ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਦੇ ੫੦੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਰਬਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਰਮਲਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦੇ
ਵਿਦਵਾਨ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲਾ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਾਲਾ ਟੀਕਾ

(ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੰਪੂਰਨ ਟੀਕਾ)

ਸੰਤ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰੇਰੂ ਸਾਹਿਬ

ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਟੀਕੇ ਨੂੰ
ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉੱਪਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ

ਭਾਈ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰਾੜਾ ਸਾਹਿਬ) ਵਲੋਂ

ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

For Suggestios: Please Contact rarasahib@yahoo.com

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਗ (ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਣੀ) ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਿੰਕ:

ਪੰਨਾ ੧

੧ਓ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

॥ ਜਪੁ ॥

ਬੇਦ ਸੁਪੁ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਓਂ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈ ਏਕ ਅੰਗੁ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਈਹਾਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਏਹਿ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਵਸਤੂ ਅਦ੍ਵੈਤ ਹੈ ਚਦ੍ਵੈਤ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਈਸ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਭੇਦ ਵਾਦੀਯੋਂ ਕੇ ਮਤ ਵਤ ਦੋ ਨਹੀਂ ਕੇਈ ਕਿ ਏਕ ਅੰਗੁ ਆਦਿ ਮੈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਏਹਿ ਹੇਤੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਹਿ ਉਪਦੇਸੁ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵੇਦ ਮੈ ਤੀਨ ਵਰਣੋਂ ਕੇ ਪੁਰਖੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਿਖਲ ਵਰਣੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਕੀ ਆਗਜਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸੁ ਭੀ ਕਰਨਾ ਔਰ ਪੂਰਬ ਵੇਦ ਮੈ ਕਹੀ ਹੁਈ ਅਪਨੀ ਆਗਜਾ ਭੀ ਸਹੀ ਰਖਨੀ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਓਂ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈ ਪੜਦਾ ਰਖ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪੜਦੇ ਸੇਂ ਸਭੀ ਬੋਲੇਂ ਪੜਦੇ ਸੇਂ ਬੋਲਣੇ ਮੈ ਦੋਸ਼ੁ ਨਹੀਂ ਏਹੀ ਬਾਤ ਸਮਝ ਕੇ ਬਾਲਮੀਕ ਕੋ ਰਿਖੀਯੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਉਲਟਾ ਮਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਥਾ ਪੜਦੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਏਹਿ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠ ਸੇ ਔਰ ਰੀਤਿ ਕਾ ਪਾਠੁ ਕਰ ਦੇਣਾ ਅਰਥੁ ਇਸ ਪੱਖ ਮੈ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕਹਾ ਹੈ। ਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਵਯਾਕਰਣ ਵਾਲੇ ਨਾਮੁ ਲੇਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇਂ ਰੱਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵ ਧਾਤੁ ਸੇ ਬਨਾਵਤੇ ਤੈਂ ਅਵ ਕਾ ਅਰਥੁ ਰਖਯਾ ਹੋ ਯਾਂ ਤੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਨਾਮ ਓਂ ਕਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਵਾਲੇ (ਅ) (ਉ) (ਮ) ਇਨ ਤੀਨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਮੇਲ ਕੇ ਇਸ ਕੋ ਬਨਾਵੇਂ ਹੈਂ (ਅ) (ਉ) ਕਾ ਓ ਮੰਮੇ ਕੀ ਬਿੰਦੀ ਹੋ ਕਰ ਓਂ ਬਨੇ ਹੈ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਾਤ੍ਰਾ ਹੈ ਮਾਤ੍ਰਾ ਨਾਮੁ (ਅਵੈਵ) ਅੰਗ ਕਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਓਂ ਸਮੁਦਾਇ ਕੇ ਏਹ ਤੀਨ ਅਵੈਵ ਹੈਂ ਅਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਅਰਥੁ ਵਿਰਾਟੁ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਹੈ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੇ ਔਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸ੍ਵ ਹੈ ਔਰ ਪੰਜ ਸਥੂਲ ਭੂਤੋਂ ਕੇ ਅੰਸ ਮਿਲਾ ਕਰ ਬਨੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕਹੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਤਥਾ ਚਾਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਔਰ ਚੌਦਾਂ ਇਨ ਕੇ ਵਿਖਯ ਔਰ ਚੌਦਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਸਹਾਈ ਦੇਵਤਾ ਵਿੱਦਯਮਾਨ ਹੋਵੇਂ ਤਿਸ ਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਗਣ ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਔਰਸਥੂਲ ਸਰੀਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵ ਬਿਰਾਟ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਕਾਹੇਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਿੰਡੁ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਪਿੰਡੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਤਿ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਬਿਰਛੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬਨੁ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਕੇ ਪਿੰਡ ਔਰ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਰਾਟ ਹੈ ਪਿੰਡ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸ੍ਵ ਹੈ ਔਰ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਸੇ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਰਾਟ ਸੇ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਦੋਨੋਂ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋਨੇ ਮੈ ਬੀਜੁ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਏਕ ਅੰਕ ਕਾ ਅਰਥੁ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਹਾ ਹੈ ਵਹੀ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਈਸ ਦੋ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਅਕਾਸੁ ਘਟ ਮਠ ਮੈ ਮਿਲ ਕੇ ਦੋ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੋ ਰੂਪ ਭੀ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦੋ ਰੂਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਦੇਸੋਂ ਮੇਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਵਹੁ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਬ ਘਟ ਕੋ ਮਠ ਮੈ ਰੱਖ ਦੇਵੇਂ ਤਬ ਦੋ ਰੂਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਘਟ ਮਠ ਕੋ ਏਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਕਾਸੁ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵ ਔਰ ਵਿਰਾਟ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਔਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਿਸ੍ਵ ਜੀਵਨ ਵਿਰਾਟ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਐਸੇ ਓਂ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਅਰਥੁ ਗਯਾਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖੁ ਚਿਤਵੇ ਅਕਾਰ ਸੇ

ਆਗੇ ਦੂਸਰੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਉਕਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਥੁ ਹਿਰਨ ਗਰਭੁ ਈਸ੍ਵਰੁ ਔਰ ਤੈ ਜਸ ਜੀਵ ਹੈ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਔਰ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤੈਜਸ ਹੈ ਪਾਂਚ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਾਂਚ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਔਰ ਬੁਧਿ ਰੂਪੁ ਦੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੂਖਮ ਭੂਤੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਰੂਪੁ ਇਨ ਸਤਾਰਾਂ ਤੱਤਾਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੂਖਮੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕਾਲ ਮੈ ਅਨੁਭਵ ਕੀਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਣ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਭਾਨ ਹੋਨਾ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਸਿਧ ਸ੍ਵਪਨ ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਸ੍ਵਪਨ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤੈਜਸ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ ਤੈਜਸ ਜੀਵਨ ਕੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਹੀ ਬਨ ਵਤ ਹਿਰਣ ਗਰਭ ਰੂਪ ਈਸ੍ਰਵ ਕਾ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਕਾਹੇਤੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤੈਜਸ ਜੀਵ ਹਿਰਣ ਗਰਭ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਐਸੇ ਓਂ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕੇ ਅਰਥ ਕੋ ਗਜਾਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖੁ ਚਿਤਵੇ ਔਰ ਉਕਾਰ ਸੇ ਆਗੇ ਤੀਸਰੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਮਕਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਥੁ ਮਾਯਾ ਪਤਿ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਪ੍ਰਾਗਜ ਜੀਵ ਹੈ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਔਰ ਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਗਜ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਲਿਨ ਅੰਸ ਜੋ ਅਵਿਦਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਾਰਣੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਮੈ ਬਿਰਛੁ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਕੇ ਸਪੂਰਨ ਗਜਾਨੋ ਕੇ ਸਹਿਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕਾ ਅਵਿੱਦਜਾ ਮੈ ਲੀਨ ਹੋਨਾ ਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੌਣਾ ਹੈ ਇਸ ਸੁਖੁਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਔਰੁ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਗਜਜੀਵ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਗਜ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਅਵਿੱਦਜਾ ਕਾ ਅੰਸ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਅਵਿੱਦਜਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਯਾ ਅਵਿੱਦਜਾ ਰੂਪੁ ਕਾਰਣ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਦੇਸ ਮੈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਗਜ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਵਿਸ੍ਵਾਦਿਕ ਤੀਨ ਨਾਮ ਔਰ ਵਿਰਾਟਾਦਿਕ ਤੀਨ ਨਾਮ ਏਕ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਬਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੁਦੇ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਚਜ ਵਾਚਕ ਕਾ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਏਹੁ ਸਭੀ ਓਂ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਵਿਸ੍ਵ ਅਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤੈਜਸ ਉਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪ੍ਰਾਗਯ ਮਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਮਾਧਿ ਸੇ ਪੂਰਬ ਐਸਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਤਾਂਸੇ ਪੀਛੇ ਅਕਾਰ ਰੂਪੁ ਵਿਸ੍ਵਕਾ ਉਕਾਰ ਮੈ ਔਰ ਤੈਜਸਰੂਪੁ ਉਕਾਰ ਕਾ ਮਕਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਾਗਜ ਰੂਪੁ ਮਕਾਰ ਕਾ ਤੁਰੀਯ ਚੇਤਨ ਮੈ ਲਯ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਜੋ ਮੈ ਸੁਧ ਬੋਧ ਰੂਪੁ ਪਰ ਨਿੱਤ ਮੁਕਤ ਚੇਤਨ ਹੋਂ ਮੇਰੇ ਮੈ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਏਹ ਸੁਧ ਬੋਧ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੈ ਇਸ ਓਂਕਾਰ ਕੀ ਅਰਧ ਮਾਤਰਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਰਥ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਿਖਣੇ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਅਕਾਰਾਦਿਕਓ ਸਮੁਦਾਯ ਕੇ ਪੂਰੇ ਤੀਨ ਅਵੈਵ ਹੈਂ ਉਨ ਅਵੈਵੋਂ ਕੇ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭਾਗ ਦੂਰ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਉਨ ਕਾ ਆਧਾ ਭਾਗ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਆਧਾ ਭਾਗੁ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਧਾ ਅਣੈਵ ਚੇਤਨ ਸੇਖ ਰਹਾ ਹੂਆ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕੋ ਤੁਰੀਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇਦਾਂਤੀ ਮਹਾਂ ਵਾਕਜਨ ਮੈ ਭੀ ਆਧਾ ਭਾਗ ਛੋਡਕੇ ਆਧਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਊਹਾਂ ਭੀ ਓਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਹੀ ਗ੍ਰਹਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਭੀ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਹਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਯੇਹ ਅਮਾਤ੍ਰ ਰੂਪੁ ਹੈ। ਏਤਾ ਅਰਥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਏਕੜੇ ਅੰਗ ਸਹਿਤ ਓਂਕਾਰ ਸੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਸਿੱਖਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਇਸ ਵਾਰਤਾ ਮੈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ (ਏਕੰਕਾਰ ਏਕਾਂਗ ਲਿਖ ਉੜਾ ਓਂਕਾਰੁ ਦਿਖਾਇਆ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਏਕੜੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਅਦੁਤੀ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਵਹੀ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਤੀਨ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਓਂ ਕਾ ਵਾਚਜ ਅਰਥੁ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਤ੍ਰਾ ਭਾਗ ਤਜਾਗ ਕੇ ਸੁੱਧ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਅਰਧ ਮਾਤ੍ਰਾ ਲਖਜ ਅਰਥੁ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਖੇਪਤੇ ਏਕ ਅੰਗ ਸਹਿਤ ਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਹਜਾ ਹੈ ਅਬ ਆਗੇ ਸਰੂਪ ਲਿੱਖਜਣ ਔਰ ਤਟਸਥ ਲਖਣੋਂ ਸੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਪੂਰਤ ਕਹੇ ਹੁਏ ਅਰਥ ਕਾ ਨਿਰੂਪਣੁ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਪੁਨਾ (ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ) ਇਤਜਾਦਿਕ ਪਾਠ ਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਗੁਰੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਯੰਤ ਪਾਠ ਮੈ ਜੇਤੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਏਕ ਅੰਕ ਕੇ ਅਰਥ ਰੂਪੁ ਏਕ

ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਵਿਸੇਖਣ ਹੈਂ ਏਕੜੇ ਕਾ ਅਰਥੁ ਸਭ ਕਾ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਜੁਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤੁਕੋ ਵਿਸੇਖਣੁ ਕਹੇ ਹੈਂ ਜੁਦਾ ਹੋਨੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤੁ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਵਿਸੇਖਣ ਕਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਲੱਖਣਜੁ ਹੈ ਸੋ ਲੱਖਣਜੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸਰੂਪ ਲਖਣਜੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਤਟਸਤ ਲਖਣਜੁ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜਨਾਵਨਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਤਾਂ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਜੁਦਾ ਕਰ ਜਨਾ ਦੇਵੇ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰਰੂਪ ਲਖਣਜੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਸਤੁ ਕਨਾਰੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਨਾਵਨੇ ਯੋਗਜ ਵਸਤੁ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਜੁਦਾ ਕਰ ਜਨਾ ਦੇਵੇ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਟਸਤ ਲਖਣਜੁ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਤੇ ਪਾਠ ਮੈ ਸਤਿਨਾਮੁ ਸਰੂਪ ਲਖਜਣੁ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਵੇਦ ਮੈ ਸਤ ਪਦੁ ਚਿਤ ਔਰੁ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬਹੁਤ ਕਰ ਸਾਥ ਸੁਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਈਹਾਂ ਭੀ ਤਿਨ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਪਦੋਂ ਕਾ ਲਖਾਇਕੁ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮੁ ਪਾਠ ਕਾ ਅਰਥੁ ਐਸੇ ਹੈ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਨਾਮੁ ਕਹੀਏ ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੋਧਕ ਪਦ ਹੈਂ ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਈਹਾਂ ਸਤਿਨਾਮੁ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯੇਹਿ ਏਕੜੇ ਕਾ ਵਿਸੇਖਣ ਹੈ ਕਰਤਾ ਏਤਾ ਤਟਸਥ ਲੱਖਜਣੁ ਹੈ ਕਰਤਾ ਪਦੁ ਨਿਮਿੱਤ ਕਾਰਣ ਕਾ ਵਾਚਕੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲਖਜਣਾਂ ਕਰਕੇ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾ ਭੀ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਔਰ ਕਰਤਾਪਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਸਰਬ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਉਪਾਦਾਨਗੋਚਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੁ ਕਹਾ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਦਾਨੁਪਨਾ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜੋਂ ਸਾਥ ਅਪਨੀ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਮਕੜੀ ਵਤ ਅਥਵਾ ਪੁਰਖੁ ਪਦੁਹੀ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾ ਬੋਧਕ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਸਰਬ ਕਾਰਯੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪੁਰਖੁ ਹੈ। ਸਤਿਨਾਮਾਦਿ ਵਾਕ ਕਾ ਏਹ ਅਰਥੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਤ ਆਦਿਕ ਨਾਮ ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਜਗਤ ਕੇ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਨਾਮੁ ਨਮਿਤ ਕਾਰਣੁ ਹੈ ਔਰ ਪੁਰਖ ਕਹੀਏ ਉਪਾਦਾਨ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਣ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਰਯੁ ਅਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਖਲ ਪ੍ਰਪੰਚ ਉਸ ਸਾਥ ਅਭਿੰਨ ਹੈ ਇਸੀ ਬਾਤਕੇ ਸੂਚਕ ਗੁਰੁ ਬਚਨ ਹੈਂ (ਇਹ ਜਗਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ) (ਬਨ ਤਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ਜੇਕਰ ਜਗਤ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨੁ ਕਾਰਣੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਜਗਤ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਕਹਿਣਾ ਔਰ ਬਣ ਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤੋਂ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਔਰ ਕਹਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਿਮਿਤ ਵਤ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨੁ ਭੀ ਸੂਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਈਹਾਂ ਸਤਨਾਮੁ ਇਤਨੇ ਪਾਠ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਲੱਖਣੁ ਕਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਇਤਨੇ ਪਾਠ ਸੇ ਤਟਸਥ ਲਖਣੁ ਕਹਾ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮ ਪਾਠ ਮੈਂ ਭਾਖਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਤੇ ਮੈਂ ਸਿਆਰੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਔਰ ਗਤ ਬਿਧ ਅਗਨ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪਦਭਾਖਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਆਰੀ ਛੋਡ ਮੁਕਤੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ। ਅਰਥ ਕਾਲ ਮੈ ਸਿਆਰੀਪਨਾ ਔਰ ਮੁਕਤਾਪਨਾ ਛੋਡ ਕੇ ਹੀ ਜੈਸਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤੈਸਾ ਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਤ ਸਿਆਰੀ ਔਰ ਮੁਕਤਾ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਅਰਥੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ। ਜੈਸੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਮੈ ਹਰਿ ਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤੋ ਬਿਸ਼ਨੂ ਅਰਥੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰ ਪਦ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸਿਵ ਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਦਿ ਅਨਿਲ ਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਵਨ ਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨਲ ਪਦੁ ਹੋਵੇ ਤਬ ਅਗਨਿ ਅਰਥੁ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭਾਖਾ ਮੈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਜਾਤਾ। ਕਿੰਤੂ ਅਰਥ ਕੀ ਸੰਗਤੀ ਸੇ ਸਬਦ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਕਰਣ ਮੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਟਸਥ ਲਖਜਣ ਬੋਧਕ ਪਦੋਂ ਕਾ ਸੱਚਿਦਾਨੰਦ ਸ਼ੁੱਧ ਨਿਰਾਕਾਰ ਕੇ ਬੋਧਨ ਮੇ ਹੀ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਉਤਪਤੀ ਇਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਲਯ ਕੇ ਕਹਣੇ ਮੈ ਤਾਤਪਰਯੁ ਨਹੀਂ ਕਾਹੇਤੇ ਨਿਸਾਨੀਯੋਂ ਕਾ ਕੇਵਲ ਜਿਸ ਕੇ ਜਨਾਵਨੇ ਹੇਤੁ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਉਸ ਕੇ ਜਨਾਵਨੇ ਮੈ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਜਨਾਵਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਉਤਪਤੀ ਆਦਿਕ ਬੋਧਕ ਪਦੋਂ ਕਾ ਭੀ ਏਕ ਬੋਧਨ ਮੈ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਔਰ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਰਬ ਵਾਕਨ ਕਾ ਏਕ ਕੇ ਬੋਧਨ ਮੈ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਸੋਈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਰੂਪ ਨਿਖੇਧਕ ਬਚਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਨਿਖੇਧਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਪਤੀ ਬੋਧਨ ਬਚਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨੋਂ ਨੇ ਸ਼ੁੱਧੁ ਸਰੂਪੁ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਨਿਖੇਧੁ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਨਿਖੇਧਕ ਬਚਨ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਂਵਾਕਨ ਨੇ ਅਭੇਦ ਕਹਿ ਕਰ ਏਕ ਸਿਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਿਧੀ ਹੇਤ ਜੀਵ ਈਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਸਿਧ ਕਰਤ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਉਤਪਤੀ ਬੋਧਕ ਬਚਨ ਨਿਖੇਦ ਬਚਨੋਂ ਮੈ ਨਿਖੇਧਨੇ ਯੋਗਜ

ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਸਹਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਅਵਾਂਤਰ ਵਾਕਯ ਮਹਾਵਾਕਯਨ ਮੈ ਕਹਿਨੀ ਏਕਤਾ ਕੇ ਯੋਗਯ ਜੀਵ ਈਸ ਕੇ ਸਚਦਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਹਾਵਾਕਯਨ ਕੇ ਸਹਾਈ ਹੈਂ ਇਸਿ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਮੈਂ ਤਾਤਪਰਯੁ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਰਤਾ ਕੋ ਇਸੁ ਅਵਾਂਤਰ ਬਚਨ ਰੂਪ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਤੇ ਪਾਠ ਸੇ ਬਤਾਇ ਕੇ ਔਰ ਪਦੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪੁਨਾ ਕਹੇ ਹੂਏ ਅਰਥ ਕਾ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਰਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰਭਉ ਇਤਿ ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ ਨਿਰਭਵ ਅਰ ਨਿਰਭਯ ਦੋ ਸੇ ਬਨਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਠ ਮੈ ਨਿਰ ਕਹੀਏ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਵ ਕਹੀਏ ਸਥੂਲੁ ਸੂਖਮੁ ਰੂਪੁ ਕਾਰਜੁ ਸੰਸਾਰੁ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਮਾਯਾ ਜਿਸਸੇ ਐਸਾ ਸੁਧ ਰੂਪ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੁਰੀਆ ਪਦੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਨਿਰਭਯ ਪਾਠ ਮੈ ਨਿਰ ਕਹੀਏ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਜ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਭਯ ਜਿਸ ਸੇ ਐਸਾ ਵਹੁ ਪਰਪੁਰਖੁ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਹੋਨੇ ਸੇ ਦੂਸਰੇਕੇ ਭਯ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਨਿਰਵੈਰੁ) ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪੁ ਹੋਣੇ ਸੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਏਹੁ ਪ੍ਰਸਿਧ ਬਾਤ ਹੈ ਭਯ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਹੋਵੇ ਹੈ ਔਰੁ ਵੈਰੁ ਭੀ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕੁ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਯ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਵਾ ਆਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਮੈ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਯਾਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅੰਧੇਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੁ ਪਰਪੁਰਖੁ ਬਿਨਾਬ੍ਰਿਤਿ ਮੈ ਚੜੇ ਉਸਕੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਕਾਲ) ਸਭ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ (ਮੂਰਤਿ) ਸਰੂਪੁ ਜਿਸਕਾ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ (ਅਜੂਨੀਸੈ) ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸੁਧ ਸਰੂਪੁ ਅਕਾਰਣ ਹੈ ਸੈ ਸਬਦੁ ਬਾਂਗਰ ਦੇਸ ਮੈ ਹੈ ਕੀ ਜਗਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਭੰ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਹੈ ਅਰੁ ਵਡਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਿਧ ਹੂਆ ਪਰਪੁਰਖੁ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਚੱਕ੍ਰ ਚਿਹਨ ਵਰਣ ਜਾਤਿ ਪਾਤਾਦਿ ਕਾਰਯਮਲ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਕਾਰਣਮਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਨੇ ਤੇ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਸੁੱਧੁ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਦ ਕਾ ਕਿਰਪਾ ਵਾ ਖੁਸੀ ਅਰਥੁ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਓਂ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਾਣੀਯੇ ਕੈਸੇ, ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਐਸਾ ਉੱਤਰ ਰੂਪੁ ਅਰਥੁ ਗਯਾਨੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਐਸਾ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈ ਸੇ ੧ ਓਂ ਸਤਿ ਇਤਨਾ ਤੋ ਆਦਿ ਕਾ ਪਾਠੁ ਔਰੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ। ਇਤਨਾ ਅੰਤਕਾ ਪਾਠੁ ਲੇ ਕਰ (੧ਓਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਐਸਾ ਮੰਗਲੁ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੀ ਕਿਸੀ ਰਾਗ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਉਨ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹੁ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਨੇ ਪੜਨੇ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈ ਏਹੀ ਮੰਗਲੁ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜੈਸੇ ਔਰ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗਣੇਸਾਯਨਮ: ਐਸਾ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਕੇ ਲੋਕ (੧ਓਂਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਦਿ) ਐਸੇ ਲਿਖੇਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਕਾ ਅਰਥੁ ਭੀ ਐਸਾ ਕਰੋ ਏਕ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਓਂ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਸੋ (ਸਤਿ) ਨਾਮ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੁ ਸਰਬ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਸੁੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਸਰਬ ਵੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਇਤੀਹਾਸਾਦਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਯ ਪਰਮ ਮੰਗਲ ਵਸਤੂ ਬੋਧਕ ਜਪ ਧਿਆਨਾਦਿ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਔਰੁ (ਜਪੁ) ਇਸ ਪਦ ਸੇ ਜਪਨੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਜਪਤੇ ਭਏ ਅਰ ਔਰੇਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤੇ ਭਏ[1]

---

[1] ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਏਹ ਸਮਝਨਾ ਕਿ ਜਪੁ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾਚਿਕ ਉਪਾਸੂ ਅਰ ਮਾਨਸ, ਤਿਨ ਮੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਬਾਣੀ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਣਾ ਸੋ ਵਾਚਕ ਜਪੁ ਹੈ। ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਹੋਠ ਚਲਾ ਕਰ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਜਪੁ ਕਰਨਾ ਉਪਾਂਸੂ ਜਪੁ ਹੈ ਅਰਥੁ ਏਹ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੂਸਰਾ ਪੁਰਖੁ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਥੋੜਾ ਸਾ ਸੁਨ ਸਕੇ ਇਸ ਜਪੁ ਕਾ ਫਲੁ ਵਾਚਕ ਜਪੁ ਸੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਜੇਕਰ ਹੋਠ ਬੀ ਨ ਹਲੇਂ ਕੇਵਲ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਕੀਆ ਜਾਵੇ ਸੇ ਜਪੁ ਵਾਚਿਕ ਤੇ ਸੌ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਫਲ ਕਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਰਥ ਕਾ ਅਨੁਸੰਧਾਨ ਕਰਕੇ ਕੇਵਲ ਬੁਧੀ ਸੇ ਅਰਥੋਂ ਕੀ ਆਵਿਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਮਾਨਸ ਜਪੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਚਿਕ ਜਪੁ ਸੇ ਸਹਸ ਗੁਣਾ ਅਧਿਕ ਫਲ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖ (੧) ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੁੱਧੀ (੨) ਬਾਣੀ ਕੀ ਮੋਨ (੩) ਮਨ ਮੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਅਰਥ ਕਾ ਚਿੰਤਨ (੪) ਜਪ ਮੈ ਮਨ ਕੀ ਸਾਵਧਾਨਤਾ (੫)

ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਪ ਸਬਦ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਵਿਧਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਰਤਾ) ਨਿਖਲ ਸੰਸਾਰ ਕਾਕਾਰਣੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਾਵਤ ਕਾਲ ਕਿਸੀ ਬਸਤੂ ਕਾ ਲਛਨੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਵਤ ਕਾਲ ਪਰਯੰਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੋਜਿਸੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਹਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਭੀ ਲਛਣੁ ਕਹਾ ਚਾਹੀਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਉਸ ਕੀ ਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਗੀ ਸੋ ਲਛਣੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਛਣੁ ਔਰੁ ਏਕ ਤਟਸਥ ਲਛਣੁ ਤਹਾਂ ਜੋ ਧਰਮੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਬਸਤੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਆ ਵਸਤੁ ਕੋ ਅਨਯ ਸੇ ਭਿੰਨ ਬੋਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਛਣੁ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਕੌਨੁ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਔਰ ਅਟਾਰੀ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸੋ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸਰੂਪ ਲਛਨ ਹੈ ਕਿਓਂਕਿ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾਪਨਾ ਔਰ ਅਟਾਰੀ ਯੁਕਤਤ੍ਵ ਯੇਹ ਦੋਨੋ ਦੇਵਦੱਤ ਗ੍ਰਾਹ ਰੂਪ ਵਸਤੁ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਏ ਹੁਏ ਉਸ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਅਨਯ ਗ੍ਰਹੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਬੋਧਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਧਰਮੁ ਬਸਤੁ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੁਆ ਹੁਆ ਵਸਤੂ ਕੋ ਅਨਯ ਸੇ ਭਿੰਨ ਬੋਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਟਸਥ ਲਛਨੁ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਿ ਕਾਕ ਵਾਲਾ ਦੇਵਦੱਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਕ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕੋ ਵਿਭਿਚਾਰੀ ਹੋਨੇ ਸੇ ਏਹ ਲਛਨੁ ਵਸਤੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਬ ਅਨੁਬੰਧੋਂ ਕਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਿਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸੰਬੰਧ ਔਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਨੁਬੰਧ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੈਂ ਅਨੰਤ ਗੁਣ ਧਾਮ ਚਿੰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਰੂਪੁ ਵਸਤੂ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖਯ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪੁ ਮੁਕਤਿ ਮੁਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਿਨਾਦਿ ਭਗਤਿ ਔਰ ਵਸਤੂ ਬੋਧ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਦੋ ਵਿਧਿ ਵਿਖੇ ਕਾ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਯ ਪਤਿਪਾਦਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਵਿਖਯ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਯ ਅਰਥਾਤ ਬੋਧਯ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਨਾਮੁ ਬੋਧਕ ਹੈ। ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰਵਨਾਦਿ ਭਗਤਿ ਤਥਾ ਵਸਤੂ ਬੋਧਕਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਇਸਤੇ ਇਨਕਾ ਜਨਯ ਜਨਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿ ਭਗਤਿ ਔਰ ਵਸਤੁ ਬੋਧੁ ਗ੍ਰੰਥ ਸੇ ਜਨਯ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਕੁ ਹੈ ਔਰ ਕਿੰਚਿਤ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਜਿਸ ਕਾ ਚਿਤੁ ਦਵਾ ਹੁਆ ਹੈ। ਔਰ ਵਿਵੇਕਾਦਿ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨਿ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਔਰ ਵਿਖਯਕਾ ਪ੍ਰਾਪਯਪ੍ਰਾਪਕ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ। ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਾ ਕਰਤਰੀ ਕਰਤਬਯ ਭਾਵ ਸੰਬੰਧੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਇਤਨਾ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਅਨਰਥ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਔਰ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੁਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਰਥਾਤ ਫਲੁ ਹੈ (ਬਿਨ ਹਰਿ ਭਜਨ ਜੇਤੇ ਕਾਮ ਕਰੀਅਹਿ ਤੇਤੇ ਬਿਰਥੇ ਜਾਹਿ) ਔਰ ਜਹਾਂ ਐਸਾ ਕਹਾ ਹੈ (ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਿਤ ਕਰੋ ਮਨ ਮੀਤ। ਨਿਰਮੁਲ ਹੋਇ ਤੁਮਾਰੋ ਚੀਤ) ਏਥੇ ਸਾਧਨ ਭਗਤਿ ਕਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਅਪਰ ਭਗਤਿ ਸਾਧਯ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਫਲੁ ਹੈ। (ਜਿਉ ਜਲ ਮੈ ਜਲੁ ਆਇ ਖਟਾਨਾ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ) ਇਤਯਾਦਿ ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ। ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਔਰੁ ਸਤਿਨਾਮ ਏਹੁ ਪਦ ਤਟਸਥ ਲਖਯਣ ਔਰੁ ਸਰੂਪ ਲਖਯਣ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੋਨੇ ਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਾਕਾਰ ਕੇ ਵਿਖਯ ਕੇ ਸੂਚਕ ਹੈਂ। ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਆਦਿਕ ਪਦ ਮੁਖਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕੇ ਬੋਧਕ ਹੈਂ ਔਰ ਜਪੁ ਪਦੁ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਸੰਬੰਧੋਂ ਕਾ ਬੋਧੁ ਅਰਥ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਔਰ ਬੀ ਜਾਨ ਲੇਨੀ ਜੈਸੇ ਸੰਕਰਾਚਾਰਯ ਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਵਸਤੂ ਬੋਧੁ ਹੈ ਔਰ ਵੈਸਨਵ ਮਤ ਮੈ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਸਾਧਨ ਭਗਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਕ੍ਰ ਮਤ ਮੈ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਕੈਵਲਯ ਮੁਕਤੀ ਹੈ। ਵੈਸਨਵ ਮਤ ਮੈ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਹੀ ਫਲੁ ਰੂਪੁ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂਮਤਿ ਮੈ ਸ੍ਰਂਵਣ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਭਗਤੀ ਪੂਰਬਕ ਨਿਦਿਧਯਾਸਨ ਰੂਪ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਵਾਸਤਵ ਵਸਤੂ ਬੋਧੁ ਅਵਾਂਤਰ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ।

ਦੀਰਘ ਕਾਲ ਸਤਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਮੈ ਜਪ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ (੬) ਏਹ ਛੀਐ ਸਾਤ ਮਿਲੇਂ ਤੋ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਜਪ ਫਲ ਕਾ ਸਾਧਕੁ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਔਰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਰਮ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ ਕੇਵਲ ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਮੁਖ੍ਯ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਕਥਨੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਇਸ ਕਾਲਿ ਕਾਲ ਮੈ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਤੀ ਆਦਰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹੁ ਹੈ ਔਰੁ ਸਾਧਨੋ ਕਾ ਇਸ ਕਾਲ ਮੈ ਤਿਰੋ ਭਾਵ ਭੀ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਭਗਤੀ ਹੀ ਕੇਵਲ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋ ਕੋ ਪੁਸਟ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਜੋ ਸਤਨਾਮਾਦਿ ਵਿਸੇਖਨੋ ਸੇ ਵਿਸੇਖ੍ਯ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸੱਤ ਥਾ ਵਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਗਾ॥ ਉੱਤਰ:

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥

ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥

ਆਦਿ ਕਹੀਏ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਸਚੁ ਹੀ ਥਾ ਜਬ ਸੂਖਮੁ ਔਰ ਅਸਥੂਲੁ ਪਰਪੰਚੁ ਹੋ ਗਯਾ ਪਰੰਤੂ ਸਤਜੁਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਕਾ ਵਿਸਤਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਥਾ ਉਸ ਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੁਗਾਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਭੀ ਸੱਚੁ ਹੀ ਥਾ (ਹੈਭੀਸਚੁ) ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾਲ ਮੇ ਭੀ ਸੱਚੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ) ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਲਯ ਕਾਲ ਮੇ ਭੀ ਸੱਚੁ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ॥੧॥ ਪੁਨਾ ਜਗ੍ਯਾਸੂਓਂ ਕੇ ਸੁਖੇਨ ਬੋਧ ਨਮਿੱਤ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਜੋ (ਓਂ) ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਤਿ) ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਨਾਮੁ ਕਹੀਏ ਨਾਮੁਰੂਪੁ ਜੋ ਜਗਤੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਪੁਰਖੁ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਪੁਰੀਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨੁ ਹੈ (ਨਿਰਭਉ) ਭੈ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਵੈਰੁ) ਕਿਸੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਵੈਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਮੈ ਹੇਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੋ ਹਰੀ (ਅਜੂਨੀ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਬ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੈਭੰ) ਸੁਤੇ ਪਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ (ਜਪੁ) ਹੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਜਪੁ ਭਾਵ ਸੇ ਜਪਾਵਨਾ ਭੀ ਆਇਆ ਕਿ ਆ ਜਪੁ ਇਸੀ ਪਦਕੇ ਸੰਬੰਧ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਜਪੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੇ ਜੋ ਸੱਤ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋਚ ਕਰ ਵਾ ਚੁਪ ਕਰ ਵਾ ਭੁਖੇ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਵਾ ਸਯਾਨਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ॥ ਉੱਤਰ:

ਸੋਚੈ ਸੋਚਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸੋਚੀ ਲਖ ਵਾਰ ॥

ਸੋਚ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵੇਂ ਲਾਖੋਂ ਵਾਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀਏ ਵਾ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਸੋਚਿ) ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਜੇਕਰ ਲੱਖਾਂ ਵਾਰੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀਏ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਬਾਹਿਰ ਕੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੁੱਧੀ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ। ਅੰਤਰ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਾਦਿ ਮਲੁ ਹੈ ਸੋ ਮੈਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਜਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਤੋ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਸੱਤਿ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਚੁਪੈ ਚੁਪ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਲਾਇ ਰਹਾ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥

ਬਾਣੀ ਕੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣੇ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਸੇ ਮਨ ਕੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੌਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਤੇਲ ਧਾਰਾਵਤ ਲਗਾਇ ਰੱਖੀਏ॥

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ ਜੇ ਬੰਨਾ ਭਾਰ ॥

ਭੁਖੇ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਸ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾਦਿ ਬ੍ਰਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ (ਭੁਖਿਆ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾਨੋ ਕੀਮਾਯਾਕੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਸਭ ਪੁਰੀਯੋਂ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਬਾਧ ਕਰ ਦੇ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਏਹੋ ਸਬ ਪਦਾਰਥ ਪਾਉਨੇ ਕਰ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਢਤੀ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਹਸ) ਹਜਾਰੋਂ ਲਾਖੋਂ ਸੰਸਾਰਕ ਸਜਾਨਪਾਂ ਹੋਵੇਂ ਤੌਂ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਾ ਏਕ ਜੋਰੁ ਭੀ (ਨਾਲਿ) ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ॥

ਫੇਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਸਚੇ ਹੋਵੀਏ ਅਰੁ ਝੂਠ ਕਾ (ਪਾਲਿ) ਪੜਦਾ ਕੈਸੇ (ਤੁਟੈ) ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਵੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਪੁਰਸੁ (ਰਜਾਈ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇ ਚਲੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੈਂ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹੇ ਇਉਂ ਕੂੜ ਕੀ ਪਾਲ ਤੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਚਿਆਰਾ) ਸਚੇ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੁਕਮਿ ਵਿਖੇ (ਰਜਾਈ) ਰਾਜੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਚਲਣਾ ਇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲ ਸਚੇ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮੁ ਮੇਰਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਘਟ ਵਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਚਲੇ ਹੋਏ ਤੀਰ ਵਤ ਇਉਂ ਸਮਝਨੇ ਸੇ ਕੂੜ ਕੀ ਪਾਲ ਤੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਜੋ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਚਲਣਾ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਕਮੁ ਕਿਤਨਾਕੁ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੁਨ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੋਵੇ ਔਰ ਅਪਨੀ ਅਹੰਤਾ ਛੁਟ ਜਾਵੇ॥ ਉੱਤਰ:

ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥
ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥
ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਉਸ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮਗ੍ਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਜੋਂਕਿ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਪਰ ਤੌਂ ਭੀ ਕੁਛ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜਿਤਨੇ ਅਕਾਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ ਹੁਕਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਆਵਰ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਕਾਰ ਉਪਲਖਤ ਅਕਾਰ ਉਕਾਰ ਮਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ਼ ਸਭ (ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤਿਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰੂਪ ਸਭ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਛੁਟਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਉਤਮ ਅਰੁ ਨੀਚ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਤੇ ਉਤਮ ਉਤਮ ਤੇ ਨੀਚ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਥਾ ਅੰਗ ਰਾਜਾ ਕਾ ਬੇਟਾ ਬੇਨੁ ਨੀਚ ਹੁਆ ਅਰੁ ਬਾਲਮੀਕ ਨੀਚੁ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਰਾਮ ਜਪ ਕਰ ਉਤਮੁ ਭਇਆ[੧] ਔਰ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਜੋ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਕਾ ਲੇਖੁ ਹੈ ਸੋ (ਹੁਕਮੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ (ਪਾਈਅਹਿ) ਭਾਵ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਤਮ ਪਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੁ ਬਖਸੀਸ ਮਿਲਤੀ ਹੈ। ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈ ਏਹੁ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਅਰੁ ਏਹੁ ਕਰਾਂਗਾ ਸੋ ਜੀਉ ਐਸੇ ਕਜੋਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੈਸੇ ਛੁਟੈ॥ ਉੱਤਰ:

---

[੧] ਸ੍ਰੀ ਮਤਿ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਵਿਖੇ ਏਹ ਕਥਾ ਹੈ ਏਕ ਅੰਗੁ ਨਾਮੁ ਧਰਮਾਤਮਾ ਰਾਜਾ ਥਾ ਤਿਸਕਾ ਬੇਟਾ ਬੇਨੁ ਨਾਮੁ ਕਰਕੇ ਹੁਆ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਰ ਜਾਣੇ ਬਾਦ ਜਬ ਵਹੁ ਗਾਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਤਬ ਅਪਨੀ ਪਰਜਾ ਕੋ ਕਹਣੇ ਲਗਾ ਕੇ ਤੁਮ ਮੇਰਾ ਹੀ ਭਜਨੁ ਕਰੋ ਅਰੁ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣੋ ਸਿਧਾਂਤੁ ਇਹ ਹੈ ਕੇ ਸਭ ਪਰਜਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਆ ਰਿਖਿਓਂ ਨੇ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੇਕਰ ਮਾਰ ਦੀਆ। ਅਰੁ ਬਾਲਮੀਕ ਰਸਤਾ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮਰਾ ਮਰਾ ਜਪਕੇ ਉਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਹਉਮੈ) ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਏਹਿ ਕੀਆ ਅਰੁ ਏਹਿ ਕਰਾਂਗਾ ਸਭ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਆਗਜਾ ਹੀ ਮਾਨੇਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸ ਕਾ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਬਲੁ ਕਿਤਨਾਕੁ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹੁਕਮੁ ਜੋਰ ਸੇ ਚਲਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆ ਚਾਰ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥
ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨

ਗਾਵੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਮੱਗ੍ਰ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਕੋ (ਕੋ ਗਾਵੈ?) ਕੌਣ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕਿਸੀ ਮੈ ਐਸਾ ਬਲੁ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਅਰਥਾਤ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਕੌਨ ਜਾਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣੈ ਅਰੁ ਉਸ ਕੇ ਗੁਣਾ ਕੋ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਈਆ ਕੌ (ਚਾਰ) ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੁ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਣੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੀ ਵੇਦਾਂਤਾਦੀ ਵਿੱਦਜਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਵੱਡਾ (ਵਿਖਮੁ) ਕਠਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ (ਸਾਜ) ਬਨਾਇ ਕਰਕੇ ਫਿਰ (ਖੇਹ) ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਖੇਹ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਸੇ ਇਨ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਸਾਜਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੂਖਮ ਰੂਪੁ ਜੀਵੁ ਜਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਇਸ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੋ ਲਈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈ ਸੇ ਜੀਵ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੇ ਜੀਵ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਨ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਔਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੌਨੁ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ) ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਕੋਈ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਅਬ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕੋ) ਕੋਈਕ ਪੁਰਾਣੋ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਜਿਸ ਹਕੁ ਉਨਕੋ ਬੁਧਿ ਕਾ ਬਲੁ ਹੋ ਮਧੁ ਕੋਟਭਾਦਿ ਬਧ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੰਚ ਰਾਤ੍ਰਿ ਮਤਵਾਲੇ ਨਾਰਦਾਦਿ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕ ਅਮੋਲਕ ਵਸਤੂ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਨ ਕਰ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਤ ਵਾਲੇ ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਗੁਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਹੱਤਤ੍ਵਾਦਿ ਰਚ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਡਿਆਈ ਔਰ (ਆਚਾਰ) ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੋਈ ਨੈਯਾਇਕ ਕਠਨ ਵਿੱਦਜਾ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਕਾਲਵਾਦੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਕੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਜੋ ਮੀਮਾਂਸਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਦੇਹਿ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਦੂਸਰੀ ਦੇਹਿ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਜੋ ਪਾਤੰਜਲੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਪਨੇ ਸੇ ਔਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੋਈ ਜੋ ਵੇਦਾਂਤੀ ਹੈ

(ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ) ਅਤੀ ਸਾਮੀਪ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਗਾਉਂਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਬਲੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਿਤਨੀਕੁ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥
ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀ ਪੁਰਾਣ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਤਜ ਸੰਕਲਪ ਆਦਿ ਬਲ ਕੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਤੋਟਿ) ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਬਹੁਤੇ ਮਿਲ ਕਰ ਕਹੇਂ ਤੌ ਅੰਤੁ ਮਿਲ ਜਾਵੇ॥

ਉੱਤਰ: ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਨੇ ਪੀਛੇ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਬ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਆਗੇ ਕਥਨ ਕਰੇਂਗੇ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤੁ ਨ ਮਿਲਾ ਨਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨਾ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੀ ਬਿਅੰਤ ਕਥਾ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥
ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਵਹੁਦਾਤਾ (ਦੇਦਾ) ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ (ਲੈਦੇ) ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਥਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਤਿਸਕੇ ਦੀਏ (ਖਾਹੀ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪੁਨ: ਪੁਨ: ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩॥

ਐਸਾ (ਹੁਕਮੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਅੰਦਰ ਅਨੇਕ ਰਸਤੇ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਵਹੁ (ਵੇਪਰਵਾਹ) ਇੱਛਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ (ਵਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸਭ ਕੋ ਚਲਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਐਸਾ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਮੈਨੇ ਏਹ ਦੀਆ ਇਨ ਅੱਗਜਾਤਤਾ ਕੇ ਬਚਨੋ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰੋਪੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸ ਕੀ ਸਾਹਿਬੀ ਔਰੁ ਨਾਮੁ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਤਿਨੋ ਨੇ (ਭਾਖਿਆ) ਕਹਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋ ਨੇ ਭਾਖਜਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ (ਭਾਉ) ਗਜਾਨੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਦਾਤਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ (ਆਖਹਿ) ਮੁਖੋਂ ਸੇ ਦੇਹ ਦੇਹ ਕਹਿ ਕਰ ਸਭੀ ਮਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਕਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਯਥੋਚਿਤ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਆਗੇ (ਫੇਰਿ) ਭੇਟਾ ਕਜਾ ਰਖੀਏ ਵਾ ਮੁੜਕੇ ਕਜਾ ਰੱਖੀਏ[੧]॥ ਜਿਸ ਸੇ ਤਿਸ ਸੱਚੇ (ਦਰਬਾਰੁ) ਦੀਵਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਹੋ ਔਰ ਮੁਹ ਸੇ ਕਜਾ (ਬੋਲਣੁ) ਬਚਨੁ ਕਹੀਏ ਜਿਸਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥ ਉੱਤਰ:

[੧] ਵਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦਾ ਅਗੇ ਮੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਈਏ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਅਰਥ ਲਗਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਭੇਟਾ ਰਖੀਏ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਦੂਬਾਰੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਇੱਤਯਾਦਿਕ ਵਡਿਆਈ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨ ਕੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪਯਾਰੁ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪੁ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਜਬ ਜੀਉ ਕਰਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਨਦਰੀ) ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਕਪੜਾ) ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਸਿਰੋਪਾਉ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸੁ ਸੇ ਮੋਖ ਕਾ ਦੂਾਰਾ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ[੧] ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿੱਧੋ (ਏਵੈ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੀਏ ਜੋ (ਸਚਿਆਰੁ) ਸਚਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸਰਬ ਠੌਰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ

ਯਥਾ ॥ ਸੁਖਮਨੀ (ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਦੀ ਹੈ ਵਾ ਬਿੰਦੀ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਨਾਦੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬਿੰਦੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਮਾਯਾ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਾਦਿ ਅਨੰਤ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮਾਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ (ਗੁਣੀਨਿਧਾਨੁ) ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਾਨਾ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕਈ ਸ੍ਰੋਤਾ ਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇ ਨਯੂਨ ਪਾਸ (ਗਾਵੀਐ) ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਤੇ ਅਧਿਕ ਸੇ ਸੁਣੀਏ ਜਬ ਦੋਨੋ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਨਾ ਹੋ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਖੀਏ ਵਾ (ਗਾਵੀਐ) ਜੋ ਗਾਵਨ ਵਾਲੇ ਵਕਤਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ (ਸੁਣੀਏ) ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ॥ ਪੁਨਾ (ਮਨ) ਮਨਨ ਕਰੀਏ॥ ਪੁਨਾ (ਰਖੀਏ) ਨਿਦਿਧਯਾਸਨੁ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਗਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਹਰਿ) ਨਾਸੁ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਘਰਿ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਜਿਸ ਸੁਖ ਕੇ ਲੇਸ ਤੇ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਮੇ ਜੀਵਯ ਅਨੰਦੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਸ ਮੇ (ਲੈਜਾਇ) ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਅਭਿੰਨਤਾ ਮੈ ਉਦਾਹਰਣੁ ਕਹੀਏ॥ ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

---

[੧] ਵਾ (ਕਰਮੀ) ਕਰਮ ਕਾਂਡੀਓਂ ਕੋ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਕਪੜਾ) ਬਸਤ੍ਰ (ਆਕੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਦਰੀ) ਬਿਬੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਹੈ ਤਿਨਕੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਦਾ ਜੋ (ਨਾਦੰ) ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਵੇਦੰ) ਜਾਣਿਆਂ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਪੂਜਯ ਮੁਖੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤਿਸ ਮੈ (ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ) ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੁਨਾਓ॥ ਉੱਤਰ:

ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਰਖੁ ਬਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵਜੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਗੋਰਖੁ) ਬਿਸਨ ਜੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਬਰਮਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ (ਮਾ) ਲੱਛਮੀ ਜੀ (ਈ) ਸੁਰਸਤੀ ਜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਰਬ ਦੇਵ ਰੂਪ ਹੈਂ ਈਸਰ ਕਾ ਗੁਨੁ ਧਾਰ ਕਰ ਸਿੱਖੋਂ ਕਾ ਅਗਜਾਨੁ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਿਸਨੁ ਕਾ ਗੁਣ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਿ ਗੁਨ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਪਾਰਬਤੀ ਕਾ ਗੁਣ ਧਾਰ ਕਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਲੱਛਮੀ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰਕਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸੁਰੱਸ੍ਵਤੀ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧਾਰ ਕਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਔਰ ਭੀ ਕਹੀਏ॥ ਉੱਤਰ:

ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜੇਕਰ ਮੈ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਜਾਨੋ ਤੋ ਕਯਾ ਨਾ ਕਹੂੰ ਭਾਵ ਬਅੰਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੈ ਕਹਿਣਾ ਭੀ ਚਾਹੂੰ ਤੌਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਕਥਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੁਛ ਤੇ ਕਹੀਏ॥ ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਏਕ ਬੂਝ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਹੇ ਸਿਧੋ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉੱਤਰ ਮੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸਮਝ ਕੇ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਲੋਭੁ ਹੂਆ ਕਿ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈ ਆ ਜਾਵੇ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਏਹ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹਤੇ ਭਏ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਤੀਰਥ ਕਰਾਈਏ ਅਰੁ ਰਤਨਾ ਕੀ ਖਾਣੀ ਮੋਤੀ ਜਵਾਹਰ ਦਿਖਾਈਏ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਚਲੁ॥ ਉੱਤਰ:

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥
ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੌਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵੀਏ ਤੌਂ ਹੀ ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਜਾਇ। ਅਰੁ ਤੀਰਥ ਨਾਤੇ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਭੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੇ ਭਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾਇ ਭੀ ਲੀਆ ਤੌਂ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗੇ ਦੂਸਰਾ ਉੱਤਰੁ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੋਈ ਕੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਬਿਨਾ ਕਰਮਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਯਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਯਾ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਏਹ ਜੀਵ ਲੈ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਹਮਾਰੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਹੋਗਾ ਅਰੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਤੀਰਥ ਕਰ ਲੈਵੇਂਗੇ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਯਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ (ਜੇ) ਜਬ (ਗੁਰ ਕੀ) ਗੁਰੂਓਂ ਕੀ (ਇਕ) ਏਕਤਾ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨੀਏ ਤਬ ਅਪਨੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈ ਹੀ ਰਤਨ (ਜਵਾਹਰ) (ਮਾਣਿਕ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ[੧]॥

---

[੧] ਰਤਨ ਨਾਮ ਵੈਰਾਗ ਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਵਾਹਰ ਕਹੀਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੋਣਾ (ਮਾਣਿਕ) ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਦਿਧ੍ਯਾਸਨ ਆਦੀ ਸਭ ਗੁਣ ਬੁਧੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥

ਇਤਨਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਣਨਾ। ਪੁਨਾ ਸਿਧ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਤੇ ਭਏ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈ ਆਓ ਅਰਥਾਤ ਜੋਗ ਭੇਸੁ ਲੇ ਲਵੋ ਤਬ ਜੋਗ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਆਪਕੀ ਅਵਸਥਾ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਬੋਧਨੇ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ ॥
ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇ ਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ ॥
ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਚਾਰ ਜੁਗ ਪ੍ਰਯੰਤ ਆਰਬਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਦਸ ਗੁਣੀ ਔਰ ਭੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ[1] ਵਿਚ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨਿਆਂ ਭੀ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਥ ਚਲੈ ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੁਕਮ ਮੇ ਚਲੇ ਔਰ ਨਾਮੁ ਭੀ ਜਗਤ ਮੈ ਅਛਾ ਰਖਾਵੇ ਜਸੁਦੇਸ ਮੈ ਕੀਰਤਿ ਦੇਸਾਂਤਰ ਮੈ ਵਾ ਜਸੁ ਮੁਖ ਪਰ ਕੀਰਤੀ ਪਿਠ ਪਿਛੇ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੇ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇ ਪੁਰਸ਼ੁ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁਛਤਾ ਵਾ (ਕੇ) ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤੇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਕੀਟ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਦਰਿ ਵਹੁ ਭੀ ਇਕੁ ਕੀਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਦੋਸੀ) ਕੁਸਟੀ ਵਾ ਪਾਪੀ ਭੀ ਦੋਸੁ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਸ ਕੇ ਦੋਸੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਉਸ ਪਰ ਦੋਸ ਧਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਨਿਰਗੁਣੋ ਕੋ ਭੀ ਗੁਣੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਣਵਾਨੋ ਕੋ ਅਧਿਕ ਗੁਣੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ ॥੭॥

ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਗੁਣ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਉਪਕਾਰੋ ਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲਾ ਦੇਵੇ॥੭॥ ਅਬ ਚਾਰ ਪੌੜੀਆਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਮ ਦੇ ਸੁਣਨੇ ਦਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧ ਪੀਰ ਸੁਰਿ ਨਾਥ ॥
ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਆਕਾਸ ॥
ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ॥
ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ॥

---

[1] ਭਾਰਤ ੧ ਕਿੰਪੁਰਖ ੨ ਹਰਿਵਰਖ ੩ ਭਦ੍ਰਾਸ ੪ ਕੇਤੁਮਾਲ ੫ ਇਲਬ੍ਰਤ ੬ ਰਮਣਕ ੭ ਹਿਰਣਮਯ ੮ ਕੁਰੂ ੯ ਇਨਮੈ ਇਤਨਾ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਦਖਨ ਕੀ ਤਰਫ ਤੀਨ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਹਿਮਾਲਯ ਔਰ ਹੇਮਕੂੰਟ ਤਥਾ ਨਿਖਧ ਇਨ ਤੀਨੋ ਮੈ ਦਖਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਹਿਮਾਲਯ ਕੇ ਬੀਚ ਹਮਾਰੇ ਰਹਨੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨੁ ਭਾਰਤ ਖੰਡੁ ਹੈ ਅਰ ਹਿਮਾਲਯ ਤਥਾ ਹੇਮਕੂੰਟ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਕਿੰਪੁਰਖ ਖੰਡੁ ਹੈ ਔਰ ਹੇਮਕੂੰਟ ਤਥਾ ਨਿਖਧ ਪਰਬਤ ਕੇ ਮਧਯ ਹਰਿਵਰਖ ਖੰਡੁ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਪੂਰਬ ਦਿਸ਼ਾ ਕੀ ਤਰਫ ਏਕ ਮਾਲਜਵਾਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਲਜਵਾਨ ਪਰਬਤ ਕੇ ਔਰ ਲਵਣ ਸਮੁੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਭਦ੍ਰਾਸ ਖੰਡ ਹੈ ਔਰ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਪਸਚਿਮਕੀ ਤਰਫ ਗੰਧਮਾਦਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਬਤੁ ਤਥਾ ਪਸਚਿਮ ਕੇ ਲਵਣ ਸਮੁੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਕੇਤੁਮਾਲ ਖੰਡੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਉਤਰ ਭੀ ਤੀਨ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਨੀਲ ਪਰਬਤੁ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਪਰਬਤੁ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਨੀਲ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈ ਰਮਣਕ ਖੰਡੁ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈ ਹਿਰਣਮਜ ਖੰਡੁ ਹੈ। ਅਰ ਉਤਰ ਕਾ ਖਾਰਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ, ਤਥਾ ਸ੍ਰਿੰਗਵਾਨ ਪਰਬਤ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕੇ ਮਧਜ ਉਤਰ ਕੁਰੂ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਕੇ ਚਾਰ ਪਰਬਤ ਅਰ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਬੀਚ ਕਾ ਕੀਲੇ ਕੇ ਤੁਲ ਤਿਸ ਸੁਮੇਰ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਬਿਲਾਬ੍ਰਤ ਖੰਡੁ ਹੈ॥

ਗੋਰਖ ਆਦੀ ਸਿਖ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਤ ਕੇ ਪੀਰ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਪੁਨਾ ੯ ਨਾਥ ਵਾ (ਸੁਰਿਨਾਥ) ਇੰਦ੍ਰ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਪਦਵੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਆਗੇ ਪਦਵੀ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ ਸਕਾਮੀਆਂ ਕੋ ਸਿੱਧੀ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਪਦਵੀ ਨਿਸਕਾਮੀਆਂ ਕੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਧਰਤੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਔਰੁ) (ਧਵਲ) ਧਰਮ ਰੂਪੁ ਔਰੁ ਅਕਾਸੁ ਏਹ ਸਭ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਇਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਸਾਤ ਹੀ ਦੀਪ ਅਰ ਸਾਤ ਹੀ (ਲੋਅ) ਲੋਕ ਅਰ ਸਾਤ ਹੀ ਪਾਤਾਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ ਕੋਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਨੇ ਕਹਕੇ ਕਾਲੁ (ਪੋਹਿ) ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਮਾਰਕੰਡੇ ਆਦਿਕ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਪਦ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥[੧]

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾ ਐਸਾ ਮਹਾਤਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸ਼੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਔਰੁ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ (ਵਿਗਾਸੁ) ਅਨੰਦੁ ਅਰਥਾਤ ਨਿਤਜਾਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ[੨]॥੮॥

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦ ॥
ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ ॥

---

[੧] ਸਾਤੋ ਦੀਪ ਜੰਬੂ ੧ ਸਾਲਮਲ ੨ ਪਲਾਖਜ ੩ ਕੋਚ ੪ ਸਾਕ ੫ ਕੁਸ ੬ ਪੁਸਕਰ ੭ ਉਪਰ ਕੇ ਸਤ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭੂਰ ੧ ਭੁਵਰ ੨ ਸ੍ਵਰ ੩ ਮਹਰ ੪ ਜਨ ੫ ਤਪ ੬ ਸਤ ੭ ਨੀਚ ਸਤ ਪਤਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਤਲ ੧ ਬਿਤਲ ੨ ਸੁਤਲ ੩ ਤਲਾਤਲ ੪ ਰਸਾਤਲ ੫ ਮਹਾਤਲ ੬ ਪਾਤਾਲ ੭॥

[੨] ਪ੍ਰਸੰਗਾਨੁਸਾਰ ਨਵਧਾ ਭਗਤਿ ਵਰਨਨ। ਪ੍ਰਭੁਕੇ ਗੁਣ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਵਰਨਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੁਣਨਾ ਯੇਹ ਸਰਵਣ ਭਗਤਿ ਹੈ ੧ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਕੀਰਤਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਸਟਜਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਸਿਮਰਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੩ ਹਰਿ ਅਰ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਪਾਦ ਸੇਵਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੪ ਹਰਿ ਅਰ ਗੁਰੂ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਅਰਚਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੫ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਡੰਡਵਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੀ ਏਹ ਬੰਦਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੬ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਦਾਸ ਭਗਤਿ ਹੈ ੭ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੰਗੀ ਜਾਨਨਾ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮਝਣਾ ਏਹ ਸਖਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੮ ਆਪਾਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਔਰ ਮਨ ਧਨ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰਨਾ ਏਹ ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਭਗਤਿ ਹੈ ੯ ਸੋ ਏਹੀ ਨਵਧਾ ਕਰ ਕੇਵਲ ਮੂਰਤਿ ਹੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਕਨਿਸ਼ਟ ਭਗਤਿ ਹੈ ੧ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋਕਰ ਬੇਸੁਧ ਹੋ ਜਾਨਾ ਰੋਨਾ ਹਸਨਾ ਗਾਨਾ ਰੋਮਾਂਚਾਦਿ ਸਾਤਿਕੋਂ ਕਾ ਹੋਨਾ ਅਟ ਪਟ ਬਚਨ ਨੇਤ੍ਰ ਜਲ ਪੂਰਤ ਹੋਨਾ ਏਹ ਪ੍ਰੇਮ ਲਛਨਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੨ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਲੀਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਦੇਖਨਾ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਵਰਫ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਹਰਿਕਾ ਦਾਸ ਹੋਨਾ ਯਥਾ- (ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੁਇ ਏਕ ਹੈ ਬਿਬ ਬਿਚਾਰ ਕਛੁ ਨਾਹਿ) ਏਹ ਪਰਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ੩ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਪਰਵਾਰ ਕੀ ਨਵਿਧਾ ਏਹ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਥਮ ਭਗਤਿ ਹੈ ੧ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਨੀ ਦੂਸਰੀ ੨ ਗੁਰ ਪਦ ਪੰਕਜ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ੩ ਕਪਟ ਛਲ ਰਹਿਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਨ ਕਰਨਾ ਚੌਥੀ ੪ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਜਾਪੁ ਕਰਨਾ ਪੰਚਮ ੫ ਦਮਨਸ਼ੀਲ ਹੋਕਰ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਸਜਨੋ ਕਾ ਧਰਸੁ ਰੱਖਨਾ ਯੇਹ ਖਸ਼ਟਮ ੬ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਂ ਜਗਤ ਕੋ ਦੇਖਨਾ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਰੁਪੁ ਦੇਖਨਾ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਭੀ ਅਧਿਕ ਜਾਨਨਾ ਯੇਹ ਸਪਤਮ ੭ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਪਰਾਏ ਦੋਖੋਂ ਕੀ ਓਰ ਨਾ ਦੇਖਨਾ ਏਹ ਅਸ਼ਟਮ ੮ ਛਲ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਰਖਨਾ ਅਪਨੇ ਕੋ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਦੀਨ ਅਧੀਨ ਨਾ ਸਮਝਨਾ ਐਸੀ ਅਨੰਨਜਤਾ ਸੋਂ ਨੌਵੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਇਨ ਨਵੋਂ ਮੇਂ ਜਿਸਕੇ ਏਕ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਵਣ ਕਰਣ ਹਾਰੋਂ ਕੋ ਨਵੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ (ਵਿਗਾਸੁ) ਅਨੰਦੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਪੰਨਾ ੩

ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੯॥
ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗ੍ਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਵਾ ਅਠਾਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਐਸੇ ਜਾਨਨੇ ਜੈਸੇ ਕੁਰਖ੍ਯੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ॥ਪਰੰਤੂ॥ ਗਿਣਤੀ ਮੇਂ ਏਕ ਹੈ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਮੁੱਖ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ੬੮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਪਢ ਪਢ ਮਾਨ ਕਾ ਪਾਵਨਾ ਸੋ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ (ਸਹਜਿ) ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨੁ ਲਗਨਾ ਸੋ ਭੀ ਸਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਨਾ॥੧੦॥

ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹ ॥
ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥
ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥
ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੧॥

ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗੁਣਾ ਕੇ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋ (ਗਾਹਿ) ਵਿਚਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸੇਖ ਪੀਰ ਅਰੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਭ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਔਰ ਅੰਧੇ ਅੱਗ੍ਯਾਨੀ ਖੋਟੇ ਰਸਤੇ ਚਲਨੇ ਹਾਰੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਹੀ ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਅਸਗਾਹੁ) ਅਥਾਹਿ ਜੋ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰੁਖ ਸੋ (ਹਾਥ) ਹਸਤਾਮਲ ਵਤ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਅਸਗਾਹੁ) ਅਥਾਹੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਥਾ ਸੋ ਹਾਥੁ ਭਰ ਹੋ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਥਾਹ ਹੋ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਦੋਨੋ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਨਾ ਇਹ ਤੋ[੧] ਸ੍ਰਵਣ ਕਹਾ॥੧੧॥ ਅਬ ੪ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ਮਨਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

---

[੧] ਸਰਵਣ ਕੀਆਂ ੪ ਪੌੜੀਆਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪ੍ਰਸੰਗਕੇ ਬੀਚ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਨ ਮੇਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਿਸੀ ਪਦ ਕੇ ਔਰ ਅਰਥ ਕਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨੀਚੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਨਸੇ ਸੁਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਏਹ ਸਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਹ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਸਭੀ ਸਿਧ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਹੋਕਰ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਇਨ ਕੋ ਏਹਿ ਪਦੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸਭ ਅਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਏਹੀ ਅਰਥੁ ਸਮੀਚੀਨ ਹੈ ਵਾ ਧਰਤੀ ਕਾ ਗੁਣੁ ਖਿਮਾ ਧਵਲ ਕਾ ਗੁਣੁ ਧੀਰਜੁ ਅਕਾਸ ਕੀ ਅਸੰਗਤਾ ਅਰਥਾਤ ਖਿਮਾ ਧੀਰਜ ਅਸੰਗਤਾ ਸਰਵਣ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦੀਪਾਂ ਔਰ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤੇ ਵਾ ਰਾਜੇ ਸਭ ਨਾਮ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੀਪੋਂ ਔਰ ਪਤਾਲੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਵਣ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਕੀ ਦੀਪੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਮੇਂ (ਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵਤ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤੇ ਚੰਦਰ ਵਤ ਸੀਤਲ ਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸਰਵਣ ਸੇ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੁੱਖ ਜਨ ਔਰੁ ਮੰਦ ਸਭ ਤਿਨਕੀ (ਸਾਲਾਹਣ) ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾ ਹੀ ਫਲੁ ਹੈ (ਜੀਵ) ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਜੋਗ) ਅਭੇਦਤਾ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਪੁਨਾ (ਤਨ) ਸਰੀਰਕਾ ਭੇਦ ਅਰਥਾਤ ਪੰਚ ਕੋਸ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਏਹ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮਿਤ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਵੇਦ) ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥
ਕਾਗਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥
ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਸਰਵਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨੋ ਨੇ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਹਾਂ ਤਕ ਹੈ ਯੇਹੁ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਉੱਦਮ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮੱਗ੍ਰ ਕਹਾਂਗਾ ਸੋ ਪੀਛੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤੋ ਇਤਨਾ ਕਾਗਜੁ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕਲਮ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕੋਈ ਐਸਾ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨਨ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਬੈਠ ਕਰ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੇ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਲਿਖ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਬੰਜੁਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਐਸੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਨਹੀਂ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੨॥

(ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਪੀਛੇ ਥਾ ਅਬ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਭੀ ਐਸਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕੋਈ ਮਨ ਮੇਂ ਮਹਾਤਮ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੁਛ ਔਰ ਤੋ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਿਯੇ॥ ਉੱਤਰ:

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥
ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥
ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ ॥
ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ ॥
ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੩॥

ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ (ਰਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਔਰ ਮਨ ਪੁਨਾ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸਗਲਭਵਣ) ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਕੀ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਜਾਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਨਿਤ ਜਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕੀਆਂ (ਚੋਟਾਂ) ਸੱਟਾਂ ਮੁਖ ਪਰ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ। ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਮੋ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਰਸਤੇ ਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਥਾ (ਜਿਹ ਲਾਲਚਿ ਜਾਗਾਤੀ ਘਾਟ। ਦੂਰ ਰਹੀ ਓਹੁ ਜਨਤੇ ਵਾਟ॥) ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨਣਾ॥੧੩॥

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥
ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥
ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ ॥
ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ ॥
ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪॥

ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੰਥੋਂ ਕੇ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈਂ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਿਨਾਕੇ (ਮਗੁ) ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਭਾਵ ਭੇਖੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ

ਵਾ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰਸਤੇ ਮੇ ਅਨੰਦ ਮੇਂ (ਮਗੁਨ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨ ਵਾਲਜੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਬੰਧੁ ਹੈ। ਭਾਵ ਧਰਮ ਕੋ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ। ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬਵਤ ਜਾਨਣਾ॥੧੪॥

ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥
ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥
ਮੰਨੈ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ॥
ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥
ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥

ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦ੍ਵਾਰ ਗਜਾਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਆਪਨੇ ਪਰਵਾਰ ਸਿਖ ਪੁਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀਯੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਸਾਧਾਰੁ) ਸੁੱਧੁ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਸਹਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੋ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਹੋਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਫਿਰ (ਭਿਖ) ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਜਥਾ-ਜਜੈ ਜਾਨੁ ਮੰਗਤੁ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਲਖਚੌਰਾਸੀਹ ਭੀਖ ਭਵਿਆ। ਵਾ ਕਿਸੇ ਕੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਨਹੀਂ ਫਿਰਤੇ। ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ ਜਾਨੋ॥੧੫॥ ਸੰਖੇਪ ਸੇ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਕੀ ਪੌੜੀ ਕਾ ਅਰਥੁ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੰਚ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਧਿਕ ਰੌਨਕ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਕਛੁ ਉਤਮ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਭੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਤੋ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥

੧ ਸਤੁ ੨ ਸੰਤੋਖੁ ੩ ਧੀਰਜ ੪ ਧਰਮੁ ੫ ਦਯਾ ਏਹੁ ਗੁਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਵਿਖੇ ਸੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ੧ ਸਬਦ ੨ ਸਪਰਸ਼ ੩ ਰੂਪ ੪ ਰਸ ੫ ਗੰਧ ਇਨ ਵਿਖਿਓਂ ਤੇ ਪੰਜ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਸੰਤ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁੱਖਜ ਹੈਂ॥

ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਸ ਦਾ ਗੁਣੁ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਭੀ ਆਤਮਾਂ ਕੋ ਅਸੰਗ ਜਾਨਣਾ ੨ ਪਵਨ ਕਾ ਗੁਨੁ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦੇਖਤੇ ਭੀ ਗੁਨ ਔਗੁਨੁ ਨ ਅਰੋਪਨਾ ਔਰ ੩ ਅਗਨੀ ਕਾ ਗੁਨੁਯਥਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਪੋਖਨਾਂ ਮਾਤ੍ਰ ਅਹਾਰੁ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾ ੪ ਜਲ ਕਾ ਗੁਨੁ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਰਹਨਾਂ ਔਰ ਸੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਮਲ ਤੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਔਰ ੫ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਦਾ ਗੁਨੁ ਧੀਰਜੁਧਾਰੀ ਰਹਨਾ ਇਨ ਪੰਚ ਗੁਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨ (ਦਰਗਹਿ) ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਪੰਚੇ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ੧ ਕਾਮੁ ੨ ਕਰੋਧੁ ੩ ਲੋਭੁ ੪ ਮੋਹੁ ੫ ਅਹੰਕਾਰੁ ਇਨ ਪੰਜੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਰਾਜਾਨ) ਰਾਜਾ ਕੇ (ਦਰ) ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਪੰਚਾ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਤਿਨ ਪੰਚਾਂ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਏਕੁ ਜੋ (ਗੁਰੁ) ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੋਂ ਧਿਆਨੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕੇ ਹਮ ਕਰਤੇ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਹਮ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਬ ਕਰਤੇ ਕੇ (ਕਰਣੇ) ਕਰੇ ਹੂਏ ਜਗਤ ਕਾ ਸੁਮਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਬ ਕਰਤੇ ਕਾ ਅੰਤੁ ਕੈਸੇ ਕਹੇਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਧਵਲ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਹੈ ਏਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥

ਧੌਲੁ ਤੌਂ ਧਰਮੁ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਦਯਾ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥

ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਰੂਪ (ਸੂਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਧਵਲ ਬੈਲ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਇਤਨਾ ਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸੀ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚਿਆਰੁ ਹੂਆ ਚਾਹੇ॥

ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਤਬ ਹਮ ਪੂਛੈਂਗੇ ਕੇ ਧਵਲ ਪਰ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਭਾਰੁ ਹੈ। ਤਬ ਵਹੁ ਕਹੇਗਾ ਧਰਤੀ ਕਾ ਭਾਰੁ ਸਭੁ ਧੌਲ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥

ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਰੇ ਭਾਵ ਹੇਠ ਹੋਰੁ ਧਰਤੀ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਪਰ ਧਵਲੁ ਬੈਲੁ ਖੜਾ ਹੋਵੇ ਇਸੀ ਤਰਹ ਉਸ ਹੇਠਲੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਰੇ ਹੋਰੁ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇਂ ਅਨੇਕ ਧਰਤੀਆਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬੈਲ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਹੇਠਲੀ ਧਰਤੀ ਪਰ ਜੋ ਧੌਲੁ ਦਾ ਭਾਰੁ ਪਯਾ ਤਬ ਤਿਸਦੇ (ਤਲੇ) ਹੇਠ ਕਿਸ ਦਾ ਜੋਰੁ ਮਾਨੋਂਗੇ ਜਿਸ ਕਰ ਓਹੁ ਠਹਰੀ ਰਹੇ ਅੰਤ ਕੋ ਇਹੀ ਕਹੋਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਸੱਤਾ ਦੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਹੀ ਏਹੀ ਬਾਤ ਮਾਨ ਲੇਵੋ ਜੋ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੁ ਰਚਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਇਸਮੈਂ॥

ਜੀਅ ਜਾਤਿ ਰੰਗਾ ਕੇ ਨਾਵ ॥

ਅਨੇਕ ਜਾਤੀ ਔ ਅਨੇਕ ਰੰਗਾਂ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਵੁੜੀ) ਵਗੀ ਹੈ ਵਾ (ਵੁੜੀ) ਵੱਡੀ ਕਲਾਮ ਕਰ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਲੇਖੇ ਕੋ ਲਿਖ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਹਮ ਓਸਤੇ ਪੂਛਤੇ ਹਾਂ॥

ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥

ਓਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਤਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਤਾ ਤਾਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥

ਕਿਤਨਾਕੁ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਤਾਣੁ ਬਲੁ ਹੈ ਔਰੁ ਕਿਤਨੀਕੁ (ਸੁਆਲਿਹੁ) ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਰੂਪ ਦੀ ਹੈ॥

ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥

ਔਰ ਕਿਤਨੀਕੁ ਓਸਦੀ ਦਾਤ ਹੈ ਜੋ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਜਾਣ ਸਕੈ ਐਸਾ ਕੌਣੁ (ਕੂਤੁ) ਕਾਲ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਹੀ ਕਹੀਏ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥

ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਸਾਰਾ ਇਕ (ਕਵਾਉ) ਇਕ ਵਾਕ ਤੇ ਭਾਵ ਐਸੇ ਸੰਕਲਪੁ ਕੀਆ ਕਿ ਮੈ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤੁ ਹੋ ਜਾਵਾਂ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

ਤਿਸ ਸੰਕਲਪ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਲਖ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਦਰੀਆਉ) ਭਾਵ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਜਗਤ ਹੋਤੇ ਭਏ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਮੇਰੀ ਕਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਹ ਸਕਾਂ ਕਿ ਇਤਨਾਕੁ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਵਣ) ਕਿਸ ਕਿਸ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਨੰਤ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥

(ਵਾਰਿਆ) ਵਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਏਕ (ਵਾਰ) ਰੋਮੁ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮ ਮੇਂ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਵਾ (ਵਾਰਿਆ) ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਮੈਂ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰਾਂਹੀਗਾ ਵਾ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹਾਂ ਵਾ ਉਤੋਂ ਦੀ ਵਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਇਹ ਤੀਨੋ ਅਰਥ ਗਾਉਣ ਕਿ

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤਿ ਰੂਪੁ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਕਾਰ ਭਾਵਦੀ ਹੈ ਸੋਈ ਚੰਗੀ ਹੈ॥੧੬॥ ਸਾਤਕੁ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥
ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥

(ਅਸੰਖ) ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਜਪੁ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈਂ॥ ਔਰ (ਅਸੰਖ) ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਤਿਨ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ। ਅਗਿਣਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ॥ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਪੁ ਹੈ[੧]॥ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਿਸ ਤਪ ਕੇ ਤਾਉ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਪੀ ਹੈਂ॥

---

[੧] ਤਪੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੇਦ ਸੇਂ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗੁਰੂ ਬੁਧਿਵਾਨ ਗੁਨੀ ਇਨਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰਨਾ ਸੌਚ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿਣਾ ਆਰਜਵਤਾ ਏਹੁ ਹੈਂ ਸੂਧਾ ਸਭਾਉ ਰਖਣਾ ਕੁਟਲਪਨਾ ਨ ਰਖਣਾ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਰਖਣਾ ਕਯਾ ਆਠ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰਵਣ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣਨੀ ੧ ਸਿਮਰਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ੨ ਕੀਰਤਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਕਰਨਾ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਨਾ ੩ ਚਿਤਵਨ ਏਹੀ ਚਿਤਵਨੀ ਰੈਹਨੀ ਕਿ ਅਮਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੇ ੪ ਇਕੰਤ ਹੋਕਰ ਵਿਖੇ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕਰਨੀ ੫ ਦਿਢ ਸੰਕਲਪ ਇਹ ਕੇ ਮੈਂ ਅਵਸ਼ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਮਿਲੂੰਗਾ ੬ ਪ੍ਰਯਤਨ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਤੀ ਕੋ ਭੇਜਨਾ ੭ ਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸਰੀਰ ਸੋ ਮਿਲਕਰ ਕਾਮਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਨਾ ੮ ਯੇਹ ਅਸਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਾਮ (ਮੈਥਨ) ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਏ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਘਾਤੁ ਕਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਨਾ ਏਹੁ ਅਹਿੰਸਾ ਏਹ ਸਾਰੀਰਿਕ ਤਪੁ ਹੈ ੧ ਬਚਨੁ ਐਸਾ ਬੋਲਨਾ ਜੋ ਸੁਨਨੇਹਾਰੇ ਕਾ ਮਨ ਦੁਖੀ ਨ ਹੋਇ ਫੇਰ ਸਚਾ ਹੋ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋ ਜਿਸਮੇ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰੇ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਮਾਰਥਕ ਕੁਛ ਭਲਾ ਹੋ ਨੇਮ ਸੇ ਬੇਦ ਆਦਿ ਬਾਨੀ ਕਾ ਪਾਠੁ ਕਰਨਾ ਏਹੁ ਬਾਨੀ ਕਾ ਤਪ ਹੈ॥੨॥ ਹਮੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਿਨਾ ਸੋਮਯ ਕੋਮਲ ਸੁਭਾਉ ਹੋਨਾ ਬਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਸੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਬਕਵਾਦ ਸੇ ਮੌਨ ਰਹਿਨਾ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਯਾ ਨਾ ਕਰਨੀ ਭਾਵ ਸੁਧੀ ਸਭ ਕਾ ਭਲਾ ਚਿਤਵਨਾ ਏਹ ਮਨ ਕਾ ਤਾਪ ਹੈ॥੩॥ ਆਗੇ ਸਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਸਤ ਰਜ ਤਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਤਪ ਸੁਨੋ। ਫਲਕੀ ਇਛਾ ਸੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੋਕਰ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਗਤ ਰਹਿਨਾ ਤਦ ਅਰਪਣ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਾਂਤਿਕ ਤਪ ਹੈ ੧ ਮਾਨ ਕੇ ਹੇਤ ਪੂਜਾ ਕੇ ਹੇਤ ਦੰਭ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਰਨਾ ਸੋ ਰਾਜਸ ਤਪ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਔਰ ਕਾ ਔਰ ਫਲ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ੨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਧਿ ਸੇ ਹਿਤ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੰਭ ਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਤਾਪ ਕਰਨਾ ਸੋ ਤਾਮਸ

ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥
ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥

ਪੰਨਾ ੪

ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥
ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥
ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥
ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਗ੍ਰੰਥ ਅਰ ਵੇਦ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਮੁਖ) ਭਾਵ ਕੰਠੋਂ ਹੀ ਪਾਠੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਜੋਗ) ਜੋਗ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਜੋਗ ਕੇ ਕਮਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਸਤੀ) ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਦਾਤਾਰ) ਦਾਨੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੁਰੰਕ ਬਲੀ ਆਦਿਕ ਜਿਨੋ ਨੇ ਸੀਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੁਧ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਸਸਤ੍ਰੂੰ ਰੂਪੁ (ਸਾਰ) ਲੋਹਾ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੀਠ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਮੋਨੀ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਧਿ ਮੈ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥

ਏਹ ੪ ਤੁਕਾਂ ਪੂਰਬਵਤ ॥੧੭॥ ਅਬ ਤਮੋ ਗੁਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥
ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥
ਅਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥
ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ ਕਮਾਹਿ ॥
ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥
ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥
ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥
ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਅੰਧ) ਅਗਯਾਨੀ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ ਕ੍ਰਿਯਾ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਚੋਰ ਔਰ (ਹਰਾਮਖੋਰ) ਹਰਾਮ ਕੇ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਜੋਰ) ਜੁਲਮ ਕਾ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮੁ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਜੋ ਗਲ ਕੋ ਕਾਟਕਰ ਹੱਤਯਾ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗਿਣਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਪਾਪ ਕਰ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਮਲੇਛਜ ਹੈਂ ਜੋ ਮਲਕੇ (ਭਖ) ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਨਿੰਦਕ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਭਾਰੁ ਅਪਨੇ

ਤਪ ਹੈ॥੩॥ ਕਾਮਨਾ ਰਾਗ ਪ੍ਰੀਤ ਇਨਕੇ ਬਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਘੋਰ ਤਪ ਕੋ ਤਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਮੋ ਗੁਨੀ ਮਾਨੁਖ ਹੈਂ ਇਹੁ ਦੈਤੋਂ ਕਾ ਤਪ ਹੈ ਸੋ ਭਸਮਾਸੁਰ ਰਾਵਣਾਦਿ ਅਨੰਤ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਾਂਤ ਹੈਂ॥

ਸਿਰ ਪਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ (ਨੀਚੁ)[1] ਦਾਸਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਨੀਚੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਹਾ ਹੈ । ਭਾਵ ਸਤਾਰਵੀਂ ਪੌੜੀ ਮੇ ਸਾਤ੍ਵਕੀ ਜੀਵ ਕਹੇ ਹੈ ਉਨਕੇ ਸੁਭਾਵ ਕੌ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਹੈ ਔਰ ਅਠਾਰਵੀਂ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ਰਾਜਸੀ ਤਾਮਸੀ ਕਹੇ ਇਨਕਾ ਸੁਭਾਵ ਤਿਆਗਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸਕੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਗੁਣ ਦੋਸੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਸੇ ਬਿਅੰਤ ਲੀਲਾ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥

ਏਹੁ ਤਿਨ ਤੁਕਾਂ ਪੂਰਬ ਵਤ॥੧੮॥ ਅਬ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਅਨੰਤ ਹੈਂ॥

ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥
ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥
ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥

ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮੁ ਹੈਂ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਕਾਂਸੀ ਕਾਂਚੀ ਬੈਕੁੰਠਾਦਿ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਅਸਮਦਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਮ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਅਗਮੁ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਗਿਣਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਤਾ ਦੇਕਰ (ਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਅਗਿਣਤ ਹੀ (ਸਿਰਭਾਰੁ) ਕਪਾਲੀ ਆਸਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਸਭੀ ਜੀਵ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ॥ ਉੱਤਰ:

ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥
ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥
ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥

(ਅਖਰੀ) ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਸਤੁਤਿ ਗੁਨ ਕੀਰਤਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਥਾ ਭਗਵੰਤ ਗੁਨ ਸਬੰਧੀ ਗੀਤ (ਗਾਹ) ਗਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਨੋ ਕਾ (ਗਾਹ) ਵੀਚਾਰੁ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਲਿਖਣਾ ਬੋਲਣਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਅਖਰ ਕੌਨ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥

ਜਿਨ ਅੱਖਰੋਂ ਕਾ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੰਜੋਗੁ (ਵਖਾਣਿ) ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਕੀ ਸੀਸ ਪਰ ਭੀ ਕਰਮਰੇਖ ਹੋਵੈਗੀ ॥ ਉੱਤਰ:

ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥
ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥
ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਏਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਖਰ ਨਹੀ ਹੈਂ। ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੰਕਲਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਲੇਖ ਰੂਪ ਅਖਰ ਪੜ

[1] ਜੋ ਨੀਚ ਪਦਕਾ ਅਰਥੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਤਰਫ ਲਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤੌਂ ਏਹ ਪਦੁ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕਾ ਸੁਚੁਕੁ ਹੈ।

ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਏਹੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਨਾਹਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਕੁਛੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪ ਕੇ ਕੋਈ ਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਜੇਤਾ) ਜਿਤਨਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਨਾਮੁ ਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਹੀ ਸਭ ਮੋਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸੁਖ ਕਾ ਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇ ਘਟੀ ਜੰਤ੍ਰ ਕੀ ਨਯਾਈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਮੈ ਠਹਿਰਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥
ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥

ਏਹ ੪ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬ ਵਤ॥੧੯॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਲ ਵਿਖੇਪਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਆਪਨੇ ਏਕ ਨਾਮੁ ਹੀ ਉਪਾਉ ਕਹਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੁ ਕਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥
ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥
ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥
ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥
ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥

(ਭਰੀਐ ਇਤੀ) ਜੋ ਹਾਥ ਅਰੁ ਪੈਰ ਔਰੁ ਸਰੀਰੁ ਖੇਹ ਸੇ ਭਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੌ ਓਹੁ ਪਾਣੀ ਸਾਥ ਧੋਣੇ ਕਰ ਤਨ ਸੇ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਮੂਤ) ਪਸ਼ਾਬ ਸੇਂ ਕਪੜੇ ਮੈ (ਪਲੀਤੀ) ਅਸੁਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਓਹੁ ਜਬ ਸਾਬੁਣ (ਦੇ) ਲਗਾਕੇ ਕਪੜਾ ਧੋਇ ਲਈਦਾ ਹੈ ਤਬ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜੋ ਬੁਧੀ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਭਰੀ ਜਾਵੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਮਲ ਵਿਖੇਪ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥
ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥

ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਜੋ ਪਾਪੀਆਂ ਸੇ ਪੁੰਨੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਆਖਣੁ) ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਨਹੀ ਆਵਤੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੋਏ ਹੈਂ। ਪੁੰਨੀ ਔਰ ਪਾਪੀ ਕੋਈ ਕਰਿਣੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ (ਕਰਣਾ) ਕਰਮੁ (ਕਰਿ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ (ਕਰਿ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ (ਕਰਿ) ਕਰਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲਿਖ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਅਪਨੇ (ਬੀਜ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮਾ ਕਾ ਫਲੁ ਫੇਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਕਰਮ ਫਲਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੀਰਥ ਤਪਾਦਿਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਤੋ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਕਰਮ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸਕਾਮ ੧ ਨਿਸਕਾਮ ੨ ਤੀਰਥੁ ਇਤਜਾਦਿ ਪਹਿਲੀ ਦੋ ਤੁਕ ਮੈ ਸਕਾਮ ਪੁੰਨ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਪਿਛਲੀ ਦੋ ਤੁਕ ਮੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ॥

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥
ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥
ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥
ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥

ਦੁਖੀ ਦੇਖਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੀਰਥ ਕਰਨਾ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਤਪੁ ਕਰਨਾ (ਦਤੁਦਾਨੁ) ਦਾਨੁ ਦੇਣਾ ਵਾ ਜੋ ਯੱਗ ਵੇਦੀ ਕੇ ਅੰਤਰ ਦਾਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ਹੈ ਇਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਸਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਤਿਲਕਾਮਾਨੁ) ਖਿਸਕ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਸ੍ਵਰਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਮਿਰਤੁ ਲੋਕਮੇ ਗਿਰਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਿਛਲਾ ਸੁਖੁ ਭੂਲ ਕਰ ਫਿਰ ਵਹੁ ਦੁਖ ਕਾ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ[1] ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਕਾ (ਸੁਣਿਆ) ਸ੍ਰਵਣੁ (ਮੰਨਿਆ) ਮਨਨਿ (ਮਨਿਕੀਤਾ) ਨਿਦਿਧਜਾਸਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਭਾਉ) ਤਤੁਗ਼ਜਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਤਬ ਓਹੁ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਮਲੁ ਮਲਕੇ (ਨਾਉ) ਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਗਨੁ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਜੀਵ ਈਸਕਾ ਭੇਦੁ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਲਿਰੂਪੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਨਦੀ ਹੈ ਇਸਸੇ ਸਰਣ ਆਏ ਜਨੋ ਕੇਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਨਾਉ) ਨੌਕਾਰੂਪੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ[2]॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਗਜਾਨ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਕਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਆਪਨੇ ਐਸਾ ਫਲੁ ਕਹਾ।

ਉੱਤਰੁ ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਮੁਝਮੈ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇ ਸਿਧੋ ਇਸ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਰੂਪੁ ਗੁਨੁ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਹੋਤੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਸਰਗੁਣ ਤੇ ਹੋਈ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ॥ ਉੱਤਰ:

ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥
ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

(ਸੁਅਸਤਿ) ਕਲਜਾਣ ਸਰੂਪੁ ਜੋ ਮਾਯਾ ਸਬਲੁ ਈਸਰੁ (ਆਥਿ) ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੁ ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਜੋ ਮੈ ਏਕਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਊਂ ਤਿਸਤੇ (ਬਰਮਾਉ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨੁ ਮਹੇਸਾਦਿ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੋਇਆ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਤ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਹਾਣੁ) ਚੇਤਨ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਨਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ (ਚਾਉ) ਅਨੰਦ ਸਰੂਪੁ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥
ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥

---

[1] ਵਾ ਤਿਲ ਭਰੁ ਮਾਨ ਪਾਵੇ ਭੀ ਤੋ ਵਹੁ (ਕਾ) ਕਜਾ ਮਾਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ। ਵਾ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਹੋਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਲ ਕਾ ਮਣੁ ਭਰੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ।

[2] ਵਾ ਅੰਤਸ ਕਰਣ ਮੇ ਹੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਜੋ ਆਤਮ ਤੀਰਥੁ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਸਨਾਨੁ ਸੇ ਮਲ ਵਖੇਪ ਅਵਰਣ (ਨਾਉ) ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਵਾ ਤਿਸ ਤੀਰਥ ਮੇ ਨਾਉਨੇ ਸੇ ਮਲ ਆਦਿ ਦੋਸ਼ (ਗਤਿ) ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਏਹ (ਆਕਾਰੁ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਕਵਣੁ (ਵੇਲਾ) ਸਮਾ ਥਾ ਔਰੁ ਕੌਣੁ ਸਾਵਕਤੁ ਥਾ। ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਕਤੁ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਵਨੁ ਤਿੱਥਿ ਥੀ ਕਵਨੁ ਦਿਨ ਥਾ ਕਵਨ ਰੁੱਤਿ ਥੀ ਕਵਨ ਮਹੀਨਾ ਥਾ॥ ਉੱਤਰ:

ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥
ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥
ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥
ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸ ਸਮੇ ਕੋ ਨਾਂ ਤੋ ਬਿਜਾਸਾਦਿ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਪਾਯਾ ਹੋਤਾ ਤੌ ਪੁਰਾਣ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ (ਕਾਦੀਆ) ਮਹੰਮਦਾਦੀ ਪੈਕੰਬਰੋ ਨੇ ਭੀ (ਵਖਤੁ) ਸਮਾ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜੌ ਪਾਯਾ ਹੋਤਾ ਤੌ ਲਿੱਖਣ ਸਾਥ ਕੁਰਾਨ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ (ਜੋਗੀ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਭੀ ਤਿਥਿ ਦਿਨ ਰੁਤਿ ਅਰ ਮਹੀਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤੇ ਔਰ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੇ ਸਿਧੋ (ਜਾ) ਜੋ ਵਾ ਜਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਰਚਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫

ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੌ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਉਤਪਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਕਥਨ ਕਰੂੰ। ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ ਅਰੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣਾ ਕੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੰਘਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਪਮਾ ਕੈਸੇ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ (ਆਖਣਿ) ਅਖਜਾਨ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਭ ਏਕ ਸੇ ਏਕ ਵਡਾ ਬਣ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੰਤੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਏਹੀ ਜਾਨੋ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤੈਸੀ ਵਡੀ ਉਸ ਕੀ (ਨਾਈ) ਵਡਾਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੱਤ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ (ਆਪੌ ਜਾਣੈ) ਅਪਣੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਹੁ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ। ਐਸਾ ਹੰਕਾਰੀ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਨੀਰਗਤਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਰਚਨਾ ਮੇ ਤੋ ੭ ਪਤਾਲ ਔਰ ੭ ਅਕਾਸ ਐਸਾ ਨਿਜਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਉਣੰਜਾ ਕ੍ਰੋੜ ਜੋਜਨ ਤਥਾ ਪਰਬਤਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਕੀਆ ਹੈ ਆਪ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਏਹਿ ਕੈਸੇ ਜਾਨਾ ਜਾਵੇ॥ ਉੱਤਰ:

ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥
ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲਿ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥
ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇਬਾ ਅਸੁਲੂ ਇਕੁ ਧਾਤੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਪਾਤਾਲੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਪਾਤਾਲ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਅਕਾਸੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਅਕਾਸ਼ ਹੈਂ ਲਖ ਪਦ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਿਆਇ ਸੋ ਦੋਨੋ ਸਾਥ ਜੁੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਉਪਲੱਖਤਿ ਅਕਾਸ ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਮਹਰਜਨ ਆਦਿਕ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ਹੋਰੁ ਪੁਲਾੜ ਪਰ ਪੁਲਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਅਕਾਸ ਨਾਮੁ ਪੋਲ ਕਾ ਹੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਤੋ ਅਸੰਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ (ਓੜਕ ਇਤੀ) ਓੜਕ ਨਾਮੁ ਅੰਤ ਨ ਤੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕਾ

(ਓੜਕ) ਅੰਤੁ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਕਰਤੇਕਾ (ਓੜਕ) ਅੰਤੁ ਹੈ (ਵਾ ਓੜਕ) ਬਲੁਲਾਕੇ ਭਾਲਕੇ ਥਕ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਮਿਲਾ ੪ ਬੇਦ ਅਰੁ ਸਹੰਸ੍ਰ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਅਰੁ ੧੮ ਪੁਰਾਨ ਔਰੁ ਕਤਾਬਾਂ। ੧ ਤੁਰੇਤ ੨ ਅੰਜੀਲ ੩ ਕੁਰਾਨ ੪ ਜੰਬੂਰ ਇਹ ਸਭੀ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਸਲੁ ਕਹੀਏ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਇਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੱਤ ਹੈ। ਹੋਰੁ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਸਭੁ (ਧਾਤੁ) ਧਾ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥਯਾ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ ਵਿਣਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ ॥੨੨॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੇਕਰ (ਲੇਖਾ) ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੈ ਤਬ (ਲਿਖੀਐ) ਲਿਖਾ ਜਾਵੈ। ਭਾਵ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤੋ ਅਲੇਖ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਸਤੂ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਡਾਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥
ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਨੇ ਕੇ ਜੋਗ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਉਸਤੁਤੀ ਤੋ ਸਭਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਸਾਲਾਹਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਉਸਤਤੀ ਤੋ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕੀ (ਏਤੀ) ਇਤਨੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਏਹ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਉਨ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਈ ਅਰਥਾਤ ਇਦੰਤਾਕਾ ਵਿਖੇ ਨਹੀ ਹੂਆ ਜੈਸੇ ਨਦੀਆਂ ਔਰ (ਵਾਹ) ਨਾਲੇ ਸਭ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪੜਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ (ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ) ਨਹੀ ਜਾਣਤੇਜੋ ਕੌਨ ਨਦੀਯੋ ਕਾ ਜਲੁ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਨਾਲਯੋਕਾ ਜਲ ਹੈ ਸਭ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਜਥਾ-ਸੁਖਮਨੀ (ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਜਲੁ ਆਇ ਖਟਾਨਾ। ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ) ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥
ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਸੋ ਸਮੁਦ੍ਰਵਤ (ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨੁ) ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨੋ ਨਹੀ ਵਿਸਾਰਤੇ ਸੋ ਤੋ (ਸਮੁੰਦ੍ਰ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਗਿਰਹਾ)[੧] ਇੰਦ੍ਰ (ਸੇਤੀ) ਸਮਾਨ ਮਾਲਧਨ ਹੋਵੈ ਵਾ (ਗਿਰਹਾ) ਪਰਬਤੋਂ ਸ੍ਰੀਖਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕੀੜੀ ਕੇ ਤੁਲ ਉਨ ਨਿਹਕੰਚਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਤ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀ ਵਿਸਾਰਤੇ ਵਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀ ਵਿਸਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੩॥ ਪੁਨਾਂ-ਥੂੰਣੀ ਖਨਨ ਨਜਾਇ ਸੇ ਬਜੰਤਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

---

[੧] ਬਹੁਤ ਬਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਏਕ ਗ੍ਰਿਹਾ ਨਾਮੁ ਅਹੰਕਾਰੀ ਪਾਤਸਾਹੁ ਥਾ ਸੋ ਦਿਗਵਿਜੇ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਚਲਾ ਤਿਸਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਮਰੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰੁ ਦਿਖਾਯਾ ਜਹਾਂ ਜਾਕਰ ਓਸਨੇ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਏਕ ਕੀੜੀ ਤਹਾਂ ਆਕਰ ਕਹਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਹੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਮੇਰਾ ਨਿਉਤਾ ਮਾਨ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਿਸਕੋ ਕਹਾ ਕੇ ਤੂੰ ਤੁਛ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਨਿਉਤਾ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਸਦਾ ਨਰਾਦਰ ਕੀਆ। ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਅਨਸਾਰੀ ਕੀੜੀਓਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭਕੋ ਜ਼ਹਰੀਲੀ ਵਸਤੁ ਸੁੰਘਾਇਕਰ ਮੂਰਛਾ ਕਰ ਦੀਆ ਤਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੀਨ ਹੋਕਰ ਨਿਉਂਦਾ ਮਾਨ ਲੀਆ ਫਿਰ ਕੀੜੀ ਨੇ ਸਭਕੋ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬੂਟੀ ਸੁੰਘਾਇਕਰ ਜਿੰਦਾ ਕਰ ਦੀਆ ਅਰੁ ਕਹਾ ਕੇ ਇਸ ਜਗਾ ਕੋ ਖੋਦੋ ਖੋਦਨੇ ਸੇ ਤਹਾ ਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਅਰੁ ਘਾਸ ਦਾਣੇ ਲੇਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭੋਜਨ ਤੋ ਬਹੁਤ ਉਤਮ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਬੇਹੇ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤੇ ਥੇ ਤਬ ਕੀੜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਗੇ ਆਇਆ ਥਾ ਉਸ ਦਾ ਬਚਾ ਹੂਆ ਭੋਜਨੁ ਪਿਆ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਹੁਣ ਆਪਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਥੋੜੇ ਸਮਾਜ ਵਾਸਤੇ ਨਵਾਂ ਭੋਜਨੁ ਕਯਾ ਤਯਾਰੁ ਕਰਨਾ ਥਾ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨਾਕਰ ਗ੍ਰਿਹਾਨੇ ਅਭਿਮਾਨੁ ਦੂਰ ਕੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਅਹੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਭੀ ਆਗੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਜੂਠ ਬਚੀ ਹੋਈ ਸੇਂ ਮੈਨੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨੀ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮਝਕਰ ਨਿਰਅਹੰਕਾਰ ਹੋਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਮੁੜ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰ ਹਰੀ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਭਜਨ ਮੈ ਤਤਪਰੁ ਰਹੇ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਨ ਤੋ ਤਿਸ (ਸਿਫਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਅੰਤੁ ਹੈ ਔਰ ਨ ਤਿਸ ਕੀ (ਕਹਣਿ) ਉਸਤੁਤੀ ਵਾ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲ਼ੋ ਕਾ ਅੰਤੁ ਹੈ (ਕਰਣੈ) ਕਰਿਣੇ ਵਾਲ਼ੋ ਕ੍ਰਤੱਬੋਂ ਕਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਰਚਨਾ ਆਦਿਕ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕ ਜੋ ਕਰਨੇ ਮੈ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜੋ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਹੈ ਵਾ ਦਾਤਜ਼ੋ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ਉਸਕੇ ਦੇਖਨੇ ਹਾਰੇ ਗਜ਼ਾਨੀਯੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਜਗਜ਼ਾਸੀਯੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਕਜ਼ਾ (ਮੰਤੁ) ਮੰਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸਲਾਹ ਹੈ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਜੜ ਜੰਗਮ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਅਕਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਔਰ ਉਰਾਰ ਪਾਰ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ॥

ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥
ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਲੇਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਵ (ਬਿਲਲਾਹਿ) ਰੁਦਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਤਿਨਸੇਂ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ ॥

ਏਹੋ ਹੀ ਅੰਤੁ ਹੈ ਐਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਤਨਾਂ ਬਹੁਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਹੀ ਕਹਿਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਰਾ ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥
ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥

ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਭੀ ਵਡਾ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ (ਥਾਉ) ਸਚਖੰਡੁ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮੁ ਭੀ ਵਡਾ ਊਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਗੀਤਾ ਮੈ ਭੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਪਹੁਚ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਗਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪਰਮ ਧਾਮੁਧੈ ਜੋ ਊਪਰਿ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਊਚੋ ਸੇ ਊਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਊਪਰ ਵਡਿਆਈ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਜਬ (ਏਵਡੁ) ਇਤਨਾਂ ਵਡਾ ਊਚਾ ਕੋਈ ਹੋਵੈ॥ ਤਬ ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਤਨਾ ਵਡਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਘੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਕਰਮੀ) ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਦਾ (ਕਰਮੁ) ਕਰਤਬੁ ਬਹੁਤੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਲਿਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਵਡਾ) ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ॥

ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ ॥

ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਕਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ (ਜੋਧ) ਸੁਰਮਤਤਾਅਪਾਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਰਣ ਮੈਂ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨ ਹੋਵੈ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਨਿਸਕਾਮੀ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ।

ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥

ਕੇਤੇ ਵਿਖੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੇ ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਬਿਮੁਖ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ ॥

ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਕਿਤਨੇ ਮੂਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਲੇ ਲੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ । ਕਿਤਨੇ ਮੂਰਖ (ਖਾਹੀ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਖਾਨਾ ਹੀ ਖਾਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ।

ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ ॥

ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾਤਾਰ ॥

ਕਿਤਨਜੋਂ ਕੋ ਭੂਖ ਕੇ ਦੁਖ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਮਾਰ ਰਹਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਕਲੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ। ਹੇ (ਦਾਤਾਰ) ਏ ਭੀ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈ ਭੀ ਹੁਕਮ ਹੀ ਮੰਨੀਏ॥

ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ ॥

ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

(ਬੰਦ) ਕੈਦ ਹੋਨਾ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ (ਖਲਾਸੀ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਣਾ ਏਹਿ ਸਭ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਹੁਕਮਮੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਹਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਕਿ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਥਾ॥

ਜੇ ਕੋ ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ ॥

ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ (ਖਾਇਕੁ) ਮੂਰਖ ਉਸ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ (ਆਖਣਿ ਪਾਇ) ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਓਹੀ ਜਾਨੇਗਾ ਜਿਤਨੀਆਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਮੁਹ ਪਰ ਸੱਟਾਂ ਖਾਵੇਗਾ ਜਥਾ (ਥਾਉਨਾਹੀ ਖਾਇਕਾ) ਤਾਤਪਰਯੁ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗੁਰਵਾਕੋਂ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਕਹਨੇ ਵਾਲਜੋਂ ਕੋ ਧਰਮੁ ਰਾਇ ਕੀ ਸਜਾਇ ਅਵੱਸ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

ਔਰ ਕੋਈ ਕੋਈ ਐਸੇ ਭੀ ਹੈਂ ਜੋ ਏਹਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਏਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਮਕਾਨਾਦਿ ਸਭ ਸਾਮਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਜਿਸਕੋ (ਸਿਫਤਿ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅਪਨੀ (ਸਾਲਾਹਿ) ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਹੈ। ਜਥਾ (ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸਰੁ) ਇਹਾਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਔਰ ਉੱਚਾਰਨ ਸੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀਂ ਬਿੰਦੀ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਜਾਨਨਾ ਕਿ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਬਾਧੀ ਹੈ ਤਬ ਸਿੱਖੋਂ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਧਿਕ ਔਰ ਬਿੰਦੀ ਸਬਦੋਂ ਮੇਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨੁ ਹੂਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਿਖ ਉਚਿਤ ਜਾਨ ਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ॥੨੫॥

ਅਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਮੁਲ ਗੁਣ ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰ ॥
ਅਮੁਲ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ॥
ਅਮੁਲ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥
ਅਮੁਲ ਭਾਇ ਅਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ ॥
ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਅਮੁਲੁ ਤੁਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥
ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥
ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਣੋ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨ ਕਹੀ ਜਾਇ ਉਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਗਜਾਨ ਆਦਿ ਅਮੋਲਕ ਗੁਣ ਸੰਤੋ ਮੈਹੈਂ ਔਰੁ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤੇ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਰਹਤ ਕਰ ਜੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਬਜਾਪਾਰੁ ਭੀ ਉਨ ਕਾ ਅਮੋਲੁ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਖ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੇ ਤਜਾਗੀ ਮੁਮੋਖੂ ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਜਿਸ ਮੇ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸੰਯੁਗਤ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਧਨ ਲੇਨੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਮੁਮੋਖੂ ਕਾ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਗੁਣ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈਂ। ਔਰ ਪਰਸਪਰ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ (ਸਮਾਹਿ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੋਨਾ ਏਹ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ (ਧਰਮੁ) ਭਗਤੀ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਜੋ (ਦੀਬਾਣੁ) ਸੰਤ ਸਭਾ ਹੈ ਸੋ ਬੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ (ਤਲ) ਤਕੜੀ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਪਰਵਾਣੁ) ਵਟਾ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮੁਮੋਖੂ ਅਪਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਤੋਲਤੇ ਭਾਵ ਨਿਸਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੁ ਜੋ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਸੋ ਬੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਭੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਫੁਰਮਾਂਣੁ ਹੁਕਮ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲੁ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਅਮੋਲੁਕ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੈਸਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰੁ॥ ਅਮੋਲਕ ਤੇ ਅਮੋਲੁ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਮਹਾਤਮੁ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਿ ਇਤਨਾ ਹੈ॥

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤੌ ਭੀ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੇ ਔਰ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੇ ਭੀ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸੰਤ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥
ਆਖਹਿ ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥
ਆਖਹਿ ਬਰਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰਦ ॥

ਪੰਨਾ ੬

ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ ॥
ਆਖਹਿ ਈਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ ॥
ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ ॥
ਆਖਹਿ ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ ॥
ਆਖਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥

੪ ਵੇਦ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਪਢਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਸ ਪਾਠ ਕੋ ਪਢ ਕਰ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਥਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਵਖ੍ਯਾਨ ਟੀਕਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਜੀ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਇੰਦੁ) ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਪੀਆਂ ਭੀ ਕਹਿਤੀਆਂ ਹੈ ਔਰੁ (ਗੋਵਿੰਦ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਭੀ ਗੀਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ ਗੋਪੀਆਂ ਭੀ ਕਹਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ (ਈਸਰ) ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੋਰਖਾਦਿ ਸਿਧ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ (ਜੋ ਬੁਧਿਵਾਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਬੁਧਿ ਆਦਿਕ ਗ੍ਰਹ ਸੋ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਨੂ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਦਾਨਵ ਪ੍ਰਹਲਾਦਾ (ਦਿਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ) ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਆਦਿ ਮ੍ਰਯਾਦਕ ਦੇਵਤਾ ਰਚੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੀ ਅਜਾਂਨ ਸੰਗਿਆ ਭੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਮੁਨਿ) ਨਾਰਦਾਦੀ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਮਾਨ ਸੇ ਸਭ ਸੁਰ ਔ ਨਰ ਔ ਮੁਨਿ (ਜਨ) ਭਗਤ ਔਰੁ (ਸੇਵ) ਸਿਵਜੀ ਕੇ ਜੋ ਉਪਾਸਕ ਹੈਂ ਸਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣਿ ਪਾਹਿ ॥
ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥

ਸੋ ਕਿਤਨੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕੇਤੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਵਿੱਖਤ ਮੇਂ ਕਹੇਂਗੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਉਠ ਗਏ ਹੈਂ।

ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥
ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

ਇਤਨੇ ਜੋ ਗਿਣਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਤਨੇ ਔਰੁ ਭੀ ਕਰੇਂ ਭਾਵ ਪਿਛਲਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈਏ ਤੋ ਭੀ (ਕੋਈ) ਕਿਸੀ ਰੀਤ ਸੇਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੇਂਗੇ।

ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਿਤਨਾ ਵਡਾ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰਿਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਹੀ ਵਡਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਤ ਸੰਕਲਪੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁਵਿਗਾੜੁ ॥

ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬॥

ਜੋ ਕੋਈ (ਬੋਲੁ ਵਿਗਾੜੁ) ਬਿਜਰਥ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਅੰਤੁ ਕਹੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਇਤਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗਵਾਰੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਗਵਾਰੁ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾ ਮੂਰਖੋਂ ਮੇ ਲਿਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰੁ ਔ ਘਰੁ ਕਹੀਏ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸਰਬ ਚਰਾਚਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਸੋ ਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਅਰੁ ਸੋ ਘਰੁ ਵਾਸਤਵਤੇ ਕੁਛ ਨਹੀ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਧਜਾਨ ਨਿਮਿਤ ਕੁਛ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕੇ ਦਰ ਔ ਘਰ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਸਿੱਧਨ ਕੋ ਉੱਤਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਰੂਪੁ ਘਰੁ ਸਤਸੰਗੁ ਦਰੁ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰੁ ਸੰਸਾਰ ਦਰੁ ਹੈ॥ ਆਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਦਰ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਜੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਤਿਸ ਘਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਨਾਦ ਆਦਿਕ ਅਸੰਖ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਵਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਉਨਕੇ ਵਜਾਵਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਕੇਤੇ ਅਨੰਤ ਰਾਗ (ਪਰੀ) ਰਾਗਨੀਯੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਗੰਧ੍ਰਬਾਦੀ ਰਾਗੀ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

(ਤੁਹਨੋ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਪੌਨ ਅਰੁ ਜਲੁ ਭਾਵ ਜਲ ਅਭਿਮਾਨੀ ਵਰਨੁ ਦੇਵਤਾ (ਬੈਸੰਤਰ) ਅਗਨਿ ਜਠਰਾਗਨਿ ੧ ਬੜਵਾਗਨਿ ੨ ਦਾਵਾਗਨਿ ੩ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਭ ਕਾ ਹਿਸਾਬੁ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਵਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਪਤ ਕੀਏ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਚਿਤੁ ਲਿਖੇ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਨਜਾਉਂ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਭਾ ਸੁਭ ਫਲੁ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕਾਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵਹਿ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਸਵਾਰੇ ਹੁਏ ਕਜਾ ਬਨਾਏ ਹੁਏ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵ (ਬਰਮਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਔਰ ਇਨਕੀ ਦੇਵੀਆਂ ਕਜਾਸਕਤੀਆਂ ਜੋ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਸ਼ਕਤੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਤੇਰੇ ਜਸੁ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ (ਦਰ) ਦਲ ਬੀਚ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਦਰ ਪਰ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਦਰ ਸੰਜਗਤ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ (ਨਾਲੇ) ਸਾਥ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਸਿਧ ਲੋਕ ਸਮਾਧਿਯੋ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਸਾਧੂ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਜਤੀ ਅਰ ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤੀ ਅਰੁ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸਟ ਰਹਿਨੇ ਹਾਰੇ ਸੰਤੋਖੀ ਔਰ ਬਾਵਨ ਵੀਰ (ਕਰਾਰੇ) ਸਵਾਧਾਨ ਹੋਕੇ ਵਾ (ਵੀਰ) ਸੂਰਮੇ (ਕਰਾਰੇ) ਹਠੀਲੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਪੰਡਿਤ ਅਰੁ ਪੜਨ ਹਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ ਰਿਖੀਸ੍ਵਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਮੈ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਏ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ ॥

ਸ੍ਵਰਗ ਕੀਆ (ਮਛ) ਮ੍ਰਿਤ ਲੋਕ ਕੀਆ ਪੁਨਾ (ਪਇਆਲੇ) ਪਾਤਾਲ ਕੀਆ (ਮੋਹਣੀਆ) ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਉਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

(ਰਤਨ) ਜੋ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਉਤਮ ਸੇ ਉਤਮ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ[1] ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ੬੮ ਤੀਰਥ (ਨਾਲੇ) ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੇ ਭਾਵ ਇਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਇਹ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਮੈ ਅਠਿਸਠਿ ਪਦ ਮੁਖਜ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਬੋਧਕੁ ਹੈ ਤੀਰਥ ਚਾਹੇ ਇਨਸੇਂ ਅਧਿਕ ਭੀ ਹੋਵੇਂ ਕੁਛ ਦੋਖੁ ਨਹੀਂ। ਤਬ ਏਹੁ ਅਰਥ ਹੂਆ ਮੁਖਜ ਤੀਰਥ ਔਰ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

(ਜੋਧਾ)ਰਥੀ ਜੋ ਆਪਨੇ ਬਰਾਬਰ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧੁ ਕਰੇ (ਮਹਾਬਲ) ਮਹਾਰਥੀ ਜੋ ਦਸ ਹਜਾਰ ੧੦੦੦੦ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕਰੇ (ਸੂਰਾ) ਅਤਿਰਥੀ ਅਸੰਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਜੁਧੁ ਕਰੇ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੋ ਅਤਿਰਥੀ ਬਿਨਾ ਅਵਤਾਰ ਸੇਂ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਥੀ। ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਥੀ ਜਿਸਨੇ ਅਸੰਖ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿਰਥੀ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋ ਖਾਣੀਯੋਂ ਮੈ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਧਾਰੇ ॥

ਜੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਕੇ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਸੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਵੋਂ ਖੰਡੋ ਓਰੁ ਮੰਡਲ ਖੰਡਾਂਤਰ ਗਤ ਜੋ ਹਿਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਅਬਹਾਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੰਗਾਲ ਹਾਤਾ ਪੰਜਾਬ ਹਾਤਾ ਮੰਦਰਾਜ ਹਾਤਾ ਵਾ ਸੌ ਜੋਜਨ ਕੋ ਮੰਡਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਇਨ ਕੇ ਵਸਨੇ ਹਾਰੇ ਰਾਜੇ ਵਾ ਇਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਵਰਭੰਡਾ)[2] ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਜੋ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਤੁਧੁਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਯਥਾਰਥ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੋਏ ਜੋ ਭਗਤ (ਰਸਾਲੇ) ਸਮੂੰਹ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈਂ॥

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਭੀ (ਕੇਤੇ) ਅਨੰਤ ਤੇਰੇਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਕਹਾਂ ਤਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਤਿਨ ਗਾਵਨਹਾਰੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿਮਰਣ ਮੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

---

[1] ਮਣੀ ਆਦਿਕ ੧੪ ਰਤਨ॥

[2] ਵਾ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਖ (ਭੰਡਾ) ਖਲ ਪੁਰਖ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੇ ਥਾ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਜਾਈ ਵਾਲਾ ਅਬ ਹੈ॥

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

(ਭੀ) ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਚੁ ਭਵਿਖਤ ਮੈ (ਸਦਾ) ਹੀ (ਹੋਸੀ) ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਰਚਨਾ ਜਾਇ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ ਰਚਾਈ ਹੈ ਨ (ਜਾਸੀ) ਨ ਜਾਇਗਾ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਰਚਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਸੋ ਨ ਜਨਮਾ ਹੈ ਨ (ਜਾਸੀ) ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਰਚਨਾ ਆਪਣੇ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਤੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇਂ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਰੰਗਾ ਰੰਗਾ ਕੀ (ਭਾਤੀ) ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਕੀ ਭਾਵ ਵਜਕਤੀਯੋ ਕੇ ਭੇਦਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿਣਸਾਂ ਜਿਣਸਾਂ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁਖ ਦੇਵਤਾ ਅਸੁਰ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਵਾਲੀ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚਕੇ ਦੇਖਾਈ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇਂ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਨੇ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਇੱਛਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜਗਤ ਕੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੱਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅੱਗੇ ਨੂੰ (ਕਰਸੀ) ਕਰੇਗਾ। ਤਿਸ ਊਪਰ ਕਿਸੀ ਸੇਂ ਹੁਕਮੁ ਨਹੀ ਕਰਾ ਜਾਤਾ ਕੇ ਏਹ ਕਾਮੁ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਅਰੁ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਨ ਕੀਆ॥

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੨੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸਾਹੋਂ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀਕੀ ਆਗਯਾ ਮੇ ਰਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ॥੨੭॥ ਸਿਧ ਕਹਤੇ ਭਏ।ਹੇ ਨਾਨਕ ਬਾਲੇ ਜੋਗ ਕਾ ਭੇਖੁ ਧਾਰੁ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਝੋਲੀ ਬਿਭੂਤ ਖਿੰਥਾ ਡੰਡਾਦਿਕ ਧਾਰ ਕੇ ਗੋਰਖ ਕੋ ਆਦੇਸੁ ਕਰੁ ਉਤਮੁ ਆਈ ਪੰਥਲੇ ਚੇਲੇ ਸੰਗ ਰਹੇਂਗੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤੋਗੇ ਨਾਦੁ ਪਕੜੋ ਰਿੱਧਾਂ ਸਿੱਧਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਜਰੁ ਰਹੇਂਗੀਆਂ। ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਰੁ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ॥

ਜਥਾ ਲਾਭ ਮੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਿਨਾ ਏਹੁ ਸੰਤੋਖੁ ਔਰੁ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਸਰਮ) ਲਜਯਾ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਦੋ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਰਾਮਕਲੀ ਜੇ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ (ਸਰਮੇ ਕੀਆ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਉ ਤੂੰ ਜੋਗੀ) ਔਰੁ ਜੋਗੀ ਝੋਲੀ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇ ਅਪਨੀ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਬਨਾਇ ਰਖੀ ਹੈ ਏਹੀ ਝੋਲੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ। ਸਦਾ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਿਨਾ ਏਹੀ ਬਿਭੂਤ ਲਗਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ ॥

ਏਹੁ ਕਾਲਕੀ (ਕੁਆਰੀ) ਗ੍ਰਾਸ ਰੂਪ ਜੋ ਅਨਿੱਤ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਸਮਝ ਸੋ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਖਿੰਥਾ ਕੇ ਉਤਾਰਨੇ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਧਾਰਨੇ ਮੇ ਨ ਕੁਛੁ ਪ੍ਰੀਸ੍ਰਮੁ ਨ ਚਿੰਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਦੇਹ ਕੋ ਅਨਿੱਤ ਸਮਝਾ ਹੈ। ਖਿੰਥਾ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਕੇ ਟੁਕੜਜੋਂ ਕੀ ਬਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮੇ ਭੀ ਗੌਰ ਸਜਾਮਾਦਿ ਰੰਗ ਰਕਤ ਅਸਤ ਚਰਨ ਮਲਮੇਦ ਮੱਜਾਦੀ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈਂ ਐਸੇ

ਸਮਝਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਸਰੀਰਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਭਿੰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਕਾਲ ਤੇ (ਕੁਆਰੀ ਹੈ) ਭਾਵ ਕਾਲ ਨੇ ਕਾਯਾ ਨਹੀ ਗ੍ਰਸੀ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਹੀ ਭਜਨ ਮੇ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਨਾ ਏਹੀ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਮੈ (ਪਰਤੀਤਿ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਜੋੜਨਾ ਏਹੀ ਡੰਡਾ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ ॥

ਆਈ ਪੰਥੁ ਏਕ ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਪੰਥ ਕਾ ਭੇਦੁ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇ ਈ ਹੋਵੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲ ਗੁੰਦਾਈ ਸੋ ਆਈ ਪੰਥੁ ਜਾਨਨਾ ਏਹ ਪੰਥੁ ਜੋਗੀਯੋਂ ਮੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਾਨਾ ਹੈ (ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ) ਸਭ ਜਮਾਤੋਂ ਮੇ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ[੧] ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਆਈ ਪੰਥੁ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਹਾਂ[੨]॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥
ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੮॥

ਜੋਗੀ ਆਦੇਸੁ ਆਦੇਸੁ ਬੋਲੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਆਦੇਸੁ ਨਾਮੁ ਨਮਸਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਹੈ ਔਰ (ਅਨੀਲੁ) ਨੀਲਾਦਿਕ ਰੰਗੋਂ ਸੋ ਰਹਿਤ ਹੈਂ[੩] ਔਰ ਅਨਾਦ ਆਦਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ (ਅਨਾਹਤਿ) ਦੂਸਰੇ ਕਰਕੇ ਮਾਰਜਾ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਔਰ (ਜੁਗ ਜੁਗ) ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇ ਏਕ (ਵੇਸੁ) ਰੂਪੁ ਹੈ (ਆਦੇਸੁ) ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਤੇ ਜੋ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮਾਰੀ (ਆਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੨੮॥

ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ ॥

ਭੋਜਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਕੋ ਜੋਗੀ ਲੋਕ ਭੁਗਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਹੋਨੀ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਪੂਰਨ ਦੇਖਨਾ ਯੇਹੀ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਭੁਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਸਭ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸਰਬ ਭੂਤੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਭੰਡਾਰਨਿ ਬਨਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਦਯਾ ਹੀ ਗਯਾਨਾਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇ ਜੋ ਸਬਦੁ ਵਜ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਨਾਦੁ ਹੈ ਵਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਚੇਤਨ ਸਤਾ (ਵਾਜਹਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਨਾਦ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ ॥

ਜੋ ਜੋਗੀਯੋਂ ਮੇ ਮਹੰਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਥੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸਕੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਗਯਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇ ਨਾਥੀ ਹੂਈ ਹੈ ਕਯਾ ਅਧੀਨ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਨਾਥੁ ਹੈ ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਰਿਧਿ ਅੰਨ ਅਦਿਕਾਂ ਕੇ ਵਰਤਾਵਣੇ ਲੱਗਯਾਂ ਟੋਟ ਨ ਆਵਣੀ ਔਰ ਅਣਮਾਦਿ ੮ ਸਿੱਧੀਆਂ ਮੁਖਯ ਹੈਂ ਵਾ ੧੮ ਵਾ ੨੩ ਤਿਨਕਾ (ਅਵਰਾ) ਅਸ੍ਰੇਸਟ ਸ੍ਵਾਦੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਏਹ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਸਚਖੰਡ ਵਾਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇ ਬਾਧਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਕਾ ਤਯਾਗ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਾ ਹੈ[੪]।

---

[੧] ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਸਰਬ ਮੇ ਸਤਾ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਪੰਥੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਤਿਸਕੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤੇ ਹਾਂ (ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ) ਸਭ ਦੇਵੀ ਗੁਣ ਜਮਾਤ ਹੈ।

[੨] ਕਯੋਂਕਿ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਗਤੁ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਗਤੁ ਕਹੀ ਢੂੰਡਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸਮਾਨ ਸੇ ਤੋ ਸਭ ਆਪਨੇ ਕੋ ਮਨ ਜਿਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਧਰਮੀ ਕਾ ਅਗਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਬ ਤਕ ਧਰਮ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਮਨ ਧਰਮੀ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਧਰਮ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਖੋਪਤੀ ਮੂਰਛਾ ਸਮਾਧਿਸਥਤ ਮੈਂ ਮਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਤੱਤ੍ਵ ਗਯਾਨ ਮਨੋ ਨਾਸ ਵਾਸਨਾ ਖਯ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

[੩] ਵਾ ਕਲੰਕ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਸੰਖਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

[੪] ਵਾ ਯਹ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਵਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਰਿੱਧ ਸਿੱਧੋਂ ਦਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹੈ ਕੇ ਖਾਤੇ ਮੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ ॥

ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚੇਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਸਤੂ ਆਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੰਜੋਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮੁ ਰੂਪੁ ਚੇਲਾ ਲੇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਵਸਤੂ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਜੋਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਰੂਪੁ ਚੇਲਾ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਜੋਗ ਔਰ ਵਿਜੋਗ ਦੋਨੋ ਚੇਲੇਕਾਰ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਲੇਖ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਭਾਗ) ਛਾਂਦਾ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੨੯॥

ਇਨ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬਵਤ॥੨੯॥

ਅਬ ਕੁਛ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਾ ਮਾਈ ਜੁਗਤਿ ਵਿਆਈ ਤਿਨਿ ਚੇਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਏਕ ਜੋ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਬ (ਮਾਈ) ਮਾਯਾ ਸਾਥ (ਜੁਗਤਿ) ਮਿਲਤਾ ਭਯਾਤਬਮਾਯਾ (ਵਿਆਈ) ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਪ੍ਰਥਮ ਏਹੁ ਤੀਨ ਚੇਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਕੀਏ ਵਾ (ਏਕਾ ਮਾਈ) ਇਕ ਜੋ ਮਾਯਾ ਵਾਲਾ ਈਸਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਮਾਯਾ ਜੁੜਕੇ (ਵਿਆਈ) ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਚੇਲੇ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਸੰਸਾਰੀ ਇਕੁ ਭੰਡਾਰੀ ਇਕੁ ਲਾਏ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਕਹਾ ਏਕੁ ਬਿਸਨੁ ਸਭ ਕੋ ਭੋਜਨ ਛਾਦਨੁ ਦੇ ਕਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਭੰਡਾਰੀ ਕਹਾ ਏਕ ਰੁਦ੍ਰ ਸੇ (ਦੀਬਾਣੁ) ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਲਾਏ) ਲਯ ਨਾਸੁ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਵਾ ਏਕ ਰੁਦ੍ਰ ਕੀ ਲਯ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬਾਨ ਹੋਤੀ ਭਈ॥

ਜਿਵ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਜਿਵ ਹੋਵੈ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੀਨੋ ਚਲਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ (ਤਿਵੈ) ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਤੀਨੋ ਜਗਤ ਕੋ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਭੀ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਹੁ ਵੇਖੈ ਓਨਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਬਹੁਤਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥

ਓਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤਿਨ ਚੇਲੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇ ਅਰੁ ਬਲੁ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਓਨਾ) ਉਨ ਤੀਨੋ ਕੋ ਉਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਏਹੁ ਵਡਾ ਭਾਰੀ (ਵਿਡਾਣੁ)[੧] ਅਸਚਰਜੁ ਹੈ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੦॥

---

[੧] ਵਾ ਓਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅਸਤੀ ਭਾਂਤੀ ਪ੍ਰਿਯ ਰੂਪ ਸਭ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਮੈ ਬੈਠ ਕਰ ਕੌਤਕ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੌ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਗੰਧਿ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਬਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸਾਰੀ ਵਿਸ੍ਵ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸਕੇ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲਾ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਪੁਰਾਨ ਪੁਰਖੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਇਸਕਾ ਅਰਥੁ ਪੂਰਬਵਤ ॥੩੦॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਨਾਥ ਕਾ ਆਸਨ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈ ਹੈ॥

ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਉਸਕਾ ਆਸਨੁ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਭੰਡਾਰਾ ਭੀ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ੧੦ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥੇਂ ਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਅਜਾਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮੀਨ ਕੋ ਦੇਤ ਜਮਾਨ ਕੋ ਦੈਹੈ

ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥

ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਤਿਸ ਭੰਡਾਰੇ ਮੈ ਸੇ ਜੋ ਕੁਛ ਪਾਯਾ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਵਾਰ ਸਭਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਮੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਰਬਾਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਨਾਥੁ ਜੋ ਮਹੰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਭੰਡਾਰਿਓਂ ਕੀ ਸੁਧ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਸਥਾਨ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੱਚੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਭ ਕਾਰ ਸੱਚੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬ ਸੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਲੈ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਯਮੁ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਾਪੀਯੋਂ ਕੋ ਨਰਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨੀਯੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗਜਾਨੀਯੋਂ ਕੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਤਯਾਦੀ॥

ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ ॥

ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ ॥੩੧॥

ਇਨਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬਵਤ॥੩੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਇਕ ਦੂ ਜੀਭੌ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ ॥

ਲਖੁ ਲਖੁ ਗੇੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ ॥

ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰੇ ਕਿ (ਇਕਦੂ) ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਹੋਇ ਫਿਰ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਵੀਸ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਹੋ ਜਾਵੈ ਫਿਰ ਏਕ ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਲਾਖ ਲਾਖ (ਗੇੜਾ) ਵਾਰ ਏਕ ਜਗਦੀਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬਚਨ ਹੈ (ਕੋਟ ਕਰਨ ਦੀਜੈ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ) ਇਤਯਾਦਿਕ ਸਾਰਾ ਸਬਦੁ ਜਾਨਨਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਏਹ ਕਿ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮੁ ਜਪੈ॥

ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆ ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਦੇ ਜਪਣ ਰੂਪੁ ਰਸਤੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਤੀ ਕੀਆਂ ਭੂੰਮਿਕਾ[1] ਰੂਪੀ ਪੌੜੀਆਂ ਪਰ ਚੜੀਏ ਤੌਂ ਜੀਵ ਕੀ ਈਸਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਇਕ) ਏਕਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

---

[1] ਗਜਾਨ ਕੀ ਸਪਤ ਭੂੰਮਿਕਾ ਰੂਪੁ ਪੌੜੀਆਂ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਕਲਪੁ ਉਠਨਾ ਸੋ ਸੁਭ ਉਠਨਾ ਵਿਖਯੋਂ ਮੈ ਦ੍ਵੈਸ ਹੋਨਾ ਹਰਿਗੁਰ ਕਥਾ ਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਗੁਨ ਕੀਰਤਨ ਮੇ ਪੁਲਕਾਵਲੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਭੂੰਮਿਕਾ ਸੁਭੇਛਜਾ ਹੈ ੧ ਇਕੰਤ ਬੈਠ ਕਰ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈ ਕੌਣ ਹੂੰ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕਿਆ ਹੈ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਭੂੰਮਿਕਾ ਵਸਤੁ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ੨ ਜਗਤ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਨਾ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨਾ ਏਹ ਤੀਸਰੀ ਤਨੁ ਮਾਨਸਾ ਹੈ ੩ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅਭੰਗ ਅਨੁਭਵ ਉਦੇ ਹੋਨਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਆਤਮ ਰੂਪ ਹੀ ਭਾਸਨਾ ਜੈਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇ ਤਰੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਏਹ ਗਜਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਚੌਥੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੱਤ੍ਵਾਪਤਿ ਹੈ ੪ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਕਾ ਛੁਟ ਜਾਣਾ ਔਰ ਸਰੂਪ ਮੇ ਦ੍ਰਿਢ ਨਿਸਚੇ ਹੋਣਾ ਪਰ ਸੇ ਅਰ ਆਪ ਸੇ ਭੀ ਉਥਾਨ ਹੋਨਾ ਏਹ ਪਾਂਚਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਸੰਸਕਤ ਹੈ॥੫॥ ਮਨ ਬੁਧ ਸੇ ਲੇਕਰ ਯਾਵਤ ਜਗਤ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਆਪ ਸੇ ਅਭਾਵ ਹੋਣਾ ਪਰਸੇ ਉਥਾਨ ਸੁਖੋਪਤਿ ਵਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾਅਨੰਦਾਕਾਰ ਹੋਨਾ ਏਹ ਖਸਟਮ ਭੂਮਿਕਾ ਪਦਾਰਥਾ ਭਾਵਨੀ ਹੈ ੬ ਸਪਤਮ ਭੂਮਿਕਾ ਤੁਰੀਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਫਿਰ ਦੂਸਰਾ ਭਾਨ ਨਹੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕੀਸ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ ਸਪਤ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਬਢ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਖੰਡ ਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕਰ ਫਿਰ ਇਕੀਸਤੁਰੀਆ ਵਸਥਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੭॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਤੁਰੀਆ ਕਜੋਂ ਹੈ॥ਉੱਤਰੁ॥ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੇ ਏਹ ਚੌਥੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ਇਸ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਾ ਏਕ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈ ਕੇ ਹਮ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਹਾਂ ਨਾਮੁ ਕਿਸੁ ਦਾ ਜੀਪਏ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣ ਗਲਾ ਇਤੀ॥

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾ ਆਈ ਰੀਸ ॥

ਭੂੰਮਿਕਾ ਕੇ ਨਾਵ ਵਾ ਦੋ ਚਾਰ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਸੇ ਉਕਤਿ ਜੁਕਤਿ ਮਹਾਤਮੁ ਸੁਨ ਕਰ (ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪੁ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸੁਰ) ਇਤਯਾਦਿਕ ਚਿਦਾਕਾਸ ਨਿਵਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀਓਂ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਕੀਟ ਜੋ ਵਿਸਈ ਔਰ ਪਾਂਮਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨੀ ਵਹੁ ਭੀ ਰੀਸ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਭੀ ਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗਰੁੜ ਕੋ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਉਡਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਕੀਟ ਭੀ ਉਨੇ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਪੰਖ ਹਲਾਵਨੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਮੁਖ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਸੰਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨੀ ਹੰਸ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀਟ ਅਗਯਾਨੀ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ ॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਕੂੜੈ) ਝੂਠਜੋਂ ਕੀ (ਕੂੜੀ ਠੀਸ)

ਝੂਠੀ ਗੱਪ ਹੈ ਭਾਵ ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਕੀ ਕਰਨੀ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਯਾ ਕਰੇਂਗੀਆਂ॥੩੨॥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਸਬ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਕੁਛ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ ਜੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ ਸੋਰੁ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਮੇ ਕੁਛ (ਆਖਣਿ) ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜਬ ਰਸਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਬੋਲ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਚੁਪ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜਬ ਖੁਸਕੀ ਬਾਈ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਕਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਮਾਂਗਨੇ ਕਾ ਭੀ ਇਸ ਮੇ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜੇ ਚਾਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਮਾਂਗ ਕਰ ਇਸ ਵਸਤੂ ਕੋ ਲੇ ਆਊਂ। ਜੈਸੇ ਕੁੰਭਕਰਨ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਗਣ ਕੇ ਮੰਗਣ ਲੱਗੇ ਨੇ ਸੈਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਮੰਗ ਲੀਏ ਦੇਨੇ ਕਾ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਜੀ ਮੈ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਦੇਊਂ ਪਰੰਤੂ ਲੋਕ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਵਾ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਦੇ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰ ਇਸ ਮੇ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਹਜਾਰੋਂ ਪੁਰਸ ਔਖਧੀ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਰਨੇ ਮੇ ਭੀ ਜੋਰੁ ਨਹੀ ਹੈ ਨਦੀ ਮੇ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਫਾਸੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਾਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਿਖੁ ਪਾਨ ਕੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ॥ ਮਰੇ ਨਹੀ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਸਿਸਟਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਨਯਾਂਈ ਰਾਜ ਮਾਲ ਪਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਮੇ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ॥ ਉਸ ਪਰ ਬਲੁ ਕੁਛ ਨਹੀ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖੀਣ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਰਤਾ ਔਰੁ ਹੈ ਹੋਤਾ ਔਰ ਹੈ ਔਰ ਤੋ ਕਹੀਂ ਰਹਾ ਮਨ ਕਾ ਜੋ (ਸੋਰੁ) ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਕਾ ਰੌਲਾ

ਕਰਕੇ ਤੁਰੀਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਪਤਮ ਤਕ ਨ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਵੀਚ ਹੀ ਮੇ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਗਯਾ ਦੂਸਰੀ ਤੀਸਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੇ ਤਬ ਕਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ: ਐਸਾ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਯੋਗ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸਾਧਨ ਵਹੁ ਕਰ ਨਹੀ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਲਖਮੀਵਾਨ ਉਤਮ ਕੁਲ ਮੇ ਵਾ ਜੋਗੀਯੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਭਜਨੁ ਦਾਨੁ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਬਜਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਾ ਵਾਕਯ ਹੈ। "ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਭੰਨੇ ਘਾਲੇ" ਭਾਵ ਸੋਹਿ ਕਿ ਉਸਕੀ ਦੁਰਗਤਿ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਗਿਆਨਵਾਨੁ ਹੋਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪੌੜੀਓਂ ਪਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਕ ਸਕੇ ਵਾ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਮੈਂ ਕਛੁ ਜੋਰੁ ਕਰੂੰਸੋ ਨਹੀਂ ਏਹ ਸਭ ਮਨ ਕਾ ਹੀ ਸੋਰੁ ਸਰਾਬਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੁਤੀ ਵੇਦ ਕਾ ਪਠਨਾ ਔਰੁ ਗਜਾਨ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਇਸਮੇ ਭੀ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਨੇ ਕੀ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਆਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਮੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਜਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਧਾਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹਾਥਮੇ ਬਲੁ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ। ਗੀਤਾ ਮੈ ਕਹਾ ਹੈ ਸਭ ਭੂਤੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇ ਈਸਰੁ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਸਭ ਕੋ ਭ੍ਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੰਤ੍ਰਕੋ ਜੰਤ੍ਰੀ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੰਤ੍ਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੰਤ੍ਰ ਕੇ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀ ਹੈ ਸਭ ਜੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਵੱਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ (ਜਿਉਜੰਤੀ ਕੇ ਵਸ ਜੰਤ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹ ਜਾਨਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇ ਨਾ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੀਚ ਹੈ ਨ ਉਤਮ ਹੈ ਜੈਸਾ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥
ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮ ਸਾਲ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ (ਰਾਤੀ) ਰਾਤ੍ਰਾਂ (ਰੁਤੀ) ਬਸੰਤ ੧ ਗ੍ਰੀਖਮ ੨ ਵਰਸਾਤ ੩ ਸਰਦ ੪ ਹਿਮੰਤ ੫ ਸਿਸਰ ੬ ਥਿੱਤੀ ੧੫ ਵਾਰ ੭ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲਾਦਿ ੧੪ ਲੋਕ ਇਹ ਯਾਵਤ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ (ਧਰਤੀ) ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮਸਾਲਾ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਰਖੀ ਹੈ ਇਤਨਾ ਉਪਰ ਸੇ ਸਮਝਨਾ ਕਿ ਧਰਤੀਯੋਂ ਮੇ ਭੀ ਭਾਰਤ ਭੂਮੀ ਮੁੱਖ ਹੈ ਇਸੀ ਕੋ ਕਰਮਭੂਮੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਜੀਉ ਔਰ ਖੰਡੋਂ ਦੀਪੋਂ ਮੇ ਭੋਗਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਭਾਰਤ ਹੀ ਕੋ ਧਰਮਸਾਲਾ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ ॥
ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥

ਤਿਸ ਧਰਮਸਾਲ ਭਾਰਤ ਭੂਮਿ ਮੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਧਰਮ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਗੌਰ ਸਜਾਮ ਆਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਨੰਤ) ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੀਵ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਸੱਚਾ ਆਪ ਹੈ ਅਰ ਸੱਚਾ ਹੀ ਉਸ ਕਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਦੀਵਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ (ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ) ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ (ਪੰਚ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਥੇ ਪਰ ਨਦਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੁ (ਨੀਸਾਣੁ) ਲੇਖੁ ਪੜਾ ਹੈ। ਸੋ ਤਿਸ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਬੈਠੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੇ ਜੀਵ ਬਾਹਰ ਕਾ ਪਖੰਡੂ ਜੈਸਾ ਚਾਹੇ ਤੈਸਾ ਬਨਾਇ ਲੇਵੇ ਪਰੰਤੂ ਕੱਚਾ ਧਰਮੁ ਦਿਖਾਲੇ ਮਾਤ੍ਰ ਪੱਕਾ ਦ੍ਰਿੜ ਧਰਮੁ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਓਥੈ) ਉਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇ ਰੀਤੀ ਪਾਈ ਭਾਵ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਝੂਠਾ ਆਗੇ ਜਾਨੇ ਸੇ (ਜਾ ਪੈ ਜਾਇ) ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥

ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਾ ਏਹੋ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਪੂਰਬ ਤੁਕੋ ਮੈ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾ (ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ) ਕਹੀਏ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਾ ਇਸੀ ਰੀਤ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਭੁਗਾ ਦੇਣ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਯਾਂਨ ਕਾਂਡ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰਮੁ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਅੱਗੇ ਗਿਆਨ ਕਾਂਡ ਕਾ (ਕਰਮੁ) ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਤੇ ਹਾਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਬਿਅੰਤ ਸਕਤਿ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਵੈਸੰਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਹੇਸ ॥
ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਅਹਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸ ॥
ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥
ਕੇਤੇ ਇੰਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸ ॥
ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸ ॥
ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੰਦ ॥
ਕੇਤੀਆ ਖਾਣੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਣੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਰਿੰਦ ॥
ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਅੰਤੁ ॥੩੫॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪੌਣ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈਂ ਅਗਨਿ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਕਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰੁਦ੍ਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰੂਪ ਚਤੁਰ ਮੁਖ ਅਸਟ ਮੁਖਾਦਿ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵੇਤ ਸਜਾਮਾਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਵਸਤ੍ਰਾਦਿ ਭੇਖ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੋਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ (ਕਰਮ ਭੂਮੀ) ਭਾਰਤ ਭੂੰਮੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ਟਾ ਨਾਰਦ ਰਿਖਿ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਸੂਰਜ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਮੰਡਲ ਭੀ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਮੰਡਲਾਂਤਰਗਤਿ ਦੇਸ ਕੇਤੇ ਹੈਂ ਸਿੱਧ (ਬੁਧ) ਪੰਡਤਿ ਵਾ ਬੁਧਿਵਾਨ ਅਰੁ ਨਾਥ ਭੀ (ਕੇਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੇਵੀਯੋਂ ਕੇ (ਵੇਸ) ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦਾਨਵ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਮੁਨੀ ਹੈਂ ਰਤਨੋ ਵਾਲੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਮੁੰਦ ਵਾ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰਤਨ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਅੰਡਜਾਦਿ ਖਾਣੀ ਹੈ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮੱਧਮਾ ਬੈਖਰੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਔਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ (ਪਾਤ) ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਔਰੁ ਕਿਤਨੇ ਹੀ (ਨਰਿੰਦ) ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ ਸ੍ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬੇਦਨ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨਹਾਰੇ ਭੀ ਕਿਤਨੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਪੌੜੀ ਮੈ ਸਭ ਅਸੰਖ ਹੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੇ ਅਸੰਖ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਅਸੰਖ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈ ਐਸੇ ਅਨੰਤਤਾ ਜਾਨਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਨਾ ਤੋ ਉਸ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਅੰਤ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਅਨਿਰਬਚਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਹੈ॥੩੫॥

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥

ਗਜਾਨ ਕਾਂਡ ਕੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਗਜਾਨੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਪ੍ਰਚੰਡੁ) ਤੇਜ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰਮ ਵਾ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਗਜਾਨੀਯੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦੁ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥

(ਨਾਦ) ਸਬਦ[੧] ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਦ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇਂ ਔਰ ਵਿਸਜੋਂ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਸੇ ਕੋਟ ਗੁਣ ਅਨੰਦੁ ਸਰਬਦਾ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮

ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥
ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥

ਸਰਮ ਨਾਮ ਲਜਿਆ ਕਾ ਹੈ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਮੈ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕੁਲ ਕੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬੇਦਕੀ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਇਨ ਸਭ ਕੀ ਸਰਮ ਮੇਂ ਕੁਕਰਮ ਨਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਬਲਾਤ ਕਾਰਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਆਈ। ਤਿਨ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਯੋਂ ਮੈ ਜੋ (ਸਰਮ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਾਂਡ ਮੈ ਪੁਰਸ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਰੂਪੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਭਾਵ ਸਫਾਉ ਔਰ ਸਚੀ ਔਰ, ਮਧੁਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਅਸੁਭ ਬਾਨੀ ਨਹੀ ਬੋਲਤੇ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕਾਂ ਮੈ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨੂਪਮ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਅਤੰਸਕਰਨ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥
ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਤਿਨ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਸੀਯੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਰਤਾਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਾਂਕੇ ਬਚਨਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀ ਜਾਤੀ। ਜੋ ਕੋਈ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਉਦਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਪੀਛੇ ਪਛੁਤਾਉਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਸਮੱਗ੍ਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਨੇ ਮੈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀ ਹੋ ਸਕਤਾ॥

ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥
ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥

(ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ (ਸੁਰਤਿ) ਚਿੱਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਮਤਿ) ਮਸਤੀ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਮਨ ਬੁਧਿ ਚਤੁਸਟੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਘੜ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਸੁਰ ਸਿਧੋ ਕੀ ਘਾੜਤ ਕਰਕੇ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਰ ਵਡੇ ਦਰਜੇ ਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਈਰਖਾਲੂ ਹੈਂ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਈਰਖਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸੁਧਤਾ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸਿੱਧੀਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਵੜੇ ਵੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਕੋ ਸਾਧਕੇ ਅਭਿਜਾਸ ਕਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਿਸਕਾਮ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਿੱਧੀਯੋਂ ਕੋ ਪਰਮ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਿੱਧ ਸੁਧਤਾ ਕੀ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩੬॥ ਐਸਾ ਜੋ ਸਰਮ ਖੰਡ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸਭ ਘਾੜਤ ਸੁਧ ਘੜੀ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੋ ਪਹੁਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਪਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ ॥
ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥

---

[੧] ਸਬਦੁ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰਕਾ ਹੈ ਤਤੁ ਸਬਦੁ ਤਾਰਕਾ ਹੈ ਸਰੰਗੀ ਯਤੀਰਾਦਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਬਦ ਚਹਸਕਾ ਹੈ ਜੈਸੀ ਵੌਲਾਦਿ ੨ ਘਨ ਸਬਦੁ ਭੈਂਣੇ ਕੈਂਸੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਹੈ ੩ ਨਾਦ ਸਬਦੁਘਟ ਆਦਿਕ ਪਾਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਹੈ ੪ ਸੁਖਰ ਸਬਦੁ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸਸੇ ਵਾਂਸੁਰੀ ਬੇਨਾਦਿ ਵਜਤ ਹੈਂ ੫ ਯੇਹ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਬਦੁ ਹੈਂ ਇਨ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋਗੀ ਜਨ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗਿਜਾਨੀਯੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਸੇ ਕੋਟ ਗੁਣ ਅਧਿਕ ਅਨੰਦੁ ਨਿਰਵਿਘਨ ਏਕ ਰਸ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ।

ਜਿਨਾਂ ਉਪਾਸਕੋਂ ਪਰ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ (ਖੰਡ) ਸਮੂਹੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਜੋਰੁ) ਬਲ ਵਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕੁਛ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਕਰੇਂ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ (ਜੋਰੁ) ਜੋੜਨੇ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਮਿਲਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕਾਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲ ਕੋ (ਹੋਰੁ) ਔਰ ਕੋਈ (ਹੋਰੁ) ਹਟਾਇ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਸੇ ਵਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥

ਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਰਹਿਨੇਹਾਰੇ ਜੋਧੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਿਤਨੇ ਵਾਲੇ ਰਥੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕੋ ਜਿਤਨੇ ਵਾਲੇ (ਮਹਾਬਲ) ਮਹਾਰਥੀਂ ਹੈਂ ਮਨਕੇ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲੇ (ਸੂਰ) ਅਤਿਰਥੀ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥

ਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਰਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮਨੁਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਮਣ ਸੀਲ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਥਾ॥ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ। ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਹਾਂ ਰਾਮੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੀਤਾ ਭੀ ਚਾਹੀਏ॥ ਉੱਤਰ:

ਤਿਥੈ ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥

ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥

ਸੋ ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਹਿਮਾ ਰੂਪੁ ਸੀਤਾ (ਮਾਹਿ) ਚੰਦ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪੁ ਔਰੁ (ਸੀਤੋ) ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਸੋ ਸੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ (ਸੀਤੋ) ਸੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਕਾਰ ਥਿਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਏਹੀ ਤਹਾਂ ਉਪਾਸਕੋਂ ਮੈ ਸੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਓਹੁ ਉਪਾਸਕ ਭਗਤ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਰਾਮੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਨ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨ ਮਾਯਾ ਠਗਨੀ ਸੇ ਠਗੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ (ਕੇ) ਕੇਈਕ ਭਗਤ (ਲੋਅ) ਲੋਕ ਹੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਾ ਮੈ ਪਾਮਰ ਨਹੀ ਵਸਤੇ॥

ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਅਕਾਲਪੁਰਖੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗੁਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਫਿਰ ਦੁਖ ਕਲੇਸੁ ਨਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸਤਚਿਤਾਨੰਦ ਮੇ ਸਤਚਿਤਾਨੰਦ ਹੁਏ ਹੁਏ ਵਿਚਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸਕੀ ਉਪਾਸਕ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਕਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

(ਸਚਖੰਡਿ) ਸਚ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ (ਖੰਡ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਉਪਾਸਕੋ ਮੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਰਗੁਣੁ ਮੂਰਤੀ ਧਾਰਕੇ ਆਪ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਕੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕੇ ਦੇਖੇ ਭਾਵ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਪਰ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਹਾਲ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥

ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥

ਤਿਸ ਨਿਵਾਸੀ ਸਚਖੰਡ ਮੇ ਅਨੰਤ ਖੰਡ ਮੰਡਲੋਂ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਤੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮੈ ਹੀ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੇ ਤੌ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥

ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥

ਲੋਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਸਭ ਤਹਾਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਅਵਾਂਤਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਇਸ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਖੇਲਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ (ਵਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਏਹਿ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਸਾਰੁ) ਤਤ ਕਾ ਕਥਨ ਜੋ ਮੈਨੇ ਤੁਮਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤਯੰਤ (ਕਰੜਾ) ਕਠਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਸੁਵਰਣ ਕਾ ਘੜਨਾ ਔਖਾ ਔਰ ਧਾਤੂਓਂ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਸਬਦ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਭੀ ਅਤਯੰਤ ਕਠਨ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੩੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਜੋ ਸੂਰਨ ਕੇ ਘੜਨ ਕੀ ਨਜਾਈ ਸਬਦ ਕਾ ਕਥਨੁ ਕਰੜਾ ਕਹਾ ਹੈ ਸੂਰਨ ਘੜਨੇ ਕੀ ਤੋ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਬਦੁ ਘੜਨੇ ਕੀ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਭੀ ਕਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥

ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥

ਰਸਨਾ ਔਰ ਲਿੰਙ ਇੰਦ੍ਰੀ ਚੰਚਲਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਐਸਾ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਧੀਰਜੁ ਹੈ ਸੋਈ ਤੋ ਸੁਨਾਰ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਤਯਾਗੁ ਕਰ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਜੋਂ ਕੋ ਵਿਖੇ ਸੇ ਹਟਾਵਣਾ ਐਸੇ ਜਤ ਕਾ (ਪਹਾਰਾ) ਅੰਗੀਠਾ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਅਚਲ ਬੁਧਿ ਅਹਰਣਿ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਪਰ ਸੂਰਨ ਰਖ ਕਰ ਘੜਤੇ ਹੈਂ ਵੇਦ ਵਾਕੋਂ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ (ਹਥਿਆਰੁ) ਹਥੌੜਾ ਹੋਵੇ॥

ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜੋ (ਭਉ) ਡਰੁ ਧਾਰਨਾ ਏਹੀ (ਖਲਾ) ਚਰਮ ਕਾ ਵਾ ਪਿਤਲ ਕਾ ਨਲਕਾ ਫੂਕ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਸੇ ਅਗਨਿ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਅਗਨਿ ਕਾ ਤਾਉ ਹੋਵੇ॥

ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥

ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥

(ਭਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਰਿਦਾ ਕੁਠਾਲੀ ਹੋਵੇ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਸੂਰਨ ਤੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਢਾਲ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰੇ ਤਬ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇ ਜੀਵਹੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਘੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਏਹ ਪੁਰਖ ਉਕਤ ਧੀਰਜ ਆਦਿ ਧਾਰਨ ਕੀ ਕਾਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਨਿਹਾਲ) ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤਯ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩੮॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਗਤ ਕਾ ਗੁਰੂ ਔਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੌਣੁ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

ਜਗਤ ਕੋ ਬਾਲਕ ਰੂਪੁ ਮਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਰੱਖਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੌਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੋ ਭਾਉ ਹੈਂ ਏਕ ਤੋ ਸਭ ਮੇ ਵਡਾ ਪੌਨੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰਯ ਪੌਨੁ ਹੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੌਨੁ ਕਹਾ[1] ਵਾ ਗੁਰਾ ਕਾ ਜੋ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਸੋ ਪੌਣ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੌਣ ਕਰ ਸਬਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕਹਾ ਔਰ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲ ਸੇਂ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਪਾਣੀ ਜਗਤ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਮਹਤੁ) ਵਡੀ ਮਾਤਾ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਉਠਾਈ ਰਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਉਠਾਈ ਰਖਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਨੁ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਉਦਰ ਪੋਖਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਮਲੁ ਮੂਤ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਸਿੱਟ ਦੇਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਕੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਧਿਕ ਹੈ॥

ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

ਦਾਯਾ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਕ ਕੋ ਖਿਲਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਿਨ ਭਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦਾਈ ਕਾ ਜੋ ਧਰਮੁ ਹੈ ਜੋ ਸੰਗ ਲੈਕੇ ਸੈਨ ਕਰਨਾ ਤਥਾ ਮਾਤਾ ਨ ਹੋਵੈ ਕਿਸੀ ਔਸਰ ਦੂਧ ਪਿਲਾਨਾ ਲਡਾਨਾ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਔਰ ਦਿਨ ਦਾਈ ਦਾਯਾ ਹੈਂ ਦਿਨ ਮੇ ਜੀਵ ਅਨੰਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਸੈਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਇਸੀ ਮੈਂ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਰੂਪ ਬਾਲਕੁ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੀ ਸਰਬ ਚੇਸਟਾ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਸੇ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਬਾਲਕ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਿਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਸੁਭ ਕਰਮੁ ਰੂਪੁ (ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਭਲਜਾਈਆਂ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋ ਰੂਪੁ ਬੁਰਿਆਈਆ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ (ਹਦੂਰਿ) ਹਜੂਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੋ ਸਾਖੀ ਬਨਾ ਕਰ ਚਿੱਤ੍ਰ ਗੁਪਤ (ਵਾਚੈ) ਵਾਚ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

ਕਿਆ ਨਿਕਟ ਕਿਆ ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੋ ਫਲੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਈਆਂ ਕੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ਨਿਕਟ ਬਹਾਇ ਕਰ ਆਦਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਈਆਂ ਕੋ ਦੂਰ ਨਿਕਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਆਵਾਗਵਨੁ ਨਹੀਂ ਛੁਟਤਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਜਿਨੇ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਪਤਪਾਦਿ (ਮਸਕਤਿ) ਮਿਹਨਤ ਕੋ (ਘਾਲਿ) ਕਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਕੇਤੀ) ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਿਨ ਕੇ (ਨਾਲਿ) ਸਾਥ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਖਤਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਕਹੀ ਆਦਿ ਮੇਂ ਭੀ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਹਾ ਔਰ ਅੰਤ ਮੇਂ

[1] ਇਸ ਮੇਂ ਏਕ ਵੇਦ ਕਾ ਇਤਹਾਸ ਹੈ ਏਕ ਸਮੇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਵਿਵਾਦ ਹੂਆ ਸਭ ਅਪਨੇ ਕੋ ਵਡਾ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਪਾਸ ਨਯਾਇ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਏਕ ਤੁਮ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋਤੇ ਜਾਓ ਤੋ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਹੋਨੇ ਸੇ ਭੀ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਰਹਾ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨਿ ਨਿਕਲਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਸਰੀਰੁ ਗਿਰਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸਭ ਸੇ ਵਡਾ ਪੌਨ ਹੈ ਇਸ ਬਿਨਾ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਪੂਰਬਕ ਉਪਸੰਹਾਰੁ ਕਹਿ ਕਰ ਜਪੁਜੀ ਕੋ ਸਮਾਪਤ ਕੀਆ॥ ਏਹੁ ਸ੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਪ੍ਰਾਤ ਸੰਧਯਾ ਜਾਨਨਾ॥੧॥

ਸੋ ਦਰੁ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਦਰ ਜੀ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਭਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖਦੇਹੁਰੀਆ ਈਹਾਂ ਪਰਯੰਤ ਸਾਯੰਕਾਲ ਕੀ ਰਹਿਰਾਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਕ ਗੁਰੂ ਮਤ ਕੇ ਲੋਕ ਪੜਤੇ ਥੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੇ ਸਮੇ ਇਸ ਮੇ ਚਉਪਈ ਆਦਿਕ ਔਰ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਜਪਜੀ ਕੇ ਸੋਦਰ ਮੇ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਅਖਰ ਕਾ ਪਾਠ ਭੇਦੁ ਹੈ ਉਥਾਨਕਾ ਇਸ ਕੀ ਐਸੇ ਅਲੱਗ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਬ ਧ੍ਰੂ ਲੋਕ ਸੇਂ ਆਗੇ ਬੈਕੁੰਠ ਲੋਕ ਮੈ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਨੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰਿ ਮੈ ਪੂਛਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਆਪ ਜੋ ਸੇਖ ਸਾਂਈ ਪਾਸ ਗਏ ਥੇ ਸੋ ਊਹਾਂ ਕੈਸਾ ਘਰੁ ਦਰੁ ਦੇਖਾ ਤਬ ਬੀਬੀ ਜੀ ਕੋ ਜਪਜੀ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕੁਛ ਪਾਠਾਂਤ੍ਰ ਰੱਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਮੈ ਲਗਾਵਨਾਂ ਵਾ ਕੋਈਕ ਮਹਾਤਮਾਂ ਐਸੇ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਪਜੀ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਹਿਰਾਸ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਬੀਬੀ ਜੀਕੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ। ਔਰ ਆਸਾ ਕਾ ਸੋਦਰੁ ਸੱਚਖੰਡ ਧ੍ਰੂਲੋਕ ਸੇ ਊਪਰ ਜਾਕਰ ਕਥਨੁ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਦੋ ਹੀ ਸੋਦਰ ਹੈਂ ਏਕ ਜਪਜੀ ਕਾ ਔਰ ਏਕ ਆਸਾ ਰਾਗ ਕਾ ਔਰ ਆਸਾ ਰਾਗ ਕਾ ਹੀ ਰਹਿਰਾਸ ਮੈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕੋਈ ਔਰ ਤੀਸਰਾ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਸੋ ਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰਾ ਸੋ ਦਰਵਾਜਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਘਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਘਰੁ ਅਰੁ ਦਰੁ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਧਯਾਨ ਨਿਮਤ ਆਪਨੇ ਘਰ ਦਰ ਕਾ ਕੁਛੁ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਦਰੁ ਸਰੂਪੁ ਘਰੁ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਦਰੁ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰੁ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰੇ ਸੰਸਾਰ ਘਰ ਦਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਅਸੰਖ ਭਾਵ ਬਿਯੰਤ ਰੂਪੁ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਨਾਦ ਆਦਿਕ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈ (ਕੇਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨ ਵਾਜਤੋਂ ਕੇ ਵਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰਾਗਣੀਯੋ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰਾਗ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਰਾਗ ਔਰ ਰਾਗਣੀਓਂ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਸੰਖੇਪ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪਵਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ ॥

ਆਪ ਕੋ ਪੌਣ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਪੁਨ: ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਨਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਗੁਪਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਲਿਖ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਜੀ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੁਝ ਕੋ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵਜੀ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸਹਿਤ ਦੇਵੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਸਵਾਰੇ) ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਇੰਦ੍ਰ ਪਦ ਕੀ ਜੋ ਗਾਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਸਾਧ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਸਮਾਧੀ ਵੀਚ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕੇ ਸਿੱਧ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਸਾਧ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਜਤੀ ਅਰੁ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਨ: ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਰੜੇ ਸੂਰਮੇ ਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀਸੁਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪੰਡਿਤ ਔਰੁ (ਪੜਨਿ) ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਪੁਨ: ਰਿਖੀਸ੍ਵਰ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਅਰੁ (ਮੱਛ) ਮੱਧ ਭਾਵ ਮਾਤਲੋਕ ਮੈਂ ਅਰੁ ਪਤਾਲ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਰਤਨ ਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥ ਅਰੁ ਨਾਲੇ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਦੀਆਂ ਨਾਲਯੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

ਵਡੇ ਬਲੀ ਸੂਰਮੇਂ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਅੰਡਜਾਦਿ ਚਾਰੋ ਖਾਣੀਯੋ ਕੇ ਜੀਵ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਨਵ ਖੰਡੋਂ ਅਰੁ (ਮੰਡਲ) ਦੀਪ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਭਾਵ ਤਿਨਮੈ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਤੇਰੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਰਸਾਲੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਘਰੁ ਵਾ ਜੋ ਸਮੂਹ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਔਰੁ ਭੀ ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੇ ਚਿੰਤਨ ਵੀਚ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਬ ਥਾ ਅਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥
ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਥਾ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਵਾਲਾ ਅਬ ਹੈ (ਭੀ) ਪੁਨ: ਸੋਈ ਸਚੁ ਭਵਿੱਖਤ ਮੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਸੀ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਰਚਨਾ (ਜਾਇ) ਚਲੀ ਜਾਵੈਗੀ ਔਰੁ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ਹੈ ਸੋ (ਨ ਜਾਸੀ) ਨ ਜਾਇਗਾ॥

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਔਰੁ ਤਰਹ ਕੀ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਣਸਾਂ ਭਾਵ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਉਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਅਪਨਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਚ ਰਚਕੇ ਜੈਸੇ ਤਿਸਦੀ (ਵਡਿਆਈ) ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਹੁਕਮੁ ਨਹੀ ਕਰਜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਤਿਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੧॥

ਸੋ ਸਾਹੋਂ ਅਰੁ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ (ਰਜਾਈ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈ ਰਹਣਾ ਯੋਗਯ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਤੂੰ ਭਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਡੀਠਾ ਹੋਇ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਵਡਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾਂ ਵਡਾ ਹੈ ਜਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੋਇ ਤਬ ਕਹੇ ਕਿ ਇਤਨਾ ਵਡਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਕਹਣੈ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਨਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤੂੰ ਅਨੁਭਵ ਗੰਮ ਹੈਂ ਰਸਨਾ ਸੇ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੇ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਕੇਤਾ ਕੇਵਡੁ ਚੀਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬ (ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ) ਡੂੰਘੇ ਔਰ ਨਿਹੱਲ ਗੁਣੋ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋਈ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕਿਤਨਾ ਕੁ (ਚੀਰਾ) ਅਵਧਿ ਵਾ ਦਫਤਰ ਹੈ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਏਕ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ੍ਰਾਮ ਔਰੁ ਰਹਾਉ ਮਨ ਕੋ ਠਹਰਾਉ ਐਸਾ ਭੀ ਅਰਥੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਸੁਰਤੀ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥

ਸਭ ਕੀਮਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸਭ (ਸੁਰਤੀ) ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੁਤੀਯੋਂ ਨੇ ਵਾ ਪੰਡਿਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ (ਸੁਰਤਿ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਮਾਈ ਭਾਵ ਲਗਾਈ ਸਭ (ਕੀਮਤਿ) ਜਹੁਰੀ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰਵਾਨੋ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਭਾਵ ਉਨੋ ਨੇ ਭੀ ਬਿਅੰਤੁ ਹੀ ਕਹਾ।

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਗੁਰ ਗੁਰਹਾਈ ॥

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਗਿਆਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਧਿਆਨੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂਯਾਮ (ਗੁਰਗੁਰਹਾਈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੀ ਗੁਰ ਭਾਵ ਵਡਜੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਏਨਾਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੨॥

ਸਭਿ ਸਤ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭਿ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥
ਸਿਧਾ ਪੁਰਖਾ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥
ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਸਿਧੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥
ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥੩॥

ਸਤ ਵਾਦੀ ਹੋਣੇ ਆਦਿ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਪ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੋ (ਚੰਗਿਆਈਆ) ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਿਧੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੂਪੁ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਿਧੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਜਿਸ ਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰੋਕੀ ਰੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਵਾ ਬਿਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਰੋਕੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ॥
ਸਿਫਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੪॥੨॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਮੈ ਤੇਰੀ ਸਭ ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਹੂੰਗਾ ਤੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਯਾ ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿ ਸੱਕੇਗਾ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ (ਸਿਫਤੀ) ਉਸਤਤਿਯੋਂ ਕੇ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬੁੱਧਿ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਯਾ (ਚਾਰਾ) ਬਲੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਕੋ (ਸਵਾਰਣ) ਬਨਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ । ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਆਪ ਕਿਸੀ ਏਕ ਸਮੇ ਭਜਨ ਕੀਆ ਕਰੋ ਹਰ ਵਖਤ ਕਯੋਂ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥
ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਬ ਤਕ ਮੈਂ (ਆਖਾ) ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਤਬੀ ਤਕ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ਫਿਰ ਮੈ ਮਰ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਕਹਿਨਾ ਵਡਾ ਕਠਨੁ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਭ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਵਡੇ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁੱਕ੍ਰਿਤ ਉਦੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ ॥
ਉਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਭੁਖ ਲਗੇ ਭਾਵ ਚਾਹ ਹੋਵੇ ਤੌ ਉਸ ਭੁਖ ਕੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੁੱਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਚਲੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਸ ਭੁਖ ਕੇ ਭੋਜਨੁ ਨਾਮੁ ਕੋ ਜਬ ਖਾਈਏ ਭਾਵ ਜਪੀਏ ਤਬ ਦੁੱਖ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥
ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਸੋ ਸੱਚਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸੱਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰੋਂ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥
ਆਖਿ ਥਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਸਤਿ ਨਾਮ ਕੀ (ਤਿਲੁ) ਥੋੜੀ ਸੀ ਭੀ (ਵਡਿਆਈ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਸੇਖ ਸਾਰਦਾ ਬਜਾਸਾਦਿ ਥੱਕ ਗਏ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਭਾਵ ਇਦੰਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਤ੍ਵ ਕਹਕਰ ਅਬ ਨਾਮੀ ਕਾ ਮਹਤ੍ਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਜੇ ਸਭਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਆਖਣ ਪਾਹਿ ॥
ਵਡਾ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਲੋਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਨਾਮੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨ ਲਗੇਂ ਤੌ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨ ਕੇ ਇਤ ਜੀਵੋਂ ਵਤ ਖਿੰਨਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥
ਦੇਦਾ ਰਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਭੋਗੁ ॥
ਗੁਣੁ ਏਹੋ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਵਹੁ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਉਸ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਉਸ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸੋਕੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜਗਤ ਕੋ ਐਸਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਭੀ (ਚੁਕੈ) ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜੈਸਾ ਗੁਣੁ ਹੋਰੁ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਨ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਜੈਸਾ ਪਹਿਲੇ ਕੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਆਗੇ ਹੋਗਾ॥੩॥

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦

ਜਿਨਿ ਦਿਨੁ ਕਰਿ ਕੈ ਕੀਤੀ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਤਨੇ ਵਡੇ ਆਪ ਹੋ ਤਿਤਨੀ ਹੀ ਵਡੀ ਆਪਕੀ (ਦਾਤਿ) ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨੁ ਬਨਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਰਾਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਯਦਿ ਰਾਤਿ ਨ ਹੋਤੀ ਤੋ ਜੀਵ ਧੰਧਯੋਂ ਮੈ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਇਸ ਸੇ ਰਾਤ ਕਾ ਕਰਨਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਐਸੇ ਆਪ (ਖਸਮ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਜੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਮਜਾਤਿ) ਅਰਥਾਤ ਨੀਚ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ (ਸਨਾਤਿ) ਪ੍ਰੇਤ ਵਤ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਸੇ ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਜੇਠਾ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਕੁਲ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਮਾਤਾ ਕੁਛ ਨਿਜ ਇਛਾ ਪੂਰਬਕ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦੇਈਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਕੁਛ ਮਾਂਗੋ ਹਮ ਤੁਮ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕੇ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਏਹੁ ਸਬਦ ਕਹਾ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਪੁਰਖਾ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥
ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੧॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿ ਪੁਰਖ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਹਰਿਕੇ ਭਗਤ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਮ (ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ) ਛੋਟੇ ਸੇ ਭੀ ਛੋਟੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਕੀ ਸਰਣਿ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇ ਕਰੋ ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੇਂ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਮੋ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਰਹਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਜੌ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੋ ਤੌ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਦੇਵੋ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੀ (ਗੁਰਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਜਪਾ ਹੂਆ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਸਖਾਈ) ਹੋਵੇਗਾ। ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਭੀ ਲੇ ਔਰ ਜੋ ਵਿਹਾਰੁਕੁਲਰੀਤਿਕ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਂਗ ਲੈ ਤਿਸੁ ਪਰਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧ ਹਮਾਰੀ ਤੋ ਏਹੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਰੀਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਮਾਂਗਨੀ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥੨॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈ ਤੋ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹਾਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਤਿਨ ਹਰਿ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਸੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗਹੀਣ ਜਮ ਪਾਸਿ ॥
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹੀ ਆਏ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੇ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸਿ ॥੩॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਗਹੀਨ) ਅਭਾਗੇ ਜਮ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਜਮਨੀ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਮਕੀ ਫਾਂਸੀ ਮੈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਜੀਵਨ ਪਰ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰੁ ਆਗੇ ਜੋ ਉਨਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਾਸਿ ॥
ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੪॥੪॥

ਗੇਸੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਟ ਧੁਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਲਿਖਤ ਕਾ (ਲਿਖਾਸਿ) ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਐਸੀ ਜੋ ਆਪਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ-ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਦੇਵੋ॥੪॥੪॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਬ ਗਾਦੀ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੁਏ ਤਬ ਏਕ ਕਾਲ ਮੇਂ ਲੰਗਰ ਕੇ ਖਰਚ ਕੀ ਨ੍ਯੂਨਤਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਧਨੁ ਆਉਤਾ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਜੀ ਸੰਭਾਲ ਲੇਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਸਮੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਆਏ ਲੰਗਰ ਕੀ ਨ੍ਯੂਨਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੁਛ ਆਪ ਭੀ ਉਦਮੁ ਕੀਆ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਰਾਜ ਜੀ ਕੋ ਭੀ ਉਦਮੁ ਕੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰੇਰਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਚਿਤਵਹਿ ਉਦਮੁ ਜਾ ਆਹਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਰਿਆ ॥
ਸੈਲ ਪਥਰ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਤਾ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਧਰਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਉਦਮੁ ਕਯੋਂ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਸਭ ਕੇ (ਆਹਰਿ) ਉੱਦਮ ਅਰਥਾਤ ਫਿਕਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ (ਸੈਲ) ਖੁਸਕ ਪੱਥਰ ਵਾ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤੋਂ ਕੇ ਪਥਰੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਜੋ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭੋਜਨੁ ਹਰੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਬਨਾਇ ਰਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸੁ ਤਰਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਧਵ ਜੀ ਕੀ ਜੋ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇਂ ਤਰਾ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਪਰਮਪਦ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਸਤਸੰਗੁ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸੁਕੇ ਕਾਸਟ ਵਤ ਸੂੰਨ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੋ ਹਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਧਰਿਆ ॥
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਹੇ ਮਨ ਭਉ ਕਰਿਆ ॥੨॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰੁ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀ ਲੋਕ ਕੋਈ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਧਰਿ) ਟੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਸਿਰਬਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਫਿਰਿ (ਰਿਜਕੁ) ਭੋਜਨੁ ਠਾਕੁਰੁ ਪਹੁਚਾਉਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਿਯੋਂ (ਭਉ) ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਊਡੇ ਊਡਿ ਆਵੈ ਸੈ ਕੋਸਾ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਬਚਰੇ ਛਰਿਆ ॥
ਤਿਨ ਕਵਣੁ ਖਲਾਵੈ ਕਵਣੁ ਚੁਗਾਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿਆ ॥੩॥

ਕੂੰਜੋਂ ਕੀ ਡਾਰ ਉਡ ਉਡ ਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਸਾਂ ਤਕ ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੂੰਜੋਂ ਨੇਂ ਅਪਨੇ ਬਚਯੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੌਣੁ (ਖਲਾਵੈ) ਲਡਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਚੋਗੇ ਕੋ ਖਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕੁਕੜੀ ਵਤ ਔਰੁ ਕੌਨ ਚੋਗ ਚੁਗਾਉਤਾ ਹੈ ਚਿੜੀ ਆਦਿ ਵਤ ਮੁਖ ਮੈਂ ਕੌਣ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਉਨ ਡਾਰ ਵਾਲੀ ਕੂੰਜੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਜਿਸ ਕਾ ਬੱਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਬੱਚੇ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਸੇ ਪਾਲਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਦਸ ਅਸਟ ਸਿਧਾਨ ਠਾਕੁਰ ਕਰ ਤਲ ਧਰਿਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਰਿਆ ॥੪॥੫॥

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੋ ਪਦਮਾਦਿ ਨਿੱਧੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਅਠਾਰਾਂ ਜੋ ਸਿਧੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੂਆ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇਂ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਵਾਰੰਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਬਿਯੰਤੁ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਸੋ ਪੁਰਖੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥
ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀ ਤੂੰ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਜੀ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਪੁਰਖੁ ਨਾਮੁ ਵਿਰਾਟ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖੁ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਅਗਮਯਥਾ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਅਗਮਜ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ (ਅਪਾਰ) ਅਗਮਜ ਹੀ ਰਹੇਂਗਾ। ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਹਰੀ (ਤੁਧ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਪਹਿਲੇ ਧਜਾਉਤੇ ਥੇ ਔਰੁ ਅਬ ਭੀ ਸਭ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਗੇ ਭੀ ਧਿਯਾਵੇਗੇ ਯਦਜਪਿ ਈਹਦਾ ਧਿਆਵਹਿ ਪਦੁ ਹੈਂ ਤਥਾਪਿ ਏਕ ਕਾ ਅੱਧਜਾਹਾਰੁ ਕਰਲੇਨਾ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਸਭਿ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਹੀਂ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਭੋਗ ਔਰ ਮੋਛ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮੈਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਜੋ ਸਭ ਦੁੱਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਭਾਵ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਠਾਕੁਰੁ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਕਿਜਾ ਵਿਚਾਰਾ ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਹੂੰ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਵਰਨਨ ਕਰ ਸਕੂੰ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧

ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੀ ਹਰਿ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਣਾ ॥
ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥
ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਜੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥
ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰਿਪੁਰਖ ਜੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਜੋ ਏਕ ਦਾਤੇ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਏਕ ਭਿੱਛਕ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ (ਵਿਡਾਣਾ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਭੁਗਤਾ ਹੈਂ ਮੈਤੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਅੰਤਰ ਹਿਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਕਿਆ ਵਰਨਨ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਸੇ ਜਨ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥
ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਤੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥
ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ ॥
ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪਿ ਸਮਾਸੀ ॥
ਸੇ ਧੰਨੁ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕੋ ਮਨ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ (ਜੁਗ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋ ਨੇ ਆਪਕੋ ਧਜਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ

ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਇਛਾ ਸੇ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਆਵਾਗਵਨ ਰੂਪ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਤਿਨੋ ਕੀ ਟੂਟਿ ਗਈ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਕਰੇਂਗਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੋ ਮਨ ਔਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੂਖ ਹਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਰੂਪ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਜਨ ਹੈਂ ਮੈ ਦਾਸ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ (ਜਾਸੀ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਜੀ ਭਰੇ ਬਿਅੰਤ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥

ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਜੀ ਤਪੁ ਤਾਪਹਿ ਜਪਹਿ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪੜਹਿ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆ ਖਟੁ ਕਰਮ ਕਰੰਤਾ ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥੪॥

ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਬਜੰਤ ਹੀ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਅਰੁ ਹੋਵੇਂਗੇ ਹੇ ਅਨੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ (ਸਲਾਹਨਿ) ਸੋਭਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੂਜਾਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਤਪੁ ਤਾਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰਾ ਜਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤਿ ਤਿਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਢਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕ ਜੱਗਜਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਖਟਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕੋ (ਭਾਵਹਿ) ਅਛੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੇ ਭਲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤੂੰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਏਕੋ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਉਪਾਈ ਜੀ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜਿ ਸਭ ਗੋਈ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਜੀ ਜੋ ਸਭਸੈ ਕਾ ਜਾਣੋਈ ॥੫॥੧॥

ਹੇ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸਭ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਪਰੰਪਰ ਭਾਵ ਚੀਟੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਈ ਤੂੰ (ਨਿਹਚਲੁ) ਕੂਟਸਥ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਬਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਹੋਵੇਗੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਆਪਨੇ ਹੀ ਫਿਰ ਸਿਰਜੀ ਹੂਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਗੋਈ) ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੈ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭਕੇ ਜਨਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਾਨਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੋਕੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਚਿਆਰੁ ਮੈਡਾ ਸਾਂਈ ॥

ਜੋ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ਮਨਮੁਖਿ ਗਵਾਇਆ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਵਿਛੋੜਿਆ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਤੂੰ ਹੀ (ਸਚਿਆਰੁ) ਸੱਚਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ। ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸਭੀ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ (ਲਾਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾਹੀਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ॥
ਵਿਜੋਗਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲੁ ॥੨॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂ ਨਦੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਤਰੰਗ ਰੂਪੁ ਹੈ ਇਸ ਸੇਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਰੰਗ ਜਲਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਡੇ ਛੋਟੇ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਨਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇਂ ਬਿਯੋਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਮੇਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਗੁਰੁਮਤ ਮੇਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਗਜਾਸੂ ਵਾ ਗਿਜਾਨੀ ਕਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨਮੁਖੁ ਨਾਮੁ ਅਗਜਾਨੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੁੱਖ ਰੱਖੇ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਮਨਕੋ ਮੁੱਖੁ ਰੱਖੇ ਸੋ ਮਨਮੁਖੁ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦ ਹੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥
ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਜਣਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿੱਤ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋ ਕਾ ਵਖਜਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਆਪਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਆਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਹੇ ਨਾਮੀ ਹਰਿ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸ੍ਵਾਭਾਵਿਕਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸਸੇਂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਰਚ ਕਰ ਫਿਰ ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤਿਤੁ ਸਰਵਰੜੈ ਭਈਲੇ ਨਿਵਾਸਾ ਪਾਣੀ ਪਾਵਕੁ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ ॥
ਪੰਕਜੁ ਮੋਹ ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਾਲੈ ਹਮ ਦੇਖਾ ਤਹ ਡੂਬੀਅਲੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਦੇਖਤੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ (ਨਿਵਾਸੁ) ਰਹਿਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਸਬਦੁ ਸਪਰਸੁ ਰੂਪੁ ਰਸੁ ਗੰਧ ਜਲ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੁ ਚੀਕੜੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਫਸ ਕਰ ਬੁੱਧੀ ਰੂਪੁ ਚਰਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਨਹੀ ਚਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਮਨੇ (ਡੂਬੀਅਲੇ) ਡੂਬਤੇ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧॥ ਵਾ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨਿ ਕੋ ਪਾਣੀ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਪੰਕਜ ਪਦ ਸੇਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਮੋਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਹੀ ਚਾਲੇ) ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹਮਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਤਿਸੀ ਰਸ ਮੇਂ (ਡੂਬੀਅਲੇ) ਗੋਤਾ ਲਗਾਇ ਨਿਮਗਨ ਹੋਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨਾ ਤੂੰ ਏਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਜਿਤਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਗਲ ਜਾਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਵਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ (ਗਲਿਆ) ਗਲੇ ਮੇ (ਗੁਣ) ਰੱਸਾ ਪੜੇਗਾ॥੧॥

ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਾ ਜਿਨ ਤੂ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ ॥੨॥੩॥

ਇਸ ਸੇ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾ ਮੈਂ ਜਤੀ ਨ ਸਤੀ ਨ ਪੜਿਆ ਹੂੰ ਕਿੰਤੂ ਅਤੀ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮੁ ਨਿਸਫਲੁ ਭਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੨॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥
ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੋ ਮਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਏਹੀ ਤੇਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ (ਬਰੀਆ) ਵਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਔਸੁਰ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਤਨੇ ਧੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ ਇਸ ਸੇਂ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਔਰੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਹੀ ਕੋ ਭਜੁ॥੧॥

ਸਰੰਜਾਮਿ ਲਾਗੁ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਕੈ ॥
ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇਂ ਤਰਨੇ ਕੇ (ਸਰੰਜਾਮਿ) ਉੱਦਮ ਮੇ ਲਗੁ ਤੇਰਾ ਏਹੁ ਜਨਮੁ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰੁ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਲਗਾ ਹੂਆ ਬਿਅਰਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਕਮਾਇਆ ॥
ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਨ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਚ ਕਰੰਮਾ ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ ॥੨॥੪॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂਨੇ ਨ ਜਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਤਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਰੂਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਨ ਕੁਛੁ ਧਰਮੁ ਹੀ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਨਾ ਮੈਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਨ ਮੈਂਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨੀਚ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਸਰਣ ਪੜੇ ਕੀ ਆਪ ਲੱਜਾ ਰਖੋ॥੨॥੪॥

ਸੋਹਿਲਾ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਹਿਲਾ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਕੀ ਤੀਨ ਸੰਧ੍ਯਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਤ ਔਰੁ ਮਧ੍ਯਾਂਨ ਔਰੁ ਸਾਯੰਕਾਲ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਜਪਜੀ ਕਾ ਪਾਠੁ ਔਰ ਸਾਯੰਕਾਲ ਮੇਂ ਰਹਿਰਾਸ ਕਾ ਪਾਠ ਔਰ ਸੈਨ ਸਮੇਂ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਪਾਠ ਏਹੁ ਤੀਨ ਸੰਧ੍ਯਾ ਹੈਂ। ਇਸ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਮਹਾਂਤਮੁ ਐਸੇ ਵਿਦਤ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਦੁਪਹਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੈਂਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਚਰਨ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਰੁਧਰ ਨਿਕਸਾ ਦੇਖ ਕਰ ਪੂਛਤੇ ਭਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇਂ ਬਚਨ ਹੂਆ ਜੀ ਅਮੁਕਾ ਬੱਕ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਚਰਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਸੋਹਿਲੇ ਕਾ ਪਾਠੁ ਝਾੜੀਓਂ ਮੇ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਮੈ ਭੀ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਸੁਨਤਾ ਥਾ ਇਸੀ ਤੇ ਕਾਂਟੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੋ ਜੋ ਸੈਨ ਸਮੇ ਪਾਠੁ ਕਰੇ ਔਰੁ ਸਮੇ ਨ ਕਰਾ ਕਰੇ ਇਸ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਸੋਹਿਲੇ ਕੀ ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਂ ਚਲੀ ਤੀਨ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠੁ ਹੋਤਾ ਰਹਾ ਏਕ ਸਮੇਂ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਏਕ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਖ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹਮ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਬਿਦੇਸ ਮੈ ਚੋਰ ਵਾ ਭੂਤਾਦਿਕੋਂ ਕਰਕੇ ਭਯੰਕਰ ਅਸਥਾਨੋ ਮੇਂ ਰਹਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖ੍ਯਾ ਹੋਵੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹੋ ਤਬ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੀਨ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਔਰੁ ਦੋ ਸਬਦ ਮਿਲਾਕਰ ਸੋਹਿਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹਾ ਇੱਕੁ ਸਬਦ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਅਰੁ ਏਕੁ ਅਪਨਾਂ ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪਹਿਰੂਆ ਹੈ ਪੱਕੇ ਕੋਟ ਕੇ ਤਾਲੇ ਵਤ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਧਨ ਮਾਲ ਕਾ ਰਖਕੁ ਹੈ ਜਪਜੀ ਇਸ ਕੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੋ ॥
ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥੧॥

॥ਉਪਦੇਸੁ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜਹਾਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੇਂ ਤੁਮ ਭੀ ਜਾਇ ਕਰ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਔਰੁ ਤਿਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਕਾ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥
ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਰਭਉ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸੁ ਗਾਓ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਸੋਹਿਲੇ ਪਰ ਜਿਸ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇਂ (ਸਦਾਸੁਖੁ) ਨਿੱਤ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥
ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥੨॥

ਜਬ ਤੂ (ਨਿਤ ਨਿਤ) ਨਿੱਤਯੰਪ੍ਰਤੀ (ਜੀਅੜੇ) ਚਿੰਤ ਮੇ (ਸਮਾਲੀਅਨਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਦੇਵਣਹਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਵੇਂਗਾ ਵਾ ਜੋ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਭੀ ਦੇਖੇਗਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਗਾ। ਤੇਰੇ ਸੇ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਨ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਫਿਰ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਦਾ ਸੁਮਾਰੁ ਭਾਵ ਅੰਤ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਂਗਾ ਵਾ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਦਾਨ ਦੀ ਵਾ ਖਜਾਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਤਿਸ ਖਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਸੁਮਾਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤੁ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਅਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੩॥

(ਸੰਬਤਿ) ਵਰਸੋ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪ ਸਾਹਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗਜ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਪਾਓ ਕਜਾ ਵੈਰਾਗਜ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ (ਸੰਬਤਿ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੇਹੀ-ਵੇਦੋਂ ਮੇ (ਸਾਹਾ) ਸਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਹੇ ਸਜਣੋਂ ਏਹ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੋ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ॥੩॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥

ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥੪॥੧॥

ਸਭ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਏਹੀ (ਪਾਹੁਚਾ) ਵਿਵਾਹਗੰਢਵਾ ਸੰਦੇਸਾ ਫਿਰਿ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਸਦੇ ਨਿਤ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਮੇ ਪਰ ਸਭ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰਿਘਰਿ) ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਇਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸਦੇ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਜਾ ਬੁਲਾਵਾ ਆਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਦਣਹਾਰਾ ਭਾਵ ਕਾਲ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਔਰੁ ਲੋਕੋਂ ਪਰ ਆਵਤੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਦਿਨ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਆਵੇਂਗੇ ਵਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਣੀ ਤਰਫ ਸੱਦਣ ਹਾਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੀਏ ਤਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ (ਸੇ) ਵਹੁ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਵਾਨੋਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਵੇਂਗੇ॥੪॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸੱਦਾ ਪੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਮਤ ਤੋ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੀਤੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸਹੈਂ ਕੇਵਲ ਵੇਦਾਂਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਸੱਦਾ ਜਥਾਰਥ ਹੈ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਯਦਜਪਿ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕੇ ਭੇਦ ਸੇ ਮਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਿਧਾਂਤੁ ਸਭ ਕਾ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸ਼ੁੱਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਾਖਜਾਤ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਸੁਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਏਕੋ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥੧॥

ਸਾਂਖ ੧ ਨਜਾਇ ੨ ਵਿਸਸੇਕ ੩ ਮੀਮਾਂਸਾ ੪ ਪਾਤੰਜਲ ੫ ਵੇਦਾਂਤ ੬ ਯਹ ਛੇ ਤੋ ਘਰ ਹੈਂ ਔਰ ਇਨ ਕੇ ਕਰਤਾ ਕਪਲ ੧ ਕਣਭੁਕ ੨ ਗੌਤਮ ੩ ਜੈਮਨ ੪ ਸੇਸ ੫ ਬਜਾਸ ੬ ਇਹ ਛੇ ਇਨ ਘਰੋਂ ਕੇ ਗੁਰ ਹੈਂ ਛਿਏ ਹੀ ਇਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਹੈਂ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਏਕ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਹੀ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਸਭ ਤਿਸੀ ਮੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਕੇ ਰਸਤੇ ਹੈਂ (ਵੇਸ) ਸਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੇਕ ਅਚਾਰਜੋਂ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਵੇਸ ਸਭ ਉਸੀ ਕੇ ਹੈਂ[੧]॥੧॥

ਬਾਬਾ ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥

---

[੧] ਸਾਂਖੀ ਤੱਤੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜੁਦਾ ਹੋਨਾ ਮੋਖਜ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ੧ ਨਜਾਇਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂਓਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ੨ ਵਿਸੇਸਕ ਸਮੇ ਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਬ ਜੈਸਾ ਸਮਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੈਸਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਜਾਇਕੋਂ ਸਮੇਤ ਖਟ ਇੰਦ੍ਰੇ ਖਟ ਵਿਸੇ ਖਟ ਗਜਾਨ ਸਰੀਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਇਨਇਕੀਸੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਸੇ ਜੜ ਵਤ ਥਿਤ ਹੋਨਾ ਹੀ ਮੋਖਜ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਮੀਮਾਂਸਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਵਰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੁਖ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸੁ ਨ ਹੋਇ ਉਸ ਸੁਖ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਏਹ ਸੁਖ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾਂ ਸੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਉੱਤਮ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਨਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸ਼ਨੁ ਭੀ ਜੀਵ ਕੋਟੀ ਮੇਂ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨਜ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਇਸ ਮਤ ਮੇਂ ਅੰਗੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੪॥ ਪਾਤੰਜਲੀ ਜੋਗ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੫॥ ਵੇਦਾਂਤੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਸ੍ਵਪਨ ਵਤ ਸਿੱਪੀ ਮੇ ਰਜਤ ਭਾਸ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੋਨਾ ਇਸ ਅਭੇਦ ਗਜਾਨ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੈਂ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਘਰ ਮੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਰੱਖੁ ਇਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ[1]॥੧॥

ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਹੋਆ ॥

ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥੨॥੨॥

ਏਹ ਏਕ ਸੇ ਅਨੇਕ ਮਤਿ ਕਯੋਂ ਹੂਏ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ੧੫ ਵਾਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਨਮੀਲਨਕੇ ਕਾਲ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ੧੫ ਵਿਸੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਸਾ ਹੈ ੩੦ ਚਸੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਲੁ ਹੈ ੬੦ ਪਲ ਕੀ ਘੜੀ ਹੈ ੮ ਘੜੀ ਕਾ ਪਹਰੁ ਹੈ ੮ ਪਹਰ ਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੈ ੧੫ ਤਿੱਥ ਹੈਂ ੧੨ ਮਹੀਨੇ ਹੈਂ ੬ ਰੁਤਿ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੂਰਜ ਏਕ ਕੇ ਯੇਹ ਅਨੇਕ ਭੇਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਕ ਹੈ (ਵੇਸ) ਭੇਖ ਭਾਉ ਸਰੀਰ ਵਾ ਮਤ ਨਾਨਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਗੰਨਾਥ ਜੀ ਗਏ ਤਹਾਂ ਆਰਤੀ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੂਆ ਤਬ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਸਾਧੂ ਆਪਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਆਰਤੀ ਨਾ ਕਰੀ ਅਰੁ ਬੈਠਾ ਕਿਯੋਂ ਰਹਾ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥

ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥

ਅਬ ਆਰਤੀ ਕਾ ਰੂਪੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਵਖੰਡਨ ਜੀ ਅਕਾਸ ਰੂਪੁ ਆਪਕੀ ਆਰਤੀ ਕਾ ਥਾਲੁ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜੁ ਦੋਦੀਪਕ ਉਸਮੇਂ ਧਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਯਾਵਤ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਹੈ ਸੋ (ਜਨਕ) ਜਾਨੋ ਮੋਤੀ ਧਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਪਿਤਾ ਮੋਤੀ (ਜਨਕ) ਜੜੇ ਹੂਏਂ ਹੈਂ ਮਲਯਾਗਰ ਚੰਦਨ ਔਰੁ ਤਿਨਮੇ ਜੋ ਅਗਨਿ ਦੇਹੀ ਧੂਪ ਹੈ ਪਵਨ ਦੇਵਤਾ ਚੌਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜਿਤਨੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫੂਲ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥

ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥

ਹੇ (ਭਵ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇਹਾਰ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ਕੈਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭੇਰੀ ਆਦਿ ਸਬਦ ਕੁਛ ਕਾਲ ਤਕ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਾ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਅਨਹਤਾ) ਏਕੁ ਰਸ ਸਬਦੁ ਭੇਰੀ ਆਦਿਕ ਵਾਜੇ ਵਜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੁੋਹੀ ॥

ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਸੰਹਸ੍ਰ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪੁ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ (ਨਨ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਸਹੰਸ੍ਰ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕਰਕੇ ਏਕ ਮੂਰਤਿ ਭੀ ਤੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਸੁਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇਰੇ ਹਜਾਰੋਂ ਚਰਨ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ

[1] ਵਾ (ਬਾਬਾ ਕਹਤੇ) ਹੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਉਸ ਘਰ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਰਖੁ (ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ) ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਾਂਗਾ ਵਾ ਇਸ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੀ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨਹੀਂ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੰਹਸ੍ਰ ਤੇਰੀ ਨਾਸਕਾ ਗੰਧਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਗੰਧ ਬਿਨਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥੨॥

ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਭ ਮੇ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਹੈ ਤੇਰੇ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰਜ ਤਾਰਾਗਨਾਦਿ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰ (ਸਾਖੀ) ਸਿੱਖਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਆਪ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਆਰਤੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਵਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੀ (ਮਕਰੰਦ) ਧੂਰ ਰੂਪੁ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭ੍ਰਮਰ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਸਾਰਿੰਗ) ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੋਂ ਤੇਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲਕੀ ਪਿਯਾਸ (ਆਹੀ) ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੀ ਪਿਯਾਸਕੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲਕੋ ਦੇਕਰ ਸਾਂਤਿ ਕਰੋ ਜਿਸ ਸੇਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ (ਵਾਸਾ) ਅਸਥਾਨੁ ਹੋਇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਓਰ ਨ ਜਾਇ॥ ਈਹਾਂ ਤਕ ਸੋਹਿਲਾ ੩ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਤਕ ਪੜਤੇ ਥੇ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਸਬਦ ਔਰ ਮਿਲਾਏ ਅਬ ਪਾਂਚ ਸਬਦ ਪੜਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਂਮ ਕਰੋਧਿ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰੁ ਅਤੀ ਭਰਾ ਹੂਆ ਥਾ (ਸਾਧੂ) ਸ਼ਾਂਤਿਰੂਪੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ (ਖੰਡਲ) ਸੰਮੂਹ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਖੰਡਾ) ਖੰਡਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਲੇਖਾਨੁਸਾਰ ਜਿਨੋ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕੀ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੇ (ਮੰਡਲ) ਮੰਡਾਨ ਮੇਂ ਕਿਯਾ ਸਥਾਨ ਮੇਂ (ਮੰਡਾ) ਭੂਸਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥
ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ (ਔਜੁਲੀ) ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਡਾ ਪੁਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਅਤੀ ਵਡਾ ਪੁਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੰਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮੇ ਦੰਡਵਤ ਬੰਦਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਠ ਅੰਗ ੨ ਪੈਰ ੨ ਹਾਥ ੧ ਛਾਤੀ ੧ ਮਸਤਕ ੧ ਮਨ ੧ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਦੰਡਵਤ ਪੜੀਏ ਸੋ ਡੰਡਉਤ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੇ ॥
ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਡੰਡਾ ਹੇ ॥੨॥

(ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਕੰਡਾ ਹੈ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਯਾ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਸੰਤ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਿਜ ਆਨੰਦ ਮੈ ਵਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ

ਦੇਖਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੇ ਜਸਕੋ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਚੁਭਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮਕਾਲ ਕਾ ਡੰਡਾ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੁਖੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ (ਭਵ) ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸੋ ਖੰਡਨ ਕੀਆ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਜੋ (ਭਵ) ਉਤਪਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਅਭਾਉਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸੋਭਾ ਖੰਡੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰਿ ਵਡੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗਰੀਬ (ਮਸਕੀਨ) ਅਤੀ ਦੀਨਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਹਮਾਰੀ ਭਾਵ ਸਾਗਰੁ ਸੇ ਰੱਖਜਾ ਕਰੁ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਰਖੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਨਕੋ (ਟੇਕ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸੁਖੁ (ਮੰਡਾ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥
ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸੁਣੋਂ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਇਹੀ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਵੇਲਾ) ਸਮੇ ਹੈਂ ਵਾਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਣੋ ਔਰੁ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਾ ਸਮੇ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਔਰੁ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਜੂਨਿ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਈਹਾਂ) ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਮੇਂ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪ ਕਾ ਲਾਹਾ ਖਾਟ ਚਾਲੋਗੇ ਤਬ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੁਮਕੋ ਵਸਨਾ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਗਾ॥੧॥

ਅਉਧ ਘਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਾਰੇ ॥
ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕਰਕੇ ਘਟੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸੰਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥
ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਵੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਿਸੇ ਵਿਕਾਰ ਔਰ ਸੰਸਜੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਜੋ ਏਹਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਤਰਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਸੋਏ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੋ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ (ਅਕਥੁ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕਥਾ ਤਿਸਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਨੁਭਵ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਬਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੋ ਫੇਰਾ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਿਖੋ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਆਏ ਹੋ ਸੋਈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਬਿਹਾਝਹੁ) ਖਰੀਦੋ ਕਿਆ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਮੇ ਵਸਾਵਨਾਂ ਕਰੋ ਤਬ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜੋ

ਨਿਜਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਾਵੋਗੇ॥ ਫਿਰ ਤੁਮ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਇਹੈ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋ ਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੪॥੫॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੇ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਏਹੀ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਨ ਛੁਟੇ॥੪॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਗਨਨਾਥ ਮੈਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੁਏ ਥੇ ਤਬ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਅੰਧੇਰੀ ਉਠੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਰਦਾਨਾ ਭੈਵਾਨ ਹੂਆ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂੰਦ ਮੁਖ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਪੜ ਗਜਾ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਭਯਾਨਕ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਕਲਜੁਗ ਆਇ ਗਯਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਡੋਲਹੀ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਤਬ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜਾਨ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਆਇ ਪੜਾ ਔਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੂੰ ਮੋਤੀ ਆਦਿਕ ਜਵਾਹਰ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਔਰ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਤਥਾ ਰਾਜਾਦਿਕ ਸਭ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਭੀ ਕੁਛ ਭੇਟਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਉੱਤਰ ਦੇਨੇ ਨਮਿੱਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਮਤਲਬ ਏਹੁ ਥਾ ਕੇ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਬਿਭੂਤੀਓਂ ਸੇ ਭ੍ਰਮਾਇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਇਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਫੈਦਾ ਨ ਹੋਣੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਤਬ ਮੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸਭ ਪਰ ਬਨਾ ਰਹੇਗਾ। ਐਸੇ ਜਬ ਬੇਈਂ ਮੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਪਾਸ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮੋਤੀ ਤ ਮੰਦਰ ਊਸਰਹਿ ਰਤਨੀ ਤ ਹੋਹਿ ਜੜਾਉ ॥

ਮੋਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਤੌ ਮੰਦਰ ਉਸਰੇ ਹੋਏ ਹੋਵੇਂ ਔਰ ਨੀਲ ਮਣੀ ਆਦ ਅੰਨਜ ਰਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੋਵੇਂ ਭਾਵਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਅਲੌਕਕ ਬਿਭੂਤੀ ਸਹਿਤ ਹੋਵੇ॥

ਕਸਤੂਰਿ ਕੁੰਗੂ ਅਗਰਿ ਚੰਦਨਿ ਲੀਪਿ ਆਵੈ ਚਾਉ ॥

ਕਸਤੂਰੀ ਔਰ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ (ਅਗਰਿ) ਏਕ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੀ ਲਕੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਵਨਾਦਿ ਚੰਦਨ ਇਸ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਘਸ ਕਰ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਲੇਪਨ ਕੀਆ ਹੋਵੇ ਔਰ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਾਉ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਆਵੇ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੧॥

ਮਤਿ ਐਸੇ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਦਸੋ ਭੁਲ ਜਾਊਂ ਐਸੇ ਬੀਸਰੇ ਹੁਏ ਕੋ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਮੈ ਆਪਣਾ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿ ਦੇਖਿਆ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਨਰਕ ਵਾ ਗਰਭ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤਿ ਹੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈ ਬਲ ਜਾਵੇ ਜੇ ਕਹੈ ਜੀਵ ਤੋ ਜਲਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਧਿਸ੍ਾਨ ਅਰ ਬੁਧੀ ਅਵਿਦਜਾ ਅਰ ਤਿਨਮੈ ਜੋ ਅਭਾਸ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਮੈ ਸੇ ਮਰਨ ਅਰ ਜਲਨ ਆਦਿ ਭਾਵ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭਾਗੀ ਬੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਇਸ ਅੰਸ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਜਲਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਧਿਸ੍ਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਕੋ ਅਗਨੀ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਜਲੁ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਤਜਾਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਛ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਜੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਆਪਕਾ ਸਰੂਪ ਜੋ ਬੇਦ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਸੇ ਭੀ ਸੁਣ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਨੁਭਵ ਸੇ ਭੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਹੋਰ ਸੁਖ ਕਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਧਰਤੀ ਤ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜਤੀ ਪਲਘਿ ਲਾਲ ਜੜਾਉ ॥

ਮੋਹਣੀ ਮੁਖਿ ਮਣੀ ਸੋਹੈ ਕਰੇ ਰੰਗਿ ਪਸਾਉ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੀਰੇ ਔਰ ਲਾਲੋਂ ਕਰਕੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੋਵੈ ਔਰ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ (ਲਾਲ) ਮਨੀਓਂ ਕਰਕੇ ਜਟਤ ਪਲੰਘ ਹੋਵੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਮੈ ਮੋਹਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੈਸੀਆਂ ਹੋਵੈ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖ ਮਣੀਆਂ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨ ਹੋਵੇ ਵਾ ਮੁਖ ਪਰ ਮਣੀਆਂ ਸੋਭਾ ਪਾਉਣ ਭਾਵ ਸਿੰਗਾਰੀਆ ਹੋਈਆਂ ਹੋਨ ਪੁਨਾ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ (ਪਸਾਉ) ਪਸਾਰੇ ਕਰੇਂ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੨॥

ਮੈ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤਿ ਭੂਲ ਜਾਵਾਂ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਚਿਤਿ ਨਾ ਆਵੈ॥

ਸਿਧੁ ਹੋਵਾ ਸਿਧਿ ਲਾਈ ਰਿਧਿ ਆਖਾ ਆਉ ॥

ਔਰ ਸਿਧ ਹੋ ਕਰਕੇ ਸਿਧੀਆਂ ਭੀ ਲਗਾਊਂ ਔਰ ਅੰਨਾਦਿਕ ਰਿਧੀਆਂ ਮੇਰੇ ਕਹਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਪਾਸ ਆ ਜਾਵੇਂ॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ਬੈਸਾ ਲੋਕੁ ਰਾਖੈ ਭਾਉ ॥

ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਂ ਤਹਾਂ ਤੇ ਤੋ ਛਪ ਜਾਊਂ ਔਰ ਜਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਬੈਨੂੰ ਐਸੀ ਸਕਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਲੋਗ (ਭਾਉ) ਸਰਧਾ ਰਾਖੇਂ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੩॥

ਮੈ ਇਨ ਸਕਤੀਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਵੋਂ ਅਰ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਨਾ ਆਵਤਾ ਹੋਵੈ॥

ਸੁਲਤਾਨੁ ਹੋਵਾ ਮੇਲਿ ਲਸਕਰ ਤਖਤਿ ਰਾਖਾ ਪਾਉ ॥

ਔਰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੋ ਕਰ ਫੌਜਾਂ ਕੋ ਏਕਠੀ ਕਰੂੰ ਔਰ (ਤਖਤਿ) ਸੰਘਾਸਨ ਪਰ ਪੈਰ ਰਖੂੰ ਅਰਥਾਤ ਬੈਠੂੰ॥

ਹੁਕਮੁ ਹਾਸਲੁ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਨਾਨਕਾ ਸਭ ਵਾਉ ॥

ਤਹਾਂ ਬੈਠਾ ਹੀ ਜੋ ਚਾਹੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ (ਹਾਸਲੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਵਾਉ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਵਾ (ਵਾਉ) ਪਵਨ ਵਤ ਚੰਚਲ ਹੈ॥

ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੪॥੧॥

ਮੈ ਇਸ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਵੋਂ ਅਰ ਮੈ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤਿ ਮੈ ਨ ਆਵਤਾ ਹੋਏ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਹੋਵੇ॥੪॥੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿਆਉ ॥

ਜਬ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਮੈਂ ਵੇਈਂ ਨਾਮਕ ਨਦੀ ਮੈ ਅੰਤ੍ਰਧਯਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਚਖੰਡ ਮੈ ਗਏ ਥੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਤਬ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ॥ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬਰਖ ਵਾ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਯੁਗ ਮੇਰੀ (ਆਰਜਾ) ਉਮਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਜਲਕੇ ਸਥਾਨ ਪਵਨ ਕੋ ਹੀ (ਪੀਅਣੁ) ਪਾਠ ਔਰ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨ ਕਰੂੰ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਗੁਫੈ ਨ ਦੇਖਾ ਸੁਪਨੈ ਸਉਣ ਨ ਥਾਉ ॥

ਜਹਾਂ ਚੰਦਰਮਾਂ ਔਰ ਸੂਰਜ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਨ ਆਵੇ ਐਸੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪ ਸਾਧਨ ਕਰੂੰ ਜਹਾਂ (ਸੁਪਨੈ) ਕਦਾਚਿਤ (ਸਉਣ) ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਨਥਾਉ) ਅਸਥਾਨੁ ਨ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਅਤੀ ਕਠਨ ਔਰ ਅਲਪ ਜਗਾ ਹੋਵੈ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਐਸੀ ਕਠਨ ਤਪਸਜਾ ਭੀ ਕਰੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ) ਭਾਵ ਤੂੰ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ (ਹਉ) ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੋ ਕਿਤਨਾਕੁ ਬਡਾ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਨਾਮੀ ਬਅੰਤ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਬਅੰਤ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥

ਹੇ ਸਾਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ (ਨਿਜਥਾਇ) ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਮਹਿਮਾ ਮੈਂ ਸਦਾ ਆਪ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣੁ ਆਖਣਾ ਜੇ ਭਾਵੈ ਕਰੇ ਤਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ (ਆਖਣੁ) ਅਖਜਾਨ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇਂ ਤੌ ਦਾਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਏਹ ਅਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗਕ ਹੈ (ਵਾ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੁਸਾ ਕਟੀਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੀਸਣਿ ਪੀਸਾ ਪਾਇ ॥

ਕੁਸਾ ਕੋ ਹਾਂ ਭਾਵ ਕਾਂਸੀ ਕਲਵਤ੍ਰ ਲੇਵਾਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਮਾਸੁ ਵਾਰ ਵਾਰ ਨਾਮ ਪੁਨ: ਪੁਨ: ਕਟ ਕਰ ਅਗਨੀ ਮੈ ਹੋਮ ਕਰਾਂ ਔਰ ਚੱਕੀ ਮੈ ਪੀਸਣਾ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਿਮਾਲੇ ਮੈ ਗਲਨਾਦਿ ਅਤੀ ਕਸਟੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰੂੰ॥

ਅਗੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲੀਆ ਭਸਮ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਜਾਉ ॥

ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਕੀ ਧੂੰਣੀਆਂ ਤਾਪਣੀ ਔਰੁ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਉਣੀ ਕਰੂੰ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੨॥

ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਮੈ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨ ਕਰਾਂ॥

ਪੰਖੀ ਹੋਇ ਕੈ ਜੇ ਭਵਾ ਸੈ ਅਸਮਾਨੀ ਜਾਉ ॥

ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਪੰਖੀਵਤ ਉਡ ਕਰ ਊਪਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹੂੰ ਅਕਾਸ ਵਿਖੇ ਭੂਅਰ ਆਦਿ (ਸੈ) ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਚਲਾ ਭੀ ਜਾਊਂ॥

ਨਦਰੀ ਕਿਸੈ ਨ ਆਵਊ ਨਾ ਕਿਛੁ ਪੀਆ ਨ ਖਾਉ ॥

ਐਸਾ ਸੂਛਮੁ ਹੋ ਜਾਊਂ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਆਊਂ ਔਰੁ ਨਾ ਤੋ ਕੁਛ ਖਾਣਾਂ ਕਰੂੰ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਪਾਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਵਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਭੀ ਤਜਾਗ ਕਰੂੰ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੩॥

ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨ ਕਰੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੫

ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ ॥

ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ ॥

ਲਖੋ ਮਣ ਤੋ ਕਾਗਦ ਹੋਵੇ ਔਰੁ (ਮਸੂ) ਸਿਆਹੀ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਾ ਆਵੇ ਔਰ ਲਿਖਨ ਕੇ ਚਲਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਪਵਣੁ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਪੜ ਪੜ ਕਰਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮੈ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਥਨ ਕਰੂੰ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਛ ਕਾਲ ਮਸਤ ਰਹੇ ਤਬ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਤੌ ਪਟਵਾਰੀ ਕਾ ਕਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾ ਲੇਖੇ ਸੀਖਨੇ ਕੇ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਲੇਖਾ ਪੜ ਲੈ। ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀਨੈ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਲੇਖੈ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲਣਾ ਲੇਖੈ ਖਾਣਾ ਖਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੋ ਸਬਦ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਣਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਵਾਟ ਚਲਾਈਆ ਲੇਖੈ ਸੁਣਿ ਵੇਖਾਉ ॥

ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਾ ਚਲਨਾ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈ ਔਰ ਰੂਪ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਸਾਹ ਲਵਾਈਅਹਿ ਪੜੇ ਕਿ ਪੁਛਣ ਜਾਉ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਲੇਖੇ ਮੈ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਪੜੈ ਕਿ) ਪੜੇ ਹੂਏ ਪੰਡਿਤ ਜਨੋ ਕੋ ਕਯਾ ਪੂਛਨ ਜਾਉਂ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਪਰ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰੋ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋ ਕੋ ਪਢੇ ਹੂਏ ਕਿ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛ ਲੀਜੀਏ ਵਹੁ ਭੀ ਸਭੁ ਕਛੁ ਲੇਖੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਕਹੇਂਗੇ॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਰਚਨਾ ਧੋਹੁ ॥

ਅੰਧੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਨਾ ਤਿਸੁ ਏਹ ਨ ਓਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲੇਖਾ ਪੜਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਧੋਹੁ) ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ (ਅੰਧੈ) ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਨੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਨ ਤਿਸੁ ਜੀਵ ਕੈ ਹਾਥ ਮੈ ਇਹ ਮਾਇਆ ਆਈ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾ (ਓਹੁ) ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾ (ਏਹ) ਲੋਕ ਸਵਾਰਿਆ ਅਰੁ ਨਾ (ਓਹੁ) ਪਰਲੋਕੁ ਹੀ ਸਵਾਰਿਆ॥

ਜੀਵਣ ਮਰਣਾ ਜਾਇ ਕੈ ਏਥੈ ਖਾਜੈ ਕਾਲਿ ॥

ਜਿਥੈ ਬਹਿ ਸਮਝਾਈਐ ਤਿਥੈ ਕੋਇ ਨ ਚਲਿਓ ਨਾਲਿ ॥

(ਜਾਇਕੈ) ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਣ ਕਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਨਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਏਥੇ) ਈਹਾਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਬਠਲਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਤਿਥੈ) ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਨਬੰਧੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਹੈ॥

ਵਾ ਜਾਇਕੈ ਉਤਪਤਿ ਹੋਇਕੈ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੇ ਬਿਨਾ ਮਰਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਏਥੇ ਖਾਜੇ ਕਿਯਾ ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਲ ਕੋ ਜਿਸ ਜਗਹ ਪਰਲੋਕ ਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਖਾਸ ਜੀਵਹੁ ਕਾ ਲੇਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਵਿਦ੍ਵਾਨ (ਕੋਇ) ਕੋਈ ਮਨ ਬੁਧ ਇੰਦ੍ਰੇ ਆਦਿਕ ਉਪਾਧੀ ਲੈ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਜਹਾਂ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਕਾ ਸਰੀਰੁ ਪਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਨਿਰੁਪਾਧ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਰੋਵਣ ਵਾਲੇ ਜੇਤੜੇ ਸਭਿ ਬੰਨਹਿ ਪੰਡ ਪਰਾਲਿ ॥੨॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾਲ ਪੀਛੇ ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਰੋਵਤੇ ਪੀਟਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਨੇ ਵਾਲੇ (ਜੇਤੜੇ) ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ (ਪਰਾਲ) ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਬਯਰਥ ਕਰਮੋਂ ਕੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਰਾਕੇ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਅੰਨ ਭਾਵ ਸਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਸ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਾਲੀ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕਰ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਮੇ ਲੇਜਾਕਰ ਜਲਾਇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਵਿਅਰਥ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਘਟਿ ਨ ਆਖੈ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਘਟਿ ਕੋਈ ਨਹੀ ਕਹਿਤਾ ਸਭ ਕੋਈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ।

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਕਹਣਿ ਨ ਵਡਾ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਕੀਮਤ) ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੈ ਨੈ ਨਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਹੈ ਔਰੁ ਇਤਨਾ ਹੈ (ਕਹਿਣਿ) ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤੋ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਢਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਘਟਤਾ ਨਹੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਹਰਖ ਸੋਗਾਦਿ ਦੁੰਦੋ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ਸਾਚਾ ਸਾਹਬੁ ਏਕੁ ਤੂ ਹੋਰਿ ਜੀਆ ਕੇਤੇ ਲੋਅ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੂੰ ਹੀ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਜੋ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਲੋਕੋ ਮੈ ਹੈਂਸੋ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕੇਤੇ ਅਨੇਕ ਜੋ ਇਤ੍ਯਾਦਿ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ (ਲੋਇ) ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ॥

(ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ) ਜਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਧਨ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇਂ ਹੀਨ ਹੈਂ ਔਰ ਨੀਚ (ਜਾਤਿ) ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ (ਨੀਚੀਹੂ) ਪੁਨ: ਗੁਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ (ਅਤਿ ਨੀਚੁ) ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਵਿਦ੍ਯਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਅਤ੍ਯੰਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਜੋ ਸੂਦ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਵਿਖੇ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਰਵਿਦਾਸਾਦਿਕ ਔਰ ਤਿਨ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਨੋ ਸੇ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਨ ਜੋ ਸਧਨਾ ਸਵਰੀ ਆਦਿਕ ਹੈ।

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਾਈਏ ਜੋ ਬਡੇ ਜਾਤੀ ਗੁਨ ਦ੍ਰਬ ਤਥਾ ਵਿਦ੍ਯਾਦਿਕ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੋ ਮੈਨੇ ਕਿਆ ਰੀਸ ਕਰਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ ॥੪॥੩॥

ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈ ਤੂੰ ਨੀਵੇਂ ਦਾਸੋਂ ਕੇ (ਸਮਾਲੀਅਨਿ) ਯਾਦ ਕਰੇਂਗਾ (ਤਿਥੈ) ਤਹਾਂ ਹੀ ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੇਰਾ ਬਖਸਸ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੀ ਹੋਵੇਗੀ॥੪॥੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮੈ ਗਏ ਤਬ ਪੰਡਤਾਦਿ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਏ ਔਰੁ ਏਹ ਪਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਮ ਲੋਗ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਾਨਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਫਿਰ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਘਟ ਮੈ ਨਹੀ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈ ਕਿਆ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ॥

ਲਬੁ ਕੁਤਾ ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ ਠਗਿ ਖਾਧਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਜੋ ਖਾਣੇ ਕਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜੋ ਲਾਲਚੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲਬੁ ਹੈ ਸੋਈ ਕੁਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਚੂਹੜਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਠਗ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰੁ ਹੈ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਰ ਮਲੁ ਮੁਖ ਸੁਧੀ ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਮੁਖ) ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਧੀ ਨਿਰੀ (ਮਲੁ) ਬਿਸਟਾ ਖਾਣੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਗਨਿ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਧਰਮ ਕੋ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਚੰਡਾਲੁ ਹੈ॥

ਰਸ ਕਸ ਆਪੁ ਸਲਾਹਣਾ ਏ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰ ॥੧॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਿਠੇ ਖਟੇ ਕਸੋਲੇ ਆਦਿਕ ਰਸ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਆਪਕੋ ਬਡਾ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਇਹ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਊਤਮ ਸੇ ਦਰਿ ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ ਨੀਚ ਕਰਮ ਬਹਿ ਰੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ (ਬੋਲੀਐ) ਸਾ ਬੋਲੀਐ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੋਵੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਉਤਮੁ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਦਰ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਉਤਮ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਨੀਚ (ਕਰਮ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੂਏ ਬੈਠੇ ਰੋਵੈਂਗੇ॥

ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ ਰਸੁ ਰੁਪਾ ਕਾਮਣਿ ਰਸੁ ਪਰਮਲ ਕੀ ਵਾਸੁ ॥
ਰਸੁ ਘੋੜੇ ਰਸੁ ਸੇਜਾ ਮੰਦਰ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਰਸੁ ਮਾਸੁ ॥

ਸੋਨੇ ਰੁਪ ਕੇ ਪਹਿਰਣ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਪੁਨ: (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ। ਔਰੁ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੋਨੇ ਔਰੁ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਔਰ ਮੀਠੇ ਖਾਣੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਮਾਸਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੋ ਰਸੁ ਹੈ॥

ਏਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਕੈ ਘਟਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥੨॥

(ਏਤੇ) ਇਹ ਜਿਤਨੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਧਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਕਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇ॥੨॥

ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ (ਬੋਲਿਐ) ਬਚਨਾਂ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਬੋਲਣਾ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਤ ਮੀਠਾ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ ॥

ਬਿਰੱਸ ਬਚਨੁ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਫੇਰ ਪੀਛੇ ਸੇ (ਵਿਗੁਚਣਾ) ਖਰਾਬ ਹੋਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਅਜਾਨ ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਔਰੁ ਇਸ ਕਹਨੇ ਕੋ (ਮਨ) ਮਾਨ ਲੇ॥ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਕਿ ਜੀਵ ਕਾ ਭਲਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵਹਿ ਸੇ ਭਲੇ ਹੋਰਿ ਕਿ ਕਹਣ ਵਖਾਣ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਲੇ ਹੈਂ ਹੋਰੁ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਏ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਕਹਣ) ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਜ਼ਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਨ ਮਤਿ ਤਿਨ ਪਤਿ ਤਿਨ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਹੀ ਉੱਤਮ ਬੁਧੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਧਜਾਨ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹਣਾ ਅਵਰ ਸੁਆਲਿਉ ਕਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਹੋਰ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕਰਕੇ ਕੌਣ (ਸੁਆਲਿਓ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਓਹੀ ਅਤੀ ਉਤਮ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੇ ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਿ ਨ ਨਾਇ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਜੋ ਬਾਹਰ ਹੈਂ (ਸੋ ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਿ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਰਚਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨ ਨਾਇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਨਹੀ ਰਚੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਵਾ ਦਾਨ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਰਾਚਹਿ ਦਾਨ ਨ) ਪੁੰਨ ਕਰਨੇ ਮੈ ਤੋ ਨਹੀ ਕਰਤੇ (ਨਾਇ) ਜੋ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸਮੈ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਮਲੁ ਗਲੋਲਾ ਕੂੜ ਕਾ ਦਿਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਨਿਛੇਦੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਝੂਠ ਰੂਪੀ ਅਮਲ ਕਾ (ਗਲੋਲਾ) ਮਾਵਾ ਵਾ ਝੂਠ ਕਾ ਗੋਲਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਭ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅਮਲੁ ਚਢ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਤੀ ਮਰਣੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਖੁਸੀ ਕੀਤੀ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥

ਤਿਸ ਮਦ ਮੈ ਬੁਧੀ (ਮਤੀ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸਿ ਮਦ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੂਏ ਜੀਵ ਨੇ ਮਰਨ ਕੌ ਬਿਸਾਰਿ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਭਾਵ ਅਲਪ ਕਾਲਕੀ ਝੂਠੀ (ਖੁਸ਼ੀ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਸੋਫੀਆ ਰਾਖਣ ਕਉ ਦਰਵਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਰਾਜਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਅਮਲੁ ਅਰਥਾਤ ਮਦੁ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਸੂਫੀਆਂ ਕੋ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਦਰਬਾਰ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈ ਰਖਣੇ ਵਾਸਤੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਕਉ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ॥

ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਤੇਰੀ ਦਰਗਹ ਚਲੈ ਮਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਸਭ ਪਸਾਰੇ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਛੋਡੋ ਏਕ (ਸਾਚੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਹੀ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣੋ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਤੇਰੀ ਮਾਨਤਾ ਚਲੇ ਭਾਵ ਜਸੁ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ॥

ਸਚੁ ਸਰਾ ਗੁੜ ਬਾਹਰਾ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ (ਸਰਾ) ਸਰਾਬੁ ਭਗਤੀ ਵਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਗੁੜ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜਿਸਮੈ (ਸਚਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਗੁੜੁ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੬

ਸੁਣਹਿ ਵਖਾਣਹਿ ਜੇਤੜੇ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਜਿਤਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਰੁ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਾ ਮਨੁ ਖੀਵਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਮਹਲੀ ਪਾਏ ਥਾਉ ॥੨॥

ਇਸ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਮਦਿਰਾ ਸੇ ਮਨੁ ਗਾਢਾ (ਖੀਵਾ) ਅਮਲੀ ਹੂਆ ਤਬੀ ਜਾਣੀਏ ਜਬ (ਮਹਲੀ) ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਥਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੇ॥

ਨਾਉ ਨੀਰੁ ਚੰਗਿਆਈਆ ਸਤੁ ਪਰਮਲੁ ਤਨਿ ਵਾਸੁ ॥

ਨਾਮਕਾ ਜਪਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸੀ ਜਲ ਮੈ ਸਨਾਨ ਕਰਣਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਰਮਲੁ) ਚੰਦਨ ਕੀ ਬਾਸ ਸੁਗੰਧੀ ਸਰੀਰ ਮੈ ਲਗਾਵੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਵਾਦੀ ਜਨੋ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੁ ਸੁਗੰਧੀ ਦੇਸ ਦਿਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈ ਫੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਾ ਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ ਲਖ ਦਾਤੀ ਇਕ ਦਾਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਲਖੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਅਪਨੇ ਇਕ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਤਬ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾਦਿਕ ਮਦਰਾ ਪਾਨ ਕੇ ਅਮਲ ਕਰ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਦਾਤਿ ਭੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਉਨ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਦਾਨੋਂ ਕਾ ਦਾਨੁ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਨੁ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਤੋ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਭੀ ਵਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਹੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਅਹਿ ਸੂਖ ਜਿਸੈ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਦੁਖ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ (ਆਖੀਅਹਿ) ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਸੁਖ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਮਨ ਸੇਂ ਕਯੋਂ ਬਿਸਾਰੀਏ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵ ਸਰੀਰ ਮੇ ਜੀਵ ਕਲਾ ਔਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਸਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਣੁ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਜੇਤਾ ਪੈਨਣੁ ਖਾਣੁ ॥

ਤਿਸ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖਾਣਾ ਪਹਿਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਯਥਾ-ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪਹਿਰੈ ਖਾਇ॥ ਜਿਉ ਕੂਕਰ ਜੂਠਨ ਪੈ ਪਾਇ॥

ਹੋਰਿ ਗਲਾਂ ਸਭਿ ਕੂੜੀਆ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥੪॥੫॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਗਵਨ ਔਰੁ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਬਾਤ (ਪਰਵਾਣੁ) ਖਰੀ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲੁ ੧ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਪਿਤਾ ਜੀਨੈ ਗੋਪਾਲ ਪਾਂਧੇ ਕੇ ਪਾਸ ਵਿੱਦਯਾ ਪੜਨੇ ਕੋ ਬੈਠਾਯਾ ਤਬ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪਾਂਧਾ ਜੀ ਜੋ ਵਿਦਯਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੈ ਐਸੀ ਵਿਦਯਾ ਆਪਨੇ ਪਢੀ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਮੇਰੇ ਕੌਂ ਪਢਾਵੋ ਤਬ ਪਾਂਧੇ ਜੀਨੈ ਕਹਾ ਸੋ ਵਿਦਯਾ ਮੈਨੇ ਨਹੀ ਪਢੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਆਪ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੈ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਜਾਲਿ ਮੋਹੁ ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ ਮਤਿ ਕਾਗਦੁ ਕਰਿ ਸਾਰੁ ॥

ਮੋਹ ਕੋ ਜਲਾ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਜਾਲਿ) ਸਮੂਹ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮੋਹੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਘਸਿ) ਰਗੜ ਕਰ ਭਾਵ ਕਰ ਕਰਕੇ (ਮਸੁ) ਸਿਆਹੀ ਬਨਾਓ ਅਰੁ ਮਤਿ (ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ) ਸਾਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਾਗਦੁ ਬਨਾਓ॥

ਭਾਉ ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲੇਖਾਰੀ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਲਿੱਖਣ ਕਰੋ ਔਰ ਚਿਤ ਕਾ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਨਾ ਇਹੈ ਲਿਖਾਰੀ ਕਰੋ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਸਤਾਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਤਿਸ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਕਾਗਜ ਪਰ ਲਿਖੋ॥

ਲਿਖੁ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹ ਲਿਖੁ ਲਿਖੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੧॥

ਔਰ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲਿਖੋ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਲਿਖੋ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਅੰਤਤਾਈ ਲਿਖੋ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੁ ॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਹੋਇ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਪਾਧਾ ਜੀ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਨਾ ਜਾਨ ਲੀਜੀਏ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਗੀਤਾ ਹੈ ਊਹਾਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਪਾਸ ਹੋਇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਮਾਫੀ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਫੀਦਾਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਵਿਦਯਾ ਪਢੋ ਜਿਸਕੇ ਪੜਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਲੇਖਾ ਨ ਦੇਨਾ ਪਵੈ॥

ਜਿਥੈ ਮਿਲਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ਸਦ ਖੁਸੀਆ ਸਦ ਚਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੋ ਮਰਾਤਬੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈਆਂ ਔਰ ਮੰਗਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਮੁਖਿ ਟਿਕੇ ਨਿਕਲਹਿ ਜਿਨ ਮਨਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਟਿਕੇ) ਤਿਲਕ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਗਲੀ ਵਾਉ ਦੁਆਉ ॥੨॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਹੋਰ ਜੋ ਬਾਰਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਵਾਉ ਦੁਆਉ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਵਾ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੇਣਾ ਸਭ ਨਿਸਫਲੁ ਹੈ।

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹਿ ਉਠਿ ਰਖੀਅਹਿ ਨਾਵ ਸਲਾਰ ॥

ਏਕ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨੋ ਕੇ ਨਾਮੁ (ਸਾਲਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਰਖੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ।

ਇਕਿ ਉਪਾਏ ਮੰਗਤੇ ਇਕਨਾ ਵਡੇ ਦਰਵਾਰ ॥

ਏਕ ਮੰਗਤੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੇ ਬਡੇ ਦਰਬਾਰ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਗਇਆ ਜਾਣੀਐ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰ ॥੩॥

ਸੋ (ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਕਰ ਸਭ ਜਾਨਿਆਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੌਨੁ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕੌਨੁ ਛੋਟਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮੁ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਵੇਕਾਰ) ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਤੇਰੈ ਡਰੁ ਅਗਲਾ ਖਪਿ ਖਪਿ ਛਿਜੈ ਦੇਹ ॥

ਹੇ ਪਾਧਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਮਨਮੈ ਪਰਲੋਕ ਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤੋ ਡਰੁ (ਅਗਲਾ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਵਾ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵਿਸਤੋਂ ਮੈਂ (ਖਪਿ ਖਪਿ) ਪਚ ਪਚ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਛੀਜਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸਾ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ।

ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਹੋਦੇ ਡਿਠੇ ਖੇਹ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ (ਸੁਲਤਾਨ) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਔਰੁ (ਖਾਨ) ਪਠਾਨ ਵਾ ਸਰਦਾਰ ਉਮਰਾਉ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਖੇਹ) ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਰਾਜਾਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਨਾ ਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਸਭਿ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਨੇਹ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਜੀਵ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਛ (ਰਮਤੇ) ਕਰਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਏ ਤਬ ਭੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਭਏ ਤਬ ਮਾਤਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਅੱਛੇ ਭੋਜਨੋਂ ਕੋ ਖਾਓ ਘੋੜਿਓਂ ਪਰ ਚਢੋ ਸੁੰਦ੍ਰ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਹਿਰੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਾਂਧੋ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰੋ ਔਰ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋ ਪਰ ਹੁਕਮੁ ਕਰੋ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਨੇ ਨਮਿਤ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਭਿ ਰਸ ਮਿਠੇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਣਿਐ ਸਾਲੋਣੇ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਮੀਠੇ ਰਸੋਂਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਲੋਨੇ ਖਾਏ ਹੈਂ॥

ਖਟ ਤੁਰਸੀ ਮੁਖਿ ਬੋਲਣਾ ਮਾਰਣ ਨਾਦ ਕੀਏ ॥

ਔਰ ਜੋ ਅਸਤੋਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਟ ਤੁਰਸ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਰਾਗੋਂ ਮੈ ਕੀਰਤਨ ਸਮੈ (ਨਾਦ) ਬਜੰਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਜਾਉਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲਿਓਂ ਕਾ ਚੂਰਣੁ ਹੈ॥

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਉ ਏਕੁ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਛਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਬਿਸੇਸ ਹੋਰੁ ਜੋ ਆਪਨੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਖ੍ਵਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਖਾਨੇ ਸੇ ਮਨਮੈ ਕਾਮਾਦਿਬਿਕਾਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਭਾਵ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਵਾ ਰਾਜ ਡੰਡ ਕਰ ਇਸੀ ਲੋਕ ਮੈ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਪੀੜਤ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੈ ਨਹੀਂ ਚਹੁੰਦਾ॥

ਰਤਾ ਪੈਨਣੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਸੁਪੇਦੀ ਸਤੁ ਦਾਨੁ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸੁਰਖ ਰੰਗ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਦਾਨੁ) ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸੱਤ ਸਬਦ ਕਾ (ਦਾਨੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵੇਤ ਰੰਗ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ॥

ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਕਦਾ ਕਰਣੀ ਪਹਿਰਣੁ ਪੈਰ ਧਿਆਨੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਸਿਆਹੀ (ਕਦਾ) ਕਾਟਣੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨੀਲੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਤਜਾਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ (ਪੈਰੁ ਧਿਆਨੁ) ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਸੋਈ (ਪਹਿਰਣੁ) ਪੇਰਾਹਣ ਚੋਲਾ ਪਹਿਨਿਆ ਹੈਂ।

ਕਮਰਬੰਦੁ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਕਮਰ ਕਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਧਨੁ ਔਰ ਜੋਬਨ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੋਰੁ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖੁਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਜੋਂਕਿ ਜਿਸ ਪਹਿਰਨੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਪੀੜਿਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਸੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ॥

ਘੋੜੇ ਪਾਖਰ ਸੁਇਨੇ ਸਾਖਤਿ ਬੂਝਣੁ ਤੇਰੀ ਵਾਟ ॥

ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਤ ਕੀ (ਪਾਖਰ) ਕਾਠੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਮੁਦਤਾਦਿ ਸੋਇਨੇ ਕੀ (ਸਾਖਤ) ਬਨਾਵਟ ਵਾ ਪੂਜੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ (ਬੂਝਣੁ) ਸਮਝ ਹੈ ਸੋਈ (ਵਾਟ) ਰਾਹੁ ਹੈ॥

ਤਰਕਸ ਤੀਰ ਕਮਾਣ ਸਾਂਗ ਤੇਗਬੰਦ ਗੁਣ ਧਾਤੁ ॥

ਸੁੱਧ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਤਰਗਸ ਭੱਥੇ ਮੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਤੀਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਝੁਕੀ ਹੋਈ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਕਮਾਣ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਸਾਂਗ) ਬਰਛੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗਜਾਨ ਰੂਪੁ (ਤੇਗ ਬੰਦ) ਖੜਗ ਕਾ ਬਾਂਧਨਾ ਹੈ। ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਨ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਨਾ ਹੈ॥

ਵਾਜਾ ਨੇਜਾ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਕਰਮੁ ਤੇਰਾ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੋ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਜਾ ਔਰੁ ਨੇਜਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰਾ (ਕਰਮੁ) ਬਖਸਸ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਚੜਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਮਨ ਕੀ ਖੁਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਵਾਰੀ ਉਪਰ ਚੜਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖੁਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਚੜਿਐ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਚੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਨੁ ਪੀੜਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਬਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੈ ਨਹੀ ਚਾਂਹਦਾ ਹੂੰ॥

ਘਰ ਮੰਦਰ ਖੁਸੀ ਨਾਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਘਰ ਮੰਦਰ) ਕਚੇ ਔਰ ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਤੇਰੀ ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰੁ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੭

ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ ਹੋਰੁ ਆਖਣੁ ਬਹੁਤੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਨੀ ਸੋਈ ਹੁਕਮ ਹੈ ਹੋਰੁ (ਆਖਣੁ) ਕਹਿਨ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪੂਛਿ ਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਸ੍ਵੰਤਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਹੋਰੁ ਸਉਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜਿਤੁ ਸੁਤੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੪॥੭॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੋਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸੌਣਾ

_ਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜਿਸ ਸੌਣੇ ਕਰਕੇ ਤਨੁ ਪੀੜਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਮਨਮੈ ਬਿਕਾਰ ਚਲੇਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁੱਤੇ ਰਹਣਾ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਖ ਬਹਿਰਾਮ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਛਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁੰਗੂ ਕੀ ਕਾਂਇਆ ਰਤਨਾ ਕੀ ਲਲਿਤਾ ਅਗਰਿ ਵਾਸੁ ਤਨਿ ਸਾਸੁ ॥

ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ ਵਤ ਤਿਨਕੀ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਤਿਨਕੀ (ਲਲਿਤਾ) ਜਿਹਬਾ ਹੈ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਰਕੇ ਸੁਗੰਧਿਤ ਹੁਏ ਅਗਰ ਚੰਦਨ ਵਤ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਕਾ ਮੁਖਿ ਟਿਕਾ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਮਤਿ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਅਠਾਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਤਿਲਕੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਿਤੁ) ਤਿਨ ਸੰਤੋਂਕੇ (ਘਟਿ) ਮੈ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਓਤੁ ਮਤੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕਾ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਬਾਬਾ ਹੋਰ ਮਤਿ ਹੋਰ ਹੋਰ ॥

ਜੇ ਸਉ ਵੇਰ ਕਮਾਈਐ ਕੂੜੈ ਕੂੜਾ ਜੋਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ ਮਤਿ ਸਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਰ ਹੀ ਹੋਰੁ ਹੈ ਅਰਥਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਹੋਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰਕੇ ਚਾਹੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਮਾਇ ਲੀਜੀਏ ਤੋ ਭੀ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ।

ਪੂਜ ਲਗੈ ਪੀਰੁ ਆਖੀਐ ਸਭੁ ਮਿਲੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਹੋਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇ ਬਲ ਕਰ ਪੂਜਾ ਭੀ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਔਰੁ ਲੋਕ ਪੀਰ ਪੀਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗ ਜਾਵੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਨੇ ਲਗੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਕੁ ਹੋ ਜਾਏ॥

ਨਾਉ ਸਦਾਏ ਆਪਣਾ ਹੋਵੈ ਸਿਧੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਵਡਾ ਕਹਾਵੇ ਪੁਨ: ਸਿਧੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਗਿਨਾ ਜਾਵੇ॥

ਜਾ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਨਾ ਪਵੈ ਸਭਾ ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤਿ ਲੇਖੇ ਮੈ ਨ ਆਵੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਗਿਨੀ ਜਾਏ ਤਬ ਸਭ ਪੂਜਾਦਿ ਬਡਾਈ ਸੋਂ ਖੁਆਰੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਥਾਪਿਆ ਤਿਨ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮੈਂ ਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮੇਟਿ ਨਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ।

ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੋ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਹੁ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਨਾਮ ਪਰਗਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਉ ਪੂਜੀਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਅਖੰਡੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੩॥

ਪੁਨ: (ਅਖੰਡੁ) ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਜੋ (ਸਦਾ) ਸਚੁ ਤ੍ਰੈਕਾਲਾਬਾਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੋ ਪੂਜੀਦੇ ਮੰਨੀਦੇ ਹਨ ਵਾ ਤਿਨੋਕੇ ਔਰੁ ਦੇਵ ਸਭ ਛੋਡ ਕਰ ਏਕ ਅਖੰਡ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲਾਈਐ ਤਾ ਜੀਉ ਕੇਹਾ ਹੋਇ ॥

ਪੁਰਸ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਖੇਹੂ) ਮ੍ਰਿਤਕਾਕਰ ਰਚਿਤ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਤਾਜੀਉ) ਤਬ ਜੀਵ ਕਾ (ਕੇਹਾ) ਕੈਸਾ ਹਾਲ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਫਿਰ ਜੀਉ ਜੀਉ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤਹਾਂ ਤੇ ਅਰੇ ਅਰੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਡਾਟੀਤਾ ਹੈ।

ਜਲੀਆ ਸਭਿ ਸਿਆਣਪਾ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਰੋਇ ॥

ਸਭ ਚਤਰਾਈਆਂ ਜਲ ਜਾਤੀਆਂ ਹਨ ਰੋਤਾ ਹੂਆ ਉਠ ਕਰਕੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਿਸਾਰਿਐ ਦਰਿ ਗਇਆ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜਮਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਜਾਨੇ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬੁਰਾ ਹਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਗਤ ਆਈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਵੀਥਰੈ ਅਉਗੁਣਵੰਤੀ ਝੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੁ ਅਵਗੁਣ ਵੰਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਝੂਠ) ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਨੇ ਆਪਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਜਾਪਿਆ ਹੈ॥

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਵਰੁ ਕਾਮਣੀ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਪਿਰ ਕੂਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਸਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰੇ ਕ੍ਯੋਂਕਿ (ਕੂਰਿ) ਝੂਠ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਕੂੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਮ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਅਤੀ ਦੁਸਤਰ ਹੈ॥

ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਨਾ ਪਾਈਐ ਪਿਰੁ ਦੂਰਿ ॥੧॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਨ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਬੇੜੀ ਔਰ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੁ ਤੁਲਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਜਬ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈ ਸੇ ਪਾਰ ਜਾਨੇ ਕਾ ਏਕੁ ਭੀ ਸਾਧਨੁ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸਾਧਨੋ ਸੇ ਬਿਨ ਨਹਿ (ਪਾਈਐ) ਪਤੀ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਅਤੀ ਦੂਰ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਸੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਪੂਰੈ ਤਖਤਿ ਅਡੋਲੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰਾ ਜੇ ਕਰੇ ਪਾਈਐ ਸਾਚੁ ਅਤੋਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ (ਠਾਕੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਔਰੁ ਸਰਬਕਾ (ਤਖਤਿ) ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਚੱਲ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਮੁਖ੍ਯ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਜਬ ਯਥਾਰਥ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਤਬ ਸਚੁ ਔਰੁ ਅਤੋਲ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਂਚਿ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾਗ੍ਯਾਨੁ ਤੋ ਬੇਦ ਔਰੁ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਪੜਨੇ ਸੇ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੱਦ੍ਯਪਿ ਵੇਦ ਔਰੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਹੈ ਯਾਵਦਿ ਪ੍ਰਯੰਤ ਗੁਰੂਮੁਖੁ ਦ੍ਵਾਰਾ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਨ ਕਰੇ ਤਾਵਦ ਪ੍ਰਯੰਦ ਕਦਾਹਿਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨੁ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋ ਕੋ ਗੌਨਤਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮੁਖਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿਮੰਦਰੁ ਸੋਹਣਾ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਮਾਣਕ ਲਾਲ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਅਤਯੰਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮਹਿ ਮਨਨ ਰੂਪੀ ਮਾਨਕ ਅਰ ਪ੍ਰੇਮਰੂਪੀ ਲਾਲ ਹੈ।

ਮੋਤੀ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਕੰਚਨ ਕੋਟ ਰੀਸਾਲ ॥

ਬਿਨੁ ਪਉੜੀ ਗੜਿ ਕਿਉ ਚੜਉ ਗੁਰ ਹਰਿ ਧਿਆਨ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਬੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਮੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਤਿਸ ਮੈ ਨਿਰਮਲ ਹੀਰਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਕੰਚਨ) ਸ੍ਵਰਨ ਸਰਬ ਧਾਤੂਓਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਭੀ ਸਰਬ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਤਾਂਤੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੋਟਵਤ ਸੁੰਦਰੁ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਆਤਮ ਭੂਪਤਿ ਕਾ ਨਿਜ ਸਥਾਨੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਪੌੜੀ ਸੇ ਐਸੇ ਗਢ ਪਰ ਕੈਸੇ ਚਢ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਪੌੜੀ ਨਾਮ ਭੂੰਮਿਕਾ ਕਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇਂ ਨਿਰੂਪਣ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੌਤੀਸ੍ਵੀ ਪੌੜੀ ਮੈ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਭੂੰਮਿਕਾ ਰੂਪੁ ਪੌੜੀ ਕਰ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਤਹਾਂ ਚੜਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਾਵ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੁ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੂਰਬ ਜੋ ਆਪਨੇ ਨੌਕਾ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ ਪੁਨਾ ਸੋ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਉੱਤਰ:

ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਗਢਕੇ ਚੜਨੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਭੂੰਮਿਕਾ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਹੈ ਔਰੁ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਤੁਲਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਬੋਹਿਥੋ ਗੁਰੁ ਤੀਰਥੁ ਦਰੀਆਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇਂ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ (ਬੋਹਿਥੋ) ਜਹਾਜ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਦ੍ਰਸ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਗ੍ਯਾਸੁ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਅਧਿਕ ਸੇਂ ਅਧਿਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ਦਰੀਆਉ ਤੀਰਥੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੰਗਮ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਔਰੁ ਤੀਰਥ ਜੋ ਏਕ ਸਥਾਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਤੋ ਤਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮਲ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈ ਆਪ ਜਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਕਲ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਊਜਲੀ ਸਤ ਸਰਿ ਨਾਵਣ ਜਾਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੀਵ ਕਾ ਆਚਾਰੁ ਭਾਵੈ ਤੋ ਬੁੱਧੀ ਊਜਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਸਤਸਰਿ) ਤਬ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਨਾਉਂਦਾ ਕਜਾ ਸਤਸੰਗੁ ਕਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੋ ਪੂਰੋ ਆਖੀਐ ਪੂਰੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪੂਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ (ਪੂਰੋ ਆਖੀਐ) ਤਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰਧਾ ਸਹਿਤਿ ਪੂਰਨ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੀਏ ਤੌਂ (ਪੂਰੈ ਤਖਤਿ) ਅਧਿਸਟਾਨ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਨਿਵਾਸ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਥਾਨਿ ਸੁਹਾਵਣੈ ਪੂਰੈ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਭਨੀਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪੁਰਸੁ ਓਰੁ ਨਿਰਾਸ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਭੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਕਿਉ ਘਾਟੈ ਗੁਣ ਤਾਸ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸੁ ਜਨ ਕੋ ਆਪਣੇ ਵਿਖੇ ਮਿਲਾਵਨਾ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਕਜੋਂ ਕਰ ਘਟ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਕ ਹੋਤੇਂ ਹੈਂ॥੪॥੯॥

ਏਕ ਸਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੇ ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਜੋ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਕਾ ਪੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਅਨੰਦ ਪਰ ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ਗਲਿ ਮਿਲਹ ਅੰਕਿ ਸਹੇਲੜੀਆਹ ॥

ਹੇ (ਭੈਣੋ) ਤੁਮ ਆਵੋ ਔਰੁ ਮੇਰੇ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੋ ਕਿਜੋਂਕਿ ਤੁਮ (ਅੰਕ) ਪਤੀ ਕੀ ਸਖੀਆਂ ਹੋ ਵਾ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਹੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਏਕ ਦੇਸੀ ਹੋ॥

ਮਿਲਿ ਕੈ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀਆ ਸੰਮ੍ਰਥ ਕੰਤ ਕੀਆਹ ॥

ਤੁਮ ਔਰੁ ਹਮ ਮਿਲਕਰ (ਸੰਮ੍ਰਥ) ਸਰਬ ਸਕਤੀਵਾਨ ਪਤੀ ਕੀਆਂ (ਕਹਾਣੀਆਂ) ਕਥਾ ਕਰੀਏ।

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸਭਿ ਗੁਣ ਅਉਗਣ ਸਭਿ ਅਸਾਹ ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਸਰਬਗਜਤਾਦਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਅਲਪਗਜਤਾਦਿ ਸਰਬ ਹੀ ਔਗਣ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੁ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਜੋਰਿ ॥

ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੀਐ ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਲ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਜਬ ਏਕ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਐ ਤਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਵਜਾਪਕੁ ਹੈਂ ਤਬ ਹੋਰੁ ਕਿਜਾ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਮਿਥਿਜਾ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤੁਸੀ ਰਾਵਿਆ ਕਿਨੀ ਗੁਣੀ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਜਬ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਨੀਓਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛੀਏ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਕੌਨਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਿਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਏਹੁ ਉਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਸੰਤੋਖਿ ਸੀਗਾਰੀਆ ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੀ ॥

ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਮੀਠਾ ਬਚਨੁ ਬੋਲਣੇ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਤਾ ਮਿਲੈ ਜਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣੀ ॥੨॥

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਤਬ (ਰੀਸਾਲੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੮

ਕੇਤੀਆ ਤੇਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਭੀ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਕਿ (ਕੇਵਡੁ) ਕੇਡੀ ਵਡੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਿਫਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਤੇਰੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਸਥੂਲ ਔਰ ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸਭ ਬਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਸਿਫਤਿ) ਸਲਾਘਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕੇਤੇ ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਅਕਾਰ ਔਰ ਸਜਾਮ ਗੌਰਾਦਿ ਰੰਗ ਭੀ (ਕੇਤੇ) ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਜਾਤੀਆਂ ਸੰਕਰ ਬਰਣਾਦਿਕ (ਅਜਾਤਿ) ਕੁਜਾਤੀਆਂ ਭੀ ਅਨੰਤ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਊਪਜੈ ਸਚ ਮਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਓ ਜਬ ਸਚੁ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਚ ਮਹਿ) ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਕਰ (ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਉਣੇ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਪਤਿ ਊਗਵੈ ਗੁਰਬਚਨੀ ਭਉ ਖਾਇ ॥

ਜਬ (ਸੁਰਤਿ) ਆਤਮ ਗ੍ਯਾਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਲੋਕ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਪਤਿ (ਉਗਵੈ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗ੍ਯਾਤ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਭਉਖਾਇ) ਡਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਸੁਰਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਭਈ ਤਬ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਡਰੁ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭੈ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਯਥਾ॥ ਭੈ ਕਾਹੂ ਕੋ ਦੇਤ ਨਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੀ ਗੁਨਵੰਤੀ ਗ੍ਯਾਨੀ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਨੀ ਸਖੀਓਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਬਉਕਤ ਗ੍ਯਾਨੀ ਪੂਰਬ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭਲੀ ਸਰੀ ਜਿ ਉਬਰੀ ਹਉਮੈ ਮੁਈ ਘਰਾਹੁ ॥

ਭਲੀ ਹੋਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਔਗੁਨੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੀ) ਬਚ ਗਈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮਰ ਗਈ॥

ਦੂਤ ਲਗੇ ਫਿਰਿ ਚਾਕਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਜਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਰਿ ਗਈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਵਾ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੂਪੀ ਦੂਤ ਥੇ ਵਹੁ ਫਿਰ ਕਰ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਗ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਕਲਪ ਤਿਆਗੀ ਬਾਦਿ ਹੈ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਮਨੋਰਾਜਾਦਿ (ਕਲਪ) ਕਲਪਨਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਨੁ ਨੇ ਬਾਦ ਬਜਰਥ ਜਾਨ ਕਰ ਤਜਾਗ ਦਈ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗਜਾਨਵਾਨੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਬੇਪਰਵਾਹੁ) ਨਿਰਿਛਤ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਨਿਰਭਉ ਕਿਉ ਥੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਵੇ (ਮਨ ਰੇ) ਹੇ ਮਨ ਸਚ ਨਾਮ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਭੈ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਵਰ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਭਉ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਯ ਧਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਤਾ ਆਖਣੁ ਆਖੀਐ ਆਖਣਿ ਤੋਟਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਕੇਤਾ) ਕਿਤਨਾਕੁ (ਆਖਣੁ) ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਕਿਜੋਂਕਿ (ਆਖਣਿ) ਕਥਨ ਕਰਕੇ (ਤੋਟਿ) ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੇਤੜੇ ਦਾਤਾ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮੰਗਣੁ ਵਾਲੇ ਤੋ ਕੇਤੜੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔਰੁ ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਏਕ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹੈ ਮਨਿ ਵਸਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਜੀਵ ਔਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੈ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ ਬਾਜੀ ਬਨੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਖੇਲੁ ਖੇਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਔਰੁ ਜੋ ਜਗਤ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਪੁਨ: ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਵਤ ਬਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੰਖ ਸੇਂ ਕਬੂਤਰ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਤੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈ ਸਭ ਖੇਲ ਖਿਲਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਮਿਲਿ ਏਕਸੇ ਵਿਜੋਗੀ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਏਕਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਰਮ ਫਲ ਭੋਗ ਕਰ (ਉਠ ਜਾਇ) ਵਿਛੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਜੋਗੀ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਮਿਲਾਪੀ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ (ਵਿਜੋਗੀ) ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋ (ਉਠਿ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤੇ ਔਰ (ਜਾਇ) ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋ ਥੀਐ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਕੋਈ ਔਰੁ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਤੁ ਵੇਸਾਹੀਐ ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਵੇਸਾਹੀਐ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦ ਕਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਬਾਣੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਸਤੁ ਪਛਾਣਸੀ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਜਿਸੁ ਪਾਸਿ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਇਸੀ ਜਨਮ ਮੇਂ ਅਥਵਾ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਛਾਣੇਗਾ॥੪॥੧੧॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਸੇਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭੇਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲੁ ੧ ॥

ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ ਸਿਫਤੀ ਸਿਫਤਿ ਸਮਾਇ ॥

(ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ (ਫੁਨਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ (ਧਾਤੁ) ਮਾਯਾ ਮੈ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਿਫਤੀ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਵਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਧਾਤੂ ਕੇ ਸਾਥ ਧਾਤੂ ਮਿਲਿ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਿਫਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਸਿਫਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਆਤਮ ਗਜਾਨੀਓਂ ਕੋ ਜੋ ਆਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਲੁ ਗੁਲਾਲੁ ਗਹਬਰਾ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਚੜਾਉ ॥

ਸਚਾ ਅਨੰਦੁ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਤਿਨ ਕੋ ਚੜਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉਤਰੁ॥ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੈ ਸੋ ਲਾਲੁ ਰੰਗੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਦਰਾ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਮਸਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਜਾਨੀ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਭੀ ਅਨੰਦ ਕੀ ਘੂਰਮਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹੈ ਸੋ ਗੁਲਾਲ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਓਰੁ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ (ਗਹਿਬਰਾ) ਅਤਜੰਤ ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਲਾਲੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਨ ਸੇ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਲਾਲੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਨਿਦਿਧਜਾਸਨ ਸੇ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ (ਗਹਿਬਰਾ) ਸਘਾਨੰਦੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਖਜਾਤ ਕਾਰ ਸੇਂ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਸੱਚਾ ਹੈ (ਚੜਾਉ) ਪੂਰਬ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨਾਦਿ ਤੀਨ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋ ਸੇ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕ੍ਰਮਪੂਰਬਕ ਅਧਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਆਨੰਦ ਲਾਲੁ ਅਰੁ ਸ੍ਵਰਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਗੁਲਾਲੁ ਪੁਨ: ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਗਹਿਬਰਾ ਔਰ ਜੋ ਆਤਮ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸੈ ਸਚਾ ਔਰ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵੋਹ ਅਵਧੀ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਸੰਤੋਖੀਆ ਹਰਿ ਜਪਿ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥੧॥

ਸੋ ਸੱਚਾ ਆਨੰਦ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਸੰਤੋਖੀਆ) ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸ੍ਰਧਾ ਪੂਰਬਿਕ ਏਕ ਰਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਸ ਸਚੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਾਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਧੇਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਭਾਈ ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋ ਕੀ (ਰੇਣੁ) ਧੂਲੀ ਹੋ ਕਰ ਰਹੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਸਭਾ) ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਨੇਕਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਦੇਨੇ ਕੋ (ਧੇਣ) ਕਾਮਧੇਨੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਮਨੁਖਯ ਜਨਮ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਇਸ ਜਨਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਚਉ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ਊਪਰਿ ਮਹਲੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰੇ ਸੋਂ ਪਰੇ ਵਾ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਔਰੁ ਸੋਭਨੀਕ ਸਥਾਨੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਹੈ ਸੇ (ਊਪਰਿ) ਸਭ ਸੇਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜਾਨ ਕਰ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਘਰੁ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਨਨੂ॥

ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਹਲ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਭ ਕੋ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਦੇ ਪਾਈਐ ਦਰੁ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪਤਪਾਦਿਕੋਂ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪੁ ਸੱਚੀ ਕਰਨੀ ਜਬ (ਦੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਰਪਨ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ (ਦਰੁ) ਬੀਚ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬੁਧੀ ਆਦਿਕ ਸੰਘਾਤ ਕਾ ਸਾਖੀ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਾਖੀ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਤਬ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ (ਆਤਮ ਰਾਮ) ਆਤਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਆਤਮ ਪਦ ਕਰ ਤੂੰ ਪਦ ਕਾ ਵਾਚਯ ਜੀਵ ਔਰੁ ਰਾਮ ਪਦ ਕਰ ਤਤ ਪਦ ਕਾ ਵਾਚਯ ਈਸ੍ਵਰੁ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਭਾਵ ਸੋਧਨੁ ਕਰੀਏ॥

ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅਸਹਿਤਾ ਖੀਣਤਾ ਖਯਤਾ ਏਹਿ ਤੀਨ ਦੋਸ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਆਪਨੇ ਸੇਂ ਅਧਿਕ ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਨਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਐਸੀ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭੀ ਐਸਾ ਹੀ ਬਨੂ ਪੁਨ: ਅਧਿਕ ਸੇਂ ਅਧਿਕ ਹੋਨਾ ਚਾਹੇ ਜੈਸੇ ਏਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪਤੀ ਦੇਸ ਪਤੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਦੇਸ ਪਤੀ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਖਾਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਇੰਦ੍ਰ ਬਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਧਿਕ ਸੇਂ ਅਧਿਕ ਹੋਨੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਤੀ ਸਹਿਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਘਟਨੇ ਔਰੁ ਨਾਮ ਹੋਣੇ ਕੇ ਭੈ ਸੈ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਕਿ ਏਹਿ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਤੌਂ ਹਮ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਖੀਣਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜੋ ਕਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਨਾਸਤਾ ਦੋਸੁ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਸੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਏਹਿ ਤੀਨੋ ਦੋਸ ਸਦਾ ਬਨੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਦੋਖ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਲਾਈਏ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਈਅਹਿ ਆਸ ਅੰਦੇਸਾ ਹੋਇ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਐਸੇ ਆਤਮ ਬੀਚਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪੁ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਪਰਮ ਦੁਖ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਦਿਨ ਮੈਂ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਯ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸੁ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਰਹਿਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਤਨੇ ਹੀ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਉਸ ਕੇ ਗਲ ਮੈ ਪਹਿਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਏਕ ਬਰਖ ਬੀਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਫੁਲੁ ਤਿਨਮੇਂ ਸੇ ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਏਕ ਬਰਖ ਪੀਛੇ ਜਬ ਏਕੇ ਫੂਲੁ ਸੂਕਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਬਾਸੀ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਦੇਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਭਈ ਤਬ ਭੀ ਦੁਖੁ ਰਹਾ ਪੁਨ: ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਹੋਣੇ ਕਾ ਸੰਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਪਰਮ ਕਸ੍ਰ ਹੈ॥ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟਸੀ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਨਾਮ ਤੀਨ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪੁ ਕਰਮ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਮੁ ਆਦਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੁਟੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਸੇਂ ਸਹਿਜ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਔਰੁ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮਲੁ ਧੋਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੇਂ ਤਬੀ ਮਲੁ ਬਿਖੇ ਰਾਗੁ ਵਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੁ ਮੈਲੁ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੁੱਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਨਿਜਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਆਤਮੁ ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਘਰ ਵਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹਿ ਨਿਸਚੈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੁ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਔਰੁ ਰਾਗਾਦਿ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਘਰੁਵਾਸੁ) ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਅਵਰ ਤਿਆਗੈ ਆਸ ॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰੁ ਸਰਬ ਆਸਾ ਕਾ ਪਰੀਤਜਾਗੁ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ (ਏਕੋ ਸਬਦੁ) ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਈਐ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥੪॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇਂ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸਨ ਜਗਤ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਤੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨਿ ਮੈਂ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਮੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੁਹਾਗਣੀ ਔਰ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਔਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਰਾਚਾਰਨੀ ਪਤੀ ਕਰ ਤਜਾਗੀ ਹੂਈ ਕੋ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਦੋਹਾਗਣੀ ਮੁਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਠੱਗੀ ਹੁਈ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਕਲਰ ਕੇਰੀ ਕੰਧ ਜਿਉ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਿਰਿ ਢਹਿ ਪਾਇ ॥

ਕਲਰ ਜਿਸ ਕੰਧ ਕੋ ਕਲਰੁ ਲਗਾ ਹੋਵੇ ਵਾ (ਕਲਰ) ਰੇਹ ਕੀ ਕੰਧ ਹੋਵੇ ਸੋ (ਅਹਿਨਿਸਿ) ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈ ਕਿਰ ਕਿਰ ਕਰ ਢਹਿ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸੁਖੁ ਨਾ ਥੀਐ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਦੂਖੁ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ॥੧॥

ਮੁੰਧੇ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯

ਦਰਿ ਘਰਿ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਦਰਗਹ ਝੂਠੁ ਖੁਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੱਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਜੋ ਪਤੀ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ ਯੱਦਪਿ ਮਾਇਕੀ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਭੀ ਹੈ ਤੱਦਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਦੁਹਾਗਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਤ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਖੁਆਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਕੌ ਮਾਨ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹ॥ ਅਬ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਸੁਜਾਣੁ ਨ ਭੁਲਈ ਸਚਾ ਵਡ ਕਿਰਸਾਣੁ ॥

ਪਹਿਲਾ ਧਰਤੀ ਸਾਧਿ ਕੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਦੇ ਦਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਸੁਜਾਣੁ ਚਤੁਰ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਵਡਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਹੈ ਖੇਤੀ ਕਾ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਿਰਸਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਉਸ ਕੇ ਹਾਲੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਵਾਸਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਸੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਹਾਲੀ ਪਹਲੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ (ਸਾਧਕੈ) ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਣਾ ਕਹੀਏ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਵਾ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸੁਜਾਣੁ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨਕੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭੂਮਕਾ ਕੋ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਬੀਜ (ਦੇ) ਦੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬੀਜੇ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਉਪਜੈ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥

ਤਬ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਜਨੇ ਸੇਂ (ਨਉਨਿਧਿ) ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਰੂਪੁ ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਰੀ ਜਪ ਸਾਹਿਬ ਕੀ 'ਸੁਣਿਐ' ਕੀ ਪੌੜੀ ਮੈ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ ਸੋ ਜਬ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਨੀਸਾਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਬੁ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਔਰ ਗਿਆਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਉ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਣਈ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਨਮੁਖ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਜਾਣਿ) ਜਾਣਕਰ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਨ) ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਭੀ ਗੁਰਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਕਿਆ (ਚਜੁਅਚਾਰ) ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੁਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੁਲੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ (ਅੰਧੁਲੈ) ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ (ਅੰਧਗੁਬਾਰੁ) ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੩॥

ਇਸ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਆਵਾਗਵਨ (ਨ ਚੁਕਈ) ਨਹੀ ਹਟਤਾ ਕਿੰਤੂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ੍ਵਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸ਼ੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਤੋ ਬਾਸਿਸ੍ਟਾਦਿ ਕਾਰਕੋਂ ਮੈ ਭੀ ਬਨੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਅਧਿਕਤਾ ਅਰ ਨਯੂਨਤਾ ਕਯਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਬਾਸਿਸਟਾਦਿਕ ਕਾਰਕ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਦੁਖੇਂਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰੰਤਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਆਧੀਨ ਨਰਕ ਸ੍ਰਗਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ (ਖੁਆਰੁ) ਸੁਖੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇਂ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰ ਕਰਤੱਬਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ

ਚੰਦਨੁ ਮੋਲਿ ਅਣਾਇਆ ਕੁੰਗੂ ਮਾਂਗ ਸੰਧੂਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਨ ਸੁਗੰਧੀ ਕੋ ਚੰਦਨ ਔਰੁ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ ਪੁਨ: (ਮਾਂਗ) ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਸਤਕ ਸੇ ਬੇਨੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੀਧੀ ਰੇਖਾ ਖੈਂਚਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇ ਲਗਾਵਨੇ ਕੋ ਸੰਧੂਰ ਪੁਨ: ਚੰਦਨੁ ਚੋਆ ਅਤ੍ਰ ਪਾਨ ਕਪੂਰਾਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਮੋਲ ਸੇਂ ਮੰਗਾ ਲੇਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸਭੀ ਅਡੰਬਰ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਦਾ ਰਥੁ ਦੇ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀਹ ਆਸਣ ਸੀਖ ਲੀਏ ਵਾ ਚਰਚਾ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸਿਖ ਲਈਆਂ ਅਰ ਉਜਲ ਭੇਖੁ ਭੀ ਬਣਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਜਟਾਓਂ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੂੜੀ ਵਾ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਲਗਾਇ ਲੀਆ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਬਹੁ ਘਣਾ ਪਾਨਾ ਨਾਲਿ ਕਪੂਰੁ ॥

ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੀ ਰੀਤ ਸੇਂ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਸੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਵਾਇ ਲੈਣਾ ਔਰੁ ਪਾਨਾ ਨਾਲ ਕਪੂਰੁ ਭਾਵ ਮਹਾ ਵਾਕ ਆਦਿ ਸੁਰਤੀਓਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇਕਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕਾ ਅਰਥੁ ਕਰਨਾ॥

ਜੇ ਧਨ ਕੰਤਿ ਨ ਭਾਵਈ ਤ ਸਭਿ ਅਡੰਬਰ ਕੂੜੁ ॥੪॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਵਾ ਭੇਖਾਦਿਕ ਸਿੰਗਾਰੋਂ ਕਾ ਧਾਰਨਾ ਤਥਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਵਾ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਦਾਂਭਿਕ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਾ ਦਿਖਾਉਨਾ ਸਬ ਹੀ ਬਿਅਰਥ ਔਰੁ ਝੂਠ ਹੈ॥੪॥

ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗਣ ਬਾਦਿ ਹਹਿ ਸਭਿ ਸੀਗਾਰ ਵਿਕਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵਕੇ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਬਜਰਥ ਹੈ ਔਰ ਨਾਨਾ ਸਾਧਨਾਦਿ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਉਪਜਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੇਦੀਐ ਕਿਉ ਸੋਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰਿ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਜਬ ਲਗ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਏ ਤਬ ਲਗ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥੫॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਰੂਪੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਯਾਰੁ ਹੈ ਸੋਈ ਧੰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲਾ ਹੈ॥੫॥੧੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਏਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋ ਪੜਾ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਮੈ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਸੁੰਞੀ ਦੇਹ ਡਰਾਵਣੀ ਜਾ ਜੀਉ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਿਸ੍ਰਕਾ[1] ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਸਹਿਤ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਸ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਸੁੰਞੀ) ਖਾਲੀ ਦੇਹਿ ਭੈਦਾਇਕ ਰਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਭਾਹਿ ਬਲੰਦੀ ਵਿਝਵੀ ਧੂਉ ਨ ਨਿਕਸਿਓ ਕਾਇ ॥

ਜੋ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ (ਵਿਝਵੀ) ਬੁਝ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਕਿ ਦੇਹਿ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚਸੇਂ (ਧੂਉ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਧੂਆਂ ਨਹੀ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਗਈ ਅਰ ਕੋਈ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਧੂਆਂ ਨਾ ਨਿਕਸਤਾ ਭਯਾ॥

ਪੰਚੇ ਰੁੰਨੇ ਦੁਖਿ ਭਰੇ ਬਿਨਸੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥੧॥

ਮਾਤਾ ੧ ਪਿਤਾ ੨ ਭ੍ਰਾਤਾ ੩ ਇਸਤ੍ਰੀ ੪ ਪੁਤ੍ਰ ੫ ਯੇਹਿ ਪਾਂਚੋ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਾਂਚੋ ਗਯਾਨ ਇੰਦ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਰੁਦਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ (ਬਿਨਸੈ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਨਹੀਂ ਭਏ॥

ਮੂੜੇ ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ ਸਭ ਮੁਠੀ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮੂੜੇ) ਹੇ ਮੂਰਖ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੋ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲੋ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਜਪਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਾਰੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਹੰਤਾ) ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਾ ਰਾਜ ਮਦਾਦਿਕ ਰੂਪੁ ਹੰਕਾਰੁ ਔਹੁ (ਮਮਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈ ਮਮਤ੍ਵ ਸੋ ਏਹ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਇਨਕਰ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ॥

---

[1] ਅਰਥਾਤ ਪੰਚ ਗਿਯਾਨਇੰਦ੍ਰਯ ੧ ਪੰਚ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰਯ ੨ ਚਤੁਸ੍ਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ੩ ਪੰਚਪ੍ਰਾਣ ੪ ਪੰਚ ਅਕਾਸਾਦਿ ਮਹਾਭੂਤ ੫ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ੬ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ੭ ਕਾਰਯ ਅਵਿਦਯਾ ੮ ਇਨਕੇ ਸਮਦਾਇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪੁਰਿਸ੍ਰਕਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਿ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈ ਲਗ ਕਰ (ਪਚਿ) ਜਲ ਮਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੋਰਿ ਮੁਠੀ ਧੰਧੈ ਠਗਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਧੰਧੇ ਰੂਪੀ ਠਗੋਂ ਨੇ (ਮੁਠੀ) ਠੱਗ ਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਮੁਈ ਪਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ਗਇਆ ਮੁਆ ਵੈਰੁ ਵਿਰੋਧੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਮਰ ਗਈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਮਾਨਜ ਸੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਥਾ ਵਹੁ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਜੋ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ-ਨਵੀਨ ਸ਼ੱਤ੍ਰੂ ਭਾਵ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵੈਰੁ ਔਰ ਜੋ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਸੇ ਚਲਾ ਆਵਤਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਵਿਰੋਧ-ਸੋ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹੋ ਕਿ ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤ ਹੋਣੇ ਪੁਰ ਸਭ ਹੀ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਧੰਧਾ ਥਕਾ ਹਉ ਮੁਈ ਮਮਤਾ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰੋਧੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਬਿਵਹਾਰ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ (ਥਕਾ) ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਔਰ ਦੇਹ ਕੀ ਹੰਤਾ ਔਰ ਪੁਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਕੀ ਮਮਤਾ ਪੁਨ: ਕ੍ਰੋਧੁ ਏਹ ਸਭ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਹੋਣੇ ਕਰ ਏਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਨਿਰੋਧੁ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਮੁਖ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ (ਨਿਰੋਧੁ) ਰੋਕੇ ਤਬ ਸਚ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜਬ (ਪਲੈ) ਰਿਦੈ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਸੱਚੀ ਕਾਰ ਕਰੀਏ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਨਰੁ ਜੰਮੈ ਨਾ ਮਰੈ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮਨ ਉਸ ਕਾ ਬਾਹਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਪਰਧਾਨੁ ਸੋ ਦਰਗਹਿ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥੪॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਧਾਨੁ ਮੁੱਖ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ (ਪੈਧਾ ਜਾਇ) ਪਤਿ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲ ੧ ॥

ਪੂਰਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸੇ ਪੁਨ: ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਜਲਿ ਬਲਿ ਮਾਟੀ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮਨੂਰੁ ॥

ਜਬ ਸਰੀਰੁ ਬਲਤੀ ਅਗਨਿ ਮੈ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਆ ਤੌ ਮਨ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਮਨੂਰ ਲੋਹੇ ਕੀ ਮੈਲ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਰਨ ਕਾਲ ਮੈ ਮਨ ਭੀ ਮੂਰਛਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮਦੂਤ ਜਬ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਾਰ ਸੇ ਮਨੁ ਜੜ੍ਹ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਗਣ ਫਿਰਿ ਲਾਗੂ ਭਏ ਕੂਰਿ ਵਜਾਵੈ ਤੂਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਉਲਟ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਤ੍ਰੂ ਬਨ ਗਏ ਔਰ (ਕੂਰਿ) ਜੋ ਝੂਠ ਥਾ ਸੋ ਭੀ (ਤੂਰੁ) ਬਾਜਾ ਬਜਾਵਨੇ ਲਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮਾਈਐ ਦੁਬਿਧਾ ਡੋਬੇ ਪੂਰੁ ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਏਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥। (ਦੁਬਿਧਾ) ਅਵਿਦਜਾ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਹੀ ਡੋਬ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਬਦਿ ਤਰਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਬੂਝਿਆ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੁ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਸੋ ਮਰ ਕਰਕੇ ਨਰਕਾਦਿਕੋਂ ਮੈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਸ ਮਹਿ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰੁ (ਸੂਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਸਚਿ ਰਾਤੀ ਦੇਹੁਰੀ ਜਿਹਵਾ ਸਚੁ ਸੁਆਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਮੈ (ਦੇਹੁਰੀ) ਲਿੰਗ ਦੇਹਿ ਰੱਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਜਿਹਬਾ) ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ (ਸਚੁਸੁਆਉ) ਸਚੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਲਾਭ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਾਵੈ ਤਾਉ ॥੨॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਨਦਰਿ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੂਆ ਪੁਨ: ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਵਾ ਨਰਕਾਗਨਿ ਮੈ ਉਸ ਕੋ ਤਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਤਾਉ ਸੇ ਛੂਟਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਉਤਪਤਿ ਭਯਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੈਸੇ ਭਇਆ?

ਉੱਤਰੁ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ ਪਵਨੈ ਤੇ ਜਲੁ ਹੋਇ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਂ ਪਵਨੁ ਦੇਵਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਪਵਨ ਤੇ ਅਗਨੀ ਜਲੁ ਅਕਾਸ ਸਭ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਸਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਾਵ ਸਬਦ ਹੂਆ ਕਿ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਵੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਲਨਾ ਪਵਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਯਥਾ। ਬੋਲੈ ਪਵਨਾ ਗਗਨੁ ਗਰਜੈ॥

ਜਲ ਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸਾਜਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਫਿਰਿ ਜਲਾਦਿਕ ਤਤੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪੁ ਜਗਤੁ (ਸਾਜਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਯਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ (ਸਮੋਇ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲਾ ਨਾ ਥੀਐ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ ਸਮਝ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਮੈ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕੀ ਮੈਲੁ ਤਿਸ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਲੀਨ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਐਸੇ ਅਰਥੁ ਕਰਨਾ ਐਸਾ ਜੋ ਸੁਧ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਔਰ ਅਵਿਦਜਾ ਉਪਾਧੀ ਰੂਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਕਦਾਚਿਤ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕਰ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ (ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਘਟ ਮਟਾਦਿਕੋ ਮੈ ਅਕਾਸੁ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਲਿਪਾਇਮਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ) ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਔਰ ਘਟਾਦਿਕੋਂ ਕੇ

ਨਾਸ ਤੇ ਨਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਉਤਪਤੀ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸ਼ੁੱਧ ਔਰ ਅਸੰਗ ਪੁਨ: ਅਜ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਮਝ ਲੈਨਾ ਤਿਸ ਮੈ ਜੋ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਭੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਾਚਿ ਸੰਤੋਖਿਆ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਮਨੁ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪ ਸੇ (ਸੰਤੋਖਿਆ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਾਹਿ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੦

ਪੰਚ ਭੂਤ ਸਚਿ ਭੈ ਰਤੇ ਜੋਤਿ ਸਚੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਯ ਮੈਂ ਪੰਚ ਭੂਤ ਪੰਚ ਤੱਤ੍ਵ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥ (ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਉਣ ਵਹੈ ਸਦਿ ਵਾਉ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚਲਹਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ॥) ਇਤਿ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕ੍ਯ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਸਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋਤਿ ਸਚੀ ਤਿਸੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਸਚੀ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਝੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਉਗਣ ਵੀਸਰੇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਪਤਿ ਤਾਹਿ ॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਸ ਪੁਰਸ ਸੇਂ ਅਵਗੁਣ ਤੋ ਸਭਿ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਾਖੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਬੇੜੀ ਸਚ ਕੀ ਤਰੀਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸੱਤ ਬਚਨਾਦਿ ਸੁਭ ਆਚਾਰ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ (ਬੇੜੀ) ਨੌਕਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਚਢ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤਪ ਆਸਾ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਭਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੱਚ ਕੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚਢੇ ਔਰੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮਲਾਹ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਵਹੀ ਪੂਰਿ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋ ਨੈ ਇਨ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਝੂਠ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚਢਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬੇੜੀ ਕਾ ਮਲਾਹੁ ਹੰਕਾਰੁ ਹੈ ਐਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਲਾਹਿ ਨੈ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਭਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੇ ਪੂਰ ਭਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਸੇਂ ਏਕ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਹਠਿ ਮਤੀ ਬੂਡੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁ ਤਾਰਿ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਠ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਲਾਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਬੂਡੀਐ) ਡੁਬੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਐਸੇ ਹਠ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹਿ ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ ਔਰੁ ਏਹਿ ਮੈ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ ਯਾਤੇ ਹੰਕਾਰੁ ਹੀ ਡੋਬੂ ਮਲਾਹੁ ਭਯਾ ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਬ ਤਕ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸੁਖ ਕਜੋਂ ਕਰ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਤੇਰੇ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਭੀ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਗੈ ਦੇਖਉ ਡਉ ਜਲੈ ਪਾਛੈ ਹਰਿਓ ਅੰਗੂਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੈਂ ਆਗੇ ਮਸਾਨ ਭੂੰਮੀ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਲੋਗ (ਡਉ) ਚਿਖਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪੀਛੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਹੋਰ ਅੰਕੂਰ ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਜਬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਗੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਨਰਕ ਰੂਪੀ (ਡਉ) ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਅੰਗੂਰ ਔਰ ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਵਾ ਆਗੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਥਾ ਕਾਮਾਦਿ ਅਗਨੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਓਰੁ (ਪੀਛੇ) ਅੰਤਰਮਖੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਅੰਕੂਰੁ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਲਹਿਲਹਾ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਏਕ ਚੈਤੰਨ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੈ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਸੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਚੁ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਜਿਸਤੇ) ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਬਿਨਸੈ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਆਤਮਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇਂ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਰਸ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਹੀ ਸਾਚੈ ਮਹਲਿ ਹਦੂਰਿ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ (ਮੇਲਿ) ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ੁ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰੱਤਖਯ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ਤੁਝੁ ਸੰਮਲਾ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਾਰੇਉ ॥

ਪੁਨ: ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ) ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੁਝਕੋ ਸਿਮਰਣ ਕਰੂੰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰੂੰ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਾਹਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੇਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤੂੰ ਮਨੁ ਮੈ ਬਸੇਂਗਾ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ।

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਧਣੀ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਸਮੇਉ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਤੂਹੀ (ਧਣੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਮੈਂ (ਸਮੇਉ) ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਵਾ ਜਬ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰੁ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਕਰਿ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈ (ਆਕਾਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਵਰਗ ਮੇਂ ਦੇਵਤਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈ ਮਾਨੁਖ ਪਾਤਾਲ ਮੈ ਦੈਤ ਵਾ ਨਾਗਾਦਿਕ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਨਣੁ ਜਾਣੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਮੁਗਧੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਜਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਆਤਮਾਂ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਮੁਗਧੁ) ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ (ਗੁਬਾਹੁ) ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਸਘਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਤਜੰਤ ਸਘਨ ਅਵਿਦਜਾ ਕਰ ਵਹ ਅਛਾਦਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਸੁ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਛਾਦਿਕੋਂ ਵਤ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰੀ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ ॥੪॥

(ਜੋਤਿ) ਆਤਮ ਸਤਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈ ਨਿਰੰਤਰੀ ਭਦ ਰਹਿਤ ਵਜਾਪਕ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੁ ਕਾ ਜਿਸ ਮੈ ਅੰਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਨਨੁ॥ ਜੇਕਰ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਸੀ ਹੈ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ? ਉਤਰੁ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਜਾਣਿਆ ਤਿਨ ਕੀਚੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨਵਾਦੁ ਕਰੀਏ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਮਿਲੇ ਸਚੇ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਸਚੇ ਗੁਨ (ਪਰਗਾਸਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਲ ਕਰਕੇ (ਮਿਲੇ) ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੀਆ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ॥੫॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਕੋਂ ਪਾਸ ਹੀ ਪਾਇ ਕਰ ਕਯਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਸਮੀਪੀ ਜਾਨ ਕਰ (ਸੰਤੋਖੀਆ) ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ॥੫॥੧੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰਿਆ ਮਿਲੁ ਵੇਲਾ ਹੈ ਏਹ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ (ਮਿਤ੍ਰ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲੁ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਏਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ (ਵੇਲਾ) ਸਮਾਂ ਹੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜੋਬਨਿ ਸਾਸੁ ਹੈ ਤਬ ਲਗੁ ਇਹੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥

ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਸੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਏਹ ਸਰੀਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਹ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈ ਤਤਪਰ ਹੈ, ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਨਿਰਬਲਤਾ ਮੈ ਭਜਨ ਤਪੁ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥੧॥

ਬਿਨਾ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਏਕ ਦਿਨ (ਢਹਿ) ਗਿਰ ਕਰਕੇ (ਖੇਹ) ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਲੈ ਲਾਹਾ ਘਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਹਉਮੈ ਨਿਵਰੀ ਭਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਕਰ (ਘਰਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਹੁ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਹੰਤਾਮਮਤਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਗੰਢਣੁ ਗੰਢੀਐ ਲਿਖਿ ਪੜਿ ਬੁਝਹਿ ਭਾਰੁ ॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੋਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਮੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨਾ ਕੇ (ਗੰਢਣੁ ਗੰਢੀਐ) ਜੋੜੋਂ ਕੋ ਜੋੜੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਨਾਉਟੀ ਪੀਤੀ ਦਿਖਾਈਏ ਸੁਣ ਸੁਣ ਪਦ ਲੋਕ ਭਾਸਾ ਹੈ ਕੁਛ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਨਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਲਿਖਿ ਲਿਖਾਰੀ ਬਨ ਜਾਏ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਲੈਵੇ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ (ਬੁਝੇ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਜਿਤਨਾ ਲਿਖਨਾ ਪੜਨਾ ਹੈ ਸਭ ਭਾਰੁ ਹੀ ਹੈ ਬਿਨ ਪਦ ਕਾ ਅਧਯਾਹਾਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਪਰੀਸ੍ਰਮੁ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਮਨੁਖ ਜਨਮ

ਕਾ ਫਲੁ ਤੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਥੀ ਸੋ ਤੋ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੀ ਖੇਤੀ ਕੌ ਗੜੇ ਮਾਰ ਜਾਵੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਜਾਦੀ ਡਾਰਨੇ ਕਾ ਬਜਰਥ ਭਾਰ ਕਿਆ ਕਸਟੁ ਹੀ ਭਯਾ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਅਗਲੀ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਿਨ ਰਾਤੀ (ਅਗਲੀ) ਅਧਿਕ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਹਉਮੈ) ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕਰ ਅਨੇਕ ਬਿਕਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਹੀ ਅਤੀ (ਬਿਕਾਰੁ) ਬਿਗਾੜੁ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਤੋਲਵਾ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀਮਤਿ ਸਾਰੁ ॥੨॥

ਓਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਵੇਪਰਵਾਹੁ) ਇਛਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ: (ਅਤੋਲਵਾ) ਤੋਲਣੇ ਸੇ ਭੀ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਾਰੁ) ਖਬਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਸਾਰੁ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਜੇ ਕਰੀ ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਿਲਾਪੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਲਾਖੋਂ (ਸਿਆਣਪਿ) ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕੋ ਜੇਕਰ ਕਰੀਏ ਔਰ ਲਾਖੋ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨਾਈਏ॥

ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਨ ਧ੍ਰਾਪੀਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨ (ਧ੍ਰਾਪੀਆ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜੀਅਰੇ ਛੁਟੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੀਨੈ ਆਪੁ ॥੩॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿ ਕਰ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਤਬਹੀ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਗੁਰ ਪਹਿ ਵੇਚਿਆ ਮਨੁ ਦੀਆ ਸਿਰੁ ਨਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਸਹਿਤ ਸਿਰਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਤਬ (ਤਨੁ) ਜੋ ਆਪਕੋ ਸਰੀਰੁ (ਮਨੁ) ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ (ਵੇਚਿਆ) ਤਿਸ ਕੀ ਅਪਨਤ੍ਵ ਗਵਾਇ ਦਈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਦੇਹੋ ਹੰਤਾ ਥੀ ਸੋ ਉਠਿ ਗਈ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਖੋਜਿ ਢੰਢੋਲਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਜਬ ਤਕ ਦੇਹੋ ਹੰ ਬੁਧੀ ਥੀ ਤਬ ਤਕ ਤੋ ਤ੍ਰਈਲੋਕ ਮੈਂ (ਖੋਜਿ) ਮਾਰਗੁ (ਢੰਢੋਲਿਆ) ਭਾਲਿਜਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਔਰ ਜਬ ਦੇਹੋ ਹੰ ਬੁਧੀ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਖੋਜਿ) ਗ੍ਯਾਨ ਮਾਰਗੁ ਪਾਇਆ ਤਬ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੂਏ॥ ਨਨੁ॥ ਕੇਵਲ ਮਾਰਗ ਹੀ ਪਾਇ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਵਾ ਕਛੁ ਬਸਤੂ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਲਿ ॥੪॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੋ ਮੇਲਿ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕੰਠਮਾਲਾ ਵਤ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੰਠ ਮੈ ਮਾਲਾ ਪੜੀ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੋ ਭੁਲ ਕਰ ਪੂਛੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮਾਲਾ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤਬ ਦਯਾਲੂ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਥੁ ਲਗਾਇ ਕਰਤਿਸਕੋ ਮਾਲਾ ਬਤਾਇ ਦੇਵੇ ਸੋ ਮਾਲਾ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਕੰਠ ਮੈ ਥੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਬਤਾਉਨੇ ਸੇਂ ਮਾਲਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਕਛੁ ਔਰੁ ਅਸਥਾਨ ਸੇਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇ ਦਈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਤੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਣੈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀ ਜੀਵਣ ਕੀ ਨਹੀ ਆਸ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਰਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਔਰ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਆਸਾ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚ੍ਯ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੀ ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈਂ ਏਹਿ ਭੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਲੇਖ ਮੈ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਅਧਿਕ ਨਯੂਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੈ ਤੋ ਚਿੰਤਾ ਕੈਸੇ ਕਰੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੂ ਵਸਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥੧॥

ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬਸਤਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾ ਕਰ ਲਵੇ॥

ਜੀਅਰੇ ਰਾਮ ਜਪਤ ਮਨੁ ਮਾਨੁ ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਾਗੀ ਜਲਿ ਬੁਝੀ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਨੁਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਆਤਮਾ ਮੈ ਨਿਸਚੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਲ ਵਿਖਸ਼ੇਪ ਦੋਸ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤੁ ਹੈ। ਪੁਨ: ਜਬ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਤਬ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਅਗਨੀ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਭਈ॥

ਪੰਨਾ ੨੧

ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਮਿਲੀਐ ਸੰਕ ਉਤਾਰਿ ॥

ਅੰਤਰਿ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਬ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲੀਏ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾਦਿ ਮੈ ਗਿਲਾਨੀ ਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਮੁਇਆ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਤਿਤੁ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਮੁਇਆ) ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵਤੇ ਹੀ (ਮਰੁਮਾਰਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ਅਤੀ ਯਤਨ ਕਰਕੇ॥ ਵਾ (ਮਰੁ) ਜਮ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦੰਡ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਜਮੁ ਮਰ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਮਰੁ) ਕਾਮਾਦਿਕਾਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ।

ਅਨਹਦ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣੇ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਤਮਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਅਨਹਦ) ਹਦ ਅਵਧੀ ਰਹਿਤ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ (ਸੁਹਾਵਣੇ) ਸੋਭਨੀਕ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਪਾਈਐ ਤਹ ਹਉਮੈ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਰਾਜ ਨਾਮ ਵਾ ਸਤਿਨਾਮ ਇਕ ਰਸ ਬਾਣੀ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਵੈਗਾ।

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ।

ਖੜਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਈਐ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਹਰੀਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਖੜਿ) ਲੈਜਾ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਪਹਿਰਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕਾ ਮੇਲੁ ॥

ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਸਿਵ) ਪੁਰਖੁ ਔਰ (ਸਕਤੀ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੇਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰਵਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੂਲਰ ਫਲ ਕੇ ਮੱਛਰ ਵਤ ਵਾ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕੇ ਮੇਲਕਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਉਤਪੰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਤਮ ਦੇਵ ਜੀ ਰਵਿ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਬੰਧੀ ਦੇਹੁਰੀ ਜੋ ਆਇਆ ਜਗਿ ਸੋ ਖੇਲੁ ॥

ਤੀਨ ਗੁਨੋ ਕਰ ਰਚਤ ਦੇਹ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਕਾਲੁ (ਖੇਲ) ਚੇਸ੍ਟਾ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਜੋਗੀ ਦੁਖਿ ਵਿਛੁੜੇ ਮਨਮੁਖਿ ਲਹਹਿ ਨ ਮੇਲੁ ॥੪॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਂ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਦੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥

ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ਘਰਿ ਵਸੈ ਸਚ ਭੈ ਰਾਤਾ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮਨ ਜੋ ਵੈਰਾਗੀ ਪੁਰਸ ਵਤ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤਬ ਠਹਿਰੇ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਭੈ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੋਵੈ॥

ਗਿਆਨ ਮਹਾਰਸੁ ਭੋਗਵੈ ਬਾਹੁੜਿ ਭੂਖ ਨ ਹੋਇ ॥

ਔਰੁ ਤਬ ਹੀ ਗਯਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਰੂਪੁ ਮਹਾਂ ਰਸੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ (ਬਾਹੁੜਿ) ਫਿਰ ਤਿਸ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਰਿ ਮਿਲੁ ਭੀ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਇਸ ਮਨੁ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੁ (ਭੀ) ਪੁਨ: ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ (ਫੇਰ) ਫਿਰਨੇ ਕਾ ਦੁੱਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੫॥੧੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏਹੁ ਮਨੋ ਮੂਰਖੁ ਲੋਭੀਆ ਲੋਭੇ ਲਗਾ ਲੋੁਭਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਮਨੁ ਮੂਰਖ ਲੋਭੀ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ (ਲੋਭਾਨੁ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਨ ਭੀਜੈ ਸਾਕਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ॥

(ਸਾਕਤਾ) ਬੇਮੁਖ ਵਾ ਕਠੋਰ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈ ਭੀਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਨਿਗਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਪਤਿਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਆਵਨ ਜਾਨ ਕਿਯਾ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਹੀ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ਕਬੀ ਆਵਾਗਮਨੁ ਨਹੀਂ ਮਿਟੇਗਾ॥

ਸਾਧੂ ਸਤਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥

ਤਾਤੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਹੂਏ ਕੋ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿ ਜਾਵੇਂ ਤਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਹਉਮੈ ਛੋਡਿ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ ਸੇਵਿ ਤੂ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਮਾਨੁ ਤਯਾਗ ਦੇਹੁ ਔਰੁ ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਸਰਵਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸਕਰ ਤੂੰ (ਦਰਗਹਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਜਪਤਾ ਰਹੁ ਔਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਧਨੁ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਾਣੁ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗਣੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਿਲਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹਰੀ ਰਸ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਤਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਸਤਗੁਰਿ ਦੀਆ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋ ਕੋ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ (ਨਿਤਿ) ਤ੍ਰੈਕਾਲ ਅਬਾਧਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੂਕਰ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਪਚੈ ਪਚਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੀ (ਕੂਕਰ) ਕੁੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੂੜੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਨਿੰਦਾ ਮੇਂ (ਪਚੈ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਚੇ ਸੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੁ ਨਿੰਦਾ ਮੇਂ ਪਚਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਨਿੰਦਾ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪਚੈ) ਸੜੇਂਗੇ (ਪਚਾਨ) ਪਚਾਉਨੇ ਕੇ ਘਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਨਰਕ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਲੇਂਗੇ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਦੁਖੁ ਘਣੋ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਕਰੈ ਖੁਲਹਾਨੁ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਘਣੋ) ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਮੁ (ਖੁਲ) ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸੁ ਖਲ ਕੀ ਹਾਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ।

ਮਨਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਸੁਭਾਨੁ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਸੁਭਾਨੁ) ਅਸਚਰਜ ਸੁਖ ਵਾ ਜੋ (ਭਾਨੁ) ਸੂਰਜ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਗਜਾਨੁ ਤਿਸ ਕਰ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਐਥੈ ਧੰਧੁ ਪਿਟਾਈਐ ਸਚੁ ਲਿਖਤੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੋ ਧੰਧੁ ਜਗਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ (ਪਿਟਾਈਐ) ਖਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ (ਸਚੁਲਿਖਤੁ) ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਮੇਟ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਦਾ ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰ ਸੱਜਨ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀਕਾ ਸਜਨੁ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਰ) ਬਡੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨੁ) ਮੁੱਖੁ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਕਰਮਿ ਸਚੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥੪॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ (ਨੀਸਾਨੁ) ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਚਿਨੁ ਹੈ॥ ਸੋ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਤਿਨਕੋ ਕਿਸੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਕਰਕੇ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਅਲਪਕਾਲ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਬਿਸਿਮਰਨ ਹੋ ਜਾਏ ਤਬ ਮਨ ਮੈ ਬਡਾ ਰੋਗੁ ਅਰਥਾਤ ਸੋਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸੁ ਬਜਰਥ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਹਰਿ ਨ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਬਸਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਕੈਸੇ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਗੁਣ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਤੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੁ ਜਿਨ ਕੋ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਬਿਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈਐ ਸੁਰਤੀ ਸੁਰਤਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਸੁਰਤੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਵਾਕ੍ਯ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੁਰਤੀ) ਨਾਮ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਜਿਸਮੈ ਹੋ ਸੋ ਭਯਾ ਸੁਰਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਧਾਰਨਹਾਰ ਗ੍ਯਾਨਵਾਨੁ ਗੁਰੂ ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਮੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸੰਜੋਗੁ ਚਿਤਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈਏ ਤਬ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧ ਹੋ ਕਰ (ਜੋਤੀ) ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵ ਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਹਿੰਸਾ ਹਉਮੈ ਗਤੁ ਗਏ ਨਾਹੀ ਸਹਸਾ ਸੋਗੁ ॥

ਔਰ ਤਬ ਹਿੰਸਾ ਜੋ ਜੀਵ ਘਾਤ ਆਦਿਕ ਹੈ ਔਰ (ਹਉਮੈ) ਅਹੰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਭਮਾਨ (ਮੈ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮਮਤ੍ਵ ਏਹ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਏਹ ਧਨ ਹੈ ਸੋ (ਗਤੁ ਗਏ) ਇਹ ਸਭ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਅਪਨੇ ਸੇ ਔਰ ਕੋ ਭਿੰਨ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਔਰੁ ਦੁਖ ਸੇ ਦੁਖੀ ਤਥਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਰਬ ਕੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਬ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅਪਮਾਨ ਸੇ ਮੈ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਔਰ ਕੋ ਭੀ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਨਾਸਵੰਤ ਮਾਨ ਕਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਨ ਮੈ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਔਰੁ ਨਾ ਕੋਈ ਸੋਗੁ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਸੁ ਮੇਲੇ ਗੁਰੁ ਸੰਜੋਗੁ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸੇ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਕਾਮਣਿ ਜੇ ਕਰੀ ਭੋਗੇ ਭੋਗਣਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੌ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਧ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਕੋ ਭੋਗਣਹਾਰੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਜਈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਚੱਲਣਹਾਰੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੋਹੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਨੁ॥ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੋ ਮੋਹ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਵਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗ੍ਯਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਪ੍ਰਭੂ ਭਰਤਾ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਵਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਗਨ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੨

ਚਾਰੇ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਮਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਲੁ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲੁ ਪਾ ਕਰਕੇ ਚਾਰੇ ਅਗਨੀਆਂ ਹਿੰਸਾ ੧, ਮੋਹੁ ੨, ਲੋਭੁ ੩, ਕੋਪੁ ੪, ਸਭ ਬੁਝਾਉਣੀ ਕਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਰਿਆ ਅਘਾਇ ॥

ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਰਿ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲੁ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸਿ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੁ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਭਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸੀ ਸੇਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਗੁਰੁ ਮੀਤੁ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹ ਜਾਇ ॥੪॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰੁ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ (ਸਚੁ) ਸੁਖੁ ਕੋਂ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੪॥੨੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੇਵਲ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛ ਔਰ ਭੀ ਸਾਧਨੁ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਹੁ ਪਿਆਰਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਲੇਕਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੋ॥

ਮਨੁ ਸਚ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਤੁਲੀਐ ਪੂਰੈ ਤੋਲਿ ॥

ਮਨ ਕੋ ਸੱਚੀ ਜਪਤਪਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਕਸਵਟੀ ਲਾਕਰਕੇ ਸ਼ੁਧ ਅਸ਼ੁਧ ਦੇਖੀਏ ਤਬ ਪੂਰੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੇ ਤੋਲ ਤੁਲੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਬ ਐਸੇ ਗਜਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਮੈਂ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮੈਂ ਕਛੁ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਐ ਰਿਦ ਮਾਣਕ ਮੋਲਿ ਅਮੋਲਿ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਕੀਮਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹਿ ਜੀਵਾਤਮਾ ਰਤਨੁ ਭੀ ਮੋਲ ਸੇ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਗੁਰ ਮਾਹਿ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਹੀਰਾ ਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਮਾਂਹਿ) ਬੀਚ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਹੀਰੇ ਕੌ ਤਬ ਪਾਈਐ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ।

ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਲੈ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਸਚੁ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ (ਧਨੁ) ਧੰਨਤਾ ਯੋਗੁ ਜਿਸਕੇ ਖਰੀਦਨੇ ਸੇਂ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਹੋਵੈ ਯਥਾ (ਸਚੇ ਮਾਰਗ ਚਲਦਿਆਂ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੁ)॥ ਸੋ ਐਸਾ ਸੌਦਾ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਤੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਕਰਕੇ ਲੈ। ਜੇ ਕਹੇਂ ਤਿਸ ਕਰ ਲਾਭੁ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਰੂਪੁ ਆਤਮੁ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸੁ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕਰ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਜਿਉ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲਿ ਪਾਇਐ ਤਿਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਿ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਪਾਉਣੇ ਸੇ ਅਗਨੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੁ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੁ ਅਗਨੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਤਮ ਵਿਤ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਰਹੁ ਕਜੋਂਕਿ ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਸ੍ਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਬ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗਜਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਗੀਤ ਮੇ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਨ ਲਗਈ ਇਉ ਭਉਜਲੁ ਤਰੈ ਤਰਾਸਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਜਿਸ ਮੈ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭਉ ਰੂਪੁ ਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਜਿਨ ਕੋ (ਤਰਾਸਿ) ਤਰਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੇ ਹੈਂ । ਵਾ ਜੋ ਆਪ ਤੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੇ (ਤਰਾਸ) ਤਾਰਨੇ ਮੈ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਵਾ (ਤਰਾਸ) ਭੈ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਜਲਾਦੁ (ਜਮ) ਜੋ ਜਿੰਦ ਕਾ (ਅਰੀ) ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਕਾ (ਜੰਦਾਰੁ) ਡੰਡਾ ਉਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੂੜੁ ਨ ਭਾਵਈ ਸਚਿ ਰਤੇ ਸਚ ਭਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੁ ਜੋ ਗਜਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਕਾਂਮ ਕਰਮ ਕਰੋ ਇਸਸੇ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਅਖੈ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਐਸੇ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਨਮਿਤ ਜੋ

ਬਚਨ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੁ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਵਹੁ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਚ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਵਤ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ॥ ਤਤ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਸੋਹੰ ਭੇਦੁ ਨ ਕੋਈ॥ ਐਸੇ ਬੋਲਣਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ।

ਸਾਕਤ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਈ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਂਇ ॥

ਜੋ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਰੂਪੁ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧਕੁ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਸਾਕਤਿ ਜੋ ਝੂਠੁ ਕਥਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਭੀ (ਕੂੜੀ) ਝੂਠੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਪੁਨਯ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਮੈ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਹਾ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਪਤਿ ਬਨ ਗਈ ਜਬ ਪੁਨਯ ਭੋਗ ਚੁੱਕਾ ਤਬ ਤਹਾਂ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਔਰੁ ਵਹੁ ਪਤਿ ਭੀ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਜੋ ਸਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੋ ਪਤਿ ਝੂਠੀ ਹੀ ਹੈ ਸਚੀ ਪਤਿ ਗਯਾਨੁਵਾਨੋਂ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰਿ ਮੇਲਿਐ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਸੱਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਪੁਰਸ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨ ਮਨਨਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਗਯਾਨਵਾਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧਨ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਮਨ ਮਹਿ ਮਾਣਕੁ ਲਾਲੁ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੀਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਮਨਨ ਰੂਪੀ ਮਾਣਕੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰੂਪੀ ਲਾਲ ਹੈਂ ਔਰੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗਯਾਨੁ ਹੀਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਮੇਂ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨੁ ਮੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਏਹੀ ਮਾਣਕੁ ਅਰੁ ਲਾਲੁ ਅਰ ਹੀਰਾ ਆਦਿ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਗੁਣ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥

ਸੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਵਖਰ ਸੌਦਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਧਨੁ) ਉਪਮਾ ਯੋਗ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਵਖਰੋਂ ਕਾ ਧਨੁ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਕਿਸਕਾ ਹੈ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ (ਗਹਿਰ) ਅਥਾਹ (ਗੰਭੀਰੁ) ਨਿਸਚਲੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਦਇਆ ਕਰੇ ਹਰਿ ਹੀਰੁ ॥੪॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੋ ਹਰੀ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰੇ॥੪॥੨੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਤੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦਿ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮੇ ਭਾਹਿ ਨ ਵਿਝਵੈ ਜੇ ਭਵੈ ਦਿਸੰਤਰ ਦੇਸੁ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਜੇਕਰ (ਦੇਸੁ) ਸ੍ਵਦੇਸ ਮੈਂ ਔਰ (ਦਿਸੰਤਰਿ) ਅੰਨਯ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ (ਭਵੈ) ਫਿਰੈ ਭੀ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਵਿਝਵੈ) ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵੇਸੁ ॥

ਜਬ ਤਕ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਵਾ (ਅੰਤਰਿ) ਭੇਦੁ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰੁ ਹੈ ਅਰ ਭੇਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰੁ ਹੈ॥

ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰੁ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਅਗਨਿ ਕੋ (ਨਿਵਾਰ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੁ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸੁ ਜਬ ਮਨ ਮੈ ਬਸੈਗਾ ਤਬ ਹੀ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ਜਾਏਗੀ॥

ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਔਰੁ ਮਨੁਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਮਾਣਕੁ ਰਤਨੁ ਵਾ ਲਾਲੁ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਸੀਲ ਅਰਥਾਤ ਵ੍ਯਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਨਾਮ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਕਾ (ਪਤਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਪਰੋਖੁ ਕਰਕੇ (ਪਾਇ) ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਫਿਰਿ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਨੋ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਬ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈਏ ਤਬ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਰੋਖੁ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ੍ਵਰੁਪੁ ਕੋ ਅਪਰੋਖੁ ਜਾਨਣੇ ਤੇ ਕ੍ਯਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਆਪੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਰਿਦੇ ਸੇ (ਆਪ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਕਰਤਾ ਅਹੰਭੋਗਤਾ ਏਹਿ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਤਬ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਾਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਹੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਅਭਾਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਭੀ ਅਭਾਵ ਹੂਆ॥ ਨਨੂ॥ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉਤਰੁ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ (ਸਲਲੈ ਸਲਲ) ਜਲਕੇ ਸਾਥ ਜਲੁ ਮਿਲੁ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਇ) ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਗ੍ਯਾਨੀ ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੁ ਅਉਗੁਣਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਸੇ (ਅਉਗੁਣਿ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਿਸੁ ਸਤਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੇਟਿਓ ਸੁ ਭਉਜਲਿ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਸੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਭਉਜਲਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੈ ਆਪਤੋ (ਪਚੇ) ਜਲੇ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਭੀ ਮੰਦ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ (ਪਚਾਇ) ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਾਣਕੁ ਜੀਉ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ ਇਉ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਇ ॥੩॥

ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਜੀਉ) ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਾਣਕੁ) ਅਮੋਲੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਇਸ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਇਉਂ) ਬ੍ਯਰਥ ਹੀ (ਕਉਡੀ) ਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਕ ਬ੍ਯੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਬਦਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿੰਨਾ ਸਤਗੁਰੁ ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣ ॥

ਸੇ ਪੁਰਸ (ਪੂਰਨ) ਅਤ੍ਯੰਤੁ (ਸੁਜਾਣ) ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮੁਰਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਉਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਿਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥੪॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖਸੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪੁ ਧੁਨੀ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਸਬਦੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸੁ ਉਜਲ ਮੁਖੁ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰਸਨੁ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੀਏ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ ਵਣਜਾਰਿਹੋ ਵਖਰੁ ਲੇਹੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਬਨਜਾਰਿਓ ਸੌਦੇ ਕੋ (ਸਮਾਲ) ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਲੇ ਔਰ ਬੁਰੇ ਸੌਦੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੋਵੇ ਸੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥

ਤੈਸੀ ਵਸਤੁ ਵਿਸਾਹੀਐ ਜੈਸੀ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਿ ॥

ਔਰੁ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਵਸਤੂ ਖਰੀਦੀਏ ਜੈਸੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ (ਨਿਬਹੈ) ਪਹੁਚੇ॥

ਅਗੈ ਸਾਹੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਲੈਸੀ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥

(ਅਗੇ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸਾਹੁ) ਸਾਹੂਕਾਰੁ ਹੈ ਸੋ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤੁਰੁ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਸਮਝ ਕਰ (ਲੈਸੀ) ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗਾ ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਬਸਤੂ ਖਰੀਦੋ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲੇ ਸੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਭਾਈ ਰੇ ਰਾਮੁ ਕਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਲਹੁ ਸਹੁ ਦੇਖੈ ਪਤੀਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਜਸੁ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਚਲਹੁ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸ ਸੌਦੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਸਹੁ) ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਪਤੀ ਤੁਮ ਪਰ ਪਤੀਆਵੈਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਲਾ ਜਾਨੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੨੩

ਜਿਨਾ ਰਾਸਿ ਨ ਸਚੁ ਹੈ ਕਿਉ ਤਿਨਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਯੋਂ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਔਰੁ ਸਾਥ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਖੋਟੈ ਵਣਜਿ ਵਣੰਜਿਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਟਾ ਹੋਇ ॥

(ਖੋਟੈ ਵਣਜਿ) ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਔਰੁ ਤਨੁ ਖੋਟਾ ਅਰਥਾਤ ਮਨੁ ਮਲੀਨੁ ਔਰੁ ਸਰੀਰੁ ਭੀ ਭ੍ਰਸਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਫਾਹੀ ਫਾਥੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਨਿਤ ਰੋਇ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਜਾਲੀ ਮੈ ਫਸਾ ਹੂਆ ਮ੍ਰਿਗੁ ਅਧਿਕ ਦੁੱਖ ਸੇ ਰੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਪੜਾ ਹੂਆ ਅਧਿਕ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਰੋਵੇਗਾ॥

ਖੋਟੇ ਪੋਤੈ ਨਾ ਪਵਹਿ ਤਿਨ ਹਰਿ ਗੁਰ ਦਰਸੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਖੋਟੇ ਰੁਪੱਯੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਖੋਟੇ ਜੀਵ ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਜੋ ਸਭ ਸੇਂ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖੋਟੇ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ਹੈ ਖੋਟਿ ਨ ਸੀਝਸਿ ਕੋਇ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਜੋ ਜਾਤੀ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਔਰੁ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੈ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਖੋਟ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਸੀਝਸਿ) ਸਿਧ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ॥

ਖੋਟੇ ਖੋਟੁ ਕਮਾਵਣਾ ਆਇ ਗਇਆ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥੩॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਤੋ ਖੋਟ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋ ਕਰਕੇ (ਆਇਗਇਆ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ਭਾਰੁ ਨ ਭਰਮੁ ਤਿਨਾਹ ॥

ਔਰੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜੂਨੋਂ ਕਾ (ਭਾਰੁ) ਦੁੱਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਏ ਕਿ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਜਾ ਹੈ ਸੋ ਅਨਜ ਵਸਤੂ ਕੋ ਅਨਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਜਾਨਨਾ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ॥

ਯਥਾ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮਜ ੧, ਕਰਤਿੱਤ੍ਵ ਭ੍ਰਮੁ ੨, ਸੰਗ ਭ੍ਰਮ ੩, ਬਿਕਾਰ ਭ੍ਰਮੁ ੪, ਬ੍ਰਹਮ ਇਤ੍ਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਤਜਤ੍ਵ ਭ੍ਰਮੁ ੫, ਜੋ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਸਚੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ, ਭਿੰਨ ਹੈ ਏਹਿ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਮੈਂ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਯਾਕੋ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕਾਦਿ ਭੀ ਭੋਗੂੰਗਾ ਯਾਕੋ ਕਰਤਿੱਤ੍ਵ ਭ੍ਰਮੁ ਕਹੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਮਾਨ ਕਰ ਸਾਯਮ ਗੌਰਾਦਿ ਰੰਗ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਰਨਣ ਤਥਾ ਗ੍ਰਹਸਤ ਬਾਨ ਪਰਸਤਾਦਿ ਆਸ੍ਰਮ ਪੁਨ: ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਣ ਏਹਿ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਦੇਹ ਕੇ ਧਰਮ ਹੈਂ ਇਨ ਕੋ ਆਤਮਾ ਮੇਂ ਮਾਨ ਕਰ ਅਹੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਹੰ ਛਤ੍ਰੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਐਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਸੰਗ ਭ੍ਰਮ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵਿਕਾਰੁ ਅਰਥਾਤ ਕਾਰਜੁ ਮਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇਂ ਉਤਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਬਿਕਾਰ ਭਰਮੁ ਕਹੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇਂ ਇਤ੍ਰ ਜਗਤ ਕੋ ਸਤ੍ਰ ਮਾਨਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਜ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਤ ਭੀ ਸਤਜ ਹੀ ਹੈ ਯਾਕੋ ਸਤਤ੍ਵਭ੍ਰਮ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹਿ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਹੈ ਇਸਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਅਚਾਰਯੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਔਰੁ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਤਿਨ ਕੋਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਥਾ ਕ੍ਰਮ ਐਸੇ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੋ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਤਿਸਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਮੈ ਏਹਿ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਸ ਮੇ ਇਸਥਿਤ ਬਿੰਬ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕਾ ਜੋ ਘਟ ਕੇ ਜਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਬਿੰਬੁ ਹੈ ਸੋ ਕੇਵਲ ਘਟ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਸੂਰਜ ਸੇ ਭਿੰਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਘਟ ਉਪਾਧੀ ਸੇ ਰਾਹਤ ਸੋ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬੁ ਵਾਸਤ੍ਵ ਤੇ ਬਿੰਬ ਕਜਾ ਸੂਰਜ-ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਵਿਦਜਾ ਉਪਾਧੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਅਵਿਦਜਾ ਉਪਾਧੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਪਿਰਥਮ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮਿ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਕਾ ਪੁਸਪੁ ਸੁਧ ਸੰਤ ਰੰਗ ਕੀ ਮਣੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਰਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਲਾਲੀ ਮਣੀ ਕੇ ਭੀਤਰ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਸਪੁ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਬਿਨਾ ਮਣੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਅਰੁ ਸੇਤ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਤਤ੍ਵ ਭੁਗਤਤ੍ਵ ਤਥਾ ਸੁਖੁ ਦੁਖਾਦਿ ਏਹਿ ਸਭ ਧਰਮ ਬੁਧੀ ਕੇ ਹੈਂ ਆਤਮਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਆਤਮਾ ਮੇ ਮਾਨ ਲੀਏ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਆਤਮਾ ਤੇ ਸੁਧੁ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਸੇਂ ਦੁਤੀਏ ਕਰਤਤ੍ਵ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ ਔਰ ਤੀਸਰੇ ਸੰਗ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਮੈ ਏਹੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਹੈ ਜੈਸੇ ਘਟਾ ਵਿਛਿੰਨ ਆਕਾਸ ਕੋ ਘਟਾਕਾਸੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਕੀ ਉਤਪਤੀ ਘਟ ਕੇ ਉਪਜਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਅਕਾਸੁ ਤੋ ਆਗੇ ਹੀ ਥਾ ਔਰ ਘਟਕੇ ਅਭਾਵ ਤੇ ਘਟਾਕਾਸ ਕਾ ਨਾਸੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦੇਹਿ ਕੇ ਉਪਜਨੇ ਕਰ ਆਤਮਾ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾ ਦੇਹਿ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਤਿਸਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਆਤਮਾ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਕਾਸ ਵਤ ਵਜਾਪਕੁ ਹੈ

ਕੇਵਲ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਤਾਮੈ ਜਨਮੁ ਔਰੁ ਮਰਨੁ ਮਾਨਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਸੰਗ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੇ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਤਿਮਰਾਦਿ ਦੋਸੋਂ ਕਰ ਜੇਵੜੀ ਮੈ ਸਰਬ ਭ੍ਰਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰੱਸੀ ਸੇਂ ਸਰਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਬ ਬਿਨਾ ਰੱਸੀ ਕੇ ਸਰਪ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਗੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਜੇਵੜੀ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਸਰੂਪ ਹੋਤਾ ਤਬ ਕੁਛ ਤੋ ਪੀਛੇ ਭੀ ਰਹਿਤਾ ਪਰੰਤੂ ਕਹਿਤਾ ਤੋ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਰਪੁ ਭ੍ਰਮੁ ਰੂਪ ਹੀ ਥਾ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਿਸ੍ਾਨ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੇਵੜੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਕਲਪਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੂਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਕਲਪਤ ਜਗਤੁ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾਹੈ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਕੀਏ ਤੋਂ ਜਗਤ ਕਛੂ ਭਿੰਨ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੂਪੁ ਹੀ ਹੈ ਯਥਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕਜ (ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਏਕ ਵਖਾਣੀਐ॥ ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਜਾਣੀਐ) ਐਸੇ ਬਿਚਾਰਨੇ ਸੇਂ ਚਤੁਰਥ ਬਿਕਾਰੱਤ੍ਰ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰੇ॥ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਕੁੰਡਲਾਦਿ ਭੂਸ਼ਣੋ ਕੋ ਸ੍ਰਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਮਾਨੀਏ ਤੋ ਏਹਿ ਭੀ ਏਕ ਭ੍ਰਮ ਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸ੍ਰਨ ਸੇਂ ਭਿੰਨ ਕੁੰਡਲਾਦਿ ਭੂਸਣ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਭਿੰਨ ਜਗਤੁ ਭੀ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੱਤਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੱਜੂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸਰਪ ਕੀ ਔਰ ਸੁਕਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਰੂਪੇ ਕੀ ਕੁਛ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਭਿੰਨ ਜਗਤ ਕੀ ਭੀ ਕੁਛ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੱਤ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਮਤੱਤ੍ਰ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਮ੍ਰਿਤਿ ਕਰੇ ਔਰੁ ਕਾਰਯ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰਗਾਦਿ ਅਨਿਤਯ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਅਨਿਤਯ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਪਰਯੋਜਨ ਏਹਿ ਕਿ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਾਂਤ ਬਿਚਾਰਨੇ ਸੇਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਲਾਹਾ ਅਗਲਾ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਮਨ ਮਾਹ ॥੪॥੨੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹੀ ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ (ਅਗਲਾ) ਅਧਿਕ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਮੈ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਸਾਥੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨਿਆ। ਔਰ ਭੈ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਘਰੁ ਨਾਮ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਸੁਰੋਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਾ ਹੈ॥ ਵੈਰਾਗ ਮਯ ਸਬਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਅਰੁ ਫੁਲੜਾ ਨਾਠੀਅੜੇ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹਿ ਜੋ ਧਨੁ ਪੁਨ: ਜੋਬਨੁ ਹੈ ਸੋ (ਫੁਲੜਾ) ਪੁਸਪ ਕੀ ਨਜਾਈ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਫੁਲੜਾ) ਕਹੀਐ ਤੂੰ ਫੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ (ਨਾਠੀਅੜੇ) ਪਰਾਹੁਣੇ ਹੈਂ ਵਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਠ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਪਬਣਿ ਕੇਰੇ ਪਤ ਜਿਉ ਢਲਿ ਢੁਲਿ ਜੁੰਮਣਹਾਰ ॥੧॥

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ (ਪੱਬਣ) ਚੁਪੱਤੀ ਕੇ ਪੱਤ੍ਰ ਕੀ ਦਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਜਬ ਜਲੁ (ਢਲਿ) ਘਟਤਾ ਹੈ ਕਯਾ ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਭੀ (ਢੁਲਿ) ਉਲਟ ਕਰ (ਜੁੰਮਣ ਹਾਰ) ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਨਾਸ ਹੋਨਹਾਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਸਰੀਰ ਧਨੁ ਜੋਬਨਾਦਿਕ ਭੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣਹਾਰ ਹੈ॥

ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉ ਹੁਲਾ ॥
ਦਿਨ ਥੋੜੜੇ ਥਕੇ ਭਇਆ ਪੁਰਾਣਾ ਚੋਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਕਾ ਨਵੀਨ ਹੁਲਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਜਰਾ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਰਾਮੈਂ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਜੋਬਨ ਨਹੀਂ ਹੁਲਿਆ ਹੈ ਕਯਾ ਜੈਸੇ ਖੇਤੀ ਪਵਨ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਹੁਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵੇਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਫਲੁ ਦੇਣੇ ਕੇ ਕਾਮ ਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋਬਨ ਕਾ ਭੀ ਹੁਲਨਾ ਹੈ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ

ਅਵਸਥਾ ਕਰੇ ਸ੍ਵੇਤ ਕੇਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿਰਸ ਔਰ ਆਸਮਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਲਗੁ ਐਸੀ ਦਸਾ ਨਹੀਂ ਭਈ ਤਬ ਲਗ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣ ਲੈ) ਭੋਗ ਲੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪੁ ਲੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜੀਵਨੇ ਕੇ ਦਿਨ ਤੇ (ਥੋੜੜੇ) ਅਲਪ (ਥਕੇ) ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਚੋਲੇ ਕੋ ਅਬ ਤੂੰ ਪੁਰਾਨਾ ਹੀ ਹੂਆ ਸਮਝ ਲੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਘਟਤਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਰੰਗੁਲੇ ਜਾਇ ਸੁਤੇ ਜੀਰਾਣਿ ॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਜਣ (ਰੰਗੁਲੇ) ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ ਥੇ ਸੋ ਤੋ (ਜੀਰਾਣਿ) ਸਮਾਨ ਭੂਮਕਾ ਮੈ ਜਾਇ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੋਏ ਹੈਂ।

ਹੰ ਭੀ ਵੰਞਾ ਡੁਮਣੀ ਰੋਵਾ ਝੀਣੀ ਬਾਣਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ (ਹੰਭੀ) ਮੈਂ ਭੀ (ਡੁਮਣੀ) (ਇਕੱਲੀ) ਦੁਮਨੀ ਦੁਚਿਤੀ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਤਹਾਂ ਹੀ (ਵੰਞਾ) ਜਾਵੋਂਗੀ ਔਰ (ਝੀਣੀ) ਸੂਖਮ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੂੰਗੀ।

ਕੀ ਨ ਸੁਣੇਹੀ ਗੋਰੀਏ ਆਪਣ ਕੰਨੀ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੁ (ਗੋਰੀਏ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਕਾਨੋਂ ਮੈ (ਕੀ) ਕਯਾ (ਸੋਇ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਣਤੀ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਭਯਾ ਹੈ ਅਮਕਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਲਗੀ ਆਵਹਿ ਸਾਹੁਰੈ ਨਿਤ ਨ ਪੇਈਆ ਹੋਇ ॥੩॥

(ਸਾਹੁਰੈ) ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਤਰਫ (ਲਗੀਆਵੈ) ਚਲੀ ਆਉਤੀ ਹੈਂ ਕਿਆ ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਚਲੀ ਆਉਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਪੇਈਆ) ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਏਹ ਲੋਕ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਨਿਤ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੇਈਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸਮੈ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੈ ਸਾਹੁਰੇ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਕਰ ਅਵਸਯ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਤੀ ਪੇਈਐ ਜਾਣੁ ਵਿਰਤੀ ਸੰਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਪੇਈਐ ਮੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਵਿੱਦਯਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੰਨਿ) ਵਿਰਤੀ ਲਗੀ ਜਾਨੋ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਵਿਰਤੀ) ਕੁਰੁਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਚੋਰ ਤੋ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸੰਨ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਨ ਕੋ ਪਹਿਰੇ ਕੋ ਹੋਤੇ ਸੰਨ ਲਗੀ ਜਾਨੋ ਸੰਨ ਨਾਮ ਉਸ ਮੋਰੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਚੋਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀਤ ਮੈ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਦਿਨ ਕੋ ਪਹਿਰੇ ਕੇ ਹੋਤੇ ਚੋਰ ਲਗੇਂ ਔਰ ਲੂਟ ਲੇ ਜਾਵੇਂ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਪਹਿਰੇ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰ ਪੜੇ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣਾ ਗਵਾਈ ਗੰਠੜੀ ਅਵਗਣ ਚਲੀ ਬੰਨਿ ॥੪॥੨੪॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗਾਂਠ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਗੁਣ ਖੋਇ ਦਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤੋ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰੋਂ ਨੇ ਲੂਟ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਅਵਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪੋਟ ਬਾਂਧ ਕਰ ਲੇ ਚਲੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੨੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ਦੂਜਾ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬਿਚਰਤੇ ਹੁਏ ਏਕ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਹਾਂ ਏਕ ਮਾਛੀ ਜਾਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਛਲੀਆਂ ਪਕੜ ਰਹਾ ਥਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਰਦਾਨੇ ਔਰ ਬਾਲੇ ਕੋ ਗਿਲਾਨੀ ਹੁਈ ਔਰੁ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪਿ ਰਸੁ ਆਪੇ ਰਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ (ਰਸੀਆ) ਰਸ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਰਸੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਾਵਣ ਹਾਰ) ਭੋਗਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਚੋਲੜਾ ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥੧॥

(ਚੋਲਾ) ਜਾਮਾ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇਜਾ ਬੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਭਰਤਾ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਸੋ ਰੰਗੋਂ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਮਾਛੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਮਛੁਲੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਣੀ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਲ ਮਣਕੜਾ ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ ॥੨॥

ਜੋ ਜਾਲ ਮੈ ਮਣਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਾਲ ਕੇ ਭੀਤਰ (ਲਾਲੁ) ਸੁਰਖ ਰੰਗੁ ਭਾਵ ਮਾਸ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੰਗੁਲਾ ਸਖੀਏ ਮੇਰਾ ਲਾਲੁ ॥

(ਸਖੀਏ) ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰਾ ਜੋ (ਲਾਲੁ) ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਰੰਗੁਲਾ) ਅਨੰਦੁ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਰਵੈ ਸੋਹਾਗਣੀ ਦੇਖੁ ਹਮਾਰਾ ਹਾਲੁ ॥੩॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਹੀ ਭੋਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਭੀ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਹਾਲ ਕਬੀ ਦੇਖੇਹੀਗਾ ਵਾ ਸਨਮੁਖ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਅਰਥ ਜਾਨਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਤੋ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਨਿਤ ਹੀ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਜਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਕਬੀ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਹਾਲੁ ਭੀ ਦੇਖ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਬੀ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ।

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕੁ ਬੇਨਤੀ ਤੂ ਸਰਵਰੁ ਤੂ ਹੰਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਕਿ (ਪ੍ਰਣਵੈ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਵਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਰੂਪੁ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹੰਸ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ॥

ਕਉਲੁ ਤੂ ਹੈ ਕਵੀਆ ਤੂ ਹੈ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੁ ॥੪॥੨੫॥

ਪੁਨ: ਕਵਲ ਤੂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਵੀਆਂ ਰੂਪੁ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਵਲ (ਵਿਗਸੁ) ਖਿੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਵੀਆਂ ਰਝਾਵਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਬਿਗਸ ਪਦ ਕੀ ਕਮਲ ਔਰ ਕਵੀ ਦੋਨੋ ਮੈ ਜੋਜਨਾ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਸੋਂ ਏਹ ਅਰਥੁ ਭਯਾ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਮਲ ਖਿੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਜ ਭੀ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਲੀਆਂ ਖਿਲਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਦੁਤੀਆ ਅਰਥ ਦਰਾਂਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈ ਐਸੇ ਭੀ ਹੈ ਰੰਗੋਂ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ (ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪ ਰਸੁ) ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਰਸੀਆ ਪ੍ਰੇਮੀ ਔਰ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਰਾਵਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਰਸੀਆ ਗੁਰੂ ਰਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਵਣਹਾਰ ਜਗਜਾਸੂ ਚੋਲੜਾ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸੇਜਾ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਵਾ ਸੁਧਾ ਸੇਜ ਪੁਨ: ਭਤਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਛੀ ਜਮ ਮਛਲੀ ਜੀਵ ਪਾਣੀ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਲ ਮੋਹੁ ਜਾਲਕੇ ਮਣਕੇ ਵਰਨਾਂ ਆਸ੍ਰਮਾਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਅੰਦਰ ਲਾਲ ਲਾਲਸਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਜੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸਰਵਰੁ ਸਤਿਸੰਗ ਹੰਸ ਗਜਾਨੀ ਕਵਲ ਜਗਜਾਸੂ ਕਵੀਆਂ ਮਨਮੁਖ ਸੂਰਜ ਗੁਰੂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਕਵਲ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਸਚੈ ਕਰਨਾ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰੀਪੂਰਣ ਔਰ ਬਜਾਪਕ ਸ੍ਰੂਪ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੨੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਸਮੇਂ ਰਾਇਬੁਲਾਰ ਔਰ ਬਾਬੇ ਕਾਲੂ ਨੇ ਕਾਜੀ ਵਾ ਮੁਲਾਂ ਸੇ ਕਹਿਵਾਇਆ ਕਿ ਰਾਇਬੁਲਾਰ ਕੀ ਮਰਜੀ ਹੈ ਆਪ ਅਪਨੇ ਪਰਚੇ ਵਾਸਤੇ ਔਰ ਸਨਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਨਮਿੱਤ ਖੇਤੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਕਰੋ ਦੇਖੋ ਹਮ ਕੈਸੇ ਅਪਨੇ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਖੇਤੀ ਕਰਕੇ ਚਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਆਪ ਉਦਾਸੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਬੀਜੁ ਕਰਮਾ ਕਰੋ ਸਲਿਲ ਆਪਾਉ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤੋ (ਧਰਤੀ) ਭੂਮਿਕਾ ਕਰੋ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਸੋਹੈ ਬੀਜ ਪਾਵੋ ਪੁਨ: (ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ) ਸਾਰੰਗ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਧਨੁਖ ਕੋ ਹਾਥ ਮੇ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਮੈ (ਸਲਿਲ) ਜਲੁ ਪਾਵਨਾਂ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਕਿਰਸਾਣੁ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਜੰਮਾਇ ਲੈ ਇਉ ਪਾਵਸਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੧॥

ਮਨ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਕਰੋ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਖੇਤੀ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋ ਜਾਏ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨੁ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਮਾਇਲੈ ਅਰਤਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਕਰ ਲੈ ਤਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਬਾਣੀ ਪਦੁ ਕਜਾ ਬਾਣ ਨਾਮ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸੁਖੁ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਅਸਥਾਨੁ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਕਾਹੇ ਗਰਬਸਿ ਮੂੜੇ ਮਾਇਆ ॥

ਪਿਤ ਸੁਤੋ ਸਗਲ ਕਾਲਤ੍ਰ ਮਾਤਾ ਤੇਰੇ ਹੋਹਿ ਨ ਅੰਤਿ ਸਖਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਗਰਬੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾਲਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਏਹਿ ਜੋ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਏਹਿ ਭੀ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਂਗੇ ਜੇਕਰ ਖੇਤੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤੋ ਐਸੀ ਕਰੋ॥

ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰ ਦੁਸਟ ਕਿਰਖਾ ਕਰੇ ਇਨ ਤਜਿ ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਿਖੈ ਬੀਚ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਖੇਤੀ ਕੋ (ਕਿਰਖਾ) ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਚੂਹੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚੂਹੇ ਖੇਤੀ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਬਿਗਾੜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਾਮਾਦਿ ਸੁਭ ਕਰਮੋ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਬਿਗਾੜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਖੇਤੀ ਸੇ ਨਦੀਣ ਜੋ ਖੇਤੀ ਮੈ ਬਾਥੂ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਜੰਗਲ ਕੀ ਬੂਟੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਖੇਤੀ ਕੋ ਹੋਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਕਿਰਖਾ) ਖੈਚੇ ਨਿਕਾਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ (ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਧਿਆਈ) ਕਜਾ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਹਿ ਜਬ ਰਾਖੇ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਮਧੁ ਆਸ੍ਰਮਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਔਰੁ ਤਪ ਕਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਏਹਿ ਜਬ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੇ ਰਾਖੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਆਸ੍ਰਮ) ਅਸਥਾਨ ਕੇ (ਮਧੁ) ਬੀਚ ਹੀ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਰਿਦਾ ਕਵਲੁ (ਬਿਗਸੈ) ਖਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਮਧੁ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਸ੍ਰਮਾਈ) ਸ੍ਰਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੀਸ ਸਪਤਾਹਰੋ ਬਾਸਰੋ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਤੀਨਿ ਖੋੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸਾਰੈ ॥

(ਬੀਸ ਸਪਤਾ) ਜੋ ਬੀਸ ਔਰੁ (ਸਪਤ) ਸਤ ਅਰਥਾਤ ਸਤਾਈਸ ਤਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਚਿਤ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ੧੦ ਇੰਦ੍ਰਯ ਔਰੁ ੫ ਪ੍ਰਾਣ (ਪੰਚ) ੫ ਸੂਖਮ ਭੂਤ ੧ ਮਨ ੧ ਹੰਕਾਰ ੧ ਮਹਿਤੱਤ੍ਵ ੩ ਗੁਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ੧ ਏਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ੨੭ ਸਤਾਈਸ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ (ਹਰੋ) ਨਾਸ ਕਰੋ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੋ (ਬਾਸਰੋ) ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਗ੍ਰਹੈ) ਧਾਰਨ ਕਰੋ (ਤੀਨਿ ਖੋੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸਾਰੈ) ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਸੰਸਾਰੁ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪੁ ਖੋੜੋਂ ਮੈ ਖੋੜ ਨਾਮੁ ਬ੍ਰਿਛਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪੁਲਾਈ ਕਾ ਹੈ ਵਾ (ਤੀਨ ਖੋੜਾ) ਸਥੂਲਾਦਿ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਦੇਹਿ ਰੂਪੀ ਖੋੜ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ

ਗਲਤਾਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਕਾਲੁ (ਸਾਰੇ) ਸਾੜਤਾ ਕਿਆ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸਿਵ ਲੋਕਾਦਿ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤਪਾਦਿ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕਯ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ ਯਥਾ (ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸਿਵ ਲੋਕਹਿਜੈਬੋ॥ ਓਛੇ ਤਪ ਕਰ ਬਾਹਰ ਐਬੋ) ਵਾ ਸਤਾਈ ਨਛੱਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੋ ਬਾਲ ਜੁਬਾ ਪੁਨ: ਬ੍ਰਿਧ ਏਹਿ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਕੀ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਖੋੜਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਕੋ (ਸਾਰੇ) ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਮਾਲਤਾ ਰਹੇ ਤੇ ਫਿਰ ਪਾਪ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਔਰੁ ਭਜਨ ਸੇ ਭੀ ਅਚੇਤੁ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ੨੭ ਸਤਾਈਸ ਜੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ[1] ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭਨੋਂਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੇ ਔਰੁ ਜੋ ਤੀਨ ਖੋੜਾਂ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤਿ ਇਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਨੇਕਰ ਭੀ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲੁ ਸਾਰਤਾ ਕਯਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਜਾਣੈ॥

ਦਸ ਅਠਾਰ ਮੈ ਅਪਰੰਪਰੋ ਚੀਨੈ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਇਵ ਏਕੁ ਤਾਰੈ ॥੩॥੨੬॥

ਦਸ ਕਯਾ ਛਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰੁ ਚਾਰੁ[2] ਵੇਦ ਅਰ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਤਿਨ ਮੈ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚੀਨੈ) ਜਾਣੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਵ ਕਯਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਆਤਮ ਦਰਸੀ ਪੁਰਸੁ ਹੀ ਆਪ ਕੋ ਤਾਰੈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੪

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩ ॥

ਅਮਲੁ ਕਰਿ ਧਰਤੀ ਬੀਜੁ ਸਬਦੋ ਕਰਿ ਸਚ ਕੀ ਆਬ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਪਾਣੀ ॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਕੋ (ਅਮਲੁ) ਨਿਰਮਲੁ ਕਰੋ ਔਰੁ ਤਿਸ ਮੈ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਬੋਵੋ ਔਰ ਜੋ ਸਚੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਸਿੰਚਨ ਕਰਕੇ (ਆਬ) ਤਰਾਵਤ ਦੇਵੋ॥

ਹੋਇ ਕਿਰਸਾਣੁ ਈਮਾਨੁ ਜੰਮਾਇ ਲੈ ਭਿਸਤੁ ਦੋਜਕੁ ਮੂੜੇ ਏਵ ਜਾਣੀ ॥੧॥

ਐਸਾ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਹੋਇ ਕਰ (ਈਮਾਨੁ) ਧਰਮ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰ ਲੈ (ਏਵ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋ (ਭਿਸਤੁ) ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਨ ਲੈ। ਪੁਨ: ਜੋ (ਦੋਜਕ) ਨਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਆਗੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਲੈ ਜਾਣੀ ਪਦ ਕੀ ਦੋਨੋ ਮੈ ਜੋਜਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਜਕੁ ਕੈਸੇ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਤੁ ਜਾਣ ਸਹਿ ਗਲੀ ਪਾਇਆ ॥

ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ ਇਤੁ ਬਿਧੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਕਾਜੀ ਤੂੰ ਐਸੇ (ਮਤੁ) ਜਾਨ ਕਿ (ਸਹਿ) ਪਤੀ ਖੁਦਾਇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਾਲ ਜੋ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਾਨ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ ਏਹ ਜੋ ਤੁੱਛ ਵਸਤੂ ਹੈਂ ਇਨ ਬਿਧੋਂ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

---

[1] ਤਿਨਕੇ ਨਾਮ ਮਨੁ ੧, ਯਾਗਵਲਕ ੨, ਅੰਗ੍ਰਹ ੩, ਬਾਸਿਸ੍ਟ ੪, ਦੱਤ ੫, ਸੰਬ੍ਰਿਤ ੬, ਸਾਤਤਪ ੭, ਪਰਾਸੁਰ ੮, ਗੋਤਮ ੯, ਸਿਖ ੧੦, ਲਿਖਤ ੧੧, ਹਾਰੀਤ ੧੨, ਆਪਾਸਤਕ ੧੩, ਸੁਕ੍ਰ ੧੪, ਕਾਇਤਯਾਯਨੀ ੧੫, ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ੧੬, ਦੇਵਲ ੧੭, ਨਾਰਦ ੧੮, ਪੈਠੀਨਸੀ ੧੯, ਬਯਾਸ ੨੦, ਯਮ ੨੧, ਬਿਸਨੁ ੨੨, ਅਤ੍ਰੇਯ ੨੩, ਦਛ ੨੪, ਗੀਤਾ ੨੫, ਅਸਤੰਬ ਸਿਮਰਤੀ ਪਰਾਚੀਨ ਅਰੁ ਨਵੀਨ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਦੋ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਪਾਨੀਨਸੀ ਭੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਰ ਨਵੀਨ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਦੋ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਾਈਸ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਇਨ ਭੇਦੋਂ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਪਚੀਸ ਹੀ ਹੈਂ।

[2] ਰਿਗ ੧, ਯੁਜਰ ੨, ਸਾਮ ੩, ਅਥਰਬਣ ੪, ਏਹਿ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਔਰ ਨਯਾਯ ੧, ਪਤੰਜਲ ੨, ਸਾਂਖ ੩, ਮੀਮਾਂਸਾ ੪, ਵੈਸੇਸਕ ੫, ਵੇਦਾਂਤ ੬, ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਏਹਿ ਮਿਲਿਕਰ ਹੁਏ ੧੦ ਪੁਨ: ਬ੍ਰਹਮ ੧ ਬਿਸਨੁ ੨, ਸ਼ਿਵ ੩, ਲਿੰਗ ੪, ਪਦਮ ੫, ਸਕੰਧ ੬, ਭਾਗਵਤ ੭, ਬਾਵਨ ੮, ਮਤਸ ੯, ਬੈਰਾਹ ੧੦, ਅਗਨਿ ੧੧, ਕੂਰਮ ੧੨, ਗਰੁੜ ੧੩ ਨਾਰਦੀਯ ੧੪ ਭਵਿਖਯਤ ੧੫ ਬ੍ਰਹਮਵੈਵਰਤ ੧੬ ਮਾਰਕੰਡੇ ੧੭ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਪਦ ਕੀ ਜੋਜਨਾ ਸਭ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਨੀ। ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੇ ਸਾਥ ਪੁਰਾਨ ਪਦੁ ਮਿਲਾਨੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰਾਣ ਭਯਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਭੁ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਏਹਿ ਅਠਾਰਾਂ ਪਰਾਣ ਹੈਂ॥

ਐਬ ਤਨਿ ਚਿਕੜੋ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੀਡਕੋ ਕਮਲ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀ ਮੂਲਿ ਪਾਈ ॥

ਤਨ ਮੈ ਜੋ (ਐਬੁ) ਅਪਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੋ ਚਿੱਕੜ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਜੋ ਸਨ ਹੈ ਸੋ (ਮੀਡਕੋ) ਡੱਡੂ ਹੈ ਹ੍ਰਿਦੈ ਰੂਪ ਕਮਲ ਵਿਖੈ ਜੋ ਰਸ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਡੱਡੂ ਚਿੱਕੜ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਮਲ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੀਡਕੁ ਭੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਿਦਜਮਾਨ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।

ਭਉਰੁ ਉਸਤਾਦੁ ਨਿਤ ਭਾਖਿਆ ਬੋਲੇ ਕਿਉ ਬੂਝੈ ਜਾ ਨਹ ਬੁਝਾਈ ॥੨॥

ਉਸਤਾਦ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਭ੍ਰਮਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਭਾਖਿਆ) ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਸਤ ਬਸਤੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਜਾ) ਜਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਸਮਝਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇ ਤਬ ਕੈਸੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਈ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਬ ਕਜੋਂ ਬੂਝੈ॥

ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਪਉਣ ਕੀ ਬਾਣੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਸਰਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਨੈ ਪੋਣ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਜਾ ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਮੈ ਪਵਨ ਕਰ ਕੇ ਬਾਣੀ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਾਰਥਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਿਰਾਰਥਕ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਤੋ ਮਾਯਾ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਕਾਜੀ ਏਹ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਹੈ॥

ਖਸਮ ਕੀ ਨਦਰਿ ਦਿਲਹਿ ਪਸਿੰਦੇ ਜਿਨੀ ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਨ ਬਚ ਸੇ ਧਿਆਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਦਿਲ ਪਸੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ (ਪਸੰਦੇ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਹ ਕਰਿ ਰਖੇ ਪੰਜ ਕਰਿ ਸਾਥੀ ਨਾਉ ਸੈਤਾਨੁ ਮਤੁ ਕਟਿ ਜਾਈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤੂੰ ਤੀਸ ਰੋਜੇ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪਾਂਚ ਵਕਤ ਕੀ ਪਾਂਚੋਂ ਨਿਮਾਜਾਂ ਪੜ ਕਰ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਕਰੀਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਸੋ ਕਾਮ ਤਿਨ ਕੋ ਮਤਿ ਕਾਟ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਤੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਤੋੜ ਨ ਜਾਵੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਰਾਹਿ ਪੈ ਚਲਣਾ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਕਿਤ ਕੂ ਸੰਜਿਆਹੀ ॥੪॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੌਤ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪੈ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸਜ ਮਰਣਾ ਹੈ ਮਾਲ ਹਸਤੀ ਆਦਿ ਔਰ ਧਨ ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਸੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਕਿਤ ਕੂੰ) ਕਹਾਂ ਲੇ ਜਾਨੇ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਤੋ ਏਕ ਸੂਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੀ॥੪॥੨੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਏਹ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਹ ਬਾਲਕ ਮਉਲਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਮਉਲਾ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਮਉਲਿਆ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰੋ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੌਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦੁਖੁ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦੁ ਮਉਲਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਹਰਿਆ ਕੀਆ) ਆਨੰਦ ਰੂਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਜੀਵ ਜਿਸੁ ਜੂਨੀ ਮੈ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਹੀ ਆਨੰਦੁ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ਸਰਪਾਦਿ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੂਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਕੋਊ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਮਰਨੇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਭਾਗਤੇ ਔਰੁ ਛਪਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਉਨਕੋ ਤਹਾਂ ਦੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭਲਾ ਮਾਨਕਰ ਆਪ ਹੀ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਣੇ ਕੋ ਆਵੇ ਯਾਂ ਤੇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦੁ ਮਿਲਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਉਲਿਆ ਸੂਖਮ ਸਰੂਪ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆ

ਕੀਆ ਸਥੂਲ ਰੂਪੁ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਵਾ (ਮਉਲਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿਆ ਖਾਨਿਪਾਨਾਦਿਕੋ ਸੇਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਬ ਖਾਕੁ ਜਿਨਿ ਬੰਧਿ ਰਹਾਈ ਧੰਨੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥੧॥

ਔਰੁ (ਆਬੁ) ਜਲ ਔਰੁ (ਖਾਕੁ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਤ ਅਗਨੀ ਆਕਾਸ ਵਾਯੂ ਏਹ ਜੋ ਪਾਂਚੋ ਤਤ੍ਵ ਆਪਸ ਮੈਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਬਾਂਧ ਰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਸ ਮੈਂ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰੋਕ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਵਹੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਧੰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਮੌਲਾ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ਮਰਣਾ ॥

ਭੀ ਕਰਤਾਰਹੁ ਡਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰੁ ਕਿ ਮੁਲਾਂ ਨੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਾਜੀ ਨੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਨੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੈ ਓਰੁ ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਤੈਂਨੇ ਭੀ ਮਰਣਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰ ਕਿਯਾ ਡਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤਦਪਿ ਕਰਤਾਰ ਸੇ ਡਰਤੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਤੂ ਮੁਲਾ ਤਾ ਤੂ ਕਾਜੀ ਜਾਣਹਿ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਈ ॥

ਤੋ ਹੀ ਤੂੰ ਮੁਲਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੜਕੇ ਪੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਔਰ ਤੌਹੀ ਤੂੰ ਕਾਜੀ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਅਸਥਾਪਕ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਖੁਦਾਈ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੇ ਮਾਲਕਿ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣੇ ਵਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਾ ਮੁਲਾ ਹੈ ਨ ਕਾਜੀ ਹੈਂ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਭਿਮਾਨਿ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਿਦਜਾ ਪੜਾ ਹੂੰ ਫਿਰਿ ਕੈਸੇ ਡਰੂੰ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਹੋਵਹਿ ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਭੀ ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਆਗੇ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਹ ਕਿ ਅਵਸ਼ਜ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ[੧] ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਕਿ ਸਰਬਨੇ ਮਰਨਾ ਤੋ ਹੈ ਪਰ ਤੌਂ ਭੀ ਹਮ ਔਰੁ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਕਾਜੀ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮਸੇ ਸ਼ਰਹ ਕੀ ਬਾਤਿ ਪੂਛੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਭੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਕਾਜੀ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਤਜਿਆ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਕੀਆ ਆਧਾਰੋ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗਜਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਕਾਜੀ ਹੈ। ਸੋ ਖੁਦਾ ਕੈਸਾ ਹੈ॥

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥੩॥

ਸਚਾ ਸੱਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਸੱਤ ਹੈ (ਹੈ ਭੀ) ਅਬ ਬੀ ਹੈ ਪੁਨ: (ਹੋਸੀ) ਆਗੇ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਪੀਛੇ ਭੀ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਆਪ (ਜਾਇ ਨ) ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਜਗਤ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਜਾਸੀ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਵਾ ਨਾ ਵਹੁ (ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨ (ਜਾਸੀ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੁ ਕਿਆ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭਿੰਨ ਨਮਿਤੋਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪੰਜ ਵਖਤ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਹਿ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣਾ ॥

[੧] ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਪਾਈ ਏਕ ਅੰਨਕੇ ਮਾਪਨੇ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਪਾਈ ਅੰਨਕੀ ਭਰੀ ਹੂਈ ਉਲਟੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਦਾਨਾ ਤਿਸ ਮੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇਹੀ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਤੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸ੍ਵਾਸੁ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ।

ਜੋ ਪਾਂਚੋ ਵਕਤ ਪੀ ਪਾਂਚੋ ਨਿਮਾਜਾਂ ਹੈਂ[1] ਸੋ ਤੂੰ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਅਨੇਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਔਰੁ ਕੁਰਾਨ ਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਗੋਰ ਸਦੇਈ ਰਹਿਓ ਪੀਣਾ ਖਾਣਾ ॥੪॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਜੀ (ਗੋਰ) ਕਬਰ ਤੁਮਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰਹੀ ਹੈ[2] ਔਰ ਜੋ ਪੀਣੇ ਖਾਣੇ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਂਗੇ। ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਕਾਜੀ ਕਾ ਉਧਾਰ ਭਯਾ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ ਏਕ ਸਮੈ ਐਰਾਵਤੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਮ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਥੇ ਤਬ ਦਰਸਨੁ ਕਰਨੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਭਜਨ ਭੀ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਵੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਹਟਾਉਣੇ ਕੋ ਧਾਣਕ ਨਾਮ ਏਕ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮਾਰਵਾੜ ਦੇਸਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਣੇ ਕੋ ਸ੍ਵਾਨ ਔਰੁ ਛੁਰੇ ਤਥਾ ਫਾਸੀ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੈ ਭੀ ਏਕ ਸ੍ਵਾਨ ਔਰੁ ਦੋ ਸ੍ਵਾਨੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਲਈ ਔਰੁ ਹਾਥ ਮੈ ਛੁਰਾ ਪਕੜ ਲੀਆ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੋ ਐਸਾ ਧਾਣਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਏਕੁ ਸੁਆਨੁ ਦੁਇ ਸੁਆਨੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨੁ ਲੋਭੁ ਰੁਪੀ ਏਕ ਕੂਕਰੁ ਹੈ ਔਰੁ ਆਸਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਏਹਿ ਦੋ ਕੂਕਰੀ ਸਦੀਵ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ॥

ਭਲਕੇ ਭਉਕਹਿ ਸਦਾ ਬਇਆਲਿ ॥

ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਬਇਆਲ) ਦਿਨਕੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਦਾ ਭੌਂਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਿ ਜੀਵ ਸਦਾ ਹੀ ਭਟਕਤੇ ਔਰ ਥਕਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਛੁਰਾ ਮੁਠਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ ਛੁਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ (ਮੁਠਾ) ਠਗ ਕਰਕੇ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰੁ ਹੈ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਾਣਕੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਭਾਵ ਭਯਾਨਕ ਵਾ ਮੈਂ ਨੀਚੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੈ ਪਤਿ ਕੀ ਪੰਦਿ ਨ ਕਰਣੀ ਕੀ ਕਾਰ ॥
ਹਉ ਬਿਗੜੈ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਬਿਕਰਾਲ ॥
ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਮੈ ਏਹਾ ਆਸ ਏਹੋ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਪੰਦਿ) ਸਿਖਜਾ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਭੀ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ (ਹਉ ਬਿਗੜੈ ਰੂਪ ਰਹਾ ਬਿਕਰਾਲ) ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਬਿਗੜਾ ਹੂਆ ਸਰੂਪੁ ਔਰੁ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭੈਦਾਇਕ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਅਪਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪੁ ਸੇਂ ਬਿਗੜ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ ਹੂੰ ਔਰੁ ਜਬਸੇਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ਹੈ

[1] ਏਕ ਘੜੀ ਸੂਰਜ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸੁਬਹ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਹੈ ਪੁਨ: ਡੇਢ ਪਹਰ ਦਿਨ ਰੰਹਦੇ ਦੂਸਰੀ ਪਹਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ, ਔਰੁ ੨ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹੇ ਸੇ ਤੀਸਰੀ ਅਸਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਪੁਨ: ਦਿਨ ਅਸਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਚੌਥੀ ਮਗਰਬ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਮਗਰਬ ਮੇ ਪੀਛੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤਕ ਪਾਂਚਵੀ ਇਸ਼ਾ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਏਹਿ ਪਾਂਚ ਨਿਮਾਜਾਂ ਹੈਂ॥

[2] ਔਰੁ ਸੋ ਗੋਰ ਯੇਹਿ ਪੁਕਾਵਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪੁਰਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈਂ ਮੁਖ ਮੇਂ ਇਕੇਲੇ ਹੀ ਰਹਿਨਾ ਲਗੇਗਾ। ਅਬ ਤੂੰ ਸੇਜਾ ਪੁਰ ਸੋਤਾ ਹੈਂ, ਮੁਝ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਸੋਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਹਸਤਾ ਹੈਂ ਮੁਝ ਮੈ ਰੋਨਾ ਪੜੇਗਾ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਬਚਨ ਪੁਕਾਰ ਬੁਲਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਤਬ ਸੇ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਯਾਨਕ ਦੁਖੀ ਹੂੰ (ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ) ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹਿ ਨਿਸਚੈ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਮੈ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮੁ ਹੀ ਤਾਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਮੁਖਿ ਨਿੰਦਾ ਆਖਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈ ਮੁਖੁ ਕਰਕੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਰ ਘਰੁ ਜੋਹੀ ਨੀਚ ਸਨਾਤਿ ॥

ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ, ਵਾ ਅਮਕੇ ਘਰ ਚੋਰੀ ਕਰੂੰ ਐਸੇ (ਜੋਹੀ) ਤਕਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸਾਹਸੀ ਬੌਰੀਏ ਆਦਿ ਜੋ ਮੰਦਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਨਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਦਵਤ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤਿਨ ਮੰਦ ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਤਨਿ ਵਸਹਿ ਚੰਡਾਲ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਜੋ ਚੰਡਾਲ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸਿ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਧਾਣਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਫਾਹੀ ਸੁਰਤਿ ਮਲੂਕੀ ਵੇਸੁ ॥

ਅੰਤਰ ਸੇਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਵਸਾਉਣੇ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸੇ ਮਲੂਕੀ ਵੇਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਜੈਸਾ ਭਾਵ ਉਤਮੁ ਬੇਸ ਹੈ॥

ਹਉ ਠਗਵਾੜਾ ਠਗੀ ਦੇਸੁ ॥

ਮੈ ਠਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਔਰ ਠਗੀ ਰੂਪੁ ਦੇਸ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਵਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਠਗਦਾ ਹਾਂ॥

ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਾ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰੁ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਉਣਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈ ਧਾਣਕੋਂ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਮੈ ਕੀਤਾ ਨ ਜਾਤਾ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਰੱਖਯਾਦਿ ਉਪਕਾਰੁ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਮੈਨੇ ਜਾਨਿਆ ਯਾਤੇ ਮੈ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ਕਜਾ ਹਰਾਮ ਕੇ ਖਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ॥

ਹਉ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਾ ਦੁਸਟੁ ਚੋਰੁ ॥

ਮੈਂ ਦੁਸਟੁ ਚੋਰੁ ਤੇਰੇ ਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਵਾ ਛਪ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੋ ਐਸਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਕਜਾ ਆਗੇ ਹੋ ਕਰ ਮੁਖੁ ਦਿਖਲਾਊਂਗਾ॥

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੀਚੁ ਅਰਥਾਤ ਨਮ੍ਰ ਹੂਆ ਹੂਆ ਮੈਂ ਏਹਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੪॥੨੯॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਧਾਣਕ ਰੂਪੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਬਰਖਾ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਦੁਰਭਿਖ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਯਾ ਘਾਟਾ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਰਖਾ ਕਰੁ ਤਬ ਅਤਜੰਤ ਕੋਪ ਸਹਿਤ ਬਰਖਾ ਭਈ ਔਰੁ ਗੜੇ ਪੜਨੇ ਲਗੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਸਹਿਤ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਅ ॥

ਸੁਰਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਕੋਇ ਨ ਕੀਅ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸਭਨੋ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਖਬਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਐਸਾ ਤੈਨੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਚਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੫

ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਰਾਹੁ ॥

ਜੈਸੀ ਜੀਵਾਂ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਰਾਹੁ) ਚਲਨੁ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਇਕੋ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੧॥

ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਇਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ (ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ) ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਜੀਅ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਲੇਵੈ ਦੇਵੈ ਢਿਲ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਸ ਨਮਿੱਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੇ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰੁ ਐਸੇ ਨ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਐਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ਬਿਅਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਲੇਤੇ ਔਰੁ ਦੇਤੇ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥

ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ (ਰੋਹਿ) ਕ੍ਰੋਧ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ॥

ਤੂ ਓਨਾ ਕਾ ਤੇਰੇ ਓਹਿ ॥੨॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੇ ਤੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਮੈਂ ਭੀ ਆਵੈਂਗਾ ਤੋ ਭੀ ਤੂੰ ਉਨ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਸੀ ਬੋਲਵਿਗਾੜ ਵਿਗਾੜਹ ਬੋਲ ॥

ਅਸਮਾਦਾਦਿਕ ਜੀਵ ਜੋ (ਬੋਲ ਵਿਗਾੜ) ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਕੋ ਬਿਗਾੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਨਦਰੀ ਅੰਦਰਿ ਤੋਲਹਿ ਤੋਲ ॥

ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਸਭ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕੋ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਕਰਣੀ ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੁਭ ਬੁੱਧੀ ਭੀ ਪੂਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਘਟੇ ਘਟਿ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਕਰਣੀ ਸੇਂ ਬਿਨਾ ਸਭ ਘੱਟ ਸੇ ਘੱਟ ਕਯਾ ਥੋੜੇ ਸੇ ਥੋੜੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਗਿਆਨੀ ਕੈਸਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਗਯਾਨੀ ਕੈਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸੁਖੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣੇ ਸੋ ਆਪ ਕੋ ਯਥਾ ਵਤ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ ॥੪॥੩੦॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ ਵਾ ਦਰਗਹ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਮੈ ਪ੍ਰਸਾਣੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੜੇ ਭੀ ਹਟ ਗਏ ਔਰੁ ਜੋ ਜੀਵ ਮਰ ਗਏ ਥੇ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਭਏ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਪੁਨ: ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਮੈ ਮਛੁਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਭਾਵ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਭੀ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾ ਗਯਾਤਾ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਛਲੀ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਅੰਤ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾ ਸਕਤੀ ਹੂੰ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਤੂ ਹੈ ਤੁਝ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਫੂਟਿ ਮਰਾ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੁਝ ਸੇ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਸੀ ਹੂਈ (ਫੂਟਿ) ਟੂਕ ਟੂਕ ਹੋ ਮਰਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਕਬੀ ਬੁੱਧੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਬਯੋਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਗਲਤਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਨਿਕਸਨਾ ਹੈ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਉ ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ ॥

ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈ ਤੋ ਨ ਜਮ ਰੂਪੀ (ਮੇਉ) ਮਲਾਹ ਵਾ ਮਾਛੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਨ ਤਿਸ ਕੀ ਜਾਲੀ ਕਯਾ ਕਾਲ ਫਾਂਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਕੋਈ ਦੁਖ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਸਮਾਲਤਾ ਹੂੰ ਕਿਆ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਭਰਪੂਰਿ ਜਾਨਿਆ ਮੈ ਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਦੂਰਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੀ ਸੁ ਤੇਰੈ ਹਦੂਰਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਮ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੇਰੇ (ਹਦੂਰਿ) ਪਾਸ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਯੋਂਕਿ ਐਸਾ ਅਸਥਾਨੁ ਕੌਨੁ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤੂ ਦੇਖਹਿ ਹਉ ਮੁਕਰਿ ਪਾਉ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਰੈ ਕੰਮਿ ਨ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ॥੨॥

ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਕਯਾ ਸੰਤ ਸੇਵਾਦਿ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਸੇਵਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਜੌ ਤੂੰ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਮੇਰਾ ਦੀਆ ਕਯੋਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਦੇਸ ਸੇ ਭੀ ਬਾਹਰ ਜਾ ਰਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ ॥

ਬਿਆ ਦਰੁ ਨਾਹੀ ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਉ ॥

ਜਿਤਨਾ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਉਤਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਖਾਤਾ ਹੂੰ (ਬਿਆ) ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕੈਦਰਿ) ਕਿਸਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੋ ਏਕ ਏਹੀ (ਅਰਦਾਸ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਇਹ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਰਹੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਰਹੈ॥

ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਦੂਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪੇ ਮੰਝਿ ਮਿਆਨੋੁ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਨੇੜੈ) ਨਿਕਟਿ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਦੂਰ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਮਿਆਨੋੁ) ਬੀਚ ਮੈ ਹੈਂ ਵਾ (ਮਿਆਨੋੁ) ਕੋਸ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਢਕੈ ਸੋ ਕੋਸ ਜੈਸੇ ਤਲਵਾਰ ਕੋ ਮਿਆਨ ਢਕਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪੰਚ ਕੋਸੋਂ ਮੈ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਸੁਣੇ ਆਪੇ ਹੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੋੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਦੇਖਤਾ ਔਰੁ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤੀ) ਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ (ਜਹਾਨੋੁ) ਜਗਤ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੋੁ ॥੪॥੩੧॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਇਹ ਜਗਤੁ ਕੀਆ ਹੈ (ਤਿਸੁ) ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਹੁਕਮੁ ਭਾਵਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਕਮੁ ਹਮ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪਰਵਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨਨੀਯ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥

ਪੁਨ: ਤ੍ਰਿਤੀਯ ਸਬਦੁ ਭੀ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਮੈ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨੁ ॥

ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਨੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਮਨ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ (ਕਹਾ) ਕਜਾ ਕਰੇਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਦਾਨ ਤੋ ਤੁਝ ਦੇਵਨ ਹਾਰਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਹੈ॥

ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਨ ਦੇਈ ਸੋਇ ॥

ਕੀਤੇ ਕੈ ਕਹਿਐ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸੋ ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਦੇਵੇਂ ਔਰੁ ਚਾਹੇ ਨਾ ਦੇਵੈਂ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਕਜਾ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਚੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ॥

ਅੰਧਾ ਕਚਾ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਹਮ ਸਚੁ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਅੰਧਾ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਕੱਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਕਾ ਤੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਾ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਜਾਨੀ ਏਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਮਤੇ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਭੀ ਕੱਚੇ ਪੁਨ: (ਨਿਕਚ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਚੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਚੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮੀ ਔਰੁ ਕਚ ਸੇਂ ਕਚੇ ਮੰਦ ਕਰਮੀਂ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੇ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਆਰਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕੇ (ਆਰਾਉ) ਆਸਰੇ ਸਰਬ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਹੈਂ ਰੁਖ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਬੂਟੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਜਲ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਲਾਦਿ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪਲੇ ਹੈਂ

ਵਾ ਰੁਖ ਜੋ ਬਿਨਾ ਫੂਲ ਪ੍ਰਗਟੇਂ ਔਰ ਫਲ ਲੇ ਆਵੇਂ ਜੈਸੇ ਕਟੈਹਲ ਅੰਜੀਰ ਗੂਲਰਾਦਿ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਫੂਲਨ ਸੇ ਫਲ ਕੋ ਉਪਜਾਵੇਂ ਵਾ ਰੁਖ ਜਿਨ ਕੋ ਫੂਲ ਔਰ ਫਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਬੈਂਤਾਦਿ ਬ੍ਰਿਖ ਜਿਨ ਕੋ ਫੂਲ ਅਰ ਫਲੁ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਹੀ ਧਾਤੁ ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਨਾਉ ॥

ਜੈਸੀ ਜਿਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਨੀ ਕਜਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਥਾ (ਕਰਮ ਨਾਮ ਬਰਨਤ ਸੁਮਤਿ॥)

ਫੁਲੁ ਭਾਉ ਫਲੁ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥

ਜੀਵ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਫੂਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਫਲੁ ਪਾਵਣਾ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਇ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਆਪ ਕਰਮ (ਬੀਜਿ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਆਪੇ ਹੀ (ਖਾਇ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਚੀ ਕੰਧ ਕਚਾ ਵਿਚਿ ਰਾਜੁ ॥

(ਕੰਧ) ਦੇਹਿ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕੱਚੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਰਾਜੁ) ਭੀਤ ਬਨਾਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਰੀਗਰੁ ਭੀ ਕਚਾ ਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਖਿਨ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਅਲੂਣੀ ਫਿਕਾ ਸਾਦੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਜੋ ਬੁੱਧੀ ਹੈ ਸੋ ਅਲੂਣੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲੋਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਿੰਜਨ ਬਿਰਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਭੀ ਫੀਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਿਸੈ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਣੇ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਿਆਈ ਮੈਂ ਲਜਾਵੇਂ ਸੋਈ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਸਾਬਾਸਿ ॥੩॥੩੨॥

ਔਰੁ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੩॥੩੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੫ ॥

ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਅਛਲ ਛਲਾਈ ਨਹ ਛਲੈ ਨਹ ਘਾਉ ਕਟਾਰਾ ਕਰਿ ਸਕੈ ॥

ਸੋ ਮਾਇਆ ਆਪ ਤੌਂ ਅਛਲ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਹੂ ਸੇ ਛਲਾਈ ਨਹੀਂ ਖਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ (ਛਲੈ) ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਕਿਸੀ ਕਟਾਰਾਦਿ ਸਸਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਘਾਤੁ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਮਾਯਾ ਅਛਲੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੈ ਤੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਭੀ ਛਲ ਲੇਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਰਹੈ ਇਸੁ ਲੋਭੀ ਕਾ ਜੀਉ ਟਲ ਪਲੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਲਕੁ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਇਸ ਜੀਵ ਲੋਭੀ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਟਲਪਲੈ) ਪਲ ਮੈਂ ਟਲਕੇ ਕਜਾ ਅਲਸਾਇ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾ ਕੋ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਟਲਕਤਾ ਕਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਕਿਉ ਜਲੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨ:

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬਾਹਰ ਕੇ ਤੇਲ ਸੇਂ ਬਿਨੁ ਦੀਵਾ ਕੈਸੇ ਜਲੇ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹ ਤੇਲ ਤਥਾ ਬਾਤੀ ਕੌਨੁ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਕ ਅੰਧਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੈ ਸੋ ਕਹੋ॥ ਉੱਤਰ:

ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ ॥

ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ ॥

(ਪੋਥੀ) ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਤਥਾ ਪੌਰਾਣਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਕਮਾਈਐ) ਧਾਰਨੁ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਔਰੁ ਉਪਾਸਨਾ ਕੋ ਕਰੀਏ ਏਹਿ ਤੋ ਭਯਾ ਤੇਲੁ (ਭਉ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜੋ ਭੈ ਹੈ ਸੋਈ ਭਈ ਬਾਤੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਮੈਂ ਲਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਭਉ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਣਿ ਜਲਾਈਐ ॥੨॥

(ਸਚੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਜੋ (ਬੂਝਣੁ) ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਆਣਿ) ਲਿਆ ਕਰਕੇ ਏਹ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਕਰੀਏ॥

ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਪੋਥੀ ਪੌਰਾਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਮੁ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪੁ ਏਹ ਤੋ ਹੈ ਤੇਲੁ ਔਰੁ ਭੈ ਰੂਪੀ ਹੈ ਬਾਤੀ ਔਰੁ ਬਬੇਕ ਰੂਪੀ ਹੈ ਅਗਨੀ ਹੇ ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕੁ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ (ਚਾਨਣ) ਰਿਦੈ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੁ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਇਤੁ ਤਨਿ ਲਾਗੈ ਬਾਣੀਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀਆ (ਲਾਗੈ) ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਾਣੀਆ ਜਾਤੀ ਲੇਖੈ ਮੈ ਚਤੁਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਮਕੋ ਸਮਝਨਾ ਵਾ (ਤਨਿ) ਕਯਾ ਸੂਖਯਮ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਾਣੀਆ) ਕਾਨੀਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨ ਕੋ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੀਆ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਵਾ (ਤਨਿ) ਸੂਖਮ ਤਨ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਿਖੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਲਗਣਾ॥

ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸੇਵ ਕਮਾਣੀਆ ॥

ਔਰੁ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਨੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸੁਖੁ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੨੬

ਸਭ ਦੁਨੀਆ ਆਵਣ ਜਾਣੀਆ ॥੩॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਨੇ ਜਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ ॥

ਬੀਚ (ਦੁਨੀਆ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ॥

ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ ॥

ਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਆਦਰ ਸੇ ਬੈਠਨਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ ॥੪॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਬਾਹ ਲੁਡਾਈਐ) ਮਸਤ ਹੋਕੇ ਭੁਜਾ ਝੁਲਾਇ ਕਰਿ ਚਲੀਏ ਹੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਭੈ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਆਪਣਾ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਭਾਇ ॥

ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਇਕਮਨ) ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਰਬਕ (ਇਕ ਚਿਤਿ) ਏਕ ਜੋ ਚੈਤੰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਰੂਪੁ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਬਨਾਰਸ ਵਿਖੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਾਮ ਸੇ ਮਣੀ ਕਰਣੁ ਘਾਟੁ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਭੀ ਅਧਿਕ ਮਹਾਤਮੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਮਨ ਬਾਛਤ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰੁ ਤੀਰਥੁ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਓਹੀ ਪੁਰਸ਼ੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਬੁਝਾਇ) ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਵਰੁ ਪਾਵਣਾ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮਨਚਿੰਦਿਆ) ਮਨ ਇੱਛਤ (ਵਰੁ) ਵਾ ਵਰੁ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਛੇ ਕਿਯਾ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਫਲੁ ਵੁਹ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਧਿਆਈਐ ਨਾਉ ਮੰਗੀਐ ਨਾਮੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਮੰਗੀਏ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਹਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਖਿਆ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਕਾ ਰਸੁ ਕਜਾ ਆਨੰਦੁ (ਚਾਖੁ) ਸ੍ਵਾਦੁ ਲੈ ਵਾ ਪਾਨ ਕਰੁ ਤਬ ਭੋਗੋ ਕੀ (ਤਿਖ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਹਿਜ ਪਦ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨੀ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋ ਨੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੁ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਚੂਕਾ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਜੋ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨ ਕਾ ਅਹੰਕਾਰ (ਚੂਕਾ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਲਾਗਾ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਭਯਾ ਹੈ (ਸਹਿਜ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਧਜਾਨ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਯਥਾ (ਜੇਤਾ ਪੇਖਣੁ ਤੇਤਾ ਧਿਆਨੁ)॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪਾਇਆ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰਬ ਵਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹੀ (ਦਰਗਹਿ) ਪਰਲੋਕ ਵਾ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈ ਮਾਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਵਿਰਲੇ) ਥੋੜੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮਾਰਿ ਕੈ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਤਿਨੋ ਨੈਂ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਿ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨਾ ਨਾਮੇ ਲਗਾ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕਾ ਪਯਾਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਸੇਈ ਸੁਖੀਏ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਜਿਨਾ ਨਾਮੁ ਅਖੁਟੁ ਅਪਾਰੁ ॥੩॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ (ਅਪਾਰੁ) ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ (ਅਖੁਟੁ) ਅਤੋਟ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਚੂਕੈ ਮੋਹ ਪਿਆਸ ॥

ਸੋ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੋਹਿ ਔਰੁ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚੂਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਸੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਕਯਾ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਯਦਯਪਿ (ਘਰੁ) ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਬੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਕਾ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੪॥੧॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚ ਨਾਮੁ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇਂ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੩੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਹੁ ਭੇਖ ਕਰਿ ਭਰਮਾਈਐ ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਪੁਰਸ ਭੇਖ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਮਨਕੇ (ਹਿਰਦੇ) ਬੀਚ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਈ ਮਰਿ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪੁ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਰ ਕਰਕੇ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਰਕਾਦਿ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਬ ਕੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਸਦਾ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸੁ ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਸੋ ਕਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗ੍ਰਹਸਥ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੁ ਔਰੁ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਯਾ ਜਿਤਿੰਦ੍ਰਯ ਰਹਿਨਾ ਓਰ ਭਜਨ ਧਿਆਨ ਸੇਵਾਦਿਕ ਕਰਨੀ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ (ਪ੍ਰਗਾਸੁ) ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਵਿਚਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਜੀਤਿਆ ਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਘਰੈ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਘਰ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾ ਲਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਜੋੜ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਲਖ ਇਸਤਰੀਆ ਭੋਗ ਕਰਹਿ ਨਵ ਖੰਡ ਰਾਜੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਜਾ ਜੇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰੇ ਪੁਨ: ਏਕ ਖੰਡ ਕਾ ਰਾਜੁ ਤੋ ਕਜਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਵਖੰਡੋਂ ਕਾ ਭੀ ਰਾਜੁ ਕਮਾਵੇ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ ॥੩॥

ਤੌ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਟਕਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਕੰਠਿ ਜਿਨੀ ਪਹਿਰਿਆ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰੁ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ ਕਜਾ ਸਦੀਵ ਕੰਠ ਸੇਂ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਓਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਰੀ ਰੂਪੁ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਾ ਪਿਛੈ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਫਿਰੈ ਓਨਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੪॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਰਿੱਧਾਂ ਸਿੱਧਾਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਕੋਂ ਕੁਛੁ ਆਗਜਾ ਕਰੋ ਤਿਨ ਕੋ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਜਾ ਤੁੱਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਚਾਹਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕੁਛੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕੁਛ ਭੀ ਜੀਵ ਸੇ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਲੈ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੫॥੨॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੫॥੨॥੩੫॥

ਪੰਨਾ ੨੭

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਜਿਸ ਹੀ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਕਾ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਰਕਾਰ ਨਾਮੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਜਾ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਜਾ ਸੇਵਾਂਦਿ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਸਭ ਕੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰਜੋਜਨੁ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਜਾ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਦਾਸੁ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੁ ਘਟਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨੀ ਕਜਾ ਹਰੀ ਕਾ ਆਗਜਾ ਮਾਨਨੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਘਟਿ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜਿਸ ਕੈ ਸਚੁ ਵਸੈ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਤਿਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਸਚਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਕਬੀ ਬਿਛੁੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਬਾਸਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸਚੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਤੋ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਪਨਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਸਚ ਰੂਪੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਜਿਸ ਨਉ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੀ ਸਮਝਨਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਵਹੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਏਕੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕੁ ਹਰੀ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਤ਼ਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨਉ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦਯਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਵਾਦ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪੰਡਿਤ ਔਰੁ ਜੋਤਸੀ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰ (ਵਾਦ) ਵਿਰੋਧ ਕਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਤਮਾ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਭਵੀ ਨ ਬੁਝਈ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕੀ ਮਤ ਔਰੁ ਜੋਤਸੀਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਭਵੀ) ਬੇਮੁਖ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਰੂਪੀ (ਵਿਕਾਰੁ) ਰੋਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਨ ਬੁਝਈ) ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭਰਮਦੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਸੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਪੜੇ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਭ੍ਰਮਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਤਿਨਕੋ ਭੀ ਕਿਆ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕੁਛੁ ਤਿਨ ਕੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਗਤ਼ਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਭੋਗੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗਾਖੜੀ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤੀ (ਗਾਖੜੀ) ਕਠਨ ਹੈ ਸਿਰ ਦੀਜੈ ਕਿਆ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ (ਆਪੁਗਵਾਇ) ਸਿਰ ਦੇਨੇ ਕੇ (ਆਪੁ) ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਤ਼ਾਗ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੀਸ ਦੇਨੇ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲਹਿ ਤਾ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਸੇਵਾ ਪਵੈ ਸਭ ਥਾਇ ॥

ਐਸੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ (ਥਾਇਪਵੇ) ਸਫਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪਾਰਸ ਕੋ ਪਰਸਨੇ ਕਰ ਲੋਹੇ ਸੇ ਕੰਚਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਰਸ ਨਹੀ ਬਨਤਾ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪਾਰਸ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪਰਸਨੇ ਸੇ ਸਿਖੁ ਭੀ ਪਾਰਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ (ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ) ਜੋਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਿਖ ਕੀ ਜੋਤਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਰੂਪ ਕੇ ਗਯਾਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਿਖ ਭੀ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਾਮਰਥੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਸੇ ਬਿਸੇਸ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਮਨ ਭੁਖਾ ਭੁਖਾ ਮਤ ਕਰਹਿ ਮਤ ਤੂ ਕਰਹਿ ਪੂਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬਾਣੀ ਮਤਿ ਕਰੁ ਕਿ ਮੈਂ ਭੂਖਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਭੂਖਾ ਹੂੰ ਅਰ ਨਾ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਫਰੀਆਦੁ ਕਰੁ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜਿਨਿ ਸਿਰੀ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂੰਨੀ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ (ਸਿਰੀ) ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭੀ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਨਿਰਭਉ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਸਭਨਾ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਰਭਉ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਹੀ ਦਇਆਲ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੀਐ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੫॥੩॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਬੁਝੀਐ) ਪੂਛੀਏ ਸੋ ਕੈਸੇ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰੋ ਤਬ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥੩॥੩੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ (ਮੰਨਿਆ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਾਲਾਹਿ ਸਚੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੱਤੀਓਂ ਨੇ ਸੱਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ (ਤਾਸੁ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਜੋ ਗੁਣਾਂ ਕਾ (ਤਾਸੁ) ਤਾਸੁ ਨਾਮ ਕਾ ਚੈਕ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤਦ ਵਤ ਲਖਣਾ ਸੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਐਸੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ਈਸਰ ਰੂਪ ਜੋ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਚੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਨਿਰਮਲੇ) ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ (ਜਾਸੁ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਿਰਦੈ ਜਿਨ ਕੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਹੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਧਯਾਨੁ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੈਂ (ਤਿਤੁ ਘਟਿ) ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਧਿਆਇ ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ਪਰੰਤੂ ਆਦਿ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੇਂ ਸ਼ੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੂ ਦੁਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਦੇਖਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਹਰੀ ਕੋ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖਹੁ ਜੋ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਜਿਨੀ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਦੇਖਹਿ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਗੁਣ ਤਿਨ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਅਉਗੁਣਵੰਤਿਆ ਦੂਰਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਬੀਚ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਅਵਗੁਨ ਵੰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਖਯਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਣ ਤੈ ਬਾਹਰੇ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਦੇ ਝੂਰਿ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਝੂਰ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੈ ਸੋ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਯਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਤਨੁ ਪਾਪੋਂ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕੂੜਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਸੁ ਬਿਖੈ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਨੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਰੰਗੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਾਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਕੀ ਬੂੰਦੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹਿ ਭੀ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਖੀਣਤਾ ਰੂਪੀ ਬੂੰਦੋਂ ਕਰਕੇ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖ ਸੇਸ ਰਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਪੜਾ ਰੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈ ਓਹੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਔਰੁ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੨੯

ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਇਉਂ ਜੀਉ ਐਸਾ ਕੁਬੁੱਧੀ ਹੈ ਅਮੋਲਕੁ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਗਿ ਖਿਸਿਐ ਰਹਣਾ ਨਹੀ ਆਗੈ ਠਉਰੁ ਨ ਪਾਇ ॥

ਈਹਾਂ ਆਧਾਰ ਲੱਛਨਾਂ ਸੇ ਪਗ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਸਰੀਰ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਚਰਨੁ (ਖਿਸਿਐ) ਚਲਾਇਮਾਨੁ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਦੇਹਿ ਕੀ

ਬਿਵਸਥਾ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈ ਆਗੇ ਜੀਵ ਕੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਂ ਬੇਮੁਖ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ (ਆਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਠਉਰ) ਉਤਮ ਜਗਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਓਹ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਵਹੁ ਮਾਨੁਖੁ ਜਨਮੁ ਕਾ ਸਮਾ ਉਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹਾਥ ਆਵਤਾ ਅੰਤ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਐਸੇ ਉਤਮੁ ਜਨਮੁ ਕੋਂ ਜਿਸ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਸ੍ਵਰਗਬਾਸੀ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਜਰਥ ਕਯੋਂ ਖੋਇ ਦੀਆ ਯਥਾ (ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਸਿਮਰਹਿ ਦੇਵ। ਸੋ ਦੇਹੀ ਭਜਿ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵ)॥

ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਉਬਰੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੪॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੈ) ਬਚਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸਭ ਕਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਕਯਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰੁ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰੁ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਯਾ ਉਸ ਸੇ ਘੱਟ ਹੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਸੇਵ ਪਈ ਤਿਨ ਥਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਥਾਇ ਪਈ) ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਯਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਮਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਰਾਗੋਂ ਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਹੈ ਜਿ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੫॥੪॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸਚੁ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥੪॥੩੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਔਰੁ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਤਿਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰਿ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ (ਉਜਲੇ) ਕਲੰਕ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਯਾਰ ਸਹਿਤ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਈਏ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਅੰਤਰ ਸੇ ਧੋ ਕਰਕੇ (ਕੱਢੇ) ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਜਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਲਾਗੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਔਰ ਵਹੁ (ਦੂਜੇ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਸੇ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਪੀਛੇ ਭੀ ਨਰਕ ਕੇ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀਟ ਥੇ ਔਰੁ ਅਬ ਭੀ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਬੀ ਗਰਭ ਵਾ ਨਰਕ ਰੂਪੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ ਹੀ ਮਿਲੇਂਗੇ॥੨॥

ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਚਲਹਿ ਸਤਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁਲੁ ਉਧਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ (ਧੰਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸ ਨਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਧਿਆਂਵਦਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ (ਰਜਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਵਿਚਹੁ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕੇ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਓਇ ਅੰਦਰਹੁ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਅਰਥਾਤ ਉੱਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚੇ ਪੁਰਸ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੪॥੫॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੂਏ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਪਰਵਾਣੁ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੩੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਹੈ ਗੁਰ ਪੂਛਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰਕੇ (ਵਾਪਾਰੁ) ਤਿਸ ਕਾ ਦੇਨ ਲੇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰਵਨੁ ਔਰੁ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਖਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਤਿਸੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦੇ ਕੀ ਸਲਾਘਾ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਅਤੁਟੁ ਭੰਡਾਰੁ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨੇਸ੍ਰੀ ਐਸੇ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਮਾਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ

ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਤੋਟ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਸਮਝਾਇ ॥

ਏ ਮਨ ਆਲਸੁ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸੁ ਮਨਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਜਾ ਆਲਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰੁ॥੧॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

(ਹਰਿ ਭਗਤਿ) ਹਰ ਏਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਆ ਜੋ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਸ੍ਰੀ ਜਪ ਸਾਹਿਬ 'ਸੁਣਿਐ' ਕੀ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਹਰ ਏਕ ਜੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਆਰਤ ਭਗਤੀ ੧, ਜਗਜਾਸਾ ਭਗਤੀ ੨, ਅਰਥਾ ਅਰਥੀ ਭਗਤੀ ੩, ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ੪, ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਤੋ ਸੇਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਆਰਿਤ ਭਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਮਿੱਤ ਕਰੇ ਸੇ ਜਗਜਾਸਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ਪੁਨ: ਧਨ ਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਸੁਖੋਂ ਨਮਿੱਤ ਕਰੇ ਸੋ ਅਰਥਾ ਅਰਥੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਗਜਾਨੀ ਭਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਜਾ ਅਪਨਾ ਆਪ-ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਝ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਭੇਦ ਭਗਤਿ ਹੈ। ਏਹਿ ਜੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਇਨਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਜਾਨੀ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਕੋ ਬਿਸੇਸ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ।

ਪਾਖੰਡਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਦੁਬਿਧਾ ਬੋਲੁ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪਾਖੰਡ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਖ੍ਵਾਰੁ ਹੀ ਹੋਨਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਰਲਾਇਆ ਨਾ ਰਲੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕ ਬੀਚਾਰੁ ॥੨॥

ਬਿਬ ਨਾਮੁ ਦੋ ਕਾ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਜੀਵ ਔਰੁ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਬਿਬੇਕ) ਸੱਤਾਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਲਾਇਆ ਹੂਆ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਰਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲੁ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਹਰਿ ਆਖੀਐ ਜੋ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਕਥਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ (ਉਰਿ) ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੇ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਆਗੈ ਧਰੇ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ॥

ਔਰੁ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਅੰਤਰ ਸੇਂ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਲਗਾਵੇ ਪੁਨ: ਤਨ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਆਗੈ ਧਰੇ) ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾਵੈ ਏਹੀ ਆਗੇ ਧਰਨਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੁ ਅਰਥਾਤ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਸੁ ਧੰਨਜ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਕਰਤਬਜ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਜੀਤਿ ਭਈ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮੈ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਵਾ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਜੋ ਹੈ ਗਜਾਨੁ ਸੋ ਜਬ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ

ਬਿਨਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪੁਨ: ਰਿਦੇ ਸੁਧ ਹੁਏ ਬਿਨਾ ਗਜਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰੁ ਗਜਾਨੁ ਬਿਨਾ ਸ੍ਰੂਪੁ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੨੯

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਤਰਸਦੇ ਜਿਸੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਆਇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੁਨੀਓਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖ ਸ੍ਰੂਪ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੬॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦੀਵ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੩੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਸਾਗਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਰਚੈ ਹਰਿ ਸਚ ਸਿਉ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਕਰਕੇ ਸੱਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚ ਜਾਵੇ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਤੌ ਸੁਖ ਸ੍ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਜਗੁ ਦੁਖੀਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਸੁਖੁ ਲਹਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹਰੀਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੇਂਗੇ ਤਬੀ ਸੁਖਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੧੫॥

ਸਾਚੇ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗਈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਨ ਸੱਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੀਐ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ਬਲਾਇਆ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂਨੈ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਪ੍ਰੰਚਡੁ) ਅਤੀ ਤੇਜ ਵਾਲਾ ਦੀਪਕੁ (ਬਲਾਇਆ) ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰੁ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ। ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੇ ਮਲੁ ਭਰੇ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਐਸੇ ਮੈਲੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ।

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਤਕ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਖੁਆਰੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਾਤੁਰ ਬਾਜੀ ਪਲਚਿ ਰਹੇ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥੩॥

ਏਹੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ (ਧਾਤੁਰਬਾਜੀ) ਨਸ਼੍ਰ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਬਾਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਜਾਲ ਕੀ ਬਾਜੀ ਵਤ ਨਾਸੁਵੰਤੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ (ਪਲਚ) ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਨ (ਉਰਵਾਰੁ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਨ (ਪਾਰ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੀ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪੁਨ: ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਜਪ ਤਕ ਸੰਜਮਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਪੁਨ: ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਦਾ ਹੀ ਏਕ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥੪॥੭॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨਿ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ॥੪॥੭॥੪੦॥ ਪੁਨ: ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਪੂਰਵਕ ਗੁਰੁਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪਿਆ ਬੈਰਾਗੁ ਉਦਾਸੀ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨਮੁਖੁ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੋਹੁ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਬੈਰਾਗ ਹੋ ਕਰ ਉਦਾਸੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਬੈਰਾਗ ਹੀਨ ਮਨਮੁਖੁ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਦੀਵ ਹੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਭੀ ਖੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਈਐ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੈਂ ਅੰਤਰ ਸੇਂ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਨਿਵਾਰ ਦਈ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਫਿਰ ਉਦਾਸੀਨ ਕੈਸੇ ਰਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਹਿਨਿਸਿ ਪੂਰਿ ਰਹੀ ਨਿਤ ਆਸਾ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਮੋਹੁ ਪਰਜਲੈ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਏਹਿ ਜੋ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮੋਹ ਕੋ ਜਲਾਵੇਂਗਾ ਤਬ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਸਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਤੇ ਮੋਹੁ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਆਸਾ ਆਦਿਕ ਭੀ ਸਾਥ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਯਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਬਿਗਸੈ ਹਰਿ ਬੈਰਾਗੁ ਅਨੰਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਰਿਦੇ ਸੇਂ ਖਿੜ੍ਹੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਕਬੀ ਇਸਟ ਔਰ ਅਨਿਸ੍ਟ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕਰ ਹਰਖ ਔਰੁ ਸੋਕਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜਗਤ ਸੇਂ ਤੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬੈਰਾਗੁ ਭਯਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਚੰਦੁ ॥

ਪੁਨ: ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਰਾਤਰੀ ਸੇਂ ਦਿਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸ੍ਟ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੀ ਨਿਸਚਿੰਤਤਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਅਨੰਦੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਡੇ ਉੱਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਤਬ ਨਿਸਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੋ ਸਾਧੂ ਬੈਰਾਗੀ ਸੋਈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮ (ਸਾਧੂ) ਸਾਧਨਵਾਨੁ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਾਗਿ ਨ ਤਾਮਸੁ ਮੂਲੇ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਵਾ (ਮੂਲੇ) ਵਿਦ੍ਯਾ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਤੇ ਕਿਸੀ ਬਾਸਨਾ ਤਥਾ (ਤਾਮਸੁ) ਤਮੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਬਿਕਾਰ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਲਾਗਿ) ਲੇਸ ਨਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਆਸਾ ਤਥਾ ਤਾਮਸਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਲੇਸ ਭੀ ਨਿਰਮੂਲ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿੰਚਿਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਇਨ ਸਰਬ ਉਪਾਧੀਓਂ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਤੋ ਏਕ ਅਗਯਾਨੁ ਹੀ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਨਸ੍ਟ ਭਯਾ ਤਬ ਵਾਸਨਾਦਿ ਕਹਾਂ ਰਹੀ ਕਿੰਤੂ ਨਿਰਮੂਲੁ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸਨੈ ਦੇਹੋ ਹੰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਗੁਰੂ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆ ਅਘਾਏ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਹਰਿਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਾਵ ਮਨਾਦਿਕ (ਅਘਾਏ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਕਿਨੈ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਤੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਬੈਰਾਗਿ ॥

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਨੇ ਬੈਰਾਗੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸਤਗੁਰੁ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਲਾਗਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ (ਸਤ) ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਸਭ ਸੇ ਜੋ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਅਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਲਗਿ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰੰਗਾਏ ਬਿਨੁ ਭੈ ਕੇਹੀ ਲਾਗਿ ॥੪॥੮॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਧਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਚਤੁੱਸਟੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਗੁਰਾਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਅੱਛਾ ਰੰਗੁਫਟਕੜੀ ਆਦਿ ਲਾਗ ਸੇ ਚੜਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸੀ ਲਾਗ ਲਗੇ ਹੈਂ? ॥ਉਤਰੁ॥ (ਬਿਨੁਭੈ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਨਾਮ ਰੰਗ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੁ (ਕੇਹੀ) ਕੈਸੀ ਲਾਗ ਹੋਨੀ ਥੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋਈ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕੀ ਲਾਗ ਹੈ॥੪॥੮॥੪੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਘਰ ਹੀ ਸਉਦਾ ਪਾਈਐ ਅੰਤਰਿ ਸਭ ਵਥੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸੁਭ ਗੁਨਾ ਰੂਪੁ ਸਰਬ ਬਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪਹਿਲੇ ਸਭ ਵਸਤੁ ਭਾਵ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇ ਤਬ (ਘਰ) ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਨਾ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਗਜਾਨਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਅਖੁਟੁ ਹੈ ਵਡਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸਕਾ ਤੋਟਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਐਸਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਜਿ ਨਿੰਦਾ ਹਉਮੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੩੦

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਔਰੁ ਦੇਹਿ ਵਿਸੈ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਔਰੁ ਜੋ ਜਾਤੀ ਗੁਨ ਰੂਪਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਹੰਕਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ (ਹਰਿ ਜੀਉ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰੁ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥

(ਹਲਤਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ (ਪਲਤਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਧਜਾਨ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰ ਹੀ ਵਿਚਿ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੁਵਾਨੋਂ ਨੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਘਰ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰਹਿ ਮਥੇ ਤਿਨ ਕਾਲੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ (ਕਾਲੇ) ਕਲੰਕ ਸਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖ ਕਮਾਵਦੇ ਨਿਤ ਜੋਹੇ ਜਮ ਜਾਲੇ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਦੁਖੁ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਭੀ ਨਿਤ ਹੀ ਵਾਸੀ ਲੇ ਕਰ ਭਾਲ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਦੇਖਨੀ ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਪਰਜਾਲੇ ॥੩॥

ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੋ ਕਜਾ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਸੁਪਨਾ ਭੀ ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਰੂਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਪੂਰਬ ਦ੍ਰਿਸਟ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਕਬੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਗੀ ਜਬ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖੁ ਦੇਖੇਂਗੇ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ (ਪਰਜਾਲੇ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰੇਇ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਵਈ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਇ ॥

ਤਿਸੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਜਿਸਕੋ ਜੋ ਦੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥੪॥੯॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੯॥੪੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਸਚੁ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਵਹੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੁ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੂਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਬ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪੁਰਸੁ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕਰੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨੁ ਕੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਇਹੁ ਮਨੁ ਧਾਵਤੁ ਤਾ ਰਹੈ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੌਂ ਇਹੁ ਮਨੁ ਧਾਵਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਹਲੀ ਪਾਵੈ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੁ (ਥਾਉ) ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਤਿਸ ਨਉ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਜੋ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੂਛਮੁ ਹੈ ਸੋ ਅਗਜਾਨ ਸਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਨ ਇਸ ਲੋਕ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਠੌਰ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਜਗਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਉਦਾ ਫਿਰੈ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈਂ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੇ ਐਸੇ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂੰਨ ਗ੍ਰਹ ਮੇਂ ਕਊਆ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਕਲਪਨਾ ਕਰਤਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਖਿਆ ਅੰਧੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰ ॥

ਔਰੁ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਰਚਿਤ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਬਦਿ ਸਪਰਸ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਜੋਂ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿਕਾ ਗੁਬਾਰੁ ਅਤ੍ਯੰਤ ਗਾਢਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਲੋਭੀ ਅਨ ਕਉ ਸੇਵਦੇ ਪੜਿ ਵੇਦਾ ਕਰੈ ਪੂਕਾਰ ॥

ਲੋਭ ਕਰ ਗ੍ਰਸਤ ਜੋ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਉੱਤਰੁ ॥ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਪੜਿ ਵੇਦਾ) ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ ਕੇ ਭੀ ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਯਾ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਪੜੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਯਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਅੰਦਰਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥੩॥

ਔਰੁ ਵਿਸੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ (ਪਚਮੁਏ) ਜਲ ਮੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨ (ਉਰਵਾਰੁ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ ਨ (ਪਾਰੁ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ॥

(ਜਗਤਿ ਪਿਤਾ) ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾਦਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ ਅਚੇਤੁ ਹੈ ਸਭ ਬਧੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥

(ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੂ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਜਾ (ਅਚੇਤੁ) ਅਗ੍ਯਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜਮ ਕੀ ਔਰੁ ਕਾਲ ਕੀ ਬੰਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਨ ਕੋ ਲੇਨੇ ਕੋ ਜਮੁ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰੁ (ਕਾਲਿ) ਸਮ੍ਯ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਉਬਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੪॥੧੦॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਜਮ ਔਰੁ ਕਾਲ ਸੇਂ ਬਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥੪੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਉਥਾ ਪਦੁ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਚੌਥਾ ਪਦੁ ਜੋ ਤੁਰੀਯ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗ੍ਰਤਿ ਪੁਨ: ਸੁਪਨ ਔਰੁ ਸੁਖੋਪਤਿ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਸਾਖੀ ਜੋ

ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਰਜੋ ਗੁਨ ਸੇਂ ਮਾਨੁਖ ਔਰ ਤਮੋ ਗੁਨ ਸੇ ਅਸੁਰ ਤਥਾ ਨਾਗਾਦਿ ਔਰੁ ਸਤੋ ਗੁਨ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਏਹਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਂਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਾਇਅਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪਰਪੰਚ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੋਤੈ ਜਿਨ ਕੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬ ਸੰਚਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਪੋਤੈ) ਖਜ਼ਾਨੇ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਬਿਸੇਸ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਚੋ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਣਾ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ (ਸਚੁ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਹਾਉ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੁ ਵਾ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਹਾਉ) ਬੀਜੁ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਪੁ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪੁ ਔਰੁ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਸਬਦਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ (ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ) ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਚਰਣੀ ਲਗਾ ਚਲਾ ਤਿਨ ਕੈ ਭਾਇ ॥

(ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇਂ ਲਾਗਉ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਇ ਆਗ੍ਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲਉ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰੁ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜਿਦੂ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਗ੍ਯਾਨਵਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਲੋੜਿ) ਢੂੰਢ ਲੇਵੋ (ਜਿਦੂ) ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਓਹੁ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥

ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੈ ਸੁਖਿ ਵਸੈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਪੁਨ: ਜੀਵ (ਅਸੁਰ) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕੋ (ਸੰਘਾਰੈ) ਨਾਸੁ ਕਰੇ ਔਰੁ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕਾ ਤ੍ਯਾਗੁ ਕਰੇ ਤਬ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੇਹਾ ਸਤਗੁਰੁ ਕਰਿ ਜਾਣਿਆ ਤੇਹੋ ਜੇਹਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਸਹਸਾ ਮੂਲੇ ਨਾਹੀ ਭਾਉ ਲਾਏ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਏਹੁ ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੀ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸੁ ਇਸ ਮੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੪॥੧੧॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੋਨੋ ਏਕ ਰੂਪੁ ਹੀ ਹੈਂ ਕੇਵਲ ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੇਦੁ ਹੈ॥੪॥੧੧॥੪੪॥

ਪੰਨਾ ੩੧

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛੋਡਿ ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਾਣੇ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਵਿਡਾਣੀ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਬਿਖਜਾ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਕਰ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਪੂਰਣ ਅਰਥ (ਵਿਡਾਣੀ) ਪਰਾਈ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣਾ ਧਰਮੁ ਗਵਾਵਹਿ ਬੂਝਹਿ ਨਾਹੀ ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈਂ ਵਰਨਾਸ੍ਰਮ ਕਾ ਧਰਮੁ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਾ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਧਰਮੁ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਹਿ ਬੂਝੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਅਨੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਸ ਦਿਨ ਅਪਨੀ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਬਿਤੀਤ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਨ ਚੇਤਹੀ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ॥੧॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ (ਅੰਧੇ) ਅਗਿਜਾਨੀ ਹੈਂ ਯਾਤੇ (ਨ ਚੇਤਹੀ) ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਜਾ ਬਸਤੂ ਹੂੰ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕਜਾ ਬਸਤੂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜਲ ਡੂਬ ਮਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਸਭੁ ਮਿੱਥਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਜੋ ਪਦਾਰਥੁ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਨਾ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮਿਥਜਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾ ਜਲੁ ਰਜੂ ਮੈਂ ਸਰਪੁ ਇਤਜਾਦਿ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਹੈਂ ਸੋ ਕੇਵਲ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲ ਅਨਹੋਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਗੁ ਭਟਕ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਰੱਜੂ ਕੇ ਸਰਪ ਕਾ ਭੈ ਮਾਨ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਪੁਰਸੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸੁ ਮਿਥਜਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਬੰਧਾਇ ਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜਲ ਕੇ ਡੂਬ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਤਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਬਿਸਰਿ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਦੁਸਟੀ ਪਾਈ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਜਾਲੀ ਪੁਰਸ ਕੇ ਪਾਦਰਥ ਝੂਠੇ ਕੇਵਲ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਰੀਰੁ ਭੀ ਦੇਖਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਛਲ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦੁਸ੍ਟਤਾਈ ਪਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਨਾ ਔਰੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਕਰ ਜਾਨਾ ਐਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੨॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜੋ ਜੋਤਿ ਕਜਾ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਸੇ ਵਾ ਦੁਖ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤਿ ਸੁਖਾਲੀ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤੀ ਸੁਖਾਲੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕੇਵਲ ਆਗਯਾ ਹੀ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਕਯਾ ਹੈ (ਜੋ ਇਛੈ) ਕਯਾ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਇਨ ਮੈਂ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਤਪੁ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਜਤੁ ਸਤੁ ਤਥਾ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੩॥

ਤਬ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਔਰੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੱਚੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥੪॥੧੨॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਕੇ ਤੱਤਵੇਤਯੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗਯਾਨਵਾਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੪੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਜਿਉ ਦੋਹਾਗਣਿ ਤਨਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਕਮਾਵਨੇ) ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਦੋਹਾਗਣਿ) ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਣਾਦਿ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨੇ ਸਬ ਬਯਰਥ ਹੈਂ॥

ਸੇਜੈ ਕੰਤੁ ਨ ਆਵਈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਦੁਹਾਗਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਵ੍ਰਹ ਪਰ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਭ੍ਰਸਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਈ ਨਾ ਦੀਸੈ ਘਰੁ ਬਾਰੁ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਭੀ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਔਰੁ (ਬਾਰੁ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਕਾ ਸਤਸੰਗੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਤਸੰਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਇਕ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨੁ ਕੋ ਏਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਠਾ ਬੋਲਹਿ ਨਿਵਿ ਚਲਹਿ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਭਤਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਚਲਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਚਾ ਔਰੁ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਿੱਤਯ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮ ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਹੇਤੁ ਅਪਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਾ ਭਾਗੈ ਕਾ ਉਦਉ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਜੱਗਯਾਸੂ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਉਦੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਹੁ ਦੁਖੁ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਸੁਖੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਤਬ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਕਾਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਇਸੀ ਰਾਗ ਮੈ ਮ: ੧ ਸ: ੨੩ ਮੈਂ ਖੋਲ ਕਰਿ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਦੁਖੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਲੋਕ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਸਹਜੇ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਪੁਰਸੁ (ਸਹਜੇ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਨ ਪੀਆ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਲੇਖੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਕੋ ਖੋਇ ਕਰ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਚਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੪॥੧੩॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੪੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਾ ਪਿਰੁ ਜਾਣੈ ਆਪਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਗੈ ਧਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਆਪਣਾ ਜਾਨੇ ਭਾਵ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰੇ ਔਰੁ ਮਨੁ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੀਆ ਸੇਈ ਕਰਮ ਕਰੇਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਰਮ (ਸੁਹਾਗਣੀ) ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਮ ਜਗਜਾਸੂ ਭੀ ਕਰੇ॥

ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਸਾਚੁ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੧॥

ਤਬ ਸੱਚੀ ਬਡਾਈ ਅਚਲ ਪਦਵੀ ਦੇਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਸੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗਜ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ (ਗੁਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਕਾਮਣਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮਣਾ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨੀਦ ਨ ਆਵਈ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਤਿ ਰੂਪੀ ਨਿੱਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਪਿਰੁ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਜਰਥ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਤਾਇ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੨

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਜਗੁ ਫਿਰੀ ਨਾ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਨਾਲਿ ॥

ਔਰੁ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਫਿਰਿ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਧਨ ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਔਰੁ (ਸੰਪੈ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਹੈਂ ਏਹਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੀ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਈ ਸਭ ਬਾਧੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥

(ਅੰਧੀ) ਅਗਜਾਨ ਯੁਕਤ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ ਯਾਂ ਤੇ ਸਭ ਜਮ ਔਰੁ ਕਾਲ ਕਰ ਬਾਧੀ ਹੂਈ ਹੈ।

ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੈ (ਸਮਾਲਿ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਨਾਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵ ਭੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪੁ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਸਨਾ ਰਸਨ ਰਸਾਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਔਰੁ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਭੀ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਰਸ ਤੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਰਸੋਂ ਮੈ (ਨ ਰਸਾਇ) ਨਹੀਂ ਰਸੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜੋ ਹਰਿ ਧੁਰਿ ਛੋਡਿਆ ਲਾਇ ॥੪॥੧੪॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਦਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਲਗਾ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਵੇਤਾ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜੋ ਆਨੰਦੁ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਕਬੀ ਸੋਕੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੪੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਭਗਤਿ ਕੀਜੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਸਬ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਮਿਲਾਏ ਬੂਝੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਜਬ (ਆਪੈ ਆਪੁ) ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਸਿਖ ਕੋ ਮਲਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੁ ਸਿਖੁ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਭਗਤਿਹੀਣੁ ਕਾਹੇ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀਨੁ ਪੁਰਸੁ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਕਾਹੇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਨੈ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਯਾਂ ਤੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਜਗਜੀਵਨੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ (ਜਗ ਜੀਵਨ) ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜਬ ਗਜਾਨ ਕੀ (ਬਖਸਿ) ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਏ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਏਹ ਜੋ (ਜੀਅ) ਸਥੂਲ ਜੀਵ ਔਰ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਹੈਂ ਇਨ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕਜਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇਂ ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਵਡਾਈ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹਿ ਲੋਭਾਣਾ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁੱਤ੍ਰਾਦਿ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਟੰਬੁ (ਚਲਦਿਆ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਦੀ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਵਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਭੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅਮੋਲਕੁ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਖਾ ਮੀਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰੁ ਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਿਤ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਸੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰੁ ਕਹਿ ਸੁਨਾਈਏ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਖਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤਰੰਗ ਔਰ ਬਹਿਰੰਗ ਹੈਂ ਵਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਅੰਤ ਕੇ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਣੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਆਪੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਅਪਨੇ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕਹੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਤਥਾ ਸਮੀਪੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇਂ ਬਿਨਾ (ਆਪੁ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰੁ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਦਾਤਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

(ਹਰਿ ਜੀਉ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ) ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੧੫॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਦੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਅਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੪੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਧਨੁ ਜਨਨੀ ਜਿਨਿ ਜਾਇਆ ਧੰਨੁ ਪਿਤਾ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਤਾ ਨੈ ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਧੰਨਜ ਹੈ ਪੁਨ: ਪਿਤਾ ਭੀ ਧੰਨ (ਪਰਧਾਨੁ) ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧਾਰਣ ਸਰਬ ਗੁਰੂ-ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨੁ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਵਿਚਹੁ ਗਇਆ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਾ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ (ਗੁਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਦਰਿ ਸੇਵਨਿ ਸੰਤ ਜਨ ਖੜੇ ਪਾਇਨਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਦਾ (ਖੜੇ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸੰਤ ਜਨ) ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਜੋ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ) ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਮੁਖਿ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੁ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸਰੀਰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨੁ ਭੀ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਮਨੁ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਾਹਿਰ ਮੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਧਾਵਤਾ

ਥਾ ਸੋ ਹਟ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਆ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਰੰਗੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਭਏ ਹੈਂ (ਸਾਲਾਹੀਐ) ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕՋੋਂਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਰਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਨ ਵਿਛੁੜਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਯਾਤੇ ਸੱਚ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਛੁੜਿ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਕਬੀ (ਨਜਾਇ) ਜਨਮਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥ ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋਈ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮੇਲਿਅਨੁ ਸਤਗੁਰ ਪੰਨੈ ਪਾਇ ॥

ਹਮ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੈ ਅਪਨੈ (ਪੰਨੈ) ਪੱਤ੍ਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪ ਦਫਤ੍ਰ ਮੈ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪੰਨਾ ਨਾਮੁ ਪੱਤ੍ਰੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਫਤ੍ਰ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਰਾਇਸੀ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋਈ (ਕਾਰ) ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਵਾਏਗਾ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਭਧ ਅਨੁਸਾਰ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਭੀ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਥਾ ਔਰੁ ਅਬ ਭੀ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਕਰਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਅਰੁ ਤਨੁ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿ ਰਹੈ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਅਹਿਨਿਸ) ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਿਰਭੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵਿਰਹੇ) ਜਪਿ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰ ॥੪॥੧੬॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਭਗਤਜਨ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਅਪਾਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੬॥੪੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੋਵਿਦੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਗੋ) ਵੇਦ ਵਾਕਜ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਜੋ ਜਾਨਿਆ ਜਾਵੇ ਐਸੇ ਜੋ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ (ਗੋ) ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਜੋ (ਵਿੰਦ) ਜਾਣੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੇ ਸੋ ਗੋਵਿੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਅੰਤੁ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਨ ਪਾਈਐ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

(ਕਥਨੀ) ਜੋ ਕਥਾ ਕਰਨੀ ਔਰੁ (ਬਦਨੀ) ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਵਿਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਵਾ ਕਥਨੀ ਕਹਾਨੀ ਜੋ ਬਦਨ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚਾਤੁਰੀ

ਪੂਰਬਕ ਕਪੋਲ ਕਲਪਤ ਵਾਦੁ ਕਰਨਾ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਰ ਸੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੩

ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਦ ਭੈ ਰਚੈ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਚੇ) ਮਿਲ ਜਾਏ ਤਬ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਬੂਝੇ ਬਿਨਾ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ (ਖੋਇ) ਗਵਾਵਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਤਿਨੀ ਸਾਦੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਚਾਖੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਚਾਖਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਭੀ ਤਿਨੁ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ (ਬਿਨੁਚਾਖੇ) ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੀਵਤ ਹੂ ਪਰਵਾਣੁ ਭਇਆ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਪੀਵਤ) ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣ) ਸਫਲ ਹੋ ਗਯਾ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਪਰੀ ਪੂਰਨ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਨਾਮ ਕਰ ਅਭੇਦੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਤ ਪਾਈਐ ਹੋਰੁ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੋ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੋਰੁ ਕੁਛ ਉਪਾਉ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਵਣ ਵਾਲੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਤਿ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਪਾਇ ॥

ਦਾਤਿ ਤੋ ਦੇਵਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿਸ ਦਾਤਿ ਕੀ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਕੀਤੋਨੁ ਤੇਹਾ ਹੋਆ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਕੀਆ ਅਬ ਫਲ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲੁ ਆਗੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਗਾ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਈਸ੍ਵਰ ਤੋ ਬਿਖਮ ਨ੍ਰਿਘਿੰਨ ਦੋਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਿਰਮਲੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮਾਦਿ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਮੁਖ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਸਾਧਨ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕੀਏ ਜਾਵੇਂ ਤੋ ਉਨਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਾਦਿ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਹੰਕਾਰਾਦਿ ਮਲ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅਤਯੰਤ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਨੇ ਕਰ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਹੀ ਰੰਗਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੧੭॥੫੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਾਨੁਵਾਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਰੰਗਿ) ਸ੍ਵਰੂਪਾਨੰਦ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ (ਵਰਤਦਾ) ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੫੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਾਂਇਆ ਸਾਧੈ ਉਰਧ ਤਪੁ ਕਰੈ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਜੋ (ਕਾਂਇਆ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਾਧ ਲੈਨਾ ਕ੍ਯਾ ਕ੍ਰਿਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਧੀਨ ਕਰ ਲੈਨਾ ਹੈ ਔਰ (ਉਰਧ) ਉਚੇ ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਊਪਰ ਕੋ ਭੁਜਾ ਉਠਾ ਕਰ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਪਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਮ ਜੇ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਨ ਕਬ ਹੀ ਪਾਇ ॥

ਆਤਮ ਸਬਦ ਵਾਚੀ ਮਨ ੧, ਬੁਧੀ ੨, ਚਿਤੁ ੩, ਹੰਕਾਰੁ ੪, ਜੀਤ ੫, ਸੁਭਾਵ ੬, ਸਰੀਰੁ ੭, ਪਰਮੁ ੮ ਹੈਂ ਇਨਮੇ ਸੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਆਤਮਾ ਕੇ ਲੀਏ ਕਰਮ ਹੋ ਸੋ ਅਧ੍ਯਾਤਮ ਕਰਮ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸੁਖ ਨਮਿਤ ਜਪੁ ਤਪੁ ਤਥਾ ਤੀਰਥਾਦਿਕ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਸਬ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਨ ਕਰਨੇਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਸੁੱਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਨਸਟੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਜੁ ਸਤਗੁਰ ਸਰਣਾ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਛੁਟੀਐ ਬਿਖੁ ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਤਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਥਨ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੁ ਸੋ ਕਥਨੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਸਬਦਿ) ਸੱਤ ਉਪਦੇਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਖ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੈ ਬਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਮਹਾਂ ਭਉਜਲ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਤਰਨਾ ਭੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਭਾ ਧਾਤੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ (ਧਾਤੁ) ਧਾਇ ਜਾਨੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹੀ ਬਿਕਾਰੁ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਪੜੈ ਬੰਧਨ ਮੋਹ ਬਾਧਾ ਨਹ ਬੂਝੈ ਬਿਖਿਆ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕੇਵਲ ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪੜਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਪੰਡਤੁ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ ਏਕਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਜੋ ਵਾਕ੍ਯ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਮੋਹਿ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਧ ਹੈ ਅਰੁ ਬਿਸੈ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਯਾਰੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੈ ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਮ, ਗ੍ਯਾਤਾ ਗ੍ਯਾਨੁ ਗੇਯ, ਧ੍ਯਾਤਾ ਧ੍ਯਾਨੁ ਧੇਯ ਆਦਿਕ ਜੋ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਛੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਛੂਟਨਾ ਕ੍ਯਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕੋ ਕਲਪਤ ਜਾਨਨਾ ਹੈ ਜਬ ਐਸੇ ਸਮਝਾ ਤਬ ਤੁਰੀਆ ਜੋ ਇਨਤ੍ਰਿਕੁਟੀਓਂ ਕਾ ਸਾਛੀ ਚੌਥਾ ਪਦੁ ਹੈ

ਉਸਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਾਛੀ ਹੈ ਤਿਸ ਚੌਥੈ ਪਦ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਈਐ ਚੂਕੈ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਗਯਾਨ ਮਾਰਗੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਗਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧਕਾਰੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਉਧਰੈ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਉ ਮਰ ਜਾਏ ਤਬ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਗਯਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਉਧਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਜੋ ਕਰਤਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਅਤਿ ਸਬਲ ਹੈ ਛਡੇ ਨ ਕਿਤੈ ਉਪਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪਾਦਿ ਬਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਅਤਯੰਤ ਬਲਵਾਨੁ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਯਾਨ ਹੂਏ ਔਰ ਕਿਸੀ (ਉਪਾਇ) ਯਤਨ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਲਾਇਦਾ ਬਹੁਤੀ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰੁ ਇਹ ਮਨੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੈ ਦੁਖੁ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਫੁਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਫੁਰਤੇ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭਈ ਤਬ ਤਿਸਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਭੀ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਔਰੁ ਜਬ ਬਿਕਾਰੁ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮ ਬਹੁਤੀ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਗਵਾਇ ॥੪॥੧੮॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਲੱਗੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੮॥੫੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਦੇਇ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਧ੍ਰੂਵਾਦਿ ਵਤ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮੁ (ਦ੍ਰਿੜਾਇ) ਨਿਸਚਯ ਕਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਰਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਜਾਇ ਮਿਲੇ ਕਯੋਂਕਿ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਜਾਇ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇ ॥

ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਚੁਕਾਇ) ਦੂਰ ਕਰੁ ਕਯੋਂਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਸੁਖੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਪੁਰਸੁ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਇਸਕੀ ਜੋ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੱਚਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਨਿਵਾਰਿ) ਹਟਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਫਲੁ ਇਹੀ ਹੈ ਵਾ ਕਛੁ ਔਰੁ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਤੋ ਰੋਗੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਔਰੁ ਜੜੋਂ ਕੇ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੨॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਤਬ ਮੋਖ ਦ੍ਵਾਰੁ ਜੋ ਗਜਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੁਕਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਫਲੁ ਮੋਖ ਹੀ ਸਿੱਧ ਭਯਾ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਬਿਨਸਦਾ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਵਿਖੈ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤੁ ਬਿਨਾਸਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਸਤਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰ ਮੈ ਜਾਨਾ ਕਜਾ ਔਰੁ ਦੂਸਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਔਰੁ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਉਣਾ ਕਜਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਵਾਗਵਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਜਾਸਨਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਕੋ (ਗਵਾਇ) ਬਿਗਾੜ ਕਰ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮੁ ਪਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੪

ਸਬਦਿ ਮੰਨਿਐ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਸਬਦਿ) ਬੇਦ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਆਸਤਿਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੂ ਔਰੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬੇਦੁ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਥਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਥਾ (ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰੁ ਏਕ ਜਾਨ) ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਬ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ (ਵਿਚਹੁ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਔਰ ਦਿਨ ਸਦਾ ਹੀ (ਲਿਵ) ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੧੯॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਨੇ ਕਰਕੇ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੯॥੫੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਪੁਰਖੀ ਸਤਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸੇ ਦੁਖੀਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰ ਹੀ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੀਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਹੋਦਾ ਪੁਰਖੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ਅਭਿਮਾਨਿ ਮੁਠੇ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਅਪਨੇ (ਘਰ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇ ਸਾਖੀ ਪੁਰਖੁ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਠਗੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਹੰ ਛੱਤਰੀ ਇਤਯਾਦਿ ਜੋ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਕਿਆ ਫਿਟਕਿਆ ਮੰਗਿ ਥਕੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਫਿਟਕਿਆ) ਧਿਕਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤੇ ਔਰੁ ਭਟਕਤੇ ਤਥਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੧॥

(ਸਚਾ ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੌ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਹਰਿ ਵੇਖੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਪਰਹਰੈ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੀ ਦੇਖੁ ਜਬ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰਤੱਛ ਦੇਖੇਂਗਾ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੇਂਗਾ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਸਬਦ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਬਦਿ ਸੰਸਾਰੁ ਮੈਂ ਭਰ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸੇ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਲਾਹਨਿ) ਉਪਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਿਨੋਂਕੇ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਭੀ ਸੱਚੇ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸੱਚੀਕਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕਮਾਵਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰੁ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਵਰਤਦਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥

(ਸਚਾ ਸਾਹੁ) ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੇਂ ਏਕ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਚਿਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ॥੨॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਕੂੜਿ ਮੁਠੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ (ਮਹਲੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ (ਕੂੜਿਆਰ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜਿ) ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਮੁਠੇ) ਠਗੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਕਰਤਾ ਜਗੁ ਮੁਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਕਰਤਾ ਹੀ ਜਗਤ ਮੈ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਭਯਾਨਕ (ਘੋਰ) ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ (ਦਾਤਾਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਧਾਰੁ ਭੀ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਾ ਉਬਰਹਿ ਸਚੁ ਰਖਹਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸੱਤਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੇਂਗੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ ਸੇ (ਉਬਰਹਿ) ਨਿਕਸੇਂਗੇ॥

ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ (ਸਚਿ ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਉਬਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਛੋਡ ਦੀਏ ਤਬ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਧਾ ਧਾਵਤ ਰਹਿ ਗਏ ਲਾਗਾ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਧੰਧਾ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਦੌੜਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸਾਂਤਿ ਹੋ ਗਏ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪਯਾਰੁ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ।

ਸਚਿ ਰਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੪॥

ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖੁ ਤਿਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਕਲੰਕ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਤਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਮੰਨਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ (ਪੁਰਖੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਨਹੀ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਦਾਨੁ ਜੇਤਾ ਕਰਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਔਰ ਦਾਨੁ ਜੇਤਾ ਕਛੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਕਾਮਨਾ ਨਮਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਔਰੁ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਲਾਗੈ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੫॥੨੦॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਮੈ (ਅਪਾਰਿ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰ ॥੫॥੨੦॥੫੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਿਸੁ ਹਉ ਸੇਵੀ ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਰੀ ਸਤਗੁਰ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛੋਂ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨ: ਕਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਕਰੂੰ ਤਿਸ ਕਾ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛਹੁ॥

ਸਤਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਲਈ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਔਰ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨਲੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾਦਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਏਹਾ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਏਹੀ ਸੇਵਾ (ਚਾਕਰੀ) ਜੋ ਚਾਉ ਪੂਰਬਕ ਕਰੀਏ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੈ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇ ॥੧॥

ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਸਬਦਿ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੁ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ॥

ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਰਖਿ ਲੈ ਕੂੰਜ ਪੜੈਗੀ ਖੇਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਮੈ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੁ ਜਾਗੁ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਪਰਾਣ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਫਲ ਕਰ ਲੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ ਮੈ ਪੜੇਗੀ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੁ ਤੋ ਖੇਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੁ ਕੂੰਜ ਪੜੇਗੀ ਤਿਸਤੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੈ॥੧॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਤਿਸ ਸਬਦਿ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੂਈ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਨ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੋ ਸਰਬ ਦਾ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਛ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ਸਰੀਰਹੁ ਦੂਰਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਚਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਦੀਵ (ਰਾਤਾ) ਰੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅੰਤਰ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਹਿਬੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥੨॥

ਔਰ ਮਾਇਆ ਔਰ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ (ਸਾਚਾ) ਮਾਲਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਉਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਜਾਗੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸੂਤੇ ਗਏ ਮੁਹਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਧਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਉਬਰੇ) ਮ੍ਰਿਤੂ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਅਚੇਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਕੂੰਜ ਸੇ ਲੁਟਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਿਓ ਸੁਪਨਾ ਗਇਆ ਵਿਹਾਇ ॥

ਸੱਤ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਸ੍ਵਪਨੇ ਵਤ ਬਿਹਾਇ ਗਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਨ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਥਾ ਸੋ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਭੀ ਸੁਪਨਵਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਞੇ ਘਰ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ (ਸੁੰਞੇ) ਉਜੜੇ ਹੁਏ ਗ੍ਰਹ ਮੈ ਪਰਾਹੁਣਾ ਜੈਸਾ ਭੂਖਾ ਆਇਆ ਤਹਾਂ ਤੇ ਤੈਸੇ ਭੁਖਾ ਹੀ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੫

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਗਇਆ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸੀ ਜਾਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਜਨਮ ਬਜ਼ਰਥ ਹੀ ਗਇਆ ਹੈ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਕਰ ਕਜ਼ਾ ਮੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਲਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ॥੩॥ ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ (ਵਿਚਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਤਬ ਤਕ ਯੇਹਿ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰੁ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਗਵਾਇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਦੁਖ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਇ ਕਰ ਐਸੇ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਜਗਤੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ਹਹਿ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੪॥੨੧॥੫੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ (ਸਚਿਆਰ) ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੧॥੫੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੇ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਤਾ ਕਿਤੁ ਵੇਲਾ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਔਰੁ ਵਕਤ ਯਮਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਸਮੇ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸਾ ਬਿਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜਬ ਧੰਧੇਂ ਸੇ ਅਵਿਕਾਸ ਮਿਲੇ ਤਬ ਭਗਤੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤੇ ਐਸਾ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੇ ਬਿਜ਼ੋਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੇ ਫਿਰ ਕੌਨ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤਥਾ ਭਗਤਿ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਬਜ਼ੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ:-ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇ ਸਦ ਕਾਮ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਹੀ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵਿਸਰੈ ਭਗਤਿ ਕਿਨੇਹੀ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਇਕ ਤਿਲ ਥੋੜਾ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਫਿਰ ਭਗਤੀ (ਕਿਨੇਹੀ) ਕੈਸੀ ਹੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵੋਹ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਚ ਸਿਉ ਸਾਸੁ ਨ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ॥੧॥

ਔਰੁ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਚੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਸੇ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸੁ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਜਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਸਾਚੀ ਭਗਤਿ ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਔਰੁ ਬਿਸਨ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਬਸੇ ਤਬ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਖੇਤੀ ਰਾਹੀਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧੀਰਜਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੀ ਭੂਮਕਾ (ਰਾਹੀ) ਵਾਹੀ ਔਰੁ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਖੇਤੀ ਜੰਮੀ ਅਗਲੀ ਮਨੂਆ ਰਜਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਖੇਤੀ (ਅਗਲੀ) ਬਹੁਤ ਜੱਮੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਜਮਾਉ ਘਣਾ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਉਨ ਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ (ਰਜਾ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸਾਂਤਿ ਸ੍ਵਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ਸਚਿ ਰਤਾ ਸਚੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਚਾ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਆਖਣੁ ਵੇਖਣੁ ਬੋਲਣਾ ਸਬਦੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕਾ (ਆਖਣਾ) ਪੜਨਾ ਔਰੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਨਾ ਔਰੁ ਜੋ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਬਚਨ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਾ ਕਰਨੀ ਔਰ ਜਹਾਂ ਤਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਣੀ ਵਜੀ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇ ॥

ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਜਸ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਆਵਾਜ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ (ਵਜੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਦਾ ਤਿਨਕਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਸਚੈ ਲਇਆ ਮਿਲਾਇ ॥

ਔਰ ਉਨ ਕਾ ਮਨਅਹੰਤਾ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਮਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਮਹਲੁ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ਜੋ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੩॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ (ਹਦੂਰਿ) ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਰੂਪ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਦਰੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਨਦਰੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਮਰੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਹੈ ਸਤਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਇਸਕੋ ਸੰਸਾਰੁ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਲਹੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਦੁਖੁ ਬਿਖਿਆ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਬਿਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੨੨॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ (ਮਿਲਾਵੜਾ) ਮਿਲਾਪ ਭਯਾ ਹੈ (ਨਾਮੇਨਾਮਿ) ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥੫੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪਣਾ ਭਉ ਤਿਨ ਪਾਇਓਨੁ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਭੈ ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤੀ ਸਦਾ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਸੰਗਤੋਂ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਗੁਨ) ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਈਅਨੁ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ (ਚੁਕਾਈਅਨੁ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਆਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਬਾਣੀ ਭੀ (ਸਚੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੁ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਪ੍ਯਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਭਰ ਨਾਲਿ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਸੋਹਣਾ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੀਵ ਤੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਸਾਥ (ਭਰ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਸੰਗਤਾਦਿ ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਸਵਾਰਣ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸਚੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਫਿਰਿ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਹੂ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਦਾ ਬਿਨੁ ਸਤਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

(ਜੋਤੀ) ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਦਿਕ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤਿਸ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਜੋਤ) ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਐਸੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਜਾਪਕ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕੂ ਸਮਝਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸਤਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨ ਆਇ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਪੁੰਨ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਜਗਤ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਡੁਮਣੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਡੁਮਣੀ) ਦੁਖੀ ਵਾ ਦੁਚਿਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ (ਖੁਆਇ) ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਦੀ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਰਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਅੰਧੁਲਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਭਰਮਿ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਅੰਧੁਲਾ) ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ (ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਵਾਰੰਵਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਜੀਵ ਕਬੀ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਛੁਟਤਾ ਭੀ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਉੱਤਰ:

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਨਨੂੰ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਹੋਨੇ ਮੈਂ ਕੌਨ ਸਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧੁ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੩੬

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਣਦਾ ਵੇਖਦਾ ਕਿਉ ਮੁਕਰਿ ਪਇਆ ਜਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਕਿਉ ਮੁਕਰਿ ਪਇਆ ਜਾਇ) ਕੈਸੇ ਮੁਕਰਾ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਕੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਸੁਭਾਵ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਰਕੇ ਮੁਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਮੈਂ ਕਪਟੁ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਰਾਜਾ ਜਾਨਤਾ ਭੀ ਹੋ ਪਰ ਪੂਛੇ ਤੇ ਚੋਰੁ ਮੁਕਰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਮੁਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਰਾਜਾ ਕਾ ਅਧਿਕ ਕੋਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਾਂ ਕੋ ਅਧਿਕ ਹੀ ਸਾਸਨਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥ ਔਰੁ ਜੋ ਨਾ ਮੁਕਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਈਹਾਂ ਜਾਨਨਾ ਇਸ ਕੋ ਸਪਸ਼੍ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪੋ ਪਾਪੁ ਕਮਾਵਦੇ ਪਾਪੇ ਪਚਹਿ ਪਚਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪ ਹੀ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਤੋ (ਪਰੇ) ਜਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਔਰੁ ਭੀ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ॥

ਜਿਸੁ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋਈ ਵੇਖੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇ ॥੪॥੨੩॥੫੬॥

ਔਰ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਕੋ ਏਹਿ ਬੂਝ ਕਾ ਰਸਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਵੇਖਾਲੇ) ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਰਸਤੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਰੋਗੁ ਨ ਤੁਟਈ ਹਉਮੈ ਪੀੜ ਨ ਜਾਇ ॥

ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਅਗਜਾਨ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਬਿਨਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਪੀੜਾ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਨਾਮੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹਿ ਤੂ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਤਬ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਤੇਰਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਫਿਰ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਔਰੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕੈਸੇ ਬਸਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਹਰਿ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਵਰਤਦਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਹੁਕਮੁ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰੁ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਵਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਨਦਰੀ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖਦਾ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਜੈ) ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੇ (ਤੈ) ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਔਰੁ ਜੀਵ ਤੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਅਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਸਭਾ ਗਣਤ ਹੈ ਗਣਤੈ ਨਉ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਹੀਣ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ (ਗਣਤ ਹੈ) ਗਿਨਤੀ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਯਗਜ ਕੀਆ ਔਰੁ ਅਮਕਾ ਬ੍ਰਤ ਔਰੁ ਅਮਕਾ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਗਣਤੈ ਨਉ) ਗਿਨਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੁਖੁ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਬਿਖਕੀ ਕਾਰ) ਬਿਖ ਰੂਪ ਜੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਆਸਾਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਯਗਾਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤੁ (ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ) ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਠਉਰੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਜਮਪੁਰਿ ਦੂਖ ਸਹਾਹਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਦਪਿ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਦਜਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾ (ਠਉਰ) ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੁਏ ਕਬੀ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਬੇਗ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਮੇਂ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਪੁੰਨ ਭੋਗ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਪੁਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਤਿਸੈ ਦਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ (ਜੀਉ) ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਕਲਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਿੰਡੁ) ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝੀਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ (ਬੁਝੀਐ) ਸਮਝੀਏ ਤਬ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰੁ ਜੋ ਸਰੂਪੁ ਗਜਾਨੁ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂੰ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੪॥੨੪॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਸਲਾਹਿ) ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰ ਤਥਾ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੨੪॥੫੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤਿਨਾ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਜਿਨਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਆਪਣੀ ਦਿਤੋਨੁ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈ ਐਸਾ ਪਜਾਰੁ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰਾ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਗਾਯਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਮਨੁ ਲਾਲੁ ਥੀਆ ਰਤਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦੰਭ ਪਾਖੰਡ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕਾ (ਲਾਲੁ ਥੀਆ) ਆਨੰਦਵਾਨ ਭਇਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਭਗਤੁ (ਰਤਾ) ਮਸਤ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਭਇਆ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਐਸਾ ਮੋਹਤ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਛ ਕਹਿਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਗਦ ਗਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਕਬੀ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਬਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਬੀ ਫਿਰ ਗਜਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਲੱਜਾ ਕਾ ਤਿਨ ਕੇ ਤਜਾਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾਦਿਕੋਂ ਵਤ॥

ਜਿਹਵਾ ਰਤੀ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਰਸਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਬਾ ਤੋਂ ਸਚੇ ਗੁਰੂ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਮੈਂ (ਰਤੀ) ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਗਾਯਨ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹੁ ਰੰਗੁ ਪਾਈਐ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਏਹ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗੁ ਗੁਰਮੁਖਿਤਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਜੋ ਰਜਾ ਕੁਨਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਸੁਤਿਆ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖੁ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦਰਾ ਮੈ ਸੋਏ ਹੋਏ ਹੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਵਿਹਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਕਢਿ ਲਇਅਨੁ ਆਪੇ ਲਇਓਨੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਏਕ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਨਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਇਸਥਿਤ ਭਜਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦੇਖਨੇ ਤਥਾ ਸ਼੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੇਹਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਅਧਜਾਸੁ ਨਿਬਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਵਡਾਈ ਦਿਤੀਅਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਬੜਾਈ ਦਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ) ਸਮਝ ਦਈ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਭੁਲਿਆ ਲਏ ਸਮਝਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਦੂਜੈ ਛਡਿਅਨੁ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਇਅਨੁ) ਭੁਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੁਰਸ (ਦੂਜੇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਜੋ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਏਕ ਸਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੨੫॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸ ਦਿਨ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੀ ਸੋਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੫॥੫੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਗੁਰੁ ਅਗਜਾਨੁਸਾਰ ਚਲਨੇ ਕੇ ਗੁਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਰਸਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਸਤ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੰਤ ਸੇਵਾਦਿ ਮੈ ਪਜਾਰ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੭

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਕਰਿ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜਿਚਰੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਵਾ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਤਕ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲੁ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹਿ ਤਾ ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਮਹਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੇ) ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੁ ਤਬ ਤੂੰ (ਨਿਜਘਰ) ਹਿਰਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਔਰ ਜਬ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇਂਗਾ ਔਰ ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤਬ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਅਉਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣੁ ਕੋ ਨਹੀ ਬਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਹਦੂਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰਹਿਤ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਅਵਗੁਨਵੰਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਹਜ਼ੂਰ) ਸਮੀਪ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਈ ਅਵਗਣਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੂਰ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਚਿ ਰਤੇ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚਿਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਪਛਾਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਆਪਿ ਹਦੂਰਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ (ਬੇਧਿਆ) ਨਾਮ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰੱਤਖ੍ਯ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਰੰਗਣਿ ਰੰਗਿਓਨੁ ਸਬਦੇ ਲਇਓਨੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਰੰਗਣਿ) ਮੱਟੀ ਮੈ ਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਮੈ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮਿਲਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜੋ ਸਚਿ ਰਤੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੋ ਸਚਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਵਿ ਥਕੇ ਮਨਮੁਖ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਦਖਣਾਦੀ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮਿਲੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਤ੍ਰ ਘਣੇਰੇ ਕਰਿ ਥਕੀ ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਕਾਟੈ ਕੋਇ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਤੋ (ਘਨੇਰੇ) ਅਨੇਕ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਭਈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਕੋ ਕਾਟੇਗਾ ਪਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਾਟਿਆ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਾਟਿਆ ਗਇਆ ਹੈ ਔਰੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇ ਮਿਲਾਪੁ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਖਟਣਾ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ਹੈ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਸੂਧਾ ਰੂਪੁ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਖਟਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਹੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ॥੪॥੨੬॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰਬ ਰੀਤੀ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਚੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਕਬੀ ਬਿਛੁੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੬॥੫੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇਖੈ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ॥

ਕਰਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂਕੋ ਕਰਤਾ ਕਿਆ ਰਚਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ।

ਸਭ ਏਕੋ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ (ਏਕੋ ਇਕੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਲਖ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਉਪਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਆਪੇ (ਬੁਝਾਇ) ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਵਿਸੇਸ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਯੋਹਾਰ ਕੈਸੇ ਚਲੇਂਗੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਮੰਨਿ ਲੈ ਰਜਾਇ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਭੁ ਥੀਐ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕੋ ਮਾਨ ਲੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਗਿਆ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜਬ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਕਾਰਣੁ ਧਾਰਿਆ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੈ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਧਾਰਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਣੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਬਦੇ ਸੋਹਣੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਬਦੇ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਮ ਗੁਨ ਸੰਯੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਚੁ ਸਲਾਹਣਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਲਾਹਨਾ ਕੈਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਤਥਾ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਸਾ ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹਾਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਪੇ ਹੁਕਮਿ ਵਸੈ ਹੁਕਮੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਭ (ਘਟਿਘਟਿ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਹੁਕਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਿਸਕੇ) ਹੁਕਮ ਸੇ (ਧਰਮਰਾਇ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਲੇਖੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸਾਲਾਹੀਐ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਾ ਧਨ ਨਾਵੈ ਬਾਹਰੀ ਅਵਗਣਵੰਤੀ ਰੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਵਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਇ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਮੈਨੇ ਬਜਰਥ ਅਪਨੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਚਾਹੇ ਤੋ ਐਸੇ ਕਰੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹੀ ਸਚਿ ਲਗਾ ਸਚੈ ਨਾਇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਜੋ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਲਗੇ ਰਹੀਏ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਵੀਚਾਰੀ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਾ ਅਵਗੁਣ ਕਢਾ ਧੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋਂ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ (ਸੰਗ੍ਰਹਾ) ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ ਤਬ ਅਵਗੁਣ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਣਾਨੁਵਾਦ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਧੋ ਕਰਕੇ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੋਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਫਿਰਿ ਵੇਛੋੜਾ ਨ ਹੋਇ ॥

ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਬੀ ਤਿਸਤੇ (ਵਿਛੋੜਾ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਜਿਦੂ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੪॥੨੭॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਜਿਦੂ) ਜਿਨ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ॥੪॥੨੭॥੬੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਾਮ ਗਹੇਲੀਏ ਕਿਆ ਚਲਹਿ ਬਾਹ ਲੁਡਾਇ ॥

ਹੇ ਕਾਮ ਕਰ (ਗਹੇਲੀਏ) ਕਮਲੀਏ ਵਾ ਪਕੜੀ ਹੁਈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਤੂੰ (ਸੁਣ) ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਕਿਆ ਤੂੰ ਬਾਂਹਕੋ ਲੁਡਾਇ ਕਰ ਚਲਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ ਬਿਚਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਨ ਪਛਾਣਹੀ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਹਿ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਆਪਣਾ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੂੰ ਪਛਾਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਕਰ ਕਿਆ ਮੁਖ ਸਨਮੁਖ ਕਰੇਂਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੱਜਾਮਾਨ ਹੋਨਾ ਪੜੇਗਾ॥

ਜਿਨੀ ਸਖੀ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਗਯਾਨੀ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੰਤ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਤਾ ਹੂੰ।

ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਥੀ ਰਹਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਜੈਸੀ ਹੋ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੮

ਮੁੰਧੇ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥

ਪਿਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸੋਹਣਾ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੁੰਧ ਨਾਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ (ਕੂੜਿਆਰ) ਝੂਠੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ (ਕੂੜਿ) ਝੂਠ ਹੈ (ਮੁਠੀ) ਠਗ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਸਾਚਾ ਔਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰਿ ਕਰੀਏ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕੰਤੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ਤਿਨ ਕਿਉ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਛਾਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਸੇ ਬਿਤੀਤ ਹੋਵੇ ਕਜਾ ਮੁਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਦੁਖਾਂ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਾ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੁ ਰਾਤ੍ਰ ਕੈਸੇ ਬੀਤੇ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗਰਬਿ ਅਟੀਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਸੋ ਦੁਹਾਗਣੀਆਂ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਅਟੀਆ) ਅਛਾਦੀ ਵਾ ਦਬਾਈ ਗਈ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਲਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਉਤੀ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵਹਿ ਆਪਣਾ ਤਿਨਾ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥੨॥

ਸੋ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਰਤਾ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈਂ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਭੀ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਵਿਹਾਉਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਪੁਨਾ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਪਿਰ ਮੁਤੀਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਗਜਾਨ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਔਰ ਪਤੀ ਸੇ (ਮੁਤੀਆ) ਛੁਟੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਤੀ ਭੀ ਤਜਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ॥

ਅਗਿਆਨ ਮਤੀ ਅੰਧੇਰੁ ਹੈ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਦੇਖੇ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨ ਅਗਜਾਨ ਬੁਧੀਓਂ ਕੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਅੰਧੇਰੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਗਜਾਨ ਬਿਨਾ ਅੰਨਜ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਭੋਗ ਇਛਾ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਯਾਂ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਮੈ ਪਿਰੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਐਸੇ ਕਹੇ ਕਿ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਸਹੇਲੀਓ ਆਇਕਰ ਮਿਲੋ ਔਰ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੋ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਮੇ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੇ ਸਹੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਸਖੀਆਂ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਅਪਨੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਪਛਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਦੇਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਖੀਆਂ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮਝ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਆਪਣਾ ਹਉਮੈ ਦੂਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾਵੰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇਇ ॥੪॥੨੮॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਹਾਗਣੀ ਨਿਸ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਭਈ ਹੈਂ॥੪॥੨੮॥੬੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਕਿ ਪਿਰੁ ਰਾਵਹਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਕੈ ਦਰਿ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਏਕ ਜੋ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਸਦਾ ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਦਰ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮਾਰਗ ਪੂਛੋਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਭਾਉ ਕਰਿ ਮੈ ਪਿਰੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਰ ਔਰ ਐਸੇ ਪੂਛ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੁਝ ਕੋ ਭੀ ਪਤੀ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਐਸੇ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਉਪਾਏ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਕਿਸੁ ਨੇੜੈ ਕਿਸੁ ਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ (ਆਪੇ ਵੇਖੈ) ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਪਾਲਨਾ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸਕੇ ਨਿਕਟ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕਿਸ ਤੇ ਦੂਰ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮ ਬਜਾਪਕ ਹੈ ਵਾ (ਨੇੜੈ) ਨਿਕਟ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕਹਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਦੂਰ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਵੇ॥

ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਸੰਗੇ ਜਾਣਿਆ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ (ਸੰਗੇ) ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗ ਅਰਥਾਤ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਸਰੂਪ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਛ ਆਪਨਾ ਆਪ ਜਾਨ ਕੇ (ਰਾਵੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਐਸੇ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁੰਧੇ ਤੂ ਚਲੁ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਵਹਿ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਭੋਗਨਾ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲ ਤਬ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਨਿਸ ਦਿਨ (ਰਾਵਹਿ) ਭੋਗੇਂਗੀ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਜਾਵੇਂਗੀ॥੧॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਨਿ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਅਤੀ ਪਜਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈਂ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਵੈ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮੋਂ ਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਅਤਜੰਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਰਵੇ) ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਨੋ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਜਿ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥੨॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕੋ ਆਧਾਰ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹਨਿ ਆਪਣਾ ਤਿਨ ਕੈ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਨੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਸਿਰੁ ਦੇਈ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਮਨ ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇ ਅਪਨਾ ਸੀਸੁ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਰਬ ਦੇਕਰ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਨੀ ਇਕੁ ਪਛਾਣਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਚੁਕਾਇ) ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥੨੯॥੬੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੀਏ ਤਬ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਮੇਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥੨੯॥੬੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰੈ ਚੀਰੈ ॥

ਐਸੇ ਉਪਮਾ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਕੁਛ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਚੀਰੈ) ਦਫਤ੍ਰ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਹਦ ਮੇਂ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਤਰਸਦੇ ਫਿਰੇ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਪੀਰੈ ॥

ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਕੇ ਜੀਵ ਸਭ ਸੁਖ ਕੋ ਤਰਸਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਤੇ ਸਭ (ਪੀਰੈ) ਪੀੜਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਗੁਰ ਪੀਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੋ ਤਰਸਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਬਿਨਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਬਖਸੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸੂਖ ਸਦਾ ਸਰੀਰੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਖਸਿਆ ਚਾਹੇ ਤੋ ਬਖਸ ਲੇਵੇ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਸਰੀਰੈ) ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇਵ ਕਰੀ ਸਚੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਚੇ (ਗਹਿਰ) ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਤਥਾ (ਗੰਭੀਰੈ) ਨਿਰਹੱਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਨਾਮੀ ਸੇ ਰਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਜਾ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਬਹਿ ਸਚਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਧਰਮਰਾਇ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਬਿਨਾ ਪਛਪਾਤ ਕੇ (ਸਚਾ) ਯਥਾਰਥ ਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੁ ਭਾਵ ਨਿਆਉ ਕਰੁ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਸਟੁ ਆਤਮਾ ਓਹੁ ਤੇਰੀ ਸਰਕਾਰ ॥

(ਦੂਜੇ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਦੁਸ੍ਟਾਤਮਾ) ਖੋਟੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਵਾ ਦੁਸਟ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਸਰਕਾਰ) ਰੱਯਤ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕਾਰ ਹੈ॥

ਅਧਿਆਤਮੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਤਾਸੁ ਮਨਿ ਜਪਹਿ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਅਧਿਆਤਮੀ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਆਸ੍ਰੇ ਕਰਾ ਹੈ (ਤਾਸ) ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਗੁਣ) ਉਪਕਾਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਏਕ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੯

ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਰੈ ਧੰਨੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਧਰਮਰਾਇ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਜੋ (ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ) ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ (ਧੰਨੁ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਵਾ ਧਰਮਰਾਇ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧੰਨ ਹੈ ਆਪਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਵਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਥਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ॥

ਮਨ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਮਨਹਿ ਤਜੈ ਮਨਿ ਚੂਕੈ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਨਕੇ ਬਿਖੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ (ਮਨਹਿ) ਬਿਵਰਜਤ ਸਮਝ ਕਰ ਤਜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਮੋਹ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਨਿਬਰਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਤਮ) ਆਪਣਾ ਆਪ (ਰਾਮੁ) ਵਜਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਯਾਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖਿ ਫਿਰੈ ਦਿਵਾਨੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਗੁਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੁਏ ਨਹੀਂ (ਪਾਈਐ) ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ (ਦਿਵਾਨੁ) ਕਮਲੇ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਦੀ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਦਾਂਧੋਂ ਵਤ ਬੁਧੀ ਹੀਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਕਰੇ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਅਪਨੀ (ਬਦਨੀ) ਕਪੋਲ ਕਲਪਤਿ (ਕਥਨੀ) ਕਵਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਬੋਲਾਏ ਤਿਉ ਬੋਲੀਐ ਜਾ ਆਪਿ ਬੁਲਾਏ ਸੋਇ ॥

(ਜਿਉ) ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਆਪਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੁਲਾਉਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬੋਲੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਵੇ ਬੋਲਨਾ ਤੋ ਵਹੁ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਬ੍ਰਹਮੁ) ਬੇਦ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮਬੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੇ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਕੁਛ ਸੰਸੈਯ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਬੋਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੪॥੩੦॥੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਤੂੰ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਤਥਾ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥੩੦॥੬੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਗਿ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਸੇ ਮਲੁ ਲਾਗਤੀ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਕਿ ਮੈ ਮੇਰਾ ਇਤਯਾਦਿ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਸਭ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਧੋਤੀ ਕਿਵੈ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੇਲੁ ਅਨੇਕ ਉਪਾਉ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੇ ਧੋਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੀਰਥਾਦਿ ਸਨਾਨ ਕਰ ਤੋ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥ਉਤ੍ਰ॥ ਸੋ ਏਕ ਬੇਰ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਕਿਆ ਕਬੀ ਏਕ ਏਕ ਤੀਰਥ ਮੇ ਸੌ ਸੌ ਵੇਰ ਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਤੌ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ਨਨੁ॥ ਜੋ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੋ ਔਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਜਾਤੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਉੱਤਰ:

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਦੂਣੀ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਆਇ ॥

(ਬਹੁ ਬਿਧਿ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯਗ ਦਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਭੀ ਰਹੇਂ ਤੌ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮੈਲ ਦੂਣੀ ਆਇ ਲਗਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ਨਨੂੰ॥ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਤੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਢਨੇ ਸੇ ਤੋ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋਤੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਉੱਤਰ:

ਪੜਿਐ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਪੂਛਹੁ ਗਿਆਨੀਆ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਢਨੇ ਸੇ ਭੀ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਧਿਕ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਤ ਮੇਰੇ ਕਹਨੇ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਗਯਾਨਵਾਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪੜਨੇ ਕਰ ਹੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਤੋ ਅਨਪਢ ਜਗਯਾਸੂ ਕੋ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨ ਹੋਤੀ ਸੋ ਤੋ ਅਨੇਕ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕੇ ਆਤਮ ਗਯਾਨੁ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸ ਕਥਨ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਕੇ ਨਿਸੇਧ ਮੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਯਥਾਰਥ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਲਾਉਨੇ ਮੇ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਯਦਯਪ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਤਥਾ ਯਗ ਦਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਧੇਨ ਭੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤੌ ਭੀ ਨਾਨਾ ਕਾਮਨਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰੇਂਗੇ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਹੀ ਹੋਵੇਂਗੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਯਥਾਰਥ ਮੋਖ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਿ ਥਕੇ ਮੈਲੁ ਨ ਸਕੀ ਧੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇ ਆਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਨ ਪਰ ਓਹੁ ਬਾਣੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋ ਨਹੀਂ ਸਕੀ॥੧॥

ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਮੈਲੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਜਬ ਤਕ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੇ ਮੈਲੇ ਮੁਏ ਜਾਸਨਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜਬ ਤਕ ਜੀਉਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਮਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਮਿਰਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਆਗੇ ਕੌ ਮਨਮੁਖ ਜਾਵੇਂਗੇ ਸੋ ਭੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਹੀ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਭੀ (ਸਮਾਇ) ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਲੈ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਅੰਧੇਰੈ ਦੀਪਕੁ ਬਾਲੀਐ ਤਿਉ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਅਗਿਆਨੁ ਤਜਾਇ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧਕਾਰ ਮੇਂ ਦੀਪਕੁ ਜਲਾਵਨੇ ਕਰ ਅੰਧੇਰਾ ਨਸ਼੍ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇ ਬਸਨੇ ਕਰ ਜਬ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਯਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕੋ (ਤਜਾਇ) ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਲ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਹਮ ਕੀਆ ਹਮ ਕਰਹਗੇ ਹਮ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ ॥

(ਹਮ) ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਮਕਾ ਕਰਮ ਹਮ ਕਰੇਂਗੇ ਐਸੇ ਹਮ ਤੁਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥ ਗਵਾਰ ਪਦ ਮੂਰਖ ਪਦ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅਤ੍ਯੰਤ ਮੂਰਖਤਾ ਕੋ ਸੂਚਨ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਮ ਕੀਆ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਹਮ ਕਰੇਂਗੇ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਗਵਾਰ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਐਸੇ ਤੋ ਗ੍ਯਾਨੀ ਭੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਤਰੁ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਮਨ ਮੇ ਪ੍ਰਥਮ ਆਪ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕੇ ਫਿਰ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਯਾਨੀ ਅੰਤਰ ਸੇ ਆਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਕੇਵਲ ਬਿਯੋਹਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਵਿਸਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਮੁਰਖੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਸਰ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਯਾਰੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮਾਇਆ ਮੇ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਜੇਵਡੁ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਸਭਿ ਭਵਿ ਥਕੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਵਿਖੇ (ਜੇਵਡੁ) ਜਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਉਤਨਾ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਹੀਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੁਖੁ ਕੈਸੇ ਮਿਟੇ? ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਮਤੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਨੋ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮਿਲੈ ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਏ ਮਨ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਨਿਜ ਥਾਉ ॥

(ਏਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੇ ਰੰਗ੍ਯਾ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਕਾ ਨਿਜ ਥਾਉ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗੁ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਧ੍ਯਾਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਰਤੇ ਜਿਹਵਾ ਰਤੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਚੇ ਗਾਉ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਹਬਾ ਵੀ ਰਤੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਤੋ ਪ੍ਰਥਮ ਤੁਕ ਮੇ ਕਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਨ ਰਾਗ ਮੇ ਪਾਇ ਕਰ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਜਪਨਾ ਔਰ ਗਾਉਨਾ ਇਸਕੇ ਦੋ ਭੇਦ ਭਏ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਨ ਗਾਜਨ ਸੇਂ ਰਸਨਾ ਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਉ ॥੪॥੩੧॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੩॥੩੧॥੬੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਥਾ ਕਿ ਏਕ ਕੌਲ ਆਗੇ ਧਰਾ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਔਰ ਵਹੁ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਜਲ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਅਤਿ ਅਗਲਾ ਕਿਉ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲੈ ਘਰਿ ਆਇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇ ਅਤਯੰਤ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਪਯਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ॥

ਜਾ ਦੇਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਿ ਦੇਖਿਐ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖੂੰ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਤਿਨ ਸਜਣਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ (ਸਜਣਾ) ਪਯਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛੋ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪ੍ਰਭੂ (ਕਿਤ ਬਿਧਿ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਔਰ (ਮੁਗਧ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਪਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਵੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਤਬ ਸੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬੁਝਿਆ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਬੁਝਿਆ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ (ਜੇਵਡੁ) ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਢਹਿ ਪਵਾ ਕਰਿ ਦਇਆ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ (ਢਹਿ ਪਵਾ) ਗਿਰ ਪਰੂੰ ਤਬ ਸੋ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਮਨਹਠਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਉਪਾਵ ਥਕੇ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਉਪਾਉ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਅਨੇਕ ਹਠ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੪੦

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਕਰਿ ਰਹੇ ਮਨਿ ਕੋਰੈ ਰੰਗੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖ (ਸਹਸ) ਸੈਂਕੜੇ (ਸਿਆਣਪ) ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਢਨਾਦਿ ਸਰਬ ਯਤਨ ਕੀਏ ਭੀ ਪਰੰਤੂ (ਮਨਿ ਕੋਰੈ) ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਰੂਪੀ ਖੁੰਬ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚਢੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਚਢਤਾ ਹੈ॥ਯਥਾ॥ "ਭੈ ਤੇ ਵੈਰਾਗ ਉਪਜੇ ਹਰਿ ਖੋਜਤ ਫਿਰਣਾ" ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਏਕ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਭੈ ਤਥਾ ਬੈਰਾਗ ਕਾ ਚਿੰਨ ਤੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਪਰੰਤੂ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜਿ ਕਪਟਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਜੋ ਬੀਜੈ ਖਾਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

(ਕੂੜਿ) ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਤਥਾ ਕਪਟ ਕਰਨੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤਰ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਨਿਰਵਾਸੀਓਂ ਕੇ ਭੇਖ ਕੋ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਨ ਜੋ ਬੀਜ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲੁਣ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕਾ ਬੀਜ ਬੋਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ॥ਯਥਾ॥ "ਅੰਤਰ ਬਿਖੁ ਬਾਹਰਨਿ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਤਾਂ ਜਮ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ"॥੩॥ ਔਰ ਗਜਾਨੀਓਂ ਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਤੇਰੀ ਆਸ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂੰ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਧਹੁ ਖਾਲੀ ਕੋ ਨਹੀ ਦਰਿ ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ (ਤੁਧਹੁ) ਤੇਰੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਸੇ (ਖਾਲੀ) ਰਹਿਤ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਦੇਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਹੀ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਵਜਾਪਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੂਪ ਤਥਾ ਬਾਵਲੀ ਲਗਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਜਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਆਨੰਦ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ ਭੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ (ਦਰਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਭਉਜਲ ਡੁਬਦੇ ਕਢਿ ਲੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੧॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਸੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ (ਭਉਜਲ) ਸਮੁਦ੍ਰ ਵਤ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇ ਹਮ ਜੀਵ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੇ ਨਿਕਾਸ ਲੀਜੀਏ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਯਹੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੬੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸੁ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ (ਜੀਵਾਸੁ) ਜੀਵ ਕੋ ਵਾ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਜਣੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਮੈ ਦਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਕੋਈ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗਜਾਨਵਾਨੁ ਮਿਤ੍ਰ ਜੇ ਮਿਲੇ ਤੋ ਮੈਨੂੰ (ਗੁਣਤਾਸੁ) ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਾਮੁਦ੍ਰ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਸ ਦੇਵੇਂ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਚਉ ਖੰਨੀਐ ਮੈ ਨਾਮ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਮੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਚਉਖੰਨੀਐ) ਚਾਰ ਟੂਕ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕਰੇ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੀਵਣੁ ਨਾ ਥੀਐ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਤੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਇ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨਾ (ਨਾਥੀਐ) ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮੁ (ਦ੍ਰਿੜਾਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਏਕ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਪੂਰੇ) ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੈ ਲਗਿਆ ਕਢਿ ਰਤਨੁ ਦੇਵੈ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਜਬ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗ ਜਾਵੇਂ ਤਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਅਤਜੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨੁ (ਕਢਿ) ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਵਡ ਭਾਗੀਆ ਜੋ ਆਇ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸ੍ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵਡਭਾਗੀ) ਜੋ ਰਾਜਾ ਆਦਿਕ ਬੜੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਭੀ (ਵਡਭਾਗੀਆਂ) ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਅਰੁ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੇਟਿਓ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਵਸਿ ਕਾਲ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਨਹੀਂ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਗਹੀਣ) ਪੁੰਨ ਹੀਣ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਕਰਿ ਵਿਕਰਾਲ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੂਨੋਂ ਮੈ (ਭਵਾਈਅਹਿ) ਫਿਰਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ (ਵਿਕਰਾਲ) ਭਜਾਨਕ ਸਰੂਪ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਪਾਸਿ ਦੁਆਸਿ ਨ ਭਿਟੀਐ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਚੰਡਾਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਉਨਕੇ ਆਸ ਪਾਸ (ਨ ਭਿਟੀਐ) ਨਹੀਂ ਛੁਹੀਏ ਭਿਟੀਐ ਪਦੁ ਸਪਰਸ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਨਕੀ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਚੰਡਾਲ ਸਪਰਸ ਕਾ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤੁ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਵਹਿ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਵਾ ਗਜਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰੁ ਹੈਂ ਬੜੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸ ਆਇ ਕਰ ਤਿਸ ਮੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਬ ਕੁਸੰਗ ਕਾ ਦੋਸੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਉਨ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰੈ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੋਵਰੁ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਤਥਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਉਤਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੪॥੨॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੬੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਗੁਣ ਵਿਥਰਾ ਗੁਣ ਬੋਲੀ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ (ਮਾਇ) ਸਖੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕਾ (ਵਿਥਰਾ) ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵੋਂ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਜੋ (ਬੋਲੀ) ਬਾਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਬੋਲੂੰ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਜਣੁ ਗੁਣਕਾਰੀਆ ਮਿਲਿ ਸਜਣ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗਜਾਨਵਾਨ (ਸਜਣੁ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜਿਨਕਾ ਸਹਿਜ ਹੀ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰੂੰ॥

ਹੀਰੈ ਹੀਰੁ ਮਿਲਿ ਬੇਧਿਆ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਨਾਇ ॥੧॥

ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ (ਚਲੂਲੈ) ਸਘਨ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮਵਾਨ ਹੁਏ ਤਬ ਹੀਰੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸ ਮੈ ਹੀਰੁ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲ ਕਰ (ਬੇਧਿਆ) ਅਭੇਦ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਗੁਰੁ ਤੁਸਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਗੋਵਿੰਦਾ) ਪਜਾਰੇ ਜਬ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੈ ਔਰ ਬਿਖਜੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵੈਂ॥

ਮਨੁ ਰੰਗਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਭੀ ਪ੍ਰਥਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰੰਗੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਕਰੋ ਤਬ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਰ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰੇਗਾ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋ ਕਰ ਕਿਆ ਦਾਤ ਕਰੇਂਗੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ।

ਗੁਰੁ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਲਭਈ ਲਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿਨਾਮ (ਨ ਲਭਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਚਾਹੇ ਲਾਖੋਂ ਤਥਾ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰੇ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾ ਮਿਲੈ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਨਿਕਟਿ ਨਿਤ ਪਾਸਿ ॥

ਉਤਮ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਭੀ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਤਕ ਨਿਕਟ ਬਸਨੇ ਔਰ ਪਾਸ ਬੈਠਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨ ਦੁਖੁ ਭਰਮੁ ਹੈ ਵਿਚਿ ਪੜਦਾ ਦੂਰਿ ਪਈਆਸਿ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇਂ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਪੜਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨਾਂ ਵਿਖੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਪੜਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਦੂਰਿ ਪਈਆਸਿ) ਦੂਰਤਾ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਕੰਚਨੁ ਨਾ ਥੀਐ ਮਨਮੁਖੁ ਲੋਹੁ ਬੂਡਾ ਬੇੜੀ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਕੰਚਨੁ) ਸੁਵਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਸੁਧ ਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਰਹਾ

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨਕਾ ਸਪਰਸ ਹੋਤਾ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਕੰਚਨ ਵਤ ਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤੋ ਭਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮੈਲਾ ਹੀ ਰਹਾ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਕੇਵਰ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੇੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਮੇ ਡੂਬ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਹਰਿ ਨਾਵ ਹੈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਚੜਿਆ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕੈਸੇ ਚੜ੍ਹਾ ਜਾਵੇ? ਉੱਤਰ:

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਵਿਚਿ ਬੋਹਿਥ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਮੇ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਵਸ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥੩॥੬੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੬੭॥

ਪੰਨਾ ੪੧

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਸੰਤਾਂ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਪੰਥੁ ਦਸਾਈ ਨਿਤ ਖੜੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਦਸੇ ਤਿਨਿ ਜਾਉ ॥

ਮੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਖੜੀ) ਭਾਵ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਪ੍ਰੰਤੂ) ਰਸਤਾ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਾਵਤੀ ਹੂੰ ਜੇ ਕੋਈ (ਪ੍ਰਭੂ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਦਸੇ (ਤਿਨਿ ਜਾਉ) ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਮੈਂ ਜਾਊਂ॥

ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਰਾਵਿਆ ਤਿਨ ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਫਿਰਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਗਯਾਨੀ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਰਾਵਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਫਿਰੂੰਗੀ॥

ਕਰਿ ਮਿੰਨਤਿ ਕਰਿ ਜੋਦੜੀ ਮੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਣੈ ਕਾ ਚਾਉ ॥੧॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ (ਮਿੰਨਤ) ਦੀਨਤਾ ਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰ ਔਰ (ਜੋਦੜੀ) ਮਿਹਨਤ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰੂੰਗੀ ਜਬ ਵਹੁ ਸੇਵਾ ਤਥਾ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੁਏ ਪੂਛੇਂਗੇ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਨਮਿੱਤ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਕਹੂੰਗੀ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨਾ ਕੋਈ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ) ਸਰਬ ਸਕਤੀਵਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਵਾਰਿਆ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਦਿਖਾਵੇਂਗੇ॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਢਹਿ ਪਵਾ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

(ਨਿਮਾਣੀ) ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਮਾਨ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭਤਾ ਲੋਗੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਪੂਰੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸਮੀਪ (ਢਹਿ ਪਵਾ) ਗਿਰ ਪਰੂੰਗੀ॥

ਨਿਮਾਣਿਆ ਗੁਰੁ ਮਾਣੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਨਿਮਾਣਿਆ) ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ (ਸਾਬਾਸਿ) ਉਪਮਾ ਕੇ ਜੋਗ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਊ ਮੈ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੂਆ (ਨ ਰਜਊ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਪਾਸ ਹੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸਭ ਕੋ ਲੋਚਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਜਿਤਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਚਦਾ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਥੀਐ ਭਾਗਹੀਣ ਬਹਿ ਰੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਔਰ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਭਾਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਬੈਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ਸੋ ਥੀਆ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਧੁਰਿ) ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭੋਗੁ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੇਟਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਸੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੀਛੈ ਪਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਗੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ (ਪਾਇ) ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ (ਮੇਲਸੀ) ਮਿਲਾ ਲੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹਰੀ ਹੀ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਗਿ ਆਪਿ ਹੈ ਨਾਨਕ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੪॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਜਗ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਭਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਾ ਤਰੰਗ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜਬ ਜਲ ਤੇ ਤਰੰਗ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਜਲ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਿੰਨ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥੪॥੬੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਅਤਿ ਭਲਾ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਰਸੁ ਖਾਇ ॥

ਸਬਦਾਦਿ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਰਸੋਂ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਤਜੰਤ ਭਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਬਦਾਦਿ ਰਸ ਤੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਤਿ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤਿਸ ਰਸ ਕੀ ਐਸੀ ਚਾਹ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ (ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਰਸੁ (ਖਾਇ) ਖਾਨਾ ਮਿਲੇ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤੁਸਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੇਲ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛਤੀ ਹੂੰ ਕਿ ਆਪ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਵੇਪਰਵਾਹ ਨ ਬੋਲਨੀ ਹਉ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ਤਿਨ ਪਾਇ ॥੧॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ (ਵੇਪਰਵਾਹ) ਅਚਾਹ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਬੋਲੇਂਗੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਪਾਇ) ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਧੋਵੋਂਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬੋਲੇਂਗੇ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮਿਲਿ ਸਜਣ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਸਜਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਦੁਖੁ ਕਢੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ (ਸਾਰਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਸੋ ਸਜਨ ਕੌਨ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਜਨ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨ ਸੇ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਦੁਖ ਕੋ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਖੰਡੇ ਕਰ ਮਾਰਕੇ (ਕਢੇ) ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ (ਮਾਰਿ) ਕਾਮ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਨਿਕਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਤਿਨ ਦਇਆ ਪਈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਚਰਨ ਧੋਵਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੇ ਮਾਨ ਮੇਂ ਦਜਾ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਰਸੁ ਖਾਇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕੀਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਚਨੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਜੋ ਮੰਨੇ ਸੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਵਚਨੁ) ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਹੈ ਸੋ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਮਾਨ ਲੈ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਵਡ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਧਾ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਯੇਹ ਹਰੀ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਵਣਿ ਤਿਣਿ ਸਭਤੁ ਹੈ ਭਾਗਹੀਣ ਨਹੀ ਖਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਰਸੁ) ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣਾਦਿ (ਸਭਤੁ) ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਾਗਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਲੈ ਨਾ ਪਵੈ ਮਨਮੁਖ ਰਹੇ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਜਾ ਤੋ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ

(ਬਿਲਲਾਇ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਨਾ ਨਿਵਹਿ ਓਨਾ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਲਾਇ ॥੩॥

ਵਹੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ (ਬਲਾਇ) ਉਪਾਧੀ ਵਾ ਭੂਤਨੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰਿ ਰਸ ਕੇ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਵਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚੋਇ ॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚੋਇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇ (ਦੇਵਸੀ) ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਸਿਖ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥੪॥੫॥੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਤਨੁਮਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿਆ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਨੁ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੬੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਬ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਨਸੁ ਚੜੈ ਫਿਰਿ ਆਥਵੈ ਰੈਣਿ ਸਬਾਈ ਜਾਇ ॥

ਦਿਨ ਚੜਦਾ ਹੈ ਫਿਰ (ਆਥਵੈ) ਲਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਤ ਭੀ ਸਾਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ॥

ਆਵ ਘਟੈ ਨਰੁ ਨਾ ਬੁਝੈ ਨਿਤਿ ਮੂਸਾ ਲਾਜੁ ਟੁਕਾਇ ॥

ਐਸੇ ਹੀ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਉਦੇ ਅਸਤ ਹੋਨੇ ਕਰ (ਆਵ) ਜੋ ਆਰਵਲਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਪੁਰਸ਼ (ਨਾ ਬੁਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਤ ਹੀ ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਮੂਸਾ) ਚੂਹਾ ਵਾ ਦਿਨ ਰੂਪੀ ਮੂਸਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰੂਪੀ ਮੂਸੀ ਆਰਵਲਾ ਰੂਪੀ ਲਾਜ ਕੋ ਟੂਕਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਆਰਵਲਾ ਬਤਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ॥

ਗੁੜੁ ਮਿਠਾ ਮਾਇਆ ਪਸਰਿਆ ਮਨਮੁਖੁ ਲਗਿ ਮਾਖੀ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਸੋ (ਪਸਰਿਆ) ਫੈਲੇ ਗੁੜ ਵਤ ਫੈਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਖੀ ਮੀਠੇ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਤਿਸ ਗੁੜ ਮੈ ਪਚ ਕਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਬਿਸੇ ਰਸ ਕੋ ਮੀਠਾ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪ ਤੋ ਤਿਸਮੇਂ (ਪਚੈ) ਜਲੇ ਭਾਵ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ (ਪਚਾਇ) ਸਾਥ ਹੀ ਜਲਾਵਤੇ ਭਾਵ ਫਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੈ ਮੀਤੁ ਸਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਮੋਹੁ ਬਿਖੁ ਹੈ ਅੰਤਿ ਬੇਲੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰਾ ਤੋ ਮੀਤ ਔਰ ਸਖਾ ਏਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਣੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੀਤੁ ਔਰਮਨ ਕਾ ਅੰਤਰੀਵ ਪਜਾਰਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਜੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਬਰੇ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੇ ਸਰਣਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਹਰੀ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਉਬਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਢੀਲੇ ਗੁੜ ਸੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿਵਾਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਵਤ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸਜੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਉਬਰੇ ਹੂਏ ਕੈਸੇ ਕਹੇ ਜਾਵੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸੌ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਅਲਿਪਤੁ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਨਕਾਦਿ ਵਤ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਜਲ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੀ ਜਲ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕੁਛ ਬਜ਼ੋਹਾਰ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਦੀ ਨਾਉ ਸੰਜੋਗ ਵਤ ਸਮਝ ਕੇ ਮੋਹੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ (ਸਰਣਾਇ) ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਔਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਮੋਹੁ ਤਥਾ ਔਰ ਆਸਰੇ ਕੌ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੨

ਓਨੀ ਚਲਣੁ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਿਆ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਉਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਚਲਣੁ) ਮਰਨਾ ਸਦਾ ਹੀ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਜਬ ਕੋਊ ਚਲਣਾ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕੁਛ ਖਰਚ ਭੀ ਗਾਂਠ ਬਾਂਧ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੌਨ ਸਾ ਖਰਚ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਤਿ ਪਾਇ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਅਹਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਏ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥੨॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਦਰਗਾਹ) ਸਭਾ ਮੇ ਮਾਨੀਤੇ ਹੈਂ, ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗਲ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਪੰਥੁ ਪਰਗਟਾ ਦਰਿ ਠਾਕ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਕੋਈ ਤਿਨ ਕੋ ਰਸਤੇ ਮੈਂ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਸੋ ਬਿਘਨੁ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਨਾਮਿ ਰਹਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਾਮੁ ਮਨਿ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦਰਿ ਵਜਦੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥੩॥

ਤਿਨਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ (ਅਨਹਦ) ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਿਤ (ਧੁਨੀ) ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ (ਬਜਦੇ) ਉਚਾਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਬਦ ਕੌਣ ਹੈ ਸਤਿਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਹੰ ਇਤ੍ਯਾਦੀ ਉਚਾਰਨ ਹੋ ਰਹੇਂ ਹੈਂ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ (ਦਰਿ ਸਚੈ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਾਵ ਸਤਿਸੰਗ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਆ ਤਿਨਾ ਸਭ ਕੋ ਕਹੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਾਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਬਾਸ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮੈ ਜਾਚਿਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਮੈ ਜੋ ਜਾਚਿਕ ਭਿਛਕ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਯਹੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗ ਵਡੇ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੪॥੩੩॥੩੧॥੬॥੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੩੧॥੬॥੭੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਏਕ ਸਰਧਾਹੀਣ ਰਾਜਾ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਕਿਆ ਤੂ ਰਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੀਗਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਰਾਜਨ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਭੂਸ਼ਣ ਤਥਾ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤੂ ਕਿਆ (ਰਤਾ) ਮਸਤੁ ਭਯਾ ਹੈਂ॥

ਰਸ ਭੋਗਹਿ ਖੁਸੀਆ ਕਰਹਿ ਮਾਣਹਿ ਰੰਗ ਅਪਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰਸ) ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਖੁਸ਼ੀਆ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਾਰ ਬਹੁਤੇ (ਰੰਗ) ਆਨੰਦ (ਮਾਣਹਿ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਬਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਸ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਸ ਏਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਟਾ ਮਿਠਾ ਆਦਿ ਭੇਦੋਂ ਸੇ ਅਨੇਕ ਬਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕਾ ਆਨੰਦੁ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁਤੁ ਕਰਹਿ ਫੁਰਮਾਇਸੀ ਵਰਤਹਿ ਹੋਇ ਅਫਾਰ ॥

ਔਰ ਫਰਮਾਇਸੋਂ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਸਚਾ ਕਾਮ ਭੀ ਝੂਠਾ ਬਨਾਇ ਦੇ ਵਾ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਸਰੇ ਪਰ ਫੁਰਮਾਇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਸਿਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਦ ਕਰਕੇ (ਅਫਾਰ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਕਰ (ਵਰਤਹਿ) ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯਥਾਰਥ ਕਹਿਨਾ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਤਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂ ਮਨਮੁਖ ਔਰ (ਅੰਧ) ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਪੁਨਾ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪਰਸਾਦੀ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਆਇ ਕਰ ਉਦੇ ਹੋਵੇਂ॥

ਕਪੜਿ ਭੋਗਿ ਲਪਟਾਇਆ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਖਾਕੁ ॥

ਸੋਨਾ ਰੂਪਾਦਿ ਧਨ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਸਜੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਇਨਮੇ ਜੋ ਤੂੰ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਖਾਕੁ) ਧੂੜੀ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਬਹੁ ਰੰਗੇ ਕੀਏ ਰਥ ਅਥਾਕ ॥

ਔਰ (ਹੈਵਰ) ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਸਤੀ (ਬਹੁਰੰਗੇ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਨਾ ਰਥ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀ ਤਿਨ ਕੇ ਘੋੜੇ ਵਾ ਬੈਲ ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਚਿਤਿ ਨ ਪਾਵਹੀ ਬਿਸਰਿਆ ਸਭ ਸਾਕ ॥

ਕਿਸੀਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਨ ਪਾਵਈ) ਪਾਉਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਜੈਸਾ ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ ਧਨ ਮਦ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈਂ॥

ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ਭੁਲਾਇਆ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਪਾਕ ॥੨॥

ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਤੂੰ (ਨਾਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਭਯਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਲੈਦਾ ਬਦ ਦੁਆਇ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਕਰਹਿ ਇਕਤ ॥

ਅਨੀਤੀ ਕਰ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ (ਬਦਦੁਆਇ) ਸਰਾਪ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਪਤੀਆਇਦਾ ਸੋ ਸਣੁ ਤੁਝੈ ਅਨਿਤ ॥

ਜਿਸ ਧਨ ਤਥਾ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਤੂੰ (ਪਤੀ ਆਖਦਾ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਸਮੇਤ (ਅਨਿਤ) ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ॥

ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਵਿਆਪਿਆ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਣ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਮੇਂ (ਵਿਆਪਿਆ) ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਮਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਬੇਦ ਕੀ ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ਨਾ ਤਿਸੁ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦਿਸਤੇ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਪਤਿ ਹੋ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਇਆ ਇਕੋ ਸਜਣੁ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੀ ਸਜਣੁ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਏਕੁ ਹੈ ਕਿਆ ਮਾਣਸ ਹਉਮੈ ਰੋਇ ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨੁਖ ਕਿਆ ਵਸਤੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਰੋਤਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਦਰਿ ਫੇਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਾਇਆ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਆਗਯਾ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕੋਈ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਾ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥੪॥੧॥੭੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰੀਜਨ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇ ਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ ਮਸਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈ ਅਰਥਾਤ ਚੌਦਾ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਯਹੀ ਚਾਨਣੁ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੭੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਬਿਲਾਸੁ ਬਹੁ ਰੰਗੁ ਘਣਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭੂਲਿ ਖੁਸੀਆ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵ ਤੇ (ਬਿਲਾਸੁ) ਕੌਤਕ ਤਮਾਸ਼ੇ ਤਿਨ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੇ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਰੰਗ ਘਣਾ) ਸਘਨਾਨੰਦੁ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ (ਖੁਸੀਆਂ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈਓਂ ਮੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੁਲਾਈ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਛਤ੍ਰਧਾਰ ਬਾਦਿਸਾਹੀਆ ਵਿਚਿ ਸਹਸੇ ਪਰੀਆ ॥੧॥

ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਛਤ੍ਰਧਾਰੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜੇ ਜਿਨਕਾ ਰਾਜ ਸਾਤੋ ਦੀਪ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗ ਪਾਤਾਲਾਦਿ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਐਸੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਓਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪੰਕਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਭੀ ਸੰਸੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪੜੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਐਸੀ ਬਿਭੂਤੀ ਪਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸੁਖੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਤਿਨਿ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਦੁਖੁ ਸਹਸਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇ (ਬਿਧਾਤੈ) ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਦੁਖੁ ਔਰ ਸੰਸਾ ਤਿਨਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਜੇਤੇ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਾ ਤੇਤੇ ਭਵਿ ਆਇਆ ॥

ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਹੀਨ ਪੁਰਸ ਜਿਤਨੇ (ਥਾਨ) ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਥਨੰਤਰ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਵਾਂਤਰ ਦੇਸ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨ ਕੀਆ॥

ਧਨ ਪਾਤੀ ਵਡ ਭੂਮੀਆ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਪਰਿਆ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਧਨਪਾਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਭੂਮੀਆ) ਬਹੁਤ ਭੂਮਕਾ ਪਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਾਜੇ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ (ਪਰਿਆ) ਮਿਰਤ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਰਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਮਾਰੇ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਨਿਸੰਗ ਹੋਇ ਵਰਤੈ ਅਫਰਿਆ ॥

ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਰਾਜੇ ਹੁਏ ਜੋ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਚਲਾਉਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਵਨ ਔਰ (ਅਫਰਿਆ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਕਰ ਬਰਤਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਥੇ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਵਸਗਤਿ ਕਰਿ ਲਇਓਨੁ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਖਾਕੁ ਰਲਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੋਈ (ਵਸਿ) ਸ੍ਵਾਧੀਨਤਾ ਮੈਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਲੀਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ (ਖਾਕੁ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੇ ਰਲ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਸੇਵਕਾ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਦਰਿ ਖਰਿਆ ॥

ਰਾਵਨਾਦਿ ਰਾਜਾ ਕੈਸੇ ਥੇ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ ਦੇਵਤਾ ਜਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਔਰ (ਸਿਧ) ਜੋ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰ ਚੁਕੇ ਔਰ ਸਿਧ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ (ਸਾਧਿਕ) ਜੋ ਅਬੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਦੀਵ ਆਕਰ ਖੜੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ॥

ਗਿਰੰਬਾਰੀ ਵਡ ਸਾਹਬੀ ਸਭੁ ਨਾਨਕ ਸੁਪਨੁ ਥੀਆ ॥੪॥੨॥੭੨॥

(ਗਿਰੰ) ਪਹਾੜੋਂ ਵਤ ਸਜਾਮ ਰੰਗ ਵਾ ਊਚੇ ਹਸਤੀ ਜਿਸਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਝੂਲਤੇ ਥੇ ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਬੜੀ ਊਚੀ ਅੰਬਾਰੀਆਂ ਪੜੀ ਰਹਤੀ ਥੀਂ ਵਾ (ਗਿਰੰਬਾਰੀ) ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਾਲੀ ਵਡੀ ਸਾਹਿਬੀ ਥੀ ਜਿਨਕੀ ਵਾ (ਗਿਰੰ) ਪਹਾੜੋ ਕੀ ਔਰ (ਬਾਰੀ) ਜਲਕੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਲ ਥਲ ਮੇ ਜਿਨਕਾ ਰਾਜ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸਹਿਤ ਜੋ ਰਾਵਣ ਥਾ ਸੋ (ਖਾਕ ਕੀਆ) ਮਾਟੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੪॥੨॥੭੨॥

ਪੰਨਾ ੪੩

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪਪੋਲੀਐ ਵਿਣੁ ਬੁਝੇ ਮੁਗਧ ਅਜਾਣਿ ॥

ਨਿਤ ਹੀ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੁਰਾਣ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਵ ਤੋ ਨਿਰਸ ਰਹਿਣਾ ਏਹੀ ਪਪੋਲਣਾ ਹੈ ਹੇ ਅਜਾਣ ਮੂਰਖ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਮੂਹ ਵਿਚ ਪਪੋਲੀਐ ਔਰ ਰਸ ਨ ਲਈਏ ਤਿਸ ਚ ਪਪੋਲਨਾ ਕਹਤੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਭਲਕੇ) ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਉਠ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਕੋ (ਪਪੋਲੀਐ) ਪਾਲਣ ਪੋਖਣ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਲੋਸੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲਾਦਿ ਸੁਗੰਧੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਰਦਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ

ਬਸਤੂੰਾਂ ਸੇ ਪੋਛਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਮੂਰਖ ਯਹ ਜੋ ਤੂ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਹੇਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਅਜਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਛੁਟੈਗੀ ਬੇਬਾਣਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਿੱਤ ਮੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਯਹਿ ਦੇਹਿ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਛੁਟੈਗੀ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ (ਬੇਬਾਣਿ) ਮਸਾਨ ਭੂਮਕਾ ਸੇ ਜਾਵੇਗੀ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜੋ (ਬੇ) ਦੂਸਰੀ (ਬਾਣਿ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਪੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਕੋ ਅੰਤ ਸਮੇ ਛੁਟੇਗੀ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰੀਰ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਭੀ ਬਜਰਥ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਚਿਤਸੇ ਤਜਾਗ ਕਰ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ॥੧॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਹੇ ਪੁਰਸ ਤਬ ਤੂੰ (ਸਦਾ ਰੰਗੁ) ਸਰਬ ਦਾ ਕਾਲ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਾਣਿ) ਭੋਗੇਂਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਤ੍ਰੈਕਾਲਾਬਾਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ ॥

ਲਗਾ ਕਿਤੁ ਕੁਫਕੜੇ ਸਭ ਮੁਕਦੀ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤੋ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਭੂਮਕਾ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇਨੇ ਕੋ ਆਇਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸ (ਕੁਫਕੜੇ) ਕੁਕਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ, ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੀ ਬਿਤੀਤ ਹੁਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੁਦਮ ਕਰੇ ਪਸੁ ਪੰਖੀਆ ਦਿਸੈ ਨਾਹੀ ਕਾਲੁ ॥

ਜੈਸੇ ਪਸੂ ਤਥਾ ਪੰਛੀ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗ ਕਾ (ਕੁਦਮ) ਖੋਟਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਵਾ ਕਲੋਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕੁਦਨਾ ਫਾਂਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ (ਕਾਲ) ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਤੈ ਸਾਥਿ ਮਨੁਖੁ ਹੈ ਫਾਥਾ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ ॥

(ਓਤੈ) ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਸਮਝੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਬੰਧਕ ਕੀ ਜਾਲੀ ਮੇ ਬੰਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਯਹ ਭੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਬੰਧਕ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਤੇ ਸੇਈ ਭਾਲੀਅਹਿ ਜਿ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਸੇ (ਮੁਕਤੇ) ਛੂਟੇ ਹੂਏ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਭਾਲੀਅਹਿ) ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਘਰੁ ਛਡਿ ਗਵਾਵਣਾ ਸੋ ਲਗਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜੋ ਘਰੁ (ਛਡਿ) ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ (ਗਵਾਵਣਾ) ਤਿਸ ਤਜਾਗ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਬਿਰਤ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਘਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਪਜਾਰਾ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਤੁਧੁ ਵਰਤਣਾ ਤਿਸ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤੈਨੇ ਸਦੀਵ ਵਰਤਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜਹਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਫਾਥੇ ਸੇਈ ਨਿਕਲੇ ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਗ੍ਰਹਸਥ ਰੂਪੁ ਕੀਚ ਸੇ ਫਸੇ ਹੂਏ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਨਿਕਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀਂ ਜਾਇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਈ ਰਖਿ ਨ ਸਕਈ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਦੂਜਾ) ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਤਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸਕੋ ਬਚਾਇ ਸਕਤਾ ਹੋਵੇ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲਿ ਕੈ ਆਇ ਪਇਆ ਸਰਣਾਇ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਪੂਰਬ ਪਸਚਮਾਦਿ ਚਾਰੋਂ ਹੀ (ਕੁੰਡਾ) ਦਿਸਾ ਕੋ (ਭਾਲਿ) ਢੂੰਢ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਡੁਬਦਾ ਲਇਆ ਕਢਾਇ ॥੪॥੩॥੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਨਿਕਲਵਾ ਲੀਆ ਹੈ । ਭਾਵ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ॥੪॥੩॥੭੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਯਹਿ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਘੜੀ ਵਾ (ਮੁਹਤ) ਦੋ ਘੜੀ ਕੇ ਪਾਹੁਨੇ ਵਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਮਰ ਮਾਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪਿਆ ਸਮਝੈ ਨਾਹੀ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਯਾਂਤੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਾਮੋਂ ਮੈ ਵਜਾਪਿਆ ਹੂਆ (ਗਾਵਾਰੁ) ਮੂਰਖ ਮਿਰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਉਠਿ ਚਲਿਆ ਪਛੁਤਾਇਆ ਪਰਿਆ ਵਸਿ ਜੰਦਾਰ ॥੧॥

ਜਬ ਉਠ ਕਰਕੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਮਿਰਤ ਹੋ ਕਰ (ਜੰਦਾਰੁ) ਜਮੋਂ ਕੇ ਵਸ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਬਿਜਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥ ਔਰ ਜੋ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਸਮਝੇ ਕਿ ਅਬੀ ਤੋ ਜੁਬਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੇ ਤੂੰ ਬੈਠਾ ਕੰਧੀ ਪਾਹਿ ॥

ਜੇ ਹੋਵੀ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਕਮਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਲੇਖ ਤੇਰੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਹੈ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਹੀ ਨਹ ਡਡੁਰੀ ਪਕੀ ਵਢਣਹਾਰ ॥

ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਮੈ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਹਰੀ) ਕਚੀ ਕਾ ਨੇਮੁ ਨਹੀ ਕਾਟੇ ਤੋ ਕਾਟ ਹੀ ਲੇਵੇ ਔਰ (ਡਡੁਰੀ) ਅਰਧ ਪਕੀ ਕਾ ਭੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪਰਪੱਕ ਹੂਈ ਹੂਈ ਤੋ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਕਾਟਨੇ ਯੋਗ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਲੈ ਲੈ ਦਾਤ ਪਹੁਤਿਆ ਲਾਵੇ ਕਰਿ ਤਈਆਰੁ ॥

(ਲਾਵੇ) ਖੇਤ ਕੋ ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਦਾਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਲੇ ਲੇ ਕਰ (ਤਈਆਰੁ) ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਕੇ ਖੇਤ ਮੈ ਕ੍ਰਿਸਾਣੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਜਾ ਹੋਆ ਹੁਕਮੁ ਕਿਰਸਾਣ ਦਾ ਤਾ ਲੁਣਿ ਮਿਣਿਆ ਖੇਤਾਰੁ ॥੨॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ (ਖੇਤਾਰੁ) ਖੇਤ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਿਣ ਕਰਕੇ (ਲੁਣਿ) ਕਾਟ ਲੀਆ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਣਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਨਾੜੀਓਂ ਸੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਗਿਣ ਮਿਣ ਕੇ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਾਟ ਕੇ ਮਿਣ ਲੈਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਬ ਬਾਲ ਜੁਵਾ ਬ੍ਰਿੱਧ ਆਦਿਕ ਜਮਦੂਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕਟਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਭਾਵ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ-''ਨਹ ਬਾਰਕ ਨਹ ਜੋਬਨੈ ਨਹਿ ਬ੍ਰਿਧੀ ਕਛੁ ਬੰਧ॥ ਓਹ ਬੇਰਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਜਬ ਆਇ ਪਰੈ ਜਮ ਫੰਧ''॥੨॥

ਪਹਿਲਾ ਪਹਰੁ ਧੰਧੈ ਗਇਆ ਦੂਜੈ ਭਰਿ ਸੋਇਆ ॥

ਅਬ ਜੀਵ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ । ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਤੋ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈ ਬਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿਤ ਕਰੇ ਤੋ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਬਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ (ਪਹਿਲਾ) ਪ੍ਰਥਮ ਪੈਹਰ ਤੋ ਧੰਧੈ ਮੈ ਬੀਤ ਗਿਆ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਪਹਰ ਮੈ ਗਾੜੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਭਰਕੇ ਸੋ ਰਹਾ॥

ਤੀਜੈ ਝਾਖ ਝਖਾਇਆ ਚਉਥੈ ਭੋਰੁ ਭਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਤੀਸਰੇ ਪਹਰ ਮੈ ਬਿਸੇ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਸ੍ਵਪਨ ਮੈ (ਝਾਖ ਝਖਾਇਆ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪਤਾ ਭਯਾ। ਚੌਥੇ ਪਹਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ (ਭੋਰੁ) ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਇਹ ਕਿ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਮਾ ਬਿਅਰਥ ਬਤੀਤ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਪਹਿਲੀ ਬਾਲਪਣਾ ਖੇਡ ਰੂਪੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਗਇਆ ਦੂਜਾ ਜੋਬਨ ਪਨੇ ਮੈਂ ਵਿਸਿਓਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਅਚੇਤ ਰਹਾ ਤੀਸਰੀ ਅਵਸਥਾ ਸੰਸਕਾਰ ਝਖਣੇ ਪੁੱਤਾਂ ਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਝਖਿਆ ਚੌਥੇ ਸਮੇ ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਮੈ ਕਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਸਵੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਕਦ ਹੀ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੀਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਹ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਕਦੇ ਵੀ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ਕੀਆ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੀਵਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਸਰੀਰ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਸੋਝੀ ਮਨਿ ਪਈ ਮਿਲਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮਝ ਕਰਕੇ (ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ) ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਯਾਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਡਿਠਾ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ ॥੪॥੪॥੭੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ (ਜਾਣੁ) ਆਤਮ ਗਯਾਤ ਸੇ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਸਤਵ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਸੇ ਸਾਖੀ ਕੂਟਸਥ ਚਿਦਾਭਾਸ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ। ਚਿਦਾਭਾਸ ਕੇ ਵਸੇਸ ਭਾਗ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਾਖੀ ਹੈ॥੪॥੪॥੭੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭੇ ਗਲਾ ਵਿਸਰਨੁ ਇਕੋ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰੀ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਸਭ ਭੁਲ ਜਾਵੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਕੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਨਾ ਭੂਲ ਜਾਵੈ॥

ਧੰਧਾ ਸਭੁ ਜਲਾਇ ਕੈ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਸਚੁ ਸੁਆਉ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਤਯਾਗ ਕੇ ਜੋ ਅਲਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਸਚਾ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭੁ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਸਭੇ ਲਾਹਿ ਕੈ ਇਕਾ ਆਸ ਕਮਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਆਸਾ ਰਖ ਕੇ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰੁ ਇਸ ਅਰਥ ਮੇ ਕੁਮਾਉ ਪਦ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਧਯਾਰੁ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਅਗੈ ਮਿਲਿਆ ਥਾਉ ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਭਗਤੀਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉੱਤਮ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਯਦਿ ਕਿੰਚਤ ਹੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਧੋਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕਿੰਤੂ ਉੱਤਮ ਲੋਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਨੋ ਸਾਲਾਹਿ ॥

ਸਭੇ ਛਡਿ ਸਿਆਣਪਾ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾ ਸੰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਲਾਹਿ ਪਰੰਤੂ ਤੁਝ ਕੋ ਸਲਾਹੁਨੇ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਜਬ ਤੂੰ ਸਰਬ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਦੁਖ ਭੁਖ ਨਹ ਵਿਆਪਈ ਜੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਿੱਤ ਆਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਦੁਖ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਭੂਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪਤੀ॥

ਕਿਤ ਹੀ ਕੰਮਿ ਨ ਛਿਜੀਐ ਜਾ ਹਿਰਦੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੀ ਭੀ ਕਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾ ਰਹੇ ਜੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਕੰਮੁ ਨਹੀਂ ਛਿਜਦਾ ਵਾ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਵਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੀਜਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਰਖਹਿ ਹਥ ਦੇ ਤਿਸੁ ਮਾਰਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝ ਲੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੁ ਹਾਥ ਦੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਵਤ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋ ਕੀ ਜੋ ਮਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਬਿਰਤੀ ਬਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਸਭਿ ਅਵਗਣ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥੨॥

ਜਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੰਪੂਰਣ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੇਵਾ ਮੰਗੈ ਸੇਵਕੋ ਲਾਈਆਂ ਅਪੁਨੀ ਸੇਵ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਰ ਭਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜਬ ਗੁਰੂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਮਾਂਗੈ ਸੋ ਐਸੇ ਕਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗਾਇ ਰਖੀਏ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਗੁਰੂ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਕਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੪

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਮਸਕਤੇ ਤੂਠੈ ਪਾਵਾ ਦੇਵ ॥

ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ (ਦੇਵ) ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਜੋ (ਮਸਕਤੇ) ਮੇਹਨਤ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪਕੇ (ਤੂਠੇ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਹੀ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂਗਾ।

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸਗਤਿ ਸਾਹਿਬੈ ਆਪੇ ਕਰਣ ਕਰੇਵ ॥

ਕਰਮ ਤੋ ਜੜ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਕਾਰਣ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਹਾਂਤ ਜੈਸੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਪੁਰਸ ਦੂਸਰੇ ਸੋਏ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਗਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ (ਸਭੁ ਕਿਛੁ) ਕਰਮ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋ ਸਭਹੀ (ਸਾਹਿਬੈ) ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੁਮ ਫਲੋਂ ਕੇ (ਕਰਣ) ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ

(ਕਰੇਵ) ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਮਨਸਾ ਸਭ ਪੂਰੇਵ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਸਭ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਕੋ ਦਿਸੈ ਸਜਣੋ ਇਕੋ ਭਾਈ ਮੀਤੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸੱਜਣੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਭਾਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਇਕਸੈ ਦੀ ਸਾਮਗਰੀ ਇਕਸੈ ਦੀ ਹੈ ਰੀਤਿ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਹੀ ਸਭ (ਸਮਗਰੀ) ਬਿਭੂਤੀ ਦੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸੀ ਕੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜ ਜਲ ਅਗਨੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਰੀਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਇਕਸ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਾ ਹੋਆ ਨਿਹਚਲੁ ਚੀਤੁ ॥

ਜਬ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥੁ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਚਿਤੁ ਅਚਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਟੇਕ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕੀਤੁ ॥੪॥੫॥੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਟੇਕ) ਓਟ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਕਰਨਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਾ ਹੀ ਖਾਣਾ ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਔਰ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕਾ ਪੈਨਣਾ ਭਾਵ ਸੁਨਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੭੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭੇ ਥੋਕ ਪਰਾਪਤੇ ਜੇ ਆਵੈ ਇਕੁ ਹਥਿ ॥

ਸਰਬ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਏਕ ਨਾਮੁ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈ ਆਵੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੇ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਕਥਿ ॥

ਸਚਾ ਜੋ ਹੈ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨੇ ਸੇ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮਹਲੁ ਪਰਾਪਤੇ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਮਥਿ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕਸ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਸਭ ਧੰਧੁ ਹੈ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਮੋਹੁ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਉ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜੋ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਸੇ ਧੰਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਮਿਥਿਆ) ਬਜਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਲਖ ਖੁਸੀਆ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜੌ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੈ ਤੌ ਲਖਾਂ ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਮਖ ਏਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥

ਏਕ (ਨਿਮਖ) ਨੇਤ੍ਰ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਕੇ ਕਾਲ ਮੈ ਹਰਿਨਾਮੁ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਔਰ ਤਨ ਸੀਤਲ ਵਾ ਸਫਲ ਹੋਵੇ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਗਹੇ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਗਹੇ) ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤੁ ਸਫਲਾ ਘੜੀ ਜਿਤੁ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਪ੍ਯਾਰ ਕੀਆ ਸੋ (ਮੂਰਤੁ) ਮਹੂਰਤੁ ਸਫਲ ਹੈ ਘੜੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਸੰਤਾਪੁ ਨ ਲਗਈ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਕਰਕੇ (ਸੰਤਾਪੁ) ਸੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਤਪਤ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ।

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਗੁਰਿ ਕਾਢਿਆ ਸੋਈ ਉਤਰਿਆ ਪਾਰਿ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਜਿਥੈ ਸੰਤ ਸਭਾ ॥

ਜਹਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਸਥਾਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਔਰ (ਸੁਹਾਵਾ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥

ਢੋਈ ਤਿਸ ਹੀ ਨੋ ਮਿਲੈ ਜਿਨਿ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਲਭਾ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਢੋਈ) ਮਾਨਤਾ ਵਾ ਸਮੀਪਤਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਧਾ ਘਰੁ ਤਹਾਂ ਜਿਥੈ ਮਿਰਤੁ ਨ ਜਨਮੁ ਜਰਾ ॥੪॥੬॥੭੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਹਾਂ ਘਰੁ ਬਾਧਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਣ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾਦਿ ਖਟ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ॥੪॥੬॥੭੬॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋਈ ਧਿਆਈਐ ਜੀਅੜੇ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਪਾਤਸਾਹੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ (ਪਾਤਿਸਾਹੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਉਸੀ ਕਾ ਧ੍ਯਾਵਨਾ ਕਰ॥

ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਕਰਿ ਆਸ ਮਨ ਜਿਸ ਕਾ ਸਭਸੁ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਭ ਕੋ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਸਿਆਣਪਾ ਛਡਿ ਕੈ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਪਾਹੁ ॥੧॥

ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਚਤਾਰਈਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਜਪਿ ਨਾਉ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇ ਤੂੰ ਗੁਣ ਗੋਇੰਦ ਨਿਤ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਜਪ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਕੋ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪ ਕਿ ਤੂੰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਜਬ ਦੇਖੇ ਧ੍ਯਾਨ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਥਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰ॥੧॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੁ ਮਨਾ ਜਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਘਣਾ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਨ ਮੂਲੇ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ (ਦਰਦੁ) ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਸੂਲੁ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੀ ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਸੁਖੁ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਹਮੇਸ ਕਰੁ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਭੈ ਭੰਜਨੋ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਨਮਾਦਿ ਭੈ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂ॥

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਤਾਂ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥੩॥

ਜਬ ਜਿਸ ਊਪਰ ਕਿਰਪਾਲੂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਰਾਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ॥

ਬਹੁਤੋ ਬਹੁਤੁ ਵਖਾਣੀਐ ਊਚੋ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥

ਤਿਸਕੋ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ (ਵਖਾਣੀਐ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਊਚੋ ਊਚਾ) ਊਚੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਲੋਕ ਤਿਨਸੇ ਊਚਾ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਵਾ ਊਚਾ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਅਸਥਾਨੁ ਤਿਸ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਰੂਪ ਊਚਾ ਹੈ॥

ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕਾਉ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਨ ਜੋ ਸਿਆਮ ਗੋਰਾਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਵਾ ਬਹਮਣਾਦਿ ਵਰਣ ਹੈਂ ਇਨਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੋਣੇ ਸੇ ਕੋਈਕ ਜੋਗੀ ਸੰਨਜਾਸੀ ਆਦਿਕ ਭੇਖ ਵਾ ਨੱਕ ਮੁਖ ਦਾੜੀ ਤਿਲਾਦਿ ਚਿੰਹਨ ਨਹੀਂ ਸੇਸ ਤਥਾ ਸਾਰਦਾ ਆਦਿ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕਾ (ਕੀਮਤਿ) ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਕਰਿ ਸਚੁ ਦੇਵਹੁ ਅਪੁਣਾ ਨਾਉ ॥੪॥੭॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦੇਵਹੁ॥੪॥੭॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸੋ ਸੁਖੀ ਤਿਸੁ ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ੍ਰਗੁਨ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਕਾ ਨਾਮੁ (ਧਿਆਏ) ਜਪਤਾ ਹੈ ਵਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਖੁ (ਊਜਲੁ) ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਰਗਟੁ ਸਭਨੀ ਲੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨੋਂ ਵਿਖੇ ਬਾਲਮੀਕਿਾਦਿਕੋਂ ਵਤ ਪਰਗਟੁ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਘਰਿ ਵਸੈ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸੋ ਜੋ ਏਕੁ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੇ (ਘਰਿ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੫

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਨਾਮੁ ਸਹਾਈ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਆਗੈ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਕੇ (ਹਰਿ) ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕੁ ਹੈ ਆਗੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸਾਥੀ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਦੁਨੀਆ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਕਵਨੈ ਆਵਹਿ ਕਾਮਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆਂ ਵਾ (ਦੁਨੀਆਂ) ਮਾਯਕ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਕਾਮ ਆਵਹਿਗੀਆਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੁਛ ਕਾਰਜੁ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਭੁ ਫਿਕਾ ਜਾਤੋ ਬਿਨਸਿ ਨਿਦਾਨਿ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦੁ ਸਭੁ ਫਿਕਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ (ਨਿਦਾਨਿ) ਅੰਤ ਕੋ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਖਿਣ ਭੰਗਰ ਹੈ ਅਸਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਣਾਂ ਕਰ ਪੂਰਨੁ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਮੈਂ ਪਰਧਾਨੁ ਮੁਖੁ ਕਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਹੋਹੁ ਰੇਣੁਕਾ ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਪਣਾ ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੇਣੁਕਾ) ਧੂੜੀ ਹੋ ਰਹੋ॥

ਉਪਾਵ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲ ਛਡਿ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਵਹਾਰਕ ਉਪਾਉ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਸਰਬ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੁ ਰਹੁ॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਰਤਨੁ ਹੋਇ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਰਤਨੁ) ਬੈਰਾਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਭਾਈਹੋ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਬਿਨਸੈ ਹਉਮੈ ਤਾਪੁ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਤਾਪੁ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈ ਵਾ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਸੋ) ਉਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਤਾਪੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪ ॥੪॥੮॥੭੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਉ ਵਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨੁ (ਸੰਤਾਪ) ਦੁਖ ਬਿਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੮॥੭੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਕੁ ਪਛਾਣੂ ਜੀਅ ਕਾ ਇਕੋ ਰਖਣਹਾਰੁ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਜੀਅ) ਮਨਕਾ ਪਛਾਣੂ ਕਰ ਯਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਇਕਸ ਕਾ ਮਨਿ ਆਸਰਾ ਇਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਇਕਸ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਇਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਸਰੀਰ ਕੋ ਚੈਤੰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਔਰ ਬਿਆਪਕ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਉਤਪਤਿ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਗਲ ਉਪਾਵ ਤਿਆਗੁ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿ ਨਿਤ ਇਕਸੁ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਸਰਬ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਰਾਧਿ) ਸੇਵਨ ਕਰ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਤ ਏਕ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ।

ਇਕੋ ਭਾਈ ਮਿਤੁ ਇਕੁ ਇਕੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਭਾਈ ਏਕ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਜਾਨ॥

ਇਕਸ ਕੀ ਮਨਿ ਟੇਕ ਹੈ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦਿਤਾ ॥

ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਵਕੋ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਹੀ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਹੈ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸਿ ਕੀਤਾ ॥੨॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਕਦੀ ਨ ਵਿਸਰੈ ਜਿਸਨੇ (ਸਭ ਕਿਛੁ) ਸਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪੁ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਸੋ ਏਕ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਘਰਿ ਇਕੋ ਬਾਹਰਿ ਇਕੋ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਆਪਿ ॥

ਘਰ ਵਿਖੇ ਭੀ ਵਹੀ ਏਕ ਹੈ ਬਾਹਰ ਭੀ ਏਕੁ ਹੈ ਥਾਂਨ ਥੰਨਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਆਠ ਪਹਰ ਤਿਸੁ ਜਾਪਿ ॥

ਜੀਵ ਅਸਥੂਲ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਵਾ ਜੀਵ ਜਿਨ ਵਿਖੇ ਅਸਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਜੰਤ) ਜੋ ਅਸਤੀਆਂ ਰਹਤ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਜਿਸਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੁ॥

ਇਕਸੁ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਨ ਹੋਵੀ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੁ ॥੩॥

ਏਕ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥

(ਜੀਉ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਭਇਆ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥੪॥੯॥੭੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੭੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਚਿਤੁ ਲਾਯਾ ਹੈ ਸੇ ਸਰਬ ਗੁਨਾਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔਰ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖ੍ਯ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਤਿਨ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਗ੍ਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਊਪਜਹਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਿਰੋਮਣੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ (ਪੈਧਾ) ਪਤ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਜਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੋਪਾਲ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਗੋਪਾਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਭਾਉ ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਭੈ ਨਿਬਿਰਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗੇ ਹੂਏ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਯਹਿ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਮਲੁ ਕਟੀਐ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

(ਗੁਰ) ਵੱਡਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ (ਨਿਹਾਲ) ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਮਲ ਭੀ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੰਗਤ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਕੈਸਾ ਸੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਔਰ (ਥਨੰਤ੍ਰ) ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਓਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਛੁਟੀਐ ਕੀਤਾ ਲੋੜੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਕੀਆ ਚਾਹੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ ॥

ਐਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਮੁਖ੍ਯ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲੀ ਪਰਗਟੁ ਭਈ ਜਹਾਨ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਨਿਰਮਲੀ) ਕਿ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਰ ਕਲੰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨ ॥੪॥੧੦॥੮੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਕੁਰਬਾਨ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੪॥੧੦॥੮੦॥

ਪੰਨਾ ੪੬

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀਆ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਜੋਤਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਗਜਾਤ (ਪ੍ਰਗਾਸੀਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਉੱਜਲ ਹੂਆ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਲਿਖਾ ਥਾ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਕੌਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ?

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵਣੇ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸਵਾਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾਂ ਪੂਰੀਆ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਵਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਭੰਡਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਨੁ ॥

ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖੁ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਲਖਣੁ ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ "ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ"॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਬਿਨਸਿਆ ਤਜਿਆ ਸਭੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੨॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਬਿਨਸ ਗਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਅਭਮਾਨੁ ਔਰ ਜਾਤੀ ਅਭਮਾਨੁ ਤਥਾ ਜੋਬਨ ਅਭਮਾਨਾਦਿ ਸਭੁ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਇਆ ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ ਨਾਮੁ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਹਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਤੇ ਆਤਮ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਆਤਮਾ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਕਾਮ) ਸਭ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮ ਲਾਭ ਤੇ ਪਰੇ ਔਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਿਆ ਦੀਆ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਬ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਤਬ ਅਪਣੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਆਪਿ ਹੋਆ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਆਪ (ਮਿਹਰਵਾਨੁ) ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ (ਆਵਣ ਜਾਣਾ) ਜਨਮ ਮਰਨਾ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਨੁ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਆਤਮ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸਚੁ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਰਾਖਦਾ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਗੁਣਾਂ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਹਲਤਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਪਲਤਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਸਾਰਦੇ ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਅਪਾਰ ॥

ਆਠੋ ਪਹਰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਦੇ) ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੋ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੪॥੧੧॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੧॥੮੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਾਈਐ ਸਬਦੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਜਪੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਾਟੀਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਪਣੇ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਾਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਧਿਆਨੁ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਧੇਯਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਨੁ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ਪਾਇ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੁ ਈਹਾਂ ਧਿਆਨ ਕੇ ਸਬੰਧ ਸੇ ਧੇਯ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰੁ ਹੈ॥੧॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਸਾਗਰੁ ਗੁਣੀ ਅਥਾਹੁ ॥

ਸੋ ਧੋਇ ਸਰੂਪੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਗੁਣੀ) ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਣ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਤ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੀ ਹੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਸੰਗਤੀ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵਿਸਾਹੁ ॥

ਜੋ ਅਤਿ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲਕਰ (ਗੁਰੋਂ ਕਾ) ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਵਿਸਾਹੁ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੁ ਉੱਤਮ ਵਸਤੂ ਮੋਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰੈ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੨॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਔਰ ਸਾਹੂਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਧਰ ਤੇਰੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੈ ਤਾਣਿ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਧਰ) ਟੇਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਤਾਣਿ) ਬਲ ਕਰਕੇ (ਰਹਾਉ) ਇਸਥਿਤ ਹੂੰ।

ਨਿਮਾਣਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਣੁ ਤੂੰ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਨਮਾਣਿਆਂ ਕਾ ਮਾਨੁ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਮਾਨੁ ਦੀਆ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਸਮਾਉ) ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਯਥਾਂ ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ਨ ਮਾਨੈ ਸੇ ਪਰਗਟ ਹਰਿ ਦ੍ਵਾਰੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਆਰਾਧੀਐ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਠ ਪਹਰ) ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ (ਅਰਾਧੀਐ) ਧਿਆਈਐ ਜਪ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨੁ ਧਨੁ ਰਖੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੀ ਜਿੰਦੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਯਹਿ ਸਭ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿੰਦਗੀ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਕੀ ਭੀ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਗਲੇ ਦੋਖ ਉਤਾਰਿਅਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥੪॥੧੨॥੮੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸਿੰਦ ਨੇ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੋ ਸਰਬ (ਦੋਖ) ਕਲੰਕ (ਉਤਾਰਿਅਨੁ) ਨਿਵਾਰਣ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੮੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਸੁ ਸਚ ਸਿਉ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਯਾਂਤੇ ਭਗਤ ਜਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਸ ਸਾਚੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਕੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮਰ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾ ਵੇਛੋੜਿਆ ਵਿਛੁੜੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਵਿਛੋੜਿਆ) ਭਿੰਨ ਭੀ ਕਰੀਏ ਤੋ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਅਭਿੰਨ ਹੋਨੇ ਮੈਂ ਤੁਲ ਬਿਆਪਕਤਾ ਕਾਰਨ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਸੇਵਕ ਕੈ ਸਤ ਭਾਇ ॥

ਜੋ (ਦੀਨ) ਨੰਮ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਦਰਦੁ) ਈਰਖਾਦਿ ਬਿਕਾਰ (ਦੁਖੁ) ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿ ਕਲੇਸ਼ (ਸਤ) ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ (ਭੰਜਨਾ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਸੈਂਕੜੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਵਹੀ ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਚਰਜ ਰੂਪੁ ਨਿਰੰਜਨੋ ਗੁਰਿ ਮੇਲਾਇਆ ਮਾਇ ॥੧॥

(ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਨਿਰੰਜਨੋ) ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ (ਅਚਰਜ ਰੂਪ) ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹਿਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਵਿਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੀਤੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੭

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਰੀਤਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਸੁਖੀ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰੋ ਔਰ ਜੋ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਧ੍ਰਿਗੁ) ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਨਾ ਦਾਤਾ ਸੀਲਵੰਤੁ ਨਿਰਮਲੁ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਸਰਬ ਕਾ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸੀਲਵੰਤੁ) ਸਮ ਸੁਭਾਇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲੁ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਖਾ ਸਹਾਈ ਅਤਿ ਵਡਾ ਊਚਾ ਵਡਾ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸਹਾਈ (ਸਖਾ) ਮੀਤ ਹੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਤਿਸੈ ਵੱਡਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵੱਡਾ ਅਪਾਰ ਊਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ॥

ਬਾਲਕੁ ਬਿਰਧਿ ਨ ਜਾਣੀਐ ਨਿਹਚਲੁ ਤਿਸੁ ਦਰਵਾਰੁ ॥

ਜਿਸਮੈਂ ਬਾਲਕ ਬ੍ਰਿਧਾਦਿ ਖਟ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਜਾਤੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ਭੀ ਨਿਹਚਲੁ ਹੈ॥

ਜੋ ਮੰਗੀਐ ਸੋਈ ਪਾਈਐ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥੨॥

ਤਿਸਤੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਫਲ ਮਾਂਗੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਆਸਰਿਆਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਈਸ੍ਰ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਪੇਖਤ ਕਿਲਵਿਖ ਹਿਰਹਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹੋਵੈ ਸਾਂਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਰਸਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ (ਹਿਰਹਿ) ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਇਕ ਮਨਿ ਏਕੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨ ਕੀ ਲਾਹਿ ਭਰਾਂਤਿ ॥

ਐਸੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਮਨ ਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਉਤਾਰ ਕੇ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰੀਏ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਜਾਦਿ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਦੇਵਨ ਮੈ ਬੁਧੀ ਕੀ ਭ੍ਰਮਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕੇ ਧਿਆਈ ਐ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਨਵਤਨੁ ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੀ ਦਾਤਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਈਸ੍ਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਅਪਨੀ ਅਵਧਿ ਭੋਗ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਨਵਤਨੁ) ਏਕ ਰਸ ਹੈ।

ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਰਾਧੀਐ ਦਿਨੁ ਵਿਸਰਹੁ ਨਹੀ ਰਾਤਿ ॥੩॥

ਤਿਸਕੋ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਦਾ) ਸਦੀਵਕਾਲ (ਅਰਾਧੀਐ) ਵਿਸਾਰਨਾ ਨ ਕਰੋ॥੩॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਖਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਖਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪੀ ਸਭੋ ਸਗਲ ਵਾਰੀਐ ਇਹ ਜਿੰਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਉਪਰੋਂ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਈਏ ਔਰ ਜਿੰਦਗੀ ਸਭ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੇਈਏ॥

ਦੇਖੈ ਸੁਣੈ ਹਦੂਰਿ ਸਦ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਰਵਿੰਦੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬਚਨ ਸੁਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੁ (ਰਵਿੰਦੁ) ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਨੋ ਪਾਲਦਾ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥੪॥੧੩॥੮੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਤਘਨ[1] ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੮੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਆ ਰਖਿਆ ਸਹਜਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਮਨੁ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕੀ ਸਮਝ ਸਹਤ ਦੀਆ ਹੈ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ (ਧਨੁ) ਵਿਭੂਤੀ ਮੰਦਰਾਦਿ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਸਹਜਿ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਵਾਰ ਬਨਾਇ ਕੇ ਸਰੀਰਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਿ ਥਾਪਿਆ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

(ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਣ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰੈ ਆਦਿਕ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਕਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਹਤ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੰਘਾਤ (ਅੰਤਰਿ) ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੀਐ ਅੰਤਰਿ ਰਖੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੀਏ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਰਹੁ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਸਰਣਾਈ) ਆਸਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗਾ॥੧॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਮਾਣਕਾ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਖਾਕੁ ॥

ਮਾਣਕ ਆਦਿ ਰਤਨ ਔਰ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ (ਖਾਕੁ) ਮਾਟੀ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪਾ ਕੂੜੇ ਸਭੇ ਸਾਕ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ (ਬੰਧਪਾ) ਭਾਈ (ਸਾਕ) ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਏਹ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਈ ਮਨਮੁਖ ਪਸੁ ਨਾਪਾਕ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਜੋ (ਪਸੁ) ਬੇਸਮਝੁ (ਨਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਪਸੂ ਭਾਵ ਗਰਧਬ ਸੂਕਰ ਆਦਿਕ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਇਸਕੋ ਪੈਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਤਿਸ ਨੋ ਜਾਣੈ ਦੂਰਿ ॥

ਜੋ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

---

[1] ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵੇ ਹੇ ਫੇਰ ਵਹੁ ਉਸਕੀ ਪਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਅਮਲੋਕ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਸਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨਕੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੀ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੂਰਿ ॥

ਔਰ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਐਸੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਰਚ ਹੀ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਕੂਰਿ) ਮੂਰਖ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਆਵਹਿ ਵੰਞਹਿ ਪੂਰ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਜਾਪਾਦਿ ਸੇ (ਵਿਹੂਣਿਆ) ਰਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ (ਪੂਰ) ਸਮਦਾਇ ਹੀ ਆਵਤੇ ਅਰੁ (ਵੰਞਹਿ) ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣਹਾਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕਰਿ ਦਇਆ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਣੇਹਾਰੇ (ਜੀਅ) ਅਸਥੂਲ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮੋਂ ਕੋ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੇਵੋ॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕੋਇ ਨ ਰਖਨਹਾਰੁ ਮਹਾ ਬਿਕਟ ਜਮ ਭਇਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ (ਮਹਾਬਿਕਟ) ਅਤੀ ਕਠਨ (ਜਮੁ) ਦੂਤੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ (ਭਇਆ) ਹੂਆ ਤਬ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰਉ ਕਰਿ ਅਪੁਨੀ ਹਰਿ ਮਇਆ ॥੪॥੧੪॥੮੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਐਸੀ (ਮਇਆ) ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਬੀਸਰੈ॥੪॥੧੪॥੮੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਤਨੁ ਅਰੁ ਧਨੁ ਮੇਰਾ ਰਾਜ ਰੂਪ ਮੈ ਦੇਸੁ ॥

ਏਹ ਜੋ ਤੂੰ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔਰ (ਧਨੁ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਸਮਾਜੁ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜ ਮੇਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਰੂਪਵੰਤ ਹੂੰ॥

ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਬਨਿਤਾ ਅਨੇਕ ਬਹੁਤੁ ਰੰਗ ਅਰੁ ਵੇਸ ॥

(ਸੁਤ ਦਾਰਾ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਬਨਿਤਾ) ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸਈ ਕਾਰਜਿ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖਿ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈ ਨਾਂ ਵਸੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨ (ਲੇਖਿ) ਲਖੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਕੁਛ ਸਹਾਇਤਾ ਨ ਕਰੈਂਗੇ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਕਰਿ ਸੰਗਤਿ ਨਿਤ ਸਾਧ ਕੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮੁ ਕੋ (ਧਿਆਇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਜੋੜੁ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਧਿਆਈਐ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਤਬ (ਧਿਆਈਐ) ਸਿਮਰੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਥੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰੀਅਹਿ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗ ਰਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ (ਸਵਾਰੀਅਹਿ) ਸੁਧਰ ਜਾਵੇਂਗੇ।

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਗੁ ॥੨॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਤਥਾ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਕਾਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਨ ਆਵੇਗਾ ਅਰ ਨ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨ ਜਨਮੇਗਾ ਔਰ ਨ ਮਰੇਗਾ॥੧॥

ਕਰਿ ਸੰਗਤਿ ਤੂ ਸਾਧ ਕੀ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ (ਅਠਸਠਿ) ਸੁਮੁਚੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਕੁਰਛੇਤ੍ਰ ਹੈ ਐਸੇ ਐਸੇ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਨਾਵਨੇ ਕਾ ਜੋ ਫਲੁ ਔਰ ਲਾਭੁ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰੇ ਸਾਚਾ ਏਹੁ ਸੁਆਉ ॥

ਏਹੁ ਸਾਚਾ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ ਮਨੁ (ਤਨੁ) ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰੁ ਸਭ (ਹਰੇ) ਸਫਲੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨ ਕੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੪੮

ਐਥੈ ਮਿਲਹਿ ਵਡਾਈਆ ਦਰਗਹਿ ਪਾਵਹਿ ਥਾਉ ॥੩॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਵਡਾਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀ ਪੁਨਾ (ਦਰਗਹਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਉਤਮੁ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੩॥

ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਹੀ ਹਾਥਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਰਬ ਬਿਵਹਾਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਿ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਰਚੇ ਹੈ (ਕਰਾਏ) ਔਰ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਯੰਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭ੍ਰਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਾਰਿ ਆਪੇ ਜੀਵਾਲਦਾ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਾਥਿ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇ ਨਾਥ ॥੪॥੧੫॥੮੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈ (ਗਤੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਏ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ (ਘਟਾ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੪॥੧੫॥੮੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਰਣਿ ਪਏ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੇ ਗੁਰੁ ਹੋਆ ਕਿਰਪਾਲੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿਐ ਬਿਨਸੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਜੰਜਾਲ) ਬੰਧਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰੁ ਲਗਾ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਲਗਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਨਾਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਨਾਮੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਬ ਗਜਾਨ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਦੇਖਾ ਤਬ (ਨਿਹਾਲੁ) ਦੁਖ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਾਰੁ ॥

ਕਰੇ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਸਾਰੁ) ਉਤਮ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਦਯਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਾ ਵੀਸਾਰੀਏ॥੧॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵੀਅਹਿ ਅਵਗੁਣ ਕਟਣਹਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਸਬ ਔਗਣੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਕਰਿ ਡਿਠੇ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਬਿਸਥਾਰ) ਫੈਲਾਉ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਸਿਫਤੀ ਰਤਿਆ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਿਫਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤਾਦਿਕ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭੀ ਮਹਾਤਮ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਲਖ ਸੰਜਮਾ ਪਾਈਐ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ॥

ਤੀਰਥ ਸੇਵਨੇ ਔਰ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨੇ ਪੁਨਾ ਸੰਜਮ ਧਾਰਨਾ ਧ੍ਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਇਨ ਸਬਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੋ ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧਨਾ ਸੰਪੰਨਜ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਏਹ ਸਬ ਨਿਜ ਨਿਜ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ਨਨੁ॥ ਏਕ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਕਿ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੌ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਲੁਕ ਕਰ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰ:

ਲੂਕਿ ਕਮਾਵੈ ਕਿਸ ਤੇ ਜਾ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲੁਕ ਕਰਕੇ ਕਿਸਤੇ ਪਾਪ ਕੁਮਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸਦਾ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਭਰਪੂਰਿ ॥੩॥

ਸਰਬ (ਥਾਨ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਔਰ (ਥਨੰਤਰਿ) ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਇਨ ਸਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੇਰਾ ਪਰੀ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਅਮਰੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸਚਾ ਥਾਨੁ ॥

ਤਿਸਸਰਬ ਬ੍ਯਾਪੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਅਮਰੁ) ਹੁਕਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸਾ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਜੀਵ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖੁ ਭੁਗਾਉਨੇ ਨਮਿਤ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਿਭਚਾਰੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸਥਾਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਕੁਦਰਤਿ ਧਾਰੀਅਨੁ ਸਚਿ ਸਿਰਜਿਓਨੁ ਜਹਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸ਼ਕਤੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਹੀ (ਜਹਾਨੁ) ਸੰਸਾਰ (ਸਿਰਜਿਓਨੁ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਲਪਤਿ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਪ੍ਰਥਕ ਕੁਛ ਭੀ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਹਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੪॥੧੬॥੮੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚੁ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਜਪੀਐ) ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਔਰ ਤਿਸ ਪਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ॥੪॥੧੬॥੮੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਦਮੁ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪਣਾ ਵਡਭਾਗੀ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰ ਹੇ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਖਾਟ ਲੇ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣਾ ਮਲੁ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਕਾਟਿ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਮਲ ਕੋ ਕਾਟ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਜਾਪੁ ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਭੁੰਚਿ ਤੂ ਸਭੁ ਚੂਕੈ ਸੋਗੁ ਸੰਤਾਪੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪ, ਜਪ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਭੋਗੇਂਗਾ ਤਬ ਮਨ ਕੇ ਸੋਕ ਔਰ ਸੰਤਾਪ ਚੁਕ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਜਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠਾ ਨਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਨਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਾਰਣ ਮਾਇਆ ਮਹਿਤ੍ਵਾਦਿ ਕਰਕੇ (ਤਨੁ) ਧਾਰਿਆ ਕਿਆ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਪਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਨਿਹਾਲਿ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇਆ ਲਾਗੀ ਸਾਚੁ ਪਰੀਤਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ ਜਬ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਤੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਚਰਣ ਭਜੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਭਿ ਜਪ ਤਪ ਤਿਨ ਹੀ ਕੀਤਿ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਸੰਪੂਰਣ ਕਰਤਬਜ ਕਰ ਲੀਏ ਹੀ ਸਮਝੋ॥੩॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਿਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਤੋ ਰਤਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਨ ਰੂਪੀ ਮਾਣਕੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਰੂਪੀ ਜਵਾਹਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤਰ ਭੂਤ ਹੈਂ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਰਸ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੪॥੧੭॥੮੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰਸ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਬਿਸੇ ਰਸ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਭਜਨਾਨੰਦ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਹਜ ਜੋ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੮੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋਈ ਸਾਸਤੁ ਸਉਣੁ ਸੋਇ ਜਿਤੁ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ (ਸਉਣ) ਸਗਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਔਰ ਜਿਸ ਸਗਨ ਕੇ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਆਵੇ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਗੁਰਿ ਧਨੁ ਦੀਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥

ਸੋ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ (ਨਿਥਾਵੇ) ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਥਾਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਪੂੰਜੀ ਸਚੁ ਸੰਜਮੋ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ (ਸਚੁ ਸੰਜਮੋ) ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੋ ਰੋਕਨ ਕਰਕੇ ਅਸਟ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭੇਟਿਆ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣੁ ਜਾਉ ॥੧॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫਿਰ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਤੋ ਆਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸਦਾ ਇਕ ਰੰਗਿ ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਸੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਰਸ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੰਗੀ ਹੈ ਅਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰੈ ਆਦਿਕ ਤਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰਤੇ ਤੋ ਜੜ ਹੈ ਜਬ ਚੈਤਨ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਖਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਾ ਸਿਮਰੀ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕਰ ਜੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਨਤੀ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਮ੍ਰਿਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਉਹ ਰਸੁ ਜਾਣੈ ਜਿੰਦੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਹਰੀ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਿਖੇ ਅਭਿਲਾਖਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਤਿਨ ਆਤਮ ਵੇਤਾ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਜਿੰਦੁ) ਬੁਧੀ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੯

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸੋਈ ਰਾਜ ਨਰਿੰਦੁ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਜਿਓਂ ਕਾ ਭੀ (ਨਰਿੰਦੁ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਾਜੇ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ॥

ਅਉਸਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗੁਣ ਰਮਣ ਜਿਤੁ ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਇਹ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ (ਅਉਸਰਿ) ਸਮਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜਸੁ (ਰਮਣ) ਉਚਾਰਣ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਟਿ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਗੁਣਵਤੀ ਕੋਇ ਨ ਪੁਜੈ ਦਾਨੁ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਨਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਦਾਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਨੁ ਨਾਮ ਕੀ ਬ੍ਰਾਬਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸੈ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਯਾਲੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਤਿਨਕੈ ਮਨ ਤਨ ਮੇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਤਿਸ ਦਾ ਹਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੩॥

ਜਿਉਂ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ ਧਨੁ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਮਿਲਿਆ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਜੋ ਮੇਲਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਬ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਕਬੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਸਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਟਿਆ ਸਾਚੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਦਾਸਾਂ ਕੇ ਬੰਧਨਾਂ ਕੋ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਨੇ ਕਾਟਿ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭੂਲਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਓਨੁ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਨ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸੋ ਦਾਸ ਕਬੀ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਆਪਨੇ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨ ਤਥਾ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿ ਸਗਲ ਘਟਾ ਆਧਾਰੁ ॥੪॥੧੮॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ (ਆਗਤੀ) ਆਉਨਾ ਕਰ॥੪॥੧੮॥੮੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਸਚਾ ਸਿਮਰੀਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਾਕ ਅਗਲੇ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤਥਾ ਔਰ (ਅਗਲੇ) ਬਹੁਤ ਸਾਕ ਸੰਬੰਧ ਹੈਂ ਪਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਚਸਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੋਇ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰੇ ਚਸਾ ਅਤੀ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕਾ ਵਾਚਕੁ ਹੈ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਾਚਾ ਸੇਵਿ ਜਿਚਰੁ ਸਾਸੁ ॥

ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਸਭ ਕੂੜੁ ਹੈ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਲਗ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਬ ਲਗ ਸਚਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੇਵਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜੋ ਪਰਪੰਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਮਾਇਆ ਤਥਾ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੁਖ ਅਤਿ ਅਗਲੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਮੇ (ਭੁਖ) ਚਾਹ (ਅਗਲੀ) ਅਤੀ ਬਹੁਤੀ ਹੈ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਆਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ। ਅਗਲੀ ਮਾਰਵਾੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲੀਆ ਸਹ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਮੈਨੇ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਪੂਰਬਾਦਿ ਦਿਸਾ (ਭਾਲੀਆ) ਦੇਖੀਆਂ ਹੈ ਤਿਸ (ਸਹ) ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਵਰੁ ਕੋਈ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿ ਜੋ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਣ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੩॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਪਰਵਦਗਾਰੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਤ ਅਨੇਕ ॥

(ਪਰਵਰਦਗਾਰੁ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਰਾਧੀਐ ਏਹਾ ਮਤਿ ਵਿਸੇਖ ॥

ਜੋ (ਸਦਾ) ਨਿਤਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਐਸੀ ਬੁਧੀ (ਵਿਸੇਖ) ਅਧਿਕ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮਿਠਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਨਾਨਕ ਲੇਖ ॥੪॥੧੯॥੮੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਮਿਠਾ) ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੮੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਮਿਲਿ ਭਾਈਹੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈਓ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਤੋਸਾ ਬੰਧਹੁ ਜੀਅ ਕਾ ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਾਲਿ ॥

ਐਸਾ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚੁ ਬਾਂਧਨਾ ਕਰੋ ਜੋ (ਐਥੇ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਔਰ (ਓਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਾਥ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਤੋਸਾ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਹੋਵੈ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ॥੧॥

ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਦੂਜਾ ਥਾਉ ਨ ਕੋ ਸੁਝੈ ਗੁਰ ਮੇਲੇ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਬਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਜਾ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸੁ ਮਿਲੇ ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਡਿਠਾ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾਪੂਰਬਕ ਜਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਧਰਮਾਦਿ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਿਨ ਮਨੁ ਲਗਾ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਮਾਇ ॥

(ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪਾਦਿ ਦੇਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਵਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸ਼ੰਕਾ ਹੋ ਗੁਰੂ ਤੋ ਬਹੁਕੀ ਸਹਤ ਏਕ ਦੇਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰੁ ਡੁਬਦਾ ਲਏ ਤਰਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਮੇ ਡੂਬਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਤੁ ਮੁਖਿ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਰਜਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥

ਸੇ ਮਥੇ ਨਿਹਚਲ ਰਹੇ ਜਿਨ ਗੁਰਿ ਧਾਰਿਆ ਹਥੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਊਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਹਾਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਥਿਤ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪੀਆਲਿਆ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਪਥੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਣੇ ਕੋ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪਥੁ) ਔਖਧੀ ਵਾ ਸੰਜਮ ਰੂਪੀ ਪਥ ਕੇ ਸਹਿਤ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸੇਵਿਆ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਦੁਖ ਲਥੁ ॥੩॥

ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਭੰਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੫੦

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗਹਿਰ ਗਭੀਰੁ ਹੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਅਘਖੰਡੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਗਹਿਰੁ) ਡੂੰਘਾ ਔਰ (ਗੰਭੀਰੁ) ਨਿਰਹਲੁ ਹੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਖੰਡੁ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਆਪਣਾ ਜਮਦੂਤ ਨ ਲਾਗੈ ਡੰਡੁ ॥

ਜਿਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਡੰਡੁ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਤੁਲਿ ਨ ਲਗਈ ਖੋਜਿ ਡਿਠਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਤੁਲਿ) ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਖੋਜਕਰ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਮਹਿ ਮੰਡੁ ॥੪॥੨੦॥੯੦॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਮੰਡੁ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੯੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਠਾ ਕਰਿ ਕੈ ਖਾਇਆ ਕਉੜਾ ਉਪਜਿਆ ਸਾਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸਬਦਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਮੀਠੇ ਸਮਝ ਕਰ (ਖਾਇਆ) ਭੋਗਿਆ ਥਾ ਤਿਨ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸੁ ਅੰਤ ਕੋ ਕੌੜਾ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਸੇ ਭੋਗ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਈ ਮੀਤ ਸੁਰਿਦ ਕੀਏ ਬਿਖਿਆ ਰਚਿਆ ਬਾਦੁ ॥

ਭ੍ਰਾਤਾ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ (ਸੁਰਿਦ) ਸੁਹਿਰਦ ਸ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਯੇਹ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਸੋ ਇਨੋਂ ਸਾਥ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਬਿਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੇ ਹੀ ਬਜਰਥ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਜਾਂਦੇ ਬਿਲਮ ਨ ਹੋਵਈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥੧॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਠਾਠੁ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਅਸਚਰਯਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਅਸਚਰਜ ਸ਼ੋਕ ਕਾ ਭਾਵ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੁ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਵਿਣਸਣਾ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ (ਵਿਣਸਣਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰ॥੧॥

ਜਿਉ ਕੂਕਰੁ ਹਰਕਾਇਆ ਧਾਵੈ ਦਹ ਦਿਸ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ (ਹਰਕਾਇਆ) ਹਲਕਾਇਆ ਕੁਤਾ ਦੌੜ ਕਰ ਦਸੋ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਭੀ ਜੰਤੁ ਨ ਜਾਣਈ ਭਖੁ ਅਭਖੁ ਸਭ ਖਾਇ ॥

ਤੈਸੇ ਲੋਭੀ ਜੰਤ ਭੀ ਭਖ ਔਰ ਅਭਖ ਕੋ ਖਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨ ਤਥਾ ਦੋਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਪਰੰਤੂ ਲਭ ਕਰ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕਾ ਤਜਾਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਵਹੁ ਭਖ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਭਖ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲੋਭੀ ਕੋ ਇਨਕਾ ਕਛੂ ਬਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਰਾਏ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਟਦਾ ਕਹੀਏ ਭਖ ਅਭਖ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਧੀ ਪੂਛ ਵਤ ਯਾਚਨਾਰਥ ਹਥ ਪਸਾਰੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਔਰ ਝਗ ਸੁਟਣੀ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਵਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੇਹੜਾ ਓਸਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਹਲਕ ਚੜਾਉ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਪਾਇਆਂ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਹੀ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦਿ ਬਿਆਪਿਆ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ॥੨॥

ਤਿਸ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ (ਮਦਿ) ਹੰਕਾਰ ਬਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਬਾਰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਜਾਲੁ ਪਸਾਰਿਆ ਭੀਤਰਿ ਚੋਗ ਬਣਾਇ ॥

ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲੁ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਬਿਸੇ ਚੋਗਾ ਬਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਪੰਖੀ ਫਾਸਿਆ ਨਿਕਸੁ ਨ ਪਾਏ ਮਾਇ ॥

ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਨ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਪੰਖੀ ਫਸਾ ਹੂਆ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਮਾਇ ਪਦ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਮੋਹਿਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮਾਨੁਖਾਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਥੋਹਾਰੋਂ ਮੈ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਰਖੈ ਸੋ ਰਹੈ ਸੰਮ੍ਰਿਥੁ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸੋ ਸਾਮਰਥ ਬਿਅੰਤ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਧਰੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੁ ॥੪॥੨੧॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੧॥੯੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ॥

ਗੋਇਲਿ ਆਇਆ ਗੋਇਲੀ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਡੰਫੁ ਪਸਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਸੂ ਚਰਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀ ਅਨਜ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੋਇਲੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗੋਇਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਯੇਹ ਜੀਵ ਇਸ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਗੋਇਲ ਮੈਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੋਇਲੀ ਵਤ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਆ ਦੰਭ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਗੋਇਲੀ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਅਸਥਾਨ ਬਨਾਉਨੇ ਆਦਿਕ ਪਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਏ ਹੈ॥

ਮੁਹਲਤਿ ਪੁੰਨੀ ਚਲਣਾ ਤੂੰ ਸੰਮਲੁ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਰਹਿਨੇ ਕੀ (ਮੁਹਲਤਿ) ਅਵਧੀ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰੀ ਹੁਈ ਤਬ ਹੀ ਚਲਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੋਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ (ਬਾਰੁ) ਦਰਵਾਜੇ ਗਜ਼ਾਨ ਕੋ (ਸੰਮਲੁ) ਸੰਭਾਲੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਕਰੁ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ਮਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਕਿਆ ਥੋੜੜੀ ਬਾਤ ਗੁਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਕਿਆ ਥੋੜੀ ਬਾਤ ਕਾ ਗੁਮਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਅਭਮਾਨ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਰੈਣਿ ਪਰਾਹੁਣੇ ਉਠਿ ਚਲਸਹਿ ਪਰਭਾਤਿ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਕੋਊ ਪਰਾਹੁਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰਹਿ ਕਰ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਹੁਏ ਉਠ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੁਏਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਪਾਰਹੁਨੇ ਵਤ ਜੀਵ ਉਠ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਤੂੰ ਰਤਾ ਗਿਰਸਤ ਸਿਉ ਸਭ ਫੁਲਾ ਕੀ ਬਾਗਾਤਿ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਕਿਆ ਤੂੰ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ (ਰਤਾ) ਰਚ ਰਹਾ ਹੈਂ ਯਹ ਜੋ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਔਰ ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਫੂਲੋਂ ਕੀ (ਬਾਗਾਤਿ) ਫੁਲਵਾੜੀਓਂ ਕੇ ਖਿੜਨੇ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਫੂਲ ਖਿਲੇ ਹੁਏ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਯਹਿ ਭੀ ਤੁਛਕਾਲ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲੋੜਿ ॥

ਤਨ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਯਹਿ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਲੋੜਿ) ਚਾਹੁਨਾ ਕਰ॥

ਸਰਪਰ ਉਠੀ ਚਲਣਾ ਛਡਿ ਜਾਸੀ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ॥੩॥

(ਸਰਪਰ) ਅਵਸਜ ਹੀ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਉਠ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਿਭੂਤੀ ਲਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਰੰਚਕ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥੩॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਤਿਆ ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਪਾਇਓਇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਵਿਖੇ ਫਿਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੈਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਸੋ ਦਿਨੁ ਨੇੜਾ ਆਇਓਇ ॥੪॥੨੨॥੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਦਿਨੁ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਰਨਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ॥੪॥੨੨॥੯੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਦੇਹ ਅਰ ਜੀਵ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਤਿਚਰੁ ਵਸਹਿ ਸੁਹੇਲੜੀ ਜਿਚਰੁ ਸਾਥੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਤਬ ਤਕ ਸੁਖੀ ਵਸਤੀ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ (ਸਾਥੀ) ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ॥

ਜਾ ਸਾਥੀ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਤਾ ਧਨ ਖਾਕੂ ਰਾਲਿ ॥੧॥

ਜਬ (ਸਾਥੀ) ਜੀਵ ਉਠਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਖਾਕ ਮੇਂ ਰਲ ਜਾਵੇਂਗੀ॥੧॥

ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣੈ ਕਾ ਚਾਉ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਬ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਐਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਸਤਸੰਗੁ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠੁ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਚਰੁ ਵਸਿਆ ਕੰਤੁ ਘਰਿ ਜੀਉ ਜੀਉ ਸਭਿ ਕਹਾਤਿ ॥

ਜਬ ਤਕ (ਕੰਤ) ਜੀਵ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਆਈਏ ਜੀ ਆਈਏ ਜੀ ਸਭ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਉਠੀ ਚਲਸੀ ਕੰਤੜਾ ਤਾ ਕੋਇ ਨ ਪੁਛੈ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ॥੨॥

ਜਬ (ਕੰਤੜਾ) ਪਤੀ ਜੀਵ ਉਠ ਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛੇਗਾ॥੨॥

ਪੇਈਅੜੈ ਸਹੁ ਸੇਵਿ ਤੂੰ ਸਾਹੁਰੜੈ ਸੁਖਿ ਵਸੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੂੰ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਵਸੇਂਗੀ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ਸਿਖੁ ਤੁਧੁ ਕਦੇ ਨ ਲਗੈ ਦੁਖੁ ॥੩॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਚਜੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਸਿਖੁ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥੩॥

ਸਭਨਾ ਸਾਹੁਰੈ ਵੰਞਣਾ ਸਭਿ ਮੁਕਲਾਵਣਹਾਰ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਸਾਹੁਰੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਵੰਞਣਾ) ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਕਾਲ ਮੁਕਲਾਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥੪॥੨੩॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੁਹਾਗਣੀ) ਸੇ ਗਜਾਨਵਾਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪਜਾਰ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੯੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਏਕੁ ਓਹੀ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਆਕਾਰੁ ॥

(ਕਾਰਣ) ਮਾਯਾ ਮਹਿਤਤ੍ਵ ਆਦਿ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਰਬ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਮਨ ਮਹਿ ਧਿਆਇ ॥

ਛੋਡਿ ਸਗਲ ਸਿਆਣਪਾ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੁ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ (ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ) ਸਚ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ॥੧॥

ਦੁਖੁ ਕਲੇਸੁ ਨ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੁ ਹਿਰਦੈ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋਂ (ਦੁਖੁ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਔਰ ਕਲੇਸੁ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਅਵਿਦਿਆ ੧, ਅਸਮਿਤਾ ੨, ਰਾਗ ੩, ਦ੍ਵੈਖ ੪, ਅਭੀਨਿਵੇਸੁ ੫ ਕਿਯਾ ਹਠੁ ਔਰ (ਭਉ) ਡਰ ਜਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਕੋਟਿ ਜਤਨਾ ਕਰਿ ਰਹੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਰਿਓ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ॥੨॥

ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰੈ ਪਾਪ ਸਗਲੇ ਜਾਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਸੇ ਨਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਪ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਚੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਚ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਇਹੁ ਭਾਉ ॥੪॥੨੪॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ॥੪॥੨੪॥੯੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਚਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪੂਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਛੋਡਿ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੁ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤੂੰ (ਸਾਜਿ) ਰਚ ਕੇ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਉਧਾਰੁ) ਉਧਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜਿਨਹਿ ਦੀਆ ਰਿਦੇ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਏਕ (ਅਧਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ (ਮਨੁ) ਅੰਤਸਕਰਣਾਦਿ ਸਭ ਠਾਟੁ ਤੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਤਾਸਫੁਰਤੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਾਤੇ ਵਿਆਪਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਸਤੁ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰੁ ਵਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੂੰਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉ ਸੰਤ ਸਰਣੀ ਲਾਗੁ ਚਰਣੀ ਮਿਟੈ ਦੂਖੁ ਅੰਧਾਰੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜ ਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗ ਰਹੁ (ਅੰਧਾਰੁ) ਅਗ੍ਯਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸਿਖ ਕੋ ਕੌਨ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਕਮਾਵੈ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਯਾ ਆਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰੇ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸਭ ਹੋਇ ਰੇਣਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਹੋ ਰਹੇ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ?

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਤੂੰਹੈ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਪਸਾਰੁ) ਫੈਲਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਚੇਤਨ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਰੂਪੁ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਸਤਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਜਾਣੇ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਕਾਟਿਆ ਸਗਲ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪॥੨੫॥੯੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭਰਮੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੨੫॥੯੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੁਕ੍ਰਿਤ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਮੰਧੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲਾਣਾ ॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਹੈ ਕੋਈ ਪੁੰਨੀ ਹੈ॥

ਦੁਹਹੂੰ ਤੇ ਰਹਤ ਭਗਤੁ ਹੈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣਾ ॥੧॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਭਗਤੁ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਧਰਮ ਮਾਨ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਭਗਤੁ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰੁ ਸਰਬੇ ਸਮਾਣਾ ॥

ਕਿਆ ਕਹਉ ਸੁਣਉ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਣ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਤੂੰ ਵਡਾ ਚਤ੍ਰ ਪੁਰਸ਼ੁ ਹੈਂ॥

ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਮੰਧੇ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਨਾਹੀ ॥

ਔਰ (ਮਾਨਿ) ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਚਾਹੁਣੀ (ਅਭਿਮਾਨ) ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਹੈ ਵਾ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਕੇ ਜੋ ਬੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਨਾਹੀ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਤ ਸਮਦਰਸੀ ਸੰਤਹੁ ਕੋਈ ਕੋਟਿ ਮੰਧਾਹੀ ॥੨॥

ਜੋ ਭਗਤ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਤਤ) ਸੋ ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਕੋਈ ਕ੍ਰੋੜਾ ਬੀਚ ਹੈ॥੨॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਇਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਰਲਾ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਆਪ ਕਹਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਨਾ ਇਹ ਕਾਮ (ਕਰਲਾ) ਕਰੜਾ ਹੈ ਬਜਾਕਰਣ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਲਕਾਰ ਕਾ ੜਕਾਰ ਬਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿਸ ਪਾਪ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਕਹਨਾ ਔਰ ਕਹਾਵਨਾ ਜੋ ਹੈ ਇਹ ਤੋ ਪੂਜਾਵਨੇ ਕਾ (ਕਰਲਾ) ਰਸਤਾ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਥਨ ਕਹਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ॥੩॥

ਇਸ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕੀ ਕਥਨੀ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਕਛੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨੬॥੯੬॥

(ਗਤਿ ਅਵਗਿਤਿ) ਜਾਣਾ ਆਉਣਾ ਵਾ ਮੋਖ ਬੰਧ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਦ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਚਰਣ ਧੂਰੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਨ ਦੀਏ ਹੁਏ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥੨੬॥੯੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਨਿਰਬਿਘਨ ਸਮਾਪਤੀ ਅਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਭਗਤਿ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੈ ਭਰੋਸੈ ਪਿਆਰੇ ਮੈ ਲਾਡ ਲਡਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਕਰਕੇ (ਲਾਡੁ) ਪਜਾਰ (ਲਡਾਇਆ) ਕਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭੂਲਹਿ ਚੂਕਹਿ ਬਾਰਿਕ ਤੂੰ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਹਮ ਬਾਲਕ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਸੇ (ਭੂਲਹਿ) ਭੂਲ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ (ਚੂਕਹਿ) ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਹੇਲਾ ਕਹਨੁ ਕਹਾਵਨੁ ॥

ਤੇਰਾ ਬਿਖਮੁ ਭਾਵਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਕਹਨਾ ਅਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਕਰਉ ਤੇਰਾ ਹਉ ਜਾਨਉ ਆਪਾ ॥

ਮੈਂ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰੁ ਔਰ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ॥ ਯਥਾ॥ ਆਪਨੇ ਪੈ ਮਾਨੁ ਆਪਨੇ ਪੈ ਤਾਨਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪੈ ਅਰਥਾ। ਅਪਨੇ ਪੈ ਦੂਖ ਅਪਨੇ ਪੈ ਸੁਖਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪੈ ਬਿਰਥਾ॥ ਜਾਹੁ ਕਾਹੂ ਆਪਨੋ ਹੀ ਚਿਤ ਆਵੈ॥

ਸਭ ਹੀ ਮਧਿ ਸਭਹਿ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਬਾਪਾ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਸਭ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਤੇ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਔਰ (ਬੇਮੁਹਤਾਜ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਿਤਾ ਹਉ ਜਾਨਉ ਨਾਹੀ ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਜੁਗਤਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਕੌਣ ਸੀ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੨

ਬੰਧਨ ਮੁਕਤੁ ਸੰਤਹੁ ਮੇਰੀ ਰਾਖੈ ਮਮਤਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਅਵਿਦਕ ਬੰਧਨਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੇ ਸਮ ਮਮਤਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਮੁਕਤ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਠਾਕੁਰ ਰਹਿਓ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਬ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਹਮ (ਆਵਣ) ਜਨਮ (ਜਾਣਾ) ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਾ ॥੪॥੨੭॥੯੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥੨੭॥੯੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਭਾਈਆ ਕਟਿਅੜਾ ਜਮਕਾਲੁ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਭਾਈਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਜਮ) ਜਨਮ (ਕਾਲੁ) ਮਰਨੁ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਕਾਲ ਕੋ (ਜਮ) ਮੂਲ ਤੇ ਹੀ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਹੋਆ ਖਸਮੁ ਦਇਆਲੁ ॥

ਜਬ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨ ਮੈ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਬਿਨਸਿਆ ਸਭੁ ਜੰਜਾਲੁ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੑੋਂ ਕੋ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੑੋਂ ਕਾ ਸਰਬ (ਜੰਜਾਲੁ) ਬੰਧਨੁ (ਬਿਨਸਿਆ) ਨਿਵਰਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਹਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਤੁਸਿ ਦਿਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਭਾਉ ਕਰਿ ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਚਤਰ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਾ ਪਿਛੈ ਛੁਟੀਐ ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ (ਪਿਛੈ) ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਜਿਨਿ ਦਿਤਾ ਆਤਮ ਦਾਨੁ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਆਤਮ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਗਜਾਤ ਕਰਵਾ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਪ੍ਰਵਾਣੁ ਹੈਂ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਰਤਿਆ) ਰੰਗਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਜਗਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩॥

ਏਹ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ (ਕਰਤੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬਲਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਚੁ ਕਰਤਾ ਸਚੁ ਕਰਣਹਾਰੁ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਟੇਕ ॥

ਪੀਛੇ ਭੀ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਸੋਈ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਅਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਹੀ (ਟੇਕ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸਚੋ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈ ਸਚੁ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਬ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਸਚਾ (ਬਿਬੇਕ) ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਏਕ ॥੪॥੨੮॥੯੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੈ ਅੰਤਰੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਯਥਾ (ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੮॥੯੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਪੂਜੀਐ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣ ਕਰ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜੀਐ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਕਾ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀਵ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੁਡਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਕਮਾਵਣੇ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਜੋ (ਕਮਾਵਣੇ) ਧਾਰਨੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਰਤਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ (ਰਤਿਆਂ) ਰੰਗਿਆਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੈ ਮੋਹੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਬ (ਛਾਰੁ) ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਘਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਵਸੇ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕਰਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਫੇਰ ਕੁਛ ਕਰਤਬ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਸਮਰਥੁ ਅਪਾਰੁ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ (ਸਮਰਥੁ) ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਕਰ (ਅਪਾਰ) ਪਾਰਾਵਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਅਗੋਚਰੁ ਨਿਰਮਲਾ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਅਗੋਚਰ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਮਲਾ) ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਿਯਾ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਸੁਧ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰੁ ਕਰਣਹਾਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਪੀਛੇ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਥੇ ਅਬ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕਰਣਹਾਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖਯ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਗੁਰੁ ਕੀਤਾ ਲੋੜੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਕੋਈ ਵਸਤ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੀਆ ਚਾਹੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਤੀਰਥੁ ਗੁਰੁ ਪਾਰਜਾਤੁ ਗੁਰੁ ਮਨਸਾ ਪੂਰਣਹਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਵਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਮਨੋਂ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਮੋਖਾਦਿ ਸਰਬ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਉਧਰੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦੇਵੇਂ ਤੌ ਜੀਵ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ (ਉਧਰੇ) ਨਿਕਸੇ॥

ਗੁਰੁ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਗੁਰੁ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ (ਅਪਾਰੁ) ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਗਮ ਹੈ ਕਿਆ ਕਥੇ ਕਥਨਹਾਰੁ ॥੩॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਕਥਨ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੇ॥੩॥

ਜਿਤੜੇ ਫਲ ਮਨਿ ਬਾਛੀਅਹਿ ਤਿਤੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਹੇ (ਮਨਿ) ਪਯਾਰੇ ਜਿਤਨੇ ਫਲ (ਬਾਛੀਅਹਿ) ਚਾਹੀਏ (ਤਿਤੜੇ) ਉਤਨੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਪਾਵਣੇ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਦੇ ਰਾਸਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁੰਨ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਵਾ ਫਲ ਪਾਵਣੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਭੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਆਂ ਬਾਹੁੜਿ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਇਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਬਾਹੁੜਿ) ਫੇਰ (ਬਿਨਾਸੁ) ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਰਉ ਏਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤੇਰਾ ਸਾਸੁ ॥੪॥੨੯॥੯੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਵੀਸਰੇ ਏਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਾਸੁ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੯੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਸੁਣਿ ਭਾਈਹੋ ਛੂਟਨੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਉਪਦੇਸੁ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਛੂਟਨਾ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਸਰੇਵਣੇ ਤੀਰਥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵਨੇ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤੀਰਥ ਰੂਪੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਗੈ ਦਰਗਹਿ ਮੰਨੀਅਹਿ ਮਿਲੈ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੧॥

ਔਰ (ਆਗੈ ਦਰਗਹਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਮੰਨੀਅਹਿ) ਮਾਨੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਨਿਥਾਵੇ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਕੋ (ਥਾਉ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੩

ਭਾਈ ਰੇ ਸਾਚੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਈਐ ਪੂਰਨ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਦਿਤਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਣਾ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥੨॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਭੀ (ਸਚੁ) ਸਫਲ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੈਹਨਣਾ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਫਲੁ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਆਪਿ ॥

ਸਾਸ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਬਾਹਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਗਿਰਾਸਿ) ਅੰਦਰ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਪ ਗੁਰੂ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਹੈ ਸੋ ਸਾਸ ਗਰਾਸ ਨ ਭੂਲੇ॥

ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਿਸਈ ਆਠ ਪਹਰ ਤਿਸੁ ਜਾਪਿ ॥

ਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੋ।

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇਂ ਤਬ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਤਾਸਿ) ਸਮੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਾਮ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੇਈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੪॥੩੦॥੧੦੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਕੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਜਨਮ ਕੇ ਆਵਤੇ ਨਹੀਂ॥੪॥੩੦॥੩੩॥੩੧॥੬॥੧੦੦॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਖਨ ਦੇਸ ਮੈ ਗਏ ਤਹਾਂ ਕਾਜੀ ਔਰ ਪੰਡਤ ਮਿਲ ਕਰ ਆਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਹ ਮਨ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਇਸਕੋ ਭਜਨ ਮੈ ਕੈਸੇ ਜੋੜੀਏ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਵਹੁ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਉਨਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਹਤ ਪਰਮੇਸਰ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ॥

ਆਖਿ ਆਖਿ ਮਨੁ ਵਾਵਣਾ ਜਿਉ ਜਿਉ ਜਾਪੈ ਵਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਆਖਿ ਆਖਿ) ਕਥਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਉਚਾਰਣ ਕਰਵਾਈਏ (ਜਿਉ ਜਿਉ) ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ (ਜਾਪੈ) ਜਾਨੇ ਈਹਾਂ ਜਸ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰੁ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਵਾਇ ਸੁਣਾਈਐ ਸੋ ਕੇਵਡੁ ਕਿਤੁ ਥਾਇ ॥

ਯਹ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸਨੋ (ਵਾਇ) ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਈਏ ਸੋ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵਡਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਆਖਣ ਵਾਲੇ ਜੇਤੜੇ ਸਭਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਲਿਵ) ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਅਲਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕ ਥਾਇ ਸਚਾ ਪਰਵਦਿਗਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਲਹੁ) ਅਲਖ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਗੰਮ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਵਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਹੈ ਔਰ ਵੇਦ ਜਿਸਕੋ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਲਛਨਾਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਣੇ ਯੋਗਜ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪਾਕੀ ਨਾਈ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਾ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੇ ਔਰ (ਪਾਕ ਥਾਉ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੀ ਜਿਸਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ (ਪਰਵਰਦਿਗਾਰੁ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪੀ ਕੇਤੜਾ ਲਿਖਿ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ (ਜਾਪੀ) ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਕਿ (ਕੇਤੜਾ) ਕਿਤਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਇ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰ ਲੋਗ ਤੋ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਜੇ ਸਉ ਸਾਇਰ ਮੇਲੀਅਹਿ ਤਿਲੁ ਨ ਪੁਜਾਵਹਿ ਰੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸਉ) ਪਦ ਅਨੇਕਤਾ ਕਾ ਵਾਚਕੁ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਅਨੰਤ (ਸਾਇਰ) ਕਬੀਸ੍ਵਰ ਭੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਤਉ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੀ (ਰੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਜਾਇ ਸਕੇਂਗੇ ਵਾ (ਰੋਇ) ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਮਿਥਿਆ ਭਈ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਸਭਿ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਹਿ ਸੋਇ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਸਭੁ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੀਰ ਪੈਕਾਮਰ ਸਾਲਕ ਸਾਦਕ ਸੁਹਦੇ ਅਉਰੁ ਸਹੀਦ ॥

(ਪੀਰ) ਗੁਰੂ (ਪੈਕਾਮਰ) ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲੇ ਈਸਾ ਮਹੰਮਦ ਆਦਿਕ (ਸਾਲਕ) ਗ੍ਯਾਨਵਾਨ (ਸਾਦਿਕ) ਨਿਸਚੇਵਾਨ ਜਗ੍ਯਾਸੂ (ਸੁਹਦੇ) ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਹੀਦ) ਜੋ ਸਨਮੁਖ ਯੁਧ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ॥

ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾ ਦਰਿ ਦਰਵੇਸ ਰਸੀਦ ॥

(ਸੇਖ) ਬਡੇ ਪੁਰਸ (ਸਮਾਇਕ) ਮਹੰਤ ਵਾ ਤਿਨ ਮਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਅਸਲ ਯਹਿ ਪਦੁ ਮਸਾਇਖ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖਕਾਰ ਕੋ ਕਕਾਰੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਯਵਨੋਂ ਮੈਂ (ਕਾਜੀ) ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਨਜਾਉਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁਲਾ) ਵਿਦਯਮਾਨ ਜੈਸੇ ਪੰਡਤ ਜਨ ਇਨਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੇ ਦਰਵੇਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਰਸੀਦ ਕਹੀਏ ਪਹੁੰਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਰਸੀਦ) ਮੁਰਸ਼ਦ॥

ਬਰਕਤਿ ਤਿਨ ਕਉ ਅਗਲੀ ਪੜਦੇ ਰਹਨਿ ਦਰੂਦ ॥੩॥

ਤਿਨ ਪਹੁਚੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ (ਬਰਕਤਿ) ਸਕਤੀ (ਅਗਲੀ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਪਰ ਤੌ ਭੀ (ਦਰੂਦ) ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੇ ਸਬਦ ਇਸਟ ਮੰਤ੍ਰਾਦਿ ਪੜਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੁਛਿ ਨ ਸਾਜੇ ਪੁਛਿ ਨ ਢਾਹੇ ਪੁਛਿ ਨ ਦੇਵੈ ਲੇਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ (ਸਾਜੇ) ਰਚਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪੁਛ ਕਰਕੇ (ਨ ਢਾਹੇ) ਪ੍ਰਜਾ ਕਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੂਛ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਕਰਣੁ ਕਰੇਇ ॥

ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤੀ) ਸਕਤੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ (ਕਰਣੁ) ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੪॥

ਸਰਬ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਗਤੀ ਆਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਥਾਵਾ ਨਾਵ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ਨਾਵਾ ਕੇਵਡੁ ਨਾਉ ॥

ਥਾਵਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ ਔਰ ਨਾਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾਮ ਕੇਡ ਵੱਡਾ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਨਾਮ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਵਸੈ ਮੇਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸੋ ਕੇਵਡੁ ਹੈ ਥਾਉ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵੱਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਬਿਸਤਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ਨਨੂੰ॥ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਔਰ ਸੇ ਪੂਛਕੇ ਹਮਕੋ ਕਹਿ ਦੀਜੀਏ? ਉੱਤਰ:

ਅੰਬੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਹਉ ਕਿਸ ਨੋ ਪੁਛਣਿ ਜਾਉ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ (ਅੰਬੜਿ) ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਪੂਛਨ ਕੋ ਜਾਊਂ॥੫॥

ਵਰਨਾ ਵਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਜੇ ਕਿਸੈ ਵਡਾ ਕਰੇਇ ॥

(ਵਰਨਾ) ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਔ (ਅਵਰਨ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਏਹ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਨ ਮੈ ਸੇ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਊਚ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ॥

ਵਡੇ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥

ਤਿਸ ਸਭ ਸੇ ਬਡੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਬਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰੇ ਆਪਣੈ ਚਸਾ ਨ ਢਿਲ ਕਰੇਇ ॥੬॥

ਜਿਸ ਭਗਤਿ ਕੋ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਲੈਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੇ ਲੇਨੇ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਆਖੈ) ਸਾਲਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਆਖੀਐ ਦੇ ਕੈ ਰਹਿਆ ਸੁਮਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾਕੁ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਿਅੰਤੁ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਲ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਦੇਕੇ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਤੇਰੇ ਜੁਗਹ ਜੁਗਹ ਭੰਡਾਰ ॥੭॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰੋਂ ਕਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬਦਾ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਤੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਾਵੇ ਔਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੌਨ ਸਿੰਗਾਰੁ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕਾ ਉਤਰੁ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਕੰਤ ਮਹੇਲੀਆ ਸਗਲੀਆ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਜੀਵ (ਕੰਤ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀਆ (ਮਹੇਲੀਆ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੪

ਗਣਤ ਗਣਾਵਣਿ ਆਈਆ ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਗਿਣਾਵਣੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦਿਖਲਾਬੇ ਕੀ ਸੁਹਾਗਨੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਕਰਮ ਉਨਕੇ ਵਿਖਯ ਬਾਸਨਾ ਸਹਤਿ ਹੈਂ ਵਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਗਿਨਾਵਣੇ ਆਈਆਂ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਕਿ ਬਿਨਾ ਸੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਣਦੇ ਹਨ (ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ) ਦੰਭਕ ਕਰਮ ਵਾ ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਖਿਣ ਭੰਗਰ (ਵਿਕਾਰੁ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਖੋਟਾ ਪਾਜੁ ਖੁਆਰੁ ॥੧॥

ਇਨ ਪਖੰਡ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ (ਖੋਟਾ ਪਾਜੁ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਪਾਜੁ ਉਤਰੇ ਸੇ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਇਉ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਨਾਰਿ ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਲੈਹਿ ਸਵਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਰ ਕੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਉਂ ਰਾਵੇ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਚਾਹੇਂ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੀਗਾਰੀਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਪਿਰ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਿੰਗਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਈ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨੁ ਮਨੁ ਪਿਰ ਕੇ ਪਾਸ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਪਨ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰੁ ਹੈ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਖੜੀ ਤਕੈ ਸਚੁ ਕਹੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਪੁਨਾ ਦੋਨੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ (ਖੜੀ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੂਈ ਤਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਦੇਖਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਲਾਲਿ ਰਤੀ ਸਚ ਭੈ ਵਸੀ ਭਾਇ ਰਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਸਿ ॥੨॥

ਜੋ (ਲਾਲਿ) ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਚੇ ਭੈ ਮੈਂ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਸੀ ਹੈ ਆਗੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਲਾਲ ਮੇ ਰਤੀ ਰਸਨਾ ਔਰ ਸਚੇ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਵਸੀ ਬੁਧੀ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਦੇਹ ਵਾ ਜੋ ਸਚੇ ਭੈ ਵਿਚ ਵਸੀ ਹੈ ਸੋ (ਲਾਲਿ) ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਰਤੀ ਹੈ ਤਿਨ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਰੰਗ ਰਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਚੇਰੀ ਕਾਂਢੀਐ ਲਾਲੀ ਮਾਨੈ ਨਾਉ ॥

ਜੋ (ਲਾਲੀ) ਦਾਸੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਿਰ ਕੀ ਚੇਰੀ (ਕਾਂਢੀਐ) ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਲਾਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੁਟਈ ਸਾਚੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥

ਜਿਨਕਾ (ਸਚੇ) ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਟੂਟਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਮਨੁ ਵੇਧਿਆ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਸਾ ਧਨ ਰੰਡ ਨ ਬੈਸਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਰੰਡ ਨ ਬੈਸਈ) ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਨਉਤਨੋ ਸਾਚਉ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਰੀਸਾਲੂ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ (ਨਉਤਨੋ) ਨਵੀਨ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਸਾਚਉ) ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਮਰੈ) ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਰਵੈ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਾਚੀ ਨਦਰਿ ਰਜਾਇ ॥੪॥

(ਸੁਹਾਗਣੀ) ਗਜਾਨਵਾਨ ਨਿਤ ਹੀ ਰਵਣ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ:-

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ ॥ (ਰਜਾਇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਚੀ (ਨਦਰਿ) ਨਿਗਾਹ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਤੀ ਤੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੌਨ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਸਾਚੁ ਧੜੀ ਧਨ ਮਾਡੀਐ ਕਾਪੜੁ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਕੀ (ਧੜੀ) ਪਟੀਆਂ (ਮਾਡੀਐ) ਗੁੰਦਾਈਆਂ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਪਹਿਰ ਕਰ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਚੰਦਨੁ ਚੀਤਿ ਵਸਾਇਆ ਮੰਦਰੁ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸਗੁਨ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਚੰਦਨ ਆਦਿ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਮੰਦਰ ਦਸਮਾਂ ਦ੍ਵਾਰ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਦਸਵਾਂ ਹੈ ਸੋਈ

ਮੰਦਰ ਵਾ ਨੌ ਦ੍ਵਾਰੋਂ ਮੈ ਦਸਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਚੈਤੰਨ ਵਾ ਨੌ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੋਲਕ ਔਰ ਦਸਵਾਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੰਦਰ ਹੈ॥

ਦੀਪਕੁ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰ ਹਾਰੁ ॥੫॥

ਤਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਦੀਪਕੁ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਏਹੀ (ਉਰ) ਹਿਰਦੇ ਪਰ (ਹਾਰੁ) ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੇਂ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਪਿਆਰ ਰੂਪੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਮਣੀ ਹੈ॥

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਸਾਚੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਅਪਾਰ ॥

ਤਿਸਕੀ (ਸੋਭਾ) ਕੀਰਤੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਸੁਹਾਵਣੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਪੁਰਖੁ ਨ ਜਾਣਈ ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੬॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਮੈ ਪੁਰਖ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕਾ ਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਿਆਰ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਨਿਸਿ ਅੰਧਿਆਰੀ ਸੁਤੀਏ ਕਿਉ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈ ਸੁਤੀ ਹੁਈਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹੇ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਜੀਵ ਤੇਰੀ (ਰੈਣਿ) ਉਮਰ ਪਤੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਗੁਜਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕੇ ਤੁਮਕੋ ਬਿਅਰਥ ਉਮਰ ਗੁਜਰਨੇ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ॥

ਅੰਕੁ ਜਲਉ ਤਨੁ ਜਾਲੀਅਉ ਮਨੁ ਧਨੁ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਐਸਾ (ਅੰਕੁ) ਰਿਦਾ ਜਲ ਜਾਵੇ ਪੁਨਾ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਔ ਮਨੁ ਧਨੁ ਭੀ ਪਰਜ੍ਵਲਤ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਮੈ ਜਲ ਜਾਵੇ॥

ਜਾ ਧਨ ਕੰਤਿ ਨ ਰਾਵੀਆ ਤਾ ਬਿਰਥਾ ਜੋਬਨੁ ਜਾਇ ॥੭॥

ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ (ਕੰਤਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਨਾਹੀ (ਰਾਵਿਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਤੌ (ਜੋਬਨੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਦਪ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਹੋਨਾ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੇਂ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਨਾ ਹੋਨੇ ਤਕ ਬਿਅਰਥਤਾ ਕਹੀ॥੭॥

ਸੇਜੈ ਕੰਤ ਮਹੇਲੜੀ ਸੂਤੀ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਛੇਜਾ ਪਰ (ਕੰਤ) ਸਾਖੀ ਚੈਤਨ ਬਿਰਾਜਮਾਨੁ ਹੈ (ਮਹੇਲੜੀ) ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੁਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ॥

ਹਉ ਸੁਤੀ ਪਿਰੁ ਜਾਗਣਾ ਕਿਸ ਕਉ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥

(ਹਉ) ਮੈ ਭੀ ਪੂਰਬਕਾਲ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਈ ਹੁਈ ਥੀ ਔਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰੁ (ਜਾਗਣਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਕਿਸਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛੀਐ ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਥੀ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਭੈ ਵਸੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸਖਾਇ ॥੮॥੨॥

ਜਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਵਿਖੇ (ਵਸੀ) ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਆ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮੁ (ਸਖਾਇ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਸਹਾਯਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਗੁਣ ਆਪੇ ਕਥੈ ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਗੁਨ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਕਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸੁਣ ਕਰ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਰਤਨੁ ਪਰਖਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੋਲੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਰਤਨੁ) ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਰੀਖਿਆ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਪਾਰੁ (ਮੋਲੁ) ਬਿਅੰਤ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਉ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਸਚਾ ਵੱਡਾ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰ ਔਰ (ਮਹਤੁ) ਵਡਿਆਈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਨ ਵਡਾਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਆਚਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ (ਜੀਉ) ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤਿਨਕਾ ਭੀ (ਕਰਤਾਰੁ) ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖੁ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਮੁ ਮਿਲੇ॥

ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮਲਾ ਆਪੇ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੀਰਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮਾਂਭਗਤੀ ਕਾ ਜੋ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਮਜੀਠ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੋਤੀ ਊਜਲੋ ਆਪੇ ਭਗਤ ਬਸੀਠੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ (ਮੋਤੀ ਊਜਲੋ) ਤੀਬਰ ਤਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੁ (ਬਸੀਠੁ) ਬਿਚੋਲਾ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਵਕੀਲ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਣਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਡੀਠੁ ਅਡੀਠੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਡੀਠੁ) ਜੋ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ (ਡੀਠੁ) ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਸਾਗਰੁ ਬੋਹਿਥਾ ਆਪੇ ਪਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ॥

(ਸਾਗਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਜਹਾਜੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ (ਪਾਰੁ) ਮੋਖ ਰੂਪ ਪਾਰ ਕਾ ਕਨਾਰਾ ਔਰ (ਅਪਾਰ) ਉਰਾਰ ਨਰਕ ਰੂਪ ਕਨਾਰਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਵਾਟ ਸੁਜਾਣੁ ਤੂੰ ਸਬਦਿ ਲਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥

(ਸਾਚੀ ਵਾਟ) ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਲਾਵਣੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਔਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਮਲਾਹ ਰੂਪੁ ਗੁਰੂ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਿਡਰਿਆ ਡਰੁ ਜਾਣੀਐ ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਏਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਅੰਧਕਾਰੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਤਾ ਦੇਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕੇਤੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਰੂਪ ਤੋ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਨਿਰਮਲੁ ਏਕੁ ਤੂੰ ਹੋਰ ਬੰਧੀ ਧੰਧੈ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਜਾ ਮਲ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਧੰਧੈ) ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੇ ਜੇਵੜੇ ਪਾਇ ਕਰ ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੪॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੫੫

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰ ਵਾਕਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੋ (ਸਬਦਿ) ਬੇਦ ਦੁਆਰਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਸਚ ਘਰਿ ਜਿਸੁ ਓਤਾਕੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਸਚ ਘਰਿ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ (ਓਤਾਕ) ਘਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਕੋ (ਓਤਾਕੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਕਿਆ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਸਾਕੁ ॥੫॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਕਰੇ ਤੌਂ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਬਿਨੁ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮ ਤੇ (ਸਾਕੁ) ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੁੱਛ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ਕੈ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੈ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥੬॥

ਜਗਤ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਲਾਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਚਉ ਵਖਰੁ ਲਾਦੀਐ ਲਾਭੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਉਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲਾਦਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਹਮੇਸ ਹੀ ਨਫਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਬੈਸਈ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਬੇਨਤੀ ਸੰਜੁਗਤ ਜੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ) ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤਿ ਸਿਉ ਲੇਖਾ ਨਿਬੜੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੭॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਇਜਤ ਕੇ ਸਾਥਿ ਨਿਬੜਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਊਚਾ ਊਚਉ ਆਖੀਐ ਕਹਉ ਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਊਚੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਵਾ ਕਿਸੀ ਜਗਹ ਜਾਇ ਕਰ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਥਾ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੁ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਹੈਂ॥

ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਨਰੰਤ੍ਰ ਜਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਾਂਤਿ ਸ੍ਵਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਏਕ ਸਮੈ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਮਾਛੀ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈ ਮਾਛੀ ਫਸੀ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਅਸਟਪਦੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ॥

ਮਛੁਲੀ ਜਾਲੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਸਰੁ ਖਾਰਾ ਅਸਗਾਹੁ ॥

ਮਛਲੀ ਨੇ ਜਾਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਫਸਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਖਾਰਾ ਔਰ ਅਥਾਹੁ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਸਿਆਣੀ ਸੋਹਣੀ ਕਿਉ ਕੀਤੋ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਅਤਿ ਚਤੁਰ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਕੈਸੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਆ॥

ਕੀਤੇ ਕਾਰਣਿ ਪਾਕੜੀ ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ ॥੧॥

ਵਿਸਾਹੁ ਕਰਣੇ ਕੇ ਕਾਰਣ ਸੇ ਪਕੜੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਟਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਇਉ ਸਿਰਿ ਜਾਣਹੁ ਕਾਲੁ ॥
ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਲ ਕਾ ਜਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਸਮਝੋ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਣੋਂ (ਅਚਿੰਤਾ) ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਜਾਲ ਆਕਰ ਪਕੜੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੁਮਕੋ ਬੇਖਬਰ ਹੀ ਕਾਲ ਜਾਲੀ ਮੈ ਫਸਾ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੋ ਕਾਲ ਕੋ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਾਲੁ ਅਫਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਬਾਂਧਿ ਰਖਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਲੁ (ਅਫਾਰੁ) ਅਮੋੜ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ॥੨॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਚੇ ਕੈ ਦਰ ਮੈ ਸਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਾਲ ਕੈਸੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਸੀਚਾਨੇ ਜਿਉ ਪੰਖੀਆ ਜਾਲੀ ਬਧਿਕ ਹਾਥਿ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਜ ਪੰਛੀਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਬਧਿਕ) ਝੀਵਰ ਚੋਗ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਜਾਲੀ ਹਾਥ ਮੈ ਲੇ ਕਰ ਪਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਬਧਕ ਨੇ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਏਹ ਚੋਗ ਖਿਲਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਫਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੋਰਿ ਫਾਥੇ ਚੋਗੈ ਸਾਥਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲੀ ਕੇ ਫਸਨੇ ਤੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਲ ਤੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਚੋਗੇ ਸਾਥ ਫਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਚੁਣਿ ਸੁਟੀਅਹਿ ਕੋਇ ਨ ਸੰਗੀ ਸਾਥਿ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਸੁਭ ਕਰਮੀ ਚੁਣ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈ ਗਿਰਾਇ ਦੀਏ ਜਾਵੇਂਗੇ ਉਨ ਕਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਵਾ ਜੋ ਅਬ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਆਖੀਐ ਸਚੇ ਸਚਾ ਥਾਨੁ ॥

(ਸਚੋ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਚਾ ਜਪੀਏ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਚਾ ਥਾਨੁ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਚਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਮਨਿ ਸਚੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸੂਚੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਗਿਆਨੁ ॥੪॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿ ਸਾਜਨੁ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਸਾਜਨੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂ॥

ਸਾਜਨਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਮਦੂਤ ਮੁਏ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਾਜਨੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਜਮਦੂਤ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ਕਰ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਦੁਖੁ ਹੂਆ ਕਿ ਏਹੁ ਪੁਰਸੁ ਹਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਸੇ ਜਾਤਾ ਰਹਾ॥

ਨਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਹਉ ਵਸਾਂ ਨਾਉ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੫॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਤਉ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹਾਂ॥੫॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰੁ ਹੈ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਪਰਗਾਸੁ ਹੋਇ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੈਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਸੰਚਰੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥੬॥

(ਤਿਥੈ) ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਸੰਚਰੈ) ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ॥੬॥ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਵੋਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰਹੈ ਸਾਜਨੁ ਤੂੰ ਸੁਜਾਣੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥

ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਹੀ (ਸਾਜਨੁ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਅਪੜੈ ਜਿਥੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ॥੭॥

(ਤਿਥੈ) ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਲੈ ਕਰਕੇ ਅਪਾਰੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਭੇ ਊਪਜਹਿ ਹੁਕਮੀ ਕਾਰ ਕਮਾਹਿ ॥

(ਹੁਕਮੀ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੀ ਕਾਲੈ ਵਸਿ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਸਾਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਔਰ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਏ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ (ਸਮਾਹਿ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਇਨਾ ਜੰਤਾ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਵਸ ਕਿਛੂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਿ ਜੂਠੈ ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਜੋ ਗੁਣਿ ਹੀਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਮਨਿਜੂਠੈ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਅਪਿਵਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਨ ਮੈ ਭੀ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਜੂਠ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਜੂਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੬

ਮੁਖਿ ਝੂਠੈ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ ਤੋ ਮੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਗੌਣ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਚਾ ਹੋਵੇ॥

ਬਿਨੁ ਅਭ ਸਬਦ ਨ ਮਾਂਜੀਐ ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਅਭ) ਰਿਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਂਜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਵਾ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੁੰਧੇ ਗੁਣਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ॥

ਪਿਰੁ ਰਲੀਆ ਰਸਿ ਮਾਣਸੀ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਨੇਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੈਸਾ ਵਾ ਕਿਸ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਤਬ ਸੁਖ ਮਾਣੇਂਗੀ ਜਬ ਸਚੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇਂਗੀ॥੧॥

ਪਿਰੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਧਨ ਵਾਂਢੀ ਝੂਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ (ਸਬਦਿ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਦੇਸ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤੌਂ ਵਹੁ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਵਾਂਢੀ) ਵਿਛੁੜੀ ਹੂਈ ਝੂਰਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਲਿ ਥੋੜੈ ਮਛੁਲੀ ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੇਇ ॥

ਜੈਸੇ ਥੋੜੇ ਜਲ ਮੈਂ ਮਛਲੀ (ਕਰਣ ਪਲਾਵ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਜਬ ਜੀਵ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਨਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ (ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ) ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ॥

ਤਨਿ ਸੋਹੈ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਰਤੀ ਰੰਗਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਯਾਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਤੀ ਹੂਈ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੂੰ॥

ਵਾ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਤਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀ ਸੋਹਣੀ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਗੁਣ ਨਾਲਿ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੋਹਣੀ) ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਸੁੰਦਰ ਹੂਈ ਹੈ ਗੁਣ ਸਾਥ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਖੋਟੀ ਅਵਗਣਿਆਰਿ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਸੁਖੁ ਪੇਈਐ ਸਾਹੁਰੈ ਝੂਠਿ ਜਲੀ ਵੇਕਾਰਿ ॥

ਤਿਸ ਕੋ ਨ (ਪੇਈਐ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਸਾਹੁਰੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ। ਝੂਠਿ ਬੋਲਨ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਜਲੀ) ਦਗਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਵੰਞਣੁ ਡਾਖੜੋ ਛੋਡੀ ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰਿ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ (ਆਵਣੁ) ਜਨਮ ਔਰ (ਵੰਞਣੁ) ਮਰਣ ਕਰ (ਡਾਖਣੋ) ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੰਤ ਨੇ ਵਿਸਾਰ ਛੋਡੀ ਹੈ॥੪॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਪਿਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੁਤੀ ਸੋ ਕਿਤੁ ਸਾਦਿ ॥

ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਨਾਰ (ਸੁਹਾਵਣੀ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਥੀ ਸੋ ਕਿਸ (ਸਾਦਿ) ਰਸ ਮੇਂ ਫਸ ਕਰ (ਮੁਤੀ) ਛੁਟੜ ਭਈ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਪਿਰ ਕੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਬੋਲੇ ਫਾਦਿਲੁ ਬਾਦਿ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਫਾਦਿਲੁਬਾਦਿ) ਬਾਧੂ ਬਜਰਥ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਘਰਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਛੂਟੀ ਦੂਜੈ ਸਾਦਿ ॥੫॥

ਔਰ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕਰਕੇ ਛੂਟੀ ਹੈ ਸੋ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ॥੫॥

ਪੰਡਿਤ ਵਾਚਹਿ ਪੋਥੀਆ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਸਸਤ੍ਰ ਵਕਤਾ ਪੁਰਸ ਪੁਸਤਕ ਤੋ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤਿਨ ਪੋਥੀਓਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨ ਕਉ ਮਤੀ ਦੇ ਚਲਹਿ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥

(ਅਨਕਉ) ਔਰੋਂ ਕੋ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਆ ਦੇਣੇ ਮੈ (ਚਲਹਿ) ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਪੋਥੀਓਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਵਣਜੁ ਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਝੂਠੀ ਜਗੁ ਭਵੈ ਰਹਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁ ਸਾਰੁ ॥੬॥

ਧਾਰਣਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕੀ ਕਹਨੀ ਝੂਠੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਕੀ ਰਹਣੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਔਰ ਕੇਵਲ ਕਥਨੀ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕੇਤੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਬੇਦਾ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਕਤਾ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੋਤਸ਼ੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧਿ ਸਲਾਹਣੇ ਵਾਦੇ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ॥

ਮਤ ਮਤ੍ਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਵਾ ਤਿਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੈ ਜੋ ਵਿਰੋਧ ਕੇ ਵਖ੍ਯਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਲਾਹਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਵਾਦਿ) ਝਗੜੋਂ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਜਸ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਆਵਣੁ) ਜਨਮ (ਜਾਣੁ) ਮਰਨ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਸਪਰ ਬਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੈਵ ਵੈਸ਼ਨੋ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੈਸ੍ਨਵ ਸ਼ੈਈਵੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਏਹ ਸਬ (ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧਿ) ਬਜਰਥ ਝਗੜੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਰਮ ਨ ਛੁਟਸੀ ਕਹਿ ਸੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੁ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਪੰਡਤ ਜਨ ਭੀ (ਆਖਿ ਵਖਾਣੁ) ਜੋ ਵਖਾਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਥਨ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇਂਗੇ॥੭੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਹੈ?

ਉੱਤਰੁ॥ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ॥

ਸਭਿ ਗੁਣਵੰਤੀ ਆਖੀਅਹਿ ਮੈ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣਵੰਤੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮੈ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮੈ ਭਾਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਹਰੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਕੀ ਨਾਰੀ ਸੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਸੋਈ ਸਾਮਰਥ ਪਤੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ ॥੮॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਿਰ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਸਾਧੀਐ ਤੀਰਥਿ ਕੀਚੈ ਵਾਸੁ ॥

ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਪ ਤਪ (ਸੰਜਮ) ਧਾਰਨਾ ਧਿਆਨ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਵਾਸੁ ਕਰ ਰਹੀਏ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਚੰਗਿਆਈਆ ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਕਿਆ ਤਾਸੁ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਪੁੰਨ) ਅਮਾਵਸ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤਾਦਿ ਪੁੰਨਕਾਲੋਂ ਮੈ ਦੇਣਾ ਹੈ (ਦਾਨ) ਜੋ ਹਮੇਸ਼ ਦੇਨਾ ਹੈ ਵਾ ਪੁੰਨ ਸਮੇਂ ਕਾ ਜੋ ਦਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਵਾ (ਪੁੰਨ) ਜੋ ਬਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਦਾਨ ਹੈ (ਦਾਨ) ਜੋ ਸਾਮਾਨ ਦਾਨ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਪਰਉਪਕਾਰਾਦਿ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਬਿਨ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਤਾਸੁ) ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਏਹ ਕਿਆ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਜੇਹਾ ਰਾਧੇ ਤੇਹਾ ਲੁਣੈ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਜਨਮੁ ਵਿਣਾਸੁ ॥੧॥

ਜੈਸਾ ਪੁਰਸ਼ (ਰਾਧੇ) ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਪੁੰਨ ਵਾ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਫਲੁ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਬਾਦ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੁੰਧੇ ਗੁਣ ਦਾਸੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਅਵਗਣ ਤਿਆਗਿ ਸਮਾਈਐ ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰਾ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁੰਧੇ ਦਾਸੀ ਭਾਉ ਕਾ ਗੁਣ ਹੋਇ ਤਬ ਸੁਖੁ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਗੁਣਵਾਨੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਪੂਰੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਵਿਖੇ (ਸਮਾਈਐ) ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵਿਣੁ ਰਾਸੀ ਵਾਪਾਰੀਆ ਤਕੇ ਕੁੰਡਾ ਚਾਰਿ ॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸੀ) ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ (ਕੁੰਡਾ ਚਾਰਿ) ਪ੍ਰਤਖ ਹੀ ਪੂਰਬ ਪੱਛਮ ਉਤਰ ਦਖਣ ਕੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਲੁ ਨ ਬੁਝੈ ਆਪਣਾ ਵਸਤੁ ਰਹੀ ਘਰ ਬਾਰਿ ॥

(ਮੂਲੁ) ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ (ਆਪਣਾ) ਜੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪੁ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ (ਘਰ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰਹੀ ਹੂਈ ਹੈ (ਬਾਰਿ) ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਵਖਰ ਦੁਖੁ ਅਗਲਾ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥੨॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਵਖਰ) ਸੌਦੇ ਸੈ ਬਿਨਾ ਦੁਖੁ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ (ਕੂੜਿ) ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸ (ਕੂੜਿਆਰਿ) ਝੂਠੇ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਲਾਹਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਉਤਨਾ ਪਰਖੇ ਰਤਨੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਲਾਹਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਵੀਨ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਰਤਨੁ) ਵੈਰਾਗੁ ਔਰ (ਵੀਚਾਰਿ) ਬਿਬੇਕ ਕੀ (ਪਰਖੇ) ਕੀਮਤ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੋ ਚਤੁਸ਼ਟੇ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਹੈ ਵਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਰਤਨ ਕੋ ਪਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਸਤੁ ਲਹੈ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਚਲੈ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰਿ ॥

ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਪੁਰਸ ਆਤਮਾ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਘਰਿ) ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ (ਲਹੈ) ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜੁ ਕੋ (ਸਾਰਿ) ਬਣਾ ਚਲੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜੁ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੩॥

(ਵਣਜਾਰਿਆ) ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਸ੍ਰਵਨ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ॥੩॥

ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਮੇਲੈ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸੂਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗਯਾਤ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ (ਨ ਵਿਛੜੈ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਆਸਣਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸਚੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ॥੪॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕਾ (ਸਚੈ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸਣਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਘਰ ਮਹਿ ਮਹਲੁ ਸੁਥਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆਪਣੇ (ਘਰੁ ਮਹਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਸੁਥਾਇ) ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਮਨ ਕੋ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਸਚੋ) ਸਚਾ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਪਲੈ) ਬਸਤ੍ਰ ਮੈ ਪਾ ਲੀਆ॥

ਪੰਨਾ ੫੭

ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੀਐ ਸਾਚੋ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੫॥

ਸਚਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਾ ਧਨ ਖਰੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਜਾਤਾ ਸੰਗਿ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਮਹਲੀ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਐ ਸੋ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ॥

ਸੋ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾ ਭਲੀ ਪਿਰਿ ਮੋਹੀ ਗੁਣ ਸੰਗਿ ॥੬॥

ਜੋ (ਸਚਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਗਣਿ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲੀ ਅਰ (ਪਿਰਿ) ਪਤੀ ਕੇ ਗੁਨ ਸਰਬਗ੍ਯਤਾਦਿ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੬॥

ਭੂਲੀ ਭੂਲੀ ਥਲਿ ਚੜਾ ਥਲਿ ਚੜਿ ਡੂਗਰਿ ਜਾਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਮੈਂ (ਥਲਿ ਚੜਾ) ਮਾਰੂ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਤਪ ਕਰਾਂ ਪੁਨਾ ਥਲ ਸੇ (ਡੂਗਰਿ) ਪਰਬਤੋਂ ਪਰ ਚੜ ਜਾਵਾਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਕੰਦਰੋਂ ਮੈ ਤਪੁ ਕਰਾਂ॥

ਬਨ ਮਹਿ ਭੂਲੀ ਜੇ ਫਿਰਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਉ ॥

ਔਰ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਭੀ ਫਿਰੇ[1] ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨ ਪਤੀ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ॥

ਨਾਵਹੁ ਭੂਲੀ ਜੇ ਫਿਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਬਲ ਆਦਿਕੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰੋਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਆਵਉ ਜਾਉ) ਭਾਵ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਰਹੋਂਗੀ॥੭॥

ਪੁਛਹੁ ਜਾਇ ਪਧਾਊਆ ਚਲੇ ਚਾਕਰ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ (ਪਧਾਊਆ) ਭਗਤੀ ਕੇ (ਪੰਧ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਰਾਹੀਓਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਪੂਛੋ ਜੋ (ਚਾਕਰ) ਦਾਸ ਭਾਉ ਧਾਰ ਕਰ ਚਲੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜਨੁ ਜਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਦਰਿ ਘਰਿ ਠਾਕ ਨ ਹੋਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਰਾਜੁਨ) ਰਾਜਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਰੂਪ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਏਕੁ ਹੀ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬ੍ਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੮॥੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਨਿਰਮਲੁ ਜਾਣੀਐ ਨਿਰਮਲ ਦੇਹ ਸਰੀਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ (ਨਿਰਮਲੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੀਏ ਤਬ (ਦੇਹ) ਅਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚੋ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸੋ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ ॥

(ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧੁ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਕੀ ਪੀੜ ਕੋ (ਜਾਣੋ) ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਅਗਲੋ ਨਾ ਲਾਗੈ ਜਮ ਤੀਰੁ ॥੧॥

(ਸਹਜੈ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ (ਅਗਲੋ) ਅਧਕ ਸੁਖੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਮ ਕਾ (ਤੀਰ) ਬਾਣ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਸਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

---

[1] ਵਾ (ਬਲ) ਪੁਰਾਣ (ਡੂਗਰ) ਸਾਸਤ੍ਰ (ਬਨ) ਬੇਦ, ਇਨ ਕੋ ਵਿਚਾਰੇ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲਿ ਨਾਇ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਤੂ ਹੋਰੁ ਮੈਲੁ ਭਰੀ ਸਭ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਨਿਸਚਯ ਜਾਨ ਕਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਚਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਸਭ ਮੈਲੁ ਕਰ ਭਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਸੋਹਣਾ ਕੀਆ ਕਰਣੈਹਾਰਿ ॥

ਅਬ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਮੱਧਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰੁ (ਕਰਣੈ ਹਾਰਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਸੋਹਣਾ) ਸੋਭਨੀਕ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੀਪ ਅਨੂਪ ਜੋਤਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰੁ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜੁ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਏਹੁ ਦੋ ਦੀਪਕ ਅਨੂਪ ਜੋਤਿ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਕਾਸੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਉਰ ਦੀਪਕ ਤੋ ਤੇਲ ਬਤੀ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਤੇਲ ਬਤੀ ਅਗਨੀ ਬਿਨਾ ਹੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਤਾਲ ਆਦਿ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਤੋ ਇਨਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕੈਸੇ ਨਿਰਬਾਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਦੇਖੀਏ ਤੌਂ ਤੀਨ ਹੀ ਲੋਕ ਮੈ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਮੈ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਪਤਾਲਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਮਨੀਆਂ ਮਯ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਾਟ ਪਟਣ ਗੜ ਕੋਠੜੀ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਵਾਪਾਰ ॥੨॥

ਮੁਹ ਰਿਅਸਟੀ ਰੀਤ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਪਟਣ) ਸ਼ਹਰੁ ਤਿਸ ਮੈ (ਹਾਟ) ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੁਕਾਨ ਦਸਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰ (ਗੜ) ਕਿਲਾ ਹੈ (ਕੋਠੜੀ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੈ (ਸਚੁ ਸਉਦਾ) ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਉਦੇ ਤਿਸ ਕਾ ਬਜਾਪਾਰੁ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਰਿਦੇ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਭੈ ਭੰਜਨਾ ਦੇਖੁ ਨਿਰੰਜਨ ਭਾਇ ॥

ਜਬ ਧਿਆਨ ਦੁਆਰੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤਰੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਭੈ ਨਾਸ ਹੋ ਗਯਾ ਔਰ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪੁਰਸ ਕੈਸੇ ਜਾਨੇਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਜਾਣੀਐ ਜੇ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਠਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ (ਠਾਇ) ਇਸਥਿਤ ਰਾਖੇ ਤੌਂ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਜਗਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੌ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਸਹਜੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌਂ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਸਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਪਰਖੇ ਹਿਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

(ਕਸਵਟੀ) ਪਥਰ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਖੀਜਾ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖ ਕੋ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਵਿਖੇ (ਕਸਿ) ਖੇਂਚਣਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਸਵਟੀ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਤਕਾ (ਹਿਤੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾਕਰ ਸਿਖ ਕੋ ਪਰਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੋਟੇ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇਨੀ ਖਰੇ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਕਸਵਟੀ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਤੇ ਸੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਸਵਟੀ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਖਰੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖਜਾਨੈ ਪਾਇ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸ ਅੰਦੇਸਾ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਇਉ ਮਲੁ ਜਾਇ ਸਮਾਇ ॥੪॥

ਜਬ (ਆਸ) ਇੱਛਾ ਔਰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤ ਪ੍ਰਮੇਗਤ ਮੋਖ ਮੈ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਤਤ ਪਦ ਤ੍ਵੰਪਦ ਮੈ ਸੰਸਾ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਮਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ ॥

ਔਰੁ ਸਭ ਕੋਈ ਸੁਖ ਕੋ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖੈ ਕਉ ਦੁਖੁ ਅਗਲਾ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸੁਖ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਦੁਖ ਭੀ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੁਖ ਕਾ ਵਿਜੋਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖ ਹੀ ਬਸੇਸ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਕਾ ਭਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿ ਸੁਖ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਕੇਵਲ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੀਅਹਿ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਜਾਨ ਕਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰ ਜਾਣੀਏ ਭਾਵ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਭੇਦ) ਗਜਾਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬੇਦੁ ਪੁਕਾਰੇ ਵਾਚੀਐ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਸੁ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਤਿਨਕਾ ਅਰਥ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਬੇਦ ਹੈਂ ਜੋ (ਬਾਣੀਬ੍ਰਹਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਬਿਆਸੁ) ਬਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਵਾ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਜਾਨ ਇਨ ਕੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕਿਆ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵਕ ਸਾਧਿਕਾ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

(ਮੁਨਿ) ਮਨਨ ਸੀਲ (ਜਨ) ਭਗਤ ਜਨ (ਸੇਵਕ ਸਾਧਿਕਾ) ਔਰ ਜੋ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈ ਸੇ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਸੁ) ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣ ਬੇਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਸੋ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਯਾਸ ਬਾਣੀ ਪੁਰਾਣ ਭੀ ਵਾਚੀਏ ਤੌ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਨਿ ਜਨਿ ਸੇਵਕ ਸਾਧਕ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਗੁਣਤਾਸੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਯਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਜਿਣਿ ਗਏ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਸੁ ॥੬॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ (ਰਤੇ) ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜੀਤ ਗਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਦ) ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੬॥

ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮੈਲੇ ਮਲੁ ਭਰੇ ਜਿਨ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮਕਾ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਯੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪਰ ਕਲਿਜੁਗ ਇਨ ਮੈ ਮੈਲੇ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਲੁ) ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੀ ਭਾਇ ਵਿਹੂਣਿਆ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਹ ਕਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਜਾਏਗੀ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਅਵਗਣ ਮੁਠੀ ਰੋਇ ॥੭॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪਾਇਆ ਡਰੁ ਕਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜੋ ਉਤਮ ਜਗਯਾਸੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਡਰ ਕਰ ਖੋਜਤੇ ਖੋਜਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਏ ਹੂਏ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਘਰਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ (ਜਾਇ)ਨਿਵਰਤ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਊਜਲੇ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੮॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੇਈ (ਨਿਰਮਲੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਉਜਲੇ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੮॥੭॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਭੂਲੇ ਬਾਵਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੇ (ਬਾਵਰੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੁ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਜਮੁ ਡਰਪੈ ਦੁਖ ਭਾਗੁ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪੁ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਤੂੰ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਸੇ ਜਮ ਡਰ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਭਾਗ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਦੋਹਾਗਣੀ ਕਿਉ ਥਿਰੁ ਰਹੈ ਸੁਹਾਗੁ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਹਾਗ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂਕਰ ਥਿਰ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੮

ਭਾਈ ਰੇ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਥਾਉ ॥

ਮੈ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਦੂਸਰਾ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜ਼ਾਨਾ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪਤਿ ਸਾਬਾਸਿ ਤਿਸੁ ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਬਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਬਾਸ ਮਿਲੀ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਊ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਘੜੀ ਭੀ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭੀ ਮਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਟੇਕ ਟਿਕੀ ਘਰਿ ਜਾਉ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਕਹਣਾ ਜੋਗ ਹੈ ਮੈਂ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਮੈਨੇ ਤੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਘਰਿ ਜਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਜਿਨਾ ਕਾ ਅੰਧੁਲਾ ਚੇਲੇ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚੇਲਿਓਂ ਕੋ (ਠਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਸੁਆਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਕਿਆ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭੁ ਹੈ॥

ਆਇ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਣਾ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥੩॥

(ਆਇ) ਜਨਮ ਕੇ ਮਰਗਜਾ ਜੈਸੇ ਖਾਲੀ ਘਰ ਕਾਂ ਕਾਂ ਬਿਅਰਥ ਕੁਰਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਕੇ ਮਰਨ ਤੋ ਭਯਾ ਪਰੰਤੂ ਕੁਛ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਯਾਂ ਤੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੀ ਰਹਾ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਦੇਹੁਰੀ ਜਿਉ ਕਲਰ ਕੀ ਭੀਤਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਦੇਹੁਰੀ) ਦੇਹ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਲਰ ਕਰ ਬਨਾਈ ਹੁਈ (ਭੀਤਿ) ਦੀਵਾਰ ਨਿਤ ਹੀ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸ਼ੋਂ ਕੋ ਦੇਤੀ ਹੁਈ ਗਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਤਬ ਲਗੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਜਬ ਲਗੁ ਸਾਚੁ ਨ ਚੀਤਿ ॥

ਔਰ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਰਪੈ ਘਰੁ ਪਾਈਐ ਨਿਰਬਾਣੀ ਪਦੁ ਨੀਤਿ ॥੪॥

ਗੁਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਰਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ (ਘਰੁ) ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਿਸ ਪਦ ਮੈਂ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੇ ਨਿਤ ਰੂਪ ਪਦੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਹਉ ਗੁਰ ਪੂਛਉ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਕਾਰ ਕਮਾਉ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਐਸੇ ਚਿਤਵੇ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋਂ ਔਰ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾਂ॥

ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਜਲਿ ਜਾਉ ॥

ਜਬ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਸਲਾਹੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੁਖੁ (ਜਲਿ ਜਾਉ) ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਮਿਲਾਵੜਾ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਉ ॥੫॥

ਜਬ (ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਾ ਮੇਲ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ (ਸਾਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਤਜਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ (ਨਿਰਮਲੇ) ਸੁਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਸਦ ਸਦਾ ਹਰਿ ਰਾਖਹਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਸਲਾਹਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਸਭ ਜੀਆ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਾਈ ਸੋ ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਮਨ ਸੇ ਭੁਲਾਈਐ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋ ਮਰਿ ਰਹੈ ਫਿਰਿ ਮਰੈ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਮਰਿ ਰਹੈ) ਜਮ ਸੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹੈਂ (ਫਿਰਿ) ਪੁਨਾ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੈ ਹੀ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰੁ ਲਗੇ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੭॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਭ ਸਾਲਾਹੈ ਆਪ ਕਉ ਵਡਹੁ ਵਡੇਰੀ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸਭ ਕੋਈ ਅਭਮਾਨੁ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਬਡੋਂ ਸੇ ਬਡੀ ਹੋਵੇ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੀਐ ਕਹੇ ਸੁਣੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੀਐ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਕਹਨੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਗੁਰਾ ਜੋ ਮਨਮਤ ਸੇ ਕਹਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਰਥਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥੮॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਛਾਣੀਐ ਤਬ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਵਾ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੯॥੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਧਨ ਸੀਗਾਰੀਐ ਜੋਬਨੁ ਬਾਦਿ ਖੁਆਰੁ ॥

ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨਾ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੀਗਾਰੁ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਣ ਪਹਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋਬਨੁ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਖੁਆਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਮਾਣੇ ਸੁਖਿ ਸੇਜੜੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਬਾਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਬਿਨਾ ਸੇਹਜਾ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ (ਮਾਣੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰੁ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਦੋਹਾਗਣੀ ਨਾ ਘਰਿ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ ॥੧॥

ਤਿਸ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਘਰਿ ਹੀ ਮੈ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੇਜਾ ਪਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਤੀ ਸੰਗਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਵਿਖੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਬਿਨ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੁਪੀ ਸੇਹਜਾ ਮੈ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ (ਖੁਆਰ) ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸਿਹਜਾ ਕਾ ਸੁਖੁ ਕਿਆ ਅਭੇਦਤਾ ਕਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਭੋਗਤੀ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਬੇਮੁਖ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਰੰਗੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮੁ ਜਪੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਨਹੀ ਪਾਈਤਾ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਤਬ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਵਰੁ ਸਹਜਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਹਜਿ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਮਾਣੇ ਪਿਰ ਸੇਜੜੀ ਗੂੜਾ ਹੇਤੁ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਿਰਕੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਮੈ (ਮਾਣਤੀ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕਾ (ਗੂੜਾ) ਸੰਘਨਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿ ਸਿਵਾਣੀਐ ਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਗੁਣ ਚਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਜਾਣਿ) ਗੵਾਨ ਹੋਣੇ ਸੇ (ਸਿਵਾਣੀਐ) ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪੁ ਕਰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧਨ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਚਾਰੋਂ ਗੁਣਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮੇਲੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਚਿ ਮਿਲਹੁ ਵਰ ਕਾਮਣੀ ਪਿਰਿ ਮੋਹੀ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਕਾਮਣੀ ਪਿਰ ਨੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਾਇ ਕਰ ਮੋਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਭੀ ਸਚੇ (ਵਰ) ਪਤੀ ਕੋ ਸਚ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੁ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਾਚਿ ਵਿਗਸਿਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਸਚੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਕਰ ਮਨ ਤਨ (ਵਿਗਸਿਆ) ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਘਰਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ (ਵਰ) ਪਤੀ ਕੋ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਜੇ ਮਰੈ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਨਾਰਿ ॥

ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਵਿਖੇ (ਮਨੂਆ) ਮਨ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਜੇਕਰ ਮਰ ਜਾਵੈ ਤਬ (ਪਿਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੱਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗੈ॥

ਇਕਤੁ ਤਾਗੈ ਰਲਿ ਮਿਲੈ ਗਲਿ ਮੋਤੀਅਨ ਕਾ ਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੁਕ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ ਦੋਨੋਂ ਸਮਝਨੇ ਜੈਸੇ ਗਲੇ ਮੈਂ ਮੋਤੀਓਂ ਕਾ ਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸਭ ਮੋਤੀ ਏਕ ਹੀ ਤਾਗੇ ਮੈ ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਕ ਚੈਤੰਨਯ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਸਭ ਸਰੀਰ ਰਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਵਹੁ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਲ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਧਾਰਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ॥੪॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਜਾਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਪਜੈ ਖਿਨਿ ਖਪੈ ਖਿਨੁ ਆਵੈ ਖਿਨੁ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਖਿਨਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਕਰਨੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਗੁਨ ਉਤਪੰਨ ਹੁਏ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈ ਆਸੁਰੀ ਗੁਨ (ਖਪੈ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਖਿਨ ਮਹਿ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰ ਗੵਾਨ ਆਵੇ ਹੈ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਅਗੵਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਖਿਨ ਮੈ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਖਿਨ ਮੈ ਖਪ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਖਿਨ ਮੈਂ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਔਰ ਖਿਨ ਮੈ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈ॥

ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ਰਵਿ ਰਹੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਇ ॥

ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਸੰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੯

ਸਾਹਿਬੁ ਅਤੁਲੁ ਨ ਤੋਲੀਐ ਕਥਨਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥੫॥

(ਸਾਹਿਬੁ) ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਨ ਤੋਲੀਐ) ਅਨੁਮਾਨਾਦਿ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸੇ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਵਾਪਾਰੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਆਏ ਵਜਹੁ ਲਿਖਾਇ ॥

ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਕੀ ਨਜਾਈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਵਪਾਰੀ (ਵਜਹੁ) ਦੋ ਮਹਾ ਲਿਖਾ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚ ਕੀ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਰਜਾਇ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਰਜਾਇ) ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਰਜਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਪੂੰਜੀ ਸਾਚੀ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੬॥

ਤਿਨਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸਰਧਾ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਤਿਸੁ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਔਰ ਨ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਹੀ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਛਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ?

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੋਲਿ ਤੁੋਲਾਇਸੀ ਸਚੁ ਤਰਾਜੀ ਤੋਲੁ ॥

ਉਤਰੁ:-ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ (ਤੋਲਿ) ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ (ਤੁਲਾਇਸੀ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬੁਧ ਰੂਪ (ਤਰਾਜੀ) ਤਕੜੀ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ (ਤੋਲੁ) ਬਟਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਗੁਰਿ ਠਾਕੀ ਸਚੁ ਬੋਲੁ ॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਜੋ (ਮੋਹਣੀ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਚੁ ਬੋਲੁ) ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਕੇ (ਠਾਕੀ) ਰੋਕ ਦਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤੁਲਾਏ ਤੋਲਸੀ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਤੋਲੁ ॥੭॥

ਜਬ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੁ (ਤੁਲਾਏ) ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਾਵੈ ਤਬ ਜੀਵ (ਤੋਲਸੀ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਕਾ (ਤੋਲੁ) ਵੀਚਾਰ ਭੀ ਪੂਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਕਥਨੈ ਕਹਣਿ ਨ ਛੁਟੀਐ ਨਾ ਪੜਿ ਪੁਸਤਕ ਭਾਰ ॥

ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਥਾ ਕੇ ਕਹਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਔਰ ਨਾ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੇ (ਭਾਰ) ਬੋਝ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰ ॥

ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਹ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਪਿਆਰੁ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮੇਲੇ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰ ॥੮॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮੁ ਨ ਭੂਲੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਤਾਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਾਈਐ ਰਤਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੋ (ਰਤਨੁ) ਵੈਰਾਗ ਬੀਚਾਰ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਬਿਖੇ ਪਜਾਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ?

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਅਵਗਣ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਉਤਰੁ॥ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਿਆਰੁ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਮੇਟਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਪੂਛਹੁ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨਾਰਦੈ ਬੇਦ ਬਿਆਸੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਇਸ ਮੈਂ ਕੁਛ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਨਾਰਦ ਸੇ ਬਿਆਸ ਸੇ ਬੇਦੋਂ ਸੇ ਵਾ ਬੇਦਬ੍ਯਾਸ ਇਸ ਬ੍ਯਾਸ ਜੀ ਕੀ ਸੰਗ੍ਯਾ ਭੀ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਸਿੱਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਯਾਸ ਕੇਈ ਏਕ ਹੈਂ॥ ਪੂਛੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਨਾਰਦ ਪੰਚ ਰਾਤ੍ਰਿ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਨੇ ਯਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਧੁਨਿ ਜਾਣੀਐ ਅਕਥੁ ਕਹਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਧੁਨਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗ੍ਯਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਿਆਨੁ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਕਥ ਰੂਪ ਕਾ ਜਸੁ ਭੀ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਹਰੀਆਵਲਾ ਛਾਵ ਘਣੇਰੀ ਹੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ (ਸਫਲਿਓ) ਫਲੋਂ ਵਾਲਾ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਗ੍ਯਾਨ ਬੈਰਾਗਾਦਿ ਫਲ ਹੈ (ਹਰੀਆਵਲਾ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਯਾ (ਘਣੇਰੀ) ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਲਾਲ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕੀ ਗੁਰ ਭੰਡਾਰੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸੋ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਔਰ (ਮਾਣਕੀ) ਮਨਨਾਦਿ ਗੁਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ (ਭੰਡਾਰੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਭੰਡਾਰੈ ਪਾਈਐ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔਰ ਸੁਧ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੋ ਵਖਰੁ ਸੰਚੀਐ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪੂਰੇ (ਅਪਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰੁਰ ਕੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਸੰਚਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਦੁਖ ਮੇਟਣੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੁ ॥੩॥

ਔਰ ਸਤਗੁਰੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਮੇਟਣੇ) ਅਭਾਉ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਅਸੁਰ) ਆਸਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਵਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਡਰਾਵਣੋ ਨਾ ਕੰਧੀ ਨਾ ਪਾਰੁ ॥

ਔਰ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ ਤਰਨਾ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਔਰ (ਡਰਾਵਣੋ) ਭੈਦਾਇਕ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਉਰਾਰ ਕਾ ਨਾ ਪਾਰ ਕਾ (ਕੰਧੀ) ਕਨਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹੜਾ ਨਾ ਤਿਸੁ ਵੰਝੁ ਮਲਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਨਾ ਕੋਈ ਬੇੜੀ ਨਾ ਤੁਲਹਾ ਨਾ ਵੰਝ ਮਲਾਹ ਆਦਿਕ ਬਾਹਯ ਸਾਧਨ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਉਰਾਰ ਕੀ ਕੰਧੀ ਰੂਪੀ ਸਰਧਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰ ਕਾ ਕਨਾਰਾ ਰੂਪ ਗ੍ਯਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਤੁਲਾ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਖੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਵੰਝ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਸਤਗੁਰ (ਮਲਾਰੁ) ਮਲਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੈ ਕਾ ਬੋਹਿਥਾ ਨਦਰੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੁ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ (ਬੋਹਿਥਾ) ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਦੇਕੇ ਅਪਨੀ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵਿਸਰੈ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਸੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਤੋ ਦੁਖੁ ਆਨ ਲਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਲ ਥੋੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਲਖਣਾ ਸੇ ਅਰਥ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਹਵਾ ਜਲਉ ਜਲਾਵਣੀ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪੈ ਰਸਾਇ ॥

ਜੋ ਜਿਹਵਾ (ਰਸਾਇ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ ਸੋ ਜਲ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਾਵਣੀ ਹੀ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਘਟੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਅਗਲੋ ਜਮੁ ਪਕੜੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥੫॥

ਜਬ (ਘਟੁ) ਸਰੀਰੁ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਮੁ ਪਕੜੇਗਾ ਫੇਰ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਂਗੇ॥੫॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਗਏ ਤਨੁ ਧਨੁ ਕਲਤੁ ਨ ਸਾਥਿ ॥

ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਮੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਨੁ ਔਰ ਧਨ ਔਰ (ਕਲਤੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਇਆ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧਨੁ ਬਾਦਿ ਹੈ ਭੂਲੋ ਮਾਰਗਿ ਆਥਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਧਨੁ) ਵਿਭੂਤੀ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ (ਆਥਿ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਲਾਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਗ ਭੂਲ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਉ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥੋ ਕਾਥਿ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਚੇ ਸਹਿਬੁ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਅਕਥੋਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਜਿਸਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਬਿਨ ਆਪਨੇ ਜਾਣੇ ਬੀਚ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇ ਭਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਪੜ ਗਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਅਬ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ ॥

(ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜੋ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖਿਆ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਰੀਏ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਛੁਟੀਐ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥੭॥

ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਮੇਰਾ ਕੋ ਨਹੀ ਜਿਸ ਕਾ ਜੀਉ ਪਰਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਪਰਾਨੁ) ਸ੍ਵਾਸ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਜਲਿ ਬਲਉ ਲੋਭੁ ਜਲਉ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

(ਹਉਮੈ) ਦੇਹੋਹੰ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਔਰ ਜੋ ਮਮਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕਨ ਮੈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਔਰ (ਅਭਿਮਾਨੁ) ਜਾਤਿ ਵਿਦਿਆਦਿਕ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੮॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ (ਗੁਣੀ) ਗੁਨੋਂ ਵਾਲਾ ਨਿਧਾਨੁ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈ ਸੁਖੈਨ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕਮਲੇਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਕਮਲ ਕੀ ਹੈ॥

ਲਹਰੀ ਨਾਲਿ ਪਛਾੜੀਐ ਭੀ ਵਿਗਸੈ ਅਸਨੇਹਿ ॥

(ਲਹਰੀ) ਜਲ ਅਪਨੇ ਤਰੰਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਸਕੋ (ਪਛਾੜੀਐ) ਉਲਟਾ ਉਲਟਾ ਕੇ ਗੇਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ (ਵਿਗਸੈ) ਖਿਲਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸਾ (ਨੇਹਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਜਲ ਮਹਿ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ ਬਿਨੁ ਜਲ ਮਰਣੁ ਤਿਨੇਹਿ ॥੧॥

ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਕਵਲੋਂ ਕੀ (ਜੀਅ ਉਪਾਇਕੈ) ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਜਲ ਮੈ ਹੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਅਧਜਾਹਾਰ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਕਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਜੋ ਜਲ ਮੈ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਹੁ ਕਾ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸ਼ ਭੀ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਆਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਵਿਖੇ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਅਰੋਪਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਰ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਭੂਲ ਜਾਨੇ ਮੈ ਅਪਨਾ ਮਰਣਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਯਥਾ) ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜੀਵਣੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵਣਹਿ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੦

ਮਨ ਰੇ ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਖਸੇ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਛੁਟੇਂਗਾ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਮਛੀ ਕੀ ਜਲ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜਲ ਅਧਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਤਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਬਹੁਤ (ਮਨਿ) ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਾਨਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਜਲ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ ॥੨॥

ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਲ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਮਛੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਛੀਵਤ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਅਧਿਕ ਸੁਖੁ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਮਰਣਾ ਮਾਨਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੇਹ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਪਪੀਹਾ ਮੇਘ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਰ ਭਰਿ ਥਲ ਹਰੀਆਵਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਨ ਪਵਈ ਕੇਹ ॥

ਜਲ ਬਰਸਨੇ ਕਰ (ਸਰ) ਤਾਲਾਬ ਭਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਥਲ ਹਰੀਆਵਲੇ) ਜੋ ਬਨ ਮੈਂ ਅਸਥਲ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਬਰਖਾ ਕਰ ਹਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਪੀਹੇ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਏਕ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਨਾ ਪਈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ (ਕੇਹ) ਕਿਸ ਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਪਾਈਐ ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਸਿਰਿ ਦੇਹ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਤੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਨਿਛਤ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੇਘ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੂਏ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਸਿਰਿ ਦੇਹ) ਸੀਸ ਦੇਣੇ ਕਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ (ਪਾਇਆ) ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਦਾਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਯੋਂ ਕਾ ਜੋ ਚਿਤੁ ਹੈ ਵਹੀ ਭਯਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਬਾਦਲੁ ਹੈ ਸੋਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਕੋ

ਭਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਥਲ ਰੂਪ ਜੋ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਸਤਿਸੰਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਨਿਛਤ੍ਰ ਕੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਸੱਤਨਾਮ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਕਾਨ ਮੈਂ ਨਾ ਪੜੇ ਤਬ ਤਕ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਸਤਨਾਮ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਿਰੁ ਦੇਣੇ ਕਾ ਕਰਮੁ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜ ਹੀ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਜਲ ਦੁਧ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੁ ਜੈਸੀ ਜਲ ਕੀ ਦੂਧ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਵਟਣੁ ਆਪੇ ਖਵੈ ਦੁਧ ਕਉ ਖਪਣਿ ਨ ਦੇਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਲੁ (ਆਵਟਣੁ) ਤਾਉ ਕੜਨੇ ਮੇ ਆਪ ਹੀ (ਖਵੈ) ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਧ ਕੋ (ਖਪਣਿ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨ ਕਰ ਆਪ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਣੇ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਦੁਖ ਕਾਲ ਮੈ ਭੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਰਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗੀ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਸਚਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥੪॥

ਤਿਨ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਸਚੀ ਵਡਜਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਰੇ ਮਨ ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜੈਸੀ ਚਕਵੀ ਸੂਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੈਸੀ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਤੀ ਹੈ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਰਜ ਸੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਦਪਿ ਪਤੀ ਪਾਸ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਦਯਪ ਰਾਮਚੰਦ ਕੇ ਸਰਾਪ ਕਰ ਰਾਤ ਵਿਖੇ ਵਿਯੋਗ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਹੁਏ ਭੀ ਚਕਵਾ ਚਕਵੀ ਪੀਠ ਜੋੜ ਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵਈ ਜਾਣੈ ਦੂਰਿ ਹਜੂਰਿ ॥

ਸੋ ਚਕਵੀ ਖਿਨ ਪਲਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨੀਂਦ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸੋਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਦੁਖਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਬਿਨਾ ਚਕਵਾ (ਹਜੂਰਿ) ਪਾਸ ਭੀ ਹੈ ਤੌਂ ਦੂਰ ਜਾਣਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਿਜੋਗ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਚਕਵੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਯਦਯਪਿ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਕਟ ਹੀ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਪਸ੍ਰ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥੫॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਤਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਪਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਮਨਮੁਖਿ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੀ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਣਤੀ ਗਣਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਕਾ ਯੱਗ ਕੀਆ ਅਮਕਾ ਤੀਰਥੁਕੀਆ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਐਸੇ ਹੋਵੇ ਅਮਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਕਰਤਾ) ਈਸ੍ਵਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਮਿਲ ਕਰ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹੇ ਭੀ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੬॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਅਕ੍ਰੈ ਹੈ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਅਨੰਤ ਹੈ ਅਜ ਹੈ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕੇ ਐਸੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਕਿਆ

ਫਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਨ ਤੁਟਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਸੋਇ ॥

ਮਿਲਣੇ ਮੈ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੀ ਕਾਰਣੁ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋ ਸਚਾ ਪਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਟੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜੇ ਗੁਣ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਹੋਇ ॥੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਬਾਦ ਕਾ (ਗਾਹਕੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਖੇਲਿ ਗਏ ਸੇ ਪੰਖਣੂੰ ਜੋ ਚੁਗਦੇ ਸਰ ਤਲਿ ॥

ਜੋ ਪੰਛੀ (ਸਰਤਲਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਟਾਪੂਓਂ ਮੈ ਚੁਗਦੇ ਥੇ ਸੋ (ਰਾਜੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ) ਚਲੇ ਗਏ॥

ਘੜੀ ਕਿ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਚਲਣਾ ਖੇਲਣੁ ਅਜੁ ਕਿ ਕਲਿ ॥

ਏਕ ਘੜੀ ਅਥਵਾ (ਮੁਹਤਿ) ਅਧੀ ਘੜੀ ਕੋ ਮਰਣਾ ਹੈ ਔਰ ਆਜ ਕਾਲ ਕਾ ਖੇਲਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਰਹਨਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਾਇ ਸਚਾ ਪਿੜੁ ਮਲਿ ॥੮॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨੁ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਚਾ ਪਿੜੁ) ਅਧਸਟਾਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਮੈ ਜਾਇ (ਮਲਿ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤ ਹੋਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੇ ਬਿਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੋਹੰ ਆਪੁ ਪਛਾਣੀਐ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਪਤੀਆਇ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੁਈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਵਾਕ ਕੇ ਅਰਥ (ਭੇਦਿ) ਜਾਨਨੇ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਸੋਹੰ) ਈਸਰੁ ਕਾ ਵਾਚਕ ਤਤ ਪਦੁ ਤਿਸੁਦਾ ਲਖ ਅਰਥੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋ ਮੈ ਹਾਂ ਐਸੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛ ਕਰਤਵ ਹੈਂ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੀਐ ਅਵਰ ਕਿ ਕਰੇ ਕਰਾਇ ॥੯॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਰਮ ਉਪਾਸਣਾ ਰੂਪੁ ਕੋਈ ਕਰਤਬ੍ਯ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੯॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਹ ਅਨੰਤਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੀਐ ਸਬਦਿ ਮਿਲੇ ਪਤੀਆਇ ॥

ਮਿਲਿਆਂ ਕਾ ਫੇਰ ਕਿਆ ਮੇਲਣਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈ (ਪਤੀਆਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਵੀਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਿਛੁੜਕੇ ਜਮ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਕੌਣ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥੧੦॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰੁ ਤਿਸ ਕੇ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਥਾ "ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ ਜੋ ਖੋਜੇ ਸੋ ਪਾਵੈ। ਪੀਪਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਪਰਮ ਤਤੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਲਖਾਵੈ"॥੧੦॥੧੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭੁਲੈ ਭੁਲਾਈਐ ਭੂਲੀ ਠਉਰ ਨ ਕਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਆਪ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਬੁਧੀ ਕੋ ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ (ਠੌਰ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਵਈ ਅੰਧੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਵਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਈ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇਆ ਠਗਿਆ ਮੁਠਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਾਨਣਾ ਵੱਡਾ ਪਦਾਰਥੁ ਥਾ ਸੋ ਜੀਵਨੇ (ਖੋਇਆ) ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿ ਠਗੋਂ ਕਾ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰਤੇ (ਮੁਠਾ) ਲੂਟਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਡੋਹਾਗਣੀ ਨਾ ਪਿਰ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਬਾ ਮਾਯਾ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਡੋਹਾਗਣੀ) ਪਤਿਕਰ ਤਯਾਗੀ ਹੁਈ ਭਗਤੀ ਹੀਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਅੰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਤੀ ਹੈ॥

ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਦਿਸੰਤਰੀ ਭੂਲੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਭੁਲੀ ਹੁਈ ਘਰ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਸੇ ਔਰ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥

ਭੂਲੀ ਡੂੰਗਰਿ ਥਲਿ ਚੜੈ ਭਰਮੈ ਮਨੁ ਡੋਲਾਇ ॥

ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ (ਡੂੰਗਰਿ) ਪਰਬਤੋਂ ਪਰ ਚਢਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਡੁਲਾਈ ਹੁਈ ਥਲੋਂ ਮੈ ਭਰਮਤੀ ਹੈ॥

ਧੁਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਗਰਬਿ ਮੁਠੀ ਬਿਲਲਾਇ ॥੨॥

(ਧੁਰਹੁ) ਆਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਿਛੁੜੀ ਹੁਈ ਕੈਸੇ ਮਿਲੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਗਰਬਿ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲੂਟੀ ਹੁਈ (ਬਿਲਲਾਇ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਵਿਛੁੜਿਆਂ ਕੋ ਕੌਨੁ ਮੇਲੇਗਾ ਔਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਗੁਰੁ ਮੇਲਸੀ ਹਰਿ ਰਸਿ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾ ਪਯਾਰ ਦੇਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਗੁਰੁ ਹੀ ਮੇਲੇਂਗੇ॥

ਪੰਨਾ ੬੧

ਸਾਚਿ ਸਹਜਿ ਸੋਭਾ ਘਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਮ ਅਧਾਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਬਾਦ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸਚੀ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਭਾ ਭੀ (ਘਣੀ) ਬਹੁਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂੰ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਭਤਾਰੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਖੁ ਹੇ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕਵਨੁ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਕੇ ਜਾਂ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਜਾਂ ਤੀਰਥ ਨਾਉਨੇ ਕਰ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਮਝ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਿਉਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਖਰ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭੁਲੀਐ ਭੇਖੀ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਕੇ ਭੀ ਭੂਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਮਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਅਰੁ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਮਨ ਮਹਿ ਤੋ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਸਮਝਾਈਐ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜਨੇ ਕਰ ਔਰ ਭੇਖ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣੇ ਕਰ ਕਿਸਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਆਈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਰਾਜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀ (ਸੁਲਤਾਨੁ) ਬਲਵਾਨ ਰਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੋ ਰਾਜ ਮੈ ਲਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੱਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਾ ਧਨ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਘਰ ਹੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥੫॥

ਔਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਅਪਾਰੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਤਬ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪ (ਚਾਕਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਾ ਫਲੁ ਯਹੀ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛ ਔਰ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਈ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਲਾਭੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥੬॥

ਔਰ ਜਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਮਨ ਮੈ (ਲਾਭੁ ਸਦਾ) ਨਿਤ ਲਾਭ ਭਾਵ ਆਤਮ ਲਾਭੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਿ ਨ ਲਇਆ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗਿ ਰਹੁ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੁ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਸਚੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੭॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਤਿਆ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਭ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੋ ਇਸ ਮੈ ਕੌਨ ਕਾਰਨ ਹੈ॥੭॥

ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ ॥

(ਭੁਲਣ) ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤੌਂ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ ਅਗਯਾਨ ਰਹਤ ਤੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇਆ ਲਾਗਾ ਤਿਸੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮੇਲੇ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ (ਅਪਾਰੁ) ਬਜੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਘਰ ਨਾਰਿ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਭਾਈ ਪੁਨ: ਘਰ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹੈ॥

ਧਨਿ ਜੋਬਨਿ ਜਗੁ ਠਗਿਆ ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਔਰ ਧਨੁ ਜੋਬਨ ਔਰ (ਲਬਿ) ਖਾਣੇ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਔਰ ਲੋਭ ਪਦਾਰਥ ਸੰਚਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਔਰ (ਅਹੰਕਾਰਿ) ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੁ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਛਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਹਉ ਮੁਈ ਸਾ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮੋਹ ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਸੇਂ ਪਾਛੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਵਈ ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਇਨ ਠਗਾਂ ਸੇ ਬਚਾਕਰ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਕੋ ਭੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਭਾਵੇ ਤੌਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹੀ ਰੰਗ ਸਿਉ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਔਰ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਲਸੀ ਕੂੜਾ ਮੋਹੁ ਨ ਵੇਖੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਨਾ ਦੇਖ॥

ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਆਇਆ ਨਿਤ ਚਲਦਾ ਸਾਥੁ ਦੇਖੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ (ਵਾਟ) ਰਸਤੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ (ਵਟਾਊ) ਮੁਸਾਫਰ ਰਾਤ ਕੋ ਸਰਾਇ ਮੈਂ ਆਇ ਰਹਾ ਤਬ ਵਹੁ ਔਰ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕਾ (ਸਾਥੁ) ਸਮਦਾਇ ਚਲਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖੁ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਰਾਇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਮੁਸਾਫਰ ਆਨ ਏਕਠੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਭੋਗਕੇ ਮਰਤੇ ਜਾਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਖਣਿ ਆਖਹਿ ਕੇਤੜੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥

(ਆਖਣਿ) ਅਖਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ (ਕੇਤੜੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਆਖਹਿ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਜੇ ਮਿਲੈ ਸਚਿ ਰਪੈ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੈ ਤੌਂ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਨ (ਰਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਇਜਤ ਹੋਵੇ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸੇ ਭਲੇ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਨ ਕੋਇ ॥੩॥

ਐਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਅਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਭਲੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕਾ ਨੇਮੁ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅਜਾਮਲ ਗਨਕਾ ਆਦਿਕ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗੁ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨਕੀ ਖੋਟਾਈ ਖਰਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੈ ਕੋਈ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਛੁਟੀਐ ਮਨਮੁਖ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਖੋਟੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ॥

ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੀ ਘੜੀਐ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿ ॥

ਪਾਤਸਾਹ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ (ਸਬਦਿ) ਏਕੋ ਹੰਬਹੂਸਿਯਾਂ ਪ੍ਰਜਾ ਯੇਹ ਇਸ ਸਬਦ ਕੇ (ਵਿਗਾਸਿ) ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ (ਅਸਟਧਾਤੁ) ਆਠ ਧਾਤੁ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰਚੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ ਧਾਤੂਆਂ ਤੋਂ ਸਾਤ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਆਠ ਧਾਤੂਆਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ। ਉਤਰ ਯੇਹ ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ ਚੌਬੀਸ ਉਤਾਰਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਮੇ ਦਸਮੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਮਥਨ ਕਾਲਮੈ ਅਸਟਧਾਤੂ ਅਸਟ ਉਪਧਾਤੁ ਉਤਪੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਯਥਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਥਮੋਗਨ ਲੋਹ ੧, ਸਿਕਾ ੨, ਸ੍ਵਰਨੰ ੩, ਚਤਰਥਭਨ ਧਾਤ ਸਿਤੰ (ਰੁਕੱਮੰ) ੪, ਚਾਂਦੀ ਬਹੁਰੋ ਕਥਤਾਮਰਪ, ਕਲੀ ੬, ਪਿਤਲੰ ੭, ਕਵਿ ਅਸ੍ਰਾ ਜਿਸਤ ਹੈ ਧਾਤਧੁਰੰ ੮ ਈਹਾਂ ਪਰ ਅਸਟ ਧਾਤ ਕੈਸੇ ਲੈਣੀ ਚਾਰ ਮਾਤਾ ਕੀ ਚਾਰ ਪਿਤਾ ਕੀ ਮਾਤਾਕੀ ਧਾਤ ਮਾਂਸ ੧, ਨਾੜੀ ੨, ਤ੍ਵਚਾ ੩, ਰਕਤ ੪, ਪਿਤਾ ਕੀ ਧਾਂਤ ਅਸਤ ੫, ਮਜਾ ੬, ਚਰਬੀ ੭, ਬੀਰਜ ੮, ਇਸਮੇਂ ਕੋਈਕ ਮਾਂਸ ਕੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਹੋਮ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਪਾਰਖੂ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ ਰਾਸਿ ॥੪॥

ਤਿਨ ਅਸ੍ਰ ਧਾਤੂਓਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀਓਂ ਮੈ ਪਾਰਖੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਪਰਖੇ) ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ (ਪਵੈ) ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਮਿਟੀ ਕਾ ਬਾਸਨ ਠਕੋਰ ਲਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਵਾਜਾ ਮੋਲ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤੋ ਵਜਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਠੋਕ ਵਜਾਵਣੇ ਮੈ ਨਿਰਨਾ ਸਿਧ ਹੂਆ॥

ਕਹਣੈ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ਸਚਿ ਟਿਕੈ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਕੇਵਲ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਕਹਣੈ) ਉਚਾਰਨ ਸੇ ਭੀ ਤੇਰੀ (ਹਾਥ) ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਟਿਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ (ਪਤਿ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਤੂੰ ਸਾਲਾਹਣਾ ਹੋਰੁ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪੁਰਸੋਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਵਈ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਹਉਮੈ ਵਾਦੁ ॥

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ (ਵਾਦੁ) ਵਿਰੋਧ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਖਿਆ ਦੂਜਾ ਸਾਦੁ ॥

ਵਿਖਿਆਂ ਕਾ ਜੋ ਦੂਜਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਮਾਇਆ ਫੀਕਾ ਸਾਦੁ ॥੬॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਬਿਨਾ ਏਹ ਸਰੀਰ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਰਸ ਫੀਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਮਾਇਕ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਆਸਾ ਅੰਦਰਿ ਜੰਮਿਆ ਆਸਾ ਰਸ ਕਸ ਖਾਇ ॥

ਔਰ ਯਹਿ ਜੀਵ ਅੰਤਰੀਵ ਆਸਾ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਆਸਾ ਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਰਸੋਂ ਕਸੋਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਬੰਧਿ ਚਲਾਈਐ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾਈਤਾ ਹੈ ਮੋਹ ਕਰ ਵਹਾਂ ਮੂੰਹ ਪਰ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ?

ਅਵਗਣਿ ਬਧਾ ਮਾਰੀਐ ਛੂਟੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਇ ॥੭॥

ਬੁਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੨

ਸਰਬੇ ਥਾਈ ਏਕੁ ਤੂੰ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਏਕ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ ਜਿਉਂ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੇਂ ਤਿਉਂ ਰਖ ਲਓ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੁ ਭਲੋ ਪਤਿ ਸਾਖੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸ ਜਾਵੇ ਤਿਨਕੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਅਰੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ (ਸਾਖੁ) ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਵਾਈਐ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਸਚੁ ਭਾਖੁ ॥੮॥

ਤਾਂਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੮॥

ਆਕਾਸੀ ਪਾਤਾਲਿ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਹਰਜਨ ਤਪ ਸਤਲੋਕ ਹੈਂ ਔਰ (ਪਤਾਲ) ਅਤਲ ਵਿਤਲਾਦਿ ਜੋ ਨੀਚੇ ਕੇ ਲੋਕ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਤੂੰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਭਾਉ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮਿਲਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ (ਭਾਉ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਿਲਾਇ) ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਰਜਾਇ ॥੯॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨ ਭੂਲ ਜਾਵੇ ਔਰ ਜੈਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖੁ॥੯॥੧੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਅਵਰੁ ਕਿ ਕਰੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਨ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਵਰੁ ਵੀਚਾਰੁ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤਉ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸੁਰਤਿ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਸਾਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖੁ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਖਜਾ ਕਰੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਾਚੀ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ॥

ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਾਜਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ਤਿਸੁ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਖਸਮ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਮੇਟ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਕੋ ਸਾਜ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ॥੧॥

ਤਨੁ ਬੈਸੰਤਰਿ ਹੋਮੀਐ ਇਕ ਰਤੀ ਤੋਲਿ ਕਟਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਤਨ ਕੋ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਏਕ ਏਕ ਰੱਤੀ ਭਰੁ (ਤੋਲਿ) ਵਜਨੁ ਕਟਾਇਕੇ ਹੋਮ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹੋਮ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਅਤੀ ਕਸਟੁ ਸਹਾਰੀਏ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਮਧਾ ਜੇ ਕਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਅਗਨਿ ਜਲਾਇ ॥

ਔਰ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮੁ ਜੋ ਮਨੁ ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਜੇ (ਸਮਧਾ) ਕਾਸਟ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਅਗਨ ਮੈ ਜਲਾਈਏ ਮਨਕੇ ਜਲਾਵਣੇ ਕਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾਦਿ ਬ੍ਰਤੋਂ ਕਰ ਕਸਟੁ ਦੇਈਏ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ ਜੇ ਲਖ ਕੋਟੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥੨॥

ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ (ਪੁਜਈ) ਪਹੁੰਚਤੇ ਏਕ ਦੋ ਕਰਮ ਕਿਯਾ ਜੇ ਐਸੇ ਲਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਮਾਵੇ॥੨॥

ਅਰਧ ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਈਐ ਸਿਰਿ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਵਤੁ ਧਰਾਯਕੇ ਸਰੀਰ ਆਧੋ ਆਧ ਦੋਫਾੜ ਕਰਕੇ ਕਟਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਤਨੁ ਹੈਮੰਚਲਿ ਗਾਲੀਐ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨ: ਤਨਕੋ ਹਮਾਲੇ ਪ੍ਰਬਤ ਮੈ ਗਾਲ ਦੇਈਏ ਤੌ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ ॥੩॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਠੋਕ ਬਜਾਇ ਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਰਨੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੋਟ ਦਤੁ ਕਰੀ ਬਹੁ ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਦਾਨੁ ॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਸੇ (ਕੋਟ) ਕਰੋੜੋਂ ਭਾਰ (ਕੰਚਨ) ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ (ਦਤੁ) ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਕੰਚਨ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਮੋਹਰੋਂ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਹੈ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਗੈ) ਹਾਥੀ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ॥

ਭੂਮਿ ਦਾਨੁ ਗਊਆ ਘਣੀ ਭੀ ਅੰਤਰਿ ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਔਰ ਭੂਮੀ ਕਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਗਊਓਂ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ਤੌ ਭੀ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰੁ ਔਰ (ਗੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਾਨ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਮਕਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਅਭਿਮਾਨ ਅੰਤਰਿ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਸਚੁ ਦਾਨੁ ॥੪॥

ਐਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਮਨਹਠ ਬੁਧੀ ਕੇਤੀਆ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀਆਂ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕੀਆਂ ਬੁਧੀਆਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਉਤਨੀਆਂ ਉਨਕੀਆਂ ਬੁਧੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਦ ਕੇ ਅਰਥ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਬੰਧਨ ਜੀਅ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਤਾਈਂ ਬੰਧਨ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਤਬ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ ॥੫॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਸਚ ਨਾਮ ਸੇ ਉਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਮ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਹੈ॥੫॥

ਸਭੁ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ ਨੀਚੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਊਚਾ ਆਖੀਐ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਨੀਚ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈ ਯੁਕਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ (ਭਾਂਡੇ) ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਹੈਂ॥ ਇਉਂ ਭੀ ਏਕਤਾ ਸਿੱਧ ਭਈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ (ਚਾਨਣੁ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਵਾਸੀ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਭੀ ਏਕਤਾ ਸਿੱਧ ਭਈ ਉਚਤਾ ਔਰ ਨੀਚਤਾ ਕੈਸੇ ਕਹੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੀਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਖਯਾਲ ਕਰੀਏ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਚੰਡਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਪੰਚਭੂਤਕ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਕੀ ਤਰਫ ਨਿਗਾਹ ਕਰੀਏ ਤਬ ਏਕ ਹੀ ਚੈਤੰਨ ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਨਿਊਨ ਅਧਿਕਤਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਏਕ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਕਠਨ ਹੈ? ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਧੁਰਿ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥੬॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਚ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੀ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਵਸਨੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਔਰ ਚਿੰਨ ਕੌਨ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਸਾਧੂ ਜਨੈ ਸੰਤੋਖੁ ਵਸੈ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸ਼ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਦੈਵੀ ਗੁਣ (ਵਸੈ) ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰੀਐ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੌ ਅਕਥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਤੋਖਿਆ ਦਰਗਹਿ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀ ਕਰ ਸੰਤੁਸਟ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੀ ਆ ਬਨੇ ਉਸੀ ਮੈਰਾਜੀ ਰਹਣਾ ਇਹ ਲਾਭੁ ਤੌ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਹੂਆ ਔਰ (ਦਰਗਹਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਇਜਤ ਰੂਪੀ ਪੁਸਾਕ ਕੇ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਓਹ ਕਿਸ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਕਿੰਗੁਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਕਿੰਗੁਰੀ ਨਾਮੁ ਇਕ ਤਾਰੀ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜੋਗੀ ਭਿਛਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਬਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕਾ ਅਨਹਤ ਸਬਦੁ ਕੇਤੇਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਲੂਮੁ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਰਲੇ ਕਉ ਸੋਝੀ ਪਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਐਸੀ ਸਮਝ ਤਿਸ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਹੀ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਛੂਟੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥੮॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇਂ ਹੈਂ॥੮॥੧੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਚਿਤੇ ਦਿਸਹਿ ਧਉਲਹਰ ਬਗੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ॥

(ਚਿਤੇ) ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਕੀਏ ਹੂਏ (ਧਉਲਹਰਿ) ਮੰਦਰ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨਕੇ (ਬੰਕ) ਸੁੰਦਰ ਕਲੀ ਕਰੇ ਹੂਏ (ਬਗੇ) ਸਪੇਦ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਮਨ ਖੁਸੀ ਉਸਾਰਿਆ ਦੂਜੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕਜਾ ਨਾਮ ਰੁਪਾਤਮਕ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਹੇਤੁ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀਆ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੁ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਭੀ ਗਿਰ ਕਰ ਖਾਕ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭੀ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ ਗੁਰੁ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਥ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਨਿਰਮਲ ਧਨ ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਦਾਤਿ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ ਜੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਦੇਵਣਹਾਰ ਕਰਤਾਰ ਵਾ ਗੁਰੂ ਦੇਵੇਂ॥

ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਸੁ ਬੇਲੀ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਅਰ ਕਰਤਾਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਜੇ ਆਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੁਡਾਵੇ ਤੌਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਭ ਕੋਈ ਨਾਮ ਰਾਮ ਧਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ॥ ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੬੩

ਮਨਮੁਖੁ ਜਾਣੈ ਆਪਣੇ ਧੀਆ ਪੂਤ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਤੋ ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ॥

ਨਾਰੀ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸੀਅਹਿ ਨਾਲੇ ਹਰਖੁ ਸੁ ਸੋਗੁ ॥

ਔਰ ਨਾਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਾਥ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁ ਸੋਗ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸਦਾ ਹੀ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਵਲੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗੁ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੂਏ ਅਨੰਦਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਚਿਤੁ ਚਲੈ ਵਿਤੁ ਜਾਵਣੋ ਸਾਕਤ ਡੋਲਿ ਡੋਲਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨੁ ਚਲਾਇਮਾਨੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਨੁ ਭੀ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਧਨ ਮੈ (ਸਾਕਤ) ਬੇਮੁਖੁ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕਾ ਡੋਲਾਯਾ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਢੂੰਢਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਸੁਥਾਇ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇ ਜੁਦਾ ਜਾਨ ਕਰ (ਬਾਹਰਿ) ਅਨਜ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਢੂੰਢ ਕਰ (ਵਿਗੁਚੀਐ) ਖਰਾਬ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ (ਘਰਮਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਮੁਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲੂਟੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੁਟੇ ਹੁਏ ਪੁਰਸ ਵਤ ਸੋਕਆਤਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਲੇ ਪਾਈ ਵਸਤੂ ਸਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਅਪਰੋਖ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰਿਆ ਆਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਹੇ ਬੇਮੁਖ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰਹਤ (ਆਪਣਾ ਮੂਲੁ) ਅਪਣੇ ਸਰੀਰਕਾ ਜਿਸ ਸੇ ਸਰੀਰ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣੂ॥ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਕਤੁ ਬਿੰਦੁ ਕਾ ਇਹੁ ਤਨੋ ਅਗਨੀ ਪਾਸਿ ਪਿਰਾਣੁ ॥

ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਬੀਰਯੁ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਰਕਤ ਔਰ ਬੀਰਜੁ ਹੀ ਇਸ ਕਾ ਮੂਲੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਚਿਖਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁਚਿਆ ਹੀ (ਪਰਾਣੁ) ਪਛਾਣੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਰਣਾ ਨਿਕਟ ਹੀ ਜਾਣੁ॥

ਪਵਣੈ ਕੈ ਵਸਿ ਦੇਹੁਰੀ ਮਸਤਕਿ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥੫॥

ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪਵਣ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਖੁਲੇ ਦੁਆਰਿਓਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਠਹਰੀ ਹੂਈ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਪ੍ਰਾਣ ਸਰੀਰ ਮੈ ਇਤਨਾ ਚਿਰੁ ਰਹਣਗੇ ਇਹੁ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਪਵਣੁ ਠਹਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬਹੁਤਾ ਜੀਵਣੁ ਮੰਗੀਐ ਮੁਆ ਨ ਲੋੜੈ ਕੋਇ ॥

ਜੀਵ ਤੋ ਬਹੁਤ ਜੀਵਣਾ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਜੀਵਣੁ ਤਿਸੁ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਜੀਵਣਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਦਰਸੁ ਨ ਹੋਇ ॥੬॥

ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਸਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਨਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਜੀਉਣਾ ਨਿਸਫਲੁ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਉ ਸੁਪਨੈ ਨਿਸਿ ਭੁਲੀਐ ਜਬ ਲਗਿ ਨਿਦ੍ਰਾ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਵਾ ਦਿਨ ਮੈਂ ਦਿਨਕਾ ਉਪਲੇਖਾ ਇਕ ਰਾਤ ਹੈ (ਭੁਲੀਐ) ਔਰ ਕਾ ਔਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨ ਹੋਏ ਪਦਾਰਥ ਭਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਨੀਂਦ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜਬ ਤਕ ਅਗਯਾਨ ਨੀਂਦ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜਗਤ ਰੂਪੁ ਸੁਪਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਜਾਗ੍ਰਤ ਹੁਈ ਤਬ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਿਟ ਜਾਤੀਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਭਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਉ ਸਰਪਨਿ ਕੈ ਵਸਿ ਜੀਅੜਾ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਦੋਇ ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਜੀਵ ਸਰਪਨੀ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖੁ ਪਾਵੇ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਦੋ ਸਰਪਨੀ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਗਤ ਤੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਆਪ ਸੁਪਨ ਰੂਪ ਕਿਉਂਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੀਐ ਸੁਪਨਾ ਇਹੁ ਜਗੁ ਲੋਇ ॥੭॥

ਜਬ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ (ਵੀਚਾਰੀਐ) ਨਿਰਨਾ ਕਰੀਏ ਤੋ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ਸ੍ਵਪਨ ਵਤ ਹੀ ਮਿਥਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਇਹੁ ਜਗੁ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਲੋਕੁ ਔਰ (ਲੋਇ) ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕਾਦਿ ਊਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲੁ ਪਾਈਐ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਦੂਧੈ ਮਾਇ ॥

ਜਬ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਜਲੁ ਪਾਵਨੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝੀ ਤਬ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਮਾਤਾ ਕੇ ਦੂਧ ਪੀਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਾਲਕ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਦੂਧ ਮਿਲਾ ਤਬ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੂਈ॥

ਬਿਨੁ ਜਲ ਕਮਲ ਸੁ ਨਾ ਥੀਐ ਬਿਨੁ ਜਲ ਮੀਨੁ ਮਰਾਇ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨ ਕਵਲ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਜਲ ਬਿਨਾ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਕਵਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਛੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮ ਜਲ ਬਿਨਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਮਛੀ ਤੜਫ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਿਯਾਕੁਲ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਜੀਵਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੮॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੧੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਡੂੰਗਰੁ ਦੇਖਿ ਡਰਾਵਣੋ ਪੇਈਅੜੈ ਡਰੀਆਸੁ ॥

ਪੁਰਾਣੋਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕਾ (ਡੂੰਗਰੁ) ਪਰਬਤੁ (ਡਰਾਵਣੋ) ਭੈਦਾਇਕ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਡੂੰਗਰੁ) ਦੇਖ ਕਰ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਡਰੀਅਸੁ) ਡਰੇ ਹੈਂ॥

ਊਚਉ ਪਰਬਤੁ ਗਾਖੜੋ ਨਾ ਪਉੜੀ ਤਿਤੁ ਤਾਸੁ ॥

ਅਗਜਾਨ ਪ੍ਰਬਤ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੇ ਪਰਬਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ (ਊਚਉ) ਅਤੀ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਗਾਖੜੋ) ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਬਤ ਕੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਾ ਤਾਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪੁੰਨੋਂ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਪਰਬਤ ਕੋ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਪੌੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣਿਆ ਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਤਰੀਆਸੁ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਤਰੀਆਸੁ) ਤਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਭਵਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਡਰਾਂਉ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਸਿ ਮਿਲੈ ਗੁਰੁ ਤਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਬਿਖਮੁ ਔਰ ਡਰਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੇਂਗੇ॥

ਚਲਾ ਚਲਾ ਜੇ ਕਰੀ ਜਾਣਾ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥

ਜੇ ਐਸੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ ਕਿ (ਚਲਾ ਚਲਾ) ਮਰਣਾ ਹੈ ਮਰਣਾ ਹੈ ਤਬ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦਿਲ ਮੈਂ ਮਰਣਾ ਸਮਝੀਏ ਤੌ ਹੀ ਉਪਰਾਮ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਅਮਰੁ ਸੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਜੋ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ (ਅਮਰੁ) ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਹਤ ਤੋ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਭੀ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੈ ਥਾਨਿ ਪਿਆਰੁ ॥੨॥

(ਸਚੈ ਥਾਨਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ (ਭੀ) ਪੁਨਾ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਦਰ ਘਰ ਮਹਲਾ ਸੋਹਣੇ ਪਕੇ ਕੋਟ ਹਜਾਰ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾ (ਘਰ) ਕਚੇ ਕੋਠੇ ਔਰ ਦਰਵਾਜੇ ਔਰ ਪਕੇ ਮਹਲੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਔਰ ਹਜਾਰੋਂ ਹੀ ਪਕੇ ਕੋਟ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ॥

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਪਾਖਰੇ ਲਸਕਰ ਲਖ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਅੰਬਾਰੀਆਂ ਔਰ ਜੀਨ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਫੌਜਾਂ ਲਾਖੋਂ ਔਰ (ਅਪਾਰੁ) ਬੇਅੰਤ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸੈਨਾ ਭੀ ਹੈ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਿਆ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੁਏ ਅਸਾਰ ॥੩॥

ਇਹ ਸਭ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਥਾਟ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਿਆ ਹੈ ਇਨ ਮੈ ਪਚ ਪਚ ਕਰ (ਅਸਾਰ) ਅਚੇਤ ਵਾ ਅਗਿਨਤ ਵਾ ਬਿਅਰਥ ਮੁਏਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸੰਚੀਐ ਮਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜੰਜਾਲੁ ॥

ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਚਾਂਦੀ ਔਰ (ਮਾਲੁ) ਹੈ ਗੈ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ (ਸੰਚੀਐ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਏਹ (ਜਾਲੁ) ਸਮੂਹ (ਜੰਜਾਲੁ) ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਦੋਹੀ ਫੇਰੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਿਰਿ ਕਾਲੁ ॥

ਔਰ ਐਸਾ ਤੇਜ ਭੀ ਹੋਵੇ ਸਭ ਜਗਤ ਮੈ ਅਪਨੀ ਦੋਹੀ ਫੇਰੀਏ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਉਲੰਘ ਨਾ ਸਕੇ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਖੜਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਪਿੰਡੁ ਪੜੈ ਜੀਉ ਖੇਲਸੀ ਬਦਫੈਲੀ ਕਿਆ ਹਾਲੁ ॥੪॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਗਿਰ ਪੜੇਗਾ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਜੋ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਸੋ (ਖੇਲਸੀ) ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਬਦਫੈਲੀ) ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸਹਤ ਮੰਦ ਹੀ ਸਮਾਂ ਗੁਜਰੇਗਾ॥੪॥

ਪੁਤਾ ਦੇਖਿ ਵਿਗਸੀਐ ਨਾਰੀ ਸੇਜ ਭਤਾਰ ॥

ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇਜ ਪਰ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਵਾ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ ਕਾਪੜੁ ਰੂਪੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਔਰ (ਚੋਆ) ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਤ੍ਰ ਲਗਾਈਐ ਔਰ ਕਪੜਿਓਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਕੇ ਰੂਪਵਾਨ ਹੋਈਏ॥

ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲਾਈਐ ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ (ਖੇਹੂ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਰਕੇ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਤੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਖੇਹ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈ ਹੀ ਰਲਾ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਘਰ ਬਾਰ ਛੋਡਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਕਹਾਈਐ ਰਾਜਾ ਰਾਉ ਕਿ ਖਾਨੁ ॥

(ਮਹਰ) ਪੰਚ (ਮਲੂਕ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰ (ਰਾਜਾ) ਮੰਡਲੀਕ ਔਰ (ਰਾਉ) ਏਕ ਖਿਤਾਬ ਰਾਜਿਓਂ ਵਿਖੇ ਔਰ ਜੋ (ਖਾਨ) ਸਰਦਾਰ ਕਹਾਈਏ॥

ਚਉਧਰੀ ਰਾਉ ਸਦਾਈਐ ਜਲਿ ਬਲੀਐ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਚਉਧਰੀ ਔਰ (ਰਾਉ) ਰਜਪੂਤ ਕਹਾਈਏ ਏਹ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ (ਜਲਿ) ਬਲਦੀ ਅਗਨੀ ਮੈ ਬਲੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਰਾਉ ਹੂੰ ਔਰ ਖਾਨ ਹੂੰ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਿਉ ਡਵਿ ਦਧਾ ਕਾਨੁ ॥੬॥

ਇਨ ਅਭਿਮਾਨੋਂ ਮੈ ਲਾਗ ਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਡਵਿ) ਡਉਕੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ (ਦਧਾ) ਜਲ ਹੂਆ ਕਾਨਾ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਨਾ ਊਪਰ ਸੇ ਚਿਲਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਸੁਆਹ ਰੂਪ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਉਪਰ ਤੋ ਅਛੇ ਅਨੰਦਵਾਨ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਰ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਭਸਮ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਾਇਸੀ ਜੋ ਆਇਆ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੬੪

ਸਭੁ ਜਗੁ ਕਾਜਲ ਕੋਠੜੀ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਹ ਸੁਆਹਿ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤੁ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪ (ਕਾਜਲੁ) ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਹੈ ਇਨ ਕੇ (ਤਨੁ) ਸਾਥ ਲਗ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਔਰ ਦੇਹ ਸੁਆਹਿ ਭਾਵ ਕਾਲੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨ ਕੇ (ਤਨੁ) ਸਾਥ ਦੇਹਿ (ਸੁਆਹਿ) ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਹੈ ਔਰ (ਤਨੁ) ਦੇਹ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰੁ ਕਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੀ ਭਾਹਿ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਔਰ ਵਿਖਯੋਂ ਸੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਿਰਮਲੇ) ਊਜਲੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ (ਨਿਵਾਰੀ) ਹਟਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਰੀਐ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੋਮਣੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮੈ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਵਿਸਾਹ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਉਜਲਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੇ ਅਥਾਹੁ ॥੮॥੧੯॥

ਮਨਮੁਖ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈ (ਪਚਿਮੁਏ) ਜਲ ਮੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਥਾਹਿ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੯॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਬ ਮੱਕੇ ਸੇ ਹੋ ਕਰ ਮਦੀਨੇ ਮੈ ਆਏ ਔਰ ਜਹਾਂ ਮਹੰਮਦ ਕੀ ਕਬਰ ਹੈ ਤਹਾਂ ਗਏ ਤਬ ਕਬਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਝੁਕੀ ਔਰ ਫੇਰ ਥਿਰੁ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਅਸਚਰਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਭ ਕਾਜੀ ਵਾ ਇਮਾਮ ਇਕਠੇ ਹੋ ਕਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਜਬ ਹਾਰ ਗਏ ਤਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਯਹਾਂ ਹੀ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰੀਏ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਸਿਥਿਰਤਾ ਦਿਖਲਾਉਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਾਮੁ ਕਰਿ ਘਰਿ ਬੈਸਣਾ ਨਿਤ ਚਲਣੈ ਕੀ ਧੋਖ ॥

(ਮੁਕਾਮੁ) ਇਸਥਿਤੀ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਪਨਾ ਘਰੁ ਮਾਨ ਕਰ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਬੈਸਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਮਕੋ ਤੋ ਨਿਤ ਚਲਣੇ ਕੀ (ਧੋਖ) ਸੰਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਾਮੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਹੈ ਨਿਹਚਲੁ ਲੋਕ ॥੧॥

ਇਸਥਿਤੀ ਤੋ ਤਬ (ਪਰੁ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੀਏ ਜੋ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਨਿਸਚਲੁ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਬ ਚਤਰ ਦਸ ਲੋਗ ਰਚਨਾ ਹੀ ਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਦ ਤੁਮਾਰਾ ਘਰੁ ਕੈਸੇ ਸਥਿਰ ਰਹੇਗਾ॥੧॥

ਦੁਨੀਆ ਕੈਸਿ ਮੁਕਾਮੇ ॥

ਕਰਿ ਸਿਦਕੁ ਕਰਣੀ ਖਰਚੁ ਬਾਧਹੁ ਲਾਗਿ ਰਹੁ ਨਾਮੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਦੁਨੀਆਂ ਕੈਸੇ (ਮੁਕਾਮੇ) ਇਸਥਿਤ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਿਦਕੁ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ (ਕਰਣੀ) ਜਪੁ ਤਪੁ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਲਾਗਹੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਾਣੇ ਕਾ ਇਹੁ ਖਰਚੁ ਬਾਧੋ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਤ ਆਸਣੁ ਕਰਿ ਬਹੈ ਮੁਲਾ ਬਹੈ ਮੁਕਾਮਿ ॥

ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਤੋ ਸਿਧ ਪਦਮਾਦਿ ਆਸਣੁ ਲਗਾਇਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸਥਿਤ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਲਾਂ ਮਸਜਿਦ ਮੈਂ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਵਖਾਣਹਿ ਪੋਥੀਆ ਸਿਧ ਬਹਹਿ ਦੇਵ ਸਥਾਨਿ ॥੨॥

ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਤਾ ਪੁਰਸ ਭਾਗਵਤਾਦਿ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕਾ (ਵਖਾਣਹਿ) ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਮੁਕਾਮੁ ਕਰਕੇ ਗੋਰਖਾਦਿ ਸਿਧ (ਦੇਵ ਸਥਾਨਿ) ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਬੈਸਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਖ ਪੀਰ ਸਲਾਰ ॥

ਦੇਵਤੇ ਔ (ਸਿਧ) ਗਣ ਸਿਵਕੇ ਦਾਸ ਨੰਦੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਆਦਿਕ (ਗੰਧਰਬ) ਤੂੰਬ੍ਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁਨਿ) ਨਾਰਦਾਦਿ ਔਰ ਜਨ ਭਗਤ ਜਨ ਔਰ (ਸੇਖ) ਬਿਰਧ ਵਾ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਵਿਖੇ ਨੀਵੀ ਜਾਤੀ ਔਰ (ਪੀਰ) ਬ੍ਰਿਧ ਸੰਪਰਦਾਯ ਚਲਾਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ (ਸਲਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਔਰ ਜੋ ਪੰਡਤ ਮੁਲਾਂ ਆਦਿ ਮੁਕਾਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਿਨੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਿ ਕੂਚ ਕੂਚਾ ਕਰਿ ਗਏ ਅਵਰੇ ਭਿ ਚਲਣਹਾਰ ॥੩॥

ਸੋ ਸਭ ਕੂਚ ਦਰ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਉਮਰੇ ਗਏ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੂਚੁ ॥

(ਸੁਲਤਾਨ) ਪਾਤਸ਼ਾਹ (ਖਾਨ ਮਲੂਕ) ਸਰਦਾਰ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ (ਉਮਰੇ) ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਅਹਲਕਾਰ ਏਹ ਭੀ ਕੂਚ ਕਰਿ ਕਰਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਘੜੀ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਚਲਣਾ ਦਿਲ ਸਮਝੁ ਤੂੰ ਭਿ ਪਹੂਚੁ ॥੪॥

ਘੜੀ ਵਾ (ਮੁਹਤਿ ਕਿ) ਦੋ ਘੜੀ ਕੋ ਚਲਣਾ ਹੈ ਤੂੰ ਭੀ ਦਿਲ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕਿ ਮੌਤ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਹਾਂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪਹੁਚਾ ਹੁਆ ਜਾਣ॥੪॥

ਸਬਦਾਹ ਮਾਹਿ ਵਖਾਣੀਐ ਵਿਰਲਾ ਤ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਹੀ ਮੈ ਵਾ ਬੇਦੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵੈਰਾਗੁ (ਵਖਾਣੀਐ) ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਾ ਹੈ ਵਾ (ਸਬ) ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਦਾਹ) ਜਲਾਉਨੇ ਵਿਖੇ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਮਰਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਰਣ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਲੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਪਤਾਲੋਂ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੫॥

ਅਲਾਹੁ ਅਲਖੁ ਅਗੰਮੁ ਕਾਦਰੁ ਕਰਣਹਾਰੁ ਕਰੀਮੁ ॥

ਵੋਹ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਲਾਹੁ) ਜਿਸ ਕੋ ਮਨੁ ਬਾਣੀ ਮੁਖਿਜਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਨ ਜਾਨ ਸਕੈ (ਅਲਖੁ) ਜੋ ਇੰਦਤਾ ਕਰ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕਰ-ਨਾ ਲਖਾ ਜਾਵੇ (ਅਗੰਮ) ਜੋ ਤਿਰੀਆ ਕਰਕੇ ਨਾ ਜਾਨਿਆ ਜਾਇ ਔਰ (ਕਾਦਰ) ਸਮਰਥਵਾਨ ਵਾ (ਕਰਣ ਹਾਰੁ) ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰੀਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ ॥੬॥

ਏਹ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ (ਮੁਕਾਮੁ) ਇਸਥਿਤ ਤੋ ਏਕ (ਰਹੀਮੁ) ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ॥੬॥

ਮੁਕਾਮੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਸਿ ਨ ਹੋਵੀ ਲੇਖੁ ॥

ਔਰ ਮੁਕਾਮ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਸਿਸਿ) ਸੀਸ ਪਰ ਲੇਖੁ ਨ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਤੇ ਰਹਤ ਹਰੀ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥

ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ॥੭॥

ਅਸਮਾਨੁ ਔਰ ਧਰਤੀ (ਚਲਸੀ) ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ (ਮੁਕਾਮੁ) ਥਿਰੁ ਵੋਹੀ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ॥੭॥

ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ ॥

ਦਿਨੁ ਅਰੁ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਭੀ ਚਲੇਂਗੇ ਨਿਸ ਅਰ (ਸਸਿ) ਚੰਦੁ ਭੀ ਚਲੇਗਾ ਔਰ ਲਖੋਂ ਤਾਰੇ ਭੀ (ਪਲੋਇ) ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਥਿਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਬੁਗੋਇ ॥੮॥੧੭॥

(ਮੁਕਾਮੁ) ਇਸਥਿਤ ਏਕ ਓਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਬੁਗੋਇ) ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਹਮਨੇ ਸਚੁ ਕਹਾ ਹੈ॥੮॥੧੭॥

ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਤਾਰਹ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਭਗਤਿ ਕੀਜੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਬਿਨ ਗੁਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਗੁਰੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਮਿਲਾਏ ਬੂਝੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਵੈ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਜੀਉ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਭਗਤਿਹੀਣੁ ਕਾਹੇ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਸੇ (ਹੀਣੁ) ਰਹਤ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਮੈ ਕਿਉਂ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹਰਿ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਏ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਇਨ ਵਿਚਾਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ ਕੇ ਕਯਾ ਬਸ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਕੁਛ ਏਹ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹਿ ਲੋਭਾਣਾ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ (ਕੁਟੰਬੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹ ਸੇ (ਲੋਭਾਣਾ) ਲੋਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਕੁਟੰਬ ਚਲਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੫

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ (ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਖਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੩॥

ਗੁਰੁਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਅੰਤੇ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

(ਪੇਈਅੜੈ) ਪੇਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨਮੁਖ ਭੀ ਤੋ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਇੱਜਤ ਵਾਸਤੇ ਕੁਛ ਕਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ? ਉੱਤਰੁ:-

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਮਗੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੇ ਠਉਰ ਨ ਕਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਮਗੁ) ਰਸਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀਣ ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਉੱਤਮ (ਠਉਰ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਨਹੀ ਵਸਿਆ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਈ ॥੪॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਭਜਨ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਗਿਆ ਹੂਆ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਆ॥੪॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸ਼ਟ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥

ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕੋਈ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੌ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਚੁ ਮੈ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਹੀ ਮਿਲ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਸਚੁ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ? ॥੫॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਭਾਉ ਲਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥

(ਹਉਮੈ) ਦੇਹ ਮੈ ਹੰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਮਮਤਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ (ਸਹਜੁ) ਗ੍ਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣਦਾਤਾ ਸਦ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੬॥

ਸਰਬ ਉਤਮ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ (ਸਦ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧੁ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲਾ ਮਨਿ ਨਿਰਮਲਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਧੁ ਹੈ ਔਰ ਸੁੱਧ ਮਨ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈ ਅਰੁ ਦੁਖੁ ਸਭੁ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੭॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਆਪਣੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਆਪੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈ (ਚਿਤਿ) ਚਿਤਵ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਕਹੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਹੰਕਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ (ਵਛਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥੧॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ (ਸੋਭਾ) ਕੀਰਤੀ ਔਰ (ਸੁਰਤਿ) ਆਤਮ ਗਜਾਤ ਪੁਨਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਵਡਿਆਈ) ਅਰਥਾਤ ਮੁਰਾਤਬਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥੧੮॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਜਮਡੰਡੁ ਲਗੈ ਤਿਨ ਆਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਇਕਰ ਜਮਕਾ ਡੰਡੁ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਡੰਡੁ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਧੁਰਿ ਪੂਰਬਿ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਉ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਲੇਖ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਰੂਪ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਗੁਰ ਸਿਖਜ਼ਾ ਕਰ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਾਗੋ ਭਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਈ ਦੁਖ ਮਹਿ ਸਵੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਜਾਗ੍ਰਤ ਤੋ ਕਿਆ ਸ੍ਵਪਨੇ ਮੈ ਭੀ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਦਿਨ ਮੈ ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਮੈਂ ਭੀ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤੀਨ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰ ਸ੍ਵਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾ ਵਾ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਥੋੜਾ ਵਾ ਕਦਾਚਿਤ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਆਪ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ (ਸਮਾਇ) ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਭੀ ਮੰਦਕਰਮੀ ਹੈਂ ਸੰਗੀਆਂ ਸੇ ਭੀ ਮੰਦਕਰਮ ਕਰਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਚੈ ਬਹੁਤੁ ਲੋਚੀਐ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਉਨਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸੁਖ ਦੇਣ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਲੋਚੀਐ) ਚਾਹੀਏ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ ਕਾ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਮੇਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਮੰਦ ਕਰਮ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਭਗਤੀ ਮੰਨਿਆ ਸੇ ਭਗਤ ਪਏ ਦਰਿ ਥਾਇ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਦਿੜਾਵੈ ਰੰਗ ਸਿਉ ਬਿਨੁ ਕਿਰਪਾ ਲਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਤ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨੀਰੀਐ ਭੀ ਬਿਖੁ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਧਾਇ ॥੪॥

ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਮੈ ਜੈਸੇ ਨਿੰਮਾਦਿ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ (ਨੀਰੀਐ) ਸੰਚੀਐ ਤੌ ਭੀ (ਧਾਇ) ਦੌੜਕੇ ਭਾਵ ਬਲਾਤਕਾਰ ਬੀ ਜਹਰ ਰੂਪ ਫਲ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੇਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੌ ਬਾਰ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ (ਨੀਰੀਐ) ਪ੍ਰੋਸੀਏ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੀਏ ਫੇਰ ਭੀ ਜਿਨ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਹੀ (ਧਾਇ) ਦੌੜ ਕਰ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਨਿਰਮਲੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਸਚੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੁੱਧ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਕਮਾਵਦੇ ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰੁ ॥੫॥

(ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ) ਜਹਰ ਭਾਵ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ (ਵਿਕਾਰੁ) ਰੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਮਨਹਠਿ ਕਿਤੈ ਉਪਾਇ ਨ ਛੂਟੀਐ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋਧਹੁ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਪੂਰਬਕ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਉਨ ਉਪਾਓਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਤ੍ਰਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਚਨ ਕਰ ਨਿਸਚਯ ਨ ਹੋ ਤੋ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ੬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਸੋਧਨ ਕਰੋ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧੂ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥੬॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਏਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਉਨੇ ਸੇ ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹੀ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਨ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਈ ਸੋਹਦੇ ਜਿਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥੭॥

ਔਰ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੮॥੨॥੧੯॥

ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਉਤਮ ਕਰਮਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੧੯॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬ੍ਰਿਛ ਔਰ ਪੰਛੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਜ ਮਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਪੰਖੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਥਮ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੬

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੰਖੀ ਬਿਰਖਿ ਸੁਹਾਵੜਾ ਸਚੁ ਚੁਗੈ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਖ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ (ਸੁਹਾਵੜਾ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਉਡੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਸਹਜਿ) ਗਜ਼ਾਨ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ (ਉਡੈ) ਉਡ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਤਜ਼ਾਗ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੇ ਚਲਹਿ ਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਚਹਿ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਚੇਂਗਾ॥੧॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਖੀ ਬਿਰਖ ਸੁਹਾਵੜੇ ਊਡਹਿ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਛੀ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਊਡਹਿ) ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਰਕੇ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤਾ ਊਡਹਿ ਦੁਖ ਘਣੇ ਨਿਤ ਦਾਝਹਿ ਤੈ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥

ਜਿਤਨਾ (ਊਡਹਿ) ਸੰਕਲਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਤਨੇ ਹੀ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਨਿਤਿਪ੍ਰਤਿ ਦਗਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਪਈ ਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਪੁਨਾ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹਰੀਆਵਲਾ ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਆਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਚੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਕਰ ਸਭਾਇਵਾਨ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਖਾ ਤੀਨਿ ਨਿਵਾਰੀਆ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਜੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਵਾ ਲੋਕ ਵਾਸਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਾਸਨਾ ਦੇਹ ਵਾਸਨਾ ਯਹਿ ਤੀਨ (ਸਾਖਾ) ਡਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੈ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹਰਖ ਸੋਕਾਦਿ ਦ੍ਵੰਦੋ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਅਦੁਤੀ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਹਰਿ ਏਕੁ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਖਵਾਇ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਏਕ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਖਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਪੁਨ: ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਊਭੇ ਸੁਕਿ ਗਏ ਨਾ ਫਲੁ ਤਿੰਨਾ ਛਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੀ ਸੁਕ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਵਤ ਹੈਂ ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਹਰਿਆਵਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮਹਾਂ ਅਸ਼ੁਧ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਹਰੀਆਵਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੇ ਔਰ ਤਿਨ ਮੈਂ ਨ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿੰਨਾ ਪਾਸਿ ਨ ਬੈਸੀਐ ਓਨਾ ਘਰੁ ਨ ਗਿਰਾਉ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨ ਬੈਠੀਏ ਤਿਨਕੀ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਨ (ਗਿਰਾਉ) ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ॥

ਕਟੀਅਹਿ ਤੈ ਨਿਤ ਜਾਲੀਅਹਿ ਓਨਾ ਸਬਦੁ ਨ ਨਾਉ ॥੪॥

ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਵਤ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਕਾਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਕਾਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਰਕ ਅਗਨਿ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਔਰ ਜਲਾਵਣੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ ॥ (ਓਨਾ) ਉਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਈਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਵਤ ਹੈ॥੪॥

ਹੁਕਮੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਉ ॥

ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣਾ ਜਹ ਭੇਜਹਿ ਤਹ ਜਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਹਾਂ ਭੇਜਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਉਚ ਨੀਚ ਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹੁਕਮੇ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥੫॥

ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਹੀ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਉਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਗਵਾਰ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਪੁੜੇ) ਬਿਚਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਨ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਹੁਕਮ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾ ਸਚਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੬॥

ਤਿਨਕਾ ਪਿਆਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੀਆ ਮੁਹ ਸੋਹਣੇ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਪੁਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਿਤ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਸਚਿ ਰਤੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਨਿਰਦੰਭ ਭਗਤੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਕਰਹਿ ਉਧਾਰੁ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਏ ਹੁਏ ਪਰਵਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਣੀ ਸਾਰੀ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਨਦਰੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰਿ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸਚਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਭ (ਨਦਰੀ) ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਭੀ ਕਰਮ ਜੀਵ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕੈਸਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈਆ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੮॥੩॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮਿ) ਬਖਸੀਸ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਸਤੇ ਪੂਰਬ ਕੀਏ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੮॥੩॥੨੦॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਹਜੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੧॥

(ਸਹਜੇ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਜੀਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਹੈ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸੁ ਬਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਆਗਯਾ ਮਾਨਣੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਗੁਰਭਗਤਿ) ਵੱਡੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਵਤਾ (ਵਿਰਲਾ) ਕਰੋੜੋਂ ਮੈ (ਕੋਇ) ਕੋਈ ਏਕੁ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੁਹਾਗੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਗ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪੁ ਭਰਤਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਵਿਜੋਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਈਐ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਦਾ ਜੋ (ਨਿਹਚਲੁ) ਇਸਥਿਤ ਰੂਪੁ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾ ਓਹੁ ਪਤੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾ ਓਹੁ ਗਜ਼ਾਨਵਾਨ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਮਰਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਨ ਜਾਇ) ਨ ਜਨਮਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੀ ਨਾ ਵੀਛੁੜੈ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

(ਸਬਦਿ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜੋ ਮਿਲੀ ਹੈ (ਨ ਵੀਛੁੜੈ) ਕਬੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔ ਪਤੀ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ (ਸਮਾਇ) ਲੀਨਤਾ ਪਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਅਤਿ ਊਜਲਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਜੋ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧੁ ਸ੍ਰੂਪੁ ਔਰ ਅਤਿ (ਊਜਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪਾਠੁ ਪੜੈ ਨਾ ਬੂਝਈ ਭੇਖੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਪਢਨੇ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੁਝਿਆ ਜਾਤਾ ਔਰ ਅਨੇਕ ਭੇਖੀ ਭੀ ਭਰਮ ਨੇ ਹੀ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਸਦਾ ਪਾਇਆ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਉਨਹੀ ਕੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

(ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਦਿਲ ਤੇ (ਚੁਕਾਇਆ) ਉਠਾਯ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੭

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਦੁਖੀਆ ਫਿਰੈ ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਗਈ ਖਾਇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੋ ਤੋ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਨਿਗਲ ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਠ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਮੈ ਡੂਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਬਦੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਐ ਕਿਉਂਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਭੂਲੇ ਸਿਧ ਫਿਰਹਿ ਸਮਾਧਿ ਨ ਲਗੈ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਸਿਧ ਸਿਧੀਆਂ ਰੂਪੁ ਮਾਇਆ ਮੈ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਸਮਾਧੀ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਪੂਰਨ ਦੇਖਨਾ ਸੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਤੀਨੇ ਲੋਅ ਵਿਆਪਤ ਹੈ ਅਧਿਕ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਇਆ ਜਾਇ ॥੫॥

ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਲੋਕ ਇਨ ਸਭ ਮੈ ਮਾਯਾ ਬਜਾਪਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਐ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾ ਮੁਕਤਿ ਹੋਣੇ ਮੈ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਹੈ?

ਤਿਸਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਪੂਰਬ ਉਕਤੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਕਿਆ ਮਾਇਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਮਾਇਆ ਕਿਸ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖਿ ਸੁਖਿ ਏਹੁ ਜੀਉ ਬਧੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਜੀਉ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੁਖ ਸੁਖਾਦਿ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਕੇ ਧਰਮੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਵਿਖੇ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਹੰ ਤ੍ਵੰ ਆਦਿ ਕਲਪਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਰਮੁ ਨ ਚੂਕਈ ਨਾ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਬਿਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਉਠਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਾਇਆ ਔਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਕ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਹੈ॥੬॥ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਉਪਦੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਅਭਗਤ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀਐ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਇ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰੀਏ ਤਬ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮੁ ਜੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮ: ੧ ਕੇ ੨੩ ਮੇਂ ਸਬਦ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ। ਜੇ ਕਹੋ ਜੀਵ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਏ ਤਬ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਨਨੂ॥ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਰੀ ਜਪਜੀ ਕੀ ੬ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ਨੈ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਰੂਪ ਮਤਿ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੈ ਤੌ ਫਿਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਯਾ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੇ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੮॥੪॥੨੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯੱਦਪਿ ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤੱਦਪਿ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ (ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਭਗਤਿ) ਵੈਰਾਗ ਔ ਪ੍ਰੇਮਾਦਿ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਹਰੀ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ (ਸੋਇ) ਸੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੇ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਬਦ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੮॥੪॥੨੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸਰਪ ਸੇ ਕੈਸੇ ਭੂਲ ਗਏ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਕੈਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨਾ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮਾਇਆ ਵਿਖੇ ਮੋਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਭੁਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਕਰਮਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਔਰ ਬਜਰਥ ਹੀ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਨਸ਼੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਚਾਨਣੁ) ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਈ ਬਸਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੁ ਜਿਸ ਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਤਬ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਿਆ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਜਬ (ਹਰਿ ਚਰਣੀ) ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਧਜਾਨ ਰੂਪ ਉਪਾਸਨਾਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਮਾਇਆ ਜਨ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਬ੍ਰਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਭੀ ਭਾਗ ਗਯਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭਾਵ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਈਐ ਤਬ ਹਰਿ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਮਹਲਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਸਕੈ ਖਾਇ ॥੨॥

(ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਹੀ (ਮਹਲਿ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਐਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ (ਜਮੁ) ਜਮਾਂ ਸੇ ਕਿਆ ਅਸਲ ਸੇ ਕਾਲੁ ਫਿਰ ਖਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇ ਸੋ ਕਹੋ? ਉੱਤਰੁ॥ ਉਤਮੋਂ ਕੀ ਕਜਾ ਬਾਤਿ ਕਹਿਨੀ ਹੈ ਜੋ ਨੂਨ ਜਾਤਿ ਭੀ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਉਤਮ ਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਾ ਛੀਬਾ ਕਬੀਰੁ ਜੁੋਲਾਹਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਨਾਮਦੇਉ ਛੀਂਬਾ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੁਲਾਹਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਬੇਤੇ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਹਿ ਹਉਮੈ ਜਾਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਫਿਰ ਕੈਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਦ ਕੇ ਬੇਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਔਰ ਜਾਤੀ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਜਾਤੀ ਕੀ ਨੀਚਤਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗਵਾਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ''ਅਬ ਬਿਪ੍ਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਿਹਿ ਕਰਹਿ ਡੰਡੌਤਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਰਣਾਇ ਰਵਿਦਾਸੁ ਦਾਸਾ ਭਗਤਿ ਭਾਗਉਤੁ ਲਿਖੀਐ ਤਿਹ ਉਪਰੇ ਪੂਜੀਐ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰੰ''

ਸੁਰਿ ਨਰ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਗਾਵਹਿ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਭਾਈ ॥੩॥

(ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ (ਨਰ) ਮਨੁੱਖ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਵਾ ਸੁਰ ਨਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਕੋਈ ਮੁਕਤ ਨਜਾਇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੈਤ ਪੁਤੁ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਿਛੁ ਸੰਜਮ ਨ ਪੜੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਜੋ ਦੈਤ ਗੋ ਬਿਪ੍ਰ ਘਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਔਰ ਸੰਜਮ ਤਥਾ ਧ੍ਯਾਨ ਧਾਰਨਾ ਸਮਾਧੀ ਆਦਿਕ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਏਕ ਬਿਸ਼੍ਨੁ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਔਰ ਏਕ ਵਿਸਨੂ ਹੀ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਧਰਤਾ ਥਾ ਜਲੇ ਬਿਸ਼੍ਨੁ ਥਲੇ ਬਿਸ਼੍ਨੁ ਯਹੀ ਉਸ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਥੀ॥

ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਉਸਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਬ ਮੇਂ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਥਾ ਜਬ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਿਆਧੂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਥਾ ਤਬ ਯਹਿ ਗਰਬ ਮੈਂ ਹੀ ਥਾ। ਯਹਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਸਪਤਮ ਸਿਕੰਧ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਐ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਸੁਧ ਹੂਆ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਏਕੋ ਪੜੈ ਏਕੋ ਨਾਉ ਬੂਝੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥੪॥

ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਪੜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਥਾ ਬਿਨਾ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਜ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਨੇ ਉਸੀ ਕੇ ਹੇਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ॥੪॥

ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

(ਖਟੁ ਦਰਸਨ) ਜੋਗੀ ੧ ਜੰਗਮ ੨ ਸੰਨਯਾਸੀ ੩ ਸਰੇਵੜੇ ੪ ਤਥਾ ਬੈਰਾਗੀ ੫ ਅਰ ਬਹੁਧ ਮਤ ਵਾਲੇ ੬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਾ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵੇਗਾ॥ ਔਰ ਤਬ ਹੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਔ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਖਟ ਭੇਖੋਂ ਮੈਂ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਗੈ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਏ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤੁ ਲਾਗੇਗਾ ਕਹਾ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਗਾ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਿ ਪੜਿ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਏ ਹੂਏ ਪੰਡਤ ਭੀ ਪੜ ਪੜ ਕੇ (ਵਾਦੁ) ਬਰਥ ਝਗੜਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਫੇਰ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਜਾ ਨਾਉ ਚੇਤੈ ਤਾ ਗਤਿ ਪਾਏ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੬॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲੁ ਮਿਲਾ ਦੇਇ ਤੌ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਨਾਮ ਸਿਮਰੇਗਾ ਤਬ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਪਾਵੇਗਾ॥੬॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਭਾਏ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਗਜਾਸੂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੮

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ਚਲਾ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਤਨੁ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਔਰ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਕੇ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਭਾਏ) ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲੀਏ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੭॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਹਰੀ ਮੈ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਨਨੁ॥ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜਾਤੀ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਮੋਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਏ॥੭॥

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਬਿੰਦੇ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬਿੰਦੇ) ਜਾਨੇ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈ ਸਦਾ ਰਾਤਾ ਰਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਂ ਹੈ?

ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਸਭਨਾ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਿਕਟ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ (ਸਭਨਾ ਘਟ) ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ (ਜਾਤਾ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥੮॥੫॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੮॥੫॥੨੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬਹੁਲਤਾ ਕਰਕੇ ਸਹਜ ਪਦ ਕਾ ਅਰਥ ਜਹਾਂ ਗਯਾਨ ਕਰਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜਗਾ ਸਮਾਨ ਗਯਾਤ ਅੰਗੀਕਾਰ ਹੈ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਅਪਰੋਖੁ ਗਯਾਨ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥

ਸਹਜੈ ਨੋ ਸਭ ਲੋਚਦੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਸਹਜੈ) ਸੁਖ ਭਾਵ ਸੇ ਗਯਾਨ ਕੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਕੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਸੋ ਗਯਾਨ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਥਕੇ ਭੇਖੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਪੰਡਤ ਔਰ ਜੋਤਸੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਢ ਪਢ ਕਰ ਥੱਕ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੇਖੀ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਭਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਸਹਜੁ ਪਾਇਆ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਇਨ ਮੈ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਸਹਜੁ) ਗਯਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ (ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸਹਜੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਨਿਸਚਯ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਬਦੈ ਹੀ ਤੇ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤਿ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸਚਾ ਹਰਿ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਗਾਵਿਆ ਥਾਇ ਪਵੈ ਬਿਨੁ ਸਹਜੈ ਕਥਨੀ ਬਾਦਿ ॥

ਸਮਾਨ ਗਾਯਨ ਕਰਕੇ ਗਾਯਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗਯਾਨਵਾਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਜਗਯਾਸੂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪ ਅਗਯਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ

ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਬਿਨਾ (ਸਹਜੈ) ਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਬਾਦਿ) ਬ੍ਯਰਥ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਭਗਤਿ ਊਪਜੈ ਸਹਜਿ ਪਿਆਰਿ ਬੈਰਾਗਿ ॥

(ਸਹਜੇ) ਸਮਾਨ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵੈਸ਼੍ਨਵ ਮਤਿ ਮੈਂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਗ੍ਯਾਨ ਹੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸ ਮੈਂ ਯੁਕਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਥਮੇ ਪੁਰਸ ਕਾ ਗੁਨ ਵਾ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਨ ਤਥਾ ਸਰੂਪ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਹੀ ਭਗਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ ਪਿਆਰਿ) ਗ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਪ੍ਯਾਰ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਜਗਤ ਸੇ ਚਿਤ ਉਪਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਿਤ ਉਪਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੈ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖ ਸਾਤਿ ਹੋਇ ਬਿਨੁ ਸਹਜੈ ਜੀਵਣੁ ਬਾਦਿ ॥੨॥

ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਔਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਬਿਨੁ ਸਹਜੈ) ਬਿਨਾ ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਤੋ ਜੀਵਣਾ ਹੀ (ਬਾਦਿ) ਬ੍ਯਰਥ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ॥

ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਗੁਣ ਊਚਰੈ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਹੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਇ ॥੩॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ (ਖਾਇ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਹਜੇ ਕਾਲੁ ਵਿਡਾਰਿਆ ਸਚ ਸਰਣਾਈ ਪਾਇ ॥

(ਸਹਜੇ) ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਾਲ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਤਬ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੪॥

ਸੋ ਪੁਰਖ ਵੱਡੇ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਾਇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਸਹਜੁ ਨ ਊਪਜੈ ਮਾਇਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਹਉਮੈ ਜਲੈ ਜਲਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਉਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਜਲੈ) ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਭੀ (ਜਲਾਇ) ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੂਕਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੫॥

ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾਰਣ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀ ਮੇਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣਾ ਵਿਚਿ ਸਹਜੁ ਨ ਪਾਈਐ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਇਨ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸੰਘਾਤ ਕਿਆ ਦੇਹ ਇਨ ਮੇਂ ਸ੍ਵੱਤ ਕਰਨੇ ਕਰ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ (ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਤੋ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ?

ਪੜੀਐ ਗੁਣੀਐ ਕਿਆ ਕਥੀਐ ਜਾ ਮੁੰਢਹੁ ਘੁਥਾ ਜਾਇ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਪੜਨਾ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਆਧੇਨ ਹੈ ਗੁਣਨਾ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਿਚਾਰਨਾ ਹੈ (ਕਥੀਐ) ਤਿਨਕਾ ਵਜਾਖਜਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਕਿਆ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਉਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਸਹਜੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੬॥

ਚੋਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਗਜਾਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗ੍ਰਤ ੧, ਸੁਪਨ ੨, ਸਖੋਪਤਿ ੩, ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੁਰੀਆ ਚੌਥਾ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਇਸਥਿਤ ਹੋਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਹਜਿ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਨਿਰਗੁਣ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਸਹਜੇ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਇਨ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਜਾਨ ਹੀ ਸੇ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ (ਸਾਲਾਹਿਆ) ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੈ॥

ਭੁਲਿਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਸੀ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੭॥

ਜੋ ਭੁਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਹਿਜ) ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲਾਵੇਗਾ ਔਰ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਬਿਨੁ ਸਹਜੈ ਸਭੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਬਿਨਾ ਗਜਾਨ ਸੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੇ (ਗੁਬਾਰੁ) ਸਘਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵ ਅੰਧੁਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੋਝੀ ਪਈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਿ ॥

ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਚੇ ਔਰ (ਅਪਾਰਿ) ਬਿਅੰਤ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਸਮਝ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਿ ॥੮॥

ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਨੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਅਦਿਸਟੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਿਰਭਉ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

(ਅਦਿਸਟੁ) ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਵਿਸਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਰਭਉ ਰੂਪੁ (ਜੋਤਿ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਪਛਾਣੀਐ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕ ਵਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਮੈ ਸੋ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੱਤਾ ਮਿਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕੁ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੯॥

ਸੋ ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਫਿਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਔਰ ਉਰਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੯॥

ਗਿਆਨੀਆ ਕਾ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਹਜਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਗਜਾਨੀਓਂ ਕਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨੁ ਹੈ ਔਰ ਸਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਵਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੈਨਿ ਅਖੁਟ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਤਿਨ ਕੇ (ਅਖੁਟ) ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਕਬੀ ਘਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਘਟਤੇ? ਉੱਤਰ:

ਨਾਨਕ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਦੀਏ ਦੇਵਣਹਾਰਿ ॥੧੦॥੬॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਖਜਾਨਿਓਂ ਕੀ ਗਜਾਨੀਜੋਂ ਕੋ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਯੋਂਕਿ ਆਪ ਜੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ਤਿਸਨੈ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧੦॥੬॥੨੩॥

ਪੰਨਾ ੬੯

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਫੇਰੁ ਨ ਪਵੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਸੇ ਜਗਜਸੂ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਤਿਸ ਕਾ (ਜਾਇ) ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੁਖ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ?

ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਮਝ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਸਦ ਨਵਤਨੋ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਯਹਿ ਹੋਗਾ ਕਿ ਨਿਤਯ ਸੁਧ ਜੋ ਨਵੀਨ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਅਪੁਨੀ ਸਰਣਾਈ ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਣਾ ॥

ਔਰ ਗਜਾਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਹਰਿ ਜੀਉ) ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਰਾਖੌਂ ਮੈਨੇ ਤੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਰਾਖੋਗੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਰਾ ਹੈ ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮਤਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਮਤਿ ਸੁਹਾਈ) ਬੁਧੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੩॥

ਜਿਨਕੀ ਮਤਿ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੁ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਨਾ ਮਨਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਨ ਭਾਵੈ ਬੰਧਨਿ ਬੰਧਿ ਭਵਾਇਆ ॥

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਤਿਨ ਕੋ (ਬੰਧਨਿ ਬੰਧਿ) ਅਗਯਾਨ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬੰਧ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੪॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀਯੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵੈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਯਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਦ ਨਿਰਮਲ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਤੇ ॥੫॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਸਦ) ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸੋ ਭਗਤ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਬੋਲਹਿ ਸਭ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣੀ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਿ) ਭਗਤ ਜਨ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ (ਸਭ ਆਤਮ) ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੈ (ਰਾਮੁ) ਸਰਬ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸਰੂਪ ਤਿਸ ਕੋ (ਪਛਾਣੀ) ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਸੇਵਨਿ ਏਕੁ ਅਰਾਧਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹੀ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਆਏ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਚ ਸਿਉ ਅਪੁਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਮਿਲਾਇ ॥੭॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਜਗਾਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਕਨਾ ਕੋ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਇਓਂ ਕੋ ਜਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਜਗਾਵਤਾ ਹੈ?

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੮॥੭॥੨੪॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਮੇਲਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਜਨ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੭॥੨੪॥

ਨਨੂ॥ ਆਪਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਜਗਾਉਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋ ਕਹਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਮਲ ਔਰੁ ਵਿਛੇਪ ਦੋਖ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਬ ਤਕ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਲ ਵਿਛੇਪ ਦੋਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ॥

ਉਤਰੁ

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਭਏ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਉਂ ਮਲ ਵਿਛੇਪ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਭੇਟਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਿਜਾਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਦਾਸੁਖੁ) ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਭੇਟਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਕਹੀਏ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਾ ਤਬ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਸੰਗਤਿ ਬੈਸਣਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਧੀਰ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ (ਬੈਸਣਾ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਸਚ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਏ ਕਰ ਮਨ ਧੀਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਨਿਸੰਗੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਲਗੈ ਨ ਮੈਲੁ ਪਤੰਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਨ ਰੇ) ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕਰ ਕਿਓਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਹੀ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਲ ਲਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪਤੰਗੁ) ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ ਵਾ ਸੂਰਜ ਵਤ ਵਾ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਪਤਿ ਊਪਜੈ ਸਚੇ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਸਚੈ ਹੋਇਕਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਪਤਿਸ਼੍ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਚੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨ ਠਉਰ ਨ ਕਤਹੂ ਥਾਉ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਠਉਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਔਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥੨॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੇ ਹੀ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਭੀ (ਸਚੁ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ (ਖਾਣਾ) ਜਪਣਾ (ਪੈਨਣਾ) ਸੁਨਣਾ (ਵਾਸੁ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈਂ।

ਸਦਾ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਸਾਲਾਹਣਾ) ਉਪਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥੩॥

ਔਰ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਆਤਮਾ ਹੀ ਰਮਣਸੀਲ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਕੇ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਾਸਾ ਹੋਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਵੇਖਣੁ ਸਚੁ ਬੋਲਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਦੇਖਣਾ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਭੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕਾ ਦੇਖਣਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਸਭ (ਸਚੁ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਸਾਖੀ ਉਪਦੇਸੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਔਰ ਸੁਖ ਸੇ ਭੀ (ਸਚੀ ਸਾਖੀ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਬਰਨਨ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੱਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿੰਨੀ ਸਚੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਦੁਖੀਏ ਚਲੇ ਰੋਇ ॥੪॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਰੋਵਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸੇ ਕਿਤੁ ਆਏ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਕੂਕ ਨ ਸੁਣੈ ਪੂਕਾਰ ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੫॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਆਵਣਾ ਬਜਰਥ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਜਮ ਕੇ ਦੂਾਰ ਪਰ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਕੂਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਪੁਕਾਰ) ਫਰੀਆਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ॥ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਆਪਣਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਮਰ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੭੦

ਏਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਜਿ ਪਏ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਚੁ ਦਿੜਾਇਆ ਸਦਾ ਸਚਿ ਸੰਜਮਿ ਰਹਣਾ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਹੀ ਸੰਜਮ ਔਰ ਧਾਰਣਾ ਧਜਾਨ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸਬਦੇ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਗਜਾਨ ਰੂਪ (ਸਚਾ ਬੋਹਿਥਾ) ਸਚਾ ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਪਾਇ ਕਰ (ਭਵਜਲ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਨੂੰ॥ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾ ਭੀ ਯੱਗ ਤਪਾਦਿ ਬਹੁਤ ਉਪਾਉ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਅਪਰ ਜਿਤਨੇ ਉਪਾਉ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਕੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਮੈ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਪੰਡਤ ਭੀ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੌਨ ਧਾਰ ਕਰ ਮੋਨੀ ਭੀ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਬਿਗਾੜੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੭॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਅਵਰ ਕੋਈ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ॥੭॥ ਨਨੁ॥ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਸਚ ਹੀ ਮੈ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਲਗੇ ਰਹਿਤੇ?

ਉੱਤਰ: ਯੇਹ ਅਪਨੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਚੈ ਲਾਏ ਸੇ ਸਚਿ ਲਗੇ ਨਿਤ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਰੰਨਿ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋ ਪੁਰਖ ਨਿਤ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸਚੀ ਕਾਰ) ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਰਹੰਨਿ ॥

ਔਰ ਸੋ ਤਿਨ ਭਗਤੀਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਨਿਜਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਥਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ (ਸਚੇ ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੁਖੀਏ ਸਦਾ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਰਚੰਨਿ ॥੮॥੧੭॥੮॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇ ਰਤੇ ਹੁਏ ਭਕ੍ਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖੀ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੭॥੮॥੨੫॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਫਲ ਔਰ ਨਾ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਕ੍ਰਿਪ ਰੂਪ ਫਲ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਮੁਸਕਲੁ ਅਤਿ ਬਣੈ ਢੋਈ ਕੋਇ ਨ ਦੇਇ ॥
ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਦੁਸਮਨਾ ਸਾਕ ਭਿ ਭਜਿ ਖਲੇ ॥
ਸਭੋ ਭਜੈ ਆਸਰਾ ਚੁਕੈ ਸਭੁ ਅਸਰਾਉ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਲਗੈ ਨ ਤਤੀ ਵਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਤ ਕਠਨਤਾ ਬਨ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਕੋਈ (ਢੋਈ) ਨਿਕਟ ਹੋਨੇ ਨ ਦੇਵੇ ਔਰ ਸੱਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਭੀ ਛੋਡ ਕਰ ਭਾਗ ਜਾਵੈ ਔਰ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਭੀ (ਭਜੈ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ (ਅਸਰਾਉ) ਆਸਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਸਭ (ਚੁਕੈ) ਉਠ ਜਾਵੇਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਔਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਐਸੇ ਵਿਪਦਾਵਾਨ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਚਿਤ ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਯਾਦ ਆਵੈ ਤੋ ਤੱਤੀ ਪਉਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ ਐਸੇ ਤਿਸਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਤਾਣਿਆ ਕਾ ਤਾਣੁ ॥
ਆਇ ਨ ਜਾਈ ਥਿਰੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਾਹਿਬੁ) ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਿਤਾਣਿਓਂ ਕਾ ਤਾਣੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਲੋਂ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਆਇ ਨ ਜਾਈ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਥਿਰ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਸੱਚ ਕਰ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਹੋਵੈ ਦੁਬਲਾ ਨੰਗ ਭੁਖ ਕੀ ਪੀਰ ॥
ਦਮੜਾ ਪਲੈ ਨਾ ਪਵੈ ਨਾ ਕੋ ਦੇਵੈ ਧੀਰ ॥
ਸੁਆਰਥੁ ਸੁਆਉ ਨ ਕੋ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਕਾਜੁ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਵੈ ਰਾਜੁ ॥੨॥

ਜੋ ਕਈ ਅਤਿ ਦੁਰਬਲ ਹੋਇ ਔਰ ਨੰਗ ਭੁਖ ਸੇ ਸਦਾ ਪੀੜਤ ਰਹੇ ਔਰ (ਦਮੜਾ) ਰੁਪਯਾ ਭੀ ਪੱਲੈ ਨਹੀਂ ਪੜੇ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਉਸਕੋ ਧੀਰਜ ਹੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ (ਸ੍ਵਾਰਥੁ) ਅਪਨਾ ਜੋ

ਪ੍ਰਜੋਜਨੁ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਔਰ ਪਰਾਏ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਅਰਥੁ ਭੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਵਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰ ਪੁਰਸ ਉਸ ਅਪਦਾਵਾਨ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਨ੍ਰਿਬਲਤਾ ਸੇ ਸੇਵਾ ਆਦਿ ਕਾਰਜ ਭੀ ਕੁਛ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਉਸ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੋ ਅਚੱਲ ਚੱਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਦੇਹੀ ਵਿਆਪੈ ਰੋਗੁ ॥
ਗ੍ਰਿਸਤਿ ਕੁਟੰਬਿ ਪਲੇਟਿਆ ਕਦੇ ਹਰਖੁ ਕਦੇ ਸੋਗੁ ॥
ਗਉਣੁ ਕਰੇ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਕਾ ਘੜੀ ਨ ਬੈਸਣੁ ਸੋਇ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਪੁਨ: ਜਿਸਕੋ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁਤ ਹੋਵੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਰੋਗੀ ਰਹੇ॥ ਔਰ ਕੁਟੰਬ ਮੇਂ ਲਪੇਟਿਆ ਹੂਆ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋਵੈ (ਕਦੇ) ਕਬੀ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਾਦਿਕ ਸੇ (ਹਰਖੁ) ਖੁਸੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਕਦੇ ਕਬੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮਰਨਾਦਿਕ ਸੇ ਸੋਗਵੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮਣਾ ਕਰੇ ਘੜੀ ਭਰ ਭੀ ਇਸਥਰ ਹੋ ਕਰ ਬੈਠਨਾ ਨ ਮਿਲੇ ਅਰੁ ਸੌਣਾ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਾ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਹੋਇ ਆਵੈ ਤੌਂ ਉਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੩॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਮੋਹਿ ਵਸਿ ਕੀਆ ਕਿਰਪਨ ਲੋਭਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਚਾਰੇ ਕਿਲਵਿਖ ਉਨਿ ਅਘ ਕੀਏ ਹੋਆ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੁ ॥
ਪੋਥੀ ਗੀਤ ਕਵਿਤ ਕਿਛੁ ਕਦੇ ਨ ਕਰਨਿ ਧਰਿਆ ॥
ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਓਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਨਿਮਖ ਸਿਮਰਤ ਤਰਿਆ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਮੋਹ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਬਸਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਰਪਣ ਜੋ ਧਨ ਕੋ ਬਜਵਹਾਰ ਤਥਾ ਪਰਮਾਰਥ ਮੈ ਆਪ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੋਵੈ ਔਰ (ਲੋਭਿਪਿਆਰੁ) ਧਨ ਕੇ ਲੋਭ ਹੀ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੋਵੈ॥ (ਚਾਰੇ ਕਿਲਵਿਖ) ਗੋਘਾਤ ੧, ਗੁਰੂ ਪਤਨੀਰਮਨਾ ੨, ਬ੍ਰਹਮ ਹਤਜਾ ੩, ਏਕ ਸੇਰ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕੰਚਨ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ੪, ਯਦਜਪਿ ਅਲਪ ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ ਚੁਰਾਉਨਾ ਭੀ ਪਾਪ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੇਰ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕਿਲਵਿਖੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਾਰੋਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੈਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕਿਲਵਿਖੀਓਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਭੀ ਇਨ ਕੇ ਤੁਲ ਹੀ ਪਾਂਚਵਾਂ ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਨੁੰ॥ ਸੰਗਤਿ ਤੋ ਘੜੀ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਕੀਯਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਕੀ ਏਕ ਬਰਖ ਪ੍ਰਜੰਤ ਸੰਗਤਿ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਬਿਸ੍ਵਾਸਘਾਤ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਆਦਿਕ ਭੀ (ਅਘ) ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੋਇ ਅਰਥਾਤ (ਉਨ) ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਭੀ ਕਿਲਵਿਖ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਆਦਿ ਆਪ ਭੀ ਕੀਏ ਹੋਇ ਔਰ (ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰ) ਅਸੁਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੋਇ ਵਾ ਦੈਤੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ੩ ਪੋਥੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ (ਗੀਤ) ਸੰਗੀਤ ਔਰ (ਕਵਿਤ) ਕਾਬਜ ਜਿਨ ਮੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁੰਥਤ ਹੋਇ। ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਕਾਨ (ਧਰਿਆ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੋਇ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾ ਹੋਇ। ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਉਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਚਿਤ ਮੈ ਯਾਦ ਹੋਇ ਆਵੈ ਤਬ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਥਮ ਚਾਰ ਪੌੜੀਓਂ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਣੇ ਸੇ ਨੀਚੋਂ ਕੋ ਊਚਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਤਬ ਔਰ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਬਿਨਾ ਜੋ ਊਚ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਨੀਚਤਾ ਦਿਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਚਾਰਿ ਮੁਖਾਗਰ ਬਿਚਰੇ ॥
ਤਪੇ ਤਪੀਸਰ ਜੋਗੀਆ ਤੀਰਥਿ ਗਵਨੁ ਕਰੇ ॥
ਖਟੁ ਕਰਮਾ ਤੇ ਦੁਗੁਣੇ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਨਾਇ ॥
ਰੰਗੁ ਨ ਲਗੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਾ ਸਰਪਰ ਨਰਕੇ ਜਾਇ ॥੫॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦਾਂਤ ਆਦਿ ੬ ਔਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਮਨੂ ਆਦਿ ੨੭॥ ਔਰ ਬੇਦ ਰਿਗ ਆਦਿ ੪॥ (ਮੁਖਾਗਰ) ਕੰਠ ਹੋਇ। ਔਰ (ਬਿਚਰੇ) ਵੀਚਾਰਤਾ ਭੀ ਹੋਇ ਪੁਨ: ਤਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਪੀ ਭੀ ਹੋਇ ਵਾ (ਤਪੀਸਰ) ਤਪੀਓਂ ਕਾ ਮਹੰਤ ਹੋਇ ਪੁਨ: ਜੋਗ ਸਾਧੀ ਹੋਇ। ਔਰ ਸਤੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤਾ ਹੋਇ॥੩॥ ਔਰ ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਦੁਗਨੇ।੧੨। ਦ੍ਵਾਦਸ ਕਰਮ ਸੰਧਯਾ ੧ ਸਨਾਨ ੨ ਜਪ ੩ ਹੋਮ ੪ ਆਥਿਤ ਪੂਜਨ ੫ ਦੇਵਾਰਚਨ ੬ ਬੇਦ ਪਢਨ ੭ ਔ ਪਢਾਉਨਾ ੮ ਯੱਗ ਕਰਨਾ ੯ ਔ ਕਰਾਉਨਾ ੧੦ ਦਾਨ ਦੇਨਾ ੧੧ ਔਰ ਦਾਨ ਲੇਨਾ ਨਾਇ ਕਰ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੋਇ ੧੨ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਭੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗੇ ਤੋ (ਸਰਪਰ) ਆਵਸ਼ਯਮੇਵ ਨਰਕਮੈ ਜਾ ਪੜੇਗਾ॥ ਨਨੁੰ॥ ਯਗਜਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਲਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਨਰਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇਂ ਗੁਰਵਾਕਯ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਅਰਥ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਹੁਏ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਭਗਵਤ ਭਕਤਿ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਦੁਖ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਕਰਮ ਅਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹਾਂ ਭੀ ਈਰਖਾਦਿ ਦੁਖ ਬਨੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਿਰਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਭਗਵਤ ਭਕ੍ਰਿ ਬਿਨਾ ਕਬੀ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਕ ਸਿਕਦਾਰੀਆ ਰਸ ਭੋਗਣ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਬਾਗ ਸੁਹਾਵੇ ਸੋਹਣੇ ਚਲੈ ਹੁਕਮੁ ਅਫਾਰ ॥
ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਬਹੁ ਬਿਧੀ ਚਾਇ ਲਗਿ ਰਹਿਆ ॥
ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਸਰਪ ਕੀ ਜੂਨਿ ਗਇਆ ॥੬॥

(ਰਾਜ) ਦੇਸੋਂ ਕੀ ਹਕੂਮਤਿ (ਮਿਲਕ) ਮਾਲਕੀਤ (ਸਿਕਦਾਰੀਆ) ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੇ ਬਹੁਤ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਕੁਲ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਸਤੋਂ ਤਕ ਸਰਦਾਰੀ ਮਰਾਤਬੇ ਕੋ ਪਹੁਚ ਜਾਵੈਂ ਔਰ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਸਯੋਂ ਕੋ ਅਧਿਕਤਾ ਸੇ ਭੋਗਣਾ ਕਰੇ॥ ਔਰ ਬਾਗ਼ ਭੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਔਰ ਉਸ ਮੇਂ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸੋਹਨੇ ਮੰਦਰ ਭੀ ਬਨੇ ਹੋਇ ਮੰਦਰ ਕਾ ਅਧਯਾਰ ਹੈ ਹੁਕਮ ਭੀ (ਅਫਾਰ) ਅਮੋੜ ਚਲੈ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਕੌਤਕ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਚਾਉ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਇਨ ਮੈਂ ਲਗਾ ਰਹਾ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤੌ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨਿ ਮੈ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਥਾ ਨਹੁਖੁਰਾਜਾ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ॥੬॥

ਬਹੁਤੁ ਧਨਾਢਿ ਅਚਾਰਵੰਤੁ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭਾਈਆ ਸਾਜਨ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ ॥
ਲਸਕਰ ਤਰਕਸਬੰਦ ਬੰਦ ਜੀਉ ਜੀਉ ਸਗਲੀ ਕੀਤ ॥

ਪੰਨਾ ੭੧

ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਖੜਿ ਰਸਾਤਲਿ ਦੀਤ ॥੭॥

ਬਹੁਤ (ਧਨਾਢਿ) ਧਨਵਾਨ ਹੋਇ ਪੁਨ: ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਆਚਾਰੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਔਰ ਸੋਭਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੋਇ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਮਰਜਾਦਾ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਔਰ ਸੱਜਨ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਇ ਤਥਾ ਤੀਰੋਂ ਕੇ ਭਾਥੇ (ਬੰਦ) ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਸੈਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਉ ਜੀਉ ਕਰ ਸਭ (ਬੰਦ) ਬੰਦਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨ ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਨਾ ਕਰੈ ਤੋ (ਖੜਿ) ਲੈਜਾਇ ਕਰ (ਰਸਾਤਲਿ) ਨਰਕ ਮੇਂ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਕਾਇਆ ਰੋਗੁ ਨ ਛਿਦ੍ਰੁ ਕਿਛੁ ਨਾ ਕਿਛੁ ਕਾੜਾ ਸੋਗੁ ॥
ਮਿਰਤੁ ਨ ਆਵੀ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭੋਗੈ ਭੋਗੁ ॥
ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਤੋਨੁ ਆਪਣਾ ਜੀਇ ਨ ਸੰਕ ਧਰਿਆ ॥

ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਮਕੰਕਰ ਵਸਿ ਪਰਿਆ ॥੮॥

ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰੋਗ ਭੀ ਨ ਹੋਇ ਔਰ ਨ ਕਛੂ (ਛਿਦ੍ਰ) ਦੋਸ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਝੋਰਾ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੋਕ ਹੋਇ ਮੌਤ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਨਾ ਹੋਇ (ਅਹਿਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਭੋਗੋਂ ਹੀ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਰਹੇ ਔਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਰਾਜਾਦਿਕ ਅਪਨਾ ਹੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੋਇ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਸਤ੍ਰੂ ਕੀ ਸੰਕਾ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੋਵੈ ਜੇਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤੋ (ਜਮ ਕੰਕਰ) ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਬਸਿ ਪੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਬ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੋਵੈ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥
ਜਿਉ ਜਿਉ ਓਹੁ ਵਧਾਈਐ ਤਿਉ ਤਿਉ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ॥
ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਖਸਮੁ ਆਪਿ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਥਾਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥੯॥੧॥੨੬॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਉਸ ਸਤਿਸੰਗਿ ਕੋ ਵਧਾਈਐ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਤਾ ਹੈ॥ ਊਪਰ ਜੋ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂ ਮੇ ਸੁਕ੍ਰਿਤੀ ਔਰ ੪ ਪਉੜੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਕ੍ਰਿਤੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਨੋ ਕਾ ਮਾਲਿਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅੰਨਯਥਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਜਬ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬੀ ਮੁਕ੍ਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੯॥੧॥੨੬॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫ ॥
ਜਾਨਉ ਨਹੀ ਭਾਵੈ ਕਵਨ ਬਾਤਾ ॥
ਮਨ ਖੋਜਿ ਮਾਰਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਧਿਆਨੀ ਧਿਆਨੁ ਲਾਵਹਿ ॥
ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨੁ ਕਮਾਵਹਿ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਨ ਹੀ ਜਾਤਾ ॥੧॥
ਭਗਉਤੀ ਰਹਤ ਜੁਗਤਾ ॥
ਜੋਗੀ ਕਹਤ ਮੁਕਤਾ ॥
ਤਪਸੀ ਤਪਹਿ ਰਾਤਾ ॥੨॥
ਮੋਨੀ ਮੋਨਿਧਾਰੀ ॥
ਸਨਿਆਸੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥
ਉਦਾਸੀ ਉਦਾਸਿ ਰਾਤਾ ॥੩॥
ਭਗਤਿ ਨਵੈ ਪਰਕਾਰਾ ॥
ਪੰਡਿਤੁ ਵੇਦੁ ਪੁਕਾਰਾ ॥
ਗਿਰਸਤੀ ਗਿਰਸਤਿ ਧਰਮਾਤਾ ॥੪॥
ਇਕ ਸਬਦੀ ਬਹੁ ਰੂਪਿ ਅਵਧੂਤਾ ॥
ਕਾਪੜੀ ਕਉਤੇ ਜਾਗੂਤਾ ॥
ਇਕਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਤਾ ॥੫॥
ਨਿਰਹਾਰ ਵਰਤੀ ਆਪਰਸਾ ॥

ਇਕਿ ਲੂਕਿ ਨ ਦੇਵਹਿ ਦਰਸਾ ॥
ਇਕਿ ਮਨ ਹੀ ਗਿਆਤਾ ॥੬॥
ਘਾਟਿ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਕਹਾਇਆ ॥
ਸਭ ਕਹਤੇ ਹੈ ਪਾਇਆ ॥
ਜਿਸੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਭਗਤਾ ॥੭॥
ਸਗਲ ਉਕਤਿ ਉਪਾਵਾ ॥
ਤਿਆਗੀ ਸਰਨਿ ਪਾਵਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣਿ ਪਰਾਤਾ ॥੮॥੨॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੈ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਧਜਾਨੀ ਗਜਾਨੀ ਤਥਾ ਯੋਗੀ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪੰਥ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਸੀ ਬਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਇਨ ਮੈਂ ਬੜਾ ਔਰ ਛੋਟਾ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ਔਰ ਆਪਣਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭੀ ਕਥਨ ਕੀਜੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਨ ਕੋ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਦਿਖਲਾਇ ਕਰ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਸੰਯੁਕ੍ਤ ਉਨਕੇ ਪ੍ਰਸਨੋ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਸੰਪੂਰਣ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਮੈਂ ਦੂਸਰੀ ਪਉੜੀ ਕੀ ਤੀਸਰੀ ਤੁਕ ਕਾ ਔਰ ਚੌਥੀ ਪਉੜੀ ਕੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੁਕ ਕਾ ਅੰਨ੍ਵੈ ੭ ਸਾਤਵੀਂ ਪੌੜੀ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਤੁਕ ਸੇ ਉਪਰਾਂਤ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਕੀਯਾ ਹੈ (ਮਨ ਖੋਜ ਮਾਰਗ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸਭ ਰਸਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਢੂੰਢਨੇ ਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਜਾਨੋਨਾ) ਮੈਂ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਕੌਨ ਬਾਤ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥ (ਧਿਆਨੀ) ਧਜਾਨ ਲਗਾਉਣੇ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥ (ਗਿਆਨੀ) ਗਜਾਨ ਕਮਾਉਣੇ ਸੇ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥ (ਭਗਉਤੀ) ਨਿਰਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਸੋ ਨਿਰਤ ਮੇ ਹੀ ਜੁੜੇ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਜੋਗੀ ਜਨ ਅਸ੍ਰਾਂਗ ਜੋਗ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੫॥ (ਤਪਸ੍ਰੀ) ਤਪ ਮੇ ਹੀ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਮੋਨੀ ਮੌਨ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੋ॥੭॥ ਸੰਨਜਾਸੀ ਤਜਾਗ ਕਰ ਹੀ ਆਪਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੮॥ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਜੋ ਗੁਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਿਖਯਾ ਕਰ ਅੰਨ ਪਾਵੇ ਔਰ ਵਿਦਜਾ ਪਢੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਧਾਰਨ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥੯॥ ਉਦਾਸੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਹੀ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੈ॥੧੦॥ ਭਗਤਿ ਲੋਕ ਨੌ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ (ਪੰਡਿਤ) ਵੇਦ ਵੇਤਾ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੧॥ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਧਾਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਵਿਸੇਸ ਮਾਨ ਕਰ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤੁ ਹੈ॥੧੨॥ (ਇਕ ਸਬਦੀ) ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਲਖ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੩॥ (ਬਹੁ ਰੂਪੀ) ਅਨੇਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਬੀ ਗੋਦੜੀ ਕਬੀ ਨਗਨ ਕਬੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥ (ਅਵਧੂਤ) ਅਵਧੂਤ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥ (ਕਾਪੜ) ਏਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੇਖ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੬॥ (ਕਉਤੇ) ਕਵੀ ਲੋਕ ਕਾਬਜ ਹੀ ਸੇ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥ (ਜਾਗੂਤਾ) ਜਾਗਨੇ ਵਾਲੇ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥ (ਇਕ ਤੀਰਥ) ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨ ਸੇ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੯॥ (ਨਿਰਾਹਾਰੀ) ਨਿਰਾਹਾਰ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕੋ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥ (ਆਪਰਸਾ) ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਸੋ ਇਸ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥ (ਇਕਲੂਕ) ਜੋ ਛਿਪ ਬੈਠਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਕੰਦਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਛਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਰਸਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਸੋ ਉਸੀ ਮੈਂ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨੨॥ (ਇਕ ਮਨ ਹੀ ਗਿਆਤਾ) ਏਕ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਗਜਾਤਾ (ਮਨ ਹੀ) ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਤਤਾ ਬਜੋਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਸਮਝਵਾਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸੀ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਮੁਕ੍ਰਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਘਾਟ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਕਹਾਯਾ ਸਭ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਪ੍ਰਭੂ

ਕਿਨਹੀ ਜਾਤਾ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ (ਭਗਤਿਨ) ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੈ) ਉਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪੂਰਬ ਓਕਤਿ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਨੌ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਰਹੇਂ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਸ ਮੇਲੇ) ਜਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋਈ (ਭਗਤਾ) ਭਗਤੁ ਹੈ॥ (ਸਗਲ ਉਕਤਿ) ਸਰਬ (ਉਕਤਿ) ਅਪਨੀ ਕਪੋਲ ਕਲਪਨਾ ਕੇ (ਉਪਾਵਾ) ਯਤਨੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗੀ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥੨੭॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਗੀਆ ॥
ਤੂੰ ਭੋਗੀ ਅੰਦਰਿ ਭੋਗੀਆ ॥
ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਸੁਰਗਿ ਮਛਿ ਪਇਆਲਿ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਤੂੰ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਔਰ ਭੋਗੀ ਵਿਖੇ ਭੋਗੀ ਹੋਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋਗੀਓਂ ਮੈ ਵੱਡਾ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗੀਓਂ ਮੈਂ ਵੱਡਾ ਭੋਗੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸ੍ਵਰਗ ਔਰ (ਮਛਿ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਔਰ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਕਿਸੀ ਮਤ ਮੈ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮਛੁ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀ ਹੂਈ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਹਉ ਵਾਰਣੈ ਕੁਰਬਾਣੁ ਤੇਰੇ ਨਾਵ ਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹਉਵਾਰੀ ਹਉਵਾਰਨੇ ਕੁਰਬਾਣ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਬਲਿਹਾਰਕੇ ਪ੍ਰਯਾਯ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਸੰਸਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੇ ਲਾਇਆ ॥
ਵੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਕਰਿ ਕੁਦਰਤਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤੁਮ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਸਿਰੇਸਿਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਵਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਲਗਾਯਾ ਹੂਆ ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ (ਕੁਦਰਤਿ) ਆਪਣੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਚੌਪੜ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਗੁਣਤਾ ਰੂਪੁ ਪਾਸਾ ਢਾਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਰਗਟਿ ਪਾਹਾਰੈ ਜਾਪਦਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਪਸਾਰੇ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ (ਜਾਪਦਾ) ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਨਾਵੈ ਨੋ ਪਰਤਾਪਦਾ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ (ਪਰਤਾਪਦਾ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ ਸਭ ਮੋਹੀ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕੀ ਹੂਈ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥

ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਐ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਪਰਮਗਤਿ) ਕੇਵਲ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੨

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਲੋਚਦੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥

ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ (ਮੁਨਿ) ਮਨਨਸੀਲੀ (ਜਨ) ਭਗਤ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਾ ਲਛਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ (ਕੈਸੀ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ? ॥ ਉੱਤਰ:

ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਜਿਥੈ) ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਵਖਾਣੀਐ) ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਹਾ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਥਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥੫॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਣੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੈ ਸਮਝਾਏ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪਹੁ ਤੁਧੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਰਤਾਪੁ ਲਗਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਭਾਗ ਜਿਨਾ ਕੇ ਨਾਹਿ ਜੀਉ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ (ਪਰਤਾਪੁ) ਪਸਚਾਤਾਪ ਵਾ (ਪਰ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਤਾਪੁ) ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ (ਦੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੌ ਜਿਨਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨੋਂ ਦੋਹਾਗਣੀਓਂ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ?

ਖਸਮਹੁ ਘੁਥੀਆ ਫਿਰਹਿ ਨਿਮਾਣੀਆ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ (ਘੁਥੀਆ) ਭੂਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ (ਨਿਮਾਣੀਆ) ਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਮੈਲੇ ਵੇਸ ਤਿਨਾ ਕਾਮਣੀ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ਜੀਉ ॥੭॥

ਤਿਨ ਬੇਮੁਖ ਰੂਪ (ਦੁਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ (ਮੈਲੇ ਵੇਸ) ਮਲੀਨ ਹੀ ਕਰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਨੇ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਹੈ?

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲੁ (ਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਕੈ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥੮॥

ਗੁਰੂ ਨੈ ਆਪਣੀ (ਨਦਰਿ) ਕਿਰਪਾ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ (ਆਪੇ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕੈਸੀ ਹੈ?

ਹੁਕਮੁ ਜਿਨਾ ਨੋ ਮਨਾਇਆ ॥
ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥
ਸਹੀਆ ਸੇ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ਜੀਉ ॥੯॥

ਜਿਨ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮੱਨਨ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਖੀਆਂ ਸੋਹਾਗਵੰਤੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਜਿਨਕਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਜ਼ਾਰ ਹੈ॥੯॥

ਜਿਨਾ ਭਾਣੇ ਕਾ ਰਸੁ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਆਗਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣੇ ਕਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ ਜੋ ਸਭਸੈ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥੧੦॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਭਰਮਿ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਜਾਣ ਲਈਏ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਅਧਿਕਾਰੀਯੋਂ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਅਹਕਰਣੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਗਜ਼ਾਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੌਨ ਹੈ? ॥ ਉੱਤਰੁ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਅਹਕਰਣੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਭਾਗੁ ਬੈਠਾ ਮਸਤਕਿ ਆਇ ਜੀਉ ॥੧੧॥

ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ (ਭਾਗੁ) ਪੁੰਨ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ ਆਇ ਇਸਥਿਤ ਭਇਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ (ਆ) ਅਰਥ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ॥

ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੀਆ ॥

ਸੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਣੀਆ) ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਸੇਵਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿਐ ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਨਿਸਤਾਰਿ ਜੀਉ ॥੧੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਸੁਖ) ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖੁ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਨਿਸਤਾਰਿ) ਤਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ ॥

ਪੁਰਸ ਕੋ ਓਹੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਜਾਣੀਐ॥

ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੀਐ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ ਸਭ ਥਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥੧੩॥

ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਨਾਮੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਘੁਮਾਇਆ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਲਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੁਆ ਥਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੈ (ਮਾਰਗੁ) ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਰਲਾਇ ਜੀਉ ॥੧੪॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਊਪਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤਿਨ ਬੇਮੁਖੋਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਯਥਾਰਥ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਪਦ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇਆ ਜਾ ਕਉ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਕਰਤਾਰਿ ਜੀਉ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਹੀਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੈਨੇ (ਜੋਤਿ ਧਰੀ) ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਖਸਮਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੈਨੇ (ਨਿਵਾਜਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ॥

(ਜੀਉ) ਜੀਵਕਲਾ ਦੇਕਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ (ਸਾਜਿਆ) ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੀਆ ਦੁਇ ਕਰ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿ ਜੀਉ ॥੧੬॥

ਦੋਨੋ ਹਾਥ ਮਸਤਕਿ ਪਰ ਧਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਭੀ ਸਮ ਜੀਵਤ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤੱਗਜ ਤੈਨੇ ਰਖੀ ਹੈ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਉਪਕਾਰੋਂ ਸਹਿਤ ਅਪਨੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਸੰਜਮ ਰਹੇ ਸਿਆਣਪਾ ॥

(ਸੰਜਮਿ) ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਜਾਨ ਸਮਾਧੀ ਤਥਾ ਚਾਤੁਰਯਤਾ ਆਦਿ ਜੋ ਉਪਾਇ ਥੇ ਸੋ ਮੁਝ ਸੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਸਭ ਕੁਛ ਅਰਥਾਤ ਗੁਣ ਔਗੁਣ ਸਭ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਵਰਤਾਇਓ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਕਰੈ ਜੈਕਾਰੁ ਜੀਉ ॥੧੭॥

ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੈਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸਭ ਲੋਕ (ਜੈਕਾਰੁ) ਅਸੀਰਵਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥ ਪੂਰਬਉਕਤ ਅਰਥੋਂ ਕੋ ਆਗੇ ਕੀ ਦੁਇ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਵਗਨ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥
ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਕੈ ਰਖਿਓਨੁ ਲਗੈ ਨ ਤਤੀ ਵਾਉ ਜੀਉ ॥੧੮॥

ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਅਵਗੁਣੋ ਕਾ ਆਪਨੇ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਆਪਣਾ (ਬਿਰਦੁ) ਧਰਮ ਵਾ ਪ੍ਰਣ ਸੰਭਾਲਾ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਅਬ ਤਤੀ ਵਾਉ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਮੁਝ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ॥੧੮॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜੀਇ ਇਛਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਾਹ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਿਰਿ ਖਸਮੁ ਤੂੰ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥੧੯॥

ਮੈਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਨੇ ਮਨਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸਾਹੋਂ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਤੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਮਾਲਕ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧੯॥

ਪੰਨਾ ੭੩

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ) ਤੈਨੇ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨਯ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੇ ਕੀਆ ਹੈ ਵੇਦਾਤੀਓਂ ਮੈਂ ਊਰਣ ਨਾਭੀ ਅਰਥਾਤ ਮਕਰੀ ਤੰਤ ਵਤ ਅਭਿੰਨ ਨਮਿਤ ਉਪਾਦਾਨ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਲਿਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਣ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਨਮਿਤ ਕਾਰਣ ਭੀ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਦੂਜਾ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਦੂਜਾ ਖੇਲੁ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਖੇਲ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਗਜਾਨੀਓਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੈ ਬੁਝਾਇ ਜੀਉ ॥੨੦॥

ਵਾਸਤਵਤੇ ਸਭ ਸਚੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਸਭ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ॥੨੦॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

(ਤਿਥੈ) ਤਿਸ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਤਿਸ ਨੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਲਏ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥੨੧॥

ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਮੈਂ(ਲਏ ਸਮਾਇ) ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੧॥

ਗੋਪੀ ਨੈ ਗੋਆਲੀਆ ॥

(ਗੋਪੀ) ਗੁਵਾਲਨਿ ਔਰ (ਨੈ) ਨਦੀ ਅਰਥਾਤ ਜਮਨਾ ਜੀ ਇਹਾਂ ਗੋਪੀ ਸੰਬੰਧ ਸੇ (ਨੈ) ਕਾ ਅਰਥ ਜਮਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਨੈ) ਕਾ ਤੇ ਅਰਥ ਭੀ ਬਨੇ ਹੈ ਔਰ (ਗੋਆਲੀਆ) ਗ੍ਵਾਲਬਾਲਾ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀਆ ॥

ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਏਹਿ ਸਭ (ਗੋਇ) ਬਾਜੀ (ਉਠਾਲੀ) ਬਨਾਈ ਹੈ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੋ ਲੋਕ ਕੀ ਸੰਪੂਰਣ ਰਚਨਾ ਸਾਥ ਹੀ ਲਜਾਇਕਰ ਬ੍ਰਿਜ ਸੈ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਆ ਤੂੰ ਆਪੇ ਭੰਨਿ ਸਵਾਰਿ ਜੀਉ ॥੨੨॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਨੀ ਆਗਯਾ ਹੀ ਸੇ ਸਭ (ਭਾਡੇ ਸਾਜਿਆ) ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰਚਨਾ ਰਚ ਕਰ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ (ਸਵਾਰਿ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਭੰਨਿ) ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨੨॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਤਿਨੀ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ ਉਠਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਤਿਨ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਓਇ ਚਲੇ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿ ਜੀਉ ॥੨੩॥

ਸੁਧ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਸਫਲਾ ਕਰ ਚਲੇ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਤੇਰੀਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥

(ਸਦਾ ਸਦਾ) ਸਰਬਦਾਕਾਲ ਤੇਰੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਵਡਿਆਈਆਂ ॥

ਮੈਨੇ ਰਾਤਿ ਔਰ ਦਿਨ ਤੇਰੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੀ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿ ਜੀਉ ॥੨੪॥੧॥

ਤੂੰ ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਫਲ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਮਾਂਗਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਸਰੇ ਆਗੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹਾਥ ਪਸਾਰਤਾ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਤਥਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ। ਮਾਇਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾ ਚਤੁਰਭੁਜਤਾ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਯਹਿ ਸਭੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਗਯਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੨੪॥੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੈ ਪਾਇ ਮਨਾਈ ਸੋਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ (ਮਨਾਈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੀਉ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਇਆ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਤਿਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਝ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਜੇਡਾ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੋਸਾਈ ਮਿਹੰਡਾ ਇਠੜਾ ॥

ਤੂੰ (ਗੋ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਵਾ ਵੇਦ ਤਿਨਕਾ (ਸਾਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੋ (ਮਿਹੰਡਾ) ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ ਕੈਸਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ ਅਬੇ ਥਾਵਹੁ ਮਿਠੜਾ ॥

(ਅੰਮ) ਮਾਤਾ (ਅਬੇ) ਪਿਤਾ ਇਨ ਸਭ (ਥਾਵਹੁ) ਪਾਸੋਂ (ਮਿਠੜਾ) ਰਸਦਾਇਕ ਭਾਵ ਪਯਾਰਾ ਹੈ॥

ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਭਿ ਸਜਣਾ ਤੁਧੁ ਜੇਹਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਭੈਣ ਅਰ ਭਾਈ ਔਰ ਜੋ ਸਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਯਾਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੇਰੈ ਹੁਕਮੇ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਸਤ ਕਾ ਹਲੁ ਜੋਆਇਆ ॥

ਮੈਨੇ ਸਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਹਲ ਜੁੜਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਬੀਜਣ ਲਗਾ ਆਸ ਕਰਿ ਹਰਿ ਬੋਹਲ ਬਖਸ ਜਮਾਇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਜਪਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਬੀਜ ਬੀਜਣੇ ਲਗਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ (ਆਸ) ਭਰੋਸੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਬਖਸਸ ਰੂਪੁ (ਬੋਹਲ) ਅੰਨ ਕੀ ਰਾਸ ਕੋ ਉਤਪੰਨਜ ਕਰੇ ਹੈ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਪਛਾਣਦਾ ॥

ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਇਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੁਯਾ ਕਾਗਲੁ ਚਿਤਿ ਨ ਜਾਣਦਾ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਦੁਯਾ) ਦੂਸਰਾ (ਕਾ) ਕੋਈ ਭੀ (ਗਲੁ) ਬਚਨ ਚਿਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਾ (ਕਾਗਲੁ) ਕਾਗਜ (ਚਿਤਿ) ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਇਕਤੈ ਕਾਰੈ ਲਾਇਓਨੁ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਂਵੈ ਨਿਬਾਹਿ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਇਕਤੈ) ਇਕ ਭਗਤ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਮੈ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਿਰਬਾਹ ਕੀਜੀਏ॥੩॥ ਪੁਨਾ: ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਐਸੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੁਸੀ ਭੋਗਿਹੁ ਭੁੰਚਹੁ ਭਾਈਹੋ ॥

ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋ ਤੁਸੀ ਭੀ ਪਰੇਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਆਪ ਭੋਗਹੁ ਪੁਨ: ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਭੁੰਚਹੁ) ਭੋਗਵਾਹੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਭਜਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਜਨ ਕਰਾਵੋ॥

ਗੁਰਿ ਦੀਬਾਣਿ ਕਵਾਇ ਪੈਨਾਈਓ ॥

(ਓ) ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਦੀਬਾਣਿ) ਸਭਾ ਮੈ (ਕਵਾਇ) ਪੌਸ਼ਾਕ ਭਗਤੀ ਪਹਿਰਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਹੋਆ ਮਾਹਰੁ ਪਿੰਡ ਦਾ ਬੰਨਿ ਆਦੇ ਪੰਜਿ ਸਰੀਕ ਜੀਉ ॥੪॥

ਤਬ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਮ ਕਾ (ਮਾਹਰੁ) ਚੌਧਰੀ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔਰ ਪਕੜ ਕਰ ਲਿਆਇਆ ਹੂੰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਪਾਚੋਂ ਸਰੀਕੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਪਹਿਲੇ ਸਰੀਕਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਅਬ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਹਉ ਆਇਆ ਸਾਮ੍ਹੈ ਤਿਹੰਡੀਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ (ਤਿਹੰਡੀਆ) ਤੇਰੀ (ਸਾਮੈ) ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਜਿ ਕਿਰਸਾਣ ਮੁਜੇਰੇ ਮਿਹਡਿਆ ॥

ਪੰਜ ਜੋ ਗਯਾਨ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ (ਮਿਹਡਿਆ) ਮੇਰੇ (ਮੁਜੇਰੇ) ਗ਼ੈਰ ਮੌਰੂਸੀ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕੰਨੁ ਕੋਈ ਕਢਿ ਨ ਹੰਘਈ ਨਾਨਕ ਵੁਠਾ ਘੁਘਿ ਗਿਰਾਉ ਜੀਉ ॥੫॥

ਅਬ (ਕੰਨੁ) ਕੰਧਾ ਕੋਈ ਭੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ (ਕਢਿ) ਉਠਾਸਿ (ਨ ਹੰਘਈ) ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪੰਚੋਂ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਮੁਝ ਸੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਮੇਰੇ ਆਧੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਝ ਪਰ ਕੋਈ ਬੀ ਬਲ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ (ਵੁਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ (ਘੁਘਿ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ (ਗਿਰਾਉ) ਗ੍ਰਾਮ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਗੁਨ ਸਘਨ ਵਾ ਪਰਮ ਸਖੀ ਭਯਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਘੁੰਮਾ ਜਾਵਦਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ (ਘੁੰਮਾ) ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਇਕ ਸਾਹਾ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥

ਹੇ (ਇਕ ਸਾਹਾ) ਅਦ੍ਵੈਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਏਕ ਰਸ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਉਜੜੁ ਥੇਹੁ ਵਸਾਇਓ ਹਉ ਤੁਧ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥੬॥

ਕਯੋਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਰਥਾਤ (ਉਜੜੁ) ਉਜੜੇ ਹੂਏ ਪਿੰਡ ਵਤ ਪੜਾ ਥਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਫਿਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਸੰਯੁਗਤਿ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੬॥

ਹਰਿ ਇਠੈ ਨਿਤ ਧਿਆਇਦਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਇਠੈ) ਪਯਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੋ ਨਿਤ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦੀ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਦਾ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਿੰਦੀ) ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਭੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ਲਾਹੀਅਨੁ ਮਨ ਕੀ ਭੁਖ ਜੀਉ ॥੭॥

ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੀ ਆਪ ਨੇ ਉਤਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੭॥

ਮੈ ਛਡਿਆ ਸਭੋ ਧੰਧੜਾ ॥

ਗੋਸਾਈ ਸੇਵੀ ਸਚੜਾ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਮੈ ਪਲੈ ਬਧਾ ਛਿਕਿ ਜੀਉ ॥੮॥

ਮੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਸਭ ਧੰਧਾ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਸਚਾ ਗੁਸਾਂਈ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰੂਪ ਨੌਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ (ਛਿਕਿ) ਖੈਂਚ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਮੈ ਸੁਖੀ ਹੂੰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੁਰਖਿ ਵਿਖਾਲਿਆ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿ ਕੈ ਹਥੁ ਜੀਉ ॥੯॥

ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਉਤਮ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਪਨੇ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ ਹਥ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਮੈ ਬਧੀ ਸਚੁ ਧਰਮ ਸਾਲ ਹੈ ॥

ਮੈਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਰਮਸਾਲ ਬਾਂਧੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਲਹਦਾ ਭਾਲਿ ਕੈ ॥

ਔਰ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ (ਭਾਲ) ਖੋਜ ਕੇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਢੂੰਢ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਿਖਾ) ਸਿਖਯਾ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ॥

ਪੈਰ ਧੋਵਾ ਪਖਾ ਫੇਰਦਾ ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਗਾ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥੧੦॥

ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਪੰਖਾ ਫੇਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਝੁਕ ਝੁਕ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੭੪

ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਗੁਰ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥

ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕੀ (ਗਲਾ) ਵਾਰਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਸੁਣ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥

ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਵਾ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਦਾਨ ਤਥਾ ਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ॥

ਸਭੁ ਮੁਕਤੁ ਹੋਆ ਸੈਸਾਰੜਾ ਨਾਨਕ ਸਚੀ ਬੇੜੀ ਚਾੜਿ ਜੀਉ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਵਾ ਮੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੀ ਬੇੜੀ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੁਆ ਭਾਵ ਪਾਰ ਹੁਆ ਹੂੰ॥੧੧॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇਵੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਜੀਉ ॥

ਦੇ ਕੰਨੁ ਸੁਣਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ ਸਭ ਡਿਠੀਆ ਤੁਸਿ ਆਪੇ ਲਇਅਨੁ ਛਡਾਇ ਜੀਉ ॥੧੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੰਨ ਦੇਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਹੋਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਨੇ ਸਭ ਠੋਕ ਵਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਕੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਹੁਣਿ ਹੁਕਮੁ ਹੋਆ ਮਿਹਰਵਾਣ ਦਾ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਾ ਹੁਕਮੁ ਅਬ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੈ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਰਞਾਣਦਾ ॥

ਸਭ ਸੁਖਾਲੀ ਵੁਠੀਆ ਇਹੁ ਹੋਆ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜੁ ਜੀਉ ॥੧੩॥

ਤਿਸ ਕਰ (ਪੈ) ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਭੀ ਅਵਗੁਣ ਕਿਸੀ ਸੁਭ ਗੁਣ ਕੋ (ਰਞਾਣਦਾ) ਦਬਾਉ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦਬਾਇ ਲੇਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਤਿਨ ਕੋ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਵਹੁ ਦੈਵੀ ਗੁਣੁ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਯਹਿ (ਹਲੇਮੀ) ਗਰੀਬੀ ਕਰ ਰਾਜੁ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਆਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਝਿੰਮਿ ਝਿੰਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸਦਾ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਬਾਦਲੁ (ਝਿੰਮਿ ਝਿੰਮਿ) ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸਤਾ ਹੈ॥

ਬੋਲਾਇਆ ਬੋਲੀ ਖਸਮ ਦਾ ॥

ਬਹੁ ਮਾਣੁ ਕੀਆ ਤੁਧੁ ਉਪਰੇ ਤੂੰ ਆਪੇ ਪਾਇਹਿ ਥਾਇ ਜੀਉ ॥੧੪॥

ਹੇ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਮੈਨੇ ਆਪਕੇ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਕੀਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਦ ਤੇਰੀਆ ॥

ਹਰਿ ਲੋਚਾ ਪੂਰਨ ਮੇਰੀਆ ॥

ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਸੁਖਦਾਤਿਆ ਮੈ ਗਲ ਵਿਚਿ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥੧੫॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਭੂਖ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ (ਲੋਚਾ) ਚਾਹ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿਆ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਬਡਾ ਔਰ ਨਹੀਂ (ਭਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ॥

ਤੂੰ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਇਆਲਿਆ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਜੰਬੂ ਆਦਿਕ ਸਪਤ ਦੀਪੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ੭ (ਪਇਆਲਿਆ) ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ (ਲੋਆ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਬਯਾਪਕ ਹੈਂ॥ਪੁਨ: ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਚੁ ਅਧਾਰੁ ਜੀਉ ॥੧੬॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਥਾਨਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਗੋਸਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਵਾਨੜਾ ॥

ਹੇ ਗੁਸਾਈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹੂੰ॥

ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਚ ਦੁਮਾਲੜਾ ॥

ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਉਚਾ ਦਮਾਲਾ ਬਾਂਧਾ ਹੈ॥ ਮਲੋਂ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਮੈਂ ਜੋ ਊਚੈ ਬਾਂਸ ਪਰ ਜੀਤ ਕਾ ਸਿਰੋਪਾਉ ਝੁਲਾਇਕਰ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦੁਮਾਲੜਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਹੋਈ ਛਿੰਝ ਇਕਠੀਆ ਦਯੁ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਜੀਉ ॥੧੭॥

ਗੁਰਮੁਖ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਖਾੜੇ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਪਖੋਂ ਕੇ ਮੱਲੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਇਕਠੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਦਯੁ) ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਛਿੰਝ ਪਵਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਬੈਠਾ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਛਿੰਝ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਾਜੇ ਭੀ ਬਾਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਵਾਤ ਵਜਨਿ ਟੰਮਕ ਭੇਰੀਆ ॥

ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਬਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਟੰਮਕ ਭੇਰੀ ਆਦਿ ਵਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਚਮੜੇ ਕੇ ਮੜੇ ਹੁਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਚਮ ਕਰ ਮੜਾ ਹੂਆ ਛੋਟਾ ਨਗਾਰਾ (ਭੇਰੀ) ਵਡਾ ਨਗਾਰਾ ਅਸਲ ਮਤਲਬ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਨਗਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਮਲ ਲਥੇ ਲੈਦੇ ਫੇਰੀਆ ॥

ਪਹਿਲਵਾਨ (ਲਥੇ) ਉਤਰੇ ਹੁਏ ਅਖਾੜੇ ਮੈ ਦਾਉ ਕਰਨੇ ਕੋ ਫੇਰੀਆਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਤੇ ਪੰਜਿ ਜੁਆਨ ਮੈ ਗੁਰ ਥਾਪੀ ਦਿਤੀ ਕੰਡਿ ਜੀਉ ॥੧੮॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚੋ ਜੁਵਾਨਿ (ਨਿਹਤੇ) ਦਬਾਏ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਕੰਡਿ) ਪੀਠ ਪਰ ਥਾਪੀ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰੂ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਭ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਆਇਆ ॥

ਸਭ ਗੁਰਮੁਖ ਤਥਾ ਮਨਮੁਖ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਤੋ ਸਭ ਕੋ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਜਾਸਨਿ ਵਾਟ ਵਟਾਇਆ ॥

ਪਰ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਬ ਰਸਤਾ (ਵਟਾਇਆ) ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਜੋ ਮੱਲ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਜੁਦੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤਿ ਮਾਰਗ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗਏ ਮਨਮੁਖ ਚਲੇ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ਜੀਉ ॥੧੯॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੱਲ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਕੋ ਭੀ ਗਵਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਤੂੰ ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ॥
ਹਰਿ ਦਿਸਹਿ ਹਾਜਰੁ ਜਾਹਰਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਬਰਨੋਂ ਸੇ ਔਰ ਚਿੰਨ੍ਹੋਂ ਸੇ ਵਾ ਰੰਗ ਔਰ ਨਿਸਾਨੀ ਚੱਕ੍ਰ ਆਦਿ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸਮੀਪ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਤੇ ਗੁਣਤਾਸੁ ਜੀਉ ॥੨੦॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੇ (ਗੁਣਤਾਸੁ) ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਮੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਯੈ ਸੇਵੜੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਜੁਗ ਜੁਗ) ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਦੀਜੀਏ॥

ਗੁਰਿ ਕਟੀ ਮਿਹਡੀ ਜੇਵੜੀ ॥

ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਜੇਵੜੀ ਕਟ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਾਹੁੜਿ ਛਿੰਝ ਨ ਨਚਊ ਨਾਨਕ ਅਉਸਰੁ ਲਧਾ ਭਾਲਿ ਜੀਉ ॥੨੧॥੨॥੨੯॥

ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ (ਬਾਹੁੜਿ) ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਛਿੰਝ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਨਾਚੂੰਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਜਨਮੂੰਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਮਜ ਵਿਖੇ (ਭਾਲਿ-ਜੀਉ) ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਖੋਜ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਨੇ (ਲਧਾ) ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨੧॥੨॥੨੯॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੰਬੂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਏਕ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਤਹਾਂ ਕਾ ਧਨੀ ਜੋ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕਾ ਨਾਯਕ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਬਧਾਈ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਹੀ ਧਨ ਬਾਟਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਵਹੁ ਬਾਲਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਇ ਗਯਾ ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਸੋਕ ਕਰ ਰੋਨੇ ਪੀਟਨੇ ਲਗਾ ਪਰਮ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਸਰਨਿ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਰਾਤ੍ਰੀ ਰੂਪਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੂਆ ਜਿਸ ਮੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਤੋ ਬਨਜਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਰਬਲਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਚਾਰ ਪਹਿਰੇ ਪਹਿਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਣਜਾਰਾ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਅਬ ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ਪਹਰੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹੁਕਮਿ ਪਇਆ ਗਰਭਾਸਿ ॥

(ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ) ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈ ਪੜਾ ਹੈ (ਗਰਭ) ਉਦਰ ਔਰ (ਆਸਿ) ਸਥਾਨ ਜਿਸਮੈ ਬਚਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਉਰਧ ਤਪੁ ਅੰਤਰਿ ਕਰੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਖਸਮ ਸੇਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਬਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਉਰਧ) ਉਪਰ ਕੋ ਪੈਰ ਔਰ ਨੀਚੇ ਕੋ ਸਰੀਰ ਐਸੀ ਦਸਾ ਹੋ ਕਰ ਗਰਭ ਮੈ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਖਸਮ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਮੁਝ ਕੋ ਇਸ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਜੀਏ॥ ਜਬ ਤਕ ਮੈ ਜੀਵੋਂਗਾ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਖਸਮ ਸੇਤੀ ਅਰਦਾਸਿ ਵਖਾਣੈ ਉਰਧ ਧਿਆਨਿ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਧਿਆਨਿ) ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਨਾ ਮਰਜਾਦੁ ਆਇਆ ਕਲਿ ਭੀਤਰਿ ਬਾਹੁੜਿ ਜਾਸੀ ਨਾਗਾ ॥

(ਨਾਮਰਜਾਦੁ) ਬੇਮ੍ਰਜਾਦਾ ਭਾਵ ਜਨੇਊ ਆਦਕ ਬ੍ਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਆਯਾ ਵਾ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਗਨ ਹੀ ਜਨਮਤਾ ਭਯਾ (ਕਲਿਭੀਤਰਿ) ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗਾ ਹੂਆ (ਬਾਹੁੜਿ) ਪੁਨਾ: ਭੀ ਨਗਨ ਹੀ ਜਾਏਗਾ ਨਗਨ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਥ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਥ ਜਾਏਗਾ।

ਜੈਸੀ ਕਲਮ ਵੁੜੀ ਹੈ ਮਸਤਕਿ ਤੈਸੀ ਜੀਅੜੇ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ ਕਲਮ ਮਸਤਕਿ ਪਰ (ਵੁੜੀ) ਚਲ ਗਈ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਸੰਪਦਾ ਤਥਾ ਅਪਦਾ ਜੀਵ ਕੇ ਪਾਸ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਹੁਕਮਿ ਪਇਆ ਗਰਭਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਗਰਭ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਅਬ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੫

ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਧਿਆਨੁ ॥

ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜਨਮ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਭੂਲ ਗਯਾ॥

ਹਥੋ ਹਥਿ ਨਚਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜਿਉ ਜਸੁਦਾ ਘਰਿ ਕਾਨੁ ॥

ਕਬੀ ਪਿਤਾ ਔਰ ਕਬੀ ਮਾਤਾ ਤਥਾ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਹਾਥੋਂ ਪਰ ਉਠਾਇਕਰ (ਨਚਾਈਐ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਉਛਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਸੁਧਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲਡਾਵਤੇ ਥੇ॥

ਹਥੋ ਹਥਿ ਨਚਾਈਐ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤ ਕਹੈ ਸੁਤੁ ਮੇਰਾ ॥

ਹਥੋ ਹਥੀ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੀਵ ਕੋ ਨਚਾਈਤਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ।

ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਮੂੜ ਮਨ ਮੇਰੇ ਅੰਤਿ ਨਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ (ਅਚੇਤ) ਭਜਨ ਹੀਨ (ਮੂੜ) ਅਗਯਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਚੇਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸ ਘਰਿ ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣੈ ਮਨ ਭੀਤਰਿ ਧਰਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਆਕਾਸਾਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ (ਰਚਿ) ਬਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ (ਰਚਿਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਧਾਰਨੁ ਕਰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਧਿਆਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਗ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਧਜਾਨ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੨॥ ਅਬ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਧਨ ਜੋਬਨ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜੀਵ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਧਨ ਤਥਾ ਜੋਬਨ ਹੀ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਵ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਾਯਾ ਵਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਛੂਟ ਜਾਵੈਂ।॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਿਕਲੁ ਭਇਆ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਬੰਧਨ ਕਰ (ਬਿਕਲੁ) ਬਜਾਕੁਲ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਤਿਸ ਕਰ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ॥

ਧਨ ਸਿਉ ਰਤਾ ਜੋਬਨਿ ਮਤਾ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਧਨ ਕੇ ਸੰਗ (ਰਤਾ) ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਜੋਬਨ ਕੇ ਮਦ ਕਰ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤੈਨੇ (ਅਹਿਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਵਜਰਥ ਹੀ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਵਾਪਾਰੁ ਨ ਕੀਤੋ ਕਰਮੁ ਨ ਕੀਤੋ ਮਿਤੁ ॥

(ਧਰਮ ਸੇਤੀ) ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬਯੋਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਧਰਮ ਕਰਨਾ ਪੁਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਨਾ ਏਹ ਧਰਮ ਕਾ ਬਯੋਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਧਰਮ ਕਾ ਬਯੋਪਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ। ਪੁਨ: ਐਸਾ ਕਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮ ਹੋ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਮ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਧਨ ਜੋਬਨ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਜੀਉ ਧਨ ਔਰ ਜੋਬਨ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਲਾਵੀ ਆਇਆ ਖੇਤੁ ॥

ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ (ਲਾਵੀ ਆਇਆ) ਲਾਵਿਓਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਭੀ ਔਰ ਜਮਦੂਤ ਰੂਪੀ ਲਾਵਿਓਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸਮਯ ਨਿਕਟ ਹੂਆ॥

ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਿਸੈ ਨ ਮਿਲਿਆ ਭੇਤੁ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਆਗੇ ਲਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਇਹ ਭੇਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲਾ ਕਿ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਭੇਤੁ ਚੇਤੁ ਹਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਮਿਲਿਓ ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰ ਆਗੇ ਚਲਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਭੇਤੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਉ ਕਹਾਂ ਗਯਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੇਤੁ) ਸਿਮਰੁ॥

ਝੂਠਾ ਰੁਦਨੁ ਹੋਆ ਦੁੋਆਲੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਇਆ ਪਰਾਇਆ ॥

(ਦੁੋਆਲੈ) ਚੌਫੇਰੇ ਝੂਠਾ ਹੀ ਰੁਦਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਲੋਕਾਚਾਰੀ ਰੁਦਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਕਾ ਜੋ ਖਿਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਪਰਮ ਪਯਾਰਾ ਸਨਬੰਧੀ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਸੋ ਪਰਾਇਆ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਸਾਈ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜਿਸੁ ਸਿਉ ਲਾਇਆ ਹੇਤੁ ॥

ਔਰ ਜੀਵ ਕੋ ਲੋਕਾਂਤਰ ਮੈਂ ਭੀ (ਸਾਈ) ਸੋਈ ਬਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਜਿਸ ਬਸਤੁ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਥਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਲਾਵੀ ਲੁਣਿਆ ਖੇਤੁ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੌਥੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਜਮਦੂਤ ਰੂਪੀ ਲਾਵਿਓਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ੍ਰ ਕੋ (ਲੁਣਿਆ) ਕਾਟ ਲੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੀਰ ਔਰੁ ਪਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਦੀਆ ॥੪॥੧॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਬ ਏਕ ਸਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਾਰਵਿੰਦ ਸੇ ਉਸ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਨਾਇਕ ਨੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਬੈਰਾਗ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਔਰ ਮੋਹ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਕਛੂਕ ਸਾਂਤੀ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸਾਂਤੀ ਦੇਨੇ ਨਮਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਹਿਤ ਪੁਨਾ: ਪਹਿਰਿਓਂ ਹੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਾਲਕ ਬੁਧਿ ਅਚੇਤੁ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਅਰਥਾਤ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਬਾਲਕ ਬੁੱਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬਾਲ ਬੁਧੀ ਕੈਸੀ ਹੈ (ਅਚੇਤੁ) ਅਗਯਾਤ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਤਥਾ ਪਰਾਏ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਖੀਰੁ ਪੀਐ ਖੇਲਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਹੇਤੁ ॥

ਮਾਤਾ ਕਾ (ਖੀਰੁ) ਦੂਧੁ ਪੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕਰ ਖਿਲਾਈਤਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਨੇਹੁ ਘਨੇਰਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਾਈ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ (ਸਬਾਈ) ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਆਇਆ ਕਿਰਤੁ ਕਮਾਇਆ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਜਨਮ ਮੈ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ (ਕਮਾਇਆ) ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਜੋਗੀ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਕਰਨੀ ਕੀ ਅਬ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਬੂਡੀ ਦੂਜੈ ਹੇਤਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਦਾਚਿਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇ (ਹੇਤਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਡੂਬ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਛੂਟਹਿਗਾ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪਹਿਰ ਅਰਥਾਤ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਹਰੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਜਨਮਾਦਿ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਮੈ ਮਤਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰ ਅਰਥਾਤ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬਲ ਸੇ ਪੂਰਣ (ਜੋਬਨਿ) ਜਵਾਨੀ ਰੂਪ ਮਦਰਾ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਮੁ ਨ ਚਿਤਿ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਉ ਰਾਤਿ ਦਿਨੇ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਯੁਗਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ਹੋਰਿ ਜਾਣੈ ਰਸ ਕਸ ਮੀਠੇ ॥

ਰਮਣ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ (ਹੋਰਿ ਜਾਣੈ) ਹੋਰ ਰਸਕਸੋਂ ਕੋ ਮੀਠਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਰਸ ਕਸ ਦੇਸ ਰਵਾਜੁ ਹੈ ਵਾ (ਰਸ) ਮਿਠੇ (ਕਸ) ਕਸੈਲੇ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਣ ਸੰਜਮੁ ਨਾਹੀ ਜਨਮਿ ਮਰਹੁਗੇ ਝੂਠੇ ॥

(ਗਿਆਨੁ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੋਧੁ (ਧਿਆਨੁ) ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਚਿੰਤਨ (ਗੁਣ ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਸੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਝੂਠੇ ਜੀਵੋ ਤੁਮ ਰਸਕਸੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਰਹੋਗੇ॥

ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮੁ ਨਾਹੀ ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਨਹੀ ਪੂਜਾ ॥

ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤੁਮਨੇ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਔਰ ਬ੍ਰਤ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਤਥਾ ਕਰਮ ਧਰਮ ਪੂਜਾਦਿ ਸੁਭ ਆਚਾਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਆਪੈ ਦੂਜਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ (ਨਿਸਤਾਰਾ) ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ (ਵਿਆਪੈ ਦੂਜਾ) ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਯਾਪਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਸਦੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਸਰਿ ਹੰਸ ਉਲਥੜੇ ਆਇ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਸਰਿ) ਮੈ ਸਿਰ ਮੈ (ਹੰਸ) ਸ੍ਵੇਤ ਕੇਸ (ਲਥੜੇਆਇ) (ਉ) ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਆਨ ਉਤਰਤੇ ਭਏ॥

ਜੋਬਨੁ ਘਟੈ ਜਰੂਆ ਜਿਣੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਆਵ ਘਟੈ ਦਿਨੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋਬਨ ਘਟਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬੁਢੇਪਾ ਜੀਤੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਬਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਦਿਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਆਰਬਲਾ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਘਟਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੬

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਪਛੁਤਾਸੀ ਅੰਧੁਲੇ ਜਾ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਅੰਤ ਕੇ ਸਮਯ ਹੇ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਤਬ ਤੂੰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਅਗੇ ਤੋਰ ਲਿਆ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਾਖਿਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਇਆ ਪਰਾਇਆ ॥

ਸਭੀ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਅਪਨਾ ਕਰ ਕਰ ਰਖਾ ਥਾ ਸੋ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਬੇਗਾਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਬੁਧਿ ਵਿਸਰਜੀ ਗਈ ਸਿਆਣਪ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਬੁਧੀ ਕੀ (ਸਿਆਣਪ) ਚਾਤੁਰਤਾ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ (ਵਿਸਰਜੀ) ਤ੍ਯਾਗੀ ਗਈ ਹੈ॥ਪੁਨ: ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਚੇਤਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਯਾਦ ਕਰਹੁ॥੩॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਤਨੁ ਖੀਣੁ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਧ ਹੂਆ ਔਰ (ਤਨ ਖੀਣੁ) ਸਰੀਰ ਘਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਅਖੀ ਅੰਧੁ ਨ ਦੀਸਈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕੰਨੀ ਸੁਣੈ ਨ ਵੈਣ ॥

ਅਖੋਂ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੋ ਗਯਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਬੋਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਖੀ ਅੰਧੁ ਜੀਭ ਰਸੁ ਨਾਹੀ ਰਹੇ ਪਰਾਕਉ ਤਾਣਾ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਔਰ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਔਰ (ਪਰਾਕਉ) ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਔਰ ਬਲ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਰਹੇ) ਹਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੂਢਾ (ਪਰਕਉਤਾਣਾ) ਪਰਾਏ ਬਲ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਅਤਿ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨ ਅਪਨੇ ਬਲ ਸੇ ਉਠਾਵਤੇ ਬੈਠਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬੂਢਾ ਪੁਰਸ ਨਿਜ ਬਲ ਸੇ ਨਿਜ ਕ੍ਰਿਯਾ ਸਾਧ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਅੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਣਾ ਅਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਵਣਾ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਖੜੁ ਪਕੀ ਕੁੜਿ ਭਜੈ ਬਿਨਸੈ ਆਇ ਚਲੈ ਕਿਆ ਮਾਣੁ ॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਖੜੁ) ਖੇਤੀ (ਪੱਕੀ) ਬ੍ਰਿਧਿ ਭਈ ਤਬ ਨੀਚੇ ਕੋ (ਕੁੜ) ਝੁਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਅੰਗ (ਭਜੈ) ਟੁਟ ਗਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਆਸਕਤ ਹੋ ਕਰ ਖਾਟ ਪਰ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਬਿਨਸੈ) ਵਿਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਆਇ) ਜਨਮਣੇ ਕਾ ਔਰ (ਚਲੈ) ਮਰਣੇ ਕਾ ਕਿਆ (ਮਾਣੁ) ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਭੀ ਨਿਰਾਦਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਦੁਰਗਤੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸ਼ਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੁ॥੪॥

ਓੜਕੁ ਆਇਆ ਤਿਨ ਸਾਹਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜਰੁ ਜਰਵਾਣਾ ਕੰਨਿ ॥

ਜਬ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਾ (ਓੜਕੁ) ਅੰਤ ਆਇਆ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਬ (ਜਰੁ) ਬੁਢਾਪਾ ਰੂਪ (ਜਰਵਾਣਾ) ਦੂਤ ਵਾ ਜਮਦੂਤ ਵਾ ਬੁਢਾਪਾ (ਜਰਵਾਣਾ) ਬਲੀ ਆਇ ਕੰਧੇ ਪਰ ਵਾ ਕੰਨ ਪਾਸ ਆਰੂਢ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਕ ਰਤੀ ਗੁਣ ਨ ਸਮਾਣਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅਵਗਣ ਖੜਸਨਿ ਬੰਨਿ ॥

ਇਕ (ਰਤੀ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਆਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਸਮਾਣਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਾਦਿ ਜੋ ਆਸਰੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪ ਅਵਗਨ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਤੋ ਜਮਦੂਤ ਬੰਧ ਕਰ ਲੈ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਗੁਣ ਸੰਜਮਿ ਜਾਵੈ ਚੋਟ ਨ ਖਾਵੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਗੁਣ ਸੰਜਮਿ) ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਜਮ ਸਹਿਤ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰਤਾ ਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਚੋਟਿ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਨੁ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਖੀਣ ਹੋਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਭੀ ਤਹਾਂ ਤੇ ਗਰਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ਪੁਨ:ਅਧੋਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰੁ:- ਪੂਰਬ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਸੋ ਜਿਸਨੈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਣਵੰਤ ਕੋ ਪੁਨ: ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਜਮ ਤੋ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਤੀ ਯਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਔ ਸਰੀਰ ਤਿਸ ਕਾ ਛੂਟ ਗਯਾ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਯਹਿ ਗੀਤਾ ਕੇ ਖਸ੍ਟੇ ਅਧ੍ਯਾਯ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਤਰਣਾ ॥

ਤਿਸਕੋ ਸਰੀਰ ਤਜਾਗਨੇ ਕੇ (ਕਾਲੁ) ਸਮੇਂ ਜਮ (ਜਾਲੁ) ਲੈਕਰ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ (ਭਾਇ ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਭੈ) ਡਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਤਰਣਾ) ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਭੈ ਰੂਪੀ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਥਾ ਤਿਸਤੇ ਤਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਜਾਵੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ (ਸਹਿਜ) ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਸਹਿਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਜਨਮਾਦਿ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟੈ ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਬਨਜਾਰੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਹੁਈ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਕੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਪਢੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਗਿਆ ਔਰ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥੫॥੨॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਉਦਰ ਮੰਝਾਰਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈਂ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਿ ॥

ਤਹਾਂ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪੀੜਤ ਹੂਆ ਜੀਵ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਰਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਆਰਾਧੇ ਵਿਚਿ ਅਗਨੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜੀਵਿਆ ॥

ਔਰ ਜਠਰਾਗਨਿ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ਮੁਖਿ ਲਾਗਾ ਸਰਸੇ ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਥੀਵਿਆ ॥

ਜਬ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰਿ (ਜਨਮ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਤੋ ਜੀਵ (ਮੁਖਿ ਲਾਗਾ) ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਅਧਿਕ ਹਰਖਵਾਨ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਯੱਦਪਿ ਗਰਭ ਧਾਰਣ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨਮ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਵਸਤੁ ਤਿਸੁ ਚੇਤਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਜਿਸਕੀ ਬਸਤੁ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝੈ ਜਠਰਾਗਨਿ ਮੈਂ ਬਚਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚੇਤਹੁ) ਸਿਮਰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕੋ ਜਪੀਏ॥੧॥

ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰੈ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈ ਲਗਤਾ ਭਯਾ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਭੂਲ ਗਿਆ॥

ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਪਾਲੀਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਲੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲੇ ਕਰ ਗਲ ਮੈ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਵੈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਦਾ ਗਲ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਜਾਣੈ ਖਟਿ ਖਵਾਏ ॥

ਸਦੀਵ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਵਿਚ ਏਹ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਕੋ ਖਟ ਕਰ ਖੁਲਾਵੇਗਾ॥

ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣੈ ਮੂੜਾ ਦਿਤੇ ਨੋ ਲਪਟਾਏ ॥

ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੂਰਖ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਮਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤੱਤ੍ਵ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਖਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਪਹਰੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਬਉਕਤ ਹਰਿ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਇ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨੁ ਲਗਾ ਆਲਿ ਜੰਜਾਲਿ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਜੁਬਾ ਰੂਪੀ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਮਨ (ਆਲਿ) ਘਰਕੇ ਬ੍ਯੋਹਾਰ ਰੂਪੀ (ਜੰਜਾਲਿ) ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਚਿਤਵੈ ਧਨੁ ਸੰਚਵੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਨ ਸਮਾਲਿ ॥

ਜੋ ਧਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੇ ਬਨਜ ਤਥਾ ਨੌਕਰੀ ਆਦਿਕ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਤਵਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਧਨ ਕੋ ਹੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚਾਯਾ ਥਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰੇਕ ਪਾਪ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਾ ਸਮਾਲਤਾ ਭਯਾ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਦੇ ਨ ਸਮਾਲੈ ਜਿ ਹੋਵੈ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥

ਜੋ ਅੰਤ ਮੈਂ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਕਬੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੭

ਇਹੁ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਮਾਇਆ ਝੂਠੀ ਅੰਤਿ ਛੋਡਿ ਚਲਿਆ ਪਛੁਤਾਈ ॥

ਇਹ ਧਨ ਸੰਪਤੀ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ (ਝੂਠੀ) ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰਜਾਲ ਕੀ ਰਚਨਾ ਮਿਥਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੈ ਕਿਓਂਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਛੁਤਾਈ) ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੇ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕਰ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਚਲਣ ਵੇਲਾ ਆਦੀ ॥

ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਚੌਥੇ ਪਹਿਰੇ (ਹਰਿ ਚਲਣ) ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋ ਚਲਨੇ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨੇ ਕੀ ਘੜੀ ਆਉਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਨੇ ਲ੍ਯਾਣੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਹੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਸਭ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਦੀ ॥

(ਕਰਿ) ਹਾਥ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਹੇ ਵਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੀਤਤੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਢਿਲ ਮੂਲਿ ਨ ਕਰਿਹੁ ਜਿਤੁ ਅਸਥਿਰੁ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਹੋਵਹੁ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਖਿਨੁਖਿਨੁ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੈਂ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਦੇਰ ਕਦਾਚਿਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੋ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਸਦ ਮਾਣਹੁ ਰਲੀਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਖੋਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਦਾ (ਮਾਣਹੁ ਰਲੀਆ) ਅਨੰਦ ਕਰੋ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਦੁਖ ਨਸ਼ਟ ਕਰੋ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਖਾਂਦੀ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸੁਖਦਾਯਕ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੁਆਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਾ ਜਾਨੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੂ ਔਰ ਸੁਆਮੀ ਏਕ ਹੀ ਸਮਝੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਸਫਲਿਉ ਰੈਣਿ ਭਗਤਾ ਦੀ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚੌਥੇ ਪਹਰੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਭਗਤਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਹੀ ਅਵਸਥਾ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਿਵਾਕਯ ਔਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਦੇਖਾ ਤਬ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਸ਼ਬਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੈ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਧਰਿ ਪਾਇਤਾ ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਾਗ ਮੈਂ ਹੇ ਬਣਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀਵ ਕੋ (ਧਰਿ) ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਨੈ (ਤਾ) ਤਿਸ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਆਗਮਨ ਕਾ (ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਪੇਟ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਰੂਪ (ਪਾਇਤਾ) ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਧਰਾ ਹੈ ਜੋ ਗਵਨ ਸਮਜ ਸਭ ਮਹੂਰਤ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਿਸਾਨੀ ਜਾਤ੍ਰੀ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਰਖ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਤੇ ਵਕਤ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦਸੀ ਮਾਸੀ ਮਾਨਸੁ ਕੀਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਰਿ ਮੁਹਲਤਿ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਦਸੋ ਮਹੀਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੀਆ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ (ਮੁਹਲਤਿ) ਅਵਧੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਕਮਾਹਿ) ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਹਲਤਿ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ਜੈਸਾ ਲਿਖਤੁ ਧੁਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਤਨੀ ਅਵਧੀ ਕਰ ਦਈ ਥੀ ਅਰ ਜੈਸਾ ਲੇਖੁ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਲਿਖ ਕਰ ਪਾਇ ਦੀਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕੀਏ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਤਿਨ ਭੀਤਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਜੋਇਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਨ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਸੰਜੋਇਆ) ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ॥

ਕਰਮ ਸੁਕਰਮ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਇਸੁ ਜੰਤੈ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

(ਕਰਮ) ਜੋ ਸਾਧਾਰਨ ਕਰਮ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੁਕਰਮ) ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪੂਰਬ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਬਸਿ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਧਰਿ ਪਾਇਤਾ ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਾਮ ਮੈਂ ਜੀਵਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਭਰਿ ਜੁਆਨੀ ਲਹਰੀ ਦੇਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਜੁਬਾ ਰੂਪੀ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰੇ (ਭਰਿ ਜੁਆਨੀ) ਬਲ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਭਰੀ ਹੁਈ ਜੁਬਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਤਰੰਗੋਂ ਕੀ (ਲਹਰੀ ਦੇਇ) ਉਛਾਲੀਆਂ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨ ਪਛਾਣਈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮਨੁ ਮਤਾ ਅਹੰਮੇਇ ॥

ਉਸ ਜੁਬਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨ ਸਕਤਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਅਹੰ) ਅਹੰਕਾਰ ਅਰ (ਮੇਇ) ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ (ਮਨੁਮਤਾ) ਮਨ ਮਸਤ ਹੂਆ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨ ਪਛਾਣੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਗੈ ਪੰਥੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਰਮ ਪਛਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਗੇ ਜਮ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬੜਾ (ਕਰਾਰਾ) ਕਰੜਾ ਭਾਵ ਔਖਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਬਹੂੰ ਨ ਸੇਵਿਆ ਸਿਰਿ ਠਾਢੇ ਜਮ ਜੰਦਾਰਾ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਕਬੀ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ (ਸਿਰਿ ਠਾਢੇ) ਸਿਰ ਉਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ (ਜਮ ਜੰਦਰਿ) ਜਮਦੂਤ ਵਾ ਜਮ ਜੋ ਜਿੰਦ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਕਾ ਆਰਾ ਵਾ ਆਰੀ ਵੈਰੀ ਵਾ ਜੰਦਾਲ ਜੋ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੁਹਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਬ ਪਕਰਸਿ ਬਵਰੇ ਤਬ ਕਿਆ ਜਬਾਬੁ ਕਰੇਇ ॥

ਹੇ ਸੌਦਾਈ ਜਬ ਧਰਮਰਾਜ ਪਕੜੇਗਾ ਤਬ ਕਯਾ ਉੱਤ੍ਰ ਕਰੇਂਗਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਉੱਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਜੈ ਪਹਰੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭਰਿ ਜੋਬਨੁ ਲਹਰੀ ਦੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਹਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕਾ ਜੋਬਨ ਰੂਪ ਦਰਯਾ ਭਰਾ ਹੋਆ ਲਹਰਾਂ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨੁ ॥

ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ) ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਚਤਾ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰਿ ਕਲਤ੍ਰਿ ਮੋਹਿ ਲਪਟਿਆ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਅੰਤਰਿ ਲਹਰਿ ਲੋਭਾਨੁ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ (ਕਲਤ੍ਰਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਅੰਤਰਿ) ਮਨ ਮੈਂ (ਲੋਭਾਨ) ਲੁਭਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਲਹਿਰ ਉਠਤੀ ਹੈ ਵਾ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਉਠਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਹਰਿ ਲੋਭਾਨੁ ਪਰਾਨੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੋ (ਲੋਭਾਨੁ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਉਠਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਆ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਲਗੋ ਧਿਆਨੁ ॥

ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਲਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦਿਸਦੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੀਜੈ ਪਹਰੈ ਬਿਖੁ ਸੰਚੇ ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਤੀਸਰੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਬਿਖ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਰੈਣਿ ਕੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਦਿਨੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚੌਥੇ ਪਹਰੇ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਵਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦਿਨ ਸੁਨਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਤੇਰਾ ਦਰਗਹ ਬੇਲੀ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰ ਵਹੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬੇਲੀ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਪਰਾਣੀ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੭੮

ਇਹੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪਜਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਯਹਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਥਾਟ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮਨੇ ਮਿਥਜਾ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਗੁਦਰੀ ਅੰਧਿਆਰੀ ਸੇਵਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਮੈਂ ਬਿਤੀਤ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਵੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਉਥੈ ਪਹਰੈ ਦਿਨੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦੇ ਚੌਥੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਸੋ ਦਿਨ ਨਜੀਕ ਹੀ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਨਿਕਟ ਆਈ ਹੈ॥

ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਉਠਿ ਚਲੇ ਕਮਾਣਾ ਸਾਥਿ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੁਕਮ ਆਯਾ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤਬ ਜੀਵ ਉਠ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂਤਰ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਕਮਾਯਾ ਹੂਆ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਇਕ ਰਤੀ ਬਿਲਮ ਨ ਦੇਵਨੀ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਓਨੀ ਤਕੜੇ ਪਾਏ ਹਾਥ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਇਕ (ਰਤੀ) ਰੰਚਕ ਭਾਵ ਪਲ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਬਿਲਮ) ਠਹਿਰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ (ਓਨੀ) ਉਨ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਜੋ ਹੁਕਮ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਲੇਨੇ ਆਏ ਹੈਂ (ਤੜਕੇ) ਕਸਕੇ ਹਾਥ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਦੁਹੇਲੇ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਆਇਆ ਤਬ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਚਲਾਇ ਲੀਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਸੇ ਦਰਗਹ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਸੇ ਦਰਗਹ) ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਧਰਤੀ ਸਰੀਰੁ ਜੁਗ ਅੰਤਰਿ ਜੋ ਬੋਵੈ ਸੋ ਖਾਤਿ ॥

ਇਸ ਕਰਮ ਭੂੰਮੀ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੁਗਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਕਛੁ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਵਾਰੇ ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਭਵਾਤਿ ॥੫॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਛੰਤ ਜਸੁ ਵਾ ਵਿਲਖਣ ਚਾਲ ਮੈ ਜੀਵ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਸਨੁ ਉੱਤਰੁ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਪੇਈਅੜੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਿਖੈ ॥

ਪ੍ਰਸਨੁ॥(ਮੁੰਧ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਇਆਣੀ) ਅਗ੍ਯਾਤਿ (ਪੇਈਅੜੈ) ਸੰਸਾਰ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਪੇਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖੇ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਹੁਰੜੈ ਕੰਮ ਸਿਖੈ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਸਾਸੁਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਣੇ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਸੀਖੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਕੰਮ ਸਿਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਏ ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਕਰਮ ਸੀਖੇ ਕਿਆ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਦੀਵ ਜਾਪ ਕਰੇ॥

ਸਹੀਆ ਵਿਚਿ ਫਿਰੈ ਸੁਹੇਲੀ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਬਾਹ ਲੁਡਾਏ ॥

ਤਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸਹੀਆ) ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਆਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਅਰ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਵਾ ਸਾਛਾਤ ਭੁਜਾ ਕੋ ਲਡਾਵਤੀ ਹੁਈ ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ (ਹਰਿ ਦਰਗਹ) ਸਚਖੰਡ ਮੈਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਬਾਕੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਿਰਖੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ ਲੇਖਾ ਪੁੰਨ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ (ਕਿਰਖੈ) ਕਾਟ ਦੇਵੇਂ ਹੈਂ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਪੇਈਅੜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦਿਖੈ ॥੧॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਅਗ੍ਯਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਪੇਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖੇ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਕਾਰ ਕਰੇ॥

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਵਤ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਅਬ ਮੇਰਾ ਬਿਵਾਹ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇ (ਹਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਕਟਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ਬਲਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪ੍ਰਚੰਡੁ) ਅਤੀ ਤੇਜਵਾਲਾ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ (ਕਟਿਆ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਲਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸਿਆ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲਾਧਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ (ਬਿਨਸਿਆ) ਅਭਾਵ ਭਯਾ ਤਬ ਹਰੀ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ (ਲਾਧਾ) ਪਾ ਲੀਆ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ਆਪੁ ਆਪੈ ਗੁਰਮਤਿ ਖਾਧਾ ॥

ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਸੇ ਜਬ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ (ਖਾਧਾ) ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕੀਆ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਦੂਰ ਹੁਆ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੁ ਦੁਖੁ ਲਹਿ ਗਯਾ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾ ਕਦੇ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇਆ ॥

ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਨਾ ਕਦੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨ ਜਾਇਆ) ਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵੀਆਹੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਵਿਵਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਜਨ ਮਿਲਿ ਜੰਞ ਸੁਹੰਦੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਬਲਾ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਪਤੀ ਹੈ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮਿਥਜਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਜੰਞ ਹੈ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਹਰਿ ਜਪਿ ਸੁਹੇਲੀ ਵਿਚਿ ਸਾਹੁਰੜੈ ਖਰੀ ਸੋਹੰਦੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪੇਵਕੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਵਿਚਿ ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਤੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਆਦਿ ਧਰਮੋਂ ਰਹਿਤ ਸਹਿਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸਾਸੁਰੇ ਮੈ ਅਧਿਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਵਿਚਿ ਖਰੀ ਸੋਹੰਦੀ ਜਿਨਿ ਪੇਵਕੜੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਫਲਿਓ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਮਨੁ ਜਿਣਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਭ ਜਨਮ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ (ਪਾਸਾ) ਮੋਢਾ (ਢਾਲਿਆ) ਮੋੜਿਆ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਪਿਠ ਦਿਤੀ ਕਿਆ ਉਪਰਾਮ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਢਾਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤੀਤ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੈ ਕੀਆ॥

ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਸੋਹਿਆ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਪੁਰਖੁ ਅਨੰਦੀ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਮੇਰਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਆ ਹੈ (ਅਨੰਦੀ) ਅਨੰਦ ਪਤੀ ਮੈਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਹਰਿ ਜਨ ਮਿਲਿ ਜੰਞ ਸੋੁਹੰਦੀ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਹਰੀ ਆਦਿ ਅੰਤ ਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹਾਂ ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਜੰਞ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਮੈ ਦਾਜੋ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਸਾਮਰਥਵਾਨੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਗੁਰੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਜ ਮੈਂ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੭੯

ਹਰਿ ਕਪੜੋ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਦੇਵਹੁ ਜਿਤੁ ਸਵਰੈ ਮੇਰਾ ਕਾਜੋ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋਭਾ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਮੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਵਰ ਜਾਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਤਥਾ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਹੋਵੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਹੀ ਦੀਜੀਏ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਕਾਜੁ ਸੁਹੇਲਾ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਾਨੁ ਦਿਵਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ (ਕਾਜੁ) ਵੀਵਾਹੁ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਵਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੁਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਧਨ ਦਾਨੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ।

ਖੰਡਿ ਵਰਭੰਡਿ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਨ ਰਲੈ ਰਲਾਇਆ ॥

ਭਾਰਥਾਦਿ ੯ ਖੰਡੋਂ ਮੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਹੀ ਸੇ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦਾਨ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਦਾਨੋ ਸੇ ਮਿਲਾਉਨੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਹੋਰਿ ਮਨਮੁਖ ਦਾਜੁ ਜਿ ਰਖਿ ਦਿਖਾਲਹਿ ਸੁ ਕੂੜੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਚੁ ਪਾਜੋ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ ਜੋ (ਦਾਜੁ) ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦਾਜ ਜੋ ਅੰਙਣ ਮੈਂ ਰਖ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਹੇਤ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੇ ਦਾਜ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਕਾ ਸਮਧੀਓਂ ਕੋ ਅਧਿਕ ਦਾਜ ਦੇ ਕਰ ਜੋੜ ਰਖਣੇ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਉ ਭੀ ਸੋ ਕਚੇ ਪਾਜਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜੀ ਬਾਤ ਮੈਂ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਸਚੇ ਪਤੀ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੰਭ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਉਨ ਕਾ ਝੂਠਾ ਹੰਕਾਰ ਔਰ ਕੱਚਾ ਪਾਖੰਡ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਮੈ ਦਾਜੋ ॥੪॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਜ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥੪॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਬਾਬੋਲਾ ਪਿਰ ਮਿਲਿ ਧਨ ਵੇਲ ਵਧੰਦੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਬਾਬੋਲਾ) ਪਿਤਾ ਗੁਰੋ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਪਤੀ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਬਯਾਪਕ ਰੂਪ ਜਿਸਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਤਬ ਤਿਸ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਗੁਣ ਰੂਪ ਵਾ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਬੇਲ (ਵਧੰਦੀ) ਬਢਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੁਗਹ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਜੁਗਹ ਜੁਗੋ ਸਦ ਪੀੜੀ ਗੁਰੂ ਚਲੰਦੀ ॥

ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪਰ ਕਲਿਜੁਗ (ਜੁਗ) ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਰੂਪੁ ਪੀੜੀ ਸਦਾ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਪੀੜੀ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਔਰ ਸਿਖ ਕੀ ਪਰੰਪਰਾ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਰੂਪੀ ਪੀੜੀ ਚਲਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨ ਕਬ ਹੀ ਬਿਨਸੈ ਜਾਵੈ ਨਿਤ ਦੇਵੈ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਬੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਹੀ ਚੜਦਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸੰਤ ਹਰਿ ਏਕੋ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੋਹੰਦੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੰਤ ਸੰਤ ਹਰਿ) ਹਰੀ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਦੋਨੋਂ ਏਕ ਹੀ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮੈਂ (ਸੋਹੰਦੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਬਾਬੁਲਾ ਪਿਰ ਮਿਲਿ ਧਨ ਵੇਲ ਵਧੰਦੀ ॥੫॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਬਯਾਪਕ ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਦਾ ਤਿਸ ਪਤੀਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਵੇਲ ਵਧਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੫॥੧॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਊਂਦਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ (ਗੋ) ਬੇਦੋਂ ਕਰਕੇ (ਬਿੰਦ) ਜਾਨਣੇ ਯੋਗ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਿਬਹੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਸੋ ਹਰੀ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਾਥ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਏ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ (ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ) ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਭੀ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਧਿਆਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਹੁ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪੀੜਾ ਨਾ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਕੇ ਧਯਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਔਰ ਕਿਆ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਚਿੰਦੇ) ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਲ ਤਥਾ ਥਲ ਸਮਸਤੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਬਨਮਾਲੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਬਗਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਸਭ ਕੋ (ਨਿਹਾਲੇ) ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪੂਰਣ ਦੇਖ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਧਸੰਗਿ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਲੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਕੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਯਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰਦੇ ਕੌ ਜਲਾਇ ਦੇਹ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਿਛਾ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੂੰ ਭਰਮ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਹ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਜਿਤਨੇ (ਪਸਾਰੇ) ਫੈਲਾਉ ਹੈਂ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਬਿਖੁ ਸਾਗਰੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਯਹਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਬਿਖੁ) ਜਹਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਰਿ ਬੋਹਿਥੁ ਕਰਤੇ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਹੀ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਕਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤ ਔਰ ਪਰਮੇਯ ਗਤ ਸੰਸੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਜੋ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਕਾ (ਦੂਖੁ) ਕਲੇਸ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪੇਗਾ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟੈ ਵਡਭਾਗੀ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਸੋਤ੍ਰੀ ਨੇਸ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਠੋ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਸੇਵਕ ਸੁਆਮੀ ਭਗਤਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਝੂਠ ਪਸਾਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਸੋ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਸੰਤ ਜਨ ਯੇਹੀ ਸਿੱਖਿਯਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭੀ ਅਡੰਬਰ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਲਦੇ ਖੇਪ ਸਵਲੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੁ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਖੇਪ ਲਾਦਨੀ ਕਰ ਇਹ ਖੇਪ ਤੁਝ ਕੋ (ਸਵਲੀ) ਸਸਤੀ ਹੈ ਵਾ ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਦਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਮਲੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਜੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਹਰਿ ਦਰੁ) ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਨਿਸਚਲ ਸਮਝ ਕੇ ਮਲ ਰਖੁ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਨ ਛੋਡ॥

ਹਰਿ ਦਰੁ ਸੇਵੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵੇ ਨਿਹਚਲੁ ਆਸਣੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ (ਅਲਖ) ਅਭੇਵੇਕੇ (ਦਰੁ) ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਨਿਹਚਲੁ) ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸਣੁ) ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਿਜ ਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਹ ਜਨਮ ਨ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਸੰਸਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਕੋ ਤਹਾਂ ਤੇ ਨ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਣਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਮਰ ਕਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾ ਅਰ ਦੁਖ ਸਭੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਾ ਕਾਗਦੁ ਫਾਰਿਆ ਜਮਦੂਤਾ ਕਛੂ ਨ ਚਲੀ ॥

ਜੋ ਗੁਪਤ ਕਰਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਚਿਤ੍ਰ) ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਗਜ ਜੋ ਪੁੰਨਜ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਫਾੜ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਸਕਤੀ ਕੁਝ ਭੀ ਤਿਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕੀ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਲਦੇ ਖੇਪ ਸਵਲੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਮਨ ਕੋ ਯਹ ਸਿਖਜਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਖੇਪ ਜੋ (ਸਵਲੀ) ਸਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਲਾਦ ਲੇ ॥੩॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਕਰਿ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੋ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਕਰੁ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਰਗਾਸੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉਦਿਆਂ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹ ਗਾਮੀ ਇਛ ਸਗਲੀ ਪੁੰਨੀਆ ॥

(ਸ੍ਵਾਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ (ਗਾਮੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਨ ਕੀ (ਇਛਾ) ਚਾਹਨਾ ਸਰਬ ਹੀ (ਪੁੰਨੀਆ) ਪੂਰਣ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੦

ਪੁਰਬੇ ਕਮਾਏ ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਪਾਏ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮ (ਕਮਾਏ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਨ ਕਰ (ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ) ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਪਾਏ ਔਰ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਜੋ ਬਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਅਭੇਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਕੋ ਕਹਾਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਰਬਤਿ ਰਵਿਆ ਮਨਿ ਉਪਜਿਆ ਬਿਸੁਆਸੋ ॥

ਉੱਤਰੁ॥(ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਏਕ ਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਜਾਪਕ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਭਯਾ ਹੈ ਯਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਖ ਦੇਇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਿ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੋ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਯਹੀ ਸਿਖਜਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ॥੪॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਮੈਂ ਮਗਨ ਭਯਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਜੀਉ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਜਲ ਮਿਲਿ ਜੀਵੇ ਮੀਨਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਜੀਉਂਦਾ ਰਹੁ ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਜਲ ਸੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਸਮਾਨ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪੀ ਆਘਾਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੇ ਸ੍ਰਬ ਸੁਖਾ ਮਨ ਵੁਠੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਅਘਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੇ) ਬਚਨ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀਧਰ ਪਾਏ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ (ਸ੍ਰੀਧਰ) ਬਿਸਨ ਜੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸੇ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਰੂਪ ਗੀਤ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਇੱਛਾ ਤਿਨਕੀ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਪਰ (ਤੁਠੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯਹਿ ਸਭ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਕੇ ਫਲ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈ?

ਲੜਿ ਲੀਨੇ ਲਾਏ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ਨਾਉ ਸਰਬਸੁ ਠਾਕੁਰਿ ਦੀਨਾ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜੋ ਲੜਿ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋਨਵੋਂ ਕੋ ਨਵੋਂ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈਂ ਵਾ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਜੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮਾਨੋਂ ਅਪਨਾ ਸਰਬੰਸੁ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਖ ਸੰਤ ਸਮਝਾਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥੫॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਪਜਾਰਿਓਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਤਬ ਮਨ ਔਰ ਬਜਵਹਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟ ਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੧॥੨॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਆਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਬ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਡਖਣਾ ਛੰਤ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਦਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਡਡਾ ਅਖਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਭੀ ਡਖਣਾ ਛੰਤ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਸਿਰੀਰਾਗ ਕੇ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਡਖਣਾ ॥

ਹਠ ਮਝਾਹੂ ਮਾ ਪਿਰੀ ਪਸੇ ਕਿਉ ਦੀਦਾਰ ॥

ਹੇ ਗੁਰ (ਹਠ ਮਝਾਹੂ) ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਮਾ ਪਿਰੀ) ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਪਸੇ ਕਿਉ) ਦੇਖੇ ਕੈਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਤਾ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੇਂ॥

ਸੰਤ ਸਰਣਾਈ ਲਭਣੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਿਣ ਲੈਣੇ ਕਰਕੇ (ਲਭਣੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਯੋਗ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਲਛਨ ਕਹੀਏ॥

ਛੰਤੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰੀਤਿ ਸੰਤਨ ਮਨਿ ਆਵਏ ਜੀਉ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹੀ (ਰੀਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਵਤੀ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਬਿਪਰੀਤਿ ਅਨੀਤਿ ਦਾਸਾ ਨਹ ਭਾਵਏ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧੀ ਕੇ (ਬਿਪਰੀਤਿ) ਉਲਟਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ (ਅਨੀਤਿ) ਅਨਜਾਉ ਹੈ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਦਾਸਾ ਨਹ ਭਾਵਏ ਬਿਨੁ ਦਰਸਾਵਏ ਇਕ ਖਿਨੁ ਧੀਰਜੁ ਕਿਉ ਕਰੈ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਔਰ ਕੁਛ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਏਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭਜਨ ਧਜਾਨ ਸੇ ਉਥਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਚਿੱਤ ਖਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਖਿੰਨ ਚਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੀਨਾ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਛੁਲੀ ਜਿਉ ਮਰੈ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨੁ ਐਸੇ (ਹੀਨਾ) ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਛੁੜੀ ਹੋਈ ਮਛਲੀ ਤੜਫ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੇ ਗੁਣ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਗਾਵਏ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਹਮ ਕੋ ਮਿਲੁ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨੀ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ (ਮਨਿ ਤਨਿ) ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧਜਾਨੁ ਮੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗਕਰ ਤੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ (ਸਮਾਵਏ) ਮਿਲ ਜਾਵੇ।

ਡਖਣਾ ॥

ਸੋਹੰਦੜੋ ਹਭ ਠਾਇ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸੈ ਡੂਜੜੋ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ (ਹਭ ਠਾਇ) ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੁਲ੍ਹ੍ਹੜੇ ਕਪਾਟ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਤੇ ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਜਬ (ਕਪਾਟ) ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲੇ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਵਾੜ ਕਬ ਖੁੱਲੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤਰੁ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਨ ਸਾਰ ਹੀ ਖੁੱਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਅਪਾਰ ਸੰਤਨ ਆਧਾਰ ਬਾਣੀ ਬੀਚਾਰੀਐ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਤੇਰੇ ਬੇਦ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਬਰੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਧਾਰ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੰਤ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਪੂਰਨ ਬਿਸੁਆਸ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੀਐ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਸਾਸ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕਯੋਂਕਿ ਮਨ ਤੇ (ਬਿਸਾਰੀਐ) ਬਿਸਾਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰਤੇ ਵਾ ਓਂਹੁ ਸੰਤ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬੇਸਾਰੀਐ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਟਾਰੀਐ ਗੁਣਵੰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਹਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਗੁਣਵੰਤ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਵਤੇ ਹੋ ਵਾ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨਤੇ ਕਿਉਂ ਬਿਸਾਰੀਏ ਓਂਹ ਸੰਤ ਕਿਉਂ ਟਾਰਤੇ ਹੈਂ ਓਂਹ ਤੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਦੇਤ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਸਾਰੇ ॥

ਪੁਨ: ਕੈਸੇ ਹੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੋ ਔਰ ਇਸ ਜੀਉ ਕੀ ਜੋ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਾਰੇ) ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੋ ਪੁਨ: ਕੈਸੇ ਹੋ॥

ਅਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥੇ ਸ੍ਰਬ ਕੈ ਸਾਥੇ ਜਪਿ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੀਐ ॥

ਅਨਾਥ ਕੇ ਅਨਾਥ ਹੋ ਕਹੀਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਵਿਸ੍ਹੈ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੇ ਜਨਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੀਐ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਤਾਰੀਐ) ਪਾਰ ਕਰੀਐ॥੨॥

ਡਖਣਾ ॥

ਧੂੜੀ ਮਜਨੁ ਸਾਧ ਖੇ ਸਾਈ ਥੀਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

(ਸਾਧ) ਸਾਧਨ ਸਪੰਨਜ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਜਬ ਤਿਨ (ਖੇ) ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈ (ਮਜਨ) ਸਨਾਨ ਕੀਆ (ਸਾਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ (ਥੀਏ) ਹੂਏ ਇਹਾਂ ਖੇ ਕਾ ਅਰਥ ਕੇ ਕਰਨਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਕਯਾ ਭਯਾ॥ਉੱਤਰੁ॥

ਲਧੇ ਹਭੇ ਥੋਕੜੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਮਾਲ ॥੧॥

ਤਿਸਸੇ (ਲਧੇ) ਪਾਲੀਏ (ਹਭੇ) ਸੰਪੂਰਣ (ਥੋਕੜੇ) ਪਦਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਹੀ ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਗੈ ਆਦਿ ਮਾਲ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਛੰਤੁ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਧਾਮ ਭਗਤਹ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਆਸਾ ਲਗਿ ਜੀਵਤੇ ਜੀਉ ॥

ਅਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ (ਧਾਮ) ਘਰ ਭਾਵ ਬੈਕੁੰਠ ਜਹਾਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਮਣੀਆਂ ਹਟਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬਿਸਰਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਭਗਤ ਜਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸ੍ਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਹਾਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਮ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਏਕ ਜੀਵ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਰ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈ ਬੈਕੁੰਠ ਜਾਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਤਨੇ ਗਲਤਾਨ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਤੇ ਜੀਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਮੈ (ਗਲਤਾਨ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਜੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੧

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਪੀਵਤੇ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਥੀਵਤੇ ਬਿਖੈ ਬਨੁ ਫੀਕਾ ਜਾਨਿਆ ॥

ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਅਚੱਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਿਖਯ ਰੂਪੀ (ਬਨੁ) ਜਲ ਤਿਨੋਂ ਨੈ (ਫੀਕਾ) ਨਿਰਸੁ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮਾਨਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੋ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਰਬਸੋ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਘਨ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਸੀਵਤੇ ॥

ਜੋ ਸਰਬੰਸ ਕਾ ਸੁਖ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰ (ਆਨੰਦ ਘਨ) ਸਘਨਾਨੰਦ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਰਤਨ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਕੋ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸੀਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਵਿਸਰੈ ਪ੍ਰਾਨ ਆਧਾਰਾ ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵਤੇ ॥੩॥

ਤਿਨਕੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਕ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਡਖਣਾ ॥

ਜੋ ਤਉ ਕੀਨੇ ਆਪਣੇ ਤਿਨਾ ਕੂੰ ਮਿਲਿਓਹਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਕੋ ਹੀ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਸੀ ਸੇਵ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਮੋਹਿਓਹੁ ਜਸੁ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਸੁਣਿਓਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਜਸਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਠਗਉਰੀ ਪਾਇ ਰੀਝਾਇ ਗੋਬਿੰਦ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾ ਕਰਕੇ (ਰੀਝਾਇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਰਸਾਦਿ ਅਗਾਧਿ ਕੰਠੇ ਲਗਿ ਸੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਅਗਾਧਿ) ਬਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗਲ ਸੰਗ ਲੱਗ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਲਗਿ ਸੋਹਿਆ ਦੋਖ ਸਭਿ ਜੋਹਿਆ ਭਗਤਿ ਲਖੵਣ ਕਰਿ ਵਸਿ ਭਏ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਕੰਠ ਲਗਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਲੱਛਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਤਿਸ ਭਗਤ ਕੇ ਵਸਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਵੁਠੇ ਗੋਵਿਦ ਤੁਠੇ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਸਭਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਮਨ ਮੈ ਸਭੀ ਸੁਖ ਬਸੇ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਖਟ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਖੀ ਮੰਗਲੋ ਗਾਇਆ ਇਛ ਪੁਜਾਇਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਾਇਆ ਹੋਹਿਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸਖੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਮੰਗਲ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਸ ਕਰ ਸਰਬ ਇੱਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ (ਬਹੁੜਿ) ਫੇਰ ਹਰਖ ਸੋਕਾਦਿ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਹੋਹਿਆ) ਧਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤੇ ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਨਹੀ ਪੋਹਿਆ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਾ ਹੈ॥੪॥

ਡਖਣਾ ॥

ਸਾਈ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੁ ਕੀਮ ਨ ਕੋਈ ਜਾਣਦੋ ॥

(ਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਜਿਨਾ ਭਾਗ ਮਥਾਹਿ ਸੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਦੋ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈਂ (ਸੇ) ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਕਹਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਣਤੇ ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਲਿਖਤੀ ਕੁਲੁ ਤਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੁਨਣੇ ਵਾਲੇ ਸਭ (ਧੰਨ) ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ (ਲਿਖਤੀਂ) ਲਿਖਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਲਿਖ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਤਿਨੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨਜ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬੀਚਾਰਿਆ) ਬ੍ਰਹਮ ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰੀ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਕੀਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਹਰਿ ਜਸੋ ਦੀਨੇ ਜੋਨਿ ਨਾ ਧਾਵੈ ਨਹ ਮਰੀ ॥

ਤਿਨ ਬ੍ਰਹਮਗਜਾਨੀਓਂ ਨੇ (ਕਰੁ) ਹਾਥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ (ਗਹਿ ਲੀਨੇ) ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਆਦਿਕ ਗੁਣ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਜਨਮੋਂ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤੇ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਇਆਲ ਕਿਰਪਾਲ ਭੇਟਤ ਹਰੇ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਤਬ (ਕਿਰਪਾਲ) ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇ ਕਰ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਭਏ॥ ਪੁਨ: ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ਅਕਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸਦਕੈ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਵਾਰਿਆ ॥੫॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਕਥਨੀਜ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੨॥੩॥

ਕੋਈ ਬਨਜਾਰਾ ਸਿਖ ਮਨ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਔਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਯਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਰਬ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਮਤੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੱਗਯ ਤਪਾਦਿਕ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਸਾਧਨ ਬਤਾਈਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੪ ਵਣਜਾਰਾ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ (ਉਤਮੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਾਧਨ ਹੈ (ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ) ਜਿਸ ਹੀਰ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸਭ ਕੋਈ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਸਿਰਜਨਾ ਕਹਿਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸਕਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਅ ਸਭੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਸੋਇ ॥

ਹਰੀ ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਦੀਵ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਸੇ ਛੋਡਿ ਚਲੇ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥

ਜੋ (ਮੋਹਿ) ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਛੋਡਿ ਚਲੇ) ਛੋਡਿ ਕੇ ਚਲਣੇ ਕੇ ਵਕਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸਮਯ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਹੂਏ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਮੇਰਾ ਤੋ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਪਾਈਐ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਵਡਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੨

ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਿਣੁ ਭਾਈਆ ਹਰਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਆ) ਸਰਬ ਓਂਰ ਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ਨਨੂੰ॥ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭੀ ਪੁਰਸ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਜਿਉ ਵੇਸੁਆ ਪੁਤੁ ਨਿਨਾਉ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰਮ ਕਮਾਂਵਦੇ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਕਰ ਕੇ ਜੱਗਯ ਤਪਾਦਿਕ ਕਰਮ ਭੀ ਕਮਾਵਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਪੂਰਬਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਉ) ਜੈਸੇ ਵੇਸੁਆ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਅਤੀ ਬਿਭੂਤੀਮਾਨ ਭੀ ਹੋ ਜਾਏ ਤੋ ਭੀ (ਨਿਨਾਉ) ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਿ ਅਮਕੇ ਧਨੀ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਿਤਾ ਜਾਤਿ ਤਾ ਹੋਈਐ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਿਤਾ ਕੀ ਜਾਤੀ ਸੋ ਕਿਆ ਸਤਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਤੌ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਯੱਦਪਿ ਜੀਵ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਹੈ ਤਦਜਪਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਗਾ ਭਾਉ ॥

ਅਤੀ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਕੌਨ ਸਾ ਧਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ਉੱਤਰ (ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ) ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਮਾਉਣੇ ਕਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਗਾ ਚਾਉ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਚਾਉ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਸੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜੋਬਨਿ ਸਾਸੁ ਹੈ ਤਬ ਲਗੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਲਗੁ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਸੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਹੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਹੀ ਜਪ ਤਪ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥''ਜਬ ਲਗੁ ਜਰਾ ਰੋਗੁ ਨਹੀ ਆਇਆ। ਜਬ ਲਗੁ ਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸੀ ਨਹੀ ਕਾਇਆ॥ ਜਬ ਲਗੁ ਬਿਕਲ ਭਈ ਨਹੀ ਬਾਨੀ॥ ਭਜਿਲੇਹਿ ਰੇ ਮਨ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ''॥ (ਭੈ:ਕ:)

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਹਰਿ ਚਲਸੀ ਹਰਿ ਅੰਤੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸਮਯ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਥ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਅੰਤ ਸੋ ਹਰੀ ਜਮਾਦਿਕ ਸੇ ਛਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੇ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲਿਖਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੩॥

(ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਵਾ ਆਦਿ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਮੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਅਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੁ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਰਿ ਲਘਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵੱਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਂ (ਸਬਦੀ) ਨਾਮ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਸੋ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸਿਖ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਲੇਇ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਆਪਤੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਣਕਲਾ ਕੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਦੇਵੈ) ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ (ਲੇਇ) ਖੈਂਚ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨ ਕਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੀਚ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜਿਨ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਮਤਿ) ਵਿਦਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਮਤਿ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਕੇ ਇਕਾਦਸ ਸਕੰਧ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਧੱਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਹੇ ਉਧੱਵ ਮੇਰੀ ਦੋ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈਂ ਏਕ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਦੂਸਰੀ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਬੰਧਨ ਕਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਦ੍ਯਾ ਪ੍ਰੇਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ਹੈ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਾ) ਗ੍ਯਾਨੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸਾ ਬਿਬੇਕ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਥੋੜੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵੁਠੜਾ ਹੇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਕਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਮਨ ਕਰ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਉ ਜਿੰਦੂ ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਪਰਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ (ਜਿੰਦੂ) ਬੁਧੀ (ਭਜਿ) ਦੌੜਕੇ ਹਰੀ ਜੋ (ਗੁਰ) ਵੱਡਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨਾਕਰੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ਼ਰਨ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ (ਕਿਲਵਿਖ) ਅਤੀ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਜਿਸਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹੈ?

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਮਨਿ ਵਸੈ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਕਿਤੁ ਭਤਿ ॥

ਉਤਰੁ॥ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਹਰਿ ਏਕ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ (ਰਮਈਆ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵ੍ਯਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਕਿਉ) ਕੈਸੇ ਪਾਈਐ (ਕਿਤੁ) ਕੀਰਤੀ ਕੀ (ਭਤਿ) ਭਾਂਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਭਈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਕੀਰਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤੀ ਹੈ?

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਹਰਿ ਆਇ ਵਸੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ (ਗੁਰੁ) ਵੱਡਾ ਪੂਜੀਨਜ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ (ਭੇਟੀਐ) ਮਿਲੀਐ ਤਬ ਹਰੀ (ਚਿਤਿ) ਚੈਤੰਨ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤੀ ਹੈ॥ਨਨੂੰ॥ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੀ ਕੀਰਤੀ ਵਸਾਈ ਹੈ ਵਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ?

ਮੈ ਧਰ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੇ ਗਤਿ ਮਤਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਮੈਂ ਧਰ) ਮੈਨੇ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਏਕ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ (ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੇ) ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਹੀ ਸੇ (ਮਤਿ) ਉੱਤਮ ਬੁਧੀ ਹੋ ਕਰ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਜਤਿ ਪਤਿ ॥

(ਮੈ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਵਿਸਾਹੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਜਤਿ) ਜਾਤੀ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹਿ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਰੰਗਿ ਰਤੜਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਿ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਜੋ ਹਰੇਕ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਭਗਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰਿ ਜੋ ਸਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਜਾਵੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ?

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣਿਆ ਸਭ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਹੀ ਸੇ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਹੈ ਸਭ ਕੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਨਜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭੀ ਲੋਗ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਆਨ ਮਿਲਤੇ?

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ: ਕਰਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਆਇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਹੀਂ?

ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਹੇ ਬਨਜਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਜਬ ਸੇਵਕ ਭਾਉ ਗੁਰੂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ (ਪਰਗਾਸਿ) ਚਾਨਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੀਆ ਜਿਨ ਵਖਰੁ ਲਦਿਅੜਾ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕਾ ਬਨਜ (ਧਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ (ਵਾਪਾਰੀਆਂ) ਬਨਜ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ (ਧਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲੱਦਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕੈਸਾ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਵਧਾ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਲੱਦਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਦਰਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਸੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਾਸਿ ॥

ਤਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੁਖ (ਉਜਲੇ) ਸੋਭਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਅਰ ਹਰੀ ਕੋ (ਪਾਸਿ) ਨਿਕਟ ਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰੂਪ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਕਰ ਕੰਕਨ ਵਤ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਜਿਨਾ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਆਪ (ਗੁਣਤਾਸਿ) ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ (ਜਨ) ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ) ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਅਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਗ੍ਰਾਸ ਪਾਵਤੇ ਹਰਿ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ॥ ਜੋ ਭੋਜਨ ਕਾ ਥੋੜਾ ਥੋੜਾ ਅੰਸ ਮੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਰ ਕੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨਾ ਰਹਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੧॥

ਤਿਨ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਿਨ ਕੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਰਹੁ ਰੀਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਵਾਰ ਨਾਮ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਢਾਢੀ ਲੋਗ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੂਰਬੀਰ ਔਰ ਦਾਤਾਰੁ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਭਗਤ ਜਨ ਭੀ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਵਾਲੇ ਤਿਸ ਕੇ ਢਾਢੀ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ''ਹਉ ਢਾਢੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮ ਕਾ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ ਆਇਆ''॥ਵਾਰ ਨਾਮ ਤੋ ਪੌੜੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਵਾਰੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਥੇ ਪਿਛੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਸਰਬ ਪੌੜੀਓਂ ਮੈਂ ਗੁੰਥਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜੈਸੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸਲੋਕ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਰੱਖਾ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਪੌੜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਲੋਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਪੌੜੀ ਵਾ ਸਲੋਕ ਨਵੀਨ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਔਰ ਭੀ ਸਰਬ ਵਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸਮਝ ਲੇਨਾ॥ ਏਕ ਸਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਕਿਸੀ ਗਵੱਯੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਛਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਪੰਨਾ ੮੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਰਾਗਾ ਵਿਚਿ ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਹੈ ਜੇ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸਰਬ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਤੌ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ (ਰਾਗਾ ਵਿਚਿ) ਸਰਬ ਪ੍ਰੇਮੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ (ਜੇ) ਜੇੜਾ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ?

ਸਦਾ ਹਰਿ ਸਚੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭੇਦਵਾਦੀਯੋਂ ਕੀ ਯੁਕਤੀਯੋਂ ਕਰ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨ ਹੋਵੇ ਐਸੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਅਪਾਰੁ) ਬਜੰਤ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਮਤੀ ਕਰਕੇ (ਅਮੋਲਕੁ) ਮੋਲਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋ ਨੈ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਮਤੀ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ॥

ਜਿਹਵਾ ਸਚੀ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚਾ ਸਰੀਰ ਅਕਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਵਾ ਬਾਣੀ (ਸਚੀ) ਸਫਲ ਹੈ ਔਰ ਸੱਤਾ ਸੱਤ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਅਕਾਰ) ਬਿਸਥਾਰ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕਥਨ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪੀ ਸੱਚਾ ਬਜੋਪਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹੋਰੁ ਬਿਰਹਾ ਸਭ ਧਾਤੁ ਹੈ ਜਬ ਲਗੁ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਭ ਮਾਇਕ ਹੈਂ ਵਾ ਧਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਚਲਾਇਵਾਨੁ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਵੇਖਣੁ ਸੁਨਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ (ਵੇਖਣੁ) ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਦੇਖਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹ ਦੇਖੇ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਅੰਧਾ ਕਿਆ ਕਰੇਇ ॥

ਰਸਕ ਪ੍ਰਿਆ ਅਰੁ ਸਭਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਾਬਯ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੈਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ੧ ਚਿਤ੍ਰ ਮੂਰਤੀ ੨ ਸੁਪਨ, ੩ ਸੁਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ੪ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਰਸਨੁ ਈਹਾਂ ਸੁਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ਵਾ ਮੂਰਤੀ ਦਰਸਨ ਦੇ ਬਿਨਾ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਦਰਸਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਵੀਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਹਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ ਐਸੇ

ਪਦਛੇਦ ਕਰ ਲੈਣਾ॥ ਨਨੁ॥ ਜੋ ਅਗਜਾਨੀ ਹੋਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਅਪੇਖਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗੀ ਆਪਕੇ ਕਥਨ ਸੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕਰੇ?

ਉੱਤਰ: ਹਮਾਰੇ ਕਥਨ ਕਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਾਮਾਨ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਤੇ ਅਨੰਤ੍ਰ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਵੈਸਨਵ ਮਤਿ ਮੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਗਜਾਨ ਹੋ ਲੇਵੇ ਤਬ ਪੀਛੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੋਨਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਅਖੀ ਲੀਤੀਆ ਸੋਈ ਸਚਾ ਦੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਨਿ) ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ (ਅਖੀ) ਜੀਵਕੀ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਆਂਖੇਂ (ਲੀਤੀਆ) ਬੰਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਆਖੇਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਆਖੇਂ ਲਈ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੱਚਾ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਗਜਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਆਂਖੇਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਇਕੋ ਕਰਤਾ ਇਕੁ ਇਕੋ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ॥

ਹਰੀ ਏਕੋ ਹੀ ਜਗਤ ਕਾ (ਕਰਤਾ) ਨਮਿੱਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਔਰ ਏਕੋ ਹੀ ਹਰੀ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭਿੰਨ ਨਮਿੱਤ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਮਕਰੀ ਤੰਤ ਵਤ ਔਰ ਏਕੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਧਾਰ ਭੂਤ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਦਾ ਹੈ ਅਮਰੁ ਇਕੋ ਹਰਿ ਚਿਤਿ ਧਰਿ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮ ਭੀ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਐਸੇ ਸਾਮਰਥ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਚਿੱਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ।

ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ਡਰੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਕਿ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਹੀਂ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਡਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ: ੧ ਕੇ ੨੩ ਮੇਂ ਸਬਦ ਮੈ ਬਿਸਤਾਰ ਪੂਰਬਕ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਨਾ (ਭਉ) ਡਰ ਜਨਮ ਜਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੋ ਸਰਬ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਤਿਸੈ ਨੋ ਸਾਲਾਹਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਰਖੈ ਬਾਹਰਿ ਘਰਿ ॥

ਤਿਸਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰ (ਜਿ ਤੁਧੁ) ਜੋ ਤੇਰੇ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਰੱਛਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਸੋ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਉ ਬਿਖਮੁ ਤਰਿ ॥੧॥

ਸੋ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਦਜਾਲ ਹੋਤ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਭਉ) ਡਰ ਰੂਪੀ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੨॥ ਪਾਕਪਟਣ ਕੇ ਨਿਕਟ ਏਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਫਰੀਦ ਕੇ ਪੋਤੇ ਸੇਖ ਬਹਿਰਾਮ ਸੰਜੁਗਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਛ ਕੁਛ ਅੰਤਰੇ ਸਹਤ ਸੋਏ ਪੜੇ ਥੇ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਦੂਧ ਲੇ ਕਰ ਆਇਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸੋਏ ਹੂਏ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਗੜਵਾ ਦੂਧ ਕਾ ਬੀਚ ਏਕ ਅਸ਼ਰਫੀ ਪਾਸ ਰਖ ਕਰ ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਕੋ ਦੂਧ ਪਿਲਾ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਗੜਵੇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਥੀ ਜਬ ਆਪਸ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਬੈਠੇ ਤਬ ਬਲਾਸ ਸੇ ਸੇਖ ਬਹਰਾਮ ਨੇ ਕਹਾ ਸੋਣੇ ਸੇ ਜਾਗਣੇ ਮੈ ਬਹੁਤ ਲਾਭ ਹੈ ਹਮ ਦੂਧ ਪੀਆ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਸ਼ਰਫੀ ਸਹਤ ਦੂਧ ਕਾ ਗੜਵਾ ਦਿਖਲਾਇ ਕਰ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਦਾਤੀ) ਦਾਤੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਸਾਹਿਬ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਸੰਦੀਆ) ਕੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੇ ਸਾਥ ਕਜਾ ਬਸ ਚਲਤਾ ਹੈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕੋ ਦਾਤ ਤੈਨੇ ਦਈ ਹੈ ਮੁਝੇ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਈ॥

ਇਕ ਜਾਗੰਦੇ ਨਾ ਲਹੰਨਿ ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ ॥੧॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਸੋਏ ਹੂਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਉਠਾਕਰ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਗਤੇ ਥੇ ਆਪ ਕੋ ਅਸ਼ਰਫੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹਮ ਸੌਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਅਸ਼ਰਫੀ ਦੂਧ ਕੇ ਸਾਥ ਪਾ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈਂ ਪਹਲੀ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਤੌ ਵਹੀ ਰਹਾ ਦੂਸਰੀ ਕਾ ਔਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪੰਡਤ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਬੀਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾ (ਸੁਤਿਆ) ਮੂਰਖਤਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਉਠਾਲਿ ਕੇ ਕਿਆ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਇਕ ਜਾਗੰਦੇ) ਏਕ ਅਵਿਦਜਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੂਏ ਅਗਜਾਨੀ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਨਾਲ ਹਨ) ਸਾਥ ਹੀ ਅਭੇਦ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਅਗਜਾਨ ਨੀਂਦ ਸੇ ਜਗਾਇ ਕਰ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਖ ਬਹਿਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਅਬ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਰਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮः ੧ ॥

ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸਾਦਿਕਾ ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾਂ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਪਰ (ਸਿਦਕੁ) ਭਰੋਸਾ ਰਖਣਾ ਔਰ (ਸਬੂਰੀ) ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸਟ ਰਹਣਾ ਏਹ (ਸਾਦਿਕਾ) ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਚਾਹੀਏ (ਸਬਰੁ) ਸਹਣਸੀਲਤਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ (ਮਲਾਇਕਾਂ) ਦੇਵਤਾ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਚਾਹੀੲੇ ਵਾ ਸਕਤੀਆਂ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ (ਸਬਰੁ) ਸਹਣਸੀਲ ਹੋਣਾ ਏਹ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਦੇਵ ਰੂਪ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੈ॥

ਦੀਦਾਰੁ ਪੂਰੇ ਪਾਇਸਾ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਖਾਇਕਾ ॥੨॥

(ਪੂਰੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਗਜਾਨੀਓਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਗਜਾਸੂ ਪਾਵੈਂਗੇ (ਥਾਉ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਠਉਰ (ਖਾਇਕਾ) ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭ ਆਪੇ ਤੁਧੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਆਪਿ ਕਾਰੈ ਲਾਈ ॥

ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਦਾ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਵਿਗਸਦਾ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਤੁਧਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਸਭਨੀ ਹੀ ਥਾਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਤਿਸੈ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਜੋ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥੨॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ (ਸੰਤ ਜਨਹੁ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਸਲੋਕ ਮः ੧ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਸਹਿਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਕੜ ਜਾਤੀ ਫਕੜੁ ਨਾਉ ॥

ਜਾਤੀ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਵਿਖੇ (ਫਕੜੁ) ਖੁਆਰੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਖੁਆਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਨਾਮੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਾਤੀ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਮੈਂ ਕੁਛ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਇਕਾ ਛਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ (ਛਾਉ) ਓੜ ਹੈ॥

ਆਪਹੁ ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਏ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਨਾਮ ਕੀ ਉੱਤਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਭਲਾ ਕਹਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਆਪ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਪੈ ਜਾ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਪਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹੀ ਪਤਕੋ (ਪਰੁ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਐ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਪਾ ਲੇਵੇ॥੧॥ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰਿਆਈ ਕੋ ਪਾ ਕਰਕੇ ਖਡੂਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਅਰ ਕੋਠੇ ਕਾ ਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਥੇ ਤਬ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਔਰ ਬੁਢਾ ਜੀ ਆਦਿ ਸਿਖ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਬੁਢੇ ਜੀ ਨੇ ਬਾਰ ਖੋਲ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਰਖਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਚਲਾਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਵਿਜੋਗ ਸਹਿਤ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਜਿਸੁ ਪਿਆਰੇ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਮਰਿ ਚਲੀਐ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ਤਾ ਕੈ ਪਾਛੈ ਜੀਵਣਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਆਗੈ) ਪਹਿਲੇ ਹੀ (ਮਰਿ ਚਲੀਐ) ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਜੋਗ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਵਨੁ ਕਰੀਏ ਵਾ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ (ਮਰਿ ਚਲੀਐ) ਅਪਨੇ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਐ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਦੀਵੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਤੁਧੁ) ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਧਰਤੀ ਉਪਲਖਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲੇ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੋ ਦੀਵੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੈਸਾ ਹੈ॥

ਦਸ ਚਾਰਿ ਹਟ ਤੁਧੁ ਸਾਜਿਆ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰੀਵੇ ॥

ਜੋ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਦੁਕਾਨੈ ਸਾਜੀ ਹੈਂ ਜੋ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋ ਏਕ ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਦੇਇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਥੀਵੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਉਨ ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਲਾਭ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਜਿਨ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਵਾ ਨਾਮੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਜਮ) ਔਰ (ਕਾਲੁ) ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਛੁਟੇ ਪਰਵਾਰ ਸਿਉ ਤਿਨ ਪਿਛੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛੁਟੀਵੇ ॥੩॥

ਔਰ ਵਹੁ ਆਤਮਾਨੰਦੀ ਪੁਰਸ ਆਪ ਜਨਮ ਮਰਣ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਸਹਤ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸਭ ਜਗਤ ਛੁਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਉਨਕੇ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੀ ਕਿਰਪਾ

ਸੇ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋ ਕਰ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਜਗਯਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਰਣ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜਗਤ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਕਾਜੀ ਨੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਤ ੬ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਮਤ ਕੈਸੇ ਪੈਦਾ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥ ਔਰ ਖੁਦਾ ਕੇ ਬੰਦਿਓਂ ਕਾ ਲਖਣ ਕਿਆ ਹੈ॥੨॥ ਖੁਦਾ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ॥੩॥ ਜੇਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਕੇਤੀਕ ਹੈ॥੪॥ ਸ਼ਰਾ ਵਾਲੇ ਤੋ ਸ਼ਰਾ ਮੈਂ ਰਹਣਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ਰਾ ਸੇ ਖੁਦਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾ ਨਹੀਂ॥੫॥ਵਹੁ ਸਿਜਦਾ ਕੌਣਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਖੁਦਾ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖ ਲੇਵੇ? ॥੬॥ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਤਿਨਕਾ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੈ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥

(ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਸੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਪਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸਤਾ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਉੱਤਰ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਸਿਧ ਹੈ ਸਮਾਨ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਅਰ ਬਸੇਸ ਰੂਪ ਕਰ ਪ੍ਰਵੇਸ ਮੈਂ ਕਛੁ ਸੰਕਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੪

ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਵਖਤੁ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋਈ (ਬੰਦਾ) ਭਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਇਸਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਦੰ ਕਰਕੈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਜਾ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਤ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ (ਤ) ਤੌ ਉਸਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਆਪ ਸੇ ਅਭਿੰਨੁ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਸਰੈ ਸਰੀਅਤਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪਯੰਬਰੋਂ ਕਾ (ਸਰੀਅਤਿ) ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਸਰੈ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਣੇ ਵਾਲੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸ਼ਰਾ ਵਾਲੇ ਯਦਪੀ ਸਰੀਯਤ ਭਾਵ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕੈਸੇ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰੁ ॥

ਤੌ ਭੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਦਕੁ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ ਮਨੁ ਕਰਿ ਮਖਸੂਦੁ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪਰ ਕਾ (ਸਿਦਕੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਯਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਆਗੇ (ਸਿਜਦਾ) ਸਿਰ ਨਿਮ੍ਰ ਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਔਰ ਮਨ ਕੋ (ਮਖਸੂਦੁ) ਮਤਲਬ ਕੇ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਕਰ॥

ਜਿਹ ਧਿਰਿ ਦੇਖਾ ਤਿਹ ਧਿਰਿ ਮਉਜੂਦੁ ॥੧॥

ਫਿਰ ਜਿਸ ਤਰਫ ਦੇਖਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ (ਮਉਜੂਦੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸੇਗਾ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਕਟ ਰਹਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੂਰ ਰਹਨੇ ਸੇ ਔਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਿਖ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕੇ ਅਭਿਪ੍ਰਾਉਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸਭਾ ਏਵ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾ ਨੇੜੈ ਨਾ ਦੂਰਿ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸ) ਸੰਮਕ (ਭਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਸੋ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨ ਨਿਕਟ ਰਹਨੇ ਕਰ (ਨਾ ਦੂਰਿ) ਨਾ ਅਤਿ ਅੰਤਰੇ ਸੇ ਰਹਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਾਂ ਮਿਲੈ ਜਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਹਦੂਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਤੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਰਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ "ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ"॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਪਤ ਦੀਪ ਸਪਤ ਸਾਗਰਾ ਨਵ ਖੰਡ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਦਸ ਅਸਟ ਪੁਰਾਣਾ ॥

ਸਾਤੋਂ ਦੀਪ ਸਾਤੋਂ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨੋ ਖੰਡ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਭਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂੰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਵਹਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹਰਿ ਸਾਰਗ ਪਾਣਾ ॥

ਹੇ ਸਾਰਗ ਨਾਮੇ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਅਸਥੂਲ (ਜੀਅ) ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਦੇ ਤਿਨ ਹਉ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤੇਰਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੈ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥੪॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ (ਵਿਡਾਣਾ) ਵੱਡੇ ਦਾ ਅਸਚਰਜ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸ਼ੇ ਕਰਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕੋਈ ਸਬਦੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਕੋ ਪਜਾਰਾ ਲਗਾ ਉਸ ਕੇ ਲਿਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ ਟਹਲ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਹਾਕੇ ਜਾਕਰ ਕਲਮ ਦੁਆਤ ਲਯਾਉ ਸਬਦੁ ਲਿਖ ਲਵਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਉ ਮਸਾਜਨੀ ਕਿਆ ਸਦਾਈਐ ਹਿਰਦੈ ਹੀ ਲਿਖਿ ਲੇਹੁ ॥

(ਕਲਉ) ਕਲਮ (ਮਸਾਜਨੀ) ਦ੍ਵਾਤ ਕਿਆ ਮੰਗਾਉਣੀ ਹੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਹੀ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਲਿਖ ਲੈਹੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈ॥

ਸਦਾ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਹੈ ਕਬਹੂੰ ਨ ਤੂਟਸਿ ਨੇਹੁ ॥

ਜੇਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹੇ ਤੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਉ ਮਸਾਜਨੀ ਜਾਇਸੀ ਲਿਖਿਆ ਭੀ ਨਾਲੇ ਜਾਇ ॥

ਕਲਮ ਔਰ ਦ੍ਵਾਤ ਭੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਭੀ (ਨਾਲੇ) ਪੁਨਾ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇਸੀ ਜੋ ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਸਚੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤ (ਸਹ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਦਰੀ ਆਵਦਾ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਵਿਉਪਾਇ ॥

ਜੋ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ (ਵਿਉਪਾਇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸਚਿ ਰਹਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਪੂਰਬ ਜਗਯਾਸੂਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਹੈ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਦੀ) ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਇਕੁ ਤੂੰ ਤੂੰ ਜਾਣਹਿ ਭੇਤੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਕੀਚੈ ਸੋ ਹਰਿ ਜਾਣਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਚੇਤੁ ॥

ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਕੀਚੈ) ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੇਤੁ) ਸਿਮਰ॥

ਸੋ ਡਰੈ ਜਿ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦਾ ਧਰਮੀ ਵਿਗਸੇਤੁ ॥

ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ (ਵਿਗਸੇਤੁ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਹੇਤੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਆਪਿ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਤਾ ਡਰੀਐ ਕੇਤੁ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਿਜਾਇ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤੋ ਡਰ ਕਿਸ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੈ ਤੋ ਅਨਿਆਈ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਸਚਿ ਰਲੇਤੁ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ ਰਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਏਕ ਕਵੀ ਨੇ ਨਵਾਂ ਪੁਸਤਕੁ ਜਿਸਮੈਂ ਬਿਖਿਓਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਥੀ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗੰਧ ਮਾਤ੍ਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਆਨ ਰਖਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋਪ ਸਹਤ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਮ ਜਲਉ ਸਣੁ ਮਸਵਾਣੀਐ ਕਾਗਦੁ ਭੀ ਜਲਿ ਜਾਉ ॥

ਕਲਮ ਸਹਿਤ ਦ੍ਵਾਤ ਕੇ ਜਲ ਜਾਵੇ ਕਾਗਜ ਭੀ ਜਲ ਜਾਵੇ॥

ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਜਲਿ ਬਲਉ ਜਿਨਿ ਲਿਖਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਲਿਖਾਰੀ ਭੀ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੂਈ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪੜਕੇ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰਕ ਵਿਸੇ ਪਰਾਇਣੀ ਬਾਤਾਂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈਸਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜੀਵ ਅਬ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਛ ਅਪਨੇ ਆਪ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹੋਰੁ ਕੂੜੁ ਪੜਣਾ ਕੂੜੁ ਬੋਲਣਾ ਮਾਇਆ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਮਾਯਾ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਬੋਲਨਾ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਪੜਿ ਪੜਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੜ ਪੜਕੇ ਜੀਵ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਅਧਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਨਿਆਉ ਹੈ ਧਰਮ ਕਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਧਰਮ ਕਾ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਫਲੁ ਹੈ ਜੀਅ ਕਾ ॥

ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੌ ਹੀ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਜਾ ਨ ਸੁਣਈ ਕਹਿਆ ਚੁਗਲ ਕਾ ॥

ਜੋ ਕਿਸੀ ਚੁਗਲ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਅਪੁਛਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਕਾ ॥੬॥

ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਿਨਾ ਪੂਛੇ ਹੀ ਦਾਨ (ਦੇਵਕਾ) ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਡੀ ਬਡਿਆਈ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਸਭ ਮੁਈ ਸੰਪਉ ਕਿਸੈ ਨ ਨਾਲਿ ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਤੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਸੰਪਉ) ਵਿਭੂਤੀ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੀ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਜੋਹੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ (ਜੋਹੀ) ਤਕੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕਾਲ ਕੇ ਵਸ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੫

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਮ: ੧॥ ਕਦਲੀ ਬਨ ਤ੍ਰਿਆ ਰਾਜ ਏਕ ਦੇਸ ਹੈ ਵਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਸਹਿਤ ਪਹੁੰਚੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਹੁਕਮ ਹੋ ਤੌਂ ਨਗਰ ਮੈ ਭੋਜਨ ਪਾਇ ਆਊਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਰੋਕਨੇ ਸੇ ਨ ਰੁਕਾ ਜਬ ਸ਼ਹਰ ਮੈਂ ਗਯਾ ਤਬ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕੌਤਕ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗਲ ਮੈ ਤਾਗਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਭੇਡਾ ਬਨਾਇ ਬਾਂਧ ਰਖਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ਬੇਡਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਬਾਲੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਹਰ ਮੈ ਜਾਕਰ ਬਾਲੇ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸਕੇ ਗਲੇ ਕਾ ਤੰਤ ਤੋੜ ਦੇ ਜਬ ਤੰਤ ਤੋੜੀ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਔਰ ਬਾਲੇ ਕੇ ਤੰਤ ਬਾਂਧਨੇ ਆਈਂ ਥੀਂ ਤਿਨਕੀ ਜੈਸੀ ਕਿਰਿਆ ਥੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਘੜਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੀਹੜੀ ਪਰ ਹੀ ਬੈਠੀ ਜਮ ਗਈ ਏਹੁ ਸਭ ਹਾਲ ਸਹਰ ਮੈਂ ਸੁਨਾ ਗਿਆ ਵਹਾਂ ਕੀ ਹਾਕਮ ਨੂਰ ਸਾਹ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ਵਹੁ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਪੜੀ ਔਰ ਅਵੱਗਜਾ ਬਖਸਾਈ ਤਹਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ ॥

ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਤੌ ਅਸੀਂ ਚੰਗੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਮ ਕਰਤਬੋਂ ਕਰਕੇ ਬੁਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਮਨਹੁ ਕੁਸੁਧਾ ਕਾਲੀਆ ਬਾਹਰਿ ਚਿਟਵੀਆਹ ॥

ਮਨ ਤੇ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਕਰਕੇ ਅਸ਼ੁਧ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਸਜਾਹ ਅਰਥਾਤ ਮਲੀਨ ਹੈ ਔਰ ਉਪਰ ਸੇ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਕਰ ਉਜਲ ਹੈਂ॥

ਰੀਸਾ ਕਰਿਹ ਤਿਨਾੜੀਆ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਦਰੁ ਖੜੀਆਹ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀਆਂ ਰੀਸਾਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਬਨਾ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਲਿ ਖਸਮੈ ਰਤੀਆ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖਿ ਰਲੀਆਹ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਰਤੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਸੁਖ ਸੇ ਅਨੰਦ ਭੋਗਦੀਆਂ ਹੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਦੈ ਤਾਣਿ ਨਿਤਾਣੀਆ ਰਹਹਿ ਨਿਮਾਨਣੀਆਹ ॥

ਤਾਣ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਨਿਤਾਣੀਆਂ) ਨਿਰਬਲ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਾਨ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਜੇ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਜਲੁ ਮੀਨਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਜਾਲੁ ॥

ਇਸ ਪੌੜੀ ਕਾ ਬਾਹਰ ਅਰਥ ਸਪਸ੍ਟ ਹੈ ਤੂੰ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਲ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਮਛਲੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਜਾਲੁ ਵਤਾਇਦਾ ਆਪੇ ਵਿਚਿ ਸੇਬਾਲੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹ ਰੁਪੀ ਜਾਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਊਪਰ (ਵਤਾਇਦਾ) ਫੇਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮੈਂ ਗਲਾਨੀ ਰੂਪ (ਸੇਬਾਲੁ) ਜਾਲਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੇਥਾਲੁ) ਜਾਲਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੇਬਾਲੁ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਮਲੁ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ ਸੈ ਹਥਾ ਵਿਚਿ ਗੁਲਾਲੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗਜਾਨਵਾਨ ਰੁਪੀ ਕਮਲ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਸੈਂਕੜੇ ਹਾਥ ਜਲ ਕੇ ਚੜਾਉ ਮੈਂ ਭੀ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਅਸੰਗ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਗੁਲਾਲੁ) ਸੰਘਨਾਨੰਦ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਇਕ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਕਰਿ ਖਿਆਲੁ ॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਿਮਖ ਵਾ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਤੁਧਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੇਖਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣੈ ਬਹੁਤਾ ਰੋਵੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤਾ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਦੁਖਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਧੋਖਾ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਧੋਖਾ) ਸਹਸਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਸੋਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਨਹੀਂ ਸੋਤਾ॥

ਜੇ ਧਨ ਖਸਮੈ ਚਲੈ ਰਜਾਈ ॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ (ਖਸਮੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲੇ॥

ਦਰਿ ਘਰਿ ਸੋਭਾ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈ ॥

ਤੌ ਉਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਸਤਸੰਗ ਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੈਨੇ ਮਹਲ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭਾ ਦੇਖਿ ਨ ਭੁਲੁ ॥

ਹੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵ ਨਾਮ ਸੇ ਖਾਲੀਆ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਸਮ ਤੁਛ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਨ ਭੂਲ॥

ਇਸ ਕਾ ਰੰਗੁ ਦਿਨ ਥੋੜਿਆ ਛੋਛਾ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲੁ ॥

ਇਨ ਵਿਖਯੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਕਾ ਮੋਲ ਸਕਾਮ ਕਰਮ (ਛੋਛਾ) ਤੁਛ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਕਾਲ ਅਗਨੀ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੇਂ (ਪਚਿਮੁਏ) ਸੜ ਕਰ ਮੁਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟ ਸੇ ਪਇ ਪਚਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਪੁਨਾ॥ਬਿਸਟਾ ਬੀਚ ਕੇ ਕੀਟੋਂ ਸਮਾਨ ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੈਕਰ ਜਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਤੇ ਸੇ ਰੰਗੁਲੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਰੰਗੁਲੇ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸਹਜੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਸਭ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿਆ ॥

ਤੈਨੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹਿਆ) ਪਹੁਚਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਵਲੁ ਛਲੁ ਕਰਿ ਕੈ ਖਾਵਦੇ ਮੁਹਹੁ ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਤਿਨੀ ਢਾਹਿਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ (ਵਲੁ) ਕੁਟਲਤਾ ਸੇ ਛਲ ਕਰਕੇ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਝੂਠ ਬੋਲਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟਾ ਹਠ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰਹਿ ਤੁਧੁ ਓਤੈ ਕੰਮਿ ਓਇ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਂਨੇ ਉਸੀ ਕਾਮ ਕੋ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਸਚੁ ਬੁਝਾਇਓਨੁ ਤਿਨਾ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਦੇਵਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਚ ਕੀ ਬੂਝ ਦਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸਚ ਕੀ ਬੂਝ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਦਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਖਾਹਿ ਤਿਨਾ ਸਫਲੁ ਹੈ ਅਚੇਤਾ ਹਥ ਤਡਾਇਆ ॥੮॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੇਤ ਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਅਚੇਤਾ) ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਆਗੇ (ਤਡਾਇਆ) ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਦੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਬੇਦ ਵਖਾਣਹਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੁਆਇ ॥

ਜੋ ਪੰਡਤ ਜਨ ਲਾਲਸਾ ਸੇ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨ ਮੂਰਖ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲਯੋਂ ਕੋ ਸਜਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦਿਤਾ ਤਿਸੁ ਕਬਹੂੰ ਨ ਚੇਤੈ ਜੋ ਦੇਂਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹਿ) ਪਹੁਚਾ ਦੇਤਾ ਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਗਲਹੁ ਨ ਕਟੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਗਲ ਸੇ ਨਹੀਂ ਕਾਟੀਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਅੰਧੁਲੇ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਤੌ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਦੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਮਾਣਹਿ ਸੁਖੁ ਪੈਨਣਾ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਸੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ (ਖਾਣਾ) ਜਪਣਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੀ (ਪੈਨਣਾ) ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਉਨ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਸ੍ਰਬਦਾ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਸੰਜੁਗਤ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿਕ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਨਾਉ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਿਤੁ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਨਾਮ ਮਨ ਸੇ ਨਾ ਭੂਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੬

ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਯਾ ਧਾਰਨ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ (ਆਪੁ) ਅਪਨੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ਗੁਰ ਮਤੀਓਂ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਰਮਣਸੀਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਚਾਨਣ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਾ ਵਡਿਆਈ ਵਡੇ ਪਾਸਿ ॥

ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਉਪਮਾ (ਵੱਡੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਪਹੁਚਤੀ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਨ ਕਰ ਸਿਫਤਿ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸੁ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਏਹ ਸੁਭ ਗੁਣ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖ ਮੋਹਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਮੋਹ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਮੋਹ ਕਰ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਨਾਨਕੁ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਜੈਸੇ ਤੁਝੇ ਅਛਾ ਲਾਗੇ ਤੈਸੇ ਰਖੁ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਸਭਸੁ ਦਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਰਾਸਿ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਪਾਸਹੁ ਮੰਗਦੇ ਨਿਤ ਕਰਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮਿਲੈ ਇਕਨਾ ਦੂਰਿ ਹੈ ਪਾਸਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਭੁ ਕਿਛੁ) ਧਰਮ ਅਰਥਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਤੂੰ ਦੂਰ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਬਾਝਹੁ ਥਾਉ ਕੋ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਪਾਸਹੁ ਮੰਗੀਐ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਮੰਗੀਐ ਮਨ ਮੈਂ ਕੋਈ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਨੋ ਸਾਲਾਹਦੇ ਦਰਿ ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਪਰਗਾਸਿ ॥੯॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕਾ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਤੇਰਾ (ਪਰਗਾਸਿ) ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਪੜਿ ਪੜਿ ਉਚਾ ਕੂਕਦਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਣ ਹੈ ਸੋ ਯਦਪੀ ਪੰਡਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਭੀ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ (ਊਚਾ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਮੋਹ) ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨਈ ਮਨਿ ਮੂਰਖੁ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਸਾਖੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਗਵਾਰ ਹੈ ਵਾ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਜਗਤੁ ਪਰਬੋਧਦਾ ਨਾ ਬੂਝੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੋ (ਪਰਬੋਧਦਾ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਬਿਰਥਾ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨੀ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਬੂਝਹੁ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਬੂਝਹੁ) ਸਮਝੋ॥

ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਚੂਕੈ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ॥

ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਕੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ (ਚੂਕੈ) ਮੁਕ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੈ ਨੋ ਆਪੁ ਖਾਇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਵ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਆਪ (ਖਾਇ) ਅਭਾਵ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਮੈ ਹੇਤੁ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਸਾਥ ਪਜਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਥਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਸੋ ਸਫਲ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਨ (ਪਾਵੈ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲਘਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੀਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਪੁਛਹੁ ਵੇਦਾ ਜਾਇ ॥

ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਪੁਛ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤੀਆਂ ਕੋ ਪੁਛੋ ਵਾ ਵੇਦ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਲਏ ਹਰਿ ਲਾਇ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਅਪਨੀ ਸੂਰਮਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੂਰਾ ਵਰੀਆਮੁ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਦੁਸਟੁ ਅਹੰਕਰਣੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੂਰਮਾ ਬਹਾਦਰ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਦੁਸਟ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਹੋਆ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਸਭੁ ਕੁਲੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੋਹਨਿ ਸਚਿ ਦੁਆਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਦੁਆਰ ਮੈ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਰਣੁ ਵਿਗਾੜਿਆ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਮੈ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਰਣ ਵਿਗਾੜ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤੂਕਾਲ ਮੈ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰੇਂਗੇ॥

ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਹੁਕਮੁ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵਿਚਾਰਿਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰੈ ਸਭ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਵਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਹੁ ਦੂਜੈ ਲਗਿ ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

(ਆਪਹੁ) ਅਹੰਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਸਭ ਤਰਾਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਤਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਦਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਈ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਮਗੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਤਿਸ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਇਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੭

ਗੁਰਮਤੀ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਕਰਤਾ ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਾਇ ਲਾਇਆ ॥

(ਕਰਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਭਾਵੈ) ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਲਏ ਤਾ ਜੀਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਖਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਲਏ ਤਾਂ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਨਾਮ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਦੀਬਾਣ ਸਿਉ ਸੋ ਸਭਨੀ ਦੀਬਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ (ਹਰਿ ਦੀਬਾਣੁ) ਦਰਬਾਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਦੀਬਾਣੀ) ਦਰਬਾਰੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਓਹੁ ਜਾਇ ਤਿਥੈ ਓਹੁ ਸੁਰਖਰੂ ਉਸ ਕੈ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਸਭ ਪਾਪੀ ਤਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਓਹੁ ਭਗਤ ਜਨ ਜਾਵੇ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਰਖਰੂ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਤਰਾ ਹੈ॥

ਓਸੁ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੋ ਪਰਵਰਿਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਪਰਵਰਿਆ) ਪਰਵਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਵਸਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਪੂਜੀਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਨਾਇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭ ਹਿਰਿਆ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਕਰ ਪੂਜੀਤਾ ਔ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਵਾ ਨਾਮ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਜਗਿ ਰਹਿਆ ॥੧੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਅਸਥਿਰ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਉਪਾਸੋਂ ਕੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਜਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪੂਜਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਵੇ ਸੋ ਆਪ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਆਤਮਾ ਦੇਉ ਪੂਜੀਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਇ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੋ (ਆਤਮਾ) ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਤਮੇ ਨੋ ਆਤਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਇ ਤਾ ਘਰ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਇ ॥

ਆਪ ਕੋ ਜਬ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਘਰ ਹੀ) ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਤਮਾ ਅਡੋਲੁ ਨ ਡੋਲਈ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਸੁਭਾਇ ॥

ਔਰ ਆਤਮਾ ਕੂਟਸਥ ਸੋ ਅਚਲ ਹੈ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਤਬ ਸਭੀ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ?

ਗੁਰ ਵਿਣੁ ਸਹਜੁ ਨ ਆਵਈ ਲੋਭੁ ਮੈਲੁ ਨ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗਜਾਨ ਬਿਨਾ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਹਚਾ ਹੋਤਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਲੋਭ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਤੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਸੇ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਭ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰੇ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੋ ਅਠਸਿਠ ਤੀਰਥ ਜੋ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰਾਦਿ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਨ ਸੁਖਮਨੀਂ ਕਿਨਕਾ ਏਕੁ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ॥ ਤਾਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ

ਸਚੇ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਮਲੁ ਲਾਗੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

(ਸਚੇ) ਸਚ ਸਰੂਪ ਆਤਮ ਬੇਤੇ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਮੈਲ ਤੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਧੋਤੀ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਜਨਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਧੋਤੀ ਅਵਿਦਿਆ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਲੋਭਾਦਿ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਵਾ (ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੇ) ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਹਿਤ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਜੋ ਅਠਸਿਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸਨਾਨ ਕਰੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪੁੰਨ ਜਨਕ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੈਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ਸਭੁ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਤਿਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੈਲਾ ਉਜਲੁ ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਲਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜੀਵ ਕਾ ਤਬ (ਉਜਲੁ) ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਕਿ ਤੁਮ ਗੁਰਮੁਖ ਬਨੌ?

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਲੋਕੁ ਸਮਝਾਈਐ ਕਦਹੁ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਜੇ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਕੋ ਸਮਝਾਈਐ ਤੌ ਵਹੁ ਕਬ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਰਲਾਇ ਦੇਵੋ ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਸਮਝ ਜਾਵੇਂਗੀ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਰਲਾਇਆ ਨਾ ਰਲੈ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲਾਇਆ ਹੂਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਕਰਮ ਤਿਨ ਕਾ ਜੈਸਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਲਿਵ ਧਾਤੁ ਦੁਇ ਰਾਹ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਜਿਨਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮਾਰਗ ਹੈ ਔਰ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਜਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖੀ ਮਾਰਗ ਏਹੁ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹੈ (ਹੁਕਮੀ) ਹੁਕਮ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਤਨਾ ਭੇਦ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤੱਬਤ ਕੋ ਹੁਕਮ ਮੈ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਮਾਨਤੇ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਅਪਨਤ ਕੈਸੇ ਛੋਡੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਸਬਦਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰਮਖੋਂ ਨੇ ਮਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਰੀਖਯਾ ਕੈਸੇ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਬਦਿ) ਬੋਲ ਕਬੋਲ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਵਾ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਕਸਵ੍ਟੀ ਪੱਥਰ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੁਵਰਨ ਕੀ ਪਰੀਖਯਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਹੀ ਨਾਲਿ ਝਗੜਾ ਮਨ ਹੀ ਨਾਲਿ ਸਥ ਮਨ ਹੀ ਮੰਝਿ ਸਮਾਇ ॥

ਝਗੜਾ ਦੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਪਰਸਪਰ ਮਨ ਕੇ ਵਸ ਕਰਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਝਗੜਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸਥ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਹੁਤ ਮਿਲਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ ਝਗੜੇ ਸਥ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨ ਬਿਸਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਦੋਖ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਹਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋ ਲਹੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਜੋ ਇਛਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦ ਭੁੰਚੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਹਮੇਸ ਹੀ (ਭੁੰਚੀਐ) ਭੋਗਤਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਮਨੈ ਜਿ ਹੋਰੀ ਨਾਲਿ ਲੁਝਣਾ ਜਾਸੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਸੇ ਬਿਨ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਕੋ ਵਿਗਾੜ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਹੀ ਸਮਝਾਵਣਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਮਨਮੁਖੀ ਮਨਹਠਿ ਹਾਰਿਆ ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਕਮਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਠ ਕਿਸ ਮੈ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕੂੜ) ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਔਰ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਮਾਵਣੇ ਮੈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਜਿਣੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਜਿਣੈ) ਜੀਤਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਮਨਮੁਖਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸੁਣਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਇਕ ਸਾਖੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਣੋ॥

ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਤਿਨਿ ਜਨਿ ਲੈ ਹਿਰਦੈ ਰਾਖੀ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸੌ ਸਿਖਿਆ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸਰੇਸਟ ਊਤਮ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਹਜੇ ਚਾਖੀ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ (ਬਚਨੀ) ਵਾਕੋਂ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਚਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਣੀ ਹੈ॥

ਤਹ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਜਿਉ ਸੂਰਜ ਰੈਣਿ ਕਿਰਾਖੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕਾ ਰਸ ਲੀਆ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਕਿਰਾਖੀ) ਖਿੰਚੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ । ਗ੍ਯਾਨ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਦਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋ ਦੇਖਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀ ॥੧੨॥

ਜੋ (ਅਦਿਸਟੁ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ (ਅਗੋਚਰੁ) ਸੋ ਬਾਣੀ ਕਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ (ਅਲਖੁ) ਲਖਣਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਖਾ ਜਾਤਾ ਸੋ ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਵਾ ਸਰਤੀ ਸਿਮਰਤੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮः ੩ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਸੋ ਸਿਰੁ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਦੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸੀਸ ਕੋ ਲੇਖੇ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਕੈ ਰਹਨਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਤਿਨਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈ ਕਹਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਕੇ ਵਸ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨੁ ਵੇਕਾਰੀ ਵੇੜਿਆ ਵੇਕਾਰਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਮਨ ਵੇਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਵੇੜਿਆ) ਵਲਿਆ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵੇਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਗਿਆਨੀ ਪੂਜਦੇ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਔਰ ਦੇਵਨ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਹਗਾਹ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਸਜਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਦੇਉ ਪੂਜੀਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

(ਆਤਮ) ਆਪਣਾ ਆਪ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਸਮਾਦਿ ਪੁਸਪੋਂ ਸੇ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਸਹਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਆਤਮ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਫਲੀਭੂਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਭਾਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਜਪ ਤਪੁ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੀਤਨੇ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਜਾਨ ਸਮਾਧੀ ਸਬਰ ਇਸੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣਾ (ਕਰਮੀ) ਉੱਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਵਣੀ ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਪੂਰਬਕ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਲਹਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਲਹ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖ ਭੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਔਰ ਦੁਖ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖੋ ਨੈ ਮੁਖ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਮੁਖਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਭਾਗੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਸਾਚੈ ਹਰਿ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਤੀ ॥੧੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਹੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਕੀਤੋ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਦੁਆਰਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਨ ਆਇਓ ਮਿਰਤਕੁ ਹੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਔ ਰਦੈ ਮੈ ਗਜ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਵਹੁ ਿਮਰਤਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੂਨੀਯੋਂ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਪਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਖੁਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪਰੁਸ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਕਰਮਿ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਿਉ ਤਿਨ ਸਚੀ ਸਦਾ ਲਿਵ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਮੇਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਛੁੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਸਹਿਜ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਕੋਈ ਪਰਪੰਚੀ ਪੁਰਸ ਆਪ ਕੋ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਸੰਗ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਚਲਿਆ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੋ ਭਗਉਤੀ ਜੁੋ ਭਗਵੰਤੈ ਜਾਣੈ ॥

(ਭਗਉਤੀ) ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਵਾ ਭਗਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪਣੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਣੇ॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੈ ॥

ਔਰ ਮਨ ਜੋ ਵਿਖਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖੇ ਔਰ ਏਕਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਲਿਆਵੈ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੌੜਨੇ ਸੇ ਰਖੇ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ (ਆਣੈ) ਲਿਆਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅੰਤਰਮੁਖਤਾ ਮੈ ਲਿਆਵੈ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਔਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਉਤਮੁ ਹੋਇ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਭਗਉਤੀ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਚਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਸਮਾਵੈ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਮੈ ਕਪਟ ਰਖੇ ਔਰ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਵੇ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਦੇ ਨ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਲਾਏ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮਲੁ) ਪਾਪ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ਮਨ ਕੀ ਜੂਠਿ ਨ ਜਾਏ ॥

(ਬਾਹਰਿ) ਊਪਰ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਮੈਲ ਤੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਕੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਲ ਕ੍ਰਿਤ ਕੀ ਸੁਧੀ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਬਾਦੁ ਰਚਾਏ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖੀਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਰਚਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿ ਰਚਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੋਖੁ ਨ ਪਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਬਿਨ ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਸੇ ਕੜਿ ਨ ਸਵਾਹੀ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਵਾਹੀ) ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ (ਕੜਿ ਨ) ਵਸਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਵੇਰੇ ਉਠਕੇ ਝੂਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਵੇਰ ਉਪਲਖਤ ਸੂਬ ਕਾਲ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਝੂਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਹੀ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਤੇ ਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਜਮ ਡਰੁ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ੮੯

ਜਿਨ ਕਉ ਹੋਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹਰਿ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈਰੀ ਪਾਹੀ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਹੋਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ।

ਤਿਨ ਐਥੈ ਓਥੈ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਜਾਹੀ ॥੧੪॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ (ਪੈਧੇ) ਵਡਿਆਈ ਕੇ ਸਹਤਿ ਹੁਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਜੋ ਸਿਰੁ ਸਾਂਈ ਨਾ ਨਿਵੈ ਸੋ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਡਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸੀਸ (ਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨ ਨਿਵੈ ਉਸ ਸੀਸ ਕੋ ਡਾਰ ਦੇਈਏ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪਿੰਜਰ ਮਹਿ ਬਿਰਹਾ ਨਹੀ ਸੋ ਪਿੰਜਰੁ ਲੈ ਜਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ (ਪਿੰਜਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਬਿਰਹਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਲੈਕਰ ਜਲਾਇ ਦਈਏ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੁੰਢਹੁ ਭੁਲੀ ਨਾਨਕਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਮੁਈਆਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮੁੰਢਹੁ) ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਕਰ ਮਰੀ ਹੈ।

ਕਸਤੂਰੀ ਕੈ ਭੋਲੜੈ ਗੰਦੇ ਡੁੰਮਿ ਪਈਆਸੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮਿਰਗ ਕਸਤੂਰੀ ਕੇ ਭੁਲਾਵੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਗੰਦੇ ਡੁੰਮ ਮੈ ਪੜ ਜਾਵੇ ਤੈਸੇ ਕਸਤੂਰੀ ਰੂਪ ਸੁਖ ਕੇ ਭੁਲਾਵੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲੇ ਖਾਤ ਮੇਂ ਪੜ ਗਿਆ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਆਤਮ ਹੀ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨ ਹੂਆ ਉਲਟਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਸਭਨਾ ਉਪਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨ ਕੇ ਊਪਰ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰੀਏ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰਿ ਲਏ ਛਡਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਜੋ ਅੰਤ ਕੇ (ਅਉਸਰਿ) ਸਮੇਂ ਮੈ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੁ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਭੁਖ ਗਵਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਸਭ ਭੂਖ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ।

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਵਡਭਾਗੀ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਨਾਮੁ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਨੇ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਉਨਕੀ ਸਭਨੇ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ਸਭਨਾ ਤੇ ਵਡਾ ਸਭਿ ਨਾਵੈ ਅਗੈ ਆਣਿ ਨਿਵਾਏ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਾਧਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸ਼ੁ ਨਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਾਪਕ ਕੇ ਅਗੇ ਨਿਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਵੇਸ ਕਰੇ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਲਖਣੀ ਮਨਿ ਖੋਟੈ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥

ਬਨਾਵਟ ਕੇ (ਵੇਸ) ਭੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਵ (ਕਰੂਪਿ) ਕੁਟਲ ਔਰ (ਕੁਲਖਣੀ) ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜਿਆਰਿ) ਝੂਠੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਨਾ ਚਲੈ ਹੁਕਮੁ ਕਰੇ ਗਾਵਾਰਿ ॥

ਪਤੀ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੈ ਤੌਂ ਚਲਤੀ ਨਹੀਂ (ਗਾਵਾਰਿ) ਮੂਰਖ ਹੁਕਮ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਸਭਿ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਚਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸਭ ਕੋਈ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਲੇਤੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਲਿਖਿਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੀਐ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜੋ ਆਦ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕਰਮ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਪੂਰਬਲੇ ਪਾਪ ਮਿਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਉਪੇ ਕੰਤ ਕਉ ਸਬਦੇ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਕੰਤ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਸਉਪੇ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਪਿਆਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ।

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ।

ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੁਆਲਿਓ ਸੁਲਖਣੀ ਜਿ ਰਾਵੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੁਆਲਿਓਂ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਸਾਲਾਹਣੇ ਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਨੇਕ ਬਖਤ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਰਚਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਵੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮੇਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾ ਨ ਦਿਸੈ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨ ਉਰਵਾਰ ਅਰ ਨਾ ਪਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ।

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦੇ ਡੁਬੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥

ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਪਜਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਕਰ ਬਹੁਤ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪਣਾ ਭਉਜਲੁ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪਣਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਪੂਰਿ ਦੂਜਾ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹਰਿ ਆਪਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ਕੂੜਿਆਰ ਸਭ ਮਾਰਿ ਕਢੋਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਢ ਦੀਏ ਹੈਂ।

ਸਚਿਆਰਾ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਧਰਮ ਨਿਆਉ ਕੀਓਇ ॥

ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਐਸਾ ਧਰਮ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਹਰਿ ਕੀ ਕਰਹੁ ਉਸਤਤਿ ਜਿਨਿ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥ ਰਾਖਿ ਲੀਓਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ ਜਿਸਨੇ ਗ੍ਰੀਬੋਂ ਕੋ ਔਰ ਅਨਾਥੋਂ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ।

ਜੈਕਾਰੁ ਕੀਓ ਧਰਮੀਆ ਕਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਡੰਡੁ ਦੀਓਇ ॥੧੯॥

ਔਰ ਧਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਡੰਡੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੀ ਕਾਮਣੀ ਕੁਲਖਣੀ ਕੁਨਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਕੁਨਾਰਿ) ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ (ਕਾਮਣੀ) ਕਾਮਨਾ ਸਹਿਤ (ਕੁਲਖਣੀ) ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਛੋਡਿਆ ਘਰਿ ਆਪਣਾ ਪਰ ਪੁਰਖੈ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਜੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਸਾਖੀ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਅਰਥ (ਪਰ ਪੁਰਖੈ) ਇਤ੍ਰ ਦੇਵਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਦੇ ਨ ਚੁਕਈ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੂਕਾਰ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਹੂਈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਸੋਹਣੀ ਪਰਹਰਿ ਛੋਡੀ ਭਤਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕਰੂਪ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪਤੀ ਨੇ ਤਜਾਗ ਛੋਡੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੦

ਮਃ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਰਤੀ) ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਰਾਵੇ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ।

ਅਤਿ ਸੁਆਲਿਉ ਸੁੰਦਰੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤੀ ਸਲਾਹੁਨੇ ਜੋਗ ਸੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਪੰਨਜ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਮੇਲੀ ਮੇਲਣਹਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਲਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਮੇਲੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਸਭ ਕਰਹਿ ਉਸਤਤਿ ਜਿਨਿ ਫਾਥੇ ਕਾਢਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਫਸੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਢਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਲਜਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਤੁਧਨੋ ਕਰਹਿ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰੁ ਜਿਨਿ ਪਾਪੈ ਤੇ ਰਾਖਿਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਤੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਨਿਮਾਣਿਆ ਤੂੰ ਮਾਣੁ ਹਰਿ ਡਾਢੀ ਹੂੰ ਤੂੰ ਡਾਢਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਕੋ ਮਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਬਲੀਆਂ ਸੇ ਬਲੀ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਏ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਸਾਧਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸਾਧ ਲੀਆ ਹੈ।

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥਿਆ ॥੧੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹੰਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਸਾਧ ਕੇ ਗਰੀਬ ਅਨਾਥ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਚਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਾਣਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਉਤਮ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਤਿਸੁ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਕਰਮਿ) ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਾਰਣੁ) ਮਾਯਾ ਮਹਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਰਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨੀ ਆਰਾਧਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਅਨ) ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਰੀ ਮੈ (ਤਾਰ) ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਬੰਦੀ ਖਸਮ ਕੀ ਤਿਨ ਅਗੈ ਕਮਾਵੈ ਕਾਰ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ।

ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਕਰਿ ਛੋਡਿਆ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ? ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇ ਕਰ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਭਇਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨ ਮਾਰੇ ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਨਹੀਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਜਮ (ਜੰਦਾਰੁ) ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਜਿੰਦ ਕਾ ਅਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨੀ ਤਰਿਆ ਭਉਜਲੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ (ਭਉਜਲੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ।

ਸਭਿ ਅਉਗਣ ਗੁਣੀ ਮਿਟਾਇਆ ਗੁਰੁ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਗੁਰ ਬਖਸਣ ਹਾਰ ਗੁਣੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਪੂਰਣ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਾ ਪਰਤੀਤਿ ਹਰਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਕੀ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਹਰੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਜੇਵਡੁ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਜਾਣੁ ਹਰਿ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰਦਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਜਾਣਕੇ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ।

ਕਾੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਕਿਉ ਕੀਜੈ ਜਾ ਨਾਹੀ ਅਧਰਮਿ ਮਾਰਦਾ ॥

ਜਬ ਅਧਰਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਬ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ।

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ਪਾਪੀ ਨਰੁ ਹਾਰਦਾ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਹੀ ਨਿਆਉ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਹਾਰਤਾ ਹੈ।

ਸਾਲਾਹਿਹੁ ਭਗਤਹੁ ਕਰ ਜੋੜਿ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨ ਤਾਰਦਾ ॥੧੮॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਅੰਤਰਿ ਰਖਾ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹਾਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾਂ।

ਸਾਲਾਹੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਔਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰੋ ਔਰ (ਸਾਲਾਹੀ) ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰੋ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸਾਈ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਵੇ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਭਏ ਧਿਆਇਆ ਨਾਮੁ ਹਰੇ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਦੇਵਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ।

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਰੇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਅਨੁ ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਹਿਜ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਾਲੀਅਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਇਕੇ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਾਲੀ ਹੈ॥

ਆਪਣੀ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪਰਤੀਤਿ ਆਪੇ ਸੇਵ ਘਾਲੀਅਨੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਗਯਾਸੂ ਹੋਕੇ ਸੇਵਾ (ਘਾਲੀਅਨੁ) ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ॥ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੧

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਨੋ ਦੇਇ ਅਨੰਦੁ ਥਿਰੁ ਘਰੀ ਬਹਾਲਿਅਨੁ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਅਪਣੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ (ਘਰੀ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਬਠਲਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਯਾ ਹੈ॥

ਪਾਪੀਆ ਨੋ ਨ ਦੇਈ ਥਿਰੁ ਰਹਣਿ ਚੁਣਿ ਨਰਕ ਘੋਰਿ ਚਾਲਿਅਨੁ ॥

ਔਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਥਿਰ ਰਹਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਚੁਣ ਕਰਕੇ ਘੋਰ ਨਰਕ ਕੋ ਚਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਨੋ ਦੇਇ ਪਿਆਰੁ ਕਰਿ ਅੰਗੁ ਨਿਸਤਾਰਿਅਨੁ ॥੧੯॥

ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਪਿਆਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਅੰਗੁ) ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮਰਦਾਨੇ ਬਾਲੇ ਸਹਤ ਹਰੀਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਗਏ ਵਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਸੂਰਜ ਕੋ ਜਲ ਦੇਤੇ ਥੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਛਮ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਜਲ ਸੀਚਨੇ ਲਗੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਪ ਇਸ ਤ੍ਰਫ ਜਲ ਕਿਯੋਂ ਸੀਚਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਇਸ ਤ੍ਰਫ ਖੇਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਇਤਨੇ ਕੋਸ ਪਰ ਪਾਣੀ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਤਰ ਲਾਖ ਜੋਜਨ ਪਰ ਹੈਂ ਜੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਲ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਖੇਤ ਕੋ ਭੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸਿਖ ਬਨੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਨਿਊਤਾ ਕੀਆ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਛਕਨੇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਕਾਰ ਖਿਚ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਰਨੁ ਰਖਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਉਠ ਖੜੇ ਹੁਏ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਚੌਂਕਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਗਯਾ ਤਿਸ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕੁਬੁਧਿ ਡੂਮਣੀ ਕੁਦਇਆ ਕਸਾਇਣਿ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਘਟ ਚੂਹੜੀ ਮੁਠੀ ਕ੍ਰੋਧਿ ਚੰਡਾਲਿ ॥

ਖੋਟੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਮੀਰਾਸਣ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਦਯਾ ਭਾਵ ਕਰੂਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਸਾਇਣ ਹੈ (ਪਰ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਵਾਪਰ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਨਿੰਦਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚੂਹੜੀ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਚੰਡਾਲੀ ਹੈ ਵਾ ਕ੍ਰੋਧ ਸਬੰਧ ਸੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਿੰਸਾ ਚੰਡਾਲੀ ਹੈ॥

ਕਾਰੀ ਕਢੀ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾਂ ਚਾਰੇ ਬੈਠੀਆ ਨਾਲਿ ॥

ਲਕੀਰੋਂ ਕੇ ਨਿਕਾਲਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹੁ ਪੂਰਬੁਕਤ ਚਾਰੇ ਠਗਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹਮਾਰੀ ਕਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤੋ ਆਪਨੇ ਨਿਖੇਧ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਆਪ ਕਹੀਏ ਜਿਸ ਕਰੁ ਜੀਵ ਕੀ ਉਤਮਤਾ ਬਨੀ ਰਹੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਕਾਰਾਂ ਨਾਵਣੁ ਨਾਉ ਜਪੇਹੀ ॥

ਸਚ ਬੋਲਨ ਰੂਪ ਸੰਜਮ ਹੈ ਅਰ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਕਾਰਾਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮਕਾ ਜਪਣ ਏਹੀ ਅਸਨਾਨ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਊਤਮ ਸੇਈ ਜਿ ਪਾਪਾਂ ਪੰਦਿ ਨ ਦੇਹੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਸੋਈ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਾਪੋਂ ਕੀ (ਪੰਦਿ) ਸਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੰਦ ਫਾਰਸੀ ਪਦ ਹੈ। ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਣੇ ਵਹੁ ਪੰਡਤ ਸਿਖ ਹੂਆ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹ ਤੋ ਬਗਲਾ ਥਾ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੰਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕਿਆ ਹੰਸੁ ਕਿਆ ਬਗੁਲਾ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੰਸ ਕਿਆ ਔਰ ਬਗਲਾ ਕਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਿਆ ਔਰ ਸੂਦ੍ਰ ਕਿਆ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਜੇ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਕਾਗ ਸੇ ਹੰਸ ਕਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਚੰਡਾਲ ਕੋ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਰ ਦੇਵੇ ਵਾ ਬਗਲੇ ਕੋ ਹੰਸ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਜੇ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੈ ਕਾਗ ਸੇ ਹੰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਭੀ ਉਪਰ ਉਤਮ ਕਿਰਿਆ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਾਹੇ ਤੋ ਕਾਗ ਸਮ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰ ਲੇਵੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੀਤਾ ਲੋੜੀਐ ਕੰਮੁ ਸੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਆਖੀਐ ॥

ਜੋ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਹਰੀ ਪਾਸ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ।

ਕਾਰਜੁ ਦੇਇ ਸਵਾਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਸਾਖੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਵਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਾਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਹੈ।

ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖੀਐ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਾਖੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ।

ਭੈ ਭੰਜਨ ਮਿਹਰਵਾਨ ਦਾਸ ਕੀ ਰਾਖੀਐ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦਿਆਲੁ ਮੈ ਦਾਸ ਕੀ ਪਤ ਰਾਖ।

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਲਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਖੀਐ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਲਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖੀਐ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣ ਲਈਏ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਿਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦਾਤ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿਨਿ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ।

ਓਨਾ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦ ਉਜਲੇ ਓਨਾ ਨੋ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਕਰੇ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥੧॥

ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦੀਵਕਾਲ ਉਜਲ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ ਕੋ ਸਭ ਜਗਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਉਲਟੀ ਭਈ ਨਵ ਨਿਧਿ ਖਰਚਿਉ ਖਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਉਲਟਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਨਵਨਿਧੋਂ ਕੋ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਨਵਨਿਧਾਂ ਕੋ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰਾਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਅਠਾਰਹ ਸਿਧੀ ਪਿਛੈ ਲਗੀਆ ਫਿਰਨਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸੈ ਨਿਜ ਥਾਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅਠਰਹ ਸਿਧੀਆਂ ਪਿਛੇ ਲਗੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਜ ਥਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਸਥਾਨ ਅਪਨੇ ਹੀ ਹੈਂ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਆਪਣਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਿਸ ਮੈ ਵਸੇ ਹੈ ਵਾ (ਨਿਜ ਥਾਇ) ਆਪਣਾ ਜੋ ਰਿਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਜੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਵਸੇ ਹੈ।

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਸਦ ਵਜਦੇ ਉਨਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਧੁਨੀ) ਸਬਦ (ਸਦ) ਨਿਤ ਹੀ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਸੇ (ਵਜਦੇ) ਪ੍ਰਗਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਤਿਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸੈ ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਪਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਵਸਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਢਾਢੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮ ਕਾ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ ਆਇਆ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮ ਕਾ ਜਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਢਾਢੀ (ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ) ਸੰਤ ਸੰਗ ਮੈ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਹਰਿ ਅੰਦਰਿ ਸੁਣੀ ਪੂਕਾਰ ਢਾਢੀ ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਅੰਦਰਿ) ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਪੁਕਾਰ ਸੁਨੀ ਵਾ ਅੰਦਰ ਕੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਅੰਦਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਢਾਢੀ ਕੋ ਅਤੀ ਆਦਰ ਦੀਆ।

ਹਰਿ ਪੁਛਿਆ ਢਾਢੀ ਸਦਿ ਕੈ ਕਿਤੁ ਅਰਥਿ ਤੂੰ ਆਇਆ ॥

ਮੈ ਢਾਢੀ ਨੂੰ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਏ ਕਰ ਪੁਛਨਾ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਸਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਛ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਅਰਥ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹੁ ਜੋ

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈ ਤੂੰ ਕੌਨ ਸਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ॥

ਨਿਤ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਰਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਕਰੋਂ।

ਹਰਿ ਦਾਤੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ਨਾਨਕੁ ਪੈਨਾਇਆ ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਹਰੀ ਦਾਤੇ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਖੁਸੀ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ (ਸੁਧੁ) ਜਹਾਂ ਇਹ ਪਦ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕੇ ਵਾਰ ਕੋ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬ ਜੋੜ ਕਰ ਲਿਖੋ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਲਿਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਰਖੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਪਰ ਲਿਖ ਦੀਆ ਕੇ ਸੁਧ॥ ਜਹਾਂ ਹੋ ਕੇ (ਸੁਧ ਕੀਚੈ) ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪ ਵਾਰਕੇ ਸਲੋਕ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਲਿਖੀ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਧ ਕੀਚੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਯਹਿ ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

(ਏਕ ਸੁਆਨ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ) ਏਕ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਆਨ ਕਰਕੇ ਯਹ ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਵਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਨ ਦੋ ਸ੍ਵਾਨੀ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬਦ ਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ॥ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈ ਕਾਂਸੀ ਜੀ ਮੇ ਦੁਹਾਸਮੇ ਬੈਠੀ ਏਕ ਮਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਲਡਾਵਤੀ ਥੀ ਅਰ ਚਰਖਾ ਕਾਤਤੀ ਹੁਈ ਪੂਣ ਸਲਾਈ ਸਿਟ ਦੇਵੇ ਅਰੁ ਵਹੁ ਬਾਲਕਾ ਆਕਰ ਤੰਦ ਕਦੀ ਤਕਲੇ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਏਕ ਵਾਰ ਬਾਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪੂਣ ਸਲਾਈ ਨੀਚੇ ਗਿਰ ਗਈ ਉਸਕੋ ਪਕੜਨੇ ਲਗਾ ਲੜਕਾ ਗਿਰ ਕਰ ਮਰ ਗਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਅਸਚਰਜਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਾਥ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਾ ॥

ਏਕੁ ਸੁਆਨੁ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ

ਜਨਨੀ ਜਾਨਤ ਸੁਤੁ ਬਡਾ ਹੋਤੁ ਹੈ ਇਤਨਾ ਕੁ ਨ ਜਾਨੈ ਜਿ ਦਿਨ ਦਿਨ ਅਵਧ ਘਟਤੁ ਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਤਾ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਵੱਡਾ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਇਤਨਾਕੁ ਭੇਦ ਵਾ ਏਹੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਕੇ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਵਸਥਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮੋਰ ਮੋਰ ਕਰਿ ਅਧਿਕ ਲਾਡੁ ਧਰਿ ਪੇਖਤ ਹੀ ਜਮਰਾਉ ਹਸੈ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮੋਰੁ ਤਿਤਰੁ ਹੰਸੁ ਐਸੇ ਕਹ ਕਹ ਵਾ ਮੋੜ ਮੋੜ ਭਾਵ ਵਾਰੰਵਾਰ ਅਧਿਕ ਹੀ ਲਾਡ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਗ੍ਯਾਨ ਸਹਿਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜਮਰਾਜ ਹਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਮਰਾਜ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸਦੇ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਨ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੨

ਐਸਾ ਤੈਂ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਲਾਇਆ ॥

ਕੈਸੇ ਬੂਝੈ ਜਬ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੈਨੇ (ਜਗੁ) ਜੀਉ ਐਸਾ ਭਰਮ ਵਿਖੇ ਲਾਯਾ ਹੈ ਜਬ ਏਹੁ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੇ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਛੋਡਿ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਇਤੁ ਸੰਗਤਿ ਨਿਹਚਉ ਮਰਣਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਹਿ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ (ਇਤੁ ਸੰਗਤਿ) ਇਹ ਜੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੀ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਮਈਆ ਜਪਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਨਤ ਜੀਵਣ ਬਾਣੀ ਇਨ ਬਿਧਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰਣਾ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ (ਰਮਈਆ) ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੋ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ (ਅਨ) ਔਰ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ (ਤਜੀਵਣ) ਤਯਾਗਣੇ ਯੋਗ੍ਯ ਹੈ ਵਾ (ਅਨਤ) ਬੇਅੰਤ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਯਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਰਹਤ ਕਰਣੇ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਵਾ ਰਮਈਆ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਔਰ ਜੀਵਣ ਰੂਪ ਹੈ (ਬਾਣੀ) ਬੇਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਇਨਬਿਧਿ) ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵ ਰਮਈਏ ਕੇ ਜਾਪ ਆਦਿ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥

ਭਰਮੁ ਭੁਲਾਵਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਉਪਜੈ ਸਹਜੁ ਗਿਆਨ ਮਤਿ ਜਾਗੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤੌਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭ੍ਰਮ ਜੋ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਭ੍ਰਮ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਤਿ ਵਿਖੇ (ਸਹਜਿ) ਗ੍ਯਾਨੁ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤੀ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸਹਜਿ ਗ੍ਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਜਾਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸਵਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਤਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥੩॥

ਇਤੁ ਸੰਗਤਿ ਨਾਹੀ ਮਰਣਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ ਲਗੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿ ਤਾ ਖਸਮੈ ਮਿਲਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਤਬ ਪਤੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਕਾ ॥

ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਮਨਿ ਆਗਲੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਰਾ ਮਰਣੁ ਭਉ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੇ (ਆਗਲੜਾ) ਅਨਾਦਿ ਕਾਲ ਕਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਵਾ ਅਗਨੀ ਵਤ ਲੜ ਗਯਾ ਹੈ ਵਾ ਆਗ ਕਾ ਲੜਾ ਗਡਾ ਭਾਵ ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬੰਧ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਤਥਾ ਮਰਣਾਦਿਕ ਜੋ ਖਟ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਭੈ ਵਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਕੁਟੰਬੁ ਦੇਖਿ ਬਿਗਸਹਿ ਕਮਲਾ ਜਿਉ ਪਰ ਘਰਿ ਜੋਹਹਿ ਕਪਟ ਨਰਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਖਿੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਕਮਲਾ) ਬਾਉਰੇ ਵਤ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਵਿਚਾਰ ਬਿਨਾ ਬਾਵਲਾ ਹਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਕਮਲਾ) ਲਛਮੀ ਬਿਸਨੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਕੁਟਲ ਪੁਰਸ ਪਰਾਏ ਘਰ ਕੋ (ਜੋਹਹਿ) ਤਕਤਾ ਵਾ ਭਾਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੂੜਾ ਆਇਓਹਿ ਜਮਹਿ ਤਣਾ ॥
ਤਿਨ ਆਗਲੜੈ ਮੈ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਾਜਣੁ ਆਇ ਕਹੈ ॥
ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਬੀਠੁਲਾ ਲੈ ਬਾਹੜੀ ਵਲਾਇ ॥
ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਰਮਈਆ ਮੈ ਲੇਹਿ ਛਡਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਦੂੜਾ) ਦੌੜ ਕਰਕੇ ਜਮ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੀ (ਤਣਾ) ਬਲ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ (ਦੂੜਾ) ਧਾੜਾ ਜਮਕਾ ਅਤੀ ਬਲ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਕਾ (ਤਣਾ) ਪੁਤ੍ਰ ਬੁਢਾਪਾ ਸੋ (ਦੂੜਾ) ਸੰਦੇਸਾ ਲੇ ਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵੇਤਕੇਸ ਪ੍ਰਥਮ ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋ ਜਮ ਰਾਜਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਲੇ ਕਰ ਬੁਢਾਪਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਜਮਕੇ ਧਾੜੇ (ਆਗਲੜੈ) ਅਗਰ ਭਾਗ ਮੈਂ ਠਹਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੋਈ ਸਜਨੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਬੀਠਲ (ਬੀ) ਸਰਬ ਕੀ ਉਤਪਤੀ (ਠੁ) ਸਰਬ ਕੀ ਇਸਥਿਤ (ਲੈ) ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ (ਲੈ ਬਾਹੜੀ ਵਲਾਇ) ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇ ਵਾ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਮੇ ਲੇ ਲੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਮੱਯਾ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਛਡਾਇ ਲੇ॥

ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਰਾਜ ਬਿਸਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਪੈ ਅਮਰੁ ਭਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਾਜਾਦਿ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ (ਪੈ) ਪੁਨਾ ਵਾ (ਪੈ) ਪੜ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਅਮਰ ਮਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਰਨੇ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਚੇਤਸਿ ਨਾਹੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਆਲਸੀਆ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ (ਮੂਠਾ) ਠਗਾ ਹੂਆ ਜੀਵ (ਚੇਤਸਿ ਨਾਹੀ) ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਆਲਸੀਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਆਲਸਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਗਵਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਖਮ ਘੋਰ ਪੰਥਿ ਚਾਲਣਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਵਿ ਸਸਿ ਤਹ ਨ ਪ੍ਰਵੇਸੰ ॥

ਇਸ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਨੈ ਮਹਾ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਔਰ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ (ਪੰਥਿ) ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਔਰ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਭੀ ਪ੍ਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਤਬ ਬਿਸਰਿ ਗਇਆ ਜਾਂ ਤਜੀਅਲੇ ਸੰਸਾਰੰ ॥੩॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਤਜੀਅਲੇ) ਤਯਾਗਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਵਿਆਕਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਦਾ ਮੋਹ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਈਹਾਂ ਹੀ ਛੋੜ ਗਿਆ ॥੩॥

ਆਜੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਹੈ ਪੇਖੀਅਲੇ ਧਰਮਰਾਓ ॥

ਉਸ ਵਕਤ ਜੀਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਆਜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਹ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਰਾਇ ਕੋ ਮੈਂ (ਪੇਖੀਅਲੇ) ਦੇਖੋਂਗਾ॥

ਤਹ ਕਰ ਦਲ ਕਰਨਿ ਮਹਾਬਲੀ ਤਿਨ ਆਗਲੜੈ ਮੈ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥

ਔਰ ਤਹਾਂ (ਕਰ) ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਦਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕਾ ਵਾ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕੇ (ਦਲ) ਟੁਕੜੇ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਦਲੋਂ) ਯੁਕਤ ਜੋ ਕਰਣਾਦਿ ਮਹਾਬਲੀਓਂ ਕਾ ਦਲਨਾ ਕੀਆ ਜਮੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਮਰਾਜੇ ਕੇ ਆਗੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਬ ਰਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੇ ਕੋ ਮੂੰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਤਾ ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਰਤੜਾ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਕੋਊ ਮੁਝ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਯਹੀ ਕਰੇ ਕਿ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣਾਦਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਨਾਰਾਇਣ (ਰਤੜਾ) ਰਵ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਐ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਰਾਮਈਆ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਐ ਜੀ) ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀ ਜੈਸੀ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰਥ ਸੰਗਤੀ ਸੇ ਮਧਮੇਂ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਪੰਡਤਿ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪੂਛਾ ਔਰ ਯੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਦਰਾ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਈਏ ਤਬ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਧਿਕ ਲਗੇਗੀ ਔਰ ਜੋਗ ਰਾਜ ਪਦਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਗੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਅੰਗ ਹੈ ॥੫॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀਰਾਗੁ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਾ ॥

ਅਚਰਜ ਏਕੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪੰਡੀਆ ਅਬ ਕਿਛੁ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤਿ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਨੋ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰੇ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜਿਨਿ ਮੋਹੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮੇਖੁਲੀ ਲਾਈ ॥੧॥

ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਤਥਾ ਗੰਧ੍ਰਬੋਂ ਕੇ (ਗਣ) ਸਮੂੰਹ ਮੋਹਤ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰੀਈਲੋਕੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕੀ (ਮੇਖੁਲੀ) ਤੜਾਗੀ ਮੈਂ ਵਾ (ਮੇਖੁਲੀ) ਜੈਸੇ ਬਨਜਾਰੇ ਦੋ ਖੂੰਨੀਆਂ ਅੰਤਰੇ ਸੇ ਗਾਡ ਕਰਕੇ ਏਕ ਲਾਸ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਲਾਸ ਮੈਂ ਬੈਲੋਂ ਕੋ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਬਨਜਾਰੇ ਨੇ ਰਾਗੁ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਖੂਨੀ ਗਾਡ ਕਰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਲਾਸ ਪਾਇ ਕਰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਰਸਿਓਂ ਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਬੈਲ ਬਾਂਧ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੋਹ ਕੀ ਗੋਦੜੀ ਡਾਰ ਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸ੍ਵਾਧਾਨੀ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਅਬ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਅਨਹਦ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਾਜੈ ॥
ਜਾ ਕੀ ਦਿਸਟਿ ਨਾਦ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜਾ ਰਾਮਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੈ ਸੋ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਕਿੰਗਰੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਨਾਦ) ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਭਾਠੀ ਗਗਨੁ ਸਿੰਙਿਆ ਅਰੁ ਚੁੰਙਿਆ ਕਨਕ ਕਲਸ ਇਕੁ ਪਾਇਆ ॥

ਦਸਮਾ ਦੁਆਰ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਭਾਠੀ ਹੈ ਸਿੰਙਿਆ ਔਰੁ ਚੁੰਙਿਆ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਹਨੀ ਔਰੁ ਬਾਈ ਦੋਨੋਂ ਨਾੜੀਨਾਲੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈਂ (ਕਨਕ ਕਲਸ) ਸੁਧੁ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤਿਸ ਮਦਰਾਕੇ ਚੁਆਨੇ ਕੋ ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਧਾਰ ਚੁਐ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਰਸ ਮਹਿ ਰਸਨ ਚੁਆਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਟ ਮੈ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਸੇ ਪ੍ਰਤਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ (ਚੁਐ) ਸ੍ਰਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਨੇ ਜੋਗ ਸਿਧੀ ਸੇਂ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਸੇਂ ਚੁਆਇਆ ਹੈ॥

ਏਕ ਜੁ ਬਾਤ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ ਪਵਨ ਪਿਆਲਾ ਸਾਜਿਆ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਏਕ ਜੋ ਬਾਰਤਾ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ ਸੋ ਏਹੁ ਹੈ ਕੇ ਪਵਨ ਕਾ ਪਿਆਲਾ (ਸਾਜਿਆ) ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਣੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾਨਿਰੋਧੁਕਰਿ ਕੁੰਭਕ ਰੂਪੁ ਪਯਾਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਮਹਿ ਏਕੋ ਜੋਗੀ ਕਹਹੁ ਕਵਨੁ ਹੈ ਰਾਜਾ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਈਲੋਕੀ ਮੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਏਕ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈ ਕਹੋ ਉਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੌਨ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਪੁਰਖੋਤਮ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੋਗ ਸੇ ਪੁਰਖੋਤਮ ਕਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਉਰ ਦੁਨੀ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੀ ਮਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਨ ਮਾਤਾ ॥੪॥੩॥

ਔਰੁ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਪ੍ਰਜਾ ਹੈ ਸਭ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ (ਆਇਨ) ਘਰ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਅਬ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਬਿਤਾਂਤਮਤ ਸੇ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਜੋਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਮੈਂ ਅਨਹਦ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਕਿੰਗਰੀ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਸਰਬ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੀ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਧਕਾਰੀ ਕੀ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਕੇ ਅਖੰਡ ਅਰਥ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਲਾਗੈ) ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੈਂ ਕਿੰਗਰੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਦਰਾ ਹਮਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਨੋ॥੪॥੫॥ ਗਗਨ ਚਿਦ ਅਕਾਸ ਰੂਪੀ ਭਾਠੀ ਹੈ (ਸਿੰਙਿਆ) ਆਸੁਰੀ ਸੁਭਾਵ ਤੇ ਸੰਕੋਚਨ ਕਰਨਾ ਔਰੁ (ਚੁਙਿਆ) ਜੋ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚੁੰਘ ਲੈਣਾ ਵਾ ਚੁਰਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਦੋ ਨਾਲਾਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਕਨਕ ਕਲਸ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥੬॥ ਤਿਸ ਬਿਬੇਕ ਕੇ ਅਧਾਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ (ਧਾਰਚੁਐ) ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਨਿਰਮਲ) ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਬਿਖੇਪ ਬਿਕਲਪ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਰੂਪੀ (ਮੈਲ) ਸੈਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ (ਰਸਮਹਿ ਰਸਨ) ਸਬਦ ਸਪਰਸਾਦਿ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਜਿਸ ਰਸ ਕੀ ਲੇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਰਸ (ਚੁਆਇਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ॥੬॥੭॥ ਗਯਾਨੀ ਕੀ ਏਕ ਬਾਤ ਅਨੂਪ ਬਨੀ ਹੈ (ਪਵਨ) ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਿਸਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਜੋ ਅਦ੍ਵੈਤ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਪਿਆਲਾ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਕਾਗ੍ਰ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਅਨੰਦ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥੮॥ ਤੀਨ

ਭਵਨੋਂ ਮੈ ਏਕ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਆਤਮ ਆਨੰਦੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਜਾਨੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਹੁ ਕੌਣ ਰਜਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੀਵ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੯॥ ਐਸੇ ਪੂਰਬਉਕਤ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਕਾ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਗਜਾਨੀ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ॥੯॥੧੦॥

ਅਰੁ ਗਜਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭ੍ਰਮ ਮੈ ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਗਜਾਨੀ ਕਾ ਮਨ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੯੩

ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਬੇਣੀ ਜੀਉ ਕੀ ॥
ਪਹਰਿਆ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ ॥
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਬੇਣੀ ਜੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਰੋਹਤ ਥੇ ਤਿਨਕਾ ਏਕ ਸਿਖ ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਨੇ ਲਗਾ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਛਿਮਾ ਕਰਾਉਨੇ ਆਇਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬੇਣੀ ਜੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਅੰਗ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੀ ਸਰਬ ਅਵਸਥਾ ਕਥਨ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਰੇ ਨਰ ਗਰਭ ਕੁੰਡਲ ਜਬ ਆਛਤ ਉਰਧ ਧਿਆਨ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥

(ਰੇ ਨਰ) ਹੇ ਪੁਰਸ ਜਬ ਤੂੰ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਮੈਂ (ਆਛਤ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਬ (ਉਰਧ) ਸਿਰ ਨੀਚੇ ਔਰ ਚਰਨ ਊਪਰ ਐਸੀ ਦਸਾ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਲਾਗ ਰਹਾ ਥਾ॥

ਮਿਰਤਕ ਪਿੰਡਿ ਪਦ ਮਦ ਨਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਏਕੁ ਅਗਿਆਨ ਸੁ ਨਾਗਾ ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਮਿਰਤਕ) ਮਿਟੀ ਕਾ ਪਿੰਡ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਸ ਪਦਵੀ ਕਾ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਇਕ ਅਗਜਾਨ ਮੈ ਮਗਨ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਨਗਨ ਐਸੀ ਦਸਾ ਥੀ ਵਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਗਾ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੌ ਜਨਮ ਕੀ ਗਜਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਦਿਨ ਸੰਮਲੁ ਕਸਟ ਮਹਾ ਦੁਖ ਅਬ ਚਿਤੁ ਅਧਿਕ ਪਸਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਦਿਨ (ਸੰਮਲੁ) ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਸੋ ਕੌਨ ਸੇ ਦਿਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਗਰਭ ਕੇ ਕਲੇਸ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਕਸਟ ਪਾ ਰਹਾ ਥਾ ਅਬ ਤੈਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਹਾਰੋਂ ਮੈ ਚਿਤ ਕੋ ਅਧਿਕ ਪਸਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਇਕ ਪਹਰ ਹੂਆ॥

ਗਰਭ ਛੋਡਿ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਆਇਆ ਤਉ ਨਰਹਰਿ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ॥੧॥

ਜਬ ਗਰਭ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਮਿਰਤ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਆਉਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇ (ਨਰਹਰਿ) ਨਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਨਰ ਤੈਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵਹਿਗਾ ਮੂੜਿਆ ਤੂੰ ਕਵਨ ਕੁਮਤਿ ਭ੍ਰਮਿ ਲਾਗਾ ॥
ਚੇਤਿ ਰਾਮੁ ਨਾਹੀ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿਗਾ ਜਨੁ ਬਿਚਰੈ ਅਨਰਾਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਕੁਮਤ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਲੋਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤਬ ਜਮਪੁਰ ਕੋ ਨਾਹੀਂ ਜਾਵੈਂਗਾ (ਜਨੁ) ਮਤਿ (ਅਨੁਰਾਧਾ) ਬਿਨਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇ ਬਿਚਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਾਲ ਬਤੀਤ ਮਤਿ ਕਰ ਵਾ ਹੇ ਜਨ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ

ਕਰ ਵਿਚਰਤਾ ਹੈ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਨਹੀਂ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਵਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ (ਅਨੁ) ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੇ ਬੀਜ ਮਤਿ (ਰਾਧਾ) ਬੀਜਤਾ ਫਿਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਮਤਿ ਕਰ॥

ਬਾਲ ਬਿਨੋਦ ਚਿੰਦ ਰਸ ਲਾਗਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਦੂਜੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ਤਬ (ਬਿਨੋਦ) ਖੇਲਨੇ ਮੇ ਰਹਾ ਔਰ ਜਬ ਤੀਜੀ ਜੁਬਾ ਭਈ ਤਬ ਰਸ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਬਿਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਚਿੰਦ) ਚਿਤਵਨਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਮੋਹ ਬਯਾਪਕ ਭਯਾ॥

ਰਸੁ ਮਿਸੁ ਮੇਧੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖੁ ਚਾਖੀ ਤਉ ਪੰਚ ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਤਾਪੈ ॥

(ਰਸੁ ਮਿਸੁ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਵਾ (ਰਸੁ) ਔਖਧੀਓਂ ਕੇ (ਮਿਸੁ) ਬਹਾਨੇ ਕਰਕੇ (ਮੇਧੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਤਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਬਿਖ ਜੋ ਮਦਰਾਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਖਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ (ਸੰਤਾਪੈ) ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਛੋਡਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਜਪ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਵਾ ਧਾਰਨਾ ਧਯਾਨ ਸਮਾਧੀ ਪੁਨਾ (ਸੁਕ੍ਰਿਤਮਤਿ) ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਬੁਧੀ ਥੀ ਯਹ ਸਭ ਕਰਮ ਤਯਾਗ ਦੀੲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ੳਛਲਿਆ ਕਾਮੁ ਕਾਲ ਮਤਿ ਲਾਗੀ ਤਉ ਆਨਿ ਸਕਤਿ ਗਲਿ ਬਾਂਧਿਆ ॥੨॥

ਕਾਮ ਉਛਲਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਬਲ ਹੂਆ ਤੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਗਮਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ (ਕਾਲ) ਕਾਲਖ ਬੁਧੀ ਕੋ ਲਗ ਜਾਤੀ ਭਈ ਔਰ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਮਿਲਨੇ ਲਗੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਸਕਤਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਲਿਆਇ ਕਰਕੇ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧ ਦੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰ ਦੀਆ॥੨॥

ਤਰੁਣ ਤੇਜੁ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਮੁਖੁ ਜੋਹਹਿ ਸਰੁ ਅਪਸਰੁ ਨ ਪਛਾਣਿਆ ॥

(ਤਰੁਣ) ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਕੇ (ਤੇਜੁ) ਬਲ ਕਰਕੇ ਨਿਜ ਨਾਰੀ ਹੋਤੇ ਭੀ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ (ਜੋਹਹਿ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਸਰੁ) ਸਮਾ (ਅਪਸਰੁ) ਕੁਸਮਾ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ।

ਉਨਮਤ ਕਾਮਿ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਭੂਲੈ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਨ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਕਾਮ ਕਰਕੇ (ਉਨਮਤ) ਬਾਵਰਾ ਹੂਆ ਅਤੀ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਨੇ ਪਾਪ ਔਰ ਪੁਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਾ।

ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਦੇਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਰਬਿਆ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤੇ ਖੋਇਆ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਵਿਭੂਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਗਰਬਿਆ) ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਖੋਇਆ) ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

ਅਵਰ ਮਰਤ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਤੋਲੇ ਤਉ ਭਗ ਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਵਿਗੋਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਊ ਮਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਕੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋਲਤਾ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ (ਤਉ) ਤਾਂ ਤੇ (ਭਗਮੁਖਿ) ਭਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ (ਵਿਗੋਇਆ) ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਹੇਤ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਵਾ ਔਰ ਜੋ (ਮਰਤ) ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਤੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਉ) ਤੈਨੇ ਤੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਭਗ) ਭਾਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿਸਨ ਉਦਰ ਪਰਾਇਨ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ॥੩॥ ਇਹ ਤੀਸਰੀ ਅਵਸਥਾ ਭਈ॥

ਪੁੰਡਰ ਕੇਸ ਕੁਸਮ ਤੇ ਧਉਲੇ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥

ਕੇਸ ਐਸੇ (ਪੁੰਡਰ) ਸ੍ਵੇਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕਿ ਚੰਬੇਲੀ ਆਦਿਕ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਭੀ ਅਧਕ ਧੌਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ (ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਕੀ ਬਾਣੀ) ਬਾਣੀ ਐਸੀ ਸੂਖਮ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸਾਤਵੇਂ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਚਨ ਸ੍ਰਮਹਿ ਬੁਧਿ ਬਲ ਨਾਠੀ ਤਾ ਕਾਮੁ ਪਵਸਿ ਮਾਧਾਣੀ ॥

ਨੇਤ੍ਰ (ਸ੍ਰਮਹਿ) ਥਕਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਰਹ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਚਲਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਬੁਧੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤੋ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਮਧਾਨੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਮਥਨੇ ਲਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧਿ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਕਾਮਨਾ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ।

ਤਾ ਤੇ ਬਿਖੈ ਭਈ ਮਤਿ ਪਾਵਸਿ ਕਾਇਆ ਕਮਲੁ ਕੁਮਲਾਣਾ ॥

ਤਿਨ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ (ਪਾਵਸਿ) ਬਰਸਾਤ ਰੁਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਵਲ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਕੁਮਲਾਇ ਗਯਾ ਮੁਰਝਾਇਆ ਹੈ।

ਅਵਗਤਿ ਬਾਨਿ ਛੋਡਿ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲਿ ਤਉ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਣਾ ॥੪॥

ਇਸ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈ ਆਇ ਕਰ ਜੀਵ ਨੇ (ਅਵਗਤਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ (ਤਉ) ਪੁਨਾ ਪੀਛੇ ਸੇ ਦੇਹ ਕੇ ਤਯਾਗ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕੀਆ ਕਿ ਹਾਇ ਹਾਇ ਇਸ ਭਾਰਥ ਭੂਮੀ ਮੇ ਮਨੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੪॥

ਨਿਕੁਟੀ ਦੇਹ ਦੇਖਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਮਾਨ ਕਰਤ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥

(ਨਿਕੁਟੀ ਦੇਹ) ਛੋਟੀ ਦੇਹਿ ਅਰਥਾਤ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰਿਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਧੁਨਿ) ਸਬਦ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਉਨਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬੱਚਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਯਹ ਤੋ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਇਸਕੋ ਜਾਨਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਨਿਖੁਟ ਗਈ ਹੈ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਅਜੇ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਲਚੁ ਕਰੈ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕਾਰਨ ਲੋਚਨ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥

ਜੀਵਨ ਪਦ ਭਾਵ ਜੀਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮੰਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਥਾਕਾ ਤੇਜੁ ਉਡਿਆ ਮਨੁ ਪੰਖੀ ਘਰਿ ਆਂਗਨਿ ਨ ਸੁਖਾਈ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਤੇਜੁ) ਬਲ ਥਾ ਸੋ ਥਕਤ ਹੂਆ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਯੋਗ ਹੂਆ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਵਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਡ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਫਿਰ ਮਿਰਤਕ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੇ ਅੰਗਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਣੀ ਕਹੈ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਭਗਤਹੁ ਮਰਨ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨਿ ਪਾਈ ॥੫॥

ਬੇਣੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਏਹਿ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਰਨੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਉਪਾਵ ਕਰੋ ॥੫॥੧॥੪॥

ਸਿਰੀਰਾਗੁ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਜਬ ਬਿਰਤੀ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਈ ਤੋ ਸ੍ਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਤਬ ਧਿਆਨ ਸੇ ਉਠੇ ਹੁਏ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਣੇ ਕੋ ਚਲੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਿਕਟ ਮਤਿ ਆਈਓਂ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਚੁਮਾਰ ਕਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਤੋਹੀ ਮੋਹੀ ਮੋਹੀ ਤੋਹੀ ਅੰਤਰੁ ਕੈਸਾ ॥

ਕਨਕ ਕਟਿਕ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜੈਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਮੇਰੇ ਸੇ ਔਰ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਅੰਤਰੁ) ਭੇਦ ਕੈਸਾ ਬਨ ਸਕੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਈਸ੍ਵਰ ਸਤ ਚਿਦ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭੀ ਸਤਚਿਦਾਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ ਜੀਵ ਔਰ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ ਭੇਦ ਕਥਨ ਹੈ ਸੋ ਕੇਵਲ ਉਪਾਧੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਮਸ੍ਰੀ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਗਯਾਤਾਦਿ ਧਰਮ ਸਹਿਤ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸਿੰਘਾਰਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਔਰ ਜੀਵ ਕੀ ਵਿਯਸਦੀ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਲਪੱਗਤਾਦਿ ਧਰਮ ਸਹਿਤ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾ ਸਿੰਘਾਰਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਕੇ ਕਰਣੇ ਸੇ ਆਸਰਮਥ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੋ ਵਿਯਸਟੀ ਸਪਸਟੀ ਉਪਾਧੀ ਕੇ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਚਮੈ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿੰਤੂ ਲਛ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਨਤੇ ਔਰ ਲਛ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਦ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾਸਤਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਕਨਕ) ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ ਭੇਦ ਕਟਕ ਆਦਿ ਭੂਖਣੋਂ ਸੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸ੍ਵਰਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੁਵਰਨ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਕੁੰਡਲ ਕੜੇ ਆਦਿ ਭੂਖਣ ਭਾਵਣਾ ਕਲਪਤ ਹੈਂ ਤੈਸੇਹੀ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਜੀਵ ਤਥਾਈਸ੍ਵਰ ਭਾਵ ਭੀ ਕਲਪਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ (ਜਲ ਤਰੰਗ) ਜਲ ਔਰ ਤਰੰਗ ਕਾ ਭੇਦ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਜਲ ਤੇ ਭਿੰਨ ਤਰੰਗ ਕੁਛ ਵਸਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਤੇ ਬਨੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਜਲਵਤ ਹੈ ਔਰ ਤਾ ਮੇਂ ਈਸ੍ਵਰ ਭਾਵ ਸਮਸਟੀ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਵਤ ਹੈ ਜੀਵ ਵਿਯਸ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਬੂੰਦ ਵਤ ਹੈ ਜਬ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੀ ਸਮਸਟੀ ਔਰ ਬੁੰਦਕੀ ਵਿਯਸਟੀ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਪਰੀਤਿਯਾਗ ਕਰੀਏ ਤਬ ਕੇਵਲ ਜਲ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਬਗਤਾ ਔਰ ਜੀਵ ਕੀ ਅਲਪਗਤਾ ਦੋਨੋ ਕੇ ਤਯਾਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੇਵਲ ਲਛਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ਤਬ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੇਕਰ ਐਸਾ ਕਹੋ ਕਿ ਯਦਪਿ ਵਾਸਤਵ ਕਰਕੇ ਤੋ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੋ ਭੇਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਸੁਧ ਸਤੋ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਮਲਨ ਤਮੋ ਰੂਪ ਅਵਿਦਯਾ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੂੰ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਜਉ ਪੈ ਹਮ ਨ ਪਾਪ ਕਰੰਤਾ ਅਹੇ ਅਨੰਤਾ ॥
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਕੈਸੇ ਹੁੰਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੇਕਰ ਹਮ ਜੀਵ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਕੈਸੇ (ਹੁੰਤਾ) ਹੋ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਜੀਵ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਤਿਨ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਵ੍ਰਿਤ ਕਰਤੇ ਤੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਪਤਤਿ ਪਾਵਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਊ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਆਪ ਕਿਸਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪਤਤਿਪਾਵਨ ਨਾਮ ਕਹਾਓਂਗੇ। ਹੇ ਭਗਵਨ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਕਹੁ ਯਦਯਪ ਏਹੀ ਸਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਤੁਮ੍ ਜੁ ਨਾਇਕ ਆਛਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਜਨੁ ਜਾਨੀਜੈ ਜਨ ਤੇ ਸੁਆਮੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਜੋ (ਆਛਹੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ (ਨਾਇਕ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਦਾਸ ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦਾਸ ਬਨੇ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਿਨ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਤਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਦਾਸ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਮੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਾਵ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਨੇ ਹੈ ਜਬ ਐਸੇ ਅਡੋਲ ਨਿਸਚੇ ਕੇ ਬਚਨ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਤਬ ਆਗਯਾ ਭਈ ਕਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ ਵਰ ਮਾਂਗ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰੀਰੁ ਆਰਾਧੈ ਮੋ ਕਉ ਬੀਚਾਰੁ ਦੇਹੂ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਅਰਾਧੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਤ ਸ੍ਰੂਪ ਕਾ ਮੁਝ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦੀਜੀਏ।

ਰਵਿਦਾਸ ਸਮ ਦਲ ਸਮਝਾਵੈ ਕੋਊ ॥੩॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਕੋਊ (ਦਲ) ਸੰਮੂਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਮ) ਏਕ ਰਸ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ॥ ਤਬ ਹਰੀ ਤਥਾਅਸਤੂ ਕਹਿ ਕਰ ਅੰਤਰ ਧ੍ਯਾਨ ਭਏ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੯੪

ਰਾਗੁ ਮਾਝ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਕਾ ਅਰਥੁ ਪ੍ਰਥਮ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਕਰਿ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਕਿਸੀ ਸਮਜ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਆਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਇਨ ਸਾਤ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਤੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਸਜ ਸਭਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਇਨਕੀ ਉਥਾਨਕਾ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਸਾਤ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੈ ਭਗਵਨ ਆਪ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਹਰਿ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਵਾ ਹਰਿ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮਤਿ ਚਲੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲਇਆ ਬੰਨਿ ਪਲੈ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪੁਰਸ ਹੀ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸਖਾਈ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ॥

ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਅਚਲੁ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਜੀਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਐਸੀ ਉਮੰਗ ਭਈ ਕਿ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਸਜਨ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਮੈ ਨੀਰੁ ਵਹੇ ਵਹਿ ਚਲੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰੀ ਆਣ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵੇ ਸੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਜੀਵਤੇ ਕਰੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਮੇਰਾ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਨੀਰ ਕੇ (ਵਹੇ) ਵਾਹੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਲੇ ਵਗੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਕਾ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਥਮ ਅਗਯਾਤ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਬਾਲ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜੀਉ ॥੪॥੧॥

(ਮੇਰੀ ਮਾਈ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ। ਈਹਾਂ ਮਾਈ ਪਦੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਯੋਗਯ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਬ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥੧॥

ਮਧੁਸੂਦਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥

ਮਧੁਸੂਦਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਸਜਣੁ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗੀ ਮੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ਦਸੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰੇ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰੋਖ ਗਯਾਨੁ ਹੈ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਜੀ ਭਾਲਿ ਭਾਲਾਈ ॥

ਕੋਈ ਸਜਣੁ ਸੰਤ ਜਨ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੇਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਮਿਲੈ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਦਸੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪ੍ਰੋਛ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵੇ। ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨੁ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲੈ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਖੋਜੀ) ਢੂਢਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਭਾਲਨੇ ਜੋਗ ਕੋ (ਭਾਲਾਈ) ਢੂਢਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਖੋਜੁ ਦਸਾਈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵਸੈ ਜੀਉ ॥੨॥

(ਮੇਰੀ ਮਾਈ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ (ਪ੍ਰੀਤਮੁ) ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੇ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਕਰ (ਖੋਜੁ) ਰਸਤੇ ਕੋ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੨॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਦੀਨ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਮੇਰਾ ਜੋ ਪਯਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਤ੍ਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਜਲ ਮਿਲਿ ਕਮਲੁ ਵਿਗਸੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹਮ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਰੂਪੀ ਬਾਰਿਕ ਅਗਯਾਤ ਦੌਰ ਦੀਨ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਨੀਯ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ (ਵਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨਿ ਵੇਦਨ ਗੁਰ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਵੈ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀਏ ਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ (ਵੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰਹਸੈ ਜੀਉ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਤਾ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਜਨ) ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ (ਰਹਸੈ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੯੫

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਣੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਪੜਨਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ (ਗੁਣੀਐ) ਵਿਚਾਰੀਏ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਥਾ ਨਿਤ ਸੁਣੀਐ ॥

ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਹੀ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਗੁ ਭਉਜਲੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਜੋ ਸਾਮੁੰਦਰ ਜਿਸ ਮੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਡਰ ਰੂਪੀ ਜਲ ਅਤੀ (ਦੁਤਰੁ) ਕਠਨੁ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰੀਏ ਹੈ॥੧॥

ਆਉ ਸਖੀ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਕਰੇਹਾ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਭੀ ਆਵੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਕਰੀਏ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਨਕੇ ਸਾਥ? ॥ ਉੱਤਰ:

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮੈ ਦੇਇ ਸਨੇਹਾ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਨੇਹਾ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਬਤਾਵੇ॥

ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸਖਾ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਭਾਈ ਮੈ ਦਸੇ ਹਰਿ ਨਰਹਰੀਐ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਖਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਔਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਨਰ) ਮਾਨੁਖੋਂ ਸੇ ਲੇ ਕਰ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਹਰੀਐ) ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜੋ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਤਾਵੇ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਬੇਦਨ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਾਣੈ ॥

ਮੇਰੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਵਖਾਣੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ (ਵਖਾਣੇ) ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੈ ਅਉਖਧੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਜੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਉਧਰੀਐ ਜੀਉ ॥੩॥

ਔਰ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਕਿ ਹੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੈਨੂੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਔਖਦੁ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਜੀਏ ਕਾਮਾਦਿ ਸ੍ਰਪੋਂ ਕੀ ਬਿਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ॥੩॥

ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੀਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹਮ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ (ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਪੀਹੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੂੰਦ ਮੁਖਿ ਪਾਈ ॥

ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੂੰਦ ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ॥

ਹਰਿ ਜਲਨਿਧਿ ਹਮ ਜਲ ਕੇ ਮੀਨੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਰੀਐ ਜੀਉ ॥੪॥੩॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਰੂਪੀ (ਮੀਨੇ) ਮਛ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਛੜਨੇ ਕਰਕੇ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬਕਾਲ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਉਪਜਤੀ ਭਈ ਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਸਹੁ ਮੈ ਭੁਖ ਲਗਾਈ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਪਯਾਰਾ ਬਤਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੀ (ਭੂਖ) ਚਾਹ ਲਗ ਆਈ ਹੈ॥

ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਕਿ ਜਗਤ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੁ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਭੀਜੈ) ਸਨਿਗਧੁ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਂਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥

ਭਾਗਹੀਨ ਭ੍ਰਮਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵਹਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਭਾਗਹੀਣ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨ ਲਭੈ ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਮੇ ਭਰੀਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਮੈ ਆਇ ਮਿਲਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਮਨਿ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਜਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੁ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹਰੀ ਰਾਮ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਦਸਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਰਸ ਪੀਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਟੁਲਿ ਟੁਲਿ ਪਉਦਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹਰਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਹਰਿ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰੀ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰਿ ਜਸ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ (ਟੁਲਿ ਟੁਲਿ) ਉਲਟ ਉਲਟ ਕਰਕੇ (ਪਉਦਾ) ਪੜਦਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਮੈ ਗਲਿ ਮੇਲਾਈਐ ॥
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਮੈ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਅਇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲੇ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਮੇਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਈਏ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਭਈ ਕਿ ਸਰਬ ਦਾ ਕਾਲ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗੀ ਰਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮਨੁ ਦੇਵਾ ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਖਿ ਚਉਦਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ ਜੋ ਕਈ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਚਉਦਾ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰੋਂ॥੨॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮੇਲੁ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਾਗਹੀਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਮਨਮੁਖੁ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਨਿਤਿ ਪਉਦਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਭਾਗ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਨਿਤ ਹੀ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮਤਾ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ॥
ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਬਿਖਿਆ ਸਭ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਦਯਾਲੂ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਦਇਆ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਟ ਪਟਣ ਵਿਚਿ ਕਾਂਇਆ ਹਰਿ ਲੈਂਦੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਉਦਾ ਜੀਉ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਪਟਣ) ਨਗਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੂਪੀ ਹਾਟ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਰੂਪੀ ਬਜੋਪਾਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਉ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥

ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਤਥਾ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਈ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੂੰ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕੀਚੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ (ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੯੬

ਧਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਜਨ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਜਨ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਪੂਛੂੰ॥

ਪਾਵ ਮਲੋਵਾ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਚੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੋ ਕੋ (ਮਲੋਵਾ) ਮਰਦਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪੀ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਧੋਵੋਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ (ਪੀਚੈ) ਪਾਂਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤੈ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ (ਦਿੜਾਇਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾ ਬਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੋਲੀ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੀਚੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਆਪ ਸਚੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਬੋਲੀ) ਬਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੀਜੀਏ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਐਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈਏ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਪਰੀਚੈ ਜੀਉ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੀ ਇਹ ਇਛਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਹੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਰਚਾ ਰਹੇ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ ॥੪॥੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ਤੁਸੀ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੀਆ ॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਸਖੀਜੋ ਪਿਯਾਰੀਯੋ ਤੁਮ ਆਵੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦਸੇ ਤਿਸ ਕੈ ਹਉ ਵਾਰੀਆ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਧਾ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਈਆ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਤਾਵੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ । ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਸਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ (ਘੁਮਾਈਆ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਸੁਆਮੀ ॥

ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿਆ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂੰ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਸਦ ਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਗ ਹੀ ਦਿਖਲਾਯਾ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੨॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਨਭਵ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੋ ਪਵਣੁ ਮਾਟੀ ਸਭ ਏਕਾ ਸਭ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸੇ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਪਵਨ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸਮਸਟੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਮਾਟੀ) ਮਿਰਤਕ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋਂ ਤਤ ਸੋ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਅਦ੍ਵੈਤੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤਤ੍ਵ ਔਰ ਜੋਤਿ ਏਕ ਹੈ ਤੌ ਰਾਜਾ ਰੰਕ ਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਾਵ ਕੈਸੇ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰੁ:

ਸਭ ਇਕਾ ਜੋਤਿ ਵਰਤੈ ਭਿਨਿ ਭਿਨਿ ਨ ਰਲਈ ਕਿਸੈ ਦੀ ਰਲਾਈਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤਨਸੱਤਾ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਯੋਹਾਰ ਕੀ ਬਰਤਨ ਸਭ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੀ ਰਲਾਈ ਹੂਈ ਰਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯਾ ਯਹ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਵਾ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਕਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰਲਾਈ ਹੂਈ ਜਾਤੀ ਬਯਕਤੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਇਕੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਤਾਇਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਐਸੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਵਤਾਇਆ) ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕੈ ਮਨਿ ਪਿਆਰੀ ਭਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਯਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਉਪਕਾਰੀਆ ਜੀਉ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਸਤ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲੇ ਚਉਥੇ ਕੇ ॥

ਈਹਾਂ ਤਕ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸਤ ਚਉਪਦੇ ਆਏ ਚਾਰ ਪਉੜੀਆਂ ਕਾ ਚੌਪਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਏਕ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਜੇਸ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਸਹਾਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਆਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਲਹੌਰ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਗ੍ਰਹਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਚਲਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਸ ਦੇਸਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਚਲੈਗੀ ਆਪਕੋ ਸਭ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਕਠਿਨ ਹੋਗੀ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋਸਾਥ ਲੈ ਜਾਈਏ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਕਾ ਵਿਵਾਹ ਹੈ ਆਪ ਅਪਨੇ ਤਾਯਾ ਸਹਾਰੀ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਈਏ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਈਹਾਂ ਸੰਗਤੋਂ ਕੀ ਭੀੜਾ ਬਹੁਤੁ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਾਨਾ ਬਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਆਗਜਾ ਕਰੀ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਿਆ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਨਾ ਮੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੂੰ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕੋ ਆਗਜਾ ਕਰੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀ ਔਰ ਵਿਦਾ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬਿਨਾ ਬੁਲਾਏ ਹਮਾਰੇ ਈਹਾਂ ਮਤਿ ਆਈਓਂ ਲਹੌਰ ਮੈਂ ਬਰਸ ਤਕ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੁਲਾਏ ਨਹੀਂ ਬਿਛੋੜੇ ਕੇ ਕਸਟ ਸੇ ਅਤੀ ਦੁਖਤ ਹੋ ਕਰ ਸਬਦ ਕੀ ਤੀਨ ਪਉੜੀ ਕ੍ਰਮ ਪੂਰਬਕ ਉਚਰਾਣ ਕਰੀ। ਸੋਈ ਚਉਪਦਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ ॥

ਬਿਲਪ ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਚਾਹਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਚਾਤ੍ਰਕ ਵਤ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾਂ ਤ੍ਰਿਖਾ ਉਤ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਸਾਂਤਿ ਆਵਤੀ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਆਪ ਹੋ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ ਉਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜੀਉ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪਕਾ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਆਪਕੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਧੁਨੀ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਚਿਰੁ ਹੋਆ ਦੇਖੇ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਪਾਣੀ ਹਾਥ ਮੇਂ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੇ ਬਿਸਨੂ ਰੂਪੁ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਕੋ ਚਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਐਸੀ ਦਸਾ ਭਈ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਸਾਰਿੰਗ)

ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੋ ਜਲ ਕੀ ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬ੍ਰਿਲਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਤੜਫ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਦੇਸੁ ਜਹਾ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਮੇਰੇ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਧੰਨੁ ਸੋ ਦੇਸ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਧਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਸਜਣ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ (ਮੁਰਾਰੇ) ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ॥੨॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਹਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਗੁਰ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਆਪਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਹੈਂ ਆਪ॥

ਇਕ ਘੜੀ ਨ ਮਿਲਤੇ ਤਾ ਕਲਿਜੁਗੁ ਹੋਤਾ ॥
ਹੁਣਿ ਕਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਧੁ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪਕੇ ਨਿਕਟ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾਰਣ ਸੇ ਇਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੋ ਕਲਿਜੁਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਚਿਤ ਕੋ ਵਿਖੇਪ ਹੋਤਾ ਥਾ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਕਰਕੇ ਜੁਗੁ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਥਾ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਿਆਰੇ ਅਬ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬ ਮਿਲੂੰਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੯੭

ਮੋਹਿ ਰੈਣਿ ਨ ਵਿਹਾਵੈ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪ ਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਬੀਤਣਾ ਮੁਸਕਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਸਚੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਕਹਾ ਏਹੁ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਜੈਸੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੋ ਦੇ ਆਂਵਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਬ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰੀ ਅਰ ਸਭ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਵਿਯੋਗ ਸਮਝ ਕਰ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਆਦਿਕ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾਰਤਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸੰਗਤ ਸਹਿਤ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਿਲਕ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਪੂਰਾ ਕਰੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ॥

ਭਾਗੁ ਹੋਆ ਗੁਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬੁਢਾ ਜੀ ਜੋ ਸੰਤੁ ਹੈਂ ਆਪ ਜੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਰ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੇਵ ਕਰੀ ਪਲੁ ਚਸਾ ਨ ਵਿਛੁੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਪਲ ਚਸਾ ਭੀ ਨ ਬਿਛੜੂੰ॥

ਹਉ ਘੋਲੀ ਜੀਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥੧॥੮॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜੀ॥ ਪੁਨਾ ਦੁਤੀਆ ਸ਼ਬਦ ਉਸੀ ਸਮਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਰਾਗੁ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਸਮਾਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਵਹੁ ਰੁਤ ਸੋਭਨੀਕੁ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ (ਤੁਧੁ) ਆਪ ਕੋ (ਸਮਾਲੀ) ਸਿਮਰੂੰ॥

ਸੋ ਕੰਮੁ ਸੁਹੇਲਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਘਾਲੀ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਕਾਰਜੁ ਭੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇ॥

ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਤੁ ਰਿਦੈ ਤੂੰ ਵੁਠਾ ਸਭਨਾ ਕੇ ਦਾਤਾਰਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ ॥੧॥

ਤੂੰ ਸਾਝਾ ਸਾਹਿਬੁ ਬਾਪੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਤੇਰੈ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਂਝਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਹੂਏ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ ਭੰਡਾਰਾ ਅਮੁਕੁ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵੈ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਤੁਮਾਰਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਘਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਭਗਤੁ ਹੈ॥੨॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਸੈ ਤੇਰੀ ਬੈਠਾ ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤੂੰਹੈ ਵੁਠਾ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਆਪ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ (ਵੂਠਾ) ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਸਭੇ ਸਾਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਨਿ ਤੂੰ ਕਿਸੈ ਨ ਦਿਸਹਿ ਬਾਹਰਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਕੇ ਸਾਂਝ ਵਾਲੇ ਸਦਾਉਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕਿਸੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੋ ॥੩॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਹਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮਿ ਭਵਾਇਹਿ ॥

ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਉਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਦਸਾਹਰਾ ਜੀਉ ॥੪॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਖੇਲ (ਦਸਾਹਰਾ) ਪਰਗਟ ਹੈ॥੪॥੨॥੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੇ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਕੀ ਦਸਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਸਬਦ ਬਾਜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਅਨੰਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬਦਾ (ਕੇਲਾ) ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਆਸਣੁ ਊਚ ਸਵਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਹਜ ਰੂਪੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਹੂੰ ਇਹੀ ਉਚਾ ਆਸਣ ਬਣਾਯਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਤਥਾ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈ ਫਿਰਿ (ਘਿਰਿ) ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਲੋੜੀਦਾ ਸੋਈ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਹਮਕੋ (ਲੋੜੀਦਾ) ਚਾਹੀਏ ਥਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਿ ਅਨਭਉ ਪੁਰਖੁ ਦਿਖਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਅਨਭਵ ਰੂਪੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਾਹਰ ਕੇ ਸਥੂਲ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਔਰੁ ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਸੇ ਅਘਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਵਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗੋਂ ਸੇ ਅਘਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦੁ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਰਾਜਨੁ ਆਪੇ ਲੋਗਾ ॥

ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਆਪ ਹੀ ਰਾਜਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਲੋਗਾ) ਪ੍ਰਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਆਪੇ ਭੋਗਾ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਨਿਰਬਾਣੀ) ਬਿਰਕਤੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਭੋਗਾ) ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਸਚੁ ਨਿਆਈ ਸਭ ਚੂਕੀ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰੂਪ (ਤਖਤਿ) ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਸਚੇ ਨਿਆਉ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਕੂਕ) ਪੁਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਾਨ ਕਰ ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਜੇਹਾ ਡਿਠਾ ਮੈ ਤੇਹੋ ਕਹਿਆ ॥

ਤਿਸੁ ਰਸੁ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਭੇਦੁ ਲਹਿਆ ॥

ਮੈਨੇ (ਜੇਹਾ) ਜੈਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਥਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੁ ਰਸੁ ਤਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸੁ ਭੇਦੁ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਪਸਾਰਿਆ ਜੀਉ ॥੪॥੩॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰੰਪਚ ਕੋ (ਪਸਾਰਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤ ਸਾਥ ਜਬ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਭਈ ਤਬ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਪਿਰਿ ਸੋਹਾਗੁ ਬਣਾਇਆ ॥

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਖੀਏ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸੋਤ ਜਨੋ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੇ (ਪਿਰਿ) ਪਤੀ ਨੇ ਸੁਹਾਗ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀਏ ਜਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਤਿਤੈ ਘਰਿ ਸੋਹਹਿ ਜੋ ਧਨ ਕੰਤਿ ਸਿਗਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਔਰ (ਬਿਨੋਦ) ਚੋਜ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਰਤਾ ਨੈ ਸਿਗਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਰਤਾ ਨੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਸੰਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਾ ਵਡਭਾਗਣਿ ॥

ਪੁਤ੍ਰਵੰਤੀ ਸੀਲਵੰਤਿ ਸੋਹਾਗਣਿ ॥

ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਨਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰਵੰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸੀਲਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੈ॥

ਰੂਪਵੰਤਿ ਸਾ ਸੁਘੜਿ ਬਿਚਖਣਿ ਜੋ ਧਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਔਰ ਸੋਈ ਨਿਸਕਪਟਤਾ ਰੂਪੀ ਰੂਪਵੰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ (ਸੁਘੜ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਾਣੀ ਕੀ ਘਾੜਤ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ (ਬਿਚਖਣ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਜਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਚਾਰਵੰਤਿ ਸਾਈ ਪਰਧਾਨੇ ॥

ਸਭ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣੇ ਤਿਸੁ ਗਿਆਨੇ ॥

ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਅਚਾਰਵੰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੇਂ (ਪਰਧਾਨੇ) ਮੁਖਿ ਹੈ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਸਿੰਗਾਰ ਬਨੇ ਹੈਂ॥

ਸਾ ਕੁਲਵੰਤੀ ਸਾ ਸਭਰਾਈ ਜੋ ਪਿਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਸਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸੋਈ ਕੁਲਵੰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਯ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਭਰਾਈ) ਪਟਰਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੁਖਜ ਗਜਾਨਵਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਿਮਾ ਤਿਸ ਕੀ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਪਿਰਿ ਮੇਲਿ ਲਈ ਅੰਗਿ ਲਾਏ ॥

ਤਿਸਕੀ (ਮਹਿਮਾ) ਉਪਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੋ ਪਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਗਕੇ ਸਾਥ (ਮਿਲਾਇ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ੯੮

ਥਿਰੁ ਸੁਹਾਗੁ ਵਰੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਧਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪਤੀ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਧਾਰੀ) ਚਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹੁਚੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਹਾਗ ਸਦਾ ਇਸਥਰੁ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਦਰਸਨ ਚਾਹੇ ॥

ਭਾਤਿ ਭਾਤਿ ਬਨ ਬਨ ਅਵਗਾਹੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਢੂੰਢਤੇ ਹੁਏ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਬਨ ਬਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ਬਨਬਨ ਤੀਰਥ ਅਵਗਾਹਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜੀਉ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਐਸਾ ਭੀ ਕੋਈ ਸੰਤ ਜਨੁ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੁਣਾਂਅਤੀਤ ਔਰ (ਸਰਗੁਣੁ) ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਹੈ ਕੋਈ ਆਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾਵੇ॥੧॥

ਖਟੁ ਸਾਸਤ ਬਿਚਰਤ ਮੁਖਿ ਗਿਆਨਾ ॥

ਪੂਜਾ ਤਿਲਕੁ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨਾ ॥

ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪੁਰਸ ਤਿਲਕਾਦਿ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਆਸਨ ਚਉਰਾਸੀਹ ਇਨ ਮਹਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਜੋ ਯੋਗੀ ਜਨ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੁਧੀ ਨਮਿਤ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਲ ਨਿਕਾਰਨਾਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀਹ ਆਸਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਬਰਖ ਕੀਏ ਜਪ ਤਾਪਾ ॥

ਗਵਨੁ ਕੀਆ ਧਰਤੀ ਭਰਮਾਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਅਨਿਕ ਬਰਖ ਜਪ ਤਪ ਕੀਏ (ਭਰਮਾਤਾ) ਭਰਮਣ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਸਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗਵਨੁ ਕੀਆ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋਗੀ ਬਹੁੜਿ ਬਹੁੜਿ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ (ਜੋਗੀ) ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਜੋ ਮਨੁਖ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸਤ ਭਾਵ ਪਕੜਾ ਹੂਆ (ਬਹੁੜਿ ਬਹੁੜਿ) ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਉਠ ਕਰਕੇ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੀ ਧਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਾਧੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਨ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਸਿਆ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਜੀਉ ॥੪॥੫॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਤ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ (ਘਟ) ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ॥੪॥੫॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵਾ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇਵ (ਅਪਰ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਤੂੰ ਪਰੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹੈਂ ਔਰ ਅਲਖ ਹੈ ਤਥਾ ਅਭੇਦ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਤੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ (ਗੋਪਾਲ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਗੋਵਿੰਦਾ) ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਨੇ ਜੋਗੁ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਧਿਆਵਹੁ) ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਗਾਤੀ) ਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਗੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਤੈਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੈਂ।

ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੈ ਨ ਭਾਤੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਰਹਾਰੀ ਕੇਸਵ ਨਿਰਵੈਰਾ ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਾ ਜਾ ਕੇ ਪੂਜਹਿ ਪੈਰਾ ॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਤੂ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪੁਰਸ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਇਕਾਤੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਭਗਤਿ ਇਕਾਂਤੀ ਨਿਯਮ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਅਮੋਘ ਦਰਸਨ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰਾ ॥

ਵਡ ਸਮਰਥੁ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ (ਅਮੋਘ) ਸਫਲੁ ਹੈ ਤੂ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥੁ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਦਾਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਤਿਤੁ ਤਰੀਐ ਗਤਿ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੀ ਜਾਤੀ ਜੀਉ ॥੪॥੬॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਏ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਏ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਯਹਿ (ਗਤਿ) ਰੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਹਿਆ ਕਰਣਾ ਦਿਤਾ ਲੈਣਾ ॥

ਗਰੀਬਾ ਅਨਾਥਾ ਤੇਰਾ ਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਕਾ ਕਥਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬੇਦਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਨੀ ਯੋਗਯ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋਈ ਲੇਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ (ਗਰੀਬਾ) ਦੀਨੋਂ ਔਰ ਅਨਾਥੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਾਨੁ ਹੈ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੂੰਹੈ ਤੂੰਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਭਾਣੈ ਉਝੜ ਭਾਣੈ ਰਾਹਾ ॥

ਭਾਣੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਾਹਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਔਝੜ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬਨ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਤਥਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਣੈ ਭਰਮਿ ਭਵੈ ਬਹੁ ਜੂਨੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸੈ ਰਜਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਨਾ ਕੋ ਸਿਆਣਾ ॥
ਵਰਤੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

ਨ ਕੋਈ ਮੂਰਖੁ ਹੇ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਿਆਨਾ ਹੈ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਬੇਅੰਤ ਅਥਾਹਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਅਗਮ ਹੇ ਅਗੋਚਰੁ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਪੁਨਾ ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਜੀ ਹੇ (ਅਥਾਹ) ਜਿਸ ਕੀ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਥਨ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਖਾਕੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਦੇਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥
ਆਇ ਪਇਆ ਹਰਿ ਤੇਰੈ ਦੁਆਰੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਖਾਕ) ਧੂੜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਮਨੁ ਆਘਾਵੈ ਨਾਨਕ ਮਿਲਣੁ ਸੁਭਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥੭॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰਾ ਮਿਲਾਪੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੁਖੁ ਤਦੇ ਜਾ ਵਿਸਰਿ ਜਾਵੈ ॥
ਭੁਖ ਵਿਆਪੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਧਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਹੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਭੁਖ) ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਵਿਆਪ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਵੇਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਵਡ ਸਮਰਥਾ ॥

ਪੰਨਾ ੯੯

ਜੀਇ ਸਮਾਲੀ ਤਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਲਥਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੀ ਬੜਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਬ (ਜੀਇ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਮਾਲਨਾ ਕੀਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਿੰਤਾ ਰੋਗੁ ਗਈ ਹਉ ਪੀੜਾ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਪੀੜਾ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਆਪ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਾਰਿਕ ਵਾਂਗੀ ਹਉ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੰਗਾ ॥
ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਾਰਿਕਵਤ ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਰੰਗਾ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤੁ ਮਨਾਈ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਪੜਕਰ ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥
ਜਿਨਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਸਗਲੇ ਮੇਰੇ ॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਕੀਏ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਸਾਲਾ ਜੀਉ ॥੪॥੮॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰਸ ਕਾ (ਆਲਾ) ਘਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਹਮ ਦਾਸ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕਾ (ਆਲਾ) ਘਰੁ ਹੈ ॥੪॥੮॥੧੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਰੰਗੀਲੇ ॥
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੇਅੰਤ ਗੋਵਿੰਦੇ ॥

ਹੇ ਲਾਲ ਗੁੋਪਾਲ ਹੇ ਦਯਾਲ ਰੰਗੀਲੇ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਬੇਅੰਤ ਤੂੰ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈਂ॥

ਊਚ ਅਥਾਹ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਉ ਜੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਬੇਅੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਨਿਧਾਨ ਅਮੋਲੇ ॥
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ ਅਥਾਹ ਅਤੋਲੇ ॥

ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਅਮੋਲਕ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਘਰ ਤੂੰ ਨਿਰਭੈ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈਂ ਅਥਾਹ ਅਰ ਅਤੋਲੁ ਹੈਂ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੰਭੌ ਮਨ ਸਿਮਰਤ ਠੰਢਾ ਥੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥੨॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੂਨੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ॥੨॥

ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹਰਿ ਰੰਗ ਗੋਪਾਲਾ ॥
ਊਚ ਨੀਚ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਆਪ ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹੋ ਊਚ ਨੀਚ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਮਨ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਦੁਖਿ ਸੁਖਿ ਪਿਆਰੇ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥
ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਏਹ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਤਿ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਧਰ ਤੂੰਹੈ ਠਾਕੁਰ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਪਾਰਿ ਪਰੀਵਾਂ ਜੀਉ ॥੪॥੯॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ (ਧਰ) ਓਟ ਤੋ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੂੰਗਾ ॥੪॥੯॥੧੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ॥

ਸਫਲੁ ਦਰਸਨੁ ਨੇਤ੍ਰ ਪੇਖਤ ਤਰਿਆ ॥

ਸੋ ਵੇਲਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਕਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਤਰਾ ਹੂੰ॥

ਧੰਨੁ ਮੂਰਤ ਚਸੇ ਪਲ ਘੜੀਆ ਧੰਨਿ ਸੁ ਓਇ ਸੰਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਸੋ ਚਸਾ (ਮੂਰਤ) ਮਹੂਰਤ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਔਰ ਪਲ ਧੰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਧੰਨ ਵਹੁ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਉਦਮੁ ਕਰਤ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ॥

ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਭ੍ਰਮੁ ਸਗਲਾ ਖੋਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਚਲਨੇ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮੁ ਖੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ਮਿਟਿ ਗਏ ਸਗਲੇ ਰੋਗਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਨਾਯਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਕਥੀ ਤੈ ਆਪਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਅੰਤਰ ਪਰਾ ੧॥ ਪਸੰਤੀ ੨॥ ਮਧਮਾ ੩॥ ਔਰ ਬਾਹਰ ਬੈਖਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ (ਤੁਧ) ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਏਕੋ ਏਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਇਗਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤਿਸ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਬ੍ਰਹਮ ਥਾ ਅਰ ਅਬ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ॥ ਜੀਉ ਪਦੁ ਸਨਮਾਨਾਰਥ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪੀਆ ॥

ਹਰਿ ਪੈਨਣੁ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਥੀਆ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭੀ ਭੋਜਨ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਪੈਨਣੁ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰੰਗ ਨਾਮਿ ਚੋਜ ਤਮਾਸੇ ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਕੀਨੇ ਭੋਗਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੦॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੁ ਕਾ ਹੀ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਕੇ (ਚੋਜ) ਅਸਚਰਜ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਭੋਗਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨਾਮੀ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੧੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਗਲ ਸੰਤਨ ਪਹਿ ਵਸਤੁ ਇਕ ਮਾਂਗਉ ॥

ਕਰਉ ਬਿਨੰਤੀ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਰਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਪਹਿ) ਪਾਸ ਇਕ ਜੋ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ॥ ਔਰ ਮਾਨ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਈ ਲਖ ਵਰੀਆ ਦੇਹੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਸਮਰੱਥ ਹੋ॥

ਸਭ ਕੋ ਤੁਮ ਹੀ ਤੇ ਵਰਸਾਵੈ ਅਉਸਰੁ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰਾ ਪੂਰਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਸੇ ਹੀ ਵਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਸੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਯ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਹਮਾਰਾ (ਪੂਰਾ) ਸਫਲੁ ਕਰੋ॥੨॥

ਦਰਸਨਿ ਤੇਰੈ ਭਵਨ ਪੁਨੀਤਾ ॥

ਆਤਮ ਗੜੁ ਬਿਖਮੁ ਤਿਨਾ ਹੀ ਜੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਭਵਨ) ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਤਮ ਗੜੁ) ਮਨ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਕਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਰਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖ ਹੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸੂਰਬੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦

ਰੇਨੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮੇਰੈ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਨਸੀ ਕੁਬੁਧਿ ਅਭਾਗੀ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਤਬ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਸਿਖਯਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਕੁਬੁਧਿ (ਅਭਾਗੀ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਚ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਰਹੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਨਾਨਕ ਬਿਨਸੇ ਕੂਰਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੧॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਝੂਠ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸ ਗਏ ਤਬ ਸਚ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥੧੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਏਵਡ ਦਾਤੇ ॥

ਹੇ ਐਸੇ ਵੱਡੇ ਦਾਤੇ ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਦਾਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੋ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਤਨ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਮੋਹਿ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰਾਂ॥੧॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਮੋਹਿ ਕਰਣਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਮਾਟੀ ਅੰਧੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਈ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿਕ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਤ ਦੇਹ (ਅੰਧੀ) ਜੜ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਤ ਕਯਾ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ (ਸਮਾਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭੁ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ (ਭਲੀਆ ਜਾਈ) ਚੰਗੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ਭਲੀਆ ਜਾਈ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਚੋਜ) ਬਿਲਾਸ (ਬਿਨੋਦ) ਕੌਤਕ ਤਮਾਸੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗੇ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਚੋਜ ਤਮਾਸੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਣਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਲੈਣਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਲੈਣਾ ਕੀਆ ਹੈ (ਛਤੀਹ) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਖਾਣੇ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨੁ ਖਾਣਾ ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਸੀਤਲੁ ਪਵਣਾ ਸਹਜ ਕੇਲ ਰੰਗ ਕਰਣਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਸੇਜ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਔਰ ਸੀਤਲ ਪਵਣ ਦਈ ਹੈ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਕਰਣਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਸਾ ਬੁਧਿ ਦੀਜੈ ਜਿਤੁ ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ ॥

ਅਬ ਸੋ ਬੁਧਿ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਵੈ ਔਰ ਐਸੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ॥

ਸਾ ਮਤਿ ਦੀਜੈ ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੈਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਾਂ॥੪॥੧੨॥੧੯॥

ਸਾਸ ਸਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਓਟ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਚਰਣਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੨॥੧੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹਣੁ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਈ ॥

ਹੇ (ਰਜਾਈ) ਰਜਾ ਕੁਨਿੰਦੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਤੇਰੀ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰੋਂ ਅਰੁ ਹੁਕਮੁ ਮਾਨੋਂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਔਰ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸਫਲੁ ਹੈ॥

ਸੋ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਸੋਈ ਜਪੁ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਈ ਜਪੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ਭਾਣੈ ਪੂਰ ਗਿਆਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸੋਈ ਗਾਵੈ ॥

ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਸੋਈ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਤੂੰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਤ ਸਾਹਿਬ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੂੰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਤੂੰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਖੇਲਹਿ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਖਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਪੁਨੇ ਸੰਤ ਤੁਧੁ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸੰਤਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕੁਰਬਾਨੇ ॥

ਉਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਉਪਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਨੇ) ਭਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਜੋ ਤੁਧੁ ਮਨਿ ਭਾਨੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿੰਨ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਲੈਕਰ ਲੋਕੁ ਪਰਲੋਕੁ ਕੇ ਬਿਸਯੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੨੦॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਸ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੩॥੨੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਜਲਨਿਧਿ ਹਮ ਮੀਨ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਜਲ ਕਾ (ਨਿਧਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ ਮਛ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕੀ ਬੂੰਦ ਸਮ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਖਾਤ੍ਰ ਪਪੀਹੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਬੂੰਦ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤਿਖਹਾਰੇ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸਾ) ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤੁਮਰੀ ਆਸ ਪਿਆਸਾ ਤੁਮਰੀ ਤੁਮ ਹੀ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਉ ਬਾਰਿਕੁ ਪੀ ਖੀਰੁ ਅਘਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਦੂਧੁ ਪੀ ਕਰ ਬਾਲਕੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਿਰਧਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਨਿਰਧਨੁ ਧਨੁ ਦੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾਂ ਜੈਸੇ ਪਿਆਸਾ ਪੁਰਸੁ ਜਲੁ ਠੰਢਾ ਪੀ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਭਿਜਾ ਹੂਆ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਜਲੁ ਪੀਵਤ ਠੰਢਾ ਤਿਉ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਉ ਅੰਧਿਆਰੈ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਕੇ ਪਰਕਾਸ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਏ ਹੁਏ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਚਿਤਵਤ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਉਸ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਬੜਾ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਰਤਾ ਚਿਤਵਤ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰੰਗੀਨਾ) ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅੰਨਦੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਉ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਤਿਉ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਮਨੁ ਰੰਗੀਨਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸੰਤਨ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ (ਮਾਰਿਗ) ਰਸਤੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਝੇ ਗਿਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਵਿਸਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਗਿਝਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਉਪਦੇਸੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੨੧॥

ਹਰਿ ਹਮਰਾ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸੇ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸਚੁ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੪॥੨੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੀਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਬਿਡਾਰਨ) ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਦਾਈ ਦੂਖ ਬਿਡਾਰਨ ਹਰੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਔਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਚਖਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਰਿ ਸਾਦ ਚਖਿ ਸਗਲੇ ਦੇਖੇ ਮਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਭ ਤੇ ਮੀਠਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧

ਜੋ ਜੋ ਪੀਵੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਐਸੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਮਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਮਰੁ ਹੋਵੈ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਵੂਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨਾ) ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੇ ਤ੍ਰਪਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਚਿਤੁ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਨਹੀਂ (ਡੋਲਾਨਾ) ਡੋਲਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਬੈਰਾਗ ਮਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸਾਦੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਨਾਹਿ ਡੁਲਾਨਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ (ਭਾਗੀਠਾ) ਅਤੀ ਭਾਗ ਹੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਵੇ॥੩॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੀਠਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹਰਿ ਇਕਸੁ ਹਥਿ ਆਇਆ ਵਰਸਾਣੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੂੰ ਏਕ ਕੇ ਹਾਥ ਆਇਆ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਬਹੁਤ ਵਰਸਾਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਉਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਬੁਹਤ ਪੁਰਸ਼ ਮੁਕਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਲਗਿ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਘਣੇਰੇ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵਿਰਲੀ) ਥੋੜਿਓਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੨੨॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੀ ਡੀਠਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੫॥੨੨॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਰਿਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਰੈ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਹੀ ਨਿਧਾਂ ਅਰ ਸਿਧੀਆਂ ਅਰ ਰਿਧਾਂ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਗਹਰ ਔਰ ਹੇ (ਗੰਭੀਰੈ) ਅਚਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਲਖੋਂ ਖੁਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਨੰਦੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਖ ਕੋਟ ਖੁਸੀਆ ਰੰਗ ਰਾਵੈ ਜੋ ਗੁਰ ਲਾਗਾ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਭਏ ਪੁਨੀਤਾ ॥

ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਤ੍ਯਾਦਿ ਲੋਗ ਭੀ ਪੁਨੀਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭਾਈ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤਾ ॥

ਔਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਪੁਨਾਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਖੋਜਹਿ ਸਰਬ ਉਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰਮ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚੇ ਔਰ ਅਪਾਰ ਤਥਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸ਼ਯ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ ਮਹਲ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਜਗਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਊਚ ਅਪਾਰ ਅਗੋਚਰ ਥਾਨਾ ਓਹੁ ਮਹਲੁ ਗੁਰੂ ਦੇਖਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਵਸੇਰਾ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਦਨ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ ਗਯਾਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਭਈ॥੪॥੧੬॥੨੪॥

ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਤਿਨ ਕੇ ਸਗਲੇ ਕਾਟੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥੧੬॥੨੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਉਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੀ ਦਯਾ ਤੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਦਇਆ ਤੇ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਜਾਗਤੇ ਔਰ ਸੋਵਤੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਅਵਰਦਾ) ਆਰਬਲਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਸਗਲ ਅਵਰਦਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਮੋ ਕਉ ਸਾਧੂ ਦੀਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਅਉਖਧੁ) ਦਾਰੂ ਗੁਰੋਂ ਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੇ ਨਿਰਮਲੁ ਥੀਆ ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਹੰਤਾ ਰੂਪ ਪੀੜਾ ਨਿਕਸ ਗਈ ਔਰ ਈਰਖਾਦਿ ਭੀ ਬਿਨਸ ਗਏ ਯਾਂ ਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਨਿਕਸੀ ਸਭ ਪੀਰਾ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਦਰਦਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ (ਅੰਗੁ) ਪੱਛ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਮੁਕਤਾ) ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਿਉਂ ਡਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਪਛਾਤਾ ਸੋ ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਰਦਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਬ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸਾਰ ਹੀ ਤਬ ਸੇ (ਹਉ) ਅਹੰਤਾ (ਬਲਾਏ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ॥

ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਹਉ ਗਈ ਬਲਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਸ ਸਾਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਢਾਕ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੨੪॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰ ਢਾਕਿ ਲੀਆ ਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੭॥੨੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਸੇਵਕ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਓਤਿ ਪੋਤਿ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੂੰ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਤੂੰ ਦਾਸੋਂ ਸੇ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖਦਾਤੇ ਆਪਣੇ ਸੋਵਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਸੇਵਕ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਨ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਆਪਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਹੀ (ਆਹਰੁ) ਉਦਮ ਹੈ ਉਨਕੋ ਪੱਖਾ ਫੇਰੂੰ ਔਰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਊਂ ਵਾ ਢੋਊਂ ਚੱਕੀ ਪੀਸੂੰ॥੧॥

ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਸਉ ਸੇਵਕ ਕੈ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਕਾ ਆਹਰੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਪ੍ਰਭਿ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੈਨੇ (ਸਿਲਕ) ਜੰਜੀਰੀ ਅਰਥਾਤ ਵਾਸਨਾਂ ਰੂਪੀ ਫਾਂਸੀ ਕੋ ਕਾਟਕਰ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸੇਵਕ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਕਰਮ (ਕਮਾਵੈ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮਨਿ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭਗਤਿ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਸੇਵਕ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਮਾਹਰੁ) ਚੌਧਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਈ ਕਮਾਵੈ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਸੇਵਕੁ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਮਾਹਰੁ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਨਹਿ ॥

ਤੂ (ਦਾਨਾ) ਬੁਧਿਵੰਤ ਠਾਕਰ ਸਰਬ ਬਿਧੀਓਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੰਦੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹਰਿ ਰੰਗ ਮਾਣਹਿ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਸੰਗਿ ਜਾਹਰੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥੩॥

ਅਪੁਨੈ ਠਾਕੁਰਿ ਜੋ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥

ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਜੋ ਪਤਿ ਸੰਜੁਕਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਫੇਰ ਬੁਲਾਇ ਕਰਕੇ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਪੂਛਿਆ ਹੈ॥

ਬਹੁਰਿ ਨ ਲੇਖਾ ਪੁਛਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥

ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੈ ਨਾਨਕ ਕੁਰਬਾਣੀ ਸੋ ਗਹਿਰ ਗਭੀਰਾ ਗਉਹਰੁ ਜੀਉ ॥੪॥੧੯॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ (ਗਭੀਰਾ) ਨਿਸਚਲ ਪੁਨਾ (ਗਉਹਰੁ) ਮੋਤੀ ਵਤ ਉਜਲ ਸਰੂਪੁ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੨੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰ ਮਹਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੁਛ ਭਾਵ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਆਪ ਅੰਤਰਿ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋ ਬਾਹਰਿ ਨਹੀਂ ਹੋ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਹਿਰ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰਿ ਟੋਲੈ ਸੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰ ਸੁਖੀ ਹੈ ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨੀ ਅੰਤਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੁਹੇਲਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਬਾਦਲ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ) ਏਕ ਰਸ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਉਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸਿਖ ਕਾ ਮਨੁ ਪਾਂਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਪੀਵੈ ਸੁਨਿ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਸ ਦਿਨ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਨਤਸੰਪ੍ਰਤਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗਿ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇਲਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਵਿਛੁੜਿਆ ਮਿਲਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਿਛੜਾ ਹੂਆ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਕਾ ਹੂਆ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੂਕਾ ਹਰਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬੁਧੀ ਪਾਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਮਤਿ ਪਾਏ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਏ ਮੇਲਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਲ ਤਰੰਗੁ ਜਿਉ ਜਲਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਾ ਤਰੰਗ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੈਨੇ ਜੀਵ ਕੀ ਜੋਤ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇਆ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗਿ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਕਿਵਾੜ ਕਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਬਹੁੜਿ) ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੨੬॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਕਟੇ ਕਿਵਾੜਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਹੋਈਐ ਜਉਲਾ ਜੀਉ ॥੪॥੧੯॥੨੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸੁਣਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਤੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਹਿਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਰਸਨਾ ਭਣਿਆ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ (ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥੧॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਈ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਜੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੁਧੁ ਆਰਾਧੇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਚਰਣ ਪਖਾਲੀ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਾਰਗਿ ਚਾਲੈ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕੁ ਤੇਰੇ (ਮਾਰਿਗ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ (ਪਖਾਲੀ) ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਾਲੀ) ਦੇਖੂੰ॥

ਨੈਨ ਨਿਹਾਲੀ ਤਿਸੁ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲੈ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਸਜਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਭੀ ਦੇ ਦੇਵੋਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਿ ਕਰ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਪ (ਲਾਧੇ) ਪਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨੁ ਦੇਵਾ ਤਿਸੁ ਅਪੁਨੇ ਸਾਜਨ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਧੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨਿ ਤੁਮ ਜਾਣੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਜਾਨੇ ਹੋ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹੋਂ ਪੁਰਸ਼ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਅਲਿਪਤ) ਅਸੰਗ ਔਰ (ਨਿਰਬਾਣੇ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਭ ਕੈ ਮਧੇ ਅਲਿਪਤ ਨਿਰਬਾਣੇ ॥

ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਤ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਨਿ ਭਉਜਲੁ ਤਰਿਆ ਸਗਲ ਦੂਤ ਉਨਿ ਸਾਧੇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਰਿਆ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

(ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ) ਬਲ ਤਥਾ ਮੋਹੁ ਰੂਪੁ ਅੰਧੇਰਾ ਸਭੁ ਛੋਡ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੈ॥

ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਤਜਿ ਮੋਹੁ ਅੰਧੇਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਤਿਸ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨੁ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੨੦॥੨੭॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਕਉ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗਾਧੇ ਜੀਉ ॥੪॥੨੦॥੨੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਪੇਡੁ ਸਾਖ ਤੇਰੀ ਫੂਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ (ਪੇਡੁ) ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਮੂਲ ਰੂਪੁ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਰੂਪੁ ਤੇਰੀ ਸਾਖਾ ਫੂਲੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਤੂੰ (ਸੂਖਮੁ) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪੁ ਥਾ ਸੋਈ (ਅਸਥੂਲੀ) ਵੈਰਾਟ ਸਰੂਪ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸੂਖਮੁ ਹੋਆ ਅਸਥੂਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਨਿਧਿ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਸ ਮਹਿ ਵਿਸਯ ਰੂਪ ਜਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੁ (ਫੇਨ) ਝਗੁ ਔਰੁ ਤੁਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਬੁਦਬੁਦਾ) ਤਰੰਗੁ ਹੋ ਕਰ ਤੁਛਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਬਿਚਾਰ ਕੀਏ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਕੁਛ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਜਲਨਿਧਿ ਤੂੰ ਫੇਨੁ ਬੁਦਬੁਦਾ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥੧॥

ਤੂੰ ਸੂਤੁ ਮਣੀਏ ਭੀ ਤੂੰਹੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਮਾਲਾ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮਣੀਆਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਬਰਣਾਸ੍ਰਮ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੁ ਗੰਠੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਸ ਮਾਲਾ ਕੇ ਸਰਬ ਮਨੀਓਂ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪੁ ਮੇਰੂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਗੰਠੀ ਮੇਰੁ ਸਿਰਿ ਤੂੰਹੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਨਿਰੂਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਆਦਿ ਮਧ ਅੰਤਿ ਏਕ ਰਸ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦਿਖਾਲੀਏ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰਾਦਿ ਭੀ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਦਿਖਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਅਤੀਤ ਅਸੰਗ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਹੀ (ਰਸੀਆ) ਭੋਗੀ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਨਿਰਬਾਣੁ ਰਸੀਆ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਅਪਨੇ (ਕਰਤਬ) ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ, ਪੁਨਾਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਅੰਨਿਆਦਿ ਕਰ (ਸਮਾਲੀਐ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਪਣੇ ਕਰਤਬ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਆਪੇ ਤੁਧੁ ਸਮਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਸੇਵਕੁ ਫੁਨਿ ਆਪੇ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਠਾਕੁਰੁ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕੁ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਸਦੀਵ ਗਾਇਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਇਕ (ਭੋਰੀ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਨਿਹਾਲੀਐ) ਦੇਖੀਏ॥੪॥੨੧॥੨੮॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਇਕ ਭੋਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ਜੀਉ ॥੪॥੨੧॥੨੮॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਫਲ ਸੁ ਬਾਣੀ ਜਿਤੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਬਾਣੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਣੀ ॥

ਸੋ ਵੇਲਾ ਧੰਨਜ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਣਾ ਔਰ ਸੁਨਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਏ ਹੂਏ ਭੀ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਗਾਵਤੇ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਗਾਵਤ ਸੁਨਣਾ ਆਏ ਤੇ ਪਰਵਾਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਾ ॥

ਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰਤਖ ਵਾ ਮਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਪਰਵਾਣੁ) ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਤੇਰਾ ਨਿਰਗੁਣ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਾ ਹੈ। ਹੇ ਹਰੀ ਸੇ (ਕਰ) ਹਾਥ ਭਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਕਰ ਭਲੇ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲੇਖਾ ॥

ਸੇ ਚਰਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ (ਹਉ) ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਲਿ) ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੁਝ ਕੋ (ਪਛਾਣਾ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੇ ਚਰਣ ਸੁਹਾਵੇ ਜੋ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਚਲੇ ਹਉ ਬਲਿ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਪਛਾਣਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਕੇ ਸਾਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੁ ਤੇਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇ ਜਨ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਉਧਾਰੇ ॥

(ਕਿਲਵਿਖ) ਸੰਬੂਹ ਪਾਪ ਕਾਟ ਕਰ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਦੋਨੋਂ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ॥੩॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟਿ ਹੋਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਿਟਿ ਗਏ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਇਕੁ ਬਿਨਉ ਕਰੀਜੈ ॥

ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਮੈਂ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਪਾਥਰੁ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਮੈਂ ਜੜ੍ਹ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਡੁਬਦਾ ਪਥਰੁ ਲੀਜੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਹੇ ਸਮਰਥ ਨਾਨਕ ਅਦੁਤੀ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥੨੯॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ਜੀਉ ॥੪॥੨੨॥੨੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਹੋਵੈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੇਰੀ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ਸੇ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲਨ ਬੁਝ ਗਈ ਔਰ (ਮਨੂਆ) ਮਨੁ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਲਨਿ ਬੁਝੀ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ਮਨੂਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੂਖੁ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਪਰਾਨਾ ॥

ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ (ਪਰਾਨਾ) ਪਲਾਇ ਗਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ

ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਰਸਨ) ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੋ (ਵਖਾਨਾ) ਜਪਯਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਰਸਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨਾ ॥

(ਜਲ ਥਲ) ਜਲਕੇ ਅਸਥਾਨ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਲ ਸੇ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਭਰੇ ਹੂਏਂ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਗਤੀ ਨਾਮ ਤਥਾ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਪਰੀਪੂਰਣ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ (ਬਿਰਥਾ) ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਜਲ ਥਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਸਰ ਸੁਭਰ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਏ ਜੀਉ ॥੨॥

ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਤਿਨਿ ਸਿਰਜਨਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਛੋਟੇ ਔਰ ਬਡੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੈਂਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥

ਤੂੰ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਿਹਰਵਾਨ ਔਰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪੁਨਾਂ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇ ਕਰ ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਕਨਿਸਟ ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ (ਅਘਾਏ) ਰਜ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਿਹਰਵਾਨ ਕਿਰਪਾਲ ਦਇਆਲਾ ਸਗਲੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਜੀਉ ॥੩॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਕੀਤੋਨੁ ਹਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਤੈਂ ਕਰਨਹਾਰ ਨੈ ਵਣਤ੍ਰਿਣ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰਚ ਕਰਕੇ ਏਕ ਖਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਣਹਾਰਿ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਕਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਜੋ ਤੂੰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੁਜਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੈਂ ਤਿਸ ਆਪ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥ ੨੩॥੩੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਤਿਸੈ ਅਰਾਧੇ ਮਨ ਕੀ ਆਸ ਪੁਜਾਏ ਜੀਉ ॥੪॥੨੩॥੩੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਬੰਧਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੰਧਪੁ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਭਉ) ਡਰ ਔਰ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਤਾ ਭਉ ਕੇਹਾ ਕਾੜਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੁਧੁ ਪਛਾਣਾ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਮਾਣਾ) ਮਾਂਨੁ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਓਟ ਤੂੰਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਯਹਿ ਸੰਪੂਰਣ ਜਗਤੁ ਤੇਰਾ (ਖੇਲੁ) ਖੇਲਨ ਦਾ (ਅਖਾੜਾ) ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ॥ ਜਿਸਮੈ ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਅਖਾੜਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ॥

(ਜੀਅ) ਅਸਥੂਲ ਔਰ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਣ ਤੈਨੇ ਉਪਜਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਲਗਾਵਣਾ ਚਾਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਭਾਣਾ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਅਸਾੜਾ) ਹਮਾਰਾ ਕੀਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਅਸਾੜਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਵਾਧਾਈ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਈ (ਵਜੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਤਮਾਂਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਅਖਾੜਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ॥ ੪ ॥੨੪॥੩੧॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ਨਾਨਕ ਜਿਤਾ ਬਿਖਾੜਾ ਜੀਉ ॥੪॥੨੪॥੩੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਭ ਮਨਹਿ ਅਧਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਜੀਵਹਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਪਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੀਉ ॥੧॥

ਮਨਸਾ ਧਾਰਿ ਜੋ ਘਰ ਤੇ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਇੱਛਾ ਧਾਰਕੇ ਘਰ ਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਮਿਟਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਆਸਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਆਸ ਮਨੋਰਥੁ ਪੂਰਨੁ ਹੋਵੈ ਭੇਟਤ ਗੁਰ ਦਰਸਾਇਆ ਜੀਉ ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕਛੁ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਿਧ ਲੋਗ ਤਥਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਜਾਤਾ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਧਿਆਵਹਿ ਗਿਆਨੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ (ਖੁਦੀ) ਅਹੰਭਾਵਨਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਭੋਲਾਵਾ) ਅਗਯਾਨੁ ਨਿਵਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ॥੩॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਸੁਖ ਕੇਤਾ ਕੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੁਦੀ ਮਿਟੀ ਚੂਕਾ ਭੋਲਾਵਾ ਗੁਰਿ ਮਨ ਹੀ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਸਭ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਤਥਾ ਕਲਿਆਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਵਖਾਨਾ) ਜਪਾ ਹੈ ਸਹਜਿ ਸੁਖ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ (ਘਰ) ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਆਇਆ ਹੈ ॥੪॥੨੫॥੩੨॥

ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨਾ ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਘਰ ਮਹਿ ਆਇਆ ਜੀਉ ॥੪॥੨੫॥੩੨॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਸੋਇ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਅਤੀ ਭਾਰੀ (ਪਜਾਰਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਠਾਕੁਰੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਚਨੇ ਆਦਿਕ ਕਰਤਬਜ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਕੇ ਅਧਿਸ੍ਟਾਂਨ ਰੂਪ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ॥੧॥

ਤੁਮਰੇ ਕਰਤਬ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਣਹੁ ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਗੁੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਥਾ ਸੁਣਤ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਵੈ ॥

ਇਸ ਸੇ ਯਹਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਦਯਾਲੂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇਸਾਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪੋਂ॥੨॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸਦਾ ਜਪਉ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਇਹ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤਰੇ ਕੋ ਜਪਉਂ॥

ਇਹ ਮਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਨਿ ਧਾਰਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਊਪਰ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਪਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗਯਾਨੁ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਸਰਬ ਮਇਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰੱਥ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਆਪੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸੱਤਾਕਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸੱਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦ ਆਪੇ ਹੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਦਾਸ (ਨਿਹਾਲਾ) ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੬ ॥੩੩॥

ਚਲਿਤ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਪਿਆਰੇ ਦੇਖਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ਜੀਉ ॥੪॥੨੬॥੩੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੁਕਮੀ ਵਰਸਣ ਲਾਗੇ ਮੇਹਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਬਰਸਨ ਲਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਜਨ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾਂ ਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਹਾ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰੁ ਹਿਰਦਾ ਸੀਤਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਏਹ ਠਾਢਿ ਆਪਨੇ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਠਾਢਿ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਬਹੁਤੋ ਬਹੁਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਔਰੁ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਬਹੁਤੁ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਅਧਿਕ ਉਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਦੇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਸਗਲ ਰਜਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾਰਾ ਜਬ ਦਾਤ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਬ ਜੀਵ ਜੰਤ ਸਭ ਉਤਮ ਮਧਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਾਤਿ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਦਾਤਾਰਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਧ੍ਰਾਪੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਹੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਤਥਾ ਮਰਣ ਪੁਨਾ ਮੋਹੁ ਔਰ ਭੈ ਸਭ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਕਾਟੇ ਮੋਹਾ ਬਿਨਸੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਾਨਕੁ ਸਾਲਾਹੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕਾਟੇ ਸਭਿ ਫਾਹੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਆਸਾ ਤੈਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥੨੭॥੩੪॥

ਪੂਰਨ ਆਸ ਕਰੀ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਾਪੇ ਜੀਉ ॥੪॥੨੭॥੩੪॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਉ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਆਓਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਮਿਲਿ ਗਾਵਹ ਗੁਣ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਸੁਨਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸਸੇ (ਸੋ) ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸਨੇ (ਹਮ) ਤੁਮ ਸਭ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗਾਵਤ ਸੁਣਤ ਸਭੇ ਹੀ ਮੁਕਤੇ ਸੋ ਧਿਆਈਐ ਜਿਨਿ ਹਮ ਕੀਏ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਜਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਵੁਹ ਜੀਵ ਮਨ ਸੇ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਵਹਿ ॥

ਇਸ ਸੇ ਜਿਸ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਰਿਜਕ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸਿਮਰੁ॥੨॥

ਸਿਮਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸਚੁ ਸੁਆਮੀ ਰਿਜਕੁ ਸਭਸੁ ਕਉ ਦੀਏ ਜੀਉ ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਧਿਆਉਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਯ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਹੁਤੁ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਪਾਰਗਿਰਾਮੀ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਉਸ ਕੇ ਸਿਧ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਬ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਸੋ ਪਾਰਗਿਰਾਮੀ ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਥੀਏ ਜੀਉ ॥੩॥

ਆਇ ਪਇਆ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹਿ।

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਗਤੀ ਲਾਵਹੁ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਏ ਜੀਉ ॥੪॥੨੮॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾਵਹੁ ਜਿਸਸੇ ਤੇਰਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਪੀਏ॥੪॥੨੮॥੩੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਸਾਈ ॥

ਮੇਘੁ ਵਰਸੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਸਾਈਂ ਆਪ ਸਰਬ ਪਰ ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਦਯਾਲੂ ਹੂਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਨੇ ਸਰਬ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲਾ ਠਾਢਿ ਪਾਈ ਕਰਤਾਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕਰਤਾਰ ਸਦੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਘਰ ਤੈਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਠਾਂਢਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਅਪੁਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥

ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਮਾਤਾ ਸੰਮਾਰੇ ॥

ਆਪ ਅਪਨੇ ਜੀਆਂ ਜੰਤੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੈਸੇ ਬਾਲਿਕ ਕੋ ਮਾਤਾ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਆਮੀ ਦੇਤ ਸਗਲ ਆਹਾਰੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪੁ ਸਰਬ ਕੋ ਭੋਜਨ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਐ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈ ਜਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਰਾਤ ਦਿਨ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਜੋ ਤੂੰ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੇਵਕ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਭ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਉਤਰਿ ਗਏ ਸਭ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰੀਆਵਲੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰੇ ਜੀਉ ॥੪॥੨੯॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਜਬ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਤੂੰ ਦੇਖੇਂ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ (ਹਰੀਆਵਲੁ) ਅਨੰਦੁ ਔਰੁ ਤਨ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੩੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਥੈ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਯਦਪੀ ਉਜਾੜ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਤਿ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਅਸਥਲ ਸੋਇਨ ਚਉਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਹਾਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪੀਤਾ ਸੋ ਨਗਰ ਭੀ ਉਜਾੜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੋਭਾਹੀਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਥੈ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪੀਐ ਮੇਰੇ ਗੋਇਦਾ ਸੇਈ ਨਗਰ ਉਜਾੜੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹਰਿ ਰੁਖੀ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਰੁਖੀ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਲੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਸਰੀਰ ਅੰਤਰ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਨਦਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਹਰਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰ (ਬਦਫੈਲੀ) ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨ ਲੀਆ (ਵਿਸੁਕੀ) ਵਿਸੁ ਕੀ ਵਾੜੀ ਹੈ ਵਿਖ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਕੀ ਹੋਈ ਵਾੜੀ ਹੈ॥੨॥॥

ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰੇ ਬਦਫੈਲੀ ਜਾਣੁ ਵਿਸੂ ਕੀ ਵਾੜੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸੰਤਾ ਸੇਤੀ ਰੰਗੁ ਨ ਲਾਏ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਸੰਗਿ ਵਿਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਤਿਸ ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਨੇ ਦੁਰਲਭ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣੀ ਜੜ ਆਪਿ ਉਖਾੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਖੋਈ ਅਗਿਆਨੀ ਜੜ ਅਪੁਣੀ ਆਪਿ ਉਪਾੜੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਗੋਪਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਔਰ (ਅਸਾੜੀ) ਹਮਾਰੀ (ਸਰਮ) ਲਜ੍ਯਿਆ ਰਖੋ॥੪॥੩੦॥੩੭॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮ ਅਸਾੜੀ ਜੀਉ ॥੪॥੩੦॥੩੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਣ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੇ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਕੇ ਚਰਣ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨਿ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੈ (ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾਂ ਅਰ ਕਲੇਸ[1] ਸਭ ਦੂਰ (ਪਇਆਣੇ) ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਸਭ ਦੂਰਿ ਪਇਆਣੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਔਰ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ (ਧੁਨਿ) ਅਵਾਜ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਖੰਡਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪ ਅਹੰਗ੍ਰ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੂਟੈ ਮੂਲੇ ॥

---

[1] ਪੰਚ ਕਲੇਸ ਏਹ ਹੈਂ॥ ਅਵਿਦਿਆ॥੧॥ ਅਸਮਤਾ॥ ੨॥ ਰਾਗ॥੩॥ ਦ੍ਵੈਖ॥੪॥ ਅਭਿਨਿਵੇਸ॥੫॥

ਔਰ ਉਨੋਂ ਕੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪ ਮੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਤੁਟਤੀ ਔਰ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਹਰੀ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਯਹਿ ਉਨ ਕਾ ਨਿਸਚਜ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗਜ ਆਪਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ਕਟੀ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਖੈ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਰਸ ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਵਰਖਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਇਹ ਬਾਣੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਦਿਲਾਸਾ) ਆਦਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕੀਆ ਦਿਲਾਸਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਸ ਤੇ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਥਾ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਯਹਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਵਡਭਾਗੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਸਾ ਹਮਰੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੩੧॥੩੮॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥੪॥੩੧॥੩੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੀਹੁ ਪਇਆ ਪਰਮੇਸਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਪਾਯਾ ਹੂਆ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਮੀਂਹ ਪਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਨੇ ਉੱਤਮ ਮੱਧਮ ਕਨਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਭ ਕੋ ਸੁਖੁ ਸਹਿਤ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸੁਖੀ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਲੀ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਲੇਸੁ ਗਯਾ ਔਰ ਸਚਾ ਸੁਖ ਉਨਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਇਆ ਕਲੇਸੁ ਭਇਆ ਸੁਖੁ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸੇ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸ ਥੇ ਤਿਸਨੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤਬ ਸੇਵਾ (ਘਾਲੀ) ਕਰੀ ਹੂਈ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੋ ਗਈ ॥੨॥

ਸੁਣੀ ਬੇਨੰਤੀ ਠਾਕੁਰਿ ਮੇਰੈ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਘਾਲੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬

ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਉ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣ (ਪਖਾਲੀ) ਧੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਪਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ (ਅਲ) ਅਕਾਮ ਸਰਬ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪੂਰਣ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲ ਸਭਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਣੇ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਪਖਾਲੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਮਨ ਕੀ ਇਛ ਪੁਜਾਵਣਹਾਰਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਕੀ ਚਾਹ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਰਸਾਲੀ) ਸੁੰਦਰ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੨॥੩੯॥

ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਦੁਖ ਭੰਜਨਿ ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਰਸਾਲੀ ਜੀਉ ॥੪॥੩੨॥੩੯॥

ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਧਨੁ ਭੀ ਤੇਰਾ ॥

ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਤੇਰਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਧਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲੁ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਰਾਸਿ ਤੁਮਾਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ਗੋਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰਹੈ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਤੇਰੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾਂ॥੨॥

ਕਾਰ ਕਮਾਵਾ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ਜਾ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਦਇਆਲਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਤੇ ਲਹਣਾ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਲਾਭੁ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਗਹਣਾ) ਭੂਸਣ ਵਤ ਸੋਭਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਸਹਣਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਖੇਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਥੈ ਰਖਹਿ ਬੈਕੁੰਠੁ ਤਿਥਾਈ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਭੀ ਭੀ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤ ਦੁਖ ਵਾਲਾ ਵਾ ਦੁਖ ਕਾ ਘਰੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੪੦॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ਦੁਖਾਲਾ ਜੀਉ ॥੪॥੩੩॥੪੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਘੁ ਪਠਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸੁ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਲ ਵਰਸਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉੱਤਮ ਮਧਮ ਕਨਿਸ੍ਟ ਸਰਬ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਯਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਦਹ ਦਿਸਿ ਵਰਸਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਵਰਸਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਣੇ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਅਨੰਦੁ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਬੁਝੀ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਸਭ ਠਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪ ਹੀ ਬਖਸਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰਾ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਕਰੇ ਜੀਅ ਸਾਰਾ ॥

ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ਼ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਮਨਾਈਏ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਕੀਤੇ ਨੋ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਪਇ ਪੈਰੀ ਤਿਸਹਿ ਮਨਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜਨੇ ਸੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖਜ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਤਿਤੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸੁ ਸ੍ਵਾਸੁ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਠਾਕੁਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਜਗਾ ਤਿਸੀ ਕੀਆਂ ਹੈ॥੩॥ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭ ਤਿਸੈ ਕੀਆ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਾਂਨੁ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲੁ ਹੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਣੀ ਗਹੇਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੁ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਊਂ॥੪॥੩੪॥੪੧॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥੪॥੩੪॥੪੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭੇ ਸੁਖ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਤੁਠੇ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਭ ਕਿਸ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਚਰਣ ਮਨਿ ਵੁਠੇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਉਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੁ ਹੂਆ ਹੈ॥ਉਤਰੁ॥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਸਮਾਧਿ ਲਗੀ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹੀ ਸੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਜੋ ਅੰਤਰਮੁਖ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਆਤਮ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣਾ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਬਿਰਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਹਾਤਮਾਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਵੇ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਲਗੀ ਲਿਵ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਰਸੁ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ॥

ਅਸਥੂਲ ਦ੍ਰਿਸਟੀਓਂ ਕੋ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪਰੇ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਆਤਮ ਦਰਸੀ ਕੈਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਿਰ ਨਿਕਟ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਵਰਤੈ ਨੇਰਾ ॥

ਸਦਾ (ਅਲਿਪਤੁ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਂਨ ਪਾਂਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਅਸੰਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਯਾ ਹੈ॥ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਂਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣੈ ਕੀ ਏਹ ਨੀਸਾਣੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਏਹੀ ਨੀਸ਼ਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਣਾਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੈ ਸਮ ਰਹਣਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਇਕੋ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੀ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਖਿ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ) ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਖਸਮ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਉਨਕੋ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜਿ ਸੰਤੋਖਿ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਅਨਦੁ ਖਸਮ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹਥੀ ਦਿਤੀ ਪ੍ਰਭਿ ਦੇਵਣਹਾਰੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਹਥੀ) ਬਾਹ ਦੇਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਰੋਗ ਸਭਿ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੋਗ ਸਭਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੫॥੪੨॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ਜੀਉ ॥੪॥੩੫॥੪੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੀਨੀ ਦਇਆ ਗੋਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਵਸੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

(ਕਰਤੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਕਰਮੁ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮਾਣੁ ਕੀਆ ਹੈ। ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਕਲੇਸੋਂ ਕਾ (ਡੇਰਾ) ਅਸਥਾਨੁ ਜੋ ਅਗਜਾਨੁ ਥਾ ਸੋ ਢਾਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਦੁਖ ਕਾ ਡੇਰਾ ਢਾਹਿਆ ਜੀਉ ॥੧॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਠਨ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੀਖਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੜਾ ਥਾਨੁ ਨ ਦਿਸੈ ਕੋਈ ॥

ਜਬ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ (ਆਹਿਆ) ਚਾਹਿਆ ਤਬ ਜੋ ਜਮਦੂਤ ਦੁਸਮਨ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ॥੨॥

ਦੂਤ ਦੁਸਮਣ ਸਭਿ ਸਜਣ ਹੋਏ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ ਆਹਿਆ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਆਪੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੀ॥

ਬੁਧਿ ਸਿਆਣਪ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਪੈ ॥

ਜੋ (ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ) ਭਰਮ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਭੁਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਲਾਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਣਿਆ ਸੰਤਾ ਨੋ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ ਲਾਹਿਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਜਨ ਕਾ ਆਧਾਰੋ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਬਨਜੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਜਾਨ ਜਨ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਉਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਮਾਹਿਆ) ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩੬॥੪੩॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਸਮਾਹਿਆ ਜੀਉ ॥੪॥੩੬॥੪੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋ ਸਚੁ ਮੰਦਰੁ ਜਿਤੁ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਹੇ ਸਤਜ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੋ ਮੰਦਰੁ (ਸਚੁ) ਸਫਲੁ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਰਿਦਾ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸਖੀ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਦਪਿ ਗਾਵਣਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਰਿਦੇ ਕਾ ਨਹੀਂ ਤਦਯਪਿ ਈਹਾਂ ਗਾਨ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਹੈ॥

ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਧਰਤੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਣੁ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾ ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਵਸਹਿ ਹਰਿ ਜਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੋ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਚੁ ਵਡਾਈ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਹੇ (ਸਚੁ) ਤ੍ਰੈਕਾਲਅਬਾਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਸਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ (ਕਰਮੁ) ਕਰਤੱਬੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਮੁ ਨ ਕਹਣਾ ਜਾਈ ॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਪਕੋ ਧਿਆਇਕਰ ਤੇਰੇ ਜਨ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਮਨ ਮੈਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਜੀਵਹਿ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਮਾਣੋ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਵੱਡੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਾਵੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੋ) ਪਰਵਾਨਾਂ ਹੈ॥੩॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਤੇਰੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਣੋ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸਚੇ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਚਾ ਤੂੰ ਥਾਨਿ ਥਨੰਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਚੇ ਤੂੰ (ਜਾਣੋ) ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਹ ਭਾਵਨਾਂ ਹੈ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨੁ ਕਰੂੰ ॥੪॥੩੭॥੪੪॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ਸਦ ਹੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੋ ਜੀਉ ॥੪॥੩੭॥੪੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੈਣਿ ਸੁਹਾਵੜੀ ਦਿਨਸੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਸੋ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰੁ ਦਿਨ ਭੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੁ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਲਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੰਤਸੰਗਿ ਮੇਲਾ ॥

ਜਿਸ ਸੰਤਸੰਗ ਮੇਂ ਘੜੀ ਮਹੂਰਤ ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਘੜੀ ਔਰੁ ਪਲੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਬੀਤੈ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਂਨ ਮੈ ਜੀਵਣ ਸਫਲੁ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਸਿਮਰਤ ਪਲ ਵੰਞਹਿ ਜੀਵਣੁ ਸਫਲੁ ਤਿਥਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਦੋਖ ਸਭਿ ਲਾਥੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਦੋਖ ਲਾਥੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥੇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ (ਭਉ) ਡਰੁ (ਭੈ) ਭਯਾ ਥਾ ਔਰ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਥਾ ਸੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰੀਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਭੈ ਭਉ ਭਰਮੁ ਖੋਇਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੇਖਾ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ਵਡ ਊਚ ਅਪਾਰਾ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਮੇ ਵੱਡਾ ਊਚਾ ਔਰੁ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਉਂ ਨਿਧਿ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਭੰਡਾਰਿ ਕੋ ਭਰਪੂਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਔਰ ਆਦਿ ਤਥਾ ਮਧ ਪੁਨਾਂ ਅੰਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਏਕ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਣ ਹੈ ਔਰੁ ਦੂਜਾ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੈਸਾ ਔਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਜਾਤੀਯ ਵਜਾਤੀਯ ਸ੍ਵਗਤ ਤੀਨ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ[੧]॥੩॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਦੂਜਾ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਮੈਂ ਜਾਚਿਕੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਨ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥

ਜਾਚਿਕੁ ਜਾਚੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਆਪ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਯਹਿ ਦਾਨੁ ਦੇਹੋ ਜੋ ਕਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰੂੰ॥੪॥੩੮॥੪੫॥

ਦੇਹਿ ਦਾਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਮਾਗੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥੪॥੩੮॥੪੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਥੈ ਤੂੰਹੈ ਆਗੈ ਆਪੇ ॥

ਇਸ ਲੋਕੁ ਮੈਂ ਤੂੰਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਆਗੈ ਪ੍ਰਲੋਕੁ ਮੈ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਥਾਪੇ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਕਰ ਮੁਝੇ (ਧਰ) ਅਧਾਰੁ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਓਂਟ) ਸਰਣ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਕਰਤੇ ਮੈ ਧਰ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਹਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਜੀਵੇ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਜੂਏ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖੋਵਤੇ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਜਨਮੁ ਨ ਜੂਐ ਹਾਰੀ ਜੀਉ ॥੨॥

---

[੧] (ਸਜਾਤੀ) ਜੈਸੇ ਏਕ ਗਊ ਤਥਾ ਨਾਨਾ ਗਊ ਕੀ ਏਕ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਵਿਜਾਤੀ) ਜੈਸੇ ਏਕ ਗਊ ਦੂਜੀ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਭੈਂਸ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਏਕ ਜਾਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲੀ ਹੈ (ਸ੍ਵਗਤ) ਜੈਸੇ ਗਊ ਮੈਂ ਸਿੰਗ ਪੁਛਾਦਿ ਅੰਗੋਂ ਕਾ ਹੋਨਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੇ ਸਮ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਸਜਾਤੀਯ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਭਿੰਨ ਲਛਣੋ ਵਾਲਾ ਭੀ ਕੋਊ ਔਰ ਸਤ ਨਹੀਂ ਯਾਂਤੇ ਵਿਜਾਤੀਯ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਅਵੈਵਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਰਹਿਤ ਹੈ ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਵਗਤ ਭੇਦ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਜਿਨਿ ਜਨ ਤੇਰੈ ਪਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮੁ ਜਨਮੁ ਕਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੋਗ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਫਲ ਏਹਾ ਹੈ ਕਾਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੁ (ਕਾਰੀ) ਅਵਖਧੀ ਸਹਿਤ ਫਲ ਕੇ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਯ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰ ਕਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਭਗਤੁ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਭਗਤ ਨੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਹੈ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥

ਏਕ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਲਪਿਤ ਵਸਤੁ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਵੱਡੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਹੁ ਬੁਧੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੪॥੩੯॥੪੬॥

ਜਿਨਕੀ ਮਤਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਸੁ ਵਿਣੁ ਹੋਰੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਇਹ ਮਤਿ ਸਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥੩੯॥੪੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਰਬੰਸੁ ਵਾਰ ਦੇਈਏ॥

ਸਰਬਸੁ ਦੀਜੈ ਅਪਨਾ ਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਕੋਈ ਸ੍ਵਾਸੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰੈ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਬਿਸਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸਾਸਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੋਈ ਸਾਜਨ ਮੀਤੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਦਾਤਾ ਵੀਚਾਰਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਆਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸਕਾ ਸਮਾਂਧਾਨੁ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਤਰੀਜੈ ਸਾਗਰੁ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਧਰਮੁ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਰਜਾਤੁ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਸਮ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਜਪਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪੁਨਾਂ ਪਾਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਐਸਾ ਫਲੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਆਪ ਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਗ੍ਰਿਸਤੁ ਪਰਵਾਨੁ ਹੈ ਵਾ ਤਿਆਗ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਿਲਬਿਖ ਗੁਰਿ ਕਾਟੇ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਭਏ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ (ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ) ਬਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲੇ ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਚਾਹੇ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋ ਵਾ ਤਿਆਗੀ ਹੋ॥੪॥੪੦॥੪੭॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪਰਵਾਣੁ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸਾ ਜੀਉ ॥੪॥੪੦॥੪੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹੀ ਪਰਗਟਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਤੰੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਆਲਸ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਬਿਨਸੇ ਆਲਸ ਰੋਗਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਨਵਨਿਧਿ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਘਰ ਨੌਨਿਧਿ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤਿਸੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਪੂਰਬਲੀ ਸੁਭੁ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭਨਾ ਬਾਤਾਂ ਲਾਇਕੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਮਰਥੁ ਹੈ॥੨॥ ਸੋ ਸਮਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ॥

ਖਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਿਨ ਮਹਿ (ਉਥਾਪਨ) ਉਠਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਤਪਿਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ (ਇਕੰਤੀ) ਨਿਰਾਕਾਰ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰੁ (ਪਸਾਰਾ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੁ ਸਰਗੁਨ ਭੀ ਆਪੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਇਕੰਤੀ ਆਪਿ ਪਸਾਰਾ ॥

ਉਸ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਕੋ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਨੇ ਸੇ (ਵਿਜੋਗਾ) ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਰੂਪ ਕਰ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਲੇਪੁ ਨਹੀ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਦਰਸਨ ਡਿਠੇ ਲਹਨਿ ਵਿਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਅੰਚਲਿ ਲਾਇ ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਤਰਾਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ (ਅੰਚਲਿ) ਲੜ ਲਾਇਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਰਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਉ ਆਪਿ ਜਪਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪੁੰਨ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪੧॥੪੮॥

ਗੁਰ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਇਆ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਨਕ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗਾ ਜੀਉ ॥੪॥੪੧॥੪੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੋਈ ਕਰਣਾ ਜਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਸੋਈ ਕਾਰਜ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਭਲਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਰਖੈ ਸਾ ਭਲੀ ਜਾਏ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਚਤੁਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਈ ਸਿਆਣਾ ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ਹੁਕਮੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮੀਠਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਭ ਪਰੋਈ ਇਕਤੁ ਧਾਗੈ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਏਕ ਹੁਕਮੁ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਡੋਰੇ ਮੈ ਪਰੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਰਨੀ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਚਰਣੀ ਲਾਗੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਪ੍ਰਗਾਸਾ) ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬਿਬੇਕ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਕਵਲ ਜੋ ਪਹਿਲੇ (ਊਂਧ) ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਸੀਧਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਮੈ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਊਂਧ ਕਵਲੁ ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਤਿਨਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨੁ ਡੀਠਾ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਤੂੰ ਆਪਿ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਪੀਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸੰਤਨ ਤੇਰੇ ਜਿਨਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਪੀਠਾ ਜੀਉ ॥੩॥

ਤੂੰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਨਿਰਮਲ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਭੀ ਉਜਲ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਉਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਦੇਖੇ ਸਭ ਉਤਰਹਿ ਕਲਮਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੰਤ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਭ੍ਰਮੁ ਔਰ ਭੈ ਪੁਨਾ (ਧੀਠਾ) ਕਠੋਰ ਸੁਭਾਉ ਉਨ ਕਾ ਬਿਨਸਿਆ ਹੈ॥੪॥੪੨॥੪੯॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਜੀਵੈ ਬਿਨਸਿਆ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਧੀਠਾ ਜੀਉ ॥੪॥੪੨॥੪੯॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯

ਮਾਂਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਝੂਠਾ ਮੰਗਣੁ ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਗੈ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਝੂਠਾ ਜਾਚਨ ਜਾਚਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਰਤੇ ਹੁਏ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਅਰਥਾਤ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਮਰਤੇ ਘੜੀ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ (ਨਿਹਚਲ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਸਦ ਹੀ ਸੇਵੈ ਸੋ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਿਹਚਲੁ ਕਹਣਾ ॥੧॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਿਸ ਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ ਮੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਨਿਤਿ ਜਾਗੀ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਕਰ ਤਿਸੀ ਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਿਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਆਪਨੇ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਤਿਸੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਲੈ ਜਿਸ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲਹਣਾ ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਭਗਤਾਂ ਮਨਿ ਵੁਠੇ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਠਗੈ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਸਗਲੇ ਮੁਠੇ ॥

ਹਮ ਤੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਬਾਛਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਮ ਕੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਗਹਣਾ) ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਣਾ ਯੋਗ ਵਾ ਭੂਖਨ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਨਿਤ ਬਾਂਛਹਿ ਨਾਮੁ ਸਚੇ ਕਾ ਗਹਣਾ ॥੩॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਊਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਨਿਹਚਲੁ ਵਰ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਹੈ ਕਿ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਵਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਤੇਰਾ ਜੋ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸੁਖੁ ਵਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਸਹਾਰੂੰ॥੪॥੪੩॥੭॥੫੦॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਹੋਇ ਦਇਆਲਾ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਸਹਣਾ ॥੪॥੪੩॥੫੦॥

ਰਾਗੁ ਮਾਝ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ ॥
ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਏ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੈ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰੰਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਬਾਏ) ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ (ਸਚੀ ਦਰਗਹ) ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਮਾਲਕ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਤੂੰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਮਨ ਸੇ (ਪਤੀਆਵਣਿਆ) ਮਨ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ ॥
ਸਾਚਾ ਠਾਕੁਰੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਮੇਰਾ ॥

ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਹੈ ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਚੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਮੇਰਾ ਤੋ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਾਇ ਘਣੇਰੀ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਘਣੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਗਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਸੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਵਖਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ (ਵਖਾਣੈ) ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੋਂ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਸਚੈ ਛੂਟਸਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਭ ਕਾ ਲੇਖਾ ਤੇਰੀ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਲੇਖੇ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਨਮੁਖੁ ਭੂਲਾ ਠਉਰੁ ਨ ਪਾਏ ॥
ਜਮ ਦਰਿ ਬਧਾ ਚੋਟਾ ਖਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਠਉਰੁ) ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਸੰਗਿ ਨ ਸਾਥੀ ਮੁਕਤੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੪॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਗੀ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜੇ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵੈ ॥
ਦੁਬਿਧਾ ਬਾਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥

ਸਾਕਤ ਝੂਠੇ ਨੂੰ ਸਚੁ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾ ਹੂਆ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਖੋਟੇ ਭਾਗ ਕੌਨ ਮੇਟੇ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਜਾਤੋ ਨਾਹੀ ॥

ਝੂਠਿ ਵਿਛੁੰਨੀ ਰੋਵੈ ਧਾਹੀ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪੇਈਅੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸੋ ਝੂਠ ਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੁਈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕਰ ਰੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਵਗਣਿ ਮੁਠੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ਅਵਗਣ ਗੁਣਿ ਬਖਸਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੁਈ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਅਵਗੁਣ ਭੀ ਬਖਸਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋ॥੬॥

ਪੇਈਅੜੈ ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਪਿਆਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਪੁਨਾਂ ਵਹੁ ਤੈਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਉਸ ਸੇ (ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ) ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਯਾ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਅਕਥੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਸਚੇ ਠਾਕੁਰ ਸਾਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਔਰ ਹੇ (ਅਕਥੁ) ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਚੁ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਜੋ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਗਾਵਣਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੮॥੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੇਕਰ ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਿਲ ਕਰ ਸੌ ਸੇਵਾ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣਿਆ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਪਰਗਾਸੁ ਹੋਆ ਜੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਖੋਜੇ ਤਾ ਨਾਉ ਪਾਏ ॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜੋ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਮੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਕਿਸ ਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਸਫੁਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੌ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਾ ਫਲੁ ਜੋ ਹੈ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਿਖਯੋਂ ਮੈ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ (ਧਾਵਤੁ) ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੋ (ਰਾਖੈ) ਰੋਕੇ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ (ਠਾਕਿ) ਰੋਕ ਕਰ ਰਖੇ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਨਦਿਨੁ ਗਾਵੈ ਸਹਜੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਆਪ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਸਹਜੇ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਅਸੰਖਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਵੇਖਾ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਵਸਤੁ ਰੂਪ (ਅਸੰਖਾ) ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੇ ਤੌ ਦੇਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਸਰੀਰ ਬੀਚ ਹੈ ਤੌ ਸਭ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਦਸਵੈ ਮੁਕਤਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ (ਅਨਹਦ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨੌ ਗੋਲਕ ਉਪਲਖਤ ਦਸੇ ਇੰਦ੍ਰਯ ਰੋਕ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੁਕਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਰਾਤਾ) ਮਸਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥ ਊਪਰ ਚਾਰ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹੀ ਹੈ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਸੇ ਸੂਨਯ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਯਾਨੀਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਮਗੁ ਨ ਜਾਣੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਯਾਂਤੇ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਅੰਧਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ॥ ਪੁਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੫॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਆਦਿ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਖੁਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬਜਰ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੋ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਸਦਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅੰਹਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਦੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੭॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਚਿਤ ਸੁਧ ਹੂਆ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਣੁ ਮਰਣਾ ਸਭੁ ਤੁਧੈ ਤਾਈ ॥

ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਵਣ ਮਰਣਾ ਸਭ ਤੇਰੇ ਤਾਂਈ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਹਮ ਜੀਵਤੇ ਹਾਂ ਮਰਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਿਮਰਣ ਕਰੇਂਗੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਬਖਸਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਤੂੰ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਸਵਾਰਣਿਆ ॥੮॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਤੂੰ ਸਫਲਾ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੨॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਬਿਨੁ ਤਕੜੀ ਤੋਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਜ ਅਰੁ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤਕੜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਤੋਲੈ) ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਜ ਕੀ ਅਪੇਖਿਆ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਿਕੇ ਤਿਸ ਮੈ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਜੋ ਸਚਿ ਲਾਗੇ ਸੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਉਨਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਸੁਣੈ ਤੈ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲੇਖੇ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਮੈ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੁ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਸੁ ਕਿਥੈ ਹਥੁ ਪਾਏ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਏ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਭੁਲਾਵੇ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹਥ ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਵੈ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਮੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਅਨਦਿਨੁ ਸੁਤੀ ॥
ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰੀ ਅਵਗਣਿ ਮੁਤੀ ॥

ਜੋ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਗਯਾਨ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਕੰਤਿ) ਪਤੀ ਨੇ ਭੀ ਭੁਲਾ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਤੀ) ਛੁਟੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਫਿਰੈ ਬਿਲਲਾਦੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਨੀਦ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੈਂ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨੀਂਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ॥੪॥

ਪੇਈਅੜੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਾਤਾ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਤਿਸਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਸਚਾ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥੫॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਭ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੋਗਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਉਪਾਏ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਚਉਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਦਯਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟਿ ਸਦਾ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਦਰਿ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰੁ ਨਾਮ ਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਤਾ ਕਿਨਿ ਦੀਐ ॥
ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਫੁਨਿ ਦੂਐ ਤੀਐ ॥

ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਮਾਂਗੈ ਤੌ ਕਿਸ ਸੇ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪੁਨਾਂ (ਤੀਐ) ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮੈਨੇ ਏਕ ਯਗ ਕੀਆ ਦੂਸਰੇ ਬਰਤ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤੀਜੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਲੇਖੇ ਕਰ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜਬ ਆਪੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸਿ ਲਏ ਔਰ ਬਖਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲਵੇ ਤਬ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਤੈ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨॥੩॥

ਨਾਮ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਕਿਸਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਮੇਲ ਮੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਇਕੋ ਆਪਿ ਫਿਰੈ ਪਰਛੰਨਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖਾ ਤਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭਿੰਨਾ ॥

ਏਕ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਪਰਛੰਨਾ) ਮਾਇਆ ਉਪਾਧੀ ਕਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਗਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੇ ਨਿਰਉਪਾਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤਬ ਏਹ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ (ਭਿੰਨਾ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਜਿ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਏਕੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਇਆ ਸਚੈ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਇਕ ਤੇਰੇ ਸੇ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਏਕਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਭੂਲਾ ਤੈਂ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥
ਇਕੁ ਵਿਸਾਰਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇਆ ॥

ਇਹ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਫਿਰੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲਾ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤੇ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤੇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸੁ ਕੋ ਅਪਨੀ ਤੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਰੂਪੁ ਬੀਚ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ ॥
ਜਮਪੁਰਿ ਬਧਾ ਦੁਖ ਸਹਾਹੀ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੇਤਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਜਮਪੁਰੀ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਦੁਖੁ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਕਿਛੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਮਨਮੁਖ ਪਾਪਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਬੋਲਾ ਹੈ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਜਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਕਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਭ ਇਛਾ ਆਪਿ ਪੁਜਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਪੁਨਾਂ ਜੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਇਛਾ ਤੂੰ ਆਪ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸਿਹਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਏ ॥
ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਤਰ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੈਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਚੁ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਨ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਸੇ ਸਚਿ ਸਮਾਣੇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਚੁ ਵਖਾਣੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੁਝ ਸਚ ਰੂਪ ਕੀ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਵਣਿਆ ॥੮॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੩॥੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੁ ਮੁਆ ਜਾਪੈ ॥

ਕਾਲੁ ਨ ਚਾਪੈ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ? ॥ ਉੱਤਰੁ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲੁ (ਨ ਚਾਪੈ) ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸਤਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ?

ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਸੁਣਿ ਮਨ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਉਤਰ॥ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਹੂਈ ਹੈ। ਕੈਸੇ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾਸਨ ਔਰ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈ॥੧॥ ਸ੍ਰਵਨ ਔਰ ਮਨਨ ਏਹ ਨਿਧਜਾਸਨ ਔਰ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਕੇ ਲਖਾਇਕ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਚਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਉਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਕਚੀ ਕਚਾ ਚੀਰੁ ਹੰਢਾਏ ॥

ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਕਚੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਨਿਸਚਜ ਰਹਤ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਚਾ (ਚੀਰੁ) ਬਸਤ੍ਰ (ਹੰਢਾਏ) ਧਾਰਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੂਈ (ਮਹਲੁ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੀ ਬੁਧੀ ਕੇ ਸਾਥ ਭਾਸਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨

ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਦੀ ਫਿਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਔਰ ਇਸੀ ਸੇ ਹੀ ਵਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਸੋ ਜਲਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਜਿਸ ਦੇਹ ਅਰ ਜਾਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਹੀ ਜਾਤਿ ਨ ਆਗੈ ਜਾਏ ॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਏ ॥

ਦੇਹੀ ਔਰੁ ਜਾਤੀ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਹ ਜੀਵ ਸਚ ਕਮਾਉਣੇ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤੇ ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੈਵੀ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪ ਧਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਭਾਵ ਨਿਰਾਕਾਰ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਜੋ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਵਾ ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸਾਧਨ ਕੀਆ ਹੋ ਸੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਰੁ ਕਹਤੇ ਹੇਂ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਭੈ) ਡਰੁ ਔਰੁ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਸੁਭ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ (ਘਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗੁ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਔਰ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਤੈਸੇ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬਨਿ ਆਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੂਰ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਪਿਰੁ ਵਸੈ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਪਤੀ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦਾ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚੋ ਊਚਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੫॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੀ ਨੀਂਦ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸੁਤਾ ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅੰਤਿ ਵਿਗੁਤਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਏਹ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ (ਵਿਗੁਤਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥ ਜੇ ਕਹੈ ਐਸੇ ਸੁਤੇ ਕੋ ਕੋਣ ਜਗਾਵੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਸੁਤਾ ਸੋ ਜਾਗਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸੋਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਮਝ ਗੁਰਮਤ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਨੀਂਦ ਕੈਸੇ ਨਿਵਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ?

ਅਪਿਉ ਪੀਐ ਸੋ ਭਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ (ਅਪਿਓਂ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪੀਏ) ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋ ਭਰਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੀ ਰਤਾ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ (ਆਪੁ) ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਆਪਕੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੭॥ ਤਿਸ ਭਗਤਿ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਧੰਧੈ ਲਾਏ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ਰਿਜਕੁ ਆਪਿ ਅਪੜਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਉਪਾਇ ਕਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲੱਖ ਜੂਨੀ ਕੋ ਰਿਜਕੁ ਆਪ ਹੀ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਕਾਰ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੮॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੪॥੫॥ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਜ ਔਰ ਲਾਭ ਅਰ ਕਥਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਦਰਿ ਹੀਰਾ ਲਾਲੁ ਬਣਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਰਖਿ ਪਰਖਾਇਆ ॥

ਬੁਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਹੀਰਾ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਬਨਿਆ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਤੇ ਸਿਧ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਖ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਜ ਵਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਤ ਸੰਤੋਂ ਸੇ (ਪਰਖਾਇਆ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਚੁ ਪਲੈ ਸਚੁ ਵਖਾਣਹਿ ਸਚੁ ਕਸਵਟੀ ਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੈ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਕਰ ਭੀ ਸਚ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਬਹੁਤੁ ਪਸਾਰਾ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਤਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਪਸਾਰਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਅਤੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਇਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਪਾਏ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗਜਾਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਆਪ ਹੀ ਗਜਾਨ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਚ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਚ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਚ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਸਚ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਨਿਸਚਜ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਚੁ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਅਵਗਣ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹ ਹੈ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਥਾ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਈਏ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਜੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥
ਆਪੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤੌ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਕਰਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ਸਬਦੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ (ਸਬਦੇ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਜੀਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਰਿ ਤੁਧੁ ਬਾਝਹੁ ਮੈ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥
ਹਰਿ ਤੁਧੈ ਸੇਵੀ ਤੈ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਾਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਤੂੰ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲ ਲਓਂ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਤੁਧੈ ਜੇਹਾ ॥
ਤੇਰੀ ਨਦਰੀ ਸੀਝਸਿ ਦੇਹਾ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਨਦਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ (ਦੇਹਾ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਹਿਤ (ਸੀਝਸਿ) ਕਲਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲਿ ਹਰਿ ਰਾਖਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਰਾਤ ਦਿਨ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਮਾਲ ਰਖਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜੀ ਆਪੇ ਗੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਵੱਡਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਗੋਈ) ਸਮਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਘੜਿ ਭੰਨਿ ਸਵਾਰਹਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੮॥੫॥੬॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਘੜਿ) ਰਚਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਸਵਾਰਹਿ) ਪਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਭੰਨਿ) ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਰਥ ਸੇ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੂੰ ਅਸੰਗ ਹੂਆ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੮॥੫॥੬॥ ਸਿਖਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਭ ਘਟ ਆਪੇ ਭੋਗਣਹਾਰਾ ॥

ਅਲਖੁ ਵਰਤੈ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬੇਅੰਤ ਅਲਖ ਅਗਮ ਆਪ ਹੀ ਸਰਵਤ੍ਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਸਬਦੁ ਸੂਝੈ ਤਾ ਮਨ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਲੁਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਹਟਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਮੁਹਹਿ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸੁਧਿ ਨ ਸਾਰਾ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋਂ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜੀਵ ਜਮਪੁਰੀ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਮੁਹਹਿ) ਮੁਸੀ ਅਰਥਾਤ ਲੂਟੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਵੈਰਾਗ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਲੂਟਨੇ ਕੀ (ਸਾਰਾ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਖਬਰ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਅਪਣਾ ਘਰੁ ਰਾਖੈ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸਬਦਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ (ਘਰੁ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਲੂਟਨੇ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਗੁਣ ਸੰਜੁਗਤ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਾਚੋਂ ਦੂਤ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ (ਪਚਾਵਣਿਆ) ਜਲਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਚੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਸਹਜੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ ॥

ਏਕ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰੰਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਸਤ ਹੁਏ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਕੌਨ ਸਮਝ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਮ ਏਕੈ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ॥

(ਏਕਮ ਏਕੈ) ਅਦੁਤੀਯ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਤ ਮੈ ਜਿਨ ਕੋ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਦੂਜਾ) ਆਪਸੇ ਭਿੰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਤੀਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪ ਗਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਉਪਾਯਾ ਹੈ ਏਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਏਹੁ ਕਮ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ

(ਦੁਬਿਧਾ) ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਵਾ ਜੜ ਚੈਤਨ ਭਾਵ ਦੁੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਦੂਜਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਤਨਤੇ ਭਿੰਨ ਭਾਵ ਜੜ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਤ੍ਰਿਬਿਧ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਿਆ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਮਾਯਾ) ਛਲ ਰੂਪੁ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਊਚੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

(ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ) ਊਚੀ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਪਦੁ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਰੂੜ ਹੂਏ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਚੁ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਭੁ ਹੈ ਸਚਾ ਜੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥
ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਸੋ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸਚੇ ਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੋ ਸਭ ਕਰਤਬੁ ਪੁਰਸ ਦਾ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਸਚੇ ਸੇਵਹਿ ਸਾਚੇ ਜਾਇ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਚੇ ਬਾਝਹੁ ਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਆ ॥
ਦੂਜੈ ਲਾਗਿ ਜਗੁ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੂਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਵਰੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਜਗਤੁ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਏਕੋ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥
ਆਪੇ ਧਰਿ ਦੇਖਹਿ ਕਚੀ ਪਕੀ ਸਾਰੀ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ। ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਚੀ ਪਕੀ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਕੌ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਪ ਹੀ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਹਿ ਵੇਖਹਿ ਹਦੂਰਿ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੬॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੮॥੬॥੭॥ ਅਬ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਫਲ ਅਰ ਸਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਕੀ ਮੀਠੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਚਖਿ ਡੀਠੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਬਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਰਗਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਹਾਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਦਰਿ ਸਚੈ) ਸਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਸਬਕ ਕੋ (ਵਜਾਵਣਿਆ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨੁ ਨਾਵੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਚਿਤੁ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਜਲ ਕਾ ਸਚਾ ਸਰ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕਰ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਸਚੇ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਔਰੁ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਾ ਕਬਹੂੰ ਸਚੇ ਨਾਵੈ ਕੀ ਭੁਖ ਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹਿ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਚੇ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਚਾਹ ਲਾਵਣੇ ਵਾਲ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਏਕੋ ਵੇਖਾ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਔਰੁ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਸਹਜੇ ਸੂਖਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਲਰਿ ਤਿਆਗੈ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਾਗੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ (ਰਤਨੁ) ਅਮੋਲਕ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਕੋ (ਪਲਰਿ) ਪਰਾਲੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਖਾਲੀ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗ ਛਡਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਗ੍ਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਮੰਦਕਰਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜੁ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾਂ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਭੈ ਅੰਦਰਿ ਭੈ ਮਾਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਭੈ ਅੰਦਰਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਮਾਰ ਕਰ ਭਰਮ ਕੋ ਚੁਕਾਯਾ ਹੈ॥੫॥ ਭਰਮ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਾ ਫਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਹਜੇ ਗਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਬਾਣੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥੬॥ ਜਿਨ ਕਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਵਖਾਣੈ ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੈ ਕੋਈ ॥

ਆਖਣਿ ਜਾਈਐ ਜੇ ਭੂਲਾ ਹੋਈ ॥

ਸਭ ਕਿਛ ਆਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸਕੋ ਕੋਈ ਕਹੇ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਇਉਂ ਕਰ। ਆਖਣ ਤੌ ਜਾਈਐ ਜੇਕਰ ਭੂਲ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੮॥੭॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥੭॥੮॥ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਚੜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪਨਾ ਰੰਗ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰਸਨਾ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੀ ਭੈ ਭਾਇ ਰੰਗੁ ਚੜਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰੰਗ ਚੜਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪਰਮੇਸੂਰ ਅਨੰਦ ਕਰ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸ ਕੇ ਲੇਨੇ ਵਾਲੀ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ (ਚਲੂਲੀ) ਸਘਨ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭਯ ਦਿਖਾ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਿਰਭਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਬਿਖੁ ਭਉਜਲੁ ਸਬਦਿ ਤਰਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਿਰਭਉ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਰੰਗ ਤੇ ਰਹਤ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਨਾਨ ਆਦੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਭਾਵ ਇਹਿ ਕਿ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਜੇਹਾ ਆਇਆ ਤੇਹਾ ਜਾਸੀ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੈਸਾ ਆਇਆ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਹੈ ਖਾਲੀ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਅਵਗਣ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥
ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਆਏ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੁਛ ਦੀਖਤਾ ਨਹੀਂ ਯਹਿ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵ ਮਰਣ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥
ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਿਨਕੀ ਕਰਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤਿਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਿਆਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਏ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਰੰਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇ ਕਰ ਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਮੋਹਿਆ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਹਿਤੂ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹਜਪਦ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਰੰਗੁ ਸੋਈ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਹਜੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਦਾ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਚਾ ਸਚੋ ਸਚਿ ਪਤੀਜੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅੰਦਰੁ ਭੀਜੈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਚੋ) ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕਰ ਪਤਿਆਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਨਿਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੈਸਿ ਸੁਥਾਨਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਆਪੇ ਕਰਿ ਸਤਿ ਮਨਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖ ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਆਪੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਮਨਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੮॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੮॥੯॥ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀ ਅਕਸਮਾਤ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਿਨਿ ਪੀਤਾ ਤਿਸੁ ਤਿਖਾ ਲਹਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਫਲ ਬਿਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਗਜਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਲਹਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥

ਹਰਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਆਪੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗਰੁਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਬਿਦ ਕਰ ਸੁਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਸੋਭਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਏ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਹਰਿ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਰਹੇ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ॥ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸਭ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਵੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਆਰਸੀ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖੈ ॥

ਮੋਰਚਾ ਨ ਲਾਗੈ ਜਾ ਹਉਮੈ ਸੋਖੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਆਰਸੀ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਸੀਸਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਦਰਪਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਮੁਖ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲ ਕੋ ਸੋਖਤਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮਨ ਕੋ (ਮੋਰਚਾ) ਜੰਗਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥

ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੁ ਵਜਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਗੁਰ ਸਬਦੀ) ਸਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਹੁ ਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਆਪੁ ਦਿਤਾ ਦਿਖਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਵਾ ਗੁਣ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਛ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਔਰੁ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾ ਐਸਾ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਔਰੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਵਣਜੁ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਸਚਾ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪਾਇ ਕਰ ਔਰੁ ਦੇਹ ਮੈਂ ਰਹ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਜਪਾਉਨਾ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ (ਸਾਰੁ) ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਮੋਖਦੁਆਰੁ) ਮੋਖ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਜਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਨਿਰੰਤਰ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਨਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੮॥੯॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੮॥੯॥੧੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੁ ਵੰਞਾਏ ਤਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜਬ ਆਪ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਵੰਞਾਏ) ਗਵਾਇ ਤਬ ਸਰਬ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਸਚੀ ਅਖੰਡਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਸਚੁ ਸੰਘਰਹਿ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵਹੁ (ਵਣੰਜਹਿ) ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਸਚ ਕੋ (ਸੰਘਰਹਿ) ਅਕਠਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਹਚੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਚ ਕਾ ਹੀ (ਵਾਪਾਰੁ) ਲੇਨਾਂ ਦੇਨਾਂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਅਨਦਿਨੁ ਗਾਵਣਿਆ ॥

ਹਉ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਬਦਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਸਬਦ ਕਰ ਤੂੰ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਵੇਲਾ ਵਖਤ ਸਭਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥

ਜਿਤੁ ਸਚਾ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਜੋ ਵੇਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਤਬ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਿਐ ਸਚੁ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਸਚੇ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਪਾਏ ॥

ਅਨ ਰਸੁ ਚੂਕੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਤਬ (ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ) ਗਜਾਨਾਦਿ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਹਮ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵਣੇ ਕਰ ਇਤ੍ਰ ਰਸ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਬਾਣੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਸਤ ਔਰ ਸੰਤੋਖੁ ਪੁਨਾ ਆਤਮ ਸੁਖੁ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਣੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵਹਿ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰਾ ॥

ਫਿਰਿ ਓਇ ਕਿਥਹੁ ਪਾਇਨਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤੇ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮੁਰਖ ਹੈਂ ਪੁਨਾਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਫਿਰਿ ਵਹੁ ਕਹਾ ਸੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ) ਗਯਾਨ ਪਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਖਯ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ਜਮ ਦਰਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਨਮਾਂ ਮੈਂ ਆਵੇਂਗੇ ਅਰੁ ਜਮ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈਂਗੇ॥੪॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਜਾਣਹਿ ਤਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ॥
ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਾ ਰਸੁ ਜਾਣੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੇ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ਜੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥
ਸਤਸੰਗਤਿ ਬਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਸੋ (ਥਾਨੁ) ਸਰੀਰੁ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਕੌਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹਹਿ ਸਾਚਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵਜਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬

ਮਨਮੁਖ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ਖੋਟਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਨਿ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਭਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰਧਾ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਖੋਟਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕੂੜ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਨਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲੇ ਫਿਰਨਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੂਲੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਧਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਤੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨਣਿਆ ॥੮॥੧੦॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਜਿਨ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਸਮ ਕਰ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੦॥੧੧॥ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤੇਰੀਆ ਖਾਣੀ ਤੇਰੀਆ ਬਾਣੀ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਤੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਤੇਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਆਂ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥

ਹਰਿ ਸਚਾ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਸਹਜੇ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਸਚਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥

ਜੇਹੀ ਮਨਸਾ ਕਰਿ ਲਾਗੈ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਬ ਜੀਵ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੀ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਸਭਨਾ ਵਥੂ ਕਾ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਇਕੁ ਨ ਧਿਆਏ ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਲਾਗੀ ਬਹੁ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਇਹ ਅਸੁਧੁ ਮਨੁ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਿਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੀ ਮੈਲੁ ਬਹੁਤੁ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੋਰੁ ਵਧੇਰੈ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਇਹ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੈ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲੁ ਹੋਰ ਅਧਿਕ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਲ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਮਲੁ ਜਾਏ ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤੌਂ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਾਰੈ ਭਾਵ ਰਹਤ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤੁ ਲਗਾਵੇ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਚੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਸਚਿ ਲਾਗੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਅਰੁ ਜੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰਾ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਤੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਅੰਧਾ ਹੈ॥

ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਕਮਾਵਹਿ ਫਿਰਿ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਪਹਿਲੇ (ਬਿਸਟਾ) ਗਰਭ ਕੇ ਕੀੜੇ ਥੇ ਅਬ ਭੀ ਗਰਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਫਿਰ ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਭੀ ਵਿਸਟਾ ਮੈਂ (ਪਚਾਵਣਿਆ) ਜਲੈਂਗੇ॥੫॥

ਮੁਕਤੇ ਸੇਵੇ ਮੁਕਤਾ ਹੋਵੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਸਬਦੇ ਖੋਵੈ ॥

ਔਰੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ (ਮੁਕਤੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸੇਵੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਕਰ ਹਰੀ ਆਪੇ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਿਧਿ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੇਵੇ ਦੁਖੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਔਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਕਰ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੭॥ ਸੋ ਕਹੇ ਵਹੁ ਬਖਸਣੇ ਵਾਲਾ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਹੁ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਪਛਾਣਹੁ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਹੈ ਉਸਕੋ ਦੂਰ ਨ ਸਮਝੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਛਾਣੋ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੧॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੧॥੧੨॥ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਐਥੈ ਸਾਚੇ ਸੁ ਆਗੈ ਸਾਚੇ ॥

ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਾਚੇ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਚੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸੇਵਹਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਕਰ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਹਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਹਿ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਭਰਮਾਵਹਿ ॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਭਰਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭ ਸੁਧਿ ਗਵਾਈ ਕਰਿ ਅਵਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਤਿਨਕੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਸਭ ਸੋਝੀ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ ਅਵਗੁਣ ਕਰ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਤਤੁ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਤਤ) ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੈ ਅਪੁਨਾ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਮਾਰ ਕਰ ਮਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਖੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕੋ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਸਚ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅੰਤਰਿ ਰਤਨੁ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਨਸਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ॥

ਅੰਤਹਕਰਣ ਜਿਸਕੀ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਐਸਾ ਸਾਖੀ ਚੈਤਨ ਰੂਪ ਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਯਾ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਹੈ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਕੇ ਚਉਥੇ ਪਦ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਤਿਸ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਪੰਡਤ ਥਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੁ ਚੜਾਏ ॥
ਸੇ ਜਨ ਰਾਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ॥

ਜੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮੈ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਰੰਗਾਏ ਹੂਏ ਰਤੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਚੜਿਆ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ ਰੰਗ (ਅਤਿ) ਬਹੁਤ ਚੜਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਸੇ ਹੁਏ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮਿ ਮੁਕਤਿ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਤਥਾ ਸੰਜਮ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਗਜ਼ਾਨ ਕਰ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਥਾਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਸਭੁ ਆਪੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਯਹਿ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਗਤ ਕੋ (ਥਾਪੇ) ਰਚੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ (ਥਾਪਿ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਉਥਾਪੇ) ਪਰਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਆਪ ਹਰਿ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੨॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੨॥੧੩॥ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਸਬਦੇ ਹੋਵੈ ॥
ਸਬਦੇ ਹੀ ਫਿਰਿ ਓਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥

ਉਤਪਤੀ ਪੁਨਾ ਪਰਲਉ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਹਾਂਪਰਲੋ ਕੇ ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਭੀ ਉਤਪਤੀ ਸਬਦ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਆਪੇ ਸਚਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਯਹਿ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ (ਸਮਾਵਣਿਆ) ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਤਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਕੇ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਵਣੁ ਬੈਸੰਤਰੁ ਖੇਲੈ ਵਿਡਾਣੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਤਥਾ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਔਰੁ ਪਵਣ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਅਗਨਿ ਮੈਂ ਵਾ ਇਨ ਸਰਬ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ (ਵਿਡਾਣੀ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਤੀ ਆਦਿ ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੇ ਖਿਮਾਦਿ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ (ਖੇਲੈ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਨਿਗੁਰਾ ਜੋ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਨਿਗੁਰੇ ਆਵਣ ਜਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਨਿਗੁਰਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਗੁਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਕਾਇਆ ਸਰੀਰੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਏਕ ਖੇਲ ਰੂਪ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਿਥਜਾ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਰਬ ਗੁਣ ਔਰ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਭਰਪੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਕੋਈ ਮਹਲੁ ਪਾਏ ਮਹਲੇ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵਣਿਆ ॥੩॥

(ਸਬਦਿ) ਮਾਹਵਾਕ ਕੇ (ਭੇਦਿ) ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਮਹਲੇ) ਮਹਲਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਹਲ ਮੈਂ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥
ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਗੁਰ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੇ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੁ ਕਰਕੇ ਸਚ ਨਾਮੁ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਵਿਹਾਝਹਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਸਚੀ ਕਮਾਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਹੀ ਕਮਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਰਾਸੀ ਕੋ ਵਥੁ ਕਿਉ ਪਾਏ ॥
ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਲੋਕ ਸਬਾਏ ॥

(ਰਾਸੀ) ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਸਭ ਭੂਲੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਰਾਸੀ ਸਭ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਖਾਲੀ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਹੈਂ ਖਾਲੀ ਜਾਇ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਇਕਿ ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਆਪਿ ਤਰਹਿ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥

ਏਕ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪੂਰਨ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਗ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਏ ਹੂਏ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਮੂੜਾ ਬਾਹਰੁ ਭਾਲੇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮੂਰਖੁ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਅਪਵ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਵਾ ਸਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਤਿਥਹੁ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕੋਈ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਪਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਸੇ ਆਪ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਬਦਿ ਬੁਲਾਏ ॥
ਮਹਲੀ ਮਹਲਿ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਕੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੮॥੧੩॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੈ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੩॥੧੪॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮

ਹਰਿ ਚੇਤਹੁ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਏਹ ਸਚੀ ਸਿਖਯਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਨਾਥੁ ਅਜੋਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ (ਅਨਾਥੁ) ਜਿਸਕਾ ਮਾਲਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜੂੰਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਣਿਆ ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਤਾ ਹਰਿ ਪਾਏ ਹਰਿ ਸਿਉ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਕੇ ਗਵਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਜੀਵ ਆਪ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਕੰਮ ਆਇਆ ਵਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਬ ਕਮਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਸਬਦੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰ (ਮਿਲਾਵਣਿਆ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੈ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਤਕੀਐ ਨਾਮਿ ਅਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਲਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਰੁ ਕਰੇ ਕਿਆ ਤਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਖਪਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਸਨੋਂ ਕੋਈ ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਆ ਜੋਰ ਜਣਾਵਣਾ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਨ ਵਤ ਆਪ ਹੀ ਜਲ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੇ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹੈ ਜਗਤ ਕਸਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹੈ ਆਪਣਾ ਨਾਸ ਕਰਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਦਯਾ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਕਸਾਈ ਸਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਓਂਹੁ ਆਤਮਘਾਤੀ ਕਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਹੁ ਭਾਰੁ ਉਠਾਵੈ ਬਿਨੁ ਮਜੂਰੀ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਔ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਾਰੁ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾ ਮਜੂਰੀ ਸੇ ਭਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਉਸ ਕੇ ਪਾਪ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਵਾੜੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਲੀ ॥

ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ਕੋ ਨਾਹੀ ਖਾਲੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜਗਤ ਵਾੜੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸਦੀਵ ਸਭ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਮਾਲ ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਜੇਹੀ ਵਾਸਨਾ ਪਾਏ ਤੇਹੀ ਵਰਤੈ ਵਾਸੂ ਵਾਸੁ ਜਣਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੈਸੀ ਕਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਜੀਉ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ (ਵਾਸੂ) ਵਾਸਨਾ ਵਾਲਾ ਜੀਵ (ਵਾਸੁ) ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਵਰਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੁ ਰੋਗੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਿਸਰਿਆ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕੇ ਰੋਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੋਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਵਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਦੁਖੀਏ ਨਿਤਿ ਫਿਰਹਿ ਬਿਲਲਾਦੇ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਂਤਿ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਨਿਤ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥੬॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤੇ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹੁਕਮਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਨਕੀ ਗਤੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਅੰਦਰਿ ਪਾਏ ਤੇਹਾ ਵਰਤੈ ਆਪੇ ਬਾਹਰਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜੈਸਾ ਸੁਭਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੁਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਸਾ ਹੀ ਬਾਹਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਾਹਰ (ਪਾਵਣਿਆ) ਤਿਸ ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਿਸੁ ਬਾਝਹੁ ਸਚੇ ਮੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਿਸੁ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰ ਦੇਵੇ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੪॥੧੫॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਵਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੈ ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪ ਔਰ ਦੁਖ ਸਭ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਲਾਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਅਮਰਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੋਲੈ ਸਦਾ ਮੁਖਿ ਵੈਣੀ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੇਖੈ ਪਰਖੈ ਸਦਾ ਨੈਣੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਦਾ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰੁ ਨਾਮ ਦੀ ਪਰੀਖਕ਼ਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕਹੈ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅਵਰਾ ਆਖਿ ਸੁਨਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਔਰੁ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਾਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਮਰਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸਨਾ ਬੋਲੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥੩॥

ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਜੁ ਚਿਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਤਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮੁ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥

ਉਨਕਾ ਨਿਹਚਾ ਐਸਾ ਹੇ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥

ਹੁਕਮੇ ਵਰਤੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹੁਕਮੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥੪॥

ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਭਗਤ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਵੀ ਵਹੁ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਜਬ ਕੰਮ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਕੇਰੇ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੂਲਾ ਜਾਂਦਾ ਫੇਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕਾਂਮ ਅਸਚਰਜ ਹੈਂ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਸ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਮਨ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਕੋ (ਫੇਰੇ) ਮੋੜੇ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦਿ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦ ਕੋ ਵਜਾਏ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਵੇ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯

ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਉਪਾਏ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਲੋਕ ਸਬਾਏ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਖੋਟੇ ਔਰ ਖਰੇ ਸਭ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਗ ਆਪ ਹੀ ਪਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਖਰੇ ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਹਿ ਖੋਟੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਸਭ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪਰਖ ਕਰ ਮੋਖ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੈਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਭੁਲਾ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਭਰਮਾਉਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਵੇਖਾ ਕਿਉ ਸਾਲਾਹੀ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੂੰ ਔਰੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਲਾਹੂੰ? ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਬਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹੁਣਾਕਰ ਔਰੁ ਵੇਖਾਂ ਔਰੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਸੈ ਤੂੰ ਭਾਣੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥੭॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਸਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਤੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੀ ॥

ਸਬਦ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਭ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੫॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੮॥੧੫॥੧੬॥ ਗੰਗਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਾਮ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਵਰਖਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਨ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥
ਰਸਨਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਬਾ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ ਕੋ ਪਾਏ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੇ ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨੁ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਏਕ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਦਰੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਿਖ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਦਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਣ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਗਾਇਨ ਕਰੇ? ਉੱਤਰੁ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸਭਨਾ ਉਪਰਿ ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥

ਕਿਸੈ ਥੋੜੀ ਕਿਸੈ ਹੈ ਘਣੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭਨਾਂ ਉਪਰ ਤੇਰੀ ਨਦਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪਰ ਥੋੜੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਪਰ ਬੁਹਤ ਹੈ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸੂਝ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਹੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਗਯਾਨਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਕੋਈ ਨ ਪਾਵੈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਵਹੁ ਗੁਣ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਅੰਤਰੁ ਮਨੁ ਮੋਹੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਾਣੀ ਰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਹਜਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੁ ਭੂਲਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵੈ ਮਰੈ ਬਿਖੁ ਖਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਖੁਆਏ) ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਹਰ ਖਾ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਵਿਸਟਾ ਮਹਿ ਵਾਸਾ ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਉਸਕਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਵਿਖੇ ਵਾਸਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਪੀਆਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਆਪੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਦਰੀ ਆਵਣਿਆ ॥੭॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇ ਨਦਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥
ਜਿਨਿ ਸਿਰਜੀ ਤਿਨਿ ਆਪੇ ਗੋਈ ॥

ਸੋ ਪੂਰਨ ਨਿਰੰਜਨ (ਆਪੇ ਆਪਿ) ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨਿਰੰਜਨ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਲੋ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਸਦਾ ਤੂੰ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੬॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਇਸ ਸੇ ਤੂੰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੮॥੧੬॥੧੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸੇ ਸਚਿ ਲਾਗੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਏ ॥
ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੇਵਹਿ ਸਹਜ ਸੁਭਾਏ ॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੁਧ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣਿਆ ॥
ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸੇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ (ਸਚੇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਸਚੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਭਿ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਚਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ।

ਤਨੁ ਸਚਾ ਰਸਨਾ ਸਚਿ ਰਾਤੀ ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਨਣਿਆ ॥੨॥

ਜਬ ਹਸਨਾ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੀ ਤਬ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਇਨਿ ਮਨਿ ਡੀਠੀ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬਿਰਤੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਇਨਿ ਮਨਿ) ਇਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸੱਤ ਜਾਣਤਾ ਥਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸਦਾ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਸਦਾ ਅਚਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਿਦੈ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਿਖਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਵੇਖਿ ਸਾਲਾਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਵਹੁ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੫॥

ਜੋ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਤਿਨ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਚ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੫॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਤ ਪੜਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੇਖਾ ਪੜੀਐ ਜੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚਿ ਹੋਵੈ ॥
ਓਹੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਬਦਿ ਸੁਧਿ ਹੋਵੈ ॥

ਤੌਂ ਲੇਖਾ ਪੜੀਐ ਜੇਕਰ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਆਵਤਾ ਹੋਵੇ ਵਹ (ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਗਜਾਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਚ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀ ਹੋਰੁ ਕੋਇ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ॥੬॥ ਜੇ ਕਹੈ ਬਹੁਤ ਪੜਨੇ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੋਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਥਾਕੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਲੇ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਥਕ ਰਹੇ ਹਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੇ ਜਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਕੁਛ ਸੌਝੀ ਨਹੀਂ॥

ਬਿਖੁ ਬਿਹਾਝਹਿ ਬਿਖੁ ਮੋਹ ਪਿਆਸੇ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਮੋਹ ਕਰ ਵਿਖਯੋਂ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਵਿਖ ਰੂਪ ਜਹਰ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣਾ ॥
ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ ਮਨੁ ਸਚਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਕ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਰਤੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੭॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੭॥੧੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਵਰਨ ਰੂਪ ਵਰਤਹਿ ਸਭ ਤੇਰੇ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫੇਰ ਪਵਹਿ ਘਣੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਵਰਨ ਰੂਪ ਸਭ ਤੇਰੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰ ਮਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬੁਹਤ ਵਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਏਕੋ ਨਿਹਚਲੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਗੁਰਮਤੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਤੂੰ ਨਿਹਚਲ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਏਹ ਸਮਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥
ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਵਰਨੁ ਨ ਕੋਈ ਗੁਰਮਤੀ ਆਪਿ ਬੁਝਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਰੇਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਏਹ ਬੂਝ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਜਾਣੈ ਜੇ ਕੋਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝੇ ਤੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਜੋਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਜੋਤਿ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਈ ਹੈ ਅਬ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਥਾਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਜਗਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੋਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਲੋਭੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਬਹੁਤੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਭ ਅਭਿਮਾਨ ਤਥਾ ਅਹੰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਪਤਿ ਗਵਾਏ ਅਪਣੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਅਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਗਵਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ॥
ਆਪੁ ਮਾਰੇ ਤਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸੂਝੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਜੇਕਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਮਿਥਯਾ ਰੂਪ ਕਰ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਮਰਣਾ ਹੋਵੈ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਜਿਸਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਣਾ ਹੋਵੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਲਾਹੇ ਸਭ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੫॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਸਦਾ (ਹਜੂਰੇ) ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਜਾਨ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਚਾ ਨਦਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਸਦਾ ਸਚੁ ਨਿਹਚਲੁ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਦਾ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਆਵਤਾ ਜਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਚਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਲਾਗੈ ਸੋ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਐਸੇ ਸਚੇ ਮੈਂ ਜੋ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰਮਾਨ ਨਾਮੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੮॥੧੮॥੧੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਰ ਸਧਾਰਨ ਬਾਣੀ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਜੋਤ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੧॥

(ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ) ਅਸਤੋਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਪਾਪ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਸਬਦੋ ਸੁਣਿ ਤਿਸਾ ਮਿਟਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਆਦਿ ਕਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਚੇ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਨਿਰਮਲ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਨਾਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ (ਵਜਾਵਣਿਆ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਰਮਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਮੁਆ ਤਿਥੈ ਮੋਹੁ ਨ ਮਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅਹੰਕਾਰ ਮੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਕਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਭਾਵ ਸੰਸੇ ਬਿਪ੍ਰਜੇ ਰਹਤੇ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਿਆਨ ਭੀ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲੁ ਸੇਵੇ ਸੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਧੋਵੈ ॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਧੋਇ ਦੇਵੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਵਾਜੈ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਲਗਾਵਣੇ ਕਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ (ਨਿਰਮਲ) ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਿਆ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਵਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਸਭ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਮਨੂਆ ਹਰਿ ਸਬਦਿ ਪਰੋਵੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਸੇ ਸਭ ਭੀਲ ਯਮਨਾਦਿ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਬਦ ਕੋ ਮਨ ਮੈ (ਪਰੋਵੈ) ਅਭੇਦ ਕਰੇ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਬਡਭਾਗੀ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਜੋ ਸਬਦੇ ਸੋਹੈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੀ (ਤਨੁ) ਸੁਖਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਹੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੋਣੇ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਨਾਮੀ ਕੋ ਲਗ ਜਾਵੇਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਕਦੇ ਨ ਲਾਗੈ ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਸਚੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਮੈਲ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਸਚਾ ਨਾਮ ਅਪਣਾ ਦੇਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮੁਖ ਊਜਲ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਮਨ ਮੈਲਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥
ਮੈਲਾ ਚਉਕਾ ਮੈਲੈ ਥਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਮਨ ਮੈਲਾ ਹੈ। ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈਲਾ ਹੈ। ਤਬ ਤਕ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੇ ਲੀਏ ਚੌਕਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਰਹਣੇ ਕੇ ਲੀਏ ਅਸਥਾਨ ਲੀਪਤਾ ਹੈ ਸਭ ਅਸੁਧ ਹੈ॥

ਮੈਲਾ ਖਾਇ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਵਧਾਏ ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਮੈਲੇ ਨਿਰਮਲ ਸਭਿ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ ॥
ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਹਰਿ ਸਾਚੇ ਭਾਏ ॥

ਮੈਲੇ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਭੀ ਸਭੀ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧੯॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਨਾਮ ਨੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਚੁਕਾਈ ਹੈ ਸੇਈ ਸੱਤਜ ਅਸੱਤ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੰਸ ਭਏ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੯॥੨੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਗੋਵਿੰਦੁ ਊਜਲੁ ਊਜਲ ਹੰਸਾ ॥
ਮਨੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਮੇਰੀ ਮਨਸਾ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਊਜਲ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਔਰ ਹੰਸ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਭੀ ਉਜਲ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਿਨਕੀ ਉਜਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੁਈ ਹੈ। ਵਾ ਤਿਨ ਹੰਸੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਮਨਸਾ ਭੀ ਉਜਲ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਊਜਲ ਸਦਾ ਮੁਖ ਸੋਹਹਿ ਅਤਿ ਊਜਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੧॥

ਔਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਮੁਖ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਤੀ ਊਜਲ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥
ਗੋਬਿਦੁ ਗੋਬਿਦੁ ਕਹੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਗੋਬਿਦ ਗੁਣ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੋਬਿਦੁ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਊਜਲ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਜਾਏ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਊਜਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਲ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹਹਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸੁਣਿ ਗੋਬਿਦ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤ ਤੋ ਨਿਹਤ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਾਚਨਾ ਕੌਣ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੂਆ ਨਾਚੈ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੈ ਮਨੁ ਮਿਲਾਏ ॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਮੈਂ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੀ ਨਾਚਨਾ ਹੈ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਭਾਗ ਤਜਾਗ ਲੱਖਣਾਂ ਸੇ (ਮਨੈ) ਈਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਤਾਲੁ ਪੂਰੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਏ ਸਬਦੇ ਨਿਰਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੩॥

(ਸਚਾ) ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜੋ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਏਹੀ ਤਾਲ ਪੂਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਐਸੀ ਨਿਰਤ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਊਚਾ ਕੂਕੇ ਤਨਹਿ ਪਛਾੜੇ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜੋਹਿਆ ਜਮਕਾਲੇ ॥

ਜੋ ਕਪਟ ਸੇ ਨਾਚ ਕਰ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਊਚਾ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਕੋ ਹਥੋਂ ਸੇ ਵਾ ਤਨ ਕੋ ਧਰਤੀ ਪਰ ਗਿਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਕਾਲ ਕਾ (ਜੋਹਿਆ) ਤਕਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਇਸੁ ਮਨਹਿ ਨਚਾਏ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜਾ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਭਗਤੀ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਣੀ ਵਜੈ ਸਬਦਿ ਵਜਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਥਾਇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਸਬਦ ਕੋ (ਵਜਾਏ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਸ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਵਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਥਾਇ ਪੜੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਬਹੁ ਤਾਲ ਪੂਰੇ ਵਾਜੇ ਵਜਾਏ ॥

ਨਾ ਕੋ ਸੁਣੇ ਨ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨ ਵਿਖੇ ਵਾਜਿਓਂ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਪਿੜ ਬੰਧਿ ਨਾਚੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਖਾੜਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਜੁਗਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ। ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਚ ਸੰਜਮ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਏ ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਭਗਤੀ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ ॥

ਹੋਰਤੁ ਭਗਤਿ ਨ ਪਾਏ ਕੋਈ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੁ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੦॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨੦॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸੇਵੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਸਚੈ ਨਾਇ ਦੁਖੁ ਕਬ ਹੀ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋਂ। ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਦੁਖ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ।

ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੇਵਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਕਰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵਣਿਆ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਸਦਾ ਸੋਹਹਿ ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਗਤੁ ਕਹਾਏ ॥

ਸੇਈ ਭਗਤ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਤੁਧੈ ਸਾਲਾਹਨਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਆਪ ਰਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਭੁ ਕੋ ਸਚੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਹਰਿ ਜਉ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲੇ ਤੌ ਚੁਰਾਸੀ ਕਾ ਭਰਮਣਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਨਾਇ ਰਚਾਵਹਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਨਾਉ ਜਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਚਾਵਹਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥
ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਸਭੁ ਮੋਹੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ । ਹਰਖ ਸੋਕ ਮੋਹ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਦ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਇਕ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ॥੪॥

ਭਗਤ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਦਾ ਤੇਰੈ ਚਾਏ ॥
ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਏ ॥

(ਚਾਏ) ਉਤਸਾਹ ਸੰਜੁਗਤ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਦਾ ਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਤੂੰ ਦਇਆਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਿਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੇਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਸਚੇ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਾਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ॥

ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ਮਨਿ ਮੰਨਿਐ ਮਨਹਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਏਕ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ (ਮੰਨਿਐ) ਪਤੀਆਉਣੇ ਸੇ ਔਰ ਤਰਫ ਸੇ (ਮਨਹਿ) ਹਟਾ ਕਰ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਾਲਾਹੇ ॥
ਸਾਚੇ ਠਾਕੁਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਵੇਪਰਵਾਹ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਮੇਲਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੧॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀਆਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੮॥੨੧॥੨੨॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਨਾਮੀ ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੈਨੇ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਸਦਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਊਚੋ ਊਚਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਦਾਇਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਊਚੇ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈਂ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਿਸੈ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਹਿ ਸੇ ਵਿਛੁੜਹਿ ਨਾਹੀ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥

ਤੂੰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਵੇਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਤੂੰ (ਸੋਇ) ਸਭ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ॥ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਾਮਣਿ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ॥

ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਣਵਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਭੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਇ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਚ ਉਪਦੇਸਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਸਬਦੁ ਵਿਸਾਰਨਿ ਤਿਨਾ ਠਉਰੁ ਨ ਠਾਉ ॥
ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕਲਪਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਉਜੜੇ ਹੂਏ ਘਰ ਮੈਂ ਕਾਕ ਭੂਖਾ ਕਲਪਤਾ ਹੈ।

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਤਿਨੀ ਦੋਵੈ ਗਵਾਏ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਵਿਗਾੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਦੁਖ ਮੈਂ ਉਮਰ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਲਿਖਦਿਆ ਲਿਖਦਿਆ ਕਾਗਦ ਮਸੁ ਖੋਈ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਨ ਕੋਈ ॥

ਲਿਖਦਿਆਂ ਲਿਖਦਿਆਂ ਕਾਗਜ ਸਿਆਹੀ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਕੂੜੁ ਲਿਖਹਿ ਤੈ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਜਲਿ ਜਾਵਹਿ ਕੂੜਿ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠ ਹੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਲਿਖਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਹੀ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚ ਹੀ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ। ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਸਚੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਸਚੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਮਸਵਾਣੀ ਸਚੁ ਲਿਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਉਨਕਾ ਕਾਗਜ ਕਲਮ ਸਿਆਹੀ ਸਚੀ ਭਾਵ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਿ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਚ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬੈਠਾ ਵੇਖਤਾ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਮਿਲਾਪ ਕੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੨॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੨੨॥੨੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਤਮਾ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਇਹ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੈ ਐਸਾ ਗਯਾਨ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਤਮ ਰਾਮ ਪਰਗਾਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਵੈ ॥
ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਲਾਗੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਖੋਵੈ ॥

ਆਤਮਾ ਕਾ ਰਾਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਬਿਬੇਕ ਗੁਰੂ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੂਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਾਤਾ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਆਪਿ ਭਗਤਿ ਕਰਨਿ ਅਵਰਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥
ਤਿਨਾ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਦ ਨਮਸਕਾਰੁ ਕੀਜੈ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪਿ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਔਰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰਣੁ ਕਰਾਏ ॥
ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਕਾਰੈ ਲਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਕਰਤਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾਰਣ ਮਾਇਆ ਹੰਕਾਰ ਮਹਿਤਤ੍ਵ ਆਦਿ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਕਰਾਵੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕਾਰ ਮੈਂ ਚਾਹੇ ਉਸ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਛ ਲਾਭ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥
ਦੇਸੰਤਰੁ ਭਵੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਕਪਟੀ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਕਪਟੀ ਜੀਵ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ ॥

ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਕੋ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰੋਕ ਕਰ ਰਖੇ ਅਰ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਰੱਖੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਉ ਪਰਮਪਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪

ਇਕਿ ਕੂੜਿ ਲਾਗੇ ਕੂੜੇ ਫਲ ਪਾਏ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਝੂਠੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਫਲ ਝੂਠਾ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਡੁਬੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਡੋਬੇ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਗ ਡੋਬੇ ਹੈਂ॥ ਝੂਠ ਕੋ ਬੋਲ ਕਰ ਬਿਖੈ ਬਿਖ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਇਸੁ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਖੈ ॥
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਜਾ ਹਉਮੈ ਸੋਖੈ ॥

ਇਸ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ (ਮਨੁ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ (ਸੋਖੈ) ਖੁਸ਼ਕ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਬ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੋਨਿਧਾਰੀ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਿਨ ਭੀ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਨ ਦਿਖਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੋਨਧਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤਨ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਤਮਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੭॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥
ਹੋਰੁ ਕਿ ਕਰੇ ਕੀਤੈ ਕਿਆ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਵਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਕਿਆ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਲੇਵੈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੩॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੈਕਰ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੨੩॥੨੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਸੁ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥ ਜੋ (ਅਖੁਟ) ਅਤੋਟ ਅਰਥਾਤ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਤਿਸੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਵਸਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਆਪੁ ਵੰਞਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਵਞਾਵਣਿਆ) ਗਵਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਗੁਰਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਪੀਵਤੇ ਪਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਖੁਲਾਇਆ ॥
ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿੜ ਬਜਰ ਵਤ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪਤਾ ਕਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾ ਏਕ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਕਪਾਟ ਖੁਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਏ ਕੋਈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਗਜਾਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ?

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਚੁ ਨੇਤ੍ਰੀ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰ ਗਵਾ ਦੀਆ ਤਬ ਅੰਤਰ ਚਾਨਣ ਹੂਆ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਬ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਜੋਤੀ ਮੈ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ॥੩॥

ਸਰੀਰਹੁ ਭਾਲਣਿ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਜਾਏ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਲਹੈ ਬਹੁਤੁ ਵੇਗਾਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਭਾਲਣ ਜਾਵੇ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਵੇਗਾਰੀਓਂ ਵਤ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਆਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਥੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ (ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ) ਪੁਨਾ ਫਿਰਿ ਤੁਰ ਕੇ ਆਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚਾ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਵੇਖੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਜਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਚਾ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਜਾਵੇ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਬੈਸਿ ਸੁਥਾਨਿ ਸਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੫॥

(ਸੁਥਾਨਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਚ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥੫॥

ਨਉ ਦਰ ਠਾਕੇ ਧਾਵਤੁ ਰਹਾਏ ॥
ਦਸਵੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਏ ॥

ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਨੇ ਕੇ ਨੌ ਦੁਆਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਉ ਗੋਲਕ ਔਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥ ਦਸਵਾਂ ਜੋ (ਨਿਜਘਰਿ) ਸਰਗ ਆਦਿ ਨੌ ਲਖਣੋਂ ਕਰ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧ ਕੀ ਅਸਟਪਦੀ ੨ ਕੀ ਪੰਜਮੀ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਸਰਗਾਦਿ ਦਸ ਲਖਣੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਿਖ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਤਿਸ ਮੇ (ਵਾਸਾ) ਨਿਵਾਸ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮਤੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥੬॥

(ਓਥੈ) ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਵਾ ਉਨ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਸ਼ਬਦ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਵਜਿਹ) ਉਚਾਰਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਗੁਰਮਤੀ) ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਅੰਤਰਿ ਆਨੇਰਾ ॥
ਨ ਵਸਤੁ ਲਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਅੰਧੇਰੇ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਬਿਨਾ ਨ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਨਾ ਚਉਰਸੀ ਕਾ ਫੇਰਾ ਹਟਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਥਿ ਕੁੰਜੀ ਹੋਰਤੁ ਦਰੁ ਖੁਲੈ ਨਾਹੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਅਗਿਆਨ ਤਾਲੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਉ ਮੇ ਦਰ ਖੁਲਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਤੂੰ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਮਝ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਸਦਾ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੪॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਜਪ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੨੪॥੨੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਏ ਆਪੇ ॥
ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹੈ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਆਪ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹੈ) ਤਕਤਾ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਭੀ ਸੰਤਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬੰਧਨ ਸਭ ਤੋੜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਭ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਚੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਤੇ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵੈ ਮਰੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਆਰਜਾ ਨ ਛੀਜੈ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਮਰਣਾ ਸਫਲ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਆਰਬਲਾ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਰੈ ਨ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਸਗਲੇ ਤਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਣਿਆ ॥੩॥

ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲਾਂ ਤਾਰੀਆ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੂਖੁ ਕਦੇ ਨ ਲਗੈ ਸਰੀਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਚੂਕੈ ਪੀਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੀ ਅਸੰਗ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਤ੍ਰਿਤੇ ਸਰੀਰ ਜੰਨ ਦੁਖ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ॥ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਫਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮਮਤਾ ਕੀ ਪੀੜਾ ਉਠ ਗਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਫਿਰ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈ॥ ਔਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਜਪਣਾ ਜਪਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦੇ ਰਾਤਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੈ ਜਾਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਚਾਰੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲੁ ਸਬਦੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰਾ ॥
ਜਮਕਾਲਿ ਗਰਠੇ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਤਿੰਨ ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ॥ ਜਮਕਾਲ ਕੇ (ਗਰਠੇ) ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰੋਗੀ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਮਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਗਰਭ ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਹੈ, ਪੁਨ: ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈਂ ਦੁਖ ਵਾਪਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਆਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੫॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੀ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੨੫॥੨੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅਬ ਪੂਰਬ ਸਬਦੋਕਤ ਨਾਮੀ ਕੀ ਸਰਬ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸੱਤਾ ਅਰ ਜੋ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਹਮਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਰੀਰਾ ॥

ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਏ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਜੋ ਜੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਜੋਤਿ ਕੈਸੇ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ।

ਆਪੇ ਫਰਕੁ ਕੀਤੋਨੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਰੂਪ (ਫਰਕੁ) ਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ (ਘਟ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋਈ ਜੋਤੀ ਇਸਥਿਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਬਨਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਕੋ ਸਹਜੁ ਨ ਪਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਗ੍ਯਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਸੋਹਹਿ ਆਪੇ ਜਗੁ ਮੋਹਹਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਨਦਰੀ ਜਗਤੁ ਪਰੋਵਹਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੋਭਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ । ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇਂ ਜਗਤ ਕੋ ਪਰੋਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੇਵਹਿ ਕਰਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦੇਖਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖੁ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਹੇ (ਕਰਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਉਪਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਖ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਸਦਾ ਹੈ ਮੁਕਤਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।ਜਿਸਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਮੁਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਆਪੇ ਹੈ ਸਚਾ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਹੇ ਸੱਚਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਲਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਪੇ ਮਾਇਆ ਆਪੇ ਛਾਇਆ ॥

ਆਪੇ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਛਾਇਆ) ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ਵਾ ਉਸ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਛਾਇਆ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਉਤਪਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਣਦਾਤਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਆਪੇ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪੇ ਆਗੇ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ॥

ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਆਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਸੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ। ਆਪ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਪਰਲੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਆਪੇ ਮਾਰੇ ਆਪਿ ਜੀਵਾਏ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਏ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਹੀ ਸਤਿ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਜਿਸਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬

ਆਪੇ ਊਚਾ ਊਚੋ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਵਿਖਾਲੇ ਸੁ ਵੇਖੈ ਕੋਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਉਚਿਆਂ ਸੇ ਉਚਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਆਪ ਵੇਖਾਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਖਾਲਣਿਆ ॥੮॥੨੬॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸੇ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨੬॥੨੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਅਨੁਭਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਪਾਈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਰੇਵੀ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮਖਿ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਜਗਜੀਵਨੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥
ਹਰਿ ਜਗਜੀਵਨੁ ਨਿਰਭਉ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜਗਜੀਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹਰੀ ਜੋ ਜਗਜੀਵਨ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਧਰਤੀ ਧਉਲੁ ਪਾਤਾਲਾ ॥
ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਦਾ ਹੈ ਬਾਲਾ ॥

(ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਧਰਤੀ) ਖਿਮਾ ਹੈ ਔਰ (ਧਉਲੁ) ਧਰਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪਾਤਾਲਾ) ਗੰਭੀਰਤਾ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਜਾਣ ਲੈਣੇ। ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸਰ (ਬਾਲਾ) ਵੱਡਾ ਵਾ ਸਦਾ (ਬਾਲਾ) ਨਿਤ ਨੂਤਨ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਮਸ਼ਟੀ ਵਿਅਸ਼ਟੀ ਏਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਤੱਖ੍ਯ ਧਰਤੀ ਆਦਿਕ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਮੈ ਗੁਰਮਤੀਏ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਾਇਆਂ ਅੰਤਰ ਹੋਤੇ ਕੋ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ॥
ਜੰਮਣ ਮਰਣੁ ਨ ਚੂਕੈ ਫੇਰਾ ॥

ਜਬ ਤਕ ਦੇਹ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਤਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਫੇਰ ਜੀਵ ਕੋ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਇ ਭਾਈ ॥
ਦੁਹੀ ਮਿਲਿ ਕੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਅੰਕਰ ਦੋ ਹੈਂ ਦੋਨੋ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਦੋਵੈ ਮਾਰਿ ਜਾਇ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਵੈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈ ਆਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ।॥੪॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ?

ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਨੇਰਾ ॥
ਚਾਨਣੁ ਹੋਵੈ ਛੋਡੈ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ॥

ਉੱਤਰੁ॥ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਤੌਂ ਚਾਨਣ ਹੋਵੈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਛੋਡ ਦੇਵੇ॥

ਪਰਗਟੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜਿਨਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ । ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਖ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੫॥ ਵਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਰਗਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤ ਤਿਨੌਂ ਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ਗੁਰਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਜਿਨਕਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿਆ ਹੈ॥

ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਦਰਿ ਮਹਲ ਰਤਨੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

(ਮਹਲ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਰਤਨੀ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਣੋ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜੇ ਸਦਾ ਵਾਪਾਰੀ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸਦ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਣਜੇ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ (ਲਾਹਾ) ਨਫਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਵਥੁ ਰਾਖੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜਹਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥

ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਵਣਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੭॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਦਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨੭॥੨੮॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਗੁਣਦਾਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਮਹਿ ਆਪਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹਰੀ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਆਪੇ ਸੇਵਕ ਸਮਾਏ ਹੈਂ। ਵਾ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਕਰਮਿ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੋ ਕੈਸੇ (ਗੁਰੁ) ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਜਨ ਸੋਹਹਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਦਾ ਭਗਤ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਹੁਏ ਬਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਸੁ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਇਕੁ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਹਉਮੈ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਇਸ ਦੇਹ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਏਕ ਥਾਨ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਪੰਚ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਮਿਸ੍ਰਤ ਸੱਤੋ ਅੰਸ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਇਸ ਤੇ ਸੋਭਨੀਕ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਪੁਨਾ ਭਰਮੁ ਉਠਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਇਹੁ ਗੁਫਾ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਸ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਐਸਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਮੁਰਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਪਯਾਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰੁ ਲਾਏ ॥
ਨਾਵਹੁ ਭੂਲੇ ਦੇਇ ਸਜਾਏ ॥

ਜਮ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀਆਂ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ (ਕਰੁ) ਡੰਡ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਿਓਂ ਹੂਆਂ ਕੋ ਦੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲੇਵੈ ਰਤੀਅਹੁ ਮਾਸਾ ਤੋਲ ਕਢਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜਮਦੂਤ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਘੜੀ ਅੱਧੀ ਘੜੀ ਕਾ ਲੇਖਾ ਰਤੀ ਮਾਸਾ ਤੋਲਾ ਭਾਵ ਹਿਸਾਬ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੫॥ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਚੇਤੇ ਨਾਹੀ ॥
ਦੂਜੈ ਮੁਠੀ ਰੋਵੈ ਧਾਹੀ ॥

ਪੇਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਠਗੀ ਹੁਈ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਖਰੀ ਕੁਆਲਿਓ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਲਖਣੀ ਸੁਪਨੈ ਪਿਰੁ ਨਹੀ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਅਤੀ ਨਿੰਦਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਰੂਪ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਫਾਈ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸੁਪਨੇ ਭੀ ਅਰਥਾਤ ਕਭੀ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਹਦੂਰਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਪਤੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਨੋਂ ਨੇ ਹਦੂਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਸਬਦੇ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਤਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਕੰਠ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਅੰਤਹਕਣ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਦਿ ਬੁਲਾਏ ॥

ਆਪਣਾ ਨਾਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਕਰਕੇ (ਸਦਿ) ਸ੍ਰੇਸਟਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੮॥੨੮॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨੮॥੨੯॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਊਤਮ ਜਨਮੁ ਸੁਥਾਨਿ ਹੈ ਵਾਸਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਘਰ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ (ਊਤਮ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਥਾਨਿ) ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਮੈ ਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ। ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ, ਘਰ ਮੈ ਰਹਤੇ ਹੀ ਵਾ ਦੇਹ ਘਰ ਮੈ ਰਹਤੇ ਇਨ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਹਹਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹਰੀ ਰੰਗੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਦਾ ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਪੜਿ ਬੁਝਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਹਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥

ਉਪਾਇ ਨ ਕਿਤੀ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹਰੀ ਸਰਬ ਮੇ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਇ ਕਰ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰੂ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪੜੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥
ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਲੂਝੈ ॥

ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ (ਲੁਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਬੰਧਨ ਤੂਟਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਬੰਧਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੀ ਆਪ ਮੁਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਾਧਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਵਸਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੈ ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵੈ ॥

ਇਹ ਮਨ ਚੰਚਲ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਿਖੁ ਕਾ ਕੀੜਾ ਬਿਖੁ ਮਹਿ ਰਾਤਾ ਬਿਖੁ ਹੀ ਮਾਹਿ ਪਚਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਵਾ ਮੰਦਕਰਮ ਰੂਪ ਜ਼ਹਰ ਕਾ ਕੀਟ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪਚ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰੇ ਤੈ ਆਪੁ ਜਣਾਏ ॥
ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰੈ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਏ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਛ ਠਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਬਖਸੇ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਉਪਜੈ ਪਚੈ ਹਰਿ ਬੂਝੈ ਨਾਹੀ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਸੋ ਉਪਜ ਕੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਪਚੈ) ਜਲਤਾ ਹੈ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ਹੈ ਬਿਰਥਾ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਗਜਾ ਹੈ॥ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਗਜਾ ਹੈ॥੬॥

ਪਿਰੁ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਗਾਰੁ ਬਣਾਏ ॥
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੁ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਪਰਦੇਸ ਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਹੁਤ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਦੇਸ ਪਤੀ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਰਮ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥

ਹਲਤਿ ਨ ਸੋਭਾ ਪਲਤਿ ਨ ਢੋਈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ॥ ਪੁਨਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਵਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥

ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜਨ ਸੋਹਹਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੯॥੨੯॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥੨੯॥੩੦॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਮਨਮੁਖ ਪੜਹਿ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾਵਹਿ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਮਾਤੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਆਵਣਿਆ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਕੁਛ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਬਾਰੰਬਰ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਹਜਿ ਪੀਆਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਪੀਵਤੇ ਪਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵੇਦੁ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥
ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥

ਵੇਦ ਕੋ ਪੜਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਵਾਕ ਕਾ ਵੈਰ ਝਗੜੇ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਿਆਨਮਤੀ ਸਦਾ ਅੰਧਿਆਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਿ ਹਰਿ ਗਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਅਗਿਆਨ ਬੁਧੀ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਸਦਾ ਅੰਧਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਕਥੋ ਕਥੀਐ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਮਨਿ ਸਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੋਭਤੇ ਹੁਏ ਅਕਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਰਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਚਿ ਰੰਗਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਨਿਰੰਤਰ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਇਹ ਆਪਨਾ ਮਨ ਸਚ ਮੈਂ ਰੰਗਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਸਚਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਸਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਸਚ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਮਿਲਿ ਸਚੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਦਾ ਸਚ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਤਿਨਾ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਝੂਠ ਤਥਾ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟੇ ਹਠ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨਿਰੰਤਰ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੫॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ॥

ਮੂਲਹੁ ਭੁਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਤੱਤ੍ਵ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ॥ ਪੁਨਾ (ਮੂਲਹੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ॥

ਮੋਹ ਬਿਆਪੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਸੋ ਮੋਹ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਵੇਦੁ ਪੁਕਾਰੈ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨ ਬੂਝਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇਆ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵ੍ਰਾਸਤੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਤੀਨ ਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੂਏ ਏਕ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਜਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਆਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲਾ ਸਹਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਕੋ ਚੁਕਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਕੀ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੩੦॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨ ਕਰ ਜੀਵ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੩੦॥੩੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਸਰਗੁਣੁ ਆਪੇ ਸੋਈ ॥
ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਈ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਗੁਣ ਤਥਾ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਜੋ ਪਛਾਣੇ ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣੇ ਸੇ ਆਪ ਤਰਕੇ ਸਭ ਕੁਲ ਕੋ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖਿ ਸਾਦੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਨਿਹਕਰਮੀ ਜੋ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਨਿਹਕਰਮੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਥਾਰਥ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕਰ ਨਉ ਨਿਧੀਆਂ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਨਿਹਕਰਮੀ ਨ ਹੋਵੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਖੋਵੈ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਕਰਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਿਹਕਰਮੀ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਵਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕੁ ਸਦਾ ਆਪੁ ਵੀਚਾਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਔਰ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕ ਧਾਰ ਕਰ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸੂਰਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਗੁਨ ਗਾਵੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਈ ॥
ਸੰਤ ਚੁਗਹਿ ਨਿਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਮ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਸੰਤ ਰੂਪ ਮੋਤੀ ਨਿਤ ਹੀ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਹਿ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਜਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਮਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਨਿਰਮਲ ਹੰਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥
ਹਰਿ ਸਰਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਸਤ ਅਸੱਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਜਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਹੀ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ॥ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਸਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯

ਅਹਿਨਿਸਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ ਹਰਿ ਸਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਰ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸਚੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੁ ਸਦਾ ਬਗੁ ਮੈਲਾ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਲਾਈ ॥
ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੈ ਪਰੁ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬਗੁਲਾ ਸਦਾ ਮੈਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਲਾਈ ਹੈ ਯਦਪਿ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਰੂਪ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਘਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾ ਦੀਆ ਤਬ (ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੁ) ਉਤਮ ਪਦਾਰਥ ਭਾਵ ਆਤਮ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਆਪੁ ਪਛਾਨਣਿਆ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਜਾ ਗਜਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰ (ਘਟਿ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਤੈ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਆਪ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਕਰਮ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਤਬ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੩੧॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਰਿਦੈ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੩੧॥੩੨॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਦੀਸਹਿ ਮੋਹੇ ਮਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਲਿਵ ਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਚਉਥੈ ਪਦਿ) ਆਤਮਾ ਮੈ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਵਣਿਆ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਲਾਏ ਸੋ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਹਰਿ ਦਰਿ ਮਹਲੀ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿੱਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਮੂਲੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥
ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜਿੰਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਦੇਵੀ ਪੁਨਾ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਮੂਲ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋ੍ਂ ਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਤਥਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪਸਰਿਆ ਸੰਸਾਰੇ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਫੈਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਇਕੁ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਇਕ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਰਤਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋ੍ਂ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨੋ੍ਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਮ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥
ਦੂਜੈ ਲਾਗੀ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਣੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮੈ ਲਗੀ ਹੁਈ ਫਿਰ ਪਛਤਾਈ ਹੈ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਵਾਏ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਤਿਸ ਨੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਪੇਈਅੜੈ ਧਨ ਕੰਤੁ ਸਮਾਲੇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਵੇਖੈ ਨਾਲੇ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਪਤੀ ਕੋ ਸਮਾਲਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਤੀ ਹੈ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਾਥ ਦੇਖਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਬਦਿ ਸਿੰਗਾਰੁ ਬਣਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਪੁਨਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋ੍ਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਏਕ ਹੀ ਰਵ ਰਹਿਆ ਰਿਦੈ ਮੈ ਜਾਨ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵੇ ਸੋ ਕਾਹੇ ਆਇਆ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤਾ ਸੋ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਉਂ ਜਨਮਾ ਹੈ? ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਨਿ ਸਿਸਟਿ ਸਾਜੀ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ॥
ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਮੇਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਜਨ ਕਉ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧॥੩੨॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋ ਨੇ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੧॥੩੨॥੩੩॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਆਪੇ ॥
ਆਪੇ ਥਾਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ਹੇ ਆਦ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਤੂੰ ਵਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦

ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਦਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਰੇਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਦੇਖਾ ਹੈ॥ਪੁਨਾ॥ ਹੇ ਅਲਖ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਲਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਤੂੰ ਹੀ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰੁ ਪਰਸਾਦੁ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਨਾਮ ਦੇਵੈ ਤੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥
ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੇ (ਭੰਡਾਰਾ) ਭਗਤੀ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੈ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਧ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥
ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੂੰ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਜਾਚਾ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤੂੰ ਪਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਜਾਚਨਾ ਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਂਗੂੰ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥
ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤੂੰ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਨਹੀ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਧਿਆਈਐ ਸਬਦੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੇ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਮਿਲਿ ਸਚੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਨਮੁਖੁ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਸਭ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਬਿਸਨੋਂ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਲੋਭ ਕਾ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਆਪਿ ਲਿਖਤੁ ਧੁਰਿ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਉ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੀ ਲਿਖਤ ਧੁਰੋਂ ਪਾਈ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹੇ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੩੪॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਲੈ ਗੁਝਾ ਰਖਿਆ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਭੀ ਤੈਂ (ਗੁਝਾ) ਗੁਪਤ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਲਖਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਅਗਮ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਉਚਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਕਲਿ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਵਣਿਆ ॥

ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਸਚੈ ਧਾਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਸਚੇ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਤੈਂ ਅਪਨੇ (ਧਾਰੇ) ਆਸਰੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨਵਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਜਿਸੈ ਕਉ ਫਿਰਦੇ ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਇੰਦ੍ਰ ਧਿਆਇਨਿ ਹਿਰਦੇ ॥

ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਔਰ ਸਿਧ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥ ਰਟਨ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਬ੍ਰਹਮੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਬਡੇ ਦੇਵਤੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸਾ ਖੋਜਹਿ ਤਾ ਕਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹਿਰਦੈ ਗਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਔਰ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤੇ (ਤਾਕਉ) ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਧੁ ਜਾਪੇ ਪਵਨਾ ॥

ਧਰਤੀ ਸੇਵਕ ਪਾਇਕ ਚਰਨਾ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਵਨ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ (ਪਾਇਕ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਧਰਤੀ ਸੇਵਕ ਹੈ॥

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਭਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਚਾਰੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੋ ਬਾਣੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੂੰ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਪੀਆ ਸੇਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਸਚੇ ਸਚਿ ਅਘਾਵਣਿਆ ॥੪॥

ਹੇ ਸਚੇ (ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਤਿਸੁ ਘਰਿ ਸਹਜਾ ਸੋਈ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ (ਸਹਜਾ) ਗਿਆਨ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੋਈ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮੋਦ ਪਰਮੋਦ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਰ ਸਦਾ (ਕੇਲਾ) ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਸੋ ਵਡ ਸਾਹਾ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੫॥

ਪਹਿਲੋ ਦੇ ਤੈਂ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹਾ ॥
ਪਿਛੋ ਦੇ ਤੈਂ ਜੰਤੁ ਉਪਾਹਾ ॥

ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਤੈਂ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਹਾ) ਪਹੁਚਾ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਦੂਧ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੀਛੇ ਸੇ ਤੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਸੁਆਮੀ ਲਵੈ ਨ ਕੋਈ ਲਾਵਣਿਆ ॥੬॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਸਮ ਵਡ ਦਾਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਮ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਤੁਠਾ ਸੋ ਤੁਧੁ ਧਿਆਏ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਕਮਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ:ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ (ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ਤਿਸੁ ਦਰਗਹ ਠਾਕ ਨ ਪਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਊਚ ਪਦ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧

ਤੂੰ ਵਡਾ ਤੂੰ ਊਚੋ ਊਚਾ ॥
ਤੂੰ ਬੇਅੰਤੁ ਅਤਿ ਮੂਚੋ ਮੂਚਾ ॥

ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਹੈਂ (ਊਚੋ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤਜੰਤ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਕੁਰਬਾਣੀ ਤੇਰੈ ਵੰਞਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਵਣਿਆ ॥੮॥੧॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਦਾਸਾਂ ਕੋ (ਦਸਾਵਣਿਆ) ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ॥੮॥੧॥੩੫॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਗਜਾਸੂ ਭਾਵ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ੨੪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰ ੨੪ ਉੱਤਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ਕਉਣੁ ਸੁ ਜੁਗਤਾ ॥
ਕਉਣੁ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਕਉਣੁ ਸੁ ਬਕਤਾ ॥

ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਕੌਣ ਹੈਂ॥੧॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਕੌਣ ਹੈ॥੨॥ ਗਿਆਨੀ ਕੌਣ ਹੈਂ॥੩॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਸ ਕਾ ਬਕਤਾ ਕੌਣ ਹੈ॥੪॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਗਿਰਹੀ ਕਉਣੁ ਉਦਾਸੀ ਕਉਣੁ ਸੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥੧॥

ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੫ (ਉਦਾਸੀ) ਤਿਆਗੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਗਜਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ॥੭॥੧॥

ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਬਾਧਾ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਛੂਟਾ ॥
ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਤੂਟਾ ॥

ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਸੇ ਜੀਵ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ੮ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਛੂਟਾ ਹੈ ੯ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਸੇ ਆਵਣ ਜਾਣ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੂਟਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਕਉਣ ਕਰਮ ਕਉਣ ਨਿਹਕਰਮਾ ਕਉਣੁ ਸੁ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ਜੀਉ ॥੨॥

ਕਰਮ ਸਹਤ ਕੌਣ ਹੈ ੧੧ ਨਿਹਕਰਮ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਹਣੇ ਕਹਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ ੧੩॥੨॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਸੁਖੀਆ ਕਉਣੁ ਸੁ ਦੁਖੀਆ ॥
ਕਉਣੁ ਸੁ ਸਨਮੁਖੁ ਕਉਣੁ ਵੇਮੁਖੀਆ ॥

ਸੁਖੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੪ ਦੁਖੀ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੫ ਮਨਮੁਖ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੬ ਵੇਮੁਖ ਕੌਣ ਹੈਂ ੧੭॥

ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਮਿਲੀਐ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਬਿਛੁਰੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਉਣੁ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜੀਉ ॥੩॥

ਕਉਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ੧੮ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਬਿਛੁਰੈ) ਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ੧੯ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕੋ ਕੌਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ੨੦ ॥੩॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਧਾਵਤੁ ਰਹਤਾ ॥
ਕਉਣੁ ਉਪਦੇਸੁ ਜਿਤੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਸਹਤਾ ॥

ਕੌਣ ਅਖਰ ਕਾ ਪੜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਨ ਧਾਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ੨੧ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਜਾਣ ਕਰ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ੨੨॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਚਾਲ ਜਿਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਏ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਏ ਜੀਉ ॥੪॥

ਵਹੁ (ਚਾਲ) ਰੀਤੀ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ੨੩ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੇਂ ੨੪॥ ਇਨ ਚੌਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਮੈਂ ੨੦ ਉੱਤਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹੈਂ ੪ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੁਗਤਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਕਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤ ਹੈ ੧ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ੨ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ੩ ਗੁਮਮੁਖ ਗੁਰੂ ਜਸ ਕੇ ਉਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੪॥

ਧੰਨੁ ਗਿਰਹੀ ਉਦਾਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਏ ਜੀਉ ॥੫॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਰਹੀ ਹੈ ਤੌਂ ਧੰਨ ਹੈ ੫, ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਉਦਾਸੀ ਹੈ ਭੌ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ੬, ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ੭॥੫॥

ਹਉਮੈ ਬਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਤੂਟਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ੮, ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਛੂਟਾ ਹੈ ੯, ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੁਟਾ ਹੈ ੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਹਕਰਮਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਸੁ ਸੁਭਾਏ ਜੀਉ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਸਫਲ ਹੈਂ ੧੧, ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੀ ਅਕਰਤਾ ਹੈ ੧੨, ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਥਨ ਕਰਵਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਸ ਕੇ ਕਹਣੇ ਕਹਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ੧੩॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੀਆ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੀਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਨਮੁਖੁ ਮਨਮੁਖਿ ਵੇਮੁਖੀਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ੧੪ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ੧੫, ਗੁਰਮੁਖ ਸਨਮੁਖ ਹੈਂ ੧੬, ਮਨਮੁਖ ਵੇਮੁਖ ਹੈਂ ੧੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਵਿਛੁਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਜੀਉ ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ੧੮ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਵਿਛੁੜੇ ਹੈਂ ੧੯ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪੂਰਬਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ੨੦॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਧਾਵਤੁ ਰਹਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਪਦੇਸੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਸਹਤਾ ॥

ਵਹੁ ਅਖਰ ਪੜਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਨ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ੨੧, ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮ ਜਾਨ ਕਰ ਸਹਾਰੀਤਾ ਹੈ ੨੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਲ ਜਿਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਏ ਜੀਉ ॥੮॥

ਸੋ ਚਲਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ੨੩ ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ੨੪॥੮॥

ਸਗਲੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਆਪੇ ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਥਾਪੇ ॥

ਸਭ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨੁਖੋਂ ਕੀ ਬਨਤ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਥਾਪੇ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਤੇ ਹੋਇਓ ਅਨੰਤਾ ਨਾਨਕ ਏਕਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ਜੀਉ ॥੯॥੨॥੩੬॥

ਏਕ ਸੇ ਹੀ ਜਗਤ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵੇਂਗੇ॥੯॥੨॥੩੬॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤਾ ਕਿਆ ਕਾੜਾ ॥

ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ਤਾ ਜਨੁ ਖਰਾ ਸੁਖਾਲਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੌ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕਿਆ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਪਾਸਕ ਉਪਾਸਜ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ। ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਅਤੀ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਵਣਿਆ ॥੧॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਸੁਖ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਦਾਤਾ ਆਪ ਹੋ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਸੋਈ ਪਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭਾਵਣਿਆ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਰਬਤੁ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਓਲਾ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਾਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਰਬਤ ਸਮਾਨ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਪੜਦਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਤੌਂ (ਲਵੈ) ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸੁ ਲਾਗੈ ਮੀਠਾ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਨਿ ਜਨਿ ਡੀਠਾ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਜਿਸਕੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਤੂੰਹੈ ਤੂੰਹੈ ਇਕੋ ਇਕੁ ਵਰਤਾਵਣਿਆ ॥੨॥

ਅਸਥਾਨੋਂ ਔਰ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈ ਇਕੋ ਇਕ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਹੁਕਮ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤੂੰ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥

ਭਗਤੀ ਭਾਇ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਸਰਬ ਮਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਤੂੰ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਰਾਖੇ ਤੁਧੁ ਸੇਈ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਸਮਾਵਣਿਆ ॥੩॥

ਹੇ ਪੁਰੇ ਜੋ ਤੇਰੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕੰਢੈ ਚਾੜੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਾਸ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਕੂਏ ਤੇ ਕੰਢੇ ਚਾੜੇ ਅਰਥਾਤ ਕਨਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਹਿ ਸੁਣਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਣਿਆ ॥੪॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥੪॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਤੂੰਹੈ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਤੁਮ ਹੀ ਪਾਲਾ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਰਖਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹੈ ਤਿਨ ਕਉ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਅਗਨੀ ਪੋਹਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾਵਤੀ ਨਹੀਂ॥੫॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਿ ਸਮਾਲੀ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਤੁਧੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਲਾਂ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਣਿਆ ॥੬॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਸਜਨ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੈ ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥੬॥

ਜਿਸ ਕਉ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭ ਭਇਆ ਸਹਾਈ ॥

ਤਿਸੁ ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗੈ ਕਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਤੱਤੀ ਵਾਉ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਕਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਸਰਣਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਜਪਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵਣਿਆ ॥੭॥

ਤੂੰ ਮਾਲਕ ਸਰਣ ਆਇਆਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਦੁਆਰੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਤੂੰ ਊਚ ਅਥਾਹੁ ਅਪਾਰੁ ਅਮੋਲਾ ॥
ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਗੋਲਾ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਅਥਾਹੁ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਦਾਸ ਹਾਂ॥

ਤੂੰ ਮੀਰਾ ਸਾਚੀ ਠਕੁਰਾਈ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵਣਿਆ ॥੮॥੩॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਠਕੁਰਾਈ ਸਚੀ ਹੈ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੩॥੩੭॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ॥
ਨਿਤ ਨਿਤ ਦਯੁ ਸਮਾਲੀਐ ॥
ਮੂਲਿ ਨ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ (ਦਯੁ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੀਏ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਮਨ ਸੇ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ॥

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥
ਜਿਤੁ ਜਮ ਕੈ ਪੰਥਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥
ਤੋਸਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੁਲਹਿ ਨ ਲਾਗੈ ਗਾਲਿ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੁਲ ਸਹਤ (ਗਾਲਿ) ਕਲੰਕ ਨ ਲਗੇਗਾ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਿਮਰੰਦੇ ਸਾਂਈਐ ॥
ਨਰਕਿ ਨ ਸੇਈ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਮਾਲਕ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ॥

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਤਤੀ) ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪਉਣ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥੨॥

ਸੇਈ ਸੁੰਦਰ ਸੋਹਣੇ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਿਨ ਬੈਹਣੇ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਬੈਹਣੇ) ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਿਨੀ ਸੰਜਿਆ ਸੇਈ ਗੰਭੀਰ ਅਪਾਰ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਬੇਅੰਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਅਮਿਉ ਰਸਾਇਣੁ ਪੀਵੀਐ ॥

ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਜਨ ਕੈ ਜੀਵੀਐ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵੀਐ॥

ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਿ ਲੈ ਨਿਤ ਪੂਜਹੁ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਵ ਜੀਉ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਸਭ ਸਵਾਰ ਲੈ॥੪॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ॥

ਤਿਨਹਿ ਗੁਸਾਈ ਜਾਪਣਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਸਾਂਈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਲਕ ਕਾ ਜਪ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ਸੋ ਮਸਤਕਿ ਜਿਸ ਦੈ ਭਾਗੁ ਜੀਉ ॥੫॥

ਸੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਤਥਾ ਸੋਈ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਭਾਗ ਹੈ॥੫॥

ਮਨ ਮੰਧੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਗਾਹੀਆ ॥

ਏਹਿ ਰਸ ਭੋਗਣ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ (ਮਨ ਮੰਧੇ) ਮਨ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਅਵਗਾਹੀਆ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਹੈ॥

ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਉਪਜਿਓ ਤਰੇ ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਲਾਗਿ ਜੀਉ ॥੬॥

ਮੰਦਾ ਸੁਭਾਉ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਉਪਜਾ ਸਚੀ ਕਾਰ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਰਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਨਮੈ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਤਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਜਨਮੇ ਕਾ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਭਾਵੰਦਾ ਕੰਤੁ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਥਿਰੁ ਹੋਆ ਸੋਹਾਗੁ ਜੀਉ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤੈਂ ਮਨ ਕਾ (ਭਾਵੰਦਾ) ਇਸ਼ਟ ਰੂਪ ਹਰੀ ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਤਬ ਤੇਰਾ (ਸੋਹਾਗੁ) ਅਨੰਦ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਜਾਣੀਏਗਾ॥੭॥

ਅਟਲ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ॥

ਭੈ ਭੰਜਨ ਕੀ ਸਰਣਾਇਆ ॥

(ਭੈ ਭੰਜਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੈ। ਤਿਸਨੇ (ਅਟਲ ਪਦਾਰਥੁ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਾਇ ਅੰਚਲਿ ਨਾਨਕ ਤਾਰਿਅਨੁ ਜਿਤਾ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰ ਜੀਉ ॥੮॥੪॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਾਇ ਕਰ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥੪॥੩੮॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ॥

ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮਨ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜੀਵ ਕਾ ਭੈ ਔਰ ਝੂਰਨਾ ਕੈਸੇ ਮਿਟੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪੇ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਰਦੇਉ ਮਿਟਿ ਗਏ ਭੈ ਦੂਰੇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਆਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਤਾ ਫਿਰਿ ਕਾਹੇ ਝੂਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵੇ ਤਉ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਕੌਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਝੂਰਤੇ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩

ਚਰਨ ਸੇਵ ਸੰਤ ਸਾਧ ਕੇ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥੩॥

ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰੇ ॥੪॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨੁ ਸੇਵਿਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੫॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਭ ਛਡਾਈ ਖਸਮਿ ਆਪਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਈ ਠਰੂਰੇ ॥੬॥

ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ (ਠਰੂਰੇ) ਸਾਂਤ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਖਸਮ ਨੇ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਛਡਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਕਰਤੈ ਕੀਆ ਤਪਾਵਸੋ ਦੁਸਟ ਮੁਏ ਹੋਇ ਮੂਰੇ ॥੭॥

ਜਬ ਕਰਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ (ਤਪਾਵਸੋ) ਨਿਆਉ ਕੀਆ ਤਬ ਦੁਸ਼ਟ (ਮੂਰੇ) ਜੜ ਹੋ ਕਰ ਮੂਏ॥੭॥ ਬਨਾਵਟੀ ਕਟੇ ਕਾ ਨਾਮ ਮੂਰਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਰੇ ਹੁਏ ਕਟੇ ਕੇ ਖੱਲੜ ਕੋ ਭੁਸਕੇ ਸਾਥ ਭਰਕੇ ਭੈਂਸ ਕੋ ਦਿਖਾਕਰ ਚੋਈਏ ਸੋ ਮੂਰਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ। ਤਪਾਵਸ ਜੈਪੁਰ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥੮॥੫॥੩੯॥੧॥੩੨॥੧॥੫॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥੮॥੫॥੩੯॥੧॥੩੨॥ ੧॥੫॥੩੯॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਦਿਨ ਕਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਹੀਨਾ ਭਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਆਪ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਸੇ ਮਹੀਨੇ ਸੂਬ ਸੁਨੇ ਜਾਵੇਂ ਸਰਬ ਸਿਖਨ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਇਕ ਬਾਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰੀਏ ਜੋ ਬਾਹਜ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹਟ ਕਰ ਆਪਕੇ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਮੈਂ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝ ਮੈ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਮਹਾਤਮ ਕਹਾ ਕੇ ਜੋ ਸਿਖੁ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਆਦਿ ਕੇ ਦਿਨ ਸਰਧਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਜਾਕਰ ਯਥਾ ਸ਼ਕਿਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਾ ਭੇਟਾ ਰਖ ਕਰ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਪੜੇ ਵਾ ਸੁਨੇਗਾ ਤਿਸ ਸਿਖ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੌੜੀ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ ਮਾਂਝ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਰਤਿ ਕਰਮ ਕੇ ਵੀਛੁੜੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਹਮ ਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮ (ਕਿਰਤਿ) ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੋ॥ ਜੇ ਗੁਰ ਕਹੇ ਕਿ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾਦਿ ਸੁਭ ਕਰਮ ਤੁਮ ਪਹਲੇ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸ ਭ੍ਰਮੇ ਥਕਿ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਾਮ ॥

(ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ) ਚਾਰੋਂ ਕੂੰਣਾਂ ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉਤਰ ਦਖਣ ਏਹ ਹੈਂ ਮੁਖ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਮ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ ਭਰਮੇ ਹਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਥਾਕ ਕਰ ਆਪ ਕੀ (ਸਾਮ) ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ। ਜੇ ਗੁਰ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕੋ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੇਨੁ ਦੁਧੈ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਿਤੈ ਨ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥
ਜਲ ਬਿਨੁ ਸਾਖ ਕੁਮਲਾਵਤੀ ਉਪਜਹਿ ਨਾਹੀ ਦਾਮ ॥

ਜੈਸੇ ਗਉ ਦੁਧ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਸਾਖ) ਖੇਤੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ (ਦਾਮ) ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵੱਟੀਤੇ॥

ਹਰਿ ਨਾਹ ਨ ਮਿਲੀਐ ਸਾਜਨੈ ਕਤ ਪਾਈਐ ਬਿਸਰਾਮ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜਬ ਹਰੀ ਸਾਜਨ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੀਐ ਤਬ (ਬਿਸਰਾਮ) ਇਸਥਿਰਤਾ ਕੋ (ਕਤ) ਕਹਾਂ ਪਾਉਣਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਨ ਪ੍ਰਗਟਈ ਭਠਿ ਨਗਰ ਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ (ਘਰਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਹਰੀ ਪਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਵਹੁ ਨਗਰ ਅਰਥਾਤ ਵੱਡੇ ਕਸਬੇ ਵਤ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ (ਗ੍ਰਾਮ) ਜਿਸਮੈ ਥੋਰੇ ਘਰ ਹੋਂ ਤਦਵ ਕੰਗਾਲੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸਭੀ ਭਠ ਜੈਸੇ ਤਪਤੇ ਹੈਂ। ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਸ੍ਰਬ ਸੀਗਾਰ ਤੰਬੋਲ ਰਸ ਸਣੁ ਦੇਹੀ ਸਭ ਖਾਮ ॥

ਸਰਬ ਸੀਗਾਰ (ਤੰਬੋਲ) ਪਾਨ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮੈ ਲਾਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਸਣੁ ਦੇਹੀ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਭ (ਖਾਮ) ਕਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਵਿਹੂਣੀਆ ਮੀਤ ਸਜਣ ਸਭਿ ਜਾਮ ॥

(ਪ੍ਰਭ) ਹੇ ਗੁਰੋ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ (ਸਜਣ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਜੋ ਆਪ ਉਪਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿ ਬਦਲਾ ਚਾਹੇ ਸਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਜਾਮ) ਜਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਭੈ ਕੇ ਹੇਤੁ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸ ਕਾ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੇਵੋ। ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲਹੁ ਜਿਸਕਾ ਅਚਲ (ਧਾਮ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹ ਚਲਾ॥

ਚੇਤਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਰਾਧੀਐ ਹੋਵੈ ਅਨੰਦੁ ਘਣਾ ॥

ਚੇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਭਣਾ ॥

ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਭਣਾ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਆਏ ਤਿਸਹਿ ਗਣਾ ॥

ਜਿਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੋ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਏ ਕੋ ਸਫਲਾ ਗਿਣਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਜੀਵਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਜਣਾ ॥

ਇਕ ਖਿਨ ਜੋ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਜਣਾ) ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਰਵਿਆ ਵਿਚਿ ਵਣਾ ॥

ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਨੋਂ ਮੈ ਵਿਆਪਿਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਕਿਤੜਾ ਦੁਖੁ ਗਣਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਦੁਖ ਗਿਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬੁਹਤ ਦੁਖ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿੰਨਾ ਭਾਗੁ ਮਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਭਾਗੁ ਮਣਾ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਸਿਰੋਮਣ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਮਣਾ ਮੂੰਹੋ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੰਤ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੰਉ ਮਨੁ ਲੋਚਦਾ ਨਾਨਕ ਪਿਆਸ ਮਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੈ ਦਰਸਨ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਵਾ ਮਨਾ ਮੂੰਹ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕ ਚਾਹ ਹੈ॥

ਚੇਤਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸ ਕੈ ਪਾਇ ਲਗਾ ॥੨॥

ਚੇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾਂ॥੨॥

ਵੈਸਾਖਿ ਧੀਰਨਿ ਕਿਉ ਵਾਢੀਆ ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ॥

ਵੈਸਾਖ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਵਾਢੀਆ) ਵਿਛੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ (ਬਿਛੋਹ) ਵਿਛੋੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਧੀਰਜ ਕਰਨ॥

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੈ ਲਗੀ ਮਾਇਆ ਧੋਹੁ ॥

ਹਰੀ ਸਜਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ (ਧੋਹੁ) ਛਲਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਨ ਸੰਗਿ ਧਨਾ ਹਰਿ ਅਵਿਨਾਸੀ ਓਹੁ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਧਨ ਕੋਈ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ (ਓਹੁ) ਵਹੁ ਹਰੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਲਚਿ ਪਲਚਿ ਸਗਲੀ ਮੁਈ ਝੂਠੈ ਧੰਧੈ ਮੋਹੁ ॥

ਝੂਠੇ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੈ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਫਸ ਫਸ ਕਰ ਮਰੀ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਅਗੈ ਲਈਅਹਿ ਖੋਹਿ ॥

ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਕਾਮੀ ਕਰਮ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ ਖੋਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਯੁ ਵਿਸਾਰਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

(ਦਯੁ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸਾਹਇਕ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਰਣੀ ਜੋ ਲਗੇ ਤਿਨ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਹੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਿਲੋ ਤਾਂ ਮੇਰੀ (ਪਰਾ) ਸਭ ਸੇ ਪਰੇ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਹੋਵੇ॥

ਵੈਸਾਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਤਾਂ ਲਗੈ ਜਾ ਸੰਤੁ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸੰਤੁ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਮਿਲੈ ਵੈਸਾਖ ਸੋਭਨੀਕ ਤੌਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੁ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ ॥

ਜੇਠ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਨ ਜੁੜਿਆ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਹਰੀ ਆਗੇ ਸਭ ਨਿਮਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ ॥

ਹਰੀ ਸਜਣ ਕੇ (ਦਾਵਣਿ) ਪਲੇ ਲਗਿਆਂ ਕਿਆ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆਂ ਕਿਸ ਕੋ ਬੰਨ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਰਣ ਸੂਰ ਹੈ॥

ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਉਨ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨਿ ॥

ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਉਨ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ (ਸੰਨਿ) ਪਾੜ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੋਰਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਰੰਗ ਸਭੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਰੰਗ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੂਰ ਭਜਨ ਕਰ ਸਭ ਅਨੰਦ ਬੀਚ ਹੀ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ ॥

ਜੋ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰਾਯਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੀਵ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਲੀਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਵਿਛੁੜ ਕੇ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਰੋਵਨ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਉ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੇਠੁ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੰਨਿ ॥੪॥

ਜੇਠ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਧਨੀ (ਰੰਗੀਲਾ) ਅਨੰਦੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਆਸਾੜੁ ਤਪੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਨ ਜਿੰਨਾ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ (ਨਾਹੁ) ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਾੜ ਤਪਤ ਹੂਆ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਾਣਸ ਸੰਦੀ ਆਸ ॥

ਜੋ ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਯੈ ਭਾਇ ਵਿਗੁਚੀਐ ਗਲਿ ਪਈਸੁ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਪੜੀ ਹੀ ਜਾਨੋਂ॥

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਮਥੈ ਜੋ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਤੈਸਾ ਭੋਗੇਗਾ ਜੋ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਪਛੁਤਾਣੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਗਈ ਨਿਰਾਸ ॥

ਜਬ (ਰੈਣਿ) ਉਮਰ ਚਲੀ ਗਈ ਤਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਉਠ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕੌ ਸਾਧੂ ਭੇਟੀਐ ਸੋ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖਲਾਸੁ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਬੰਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਹੋਇ ਪਿਆਸ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਹੀ ਚਾਹ ਹੋਵੇ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੋ॥

ਆਸਾੜੁ ਸੁਹੰਦਾ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ (ਨਿਵਾਸੁ) ਭਾਵ ਧ੍ਯਾਨ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਹਾੜ ਅੱਛਾ ਲਗਦਾ ਭਾਵ ਸਫਲੁ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸਾਵਣ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਸਰਸੀ) ਅਧਿਕਤਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਸਚ ਰੰਗਿ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਿਆ ਰੰਗ ਕੂੜਾਵਿਆ ਦਿਸਨਿ ਸਭੇ ਛਾਰੁ ॥

ਵਿਸਯੋਂ ਕੇ ਰੰਗ ਸਭੇ ਝੂਠੇ ਔਰ ਨਾਸਵੰਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪੀਵਣਹਾਰੁ ॥

ਸੋਭਨੀਕ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪੀਵਣ ਵਾਲੇ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਣੁ ਤਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਮਉਲਿਆ ਸੰਮ੍ਰਥ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰੁ ॥

ਅਪਾਰ ਸਾਮਰਥ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ (ਮਉਲਿਆ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮਿਲਣੈ ਨੋ ਮਨੁ ਲੋਚਦਾ ਕਰਮਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਮੇਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਹੰਉ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀ ਮਇਆ ਕਰਿ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਾਵਣੁ ਤਿਨਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਹਾਰੁ ॥੬॥

ਸਾਵਣ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਫਲਾ ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਾਦੁਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥

ਭਾਦੋਂ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਲਖ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਕਾਰਜਿ ਨਾਹੀ ਕੇਤੁ ॥

ਯਦਯਪਿ (ਲਖ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੀਂਗਾਰ ਕੋ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਦੇਹ ਬਿਨਸਸੀ ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਕਹਸਨਿ ਪ੍ਰੇਤੁ ॥

ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਰੀਰ (ਬਿਨਸਸੀ) ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਮੈ ਪ੍ਰੇਤ ਕਹੇਂਗੇ॥ ਭਾਵ ਮੁਰਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੇਤ ਸੰਗਯਾ ਹੈ॥

ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਨਿ ਦੂਤ ਜਮ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਨੀ ਭੇਤੁ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਪਕੜ ਕਰ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਤੋਰੈਂਗੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਛਡਿ ਖੜੋਤੇ ਖਿਨੈ ਮਾਹਿ ਜਿਨ ਸਿਉ ਲਗਾ ਹੇਤੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਏਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਮਤਾ ਛੋਡ ਕਰ ਭਿੰਨ ਖੜੋਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਹਥ ਮਰੋੜੈ ਤਨੁ ਕਪੇ ਸਿਆਹਹੁ ਹੋਆ ਸੇਤੁ ॥

ਜੀਵ ਹਾਥ ਮਲੇਗਾ ਸਰੀਰ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਕਰ (ਕਪੇ) ਕਾਂਪੇਗਾ ਵਾ ਤਨ ਖੜਗਾਦਿਕੋਂ ਕਰ (ਕਪੈ) ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ ਰੰਗ ਸਿਆਹ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਭੈ ਕਰ ਸੁਪੈਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮਾ ਸੰਦੜਾ ਖੇਤੁ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਖੇਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਚਰਣ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਚਰਣੋਂ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਭਾਦੁਇ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਗੁਰੁ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੇਤੁ ॥੭॥

ਭਾਦੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਸੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਉਮਾਹੜਾ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਾਇ ॥

ਅਸੂ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਉਤਸਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮਿਲੀਐ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫

ਮਨਿ ਤਨਿ ਪਿਆਸ ਦਰਸਨ ਘਣੀ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥

ਹੇ (ਮਾਇ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬੀਚ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹ ਹੈ ਕੋਈ (ਆਣਿ) ਲਿਆ ਕਰ ਮਿਲਾਵੇ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਵਿਣੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖਦਾਯਕ ਔਰ ਕੋਈ ਜਗਾ ਨਹੀਂ॥

ਜਿੰਨ੍ੀ ਚਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੰਤਿ ਮਿਲਾਈਆ ਸਿ ਵਿਛੁੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੰਤ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੀਂ ਵਿਛੁੜਿ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਵਿਣੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥

ਅਸੂ ਸੁਖੀ ਵਸੰਦੀਆ ਜਿਨਾ ਮਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੮॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਦਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸੂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਵਸਦੀਆਂ ਹੈਂ॥੮॥

ਕਤਿਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਜੋਗੁ ॥

ਕੱਤਕ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਫਲ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੋਸ਼ ਦੇਣਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ ਸਭੇ ਰੋਗ ॥

ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਆਨ ਕਰ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਤੇ ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਕਰ ਵਿਛੋੜੇ ਸੇ ਦੁਖ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਉੜੇ ਹੋਇ ਗਏ ਜਿਤੜੇ ਮਾਇਆ ਭੋਗ ॥

ਵਿਚੁ ਨ ਕੋਈ ਕਰਿ ਸਕੈ ਕਿਸ ਥੈ ਰੋਵਹਿ ਰੋਜ ॥

ਜਿਤਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਭੋਗ ਮੀਠੇ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅੰਤ ਕਾਲ ਸਮੇਂ (ਕਉੜੇ) ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਮਿਲਾਪ ਮੈ (ਵਿਚੁ ਨ) ਵਿਚੋਲਪਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ (ਰੋਜ) ਹਮੇਸ ਵਾ ਰੋਣਾ ਰੋਈਏ॥

ਕੀਤਾ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਉਤਰਹਿ ਸਭਿ ਬਿਓਗ ॥

ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਧੁਰ ਸੇ ਹੀ ਲਿਆ ਗਯਾ ਹੈ। ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥

ਕਤਿਕ ਹੋਵੈ ਸਾਧਸੰਗੁ ਬਿਨਸਹਿ ਸਭੇ ਸੋਚ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਬੰਦੀਮੋਚ) ਬੇੜੀ ਕਾਟਕੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥ ਕਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਹੋਵੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਚ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈ॥੯॥

ਮੰਘਿਰਿ ਮਾਹਿ ਸੋਹੰਦੀਆ ਹਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਬੈਠੜੀਆਹ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿ ਸਾਹਿਬਿ ਮੇਲੜੀਆਹ ॥

ਮਘਰ ਮਹੀਨੇ ਦੁਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਪਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਨੈ ਮੇਲੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਣਤੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਰਾਮ ਸਿਉ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਸਹੇਲੜੀਆਹ ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਤੇ ਬਾਹਰੀ ਸੇ ਰਹਨਿ ਇਕੇਲੜੀਆਹ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਹੇਲੀਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਵਾ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਬਾਹਰੀ) ਹੀਣ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕਲੀਆਂ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਦੁਖੁ ਨ ਕਬਹੂ ਉਤਰੈ ਸੇ ਜਮ ਕੈ ਵਸਿ ਪੜੀਆਹ ॥

ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸੇ ਦਿਸਨਿ ਨਿਤ ਖੜੀਆਹ ॥

ਯਾਂਤੇ ਤਿਨਕਾ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਸੋ ਜਮ ਕੈ ਵਸ ਪਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਰਾਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਭਜਨ ਮੈਂ (ਖੜੀਆਹ) ਸਾਵਧਾਨ ਦੇਖੀਦੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਤਿਨਾ ਜੜੀਆਹ ॥

ਨਾਨਕ ਬਾਂਛੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣੀ ਦਰਿ ਪੜੀਆਹ ॥

ਤਿਨਕੇ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਔਰ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਿਆਤ ਕਾਰ ਪੁਨਾ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਔਰ ਜਰੀ ਨਾਮ ਕੰਠ ਮੈਂ ਜੜਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਸਰਣ ਪੜੀਆਂ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੰਘਿਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧਣਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੜੀਆਹ ॥੧੦॥

ਮੰਘਿਰਿ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਅਰਾਧਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੋਖਿ ਤੁਖਾਰੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਕੰਠਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ॥

ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਤੁਖਾਰੁ) ਬਰਫ, ਭਾਵ ਜੜਤਾ ਰੂਪੀ ਜਾਡਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਜਿਨਕੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਤੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਦਰਸਨਿ ਲਗੜਾ ਸਾਹੁ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ (ਦਰਸਨ ਲਗੜਾ ਸਾਹੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਾਖਯਾਤਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਓਟ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਸੇਵਾ ਸੁਆਮੀ ਲਾਹੁ ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾ ਲਾਭ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਹੁ ॥

ਤਿਨਕੋ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਤੇ ਉਪਜੀ ਤਹ ਮਿਲੀ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਹੁ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਪਜੀ ਥੀ ਕਿਆ ਭਿੰਨ ਹੂਈ ਥੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ (ਸਮਾਹੁ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਵਿਛੁੜੀਆਹੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥

ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬੇਰੀਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਅਗਮ ਅਗਾਹੁ ॥

ਹਰੀ ਸਜਨ ਅਗਮ (ਅਗਾਹੁ) ਅਥਾਹ ਪਰ ਮੈਂ ਲਖੋਂ ਵਾਰੀ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਮ ਪਈ ਨਾਰਾਇਣੈ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਪਈਆਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਜੋ ਦਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤਿਸ ਕੋ ਲੱਜਾ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਪੋਖੁ ਸੁੋਹੰਦਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੧੧॥

ਪੋਖ ਮੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੋਭਨੀਕਤਾ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਵੇਪਰਵਾਹੁ) ਅਚਾਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਖਸ ਲੇਵੇ॥੧੧॥

ਮਾਘਿ ਮਜਨੁ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂਆ ਧੂੜੀ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਯਾਗਾਦਿ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਤਿਸ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਸਾਥ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸੁਣਿ ਸਭਨਾ ਨੋ ਕਰਿ ਦਾਨੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਣਾ ਪੁਨਾ ਸੁਣਨਾ ਕਰ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਕਰ॥

ਜਨਮ ਕਰਮ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਮਨ ਤੇ ਜਾਇ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਔਰੁ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕਰਮ ਮੈਲੁ ਉਤਰ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨ ਮੋਹੀਐ ਬਿਨਸੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨੁ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮੋਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਰੂਪ ਕੁਤਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਮਾਰਗਿ ਚਲਦਿਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਜਹਾਨੁ ॥

ਸਾਰੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤਿਆਂ ਕੀ ਜਗਤ ਉਸਤੁਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਗਲ ਪੁੰਨ ਜੀਅ ਦਇਆ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਅਠਾਹਠੰ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਅਰ ਸਭ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ (ਪਰਵਾਨੁ) ਸਦਰਸ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਵਾ ਆਪਨੇ ਜੀਵ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਵੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਚਤੁਰ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਘਿ ਸੁਚੇ ਸੇ ਕਾਂਢੀਅਹਿ ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥੧੨॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਮਾਘ ਮੈ ਸੋਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਫਲਗੁਣਿ ਅਨੰਦ ਉਪਾਰਜਨਾ ਹਰਿ ਸਜਣ ਪ੍ਰਗਟੇ ਆਇ ॥

ਫਾਗੁਣ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨੰਦ (ਉਪਾਰਜਨਾ) ਉਪਜਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਸਜਨ ਆ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ਕੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਬ ਸਹਾਈ ਹੂਏ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੁਣਿ ਦੁਖਾ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਣੇ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਹਜਾ ਸੋਭਤੀ ਭਈ ਹੈ (ਹੁਣਿ) ਅਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥

ਇਛ ਪੁਨੀ ਵਡਭਾਗਣੀ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਵਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀਓਂ ਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਹੀਆ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹੀ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦ ਅਲਾਇ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਗੁਨ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਮੰਗਲ ਕੇ ਗੀਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਹਰਿ ਜੇਹਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦਿਸਈ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਲਵੈ ਨ ਲਾਇ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੇਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਇਸਤੇ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਉਸ ਕੇ ਸਦਰਸ ਵਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜਾਤਾ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰਿਓਨੁ ਨਿਹਚਲ ਦਿਤੀਅਨੁ ਜਾਇ ॥

ਉਨ ਪਰੁਸ਼ੋ ਕਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਕਲ ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਰਖਿਅਨੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮੈ ਧਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਧਾਇ) ਦੌੜਤੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਚਰਣੀ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਹੈ ਗੁਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਫਲਗੁਣਿ ਨਿਤ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਨੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੧੩॥

ਫਾਗੁਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਫਾਗਨ ਮੈਂ ਨਿੰਤਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ (ਤਮਾਇ) ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ॥੧੩॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਰੇ ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਦਰਗਹ ਸਚਿ ਖਰੇ ॥

(ਸਚਿ) ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਖਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਨਿਧਿ ਚਰਣ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਤਰੇ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਾਕਰ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਤਿਨ ਪਾਈਆ ਬਿਖਿਆ ਨਾਹਿ ਜਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਲਤੇ ਵਾ (ਜਰੇ) ਖਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ॥

ਕੂੜ ਗਏ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸੀ ਪੂਰਨ ਸਚਿ ਭਰੇ ॥

ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਝੂਠਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਨਸੀ ਹੈ ਅਰੁ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਏਕੁ ਧਰੇ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਹ ਦਿਵਸ ਮੂਰਤ ਭਲੇ ਜਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਜਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਹੀਨੇ ਬਿਨ ਮਹੂਰਤ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਰਸ ਦਾਨੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਹਰੇ ॥੧੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਵੋ॥੧੪॥੧॥

ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ਦਿਨ ਰੈਣਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਣਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀ ਦਿਨ ਸਭਿ ਰੈਣ ॥

ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸਰਣੀ ਪਵਾਂ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਮਿਠੜੇ ਵੈਣ ॥

ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਰਣੀ ਪੜੂੰ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਮੀਠੇ ਬੋਲੂੰ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਜਣੁ ਸੈਣ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਜਨ ਮੁਝ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਸੈਣ) ਸਾਥ ਮੇਲੀਏ॥

ਜੋ ਜੀਅ ਹਰਿ ਤੇ ਵਿਛੁੜੇ ਸੇ ਸੁਖਿ ਨ ਵਸਨਿ ਭੈਣ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਭੈਣ) ਹੇ ਭੈਣੇ ਹੇ ਸਖੀ ਓਹੁ ਸੁਖ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਵਸਤੇ ਵਾ ਸਰੀਰ ਨਗਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਚੈਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਖੋਜਿ ਡਿਠੇ ਸਭਿ ਗੈਣ ॥

ਹਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ (ਗੈਣ) ਰਸਤੇ ਵਾ ਅਕਾਸ ਉਪਲਖਤ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿ ਸਭ ਲੋਕ ਖੋਜ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ॥

ਆਪ ਕਮਾਣੈ ਵਿਛੁੜੀ ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਦੇਣ ॥

ਪਰੰਤੂ ਦੋਸ ਕਿਸੀ ਕਉ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਛੜੀ ਹਾਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕਰਣ ਕਰੇਣ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੈ ਔਰ ਕਰਣੇ ਕਰਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਖਾਕੂ ਰੂਲਣਾ ਕਹੀਐ ਕਿਥੈ ਵੈਣ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧੂਰ ਮੈ ਰੁਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਹਰਿ ਸੁਰਜਨੁ ਦੇਖਾ ਨੈਣ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ (ਸੁਰਜਨੁ) ਚਤੁਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਰਹਾਂ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਾਵੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹੇ॥੧॥

ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਸੋ ਸੁਣੇ ਹਰਿ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਣਿ ਜੀਵਣਿ ਆਰਾਧਣਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਾਲ ਮੈ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭

ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ ਤਿਸੁ ਕੰਤ ਕੀ ਵਡਾ ਜਿਸੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਵੱਡਾ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਖੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਊਚਾ ਹੈ ਅਗਮ ਹੈ (ਬੋਧ) ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕਿਛੁ ਅੰਤ ਨਹੀਂ॥

ਸੇਵਾ ਸਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ਸੰਤਾ ਕੀ ਹੋਇ ਛਾਰੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦੈਆਲ ਦੇਵ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦਿਆਲ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਰਖਦਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਪ ਕੋ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣਈ ਕੋ ਨਾਹੀ ਤੋਲਣਹਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੂਪ ਕੇ ਤੋਲਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿ ਰਹੇ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕਾ ਸ਼ੁਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਿ ਪ੍ਰਭ ਕੰਉ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੨॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸੰਤ ਅਰਾਧਨਿ ਸਦ ਸਦਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੰਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਿਤੀਨੁ ਜਿੰਦੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿੰਦ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਆਰਾਧੀਐ ਜਪੀਐ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਰਾਧੀਏ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਬੇਅੰਤੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਅੰਤ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਨਰਾਇਣੋ ਸੋ ਕਹੀਐ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਰਾਇਣ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਭਗਵੰਤੁ) ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰੀਐ ਮਿਲੈ ਸੁਆਮੀ ਕੰਤੁ ॥

ਸੁਆਮੀ ਕੰਤ ਜਿਸ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਜਪਿ ਹਰੀ ਦੋਖ ਸਭੇ ਹੀ ਹੰਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ (ਦੋਖ) ਕਲੰਕੋਂ ਕੋ (ਹੰਤੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਿਸੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ਜੰਤੁ ॥੩॥

ਯਾਂਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਜਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਸੋ ਜੀਵ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਣੋ ਮੰਞੁ ਨਿਮਾਣੀ ਥਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀਆਂ ਕਰ ਪੂਰਣ ਹੈ (ਮੰਞੁ) ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਕਾ ਤੋ ਅਸਥਾਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਓਟ ਗਹੀ ਮਨ ਅੰਦਰੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾਂ ਨਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਓਟ ਪਕੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਜਨ ਧੂੜੀ ਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਐਸੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾਂ॥

ਜਿਉ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਪੈਨਾ ਖਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਰਹਤਾ ਹਾਂ॥ ਔਰ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪੈਹਨਤਾ ਖਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਉਦਮੁ ਸੋਈ ਕਰਾਇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਸੋਈ ਉਦਮ ਕਰਵਾਉ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ॥

ਦੂਜੀ ਜਾਇ ਨ ਸੁਝਈ ਕਿਥੈ ਕੂਕਣ ਜਾਉ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤੀ ਕਿਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਨ ਜਾਵਾਂ॥

ਅਗਿਆਨ ਬਿਨਾਸਨ ਤਮ ਹਰਣ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਮਾਉ ॥

ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ (ਤਮ) ਤਮੋ ਗੁਨ ਕੇ ਭੀ ਆਪ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ॥ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਵਰਨ ਸਕਤੀ ਔ ਮਤ ਵਿਖੇਪ ਸਕਤੀ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਆਪ ਨਾਸਕ ਹੋ ਵਾ ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਪ (ਤਮਹਰਣ) ਸੂਰਜ ਵਤ ਹੋ ਵਾ ਅਗਜਾਨੁ ਜੋ ਬਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਤਮ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਆਪ ਊਚੇ ਹੋ (ਅਗਮ) ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਅਮਾਉ) ਮਾਪ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ॥

ਮਨੁ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲੀਐ ਨਾਨਕ ਏਹੁ ਸੁਆਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਏਹੀ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਹੈ ਵਾ (ਮਨੁ) ਮੇਰਾ ਏਹੀ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣਾ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਹਰਿ ਪਰਸੀ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਉ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸ ਦਿਨ ਸਰਬ (ਕਲਿਆਣਾ) ਕੈਵਲਾਦਿ ਮੋਖ ਜਾਣਾਂਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਪਰਸ ਕਰੂੰਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਨੇ ਸੇ ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਾਰ ਮਾਝ ਕੀ ਤਥਾ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧
ਮਲਕ ਮੁਰੀਦ ਤਥਾ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਸੋਹੀਆ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਵਣੀ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜ ਕਰੀ ਕਿ ਹਮ ਕੋ ਬਾਣੀ ਰਚਨ ਕੀ ਕਿਆ ਆਗਿਆ ਹੈ ਆਪਨੇ ਤੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਹੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੰ੍ਥ ਸਾਹਿਬ ਪਰਮੁਦਾਵਣੀ ਮੁਹਰ ਕਰੀ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਮੈਂ ਬਾਣੀ ਨ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਤੁਮ ਨੇ ਜੰਗ ਅਖਾੜੇ ਕਰਕੇ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾਂ ਔਰ ਧਰਮ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੀ ਵਾਰਾਂ ਸੁਨ ਕੇ ਉਨਕੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਵਾਰਾਂ ਮੈਂ ਰਖਣੀਆਂ। ਤਿਸ ਆਗਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਤਖਤ ਅਕਾਲ ਬੁੰਗੇ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਬੁਹਤ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਸੁਨੀਆਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਨਉ ਧੁਨਾ ਪਸਿੰਦ ਕਰਕੇ ਨਉ ਵਾਰਾਂ ਮੈਂ ਰਖ ਦਈਆਂ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮ ਧੁਨ ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਰਖੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਏਹੁ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੈ ਅਕਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਜੋ ਹਮਕੋ ਸੋਕ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੇਗਾ ਉਸਕੋ ਸਜਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਕਬਰ ਕੇ ਦੋ ਸੂਬੇ ਮੁਖਜ ਥੇ ਏਕ ਮਰੀਦ ਨਾਮ ਮਾਲਕ ਜਾਤੀ ਕਾ (ਤਥਾ) ਤੈਸੇ ਹੀ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਨਾਮ ਸੋਹੀ ਜਾਤਾ ਕਾ ਥਾ ਤਿਨ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ ਬਹੁਤ ਥਾ ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਬਲ ਆਕੀ ਹੂਆ ਤਬ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਸੇ ਤਿਸ ਦੇਸਕੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵਾਸਤੇ ਮੁਰੀਦ ਨਾਮ ਮੁਸਾਹਿਬ ਪਾਨਾ ਕਾ ਬੀੜਾ ਔਰ ਖੰਡਾ ਉਠਾਇਕੇ ਚੜ੍ਹਾ। ਊਹਾਂ ਕਾਲ ਵਿਸੇਸ ਲਗਣੇ ਸੇ ਤਿਸ ਪਰ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਨੇ ਚੁਗਲੀ ਖਾਈ ਕਿ ਊਹਾਂ ਹੀ ਹਜੂਰ ਕਾ ਅਲਾਕਾ ਦਬਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜਾ ਨੇ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਤੁਮ ਉਸਕੋ ਪਕੜ ਲਿਆਓਂ ਤਬ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰੀ ਔਰ ਉਸਕੋ ਭੀ ਇਧਰ ਕਾ ਸਭ ਹਾਲੁ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਗਿਆ ਵਹੁ ਆਗੇ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੂਆ ਦੋਨੋਂ ਆਪਸ ਮੈਂ ਲੜ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਔਰ ਮੁਸਾਹਿਬੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿ ਏਹ ਅਤੀ ਸੋਕ ਕੀ ਖਬਰ ਹੈ ਜੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹਾਂ ਤੌਂ ਸਜਾਵਾਰ ਹੋਵੇਂਗੇ ਨ ਸੁਨਾਵੇਂ ਤੋ ਜਬ ਪਾਤਸਾਹੁ ਸੁਨੇਗਾ ਤਬ ਹਮਕੋ ਖਰਾਬੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਮ ਨੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖਬਰ ਦਈ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਢਾਡੀਆਂ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਮਾਝ ਰਾਗ ਮੈ ਤਿਨਕੀ ਵਾਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋ ਸੁਨਵਾਈ ਤਬ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨ ਲੀਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੋਨੋਂ ਮੁਸਾਹਿਬ ਮਰ ਗਏ ਉਨਕੀ ਜਗਾ ਔਰ ਕੀਏ ਵਹੁ ਧੁਨੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰ ਮੈ ਰਖਵਾਈ ਹੈ ਧੁਨੀ ਨਾਮ ਗਾਉਣੇ ਕਾ ਵਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਾ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ ਤਿਸ ਕੀ ਏਹ ਹੈ॥੧੧॥ ਪਉੜੀ॥ ਕਾਬਲ ਵਿਚਿ ਮੁਰੀਦ ਖਾਂ ਚੜਿਆ ਵਡਜੋਰ॥ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਲੈ ਫੌਜ ਕੋ ਦੜਿਆ ਵਡ ਤੌਰ॥ ਦੁਹਾਂ ਕੰਧਾਰਾਂ ਮੁਹ ਜੁੜੇ ਦੁਮਾਮੇ ਦੌਰ॥ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਜੂਤੇ ਸੂਰਿਆਂ ਸਿਰ ਬੰਧੇ ਟੌਰ॥ ਹੋਲੀ ਖੇਲੇ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਰੰਗ ਲਗੇ ਸੋਰ॥ ਦੋਵੇਂ ਤਰਫਾਂ ਜੁਟੀਆਂ ਸਰ ਵਗਨ ਕੌਰ॥ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਇ ਸਦਾਇਸਾਂ ਵੜਿਆ ਲਾਹੌਰ॥ ਦੋਨੋਂ ਸੂਰੇ ਸਾਮਣੇ ਜੂਝੇ ਉਸ ਠੌਰ॥ ਏਹ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪਉੜੀ ਮੇਲੀ ਹੈ॥ ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅਗਮ ਹੈ ਆਪ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਤੀ॥

ਪੌੜੀਆਂ ਮਈ ਛੰਦੋਂ ਕਰ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਮੈ ਸੋ ਵਾਰ ਹੈ ਮਾਝ ਰਾਗ ਮੈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜਸ ਕਰੇਂਗੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਗੁਰੁ ਦੀਪਕੁ ਤਿਹ ਲੋਇ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ (ਹਿਵੈ) ਵਰਫ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੇ ਘਰ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਤੀਨ ਲੋਕ (ਦੀਪਕੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਰ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕਾ ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੋਖ ਪਦ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰਵਾਕੋਂ ਪਰ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਦਸ ਦਸ਼ਾ ਕਹ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਮਃ ੧ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਿਆਰਿ ਲਗਾ ਥਣ ਦੁਧਿ ॥

ਜਨਮ ਉਪਰਾਂਤ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਨੋਂ ਕੇ ਦੂਧ ਮੈ ਜੀਵ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਮਾਇ ਬਾਪ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥

ਤੀਜੈ ਭਯਾ ਭਾਭੀ ਬੇਬ ॥

ਦੂਸਰੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਗਿਆਤ ਹੁਈ॥ ਤੀਜੇ ਐਸੀ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ (ਭਯਾ) ਭਰਾ, ਭਾਬੀ ਭੈਣ ਕੀ ਪਛਾਣ ਹੁਈ॥

ਚਉਥੈ ਪਿਆਰਿ ਉਪੰਨੀ ਖੇਡ ॥

ਪੰਜਵੈ ਖਾਣ ਪੀਅਣ ਕੀ ਧਾਤੁ ॥

ਛਿਵੈ ਕਾਮੁ ਨ ਪੁਛੈ ਜਾਤਿ ॥

ਚੌਥੀ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਖੇਲਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੁਈ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਣੇ ਪੀਣੇ ਮੈ ਧਾਵਣੀ ਹੁਈ॥ ਛੀਵੇਂ ਕਾਮ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਜਾਤ ਅਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਵਾ ਕਾਮਣੀਆਂ ਕੀ ਪਦਮਣੀ ਆਦਿ ਜਾਤਿ ਪੂਛਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਵੈ ਸੰਜਿ ਕੀਆ ਘਰ ਵਾਸੁ ॥

ਅਠਵੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹੋਆ ਤਨ ਨਾਸੁ ॥

ਸਤਵੈਂ ਏਹ ਦਸ਼ਾ ਹੁਈ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਘਰ ਮੈ ਵਾਸਾ ਕੀਆ ਅਠਵੇਂ ਏਹ ਦਸ਼ਾ ਹੁਈ ਕੇ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਧਿਕ ਹੂਆ ਔਰ ਸਰੀਰ (ਨਾਸੁ) ਖੀਣ ਹੂਆ॥

ਨਾਵੈ ਧਉਲੇ ਉਭੇ ਸਾਹ ॥

ਦਸਵੈ ਦਧਾ ਹੋਆ ਸੁਆਹ ॥

ਨਉਮੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕਿ ਧੌਲੇ ਕੇਸ ਹੁਏ ਔਰ (ਉਭੇ) ਖੜੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਨੇ ਲਗਾ ਜਿਸਕੋ ਲੋਕ ਲੰਮੇ ਸ੍ਵਾਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਦਸਮੇ ਏਹ ਦਸਾ ਭਈ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਸਰੀਰ (ਦਧਾ) ਜਸ ਕਰ (ਸੁਆਹ) ਭਸਮ ਹੂਆ॥

ਗਏ ਸਿਗੀਤ ਪੁਕਾਰੀ ਧਾਹ ॥

ਉਡਿਆ ਹੰਸੁ ਦਸਾਏ ਰਾਹ ॥

ਜੋ ਜਲਾਣੇ ਕੋ ਸੰਗ ਗਏ ਥੇ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਧਾਹ (ਪੁਕਾਰੀ) ਮਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਰੁਦਨ ਕੀਆ॥ ਵਾ ਜੋ ਜਨਮ ਔਰ ਵਿਆਹ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੰਗਲ ਕੇ ਵਾਕ ਹੋਤੇ ਥੇ ਸੋ ਗਏ॥ ਵਾ ਸਮਧੀ ਲੋਕ (ਗਏ) ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੀਤੋਂ ਕੋ॥ ਔਰ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਧਾਹ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੀਵ ਦੇਹ ਭਿੰਨ ਹੂਆ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਰਾਹ ਕੋ (ਦਸਾਏ) ਪੂਛਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮

ਆਇਆ ਗਇਆ ਮੁਇਆ ਨਾਉ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈ (ਆਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਇਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਸਰੀਰ ਮੈ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਮੂਆ ਹੈ। ਵਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ਇਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਛੈ ਪਤਲਿ ਸਦਿਹੁ ਕਾਵ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੁ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪਿਛੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣੇ ਸੇ ਉਪਰਾਂਤ ਸਰਾਧਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪੱਤਣ ਮਣਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਗੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਕਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੇ ਨਮਿਤ ਗੇਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਅਮਰ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਜੋ (ਅੰਧੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਪਿਆਰ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜੀਵ ਤੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਫਿਰ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਕਿਯੋਂ ਡੂਬਤੇਂ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਡੁਬਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਸ ਅਵਸਥਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਸ ਵਰਸ ਕੀ ਏਕ ਅਵਸਥਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਦਸ ਬਾਲਤਣਿ ਬੀਸ ਰਵਣਿ ਤੀਸਾ ਕਾ ਸੁੰਦਰੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਦਸ ਬਰਸ ਪਰਯੰਤ ਤੋ (ਬਾਲਤਣਿ) ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦਸ ਤੋਂ ਲੈਕਰ ਬੀਸ ਬਰਸ ਤਕ ਰਵਣ ਅਵਸਥਾ ਕਹਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਖੇਡ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਤੀਸ ਬਰਸ ਕਾ ਸੁੰਦਰ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਲੀਸੀ ਪੁਰੁ ਹੋਇ ਪਚਾਸੀ ਪਗੁ ਖਿਸੈ ਸਠੀ ਕੇ ਬੋਢੇਪਾ ਆਵੈ ॥

ਚਾਲੀ ਬਰਸੀਂ ਪੂਰਨ ਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਚਾਸੀਂ ਬਰਖੀਂ ਬਲ ਕਾ ਪੈਰ ਖਿਸਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਠੀਂ ਬਰਖੀਂ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬੁਢੇਪਾ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਰਿ ਕਾ ਮਤਿਹੀਣੁ ਅਸੀਹਾਂ ਕਾ ਵਿਉਹਾਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਸਤਰ ਵਰਸ ਕਾ ਮਤ ਕਾ ਹੀਣ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅੱਸੀ ਬਰਸ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ॥

ਨਵੈ ਕਾ ਸਿਹਜਾਸਣੀ ਮੂਲਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅਪ ਬਲੁ ॥

ਜਬ ਨਵੈ ਬਰਸ ਕਾ ਹੂਆ ਤਬ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਆਸਣ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰਨੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥ ਔਰ ਕਦਾਚਿਤ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰੀਰ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਜੋਰ ਤਬ ਭੀ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਦਸਵੀਂ ਸੌ ਵਰਸ ਕੀ ਮਰਣ ਅਵਸਥਾ ਸਮਝ ਲੇਨੀ॥

ਢੰਢੋਲਿਮੁ ਢੂਢਿਮੁ ਡਿਠੁ ਮੈ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਧਵਲਹਰੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬੇਦ ਭੀ (ਢੰਢੋਲਿਮੁ) ਵਿਚਾਰੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ (ਢੂੰਢਿਮੁ) ਵਿਚਾਰੇ ਅਰੁ ਮੈਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਭੀ (ਡਿਠੁਮੈ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂਨੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਕਾ ਹਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਏਹ ਜਗਤ ਧੂੰਏਂ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੈ॥ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਆਪਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਤੀ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਿਸਿਟਿ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਰੰਗ ਪਰੰਗ ਉਪਾਰਜਨਾ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਤੀ ॥

ਬਹੁ ਬਿਧ ਕੇ (ਰੰਗ) ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕੇ (ਪਰੰਗ) ਮਿਸ੍ਰਤ ਰੰਗ ਜੈਸੇ ਮੋਰ ਪੰਖਾਦਿ (ਉਪਾਰਜਨਾ) ਉਪਜਾਏ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਜਾਣਹਿ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈਐ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤੁਮਾਤੀ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸਕੇ ਪਰਕਾਰ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਖੇਲ (ਤੁਮਾਤੀ) ਤੇਰਾ ਹੈ॥ ਵਾ (ਤੁਮਾਤੀ) ਤੁਮਾਰਾ ਅਰਤੀਆ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਅਸੰਗ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕਰ ਅਰੋਪਤ ਈਸ੍ਵਰ ਪੁਨਾ ਤਮਾਰੇ ਮੈ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹਿ ਉਠਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਿ ਜਾਤੀ ॥

ਏਕ (ਆਵਹਿ) ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਉਠ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲਿਆ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਰੰਗ (ਚਲੂਲਿਆ) ਗਾੜ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬਧੀ ਸਰਬ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੇਵਹੁ ਸਤਿ ਨਿਰੰਜਨੋ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸਤ ਔਰ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਸੁੱਧ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾਂ॥ ਵਾ ਅਨੇਕ (ਬਿਧਾਤੀ) ਬਿਧ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਵਡਾਤੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਚਤਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਂ ਸੇ ਵੱਡਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਤੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦੇ ਮੇਰੇ ਸਚਿਆ ਬਲਿ ਬਲਿ ਹਉ ਤਿਨ ਜਾਤੀ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਜੋ ਮਨ ਚਿੱਤ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜਾਤੀ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਸ ਦਾਸੀ ਕਾ ਜਾਤੀ ਕੁਲ ਸਦਾ ਪਵ੍ਰਿਤ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਕਥਨੀਜ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਜੀਉ ਪਾਇ ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ ਰਖਿਆ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤ ਕੇ ਸਰੀਰ ਰਚ ਕਰ (ਜੀਉ ਪਾਇ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕੀਆ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬਨਤ ਬਣਾਇਕੇ ਰਖਸ਼ਾ ਹੈ॥

ਅਖੀ ਦੇਖੈ ਜਿਹਵਾ ਬੋਲੈ ਕੰਨੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਆਖੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੁਨਣੇ ਕੀ ਗਜਾਤ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਪੈਰੀ ਚਲੈ ਹਥੀ ਕਰਣਾ ਦਿਤਾ ਪੈਨੈ ਖਾਇ ॥

ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਕਰਮ ਕਾ ਕਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਕਾ ਦੀਆ ਪਹਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਨੈ ਤੱਤੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਤੱਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਰਚਿਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ (ਅੰਧੁ) ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਹੰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਭਜੈ ਤਾ ਠੀਕਰੁ ਹੋਵੈ ਘਾੜਤ ਘੜੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਬ (ਭਜੈ) ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਠੀਕਰ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਫੂਟੇ ਪਾਤ੍ਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਵਤ ਨਿਕੰਮੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਇਸ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਨਾਹਿ ਪਤਿ ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਇੱਜਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥ ਇੱਜਤ ਕਾ ਭਾਵ ਆਤਮਗਜਾਨ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਅੰਦਦ ਜੀ ਸੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਲਖਣ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਦੇਂਦੇ ਥਾਵਹੁ ਦਿਤਾ ਚੰਗਾ ਮਨਮੁਖਿ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ ॥

ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ (ਥਾਵਹੁ) ਨਾਲੋਂ ਦੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਮ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਮਨਮੁਖ ਐਸਾ ਜਾਨ ਲੈਨਾ॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਤਾ ਕੀ ਕਿਆ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ॥

(ਸੁਰਿਤ) ਗਜਾਤ ਔਰ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ॥ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਕੀ ਜੋ ਚਾਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਕੀ ਕਿਆ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਸੇ ਵਖਿਆਨ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ (ਆਖਿ) ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤਕ ਮੁਖ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਹਿ ਕੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਸੋ ਚਹੁ ਕੁੰਡੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਅੰਤਰ ਬੈਠ ਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੋ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਧਰਮੁ ਕਮਾਵੈ ਤਿਸੁ ਧਰਮ ਨਾਉ ਹੋਵੈ ਪਾਪਿ ਕਮਾਣੈ ਪਾਪੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਯਾਂਤੇ ਜੋ ਧਰਮ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਧਰਮਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਪੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰਹਿ ਸਭਿ ਕਰਤੇ ਕਿਆ ਦੂਜਾ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਖੇਲ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਕਰ ਕਜਾ ਸੁਨਾਈਏ ਭਾਵ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀਂ॥

ਜਿਚਰੁ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਤਿਚਰੁ ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਤੂੰ ਬੋਲਹਿ ਵਿਣੁ ਜੋਤੀ ਕੋਈ ਕਿਛੁ ਕਰਿਹੁ ਦਿਖਾ ਸਿਆਣੀਐ ॥

ਜਬ ਤਕ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਸਰੀਰ ਬੀਚ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੂੰ ਹੀ ਬੀਚ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਰੇ ਤੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਚਤੁਰ ਕੋ ਦੇਖਾਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਵਾ ਜੇ ਜੀਵ ਜਬ ਤਕ ਤੇਰੀ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਜੋਤੀ ਕੀ ਜੋਤ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਤੂੰ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਬਿਨ ਜੋਤੀ ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਿਛ ਥੋੜਾ ਭੀ (ਕਰਿਹੁ) ਕਰ ਸਕੇ ਤੋ ਪਛਾਣ ਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਆਖਇ ਭਾਵ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਕਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਹਰਿ ਇਕੋ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੀਐ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਅਤੀ ਚਤੁਰ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਕੋ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਪਾਇ ਕੈ ਤੁਧੁ ਆਪਹੁ ਜਗਤੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇਕੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇ ਜਗਤ ਕੋ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸਨਾ ਅੰਦਰਿ ਅਗਨਿ ਹੈ ਨਹ ਤਿਪਤੈ ਭੁਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ॥

ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਭੁਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਭੀ ਦੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਇਆ ਜਾਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸੰਸਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜਨਮ ਕਰ ਆਇਆ ਮਰ ਕਰ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੋਹੁ ਨ ਤੁਟਈ ਸਭਿ ਥਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹ ਤੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸਭ ਪੁਰਸ਼ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸੁਖਿ ਰਜਾ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਨਾਮ ਧਿਆਉਣੇ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ॥

ਕੁਲੁ ਉਧਾਰੇ ਆਪਣਾ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇਆ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਕੁਲ ਕੋ ਉਧਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤਿ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਔਰ ਸੋਭਾ (ਸੁਹਾਵਣੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਸਫਲੀ ਹੈ॥ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਔਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੨ ॥

ਅਖੀ ਬਾਝਹੁ ਵੇਖਣਾ ਵਿਣੁ ਕੰਨਾ ਸੁਨਣਾ ॥

ਏਨਾਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਦੁਆਰੇ ਦੇਖਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਇਨ ਅਸਥੂਲ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਨਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਪੈਰਾ ਬਾਝਹੁ ਚਲਣਾ ਵਿਣੁ ਹਥਾ ਕਰਣਾ ॥

ਇਨ ਅਸਥੂਲ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਪੈਰਾਂ ਕਰਕੇ ਚਲਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨਸੀ ਪੂਜਾ ਰੂਪ ਕਰਤੱਬ ਕਰੀਏ॥

ਜੀਭੈ ਬਾਝਹੁ ਬੋਲਣਾ ਇਉ ਜੀਵਤ ਮਰਣਾ ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿ ਕੈ ਤਉ ਖਸਮੈ ਮਿਲਣਾ ॥੧॥

ਅਸਥੂਲ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਬੋਲਣਾ ਕਰੀਏ॥ ਵਾ ਨਿਰਗੁਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅੱਖਾਂ ਕੰਨਾਂ ਪੈਰਾਂ ਹੱਥਾਂ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਚਲਤਾ ਕਰਤਾ ਬੋਲਤਾ ਸੋਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨ ਕੇ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਣਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮਾਲਕ ਕਉ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਮਃ ੨ ॥

ਦਿਸੈ ਸੁਣੀਐ ਜਾਣੀਐ ਸਾਉ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਦੁਆਰਾ (ਦਿਸੈ) ਸਾਮਾਨ੍ਯ ਰੂਪ ਸੇ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜੜ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕਰਕੇ ਵਰਤਾਵੈ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਜਾਣੀਐ) ਗ੍ਯਾਤ ਸਕਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਮਨ

ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਸੁਆਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ॥ ਵਾ ਜੋ ਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦਿਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਂ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾਂ ਮਨ ਕਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਤਿਸ ਦਾ ਸੁਆਦੁ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੀ ਕਾਰਣੁ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਰੁਹਲਾ ਟੁੰਡਾ ਅੰਧੁਲਾ ਕਿਉ ਗਲਿ ਲਗੈ ਧਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰੁਹਲਾ) ਪਿੰਗਲਾ ਹੈ (ਟੁੰਡਾ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਅੰਧਲਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਸੋ ਜੀਵ (ਧਾਇ) ਦੌੜ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗਲ ਕਿਉਂਕਰ ਮਿਲੇ ਔਰ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ॥ ਜੇ ਸਿਖ ਕਹੈ ਵਹੁ ਕੌਨ ਅੰਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਰ ਕੰਤ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰ ਭਾਵ ਕੇ ਲੋਇਣ ਸੁਰਤਿ ਕਰੇਇ ॥

ਭੈ ਕੇ ਚਰਣ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਹਾਥ ਕਰੇ ਔਰ (ਲੋਇਣ) ਨੇਤ੍ਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਦੇ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਿਆਣੀਏ ਇਵ ਕੰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਚਤੁਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੰਤ ਕਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਏਕੁ ਹੈ ਤੁਧੁ ਦੂਜਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਖੇਲ ਰੂਪ ਜਗਤ ਤੈਂ ਮਾਇਆ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਰਚਾਇਆ) ਉਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਲੋਭੁ ਅੰਤਰਿ ਜੰਤਾ ਪਾਇਆ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗਰਬ ਲੋਭ ਆਦਿ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂ ਸਭ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਿਵੈਂ ਤੂੰ ਰਖ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਬਖਸਹਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਗੁਰਮਤੀ ਤੁਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਇਕਨਾ ਕੋ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਬਖਸ ਕਰ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਖੜੇ ਕਰਹਿ ਤੇਰੀ ਚਾਕਰੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੋਰੁ ਕਾਰ ਵੇਕਾਰ ਹੈ ਇਕਿ ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਤੈਂ ਸਚੀ ਕਾਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਕਾਰ ਕੋ ਬਿਅਰਥ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਕੁਟੰਬੁ ਹੈ ਇਕਿ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਕਰਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਮੈ ਅਲਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਹਿ ਅੰਦਰਹੁ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲੇ ਸਚੈ ਨਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਹੇ ਸਚੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਉਜਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਕਰਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਚਲ ਮੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸੁਇਨੇ ਕੈ ਪਰਬਤਿ ਗੁਫਾ ਕਰੀ ਕੈ ਪਾਣੀ ਪਇਆਲਿ ॥

ਸਿਧੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਜਾਕਰ ਗੁਫਾ ਕਰੀਏ (ਕੈ) ਅਥਵਾ ਪਾਣੀ ਹਾਡੇ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਕਰੀਏ॥

ਕੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਕੈ ਆਕਾਸੀ ਉਰਧਿ ਰਹਾ ਸਿਰਿ ਭਾਰਿ ॥

ਅਥਵਾ ਧਰਤੀ ਕੇ ਮਧ ਗੁਫਾ ਕਰੀਏ ਅਥਵਾ ਅਕਾਸ ਮੈ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਂ ਮਹਰਜਨ ਸੰਤ ਤਪ ਤਿਨ ਮੈ ਜਾਇ ਰਹੀਏ ਅਥਵਾ (ਉਰਧਿ) ਊਪਰ ਕੋ ਚਰਨ ਕਰ ਖੜਾ ਰਹਾਂ ਸਿਰ ਭਾਰ ਹੋਕੇ ਜਿਸਕੋ ਕਪਾਲੀ ਆਸਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਰੁ ਕਰਿ ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਪਹਿਰਾ ਧੋਵਾ ਸਦਾ ਕਾਰਿ ॥

ਦੇਹ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਾਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਐਸਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋਵਾਂ ਅਪਨਾ ਰੰਗ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨ ਦੇਖਾਵਾਂ (ਧੋਵਾ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਕਰਮ ਕਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਸਦਾ ਹੀ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਰਾਂ॥

ਬਗਾ ਰਤਾ ਪੀਅਲਾ ਕਾਲਾ ਬੇਦਾ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਬਗਾ ਸ੍ਵੇਤ ਰੂਪ ਸਿਆਮ ਬੇਦ (ਰਤਾ) ਰੰਗ (ਪੀਅਲਾ) ਜੁਜਰ (ਕਾਲਾ) ਅਥਰਬਣ ਇਨ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪੁਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪਾਠ ਭੀ ਕਰੀਏ ਵਾ ਭਾਗਵਤ ਮੇਂ ਜੋ ਚਾਰ ਜੁਗ ਕੇ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੇ ਚਾਰ ਰੰਗ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸਹਤ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੀਏ॥

ਹੋਇ ਕੁਚੀਲੁ ਰਹਾ ਮਲੁ ਧਾਰੀ ਦੁਰਮਤਿ ਮਤਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਔ (ਕੁਚੀਲੁ) ਕੁਤਸਤ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਭੀ ਮਲ ਧਾਰੀ ਰਹਾਂ ਯਦਪਿ ਜੀਨ ਇਤਨੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਜੇਕਰ ਬੁਧੀ ਮੈ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰਬੋਕਤ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਸਿਧ ਕਹੇ ਕਿ ਆਪਕਾ ਮਤ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਕਯਾ ਮਾਨਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਹਉ ਨਾ ਮੈ ਨਾ ਹਉ ਹੋਵਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਮੈਂ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਥਾ ਨਾ ਕਿਛੁ ਅਬ ਹੀ ਬਣਾ ਹੂੰ ਨਾ ਮੈ ਭਵਿਖਤ ਮੈ ਹੀ ਹੋਵਾਂਗਾ ਹਮ ਤੋ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਵਸਤ੍ਰ ਪਖਾਲਿ ਪਖਾਲੇ ਕਾਇਆ ਆਪੇ ਸੰਜਮਿ ਹੋਵੈ ॥

ਬਸਤ੍ਰ (ਪਖਾਲਿ) ਧੋ ਲੈਣੇ ਪੁਨਾ ਦੇਹ ਧੋ ਲੈਣੀ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੰਜਮੀ ਹੋ ਬੈਠਣਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਨਣਾ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਲਗੀ ਨਹੀ ਜਾਣੈ ਬਾਹਰਹੁ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵੈ ॥

ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਮੈਲ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਵਾਦ ਕੀ ਵਾ (ਅੰਤਿਰ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਉਸਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਬਾਹਰ ਸੇ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਧੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਾ ਭੂਲਿ ਪਇਆ ਜਮ ਜਾਲੇ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ ॥

ਦੇਹ ਪਰਾਈ ਵਸਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਕੇ ਅਭਮਾਨੀ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥ ਜਥਾ ਗੁਰੂ ਵਾਕ-ਜਲ ਕੂਕਰ ਭਸਮੇਹੀ॥ ਤਿਸ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੁ ਤੋ ਦੁਖ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਾ ਹੈ ਅਬ ਸੁਖੀ ਹੋਨੇ ਕਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਤੁਟੈ ਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵ ਕਾ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਾਮੋ ਆਰਾਧੇ ਨਾਮੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥

ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਵੜੀ ॥

ਕਾਇਆ ਹੰਸਿ ਸੰਜੋਗੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਕਾਇਆ ਔਰ (ਹੰਸਿ) ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਕੀਆ ਵਿਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਉਪਜਾਯਾ ਥਾ ਤਿਸ ਨੇ ਹੀ (ਵਿਜੋਗੁ) ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੂਰਖੁ ਭੋਗੇ ਭੋਗੁ ਦੁਖ ਸਬਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖ ਐਸੇ ਭੋਗ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ (ਸਬਾਇਆ) ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਹੁ ਉਠੇ ਰੋਗ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਸੁਖ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਖ ਸੇ ਤੋ ਰੋਗ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਖਹੁ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਉਪਾਇ ਖਪਾਇਆ ॥

ਹਰਖ ਸੇ ਸੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਜੋਗ ਹੋ ਕਰ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੂਰਖ ਗਣਤ ਗਣਾਇ ਝਗੜਾ ਪਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਣਾਇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਝਗੜਾ ਪਾ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਥਿ ਨਿਬੇੜੁ ਝਗੜੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇ (ਨਿਬੇੜੁ) ਇਨਸਾਫ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥੪॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਫੇਰਿਆ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਕਰਮ ਫਲ ਭੋਗੇ ਬਿਨਾਂ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ॥੪॥ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਨਿਵਾਜ ਪੜਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਈ ਸਲੋਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰੁ ਖਾਇ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਖਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਰਾਮ ਖਾਣਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦

ਅਵਰੀ ਨੋ ਸਮਝਾਵਣਿ ਜਾਇ ॥

ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ ॥

ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਝੂਠ ਨ ਬੋਲੋ ਸੋ ਆਪ ਤੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਠਗਿਆ ਹੈ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਠਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਜੀ ਤੂੰ ਐਸਾ (ਆਗੂ) ਅਰਥਾਤ ਮੁਖੀਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਸ ਦੈ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਸਚੁ ਅਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੁਖ ਸੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਅਲਾਏ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਆਪਿ ਚਲਦਾ ਹੋਰਨਾ ਨੋ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਆਪ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਅਗੈ ਤੀਰਥੁ ਹੋਇ ਤਾ ਮਲੁ ਲਹੈ ਛਪੜਿ ਨਾਤੈ ਸਗਵੀ ਮਲੁ ਲਾਏ ॥

ਜੇਕਰ ਅਗੈ ਤੀਰਥੁ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪਾਪ ਮੈਲ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਛਪੜ ਨਾਉਣੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਖੋਟਿਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸਗਵੀ) ਉਲਟੀ ਮੈਲ ਲਗ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੀਰਥੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਆਪਿ ਛੁਟਾ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਛਡਾਏ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਸਤਹਿ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੈ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਿ ਕੰਦ ਮੂਲੁ ਚੁਣਿ ਖਾਹਿ ਵਣ ਖੰਡਿ ਵਾਸਾ ॥

ਏਕ (ਕੰਦ) ਫਲ (ਮੂਲ) ਜੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੋ ਚੁਣ ਕੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਬਨ ਕੇ ਖੰਡ ਅਰਥਾਤ ਬਨ ਕੇ ਕਿਸੀ ਟੁਕੜੇ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਭਗਵਾ ਵੇਸੁ ਕਰਿ ਫਿਰਹਿ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸਾ ॥

ਏਕ ਭਗਵਾ ਵੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋਗੀ ਔ ਸੰਨਿਆਸ ਮਤ ਧਾਰ ਕੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਭੋਜਨ ਔਰ (ਛਾਦਨ) ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਨ ਗਿਰਹੀ ਨ ਉਦਾਸਾ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਨ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਹੈਂ ਨ ਤਿਆਗੀ ਹੈਂ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਉਤਰੈ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਨਸਾ ॥

(ਜਮ) ਜਨਮਣਾ (ਕਾਲੁ) ਮਰਣਾ ਵਾ ਜਮ ਜੋ (ਕਾਲੁ) ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਕਾਲੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇੜੈ ਜਾ ਹੋਵੈ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇ ਤਬ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਮਨਿ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤੁ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੇਕਰ (ਰਤੁ) ਰੁਧਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਹਤੇ ਹੋ ਜਾਮਾ ਪਲੀਤ ਅਰਥਾਤ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਜੋ ਰਤੁ ਪੀਵਹਿ ਮਾਣਸਾ ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲੁ ਚੀਤੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਦਾ ਰਤੁ ਪੀਂਦੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਨਿਰਮਲ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਰਿਸਵਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤੁ ਸਦਾ ਅਸੁਧੁ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਧ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਖੁਦਾ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ॥

ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਦਿਵਾਜੇ) ਦਿਖਾਵੇ ਵਾ ਦਾਵੇ ਔਰ ਅਮਲ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਕਾਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪਨੇ ਭੀ ਤੋ ਕੁਛ ਆਪ ਕੋ ਮਾਨਾ ਹੋਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਾ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤਾ ਕਿਆ ਆਖਾ ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ ਕਿਆ ਹੋਵਾ ॥

ਜਾਂ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਆਪ ਕੋ ਕਿਆ ਆਖਾਂ ਜੇ ਕਹੇ ਪੀਛੇ ਮਾਨਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਯਾ ਆਗੇ ਮਾਨੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ) ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਹਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਨੇ ਥੇ ਆਗੇ ਕਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ॥ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ॥

ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਕਹਿਆ ਕਥਨਾ ਭਰਿਆ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵਾਂ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਰਤਬ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਵਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਪਾਨੀ ਕੇ ਅੰਜਲਿ ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਅੰਸੇ ਭਰ ਭਰ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਆਪਿ ਨ ਬੁਝਾ ਲੋਕ ਬੁਝਾਈ ਐਸਾ ਆਗੂ ਹੋਵਾਂ ॥

ਆਪ ਤੋ ਸਮਝਾਨਾਂ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਾਂ ਐਸਾ ਆਗੂ ਹੋਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਐਸੇ ਆਗੂ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਕੈ ਦਸੇ ਰਾਹੈ ਸਭਸੁ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਕਰ ਮਾਰਗ ਦਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਸਭ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਮੁਹਾਏ ਅਰਥਾਤ ਠਗਾਵੇਗਾ॥

ਅਗੈ ਗਇਆ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਪਾਹਿ ਸੁ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥੨॥

ਜੋ ਐਸਾ ਆਗੂ ਤੂੰ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਹੂਆ ਮੁਹੇ ਮੁਹ ਪਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜਮੋਂ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਹਾ ਰੁਤੀ ਸਭ ਤੂੰ ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮਹੀਨੇ ਰੁਤੀ ਘੜੀ (ਮੂਰਤ) ਮਹੂਰਤ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਾ ਸਭਨਾਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਗਣਤੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਸਚੇ ਤੂੰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਪੜਿਆ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਖਾਣੇ ਕਾ ਲਬੁ ਅਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਲੋਭ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਭੀ ਮੂਰਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਪੜੀਐ ਨਾਉ ਬੁਝੀਐ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪੜਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਬੂਝੀਏ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਰੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਏਹੀ ਤਿਨ ਕਾ ਖਜਾਨਾਂ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿਆ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰਾ ॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚਿਆਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਜੀਉ ਪਰਾਣੁ ਹੈ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਬਜ਼ੰਤਾ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਜੀਵ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ (ਪਰਾਣੁ) ਬਲ ਔਰ ਰਿਦੈ ਕੇ ਬੀਚ (ਜੋਤਿ) ਗਜਾਤ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਇਕੁ ਤੂੰ ਹੋਰੁ ਜਗਤੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥੬॥

ਸੋ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੁ ਤੂੰ ਏਕ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਪਦਾਰਥ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਏਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੱਕੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਮੱਕੇ ਦਾ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਕਿ ਹਮ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਮੁਸੱਲਾ ਵਿਛਾ ਕਰ ਨਿਵਾਜ਼ ਕਲਮਾ ਕੁਰਾਨ ਪੜਤੇ ਹਾਂ ਹਲਾਲ ਖਾਤੇ ਹਾਂ ਸੁਨਤ ਰੋਜ਼ਾ ਕਾਬੇ ਕੀ ਜਿਆਰਤ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਪਯੰਬਰ ਹਮਾਰੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਗਾ ਹਮ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਆਪ ਹਮਾਰੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਪਰ (ਮਿਹਰ) ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਇਹੁ ਮਸੀਤ ਕਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕਾ ਗਲਾ ਨ ਕਾਟ ਔਰ ਜੋ ਖੁਦਾ ਪਰ (ਸਿਦਕ) ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹ ਮੁਸੱਲਾ ਕਰ॥ ਨਿਮਾਜ਼ ਕੇ ਵਕਤ ਹੇਠ ਵਿਛਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਸਫ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਸੱਲਾ ਹੈ॥ ਅਪਨੇ ਹਕੁ ਕਾ ਜੋ ਖਾਣਾ ਏਹੀ ਹਲਾਲ ਹੈ ਅਰੁ (ਹਕੁ) ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਹੀ ਕੁਰਾਣ ਕਾ ਪੜਨਾ ਹੈ॥ ਹਕੁ ਪਦ ਹਲਾਲ ਔਰ ਕੁਰਾਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੈਣਾ॥

ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ॥

ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਲੱਜਾ ਕਰਣੀ ਏਹੀ ਸੁਨਤ ਹੈ (ਸੀਲੁ) ਜਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਵਾ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਯਹ ਰੋਜਾ ਅਰਥਾਤ ਬਰਤ ਰਖ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ ਸਚੁ ਪੀਰੁ ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ ॥

ਕਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਜਾਪ ਤਪ ਏਹੀ (ਕਾਬਾ) ਮਕੇ ਕੀ ਜਾਰਤ ਹੈ ਸਚ ਰੂਪ ਖੁਦਾ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਏਹੀ ਪੀਰ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਰਮ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਗਰੀਬ ਕੋ (ਨਿਵਾਜ) ਵਡਿਆਈ ਦੇਣੀ ਏਹੀ ਕਲਮਾ ਔਰ ਨਿਮਾਜ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਕਲਮਾ ਪੜ੍ਹ ਔਰੁ ਈਸਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਚਾਹਨ ਰੂਪੀ ਨਿਵਾਜ ਕਰੁ॥

ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੀ ਤਸਵੀ ਵਾ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੇ ਤਸਵੀ ਹੈ ਹੇ ਕਾਜੀ ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ (ਲਾਜ) ਸ੍ਰਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਖੇਗਾ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕਿ ਪਯੰਬਰ ਹਮਾਰੀ ਹਾਮੀ ਭਰੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧

ਮਃ ੧ ॥

ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ ਉਸੁ ਸੂਅਰ ਉਸੁ ਗਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਹੱਕ ਖਾਣਾਂ ਹੈ (ਉਸੁ) ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋ ਸੂਰ ਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਹਿੰਦੂ ਕੋ ਗਊ ਵਤ ਹੈ। ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ ਠਗੀ ਰਿਸਵਤ ਸਭੀ ਇਸ ਮੈਂ ਆਗਈ॥

ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ ॥

ਹਿੰਦੂਆ ਕਾ ਗੁਰੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਪੀਰ ਤੌਂ ਹੀ ਹਾਮੀ ਭਰੇਂਗੇ ਹਮਾਰਾ ਕਹਿ ਕੇ ਰਛਾ ਕਰੇਂਗੇ ਜੇਕਰ ਮੁਰਦਾਰ ਅਰਥਾਤ ਹਰਾਮ ਨਾ ਖਾਓਂਗੇ॥

ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ ॥

ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਿਸਤ ਨਹੀਂ ਜਾਯਾ ਜਾਤਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਜੀਵ ਦੋਜਖ ਕੀ ਆਗ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਾਜੀ ਕਹੇ ਵਢੀ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਸੇ ਹਮ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਕੁਛ ਖਰਾਇਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਣ ਪਾਹਿ ਹਰਾਮ ਮਹਿ ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਹਰਾਮ ਕੇ ਮਾਸ ਮੇ (ਮਾਰਣ) ਮਸਾਲੇ ਪਾਈਤੇ ਤੋ ਵਹੁ ਹਲਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਰਾਇਤ ਰੂਪ ਮਸਾਲੇ ਕਰ ਵਢੀ ਕਾ ਧਨ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਝੂਠੀ ਗੱਲੋਂ ਸੇ ਝੂਠ ਹੀ ਪਲੇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਨਿਵਾਜ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ ਵਖਤ ਪੰਜਿ ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉ ॥

ਪਾਂਚ ਨਿਵਾਜਾਂ ਹੈਂ ਪਾਂਚ ਹੀ ਵਖਤ ਹੈਂ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈਂ॥

ਪਹਿਲਾ ਸਚੁ ਹਲਾਲ ਦੁਇ ਤੀਜਾ ਖੈਰ ਖੁਦਾਇ ॥

ਸੁਬਾਹ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਵਖਤ ਦਿਨ ਉਦੇ ਕਾਲ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈ ਪਹਲਾ ਸਚ ਬੋਲਨਾ ਪੇਸੀ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਜੁਹਰ ਹੇ ਵਖਤ ਡੇਢ ਪਹਰ ਦਿਨ ਰਹੇ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਹਲਾਲ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਕਾ ਖਾਣਾ ਏਹ ਦੂਜੀ ਹੈ ਦੀਗਰ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਅਸਰ ਹੈ ਵਖਤ ਦੋ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹੇ ਸਾਥ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਖੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਖੈਰ ਦੇਣਾ॥

ਚਉਥੀ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਮਨੁ ਪੰਜਵੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ ॥

ਸਾਮ ਕੀ ਨਿਮਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਮਗਰਬ ਹੈ ਵਕਤ ਦਿਨ ਅਸਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਚਉਥੀ ਮਨ ਕੀ ਨੀਅਤ ਅਰਥਾਤ ਬਿਰਤੀ ਵਾ ਮਿਰਜਾਦਾ ਸਚੀ ਰੱਖਣੀ॥ ਖੁਫਤਾਂ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਇਸ਼ਾ ਹੈ ਵਕਤ ਮਗ਼ਰਬ ਸੇ ਬਾਦ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤਕ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈ ਪੰਜਵੀਂ ਨਿਮਾਜ ਸਿਫਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਨਾਇ) ਪਛਾਣ ਵਾ ਉਪਮਾ ਕਰਨੀ।

ਕਰਣੀ ਕਲਮਾ ਆਖਿ ਕੈ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸਦਾਇ ॥

ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਣ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਹੈ ਏਹ ਕਲਮਾ ਪੜ੍ਹਕੇ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪ ਕੋ ਕਹਾਉ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਤਨੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੇਤੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਝੂਠਿਓਂ ਕੀ ਝੂਠੀ ਹੀ (ਪਾਇ) ਪਤ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜਦੇ ਇਕਿ ਕਚੈ ਦੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਜੋ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ (ਕਚੈ) ਅਨਿਤ ਵਿਖੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਵਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਪਾਈਅਨਿ ਅੰਦਰਿ ਰਤਨ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਕੇ (ਅੰਦਰਿ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਰਤਨੋਂ ਕਾ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਲਧਿਆ ਅੰਧੇ ਭਉਕਿ ਮੁਏ ਕੂੜਿਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਅਗਿਆਨੀ ਝੂਠੇ ਭਉਂਕ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਪਚਿ ਮੁਏ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਸੜ ਮੂਏ ਹੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਸੁ ਬਾਝਹੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਕਿਸੁ ਅਗੈ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇਂ॥

ਇਕਿ ਨਿਰਧਨ ਸਦਾ ਭਉਕਦੇ ਇਕਨਾ ਭਰੇ ਤੁਜਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਸਦਾ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਕੇ (ਤੁਜਾਰਾ) ਖਜਾਨੇ ਵਾ ਸੰਦੂਕ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਧਨੁ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ਬਿਖਿਆ ਸਭੁ ਛਾਰਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਧਨ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਬਿਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਹੁਕਮਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਵਾਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥ ਜਬ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਛੋਡ ਕਰ ਮਸਾਣੋਂ ਮੈ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਐਸੇ ਕਹੇਂ ਨ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਨ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਤਬ ਨਵਾਬ ਕੇ ਕਾਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵਣੁ ਮੁਸਕਲੁ ਜਾ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜੈਸਾ ਆਗੇ ਕਹਣਾ ਹੈ ਜੇ ਐਸਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੇ॥

ਅਵਲਿ ਅਉਲਿ ਦੀਨੁ ਕਰਿ ਮਿਠਾ ਮਸਕਲ ਮਾਨਾ ਮਾਲੁ ਮੁਸਾਵੈ ॥

(ਅਵਲਿ) ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜੋ (ਅਉਲਿ) ਅਉਲੀਏ ਭਾਵ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਦੀਨੁ) ਧਰਮ ਕੋ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਤਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਔਰ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਾਨ (ਮਸਕਲ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਪਨਾ ਮਾਲ ਉਨਕੋ (ਮੁਸਾਵੈ) ਲੁਟਾਵੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਵੇ ਵਾ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਜੋ ਮਾਨ ਰੂਪੀ ਮੋਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਮਸਕਲੇ ਕਰ ਉਤਾਰੇ ਔਰ ਮਾਲੁ ਨਾਮੇਂ ਮਉਲਾ ਦੇਵੇ (ਮਸਕਲ) ਜੋ ਸਿਕਲੀਗਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਿਲਾ ਕਰਨੇ ਜਾ ਜੋ ਹਥਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਮੁਸਲਿਮੁ ਦੀਨ ਮੁਹਾਣੈ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

(ਮੁਹਾਣੈ) ਮਲਾਹ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਨ ਤਿਨ ਕੇ (ਦੀਨ) ਧਰਮ ਮੈਂ (ਮੁਸਲਿਮੁ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ॥ ਵਾ ਦੀਨ ਕੇ ਮੁਹਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਨਮੁਖ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਮਰਣ ਅਰ ਜੀਵਣ ਜੋ ਭਰਮ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਠਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਕਰਤਾ ਮੰਨੇ ਆਪੁ ਗਵਾਵੈ ॥

ਔਰ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਾਨੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਖੁਸ਼ ਰਹੇ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਾਨੇ ਵਾ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਰਮ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਗਾਵਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਔਰ ਐਸੇ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੇ ਤੌ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੇ॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਬ ਕਹਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਪ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪਰਹਰਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਝੂਠੁ ਨਿੰਦਾ ਤਜਿ ਮਾਇਆ ਅਹੰਕਾਰੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਥਾ ਝੂਠ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਚੁਕਾ ਦੇਵੇ॥

ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕਾਮਿਨੀ ਮੋਹੁ ਤਜੈ ਤਾ ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਮੋਹ ਤਜੇ ਔਰ ਕਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ਤੌ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਨਿਰੰਜਨ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੇ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਤਜਿ ਪਿਆਸ ਆਸ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਮਾਨ ਔਰ ਅਭਮਾਨ ਤਥਾ ਪੁਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਤਜੇ ਪੁਨਾ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਤਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਆਸ ਕਰੇ ਔਰ ਬਿਰਤੀ ਭੀ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਲਗਾਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਵਸ ਜਾਵੇ ਤੋ ਸਚ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਵੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਾਜੇ ਰਯਤਿ ਸਿਕਦਾਰ ਕੋਇ ਨ ਰਹਸੀਓ ॥
ਹਟ ਪਟਣ ਬਾਜਾਰ ਹੁਕਮੀ ਢਹਸੀਓ ॥

ਰਾਜੇ ਰਯਿਤ ਪੁਨਾ (ਸਿਕਦਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ॥ ਹਟੀਆਂ (ਪਟਣ) ਸ਼ਹਰ ਅਰ ਬਜਾਰ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸਭ ਢਹ ਜਾਣਗੇ॥

ਪਕੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ਮੂਰਖੁ ਜਾਣੈ ਆਪਣੇ ॥
ਦਰਬਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਰੀਤੇ ਇਕਿ ਖਣੇ ॥

(ਬੰਕ) ਸੁੰਦਰ ਦਰੋਂ ਵਾਲੇ ਪਕੇ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਮੂਰਖ ਆਪਣੇ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਭੰਡਾਰ ਦਰਬ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕ ਖਿਨ ਮੈਂ (ਰੀਤੇ) ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਜੀ ਰਥ ਤੁਖਾਰ ਹਾਥੀ ਪਾਖਰੇ ॥
ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਘਰ ਬਾਰ ਕਿਥੈ ਸਿ ਆਪਣੇ ॥

(ਤਾਜੀ) ਘੋੜੇ ਰਥ (ਤੁਖਾਰ) ਊਠ ਅੰਬਾਰੀਓਂ ਵਾਲੇ ਹਾਥੀ ਪੁਨਾ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਘਰ ਬਾਰ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪਣੇ ਜਾਣਤਾ ਸੋ ਆਪਣੇ ਕਿਥੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਕਿਥੇ ਸਿਆਣੀਏਂਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਤੰਬੂ ਪਲੰਘ ਨਿਵਾਰ ਸਰਾਇਚੇ ਲਾਲਤੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚ ਦਾਤਾਰੁ ਸਿਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ ॥੮॥

ਤੰਬੂ ਅਰ ਨਿਵਾਰ ਕੇ ਪਲੰਘ (ਲਾਲਤੀ) ਅਤਲਸ ਕੀਆਂ (ਸਰਾਇਚੇ) ਕਨਾਤਾਂ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਮਿਥਯਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਤੌ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਕੁਦਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਸਿਨਾਖਤੁ) ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੮॥ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥
ਨਦੀਆ ਹੋਵਹਿ ਧੇਣਵਾ ਸੁੰਮ ਹੋਵਹਿ ਦੁਧੁ ਘੀਉ ॥
ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਸਕਰ ਹੋਵੈ ਖੁਸੀ ਕਰੇ ਨਿਤ ਜੀਉ ॥

ਜੇਕਰ ਨਦੀਆਂ (ਧੇਣਵੇ) ਲਵੇਰਾ ਵਾ (ਧੇਣਵਾ) ਗਊਆਂ ਵਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਵਾ ਭੈਂਸਾ ਹੋਵੇ (ਸੁੰਮ) ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਲ ਨਿਕਲੇ ਸੋ ਦੁਧ ਘੀ ਹੋਵੇ ਸਰਬ ਧਰਤੀ (ਸਕਰ) ਖੰਡ ਵਾ ਮਿਠਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਪਾਕਰ ਜੀਉ ਨਿਤ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰੇ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨

ਪਰਬਤੁ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਹੋਵੈ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜਾਉ ॥
ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥੧॥

ਸੁਇਨੇ ਚਾਂਦੀ ਕੇ ਪਰਬਤ ਹੀਰੇ ਔਰ ਲਾਲੋਂ ਸਹਿਤ ਜੜੇ ਹੁਏ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਚਾਉ ਨ ਲਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਲਾਹੁਤਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥
ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਮੇਵਾ ਹੋਵੈ ਗਰੁੜਾ ਹੋਇ ਸੁਆਉ ॥
ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਫਿਰਦੇ ਰਖੀਅਹਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਵੈ ਥਾਉ ॥

ਬੱਤੀ ਸੈ ਸੱਠ ੩੨੬੦ ਤੋਲੇ ਕਾ ਏਕ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪੱਤਾ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਜਾਤੀ ਸੇ ਲੇਨਾ ਐਸੇ ਅਠਾਰਾਂ ਭਾਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੇਵਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗਰੜਾ ਨਾਮ ਏਕ ਕਿਸਮ ਕੇ ਚਾਵਲੋਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਆਦ ਭਾਵ ਖਾਣੇ ਵਾਸਤੇ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਭੋਜਨ ਅਵਤਰ ਆ ਗਏ॥ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਜੋ ਆਠ ਪਹਰ ਚਲਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਣੀ ਕਰਾਮਾਤ ਸੇ ਅਟਕਾਇ ਰਖੀਏ॥ ਚਲਨੇ ਨ ਦੇਈਏ ਪੁਨਾ (ਨਿਹਚਲੁ) ਅਚਲ ਥਾਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰਾਂ ਤੇਰਾ ਜਸ ਕਹਣ ਕਾ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇ (ਚਾਉ) ਨ ਹਟੇ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥
ਜੇ ਦੇਹੈ ਦੁਖੁ ਲਾਈਐ ਪਾਪ ਗਰਹ ਦੁਇ ਰਾਹੁ ॥

ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕੀ ਦੇਹ ਕੋ ਦੁਖ ਲਗਾਇਆ ਚਾਹੀਏ ਤੌ ਪਾਪ ਰੂਪ ਜੋ ਦੋ ਗ੍ਰਹ ਹੈਂ ਰਾਹੁ ਅਰ ਕੇਤੁ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਾ ਦੇਈਏ॥

ਰਤੁ ਪੀਣੇ ਰਾਜੇ ਸਿਰੈ ਉਪਰਿ ਰਖੀਅਹਿ ਏਵੈ ਜਾਪੈ ਭਾਉ ॥

ਰਤੁ ਪੀਣੇ ਵਾਲੇ ਅਤਿ ਦੁਖਦਾਈ ਰਾਵਣਾਦਿ ਵਤ ਰਾਜੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਹਰੇ ਵਾਲੇ ਰਖੀਏ ਵਾ ਉਨਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਰਖੀਏ (ਏਵੈ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰਤਾਪ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਏ॥

ਭੀ ਤੂੰਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਤੌ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰਾਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਕਾ ਮੇਰਾ ਚਾਉ ਨ ਲਹੇ॥੩॥

ਅਗੀ ਪਾਲਾ ਕਪੜੁ ਹੋਵੈ ਖਾਣਾ ਹੋਵੈ ਵਾਉ ॥

ਜੇਠ ਅਖਾੜ ਕਾ ਕਪੜਾ (ਅਗੀ) ਅਗਨ ਹੋਵੇ ਪਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਵਰਫ ਸੀਤ ਕਾਲ ਕਾ ਕਪੜਾ ਪਹਰਨੇ ਕੋ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗ੍ਰੀਖਮ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸੀਤ ਕਾਲ ਮੈ ਵਰਫ ਮੈ ਸਿਧੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਦੱਖਨ ਦੇਸ ਕੇ ਔਰ ਪੌਣ ਖਾਣਾ ਹੋਵੇ॥

ਸੁਰਗੈ ਦੀਆ ਮੋਹਣੀਆ ਇਸਤਰੀਆ ਹੋਵਨਿ ਨਾਨਕ ਸਭੋ ਜਾਉ ॥

ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਆਪਛਰਾਂ ਮੋਹਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਘਰ ਮੈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੋਵਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਭੀ ਤੂਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਆਖਣ ਲਹੈ ਨ ਚਾਉ ॥੪॥

ਪੁਨਾਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਕਾ ਚਾਉ ਨਾ ਲਹੇ॥੪॥

ਪਵੜੀ ॥

ਬਦਫੈਲੀ ਗੈਬਾਨਾ ਖਸਮੁ ਨ ਜਾਣਈ ॥

ਜੋ (ਬਦਫੈਲੀ) ਮੰਦ ਕਰਮੀ (ਗੈਬਾਨਾ) ਭੂਤਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਸਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਕਹੀਐ ਦੇਵਾਨਾ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ॥

ਜੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਦੀਵਾਨਾ) ਬਾਵਰਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਹਿ ਬੁਰੀ ਸੰਸਾਰਿ ਵਾਦੇ ਖਪੀਐ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈ (ਕਲਹਿ) ਕਲਪਨਾ ਵਾ ਲੜਾਈ ਬੁਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪੀਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰਿ ਭਰਮੇ ਪਚੀਐ ॥

ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਰਮ ਕਰ ਵਿਚਾਰੋਂ ਮੈ ਜਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ ॥

ਰਾਹੁ ਦੋਵੇਂ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵਤਾ ਦੈਂਤ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਦੋਨੋਂ ਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕਤਾ ਜਾਣੇਗਾ ਸੋਈ (ਸਿਝਸੀ) ਮੁਕਤ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਯਥਾ ਗੁਰੁ ਵਾਕ-ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਨਿ ਅਪੁਨਾ ਭਰਮ ਗਵਾਤਾ॥ ਤਿਸਕੈ ਭਾਣੈ ਕੋਇ ਨ ਭੂਲਾ ਜਿਨਿ ਸਗਲੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਕੁਫਰ ਗੋਅ ਕੁਫਰਾਣੈ ਪਇਆ ਦਝਸੀ ॥

(ਕੁਫਰ ਗੋਅ) ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਫਰ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਆਇਣ ਭਾਵ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਦੋਜਖ ਤਿਸ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੂਆ (ਦਝਸੀ) ਜਲੇਗਾ॥

ਸਭ ਦੁਨੀਆ ਸੁਬਹਾਨੁ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ (ਸੁਬਹਾਨ) ਅਸਚਰਜੁ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਸੱਚੇ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਝੈ ਦਰਿ ਦੀਵਾਨਿ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥੯॥

ਜੇਕਰ ਆਪ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਈਏ ਤੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਦਰਿਬਾਰ ਸਰੂਪ ਮੈ ਜੀਵ (ਸਿਞਤਾ) ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਮਃ ੧ ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ॥

ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਥੀ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਅੰਤ ਕੋ ਇਜਤ ਗਵਾਇ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਹਰਾਮੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਸਤੂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਸਭ ਹਰਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਾਪ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਰਾਜਿ ਰੰਗੁ ਮਾਲਿ ਰੰਗੁ ॥

ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਨਚੈ ਨੰਗੁ ॥

ਰਾਜ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਔਰ ਮਾਲ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤਾ ਹੂਆ ਨੰਗਾ ਨਾਚ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਠਗਿਆ ਮੁਠਾ ਜਾਇ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਗਇਆ ਗਵਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਆਦਕੋਂ ਠਗੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਇਜਤ ਗਾਵਾਇ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕਿਆ ਖਾਧੈ ਕਿਆ ਪੈਧੈ ਹੋਇ ॥

ਜਾ ਮਨਿ ਨਾਹੀ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਤੌ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਹਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਮੇਵਾ ਕਿਆ ਘਿਉ ਗੁੜੁ ਮਿਠਾ ਕਿਆ ਮੈਦਾ ਕਿਆ ਮਾਸੁ ॥

ਪੁਨਾ ਮੇਵਾ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਘਿਉ ਕਿਆ ਹੈ ਗੁੜਾਦਿ ਮਿਠਾ ਕਿਆ ਹੈ ਮੈਦਾ ਕਿਆ ਹੈ ਮਾਸ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਕਪੜੁ ਕਿਆ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕੀਜਹਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ॥

ਔਰ ਉੱਤਮ ਬਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਤਥਾ ਸੇਜ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰੀਏ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ॥

ਕਿਆ ਲਸਕਰ ਕਿਆ ਨੇਬ ਖਵਾਸੀ ਆਵੈ ਮਹਲੀ ਵਾਸੁ ॥

ਬਹੁਤ ਲਸ਼ਕਰ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਨੇਬ) ਚੋਪਦਾਰ (ਖਵਾਸੀ) ਟਹਲ ਵਾਲੇ ਚੌਂਕੀਦਾਰ ਆਦਿਕ ਔਰ ਮਹਲੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵਸਣਾ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਸਭੇ ਟੋਲ ਵਿਣਾਸੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਟੋਲ) ਸਮਦਾਇ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਉੱਤਮ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਅਵੱਸਯ ਅਭਮਾਨੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਰਕਗਾਮੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਵੜੀ ॥

ਜਾਤੀ ਦੈ ਕਿਆ ਹਥਿ ਸਚੁ ਪਰਖੀਐ ॥

ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ (ਹਥਿ) ਭਾਵ ਇਖਤਿਆਰ ਕਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਹੁਰਾ ਹੋਵੈ ਹਥਿ ਮਰੀਐ ਚਖੀਐ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਮਹੁਰਾ) ਜਹਰ ਕਿਸੀ ਕੈ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਕੜੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਮਰੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਹਰ ਕੋ (ਚਖੀਏ) ਖਾਈਏ ਤੌ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਬਿਬੇਕੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੀਏ ਤੌ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜਾਣੀਐ ॥

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਿਰਦਾਰੁ ਦਰਿ ਦੀਬਾਣੀਐ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਕਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ (ਸਿਰਦਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦਰਸ੍ਰਿਂਤ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੁਰਮਾਨੀ ਹੈ ਕਾਰ ਖਸਮਿ ਪਠਾਇਆ ॥

ਤਬਲਬਾਜ ਬੀਚਾਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਕਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਬੇਦ ਮੈਂ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਵਾਸਤੇ ਖਸਮ ਨੇ (ਹੈ) ਘੋੜਾ ਭੇਜਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ (ਤਬਲਬਾਜ) ਨਗਾਰਾ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾ ਦੀਆ॥

ਇਕਿ ਹੋਏ ਅਸਵਾਰ ਇਕਨਾ ਸਾਖਤੀ ॥

ਇਕਨੀ ਬਧੇ ਭਾਰ ਇਕਨਾ ਤਾਖਤੀ ॥੧੦॥

ਏਕ ਨਿਧ ਆਸਨ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਅਸਵਾਰ ਹੂਏ ਔ ਇਕਨਾਂ ਨੇ (ਸਾਖਤੀ) ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਭਾਵ ਮਨਨ ਕਰਨ ਲਗੇ॥ ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਨੇ (ਭਾਰ) ਸਲੀਤੇ ਬਾਂਧੇ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨ ਲਗੇ॥ ਪੁਨਾ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ (ਤਾਖਤੀ) ਦੌੜਨਾ ਕੀਆ ਵਾ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰ ਬਧੇ ਭਾਵ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰੇ ਓਨਾਂ ਇਕਨਾਂ ਦੀ ਸਾਖਤੀ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਭਈ ਓਂਹੀ ਇਕ ਅਸਵਾਰ ਹੋਏ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਿਆਸਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਓਨਾਂ ਹੀ ਇਕਨਾ ਦੀ (ਤਾਖਤੀ) ਦੌੜਨਾ ਭਾਵ ਸੂਰਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ॥ ਖੇਤੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਜਾ ਪਕਾ ਤਾ ਕਟਿਆ ਰਹੀ ਸੁ ਪਲਰਿ ਵਾੜਿ ॥

ਸਣੁ ਕੀਸਾਰਾ ਚਿਥਿਆ ਕਣੁ ਲਇਆ ਤਨੁ ਝਾੜਿ ॥

ਜਬ ਅਨਾਜ ਪਕ ਗਿਆ ਤਬ ਕਿਰਸਾਣ ਨੇ ਕਟ ਲਿਆ ਅਰ ਖੇਤੀ ਕੀ ਜੋ ਵਾੜ ਥੀ ਸੋ (ਪਲਰਿ) ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਗਈ॥ ਪੁਨ: ਸੋ ਅਨਾਜ (ਚਿਥਿਆ) ਗਾਹ ਲਇਆ॥ ਪੁਨ: ਉਸਦੇ (ਤਨੁ) ਨਾਲੋਂ (ਕਣੁ) ਦਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨਾਜ (ਝਾੜ) ਜੁਦਾ ਕਰ ਲਇਆ॥

ਦੁਇ ਪੁੜ ਚਕੀ ਜੋੜਿ ਕੈ ਪੀਸਣ ਆਇ ਬਹਿਠੁ ॥

ਜੋ ਦਰਿ ਰਹੇ ਸੁ ਉਬਰੇ ਨਾਨਕ ਅਜਬੁ ਡਿਠੁ ॥੧॥

ਦੁਇ ਪੁੜ ਚਕੀ ਕੇ ਜੋੜ ਕਰ ਪੀਸਨ ਆਇ ਬੈਠੇ॥ ਜੋ ਦਰਮਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਕੀਲੀ ਸਾਥ ਰਹੇ ਸੋ ਪੀਸਣੇ ਸੇ ਬਚੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਅਚਰਜ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜਬ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਪੱਕਣਾ ਹੈ ਤਬ ਕਟਿਆ ਅਰਥਾਤ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕੀਆ

ਅਰ ਖਾਲੀ ਵਾੜ ਵਤ ਜੋ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਥੀ ਸੋ ਰਹ ਗਈ (ਸੁਣ ਕੀਸਾਰਾ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਹਤ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਗ ਅੰਗ ਕੂਟਾ ਤਨ ਰੁਪੀ ਨਾਲੀ ਸੇ (ਕਣੁ) ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਦੋ ਚੱਕੀ ਕੇ ਪੁੜੋਂ ਵਤ ਅਤੀ ਕਸ਼ਟਦਾਯਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਅਰ ਜਮਦੂਤ ਆਇਕੇ ਦੁਖ ਦੇਣੇ ਲਗੇ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਤਸੰਗ ਰੁਪੀ ਕੀਲੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੇ ਰਹੇ ਸੋ ਐਸੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਪੁਨਾ: ਕਮਾਦ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ: ੧ ॥

ਵੇਖੁ ਜਿ ਮਿਠਾ ਕਟਿਆ ਕਟਿ ਕੁਟਿ ਬਧਾ ਪਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੩

ਖੁੰਢਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਦੇਨਿ ਸੁ ਮਲ ਸਜਾਇ ॥

ਵੇਖੁ ਜੋ (ਮਿਠਾ) ਇਖ ਕਟਿਆ ਹੈ ਕਟ ਕਰਕੇ (ਕੁਟਿ) ਜਿਮੀਨ ਪਰ ਠੋਕ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈ ਪਾਇ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੈ। (ਖੁੰਢਾ) ਵੇਲਣਿਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਖ ਕਰ ਮਲ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪਹਲਵਾਨੋਂ ਵਤ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੀੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਸੁ ਕਸੁ ਟਟਰਿ ਪਾਈਐ ਤਪੈ ਤੈ ਵਿਲਲਾਇ ॥

ਭੀ ਸੋ ਫੋਗੁ ਸਮਾਲੀਐ ਦਿਚੈ ਅਗਿ ਜਾਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਰਸ (ਕਸੁ) ਖੈਂਚ ਕਰ (ਟਟਰਿ) ਕੜਾਹੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਟੱਟਰ ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਕੜਾਹੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਤਪਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੂੰ ਸੂੰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਹੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਰੁਦਨ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਰਲਾਪ ਹੈ॥ ਉਸ ਕਾ ਫੋਗ ਭੀ ਜਿਸਕਾ ਰਸ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ ਸਮਾਲ ਰਖੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾ ਦੇਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਠੈ ਪਤਰੀਐ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਆਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਿਠੇ ਕਾ (ਪਤਰੀਐ) ਪਤਿਆਵਾ ਵਾ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੀ ਪਤ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੀ ਕਮਾਦ ਕੀ ਬੇਇਜਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਲੋਕੋ ਆਨ ਕਰ ਦੇਖੋ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਬੰਧੀਆਂ ਕੋ ਮਿਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਯਾਰਾ ਭਾਸਤਾ ਥਾ ਸੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ (ਕਟਿਆ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕੀਆ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਬੰਧ ਲੀਆ ਕਠਿਨ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਰਾਖ ਕਰ ਮਲ ਜੋ ਬਲੀ ਜਮਦੂਤ ਸੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਰਸ ਰੂਪ ਜੋ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ (ਕਸੁ) ਤਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਟਟਰ ਅਰਥਾਤ ਤਪਤ ਕੜਾਹਿਓਂ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੜਾਹੇ ਤਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਤਬ ਜੀਵ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਬੰਧੀ (ਫੋਗੁ) ਅਸਾਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਮਾਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਦਬਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਦਬਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਿਠੇ ਇੱਖ ਵਤ ਜੋ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਤਾਂ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲਾ ਥਾ ਵਾ ਜੈਸੀ ਇੱਜਤ ਵਾਲਾ ਥਾ॥ ਵਾ ਜੈਸੀ ਇਜਤ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਇੱਜਤ ਹੂਆ ਵਾ ਹੇ ਲੋਕੋ ਪਤਿਆਵਾ ਵੇਖ ਲਵੋ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਸਮਝ ਲੇਵੋ॥੨॥

ਪਵੜੀ ॥

ਇਕਨਾ ਮਰਣੁ ਨ ਚਿਤਿ ਆਸ ਘਣੇਰਿਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਮਰਣਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਸ ਬੁਹਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਨਿਤ ਕਿਸੈ ਨ ਕੇਰਿਆ ॥

ਆਪਨੜੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਹਨਿ ਚੰਗੇਰਿਆ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕੇ ਨ ਹੁਏ॥ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚੰਗੇ ਚਿਤਵ ਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਚੰਗੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮਰਾਜੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮਨਮੁਖ ਹੇਰਿਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ ਹਾਰਾਮ ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਨਿਮਕਹਰਾਮੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਬਧੇ ਕਰਨਿ ਸਲਾਮ ਖਸਮ ਨ ਭਾਣਿਆ ॥

ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵਸੀ ॥

ਜੋ ਬਧੇ ਹੂਏ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖਸਮ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕਸਟ ਮੈਂ ਯਾ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕਰ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਖ ਕੇ ਭਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਭਾਵੈਂਗੇ॥

ਕਰਸਨਿ ਤਖਤਿ ਸਲਾਮੁ ਲਿਖਿਆ ਪਾਵਸੀ ॥੧੧॥

ਸਰੂਪ ਤਖਤ ਕੋ ਸਲਾਮ ਕਰੈਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖੈਂਗੇ ਏਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗੇ॥੧੧॥ ਕਾਰੂ ਦੇਸ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਸਰੇਵੜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਕੀ ਮਨਸਾ ਕਰ ਆਏ ਹਾਰ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨ ਨ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਸੇ ਮਰਦਾਨੇ ਔ ਬਾਲੇ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਰੇਵੜੇ ਮੂਰਖ ਕੈਸੇ ਖੋਟੇ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਰਹੇ ਨ ਜੀਤ ਸਕੇ ਅਰ ਨਾ ਆਪ ਕੇ ਬਚਨ ਮੰਨੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ਸਲੋਕੁ ॥

ਮਛੀ ਤਾਰੂ ਕਿਆ ਕਰੇ ਪੰਖੀ ਕਿਆ ਆਕਾਸੁ ॥

ਮਛੀ (ਤਾਰੂ) ਜਲ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੀ ਪੰਖੀ ਨੇ ਕਿਆ ਅਕਾਸ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾ ਲੇਨਾ ਹੈ॥

ਪਥਰ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਖੁਸਰੇ ਕਿਆ ਘਰ ਵਾਸੁ ॥

ਪਥਰ ਕੋ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਖੁਸਰੇ ਨੇ ਘਰ ਵਾਸੁ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਕੁਤੇ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ ਭੀ ਸੋ ਕੁਤੀ ਧਾਤੁ ॥

ਕੁੱਤੇ ਕੋ ਚੰਦਨ ਲਗਾ ਦੇਈਏ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਕੁਤੀ ਕਾ (ਧਾਤੁ) ਅਸਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤੌ ਭੀ ਕੁਤੀਆਂ ਕੀ ਤਰਫ ਹੀ ਦੌੜੇਗਾ ਵਾ ਕੁਤੇ ਕੀ (ਧਾਤੁ) ਬਿੰਦੁ ਹੈ ਵਾ ਕੁਤੇ ਕਾ ਕੁਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਤਿਓਂ ਵਾਲੀ ਧਾਵਣੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰਵਿਰਤਦਾ ਹੈ॥

ਬੋਲਾ ਜੇ ਸਮਝਾਈਐ ਪੜੀਅਹਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪਾਠ ॥

ਜੇਕਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਪਾਠ ਪੜ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਤੌ ਸੁਣ ਕੇ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅੰਧਾ ਚਾਨਣਿ ਰਖੀਐ ਦੀਵੇ ਬਲਹਿ ਪਚਾਸ ॥

ਅੰਧਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਹਾਂ ਪਚਾਸ ਦੀਵੇ ਬਲਤੇ ਹੋਂ ਤਿਸ ਚਾਨਣ ਮੈ ਰਖੀਏ ਤੌ ਭੀ ਉਸਕੋ ਦੀਖੇਗਾ ਨਹੀਂ॥

ਚਉਣੇ ਸੁਇਨਾ ਪਾਈਐ ਚੁਣਿ ਚੁਣਿ ਖਾਵੈ ਘਾਸੁ ॥

(ਚਉਣੇ) ਗਊਆਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਜੇਕਰ ਘਾਸ ਅਰ ਸੋਨਾ ਰਲਾ ਕਰ ਪਾਈਏ ਤਬ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕਰ ਘਾਸ ਕੋ ਖਾਵੇਗਾ॥

ਲੋਹਾ ਮਾਰਣਿ ਪਾਈਐ ਢਹੈ ਨ ਹੋਇ ਕਪਾਸ ॥

ਲੋਹੇ ਕੋ ਕਪਾਸ ਵਤ ਮਾਰਣੇ ਅਰਥਾਤ ਲਕੜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਝਮਣ ਪਈਏ ਤੌਂ (ਢਹੈ) ਨਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਪਾਸ ਕੋ ਝਮਣੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਰਕੇ ਨਰਮ ਕਰ ਲੈਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਲੋਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜੇਕਰ ਲੋਹੇ ਮੈ (ਮਾਰਣਿ) ਮਸਾਲੇ ਪਾਈਏ ਤੌ ਭੀ ਢਹ ਕਰ ਕਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ ਬੋਲੇ ਸਦਾ ਵਿਣਾਸੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਮੈ ਏਹ ਸਭ ਮੰਦ ਗੁਨ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ਇਨ ਮੈ ਜੋ ਅਸਾਰਤਾ ਹੈ ਗਊ ਕੇ ਸ੍ਵਰਣ ਨਾ ਗ੍ਰਹਣ ਵਤ ਸੋ ਸਭ ਅਸਾਰਪਨੇ ਮੂਰਖ ਮੈ ਘਟਾਇ ਲੇਨੇ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵਿਘਨ ਕਾਰੀ ਵਾਕ ਪਰੰਤੂ ਪਥਰ ਪਾਲੇ ਆਦਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਵਤ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕੈਹਾ ਕੰਚਨੁ ਤੁਟੈ ਸਾਰੁ ॥

ਅਗਨੀ ਗੰਢੁ ਪਾਏ ਲੋਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਕਾਂਸੀ ਸ੍ਵਰਨ ਲੋਹਾ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤੋ ਸੁਨਿਆਰ ਲੁਹਾਰ ਠਠਿਆਰ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਗੰਢ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਰੀ ਸੇਤੀ ਤੁਟੈ ਭਤਾਰੁ ॥

ਪੁਤੀਂ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੇਕਰ ਭਰਤਾ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੁਤਰੋਂ ਕਰ ਗੰਢ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੂਟਨ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਜੀਵਤੇ ਏਕ ਮਰ ਕਰ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੈਂ ਅਸਲ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤੇ ਪਰ ਹੈ॥

ਰਾਜਾ ਮੰਗੈ ਦਿਤੈ ਗੰਢੁ ਪਾਇ ॥

ਭੁਖਿਆ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਜਾ ਖਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਰਾਜਾ ਕੁਛ ਮੰਗੇ ਤਬ ਦੇਨੇ ਸੇ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭੁਖਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੁਖ ਸਾਥ ਗੰਢ ਤੌਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਥਾਵੈ॥

ਕਾਲਾ ਗੰਢੁ ਨਦੀਆ ਮੀਹ ਝੋਲ ॥

ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ ਮਿਠੇ ਬੋਲ ॥

(ਕਾਲਾ) ਦੁਕਾਲ ਕਰ ਟੂਟੇ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਗੰਢ ਤੌਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਮੀਹ) ਅਤੀ ਵਰਖਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਨਦੀਆਂ (ਝੋਲ) ਉਛਲ ਕਰ ਚਲੈਂ॥ ਪਰੀਤ ਮੈਂ ਗੰਢ ਮਿਠੇ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦਾ ਗੰਢੁ ਬੋਲੇ ਸਚੁ ਕੋਇ ॥

ਮੁਇਆ ਗੰਢੁ ਨੇਕੀ ਸਤੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲੇ ਉਸ ਕਾ ਬੇਦੋਂ ਸਾਥ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਧਰਮ ਕਾ ਚਹਨ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਾਚ ਸਰਬ ਧਰਮ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਧਰਮਾਤਮਾ ਬੇਦ ਸਿਧਾਂਤਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੁਇਆਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਏਹੀ ਗੰਢ ਹੈ ਨੇਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਣੇ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਸਮਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਏਤੁ ਗੰਢਿ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਮੂਰਖ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮਾਰ ॥

ਇਨ੍ਹੋਂ ਗੰਢੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ। (ਮੁਹਿਮਾਰ) ਮੂਰਖ ਕੀ ਉਪੇਖਿਆ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਕੁਛ ਪਾਵਣੇ ਸੇ ਵਾ ਤਿਸ ਸੇ ਚੁਪ ਰਹਨੇ ਕਰ ਵਾ ਸਲੋਤ੍ਰ ਆਦੀ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਮੂਰਖ ਸੇ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਏਹੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਿਫਿਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਆਪਨੀ (ਕੁਦਰਿਤ) ਸਕਤੀ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਚਕੇ ਆਪ ਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਖੋਟੇ ਇਕਿ ਖਰੇ ਆਪੇ ਪਰਖਣਹਾਰੁ ॥

ਖਰੇ ਖਜਾਨੈ ਪਾਈਅਹਿ ਖੋਟੇ ਸਟੀਅਹਿ ਬਾਹਰ ਵਾਰਿ ॥

ਏਕ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਖਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਪਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜੋ ਖਰੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖਜਾਨੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪਾਈਐ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ (ਬਾਹਰਿ ਵਾਰਿ) ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਸਿਟੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਉਰਸੀ ਮੈਂ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੋਟੇ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਸੁਟੀਅਹਿ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਸੇ ਸੁਟੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗੀਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹੁ ਕਿਸ ਅਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਛੈ ਭਜਿ ਪਵਹਿ ਏਹਾ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਣ ਮੈਂ ਭਜ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਸੀਘਰ ਹੀ ਪੜ ਜਾਇ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਉਤਮ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਖੋਟਿਅਹੁ ਖਰੇ ਕਰੇ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਖਰੇ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਅਨਿ ਗੁਰ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈ ਮਾਨ ਪਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਣਤ ਤਿਨਾ ਦੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜੋ ਆਪਿ ਬਖਸੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥੧੨॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥ ਅਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਤ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਹਮ ਜੇਰ ਜਿਮੀ ਦੁਨੀਆ ਪੀਰਾ ਮਸਾਇਕਾ ਰਾਇਆ ॥

ਮੇ ਰਵਦਿ ਬਾਦਿਸਾਹਾ ਅਫਜੂ ਖੁਦਾਇ ॥

ਪੀਰੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਔਰ (ਮਸਾਇਕਾ) ਮਿਹਨਤ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਲੋਗ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਰਾਇਆ) ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ (ਹਮ) ਭੀ ਜਮੀਨ ਕੇ (ਜੇਰ) ਨੀਚੇ (ਮੇਰਵਦਿ) ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਖੁਦਾ (ਅਫਜੂ) ਬਾਕੀ ਤੂਹੀ ਹੈ॥

ਏਕ ਤੂਹੀ ਏਕ ਤੁਹੀ ॥੧॥

ਏਕ ਤੂਹੀ ਅਬ ਹੈਂ ਏਕ ਤੂਹੀ ਪੀਛੇ ਥਾ ਭਾਵ ਤੀਨ ਕਾਲ ਸਿੱਧ ਹੂਆ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨ ਦੇਵ ਦਾਨਵਾ ਨਰਾ ॥

ਦੇਵਤੇ ਅਰੁ ਦੈਂਤ ਅਰੁ ਮਨੁਖ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਨ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕਾ ਧਰਾ ॥

ਅਸਤਿ ਏਕ ਦਿਗਰਿ ਕੁਈ ॥

ਔਰ ਨ ਸਿੱਧ ਹੈ ਨ (ਸਾਧਿਕਾ) ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔ (ਧਰਾ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਭੀ ਸਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਕ ਤੂਹੀ ਸਾਝ (ਅਸਤਿ) ਹੈ (ਦਿਗਰਿ) ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਔਰ ਕੋਈ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੪

ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥੨॥

ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਸਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨ ਦਾਦੇ ਦਿਹੰਦ ਆਦਮੀ ॥

(ਦਾਦੇ) ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ॥

ਨ ਸਪਤ ਜੇਰ ਜਿਮੀ ॥

ਅਸਤਿ ਏਕ ਦਿਗਰਿ ਕੁਈ ॥

ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥੩॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਤੋ ਕਿਆ ਜਮੀਨ ਕੇ (ਜੇਰ) ਨੀਚੇ ਸਾਤ ਜੋ ਪਤਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਨਜਾਉ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਗ ਅਸਰਾਦਿਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਹੈ ਆਦਿ ਮੈ ਏਕ ਤੂਹੀ ਥਾ ਔਰ ਅੰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨ ਸੂਰ ਸਸਿ ਮੰਡਲੋ ॥

ਨ ਸਪਤ ਦੀਪ ਨਹ ਜਲੋ ॥

ਅੰਨ ਪਉਣ ਥਿਰੁ ਨ ਕੁਈ ॥

ਏਕੁ ਤੁਈ ਏਕੁ ਤੁਈ ॥੪॥

ਨ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਾ (ਮੰਡਲੋ) ਅਸਥਾਨ ਨ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪ ਨ ਜਲ ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਪੌਣ ਇਸਥਿਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨ ਰਿਜਕੁ ਦਸਤ ਆ ਕਸੇ ॥

ਹਮਾ ਰਾ ਏਕੁ ਆਸ ਵਸੇ ॥

ਰਿਜਕ ਜੋ ਹੈ (ਆ) ਓਂਨਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤੋਂ ਕਾ (ਕਸੇ) ਕਿਸੀ ਕੇ (ਦਸਤ) ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਹਮਾਰਾ) ਤਮਾਮ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਆਸ (ਵਸੇ) ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਅਸਤਿ ਏਕੁ ਦਿਗਰ ਕੁਈ ॥

ਏਕ ਤੁਈ ਏਕੁ ਤੁਈ ॥੫॥

ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕੌਣ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ॥੫॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪਰੰਦਏ ਨ ਗਿਰਾਹ ਜਰ ॥

ਦਰਖਤ ਆਬ ਆਸ ਕਰ ॥

(ਪਰੰਦਏ) ਪੰਛੀਓਂ ਕੇ (ਗਿਰਾਹ) ਗਾਠ ਮੈਂ (ਜਰ) ਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦਰਖਤ ਔਰ (ਆਬ) ਪਾਨੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਿਖਜ ਜਲ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਬ੍ਰਿਖ ਅਰੁ ਪਾਨੀ ਏਹੁ ਭੀ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਹੰਦ ਸੁਈ ॥
ਏਕ ਤੁਈ ਏਕ ਤੁਈ ॥੬॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਃ ੧ ॥
ਨਾਨਕ ਲਿਲਾਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋਇ ॥
ਮੇਟਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਜੋ ਤੈਂ (ਲਿਲਾਰਿ) ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਾ ਧਰੈ ਹਿਰੈ ਸੁਈ ॥
ਏਕੁ ਤੁਈ ਏਕੁ ਤੁਈ ॥੭॥

ਤੂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਤੂ (ਹਿਰੈ) ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਪਉੜੀ ॥
ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥

ਤੇਰਾ ਸਚਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸ਼ਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੂੰ (ਨੀਸਾਣਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਏਹੁ ਬਾਤ ਖੇਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਕੂੜਿਆਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਿਆ ॥
ਵਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਵਾਸੁ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਝੂਠੇ ਭਰਮ ਸਾਦ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸਟਾ ਰੂਪ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਰਖੁ ਆਪਿ ਜਿਨਿ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ॥੧੩॥

ਔਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਰਖੁ) ਸਰਾਫ ਵਤ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਾ ਹੈ॥੧੩॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਕਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥
ਸੀਹਾ ਬਾਜਾ ਚਰਗਾ ਕੁਹੀਆ ਏਨਾ ਖਵਾਲੇ ਘਾਹ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ (ਸੀਹਾਂ) ਸੇਰੋਂ ਕੋ ਔਰ ਬਾਜੋਂ ਕੋ॥ ਪੁਨਾ ਚਰਗਾਂ ਤਥਾ ਕੁਹੀਆਂ ਇਤਯਾਦੀ ਮਾਸ ਅਹਾਰੀਓਂ ਕੋ ਚਾਹੇ ਤੋ ਘਾਸ ਖੁਵਾਲ ਦੇਵੇ॥

ਘਾਹੁ ਖਾਨਿ ਤਿਨਾ ਮਾਸੁ ਖਵਾਲੇ ਏਹਿ ਚਲਾਏ ਰਾਹ ॥

ਔਰ ਜੋ ਘਾਸ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਸ ਖੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਹ ਰਸਤੇ ਚਲਾਉਣੇ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ॥

ਨਦੀਆ ਵਿਚਿ ਟਿਬੇ ਦੇਖਾਲੇ ਥਲੀ ਕਰੇ ਅਸਗਾਹ ॥

ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਟਿੱਬੇ ਦੇਖਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਥਾਹ ਜਲ ਚੜਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੀੜਾ ਥਾਪਿ ਦੇਇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਲਸਕਰ ਕਰੇ ਸੁਆਹ ॥

(ਕੀੜਾ) ਤੁੱਛ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਤਖਤ ਪਰ ਥਾਪ ਦੇਵੇ ਔਰ ਲਸ਼ਕਰੋਂ ਕੋ ਚਾਹੇ ਤੌ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਵੇਂ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੀਵਹਿ ਲੈ ਸਾਹਾ ਜੀਵਾਲੇ ਤਾ ਕਿ ਅਸਾਹ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਅਸਾਹ) ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਾਲੇ ਤੌ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਤਿਉ ਦੇਇ ਗਿਰਾਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕੇ ਗਿਰਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਇਕਿ ਮਾਸਹਾਰੀ ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਣੁ ਖਾਹਿ ॥
ਇਕਨਾ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਹਿ ॥

ਏਕ ਮਾਸ ਕਾ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਘਾਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ (ਪਾਹਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਮਿਟੀਆ ਮਹਿ ਮਿਟੀਆ ਖਾਹਿ ॥
ਇਕਿ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰੀ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰਿ ॥

ਏਕ ਬੁਹਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੂਏ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਪੌਣ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੌਣ ਕੋ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪੌਣ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮ ਆਧਾਰਿ ॥
ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਏਕ ਨਿਰਅਕਾਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਕੋ (ਦਾਤਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਜੋ ਜੀਵਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਅਹਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਠੇ ਜਾਹਿ ਨਾਹੀ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਰਿਜਕ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਲੂਟੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਮਿ ਕਮਾਈਐ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਉੱਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਕਮਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੇ ਕਰ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈਐ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਵਿਸੁ ਪੈਝੈ ਖਾਈਐ ॥

ਦੂਸਰੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਿ ਕਰ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਪਹਰਨਾ ਖਾਨਾ ਹੈ ਸਭ ਜਹਰ ਕੇ ਸਮ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਾਲਾਹਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਨਾਹੀ ਸੁਖਿ ਨਿਵਾਸੁ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮੀਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਨੀਆ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਖਰਾ ਸਾਲਾਹਿ ਪਤਿ ਸਿਉ ਜਾਈਐ ॥੧੪॥

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਖੋਟੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਜੋਂ ਮੇਂ ਸਰਧਾ ਔਰ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਖਰਾ) ਸੁਧ ਰੂਪ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹਿ ਕਰਕੇ ਪਤ ਸੰਜੁਗਤ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਵਾਵਹਿ ਗਾਵਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਜਲਿ ਨਾਵਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਔਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਜਲ ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੫

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਤਾ ਕਰਹਿ ਬਿਭੁਤਾ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਸਰੀਰ ਪਰ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਮਲਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸਿਙੀ ਔਰ ਨਾਦ ਕਾ ਵਜਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਮੁਲਾ ਸੇਖ ਕਹਾਵਹਿ ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹੋਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁਤੁ ਕਮਾਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਕਤਾਬੋਂ ਕੋ ਪੜ ਕਰ ਮੁਲਾ ਸੇਖ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਰਾਜੇ ਹੋਵਹਿ ਔਰ ਰਸ ਕਸੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਹਿ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਕਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੇਗ ਵਗਾਵਹਿ ਸਿਰ ਮੁੰਡੀ ਕਟਿ ਜਾਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਸੂਰਮੇ ਹੋ ਕਰ ਤੇਗ ਕੋ ਵਗਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੁੰਡੀ) ਗਰਦਨ ਸੇ ਸਿਰ ਕਾਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਜਾਹਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਘਰਿ ਆਵਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਸੁਨ ਕਰ ਘਰ ਕੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਨਾਇ ਰਚਾਵਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ॥

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਚਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਤੂ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਹੋਰਿ ਸਗਲੇ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਭਾਵੇ ਇਸਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਸਭ ਜੀਵ ਝੂਠ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਵਡਾ ਸਭਿ ਵਡਿਆਂਈਆ ਚੰਗੈ ਚੰਗਾ ਹੋਈ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਤੋ ਜੀਵ ਕੋ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ (ਚੰਗੈ) ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ (ਚੰਗਾ ਹੋਈ) ਉਤਮ ਲੋਕ ਸੂਰਗਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤੌ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਤੇਰੇ ਮੈ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਚੰਗੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਸਚਾ ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਸਚਾ ਕੂੜਾ ਕੋਇ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਸਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਕੋਈ ਸਚਾ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਝੂਠਾ ਕੋਈ ਭਾਸੇ ਜੇ ਐਸੇ ਪੂਛੇ ਤਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬਿਬੇਕੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਝੂਠਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਖਣੁ ਵੇਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਚਲਣੁ ਜੀਵਣੁ ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ ॥

(ਆਖਣ) ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕਾ ਕਰਣਾ (ਵੇਖਣੁ) ਦੇਖਣਾ ਰੂਪ ਕਾ ਔਰ (ਬੋਲਣੁ) ਸੁਭਾਵਕ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਣੀ ਪੁਨਾ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਔਰ ਜੀਵਨਾ ਮਰਨਾ ਏਹ ਸਭ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਮੈ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੁਕਮ ਮੈ ਸਾਜ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਰਖਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਨਿਸੰਗੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਣੇ ਤੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖੈ ਕਾਰ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਕਾਰ ਆਖਣ ਸੋ ਕਾਰ ਕਮਾਈਏ॥ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਹਾ ਭਗਤਿ ਸੁ ਸਾਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕੂੜੁ ਗੁਬਾਰੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਝੂਠਿਓਂ ਕੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੇ ਦੈ ਦਰਿ ਜਾਇ ਸਚੁ ਚਵਾਂਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਚੇ ਦੈ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਜਾਇ ਕਰ ਸਚ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰੀਏ (ਚਵਾਈਐ) ਕਰਾਈਏ॥

ਸਚੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਸਚਿ ਬੁਲਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ (ਸਚਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਦਾ ਸਚਿਆਰੁ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਦੇਹ ਹੋ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੫॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਲ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਕੈਸਾ ਬਰਤਾਰਾ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਜੇ ਕੈਸਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਹੂਆ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ ॥

(ਕਲਿ) ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ਸੋ (ਕਾਤੀ) ਛੁਰੀ ਹੈ ਔਰ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨੀਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਬਰਤਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਧਰਮ ਤੋ ਪੰਖ ਲਗਾਇਕਰ ਉਡ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ॥

ਝੂਠ ਅਮਾਵਸ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਸਮ ਪਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਚੁ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਚੰਦਰਮਾਂ ਤੋ ਦੀਸਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਹਾਂ ਚੜ੍ਹਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਵਾਦੀ ਲੋਕ ਥੋੜੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਭਾਲਿ ਵਿਕੁੰਨੀ ਹੋਈ ॥

ਆਧੇਰੈ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਮੈਂ (ਭਾਲਿ) ਢੂੰਢ ਕਰ (ਵਿਕੁੰਨੀ) ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹਾਂ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਰਾਹ ਦਸਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਮਾਰਗ ਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਦੁਖੁ ਰੋਈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰੋਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਗੀ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਲੋਕ ਸੁਨਾਇ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਚਾਨਣ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਚਾਨਣ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਿ ਕੀਰਤਿ ਪਰਗਟੁ ਚਾਨਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਣ ਮੈਂ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਏਹੁ ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਰਤਨ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਦੇਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਤਨੁ ਸੋ ਲੇਵੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ ਰਤਨ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਗਤਾ ਤੈ ਸੈਸਾਰੀਆ ਜੋੜੁ ਕਦੇ ਨ ਆਇਆ ॥

ਭਗਤੋਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕਬੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ॥

ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਹੈ ਨ ਭੁਲੈ ਕਿਸੈ ਦਾ ਭੁਲਾਇਆ ॥

(ਕਰਤਾ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਪ ਅਭੁਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਭਗਤ ਆਪੇ ਮੇਲਿਅਨੁ ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸਚੋ ਸਚ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੈਸਾਰੀ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਜਿਨੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ (ਖੁਆਇਅਨੁ) ਭੁਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਚਲਣ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਵਿਸੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਮਰਣੇ ਕੀ ਖਬਰ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਕੋ ਵਧਾਇਆ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਕਰਨਿ ਹਰਿ ਚਾਕਰੀ ਜਿਨੀ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕੈ ਜਿਨੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਇਕਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥੧੯॥

ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਦਵਾਰੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਸੱਚ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਰਿਦਾ ਵਾ ਜਨਮ ਤਿਨਕਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੯॥ ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਾਰ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟਤਾ ਕਹ ਕਰ ਦੂਜੇ ਤੀਨ ਪਹਰੋਂ ਕੀ ਨਸ਼ੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਬਾਹੀ ਸਾਲਾਹ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ ॥

ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ ਵਖਤੈ ਉਪਰਿ ਲੜਿ ਮੁਏ ॥

ਜੋ ਵਕਤ ਊਪਰ ਲੜ ਕਰ ਮਰੇ ਅਰਥਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਪੂਰੇ ਧਨੀ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹ ਮਨ ਕੀਆ ਮਤੀ ਖਿੰਡੀਆ ॥

ਦੂਜੇ ਪਹਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤੇ ਰਸਤੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਫੈਲ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਤੁ ਪਏ ਅਸਗਾਹ ਗੋਤੇ ਖਾਹਿ ਨ ਨਿਕਲਹਿ ॥

ਸੋ ਅਤੀ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ॥ ਭਾਵ ਭਜਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੬

ਤੀਜੈ ਮੁਹੀ ਗਿਰਾਹ ਭੁਖ ਤਿਖਾ ਦੁਇ ਭਉਕੀਆ ॥

ਤੀਜੇ ਪਹਰ ਮੈ ਭੂਖ ਅਰ ਤ੍ਰਿਖਾ ਜਬ ਦੋਨੋਂ (ਭਉਕੀਆ) ਭੜਕੀਆਂ ਤਬ ਮੁਖ ਮੈ ਗ੍ਰਾਸ ਪਾਵਤੇ ਭਾਵ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਾਧਾ ਹੋਇ ਸੁਆਹ ਭੀ ਖਾਣੇ ਸਿਉ ਦੋਸਤੀ ॥

ਜੋ ਖਾਇਆ ਥਾ ਸੋ ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਫੇਰ ਭੀ ਖਾਣੇ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਚਉਥੈ ਆਈ ਊਂਘ ਅਖੀ ਮੀਟਿ ਪਵਾਰਿ ਗਇਆ ॥

ਚੌਥੇ ਪਹਰ ਮੈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਹੀ ਆਈ ਅੱਖੀਂ ਮੀਟ ਜਾਨੀਆਂ ਮਾਨੋ (ਪਵਾਰਿ ਗਇਆ) ਮਰ ਗਯਾ॥ ਕਿਛ ਕਾਲ ਪਿਛੈ ਜਿਸਮੈ ਪ੍ਰਾਣ ਆਵੈਂ ਉਸਕੋ ਪਵਾਰ ਗਿਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੀ ਉਠਿ ਰਚਿਓਨੁ ਵਾਦੁ ਸੈ ਵਰ੍ਹਿਆ ਕੀ ਪਿੜ ਬਧੀ ॥

ਪੁਨਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸੋਂ ਜੀਵਣੇ ਕੀ (ਪਿੜ) ਜਿਦ ਬਾਂਧ ਕਰ ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਸਾਬਾਹੀ) ਪਹਲੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਿਨ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੈ ਸਾਹ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਵਖਤੈ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਰ (ਲੜਿਮੁਏ) ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਿਵਲੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਹੈਂ॥ (ਦੂਜੇ ਬਹੁਤੇ) ਦੂਸਰੀ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹੋਂ ਮੈ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾਂ ਬਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਬਹੁਤ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈ ਪੜੇ ਹੂਏ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਆਗਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ (ਤੀਜੇ ਮੁਹੀ) ਤੀਸਰੇ ਸਮੇਂ ਮਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਮੁਖ ਮੈ ਗਿਰਾਸ ਖਾਣੇ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕੀ ਇੱਛਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਦੋਨੋਂ ਭਬਕਤੀਆਂ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਚਾਹ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਖਾਇਆ ਹੂਆ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਖਾਣੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

(ਚੌਥੈ) ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਮੈ ਸੰਚਨੇ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਨਿਦ੍ਰਾ ਆਤੀ ਹੈ ਅੱਖੀਂ ਮੀਟ ਕਰ (ਪਵਾਰਿ ਗਇਆ) ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਉਠ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰਕਰ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧ ਰਚਤਾ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸ ਜੀਵਣਾ ਹੈ॥ ਐਸੀ (ਪਿੜ) ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਬਾਂਧਤਾ ਹੈ॥ ਵ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਰਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਬਾਹੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਲਾਹੁਦੇ ਹੈਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਹੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ (ਸੇਈ ਪੂਰੇ) ਸੋਈ ਸੁਭ ਗੁਨ ਧਨ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ (ਵਖਤੈ) ਅਪਦਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਪਰਿ) ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉੱਤਮ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ॥ (ਦੂਜੈ ਬਹੁਤੇ) ਦੂਜੇ ਜੋ ਜਗਤਾਸੂ ਹੈਂ ਬਹੁਤੇ ਮਾਰਗੋਂ ਮੈ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਧਿਆਨ ਜੋਗਾਦਿ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਸਨਾ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਤਿਨਕੀ ਮਨ ਕੀਆਂ ਅਸੁਭ ਮਤਾਂ ਖਿੰਡ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੁਮਤਾਂ ਧਾਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ (ਗੋਤੇ ਖਾਹਿ) ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਨਿਕਲੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਡੂਬੇ ਨਹੀਂ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਨਿਗਸੇਂਗੇ (ਤੀਜੇ ਮੁਹੀ ਗਿਰਾਹ) ਤੀਸਰੇ ਵਿਸਈ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੋਗੋਂ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਸ ਹੀ ਸਦਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਿਖਿਯੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਲਾਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਨਾਸ ਹੁਏ ਤੇ ਪੁਨਾ ਭੋਗਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ (ਚੌਥੇ) ਚੌਥੇ ਪਾਮਰ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮਰਯਾਦਾ ਕੇ ਉਲੰਘਤ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੋ ਅਵਿਦਯਾ ਕੀ ਗਾਢਤਾ ਰੂਪ ਨਿਦ੍ਰਾ ਆਈ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰ ਮਿਚ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਮਾਨੋ ਵਹੁ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਉਠਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਦਾਈਯਾ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਿਦਮਾਨ ਅਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਾਬਾਹੀ) ਵਹੁ ਜੋ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ॥ (ਵਖਤੈ) ਕਾਲ ਕੇ ਊਪਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਲੜ ਮੂਏ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਨ ਸਾਥ ਲੜ ਕੇ ਅਗਯਾਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਗਏ॥ (ਦੂਜੈ) ਦੋ ਜੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਹੈਂ ਇਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਰਾਗਾਦਿ ਜਿਨਕੇ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀਆਂ ਮਤਾਂ (ਖਿੰਡੀਆ) ਖੰਡਨ ਕਰ ਦਈਆਂ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ। ਬੁਹਤ ਜੋ ਅਸਗਾਹ ਸਤਸੰਗ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਗੋਤੇ ਖਾਹਿ) ਕਿਆ ਟੁਬੀਆਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ (ਨ ਨਿਕਲਹਿ) ਸਤੰਸਗ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਤੀ) ਮਾਇਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਈਸਰ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਜੈ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕੈਸੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਕੋ ਸੁਖ ਮੈਂ ਗ੍ਰਾਸ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਮਾਣ (ਸਰਪਨੀ ਤੇ ਊਪਰਿ ਨਹੀ ਬਲੀਆ॥ ਜਿਨਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹਾਦੇਉ ਛਲੀਆ) ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਖਾਧਾ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਭਸਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਕਦੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਥਾਨ ਹੰਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੈ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅਭਾਵ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਉਥੇ ਪਦ ਮੈਂ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋਗ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਅੱਖੀਂ ਮੀਟੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਰੂਪਕੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਲੰਬਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰੀ ਵਾ ਲੋਕੋਂ ਕਰ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਾਦ ਰਚਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਮਨ ਤੇ ਉਠ ਗਯਾ ਹੈ ॥ ਸੈ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਪਿੜ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੋ ਸਤ ਵਰਖੋਂ ਕੇ ਸਮਾਧ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਐਸੀ ਅਚਲ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤ ਬਰਸੋਂ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਪਿੜ ਬਧੀ ਹੂਈ ਥੀ ਸੋ ਉਠ ਗਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੈ ਬਰਖੋਂ ਦਾ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਵੇਲਾ ਵਖਤ ਸਭਿ ਜੇ ਅਠੀ ਭਉ ਹੋਇ ॥

ਸਭੇ ਵੇਲਾ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲੀ ਸਭੇ ਵਖਤ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਬੋਲੀ ਏਹ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥ ਸਭ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਅੱਠੀ) ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੈ ਹੋਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤਾਂ ਸਚਾ ਇਸਨਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਇਸੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ ਜਿਨੀ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਸਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ॥

ਅਠੀ ਵੇਪਰਵਾਹ ਰਹਨਿ ਇਕਤੈ ਰੰਗਿ ॥

(ਅੱਠੀ) ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ (ਵੇਪਰਵਾਹ) ਅਚਾਹ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਥਾਹ ਵਿਰਲੇ ਪਾਈਅਹਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਜਾ ਕਾ ਬੋਲੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਾ (ਬੋਲੁ) ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਜੇ ਕਰੇ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਤੋਲੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੈ ਤਬ ਬਿਬੇਕ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤੋਲੁ ਘਟੈ) ਭਾਵ ਸਿਥਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ ਮੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਤੌ ਜੀਵ ਕੋ ਔਰ ਕਿਆ ਚਾਹੀਏ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੁਨਾਓਂ ॥

ਮੁਠੀ ਧੰਧੈ ਚੋਰਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਵਿਉਹਾਰ ਰੂਪੀ ਚੋਰੋਂ ਨੇ (ਮੁਠੀ) ਲੂਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਵਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਗਲਿਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਨੈ ਚਿਤਿ ਕਠੋਰਿ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ ॥

ਇਸ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨੇ (ਸੇਵ) ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਸਚੁ ਨ ਪਾਇ ਸੁ ਭੰਨਿ ਘੜਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੱਚ ਨਾਮ ਨਹੀਂ (ਪਾਇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ (ਭੰਨਿ) ਮਰਤਾ (ਘੜਾਈਐ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਪੂਰੈ ਵਟਿ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਈਐ ॥

ਤਬ ਕੈਸੇ ਪੂਰੇ ਵੱਟੇ ਵਾਲੇ ਬਿਬੇਕੀਆਂ ਕੇ ਤੋਲ ਸਾਥ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁੱਲ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਏਹ ਬਬੇਕ ਵੱਟਾ ਹੈ॥

ਕੋਇ ਨ ਆਖੈ ਘਟਿ ਹਉਮੈ ਜਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੀ ਹਉਮੈ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਉਨ ਸੇ ਕਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ॥

ਲਈਅਨਿ ਖਰੇ ਪਰਖਿ ਦਰਿ ਬੀਨਾਈਐ ॥

ਖਰੇ ਪਰਖ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬੀਨ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਦਰਿਬੀ) ਕੜਛੀ ਕੀ ਨਿਆਈ ਅਰਥਾਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕੜਛੀ ਕੇ ਨਯਾਇ ਕਰ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਹੀ ਧਨੀ ਹੈਂ॥

ਸਉਦਾ ਇਕਤੁ ਹਟਿ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪਾਈਐ ॥੧੭॥

ਸਉਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਏਕ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਹਾਟ ਮੈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਗੰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਠ ਪਹਿਰ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਅਠੀ ਪਹਰੀ ਅਠ ਖੰਡ ਨਾਵਾ ਖੰਡੁ ਸਰੀਰੁ ॥

ਆਠ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ ਆਠਕਾ ਖੰਡਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ ੫ ਕਾਮਾਦਿ ੩ ਗੁਨ ਰਜੋ ਆਦਿਕ ਨੌਵਾਂ ਸਰੀਰ ਅਭਮਾਨ ਖੰਡ ਨ ਕਰ।

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਭਾਲਹਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ (ਏਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਉਸਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ) ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਰਥਾਤ ਬਬੇਕੀ ਜਨ (ਭਾਲਹਿ) ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮਵੰਤੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਪੀਰੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਹੀ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ॥

ਚਉਥੈ ਪਹਰਿ ਸਬਾਹ ਕੈ ਸੁਰਤਿਆ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚਉਥੇ ਪਹਰ (ਸਬਾਹਕੈ) ਸਵੇਰ ਕੇ ਵਕਤ (ਸੁਰਤਿਆ) ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਤਸਾਹ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨਾ ਦਰੀਆਵਾ ਸਿਉ ਦੋਸਤੀ ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਅਸਨਾਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦਰਿਆਵੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਦਰਿਆਵਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਮਨ ਮੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੰਡੀਐ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਪਸਾਉ ॥

ਉਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬਾਂਟੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਕਸੀਐ ਵੰਨੀ ਚੜੈ ਚੜਾਉ ॥

ਜਿਨ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਕੰਚਨਵਤ ਕਾਇਆ ਕਸੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਵੰਨੀ) ਗਜਾਨ ਕੀ ਜੋ ਭੂਮਕਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਚੜਾਉ ਚੜਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਹੋਵੈ ਨਦਰਿ ਸਰਾਫ ਕੀ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਾਈ ਤਾਉ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਰਾਫ ਕੀ ਨਦਰ ਮੈ ਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਚਉਰਾਸੀ ਕੇ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਤਾਉ ਮੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ। ਜੇਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਪੂਛੇ ਕਿ ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਸਾਤ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤੀ ਪਹਰੀ ਸਤੁ ਭਲਾ ਬਹੀਐ ਪੜਿਆ ਪਾਸਿ ॥

ਤਿਨ ਸਾਤੋਂ ਪਹਰੋਂ ਮੈ ਸਤ ਬੋਲਨਾ ਭਲਾ ਹੈ ਅਰ ਪੜਿਆਂ ਪਾਸ ਬੈਠੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀਏ॥

ਓਥੈ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਚਾਰੀਐ ਕੂੜੈ ਘਟੈ ਰਾਸਿ ॥

ਉਨ ਵਿਦ੍ਵਾਨੋਂ ਮੈ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਮਕੇ ਸੇ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਪਾਪੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਘਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਖੋਟੇ ਸਟੀਅਹਿ ਖਰੇ ਕੀਚਹਿ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਔਰ ਊਹਾਂ ਖੋਟੇ ਤਿਆਗੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਖਰੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਾਬਾਸੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਬੋਲਣੁ ਫਾਦਲੁ ਨਾਨਕਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਖਸਮੈ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੋ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੁਖ ਕਿਉਂ ਹੂਆ ਔਰ ਏਹੁ ਸੁਖ ਚਾਹੀਏ (ਫਾਦਲੁ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਈਸੂਰ ਹੈ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਲਖਣ ਪੂਛਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਪਉਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥

ਗੁਰੂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਯਾ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦੇਖਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰ ਉਸ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਗੁਰੂ ਪਵਣਵਤ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਪਵਣ ਸੁਗੰਧੀ ਦੁਰਗੰਧੀ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਤਿਨਸੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਾਨੀਵਤ ਗੁਰੂ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੀ ਮਲ ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾਵਤ ਸਿਖ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਧਰਤੀ ਸਮ ਧੀਰਜ ਕਾ ਮਹਤ ਹੈ॥

ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

(ਦਿਨਸੁ) ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਰਾਤਿ ਦੁਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪੀ ਰਾਤ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ । ਦਾਈਵਤ ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਮੈ ਸੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਇਆ ਵਤ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਲੀਲਾ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ਵਾਚੇ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਧਰਮ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਅਪਨੇ ਹਜੂਰ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਗੁਨ ਔਗੁਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥

ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਕੇ ਸਮੀਪੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਏਕ (ਦੂਰਿ) ਸ੍ਰਵਣ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥

ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੁ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਪ ਤਪ ਕੀ (ਮਸਕਤਿ) ਮੇਹਨਤ ਕਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੂਟੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਸਿਆ ॥

ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਤੋ (ਭਾਉ) ਗਯਾਨ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇ ਸਚਿ ਵਿਗਸਿਆ ॥

ਸਚੇ ਹੀ ਪੁਰਸ (ਪਤੀਆਇ) ਨਿਹਚੇਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਵਲ ਸਚ ਕਰਕੇ ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਕੋਟਿ ਗਿਰਾਂਇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕੋਟਿ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ (ਗਿਰਾਂਇ) ਸਰੀਰ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਨਾਉ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਹਸਿਆ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਤਬ ਨਾਮ ਸੇ (ਪ੍ਰੇਮਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ (ਰਹਸਿਆ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ॥

ਸਚੈ ਦੈ ਦੀਬਾਣਿ ਕੂੜਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ (ਦੀਬਾਣਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਾਗਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਈਤਾ॥

ਝੂਠੋ ਝੂਠੁ ਵਖਾਣਿ ਸੁ ਮਹਲੁ ਖੁਆਈਐ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਮੈ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਸੇ (ਖੁਆਈਐ) ਭੂਲਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੭

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਚੈ ਸਬਦਿ) ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ (ਨੀਸਾਣਿ) ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮਾਰਗ ਮੈ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਬੁਝਿ ਵਖਾਣਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਐ ॥੧੮॥

ਜਿਨ੍ੋਂ ਸਚ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ (ਬੁਝਿ) ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈ ਬੁਲਾ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਚਲ ਬਟਾਲੇ ਮੈਂ ਸਿਧੋਂ ਕਾ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰਕ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਪਹਿਰਾ ਅਗਨਿ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਬਾਧਾ ਭੋਜਨੁ ਸਾਰੁ ਕਰਾਈ ॥

ਅਗਨ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਸਮ ਪਹਰ ਲਵਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਜਲਾਇ ਨ ਸਕੇ ਔਰ ਬਰਫ ਵਿਖੇ ਘਰ ਬਾਂਧ ਲਈਏ ਅਰਥਾਤ ਬਰਫ ਮੈ ਬੈਠ ਰਹੀਏ ਔਰ ਭੋਜਨ ਲੋਹੇ ਕਾ ਕਰ ਲਈਏ॥

ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਪਾਣੀ ਕਰਿ ਪੀਵਾ ਧਰਤੀ ਹਾਕ ਚਲਾਈ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਣੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਕਰਕੇ ਪੀ ਲੇਵਾਂ ਔਰ ਧਰਤੀ ਕੋ ਹਾਕ ਕਰ ਚਲਾਵਾਂ॥

ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੀ ਅੰਬਰੁ ਤੋਲੀ ਪਿਛੈ ਟੰਕੁ ਚੜਾਈ ॥

ਤਕੜੀ ਮੈ ਧਰ ਕਰਕੇ (ਅੰਬਰੁ) ਅਕਾਸ ਕੋ ਤੋਲੋਂ ਪੀਛੇ ਚਾਰ ਮਾਸੇ ਕਾ ਵੱਟਾ ਚੜਾਈਏ॥

ਏਵਡੁ ਵਧਾ ਮਾਵਾ ਨਾਹੀ ਸਭਸੈ ਨਥਿ ਚਲਾਈ ॥

ਸਿੱਧੀ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਵੱਡਾ ਵਧਾਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਈਸਤਾ ਨਾਮ ਸਿੱਧੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੋ (ਨਥਿ) ਅਧੀਨ ਕਰਕੇ ਚਲਾਵਾਂ॥

ਏਤਾ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਕਰੀ ਭਿ ਆਖਿ ਕਰਾਈ ॥

(ਏਤਾ) ਜਿਤਨਾ ਪੂਰਬ ਬਲ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਬਲ ਮਨ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਔਰ ਪੂਰਬ ਕਰੇ ਹੂਏ ਕਾਮ ਆਪ ਭੀ ਕਰ ਲੇਵੋਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਆਖ ਕਰ ਕਰਵਾਇ ਲੇਵੋਂ॥ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਝੀਵਰ ਸੇ ਗੀਤਾ ਕੇ ਅਰਥ ਸਿਰ ਪਰ ਛਟੀ ਰਖ ਕਰ ਕਰਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਜੇਵਡੁ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇਵਡ ਦਾਤੀ ਦੇ ਦੇ ਕਰੇ ਰਜਾਈ ॥

ਜੇਤਾ ਵੱਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਉਤਨੀਆਂ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਤਿਸਕੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹੈਂ ਔਰ (ਰਜਾਈ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇਨਾ ਹੀ ਦੇਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦਾਤਾ ਦੇ ਦੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖੁਸ਼ੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਉਪਰਿ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਉਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਫਿਰ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋ ਸਿਧੀਓਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤੋ ਕੁਛ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕਿਆ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੈ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਆਖਣੁ ਆਖਿ ਨ ਰਜਿਆ ਸੁਨਣਿ ਨ ਰਜੇ ਕੰਨ ॥

(ਆਖਣੁ) ਮੁਖ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਆਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਔਰ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਣਦੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰਵਣ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ॥

ਅਖੀ ਦੇਖਿ ਨ ਰਜੀਆ ਗੁਣ ਗਾਹਕ ਇਕ ਵੰਨ ॥

ਅੱਖੀਆਂ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਗੁਣ ਜੋ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੋ ਏਕ ਏਕ ਰੰਗ ਕੇ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰ ਰੂਪ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਰਸ ਸ਼ਬਦਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ॥ ਰਸਨਾ ਰਸ ਕੋ ਹੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਰੂਪਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ। ਐਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜਾਨ ਲੇਨੇ॥

ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ ਗਲੀ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਭੁਖਾ ਤਾ ਰਜੈ ਜਾ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਵਾਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭੁਖਾ ਤੌ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਗੁਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਈਐ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਕੂੜਿਆਰੁ ਬੰਨਿ ਚਲਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਬਾਂਧ ਕਰ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ਛਾਰੁ ਰਲਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਛਾਰ ਮੈਂ ਰੁਲਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਸਭ ਭੁਖ ਜਿ ਪੈਝੈ ਖਾਈਐ ॥

ਜੋ ਖਾਈਏ ਪਹਰੀਏ ਸੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਭੁਖ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਬਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰੁ ਕੂੜਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਗਿ ਮਹਲੁ ਖੁਆਈਐ ॥

ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਠਗਿਓ ਠਗਿ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥

ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਠਗੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਠਗਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਆਈ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਨ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਿ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈਐ ॥੧੯॥

ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਜੋ ਅਗਨੀ ਹੈ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬੁਝਾਈਤੀ ਹੈ॥੧੯॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਰੁਖੁ ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਫਲ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸੰਤੋਖ ਰੁਖ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਆਪ ਦੁਖ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਧਰਮ ਫੂਲ ਹੈ ਅਰੁ ਗਿਆਨ ਫਲ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਫਲੁ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਰਸਿ ਰਸਿਆ ਹਰਿਆ ਸਦਾ ਪਕੈ ਕਰਮਿ ਧਿਆਨਿ ॥

(ਰਸਿਰਸਿਆ) ਅਨੰਦ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ (ਹਰਿਆ) ਜੀਰਣਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਧਜਾਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਸੇ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਦ ਖਾਦਾ ਲਹੈ ਦਾਨਾ ਕੈ ਸਿਰਿ ਦਾਨੁ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਗਜਾਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਖਾਤਾ ਸੋ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਸੋ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਨਾ ਕੇ ਸਿਰ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮः ੧ ॥

ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਬਿਰਖੁ ਪਤ ਪਰਵਾਲਾ ਫੁਲ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ॥

ਤਿਤੁ ਫਲ ਰਤਨ ਲਗਹਿ ਮੁਖਿ ਭਾਖਿਤ ਹਿਰਦੈ ਰਿਦੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਉਤਮਤਾ ਔ ਅਮੋਲਕਤਾ ਮੈਂ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਵਾਲਾ) ਮੂੰਗ ਕੇ ਪਤੇ ਏਹੁ ਹੈਂ ਜੋ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋ ਜਾਣਾ॥ ਕਿ ਫੂਲ ਤੇ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਫਲ ਲਗਤਾ ਹੈ (ਜਵੇਹਰ) ਜਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਜ਼ਾਤਕਾਰ ਜੋ ਹੋਨਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ (ਮੁਖਿ ਭਾਖਿਤ) ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਿਦੇ ਕੇ ਵਿਖੈ (ਨਿਹਾਲੁ) ਨਿਹਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ॥

ਅਠਿਸਠਿ ਤੀਰਥ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਪੂਜੈ ਸਦਾ ਵਿਸੇਖੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅਬ ਕੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਇ ਔਰ ਪੂਰਬਲੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਜਾਨ ਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਪੂਜਨ ਕਰੇ ਤਬ ਗਜਾਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਲੋਭੁ ਕੋਪੁ ਚਾਰੇ ਨਦੀਆ ਅਗਿ ॥

(ਹੰਸੁ) ਹਿੰਸਾ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹ ਔਰ ਲੋਭ ਕ੍ਰੋਧ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਅਗਨੀ ਕੀ ਨਦੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਪਵਹਿ ਦਝਹਿ ਨਾਨਕਾ ਤਰੀਐ ਕਰਮੀ ਲਗਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਗਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਕਰਮੀ) ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗ ਕਰ ਕੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ ਨ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਜਦ ਜੀਵਦਿਆਂ (ਮਰੁ) ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਮਾਰਿ) ਮਾਰੀਏ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਝੂਠਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਕਿਨਿ ਸਮਝਾਈਐ ॥

ਸਚਿ ਨ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ਧੰਧੈ ਧਾਈਐ ॥

ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀ ਹੈਂ। ਸਚ ਮੈਂ ਤੋ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਨਹੀਂ ਝੂਠੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਬੁਰਾ ਖੈ ਕਾਲੁ ਸਿਰਿ ਦੁਨੀਆਈਐ ॥

ਜਨਮ ਕਾ (ਕਾਲੁ) ਸਮਾ ਔਰ (ਖੈਕਾਲੁ) ਮਰਣ ਸਮਾ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਬੁਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਅਤੀ ਦੁਖ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਿਰਿ ਜੰਦਾਰੁ ਮਾਰੇ ਦਾਈਐ ॥

ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰ (ਜੰਦਾਰੁ) ਜਿੰਦ ਕਾ ਵੈਰੀ ਜਮਦੂਤ ਦਾਈਏ ਕਰਕੇ ਮਾਰਤਾ ਵਾ (ਜੰਦਾਰੁ) ਡੰਡਾ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਪਿਆਰੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨਾ ਪਿਆਰੁ ਆਪੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਦੇਹੋਂ ਕੀ ਅਨਿੱਤਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਹਤੁ ਨ ਚਸਾ ਵਿਲੰਮੁ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ ॥

ਮੁਹਤ ਚਸਾ ਕਾ ਬਿਲੰਮ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਮੈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ) ਜੈਸੇ ਪਾਈ ਭਰ ਕਰ ਉਲਟਾਇ ਦੇਈਤੀ ਤਿਸ ਮੈ ਦਾਨਾ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਬਿਨਾ ਦੇਰ ਸੇ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੈਸੇ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਬਿਨ ਦੇਰ ਸੇ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਮੈ ਦਾਣੇ ਮਾਪਣੇ ਕਾ ਕਾਠ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥੨੦॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਸਮਝ ਕੇ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਨਖੇਧੀ ਰੂਪ ਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮੀ ਤੁਮਾ ਵਿਸੁ ਅਕੁ ਧਤੂਰਾ ਨਿਮੁ ਫਲੁ ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਵਸਹਿ ਤਿਸੁ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਹੀ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਿੱਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਤੁੰਮੀ) ਤੂੰਬੀ ਔ ਤੁੰਮਾ (ਵਿਸ) ਜਹਰ ਵਸੇਸ ਅਕੁ ਧਤੂਰਾ ਪੁਨਾ ਨਿੰਮ ਔਰ ਭੀ ਕਟੂ ਫਲੋਂ ਜੈਸੀ ਕੌੜਤਣ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ਹੰਢਨਿ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ ਜੀਵ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ (ਹੰਢਨਿ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਮੈ ਫਿਰਨਾ ਕੈਸੇ ਔਰ ਕਹਾਂ ਕਹਾਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਤਿ ਪੰਖੇਰੂ ਕਿਰਤੁ ਸਾਥਿ ਕਬ ਉਤਮ ਕਬ ਨੀਚ ॥

ਮਤਿ ਬੁਧੀ ਅਰਥਾਤ ਚਿਦਾਭਾਸ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਹੈ (ਕਿਰੁਤ) ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਪਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਭੀ ਉਤਮਤਾ ਕਬੀ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੮

ਕਬ ਚੰਦਨਿ ਕਬ ਅਕਿ ਡਾਲਿ ਕਬ ਉਚੀ ਪਰੀਤਿ ॥

ਕਬੀ (ਚੰਦਨਿ) ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਕਬੀ ਅਕ ਡਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਡਾਲੀ ਨਰਕ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਉਚੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਈਐ ਸਾਹਿਬ ਲਗੀ ਰੀਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਜੀਵ ਚਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਰੀਤਿ ਆਦਿ ਸੇ (ਲਗੀ) ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੇਤੇ ਕਹਹਿ ਵਖਾਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਜਾਵਣਾ ॥

ਕਿਤਨੇ ਪੁਰਸ ਸਾਸ੍ਰਤੋਂ ਕੀ ਵਿਆਖਯਾ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਹ ਕਹ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵੇਦ ਕਹਹਿ ਵਖਿਆਣ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਣਾ ॥

ਏਕ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਟੀਕਾ ਕਹਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਅੰਤ ਪਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ ॥

ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਭੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਪਾਵਨਾ ਸਮਝ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਕੈ ਭੇਖਿ ਕਿਸੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵਣਾ ॥

ਜੋ ਛੀ (ਦਰਸਨ) ਭੇਖ ਹੈਂ ਤਿੰਨ ਮੈ ਸੇ ਕਿਸੇ ਕਾ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਉਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਪੜਨੇ ਕਰ ਭੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਤੋ ਸਭੀ ਭੇਖ ਪੜ ਕਰ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ "ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੋਵਿੰਦੁ ਧਿਆਵੈ॥ ਪੜਿਆ ਅਣਪੜਿਆ ਪਰਮਗਿਤ ਪਾਵੈ"। ਖਟ ਭੇਖ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ। ਜੋਗੀ ੧ ਜੰਗਮ ੨ ਜੈਨੀ ਸਰੇਵੜੇ ੩ ਸਨਿਆਸੀ ੪ ਬੈਰਾਗੀ ੫ ਔਰ ਭੇਖ ਸਭੀ ਕੀ ਏਕ ਮੈਂ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ੬॥

ਸਚਾ ਪੁਰਖੁ ਅਲਖੁ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣਾ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਅਲਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਹਾਂ ਪਾਵਣਾ ਕੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਬਿਸੰਖ ਦਰਗਹ ਪਾਵਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਿਅੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ (ਗਹ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਪਾਵਣਾ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਖਾਲਕ ਕਉ ਆਦੇਸੁ ਢਾਢੀ ਗਾਵਣਾ ॥

(ਖਾਲਕ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰ ਕੋ (ਆਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਢਾਢੀ ਸਮ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਣਾ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਇਕ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੨੧॥

ਖਡੂਰ ਮੈ ਜੋਗੀ ਨੇ ਜਾਟੋਂ ਕੋ ਕਹਾ ਕੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਪੂਜਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਇਨਕੋ ਨਿਕਾਲ ਦੇਹੋ ਤਬ ਵਰਖਾ ਹੋਵੈਗੀ ਖਹਰੇ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਮੰਜਾ ਉਠਾਇ ਕਰ ਛਾਪਰੀ ਤੀਨ ਕੋਸ ਪਰ ਖਡੂਰ ਸੇ ਦਖਣ ਕੀ ਤਰਫ ਹੈ ਤਹਾਂ ਛੋਡ ਆਏ ਜੋ ਅਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਫੇਰ ਵਰਖਾ ਨ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਨੀ ਲੈਕਰ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸੇ ਆਏ ਸੁਨ ਕਰ ਨਿਰਾਜ ਹੁਏ ਜਿਮੀਦਾਰੋਂ ਸੇ ਜੋਗੀ ਕੋ ਖੈਂਚਵਾਇ ਕਰ ਖੇਤੋਂ ਮੈ ਮਰਵਾਦੀਆ ਫਿਰ ਵਰਖਾ ਆਈ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਨਾਇਕਰ ਛਾਪਰੀ ਸੇ ਲੈ ਆਇਕਰ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ੨ ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ੧ ਉਚਾਰਣ ਕੀਐ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ਅਠੂਹਿਆ ਨਾਗੀ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਮੰਤ੍ਰ ਤੋ ਅਠੂਹੇਂ ਕਾ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ (ਜਾਇ) ਜਾਕਰ (ਨਾਗੀ) ਸਰਪੋਂ ਕੋ ਪਕੜਨੇ ਲਗੇ॥

ਆਪਣ ਹਥੀ ਆਪਣੈ ਦੇ ਕੂਚਾ ਆਪੇ ਲਾਇ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪਣੀ ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਕੋ ਹੀ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਕੂਚਾ) ਲਾਬੂੰ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਭਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਉਲਟਾ ਉਸ ਕਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ਧੁਰਿ ਖਸਮ ਕਾ ਅਤੀ ਹੁ ਧਕਾ ਖਾਇ ॥

(ਧੁਰਿ) ਆਦ ਸੇ ਖਸਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ (ਅਤੀ ਹੁੰ) ਅਤ ਉਠਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧੱਕਾ ਖਾਇ ਜਾਵੇ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਭ੍ਰਿਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਉ ਮਨਮੁਖੁ ਅੜੈ ਡੁਬੈ ਹਕਿ ਨਿਆਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਸੇ ਅੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਸਚਾ ਨਿਆਉਂ ਹੈ॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਆਪੇ ਖਸਮੁ ਵੇਖੈ ਕਰਿ ਵਿਉਪਾਇ ॥

ਦੋਨੋ (ਸਿਰਿਆ) ਤਰਫਾਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਖਸਮ ਆਪ ਹੈ (ਵਿਉਪਾਇ) ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸਹਿ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤ੍ਰਹ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਨਾਨਕ ਪਰਖੇ ਆਪ ਕਉ ਤਾ ਪਾਰਖੁ ਜਾਣੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਪਰਖੇ ਸੋ ਜਾਣੋ (ਪਾਰਖੁ) ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੀ ਪਰੀਛਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਰੋਗੁ ਦਾਰੂ ਦੋਵੈ ਬੁਝੈ ਤਾ ਵੈਦੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਜੋ ਮਲ ਵਖੇਪੁ ਅਵਰਣ ਰੋਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦਾਰੂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਿਆਨ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਸਮਝੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਵੈਦ ਚਤੁਰ ਹੈ॥

ਵਾਟ ਨ ਕਰਈ ਮਾਮਲਾ ਜਾਣੈ ਮਿਹਮਾਣੁ ॥

ਆਪ ਕੋ ਵਾਟ ਚਲਤਾ ਮਿਹਮਾਨ ਭਾਵ ਰਾਹੀ ਜਾਨੇ ਅਰ (ਮਾਮਲਾ) ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨ ਕਰੇ ਵਾ ਪਦਾਰਥੁ (ਵਾਟ) ਵੱਟ ਜੋੜ ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਹ ਨ ਕਰੇ॥

ਮੂਲੁ ਜਾਣਿ ਗਲਾ ਕਰੇ ਹਾਣਿ ਲਾਏ ਹਾਣੁ ॥

ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਕੀ ਵਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕੇ ਅਰ ਹਾਣੀ ਨਾਲ ਹਾਣੀ ਭਾਵ ਈਸਰ ਨਾਲ ਜੀਵ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਜੋ (ਹਾਣਿ) ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਹਾਨੀ ਕਰੇ॥

ਲਬਿ ਨ ਚਲਈ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸੋ ਵਿਸਟੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਲਬ ਮੈਂ ਚਲਾਇਵਾਨ ਨ ਹੋਵੇ ਸਚ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਧ ਮਿਲਾਵਣੇ ਕੋ (ਵਿਸੁਟ) ਵਕੀਲ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਸਰੁ ਸੰਧੇ ਆਗਾਸ ਕਉ ਕਿਉ ਪਹੁਚੈ ਬਾਣੁ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ (ਸੁਰ) ਤੀਰ ਅਗਾਸ ਕੋ (ਸੰਧੇ) ਜੋੜੇ ਸੋ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੇਧਨੇ ਕੋ ਬਾਣ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਓਹੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਵਾਹੇਦੜੁ ਜਾਣੁ ॥੨॥

ਅਗੇ ਵਹੁ ਅਕਾਸ ਅਗੰਮ ਹੈ ਜਾਣੋ ਉਲਟ ਕੇ (ਵਾਹੇਦੜੁ) ਤੀਰ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰ ਪੜੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਜੋਗੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਕਤੀ ਅਰੁ ਲਖਣੁ ਨਹੀਂ ਥੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਿਆ ਥਾ ਉਲਟਾ ਉਸੀ ਕਾ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰੁ ਪ੍ਰੇਮਿ ਸੀਗਾਰੀਆ ॥

ਭਗਤੋਂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਪਯਾਰ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਨਿ ਭਗਤਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨ ਰਹਨੀ ਵਾਰੀਆ ॥

ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ (ਵਾਰੀਆ) ਵਰਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਟਤੀਆਂ॥

ਮਹਲਾ ਮੰਝਿ ਨਿਵਾਸੁ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨ (ਮਹਲਾ) ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪਤੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਕਹਨਿ ਅਰਦਾਸਿ ਸੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥

ਔਰ ਜੋ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸੋਹਨਿ ਖਸਮੈ ਪਾਸਿ ਹੁਕਮਿ ਸਿਧਾਰੀਆ ॥

ਜੋ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕੋ ਮਾਨ ਕਰ (ਸਿਧਾਰੀਆ) ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਖੀ ਕਹਨਿ ਅਰਦਾਸਿ ਮਨਹੁ ਪਿਆਰੀਆ ॥

ਸਖੀ ਭਾਵ ਸੇ ਅਰਜ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਮਨ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਾਸੁ ਫਿਟੁ ਸੁ ਜੀਵਿਆ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਸਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀਆਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਿਆ ॥੨੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ (ਆਸੁ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਰੂ ਅਸਥਲ ਬਰਖਾ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ (ਅਗੀ) ਅਗਨੀ ਕੀ ਲਕੜੀਓਂ ਕਰ ਛੁਦਾ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਸਾਇਰ ਭਰੇ ਕਿਸੁਕ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ (ਸਾਇਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਕਿਸੁਕ) ਕਿਸਨੇ ਭਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਭਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਭੁਖ ਕਿਤਨੀਕ ਪੁਛੀਏ॥ ਪੁਛ ਕਰ ਦੇਖੈ ਹੈ ਅਧਿਕ ਹੀ ਚਾਹ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ-ਇਕਦੂ ਜੀਭੌ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖਵੀਸ॥ਵਾ॥ ਮਾਧਉ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ॥ ਇਤਯਾਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਿਧ ਹੈਂ॥ ੧॥ ਸਿਖ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਨਿਸਫਲਤਾ ਪੂਛੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਨਿਹਫਲੰ ਤਸਿ ਜਨਮਸਿ ਜਾਵਤੁ ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਬਿੰਦਤੇ ॥

(ਤਸਿ) ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਜਨਮਸਿ) ਜਨਮ ਕਾ ਹੋਣਾ (ਨਿਹਫਲੰ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ (ਜਾਵਤ) ਜਬ ਤਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਗਰੰ ਸੰਸਾਰਸਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰਹਿ ਕੇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਕੇ) ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਕਾਰਣ) ਮਾਯਾ ਮਹਤਵਾਦਿਕ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੈਂ ਵਾ (ਕਾਰਣ) ਜਗਤ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਣ ਕੇ ਜੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਖੀ ਧਾਰਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਧਾਰ ਰਖੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਬਾਰਿ ਢਾਢੀ ਵਸਿਆ ॥

(ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਿਬਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਢਾਢੀ ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਵਸਿਆ ਹੂੰ॥

ਸਚਾ ਖਸਮੁ ਕਲਾਣਿ ਕਮਲੁ ਵਿਗਸਿਆ ॥

ਜਬ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਕਲਾਣਿ) ਜਸ ਕੀਆ ਤਬ ਰਿਦਾ ਕਵਲ (ਵਿਗਸਿਆ) ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥

ਖਸਮਹੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇ ਮਨਹੁ ਰਹਸਿਆ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਰਹਸਿਆ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੂਆ॥

ਦੁਸਮਨ ਕਢੇ ਮਾਰਿ ਸਜਣ ਸਰਸਿਆ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸਮਣ ਮਨ ਮੇ ਮਾਰ ਕਰ ਕਢ ਦੀਏ (ਸੱਜਣ) ਜੋ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ (ਸਰਸਿਆ) ਅਧਿਕ ਹੂਏ॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸਚਾ ਮਾਰਗੁ ਦਸਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਮਾਰਗ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੯

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਕਾਲੁ ਵਿਧਉਸਿਆ ॥

(ਸਚਾ ਸਬਦੁ) ਸਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਲ ਕੇ (ਵਿਧਉਸਿਆ) ਨਾਮ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਢਾਢੀ ਕਥੇ ਅਕਥੁ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਢਾਢੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਅਕਥ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਹਿ ਰਾਸਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰਿਆ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰੀ ਹਮ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਖਤਿਅਹੁ ਜੰਮੇ ਖਤੇ ਕਰਨਿ ਤ ਖਤਿਆ ਵਿਚਿ ਪਾਹਿ ॥

ਪਾਪੀ ਜੀਵ (ਖਤਿਅਹੁ) ਗੁਨਾਹ ਕਰ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਬ ਗੁਨਾਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਭੀ ਨਿਤ ਗੁਨਾਹੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇਂਗੇ ਸੋ ਗੁਨਾਹ ਮਲ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਧੋਤੇ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰਹਿ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਣ ਪਾਹਿ ॥

ਧੋਤੇ ਹੁਏ (ਮੂਲਿ) ਵਾਸਨਾ ਸਹਤ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੇ ਜੇ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕਦਾਚਿਤ ਉਤਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਬ ਰੰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੌ ਵਾਰੀ ਭੀ ਧੋਵਣ ਪਾਵੇ ਕਿਆ ਸੌ ਵਾਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਰੂਪ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਆਨ ਕਰ ਪਾਪਾਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਵਾਸਨਾ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਬਖਸੀਅਹਿ ਨਾਹਿ ਤ ਪਾਹੀ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਖਸੇ ਤੋ ਗੁਨਾਂਹ ਬਖਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੋ (ਪਾਹੀ) ਚਰਨ ਦਾਸੀਆਂ (ਪਾਹਿ) ਪੜਤੀਆਂ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਅਤੀ ਤਾੜਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਬੋਲਣੁ ਝਖਣਾ ਦੁਖ ਛਡਿ ਮੰਗੀਅਹਿ ਸੁਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬੋਲਣ ਝਖਣਾ ਅਰਥਾਤ ਖਪਣਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖ ਛੋਡ ਕਰ ਸੁਖ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਸ ਰਖਣਾ ਸੁਖ ਮੈਂ ਚਾਹ ਕਰਣਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੁਇ ਦਰਿ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਹਿ ਜਾਇ ਮਨੁਖ ॥

ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਦੋਨੋਂ (ਦਰਿ) ਦਰਮਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਨ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਮਾਨੁਖ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤ ਹੋ ਕਰ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜਹਾਂ ਜਾਵੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਬੋਲਣਿ ਹਾਰੀਐ ਤਿਥੈ ਚੰਗੀ ਚੁਪ ॥੨॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਜਾਈਏ ਤਹਾਂ ਚੁੱਪ ਰੱਖਣੀ ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਰਾਜੀ ਹੋ ਕਰ ਭੋਗਣਾ ਚਾਹੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਦੇਖਿ ਅੰਦਰੁ ਭਾਲਿਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਚਾਰ ਕੁੰਡਾਂ ਦੇਖੀਆਂ ਕਿਆ ਦ੍ਵਾਰਕਾਦਿ ਧਾਮ ਪਰਸੇ ਤਬ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਬ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕਿ ਬੁਧੀ ਮਨਾਦਿ ਜੜ੍ਹੋਂ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਪੁਰਖਿ ਅਲਖਿ ਸਿਰਜਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਤਬ ਸਚੇ ਪੁਰਖ (ਅਲਖਿ) ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ॥

ਉਝੜਿ ਭੁਲੇ ਰਾਹ ਗੁਰਿ ਵੇਖਾਲਿਆ ॥

ਸੰਸਾਰ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਜਾਤੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਲਾ ਦੀਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੇ ਵਾਹੁ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰ (ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਸਮਾਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਰਤਨੁ ਘਰਾਹੁ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਦੀਆ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਤਨ ਕੋ (ਘਰਾਹੁ) ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾਲਿਆ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਿ ਸੁਖੀਏ ਸਚ ਵਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ (ਸਚੈ ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਚਿਵਾਲਿਆ) ਸਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਡਰਿਆ ਡਰੁ ਲਗਿ ਗਰਬਿ ਸਿ ਗਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈਅ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਲਗੇਗਾ ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗਰਬ ਨੇ ਗਾਲਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਵਹੁ ਭੁਲਾ ਜਗੁ ਫਿਰੈ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥੨੪॥

ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਗਤ (ਬੇਤਾਲਿਆ) ਭੂਤ ਹੂਆ ਵਾ ਸਰੂਪਤਾਲ ਤੇ ਚੂਕਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਸੇ ਹੀਣ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮੈ ਭੈ ਮਰੈ ਭੀ ਭਉ ਮਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥

ਭੈ ਵਿਖੈ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭੈ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੇ ਮਰੈ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁਰ ਕੇ ਭੈ ਵਿਖੇ ਮਰ ਜਾਵੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਸਹਿਲਾ) ਲਾਭ ਕੇ ਸਹਤ ਵਾ ਸਫਲਾ ਆਇਆ ਜਾਣੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਭੈ ਵਿਣੁ ਜੀਵੈ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਖੁਸੀਆ ਖੁਸੀ ਕਮਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰੁਰ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਬੁਹਤ ਜੀਵਤਾ ਰਹੇ ਔਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਬਹੁਤ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਭੈ ਵਿਣੁ ਜੇ ਮਰੈ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਭੈ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਵੇ ਤੋ ਮੁਖ ਪਰ ਪਾਪ ਕਾਲਕ ਲਗਾਇ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁਰ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰੇ ਤੌ ਬਖਸਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀਐ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਝੂਰੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਦੁਖੁ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਇਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕਬੀ ਝੂਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੋਵੇ ਤੌ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਜਮ ਕਾ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਹਰਿ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇ ਤੌ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਕੈਸਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਸਦ ਹੀ ਸੁਖੁ ਦੇਹਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈਐ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਦੇਹ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਂਵੈ ਤੌ ਨਉਨਿਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥੨੫॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਯਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਟਾਪੂ ਮੈਂ ਹਾਰੂ ਨਗਰ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸਰੇਵੜਿਓਂ ਕਾ ਸਿਖ ਥਾ ਊਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗਏ ਉਸ ਦੇਸ ਵਰਖਾ ਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਲੋਕ ਦੁਖਾਤਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਨ ਪੜੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਰਖਾ ਕਰੀ ਰਾਜਾ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਜਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਹੂਆ ਤਬ ਵਹੁ ਸਰੇਵੜਾ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਆਇਆ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਵਹੁ ਸਰੇਵੜੇਓਂ ਕੀ ਕੁਰੀਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪ ਪਛਤਾਇਕੇ ਸਰਨ ਪੜਾ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਨਾ ਸਿਖ ਕਰਕੇ ਧਰਮਸਾਲ ਕਾ ਮਹੰਤ ਬਨਾ ਦੀਆ ਸੋਈ ਤਿਨ ਸਰੇਵੜਿਓਂ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਿਰੁ ਖੋਹਾਇ ਪੀਅਹਿ ਮਲਵਾਣੀ ਜੂਠਾ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਖਾਹੀ ॥

ਸਿਰ ਕੇ ਕੇਸ ਪਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਲਵਾਣੀ) ਮੈਲ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਧੋਣ ਆਦਿਕ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੂਠਾ ਮੰਗ ਮੰਗ ਕਰ ਭਾਵ ਪੀਛੇ ਬਚਾ ਹੂਆ ਅੰਨੁ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੋਲਿ ਫਦੀਹਤਿ ਮੁਹਿ ਲੈਨਿ ਭੜਾਸਾ ਪਾਣੀ ਦੇਖਿ ਸਗਾਹੀ ॥

ਜੀਵ ਪੜਨੇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲਕੜੀ ਲੇ ਕਰ (ਫਦੀਹਤਿ) ਵਿਸਟਾ ਕੋ ਫੋਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਭੜਾਸ ਅਰਥਾਤ ਹਵਾੜ ਮੁਖ ਪਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਨੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਕਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੇਡਾ ਵਾਗੀ ਸਿਰੁ ਖੋਹਾਇਨਿ ਭਰੀਅਨਿ ਹਥ ਸੁਆਹੀ ॥

ਜੈਸੇ ਭੇਡੋਂ ਕੀ ਉੱਨ ਕੋ ਕੋਈ ਚੋਰੀ ਖੋਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਿਰ ਖੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਊ ਪੀਊ ਕਿਰਤੁ ਗਵਾਇਨਿ ਟਬਰ ਰੋਵਨਿ ਧਾਹੀ ॥

ਮਾਂ ਬਾਪ ਕਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ ਰਾਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਥੀ ਸੋ ਨ ਕਰੀ ਔਰ (ਟਬਰ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰ ਕਰੋ ਰੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਪਿੰਡੁ ਨ ਪਤਲਿ ਕਿਰਿਆ ਨ ਦੀਵਾ ਮੁਏ ਕਿਥਾਊ ਪਾਹੀ ॥

ਉਨਕੀ ਪਿੰਡ ਨ ਪਤਲ ਕਿਰਿਆ ਦੀਵਾ ਆਦਿਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮਰ ਕਰ ਕਹਾਂ ਪਵੇਂਗੇ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਸੇ ਬਿਤੇ ਚਲਣੇ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇਂਗੇ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਨਿ ਨ ਢੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਹੀ ॥

ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਭੀ (ਢੋਈ) ਸਮੀਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਿਨਕਾ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਕੁਚੀਲ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਥੈ ਟਿਕੇ ਨਾਹੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਮੈਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮਥੇ ਮੈਂ ਟਿਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਝੁੰਡੀ ਪਾਇ ਬਹਨਿ ਨਿਤਿ ਮਰਣੈ ਦੜਿ ਦੀਬਾਣਿ ਨ ਜਾਹੀ ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ (ਝੁੰਡੀ) ਮੁਖ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਾਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨੀਵੀਂ ਪਾਇ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਮਰਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਘਰ ਔਰਤਾਂ ਝੁੰਡੀ ਪਾਇ ਕਰ ਬੈਠਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਈਸ੍ਵਰ ਵਾਦੀਓਂ ਕੀ (ਦੀਬਾਣਿ) ਸਭ ਕੇ (ਦੜਿ) ਦਰ ਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਵਾ (ਦੜਿ) ਦਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਕੀ ਕਾਸੇ ਹਥੀ ਫੁੰਮਣ ਅਗੋ ਪਿਛੀ ਜਾਹੀ ॥

ਕਮਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਕਾਸੇ) ਕਾਠ ਕੇ ਬਾਧਨ ਬਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ (ਫੁੰਮਣ) ਸੂਤ ਕੇ ਗੁਛੇ ਪਕੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਗੇ ਸੇ ਜੀਵ ਪਟਾਵਣੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਓਇ ਜੋਗੀ ਨਾ ਓਇ ਜੰਗਮ ਨਾ ਓਇ ਕਾਜੀ ਮੁੰਲਾ ॥

ਨਾ ਵੋ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਨਾ ਵਹੁ ਜੰਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਵਹੁ ਕਾਜੀ ਤਥਾ ਮੁਲਾਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੦

ਦਯਿ ਵਿਗੋਏ ਫਿਰਹਿ ਵਿਗੁਤੇ ਫਿਟਾ ਵਤੈ ਗਲਾ ॥

(ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਵਿਗੋਏ) ਖਰਾਬ ਕੀਏ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਫਿਟਾ ਹੂਆ ਗਲਾਹੀ (ਵਤੈ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਊਂਟੋਂ ਕਾ (ਗਲਾ) ਸਮਦਾਇ ਬਿਗੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨਾਂ (ਵਤੈ) ਉਲਟੀਆਂ ਬੇਦ ਵਿਰੁਧ ਬਾਤੋਂ ਪਰ (ਫਿਟਾ) ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਜੀਵਾਲਤਾ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ॥

ਦਾਨਹੁ ਤੈ ਇਸਨਾਨਹੁ ਵੰਜੇ ਭਸੁ ਪਈ ਸਿਰਿ ਖੁਥੈ ॥

ਦਾਨ ਸੇ ਔਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਗਏ ਸਿਰ ਖੁਥਿਆਂ ਕੇ ਸਿਰ (ਭਸੁ) ਸੁਆਹ ਪਈ ਜਿਸ ਪਾਣੀ ਕਾ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਣੀ ਵਿਚਹੁ ਰਤਨ ਉਪੰਨੇ ਮੇਰੁ ਕੀਆ ਮਾਧਾਣੀ ॥

ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਸੇ ਰਤਨ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਬ (ਮੇਰੁ) ਮੰਦ੍ਰਾਚਲ ਨਾਮੇਂ ਪਰਬਤ ਕੀ ਮਧਾਣੀ ਬਨਾਈ।

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਵੀ ਥਾਪੇ ਪੁਰਬੀ ਲਗੈ ਬਾਣੀ ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਪੁਰਬੀ) ਪੁੰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮੇਲਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ (ਬਾਣੀ) ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਬੇਦ ਤਿਸ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਨਿਵਾਜਾ ਨਾਤੈ ਪੂਜਾ ਨਾਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁਜਾਣੀ ॥

ਅਸਨਾਨ ਕਰ ਨਿਵਾਜਾਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਚਤੁਰ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਇਆ ਜੀਵਦਿਆ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਜਾਂ ਸਿਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਣੀ ॥

ਜਨਮ ਕਾਲ ਬਾਲਕ ਕੋ ਔਰ ਮੂਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਸਨਾਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੀਸ ਮੈਂ ਜਲ ਪਾਈਏ ਤਬ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਰਖੁਥੇ ਸੈਤਾਨੀ ਏਨਾ ਗਲ ਨ ਭਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਿਰ ਖੁਥੇ (ਸੈਤਾਨੀ) ਸੈਤਾਨਕੇ ਵਿਗਾੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਏਹ ਸਨਾਨ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਵੁਠੈ ਹੋਇਐ ਹੋਇ ਬਿਲਾਵਲੁ ਜੀਆ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਲ ਕੇ ਵੁਠੇ ਹੋਇਆਂ ਅਰਥਾਤ ਮੇਘ ਕੇ ਬਰਸਨੇ ਸੇ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਲ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਵੁਠੈ ਅੰਨੁ ਕਮਾਦੁ ਕਪਾਹਾ ਸਭਸੈ ਪੜਦਾ ਹੋਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਮੇਘ ਬਰਸਣੇ ਸੇ ਅਨਾਜ ਤਥਾ ਕਮਾਦ ਔਰ ਕਪਾਸ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪੜਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵੁਠੈ ਘਾਹੁ ਚਰਹਿ ਨਿਤਿ ਸੁਰਹੀ ਸਾ ਧਨ ਦਹੀ ਵਿਲੋਵੈ ॥

ਔਰ ਮੇਘ ਕੇ ਵੁਠੇ ਘਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸੁਰਹੀ) ਗਊਆਂ ਚਰਤੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਘਾਸ ਸੇ ਦੂਧ ਔ ਦਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਥਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਘਿਇ ਹੋਮ ਜਗ ਸਦ ਪੂਜਾ ਪਇਐ ਕਾਰਜੁ ਸੋਹੈ ॥

ਤਿਸ ਮੈ ਸੇ ਜੋ ਘੀ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਹੋਮ ਜਗ ਪੂਜਾ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪਇਐ) ਘੀ ਪੜਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾਮ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜਲ ਕਰ ਹੀ ਸਭ ਕਾਮ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੂ ਸਮੁੰਦੁ ਨਦੀ ਸਭਿ ਸਿਖੀ ਨਾਤੈ ਜਿਤੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਗੁਰੂ ਸਮੁੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਿਖੀ ਸੇਵਕੀ ਸਭ ਨਦੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਨਾਵਣੇ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਭਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦਰਸਨ ਸੇ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਸੇ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੈਸੇ ਗੁਰੋਂਕੀ ਸੇਵਾ ਦਰਸਨ ਸੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਸੇ ਅਤੀ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰਖੁਥੇ ਨਾਵਨਿ ਨਾਹੀ ਤਾ ਸਤ ਚਟੇ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਸਿਰਖੁਥੇ) ਸਰੇਵੜੇ ਨਹੀਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਤੌ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਸਤ ਚਟੇ) ਸੌ ਅੰਜੁਲ ਸੁਆਹ ਕੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਧਿਕਾਰਾਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਸੇ ਸਰੇਵੜਿਆਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਅਗੀ ਪਾਲਾ ਕਿ ਕਰੇ ਸੂਰਜ ਕੇਹੀ ਰਾਤਿ ॥

(ਅਗੀ) ਅਗਨੀ ਕੋ ਪਾਲਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੂਰਜ ਕੋ ਰਾਤ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਰਾਤ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦਬਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਸੂਰਜ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦਬਾ ਸਕਤੀ॥

ਚੰਦ ਅਨੇਰਾ ਕਿ ਕਰੇ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਕਿਆ ਜਾਤਿ ॥

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਅੰਧਕਾਰ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਛਾਦਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਪੌਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਕੋ ਜਾਤੀਆਂ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਚੀਜੀ ਕਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਸਤੂ ਉਤਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੋ (ਚੀਜੀ) ਵਸਤੂਆਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਛੁ ਭਾਰ ਸੇ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਪਤਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਪਤਿ ਰਖੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੇਪਤ ਰਖੇ ਤੌ ਉਤਮ ਪਤਿ ਰਹਤੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਹਠ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰਖਿਆ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਚਰਚਾ ਕਰ ਪਤ ਵਧਾਉਣੇ ਗਏ ਸਰੇਵੜੇ ਉਲਟੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੇ ਲਹਾ ਆਏ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਸਚੇ ਸੁਬਹਾਨੁ ਸਦਾ ਕਲਾਣਿਆ ॥

ਹੇ (ਸੁਬਹਾਨੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਸਚੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਮੈਨੇ (ਕਲਾਣਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਦੀਬਾਣੁ ਹੋਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮਨੇ ਮਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਜਿ ਮੰਗਹਿ ਦਾਨੁ ਸਿ ਤੁਧੈ ਜੇਹਿਆ ॥

ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਫੁਰਮਾਨੁ ਸਬਦੇ ਸੋਹਿਆ ॥

ਮੰਨਿਐ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤੁਧੈ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਤਿਸਨੇ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰਾ (ਫੁਰਮਾਨੁ) ਹੁਕਮ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਮੰਨਿਐ) ਮੰਨਨੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਨੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਤੇਰੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਨਿਸਾਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਚਲਾਯਾ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹਟਾਇਆ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਦਾਤਾਰੁ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥

ਤੂੰਹੀ ਸਚਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਅਧਿਕ ਹੀ ਅਧਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹੁ॥੨੬॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗਾਦੀ ਪਰ ਬੈਠੇ ਤਬ ਗੋਰਖਾਦਿ ਸਿਧ ਪਰੀਖਿਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੈਸੇ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕੇ ਹਮਾਰੀ ਦੀਖਯਾ ਲਓਂ ਜੋਗ ਕਮਾਓਂ ਏਕ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਮੈਂ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਚਾਹ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੨ ॥

ਦੀਖਿਆ ਆਖਿ ਬੁਝਾਇਆ ਸਿਫਤੀ ਸਚਿ ਸਮੇਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਹਿ ਕਰ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚਿ ਨਿਸਚੇ ਕਰ (ਸਿਫਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੀਐ ਜਿਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੋਗੇ ਵਾ ਹੇ ਬਾਲਾ ਜੀ ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੇਂਗੇ॥ ਸਿਧ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਇ ਕਰ ਅਦੇਸ ਕਰਕੇ ਚਲਤੇ ਭਏ॥੧॥ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਗੁਰੋ ਧਰਮੋ ਕੇ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਸੁਝਾਏ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਥਨਾ ਮਾਇਆ ਲੂਝੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਦੇਖਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਤ ਅਸਤ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੀਵ ਕਥਾ ਨੂੰ ਕਹ ਕਰ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਗਲ ਕਰੇ ਆਕਾਰ ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਵੀਚਾਰ ॥

ਅਖਰ ਨਾਨਕ ਅਖਿਓ ਆਪਿ ॥

ਲਹੈ ਭਰਾਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥੨॥

ਹੁਕਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬ ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਅਖਰ ਵਾ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਅਖਰ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਦਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਉਤਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਕੈ ਵਾਰ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਾਰ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ਹੂੰ ॥ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਵਾਰ) ਜਸ ਕਾ ਕਰਣਾ ਇਹੁ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਢਾਢੀ ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਖਸਮਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥
ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ਕਪੜਾ ਪਾਇਆ ॥

ਢਾਢੀ ਨੂੰ ਸਚ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਖਸਮ ਨੇ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਸ ਸੁਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੁਏ॥ ਸਚੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਿਫਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈ ਢਾਢੀ ਨੇ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਖਾਧਾ ਰਜਿ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਔਰ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਣ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਖਾਧਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਢਾਢੀ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੨੭॥ ਸੁਧੁ

ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ (ਵਜਾਇਆ) ਜਪਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

(ਸੁਧੁ) ਕੀਚੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਸਮਝ ਕਰਨੀ ਵਾ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਾਰ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੧

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਦਾਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰ ਸੈ ਉਧਾਰਨ ਕਾ ਕੌਨੁ ਕਰਮੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਾਰਾ ਵਡਾ ਤੋਲੁ ॥
ਮਨ ਮਤਿ ਹਉਲੀ ਬੋਲੇ ਬੋਲੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਯ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤੁ ਭਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਤੋਲੁ) ਵੀਚਾਰੁ ਭੀ ਵੱਡਾ ਹੈ (ਮਨ) ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੁਛ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੁਛ ਹੀ ਬੋਲ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਚਲੀਐ ਸਹੀਐ ਭਾਰੁ ॥
ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਜਬ ਭੈ ਕਾ ਭਾਰੁ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰ ਕਰ ਸਹਾਰ ਚਲੀਏ ਤਬ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ ॥
ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ ਭਾਇ ਸਵਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਯ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਛੀ ਤਰਾਂ ਸੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਤਨਿ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਭੈ ਨਾਲਿ ॥
ਭੈ ਭਉ ਘੜੀਐ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੈ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੇ ਭਯ ਅਗਨਿ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਭੈ ਨਾਨ (ਭਖੈ) ਵਧਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਮੈ ਜੋ ਭਯ ਹੈ ਸੋ ਫੂਕ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਭਯ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਬਨਾਇ ਕਰ ਘੜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਨਾ ਸਹਿਤ ਹੈ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਘਾੜਤ ਕਚੁ ਨਿਕਚ ॥
ਅੰਧਾ ਸਚਾ ਅੰਧੀ ਸਟ ॥੨॥

ਅਰੁ ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਘਾੜਤ ਅਤੀ ਕਚੀ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੁ ਸਚਾ ਭੀ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈ ਔਰ (ਸਟ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਰਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਇਉਂ ਕਰ ਵਹੁ ਭੀ ਅੰਧੀ ਹੈ॥੨॥

ਬੁਧੀ ਬਾਜੀ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ॥
ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਪਵੈ ਨ ਤਾਉ ॥

ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਸਮਝੋ ਸੰਸਾਰੁ ਨਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਚਾਉ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਜਾਰੋਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕਰ ਭੀ (ਬੁਧੀ) ਗਯਾਨੀ ਸਾਧਨਾ ਕੇ ਤਾਇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਬੋਲਣੁ ਵਾਉ ॥

ਅੰਧਾ ਅਖਰੁ ਵਾਉ ਦੁਆਉ ॥੩॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਬੋਲਣਾ (ਵਾਉ ਦੁਆਉ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰੁ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨ ਸਹਤ ਹੈ (ਅਖਰੁ) ਉਪਦੇਸ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਰੁ ਦੇਵੈ ਚਾਹੇ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੩॥੧॥ ਜੀਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਡਰਿ ਘਰੁ ਘਰਿ ਡਰੁ ਡਰਿ ਡਰੁ ਜਾਇ ॥

ਸੋ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਡਰਿ ਡਰੁ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਭੈ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਡਰ ਮੈਂ ਘਰ ਕੀਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਡਰ ਸੇਂ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡਰੁ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸੁ ਡਰੁ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਡਰਤਾ ਥਾ (ਸੋ ਡਰੁ ਕੇਹਾ) ਕੈਸੇ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਡਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਵਾ ਸੋ ਡਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸੁ ਕਰਕੇ ਡਰੁ ਭੀ ਡਰੁ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਕੁਛੁ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ ॥

ਡਰਿ ਡਰਿ ਡਰਣਾ ਮਨ ਕਾ ਸੋਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਔਰੁ ਹਮ ਕੋ ਭੈ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਡਰੀਏ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਡਰ ਕੇ ਡਰਾਏ ਡਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਸੋਰ ਸਰਾਬਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਡੂਬੈ ਤਰੈ ॥

ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ॥

ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਯਹ ਜੀਵ ਆਪਨੇ ਆਪਤੇ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਨ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕਛੁ ਏਹੁ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰਹੀ ਡੋਬਨਾ ਤਾਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ (ਆਵੈ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਪੀਛੈ ਅਰ ਮਧ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਹੰਸੁ ਹੇਤੁ ਆਸਾ ਅਸਮਾਨੁ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਭੂਖ ਬਹੁਤੁ ਨੈ ਸਾਨੁ ॥

(ਹੰਸੁ) ਹਿੰਸਾ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹੁ (ਆਸਾ) ਚਾਹ ਇਹ ਅਕਾਸ ਸਮ ਅਪੂਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਮੋਹਾਦਿ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਵਿਕਾਟ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਨੈ) ਨਦੀ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹਿ (ਸਾਨੁ) ਸਾਦ੍ਰਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਵਾ (ਨੈਸਾਨੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥

ਭਉ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਵਿਣੁ ਖਾਧੇ ਮਰਿ ਹੋਹਿ ਗਵਾਰ ॥੩॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਭੈ ਕਾ ਹੀ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਅਰੁ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੈ (ਖਾਧੇ) ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਗਵਾਰੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਇ ਕੋਈ ਕੋਇ ਕੋਇ ॥
ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਇ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਕਹੋ (ਕੋਇ) ਕਵਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੋਈ ਦਾਸੁ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਆਖਣੁ ਬਿਖਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪॥੨॥

ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਜੀਵ ਜੰਤੁ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਏਹੁ ਤੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਆਖਣਾ ਔਰੁ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਠਨੁ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਮੈਂ ਚੰਦ੍ਰਭਾਨ ਕੇ ਕੂਪ ਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਾਚਾ ਲਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਆਪ ਕਹਾਂ ਗਏ ਥੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ।

ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ ॥
ਸਤੁ ਭਾਈ ਕਰਿ ਏਹੁ ਵਿਸੇਖੁ ॥੧॥

ਸੁਭ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਏਹੁ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਣਾ ਹੈ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਤਉ ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਜੋ ਕੁਛੁ ਕਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੂੰ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਭੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੨

ਸਰਮ ਸੁਰਤਿ ਦੁਇ ਸਸੁਰ ਭਏ ॥
ਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਕਰਿ ਮਨ ਲਏ ॥੨॥

ਵੈਰਾਗੁ ਅਰੁ ਗਜਾਨੁ ਵਾ (ਸਰਮ) ਲਜਯਾ (ਸੁਰਤਿ) ਵੀਚਾਰੁ ਦੋਨੋ ਸਾਸ ਸਸੁਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਰਣੀ ਜੋ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਐਸ ਗੁਣ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ ॥
ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ ॥੩॥੩॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹੀ ਸਾਹਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਵਿਆਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪਾ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਏਹੀ ਬੇਟਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸੰਬੰਧੀ ਲਾਇਕ ਹੈਂ॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਕਰ ਗਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕੀਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਰੁ ਆਪ ਕੋ ਗਯਾਨੀ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਔਰੁ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ ਜਬ ਤਿਸ ਕਾ ਪਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਇਆ ਤਬ ਮੋਹ ਸੇ ਅਤੀ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਬਦੁ ਸੁਨਾ ਕਰ ਮੋਹ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਮੇਲੁ ॥
ਚੰਚਲ ਚਪਲ ਬੁਧਿ ਕਾ ਖੇਲੁ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜਿਸ ਪਿਤਾ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਹ ਰੂਪ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਚੈਤੱਨ ਰੂਪ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਦੇਹ ਤੋ ਪੌਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਮੇਲੁ) ਮਿਲਾਪ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਅਸੰਕਾ ਕਰੇ ਕੇ ਪਾਂਚ ਤਤ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤੀਨ ਕਿਉਂ ਕਹੇ ਤਬ ਏਹ ਉਤਰੁ ਹੈ ਕਿਸੀ ਰਿਖੀ ਨੇ ਤੀਨ ਤਤ ਭੀ ਮਾਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਨਿਸਦ ਮੈਂ ਭੀ ਤੀਨ ਤਤ ਕਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਨ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਣੇ ਉਤਪਤੀ ਮੈ ਕੁਛ ਹਠੁ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਬਰੂਦ ਕਾ ਹਾਥੀ ਉਡਾਵਣੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਕਾਨ ਪੂੰਛ ਸੁਧੇ ਬਾਂਕੇ ਹੋਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰੁ ਹੈ ਬਿਨੋਦ ਨਿਮਿਤ ਤੈਸੇ ਅਧਿਆ ਰੋਪ ਅਪਵਾਦ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਬੋਧ ਕਹਨੇ ਕਾ ਨਿਮਿਤੁ ਹੈ ਚੰਚਲੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਔਰ ਚਪਲ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਇਨਕਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਨਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਸੇ ਜੀਵਨੁ ਔਰ ਇਨ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਮਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ॥
ਬੁਝੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਖੁਲੇ ਹੈਂ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਗੁਪਤ ਹੈ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਏਹ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਔਰ ਇਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਖੀ ਚੈਤੱਨ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਸਮਝ ਲੈ॥੧॥

ਕਥਤਾ ਬਕਤਾ ਸੁਨਤਾ ਸੋਈ ॥
ਆਪੁ ਬੀਚਾਰੇ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਥਤਾ) ਕਵੀਸ੍ਵਰੁ (ਬਕਤਾ) ਪੰਡਿਤੁ (ਸੁਨਤਾ) ਸ੍ਰੋਤਾ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪਕੋ ਜੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋਈ ਗਯਾਨੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਕਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਗਯਾਨੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਮਾਟੀ ਬੋਲੈ ਪਉਣੁ ॥
ਬੁਝੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ਮੂਆ ਹੈ ਕਉਣੁ ॥

ਦੇਹੀ (ਮਾਟੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜੜ ਹੈ ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰਾ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾਕ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਪਵਨ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਬੂਝੁ ਇਨ ਮੈ ਕੌਣ ਮੂਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਕੌਨ ਮੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੂਈ ਸੁਰਤਿ ਬਾਦੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥
ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਦੇਖਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਬਿਅਰਥ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਦੇਹ ਮੂਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਜੋ ਚੈਤੱਨੁ (ਦੇਖਣਹਾਰੁ) ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੈ ਕਾਰਣਿ ਤਟਿ ਤੀਰਥ ਜਾਹੀ ॥
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਘਟ ਹੀ ਮਾਹੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਜਾਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਪਦਾਰਥੁ ਚੈਤਨ ਦੇਵ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਪੰਡਤਿ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤੁ ਬਾਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਭੀਤਰਿ ਹੋਦੀ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥੩॥

ਪੰਡਤਿ ਜਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨੁ ਬਿਅਰਥ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਸਤ ਵਸਤੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨੁ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰੁ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਆਪਕੋ ਅਮਰ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉ ਨ ਮੂਆ ਮੇਰੀ ਮੁਈ ਬਲਾਇ ॥
ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਮੈਂ ਕਬੀ ਭੀ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਹੀ ਮੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕੁ ਹੈ ਤੌ ਮੇਰੇ ਮੇ ਬੀ ਵੋਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਮਰਾਂਗਾ ਇਹ ਸਿਧ ਹੂਆ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਅਵਿਦਿਆ ਕਾ ਮਰਣਾ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਮਰਤਾ ਜਾਤਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੇਖਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਰਤਾ (ਜਾਤਾ) ਉਪਜਤਾ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੁਖਮਨੀ "ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ"॥੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ॥
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਬੂਝੈ ਮਾਨੈ ਨਾਉ ॥
ਤਾ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੇ ਸਮਝਕਰ ਮਨਨ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ॥ (ਦਖਣੀ) ਜਾਤੀ ਵਸੇਸ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥
ਤੂੰ ਸਮਝਾਵਹਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਜਗਾ ਉਤਮੁ ਲੋਕ ਮੈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਵਾ ਈਹਾਂ ਠੌਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਚਲੈ ਮੈ ਨਾਲਿ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਾਧੀ ਸਭ ਕਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾਲ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਨਾਵੈ ਕੀ ਓਟ ॥
ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਜ ਕੀ ਪੋਟ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਂਟ ਲਈ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰੀ ਖੇਤੀ ਔਰੁ ਵਣਜੁ ਹੈ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਜੋ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਬੀਜੁ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪੋਟ ਉਠਾਈ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜੀਅ ਮਹਿ ਚੋਟ ॥
ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲੇ ਮਨਿ ਖੋਟ ॥੨॥

ਔਰੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਚੋਟ (ਜੀਅ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਔਰੁ ਕਰਮੋਂ ਮੇ (ਚਲੇ) ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਕੇ ਖੋਟੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਚੀ ਸੀਖ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀਖ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪੁ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਲ ਪੁਰਾਇਨਿ ਰਸ ਕਮਲ ਪਰੀਖ ॥
ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਮੀਠੇ ਰਸ ਈਖ ॥੩॥

ਅਸੰਗਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਜੈਸੇ ਜਲ ਪਰ ਪੁਰਾਇਨ ਚੌਪੱਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜੈਸੇ (ਰਸ) ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲੁ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਅਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਪਰੀਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੀਠੇ ਰਸ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੀ ਤੀਨ (ਈਖ) ਇਛਜਾ ਨਿਵਿਰਤਿ ਹੋਈ ਹੈਂ॥ ਲੋਕ ਈਖਣਾ ੧ ਧਨ ਈਖਣਾ ੨ ਪੁਤ੍ਰ ਈਖਣਾ ੩[1]॥

ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਗੜਿ ਦਸ ਦੁਆਰ ॥
ਪੰਚ ਵਸਹਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਅਦਿਸਟੋਂ ਕਰ (ਗੜਿ) ਸਰੀਰ ਕਿਲਾ ਬਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੁ ਦਸ ਦੁਆਰ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਂਚ ਤਤ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਸੱਤਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਜੋ (ਪੰਚ) ਸੰਤ ਇਸ ਗੜ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਪਾਰ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਤੁਲੈ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥੪॥੫॥

ਆਪੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਤੁਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਸਵਾਰਨ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਬਨਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜਾਤੋ ਜਾਇ ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ ॥
ਕਹ ਉਪਜੈ ਕਹ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਏਹ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਜਗਤੁ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਲੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਬਾਧਿਓ ਕਿਉ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈ ॥
ਕਿਉ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥

ਔਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਬਾਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਕੈਸੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ॥
ਨਰਹਰ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰ ਨਿਹਕਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

---

[1] ਵਾ ਈਖ ਸੇ ਭੀ ਜੋ ਮੀਠਾ ਸਬਦ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਖ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਸੇ (ਹਰਿ) ਸਰਬ (ਨਰ) ਪੁਰਸ ਨਿਸਕਾਮ ਹੋਵੈ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਆਵੈ ਸਹਜੇ ਜਾਇ ॥
ਮਨ ਤੇ ਉਪਜੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

(ਸਹਜੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ (ਜਾਇ) ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਜਗਤ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤੋ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਇ ॥
ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਛੁਟੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰ ॥ ਪੁਨਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਬਨਾਸੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਨਾਮਹੀਣੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਰਵਰ ਪੰਖੀ ਬਹੁ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁ ॥
ਸੁਖ ਦੁਖੀਆ ਮਨਿ ਮੋਹ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਬਹੁਤ ਪੰਖੀ (ਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬਾਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਸੁਖੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੁਖੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਵਿਣਾਸ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਝ ਬਿਹਾਗ ਤਕਹਿ ਆਗਾਸੁ ॥
ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵਹਿ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਧਿਆ ਕੇ ਸਮੇਂ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਬਿਹਾਗ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਕੋ ਉਡ ਜਾਣਾ ਅਕਾਸ ਕੋ ਤੱਕਦੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਗ੍ਰਿਹ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਕਰਮ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਜੀਵ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਸ਼ ਸਰਬਤ੍ਰ ਹੈ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸੋ ਦਸਾ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੫੩

ਨਾਮ ਸੰਜੋਗੀ ਗੋਇਲਿ ਥਾਟੁ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਫੂਟੈ ਬਿਖੁ ਮਾਟੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਸੰਬੰਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਥਾਟੁ) ਸਮਦਾਇ ਮੈਂ ਅਪਕੋ ਗੋਇਲ ਵਤ ਸਮਝ ਕਰ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਸਹਤ ਜੋ ਵਿਖਿਓਂ ਕਾ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਮਾਟੁ) ਘੜਾ ਥਾ ਸੋ ਫੂਟ ਗਯਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਵਖਰ ਸੂਨੋ ਘਰੁ ਹਾਟੁ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਖੋਲੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ॥੪॥

ਔਰ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਵਖਰ ਸੇ ਬਨਾ ਤਿਨਕਾ (ਹਾਟੁ) ਸਰੀਰ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ ਸੂਨਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਬਜਰ ਵਤ ਜੋ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਥੇ ਸੋ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਪੂਰਬ ਸੰਜੋਗ ॥
ਸਚਿ ਰਹਸੇ ਪੂਰੇ ਹਰਿ ਲੋਗ ॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ (ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਰੂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਰਹਸੇ) ਅਨੰਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪੂਰੇ ਲੋਕ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇ ਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥੫॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਚੀਤੁ ॥
ਝੂਠ ਵਿਕਾਰਿ ਜਾਗੈ ਹਿਤ ਚੀਤੁ ॥

ਕਾਮ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਹੈ ਔਰੁ ਝੂਠਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਪੂੰਜੀ ਪਾਪ ਲੋਭ ਕੀ ਕੀਤੁ ॥
ਤਰੁ ਤਾਰੀ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਸੁਚੀਤੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਪਾਪ ਔਰ ਲੋਭ ਕੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ (ਤਰੁ) ਬੇੜਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਾਚੇ ਮੈ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥
ਹਉ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲੁ ਏਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਏਕ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਇਆ ਆਦਿਕ ਉਪਾਧੀਓਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈਂ (ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਵਾਹੁ) ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਹੂੰ ॥੧॥

ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਬੋਲੈ ਭੜਵਾਉ ॥
ਜਿਹਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਏਕੁ ਸੁਆਉ ॥

ਅਗਨੀ ਅਰੁ ਪਾਨੀ ਪਹਨ ਏਹ ਤੋ ਦੇਹ ਮੈ ਇਕਤ੍ਰ ਹੂਏ (ਬੋਲੈ) ਸਬਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਭੜ) ਭਠ ਸਮ ਤਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਹਵਾ ਆਦਿ ਜੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਏਕ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਸੁਆਦੁ ਹੈ॥

ਦਿਸਟਿ ਵਿਕਾਰੀ ਨਾਹੀ ਭਉ ਭਾਉ ॥
ਆਪੁ ਮਾਰੇ ਤਾ ਪਾਏ ਨਾਉ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿਗਾਹ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰੇਗਾ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕਿਉ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੋ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੇ ਮਰੇ ਬਿਨਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੰਘਾਤ ਕੇ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਕੇ ਔਰੁ ਦੇਹ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਅਹੰਭਾਵ ਤਿਆਗੇ ਬਿਨਾ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਰਪੰਚਿ ਵਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਮਨੁ ਦੋਇ ॥
ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੇਂ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ (ਦੋਇ) ਜੀਵ ਈਸ ਭਿੰਨ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ (ਥਿਰੁ) ਇਸਥਿਤ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੩॥

ਬੋਹਿਥਿ ਚੜਉ ਜਾ ਆਵੈ ਵਾਰੁ ॥
ਠਾਕੇ ਬੋਹਿਥ ਦਰਗਹ ਮਾਰ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥਿ) ਜਹਾਜ ਪਰ ਤੌਂ ਹੀ ਚੜੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੁ ਵਾਰੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਬੋਹਿਥ ਸੇ ਠਾਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ।

ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਧੰਨੁ ਗੁਰਦੁਆਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਘਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੪॥੭॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ੍ਯ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸੁਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਉਲਟਿਓ ਕਮਲੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਗਗਨਿ ਦਸ ਦੁਆਰਿ ॥

ਜਬ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਜੋ ਊਧਾ ਕਮਲ ਥਾ ਸੋ (ਉਲਟਿਆ) ਸੂਧਾ ਹੂਆ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਦਸਮੇਦ੍ਵਾਰ ਰੂਪੁ ਅਕਾਸ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਵਾ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਫਿਰ ਗਇਆ ਔਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਔਰੁ ਚਿਦਾਕਾਸ ਕੋ ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੁ ਦ੍ਵਾਰੋਂ ਮੈ ਪੂਰਣ ਜਾਣਿਆ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਬੇਧਿਆ ਆਪਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

ਔਰ ਏਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਕਿ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਮੈਂ ਆਪੁ ਮੁਰਾਰੀ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਰਮੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਰਮੁ ਨ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੇ (ਮਾਨਿਐ) ਨਿਹਚੇ ਹੋਣੇ ਕਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦੁ ਪਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਜੀਤਿ ਮਰਣਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਆਪਿ ਮੂਆ ਮਨੁ ਮਨ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਕਾ (ਮਰਿਣ) ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੇ ਤਿਆਗ ਮੈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਮੂਆ ਤਬ (ਮਨੁ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਜਾਨ ਲੀਆ॥

ਨਜਰਿ ਭਈ ਘਰੁ ਘਰ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥੨॥
ਜਤੁ ਸਤੁ ਤੀਰਥੁ ਮਜਨੁ ਨਾਮਿ ॥

ਔਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੀ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥ ਜਤ ਸਤ ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਅਸਨਾਨੁ ਸਭ ਨਾਮ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਸਰਬ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਧਿਕ ਬਿਥਾਰੁ ਕਰਉ ਕਿਸੁ ਕਾਮਿ ॥
ਨਰ ਨਾਰਾਇਣ ਅੰਤਰਜਾਮਿ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਅਧਿਕ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤੌਂ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਰਾਇਣ ਹੈ॥੩॥

ਆਨ ਮਨਉ ਤਉ ਪਰ ਘਰ ਜਾਉ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ (ਆਨ ਮਨਉ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਮਾਨੀਏ ਤਬ ਪਰ ਘਰੋਂ ਮੈ ਜਾਈਏ ਭਾਵ ਦੂਜਾ ਜਾਣਾ ਤਬ ਹੀ ਦੇਵਤੇ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਂ॥

ਕਿਸੁ ਜਾਚਉ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਉ ॥੪॥੮॥

ਔਰ ਕਿਸ ਕਉ ਜਾਚਉ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਖਾਤਾ ਹੋ ਐਸਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲੈਕਰ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਉ॥੪॥੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁ ਮਰਣੁ ਦਿਖਾਏ ॥

ਮਰਣ ਰਹਣ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਭਾਏ ॥

ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਗਗਨ ਪੁਰੁ ਪਾਏ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਔਰੋਂ ਕੇ ਮਰਣ ਕੀ ਰੀਤੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਰਸੁ) ਆਨੰਦ ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ (ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਸੋ (ਪੁਰ) ਪੂਰਨ ਹੈ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਆਏ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਪਿ ਰਹਣੁ ਹਰਿ ਸਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਮਰਣਾ ਲਿਖਵਾ ਲਿਆਏ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਣਾ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਜਪ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਰਹਣੁ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕਾ ਫਿਰ ਮਰਣੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਦੁਬਿਧਾ ਭਾਗੈ ॥

ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸਿ ਮਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਲਾਗੈ ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਮਹਾ ਰਸੁ ਆਗੈ ॥੨॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੋ ਦ੍ਵੈਤ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਵਿਕਾਸਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਨੁ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੋ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਹਾਨੁ ਰਸੁ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਹੈ (ਆਗੈ) ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਸੂਚਾ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਊਚੋ ਊਚਾ ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਮੂਚਾ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਉਸੀ ਕਾ ਸਚਾ ਸੰਜਮ ਹੈ ਔਰੁ ਵਹੀ (ਸੁਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਈ ਹੁਈ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਚ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਉਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਜਮ ਕਾ) ਭੈ (ਮੂਚਾ) ਕਟਾ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਮਿਲਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੪॥੯॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਵਾ ਕੁਛ ਕਰਤਬ ਭੀ ਕੀਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਮਿਲਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੫੪

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਨਹ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥

ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਆ ਆਗੈ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਲੇਖੁ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹਮ ਕਿਆ ਜਾਣੇਂ ਤਿਸ ਲੇਖ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗੇ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੂਆ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਜਾਣਾ ਕਰਮ ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਜਾਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਨਹੀ ਜਾਣਤਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕਿਤਨਾ ਬਡਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਕਿਤਨੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਨਿਸਚਯ ਮੈ ਤੋ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਔਰੁ ਧਰਮੁ ਪੁਨਾ ਜਾਤਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਤੁਧੁ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਹੇ ਦੇਵਣਹਾਰ ਤੂੰ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰ ਕੀ ਭੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਕੀਆ ਗਰਬੁ ਨ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਗਰਬੁ ਕੀਆ ਹੂਆ (ਰਾਸਿ) ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਨਤਾ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਔਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਤੂ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਹਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੀ ਤਿਉ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਉ ਜਾਣੈ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉ॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਸਾਚਾ ਸਿਰਿ ਮੇਰੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਦੇਇ ਭਰੋਸੈ ਤੇਰੈ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕਾ (ਬੀਨਾ) ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਹੈਂ ਐਸਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਮੈਂ ਹਾਂ ਇਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ॥੩॥

ਤਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਚੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਜਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਹੇ ਸਚੁ ਰੂਪੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਹਣਾ ਭਗਤਿ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੧੦॥

ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਰਹਣਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਅਕਥੁ ਕਹਾਇਆ ਅਪਿਓ ਪੀਆਇਆ ॥

ਅਨ ਭੈ ਵਿਸਰੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਅਕਥ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਆਪ ਕਥਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਧਿਕਾਰਓਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਅਪਿਓਂ) ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੀਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਔਰ ਭੈ ਵਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਡਰੀਐ ਡਰੁ ਡਰਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਡਰ ਮੈਂ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਡਰ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਕਿਆ ਡਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰ ਕੁਛ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਨਰ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਮਿਲੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੋਭਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਹਿ ਸਵਾਰੈ ਸਾਝ ਬਿਆਲ ॥

ਇਤ ਉਤ ਮਨਮੁਖ ਬਾਧੇ ਕਾਲ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਅਵਿਦਿਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ (ਸਾਝ ਬਿਆਲ) ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਵਾਰੈ) ਸਵਾਲ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਾਲ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਕਰ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਾਝ ਸੰਧਿਆ ਭਾਵ ਅਵਿਦਿਆ ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੈ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਬਿਆਲ) ਦਿਨੁ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਓਹ ਮਨ ਅਰੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ (ਇਤਉਤ) ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਕਾਲ ਕੋ ਹੀ (ਬਾਧੇ) ਨਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਮਿਲੇ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰੇ ॥੪॥੧੧॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਮੈਂ (ਮਿਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹਿਤਕਾਰੁ ॥

ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਕਥਹਿ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਔਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਸਰੀਰੁ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਨਿ ਅਵਸਥਾ ਕਹਹਿ ਵਖਿਆਨੁ ॥
ਤੁਰੀਆਵਸਥਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਜਾਨੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਬੇਦ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਭੀ ਵਖਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੁਰੀਆ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੁ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤਰਣਾ ॥
ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਇ ਹੈ ਮਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਪੰਡਿਤ ਮੁਖਿ ਸੋਈ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਇਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਸੋ ਕਹਣੇ ਵਾਲਾ ਕਵਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੁਖਜ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਬਿਆਸ ਬਿਸਿਸ੍ਰ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਰਥੁ ਬੀਚਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਅਰਥੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਆਨੰਦੁ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਆਤਮਾ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੁਇਓਂ ਕੋ ਨਿਰਾਸੁ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਰਹੋ ਅੰਤਰ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਰਹੋ ਐਸੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥੁ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥੪॥੧੨॥

ਦੀਨਾਨਾਥੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨੁ ਤਦਾਕਾਰੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੨॥

ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤਕੁ ਪੜਾ ਦੇਖਕੇ ਦੇਹ ਅਰੁ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬਾਦ ਰੂਪ ਸਬਦੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਇਆ ਰਹੈ ਸੁਖਾਲੀ ਬਾਜੀ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥

ਜੀਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਆਪਕੋ ਅਮਰੁ ਮਾਨਕਰ ਸੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਬਾਜ਼ੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕੇ ਮਿਥਜਾ ਹੈ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਮੁਚੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਬਹੁਤੁ ਉਠਾਵਹਿ ਭਾਰੋ ॥

(ਲਬੁ) ਖਾਣੇ ਕੀ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਲਾਲਸਾ ਔਰ (ਲੋਭੁ) ਪਦਾਰਥ ਸੰਚਨ ਕਰਨਾ ਝੂਠ ਰੂਪ ਕਰਮ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਬਹੁਤ ਉਠਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਕਾਇਆ ਮੈ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਜਿਉ ਧਰ ਉਪਰਿ ਛਾਰੋ ॥੧॥

ਹੇ ਕਾਇਆ ਤੂੰ ਐਸੇ ਮੈਂ ਰੁਲਦੀ ਦੇਖੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਉਠਦੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕੀਤਾ ਰਹਸੀ ਮੇਰੇ ਜੀਅੜੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਵ ਤੂੰ (ਸੁਣਿ) ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਣ॥ ਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ॥੧॥ ਜੀਵ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੫

ਹਉ ਤੁਧੁ ਆਖਾ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆ ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਸਿਖ ਹਮਾਰੀ ॥

ਨਿੰਦਾ ਚਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਪਰਾਈ ਝੂਠੀ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ॥ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਅਰੁ (ਚਿੰਦਾ) ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਝੂਠੀ (ਲਾਇਤਬਾਰੀ) ਚੁਗਲੀ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਦੇਹ ਕਾ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨੁ ਹੈ॥

ਵੇਲਿ ਪਰਾਈ ਜੋਹਹਿ ਜੀਅੜੇ ਕਰਹਿ ਚੋਰੀ ਬੁਰਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਪਰਾਈ (ਵੇਲਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਭੂਤੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਚੋਰੀ ਬੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਕਾ ਦੇਹ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨ ਹੈ॥

ਹੰਸੁ ਚਲਿਆ ਤੂੰ ਪਿਛੈ ਰਹੀਏਹਿ ਛੁਟੜਿ ਹੋਈਅਹਿ ਨਾਰੀ ॥੨॥

(ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਪਿਛੈ ਐਸੇ ਰਹ ਜਾਵੇਂਗੀ ਜੈਸੇ ਛੁਟੜਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੇਰਾ ਆਦਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ॥੨॥

ਤੂੰ ਕਾਇਆ ਰਹੀਅਹਿ ਸੁਪਨੰਤਰਿ ਤੁਧੁ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸ੍ਵਪਨ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਹੀ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਰਹ ਕਰ ਤੈਂ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਚੋਰੀ ਮੈ ਜਾ ਕਿਛੁ ਲੀਆ ਤਾ ਮਨਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

ਜਬ ਚੋਰੀ ਆਦਿ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੁਛ ਮੈਂ ਲੈ ਆਇਆ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਲਾ ਭਾਇਆ) ਅਛਾ ਲਗਿਆ॥

ਹਲਤਿ ਨ ਸੋਭਾ ਪਲਤਿ ਨ ਢੋਈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੋਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਮੈਨੇ ਬਿਅਰਥ ਵਾ (ਅਹਿਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਕਹਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ਹੋਈ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਦੇਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਅਬ ਤੇਰੇ ਵਿਜੋਗ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੁਛਦਾ ਮੈਂ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਹਾਂ॥

ਤਾਜੀ ਤੁਰਕੀ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਕਪੜ ਕੇਰੇ ਭਾਰਾ ॥

ਤਤਸਟ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੁਰਕੀ) ਤੁਰਕਸਤਾਨ ਕੋ (ਤਾਜੀ) ਘੋੜੇ ਔਰੁ ਸੁਇਨਾ ਚਾਂਦੀ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਭਾਰ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲੇ ਨਾਨਕ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਏ ਗਵਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਏ ਇਨ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਮੂਰਖ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕੂਜਾ ਮੇਵਾ ਮੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਚਾਖਿਆ ਇਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥੪॥

(ਕੂਜਾ) ਮਿਸਰੀ ਆਦਿ ਮਿਸਟਾਨੁ ਮੇਵਾ ਪਿਸਤੇ ਸਾਉਗੀ ਆਦਿ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੈਂ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਕੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਔਰੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਮਰਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤੋ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਦੇ ਦੇ ਨੀਵ ਦਿਵਾਲ ਉਸਾਰੀ ਭਸਮੰਦਰ ਕੀ ਢੇਰੀ ॥

ਅਰ ਜੋ ਨੀਵ ਦੇ ਦੇਕਰ ਦੀਵਾਰੇਂ ਉਸਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮੰਦਰ ਤੋ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੈ॥

ਸੰਚੇ ਸੰਚਿ ਨ ਦੇਈ ਕਿਸ ਹੀ ਅੰਧੁ ਜਾਣੈ ਸਭ ਮੇਰੀ ॥

ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਚ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ (ਅੰਧੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸਭ ਮਾਯਾ ਮੇਰੀ ਹੈ॥

ਸੋਇਨ ਲੰਕਾ ਸੋਇਨ ਮਾੜੀ ਸੰਪੈ ਕਿਸੈ ਨ ਕੇਰੀ ॥੫॥

ਜਿਸ ਰਾਵਨ ਕੀ ਸੋਨੇ ਕੀ ਲੌਕਾ ਔਰ ਸੋਨੇ ਕੀ (ਮਾੜੀ) ਅਟਾਰੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੀ ਨ ਬਣੀ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਜਾਣੇ (ਸੰਪੈ) ਵਿਭੂਤੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੫॥

ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮੰਨ ਅਜਾਣਾ ॥
ਹੋਗੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਯਾਤ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਸਰਵਣ ਕਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਣਾ ਹੈ॥

ਸਾਹੁ ਹਮਾਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਭਾਰਾ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਹਮਾਰਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਸੋ ਬੜਾ ਭਾਰਾ ਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ਹਮ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਰਾਸਿ ਤਿਸੈ ਕੀ ਮਾਰਿ ਆਪੇ ਜੀਵਾਲੇ ॥੬॥੧॥੧੩॥

ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਏਹ ਸਭ ਪੂੰਜੀ ਤਿਸੀ ਕੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ॥੬॥੧॥੧੩॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਵਰਿ ਪੰਚ ਹਮ ਏਕ ਜਨਾ ਕਿਉ ਰਾਖਉ ਘਰ ਬਾਰੁ ਮਨਾ ॥

ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਸਤ੍ਰੂ ਪਾਂਚ ਹੈਂ ਹਮ ਐਕਲੇ ਜਨ ਹਾਂ ਹੇ ਮਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ ਔਰ (ਬਾਰੁ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੈਸੇ ਰਾਖੀਏ॥

ਮਾਰਹਿ ਲੂਟਹਿ ਨੀਤ ਨੀਤ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ਜਨਾ ॥੧॥

ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਮਾਰਤੇ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਣ ਖੋਸ ਕਰ ਨਿਛਿਧ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜਨ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀਏ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਸੇ ਲੂਟਤਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਅੰਤਰ ਹੀ ਲੂਟਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਉਚਰੁ ਮਨਾ ॥
ਆਗੈ ਜਮ ਦਲੁ ਬਿਖਮੁ ਘਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਆਗੇ ਜਮ ਕਾ ਦਲ (ਘਨਾ) ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਉਸਾਰਿ ਮੜੋਲੀ ਰਾਖੈ ਦੁਆਰਾ ਭੀਤਰਿ ਬੈਠੀ ਸਾ ਧਨਾ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਮੜੋਲੀ) ਮਟੀ ਅਰਥਾਤ ਰਹਣੇ ਕਾ ਮਟ ਰਚ ਕਰਕੇ ਨੌਂ ਗੋਲਕ ਰੂਪ ਦਰਵਾਜੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਾਧਨਾ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇਲ ਕਰੇ ਨਿਤ ਕਾਮਣਿ ਅਵਰਿ ਲੁਟੇਨਿ ਸੁ ਪੰਚ ਜਨਾ ॥੨॥

ਸਰੀਰ ਅਸਥਾਨ ਕੋ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਅਮਰ ਰੂਪ ਮਾਨਕੇ (ਕਾਮਣਿ) ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਤ ਹੀ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਏਹੁ ਧਰਮ ਧਨ ਕੋ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਢਾਹਿ ਮੜੋਲੀ ਲੂਟਿਆ ਦੇਹੁਰਾ ਸਾ ਧਨ ਪਕੜੀ ਏਕ ਜਨਾ ॥

ਜਬ ਜਮੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਗਿਰਾਯਾ ਤਬ (ਦੇਹੁਰਾ) ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਥਾ ਸੋ ਨਿਕਾਸ ਲੀਆ ਵਹੁ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ਸੋ (ਏਕਜਨਾ) ਏਕਲੀ ਪਕੜ ਲਈ ਵਾ ਜਮ ਕੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਏਕਲੀ ਪਕੜ ਲਈ॥

ਜਮ ਡੰਡਾ ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਪੜਿਆ ਭਾਗਿ ਗਏ ਸੇ ਪੰਚ ਜਨਾ ॥੩॥

ਜਬ ਜਮਦੂਤ ਡੰਡਾ ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ ਅਰੁ ਗਲ ਮੈਂ ਸੰਗਲ ਪੜਿਆ ਤਬ ਜੋ ਪੰਚ ਜਨ ਕਮਾਦੀ ਥੇ ਸੋ ਭਾਗ ਗਏ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ॥੩॥

ਕਾਮਣਿ ਲੋੜੈ ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਮਿਤ੍ਰ ਲੁੜੇਨਿ ਸੁ ਖਾਧਾਤਾ ॥

(ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਮਿਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇਆ (ਲੁੜੇਨਿ) ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕਾਰਣਿ ਜਾਸੀ ਜਮਪੁਰਿ ਬਾਧਾਤਾ ॥੪॥੨॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜਮ ਕੀ ਪੁਰੀ ਕੋ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥੨॥੧੪॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਚੇਤੀ ਮਾਝ ਗੁਆਰੇਰੀ ਬੇਰਾਗਣਾਦਿ ਗਉੜੀ ਕੀਆ ਜਾਤਾਂ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਹਮਕੋ ਜੋਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬੜਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਜੋਗ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਤੁਕਾਂਤ ਕਾ ਤਕਾਰੁ ਕਹੀਂ ਪਾਠ ਪੂਰਕ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹੀਂ ਸਾਰਥਕ ਹੈ)॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਂਇਆ ਕੀਜੈ ਖਿੰਥਾਤਾ ॥

ਜੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰੇ (ਮੁੰਦ੍ਰਾ) ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਦਬਾਇ ਲੇਨਾ ਸੋ ਮੁੰਦਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕਾਇਆਂ ਕੋ ਜੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਸੋ ਖਿੰਥਾ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਚ ਚੇਲੇ ਵਸਿ ਕੀਜਹਿ ਰਾਵਲ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕੀਜੈ ਡੰਡਾਤਾ ॥੧॥

ਹੇ (ਰਾਵਲ) ਜੋਗੀ ਪੰਚ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਵਸ ਕਰਨਾ ਏਹੁ ਚੇਲੇ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਏਹੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਇਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੂਧਾ ਕਰਨਾ ਏਹ ਹਾਥ ਮੈ ਡੰਡਾ ਪਕੜੀਏ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਵਸਿਤਾ ॥
ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਦੂਜਾ ਹੋਰੁ ਨਾਸਤਿ ਕੰਦ ਮੂਲਿ ਮਨੁ ਲਾਵਸਿਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤੀ ਐਸੇ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕਰਣਾ ਹੈ ਕਿ (ਏਕੁ ਸਬਦੁ) ਏਕ ਜੋ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਦੂਜਾ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਏਹ ਕੰਦ ਮੂਲ ਹੈ॥੧॥

ਮੂੰਡਿ ਮੁੰਡਾਇਐ ਜੇ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਹਮ ਗੁਰੁ ਕੀਨੀ ਗੰਗਾਤਾ ॥

ਜੇਕਰ ਸਿਰਕੇ ਮੁੰਡਾਵਨੇ ਕਰ ਸਤਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈ ਤੌ (ਹਮ) ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਗੰਗਾ ਗੁਰੂ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਹੁਤ ਲੋਗ ਗੰਗਾਦਿਕ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਮੁਡਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਤੇ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਅੰਧਾਤਾ ॥੨॥

ਤੀਨੋਂ ਹੀ ਭਵਨੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਏਹ ਅਗਯਾਨੀ ਜੀਵ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਪਟੰਬੁ ਗਲੀ ਮਨੁ ਲਾਵਸਿ ਸੰਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਜਾਵਸਿਤਾ ॥

(ਪਟੰਬੁ) ਪਖੰਡ ਵਾ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਗੱਲੋਂ ਮੈ ਲੋਗੋਂ ਕਾ ਮਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਯ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਤੁਕਾਂ ਤੁਕਾਂ ਤਕਾਰ ਸਰਬ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਪਾਠ ਪੂਰਕ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੬

ਏਕਸੁ ਚਰਣੀ ਜੇ ਚਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਕੀ ਧਾਵਸਿਤਾ ॥੩॥

ਏਕੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਜੋ ਚਿਤ ਕੌ ਲਗਾਵੇ ਤਬ ਤੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਲਬ ਲੋਭ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਧਾ ਜਾਵੇਗੀ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨ ਵਿਕਾਰ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾ ਤੂੰ ਲੋਭ ਮੈਂ ਕੀ ਧਾਵੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਧਾਵੇਂਗਾ॥

ਜਪਸਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਚਸਿ ਮਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਤੂੰ) ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਖਚਤ ਕਰਕੇ ਜਪ॥

ਕਾਹੇ ਬੋਲਹਿ ਜੋਗੀ ਕਪਟੁ ਘਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਕਪਟ ਕੋ ਧਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤੁ ਕਿਯੋਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਇਆ ਕਮਲੀ ਹੰਸੁ ਇਆਣਾ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਬਿਹਾਣੀਤਾ ॥

ਕਾਇਆ ਕਮਲੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੜ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਜੀਉ ਇਆਣਾ ਕਿਆ ਬਾਲਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤਿਆਂ ਵਿਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਗੀ ਦਾਝੈ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਣੀਤਾ ॥੪॥੩॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਗਨ ਦੇਹ ਅਗਨੀ ਮੈ ਜਲਤੀ ਹੈ ਤਬ ਪਾਛੈ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਇ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਖੁਆਰ ਹੂਆ ਲਾਭ ਨ ਲੀਆ॥੪॥੩॥੧੫॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲੁ ਮਨ ਏਕੈ ਜੇ ਕਰਿ ਦ੍ਰਿੜੁ ਚਿਤੁ ਕੀਜੈ ਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਦ੍ਰਿੜ ਚਿਤ ਕਰੀਏ ਤੌ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੋ ਅਉਖਧ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਸਰਪੋਂ ਕੀ ਵਿਖ ਨਿਵਿਰਤਕ ਮੰਤ੍ਰ (ਮੂਲੁ) ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਰੂਪ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੇ ਕਾਟਨਹਾਰਾ ਲੀਜੈ ਰੇ ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਜੋ ਸੰਚਿਤ ਪਾਪ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਈਐ॥੧॥

ਮਨ ਏਕੋ ਸਾਹਿਬੁ ਭਾਈ ਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਸੰਸਾਰਿ ਸਮਾਵਹਿ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਆਪ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਮੈਂ ਸੁਨਤਾ ਭੀ ਹੂੰ ਫਿਰ ਭੀ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨੁ॥ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੋਤਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਸਮਾਵਹਿ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥੧॥

ਸਕਰ ਖੰਡੁ ਮਾਇਆ ਤਨਿ ਮੀਠੀ ਹਮ ਤਉ ਪੰਡ ਉਚਾਈ ਰੇ ॥

(ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਕਰ ਔਰ ਖੰਡ ਸੇ ਮਾਯਾ ਮੀਠੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ (ਹਮ ਤਉ) ਹਮ ਤੁਮ ਸਰਬ ਨੇ ਪੰਡ (ਉਚਾਈ) ਉਠਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਅਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਤਿ ਅਨੇਰੀ ਸੂਝਸਿ ਨਾਹੀ ਲਜੁ ਟੂਕਸਿ ਮੂਸਾ ਭਾਈ ਰੇ ॥੨॥

ਅਵਿਦਿਜਾ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਮੂਸਾ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਜੂ ਕੋ ਕਾਟੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਹਿ ਤੇਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਰੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੇਤਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇਤਾ ਹੀ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਹੋਆ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ ਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਯਾ ਹੈ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਨ ਹੋਵਹਿ ਊਣੇ ਜੋ ਰਾਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਈ ਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਲਬਾ ਲਬ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਰੇ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਪੰਕ ਹੋਵੈ ਜੇ ਨਾਨਕੁ ਤਉ ਮੂੜਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈ ਰੇ ॥੪॥੪॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤੌ ਮੂਰਖ ਕੁਛ ਭਗਤੀ ਗਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੬॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਤ ਕੀ ਮਾਈ ਬਾਪੁ ਕਤ ਕੇਰਾ ਕਿਦੂ ਥਾਵਹੁ ਹਮ ਆਏ ॥

ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੌਂ ਕਬਕੀ ਮਾਈ ਔਰ ਕਬ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਤਮਾਮ ਵਾ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਬ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਅਗਨਿ ਬਿੰਬ ਜਲ ਭੀਤਰਿ ਨਿਪਜੇ ਕਾਹੇ ਕੰਮਿ ਉਪਾਏ ॥੧॥

ਅਗਨੀ ਜਲਾਦਿ ਤਤੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ (ਬਿੰਬ) ਬੁਦਬੁਦੇ ਸਮ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਅਗਨਿ) ਜਠਰਾ ਅਗਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਜਲ ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੁਦਬੁਦੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਕੰਮ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਵੀਚਾਰ ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਕਿਸ ਕਾਰਜ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਉਤਮ ਭਜਨ ਵਾਸਤੇ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਨ ਕੀਆ॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

ਕਹੇ ਨ ਜਾਨੀ ਅਉਗਣ ਮੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਔਰ ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਅਨੰਤ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਰੁਖ ਬਿਰਖ ਹਮ ਚੀਨੇ ਕੇਤੇ ਪਸੂ ਉਪਾਏ ॥

ਤਮਾਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਰੁਖ) ਖੁਸਕ ਬ੍ਰਿਛ (ਬਿਰਖ) ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਜਲ ਕਰ ਸੀਂਚੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਕੇਤੇ) ਅਨੇਕ ਹੀ (ਚੀਨੇ) ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਪਸੂ ਹੋ ਕਰ ਉਤਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਨਾਗ ਕੁਲੀ ਮਹਿ ਆਏ ਕੇਤੇ ਪੰਖ ਉਡਾਏ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਕਿਤਨੀ ਵਾਰ ਨਾਗ ਕੁਲੀ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ (ਆਏ) ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਵਾਰ ਪੰਖਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਖੀ ਬਨਾਇ ਕਰ ਉਡਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਟ ਪਟਣ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਭੰਨੈ ਕਰਿ ਚੋਰੀ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥

(ਪਟਣ) ਸਹਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਹਟ) ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੈਂ (ਬਿਜ) ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੰਨਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਹੁ ਦੇਖੈ ਪਿਛਹੁ ਦੇਖੈ ਤੁਝ ਤੇ ਕਹਾ ਛਪਾਵੈ ॥੩॥

ਆਗੇ ਭੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੀਛੇ ਭੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਦੇਖਤਾ ਨ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕਹਾਂ ਛਪਾਵੇ॥੩॥

ਤਟ ਤੀਰਥ ਹਮ ਨਵ ਖੰਡ ਦੇਖੇ ਹਟ ਪਟਣ ਬਾਜਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਨੌ ਖੰਡਾਂ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ (ਹਮ) ਭੀ ਦੇਖੇ ਔਰ ਸਹਰੋਂ ਕੇ ਬਜਾਰੋਂ ਕੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਮੈ ਬੈਠ ਕਰ ਬਾਣੀਏ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਭੀ ਕਬੀ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਲੈ ਕੈ ਤਕੜੀ ਤੋਲਣਿ ਲਾਗਾ ਘਟ ਹੀ ਮਹਿ ਵਣਜਾਰਾ ॥੪॥

ਤਕੜੀ ਲੈਕਰ ਤੋਲਣੇ ਹੀ ਲਗ ਰਹਾ ਜੀਵ ਹੀ ਮੈ ਵਣਜਾਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ॥੪॥

ਜੇਤਾ ਸਮੁੰਦੁ ਸਾਗਰੁ ਨੀਰਿ ਭਰਿਆ ਤੇਤੇ ਅਉਗਣ ਹਮਾਰੇ ॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਲਖ ਜੋਜਨ ਬਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਗਰ) ਜੋ ਸਾਗਰ ਕੇ ਪੁਤੋਂ ਨੇ ਖੋਦਿਆ ਹੈ ਸੌ ਜੋਜਨ ਬਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਜਿਤਨਾ ਜਲ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਉਤਨੇ ਅਵਗੁਨ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਕਿਛੁ ਮਿਹਰ ਉਪਾਵਹੁ ਡੁਬਦੇ ਪਥਰ ਤਾਰੇ ॥੫॥

ਹੇ ਦਯਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੁਛ (ਮਿਹਰ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਉਪਜਾਵੋ ਤੁਮ ਪਾਥਰੋਂ ਵਤ ਜੀਵ ਡੂਬਤੇ ਹੂਏ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਹੀ ਸੇਤ ਬੰਧਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਰ ਪਾਥਰ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜੀਅੜਾ ਅਗਨਿ ਬਰਾਬਰਿ ਤਪੈ ਭੀਤਰਿ ਵਗੈ ਕਾਤੀ ॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਦਰਸ ਤਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭੀਤਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਕਤਰਨੀ ਵਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥੬॥੫॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਦਯਾ ਕਰੋ ਜੋ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਕਿ ਯਹਿ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਪਛਾਣੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪੈ॥੫॥੧੭॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ਕੈ ਦਿਵਸੁ ਗਵਾਇਆ ਖਾਇ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਤੋ ਤੈਂ ਸੋਇਕੇ ਗਵਾਇ ਦਈ ਔਰ ਦਿਨ ਪੇਟ ਕੇ ਭਰਨੇ ਮੈਂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੀਰੇ ਤੁਲ ਅਮੋਲਕ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਡੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਬਦਲੇ) ਬ੍ਰਿਥਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਰਾਮ ਕਾ ॥

ਮੂੜੇ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਹਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਪਿਛੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ॥

ਅਨਤਾ ਧਨੁ ਧਰਣੀ ਧਰੇ ਅਨਤ ਨ ਚਾਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਔਰ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਨੰਤ ਧਨ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਧਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੰਤ ਧਨ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਤ ਕਉ ਚਾਹਨ ਜੋ ਗਏ ਸੇ ਆਏ ਅਨਤ ਗਵਾਇ ॥੨॥

(ਅਨਤ) ਬਹੁਤ ਧਨ ਕੋ ਵਾ ਹੋਰ ਧਨ ਕੋ ਚਾਹਨ ਕੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਨਤ) ਅਨੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਆਇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਭਾਗਠੁ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪਣਾ ਲੀਆ ਹੂਆ ਧਨ ਮਿਲੇ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਭਾਗੁਨ) ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੭

ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੩॥

ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਨਿਬੇੜਾ ਹੈ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਯਹਿ ਮਿਲੇ ਤੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ (ਕਰਣਾ) ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਉਤਪਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤ ਸੇ ਕਰਣਾ ਕਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪੀ ਖਸਮ ਕਾ ਕਿਸੈ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੪॥੧॥੧੮॥

ਉਸ ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੇਗਾ॥੪॥੧॥੧੮॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਰਣੀ ਹੋਵਾ ਬਨਿ ਬਸਾ ਕੰਦ ਮੂਲ ਚੁਣਿ ਖਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਮ੍ਰਿਗਣੀ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਬਾਨਪ੍ਰਸਥੀ ਹੋਵਾਂ ਔਰ (ਕੰਦ) ਫਲ (ਮੂਲ) ਜੋ ਨੀਚੇ ਸੇ ਨਿਕਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਚੁਣਕੇ ਖਾਵਾਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਹਉ ਜਾਉ ਜੀਉ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਮਿਲੇਂ ਤਿਸ ਬਾਨ ਪਰਸਤ ਪਰ ਮੈ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੈ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਵਾਪਾਰੁ ਜੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ। ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਾਪਾਰਨ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸੌਦਾ ਤਿਸ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਤੀ ਹਾਂ॥

ਕੋਕਿਲ ਹੋਵਾ ਅੰਬਿ ਬਸਾ ਸਹਜਿ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਕੋਇਲਵਤ ਹੋ ਕਰ ਅੰਬ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬਸਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੇਤ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾਂ।

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਸ ਤੁਝ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਰੂਪ ਦਰਸਨ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਪ ਤਪ ਤੀਰਥ ਜਗ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਕੋਈ ਕਰਨਾ ਨ ਪੜੇਗਾ॥

ਮਛੁਲੀ ਹੋਵਾ ਜਲਿ ਬਸਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਾਰਿ ॥

ਮਛਲੀ ਸਮ ਹੋ ਕਰ ਸੀਤਲ ਕਾਲ ਮੈ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਤਪ ਕਰੂੰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ।

ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਵਸੈ ਹਉ ਮਿਲਉਗੀ ਬਾਹ ਪਸਾਰਿ ॥੩॥

(ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਤੂੰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਬਾਹ) ਭੁਜਾ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕੇ ਮਿਲੂੰਗੀ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਨਿਸਚਾ ਬੁਧੀ ਕੋ ਹੋ ਜਾਊਂ॥

ਨਾਗਨਿ ਹੋਵਾ ਧਰ ਵਸਾ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰਪਨੀ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਇਕਾਂਤ ਸੇਵੀ ਔਰ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕਰ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਗੁਫਾ ਬਨਾਇ ਕਰ ਵਸਾਂ ਔਰ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਜਾਤਾ ਰਹੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੨॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਹੇ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੯॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਦੀਪਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕੀਰਤਿ ਆਖੀਐ ਕਰਤੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਘਰਿ) ਵਿਖੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ (ਕਰਤੇ) ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਜਿਸਕਾ ਤਤਸਟ ਲਖਣ ਹੈ ਐਸੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇ॥

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਿਵਰਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥੧॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਜਸ ਗਾਵੋ ਔਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ ॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਾਉ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਸੋਹੇਲਾ) ਜਸੁ ਗਾਵੋ ਮੈਂ ਉਸ ਜਸ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਜਸ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਵੇ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜੀਅੜੇ ਸਮਾਲੀਅਨਿ ਦੇਖੈਗਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਜੋ (ਨਿਤ ਨਿਤ) ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਵਨਹਾਰ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਭੀ ਦੇਖੇਗਾ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਵਾ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਪਨੇ (ਜੀਅੜੇ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਸਮਾਲੀਅਨਿ) ਯਾਦਿ ਕਰ ਤੂੰ ਦੇਵਣਹਾਰ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਵੇਂਗਾ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ॥੨॥

ਜਬ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ (ਦਾਨੈ) ਖਜਾਨੇ ਵਾ ਦਾਨ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਤੋ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਕਾ ਸੁਮਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੌਣੁ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ ॥

ਜਿਸ (ਸੰਬਤਿ) ਬਰਸ ਮੈਂ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹਾ ਵਿਆਹ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਸੰਜੋਗ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ (ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ (ਸੰਬਤਿ)

ਗਿਆਨ ਕਰ ਬੇਦ ਮੈਂ (ਸਾਹਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਮ ਵੈਰਾਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਏਹੀ ਤੇਲ ਪਾਵੋ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਆਸੀਸੜੀਆ ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੩॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਐਸੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ ॥

ਘਰ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੀ (ਪਾਹੁਚਾ) ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ (ਸਦੜੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਨਿਤ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਪਾਸ ਸੇ ਮਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਰਿ ਘਰਿ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਾਸਤ ਮੈਂ (ਸਦੜੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਜੀਵੋਂ ਕਿ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਪਾਹੁਚਾ) ਪਹੁਚੋ॥

ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ ॥੪॥੧॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦਣਹਾਰਾ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਰਖੀਏ ਜੋ ਦਿਨ ਪੜੋਸੀਆਂ ਪਰ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਆਵਣਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦਿਨ ਆਵਨ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਵਾ ਸੇ ਗਿਆਨਵਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਆਵੈਂਗੇ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੪॥੧॥੨੦॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਮਹਲਾ ੩ ਚਉਪਦੇ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਮੇਲਾ ਹੋਈ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਆਪ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਬਿਧਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ॥

ਹੁਕਮੇ ਮੇਲੇ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਬਿਧੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਇ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਭੈ ਰਾਚੈ ਸਚ ਰੰਗਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਯ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਯ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਯ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸੁਭਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਰਾ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਡਾ ਭਾਰਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥

ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਲਾਹੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਬਖਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਭ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਹੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੫੮

ਮਨਿ ਨਿਰਮਲਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਭ ਮਤਿ ਔਰ ਬੁਧੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਵਸਿਐ ਸਾਚੀ ਸਭ ਕਾਰ ॥

ਊਤਮ ਕਰਣੀ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ॥੩॥

ਸਚੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰ ਭੀ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਰਣੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਚੀ ਸੇਵਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਸਚੀ ਸੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਕੋਈ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਹਚਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੪॥੧॥੨੧॥

ਐਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਵਣਹਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਰਹੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੨੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਪਾਏ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬੂਝੈ ਸੀਝੈ ਸੋਇ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਸੋਈ ਗਜਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ (ਬੂਝੈ) ਪੂਛੇ ਸੋ ਜਨ (ਸੀਝੈ) ਕਲਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਹਜੁ ਸਾਚੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ (ਸਾਚੁ) ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਜਾਨ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲੈ ਗੁਰੁ ਆਇ ॥

ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਇਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਸਾਚੈ) ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਂਤਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਂਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਵਸਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਪਵਿਤ ਪਾਵਨ ਸੁਚਿ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਦੀ ਭੁਲਾਈ ਭੂਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥
ਦਰਸਨਿ ਸਚੈ ਸਚੀ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੀ ਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਦਾਤਾ ਇਕੁ ਸੋਈ ॥
ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਈ ॥

ਹੋਰ ਕਿਸਨੋ ਕਹੀਏ ਕਿਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਦੇ ਦਾਤਾ ਸੋ ਏਕ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ। ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਾ ॥੪॥੨॥੨੨॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਣ ਕਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਸਮਾਵਾ) ਮਿਲਾ ਜਾਵਾਂ॥੪॥੨॥੨੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸੁ ਥਾਉ ਸਚੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਸਚਿ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

(ਸੁਥਾਉ ਸਚੁ) ਸਚੇ ਅਸਥਾਨ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚ ਉਪਦੇਸ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਪੈ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਆਪੈ ॥੧॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਸਚ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਬਾਲਮੀਕ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਚਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਬੈਸਿ ਸੁ ਥਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਸੁ ਥਾਏ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਠਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਉ ਇਹ ਜਿਹਵਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਚਾਖੈ ਫੀਕਾ ਆਲਾਇ ॥

ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਜਲ ਜਾਵੇ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਖਤੀ ਹੈ ਔਰ ਫਿਕਾ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫੀਕਾ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੀਆ ਚਲਿਆ ਰੋਇ ॥੨॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਨ ਮਨ ਫੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖੀਆ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕਾ ਗਜਾਨ ਸ੍ਵਭਾਵ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੇ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਨਿਰਮਲ ਧਾਰ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਰਾਤੀ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਕ ਰਸ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਕਰ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ਜੋ ਭਾਡਾ ਹੋਇ ॥
ਊਂਧੈ ਭਾਂਡੈ ਟਿਕੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਭਾਂਡਾ) ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਸੀਧਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਰਿਦਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਮੈ ਨਾਮ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਉਲਟੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਿਸੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਨਾਮੀ ਵਾ ਨਾਮੁ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨਿ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਭਾਂਡਾ ਜਿਸੁ ਸਬਦ ਪਿਆਸ ॥੪॥੩॥੨੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਭਾਂਡਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਇਛਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੨੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਇਕਿ ਗਾਵਤ ਰਹੇ ਮਨਿ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਇ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਗਾਵਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਸਰਧਾਹੀਨ ਗਾਵਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵਣਿ ਗਾਵਹਿ ਜਿਨ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ (ਗਾਵਣਿ) ਸਬਦੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਤ ਰਹੈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ।

ਇਕਿ ਗਾਵਹਿ ਇਕਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇਹਿ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਬਿਨੁ ਅਸਨੇਹ ॥

ਇਕ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਬਨਾਵਟੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ।

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਪਿਆਰਿ ॥
ਅਪਨਾ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਸਦਾ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਸਚੀ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੫੯

ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਮੂਰਖ ਆਪੁ ਜਣਾਵਹਿ ॥
ਨਚਿ ਨਚਿ ਟਪਹਿ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਜਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਨਚ ਨਚ ਕਰ ਟਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਚਿਐ ਟਪਿਐ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਭਗਤਿ ਪਾਏ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਚਣੇ ਟਪਣੇ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਭਗਤਿ ਕਰਾਏ ਸੋਇ ॥
ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਖੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਸੋ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵੇ ਤੋ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਖੋਇ ਦੇਵੈ ਤੌਂ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥੪॥੨੪॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਬਿਧਿਓਂ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਹਚਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੨੪॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਧਾਤੁ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਪਾਇ ॥

ਜਬ ਮਨ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪੋਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਬ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਮਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਮਨੁ ਮਰੈ ਦਾਰੂ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਮਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਔਸਧੀ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੁਪੀ ਔਸਧੀ ਸੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਬੂਝ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਕਰ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਆਇ ਕਰ ਵਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥
ਤਾ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੌ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮੈ ਮਤੁ ਮੈਗਲ ਮਿਕਦਾਰਾ ॥
ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਣਹਾਰਾ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਸਰਾਬ ਕਰ (ਮੈਗਲ) ਹਸਤੀ ਕੇ (ਮਿਕਦਾਰਾ) ਤੁਲ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਮਹਾਵਤ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਅੰਕਸੁ) ਕੰਡਾ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਅਸਾਧੁ ਸਾਧੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਯਹਿ ਮਨ ਵੱਡਾ ਅਸਾਧ ਹੈ ਜੋ ਕੌਈ ਪੁਰਸ ਇਸ ਕੋ ਸਾਧ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਸ ਕਰ ਲੇਵੇ ਅਰੁ ਜੋ ਬਿਚਰਤੇ ਹੁਏ ਮਨ ਕੋ ਅਚਰ ਕਰੇ ਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਇਆ ਸਵਾਰਿ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਬੀਚ ਸੇ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਰਾਖਿਅਨੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥
ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਵਿਛੁੜਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਅਭੇਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥੫॥੨੫॥

ਸੋ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਹਚਾਨ ਕਰੇ॥੪॥੫॥੨੫॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਹਉਮੈ ਕੇ ਬੀਚ ਸਭ ਜਗਤ ਬਾਵਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤਵੈ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਨਾ ॥
ਧੰਧਾ ਕਰਤਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਵਿਹਾਨਾ ॥੧॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹਚਾਨਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਧੰਧੇ ਕਰਤਿਆਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਵਿਯਤੀਤ ਹੋਤੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਰਮਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਜਿਨਿ ਰਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਜਗਜੀਵਨੁ ਸੇਵਿ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਹਿਰਦਯ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਚਾਰੇ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਧਾਵਤ ਵਰਜੇ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇੰਦ੍ਰੈ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਸਨਾ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਰੋਕ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਵਨਿਧ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਤਿਆ ਸੁਖੁ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥
ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਨ ਲਾਗੈ ਜਮ ਪੀਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਅੰਤਰ ਬਸਨੇ ਕਰ ਜਮ ਕੀ ਪੀਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ॥

ਆਪੇ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਿ ਵਜੀਰ ॥
ਨਾਨਕ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੪॥੬॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਵਜੀਰ ਹੈ॥੪॥੬॥੨੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਨਾ ॥
ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ। ਜੋ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਵਿਸੁਰ ਜਾਵੇ॥

ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਰਵਾਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਯੋਂ ਵਿਸਰ ਜਾਵੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਵਿਸਰੇਂ ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਤਦਿ ਹੀ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ । ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੬੦

ਤਿਨ ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਜਿ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਜੋਨੀ ਪਾਏ ॥੨॥

ਜਿਨ ਇਕ ਮਨਿ ਤੁਠਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੨॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਪਰ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਮਨਿ ਤੁਠਾ ਤਿਨ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਇਕ ਮਨ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖਯਾ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨਾ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਸੇ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਜਿਨਕੇ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ॥

ਜਿਨਾ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਤਿਨ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੪॥੭॥੨੭॥

ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੭॥੨੭॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤੂੰ ਅਕਥੁ ਕਿਉ ਕਥਿਆ ਜਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਮਾਰਣੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਤੂੰ ਜੋ ਅਕਥ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਜਾਵੈ। ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਨ ਮਾਰਣ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਤੇਰੇ (ਮਾਹਿ) ਬੀਚ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਹਾਹਾ ਅਖਰ ਹੈ ਈੜੀ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਔਰ ਅਰਥ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ (ਮਾਰਣੁ) ਮਸਾਲਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਹੀ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਅਨੇਕ ਕੀਮਤਿ ਨਹ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਹੈਂ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤੇਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਖਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਤੇਰੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨਾਵਟ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਮੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੂੰ ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਹੈਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਕਲਪਿਤ ਹੈ। ਹੇ ਅਕਥ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਹ ਸਤਸੰਗਤਿ ਬਣਾਈ ॥
ਜਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਸਤਗੁਰੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤੈਂ ਸਤਸੰਗਤ ਬਣਾਈ। ਜਹਾਂ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਹਾ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਹਾਂ ਸੁਤਗੁਰ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲਾਈ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਮਹਲੀ ਥਾਉ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਮਹਲੀ ਜਗਜਾਸੂ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਆਪ ਦਾਤ ਕਰੇਂ ਤੌ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥੪॥੮॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥੨੮॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭਿ ਰੂਪ ਹਹਿ ਰੰਗਾ ॥
ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਸਭਿ ਸਹਲੰਗਾ ॥

ਏਕ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਸਭ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਸ ਰੰਗਾਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਰੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਇਨ ਉਪਲਖਿਤ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਿਥੀ ਭੀ ਜਾਨ ਲੈਨੇ ਇਨ ਤਤੋਂ ਕੇ (ਸਹਲੰਗਾ) ਸਮਦਾਉ ਕਰ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵੇਖੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰੰਗਾ ॥੧॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਾਲੀ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੁ ਅਚਰਜੁ ਏਕੋ ਹੈ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੀਚਾਰੇ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਜੋ (ਅਸਚਰਜੁ) ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਦੁਤੀਯ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਭਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਭਵੈ) ਫਿਰਤਾ ਵਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਪ੍ਰਭਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਆਪੇ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਜਗਾਈ ॥੨॥

ਕਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਪਤ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸਤਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਬਣਤ ਬਨਾਈ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਹੀ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਸੁਤਿਆ ਕੋ ਗਜਾਨ ਦੇਕਰ ਜਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਹੋਈ ॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਥਨੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਤਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਕਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਬਰਨਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵੈ ਬੂਝੈ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗਰੁਉਪਦੇਸ਼ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਵੇਖੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਵੇਖੈ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੯॥੨੯॥

ਐਸੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੯॥੨੯॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੂਤਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਤੋ ਮਾਯਾ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਮੋਹਿ) ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਆਤਮ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਜਨ ਜਾਗੇ ਜਿਨ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਾਗੇ ਤੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਪਿਆਰ ਹੈ॥੧॥

ਸਹਜੇ ਜਾਗੈ ਸਵੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗਯਾਨ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਸੇ ਪੁਨਾ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਅਸੰਤੁ ਅਨਾੜੀ ਕਦੇ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਅਨਾੜੀ ਅਸੰਤ ਅਰਥਾਤ ਹਠੀਆ ਵਾ ਮੂਰਖ ਕਭੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ॥

ਕਥਨੀ ਕਰੇ ਤੈ ਮਾਇਆ ਨਾਲਿ ਲੂਝੈ ॥

ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨੀ ਕਦੇ ਨ ਸੀਝੈ ॥੨॥

ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਤੈ) ਬਹੁੜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਸਾਥ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਅਗਜਾਨੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੀਝਤਾ॥੨॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈ ਤੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਉਧਾਰਾ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਇਸ ਤਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੈ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਤਰ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੬੧

ਇਸੁ ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਕਰਮ ਧਰਮੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੋਈ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲੀ ਕਾ ਜਨਮੁ ਚੰਡਾਲ ਕੈ ਘਰਿ ਹੋਈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੪॥੧੦॥੩੦॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜਨਮ (ਚੰਡਾਲ) ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੪॥੧੦॥੩੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪ ਭੀ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਸਾਚੈ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥

ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੁ ॥੧॥

ਜੋ ਸੁਧ ਮਨ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਚਾਹ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਚ (ਮਹਿਲ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੁ॥੧॥

ਭਰਮੇ ਆਵੈ ਭਰਮੇ ਜਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਨਮਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਸੂੰਨਯ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮ ਕੇ ਵੀਚ ਹੀ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਤਪਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨ ਚੇਤੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਆਵਾਗਵਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਆਪ ਭੂਲਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਯਾ ਹੈ?

ਇਹੁ ਜੀਉ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਲਾਇਆ ॥

ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਖਟੇ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਯ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਇਉਂ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਰਾਂਨ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸੰਚਯ ਕਰਤੇ

ਕਰਤੇ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਖੋ ਦੀਆ ਹੈ ਯਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥
ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਚੇਤੇ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੇ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਾਉ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥੪॥੧੧॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਨੌ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥੩੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਯਤਨ ਜਾਕਰ ਪੂਛੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਾਇ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮ ਧਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਘਾਲ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਘਾਲ) ਕਰੀ ਹੁਈ ਹਰੀ ਨੇ ਥਾਇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥
ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨ ਸੇਵਿਆ ਜਾਇ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੀਚ ਮਹਾ ਬਿਖ ਰੂਪ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਤਿ ਕੁਟੰਬਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੋਹਿਆ ਮਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੩॥

ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਕੁਟੰਬ ਔਰ ਘਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਯਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਵੈ ਉਸ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪੁਰਸ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੧੨॥੩੨॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਨ ਹੀ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੩੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ ॥
ਪੂਰਾ ਜਨੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ਕੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈ ਸਫਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਪੁਰਸ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਖੁਟੁ ਨਾਮ ਧਨੁ ਹਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਐਥੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਅਖੁਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਬੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਉਸਕੋ ਪਾਕਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਓਸਕੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰੇ ਭਰਮੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਨ ਕਰੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਮਹਾਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਆਪਿ ਉਧਰੇ ਕੁਲ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮਹਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ। ਔਰ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖਹਿ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਭਉਜਲ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰੇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਨਾਮੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੋਏ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਦਾਸਾ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨਿ ਮੈ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਘਰ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜਹਾਂ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਵਾਸ ਭਯਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਏ ਹੁਏ ਘਰ ਮੈ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਿਨ ਕੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਹਿ ਹਰਿ ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੬੨

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੪॥੧੩॥੩੩॥

ਅਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਸਾਰੰਗ ਪਾਨੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਇਹ ਕੇਵਲ ਨਿਰਬਾਣੁ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੩੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗਿ ਸੰਜੋਗ ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥

ਜਨਮੁ ਜੀਤਿ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਹੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਫਲ ਕਰ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਮੀਠਾ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਚਖਿ ਡੀਠਾ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ (ਮੀਠਾ) ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਪਿਆਰ ਕਾ ਰਸ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਬਹੁ ਕਰਹਿ ਅਚਾਰ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਅਹੰਕਾਰ ॥੩॥

ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਓ ਮਾਇਆ ਫਾਸ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਛੂਟੈ ਗੁਰ ਪਰਗਾਸ ॥੪॥੧੪॥੩੪॥

ਔਰ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਰੂਪ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੩॥ ਸੋ ਹੰਕਾਰੀ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਮੈ ਫਸਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇਗਾ॥੪॥੧੪॥੩੪॥

ਹਰੀ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਸ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਸੰਕਾ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਤੋ ਬਹੁਤ ਬਨੀ ਹੁਈ ਥੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਬਾਨੀ ਕਿਸ ਨਮਿਤ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਏਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੩ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ॥

ਜੈਸੀ ਧਰਤੀ ਊਪਰਿਮੇਘੁਲਾ ਬਰਸਤੁ ਹੈ ਕਿਆ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਨਾਹੀ ॥

ਜੈਸੀ ਰੀਤਿ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਤੀ ਕੇ ਊਪਰਿ ਬਾਦਲ ਬਰਖਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਰੀਤੀ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ ਕਿਆ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਬੀਚ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਮਧੇ ਪਾਣੀ ਪਰਗਾਸਿਆ ਬਿਨੁ ਪਗਾ ਵਰਸਤ ਫਿਰਾਹੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਸੇ ਬੜੇ ਜਤਨੋਂ ਸੇ ਪਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਪਿਆਸ ਨਿਵਿਰਤਕ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੂਪ ਡੋਲ ਜੇਵਰੀ ਬਿਨਾ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: (ਪਗਾ) ਪੈਰਾ ਬਿਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਹੀਂ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਅਰਥੀ ਕਾ ਅਰਥ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਮੇਘ ਹੈ ਸੋ ਬਰਸਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਜਲਵਤ ਹੈ ਬਯਾਕਰਣ ਆਦਿ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਪੜਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਝਨੇ ਕੋ ਸ੍ਰੋਤਾ ਕੀ ਬੁਧੀ ਅਧਿਕ ਚਾਹੀਏ ਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਬਾਨੀ ਮੇਘ ਕੇ ਜਲ ਸਮਾਨ ਰਚੀ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਤੂੰ ਐਸੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਹੀ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਸੋਈ ਕੋਈ ਹੈ ਰੇ ਤੈਸੇ ਜਾਇ ਸਮਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੇ ਭੇਧ ਕਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਰਮ ਹੈ। ਐਸੇ ਭਰਮ ਕੋ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਚੁਕਾਹੀ) ਉਠਾ ਦੇ॥ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਸਭ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ਤੌ ਜੀਵ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਭਾਵਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਹੋਇ ਕੈ ਕਿਆ ਓਇ ਕਰਮ ਕਮਾਹੀ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਹੋਇਕੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਈਸਰ ਹੋਇ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਓਇ) ਓਹੀ ਕਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਏਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਸਦਾ ਹਹਿ ਤੇਰੇ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹੀ ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮੁ ਹਮੇਸ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਵੇਂਗੇ॥

ਇਤਨੇ ਜਨਮ ਭੂਲਿ ਪਰੇ ਸੇ ਜਾ ਪਾਇਆ ਤਾ ਭੂਲੇ ਨਾਹੀ ॥

ਹਮ ਇਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮੁ ਭੂਲ ਪੜੇ ਥੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਹੁਣ ਭੂਲਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਾ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਸੋਈ ਪਰੁ ਜਾਣੈ ਜੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹੀ ॥੩॥

ਔਰ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੇਸ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਏਹ ਜਗਤ ਹੈ (ਪਰ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਤੂੰਹੈ ਹਹਿ ਆਪੇ ਭਰਮੁ ਕਹਾਹੀ ॥

ਤੇਰਾ ਹੀ (ਸਬਦੁ) ਸੰਸਾਰ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤੂੰ ਹੀ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਾ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈ ਭਰਮ ਕਿਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਬੇਦ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਤਤ ਸਿਉ ਮਿਲਿਆ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਹੀ ॥੪॥੧॥੧੫॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਤੁ) ਜੀਵ ਕਾ ਲਖ ਪੁਨਾ (ਤਤ) ਈਸਰ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ (ਰਪਿ)ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੈ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੫॥੩੫॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਕਾਲੈ ਵਸਿ ਹੈ ਬਾਧਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਕਾਲ ਕੇ ਵਸ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਮਨਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਲੈ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈ ਚਿਤ ਲਗਾ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭਰਮਦੇ ਮਨਹਠਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਪੜੇ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨਿਓ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਆ ਵਸਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਮੈ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਹੀ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਇ ਹਉਮੈ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਰੇ ਔਰ ਹਉਮੈ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਜੋ ਤਜੇ ਤੌ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਪਾਈਅਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥੪॥੨॥੧੯॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੯॥੩੯॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕਾ ਰਹਣਾ ਹੈ ਏਹ ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਏਕ ਪੁਰਸ ਕੋ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਗੁਣ ਸੰਮਲੈ ਸਾਹੁਰੈ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੰਮਾਲਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਵਾਸੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸਮਾ ਗਈਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ ਪਿਰੁ ਵਸੈ ਕਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪਾਈਐ ॥
ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਆਪੇ ਮੇਲਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਿਖ ਕਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਏ ਸੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਆਪ ਮੇਲਾਇ ਲੇਵੈ ਤੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੬੩

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਹਿ ਮਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਮਤ ਦੇਵੇ ਤੌਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਦੁਬਿਧਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਸਹਜੇ ਸੁਖਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਬੁਧੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ (ਸਹਜ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਨਾਇ ਲਾਈਐ ॥੨॥

ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਗਰਬਿ ਨ ਪਾਇਓ ਅਗਿਆਨ ਇਆਣੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗਰਬੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਕਿਯੋਂਕਿ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਮੂਰਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਣੇ ॥

ਵੁਹ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਵਾਸੁ ਪਾਇਦੇ ਗਰਭੇ ਗਲਿ ਜਾਣੇ ॥

ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਹੁਏ ਗਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਾਣੇ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਉਣਾ ਹੀ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੇਰੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਪੂਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਪੂਰਾ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ॥

ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਬੰਧਪੁ ਬੀਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੋ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਈ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ਪ੍ਰਭ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਕੀਰਾ ॥੪॥੩॥੧੭॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੁ (ਕੀਰਾ) ਕੀੜਾ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੈ॥੪॥੩॥੧੭॥੩੭॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਤਬ ਹਰੀ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵੀਚਾਰ ਕਾ ਫਲ ਕਿਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਤਿ ਮਲੀਣ ਪਰਗਟੁ ਭਈ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਾ ॥

ਜੋ ਮਲੀਣ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਅਭਾਵ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਉਤਮ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਕਰਤਬ ਸੇ ਉਤਮ ਹੁਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ॥

ਸਿਵਿ ਸਕਤਿ ਮਿਟਾਈਆ ਚੂਕਾ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

(ਸਿਵਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਧਾਵਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਤਬ (ਆ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ (ਅੰਧਿਆਰਾ) ਅਗਜਾਨ ਉਠ ਗਿਆ। ਵਾ ਸ਼ਿਵ ਸਤੋ ਗੁਨ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਨੇ ਤਮੋ ਗੁਣ ਰੂਪੁ ਸਕਤੀ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਅਗਜਾਨੁ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਆ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਪਜਾਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪਾਈਐ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਜਿਸੁ ਦੇਖਿ ਹਉ ਜੀਵਾ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਚਸਾ ਨ ਜੀਵਤੀ ਗੁਰ ਮੇਲਿਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜਿਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੂੰ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਹਰਿ ਸੁਣੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ॥

ਮੈਂ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਲੀਨੀ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਪਾਤ ਭਇਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਬੁਧੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਲਯ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਗੁਰੁ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਦੀਨੀ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋ ਗੁਰੁ ਹਮ ਕੀਨੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਮੈ ਹਮ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਗੁਰੂ ਨੇ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਣਦਾਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇ ਹੈ ਹਮ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ॥

ਹਮ ਅਵਗੁਣ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਗੁਣ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਰਾਇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥

ਪਾਪੀ ਪਾਥਰ ਡੂਬਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਤਾਰੇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਪਥਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਤ ਦੇਕਰ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਗੁਣ ਦਾਤੇ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਤੂੰ ਗੁਣਦਾਤਾ ਨਿਰਮਲਾ ਹਮ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲਾ ਹੈਂ ਹਮ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹਾਂ ਰਛਾ ਕਰ ਲੇਵੋ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋ ਮੂਰਖ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਆਪਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਹਜੁ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਘਰਿ ਸੋਹਿਲਾ ਗਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਸਜਨ ਜੋ ਤੂੰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸੀ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਚਿਤ ਆਇਆ ਕਰੇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੪॥੧੮॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੈ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੮॥੩੮॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਚਉਥਾ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਪੜਿਆ ॥
ਜੋਗੀ ਗੋਰਖੁ ਗੋਰਖੁ ਕਰਿਆ ॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕੋ ਪੜਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋਗੀਓਂ ਨੇ ਗੋਰਖ ਗੋਰਖ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਪੜਿਆ ॥੧॥

ਮੈਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਪੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਜਾਨਾ ਕਿਆ ਗਤਿ ਰਾਮ ਹਮਾਰੀ ॥
ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਰੁ ਭਉਜਲੁ ਤੂ ਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਹਮਾਰੀ ਕਿਆ ਗਤ ਹੋਣੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਭਜਿਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬੇੜੀ ਬਨਾ ਦਈ॥

ਪੰਨਾ ੧੬੪

ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਿਭੂਤ ਲਾਇ ਦੇਹ ਸਵਾਰੀ ॥
ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਤਿਆਗੁ ਕਰੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥

ਸੰਨਿਆਸੀਓਂ ਨੇ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਹ ਸਵਾਰ ਰਖੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਆਗਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨॥
ਖਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੂਰਤਣੁ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤੋ ਕੇਵਲ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ॥੨॥ ਖਤ੍ਰੀ ਜੁਧ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਸੂਰਮਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਦੁ ਵੈਸੁ ਪਰ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵੈ ॥
ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵੈ ॥੩॥

ਵੈਸ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਕਿਰਤਿ) ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਗੋ ਰਖਿਆ ਵਣਜੁ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਵੈਵਰਣ ਧਰਮ ਸਮਝ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸੂਦਰ (ਪਰ) ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਵੈਸ ਕੀ (ਕਿਰਤਿ) ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸ੍ਵੈਵਰਣ ਧਰਮ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਤੂੰ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਏਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਹਰਿ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥੪॥੧॥੩੯॥

ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੇ ਤੌਂ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੯॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਨਿਰਗੁਣ ਕਥਾ ਕਥਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ॥
ਭਜੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਜਨ ਕੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਥਾ ਮੈਲ ਸੇ ਹਰੀ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਭਜੁ) ਸੇਵਨ ਕਰੁ॥

ਤਰੁ ਭਉਜਲੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ॥੧॥

ਹਰੀ ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸਨੁ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੁ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਦੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੁ॥

ਜੋ ਜਨ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥
ਤਿਨ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਕਰਹੁ ਹਮ ਰਾਮਾ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਰਾਮ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਸ ਕਰੋ॥

ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਊਤਮ ਕਾਮਾ ॥੨॥
ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਉਤਮ ਕਾਮ ਹੈ॥੨॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾ ਦੇਵੇ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਹਮਰੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਭਾਵੈ ॥
ਜਨ ਪਗ ਰੇਣੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪਾਈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਉਤਮ ਲੇਖ ਕੀ ਲਿਖਤ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥

ਤੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥੪॥੨॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੪੦॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਪੁਤੁ ਖਾਇ ॥

ਮੀਨੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਈ ਜਲਿ ਨਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਖਾਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਛਕਾ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਮਛੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਲ ਕੇ ਅਸਨਾਨ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਲ ਕੇ ਰਹਣੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰਸਿਖ ਮੁਖਿ ਪਾਇ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰੀਤਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਹਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਜਨ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵੋ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਜਿਉ ਮਿਲਿ ਬਛਰੇ ਗਊ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਵੈ ॥

ਕਾਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਾ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਬਛਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਗਊ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਪਤੀ ਘਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥੨॥

ਸਾਰਿੰਗ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਸੈ ਜਲ ਧਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਜਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਬਾਦਲੁ ਜਲ ਕੀ ਧਾਰਾ ਬਰਸਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਰਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਦੇਖਿ ਪਸਾਰਾ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥੩॥

ਰਾਜੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਤਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਸ ਸੈਨਾ ਆਦਿ ਦੇਖ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੁ ਕਰੁ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ਖਾਟੇ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਪਰਜੰਤ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ (ਮਾਇਆ) ਰੋਕੜੀ (ਧਨੁ) ਚੁਪਾਏ ਆਦਿ ਇਨਕੋ ਖਾਟੇ ਅਰਥਾਤ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰੇ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਗਲਾਟੇ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਗਲਾਟੇ) ਗਲਾਂ ਮਿਲਣ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਲ ਸਾਥ ਮਿਲੇ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧ ਪਗ ਚਾਟੇ ॥੪॥੩॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਵਾ ਭਗਤ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਚਾਟਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੪੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਭੀਖਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭੀਖ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇ ॥

ਭਿਛਕ ਕੋ (ਪ੍ਰੀਤਿ) ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਸਾਮ੍ਰਥ ਦਾਤਾ ਭਿਛਜਾ ਪਾਵੈ॥

ਭੂਖੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਵੈ ਅੰਨੁ ਖਾਇ ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਆਘਾਇ ॥੧॥

ਔ ਭੂਖੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਅੰਨ ਭੋਜਨ ਕਰਕੇ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਹਰਿ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੋਚ ਪੂਰਿ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੌ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਬਾਂਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੋ॥

ਚਕਵੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ॥

ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਦੁਖ ਤਿਆਗੈ ॥

ਜਬ ਸੂਰਜ ਮੁਖ ਲਾਗੈ ਅਰਥਾਤ ਸੂਰਜ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਵੈ ਤਬ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸੂਰਜ ਉਦਜ ਹੂਆ ਤਬ ਆਪਨੇ ਪਤੀ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਯਾਰੇ ਚਕਵੇ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਚਕਵੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤੀ ਹੈ। ਚਕਵੇ ਚਕਵੀ ਕਾ ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਵਿਜੋਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਕਾਲ ਮੈ ਸੰਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਚਕਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਰਜ ਮੈ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਅਰਥ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ॥੨॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ (ਗੁਰੂਮੁਖਿ ਲਾਗੈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਮੈ ਹੈ॥੨॥

ਬਛਰੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਖੀਰੁ ਮੁਖਿ ਖਾਇ ॥

ਹਿਰਦੈ ਬਿਗਸੈ ਦੇਖੈ ਮਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਬਛਰੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਊ ਕਾ ਦੂਧ ਮੁਖ ਕਰ ਖਾਉਣੇ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਇ ॥੩॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਲਾਇ ਅਰਥਾਤ ਆਦਰ ਕਰੇ॥੩॥

ਹੋਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਕਾਚਾ ॥

ਹੋਰ ਜਿਤਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸਭ ਬਿਉਹਾਰ ਕਚਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਕੂਰਾ ਕਚੁ ਪਾਚਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ॥੪॥੪॥੪੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਝੂਠਾ ਔਰ ਕਚਾ ਪਾਜ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੈ॥੪॥੪॥੪੨॥

ਪੰਨਾ ੧੬੫

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਬਣੀ ॥

ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਧਣੀ ॥

ਔਰ ਸੇਵਾ ਮੈ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਬਣੀ ਹੈ। ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਪੀਛੈ ਛੂਟੀ ਘਣੀ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਛੂਟੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਸਿਖ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹਰਿ ਬੋਲਤ ਸਭ ਪਾਪ ਲਹਿ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਉਚਾਰਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਲਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥

ਧਾਵਤ ਪੰਚ ਰਹੇ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮਨ ਵਸ ਆਇ ਗਯਾ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਰੁਕ ਗਏ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਗਰੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੨॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਨਗਰੀ) ਸਰੀਰ ਮੈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਗ ਧੂਰਿ ਜਿਨਾ ਮੁਖਿ ਲਾਈ ॥

ਤਿਨ ਕੂੜ ਤਿਆਗੇ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੂੜ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮੁਖ ਊਜਲ ਭਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਤੇ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਆਪਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ॥

ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਬਲਭਦ੍ਰੁ ਗੁਰ ਪਗ ਲਗਿ ਧਿਆਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ। ਕਿਸਨ ਔਰ ਬਲਭਦ੍ਰ ਆਦਿ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਤਰਾਵੈ ॥੪॥੫॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਆਪ ਤਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੪੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਡੰਡਾਧਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਆਪੇ ਹਰੀ ਜੋਗੀ ਔਰ ਡੰਡਾ ਧਾਰੀ ਭਾਵ ਸੰਨਯਾਸੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਹਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਆਪ ਹੀ ਰਵ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਤਪੁ ਤਾਪੈ ਲਾਇ ਤਾਰੀ ॥੧॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਤਾੜੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਪਸਿਆ ਕੋ ਤਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਜੋ ਰਾਮ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਕਟ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਆਪੇ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ॥

ਆਪੇ ਹਰੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ ਔਰ (ਧੁਨਿ) ਬੇਦ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਜਪਾਇ ਆਪੇ ਹਰਿ ਜਾਪੇ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਜਪਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਾਰਿੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਪਿ ਪੀਆਵਣਹਾਰਾ ॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਪਪੀਹਾ ਤਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੀ ਧਾਰਾ ਹੈ । ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪੀਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਰੇ ਆਪੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੩॥

ਔਰ ਆਪ ਹਰੀ ਬੰਧਨਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਪਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਬੇੜੀ ਤੁਲਹਾ ਤਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮਤੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਬੇੜੀ ਤਥਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਤੁਲਹਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ (ਤਾਰਾ) ਮਲਾਹ ਵਾ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜੁ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਨਾਨਕ ਪਾਵੈ ਪਾਰਾ ॥੪॥੬॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਕਰ (ਪਾਰਾ) ਪਰਾਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥੪੪॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਾਹੁ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਧਣੀ ਜੈਸੀ ਤੂੰ ਰਾਸਿ ਦੇਹਿ ਤੈਸੀ ਹਮ ਲੇਹਿ ॥

ਹੇ ਧਣੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈਂ ਜੈਸੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੂੰ ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੀ ਹੀ ਹਮ ਲੇਤੇ ਲੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਣੰਜਹ ਰੰਗ ਸਿਉ ਜੇ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਦੇਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਦੇਵੈਂ ਤਾਂ ਹਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਵਣਜੀਏ॥੧॥

ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਰਾਮ ਕੇ ॥
ਹਰਿ ਵਣਜੁ ਕਰਾਵੈ ਦੇ ਰਾਸਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਤੂੰ ਸਮਾਨ ਬਿਉਹਾਰ ਅਰੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈਂ॥

ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਾਹ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕਾ ਲਾਭ ਖਟਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਚੇ ਸਾਹ ਤੇਰੇ ਮਨ ਭਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਵਖਰੁ ਲਦਿਆ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਸੌਦਾ ਲਦਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਜਮ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਹੋਰੁ ਵਣਜੁ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਨੰਤ ਤਰੰਗੀ ਦੁਖੁ ਮਾਇਆ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਵਾਪਾਰੀ ਜੋ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗਾਂ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਣਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਜੇਹੈ ਵਣਜਿ ਹਰਿ ਲਾਇਆ ਫਲੁ ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਜੈਸੇ ਵਣਜ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦੁਖਾਂ ਰੂਪੁ ਫਲੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਣਜੁ ਸੋ ਜਨੁ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਵਣਜੁ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਾਹੁ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੂਲਿ ਨ ਲੇਈ ॥੪॥੧॥੭॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਹ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਲੇਖਾ ਫੇਰ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੭॥੪੫॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਉ ਜਨਨੀ ਗਰਭੁ ਪਾਲਤੀ ਸੁਤ ਕੀ ਕਰਿ ਆਸਾ ॥
ਵਡਾ ਹੋਇ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ਦੇਇ ਕਰਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕਰ ਧਨ ਖਾਟ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਹਮ ਤਿਸੁ ਧਨ ਕਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਿ ਰਾਖਦਾ ਦੇ ਆਪਿ ਹਥਾਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਸਰਾ ਦੇਕੇ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੬੬

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਮੂਰਖ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਗੁਸਈਆ ॥
ਜਨ ਕੀ ਉਪਮਾ ਤੁਝਹਿ ਵਡਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਸਾਈਆਂ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ਤੀਨ ਸੰਬੋਧਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਵਡਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਉਪਮਾ ਹੋ ਤੌ ਉਸ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਵਡਾਈ ਹੈ॥

ਮੰਦਰਿ ਘਰਿ ਆਨੰਦੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥
ਸਭ ਰਸ ਮੀਠੇ ਮੁਖਿ ਲਗਹਿ ਜਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਮੰਦਰਿ) ਸਰੀਰ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੌ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਸੁ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵੈ ਸੰਪੂਰਨ ਰਸ ਮੀਠੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਤੌ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਪਰਵਾਰੁ ਸਧਾਰੁ ਹੈ ਇਕੀਹ ਕੁਲੀ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛਡਾਵੈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਨ ਆਪ ਤੋ ਪਰਵਾਰ ਔਰ ਇਕੀ ਕੁਲਾਂ ਸੰਜੁਕਤ ਉਧਾਰ ਸਹਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਭੀ ਛੁਡਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਹਰਿ ਕੀਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਪੂਜ ਕਰਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਲਹਾਇਦਾ ਆਪੇ ਵਰਤਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਕੋ (ਲਹਾਇਦਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਲਾਲਾ ਹਾਟਿ ਵਿਹਾਝਿਆ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਮੁਝ (ਲਾਲਾ) ਗੁਲਾਮ ਕੋ ਜੋ ਤੈਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੁਕਾਨ ਸੇ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੀ ਚਤੁਰਾਇ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਕਿਆ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜੇ ਰਾਜਿ ਬਹਾਲੇ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਲਾਮੁ ਘਾਸੀ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਢਾਈ ॥

ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰੁ ਬਠਲਾ ਦੇਵੈ ਤੌ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਜੇਕਰ ਘਾਸ ਖੋਤਨੇ ਭੇਜੇਂ ਤਬ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਂਗੇ ਕਿ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੨॥੮॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥੮॥॥੪੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਬ ਬਾਰਾਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਜਨ ਕਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਿਰਸਾਣੁ ਕਰੇ ਲੋਚੈ ਜੀਉ ਲਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਣ ਖੇਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਉ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਲੁ ਜੋਤੈ ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪੁਤੁ ਧੀ ਖਾਇ ॥

ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਲ ਜੋ ਜੋਤਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਖਾਵੇਂਗੇ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਕਰੇ ਹਰਿ ਅੰਤਿ ਛਡਾਇ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਯਹਿ ਜਾਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਅੰਤ ਕੋ ਛੁਡਾ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਗਤਿ ਕੀਜੈ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਲਾਇ ਹਮ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਗਤੀ ਕਰੀਏ। ਅਰੁ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਕਾਮ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਗਾਓਂ ॥੧॥

ਲੈ ਤੁਰੇ ਸਉਦਾਗਰੀ ਸਉਦਾਗਰੁ ਧਾਵੈ ॥

ਧਨੁ ਖਟੈ ਆਸਾ ਕਰੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਸਉਦਾਗਰ ਘੋੜੇ ਲੈਕਰ ਸੌਦਾਗਰੀ ਕੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਧੁਨ ਖਟਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਮੋਹ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਤਾ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਹਟਵਾਣੀਆ ਬਹਿ ਹਾਟਿ ਕਮਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬਾਨੀਆਂ ਦੁਕਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰਾ ਝੂਠ ਕਾ ਝੂਠੇ ਲਪਟਾਇ ॥

ਝੂਠ ਕਾ ਜੋ (ਪਸਾਰਾ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੈਸੇ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੈ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਰਚ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੁਟੰਬੁ ਹੈ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਫਾਸ ॥

ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਰਚਿਤ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਮੈਂ ਮੋਹੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਫਾਸੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸੋ ਜਨੁ ਤਰੈ ਜੋ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੇ ਪੁਰਸ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨਿ ਨਾਨਕਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਾਸ ॥੪॥੩॥੯॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੯॥੪੭॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਿਤ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਲਾਲਚੁ ਕਰੇ ਭਰਮੈ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਨਿਤਿ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਭਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਵੇਗਾਰਿ ਫਿਰੈ ਵੇਗਾਰੀਆ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਉਠਾਇਆ ॥

ਵੇਗਾਰੀ ਜੀਵ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਬੇਗਾਰ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸਿਰ ਉਪਰ ਵਿਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਜਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸੋ ਘਰ ਕੈ ਕੰਮਿ ਹਰਿ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਂ ਘਰ ਕੇ ਕਾਮ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਤੋੜਿ ਬੰਧਨ ਮਾਇਆ ਘਰ ਕੈ ਕੰਮਿ ਲਾਇ ॥

ਨਿਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾ ਲੇਵੋ॥ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਈਏ॥

ਨਰੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰੇ ਨਰਪਤਿ ਰਾਜੇ ਅਰਥਿ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਨੁਖੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਜੋ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਪਰਯੰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਮਾਯਾ ਸਭੁ ਰਾਜੇ ਕੇ ਅਰਥ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਕੈ ਬੰਧੈ ਕੈ ਡਾਨਿ ਲੇਇ ਕੈ ਨਰਪਤਿ ਮਰਿ ਜਾਇਆ ॥

(ਕੈ) ਅਥਵਾ ਤੋ ਕਿਸੀ ਅਵਗੁਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਬਾਂਧ ਲੇਵੇਗਾ ਬਾਂਧਾ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਅਥਵਾ ਜੋੜਿਆ ਹੂਆ ਧਨ ਡੰਡ ਮੈਂ ਲੇ ਕਰ ਛੋਡੇਗਾ ਅਥਵਾ ਰਾਜਾ ਮਰ ਗਿਆ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਰੌਲਾ ਪੜਾ ਤੌ ਤਲਬ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਔਰ ਸਫਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਸਉਦਾ ਸੂਦੁ ਕੀਚੈ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ਕਰਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੌਦਾਗਰ ਹੋ ਕਰ ਸਉਦਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਪੁਯੇ ਦੇਕਰ (ਸੂਦੁ) ਬਿਆਜ ਲੈਣਾ ਕਰੀਏ ਹੈ॥

ਜਾ ਲਾਹਾ ਦੇਇ ਤਾ ਸੁਖੁ ਮਨੇ ਤੋਟੈ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਸੌਦਾ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਭ ਦੇਵੇ ਤੌਂ ਸੁਖ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੋਟਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਗੁਣ ਸਾਝੀ ਗੁਰ ਸਿਉ ਕਰੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੬੭

ਜਿਤਨੀ ਭੂਖ ਅਨ ਰਸ ਸਾਦ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਭੂਖ ਫਿਰਿ ਲਾਗੈ ॥

ਜਿਤਨੀ (ਭੂਖ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਵਾਦ ਲੈਣੇ ਕੀ ਹੈ ਉਨ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਉਤਨੀ ਭੂਖ ਫਿਰ ਲਾਗੈ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਵੇਚੇ ਸਿਰੁ ਗੁਰ ਆਗੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸੀਸ ਬੇਚਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਫਿਰਿ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ॥੪॥੪॥੧੦॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਫੇਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਛੁਧਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੦॥੪੮॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਹਰਿ ਆਸ ਨਿਤ ਕਿਉ ਦੇਖਾ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੀ ਆਸ਼ਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਂ॥

ਜਿਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਸੋ ਜਾਣਤਾ ਹਮਰੈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਹਰਿ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ।

ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹੂਆ ਮੇਲ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਮ ਪਾਪੀ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ॥

ਮਤੁ ਨਿਰਗੁਣ ਹਮ ਮੇਲੈ ਕਬਹੂੰ ਅਪੁਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਪਾਪੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹਾਂ (ਮਤਿ) ਭਲਾ ਜੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਕਬੀ ਹਮ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਭੀ ਮੇਲ ਲੇਵੈ॥

ਹਮਰੇ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁਤੁ ਹੈ ਬਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਰਿ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕੀਏ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਬੁਹੁਤ ਹੈਂ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਤੂੰ ਗੁਣਵੰਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਿਆਲੁ ਤੂੰ ਗੁਣਵੰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਸੰਗਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵੈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀਓਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛਡਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਤੁਮਰੇ ਗੁਣ ਕਿਆ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਜਬ ਗੁਰੁ ਬੋਲਹ ਤਬ ਬਿਸਮੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰਾਂ ਜਬ ਆਪ ਸਹਤ ਆਦਰ ਕੇ (ਬੋਲਹ) ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਐਸਾ ਅਵਗੁਣੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ॥

ਹਮ ਜੈਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਅਵਰੁ ਕੋਈ ਰਾਖੈ ਜੈਸੇ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਛਡਾਇ ॥

ਹਮਾਰੇ ਜੈਸੇ ਅਪਰਾਧੀਓਂ ਕੋ ਜੈਸੇ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ॥

ਤੂੰ ਗੁਰੁ ਪਿਤਾ ਤੂੰਹੈ ਗੁਰੁ ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਗੁਰੁ ਬੰਧਪੁ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਸਖਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਵਤ ਪੁਨਾ ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੀ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧਿ ਹੋਤੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਣਹੁ ਆਪੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਬਿਧੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛਤਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਕੀਰੇ ਹਮ ਥਾਪੇ ॥

ਹਮ ਰੁਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਥਾ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਕਰ ਹਮ ਕੀਟ ਉਚ ਪਦ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹਾਂ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇਰਾ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਚੂਕੇ ਸਭਿ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੇ ॥੪॥੫॥੧੧॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਜਨ ਕੋ ਵਾ ਸਰਬ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਚੁਕੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੧੧॥੪੯॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕੰਚਨ ਨਾਰੀ ਮਹਿ ਜੀਉ ਲੁਭਤੁ ਹੈ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਰਾ ਜੀਉ ਸ੍ਵਰਨ ਔਰ ਨਾਰੀ ਮੈਂ ਲੋਭਾਯਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਮਿਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਘਰ ਮੰਦਰ ਘੋੜੇ ਖੁਸੀ ਮਨੁ ਅਨ ਰਸਿ ਲਾਇਆ ॥

ਘਰ ਤਥਾ ਮੰਦਰ ਪੁਨਾ ਘੋੜੇ ਇਨ ਮੈਂ ਅਰ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀਓਂ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਕਿਉ ਛੂਟਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟੂੰਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਇਹ ਨੀਚ ਕਰਮ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ॥

ਗੁਣਵੰਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਬਖਸਿ ਅਵਗਣ ਸਭਿ ਮੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਨੀਚ ਕਰਮ ਹੈਂ ਹੇ (ਹਰੀ) ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦਯਾਲੂ ਤੂੰ ਗੁਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣ ਬਖਸ ਲੇਹੁ॥

ਕਿਛੁ ਰੂਪੁ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਜਾਤਿ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਢੰਗੁ ਨ ਮੇਰਾ ॥

ਨਾ ਮੇਰਾ ਕਿਛੁ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੁਛ ਢੰਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਲੈ ਬੋਲਹ ਗੁਣ ਬਿਹੂਨ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਨ ਤੇਰਾ ॥

ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਆ ਮੁਹ ਲੈਕਰ ਬੋਲਾਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਸੰਗਿ ਗੁਰ ਉਬਰੇ ਪੁੰਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰਾ ॥੨॥

ਹਮ ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਯਹਿ ਸਭਿ ਪੁੰਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਭੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਮੁਖੁ ਨਕੁ ਦੀਆ ਵਰਤਣ ਕਉ ਪਾਣੀ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਸਰੀਰੁ ਪੁਨਾ ਮੁਖੁ ਤਥਾ ਨਕੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜਲ ਵਰਤਨੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਨੁ ਖਾਣਾ ਕਪੜੁ ਪੈਨਣੁ ਦੀਆ ਰਸ ਅਨਿ ਭੋਗਾਣੀ ॥

ਖਾਣੇ ਕੋ ਅੰਨ ਔਰ ਪਹਿਰਨੇ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਰਸ ਭੋਗਨੇ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਸੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਪਸੂ ਹਉ ਕਰਿ ਜਾਣੀ ॥੩॥

ਇਤਯਾਦੀ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਯੇਹ ਪਸ਼ੂ ਹਉ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੈ ਪੁਰਸਾਰਥ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤਦਾ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤੁਮ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਵਿਚਾਰੇ ਜੰਤ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਯਹਿ ਸਭ ਖੇਲ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਹਾਟਿ ਵਿਹਾਝਿਆ ਹਰਿ ਗੁਲਮ ਗੁਲਾਮੀ ॥੪॥੬॥੧੨॥੫੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਾਟ ਕਾ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਲਾਮੋਂ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹੂੰ॥੪॥੬॥੧੨॥੫੦॥

ਪੰਨਾ ੧੬੯

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਉ ਜਨਨੀ ਸੁਤੁ ਜਣਿ ਪਾਲਤੀ ਰਾਖੈ ਨਦਰਿ ਮਝਾਰਿ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਪਾਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਜਰ ਮੈ ਰਾਖਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਮੁਖਿ ਦੇ ਗਿਰਾਸੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪੋਚਾਰਿ ॥

ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਜਾਤੀ ਹੁਈ ਮੁਖ ਮੇ ਅਸਥਾਨ ਰੂਪ ਗਿਰਾਸ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਲੋਸਤੀ ਪਾਲਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰਸਿਖ ਰਾਖਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਪੂਜਯ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕਰ ਰਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਹੈ ਇਆਣੇ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਧਾ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇ ਕੀਏ ਸਿਆਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਇਆਣੇ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਤ ਥੇ ਜਬ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੂਏ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗਯ ਜੋ ਪੂਜਯ ਸਤਗੁਰੂ ਵੱਡਾ ਪਾਧਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਹਮ (ਸਿਆਣੇ) ਗਿਆਤ ਗੇਯ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੀ ਗਗਨਿ ਫਿਰੰਤੀ ਊਡਤੀ ਕਪਰੇ ਬਾਗੇ ਵਾਲੀ ॥

ਜੈਸੇ ਕੂੰਜ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਭਾਵ ਪਰੋਂ ਵਾਲੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਉਡਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੁਈ॥

ਓਹ ਰਾਖੈ ਚੀਤੁ ਪੀਛੈ ਬਿਚਿ ਬਚਰੇ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੀ ॥

ਵਹੁ ਪੀਛੇ ਬਚੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਰਾਖਥੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਰ ਸਮਾਲਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਰਖੈ ਜੀਅ ਨਾਲੀ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਂ ਸਿਖ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੋ ਜੀਅ ਕੇ ਸਾਥ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਕਾਤੀ ਤੀਸ ਬਤੀਸ ਹੈ ਵਿਚਿ ਰਾਖੈ ਰਸਨਾ ਮਾਸ ਰਤੁ ਕੇਰੀ ॥

ਕੋਈ ਜਾਣਹੁ ਮਾਸ ਕਾਤੀ ਕੈ ਕਿਛੁ ਹਾਥਿ ਹੈ ਸਭ ਵਸਗਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਦਾਂਤੋਂ ਰੂਪੀ ਕਤਰਨੀ ਭਾਵ ਕੈਂਚੀ ਤੀਸ ਵਾ ਬਤੀਸ ਦਾਂਤੋਂ ਕੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੇ ਤੀਸ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਤੀ ਦਾਂਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਰਸਨਾ ਮਾਸ ਅਰ ਰਤ ਕੀ ਬਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਖੇ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਐਸੇ ਸਮਝੇ ਕਿ (ਮਾਸ) ਰਸਨਾ ਔਰ (ਕਾਤੀ) ਕਤਰਨੀ ਕੇ ਕੁਛ ਹਾਥ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਰਸਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਸੇ ਬਚਤੀ ਹੂੰ ਔ ਦਾਂਤ ਕਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਮਧ ਜੋ ਜਿਹਬਾ ਹੈ ਹਮ ਦਯਾ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਝੂਠ ਸਮਝਨਾ ਇਹ ਦਾਂਤ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਔਰ ਸਭ ਕੀ ਗਤੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਨਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਪੈਜ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥੩॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਲੋਗ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਾਈ ਮਤ ਕੋਈ ਜਾਣਹੁ ਕਿਸੀ ਕੈ ਕਿਛੁ ਹਾਥਿ ਹੈ ਸਭ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਤ ਕੋਈ ਸਮਝੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੁਛ ਹਾਥਿ ਹੈ ਸਭ ਪੁਰਸ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਰਾ ਮਰਾ ਤਾਪੁ ਸਿਰਤਿ ਸਾਪੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਕੋਈ ਲਾਗਿ ਨ ਸਕੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਲਾਇਆ ॥

ਬੁਢੇਪਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਤਾਪੁ (ਸਿਰਤਿ) ਸੂਖਨ ਕਾਂਟਾ ਵਾ ਆਧਾ ਸੀਸ ਦੁਖਨਾ ਔਰ (ਸਾਪ) ਸਰਾਪ ਲਗਨਾ ਵਾ ਸਰਪ ਨੇ ਕਾਟਨਾ ਆਦਿ ਸਭ ਹਰਿ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕੋਈ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਲਗਾਏ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਨਿਤਿ ਧਿਆਵਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੋ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥੪॥੭॥੧੩॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ ਐਸਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪੋ॥੭॥੧੩॥੫੧॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿੱਖ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਲੱਖਣੁ ਕਹਤੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਲਹੀਐ ॥੧॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਪਰਮ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ ਲਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ॥

ਹਉ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਕਰੀ ਨਮਸਕਾਰੁ ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੈ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮਿਲੇ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਮੇਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਜਨ ਕੇਰੀਆ ਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਧੂਰਾ ॥੨॥

ਜਬ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਾਇਆ ਤਬ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਲੇ ਕਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ॥੨॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਣੈ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੀਐ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵੈ॥ ਪੁਨਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਬਚਨ ਆਪ ਸੁਣੈ॥

ਤੋਟਾ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਈ ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਨਿਤਿ ਦ੍ਰਿੜੀਐ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਕਦਾਚਿਤ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹੀ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਦ੍ਰਿੜੀਏ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਉ ਰਿਦੈ ਵਿਗਾਸੁ ਹੈ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਧਰੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾਹੀ ॥੪॥੮॥੧੪॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਜਨ ਕਰਵਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਉਧਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੫੨॥

ਮਹਲਾ ੪ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ॥

ਹਰਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀ ॥

ਜਬ ਹੀ ਦਿਆਲੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੂਆ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰ ਭਗਤੀ ਪੂਜਨਾਦਿ ਪੁਨਾ॥ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਬਾਣੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਭਇਆ ਅਤਿ ਗੂੜਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੀਨੀ ਮੇਰੀ ਚੋਲੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤੀ ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮੇਰੀ (ਚੋਲੀ) ਬੁਧੀ ਭੀਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਉ ਗੋਲੀ ॥

ਜਬ ਹਮ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਕਰਿ ਦੀਨੋ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਗੋਲ ਅਮੋਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਗੋਲੀ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਨਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹਮਾਰਾ ਬਿਨ ਮੋਲ ਕੇ ਦਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਭ ਜਗਤ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਰਹੁ ਬਿਬੇਕੁ ਸੰਤ ਜਨ ਭਾਈ ਖੋਜਿ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖਿ ਢੰਢੋਲੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਬਿਬੇਕੁ) ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਖੋਜੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕੋ ਬਾਹਰ ਤੀਰਥਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਢੂੰਢ ਕਰ ਅਪਨੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲਵੋਗੇ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਸਭ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਕੋਲੀ ॥੨॥

ਸਰਬ ਤਰਾਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰੇਕ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਕੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕੈਸੇ ਹੈਂ॥ ਉਤਰੁ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਜੋਤ ਅਰਥਾਤ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਉਸੀ ਕੀ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਿਕਟ ਸੇ ਨਿਕਟ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਆਦਿ ਅੰਗ ਜੋ ਅਪਨੇ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਸੇ ਭੀ ਨੇੜੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਗ ਮਮਤਾ ਕਾ ਵਿਖਯ ਹੈ ਆਤਮਾ ਹੰਤਾ ਕਾ ਵਿਖਯ ਹੈ॥ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੁਛ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹੈ ਅਰਥ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਮਿਤ॥ ਪੁਨਾ ਥੂਨੀ ਖੰਨਨ ਨਯਾਇ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੬੯

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਸਭ ਜਗ ਕੈ ਅਪਰੰਪਰ ਪੁਰਖੁ ਅਤੋਲੀ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪਰੰਪਰ ਅਤੋਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਕੀਓ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਿਰੁ ਵੇਚਿਓ ਗੁਰ ਪਹਿ ਮੋਲੀ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਮ ਸੀਸ ਮੋਲ ਬੇਚ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਓ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਕਰੋਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੀ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੁਮ ਸਰਣਾਗਤਿ ਤੁਮ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡੋਲੀ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜੀ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤੁਮ ਉਸ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਓ॥ ਪੁਨਾ ਤੁਮ ਐਸੇ ਜਾਣੋ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਜੋ ਬਡੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ (ਵਡੋਲੀ) ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਵੇਚੋਲੀ ॥੪॥੧॥੧੫॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਦਾਸ ਨਿਰੰਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਵਿਚੋਲੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਬਡੇ ਬਕੀਲੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੧੫॥੫੩॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਜਗਦੀਸੁਰ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ॥

ਜਿਤੁ ਮਾਰਗਿ ਤੁਮ ਪ੍ਰੇਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਤਿਤੁ ਮਾਰਗਿ ਹਮ ਜਾਤੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਆਪ ਪਰੇਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਰਸਤੇ ਹਮ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੁਨਾ ਹੇ (ਮਨੁ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਰੀ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਤਸੰਗ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਰਮਣ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗਿ ਅਵਖਧੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਾਤੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਕੋ (ਹਰਿ) ਹਰੇਕ ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਹਰਿ) ਨਾਸਕ ਅਵਖਧ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਹਰ ਨਾਮ ਸਤ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਦੋਖ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਖਾਤੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਪੁਨਾਂ ਦੋਖ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਰਸੁ) ਔਖਧੀ ਉਪਧਾਤੂ ਕੇ ਯੋਗ ਸੇ ਬਨੇ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਰੋਗੋਂ ਪਰ ਚਲਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਤੇ ਗੁਰ ਸੰਤੋਖ ਸਰਿ ਨਾਤੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਸੁਭ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਤਿਸ ਮੈ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਈ ਸਭ ਤਿਨ ਕੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥੩॥

ਜੋ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸਭ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਤੁਮ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ ਜੇਵਡ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਸਾਮਰਥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਲਏ ਤਾਂ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ॥੪॥੨॥੧੬॥੫੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੬॥੫੪॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਚੇ ॥

ਹੇ ਜਗੁ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਹਰੀ ਆਪ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਚਿਆ ਰਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਦਾਕਾਰ ਰਹੇ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਬਚਨੁ ਦੀਓ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨੁ ਮਾਚੇ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲ ਬਚਨੁ ਦੀਆ ਤਬ ਤੇਰੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮਾਚੇ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬੇਧਿ ਲੀਓ ਹਰਿ ਸਾਚੇ ॥

ਜਿਹ ਕਾਲ ਕੈ ਮੁਖਿ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਗ੍ਰਸਿਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਹਮ ਬਾਚੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਚੇ ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੁਨਾ ਤਨ ਤੈਂ ਬੇਧ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਲ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਲ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਹਮ ਬਚ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਨਰ ਕਾਚੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਕਤ ਮੂਰਖ ਕਚੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਮਰਿ ਮਰਿ ਪਾਚੇ ॥੨॥

ਪੁਨਾਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਬਹੁਤੁ ਭਾਰੀ ਕਸ਼੍ਟ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਗਰਭ ਵਿਸ਼੍ਟਾ ਮੈਂ ਮਰਿ ਮਰਿ ਕੇ (ਪਾਚੇ) ਸੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੜੇਂਗੇ॥੨॥

ਤੁਮ ਦਇਆਲ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਮੋ ਕਉ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਹਮ ਜਾਚੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲੁ ਤੂੰ ਸਰਨਾਗਤੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਦਾਸ ਹਮ ਕੀਜੈ ਮਨੁ ਨਿਰਤਿ ਕਰੇ ਕਰਿ ਨਾਚੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਮਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ (ਨਿਰਤਿ) ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਨਾਚਨਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇ॥

ਆਪੇ ਸਾਹ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਹਹਿ ਤਾ ਚੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਹੀ ਵੱਡੇ ਸਾਹ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮ (ਤਾਚੇ) ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜੀਉ ਰਾਸਿ ਸਭ ਤੇਰੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ॥੪॥੩॥੧੭॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੇ ਸਚੇ ਸਾਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੁਨਾ ਤਨ ਤਥਾ ਜੀਉ ਸਭ ਤੇਰੀ ਦਈ ਹੁਈ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੭॥੫੫॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੁਮ ਦਇਆਲ ਸਰਬ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਇਕ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਦੇ ਕਾਨੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਦਯਾਲ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਜਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਏਕ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਾਨ ਦੇਕਰ ਸੁਨੀਏ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਨੇ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨੇ ॥੧॥

ਹੇ (ਹਰੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਮ ਜਾਨੇ ਜਾਹੋ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਮਿਲਾਓ॥੧॥

ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰਿ ਮਾਨੇ ॥

ਹਮ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਅਸੁਧ ਮਤਿ ਹੋਤੇ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਹਮ ਜਾਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮਨੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਨੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਮੂਰਖ ਅਸੁਧ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਥੇ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੋ ਹਮ ਜਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਅਨ ਰਸ ਹਮ ਦੇਖੇ ਸਭ ਤਿਤਨੇ ਫੀਕ ਫੀਕਾਨੇ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਖਟ ਰਸ (ਅਨ) ਹੋਰ ਰਸ ਹਮਨੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਫੀਕਿਯੋਂ ਸੇ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਔਰ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੦

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੀਠ ਰਸ ਗਾਨੇ ॥੨॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਚਾਖਿਆ ਤਬ ਸੇ ਤਿਸ ਮਧੁਰ ਰਸੁ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਵਤੇ ਹਾਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਭੇਟਿਆ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਦਿਵਾਨੇ ॥

ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਬਾਵਲੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮਹੀਨ ਧੁਰਿ ਪਾਏ ਦੇਖਿ ਦੀਪਕੁ ਮੋਹਿ ਪਚਾਨੇ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮੰਦ ਕਰਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਮੋਹਸ ਦੇਖਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਤੰਗ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਹੁ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵ ਲਗਾਨੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕਉ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਹੁ ਤੇ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ॥੪॥੪॥੧੮॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਕੇ ਸਰਬ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਬੁਧੀ ਮੈ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੮॥੫੬॥

ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਨਾਲਿ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਕਹੁ ਕਿਥੈ ਹਰਿ ਪਹੁ ਨਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਕਹੁ ਤੋ ਹਰੀ ਪਾਸੋਂ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਕਹਾਂ ਨਸ ਜਾਈਏ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚਾ ਜੇ ਆਪ ਬਖਸ ਲੇਵੇ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰਕ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇ ਤੌ ਮੁਕਤ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਜਪੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਉ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੀਛੈ ਛੁਟੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜੋ ਹਰੇਕ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਨਿ) ਮਨੀ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪੀਏ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਭਾਗ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇਵਹੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸ੍ਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਲਹਹੁ ਘਰੁ ਅਪਨਾ ਘਸਿ ਚੰਦਨੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਘਸੀਐ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਆਪਨਾ ਸਰੂਪ ਲਖ ਲਹੁ ਔਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਘਸਾ ਕਰ ਲਗਾਵਨਾ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ (ਘਸੀਏ) ਉਚਾਰਨਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਊਤਮੁ ਲੈ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਹਸੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਹੈ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਉਤਮ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਈਏ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖੀਐ ॥੩॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਆਪ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਦੇਵੈ ਤੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਅਸ੍ਵਾਦਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਤੇ ਸਾਕਤ ਨਰ ਜਮਿ ਘੁਟੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਕਤ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਘੁਟੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਦਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਤੇ ਸਾਕਤ ਚੋਰ ਜਿਨਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨ ਤਿਨ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਭਿਟੀਐ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਚੋਰ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਾ ਛੁਹੀਏ॥੪॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇਵਹੁ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਨਰਹਰਿ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਲੇਖਾ ਛੁਟੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਸਰਬ ਲੇਖੇ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨੁ ਮਾਸਾ ਤੋਲੁ ਨ ਘਟੀਐ ॥੫॥੫॥੧੯॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਮ ਦਾਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਕੀਏ ਤਬ (ਖਿਨੁ) ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਮਾਸਾ) ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤੋਲੁ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਏ ਸੇ ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ॥੫॥੫॥੧੯॥੫੭॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਵਸਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੈ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਗਤੀ) ਗਵਨਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਵਹੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚ ਘਣੇਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਵੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਇਛਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚ ਮਿਲਣ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ॥

ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿੰਚਤ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਵੱਡੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੇ ਸਮਰਥ ਹਰੀ (ਮੇਰੀ) ਮੇਲੀ ਤੂੰ ਆਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹਮਰੈ ਮਨ ਚਿਤਿ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਸਾ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹਰਿ ਜਾਨਹੁ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿਤਵਨੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮੇਰੀ ਚਿਤਵਨੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ਨਿਤ ਜੀਵਾ ਆਸ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ॥੨॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਾਂ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੀ ਆਸ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਾਤੈ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ॥

ਜਬ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਨੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾਇਆ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਮੇਰੀ) ਮੇਲੀ ਵ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਦੇਖ ਕੇ ਤੂੰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਸਭ ਆਸ ਪੁਜੀ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥੩॥

ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਹਮ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ॥ ਪੁਨਾ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਈ॥੩॥

ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸੁਰ ਕਰਤੇ ਸਭ ਵਸਗਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਰਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਕੀ ਗਤੀ ਤੁਮਾਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਏ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥੪॥੬॥੨੦॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਵਡਿਆਈ ਰਖੋਂ॥੪॥੬॥੨੦॥੫੮॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਖਿਨੁ ਨ ਟਿਕੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਦਹ ਦਹ ਦਿਸਿ ਚਲਿ ਚਲਿ ਹਾਢੇ ॥

ਇਹ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪੀ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਖਿਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਤਾ ਔਰ ਵਾਸਨਾ ਸੇ (ਦਹ) ਦਗਧ ਹੂਆ (ਦਹ) ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ (ਚਲਿ) ਭੰਬੀਰੀ ਕੇ ਸਮ ਜੋ ਕਾਠ ਕਾ ਖਲੌਨਾ ਹੈ (ਚਲਿ) ਚਲਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੋ ਕਰ ਜੋ (ਹਾਢੇ) ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਵਰਗ ਪਤਾਲ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਰਚਤਾ ਥਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੧

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਆ ਮਨੁ ਠਾਢੇ ॥੧॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਤਬ (ਮਨੁ ਠਾਢੇ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਾਂਤਿ ਹੂਏ ਵਾ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ॥੧॥

ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਲੇ ਕਾਂਢੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਲਾਮ ਕਹੀਤੇ ਹਾਂ॥

ਹਮਰੈ ਮਸਤਕਿ ਦਾਗੁ ਦਗਾਨਾ ਹਮ ਕਰਜ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਸਾਢੇ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਊਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ (ਦਾਗੁ) ਨਸਾਨ (ਦਾਗਨਾ) ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਰਜ ਬਹੁਤ (ਸਾਢੇ) ਭਰਤੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਰਿਣੀ ਹਾਂ॥

ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਪੁੰਨੁ ਬਹੁ ਕੀਆ ਭਉ ਦੁਤਰੁ ਤਾਰਿ ਪਰਾਢੇ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਪਾਰ ਬਹੁਤ ਪਰਉਪਕਾਰ ਤਥਾ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਤਰਨਾ ਭੈਦਾਇਕ ਕਠਨ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਕਰ (ਪਰਾਢੇ) ਪਾਰ ਕੀਏ ਹਾਂ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਹੀ ਤਿਨ ਕੂਰੇ ਗਾਢਨ ਗਾਢੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕਉ ਰਿਦੇ ਮੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਗੰਢਣੋਂ ਕੇ ਗੰਢਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੰਭ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਪਾਣੀ ਕਾਗਦੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤ ਹੈ ਤਿਉ ਮਨਮੁਖ ਗਰਭਿ ਗਲਾਵੇ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਕਾਗਜ਼ ਸੀਘਰ ਹੀ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਗਰਭ ਮੈਂ ਗਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਜਾਨਿਆ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਹ ਆਗੈ ਜਿਉ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਠਾਢੇ ॥

ਹਮ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਔਰ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਛੁ ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਂਗੇ॥ ਪੁਨਾ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਰਾਖੇ ਤੈਸੇ (ਠਾਢੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਭੂਲ ਚੂਕ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੁਤਰੇ ਕਾਢੇ ॥੪॥੭॥੨੧॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਗੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੂਲਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੁਤਰੇ ਕਾਢੇ) ਕੁਤਰ ਕਰਕੇ ਕਢਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੋ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੂਕਰ ਹਾਂ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ ਕੁਤਾਰੂ ਹਾਂ ਡੁਬਤਿਆਂ ਕੋ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ (ਕੁਤਰੇ) ਦੁਸਤ੍ਰ ਜੋ ਵਿਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਕਢ ਲੇਵੋ ਵਾ (ਕੁਤਰੇ) ਜੋ ਜੀਵ ਵਿਸੇਸ ਮੋਠਾਂ ਕੇ ਕਾਢਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੋਠ ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਗਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਦ ਵਤ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਪਰਮ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਆਪ ਹਮਾਰੀ ਅਵਗਿਆ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ (ਕੁ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ (ਤਰੇ) ਤਲੇ ਭਾਵ ਨਰਕਾਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਆਪ ਨੇ ਕਢ ਲੀਏ ਹਾਂ॥੪॥੭॥੨੧॥੫੯॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨਗਰੁ ਬਹੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਖੰਡਲ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੧॥
ਕਰਿ ਸਾਧੂ ਅੰਜੁਲੀ ਪੁੰਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥
ਕਰਿ ਡੰਡਉਤ ਪੁਨੁ ਵਡਾ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਕੰਡਾ ਹੇ ॥
ਜਿਉ ਜਿਉ ਚਲਹਿ ਚੁਭੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਡੰਡਾ ਹੇ ॥੨॥
ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਦੁਖੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਖੰਡਾ ਹੇ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਹੁ ਸੋਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਹੇ ॥੩॥
ਹਮ ਗਰੀਬ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਵਡ ਵਡਾ ਹੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਮੰਡਾ ਹੇ ॥੪॥੮॥੨੨॥੬੦॥

ਇਸ ਕਾ ਅਰਥ ਪਹਿਲੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਆਰਤੀ ਸੋਹਲੇ ਮੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਸੁ ਗੜ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਇ ਹੈ ਕਿਛੁ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਵੈ ਧੀਠਾ ॥

ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਿਲੇ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਧੀਠਾ) ਹਠੀਆ ਜੀਵ ਕੁਛ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚਖਿ ਡੀਠਾ ॥੧॥

ਹਰੀ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਜਬ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਚਾਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ॥੧॥

ਰਾਮ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਰ ਲਿਵ ਮੀਠਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਣੇ ਕਰ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗਿ ਬਸੀਠਾ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਬਸੀਠਾ) ਵਕੀਲ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਤਿਨ ਆਗੈ ਆਣਿ ਪਰੀਠਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਖਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਭੋਜਨ ਆਇ ਕਰ (ਪਰੀਠਾ) ਪਰੋਸ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਹੀਅਰਾ ਅਤਿ ਕਠੋਰੁ ਹੈ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕਾਰ ਕਰੀਠਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰੁ॥ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਰ ਜੈਸੇ ਕਾਲਾ ਠੀਕਰ ਹੋਵੇ ਤੈਸਾ ਹੈ ਵਾ (ਕਾਰ) ਸਿਆਹੁ ਹੈ (ਕਰੀਠਾ) ਕਰੜਾ ਹੈ॥

ਬਿਸੀਅਰ ਕਉ ਬਹੁ ਦੂਧੁ ਪੀਆਈਐ ਬਿਖੁ ਨਿਕਸੈ ਫੋਲਿ ਫੁਲੀਠਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਧ ਪਿਲਾਈਏ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਫੋਲਣਾ ਫੋਲਣੇ ਸੇ ਬਿਖ ਹੀ ਨਿਕਸੇਗੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਲੀ ਸਿਖਿਆ ਭੀ ਦੇਈਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਸੇ ਬੁਰਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਨਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਘਸਿ ਗਰੁੜੁ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਲੀਠਾ ॥

ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲਾਓ ਜਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਗੁਰ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ (ਘਸ) ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਸੋ ਭਯਾ ਗਰੜ ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਵਿਖ ਉਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਗਰੁੜ) ਮੰਤ੍ਰ ਜੋ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਲੀਠਾ) ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਾਪ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੇ ਲਾਲੇ ਗੋਲੇ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰੂਆ ਮੀਠਾ ॥੪॥੯॥੨੩॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ (ਕਰੂਆ) ਕੌੜਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਈ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਸੁਭਾਵ ਥਾ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥੯॥੨੩॥੬੧॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਰਥਿ ਸਰੀਰੁ ਹਮ ਬੇਚਿਆ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਆਗੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਾਸਤੇ ਹਮਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸਰੀਰ ਬੇਚਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤੈ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ਸਭਾਗੇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਜੋ ਮੁਖ ਲੇਖ ਥੇ ਇਸੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਮ ਸਭਾਗੇ ਸ੍ਰਿਸਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੨

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਰਮਤ ਰਾਮ ਰਾਇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਗੁਰ ਵੱਡੇ ਭਾਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋ ਕਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਜੋ ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਰਮ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਮਤ) ਜਪਤੇ ਹਾਂ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਵਉ ਕਾਟਿ ਗੁਰੂ ਕਉ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਭਾਗੇ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਵਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਤਥਾ ਭਉ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਭਾਗੇਗਾ॥੨॥

ਅੰਧਿਆਰੈ ਦੀਪਕ ਆਨਿ ਜਲਾਏ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ (ਲਾਗੇ) ਤਤਪਰ ਹੁਏ ਤਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪਿ ਅੰਧਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਵੈਰਾਗੁ ਅਰੁ ਬਿਬੇਕੁ ਲਿਆ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰ ਦੀਏ।

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸਿਓ ਘਰਿ ਵਸਤੁ ਲਹੀ ਮਨ ਜਾਗੇ ॥੩॥

ਜਗਤ ਕੋ ਜੋ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਵਹੁ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲਹੀ ਔਰ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਅਗਿਆਨ ਨੀਂਦ ਸੇ ਜਾਗੇ॥੩॥

ਸਾਕਤ ਬਧਿਕ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਤਿਨ ਜਮ ਜੋਹਨਿ ਲਾਗੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਾਕਤ ਬਧਕ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਮਾਯਾਧਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾ ਜਮ ਬਧਕ ਕੀ ਤਹਾਂ ਕੀ ਤਰਾਂ ਜੋਹਨ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਨ ਬੇਚਿਆ ਓਇ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥੪॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਸੀਸ ਨਹੀਂ ਬੇਚਿਆ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਅਭਾਗੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਹਮਰਾ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਮਾਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਕੁਰ ਸਮਰਥੁ ਹਮਾਰਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਏਹ ਬਚਨੁ ਸੁਣਿ ਜੋ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਵਹੁ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਲਜ ਪਾਤਿ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸਿਰੁ ਬੇਚਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੇ ॥੫॥੧੦॥੨੪॥੬੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਤੋ ਲਾਜ ਪੁਨਾ ਪਾਤ ਅਰਥਾਤ ਪੰਗਤੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਸੀਸ ਬੇਚਿ ਦੀਆ ਹੈ॥੫॥੧੦॥੨੪॥੬੨॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮ ਅਹੰਕਾਰੀ ਅਹੰਕਾਰ ਅਗਿਆਨ ਮਤਿ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹਮ ਪੂਰਬ ਹੰਕਾਰ ਕਰਿ ਹੰਕਾਰੀ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਮਤ ਥੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨਸਟ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕਾ ਰੂਪ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੀ ਗੁਰਿ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੂਈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਸੇ ਹਟਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਪੰਥ ਬਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਜਿਨਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹਰਿ ਗਲਿ ਲਾਇਆ ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਤਥਾ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮੈਂ ਥਾ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਲ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਦੇਖਨ ਕਉ ਗੁਰਿ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮਨਿ ਮੋਰੈ ਗੁਰ ਆਗੈ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ ॥੩॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਨਾਲ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ॥੩॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧ ਪਾਪ ਬਹੁ ਕੀਨੇ ਕਰਿ ਦੁਸਟੀ ਚੋਰ ਚੁਰਾਇਆ ॥

ਹਮਨੇ (ਅਪਰਾਧ) ਬਿਅਦਬੀ ਅਰੁ ਪਾਪੁ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ਅਰੁ (ਦੁਸਟੀ) ਨਿੰਦਾਦਿ ਕਰੀ ਪੁਨਾ ਚੋਰ ਹੋ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚੁਰਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਲੋਭ ਕੀਆ॥

ਅਬ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਏ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ॥੪॥੧੧॥੨੫॥੬੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਲੱਜਜਾ ਰਖੀਏ॥੪॥੧੧॥੨੫॥੬੩॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਬਾਜੈ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੂਆ ਗਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੀ (ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਉਸਕੋ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੀ (ਮਨੂਆ) ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਗਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈਂ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਠਾਕੁਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਹ ਪਾਵ ਗੁਰੂ ਕੇ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਹਮ ਮਲਿ ਮਲਿ ਕਰੁ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਿਰਦੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਮਨ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਆਘਾਨੇ ਫਿਰਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭੂਖ ਲਗਾਵੈ ॥੩॥

ਅਰੁ ਹਮਾਰੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਨਾ (ਰਸਕਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਬ ਬਹੁਰੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪਿ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਅਰੁ (ਫਿਰਿ) ਭ੍ਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਕੋਈ ਕਰੈ ਉਪਾਵ ਅਨੇਕ ਬਹੁਤੇਰੇ ਬਿਨੁ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਕੋਈ ਚਾਹੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥੪॥੧੨॥੨੬॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ॥੪॥੧੨॥੨੬॥੬੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿੰਦੂ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਕਰੰਮਾ ॥

ਮਤਿ ਮਾਤਾ ਮਤਿ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਰਾਮਾ ॥

(ਜਿੰਦੁ) ਹੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਅਰੁ ਹੇ ਜੀਵ ਬੁਧੀ ਮੇਂ ਸੋ ਸੁਭ ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਮਤ ਕਰ ਮੁਖੋਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਜਾਨ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਤਾ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਜਨਮਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੩

ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਰਾਮਾ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪਿਤਾ ਕਰ॥ ਪੁਨਾ ਅਜਨਮਾ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਗੁਰੁ ਕਰ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਜਾਹੁ॥

ਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ਜੀਉ ॥

ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤੜਾ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਣੀ ਜੀਉ ॥

ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰੰਗ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭਿੰਨਾ ॥੨॥

ਔਰ (ਸੁਘੜ) ਚਤਰ ਹੈਂ ਤਥਾ (ਸੁਜਾਣੀ) ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਔਰ ਸਰੀਰ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥੨॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥

ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਆਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲਈਏ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਪਾਹਾ ਜੀਉ ॥

ਮਿਲੁ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਅੜੇ ਧੁਰਿ ਕਰਮਾ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਸਤਿਸੰਗਿਤ ਕਬ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥ ਉੱਤਰੁ॥ ਜੇ ਕਰ ਧੁਰ ਸੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਵਣਿ ਵਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਜਗੁ ਛਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਮਨੁ ਮੋਰੁ ਕੁਹੁਕਿਅੜਾ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਤ ਰਹਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ (ਛਾਇਆ) ਪੂਰਨ ਹੁਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਆ॥ ਪੁਨਾ ਸ਼ਬਦ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੋਰ ਅਨੰਦਤ ਹੁਆ ਬੋਲਿਆ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੁਠੜਾ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਤੰਨਾ ॥੪॥੧॥੨੭॥੬੫॥

ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮਿਲਿਆ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਨ ਰਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਰਤਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ॥੪॥੧॥੨੭॥੬੫॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਉ ਸਖੀ ਗੁਣ ਕਾਮਣ ਕਰੀਹਾ ਜੀਉ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿਹ ਰਲੀਆ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰਿਓ ਆਓ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਟੂਣਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਈਕੁ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਜਾਦੂ ਕਰਕੇ ਬਸ ਕਰ ਲੇਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਹਮ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਜਾਦੂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਆਪਣਾ ਕਰੀਏ॥ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ (ਰੰਗੁ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭੋਗੀਏ॥

ਗੁਰ ਦੀਪਕੁ ਗਿਆਨੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਬਲੀਆ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਤੁਠੈ ਢੁਲਿ ਢੁਲਿ ਮਿਲੀਆ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਗੁਰ) ਵੱਡਾ ਦੀਪਕ ਬਲਿਆ ਹੈ॥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਉਲਟ ਉਲਟ ਕਰ ਵਾ ਉਛਲ ਉਛਲ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਆਨਦੰਤ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾ ਹਰਿ ਢੋਲੇ ਜੀਉ ॥

ਮੈ ਮੇਲੇ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵੇਚੋਲੇ ਜੀਉ ॥

ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ ਐਸਾ ਫਲ ਦੇਖਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਚੋਲੇ ਹੋ ਕਰ ਮੇਲੈਂਗੇ॥

ਮਨੁ ਦੇਵਾਂ ਸੰਤਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਵਿਟੜਿਅਹੁ ਸਦਾ ਘੋਲੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਨ ਦੇਵਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮਿਲਾ ਦੇਵੈਂ॥ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਭੀ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਵਾਂ ਔਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋਂ॥੨॥

ਵਸੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਵਸੁ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮਨਿ ਵਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਬਾਣੀ ਮੈ ਵਸੁ ਔਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਤਨ ਮੈ ਵਸ ਵਾ ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈ ਵਸੁ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਗੋਵਿੰਦਾ) ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਕੋ ਵੇਖਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਮਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਰਹਸੁ ਜੀਉ ॥

(ਮੇਰੇ ਗਵਿੰਦਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨਦਿਨੁ (ਰਹਸੁ) ਗੁਹਜ ਅਨੰਦੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਵਡਭਾਗੀਈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਨਿਤ ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨਿ ਹਸੁ ਜੀਉ ॥੩॥

(ਈ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਆਤਮ ਲਾਭ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਬਾਚਸਪਤਿ ਕੋਸ ਮੈ ਈ ਸੰਬੋਧਨ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਹਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕਾਰੋਂ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਖਾਵਹਿ ਬਖਸ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਇਕਨਾ ਫਕਾ ਪਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਅਰ ਇਕਨਾ ਕੋ (ਫਕਾ) ਫਾਕਾ ਵਾ ਚਾਰ ਚਾਰ ਦਾਣੇ ਘਰ ਘਰ ਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਕਾ ਲਿਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪੂਰਬੋਕਤ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਰਾਜੇ ਤਖਤਿ ਬਹਹਿ ਨਿਤ ਸੁਖੀਏ ਇਕਨਾ ਭਿਖ ਮੰਗਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਏਕ ਰਾਜੇ ਹੋ ਕਰ ਤਖਤੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨਾ ਸੇ ਭਿਖ੍ਯਾ ਮੰਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਜੀਉ ॥੪॥੨॥੨੮॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਹਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਵਰਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੨੮॥੬੬॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਮਾਹੀ ਮਨ ਮਾਹੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮਨ ਮਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਰੰਗ ਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਮਨ ਮਾਹੀ ਸਬਦ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੇਤ ਕਈ ਬਾਰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਨਾਲਿ ਨ ਲਖੀਐ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਅਲਖੁ ਲਖਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੇਕ ਰੰਗੋਂ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਹੈ। ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਤਿਸ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਸਭ ਦਾਲਦ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰ ਕਾ ਲਖਾਯਾ ਹੋਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੂਆ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਦਰਿਦ੍ਰ ਔਰ ਦੁਖ ਲਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪਦੁ ਊਤਮੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਨੈਣੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਨੈਣੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਕਿਨੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠੜਾ ਨੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ (ਨੈਣੀ) ਜੋ ਗ੍ਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬ ਨੈਣਾਂ ਵਾਲਾ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਕਿਨਾ (ਨੈਣੀ) ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਹੁਤੁ ਬੈਰਾਗਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਬਾਝਹੁ ਧਨ ਕੁਮਲੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੈਰਾਗ ਭਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੁਰਝਾ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੪

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਸੈਣੀ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯੇਹਿ ਦਸਾ ਭਈ ਥੀ ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਜਣ ਤਥਾ ਸਾਥੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਮੈ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਣੀ ਰੈਣੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਹਮਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰ (ਵਿਹਾਣੀ) ਬਤੀਤ ਹੋ ਗਈ ਵਾ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਰੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੈ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੁਖ ਲਗਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸਜਨ ਮੇਲਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਇਛਾ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਹਉ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈ ਅੰਤਰਿ ਬਿਰਹੁ ਹਰਿ ਲਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਮੇਰਾ ਸਜਣੁ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜੀਵਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਸਜਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਸਾ ਪੂਰੀਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਮਨਿ ਵਾਧਾਈਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੀਆਂ ਆਸਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵਾਧਾਈਆ) ਸਾਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਹਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟੜਿਅਹੁ ਸਦ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੁ ਹਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਮੈ ਆਪਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਰਖੋ ਜੀ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਿਸਟੁ ਮੇਲਿ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਕਰਿ ਰੈਬਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ (ਵਿਸਟੁ) ਵਿਚੋਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ (ਰੈਬਾਰੀ) ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੈਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥੩॥੨੯॥੬੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੨੯॥੬੭॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਮੈਂ ਲਗਾਉਣਾ॥

ਚੋਜੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਚੋਜੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਚੋਜੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ (ਚੋਜੀ) ਕੌਤਕੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕਰ ਬਿਚਿਤ੍ਰ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਰੂਪ ਚੋਜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਾਨੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਖੋਜੀ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਭ ਘਟ ਭੋਗਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਭੋਗੀ ਜੀਉ ॥

ਆਪਿ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦੁ (ਕਾਨੁ) ਕ੍ਰਿਸਨ ਰੂਪਿ ਵਜਕਤੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਿ ਹੀ ਹਰੀ (ਗੋਪੀ) ਰਾਧਕਾਂ ਰੂਪਿ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨੁ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅੰਤਰੁ ਧਜਾਨ ਹੁਏ ਕਾ ਆਪਿ ਹੀ ਮਾਨੁ ਛੋਡਿ ਕਰ ਰਾਧਕਾਂ ਰੂਪਿ (ਖੋਜੀ) ਖੋਜ ਨਿਕਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ (ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪਿ ਹੀ ਅਤੀ ਭੋਗੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਪਿ ਸਭਿ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੁਜਾਣੁ ਨ ਭੁਲਈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋਗ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਵੱਡਾ ਗਜਾਤ ਗੇਯ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਖੇਲੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਖੇਲਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਭੋਗ ਭੋਗਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਇਕਿ ਨਗਨ ਫਿਰਹਿ ਨੰਗ ਨੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਹੀਨ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀਂ (ਨੰਗ) ਕੰਗਲੇ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਨੰਗ) ਪਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈ ਪਸੂ ਪੰਛੀ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਦਾਨੁ ਦੇਵੈ ਸਭ ਮੰਗੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸਤੇ (ਮੰਗੀ) ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਾ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮੰਗਹਿ ਹਰਿ ਚੰਗੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਉਤਮ ਕਥਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਲੋਚ ਮਨਿ ਪੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਲਿ ਥਲਿ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਹੀ ਦੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਆਪ ਹੀ ਜਲੋਂ ਤਥਾ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੀ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ (ਅੰਤਰਿ) ਪਿੰਡ ਮੈ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭਰਪੂਰੀ ਅਰਥਾਤ ਲਬਾ ਲਬ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਰਸ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਹਦੂਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਪਸਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ (ਹਦੂਰੀ) ਜੋ ਸਭ ਕੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਵਾਜਾ ਪਉਣੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਵਜਾਏ ਤਿਉ ਵਾਜੈ ਜੀਉ ॥

(ਹਰਿ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਪਉਣੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕਾ ਵਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧੀ ਕਾ ਹੇਤੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ ਵਜਾਵੇ ਤੈਸੇ ਵਾਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਜੜ ਹੈ ਚੇਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਜੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਗਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਰਣਿ ਪਵਾਇਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਰਾਖੁ ਲਾਜੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਵਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਲਜਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੫

ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲੁ ਸੰਗਤੀ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸਿਧਿ ਕਾਜੈ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥੩੦॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋਵੈ॥੪॥੪॥੩੦॥੬੮॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਤੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈਂ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇ ਤਉ ਉਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਾਂ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਖਾ ਹਰਿ ਭਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਔਰ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੇ ਜੀਉ ॥

ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੀ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ॥

ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਭਵਜਲ ਫੇਰੇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਾਗਵਨ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ॥੨॥

ਕਿਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਵੇਖਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਚਾਉ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਮਨਿ ਲਗਾ ਭਾਉ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਆਪ ਮੇਲਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਉ ਜੀਉ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਜਪਿ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਡੜੀ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੈਂ ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵੱਡੀ ਆਸਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੰਤ ਜੀਉ ਗੋਵਿਦ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਾ ਜੀਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਪਰਗਾਸਾ ਜੀਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪੂਰਿਅੜੀ ਮਨਿ ਆਸਾ ਜੀਉ ॥੪॥੫॥੩੧॥੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨ ਕੀਆਂ ਇਛਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੩੧॥੬੯॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਮੇਰਾ ਬਿਰਹੀ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਜੀਵਾ ਜੀਉ ॥
ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲੀਵਾ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਿਰਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਤੌ ਜੀਵਾਂਗਾ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਵਾਂਗਾ॥

ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਤੜਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਦਾ ਪੀਵਾ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਮਨਿ ਜੀਵਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਮਸਤ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰੀ ਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਜਬ ਇਸ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਜੀਵਾ) ਅਮਰ ਹੋਵਾਂਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾ ਹਰਿ ਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਸੁਜਾਣ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪਜਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੰਤ ਹਰਿ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ਜੀਉ ॥
ਹਉ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਚਤਰ ਔਰ ਗਿਜਾਤ ਗੇਯ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਮੀਤੁ ਦਸਾਈ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਦਸਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਹਰਿ ਖੋਜੁ ਪਵਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਹਰੀ ਜੋ ਸਜਣ ਮਨ ਕਾ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਮੀਤ ਤਨ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਤਾ ਹਾਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਮੈਂ (ਖੋਜੁ ਪਵਾਈ) ਤਲਾਸ਼ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਬਤਾਓ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠੜਾ ਦਸੇ ਹਰਿ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜਬ ਦਸੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਉੱਤਰੁ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਸੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੈ ਵੇਦਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹਰਿ ਬਿਰਹੁ ਲਗਾਈ ਜੀਉ ॥

ਗੁਰ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਰਹੁ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ (ਵੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਗੁਰ ਕਹੇਂ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਸਰਧਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਾਂ॥

ਹਰਿ ਹੋਹੁ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥੬॥੨੦॥੧੮॥੩੨॥੭੦॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈਂ ਧਿਆਵਾਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ॥੪॥੬॥੨੦॥੧੮॥੩੨॥੭੦॥

ਮਹਲਾ ੫ ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਸਿਖ ਕੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰੁ ਕਹੇਂਗੇ॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲੁ ਹੋਤ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਏਹ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਛਣੀ (ਭਾਈ) ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਕੋ (ਕੁਸਲੁ) ਸੁਖ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ? ਉੱਤਰੁ॥

ਕੁਸਲੁ ਨ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੇਰੀ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਮਾਇਆ ਮੇਰੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਛਾਇਆ ॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਤਥਾ ਬਾਗੋਂ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਛਾਇਆ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਨ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਨਕਾਰ ਕੋ ਲਗਾ ਲੈਣਾ॥

ਝੂਠੇ ਲਾਲਚਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥

ਇਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੭੬

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸਾ ॥

ਲਸਕਰ ਜੋੜੇ ਨੇਬ ਖਵਾਸਾ ॥

ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਲਸਕਰ ਅਕਠੇ ਕੀਏ (ਨੇਬ) ਚੋਬਦਾਰ (ਖਵਾਸਾ) ਨਫਰ ਚੌਰੀਦਾਰ ਆਦਿਕ॥

ਗਲਿ ਜੇਵੜੀ ਹਉਮੈ ਕੇ ਫਾਸਾ ॥੨॥

ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਹਉਮੈ ਕੇ ਫਾਂਸਾ ਮੇਂ ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਗਲੇ ਮੈਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਜੁ ਕਮਾਵੈ ਦਹ ਦਿਸ ਸਾਰੀ ॥

ਔਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਕੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਰਾਜ ਕਮਾਵੇ॥

ਮਾਣੈ ਰੰਗ ਭੋਗ ਬਹੁ ਨਾਰੀ ॥

ਜਿਉ ਨਰਪਤਿ ਸੁਪਨੈ ਭੇਖਾਰੀ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮਾਣਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੁ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਭਿਖਾਰੀ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਵਹੁ ਸੁਪਨ ਰਾਜ ਕਾ ਸੁਖ ਮਾਨ ਲੇਵੇ ਜਬ ਜਾਗੇ ਤਬ ਵਹੀ ਦੀਨਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਮੈਂ ਭੀ ਕੁਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਏਕੁ ਕੁਸਲੁ ਮੋ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਤਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹਰਿ ਕਿਆ ਭਗਤਾ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕੁ ਕੁਸਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਿਛ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣਾ ਇਉਂ ਤੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥

ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲ ਹੋਤ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਸਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਣਾ॥

ਇਉ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥

ਔਰ ਹਉਮੈ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਣਾ ਇਉਂ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨਾ ਅਨਭਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਭ੍ਰਮੀਐ ਭ੍ਰਮੁ ਕਿਸ ਕਾ ਹੋਈ ॥

ਜਾ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿਆ ਸੋਈ ॥

ਫਿਰ ਕਿਉ ਭ੍ਰਮੀਐ ਔਰ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸੋਈ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਮਨਮੁਖ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਤੋ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਜ ਜਾਣ ਕਰ ਆਪਣੀ ਪਤ ਖੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਰਾਮੁ ਦਇਆਰਾ ॥

ਤਿਸੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ਕੋ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜੋ ਦਿਆਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਆਪ ਰਖਯਾ ਕਰੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਪਹੁਚਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੁ ਅਨੰਤਾ ॥

ਤਾ ਤੂੰ ਸੁਖਿ ਸੋਉ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ॥

ਏਕ ਜੋ (ਅਨੰਤਾ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸ ਕੋ ਜਾਣੇ ਤਉ ਸੁਖ ਸੰਯੁਕਤ ਔ ਅਚਿੰਤ ਹੋ ਰਹੁ॥

ਓਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਜੋ ਵਰਤੰਤਾ ॥੨॥

ਜੋ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਏ ਜਿਨ ਦੂਜੀ ਪਿਆਸਾ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਜੀ ਪਿਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੁਏ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਵਹਿ ਧੁਰਿ ਕਿਰਤਿ ਲਿਖਿਆਸਾ ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜਹਿ ਤੈਸਾ ਖਾਸਾ ॥੩॥

ਔਰ ਧੁਰ ਕੇ ਕਰਤਤੁ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ। ਜੈਸਾ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਫਲ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਭਇਆ ਵਿਗਾਸਾ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵਿਗਾਸਾ) ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥੪॥੨॥੭੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੭੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਦੁਖ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਦੁਰਲਭਤਾ ਦੇਖਾ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਭਏ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਕੀੜੇ ਪੁਨਾ ਪਤੰਗ ਜੋ ਦੀਪਕ ਪਰ ਆਨ ਕਰ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਗਜ ਮੀਨ ਕੁਰੰਗਾ ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਪੰਖੀ ਸਰਪ ਹੋਇਓ ॥

ਔਰ ਕਈ ਜਨਮ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਮਛ (ਕੁਰੰਗਾ) ਮਿਰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਈ ਜਨਮ ਪੰਖੀ ਤਥਾ ਸਰਪ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਹੈਵਰ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋਇਓ ॥੧॥

ਕਈ ਜਨਮ ਘੋੜੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਔਰ ਜੀਵਨ ਨੇ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਜਨਮ (ਜੋਇਓ) ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹਲ ਔਰ ਕੂੰਏ ਆਦਕੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਖ (ਥੈਲ) ਕਰਕੇ (ਜੋਇਓ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਲੁ ਜਗਦੀਸ ਮਿਲਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ॥

ਚਿਰੰਕਾਲ ਇਹ ਦੇਹ ਸੰਜਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਮਿਲੁ ਏਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਨ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਚਿਰੰਕਾਲ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੋਂ ਕੋ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਸੈਲ ਗਿਰਿ ਕਰਿਆ ॥

ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ (ਸੈਲ) ਖੁਸ਼ਕ ਪਰਬਤ (ਗਿਰਿ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਰਬਤ ਜਲ ਝਰਨੇ ਸੰਜੁਗਤ ਵਾ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਸਿਲਾ ਕੀਆਂ ਇਨਕੀ ਭੀ ਜੂਨ ਹੈ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਗਰਭ ਹਿਰਿ ਖਰਿਆ ॥

ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਗਰਭ ਮੈ ਹਿਰ ਗਿਆ ਔਰ ਖਰ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਛੇ ਵਾ ਸਾਤ ਮਹੀਨੇ ਕਾ ਹੋ ਕਰ ਨਿਕਸ ਜਾਨਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹਿਰਨਾ ਹੈ॥ ਦੋ ਵਾ ਤੀਨ ਮਹੀਨੇ ਕਾ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਗਰਭ ਨੇ ਜਾਤੇ ਰਹਣਾ ਏਹ ਖਰਨਾ ਹੈ॥

ਕਈ ਜਨਮ ਸਾਖ ਕਰਿ ਉਪਾਇਆ ॥
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ॥੨॥

ਕਈ ਜਨਮ ਖੇਤੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਉਪਾਇਆ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਇਓ ਜਨਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ॥
ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਭਜੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੁ॥

ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਝੂਠੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਜੀਵਤ ਮਰਹਿ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਝੂਠ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇਗਾ ਤੌ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸੁ ਤੁਝ ਤੇ ਹੋਗੁ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪੂਰਬ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥
ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਜਾ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕਰਣੇ ਜੋਗੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਲੇਵੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੪॥੩॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੁ॥੪॥੩॥੭੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਮਹਿ ਬੋਅਹੁ ਨਾਮੁ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਤੁਮਾਰਾ ਕਾਮੁ ॥

ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬੀਜੋ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਮਿਟੈ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ॥
ਨਿਤ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਾਸ ॥੧॥

ਤਬ ਉਤਮ ਫਲ ਸੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ ਜਬ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਯਨ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਸੀਘਰ ਕਾਰਜੁ ਲੇਹੁ ਸਵਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜ (ਸੀਘਰ) ਛੇਤੀ ਸਵਾਰ ਲੈ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਹੋਹੁ ਸਾਵਧਾਨੁ ॥

ਤਾ ਤੂੰ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਸਾਥ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਹੁ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੭

ਉਕਤਿ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲੀ ਤਿਆਗੁ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ (ਉਕਤਿ) ਕਥਨੀ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੁ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਅ ਹਹਿ ਜਾ ਕੈ ਹਾਥਿ ॥

ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਸਭ ਕੈ ਸਾਥਿ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇ ਕਭੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਉਪਾਵ ਛੋਡਿ ਗਹੁ ਤਿਸ ਕੀ ਓਟ ॥

ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਹੋਵੈ ਤੇਰੀ ਛੋਟਿ ॥੩॥

ਔਰ ਸਭ ਉਪਾਵ ਛੋਡਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਨਿਮਖ ਭਾਵ ਸੀਘਰ ਹੀ ਤੇਰੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ॥੩॥

ਸਦਾ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਤਿਸ ਨੋ ਜਾਣੁ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਔਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਅਗਿਆ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਾਵਹੁ ਆਪੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਾਪੁ ॥੪॥੪॥੭੩॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਿਟਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ॥੪॥੪॥੭੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਰਚੈ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੀ ਬਚਨ ਜੀਵਕੇ ਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਸੁ ਮਨ ਕੈ ਕਾਮਿ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਕੀਆ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਨ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ॥ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿ ਕਰ ਮਾਨੋ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਅਟਲ ਅਛੇਦ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕਟੇ ਭ੍ਰਮ ਭੇਦ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਟਲ ਤਥਾ ਅਛੇਦ ਭਾਵ ਸਤ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਭ੍ਰਮ ਤਥਾ ਭੇਦ ਕੌ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਰੂਪ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਕਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਭੇਦ ੬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ੧॥ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕਾ ੨॥ ਮਾਇਆ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ੩॥ ਪ੍ਰਸਪਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ੪॥ ਜੜ੍ਹ ਚੇਤਨ ਕਾ ੫॥ ਪ੍ਰਸਪਰ ਜੋੜੋਂ ਕਾ ੬॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਗੁਰ ਵਾਕ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨ ਕਬੀ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥੨੪

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸਾਥ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਨਰਕਿ ਨ ਪਵੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਵੈ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਪਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਹੋਏ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥੪॥੫॥੭੪॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੭੪॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਮਾਟੀ ਤੇ ਰਤਨੁ ॥
ਗਰਭ ਮਹਿ ਰਾਖਿਆ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਜਤਨੁ ॥

ਜਿਸ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ (ਮਾਟੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤ ਸੇ (ਰਤਨੁ) ਅਮੋਲਕ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਰਚਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਮਾਤ ਗਰਭ ਮੈਂ ਬਡੇ ਜਤਨ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਨੀ ਸੋਭਾ ਵਡਿਆਈ ॥
ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਆਠ ਪਹਰ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ (ਸੋਭਾ) ਉਸਤਤੀ ਤਥਾ (ਵਡਿਆਈ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਦਈ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰ॥੧॥

ਰਮਈਆ ਰੇਨੁ ਸਾਧ ਜਨ ਪਾਵਉ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਅਪੁਨਾ ਖਸਮੁ ਧਿਆਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਮਈਆ) ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਜਿਨਕਾ ਨਿਹਚਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਪਾਵੋ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਮੂੜ ਤੇ ਬਕਤਾ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਬੇਸੁਰਤ ਤੇ ਸੁਰਤਾ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਮੂਰਖ ਸੇ ਬਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪੰਡਤ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਅਗ੍ਯਾਤ ਸੇ ਗਿਆਨ ਗੋਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪਰਸਾਦਿ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਈਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਥਾਨੁ ॥
ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਿਥਾਵੇਂ ਜੀਵ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਨਮਾਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਨੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥
ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਔਰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਿਮਰੇ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਾਇਆ ਸਿਲਕ ਕਾਟੀ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖੁ ਖਾਟੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਰ ਬਿਖ (ਖਾਟੀ) ਮਿਲੀ ਹੂਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਓਹ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਬਿਖ ਰੂਪਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪਿ ਨਾਮ ਵਸਤੂ (ਖਟੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਸ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥
ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਕਉ ਸਾਲਾਹੀ ॥੪॥੬॥੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹੋ॥੪॥੬॥੭੫॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣਿ ਨਾਹੀ ਭਉ ਸੋਗੁ ॥
ਉਸ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਛੂ ਨ ਹੋਗੁ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਸੇ ਭੈ ਅਰ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤਜੀ ਸਿਆਣਪ ਬਲ ਬੁਧਿ ਬਿਕਾਰ ॥
ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕੀ ਰਾਖਨਹਾਰ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਬਲ ਤਥਾ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ॥ ਪੁਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਤਜੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪਤਿ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ॥
ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੇਰੈ ਸਦ ਸੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸ ਰਮਣਸੀਲ ਰਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੁ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਟੇਕ ਮਨੈ ਮਹਿ ਰਾਖੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੭੮

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਟੇਕ ਤੂੰ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਚਖੁ॥

ਅਵਰਿ ਜਤਨ ਕਹਹੁ ਕਉਨ ਕਾਜ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਲਾਜ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਜਤਨ ਕਹੋ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਕੰਮੇ ਹੈਂ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਲਜਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ਕਹਹੁ ਕਿਆ ਜੋਰੁ ॥
ਝੂਠਾ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਭੁ ਸੋਰੁ ॥

ਮਾਨੁਖ ਕਿਆ ਤੁਛ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜੋਰ ਇਸ ਕਾ ਕਿਆ ਹੈ ਇਹ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਰ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੩॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕੀ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖੁ ਸਾਚਾ ਏਹੁ ॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਲੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਚਾ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਏਹੀ ਜਤਨ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਧੰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ॥੪॥੭॥੭੬॥

ਜਿਸਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗਜ ਹੈ॥੪॥੭॥੭੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਉਤਾਰੀ ਮੈਲੁ ॥
ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਸੁਖ ਸੈਲੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥ ਮਹਾਂ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਸੈਲ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਸੈਲੁ) ਪਰਬਤ ਸਮ ਭਾਰੀ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗੁ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਰੰਗੁ ॥੧॥

ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਜਨੁ ਤਾਰਿਓ ॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਨੇ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਨੇ ਆਗੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪਕ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ (ਓ) ਉਸਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਮਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਗਏ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪੇਖੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਅਬ ਢੂਢਨ ਕਾਹੇ ਕਉ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਕਹੀਂ ਢੂੰਢਨੇ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਘਾਲ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਯਾਲ ਭਏ ਤਬ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਫਲੀ ਹੂਈ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਣਤਾਸ ॥੩॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਕਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਤਾਸ) ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਸਿਮਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਏਕੋ ਮਨਿ ਏਕੋ ਸਭ ਠਾਇ ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਏਕੁ ਹਰੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਓਹੀ ਏਕ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗਾ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਿ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਭੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੮॥੭੭॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੭੭॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਗਲੇ ਮੁਏ ਸਿ ਪਾਛੈ ਪਰੇ ॥

ਜੋ ਉਬਰੇ ਸੇ ਬੰਧਿ ਲਕੁ ਖਰੇ ॥

ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਆਦਿਕ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਛੇ ਪਰੇ ਅਰਥਾਤ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਕੋਈ ਕਾਲ ਬਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਮਰ ਕਸਕੇ ਸਵਾਧਾਨ ਹੋ ਖੜੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਧੰਧੇ ਮਹਿ ਓਇ ਲਪਟਾਏ ॥

ਉਨ ਤੇ ਦੁਗੁਣ ਦਿੜੀ ਉਨ ਮਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਿਉਹਾਰ ਮੈਂ ਵਹੁ ਲਪਟਾਏ ਹੂਏ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਨ ਸੇ ਦੁਗਣੀ ਮਾਯਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਓਹ ਬੇਲਾ ਕਛੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਤਾਹੂ ਲਪਟਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਰਣੇ ਕਾ ਜੋ ਸਮਾਂ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਹੀ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਬੰਧੀ ਮੂਰਖ ਦੇਹ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲਪਟਿਓ ਅਸਨੇਹ ॥

ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਆਸਾ ਕੀ ਪੋਟ ਬੰਧ ਰਖੀ ਹੈ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਠਾਢੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥
ਮੀਠੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਿਖਿਆ ਖਾਇ ॥੨॥

ਹਿਸਾਬ ਲੇਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਖੜਾ ਹੈ॥ (ਮੀਠੀ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਬਿਖੈ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਬੰਧਉ ਹਉ ਸਾਧਉ ਬੈਰੁ ॥
ਹਮਰੀ ਭੂਮਿ ਕਉਣੁ ਘਾਲੈ ਪੈਰੁ ॥

ਮੈਂ ਅਮਕੇ ਕਉ ਬਾਂਧਾਂਗਾ ਔਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਵਡਿਓਂ ਕਾ ਬੈਰ ਲੇਵਾਂਗਾ॥ ਹਮਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਖੇ ਕੌਨ ਪੈਰ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਦਾਵੈ ਬੰਨਦਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਪੰਡਿਤੁ ਹਉ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਨ ਬੁਝੈ ਬਿਗਾਨਾ ॥੩॥

ਮੈਂ ਪੰਡਤ ਹਾਂ ਮੈਂ ਚਤਰ ਹਾਂ ਮੈਂ ਸਿਆਣਾ ਹਾਂ ਐਸੇ ਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਬਿਗਾਨਾ) ਮੂਰਖ ਵਾ ਜਮ ਕਾ ਭਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥੩॥

ਅਪੁਨੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਆਪੇ ਜਾਨੈ ॥
ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਕਿ ਆਖਿ ਵਖਾਨੈ ॥

ਅਪਨੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੀ ਗਤੀ ਕੀ ਕਵੀਸਰੀ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਥੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕਵੀਸਰੀ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵੇ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥
ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਸਭ ਕਾਹੂ ਮੰਗਨਾ ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕਾ ਲਗਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਭਾਵ ਸੁਖੁ ਮੰਗਨਾ ਸਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਲਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ॥
ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕਰਣੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕਉ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ॥
ਕਬਹੂ ਨ ਵਿਸਰੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ॥੫॥੯॥੨੮॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕਬੀ ਨ ਵਿਸਰੇ॥੫॥੯॥੭੮॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਨਹੀ ਹੋਤ ਛੁਟਾਰਾ ॥
ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਆਗਲ ਭਾਰਾ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਰ (ਆਗਲ) ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਰੂਪ ਵਾ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕਾ ਭਾਰੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲ ਹੇਤ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾ ਸੇਤ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ (ਸੇਵਾ) ਭਗਤੀ ਹੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਰਗਹ ਮੈਂ (ਸੇਤ) ਉਜਲ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਲੰਕ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੋਭਾ ਸਹਤ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਪੁਲ ਸਮ ਸੋਭਾ ਹੀ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੭੯

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ॥
ਤੁਝੈ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਤਾ ਝੋਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਤੁਝਕੋ (ਤਾਤਾ) ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਝੋਲਾ) ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥

ਜਿਉ ਬੋਹਿਥੁ ਭੈ ਸਾਗਰ ਮਾਹਿ ॥
ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਦੀਪਾਹਿ ॥

ਜੈਸੇ ਜਹਾਜ ਭੈਦਾਇਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਰਖਸ਼ਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਸੀਤ ਕਾ ਲਾਹਸਿ ਦੂਖ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਵਤ ਸੂਖ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਸੀਤ ਕਾ ਦੁਖ ਲਾਹੁਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਮਨ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਉਤਰਿ ਜਾਇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਸਗਲੀ ਆਸ ॥

ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀਆਂ॥

ਡੋਲੈ ਨਾਹੀ ਤੁਮਰਾ ਚੀਤੁ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੀਤ ॥੩॥

ਤੁਮਾਰਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਡੋਲੈਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਪੁ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿਵਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਰੂਪ ਔਖਧੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸੈ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਤਿਹ ਨਾਨਕ ਨਸੈ ॥੪॥੧੦॥੭੯॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਔਰ ਦਰਦ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੭੯॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਹੁਤੁ ਦਰਬੁ ਕਰਿ ਮਨੁ ਨ ਅਘਾਨਾ ॥

ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਦੇਖਿ ਨਹ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਬਹੁਤੁ ਧਨ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਉਰਝਿਓ ਜਾਨਿ ਮੇਰੀ ॥

ਓਹ ਬਿਨਸੈ ਓਇ ਭਸਮੈ ਢੇਰੀ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਬਿਭੂਤੀ ਮੈ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰੀਸ੍ਰਮੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਦੇਖਉ ਬਿਲਲਾਤੇ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧਨੁ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਨ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜੀਵ (ਮਾਇਆ) ਛਲੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਬਿਗਾਰੀ ਕੈ ਸਿਰਿ ਦੀਜਹਿ ਦਾਮ ॥

ਓਇ ਖਸਮੈ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਉਨ ਦੂਖ ਸਹਾਮ ॥

ਜੈਸੇ ਵਿਗਾਰੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਦਾਮ) ਰੁਪਯੇ ਦੀਜੀਯੇ॥ ਅਰਥਾਤ ਰਖ ਦਈਏ ਵਹੁ ਦੰਮ ਤੋ ਮਾਲਕ ਕੇ ਘਰ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੇਗਾਰੀ ਭਾਰ ਉਠਾਵਣੇ ਕਾ ਦੁਖੁ ਹੀ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਸੁਪਨੈ ਹੋਇ ਬੈਸਤ ਰਾਜਾ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪਸਾਰੈ ਤਾ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਜਾ ॥੨॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਰੰਕ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਨੇਤ੍ਰ (ਪਸਾਰੈ) ਖੋਲੈ ਤਬ ਰਾਜ ਕਾਜ ਨਿਫਲ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਉ ਰਾਖਾ ਖੇਤ ਊਪਰਿ ਪਰਾਏ ॥

ਖੇਤੁ ਖਸਮ ਕਾ ਰਾਖਾ ਉਠਿ ਜਾਏ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਪਰਾਏ ਖੇਤ ਪਰ ਰਖਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਖੇਤ ਤੋ ਮਾਲਕ ਕਾ ਥਾ ਉਸਨੇ ਸੰਭਾਲ ਲੀਆ ਰਾਖਾ ਖਾਲੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਉਸੁ ਖੇਤ ਕਾਰਣਿ ਰਾਖਾ ਕੜੈ ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਪਾਲੈ ਕਛੂ ਨ ਪੜੈ ॥੩॥

ਉਸ ਖੇਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਖਾ (ਕੜੈ) ਝੂਰਦਾ ਵਾ ਤਪਦਾ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੇ ਪਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਮਜੂਰੀ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਅਸਤ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਝੂਰਦਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਮਜੂਰ ਸਮ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੇ ਅਧਕ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਰਾਜੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ॥

ਜਿਨਿ ਮਾਇਆ ਦੀਨੀ ਤਿਨਿ ਲਾਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰਬਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਰਾਜ ਭਾਵ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਬਿਨਾਹੇ ਆਪਿ ਕਰੇ ਰਾਸਿ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੧੧॥੮੦॥

ਆਪ ਹੀ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਰਾਸਿ) ਬਨਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਵਿਭੂਤੀ ਅਪਨੀ ਕੁਛ ਨ ਸਮਝੀਏ॥੪॥੧੧॥੮੦॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਹੁ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪੇਖੀ ॥

ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤ ਬਿਧੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਸੇ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥

ਕਲਮ ਕਾਗਦ ਸਿਆਨਪ ਲੇਖੀ ॥

ਕਲਮ ਕਾਗਦ ਔਰੁ ਲਿਖਨੇ ਕੀ ਚਤਰਈ ਏਹੁ ਸਭੁ ਮਾਯਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਹੋਇ ਦੇਖਿਆ ਖਾਨ ॥

ਤਾ ਤੇ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨ ॥੧॥

ਮਹਰ ਮਲੂਕ ਔਰ ਖਾਨ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਭੀ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੧॥

ਸੋ ਸੁਖੁ ਮੋ ਕਉ ਸੰਤ ਬਤਾਵਹੁ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ਸੁਖ ਕਹੋ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਅਸੁ ਪਵਨ ਹਸਤਿ ਅਸਵਾਰੀ ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਸੇਜ ਸੁੰਦਰਿ ਨਾਰੀ ॥

ਪਵਨ ਸਮ ਬੇਗ ਵਾਲੇ ਘੋੜੇ॥ ਪੁਨਾ ਹਸਤੀ ਕੀ ਭੀ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰੀ॥ ਪੁਨਾ (ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ) ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਰਕ ਭਾਵ ਅਤਰੁ ਸਰੀਰ ਪਰ ਮਰਦਨ ਕੀਆ ਔਰ ਅਤੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇਜ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ॥

ਨਟ ਨਾਟਿਕ ਆਖਾਰੇ ਗਾਇਆ ॥

ਤਾ ਮਹਿ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਨਟੋਂ ਕੇ ਤਮਾਸ਼ੇ ਦੇਖੇ॥ ਪੁਨਾ (ਗਾਇਆ) ਗਾਇਕੋਂ ਕੇ ਅਖਾੜੇ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਰਾਗ ਸੁਨੇ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਮਨ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥੨॥

ਤਖਤੁ ਸਭਾ ਮੰਡਨ ਦੋਲੀਚੇ ॥

ਸਗਲ ਮੇਵੇ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗੀਚੇ ॥

ਸਭਾ ਮੈਂ ਰਾਜ ਤਖਤੋਂ ਪਰ ਔਰ ਦੁਲੀਚਿਓਂ ਕੇ ਫਰਸ ਬਿਛਾ ਕਰ (ਮੰਡਨ) ਭੂਖਨ ਪਹਰ ਕਰ ਬੈਠੇ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਬਗੀਚਿਓਂ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਮੇਵੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗੀਚਿਓਂ ਕਾ ਭੀ ਸੈਲ ਕੀਆ॥

ਆਖੇੜ ਬਿਰਤਿ ਰਾਜਨ ਕੀ ਲੀਲਾ ॥

ਮਨੁ ਨ ਸੁਹੇਲਾ ਪਰਪੰਚੁ ਹੀਲਾ ॥੩॥

ਔਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਲਨੇ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਧਾਰੀ ਤਥਾ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਚੋਜ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਖੇ॥ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਸੁਖੀ ਨ ਹੂਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਕਾਰਣ? ਉਤਰੁ॥ ਏਹਿ ਜਗਤ (ਹੀਲਾ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤਨ ਸਚੁ ਕਹਿਆ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਇਹੁ ਆਨੰਦੁ ਲਹਿਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥੪॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਰੂਪ ਉਤਰ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਇਸੀ ਮੈਂ (ਲਹਿਆ) ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥ ਏਹੁ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਸਤਸੰਗੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੋਈ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮੇਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧੨॥੮੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਧਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖੀਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੮੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੧੮੦

ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਾਣੈ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮੇਰਾ ॥
ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਉਆਹੂ ਲਪਟੇਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਏਹ ਸਰੀਰ ਮੇਰਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਉਸੀ ਸੰਗ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਗਿਰਸਤ ਕਾ ਫਾਸਾ ॥
ਹੋਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ਕੇ ਦਾਸਾ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰਸਤ ਕਾ ਫਾਸਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥੧॥

ਕਵਨ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਕਵਨ ਸੁ ਮਤਿ ਜਿਤੁ ਤਰੈ ਇਹ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਿਖਿਆ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਇਸ ਮਾਇਆ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੈ॥

ਜੋ ਭਲਾਈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਜਾਨੈ ॥
ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਸੋ ਬਿਖੈ ਸਮਾਨੈ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਭਲਾਈ) ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸਚ ਕਹੇ ਅਰਥਾਤ ਕਹੇ ਜੋ ਤੈਂ ਮਰਣਾਂ ਹੈਸੋ (ਬਿਖੈ) ਜਹਰ ਤੁਲ ਦੁਖਦਾਈ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਾਣੈ ਨਾਹੀ ਜੀਤ ਅਰੁ ਹਾਰ ॥
ਇਹੁ ਵਲੇਵਾ ਸਾਕਤ ਸੰਸਾਰ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੀਤ ਅਰ ਹਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਅਰੁ ਨਿਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੁ (ਵਲੇਵਾ) ਵਰਤ ਵਰਤਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਲਾਹਲ ਸੋ ਪੀਵੈ ਬਉਰਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਜਾਨੈ ਕਰਿ ਕਉਰਾ ॥

ਜੋ ਵਿਸਿਓਂ ਰੂਪੀ ਜਹਰ ਹੈ ਸੋ ਕਮਲਾ ਜੀਵ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਉਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗ ਕੈ ਨਾਹੀ ਨੇਰਿ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫੇਰਿ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਚਉਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੈ ਜਾਲਿ ਫਹਾਏ ਪੰਖੀ ॥

ਰਸਿ ਰਸਿ ਭੋਗ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ॥

ਏਕ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਖੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਫਸਾਏ ਹੈਂ॥ ਯਾਂ ਤੇ (ਬਹੁਰੰਗੀ) ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਗੁਨ ਜੀਵ (ਰਸਿ) ਰਸਾਦਿਕ ਜੋ ਪੰਚ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਭੋਗਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤਾ ਕੇ ਕਾਟੇ ਜਾਲ ॥੪॥੧੩॥੮੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ (ਜਾਲ) ਫਾਸਿ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੮੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਈਐ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਰਸਤਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੰਧਨ ਛੁਟੈ ॥

ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਉਮੈ ਤੁਟੈ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਤਥਾ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ ਲਾਵਹੁ ਤਉ ਲਾਗਹ ਸੇਵ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੇਵ ਜੇਕਰ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵੋ ਤੌਂ ਲਾਗੇਂ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਗਾਵਾ ਬਾਣੀ ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਾਂ ਤਾਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਗਜਾਨ ਕਰਾਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈਏ ਤੌਂ ਸਚ ਬੋਲੀਏ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਇਆ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮਾ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਸਚੁ ਧਰਮਾ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਸੁਧ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਗੁਣ ਤੁਮ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥
ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਕ ਅਰਦਾਸਿ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧੀਆਂ ਔਰ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈਂ॥ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ॥੩॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥
ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਪਾਵਉ ਸਤਸੰਗਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸਤਸੰਗ ਪਾਵੂੰ॥

ਨਾਮਿ ਤੇਰੈ ਰਹੈ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥
ਇਹੁ ਕਲਿਆਣੁ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਜਾਤਾ ॥੪॥੧੪॥੮੩॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਨ ਰਤਾ ਰਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹੀ ਕਲਜਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੮੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਨ ਰਸਾ ਜੇਤੇ ਤੈ ਚਾਖੇ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੇਰੀ ਲਾਥੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਜਿਤਨੇ ਤੈਨੇ ਚਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਨਿਮਖ ਭਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਲਾਹੀ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਤੂੰ ਚਾਖਹਿ ਸਾਦੁ ॥
ਚਾਖਤ ਹੋਇ ਰਹਹਿ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥੧॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕਾ ਤੂੰ ਸ੍ਵਾਦ ਚਾਖੇਂ॥ ਤੌ ਚਾਖਤਾ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇਂ ॥੧॥

ਅਪਨੀ ਜਿਹਬਾ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸਨਾ ਪੀਉ ਪਿਆਰੀ ॥
ਇਹ ਰਸ ਰਾਤੀ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਰਸਨਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਉ ਇਸ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈਂਗੀ॥

ਹੇ ਜਿਹਵੇ ਤੂੰ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਿਹਵੇ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ਔਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਉ ਅਰਥਾਤ ਜਪੁ॥

ਆਨ ਨ ਸੁਨੀਐ ਕਤਹੂੰ ਜਾਈਐ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕਹੀਂ ਜਾਈਏ॥ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸ ਕਹੀਂ ਕਿਸੀ ਜਾਗਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਿਹਵੇ ਆਰਾਧਿ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਠਾਕੁਰ ਆਗਾਧਿ ॥

ਹੇ ਜਿਹਬੇ ਠਾਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬੇਅੰਤ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧੁ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਰਸਨ ਅਮੋਲੀ ॥੩॥

ਹੇ ਰਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੀ ਹੂਈ ਅਮੋਲਕ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੀ॥ ਔਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹੇਂਗੀ॥੩॥

ਬਨਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਫਲ ਫੁਲ ਪੇਡੇ ॥
ਇਹ ਰਸ ਰਾਤੀ ਬਹੁਰਿ ਨ ਛੋਡੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਬਨਸਪਤਿ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਫਲ ਫੁਲ ਪੇਡੇ ਕੋ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥ ਦਾਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਫਲ ਗਿਆਨ ਫੁਲ ਧਰਮਾਦੀ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਖਤ ਬਨਾਸਪਤਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਮਝਨਾ (ਇਹ) ਇਸ ਰਸ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਤਖ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਤੀ ਹੂਈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡੇਂਗੀ॥

ਆਨ ਨ ਰਸ ਕਸ ਲਵੈ ਨ ਲਾਈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭਏ ਹੈ ਸਹਾਈ ॥੪॥੧੫॥੮੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸ਼ਬਦਾਦਿ ਰਸ ਭੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਹੋਵੇਂਗੇ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਸ) ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਮੁਖ ਜੋ ਰਸ ਕਸ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ (ਲਵੈ) ਤੁਲ ਵਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਿਸ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਉਤਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੫॥੮੪॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਿਸ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੀ ਦੁਰਲਭਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਸਾਜੀ ਬਾਰਿ ॥

ਸਨਮੁਖੁ ਬੇਨਤੀ ਆਪ ਪ੍ਰਸਨੁ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਉੱਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ (ਮਨੁ) ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰੁ ਔਰ (ਤਨੁ) ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਬਾੜ ਬਨਾਈ ਹੈ ਤੈਨੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਸਥੂਲ ਬਾਹਰ ਹੈ ਸੂਖਮ ਅੰਤਰ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੮੧

ਇਸ ਹੀ ਮਧੇ ਬਸਤੁ ਅਪਾਰ ॥

ਇਸ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਿੰਙ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਅਪਾਰ ਵਸਤੂ ਹੈ॥

ਇਸ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੁਨੀਅਤ ਸਾਹੁ ॥
ਕਵਨੁ ਬਾਪਾਰੀ ਜਾ ਕਾ ਊਹਾ ਵਿਸਾਹੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਇਸੀ ਕੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਹੁ ਤੂੰ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਵਨੁ ਓਹੁ ਬਪਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਊਹਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਹੈ? ॥੧॥

ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨੁ ਕਰੇ ਆਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਬਿਓਹਾਰੀ ਹੈ ਓਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੋਜਨੁ ਭਾਵ ਆਤਮਅਨੰਦ ਭੋਜਨ ਕਾ ਅਹਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ ॥

ਕਵਨ ਸੁ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਕਰਿ ਭੀਜੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੌਨ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੇਂ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਇਸ ਕਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਤਜਿ ਮੇਰਾ ਤੇਰੈ ॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਜਨੁ ਜੋ ਸਉਦਾ ਜੋਰੈ ॥੨॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਸੌਦਾ ਜੋ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਚਰਨੀਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਓਹ ਸੌਦਾ ਜੋੜਣਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਕਵਨੁ ਹੈ? ॥੨॥

ਮਹਲੁ ਸਾਹ ਕਾ ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਪਾਵੈ ॥

ਕਵਨ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਭੀਤਰਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥

ਔਰ ਹੇ ਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਪਰੋਖ ਗਜਾਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਭੀਤਰ ਬੁਲਾਵੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇਂ॥

ਤੂੰ ਵਡ ਸਾਹੁ ਜਾ ਕੇ ਕੋਟਿ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਦਾਤਾ ਲੇ ਸੰਚਾਰੇ ॥੩॥

ਤੂੰ ਐਸਾ ਵੱਡਾ ਸਾਹ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦਾਤਾ ਕਵਨ ਹੈ ਜੋ ਲੇ ਸੰਚਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਿ ਦੇਵੈ॥੩॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਨਿਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅਮੋਲ ਰਤਨੁ ਸਾਚੁ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਢੂੰਢਤਿਆਂ ਢੂੰਢਤਿਆਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੇਖਾਯਾ ਹੂਆ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਬ ਮੇਲੇ ਸਾਹਿ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੈ ਵੇਸਾਹਿ ॥੪॥੧੬॥੮੫॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਾਹ ਤੈਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਪਰ ਵਿਸਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਅਕਹ ਸਮਝ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਖਣ ਬ੍ਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੬॥੮੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਰਹੈ ਇਕ ਰੰਗਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗਾ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਸੰਗ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰ ਨਾਮੁ ਕੀਓ ਉਨਿ ਵਰਤਨਿ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵਨੁ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਠਾਕਰ ਨਾਮ ਹੀ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਵਰਤਨਿ) ਵਲੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਨ ਤਨ ਹਰੇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਆਤਮ ਆਧਾਰ ॥
ਏਕੁ ਨਿਹਾਰਹਿ ਆਗਿਆਕਾਰ ॥

ਔਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਅਦੁਤੀਜ ਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੋ ਬਨਜੁ ਏਕੋ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਹਿ ਬਿਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੨॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਪਣਾਂ ਜਪਾਉਣਾ ਰੂਪ ਬਨਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਵਾਲਾ ਏਕ ਕੋਈ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਵਹੁ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥੨॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਹਹੂੰ ਤੇ ਮੁਕਤੇ ॥
ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਜੋਗ ਅਰੁ ਜੁਗਤੇ ॥

ਹਰਖ ਪੁਨਾ ਸੋਗ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਅਲੇਪ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜੁੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਦੀਸਹਿ ਸਭ ਮਹਿ ਸਭ ਤੇ ਰਹਤੇ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਓਇ ਧਿਆਨੁ ਧਰਤੇ ॥੩॥

ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਵਨ ਵਖਾਨਉ ॥
ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨਉ ॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੂੰ (ਬੋਧਿ) ਜਾਨਣੇ ਮੈਂ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਕੁਛ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥
ਧੂਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ॥੪॥੧੭॥੮੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੀਏ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੧੭॥੮੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਔਰ ਆਪਣਾ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਮੀਤੁ ॥
ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਹੀਤੁ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹਿਤ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਤੂਹੈ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਨਿਮਖੁ ਨ ਜਾਈ ਰਹਣਾ ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਇਜ਼ਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗਹਣਾ ਅਰਥਾਤ ਵਖਰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਾਲਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਮੇਰੇ (ਲਾਲਨ) ਲਡਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਖਾਨ) ਸਰਦਾਰ ਭਾਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹਨਾ ॥
ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਹੁ ਸੋਈ ਮੋਹਿ ਕਰਨਾ ॥

ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਰਹਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹੋ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ॥

ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹਾ ਤੁਮ ਬਸਨਾ ॥
ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਤੇਰਾ ਰਸਨਾ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਬਸਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ॥ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤੂੰ ਭੰਡਾਰੁ ॥
ਰੰਗ ਰਸਾ ਤੂੰ ਮਨਹਿ ਅਧਾਰੁ ॥

ਮੇਰੀ ਨਵਨਿਧ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਵਾ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਸਾ) ਅਨੰਦਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਰਚੀਆ ॥
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਓਟ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਤਕੀਆ ॥੩॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸੋਭਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਓਟ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਾ ਭੀ (ਤਕੀਆ) ਆਸਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਤੁਹੀ ਧਿਆਇਆ ॥
ਮਰਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤੂੰ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਤੁਮਾਰਾ (ਮਰਮੁ) ਗਿਆਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਿਆ ਇਕੁ ਏਕੈ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕੈ ॥੪॥੧੮॥੮੭॥

ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਤੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ॥੪॥੧੮॥੮੭॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਿਆਪਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੮੨

ਬਿਆਪਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਬਿਆਪਤ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਅਵਤਾਰ ॥

ਕਹੀਂ ਅਨੰਦ ਹੋ ਕਰ ਕਹੀਂ ਸੋਗ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨ ਰੂਪ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਧਨ ਨਿਰਧਨ ਪੇਖਿ ਸੋਭਾ ॥
ਮੂਲੁ ਬਿਆਧੀ ਬਿਆਪਸਿ ਲੋਭਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਧਨ ਰੂਪੀ ਤਥਾ ਨਿਰਧਨਤਾ ਰੂਪ ਔਰ ਸੋਭਾ ਰੂਪ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਕਾਰਣ ਅਰਥਾਤ ਅਵਗੁਣ ਰੂਪ ਲੋਭ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਬਿਆਪਤ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੀ ॥
ਸੰਤ ਜੀਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਆਪਤ ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਾ ਮਾਤਾ ॥
ਬਿਆਪਤ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਾ ਮਾਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਸਤੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਗਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਹਸਤਿ ਘੋੜੇ ਅਰੁ ਬਸਤਾ ॥
ਬਿਆਪਤ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਮਦ ਮਸਤਾ ॥੨॥

ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਘੋੜੇ ਔਰ (ਬਸਤਾ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਾਗਜ ਬਾਧਨੇ ਕਾ ਕਪੜਾ ਵਾ ਬਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਔਰੁ ਰੂਪ ਔਰ ਜੋਬਨ ਪੁਨਾ ਮਦ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਭੂਮਿ ਰੰਕ ਅਰੁ ਰੰਗਾ ॥
ਬਿਆਪਤ ਗੀਤ ਨਾਦ ਸੁਣਿ ਸੰਗਾ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਰੰਕ) ਕੰਗਾਲਤਾ ਪੁਨਾ ਰੰਗ ਸ੍ਵੇਤਾਦੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰ (ਸੁਣਿ) ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਗੀਤ ਅਰ ਨਾਦ ਵਾਜੇਂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਆਪਤ ਸੇਜ ਮਹਲ ਸੀਗਾਰ ॥
ਪੰਚ ਦੂਤ ਬਿਆਪਤ ਅੰਧਿਆਰ ॥੩॥

ਅਰ ਸਿਹਜਾ ਤਥਾ ਮਹਲ ਸੀਗਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਤਥਾ (ਅੰਧਿਆਰੁ) ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਆਪਤ ਕਰਮ ਕਰੈ ਹਉ ਫਾਸਾ ॥
ਬਿਆਪਤਿ ਗਿਰਸਤ ਬਿਆਪਤ ਉਦਾਸਾ ॥

ਔਰ ਕਰਮ ਕਰਕੈ ਹੰਕਾਰ ਫਾਹਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਆਗ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਆਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰ ਬਿਆਪਤ ਇਹ ਜਾਤਿ ॥
ਸਭ ਕਿਛੁ ਬਿਆਪਤ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰਾਤ ॥੪॥

ਔਰ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਤਬ ਔਰ ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਬਿਨਾ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕਿਛ ਅਵੇਸਟਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਤਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਤਾ ਕਉ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇ ॥

ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਹਾਂ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਧੂਰਿ ਸੰਤ ਪਾਈ ॥
ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਮਾਈ ॥੫॥੧੯॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਭੀ ਮਾਇਆ ਸਮੀਪ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੫॥੧੯॥੮੮॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨੈਨਹੁ ਨੀਦ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਵਿਕਾਰ ॥
ਸ੍ਰਵਣ ਸੋਏ ਸੁਣਿ ਨਿੰਦ ਵੀਚਾਰ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਏਹੀ ਨੀਂਦ ਹੈ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਬਿਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਹੋਣੀ॥ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਵਾਕ ਵੀਚਾਰ ਸੁਣਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁਨਣੇ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਕਾਨ ਸੋਏ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਸੋਈ ਲੋਭਿ ਮੀਠੈ ਸਾਦਿ ॥
ਮਨੁ ਸੋਇਆ ਮਾਇਆ ਬਿਸਮਾਦਿ ॥੧॥

ਔਰ ਰਸਨਾ ਮੀਠੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਸੋਈ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੀ ਅਸਚਰਜਤਾ ਮੈਂ ਮੋਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਇਸੁ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਕੋਈ ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ॥
ਸਾਬਤੁ ਵਸਤੁ ਓਹੁ ਅਪਨੀ ਲਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਵਹ ਪੁਰਸ ਅਪਨੀ ਵਸਤੁ ਭਾਵ ਜਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਹੈ ਕਿਆ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਸਹੇਲੀ ਅਪਨੈ ਰਸ ਮਾਤੀ ॥
ਗ੍ਰਿਹ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਜਾਤੀ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਖੀਆਂ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਰਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ (ਗ੍ਰਿਹ) ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਧਨ ਲੁਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਣ ਲੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਸਨਹਾਰ ਪੰਚ ਬਟਵਾਰੇ ॥
ਸੂਨੇ ਨਗਰਿ ਪਰੇ ਠਗਹਾਰੇ ॥੨॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਲੂਟਨੇ ਵਾਲੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਧਾੜਵੀਂ ਹੈਂ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਹੀ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੋਂਗੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੋ ਖਾਲੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਵਹੁ ਠਗਣ ਵਾਲੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਉਨਕੋ ਵਸ ਕਰਕੇ ਉਨੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੀਏ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਤੇ ਰਾਖੈ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ ॥
ਉਨ ਤੇ ਰਾਖੈ ਮੀਤੁ ਨ ਭਾਈ ॥

ਉਨ ਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤੇ ਪੁਨਾ ਉਨ ਸੇ ਮੀਤ ਤਥਾ ਭਾਈ ਭੀ ਬਚਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥

ਦਰਬਿ ਸਿਆਣਪ ਨਾ ਓਇ ਰਹਤੇ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਓਇ ਦੁਸਟ ਵਸਿ ਹੋਤੇ ॥੩॥

ਧਨ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਹੁ ਰੁਕੇ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਵਹੁ ਦੁਸਟ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਵਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਬਚਨੇ ਵਾਸਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣਿ ॥
ਸੰਤਨ ਧੂਰਿ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੇ (ਸਾਰਿੰਗਪਾਣਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰ ਜੋ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸੀਏ॥

ਸਾਬਤੁ ਪੂੰਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਾਗੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੪॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੀ ਸਤਸੰਗੀ ਪੁਰਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਵਾਧਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਜਾਗੇ ਹੈਂ?

ਸੋ ਜਾਗੈ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ॥
ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੨੦॥੮੯॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਹ ਜੋ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਮੂਹ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਮਾਲ ਹੈ ਸੋ ਸਾਬਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੮੯॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਾ ਕੈ ਵਸਿ ਖਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ॥
ਜਾ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਸਗਲ ਜਹਾਨ ॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਸਰਦਾਰ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੁਆ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਕਹੁ ਬੇਨੰਤੀ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਹਿ ॥
ਕਾਜ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਇ ਨਿਬਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਹੁ ਤੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮੋਂ ਕਾ ਨਿਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਜਾ ਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਸਗਲ ਭਗਤ ਜਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਰਬ ਭਗਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਬਿਆਪਿਤ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ॥
ਜਾ ਕੀ ਸੋਭਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਨੀ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹੈ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਜਮੁ ਕਿਛੁ ਨ ਕਹੈ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਹੋਤ ਸੂਕੇ ਹਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੩

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਡੂਬਤ ਪਾਹਨ ਤਰੇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੂਕੇ ਹੂਏ ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਸਪੰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਪਾਥਰ ਬੂਡਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਾਥਰ ਸਮ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੇ ਵਾ ਜੜ ਥੇ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਕਉ ਸਦਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਨ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਐਸੀ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੋ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਸੁਣੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੋ ਕਉ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸਿ ॥੪॥੨੧॥੯੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀ ਤਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੀਆ॥੪॥੨੧॥੯੦॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸਨਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਤ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਡੋਲੈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਸਤਿਗੁਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਸਾਚਾ ਜਾ ਸਚ ਮਹਿ ਰਾਤੇ ॥
ਸੀਤਲ ਸਾਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਜਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹਾਂ ਤਬ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਸਾਚਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੀਤਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਗਲ ਦੁਖ ਮਿਟੇ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਟੇ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਿਟੇ ਮੋਹ ਭਰਮ ॥
ਸਾਧ ਰੇਣ ਮਜਨ ਸਭਿ ਧਰਮ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮੋਹ ਔਰ ਭਰਮ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਯਾ ਆਦਿਕ ਸਭ ਧਰਮ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥
ਸਾਧਾ ਮਹਿ ਇਹ ਹਮਰੀ ਜਿੰਦੁ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੀ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਏਹ ਹਮਰੀ ਜਿੰਦ ਸਾਧੋਂ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ । ਜੇ ਕਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕਿਸ ਪੁੰਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥

ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਕਿਰਪਾਲ ਧਿਆਵਉ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਾ ਬੈਠਣੁ ਪਾਵਉ ॥

ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਧਿ ਕਿਰਪਾਲੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਵੋਗੇ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਣਾ ਪਾਵੋਗੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੋਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਕੈਸੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ?

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਦਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥੪॥੨੨॥੯੧॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧਸੰਗ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੪॥੨੨॥੯੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪਿਓ ਭਗਵੰਤੁ ॥
ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਮੰਤੁ ॥

ਜਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ ਔਰ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨ ਭਏ ਨਿਰਵੈਰ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪੂਜਹੁ ਗੁਰ ਪੈਰ ॥੧॥

ਤਬ ਹਮ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ ਨਿਰਵੈਰ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੁਮ ਭੀ ਪੂਜਹੁ॥੧॥

ਅਬ ਮਤਿ ਬਿਨਸੀ ਦੁਸਟ ਬਿਗਾਨੀ ॥
ਜਬ ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਬੇਗਾਨੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਨ ਸਹਤ ਦੁਸਟ ਭਾਵ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥੀ ਵਹੁ ਬੁਧੀ ਅਬ ਨਸ਼ਟ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ ਬਿਨਸੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਨਾ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਿਧਾਨ ॥
ਰਾਖਨਹਾਰ ਰਖਿ ਲੇਇ ਨਿਦਾਨ ॥

ਆਨੰਦ ਨਿਧਾਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਖ ਤੁਮਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ। ਔਰ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕੋ ਰਖ ਲੇਵੇਗਾ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕਿਸ ਸੇ ਰਖੇਗਾ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਬਿਨਸੇ ਭੈ ਭਰਮ ॥
ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਖੇ ਕਰਿ ਕਰਮ ॥੨॥

(ਦੁਖ) ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਤਥਾ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਦਰਦ ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭੈ ਔਰ ਭਰਮ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਅਪਨੀ (ਕਰਮ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ॥੨॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਪੇਖੈ ਬੋਲੈ ਸੁਣੈ ਸਭੁ ਆਪਿ ॥
ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਤਾ ਕਉ ਮਨ ਜਾਪਿ ॥

ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪੇਖਤਾ ਸੁਣਤਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੁ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਇਓ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਏਕੈ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਏਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਕੈਸੇ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਕਹਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਣਤ ਪੁਨੀਤ ॥
ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਵਹਿ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥

ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਣਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਪੁਨੀਤ ਹੈਂ। ਐਸੇ ਜਾਣ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ (ਨਿਤ) ਸਤ ਰੂਪ ਕੇ ਗੁਣ ਸੰਤ ਜਨ ਹਮੇਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਘਾਲ ॥੪॥੨੩॥੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਭ ਸੇਵਾ ਸਫਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੯੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਬੋਲਾਵੈ ਰਾਮੁ ॥
ਮਨ ਮਹਿ ਲਾਗੈ ਸਾਚੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਬ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ ਸੁਖੀ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥
ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਐ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖੀ ਹੋ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਸੋਈ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਿਸੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੀਵ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਮਿਟੈ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਾ ॥੨॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪਛਾਣ ਹੋਈ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਨ ਊਪਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੪

ਜਨ ਕੀ ਟੇਕ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਟੇਕ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਏਕਾ ਲਿਵ ਏਕੋ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੩॥

ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ਸਾਚੀ ਰੀਤਿ ॥

ਜਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਲਗੀ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੀ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ ਕਰਨੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ (ਰੀਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਸਾਚੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥੪॥੨੪॥੯੩॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਜਿਨਕਾ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਮੇਟਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥੨੪॥੯੩॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਰੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਜਾ ਕੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨੁ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਹੋਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ?

ਦੂਖੁ ਰੋਗੁ ਕਛੁ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਜਾਪੈ ॥੧॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਦੁਖ ਔਰ ਰੋਗੁ ਪੁਨ: ਭੈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਹਰੀ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪੁਰਸ ਜਪੈ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਿਖਿਆ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਦਇਆਲ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਸੋ ਦਿਆਲੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਜੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤਾ ॥
ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਮੰਤਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਨਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੇ ਮਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਿਮਰ॥੨॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪੂਜਾ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਸਰਬ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਟਹਲ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੂਈ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਜਪੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਅਲਖ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਅਲਖ ਸੁਖ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੨੫॥੯੪॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇ॥੪॥੨੫॥੯੫॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਜਾ ਕੈ ਹੈ ਹਾਥ ॥
ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥੁ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਿਤਿ ਆਏ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਭੈ ਸਭ ਬਿਨਸਹਿ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਿਤ ਆਉਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਉ ਕਾਹੇ ਕਾ ਮਾਨਹਿ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਕਾਹੇ ਸੁਖੁ ਜਾਨਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨ ਕਿਸ ਕਾ ਭੈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਧਾਰੇ ਬਹੁ ਧਰਣਿ ਅਗਾਸ ॥

ਜਾ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜੀਅ ਪਰਗਾਸ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਹੁਤ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਸਤਾ ਕਾ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵੈ ਵਿਖੇ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਬਖਸ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ॥

ਅਨਿਕ ਤੀਰਥ ਮਜਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰੋ॥ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਪੂਰਬੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਾਹਿ ॥

ਕੋਟਿ ਕਲੰਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ॥੩॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਕਲੰਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਪੂਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਕ ਸਾਚਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਵਹੁ ਪੂਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਰਾਖੇ ਦੇ ਹਾਥ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਰਾਥ ॥੪॥੨੬॥੯੫॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹਾਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹਾਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਸੰਪੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ॥੪॥੨੬॥੯੫॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਮਨ ਜਾਗਤਾ ਭਇਆ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਪ੍ਰਭ ਬਾਣੀ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਮਤਿ ਪਰਾਣੀ ॥੧॥

ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਣ ਕਬ ਸੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਸਟੂ ਸਿਖਜਾ (ਪਰਾਣੀ) ਪਛਾਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕੁਸਲ ਸਭਿ ਪਾਏ ॥

ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਬਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ (ਸਬਾਏ) ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਘਰ ਬਾਹਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਪਛਾਤਾ ਜਿਨਹਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ॥

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਲੀਨੋ ਕਰਿ ਅਪਨਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸਦਾ ਜਪੁ ਜਪਨਾ ॥੨॥

ਔਰ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੂੰ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੰਤ੍ਰੁ ਤੰਤ੍ਰੁ ਅਉਖਧੁ ਪੁਨਹਚਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੫

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ॥

ਮੰਤ੍ਰ ਤਥਾ ਤੰਤ੍ਰ ਔਰ ਰੋਗ ਨਿਵਿਰਤਕ ਦਵਾਈ ਪੁਨਹ ਚਰਣ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਇ ਵਿਸੇਸ ਗੰਗਾ ਸਨਾਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਸੋ ਸਭ ਏਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥

ਦੁਤਰੁ ਤਰੇ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥੩॥

ਸਚਾ ਧਨ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਤਰਨਾ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਤਰੇ ਹਾਂ॥੩॥

ਸੁਖਿ ਬੈਸਹੁ ਸੰਤ ਸਜਨ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਓ ਜਾ ਕਾ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰੁ ॥

ਔਰ ਸੰਤ ਜੋ ਸਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਤ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਹਰੀ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਦੇਇ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥੪॥੨੭॥੯੬॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਅਧਕਾਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈ ਤੈਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੭॥੯੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਸਤ ਪੁਨੀਤ ਹੋਹਿ ਤਤਕਾਲ ॥

ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ ॥

ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਹਾਥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਂਗੇ। ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਬੰਧਨ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਰਸਨਾ ਰਮਹੁ ਰਾਮ ਗੁਣ ਨੀਤ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰੋ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਜਪੋ ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ॥੧॥

ਲਿਖੁ ਲੇਖਣਿ ਕਾਗਦਿ ਮਸਵਾਣੀ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਮਸਵਾਣੀ) ਦਵਾਇਤ ਔਰ ਲਿਖਣ ਸੇ ਕਾਗਜ ਉਪਰ ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਲਿਖ॥

ਇਹ ਕਾਰਜਿ ਤੇਰੇ ਜਾਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸਿਮਰਤ ਰਾਮ ਨਾਹੀ ਜਮ ਮਾਰ ॥

ਇਸ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਕਾਰ ਜਾਤੇ ਰਹੇਂਗੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕੀ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦੂਤ ਨ ਜੋਹੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਨ ਕਛੂਐ ਮੋਹੈ ॥੨॥

ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦੂਤ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਂਗੇ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੀ ਮਗਨਤਾ ਕੁਛ ਮੋਹਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ॥੨॥

ਉਧਰਹਿ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਏਕੰਕਾਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ (ਜਪਿ) ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਜਗਤ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਮਾਉ ਅਵਰਾ ਉਪਦੇਸ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਰਦੈ ਪਰਵੇਸ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕਮਾਉ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਮਾਥੈ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਜਪੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਏਹ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੪॥੨੮॥੯੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੮॥੯੭॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੋ ਪਰਾਇਓ ਸੋਈ ਅਪਨਾ ॥

ਜੋ ਤਜਿ ਛੋਡਨ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਚਨਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਜਾ ਸੁਆਨ ਸ੍ਰਿੰਗਾਲ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਤਜ ਛੋਡਨਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਨਾ) ਪੁਰਸ ਕਾ ਮਨ ਰਚਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਹੁ ਗੁਸਾਈ ਮਿਲੀਐ ਕੇਹ ॥

ਜੋ ਬਿਬਰਜਤ ਤਿਸ ਸਿਉ ਨੇਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਗੋਸਾਈ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕਰਮ ਸੇ ਬੇਦ ਨੇ ਹਟਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਝੂਠੁ ਬਾਤ ਸਾ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਤੀ ॥

ਸਤਿ ਹੋਵਨੁ ਮਨਿ ਲਗੈ ਨ ਰਾਤੀ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਮਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਮਨ ਮੈ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੀਵ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈ ਮਰਨੇ ਕੋ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਰਹੇ ਤੌਂ ਪਾਪ ਨ ਕਰੇ॥੨॥

ਬਾਵੈ ਮਾਰਗੁ ਟੇਢਾ ਚਲਨਾ ॥

ਸੀਧਾ ਛੋਡਿ ਅਪੂਠਾ ਬੁਨਨਾ ॥੩॥

ਬਾਮੀਓਂ ਕਾ ਮਾਰਗ ਮਦਰਾ ਮਾਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਵਨ ਇਸ ਮੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੇ ਜੋ ਬੇਮੁਖ ਮਾਰਗ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਥਾਵੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ (ਟੇਢਾ) ਕੁਟਲ ਜੀਵ ਚਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੀਧਾ ਛੋਡ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਛੋਡ ਕਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੇ ਉਲਟੀ ਤਰਫ ਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਬੁਨਨਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਖਸਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸੁ ਮੇਲੇ ਨਾਨਕ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹੋਈ ॥੪॥੨੯॥੯੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੯੮॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਭਾ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਜ ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਭਰਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਬਡੇ ਚਾਉ ਸੰਜੁਗਤ ਸਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋ ਪਤੀਬ੍ਰਤ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਮਿਲਿ ਆਏ ਸੰਜੋਗ ॥

ਜਿਚਰੁ ਆਗਿਆ ਤਿਚਰੁ ਭੋਗਹਿ ਭੋਗ ॥੧॥

ਕਲਿ ਉਪਲਖਤਿ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਸੰਜੋਗ ਪੂਰਬ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕਰਕੇ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਤਕ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਉਤਨਾ ਕਾਲ ਈਹਾਂ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਲੈ ਨ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ॥

ਕਿਰਤਿ ਸੰਜੋਗਿ ਸਤੀ ਉਠਿ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਲਨੇ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਕ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰਕੇ ਉਠ ਕਰ ਸਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਤਮੋਂ ਗੁਨੀ ਤਪਸੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਦਿਸਟੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ॥

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਮਨਹਠਿ ਜਲਿ ਜਾਈਐ ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗੁ ਨ ਪਾਵੈ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਐ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤੀ ਹੋਨਾ ਅਰੁ ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਤਾਪਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਵਿਧਾਨ ਹੈ ਆਪ ਨਿਖੇਧ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਰਹਤ ਪਖੰਡੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰ ਜਲ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਹੁਤ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾਈਤੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ?

ਸੀਲ ਸੰਜਮਿ ਪ੍ਰਿਅ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ ॥
ਤਿਸੁ ਨਾਰੀ ਕਉ ਦੁਖੁ ਨ ਜਮਾਨੈ ॥੩॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਸੀਲ) ਸੁਭ ਸੁਭਾਵ ਔਰ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੈਜੀਤ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੇ ਤਿਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ (ਜਮਾਨੈ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਿਉ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥
ਧੰਨੁ ਸਤੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨਿਆ ॥੪॥੩੦॥੯੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਹੀ ਪਤੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਤੀ ਵਾ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਰਸੁ ਧੰਨਜ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ॥੪॥ ਜੋ ਪਖੰਡ ਸਹਤ ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਾਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੦॥੯੯॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕੋ ਕੌਨ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਧਨਵੰਤ ਭਾਗਠ ਸਚ ਨਾਇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਸਚੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਰ (ਭਾਗਠ) ਸਾਹੂਕਾਰ ਵਾ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਹੂਕਾਰ ਤੋ ਵਣਜ ਕਰਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਆਪਕਾ ਕੌਣ ਵਣਜ ਹੈ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਵਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੮੬

ਪੀਉ ਦਾਦੇ ਕਾ ਖੋਲਿ ਡਿਠਾ ਖਜਾਨਾ ॥
ਤਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਇਆ ਨਿਧਾਨਾ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਿਤਾ ਔਰੁ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਦਾਦੇ ਕਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਖੋਲ ਕਰ ਦੇਖਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੈਂ ਮੋਹਨ ਜੀ ਪਾਸ ਥੇ ਸੋ ਜਬ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਰਬ (ਨਿਧਾਨਾ) ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸੁ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਨਿਕਸਾ॥੧॥

ਰਤਨ ਲਾਲ ਜਾ ਕਾ ਕਛੂ ਨ ਮੋਲੁ ॥

ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਅਖੂਟ ਅਤੋਲ ॥੨॥

ਖਾਵਹਿ ਖਰਚਹਿ ਰਲਿ ਮਿਲਿ ਭਾਈ ॥

(ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਨਕਾ ਕੁਛ ਮੋਲ ਨਹੀਂ। ਐਸੇ ਗੁਣੋ ਕੇ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੈਂ (ਅਖੁਟ) ਮੁਕਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਅਤੋਲ) ਅਮਾਪ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਰਲ ਮਿਲ ਕਰ ਖਰਚਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਵਧਦੋ ਜਾਈ ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇ ॥

ਸੁ ਏਤੁ ਖਜਾਨੈ ਲਇਆ ਰਲਾਇ ॥੪॥੩੧॥੧੦੦॥

ਤਿਸ ਖਜਾਨੇ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਵਾਧਾ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਰਲਾ ਲੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੈਂ ਸਰਧਾਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩੧॥੧੦੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਡਰਿ ਡਰਿ ਮਰਤੇ ਜਬ ਜਾਨੀਐ ਦੂਰਿ ॥

ਡਰੁ ਚੂਕਾ ਦੇਖਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥

ਜਬ ਦੂਰ ਜਾਨਿਆ ਥਾ ਤਬ ਕਾਲ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਭੈ ਧਾਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਡਰ ਚੂਕ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥

ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਸਰਪਰ ਤਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਣ ਆਏ ਸਿਖਕੋ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਰੋਗੁ ਸੋਗੁ ਬਿਸਰੈ ਜਬ ਨਾਮੁ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਜਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਮੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਦੁਖ ਅਰੁ ਰੋਗ ਤਥਾ ਸੋਗ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ (ਗਾਮੁ) ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕੋਈ ਨ ਕਹੀਜੈ ॥

ਛੋਡਿ ਮਾਨੁ ਹਰਿ ਚਰਨ ਗਹੀਜੈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨ ਕਹੀਏ ਮਾਨ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜੀਏ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੁ ਚਿਤਾਰਿ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੪॥੩੨॥੧੦੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰੇਗਾ ਤਬ ਸਾਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈਗਾ॥੪॥੩੨॥੧੦੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਾ ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਹੈ ਸਮੀਆ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕਹੁ ਕਾ ਕੀ ਕਮੀਆ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਔਰ (ਸਾਜਨੁ) ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ (ਸਮੀਆ) ਸਮਾਨ ਬਿਆਪਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਹੁ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਕੀ (ਕਮੀਆ) ਊਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾ ਕਾ ਭਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਦੁਖ ਦਰਦ ਭਰਮੁ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਅਵਿਦਿਆ ਭੀ ਭਾਗੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਦੁਖ ਦਰਦੁ ਭਰਮੁ ਹੈ (ਤਾਕਾ) ਤਿਸ ਕਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਭਾਗੀ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਰਸੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੈ ਆਇਓ ॥
ਸੋ ਅਨ ਰਸ ਨਾਹੀ ਲਪਟਾਇਓ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਹਰੀ ਰਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਔਰ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਾ ਕਹਿਆ ਦਰਗਹ ਚਲੈ ॥
ਸੋ ਕਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਲੈ ਆਵੈ ਤਲੈ ॥੩॥

ਜਿਸਕਾ ਕਹਣਾ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਕਿਸਕੋ ਨਦਰ ਤਲੇ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸ ਕੋ ਸਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥੩॥

ਜਾ ਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਾ ਕਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੪॥੩੩॥੧੦੨॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੧੦੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਾ ਕੈ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਪੈ ॥
ਤਾ ਕਉ ਕਾੜਾ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਕਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਕਹਾਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਮਾਹਿ ॥
ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਮੇਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈਂ ਵਾ ਅਗਿੜ ਅਨੰਦ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਤਾ ਕਉ ਚਿੰਤਾ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ (ਅਚਿੰਤੁ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਕਰ ਵਸੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਬਿਨਸਿਓ ਮਨ ਤੇ ਭਰਮਾ ॥
ਤਾ ਕੈ ਕਛੂ ਨਾਹੀ ਡਰੁ ਜਮਾ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਸੇ ਭਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਨਾਮਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨਾ ॥੪॥੩੪॥੧੦੩॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਦੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਸਰਬ ਨਿਧੀਆਂ ਹੈਂ॥੪॥੩੪॥੧੦੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਗਮ ਰੂਪ ਕਾ ਮਨ ਮਹਿ ਥਾਨਾ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਨਾ ॥੧॥

ਅਗਮ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਮੈ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਕਥਾ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਟਾ ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸੁ ਲੈ ਭੁੰਚਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਕਥਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਤਾਂਕੇ (ਕੁੰਟਾ) ਕੁੰਡ ਭਾਵ ਤਲਾਵ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਰਬ ਜੀਵ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਤਲਾਵ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਲੈਕਰ (ਭੁੰਚਾ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਥਾਨੁ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਤਾ ਕੀ ਧੁਨਿ ਮੋਹੇ ਗੋਪਾਲਾ ॥੨॥

ਏਕ ਰਸ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਕੀ ਉਚਾਰਣ ਹੋਤੀ ਯਾਂ ਤੇ ਰਾਜਾਦਿ ਅਸਥਾਨੋਂ ਸੇ ਸਤਸੰਗ (ਨਿਰਾਲਾ) ਵਿਲੱਖਣ ਭਾਵ ਸੁੰਦਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਸੇ ਗੋਪਾਲ ਮੋਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੋਪਾਲ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਹ ਸਹਜ ਅਖਾਰੇ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਸੰਤਾ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਹਾ (ਅਨੰਤਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਮਿਤ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਅਖਾਰੇ) ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਖ ਅਨੰਤ ਸੋਗ ਨਹੀ ਬੀਆ ॥

ਸੋ ਘਰੁ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ ॥੪॥੩੫॥੧੦੪॥

ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੋ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਔਰ ਤਹਾਂ ਸੋਗ (ਬੀਆ) ਉਤਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਘਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੩੫॥੧੦੪॥

ਗਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥

ਕਵਨ ਰੂਪੁ ਤੇਰਾ ਆਰਾਧਉ ॥

ਕਵਨ ਜੋਗ ਕਾਇਆ ਲੇ ਸਾਧਉ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇਰਾ ਕੌਨ ਸਾ ਰੂਪ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਨ ਜੇ ਸਰਗੁਨ ਕਹੇਂ ਤਿਸ ਮੈ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਵਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਦਿ ਅਵਤਾਰ ਅਰਾਧਨ ਕਰਾਂ। ਔਰ ਕੌਨ ਸਾ (ਜੋਗੁ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਰੂਪ ਹਠ ਜੋਗੁ ਵਾ ਬਬੇਕ ਜੋਗੁ ਇਨਕੋ ਲੇ ਕਰ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਕੋ (ਸਾਧਉ) ਵਸ ਕਰੋਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੯੭

ਕਵਨ ਗੁਨੁ ਜੋ ਤੁਝੁ ਲੈ ਗਾਵਉ ॥

ਕਵਨ ਬੋਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੀਝਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਗੁਨ ਲੈਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਾਂ ਸੋ ਕਵਨੁ ਹੈ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਬਚਨ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰੀਝਾਵਉ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਕਰਾਂ॥

ਕਵਨ ਸੁ ਪੂਜਾ ਤੇਰੀ ਕਰਉ ॥
ਕਵਨ ਸੁ ਬਿਧਿ ਜਿਤੁ ਭਵਜਲ ਤਰਉ ॥੨॥

ਔਰ ਤੇਰੀ ਕੌਨ ਸੀ ਮੂਰਤੀ ਕੀ ਵਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਉਂ। ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਬਿਧੀ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵਾਂ॥੨॥

ਕਵਨ ਤਪੁ ਜਿਤੁ ਤਪੀਆ ਹੋਇ ॥
ਕਵਨੁ ਸੁ ਨਾਮੁ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਖੋਇ ॥੩॥

ਔਰ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸਾ ਤਪੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਤਪੀਆ ਹੋਵਾਂ ਤਥਾ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਰੁਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰਾਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਭ ਤੁਕਾਂ ਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਬੋਲ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭਾਵ ਹੈ ਰੂਪ ਅਰੁ ਜੋਗ ਪੂਜਾ ਬਿਧੀਆਂ ਤਪ ਨਾਮ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਾਂ ਸਭ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹੁ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਣ ਪੂਜਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਾਨਕ ਸਗਲ ਘਾਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਪੂਜਾਂ ਤਥਾ ਗਿਆਨ ਔਰ ਧਿਆਨ ਔਰ ਜਾਣੋਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਗਈ॥

ਜਿਸੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਦਇਆਲ ॥੪॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ॥੪॥

ਤਿਸ ਹੀ ਗੁਨੁ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥
ਜਿਸ ਕੀ ਮਾਨਿ ਲੇਇ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੩੬॥੧੦੫॥

ਹੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਗੁਨ ਰੂਪ ਧਯਾਨ ਜੋਗ ਤਪ ਆਦਿ ਕੀਏ ਓਹੀ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈਂ। ਤਿਸਹੀ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਨ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੩੬॥੧੦੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਪਨ ਤਨੁ ਨਹੀ ਜਾ ਕੋ ਗਰਬਾ ॥
ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਨਹੀ ਆਪਨ ਦਰਬਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ। ਰਾਜ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਪੁਨਾ ਧਨ ਭੀ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਆਪਨ ਨਹੀ ਕਾ ਕਉ ਲਪਟਾਇਓ ॥
ਆਪਨ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਤੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਮਨੁ ਲੰਪਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਆਪਨ ਨਹੀ ਭਾਈ ॥
ਇਸਟ ਮੀਤ ਆਪ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ ॥੨॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਨਹੀਂ (ਇਸਟ) ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਭੀ ਅਪਨੇ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਫੁਨਿ ਨਹੀ ਦਾਮ ॥
ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਆਪਨ ਨਹੀ ਕਾਮ ॥੩॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪੁਨਾ ਦਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਹੈ) ਘੋੜੇ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਤਥਾ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਾਥੀ ਅਪਨੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਗੁਰਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਿਸ ਕਾ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੪॥੩੭॥੧੦੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਨਿਹਚਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮੈ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਫਲ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪੁ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸਭੁ ਕੁਛ ਓਸਦਾ ਹੈ॥੪॥੩੭॥੧੦੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਊਪਰਿ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ॥
ਤਾ ਤੇ ਦੁਖ ਮੇਰੇ ਸਗਲੇ ਲਾਥੇ ॥੧॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ਕੇ ਊਪਰ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਦੁਖ ਲਹ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥
ਆਤਮ ਚੀਨਿ ਪਰਮ ਰੰਗ ਮਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਰੇਣੁ ਗੁਰ ਕੀ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ ॥
ਅਹੰਬੁਧਿ ਤਿਨਿ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੈਨੇ ਅਹੰਬੁਧਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਲਗੋ ਮਨਿ ਮੀਠਾ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਡੀਠਾ ॥੩॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ (ਮੋਹਿ) ਮੈਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਆਧਾਰੁ ॥੪॥੩੮॥੧੦੭॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੩੮॥੧੦੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾ ਕਉ ਆਹਿ ॥
ਜਾ ਕੈ ਊਣਾ ਕਛਹੂ ਨਾਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਹਿ) ਚਾਹਿ ਵਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਕਿਛੂ ਭੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮੀਤ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ਰਾਖਹੁ ਸਦ ਚੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਹਰਿ ਸਾ) ਸੋ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਾਖ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾ ਕਉ ਸੇਵਿ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਜੋ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ ਔਰ (ਪੁਰਖ) ਪੂਰਨ ਭਾਵ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਊਪਰਿ ਮਨ ਕਰਿ ਤੂੰ ਆਸਾ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜਾ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਆਸਾ ਕਰ ਜਿਸਕਾ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸੋਇ ॥੪॥੩੯॥੧੦੮॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੯॥੧੦੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੀਤੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਹਮ ਮਾਨਾ ॥
ਮੀਤ ਕੇ ਕਰਤਬ ਕੁਸਲ ਸਮਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੀਤ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੇਂ ਸੋ ਹਮਨੇ ਉਤਮ ਕਰਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਮੀਤ ਆਪਕੇ ਕਰਤਬ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਾਨ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕਾ ਟੇਕ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਚੀਤ ॥
ਜਿਸੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਹਮਰਾ ਮੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕੁਛ ਭਗਤੋਂ ਊਪਰ (ਕਰਣਾ) ਦਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਅਸਨਾਹਾ ॥੨॥

ਮੀਤ ਹਮਾਰਾ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈ (ਵੇਪਰਵਾਹ) ਅਚਾਹ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਸਮਰਥ ਪੁਰਖੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ॥੩॥

ਔਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸਮਰਥ ਹੇ ਪੁਰਖ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮਰੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਦਾਸੇ ਤੁਮ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੮

ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਤੇਰੇ ॥੪॥੪੦॥੧੦੯॥

ਹਮ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਹੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਨ ਮਹਤ ਹਮਾਰਾ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਹੈ॥੪॥੪੦॥੧੦੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਾ ਕਉ ਤੁਮ ਭਏ ਸਮਰਥ ਅੰਗਾ ॥

ਤਾ ਕਉ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਕਾਲੰਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਜਿਸਕੇ ਪਖ ਪਰ ਤੁਮ ਹੂਏ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਕਾਲੰਗਾ) ਕਲੰਕ ਕਛੂ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਮਾਧਉ ਜਾ ਕਉ ਹੈ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਤਾ ਕਉ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਸੰਸਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਉ ਜਿਸ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਠਾਕੁਰੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾ ਕਉ ਸਹਸਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਤੁਮ ਦੀਨੀ ਪ੍ਰਭ ਧੀਰ ॥

ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੀਰ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਤੈਨੇ ਧੀਰਜਤਾ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਪੀਰ) ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾਇਆ ॥੪॥੪੧॥੧੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪੧॥੧੧੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਪਾਈ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਹਿ ਤੇ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ॥੧॥

ਏਹੁ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਸੋ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ ਫਾਸੀ ਵਾ ਜਹਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਛੋਡਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਅਤੀ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫੇਰ ਗੇਰ ਦੀਆ ਇਸਸੇ ਪਰੇ ਪਾਪ ਔਰ ਕਿਆ ਹੈ॥੧॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਏਹਿ ਭੀ ਕਾਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਮਰਿ ਨ ਜਾਹੀ ਜਿਨਾ ਬਿਸਰਤ ਰਾਮ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਜੀਵਨ ਕਉਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਮਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨਾ ਕਿਸ ਕਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਖਾਤ ਪੀਤ ਖੇਲਤ ਹਸਤ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਕਵਨ ਅਰਥ ਮਿਰਤਕ ਸੀਗਾਰ ॥੨॥

ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਖੇਲਣਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਣਾ ਯੇਹਿ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਕਿਸ ਅਰਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੁਏ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕਾ ਹੋਨਾ ਤੌ ਭੀ ਔਰ ਜੂਨੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਨ ਸੁਨਹਿ ਜਸੁ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਤੇ ਮੰਦਾ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੇ॥ ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨੀ ਤੇ ਮੰਦਾ ਹੈ॥ (ਤ੍ਰਿਗਦ) ਜੋ ਸਰਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਇਨਸੇ ਮੰਦ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥
ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੪੨॥੧੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਧ ਨਾਮ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪੨॥੧੧੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏਕ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕਾ ਪਿਤਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਭਯਾ ਤਾਂ ਕੋ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾ ਕੀ ਮਾਈ ਕਾ ਕੋ ਬਾਪ ॥
ਨਾਮ ਧਾਰੀਕ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਸਾਕ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਕੀ ਮਾਈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ॥ ਸਭ ਸਾਕ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਕਉ ਮੂਰਖ ਭਖਲਾਇਆ ॥
ਮਿਲਿ ਸੰਜੋਗਿ ਹੁਕਮਿ ਤੂੰ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਕਿਉਂ (ਭਖਲਾਇਆ) ਭਰਮਿਆਂ ਵਾ ਤਪਤਾ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੰਜੋਗਿ) ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਏਕਾ ਮਾਟੀ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ॥
ਏਕੋ ਪਵਨੁ ਕਹਾ ਕਉਨੁ ਰੋਤਿ ॥੨॥

ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਆਦਿ ਤਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਾਮੋ ਏਕ ਹੀ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤੰਨਯਸਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਭੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਹੈ ਕਹਾਂ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੌਣ ਮਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਮਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪਕੋ ਕਵਨ ਮਾਨ ਕਰ ਰੋਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਬਿਲਲਾਹੀ ॥
ਮਰਣਹਾਰੁ ਇਹੁ ਜੀਅਰਾ ਨਾਹੀ ॥੩॥

ਔਰ ਬਿਚਾਰਹੀਨ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਤੋ ਮਰਨ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਖੋਲੇ ਕਪਾਟ ॥
ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਬਿਨਸੇ ਭ੍ਰਮ ਥਾਟ ॥੪॥੪੩॥੧੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨਕੇ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਾਕ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕੇ (ਥਾਟ) ਸਮੁਦਾਇ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੪੩॥੧੧੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਇਕ ਬਡਾਈ ਕੋ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੋ ਦੀਸਹਿ ਲੋਗ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਬਿਆਪੈ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗ ॥੧॥

ਇਹ ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਲੋਗ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਬਿਆਪੇ ਹੈ॥੧॥

ਕਉਨ ਵਡਾ ਮਾਇਆ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸੋ ਵਡਾ ਜਿਨਿ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰਕੇ ਬਡਾ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਮ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਬਡਾ ਹੈ॥

ਭੂਮੀਆ ਭੂਮਿ ਊਪਰਿ ਨਿਤ ਲੁਝੈ ॥
ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀ ਬੁਝੈ ॥੨॥

(ਭੂਮੀਆ) ਜਿਮੀਦਾਰ (ਭੂਮਿ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਊਪਰਿ ਨਿਤ (ਲੁਝੈ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ। ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝੇ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਨਾਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ॥੩॥੪੪॥੧੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਯਥਾਰਥ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥੩॥੪੪॥੧੧੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਾ ਮਾਰਗੁ ਪੂਰਾ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪੂਰਾ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਯਾਂਤੇ ਪੂਰਾ ਮਾਰਗੁ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਰਸਤਾ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਾਰਗ ਚਲਨੇ ਕਰ ਪੂਰਾ ਇਸਨਾਨੁ ਅਰਥਾਤ ਬਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਤੋ ਸਭ ਕੁਛ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਸਰਬ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੂਰੀ ਰਹੀ ਜਾ ਪੂਰੈ ਰਾਖੀ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਨ ਤਾਕੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰਨ ਪਤਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਨੈ (ਤਾਕੀ) ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਸੁਖੁ ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖੁ ॥
ਪੂਰਾ ਤਪੁ ਪੂਰਨ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ॥੨॥

ਪੂਰਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖੁ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਚਾਹ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਜਾਚੀਹੋਨ॥ (ਪੂਰਾ ਤਪੁ) ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਵਾ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਤਪ ਪੁਨਾ (ਪੂਰਨ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋਗ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੰਸਜ ਵਿਪ੍ਰਯੇ ਰਹਿਤ ਗਯਾਨ ਯੇਹ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੈ ਮਾਰਗਿ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ॥
ਪੂਰੀ ਸੋਭਾ ਪੂਰਾ ਲੋਕੀਕ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਚਲਨੇ ਕਰ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਜਨ (ਪੁਨੀਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰੀ ਸੋਭਾ) ਤਿਨ ਕੀ ਉਪਮਾ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਉਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰਾ ਲੋਕੀਕ) ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਲੋਕ ਸੰਤ ਜਨ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ ਵਾ ਲੌਕਕ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਉਹਾਰ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਪੂਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਣਹਾਰੁ ਸਦ ਵਸੈ ਹਦੂਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੪॥੪੫॥੧੧੪॥

ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਬਸਤਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ॥੪॥੪੫॥੧੧੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਿਟੇ ਅਘ ਕੋਟ ॥

ਪੰਨਾ ੧੮੯

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਛੋਟ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦਰਸੁ ਪੂਰਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਸਨਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟਿਆ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ਸਭੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੨॥

ਸੰਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਤਿ ਹੋਯਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਆਏ ਵਸਿ ਪੰਚਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਸੰਚਾ ॥੩॥

ਸੰਤ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਬਸ ਆਏ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸੰਚਾ) ਲੇ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਾ ਪੂਰਾ ਕਰਮ ॥

ਤਿਸੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ॥੪॥੪੬॥੧੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ (ਭੇਟੇ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੪॥੪੬॥੧੧੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਪਤ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸੈ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤ੍ਰਾਸ ਸਭ ਨਾਸੈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਸਿਖਯਾ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਸੋ ਗੁਨਗਾਨ ਦਾਤਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਬੜੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਈਐ ਨਿਧਿ ਨਾਮਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮਾ ॥੨॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਕਰ ਨਾਮਾ ਰੂਪੀ ਵਾ ਨਾਮੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੁ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੪॥੪੭॥੧੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੪॥੪੭॥੧੧੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥
ਵਿਸਰੀ ਤਿਸੈ ਪਰਾਈ ਤਾਤਾ ॥੧॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨ (ਰਾਤਾ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਾਈ (ਤਾਤਾ) ਚਾਹ ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਈ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥ ਕਾਹੇ ਤੇ (ਕਰਨ) ਜੋ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੇ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ (ਕਰਤਾ) ਤਿਸ ਉਤਪਤਿ ਹੁਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਪਾਲਨ ਸਿੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਮਨਹਿ ਕਮਾਵੈ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਇਤ ਉਤ ਕਤਹਿ ਨ ਡੋਲੈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਇਤ ਉਤ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੋ ਸਚ ਸਾਹੁ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਰਿ ਦੀਨੋ ਵਿਸਾਹੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਵਿਸਾਹ) ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੪੮॥੧੧੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਉਤਮ ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੪੮॥੧੧੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਕੈ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ॥
ਨਾਮੋ ਧਨੁ ਨਾਮੋ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਧਨ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬਿਯੋਹਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮ ਵਡਾਈ ਜਨੁ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਜਨ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦਿਵਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਕੈ ਸੁਖ ਅਸਥਾਨੁ ॥
ਨਾਮ ਰਤੁ ਸੋ ਭਗਤੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥੨॥

ਨਾਮ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਨਾਮ ਕਰ ਮਸਤ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤਿ ਪਰਵਾਨੀਕ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਉ ਧਾਰੈ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੈ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਜਨਕਾਦਿਕ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਨਕ ਨੈ ਨਰਕ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ (ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਭਗਤ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪੂਰਾ ਭਾਗੁ ॥
ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਤਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗੁ ॥੪॥੪੯॥੧੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੪॥੪੯॥੧੧੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਬ ਤੇ ਧਾਵਤੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਆ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕੀਆ॥ ਤਬ ਸੇ ਮਨ ਦੌੜਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ਪਾਇਆ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਸ੍ਰਮੁ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰੀ ਹਤੀ ਬਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਭ੍ਰਮਣ ਕਾ ਜੋ (ਸ੍ਰਮੁ) ਥਕੇਵਾਂ ਥਾ ਸੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਔਰ ਮੇਰੀ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦਯਾ ਨਾਸ ਭਈ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਮਿਟੀ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ॥੨॥

ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਕੇ ਔ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਭ ਤਜਿ ਅਨਾਥੁ ਏਕ ਸਰਣਿ ਆਇਓ ॥
ਊਚ ਅਸਥਾਨੁ ਤਬ ਸਹਜੇ ਪਾਇਓ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ (ਸਭ) ਸਰਬੰਸ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਜਬ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈ ਆਇਆ॥ ਤਬ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ (ਊਚ ਅਸਥਾਨ) ਮੁਕਤੀ ਪਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਨਸਿਆ ॥
ਕਰਣਹਾਰੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ॥੪॥੫੦॥੧੧੯॥

(ਦੂਖ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਔਰ (ਦਰਦੁ) ਈਰਖਾਦਿ ਕੀ ਪੀੜਾ ਆਦਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭਯ ਇਨ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਹੀ ਅਭਾਵ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਿਆ ਹੈ॥੪॥੫੦॥੧੧੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰ ਕਰਿ ਟਹਲ ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੦

ਚਰਨ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਾਰਗਿ ਧਾਵਉ ॥੧॥

ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੋ॥ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਚਲੋ॥੧॥

ਭਲੋ ਸਮੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਭੈ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਕਾਲ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਬਾਰੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਹੀ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭੈ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵੀਏ ਹੈ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖੁ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਨਾਸੀ ਮਨ ਮਹਿ ਲੇਖੁ ॥੨॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰੁ ਅਰੁ ਸਮਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਬਨਾਸੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਲੇਖੁ) ਲਖੁ ਅਰਥਾਤ ਜਾਨੁ॥

ਸੁਣਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧ ਪਹਿ ਜਾਇ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਇ ॥੩॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ ਕਰੋ॥ ਤਾ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਔਰ ਭੈ ਦੂਰ ਕਰੋ॥੩॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਠਾਕੁਰ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਾਰਿ ॥੪॥੫੧॥੧੨੦॥

ਠਾਕਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਦੁਰਲਭ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋ॥੪॥੫੧॥੧੨੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਾ ਕਉ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਬਿਆਪੈ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਵਯਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਯ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਣੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵੈ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਦੂਖੁ ਨਿਕਟਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੀ ਟਹਲ ਕਰਤ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥

ਤਾ ਕਉ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹੈ ॥੩॥

ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਸਪਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲ ॥

ਨਾਨਕ ਤਜੀਅਲੇ ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ॥੪॥੫੨॥੧੨੧॥

ਜੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਔਰ ਜੰਜਾਲ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ॥੪॥੫੨॥੧੨੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥੧॥

ਸਿਆਣਪ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਛੋੜ ਕਰ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ (ਟਿਕਾਈ) ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਔਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਤਬ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ॥

ਮਿਟੇ ਵਿਸੂਰੇ ਉਤਰੀ ਚਿੰਤ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ॥ ਤਿਸ ਕਰ (ਵਿਸੂਰੇ) ਝੋਰੇ ਅਰਥਾਤ ਪਸਚਾਤਾਪੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੂਈ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਦ ਭਏ ਗੁਰ ਮਿਲਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਾਟੇ ਜਮ ਜਾਲ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੇ ਫਾਸ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਤਾ ਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥੪॥੫੩॥੧੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੪॥੫੩॥੧੨੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀਏ ਕੀ ਭੇਜੀ ਹੋਈ ਦਾਈ ਥਨੋਂ ਕੋ ਜਹਰ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਆਈ ਤਿਨਕੀ ਰਖਯਾ ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਆਪਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਉ ਲਾਗੋ ਸੰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੰਤਾਪੁ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪਿ ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ॥
ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਵਹਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਵੇ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਇ ॥
ਦੁਖ ਦੁਸਮਨ ਤੇਰੀ ਹਤੈ ਬਲਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੈ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰੁ॥ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਦੁਖ ਔਰ ਸੱਤ੍ਰੂ ਪੁਨਾ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਯਹਿ ਸਬ ਨਸ਼ਟ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥
ਦਇਆਲ ਭਏ ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਭਾਈ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸਗਲੇ ਜੀਵ ਭੀ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥
ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ॥੪॥੫੪॥੧੨੩॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੫੪॥੧੨੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਰਸਾ ਖਾਏ ਜੈਸੇ ਢੋਰ ॥
ਮੋਹ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਬਾਧਿਓ ਚੋਰ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਸਤਿਸੰਗਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਢੋਰ) ਪਸੂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਤੋ ਬੰਧਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਸੋ ਵਹੁ ਭੀ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾ ਚੋਰ ਮੋਹ ਕੀ ਜੇਵੜੀ ਸੇ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਰਤਕ ਦੇਹ ਸਾਧਸੰਗ ਬਿਹੂਨਾ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਜੋਨੀ ਦੁਖ ਖੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗ ਬਿਨਾ ਸਰੀਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੈ॥ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਖੀਨਾ) ਖੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਖਿਨ ਚਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਬਸਤ੍ਰ ਸੁੰਦਰ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥
ਜਿਉ ਡਰਨਾ ਖੇਤ ਮਾਹਿ ਡਰਾਇਆ ॥੨॥

ਸੁੰਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਹਨਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਖੇਤ ਮੈਂ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੋ ਡਰਨਾ ਡਰਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਸਰੀਰ ਆਵਤ ਸਭ ਕਾਮ ॥
ਨਿਹਫਲ ਮਾਨੁਖੁ ਜਪੈ ਨਹੀ ਨਾਮ ॥੩॥

ਸਗਲ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਕਾਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਫਲੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਨਾ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਭਜਹਿ ਗੋੁਪਾਲਾ ॥੪॥੫੫॥੧੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਜਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫੫॥੧੨੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੧

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾ ਔਰ ਰਾਗ ੧, ਦ੍ਵੈਖ ੨, ਅਵਿਦਯਾ ੩, ਅਸਮਤਾ ੪, ਅਭਿਨਵੇਸ ੫, ਏਹ ਪਾਂਚੋਂ ਕਲੇਸ ਸਰਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥ ਤਾ ਸੇ ਭਯ ਨਸਟ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਗੁਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾ ਜੋ ਅਗਨ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਾਸੋਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਬੂਡਤ ਜਾਤ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਕਾਢੇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਟੂਟੇ ਗਾਢੇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਅਗਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਬੂਡਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਨਿਕਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਟੂਟੇ ਹੁਏ ਥੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥੪॥੫੬॥੧੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੫੬॥੧੨੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਾ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰਹੁ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਆਗੈ ਧਰਹੁ ॥੧॥

ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸੰਗੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪਰੋ॥ ਅਪਨਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਸਭ ਆਗੇ ਧਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਸ੍ਵੈ ਅਰਪਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪੀਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਭ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ॥ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਸਰਬ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨਿਵਾਰਹੁ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਕੇ ਚਰਣ ਨਮਸਕਾਰਹੁ ॥੨॥

ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥੨॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਹਿ ਸਮਾਲੇ ॥

ਸੋ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਜੋ ਚਾਲੈ ਨਾਲੇ ॥੩॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਮਾਲੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਸੰਚਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾਲ ਚਲੇ॥੩॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥੪॥੫੭॥੧੨੬॥

ਨਾਮ ਧਨ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਵਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ॥੪॥੫੭॥੧੨੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਕੇ ਹਰੇ ਕੀਏ ਖਿਨ ਮਾਹੇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੰਚਿ ਜੀਵਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੂਕੇ) ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਤ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਗਤ ਹਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸੰਚ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਟੇ ਕਸਟ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੀਨੀ ਅਪੁਨੀ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਸਟ ਕਾਟ ਕਰ ਸੇਵਕ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਚਿੰਤ ਪੁਨੀ ਮਨ ਆਸਾ ॥

ਕਰੀ ਦਇਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥੨॥

ਜਬ ਸਰਬ ਗੁਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਗਈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਖ ਨਾਠੇ ਸੁਖ ਆਇ ਸਮਾਏ ॥

ਢੀਲ ਨ ਪਰੀ ਜਾ ਗੁਰਿ ਫੁਰਮਾਏ ॥੩॥

ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਦੁਖ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਆਇ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਵਾਕ ਫੁਰਮਾਏ ਤਬ ਕੁਛ (ਢੀਲ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗੀ॥੩॥

ਇਛ ਪੁਨੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸੁਫਲ ਫਲੇ ॥੪॥੫੮॥੧੨੭॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਉੱਤਮ ਫਲੋਂ ਕਰ ਫਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੫੮॥੧੨੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਪ ਗਏ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਂਤਿ ॥

ਸੀਤਲ ਭਏ ਕੀਨੀ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਿ ॥੧॥

ਯਾਂਤੇ ਅਧਯਾਤਮ ਅਧਿਭੂਤ ਅਧਿਦੈਵਕ (ਤਾਪ) ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ (ਅਧਯਾਤਮ) ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਦੁਖ ਹੋ (ਅਧਿਭੂਤ) ਸਰੀਰ ਕਾ ਦੁਖ (ਅਧਿਦੈਵਕ) ਜੋ

ਗ੍ਰਹ ਆਦਿ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਰ ਪੀੜਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹੀ ਜਬ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਛੁਰੇ ਮੇਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨੈ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬਿਛਰੇ ਹੂਏ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਸਗਲ ਰੋਗ ਕਾ ਬਿਨਸਿਆ ਥਾਉ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤੇ ਸਿਮਰਤੇ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਅਗ੍ਯਾਨ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥੩॥

ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੩॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥੪॥੫੯॥੧੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਉਸ ਕੇ (ਦੁਖ) ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਤ ਪੀੜਾ ਔਰ ਦਰਦ ਜੋ ਈਰਖਾਦਿ ਜੰਨ ਕਲੇਸ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕੋਊ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੪॥੫੯॥੧੨੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭਲੇ ਦਿਨਸ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ॥
ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਜੋਗ ॥੧॥

ਨਾਮ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ॥

ਸੋਈ ਭਲੇ ਦਿਨ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਜੋਗ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ (ਨਿਰਜੋਗ) ਅਸੰਗ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਓਹ ਬੇਲਾ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਜਿਤੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈ॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤੁ ਸਫਲ ਓਹ ਘਰੀ ॥
ਜਿਤੁ ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਹਰੀ ॥੨॥

ਸੋ ਮਹੂਰਤ ਸਫਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਘੜੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ॥ ਜਿਸਮੈਂ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਹਰੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥੨॥

ਸਫਲੁ ਓਹੁ ਮਾਥਾ ਸੰਤ ਨਮਸਕਾਰਸਿ ॥
ਚਰਣ ਪੁਨੀਤ ਚਲਹਿ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਓਹੁ ਮਸਤਕੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਚਰਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਲਾ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ॥
ਜਿਤੁ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ॥੪॥੯੦॥੧੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਓਹ ਕਰਮੁ ਭਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੯੦॥੧੨੯॥

ਪੰਨਾ ੧੯੨

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਾਖੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ। ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਨਾਹੀ ਅਨ ਕੋਇ ॥
ਮਾਰੈ ਰਾਖੈ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਏਕ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਰਨੇ ਔਰ ਰਾਖਨੇਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਜਪਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ ਮੈ (ਉਰਿਧਾਰਿ) ਅਧਿਕ ਜਾਨ ਕਰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅਗਨ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੨॥

ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸਿਉ ਲਾਇ ਧਿਆਨੁ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਧਜਾਨ ਲਗਾਉ। ਤਿਸ ਕਰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ॥
ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੯੧॥੧੩੦॥

ਜੋ ਸਰਬ ਤਜਾਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ॥। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੯੧॥੧੩੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੂਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾ ਰਤਨ ਰੂਪੁ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ॥੨॥

ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਸਾਧੂ ਜਨ ਰਾਮੁ ਰਸਨ ਵਖਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਜਪ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ॥

ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਤਿਸ ਏਕ ਹਰੀ ਬਿਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਸਖਾ ਕਰਿ ਏਕੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਖਰ ਮਨ ਮਹਿ ਲੇਖੁ ॥੩॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਖਰ ਵਾ ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰ ਪੁਨਾ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਲਿਖ ਲੇ ਵਾ ਲਖ ਲੈ॥੩॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤ ਸੁਆਮੀ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੬੨॥੧੩੧॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਾਂ ਤੇ ਯਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਤਿਸ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥੪॥੬੨॥੧੩੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਭੈ ਮਹਿ ਰਚਿਓ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਤਿਸੁ ਭਉ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਭੈ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਭਉ ਨ ਵਿਆਪੈ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਭੈ ਨਹੀਂ ਵਯਾਪਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਗ ਹਰਖ ਮਹਿ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥
ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ॥੨॥

ਹਰਖ ਔਰ ਸੋਕ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਤਿਸ ਨੈ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਮਹਾ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥
ਸੇ ਸੀਤਲ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਅਗਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਵਯਾਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸੀਤਲ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਖਿ ਲੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੪॥੬੩॥੧੩੨॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਹਮ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬਿਚਾਰਾ ਜੀਵ ਕਿਆ ਵਸਤੂ ਹੈ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ॥੪॥੬੩॥੧੩੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ॥
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਦਰਗਹ ਥਾਉ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਮਨਿ ਵਸੇ ਤਉ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥੨॥

ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇਂ ਤਬ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ। ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਬੇਅੰਤ ਸ੍ਵਾਮੀ। ਸਗਲ ਘਟੋਂ ਕੇ (ਅੰਤਰਜਾਮੀ) ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ॥੩॥

ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਰਾਸਿ ॥੪॥੬੪॥੧੩੩॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਸਚੀ ਰਾਸ ਮਿਲੇ॥੪॥੬੪॥੧੩੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਣ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਥੋਥਰ ਤੁਖਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਸੂਨੇ ਸੇ ਮੁਖਾ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਅੰਨ ਕੇ ਦਾਨੇ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਤੁਖ (ਥੋਥਰ) ਸੂੰਨਜ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸੂੰਨਜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਨਿਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਧ੍ਰਿਗੁ ਦੇਹ ਬਿਗਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੇਹ (ਬਿਗਾਨੀ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਵਾ ਅਗਨੀ ਕਾ ਭੱਛ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਇਸਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਮੁਖਿ ਭਾਗੁ ॥
ਭਰਤ ਬਿਹੂਨ ਕਹਾ ਸੋਹਾਗੁ ॥੨॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ। ਜੈਸੇ ਭਰਤੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਹਾਗ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਲਗੈ ਅਨ ਸੁਆਇ ॥
ਤਾ ਕੀ ਆਸ ਨ ਪੂਜੈ ਕਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ (ਅਨ) ਔਰ (ਸੁਆਇ) ਪ੍ਰਯੋਜਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕੀ (ਕਾਇ) ਕੋਈ ਭੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਦਾਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥੪॥੬੫॥੧੩੪॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਯਹੀ ਦਾਤ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਜਪੂੰ॥੪॥੯੫॥੧੩੪॥

ਪੰਨਾ ੧੯੩

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਤੂੰਹੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮ ਤੇ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਜਨ ਓਟ ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਉਧਰਹਿ ਜਨ ਕੋਟਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਹੀ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕਰਣੇ ਕਰ ਕੋਟ ਜਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਰਬ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ। ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਘਨੇਰੇ) ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਸੋ ਸਚਿ ਸਮਾਣਾ ॥੩॥

ਜੋ ਕੁਛ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੈ। ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਣਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਮਰੈ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੪॥੯੬॥੧੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਯਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਯੇ ਕਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ॥੪॥੯੬॥੧੩੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾ ਕਾ ਦਰਸੁ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਜਾ ਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੀ ਉਪਮਾ॥ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਪਾਈਏ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤਾ ਕਉ ਦੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਪਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਰਾਖੇ ਜਨ ਮਾਹਿ ॥

ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਵਸਤੂਓਂ ਕੇ (ਨਿਧਾਨ) ਭੰਡਾਰੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ। ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਹਤਜਾਦਿ ਪਾਪ ਹੈ ਪੁਨ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਦਾਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਦਾਸ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਉ ਸੁਨੀਜੈ ॥
ਦਾਸ ਕੀ ਧੂਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥੪॥੬੭॥੧੩੬॥

ਤਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੈ ਐਸੇ ਪਾਰ੍ਥਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੬੭॥੧੩੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤੇਰੀ ਜਾਇ ਬਲਾਇ ॥
ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤੇਰੀ (ਬਲਾਇ) ਅਵਿਦਯਾ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਰਬ (ਕਲਿਆਣ) ਸੁਖ ਮਨ ਮੈਂ ਆ ਵਸੇਗਾ॥

ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਏਕੋ ਨਾਮ ॥
ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਕੈ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਗੁਣ ਗਾਉ ਅਨੰਤਾ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤਾ ॥੨॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ (ਅਨੰਤਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

ਛੋਡਿ ਉਪਾਵ ਏਕ ਟੇਕ ਰਾਖੁ ॥
ਮਹਾ ਪਦਾਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥੩॥

ਔਰ ਉਪਾਵ ਛੋਡ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ। ਮਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚਾਖੁ) ਅਸ੍ਵਾਦਨ ਕਰ॥੩॥

ਬਿਖਮ ਸਾਗਰੁ ਤੇਈ ਜਨ ਤਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੪॥੬੮॥੧੩੭॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਕਠਨ ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੬੮॥੧੩੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਿਰਦੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰੇ ॥
ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੋ॥ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਧਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਬਨੋ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਹੋਈ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਨਾਮ ਨੀਸਾਨੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਪਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਨੁ) ਪਰਵਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਪੂਰਨ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਭੈ ਭਰਮ ਮਿਟਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਭੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਿਰਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੬੯॥੧੩੮॥

ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੂੰ॥੪॥੬੯॥੧੩੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਊਂ ॥ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲਾਗਉ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ (ਗੁਰ) ਸਰਬ ਸੇ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗ ਰਹੂੰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥
ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਗੁਰ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੀ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ॥ ਔਰ ਕਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੋ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤਥਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਆਪ ਹੀ ਹੋ॥੨॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਣੁ ॥੩॥

ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੋਵੈ ਹੈ। ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਕਰਕੇ ਜਾਨੂੰ॥੩॥

ਸੰਤ ਧੂਰਿ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੪॥੭੦॥੧੩੯॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਬੜੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋ ਕੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੪॥੭੦॥੧੩੯॥

ਪੰਨਾ ੧੯੪

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰੈ ਦੁਹਕਰਮ ਦਿਖਾਵੈ ਹੋਰੁ ॥
ਰਾਮ ਕੀ ਦਰਗਹ ਬਾਧਾ ਚੋਰੁ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਜੋ (ਦੁਹਕਰਮ) ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਾਹਰ ਸੇ ਭਲਾ ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਚੋਰ ਸਮ ਬਾਂਧਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮੁ ਰਮੈ ਸੋਈ ਰਾਮਾਣਾ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਏਕੁ ਸਮਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਸੇ (ਰਮੈ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਰਾਮਾਣਾ) ਸੋਈ ਰਾਮ ਕਾ ਹੈ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਮਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਜਲ ਅਰੁ ਥਲ ਤਥਾ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਤਿਨ ਕੇ ਮਧਮੈ ਸੋ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਿਖੁ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਮੈਂ ਤੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਰੂਪੀ ਬਿਖ ਭਰੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਮਕੀ ਪੁਰੀ ਮੈ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਪੜਦੇ ਮਹਿ ਕਮਾਵੈ ਵਿਕਾਰ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਹਿ ਸੰਸਾਰ ॥੩॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਪੜਦਿਓਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਛਪ ਕਰਕੇ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਏਕ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਰਸਿ ਰਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੪॥੭੧॥੧੪੦॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਅੰਤਰਿ) ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ॥੪॥੭੧॥੧੪੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਮ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਉਤਰਿ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥੧॥

ਰਾਮ ਰੰਗ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸੋ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ॥
ਲਾਲ ਰੰਗ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਲਾਲ) ਸੱਚਾ ਰੰਗ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਬੈਸਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥
ਤਾ ਕਾ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਰੰਗ ਕਬੀ ਉਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥
ਆਨ ਰੰਗ ਫੀਕੇ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥੩॥

ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਬੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬਿਖੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਫੀਕੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਰੰਗੇ ਸੇ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭਏ ਹੈ ਦਇਆਲ ॥੪॥੭੨॥੧੪੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਿਹਾਲ) ਨਿਰਦੁਖ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਕੌਨ ਸੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂਪੈ ਕਹੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਵਹੁ ਦਯਾਲੂ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੭੨॥੧੪੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਿਮਰਤ ਸੁਆਮੀ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸੇ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਨਿਵਾਸੇ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਨਸ਼੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਾਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਸੁਖ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬਿਖੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਜਨਾ ਕਉ ਰਾਮ ਭਰੋਸਾ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸਭੁ ਮਿਟਿਓ ਅੰਦੇਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ (ਜਨਾ) ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਨਬਿਰਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਕਛੁ ਭਉ ਨ ਭਰਾਤੀ ॥
ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਗਾਈਅਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਨ ਕਛੂ ਡਰ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਭ੍ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਬੰਧਨ ਛੋਟ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਦੀਨੀ ਓਟ ॥੩॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੈ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਦੀਆ॥ ਔਰ ਆਪਨੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਓਟ ਦੀਨੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਈ ਪਰਤੀਤਿ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਪੀਵਹਿ ਜਨ ਨੀਤਿ ॥੪॥੭੩॥੧੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਈ ਹੈ॥ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ (ਜਨ) ਦਾਸ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੭੩॥੧੪੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾ ਕਾ ਭਾਗਾ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਵਾਪਾਰੀ ਪੂਰਾ ॥

ਜਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੇ ਸੋ ਜਨੁ ਸੂਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਜੋ ਬਜੋਪਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਿਸਕੋ (ਨਿਵਾਜੇ) ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਭੀ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ॥

ਸੇ ਜਨ ਲਾਗੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਦਾਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਸਾਂਤਿ ਆਨੰਦਾ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੩॥

ਤਿਨਕੋ ਸੂਖ (ਸਹਜ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਮ ਰਾਸਿ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਖਾਟੀ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਦਾ ਕਾਟੀ ॥੪॥੭੪॥੧੪੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜ (ਖਾਟੀ) ਕਮਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਅਪਦਾ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ॥੪॥੭੪॥੧੪੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਨ ਮਹਿ ਪਰਵੇਸ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸਰਬ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਉਚਰਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲਖ ਬਾਰੀ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਲਾਖੋਂ ਬਾਰੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰਸਪਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਹੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਰਸ ਮਹਾ ਅਨੰਦਾ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਧਜਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸੂਖ) ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਰਸ ਕੋ ਸਹਜ ਅਰਥਾਤ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਰਸ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਮਹਾਅਨੰਦ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਦ ਖੋਏ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਿਲਬਿਖ ਸਭ ਧੋਏ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਲੋਭ ਪੁਨਾ (ਮਧ) ਹੰਕਾਰ ਯਹ ਸਭ ਗਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੀ ਪਾਪ ਜੋ ਮੈਲ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਧੋਇ ਡਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲਾ ॥੪॥੭੫॥੧੪੪॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨਦਜਾਲ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲਾ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੭੫॥੧੪੪॥

ਪੰਨਾ ੧੯੫

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਪੈਨੈ ਖਾਇ ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਆਲਸੁ ਕਿਉ ਬਨੈ ਮਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪਹਿਰਤੇ ਔਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਆਲਸ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਬਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਸਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਆਨ ਕੰਮਿ ਲਾਗਹਿ ॥

ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਰਤਨੁ ਤਿਆਗਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਖਸਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਾਰਜੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਕੌਡੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਦਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗਿ ਲਾਗਤ ਅਨ ਲੋਭਾ ॥

ਦਾਸਿ ਸਲਾਮੁ ਕਰਤ ਕਤ ਸੋਭਾ ॥੨॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦਾਸਿ) ਦਾਸੀ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਸਲਾਮੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਕਤ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਖਾਵਹਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਨਹਿ ਸੁਆਨ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਮ ਰਸਦਾਇਕ ਖਾਨੇ ਖਾਤੇ ਔਰ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੁਆਨ) ਕੂਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ॥

ਬਖਸਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੭੬॥੧੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਹਮ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤੁਮ ਬਖਸ ਲੇਵਹੁ॥੪॥੭੬॥੧੪੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਸਗਲ ਤੀਰਥ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਦਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ (ਹਰਿਦਿਨੁ) ਸਰਬ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਬਸਾਈ ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਸਗਲੇ ਫਲ ਪਾਈ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਾਵਨੇ ਸੇ ਮਨ ਇੱਛਤ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਵਨ ਮਰਣੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੩॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ (ਪਰਵਾਨੁ) ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ॥
ਜਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਸਾਧੂ ਧੂਰੇ ॥੪॥੭੭॥੧੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਾਸ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੭੭॥੧੪੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਖਾਦਾ ਪੈਨਦਾ ਮੂਕਰਿ ਪਾਇ ॥
ਤਿਸ ਨੋ ਜੋਹਹਿ ਦੂਤ ਧਰਮਰਾਇ ॥੧॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਹਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਭੀ ਮੁਕਰ ਪੜਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੂਤ ਬੁਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਾੜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਬੇਮੁਖੁ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੀਨਾ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਭਰਮਹਿ ਬਹੁ ਜੂਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਕੋਟ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਕੀ ਐਸੀ ਹੈ ਰੀਤਿ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸਗਲ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥੨॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਐਸੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਉਲਟਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ॥
ਸੋਈ ਠਾਕੁਰੁ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ॥੩॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਔਰ ਸਰੀਰ ਤਥਾ ਮਨ ਜਿਸਨੇ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਚਜਾ ਹੈ ਸੋਈ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਬਧੇ ਬਿਕਾਰ ਲਿਖੇ ਬਹੁ ਕਾਗਰ ॥
ਨਾਨਕ ਉਧਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਇਤਨੇ ਬਿਕਾਰ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਢ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿ ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤੋਂ ਕੇ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਾਗਜ਼ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਸੇ ਸਾਕਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥
ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਤਰੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੭੮॥੧੪੭॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੭੮॥੧੪੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਲੋਭ ਕਉ ਕੀਨੋ ਮੀਤੁ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਮੁਕਤਿ ਪਦੁ ਦੀਤੁ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੋਭ ਕੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਕਾਹੂ ਅਰਥ ਨਮਿਤ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸਭ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਸਹਤ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਪਦ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਮੀਤੁ ਕਰਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਜਾ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੋ॥ ਜਿਸਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਬਾਛਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੈ ਸੁਆਇ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਾਰਿਆ ॥
ਦੂਖ ਦਰਦ ਰੋਗ ਸਗਲ ਬਿਦਾਰਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੀ ਅਪਨੇ (ਸੁਆਇ) ਅਰਥ ਵਾਸਤੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੇ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਰਥ ਕੇ ਭੀ ਪੂਰਨ ਕੀਏ ਔਰ (ਦੂਖ) ਜਨਮ ਕੇ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾਦਿ ਤਥਾ (ਰੋਗ) ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਸਹਤ ਹੀ ਜਿਨ ਸਭ ਕੋ (ਬਿਦਾਰਿਆ) ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਸਨਾ ਗੀਧੀ ਬੋਲਤ ਰਾਮ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਸਗਲੇ ਕਾਮ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲਣ ਮੈਂ ਗੀਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਕਾਮ) ਮਨੋਰਥ ਸਗਲੇ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥
ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹਮਾਰਾ ॥੪॥੭੯॥੧੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਹੈ॥੪॥੭੯॥੧੪੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਹਿਰੇ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸੁਨਾਹਿ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕੋਟ ਬਿਘਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੀਵਤ ਰਾਮ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਜਾਸੁ ॥
ਜਪਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਮਿਟੀ ਖੁਧਿ ਤਾਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨਾ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਖੁਧਿ) ਭੁਖ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੁਖ ਸਹਜ ਨਿਧਾਨ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸਹਿ ਭਗਵਾਨ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਸਰੂਪਾਦਿ ਸਰਬ ਮੁਕਤੀਆਂ ਤਥਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੬

ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ ਸਭਿ ਛਾਰੁ ॥

ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਧਾਰੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਔਖਦੀਆਂ ਪੁਨਾ ਮੰਤ੍ਰ ਤਥਾ ਮੰਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਛਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਭਸਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸਮਝ। ਏਕ ਕਰਨਹਾਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ॥੩॥

ਤਜਿ ਸਭਿ ਭਰਮ ਭਜਿਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਟਲ ਇਹੁ ਧਰਮੁ ॥੪॥੯੦॥੧੪੯॥

ਸੰਪੂਰਣ ਭਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜੋ ਭਗਤੀ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਚੱਲ ਹੈ॥੪॥੯੦॥੧੪੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਸੋਈ ॥

ਤਿਤੁ ਬਲਿ ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕੋਈ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਐਸੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਸਕਤੀ ਦੀਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰਾਦਿ ਕੋਈ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਮਣ ਤਰਣ ਭੈ ਸਾਗਰ ॥

ਸਰਣਿ ਸੂਰ ਫਾਰੇ ਜਮ ਕਾਗਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਾਮ ਰਮਣ) ਰਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਜਮੋਂ ਕੇ ਕਾਗਜ ਸਭ ਫਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਇਹ ਆਸਰ ਪੂਰਨ ਭਏ ਕਾਮ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪੂਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹਰਿ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥੩॥

ਜਬ ਤਪ ਤਥਾ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਔਰ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬਡਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਹਰੀ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਖੋਏ ਗੁਰਿ ਭਰਮ ॥

ਪੇਖੁ ਨਾਨਕ ਪਸਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥੪॥੯੧॥੧੫੦॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਤਥਾ ਭ੍ਰਮ ਏਹ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਦੂਰ ਕੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਾਈ ਵਜਾਪਕ ਹੁਏ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖ॥੪॥੯੧॥੧੫੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਖੈ ਰਾਜ ਤੇ ਅੰਧੁਲਾ ਭਾਰੀ ॥

ਦੁਖਿ ਲਾਗੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੀ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ (ਰਾਜ) ਬਲ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਤੇ ਜੀਵ (ਭਾਰੀ) ਅਤੀ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਖੇ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੀਨ ਪੁਰਸ਼ (ਭਾਰੀ) ਭਾਵ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਖ ਕੇ ਲਾਗਨੇ ਸੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕਉ ਤੁਹੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਨਰਕਿ ਲੈ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਲੈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਰੋਗ ਗਿਰਸਤ ਚਿਤਾਰੇ ਨਾਉ ॥
ਬਿਖੁ ਮਾਤੇ ਕਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥੨॥

ਜੋ ਰੋਗ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਾਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਿਖੇ ਪ੍ਰਮੱਤ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਕਾ (ਠੌਰ) ਨਾ ਤੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਔਰ ਨਾ (ਠਾਉ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਆਨ ਸੁਖਾ ਨਹੀ ਆਵਹਿ ਚੀਤਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸੇ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੋ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਿਮਰਉ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥
ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੯੨॥੧੫੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਚਾ ਆਪਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੁ ॥੪॥੯੨॥੧੫੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਸੰਗੀ ਬਟਵਾਰੇ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਲਏ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਆਠ ਪਹਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ (ਬਟਵਾਰੇ) ਧਾੜਵੀ ਸਦਾ ਸਾਥ ਰਹਤੇ ਥੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰ ਲਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਮਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੋਈ (ਰਮਹੁ) ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀਓਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਤਪਤਿ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥
ਪ੍ਰਭ ਖਿਨ ਮਹਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਣਹਾਰ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਏਹ ਮਹਾਂ ਤਪਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਬੰਧਨ ਤੋਰੇ ਨਹੀ ਜਾਹਿ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਮੁਕਤਿ ਫਲ ਪਾਹਿ ॥੩॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਤੋਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਜੀਵ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਇਸ ਤੇ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੪॥੯੩॥੧੫੨॥

(ਉਕਤਿ) ਜੋ ਬਾਣੀ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾਈ ਹੈ ਔਰ (ਸਿਆਨਪ) ਜੋ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ ਇਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪੁਰਸ ਸੇ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ

ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਵਾਦ ਕੀ ਜੋ (ਗਾਹਿ) ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੯੩॥੧੫੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਥਾਤੀ ਪਾਈ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥

ਬਿਚਰੁ ਸੰਸਾਰ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੈ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੀ (ਥਾਤੀ) ਥੈਲੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਬਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਵੇਂ ਤਬ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਚੜਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਪੁਰ ਚੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇਂਗਾ॥੨॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਕਰਹੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਦਾ ਕਲਿਆਣ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰੋ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਸਦਾ ਐਸੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੋਗੇ ਜਿਸ ਸੇ ਫਿਰ ਕਬੀ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਭਜੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥੪॥੯੪॥੧੫੩॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮਾਂਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ) ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਜੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੯੪॥੧੫੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਮੀਤ ॥

ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸੇ ਗਾਏ ਗੁਣ ਨੀਤ ॥੧॥

ਜਲ ਥਲ ਮਹੀਅਲਿ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਏਕ ਹਰੀ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਊਠਤ ਸੋਵਤ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਪਹਰੂਆ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਜਮ ਨਹੀ ਡਰੂਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਊਠਤ) ਜਾਗਤੇ ਔਰ ਸੋਵਤੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ (ਪਹਰੂਆ) ਰਾਖਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੭

ਸਗਲ ਦੂਖ ਕਾ ਹੋਇਆ ਨਾਸੁ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਸਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਧਨੁ ਏਕ ॥
ਸਾਚੇ ਸਾਹ ਕੀ ਮਨ ਮਹਿ ਟੇਕ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਕੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਮਾਣ ਤਥਾ ਤਾਣ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਹਮਾਰਾ ਧਨ ਹੈ॥ ਔਰ ਉਸੀ ਸਚੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ ਟੇਕ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਾ ਗਰੀਬ ਜਨ ਸਾਧ ਅਨਾਥ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ਦੇ ਹਾਥ ॥੪॥੯੫॥੧੫੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਤਯੰਤ ਗਰੀਬ ਸਾਧੂ ਜਨ ਔਰ ਅਨਾਥ ਜਿਨ ਕਾ ਕੋਈ ਰੱਖਕੁ ਨਹੀਂ ਥਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੋ ਸਭ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੯੫॥੧੫੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਮਜਨੁ ਕਰਿ ਸੂਚੇ ॥
ਕੋਟਿ ਗ੍ਰਹਣ ਪੁੰਨ ਫਲ ਮੂਚੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਕੋਟ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਨਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ (ਮੂਚੇ) ਤਿਸਸੇ ਅਧਿਕ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਬਸੇ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਨਸੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਭਾਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਕੀਰਤਨ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਆਇਆ ॥੨॥

ਸਤਿਸੰਗਿ ਕਰਨੇ ਕਾ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਯਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹਮਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਗੋਵਿੰਦ ਅਧਾਰੁ ॥
ਤਾ ਤੇ ਛੁਟਿਓ ਬਿਖੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੩॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਬਿਖ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਛੂਟ ਗਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੋ ਅਪਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾਪੁ ਜਪੇ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥੪॥੯੬॥੧੫੫॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜੋ ਜਪਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੯੬॥੧੫੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਉ ਸਰਣਾਈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਜਾਤੇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਚਰਣ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੈ ਹਰੀ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ। ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ (ਰਾਤੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਭੈ ਭੰਜਨ ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਨ ਬਸਾਹੀ ॥
ਡਰਪਤ ਡਰਪਤ ਜਨਮ ਬਹੁਤੁ ਜਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭੈ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਸਾਉਤੇ। ਤਿਨ ਕੋ ਡਰਤੇ ਡਰਤੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਬੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਬਸਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥੋਂ ਤੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਨਮੁ ਜਰਾ ਮਿਰਤੁ ਜਿਸੁ ਵਾਸਿ ॥
ਸੋ ਸਮਰਥੁ ਸਿਮਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥੩॥

ਜਨਮ ਪੁਨਾ (ਜਰਾ) ਬੁੜਾਪਾ ਤਥਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਯਹਿ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਾਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਾਸ ਗਰਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥੩॥

ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਸਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕ ॥
ਨਾਮੁ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ॥੪॥੯੭॥੧੫੬॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਾਜਨ ਤਥਾ ਸਖਾਏ ਸਭ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ॥੪॥੯੭॥੧੫੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਾਹਰਿ ਰਾਖਿਓ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ॥
ਘਰਿ ਆਏ ਗੋਵਿੰਦੁ ਲੈ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਕਦਾਚਿਤ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਬਾਹਰਿ) ਜਾਵੇਂ ਤਉ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਲ ਰਖਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਬ ਘਰ ਮੈਂ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਾਥ ਹੀ ਲੈ ਆਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਹਿਰਿਆ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਭਾ ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ਭਗਵੰਤੁ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ॥੩॥

ਜਬ ਸੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਤਬ ਸੇ (ਸੋਭਾ) ਉਸਤਤੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਜਾਪੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪੇਖਿ ਜੀਵੈ ਪਰਤਾਪੁ ॥੪॥੯੮॥੧੫੭॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਨਿ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੯੮॥੧੫੭॥

ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਅਰ ਕੁਸੰਗ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਧੰਨੁ ਇਹੁ ਥਾਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਬਸਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਯਹਿ ਧੰਨ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਜਹਾਂ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਤਥਾ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਸੰਤ ਬਸਾਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਪਤਿ ਤਹਾ ਜਹਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਨਾਹੀ ॥
ਕੋਟਿ ਅਨੰਦ ਜਹ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਹੀ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਹੋਤਾ ਬਿਪਤਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਕੋਟ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਿਐ ਦੁਖ ਰੋਗ ਘਨੇਰੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਾ ਜਮੁ ਲਗੈ ਨ ਨੇਰੇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਔਰ ਰੋਗ ਘਣੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਨਿਹਚਲ ਥਾਨੁ ॥
ਜਹ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ॥੩॥

ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਨਿਸਚਲ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਜਾਈਐ ਤਹ ਨਾਲਿ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੯੯॥੧੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਬ ਜਹਾ ਜਾਈਏ ਤਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸਾਥ ਰਖਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੯੯॥੧੫੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੋਵਿੰਦੁ ਧਿਆਵੈ ॥
ਪੜਿਆ ਅਣਪੜਿਆ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ਵਾ ਅਨਪੜ ਹੋ ਸੋ ਅਵਸ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਿਮਰਿ ਗੋਪਾਲ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਝੂਠਾ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨਾ ਕਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜੀ (ਮਾਲੁ) ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੯੮

ਰੂਪਵੰਤੁ ਸੋ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਮਾਨਿਆ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਾ ਹੈ। ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਚਤਰ ਪੁਨਾ ਬੁਧੀ ਕਾ ਸਿਆਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਅਪਣਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਣੁ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਨਮ ਧਾਰਨਾ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਪਰਵਾਣੁ) ਸਫਲ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ॥
ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਤਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗ ॥੪॥੯੦॥੧੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੪॥੯੦॥੧੫੯॥ ਜੇ ਕਹੇ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਮੈਂ ਜੋ ਅਪਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਾਧੂਆਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਬ ਲੋਕ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਸਿਉ ਸਾਕਤ ਨਹੀ ਸੰਗੁ ॥
ਓਹੁ ਬਿਖਈ ਓਸੁ ਰਾਮ ਕੋ ਰੰਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥਿ (ਸਾਕਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਾਕਤ ਬਿਖਈ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥ ਸੰਗ ਨ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਅਸਵਾਰ ਜੈਸੇ ਤੁਰੀ ਸੀਗਾਰੀ ॥
ਜਿਉ ਕਾਪੁਰਖੁ ਪੁਚਾਰੈ ਨਾਰੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਮਨ ਅਸਵਾਰ ਕਿਆ ਬੇਅਸਵਾਰ ਘੋੜੀ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੂਈ ਊਪਰ ਅਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ। ਅਰੁ ਜੈਸੇ (ਕਾਪੁਰਖੁ) ਹੀਜੜਾ ਹਉ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਰਚਾਵੇ ਵਾ ਪਲੋਸੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਿਸ਼ੈਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੂੰਗਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੈਲ ਕਉ ਨੇਤ੍ਰਾ ਪਾਇ ਦੁਹਾਵੈ ॥
ਗਊ ਚਰਿ ਸਿੰਘ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬੈਲ ਕੋ ਨਿਆਣਾ ਪਾਇ ਕਰ ਚੁਆਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਧ ਕਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਅਰ ਗਊ ਊਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸ਼ੇਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਦੌੜਾਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੈਸੇ ਸ਼ੇਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਲਟਾ ਗਊ ਡਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗਾਡਰ ਲੇ ਕਾਮਧੇਨੁ ਕਰਿ ਪੂਜੀ ॥
ਸਉਦੇ ਕਉ ਧਾਵੈ ਬਿਨੁ ਪੂੰਜੀ ॥੩॥

ਪੁਨਾਂ (ਗਾਡਰ) ਭੇਡ ਲੇ ਕਰ ਕਾਮਧੇਨੁ ਜੋ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਗਊ ਸ੍ਵਰਗ ਮੇ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਸਿਉ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਸੌਦੇ ਕਉ ਜੈਸੇ ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੌੜੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੌਦੇ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਚੀਤ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤ ॥੪॥੯੧॥੧੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਸੇ ਸਿਮਰ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਆਮੀ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪੁ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੪॥੯੧॥੧੬੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾ ਮਤਿ ਨਿਰਮਲ ਕਹੀਅਤ ਧੀਰ ॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਪੀਵਤ ਬੀਰ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਔਰ ਧੀਰਜਤਾ ਵਾਲੀ ਕਹੀਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਹਿਰਦੈ ਕਰਿ ਓਟ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਹੋਵਤ ਛੋਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਆਸਰਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਸੋ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਤੁ ਉਪਜੈ ਨ ਪਾਪੁ ॥

ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਨਿਰਮਲ ਪਰਤਾਪੁ ॥੨॥

ਔਰ ਸੋ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਪਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਧ ਪਰਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਤ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਏਹੋ ਉਪਕਾਰ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਏਹੀ ਉਪਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਾਤੇ ਗੋਪਾਲ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਚੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥੪॥੯੨॥੧੬੧॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੰਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੯੨॥੧੬੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ॥

ਮੇਲਿ ਲਏ ਪੂਰਨ ਵਡਭਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦ੍ਰਸਟਾਂਤੋਂ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਕੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ। ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਰਤਾ ਪੇਖਿ ਬਿਗਸੈ ਜਿਉ ਨਾਰੀ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹਰੀਜਨ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੂਤ ਪੇਖਿ ਜਿਉ ਜੀਵਤ ਮਾਤਾ ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਹਰੀ ਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਲੋਭੀ ਅਨਦੁ ਕਰੈ ਪੇਖਿ ਧਨਾ ॥

ਜਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਮਨਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਲੋਭੀ ਕਈ ਤਰਾਂ ਕੇ ਧਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸੰਗ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਸਰੁ ਨਹੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਦਾਤਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥੪॥੯੩॥੧੬੨॥

ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥੪॥੯੩॥੧੬੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਜੋ ਜਨ ਗੀਧੇ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਬੀਧੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ (ਗੀਧੇ) ਹਿਲੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਬੀਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਆਨ ਰਸਾ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਛਾਰੁ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਿਹਫਲ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਤਿਨ ਕੋ ਭਸਮ ਰੂਪ ਦੀਖਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਔਰ ਕਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢੇ ਆਪਿ ॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਅਚਰਜ ਪਰਤਾਪ ॥੨॥

ਵਹੁ ਭਗਤ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਜਲ ਹੀਨ ਕੂਏ ਸੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਾਢੇ ਹੈਂ। ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣਾਂਨੁਵਾਦ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਪੂਰਨ ਗੋਪਾਲ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੁ ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਦਇਆਲ ॥੩॥

ਬਨ ਮੈਂ (ਤ੍ਰਿਣਿ) ਘਾਸ ਮੈਂ ਔਰ ਊਪਰ ਨੀਚੇ ਮੱਧ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਗੋਪਾਲੁ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਹ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦਯਾਲੂ ਜੀਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਬਡੇ ਬਡੇ ਪੰਡਤ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਏਹੁ ਨਿਹਚਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਾ ਕਥਨੀ ਸਾਰੁ ॥

ਮਾਨਿ ਲੇਤੁ ਜਿਸੁ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥੪॥੯੪॥੧੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰ (ਮਾਨਿ) ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਥਨੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੪॥੯੪॥੧੬੩॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਰਚਨੇ ਹੇਤ ਜਹਾਂ ਰਾਮਸਰ ਜੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਇਕੰਤ ਅਸਥਾਨ ਜਾਨ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਸੰਗਤ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਸਰੋਵਰ ਰਚਨੇ ਕਾ ਅਰਦਾਸਾ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਏਕ ਪਹਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਇਸ ਤੀਰਥ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ। ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਰਾਮਸਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਬਾਹਜ ਰਾਮਸਰ ਕਾ ਅਰਥ ਸਪਸ੍ਟ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਨਾਵਣੁ ਰਾਮ ਸਰਿ ਕੀਜੈ ॥
ਝੋਲਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਅਰਥਾਤ ਹਮੇਸ ਰਾਮਸਰ ਮੈਂ ਨਾਵਣਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣੀਏ॥ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਕਾਈ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਅਤੀ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਿਰਮਲ ਉਦਕੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ॥
ਮਜਨੁ ਕਰਤ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥੧॥

ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਰਾਮਸਰ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ (ਉਦਕੁ) ਜਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਮੈਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੯੯

ਸੰਤਸੰਗਿ ਤਹ ਗੋਸਟਿ ਹੋਇ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਖੋਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਹਰੀ ਚਰਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋੜਾਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸਾਧ ਕਰਹਿ ਆਨੰਦੁ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੩॥

ਸਾਧੂ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਨੰਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਸੁਖ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਿਸਹਿ ਕੁਰਬਾਨ ॥੪॥੯੫॥੧੬੪॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੯੫॥੧੬੪॥

ਏਕ ਬੈਸਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰਤੱਬ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਬਿਸਨੁ ਭਗਤ ਕੇ ਲਖਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਜਿਤੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਏਹੁ ਮਨੁ ਜਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਕਾਮਨਾ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਾ ਲਾਗੇ। ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਾ ਕਯਾ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਏਹੁ ਮਨ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਏਕੋ ਸਿਮਰਿ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥
ਸੰਤਸੰਗਿ ਜਪਿ ਕੇਵਲ ਨਾਉ ॥੧॥

ਏਕ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਜੋ ਦੂਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਨ ਕਰ॥ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰੁ ਜਪੁ॥੧॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਨੇਮ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨੁ ਜਾਨੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥੨॥

ਜਗ ਆਦਿ ਕਰਮ (ਧਰਮ) ਅਪਨੇ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਆਚਾਰ (ਨੇਮ) ਚਤੁਰ ਮਾਸ ਮੈ ਨਿਮਕ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਅਰੁ ਇਕਾਦਸੀ ਬ੍ਰਤ ਆਦਿ ਅਰੁ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਪਰ ਜਲ ਪੁਸ਼ਪ ਅਰਪਨ ਸੇਵਾ ਏਹੀ ਹੈ। ਵਾ ਸਭ ਸਫਲੇ ਹੈਂ। ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਾ ਜਾਨ॥੨॥

ਤਾ ਕੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਘਾਲ ॥

ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲਿ ॥੩॥

ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਬੈਸਨੋ ਹੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਤਜੇ ਬਿਕਾਰ ॥੪॥੯੬॥੧੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਸਨੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਵਿਕਾਰ ਤਜੇ ਹੈਂ॥੪॥੯੬॥੧੬੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਤ ਛਾਡਿ ਜਾਹਿ ਦੇਵਾਨੇ ॥

ਮੁਇਆ ਉਨ ਤੇ ਕੋ ਵਰਸਾਂਨੇ ॥੧॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੋ ਸਨਬੰਧੀ ਅਪਦਾ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਪੁਰਖ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਕੌਣ ਵਰਸਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ॥

ਕਾਹੂ ਕਾਜ ਨ ਆਵਤ ਬਿਖਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰ ਏਹੁ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਬੇਦ ਮੈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਅਰੁ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਖਾਈ ॥

ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਜਿਨ ਜਿਨ ਨੇ ਖਾਈ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਧਤੂਰੇ ਆਦਿ ਬੂਟੀ ਕੋ ਖੁਲਾਇ ਕਰ ਮੁਸਾਫਰ ਕੋ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਠਗਮੂਰੀ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬਹੂੰ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਦਾਰਨ ਦੁਖ ਦੁਤਰ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੁਤਰ ਹੈ ਅਰੁ ਇਸ ਮੈਂ ਭਇਆਨਕ ਦੁਖ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੩॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਦੁਇ ਕੁਲ ਸਾਧਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਆਰਾਧਿ ॥੪॥੯੭॥੧੬੬॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੁ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਕੁਲਾਂ ਨਾਨਕੀ ਦਾਦਕੀ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋ ਰਾਗ ਅਰੁ ਦ੍ਵੈਖ ਭਾਵ ਦੁੰਦ (ਕੁਲ) ਸਮੂਹ ਸਾਧ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕਰ॥੪॥੯੭॥੧੬੬॥

ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਨੇ ਦਿਲੀ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਕਿ ਜੋ ਗੱਦੀ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਕੋ ਹੁਈ ਹੈ ਵੋਹ ਮੇਰਾ ਹਕ ਥਾ ਔਰ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਣ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀ ਤਿਸਨੇ ਦਾੜੀ ਪਰ ਹੱਥ ਰਖਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਲਹੀ ਤੌ ਹੈ ਜੋ (ਗੁਰੂ) ਅਰਜਨ ਜੀ ਸੇ ਗੱਦੀ ਲੇ ਕਰ ਆਪਕੋ ਬੈਠਾਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੇ ਪਰਵਾਨਗੀ ਲੇ ਕਰ ਜਬ ਲਹੌਰ ਕੇ ਦਉਰੇ ਨਮਿਤ ਚੜਾਈ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੋ ਚਲਾ ਤਬ ਦਿਲੀ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਤਰਫ ਅਰਜੀ ਲਿਖੀ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੁਰਕ ਦਾੜੀ ਪਰ ਹਾਥ

ਰਖਤਾ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸੁਲਹੀ ਕੇ ਮਰਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਵਿਖਤ ਹੀ ਕਹਤੇ ਭਏ। ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕੋਠੇ ਆਕਰ ਆਵੇ ਮੇਂ ਧਸ ਕਰ ਮਰਾ। ਸੋ ਜਬਾਬ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਅਰਜੀ ਕਾ ਭਵਿਖਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਰੀਬਾ ਉਪਰਿ ਜਿ ਖਿੰਜੈ ਦਾੜੀ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਾ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਸਾੜੀ ॥੧॥

ਜੋ ਦਾੜੀ ਗਰੀਬਾਂ ਕੇ ਉਪਰ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਉਹ ਦਾੜੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਗਨੀ ਮੈ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਪਰਤਾਪੁ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਮੁਆ ਉਪਜਿ ਵਡ ਤਾਪੁ ॥੨॥

ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਸੁਲਹੀ ਨਿੰਦਕ ਵੱਡਾ ਦੁਖ ਉਪਜ ਕਰ ਮਰਾ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਮਾਰਿਆ ਜਿ ਰਖੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਮੰਦੀ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਔਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਖੋਟੀ ਹੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਦੋਨੋ ਲੋਕ ਮੈ ਸੁਲਹੀ ਕੀ ਅਕੀਰਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਰਾਖੈ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ॥

ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੪॥੯੮॥੧੬੭॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕੰਠ ਲਾਇ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਣਿ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥੪॥੯੮॥੧੬੭॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਮਰਵਾਹੇ ਖਤ੍ਰੀ ਨੇ ਦਿਲੀ ਕੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਥੀ ਤਬ ਬੀ ਅਬ ਕੀ ਤਰਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਥੀ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਹਜਰੁ ਝੂਠਾ ਕੀਤੋਨੁ ਆਪਿ ॥

ਪਾਪੀ ਕਉ ਲਾਗਾ ਸੰਤਾਪੁ ॥੧॥

(ਮਹਜਰੁ) ਜਿਸ ਕਾਗਜ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਆਦਮੀਓਂ ਕੇ ਦਸਤਖਤ ਔਰ ਗਿਰਦਨਵਾਈ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਮੁਹਰ ਅਪਨਾ ਦਾਵਾ ਸਚਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਲਗਵਾਈ ਹੂਈ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮਹਝਰਨਾਵਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਮੈਹਝਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਦਿੱਲੀ ਮੈ ਲਗਾਇਆ ਥਾ ਕਿ ਬਾਵਲੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੇਰੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਕਬਰ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਤਿਸ ਪਾਪੀ ਕੋ ਐਸਾ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ਕਿ ਕੰਠ ਸੇ ਅੰਨ ਜਲ ਨ ਅੰਦ੍ਰ ਜਾਏ॥

ਜਿਸਹਿ ਸਹਾਈ ਗੋਬਿਦੁ ਮੇਰਾ ॥

ਤਿਸੁ ਕਉ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੧॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਬੋਲੈ ਕੂੜੁ ॥
ਸਿਰੁ ਹਾਥ ਪਛੋੜੈ ਅੰਧਾ ਮੂੜੁ ॥੨॥

ਸਚੀ ਸਭਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੀ ਕਚਹਰੀ ਮੇ ਵਾ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਥਾ ਕੇ ਬਾਵਲੀ ਪਰ ਮੇਰਾ ਦਾਵਾ ਹੈ ਜਬ ਅਕਬਰ ਨੇ ਕਚਹਰੀ ਸੇ ਧੱਕੇ ਦੇਕਰ ਨਿਕਲਵਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਕੋ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਕੂਟਨੇ ਲਗਾ॥੨॥

ਰੋਗ ਬਿਆਪੇ ਕਰਦੇ ਪਾਪ ॥
ਅਦਲੀ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥੩॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧ ਰੂਪ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਸਾਰ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਦੇਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੋਗ ਲਗ ਗਏ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਬਰ ਸਾਹ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤਖਤ ਊਪਰਿ ਨਯਾਇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਬੈਠਾ॥੩॥

ਅਪਨ ਕਮਾਇਐ ਆਪੇ ਬਾਧੇ ॥
ਦਰਬੁ ਗਇਆ ਸਭੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸਾਥੈ ॥੪॥

ਅਪਨੇ ਮੰਦਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਰਵਾਹੇ ਆਪ ਹੀ (ਬਾਧੇ) ਨਾਸ ਹੂਏ ਔਰ ਜੋ ਧਨ ਘਰ ਮੈ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਗਿਆ ਪਾਛੇ ਨਿਰਧਨ ਔਰਤਾਂ ਔਰ ਏਕ ਪੋਤਾ ਗੋਂਦੇ ਕਾ ਰਹਾ॥੪॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਦਰਬਾਰਿ ॥
ਰਾਖੀ ਪੈਜ ਮੇਰੈ ਕਰਤਾਰਿ ॥੫॥੯੯॥੧੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਥੇ। ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਹਮਾਰੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੈ ਰਖ ਲਈ॥੫॥੯੯॥੧੬੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਨ ਮੀਠ ਖਟਾਨੀ ॥
ਪੂਰਬਿ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਪੂਰਬਿ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਮੀਠ) ਪਿਆਰੀ ਹੋਕੇ (ਖਟਾਨੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੦੦

ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਨ ਪੂਰਿ ਥਿਧਾਈ ॥

ਜੋ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਬੁਧੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ (ਬਿਧਾਈ) ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਥੀ।

ਸਾਧ ਧੂਰਿ ਕਰਿ ਸੁਧ ਮੰਜਾਈ ॥੧॥

ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕਰ ਮੰਜਾਈ ਹੂਈ ਸੁਧ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਸੰਤ ਧੂਰੀ ਮੈ ਹੋਨਾ ਏਹੀ ਮਾਂਜਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਜਲਾ ਜੇ ਧੋਵੈ ਦੇਹੀ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਜਲ ਸੇ ਜੇਕਰ ਦੇਹੀ ਕੋ ਧੋਵੇ॥

ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸੁਧੁ ਨ ਤੇਹੀ ॥੨॥

ਤੋ ਹੰਤਾ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤੀਰਥ ਅਸਨਾਨ ਤੋ ਨਿਸਫਲ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਹੀ) ਤੈਸੀ ਸੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੈਸੀ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਰਥ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਸੇਵਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਾਟਿਆ ਭਉ ਕਾਲ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਦਾ ਦਯਾਲੁ ਹੈ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਕਾਲਕਾ ਭੈ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮੁਕਤਿ ਭੁਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੪॥੧੦੦॥੧੬੯॥

ਮੋਖ ਅਰ ਭੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਨੋ ਜੁੜੇ ਹੂਏ ਹੀ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਭੋਗ ਮੋਖ ਦੋਨੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰੁ ਵਾਕਯ (ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਸੁਆਮੀ ਮੂੜ ਤਾਹਿ ਬਿਸਰਾਵੈ) ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜੇਕਰ ਭੋਗ ਮੋਖ ਚਾਹੇਂ ਤੌਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ॥੪॥੧੦੦॥੧੬੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ॥

ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮਿਲੁ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਆਤਮ ਗਯਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸੁਨਿ ਮਨ ਕਾਨੀ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਦੁਆਰ ਪਰਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਮਨ ਮੈ ਕਰ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਸ ਸੁਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰ ਮੈ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂਗਾ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਧਿਆਈਐ ਗੋਪਾਲੁ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥੨॥੧੦੧॥੧੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੦੧॥੧੭੦॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਤਾਪ ਉਤਰਾ ਤਬ ਸੰਗਤਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਕੀ ਬਾਤ ਚਲੀ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਉਸ ਵਕਤ ਜੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਗੁਰ ਗੋਬਿਦਿ ਪਾਈ ॥

ਤਾਪ ਪਾਪ ਬਿਨਸੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ। ਤਾਪ ਔ ਪਾਪ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਰਸਨ ਬਖਾਨ ॥

ਬਿਨਸੇ ਰੋਗ ਭਏ ਕਲਿਆਨ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਮ ਕੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ ਹਮਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰੋਗ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣ ਅਗਮ ਬੀਚਾਰ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਮਿ ਹੈ ਨਿਸਤਾਰ ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਣ ਵੀਚਾਰਨੇ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰੋ॥੨॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥

ਗਈ ਬਿਆਧਿ ਉਬਰੇ ਜਨ ਮੀਤ ॥੩॥

ਔਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ । ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੋ ਜਨ ਬਿਆਧਿ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਧਿਆਈ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੧੦੨॥੧੭੧॥

ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਦਾਸੁ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ॥੪॥੧੦੨॥੧੭੧॥

ਸੀਤਲਾ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਅਤੀ ਦਬਾਏ ਗਏ ਥੇ ਐਸਾ ਭਰਮ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਹੋ ਗਯਾ ਥਾ ਕਿ ਅਬ ਨੇਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਬਚਤੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਕਹਾ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਕੀਆ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਭਰਮ ਗਏ ਪੂਰਨ ਭਈ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੁਰਦੇਵ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਸਿਖੋ ਨੇਤ੍ਰਮੁੰਦ ਜਾਨੇ ਕੇ ਵਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਨੇ ਕੇ ਜੋ ਭਰਮ ਥੇ ਸੋ ਗਏ ਔਰ ਜੋ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀ ਕੀ ਰੋਟੀ ਲੱਸੀ ਸੀਸ ਪਰ ਉਠਾਇ ਕਰ ਝੁਪਾਲ ਕੇ ਬੀੜ ਮੈ ਸਾਤ ਕੋਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾਮਨਾ ਹੇਤ ਖੁਲਾਨੇ ਕੀ ਟਹਲ ਕਰੀ ਥੀ ਸੋ ਸਫਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੀਤਲਾ ਤੇ ਰਖਿਆ ਬਿਹਾਰੀ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੧॥

(ਬਿਹਾਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੀਤਲਾ ਸੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਬਾਲ ਬਿਹਾਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਿਹਾਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸੀਤਲਾ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਸੋ ਜੀਵੈ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ॥੨॥੧੦੩॥੧੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਜਪ ਕਰਨ ਰੂਪ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੦੩॥੧੭੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਨੁ ਓਹੁ ਮਸਤਕੁ ਧਨੁ ਤੇਰੇ ਨੇਤ ॥

ਧਨੁ ਓਇ ਭਗਤ ਜਿਨ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਹੇਤ ॥੧॥

ਵਹੁ ਮਸਤਕ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਨੇਤ੍ਰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਭਗਤਿ ਜਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹਿਤ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖੁ ਲਹੀਐ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਸੁ ਕਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਏ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਜਸ ਕਹੀਏ॥

ਤਿਨ ਊਪਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥੨॥੧੦੪॥੧੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਜਪਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ॥੨॥੧੦੪॥ ੧੭੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰਹੈ ਮਸਲਤਿ ਤੂੰਹੈ ਨਾਲਿ ॥

ਤੂਹੈ ਰਾਖਹਿ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈ (ਮਸਲਤਿ) ਇਕਾਂਤ ਸਲਾਹ ਕਰਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਦਾ ਸਾਥ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਖਬਰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸਾ ਰਾਮੁ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸਹਾਈ ॥

ਦਾਸ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਧਰਮ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਹਾਰੋਂ ਮੈ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਔਰ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਆਗੈ ਆਪਿ ਇਹੁ ਥਾਨੁ ਵਸਿ ਜਾ ਕੈ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕਉ ਜਾਪੈ ॥੨॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਪ੍ਰਿਥੀ ਲੋਕ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਹਰੀ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਮ ਕੋ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੇ ਵਾ ਜਪੇ॥੨॥

ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜਾ ਕਉ ਆਪਿ ਕਰਹਿ ਫੁਰਮਾਨੁ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਭੀ ਉਸੀ ਪਾਸ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੪॥੧੦੫॥੧੭੪॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਦਾਤਾ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਤ ਰੂਪ ਰਾਮ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹਾਂ॥੪॥੧੦੫॥੧੭੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭਇਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ॥

ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਸਦਾ ਗੁਪਾਲੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਗੋਪਾਲ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮੁ ਰਵਤ ਸਦ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੧

ਮਇਆ ਕਰੀ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਸਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ॥੨॥੧੦੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਅਚਲ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੨॥੧੦੬॥੧੭੫॥

ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਸਕੀ ਕੁਦੂ ਸੰਗਿਆ ਥੀ ਸੋ ਐਸਾ ਥਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਵਿਵਾਹ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਕੂਦਤਾ ਔਰ ਨਾਚਤਾ ਥਾ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਕਰ ਅਤਸੇ ਕਰਕੇ ਭੰਡੀ ਪਾਇਕਰ ਰੁਪਯਾ ਲੇ ਲੇਤਾ ਥਾ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਵਿਵਾਹ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਉਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਏਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਏਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਧੋਤੀ ਖੋਲਿ ਵਿਛਾਏ ਹੇਠਿ ॥
ਗਰਧਪ ਵਾਂਗੂ ਲਾਹੇ ਪੇਟਿ ॥੧॥

ਧੋਤੀ ਖੋਲਿ ਕਰ ਤੁਮ ਨੀਚੇ ਵਿਛਾਇ ਕਰ ਨਗਨ ਹੋਤੇ ਹੋ ਅਰੁ ਗਧੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਪੇਟ ਮੈਂ ਅੰਨ ਪਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਕਰਤੂਤੀ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥
ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣੋ ਕਾ ਧਰਮ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਹੇਤੁ ਧਰਮ ਭਜਨ ਮੈ ਤਤਪਰ ਹੋਣਾ ਕਜੋਂਕਿ ਉਤਮ ਕਰਣੀ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ। ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਤਬ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਜਾ ਤਿਲਕ ਕਰਤ ਇਸਨਾਨਾਂ ॥
ਛੁਰੀ ਕਾਢਿ ਲੇਵੈ ਹਥਿ ਦਾਨਾ ॥੨॥

ਪੂਜਾ ਤਿਲਕ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਾਥ ਮੈ ਛੁਰੀ ਪਕੜਤੇ ਹੋ ਇਉਂ ਦਾਨ ਲੇਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਬੇਦੁ ਪੜੈ ਮੁਖਿ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ॥
ਜੀਆਂ ਕੁਹਤ ਨ ਸੰਗੈ ਪਰਾਣੀ ॥੩॥

ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੋ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਦੇਤੇ (ਸੰਗੈ) ਸਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਵਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ॥
ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥੪॥੧੦੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੧੦੭॥੧੭੬॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਜਬ ਮਾਤਾ ਜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸਾਥ ਗਏ ਤਬ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕੇ ਏਹੁ ਕੈਸੀ ਗਰਦ ਅਕਾਸ ਚੜੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਲ ਆਵਤੇ ਬਤਾਏ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਆ ਭਾਜੜ ਪੜ ਗਈ ਤਬ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰ ਲੇਨੇ ਗਏ ਸਰਾਪ ਲੈ ਆਏ ਉਸ ਬਚਨ ਕੇ ਸਤਿ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਛੋਡ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਿਡਾਲੀ ਮੈਂ ਜਾਇ ਰਹੇ

ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸੇ ਪਛਮ ਕੀ ਤਰਫ ਚਾਰ ਕੋਸ ਪਰ ਹੈ ਸੁਲਹੀ ਸੁਨ ਕਰ ਰਸਤੇ ਸੇ ਹੀ ਦਿਲੀ ਕੋ ਫਿਰ ਗਿਆ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜਲ ਕਰ ਮਰਾ ਹੈ ਏਕ ਬਰਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਿਡਾਲੀ ਮੈ ਰਹੇ ਉਹਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਬਰਸ ਉਪਰਾਂਤ ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਵਨੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਵਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਥਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੁਮਰੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ਅਬ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਬਿਰਾਜੋ। ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਪਰਮੇਸਰਿ ਮਾਰੇ ॥

ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੀ ਕਰਤਾਰੇ ॥੧॥

ਦੁਸ਼ਟਪਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦੂਤ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਦਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਰਖੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਸਾਹ ਸਭ ਵਸਿ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮਹਾ ਰਸ ਪੀਨੇ ॥੨॥

ਬਾਦਸਾਹ ਔਰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਭ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੀਨੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਭਜਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਨਾਨਕ ਓਟ ਪਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥੪॥੧੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੪॥੧੦੮॥੧੭੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭਾਹਿ ਨ ਜਲੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀ ਛਲੈ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਜਾਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਜਲਤਾ। ਔਰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਛਲਤੀ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਨਹੀ ਡੂਬੈ ਜਲਾ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸੁਫਲ ਫਲਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਜੋ ਪਾਣੀਓਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡੂਬਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜੈਸੇ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨਹੀਂ ਡੂਬੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਨੇ ਸੋ ਸੁਸਟੂ ਫਲੋਂ ਕੈ ਸਮਦਾਇ ਕਰ ਫਲਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਬਬੇਕ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਭੈ ਮਿਟਹਿ ਤੁਮਾਰੈ ਨਾਇ ॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਭ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਿਟੈ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਸੋ ਰਚੈ ਜਿਸੁ ਸਾਧ ਕਾ ਮੰਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋ ਰਚਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ (ਮੰਤਾ) ਉਪਦੇਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜਮ ਕੀ ਨਹੀ ਤ੍ਰਾਸ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਪੂਰਨ ਆਸ ॥੨॥

ਔਰ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਨਰੰਤ੍ਰ ਗਜਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਹਜ ਘਰਿ ਵਸੈ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਨਸੈ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਤੇ ਕਾ ਭਰਮ ਤਥਾ ਭੈ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਕੀ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ ॥੪॥੧੦੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜਿਨ ਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ॥੪॥੧੦੯॥੧੭੮॥

ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਉਦਮੁ ਕਰਤ ਸੀਤਲ ਮਨ ਭਏ ॥
ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਸਗਲ ਦੁਖ ਗਏ ॥

ਸਤਸੰਗਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਾਂਤਿ ਭਏ ਹੈ॥ ਔਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਭਏ ਅਨੰਦ ॥
ਰਸਿ ਗਾਏ ਗੁਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹਾਂ। ਔਰ ਜਬ (ਰਸਿ) ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤਬ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਹੂਆ॥੧॥

ਖੇਮ ਭਇਆ ਕੁਸਲ ਘਰਿ ਆਏ ॥

ਭੇਟਤ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗਈ ਬਲਾਏ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਸੁਖ ਘਰ ਮੈ ਆਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਬਲਾਇ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ਪੇਖਤ ਹੀ ਦਰਸ ॥

ਧਨਿ ਮਸਤਕ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਪਰਸ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨੇਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਪਰਸ ਕੀਏ ਤਬ ਮਸਤਕ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੋ ਗਇਆ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਟਹਲ ਸਫਲ ਇਹ ਕਾਂਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੨

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਕਰ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਸਫਲੀ ਹੋ ਗਈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਨ ਕੀ ਕੀਨੀ ਆਪਿ ਸਹਾਇ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਲਗਿ ਦਾਸਹ ਪਾਇ ॥

ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਪਾਇ ਲਗ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਇਆ ਤਾ ਆਪਹਿ ਭਏ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਏ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਗਿਆ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੂਏ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹੰਕਾਰ ਕਬ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹਾਂ॥੩॥

ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋਈ ਜਬ ਪਾਇਆ ॥

ਤਬ ਢੂੰਢਨ ਕਹਾ ਕੋ ਜਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤੇ ਥੇ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਬ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਾ ਲੀਆ॥ ਤਬ ਕਿਸ ਜਗਾ ਕੋ ਢੂਢਨ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਅਸਥਿਰ ਭਏ ਬਸੇ ਸੁਖ ਆਸਨ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਬਾਸਨ ॥੪॥੧੧੦॥

ਜਬ ਸੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਵਸੇ ਹਾਂ ਤਬ ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਭਏ ਹਾਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੁਖ ਕੇ (ਬਾਸਨ) ਪਾਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਬਸੇ ਹਾਂ॥੪॥੧੧੦॥੧੭੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਕੀਨੋ ਇਸਨਾਨ ॥

ਲਾਖ ਅਰਬ ਖਰਬ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥

ਤੀਰਥਾਦਿ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਮਾ ਅਧਿਕ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪੁਰਸ ਨੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਆ॥ ਜਿਸਕੀ ਲਾਖ ਅਰਬ ਖਰਬ ਸੰਖ੍ਯਿਆ ਐਸਾ ਰੁਪਯਾ ਵਾ ਸਰਫੀ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਮਨਿ ਵਸਿਓ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਗਲ ਪਵਿਤ ਗੁਨ ਗਾਇ ਗੁਪਾਲ ॥

ਪਾਪ ਮਿਟਹਿ ਸਾਧੂ ਸਰਨਿ ਦਇਆਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਪਾਲ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਯਮਨ ਭੀਲ ਆਦਿ ਸਭ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਾਧੂ ਜੋ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਲੇਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਤੁ ਉਰਧ ਤਪ ਸਾਧਨ ਸਾਧੇ ॥

ਭੁਜਾ ਊਚੇ ਉਠਾਇ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਰਹਣਾ ਐਸੇ ਤਪ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਭੀ ਸਾਧਨ ਸਾਧ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਲਾਭ ਮਨੋਰਥ ਲਾਧੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਨ ਆਰਾਧੇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਲਾਭ ਮਨੋ ਕਾਮਨਾ ਕੇ (ਲਾਧੇ) ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ॥੨॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬਖਾਨੇ ॥

ਜੋਗ ਗਿਆਨ ਸਿਧ ਸੁਖ ਜਾਨੇ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ੨੭ ਸਾਸਤ੍ਰ ੬ ਬੇਦ ੪ ਸਭੀ ਕਥਨ ਕਰ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਇਨ ਕੇ ਪਾਠ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਲੀਆ॥ ਔਰ ਜੋਗ ਗਜਾਨ ਤਥਾ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭਕੇ ਸੁਖ ਜਾਨ ਲੀਏ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਮਨ ਮਾਨੇ ॥੩॥

ਜਬ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਪਤਿਆਇ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਆ॥੩॥

ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਬੋਧਿ) ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਾਰਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਿਸਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥੪॥੧੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੇਗਾ ਔਰ ਅਬ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਓਹ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧੧॥੧੮੦॥

ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰਕੇ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਰਿਦੈ ਬਸਾਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਤਬ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਾ ॥

ਤਿਸਹਿ ਅਰਾਧਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਜੋ (ਗੋਵਿੰਦੁ) ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਣੇ ਯੋਗ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧੀਰਜਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਉ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਮ ॥
ਤਾ ਤੇ ਸਿਧਿ ਭਏ ਸਗਲ ਕਾਂਮ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਾਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਸਿੱਧ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖਿ ਸੀਤਲ ਮਨ ਭਏ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ॥੩॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਹਾ ਭੈ ਭਾਈ ॥
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੪॥੧੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਡਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਰਖਾਈ ਹੈ॥੪॥੧੧੨॥੧੮੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ॥
ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ਬਾਪ ਜੈਸੇ ਮਾਈ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਆਪ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਪਾਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਿ ਉਬਰੈ ਸਭ ਕੋਇ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਪੂਰਨ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਬਚਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਅਬ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਕਰਨੈਹਾਰਾ ॥
ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਅਬ ਮਨ ਮੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਭੈ ਨਵਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੇ ਜਨ ਰਾਖੇ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਲਾਥੇ ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਰਖੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸਰਨਾਈ ॥੪॥੧੧੩॥

ਯਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸਰਨ ਮੈਹੈਂ॥੪॥੧੧੩॥੧੮੨॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮ ਕੋ ਬਲੁ ਪੂਰਨ ਭਾਈ ॥
ਤਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਬਲ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਰਾਮ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਕੋਈ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਚਿਤਵੈ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਮਾਈ ॥
ਸੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਜੋ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਦੁਆਰੇ ਹੂਆ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਆਪ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਰਭਉ ਗਾਈ ॥੨॥੧੧੪॥

ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਪਤਿ ਵਿਗਾੜ ਦਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੧੧੪॥

ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੩

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭੁਜ ਬਲ ਬੀਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗਰਤ ਪਰਤ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਅੰਗੁਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੇ ਬੀਰ ਸੂਰਮੇ ਵਾ ਹੇ ਬਲਭਦ੍ਰ ਕੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਖਾਤ ਮੈਂ ਪਰਤੇ ਕੀ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਕਤਿ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਅੰਗੁਲੀ ਪਕੜ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਸ੍ਰਵਨਿ ਨ ਸੁਰਤਿ ਨੈਨ ਸੁੰਦਰ ਨਹੀ ਆਰਤ ਦੁਆਰਿ ਰਟਤ ਪਿੰਗੁਰੀਆ ॥੧॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਸ੍ਰਵਨ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਕਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੁੰਦ੍ਰ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਆਰਤ) ਦੁਖੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸਾ ਹੂੰ (ਪਿੰਗੁਰੀਆ) ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋ ਰੂਪੀ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਪਿਤਾ ਮਹਤਰੀਆ ॥

ਹੇ ਗਰੀਬੋਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਦਯਾ ਰੂਪ (ਅਨਾਥ) ਮੁਝ ਗਰੀਬ ਕਾ (ਸਾਜਨ) ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਵਲ ਹਿਰਦੈ ਗਹਿ ਨਾਨਕ ਭੈ ਸਾਗਰ ਸੰਤ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਆ ॥੨॥੨॥੧੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੈਂ ਭੈ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਕੋ ਭੀ ਪਾਰ ਕਰੋ॥੨॥੨॥੧੧੫॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਯ ਗੁਸਾਈ ਮੀਤੁਲਾ ਤੂੰ ਸੰਗਿ ਹਮਾਰੈ ਬਾਸੁ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਦਯ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੇ (ਗੁਸਾਈ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਸੁ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਰਹੁ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਘਰੀ ਨ ਜੀਵਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਰਹਣਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਮਾਰਾ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਵਿਜੋਗ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਰਹਣਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਖਦਾਤਿਆ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜੀ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਵਿਖੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਸਤ ਅਲੰਬਨੁ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਗਰਤਹੁ ਉਧਰੁ ਗੋਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੇਹੁ ਔ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਖਾਤੇ ਸੇ ਨਿਕਾਸ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਮਤਿ ਥੋਰੀਆ ਤੂੰ ਸਦ ਹੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥੨॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਬੁਧੀ ਥੋੜੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਦੀਨ ਦਯਾਲੁ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਸੁਖ ਤੇਰੇ ਸੰਮਲਾ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਬੀਚਾਰ ॥

ਤੇਰੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਸੁਖਾਂ ਕੌ ਕਿਆ ਕਿਆ ਯਾਦ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਬਹੁਤ ਹੈਂ। ਔਰ ਕਿਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਤੇਰਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਾਂ॥

ਸਰਣਿ ਸਮਾਈ ਦਾਸ ਹਿਤ ਊਚੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੩॥

ਹੇ ਸਰਬ ਸੇ ਉਚੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸਰਣ ਆਇਆਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਈ) ਸਮਾ ਲੇਤੇ ਹੋ॥੩॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਨਾਮ ਮਹਾ ਰਸ ਮਾਹਿ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਔਰ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿਕ ਆਠੋਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ ਰਸ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ॥

ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਕੇਸਵਾ ਸੇ ਜਨ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੪॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਆਪ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭਏ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕੁ ਭਜੈ ਬਿਖੁ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥੫॥੧॥੧੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਭੇਜਤਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਕਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਦੁਖਦਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥੫॥੧॥੧੧੬॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਰਹੋਏ ਕੇ ਛੰਤ ਕੇ ਘਰਿ ਮਃ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਹੋਆ ਛੰਤਾਂ ਕੀ ਜਾਤਿ ਵਿਸੇਸ ਹੈ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੋ ਗਾਵੈ ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੂਖ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇ ਸੋ ਰਾਮ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਸ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਅਰਥਾਤ ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਮੋਖਕੇ ਮੁਖ ਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਨੁ ਬਨੁ ਖੋਜਤ ਫਿਰਤ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੂ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਧਾਰਕਰ ਬਨ ਬਨ ਮੈ ਵਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਉਦਾਸੀ ਬਨ ਬਨ ਕੇ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕ ਚਾਹੈ ॥
ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਹਰਿ ਆਹੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਭੀ ਹਰੀ ਕੋ (ਆਹੈ) ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਆਹੈ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਪਦੁ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹੈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਵਾ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਿਨ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹੀ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਸੰਤ ਮਿਲਾਹੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਤਿਹ ਮੂਲੇ ਨਾਹੀ ॥੩॥

ਤਿਨ ਸਤਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮਿਲੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ॥
ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਊਚ ਅਪਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉਚ ਅਪਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ॥

ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗਤੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥੪॥੧॥੧੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੧੭॥

ਪੰਨਾ ੨੦੪

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਵਨ ਗੁਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਮਿਲਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮੇਰੀ ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਵਨ ਸੇ ਗੁਨ ਕਰ ਮੈ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਾਂ॥

ਰੂਪ ਹੀਨ ਬੁਧਿ ਬਲ ਹੀਨੀ ਮੋਹਿ ਪਰਦੇਸਨਿ ਦੂਰ ਤੇ ਆਈ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਫਾਈ ਸੇ ਰਹਤ ਹਾਂ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਭੀ ਹੀਨੀ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜੇ ਨਹੀਂ (ਮੋਹਿ) ਮੈਂ ਪ੍ਰਦੇਸਨ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੁਲੀ ਹੋਈ (ਦੂਰਤੇ) ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਆਈ ਹਾਂ॥੧॥

ਨਾਹਿਨ ਦਰਬੁ ਨ ਜੋਬਨ ਮਾਤੀ ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਕੀ ਕਰਹੁ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਦੈਵੀਗੁਨ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜਵਾਨੀ ਕਰ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹਾਂ ਮੁਝ ਗਰੀਬਣੀ ਕੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ (ਸਮਾਈ) ਮਲੌਨੀ ਕਰੋ। ਜੇ ਕਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਤੂੰ ਕਿਆ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨ ਕਉ ਹਉ ਫਿਰਤ ਤਿਸਾਈ ॥੩॥

ਖੋਜਤੀ ਖੋਜਤੀ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਈ ਹਾਂ ਔਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮੇਰੀ ਜਲਨਿ ਬੁਝਾਈ ॥੪॥੧॥੧੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਦਯਾਲੂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੧੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਮੋਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਕੋਊ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਬਡਭਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਮੈਂ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਧਨੁ ਰਾਖਉ ਆਗੈ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਤਿਆਗੀ ॥

ਮਨ ਅਰਪਉਂ ਔਰ ਧਨ ਆਗੇ ਰਾਖੂੰ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਫਿਰਉ ਤਿਸੁ ਪਿਛੈ ਵਿਰਾਗੀ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਪੀਛੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵੈਰਾਗੀ ਫਿਰੂੰ॥੧॥

ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅੰਕੁਰ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭੇਟਿਓ ਪੁਰਖੁ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਫਲ ਦੇਣੇ ਕੋ ਉਦਤ ਹੂਏ ਤਬ ਪੁਰਖ ਰਸ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾਨੰਦੀ ਅਰੁ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ॥

ਮਿਟਿਓ ਅੰਧੇਰੁ ਮਿਲਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਸੋਈ ਜਾਗੀ ॥੨॥੨॥੧੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਗਿਆਨ ਨਵਿਰਤ ਹੁਆ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਸੋਈ ਹੂਈ ਥੀ ਸੋ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗ ਆਈ॥੨॥੨॥੧੧੯॥

ਅਬ ਜੀਵ ਕੋ ਪੰਖੀ ਰੂਪ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਕਸੁ ਰੇ ਪੰਖੀ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਪਾਂਖ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਗਹੁ ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਹੀਅਰੇ ਸੰਗਿ ਰਾਖੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਕਸਰੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਖੀ ਜੋ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਨਿਕਸਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ। ਜੇ ਕਹੇ ਪੰਖੀ ਕੇ ਦੋ ਪਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕੌਨ ਸੇ ਪਰੋਂ ਕਰ ਨਿਕਸਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਰਾਖ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਏਹੀ ਪਾਂਖ ਹੈਂ॥੧॥

ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਕੂਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਸ ਪੰਕਜ ਅਤਿ ਤੀਖ੍ਣ ਮੋਹ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕੀ (ਕੂਈ) ਛਪੜੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਸੇ ਨਿਕਸੁ ਜੇ ਕਹੇ ਛਪੜੀ ਮੇ ਤੋ ਚਿਕੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਵਿਖੇ ਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਛਪੜੀ ਸੇ (ਜ) ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਪੰਕ) ਚਿਕੜ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਛਪੜੀਓਂ ਪਰ ਪੰਛੀ ਫਸਾਨੇ ਕੋ ਬਧਕੋਂ ਕੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੁਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ

ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਅਤੀ (ਤੀਖਣ) ਤੇਜ ਫਸਾਵਣੇ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕੀ ਜਾਲੀ ਪਸਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਜਾਲੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਕਾਟੀਏ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਟਨਹਾਰ ਜਗਤ ਗੁਰ ਗੋਬਿਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਤਾ ਕੇ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸ ॥੧॥

ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨ ਸੇ ਮੋਹ ਨਵਿਰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਆਸਰਾ ਲੇਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸੁਨਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪਿਆਰੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਸੁਨਿ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰੀ ਰਾਸਿ ॥੨॥੩॥੧੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇ॥੨॥੩॥੧੨੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਪੇਖਨ ਕਉ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਚਿਤਵਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨੀ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਵੈ ਨੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤ ਰਹਾ ਹੈ। ਆਸਾ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਖਤਿ ਹੋਈ ਦਿਨ ਰੈਨ ਚਿਤਵਤੀ ਹੂੰ। ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੀ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਤਿਸੁ ਕਰਉ ਨਿਹੋਰਾ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇ ਅਹਿਸਾਨ ਮਾਨਨਾ ਕਰੂੰ॥

ਤੁਲਾ ਧਾਰਿ ਤੋਲੇ ਸੁਖ ਸਗਲੇ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਦਰਸ ਸਭੋ ਹੀ ਥੋਰਾ ॥੧॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਤਕੜੀ ਮੈਂ ਵਵੇਕ ਰੂਪੀ ਵਟਾ ਪਾਇਕਰ ਸਗਲੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤ ਲੋਕ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਖ (ਤੋਲੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਿਤਨਾ ਵਿਸੇ ਸੁਖ ਹੈ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਥੋਰਾ) ਤੁਛ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਿਖੇ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੇ ਸਬੰਧ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਸੁਖ ਕਾ ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗਾਏ ਗੁਨ ਸਾਗਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੋ ਜਾਤ ਬਹੋਰਾ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਗਰ ਰੂਪ ਅਥਾਹ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਤਬ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤਬ (ਬਹੋਰਾ) ਮੋੜ ਲੀਆ॥

ਆਨਦ ਸੂਖ ਭੇਟਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥੁ ਸਫਲੁ ਸਵੇਰਾ ॥੨॥੪॥੧੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਸੁਖ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ (ਸਵੇਰਾ) ਸੋ ਵੇਲਾ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਗਯਾ॥੨॥੪॥੧੨੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੰਤੁ ਸਹਜ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੋਹਿ ਮਾਰਗੁ ਦੇਇ ਬਤਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮਾਲਕੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੇ। ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾ ਦੇਵੇ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੦੫

ਅੰਤਰਿ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਵਿਚਿ ਪੜਦਾ ਹਉਮੈ ਪਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਅਲਖ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਹੈ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਅਵਰਨ ਰੂਪ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭੋ ਜਗੁ ਸੋਇਆ ਇਹੁ ਭਰਮੁ ਕਹਹੁ ਕਿਉ ਜਾਈ ॥੧॥

ਯਾਂਤੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ ਸਭ ਜਗਤ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਭਰਮੁ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਹੋ ਕੈਸੇ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਏਕਾ ਸੰਗਤਿ ਇਕਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਸਤੇ ਮਿਲਿ ਬਾਤ ਨ ਕਰਤੇ ਭਾਈ ॥

ਏਕ ਹੀ ਚੇਤਨ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਜੜ ਇੰਦ੍ਰੇ ਚੇਤਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਬਸਤੁ ਬਿਨੁ ਪੰਚ ਦੁਹੇਲੇ ਓਹ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਠਾਈ ॥੨॥

ਏਕ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੇ (ਦੁਹੇਲੇ) ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਅਵਿਖੇ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਸਰੀਰ ਅਸਥਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਿਨਿ ਦੀਆ ਤਾਲਾ ਕੁੰਜੀ ਗੁਰ ਸਉਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜੰਦ੍ਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦ੍ਯਾ ਰੂਪ ਕੁੰਜੀ ਤਿਸ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਉਂਪੀ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਉਪਾਵ ਕਰੇ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਭੇਦੁ ਨ ਭਾਈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਮੈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈ ॥

ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਵਾ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਗੇ ਕਹਨਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਖਿਨ ਮਹਿ ਨਾਠਾ ਮਿਲਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੧੨੨॥

ਜਬ ਗਿਆਨ ਭਇਆ ਤਬ ਭਰਮ ਉਸੀ ਖਿਨਮੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਕਾਲ ਮੈ ਹੀ ਅੰਧੇਰਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਜੀਵ ਕੀ ਜੋਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਈ ਪਹਲੇ ਰਹਾਉ ਮੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਪਸ਼ਟ ਥਾ ਦੂਜੇ ਮੈ ਉਤ੍ਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ॥੧॥੧੨੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੋ ਪਰਚਉ ਪਾਇਓ ॥

ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਇਆਲ ਬੀਠੁਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝਹਿ ਬਤਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈ ਜਗਜਾਸਾ ਕਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨਾ ਐਸਾ ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ ਥਾ ਹੇ ਦਿਆਲ (ਬੀਠੁਲੈ) ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਬ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਬਤਾਇਓ॥੧॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਤਤ ਤੁਮ ਹੀ ਮੋਹਿ ਇਹੁ ਬਿਸੁਆਸੁ ਹੋਇ ਆਇਓ ॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ (ਬਿਸੁਆਸੁ) ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਕੈ ਪਹਿ ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ਬੇਨਤੀ ਜਉ ਸੁਨਤੋ ਹੈ ਰਘੁਰਾਇਓ ॥੧॥

ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ (ਬੇਨਤੀ) ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬਕ ਕਰੂੰ ਹੇ ਰਘਰਾਇਆ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਲਹਿਓ ਸਹਸਾ ਬੰਧਨ ਗੁਰਿ ਤੋਰੇ ਤਾਂ ਸਦਾ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੀਏ ਤਬ ਸਹਸਾ ਲਹ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੋਣਾ ਸਾ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਹੋਸੀ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਕਹਾ ਦਿਖਾਇਓ ॥੨॥

(ਹੋਣਾ) ਜੋ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਥਾ (ਸਾ) ਵਹੀ ਤੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਪੁਨਾ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈ (ਹੋਸੀ) ਹੋਵੇਗਾ॥ ਵਾ ਜੋ ਹੋਣਾ ਥਾ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੇਂਗਾ ਸੋਈ ਬਹੁੜੋ ਅਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜਬ ਐਸੇ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਤਬ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਹਾ ਦੇਖਣੇ ਮੈਂ ਆਇਓ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕੇ ਆਪਕੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸੇ ਅਸੰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਾ ਏਕੋ ਠਾਣਾ ਗੁਰਿ ਪਰਦਾ ਖੋਲਿ ਦਿਖਾਇਓ ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਜੋ ਤੂੰ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ (ਠਾਣਾ) ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੀ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਥਾ ਵਾ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਇਕੋ ਆਪਕਾ ਠਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪਰਦਾ ਖੋਲਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਇਕ ਠਾਈ ਤਉ ਬਾਹਰਿ ਕੈਠੈ ਜਾਇਓ ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਗਜਾਨ ਨਿਧਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜਬ ਇਕ ਠਾਈ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੈ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਢੂੰਢਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਰੂਪਕੋ ਅਲੰਬਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਸਰਬ ਰਚਨਾਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੈ ਕਨਿਕ ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਸਾਜੀ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਰਚਾਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਸਵਰਣ ਕੀ ਰੇਣੀ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੰਙਨਿ ਮੁੰਦ੍ਰੀ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਰਚੀ ਗਈ ਜਬ ਤਿਨਕਾ ਵਾਸਤਵ ਰੂਪ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਭੂਖਣ ਸਵਰਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਆਦਿ ਵਾ ਮਾਨੁਖ ਦੇਵਤਾ ਦੈਤਾਦਿ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਗਤੁ ਮਾਯਾ ਦੁਆਰੇ ਤੈਨੇ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਵਾਸਤਵ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਰਮੁ ਗੁਰਿ ਖੋਈ ਹੈ ਇਵ ਤਤੈ ਤਤੁ ਮਿਲਾਇਓ ॥੪॥੨॥੧੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਖੋਈ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਕੇ ਸਾਥ ਤੱਤ ਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੨੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਉਧ ਘਟੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਾਰੇ ॥

ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਓ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਵਸਥਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸੰਵਾਰ ਲੇਵੇ॥੧॥

ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਮੈਂ (ਬੇਨਤੀ) ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸੰਤ ਕੀ ਟਹਲ ਕਾ ਵੇਲਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਾਨੋ ਕਰਕੇ ਜਸੁ ਸੁਣਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੰਤ ਸੇਵਾ (ਕੀ) ਕੀਆ ਕਰੋ ਏਹੁ ਦੁਰਲਭ ਸਮਾਂ ਹੈ॥

ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥

ਜਬ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਲਾਹਾ ਖਾਟ ਕਰ ਚਲੋਗੇ ਤਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਸਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਕਾਰੁ ਸਹਸੇ ਮਹਿ ਤਰਿਓ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ (ਬਿਕਾਰੁ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਿਓਂ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੁਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਨ ਸੰਸਿਓਂ ਮੈਂ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਤਰਿਓ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਜਗਾਇ ਪੀਆਏ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤਿਨਿ ਜਾਨੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਮੋਹਿ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰੇਮ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਕਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਥਾ ਜਾਨੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਆਏ ਸੋਈ ਵਿਹਾਝਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਨਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸਉਦੇ ਕੋ ਆਏ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਖਰੀਦਹੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਹਾਂ ਤੇ ਖਰੀਦੀਏ? ॥

ਉੱਤਰ: ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇਗੋ ਫੇਰਾ ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਪਾਵੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਬਹੁਰਿ) ਪੁਨਾ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੈ ਫਿਰਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਨਮ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਹੇ ਬਿਧਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਬਿਦੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨਹਾਰੇ ਵਾ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਇਹੀ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ਮੋ ਕਉ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰੇ ॥੪॥੩॥੧੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਏਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ॥੪॥੩॥੧੨੪॥

ਆਦਿ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਅੰਤ ਮੈਂ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਖੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨੁ ਸਭ ਗੁਨ ਤੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖ ਲੈ ਮੈਂ ਗੁਨ ਹੀਨ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਨ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹੇ ਕਿਸਸੇ ਰਾਖੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀ ਏਕੁ ਗਰੀਬਾ ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥

ਕਾਮ ਆਦੀ ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀ ਸੋਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਏਕ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਹੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਗਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਰਖਜ਼ਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਇਨ ਸੇ ਰਾਖੋ॥

ਖੇਦੁ ਕਰਹਿ ਅਰੁ ਬਹੁਤੁ ਸੰਤਾਵਹਿ ਆਇਓ ਸਰਨਿ ਤੁਹਾਰੇ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਂਚੋ ਕਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸਤਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਅਪਨੀ ਖੈਂਚ ਕਰ ਅਕਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੇ ਕਹੇ ਇਨ ਸੇ ਬਚਨੇ ਕਾ ਔਰ ਕੋਈ ਜਤਨ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੦੬

ਕਰਿ ਕਰਿ ਹਾਰਿਓ ਅਨਿਕ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਛੋਡਹਿ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹੀ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਤਨ ਕਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕੈਸੇ ਜਤਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੱਗ ਤਪ ਆਦਿਕ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਬਿਕਾਰ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨਿ ਤਾਕੀ ਓਟਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਹੀ ॥੨॥

ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਓਟ ਤਕੀ ਹੈ ਕਿਆ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਤਿਨ ਤੇ ਧੀਰਜੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮੁਝੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਸੇ ਧੀਰਜ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਤਬ ਕਾਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਕਾਮ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਜਾਨ ਲੈਨੇ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤੀ ਮੰਤੁ ਦੀਓ ਮੋਹਿ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਸੋ ਜਬ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਇਆ ਤਬ ਨਿਰਭਉ ਹੂਆ॥੩॥

ਜੀਤਿ ਲਏ ਓਇ ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ ਸਹਜ ਸੁਹੇਲੀ ਬਾਣੀ ॥

ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਬਿਖਾਦੀ ਜੀਤ ਲੀਏ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੁਧੀ ਸੁਖੀ ਹੋਈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ ਪਾਇਆ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੪॥੪॥੧੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਚਾਂਦਨਾਂ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਿਰਦੁਖ ਰੂਪ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੨੫॥ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ ਅਨਭਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਇਆ ॥

ਨਿਰਭਉ ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਬਸਤੇ ਇਹੁ ਡਰਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਓਹੁ) ਹੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਜਾ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹਮਕੋ ਬਸਤੇ ਹੂਏ (ਇਹੁ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਵਾ ਆਦਿ ਕਾ ਓਹੁ ਪਦ ਇਹ ਪਦ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋੜਨਾ ਉਹ ਜਨਮ ਕਾ ਔਰ ਇਹ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਤੁਮ ਨੇ ਸੰਗ ਬਸਨਾ ਕਹਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਹੋਹਿ ਅਫਾਰੋ ਏਕ ਮਹਲਿ ਨਿਮਾਨੋ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਕ (ਮਹਲਿ) ਮੰਦਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਮੈ ਤੂੰ (ਅਫਾਰੋ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਏਕ ਮਹਲਿ ਮੈ ਤੂੰ (ਨਿਮਾਨੋ) ਸਤਕਾਰ ਰਹਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪੇ ਏਕ ਮਹਲਿ ਗਰੀਬਾਨੋ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਏਕ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪੇ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਤਥਾ ਏਕ ਮਹਲ ਮੈ ਤੂੰ ਗਰੀਬ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਪੰਡਿਤੁ ਬਕਤਾ ਏਕ ਮਹਲਿ ਖਲੁ ਹੋਤਾ ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪੰਡਤ ਹੋ ਕਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਏਕ ਮਹਲ ਮੈ ਮੂਰਖ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਮਹਲਿ ਤੂੰ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਗ੍ਰਾਹਜੁ ਏਕ ਮਹਲਿ ਕਛੂ ਨ ਲੇਤਾ ॥੨॥

ਔਰ ਏਕ ਮਹਲਿ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਕਿਛ ਦਾਨ ਆਦੀ (ਗ੍ਰਾਹਜੁ) ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਏਕ ਮਹਲ ਮੈ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਕਤ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਠ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਕਹਾ ਕਰੈ ਬਪੁਰੀ ਖਿਲਾਵਨਹਾਰੋ ਜਾਨੈ ॥

ਕਾਠ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਵਿਚਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਲ ਕਿਆ ਕਰੈ ਖਿਲਾਵਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਭੇਖੁ ਕਰਾਵੈ ਬਾਜੀਗਰੁ ਓਹੁ ਤੈਸੋ ਹੀ ਸਾਜੁ ਆਨੈ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਜੈਸਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਬਾਜੀਗਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਜ ਲਿਆਵਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਦੇਹਾਂ ਕਾਠ ਕੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਸਮ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਨਿਰਬਲ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਨਿਕ ਕੋਠਰੀ ਬਹੁਤੁ ਭਾਤਿ ਕਰੀਆ ਆਪਿ ਹੋਆ ਰਖਵਾਰਾ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਕੋਠਰੀ) ਦੇਹਾਂ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕਰ ਅੰਡਜਾਦਿ ਭੇਦ ਕਰ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਰਖਵਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਮਹਲਿ ਰਾਖੈ ਤੈਸੈ ਰਹਨਾ ਕਿਆ ਇਹੁ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਰਹਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇ॥੪॥

ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋਈ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਇਹ ਸਭ ਬਿਧਿ ਸਾਜੀ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਸੱਤਾ ਬਿਨਾ (ਕਿਛੁ) ਤੁਛ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਏਹ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਦੈਤ ਦੇਵ ਮਾਨੁਖ ਪਸ਼ੂ ਪੰਖੀ ਰੂਪ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਕੀਮਤਿ ਅਪੁਨੇ ਕਾਜੀ ॥੫॥੫॥੧੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਰੰ) ਜੋ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ (ਪਰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਰਬ ਕਾ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਅਪਨੇ ਰਚੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਕੀਮਤ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਕੀਮਤ ਨਾਮ ਮੋਲ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਰੂਪ ਮੋਲ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਪਾਠ ਹੈ ਕੀਮਤ ਅਪਨੇ ਕੀ। ਜੀ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ। ਵਾ ਅਪਨੇ (ਕਾਜੀ) ਕਾਰਜ ਕੀ ਕੀਮਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੫॥੫॥੧੨੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਛੋਡਿ ਛੋਡਿ ਰੇ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਰਸੂਆ ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਰੇ ਬਾਵਰ ਗਾਵਰ ਜਿਉ ਕਿਰਖੈ ਹਰਿਆਇਓ ਪਸੂਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੀਵ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਛੋਡ। ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਗਵਾਰ ਵਾ (ਬਾਵਰ) ਬਿਕੇ ਫਾਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਖੇਤੀ ਕੇ ਬੀਚ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆਉ ਪਸੂ ਉਰਝ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਾਨਹਿ ਤੂੰ ਅਪੁਨੇ ਕਾਜੈ ਸੋ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਤੇਰੈ ਤਸੂਆ ॥

ਜੋ ਘਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵੈਂਗੇ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤਸੂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭੀ ਨ ਚਲੇਂਗੇ (ਤਸੂ) ਨਾਮ ਗਜ ਕੇ ਚੌਵੀਸਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਕਾ ਹੈ॥

ਨਾਗੋ ਆਇਓ ਨਾਗ ਸਿਧਾਸੀ ਫੇਰਿ ਫਿਰਿਓ ਅਰੁ ਕਾਲਿ ਗਰਸੂਆ ॥੧॥

ਨਾਗਾ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂਗਾ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਫੇਰਿ) ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਘੇਰੇ ਮੈਂ (ਫਿਰਿਓ) ਭ੍ਰਮਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਾਲ ਗ੍ਰਾਸ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਰੇ ਕਸੁੰਭ ਕੀ ਲੀਲਾ ਰਾਚਿ ਮਾਚਿ ਤਿਨਹੂੰ ਲਉ ਹਸੂਆ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਨੰਦ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਸਮਾਨ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ (ਰਾਚਿ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ (ਮਾਚਿ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹਸਤਾ ਹੈ॥

ਛੀਜਤ ਡੋਰਿ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰੈਨੀ ਜੀਅ ਕੋ ਕਾਜੁ ਨ ਕੀਨੋ ਕਛੂਆ ॥੨॥

ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਡੋਰੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਜੀਵਕੇ ਸੁਖ ਭੋਗਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਸੋ ਥਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਵਾ ਭਜਨ ਸੋ ਕੁਛ ਥੋੜਾ ਭੀ ਨ ਕੀਆ॥

ਕਰਤ ਕਰਤ ਇਵ ਹੀ ਬਿਰਧਾਨੋ ਹਾਰਿਓ ਉਕਤੇ ਤਨੁ ਖੀਨਸੂਆ ॥

ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਐਸੇ ਹੀ ਬੁਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ (ਉਕਤੇ) ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਭੀ ਥਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪੁਨਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਤੀ ਘਟ ਗਿਆ ਤਥਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਅੰਸੂਆ ਚਲਨੇ ਲਗੀ॥

ਜਿਉ ਮੋਹਿਓ ਉਨਿ ਮੋਹਨੀ ਬਾਲਾ ਉਸ ਤੇ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਰੁਚ ਚਸੂਆ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਸੇ ਉਸ ਮੋਹਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈਂ ਉਸ ਸੇ ਚਸਾ ਕਾਲ ਭੀ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਕਮ ਹੋਤੀ॥੩॥

ਜਗੁ ਐਸਾ ਮੋਹਿ ਗੁਰਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ਤਉ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਤਜਿ ਗਰਬਸੂਆ ॥

ਜਬ ਐਸਾ ਜਗਤ ਮੇਰੇ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਔਰ (ਅਸੂਆ) ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਔਗੁਣ ਅਰੋਪਣੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦਿਆ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੂੰ॥

ਮਾਰਗੁ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਸੰਤਿ ਬਤਾਇਓ ਦ੍ਰਿੜੀ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਜਸੂਆ ॥੪॥੬॥੧੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਰਸਤਾ ਬਤਾਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਜਸੁ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲਈ॥੪॥੬॥੧੨੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਕੌਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੀ ਬਿਧੀ ਤੁਮਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮ ਹੀ ਸੁਖੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣ ਹੋ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਮੈ ਤੁਝ ਤੇ ਪਾਏ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਹ ਅਤੋਲੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ (ਅਗਹ) ਪਕੜਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਾਕਾਰ ਪੁਨਾ (ਅਤੋਲੇ) ਤੋਲਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਰੂਪ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੦੭

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੁਮਰੇ ਰੰਗਾ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥

ਹੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੇ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹਾਂ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਤੇ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਨੇ ਹੋ॥੧॥

ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਨਿਹਕੇਵਲ ਜਬ ਤੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਜਬ ਸੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਤਬ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਤੀ ਸੁਧ ਕੀਏ ਹਾਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੋ ਚੂਕੋ ਸਹਸਾ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਦਰਸਾਰੀ ॥੩॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਸਹਸਾ ਚੂਕ ਗਿਆ॥੩॥

ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਕਰਉ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬਰੀਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਪੁਨਾ ਲਾਖੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੌਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਹੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਮਿਰੀਆ ॥੪॥੭॥੧੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿਆ ਹਾਂ॥੪॥੭॥੧੨੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਰੀਝਾਵੈ ਤੋਹੀ ॥

ਤੇਰੋ ਰੂਪੁ ਸਗਲ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੌਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਕਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਕਹੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਰਗ ਪਇਆਲ ਮਿਰਤ ਭੂਅ ਮੰਡਲ ਸਰਬ ਸਮਾਨੋ ਏਕੈ ਓਹੀ ॥

ਸੁਰਗ ਪਤਾਲ (ਮਿਰਤ ਭੂਅ) ਏਹ ਮੱਧ ਕਾ ਲੋਕ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਜਿਤਨਾ ਮੰਡਲ ਮਾਤ੍ਰ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਏਕ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ (ਓਹੀ) ਓਹੁ ਵਹੁ ਤੂੰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਦੁਆਰੇ ਜਗਤ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਸਿਵ ਸਿਵ ਕਰਤ ਸਗਲ ਕਰ ਜੋਰਹਿ ਸਰਬ ਮਇਆ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਦੋਹੀ ॥੧॥

ਹੇ (ਸਿਵ) ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਤੂੰ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬ ਊਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੀ ਦੋਹੀ ਅਰਥਾਤ ਆਨ ਮਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮੁ ਤੁਮਰਾ ਸੁਖਦਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸੀਤਲੋਹੀ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸੀਤਲੋਹੀ) ਓਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਾਂਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਨਾਨਕ ਵਡਿਆਈ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਸਿਉ ਗਾਲ ਗਲੋਹੀ ॥੨॥੮॥੧੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ (ਗਾਲ) ਬਾਤ (ਗਲੋਹੀ) ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਤਥਾ ਵਡਿਆਈ ਸਰਬ ਇਸੀ ਮੈ ਹੈ (ਗਲੋਹੀ) ਪਹਾੜ ਕੀ ਭਾਖਾ ਹੈ॥੨॥੮॥੧੨੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ਜੀਆ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਤੁਮਾਰਾ ਥੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੁ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰਾ ਕੀਆ ਸਭ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭ੍ਰਮਿਆ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕਰ ਬਹੁਤ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮਿਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪਾਈ ਹੈ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ। ਜੇ ਕਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋਨੀ ਮੈ ਭਰਮਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋਈ ਹੋਆ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਕੀਤਾ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੂਆ ਔਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਤੁਮਰੈ ਭਾਣੈ ਭਰਮਿ ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਆ ਜਾਗਤੁ ਨਾਹੀ ਸੂਤਾ ॥੨॥

ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਐਸਾ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦਰਾ ਮੈ ਸੂਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਪਿਆਰੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਪਤੀ ਪਿਆਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਆਲੂ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਅਨਾਥਹ ਕਰਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਤਾ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥੩॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੁਮਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ਦਰਸਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਪਾਛੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਪਾਛੇ ਅਰਥਾਤ ਆਸ੍ਰਯ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧੂਰਿ ਦੇਹੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕੁ ਇਹੁ ਬਾਛੈ ॥੪॥੯॥੧੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਏਹ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੯॥੧੩੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਉ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਜਾ ਕੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਹਿਮਾ ਤਾ ਕੀ ਕੇਤਕ ਗਨੀਐ ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਤਨੀਕ ਗਿਨੀਏ॥ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਤਿਨਾ ਸੰਗਿ ਉਨ ਸਮਸਰਿ ਅਵਰ ਨ ਦਾਤੇ ॥੧॥

ਆਤਮ ਸੁਖ ਔਰ ਲੌਕਿਕ (ਆਨੰਦ) ਸੁਖ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਹੀ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਤਨੇ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਤੁੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਜਗਤ ਉਧਾਰਣ ਸੇਈ ਆਏ ਜੋ ਜਨ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਚਾਹ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਸੰਤਸੰਗਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥੨॥

ਜੋ ਉਨਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੈ ਚਰਣਿ ਪਰਉ ਤਾ ਜੀਵਾ ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜੋਂ ਤਉ ਹੀ ਜੀਵਾਂਗਾ ਔਰ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਹੋਇ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਹੋਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਰਾਜਾਦਿ ਕਿਉਂ ਨ ਮਾਂਗੇ? ॥੩॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਰਾਜੁ ਜੋਬਨੁ ਅਵਧ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਘਾਟਿਆ ॥

ਰਾਜ ਔਰ ਜੋਬਨ ਪੁਨਾ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਦੀਸੈ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥੁ (ਜੁਗ) ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਘਟਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਕਾ ਕਿਆ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਦ ਨਵਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਇਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟਿਆ ॥੪॥੧੦॥੧੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਜੋ (ਸਦ) ਹਮੇਸ਼ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਹੀ ਖਟਿਆ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੧੩੧॥ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜੋਗ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਪਹਲੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹਾਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੮

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸੁਨਿ ਆਇਓ ਗੁਰ ਤੇ ॥

ਮੋ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋਗ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਨੇ ਕੈਸੇ ਸਮਝਾ ਹੈ॥੧॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਇਸੁ ਤਨ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਦਾ (ਨਉ) ਨਵੀਨ ਹੈ ਅਰ ਖੰਡਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਾ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਤ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਬੂਝ ਕਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਦੀਖਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਨੀ ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਏਕੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਹੈ।॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸਿਖਿਆ ਕੈਸੀ ਹੈ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਕਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਨਿਹਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਜੋਗੀ ਕੇ ਚੇਲੇ ਕੌਨ ਹੈਂ? ॥੧॥

ਪੰਚ ਚੇਲੇ ਮਿਲਿ ਭਏ ਇਕਤ੍ਰਾ ਏਕਸੁ ਕੈ ਵਸਿ ਕੀਏ ॥

ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈ ਲਿਆ ਕਰ ਏਕ ਸੁਧ ਮਨ ਕੇ ਵਸਕੀਏ ਹੈਂ ਏਹੀ ਚੇਲੇ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਜੋਗੀ ਥੀਏ ॥੨॥

ਜਬ ਸੇ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ। ਤਬ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜੋਗੀ ਹੁਏ ਹਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵੈਰਾਗੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਜਗਾ ਠਹਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਰਮੁ ਜਰਾਇ ਚਰਾਈ ਬਿਭੂਤਾ ਪੰਥੁ ਏਕੁ ਕਰਿ ਪੇਖਿਆ ॥

ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਜਲਾਇ ਕਰ ਵਿਭੂਤ ਕਾ ਚੜਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ੧੨ ਪੰਥੋਂ ਮੈ ਆਪਕਾ ਕੌਨ ਸਾ ਪੰਥ ਹੈ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਏਕ ਕਰ ਪੇਖਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪੰਥ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਭੁਗਤ ਵਰਤਤੀ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ?

ਸਹਜ ਸੂਖ ਸੋ ਕੀਨੀ ਭੁਗਤਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ (ਭੁਗਤਾ) ਰਸੋਈ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਕਾ ਭਾਗ ਕਿਤਨਾਕ ਆਵਤਾ ਹੈ? ॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਵੱਸ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਉਂ ਜਾਣ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਛਾਂਦਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਸਨ ਕੌਨ ਹੈ? ॥੩॥ ਉੱਤਰ:

ਜਹ ਭਉ ਨਾਹੀ ਤਹਾ ਆਸਨੁ ਬਾਧਿਓ ਸਿੰਗੀ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ ॥

ਜਿਸੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਆਸਨ ਬਾਧਿਆ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿੰਙੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਭੋਜਨ ਛਕਣੇ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਜਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਣ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਏਹ ਸਿੰਙੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਡੰਡਾ ਕੌਨ ਹੈ?

ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਡੰਡਾ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ ਜੁਗਤਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਨੀ ॥੪॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹਾਥ ਮੈ ਸੋਟਾ ਰਾਖਿਓ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮਨ ਮੈ ਭਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਵਡਭਾਗੀ ਭੇਟੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ॥

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਹ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਯਕ ਬੰਧਨ ਅਗਜਾਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇ॥

ਸੇਵਾ ਪੂਜ ਕਰਉ ਤਿਸੁ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਪਗ ਚਾਟੈ ॥੫॥੧੧॥੧੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਉ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਚਾਰਨਾ ਕਰੂੰ॥੫॥੧੧॥੧੩੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਨੂਪ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਸੁਨਹੁ ਸਗਲ ਧਿਆਇਲੇ ਮੀਤਾ ॥

ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਤਾ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਚੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਬ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੋ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਔਖਧ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਧਕਾਰੁ ਮਿਟਿਓ ਤਿਹ ਤਨ ਤੇ ਗੁਰਿ ਸਬਦਿ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਤਨ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤਾ ਕੀ ਕਾਟੀ ਜਾ ਕਉ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਸ੍ਵਾਸਾ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਸੰਗਿ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਨਿਹਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਾਲੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਤਾਰੀਲੇ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੂ ਬਿਖੜਾ ਬੋਹਿਥ ਸਾਧੂ ਸੰਗਾ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨੁ ਅਰੁ ਅਥਾਹ ਥਾ ਸੋ (ਤਾਰੂ) ਤਰਨੇ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਤਾਰ ਲੀਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਦੇਕਰ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥੨॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਆਨੰਦੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਆਸਾ ਥੀ ਸੋ ਸਮਾਪਤਿ ਹੋਈ॥੨॥

ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਭਗਤੀ ਪਾਇਆ ਮਨ ਤਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਰ ਰਜੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਾ ਕਉ ਦੇਵੈ ਜਾ ਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ ॥੩॥੧੨॥੧੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਜੀ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਾਸਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਇਆ ਮਇਆ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਮੋਰੇ ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ ॥
ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਹੁ ਕਛੂ ਸਿਆਨਪ ਉਕਤਿ ਨ ਮੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦਯਾ ਸਰੂਪ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਾਂ? ॥

ਉੱਤਰ: ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੇ ਕੂਪ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਅਪਨੀ ਚਤਰਾਈ ਸੇ ਬਚ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੁਛ (ਸਿਆਨਪ) ਚਤੁਰਾਈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬੱਕਤਬਤਾ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੁਮ ਹੀ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਨਾਹੀ ਅਨ ਹੋਰੀ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪ ਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮ ਔਰ ਨਹੀਂ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ਸੇ ਸੇਵਕ ਜਿਨ ਭਾਗ ਮਥੋਰੀ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤੀ ਔਰ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਦਾਸ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਭਾਗ ਹੈ॥੧॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੇ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਭਗਤਨ ਸੰਗਿ ਜੋਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਰਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਜੋਰੀ) ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੰਗ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਚਾਹੈ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਓਹ ਚੰਦ ਚਕੋਰੀ ॥੨॥

ਪਪੀਹੇ ਵਤ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਧਜਾਨ ਕੈਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਕੋਰ ਚਕੋਰੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਿਖੇ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ (ਓਹ) ਵਹੁ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਾਮ ਸੰਤ ਮਹਿ ਭੇਦੁ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕੁ ਜਨੁ ਕਈ ਮਹਿ ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਸ ਸੰਤ ਕਾ ਭੇਦ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੈ ਐਸਾ ਜਨ ਕਈ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਕੋਟਾਂ ਮੈਂ ਏਕ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਚਿਹਨ ਕਹੋ ਵਹੁ ਕੌਨ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਜਾ ਕੈ ਹੀਐ ਪ੍ਰਗਟੁ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਨ ਰਮੋਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਜਸ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ (ਰਮੋਰੀ) ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਏਕ ਹੈ॥੩॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਊਚੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧੋਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਅਤਿ ਊਚੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ (ਅਧੋਰੀ) ਆਸਰਾ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕਿਰਪਾ ਉਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੰਗੋਰੀ ॥੪॥੧੩॥੧੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਏ ਮੈਂ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ (ਸੰਗੋਰੀ) ਮਿਲਾ ਰਹਾਂ॥੪॥੧੩॥੧੩੪॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਧਾਰ ਹੋਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਪੂਛਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸੰਤੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ। ਸੰਪੂਰਨ ਸਬਦ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੯

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਮ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ਸੰਤਹੁ ॥

ਨਿਬਾਹਿ ਲੇਹੁ ਮੋ ਕਉ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਓੜਿ ਪਹੁਚਾਵਹੁ ਦਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੋ। ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਬਾਹ ਲੇਵੋ ਔਰ (ਓੜਿ) ਸਿਰੇ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਪਹੁਚਾਵੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਆਪ ਹੀ ਹੋ॥

ਤੁਮਰਾ ਮਰਮੁ ਤੁਮਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਦ ਤੁਮ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਭੇਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮ ਕਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ?

ਰਾਖਹੁ ਸਰਣਿ ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ਗਾਤੇ ॥੧॥

ਉੱਤਰ: ਮੁਝ ਦੀਨ ਅਨਾਥ ਕਉ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਰਾਖ ਕੇ ਮੇਰੀ ਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਮ ਗਤੀ ਕੈਸੇ ਕਰੇਂ॥੧॥

ਤਰਣ ਸਾਗਰ ਬੋਹਿਥ ਚਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਅਪੁਨੀ ਭਾਤੇ ॥

ਉੱਤਰ: ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਣੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣ ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਉਪਲਖਤ ਪਰਾਈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੀ ਪਰਾਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕੇ ਬਬੇਕੀ ਹੋ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਸੰਗੇ ਤੇ ਤੇ ਪਾਰਿ ਪਰਾਤੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਰਖਤੇ ਹੋ ਸੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਈਤ ਊਤ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਸਮਰਥਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥੇ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਹੀ ਸਮਰਥਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਨਿਧਾਨੁ ਦੇਹੁ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਚਲੈ ਹਮਾਰੈ ਸਾਥੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨੋ ਐਸਾ ਖਜਾਨਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਧਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਚਲੇ॥੩॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਕਉ ਗੁਨੁ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜਾਪੇ ॥

ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਨਿਆਰੇ ਕੋ ਗੁਨ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰੀਏ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭੇਟੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਧ੍ਰਾਪੇ ॥੪॥੧੪॥੧੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਜਬ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਔਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ॥੪॥੧੪॥੧੩੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ਦੇਵ ॥

ਮੋ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵ ਰੂਪ ਦਿਆਲ ਭਏ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਆ ਕੀਆ? ॥ਉੱਤਰੁ॥

ਕਾਟਿ ਜੇਵਰੀ ਕੀਓ ਦਾਸਰੋ ਸੰਤਨ ਟਹਲਾਇਓ ॥

ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਰਸੀ ਕਾਟ ਕਰ ਸੇਵਕ ਕਰ ਲੀਆ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਮੈ ਲਗਾਇ ਦੀਆ॥ ਲਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਿਆਇ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਹੈ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਥੀਓ ਪੂਜਾਰੀ ਮੋ ਕਉ ਅਚਰਜੁ ਗੁਰਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ॥੧॥

ਔਰੁ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰੁ ਦੇਖਾਇਓ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਇਓ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਸਰਬ ਉਜੀਆਰਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਓ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕਾ ਗਯਾਨ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੀਆ ਤਬ ਸੋ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪੀਓ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਅਨਭੈ ਠਹਰਾਇਓ ॥੨॥

ਜਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਔਰ ਡਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਲੀਆ॥੨॥

ਮਾਨਿ ਆਗਿਆ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਦੂਖਹ ਠਾਉ ਗਵਾਇਓ ॥

ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਸਭੁ ਆਨਦ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਇਓ ॥੩॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮ੍ਰੱਥ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਅਪਨਾ ਹੀ ਰੂਪ ਦਿਖਲਾ ਦੀਆ ਔਰ ਅਨੰਦ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਫਿਰ ਕਿਆ ਨਿਹਚੇ ਹੁਆ॥੩॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਆਵਤ ਨਾ ਕਿਛੁ ਜਾਵਤ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਕੀਓ ਹਰਿ ਰਾਇਓ ॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਨਾ ਕੁਛ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕਿਛੁ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਗਮ ਅਗਮ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਭਗਤ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਇਓ ॥੪॥੧੫॥੧੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਠਾਕੁਰ ਅਸਮਦਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਅਗਮ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿਕ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਅਗੰਮ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਆਸਰਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੧੩੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਨ ਤਾ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀਜੈ ਰੇ ॥

ਜਿਨਿ ਧਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਹਰਿ ਤਾ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪੀਜੈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ॥ ਔਰ ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥੧॥

ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮਝ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਹੁ ਸੁਖਿ ਦੁਖਿ ਓਹੀ ਧਿਆਈਐ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੈ ਉਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰਤੇ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ਰੇ ॥

ਕਰੋੜਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਕੋ ਹਰੀ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਕੋ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੈ ਰੇ ॥੨॥

ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਵਡਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਭ ਕੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਰੇ ॥

ਸਭ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਦੇਂਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਕਰਤੇ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਰਤਨਾਗਰੁ ਰੇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਦੇਣੇ ਕਰ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਤਨੋ ਕੀ ਖਾਨ ਵਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਚਿਕੁ ਜਾਚੈ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸੋਈ ਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਭਿਖਕ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗ ਤੇਰਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਔਰ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਜਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਕੋਈ ਰੇ ॥੪॥੧੬॥੧੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਜਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧੬॥੧੩੭॥

ਪੰਨਾ ੨੧੦

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਗਲ ਘਟਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰਿਤਾ ਹਰੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਕਬੀ ਨ ਭੁਲਾਓ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ) ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸਗਲ ਘਟਾ) ਅਰਥਾਤ ਹਸਤੀ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਕਸਟ ਕਾਟੈ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਹਾਂ ਕਸ਼ਟ ਕਾਟੇ ਹੈਂ॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਜਲਤੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਚਿਤ ਕਰ ਨਿਰਗੁਨ ਵਾ ਸਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਂਤਿ ਪਾਇ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਲਤੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਪਸ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਨਰਕ ਤੇ ਰਾਖੈ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥

ਗਰਭ ਕੁੰਡ ਨਰਕਾਗਨੀ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਰਾਧਤ ਮਨ ਮਹਿ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਬਿਦਾਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਮ ਕਾ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭਯ ਔਰ ਪੀੜਾ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਥਾ ਊਚਾ ਅਗਮ ਔਰ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਧਿਆਵਤ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜੂਏ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਐਸੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਜੂਏ) ਛਲ ਰੂਪ ਬਿਖਿਓਂ ਮੈ ਜਨਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਗਾਵੈ?

ਉੱਤਰ: ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲੀਨੋ ਨਿਰਗੁਣ ਕੇ ਦਾਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਨਿਰਗੁਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੋ ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੪॥੧॥੧੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੩੮॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਰੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ॥

ਜੀਤਿ ਜਨਮੁ ਇਹੁ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਕੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਪਿ ਇਕ ਖਿਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੈ॥੧॥

ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ॥
ਛੋਡਿ ਗਏ ਬਹੁ ਲੋਗ ਭੋਗ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਬਿਭੂਤੀ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਬਿਲਾਸ ਇਨ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੋਗ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਰਾਜ ਰੰਗ ॥
ਤਿਆਗਿ ਚਲਿਓ ਹੈ ਮੂੜ ਨੰਗ ॥੨॥

ਸੁੰਦ੍ਰ (ਹੈ) ਘੋੜੇ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਗੈ) ਹਾਥੀ ਔਰ ਰਾਜ ਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਗਨ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬੰਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਖਾਲੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਦੇਹ ਫੂਲਿਆ ॥
ਸੋ ਤਨੁ ਧਰ ਸੰਗਿ ਰੂਲਿਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਦੇਹ ਕੋ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਗਾਕਰ ਫੂਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਰੀਰ ਅੰਤ ਕੋ ਧਰਤੀ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਖਾਕ ਹੂਆ ਰੁਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਆ ਜਾਨੈ ਦੂਰਿ ਹੈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ॥੪॥੧॥੧੩੯॥

ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਨੇੜੇ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੩੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨ ਧਰ ਤਰਬੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੋ ॥
ਸਾਗਰ ਲਹਰਿ ਸੰਸਾ ਸੰਸਾਰੁ ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਰ ਗਰਾਮਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੇ ਤਰਬੇ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕਿਸਸੇ ਤਰਨਾ ਕਹਤੇ ਹੋ? ਉੱਤਰੁ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਹੀ ਲਹਿਰ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਗਯਾਨ ਜਹਾਜ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੰਸਿਓਂ ਕੇ (ਗਰਾਮਨੋ) ਸੰਬੂਹ ਸੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਅੰਧਿਆਰੀਆ ॥
ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਉਜਿਆਰੀਆ ॥੧॥

ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪ (ਕਾਲਖ) ਸਿਆਹੀ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਸਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਦੀਪਕ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਖੁ ਬਿਖਿਆ ਪਸਰੀ ਅਤਿ ਘਨੀ ॥
ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗੁਨੀ ॥੨॥

ਜੋ (ਬਿਖੁ) ਜਹਰ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ (ਬਿਖਿਆ) ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਅਧਿਕ ਫੈਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਭੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: (ਗੁਨੀ) ਗੁਨਵਾਨ ਬਬੇਕੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਤਵਾਰੋ ਮਾਇਆ ਸੋਇਆ ॥
ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਖੋਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਗਾਫਲ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਸੋਇਆ ਥਾ ਉਸਨੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਭਰਮ ਔਰ ਡਰ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਭਰਮ ਕੈਸੇ ਖੋਇਆ ਗਿਆ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥੪॥੨॥੧੪੦॥

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੪੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੀਬਾਨੁ ਹਮਾਰੋ ਤੁਹੀ ਏਕ ॥
ਸੇਵਾ ਥਾਰੀ ਗੁਰਹਿ ਟੇਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ (ਦੀਬਾਨੁ) ਆਸਰਾ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਹੈਂ॥ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਚਾਕਰ ਲੈ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਥਾ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲੈਕਰ ਲਗਾਇ ਦੀਆ॥੧॥

ਮਾਰੇ ਪੰਚ ਬਿਖਾਦੀਆ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਦਲੁ ਸਾਧਿਆ ॥੨॥

ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਸਰਦਾਰ ਸੋਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਮਾਰ ਲੀਏ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਆਸੁਰੀ ਸੈਨਾ ਕਾ ਸੰਬੂਹ (ਸਾਧਿਆ) ਬਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਖਸੀਸ ਵਜਹੁ ਮਿਲਿ ਏਕੁ ਨਾਮ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥੩॥

ਬਖਸੀਸ ਔਰ (ਵਜਹੁ) ਦੁਮਾਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਬਿਸਰਾਮ ਹੁਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੨੧੧

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਾਕਰ ਸੇ ਭਲੇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ॥੪॥੩॥੧੪੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭਲੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੧੪੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅਰੇ ਓਲ੍ਹਾ ਨਾਮ ਕਾ ॥
ਅਵਰੁ ਜਿ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਤਿਨ ਮਹਿ ਭਉ ਹੈ ਜਾਮ ਕਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ਕਰ॥ ਔਰ ਜੋ ਕਰਨਾ ਕਰਾਵਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਜਮਕਾ ਭੈ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਜਤਨਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ॥
ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਔਰ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਖ ਹਿਕਮਤੀ ਜਾਨੀਐ ॥
ਆਗੈ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਮਾਨੀਐ ॥੨॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਸਿਆਣਪਾਂ ਜਾਣੀਏ ਆਗੇ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਜਾਤੀ॥੨॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਨੇ ॥
ਗ੍ਰਿਹ ਬਾਲੂ ਨੀਰਿ ਬਹਾਵਨੇ ॥੩॥

ਜੋ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਨਾਸਵੰਤ ਫਲ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਬਾਲੂ) ਰੇਤ ਕੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਘਰ ਕੋ ਜਲ ਰੁੜ੍ਹਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲੈ ॥੪॥੪॥੧੪੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾਲ ਦਯਾ ਕਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੪੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਾਰਨੈ ਬਲਿਹਾਰਨੈ ਲਖ ਬਰੀਆ ॥
ਨਾਮੋ ਹੋ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਲਖੋਂ ਬਾਰੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤੁਹੀ ਏਕ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਤੁਹੀ ਟੇਕ ॥੧॥

ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਸਰਣ ਜੋਗਯ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਧਨੀ ॥
ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਨ ਤੂੰ ਸਰਗੁਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜ ਜੋਬਨ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕ ਸਰਬ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰਹੀ ਨਿਰਗੁਨ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਸਰਗੁਨ ਹੈਂ॥੨॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਤੁਮ ਰਖੇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕੋ ਲਖੇ ॥੩॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮ ਹੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਜਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਕੀਆ ਤੁਹੀ ਤਾਣੁ ॥੪॥੫॥੧੪੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਚਤਰ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਕੀਆ) ਆਸਰਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੧੪੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧੀਐ ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਰਮੁ ਮੋਹੁ ਭਉ ਸਾਧੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਹੈ ਸੋ (ਅਰਾਧੀਐ) ਸੇਵਨ ਕਰੀਐ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਭੀ ਲੋਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੇਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤੌ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਵਸ ਕਰ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਭਨੇ ॥

ਸਭ ਊਚ ਬਿਰਾਜਿਤ ਜਨ ਸੁਨੇ ॥੧॥

੪ ਬੇਦ ੧੮ ਪੁਰਾਨ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਏਹ ਸਭ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਸੇ ਊਚ ਬਿਰਾਜਤੇ ਸੁਨੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਗਲ ਅਸਥਾਨ ਭੈ ਭੀਤ ਚੀਨ ॥

ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਭੈ ਰਹਤ ਕੀਨ ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕੁਬੇਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਅਸਥਾਨ) ਲੋਕ ਭੈ ਕਰ (ਭੀਤ) ਜੁਗਤਿ ਜਾਨੇ ਹੈਂ। ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਫਿਰਹਿ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਲੋਕ ਨਹੀ ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ॥੩॥

ਇਤਰ ਲੋਕ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਲੋਕ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਲ ਬੁਧਿ ਸਿਆਨਪ ਹਉਮੈ ਰਹੀ ॥

ਹਰਿ ਸਾਧ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਗਹੀ ॥੪॥੬॥੧੪੪॥

ਸਰੀਰ ਕਾ ਜੋਰ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਹਮਾਰੀ ਰਹ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੪੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥

ਨੀਤ ਨੀਤ ਹਰਿ ਸੇਵੀਐ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਈਏ। ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਨਿਤਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥

ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਅਨੇਰਾ ਭ੍ਰਮੁ ਨਸੈ ॥੧॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈ ਵਸੈ ਤਬ (ਦੁਖੁ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਕਲੇਸ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾ (ਅਨੇਰਾ) ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਸਭ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਜਾਪੀਐ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਦੂਖਿ ਨ ਵਿਆਪੀਐ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੇ ॥

ਸੋ ਉਬਰਿਆ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਤੇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਾਇਆ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਕਰਿ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਾਸੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ॥੪॥੭॥੧੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹੁ ਦਇਆ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਰਹੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਯਾ ਕਰੋ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸ ਜਾਵੈ॥੪॥੭॥੧੪੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਸਨਾ ਜਪੀਐ ਏਕੁ ਨਾਮ ॥
ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਨੰਦੁ ਘਨਾ ਆਗੈ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਏ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਔਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਪਾਵੈਗਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਟੀਐ ਤੇਰਾ ਅਹੰ ਰੋਗੁ ॥
ਤੂੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਿ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕਟ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਰਾਜ ਮੈ ਜੋਗ ਕਹੁ॥ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ਨਾਮ ਇਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਰਣ ਜਾਂ ਆਸ੍ਰਮ ਮੈਂ ਪੁਰਸੁ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਰਹਿਣਾ ਅਰੁ ਪਤਤਿ ਪਰਵਾਹ ਬਿਓਹਾਰੁ ਕਰਤੇ ਰਹਿਣਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਚਾਖਿਆ ॥
ਤਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਥੀਆ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਨਿਧਿ ਪਾਇਆ ॥
ਸੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤ ਹੀ ਧਾਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਿ) ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਧਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਫਿਰਤਾ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ॥੪॥੮॥੧੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੈ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੪੬॥

ਪੰਨਾ ੨੧੨

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਾ ਕਉ ਬਿਸਰੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਾਹੂ ਕਉ ਪੀਰ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਵਹਿ ਸੇ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਬੁਧਿ ॥
ਤਾ ਕੈ ਕਰ ਤਲ ਨਵ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕਉ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਨਵ ਨਿਧੀਆਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਹਥੇਲੀ ਪਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਾਨਹਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਧਨੀ ॥

ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤਾ ਕੈ ਕਮੀ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਾਲਕ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਕਰਣੇਹਾਰ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਾ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਵਸੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਦੁਖੁ ਨਸੈ ॥੪॥੯॥੧੪੭॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਦੁਖ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੧੪੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਰਬੁ ਬਡੋ ਮੂਲੁ ਇਤਨੋ ॥

ਰਹਨੁ ਨਹੀ ਗਹੁ ਕਿਤਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਤੋ ਬਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਮੂਲੁ) ਕਾਰਣ ਇਸ ਕਾ ਇਤਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਰਕਤ ਬੀਰਜੁ ਹੈ (ਗਹੁ) ਮੋਹੁ ਕਿਤਨੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਮੋਹੁ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੇਬਰਜਤ ਬੇਦ ਸੰਤਨਾ ਉਆਹੂ ਸਿਉ ਰੇ ਹਿਤਨੋ ॥

ਜਿਸ ਕਰਮ ਸੇ ਬੇਦ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ (ਬੇਬਰਜਤ) ਹਟਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਾਰ ਜੂਆਰ ਜੂਆ ਬਿਧੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਲੈ ਜਿਤਨੋ ॥੧॥

ਹੇ ਜੁਆਰੀ ਜੂਏ ਕੇ (ਬਿਧੇ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੈਂ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦੀਆ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਤੇਰਾ ਜੀਤਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਨ ਭਰਨ ਸੰਪੂਰਨਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰੰਗਿ ਰਿਤਨੋ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਹਰਨ) ਲੈ ਕਰਤਾ ਔਰ (ਭਰਨ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਤੂੰ (ਰਿਤਨੋ) ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਵਾ ਟਲਦਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਮੈ ਦਿਤਨੋ ॥੨॥੧੦॥੧੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੧੪੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋਹਿ ਦਾਸਰੋ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ॥

ਧਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਖਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਅੰਨ ਖਾਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਐਸੋ ਹੈ ਰੇ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜੋ ਖਿਨਮੈ ਰਚ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮੁ ਕਰੀ ਜੇ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵਾ ॥

ਗੀਤ ਚਰਿਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਾ ॥੨॥

ਸੋਈ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੌਨ ਕਾਮ ਹੈ? ॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕੰਸ ਰਾਵਣ ਬਧ ਆਦਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣ ਜੋ ਭੀਲਨੀ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਗਜ ਆਦਿਕ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਗੀਤ) ਬਿਸ਼ਨ ਪਦਿ ਮੈ ਗੁੰਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਠਾਕੁਰ ਵਜੀਰਾ ॥

ਤਿਨਾ ਦੇਖਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਮੈ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ। ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਟੇਕ ਏਕੋ ਆਧਾਰਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਲਾਗਾ ਕਾਰਾ ॥੪॥੧੧॥੧੪੯॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਏਕ ਹਰੀ ਕੀ ਕਾਰ ਮੈ ਲਾਗ ਰਹਾਂਗਾ॥੪॥੧੧॥੧੪੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਉਮੈ ਤੋਰੈ ॥

ਇਸੁ ਮੀਠੀ ਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੋਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤੋੜ ਦੇਵੇ। ਔਰ ਇਸ (ਮੀਠੀ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਹਟਾਵੇ॥੧॥

ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਨੁਖੁ ਭਇਆ ਜੋ ਨਾਹੀ ਸੋ ਲੋਰੈ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਅਗਿਆਨੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੀ ਕਾਰੀਆ ਕਵਨ ਜੁਗਤਿ ਜਿਤੁ ਭੋਰੈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ੍ਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਬੁਧੀ ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਭੋਰੈ) ਸਵੇਰ ਹੋਵੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਭ੍ਰਮਤੋ ਭ੍ਰਮਤੋ ਹਾਰਿਆ ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਕਰਿ ਟੋਰੈ ॥

ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਮੈ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹਾਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਬਿਧ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਢੂੰਢੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੈ ॥੨॥੧੨॥੧੫੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤੂੰ ਭੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਤੇਰੀ ਹਉਮੈ ਟੂਟੇਗੀ ਔਰ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਮਨ ਮੁੜੇਗਾ॥੨॥੧੨॥੧੫੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਕਰੁਣਾ ਮਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਚਿੰਤਾਮਣੀ ਸਮ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ॥੧॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਸੁਖ ਭਏ ॥੧॥

ਹੇ ਗਰੀਬੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਭਗਤ ਜਨ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ॥

ਸੁਨਤ ਜਸੋ ਕੋਟਿ ਅਘ ਖਏ ॥੨॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ (ਆਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ (ਬੋਧ) ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ। ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਨ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਧਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਏ ॥੩॥੧੩॥੧੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਯਾ ਨਿਧਿ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਲਏ) ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੧੩॥੧੫੧॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥

ਜਾ ਦਿਨਿ ਬਿਸਰੈ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੋ ਦਿਨੁ ਜਾਤ ਅਜਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਜੜ੍ਹ ਸੰਘਾਤ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕਰ ਵਰਤਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਸੋ ਦਿਨ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕ ਰੈਣ ਕੇ ਪਾਹੁਨ ਤੁਮ ਆਏ ਬਹੁ ਜੁਗ ਆਸ ਬਧਾਏ ॥

ਤੁਮ ਏਕ ਰਾਤ ਕੇ ਪਾਹੁਨ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕੇ ਰਹਣੇ ਕੋ ਬਟਾਊ ਸਮ ਆਏ ਹੋ ਅਨੇਕ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਯਗਜ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿ ਅਨੇਕ ਜੁਗ ਸੁਵਰਗ ਭੋਗੇਂਗੇ ਐਸੀ ਆਸਾ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੋ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਦਰ ਸੰਪੈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਜਿਉ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਏ ॥੧॥

ਘਰ ਔਰ ਪੱਕੇ ਮੰਦਰ ਪੁਨਾ ਵਿਭੂਤੀ ਜੋ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਲਪ ਕਾਲ ਰਹਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਅਨਿਸਥਿਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਹੈ॥੧॥

ਤਨੁ ਮੇਰਾ ਸੰਪੈ ਸਭ ਮੇਰੀ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਸਭ ਜਾਏ ॥

ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਔਰ ਮੇਰੀ ਵਿਭੂਤੀ ਤਥਾ ਬਾਗ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਔਰ ਸਭ ਜਾਗਾ ਮੇਰੀ ਹੈ ਇਨ ਪ੍ਰਮੱਤ ਹੋਕਰ

ਦੇਵਨਹਾਰਾ ਬਿਸਰਿਓ ਠਾਕੁਰੁ ਖਿਨ ਮਹਿ ਹੋਤ ਪਰਾਏ ॥੨॥

ਦੇਵਨਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈ ਪਰਾਏ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਸਤ੍ਰੂ ਵਾ ਚੋਰ ਆਦੀ ਖੋਸ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਤਬ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪਦਾਰਥ ਅਲਪ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪਰਾਏ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੨੧੩

ਪਹਿਰੈ ਬਾਗਾ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਾਏ ॥

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ (ਬਾਗਾ) ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਪਹਰਤਾ ਹੈ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਹੀ ਚੀਨਿਆ ਜਿਉ ਹਸਤੀ ਨਾਵਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਤਬ ਤਿਨ ਸੀਗਾਰ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਦੋਖ ਹੀ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਨਵਾਏ ਹੂਏ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਖਾਕ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥੩॥

ਜਉ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੈ ਸਭਿ ਸੁਖ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਏ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੇ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੁ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਮੁਕਤੁ ਭਇਆ ਬੰਧਨ ਗੁਰਿ ਖੋਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੪॥੧੪॥੧੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਤਬ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਅਰੁ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟਾ॥੪॥੧੪॥੧੫੨॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਦ ਕਰੀਐ ॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਗੁਰਿ ਕੀਆ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿਹਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੂ ਜੋ (ਗੁਰੁ) ਬਡੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ ਜਾਪ ਕਰੀਏ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਰਤਨ) ਅਮੋਲਕ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ॥

ਜੇਤੇ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਮਨੁ ਲੇਤਾ ਤੇਤੇ ਹੀ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਤਨੇ ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਤੂੰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤੇਤੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਜਉ ਹੋਇ ਦੈਆਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਤਾ ਇਹ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇ ਤਬ ਇਹ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮਿ ਲਏ ਜਮ ਬੰਧ ਤੇ ਛੂਟਹਿ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਜਮੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟੇਂਗਾ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸੇਵਿ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮਨ ਬੰਛਤ ਫਲ ਆਈਐ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ਦਾਤਾ ਕੋ ਸੇਵ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਆਵੈਂਗੇ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਇਸਟੁ ਮੀਤ ਸੁਤ ਕਰਤਾ ਮਨ ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਚਾਲੈ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਇਸਟੁ) ਕੁਲ ਕਾ ਸੇਬਜ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੀਤ ਤਥਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਹਿਤ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਕਰ ਹੇ ਮਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਾਲੈ ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਬਿਨਸੇ ਸਰਬ ਅੰਦੇਸਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਸਮਰਥ ਦਯਾਲੁ ਨੇ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾ ਬਿਨਸੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਮਿਟਿਓ ਸਗਲ ਕਲੇਸਾ ॥੪॥੧੫॥੧੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਅਵਿਦਿਆ ਅਸਮਤਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਅਭਿਨਵੇਸ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਲੇਸੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਮਿਟਿਆ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੧੫੩॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਿਰਲੇ ਹੀ ਕੀ ਬੁਝੀ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੇ ਬਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਜੋਰੇ ਲਾਖ ਕ੍ਰੋਰੇ ਮਨੁ ਨ ਹੋਰੇ ॥
ਪਰੈ ਪਰੈ ਹੀ ਕਉ ਲੁਝੀ ਹੇ ॥੧॥

ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਯੋ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰੋੜਪਤੀ ਹੋਨੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਟਾਵਤਾ। ਪਰੈ ਪਰੈ ਕੋ ਹੀ (ਲੁਝੀ) ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਕ੍ਰੋੜ ਪਤੀ ਹੋਆ ਤਬ ਦੋ ਕ੍ਰੋੜ ਹੂਆ ਦੋ ਹੂਆ ਚਾਰ ਕਰੋੜ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਅਨਿਕ ਪਰਕਾਰੀ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹ ਬਿਕਾਰੀ ॥
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀ ਸੁਝੀ ਹੇ ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਵਿਕਾਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਹਲਿਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੋਤਮ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਇੰਦ੍ਰ ਗਿਆ ਥਾ ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਕੋ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਬੰਧਨ ਮਾਇਆ ਭਰਮਤੁ ਭਰਮਾਇਆ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਨਹੀ ਗਾਇਆ ॥
ਮਨ ਬਿਖੈ ਹੀ ਮਹਿ ਲੁਝੀ ਹੇ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਅਨੇਕ ਬੰਧਨ ਪੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਦਿਸਟੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਗੁਨ ਨਿਧ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਮਨ ਕੀ ਚਾਹ ਵਿਖੇ ਹੀ ਮੈਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕਉ ਰੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਜੀਵਤ ਸੋਈ ਮਰੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਤਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਦਰਿ ਹਰਿ ਸਿਝੀ ਹੇ ॥੪॥੧॥੧੫੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਸੋਈ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਮਾਇਆ ਨਦੀ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਿਝੀ) ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੫੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਭਹੂ ਕੋ ਰਸੁ ਹਰਿ ਹੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਹੂ ਜੋਗ ਕਾਹੂ ਭੋਗ ਕਾਹੂ ਗਿਆਨ ਕਾਹੂ ਧਿਆਨ ॥
ਕਾਹੂ ਹੋ ਡੰਡ ਧਰਿ ਹੋ ॥੧॥

ਕਹੀਂ ਜੋਗ ਕਾ ਰਸੁ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹੂੰ ਗਿਆਨ ਰਸ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਥਾ ਕਹੀਂ ਧਿਆਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਰਸ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਡੰਡ ਧਾਰ ਕਰ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਹੂ ਜਾਪ ਕਾਹੂ ਤਾਪ ਕਾਹੂ ਪੂਜਾ ਹੋਮ ਨੇਮ ॥
ਕਾਹੂ ਹੋ ਗਉਨੁ ਕਰਿ ਹੋ ॥੨॥

ਕਾਹੂੰ ਜਪ ਕਰਤਾ ਕਹੀਂ ਤੀਰਥ ਕਰਤਾ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੋਮ ਪੁਨਾ ਨੇਮ ਜੋ ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੌਚ ਆਦਿ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੀ ਠੌਰ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਹੋ ਕਰ (ਗਉਨ) ਰਟਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਹੂ ਤੀਰ ਕਾਹੂ ਨੀਰ ਕਾਹੂ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥
ਨਾਨਕਾ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਹੋ ॥੩॥੨॥੧੫੫॥

ਕਹੀਂ ਗੰਗਾਦਿ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਹੂੰ ਜਲ ਮੈਂ ਖੜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥੩॥੨॥੧੫੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਨ ਕੀਰਤਿ ਨਿਧਿ ਮੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤੋ ਏਹ ਹੀ ਨਿਧ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਮੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਤੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂੰਹੀ ਰਸ ਤੂੰਹੀ ਜਸ ਤੂੰਹੀ ਰੂਪ ਤੂਹੀ ਰੰਗ ॥

ਆਸ ਓਟ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ ॥੧॥

ਤੂੰ ਹੀ ਖਟੇ ਮਿਠੇ ਖਟਰਸ ਵਾ ਸਿੰਗਾਰ ਆਦਿ ਨੌ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਜਸ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ (ਰੂਪ) ਅਕਾਰ ਔਰ (ਰੰਗ) ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤ ਆਦੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ। ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ॥੧॥

ਤੂਹੀ ਮਾਨ ਤੂੰਹੀ ਧਾਨ ਤੂਹੀ ਪਤਿ ਤੂਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਗੁਰਿ ਤੂਟੀ ਲੈ ਜੋਰੀ ॥੨॥

ਤੂੰਹੀ (ਮਾਨ) ਆਦਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰਹੀ (ਧਾਨ) ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਹੈਂ ਤਥਾ ਤੂੰਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ। ਤੂਟੀ ਹੂਈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ (ਲੈ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋੜੀ ਹੈ॥੨॥

ਤੂਹੀ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤੂਹੀ ਬਨਿ ਤੂਹੀ ਗਾਉ ਤੂਹੀ ਸੁਨਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੧੪

ਹੈ ਨਾਨਕ ਨੇਰ ਨੇਰੀ ॥੩॥੩॥੧੫੬॥

ਤੂੰਹੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈ ਔਰ ਤੂਹੀ ਬਾਗੋਂ ਮੈਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਗਾਮ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਤੂ ਹੀ (ਸੁਨਿ) ਉਜਾੜ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂਹੀ ਗਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂ ਹੀ ਸੁਣਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਨੇੜੇ ਜੋ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਅੰਗ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅੰਗ ਤੋ ਮਮਤਾ ਕਾ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਤਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਅਹੰਤਾ ਕਾ ਵਿਖੇ ਹੈ॥੩॥੩॥੧੫੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਤੋ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਮਾਤੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਰੂਪ (ਮਾਤੋ) ਮਦ ਵਿਖੇ ਮਨ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਓੁਹੀ ਪੀਓ ਓੁਹੀ ਖੀਓ ਗੁਰਹਿ ਦੀਓ ਦਾਨੁ ਕੀਓ ॥

ਉਆਹੂ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਾਤੋ ॥੧॥

ਓਹੀ ਹਰੀ ਰੰਗ ਰੂਪੀ ਮਦ ਪੀਆ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਮਦ ਕਰ ਮਨ (ਖੀਓ) ਖੀਵਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਮਦੁ ਤੁਮਨੇ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲੀਆ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਦ ਤੋ ਮੋਲ ਸੇ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੁਮਨੋ ਕਿਆ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਦਾਨ ਹੀ ਕਰਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਮੋਲ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਉਸੀ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਰੱਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਓੁਹੀ ਭਾਠੀ ਓੁਹੀ ਪੋਚਾ ਓੁਹੀ ਪਿਆਰੋ ਓੁਹੀ ਰੂਚਾ ॥

ਮਨਿ ਓਹੋ ਸੁਖੁ ਜਾਤੋ ॥੨॥

ਓਹੀ ਭਾਠੀ ਔਰ ਓਹੀ ਪੋਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਓਹੀ ਪਿਆਲਾ ਹੈ ਤਥਾ (ਰੂਚਾ) ਰੁਚੀ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ। ਮਨ ਮੈ ਵਹੀ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜ ਕੇਲ ਅਨਦ ਖੇਲ ਰਹੇ ਫੇਰ ਭਏ ਮੇਲ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਰਾਤੋ ॥੩॥੪॥੧੫੭॥

(ਸਹਜ ਕੇਲ) ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮੈ ਖੇਲਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਮੇਲ ਭਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਤਬ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭਰਮਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੂਏ?

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਪਛਾਣਿਆ॥੩॥੪॥੧੫੭॥

ਰਾਗੁ ਗੌੜੀ ਮਾਲਵਾ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੇਹੁ ਮੀਤਾ ਲੇਹੁ ਆਗੈ ਬਿਖਮ ਪੰਥੁ ਭੈਆਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਹੁ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਲੇਹੁ॥ ਆਗੇ ਜਮ ਲੋਕ ਮਾਰਗ ਭੈਦਾਇਕ ਕਠਨ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਵੈਤਰਨ ਨਦੀ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਕਲੇਸ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੇਵਤ ਸੇਵਤ ਸਦਾ ਸੇਵਿ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਕਾਲੁ ॥

ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਜੋਗ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਦੇਵਤਾ ਸੋ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਕਾਲੁ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਾਲ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਤੂੰ ਸਾਧ ਕੀ ਹੋ ਕਾਟੀਐ ਜਮ ਜਾਲੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਜਮ ਕਾ ਜਾਲ ਕਾਟਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤੀਰਥ ਜਗਜ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਬਿਨਾ ਜਮ ਕਾ ਜਾਲ ਕੈਸੇ ਕਾਟਾ ਜਾਵੇਗਾ? ॥੧॥

ਹੋਮ ਜਗ ਤੀਰਥ ਕੀਏ ਬਿਚਿ ਹਉਮੈ ਬਧੇ ਬਿਕਾਰ ॥

ਉੱਤਰ: ਹੋਮ ਯਗਜ ਤੀਰਥ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਬਧ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਫਲ।

ਨਰਕੁ ਸੁਰਗੁ ਦੁਇ ਭੁੰਚਨਾ ਹੋਇ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥੨॥

ਨਰਕ ਵਾ ਸੁਰਗ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਯਗਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਫਲ ਸੁਰਗ ਔਰ ਜੋ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਹੰਕਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕੀਏ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਨਰਕ ਕਾ ਭੋਗਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਸੇ ਵਿਸੇਸ ਪੁੰਨ ਯਾ ਪਾਪ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਸਿਵ ਲੋਕ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਨ ਜਾਮੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਨਿਹਚਲੁ ਕੋ ਥਾਉ ਨਾਹਿ ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਜੋ ਪੁਰੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਅਚਲ ਨਹੀਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਹੋ ਸਾਕਤ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਸੇ ਸਾਕਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੈਸੋ ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮੈ ਤੈਸੋ ਕਹਿਆ ਪੁਕਾਰਿ ॥

ਜੈਸਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤੈਸਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਕਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥੪॥੧॥੧੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੁਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤੋ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥੧॥੧੫੮॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਾਇਓ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਸੁਖੁ ਰੇ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਹਾਨਿ ਮਿਰਤੁ ਦੂਖ ਸੁਖ ਚਿਤਿ ਸਮਸਰਿ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਬਾਲ) ਬਡੀ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਅਨਦ ਸੋਕ ਔਰ (ਹਾਨਿ) ਨੁਕਸਾਨ ਔਰ ਲਾਭ ਪੁਨਾ ਮਰਣਾ ਜਨਮਣਾ ਤਥਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਏਹ ਦੁੰਦ ਮਨ ਮੈਂ ਤੁਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਬ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਲਉ ਹਉ ਕਿਛੁ ਸੋਚਉ ਚਿਤਵਉ ਤਉ ਲਉ ਦੁਖਨੁ ਭਰੇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਮੈਂ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਸੋਚਵਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਏਹੁ ਐਸੇ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਕ ਦੁਖ ਹੀ ਭਰੇ॥

ਜਉ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਤਉ ਆਨਦ ਸਹਜੇ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਉ ਅਹੰਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ॥੧॥

ਜੇਤੀ ਸਿਆਨਪ ਕਰਮ ਹਉ ਕੀਏ ਤੇਤੇ ਬੰਧ ਪਰੇ ॥

ਜਿਤਨੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰ ਮੈਂ ਕਾਮਨਾ ਧਾਰ ਕਰ ਜੱਗ੍ਯ ਤਪ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਉਤਨੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪੜ ਗਏ॥

ਜਉ ਸਾਧੂ ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿਓ ਤਬ ਹਮ ਮੁਕਤ ਭਏ ॥੨॥

ਔਰ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਥੇ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਤਬ ਹਮ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ॥੨॥

ਜਉ ਲਉ ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਕਰਤੋ ਤਉ ਲਉ ਬਿਖੁ ਘੇਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਤਕ ਇਹ ਮਨ ਮੇਰੋ ਮੇਰੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਘੇਰੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਬੁਧਿ ਅਰਪੀ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਤਬ ਹਮ ਸਹਜਿ ਸੋਏ ॥੩॥

ਔਰ ਜਬ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬੁਧੀ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦਈ ਤਬ ਹਮ ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ (ਸੋਏ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਉ ਲਉ ਪੋਟ ਉਠਾਈ ਚਲਿਅਉ ਤਉ ਲਉ ਡਾਨ ਭਰੇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਪਾਪੋਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਉਠਾਈ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਡੰਡ ਭਰੇ ਥੇ॥

ਪੋਟ ਡਾਰਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਉ ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਏ ॥੪॥੧॥੧੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਡਾਰ ਦੀਨੀ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਅਭੋਗਤਾ ਜਾਨ ਲੀਆ ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੧੫੯॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਵਨੁ ਤਿਆਗਿਓ ਰੀ ਤਿਆਗਿਓ ॥

ਤਿਆਗਿਓ ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਤਿਆਗਿਓ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਮਾਨਿ ਗੋਬਿੰਦੈ ਆਗਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਭਾਵਨੁ) ਸੰਕਲਪ ਜੋ ਤਿਆਗਨੇ ਜੋਗ ਥਾ ਸੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿਆਗ ਕਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਤਿਆਗ ਕਾ ਫਲ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ॥ ਪੁਨਾ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਤਥਾ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਏਹ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕੇਵਲ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗਨੇ ਸੇ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਅਪਨਾ ਸੰਕਲਪ ਤਿਆਗ ਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਮਾਨਾ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੧੫

ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਦੋਊ ਸਮਾਨੇ ਮਸਤਕੁ ਡਾਰਿ ਗੁਰ ਪਾਗਿਓ ॥

ਔਰ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਦੋਨੋਂ ਤੁਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੀਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਰੱਖਾ ਹੈ॥

ਸੰਪਤ ਹਰਖੁ ਨ ਆਪਤ ਦੂਖਾ ਰੰਗੁ ਠਾਕੁਰੈ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥

ਵਿਭੂਤੀ ਕੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਆਪਤ) ਅਪਦਾ ਪੜ ਜਾਵੇ ਤੌ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਜੇ ਕਹੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਸ ਬਾਸਰੀ ਏਕੈ ਸੁਆਮੀ ਉਦਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਗਿਓ ॥

(ਬਾਸ) ਬਸਨੇ ਜੋਗ ਅਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਘਰ ਤਿਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ (ਬਾਸਰੀ) ਬਸਨੇ ਵਾਲੇ ਸਰਬ ਮੈ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ॥ ਔਰ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਏਕੁ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਬਸ ਗਈ ਤਬ ਬਸਤੀ ਮੈਂ ਉਦਿਆਨ ਮੈਂ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸੰਤ ਭ੍ਰਮੁ ਡਾਰਿਓ ਪੂਰਨ ਸਰਬਾਗਿਓ ॥੨॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਭਰਮ ਕੋ ਤਿਆਗਿਆ ਤਬ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਜੇ ਕਹੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਡਾਰ ਕਰ ਕਿਆ ਜਾਣਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤੈ ਕਾਰਣੁ ਕੀਨੋ ਮਨਿ ਬੁਰੋ ਨ ਲਾਗਿਓ ॥

ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੈ (ਮਨਿ) ਆਤਮ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਮਨ ਮੈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਿਸੀ ਮੈ ਗਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਉਠਤੀ ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਰਸਾਦਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੋਇਓ ਮਨੁ ਜਾਗਿਓ ॥੩॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਤਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈ ਮਨ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਵਿਖੇ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਓੜਿ ਤੁਹਾਰੀ ਪਰਿਓ ਆਇਓ ਸਰਣਾਗਿਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਤੁਮ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਾਭ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜਿਆ ਹਾਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮਨਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ॥

ਨਾਮ ਰੰਗ ਸਹਜ ਰਸ ਮਾਣੇ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗਿਓ ॥੪॥੨॥੧੬੦॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਲਗਾ॥੪॥੨॥੧੬੦॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਇਆ ਲਾਲੁ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਪਾਇਆ ॥

ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਥੀਆ ਸਤਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇਆ ਤਬ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਰੂਪ ਪਿਆਰਾ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਮਨ ਭੀ ਸੀਤਲ ਹੂਆ॥੧॥

ਲਾਥੀ ਭੂਖ ਤ੍ਰਿਸਨ ਸਭ ਲਾਥੀ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਬਿਸਾਰੀ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਲਾਥੀ ਔਰ ਸ੍ਵਰਗ ਆਦਿ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਚਿੰਤਾ ਵਿਸਾਰ ਦਈ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਧਰਿਓ ਮਨੁ ਜੀਤੋ ਜਗੁ ਸਾਰੀ ॥੧॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖਿਓ ਤਬ ਮਨ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਔਰ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਨਰਦ ਭੀ ਜੀਤ ਲਈ ਵਾ (ਜਗੁ ਸਾਰੀ) ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਅਰਥਾਤ ਉਤਪਤੀ ਸੋ ਸਭ ਜੀਤ ਲਈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜਪੁਜੀ (ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ)॥੧॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਡੋਲਨ ਤੇ ਅਬ ਚੂਕੇ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ॥ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ॥ ਔਰ ਭਟਕਨੇ ਸੇ ਰਹ ਚੁਕੇ ਹਾਂ॥

ਅਖੁਟੁ ਖਜਾਨਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਤੋਟਿ ਨਹੀ ਰੇ ਮੂਕੇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਖੁਟ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ ਆਪ ਖਾਣੇ ਕਰ ਭੀ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਦਾ॥੨॥

ਅਚਰਜੁ ਏਕੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਿ ਐਸੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਸੁਨੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਗਿਆਤ ਦਈ ਹੈ॥

ਲਾਹਿ ਪਰਦਾ ਠਾਕੁਰੁ ਜਉ ਭੇਟਿਓ ਤਉ ਬਿਸਰੀ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ॥੩॥

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪਰਦਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਾਖੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭੇਟਿਓ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦਤਾ ਹੂਈ ਤਬ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ (ਤਾਤਿ) ਚਾਹ ਭੁਲ ਗਈ ਵਾ (ਤਾਤਿ) ਨਿੰਦਾ ਵਿਸਰ ਗਈ ਜਬ ਸਰਬ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਬ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕਿਸ ਕੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਕਹਿਓ ਨ ਜਾਈ ਏਹੁ ਅਚੰਭਉ ਸੋ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ॥

ਏਹਿ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਰਸ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਆਤਮ ਦਰਸੀਓਂ ਨੇ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਅਕਹ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚ ਭਏ ਬਿਗਾਸਾ ਗੁਰਿ ਨਿਧਾਨੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਰਾਖਿਆ ॥੪॥੩॥੧੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਲੈਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਤਬ ਸੇ ਸਚੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੧੬੧॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਬਰਤ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣੀ ॥

ਸਰਬ ਲੋਕ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੰਡਲ ਗਿਰਿ ਗਿਰਿ ਪਰਤੇ ਧਰਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਾਜਾ) ਸਰਬ ਕਾ ਮਾਲਕ ਰਮਣਸੀਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਸੇ ਜੀਵ ਬਚਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਮੰਡਲ) ਚਕ੍ਰ ਮੈ ਆਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋ ਕਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਹੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੋ ਵਾ ਕੋਈ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ਮਹਾ ਪੁਰਖਨ ਇਉ ਕਹਿਆ ॥

੬ ਸਾਸਤ੍ਰ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ੪ ਬੇਦ ਸਭ ਬੀਚਾਰੇ ਹੈਂ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭੀ ਔਰ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ ਭੀ ਏਹੀ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਨਾਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਸੂਖੁ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਲਹਿਆ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਤਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥੧॥

ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਕੀ ਲਖਮੀ ਜੋਰੀ ਬੂਝਤ ਨਾਹੀ ਲਹਰੇ ॥

ਸ੍ਵਰਗ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਅਕਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀ ਤੌ ਭੀ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਰੈਂ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਮਿਟਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਹਾ ਥਿਤਿ ਪਾਵੈ ਫਿਰਤੋ ਪਹਰੇ ਪਹਰੇ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੈ ਪੈਹਰਜਾ ਪੈਹਰਜਾ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਰ ਸਰਬ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ ਭਟਕਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਹਰੇ ਪਹਰੇ) ਪਹੇ ਪਹੇ ਭਾਵ ਹਰੇਕ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਜੋ ਜੋ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਪਹਰ ਪਹਰ ਕੇ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮਾ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ॥

ਜਲਤੋ ਜਲਤੋ ਕਬਹੂ ਨ ਬੂਝਤ ਸਗਲ ਬ੍ਰਿਥੇ ਬਿਨੁ ਨਾਮਾ ॥੩॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਭੀ ਨਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਯਦਪਿ ਸੁਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਉਪਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਬ੍ਰਿਥੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ਇਹੈ ਸਾਰ ਸੁਖੁ ਪੂਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਪੂਰਾ ਉਪਾਉ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ? ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਾ ॥੪॥੪॥੧੬੨॥

ਉਤਰੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੬੨॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋ ਕਉ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ ॥

ਕਰਤਾ ਹੋਇ ਜਨਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹ ਬਿਧੀ ਜੋ ਆਗੈ ਪੂਛਨੀ ਹੈ ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੈ ਵਾ ਕੋਈ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਵਸ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਣਾਵੈ॥੧॥

ਅਨਜਾਨਤ ਕਿਛੁ ਇਨਹਿ ਕਮਾਨੋ ਜਪ ਤਪ ਕਛੂ ਨ ਸਾਧਾ ॥

ਅਨਜਾਨ ਪੁਨੇ ਮੈਂ ਕੁਛ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਹੀ ਕਮਾਇਓ ਹੈ ਤਬ ਇਸਕੋ ਬੰਧਨ ਪੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾ ਕਛੁ ਜਪ ਤਪ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਬ ਇਸ ਕੋ ਬੰਧਨ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਦਹ ਦਿਸਿ ਲੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦਉਰਾਇਓ ਕਵਨ ਕਰਮ ਕਰਿ ਬਾਧਾ ॥੧॥

ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਪੂਰਬ ਉਤਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਲੈਕਰ ਇਸਕੋ ਮਨ ਨੇ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਦੌੜਾਯਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕਰ ਬਾਧਾ ਹੈ? ॥੧॥

ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਭੂਮਿ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹਉ ਇਸ ਕਾ ਇਹੁ ਮੇਰਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਮਨ ਤਨ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ (ਠਾਕੁਰੁ) ਮਾਲਕ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਇਸੀ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਹਾਂ ਏਹ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੧੬

ਭਰਮ ਮੋਹ ਕਛੁ ਸੂਝਸਿ ਨਾਹੀ ਇਹ ਪੈਖਰ ਪਏ ਪੈਰਾ ॥੨॥

ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਯਥਾਰਥ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿ ਯਹਿ ਪਦਾਰਥ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਕਿਯੋਂ ਕਰ ਰਹਾ ਹਾਂ ਯਾਂ ਤੇ ਏਹ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਪੈਖੜ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਜੋ ਰਸੀ ਪਸੂ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਬਾਧਨੇ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਖਾ ਮੈਂ ਪੈਖੜ ਹੈ॥

ਤਬ ਇਹੁ ਕਹਾ ਕਮਾਵਨ ਪਰਿਆ ਜਬ ਇਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਏਹੁ ਕੁਛ ਭੀ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਬ ਇਹ ਕਹਾਂ ਕਮਾਵਨ ਪੜਿਆ ਥਾ॥

ਜਬ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪਹਿ ਕਰਤਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜਬ ਪ੍ਰਲੌ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਥਾ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਉਤਰ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਣਹਾਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੪॥੫॥੧੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਭਰਮੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੬੩॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਕ੍ਰਿਆ ਬਿਰਥੇ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ਇਹਿ ਓਰੈ ਮੂਸੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਵਾ ਹਰੀ ਅਰਪਣ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਰਮ ਬ੍ਰਿਥੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕਾਮ ਹੋਨੇ ਸੇ ਜਪ ਤਪ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਏਹ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਭੀ ਜਮ ਪੁਰੀ ਸੇ ਉਰੇ ਹੀ ਲੂਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਕੈਸੇ? ਜਬ ਇਸ ਜੀ ਕੋ ਅਤੀ ਪਿਆਸ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਬ ਪਾਨੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਇਸ ਕੋ ਤਬ ਪਾਨੀ ਕਾ ਏਕ ਕਟੋਰਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਰਬ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕੀਏ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਲੇ ਲੇਤੇਹੈਂ ਇਹੀ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਬਰਸੋਂ ਕਾ ਪੁੰਨ ਪਾਨੀ ਕਾ ਕਟੋਰਾ ਦੇਕਰ ਲੇ ਲੀਆ॥੧॥

ਬਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਮਹਿ ਰਹਤਾ ਤਿਨ ਕਾ ਆਢੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਆਦਿ ਬਰਤ ਔਰ ਚਤਰ ਮਾਸਾ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਭੂਮਸੈਨ ਆਦਿ ਨੇਮ ਪੁਨ (ਸੰਜਮ) ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਰਹਤਾ ਥਾ ਤਿਨਕਾ (ਆਢੁ) ਕੌਡੀ ਮੋਲ ਨਾ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥

ਆਗੈ ਚਲਣੁ ਅਉਰੁ ਹੈ ਭਾਈ ਊਂਹਾ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰੁ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਚਲਣੁ) ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤਿ ਮੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੀ ਹੈਂ ਊਹਾਂ ਸਕਾਮ ਵਾ ਪਾਖੰਡ ਕਰਤਬ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਕਰਤਾ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਸੋ ਪਖੰਡ ਕਰਤਬ ਕੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਇ ਅਰੁ ਧਰਨੀ ਭ੍ਰਮਤਾ ਆਗੈ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਧਰਨੀ ਭਰਮੈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਨ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਊਹਾ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਓਹੁ ਲੋਗਨ ਹੀ ਪਤੀਆਵੈ ॥੨॥

ਊਹਾਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰੇ ਹੂਏ ਕਰਮ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਾਮ ਆਵਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਓਹੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਆਦਿ ਲੋਕ ਪਖੰਡ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਓਹੁ ਪਖੰਡੀ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਪਖੰਡ ਕਰਮ ਦੇਖਾਇ ਕਰ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪਤਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਲਾ ਜਾਣੈ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇ ਜੇ ਕਹੇ ਬੇਦ ਆਧੇਨ ਆਦਿ ਤੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਮੁਖ ਬਚਨੀ ਉਚਰੈ ਆਗੈ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸਾਮ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਅਥਰਬਣ ਜੋ ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨਾ ਪੜ੍ਹੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥ ਵਾ ਦੇਸ ਭਾਸਾ (ਮੁਖ ਬਚਨੀ) ਕੰਠ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਕੇ ਜੋ ਆਗੇ ਹੈ ਅਪਨਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੋ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੂਝੈ ਨਾਹੀ ਏਕੁ ਸੁਧਾਖਰੁ ਓਹੁ ਸਗਲੀ ਝਾਖ ਝਖਾਈਐ ॥੩॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ (ਸੁਧਾਖਰੁ) ਸੁਧ ਅਛਰ ਰੂਪ ਕੋ ਬੇਦ ਪੜ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤਬ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨੀ ਕਰ (ਝਾਖ ਝਖਾਈਐ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਖਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹਤੋ ਇਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ਜਿ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਪਾਰ ਗਰਾਮੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਏਹ ਬਾਤ ਸਾਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਹਮਾਰੇ ਕਹਣੇ ਕੋ ਜੋ ਕਮਾਵੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਗਰਾਮੀ) ਸਮੂਹ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸਾਰ ਬਾਤ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ?

ਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਅਰੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਤਿਆਗਹੁ ਮਨਹੁ ਗੁਮਾਨੀ ॥੪॥੬॥੧੬੪॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਹੰਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥੪॥੬॥੧੬੪॥

ਗਉੜੀ ਮਾਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਹਾ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੇਤੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਮਾਧਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਕਹੀਐ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਸੁਆਮੀ ਜਿਉ ਰਾਖਹੁ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਤੀ ਔਰ ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੁਖ ਸੇ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੈਸੇ ਆਪ ਰਖਤੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਕਿ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ਕਿਆ ਇਸੁ ਹਾਥਿ ਬਿਚਾਰੇ ॥

ਅਬ ਕਿਆ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਆਗੈ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਕਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਔਰ ਭੂਤ ਕਾਲ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕਾ ਫਲ ਇਸ ਵਿਚਾਰੇ ਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਮ ਜੀਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਤੁਮ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਪੂਰਨ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਾਲਕ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਤੁਮ ਲਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਹਰਿ ਪਹਿ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥੨॥੭॥੧੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੇ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੋ॥੨॥੭॥੧੬੫॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰ ਰਾਇਆ ਜੀਉ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਾ ਕਰਿ ਸੇਵ ਲਗਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਦਾਮੋਦਰ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜਾ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਤੈਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਮੇ ਲਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਵਛਲੁ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦੁ ਰਖਾਇਆ ਜੀਉ ॥
ਪੂਰਨ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਏਹ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਰਖਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਾ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਿਉ ਪੇਖਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਵਣ ਸੁਕਰਣੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾਂ ਔਰ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਕ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਚਰਣੀ ਲਗ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤਾ ਦਾਸੀ ਸੇਵਾ ਚਰਣੀ ਜੀਉ ॥
ਇਹੁ ਜੀਉ ਵਤਾਈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥
ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਇਹ ਜੀਉ ਅਪਨਾ (ਵਤਾਈ) ਵਾਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਪਰਾਪਤੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਚਰਨੀ ਮੈਂ ਨਿਵ ਨਿਵ ਲਾਗੂੰ॥੨॥

ਪੋਥੀ ਪੰਡਿਤ ਬੇਦ ਖੋਜੰਤਾ ਜੀਉ ॥
ਹੋਇ ਬੈਰਾਗੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥

ਕੋਈ ਪੰਡਿਤੁ ਹੋ ਕਰ ਬੇਦ ਔਰ ਪੋਥੀਓਂ ਕੋ (ਖੋਜੰਤਾ) ਵਿਚਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ (ਬੈਰਾਗੀ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਕਰ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੀਤ ਨਾਦ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਔਰ ਕੋਈ ਬਿਸ਼ਨਪਦੇ ਕਰ ਔਰ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਹਮ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ॥
ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਲਗਿ ਗੁਰ ਕੇ ਪੈਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਭਏ ਹੋ ਤਬ ਹਮ ਪਾਪੀ, ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੧੭

ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਨਿਰਵੈਰੇ ਜੀਉ ॥
ਗੁਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸ ਪੂਰਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥

ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਭੈ ਕਾਟ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਰਵੈਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹਾਂ॥ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਨਿ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥
ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਸੁ ਸੋਭਾਵੰਤਾ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਧਨਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਿਸੁ ਸਭ ਸੁਕਰਣੀ ਜੀਉ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ਜੀਉ ॥੫॥੧॥੧੬੬॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕਰਣੀ ਸਭ ਉੱਤਮ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸਾਂਤੀ ਸਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਸਾਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੫॥੧॥੧੬੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਮਾਝ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਉ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥
ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਚਿਤਾਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰਿਓਂ ਸੰਤੋ ਆਓ ਤੁਮ ਹਮ ਮਿਲਕਰ ਰੈਣ ਦਿਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਚਿਤਾਰੀਏ॥

ਸੰਤ ਦੇਉ ਸੰਦੇਸਾ ਪੈ ਚਰਣਾਰੇ ਜੀਉ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਤਰੀਐ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈ ਪੜਤਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੈਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਮੈ ਕਰੇ ਅਨੰਦਾ ਜੀਉ ॥
ਵਣਿ ਤਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੁਖ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੀ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਜੋ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਬਿਗਸੰਦਾ ਜੀਉ ॥
ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਲਹੀਐ ਜੀਉ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਕੀ (ਸੇਜ) ਸ੍ਰਧਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰ ਏਹ ਆਤਮ ਸੁਖ ਲਹੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਕਰੀ ਨਿਤ ਸੇਵਾ ਜੀਉ ॥
ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਦਨ ਦੇਵਾ ਜੀਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ॥ ਏਹੀ (ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਏਹੀ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲੇਵਾ ਜੀਉ ॥
ਬਿਨਉ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਕਹੀਐ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪ ਲੇਵਾਂ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਤੁਫੋਂ ਕਹੀਏ॥੩॥

ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਜੀਉ ॥
ਦਰਸਨ ਪੇਖਤ ਸਭ ਦੁਖ ਪਰਹਰਿਆ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਦਰਸ ਪੇਖਤੇ ਹੀ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਜਪਿ ਤਰਿਆ ਜੀਉ ॥
ਇਹੁ ਅਜਰੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਸਹੀਐ ਜੀਉ ॥੪॥੨॥੧੬੭॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਸਹਾਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸਹਾਰਿਆ ਭਾਵ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੬੭॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਮਨ ਮਿਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਇਹੁ ਜੀਉ ਭਿ ਵਾਰੇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੀ ਅਰਜ਼ ਸੁਣ ਏਹ ਮਨ ਤਨ ਤੇਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਜੀਉ ਭੀ ਵਾਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੇ ਜੀਉ ॥
ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀਂ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹਾਂ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਭਾਈ ਜੀਉ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਈ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਹਰੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪਕਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਆਪ ਕੀ ਜਗਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪੈ ਵਡਭਾਗੀ ਜੀਉ ॥
ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਜੀਉ ॥

ਏਹੁ ਨਾਮ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ਜੀਉ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਜੀਉ ॥
ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਭਗਤੁ ਵਣਜਾਰਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰਾ ਜੀਉ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ ਜੀਉ ॥੪॥੩॥੧੬੮॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਕਾ ਸਚੁ ਰੂਪ ਵਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥੧੬੮॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ॥
ਜੋਰਿ ਤੁਮਾਰੈ ਸੁਖਿ ਵਸਾ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਾਣੁ ਹੈਂ॥ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੇ ਬੀਚ ਇਸਥਿਤ ਹਾਂ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰਾ ਜੋਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥ ਢੀਠਤਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਗਲਾ ਜਾਤੀਆ ਸੁਣਿ ਕੈ ਚੁਪ ਕੀਆ ॥

ਜੀਵ ਨੇ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ ਸੁਖ ਦੁਖ ਜੋ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਅੱਛੇ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਕਰ ਭੀ ਚੁਪ ਕਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਕਦ ਹੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਲਧੀਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੜਿਆ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਗਿਆਤ ਕਭੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਤੇਰੀ (ਮਾਇਆ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਦੇਇ ਬੁਝਾਰਤ ਸਾਰਤਾ ਸੇ ਅਖੀ ਡਿਠੜਿਆ ॥

ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਰਨੇ ਕੀ (ਬੁਝਾਰਤ) ਰਮਜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਭੀ ਮੌਤ ਕੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੇ ਮਰਨੇ ਜਨਮਣੇ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਅੱਖੀਂ ਭੀ ਦੇਖੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੧੮

ਕੋਈ ਜਿ ਮੂਰਖੁ ਲੋਭੀਆ ਮੂਲਿ ਨ ਸੁਣੀ ਕਹਿਆ ॥੨॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਜੋ ਏਹ ਮਨ ਮੂਰਖ ਲੋਭੀ ਹੈ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਕਸੁ ਦੁਹੁ ਚਹੁ ਕਿਆ ਗਣੀ ਸਭ ਇਕਤੁ ਸਾਦਿ ਮੁਠੀ ॥

ਸੋ ਇਕ ਦੋ ਚਾਰ ਕੋ ਕਿਆ ਗਿਣੀਏ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਏਕ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈ ਲੁਟੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਅਧੁ ਨਾਇ ਰਸੀਅੜਾ ਕਾ ਵਿਰਲੀ ਜਾਇ ਵੁਠੀ ॥੩॥

ਏਕ ਆਧ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਵਾ ਇਕ ਗਜਾਨਵਾਨ ਆਧਾ ਜਗਜਾਸੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਓਹੋ (ਕਾ) ਕੋਈ ਵਿਰਲੀ ਜਾਗਾ (ਵੁਠੀ) ਵਸੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਗਿਆਨ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਸਪੰਨ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤ ਸਚੇ ਦਰਿ ਸੋਹਦੇ ਅਨਦ ਕਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਪਰਮੇਸਰੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਤ ॥੪॥੧॥੧੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੬੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਮਾਂਝ ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜੀ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧੀਐ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਭੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਐ ਤਬ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਵਸੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋਈ ਸੁਹਾਵਾ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥

ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮਦੂਤ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ॥੧॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਨ ਜਾਣੀਆ ਨਾ ਜਾਪੈ ਆਰਾਧਿ ॥

ਗਜਾਤ ਪੂਰਬਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਬਿਨਾ ਗਿਆਤ ਸੇ ਤੇਰਾ ਅਰਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਓਟ ਤੇਰੀ ਜਗਜੀਵਨਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ॥੨॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਣ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਏਕ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਤਕੀ ਹੈ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਔਰ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੋ॥੨॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਸਾਈਆ ਨਠੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ॥

ਹੇ ਬੇਦੋਂ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੋਗ ਔਰ ਸੰਤਾਪ ਦੌੜ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਖੇ ਆਪਿ ॥੩॥

ਹੇ ਸਤਿਰੂਪ (ਗੁਰਿ) ਵੱਡੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਦਯੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਾਰਾਇਣ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਹੀ (ਦਯੁ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ ਗੁਰੁ ਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੪॥੨॥੧੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੁਏ ਤਬ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਗਿਆਨ ਸਰਬ ਗੁਨ ਏਹ ਮੈਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥੧੭੦॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮਾ ॥

ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜੋ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ (ਰਾਮ) ਸੁਖ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਜਪੇਦਿਆ ਹੋਆ ਮੁਖੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੇ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੁਖ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਣੀਐ ਜਿਸ ਤੇ ਸੋਈ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰੁ ॥੧॥

ਜਿਸਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਸੋਈ ਭਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੧॥

ਸਭਿ ਪਦਾਰਥ ਸਭਿ ਫਲਾ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਜਿਸੁ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਸਭ ਫਲ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਗੋਬਿੰਦੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹੇਂ ਐਸਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਵਿਸਾਰੀਏ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਲੜਿ ਲਗਿਐ ਜੀਵੀਐ ਭਵਜਲੁ ਪਈਐ ਪਾਰਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗਨੇ ਕਰ ਜੀਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੁ ਹੋਇ ਮੁਖ ਊਜਲ ਦਰਬਾਰਿ ॥੩॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭਾ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਗੋਪਾਲ ਜਸੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਉਬਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥੪॥੩॥੧੭੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੭੧॥

ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੀਠੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ਜਿੰਦੂ ਤੂੰ ਮੀਠੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੁਧੀ ਵਾ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਰਸਦਾਇਕ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ (ਨਿਥਾਵੇ) ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਟਕਤਿਆਂ ਕੋ (ਥਾਉ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਨਾ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਹੋਰਿ ਸਾਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਵਾਦ (ਫਿਕਿਆ) ਬਿਰਸੋਂ ਕੋ ਲੈਕੇ ਤਨ ਮਨ ਫਿਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਕਰੇ ਫਿਟੁ ਸੁ ਜੀਵਣੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਔਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਚਲੁ ਗਹਿ ਕੈ ਸਾਧ ਕਾ ਤਰਣਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਪਲਾ ਪਕੜ ਕੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰੁ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਤਰਤਾ ਹੈ ਯਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਆਰਾਧੀਐ ਉਧਰੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ॥੨॥

ਜੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਤੌ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਵਾਰ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਜਨੁ ਬੰਧੁ ਸੁਮਿਤ੍ਰੁ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਦੇਇ ॥

ਸਾਜਨ ਜੋ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਭਲਾਈ ਕਰੇ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਬਦਲਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸੇ ਨਾ ਚਾਹੇ। ਔਰ (ਬੰਧੁ) ਸਕਾ ਭਾਈ ਭੀ ਪੁਨਾ ਪਰਸਪਰ ਭਲਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੀਤ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਵੇ॥

ਅਉਗਣ ਸਭਿ ਮਿਟਾਇ ਕੈ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਕਰੇਇ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਵਾਇਕੇ ਗੁਣ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਾਵੇ ਈਹਾਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ। ਐਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰੇ। ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਮਾਲੁ ਖਜਾਨਾ ਥੇਹੁ ਘਰੁ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੈ ਗੈ ਆਦਿ ਮਾਲ ਔਰ ਖਜਾਨਾ ਪੁਨਾ (ਥੇਹੁ) ਪਿੰਡ ਤਥਾ (ਘਰੁ) ਰਹਣੇ ਕੇ ਮੰਦਰ ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਪਾਰਸ ਵਾ ਕਾਮਧੇਨ ਵਾ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਏਹ ਸਰਬ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਣ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚਕੁ ਦਰਿ ਤੇਰੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧਨੋ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ॥੪॥੪॥੧੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭਿੱਛਕ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਮੈਂ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥੧੭੨॥੨੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੈਰਾਗਮਈ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਮਾਰਗ ਕਾ ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਾਲ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸੰਗ ਬਹੁਤ ਸਾਧੂ ਥੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੧੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਮਨ ਕਾ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਸੰਗਤਿ ਦੁਰਜਨ ਕੀ ਤਾ ਤੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਾਗਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮਨ ਕਾ ਜੋ (ਮਾਨੁ) ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗੋ। ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਰੁ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਾਗੋ ਅਰਥਾਤ ਆਠ ਪਹਰ ਕੀ ਕੁਸੰਗ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਤਿਆਗ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੋਨੋ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਅਉਰੁ ਮਾਨੁ ਅਪਮਾਨਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਦੁਖੁ ਸੁਖ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਔਰ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰ (ਅਪਮਾਨਾ) ਨਿਰਾਦਰ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਅਤੀਤਾ ਤਿਨਿ ਜਗਿ ਤਤੁ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸੇ (ਅਤੀਤਾ) ਉਪਰਾਮ ਰਹੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਗਤ ਕਾ ਤੱਤ ਕਿਆ ਹੈ ਸਤਚਿਤ ਅਨੰਦ ਔਰ ਜਗਤ ਅਸੱਤ ਜੜ ਦੁਖ ਰੂਪ ਐਸਾ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਦੋਊ ਤਿਆਗੈ ਖੋਜੈ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਉਸਤੁਤਿ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਦੋਨੋ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ (ਨਿਰਬਾਨਾ) ਨਿਰਦੋਖ ਪਦ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਕਠਨੁ ਹੈ ਕਿਨਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਾ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਪੂਰਬੋਕਤ ਖੇਲ ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਏਹ ਮਾਰਗ (ਗੁਰਮੁਖ) ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਰਚਨਾ ਰਾਮ ਬਨਾਈ ॥

ਇਕਿ ਬਿਨਸੈ ਇਕ ਅਸਥਿਰੁ ਮਾਨੈ ਅਚਰਜੁ ਲਖਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਧੋ ਰਾਮ ਨੇ ਐਸੀ ਰਚਨਾ ਬਨਾਈ ਹੈ ਏਕ ਪੁਰਸ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਮਿਰਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਉਸ ਮਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰਾ ਆਪ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਰਤੁ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਹ ਅਸਚਰਜ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਬਸਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ ਬਿਸਰਾਈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਕੇ ਬਸ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਝੂਠਾ ਤਨੁ ਸਾਚਾ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਰੈਨਾਈ ॥੧॥

ਝੂਠਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰ ਆਈ ਸੋਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੋਣੇ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਵਾ ਜੋਗਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੁਪਨਾ ਵਤ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੈ ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਈ ॥

ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਕੀ ਛਾਇਆ ਖਿਣਕ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜਾਨਿਓ ਮਿਥਿਆ ਰਹਿਓ ਰਾਮ ਸਰਨਾਈ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜ ਰਹੋ॥੨॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਉ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਮਗਨੁ ਰਹੈ ਮਾਇਆ ਮੈ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਮਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਗਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਹੋ ਕੈਸੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੇ॥੧॥

ਪੂਤ ਮੀਤ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਸਿਉ ਇਹ ਬਿਧਿ ਆਪੁ ਬੰਧਾਵੈ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਮਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪ ਕੋ ਬੰਧਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਿਉ ਝੂਠੋ ਇਹੁ ਜਗ ਦੇਖਿ ਤਾਸਿ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥੧॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਤ ਜੋ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਓਰ ਉਠ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਸੁਆਮੀ ਮੂੜ ਤਾਹਿ ਬਿਸਰਾਵੈ ॥

ਜੋ ਭੋਗ ਔ ਮੋਖਜ ਕਾ ਕਾਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਬਿਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਮੈ ਕੋਊ ਭਜਨੁ ਰਾਮ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਹਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥

ਚੰਚਲ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਯਾ ਤੇ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਏਹ ਮਨ ਪਕੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਕੜਿਆ ਜਾਤਾ ॥ਉੱਤਰੁ॥ ਚੰਚਲ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤੁ ਸੇ ਅਚੱਲ ਹੋ ਕਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਏਕ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਕੋਈ ਔਰ ਭੀ ਬਿਕਾਰ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਠਨ ਕਰੋਧ ਘਟ ਹੀ ਕੇ ਭੀਤਰਿ ਜਿਹ ਸੁਧਿ ਸਭ ਬਿਸਰਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਬੇਗ ਕਰੜਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਸਭ (ਸੁਧਿ) ਗਜਾਤ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥

ਰਤਨੁ ਗਿਆਨੁ ਸਭ ਕੋ ਹਿਰਿ ਲੀਨਾ ਤਾ ਸਿਉ ਕਛੁ ਨ ਬਸਾਈ ॥੧॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਰਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕਾ ਖੋਸ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਜਤਨ ਕਰਤ ਸਭਿ ਹਾਰੇ ਗੁਨੀ ਰਹੇ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥

(ਜੋਗੀ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਸਮਾਧੀ ਆਦਿਕ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਭੀ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਤਉ ਸਭ ਬਿਧਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਹਰੀ ਦਿਆਲੁ ਹੂਏ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਧੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੁਛ ਸਿੱਧ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਕਾਹਿ ਗਵਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੋ॥ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗੁਵਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਦੀਨ ਬੰਧ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਆਵਉ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਬੰਧੁ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਵੋ॥

ਗਜ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ਮਿਟਿਓ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਬਿਸਰਾਵਉ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਗਜ) ਹਸਤੀ ਤੰਦੂਏ ਕਰ ਗ੍ਰਸੇ ਕਾ ਅਤੀ ਭੈ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਫੁਨਿ ਭਜਨ ਰਾਮ ਚਿਤੁ ਲਾਵਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਮੁਕਤਿ ਪੰਥ ਇਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤੁਮ ਪਾਵਉ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਗ ਹੈ ਤੁਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਪਾਵੋ॥੨॥੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਮਾਰਗ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਰਗ ਸੇ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਭੁਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਕੌਣ ਜਾਣੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਊ ਮਾਈ ਭੂਲਿਓ ਮਨੁ ਸਮਝਾਵੈ ॥

(ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਸਰਬ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੦

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਾਧ ਮਗ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਨਿਮਖ ਨ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਔਰ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਸੁਨ ਕਰ ਜੀਵ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਪਾਇ ਮਾਨਸ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜਨਮ ਬਿਰਥਾ (ਸਿਰਾਵੈ) ਬਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮਹਾ ਸੰਕਟ ਬਨ ਤਾ ਸਿਉ ਰੁਚ ਉਪਜਾਵੈ ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਲਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹੁ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ (ਬਨ) ਉਜਾੜ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੁਚੀ ਉਪਜਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰ ਅਰੁ ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨਹੁ ਜਿਹ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮੁ ਵਸੇ ਤਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੋ ਮੁਕਤ ਰੂਪ (ਮਾਨੋ) ਜਾਣੋ॥੨॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੋ ਰਾਮ ਸਰਨਿ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੜੇ ਕੋ ਇਹ ਗੁਨ ਸਿਮਰੇ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੈ। ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪੜਨ ਕਾ ਭੀ ਏਹੀ ਗੁਨ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ॥੧॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਫੁਨਿ ਅਉ ਬਿਖਿਅਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥
ਹਰਖ ਸੋਗ ਪਰਸੈ ਜਿਹ ਨਾਹਨਿ ਸੋ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਦੇਵਾ ॥੧॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਮਮਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਿਸਿਓਂ ਕਾ ਜੋ (ਸੇਵਾ) ਸੇਵਨ ਹੈ। ਔਰ ਹਰਖ ਤਤਾ ਸੋਗ ਜਿਸਕੋ ਇਹ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਖੁ ਏ ਸਭ ਤਿਉ ਕੰਚਨ ਅਰੁ ਪੈਸਾ ॥
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਏ ਸਮ ਜਾ ਕੈ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਫੁਨਿ ਤੈਸਾ ॥੨॥

ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੁਨਾ ਬਿਖ ਏਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਸਕੋ ਸਮ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਇਨਾ ਔਰ (ਪੈਸਾ) ਤਾਂਬਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੇ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਏਹ ਭੀ ਤੁੱਲ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਹਰਖ ਨਹੀਂ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨ ਕਰ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਲੋਭ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਮੋਹ ਅਰੁ ਵੈਰਾਗੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬੋਕਤ ਦੁੰਦ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਏ ਬਾਧੇ ਜਿਹ ਨਾਹਨਿ ਤਿਹ ਤੁਮ ਜਾਨਉ ਗਿਆਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨਉ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੩॥੭॥

ਦੁਖ ਤਥਾ ਸੁਖ ਏਹੁ ਜਿਸਕੋ (ਬਾਧੇ) ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਮੈਂ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਦਣਾ ਨਹੀਂ ਏਹੀ ਸੁਖ ਕਾ ਪੀੜਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਆਪਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਪਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੁਕਤ ਮਾਨੋ॥੩॥੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥
ਮਨ ਰੇ ਕਹਾ ਭਇਓ ਤੈ ਬਉਰਾ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਅਉਧ ਘਟੈ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ਭਇਓ ਲੋਭ ਸੰਗਿ ਹਉਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਹਾਂ ਬਉਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਆਰਥਲਾ ਘਟਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਭ ਕਰ ਤੁਛ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਨੁ ਤੈ ਅਪਨੋ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ ਅਰੁ ਸੁੰਦਰ ਗ੍ਰਿਹ ਨਾਰੀ ॥
ਇਨ ਮੈਂ ਕਛੁ ਤੇਰੋ ਰੇ ਨਾਹਨਿ ਦੇਖੋ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਗ੍ਰਹ ਤਥਾ ਨਾਰੀ ਤੈਂ ਆਪਨੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥ ਰੇ ਮਨ (ਬਿਚਾਰੀ) ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਸੋਚ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਇਨ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਅਪਨੋ ਤੈ ਹਾਰਿਓ ਗੋਬਿੰਦ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਲੀਨ ਭਇਓ ਚਰਨਨ ਸਿੰਉ ਬਿਰਥਾ ਅਉਧ ਸਿਰਾਨੀ ॥੨॥

ਤੈਂ ਅਪਨਾ ਰਤਨ ਜਨਮ ਹਾਰ ਦੀਆ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ॥ ਔਰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੀਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਯਾਂ ਤੇ ਆਰਬਲਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਨਰੁ ਸੁਖੀਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥
ਅਉਰ ਸਗਲ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥੩॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹੋਰ ਸੰਪੂਰਨੁ ਜਗਤੁ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਮੁਖੋ ਪਦੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ॥੩॥੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਨਰ ਅਚੇਤ ਪਾਪ ਤੇ ਡਰੁ ਰੇ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਗਲ ਭੈ ਭੰਜਨ ਸਰਨਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਪਰੁ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਰ ਅਗਜਾਤ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬਿਨਾ ਜਾਨੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਅਚੇਤ ਨਰ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ (ਅਚੇਤ) ਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਇਸ ਪਾਪ ਸੇ ਭੈ ਕਰ ਜੇ ਕਹੇ ਪਾਪ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕਿਆ ਕਰੂੰ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਦੀਨੋ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੂੰ ਸਰਨ ਪੜੁ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਾਸ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤਾ ਕੋ ਨਾਮੁ ਹੀਐ ਮੋ ਧਰੁ ਰੇ ॥

ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਜਗਤਿ ਮੈ ਹਰਿ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਸਮਲ ਸਭ ਹਰੁ ਰੇ ॥੧॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਿਸਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਗਤ ਮੈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈ॥੧॥

ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਬਹੁਰਿ ਨਹ ਪਾਵੈ ਕਛੂ ਉਪਾਉ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਰੁ ਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਗਾਇ ਕਰੁਨਾ ਮੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕੈ ਪਾਰਿ ਉਤਰੁ ਰੇ ॥੨॥੯॥੨੫੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਕੁਛ ਉਪਾਵ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਰ ਲੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰ ਉਤਰ॥੨॥੯॥੨੫੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਸਿਧ ਮਿਲੇ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਯੋਗ ਕਰੋ ਤਬ ਰਿਧ ਸਿਧ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਭ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਬਿਖੁ ਮਾਰਿ ॥

ਨਿਧੀਆਂ ਤਥਾ ਸਿਧੀਆਂ ਕਾ ਮੂਲੁ ਏਕੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਔਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈ ਪੂਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਿਆ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ (ਬਿਖੁ ਮਾਰਿ) ਬਿਖ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਮਾਰਿ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੀ ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੧

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਜੀਇ ਆਈ ਕਾਰਿ ॥੧॥

ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਕ੍ਰਿਆਦਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਏਕ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥ (ਬਿਮਲ) ਨਿਰਮਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਕੇ (ਕਾਰਿ) ਕਾਮ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਰਾਮ ਰਮਤ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਸੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਾਪੈ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਇਕੁ ਸੁਖੁ ਮਾਨਿਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਬ ਸੇ ਏਕਤਾ ਮੈਂ ਸੁਖ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ। ਸੁਧ ਬਾਣੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਾਕ੍ਯ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ (ਚੁਕਾਇਆ) ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਲਾਲ ਭਏ ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ ਮਾਇਆ ॥
ਨਦਰਿ ਭਈ ਬਿਖੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥੨॥

ਜਬ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਮੈਂ ਲਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਰੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਸੂਹਾ ਜਾਨਿਆ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਰੂਪਾਨੰਦ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਖੇ ਭੋਗੋਂ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਾ ਤ੍ਯਾਗ ਕੀਆ ਹੈ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਮਨ ਕੋ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਸੇ ਕਬ ਸੇ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪੈ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੁਈ ਤਬ ਸੇ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਮਨ ਕੋ (ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ) ਮੋੜ ਰਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਉਲਟ ਭਈ ਜੀਵਤ ਮਰਿ ਜਾਗਿਆ ॥
ਸਬਦਿ ਰਵੇ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਾਗਿਆ ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟਤੀ ਭਈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੁਈ ਤਬ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨੁ (ਜਾਗਿਆ) ਸਾਵਧਾਨ ਭਯਾ ਹੈ। ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇ ਲਾਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਰਸੁ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਬਿਖੁ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗਿਆ ॥
ਭਾਇ ਬਸੇ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਭਾਗਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਬਿਖੇ ਰਸ (ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਕੈਸਾ ਥਾ (ਪਰਹਰਿ) ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੀਆ ਵਾ ਆਤਮ ਰਸ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਖ੍ਯ ਸੁਖ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਛਡਿਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ (ਭਾਇ) ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਹੀ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡਰ ਭਾਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਦ ਰਹੇ ਬਾਦੰ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥
ਚਿਤੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਹੁਕਮਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜੋ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਥੇ ਸੋ ਤੋ (ਰਹੇ) ਹਟ ਗਏ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ (ਬਾਦੰ) ਝਗੜੇ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਪਾਰਾਵਾਰ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਕਰ ਚਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਰਹੇ ਪਤਿ ਕੇ ਆਚਾਰਾ ॥
ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭਈ ਸੁਖੁ ਆਤਮ ਧਾਰਾ ॥੪॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਪਤਿ ਬਨਾਉਨੇ ਕੇ (ਆਚਾਰਾ) ਕਰਮ ਥੇ ਸੋ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਵਾ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਔਰ ਪਤਿ ਕੇ ਜੋ ਆਚਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਰਹ ਗਏ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਈ ਤਬ ਆਤਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੁਖ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਐਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਏ ਤਬ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹਮ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹਾਂ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਦੇਖਉ ਮੀਤੁ ॥

ਕਿਸੁ ਸੇਵਉ ਕਿਸੁ ਦੇਵਉ ਚੀਤੁ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਮ ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਕਿਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਚਿਤ ਦੇਵਾਂ॥

ਕਿਸੁ ਪੂਛਉ ਕਿਸੁ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥
ਕਿਸੁ ਉਪਦੇਸਿ ਰਹਾ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੫॥

ਪੁਨਾ ਕਿਸਕੋ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਪੂਛੋਂ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਲਗਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾ ਰਹਾਂ॥੫॥

ਗੁਰ ਸੇਵੀ ਗੁਰ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥
ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਰਾਚਉ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਉੱਤਰ: ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪੂਛੋ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤੁ ਦੇਹ ਅਰ (ਭਗਤਿ ਕਰੀ) ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਚੋ॥

ਸਿਖਿਆ ਦੀਖਿਆ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ॥
ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਉ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀਖਯਾ ਕੋ (ਸਿਖਿਆ) ਧਾਰ ਕਰ (ਭਾਉ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਕਰੋ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸਬੰਧੀ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ ਤੋ ਨਿਜ ਘਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਗੇ॥੬॥

ਗਰਬ ਗਤੰ ਸੁਖ ਆਤਮ ਧਿਆਨਾ ॥
ਜੋਤਿ ਭਈ ਜੋਤੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੋ ਆਤਮ ਧ੍ਯਾਨ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਨਸਟ ਹੂਆ (ਜੋਤਿ) ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਲਿਖਤੁ ਮਿਟੈ ਨਹੀ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨਾ ॥
ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਕਰਤਾ ਜਾਨਾ ॥੭॥

ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਲਿਖਤ ਲਿਖੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨਾ) ਏਹੁ ਬਾਕੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ ਵਾ (ਸਬਦੁ) ਵੇਦ ਮੈਂ (ਨੀਸਾਨਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ (ਕਰਣਾ) ਜਗਤੁ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਸੁ ਕਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਜਾਪ ਕਰਣਾ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹੁ ਭਜਨੁ ਹੀ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਨੈ ਤੋ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਹ ਪੰਡਿਤੁ ਨਹ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਨਾ ॥
ਨਹ ਭੂਲੋ ਨਹ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾ ਕੋਊ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਤਾ ਪੰਡਤੁ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਚਤੁਰ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਸਿਆਣਾ ਹੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾ ਕੋਊ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਊ ਭੁਲਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਨਾ ਕੋਈ ਭੁਲਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਹੈ ਨ ਮੈਂ ਪੰਡਤੁ ਇਤਆਦਿ ਪਦ ਅਪਨੇ ਪਰ ਘਟਾ ਲੈਣੇ॥

ਕਥਉ ਨ ਕਥਨੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ॥੮॥੧॥

ਮੈਂ ਕੁਛ (ਕਥਨੀ) ਕਹਾਨੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਏਹ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਸਹਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂੰ॥੮॥੧॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ ॥

ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੈ ॥

ਏਹ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਉਦਿਆਨੈ) ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਮਨ ਕੇ ਬਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪੀ ਅੰਕਸ (ਨੀਸਾਨੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੈ॥

ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਸੋਭ ਸੁ ਮਾਨੈ ॥੧॥

ਤਬ ਏਹ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਸਤੀ (ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦੁਆਰ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚਤੁਰਾਈ ਨਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਮਾਰੇ ਕਿਉ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਬਿਨੁ ਮਾਰੇ) ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੈਸੇ ਪਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥੧॥

ਘਰ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਸਕਰੁ ਲੇਈ ॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਵਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਤੋ ਕਾਮ ਆਦਿ ਚੋਰ ਲੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੰਨਾਕਾਰੁ ਨ ਕੋਇ ਕਰੇਈ ॥

ਤਿਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕੋਊ (ਨੰਨਾਕਾਰੁ) ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਊ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਈ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਤਿਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨੀਲ ਅਨੀਲ ਅਗਨਿ ਇਕ ਠਾਈ ॥

ਰਿਦੇ ਰੂਪ (ਠਾਈ) ਏਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ (ਨੀਲ) ਗਿਨਤੀ ਸੇ (ਅਨੀਲ) ਅਗਿਨਤ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਨਿਵਰੀ ਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਜਲਨਤਾ ਤਿਨਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ (ਬੁਝਾਈ) ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਦੇ ਲੀਆ ਰਹਸਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੇਕਰ ਯਹ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਰਹਸਿ) ਅਨੰਦ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਤੈਸਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਘਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਬਾਹਰਿ) ਬਨ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਬੈਸਿ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਖਉ ਕੈਸਾ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਗੁਫਾ) ਕੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸਾ (ਆਖਉ) ਜਪੂੰ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨੁ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਗਰਿ ਡੂਗਰਿ ਨਿਰਭਉ ਐਸਾ ॥੪॥

ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਸ੍ਵਰੂਪ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਾਗਰਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਔਰ (ਡੂਗਰਿ) ਪਹਾੜ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੈ ਐਸਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਮੂਏ ਕਉ ਕਹੁ ਮਾਰੇ ਕਉਨੁ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਗਯਾ ਹੈ ਕਹੋ ਤੋ ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਕੌਨ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਡਰੇ ਕਉ ਕੈਸਾ ਡਰੁ ਕਵਨੁ ॥

ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਨਿਰਭੈ ਹੂਆ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਕੈਸਾ ਡਰ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਉਸਕੋ ਡਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਕੌਨ ਹੈ? ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਡਰੁ ਰਹਾ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਡਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੈ ਤੀਨੇ ਭਉਨ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨੋ ਭਵਨ ਹੀ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਛਾਨੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਨਿ ਕਹਿਆ ਤਿਨਿ ਕਹਨੁ ਵਖਾਨਿਆ ॥
ਜਿਨਿ ਬੂਝਿਆ ਤਿਨਿ ਸਹਜਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਨੈ ਧਾਰੈ ਬਿਨਾ ਕੇਵਲ ਕਥਨ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੈ ਕੇਵਲ (ਕਹਨੁ) ਕਹਾਨੀਆਂ ਕੋ (ਵਖਾਨਿਆ) ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੈ ਯਥਾਰਥ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਬੂਝਿਆ) ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੈ (ਸਹਜਿ) ਸੁਖ ਕੋ ਪਹਚਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਬੀਚਾਰਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਕੀਰਤਿ ਸੂਰਤਿ ਮੁਕਤਿ ਇਕ ਨਾਈ ॥
ਤਹੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕੀਰਤਿ) ਜਸ ਔਰ (ਸੂਰਤਿ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਸੁੰਦ੍ਰਯਤਾ ਤਥਾ ਮੁਕਤੀ ਯਹ ਸਰਬ ਹੀ (ਇਕਨਾਈ) ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਨਿਜ ਠਾਈ ॥੭॥

(ਨਿਜ ਠਾਈ) ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਕੇਤੇ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੨

ਤਨਿ ਮਨਿ ਸੂਚੈ ਸਾਚੁ ਸੁ ਚੀਤਿ ॥

ਤਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਹਿਤ ਕੇਤੇ ਮੁਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਾਚ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਨੀਤਾ ਨੀਤਿ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਨਿਤਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਭਜੋ॥੮॥੨॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾ ਮਨੁ ਮਰੈ ਨ ਕਾਰਜੁ ਹੋਇ ॥
ਮਨੁ ਵਸਿ ਦੂਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਦੋਇ ॥
ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਗੁਰ ਤੇ ਇਕੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਤੋ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਕਾਸਾਦਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੋ ਕਰ (ਦੋਇ) ਦੂਜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ (ਮਾਨੇ) ਪਤਿਆਵੇ ਤਬ (ਇਕੁ ਹੋਇ) ਏਕਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮੁ ਗੁਣਹ ਵਸਿ ਹੋਇ ॥
ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰਗੁਣ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੀ ਔਰ ਗਿਆਨਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਭਗਤੀ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕੋ ਸੇ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਉ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ॥੧॥

ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਬਹੁ ਚਿਤੈ ਵਿਕਾਰੁ ॥
ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਸਿਰਿ ਆਵੈ ਭਾਰੁ ॥
ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਹਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੨॥

ਜੌ ਮਨ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ॥ ਮਨ ਕੇ ਭੂਲਨ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਨੀਚੇ ਸਿਰ ਕਰ ਜਗਤ ਮੈ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੇ ਹਰੀ ਮੈ ਮਨ ਮਾਨੇ ਤੌ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਭੂਲੋ ਮਾਇਆ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥
ਕਾਮਿ ਬਿਰੂਧਉ ਰਹੈ ਨ ਠਾਇ ॥
ਹਰਿ ਭਜੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਸਨ ਰਸਾਇ ॥੩॥

ਜਬ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਮਨ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਾਇਆ ਘਰਿ ਜਾਇ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਘਰ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰੀ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ (ਬਿਰੂਧਉ) ਰੋਕਿਆ ਹੂਆ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਸਨਾ ਕੋ (ਰਸਾਇ) ਤਦਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੁ॥੩॥

ਗੈਵਰ ਹੈਵਰ ਕੰਚਨ ਸੁਤ ਨਾਰੀ ॥
ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਪਿੜ ਚਾਲੈ ਹਾਰੀ ॥
ਜੂਐ ਖੇਲਣੁ ਕਾਚੀ ਸਾਰੀ ॥੪॥

ਜੋ ਯਹਿ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹਸਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਹੈਵਰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਵਰਨ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਚਿਤਵਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ (ਪਿੜ) ਬਾਜੀ ਕੋ ਹਾਰ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਜੁਏ ਮੈ ਜਿਨਕਾ ਖੇਲਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਕਾਚੀ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਚੀ ਨਰਦ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਜੀਵ ਭੀ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਪੜਾ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਪਉ ਸੰਚੀ ਭਏ ਵਿਕਾਰ ॥
ਹਰਖ ਸੋਕ ਉਭੇ ਦਰਵਾਰਿ ॥

ਸੁਖੁ ਸਹਜੇ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥੫॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ (ਸੰਪਉ) ਸੰਪਦਾ (ਸੰਚੀ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੇ (ਦਰਵਾਰਿ) ਅੰਦਰ ਵਾਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਖ ਸੋਕ ਸਦੀਵ (ਉਭੇ) ਦੋਨੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ (ਉੱਭੇ) ਖੜੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਕੀ ਪਦਾਰਥ ਸਰਬ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਹੈ। ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮੁਰਾਰਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਉਗਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਏ ॥੬॥

ਹੇ ਬਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਨਾਮ ਦਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ॥ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੇਲੀ ਪੁਰਸੁ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਔਗੁਣ ਸਰਬ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਦੂਖ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਮਾਇਆ ਚਿਤ ਵਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮੁ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਕਾ ਚਿਤ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਜਾਨ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਧਾਵਤੁ ਫੁਨਿ ਧਾਵੈ ॥

ਸਾਚੇ ਸੂਚੇ ਮੈਲੁ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੮॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਚੰਚਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਸਾਚੇ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਸੁਧ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਭਾਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਤਿਆ ਨਹ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮਤਿ ਝੂਠੀ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

(ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਬੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ (ਮਨਮਤਿ) ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਹਰੀ ਸਚਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਬਿਗੂਤੇ ਭਾਵੈ ਦੋਇ ॥

ਸੋ ਕਮਾਵੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨ ਕੋ (ਭਾਵੈ ਦੋਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸਭ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਪੁਰਸ਼ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ॥੧॥

ਐਸਾ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ ਜੂਆਰੀ ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਮਾਗੈ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਤਰੁ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ (ਜੂਆਰੀ) ਮਸਖਰਾ ਵਾ ਛਲੀਆ ਜਗਤ ਦੇਖਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਸਭ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਦਿਸਟੁ ਦਿਸੈ ਤਾ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਕਹਣਾ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਅਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖੁ ਗਜਾਨੁ ਹੋਵੈ ਤਬ ਉਸ ਕਾ ਜਸੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਥਨ ਬਜਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਅਪ੍ਰੋਖ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਉਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਖੁ ਮਾਂਗਤ ਦੁਖੁ ਆਗਲ ਹੋਇ ॥
ਸਗਲ ਵਿਕਾਰੀ ਹਾਰੁ ਪਰੋਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਏ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਆਗਲ) ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੈ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਰੋਇ ਕਰ ਕੰਠ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਬੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਏਕ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਦੇਖੈ ਸੋਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੇ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਬੁਝਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਸਾਚੀ) ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤਨ ਮਹਿ ਸਾਚੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਉ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਨਿਜ ਠਾਉ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ (ਭਾਉ) ਗਜਾਨ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਪ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਜ (ਠਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਾਇਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਉ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਬੂਝੈ ਨਾਉ ॥੫॥

ਸੋ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਪਿਆਰਾ (ਰਾਉ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ (ਪਰਾਇਣ) ਤਤਪਰ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਵੁਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੁਚੀਲ ਕੁਛਿਤ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਜੰਜਾਲਾ) ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਕੁਚੀਲ) ਮਲੀਨ ਔਰ ਮਨ (ਕੁਛਿਤ) ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਭੂਮਕਾ ਤਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਬਿਕਰਾਲਾ) ਭਯਾਨਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਖੋਟੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਂ? ਤਿਸ ਪੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਚੂਕੈ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਨਾਲਾ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਜੰਜਾਲਾ) ਬੰਧਨ (ਚੂਕੈ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਾਲਾ) ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪੁ ਹੈ ਵਾ ਸੁਖ ਰੂਪ ਸਦਾ ਸਾਥ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਏਕ ਨਾਮੀ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਹੀ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਸਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਇਹ ਮਤਿ ਪਾਏ ॥੭॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ (ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ) ਹਟਾਇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਕਥਉ ਨ ਆਵੈ ਓਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੩

ਗੁਰੁ ਪੁਛਿ ਦੇਖਿਆ ਨਾਹੀ ਦਰੁ ਹੋਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਥਨੀ) ਕਥਾ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਯਹਿ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੮॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਉਸ (ਰਜਾਇ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨੀਚੁ) ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੋ॥੮॥੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੂਜੀ ਮਾਇਆ ਜਗਤ ਚਿਤ ਵਾਸੁ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਬਿਨਾਸੁ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਮਾਇਆ (ਜਗਤ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਜੀਵ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਬ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਏਕ ਪਰ ਨਿਹਚਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਮਾਇਆ ਜੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੈ ਬਚਨ ਕੀਆ ਹੇ ਸਿੱਧ ਜੀ ਮੈਂ ਦੂਜਾ ਕਿਸ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਆਖੈ ਦੋਇ ॥
ਆਵੈ ਜਾਇ ਮਰਿ ਦੂਜਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਦੁਰਮਤੀ ਧਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ (ਦੋਇ) ਜੀਵ ਪੁਨਾ ਈਸ੍ਵਰ ਦੋ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਇਤ੍ਰ ਦੂਸਰੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਕੁਛ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਦੂਜਾ ਹੋਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਕੋ ਦੂਜਾ ਮਾਨ ਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤਾ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਨਹ ਦੇਖਉ ਦੋਇ ॥
ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਸਬਾਈ ਲੋਇ ॥੩॥

ਮੈਂ ਤੋ ਧਰਤੀ ਔਰ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਭੀ ਦੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ। ਨਾਰੀ ਔਰ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਪੂਰਣ ਉਸ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੱਤਾ ਵਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੇਖਉ ਦੀਪਕ ਉਜਿਆਲਾ ॥
ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਾਲਾ ॥੪॥

ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇ ਦੀਪਕ ਹੈਂ ਉਨ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਉਜਿਆਲਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਜੋ (ਬਾਲਾ) ਸਰਬ ਸੇ ਬੜਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅੰਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਏਕੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥੫॥

ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ। ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਤਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥
ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ (ਦੂਜਾ ਮਾਰਿ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ ॥
ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਹੀ (ਲੋਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ। ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੭॥

ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਖਸਮੁ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥੮॥

ਗੁਰਮੁਖੀ ਔਰ ਮਨਮੁਖੀ ਯੇਹ ਰਸਤੇ ਤੋ ਦੋ ਹੈਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਇਕ ਜਾਨੋਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੋ॥੮॥

ਸਗਲ ਰੂਪ ਵਰਨ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹੀ ॥੯॥੫॥

ਜੋ (ਰੂਪ) ਆਕਾਰ ਹੈਂ ਔਰ (ਵਰਨ) ਜੋ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦਿ ਰੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਮਨ ਮਾਹਿ) ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਕਲਪਤ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੋ॥੯॥੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਾ ਸਾਚਾ ॥

ਮੁਕਤਿ ਭੇਦੁ ਕਿਆ ਜਾਣੈ ਕਾਚਾ ॥੧॥

ਜੇ (ਅਧਿਆਤਮ) ਆਤਮਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਮਿਤ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਬ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਕਚਾ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਭੇਦੁ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਸਾਚੁ ਉਰਿ ਧਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਐਸਾ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਾਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਵਸਾਵੈ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਸਚ ਕੋ ਬਸਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜੋਗ ਕੀ ਯੁਕਤੀਓਂ ਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਪਹਿਚਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਏਕੋ ਗ੍ਰਿਹ ਉਦਿਆਨੈ ॥

ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਸਮਾਨੈ ॥੩॥

ਐਸੇ ਜੋਗੀ ਨੇ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੇ ਬੀਚ ਘਰ ਔਰ (ਉਦਿਆਨੈ) ਉਜਾੜਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਐਸੀ ਏਕਤਾ ਵਾਲੀ ਕਰਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਿਸਕੋ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ (ਸਮਾਨੈ) ਲੈ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਨਮ ਦੇਨੇ ਯੋਗਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਊਤਮੁ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਏਕ ਸਬਦ ਇਕ ਭਿਖਿਆ ਮਾਗੈ ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਜਾਗੈ ॥੪॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਏਕਤਾ ਰੂਪੀ ਭਿਛਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਨੇ ਕਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਜਾਗੈ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ ਨ ਬਾਹਰਿ ਜਾਇ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਉਣ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੫॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ (ਰਚਿ ਰਹੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਕਹੀਂ ਇਤਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜਹਾਜ ਕੇ ਕਾਕ ਵਤ। ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ ॥੬॥

ਐਸੇ ਜਿਸਨੈ ਭ੍ਰਮ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਪਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ ਤਿਸ ਕੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਭ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੭॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਪਰੰਪਰ ਮਾਨੁ ॥੮॥੬॥

ਜਪ ਤਥਾ ਤਪ ਪੁਨਾ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਨੈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ (ਅਪੰਰਪਰ) ਪਰੇ ਸੇ ਪਰੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਖਿਮਾ ਗਹੀ ਬ੍ਰਤੁ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖੰ ॥
ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਨਾ ਜਮ ਦੋਖੰ ॥
ਮੁਕਤ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੰ ॥੧॥

ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਨੇ ਖਿਮਾ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਔਰ (ਸੀਲ) ਜਤ ਤਥਾ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿਰ-ਵਿਖੇ ਹੋ ਕਰ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾ ਤੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਵਜਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਸਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪ ਔਰ (ਰੇਖੰ) ਚਿੰਨ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਦ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਕਉ ਕੈਸਾ ਡਰੁ ਹੋਇ ॥
ਰੂਖਿ ਬਿਰਖਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜੋ ਜੋਗੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸਾ ਡਰ ਹੋਵੇ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੈ (ਰੁਖਿ) ਬਨਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਔਰ (ਬਿਰਖਿ) ਜੋ ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਬੂਟੇ ਹੈਂ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਘਰ ਤਥਾ (ਬਾਹਰਿ) ਪ੍ਰਦੇਸ ਮੈਂ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਭਉ ਜੋਗੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਧਿਆਵੈ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥
ਸੋ ਜੋਗੀ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਧਜਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਯੋਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਭੈ ਹੈ॥ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੂਆ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨੀ ਜਾਰੇ ॥
ਜਰਾ ਮਰਣ ਗਤੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਪਿਤਰੀ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਸੋ ਕਾਲ ਕੇ ਜਾਲ ਕੋ (ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਹੈ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ (ਜਰਾ) ਬੁੜਾਪਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਸਭ (ਗਤੁ) ਨਸਟ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਮਰ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਆਪ ਤੇ (ਤਰੈ) ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਅਪਨੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਵੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਜੋਗੀ ਹੋਇ ॥
ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸਾ ਸੇਵੈ ਤੈਸੋ ਹੋਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਯੋਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਭੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੨੨੪

ਨਰ ਨਿਹਕੇਵਲ ਨਿਰਭਉ ਨਾਉ ॥
ਅਨਾਥਹ ਨਾਥ ਕਰੇ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨਾਹੀ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ (ਨਰ) ਮਾਨੁਖ ਕੋ (ਨਿਹਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕੋ ਨਾਥ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਐਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਪੁਨ) ਪੁਨ: (ਰਪਿ) ਫੇਰਿ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥੬॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਅੰਤਰਿ) ਪਿੰਡ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਤਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੌ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੈ॥ (ਸਾਚੈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਦਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਿਸੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥
ਆਵੈ ਨ ਜਾਵੈ ਚੂਕੈ ਆਸਾ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ (ਨਿਜਘਰਿ) ਸ੍ਵੈਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਵਾਸਾ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਨਕੀ ਆਸਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕਮਲ ਮੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਹੈ। ਵਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਰਲੇ ਮਿਲਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥੮॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਨਿਰਾਸ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕਰਕੇ ਯੁਕਤਿ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ (ਭੂਖ) ਚਾਹ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਨ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ॥੮॥੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਐਸੋ ਦਾਸੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਦੁਖੁ ਵਿਸਰੈ ਪਾਵੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸਾ ਜੋ ਕਾਮਨਾ ਤੇ ਉਦਾਸ ਮਹਾਤਮਾ ਮਿਲੈ ਤਬ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਭਈ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ॥

ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਚਰਨਹ ਧੂਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਾਮਨਾ ਤੇ ਉਦਾਸ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਅਨੰਦ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤੋਖੇ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰਾ ॥

ਜਿਹਵਾ ਸੂਚੀ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਰਾ ॥੨॥

ਏਕ ਮੈ (ਤਾਰਾ) ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਏਕ ਰਸ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰ (ਸੰਤੋਖੇ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ (ਸਾਰਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਜਿਹਬਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਸੇਵਾ ॥

ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ॥ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪਾਇਕਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਸਾਚਾ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਝਗਰਤ ਜਗੁ ਕਾਚਾ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਸੇ (ਕਾਚਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜਗਤ ਮੈ ਅਪਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਵਾ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਕੇ ਝਗੜੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰੁ ਸਮਝਾਵੈ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੫॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੋ (ਸੋਝੀ) ਗਜਾਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਕੋ ਸਮਝ ਹੋਈ ਹੈ॥੫॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਰਖਵਾਲੇ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਪਸੂ ਭਏ ਬੇਤਾਲੇ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਖਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖ ਲੇ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਪਸ਼ੂ ਔਰ ਬੇਤਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ॥

ਕਿਸੁ ਕਹੁ ਦੇਖਿ ਕਰਉ ਅਨ ਪੂਜਾ ॥੭॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਮੁਝ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ (ਅਨ) ਔਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋਂ॥੭॥

ਸੰਤ ਹੇਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਾਰੇ ॥

ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ ਸੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੮॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਵਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥ ਜੋ ਤਤ੍ਵ ਸਿਖ਼ਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਤਮਾ ਕੋ ਚੀਨਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਾਚੁ ਰਿਦੈ ਸਚੁ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਵਾਸ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤਾ ਕੇ ਦਾਸ ॥੯॥੮॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਾਚ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੯॥੮॥

ਇਸ ਸਬਦ ਪਰ ਪੌਰਾਣ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਹੁਤ ਹੈ ਬਿਸਤਾਰ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਬ੍ਰਹਮੈ ਗਰਬੁ ਕੀਆ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ॥
ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਪਤਿ ਪੜੀ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥
ਜਹ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰੇ ਤਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥

ਦੇਖੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਔਰ ਅਪਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਭਯਾ॥ ਜਬ ਮੁਖ ਤੇ ਬੇਦ ਗਿਰ ਪੜੇ ਔਰ ਦੈਈਤ ਲੈ ਗਇਆ ਤਬ ਯਹੀ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਜਾਣੇ ਕੀ ਬਿਪਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪੜੀ ਔਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਭਯਾ॥ ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤਿਆਉਤਾ ਭਯਾ॥੧॥

ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰੈ ॥
ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਜੈਸਾ ਆਗੇ ਸਬਦ ਮੈ ਕਹੇਂਗੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਕਰਨਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਮਾਇਆ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਜਗਨ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਰ ਅਫਾਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਛੇ ਜਾਇ ਪਇਆਰੀ ॥੨॥

ਬਲ ਰਾਜਾ ਮਾਇਆ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ॥ (ਬਹੁਭਾਰ) ਬਹੁਤ ਸਮਗ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ (ਜਗਨ) ਜਗੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਪੁਨਾ (ਅਫਾਰੀ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ॥ ਸੁੱਕਰ ਪ੍ਰੋਹਤ ਕੇ ਪੁਛੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਬਾਵਨ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਜਾਇ ਪਇਆਰੀ) ਪਾਤਾਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਰਹਾ॥੨॥

ਹਰੀਚੰਦੁ ਦਾਨੁ ਕਰੈ ਜਸੁ ਲੇਵੈ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇ ਅਭੇਵੈ ॥
ਆਪਿ ਭੁਲਾਇ ਆਪੇ ਮਤਿ ਦੇਵੈ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਹਰੀਚੰਦ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਅਰ ਜਸ ਲੇਤਾ ਥਾ॥ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਪਦਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਅਭੇਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅੰਤ ਵਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਭਯਾ॥ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਰਮਤਿ ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਉਧਾਰੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਹਰਨਾਖਸ ਮਹਾਂ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਵਾਲਾ ਔਰ ਦੁਰਾਚਾਰੀ ਥਾ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਰਾਇਣ ਜੋ ਗਰਬ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੀਆ॥੪॥

ਭੂਲੋ ਰਾਵਣੁ ਮੁਗਧੁ ਅਚੇਤਿ ॥

ਲੂਟੀ ਲੰਕਾ ਸੀਸ ਸਮੇਤਿ ॥
ਗਰਬਿ ਗਇਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇਤਿ ॥੫॥

ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਰਾਵਣ ਜਬ ਗਰਬ ਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਭੂਲਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਦਸੋਂ ਸਿਰੋਂ ਕੇ ਸਮੇਤ ਉਸ ਕੀ ਲੰਕਾ ਰਾਮਾਵਤਾਰ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਲੂਟ ਲਈ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਮਹਾਦੇਵ ਥੇ ਤਿਨ ਬਿਖੇ ਹੇਤ ਕੀਏ ਬਿਨਾ (ਗਰਬਿਗਇਆ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਥਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕੈਲਾਸ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਥਾ ਯਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ॥੫॥

ਸਹਸਬਾਹੁ ਮਧੁ ਕੀਟ ਮਹਿਖਾਸਾ ॥
ਹਰਣਾਖਸੁ ਲੇ ਨਖਹੁ ਬਿਧਾਸਾ ॥
ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਅਭਿਆਸਾ ॥੬॥

ਪੁਨਾ (ਸਹਸਬਾਹੁ) ਅਰਜਨ ਜਿਸਕੀ ਹਜ਼ਾਰ ਭੁਜਾ ਥੀ ਮਧੁ ਔਰ ਕੈਟਭ ਦਈਤ ਔਰ (ਮਹਿਖਾਸਾ) ਜਿਸਕਾ ਮਹਿਖੇ ਝੋਟੇ ਕਾ ਸੀਸ ਥਾ ਸੋ ਏਹ ਸਭ ਦੈਂਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਹਰਨਾਖਸ ਨੇ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਲੇ ਕਰ ਨਖੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ (ਬਿਧਾਸਾ) ਬਿਧੂੰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝ ਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਦੈਤ (ਸੰਘਾਰੈ) ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਰਾਸੰਧਿ ਕਾਲਜਮੁਨ ਸੰਘਾਰੇ ॥
ਰਕਤਬੀਜੁ ਕਾਲੁਨੇਮੁ ਬਿਦਾਰੇ ॥
ਦੈਤ ਸੰਘਾਰਿ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੭॥

ਪੁਨਾ ਜਰਾਸਿੰਧ ਤਥਾ ਕਾਲਯਮਨ ਹੰਕਾਰ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥ (ਰਕਤ ਬੀਜੁ) ਜਿਸਕੇ ਰਕਤ ਕੀ ਏਕ ਬੂੰਦ ਸੇ ਏਕ ਦੈਈਤ ਉਠ ਖੜਾ ਹੋਤਾ ਥਾ ਐਸਾ ਦੈਈਤ ਭੀ ਹੰਕਾਰੀ ਨਾਸ ਭਯਾ ਔਰ ਕਾਲ ਨੇਮ ਮਾਰਾ ਗਯਾ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੈ ਦੈਈਤੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੫

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੈਤ ਸੰਘਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੮॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੋ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ (ਦੂਜੈ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਦੈਈਤ ਸਿੰਘਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਬੂਡਾ ਦੁਰਜੋਧਨੁ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥
ਰਾਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥
ਜਨ ਕਉ ਦੂਖਿ ਪਚੈ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਕਰ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੈ ਭੀ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਕੋ (ਰਾਮੁ) ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵਣ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਕਿ ਏਹ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਜਲਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੯॥

ਜਨਮੇਜੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥
ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਿਆ ॥
ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਭੂਲੇ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥੧੦॥

ਜਨਮੇਜੈ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭਵਿਖਤ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਕਹਾ ਥਾ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀਮ ਕੇ ਚਲਾਏ ਹਸਤੀਓਂ ਕੇ ਚਮੜੇ ਅਬ ਤਕ ਭ੍ਰਮਤੇ ਕਹੇ ਉਸਕੋ ਨਾਂ ਮਾਨਾ ਭੂਲ ਗਯਾ ਸਤਿ ਕਰਕੇ ਨ ਜਾਨਿਆਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮਹਾਂ ਕਸ਼ਟ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਵੈ ਸੰਪਾਇਨ ਕੇ ਕਹਨੇ ਕੋ ਭੂਲ ਕਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਭਇਆ॥੧੦॥

ਕੰਸੁ ਕੇਸੁ ਚਾਂਡੂਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਰਾਮੁ ਨ ਚੀਨਿਆ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਨ ਰਾਖੈ ਕੋਈ ॥੧੧॥

ਕੰਸ ਕੋ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਵਾ ਕੰਸ ਔਰ ਕੇਸੀ ਦੈਈਤ ਕੋ ਤਥਾ ਚੰਡੂਰ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਮਾਰਾ (ਨ ਕੋਈ) ਜਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਕੋਊ ਬਲੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥ ਉਨੋਂ ਨੇ (ਰਾਮੁ) ਬਲਭਦ੍ਰ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੁ ਕੋ ਈਸਰ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਯਾਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਔਰ ਕੋਈ ਰਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਰਬੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਧਰਮੁ ਧੀਰਜੁ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧੨॥੯॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੇਟਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਧਰਮ ਔਰ ਧੀਰਜ ਤਥਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਗਰਬ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੨॥੯॥

ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਨਿਜ ਸਿਧੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕਥਨ ਕੀਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਇਕੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਅੰਕਿ ਚੜਾਵਉ ॥
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪਹਿਰਿ ਹਢਾਵਉ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥੧॥

ਚੰਦਨਾਦਿ ਚੋਆ ਅੰਗ ਮੈ ਲਗਾਵੋ ਸਾਧਾਰਨ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਪਹਿਰ ਕਰ ਹੰਢਾਵੋ ਔਰ ਰੇਸ਼ਮੀ ਆਦਿਕ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਮੈ ਪਰ ਪਹਰੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵੋਂ ਭਾਵ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਪਹਿਰਉ ਕਿਆ ਓਢਿ ਦਿਖਾਵਉ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਿਆ ਪਹਿਰਉ) ਭੂਖਣ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਓਢਨ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵੋਂ॥ ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਾਂਗਾ॥੧॥

ਕਾਨੀ ਕੁੰਡਲ ਗਲਿ ਮੋਤੀਅਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ॥
ਲਾਲ ਨਿਹਾਲੀ ਫੂਲ ਗੁਲਾਲਾ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਭਾਲਾ ॥੨॥

ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਕੁੰਡਲ ਅਰ ਗਲ ਮੈਂ ਮੋਤੀਆਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰੋਂ ਅਰੁ ਸੇਜ ਪਰ ਸੂਹੇ ਰੰਗ ਕੀ (ਨਿਹਾਲੀ) ਤੁਲਾਈ ਵਿਛੀ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਗੁਲਾਬਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਫੂਲ ਬਿਛਾਵੋਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸੁਖ ਕਹਾਂ ਭਾਲੂੰ॥੨॥

ਨੈਨ ਸਲੋਨੀ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥

ਸੁੰਦਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋ॥

ਖੋੜ ਸੀਗਾਰ ਕਰੈ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਭਜੇ ਨਿਤ ਖੁਆਰੀ ॥੩॥

ਅਤੀ ਪਿਆਰ ਸੋ ਸੋਲਾਂ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ॥ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਤ ਹੀ ਖੁਆਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਦਰ ਘਰ ਮਹਲਾ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਫੂਲ ਬਿਛਾਵੈ ਮਾਲੀ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੁ ਦੇਹ ਦੁਖਾਲੀ ॥੪॥

ਘਰੋਂ ਕੇ (ਦਰ) ਬੀਚ (ਮਹਲਾ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸੁਖ ਵਾਰੀ ਸੇਹਜਾ ਬਿਛਾਇ ਕਰ ਬੈਠ ਰਹੀ ਹੈਂ॥ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਮਾਲੀ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਬਿਛਾਉਨੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਨੇਜੇ ਵਾਜੇ ॥
ਲਸਕਰ ਨੇਬ ਖਵਾਸੀ ਪਾਜੇ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਝੂਠੇ ਦਿਵਾਜੇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜੇ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਨੇਜੇ ਝੂਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ॥ (ਲਸਕਰ) ਸੈਨਾ ਭੀ ਹੈ (ਨੇਬ) ਚੋਬਦਾਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਖਵਾਸੀ) ਨਫਰ ਹਾਜਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਝੂਠੇ ਪਾਜ ਹੈਂ ਵਾ (ਪਾਜੇ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਯਹ ਸਭ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ (ਦਿਵਾਜੇ) ਦਾਵੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਿਧੁ ਕਹਾਵਉ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਬੁਲਾਵਉ ॥
ਤਾਜ ਕੁਲਹ ਸਿਰਿ ਛਤ੍ਰੁ ਬਨਾਵਉ ॥
ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸ ਕਹਾ ਸਚੁ ਪਾਵਉ ॥੬॥

ਸਿਧ ਕਹਾਵਉ ਰਿਧੀਓਂ ਸਿਧੀਓਂ ਕੋ ਪਾਸ ਬੁਲਾਇ ਲੇਵੋਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਸ ਕਰ ਲੇਵੋਂ। ਸਿਰ ਪਰ (ਤਾਜ ਕੁਲਹ) ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਟੋਪੀ ਰਖੂੰ ਵਾ ਤਾਜੁ ਮੁਕਟ ਕੁਲਹ ਟੋਪੀ ਔਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਊਂ॥ ਪਰ ਹੇ ਜਗਤ ਈਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹਾਂ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਪਾਵਉਂ॥੬॥

ਖਾਨੁ ਮਲੂਕੁ ਕਹਾਵਉ ਰਾਜਾ ॥
ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੂੜੇ ਹੈ ਪਾਜਾ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਸਵਰਸਿ ਕਾਜਾ ॥੭॥

ਅਲਪ ਗ੍ਰਾਮੋਂ ਵਾਲਾ ਖਾਨ ਤਾਸੋਂ ਅਧਿਕ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਰਾਜਾ ਬਨੂੰ ਵਾ ਅਤੀ ਦੇਸ ਵਾਨ (ਮਲੂਕੁ) ਪਾਤਸਾਹ ਕਹਾਵੋਂ॥ ਐਸੇ ਹੁਕਮ ਕਰੂੰ (ਅਬੇ) ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਹਾਜਰ ਹੂਆ ਜਬ ਹਮਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਥਾ ਐਸੇ ਭੀ ਕਰੂੰ ਵਾ (ਅਬੇ) ਵਰਤਮਾਨ ਔਰ (ਤਬੇ) ਅੰਤ ਕੋ ਪਰ ਯਹ ਸਬ (ਕੂੜੇ) ਝੂਠੇ ਪਾਜ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਵਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਿਸਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਨਿਆ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੮॥੧੦॥

ਮੈਂਨੇ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੁਝ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ॥੮॥੧੦॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸੇਵਾ ਏਕ ਨ ਜਾਨਸਿ ਅਵਰੇ ॥
ਪਰਪੰਚ ਬਿਆਧਿ ਤਿਆਗੈ ਕਵਰੇ ॥
ਭਾਇ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਸਾਚੈ ਸਚੁ ਰੇ ॥੧॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸੇਵਾ) ਭਗਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਕੌੜੇ ਜਾਨਕੇ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਾਚੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ (ਸਚੁਰੇ) ਸੰਚਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵਾ ਹੇ ਅਵਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਤੂੰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਰੋਗ ਰੂਪੀ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਕਬ ਤਜਾਗੇਗਾ ਭਾਵ ਅਭੀ ਤਜਾਗ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਕਰ ਸਾਚੇ ਕੋ ਮਿਲੇਂਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਬਾਤ ਸਚ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਰਾਮ ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਹੋਈ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮਿਲੈ ਮਲੁ ਧੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧ ਜੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਸਚੇਵਾਨ ਐਸਾ ਰਾਮ ਭਗਤ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਊਂਧੋ ਕਵਲੁ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੈ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਅਗਨਿ ਜਗਤ ਪਰਜਾਰੈ ॥
ਸੋ ਉਬਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥੨॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ (ਊਂਧੇ) ਉਲਟਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜਗਤ ਕੋ ਵਸੇਸ ਕਰ ਜਲਾਇ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਭ੍ਰਿੰਗ ਪਤੰਗੁ ਕੁੰਚਰੁ ਅਰੁ ਮੀਨਾ ॥
ਮਿਰਗੁ ਮਰੈ ਸਹਿ ਅਪੁਨਾ ਕੀਨਾ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਾਚਿ ਤਤੁ ਨਹੀ ਬੀਨਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ (ਭ੍ਰਿੰਗੁ) ਭੌਰਾ ਔਰ ਪਤੰਗ ਪੁਨਾ (ਕੁੰਚਰੁ) ਹਸਤੀ ਤਥਾ (ਮੀਨਾ) ਮਛੀ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਏਕ ਏਕ ਬਿਖੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਨੈ ਪਾਂਚੋਂ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੈਂ ਰਾਚਕਰ ਤਤ੍ਵ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮੁ ਚਿਤੈ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥
ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਨਾਸੈ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰੀ ॥
ਪਤਿ ਮਤਿ ਖੋਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕਰ ਆਤਰ ਹੂਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਹਿਤੁਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਵਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਭੀ ਬਿਕਾਰੀ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਪਤਿ ਔਰ ਮਤਿ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਖੋਹ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੨੨੬

ਪਰ ਘਰਿ ਚੀਤੁ ਮਨਮੁਖਿ ਡੋਲਾਇ ॥
ਗਲਿ ਜੇਵਰੀ ਧੰਧੈ ਲਪਟਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਮਨ ਕੋ ਡੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ । ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਗਲ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਤੇ ਛੂਟੇਂਗੇ॥੫॥

ਜਿਉ ਤਨੁ ਬਿਧਵਾ ਪਰ ਕਉ ਦੇਈ ॥
ਕਾਮਿ ਦਾਮਿ ਚਿਤੁ ਪਰ ਵਸਿ ਸੇਈ ॥
ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਹੋਈ ॥੬॥

ਜੈਸੇ (ਬਿਧਵਾ) ਪਤਿਹੀਨ ਭਾਵ ਪਤੀ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਦੁਰਾਚਾਰਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੀਰ ਦੇਤੀ ਹੈ (ਦਾਮਿ) ਧਨ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਅਪਨਾ ਪਰਵਸ ਕਰਕੇ ਉਸਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਭਰਤਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਾਮ ਕੀ ਯਥੇਸ਼ਟ ਪੂਰਣਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੋਥੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪਾਠਾ ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੜੈ ਸੁਣਿ ਥਾਟਾ ॥
ਬਿਨੁ ਰਸ ਰਾਤੇ ਮਨੁ ਬਹੁ ਨਾਟਾ ॥੭॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੋ ਪੜ ਕਰ ਪੁਨਾ ਅੰਨਜ ਪੁਸਤਕੋਂ ਪੜ ਕਰ। ਪੁਨਾ ਵੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪੜਤੇ ਔਰ (ਥਾਟਾ) ਸੰਮੂਹ ਵਾ ਪਰਾਇਣ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਬਹੁਤ (ਨਾਟਾ) ਚੰਚਲ ਵਾ ਨਿਰਤ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਕੈਸੇ ਹੋ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਸਾ ॥
ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਜਲ ਮਾਹਿ ਉਲਾਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਾ ॥੮॥੧੧॥

ਜੈਸੇ (ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੇ ਜਲ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਪਜਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ ਕੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਭਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ (ਮੀਨਾ) ਮਛੁ ਜਲ ਮੈਂ (ਉਲਾਸਾ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕਰੇ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤੋਂ ਵਤ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਿਧੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਠੁ ਕਰਿ ਮਰੈ ਨ ਲੇਖੈ ਪਾਵੈ ॥
ਵੇਸ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਸਮ ਲਗਾਵੈ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਹਠ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਤਨ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਵੈ। ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਫਿਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਮਨਿ ਸੂਖ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਸਹਹਿ ਜਮ ਦੂਖ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰੇਂ ਤੌ ਤੂੰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਜਮ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਕਪੂਰਿ ॥
ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਦੂਰਿ ॥
ਨਾਮਿ ਬਿਸਾਰਿਐ ਸਭੁ ਕੂੜੋ ਕੂਰਿ ॥੨॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਪੁਨਾ ਅਗਰ ਤਥਾ ਕਪੂਰਾਦਿ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵੇ। ਐਸੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ (ਮਗਨੁ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਵਾ ਡੂਬੇ ਹੂਏ ਸੇ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੋਖ ਕੀ ਪਦਵੀ ਦੂਰ ਹੈ। ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਹੈ॥੨॥

ਨੇਜੇ ਵਾਜੇ ਤਖਤਿ ਸਲਾਮੁ ॥
ਅਧਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਆਪੈ ਕਾਮੁ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਚੇ ਭਗਤਿ ਨ ਨਾਮੁ ॥੩॥

ਨੇਜੇ ਝੂਲਤੇ ਔਰ ਬਾਜੇ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ (ਤਖਤਿ) ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਔਰ ਲੋਗ (ਸਲਾਮੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਐਸੀ ਸੰਪਦਾ ਮੈਂ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਾਂਗੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ॥੩॥

ਵਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਾ ॥
ਮਨੁ ਦੇ ਪਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਗਿਆਨੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥੪॥

ਵਾਦ ਵਿਰੋਧ ਤਥਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਦੇਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇ ਤਬ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਕਰ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਦਮ ਕੇ ਸਉਦਾ ਨਹੀ ਹਾਟ ॥
ਬਿਨੁ ਬੋਹਿਥ ਸਾਗਰ ਨਹੀ ਵਾਟ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਘਾਟੇ ਘਾਟਿ ॥੫॥

ਜੈਸੇ (ਦਮ) ਰੁਪੈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਾਟ ਸੇ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਬਿਨਾ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਘਾਟਾ ਹੀ ਘਾਟਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਵਾਟ ਦਿਖਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਸਲਾਘਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਵਾਟ ਦਿਖਾਵੇ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗਜ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਵੇ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੬॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜੋ (ਮੇਲ ਮਿਲਾਵੈ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰੇ॥੬॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਕਉ ਜਿਸ ਕਾ ਇਹੁ ਜੀਉ ॥

ਵਾਹ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਏਹਿ ਜੀਉ ਹੈ।

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਥਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਗੁਰ ਸਬਦੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਵਡਾਈ ਤੁਧੁ ਭਾਣੈ ਦੀਉ ॥੭॥

ਹੇ ਮਨ ਤੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਾਈ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ (ਭਾਣੈ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਦਈ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮਾਇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਤੁ ਰਹਉ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥

ਹੇ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਜੀਵੋਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਰਹੋਂ॥ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਣਾਗਤ ਰਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਸੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੮॥੧੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਤ ਭੇਖੀ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੇਖ ਧਾਰੀਓਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਨਹੀ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ॥

ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧ ਜੀ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੱਚ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਏ ਹੈ ॥ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਰਾਜੇ ਬਹੁ ਧਾਵਹਿ ॥

ਹਉਮੈ ਖਪਹਿ ਜਨਮਿ ਮਰਿ ਆਵਹਿ ॥੨॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਰਾਜੇ (ਧਾਵਹਿ) ਦੌੜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਹੀ (ਖਪਹਿ) ਨਸਟ ਹੋਤੇ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਨਿਵਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ ॥

ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗੈ ਪੰਚ ਸੰਘਾਰੈ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਕਾਮ ਆਦੀ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਚੰਚਲ ਬੁਧੀ ਕਾ ਤਿਆਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹਿ ॥

ਰਾਜਨੁ ਜਾਣਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ (ਸਾਚੁ) ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਅਭੇਦ ਜਾਨ ਕਰ ਪਰਮਗਤੀ ਜੋ ਮੋਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਗੁਰੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਵੈ ॥੫॥

ਜਿਨਕੀ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਰੂਪਿ ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਤਿਨਕਾ ਭ੍ਰਮ ਉਠਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਓਹੁ ਨਿਰਭਉ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਿ ਮਰਣਾ ਕਿਆ ਪਾਵੈ ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸੋ ਝਗਰੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥੬॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਰਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਰ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨ ਭੇਟਿ ਗੁਣ ਗਾਹੀ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਜੇਤੀ ਹੈ) ਜਿਤਨੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਉਤਨੀ ਹੀ (ਕਿਹੁ) ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਭੇਟਿ) ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੨੨੭

ਹਉਮੈ ਬੰਧਨ ਬੰਧਿ ਭਵਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੮॥੧੩॥

ਅਭਗਤ ਲੋਕ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜੇ (ਭਵਾਵੈ) ਫਿਰਾਈਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾਲੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਪਹਲੇ ਜੋ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਆਦਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲੁ ਪਇਆਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ॥

(ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲੁ) ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਾਭੀ ਸੇ ਉਤਿਪਤਿ ਹੂਆ ਕਮਲ ਤਿਸਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਕਾ ਅੰਤ ਲੇਨੇ ਕੋ ਗਿਆ ਔਰ ਤੋ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕਮਲ ਕੀ ਨਾਲੀ ਕੇ ਤਲੇ ਭਾਵ ਮੂਲ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ॥ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਐਸੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਭਈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਨਹੀ ਲੀਨੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥੧॥

ਤਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਲਈ ਥੀ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਾ ਮਾਨਾ ਆਪਕੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਮਾਨਤਾ ਭਯਾ ਤਾਂ ਤੇ ਕਵਲ ਨਾਲ ਕਾ ਅੰਤ ਲੈਣ ਗਯਾ ਵਾ ਅਸਚਰਜਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਅਰ ਅਪਨੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਮੈ ਸੰਦੇਹ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਕੋ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੁਈ ਤੇਰੀ ਕਵਲ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਏਹ ਆਗਯਾ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੀਨੀ ਤਾਂ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਕਮਲ ਨਾਲ ਮੈਂ ਭੁਲਾ ਫਿਰਾ ਯਾਂ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਨੈ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ॥੧॥

ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਕਾਲਿ ਸੰਘਾਰਿਆ ॥

ਹਮ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਤ ਮੈ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਾਲ ਨੇ (ਸੰਘਾਰਿਆ) ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਹਮ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੇ ਦੇਵੀ ਸਭਿ ਦੇਵਾ ॥

ਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦੇਵੀ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੈਂ॥ ਬਿਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਹੈ ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਬਾਦਿਸਾਹ ਨਹੀ ਰਹਨਾ ॥

ਜੋ (ਖਾਨ) ਛੋਟੇ ਸਰਦਾਰ ਪੁਨਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤਥਾ (ਸੁਲਤਾਨ) ਬੜੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਹੁ ਭੂਲੈ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖੁ ਸਹਨਾ ॥

ਮੈ ਧਰ ਨਾਮੁ ਜਿਉ ਰਾਖਹੁ ਰਹਨਾ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ (ਧਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਉਂ ਰਾਖੋਗੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹਨਾ ਕਰੇਂਗੇ॥੩॥

ਚਉਧਰੀ ਰਾਜੇ ਨਹੀ ਕਿਸੈ ਮੁਕਾਮੁ ॥

ਚੌਧਰੀ ਹੋ ਵਾ ਰਾਜਾ ਹੋ ਈਹਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਮੁਕਾਮ) ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਨਾ ਹੈ॥

ਸਾਹ ਮਰਹਿ ਸੰਚਹਿ ਮਾਇਆ ਦਾਮ ॥

ਮੈ ਧਨੁ ਦੀਜੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥੪॥

ਜੋ (ਮਾਇਆ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ (ਦਾਮ) ਰੋਕੜੀ ਆਦਿ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮਰ ਜਾਵੇਂਗੇ। ਮੈਂ ਯੇਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਧਨ ਹੀ ਦੇਵੋ॥੪॥

ਰਯਤਿ ਮਹਰ ਮੁਕਦਮ ਸਿਕਦਾਰੈ ॥

ਜਿਤਨੀ ਰਈਅਤ (ਮਹਰ) ਨੰਬਰਦਾਰ (ਮੁਕਦਮ) ਜੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਵੱਡਾ ਚੌਧਰੀ ਪੁਨ: ਸਰਦਾਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸੈ ਸੰਸਾਰੈ ॥

ਅਫਰਿਉ ਕਾਲੁ ਕੂੜੁ ਸਿਰਿ ਮਾਰੈ ॥੫॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਚਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲ ਜੋ (ਅਫਰਿਉ) ਅਮੋੜ ਹੈ ਸੋ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠਿਓਂ ਕੋ ਸਿਰ ਸੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਸਾਜੀ ਤਿਨਹਿ ਸਭ ਗੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸਚਾ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਹਚਲ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਪੰਚ ਤੱਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਜਾ ਸਾਜੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਹੀ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਤਾਂ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥੬॥

ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਣੀਏ ਤਬ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਕਾਜੀ ਸੇਖ ਭੇਖ ਫਕੀਰਾ ॥

ਵਡੇ ਕਹਾਵਹਿ ਹਉਮੈ ਤਨਿ ਪੀਰਾ ॥

ਕਾਜੀ ਤਥਾ ਸੇਖ ਔਰ ਜੋ ਫਕੀਰੋਂ ਕੇ ਭੇਖ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਜੋ ਬਡੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਪੀੜਾ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਧੀਰਾ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਧੀਰਜਤਾ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਕਾਲੁ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਿਹਵਾ ਅਰੁ ਨੈਣੀ ॥

ਕਾਨੀ ਕਾਲੁ ਸੁਣੈ ਬਿਖੁ ਬੈਣੀ ॥

ਜਿਹਬਾ ਕਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਦ ਸੇ ਲਪਟਾਉਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਨੀ ਹੈ॥ (ਕਾਨੀ) ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰ ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ (ਬੈਣੀ) ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਰ ਕਾਲ ਰੂਪ ਜਾਲ ਬਯਾਪਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੂਠੇ ਦਿਨੁ ਰੈਣੀ ॥੮॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ (ਮੂਠੇ) ਠਗੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਹਿਰਦੈ ਸਾਚੁ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹਿ ਸਕੈ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਹਰੀ ਕੇ (ਨਾਇ) ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਜੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੯॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੯॥੧੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬੋਲਹਿ ਸਾਚੁ ਮਿਥਿਆ ਨਹੀ ਰਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਬਚਨੁ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ॥

ਚਾਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ॥

ਰਹਹਿ ਅਤੀਤ ਸਚੇ ਸਰਣਾਈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਖੁਸੀ ਹੋ ਕਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ (ਅਤੀਤ) ਤਿਆਗੀ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਚ ਘਰਿ ਬੈਸੈ ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਉ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਦੁਖੁ ਮੋਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ (ਘਰਿ) ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਬੈਸੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹੈ) ਦੇਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ (ਆਵਤ ਜਾਵਤ) ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਦੁਖ (ਮੋਹੈ) ਮੂਰਛਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵਾ ਦੁਖੋਂ ਮੇਂ ਹੀ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਿਉ ਪੀਅਉ ਅਕਥੁ ਕਥਿ ਰਹੀਐ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਲਹੀਐ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ (ਅਪਿਓ) ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਅਕਥੁ) ਕਹੀਏ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ॥ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਹੀਏ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਕਹੀਐ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਿ) ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਾਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸੁਖ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀਏ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮਤਿ ਚਾਲ ਨਿਹਚਲ ਨਹੀ ਡੋਲੈ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਸਹਜਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਚਲ ਹੁਏ ਹੂਏ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੋ (ਗੁਰਮਤਿ) ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੀਵੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਤੁ ਵਿਰੋਲੈ ॥੩॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ (ਤਤੁ ਵਿਰੋਲੈ) ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਿਆ ਦੀਖਿਆ ਲੀਨੀ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿਓ ਅੰਤਰ ਗਤਿ ਕੀਨੀ ॥

ਜਬ ਸਿਖ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਿਆ ਲੀਨੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਿਖ ਕੀ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਭੇਦਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਈ ਆਤਮੁ ਚੀਨੀ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖਕੀ ਜੋ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਈ ਹੈ (ਆਤਮ) ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ (ਚੀਨੀ) ਜਾਨੀ ਹੈ॥੪॥

ਭੋਜਨੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਰੁ ॥
ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਸਚੁ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਔਰ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਭੋਜਨ (ਸਾਰੁ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਜਨ (ਪਰਮਹੰਸ) ਉਤਮ ਹੰਸ ਵਤ ਸਤਿ ਅਸੱਤ ਕੇ ਬਬੇਕੀ ਹੈਂ॥ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਹੈ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੫॥

ਜਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਏਕੰਕਾਰ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਰਹੈ ਨਿਰਾਲਮੁ ਏਕਾ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ॥
ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ॥

(ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ (ਏਕਾ) ਏਕ ਆਤਮ ਬੁਧੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਯਹਿ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਨਿਰਾਲਮੁ) ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੈ ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਚੂਕੀ ਅਹੰ ਭ੍ਰਮਣੀ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨੁ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨਿ ਮਾਨਿਆ ਹੈ। ਯਾਂ ਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ॥੬॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਕਉਣੁ ਕਉਣੁ ਨਹੀ ਤਾਰਿਆ ॥
ਹਰਿ ਜਸਿ ਸੰਤ ਭਗਤ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਨਹੀਂ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਿਨਤ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀਕੇ ਜਸ ਨੇ ਸੰਤ ਔਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੨੮

ਪ੍ਰਭ ਪਾਏ ਹਮ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਰਿਆ ॥੭॥

ਐਸੇ ਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਹਮਨੈ ਭੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਢੂੰਢਿਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਅਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਾਚ ਮਹਲਿ ਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥

(ਸਾਚੁ ਮਹਲਿ) ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਅਲਖ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲ ਮਹਲੁ ਨਹੀ ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ ॥

ਸਾਚਿ ਸੰਤੋਖੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੮॥

ਸੋ ਅਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ (ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ) ਅਵਿਦਜਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿਸ ਸਾਚ ਕੋ ਪਾ ਕਰਕੇ (ਸੰਤੋਖੇ) ਸੰਤੁਸ੍ਰਿ ਭਏ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਸੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨਕੈ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਸੱਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਸਿਆ ਹੈ। ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮਲੁ ਖੋਈ ॥੯॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਸਾਚ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਹੈ॥੯॥੧੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਮਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਰਾਪੈ ਜਾ ਕਾ ॥

ਉਪਜੰਪਿ ਦਰਸਨੁ ਕੀਜੈ ਤਾ ਕਾ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਚਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਾਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਹੈ (ਉਪਜੰਪਿ) ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਵਾ (ਉਪ) ਸਮੀਪ (ਜੰਪਿ) ਜਾਕਰ ਵਾ ਉਪਜਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਸੇ ਹੀ ਉਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਵਾ (ਉਪ) ਸਮੀਪ ਜਾਕਰ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਅਰੁ (ਜੰਪਿ) ਤਿਨਕਾ ਮੰਤ ਜਪੀਏ॥੧॥

ਰਾਮ ਨ ਜਪਹੁ ਅਭਾਗੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਯਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਅਭਾਗ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤੋ ਜੁਗ ਜੁਗ ਦਾਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੁ ਜਪੈ ਜਨੁ ਪੂਰਾ ॥

ਤਿਤੁ ਘਟ ਅਨਹਤ ਬਾਜੇ ਤੂਰਾ ॥੨॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਜਨ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਤੂਰਾ) ਬਾਜਾ ਬਜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਜਨ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਸੇ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥
ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸੁ ਪਰਸਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੪॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਕਲੇਸ਼ ਹਰਤਾ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਤਥਾ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਹਿ ਏਕੋ ਰਵੈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਭਵੈ ॥੫॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਏਕ ਹੀ ਵਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ। ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾ ਜਾਨਕੇ ਸੋ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਪਾਏ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵੇ ਸੋ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੇ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਅਰਧ ਉਰਧ ਕੀ ਸੰਧਿ ਕਿਉ ਜਾਨੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਧਿ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਭਗਵਨ (ਅਰਧ) ਨੀਚੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ (ਉਰਧ) ਊਪਰ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋ ਕੀ (ਸੰਧਿ) ਮਿਲੌਨੀ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੇ?

ਉੱਤਰ: ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਪਰ ਜਬ ਮਨ ਪਤੀਆਵੇ ਤਬ ਸੰਧਿ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਬ ਏਕਤਾ ਕਾ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ?

ਉੱਤਰ:

ਹਮ ਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਗੁਣੁ ਕਰੀਐ ॥
ਪ੍ਰਭ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਤਰੀਐ ॥੮॥੧੬॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਮ ਜੀਵ ਪਾਪੀ ਔਰ ਨਿਰਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਜਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਏ ਹੈ॥੮॥੧੬॥

ਸੋਲਹ ਅਸਟਪਦੀਆ ਗੁਆਰੇਰੀ ਗਉੜੀ ਕੀਆ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਉ ਗਾਈ ਕਉ ਗੋਇਲੀ ਰਾਖਹਿ ਕਰਿ ਸਾਰਾ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਪਾਲਹਿ ਰਾਖਿ ਲੇਹਿ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਧਾਰਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਗੋਇਲੀ ਗਾਈਓਂ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਰਕੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਦਿਨ ਘਾਸਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਰੋਧੀ ਜੀਵਾਂ ਤੇ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਆਤਮ) ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਤ ਉਤ ਰਾਖਹੁ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਤਉ ਸਰਣਾਗਤਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਪਰਮੇਸਰ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਹਮ ਕੋ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਰਖਜਾ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਦਰ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰੋ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ ਰਖੁ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ॥
ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਤੂੰਹੈ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਰਖ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਬਿਆਪ ਰਹੇ ਹੋ ਤੂੰਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਭੂ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਅਧ ਊਰਧੀ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਉਪਮਾ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਬਿਨਸੈ ਨ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥੩॥

ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਤੇ ਰਖਯਾ ਕਰਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕਰ (ਅੱਧ) ਨੀਚੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ (ਊਰਧੀ) ਊਪਰ ਸ੍ਵਰਗੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪੜਾ ਭਰਮਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਆਪ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸਤਾ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਜਗੁ ਬਿਨਸਤ ਹਮ ਦੇਖਿਆ ਲੋਭੇ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ॥੪॥

ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹਮਨੇ ਜਗਤ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਦੇਖਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਆਪਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਅਪਾਰ ਕੋ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਥਿਰੁ ਕੋ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੫॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਜੋ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਤੂੰ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮਹਲੁ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਅਰ ਤੇਰੇ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਲੇ ਜਾਇ ਕਿਆ ਫਾਸਹਿ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥
ਡੋਲੁ ਬਧਾ ਕਸਿ ਜੇਵਰੀ ਆਕਾਸਿ ਪਤਾਲਾ ॥੬॥

ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਲੈ ਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਹੈ ਖਾਲੀ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਮ ਕੀ ਜਾਲੀ ਮੈ ਫਾਸਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਡੋਲ ਲਜੁ ਕੇ ਸਾਥ ਕਸਕੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਵਹੁ ਕਬੀ ਊਪਰ ਕੋ ਕਬੀ (ਪਤਾਲਾ) ਨੀਚੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਸੁਰਗ ਮੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਹਜੇ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿੱਖਯਾ ਕਰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਤੋਂ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਹੇ ਪਤੀ ਤੂੰ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਇਜਤ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਤੂੰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਹੰ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗੀਏ ਤਬ ਤੂੰ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਗੁਣ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਮੇਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥੮॥੧॥੧੭॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇਕਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਔਰ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਲਾਭੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਭੇਦਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੮॥੧੭॥

ਪੰਨਾ ੨੨੯

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝਿ ਲੇ ਤਉ ਹੋਇ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇ ਤੋ ਨਿਆਇ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨਾ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥੧॥

ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਔਰ (ਘਰਿ ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਛੂਟੀਐ ਦੇਖਹੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਜੇ ਲਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਛੂਟੀਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਭਰਮ ਕਮਾਵੈ ਤੌਂ ਭੀ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧੇ ਅਕਲੀ ਬਾਹਰੇ ਕਿਆ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਹੀਐ ॥

ਅਕਲੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੋ ਕਿਆ ਕਹੀਏ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੰਥੁ ਨ ਸੂਝਈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਨਿਰਬਹੀਐ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਉਨ ਕੋ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਨਿਬਾਹੈ॥੨॥

ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ ਖਰੇ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਖਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖਰੇ ਜੋ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸਾਰ) ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ ॥੩॥

ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਖੂ ਭਾਵ ਗਜਾਨੀ ਰਖਿਆ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਏਹ ਅਸਜਰਜ ਹੈ॥੩॥

ਸੂਤੇ ਕਉ ਜਾਗਤੁ ਕਹੈ ਜਾਗਤ ਕਉ ਸੂਤਾ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਸੂਤੇ) ਬੇਖਬਰ ਹੈਂ ਔਰ ਬਿਵੋਹਾਰੋਂ ਮੈ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਗਤਾ ਜਾਨ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੂਤਾ) ਭਾਵ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈ ਸੁਸਤ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਤ ਕਉ ਮੂਆ ਕਹੈ ਮੂਏ ਨਹੀ ਰੋਤਾ ॥੪॥

ਜੋ ਭਜਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕ ਮੂਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਮੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੋਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਾਇ ਇਸ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਵਤ ਕਉ ਜਾਤਾ ਕਹੈ ਜਾਤੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕਾਮ ਸੇ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਇਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸੁ ਕੋ ਲਾਇਕ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਕੀ ਕਉ ਅਪੁਨੀ ਕਹੈ ਅਪੁਨੋ ਨਹੀ ਭਾਇਆ ॥੫॥

ਜੋ ਦੇਹ (ਪਰ ਕੀ) ਸੁਆਨ ਸ੍ਰਿਗਾਲੋਂ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਇਆ ਨਹੀਂ॥੫॥

ਮੀਠੇ ਕਉ ਕਉੜਾ ਕਹੈ ਕੜੂਏ ਕਉ ਮੀਠਾ ॥

ਨਾਮ ਜੋ ਮੀਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌੜਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਕੌੜੇ ਕੋ ਮੀਠਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਤੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਐਸਾ ਕਲਿ ਮਹਿ ਡੀਠਾ ॥੬॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸਾ ਅਸਚਰਜ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਚੇਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਠਾਕੁਰੁ ਨਹੀ ਦੀਸੈ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੇਵਾ) ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕਰੁ ਦੇਖੀਤਾ ਨਾਹੀਂ॥

ਪੋਖਰੁ ਨੀਰੁ ਵਿਰੋਲੀਐ ਮਾਖਨੁ ਨਹੀ ਰੀਸੈ ॥੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸੇਵਾ ਤੋ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਪੋਖਰੁ) ਛਪੜ ਕਾ ਪਾਨੀ ਰਿੜਕਨੇ ਸੇ ਮਾਖਨ ਨਹੀਂ (ਰੀਸੈ) ਨਿਕਸਤਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਔਰੁ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਤਮ ਤੱਤੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ॥੭॥

ਇਸੁ ਪਦ ਜੋ ਅਰਥਾਇ ਲੇਇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥

ਇਸ ਪਦ ਕਾ ਜੋ ਅਰਥਾਇ ਲੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਏਹ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਾ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਪੂਜਨ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਚੀਨੈ ਆਪ ਕਉ ਸੋ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ) ਅਤੀ ਉਤਮ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਪਨਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਭਰਮਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੂਝੀਐ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਮਾਇਆ ॥੯॥੨॥੧੮॥

ਹੈ ਤੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੯॥੨॥੧੮॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਕੀ ਪੂਜਾ ਲੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੂਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਰ ਸਦਾ ਸੂਤਕ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲੇ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥੧॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੂਤਕੁ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਇ ॥
ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੀਜੈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ॥ ਤਬ ਤਕ ਤਿਨਕਾ (ਸੂਤਕੁ) ਅਸੁੱਧਪਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੂਤਕ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੋ?

ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਆਕਾਰੁ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੨॥

ਉੱਤਰੁ॥ ਜਿਤਨਾ ਅਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਸੂਤਕ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਮੋਹ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਮਾਹਿ ॥
ਸੂਤਕੁ ਭੋਜਨੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਸੂਤਕ ਅਗਨੀ ਔਰ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਔਰ ਜੇਤਾ ਕੁਛ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ॥੩॥

ਸੂਤਕਿ ਕਰਮ ਨ ਪੂਜਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੪॥

ਪੂਜਾ ਆਦਿਕ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਸੂਤਕੁ ਜਾਇ ॥
ਮਰੈ ਨ ਜਨਮੈ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੂਤਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਰਤਾ ਜਨਮਤਾ ਨਹੀਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਸੁ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ॥੫॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੋਧਿ ਦੇਖਹੁ ਕੋਇ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥੬॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਆਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਸਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਜੀਵ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੬॥

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਕਲਿ ਮਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੭॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਉੱਤਮ ਹੈ॥ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਾਚਾ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੮॥੧॥

ਸੋ ਸੱਚਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਉਣ ਜਾਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਹਿਰਦੈ ਉਰ ਧਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਣੀ ਹੈ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰੋ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਉਰ) ਅਧਕ ਜਾਨ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਸਾਚ ਦੁਆਰਾ ॥੧॥

ਸਚਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਡਿਤ ਹਰਿ ਪੜੁ ਤਜਹੁ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਉਜਲੁ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪੜਹੁ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਓ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੦

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਪਾਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਕੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਚਿ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ (ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਜਲਾਏ ਦੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੰਕਾਰ ਔਰ (ਦੋਈ) ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਹੁ ਬੂਝਹੁ ਸੋਈ ॥
ਲੋਕ ਸਮਝਾਵਹੁ ਸੁਣੇ ਨ ਕੋਈ ॥

ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਹੁ ਔਰ ਸੋਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣਹੁ॥ ਮਨ ਸਮਝਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੋ ਸੋ ਲੋਕ ਹਿਤ ਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝਹੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਰਹੇਗੀ॥੪॥

ਮਨਮੁਖਿ ਡੰਫੁ ਬਹੁਤੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਂ (ਡੰਫੁ) ਦੰਭ ਹੈ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਠਉਰ ਨ ਕਾਈ ॥੫॥

ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ਼ੁਭ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੇ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥
ਬਗ ਜਿਉ ਲਾਇ ਬਹੈ ਨਿਤ ਧਿਆਨਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਗਲੇ ਸਮਾਨ ਨਿਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ॥

ਜਮਿ ਪਕੜਿਆ ਤਬ ਹੀ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥੬॥

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜਿਆ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥ ਜਿਸਕੋ ਬੇਦ ਅਗੰਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ । ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਈ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਮੈ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਦਾਤਾ ਹੋਈ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਾਇਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਬਿਦਾਰਿ ਗਵਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਤਿ ਔਰ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪੁਨਾ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ (ਸਾਇਰ) ਸਾਮੁਦ੍ਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਮਾਇਆ (ਬਿਦਾਰਿ) ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਵਾਈ ਹੈ ਵਾ (ਬਿਦਾਰਿ) ਜਾਗ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋ ਕਰ ਗਵਾਈ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਝੂਠੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ ਝੂਠੀ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਃ ੩ ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਕਾ ਧਰਮੁ ਪੜਹੁ ਤੁਮ ਭਾਈ ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜੁਗ ਕਾ ਧਰਮ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਪੜ੍ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੋ ਸਮਝ ਦਈ ਹੈ॥

ਐਥੈ ਅਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥੧॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਪੜਹੁ ਮਨਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹੋ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਉਤਾਰੋ॥

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਫੀਕਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਵਾਦਿ ਵਿਰੋਧ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਮੈ ਤੋ ਮਨ ਤਨ ਫੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸੱਚ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਓ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਨਿਤ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵੈ ਨ ਜਾਇ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰਾ ॥੩॥

ਇਸੀ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਜਮੁ ਖੁਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ਜਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪੰਚ ਸੰਘਾਰੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪੰਚ ਕਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰੇ। ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸਚਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥੪॥

ਸੋ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਨਟਿ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਰਹੇ ਲਪਟਾਈ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਟ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੁ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਮੋਹ ਕਰ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੫॥

ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਅਲਿਪਤ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੈ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਨਾ ਫਿਰੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਜੋ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਬੁਹਤੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਇਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਨ ਚੀਨੈ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੬॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਖੋਹ ਲੀਆ॥੭॥

ਕਾਪੜ ਪਹਿਰਿ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਅਤਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥

ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਕਪੜੇ ਪਹਰ ਕਰ ਚਤਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਭਰਮ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਗ੍ਰਿਹੀ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸਚੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੮॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੂਲੁ ਵੇਦ ਅਭਿਆਸਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਕਾਰਣ ਹੈ ਸੋ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਤਰ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਦੇਵ ਮੋਹ ਪਿਆਸਾ ॥

ਤਿਸਤੇ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਮੋਹ) ਅਗਿਆਨ ਕਰ (ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭਰਮੇ ਨਾਹੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥੧॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਹਮ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਹਰੀ ਨੇ ਭਰਮਣੇ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੰਜਾਲਾਂ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪੜਿ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਜਮਕਾਲਾ ॥

ਪੜ ਕਰਕੇ ਝਗੜਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਜਮੁ ਕਾਲ ਕੇ ਕਠਨ ਵਾਲਾ ਸਿਰੁ ਪਰ ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੧

ਤਤੁ ਨ ਚੀਨਹਿ ਬੰਨਹਿ ਪੰਡ ਪਰਾਲਾ ॥੨॥

ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ (ਪਰਾਲਾ) ਖਾਲੀ ਕਿਆ ਨਿਕੰਮੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਬੰਨ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨਿ ਕੁਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਆ ਬਹੁ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਆਪ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵਜਲਿ ਡੂਬੇ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥੩॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜੁ ਪੰਡਿਤੁ ਕਹਾਵੈ ॥
ਬਿਖਿਆ ਰਾਤਾ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਅਧੀਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਪੰਡਿਤੁ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਰੱਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਕਾ ਗਲਿ ਜੇਵੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ ॥੪॥

ਗਲੇ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਜੇਵੜਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਤ (ਕਾਲੁ) ਤਪਾਉਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਮਕਾਲੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਕਾਲੁ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਵੈ ॥
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨਾ ਦ੍ਵੈਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮੁ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਦਾਸੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥
ਚਰਣੀ ਲਾਗੈ ਤਾ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਭੀ ਦਾਸੀ ਹੋ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ । ਜੇਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਤੌ ਸਫਲਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਜੇ ਜਗਜਾਸੂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਤੌ ਅਪਨੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦ ਹੀ ਨਿਰਮਲੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥੬॥

ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਹਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਦਿਸਹਿ ਜੁਗ ਮਾਹੀ ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਸਭਿ ਨਿਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਪੂਜ ਕਰਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਮੈਂ ਧਨਵੰਤ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨੋ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਸਾਚੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨ ਮੈ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੇ ਚਉਥੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਚਿੱਤ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਾਇਆ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦੁ ਪੜੈ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਰ ਬਿਸਥਾਰਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਬੇਦੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈ (ਵਾਦੁ) ਹਾਰ ਜੀਤ ਕੀ ਚਰਚਾ ਵਾ ਝਗੜੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਤਾਮਸੁ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥

ਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਖਾਣੈ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤਾਮਸ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਖਾਧੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਫਿਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗਾ ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਕਾਲ ਨੇ ਖਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਪਰਾਧੀ ਸੀਧੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਅਪਰਾਧੀ) ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭੀ ਸੀਧੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੀਧੇ) ਸੀਝੇ ਅਰਥਾਤ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀਧੇ ਹੁਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜਿ ਰੀਧੇ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਧੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਗਜਾਨ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਸੀਧੇ) ਸਨਮੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੩॥

ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ ਕਿਆ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੱਚੇ ਨੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸਦਾ ਬਿਖੁ ਖਾਏ ॥

ਜਮ ਡੰਡੁ ਸਹਹਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥੪॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਬਿਖਜੋਂ ਰੂਪੀ ਬਿਖੁ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਜਮਡੰਡ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮੂਆ ਨ ਜੋਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਅਰੁ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਤਕਦਾ ਵਾ ਦਬਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥

ਸਦਾ ਰਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਪਵਿਤਾ ॥

ਮਨ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਿਲਾਇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਜੀਤਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੌ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਥ ਮਨ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਕੁਸਲੁ ਤੇਰੈ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥੬॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਥ ਮਨ ਮਿਲਾਉਣੇ ਸੇ (ਕੁਸਲੁ) ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਆਦਿ ਚਾਰੋਂ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਵਜਾਏ ॥੭॥

ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਵਜਾਏ) ਜਪਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਵਨੁ ਕਵਨੁ ਨ ਸੀਧੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਨਹੀਂ (ਸੀਧੋ) ਸੀਝਿਆ ਕਿਆ ਮੋਖ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸਭੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੀ ਸੀਧੇ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥੫॥

ਜੋ ਭਗਤੀ ਕੀ ਓਰ ਸੀਧੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਵਖਾਣੈ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਕਥਾ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਬੰਧਨ ਨ ਤੂਟਹਿ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਇ ॥

ਮੁਕਤਿ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੁਗ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਮਾਇਕ ਬੰਧਨ ਤੂਟਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਨਹੀਂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਦਾਤਾ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਅਰ ਹਰੀ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕਰ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਉਪਜੇਗੀ॥੧॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਕਾਲੈ ਕੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੨

ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਕੀ ਕਾਰ ਹੈ ਵਾ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਫਿਰਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥੨॥

ਯਾਂਤੇ ਫਿਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਤੋ ਸਭੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਕਾਲ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ? ॥

ਉੱਤਰ:

ਅੰਧੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਮੂਲੁ ਛੋਡਿ ਲਾਗੇ ਦੂਜੈ ਭਾਈ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਕਾ ਮਾਤਾ ਬਿਖੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਈ ॥੩॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰਸ ਭੋਗ ਕਰ ਜੀਵ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਰ ਕਰ (ਬਿਖੁ) ਦੁਖ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਮੂਲੁ ਜੰਤ੍ਰ ਭਰਮਾਏ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਸੋਈ ਭਇਆ ਏਕ (ਜੰਤ੍ਰ) ਹਿੰਡੋਲ ਤਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਰਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਵਿਸਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥੪॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵਿਸਰਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮਗਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਬਾਹਰਿ ਸਾਚੁ ਵਰਤਾਏ ॥

ਜੋ ਗ੍ਯਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਬਾਹਰਿ) ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਾਚੁ ਕਾ (ਵਰਤਾਏ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੁ ਨ ਛਪੈ ਜੇ ਕੋ ਰਖੈ ਛਪਾਏ ॥

ਗਿਆਨੀ ਬੂਝਹਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੫॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਚ ਕੋ ਛਪਾਇ ਕਰ ਰਖੇ ਤਬ ਛਿਪਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਗ੍ਯਾਨੀ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬੂਝ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੬॥

ਤਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਦੌੜਤੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭੀ ਰੋਕ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥੭॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਮਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਿਰਜਿ ਜਿਨਿ ਗੋਈ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮੋ ਸੇਵੇ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਨਾਮੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਨਿਤ ਗਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਜਪਉ ਜਗਦੀਸਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਉ ਪਰਮ ਪਦੁ ਸੂਖਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਜਪੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਉ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਸੁਖੁ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਹਿ ਸਚੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਨਿਤ ਹੋਵਹਿ ਦਾਸੁ ॥
ਗ੍ਰਿਹ ਕੁਟੰਬ ਮਹਿ ਸਦਾ ਉਦਾਸੁ ॥੨॥

ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨਿੰਮਰਤਾ ਭਾਵ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਹੋਈ ॥
ਪਰਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਬਦੇਹ ਮੋਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥
ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੩॥

ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਹ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਜਾ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਜਬ ਸੇ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਸਹਤ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਕਰ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਇ ॥
ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੪॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕਾ ਮਾਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਿਰ ਚਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੁ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਤੁਝੁ ਸੇਵੀ ਤੁਝ ਤੇ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਕਿਰਪਾ ਕਰਹਿ ਗਾਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੋ ਤੂੰਹੀ ਕਰਤਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ।॥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਝ ਤੇ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤੌ ਤੇਰੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਗਾਵੂੰ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਲੋਇ ॥੫॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ॥
ਅੰਤਰੁ ਬਿਗਸੈ ਅਨਦਿਨੁ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ। ਤਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਬਿਤ੍ਰੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਮਿਲਿਆ ਪਰਸਾਦੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਪੂਰੈ ਵਡਭਾਗੀ ॥੬॥

ਜਿਨ ਪੂਰੇ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੋ (ਪਰਸਾਦੀ) ਸਰਬ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੬॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਖ ਨਾਸੁ ॥
ਜਬ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਜਬ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣੋ ਕਾ ਤਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ॥ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਖੋਟੀ ਮਤੀ ਔਰ ਦੂਖ ਨਾਸ ਹੂਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਪ੍ਰਭ ਜਾਸੁ ॥
ਜਬ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿਆ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੁ ॥੭॥

ਜਬ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਆਪਕ ਜਾਨ ਕੇ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਚਰਣ) ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਸਭੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲੇ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥੮॥੭॥

ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਮਨ ਹੀ ਮਨੁ ਸਵਾਰਿਆ ਭੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਵਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਸੁਧ ਕੀਆ ਤਬ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ (ਭੈ) ਭਇਆ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੩

ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗਿਆ ਪੁਨਾ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਾਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਵਸਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਜਾਇ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਗੋਵਿਦੁ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਤੌ ਅਭਿਮਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ਜਾ ਸਬਦਿ ਭਉ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੈ (ਖਾਇ) ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸਭ ਤੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੋ ਦਾਸੁ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਇਨ ਬਿਧਿ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਇਸੀ ਬਿਧੀ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਦਾਸ ਭਾਵ ਧਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਬਹੁ ਜੀਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਧ੍ਰਿਗੁ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕਾਮਣਿ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਉਸ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਜਿਸ ਜੀਵਣੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨ ਲਾਗੇ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅਗਿਆਨ ਸੇ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਣੇ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਵਾਲੀ ਸੇਜ ਪਰ ਸੈਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਿਨ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਫਲ ਜਨਮ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਘਰ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਪੁਨਾ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਹੋਵੈ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸੋਈ ਜੋ (ਸੋਇ) ਓਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੫॥

ਮੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ॥੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਕੋ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ?

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਮ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਦੂਖੁ ਸਗਲ ਮਿਟਾਈ ॥

ਹਮਨੇ ਗਤਿ ਔਰ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਮਿਟਾਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੬॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਮ ਕਉ ਸਰੀਰ ਸੁਧਿ ਭਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਅਗਨਿ ਬੁਝਈ ॥
ਬਿਨਸੇ ਕ੍ਰੋਧ ਖਿਮਾ ਗਹਿ ਲਈ ॥੭॥

ਹੰਕਾਰ ਤਥਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਸਭ ਬੂਝ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਖਿਮਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਤਨੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਲੇਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵੈ ॥੮॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤੋ ਹਰੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੮॥੮॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰੇ ਤੇ ਵੇਮੁਖ ਬੁਰੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਹ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੇਮੁਖ ਬੁਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਫਿਰਿ ਵੇਲਾ ਨਾ ਲਹੰਨਿ ॥੧॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਧੇ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਕਾ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਵਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਏ ਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ॥
ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੋ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮਿਲਾਇ ਜਿਸ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਮਾਲਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀਏ॥੨॥

ਸੇ ਭਗਤ ਹਰਿ ਭਾਵਦੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਇ ਚਲੰਨਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸੇਵਾ ਕਰਨਿ ਜੀਵਤ ਮੁਏ ਰਹੰਨਿ ॥੨॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਮੂਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਨਿਰਵਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਸ ਦਾ ਪਿੰਡੁ ਪਰਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਸਰੀਰ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕਾਰ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਹਰਿ ਰਖੀਐ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰਿ ॥੩॥

ਵਹੁ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਐ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਾਖੀਐ॥੩॥

ਨਾਮਿ ਮਿਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਨਾਮਿ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੀ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹੁ ਫੇਰੇ ਓਇ ਭ੍ਰਮਦੇ ਨਾ ਟਿਕੰਨਿ ॥

ਯਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਟਿਕਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਧਰਤਿ ਅਸਮਾਨੁ ਨ ਝਲਈ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਪਏ ਪਚੰਨਿ ॥੫॥

ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਝਲਤਾ ਭਾਵ ਨਿਰਾਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਪੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਟਿਕਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਪਾਇ ॥

ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇਕਰ ਇਹ ਜਗਤ ਤੋ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨ ਨੇੜਿ ਨ ਭਿਟੈ ਮਾਇ ॥੬॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਭਿਟੈ) ਛੁਹਤੀ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੋ ਸੋਹਣੇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਗਵਾਇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੪

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੭॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਕਰ ਹੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਤੂੰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਛਡਾਇ ॥੮॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਜਯੋਂ ਤਯੋਂ ਕਰ ਛਡਾਓ॥੮॥੧॥੯॥੨੭॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਮਹਲਾ ੪ ਕਰਹਲੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਹ ਛੰਤ ਕੀ ਜਾਤਿ ਹੈ।

ਵਾ ਮਨ ਰੁਪਿ (ਕਰਹਲੇ) ਊਟ ਕੇ ਤਾਈਂ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਅਸਟਪਦੀਓਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਕਹਣਾ ਕਿ ਹੇ ਮਨਹਲੇ ਕਰ॥

ਕਰਹਲੇ ਮਨ ਪਰਦੇਸੀਆ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਕਰਹਲੇ) ਊਟ ਭਾਵ ਹੇ ਬੇਮੁਹਾਰ ਮਨ ਆਤਮ ਸੇ ਭੂਲਕਰ ਇਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਵਿਖੇ (ਕਰਹਲੇ) ਉਦਮ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਕੋ ਹਲੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਐ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਾਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਹੈ ਹਰੀ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੁਰੁ ਭਾਗਿ ਪੂਰੈ ਪਾਇਆ ਗਲਿ ਮਿਲਿਆ ਪਿਆਰਾ ਆਇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੀਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਇ ਕਰ ਗਲ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਕਰ ਹਲਾ) ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਪੁਰਖੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਓ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ॥

ਹੇ ਵਿਚਾਰਨ ਮਨ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਹਰਿ ਆਪੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੨॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਹਉਮੈ ਆਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਲਾ ਕਰ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਆਇ ਕਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲਾ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਪਰਤਖਿ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰਾ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਮਲ ਲਾਗੀ ਹੈ ਪਤੀ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪਰਤੱਖ ਹੀ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਖ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਚੋਟਾ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਭਾਲਿ ਭਾਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਢੂੰਢ ਢੂੰਢਾਇ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰੁ॥

ਉਪਾਇ ਕਿਤੈ ਨ ਲਭਈ ਗੁਰੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਦੇਖਾਇ ॥੪॥

ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੇ ਉਪਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇਕਰ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਾ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਓ॥

ਘਰੁ ਜਾਇ ਪਾਵਹਿ ਰੰਗ ਮਹਲੀ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਹੇ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇਂਗੇ ਔਰ ਤੂੰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ

ਲੇਵੇਂਗਾ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਰਾਖੇਂ ਤਬ ਘਰ ਕੀ ਜਾਗਾ ਰਿਦਾ ਤਿਸ ਮੇ (ਰੰਗ) ਮਹਲੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੫॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਤੂੰ ਮੀਤੁ ਮੇਰਾ ਪਾਖੰਡੁ ਲੋਭੁ ਤਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੀਤ ਹੈਂ ਤੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਪਾਖੰਡ ਲੋਭ ਤਜਣੇ ਕਾ ਹਲਾ ਕਰੁ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਲੋਭੀ ਮਾਰੀਐ ਜਮ ਡੰਡੁ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਖੰਡੀ ਔਰ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਡੰਡੇ ਵਾਲੇ ਵਾਜਬ ਡੰਡ ਲਾਇਕ ਜਾਣ ਕਰ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਤੂੰ ਮੈਲੁ ਪਾਖੰਡੁ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਮੈਲ। ਪੁਨਾ ਭਰਮ ਗੁਵਾਵਣੇ ਕਾ ਹਲਾ ਕਰੁ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤੀ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥੭॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਪੂਰਨ ਸਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮਲ ਲਹ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ॥੭॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮਨਾ ਆਇ ਕਰ ਇਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣ॥

ਇਹੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਪਸਰਿਆ ਅੰਤਿ ਸਾਥਿ ਨ ਕੋਈ ਜਾਇ ॥੮॥

ਇਹ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿ ਪਸਰਿਆ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ॥੮॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨਾ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੀਆ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਮਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਤਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਖਰਚ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਇਆ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਇਆ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥੯॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦਰਗਹੁ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਰੂਪੀ ਪੁਸਾਕ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਗੁਰਿ ਮੰਨਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਆਗੈ ਕਰਿ ਜੋਦੜੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇ ॥੧੦॥੧॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਅਗੇ (ਜੋਦੜੀ) ਬੇਨਤੀ ਵਾ ਮਿਨਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਲੇਵੇਗਾ॥੧੦॥੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਮਾਲ ਕੇ ਦੇਖੁ॥

ਬਨ ਫਿਰਿ ਥਕੇ ਬਨ ਵਾਸੀਆ ਪਿਰੁ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧॥

ਬਨਵਾਸੀ ਬਨ ਮੈਂ ਫਿਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਪਤੀ ਕੋ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਓਸ ਪਤੀ ਨੂੰ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖੁ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਯਾਦ ਕਰ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ਮਨਮੁਖ ਫਾਥਿਆ ਮਹਾ ਜਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹ ਵਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਮਾਲ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਲ ਲੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਲਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਲਗਿ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ॥੩॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਹਰਿ ਏਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਨਦਰ ਸੇ ਦੇਖ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਕੋ ਦੇਖ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੫

ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਸਮਾਲਿ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੇ ਛੁਡਾਈਏ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸਮਾਲ॥੪॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਵਿਚਿ ਦੇਹੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ॥

ਗੁਰਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਵਿਖਾਲਿਆ ਹਰਿ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਦਇਆਲਿ ॥੫॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਨੇ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਤੂੰ ਚੰਚਲਾ ਚਤੁਰਾਈ ਛਡਿ ਵਿਕਰਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਚੰਚਲ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ (ਵਿਕਰਾਲਿ) ਭੈ ਦਾਯਕ ਚਤਰਾਈ ਛਡ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ ਭੈਦਾਯਕ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਹਰਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ॥੬॥

ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਲ ਸੇ (ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ) ਛੁਡਾਵੈਗਾ॥੬॥

ਮਨ ਕਰਹਲਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਤੂੰ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਤੂੰ ਹਲਾ ਕਰਕੇ ਗਜਾਨ ਰਤਨ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਖੜਗੁ ਹਥਿ ਧਾਰਿਆ ਜਮੁ ਮਾਰਿਅੜਾ ਜਮਕਾਲਿ ॥੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਖੜਗੁ) ਖੰਡਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਮ ਜੋ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਜਮਾਂ ਤੇ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਅੰਤਰਿ ਨਿਧਾਨੁ ਮਨ ਕਰਹਲੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭਵਹਿ ਬਾਹਰਿ ਭਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਕਰਹਲੇ) ਊਟ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭਾਲਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਰ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਲਧੜਾ ਨਾਲਿ ॥੮॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰਾ ਪੁਰਖ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੱਜਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਰੰਗਿ ਰਤੜੇ ਮਨ ਕਰਹਲੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਮਨ (ਕਰ ਹਲੇ) ਊਟ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੰਗੁ ਸਮਾਲ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਨ ਉਤਰੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਬਦੁ ਸਮਾਲਿ ॥੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਬੀ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਕਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ? ॥ਉੱਤਰੁ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰ॥੯॥

ਹਮ ਪੰਖੀ ਮਨ ਕਰਹਲੇ ਹਰਿ ਤਰਵਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਕਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਕਰ ਹਲੇ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਵਾ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵ ਪੰਖੀ ਹੈਂ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧੦॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੁ ਸੰਮਾਲ ਕਰ ਤਿਸ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹਰੀਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧੦॥੨॥੨੯॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਿਰ ਹੰਕਾਰਤਾ ਕੀ ਮਹਮਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਮਨ ਮਹਿ ਕਰਤ ਗੁਮਾਨਾ ॥
ਤਬ ਇਹੁ ਬਾਵਰੁ ਫਿਰਤ ਬਿਗਾਨਾ ॥

ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਹ ਬਾਵਰਾ (ਬਿਗਾਨਾ) ਗਯਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਹੂਆ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥
ਤਾ ਤੇ ਰਮਈਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨਾ ॥੧॥

ਔਰ ਜਬ ਸੇ ਏਹੁ ਸਭ ਕੀ ਰੇਨ ਹੂਆ ਤਬ ਸੇ (ਰਮਈਆ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਹਜ ਸੁਹੇਲਾ ਫਲੁ ਮਸਕੀਨੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੈ ਮੋਹਿ ਦਾਨੁ ਦੀਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਫਲ ਗਰੀਬੀ ਕਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਗਰੀਬੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ? ਉੱਤਰੁ॥ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਜਬ ਕਿਸ ਕਉ ਇਹੁ ਜਾਨਸਿ ਮੰਦਾ ॥
ਤਬ ਸਗਲੇ ਇਸੁ ਮੇਲਹਿ ਫੰਦਾ ॥

ਜਬ ਕਿਸੀ ਕੋ ਇਹ ਮੰਦਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਇਸਕੋ (ਫੰਦਾ) ਫਾਹਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰ ਤੇਰ ਜਬ ਇਨਹਿ ਚੁਕਾਈ ॥
ਤਾ ਤੇ ਇਸੁ ਸੰਗਿ ਨਹੀ ਬੈਰਾਈ ॥੨॥

ਔਰ ਜਬ ਇਸਨੇ ਮੇਰ ਤੇਰ ਚੁਕਾ ਦਈ ਤਬ ਸੇ ਇਸਕੇ ਸਾਥ (ਬੈਰਾਈ) ਬੈਰੀ ਪਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ॥੨॥

ਜਬ ਇਨਿ ਅਪੁਨੀ ਅਪਨੀ ਧਾਰੀ ॥
ਤਬ ਇਸ ਕਉ ਹੈ ਮੁਸਕਲੁ ਭਾਰੀ ॥

ਜਬ ਇਸਨੇ ਅਪਨੀ ਵਿਭੂਤੀ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਐਸੀ ਮਮਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਤਬ ਹੀ ਇਸਕੋ ਭਾਰੀ ਮੁਸਕਲ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਨਿ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਤਬ ਇਸ ਨੋ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਤਾਤਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜਬ ਇਸਨੇ ਕਰਨੇਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਤਬ ਇਸਕੋ ਕੁਛ (ਤਾਤਾ) ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਵਾ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਜਬ ਇਨਿ ਅਪੁਨੋ ਬਾਧਿਓ ਮੋਹਾ ॥
ਆਵੈ ਜਾਇ ਸਦਾ ਜਮਿ ਜੋਹਾ ॥

ਜਬ ਇਸਨੇ ਅਪਨਾ ਮੋਹ ਬਾਂਧਿਆ ਤਬ ਇਹ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਜਮ (ਜੋਹਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਬਿਨਸੇ ਭਰਮਾ ॥
ਭੇਦੁ ਨਾਹੀ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਾ ॥੪॥

ਜਬ ਇਸਕੇ ਮਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ। ਤਬ ਇਸ ਮੈਂ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਜਬ ਇਨਿ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਮਾਨੇ ਭੇਦਾ ॥
ਤਬ ਤੇ ਦੂਖ ਡੰਡ ਅਰੁ ਖੇਦਾ ॥

ਜਬ ਸੇ ਇਸਨੇ ਕੁਛ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆਂ। ਤਬ ਸੇ ਇਸਕੋ ਜਮੋਂ ਕਾ ਡੰਡ ਔਰ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਖੇਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ॥

ਜਬ ਇਨਿ ਏਕੋ ਏਕੀ ਬੂਝਿਆ ॥
ਤਬ ਤੇ ਇਸ ਨੋ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝਿਆ ॥੫॥

ਅਰੁ ਜਬ ਇਸਨੇ ਏਕੋ ਏਕ ਰੂਪ ਕਰ ਸਮਝ ਲੀਆ ਤਬ ਭੇਦ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਤਬ ਹੀ ਇਸਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਸੂਝ ਗਿਆ॥੫॥

ਜਬ ਇਹੁ ਧਾਵੈ ਮਾਇਆ ਅਰਥੀ ॥
ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਨਹ ਤਿਸ ਲਾਥੀ ॥

ਜਬ ਲਗ ਏਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੀ (ਲਾਥੀ) ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਸ ਤੇ ਇਹੁ ਹੋਇਓ ਜਉਲਾ ॥
ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਚਲੀ ਉਠਿ ਕਉਲਾ ॥੬॥

ਜਬ ਮਾਇਆ ਸੇ ਇਹ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਹੋਇਆ ਤਬ ਉਠ ਕਰ (ਕਉਲਾ) ਲਛਮੀ ਇਸਕੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗ ਚਲੀ॥੬॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਓ ॥
ਮਨ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਦੀਪਕੁ ਜਲਿਓ ॥

ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਵੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ॥

ਜੀਤ ਹਾਰ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕਰੀ ॥
ਤਉ ਇਸੁ ਘਰ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਰੀ ॥੭॥

ਜਬ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰ ਨੇ ਸੋਝੀ ਕਰੀ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਰ ਜਨਮ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਔ ਬਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਨਿਸਫਲਤਾ ਜਾਨੀ ਤਬ ਇਸ ਘਰ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ (ਪਰੀ) ਗਯਾਤ ਹੋਈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੨੩੬

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਏਕੈ ॥
ਆਪੇ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰਿ ਬਿਬੇਕੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕਹ ਕਰ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਸਭ ਕੁਛ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ (ਬਿਬੇ) ਦੋ ਜੋ ਜੀਵ ਈਸਰ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਰਿ ਨ ਨੇਰੈ ਸਭ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥
ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥੮॥੧॥

ਨ ਦੂਰ ਹੈ ਨ ਨੇੜੇ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੱਚ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗਾ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨਾਮੇ ਲਾਗਾ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ। ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਭਾਗ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿਆ ਸੋਇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਰਵਿਆ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਔਰ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਜੋ ਕਾਮਿ ਤੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਐਸਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵੇ॥੧॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਭਉ ਅਪਦਾ ਜਾਇ ॥
ਧਾਵਤ ਮਨੂਆ ਆਵੈ ਠਾਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਭਉ ਪੁਨਾ ਅਪਦਾ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਔਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਸੋ (ਆਵੈ ਠਾਇ) ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਪਾਵੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਹਉਮੈ ਭਾਗੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਭਾਗ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਵਸਿ ਆਵਹਿ ਪੰਚਾ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਰਿਦੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਚਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਪੰਚੇ ਵਸਿ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਆਤਮਾਨੰਦ (ਸੰਚਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਿਝੈ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਿਝੈ) ਕਲਜਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਕੋਟਿ ਮਿਟਹਿ ਅਪਰਾਧ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਹੋਵਹਿ ਸਾਧ ॥

ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਵੈ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਵੈ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲ ਕੋ ਖੋਥ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ॥
ਬਹੁਰਿ ਨ ਛੋਡੈ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹਿਲੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਰਤਨੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹਿਲਾ ਹੂਆ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਕਈ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾਸੁ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੫॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਈ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਅਗਨਿ ਨ ਪੋਹਤ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹੁ ਕਾਲੁ ਨ ਜੋਹਤ ॥

ਅਰੁ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ (ਪੋਹਤ) ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਕਾਲ ਨਹੀਂ (ਜੋਹਤ) ਤੱਕਦਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਨੇ ਵਾਲਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਤੇਰਾ ਨਿਰਮਲ ਮਾਥਾ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ॥੬॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਮਸਤਕ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਲੱਥਾ ਹੀ ਜਾਣੁ॥੬॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਮੁਸਕਲੁ ਕਛੂ ਨ ਬਨੈ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਸੁਣਿ ਅਨਹਤ ਧੁਨੈ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਔਖਿਆਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਦਸਵੈਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਇਹ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਕਮਲੁ ਸੀਧਾ ਹੋਇ ॥੭॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਸਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਿ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਊਪਰਿ ਕਰੀ ॥
ਜਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੇ ਹਰੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਭਕੇ ਊਪਰ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਵੈ ਉਤਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਹੀ ਹੈ॥

ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੁ ਤਿਨਿ ਭੋਜਨੁ ਚੂਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੮॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਖੰਡ) ਨਰੰਤ੍ਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਭੋਜਨ (ਚੂਰਾ) ਕਰਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਕੀਰਤਨ ਚੂਰਮਾਂ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਨੇ ਐਸਾ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੈ ॥
ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੈ॥ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਾਥੁ ਨਵਿਰਤ ਕਰੇ॥

ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਵਾਸਿ ॥
ਤਾ ਕੈ ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਾਖੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਆਤਮੈ) ਮਨ ਮੈਂ ਗਜਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਤਾ ਕੈ ਹੋਇ ॥
ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਮਇਆ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਗਜਾਨ ਹੂਏ ਸੇ ਕਿਆ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਜਨੁ ਦੁਸਟੁ ਜਾ ਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨੈ ॥
ਜੇਤਾ ਬੋਲਣੁ ਤੇਤਾ ਗਿਆਨੈ ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸਤ੍ਰੂ ਜਿਸਕੇ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਤਨਾ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ ਉਤਨਾ ਗਜਾਨ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਜਨਕ ਵਾਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤਾ ਸੁਨਣਾ ਤੇਤਾ ਨਾਮੁ ॥
ਜੇਤਾ ਪੇਖਨੁ ਤੇਤਾ ਧਿਆਨੁ ॥੨॥

ਅਰੁ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਸ੍ਰਵਣ ਹੈ ਉਤਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਈਸਰ ਸੰਬੰਧੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਤਨਾ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਕੋ ਈਸਰ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਯਹੀ ਧਿਆਨੁ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜੇ ਜਾਗਣੁ ਸਹਜੇ ਸੋਇ ॥
ਸਹਜੇ ਹੋਤਾ ਜਾਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜਾਗਣਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੋਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜੋ ਹੋਤਾ ਜਾਵੇ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਤਬ ਬੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸਹਜਿ ਬੈਰਾਗੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਸਨਾ ॥
ਸਹਜੇ ਚੂਪ ਸਹਜੇ ਹੀ ਜਪਨਾ ॥੩॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਬੈਰਾਗੁ) ਰੁਦਨ ਔਰ ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਹਸਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਚੁਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਪ੍ਰਾਰਭਧ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜੇ ਭੋਜਨੁ ਸਹਜੇ ਭਾਉ ॥
ਸਹਜੇ ਮਿਟਿਓ ਸਗਲ ਦੁਰਾਉ ॥

ਨਿਰ ਜਤਨ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਦੁਰਾਉ) ਲੁਕਾਉ ਮਿਟ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥
ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਓ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਸੰਗੁ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਹਜੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਸਹਜਿ ਉਦਾਸੀ ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੭

ਸਹਜੇ ਦੁਬਿਧਾ ਤਨ ਕੀ ਨਾਸੀ ॥

ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਤਨ ਸੂਖਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਹਜਿ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥
ਤਾ ਕਉ ਭੇਟਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੫॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਭਜਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਹਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਓ ਨਾਮੁ ॥
ਸਹਜੇ ਕੀਨੋ ਜੀਅ ਕੋ ਦਾਨੁ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਕਥਾ ਮਹਿ ਆਤਮੁ ਰਸਿਆ ॥
ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਸਿਆ ॥੬॥

ਜਿਨਕਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਸਹਜੇ ਹੀ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਕਥਾ ਮੈਂ (ਰਸਿਆ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਸਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਹਜੇ ਆਸਣੁ ਅਸਥਿਰੁ ਭਾਇਆ ॥
ਸਹਜੇ ਅਨਹਤ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਇਸਥਿਰ ਆਸਣੁ ਭਇਆ ਹੈ ਸੁਤੇ ਹੀ ਅਨਾਹਤ ਇਕ ਰਸ ਸਬਦੁ (ਵਜਾਇਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਤਾ ਕੈ ਘਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਮਾਇਆ ॥੭॥

ਅਰੁ ਜੋ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਰੁਣਝੁਣ) ਏਕ ਰਸ ਅਨੰਦਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਹਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਇਆ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਹਜੇ ਜਾ ਕਉ ਪਰਿਓ ਕਰਮਾ ॥
ਸਹਜੇ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਸਚੁ ਧਰਮਾ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜਿਸਕੇ ਸੁਭੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਲੇਖੁ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਹੈ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚੇ ਧਰਮ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਓ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾ ਕੈ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥੮॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਤਾਈਂ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤਿਸ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪ੍ਰਥਮੇ ਗਰਭ ਵਾਸ ਤੇ ਟਰਿਆ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਸੰਗਿ ਜੁਰਿਆ ॥

ਪਹਲੇ ਏਹ ਜੀਵ ਗਰਭ ਕੇ ਵਸਣੇ ਸੇ ਟਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜਤਾ ਭਇਆ॥

ਭੋਜਨੁ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁ ਕਪਰੇ ॥
ਸਰਪਰ ਗਵਨੁ ਕਰਹਿਗੇ ਬਪੁਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਅਵਸ ਹੀ ਗਵਨ ਕਰੈਂਗੇ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਕਵਨੁ ਅਸਥਾਨੁ ਜੋ ਕਬਹੁ ਨ ਟਰੈ ॥
ਕਵਨੁ ਸਬਦੁ ਜਿਤੁ ਦੁਰਮਤਿ ਹਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੀਵ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸੀ ਕਹ ਕਰ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਮਹਿ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰੀ ਨਿਹਚਲੁ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਅਵਸ ਹੀ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਭੀ ਨਿਹਚਲ ਰਹਣਾ ਨਹੀਂ॥

ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਕਾ ਹੋਇਗਾ ਕਾਲਾ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਬਿਨਸਿ ਬਿਤਾਲਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਕਾ ਭੀ ਕਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਤੀਨ ਗੁਣੋ ਕਰ ਰਚਤ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗਿਰਿ ਤਰ ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਅਰੁ ਤਾਰੇ ॥
ਰਵਿ ਸਸਿ ਪਵਣੁ ਪਾਵਕੁ ਨੀਰਾਰੇ ॥

(ਗਿਰਿ) ਪਰਬਤ (ਤਰ) ਬ੍ਰਿਛ (ਧਰਣਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਨਾ (ਗਗਨ) ਅਕਾਸ ਔਰ ਤਾਰੇ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਔਰ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਪੁਨਾ (ਪਾਵਕੁ) ਅਗਨੀ ਤਥਾ (ਨੀਰਾਰੇ) ਜਲੁ ਵਾ ਜਲਦੇ ਘਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਬਰਤ ਅਰੁ ਭੇਦਾ ॥
ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬਿਨਸਹਿਗੇ ਬੇਦਾ ॥੩॥

ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਤ ਤਥਾ ਉਚ ਨੀਚ ਬਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ਬੇਦ ਏਹ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਦੇਹੁਰਾ ਪੋਥੀ ॥
ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਸੋਚ ਪਾਕ ਹੋਤੀ ॥

ਤੀਰਥ ਔਰ (ਦੇਵ) ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਙ ਆਦਿਕ ਪੁਨਾ (ਦੇਹੁਰਾ) ਮੰਦਰ ਤਥਾ ਪੋਥੀ ਮਾਲਾ ਅਰੁ ਤਿਲਕ ਪੁਨਾ (ਸੋਚ) ਵਿਚਾਰ (ਪਾਕ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਸੋਈ (ਹੋਤੀ) ਹਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ॥

ਧੋਤੀ ਡੰਡਉਤਿ ਪਰਸਾਦਨ ਭੋਗਾ ॥
ਗਵਨੁ ਕਰੈਗੋ ਸਗਲੋ ਲੋਗਾ ॥੪॥

(ਧੋਤੀ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗ ਸਾਧਕ ਔਰ ਡੰਡਉਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਪਰ ਸਾਦਨ) ਮੰਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ (ਭੋਗਾ) ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਹੇ ਲੋਗਾ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਪਸਾਰਾ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾ (ਸਗਲੋ ਲੋਗਾ) ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕੁਮੇਰ ਜਮਾਦਿਕ ਇਨ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਜਾਤਿ ਵਰਨ ਤੁਰਕ ਅਰੁ ਹਿੰਦੂ ॥
ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਿੰਦੂ ॥

ਜਾਤਿ ਵਰਣ ਤੁਰਕ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਪੁਨਾ ਪਸ਼ੂ ਔਰ ਪੰਖੀ (ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਿੰਦੂ) ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨੀ ਕੇ ਜੀ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗੇ॥

ਸਗਲ ਪਾਸਾਰੁ ਦੀਸੈ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਬਿਨਸਿ ਜਾਇਗੋ ਸਗਲ ਆਕਾਰਾ ॥੫॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪਸਾਰਾ ਜੋ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਅਕਾਰ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ॥੫॥

ਸਹਜ ਸਿਫਤਿ ਭਗਤਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨਾ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਥਾਨਾ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ ਔਰ ਭਗਤੀ॥ ਪੁਨਾ (ਤਤੁ ਗਿਆਨਾ) ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਵਿਖੇ ਇਹੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ ਸੱਚਾ ਔਰ ਅਚੱਲੁ ਹੈ॥

ਤਹਾ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਗੁਣ ਰਸੈ ॥
ਅਨਭਉ ਨਗਰੁ ਤਹਾ ਸਦ ਵਸੈ ॥੬॥

ਔਰ ਤਹਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਉੱਤਮ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਗਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥੬॥

ਤਹ ਭਉ ਭਰਮਾ ਸੋਗੁ ਨ ਚਿੰਤਾ ॥
ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਮਿਰਤੁ ਨ ਹੋਤਾ ॥

ਤਹਾਂ ਨ ਭੈ ਹੈ ਨ ਭਰਮ ਹੈ ਔਰ ਨ ਸੋਗ ਚਿੰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਜਨਮ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਜਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਅਨਾਤਮਾ ਕੇ ਧਰਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਕੋ ਅਸੰਗ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਹ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅਨਹਤ ਆਖਾਰੇ ॥
ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੀਰਤਨ ਆਧਾਰੇ ॥੭॥

ਅਰੁ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਅਨਹਤ ਆਖਾਰੇ) ਇਕ ਰਸ ਜੋੜ ਮੇਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਸੰਤ ਭਗਤ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥
ਕਉਣੁ ਕਰੈ ਤਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਨਿਹਚਲ ਥਾਨੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਰੈ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਿਸਚਲ ਜੋ ਥਾਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਦੁਰਮਤ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੂਰਾ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ॥

ਜੋ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਭਗਤ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਈ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਕੋਇ ਜਿ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਗਵਾਵੈ ॥
ਇਸਹਿ ਮਾਰਿ ਰਾਜ ਜੋਗੁ ਕਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦੁਰਮਤੀ ਕਹੀ ਹੈ ਸੋਈ ਦੁਬਿਧਾ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਭੀ ਇਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਹੈ ਜੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਗਵਾਇ ਦੇਵੈ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜੋਗ ਵਾ ਰਾਜ ਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਕਮਾਵੇ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੩੮

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਉ ਭਉ ਨਾਹਿ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਥਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਦਰਗਹ ਸਿਝੈ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ (ਸਿਝੈ) ਕਲਯਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ॥

ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਪਤ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਜਤੀ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸੁ ਹੋਵੈ ਗਤੀ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਜਤੀ ਹੈ॥ ਤਥਾ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਆਇਆ ਗਨੀ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਨਿਹਚਲੁ ਧਨੀ ॥

ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸਫਲੁ ਗਿਨੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋ ਵਡਭਾਗਾ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਜਾਗਾ) ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਾ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੁਗਤਾ ॥

ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਔਰੁ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੋਈ ਸੁਗਿਆਨੀ ॥
ਜੋ ਇਸੁ ਮਾਰੇ ਸੁ ਸਹਜ ਧਿਆਨੀ ॥੫॥

ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਆਨੀ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਇਸਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਥਾਇ ਨ ਪਰੈ ॥
ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਜਾਪ ਤਪ ਕਰੈ ॥

ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ ਕਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਚਾਹੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਕਰਮ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਕਰੇ॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜਨਮੁ ਨ ਮਿਟੈ ॥
ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀ ਛੁਟੈ ॥੬॥

ਔਰ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਔਰ ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰੀ ਬਿਨ ਜਮੋਂ ਕੇ ਦੰਡ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ॥੬॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜੂਠਿ ਨ ਧੋਈ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਜਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਇਸਕੋ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈਲਾ ॥
ਇਸੁ ਮਾਰੀ ਬਿਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਉਲਾ ॥੭॥

ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਕੁਛ ਮੈਲਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਇਸ ਮਾਰੀ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੁਛ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਣ ਜੀਵਤੇ ਨਜਾਰੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ॥
ਤਿਸੁ ਭਈ ਖਲਾਸੀ ਹੋਈ ਸਗਲ ਸਿਧਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ (ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਖਲਾਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾ ਕੀ ਹੈ ਮਾਰੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥੮॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਸਭੁ ਕੋ ਮੀਤੁ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਨਿਹਚਲੁ ਚੀਤੁ ॥

ਜੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੁੜੇ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੇ ਹਰੀ ਸੇ ਜੁੜੇ ਤਾਂ ਚਿਤ ਨਿਹਚਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕਾੜ੍ਹਾ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ਤ ਹੋਇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜੇ ਤਾਂ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਜੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜੇ ਤੋ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੋਰੁ ॥
ਕਾਜਿ ਤੁਹਾਰੈ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜ ਔਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਮ ਨ ਆਵੇਗੀ॥੧॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਜੋ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ॥
ਕਾਹੂ ਕਾਜਿ ਨਾਹੀ ਗਾਵਾਰ ॥

ਜੋ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਗੁਵਾਰ ਸੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੇ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਨੀਚ ਕੁਲੁ ਸੁਣਹਿ ॥
ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਧਰਹਿ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਨੀਚ ਕੁਲ ਮੈ ਭੀ ਸੁਣ ਕਰ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੈ ਤੋ ਤੇਰਾ ਖਿਨ ਮੈ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਜਾ ਕੈ ਸੁਣਿ ਨਾਮ ॥
ਕੋਟਿ ਪੂਜਾ ਜਾ ਕੈ ਹੈ ਧਿਆਨ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਇਸਨਾਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੂਜਾ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਪੁੰਨ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਕੋਟਿ ਫਲਾ ਗੁਰ ਤੇ ਬਿਧਿ ਜਾਣੀ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁੰਨਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜਨ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬ੍ਰਤਾਦਿਕ ਫਲਾਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਚੇਤ ॥
ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਿਮਰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇੱਛਾ ਰੂਪ ਜੋ (ਹੇਤ) ਨਮਿਤ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਾ ਆਰੰਭ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੁਮਰੈ ਸੰਗਿ ॥
ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਚੁ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੪॥

ਜੋ ਨਾਸ ਰਹਤ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਚ॥

ਜਾ ਕੈ ਕਾਮਿ ਉਤਰੈ ਸਭ ਭੂਖ ॥
ਜਾ ਕੈ ਕਾਮਿ ਨ ਜੋਹਹਿ ਦੂਤ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਕਾਮਿ) ਸੰਕਲਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਕੀ ਚਾਹ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਭੂਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਤੇ॥

ਜਾ ਕੈ ਕਾਮਿ ਤੇਰਾ ਵਡ ਗਮਰੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਕਾਮਿ ਹੋਵਹਿ ਤੂੰ ਅਮਰੁ ॥੫॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਵੱਡਾ ਮਰਾਤਬਾ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਅਮਰ ਹੋਵੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੫॥

ਜਾ ਕੇ ਚਾਕਰ ਕਉ ਨਹੀ ਡਾਨ ॥
ਜਾ ਕੇ ਚਾਕਰ ਕਉ ਨਹੀ ਬਾਨ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਕ ਕਾ ਖੋਟਾ (ਬਾਨ) ਸੁਭਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਾ ਕੈ ਦਫਤਰਿ ਪੁਛੈ ਨ ਲੇਖਾ ॥
ਤਾ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਹੁ ਬਿਸੇਖਾ ॥੬॥

ਜਿਸਕੌ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਕਾ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਤਿਸ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰੋ॥੬॥

ਜਾ ਕੈ ਊਨ ਨਾਹੀ ਕਾਹੂ ਬਾਤ ॥
ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਅਨੇਕਹਿ ਭਾਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ (ਊਨ) ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਇ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥
ਮਨ ਮੇਰੇ ਕਰਿ ਤਾ ਕੀ ਘਾਲ ॥੭॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਕਰੁ॥੭॥

ਨਾ ਕੋ ਚਤੁਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੂੜਾ ॥

ਨਾ ਕੋ ਹੀਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਸੂਰਾ ॥

ਅਪਨੇ ਬਲ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤਰ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ (ਹੀਣੁ) ਕਾਇਰ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਸੂਰਬੀਰ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੩੯

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਾਗਾ ॥੮॥੬॥

ਜੀਵ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰਫ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਅਰੁ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਆਰਜਾਰੀ ॥

ਤਿਉ ਜੀਵਹਿ ਸਾਕਤ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰੀ ॥੧॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਕੀ (ਆਰਜਾਰੀ) ਉਮਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਹਰ ਕਰ ਜਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਜੋ ਸਿਮਰਨ ਮਹਿ ਜੀਆ ॥

ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਲਾਖ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਥੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਵਿਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦਿਨ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਧ੍ਰਿਗੁ ਕਰਮ ਕਰਾਸ ॥

ਕਾਗ ਬਤਨ ਬਿਸਟਾ ਮਹਿ ਵਾਸ ॥੨॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਕਊਏ ਕਾ ਬਿਸਟਾ ਕੇ (ਬਤਨ) ਦੇਸ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕੀ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਮਲ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਭਏ ਕੂਕਰ ਕਾਮ ॥

ਸਾਕਤ ਬੇਸੁਆ ਪੂਤ ਨਿਨਾਮ ॥੩॥

ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕੁਤਿਓਂ ਕੇ ਕਾਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਕੁਤੇ ਅਰੁ ਕਾਵੋਂ ਤੁਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਔਰ ਜੂਨੋਂ ਤੇ ਅਧਿਕਤਾ ਹੈਂ ਸਾਕਤ ਬੇਸਵਾ ਕੇ ਪੂਤ ਸਮ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਵੇਸਵਾ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਪਿਤਾ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਜੈਸੇ ਸੀਙ ਛਤਾਰਾ ॥

ਬੋਲਹਿ ਕੂਰੁ ਸਾਕਤ ਮੁਖੁ ਕਾਰਾ ॥੪॥

ਅਰੁ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਐਸੇ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਜੈਸੇ ਛਤਰੇ ਕੇ ਸੀਂਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਭਿੜਨੇ ਕਰ ਕਲੰਕ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ॥ ਸਾਕਤ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਉਨ ਕਾ ਮੁਖ ਕਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਗਰਧਭ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥

ਸਾਕਤ ਥਾਨ ਭਰਿਸਟ ਫਿਰਾਹੀ ॥੫॥

ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਗਧੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਸਾਕਤ ਭਰਿਸਟ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਾਕਤ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸਟ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਕੂਕਰ ਹਰਕਾਇਆ ॥

ਸਾਕਤ ਲੋਭੀ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹਲਕਿਆ ਕੁੱਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਲੋਭੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ (ਬੰਧੁਨ ਪਾਇਆ) ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ॥

ਸਾਕਤ ਨੀਚ ਤਿਸੁ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ॥੭॥

ਪੁਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਸਾਕਤ ਨੀਚ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਭੀ ਉਤਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਸੁ ਭਇਆ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥੮॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਸਕੋ ਜਗਤ ਸੇ ਤਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥੭॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮੋਹਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੈਂ ਪਰਮਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇ ਰਖਵਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਧਿਆਇਓ ਮੋਹਿ ਨਾਉ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮੋਹਿ ਮਿਲਿਆ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਸਤਿਸੰਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਸੁਣਿ ਰਸਨ ਵਖਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕਰ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰਾ ਆਪੁ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਦਇਆ ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥੩॥

ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਆਪੁ) ਅਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਇਆ ਸੇ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਪਰਤਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮਿਟਿਆ ਮੇਰਾ ਭਰਮੁ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਪੇਖਿਓ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥੪॥

ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ ਭਰਮ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ। ਤਥਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਸਭ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਕੀਨੋ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰਿਆ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ॥੫॥

ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਰਾਜ) ਜੋਗ ਗਜਾਨ ਕਰ ਜੁੜਨਾ ਕਰੀ ਹੈ। ਗੁਰ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹਾਂ॥੫॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਪਾਇਆ ਨਾਉ ਨਿਧਿ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਨਉ ਨਿਧ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਕੀਨੀ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਆਸਾ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ॥੭॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਏਗੀ॥੭॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਜਾਗਿਆ ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥੮॥੮॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਜਾਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੮॥੮॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਉਪਕਾਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਿਮਰਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ॥
ਗੁਰੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰੋ ਮੇਰੇ ਤੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੀ ਰੇਣੁ ਨਿਤ ਮਜਨੁ ਕਰਉ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਹਰਉ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣਧੂਰ ਮੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਹਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਝੁਲਾਵਉ ਪਾਖਾ ॥
ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਤੇ ਹਾਥੁ ਦੇ ਰਾਖਾ ॥੩॥

ਔਰੁ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੰਖਾ ਝੁਲਾਵਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ (ਮਹਾ ਅਗਨਿ) ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਤੇਜ ਅਗਨੀ ਵਾ ਗ੍ਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਢੋਵਉ ਪਾਣੀ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਅਕਲ ਗਤਿ ਜਾਣੀ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਗੁਰਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਢੋਵਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਗੁਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਅਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪੀਸਉ ਨੀਤ ॥

ਜਿਸੁ ਪਰਸਾਦਿ ਵੈਰੀ ਸਭ ਮੀਤ ॥੫॥

ਔਰ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਪੀਸਣਾ ਨਿਤ ਪੀਸਉ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵੈਰੀ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੨੪੦

ਜਿਨਿ ਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥

ਆਪੁਨਾ ਦਾਸਰਾ ਆਪੇ ਮੁਲਿ ਲੀਉ ॥੬॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਉ ਜੀ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਆਪ ਹੀ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੬॥

ਆਪੇ ਲਾਇਓ ਅਪਨਾ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਕਰੀ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥੭॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਪਿਆਰ ਲਾਯਾ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਦੁਖ ਲਾਥਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਸਮਰਾਥਾ ॥੮॥੯॥

(ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾ ਔਰ (ਕਲੇਸ) ਅਵਿਦਿਆ ੧ ਅਗਮਤਾ ੨ ਰਾਗ ੩ ਦ੍ਵੈਖ ੪ ਅਭਿਨਵੇਸ ੫ ਪੁਨਾ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਤਥਾ ਦੁਖ (ਲਾਥਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਕਲਪਨਾ ਕਲੇਸ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥੮॥੯॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਜੈਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਅਸਨੇਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਿ ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਰੋਂ ਮੈਂ (ਅਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਧਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਪਹਿਰੈ ਖਾਇ ॥

ਜਿਉ ਕੂਕਰੁ ਜੂਠਨ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥੧॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਜੀਵ ਪਹਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੁਤਾ (ਜੂਠਨ) ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਵੇ ਰਸੋਈ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਕੁਤੇ ਕੇ (ਜੂਠਨ) ਪਾਨੀ ਪੀਨੇ ਕੇ ਠੀਕਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਪਾਇ ਦੇਈਏ ਸੋ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਪਰਸ ਕਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੇਤਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਜਿਉ ਮਿਰਤਕ ਮਿਥਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥੨॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਬਿਹਾਰੁ ਹੈ। ਸੋ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਕਰੇ ਰਸ ਭੋਗ ॥
ਸੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਤਨ ਮਹਿ ਰੋਗ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਰਸ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰੋਗ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਤਿਆਗਿ ਕਰੇ ਅਨ ਕਾਜ ॥
ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਪਾਜ ॥੪॥

ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੰਮ ਝੂਠੇ ਪਾਜ ਸਮ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਂਗੇ॥੪॥

ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਵੈ ॥
ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰਤੋ ਨਰਕਿ ਜਾਵੈ ॥੫॥

ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਭੀ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਿਨਿ ਮਨਿ ਨ ਆਰਾਧਾ ॥
ਚੋਰ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧਾ ॥੬॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਚੋਰ ਕੀ ਨਜਾਂਈ ਬਾਂਧਾ ਜਾਵੇਗਾ॥੬॥

ਲਾਖ ਅਡੰਬਰ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਪਾਸਾਰਾ ॥੭॥

ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਲਾਖੋਂ ਜਗਯ ਆਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਜੋ (ਅਡੰਬਰ) ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪਸਾਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਇ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ॥੮॥੧੦॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੦॥

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਦਿ ਮਧਿ ਜੋ ਅੰਤਿ ਨਿਬਾਹੈ ॥

(ਆਦਿ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਔਰ (ਮਧਿ) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਅੰਤ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਬਾਹੇਗਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਸੋ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਚਾਹੈ ॥੧॥

ਸੋ ਸਾਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਚਾਹੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਚਾਲੈ ॥
ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਦਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਚਲਤੀ ਹੈ। ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜੋ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰੌਢਤਾ ਨਮਿੱਤ॥ ਪੁਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਸਤ ਨਾਹੀ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ ॥
ਜਹ ਪੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਬਿਨਸਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਛੋਡ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘੜੁ ਚਤੁਰੁ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ॥
ਭਾਈ ਪੂਤੁ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਤਾ ॥੩॥

ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਚਤਰ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਸੁਘੜੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਰਚੇ ਹੁਏ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਰਬ ਅੰਗ ਸਮਾਨ ਹੋਤੇ ਭੀ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਕਰਿ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸਿ ॥੪॥

ਜੀਵ ਭਾਵ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਮੇਰੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਸੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਰਿਦਿਓਂ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਵਸਿ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਸਿਲਕ ਕਾਟੀ ਗੋਪਾਲਿ ॥
ਕਰਿ ਅਪੁਨਾ ਲੀਨੋ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੫॥

ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ (ਸਿਲਕ) ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਾਟੇ ਸਭਿ ਰੋਗ ॥
ਚਰਣ ਧਿਆਨ ਸਰਬ ਸੁਖ ਭੋਗ ॥੬॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਣ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹਾਂ॥੬॥

ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਨਵਤਨੁ ਨਿਤ ਬਾਲਾ ॥
ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰਖਵਾਲਾ ॥੭॥

ਜੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਔਰ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਤਥਾ ਸਰਬ ਸੇ (ਬਾਲਾ) ਵੱਡਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਾਥ ਹੋ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੀਨ ॥
ਸਰਬਸੁ ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਕਉ ਦੀਨ ॥੮॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਤਿਸ (ਹਰੀ) ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਪਦ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਸਰਬੰਸ ਰੂਪ ਨਾਮ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥੧੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੋਜਤ ਫਿਰੇ ਅਸੰਖ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੀਆ ॥
ਸੇਈ ਹੋਏ ਭਗਤ ਜਿਨਾ ਕਿਰਪਾਰੀਆ ॥੧॥

ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਪਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀਆ ਹਰਿ ਵਾਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਭੀ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਪੰਥੁ ਡਰਾਉ ਬਹੁਤੁ ਭੈਹਾਰੀਆ ॥
ਮੈ ਤਕੀ ਓਟ ਸੰਤਾਹ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀਆ ॥੨॥

ਜੋ ਅਤੀ ਭੈ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਕਰ ਡਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸਤੇ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਤਕੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਮਾਰਗ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੋ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੨੪੧

ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਨੂਪ ਸਰਬ ਸਾਧਾਰੀਆ ॥
ਗੁਰ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਰੀਆ ॥੩॥

ਜੋ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਅਨੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਕਾ (ਸਾਧਾਰੀਆ) ਓਹੀ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਮੈਂ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਦੇਖਾਇ ਦੇਵੋ॥੩॥

ਮੈ ਕੀਏ ਮਿਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਇਕਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥
ਸਭ ਗੁਣ ਕਿਸ ਹੀ ਨਾਹਿ ਹਰਿ ਪੂਰ ਭੰਡਾਰੀਆ ॥੪॥

ਅਨੇਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਏਕ ਪਰ ਕਿਉਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੈ? ॥

ਉੱਤਰ: ਸੰਪੂਰਣ ਗੁਣ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਰੀ ਹੀ ਪੂਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ॥੪॥

ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ਸੁਖਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥
ਮੈ ਆਹੀ ਓੜਿ ਤੁਹਾਰਿ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥੫॥

ਐਸਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ (ਤੁਹਾਰਿ) ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਚਾਹੀ ਹੈ ਅਰੁ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਗੁਰਿ ਕਾਢਿਓ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰਿ ਮੋਹ ਕੂਪਾਰੀਆ ॥
ਮੈ ਜੀਤਿਓ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰੁ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹਾਰੀਆ ॥੬॥

ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਕੂਏ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ॥ ਮੈਂ ਅਪਾਰ ਜਨਮੁ ਭਾਵ ਅਨੰਤ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਵਾ ਅਮੋਲਕ ਜੀਤ ਲੀਆ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹਾਰੂੰਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਊਂਗਾ॥੬॥

ਮੈ ਪਾਇਓ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨੁ ਅਕਥੁ ਕਥਾਰੀਆ ॥
ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾਵੰਤ ਬਾਹ ਲੁਡਾਰੀਆ ॥੭॥

ਔਰ (ਅਕਥੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਕਥਨ ਕਰਨ ਰੂਪ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸੋਭਾਵੰਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਔਰ ਭੁਜਾ ਕੋ ਲਟਕਾਇ ਕਰ ਚਲਾਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਭੈ ਹੋਵਾਂਗੇ॥੭॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਲਧਾ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲੁ ਅਪਾਰੀਆ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਭਉਜਲੁ ਤਰੀਐ ਕਹਉ ਪੁਕਾਰੀਆ ॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥੮॥੧॥੧੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਤ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗੋ ॥
ਜਪਿ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਏਕ ਮੰਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਰਾਇਣ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗੋ। ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਜਪਨਾ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਗੋ ਵਾ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਉਸੀ ਸੇ ਮਾਂਗੋ॥੧॥

ਤਜਿ ਹਉਮੈ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਭਜੋ ॥
ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਧੁਰਿ ਕਰਮ ਲਿਖਿਓ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੋ (ਭਜੋ) ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੌਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੇ ਆਦਿ ਸੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸੰਗਿ ਨ ਗਇਓ ॥
ਸਾਕਤੁ ਮੂੜੁ ਲਗੇ ਪਚਿ ਮੁਇਓ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਔਰ ਵਿਭੂਤੀ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ। ਜੋ ਸਾਕਤੁ ਮੂਰਖ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਪਚ ਕਰ ਮੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੋਹਨ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ॥
ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਨੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹਿਓ ॥੩॥

ਜੋ ਮੋਹਨ ਔਰ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ॥ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਕਰਿ ਨਮੋ ਨਮੋ ॥
ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਵਹਿ ਅਤੁਲੁ ਸੁਖੋ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਮੋ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਨਮੋ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਔਰ ਅਤੁਲ ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ॥੪॥

ਨੈਨ ਅਲੋਵਉ ਸਾਧ ਜਨੋ ॥
ਹਿਰਦੈ ਗਾਵਹੁ ਨਾਮ ਨਿਧੋ ॥੫॥

ਯਾਂਤੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ (ਅਲੋਵਉ) ਦੇਖੋ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਨਿਧ ਰੂਪ ਹੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗਾਵੋ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ॥੫॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਤਜੋ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਹੁ ਤੇ ਰਹਿਓ ॥੬॥

ਕਾਮ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਔਰ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਘਰ ਤੇ ਮਿਟਿਓ ॥

ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਦੀਪ ਬਲਿਓ ॥੭॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੂਆ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ (ਬਲਿਓ) ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਤਬ ਦੁਖ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮਿਟ ਗਇਆ॥੭॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰਿਓ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਤੁ ਤਰਿਓ ॥੮॥੧॥੧੩॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਿਖੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੮॥੧॥੧੩॥

ਮਹਲਾ ੫ ਗਉੜੀ ॥

ਸ੍ਵੈ ਅਨਭਵ ਸਿਧਾਂਤ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਭਰਮ ਗਏ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਗੁਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਹਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਲਤੋ ਜਲਤੋ ਤਉਕਿਆ ਗੁਰ ਚੰਦਨੁ ਸੀਤਲਾਇਓ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਰੂਪੀ (ਬਲਤੋ) ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਜੋ ਵੈਸੰਤਰ ਥਾ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਜਲਤੋ) ਦਗਧ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਜਬ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ (ਤਉਕਿਆ) ਛਿੜਕਿਆ ਤਬ ਰਿਦਾ ਸਾਂਤਿ ਹੂਆ॥੧॥

ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਦੀਪਾਇਓ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਸੂਰਜ ਕਾ (ਦੀਪਾਇਓ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਉਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਿਆ॥੨॥

ਪਾਵਕੁ ਸਾਗਰੁ ਗਹਰੋ ਚਰਿ ਸੰਤਨ ਨਾਵ ਤਰਾਇਓ ॥੩॥

ਦੁਖੋਂ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਾਗਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ (ਗਹਰੋ) ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਚੜਾਇ ਕਰ ਤਰਾਇ ਲੀਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕੀਆ ਥਾ?

ਉੱਤਰ:

ਨਾ ਹਮ ਕਰਮ ਨ ਧਰਮ ਸੁਚ ਪ੍ਰਭਿ ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਆਪਾਇਓ ॥੪॥

ਹਮਨੇ ਨ ਕੁਛ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਨ ਧਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੀਨੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕਰ (ਆਪਾਇਓ) ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੪॥

ਭਉ ਖੰਡਨੁ ਦੁਖ ਭੰਜਨੋ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਹਰਿ ਨਾਇਓ ॥੫॥

ਭੈ ਕੇ ਖੰਡਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੁ ਹੈਂ॥੫॥

ਅਨਾਥਹ ਨਾਥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਸੰਤ ਓਟਾਇਓ ॥੬॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਜਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੇ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਓਟਾਇਓਂ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੬॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਹਰਿ ਰਾਇਓ ॥੭॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨਿਆਰੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਹੁ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਤੁਹਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਸੇਵਕੁ ਦੁਆਰੈ ਆਇਓ ॥੮॥੨॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਰੁ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੮॥੨॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੨੪੨

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਘਨਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੰਗਿ ਸੰਗਿ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਭੋਗਾ ਇਨ ਸੰਗਿ ਅੰਧ ਨ ਜਾਨੀ ॥੧॥

ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਨ ਵਿਖਿਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਅੰਧ ਜੀਵਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਸੰਚਉ ਹਉ ਖਾਟਤਾ ਸਗਲੀ ਅਵਧ ਬਿਹਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਮੈਂ ਖਾਟਤਾ ਹਾਂ ਐਸੇ ਬਕਬਾਦ ਕਰਤੇ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਉਧ ਬਿਹਾ ਗਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਸੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ਹਉ ਕੋ ਨਾਹੀ ਮੁਝਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਸੂਰਬੀਰ ਹੂੰ ਔਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਜੋਬਨਵੰਤ ਅਚਾਰ ਕੁਲੀਨਾ ਮਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ਗੁਮਾਨੀ ॥੩॥

ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਹੂੰ ਔਰ ਬਡੀ ਕੁਲ ਵਾਲਾ ਅਰੁ ਚੰਗੇ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕਰ (ਗੁਮਾਨੀ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਉ ਉਲਝਾਇਓ ਬਾਧ ਬੁਧਿ ਕਾ ਮਰਤਿਆ ਨਹੀ ਬਿਸਰਾਨੀ ॥੪॥

(ਬਾਲ ਬੁਧਿ) ਨਾਸ ਬੁਧੀ ਅਰਥਾਤ ਅਗਿਆਨੀ ਜਿਉਂ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਮ ਰਤਿਆ) ਕਾਮਨਾ ਮੈਂ ਖਚਤ ਹੁਏ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਾਨੀ। ਕਹੀਂ ਬਾਲ ਬੁਧੀ ਪਾਠ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਹਾਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ (ਬਾਲਬੁਧਿ) ਜੋ ਬਾਲਕਪਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੀ ਸੋ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮਰਤਿਆਂ ਤਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਾਰੀ॥੪॥

ਭਾਈ ਮੀਤ ਬੰਧਪ ਸਖੇ ਪਾਛੇ ਤਿਨਹੂ ਕਉ ਸੰਪਾਨੀ ॥੫॥

ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁਨਾ (ਸਖੇ) ਸਮੀਪੀ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈਂ ਪਾਛੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣੇ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤ ਸਰਬ ਸਮਗਰੀ ਜਿਸਮੈਂ ਮਮਤਾ ਥੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਸੌਂਪੀ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਤੁ ਲਾਗੋ ਮਨੁ ਬਾਸਨਾ ਅੰਤਿ ਸਾਈ ਪ੍ਰਗਟਾਨੀ ॥੬॥

ਜਿਸ ਬਾਸਨਾ ਮੈਂ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਥਾ ਅੰਤ ਕੋ ਸੋਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ॥੬॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਸੁਚਿ ਕਰਮ ਕਰਿ ਇਹ ਬੰਧਨ ਬੰਧਾਨੀ ॥੭॥

ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪੁਨਾ ਔਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਬੰਧਾਨੀ) ਬੰਧਾਇਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪੁਰਸ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ॥

ਉੱਤਰ: ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੭॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਨੀ ॥੮॥੩॥੧੫॥੪੪॥ ਜੁਮਲਾ

ਹੇ ਦਜਾਲ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੮॥੩॥੧੫॥੪੪॥ਜੁਮਲਾ॥

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਛੰਤ ਨਾਮ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਅਸਟਪਦੀਓਂ ਵਤ ਛੰਤ ਸਬਦ ਕੀ ਚਾਲ ਭੀ ਹੈ ਤੀਨ ਪਉੜੀ ਵਿਜੋਗ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਉਥੀ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਪ ਇਨ ਛੰਤੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਲੇਗਾ ਧਨ ਔਰ ਮੁੰਦ ਨਾਮ ਇਸਤਰੀ ਕਾ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥

ਮੁੰਧ ਰੈਣਿ ਦੁਹੇਲੜੀਆ ਜੀਉ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ॥
ਸਾ ਧਨ ਦੁਬਲੀਆ ਜੀਉ ਪਿਰ ਕੈ ਹਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਦੁਹੇਲੜੀਆ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਕੇ (ਹਾਵੈ) ਹਾਹੁਕੇ ਵਾ ਝੋਰੇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਖ ਸੋਕ ਸਦਾ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨ ਥੀਈ ਦੁਬਲਿ ਕੰਤ ਹਾਵੈ ਕੇਵ ਨੈਣੀ ਦੇਖਏ ॥
ਸੀਗਾਰ ਮਿਠ ਰਸ ਭੋਗ ਭੋਜਨ ਸਭੁ ਝੂਠੁ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖਏ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਹਾਹੁਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੁਬਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖੇ ਨਾਨਾ ਸੀਂਗਾਰ ਔਰ ਮਿਠੇ ਰਸਾਦਿ ਭੋਜਨੋਂ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈਂ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ॥

ਮੈ ਮਤ ਜੋਬਨਿ ਗਰਬਿ ਗਾਲੀ ਦੁਧਾ ਥਣੀ ਨ ਆਵਏ ॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜੋਬਨਿ) ਜਵਾਨੀ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਮੈ) ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਮਸਤੀ ਨੇ ਗਾਲ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਜੁਵਾਨੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਜਾ ਹੂਆ ਦੂਧ ਉਨਹੀਂ ਛਿਦ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਫਿਰ ਅਸਤਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜੁਆਨੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜੋ ਇਸਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਚਲੀ ਗਈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੁਬਾ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਭਜਨ ਕਰ ਲੇਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਨੀਦ ਨ ਆਵਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਿਲਾਈ ਹੁਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੁੰਧ ਨਿਮਾਨੜੀਆ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਧਨੀ ਪਿਆਰੇ ॥
ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈਗੀ ਬਿਨੁ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਿਆਰੇ ਮਾਲਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਵਾ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਨਾਹ ਬਿਨੁ ਘਰ ਵਾਸੁ ਨਾਹੀ ਪੁਛਹੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਆ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ਨਾਹੀ ਵਸਹਿ ਸਾਚਿ ਸੁਹੇਲੀਆ ॥

ਭਰਤੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਘਰ ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਚਾਹੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਛ ਲੇਵੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਚੁ ਨਾਮ ਵਾਸਤਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਸੁਹੇਲੀਆ) ਸੁਖੀ ਹੋਈਆਂ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਜਨ ਸੰਤੋਖਿ ਮੇਲਾ ਗੁਰਮਤੀ ਸਹੁ ਜਾਣਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡੈ ਸਾ ਧਨ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਸਜਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਚ ਕੋ (ਮਨਿ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਖਿਓਂ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਵਾਲੋਂ ਨੇ (ਸਹੁ) ਭਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤੀਆਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੜੀਹੋ ਹਮ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇਹਾ ॥

ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖਉਗੀ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਸਨੇਹਾ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੀਓ ਸਖੀਓ ਕਿਆ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂਓ ਹਮ ਤੁਮ ਮਿਲ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਰਾਵਣਾ ਕਰੀਏ। ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈਣਾ ਰੂਪ (ਸਨੇਹਾ) ਸਮਾਚਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਲਿਖੋਂਗੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨ ਕਰੂੰਗੀ॥

ਸਬਦੁ ਸਾਚਾ ਗੁਰਿ ਦਿਖਾਇਆ ਮਨਮੁਖੀ ਪਛੁਤਾਣੀਆ ॥

ਨਿਕਸਿ ਜਾਤਉ ਰਹੈ ਅਸਥਿਰੁ ਜਾਮਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀਆਂ ਕੋ ਦਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਨਿਕਸਿ ਜਾਤਉ) ਚੰਚਲ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਅਸਥਿਰੁ ਰਹਤਾ ਹੈ (ਜਾਮਿ) ਜਬ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆਂ ਜਾਵੇ॥

ਸਾਚ ਕੀ ਮਤਿ ਸਦਾ ਨਉਤਨ ਸਬਦਿ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਓ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਸਹਜਿ ਸਾਚਾ ਮਿਲਹੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਹੋ ॥੩॥

ਸਾਚ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਣੇ ਕਾ ਭੀ ਕੋਈ (ਨਵੇਲਓ) ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਬ ਹੋ ਆਵੈ ਤਬੀ ਉੱਤਮ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਨਦਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮਿਲਨਾ ਕਰੋ॥੩॥ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਇਛ ਪੁਨੀ ਜੀਉ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨੁ ਆਇਆ ॥

ਮਿਲਿ ਵਰੁ ਨਾਰੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਅਬ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਪਤੀ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ? ਉਤਰੁ॥ ਸ੍ਰੇਸਟ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਮੰਗਲੁ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਹਸੀ ਮੁੰਧ ਮਨਿ ਓਮਾਹਓ ॥

ਸਾਜਨ ਰਹੰਸੇ ਦੁਸਟ ਵਿਆਪੇ ਸਾਚੁ ਜਪਿ ਸਚੁ ਲਾਹਓ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤਬ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ (ਮੁੰਧ) ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਉਮਾਹਓ) ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਹੈ। ਮੁਝ ਉਤਸਾਹਤ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਗੁਣ ਰੂਪ ਮਿਤ੍ਰ ਅਨੰਦ ਭਏ ਭਾਵ ਅਧਿਕ ਹੂਏ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਦੁਸਟ ਵਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ ਵਿਪਤਾ ਕੋ (ਵਿਆਪੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸ ਹੂਏ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਸੱਚ ਕਾ ਹੀ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਸਾ ਧਨ ਕਰੈ ਬਿਨਤੀ ਰੈਣਿ ਦਿਨੁ ਰਸਿ ਭਿੰਨੀਆ ॥

ਨਾਨਕ ਪਿਰੁ ਧਨ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆ ਇਛ ਮੇਰੀ ਪੁੰਨੀਆ ॥੪॥੧॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਭਿੰਨੀ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮੇਰੀ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੪੩

ਗਉੜੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਨਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਉ ਏਕਲੜੀ ਬਨ ਮਾਹੇ ॥

ਕਿਉ ਧੀਰੈਗੀ ਨਾਹ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਏਕਲੀ ਹੀ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦਾਸੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ॥

ਧਨ ਨਾਹ ਬਾਝਹੁ ਰਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਬਿਖਮ ਰੈਣਿ ਘਣੇਰੀਆ ॥

ਨਹ ਨੀਦ ਆਵੈ ਪ੍ਰੇਮੁ ਭਾਵੈ ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਮੇਰੀਆ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ॥

ਬਾਝਹੁ ਪਿਆਰੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਰੇ ਏਕਲੜੀ ਕੁਰਲਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਸਾਰੇ) ਸਮਾਲਤਾ ਹੈ ਏਕਲੀ ਹੀ (ਕੁਰਲਾਏ) ਅਤੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਾ ਧਨ) ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਬ ਵਿਰਲਾਪ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਕੀ ਮਿਲਾਈ ਹੋਈ ਤੁਝ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਰਿ ਛੋਡਿਅੜੀ ਜੀਉ ਕਵਣੁ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮਿ ਮਿਲੀ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਤਿਆਗੀ ਹੋਈ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਝ ਸਾਥ ਕੌਣ ਮਿਲਾਵੈ ਭਾਵ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਸੁਹਾਵੈ ਤਾ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ਦੀਪਕ ਦੇਹ ਉਜਾਰੈ ॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸਾਚਿ ਸੁਹੇਲੀ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ਤਬ ਹੇ ਪਤੀ ਇਹੁ ਤੁਝਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ। ਜਬ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪੇ ਔਰੁ ਹੇ ਸਾਚੇ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰੈ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਤਬ ਇਹੁ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਤਾ ਪਿਰਿ ਰਾਵੀ ਬਿਗਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਜਾ ਤਿਸ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥੨॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲੀ ਤਬ ਹੇ ਪਤੀ ਤੁਮਨੇ (ਰਾਵੀ) ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸੈ (ਬਿਗਸੀ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੇ ਪਤੀ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਜਬ ਜਿਸੁ ਤੈਂਨੇ ਪੂਰਬ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਚਿਤਕੇ ਬੀਚੁ ਇਹੁ ਭਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਨੀਘਰੀਆ ਜੀਉ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਕਿਉ ਖੂਲੈ ਗਲ ਜੇਵੜੀਆ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਮੋਹਣੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਨੀਘਰੀਆ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਝੂਠ ਕੀ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਵਾ ਠਗੀ ਹੋਈ ਇਹੁ ਕੂੜਿਆਰ ਝੂਠੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸਕੇ ਗਲ ਸੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਕੈਸੇ ਖੁਲੇਗੀ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕਾ ਸੋ ਹੋਵੈ ॥
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਨਾਵਣ ਕਿਉ ਅੰਤਰ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵੀਚਾਰੇ ਹੈ॥ ਤਿਸਹੀ ਕਾ ਸੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਅਰੁ ਔਰ ਜੋ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸਾਧਨ ਕਿਉਂ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਧੋਵਤੇ॥ ਅਮਾਵਸ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਆਦੀ ਪੁਰਬੋਂ ਮੈਂ ਦੇਣੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪੁੰਨ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਿਤ ਨੇਮ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਆਦੀ ਦੇਨਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਬੇਬਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚ ਘਰੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ਦੁਬਿਧਾ ਮਹਲੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਹਠ (ਨਿਗ੍ਰਹ) ਪਕੜਨੇ ਔ (ਬੇਬਾਣੈ) ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਗਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੁਝਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਦੀ ਤੇਰੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰੋ ॥
ਤੇਰਾ ਮਹਲੁ ਸਚਾ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੱਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਸੱਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸੱਚਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕਾ ਵਪਾਰ ਭੀ ਸੱਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਮੀਠਾ ਭਗਤਿ ਲਾਹਾ ਅਨਦਿਨੋ ॥
ਤਿਸੁ ਬਾਝੁ ਵਖਰੁ ਕੋਇ ਨ ਸੂਝੈ ਨਾਮੁ ਲੇਵਹੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੋ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਲਾਭ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਪਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲਾਭਦਾਯਕ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਖਿ ਲੇਖਾ ਨਦਰਿ ਸਾਚੀ ਕਰਮਿ ਪੂਰੈ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਲੇਖਾ) ਹਿਸਾਬ ਕਰ ਪਰਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਨਦਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾ ਧਨ ਬਿਨਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥
ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸਾਧਨ) ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰੇ) ਸਮਾਲਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਜੀਉ) ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ (ਖਿਨ) ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਰਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਪਰੁ ਕੀਜੈ ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈਐ ॥

ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਪਾਈਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਹੈ ਸੋਈ (ਪਰੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾ ਦੇਈਏ॥

ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਬਿਨੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥੧॥

ਹਰੀ ਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਸੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋਂ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਾ ਹਰੀ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਲਾਈ ਹੋਈ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਧਨ ਰੈਣਿ ਸੁਹੇਲੜੀਏ ਜੀਉ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਭਾਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

(ਏ) ਹੇ (ਧਨ) ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵੇਂ ਤੋ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪਿ ਰਾਤ੍ਰਿ (ਸੁਹੇਲੜੀ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਵੇ। ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਵਿਚੋਂ ਆਪ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇ॥

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗਾ ਭਾਓ ॥
ਸੁਣਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਜੀਅ ਕੀ ਮੇਲੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਓ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਏ ਤਿਸੀ ਕਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ (ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ) ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਸਖੀ ਮੇਰੇ ਜੀ ਕੀ ਮੇਲਣਹਾਰੀ ਸੁਣ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਪੰਨਾ ੨੪੪

ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰੀ ਤਾ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਨਾਮੇ ਧਰੀ ਪਿਆਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗਲਿ ਹਾਰੋ ॥੨॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲੇਗੀ ਤਾਂ ਕੰਤ ਨੂੰ ਪਜਾਰੀ ਲਗੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰੁ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਧਨ ਏਕਲੜੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੁਠੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਏਕਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਕਰਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬਲ ਵਾਲੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦ ਪਿਆਰੇ ਕਉਣੁ ਦੁਤਰੁ ਤਾਰੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਖੁਆਈ ॥
ਕੂੜਿ ਵਿਗੁਤੀ ਤਾ ਪਿਰਿ ਮੁਤੀ ਸਾ ਧਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਪਿਆਰੇ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਿਨਾ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕੀ ਗਵਾਈ ਹੋਈ ਕੋ ਇਸ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕੌਣ ਤਾਰੇਗਾ॥ ਜਬ ਇਹ ਝੂਠ ਮੈਂ (ਵਿਗੁਤੀ) ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਤਬ ਇਹੁ ਪਤੀ ਤੇ (ਮੁਤੀ) ਛੁਟੀ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀ ਨੇ ਤਿਆਗ ਦਈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਾਂਤੀ ਵਾ ਗਿਆਨ ਮੈਂ (ਮਾਤੀ) ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੋਈ ਹਰਿ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੩॥

ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਜੀਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਵਣੁ ਮਿਲਾਏ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣੇ ਜੀਉ ਕਉਣੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕੌਨ ਮਿਲਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਸ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਕੌਣ ਚੁਕਾਵੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ਇਉ ਮਿਲੀਐ ਮਾਏ ਤਾ ਸਾ ਧਨ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਗੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਸਾਥ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਇਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕੌ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਘੋਰ) ਭਜਾਨਕ ਵਾ ਸੰਘਨਾ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥੪॥੧॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਜੀਉ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਹਾਈ ॥

(ਮਾਈ) ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਰੀ ਹੀ ਨਿਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬਸਤਰ ਭੀ ਸੁਹਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਾਪਰੁ ਤਨਿ ਸੁਹਾਵੈ ਜਾ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਗੁਰਮਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਗੁਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਤਬ ਸੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੌ ਲਗਾਈਐ ਅਰੁ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੋਵੇ॥ ਯਥਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ-'ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ'॥

ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਮੇਲਾ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੀ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ਜਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਮੇਲਾ ਭਯਾ ਤਬ ਮੈਂ ਪਤੀ ਨੇ ਰਾਵੀ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੂੰ ਇਸੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਲੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸੰਭਾਲੇ ਤਬ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਭਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਾ ਧਨ ਰੰਗੁ ਮਾਣੇ ਜੀਉ ਆਪਣੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਜੀਉ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਸੋਈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਥ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੁਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੌ ਵੀਚਾਰਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਾ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਇਨ ਵਿਧੀਓਂ ਸੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇਗੀ ਅਰੁ ਸੋਈ ਇਸਤਰੀ ਸੋਹਾਗਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਦਾ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗਹੀਐ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰੇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੀਏ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ਜੋ ਇਉਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਵਾਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾਮਣਿ ਨੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਣ ਦੁਖ ਵਿਸਾਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰਹੁ ਭੁਲੀ ਜੀਉ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਝੂਠੀ ਝੂਠਿ ਲਗੀ ਜੀਉ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮੋਹਿ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਝੂਠ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ (ਕੂੜਿਆਰੇ) ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਨੇ ਹੀ ਠਗੀ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਨਿਵਾਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੇ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੇਵੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਸਮਾਲੇ ਔਰ ਝੂਠ ਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਤਬ ਜੂਏ ਮੈਂ ਇਸ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਾ ਕਰੇ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਮਾਵੇ ਅਰੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਉਮੈ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਬ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ਐਸਾ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ਜਿਸੁ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਸਾਵੇ ਐਸਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਾਮਣ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ॥
ਮੈ ਨੈਣੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ਅੰਨੁ ਨ ਪਾਣੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀ ਮੈਂ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿੰਦਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਭੀ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਣੀ ਅੰਨੁ ਨ ਭਾਵੈ ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਪੰਨਾ ੨੪੫

ਗੁਰ ਆਗੈ ਕਰਉ ਬਿਨੰਤੀ ਜੇ ਗੁਰ ਭਾਵੈ ਜਿਉ ਮਿਲੈ ਤਿਵੈ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਸੇ ਹਾਹੁਕਿਓਂ ਮੈਂ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਈਐ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ

ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਗੁਰੋ ਜੇਕਰ ਆਪਕੋ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਭਾਵੈ ਤੋ ਜੈਸੇ ਮਿਲੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸੁਖਦਾਤਾ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਘਰਿ ਆਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾ ਪਿਰੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਨੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਕਿਤੇ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਬੇਧੀ ਜੀਉ ਹਰਿ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਜੀਉ ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਬੇਧੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ (ਮੋਹਨਿ) ਹਰੀ ਨੇ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ਕਾਮਣਿ ਵਰੁ ਪਾਏ ਗੁਰਮਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥
ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਕੂੜਿ ਕੁਸਤਿ ਭਰਿਆ ਗਲ ਤਾਈ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਸੁਖੈਂਨ ਹੀ ਸਮਾਇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਰੰਗੁ ਲਾਏ) ਅਨੰਦ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ੍ਯਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਰੀਰ ਝੂਠ ਔ (ਕੁਸਤਿ) ਖੋਟੇ ਹਠ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੁਆ ਗਲ ਤਾਂਈ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਗਲ) ਬਾਤ ਕਰਤੇ ਤਕ ਭੀ ਪਾਪ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜਿਤੁ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਪਿਰਹਿ ਪਿਆਰੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਕਰੇ ਤੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗੁਵਾਇ ਦੇਵੇ॥੧॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਜੀਉ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਰੈਣਿ ਸੁਖਿ ਸੁਤੀ ਜੀਉ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪਤੀ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਵਾ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਸੁਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ਮਿਲੀਐ ਪਿਆਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਦੁਖੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਮਹਲੁ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਕਾਮਣਿ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੌ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸੀ ਨੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਵੀਚਾਰਤੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੀਰ ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪੀਆ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਮਿਲੀ ਸੋਹਾਗਣਿ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਅਤੀ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਆਵਹੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਜੀਉ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਕਾਮਣਿ ਬਿਨਉ ਕਰੇ ਜੀਉ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੇ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਆਪ ਆਵੋ। ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਔਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰੇ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਜੁਗਾ ਜੁਗਾ ਅੰਤਰ ਜੋ ਏਕ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰੇ ਸੇ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੀ ਮੋਹਿ ਸੰਤਾਪੀ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਥਾਉ ਨ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾਮ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਵਿਆਪੀ ਅਰਥਾਤ ਪੀੜਤ ਹੋਈ ਹੋਈ ਔ ਮੋਹ ਕੀ ਸੰਤਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹੀ ਥਾਉ ਉਤਮ ਸਥਾਨ ਵਾ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੌ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਭੋਲੀ ਨਿਗੁਣੀਆ ਜੀਉ ਪਿਰੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲੀਐ ਜੀਉ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰਾ ॥

ਏਹ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੋਲੀ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਇਆਣੀ) ਅਗਜਾਤ ਹੈ ਔਰ ਪਤੀ ਇਸ ਕਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਪੁਨਾ ਬਿਅੰਤ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੀਐ ਤਬ ਵਹੁ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਗਣ ਬਖਸਣਹਾਰਾ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੁ ਪਿਆਰਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਾਇ ਭਗਤੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬਖਸਣੇ ਹਾਰਾ ਪਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੌ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੁਨਾ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਵਹੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਬੂਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸਾ ਧਨ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੪॥੩॥

ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੈ (ਸਹਜੇ) ਗਿਆਨ ਕਰ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੌ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ (ਸਾਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਨੌ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਸਰੁ ਸਬਲੁ ਵਰਤੈ ਜੀਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਬੋਹਿਥਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਖੇਵਟੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀਉ ਇਸ ਸੰਸਾਰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਬਲ ਕੇ ਸਹਤ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ?

ਉੱਤਰ: ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਿਚਿ ਮਲਾਹੁ ਪਾਇ ਤੌ ਤਰਨਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਸਬਦੁ ਖੇਵਟੁ ਵਿਚਿ ਪਾਏ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਘਾਏ ਇਨ ਬਿਧਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ ॥

ਉਪਦੇਸ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਜੋ ਮਲਾਹੁ ਵਿਚ ਪਾਵੇ ਔ ਹਰੀ ਆਪ ਲੰਘਾਏ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਕੌ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਭਏ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੰਚਨ ਭਏ ਮਨੂਰਾ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਸਰੀਰੋਂ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਜੋ ਮਨੂਰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਹੇ ਕੀ ਮੈਲ ਵਤ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਸ੍ਵਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੪੬

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੇ ਜੀਉ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ ਜੀਵ ਕਾਮਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਆਪੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੀ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭਾਈ ਖਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦਿ ਸਨਬੰਧੀ (ਖਰੇ) ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਹੀ ਡੂਬ ਮੁਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲਵਤ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਸੱਤ ਜਾਣਕੇ ਜੀਵ ਇਸ ਮੈਂ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ਹਉਮੈ ਧਾਤੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਤਿਨ ਬਿਨ ਪਾਣੀ ਡੂਬ ਮੋਇਓ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਮਰੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਸੋ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਚਨ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨਾਹੀ ਜੀਉ ਬਾਜੀ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਇਸਥਿਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਬਾਜੀ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿੜੁ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਜੀਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਆਪਾਰ ਰੂਪ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੁ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਗੁਰਮਤੀ ਧਨੁ ਪਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਭਗਤਿ ਇਹ ਸਾਚੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੌ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਹਮ ਮਤਿ ਹੀਣ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅੰਧੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਸੈ ਹੀਨ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੇ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਹਮ ਸੋਭਨੀਕ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜੀਉ ਆਪੇ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਸਬਦੁ ਜੀਉ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਮੈਂ ਭਗਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇਹਾਰਾ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਣਦਾਤਾ ਅਵਗੁਣ ਕਾਟੇ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਾਇ ਕਰਕੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਚੇ ਵਿਟਹੁ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੋ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਸੁਭ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪਤੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ॥

ਮੰਞਹੁ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਹਿ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂੰ (ਮੰਞਹੁ) ਮੇਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਹਿ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਉਪਾਸਕ ਹੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖ ਨ ਹੋਹੁ ਤੋ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਹਰਿ ਪਾਏ ਸਦਾ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਸਹਜੇ ਸਤਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਏਗਾ ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਏਗਾ॥ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਕਹਿਆ ਮੰਨੇਗਾ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਕੇ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਖਰੀ ਸੁਖਾਲੀ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਸੁਖਾਲੀ) ਸੁਗਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਏ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਬੀਜੇ ਨਾਮੋ ਜੰਮੈ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ (ਬੀਜੈ) ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਔਰ ਤਿਸ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮੁ (ਜੰਮੈ) ਮਨਨ ਕਰੇ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਜਾ ਚਾਖਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਖੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਕਰੇ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ਮੁਯੇ ਜੀਉ ਅਨ ਰਸ ਸਾਦ ਗਵਾਏ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀਵ ਰਸਨਾ ਸੇ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਗੁਵਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੌ ਚਾਖੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪ॥

ਸਦਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਏ ਜਾ ਹਰਿ ਭਾਏ ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਭਾਏ ਤਬ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੌ ਸਦਾ ਪਾਵੈਂਗਾ ਰਸਨਾ ਸਬਦ ਮੈ ਸੁਹਾਵੇਗੀ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੇ ਉਪਜੈ ਨਾਮੇ ਬਿਨਸੈ ਨਾਮੇ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਔਗਨ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮਤੀ ਪਾਈਐ ਆਪੇ ਲਏ ਲਵਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਲੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ (ਲਵਾਏ) ਜਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਹ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਧਨ ਛੋਡਿ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਇਹੀ (ਵਿਡਾਣੀ) ਬਿਗਾਨੀ ਚਾਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਪਰਦੇਸ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਬੁਧੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਕਿਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਓ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਏ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਏ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਓਹੁ ਕਿਉ ਕਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਏ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਭੁਲਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਕਰੀ ਵਿਡਾਣੀ ਖਰੀ ਦੁਖਾਲੀ ਆਪੁ ਵੇਚਿ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬਿਗਾਨੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੀ (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਦੁਖਾਲੀ) ਔਖੀ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਵੇਚ ਕਰ ਧਰਮ ਕਾ ਗਵਾਵਣਾਂ ਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੪੭

ਮਾਇਆ ਬੰਧਨ ਟਿਕੈ ਨਾਹੀ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਦੁਖੁ ਸੰਤਾਏ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਅੰਤਸਕਰਣ (ਟਿਕੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਤੇ ਨਹੀਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਸੰਤਾਏ ਅਰਥਾਤ ਪੀੜਤ ਹੂਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਕਾ ਦੁਖੁ ਤਦੇ ਚੂਕੈ ਜਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਦੁਖ ਤਬੀ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਵੇਂ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਗਾਵਾਰੁ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂੰ ਹਰੀ ਸੇ ਸਨਮੁਖ ਹੂਆ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਅੰਧੁ ਪਿਰਾ ਜੀਉ ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਕਿਉ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਪਤੀ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕੋ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ॥

ਕਿਉ ਮਾਰਗੁ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ਮਨਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵਨਾ ਕੀਏ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵੈਂ ਮਨੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਣਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਾਕਰ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਆਦੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਰੇ ਕਿਰਪਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਗਿ ਲਾਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥੪॥੫॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪ (ਬੁਝਾਏ) ਸਮਝਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਲਾਭ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੭॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਲਾਭ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਜੀਉ ਕਿਉ ਦੇਖਾ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗੁ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਦਾਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖੋਂ॥

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਰ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਮਨ ਕੇ (ਸਖਾ) ਪਿਆਰੇ ਹਰਿਜੀਉ ਤੁਮ (ਬਿਧਾਤੇ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਪੁਰਖ ਹੋ॥

ਪੁਰਖੋ ਬਿਧਾਤਾ ਏਕੁ ਸ੍ਰੀਧਰੁ ਕਿਉ ਮਿਲਹ ਤੁਝੈ ਉਡੀਣੀਆ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ (ਸ੍ਰੀ) ਲਖਮੀ ਵਾ ਸੋਭਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੌਂ ਤੇਰੈ ਦਰਸਨ ਕੌ ਹੀ (ਉਡੀਣੀਆ) ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਵਾ ਤੁਝ ਬਿਨਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਕਰ ਕਰਹਿ ਸੇਵਾ ਸੀਸੁ ਚਰਣੀ ਮਨਿ ਆਸ ਦਰਸ ਨਿਮਾਣੀਆ ॥

ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਤੋ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਔਰੁ ਸੀਸ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਰਾਖੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਮਾਣੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨ ਘੜੀ ਵਿਸਰੈ ਪਲੁ ਮੂਰਤੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਏਕ ਘੜੀ (ਮੂਰਤੁ) ਦੋ ਘੜੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਝਮਕਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਵਿਸਰੈ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੁਝਕੌ ਜਪਤੀ ਰਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਜਿਉ ਪਿਆਸੇ ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ (ਸਾਰਿੰਗ) ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਵਤ ਪਿਆਸੇ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹਿਵੰਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੁਝਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਐ॥੧॥

ਇਕ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਜੀਉ ਸੁਣਿ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਜੀ ਤੁਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਜੀਉ ਦੇਖਿ ਚਲਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਆਪ ਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ (ਮੋਹਿ ਲੀਆ) ਮੋਹ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਲਤਾ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ਉਦਾਸ ਧਨ ਕਿਉ ਧੀਰਏ ॥

ਆਪਕੋ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹੀ ਹੋਈ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਭਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੈਸੇ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪਾਵੋਂ॥

ਗੁਣਵੰਤ ਨਾਹ ਦਇਆਲੁ ਬਾਲਾ ਸਰਬ ਗੁਣ ਭਰਪੂਰਏ ॥

ਤੂੰ (ਗੁਣਵੰਤ) ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਮੇਰਾ (ਨਾਹ) ਪਤੀ ਦਿਆਲ ਸਭ ਸੇ (ਬਾਲਾ) ਵੱਡਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਪਿਰ ਦੋਸੁ ਨਾਹੀ ਸੁਖਹ ਦਾਤੇ ਹਉ ਵਿਛੁੜੀ ਬੁਰਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਪਤੀ ਤੁਝ ਮੈਂ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ (ਬੁਰਿਆਰੇ) ਬੁਰਿਯਾਈ ਵਾਲੀ ਆਪ ਹੀ ਤੁਝ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੂੰ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਆਪ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ॥੨॥

ਹਉ ਮਨੁ ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀ ਅਰਪੀ ਸਭਿ ਦੇਸਾ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤੁਝਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਰਪਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਪ੍ਰਾਣਾਦੀ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਹਉ ਸਿਰੁ ਅਰਪੀ ਤਿਸੁ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਦੇਇ ਸਦੇਸਾ ॥

ਤਿਸ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਸੀਸ ਅਰਪਣ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਦੇਸਾ ਭੀ ਦੇਵੇ॥

ਅਰਪਿਆ ਤ ਸੀਸੁ ਸੁਥਾਨਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਜਾਇ ਕਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੀਸ ਅਰਪਯਾ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਸਗਲਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਿਆ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲ ਕੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਰਲੀਆ ਕਰੈ ਕਾਮਣਿ ਮਿਟੇ ਸਗਲ ਅੰਦੇਸਾ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਕਾਮਣ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਸੰਪੂਰਣ ਸੰਸਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕੰਤੁ ਮਿਲਿਆ ਲੋੜਤੇ ਹਮ ਜੈਸਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੈਸਾ ਹਮ ਚਾਹਿਤੇ ਥੇ ਤੈਸਾ ਤੂੰ ਪਤੀ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਜੀਉ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਲਾਲੁ ਆਇਆ ਪਿਆਰਾ ਸਭ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਈ ॥

ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਬੀਚ ਤੂੰ ਪਿਆਰਾ (ਲਾਲੁ) ਪਤੀ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮੈਨੇ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਿਆ ਤ ਲਾਲੁ ਗੁਪਾਲੁ ਠਾਕੁਰੁ ਸਖੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਠਾਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਜਬ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਤੇਰਾ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਮੀਤ ਬੰਧਪ ਹਰਖੁ ਉਪਜਿਆ ਦੂਤ ਥਾਉ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਭਾਈਓਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਉਪਜਤਾ ਭਯਾ ਹੈ। ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਦੂਤੋਂ ਕਾ (ਥਾਉ) ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਯਾ॥

ਅਨਹਤ ਵਾਜੇ ਵਜਹਿ ਘਰ ਮਹਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਬੀਚ ਸੋਹੰ ਕੇ ਵਾਜੇ (ਅਨਹਤ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਝ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰਧਾ ਕੀ ਛੇਜ ਵਛਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਕੰਤੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੈਂ (ਰਹੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸੁਖਦਾਈ ਤੂੰ ਪਤੀ ਹਮਕੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੪੮

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਸਾਜਨੇ ਹੇਤ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਬਡੇ ਸਾਹਿਬਜਾਦੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀਕੇ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਹੁਏ ਚਾਰੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹੋਂ ਪਾਸ ਥੀਆਂ ਸੋ ਮੰਗਵਾਵਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਭੇਜਾ। ਪੁਨਾ ਦੁਤੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬੁਢਾ ਜੀ ਭੇਜੇ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਸਮਾਧੀ ਸੇ ਉਥਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁਏ। ਤਬ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ ਆਪ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਜਾਕਰ

ਜਿਸ ਚੁਬਾਰੇ ਮੈਂ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨੀਚੇ ਵੀਛਾਈ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤੰਬੂਰਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੇ ਕਰ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਇਸ ਸਬਦ ਕੀ ਏਕ ਪਉੜੀ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਤਾਕੀ ਖੋਲ ਕਰ ਪ੍ਰੀਖਯਾ ਹੇਤ ਮੋਹਨ ਜੀ ਨੇ ਕੁਛ ਕਠਨ ਬਚਨ ਕਹੇ ਪੁਨਾ ਦੂਸਰੀ ਪੌੜੀ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਚੁਬਾਰੇ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਖੋਲ ਦੀਆ ਤੀਸਰੀ ਪਉੜੀ ਸੁਣ ਕਰ ਪੋਥੀਆਂ ਸਾਹਿਬ ਲੇ ਕਰ ਆਪ ਚੁਬਾਰੇ ਸੇ ਉਤਰ ਆਏ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਰਪਣ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚੌਥੀ ਪਉੜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਕੋ ਵਰ ਦੀਏ॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੇਰੇ (ਮੰਦਰ) ਚੁਬਾਰੇ ਉਚੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਹਲ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਸੋਹਨਿ ਦੁਆਰ ਜੀਉ ਸੰਤ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਸਾਲ ਅਪਾਰ ਦੈਆਰ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਠਾਕੁਰ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ (ਅਪਾਰ) ਅਨੇਕ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਸਾਧ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਵਹਿ ਤਹਾ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤੁਝਕੌ ਹੀ ਵਹੁ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਮਇਆ ਦਇਆਲ ਸੁਆਮੀ ਹੋਹੁ ਦੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਸਵਾਮੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਮਯਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਵੋ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਪਿਆਸੇ ਮਿਲਿ ਦਰਸਨ ਸੁਖੁ ਸਾਰਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸਾਰਾ ਸੁਖ ਮਿਲੇਗਾ॥੧॥

ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਆਪਕੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਹੈਂ ਔਰ (ਚਾਲ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਆਪ ਕੀ ਨਿਰਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ ਚਾਲ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਮੋਹਨ ਜੀ ਜੋਗ ਮਾਰਗੀ ਥੇ॥

ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਮਾਨਹਿ ਏਕੁ ਜੀ ਅਵਰ ਸਭ ਰਾਲੀ ॥

ਜੋ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਮ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਜੀ ਮੈਂ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸਭ ਕੋ (ਰਾਲੀ) ਖਾਕ ਵਤ ਬਿਅਰਥ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਮਾਨਹਿ ਤ ਏਕੁ ਅਲੇਖੁ ਠਾਕੁਰੁ ਜਿਨਹਿ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀਆ ॥

ਤੁਮ ਏਕ ਅਲੇਖ ਠਾਕਰ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਏਕ ਨੇ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਬਚਨਿ ਗੁਰ ਕੈ ਵਸਿ ਕੀਆ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥

ਤੁਮਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਬਨਵਾਰੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਪਿ ਚਲਿਆ ਆਪਿ ਰਹਿਆ ਆਪਿ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਚਲਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹਨ ਜੀ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਸਭ ਸੇਵਕ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਾਖੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਸਭ ਸੇਵਕ ਆਇਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੋਹਨ ਤੁਧੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਧਿਆਵੈ ਦਰਸ ਧਿਆਨਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਝਕੋ ਸਤਸੰਗਤ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਹਮ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਤੁਧੁ ਜਪਹਿ ਨਿਦਾਨਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ (ਨਿਦਾਨਾ) ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਨਜੀਕ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਨ ਕਉ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਜੋ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਜਮ ਕਾਲੁ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਏਕ ਮਨ ਹੋਇ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਬਚਨਿ ਕਰਮਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਅਰਾਧਹਿ ਸੇ ਸਭੇ ਫਲ ਪਾਵਹੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲ ਮੂਤ ਮੂੜ ਜਿ ਮੁਗਧ ਹੋਤੇ ਸਿ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਸੁਗਿਆਨਾ ॥

ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਵਤ ਜੋ ਮਲੀਨ ਮਨ ਵਾਰੇ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਭੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਿਆਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਆਪ ਕਾ ਹੁਕਮ ਵਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਦਾ ਅਚਲੁ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਸੁਫਲੁ ਫਲਿਆ ਸਣੁ ਪਰਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੂੰ ਸਹਿਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਫਲੋਂ ਸੇ ਫਲਿਆ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਨ ਪੁਤ੍ਰ ਮੀਤ ਭਾਈ ਕੁਟੰਬ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੋਹਿਨ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਆਦਿ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਕ ਸਭ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਰਿਆ ਜਹਾਨੁ ਲਹਿਆ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰੁ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ (ਜਹਾਨੁ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਤੁਧਨੋ ਧੰਨੁ ਕਹਿਆ ਤਿਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਜ਼ੀਕ ਜਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਕਥੇ ਨ ਜਾਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਪੁਰਖ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਵੱਡੇ ਤੇਰੇ ਬਿਅੰਤ ਗੁਣ ਹੈਂ ਹਮ ਸੇ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਰਾਖੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਟੇਕ ਆਪਨੇ ਰਾਖੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸਰਨੀ ਲਗ ਕੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤਰਿਆ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ। ਵਾ ਅੰਤਰੀਵ ਹੇ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਬੈਕੁੰਠ ਆਦੀ ਲੋਕ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਮਹਲ ਹੈਂ। ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਰੂਪ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਸੋਹਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਤ ਅਪਾਰ ਹੇ ਦਿਆਲ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਹੀ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਤ ਏਕਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਰੋ ਦਇਆ ਮਇਆ ਮੇਰੇ ਪਰ ਵਾ ਹੇ

ਦਜਾਲੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਅਤਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹਾਂ ਹਮ ਕੋ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਮਿਲੇ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੁਖੁ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੇਰੇ ਵੇਦ ਰੂਪ ਬਚਨ ਅਨੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਰਣੀ ਭੀ ਔਰੁ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਤੂੰ ਏਕ ਜੋ ਅਦੁਤੀਯ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹੀ ਸਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਲੀ ਖੇਹ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਹੇ ਏਕ ਅਲਖ ਠਾਕਰ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਬ ਸਥਾਨੋ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰ ਬਨਕੇ ਵਾਲੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਿ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤੁਮ ਆਪ ਜੰਗਮ ਅਸਿਥਾਵਰ ਵਾ ਜੀਵ ਕੁਟਸਥ ਹੋ ਚਲਤ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੇਵਕ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨਿ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤੁਮ ਇਜਤ ਰਖਤੇ ਹੋ ਹੇ ਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਅਰੁ ਕੋਈ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਜਮੁ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਮੁ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਜੋ ਤੁਮਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਧਰਮ ਆਦੀ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਦਸ਼ਾ ਮੈਂ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰਾਂਦਿ ਅਚਾਰ ਕੋ ਮਲਨ ਔਰੁ ਮਨ ਕਰ ਮੂੜ ਜਬ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਜਾਨ ਵਾਲੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖੁ ਤੇਰਾ ਗਜਾਨ ਏਕ ਰਸੁ ਹੈ ਵਾ ਥਿਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹਨ ਜੀ ਤੂੰ ਸੰਤ ਭਗਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਤ ਉਤਮ ਗੁਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਹੇ ਮੋਹਨ ਪੁਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿ ਮਿਤ੍ਰ ਅਰਜਨ ਆਦਿ ਭਾਈ ਲਖਮਨ ਆਦਿ ਔਰ ਕੁਟੰਬ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਦਸਰਥ ਲਊ ਕੁਸੁ ਆਦਿ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਨਕਾ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇਕੇ ਜਹਾਨ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਧੰਨਵਾਦੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਨੇੜੇ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੇ ਸਤ ਸਰਬ ਸੇ ਬਡੇ ਨਰਕ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੁਰ ਕੇ ਸਤ੍ਰੂ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਬਾਨੀ ਸੈ ਸਾਰੇ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਲਗਕੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਲੋਕ ਮੂਲ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਛੰਤ ਤਿਸ ਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਅਸੰਖ ਪੁਨੀਤ ਕਰਿ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਅਸੰਖ) ਅਨੰਤ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਵਾਰੰਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਪਾਵਕੋ ਤਿਨ ਕਿਲਬਿਖ ਦਾਹਨਹਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪੁ ਅਗਨੀਵਤ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ (ਤਿਨ) ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਣ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤ ॥

ਜਪਿ ਮਨਾ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣੁ ਗੋਵਿੰਦਾ ਹਰਿ ਮਾਧੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਰਾਯਣ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ਆਦੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ॥

ਧਿਆਇ ਮਨਾ ਮੁਰਾਰਿ ਮੁਕੰਦੇ ਕਟੀਐ ਕਾਲ ਦੁਖ ਫਾਧੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸੀ ਮੁਰਾਰੀ ਮੁਕੰਦ ਕੋ ਧਿਆਉ ਜਿਸ ਸੇ ਕਾਲ ਕੀ ਦੁਖਦਾਯਾ ਫਾਸੀ ਤੇਰੀ ਕਟੀ ਜਾਵੇ॥

ਦੁਖਹਰਣ ਦੀਨ ਸਰਣ ਸ੍ਰੀਧਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧੀਐ ॥

ਜੋ ਦੀਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਰਣ ਆਏ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਅਰਾਧੀਐ॥

ਜਮ ਪੰਥੁ ਬਿਖੜਾ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਨਿਮਖ ਸਿਮਰਤ ਸਾਧੀਐ ॥

ਅਤੀ (ਬਿਖੜਾ) ਕਠਨ ਜੋ ਜਮ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਧ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਨੀ ਸਾਗਰੁ ਔਰੁ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੋ ਉਲੰਘ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿਮਲਹ ਦਹਤਾ ਸੁਧੁ ਕਰਤਾ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਅਰਾਧੋ ॥

ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦਗਧ ਕਰਣੇਹਾਰ ਔਰੁ ਮਨ ਕੌ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹੀ ਅਰਾਧੋ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ਮੁਝ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਦਾਮੋਦਰੁ ਦੁਖਹਰੁ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਨ ਦਾਮੋਦਰ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਭੈ ਭੰਜਨ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੌ ਸਿਮਰੁ॥

ਸ੍ਰੀਰੰਗੋ ਦਇਆਲ ਮਨੋਹਰੁ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਬਿਰਦਾਇਆ ॥

(ਸ੍ਰੀਰੰਗੋ) ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਦਿਆਲੂ ਜੋ (ਮਨੋਹਰੁ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਭਗਤ ਵਛਲੁ (ਬਿਰਦ) ਪ੍ਰਣੁ ਆਦਿਸੇ ਹੀ ਚਲਾ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੪੯

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਮਨਹਿ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਤਿਸ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੌ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਮ ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਉਧਾਰੈ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਈਐ ਤਬ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਤਮ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਖੂਹੇ ਸੇ ਉਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮੁਨਿ ਜਨ ਗੁਣ ਅਨਿਕ ਭਗਤੀ ਗਾਇਆ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਸਿਧੋਂ ਪੁਨਾ ਗਣੋਂ ਗੰਧਰਬੋਂ ਰਿਖੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਅਰੁ ਅਨੇਕ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਆਗੈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਚੇਤਿ ਮਨਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਰਬ ਕਲਾ ਜਿਨਿ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੌ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰੁ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਮੇ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਘਟ ਘਟ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੀ ॥

ਸੋ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਕਰੁਣਾ ਮੈ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਤਨ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ਬੇਅੰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਔ ਤਨ ਆਦਿ (ਜੀਅ) ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਜੋਗੁ ਸਮਰਥੁ ਮੋਹਨੁ ਸਰਬ ਦੋਖ ਬਿਦਾਰੋ ॥

ਸਰਣ ਆਏ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਸਮਰਥ ਮੋਹਨ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਦੋਖ ਬਿਨਸਹਿ ਜਪਤ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਤਿਸ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਸਰਬ ਰੋਗ ਔਰ ਸੋਗ ਪੁਨਾ ਦੋਸ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਸਮਰਥ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਸਰਬ ਸਕਤ ਧਾਰੀ ਸਮਰਥ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਗੁਣ ਗਾਉ ਮਨਾ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ ਜੋ ਅਚੁਤ ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਦਿਆਲੁ ਹੈ॥

ਬਿਸੰਭਰੁ ਦੇਵਨ ਕਉ ਏਕੈ ਸਰਬ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਜੋ ਵਿਸ੍ਵ ਕੇ ਭਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸਰਬ ਕੋ ਦੇਨ ਹਾਰ ਏਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਿਸੰਬਰ ਆਦੀ ਪਦ ਜੋੜ ਲੈਣੇ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਮਹਾ ਦਇਆਲ ਦਾਨਾ ਦਇਆ ਧਾਰੇ ਸਭ ਕਿਸੈ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਜੋ ਮਹਾ ਦਿਆਲੁ (ਦਾਨਾ) ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕਿਸੀ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਨਾਸੈ ਜੀਅ ਜਾ ਕੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੰਡਾ ਰੂਪ ਦੁਖਦਾਈ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਅਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਦੇਵਾ ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਭਈ ਪੂਰਨ ਘਾਲਾ ॥

ਜਿਸ ਦੇਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭਏ ਤਬ ਘਾਲ ਕਰੀ ਹੂਈ ਪੂਰਨ ਭਈ ਭਾਵ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੂਈ॥

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਇਛ ਪੁਨੀ ਜਪਤ ਦੀਨ ਦੈਆਲਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੀਨਦਿਆਲ ਕੌ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰਬ ਇੱਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਏ ਮਿਲਿ ਉਦਮੁ ਕਰੇਹਾ ਮਨਾਇ ਲੈਹਿ ਹਰਿ ਕੰਤੈ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਏ ਸੁਣ ਤੁਮ ਹਮ ਮਿਲ ਕੇ ਉੱਦਮ ਕਰੀਏ ਤੋ ਹਰੀ ਕੰਤ ਕੋ ਮਨਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੀਏ॥

ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਠਗਉਰੀ ਮੋਹਹ ਸਾਧੂ ਮੰਤੈ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਾ (ਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਠਗਉਰੀ) ਠਗ ਬੂਟੀ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੋਹਿਣੀ ਮੰਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਇਨ ਸੇ ਉਸ ਕੋ ਮੋਹਿ ਲਈਏ॥

ਸਖੀ ਵਸਿ ਆਇਆ ਫਿਰਿ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਇਹ ਰੀਤਿ ਭਲੀ ਭਗਵੰਤੈ ॥

ਹੇ (ਸਖੀ) ਸੰਤ ਜਨ ਵਹੁ ਪਤੀ ਏਕ ਵੇਰ ਵਸ ਆਯਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਿਸ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਭਲੀ ਰੀਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਰਾ ਮਰਣ ਭੈ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੈ ਪੁਨੀਤ ਕਰੈ ਤਿਸੁ ਜੰਤੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਵਸ ਵਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਆਦੀ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਭੈ ਨਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਏ ਇਹ ਭਲੀ ਬਿਨੰਤੀ ਏਹੁ ਮਤਾਂਤੁ ਪਕਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਏ ਮੇਰੀ ਇਹ ਉਤਮ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀਏ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਉਪਾਧਿ ਰਹਤ ਹੋਇ ਗੀਤ ਗੋਵਿੰਦਹਿ ਗਾਈਐ ॥

ਸਰਬ ਉਪਾਧ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੀਤੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟਹਿ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸਹਿ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਤੇ (ਕਲਿ ਕਲੇਸ) ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਕਲੇਸ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਔ ਪਾਂਚ ਕਲੇਸ ਅਵਿਦਿਆ ੧, ਅਸਮਤਾ ੨, ਰਾਗ ੩, ਦ੍ਵੈਖ ੪, ਅਭਨਿਵੇਸ ਅਰਥਾਤ ਹਠੁ ੫ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਵਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ॥੨॥

ਸਖੀ ਇਛ ਕਰੀ ਨਿਤ ਸੁਖ ਮਨਾਈ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੁਜਾਏ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਏਹੀ ਨਿਤ ਮੈਂ ਇਛਾ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਸੁਖ ਮਨਾਵਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਕੌ ਪੂਰਨ ਕਰੇ॥

ਚਰਨ ਪਿਆਸੀ ਦਰਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਪੇਖਉ ਥਾਨ ਸਬਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਔਰ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਬੀਚ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ॥

ਖੋਜਿ ਲਹਉ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੰਗੁ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਏ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਖੋਜ ਲਵਾਂਗੀ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਕੌ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਸੁਰਿਜਨੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਮਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਏ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਸੁਰਿਜਨੁ) ਚਤਰੁ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਖੀ ਨਾਲਿ ਵਸਾ ਅਪੁਨੇ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹਿਲਿਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਅਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਵਸਤੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸਾਥ ਹਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਏ ਮੇਰੀ ਨੀਦ ਭਲੀ ਮੈ ਆਪਨੜਾ ਪਿਰੁ ਮਿਲਿਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪਿ ਸਖੀ ਅਬ ਮੇਰੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ (ਭਲੀ) ਉਤਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਖੋਇਓ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜਿ ਸੁਆਮੀ ਪਰਗਾਸੁ ਭਇਆ ਕਉਲੁ ਖਿਲਿਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਖੋਯਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਜਬ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕੌਲ ਖਿੜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗੁ ਨ ਟਲਿਆ ॥੪॥੪॥੨॥੫॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਕੌ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਸੋਹਾਗ ਨਹੀਂ ਟਲਿਆ ਹੈ॥ ਇਸ ਮੈਂ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਮਰ ਰੂਪਤਾ ਸੇ ਅਪਨੀ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਗਈ ਹੂੰ॥੪॥੪॥੨॥੫॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੨੫੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਉੜੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨੁ ਦੇਵ ਜੀ ਗਉੜੀ ਰਾਗੁ ਮੈਂ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਨਾਮਕ ਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਬਾਵਨ ਅਖਰੋਂ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਦਪਿ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮੈਂ ਪੈਂਤੀਸ ਅਖਰੋਂ ਕਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹਾਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਕਹੇ ਹੈਂ॥੩੩॥ ਤੇਤੀਸ ਬਞੰਜਨ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ॥੧੬॥ ਸ੍ਵਰ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਤੀਨ ਯੁਕ੍ਤਾਖਰ ਹੈਂ ਖਯ ੧। ਤ੍ਰ ੨। ਗਯ ੩। ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬਾਵਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਸਲੋਕੁ ਮੂਲ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪੁ ਪਉੜੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੋ ਜੜਾਊ ਭੂਖਣੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਹੁਈ ਥੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਇਹ ਬਾਣੀ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਆਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕਰ ਜਟਤ ਰਚ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਭੂਖਣ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਕੰਠ ਕਰਾਈ ਵਾ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਕਰ ਸਰਬ ਸਿਖਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਰਚੀ ਹੈ॥ ਆਦਿ ਅਰ ਅੰਤ ਮੈਂ ਦੋ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਡਬੇ ਕੇ ਢਕਣੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸ ਮੈਂ ਜੜਾਊ ਭੂਖਣ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਤਤਵੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰਦੇਵ ਹੀ (ਸੁਆਮੀ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ । ਜਿਸ ਕੇ ਆਸਰੇ ਉਪਜੀਵਕਾ ਹੋ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਖਾ ਅਗਿਆਨ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਬੰਧਿਪ ਸਹੋਦਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਹੀ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਹੋਦਰ ਭਾਈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਹੀ ਉਦਰ ਸੇਂ ਜਨਮੁ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਵਤ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਪਦੇਸੈ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਨਿਰੋਧਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਹਰਿਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਰੋਧਰਾ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਵਾ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਵਾ ਨਿਰ ਆਸਰੇ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਕਰਮ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਂਤਿ ਸਤਿ ਬੁਧਿ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਂਤਿ ਅਰੁ ਸਤਯ ਅਰ (ਬੁਧਿ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੁ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਜੋ (ਪਰਸ) ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰਸ ਤੇ ਭੀ (ਪਰਾ) ਅਧਿਕ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਤੀਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮਜਨੁ ਅਪਰੰਪਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ (ਤੀਰਥ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਰਥ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੋਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਜੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੈ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਅਪਰੰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਪਾਪ ਹਰਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਕਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਧਰਾ ॥

ਗੁਰਦੇਵ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਪੀਛੇ ਥੇ ਅਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਆਗੇ ਹੋਵੈਂਗੇ ਅਬ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ (ਮੰਤੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਉਧਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਮ ਮੂੜ ਪਾਪੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੈ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੁ (ਹਮ) ਸਮੂਹ ਵਾ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਮੂਰਖ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਗਿ) ਮਿਲ ਕਰ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਤਰ ਜਾਵਾਂ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰਦੇਵ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਮਸਕਰਾ ॥੧॥

(ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਅਰ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸਤਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਵਾ ਹਰ ਬਾਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਪਹਿ ਕੀਆ ਕਰਾਇਆ ਆਪਹਿ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਥਾ ਅਰ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਬ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਾ ਤੋ ਪਹਲੇ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਅਬ ਹੈ ਨਾ ਆਗੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਓਅੰ ਸਾਧ ਸਤਿਗੁਰ ਨਮਸਕਾਰੰ ॥

(ਓਅੰ) ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਵਾ ਓਂਕਾਰ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ (ਸਤਿ) ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਅਬਾਧ ਹੈ ਅਰ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰੀ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰੰ ॥

ਆਦਿ ਅਰ ਮਧ ਪੁਨ: ਅੰਤ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਸੁੰਨ ਆਪਹਿ ਸੁਖ ਆਸਨ ॥

ਆਪਹਿ ਸੁਨਤ ਆਪ ਹੀ ਜਾਸਨ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸੁੰਨ ਅਫੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਜਗ੍ਯਾਸੂਓਂ ਕੋ (ਸੁਖ ਆਸਨ) ਸੁਖ ਅਸਥਾਨ ਵੈਰਾਟ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਜਸ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ (ਜਾਸਨ) ਜਸਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਹਿ ਉਪਾਇਓ ॥

ਆਪਹਿ ਬਾਪ ਆਪ ਹੀ ਮਾਇਓ ॥

ਆਪਹਿ ਸੂਖਮ ਆਪਹਿ ਅਸਥੂਲਾ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ (ਮਾਇਓ) ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ ਨਾਨਕ ਲੀਲਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਲੀਲਾ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਰਚਨਾ ਬਅੰਤ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਤੇਰੇ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਨੁ ਹੋਇ ਰਵਾਲਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰੇ॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰ ਆਪਿ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਏਕ ॥
ਏਕਹਿ ਏਕ ਬਖਾਨਨੋ ਨਾਨਕ ਏਕ ਅਨੇਕ ॥੧॥

ਜੋ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਆਪਿ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰਗੁਣ ਹੋਤਾ ਭਇਆ। ਬੇਦ ਅਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਕਾ ਬਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਏਕ ਅਨੇਕ ਰੂਪੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਕਹੇ ਏਕ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥
ਓਅੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਓ ਅਕਾਰਾ ॥
ਏਕਹਿ ਸੂਤਿ ਪਰੋਵਨਹਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਓਅੰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਆਕਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਏਕ ਹੀ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ ਵਿਖੇ ਆਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਣਕਿਓਂ ਕੇ ਪਰੋਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਸਥਾਰੰ ॥
ਨਿਰਗੁਨ ਤੇ ਸਰਗੁਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰੰ ॥

ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਮੋ ਗੁਣੀ ਪਾਤਾਲ ਮੈ ਨਾਗ ਅਰ ਰਜੋ ਗੁਨੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈ ਮਾਨੁਖ ਅਰ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ॥ ਨਿਰਗੁਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਰਗੁਣ ਵੈਰਾਟ (ਦ੍ਰਿਸਟਾਰੰ) ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਭਾਤਿ ਕਰਿ ਕਰਹਿ ਉਪਾਇਓ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਨ ਮੋਹੁ ਬਢਾਇਓ ॥

ਸਗਲ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੈਸੇ ਹੂਆ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਮਨ ਮੈ ਜੋ ਮੋਹ ਵਧਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਹੂ ਭਾਤਿ ਤੇ ਆਪਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥੨॥

ਦੋਨੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਅਰ ਮਰਨ ਸੇ ਆਪ ਨਿਆਰਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਸੇਈ ਸਾਹ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਸਚੁ ਸੰਪੈ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸੁਚਿ ਪਾਈਐ ਤਿਹ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਵਹੀ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ (ਭਗਵੰਤ ਸੇ) ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪਿ ਸੰਪਤਾਦੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ

ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਵੜੀ ॥

ਸਸਾ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸੋਊ ॥
ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਕੋਊ ॥
ਸੋਊ ਸਰਨਿ ਪਰੈ ਜਿਹ ਪਾਯੰ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਸੁਨਾਯੰ ॥

ਸੱਸੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿ ਹੈ॥ ਸਤਿਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਨਜਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਸੈ ਭਰਮੁ ਨਹੀ ਕਛੁ ਬਿਆਪਤ ॥
ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਤਾਹੂ ਕੋ ਜਾਪਤ ॥

ਸਹਿਸਾ ਅਰ ਭਰਮ ਤਿਸ ਕੋ ਕਛੁ ਬਜਾਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਪ੍ਰਗਟ (ਜਾਪਤ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਾਧੂ ਇਹ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥੩॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ (ਇਹ) ਇਸ ਸਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਹੁਚਨਹਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਿ ਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਕਹਾ ਪੁਕਾਰਤੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸਭ ਕੂਰ ॥

ਪੰਨਾ ੨੫੧

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨੇ ਨਾਨਕਾ ਹੋਤ ਜਾਤ ਸਭੁ ਧੂਰ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵੋ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਧਨ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਐਸੇ ਕਯੋਂ ਪੁਕਾਰ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ ਵਾ ਧਨ ਕੋ ਧਨ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ (ਕਹਾ) ਕਬ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ (ਕੂਰ) ਝੂਠਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਜਾਤ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਕੇ ਧੂਰ ਹੋਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਧੂੜ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਵੜੀ ॥

ਧਧਾ ਧੂਰਿ ਪੁਨੀਤ ਤੇਰੇ ਜਨੂਆ ॥
ਧਨਿ ਤੇਊ ਜਿਹ ਰੁਚ ਇਆ ਮਨੂਆ ॥

ਧੱਧੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ (ਜਨੂਆ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪੁਨੀਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਇਆ) ਇਸ ਸੰਤ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੀ ਰੁਚੀ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਨਹੀ ਬਾਛਹਿ ਸੁਰਗ ਨ ਆਛਹਿ ॥
ਅਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧ ਰਜ ਰਾਚਹਿ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਧਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧੂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈਂ (ਰਾਚਹਿ) ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਧੰਧੇ ਕਹਾ ਬਿਆਪਹਿ ਤਾਹੂ ॥
ਜੋ ਏਕ ਛਾਡਿ ਅਨ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਹੂ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ ਕਬ ਬਜਾਪ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਹੀਐ ਦੀਓ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ॥੪॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧੂ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕ ॥
ਅਨਿਕ ਭੇਖ ਅਰੁ ਙਿਆਨ ਧਿਆਨ ਮਨਹਠਿ ਮਿਲਿਅਉ ਨ ਕੋਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਭਗਤੁ ਙਿਆਨੀ ਸੋਇ ॥੧॥

ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਭੇਖ ਧਾਰਨੇ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰਿ ਗਜਾਨ ਅਰ ਧਜਾਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਧਾਰਨਾ ਬਿਨਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੌ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਗਯਾਨੀ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਗਜਾਨ ਤਰੁ ਗਜਾਨ ਹੈ ਇਹੀ ਮਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਖ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥
ਙੰਙਾ ਙਿਆਨੁ ਨਹੀ ਮੁਖ ਬਾਤਉ ॥
ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਰਿ ਭਾਤਉ ॥

ਙੰਙੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਗਜਾਨ ਕੀਆਂ ਮੁਖ ਸੇ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਯਿਹ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀਆਂ ਜੁਗਤੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕੇ (ਭਾਤਉ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੇ ਕਹੈ ਗਜਾਨ ਕਾ ਕਿਆ ਲਛਣ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਙਿਆਨੀ ਸੋਇ ਜਾ ਕੈ ਦ੍ਰਿੜ ਸੋਊ ॥
ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਕਛੁ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਊ ॥

ਗਜਾਨੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਸੋਊ) ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹਿਨੇ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋਗੁ) ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਙਿਆਨੀ ਰਹਤ ਆਗਿਆ ਦ੍ਰਿੜੁ ਜਾ ਕੈ ॥
ਉਸਨ ਸੀਤ ਸਮਸਰਿ ਸਭ ਤਾ ਕੈ ॥

ਗਜਾਨੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਅੰਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜਾ (ਦ੍ਰਿੜੁ) ਨਿਸਚੈ ਹੋਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਉਸਨ) ਤਪਤ ਅਰ (ਸੀਤ) ਠੰਢ ਅਰਥਾਤ ਇਸਟ ਅਨਿਸ੍ਰ ਸਭ ਤਿਸ ਗਜਾਨੀ ਕੇ (ਸਮਸਰਿ) ਤੁਲ ਹੈ॥

ਙਿਆਨੀ ਤਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੫॥

ਗਜਾਨੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ ਮਿੱਥਜਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੀ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਵੀਚਾਰੀ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਵਨ ਆਏ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਿ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਪਸੁ ਢੋਰ ॥

(ਆਵ) ਆਏ ਤੋ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਨਆਏ) ਨਾ ਆਇਆਂ ਜੇਹੇ ਵਾ ਆਵਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਆਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਆਵਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਢੋਰ (ਪਸੁ) ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਪਸੁ ਢੋਰ) ਮੁਰਦੇ ਪਸੂ ਵਾ (ਪਸੁ) ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਉਤਮ ਚੌਪਾਏ ਅਰ (ਢੋਰ) ਖੋਤੇ ਆਦਿਕ ਨਿਖਿਧ ਚੌਪਾਓਂ ਵਤ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਬੁਝੈ ਜਾ ਕੈ ਭਾਗ ਮਥੋਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਮਥੋਰ) ਮਾਥੇ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਯਾ ਜੁਗ ਮਹਿ ਏਕਹਿ ਕਉ ਆਇਆ ॥

ਜਨਮਤ ਮੋਹਿਓ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਯਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਜਨਮਤੇ ਕੋ ਹੀ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ਨੇ (ਮੋਹਿਓ) ਠਗ ਲੀਆ॥

ਗਰਭ ਕੁੰਟ ਮਹਿ ਉਰਧ ਤਪ ਕਰਤੇ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਰਹਤੇ ॥

(ਗਰਭਕੁੰਟ) ਗਰਭ ਰੂਪ ਕੁੰਡ ਮੈਂ ਜੀਵ (ਉਰਧ) ਊਪਰ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਤਪੁ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ॥ ਜਬ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਆਏ॥

ਉਰਝਿ ਪਰੇ ਜੋ ਛੋਡਿ ਛਡਾਨਾ ॥

ਦੇਵਨਹਾਰੁ ਮਨਹਿ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥

ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਜੋ ਵਿਸਜ (ਛੋਡਿ) ਤਜਾਗ ਛੋਡਣੇ ਥੇ ਵਾ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਪਿਛਲੇ ਲੋਕ ਛੋਡ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਅਬ ਆਗੇ ਕੋ (ਛਡਾਨਾ) ਛੋਡ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਨਿੱਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ (ਉਰਝਿ ਪਰੇ) ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵ ਨੇ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰ ਛੋਡਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥

ਧਾਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸਹਿ ਗੁਸਾਈ ॥

ਇਤ ਉਤ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਿਸਰਹੁ ਨਾਹੀ ॥੬॥

ਹੇ (ਗੁਸਾਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸੁ ਪੁਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਇਤ ਉਤ) ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਬਿਸਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ॥ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ॥੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਵਤ ਹੁਕਮਿ ਬਿਨਾਸ ਹੁਕਮਿ ਆਗਿਆ ਭਿੰਨ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਮਰ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜ੍ਯਾ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਤਿਹ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ (ਆਵਨ ਜਾਨਾ) ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਏਊ ਜੀਅ ਬਹੁਤੁ ਗ੍ਰਭ ਵਾਸੇ ॥
ਮੋਹ ਮਗਨ ਮੀਠ ਜੋਨਿ ਫਾਸੇ ॥

ਯਹ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਗਰਭ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ ਮਗਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਅਰ (ਮੀਤ) ਪਜਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ॥
ਆਪਨ ਮੋਹ ਘਟੇ ਘਟਿ ਦੀਨੇ ॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਬਸਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੋਹ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਏ ਸਾਜਨ ਕਛੁ ਕਹਹੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਜਾ ਤੇ ਤਰਉ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸੋ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਉਪਾਉ ਕਰਨੇ ਤੇ ਯਿਹ ਕਠਨ ਮਾਯਾ ਕੀ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਕਰ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੋਂ? ॥

ਉੱਤਰ:

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਮਾਏ ॥੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਮੀਪ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਨ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕੀਨੇ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥

ਜੋ (ਕਿਰਤ) ਕਰਮ ਸੁਭ ਅਥਵਾ ਅਸੁਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਕਮਾਵਨ) ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਪਸੁ ਆਪਨ ਹਉ ਹਉ ਕਰੈ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਹਾ ਕਮਾਤਿ ॥੧॥

ਪਸੂ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪੁ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਾਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕਜਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕੁਛੁ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਕਰਾਵਨਹਾਰਾ ॥
ਆਪਹਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਆ ਜੁਗ ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਆਪਹਿ ਲਾਇਓ ॥
ਸੋ ਸੋ ਪਾਇਓ ਜੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਇਓ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਮੇ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਸੁਖ ਅਥਵਾ ਦੁਖ ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਉਆ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਊ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰੈ ਸੋਊ ਫੁਨਿ ਹੋਊ ॥

ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਓਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹੋਊਗਾ॥

ਏਕਹਿ ਤੇ ਸਗਲਾ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਸਵਾਰਨਹਾਰਾ ॥੮॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਰਾਚਿ ਰਹੇ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ਕੁਸਮ ਰੰਗ ਬਿਖ ਸੋਰ ॥

ਹੇ ਜੀਵੋ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਬਿਸਯੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸੋਰ ਸਰਾਬਾ ਹੈ (ਕੁਸਮ) ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ ਰਚਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਰੰਗ (ਕੁਸਮ) ਫੂਲੋਂ ਸਮ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਖ) ਜਹਿਰ ਕੇ ਤੁਲ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੋਰ) ਸੋਰੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੀਘ੍ਰ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਸਰਨੀ ਪਰਉ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਮੈ ਮੋਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪੜੋ ਜਿਸਕੀ ਸਰਨ ਪੜਨੇ ਸੇ (ਮੈ ਮੋਰ) ਮੈ ਮੇਰੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੫੨

ਪਉੜੀ ॥

ਰੇ ਮਨ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਹ ਰਚਹੁ ਤਹ ਤਹ ਬੰਧਨ ਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਰਚਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬੰਧਨ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਕਤਹੂ ਨ ਛੂਟੀਐ ਸਾਕਤ ਤੇਊ ਕਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਬਿਧਿ ਕਰ ਕਹੀਂ ਭੀ ਛੂਟਣਾ ਨ ਹੋਵੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ (ਤੇਊ) ਓਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੇ ਕਰਮ ਰਤ ਤਾ ਕੋ ਭਾਰੁ ਅਫਾਰ ॥

ਜੋ ਜੀਵ (ਕਰਮਰਤ) ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਹਉਹਉ) ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ (ਅਫਾਰ) ਅਸਹਿ ਵਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨੀਚ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਬ ਕਰਮ ਭੀ ਸਫਲੇ ਹੋਵੇਂ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਜਉ ਨਾਮ ਸਿਉ ਤਉ ਏਊ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਯਹੀ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੈਂ ਵਾ ਦੁੱਖ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਬਾਧੇ ਜਮ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਮੀਠੀ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਮੋਹੇ ਨਹ ਬੁਝਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਹੂ ਸੰਗ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜਮ ਕੀ (ਜੇਵੜੀ) ਰਸੀ ਸਾਥ ਬਾਂਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਮਾਯਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੀ (ਮੀਠੀ) ਪਜਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਭ੍ਰਮਕੇ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਗਣਤ ਨ ਛੂਟੀਐ ਕਾਚੀ ਭੀਤਿ ਨ ਸੁਧਿ ॥

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਨਾਨਕਾ ਤਿਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧਿ ॥੯॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲੇਖੇ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਕਾਚੀ ਕੰਧ ਜਲ ਸੇ ਧੋਣੇ ਕਰ ਕਬੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਬੁਧੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਜਾਸੁ ਕੇ ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥

ਜੋ ਰਾਤੇ ਰੰਗ ਏਕ ਕੈ ਨਾਨਕ ਗੂੜਾ ਰੰਗੁ ॥੧॥

(ਜਾਸੁ ਕੇ) ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਤਾਂਈ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਗਜਾਨਾਦੀ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ। ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਗੂੜਾ ਰੰਗੁ) ਸਘਨ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਾਰਾ ਰੰਗਹੁ ਇਆ ਮਨੁ ਅਪਨਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ॥

ਰਾਰੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੋ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪੋ। ਜੇ ਕਹੈ ਜਾਪ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਰੇ ਦਰਗਹ ਕਹੈ ਨ ਕੋਊ ॥

ਆਉ ਬੈਠੁ ਆਦਰੁ ਸੁਭ ਦੇਊ ॥

(ਰੇ ਰੇ) ਅਰੇ ਅਰੇ ਐਸੇ ਅਨਾਦਰ ਕੇ ਬਚਨ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ॥ ਆਓ ਬੈਠੋ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ (ਸੁਭ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸੁ ਆਦਰ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਉਆ ਮਹਲੀ ਪਾਵਹਿ ਤੂ ਬਾਸਾ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸਾ ॥

(ਮਹਲੀ) ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਉਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਪਾਵੇਂਗਾ ਜਿਸਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਜੇ ਕਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ (ਬਿਨਾਸਾ) ਆਸਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਸਤਕਿ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਓ ਧੁਰਿ ਜਾ ਕੈ ॥

ਹਰਿ ਸੰਪੈ ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਤਾ ਕੈ ॥੧੦॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਉੱਤਮ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਪਤੀ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਬਿਆਪਤ ਮੂੜੇ ਅੰਧ ॥

(ਮੂੜੇ) ਮੂਰਖ (ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਗ ਲਾਲਚ ਅਰ ਝੂਠ ਪੁਨਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਗਿ ਪਰੇ ਦੁਰਗੰਧ ਸਿਉ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਬੰਧ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਰਕੇ (ਦੁਰਗੰਧ) ਖੋਟੀ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਲਗ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲਲਾ ਲਪਟਿ ਬਿਖੈ ਰਸ ਰਾਤੇ ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤੇ ॥

ਲਲੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਲੰਪਟ ਹੋ ਕਰਕੇ ਵਿਸਜ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰਸ ਵਿਖੇ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਆ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਜਨਮਹਿ ਮਰਨਾ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਉ ਕਰਨਾ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮਣਾ ਅਰ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਮਾਦਿ ਕਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਊ ਊਨ ਨ ਕੋਊ ਪੂਰਾ ॥

ਕੋਊ ਸੁਘਰੁ ਨ ਕੋਊ ਮੂਰਾ ॥

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾ ਕੋਈ ਊਣਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤਰ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥

ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਅਲਿਪਨਾ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਠਾਕਰ ਆਪ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਲਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਲਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਸਦਾ (ਅਲਿਪਨਾ) ਅਸੰਗ ਹੋ॥੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਲਾਲ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ॥

(ਲਾਲ) ਪਜਾਰਾ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਅਰ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹੱਲ ਅਰ ਅਥਾਹ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਅਵਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਬੇਪਰਵਾਹ ॥੧॥

ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲਲਾ ਤਾ ਕੈ ਲਵੈ ਨ ਕੋਊ ॥

ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਅਵਰ ਨਹ ਹੋਊ ॥

ਲਲੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਲਵੈ) ਤੁੱਲ ਵਾ ਪਾਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਦੁਤੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਤਿਸ ਬਿਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਹੋਵਨਹਾਰੁ ਹੋਤ ਸਦ ਆਇਆ ॥

ਉਆ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਾਹੂ ਪਾਇਆ ॥

(ਹੋਵਨਹਾਰੁ) ਭਾਵ ਸੱਤ ਰੂਪ ਅਬ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਪੀਛੇ ਭੀ ਸਦੀਵ ਹੋਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ॥

ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਮਹਿ ਪੂਰ ਸਮਾਨੇ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪੁਰਖ ਸਭ ਠਾਊ ਜਾਨੇ ॥

ਹਸਤੀ ਅਰ ਚੀਟੀ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਦੀਨੋ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅਪਨਾ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਹ ਜਪਨਾ ॥੧੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਦੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਤਮ ਰਸੁ ਜਿਹ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰੰਗ ਸਹਜੇ ਮਾਣੁ ॥

(ਆਤਮ) ਜੀਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਸਹਿਜੇ (ਮਾਣੁ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਧਨਿ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ਜਨ ਆਏ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਭੀ ਵਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਇਆ ਸਫਲ ਤਾਹੂ ਕੋ ਗਨੀਐ ॥

ਜਾਸੁ ਰਸਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਭਨੀਐ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਫਲ ਆਵਣਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਇ ਬਸਹਿ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗੇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਰੰਗੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਆਵਤ ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਮਹਿ ਰਾਤਾ ॥

ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਮਇਆ ਬਿਧਾਤਾ ॥

(ਆਵਤ) ਜਨਮ ਕਾਲ ਤੇ ਹੀ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ (ਮਾਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਿਧਾਤਾ ਕੀ ਦਯਾ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਏਕਹਿ ਆਵਨ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਸਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੩॥

ਤਿਸਕਾ ਏਕ ਵੇਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਜੁਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ (ਦਰਸਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਯਾਸੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਬਿਨਸੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਹੋਵੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਉ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਦੂਖ ਦਰਦ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝ ਜਾਵੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੁ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੁ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੫੩

ਪਉੜੀ ॥

ਯਯਾ ਜਾਰਉ ਦੁਰਮਤਿ ਦੋਊ ॥

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਸੋਉ ॥

ਯਯੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਰਮਤਿ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਤਜਾਗਣੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸੈਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਯਯਾ ਜਾਇ ਪਰਹੁ ਸੰਤ ਸਰਨਾ ॥

ਜਿਹ ਆਸਰ ਇਆ ਭਵਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥

ਪੁਨਾ ਯਯੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ਪੜੋ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਯਯਾ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ਸੋਊ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਲੇ ਮਨਹਿ ਪਰੋਊ ॥

ਫਿਰ ਯਯਾ ਅਖਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਯਯਾ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੀਐ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਟੇਕ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਾ ਕੈ ਹੀਅਰੈ ਏਕ ॥੧੪॥

ਯਯੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਲੈਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਜੁਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਨਾ ਦੇਈਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਅੰਤਰਿ ਮਨ ਤਨ ਬਸਿ ਰਹੇ ਈਤ ਊਤ ਕੇ ਮੀਤ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਮਨ ਤਨ ਕੇ (ਅੰਤਰਿ) ਬੀਚ ਬਸਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਈਤ ਊਤ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਨੀਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਜਪੀਏ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਿਮਰਹੁ ਤਾਸੁ ਕਉ ਜੋ ਅੰਤਿ ਸਹਾਈ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈ॥

ਇਹ ਬਿਖਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਛਿਅ ਛਾਡਿ ਚਲਿਓ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਇਹ ਜੋ ਵਿਸਯ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਦਸ ਰੋਜ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅੰਤਿ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਇਸਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੈ ਸਨਬੰਧੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾ ਕੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਧੀਆ ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਬਨਿਤਾ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਲੀਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਿਸਕੇ ਹੈਂ ਕਾਕੋ ਉਕਤੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਨਹੀਂ ਘਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਜੀਵ ਨੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਲੀਆ॥

ਐਸੀ ਸੰਚਿ ਜੁ ਬਿਨਸਤ ਨਾਹੀ ॥

ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਅਪੁਨੈ ਘਰਿ ਜਾਹੀ ॥

ਐਸੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸੰਚਣੀ ਕਰੋ ਜੋ ਕਭੀ ਨਸ੍ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਪੁਨਾ ਪਤਿਸਟਾ ਸਹਿਤ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਗੇ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਕਲਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਇਆ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ (ਕਲਿ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ ਤੇ) ਸੋ ਸੋ ਭਾਵ ਤਿਤਨਿਓਂ ਕਾ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁਆ॥੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕੁਲੀਨ ਚਤੁਰ ਮੁਖਿ ਙਿਆਨੀ ਧਨਵੰਤ ॥

ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਔਰ ਊਚੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਜਨਮ ਅਰ ਚਤਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਸੇ ਗਜਾਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਧਨੀ ਭੀ ਹੋਵੈ॥

ਮਿਰਤਕ ਕਹੀਅਹਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਭਗਵੰਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤਕੁ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਙੰਙਾ ਖਟੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੋਇ ਙਿਆਤਾ ॥
ਪੂਰਕੁ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਕਰਮਾਤਾ ॥

ਙੰਙੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪੁਰਸ ਚਾਹੇ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਖ ੧ ਪਾਤੰਜਲ ੨ ਨਜਾਇ ੩ ਵਸੇਸਕ ੪ ਮੀਮਾਂਸਾ ੫ ਵੇਦਾਂਤ ੬ ਕਾ (ਙਿਆਤਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਯਿਹ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਨਾਸਾਂ ਕੇ ਬਾਂਵੇ ਛਿੱਦ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇੜਾ ਨਾੜੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਊਪਰ ਕੋ ਚੜਾਉਣੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪੂਰਕ ਹੈ ਦਖਣ ਨਾਮ ਸਜੀ ਨਾਸਕਾ ਮੈਂ ਪਿੰਗਲਾ ਨਾਮ ਨਾੜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਰੇਚਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖਮਨਾ ਤੇ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਰੋਕਣੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੁੰਭਕ ਹੈ (ਕਰਮਾਤਾ) ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਮਸਤ ਭੀ ਹੋਵੈ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਾ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਆਤਾ ਹੋ॥

ਙਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੀ ॥
ਸੋਮਪਾਕ ਅਪਰਸ ਉਦਿਆਨੀ ॥

ਗਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੋ ਧਜਾਨ ਧਰਤਾ ਹੋ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੋਵੇ॥ ਔਰ (ਸੋਮਪਾਕ) ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਰਸੋਈ ਬਨਾ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੋ (ਔਰ) (ਅਪਰਸ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਛੂਹਤਾ ਨਾ ਹੋ ਪੁਨਾ (ਉਦਿਆਨੀ) ਉਜਾੜ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ॥ ਇਤਜਾਦਿਕ ਕਠਨ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੋ॥

ਚਾਂਦ ਕੀ ਚਾਂਦਨੀ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਬਨਾਕਰ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੋਮਪਾਕੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਮਨਿ ਨਹੀ ਹੇਤਾ ॥
ਜੋ ਕਛੁ ਕੀਨੋ ਸੋਊ ਅਨੇਤਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌਂ ਜੋ ਜੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਅਨੇਤਾ) ਅਨਿਤ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਜਾ ਹੈ॥

ਉਆ ਤੇ ਊਤਮੁ ਗਨਉ ਚੰਡਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਮਨਿ ਬਸਹਿ ਗੁਪਾਲਾ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੋਪਾਲ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਉਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪੁਰਸ ਸੇ ਚੰਡਾਲ ਉਤਮ ਗਿਨ ਲੇਵੋ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਸਕੰਧ ੭ ਮੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੈਂ ਲਿਖਾ

ਹੈ॥ ਬਾਰਾਂ ਗੁਣੋਂ ਯੁਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਭਗਵਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਚੰਡਾਲ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਜੋ ਹਰੀ ਭਗਤ ਹੈ॥ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕੁੰਟ ਚਾਰਿ ਦਹ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮੇ ਕਰਮ ਕਿਰਤਿ ਕੀ ਰੇਖ ॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਮੁਕਤਿ ਜੋਨਿ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਓ ਲੇਖ ॥੧॥

ਪੂਰਬ (ਕਿਰਤਿ) ਕੀਏ ਹੁਏ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਰੇਖਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਅਰਥਾਤ ਉਤਰ ਦਖਣ ਪੂਰਬ ਪਸਚਮ ਔਰ (ਦਹਦਿਸਿ) ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਨੈਰਤ ਵਾਇਬ ਈਸਾਨ ਅਗਨਿ ਅਕਾਸ ਅਰ ਪਾਤਾਲ ਅਰ ਪੂਰਬੋਕਤ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਇਨ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰ ਜੋਨੀ ਸੈ ਜੋ (ਮੁਕਤਿ) ਛੁਟਣਾ ਹੈ ਵਾ ਮੁਕਤੀ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਜੋਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਵੜੀ ॥

ਕਕਾ ਕਾਰਨ ਕਰਤਾ ਸੋਊ ॥

ਲਿਖਿਓ ਲੇਖੁ ਨ ਮੇਟਤ ਕੋਊ ॥

ਕਕੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਕਾਰਣੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਲੇਖ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਹੀ ਹੋਤ ਕਛੁ ਦੋਊ ਬਾਰਾ ॥

ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਨ ਭੂਲਨਹਾਰਾ ॥

ਦੂਸਰੀ ਬਾਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਕੀਏ ਪਰ ਕੁਛ ਪੁਨਾ ਨ੍ਯੂਨ ਅਧਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੂਲਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਪੰਥੁ ਦਿਖਾਰੈ ਆਪੈ ॥

ਕਾਹੂ ਉਦਿਆਨ ਭ੍ਰਮਤ ਪਛੁਤਾਪੈ ॥

ਕਿਸੀ ਕੋ ਤੋ ਅਪਨਾ ਰਸਤਾ ਆਪ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਉਦਿਆਨ) ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰਕ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪ ਹੀ ਕੀਨੋ ॥

ਜੋ ਜੋ ਦੀਨੋ ਸੁ ਨਾਨਕ ਲੀਨੋ ॥੧੭॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਗਤ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਖੇਲ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਸਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਬਿਲਛਤ ਰਹੇ ਟੂਟਿ ਨ ਜਾਹਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਆਪ ਤੋ ਖਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਔਰ ਖਰਚਤੇ ਹੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜਪਣੇ ਅਰ ਜਪਾਉਣੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਛਤ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਮੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਅਨੇਕ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਦਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕੋਂ ਕੀ ਵਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਸੁਮਾਰ) ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖਖਾ ਖੂਨਾ ਕਛੁ ਨਹੀ ਤਿਸੁ ਸੰਮ੍ਰਥ ਕੈ ਪਾਹਿ ॥
ਜੋ ਦੇਨਾ ਸੋ ਦੇ ਰਹਿਓ ਭਾਵੈ ਤਹ ਤਹ ਜਾਹਿ ॥

ਖਖੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਕਛੁ (ਖੂਨਾ) ਊਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੋ ਦੇਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਭਾਵੇਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜੀਵ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਵੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇ॥

ਖਰਚੁ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਇਆ ਭਗਤਨ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਹੀ ਖਰਚੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਯਹੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮੋਖ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥

ਖਿਮਾ ਗਰੀਬੀ ਅਨਦ ਸਹਜ ਜਪਤ ਰਹਹਿ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਖਿਮਾ ਅਰ ਗਰੀਬੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੇਲਹਿ ਬਿਗਸਹਿ ਅਨਦ ਸਿਉ ਜਾ ਕਉ ਹੋਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਮੈਂ ਖੇਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦੀਵ ਗਨੀਵ ਸੁਹਾਵਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ (ਗਨੀਵ) ਧਨਾਢ ਔਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਾਲ ਹੈ॥

ਖੇਦੁ ਨ ਦੂਖੁ ਨ ਡਾਨੁ ਤਿਹ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੀ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਖੇਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ (ਡਾਨੁ) ਕਰੁ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਰਿਣ ਵਾ ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ ਡੰਡ ਹੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਿਆ ਪੂਰੀ ਤਿਨਾ ਪਰੀ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪੂਰੀ ਪੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾਮ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਪੰਨਾ ੨੫੪

ਸਲੋਕੁ ॥

ਗਨਿ ਮਿਨਿ ਦੇਖਹੁ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਸਰਪਰ ਚਲਨੋ ਲੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੁਮ (ਗਨਿ ਮਿਨਿ) ਗਿਨਕੇ ਅਰ ਮਿਨਕੇ ਭਾਵ ਨਿਸਚੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਇਸ (ਲੋਗ) ਸੰਸਾਰ ਨੇ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ (ਚਲਨੋ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਆਸ ਅਨਿਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਰੋਗ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਨਿਤ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਆਸ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਅਰੋਗ) ਅਗਯਾਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗਗਾ ਗੋਬਿਦ ਗੁਣ ਰਵਹੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਪਿ ਨੀਤ ॥

ਗਗੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਕਰੋ। ਜੋ ਕਹੋ ਫੇਰ ਜਪ ਲੇਵੈਗੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਾ ਬਿਸਾਸਾ ਦੇਹ ਕਾ ਬਿਲਮ ਨ ਕਰਿਹੋ ਮੀਤ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਕਯਾ (ਬਿਸਾਸਾ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਮ) ਦੇਰੀ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਨਹ ਬਾਰਿਕ ਨਹ ਜੋਬਨੈ ਨਹ ਬਿਰਧੀ ਕਛੁ ਬੰਧੁ ॥

ਨ ਤੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹੀ ਔਰ ਨਾ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਪੁਨਾ ਨਾ ਹੀ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਕੁਛ (ਬੰਧੁ) ਬੰਧਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੀ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਓਹ ਬੇਰਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਜਉ ਆਇ ਪਰੈ ਜਮ ਫੰਧੁ ॥

ਵਹੁ (ਬੇਰਾ) ਸਮਾਂ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ (ਫੰਧੁ) ਫਾਹਾ ਆਨ ਪੜਨਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਗਯਾਨੀ ਧਯਾਨੀ ਬਚਤਾ ਹੋਗਾ?

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਚਤੁਰ ਪੇਖਿ ਰਹਨੁ ਨਹੀ ਇਹ ਠਾਇ ॥

ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਧਯਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਚਤਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ (ਪੇਖਿ) ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਹਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਛਾਡਿ ਛਾਡਿ ਸਗਲੀ ਗਈ ਮੂੜ ਤਹਾ ਲਪਟਾਹਿ ॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਛੋਡ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤਿਨ ਹੀ ਮੈਂ ਲਪਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹੈ ਜਾਹੂ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸਫਲ ਤੇ ਜਾ ਕਉ ਪ੍ਰਿਅਹਿ ਸੁਹਾਗ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਪ੍ਰਿਅਹਿ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਸੁਹਾਗ) ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਘੋਖੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸਭ ਆਨ ਨ ਕਥਤਉ ਕੋਇ ॥

ਸਭੀ ਬੇਦ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ (ਘੋਖੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਕੋਈ ਅਨਯ ਕੋ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਖਯਾਤ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੁਣਿ ਹੋਵਤ ਨਾਨਕ ਏਕੈ ਸੋਇ ॥੧॥

(ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ) ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਥਾ (ਹੁਣਿ) ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਔਰ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਓਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਘਘਾ ਘਾਲਹੁ ਮਨਹਿ ਏਹ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਘੱਘੇ ਅੱਖਰ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਮਨ ਮੈਂ ਘਾਲਹੁ ਕਿ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਨਹ ਹੋਆ ਨਹ ਹੋਵਨਾ ਜਤ ਕਤ ਓਹੀ ਸਮਾਹਿ ॥

ਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਨਾ ਹੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਓਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਘੂਲਹਿ ਤਉ ਮਨ ਜਉ ਆਵਹਿ ਸਰਨਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤਬੀ ਤੂੰ (ਘੂਲਹਿ) ਛੁਟੈਂਗਾ॥

ਨਾਮ ਤਤੁ ਕਲਿ ਮਹਿ ਪੁਨਹਚਰਨਾ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਨਾਮ ਹੀ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਅਰੁ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਪੁਨਹਚਰਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਪਾਪ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕੋ ਪੁਨਹਚਰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਾਲਿ ਘਾਲਿ ਅਨਿਕ ਪਛੁਤਾਵਹਿ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੀਵ (ਘਾਲਿ) ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ (ਘਾਲਿ) ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਹਾ ਥਿਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੇਂ ਭਾਵ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਘੋਲਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਹ ਪੀਆ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਸਾਥ (ਘੋਲਿ) ਮਿਲਾਇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰੂਪ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰਿ ਜਾ ਕਉ ਦੀਆ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਅਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਹੈ ਫੇਰ ਭਜਨ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਛਨਿ ਘਾਲੇ ਸਭ ਦਿਵਸ ਸਾਸ ਨਹ ਬਢਨ ਘਟਨ ਤਿਲੁ ਸਾਰ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਔਰ ਦਿਨ ਸੰਪੂਰਨ (ਛਨਿ ਘਾਲੇ) ਗਿਣਕੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਤਿਲ ਸਾਦ੍ਰਸ ਬਢਤੇ ਘਟਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜੀਵਨ ਲੋਰਹਿ ਭਰਮ ਮੋਹ ਨਾਨਕ ਤੇਊ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਰਮ ਕਰ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਬਹੁਤ ਜੀਵਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਙੰਙਾ ਙ੍ਰਾਸੈ ਕਾਲੁ ਤਿਹ ਜੋ ਸਾਕਤ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨ ॥

ਙੰਙੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ (ਙ੍ਰਾਸੈ) ਪਕੜ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਨਮਹਿ ਮਰਹਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਨ ਚੀਨ ॥

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮਤੇ ਪੁਨਾ ਮਰਤੇ ਹੈਂ (ਆਤਮ) ਜੀਵਾਤਮਾ ਕੋ (ਰਾਮੁ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਙਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤਾਹੂ ਕਉ ਆਏ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਹ ਆਪਿ ਦਿਵਾਏ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਆਦਿਕ ਸੁਭ ਗੁਣ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਆਏ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਦਿਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਙਣਤੀ ਙਣੀ ਨਹੀ ਕੋਊ ਛੂਟੈ ॥

ਕਾਚੀ ਗਾਗਰਿ ਸਰਪਰ ਫੂਟੈ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਦੇਹ ਕਚੀ ਗਾਗਰਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਥਯਾ ਹੈ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਜੀਵਤਾ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਜੀਵਤ ਜਿਹ ਜੀਵਤ ਜਪਿਆ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਨਾਨਕ ਨਹ ਛਪਿਆ ॥੨੧॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੀਵਤ) ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਛਪਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੨੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਚਿਤਿ ਚਿਤਵਉ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਊਧ ਕਵਲ ਬਿਗਸਾਂਤ ॥

ਪੁਨਹ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਊਧ) ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ (ਬਿਗਸਾਂਤ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਆਪਹਿ ਗੋੁਬਿੰਦ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਮਤਾਂਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਮਤਾਂਤ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਆਪ ਹੀ (ਪ੍ਰਗਟ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਚਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਲਾਗਾ ॥

ਧਨਿ ਧਨਿ ਉਆ ਦਿਨ ਸੰਜੋਗ ਸਭਾਗਾ ॥

ਚਚਾ ਅਖਰ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਦਿਨ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰੁ ਸਿਖ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸੰਜੋਗ) ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ (ਸ) ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ॥

ਭਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਬ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਓ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਸਹਤ ਜੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਆਇਆ ਥਾ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੂਈ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਬਿਨਸਿਓ ਸਭ ਦੂਆ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ॥

ਜਬ (ਚਾਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਿੰਤ ਬਿਸਾਰੀ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਿਹ ਨੇਤ੍ਰਾ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਅੰਜਨੁ) ਸੁਰਮਾ ਪੜਾ ਹੈ॥੨੨॥ ਐਸੇ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ।

ਸਲੋਕੁ ॥

ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਮਨੁ ਸੁਖੀ ਛੰਤ ਗੋਬਿਦ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਅਰ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਮੇਰੀ ਛਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧੀ ਸੀਤਲ ਭਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਭੀ ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਵੋਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਛਛਾ ਛੋਹਰੇ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੇ ਪਾਨੀਹਾਰੇ ॥

ਛਛੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਕੇ (ਛੋਹਰੇ) ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਹਮ ਪਾਨੀ ਹਾਰ ਹੋਵੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਪਾਨੀ ਹਾਰ ਕਯੋਂ ਹੋਤੇ ਹੋ॥

ਛਛਾ ਛਾਰੁ ਹੋਤ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੨੫੫

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਛਛੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਛਾਰੁ) ਚਰਨ ਧੂੜ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਨ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਸਜਾਨਪ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਚਤਰਾਈ ਛੋਡ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ (ਟੇਕ) ਸਰਣਿ ਟਿਕਾਈ ਹੈ॥

ਛਾਰੁ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਹਾਈ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਛਾਰ ਭਸਮ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਾਣਕੇ ਵਾ ਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਵਾ ਦੇਹ ਕੋ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ (ਪਰਮ ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੨੩॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜੋਰ ਜੁਲਮ ਫੂਲਹਿ ਘਨੋ ਕਾਚੀ ਦੇਹ ਬਿਕਾਰ ॥

ਹੁਕਮ ਆਦਿਕ ਕੇ ਜੋਰ ਕਰ ਜੁਲਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੂਲੇ ਘਨੋ ਅਤੀ ਹੰਕਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਚੀ) ਖਿਣ ਭੰਗਰ ਦੇਹ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਬੰਧਨ ਪਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਛੁਟਾਰ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਬੰਧਨ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਜੀਵ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਕਾ ਰੂਪ ਅਰੁ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਜਾ ਜਾਨੈ ਹਉ ਕਛੁ ਹੂਆ ॥

ਬਾਧਿਓ ਜਿਉ ਨਲਿਨੀ ਭ੍ਰਮਿ ਸੂਆ ॥

ਜਜਾ ਅਖਰ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕੁਛ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਐਸੇ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਲਨੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ (ਸੂਆ) ਤੋਤਾ ਬਾਂਧਾ ਹੁਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਲਨੀ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਜਲ ਕੇ ਕੁੰਡੇ ਉਪਰਿ ਦੋ ਸੀਖੇਂ ਗਾਡ ਕਰ ਏਕ ਸੀਖ ਮੈਂ ਥੋਥਾ ਨੜਾ ਪਾਇ ਕਰ ਉਨਕੋ ਸੀਖੋਂ ਪਰ ਰਾਖ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੋਤਾ ਪਾਨੀ ਪੀਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੋਤੇ ਕੇ ਬੋਝ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਲਨੀ ਫਿਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤੋਤੇ ਕਾ ਸਿਰੁ ਨੀਚੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋਤਾ ਨੀਚੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਕੋ ਅਤੀ ਗੰਭੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਡੂਬਣੇ ਕੇ ਭਯ ਕਰਕੇ ਨਲਕੀ ਕੋ ਪੰਜੇ ਸੇ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਇਸਕੋ ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਉ ਜਾਨੈ ਹਉ ਭਗਤੁ ਗਿਆਨੀ ॥
ਆਗੈ ਠਾਕੁਰਿ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਮਾਨੀ ॥

ਜੇਕਰ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਮਝੇ ਕਿ ਮੈਂ ਭਗਤ ਹੂੰ ਅਰ ਗਜਾਨੀ ਹੂੰ ਸੋ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜਉ ਜਾਨੈ ਮੈ ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ॥
ਬਿਆਪਾਰੀ ਬਸੁਧਾ ਜਿਉ ਫਿਰਤਾ ॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ ਇਹ ਜਾਨ ਲੇਵੇ ਕਿ ਮੈਂ (ਕਥਨੀ) ਕਥਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਜੈਸੇ ਵਾਪਾਰੀ ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਕਥਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਥਾ ਕਾ ਹੀ ਵਾਪਾਰ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਿਹ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਰੀ ॥੨੪॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹੰਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹੀਏ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਝਾਲਾਘੇ ਉਠਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਆਰਾਧਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ (ਝਾਲਾਘੇ) ਸਵੇਰੇ ਉਠੇ ਤੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ) ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਆਰਾਧਿ) ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾੜ੍ਹਾ ਤੁਝੈ ਨ ਬਿਆਪਈ ਨਾਨਕ ਮਿਟੈ ਉਪਾਧਿ ॥੧॥

ਤੁਝਕੋ (ਕਾਰਾ) ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪੇਗਾ ਪੁਨ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਝਝਾ ਝੂਰਨੁ ਮਿਟੈ ਤੁਮਾਰੋ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਉ ਕਰਿ ਬਿਉਹਾਰੋ ॥

ਝਝਾ ਅਖਰ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮਾਰਾ ਝੂਰਨਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਆਪਣਾ ਬਜੋਹਾਰ ਕਰੁ। ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੁ॥

ਝੂਰਤ ਝੂਰਤ ਸਾਕਤ ਮੂਆ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਹੋਤ ਭਾਉ ਬੀਆ ॥

ਜਿਸ ਸਾਕਤ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਬੀਆ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਕਤ ਜਬ ਝੂਰ ਝੂਰ ਕਰ ਮੂਆ ਹੈ॥

ਝਰਹਿ ਕਸੰਮਲ ਪਾਪ ਤੇਰੇ ਮਨੂਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸੁਨੂਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕਸੰਮਲ) ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ॥

ਝਰਹਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦ੍ਰੁਸਟਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਸਾਈ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਦੁਸਟਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਬਿਕਾਰ (ਝਰਹਿ) ਝੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਗੁਸਾਈਂ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਢਤਨ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਅਨਿਕ ਬਿਧਿ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਵਹੁ ਮੀਤ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੁਮ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਭੀ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਜੀਵਤ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਤੇ ਰਹੋ॥੧॥

ਪਵੜੀ ॥

ਢੰਢਾ ਢਾਣਹੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸਹੀ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤ ਏਹ ਹੇਤ ॥

ਢੰਢੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿੜ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਜਾਣ ਲੇਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਹੇਤ) ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਅੰਤ ਕੋ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਣਤੀ ਗਣਉ ਨ ਗਣਿ ਸਕਉ ਊਠਿ ਸਿਧਾਰੇ ਕੇਤ ॥

ਜੋ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋ ਗਿਣੇਂ ਗਿਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਇਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ (ਕੇਤ) ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ॥

ਢੋ ਪੇਖਉ ਸੋ ਬਿਨਸਤਉ ਕਾ ਸਿਉ ਕਰੀਐ ਸੰਗੁ ॥

(ਢੋ) ਜੋ ਤੁਮ ਪ੍ਰਪੰਚ (ਪੇਖਉ) ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਬਿਨਸਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਕੇ (ਸੰਗੁ) ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਕਰੀਏ॥

ਢਾਣਹੁ ਇਆ ਬਿਧਿ ਸਹੀ ਚਿਤ ਝੂਠਉ ਮਾਇਆ ਰੰਗੁ ॥

ਤੁਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਿਤ ਮੈ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਲੇਵੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਢਾਣਤ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ਸੁਇ ਭ੍ਰਮ ਤੇ ਕੀਚਿਤ ਭਿੰਨ ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਭੀ (ਸੋਇ) ਵੋਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਭਿੰਨ) ਜੁਦਾ (ਕੀਚਤ) ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਤਿਹ ਕਢਹੁ ਜਿਹ ਹੋਵਹੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਅੰਧੇ ਕੂਪ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਕਢਹੁ) ਨਿਕਾਸਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਕੇ ਊਪਰਿ ਸੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੇ ਹੋ॥

ਢਾ ਕੈ ਹਾਥਿ ਸਮਰਥ ਤੇ ਕਾਰਨ ਕਰਨੈ ਜੋਗ ॥

(ਢਾ ਕੈ) ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ ਸਮਰਥਤਾ (ਤੇ) ਪੁਨਾ (ਕਾਰਨ) ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੇ ਵਾ ਕਾਰਨ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੋ (ਕਰਨੈ) ਬਨਾਵਨੇ ਕੋ ਭੀ (ਜੋਗੁ) ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਉਸਤਤਿ ਕਰਉ ਢਾਹੂ ਕੀਓ ਸੰਜੋਗ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ (ਢਾਹੂ) ਜਿਸਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕਾ ਵਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ (ਸੰਜੋਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਾਧ ਸੇਵ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਸਾਧੂ ਸੇਵ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਹੁ ਨ ਬੀਸਰੈ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗੋਬਿਦ ਰਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ (ਗੋਬਿਦ ਰਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਟਹਲ ਕਰਹੁ ਤਉ ਏਕ ਕੀ ਜਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਟਹਿਲ ਕਰੋ ਤੌਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਰੋ (ਜਾ ਤੇ) ਜਿਸ ਪਾਸ ਸੇ ਕੋਈ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹੀਐ ਬਸੈ ਜੋ ਚਾਹਹੁ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਤਨ ਮੁਖ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸੇਗਾ ਤੋ ਜੋ ਮਨੋਰਥ ਚਾਹੋ ਸੋ ਹੋਇ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਟਹਲ ਮਹਲ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਜਾ ਕਉ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਟਹਲ ਰੂਪ (ਮਹਲ) ਮੁਰਾਤਬਾ ਵਾ ਮਹਿਲ ਪਤੀ ਕੀ ਟਹਲ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੌ ਸਾਧੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਉ ਬਸੈ ਜਉ ਆਪਨ ਹੋਹਿ ਦਇਆਲ ॥

ਟੋਹੇ ਟਾਹੇ ਬਹੁ ਭਵਨ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜੀਵ ਤੌਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਭਵਨ ਅਰਥ ਚੌਦਾਂ ਹੀ ਭਵਨ ਮੈਂ ਵਾ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ ਮੰਦਰ (ਟੋਹੇ ਟਾਹੇ) ਦੇਖੇ ਭਾਲੇ ਵਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਟਲਹਿ ਜਾਮ ਕੇ ਦੂਤ ਤਿਹ ਜੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਸੰਤ ਸਦਕੇ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸੇ ਕਦਿ ਕੇ ॥੨੭॥

ਜਮਰਾਜੇ ਕੇ ਦੂਤ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਟਲਹਿ) ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਸਦਕੇ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਕਦਿਕੇ) ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਾਂਤਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਠਾਕ ਨ ਹੋਤੀ ਤਿਨਹੁ ਦਰਿ ਜਿਹ ਹੋਵਹੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਤੂੰ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਾ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੇ ਕਰੇ ਨਾਨਕ ਤੇ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਧਨਿ ਧੰਨਿ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੫੬

ਪਉੜੀ ॥

ਠਠਾ ਮਨੂਆ ਠਾਹਹਿ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਏਕਹਿ ਲਪਟਾਹੀ ॥

ਠਠੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਨੁ (ਠਾਹਹਿ) ਢਾਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਗਲ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਪਟਾਹੀ) ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਵਾ ਜੋ ਸਰਬ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਨੁ ਢਾਹਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਮੂਏ ॥

ਉਆ ਕੈ ਕੁਸਲ ਨ ਕਤਹੂ ਹੂਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ (ਠਹਕਿ ਠਹਕਿ) ਲਗ ਲਗ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ॥ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਕੁਸਲ) ਅਨੰਦ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਏ॥

ਠਾਂਢਿ ਪਰੀ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਬਸਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤਹਾ ਜੀਅ ਰਸਿਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਠਾਂਢਿ) ਸਾਂਤੀ ਪੜੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਤਹਾਂ) ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਜੀਉ ਤਹਾਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜੋ ਜਨੁ ਭਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਉਆ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਇਆ ॥੨੮॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਭਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੨੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਡੰਡਉਤਿ ਬੰਦਨ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰ ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਡੰਡਉਤਿ) ਦੰਡਵਤ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੀ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਡੋਲਨ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਰਿ ਹਥ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਡੋਲਨੇ ਤੇ ਮਨ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਵੋ॥੧॥ ਉਪਦੇਸ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਡਡਾ ਡੇਰਾ ਇਹੁ ਨਹੀ ਜਹ ਡੇਰਾ ਤਹ ਜਾਨੁ ॥

ਡਡਾ ਅਖਰ ਲੇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਘਰ ਡੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇਹ॥

ਉਆ ਡੇਰਾ ਕਾ ਸੰਜਮੋ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਡੇਰੇ ਕੇ (ਸੰਜਮੋ) ਜਤਨ ਵਾ ਉਪਾਵ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪਛਾਨਣਾ ਕਰੋ॥

ਇਆ ਡੇਰਾ ਕਉ ਸ੍ਰਮੁ ਕਰਿ ਘਾਲੈ ॥

ਜਾ ਕਾ ਤਸੂ ਨਹੀ ਸੰਗਿ ਚਾਲੈ ॥

(ਇਆ) ਇਸ ਡੇਰੇ ਕੋ (ਸ੍ਰਮੁ) ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਕਰਕੇ (ਘਾਲੈ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਡੇਰੇ ਕਾ ਅੰਤ ਕੋ ਤਸੂ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਦਾਰਥ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥

ਉਆ ਡੇਰਾ ਕੀ ਸੋ ਮਿਤਿ ਜਾਨੈ ॥

ਜਾ ਕਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ॥

ਉਸ ਡੇਰੇ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਡੇਰਾ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸਾਧਸੰਗ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਨਹ ਡੋਲਾਇਆ ॥੨੯॥

ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਅਚੱਲ ਰੂਪ ਸਚਾ ਡੇਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਚਿਤ ਕੋ ਡੁਲਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਢਾਹਨ ਲਾਗੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਿਨਹਿ ਨ ਘਾਲਿਓ ਬੰਧ ॥

ਜਬ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੂਤ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਲਾਗੇ ਤਬ ਕਿਸੇ ਸਨਬੰਧੀ ਨੇ (ਬੰਧੁ) ਬੰਨਾ ਨਾ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਨਾ ਹਟਾਇ ਸਕਾ॥

ਨਾਨਕ ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਹਰੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਨਬੰਧ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਬੰਧੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਢਾਹਿ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਤਿਨ ਪਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਕਿਸੀ ਵਿਸ਼ਯ ਨੇ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਢਢਾ ਢੂਢਤ ਕਹ ਫਿਰਹੁ ਢੂਢਨੁ ਇਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਢਢੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕਹਾਂ ਢੂੰਢਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੋ ਇਸ ਮਨ ਬਿਖੇ ਹੀ ਢੂੰਢਨਾ ਕਰੋ॥

ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸੈ ਬਨੁ ਬਨੁ ਕਹਾ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭੇਖ ਬਨਾ ਬਨਾ ਕਰ ਵਾ ਬਨ ਬਨ ਮੈਂ (ਕਹਾ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੋ॥

ਢੇਰੀ ਢਾਹਹੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਅਹੰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਢੇਰੀ ਬਿਕ੍ਰਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਢਾਹਿ ਦੇਵੋ ਜੋ ਕਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਕਯਾ ਫਲ ਹੋਗਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਸਹਜੇ ਬਸਹੁ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋਗੇ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਬਸੋਗੇ ਅਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਾਲ) ਅਨੰਦ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਢੇਰੀ ਜਾਮੈ ਜਮਿ ਮਰੈ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਵਿਖੇ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਢੇਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਢੇਰੀ ਜਮਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਲਪਟਤ ਰਹੈ ਹਉ ਹਉ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਮੋਹ ਮੈ (ਮਗਨ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ (ਲਪਟਤ) ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਉਂ ਹਉਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਢਹਤ ਢਹਤ ਅਬ ਢਹਿ ਪਰੇ ਸਾਧ ਜਨਾ ਸਰਨਾਇ ॥

ਦੁਖ ਕੇ ਫਾਹੇ ਕਾਟਿਆ ਨਾਨਕ ਲੀਏ ਸਮਾਇ ॥੩੦॥

ਜੋ ਗਿਰਤੇ ਗਿਰਤੇ ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਫਾਹਿਓਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕੋ ਕਾਟਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਜਬ ਅਜਾਮਲ ਕੋ ਰਾਮ ਗਣੋਂ ਨੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਅਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਡਾਰ ਕਰ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਸੁਨਾਇਆ ਤਬ ਧਰਮਰਾਜ ਅਪਨੇ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜਹ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿਦ ਭਜਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਨਾਨਕ ਨੀਤ ॥

ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਦੂਤੋ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੋ।

ਣਾ ਹਉ ਣਾ ਤੂੰ ਣਹ ਛੁਟਹਿ ਨਿਕਟਿ ਨ ਜਾਈਅਹੁ ਦੂਤ ॥੧॥

ਹੇ ਦੂਤ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜੇ ਜਾਵੋਗੇ ਤੇ ਨਾ ਤੋ ਮੈਂ ਬਚੂੰਗਾ ਔਰ ਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਬਚੇਂਗਾ ਔਰ ਨਾ ਮੇਰੀ ਸੰਜਮਨੀ ਪੁਰੀ ਹੀ ਛੁਟੇਗੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸੇ ਬਚ ਕਰ ਰਹਿਣਾ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਣਾਣਾ ਰਣ ਤੇ ਸੀਝੀਐ ਆਤਮ ਜੀਤੈ ਕੋਇ ॥

ਹਉਮੈ ਅਨ ਸਿਉ ਲਰਿ ਮਰੈ ਸੋ ਸੋਭਾ ਦੂ ਹੋਇ ॥

ਣਾਣੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ (ਰਣ) ਜੁੱਧ ਮੇ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸੀਝੀਐ) ਜੀਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਵੇ॥ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜ ਕਰ (ਮਰੇ) ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਵੇ ਵਾ ਆਪ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ (ਸੋ) ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਸੋਭਾ) ਉਸਤਤੀ (ਦੂ) ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਭਾਦੂ) ਕਲ੍ਯਾਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਣੀ ਮਿਟਾਇ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ ॥

ਮਨੂਆ ਜੀਤੈ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਤਿਹ ਸੂਰਤਣ ਵੇਸ ॥

ਅਪਨੀ (ਮਣੀ) ਹੰਤਾ ਵਾ ਮਨੌਤ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤ੍ਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੂਰਮਤਾ ਕਾ ਵੇਸ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਹੈ॥

ਣਾ ਕੋ ਜਾਣੈ ਆਪਣੋ ਏਕਹਿ ਟੇਕ ਅਧਾਰ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਣਸੁ ਸਿਮਰਤ ਰਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰ ॥

ਯਿਹ ਜੀਵ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਨਾ ਨ ਜਾਣੈ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਆਸਰਾ ਰਖੇ ਪੁਨਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਅਪਾਰ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹੇ।

ਰੇਣ ਸਗਲ ਇਆ ਮਨੁ ਕਰੈ ਏਊ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩੧॥

ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸਗਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਰੇਣ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕਰੇ ਯਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਰਹੈ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬੂਝਣਾ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋ ਤੌਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੀ ਵੈਰਾਗ ਦਸਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਉ ਤਿਸੈ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵੈ ਮੋਹਿ ॥

ਤਨ ਮਨ ਅਰ ਧਨ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਐਸੇ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰਨੇ ਕਰ।

ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਕਾਟੀਐ ਚੂਕੈ ਜਮ ਕੀ ਜੋਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮਾਦੀ ਭਰਮੁ ਅਰੁ ਭੈ ਅਰ ਜਮ ਕੀ (ਜੋਹ) ਤਕ ਦੇਖਨਾ (ਚੁਕੈ) ਉਠ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਤਾ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗੋਬਿਦ ਰਾਇ ॥

ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਮਨ ਬਾਛਤੇ ਤਪਤਿ ਤੁਹਾਰੀ ਜਾਇ ॥

ਤਤਾ ਅਖਰ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਤੁਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕੀ ਤਪਤ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਪੰਨਾ ੨੫੭

ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੈ ਜਮ ਪੰਥ ਕੀ ਜਾਸੁ ਬਸੈ ਮਨਿ ਨਾਉ ॥

ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਮਤਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਮਹਲੀ ਪਾਵਹਿ ਠਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ (ਜਾਸੁ) ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਬਸਣੇ ਕਰ ਜਮ ਕੇ (ਪੰਥ) ਰਸਤੇ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸਿ) ਭਯਤਾ (ਮਿਟੈ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਤਮ ਗਤੀ ਕੌ ਪਾਵੀਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਗਯਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ (ਮਹਲੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਠਾਉ) ਨਿਵਾਸੁ ਪਾਵਹਿਗਾ॥ ਵਾ ਹੇ (ਮਹਲੀ) ਜਗਯਾਸੂ ਤੂੰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂਗਾ॥

ਤਾਹੂ ਸੰਗਿ ਨ ਧਨੁ ਚਲੈ ਗ੍ਰਿਹ ਜੋਬਨ ਨਹ ਰਾਜ ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹਹੁ ਇਹੈ ਤੁਹਾਰੈ ਕਾਜ ॥

(ਤਾਹੂ) ਤਿਸ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਧਨੁ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗ੍ਰਹ ਅਰ ਜੋਬਨ ਅਰ ਨਾ ਰਾਜ ਹੀ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਿ ਸਦੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹੋ ਯਿਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਮ ਆਵੇਗਾ॥

ਤਾਤਾ ਕਛੂ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਜਉ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰੈ ਆਪ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਨਾਨਕ ਹਮਹਿ ਆਪਹਿ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੩੨॥

ਜੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਾ ਭਾਉ ਰੂਪੁ ਤਾਪੁ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਦੇਵੇ ਤੌ ਤਿਸਕੌ (ਤਾਤਾ) ਕਾੜਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਪੁਰਸ ਕੇ ਤਾਪੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਕਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਹਮਹਿ) ਤੁਮਾਮ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਥਾਕੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਘਾਲਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਥ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਘਾਲਤੇ) ਕਮਾਈ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥

ਸੰਚਿ ਸੰਚਿ ਸਾਕਤ ਮੂਏ ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਨ ਸਾਥ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੋ (ਸੰਚਿ ਸੰਚਿ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰ ਸਾਕਤ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਥਥਾ ਥਿਰੁ ਕੋਊ ਨਹੀ ਕਾਇ ਪਸਾਰਹੁ ਪਾਵ ॥
ਅਨਿਕ ਬੰਚ ਬਲ ਛਲ ਕਰਹੁ ਮਾਇਆ ਏਕ ਉਪਾਵ ॥

ਥਥੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰਤੇ ਹੋ॥ ਏਕ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬੰਚ) ਠਗੀਆਂ ਅਰੁ ਛਲ ਬਲੁ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਉਪਾਇ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਥੈਲੀ ਸੰਚਹੁ ਸ੍ਰਮੁ ਕਰਹੁ ਥਾਕਿ ਪਰਹੁ ਗਾਵਾਰ ॥
ਮਨ ਕੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਈ ਅੰਤੇ ਅਉਸਰ ਬਾਰ ॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਥੈਲੀਆਂ ਇਕੱਤ੍ਰਤਾ ਹੇਤ ਕਸਟ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੋ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖੋ ਇਸੀ ਮੈ ਥਕਤ ਹੋ ਕਰ ਪੜੇ ਰਹ ਜਾਓਗੇ ਹੇ (ਬਾਰ) ਬਾਲਕੋ ਭਾਵ ਮੂਰਖੋ ਵਾ ਸੋ ਮਾਯਾ (ਅੰਤੇ ਅਉਸਰ ਬਾਰ) ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕੇ ਦਿਨ ਮੇ ਮਨ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ॥

ਥਿਤਿ ਪਾਵਹੁ ਗੋਬਿਦ ਭਜਹੁ ਸੰਤਹ ਕੀ ਸਿਖ ਲੇਹੁ ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਹੁ ਸਦ ਏਕ ਸਿਉ ਇਆ ਸਾਚਾ ਅਸਨੇਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਲੇਵਹੁ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਭਜੋ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਹੁਗੇ ਸਦੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ ਯਹੀ ਸਚਾ (ਅਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਸਭ ਬਿਧਿ ਏਕੈ ਹਾਥ ॥
ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਅਨਾਥ ॥੩੩॥

(ਕਾਰਨ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਕਰਨੇ) ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜ ਕੋ ਕਰਾਵਨੇ ਯੋਗ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਭ ਬਿਧੀ ਤਿਸ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਾਮੁ ਮੈਂ ਤੂੰ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤਿਸ ਮੈ ਜੀਵ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ (ਜੰਤ) ਜੀਵ (ਅਨਾਥ) ਗਰੀਬ ਹੈਂ॥੩੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦਾਸਹ ਏਕੁ ਨਿਹਾਰਿਆ ਸਭੁ ਕਛੁ ਦੇਵਨਹਾਰ ॥

ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹਹਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦਦਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਸਭ ਕਉ ਦੇਵਨਹਾਰ ॥
ਦੇਂਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਅਗਨਤ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਦਦੇ ਦੁਆਰੇ ਲੇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕੋ ਦੇਣੇ ਹਾਰ ਦਾਤਾ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਤਿਸ ਕੋ ਖਜਾਨੇ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ (ਅਗਨਤ) ਬੇਸੁਮਾਰ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਦੈਨਹਾਰੁ ਸਦ ਜੀਵਨਹਾਰਾ ॥
ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਿਉ ਤਾਹਿ ਬਿਸਾਰਾ ॥

ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦੀਵ ਜੀਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ॥

ਦੋਸੁ ਨਹੀ ਕਾਹੂ ਕਉ ਮੀਤਾ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਬੰਧੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਬੰਧਨ ਕਾ ਹੇਤੂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਹਿ ਜਾ ਕੇ ਆਪੇ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧ੍ਰਾਪੇ ॥੩੪॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਦਰਦ) ਦੁਖ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਧ੍ਰਾਪੇ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੩੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਧਰ ਜੀਅਰੇ ਇਕ ਟੇਕ ਤੂ ਲਾਹਿ ਬਿਡਾਨੀ ਆਸ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕਰੁ ਔਰ (ਬਿਡਾਨੀ) ਬਿਗਾਨੀ ਅਰਥਾਤ ਅੰਨਜ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇ (ਲਾਹਿ) ਉਤਾਰ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਇ ਜਾਵੇਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧਧਾ ਧਾਵਤ ਤਉ ਮਿਟੈ ਸੰਤਸੰਗਿ ਹੋਇ ਬਾਸੁ ॥

ਧਧੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਤੌ ਮਿਟਤਾ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਧੁਰ ਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਆਪਿ ਤਉ ਹੋਇ ਮਨਹਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਜਿਸ ਪਰ (ਧੁਰਤੇ) ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ (ਕਰਹੁ) ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਸਾਚਾ ਤੇਊ ਸਚ ਸਾਹਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮ ਬਿਸਾਹਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਧਨ ਹੈ ਓਹੀ ਸਚੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨੋ ਨੇ ਖਰੀਦਾ ਹੈ॥

ਧੀਰਜੁ ਜਸੁ ਸੋਭਾ ਤਿਹ ਬਨਿਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸ੍ਰਵਨ ਜਿਹ ਸੁਨਿਆ ॥

ਧੀਰਜ ਅਰ ਸੋਭਾ ਅਰ ਜਸੁ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਹੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਨਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਹ ਘਟਿ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਜਨ ਮਿਲੀ ਵਡਾਈ ॥੩੫॥

ਜਿਸਕੇ (ਘਟਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਤਾ (ਸਮਾਈ) ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਬਡਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੩੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਜਪਿਆ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਤ ਅੰਤ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰੁ ਬਾਹਰ ਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਰਕੁ ਨਾਹਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਨਰਕੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨੰਨਾ ਨਰਕਿ ਪਰਹਿ ਤੇ ਨਾਹੀ ॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਬਸਾਹੀ ॥

ਨੰਨੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੈ ਮਨ ਅਰ ਤਨ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਜਪਤੇ ॥

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਨਾ ਓਇ ਖਪਤੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ਼ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਖਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਨੰਨਾਕਾਰੁ ਨ ਹੋਤਾ ਤਾ ਕਹੁ ॥

ਨਾਮੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਜਾ ਕਹੁ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਕਹੀਂ (ਨੰਨਾਕਾਰੁ) ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੫੮

ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੂਰੇ ॥

ਤਹ ਬਾਜੇ ਨਾਨਕ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੩੬॥

ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੋ ਜਨ (ਪੂਰੇ) ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਹ) ਤਿਨ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਇਕ ਰਸ (ਤੂਰੇ) ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਗੁਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਜਿ ਪਰਪੰਚ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਆਰਾਧੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤ ਕਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪਪਾ ਪਰਮਿਤਿ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਅਗਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਪਪੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਪਰਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ॥

ਹੋਤ ਪੁਨੀਤ ਕੋਟ ਅਪਰਾਧੂ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਹਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ॥

ਜੋ ਸਾਧੂਓਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਅਪਰਾਧੂ) ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਪਚ ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹ ਮਿਟਨਾਈ ॥
ਜਾ ਕਉ ਰਾਖਹੁ ਆਪਿ ਗੁਸਾਈ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਅਰੁ ਵਹੁ (ਨਾਈ) ਨਾਮੋ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਛਲ ਦਗਾ ਅਰੁ ਮੋਹੁ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਸੋਊ ॥
ਨਾਨਕ ਦੂਸਰ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ॥੩੭॥

(ਛਤ੍ਰਸਿਰ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ (ਸੋਊ) ਓਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਮਿਟੇ ਗਵਨ ਫਤਿਹ ਭਈ ਮਨਿ ਜੀਤ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਹੇ ਕਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਗਵਨ) ਧਾਵਨ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ (ਫਤਿਹ) ਬਿਜਯ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਥਿਤ ਪਾਈ ਫਿਰਨ ਮਿਟੇ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਤਨੀਤ) ਸਦਾਕੇ ਫਿਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਜੂਨਾਦਿਕ ਮੈ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਓਹੁ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਫਫਾ ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਤੂ ਆਇਆ ॥
ਦ੍ਰੂਲਭ ਦੇਹ ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਫਫੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਯੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਅਰ ਯਿਹ ਦੁਰਲਭ ਸਰੀਰ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਤੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਇਆ ਅਉਸਰੁ ਚਰੈ ਨ ਹਾਥਾ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਤਉ ਕਟੀਅਹਿ ਫਾਸਾ ॥

ਫਿਰ ਯਿਹ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਾਂ ਹਾਥ ਮੈ ਨਹੀਂ ਚੜੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਹੁੜੋ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਯਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇਗਾ ਤੌਂ ਤੁਮਾਰੀ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਫਾਸੀ ਕਟ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਨ ਜਾਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਏਕਹਿ ਏਕ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਸੋਈ ॥

(ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਬਾਰਿ ਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਤੁਮਾਰਾ ਆਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸੋਈ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਕੇ ਜਪ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੋ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਕਰਨੈਹਾਰੇ ॥
ਮੇਲਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਬੇਚਾਰੇ ॥੩੮॥

ਹੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ (ਕਰਨੈ) ਰਚਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੋ ਜੇ ਕਹੈ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਬੇਚਾਰੇ) ਗਰੀਬ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕੀਜੀਏ॥੩੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੁਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਸੁਖ ਸੰਪੈ ਬਹੁ ਭੋਗ ਰਸ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥੧॥

ਸੁਖ ਅਰ (ਸੰਪੈ) ਬਿਭੂਤੀ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤੇ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਜੋ ਰਸ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੋ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਬਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾਨਤ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ॥

ਬੈਸਨੋ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਚ ਧਰਮਾ ॥

ਬਬੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਸਨ ਭੀ (ਤੇ) ਓਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਨਾ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਰ ਧਰਮਾਤਮਾ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈਂ॥

ਬੀਰਾ ਆਪਨ ਬੁਰਾ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਤਾਹੂ ਬੁਰਾ ਨਿਕਟਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

(ਬੀਰਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਸੇ ਬੁਰਾ ਸੁਭਾਵ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਬੁਰਾ ਕਰਮੁ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਧਿਓ ਆਪਨ ਹਉ ਹਉ ਬੰਧਾ ॥

ਦੋਸੁ ਦੇਤ ਆਗਹ ਕਉ ਅੰਧਾ ॥

ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਬੰਧਨ ਕਰ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਅਰ (ਅੰਧਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਸੋ (ਆਗਹ) ਸਭ ਸੇ ਪਹਲੇ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਵਾ (ਆਗਹ) ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੋਸੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਤ ਚੀਤ ਸਭ ਰਹੀ ਸਿਆਨਪ ॥

ਜਿਸਹਿ ਜਨਾਵਹੁ ਸੋ ਜਾਨੈ ਨਾਨਕ ॥੩੯॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਬਾਤ ਅਰ ਚਿਤ ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਸਭੀ ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੩੯॥ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਭੈ ਭੰਜਨ ਅਘ ਦੂਖ ਨਾਸ ਮਨਹਿ ਅਰਾਧਿ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਜਕੇ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ॥

ਸੰਤਸੰਗ ਜਿਹ ਰਿਦ ਬਸਿਓ ਨਾਨਕ ਤੇ ਨ ਭ੍ਰਮੇ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਭਾ ਭਰਮੁ ਮਿਟਾਵਹੁ ਅਪਨਾ ॥

ਇਆ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲ ਹੈ ਸੁਪਨਾ ॥

ਭਭੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਅਪਨਾ ਭ੍ਰਮੁ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੋ ਔਰ ਐਸੇ ਜਾਣੋ ਕਿ ਯਿਹ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਔਰ ਭੀ ਭ੍ਰਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮੇ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ॥
ਭਰਮੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ ॥

(ਸੁਰਿ) ਕਰਮ ਜਨ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਸਭੀ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਿਧ ਅਰੁ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ (ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਮਾਨੁਖ ਡਹਕਾਏ ॥
ਦੁਤਰ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਏ ॥

ਭਰਮ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਇ ਕਰ ਮਾਨੁਖ (ਡਹਕਾਏ) ਬਹਿਕਾਇ ਵਾ ਭੁਲਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਮਾਇਆ (ਮਹਾ ਬਿਖਮ) ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਤਰਨਾ (ਦੁਤਰ) ਕਠਨ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮੋਹ ਮਿਟਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇਹ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥੪੦॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭਜ ਅਰ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਹ) ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਮਾਇਆ ਡੋਲੈ ਬਹੁ ਬਿਧੀ ਮਨੁ ਲਪਟਿਓ ਤਿਹ ਸੰਗ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਬਹੁਤ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਡੋਲਤੀ ਭਾਵ ਵਿਚਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨੁ ਤਿਸੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਗ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਾਗਨ ਤੇ ਜਿਹ ਤੁਮ ਰਖਹੁ ਸੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮਹਿ ਰੰਗ ॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਯਕ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਮਾਂਗਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਰਖਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਮਮਾ ਮਾਗਨਹਾਰ ਇਆਨਾ ॥
ਦੇਨਹਾਰ ਦੇ ਰਹਿਓ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਮਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸੇ ਇਤਰ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ (ਇਆਨਾ) ਮੂਰਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਬਡਾ ਚਤਰ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੀਨੋ ਸੋ ਏਕਹਿ ਬਾਰ ॥
ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਹ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਬੇਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਘਟ ਵਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੇ ਧਨ ਹੇਤ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਮਾਗਹਿ ਤਉ ਮਾਗਹਿ ਬੀਆ ॥
ਜਾ ਤੇ ਕੁਸਲ ਨ ਕਾਹੂ ਥੀਆ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਤੌ (ਬੀਆ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਂਗਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਾਗਨਿ ਮਾਗ ਤ ਏਕਹਿ ਮਾਗ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾ ਤੇ ਪਰਹਿ ਪਰਾਗ ॥੪੧॥

ਜੇ ਤੂੰ ਜਰੂਰ ਮੰਗਣਾ ਹੀ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਤੋ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਮਾਂਗ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ (ਪਰਹਿ ਪਰਾਗ) ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੪੧॥

ਪੰਨਾ ੨੫੯

ਸਲੋਕ ॥

ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਪਰਧਾਨ ਤੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮਨ ਮੰਤ ॥

ਤਿਨਕੀ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖੀ ਭੀ (ਤੇ) ਓਹੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਮੰਤ) ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਜਾਨਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੁਨਾ ਨਾਨਕ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ ਕੋ ਅਭੇਦ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਮਾ ਜਾਹੂ ਮਰਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਭੇਟਤ ਸਾਧਸੰਗ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਮਮੇਂ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਭਦ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮੈ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪਤੀਆਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਉਆ ਕੈ ਸਮਤ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਰਹਤ ਅਉਤਾਰਾ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਅਰ ਸੁਖ ਉਨਕੇ (ਸਮਤ) ਤੁੱਲ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਰੁ ਅਵਤਾਰ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਤਾਹੂ ਸੰਗ ਤਾਹੂ ਨਿਰਲੇਪਾ ॥

ਪੂਰਨ ਘਟ ਘਟ ਪੁਰਖ ਬਿਸੇਖਾ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ (ਤਾਹੂ) ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮਇਆ ਸੇ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੈ ਮਾਯਾ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪੁ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਵਸੇਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਾਥ ਅਭੇਦੁ ਹੈਂ॥

ਉਆ ਰਸ ਮਹਿ ਉਆਹੂ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਲਿਪਤ ਨਹੀ ਤਿਹ ਮਾਇਆ ॥੪੨॥

ਉਸ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰਸ ਮੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਯਾ ਲਿਪਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੪੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਯਾਰ ਮੀਤ ਸੁਨਿ ਸਾਜਨਹੁ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਛੂਟਨੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਮਾਰਾ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਬੰਧਨ ਕਟੇ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਆਦਿ ਬੰਧਨ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਕਟੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਵੜੀ ॥

ਯਯਾ ਜਤਨ ਕਰਤ ਬਹੁ ਬਿਧੀਆ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਹ ਲਉ ਸਿਧੀਆ ॥

ਯਯੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਤ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਸਿਧੀਆਂ) ਮੋਖ ਕਹਾਂ ਤਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਯਾਹੂ ਜਤਨ ਕਰਿ ਹੋਤ ਛੁਟਾਰਾ ॥

ਉਆਹੂ ਜਤਨ ਸਾਧ ਸੰਗਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਜਤਨ) ਉਪਾਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਯਾ ਉਬਰਨ ਧਾਰੈ ਸਭੁ ਕੋਊ ॥

ਉਆਹਿ ਜਪੇ ਬਿਨੁ ਉਬਰ ਨ ਹੋਊ ॥

(ਯਾ) ਐਮੇ ਕਿਮੇ ਵਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਬਰਨੇ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਉਧਾਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਯਾਹੂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸਮਰਾਥਾ ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਿਰਗੁਨ ਨਰਨਾਥਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਯਾਹੂ) ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਆਪ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਨਰਨਾਥਾ) ਨਰੋਂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਜਿਹ ਆਪਿ ਜਨਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਈ ॥੪੩॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਮ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਤੈਨੇ ਆਪ ਜਨਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬੁੱਧੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ॥੪੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਰੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਸੰਗ ਕਰਹੁ ਆਪਨ ਆਪੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਸਾ ਨ ਕਰੋ॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਨਾ ਜਗਿ ਰਹਹੁ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਰਿ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ (ਨਿਮਾਣਾ) ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਰਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਾਰਾ ਰੇਨ ਹੋਤ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਛੁਟੈ ਤੇਰੀ ਬਾਕੀ ॥

ਰਾਰੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਭ (ਜਾ) ਜਗਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ਹੋਹਿ ਔਰੁ ਅਭਮਾਨੁ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਹ (ਤ) ਤੌ ਤੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਾਕੀ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਰਣਿ ਦਰਗਹਿ ਤਉ ਸੀਝਹਿ ਭਾਈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਣਿ) ਜੁਧ ਭੂਮੀ ਕੀ ਗਹਕੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਤੌ ਤੂੰ (ਸੀਝਹਿ) ਜੀਤੇਂਗਾ ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖੇਂਗਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਬਿਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹਤ ਰਹਤ ਰਹਿ ਜਾਹਿ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਬਿਕਾਰ (ਰਹਤ ਰਹਤ) ਹਟਤੇ ਹਟਤੇ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਰਹਿਤ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ (ਰਹਤ) ਧਾਰਣਾ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਅਪਾਰਾ) ਬਜੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਤੇ ਰੰਗ ਨਾਮ ਰਸ ਮਾਤੇ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕੀਨੀ ਦਾਤੇ ॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਦਾਤੇ) ਬਖਸੀਸ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ਇਆ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਬਾਸ ॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਅਰ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗ ਰੂਪ ਬਿਸਯੋਂ ਕਾ ਬਾਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀਆ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਨਿਵਾਸ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲਲਾ ਲਾਵਉ ਅਉਖਧ ਜਾਹੂ ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਤਿਹ ਮਿਟਹਿ ਖਿਨਾਹੂ ॥

ਲੱਲੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਵੈਦ ਜਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਅਉਖਧ) ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਤਨ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ ਸਭ ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਮਿਟਿਹ) ਦੂਰ ਜੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਅਉਖਧੁ ਜਿਹ ਰਿਦੈ ਹਿਤਾਵੈ ॥

ਤਾਹਿ ਰੋਗੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਔਖਧੀ ਜਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੋ (ਹਿਤਾਵੈ) ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੋ ਜਾਵੈ ਵਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਆ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਵਿਖੇ ਭੀ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਸਭ ਘਟ ਹੈ ਭਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਿਨੁ ਬਿਧਿ ਨ ਬਨਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਖਧਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਸਭ ਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਬਿਧਿ) ਜੁਗਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਨਾਈ॥੪੫॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸੰਜਮੁ ਕਰਿ ਦੀਆ ॥

ਨਾਨਕ ਤਉ ਫਿਰਿ ਦੂਖ ਨ ਥੀਆ ॥੪੫॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਜਮ ਪਥੁ ਕਰਨਾ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤ ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਹੈ ਤੌਂ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੪੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਵਾਸੁਦੇਵ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਊਨ ਨ ਕਤਹੂ ਠਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਵਾਸਦੇਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸੱਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਊਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕਾਇ ਦੁਰਾਇ ॥੧॥

ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗਿ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ (ਦੁਰਾਇ) ਛਪਾਉ ਕਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਵਾ ਵੈਰੁ ਨ ਕਰੀਐ ਕਾਹੂ ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਹੂ ॥

ਵਵੇ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵੈਰ ਭਾਵ (ਕਾਹੂ) ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ (ਘਟ ਘਟ) ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ (ਸਮਾਹੂ) ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਵਾਸੁਦੇਵ ਜਲ ਥਲ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਿਰਲੈ ਹੀ ਗਵਿਆ ॥

(ਵਾਸਦੇਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈ (ਰਵਿਆ) ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੀ (ਗਵਿਆ) ਜਾਨਿਆ ਵਾ ਤਿਸੁਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਸੁ ਮੈ ਗਵਨੁ ਕੀਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਮਿਟੇ ਤਿਹ ਮਨ ਤੇ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਸੁਨਤੇ ॥

(ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ) ਸਮਾਨ ਅਧਿਕ ਵੈਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਕੀਰਤਨੁ) ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਰਨ ਚਿਹਨ ਸਗਲਹ ਤੇ ਰਹਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੦

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਕਹਤਾ ॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਕਹਤਾ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ (ਵਰਨ) ਚਾਰੋ ਵਰਨੋਂ ਵਾ ਗੌਰ ਸ਼ਯਾਮ ਆਦਿਕ ਰੰਗੋਂ ਸੇ ਅਰ (ਚਿਹਨ) ਲਸਣ ਤਿਲ ਆਦਿਕ ਨਿਸਾਨੀਓਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥੪੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨੀਆ ਸਾਕਤ ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ ॥

ਜੋ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ (ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਆਯੂ (ਹਉ ਹਉ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਹੰਤਾ ਕਰਤਿਆਂ (ਬਿਹਾਨੀਆ) ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ੜੜਕਿ ਮੁਏ ਜਿਉ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਨਾਨਕ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਨ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਪੂਰਬਲੇ (ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਨ) ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤ੍ਰਿਖਾਤਰੋਂ ਕੀ ਨਯਾਈ (ੜੜਕਿ) ਛੋਭ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਤੜਫ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ੜਾੜਾ ੜਾੜਿ ਮਿਟੈ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਤਤੁ ਨਾਮ ਅਰਾਧੂ ॥

ਙਾੜੇ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ (ਙਾੜ) ਝਗੜਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਭੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਰਾਧੂ) ਜਪਣਾ ਹੈ॥

ਰੂੜੋ ਜਿਹ ਬਸਿਓ ਰਿਦ ਮਾਹੀ ॥

ਉਆ ਕੀ ਙਾੜਿ ਮਿਟਤ ਬਿਨਸਾਹੀ ॥

ਸੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਸਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਙਾੜ) ਲੜਾਈ ਬਿਨਸਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਵਾ (ਬਿਨਸਾਹੀ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਲਖ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਙਾੜਿ ਕਰਤ ਸਾਕਤ ਗਾਵਾਰਾ ॥

ਜੇਹ ਹੀਐ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਝਗੜੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਜੇਹ) ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਬੁਧੀ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਙਾੜਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਙਾੜਿ ਮਿਟਾਈ ॥

ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਨਾਨਕ ਸਮਝਾਈ ॥੪੭॥

ਪੁਨਾ ਙਾੜੇ ਦੂਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਬਿਬਾਦ ਬੁਧੀ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈ (ਸਮਝਾਈ) ਗਜਾਤ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ॥੪੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਨ ਓਟ ਗਹੁ ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਤਿਆਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਣਿ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ (ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀ ਕੀ ਕਥਨੀ ਅਰ (ਸਿਆਨਪ) ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਤਜਾਗ ਦੇਹ॥

ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਜਿਹ ਮਨਿ ਬਸੈ ਨਾਨਕ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਜਾ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਜਾਨਣੇ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਸਾ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਅਬ ਹਾਰੇ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੂਕਾਰੇ ॥

ਸਸੇ ਦੂਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਿਣ ਪੜੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸਤ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਨਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ॥

(ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ) ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਵਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੋ ਸੋਧਿਆ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਢੂੰਢਾ ਪੁਨਾ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੋਧ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਸਭੀ ਯਹੀਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਕਬੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਹਮ ਸਦੀਵ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ!

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਮ ਭੂਲਨਹਾਰੇ ॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਗਨਤ ਅਪਾਰੇ ॥

ਸੂਾਸ ਸੂਾਸ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਭੂਲਨ ਹਾਰ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਪਾਰੇ) ਬੇਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੋ॥

ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖੁ ਦਇਆਲਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥੪੮॥

ਹੇ (ਦਇਆਲਾ) ਦਯਾ ਕੇ ਮੰਦਰ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੁਏ ਕੀ ਮੇਰੀ ਲਜਾ ਕੋ ਰਾਖੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਜੀ ਹਮ ਆਪਕੇ ਬਾਲਕੇ ਹੈਂ॥੪੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਖੁਦੀ ਮਿਟੀ ਤਬ ਸੁਖ ਭਏ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਅਰੋਗ ॥

(ਖੁਦੀ) ਖੁਦਪਸੰਦੀ ਅਰਥਾਤ ਅਹੰਤਾ ਮਿਟੀ ਤਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇਤੀ ਅਰੋਗਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖਖਾ ਖਰਾ ਸਰਾਹਉ ਤਾਹੂ ॥

ਜੋ ਖਿਨ ਮਹਿ ਊਨੇ ਸੁਭਰ ਭਰਾਹੂ ॥

ਖੱਖੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਖਰਾ) ਸੁਧ ਕੋ ਵਾ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਸਹਾਰਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਇਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਊਣੇ ਕੋ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾ ਲਬ ਕਰਕੇ (ਭਰਾਹੂ) ਭਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਖਰਾ ਨਿਮਾਨਾ ਹੋਤ ਪਰਾਨੀ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਪੈ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥

ਜਬ (ਪਰਾਨੀ) ਜੀਵ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਨਿਮਾਨਾ) ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ (ਨਿਰਬਾਨੀ) ਨਿਰਬਾਨ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਵੈ ਖਸਮ ਤ ਉਆ ਸੁਖੁ ਦੇਤਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਐਸੋ ਆਗਨਤਾ ॥

ਸੋ ਜੇਕਰ (ਖਸਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਜਪਣਾ ਭਾਇ ਜਾਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਵਾ (ਉਆ) ਉਸਕੌ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸਾ ਅਗਿਨਤ ਹੈ॥

ਅਸੰਖ ਖਤੇ ਖਿਨ ਬਖਸਨਹਾਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਦਇਆਰਾ ॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਅਸੰਖ) ਅਗਨਤ (ਖਤੇ) ਦੋਸੋਂ ਕੋ ਏਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਬਖਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਦਾ ਦਯਾਲ ਹੈ॥੪੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਤਿ ਕਹਉ ਸੁਨਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਰਨਿ ਪਰਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਸੁਣ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚਯ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੌਂ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੋ॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਨਾਨਕ ਲਏ ਸਮਾਇ ॥੧॥

(ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀ ਕਾ ਕਥਨ ਅਰ ਬੁਧੀ ਕੀ (ਸਿਆਨਪ) ਚਤਰਾਈ ਸਭੀ ਤਯਾਗ ਦੇਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣੇ ਮੈ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਸਾ ਸਿਆਨਪ ਛਾਡੁ ਇਆਨਾ ॥

ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮਿ ਨ ਪ੍ਰਭੁ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਇਆਨਾ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਚਤੁਰਾਈ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹੁ (ਹਿਕਮਤਿ) ਚਤੁਰਾਈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਪਤੀਆਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਭਾਤਿ ਕਰਹਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਏਕ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ (ਸਹਸ ਭਾਤਿ) ਹਜਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕੋ ਕਰ ਲੇਵੇਂ ਤੌ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਅੰਤ ਕੋ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਸੋਊ ਸੋਊ ਜਪਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥
ਰੇ ਜੀਅ ਚਲੈ ਤੁਹਾਰੈ ਸਾਥੀ ॥

(ਸੋਊ) ਉਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੋ ਵਾ ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਜਪਣਾ ਕਰੁ ਹੇ ਜੀਵ ਯਿਹੀ ਭਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸਾਥੀ ਹੋ ਕਰ ਚਲੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸਮ ਸਹਾਇਕ ਹੋਗਾ॥

ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਲਾਵੈ ਜਿਹ ਆਪੈ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥੫੦॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਾਧੂ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਵਯਾਪ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੫੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਨਾ ਮਨਿ ਵੂਠੈ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਮੁਖ ਸੇ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਣਾ ਕਰੇ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਵੂਠੇ) ਬਸੈ ਤਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਰਬ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਹੇਰਉ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਗਲ ਕੈ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਭਗਵਾਨ ॥
ਹੋਵਤ ਆਏ ਸਦ ਸਦੀਵ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ॥

ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈ (ਹੇਰਉ) ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਭਗਵਾਨ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕੈਸੇ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ। ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਛੁਟਕੈ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਤਿਹ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤਹ ਆਪਿ ॥
ਹਤੇ ਦੂਖ ਜਨਮਹ ਮਰਨ ਸੰਤਸੰਗ ਪਰਤਾਪ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਤੇ ਦੇਹੋਹੰ ਬੁਧੀ ਛੂਟ ਜਾਵੈ ਤਹਾਂ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹੰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਸੰਤ ਸੰਗ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ (ਹਤੇ) ਨਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਿਤ ਕਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜੈ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਹੋਤ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਦਯਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਹਿਤ) ਸਨੇਹ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੧

ਓਰੈ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਕੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਛੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੂਆ ॥੫੧॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਉਰੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭੀ ਕੁਛ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ॥੫੧॥ ਤਿਸੁ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਲੇਖੈ ਕਤਹਿ ਨ ਛੂਟੀਐ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੂਲਨਹਾਰ ॥

ਲੇਖੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਹੀ ਛੂਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਹਮ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈ ਭੂਲਣ ਹਾਰ ਹੈਂ॥

ਬਖਸਨਹਾਰ ਬਖਸਿ ਲੈ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਬਖਸਨ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਖਸ ਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਲੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਬੇਗਾਨਾ ਅਲਪ ਮਤਿ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸੁਖ ਦੀਏ ਤਾਹਿ ਨ ਜਾਨਤ ਤਤ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈ ਲੂਣਹਰਾਮੀ ਗੁਨਹਗਾਰ ਔਰ (ਬੇਗਾਨਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਨਾ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਹੂੰ। ਜਿਸ ਤੁਮਨੇ ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਤਤ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ॥

ਲਾਹਾ ਮਾਇਆ ਕਾਰਨੇ ਦਹ ਦਿਸਿ ਢੂਢਨ ਜਾਇ ॥

ਦੇਵਨਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਨਿਮਖ ਨ ਮਨਹਿ ਬਸਾਇ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਲਾਭ ਵਾਸਤੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈ ਢੂੰਢਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਇਆ ਸੰਪੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਲੰਪਟ ਚੋਰ ਨਿੰਦਕ ਮਹਾ ਤਿਨਹੂ ਸੰਗਿ ਬਿਹਾਇ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਅਰ ਮੋਹਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਯਿਹ ਬਿਭੂਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਿਸਜ ਲੰਪਟ ਚੋਰ ਅਰ ਮਹਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਆਯੂ ਬਤੀਤ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਖੋਟੇ ਸੰਗਿ ਖਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਾਹਨ ਨੀਰਿ ਤਰੇ ॥੫੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਖਰਿਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਜਲ ਪਰ (ਪਾਹਨ) ਪਾਥਰ ਤਰਿ ਜਾਵੈਂ। ਭਾਵ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਭੀ ਤਰ ਜਾਵੇ ਹੈਂ॥੫੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਖਾਤ ਪੀਤ ਖੇਲਤ ਹਸਤ ਭਰਮੇ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ॥

ਭਵਜਲ ਤੇ ਕਾਢਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥੧॥

ਖਸੇ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਖਾਵਤੇ ਪੀਵਤੇ ਖੇਲਤੇ ਹਸਤੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖੇਲਤ ਖੇਲਤ ਆਇਓ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ॥

ਖੇਦ ਮਿਟੇ ਸਾਧੂ ਮਿਲਤ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਸਮਾਇ ॥

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਖੇਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਆਯਾ ਹੂੰ। ਸਾਧੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸਾਰ (ਖੇਦ) ਦੁਖ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹਾਂ॥

ਖਿਮਾ ਗਹੀ ਸਚੁ ਸੰਚਿਓ ਖਾਇਓ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮ ॥

ਖਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕੁਰ ਭਈ ਅਨਦ ਸੂਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਖਿਮਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੁ ਧਨ ਨਾਮ ਕੋ (ਸੰਚੀਓਂ) ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਖਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਅਰ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਾ ਹੈ॥ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੀ (ਖਰੀ) ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਬਿਸਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਖੇਪ ਨਿਬਾਹੀ ਬਹੁਤੁ ਲਾਭ ਘਰਿ ਆਏ ਪਤਿਵੰਤ ॥

ਖਰਾ ਦਿਲਾਸਾ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਆਇ ਮਿਲੇ ਭਗਵੰਤ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਵਾ ਇਸ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਖੇਪ ਨਿਬਾਹ ਦਈ ਹੈ ਜਬ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਬ ਪਤ ਵਾਲੇ ਹੂਏ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜ ਦੀਆ ਤੋ ਭਗਵੰਤ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਕਰਹਿ ਆਪਿ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਆਪਿ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਸਰਾਹੀਐ ਜਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪਿ ॥੫੩॥

(ਪੀਛੇ) ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈ ਭੀ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਆਗੈ) ਭਵਿਖਤ ਮੈ ਭੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰੇਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਊ) ਉਸੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੫੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਗਤੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲ ॥

ਏਕ ਅਖਰੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਬਸਤ ਨਾਨਕ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਏਕ (ਅਖਰੁ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਦਯਾਲੂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨੀ (ਨਿਹਾਲ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀਪਾਦਕ ਜੋ ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਨ ਬਾਵਨ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਅਖਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਪਰੁਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਬਸ ਜਾਵੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਖਰ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੇ ॥

ਅਖਰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥

(ਅਖਰ) ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਅਖਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਖਰੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਖਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨਾ ॥

ਅਖਰ ਨਾਦ ਕਥਨ ਵਖ੍ਯ਼ਾਨਾ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਪੁਨਾ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ (ਨਾਦ) ਬਾਜੇ ਅਰ (ਕਥਨ) ਕਥਾ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਮਹਾਤਮਾ ਨੇ (ਵਖ੍ਯ਼ਾਨਾ) ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਖਰ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਭੈ ਭਰਮਾ ॥
ਅਖਰ ਕਰਮ ਕਿਰਤਿ ਸੁਚ ਧਰਮਾ ॥

ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭਰਮ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਕਿਰਤਿ) ਕਰਨਾ ਅਰ (ਸਚੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਧਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਜੋ ਵਰਣਾਸ੍ਰਮ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰਕੇ ਹੈ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਅਖਰ ਹੈ ਜੇਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪਾ ॥੫੪॥

ਅੰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਅਖਰ ਰੂਪੀ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਆਈ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਵਾਸ੍ਤਵਤੇ (ਨਿਰਲੇਪਾ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਵਾ ਇਹ ਜੇਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਅਖਰੋਂ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਖਰ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਲੇਪ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਬਾਣੀ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਹਥਿ ਕਲੰਮ ਅਗੰਮ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਾਵਤੀ ॥

ਹੇ (ਅਗੰਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਲਮ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਥੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਸੰਗਿ ਅਨੂਪ ਰੂਪਾਵਤੀ ॥

ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ (ਉਰਝਿ) ਫਸ ਭਾਵ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਮਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਤੇਰੀ ਸੱਤਾ ਹੈ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਮੁਖਹੁ ਤੁਹਾਰੀਆ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ। ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਮੋਹੀ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਆਪ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਹੇ ਅਚੁਤ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਘਨਾਸ ॥

ਹੇ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸਰਬ ਮੈ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸਰਬ ਬਿਸ੍ਵਰੂਪ ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਜਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ॥

ਹੇ ਸੰਗੀ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਭ ਟੇਕ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੇ (ਨਿਰੰਕਾਰ) ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਹੇ (ਨਿਰਗੁਣ) ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ॥

ਹੇ ਗੋਬਿਦ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਜਾ ਕੈ ਸਦਾ ਬਿਬੇਕ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਜਾਕੈ) ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਤ ਹੀ (ਬਿਬੇਕ) ਵਿਚਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜਿਸੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਤ ਗਜਾਨੁ ਹੈ॥

ਹੇ ਅਪਰੰਪਰ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਹਿ ਭੀ ਹੋਵਨਹਾਰ ॥

ਹੇ (ਅਪਰੰਪਰ) ਅੰਨਤ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹਰੀ (ਹਰੇ) ਸਬ ਜੀਵੇਂ ਕੋ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਅਬ ਭੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਹੇ ਸੰਤਹ ਕੈ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਸੰਗੀ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਨਿਰਾਸੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਹਉ ਦਾਸਰੋ ਮੈ ਨਿਰਗੁਨ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਮੇਂ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੨

ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਰਾਖਉ ਹੀਐ ਪਰੋਇ ॥੫੫॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਦੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋਂ॥੫੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਲੋਕ ਕਾ ਆਦਿ ਮੈ ਅਰਥ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ੧ ਇਕ ਸਲੋਕ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਗਲੁ ਕੀਆ ੨ ਦੂਸਰੇ ਸਲੋਕ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕੀਆ ੫੨ ਸਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਅਖਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਾ ਹੈ ਸਭ ਅੰਗ ੫੫ ਪਚਵੰਜਾ ਹੈਂ ਇਹੁ ਮੰਗਲਾ ਚਰਣ ਰੂਪ ਸਲੋਕ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮੈ ਪੜ ਲੈਣਾ ਪਾਠ ਮੈ ਦੋ ਵੇਰ ਲਿਖਣੇ ਕੀ ਆਸੰਕਾ ਕਰ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਮਾਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸੁਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਸਖਾ ਅਗਿਆਨ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਬੰਧਿਪ ਸਹੋਦਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਪਦੇਸੈ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਨਿਰੋਧਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਂਤਿ ਸਤਿ ਬੁਧਿ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਪਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਤੀਰਥੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਮਜਨੁ ਅਪਰੰਪਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਪਾਪ ਹਰਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਕਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਗੁਰਦੇਵ ਮੰਤੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਧਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਮ ਮੂੜ ਪਾਪੀ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਾ ॥
ਗੁਰਦੇਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰਦੇਵ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਮਸਕਰਾ ॥੧॥
ਏਹੁ ਸਲੋਕੁ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਪੜਣਾ ॥

ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਃ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਰਾਮ ਸਰੋਵਰ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਬ ਸਾਹਿਬ ਬੁਢਾ ਜੀ ਔਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵਾ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੀਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸਹਸ੍ਰ ਨਾਮ ਆਦੀ ਪੁੰਨ ਪਾਠ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਦਾਰ ਹੇਤ ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਬਾਨੀ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਚੌਬੀਸ ਅਸ਼ਟਪਦੀਆਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਆਂ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਮਨੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀ ਚੌਬੀਸ ਹਜਾਰ ਇਸ ਕਾ ਅਖਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਠ ਕਰੇ ਅਥਵਾ ਸੁਣੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅਸਟ ਪਹਰ ਮੈਂ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਤਮ ਹੈ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਿਥਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਮਸਕਾਰ ਆਤਮਕ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਗੁਰਏ ਨਮਹ ॥

ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰਏ ਨਮਹ ॥

ਆਦਿ ਗੁਰੂ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਤਾਂਈ ਹਮਾਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨ: (ਜੁਗ) ਦੋ ਜੋ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਅਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਤਾਂਈ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਏ ਨਮਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵਏ ਨਮਹ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਤਾਂਈ ਹਮਾਰੀ ਨਸਮਕਾਰ ਹੈ (ਸ੍ਰੀ) ਸੋਭਾ ਵਾ ਲਖਮੀ ਸਹਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤਾਂਈ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਲਖਮੀ ਬਾਰਾਂ ਕੋਸ ਪਰੇ ਰਾਖੀ ਹੈ ਔਰ ਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ੬ ਕੋਸ ਔਰ ਤ੍ਰਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਰਹੀ ਪੁਨ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਚਤੁਰਥ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਚਰਨੀ ਲਗਾਇ ਲਈ ਚਾਰੋਂ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਹੇਤ ਸੈ ਸ੍ਰੀ ਪਦ ਉਚਰਾਣ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਆਠ ਪਉੜੀ ੮ ਰੂਪ ਇਸਕੇ ਆਠ ਪਦ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਿਟਾਵਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਜੋਗ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕੌ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੌ ਪਾਵੌਂ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਸੇ (ਕਲਿ ਕਲੇਸ) ਕਲਪਨਾ ਔਰੁ ਰਾਗਾਦਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਬੀਚ ਸੇਂ ਮਿਟਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੁੰਭਰ ਏਕੈ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ ॥

ਤਿਸ ਏਕ (ਬਿਸੁੰਭਰ) ਵਿਸ੍ਵ ਕੇ ਭਰਨ ਭਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ (ਜਾਸੁ) ਜਿਸਕੇ ਅਣਗਿਣਤ ਨਾਮੋਂ ਕੌ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਧਾਖ੍ਯਰ ॥

ਕੀਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਕ ਆਖ੍ਰ ॥

ਚਾਰੋਂ ਵੇਦ ਅਰੁ ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਣ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਕੇ (ਸੁਧਾਖਰ) ਏਕ ਏਕ ਅਖਰ ਕੌ ਸੋਧ ਕਰਕੇ (ਆਖਰ) ਅੰਤ ਕੋ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਅਖਰ ਨਿਹਚੈ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜੀਅ ਬਸਾਵੈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ (ਕਿਨਕਾ) ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾ ਕਿੰਚਤ ਕਾਲ ਭੀ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਜਪਣੇ ਕੀ ਵਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਕਾਂਖੀ ਏਕੈ ਦਰਸ ਤੁਹਾਰੋ ॥

ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੋ ॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਐਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਏਕ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੇ (ਕਾਂਖੀ) ਚਾਹਵੰਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਦੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਉਧਾਰੋ॥੧॥

ਸੁਖਮਨੀ ਸੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੁਖਮਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਤ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਵਾ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਔਰ ਅਮਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਇਸ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਣੀ ਕੋ ਤੋ ਵੱਡੇ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਡਬੇ ਮੈ ਰਾਖੀਤਾ ਹੈ ਇਸਕੀ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਇਸ ਕਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਬਸੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੂਖੁ ਜਮੁ ਨਸੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਲੁ ਪਰਹਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨੁ ਟਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਾਲ ਭੀ ਤਿਆਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਤ੍ਰੂ ਟਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਵਾ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਜਾਗਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਮ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਔਰੁ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸੰਤਾਪ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੌ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅੰਨਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੁਧਿ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਰਿਧੀਆਂ ਔਰੁ ੧੮ ਸਿਧੀਆਂ ੯ ਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਔਰੁ ਤਤਵੇਤਿਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਜਪ ਤਪ ਪੂਜਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਬਿਨਸੈ ਦੂਜਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੀ ਜਪ ਤਪ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਬਿਨਸਿ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਪੁਰਸ (ਮਾਨੀ) ਆਦਰ ਯੋਗ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹੋਇ ਸੁ ਭਲਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸੁਫਲ ਫਲਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇਂ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਜੋ ਕਾਰਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਫਲੋਂ ਕਰ ਫਲਤਾ ਹੈ।

ਸੇ ਸਿਮਰਹਿ ਜਿਨ ਆਪਿ ਸਿਮਰਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੩

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਏ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੌ ਹਰੀ ਆਪ ਸਿਮਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਿਮਰਾਵਣ ਹਾਰੇ ਔਰੁ ਸਿਮਰਣ ਹਾਰੇ ਕੇ ਹਮ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੇ ਮੂਚਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਮੂਚਾ) ਬਹੁਤ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਝੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਭ ਕਿਛ ਸੁਝ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਦਿਬਜ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜਮ ਕਾ (ਤ੍ਰਾਸਾ) ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮਨ ਕੀ ਮਲੁ ਜਾਇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਮਨ ਕੀ ਮਲੀਨਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਬਸਹਿ ਸਾਧ ਕੀ ਰਸਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਾ ਦਾਸਨਿ ਦਸਨਾ ॥੪॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਾ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਦਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੪॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਧਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਨ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਧਾਨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖ੍ਯ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਬੇਮੁਹਤਾਜੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜੇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਲਾਗੇ ਜਿਨ ਆਪਿ ਦਇਆਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੀ ਮੰਗੈ ਰਵਾਲਾ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮੈ (ਰਵਾਲਾ) ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਮੁਖ ਸੁਹਾਵੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ (ਸੁਹਾਵੇ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਆਯੂ ਸੁਖ ਸਾਥ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਆਤਮੁ ਜੀਤਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਾ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਮਨੁ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ (ਰੀਤਾ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਅਨਦ ਘਨੇਰੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਬਸਹਿ ਹਰਿ ਨੇਰੇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਘਨੇਰੇ) ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਨੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਜਾਗਣਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਬਹੁ ਨ ਝੂਰੇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਇਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀ ਝੂਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਬਾਨੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨਿ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀਕੈ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਬਾਣੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੈ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸਨੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੀ ਨਿਸਚਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸਨੁ) ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਹਦ ਝੁਨਕਾਰ ॥
ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਝੁਨਕਾਰ) ਆਨੰਦ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦੋਂ ਕੌ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਨ ਸਰਨੀ ਪਇਆ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਜਨ ਹਰੀਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨੀ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਲਗਿ ਬੇਦ ਉਪਾਏ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭਗਤ (ਪ੍ਰਗਟਾਏ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਵੇਦ ਉਪਾਏ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰੀ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਵਨੇ (ਲਗਿ) ਵਾਸਤੇ ਬੇਦ ਉਤਪਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਭਏ ਸਿਧ ਜਤੀ ਦਾਤੇ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਨੀਚ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਜਾਤੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਹੀ ਸਿਧ ਜੋ ਜਤੀ ਪੁਨਾ ਦਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜੋ ਜਾਤੀ ਕੇ ਨੀਚ ਭੀ ਥੇ ਸੋਈ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ (ਜਾਤੇ) ਜਾਣੇ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਬਾਲਮੀਕ ਭੀਲਨੀ ਵਤ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਧਾਰੀ ਸਭ ਧਰਨਾ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਜੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਧਰਨਾ) ਧਰਤੀ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਾ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕੌ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰੋ ਵਾ ਹਰੀ ਕੌ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕੇ ਸਰਬ (ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ) ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਸਮਰਥ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਕੀਓ ਸਗਲ ਅਕਾਰਾ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਮਹਿ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕਾ ਅਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ॥੮॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਔਰੁ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ॥

ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੨੬੪

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਵਾ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੋ ਵਾ (ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਥ) ਸਮ੍ਰਥ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹਾਂ॥

ਜਹ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਮੀਤ ਨ ਭਾਈ ॥

ਮਨ ਊਹਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਆਦਿ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਉਹਾਂ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਜਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਦੂਤ ਜਮ ਦਲੈ ॥
ਤਹ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ॥

ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਭਜਾਨਕ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਤੁਝ ਕੌ ਦਲੈਂਗੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਵੇਂਗੇ॥ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕੌ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਹੀ ਚਲੈਗਾ॥

ਜਹ ਮੁਸਕਲ ਹੋਵੈ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥
ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਉਧਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਤੁਝ ਕੋ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਕਠਨਤਾ ਹੋਵੈਗੀ ਤਿਸ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤੁਝਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਉਧਾਰੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਰਖਜ਼ਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਅਨਿਕ ਪੁਨਹਚਰਨ ਕਰਤ ਨਹੀ ਤਰੈ ॥
ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਪਾਪ ਪਰਹਰੈ ॥

ਜਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਇਹੁ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਤਾ ਹੋਯਾ ਨਹੀਂ ਤਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪੋਂ ਕੌ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਵਹੁ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕੋ ਰਾਜਾ ਦੁਖੀਆ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹੋਇ ਸੁਖੀਆ ॥

ਯਦਪਿ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਤਨ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਅਵਸ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਦੁਖੀਓਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਅਤਜੰਤ ਦੁਖੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਵਹੁ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ਬੰਧੁ ਨ ਪਰੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਯਦਪਿ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਪੜਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਜਿਸ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਮਾਯਾ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਰੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਤਿਖ ਨ ਬੁਝਾਵੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਆਘਾਵੈ ॥

ਅਨੇਕ ਮਾਯਾ ਜੰਨਯ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਚਾਹਿ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਮਾਰਗਿ ਇਹੁ ਜਾਤ ਇਕੇਲਾ ॥
ਤਹ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਹੋਤ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਇਹ ਜੀਵ ਏਕਲਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਾਥ (ਸੁਹੇਲਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬਕ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਈਐ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਛੂਟਤ ਨਹੀ ਕੋਟਿ ਲਖ ਬਾਹੀ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤਹ ਪਾਰਿ ਪਰਾਹੀ ॥

ਜਹਾਂ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ (ਬਾਹੀ) ਭੁਜਾ ਅਰਥਾਤ ਭਾਈਓਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ। ਤਹਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਸ੍ਟ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਘਨ ਜਹ ਆਇ ਸੰਘਾਰੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਤਕਾਲ ਉਧਾਰੈ ॥

ਜਹਾਂ ਅਨੇਕ ਵਿਘਨ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਆਇਕਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰੈ । ਤਿਨ ਵਿਘਨੋਂ ਸੇ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਜਨਮੈ ਮਰਿ ਜਾਮ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਇਹੁ (ਮਰ ਜਾਮ) ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਮੈਲਾ ਮਲੁ ਕਬਹੁ ਨ ਧੋਵੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਪਾਪ ਖੋਵੈ ॥

ਅਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਮਲੀਨ ਹੂਆ ਜੋ ਮਨ ਕਬੀ ਧੋਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਰੰਗਿ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਈਐ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਨਾਮ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਹ ਮਾਰਗ ਕੇ ਗਨੇ ਜਾਹਿ ਨ ਕੋਸਾ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਊਹਾ ਸੰਗਿ ਤੋਸਾ ॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੇ ਕੋਸ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਊਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਵਾ ਭੋਜਨ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਿਹ ਪੈਡੈ ਮਹਾ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਉਜੀਆਰਾ ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਗੁਬਾਰ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਜਹਾ ਪੰਥਿ ਤੇਰਾ ਕੋ ਨ ਸਿਞਾਨੂ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਹ ਨਾਲਿ ਪਛਾਨੂ ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਿਆਨੂ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਝਕੌ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਪਛਾਣੂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੀ ਸਹਾਯਕ ਹੈ॥

ਜਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਤਪਤਿ ਬਹੁ ਘਾਮ ॥

ਤਹ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤੁਮ ਊਪਰਿ ਛਾਮ ॥

ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਭੈ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਤੁਝਕੌ (ਘਾਮ) ਧੂਪ ਕੀ ਬਹੁਤ ਤਪਤਿ ਹੋਵੈਗੀ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਛਾਇਆ ਹੋਇਗੀ॥

ਜਹਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਨ ਤੁਝੁ ਆਕਰਖੈ ॥
ਤਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਰਖੈ ॥੪॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਤੁਝਕੌ ਤ੍ਰਿਖਾ (ਆਕਰਖੈ) ਖੈਚੇਗੀ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਵੇਗੀ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਰਸੇਗਾ॥੪॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਬਰਤਨਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਾਮ ਹੀ ਵਰਤਨੇ ਕੌ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ) ਨਿਵਾਸ ਵਾ ਅਰਾਮ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਾਸ ਕੀ ਓਟ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ ਜਨ ਕੋਟਿ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਓਟ) ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਧਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਰਤ ਸੰਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਸਾਧ ਕਮਾਤਿ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਔਖਧੀ ਸੰਤ ਜਨ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਜਨ ਕੀਨੋ ਦਾਨ ॥

ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਖਜਾਨਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਰੰਗ ਏਕੈ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੈ ਬਿਰਤਿ ਬਿਬੇਕੈ ॥੫॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਮਨ ਤਨ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਿਵੇਕ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਖਜ ਸਾਧਨ (ਬਿਰਤਿ) ਵੈਰਾਗ ਔਰ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ ਵਾ ਬਿਬੇਕ ਹੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਉ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਕਉ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭੁਗਤਿ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੌ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ (ਜੁਗਤਿ) ਜੋੜਨੇ ਹਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਜਨੋ ਕੋ ਭੋਗੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਾ ਰੂਪ ਰੰਗੁ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕਬ ਪਰੈ ਨ ਭੰਗੁ ॥

(ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨਕੌ ਕੋਈ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਵਾ ਭੇਦ ਅਰਥਾਤ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਜਨ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਜਨੋਂ ਕੌ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਲੋੈਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੫

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕਉ ਭੋਗ ਜੋਗ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਬਿਓਗੁ ॥

ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਭੋਗ ਔ ਜੋਗ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਕੁਛ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਸੇ (ਬਿਓਗੁ) ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਜੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦੇਵਾ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਹਰਿ) ਬਿਸ਼ਨ ਔ (ਹਰਿ)ਸ਼ਿਵਜੀ ਆਦਿ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਹਰਿ) ਦੇਵਤਾ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਮਾਲੁ ਖਜੀਨਾ ॥
ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਨ ਕਉ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨਾ ॥

ਤਿਨ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਲ ਔ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੌ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਓਟ ਸਤਾਣੀ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਜਨ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ (ਸਤਾਣੀ) ਸਹਤ ਬਲ ਕੇ ਓਟ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ ਉਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜਨ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤੇ ॥
ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਨਾਮ ਰਸ ਮਾਤੇ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈ (ਓਤਿ ਪੋਤਿ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਰਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਮਾਤੇ ਹੁਏ (ਸੁੰਨ) ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਦੀ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਭਗਤੁ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀ ਛਪੈ ॥

ਜੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਗਤੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਛੁਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਬਹੁ ਕਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਸੰਗਿ ਕੇਤੇ ਤਰੇ ॥੭॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਕਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਗ ਕਰਕੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੰਤ ਹੀ ਪਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਇਹੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥
ਕਾਮਧੇਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਪਾਰਜਾਤੁ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਹੀ ਕਾਮਧੇਨ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਤਮ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ॥
ਨਾਮੁ ਸੁਨਤ ਦਰਦ ਦੁਖ ਲਥਾ ॥

ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕਥਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਤਿਆਂ ਦੁਖ ਔਰ ਦਰਦ ਉਤਰ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੰਤ ਰਿਦ ਵਸੈ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਦੁਰਤੁ ਸਭੁ ਨਸੈ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤੀ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪੁ ਸਭੀ (ਨਸੈ) ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥
ਸੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਔਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਕਛੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥੮॥੨॥

ਇਸ ਨਾਮ ਜਾਪਕੇ ਤੁਲ ਕੁਛ ਔਰ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋਇਕ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਬਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀ ਪੇਖੇ ਸਰਬ ਢਢੋਲਿ ॥

ਬਹੁਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔਰ ਸਰਬ ਦੇਵ ਆਦਿ (ਢਢੋਲ) ਢੂੰਢ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਜਸਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਹਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਮੋਲ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਪੂਜਸਿ) ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅਮੋਲਕ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਗਿਆਨ ਸਭਿ ਧਿਆਨ ॥
ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵਖਿਆਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪ ਔਰ ਤਪ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ ਔਰ ਛੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਾ ਜੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਜੋਗ ਅਭਿਆਸ ਕਰਮ ਧ੍ਰਮ ਕਿਰਿਆ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਬਨ ਮਧੇ ਫਿਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਅਭਿਆਸ ਔ ਜਗਾਦੀ ਕਰਮ ਪੁਨਾ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੌ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਨੋਂ ਬੀਚ ਭੀ ਫਿਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਏ ਬਹੁ ਜਤਨਾ ॥
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੋਮੇ ਬਹੁ ਰਤਨਾ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਜਤਨ ਭੀ ਕੀਏ ਪੁਨਾ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਪੂਰਬਕ ਹੋਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ਵਾ (ਰਤਨਾ) ਘ੍ਰਿਤ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਸੇ ਹੋਮ ਭੀ ਕੀਏ॥

ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਇ ਹੋਮੈ ਕਰਿ ਰਾਤੀ ॥
ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ॥

ਰੱਤੀ ਰੱਤੀ ਸਰੀਰ ਕਟਾਇ ਕਰਕੇ ਹੋਮ ਭੀ ਕਰੈ ਔ ਬ੍ਰਤ ਔ (ਨੇਮ) ਸੰਜਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਰੈ॥

ਨਹੀ ਤੁਲਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੀਚਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਇਕ ਬਾਰ ॥੧॥

ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤਉ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਵਾਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਫਿਰੈ ਚਿਰੁ ਜੀਵੈ ॥
ਮਹਾ ਉਦਾਸੁ ਤਪੀਸਰੁ ਥੀਵੈ ॥

ਨਉ ਖੰਡੋਂ ਵਾਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਫਿਰੈ ਔ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਤਪੀਸਰ ਭੀ (ਥੀਵੈ) ਬਨ ਜਾਵੇ॥

ਅਗਨਿ ਮਾਹਿ ਹੋਮਤ ਪਰਾਨ ॥
ਕਨਿਕ ਅਸ੍ਵ ਹੈਵਰ ਭੂਮਿ ਦਾਨ ॥

ਪੁਨ: ਅਗਨੀ ਬੀਚ ਸਰੀਰ ਕੌ ਹੋਮ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਭੀ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਔ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਜੋ ਹੈਂ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਿਨਕਾ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਘੋੜੇ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੇ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਕਰੈ ਬਹੁ ਆਸਨ ॥
ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਸੰਜਮ ਅਤਿ ਸਾਧਨ ॥

(ਨਿਉਲੀ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦਿ ਜੋ ਸਰੀਰ ਸੁਧੀ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸਹਤ ਬਹੁਤ ਪਦਮਾਸਨ ਆਦਿ ਆਸਨ ਭੀ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਕੇ ਜੋ ਅਤੀ ਸੰਜਮ ਆਦਿ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਕਰੇ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਰਿ ਸਰੀਰੁ ਕਟਾਵੈ ॥
ਤਉ ਭੀ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥

(ਨਿਮਖ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਵੇਰ ਵਾ ਜਰਾ ਜਰਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭੀ ਕਟਾਵਣਾ ਕਰੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਭੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹੌਮੈ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸਮਸਰਿ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗਤਿ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੇ ਸਦਰਸ ਕੋਈ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਜੀਵ ਗਤੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥ ਦੇਹ ਛੁਟੈ ॥
ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੁ ਨ ਮਨ ਤੇ ਹੁਟੈ ॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੈ ਕਾਮਨਾ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾ ਮਨੀਕਰਣ ਘਾਟ ਸ੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਜੀ ਮੈਂ ਵਾ ਪਹਾੜ ਮੈ ਜੋ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਲ ਮੈ ਪਾਈ ਰੋਟੀ ਪਕ ਕਰ ਉਪਰ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਰੁਵਾਲ ਸਰ ਸੇ ਪਰੇ ਸੋ ਮਨੀਕਰਨ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਭੀ ਦੇਹਿ ਛੁਟ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਐਸੇ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਤੌਂ

ਭੀ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੰਕਾਰ ਔ (ਗੁਮਾਨੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਜਤ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਚ ਕਰੈ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਾਤਿ ॥
ਮਨ ਕੀ ਮੈਲੁ ਨ ਤਨ ਤੇ ਜਾਤਿ ॥

ਜੇਕਰ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਦਿਨੇ ਔਰ ਰਾਤ ਮੈ (ਸੋਚ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਤੌ ਭੀ ਮਨ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਤਨ ਕੇ ਧੋਣੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਕਉ ਬਹੁ ਸਾਧਨਾ ਕਰੈ ॥
ਮਨ ਤੇ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਖਿਆ ਟਰੈ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਦੇਕਰ ਬੁਹਤ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕੌ ਭੀ ਕਰੈ ਤੌ ਭੀ ਇਸ ਮਨ ਸੇ ਕਬੀ ਵਿਖਿਆਂ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਟਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਵਿਸਿਅਹੁ ਸੇ ਨਹੀਂ (ਟਰੈ) ਹਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਧੋਵੈ ਬਹੁ ਦੇਹ ਅਨੀਤਿ ॥
ਸੁਧ ਕਹਾ ਹੋਇ ਕਾਚੀ ਭੀਤਿ ॥

ਜੋ ਜਲ ਕਰਕੇ ਬੁਹਤ ਵਾਰ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੌ ਧੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਸੁਧ ਹੋਣੇ ਕੀ (ਅਨੀਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਨੀਤ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਅਨਿਤ ਦੇਹੀ ਕੌ ਬਹੁਤ ਜਲ ਸਾਥ ਧੋਵਣਾ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰੰਤੁ ਇਹੁ ਕਾਚੀ ਕੰਧਵਤ ਅਸੁਧ ਦੇਹੀ ਕੈਸੇ ਸੁਧ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਕਚੀ ਦਿਵਾਲ ਕੇ ਧੋਏ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਹੀ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸਕੇ ਧੋਏ ਸੇ ਨਾਕ ਕਾਨੋਂ ਆਦਿਕੋਂ ਤੇ ਮਲੀਨ ਵਸਤੂ ਹੀ ਝੜਤੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਊਚ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਉਧਰੇ ਪਤਿਤ ਬਹੁ ਮੂਚ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਭ ਸੇ ਊਚੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਬਹੁ ਮੂਚ) ਅਤੀ ਬਹੁਤੇ ਪਾਪੀ ਭੀ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੬

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨਾ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਜਗਤ ਕੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਹਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਭੇਖ ਅਨੇਕ ਅਗਨਿ ਨਹੀ ਬੁਝੈ ॥
ਕੋਟਿ ਉਪਾਵ ਦਰਗਹ ਨਹੀ ਸਿਝੈ ॥

ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਪਾਵੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਿਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਛੂਟਸਿ ਨਾਹੀ ਊਭ ਪਇਆਲਿ ॥
ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਹਿ ਮਾਇਆ ਜਾਲਿ ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਾ ਜਾਲ ਜੋ ਜੀਵ ਕੌ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੇ ਸੇ (ਊਭ) ਊਚੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਔਰ ਨੀਚੇ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਗਏ ਸੇ ਭੀ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਕਰਤੂਤਿ ਸਗਲੀ ਜਮੁ ਡਾਨੈ ॥
ਗੋਵਿੰਦ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੌ ਧਰਮ ਰਾਜਾ (ਡਾਨੈ) ਡੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਤਿਲ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਬੋਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੌ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਜੋ ਨਾਮ ਬੋਲੇ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਜੇ ਕੋ ਮਾਗੈ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੌ ਮਾਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਗੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਆਪੁਨਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਵੈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਗਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਦੁਖ ਮਿਟਾਵੈ ਤਉ ਇਉਂ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਸਦਾ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰੇ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਵਤਾ ਰਹੇ॥

ਜੇ ਕੋ ਅਪੁਨੀ ਸੋਭਾ ਲੋਰੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਇਹ ਹਉਮੈ ਛੋਰੈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਹੋਈ (ਲੋਰੈ) ਚਾਹਿਤਾ ਹੋ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਇਸ ਹੌਮੈ ਕੌ ਤਿਆਗਨ ਕਰੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਡਰੈ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਡਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਜਾਇ ਪੜੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਇਸ ਦੁਖ ਕੌ ਮਿਟਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਜਨ ਕੌ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਗਲ ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਧਾਨੁ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਾ ਕਾ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸਰਬ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ (ਪ੍ਰਧਾਨ) ਮੁਖ੍ਯ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹੈ॥ ਜਿਸਕਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਵੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਜਾਣੈ ਨੀਚਾ ॥
ਸੋਊ ਗਨੀਐ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨੀਵਾਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਸਰਬ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰੀਨਾ) ਧੂੜੀ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਤੇ ਬੁਰਾ ਮਿਟਾਨਾ ॥

ਪੇਖੈ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜਨਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਬੁਰਾ ਭਾਵ ਹੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੌ ਸ੍ਰਜਨ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਜਨ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਨਹੀ ਲੇਪਾ ॥੬॥

ਜੋ ਜਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੌ ਸਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੌ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਕਾ ਕੋਈ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਧਨ ਕਉ ਧਨੁ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥

ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਰਧਨੋਂ ਕੌ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਥਾਵਿਓਂ ਕੌ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਮਾਨੁ ॥

ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਉ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਿਮਾਨਓਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਨ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ (ਘਟਾ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕਾ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਜਾਨਹੁ ਆਪੇ ॥

ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੇ ॥

ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਔ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪ ਹੀ ਰਾਤੇ ਹੋ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਉਸਤਤਿ ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਸਿ ਕੋਇ ॥੭॥

ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਆਪ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਰਬ ਧਰਮ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮੁ ॥

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਮੈ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮ ਇਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਇਹੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਕ੍ਰਿਆ ਮਹਿ ਊਤਮ ਕਿਰਿਆ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਹਿਰਿਆ ॥

ਸਰਬ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਕ੍ਰਿਆ ਮੈਂ ਏਹੀ ਉਤਮ ਕ੍ਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਉਦਮ ਮਹਿ ਉਦਮੁ ਭਲਾ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜੀਅ ਸਦਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਉਦਮੋਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਉਦਮ ਕਰਨਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜੀਅ ਮੈਂ ਸਦਾ ਜਪਣਾ ਕਰੋ॥

ਸਗਲ ਬਾਨੀ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥
ਹਰਿ ਕੋ ਜਸੁ ਸੁਨਿ ਰਸਨ ਬਖਾਨੀ ॥

ਸੰਪੂਰਣ ਬਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸੁਣਨਾ ਅਰੁ ਅਪਨੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਥਾਨ ਤੇ ਓਹੁ ਊਤਮ ਥਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਹ ਘਟਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੮॥੩॥

ਸਗਲ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਸੇ ਸੋਈ ਉਤਮ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗੁ ਅਸਥਾਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ ਇਆਨਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਇਆਨਿਆ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਸੋ ਜੋ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਸਦਾ ਸੰਮਾਲ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਚੀਤਿ ਰਖੁ ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈ ਰਾਖ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਭੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਈ ਹੋਗਾ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਰਮਈਆ ਕੇ ਗੁਨ ਚੇਤਿ ਪਰਾਨੀ ॥
ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ ਕਵਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਨੇ (ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ) ਕਿਆ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤੁਛ ਵਸਤੂ ਸੇ ਇਹੁ ਕਿਆ ਸੁੰਦਰ ਦੇਹੀ ਰਚ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿ ਸੀਗਾਰਿਆ ॥
ਗਰਭ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਿਨਹਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਤੋਂ ਕੋ ਸਾਜ ਕੇ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ (ਸਵਾਰ) ਬਨਾਇ ਕਰ (ਸੀਗਾਰਿਆ) ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਹਤ ਤੁਝਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਮਾਤਾ ਕੀ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ (ਉਬਾਰਿਆ) ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਬਾਰ ਬਿਵਸਥਾ ਤੁਝਹਿ ਪਿਆਰੈ ਦੂਧ ॥
ਭਰਿ ਜੋਬਨ ਭੋਜਨ ਸੁਖ ਸੂਧ ॥

ਪੁਨਾ ਤੁਝਕੋ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਜੋ ਦੂਧ (ਪਿਆਰੈ) ਪਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਨ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਭੋਜਨ ਆਦਿਕ ਸੂਖੋਂ ਕੀ ਤੁਝ ਕੋ (ਸੁਧ) ਗਯਾਤ ਦਈ ਹੈ॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਊਪਰਿ ਸਾਕ ਸੈਨ ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੭

ਮੁਖਿ ਅਪਿਆਉ ਬੈਠ ਕਉ ਦੈਨ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਭਯਾ ਤਬ ਊਪਰ ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ (ਸਾਕ) ਸਨਬੰਧੀ (ਸੈਨ) ਸਾਥੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਬੈਠੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਉਪਕਾਰੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਇਹੁ ਨਿਰਗੁਨੁ ਗੁਨੁ ਕਛੂ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਬਖਸਿ ਲੇਹੁ ਤਉ ਨਾਨਕ ਸੀਝੈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਹੁ ਜੀਉ ਸੁਭ ਗੁਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰਾਂ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸਕੇ ਔਗਨਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਲੇਵੋ ਤਉ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਉ (ਸੀਝੈ) ਮੁਕਿਤ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਧਰ ਊਪਰਿ ਸੁਖਿ ਬਸਹਿ ॥

ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਬਨਿਤਾ ਸੰਗਿ ਹਸਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਧਰਤੀ ਪਰ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਸਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਭ੍ਰਾਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸਾਥ ਹਸਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੀਵਹਿ ਸੀਤਲ ਜਲਾ ॥

ਸੁਖਦਾਈ ਪਵਨੁ ਪਾਵਕੁ ਅਮੁਲਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੀਤਲ ਜਲ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪਵਨ ਔ ਅਗਨੀ ਅਮੋਲਕ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖਦਾਈ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭੋਗਹਿ ਸਭਿ ਰਸਾ ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ਬਸਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੌ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਾ ਸੰਗਮ ਅਰਥਾਤ ਸਮੁਦਾਇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਦੀਨੇ ਹਸਤ ਪਾਵ ਕਰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਰਸਨਾ ॥

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਰਚਨਾ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੁਝ ਕੌ ਹਾਥ ਪੈਰ ਕੰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਰਸਨਾ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤੂੰ ਔਰ ਸਾਥ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਐਸੇ ਦੋਖ ਮੂੜ ਅੰਧ ਬਿਆਪੇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਆਪੇ ॥੨॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਦੋਖ ਮੂਰਖ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਨ ਦੋਖਾਂ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਢ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਇਨਸੇ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਜੋ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਰੈ ਗਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਝਕੋ ਆਦਿ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਬ ਮੈਂ ਔਰ ਅੰਤ ਕੌ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਗਵਾਰ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ॥
ਤਾ ਸਿਉ ਮੂੜਾ ਮਨੁ ਨਹੀ ਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਇ ਲੇਵੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸਦ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥
ਤਾ ਕਉ ਅੰਧਾ ਜਾਨਤ ਦੂਰੇ ॥

ਜੋ ਠਾਕਰ (ਸਦ ਸਦਾ) ਸਰਬ ਸਮੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ ਹੇ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਟਹਲ ਪਾਵੈ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ॥
ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰੈ ਮੁਗਧੁ ਅਜਾਨੁ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਤੂੰ ਮਾਨ ਪਾਵੇਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਹੁ ਭੂਲਨਹਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ॥੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਜੀਵ ਤੌ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਸਦਾ ਹੀ ਭੂਲਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਕਾ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਰਤਨੁ ਤਿਆਗਿ ਕਉਡੀ ਸੰਗਿ ਰਚੈ ॥
ਸਾਚੁ ਛੋਡਿ ਝੂਠ ਸੰਗਿ ਮਚੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਵੈਰਾਗ ਰਤਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੌਡੀ ਵਤ ਤੁਛ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਾਚਿ) ਨਾਮ ਕੌ ਛੋਡ ਕਰ ਝੂਠੇ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਚ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਛਡਨਾ ਸੁ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ॥
ਜੋ ਹੋਵਨੁ ਸੋ ਦੂਰਿ ਪਰਾਨੈ ॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਛਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹੋਵਨ ਹਾਰ ਮਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਦੂਰ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਰਮੁ ਕਰੈ ॥
ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਤਿਸੁ ਪਰਹਰੈ ॥

ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਚਨ ਵਾਸਤੇ ਕਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਹਾਈ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ॥

ਚੰਦਨ ਲੇਪੁ ਉਤਾਰੈ ਧੋਇ ॥
ਗਰਧਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਸਮ ਸੰਗਿ ਹੋਇ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕੇ ਲੇਪ ਕੌ ਕੁਸੰਗ ਵਾ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਪਾਨੀ ਸੇ ਧੋਇ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਗਧੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਪਤਿਤ ਬਿਕਰਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇ ਕੂਏ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਿਆਨਕ ਬੀਚ (ਪਤਿਤ) ਪੜ ਰਹਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਸੇ ਮੁਝ ਕੌ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ॥੪॥

ਕਰਤੂਤਿ ਪਸੂ ਕੀ ਮਾਨਸ ਜਾਤਿ ॥
ਲੋਕ ਪਚਾਰਾ ਕਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨੀ ਤੌਂ ਪਸੂ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਲੋਕੋਂ ਕੋ (ਪਚਾਰਾ) ਦਿਖਲਾਵਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਮਾਇਆ ॥
ਛਪਸਿ ਨਾਹਿ ਕਛੁ ਕਰੈ ਛਪਾਇਆ ॥

ਬਾਹਰੋਂ ਤੌ ਉਜਲ ਭੇਖ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਮਲ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਕਿਤਨਾ ਛਪਾਵ ਕਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਾ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕੁਛ ਛਪਾਇਆ ਹੂਆ ਛਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਇਸਨਾਨ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਿਆਪੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨੁ ॥

ਬਾਹਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਕਥਨੀ ਕਾ ਔ ਧਿਆਨ ਪਖੰਡ ਸੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦਿਖਾਵੇ ਹੇਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਕੂਕਰ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਾਹਰਿ ਤਨੁ ਸੁਆਹ ॥
ਗਲਿ ਪਾਥਰ ਕੈਸੇ ਤਰੈ ਅਥਾਹ ॥

ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੋਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈ ਸ੍ਵਾਹ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਗਲ ਮੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਪਥਰ ਬਾਂਧ ਰਾਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ॥

ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸਹਜਿ ਸਮਾਤਿ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਆਇ ਵਸੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਜਨ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤੀ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੁਨਿ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ ॥
ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਓੜਿ ਨਿਬਹਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਮਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਕੋ ਚਲਾ ਜਾਹੁ ਤਬ ਵਹੁ ਤਿਸ ਅਵਾਜ ਕੌ ਸੁਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਕੈਸੇ ਰਸਤਾ ਪਾਵੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਦਯਾਵਾਨ ਉਸ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੇ ਲੇ ਜਾਵੈ ਤੋ ਅੰਤ ਕੋ ਨਿਭ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਅੰਧਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਸਿਰੇ ਤਬ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਬੁਝਾਰਤਿ ਬੂਝੈ ਡੋਰਾ ॥
ਨਿਸਿ ਕਹੀਐ ਤਉ ਸਮਝੈ ਭੋਰਾ ॥

ਔਰ (ਡੋਰਾ) ਬੋਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੈਸੇ ਬੁਝਾਰਤ ਕੋ ਸਮਝੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ੍ਰ ਕਹੀਤੇ (ਭੋਰਾ) ਸਵੇਰਾ ਅਰਥਾਤ ਦਿਨ ਹੀ ਸਮਝੇਗਾ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸਰਧਾ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਬੇਦ ਮੇਂ ਨਿਵਿਰਤ ਮਾਰਗ ਬੀਚ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇ ਕੀ ਬੁਝਾਰਤ ਥੀ ਸੋ

ਤਿਸ ਕੌ ਕਿਸਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹੀ ਪੜਨਾ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ਜਥਾ ਮਦਰਾ ਅਰੁ ਮਾਸ ਯੱਗ ਮੈ ਲਿਆਵਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਸਮਝ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਦ ਕਾ ਤਾਤ੍ਪ੍ਰਯ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰਾਉਣੇ ਮੈਂ ਥਾ॥

ਕਹਾ ਬਿਸਨਪਦ ਗਾਵੈ ਗੁੰਗ ॥
ਜਤਨ ਕਰੈ ਤਉ ਭੀ ਸੁਰ ਭੰਗ ॥

ਜੈਸੇ ਗੁੰਗਾ ਕੈਸੇ ਵਿਸਨਪਦਿਓਂ ਕੌ ਗਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਗਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਜਤਨ ਭੀ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਰ ਭੰਗ ਹੀ ਰਹੈਗਾ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪੀ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰੂੰ ਤੌ ਭੀ ਇਸਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਸੁਰ ਮੈ ਵਿਘਨ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਕਹ ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਰ ਭਵਨ ॥
ਨਹੀ ਹੋਤ ਊਹਾ ਉਸੁ ਗਵਨ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਕਹਾਂ ਚਰਨੋ ਸੇਂ ਹੀਨ ਪਿੰਗਲਾ ਔਰ ਕਹਾਂ ਪਰਬਤ ਪਰ ਮੰਦਰ ਹੋ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਸ ਪਰ (ਗਵਨ) ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਨ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਪਰਬਤ ਪਰ ਘਰੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਵਹਾਂ ਉਸ ਕਾ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਉਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਆਲੰਬਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ॥

ਕਰਤਾਰ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਦੀਨੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਰੈ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਕਰਣਾ ਰੂਪ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਐਸੇ ਦੋਸੋਂ ਵਾਲਾ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਤਰੇਗਾ॥੬॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਸੁ ਆਵੈ ਨ ਚੀਤਿ ॥
ਜੋ ਬੈਰਾਈ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਹਾਈ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੌ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀ ਇਸ ਸੇ (ਬੈਰਾਈ) ਵੈਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤ੍ਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਬਲੂਆ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਬਸੈ ॥
ਅਨਦ ਕੇਲ ਮਾਇਆ ਰੰਗਿ ਰਸੈ ॥

ਰੇਤੇ ਕੇ ਘਰ ਵਤ ਜੋ ਖਿਨਭੰਗਰ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਇਹ ਜੀਵ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਅਨੰਦ ਰੂਪ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਰਸੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ॥
ਕਾਲੁ ਨ ਆਵੈ ਮੂੜੇ ਚੀਤਿ ॥

ਔਰੁ ਮਨ ਮੈਂ ਜੀਵਣ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਮੂਰਖ ਕੇ ਤਾਂਈ ਕਾਲੁ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ॥
ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮਹਾ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ ॥

ਵੈਰ ਅਲਪ ਔ ਵਿਰੋਧ ਅਧਿਕ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਕਰਕੇ (ਝੂਠ ਲੋਭ ਧ੍ਰੋਹ) ਛਲ ਆਦਿ ਮਹਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈ ਲਗ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੮

ਇਆਹੂ ਜੁਗਤਿ ਬਿਹਾਨੇ ਕਈ ਜਨਮ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਆਪਨ ਕਰਿ ਕਰਮ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਕੋ ਕਈ ਜਨਮ (ਬਿਹਾਨੇ) ਬੀਤ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥੭॥

ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਮ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ (ਠਾਕੁਰੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਏਹੁ (ਜੀਉ) ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਔ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦਈ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੇਰੇ ॥
ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਹਿ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥

ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਹਮਕੋ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤੁ ॥
ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਭਗਵੰਤ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਆਪ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੁਮਰੈ ਸੂਤ੍ਰਿ ਧਾਰੀ ॥
ਤੁਮ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੁਮਤੇ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਆਪਨੇ ਹੀ ਇਹੁ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਵਾ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਰੂਪ (ਸੂਤ੍ਰ) ਤਾਗੇ ਮੇਂ ਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਆਗਜਾ ਹੋਵੇ ਸੋਈ (ਕਾਰੀ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੮॥੪॥

ਤੁਮਾਰੀ ਗਤੀ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਆਪਨੇ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਦੇਨਹਾਰੁ ਪ੍ਰਭ ਛੋਡਿ ਕੈ ਲਾਗਹਿ ਆਨ ਸੁਆਇ ॥

ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਣ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਔਰ (ਸੁਆਇ) ਸ੍ਵਾਰਥੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਹੂ ਨ ਸੀਝਈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਇਹ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੀਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਜਾਇਗੀ ਵਾ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥
ਦਸ ਬਸਤੂ ਲੇ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ ॥

ਏਕ ਬਸਤੁ ਕਾਰਨਿ ਬਿਖੋਟਿ ਗਵਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ (ਦਸ ਬਸਤੂ) ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹੁਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੌ ਲੇ ਕਰ ਪੀਛੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਏਕ ਪਦਾਰਥ ਘਰ ਮੈਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਦੇਨ ਹਾਰ ਕੌ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਝ ਕੌ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਇਸੀ ਸੇ ਇਹੁ ਅਪਨੀ (ਬਿਖੋਟਿ) ਪ੍ਰਤੀਤ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਿਕਸਣੇ ਹੇਤ ਦਸੌਂਧ ਦੇਣਾ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਨਾ ਦੇਣੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜੋ ਇਸਕੌ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਦਸ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਕੋ ਪੀਛੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਰਵਾਂ ਜੋ ਏਕ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨ ਲਗਾਉਣੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਿਗਾੜ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨਮਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਭੀ ਨ ਦੇਇ ਦਸ ਭੀ ਹਿਰਿ ਲੇਇ ॥

ਤਉ ਮੂੜਾ ਕਹੁ ਕਹਾ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ ਏਕ ਕੋ ਭੀ ਨ ਦੇਵੇ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਦਸੇ ਹਰ ਲੇਵੇ ਕਹੋ ਤੌ ਮੂਰਖ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਜਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਚਾਰਾ ॥

ਤਾ ਕਉ ਕੀਜੈ ਸਦ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਥ ਕੁਛ (ਚਾਰਾ) ਬਲ ਨਾ ਚਲ ਸਕੈ ਤਿਸਕੌ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੀ ਕਰੀਏ॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਤਾਹੂ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੂਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਆ ॥

ਸਰਬ ਥੋਕ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਜਨ ਪਾਸੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ ਹੈ॥ ਸਰਬ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਗਨਤ ਸਾਹੁ ਅਪਨੀ ਦੇ ਰਾਸਿ ॥

ਖਾਤ ਪੀਤ ਬਰਤੈ ਅਨਦ ਉਲਾਸਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਸਾਹਿ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਣਗਿਣਤ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੌ ਅਨੰਦ ਹੋਕੇ ਖਾਤਾ ਪੀਤਾ ਅਰੁ ਸਹਿਤ (ਉਲਾਸਿ) ਉਤਸਾਹਿ ਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੀ ਅਮਾਨ ਕਛੁ ਬਹੁਰਿ ਸਾਹੁ ਲੇਇ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਸਾਹਿ ਇਸਕੇ ਪਾਸੋਂ ਅਮਾਨਤ ਦਈ ਹੋਈ ਫੇਰ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹੁ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਪਰ ਮਨ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਪਤਾ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਦੋਸ ਅਰੋਪਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਪਰਤੀਤਿ ਆਪ ਹੀ ਖੋਵੈ ॥

ਬਹੁਰਿ ਉਸ ਕਾ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਨ ਹੋਵੈ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਪ ਹੀ ਖੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਬਸਤੁ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਾਖੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੈ ਮਾਥੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਭ ਵਸਤੂ ਦਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕੇ ਆਗੇ ਰਾਖੈ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਮਮਤਾ ਨਾ ਕਰੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਮਾਨ ਲੇਵੈ॥ ਭਾਵ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਣ ਕਰ ਭਾਣਾ ਮਾਨੈ॥

ਉਸ ਤੇ ਚਉਗੁਨ ਕਰੈ ਨਿਹਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋ ਉਸਤੇ ਚੌਗਨਾ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਆਗੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀਆ ਹੋਵੇ ਤਬ ਪੁਨਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਹੀ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ ॥
ਸਰਪਰ ਹੋਵਤ ਜਾਨੁ ਅਨੇਤ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹੇਤ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਅਨਿਤ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਜਾਣੋ॥

ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਇਆ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ ॥
ਓਹ ਬਿਨਸੈ ਉਹੁ ਮਨਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬਿਰਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਛਾਯਾ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਜਨ ਪੀਛੈ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਜੋ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਛਾਇਆ ਅਨਿਸਥਿਰ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਾਲਨਹਾਰੁ ॥
ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਤਹ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਤੁਝ ਕੌ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਚਲਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਸੀ ਹੈ ਹੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਅੰਧ) ਅੰਧੇਰੇ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਅੰਧੇ ਤਿਸ ਮੈ ਤੂੰ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਬਟਾਊ ਸਿਉ ਜੋ ਲਾਵੈ ਨੇਹ ॥
ਤਾ ਕਉ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਕੇਹ ॥

ਜੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਬਟਾਊ) ਰਸਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੈ ਹਾਥ (ਕੇਹ) ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਜੋ ਪਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਲਏ ਲਾਈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ (ਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਥਿਆ ਤਨੁ ਧਨੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸਬਾਇਆ ॥
ਮਿਥਿਆ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ ਧਨ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਦੇਹ ਮੈ ਹਉਮੈ ਔ ਮਾਇਆ ਮੈ ਮਮਤਾ ਕਰਨੀ ਇਹ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਧਨ ਮਾਲ ॥
ਮਿਥਿਆ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜ ਔ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਧਨ ਮਾਲ ਆਦਿ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਜੋ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਿਆਨਕ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਥ ਹਸਤੀ ਅਸ੍ਵ ਬਸਤ੍ਰਾ ॥
ਮਿਥਿਆ ਰੰਗ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਪੇਖਿ ਹਸਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਰਥ ਔ ਹਾਥੀ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਿ) ਸਮੁਦਾਯ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਹਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਮਿਥਿਆ ਆਪਸ ਊਪਰਿ ਕਰਤ ਗੁਮਾਨੁ ॥

(ਧ੍ਰੋਹ) ਛਲ ਔਰ ਮੋਹਿ (ਅਭਿਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਰ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਭਗਤਿ ਸਾਧ ਕੀ ਸਰਨ ॥
ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੀ ਅਸਥਿਰੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਿਥਿਆ ਸ੍ਰਵਨ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨਹਿ ॥
ਮਿਥਿਆ ਹਸਤ ਪਰ ਦਰਬ ਕਉ ਹਿਰਹਿ ॥

ਜਿਨ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੈ ਸੋ ਕਾਨ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਹਾਥ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋ (ਹਿਰਹਿ) ਚੁਰਾਵੈਂ ਸੋ ਹਾਥ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੬੯

ਮਿਥਿਆ ਨੇਤ੍ਰ ਪੇਖਤ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪਾਦ ॥
ਮਿਥਿਆ ਰਸਨਾ ਭੋਜਨ ਅਨ ਸ੍ਵਾਦ ॥

ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਰੂਪ ਕੌ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ (ਰਸਨਾ) ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦਰ ਪੂਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੋਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਅਨ) ਭਿੰਨ ਔਰ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੋ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਚਰਨ ਪਰ ਬਿਕਾਰ ਕਉ ਧਾਵਹਿ ॥
ਮਿਥਿਆ ਮਨ ਪਰ ਲੋਭ ਲੁਭਾਵਹਿ ॥

ਸੋ ਚਰਨ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਵਸੇਸ ਕਰ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਏ ਵਾ ਵਸੇਸ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਤਨ ਨਹੀ ਪਰਉਪਕਾਰਾ ॥
ਮਿਥਿਆ ਬਾਸੁ ਲੇਤ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸਕਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਹੇਤ ਵਾਸਨਾ ਲੇਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਮਿਥਿਆ ਸਭ ਭਏ ॥
ਸਫਲ ਦੇਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਏ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਸਮਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਮਿਥਿਆ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਿਸਫਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਲਏ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਸਹਿਤ ਦੇਹ ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥੫॥

ਬਿਰਥੀ ਸਾਕਤ ਕੀ ਆਰਜਾ ॥
ਸਾਚ ਬਿਨਾ ਕਹ ਹੋਵਤ ਸੂਚਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਆਰਬਲ ਹੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਚ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸੂਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤਨੁ ਅੰਧ ॥
ਮੁਖਿ ਆਵਤ ਤਾ ਕੈ ਦੁਰਗੰਧ ॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਹੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਹੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੌੜੇ ਵਚਨ ਹੀ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਬ੍ਰਿਥਾ ਬਿਹਾਇ ॥
ਮੇਘ ਬਿਨਾ ਜਿਉ ਖੇਤੀ ਜਾਇ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਜੇਸੇ ਮੇਘ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਤੀ ਵਿਅਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੋਬਿਦ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਬ੍ਰਿਥੇ ਸਭ ਕਾਮ ॥
ਜਿਉ ਕਿਰਪਨ ਕੇ ਨਿਰਾਰਥ ਦਾਮ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮ ਵਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਕਿਰਪਨ) ਸੂਮ ਕੇ (ਦਾਮ) ਰੁਪਯੇ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਧਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪੜਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਜਨ ਜਿਹ ਘਟਿ ਬਸਿਓ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੬॥

ਜੋ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਜਵਾਦ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਅਬ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਲਖਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹਤ ਅਵਰ ਕਛੁ ਅਵਰ ਕਮਾਵਤ ॥
ਮਨਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਖਹੁ ਗੰਢ ਲਾਵਤ ॥

ਸਾਕਤ ਅੰਤਰ ਸੇ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਔਰ ਤ੍ਰਹ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ ਪਖੰਡ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਬੀਚ ਤੌਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਗੰਢ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੌ ਉਤਮ ਬਣ ਕਰ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਨਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਬੀਨ ॥
ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਨ ਕਾਹੂ ਭੀਨ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕੀ ਜਾਨਣਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਪਰਬੀਨ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਸੇ ਭਿਜਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪਿ ਨ ਕਰੈ ॥
ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਜਨਮੈ ਮਰੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਉਨ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਸਾਕਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸੀਖ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਿ ਕਰਤਾਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੀਖ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਭਾਨੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਉਨ ਜਨ ਚਰਨ ਪਰਾਤਾ ॥੭॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੁਮਕੋ (ਭਾਨੇ) ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਮੈਂ (ਪਰਾਤਾ) ਪੜਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਭੁ ਜਾਨੈ ॥

ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਆਪਹਿ ਮਾਨੈ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਭਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪਾਸ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਆਪ ਹੀ (ਮਾਨੈ) ਮਾਣਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਆਪ ਆਪਿ ਕਰਤ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਕਿਸੈ ਦੂਰਿ ਜਨਾਵਤ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਵਤ ਨੇਰਾ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਨਿਬੇਰਾ) ਅਨਸਾਫ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੌ ਆਪਨਾ ਆਪ ਦੂਰ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਨੇਰਾ) ਨਿਕਟ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਉਪਾਵ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਤੇ ਰਹਤ ॥

ਸਭੁ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ਆਤਮ ਕੀ ਰਹਤ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਆਨਪੋਂ ਔਰੁ ਉਪਾਵੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਪਛਾਣਨਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ (ਆਤਮ) ਜੀਵ ਕੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਣੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੋ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਲੜ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਵਾ ਚਰਨੋਂ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਸਮਾਇ) ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਹਰੀ ॥੮॥੫॥

ਸੋਈ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰਮੇਵ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ (ਅਹੰਮੇਵ) ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਸਰਬ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ (ਗਤੀ) ਹੋਵੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰ) ਵੱਡੇ ਵਾ ਪੂਜਯ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਹ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਹਿ ॥
ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਰਖੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਛਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋਂ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖੁ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥ ਛਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਯੇਹ ਹੈਂ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰੋਟੀ ੧ ਪੂਰੀ ਸਭ ੨ ਕਚੌਰੀ ਸਭ ਭਾਂਤ ਕੀ ੩ ਪੂੜੇ ਸਭ ਤ੍ਰਹਕੇ ੪ ਚਾਵਲ ਸਰਬ ਭਾਤ ਕੇ ੫ ਦਾਲ ਸਭੀ ੬ ਸਾਗ ਤ੍ਰਕਾਰੀ ਭੁਰਜੀ ੭ ਕੜ੍ਹੀ ਸਭੀ ੮ ਵੜੀਆਂ ਸਭੀ ੯ ਸੇਂਮੀਆਂ ੧੦ ਖਿਚੜੀਆਂ ੧੧ ਸਲੂਣੇ ਚਣੇ ਪਕੌੜੇ ਆਦਿ ੧੨ ਚਟਣੀਆਂ ੧੩ ਅਚਾਰ ੧੪ ਮੁਰਬੇ ੧੫ ਬੂੰਦੀ ਦਹੀ ਭਲੇ ੧੬ ਰਾਇਤੇ ੧੭ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਭੀ ੧੯ ਖੀਰ ੨੦ ਪੰਜੀਰੀ ਕਸਾਰ ਸਤੂ ੨੧ ਮਿਠਾਈ ਸਭ ਤਰਹ ਕੀ ੨੨ ਲਾਪਸੀ ਮਿੱਠੀ ੨੩ ਰਾਬੜੀ ੨੪ ਮਲਾਈ ੨੫ ਮਿਸਰੀ ਮਖਣ ੨੬ ਸਿਖਰਣੀ ਅਰਥਾਤ ਦਹੀ ਮੈ ਖੰਡ ੨੭ ਦੂਧ ਮਿਸ੍ਰਤ ਅੰਬ ਰਸ ਆਦੀ ੨੮ ਦਹੀ ਲਸੀ ਆਦੀ ੨੯ ਕਾਂਜੀ ਆਦ ਹਾਜਮੇ ਕੇ ਪਾਨੀ ੩੦ ਸਭ ਤਰਹ ਕੇ ਫਲ ੩੧ ਤਾਰੀ ਭਾਵ ਲੂਣ ਵਾਲੀ ਕੜੀ ੩੨ ਮਠੀ ਮਠੇ ੩੩ ਫੇਣੀ ਆਦੀ ੩੪ ਘੇਵਰ ੩੫ ਚੂਰਨ ੩੬ ਵਾ ਜੋ ਖਟ ਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਛੇ ਛੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਛਤੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਛਤੀ ਪਦੁ ਬਹੁਵਾਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਗੰਧਤ ਤਨਿ ਲਾਵਹਿ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਸਿਮਰਤ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੁੰਗਧੀਆਂ ਸਰੀਰ ਮੈ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਤੂੰ ਪਰਮ (ਗਤੀ) ਕਲਯਾਨ ਕੋ ਪਾਵੈਂਗਾ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਸਹਿ ਸੁਖ ਮੰਦਰਿ ॥
ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸੁਖਦਾਇਕ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾ (ਸੁਖ ਮੰਦਰਿ) ਸੁਖ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨਮੈਂ ਸਦੀਵ ਧਿਆਓ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗ੍ਰਿਹ ਸੰਗਿ ਸੁਖ ਬਸਨਾ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ ਤਿਸੁ ਰਸਨਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਰਸਨਾ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਰੰਗ ਰਸ ਭੋਗ ॥
ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਧਿਆਵਨ ਜੋਗ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਧਿਆਵਣੇ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋਂ ਸਦਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਹਢਾਵਹਿ ॥
ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਕਤ ਅਵਰ ਲੁਭਾਵਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ (ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ) ਕਪਾਸ ਔਰ ਰੇਸ਼ਮ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੌ ਸਰੀਰ ਮੈ ਪਹਰ ਕਰਕੇ ਹੰਢਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਲੁਭਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸੇਜ ਸੋਈਜੈ ॥
ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਤਾ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵੀਜੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੁਖਦਾਈ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੈਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਗਾਵਣਾ ਕਰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝੁ ਸਭੁ ਕੋਊ ਮਾਨੈ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੦

ਮੁਖਿ ਤਾ ਕੋ ਜਸੁ ਰਸਨ ਬਖਾਨੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੌ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਮੁਖ ਸੇ ਵਾ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਤਬ ਸਫਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੋ ਰਹਤਾ ਧਰਮੁ ॥
ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਸਦਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜਪਤ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ਪਾਵਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਤੂੰ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਆਦਰ ਪਾਵੇਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਸਹਤ (ਘਰਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤੰਸਗ ਵਾ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈ ਜਾਵੈਂਗਾ॥੨॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਰੋਗ ਕੰਚਨ ਦੇਹੀ ॥
ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ਤਿਸੁ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਸੁੰਦਰ ਔਰ ਅਰੋਗ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ (ਸਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੋ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਓਲਾ ਰਹਤ ॥
ਮਨ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਤ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ (ਓਲਾ) ਪੜਦਾ ਰਹਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਤੂੰ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਸਗਲ ਛਿਦ੍ਰ ਢਾਕੇ ॥
ਮਨ ਸਰਨੀ ਪਰੁ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਸ ਢਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਕਰ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨੀ ਪਉ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੁਝੁ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੈ ॥
ਮਨ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਊਚੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ ਹੇ ਮਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੇ ਤਿਸ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਿਮਰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈ ਦ੍ਰੁਲਭ ਦੇਹ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੇਹ ॥੩॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੈਨੇ ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਦੁਰਲਭ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ॥੩॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਭੂਖਨ ਪਹਿਰੀਜੈ ॥
ਮਨ ਤਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਕਿਉ ਆਲਸੁ ਕੀਜੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਭੂਖਨੋਂ ਕੋ ਪਹਿਰੀਤਾ ਹੈ ਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਲਸ ਕਿਉਂ ਕਰੀਐ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਸ੍ਵ ਹਸਤਿ ਅਸਵਾਰੀ ॥
ਮਨ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਸਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਹਸਤੀ ਆਦੀ ਅਸਵਾਰੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਤੂੰ ਕਬੀ ਵਿਸਾਰ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਾਗ ਮਿਲਖ ਧਨਾ ॥
ਰਾਖੁ ਪਰੋਇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨੇ ਮਨਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੁਝਕੌ ਬਾਗ ਆਦਿ ਮਿਲਖ ਔਰ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਰੋਇ ਰਾਖੁ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥

ਜਿਨਿ ਤੇਰੀ ਮਨ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸਦ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਈ ॥

ਰੇ ਮਨ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹੁ ਤੇਰੀ (ਬਨਤ) ਬਣਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸਦਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ॥

ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇ ਜੋ ਏਕ ਅਲਖੈ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਰਖੈ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੌ ਧਿਆਇ ਜੋ ਏਕ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਓਹੀ ਤੇਰੀ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਪਤਿਸਟਾ ਰਾਖੇਗਾ॥੪॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਹਿ ਪੁੰਨ ਬਹੁ ਦਾਨ ॥
ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਕਰਿ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਨ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਔਰੁ ਪੁੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰੁ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂ ਆਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥
ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਚਿਤਾਰੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ (ਆਚਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਤਵੋਂ ਮੈ (ਬਿਉਹਾਰੀ) ਵਿਚਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਚਿਤਾਰਨਾ ਕਰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪੁ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਹੁ ਸਦਾ ਅਨੂਪੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਭਇਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨੂਪ ਕੌ ਸਦਾ ਸਿਮਰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਨੀਕੀ ਜਾਤਿ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰੀ ਜਾਤੀ (ਨੀਕੀ) ਉਤਮ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਦਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਸਿਮਰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਕਹੈ ॥੫॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਤਉ ਹਛੀ ਬਾਤ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਨਹਿ ਕਰਨ ਨਾਦ ॥
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪੇਖਹਿ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਵਾ ਸਬਦ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ॥
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜੇ ਬਸਨਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮੀਠੇ ਵਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੁਭਾਵਕ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਸਤ ਕਰ ਚਲਹਿ ॥
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲਹਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਪਦਾਰਥ ਪਕੜਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਚਲਹਿ) ਵਿਚਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਹੋਵੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ॥
ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਪਰਮਗਤੀ ਕੌ ਪਾਵੈ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੂੰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਵੈ॥

ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕਤ ਲਾਗਹੁ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਜਾਗਹੁ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਲਾਗਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਗਣਾ ਕਰੋ॥੬॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਮੂਲਿ ਨ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮੂਲ ਭਾਵ ਕਦੀ ਭੀ ਮਨ ਸੇ ਨ ਭੁਲਾਉ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰਾ ਪਰਤਾਪੁ ॥
ਰੇ ਮਨ ਮੂੜ ਤੂ ਤਾ ਕਉ ਜਾਪੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਪੁ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੇਰੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ॥
ਤਿਸਹਿ ਜਾਨੁ ਮਨ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸਕੌ (ਹਜੂਰੇ) ਨਜੀਕ ਜਾਣੂ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂੰ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੁ ॥
ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂੰ ਤਾ ਸਿਉ ਰਾਚੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਾਇ ਲੇਵੈਗਾ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸੀ ਬੀਚ ਰਚੁ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾਪੁ ਜਪੈ ਜਪੁ ਸੋਇ ॥੭॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੀ (ਗਤੀ) ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੁ॥੭॥

ਆਪਿ ਜਪਾਏ ਜਪੈ ਸੋ ਨਾਉ ॥
ਆਪਿ ਗਾਵਾਏ ਸੁ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਸੇ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਸੇ ਗਯਾਨ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੧

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੁ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ ਹੀ ਰਿਦਾ ਕਮਲ (ਬਿਗਾਸੁ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਬਸੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਤੇ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸੋ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਮਇਆ ॥
ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਲਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਕੁਛ ਭੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹਮ ਕੋ ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਦਾਤ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਹਰਿ ਨਾਥ ॥
ਨਾਨਕ ਇਨ ਕੈ ਕਛੂ ਨ ਹਾਥ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਤਰਫ ਤੂੰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਇਹ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਇਨ ਕੇ ਹਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥੮॥੬॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋਇ ॥
ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਵਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਜਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਨਿ ਮੀਤਾ ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੰਤਾ ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਅਚਰਜ ਕਥਾ ॥੧॥

(ਬਿਨਵੰਤਾ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਿਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਨੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਸੋ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਅਸਚਰਜ ਕਥਾ ਹੈ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਤ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਲੁ ਸਗਲੀ ਖੋਤ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਗਟੈ ਸੁਗਿਆਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬੁਝੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਭੁ ਹੋਤ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੀ ਵਰਣੀ ਆਸ੍ਰਮੀ ਸਭ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਫੇਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ ਊਪਰਿ ਜਤਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਏਕ ਮਨ ਕੇ ਜੀਤਣੇ ਊਪਰ ਵਾ ਸਭ ਸੇ ਊਪਰ ਜੋ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਹੀ ਜਤਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨੈ ਕਉਨੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌ ਕੌਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਬਰਨਨ ਕਰੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਲ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਅਗੋਚਰੁ ਮਿਲੈ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਪਰਫੁਲੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਅਗੋਚਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਮਨ ਸਦਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਆਵਹਿ ਬਸਿ ਪੰਚਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਭੁੰਚਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਵਸ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ (ਭੁੰਚਾ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹੋਇ ਸਭ ਕੀ ਰੇਨ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਨੋਹਰ ਬੈਨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸਭ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰੀਭੂਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸਕੇ ਬਚਨ ਭੀ ਮਨਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਤਹੂੰ ਧਾਵੈ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਅਸਥਿਤਿ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪੁਨਾ ਇਹ ਮਨ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈ ਵਾ ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਤੇ ਭਿੰਨ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਤੇ ਭਿੰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਕਰ ਲਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਸਮਨ ਸਭਿ ਮੀਤ ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤ੍ਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਕਿਸ ਸਿਉ ਨਹੀ ਬੈਰੁ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬੀਗਾ ਪੈਰੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਇਸ ਕਾ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪੈਰ ਵਿੰਗਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਪਰਜੇ ਕਰਮੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥ ਭਾਵ ਖੋਟਾ ਆਚਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੰਦਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਾਨੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਹਉ ਤਾਪੁ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਜੈ ਸਭੁ ਆਪੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਸਾਧ ਬਡਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭੂ ਬਨਿ ਆਈ ॥੩॥

ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੌ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਬਹੂ ਧਾਵੈ ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹੁ ਮਨ ਕਬੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਧਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਲਹੈ ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਅਜਰੁ ਸਹੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਜੋ (ਅਜਰ) ਸਹਾਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਸਹਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਨਸੀਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੈ ਥਾਨਿ ਊਚੈ ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਹਲਿ ਪਹੂਚੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚੇ ਅਸਥਾਨ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਮੈ ਵਾ ਵੈਕੁੰਠ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਭਿ ਧਰਮ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਏ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨ ॥੪॥

ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਾਰੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਕੁਟੰਬ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੌ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸ੍ਰਜਨ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਆਦਿ ਸਭ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋ ਧਨੁ ਪਾਵੈ ॥
ਜਿਸੁ ਧਨ ਤੇ ਸਭੁ ਕੋ ਵਰਸਾਵੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਸਭ ਕੋ ਵਰਸਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਰੇ ਸੇਵਾ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੋਭਾ ਸੁਰਦੇਵਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੁਰੋਂ ਕਾ ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਸੁਰਦੇਵਾ) ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਸੋਭਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਚਾਹੋ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈ ਹੋ ਚਾਹੋ ਦੈਤੋਂ ਮੈ ਹੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ ਪਲਾਇਨ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਪਾਪ (ਪਲਾਇਨ) ਭਾਗਤੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਯਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸ੍ਰਬ ਥਾਨ ਗੰਮਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੨

ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਫਲ ਜਨੰਮ ॥੫॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਗੰਮਤਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਹੀ ਕਛੁ ਘਾਲ ॥
ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕਲਜਾਨ ਹੇਤ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਕਿਛ ਜੋਗਾਦੀ ਕਠਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਘਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਿਆਤ ਹੋਵਨੇ ਸੇ ਹੀ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਮਿਲਾਪ ਕਰ (ਨਿਹਾਲ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਲੂਖਤ ਹਰੈ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਰਕ ਪਰਹਰੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸਰਬ (ਕਲੂਖਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੌ ਹਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਨਰਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਈਹਾ ਊਹਾ ਸੁਹੇਲਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਬਿਛੁਰਤ ਹਰਿ ਮੇਲਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥
ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਇਛਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਕਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਬਿਰਥਾ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਲਾਭ ਸਹਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਾਧ ਰਿਦ ਬਸੈ ॥
ਨਾਨਕ ਉਧਰੈ ਸਾਧ ਸੁਨਿ ਰਸੈ ॥੬॥

ਆਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਾਣੀ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋ (ਰਸੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਨਉ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੌ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਰਪਰ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸਰਪਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਲਗੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਠਾ ॥
ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਡੀਠਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਏ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਟੇ ਸਭਿ ਰੋਗ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਭੇਟੇ ਸੰਜੋਗ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੰਯੋਗੋਂ ਸੇ ਜਿਨ ਕੌ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਾਧ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬੇਦ ਨ ਜਾਨਹਿ ॥

ਜੇਤਾ ਸੁਨਹਿ ਤੇਤਾ ਬਖਿਆਨਹਿ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਬੇਦ ਅਥਵਾ ਬੇਦ ਬਕਤਾ ਵਾ ਸ੍ਰੋਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਵੇਦ ਸੇ ਜੇਤਾ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਤੇਤਾ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਉਪਮਾ ਰਹੀ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਅਰਥਾਤ ਪਰੇ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸਰਬ ਮੈ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ ਨਾਹੀ ਅੰਤ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਦਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਊਚ ਤੇ ਊਚੀ ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਮੂਚ ਤੇ ਮੂਚੀ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਮੂਚ ਤੇ ਮੂਚੀ) ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਾਧ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭ ਭੇਦੁ ਨ ਭਾਈ ॥੮॥੭॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਾਧ ਕੌ ਹੀ ਬਨਿ ਆਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਰੂਪ ਸੰਤ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ॥ ਸੰਤ ਅਨੰਤਹਿ ਅੰਤਰ ਨਾਹੀ॥੮॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨਕੀ ਐਸੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥੮॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਪੇਖੈ ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਇਹ ਲਛਣ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਬ ਮਾਯਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਯਥਾ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਣੀਐ ਏਕ ਏਕ ਵਖਾਣੀਐ॥ ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਜਾਣੀਐ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਲਖਣ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲ ਅਲੇਪ ॥

ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸੇ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ਅਰਥਾਤ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਰਹਿ ਕਰ ਜਲ ਸੇ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਨਿਰਦੋਖ ॥
ਜੈਸੇ ਸੂਰੁ ਸਰਬ ਕਉ ਸੋਖ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਦੋਸੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਰਜ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਸੋਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਲੰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮਾਨਿ ॥
ਜੈਸੇ ਰਾਜ ਰੰਕ ਕਉ ਲਾਗੈ ਤੁਲਿ ਪਵਾਨ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਔਰ (ਰੰਕ) ਗਰੀਬ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਪਵਨ ਲਗਤੀ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਧੀਰਜੁ ਏਕ ॥
ਜਿਉ ਬਸੁਧਾ ਕੋਊ ਖੋਦੈ ਕੋਊ ਚੰਦਨ ਲੇਪ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਧੀਰਜ ਹੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਕੋਈ ਖੋਦੈ ਔਰ ਕੋਈ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲੇਪ ਕਰੇ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੋਦਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਔਰ ਚੰਦਨ ਲੇਪਨ ਹਾਰੇ ਕੌ ਵਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਵਰ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥ ਔਰ ਕਸਟ ਦੇਣੇ ਵਾਰੇ ਕੋ ਕੋਪ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥ ਯਦਪਿ ਗਿਆਨੀ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਦਪਿ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਵਰ ਸਰਾਪ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਇਹੈ ਗੁਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਪਾਵਕ ਕਾ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ ॥੧॥

ਜੈਸੇ (ਪਾਵਕ) ਅਗਨੀ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਨਿਕਟ ਆਏ ਕਾ ਤਮ ਤੁਖਾਰ ਭੈ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸੁਭਾਵਕ ਇਹ (ਗੁਨਾਉ) ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਮੀਪ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਪਾਲਾ ਔ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਔ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਅਗਨੀ ਵਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਰਮਲਾ ॥
ਜੈਸੇ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਜਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ (ਜਲਾ) ਜਲ ਕੌ ਕੋਈ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਤੈਸੇ (ਵਹੁ) ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਸੁਧ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਜੈਸੇ ਧਰ ਊਪਰਿ ਆਕਾਸੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕੇ ਊਪਰ ਨੀਚੇ ਦਿਸਾ ਬਿਦਿਸਾ ਬੀਚ ਅਕਾਸ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਅਕਾਸ ਵਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਸਧ ਆਪ ਕੌ ਵਹੁ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰੁ ਸਮਾਨਿ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸਤ੍ਰੂ ਸਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ॥
ਮਨਿ ਅਪਨੈ ਹੈ ਸਭ ਤੇ ਨੀਚਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਸਰਬ ਸੇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇ ਜਨ ਭਏ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੋਈ ਜਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਗੇ ਭੀ ਸੋਈ ਹੋਵੈਂਗੇ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪ ਕਰੇਗਾ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥
ਆਤਮ ਰਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਚੀਨਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਮਨ ਸਭ ਕੀ (ਰੀਨਾ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸਭ ਊਪਰਿ ਮਇਆ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਕਛੁ ਬੁਰਾ ਨ ਭਇਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸਭ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਕੁਛ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਮਦਰਸੀ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੩

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਰਸੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਮਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਰਸਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੁਗਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਸਮਝਾਵਣੇ ਹੇਤ ਪਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਨਿਰਮਲ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਮੈ ਜੁੜੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਗਿਆਨ ॥
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਨੁ ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਭੋਜਨ ਗਿਆਨ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ ਊਪਰਿ ਆਸ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਰਬ ਆਸ ਸੇ (ਊਪਰਿ) ਉਪਰਾਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਆਸਾ ਕਰ ਦਬਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਗਰੀਬੀ ਸਮਾਹਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੇ ਸੇ (ਸਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਾ ਹੀ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਹੀ ਧੰਧਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਲੇ ਧਾਵਤੁ ਬੰਧਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਕੋਈ ਧੰਧਾ ਅਰਥਾਤ ਜੰਜਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਮਨ ਧਾਵਤੇ ਕੋ ਵਸ ਮੈਂ ਲੈ ਕਰ ਬੰਧ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ ਸੁ ਭਲਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਫਲ ਫਲਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਵਾ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਭ ਕਾ ਭਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਫਲੋਂ ਕਰਕੇ ਫਲਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੰਗਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਪੈ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥੪॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੌ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਜਪਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਏਕੈ ਰੰਗ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਬਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਏਕ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਨਾਮੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰੁ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਸਦ ਜਾਗਤ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਹੰਬੁਧਿ ਤਿਆਗਤ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਸਦਾ ਹੀ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਹੰਮ ਬੁਧੀ ਕੌ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਘਰਿ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਘਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭੀ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਅਵਸਥਾਵਾਨ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਮਸਤੀ ਸੇ ਘੂਰਮਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੁਖ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸ ॥
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸ ॥੫॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੇਤਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਏਕ ਸੰਗਿ ਹੇਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਬੇਤਾ) ਜਾਣਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਤਿਸ ਏਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਏਕ ਅਚਿੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਵਾ ਅਚਿੰਤਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ (ਮੰਤ) ਉਪਦੇਸ਼ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿਸੁ ਕਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਡ ਪਰਤਾਪ ॥

ਜਿਸਕੌ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਦਰਸੁ ਬਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਐ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਖੋਜਹਿ ਮਹੇਸੁਰ ॥
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ॥੬॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਮਹੀ ਕੇ ਈਸਰ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜੇ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਤਿਸਕੌ ਸਿਵਜੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਿ ਕਉ ਵਿਖੇਪ ਸਹਤ ਜਾਨ ਕਰ ਨਿਰਵਿਖੇਪ ਕੌ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ॥ ਰੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨਸਰੁਦ੍ਰਾ॥ ਇਸ ਅੰਸ ਕਰ ਈਹਾਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਬੀ ਦੋਸ ਰਹਿਤ ਬਨਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ॥ ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸਹੀ ਜੇਹਾ॥੬॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾਹਿ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੈ ਸਗਲ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੇ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕਲਪਤ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਉਨ ਜਾਨੈ ਭੇਦੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਅਦੇਸੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਭੇਦ ਕੌਨ ਜਾਨ ਸਕੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਕਥਿਆ ਨ ਜਾਇ ਅਧਾਖ੍ਰੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਰ ਗਜਾਤ ਜੋ (ਅਧਾਖਰੁ) ਅਧਿਸ੍ਠਾਨ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥ ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਠਾਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਉਨੁ ਬਖਾਨੈ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਗਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਾਨੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੌਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਗਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥੭॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੭॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਕਰਤਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦ ਜੀਵੈ ਨਹੀ ਮਰਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਨਾਥ ਕਾ ਨਾਥੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ (ਨਾਥੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਭ ਊਪਰਿ ਹਾਥੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਗਲ ਅਕਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਹਾਥੁ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਆਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੪

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬਨੀ ॥

ਇਸੀ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕੌ ਹੀ ਬਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੀ ਸੋਭਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਧਨੀ ॥੮॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸਰਬ ਕਾ ਧਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੌ ਨਾਮ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਭ ਕਾ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕਾ ਹੈ॥੮॥੮॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਅਪਰਸ ਔ ਵੈਸਨਵ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਔ ਪੰਡਤੋਂ ਕੇ ਅਰੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਕਿਆ ਲਖਣ ਹੈਂ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਉਰਿ ਧਾਰੈ ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸਰਬ ਮੈ ਪੇਖੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਕੌ ਧਾਰਣ ਕਰੇ ਔਰੁ ਭਗਵਾਨ ਕੌ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦੇਖੈ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਠਾਕੁਰ ਨਮਸਕਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਅਪਰਸੁ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥੧॥

ਔ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈ ਠਾਕਰ ਕੌ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਪਰਸੁ ਸੰਜਮੀ ਭਗਤਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਮਿਥਿਆ ਨਾਹੀ ਰਸਨਾ ਪਰਸ ॥
ਮਨ ਮਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਦਰਸ ॥

ਜੋ ਅਪਰਸ ਰਸਨਾ ਸੇ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰੂਪੁ ਨ ਪੇਖੈ ਨੇਤ੍ਰ ॥
ਸਾਧ ਕੀ ਟਹਲ ਸੰਤਸੰਗਿ ਹੇਤ ॥

ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਾਗ ਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਔ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਜਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਕਰਨ ਨ ਸੁਨੈ ਕਾਹੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ॥
ਸਭ ਤੇ ਜਾਨੈ ਆਪਸ ਕਉ ਮੰਦਾ ॥

ਪੁਨਾ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕੌ ਸ੍ਰਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਨੀਵਾਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬਿਖਿਆ ਪਰਹਰੈ ॥
ਮਨ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਤੇ ਟਰੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮਨ ਸੇ ਟਲ ਜਾਵੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਿਤ ਪੰਚ ਦੋਖ ਤੇ ਰਹਤ ॥
ਨਾਨਕ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਐਸਾ ਅਪਰਸ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਦੋਸੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਐਸਾ (ਅਪਰਸ) ਭਗਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੈਸਨੋ ਸੋ ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥
ਬਿਸਨ ਕੀ ਮਾਇਆ ਤੇ ਹੋਇ ਭਿੰਨ ॥

ਵੈਸਨਵ ਭਗਤਿ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੈ ਊਪਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਿਸਨੁ ਕੀ ਮਾਇਆ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤਿਸ ਪਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਤ ਹੋਵੈ ਨਿਹਕਰਮ ॥
ਤਿਸੁ ਬੈਸਨੋ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਧਰਮ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਨਿਹਕਰਮ ਹੋ ਜਾਵੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਕਰਮ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ॥ ਤਿਸੀ ਵੈਸਨਵ ਕਾ ਧਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਫਲ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀ ਬਾਛੈ ॥
ਕੇਵਲ ਭਗਤਿ ਕੀਰਤਨ ਸੰਗਿ ਰਾਚੈ ॥

ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕੇ ਫਲ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਕੇਵਲ ਭਗਤੀ ਸੇ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਸਿਮਰਨ ਗੋਪਾਲ ॥
ਸਭ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦ੍ਰਿੜੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਬੈਸਨੋ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ॥ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੌ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਵੈਸਨਵ ਭਗਤ ਪਰਮਗਤੀ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਭਗਤਿ ਕਾ ਰੰਗੁ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗੈ ਦੁਸਟ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਜਿਸ ਕੌ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚਢਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਉਤੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕਾ ਵਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਤੇ ਬਿਨਸੈ ਸਗਲਾ ਭਰਮੁ ॥
ਕਰਿ ਪੂਜੈ ਸਗਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਕੌ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਪਾ ਮਲੁ ਖੋਵੈ ॥
ਤਿਸੁ ਭਗਉਤੀ ਕੀ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੌ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਟਹਲ ਕਰੈ ਨਿਤ ਨੀਤਿ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੈ ਬਿਸਨ ਪਰੀਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਬਿਸਨੁ ਦੇਵ ਜੀ ਕੌ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕਉ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਭਗਉਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਆਤਮ ਮਹਿ ਸੋਧੈ ॥

ਸੋਈ ਪੰਡਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ (ਪਰਬੋਧੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੈ॥ਯਥਾ॥ ਪ੍ਰਥਮੈ ਮਨ ਪਰਬੋਧੈ ਅਪਨਾ ਪਾਛੈ ਅਵਰ ਰੀਝਾਵੈ॥ ਵਾ ਜੋ ਮਨ ਸੇ ਪਰੇ ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਪਰੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾਂ ਕੌ (ਬੋਧੈ) ਜਾਣੈ॥ ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪ ਕਰ (ਆਤਮਾ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਰੂਪ ਕੌ (ਸੋਧੈ) ਵੀਚਾਰੇ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰੁ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ॥
ਉਸੁ ਪੰਡਿਤ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿ ਜਗੁ ਜੀਵੈ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌ ਪੀਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੰਡਤ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਹ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵੈ ॥
ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੌ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੰਡਤ ਪੁਨਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੂਝੈ ਮੂਲ ॥
ਸੂਖਮ ਮਹਿ ਜਾਨੈ ਅਸਥੂਲੁ ॥

ਵੇਦੋਂ ਔਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੇ ਮੂਲੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਜਾਣੇ ਕਿ ਸੂਖਮ ਸਰੂਪ ਨਿਰਗੁਣ ਮੈ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਜਗਤ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਣਾ ਕਰੇ॥

ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕਉ ਦੇ ਉਪਦੇਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਉਸੁ ਪੰਡਿਤ ਕਉ ਸਦਾ ਅਦੇਸੁ ॥੪॥

ਐਸਾ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਚਾਰੋਂ ਵਰਣੋਂ ਕੌ ਉਪਦੇਸ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੰਡਿਤ ਕੇ ਤਾਈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ (ਅਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੇ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਹੈ॥੪॥

ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰੁ ਸਰਬ ਕੋ ਗਿਆਨੁ ॥
ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਮਹਿ ਜਪੈ ਕੋਊ ਨਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਬੀਜ ਰੂਪ ਜੋ ਓਅੰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸੁਧੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਸਾਧਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਕਾ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰੋਂ ਵਰਨੋਂ ਮੈ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤਿ) ਕਲਯਾਨ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅੰਤਰਿ ਉਰ ਧਾਰੈ ॥
ਪਸੁ ਪ੍ਰੇਤ ਮੁਘਦ ਪਾਥਰ ਕਉ ਤਾਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਪਸੁ ਔਰੁ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਸਮ ਮੂਰਖ ਔਰ ਪਥਰੋਂ ਵਤ ਕਠੋਰੋਂ ਕੌ ਬੀ ਨਾਮ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਸੂ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਮੂਰਖੋਂ ਔਰ ਪਾਥਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਦੁ ਨਾਮੁ ॥
ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥

ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕੌ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਦਾਰੂ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਔਰ ਮੰਗਲ ਕਾ ਦਾਤਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਾਮ) ਗਾਵਣਾ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਜੁਗਤਿ ਕਿਤੈ ਨ ਪਾਈਐ ਧਰਮਿ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ॥੫॥

ਕਿਸੀ ਜੁਗਤ ਔਰ ਕਿਸੀ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਤਿਸਕੌ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਆਦੋਂ ਹੀ ਉਤਮੁ ਕਰਮੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਮਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੫

ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਤਿਸੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈ (ਰਾਮੁ) ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਦਸੰਤਣ ਭਾਇ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ॥
ਸਦਾ ਨਿਕਟਿ ਨਿਕਟਿ ਹਰਿ ਜਾਨੁ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਨੇ ਦਾਸਾ ਪਣੇ ਭਾਵ ਕੌ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸਮੀਪ ਹਰੀ ਕੌ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਦਾਸੁ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਆਪਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥

ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ (ਦਰਗਹ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਦਾਸ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਰੈ ॥
ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਆਤਮ ਉਦਾਸੁ ॥
ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥੬॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਦੇ ਦਾਸ ਕੋ ਸਰਬ ਭਾਂਤ ਕੀ ਸਮਝ ਪੜਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਸਭ ਸਾਥ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰ ਏਕ ਹਰੀ ਮੈ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਜੁਗਤੀ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਦਾਸੁ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਆਤਮ ਹਿਤਾਵੈ ॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸੋਊ ਕਹਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹਿਤ ਕਰ ਆਵਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੂਆ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤੈਸਾ ਹਰਖੁ ਤੈਸਾ ਉਸੁ ਸੋਗੁ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਤਹ ਨਹੀ ਬਿਓਗੁ ॥

ਤਿਸਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਹਰਖੁ) ਅਨੰਦ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਹਰਖੁ ਸੋਗ ਤਿਸ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੁਲ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਹਰੀ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੈਸਾ ਸੁਵਰਨੁ ਤੈਸੀ ਉਸੁ ਮਾਟੀ ॥
ਤੈਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੈਸੀ ਬਿਖੁ ਖਾਟੀ ॥

ਤਿਸਕੌ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੁਰਨ ਹੈ ਔ ਤੈਸੀ ਹੀ ਮਿਟੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਵਰਣ ਮੈਂ ਉਪਾਦੇਯ ਬੁਧਿ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਮਿਟੀ ਮੈਂ ਹੇਯ ਬੁਧਿ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਔਰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਿਖ (ਖਾਟੀ) ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਔ ਜ਼ਹਰ ਤੁਲ ਹੈ॥

ਤੈਸਾ ਮਾਨੁ ਤੈਸਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਤੈਸਾ ਰੰਕੁ ਤੈਸਾ ਰਾਜਾਨੁ ॥

ਤੈਸਾ ਹੀ ਮਾਨੁ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਪਮਾਨੁ ਵਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਮਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਔ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁ ਨ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸਕੌ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਰੰਕੁ) ਗਰੀਬ ਔ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਰਾਜਾਨੁ) ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੌ ਤੁਲ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਵਰਤਾਏ ਸਾਈ ਜੁਗਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਪੁਰਖੁ ਕਹੀਐ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ॥੭॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਭਾਣਾ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਤ ਕੌ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ (ਜੁਗਤਿ) ਯੋਗ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਖਯਣੋਂ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦੂੰਦੋਂ ਕੇ ਅਭਾਵ ਕਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਗਲੇ ਠਾਉ ॥
ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਰਾਖੈ ਤੈਸਾ ਤਿਨ ਨਾਉ ॥

ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਘਰ ਮੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈ ਜੋ ਜੋ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਜੋਗੁ ॥
ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਹੋਗੁ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਣੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਔ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪੁਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਪਸਰਿਓ ਆਪਿ ਹੋਇ ਅਨਤ ਤਰੰਗ ॥
ਲਖੇ ਨ ਜਾਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰੰਗ ॥

ਵਹੁ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪਸਰ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰੰਗ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ਤੈਸਾ ਪਰਗਾਸ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਤਾ ਅਬਿਨਾਸ ॥

ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ। ਸੋ ਜੈਸੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੮॥੯॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਸਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਕਲਯਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੮॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਅਨੇਕ ਜਨ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਨੇਕ ਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਕੌ ਤਿਸ ਕੇ ਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਭਿ ਰਚੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਵਿਧੀਓਂ ਸੇ ਰਚੀ ਹੈ॥ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੀ ਬਚਿਤ੍ਰਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਅਸਟਪਟੀ ਮੈਂ ਏਕ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜ ਪਦ ਦੀਆ ਹੈ ਜਬ ਕਈ ਕੋਟ ਸੁਮੇਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮ ਮੈ ਕਰੋੜਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸੁਮੇਰ ਆਦਿ ਬਨ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਮੈ ਅਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਹੋਏ ਪੂਜਾਰੀ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਆਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੁਜਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਅਚਾਰੋਂ ਕੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਨ ਭ੍ਰਮਹਿ ਉਦਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈ ਨਿਵਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੁਏ ਬਨੋਂ ਮੈ ਵਿਚਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੇ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਪੀਸੁਰ ਹੋਤੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ (ਸ੍ਰੋਤੇ) ਸੁਣਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਪ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਤਪੀਸਰ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਅਹੁਤੀਆਂ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਧਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਆਤਮ ਧਿਆਨੁ ਧਾਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕਬਿ ਕਾਬਿ ਬੀਚਾਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੌ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਕਬਿ) ਕਬੀਸ੍ਵਰ ਕਾਬਯ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੌ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਵਤਨ ਨਾਮ ਧਿਆਵਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥੧॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੇਸ ਨਾਗ ਆਦੀ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਨਾਮ ਲੇ ਕਰ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕਾ ਇਹ ਸਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੌੜੋਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨੀ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੌੜੋਂ ਅਗਿਆਨੀ ਗਯਾਤ ਰਹਤ ਅੰਧ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕਿਰਪਨ ਕਠੋਰ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਭਿਗ ਆਤਮ ਨਿਕੋਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੌੜੋਂ ਕ੍ਰਿਪਨ ਅਰਥਾਤ ਸੂਮ ਔ ਰਿਦੇ ਕੇ ਕਠੋਰ ਹੈਂ॥ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਅਭਿਗ) ਅਭਿਜ ਹੈਂ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੇ (ਨਿਕੋਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕੋਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰ ਦਰਬ ਕਉ ਹਿਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰ ਦੂਖਨਾ ਕਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋ ਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਪਰ) ਅੰਨ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਦੂਖਣੋਂ ਕੌ ਹੀ ਅਰੋਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ ਸ੍ਰਮ ਮਾਹਿ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਰਦੇਸ ਭ੍ਰਮਾਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨ ਮਾਯਾ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀ ਜਾਨੈ ਕਰਤਾ ਰਚਨਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਰਫ ਮੈਂ (ਲਾ) ਲਾਵਤਾ ਹੈ (ਵਹੁ) ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਜੀਵ ਕਾ ਲਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੀ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤੇ ਪਰੁਖ ਕੀ ਐਸੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੋਈ ਕੌ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥੨॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਿਧ ਜਤੀ ਜੋਗੀ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਭੋਗੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਸਿਧ ਔ ਜਤੀ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਜਨ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਰਾਜੇ ਔ (ਰਸ) ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗੀ ਰਾਜੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪੰਖੀ ਸਰਪ ਉਪਾਏ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਥਰ ਬਿਰਖ ਨਿਪਜਾਏ ॥

ਕੋਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪੰਛੀ ਔ ਸਰਪ ਆਦਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਪਾਏ ਹੈਂ। ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਪਥਰ ਔਰ ਬ੍ਰਿਛ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਸ ਭੂ ਮੰਡਲ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪਵਨ ਔ ਪਾਣੀ ਪੁਨਾ ਬੈਸੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਅਗਨੀ ਆਦੀ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਦੇਸ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਕਈ ਦੇਸ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਨਖ੍ਹਤ੍ਰ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੬

ਕਈ ਕੋਟਿ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਇੰਦ੍ਰ ਸਿਰਿ ਛਤ੍ਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ (ਸਸੀਅਰ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਔ (ਸੂਰ) ਸੂਰਜ। ਪੁਨਾ (ਨਖਤ੍ਰ) ਤਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਕਈ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇਵਤੇ ਔ ਦੈਤ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਵਾਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਅਪਨੈ ਸੂਤਿ ਧਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥੩॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਗ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਚ ਕਰ ਅਪਨੇ (ਸੂਤਿ) ਸਭਾ ਵਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੌ ਵਹੁ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਾਤਕ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਅਰੁ ਸਾਸਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਰਾਜਸੀ ਔ ਤਾਮਸੀ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤਕੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਰਤਨ ਸਮੁਦ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੰਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਰਤਨੋਂ ਵਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾ ਰਤਨ ਔ ਸਮੁੰਦ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਚਿਰ ਜੀਵੇ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਗਿਰੀ ਮੇਰ ਸੁਵਰਨ ਥੀਵੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਾਕਭਸੁੰਡ ਲੋਮਸ ਆਦੀ ਚਿਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੀਵਣੇ ਵਾਲੇ ਚਿਰੰਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਗਿਰੀ) ਪਰਬਤ ਸੁਵਰਨ ਕੇ ਸੁਮੇਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਖ੍ਯ ਕਿੰਨਰ ਪਿਸਾਚ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਸੂਕਰ ਮ੍ਰਿਗਾਚ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਯਖ ਔ ਕਿੰਨਰ ਪਿਸਾਚ ਆਦਿਕ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕਰੋੜੋਂ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਸੂਰ ਮ੍ਰਿਗ ਆਦਿ ਔ (ਮ੍ਰਿਗਾਚ) ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ੇਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇ ਨੇਰੈ ਸਭਹੂ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੪॥

ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਕੇ ਨਿਕਟ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਸੰਗ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਹਰੀ ਆਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਾ ਸਭ ਸੇ ਅਲੇਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਤਾਲ ਕੇ ਵਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਨਿਵਾਸੀ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਤਾਲ ਕੇ ਵਾਸੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪੀ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਪੁਨਾ ਪੁੰਨੀ ਸ੍ਵਰਗੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਜਨਮਹਿ ਜੀਵਹਿ ਮਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਫਿਰਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਬੈਠਤ ਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਘਾਲਹਿ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬੈਠੇ ਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕੁਛ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੜਤੀ ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਘਾਲਹਿ) ਕਮਾਈ ਕਰਤੇ ਥਕ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਏ ਧਨਵੰਤ ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਚਿੰਤ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧਨਵੰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਾਇਆ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੈ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਜਹ ਭਾਣਾ ਤਹ ਤਹ ਰਾਖੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਹਾਥੇ ॥੫॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਵਹੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈ॥੫॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਭਏ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਤਿਨਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਮੈ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਬੈਰਾਗੀ) ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਖੋਜੰਤੇ ॥

ਆਤਮ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਲਹੰਤੇ ॥

ਔਰ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕੌ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਲਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਸ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸ ॥

ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕੌ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੌ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਮਾਗਹਿ ਸਤਸੰਗੁ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਲਾਗਾ ਰੰਗੁ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੌ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਹੋਏ ਆਪਿ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸਦਾ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ॥੬॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਕੌ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਖਾਣੀ ਅਰੁ ਖੰਡ ॥
ਕਈ ਕੋਟਿ ਅਕਾਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅੰਡਜ ਆਦੀ ਖਾਣੀ ਔਰ ਭਾਰਤ ਆਦੀ ਖੰਡ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਕਾਸ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਹੋਏ ਅਵਤਾਰ ॥
ਕਈ ਜੁਗਤਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਈ ਜੁਗਤੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਨੇ ਰਚਨਾ ਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਈ ਬਾਰ ਪਸਰਿਓ ਪਾਸਾਰ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਕੁ ਏਕੰਕਾਰ ॥

ਕਈ ਵਾਰੀ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰੇ ਕੌ ਹਰੀ ਨੇ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਏਕਾ ਏਕੀ ਸਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਗੁਨ ਹੈ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਕੀਨੇ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਤਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੁ ਜਿਸ ਪਭੂ ਤੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੭॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਆਪਿ ਸਭ ਕਿਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੭॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦਾਸ ॥
ਤਿਨ ਹੋਵਤ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸਾ ਭਵ ਵਾਰਿਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਆਤਮ ਗਿਆਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਤਤ ਕੇ ਬੇਤੇ ॥

ਸਦਾ ਨਿਹਾਰਹਿ ਏਕੋ ਨੇਤ੍ਰੇ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤਤ ਸੁਰਪ ਕੇ (ਬੇਤੇ) ਜਾਣਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਵੇਤਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਬਿਆਪਕ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵਹਿ ॥

ਅਮਰ ਭਏ ਸਦ ਸਦ ਹੀ ਜੀਵਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਕੌ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਮਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਈ ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ॥

ਆਤਮ ਰਸਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਕਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਤਮ ਰਸ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਵਾ ਸਹਜ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਓਇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ॥੮॥੧੦॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਸੰਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਭਗਤਿ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ (ਕਰਣ) ਸਾਧਨ ਜੋ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਲਿਥਲਿ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਕਰਨ) ਸਾਧਨ ਬ੍ਰਹਮ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਭੀ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੭

ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਜੋ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ (ਉਥਾਪਨ) ਉਠਾਇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰਵਾਰ ਕਾ ਕਿਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਧਾਰਿ ਅਧਰ ਰਹਾਵੈ ॥

ਹੁਕਮੇ ਉਪਜੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੌ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪ (ਅਧਰ) ਨਿਰਾਧਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਊਚ ਨੀਚ ਬਿਉਹਾਰ ॥

ਹੁਕਮੇ ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਪਰਕਾਰ ॥

ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਊਚ ਔਰ ਨੀਚ ਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਅਪਨੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਅਪਨੀ (ਵਡਿਆਈ) ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਸਭ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਮਾਨੁਖ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਾਥਰ ਤਰਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌ ਇਹ ਮਾਨਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇਂ ਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੋ ਪਥਰੋਂ ਸਮ ਕਠੋਰ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਵਾ ਪਰਤਖ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਾਸ ਤੇ ਰਾਖੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਭਾਖੈ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਸੁਰੰਕ ਰਾਜਾ ਵਤ ਭਾਵ ਅਲਪ ਆਯੂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਪਥਰ ਬ੍ਰਿਛ ਆਦੀ ਜੜੋਂ ਕੋ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੌ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੈ ॥

ਆਪਿ ਕਰੈ ਆਪਨ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤਬ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀਓਂ ਕੌ ਉਧਾਰ ਦੇਤਾ ਅਪਨੇ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਖੇਲੈ ਬਿਗਸੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਦੋਨੋਂ ਸਿਰਿਓਂ ਅਰਥਾਤ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਆਪ ਹੀ ਖੇਲਤਾ ਹੂਆ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅਵਰੁ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਰਜ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਹਮ ਕੌ ਔਰ ਕੋਈ ਸਮਰਥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਮਾਨਸ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ । ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕੇ ਭਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਸ ਕੈ ਹਾਥਿ ਹੋਇ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਲੇਇ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੋਇ ਤੋ ਸਭ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਇਹ ਆਪਤੇ ਹੀ ਲੇ ਲੇਵੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਆਪ ਸੇ ਕਿਛ ਲੇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਇਹ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਜਾਨਤ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਰਚੈ ॥

ਜੇ ਜਾਨਤ ਆਪਨ ਆਪ ਬਚੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਿਆਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲ ਦੁਖ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤੌ ਇਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਬਚਾ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੌ ਨਾ ਕਰੈ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵੈ ॥

ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਦੇਇ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਨਾਮਿ ਮਿਲੇਇ ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਾਣੀ ਭਗਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਨੀਚ ਕੀਟ ਕਉ ਰਾਜ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥

ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਕੀਟ ਵਤ ਨੀਚ ਕੌ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਰਾਜੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਛੂ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਿਸੁ ਤਤਕਾਲ ਦਹ ਦਿਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾ ਈਸ੍ਰਜ ਕੁਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਈਸ੍ਰਜ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਅਪੁਨੀ ਕਰੈ ਬਖਸੀਸ ॥

ਤਾ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨ ਗਨੈ ਜਗਦੀਸ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਜਗਦੀਸਰ ਗਿਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥

ਇਹ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ ਦਈ ਹੋਈ ਰਾਸ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਬਣਤ ਆਪਿ ਬਨਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਦੇਖਿ ਬਡਾਈ ॥੪॥

ਅਪਨੀ ਬਨਾਵਟ ਭਾਵ ਰਚਨਾ ਤਿਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੌ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਇਸ ਕਾ ਬਲੁ ਨਾਹੀ ਇਸੁ ਹਾਥ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਰਬ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਬਲੁ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕਰਤਵੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬਪੁਰਾ ਜੀਉ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਥੀਉ ॥

ਇਹੁ ਵਿਚਾਰਾ ਜੀਵ ਤੌਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਊਚ ਨੀਚ ਮਹਿ ਬਸੈ ॥
ਕਬਹੂ ਸੋਗ ਹਰਖ ਰੰਗਿ ਹਸੈ ॥

ਕਬੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਊਚ ਜੋਨੀ ਵਾ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਕਬੀ ਨੀਚ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਵਾ ਨੀਚ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਸੋਗ ਕਰਕੇ ਰੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਹਰਖ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਨਿੰਦ ਚਿੰਦ ਬਿਉਹਾਰ ॥
ਕਬਹੂ ਊਭ ਅਕਾਸ ਪਇਆਲ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਨਿੰਦਾ ਔ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਵਾ ਉਸਤਤੀ ਕਾ ਹੀ ਇਸਕੋ ਵਿਵਹਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਕਬੀ ਸੰਕਲਪ ਵਾ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰ (ਊਭ) ਊਚੇ ਅਕਾਸੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਕਬੀ ਨੀਚੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਬੇਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰ ॥੫॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਬੇਤਾ) ਗਿਆਤਾ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਬਹੂ ਨਿਰਤਿ ਕਰੈ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥
ਕਬਹੂ ਸੋਇ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਇਹ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਨਿਰਤ ਅਰਥਾਤ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਕਬੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੋਇ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਮਹਾ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਕਰਾਲ ॥
ਕਬਹੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਹੋਤ ਰਵਾਲ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰਾਲ ਅਰਥਾਤ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਸਰਬ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਵਤ ਨਿਮ੍ਰੀ ਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਹੋਇ ਬਹੈ ਬਡ ਰਾਜਾ ॥
ਕਬਹੁ ਭੇਖਾਰੀ ਨੀਚ ਕਾ ਸਾਜਾ ॥

ਕਬੀ ਤੌਂ ਵੱਡਾ ਰਾਜਾ ਹੋਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਇ ਕਰ ਨੀਚੋਂ ਕਾ ਸਾਜ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਅਪਕੀਰਤਿ ਮਹਿ ਆਵੈ ॥
ਕਬਹੂ ਭਲਾ ਭਲਾ ਕਹਾਵੈ ॥

ਕਬੀ ਇਹ ਅਪਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਕਬੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੌ ਭਲਾ ਭਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਹੈ ॥੬॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖਤਾ ਹੈ । ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮ ਇਹ ਬਾਤ ਸਚ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਸਚੁ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥੬॥

ਕਬਹੂ ਹੋਇ ਪੰਡਿਤੁ ਕਰੇ ਬਖ੍ਯ਼ਾਨੁ ॥
ਕਬਹੂ ਮੋਨਿਧਾਰੀ ਲਾਵੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਕਬੀ ਏਹ ਜੀਵ ਪੰਡਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਬੀ ਮੋਨਿਧਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਧਿਆਨੁ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਤਟ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ॥
ਕਬਹੂ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੁਖਿ ਗਿਆਨ ॥

ਅਰ ਕਬੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਹੋ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨੁ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਪਤੰਗ ਹੋਇ ਜੀਆ ॥
ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭਰਮੈ ਭਰਮੀਆ ॥

ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਕੀੜੇ ਔਰ ਹਾਥੀ ਪਤੰਗ ਆਦਿ ਜੀਵ ਜੰਤ ਹੋ ਕਰ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੮

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਜਿਉ ਸ੍ਵਾਗੀ ਦਿਖਾਵੈ ॥
ਜਿਉ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਨਚਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਨਾਨਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਕਬਹੂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਇਹੁ ਪਾਵੈ ॥
ਉਸੁ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਕਬੀ ਇਹ ਜੀਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਤਬ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਪੁਨਾ ਇਨ ਚੌਰਾਸੀ ਜੋਨੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਹੋਇ ਗਿਆਨ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਉਸੁ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਇਸ ਕਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ

ਜਾਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੌ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਅਬਨਾਸੀ ਪਦ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਇਕ ਰੰਗਿ ॥
ਸਦਾ ਬਸਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਏਕ ਨਾਮੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਜਲੁ ਆਇ ਖਟਾਨਾ ॥
ਤਿਉ ਜੋਤੀ ਸੰਗਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈ ਜਲ ਆਇ ਕਰਕੈ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਜਨ ਤਿਸ ਜੋਤੀ ਸਾਥ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਮਾਨਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਟਿ ਗਏ ਗਵਨ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨ ॥੮॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਆਵਾਗਵਨ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬੁ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੇਤ ਹੁਕਮ ਨਾਵਾ ਭੇਜਾ ਔਰ ਐਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਕਿ ਪਾਂਚ ਰੁਪਜੇ ਲੇ ਕਰ ਹੁਕਮਨਾਵੇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਾਵਣਾ ਔਰ ਪੀਛੇ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਲਿਆਵਣਾ ਜਬ ਹੁਕਮ ਨਾਮੀਆ ਉਸ ਸਿਖ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਗਿਆ ਤਬ ਸਿਖਨੇ ਬਡਾ ਆਦਰ ਕੀਆ ਹੁਕਮ ਸੁਣਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੀ ਚੀਜ ਬਸਤ ਆਦਿ ਬੇਚ ਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਮੀਏ ਕੋ ਪ੍ਰਸਾਦ ਛਕਾਇਆ ਔਰ ਪਾਂਚ ਰੁਪਜੇ ਦੇਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਮੇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਦੇਣੇ ਕਾ ਉਪਾਵ ਚਿਤਵ ਕਰ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਿਖ ਨਿਰਧਨ ਥਾ ਤਬ ਸੁਨਾ ਕਿ ਆਜ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕੁਸਤੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜੇ ਕੇ ਮਸਕੀਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਗਿਰਾਵੈ ਤਿਸਕੌ ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਔਰ ਜੋ ਗਿਰੇ ਤਿਸਕੌ ਇਕ ਸੌ ਰੁਪਜੇ ਮਿਲੈਂਗੇ॥ ਤੌ ਤਿਸ ਸਿਖ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ਨਾ ਕੀਏ ਯਦਪਿ ਪਹਲਵਾਨ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਤਦਪ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਘੁਲਨੇ ਕੌ ਜਾਇ ਖੜਾ ਹੂਆ ਲੋਕ ਬੀ ਹਾਸੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤਬ ਸੌ ਰੁਪਜਾ ਲੇ ਕਰ ਹੁਕਮ ਨਾਵੀਏਂ ਕੌ ਦੀਆ ਔਰ ਵਹੁ ਮਸਕੀਨੀਆਂ ਪਹਿਲਵਾਨ ਔ ਤਿਸ ਸਿਖ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨਾਵੀਏਂ ਸਾਥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਆਨ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤਿਸ ਮਸਕੀਨ ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮਸਕੀਨੀਆ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ਤਲੇ ॥
ਬਡੇ ਬਡੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਾਨਕ ਗਰਬਿ ਗਲੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮਸਕੀਨੀਆ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤੂੰ ਸੁਖੀ ਵਸੈਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਬਲ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕੌ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਿਖ ਕੇ (ਤਲੇ) ਨੀਚੇ ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਸਰਬ ਕੌ ਸਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੌ ਨਿਵਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਨੀਵਾਂ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਮਸੱਕਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬ ਸੁਖੀ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੋ ਰਾਵਣ ਦੁਰਜੋਧਨ ਆਦਿ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਹੰਕਾਰ ਮੈ ਹੀ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸਲੋਕ ਕਾ ਟੀਕਾ ਰੂਪ ਪੂਰਬੋਕਤ ਉਪਦੇਸ ਕੌ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਰਾਜ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸੋ ਨਰਕਪਾਤੀ ਹੋਵਤ ਸੁਆਨੁ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਜ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜੁਲਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕੂਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਰਕ ਮੈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੂਕਰੋਂ ਕੇ ਨਰਕ ਮੈ (ਪਾਤੀ) ਪੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਨਰਕ ਮੈਂ ਕਾਟਣੇ ਵਾਲੇ ਕੂਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬੀਚ ਕੂਕਰੋਂ ਸੇ ਕਟਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਾਨੈ ਮੈ ਜੋਬਨਵੰਤੁ ॥

ਸੋ ਹੋਵਤ ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਜੰਤੁ ॥

ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਵਾਰਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਨਿਰਬਲ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪੀ ਜਨ ਵਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਦੁਰਗੰਧੀ ਰੂਪ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਕਰਮਵੰਤੁ ਕਹਾਵੈ ॥

ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕਾ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਧਨ ਭੂਮਿ ਕਾ ਜੋ ਕਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਸੋ ਮੂਰਖੁ ਅੰਧਾ ਅਗਿਆਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਕੋਈ ਧਨ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਗਰੀਬੀ ਬਸਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਈਹਾ ਮੁਕਤੁ ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬੀ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਇਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ (ਆਗੈ) ਦੇਹ ਪਾਤ ਸੇਂ ਅਨੰਤਰ ਵਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਅਧਿਕ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧਨਵੰਤਾ ਹੋਇ ਕਰਿ ਗਰਬਾਵੈ ॥

ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨਿ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਏ ਤੇ ਏਹ ਜੀਵ ਧਨਵੰਤ ਹੋ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਧਨ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਬੀ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਲਸਕਰ ਮਾਨੁਖ ਊਪਰਿ ਕਰੇ ਆਸ ॥

ਪਲ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਬਹੁਤ ਲਸਕਰ ਔ ਮਾਨਸੋਂ ਪਰ ਬਹੁਤ (ਆਸ) ਭਰੋਸਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਪਲ ਬੀਚ ਹੀ ਨਾਸ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇ ਆਪ ਜਾਨੈ ਬਲਵੰਤੁ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ਜਾਇ ਭਸਮੰਤੁ ॥

ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੌ ਇਹੁ ਸਭ ਸੇ ਬਲ ਵਾਲਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਸੇ ਖਿਨ ਮੈ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਸੈ ਨ ਬਦੈ ਆਪਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਤਿਸੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੌ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ (ਬਦੈ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਖੁਆਰੀ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਖ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਾ ਕਾ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੈ ਜਿਸਕਾ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰੈ ਹਉ ਧਾਰੇ ॥
ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਵੈ ਸਗਲੇ ਬਿਰਥਾਰੇ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੌ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਸ੍ਰਮੁ) ਥਕੇਵਾਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਤਪਸਿਆ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰ ॥
ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਤਪਸਿਆ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਨਰਕ ਔ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ ਰਹਿ ਕਰ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਆਤਮ ਨਹੀ ਦ੍ਰਵੈ ॥
ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਗਵੈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਵਤਾ ਭਾਵ ਕੋਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕਹੋ ਤੋਂ ਹਰੀ ਕੀ ਦਹਗਹਿ ਮੈ ਕੈਸੇ (ਗਵੈ) ਜਾਵੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਭਲਾ ਕਹਾਵੈ ॥
ਤਿਸਹਿ ਭਲਾਈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੌ ਭਲਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕੀ ਰੇਨ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਹੋਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਸਰਬ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜਾਨੈ ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੁ ਹੋਇ ॥
ਤਬ ਇਸ ਕਉ ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਝ ਤੇ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਲਗ ਅਹੰ ਮਮ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਇਸਕੌ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਹ ਜਾਨੈ ਮੈ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਫਿਰਤਾ ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਛ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤਕ ਗਰਭ ਮੈ ਪੜ ਕਰ ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਧਾਰੈ ਕੋਊ ਬੈਰੀ ਮੀਤੁ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਨਿਹਚਲੁ ਨਾਹੀ ਚੀਤੁ ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਵੈਰੀ ਔ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਚਿਤ ਮੈ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਇਸ ਕਾ ਚਿਤ ਅਚਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਮੋਹ ਮਗਨ ਸੰਗਿ ਮਾਇ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਮੋਹਿ ਕਰ ਕੇ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਤਿਸ ਕੌ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬੰਧਨ ਤੂਟੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਹਉ ਛੂਟੈ ॥੪॥

ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਿਨਕੇ ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋਈ ਇਸ ਅਹੰਤਾ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਹਸ ਖਟੇ ਲਖ ਕਉ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥

ਪੰਨਾ ੨੭੯

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ਮਾਇਆ ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਕੌ ਖਾਟ ਕਰ ਲਾਖੋਂ ਕੋ ਉਠ ਧਾਵਤਾ ਹੈ। ਮਾਯਕ ਪਾਦਰਥੋਂ ਸੇ ਇਸਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਆਵਤੀ ਨਹੀਂ (ਪਾਛੈ ਪਾਵੈ) ਸੰਚਯ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਕਰੈ ॥
ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮਰੈ ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੌ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਾ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀ ਕੋਊ ਰਾਜੈ ॥
ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਬ੍ਰਿਥੇ ਸਭ ਕਾਜੈ ॥

ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਕੋਈ (ਰਾਜੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੁਪਨੇ ਔਰ ਮਨੋ ਰਾਜ ਵਤ ਇਹੁ ਕਾਰਜ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਬਡਭਾਗੀ ਕਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਿਸੀ ਵਡਭਾਗੀ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥੫॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰਬ ਕਾਰਨ ਮਹਤਤ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਚਨਾ ਕਰਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕੌ ਸਰਬ ਸਮੈ ਮੈ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਕਰ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥
ਇਸ ਕੈ ਹਾਥਿ ਕਹਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੌ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਹਾਥ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਕੇ ਅਧੀਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਹੋਇ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨੋ ਸੁ ਅਪਨੈ ਰੰਗਿ ॥
ਸਭ ਤੇ ਦੂਰਿ ਸਭਹੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਸੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਭ ਸੇ ਦੂਰ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਹੈ॥

ਬੂਝੈ ਦੇਖੈ ਕਰੈ ਬਿਬੇਕ ॥
ਆਪਹਿ ਏਕ ਆਪਹਿ ਅਨੇਕ ॥

ਆਪ ਹੀ ਬਿਬੇਕ ਕਰਕੇ ਸਭਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਰੈ ਨ ਬਿਨਸੈ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਦ ਹੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੬॥

ਨ ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਬਿਨਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਦ੍ਰਿਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸਦਾ ਸਭ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੬॥

ਆਪਿ ਉਪਦੇਸੈ ਸਮਝੈ ਆਪਿ ॥
ਆਪੇ ਰਚਿਆ ਸਭ ਕੈ ਸਾਥਿ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਆਪ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਰਹ ਰਚਿਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕੀਨੋ ਆਪਨ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥
ਸਭੁ ਕਛੁ ਉਸ ਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥

ਇਹ ਅਪਨਾ ਬਿਸਥਾਰ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕਿਛ ਤਿਸਹੀ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਉਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਕਹਹੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥
ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਏਕੈ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹੋ ਤੌਂ ਕਿਛ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਔ ਤਿਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਚਲਿਤ ਆਪਿ ਕਰਣੈਹਾਰ ॥
ਕਉਤਕ ਕਰੈ ਰੰਗ ਆਪਾਰ ॥

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੌ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਅਪਾਰ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਕਉਤਕ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਆਪਿ ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਮਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀਮਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥੭॥

ਇਹੁ (ਮਨ) ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੈ ਔ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਿਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੭॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਖਿਆਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਕੀਰਤੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੀ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਭੁ ਕੀਨਾ ॥
ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਨੈ ਬਿਰਲੈ ਚੀਨਾ ॥

ਹੇ ਸਤ ਸੁਰਪ ਤੈਨੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜਗਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਿਚ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਭਲਾ ਭਲਾ ਭਲਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ॥
ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭਲਾ ਔ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਔ ਅਨੂਪ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੁਨੀ ਸ੍ਰਵਨ ਬਖ੍ਯ਼ਾਣੀ ॥

ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਸੁਰਪ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਵਖਿਆਣ ਕਰੀ ਹੋਈ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤਾ ਵਾ ਤੀਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਜਹਾਂ ਹੋਵੈ ਉਸਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਪੁਨੀਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਸੰਤ ਸਰਨਿ ਜੋ ਜਨੁ ਪਰੈ ਸੋ ਜਨੁ ਉਧਰਨਹਾਰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਉਧਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾਨਕਾ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਅਵਤਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਜਨਮ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਆਰਜਾ ਘਟੈ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀ ਛੁਟੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਵਿਖੇ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰ ਆਯੂ ਘਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸੁਖੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਨਰਕ ਮਹਿ ਪਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੌ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਮਤਿ ਹੋਇ ਮਲੀਨ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸੋਭਾ ਤੇ ਹੀਨ ॥

ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਸਣ ਅਰੋਪਣੇ ਸੇ ਬੁਧੀ ਮਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਖਣ ਅਰੋਪਣੇ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਹਤੇ ਕਉ ਰਖੈ ਨ ਕੋਇ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਥਾਨ ਭ੍ਰਸਟੁ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦੂਸ਼ਣ ਅਰੋਪਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜੇ ਕਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੰਤਸੰਗਿ ਨਿੰਦਕੁ ਭੀ ਤਰੈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਤਿਸ ਦੋਸੀ ਪਰ ਭੀ ਜੇਕਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਕ ਭੀ ਸਤਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੂਖਨ ਤੇ ਮੁਖੁ ਭਵੈ ॥
ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਕਾਗ ਜਿਉ ਲਵੈ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੂਖਣ ਕਹਣੇ ਸੇ ਮੁਖ ਫਿਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਲਕਵਾ ਆਦੀ ਰੋਗ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖ ਕਰ ਕਾਗ ਵਤ (ਲਵੈ) ਬਕਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੌੜੇ ਬਚਨ ਖਫਕਾਨੀ ਹੋਕੇ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸਰਪ ਜੋਨਿ ਪਾਇ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਕਿਰਮਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਦੂਸਣ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸਰਪ ਕੀ ਜੋਨੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਦੂਸਣ ਸੇ (ਤ੍ਰਿਗਦ) ਟੇਢੀਆਂ ਜੋਨੀਓਂ (ਕਿਰਮਾਇ) ਕਿਰਮ ਆਦੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਹਿ ਜਲੈ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਸਭੁ ਕੋ ਛਲੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੂਸਣ ਚਿਤਵਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਜਲਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੂਖਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਇਸਕੋ ਛਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਏਹ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਛਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਤੇਜੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਦੂਖਨਿ ਨੀਚੁ ਨੀਚਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੂਸਣ ਕਰ ਤੇਜ ਸਭ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖ ਕਰ ਨੀਚੋਂ ਸੇ ਨੀਚ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਦੋਖੀ ਕਾ ਥਾਉ ਕੋ ਨਾਹਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੮੦

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਓਇ ਭੀ ਗਤਿ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਾ ਕੋਈ ਰਖਸ਼ਕ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਨਿੰਦਕ ਭੀ ਗਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਮਹਾ ਅਤਤਾਈ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਖਿਨੁ ਟਿਕਨੁ ਨ ਪਾਈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਮਹਾਂ (ਅਤਤਾਈ) ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮਕਾਨ ਕੋ ਅਚਾਨਕ ਅਗਨ ਲਗਾਵਣੀ ੧ ਸਸਤ੍ਰਹੀਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੌ ਦੇਖ ਕਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ੨ ਧਨ ਖੋਸਣਾ ੩ ਪਰਾਈ ਜਮੀਨ ਖੋਸਣੀ ੪ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਲ ਸੇ ਖੋਸ ਲੇਣੀ ੫ ਜਹਰ ਦੇਕਰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ੬ ਏਹ ਖਟ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਕੋ ਅਤਤਾਈ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਇਨ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੇ ਅਤੀ ਪਾਪੀ

ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਹੀਂ (ਟਿਕਨ) ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਯੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਮਹਾ ਹਤਿਆਰਾ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਮਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ (ਮਹਾ ਹਤਿਆਰਾ) ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਰਾਜ ਤੇ ਹੀਨੁ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਦੁਖੀਆ ਅਰੁ ਦੀਨੁ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਰਾਜ ਸੁਖ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਦੁਖੀਆ ਔਰ ਦੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਰਬ ਰੋਗ ॥
ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਸਦਾ ਬਿਜੋਗ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੌ ਸਰਬ ਰੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਸਦਾ ਵਿਯੋਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੋਖ ਮਹਿ ਦੋਖੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਉਸ ਕਾ ਭੀ ਹੋਇ ਮੋਖੁ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਣੀ ਸਰਬ ਦੋਸੋਂ ਮੈ ਅਤੀ ਦੋਸ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌ ਉਸ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਭੀ (ਮੋਖੁ) ਛੁਟਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਅਪਵਿਤੁ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਸੈ ਕਾ ਨਹੀ ਮਿਤੁ ॥

ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਦੋਸੀ ਸਦਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਸੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਡਾਨੁ ਲਾਗੈ ॥
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਸਭ ਤਿਆਗੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਸੀ ਕੌ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਡੰਡ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਪਰਾਧੀ ਕੋ ਸਭ ਤਿਆਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਮਹਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਬਿਕਾਰੀ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਮਹਾਂ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਜਨਮੈ ਮਰੈ ॥
ਸੰਤ ਕੀ ਦੂਖਨਾ ਸੁਖ ਤੇ ਟਰੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਜਨਮਤਾ ਔ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕੀ ਦੂਖਨਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੇ ਟਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੌ ਭਾਵੈ ਤੌ ਉਸ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧੀ ਕੋ ਅਪੇ ਸਾਥ ਵਾ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਧ ਬੀਚ ਤੇ ਟੂਟੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕਿਤੈ ਕਾਜਿ ਨ ਪਹੂਚੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਧ ਬੀਚੇ ਸੇ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਵਾਨੀ ਕੀ ਮੌਤ ਮਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਧ ਬੀਚ ਮੇਂ ਹੀ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਸੀ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਕੌ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਉਦਿਆਨ ਭ੍ਰਮਾਈਐ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਝੜਿ ਪਾਈਐ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੌ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਦਿਆਨ) ਬਨ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੌ ਔਝੜ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੱਤ ਮਾਰਗ ਤੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਚਲਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅੰਤਰ ਤੇ ਥੋਥਾ ॥

ਜਿਉ ਸਾਸ ਬਿਨਾ ਮਿਰਤਕ ਕੀ ਲੋਥਾ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸੇ (ਥੋਥਾ) ਖਾਲੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਬਿਨਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੀ ਲੋਥ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਜੜ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

ਆਪਨ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਜੜ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੇ ਬੀਜ ਕੌ ਬੋਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਖਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਅਵਰੁ ਨ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਉਬਾਰਿ ॥੫॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੌ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਕੌ ਭਾਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਉਬਾਰ ਲੇਵੇ॥੫॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਇਉ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਹੂਨ ਮਛੁਲੀ ਤੜਫੜਾਇ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਐਸੇ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਛੀ ਤੜਫੜਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਭੂਖਾ ਨਹੀ ਰਾਜੈ ॥

ਜਿਉ ਪਾਵਕੁ ਈਧਨਿ ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਭੂਖਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਬਾਲਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਛੁਟੈ ਇਕੇਲਾ ॥

ਜਿਉ ਬੂਆੜੁ ਤਿਲੁ ਖੇਤ ਮਾਹਿ ਦੁਹੇਲਾ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਰਖਕ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਿਲੋਂ ਕੇ ਖੇਤ ਮੈਂ ਜੋ (ਬੂਆੜੁ) ਦਾਣੇ ਸੇ ਖਾਲੀ ਤਿਲ ਕਾ ਬੂਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਕੇਲਾ ਹੋਣੇ ਸੇ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਧਰਮ ਤੇ ਰਹਤ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦ ਮਿਥਿਆ ਕਹਤ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਧਰਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਝੂਠ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਤੁ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਧੁਰਿ ਹੀ ਪਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥਿਆ ॥੬॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਆਦੋ ਹੀ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥
ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਕੁਸਟੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕਉ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਸਹਕਾਈਐ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਨ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵਾਈਐ ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਸਦਾ ਸਹਕਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਜੀਵਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਪੁਜੈ ਨ ਆਸਾ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਉਠਿ ਚਲੈ ਨਿਰਾਸਾ ॥

ਸੰਤ ਕੇ ਦੋਖੀ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਉਠ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਦੋਖਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਟੈ ਕੋਇ ॥
ਜੈਸਾ ਭਾਵੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤ ਦੇ ਦੋਖ ਕਰਕੇ ਕੋਈ (ਤ੍ਰਿਸਟੈ) ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵੈ ਕੋਈ ਜੈਸਾ ਤੈਸਾ ਭਾਵ ਵੱਡਾ ਛੋਟਾ ਕੋਈ ਹੋਵੈ॥

ਪਇਆ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾਨੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥੭॥

ਜੋ ਕਰਮ ਮਾਥੇ ਪਰ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਸਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਘਟ ਤਿਸ ਕੇ ਓਹੁ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸਰੀਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਨੇਹਾਰ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕੌ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਕਰੋ॥ ਤਿਸੀ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਧਿਆਵੋ॥

ਸਭੁ ਕਛੁ ਵਰਤੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ॥
ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਕੋ ਥੀਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕਿਛ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥
ਦੂਸਰ ਕਉਨੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਅਪਨਾ ਖੇਲੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਣੇਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੌਨ ਕਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੮੧

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤਿਸੁ ਆਪਨ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ॥
ਬਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਜਨ ਸੇਇ ॥੮॥੧੩॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਦਾਨ ਪਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਵਡਿਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹੈ॥੮॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਿ ਜਨਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਸੁਰਿਜਨਹੁ) ਚਤਰ ਪੁਰਸੋ ਸਰਬ ਸਿਅਣਪਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ਕੌ ਸਿਮਰੋ॥

ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਖਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਏਕ ਆਸ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੂਖ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਟੇਕ ਬ੍ਰਿਥੀ ਸਭ ਜਾਨੁ ॥
ਦੇਵਨ ਕਉ ਏਕੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਮਾਨਸ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਟੇਕ ਵਿਅਰਥ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕੌ ਦੇਣੇਹਾਰ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਦੀਐ ਰਹੈ ਅਘਾਇ ॥
ਬਹੁਰਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਸੇ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹੈ। ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਇਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਰੈ ਰਾਖੈ ਏਕੋ ਆਪਿ ॥
ਮਾਨੁਖ ਕੈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਹਾਥਿ ॥

ਏਕ ਵੁਹ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਔ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਹਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਇ ॥

ਤਿਸਕਾ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਖ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਤੁਝ ਕੌ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ॥੧॥

ਉਸਤਤਿ ਮਨ ਮਹਿ ਕਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥
ਕਰਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿ ਬਿਉਹਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੁ ਪਨਾ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਕਾ ਹੀ ਵਾ (ਸਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰ॥

ਨਿਰਮਲ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ ॥
ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਕਰਿ ਲੇਹਿ ਜੀਉ ॥

ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਜਾਪ ਕਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਕਰ ਲੇਹੁ॥

ਨੈਨਹੁ ਪੇਖੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਰੰਗੁ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਬਿਨਸੈ ਸਭ ਸੰਗੁ ॥

ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਰੰਗ ਕੋ ਦੇਖ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਔਰ ਖੋਟਾ ਸੰਗ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਚਲਉ ਮਾਰਗਿ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਮਿਟਹਿ ਪਾਪ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਬਿੰਦ ॥

ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈ ਚਲੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਬਿੰਦ) ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਪਣੇ ਸੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰ ਹਰਿ ਕਰਮ ਸ੍ਰਵਨਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ॥
ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਨਾਨਕ ਊਜਲ ਮਥਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਕਰ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਤੇਰਾ ਮਸਤਕ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਹਗਾਹਿ ਮੈਂ ਉਜਲ ਹੋਇਗਾ॥੨॥

ਬਡਭਾਗੀ ਤੇ ਜਨ ਜਗ ਮਾਹਿ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਹਿ ॥

ਸੋ ਜਨ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈ ਵਡਿਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜੋ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਾਥ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰ ॥
ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਗਨੀ ਸੰਸਾਰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਧਨਵੰਤ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲਹਿ ਹਰਿ ਮੁਖੀ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਨਹੁ ਤੇ ਸੁਖੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮੁਖਯ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਾਸਕ ਵਾਚਕ ਮਾਨਸ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਣੋਂ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਏਕੁ ਪਛਾਨੈ ॥
ਇਤ ਉਤ ਕੀ ਓਹੁ ਸੋਝੀ ਜਾਨੈ ॥

ਜੋ ਜਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਸੋਝੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾਨਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨਕਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਹੀ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਪਨ ਆਪੁ ਸੁਝੈ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਜਾਨਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝੀ ਜਾਣੋਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਤ ॥
ਸਰਬ ਰੋਗ ਤੇ ਓਹੁ ਹਰਿ ਜਨੁ ਰਹਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਜਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜਨੁ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਕੇਵਲ ਬਖ੍ਯ਼ਾਨੁ ॥
ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮਹਿ ਸੋਈ ਨਿਰਬਾਨੁ ॥

ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਕੇਵਲ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਕੌ ਵਖਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨੁ ਯਦਪੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋ ਤਦਿਪੀ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ॥

ਏਕ ਊਪਰਿ ਜਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ (ਆਸਾ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਮਕੀ ਫਾਹੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਭੂਖ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਨ ਲਾਗਹਿ ਦੂਖ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਭੁਖ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਸ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ॥
ਸੋ ਸੰਤੁ ਸੁਹੇਲਾ ਨਹੀ ਡੁਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਚਿਤਿ) ਯਾਦ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੁਆ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਡੁਲਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਕਹੁ ਕਿਸ ਤੇ ਡਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਹੁ ਤੋ ਕਿਸਤੇ ਡਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥
ਅਪੁਨੇ ਕਾਰਜ ਮਹਿ ਆਪਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਥਾ ਤਿਸ ਜਨ ਕੌ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਯਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਵਯਾਪਕ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੀਝਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਤੁ ਸਭੁ ਬੂਝਿਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਸੋਧਤ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆ ਜਬ ਜਨ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਰਬ ਕੇ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਬ ਦੇਖਉ ਤਬ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੂਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੂਖਮੁ ਸੋਈ ਅਸਥੂਲੁ ॥੫॥

ਜਬ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਮੂਲ ਰੂਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਈ) ਸੋ ਹਰੀ ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ ॥
ਆਪਨ ਚਲਿਤੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਨਾ ਕੁਛ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਨੁ ਜਾਵਨੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਨਦ੍ਰਿਸਟਿ ॥
ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਧਾਰੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਚੇਤਨ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ (ਆਗਿਆਕਾਰੀ) ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ (ਦ੍ਰਿਸਟਿ) ਅਸਥੂਲ (ਅਨਦ੍ਰਿਸਟਿ) ਸੂਖਮ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲੀ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੨

ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਗਲ ਮਹਿ ਆਪਿ ॥
ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਰਚਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ। ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਓਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ । ਔਰ ਬਿਸਨੁ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਾ ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸਿਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਉਥਾਪ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਖੰਡ ॥
ਧਾਰਣ ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਆਪ ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਕੁਛ ਖੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦੇਸ ਕਾਲ ਕ੍ਰਿਤ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੌ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਪੁਰਖ ਪਰਤਾਪ ॥
ਆਪਿ ਜਪਾਏ ਤ ਨਾਨਕ ਜਾਪ ॥੬॥

ਸੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਪੁਰਖ ਪਰਮ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਹੈ। ਜਿਸਕੌ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ਸੁ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥
ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਉਧਰੈ ਤਿਨ ਮੰਤ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੈਂ। ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਸਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਗਲ ਉਧਾਰਨ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਨ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਭ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਕਿਰਪਾਲ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਪਿ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈ ਆਪੇ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਜਪ ਕਰੁ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋਈ ਲਾਗੈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਬਡਭਾਗੈ ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਸੋਈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਪਰ ਵਹੁ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਾਵਹਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਪੁਰਖ ਕਉ ਊਤਮ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥੭॥

ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਕੇ ਮਾਨ॥੭॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਨ ਵਾਰਿਓਂ ਕੇ ਲੱਖਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਸੈ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਵਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਉਹ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥
ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਸਹਜ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁਤੇ ਹੋਨਹਾਰ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਇ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸੋ ਜਨ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਜਨ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ॥
ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਾ ॥

ਤਿਨ ਜਨੌ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥
ਓਇ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਉਨਹੂ ਬਨਿ ਆਏ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰ ਸੇ ਵਹੁ ਉਪਜੇ ਥੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਅਰਥਾਤ ਲੀਨ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਹਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਉਨ ਕੋ ਹੀ ਬਨਿ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਇਸ ਅਨੰਦ ਕੇ ਵਹੀ ਲਾਇਕ ਹੈਂ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਿ ਦੀਨੋ ਮਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਜਨੁ ਏਕੋ ਜਾਨੁ ॥੮॥੧੪॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਕੌ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਰਾਇਣ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੌ ਮਾਨਯੋਗ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਜਨ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਜਾਣੋ॥ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੮॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਥਾ ਜਾਨਨਹਾਰ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੀਐ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰ ॥੧॥

ਸਰਬ ਸਕਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਵਾ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰੀਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਟੂਟੀ ਗਾਢਨਹਾਰ ਗੋੁਪਾਲ ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਟੂਟੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾ ਅਵਸਥਾ ਕੌ (ਗਾਂਢਨ) ਜੋੜਨੇ ਹਾਰਾ ਗੋਪਾਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਜਿਸੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਭਰਨ ਪੋਖਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਰਥਾ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਜਪ॥ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਪੇ ਆਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਸਉ ਪ੍ਰਾਨੀ ਲੋਚੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੌ ਵਾਰ ਭੀ ਕੀਆ ਚਾਹੈ ਤੌ ਭੀ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਕਿਛੁ ਕਾਮ ॥

ਗਤਿ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਏਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਕੌ ਜਪ॥੧॥ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਔ ਧਨ ਆਦਿ ਨਿਸ਼ੇਧਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੂਪਵੰਤੁ ਹੋਇ ਨਾਹੀ ਮੋਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਗਲ ਘਟ ਸੋਹੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਰੂਪ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਰੂਪ ਉਸੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਧਨਵੰਤਾ ਹੋਇ ਕਿਆ ਕੋ ਗਰਬੈ ॥

ਜਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਦਰਬੈ ॥

ਪੁਨਾ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਕਰੈ ਜਬ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਧਨ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਸੂਰਾ ਜੇ ਕੋਊ ਕਹਾਵੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕਲਾ ਬਿਨਾ ਕਹ ਧਾਵੈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਤੀ ਸੂਰਮਾਂ ਕਹਾਵੈ ਤੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦੀ ਹੁਈ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਹੋਇ ਬਹੈ ਦਾਤਾਰੁ ॥
ਤਿਸੁ ਦੇਨਹਾਰੁ ਜਾਨੈ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਆਪ ਦਾਤਾਰ ਹੋਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗਵਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੁਝ ਦਾਤਾ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਆਪਕੋ ਦਾਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤੂਟੈ ਹਉ ਰੋਗੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਸਦਾ ਅਰੋਗੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਹਉਮੈ ਰੂਪ ਰੋਗ ਤੁਟਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਦਾ ਅਰੋਗ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਮੰਦਰ ਕਉ ਥਾਮੈ ਥੰਮਨੁ ॥
ਤਿਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨਹਿ ਅਸਥੰਮਨੁ ॥

ਜੈਸੇ ਮੰਦਰ ਕੋ (ਥੰਮਨੁ) ਥੰਮਾ (ਥਾਮੈ) ਇਸਥਿਤ ਰਾਖਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਮਨ ਕੋ (ਅਸਥੰਮਨੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਪਾਖਾਣੁ ਨਾਵ ਚੜਿ ਤਰੈ ॥
ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਗਤੁ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਜੈਸੇ (ਪਾਖਾਣੁ) ਪਾਥਰੁ ਨਾਵ ਪਰ ਚੜਕੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਜਿਉ ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਮਨਿ ਹੋਇ ਬਿਗਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧਕਾਰ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇ ਮਨ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਮਾਰਗੁ ਪਾਵੈ ॥
ਤਿਉ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਉਜਾੜ ਮੈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਬਤਾਵਣੇ ਕਰ ਚਲਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸੁ ਮਾਰਗ ਪਾਵਤਾ ਹੈ । ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਗਿਆਨ ਰੁਪੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਸੰਤਨ ਕੀ ਬਾਛਉ ਧੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ॥੩॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਬਾਂਛਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਇਹੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ॥੩॥

ਮਨ ਮੂਰਖ ਕਾਹੇ ਬਿਲਲਾਈਐ ॥

ਪੰਨਾ ੨੮੩

ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾਹੇ ਕੌ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰੀ ਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ (ਲਿਖੇ) ਕਰਮ ਕਾ ਅਬ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਅਬਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਆਗੇ ਪਾਈਏਗਾ॥

ਦੂਖ ਸੂਖ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨਹਾਰੁ ॥
ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਤੂ ਤਿਸਹਿ ਚਿਤਾਰੁ ॥

ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਔਰ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਕਰ ਤੂੰ ਤਿਸੀ ਕੌ ਚਿਤਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰ॥

ਜੋ ਕਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਮਾਨੁ ॥
ਭੂਲਾ ਕਾਹੇ ਫਿਰਹਿ ਅਜਾਨ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਮਾਨ॥ ਹੇ ਅਗਿਆਤ ਕਿਉਂ ਭੂਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਉਨ ਬਸਤੁ ਆਈ ਤੇਰੈ ਸੰਗ ॥
ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਰਸਿ ਲੋਭੀ ਪਤੰਗ ॥

ਕੌਨ ਵਸਤੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਆਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ। ਔਰ ਤੂੰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਸਾਥ ਲੋਭੀ ਹੋ ਕਰ ਪਤੰਗ ਵਤ ਲਪਟ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਪਤੰਗਵਤ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹਿ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ ਪਤਿਸਟਾ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਵਖਰ ਕਉ ਲੈਨਿ ਤੂ ਆਇਆ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ (ਵਖਰ) ਸੌਦੇ ਕੇ ਲੇਨੇ ਹੇਤ ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਆਯਾ ਹੈਂ। ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਖਰ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮੋਲਿ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਤੋਲਿ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਦੇਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੋਲ ਲੇਵੋ। ਵਾ ਹੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੋਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਰ ਮੋਲ ਖਰੀਦਨਾ ਕਰੋ॥

ਲਾਦਿ ਖੇਪ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਚਾਲੁ ॥
ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਬਿਖਿਆ ਜੰਜਾਲ ॥

ਇਸ ਖੇਪ ਕੌ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲਾਦ ਕਰ ਚਲੋ ਔਰ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਮੁਖ ਊਜਲ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਇ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਤੁਮ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਕਹੈਗਾ। ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਦਹਗਾਹਿ ਮੈਂ ਭੀ ਤੁਮਾਰਾ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਇਗਾ॥

ਇਹੁ ਵਾਪਾਰੁ ਵਿਰਲਾ ਵਾਪਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਪਾਰ ਕੌ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ (ਵਾਪਾਰੈ) ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਸਾਧ ਕੇ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਉ ॥
ਅਰਪਿ ਸਾਧ ਕਉ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰ। ਔ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਰਹੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸਾਧ ਊਪਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ। ਪੁਨਾ ਸਾਧੂ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ॥

ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਘਨ ਤੇ ਸਾਧੂ ਰਾਖੈ ॥
ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਜੀਵ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਓਟ ਗਹੀ ਸੰਤਹ ਦਰਿ ਆਇਆ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਦੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥ ਜਿਸਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਜੀਵਾਲਨਹਾਰ ॥
ਭੂਖੇ ਕਉ ਦੇਵਤ ਅਧਾਰ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੌ ਜੀਵਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਔਰ ਭੂਖੇ ਕਉ ਭੋਜਨ ਆਦੀ ਆਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਹਿ ॥
ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ਪਾਹਿ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜਿਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ (ਲਹਣਾ) ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਓਹੁ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਕਿਛ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਤਿਸਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਆਗੇ ਹੋਇਗਾ॥

ਜਪਿ ਜਨ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣੀ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਨਿਰਮਲ ਇਹ ਕਰਣੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸੀ ਕੌ ਜਪਣਾ ਕਰ। ਸਭ ਸੇ ਊਚੀ ਅਰੁ ਨਿਰਮਲ ਇਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਕਉ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਥੀਆ ॥੭॥

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਜਿਸਕੌ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਹੇਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੀਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਸੁਨੀਐ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥
ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਏਕੋ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜਨੁ ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਚੁ ਤਾ ਕੀ ਰਹਤ ॥
ਸਚੁ ਹਿਰਦੈ ਸਤਿ ਮੁਖਿ ਕਹਤ ॥

ਤਿਸਕੀ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ (ਰਹਤ) ਧਾਰਨਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਵਹੁ ਸਤ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਚਾ ਆਕਾਰੁ ॥
ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਾਚਾ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਸਚੀ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਆਕਾਰ ਭੀ (ਸਾਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਇਹੁ ਪਸਾਰਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਜਨੁ ਸਚਿ ਸਮਾਤਾ ॥੮॥੧੫॥

ਜਿਸਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚ ਮੈ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੮॥੧੫॥

ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀਕਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਨ ਰੰਗੁ ਕਿਛੁ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਭਿੰਨ ॥
ਤਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥੧॥

ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਜਿਸਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਧ੍ਵਜਾ ਬਜ੍ਰ ਆਦਿ ਰੇਖਾ ਚਿਹਨ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾ ਸਯਾਮ ਪੀਤ ਆਦੀ ਕਿਛ ਰੰਗ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਅਸੰਗ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਵਹੁ ਐਸਾ ਅਪਨਾ ਰੂਪੁ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਖੁ ॥
ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਤੂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਆਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖ ਔ ਮਾਨਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਤਿਆਗ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਪਰੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਕੋਇ ॥
ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸਤੇ ਪਰੈ ਕਿਛੁ ਕਰਨੈ ਲਾਇਕ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਿਆਪਕ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਆਪੇ ਦਾਨਾ ॥
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗਹੀਰੁ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੇ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਔ (ਗੰਭੀਰੁ) ਨਿਰਹਲ (ਗਹੀਰੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਸੁਜਾਨਾ) ਚਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਬਖਸੰਦ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਸਦਾ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਤੇਰੇ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੪

ਨਾਨਕ ਕੈ ਮਨਿ ਇਹੁ ਅਨਰਾਉ ॥੧॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹੀ (ਅਨਰਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਸਰਨਾ ਜੋਗ ॥
ਜੋ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਸੋਈ ਹੋਗੁ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਨਾਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ (ਕਰਿ) ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਲੇਖ ਮੈ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੋ ਭੋਗਨਾ ਹੋਗਾ॥

ਹਰਨ ਭਰਨ ਜਾ ਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਫੋਰੁ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ਹੋਰੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਫਰਕਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਹਰਣ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਣਾ ਔ (ਭਰਨ) ਪਾਲਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸਲਾਹ ਕੌ ਔਰ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਸਦ ਜਾ ਕੈ ॥
ਸਰਬ ਥੋਕ ਸੁਨੀਅਹਿ ਘਰਿ ਤਾ ਕੈ ॥

ਜਿਸ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਸਦਾ ਮੰਗਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਸੁਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜ ਮਹਿ ਰਾਜੁ ਜੋਗ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ॥
ਤਪ ਮਹਿ ਤਪੀਸਰੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮਹਿ ਭੋਗੀ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਜਿਓਂ ਮੈ ਰਾਜਾ ਔਰ ਜੋਗੀਓਂ ਮੈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਰਿਓਂ ਮੈ ਤਪੀਸ੍ਵਰ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਰਹਸਤੀਓਂ ਮੈ ਭੋਗੀ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਭਗਤਹ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧਿਆਇ ਕਰ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਬਿਅੰਤ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨਾਹਿ ॥

ਸਗਲ ਦੇਵ ਹਾਰੇ ਅਵਗਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਲੀਲਾ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਾ (ਅਵਗਾਹਿ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਰਬ ਦੇਵਤਾ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਪਿਤਾ ਕਾ ਜਨਮੁ ਕਿ ਜਾਨੈ ਪੂਤੁ ॥
ਸਗਲ ਪਰੋਈ ਅਪੁਨੈ ਸੂਤਿ ॥

ਜੈਸੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਜਨਮ ਕੌ ਪੁਤ੍ਰ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਸਕੌ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈ ਪਰੋਈ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸੁਮਤਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਜਿਨ ਦੇਇ ॥
ਜਨ ਦਾਸ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸੇਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬੁਧੀ ਔਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜਨ ਨਾਮ ਕੌ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਜਾ ਕਉ ਭਰਮਾਏ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜੌਨੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਤਿਸ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ॥
ਜੈਸਾ ਜਨਾਵੈ ਤੈਸਾ ਨਾਨਕ ਜਾਨ ॥੩॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਨਾਨਾ ਜਾ ਕੇ ਰੰਗ ॥
ਨਾਨਾ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਇਕ ਰੰਗ ॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਕੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ। (ਨਾਨਾ) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖੋਂ ਕੌ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਦੇਖੀਏ ਤੌ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਅਨੇਕ ਭਾਂਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਨੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਚਲਿਤ ਕਰੇ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ॥
ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨੁ ਸਭ ਠਾਇ ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ॥
ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਪਾਈ ॥

ਨਾਨਾ ਵਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਭ ਘਟ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਠਾਉ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੪॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ ਔ ਬਾਹਝ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਨਾਮ ਔਰ ਨਾਮੀ ਕਾ ਅਭੇਦ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲੇ ਜੰਤ ॥
ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਤਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਹੈਂ। ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥
ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸੁਨਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਹੀ ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਕੌ ਸਭ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਆਗਾਸ ਪਾਤਾਲ ॥
ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਸਗਲ ਆਕਾਰ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਅਕਾਸ ਔ ਪਤਾਲ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਸੰਪੂਰਨ ਅਕਾਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਪੁਰੀਆ ਸਭ ਭਵਨ ॥
ਨਾਮ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਧਰੇ ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਸਹਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਨਾਮ ਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰਵਣ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਆਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਸੁਨਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਨੈ ਨਾਮਿ ਲਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਚਉਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਸੋ ਜਨੁ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥੫॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਚੌਥੇ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਗਤਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਰੂਪੁ ਸਤਿ ਜਾ ਕਾ ਸਤਿ ਅਸਥਾਨੁ ॥
ਪੁਰਖੁ ਸਤਿ ਕੇਵਲ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਔਤਾਰੋਂ ਕੇ ਤੇਜ ਮਯ ਸਰੀਰ ਭਏ ਹੈਂ। ਪੰਚ ਭੂਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਵੈਕੁੰਠ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਸਤਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਤਿ ਰੂਪ ਸਰਬ ਸੰਘਾਤ ਮੈਂ ਕੇਵਲ (ਪਰਧਾਨੁ) ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕਰਤੂਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਜਾ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਭੀਲਨੀ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਆਦਿਕੋਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਤਿਸ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ। ਤਿਸ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸਭ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਕਰਮੁ ਜਾ ਕੀ ਰਚਨਾ ਸਤਿ ॥
ਮੂਲੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਉਤਪਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਰਮ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਰਚਨਾ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਮੂਲ ਸੇ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਤ ਹੈ ਔ ਜੋ ਉਤਪਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ਜਗਤ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਅਧਿਸਟਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਕਰਣੀ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲੀ ॥

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਤਿਸਹਿ ਸਭ ਭਲੀ ॥

ਤਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਮਲ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਹੈ। ਵਾ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਕੇ ਮੋਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਸਕੌ ਵਹੁ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਸਭ ਬਾਤ ਭਲੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਸਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ॥੬॥

ਸੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੱਤਿ ਹੈ ਔਰੁ ਵਿਸ੍ਵਾਸੁ ਭੀ ਸੱਤਿ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਅਰੁ ਵਿਸ੍ਵਾਸੁ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਉਪਦੇਸ ॥

ਸਤਿ ਤੇ ਜਨ ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਬਚਨ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ। ਸੋ ਬਚਨ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿ ਨਿਰਤਿ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਇ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਨਿਰਤਿ) ਨਿਰਨਾ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ ॥

ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨੀ ਮਿਤਿ ਗਤਿ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਗਤ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੮੫

ਜਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੁ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ॥

ਅਵਰ ਨ ਬੂਝਿ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸੋ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹੈ। ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੌ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੁੰਤਤਰ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੀਆ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਵਰਤੀਆ ॥੭॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜਿਨਿ ਬੂਝਿਆ ਤਿਸੁ ਆਇਆ ਸ੍ਵਾਦ ॥

ਜਿਨਕਾ ਇਹ (ਬਿਸਮਨ) ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮਨ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਆਤਮਾ ਮੈ (ਬਿਸਮ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਤਬ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਭਏ ਹੈਂ। ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਇਹ ਸਰੂਪ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਕਾ ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਾਚਿ ਜਨ ਰਹੇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਪਦਾਰਥ ਲਹੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਵਚਨੋਂ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਲਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਦਾਤੇ ਦੁਖ ਕਾਟਨਹਾਰ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਹਾਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੈ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਤਿੰਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ਤਿੰਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਗੁਨ ਗੋਬਿਦ ਕੀਰਤਨੁ ਜਨੁ ਗਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥੮॥੧੯॥

ਜੋ ਜਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋ ਧਰਮ ਆਦੀ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭਿ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭਿ ਸਚੁ ॥੧॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਥਾ ਪੁਨਾ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਆਦ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਕੌ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੋਇਗਾ॥

ਬਾਹਠ ਨਾਮ ਨਗਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪਹਾੜ ਹੈ ਜਹਾਂ ਥੰਭ ਸਾਹਿਬ ਅਬ ਤਕ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਊਹਾਂ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾਰਥ ਸੋਲਾ ਅਸਟਪਦੀ ਭੇਟਾ ਕਰੀ ਅਰੁ ਕਹਾ ਜੀ ਚਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਔਰੁ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਤੀ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਆਦਿ ਸਚੁ ਇਹ ਸਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਗੇ ਆਠ ਅਸਟਪਦੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ। ਅਰ ਕਈ ਮਹਾਤਮਾ ਇਉ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਚੌਵੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਰਾਮ ਸਰ ਪਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਆਂ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਚਰਨ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪਰਸਨਹਾਰ ॥
ਪੂਜਾ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸੇਵਦਾਰ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ। ਔ ਤਿਨ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਪਰਸਨੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਪੂਜ ਰੂਪ ਕੇ (ਸੇਵਦਾਰ) ਸੇਵਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ॥

ਦਰਸਨੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪੇਖਨਹਾਰ ॥
ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਧਿਆਵਨਹਾਰ ॥

ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਹਾਰ ਸੰਤ ਭੀ ਸਤ ਸ੍ਰੂਪ ਹੈਂ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਭ ਧਾਰੀ ॥
ਆਪੇ ਗੁਣ ਆਪੇ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥

ਆਪਿ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਕਤਾ ॥
ਸੁਰਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਜਸੁ ਸੁਨਤਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਵਾ ਬੇਦੁ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ (ਬਕਤਾ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥

ਬੁਝਨਹਾਰ ਕਉ ਸਤਿ ਸਭ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਮਝਨੇ ਹਾਰੇ ਕੋ ਸਭੀ ਸਤ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ (ਹੋਇ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕੋ ਸੱਤਾ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਿ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਰਿਦੈ ਜਿਨਿ ਮਾਨਿਆ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤਿਨਿ ਮੂਲੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰੇ ਸਰਬ ਕੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ ॥
ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਪ੍ਰਭ) ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਤਤੁ) ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਬਸਾਨਾ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਵਹੁ ਭੈ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਹੁ ਉਪਜਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਬਸਤੁ ਮਾਹਿ ਲੇ ਬਸਤੁ ਗਡਾਈ ॥
ਤਾ ਕਉ ਭਿੰਨ ਨ ਕਹਨਾ ਜਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਵਸਤੂ ਭਾਵ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤੂ ਮੈ ਜੀਵ ਵਸਤੂ ਤਿਸ ਨੇ (ਗਡਾਈ) ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਤਬ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸੇ ਤਿਸ ਕੌ ਭਿੰਨ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬੂਝੈ ਬੂਝਨਹਾਰੁ ਬਿਬੇਕ ॥
ਨਾਰਾਇਨ ਮਿਲੇ ਨਾਨਕ ਏਕ ॥੨॥

ਜੋ ਸਮਝਣ ਹਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸ ਬਿਬੇਕ ਕਉ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਰਾਇਣ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਦਾ ਪੂਜਾਰੀ ॥

ਜੋ ਐਸਾ ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਦਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸਦਾ (ਪੂਜਾਰੀ) ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਠਾਕਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰੀਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੇਵਕੁ ਜਾਨੈ ਸੰਗਿ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਨਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥

ਠਾਕਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੌ ਸਦਾ ਸਾਥ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਪਾਲਨਹਾਰਾ ॥

ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਾਖੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੌ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਪਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇਵਕ ਕੀ ਲਜਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਰੈ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਨੀ ਦਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੇਵਕ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਕਾ ਪਰਦਾ ਢਾਕੈ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸਰਪਰ ਰਾਖੈ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਪੜਦਾ ਢਕਤਾ ਹੈ। ਔ ਆਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪਤਿਸਟਾ (ਸਰਪਰ) ਅਵਸ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਦੇਇ ਵਡਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮੁ ਜਪਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕੋਇ ਨ ਲਾਖੈ ॥

ਸੋ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪਤਿ ਆਪ ਹੀ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤੀ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੋਈ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਊਚ ਤੇ ਊਚੇ ॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੌ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਰਬ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਦਹ ਦਿਸਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥੪॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਹਰੀ ਨੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਨੀਕੀ ਕੀਰੀ ਮਹਿ ਕਲ ਰਾਖੈ ॥

ਭਸਮ ਕਰੈ ਲਸਕਰ ਕੋਟਿ ਲਾਖੈ ॥

ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਛੋਟੀ ਜੈਸੀ ਕੀੜੀ ਮੈ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਰਾਖ ਦੇਵੈ ਤਬ ਵਹੁ ਚੀਟੀ ਏਕ ਹੀ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਲਸਕਰੋਂ ਕੌ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਵੈ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾਸੁ ਨ ਕਾਢਤ ਆਪਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੬

ਤਾ ਕਉ ਰਾਖਤ ਦੇ ਕਰਿ ਹਾਥ ॥

ਔ ਜਿਸਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਵਹੁ ਆਪ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਅਨੇਕ ਸਤਰੂਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈ ਸੇ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਜਤਨ ਕਰਤ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥

ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਤਬ ਬਿਰਥੇ ਜਾਤਿ ॥

ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੇ ਕਰਤਵ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੈ ਨ ਰਾਖੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਰਾਖਾ ਸੋਇ ॥

ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੀ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਰਾਖਣੇ ਹਾਰਾ ਏਕ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਕਾਹੇ ਸੋਚ ਕਰਹਿ ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥

ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਉਂ ਅਨੇਕ ਤ੍ਰਹ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਚਿਤਵਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਅਲਖ ਪ੍ਰਭੂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰ ॥੫॥

ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜਪੀਐ ॥

ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਪੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਪਣਾ ਕਰੀਏ। ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਤਨ (ਧ੍ਰਪੀਐ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸੁ ਕਿਛੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੌ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸਦਰਸ ਔਰ ਕਿਛੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਾਮੋ ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ॥

ਨਾਮੋ ਸੁਖੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਤਿਸਕੌ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਔ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਰੰਗ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਤਿਸਕੌ ਸੰਗ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਰਸਿ ਜੋ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥

ਮਨ ਤਨ ਨਾਮਹਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਮੈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੈ ਸਦ ਕਾਮ ॥੬॥

ਜੋ ਜਨ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਵਤਿਆਂ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਦਾ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਕਾਰਜ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬੋਲਹੁ ਜਸੁ ਜਿਹਬਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਜਨ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥

ਅਪਨ ਜਨੋਂ ਕੌ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਹੈਂ। ਸੋ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਬੋਲਹੁ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਹਿ ਭਗਤਿ ਆਤਮ ਕੈ ਚਾਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸਿਉ ਰਹਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ (ਆਤਮ) ਆਪਣੇ ਮਨ ਕੇ ਉਤਸਾਹਿ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਵਹੁ ਸਮਾਇ ਰਹੈ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹੋਆ ਹੋਵਤ ਸੋ ਜਾਨੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨੈ ॥

ਜੋ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈ ਹੋਤਾ ਹੈਂ । ਪੁਨਾ ਜੋ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਉਨ ਬਖਾਨਉ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਨੁ ਕਹਿ ਏਕ ਨ ਜਾਨਉ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌਨ ਸੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਜਨ ਕਾ ਗੁਣ ਮੈਂ ਏਕ ਭੀ ਕਹਿ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਬਸਹਿ ਹਜੂਰੇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ॥੭॥

ਜੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਵਸਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਅਪਨੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥੭॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਿਨ ਕੀ ਓਟ ਲੇਹਿ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਤਿਨ ਜਨ ਦੇਹਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਓਟ ਕੌ ਲੈ ਔਰੁ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਹ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਥੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਜਿਸ ਹਰਿ ਜਨ ਨੇ ਆਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥
ਤਿਸ ਕੈ ਦਰਸਿ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਵਹਿ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ। ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਵੈਗਾ॥

ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਛਾਡੁ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਤੂ ਸੇਵਾ ਲਾਗੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਆਣਪ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਤੂੰ ਲਾਗ॥

ਆਵਨੁ ਜਾਨੁ ਨ ਹੋਵੀ ਤੇਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਪੂਜਹੁ ਸਦ ਪੈਰਾ ॥੮॥੧੭॥

ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਨਾ ਜਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਪੂਜ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਔਰ ਸਿਖ ਕੇ ਲਖਜਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਕੌ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਿਖੁ ਉਧਰੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਗ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸਿਖ ਉਧਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕੀ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਸੇਵਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਕੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਦਿਆਲੂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਖ ਕੀ ਗੁਰੁ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਹਿਰੈ ॥
ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਿਖ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖੋਈ ਮਤ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖੁ ਬਿਕਾਰ ਤੇ ਹਾਟੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਨਾਮ ਧਨੁ ਦੇਇ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖੁ ਵਡਭਾਗੀ ਹੇ ॥

ਜਿਸ ਸਿਖ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਧਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਾ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਖ ਕਉ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ਸਮਾਰੈ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕਾ ਇਹੁ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਥ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਯਾਦ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਰਹੈ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਨ ਮਹਿ ਸਹੈ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਕਰਿ ਕਛੁ ਨ ਜਨਾਵੈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਧਿਆਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਛ ਜਨਾਵੇ ਨਹੀਂ ਔ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ॥

ਮਨੁ ਬੇਚੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥
ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸਿ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਵੇਚ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੋਖ ਆਦੀ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਹੋਇ ਨਿਹਕਾਮੀ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਹੋਤ ਪਰਾਪਤਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਨਿਹਕਾਮੀ) ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੮੭

ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬੀਸ ਬਿਸਵੇ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥
ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੈ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਪਰ (ਬੀਸ ਬਿਸਵੇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੌ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੌ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਜੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਮੁਖ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿ ਜਨੁ ਜਨ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥
ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਨਹੀ ਕਛੁ ਭਰਮੁ ॥

ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਜਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਦੋਨੋਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਕੁਛ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਨਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਬਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਹਜਾਰੋਂ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਪੁਨੀਤ ॥
ਪਰਸਤ ਚਰਨ ਗਤਿ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਫਲ ਰੂਪ ਦਰਸਨ ਕੌ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ। ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪਰਸਤਿਆਂ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਰਾਮ ਗੁਨ ਰਵੇ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਦਰਗਹ ਗਵੇ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੰਗ ਭੇਟਨੇ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਸੇ (ਗਵੇ) ਗਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਬਚਨ ਕਰਨ ਆਘਾਨੇ ॥
ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਆਤਮ ਪਤੀਆਨੇ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ। ਔਰ ਅਪਨੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਮੈਂ (ਪਤੀਆਨੇ) ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਅਖ੍ਹਓ ਜਾ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪੇਖੈ ਹੋਇ ਸੰਤ ॥

ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਨਕਾ (ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ (ਅਖਓ) ਅਖਜੈ ਹੈ ਵਾ ਅਖੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਜੀਵ ਪਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਉਸਤਤਿ ਅਨੇਕ ॥
ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਬਿਬੇਕ ॥

ਹਮਾਰੀ ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਉਸਤਤ ਤਿਸ ਕੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਬਿਬੇਕ ਸਹਿਤ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬੋਲ ਨ ਪਹੁਚਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਕਿਸੀ (ਬੋਲ) ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਵਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸਬਦ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਔ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਾਹਾਰ ਨਿਰਵੈਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥
ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਨਿਰਾਹਾਰ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਖਦਾਈ ਹਰੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਭਗਤ ਬੰਦਨ ਨਿਤ ਕਰਹਿ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਸਿਮਰਹਿ ॥

ਅਨੇਕ ਭਗਤਿ ਤਿਸਕੌ ਨਿੰਤਪ੍ਰਤੀ ਬੰਦਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਪਨੇ ॥੫॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਐਸਾ ਜਾਪ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਅਮਰੁ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਉਸੁ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਬਿਨਾਸ ॥
ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਨਤਾਸ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੇਇ ॥
ਸਚੁ ਉਪਦੇਸੁ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੇਇ ॥

ਸੋ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਲੇਪੁ ॥
ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ॥

ਤਿਸਕਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਸਾਥ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਕ ਪਰਗਾਸੇ ॥
ਨਾਨਕ ਭਰਮ ਮੋਹ ਦੁਖ ਤਹ ਤੇ ਨਾਸੇ ॥੬॥

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਕਾ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇਂ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹਿ ਜੰਨਜ ਦੁਖ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਤਪਤਿ ਮਾਹਿ ਠਾਢਿ ਵਰਤਾਈ ॥
ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਦੁਖ ਨਾਠੇ ਭਾਈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਸੇ ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਸਰਦੀ ਵਰਤਾਇ ਦਈ ਹੈ ਭਾਈ ਤਬ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਔ ਦੁਖ ਸਭੀ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ ॥
ਸਾਧੂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਕੌ ਪੂਰਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਭਉ ਚੂਕਾ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਬਸੇ ॥
ਸਗਲ ਬਿਆਧਿ ਮਨ ਤੇ ਖੈ ਨਸੇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦੀ ਭੈ ਚੁਕ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗੁ ਖੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ। ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਥਿਤਿ ਪਾਈ ਚੂਕੇ ਭ੍ਰਮ ਗਵਨ ॥
ਸੁਨਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਕੌ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਔ ਭ੍ਰਮ ਜੰਨਯ ਆਵਾਗਵਨ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਗੁਰੋ ਨਿਰਗੁਣ ਔਰ ਸਰਗੁਨ ਕਾ ਕੇਤਾਕੁ ਭੇਦ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਨਿਰਗੁਨੁ ਆਪਿ ਸਰਗੁਨੁ ਭੀ ਓਹੀ ॥
ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਿਨਿ ਸਗਲੀ ਮੋਹੀ ॥

ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੈ। ਔ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੋਹੀ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਬਨਾਏ ॥
ਅਪੁਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਪਾਏ ॥

ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਏ ਹੈਂ। ਅਪਨੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ।

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਰਵਿਆ ਰੂਪ ਰੰਗ ॥
ਭਏ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੯

ਰਚਿ ਰਚਨਾ ਅਪਨੀ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥
ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੮॥੧੯॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ (ਰਚਨਾ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੌ ਰਚ ਕਰ ਇਸ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਬਿਨੁ ਭਜਨ ਬਿਖਿਆ ਸਗਲੀ ਛਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੀ ਪੰਕਤੀ (ਛਾਰੁ) ਖਾਕ ਵਤ ਤੁਛ ਵਾ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਾਵਨਾ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਧਨੁ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮ ਆਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸਾਥ ਮਿਲਿ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ। ਅਰ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਅਵਰਿ ਉਪਾਵ ਸਭਿ ਮੀਤ ਬਿਸਾਰਹੁ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦ ਮਹਿ ਉਰਿ ਧਾਰਹੁ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਾਵ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵੋ ਔਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਭ ਸੇ (ਉਰਿ) ਅਧਕ ਉਤਮ ਜਾਨ ਕਰ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਮਰਥੁ ॥
ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਗਹਹੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਵਥੁ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਥੁ) ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਹੋਵਹੁ ਭਗਵੰਤ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਮੰਤਰ ਲੇ ਕਰ ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੇ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਤੁਮ (ਭਗਵੰਤ) ਭਾਗਵਾਨ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋਵੋ॥

ਏਕ ਆਸ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਸਰਬ ਰੋਗ ਨਾਨਕ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਜਬ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਸ ਮਨ ਮੈ ਰਾਖੋਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਉ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਉਠਿ ਧਾਵਹਿ ॥
ਸੋ ਧਨੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਧਨ ਕੌ ਤੂੰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਉਠ ਕਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਧਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੀ ਪਾਵੈਂਗਾ ਭਾਵ ਔਰ ਉਪਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਜਿਸੁ ਸੁਖ ਕਉ ਨਿਤ ਬਾਛਹਿ ਮੀਤ ॥
ਸੋ ਸੁਖੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਿਸ ਨਿਤ ਸੁਖ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਨੇ ਕੌ ਤੂੰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਤੁਝ ਕੌ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ॥

ਜਿਸੁ ਸੋਭਾ ਕਉ ਕਰਹਿ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ॥
ਸਾ ਸੋਭਾ ਭਜੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨੀ ॥

ਜਿਸ ਸੋਭਾ ਹੋਣੇ ਕੌ ਤੂੰ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਾ ਤੌ ਹੋਇਗੀ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਹੋ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵੀ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਰੋਗੁ ਮਿਟੈ ਹਰਿ ਅਵਖਧੁ ਲਾਇ ॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਰੋਗ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਸਧ ਕੌ ਰਿਦੇ ਮੈ ਲਗਾਣੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਮਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਦਰਗਹਿ ਪਰਵਾਨੁ ॥੨॥

ਸਰਬ ਖਜਾਨਿਓਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ ਇਸਤੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੨॥

ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਹੁ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥
ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵਤ ਆਵੈ ਠਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਜੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਆਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿ ਤਾਤੀ ਠਾਂਢਾ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਉ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਅਗਨੀਵਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਪਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤਪਤ ਮੈਂ ਜਲਤਿਆਂ ਕੌ ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਆਸ ॥
ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਭੈ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਇਗੀ। ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਇ ਬਸੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥੩॥

ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵੀ ਅਬਿਨਾਸੀ (ਘਰਿ) ਸੁਰਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ॥੩॥

ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ਕਹੈ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਸੋ ਕਾਚੋ ਕਾਚਾ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਤਤੁ) ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੌ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਚਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਕਚ ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਸੇ ਭਾਵ ਨਾਸਤਕ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਕੀ ਆਸਤਕ ਭਾਵ ਸੇ ਕਬੀ ਮੁਕਤ ਹੋ ਭੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਨਾਸਤਕ ਕੀ ਕਭੀ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਵਾ ਗਵਨੁ ਮਿਟੈ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵ ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸਰਨਿ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੀ ਸਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੇ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਇਉ ਰਤਨ ਜਨਮ ਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਆਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰੁ ਇਸੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਨ ਛੂਟਨਹਾਰੇ ॥
ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਭੀ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇ ॥
ਮਨਿ ਬੰਛਤ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਤੁਮ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥੪॥

ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਸਿ ਤੇਰੈ ਧਨਾ ॥
ਤੂੰ ਕਿਆ ਲਪਟਾਵਹਿ ਮੂਰਖ ਮਨਾ ॥

ਧਨ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ। ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਉਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲਪਟਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਤ ਮੀਤ ਕੁਟੰਬ ਅਰੁ ਬਨਿਤਾ ॥
ਇਨ ਤੇ ਕਹਹੁ ਤੁਮ ਕਵਨ ਸਨਾਥਾ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਇਨ ਸੰਬੰਧੀਯੋਂ ਸੇ ਤੁਮ ਕਹੋ ਤੌਂ ਕੌਨ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਯਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ॥

ਰਾਜ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਇਨ ਤੇ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਛੁਟਕਾਰ ॥

ਰਾਜ ਕਾ ਅਨੰਦ ਔ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ ਇਨ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਕਹੋ ਤੌਂ ਕੌਨ ਕਾ ਛੁਟਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੂਟਾ ਹੈ॥

ਅਸੁ ਹਸਤੀ ਰਥ ਅਸਵਾਰੀ ॥
ਝੂਠਾ ਡੰਫੁ ਝੂਠੁ ਪਾਸਾਰੀ ॥

ਘੋੜੇ ਔ ਹਾਥੀ ਪੁਨਾ ਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਅਸਵਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਝੂਠੇ (ਡੰਫੁ) ਦੰਭ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤਿਸੁ ਬੁਝੈ ਨ ਬਿਗਾਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਨਾਨਕ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥੫॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹੁ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਗਾਨਾ ਹੂਆ ਭ੍ਰਾਵ ਅਗਜਾਨ ਸਹਤ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕਨ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਤੂੰ ਲੇਹਿ ਇਆਨੇ ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਬਹੁ ਡੂਬੇ ਸਿਆਨੇ ॥

ਹੇ ਅਗਿਆਤ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਵਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨ ਮੀਤ ॥

ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਤੁਮ੍ਾਰੋ ਚੀਤ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੀਤ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਚਿਤ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੯

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਜਾਹਿ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਖੋ ਤੁਮਾਰੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਆਪਿ ਜਪਹੁ ਅਵਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥

ਸੁਨਤ ਕਹਤ ਰਹਤ ਗਤਿ ਪਾਵਹੁ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਆਪ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਜਪਾਵੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਧਾਰਨਾ ਮੈ ਰਹਤੇ ਹੂਏ ਤੁਮ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਸਾਰ ਭੂਤ ਸਤਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥੬॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ (ਸਤਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੁ॥੬॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤੇਰੀ ਉਤਰਸਿ ਮੈਲੁ ॥

ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਫੈਲੁ ॥

ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਏਗੀ ਔਰ ਹੌਮੈਂ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਖ (ਫੈਲੁ) ਬਿਸਤਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੀ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਹੋਹਿ ਅਚਿੰਤੁ ਬਸੈ ਸੁਖ ਨਾਲਿ ॥

ਸਾਸਿ ਗ੍ਰਾਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵੱਸੇਗਾ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਮਨਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਵਹਿ ਸਚੁ ਧਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸੰਪੂਰਨ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਛਾਡ ਦੇਹ। ਇਹ ਨਾਮ ਧਨ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਹਰਿ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚਿ ਕਰਹੁ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਦਰਗਹ ਜੈਕਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਪੂੰਜੀ ਕੌ ਸੰਚਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੈਂ ਤਬ ਈਹਾਂ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੈਕਾਰ ਹੋਇਗਾ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਦੇਖੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਸਦਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ ਪੂਰਨ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੭॥

ਏਕੋ ਜਪਿ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹਿ ॥
ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਏਕੋ ਮਨ ਆਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਹੀ ਜਪ ਔਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਅਸਤੋਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰ। ਤਿਸ ਏਕ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਏਕ ਕੌ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਆਹਿ) ਚਾਹਿ॥

ਏਕਸ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ਅਨੰਤ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਜਾਪਿ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਅਨੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਉ। ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕੌ ਹੀ ਜਪੁ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਏਕੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ॥
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਆਪਿ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕੋ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ (ਬਿਆਪਿ) ਜਗਤ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਬਿਸਥਾਰ ਏਕ ਤੇ ਭਏ ॥
ਏਕੁ ਅਰਾਧਿ ਪਰਾਛਤ ਗਏ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਸਥਾਰ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ (ਪਰਾਛਤ) ਪਾਪ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ, ਵਾ ਪਰਾਛਤ ਨਾਮ ਪਾਪਾਂ ਨੈਵਰਤਕ ਕਰਮ ਕਾ ਹੈ , ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਅਰਾਧਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਾਛਤ (ਗਏ) ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਏਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਤਾ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਜਾਤਾ ॥੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਏਕ ਸੂਰਪ ਕੌ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਰਾਤਾ ਹੈ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ ਪਰਿਆ ਤਉ ਸਰਨਾਇ ॥

ਹੇ ਪਭੂ ਮੈ ਅਨੇਕ ਜੂਨੋਂ ਮੈ ਫਿਰਤਾ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਬ ਮੈ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਪਰਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਜਨ ਕੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਬ ਮੁਝ ਕੌ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈ ਲਗਾਵੋ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਾਚਕ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਜਾਚਕ ਜਨ ਤੁਝ ਸੇ ਇਹੁ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਮਾਗਉ ਧੂਰਿ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਇਹੁ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਹਿ ਧਿਆਵਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਸਦਾ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਵੋ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੂੰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਨਿਤ ਨੀਤਿ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਕਰੂੰ॥

ਏਕ ਓਟ ਏਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੇਰੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਏਕ ਤੇਰਾ ਮੋਕੌ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਮੈ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਮੈ ਤੁਝ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੌ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥
ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਨਹੀ ਡੋਲਾਨੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੋ ਕਰ ਕਬੀ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰੰਗਿ ॥
ਉਪਜੈ ਚਾਉ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਲਬਾ ਲਬ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪਰੇ ਸਰਨਿ ਆਨ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਅਨਦਿਨੁ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ॥

ਜੋ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੀਚ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਨਿਰੰਤਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਬਡਭਾਗੀ ਜਪਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸੋ ਹਰੀ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੋਇਓਂ ਕੌ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਵਕ ਕੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰੀ ਭਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਮਤਿ ਲਈ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸਰਬ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇਓ ਦਇਆਲੁ ॥

ਸੇਵਕੁ ਕੀਨੋ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕੌ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਜਨੁ ਭਇਆ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਖੁ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਖ ਔ ਭ੍ਰਮੁ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਇਛ ਪੁਨੀ ਸਰਧਾ ਸਭ ਪੂਰੀ ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਦ ਸੰਗਿ ਹਜੂਰੀ ॥

ਸਭ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਸਰਬ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈਂ। ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹਰੀ ਜਾਣ ਕਰ ਸਦ ਸੰਗ ਕਰ ਵਹੁ ਹਜੂਰੀ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨਿ ਲੀਆ ਮਿਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਘਾਲ ਨ ਭਾਨੈ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਕੀਆ ਜਾਨੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੋਈ ਕੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਵ ਕਾ ਫਲ ਭੁਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਕੀਆ ਹੁਆ ਕਰਮ ਸਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੦

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਜੀਵਨ ਜੀਆ ॥

ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਬਿਰਲਾ ਲਾਖੈ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰੈ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਲਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਜਿ ਬਿਖੁ ਤੇ ਕਾਢੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਟੂਟਾ ਗਾਢੈ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੈ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਦੇਕਰ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਸੇ ਕਾਢ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਟੂਟੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਯੋਗੀ ਜੀਵ ਕੌ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਗੰਢ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤਤੁ ਇਹੈ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਨਾਨਕ ਜਨ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੌ ਇਹ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਕਰਹੁ ਇਹੁ ਕਾਮੁ ॥

ਆਨ ਤਿਆਗਿ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਸੂਜਨੋਂ ਤੁਮ ਇਹੀ ਕਾਮ ਕਰੋ ਔਰ ਕਾਮ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੋ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ॥

ਆਪਿ ਜਪਹੁ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਵੋ ਆਪਿ ਜਪੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਾਵੋ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਤਰੀਐ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਖਾਕ ਵਤ ਨਿਸਫਲ ਹੋਇਗਾ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੂਖ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ॥

ਬੂਡਤ ਜਾਤ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕਲਿਆਣ) ਮੁਕਤੀਓਂ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਬੂਡਤਾ ਜਾਤਾ ਪੁਰਸ ਇਸਥਿਤੀ (ਪਾਏ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਦੂਖ ਕਾ ਹੋਵਤ ਨਾਸੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਨਤਾਸੁ ॥੫॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਾਮ ਜਪੋ॥੫॥

ਉਪਜੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਚਾਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਇਹੀ ਸੁਆਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਇਹੀ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਵਾ ਸ੍ਵਾਦ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ॥

ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਪੇਖਿ ਦਰਸੁ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਸਾਧ ਚਰਨ ਧੋਇ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਨ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇਕਰ ਮਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਰੰਗੁ ॥

ਬਿਰਲਾ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਸੰਗੁ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਬਸਤੁ ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਮਇਆ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਵਸਤੂ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥

ਤਾ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਸਮਾਇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੬॥ ਵਹੁ ਸੰਤ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਖਸੰਦ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥
ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਬਖਸਿੰਦ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਰੂਪ ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ॥
ਸਰਬ ਘਟਾ ਕਰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਆਪ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾਰ ॥
ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਕਾਰਣ ਪੁਰਖ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਸੁ ਹੋਇ ਪੁਨੀਤ ॥
ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਲਾਵੈ ਮਨ ਹੀਤ ॥

ਜੋ ਜੋ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਹਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੋ ਪਵਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰ ਨੀਚ ਅਜਾਨ ॥
ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਿ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ॥੭॥

ਹਮ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨੀਚ ਅਗਿਆਤ ਜਨ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪੁਰਖ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਰਬ ਬੈਕੁੰਠ ਮੁਕਤਿ ਮੋਖ ਪਾਏ ॥
ਏਕ ਨਿਮਖ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥

ਤਿਸਨੇ ਵੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸਾਰੂਪ ਸਾਜੁਜ ਆਦੀ ਜੋ ਸਰਬ ਮੁਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਔ ਕਈ ਵਲ ਮੋਖ ਆਦੀ ਸੁਖ ਤਿਸਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ। ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਫਰਕਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਰਾਜ ਭੋਗ ਬਡਿਆਈ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਰਾਜ ਕੇ ਭੋਗ ਔ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਭੋਜਨ ਕਾਪਰ ਸੰਗੀਤ ॥
ਰਸਨਾ ਜਪਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਜਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਨਿਤ ਜਪਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਭੋਜਨ ਛਕ ਲੀਏ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਗੀਤ ਆਦੀ ਰਾਗ ਗਾਏ ਹੂਏ ਸੁਣ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭਲੀ ਸੁ ਕਰਨੀ ਸੋਭਾ ਧਨਵੰਤ ॥
ਹਿਰਦੈ ਬਸੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰ ਮੰਤ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਭਲੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਸੋਭਾਵਾਨ ਔ ਧਨਾਢ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਨਿਵਾਸ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸ ॥੮॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਹਮ ਕੋ ਨਿਵਾਸ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੨੦॥

ਇਸ ਇਕੀਸਵੀਂ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਅਰੁ ਪ੍ਰਲੋ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਰਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧੀ ਆਪਿ ॥

ਜੋ ਨਿਰਗੁਨ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਸੁਨ) ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਨਾਨਕਾ ਆਪੇ ਹੀ ਫਿਰਿ ਜਾਪਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਪੁਨਾ (ਜਾਪਿ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਵਾ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਜਾਪਿ) ਲੇ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਜਗਤ ਕਾ ਮਿਥਜਾ ਪਨਾ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਪ੍ਰਲੈ ਅਵਸਥਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਜਬ ਅਕਾਰੁ ਇਹੁ ਕਛੁ ਨ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਤਬ ਕਹ ਤੇ ਹੋਤਾ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਿਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨ ਆਵਤਾ ਥਾ ਤਬ ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਕਛੁ ਬਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਜਬ ਧਾਰੀ ਆਪਨ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ॥

ਤਬ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਕਿਸੁ ਸੰਗਿ ਕਮਾਤਿ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਥੀ ਤਬ (ਬੈਰ) ਨਵੀਨ ਸਤ੍ਰੁਤਾ ਔ (ਬਿਰੋਧ) ਪੁਰਾਤਨ ਦੁਸ਼ਮਨੀ ਕੋਈ ਕਿਸ ਸਾਥ ਕਮਾਵਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਇਸ ਕਾ ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨ ਜਾਪਤ ॥

ਤਬ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਹੁ ਕਿਸਹਿ ਬਿਆਪਤ ॥

ਜਬ ਇਸ ਕਾ (ਬਰਨੁ) ਗੋਰ ਸਿਆਮ ਆਦਿ ਰੰਗ ਔ ਤਿਲ ਲਸਨ ਆਦਿ ਚਿਹਨ (ਨ ਜਾਪਤ) ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਥਾ ਤਬ ਹਰਖ ਔ ਸੋਕ ਕਹੁ ਤੌਂ ਕਿਸਕੋ ਵਿਆਪਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨ ਵਿਆਪਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਆਪਨ ਆਪ ਆਪਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥

ਤਬ ਮੋਹ ਕਹਾ ਕਿਸੁ ਹੋਵਤ ਭਰਮ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਬ ਮੋਹਿ ਔ ਭ੍ਰਮ ਕਹੁ ਤੋ ਕਿਸਕੋਂ ਹੋਤਾ ਥਾ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੧

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਵਰਤੀਜਾ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਖੇਲੁ) ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਕਾ ਰਚਨੇ ਹਾਰ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਹੋਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇਵਲ ਧਨੀ ॥
ਤਬ ਬੰਧ ਮੁਕਤਿ ਕਹੁ ਕਿਸ ਕਉ ਗਨੀ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਧਨੀ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਬ ਬੰਧਨ ਔ ਮੋਖ ਕਹੋ ਤੌ ਕਿਸ ਕਉ ਗਿਨੀਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਏਕਹਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥
ਤਬ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਕਹੁ ਕਉਨ ਅਉਤਾਰ ॥

ਜਬ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਏਕ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਥਾ ਤਬ ਨਰਕ ਔਰ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਭੋਗਨੇਹਾਰਾ ਕਹੋ ਤੌ ਕੌਨ ਜਨਮ ਧਾਰੀ ਥਾ॥

ਜਬ ਨਿਰਗੁਨ ਪ੍ਰਭ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ॥
ਤਬ ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਕਹਹੁ ਕਿਤੁ ਠਾਇ ॥

ਜਬ ਨਿਰਗੁਨ ਪ੍ਰਭ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਬ (ਸਿਵ) ਸਤੋ ਔ (ਸਕਤਿ) ਤਮੋ ਗੁਨਾਦ ਕਹੋ ਤੌ ਕੌਣ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਵਾ ਸਕਤ ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸ਼ਿਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕਹਾਂ ਥਾ॥

ਜਬ ਆਪਹਿ ਆਪਿ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਧਰੈ ॥
ਤਬ ਕਵਨ ਨਿਡਰੁ ਕਵਨ ਕਤ ਡਰੈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੀ ਜੋਤਿ ਧਾਰਤਾ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਕੌਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਡਰਤਾ ਥਾ॥

ਆਪਨ ਚਲਿਤ ਆਪਿ ਕਰਨੈਹਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਖ ਆਪਨ ਆਸਨ ॥
ਤਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਹੁ ਕਹਾ ਬਿਨਾਸਨ ॥

ਜਹਾਂ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਅਬਨਾਸੀ ਅਪਨੇ ਮੈ (ਆਸਨ) ਇਸਥਿਤ ਥਾ ਤਹਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਹੋ ਤੌ ਕਹਾਂ ਕਹੇ ਜਾਵੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੀ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈ (ਬਿਨਾਸਨ) ਇਸਥਿਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਥੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਥੇ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਕਹਹੁ ਕਿਸੁ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਕਹੋ ਤੌ ਕਿਸਕੌ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ॥

ਜਬ ਅਬਿਗਤ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭ ਏਕਾ ॥
ਤਬ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸੁ ਪੂਛਤ ਲੇਖਾ ॥

ਜਬ ਅਬਗਤ ਸਰੂਪ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਸੇ ਅਵਿਸ਼ੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤਬ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸ ਕੌ ਲੇਖਾ ਪੂਛਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨ ਅਗੋਚਰ ਅਗਾਧੇ ॥

ਤਬ ਕਉਨ ਛੁਟੇ ਕਉਨ ਬੰਧਨ ਬਾਧੇ ॥

ਜਬ ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਥ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਲੇਪ ਅਗੋਚਰ ਅਗਾਧ ਪ੍ਰਭੂ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਕਰ ਮੋਖ ਹੋਤੇ ਔਰ ਕੌਨ ਬੰਧਨੋ ਮੈ ਬਾਧੇ ਜਾਤੇ ਥੇ॥

ਆਪਨ ਆਪ ਆਪ ਹੀ ਅਚਰਜਾ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਨ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਉਪਰਜਾ ॥੩॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਆਪ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਥਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਆਪ ਹੀ (ਉਪਰਜਾ) ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖ ਪਤਿ ਹੋਤਾ ॥

ਤਹ ਬਿਨੁ ਮੈਲੁ ਕਹਹੁ ਕਿਆ ਧੋਤਾ ॥

ਜਹਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਤੀ (ਪੁਰਖ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਬਿਨਾ ਮੈਲ ਸੇ ਕਹੋ ਤੋ ਕੌਨ ਥਾ ਅਰੁ ਕਿਸਕੋ ਕੋਈ ਧੋਵਤਾ ਥਾ॥

ਜਹ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਬਾਨ ॥

ਤਹ ਕਉਨ ਕਉ ਮਾਨ ਕਉਨ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਜਹਾਂ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਨਿਰਬਾਨ) ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਥਾ ਤਹਾਂ ਕੌਨ ਕੋ ਮਾਣ ਔ ਕੌਨ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਵਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਤਾ ਥਾ॥

ਜਹ ਸਰੂਪ ਕੇਵਲ ਜਗਦੀਸ ॥

ਤਹ ਛਲ ਛਿਦ੍ਰ ਲਗਤ ਕਹੁ ਕੀਸ ॥

ਜਹਾਂ ਕੇਵਲ ਜਗਦੀਸ੍ਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਥਾ ਤਹਾਂ ਛਲ ਔ ਛਿਦ੍ਰ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸਕੋ ਲਾਗਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੋ ਲਾਗਤੇ ਨਹੀਂ ਥੇ॥

ਜਹ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਜੋਤਿ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਤਹ ਕਿਸਹਿ ਭੂਖ ਕਵਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਜਹਾਂ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਥੀ ਤਹਾਂ ਕਿਸ ਕਉ ਭੂਖ ਔ ਕਿਸਕੌ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਾਹਿ ਸੁਮਾਰੁ ॥੪॥

ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਮਹਤਤ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਰਚਕੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕਾ (ਸੁਮਾਰੁ) ਹਿਸਾਬ ਵਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਜਬ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਬਨਾਈ ॥

ਤਬ ਕਵਨ ਮਾਇ ਬਾਪ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਤ ਭਾਈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੀ ਸੋਭਾ ਤਿਸਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬਨਾਈ ਥੀ। ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਕੌਨ ਮਾਈ ਔ ਪਿਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਜਹ ਸਰਬ ਕਲਾ ਆਪਹਿ ਪਰਬੀਨ ॥

ਤਹ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਾ ਕੋਊ ਚੀਨ ॥

ਜਹਾਂ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ (ਪਰਬੀਨ) ਚਤੁਰ ਥੇ ਤਹਾਂ ਬੇਦ ਔਰ ਕਤੇਬ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਚੀਨਤਾ ਥਾ॥

ਜਬ ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਿ ਉਰਿ ਧਾਰੈ ॥

ਤਉ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ਕਹਾ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਵੈਰਾਟ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰ ਰਹਾ ਥਾ। ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲੀਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਜਹ ਆਪਨ ਊਚ ਆਪਨ ਆਪਿ ਨੇਰਾ ॥

ਤਹ ਕਉਨ ਠਾਕੁਰੁ ਕਉਨੁ ਕਹੀਐ ਚੇਰਾ ॥

ਜਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਊਚ ਔ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਨੇਰਾ) ਨੀਚ ਥਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ (ਨੇਰਾ) ਨਜੀਕੀ ਥਾ ਤਹਾਂ ਠਾਕਰ ਕੌਨ ਕਹੀਏ ਔ ਚੇਲਾ ਕੌਨ ਕਹੀਏ। ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਨਾਨਕ ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਜਾਨਹੁ ਆਪਿ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝ ਤਿਸ ਅਸਚਰਜ ਤੋਂ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕੌ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਹ ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਸਮਾਇਆ ॥

ਊਹਾ ਕਿਸਹਿ ਬਿਆਪਤ ਮਾਇਆ ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਹਿ ਆਦੇਸੁ ॥

ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਕਾ ਨਾਹੀ ਪਰਵੇਸੁ ॥

ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਲਜ ਕਾਲ ਮੈ ਛਲ ਸੇ ਰਹਤ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਮਾਯਾ ਹੂਆ ਥਾ। ਊਹਾਂ ਕਿਸ ਕਉ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ (ਆਦੇਸੁ) ਪੂਜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਰਜ ਤਮਾ ਦੀ (ਤਿਹੁ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਜਹ ਏਕਹਿ ਏਕ ਏਕ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਤਹ ਕਉਨੁ ਅਚਿੰਤੁ ਕਿਸੁ ਲਾਗੈ ਚਿੰਤਾ ॥

ਜਹਾਂ ਸਜਾਤੀਜ ਵਿਜਾਤੀ ਸ੍ਵਗਤ ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਹੀ ਥਾ। ਤਬ ਕੌਨ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਚਿੰਤਾ ਲਾਗਤੀ ਥੀ॥

ਜਹ ਆਪਨ ਆਪੁ ਆਪਿ ਪਤੀਆਰਾ ॥

ਤਹ ਕਉਨੁ ਕਥੈ ਕਉਨੁ ਸੁਨਨੈਹਾਰਾ ॥

ਜਹ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਆਪ ਹੀ (ਪਤੀਆਰਾ) ਨਿਹਚਾ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ਤਬ ਕੌਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਔਰ ਕੌਨ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਬਹੁ ਬੇਅੰਤ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਸ ਕਉ ਆਪਹਿ ਪਹੂਚਾ ॥੬॥

ਜਬ ਵਹੁ ਬਡਾ ਬਿਅੰਤ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਆਪ ਹੀ ਥਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਪਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਹੁਚਨੇ ਹਾਰਾ ਥਾ। ਭਾਵ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਥਾ॥੬॥ ਅਬ ਦੋ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਆਪਿ ਰਚਿਓ ਪਰਪੰਚੁ ਅਕਾਰੁ ॥

ਤਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਕੀਨੋ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਪਰਪੰਚ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਤਹ ਭਈ ਕਹਾਵਤ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੨

ਕੋਊ ਨਰਕ ਕੋਊ ਸੁਰਗ ਬੰਛਾਵਤ ॥

ਤਬ ਅਪਨੇ ਕੋ ਕਈ ਪਾਪੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੂਆ ਨਰਕੀ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੁੰਨਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਲ ਜਾਲ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ ॥
ਹਉਮੈ ਮੋਹ ਭਰਮ ਭੈ ਭਾਰ ॥

ਤਿਸੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਸੇ (ਆਲ) ਘਰ ਕੇ (ਜਾਲ) ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਆਨ ਭਏ ਹੈਂ। ਤਿਸੀਕਰ ਹੌਮੈ ਔਰ ਮੋਹਿ ਸੇ ਭ੍ਰਮਵਾਨ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਸੂਖ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ॥
ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਓ ਬਖ੍ਯ੍ਯਾਨ ॥

ਦੂਖ ਔ ਸੁਖਮਾਨ ਔ ਅਪਮਾਨ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਇਸ ਤ੍ਰਹ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੋ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ॥
ਖੇਲੁ ਸੰਕੋਚੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੈ ॥੭॥

ਅਪਨੇ ਖੇਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਤਿਸ ਖੇਲ ਕੌ ਸੰਕੋਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਹ ਅਬਿਗਤੁ ਭਗਤੁ ਤਹ ਆਪਿ ॥
ਜਹ ਪਸਰੈ ਪਾਸਾਰੁ ਸੰਤ ਪਰਤਾਪਿ ॥

ਜਹਾਂ (ਅਬਗਿਤੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਭਗਤ ਔ ਜਹਾਂ ਭਗਤ ਤਹਾਂ ਆਪਿ ਹਾਜਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਅਪਨੀ ਈਸ੍ਵਰਜਤਾ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੰਤ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਲੀਏ ਪਸਾਰਾ ਹੈ॥

ਦੁਹੂ ਪਾਖ ਕਾ ਆਪਹਿ ਧਨੀ ॥
ਉਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਉਨਹੂ ਬਨੀ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਭਗਤਿ ਅਭਗਤਿ ਦੋਨੋ ਕਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ (ਧਨੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ (ਉਨ) ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੋਭਾ ਉਸ ਕੌ ਹੀ ਬਨੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਕਉਤਕ ਕਰੈ ਅਨਦ ਚੋਜ ॥
ਆਪਹਿ ਰਸ ਭੋਗਨ ਨਿਰਜੋਗ ॥

ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਕਰ (ਚੋਜ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਸੇ ਕਉਤਕ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ (ਨਿਰਜੋਗ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪਨ ਨਾਇ ਲਾਵੈ ॥
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਖੇਲ ਖਿਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਕੌ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਖੇਲ ਮੈਂ ਖੇਲਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਅਥਾਹ ਅਗਨਤ ਅਤੋਲੈ ॥
ਜਿਉ ਬੁਲਾਵਹੁ ਤਿਉ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਬੋਲੈ ॥੮॥੨੧॥

ਵਹੁ ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਅੰਤ ਅਥਾਹਿ ਅਤੋਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਉ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੨੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੇ ਠਾਕੁਰਾ ਆਪੇ ਵਰਤਣਹਾਰ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਠਾਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤਣੇ ਹਾਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਪਸਰਿਆ ਦੂਜਾ ਕਹ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਆਪਿ ਕਥੈ ਆਪਿ ਸੁਨਨੈਹਾਰੁ ॥

ਆਪਹਿ ਏਕੁ ਆਪਿ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੁਣਨੇਹਾਰ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸੇ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਏ ॥

ਆਪਨੈ ਭਾਣੈ ਲਏ ਸਮਾਏ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਪਜਾਵਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਕੌ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਆਪਨ ਸੂਤਿ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਪਰੋਇ ॥

ਤੁਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਾ ਕੁਛ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਹੋਗਾ। ਆਪਨੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈ ਤੈਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਪਰੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੂੰ ਜਿਸ ਕਉ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨੁ ਤੇਰੇ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਮਦਰਸੀ ਤਤ ਕਾ ਬੇਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਜੇਤਾ ॥੧॥

ਸੋਈ ਸਮਦ੍ਰਿਸਟੀ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਿਸ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ ਸਭ ਤਾ ਕੈ ਹਾਥ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥੁ ॥

ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਕੋਇ ਨ ਮਾਰੈ ॥

ਸੋ ਮੂਆ ਜਿਸੁ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੈ ॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਜਿਸ ਕੌ ਵਹੁ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਮਨ ਸੇ ਵਿਸਾਰੇ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਨੋ॥

ਤਿਸੁ ਤਜਿ ਅਵਰ ਕਹਾ ਕੋ ਜਾਇ ॥

ਸਭ ਸਿਰਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਇ ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਜਾ ਕੈ ਸਭ ਹਾਥਿ ॥

ਜੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਜਾਵੇ। ਸਰਪ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਜਾਨਹੁ ਸਾਥਿ ॥
ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਜਾਨੋ। ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਪਾਰ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਵਹੁ ਬਿਅੰਤ ਰੂਪ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਦਇਆਲ ॥
ਸਭ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਕਿਰਪਾਲ ॥
ਅਪਨੇ ਕਰਤਬ ਜਾਨੈ ਆਪਿ ॥
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਹਿਓ ਬਿਆਪਿ ॥

ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦਿਆਲੂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਸਭ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਅਪਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਜੀਅਨ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ॥
ਜੋ ਜੋ ਰਚਿਓ ਸੁ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਤਿ ॥
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥
ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਜੀਵ ਤਿਸਨੇ ਰਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤਿਸਕੌ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਇਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥
ਕਰਨਹਾਰੁ ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਜਾਨਿਆ ॥੩॥
ਜਨੁ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਏਕੈ ਨਾਇ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੌ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੩॥ ਜੋ ਜਨ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈ ॥
ਇਸ ਤੇ ਊਪਰਿ ਨਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਸਿਆ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਨਿ ਆਈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸੇ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ। ਤਿਸਨੇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਸਮਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਸਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸ ਤੇ ਊਪਰ ਕੋਈ ਵੀਚਾਰੁ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਰਿ ਭਏ ਨਿਰਵੈਰ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਪੂਜਹਿ ਗੁਰ ਕੇ ਪੈਰ ॥

ਇਹ ਲੋਕ ਸੁਖੀਏ ਪਰਲੋਕ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੩

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਹਿ ਮੇਲੇ ॥੪॥

ਸੋ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਵੈਰ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖੀ ਹੋਵੈਂਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪੁ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਅਨੰਦ ॥
ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਤੁ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਦ੍ਰੁਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਕਰਹੁ ਉਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਅਨੰਦ ਕਰੋ। ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਹੁ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਇਸ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਤਰਨ ਕਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਹੁ ਨੇਰਾ ॥
ਮਿਟੈ ਅਗਿਆਨੁ ਬਿਨਸੈ ਅੰਧੇਰਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਜੀਵ ਕਾ ਇਹੀ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਤਰਨ) ਤਾਰਨੇ ਕਾ ਯਤਨ ਕਰੈ ਜਬ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਮੀਪ ਦੇਖੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਅਗਿਆਨ ਮਿਟ ਜਾਏਗਾ ਤਿਸੀ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ। ਭਾਵ ਅਗਿਆਨ ਕੀ ਅਵਰਣ ਔ ਵਿਖੇ ਪਦੋ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੀਆਂ॥

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਿਰਦੈ ਬਸਾਵਹੁ ॥
ਮਨ ਇਛੇ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥੫॥
ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੁਇ ਲੇਹੁ ਸਵਾਰਿ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅੰਤਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵੈਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ॥੫॥ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰ ਕਰ ਇਹ ਲੋਕ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪੂਰੀ ਦੀਖਿਆ ॥
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਤਿਸੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀਖਿਆ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਮਨ ਤੇ ਭਉ ਜਾਇ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ । ਜਬ ਤੁਮ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੋਗੇ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਔ ਈਰਖਾ ਜੰਨਯ ਕੱਸਟ ਸਮੈਂ ਕਾ ਸਭੀ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ॥

ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਹੁ ਵਾਪਾਰੀ ॥

ਦਰਗਹ ਨਿਬਹੈ ਖੇਪ ਤੁਮਾਰੀ ॥
ਏਕਾ ਟੇਕ ਰਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥੬॥

ਹੇ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨੋ ਜਬ ਤੁਮ ਸਚ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਨਾਮ ਕੀ ਤੁਮਾਰੀ ਖੇਪ ਦਹਗਾਹ ਮੈਂ ਨਿਭ ਜਾਇਗੀ। ਜਬ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਟੇਕ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖੋਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੁਮ ਆਉ ਜਾਓਗੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਿਤ੍ਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹਵੋਗੇ॥੬॥

ਤਿਸ ਤੇ ਦੂਰਿ ਕਹਾ ਕੋ ਜਾਇ ॥
ਉਬਰੈ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਧਿਆਇ ॥
ਨਿਰਭਉ ਜਪੈ ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਛੁਟੈ ॥

ਤਿਸ ਕਾਲ ਸੇ ਦੂਰ ਕਿਸ ਜਗਹ ਕੋਈ ਜਾਵੈ। ਤਿਸ ਰਾਖਨਹਾਰ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਨਿਰਭੈ ਕੇ ਜਪੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਮ ਸੇ ਵਾ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਨਾਹੀ ਦੂਖ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨਿ ਹੋਵਤ ਸੂਖ ॥
ਚਿੰਤਾ ਜਾਇ ਮਿਟੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਤਾਂਈ ਕੋਈ ਪਹੁਚਨ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਠਾਢਾ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ॥੭॥
ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ॥
ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਉਧਰਤ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮਾਂ ਖੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਵਾ ਬੁਧੀ ਪੂਰੀ ਹੈ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੌ ਦੇਖਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਧਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾ ਕੇ ਅਨੂਪ ॥
ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਸੁੰਦਰ ਹਰਿ ਰੂਪ ॥
ਧੰਨੁ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਧਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ਬਸਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਫਲ ਦਰਸ਼ਨ ਸੁੰਦਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੇਵਕੁ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਸੁ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵਤ ਕਾਲੁ ॥

ਅਮਰ ਭਏ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੮॥੨੨॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਮਰ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੮॥੨੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਭੇਟਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਬੁਧੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡੀਠਾ ॥

ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਲਾਗਾ ਮੀਠਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੀਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਸਮਿਗ੍ਰੀ ਏਕਸੁ ਘਟ ਮਾਹਿ ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਨਾਨਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹਿ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥

ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਇਸ ਕਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਗ੍ਰੀ ਭਾਵ ਜਗਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਮੈ ਹੀ ਹੈ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਹੈ ਨੌਂ ਨਿਧੀਆਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਬ ਇਸ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਮੈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਵੇ ਤਬ ਜੀਵ (ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ) ਇਸਥਿਤੀ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਅਨਹਤ ਤਹ ਨਾਦ ॥

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਅਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਖਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥੧॥

ਤਿਸ ਇਸਥਿਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਅਫੁਰ ਮੈ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਕਰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਿਖਾਏ ਐਸਾ ਸਰੂਪ ਤਿਸਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਜਨ ਕਉ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮਝ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਅਨੰਤ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਭਗਵੰਤ ॥

ਧਰਨਿ ਮਾਹਿ ਆਕਾਸ ਪਇਆਲ ॥

ਸਰਬ ਲੋਕ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਸੋਈ ਸੋ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਆਦੀ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੪

ਬਨਿ ਤਿਨਿ ਪਰਬਤਿ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥
ਜੈਸੀ ਆਗਿਆ ਤੈਸਾ ਕਰਮੁ ॥
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਮਾਹਿ ॥
ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸੇ ਸਮਾਹਿ ॥

ਬਨੋਂ ਮੈ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈ ਸਰਬ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜੈਸੀ ਜੈਸੀ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਪੁਨਾ ਅਗਨੀ ਬੀਚ ਅਰੁ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਤੇ ਆਦਿਕ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀ ਕੋ ਠਾਉ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਉ ॥੨॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਹਿ ਦੇਖੁ ॥
ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਨਖ੍ਯ੍ਰ ਮਹਿ ਏਕੁ ॥

ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇ ॥੨॥ ਵੇਦੋਂ ਔ ਪੁਰਾਣੋਂ ਸਿਮਰਤੀਓਂ ਮੈ ਦੇਖ ਐਸੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੂਰਜ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤਾਰਿਓਂ ਮੈ ਭੀ ਵਹੁ ਏਕ ਹਰੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਭੁ ਕੋ ਬੋਲੈ ॥
ਆਪਿ ਅਡੋਲੁ ਨ ਕਬਹੂ ਡੋਲੈ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਿ ਖੇਲੈ ਖੇਲ ॥
ਮੋਲਿ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਣਹ ਅਮੋਲ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਬੇਦ ਬਾਨੀ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਆਸਤਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਦ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਕਭੀ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਜੀਵ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੀ ਬੁਲਾਈ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਅਮੋਲੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾ ਕੀ ਜੋਤਿ ॥
ਧਾਰਿ ਰਹਿਓ ਸੁਆਮੀ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਭਰਮ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮਹਿ ਏਹੁ ਬਿਸਾਸੁ ॥੩॥

ਸਰਬ ਜੋਤੀਓਂ ਮੈ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੌ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਨਾਸ ਭਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਇਹੁ (ਬਿਸਾਸੁ) ਨਿਹਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਪੇਖਨੁ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਭਿ ਧਰਮ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਸੁਨਹਿ ਸੁਭ ਬਚਨ ॥

ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਰਾਮ ਸੰਗਿ ਰਚਨ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਧਰਮ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਤਿਸ ਕੀ ਇਹ ਰਹਤ ॥

ਸਤਿ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਸਭਿ ਕਹਤ ॥

ਜੋ ਜੋ ਹੋਇ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਮਾਨੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਏਹ (ਰਹਤ) ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਕੌ ਸਤਿ ਬਚਨ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਇਸ਼ਟ ਅਨਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਵਹੁ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਸੇ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਓਹੀ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਸਭ ਮੋਹੀ ॥੪॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਬੀਚ ਜੋ (ਬਸੇ) ਨਿਸਚੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਰੂਪ ਬਾਹਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸੰਤ ਭਿੰਨ ਕਲਪਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੇਂ ਸਭ ਭਾਂਤ ਮੋਹਤ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ ॥

ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਸਗਲੀ ਉਤਪਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਜੋ ਤਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਹੀ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਕਰੇ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਏਕੰਕਾਰ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਕਲਾ ਲਖੀ ਨਹ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਕਵਨ ਨਿਕਟਿ ਕਵਨ ਕਹੀਐ ਦੂਰਿ ॥

ਤਿਸਕੀ ਅਨੇਕ ਕਲਾ ਲਖੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਕੌਨ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਕਹੀਏ ਔਰ ਕੌਨ ਦੂਰ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਔ ਦੂਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਅੰਤਰਗਤਿ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਜਨਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ (ਗਤਿ) ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਿਨ ਕੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਰਬ ਭੂਤ ਆਪਿ ਵਰਤਾਰਾ ॥
ਸਰਬ ਨੈਨ ਆਪਿ ਪੇਖਨਹਾਰਾ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਾ ਕਾ ਤਨਾ ॥
ਆਪਨ ਜਸੁ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਾ ॥

ਸਰਬ (ਭੂਤ) ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਗਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜਿਸਕਾ (ਤਨਾ) ਸਰੂਪ ਵਾ ਤਾਣਿਆ ਹੂਆ ਵਾ ਪੁਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਵੇਦ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪਣਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਵਨ ਜਾਨੁ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਬਨਾਇਆ ॥
ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕੀਨੀ ਮਾਇਆ ॥
ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ ਅਲਿਪਤੋ ਰਹੈ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਸੁ ਆਪੇ ਕਹੈ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਰੂਪ ਏਕ ਤਿਸਨੇ ਖੇਲ ਬਨਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਆਪਣੀ ਮਾਇਆ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਕਰੀ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਹਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਆਵੈ ਆਗਿਆ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾ ਭਾਵੈ ਤਾ ਲਏ ਸਮਾਇ ॥੬॥
ਇਸ ਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਨਾਹੀ ਬੁਰਾ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈ ਆਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗਿਆ ਮੈ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ (ਇਸ) ਈਸ੍ਵਰ ਤੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਰੈ ਕਹਹੁ ਕਿਨੈ ਕਛੁ ਕਰਾ ॥
ਆਪਿ ਭਲਾ ਕਰਤੂਤਿ ਅਤਿ ਨੀਕੀ ॥
ਆਪੇ ਜਾਨੈ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੀ ॥

ਤਿਸ ਈਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਓਰੈ) ਉਰੇ ਕਹੋ ਤੌਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕੁਛ ਕਰਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਰਾ। ਭਾਵ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਭਲਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਾਚੁ ਧਾਰੀ ਸਭ ਸਾਚੁ ॥
ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਰਾਚੁ ॥
ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚੁ ਹੈ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੰਗਿ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਸਰ ਹੋਇ ਤ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜਾਨੁ ॥੭॥

ਜੇ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸਮਝ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਾਤ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਜੋ ਜਾਨੈ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਓਹੁ ਧਨਵੰਤੁ ਕੁਲਵੰਤੁ ਪਤਿਵੰਤੁ ॥

ਜੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਉਸ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ । ਵੁਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਧਨ ਵਾਰਾ ਔ ਕੁਲਵੰਤ ਪੁਨਾ ਪਤਿਸਟਾ ਵਾਰਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਭਗਵੰਤੁ ॥
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਨੁ ਆਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੫

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ। ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਇਸ ਜਗਤ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਵਾ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਆਵਨ ਕਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥
ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥
ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਮੁਕਤੁ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥੮॥੨੩॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੇ ਆਵਣੇ ਕਾ ਇਹੀ ਲਾਭ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਆਪ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮੁਕਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੮॥੨੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧਿਆ ਪੂਰਾ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਪੂਰੇ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ਹਮਨੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰ॥੧॥

ਅਸਟਪਦੀ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਪੇਖੁ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਮਨ ਅੰਤਰ ਕੀ ਉਤਰੈ ਚਿੰਦ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ ਅਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪਣੇ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖੁ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਇਸਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥

ਆਸ ਅਨਿਤ ਤਿਆਗਹੁ ਤਰੰਗ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਨ ਮੰਗ ॥
ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਹੁ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਅਨਿਤ) ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਜਲ ਤਰੰਗ ਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕੌ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਂਗ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਉ॥

ਹਰਿ ਧਨ ਕੇ ਭਰਿ ਲੇਹੁ ਭੰਡਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨਮਸਕਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਭੰਡਾਰ ਭਰ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਖੇਮ ਕੁਸਲ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਜੁ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥
ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਿ ਉਧਾਰਹੁ ਜੀਉ ॥
ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਉ ॥

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਸੁਖ ਕੀ ਰਖਯਾ (ਖੇਮ) ਔਰ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਕੁਸਲ) ਔ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਇਹ ਸਭ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਗੇ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਦੇ ਦੁਖੋਂ ਕੌ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋ॥

ਚਿਤਿ ਚਿਤਵਹੁ ਨਾਰਾਇਣ ਏਕ ॥
ਏਕ ਰੂਪ ਜਾ ਕੇ ਰੰਗ ਅਨੇਕ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੌ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚਿਤਵਨਿ ਕਰੋ ਜਿਸ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੇ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਹੈਂ॥

ਗੋਪਾਲ ਦਾਮੋਦਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥
ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾਲ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਕਾ ਇਹੈ ਅਧਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਹੇ ਦਮੋਦਰ ਦਿਆਲੂ ਰੂਪ। ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਸਰਬ ਮੈ ਵਿਆਪਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਜੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜੀ ਕਾ ਏਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਉਤਮ ਸਲੋਕ ਸਾਧ ਕੇ ਬਚਨ ॥
ਅਮੁਲੀਕ ਲਾਲ ਏਹਿ ਰਤਨ ॥
ਸੁਨਤ ਕਮਾਵਤ ਹੋਤ ਉਧਾਰ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਲੋਕਹ ਨਿਸਤਾਰ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ (ਉਤਮ ਸਲੋਕ) ਜਸ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਲਾਲ) ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਨਾ ਇਹ ਬਚਨ ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਸੁਨਤੇ ਔਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਜੀਵਨੁ ਸਫਲੁ ਤਾ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ॥
ਜੈ ਜੈ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜੈ ॥
ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਅਨਦ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਜੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੀ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਜੋ ਜੈ ਜੈ ਸਬਦ (ਅਨਾਹਦੁ) ਏਕ ਰਸ (ਵਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰ ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਮਹਾਂਤ ਕੈ ਮਾਥੇ ॥
ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਤਿਨ ਕੈ ਸਾਥੇ ॥੩॥
ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ ਸੁਨਿ ਸਰਨੀ ਆਏ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜਿਨ ਕੋ ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋਂ ਸਰਨ ਆਏ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਟਿ ਗਏ ਬੈਰ ਭਏ ਸਭ ਰੇਨ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਲੈਨ ॥
ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਵੈਰ ਸਭ ਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਿਨ ਕਾ ਸਭ ਕੀ ਧੂੜੀ ਭਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮ੍ਰੀਭੂਤ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥

ਆਲ ਜੰਜਾਲ ਬਿਕਾਰ ਤੇ ਰਹਤੇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਨਿ ਰਸਨਾ ਕਹਤੇ ॥
ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੀ ਖੇਪ ਹਮਾਰੀ ॥੪॥

ਜੋ ਜਨ (ਆਲ) ਘਰ ਕੇ ਜੰਜਾਲੋਂ ਸੇ ਔ ਕਾਮ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਵਾ ਬੰਧਨੋ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਆਪ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਜੀ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਹਮਾਰੀ ਖੇਪ ਨਿਭੀ ਹੈ॥੪॥

ਅਬ ਚਾਰ ਪਉੜੀਓਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਕਾ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਹੁ ਸੰਤ ਮੀਤ ॥
ਸਾਵਧਾਨ ਏਕਾਗਰ ਚੀਤ ॥
ਸੁਖਮਨੀ ਸਹਜ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਨਾਮ ॥
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਸੁ ਹੋਤ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਇਕਾਗਰ ਚਿਤ ਸੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵ ਕਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾ ਪਾਠ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਫਲੋਂ ਕੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਇਛਾ ਤਾ ਕੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ॥
ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਲੋਇ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਪਾਏ ਅਸਥਾਨੁ ॥
ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਵੈ ਆਵਨ ਜਾਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਾਠਕ ਕੀਆਂ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੇ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸੇ ਊਚਾ ਅਸਥਾਨ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ਚਲੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਇਹੁ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਜਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਖਟ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਖੇਮ ਸਾਂਤਿ ਰਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ॥
ਬੁਧਿ ਗਿਆਨੁ ਸਰਬ ਤਹ ਸਿਧਿ ॥
ਬਿਦਿਆ ਤਪੁ ਜੋਗੁ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਨੁ ॥

ਇਸਕੇ ਪਾਠਕੁ ਕੋ ਸ੍ਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਖੇਮ) ਰਖ੍ਯਾ ਹੋ ਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਨਾ ਜੋ ਭੋਜਨ ਆਦੀ ਅਲਪ ਵਸਤੁ ਅਨੇਕੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਾਵਣੇ ਸੇ ਤੋਟ ਨਾ ਆਵਣੀ। ਸੋ ਰਿਧੀ ਔਰ ਮਹਾਂ ਪਦਮ ੧ ਪਦਮ ੨ ਕਛਪ ੩ ਮਕਰ ੪ ਮੁਕੰਦ ੫ ਨੀਲ ੬ ਅਰਬ ੭ ਖਰਬ ੮ ਕੰਦ ੯ ਇਹ ਨੌਂ ਨਿਧੀ ਆਦਿ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਗਿਆਨੁ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੋਧ ਵਾ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪੁਨਾ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਵਿਦਿਆ ਤਪ ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਰੂਪ ਯੋਗ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੬

ਗਿਆਨੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਊਤਮ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਸਰਬ ਗਿਆਨੋਂ ਮੈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਰ ਉਤਮਤਾ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੌਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਤਿਸ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥
ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ ਸਗਲ ਤੇ ਉਦਾਸ ॥

ਧਰਮ ਆਦੀ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਸਰਬ ਪਾਦਰਥੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਚਤੁਰੁ ਤਤ ਕਾ ਬੇਤਾ ॥
ਸਮਦਰਸੀ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੇਤਾ ॥

ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਔ ਕੀਟੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੈ ਏਕ ਸਮਾਨ ਪੂਰਨ ਦੇਖਣੇ ਕੀ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਸਭ ਮੈ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖਣੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਹ ਫਲ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਮੁਖਿ ਭਨੇ ॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਚਨ ਮਨਿ ਸੁਨੇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਜੋ ਬਚਨ ਰੂਪ ਇਹ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਹੈ ਇਸਕੌ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਔ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਸੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੇ ਤਿਸਕੌ ਏਹੁ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਰਬ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੋਏਂਗੇ॥੬॥

ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥
ਸਭ ਜੁਗ ਮਹਿ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥

ਇਹ ਨਾਮ ਨਿਧੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਕੌ ਜੋ ਕੋਈ ਮੁਖ ਸੇ ਜਪੇ ਅਰ ਮਨਨ ਕਰੇਗਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਹੋਇਗੀ॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥
ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਬਖਾਣੀ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਔਰ ਸਤਾਈ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠ ਮੈ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਤਾਂਤ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਸਰਬ ਮਤੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਹਰਿਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਨਾਮ ਸਹਤ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟੈ ॥
ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਮ ਤੇ ਛੁਟੈ ॥

ਜੋ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਅਪਰਾਧ) ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪੁਰਸ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਪਾਏ ॥
ਸਾਧ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਤੇ ਆਏ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪਭੂ ਨੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪਾਠਕ ਸੰਤ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈ ਆਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਸੁਨੈ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੀਤਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਇਹ ਬਾਣੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਾ ਕਾ ਦੂਖੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥
ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਤਤਕਾਲ ਉਧਾਰੈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਦੁਖ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਇਸ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਕਾ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਲਿਆਨ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਿਲੀ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੇ ਉਮਰਾਵ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਜਲੌਂਧਰ ਕਾ ਰੋਗ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਦੂਰ ਹੂਆ ਥਾ ਐਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਰੋਗ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਇਹੁ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਾ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥
ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਇਹ ਬਾਣੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਬਿਨਸੇ ਭੈ ਭਰਮ ॥
ਸਾਧ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਤਾ ਕੇ ਕਰਮ ॥

ਤਿਸਕੇ ਦੂਖ ਔ ਰੋਗ ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪਾਠਕ ਕਾ ਨਾਮ ਸੰਤ ਹੈ। ਔਰ ਤਿਸੀਕੇ ਕਰਮ ਸੁਧ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਤਾ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬਨੀ ॥
ਨਾਨਕ ਇਹ ਗੁਣਿ ਨਾਮੁ ਸੁਖਮਨੀ ॥੮॥੨੪॥

ਇਸਕੇ ਪਾਠ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਸਰਧਾਲੂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭ ਸੇ ਊਚੀ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬੁ ਜੀ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਪੁਰਬੋਕਤ ਗੁਣ ਤਿਸ ਮੈ ਹੈਂ ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਣੀ ਰੂਪ ਹੈ॥੮॥੨੪॥

ਥਿਤੀ ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕਮ ਸੇ ਲੈਕਰ ਸਰਬ ਤਿਥਾਂ ਦੁਆਰੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਭਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥

ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਸਿਰਜਨ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਆਕਾਸ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਹੋਇ ਪਸਰਿਆ ਨਾਨਕ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਏਕ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈ ਪਸਰ ਰਿਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉੜੀ ॥

ਏਕਮ ਏਕੰਕਾਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਉ ਬੰਦਨਾ ਧਿਆਇ ॥

ਏਕਮ ਤਿਥਿ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰੋ॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਿ ਪਰਉ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਨ ਮੈ ਪੜੋ॥

ਤਾ ਕੀ ਆਸ ਕਲਿਆਣ ਸੁਖ ਜਾ ਤੇ ਸਭੁ ਕਛੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਸਭ ਕਿਛੁ) ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਔਰ (ਕਲਿਆਨ) ਮੋਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰੀਏ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

(ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ) ਪੂਰਬ ਪਛਮ ਉੱਤ੍ਰ ਦਖਣ ਇਨ ਕੇ ਸਹਤ ਜੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਅਗਨ ਕੋਣ ਨੈਰਤ ਕੋਣ ਵਾਇਵ ਕੋਣ ਈਸਾਨ ਕੋਣ ਨੀਚੇ ਊਪਰ ੧੦ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਨੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਉ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨਾ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸੁਨੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਭੈ ਹਰਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੈ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੀ ਹੈ।

ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਦੇਨਹਾਰੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੋ ਕਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਦਾਤਿ ਕੇ (ਭੁਗਤਾ) ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਭਿਛਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਜੋ ਚਾਹਹਿ ਸੋਈ ਮਿਲੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜੋ ਚਾਹੇਗਾ ਸੋਈ ਮਿਲੇਗਾ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜਸੁ ਗਾਈਐ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਮਿਲਿ ਭਜੀਐ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ। ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨੁ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਰਉ ਬੰਦਨਾ ਅਨਿਕ ਵਾਰ ਸਰਨਿ ਪਰਉ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਨ ਮੈ ਪੜੋ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਨਾਨਕ ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾਟੇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਔਰ ਸਤਿ ਸੰਗ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੁਤੀਆ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਨੀਤ ॥

ਦੂਜ ਤਿਥ ਕਾ ਮਨਾਉਣਾ ਏਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਕਰੋ ਔਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸੇਵਾ) ਸੇਵਨ ਕਰੋ॥

ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੈ ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੀਤ ॥

ਹੇ ਮੀਤ ਜੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗੇਂਗਾ ਤੌ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸੇਗਾ॥

ਮਰਣੁ ਮਿਟੈ ਜੀਵਨੁ ਮਿਲੈ ਬਿਨਸਹਿ ਸਗਲ ਕਲੇਸ ॥

ਔਰ ਮਰਣਾ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ ਜੀਵਨ ਪਦ ਵਾ ਅਮਰ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲੇਗਾ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਲੇਸ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਆਪੁ ਤਜਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਵੇਸ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੭

ਲਾਭੁ ਮਿਲੈ ਤੋਟਾ ਹਿਰੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਤਿਵੰਤ ॥

ਆਤਮ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ (ਤੋਟਾ) ਘਾਟਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਸਫਲ ਹੋਵੇਂਗੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈ ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਵੈ ਸਾਚ ਸਾਹ ਭਗਵੰਤ ॥

ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕੋ ਸਿੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਸਾਹ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਭਜਹੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰੀਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਬੈਠਤੇ ਊਠਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜੋ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਰਮਤਿ ਛੁਟਿ ਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਸੇ ਚੀਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖਯਾ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਸੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਸੇ ਹੈਂ ਤਬ ਦੁਰਮਤਿ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਤੀਨਿ ਬਿਆਪਹਿ ਜਗਤ ਕਉ ਤੁਰੀਆ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਤੀਨ ਜੋ ਅਵਸਥਾ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੀਵ ਇਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ ਵਾ ਬੁਧੀ ਕੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਜੋ (ਤੁਰੀਆ)

ਚਉਥਾ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਯਦਪਿ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਰ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਖੈ ਫਲ ਕਬ ਉਤਮ ਕਬ ਨੀਚੁ ॥

ਤੀਜ ਤਿਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਬਿਖੇ ਫਲੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਉਤਮ ਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਭੀ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਉਤਮ ਨੀਚਤਾ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਭ੍ਰਮਤਉ ਘਣੋ ਸਦਾ ਸੰਘਾਰੈ ਮੀਚੁ ॥

ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਵਾ ਬਹੁਤ ਨਰਕੋਂ ਔਰ ਸ੍ਵਰਗੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਮ੍ਰਿਤੂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਸਹਸਾ ਸੰਸਾਰੁ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਇ ॥

ਕਬੀ ਹਰਖ ਕਬੀ ਸੋਗ ਸੰਸਾਰੀ ਸਹਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਆਰਥਲਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਚਿਤਵਹਿ ਅਨਿਕ ਉਪਾਇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਉਪਾਉ ਚਿਤਵੇਤ ਹੈਂ॥

ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰਸ ਕਬਹੁ ਨ ਤੂਟੈ ਤਾਪ ॥

ਸਬਦ ਆਦਿਕ ਵਿਖਿਓਂ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੇ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਨਹ ਬੂਝੈ ਪਰਤਾਪ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਧਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਭਰਮ ਬੂਡਤ ਘਣੋ ਮਹਾ ਨਰਕ ਮਹਿ ਵਾਸ ॥

ਜੀਵ ਘਣੇ ਹੀ ਮੋਹ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਔਰ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਤੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਚਤੁਰ ਸਿਆਣਾ ਸੁਘੜੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਤਜਿਆ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਸਿਆਣਾ ਅਰੁ ਸੁਘੜੁ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਘਾੜਤ ਕਿਆ ਬਨਾਵਟ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਅਚਾਰ ਮੇ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਭਜੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਅਸ੍ਟ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀਆਂ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਤੁਰਥਿ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਸੁਣਿ ਸੋਧਿਓ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਚਉਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਯਥਾਰਥ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸੋਧਿਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਖੇਮ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਪੁ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਖੇਮ ਔਰ ਕਲਿਆਣ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੈ । ਜੇ ਕਹੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈ ਕਿਯਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੈ ਦੁਖ ਹਰੈ ਤੂਟਹਿ ਅਨਿਕ ਕਲੇਸ ॥

ਮੀਚੁ ਹੁਟੈ ਜਮ ਤੇ ਛੁਟੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਪਰਵੇਸ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈ ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਣੇ ਕਰ ਯੇਹਿ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਰਕ ਕੋ ਨਿਵਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਲੇਸ ਟੂਟਤੇ ਹੈਂ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਭਉ ਬਿਨਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੈ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ (ਰਸੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹੈਂ।

ਦੁਖ ਦਾਰਿਦ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਨਾਸਹਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਦੁਖ ਔਰ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਯਹ ਸਭੀ ਅਵਗਣ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਖੋਜਤੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੋਪਾਲ ॥

ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ ਮੁਨੀ ਜਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਹੋਇ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਔਰ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਧ ਰਵਾਲ ਕਰ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਣਾ ਕਯੋਂ ਕਹਿਆ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਮਨ ਮਹਿ ਬਸੇ ਰਾਚੇ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੈ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਂਚ ਵਿਕਾਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੰਚਮਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਜਿਹ ਜਾਨਿਓ ਪਰਪੰਚੁ ॥

ਪੰਚਮੀ ਤਿਥ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਮੁਖ ਰੂਪ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ॥

ਉੱਤਰ:

ਕੁਸਮ ਬਾਸ ਬਹੁ ਰੰਗੁ ਘਣੋ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਬਲਬੰਚੁ ॥

ਜੈਸੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਰੰਗ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈ ਠੱਗੀ ਬੀ ਬਲੁ ਹੈ ਵਾ ਠੱਗੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਨਹ ਜਾਪੈ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਨਹ ਕਛੁ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੀਵ ਤਿਸ ਜਗਤ ਕਾ ਠਗਿਆ ਹੂਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਰਗ ਮਹਾਤਮਾ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਆਦ ਮੋਹ ਰਸ ਬੇਧਿਓ ਅਗਿਆਨਿ ਰਚਿਓ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਣ ਕੀਨੇ ਕਰਮ ਅਨੇਕ ॥

ਵਿਖੇ ਸੁਆਦ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਮੈ (ਬੇਧਿਓ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਰਚਨ ਮੈ ਕਾਰਣ ਕੌਣ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਰਚਿਓ ਹੈ ਰਚਨੇ ਕਾ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਰਚਨਹਾਰੁ ਨਹ ਸਿਮਰਿਓ ਮਨਿ ਨ ਬੀਚਾਰਿ ਬਿਬੇਕ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮੋਂ ਮੈ ਲਗ ਕਰ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਔਰ ਮਨ ਸੈ (ਬਿਬੇ) ਦੋ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਵੀਚਾਰਿਆ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਲਿਪਤ ਨ ਰੰਚ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਲੇ ਪਾਈਅਹਿ ਜੋ ਨ ਰਚਹਿ ਪਰਪੰਚ ॥੫॥

ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲੇਪ ਰੰਚਕ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਚਤੇ ਐਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਊਚੌ ਕਹਹਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਦੁਆਰ ॥੬॥

ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਊਚੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਭਗਤ ਜਨ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖਸਟਮਿ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਹਹਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਕਥਹਿ ਅਨੇਕ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੮

ਊਤਮੁ ਊਚੌ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਣ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸੇਖ ॥

ਖਸ੍ਟਮ ਤਿਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨੂ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਭੀ ਕਥਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਐਸਾ ਊਚਾ ਔਰ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੁਕ ਬਿਆਸ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਰਸ ਗੀਧੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬੀਧੇ ਭਗਤ ਰਚੇ ਭਗਵੰਤ ॥

ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਅਰ (ਜਨੁ) ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਸੁਕਦੇਵ ਔਰ ਬਿਆਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਗੀਧੇ) ਹਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ।? ॥

ਉੱਤਰ:

ਮੋਹ ਮਾਨ ਭ੍ਰਮੁ ਬਿਨਸਿਓ ਪਾਈ ਸਰਨਿ ਦਇਆਲ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਮੋਹ ਅਰ ਮਾਨ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਦਿਆਲ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਪਾਈ ਹੈ ਪੂਰਨ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਆਨੰਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਭੁ ਮਿਲੈ ਤੋਟਾ ਹਿਰੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਖਾਟਿ ਖਜਾਨਾ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਹਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੬॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉ ਤੇਰੇ ਕਉ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹਰਿਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਰੂਪ ਘਾਟਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸਫਲੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਗੁਣ ਨਿਧ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਖਾਟ ਲੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਰਹਿਣੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਔਰ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੈ॥? ॥

ਉੱਤਰ:

ਸਲੋਕੁ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਥਹਿ ਬੋਲਹਿ ਸਤਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖੀਐ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੭॥

ਵਹੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਹਰੀ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਤ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪਉੜੀ ॥
ਸਪਤਮਿ ਸੰਚਹੁ ਨਾਮ ਧਨੁ ਟੂਟਿ ਨ ਜਾਹਿ ਭੰਡਾਰ ॥
ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਪਾਈਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਸਪਤਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਮ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਟੂਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਔਰ ਖਜਾਨੋ ਸਮ ਖਰਚਣੇ ਸੇ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਖਜਾਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਤਜਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਸਰਨਿ ਪਰਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਦੂਖ ਹਰੈ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਹੁ ਔਰ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ ਤਿਸੁ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਵੇਂਗੇ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਓਂਗੇ ਅਰੁ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜਪੈ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਆਠ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਰਣਾ ਪਰਵਾਣ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਸੋ ਸਾਜਨੁ ਸੋ ਸਖਾ ਮੀਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਥਾਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਕਰਨੇਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੰਗ ਹੀ ਪਹਚਾਨੁ॥ ਸੋਈ ਮਨ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸੋਈ ਬਾਣੀ ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਇ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਈਅਹਿ ਤਜੀਅਹਿ ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ॥
ਜਮਕੰਕਰੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲ ॥੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਠ ਪਹਰਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਈਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੌ ਜਮ ਕੰਕਰ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਸਟਮੀ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ॥
ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਪੂਰਨ ਬੁਧਿ ॥

ਅਸਟਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੌ ਆਠੋਂ ਸਿਧੀਆਂ ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ। ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰਨ ਬੁਧ ਅਰਥਾਤ ਉਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਵਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ॥
ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ਨਿਰੋਧਰ ਮੰਤ ॥

ਰਿਦਾ ਕਵਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਨਿਰੋਧਰ) ਅਚਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਉਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਊਚ ਬਿਸੇਖ ਗਿਆਨੁ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮ ਔਰ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਪੁਨਾ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਉਚਤਾ ਔਰ ਬਿਸੇਸ ਗਿਆਨ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਬੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ॥
ਜਪਿ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਿ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਨਾਰਾਇਣੁ ਨਹ ਸਿਮਰਿਓ ਮੋਹਿਓ ਸੁਆਦ ਬਿਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਬਿਸਾਰਿਐ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਵਤਾਰ ॥੯॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਰਿਇਣ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਉਮੀ ਨਵੇ ਛਿਦ੍ਰ ਅਪਵੀਤ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਹਿ ਕਰਤ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥

ਨਉਮੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਸਕਾ ੨ ਕਾਨ ੨ ਆਂਖ ੨ ਮੁਖ ੧ ਮੂਲਦੁਆਰ ੧ ਲਿੰਙ ੧ ਏਹ ਨਵੇ ਦੁਆਰੇ ਅਸੁਧ ਹੈਂ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜਪਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਸੇ (ਬਿਪਰੀਤਿ) ਉਲਟੇ ਸਾਕਤਪਨੇ ਕਾ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰਮਹਿ ਬਕਹਿ ਸਾਧ ਨਿੰਦ ॥

ਕਰਨ ਨ ਸੁਨਹੀ ਹਰਿ ਜਸੁ ਬਿੰਦ ॥

ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਬਕਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਹਿ ਪਰ ਦਰਬੁ ਉਦਰ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਅਗਨਿ ਨ ਨਿਵਰੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਬੁਝਾਈ ॥

ਉਦਰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਯਾ ਧਨ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸਨਾ ਭੀ ਬੁਝਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਏਹ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਮਰਿ ਜਮਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥੯॥

ਏਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਫਲ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਭਾਗੀ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦਸ ਦਿਸ ਖੋਜਤ ਮੈ ਫਿਰਿਓ ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਸੋਇ ॥

ਮਨੁ ਬਸਿ ਆਵੈ ਨਾਨਕਾ ਜੇ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ॥੧੦॥

ਮੈਂ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਖੋਜਤਾ ਫਿਰਾ ਹੂੰ ਜਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਮਨ ਕਾ ਹਾਲ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤੌ ਬਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੇ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਵਾ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ॥੧੦॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦਸਮੀ ਦਸ ਦੁਆਰ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ॥

ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨਾਮ ਜਪਿ ਲੀਨੇ ॥

ਦਸਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਸ ਦ੍ਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰਿਯ ਬਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪ ਲਏ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਨੀ ਸੁਨੀਐ ਜਸੁ ਗੋਪਾਲ ॥

ਨੈਨੀ ਪੇਖਤ ਸਾਧ ਦਇਆਲ ॥

ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਬੇਅੰਤ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੋਪਾਲ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦਿਆਲ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖੀਏ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਬੇਅੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੀਏ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵੰਤ ॥

ਪੰਨਾ ੨੯੯

ਹਸਤ ਚਰਨ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕਮਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਸੰਜਮੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਪਾਈਐ ॥੧੦॥

ਔਰ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਚਾਪਣੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈਐ ਵਾ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਸੰਤ ਮਾਰਗ ਮੈ ਚਲੀਐ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯੇਹਿ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਏਕੋ ਏਕੁ ਬਖਾਨੀਐ ਬਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ਸ੍ਵਾਦੁ ॥
ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਜਾਣੀਐ ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥੧੧॥

ਸਭ ਕੋਈ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਕਥਨ ਕਾ ਰਸ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ ਯਹ ਸਭ ਅਸਚਰਜ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਸਭ (ਬਿਸਮਾਦੁ) ਸੋਕ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥੧੧॥

ਪਉੜੀ ॥
ਏਕਾਦਸੀ ਨਿਕਟਿ ਪੇਖਹੁ ਹਰਿ ਰਾਮੁ ॥
ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਸਿ ਕਰਿ ਸੁਣਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਬ ਜੀਅ ਦਇਆ ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਬ੍ਰਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਮਣ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਹੁ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਬਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣੋਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੋ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਬਰਤੁ ਸੰਪੂਰਨ ਭਇਆ ॥
ਧਾਵਤ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਇਕ ਠਾਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਤ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬ੍ਰਤੁ ਸੰਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਏਕ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਾਖੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਧੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿ ਅਟਲ ਏਹੁ ਧਰਮ ॥੧੧॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆ ਹੂਆ ਮਨ ਤਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਏਹ ਅਟਲ ਧਰਮ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਹਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਭੇਟੇ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥੧੨॥

ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤਬ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੰਜਾਲ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ॥੧੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਦੁਆਦਸੀ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਤਜਿ ਮਾਨੁ ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਆਦਸੀ ਕਾ ਫਲ ਏਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪੋ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਹੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥
ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਿ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਪੀਵਨਾ ਕਰੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਕੋਮਲ ਬਾਣੀ ਸਭ ਕਉ ਸੰਤੋਖੈ ॥
ਪੰਚ ਭੂ ਆਤਮਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿ ਪੋਖੈ ॥

ਔਰ ਕੋਮਲ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਜੋ ਮਨ (ਪੰਚ ਭੂ ਆਤਮਾ) ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੇ ਸਤੋ ਅੰਸ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਸੇ ਸੰਤੁਸਟ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਕਰੇ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਏਹ ਨਿਹਚਉ ਪਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਰਮਤ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਈਐ ॥੧੨॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਰਮਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਈਤਾ॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਮਹਿ ਬਿਆਪਿਆ ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਮ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੁਟੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਨਾਨਕ ਛੂਟੈ ਨਾਮ ॥੧੩॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਾਮਣਾ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੇ ਤੌ ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਪਉੜੀ ॥
ਤ੍ਰਉਦਸੀ ਤੀਨਿ ਤਾਪ ਸੰਸਾਰ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਨਰਕ ਅਵਤਾਰ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਨ ਮਨ ਮਹਿ ਆਇਓ ॥

ਤ੍ਰਉਦਸੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤੀਨ ਤਾਪ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੀਨ ਤਾਪ ਕਾ ਰੂਪ ਗਉੜੀ ਮ: ੫ ਸਬਦ ੫੯ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ। ਯਾਂ ਤੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਪੁਨਾ ਨਰਕ ਮੈਂ (ਅਵਤਾਰ) ਜਨਮ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਹਰ ਕਾ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਮਖ ਨ ਗਾਇਓ ॥
ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਾ ਦੇਹ ਕਰਿ ਬਾਧਿਓ ॥
ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ਮਾਇਆ ਆਸਾਧਿਓ ॥

ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਸ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਰਕੇ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਭਾਵ ਮਨ ਕਾ ਬਾਂਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਰੋਗ ਅਸਾਧ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਿਨਹਿ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਇਓ ॥

ਨੈਨੀ ਨੀਦ ਸੁਪਨ ਬਰੜਾਇਓ ॥

ਦਿਨ ਭਰ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕਸ੍ਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈ ਨੀਂਦ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਬੁਰੜਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਹੋਵਤ ਏਹ ਹਾਲ ॥

ਸਰਨਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ ॥੧੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਹਾਲ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਪੜ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਚਉਦਹ ਭਵਨ ਸਗਲ ਬਿਆਪਤ ਰਾਮ ॥

ਨਾਨਕ ਊਨ ਨ ਦੇਖੀਐ ਪੂਰਨ ਤਾ ਕੇ ਕਾਮ ॥੧੪॥

ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਮੈ ਔਰ ਚੌਦਹਾਂ ਭਵਨ ਮੈ ਸੰਪਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਹੀਂ ਭੀ ਊਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਉਦਹਿ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ॥

ਸਗਲ ਭਵਨ ਪੂਰਨ ਪਰਤਾਪ ॥

ਚਉਦਸ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਦਸੇ ਦਿਸਾ ਰਵਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ॥

ਧਰਨਿ ਅਕਾਸ ਸਭ ਮਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖੁ ॥

ਪੁਨਾ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੇਂ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਰਹਵ ਰਹਿਆ ਹੈ ਧਰਤੀ ਮੈ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖੋ॥

ਜਲ ਥਲ ਬਨ ਪਰਬਤ ਪਾਤਾਲ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਹ ਬਸਹਿ ਦਇਆਲ ॥

ਜਲ ਥਲ ਬਨ ਪਰਬਤ ਪਾਤਾਲ ਜੋ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਦਿਆਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਗਲ ਭਗਵਾਨ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨ ॥੧੪॥

ਸੂਖਮ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬ ਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਛਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਆਤਮੁ ਜੀਤਾ ਗੁਰਮਤੀ ਗੁਣ ਗਾਏ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਭੈ ਮਿਟੇ ਨਾਨਕ ਬਿਨਸੀ ਚਿੰਦ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਆਤਮੁ) ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਭੈ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਮਾਵਸ ਆਤਮ ਸੁਖੀ ਭਏ ਸੰਤੋਖੁ ਦੀਆ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਅਮਾਵਸ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਖੀ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੦

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਲਾਗਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਗ ਗਯਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਟੂਟੇ ਬੰਧਨ ਬਹੁ ਬਿਕਾਰ ਸਫਲ ਪੂਰਨ ਤਾ ਕੇ ਕਾਮ ॥

ਔਰ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਦੇਹ ਸਹਤ ਫਲ ਕੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮਿਟੀ ਹਉਮੈ ਛੁਟੀ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਮਿਟਿਆ ਆਵਾ ਗਵਨ ॥

ਜਿਸਨੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਵਾਗਨ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਗੁਣ ਗੁਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭ ਰਵਨ ॥

ਵਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣ (ਰਵਨ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਣੀ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥੧੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਕਾ (ਬ੍ਰਿਸਾਮੁ) ਘਰ ਨਾਮ ਵਾ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਣਾ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪੂਰਨੁ ਕਬਹੁ ਨ ਡੋਲਤਾ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਸੋ ਭੀ ਪੂਰਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ਨਾਨਕ ਹੋਤ ਨ ਘਾਟਿ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਪ੍ਰਤਿ ਤਿਸ ਕਾ ਸਵਾਇਆ ਜਸ ਚੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੂਰਨਮਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਏਕੁ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ਜਾ ਕਾ ਹਥੁ ॥

ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਦੁਆਰੇ ਯੇਹ ਜਾਨੋ ਜੋ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਹੈ ਸੋ ਦਿਆਲ ਪਰੁਖ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰ ਕੀਆ ਜਾ ਕਾ ਹੋਇ ॥
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਜਾਨੁ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਚਤਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਅਲਖ ਹੈ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੋ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਨਣਹਾਰ ॥
ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ ਆਠ ਪਹਰ ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਬਿਧੀ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਰਨ ਦੇਣੇ ਜੋਗਜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ॥
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨ ॥੧੬॥

ਜਿਸ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੈਂ ਬੂਝਣੈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੋ॥੧੬॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸਹਸਾ ਗਇਓ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾ ਚਲਿਆ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦੇ ਫਲ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥
ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਣੈ ਕੋਈ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਕੋ ਉਪਦੇਸੈ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥

ਕੋਈ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਵਾ ਸੁਤੇ ਪਾਠ ਕਰੇ ਕੋਈ ਇਸ ਪਾਠ ਕੋ ਸੁਣੇ ਇਸਕੇ ਅਰਥੋਂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਇਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਕੋਈ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਸੁਨੇ ਹੂਏ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੈ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਮਲੁ ਜਾਇ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਨਹ ਪੋਹੈ ਤਿਸੁ ਮਾਇ ॥

ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੌ ਕਾਟ ਕਰ ਸੁਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਨਮ ਕਰਨ ਕੀ ਮੈਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪੁਨਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਪੋਹੈਗੀ॥

ਸੋ ਸੁਰਤਾ ਸੋ ਬੈਸਨੋ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਧਨਵੰਤੁ ॥

ਸੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਸੁਰਤਾ) ਗਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬੈਸਨਵ ਹੈ ਔਰ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੂਰਾ ਕੁਲਵੰਤੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਭਜਿਆ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸੂਰਬੀਰ ਹੈ ਔਰ ਕੁਲੀਨ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਕੋ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਸੂਦੁ ਬੈਸੁ ਉਧਰੈ ਸਿਮਰਿ ਚੰਡਾਲ ॥
ਜਿਨਿ ਜਾਨਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਰਵਾਲ ॥੧੭॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ੍ਰ ਵੈਸ ਚੰਡਾਲ ਕੋਈ ਹੋ ਜੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਉਧਰ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋਈਏ ਵਾ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਿਲੇ॥੧੭॥

ਗਉੜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਰਵਾਹੇ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕਰ ਨਾਸ ਹੁਏ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ ਜੈਸੀ ਕੋਈ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬੁਹਤ ਸੇ ਸਲੋਕ ਉਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਸਮਤੁ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖਦਾ ਮਨ ਭਾਵਨੀ ਤੇ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲੂ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਸਮਤੁ) ਤੁਲ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵ ਕੀ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪਦੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਉਤਮ ਪਦ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮੁਖ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸਭ ਬਿਖੁ ਹੈ ਨਿਤ ਜਗਿ ਤੋਟਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਸਭ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਬਿਖੋਂ ਕਰਕੇ (ਜਗਿ) ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ (ਤੋਟਾ) ਘਾਟਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕਾ ਲਾਹਾ ਖਟਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਬਿਖੁ ਉਤਰੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੧

ਸਭਿ ਕਾਰਜ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਿ ਹਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਔਰ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੈ ਮੈ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਔ ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਿਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਦੋਂ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਵਿਖੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਭੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਨੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਭਗਤ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਗੋਸਾਈ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁਨੋ ਸਭ ਧਿਆਇਦੀ ਸਭ ਲਗੈ ਤੇਰੀ ਪਾਈ ॥
ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲਿਉ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਤਿਸੁ ਪਾਰਿ ਲਘਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਚਰਨੀ ਲਗਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ (ਸੁਆਲਿਉ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਜਿਸਨੇ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਫਲੁ ਪਾਇਦਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥
ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਵਡੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਿਫਤ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਅਪਨੇ ਮੈ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਸਲਾਹਣਾ ਸਭੁ ਬੋਲਣੁ ਫਿਕਾ ਸਾਦੁ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਾ ਜੋ ਸਲਾਹਣਾ ਔਰ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫਿਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੁ ਸਲਾਹਦੇ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਵਾਦੁ ॥
ਜਿਨ ਸਾਲਾਹਨਿ ਸੇ ਮਰਹਿ ਖਪਿ ਜਾਵੈ ਸਭੁ ਅਪਵਾਦੁ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤੋਂ ਕੋ ਸਲਾਹਦੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜਿਨ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ (ਅਪਵਾਦੁ) ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਖਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਰਮਾਨਾਦੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਪਰਮਾਨਾਦੁ) ਪ੍ਰਮ ਅਨਾਦ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਉਬਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਸਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਮਨਿ ਹਰੀ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਤਾਵੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤੁ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਸਭਿ ਦੁਖ ਪਰਹਰੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਾਂ ਤਿਸਤੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰੀ) ਦੂਰ ਕਰਾਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਹੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਤੂ ਇਕ ਮਨਿ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਇਕ ਮਨ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕਾ ਤੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

ਤੇਰਾ ਸਰੀਕੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ਜਿਸ ਨੋ ਲਵੈ ਲਾਇ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਅਰਥਾਤ ਤੁਲ ਕਹਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਤੂਹੈ ਨਿਰੰਜਨਾ ਤੂਹੈ ਸਚੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ (ਨਿਰੰਜਨਾ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਸੁਧ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤੂੰ ਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੇ ਸਚੁ ਨਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਹੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਰਜਨਾ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਰੋਗ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਦੁਰਜਨ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੀਚ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸਜਨਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧੂ ਸਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤੂੰ ਇਸ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸੁ) ਭੰਡਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰੱਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਗੁਰ ਸਾਬਾਸਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਤੂ ਵੜੀਐ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਕਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰਬਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਵੜੀਐ) ਵਡਿਆਈਐ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਹੋਇ ਸੁ ਆਖੀਐ ਤੁਧੁ ਜੇਹਾ ਤੂਹੈ ਪੜੀਐ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਹੋਵੈ ਸੋ ਆਖੀਐ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੀ (ਪੜੀਐ) ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗੜੀਐ ॥

ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰਗੜੀਐ) ਪਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਭਸ ਦਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਸਭ ਦੂ ਤੂ ਚੜੀਐ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੇ (ਚੜੀਐ) ਚੜਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਸਚੇ ਹੋਇਸੀ ਤਾ ਕਾਇਤੁ ਕੜੀਐ ॥੩॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਓਂ (ਕੜੀਐ) ਝੂਰਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਝੂਰਤੇ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਅਠੇ ਪਹਰ ਲਗੰਨਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖਿ ਵਸੰਨਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਸੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਰੰਮ ਕੀ ਜਿਉ ਬੋਲਨਿ ਤਿਵੈ ਸੋਹੰਨਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਬੋਲਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜਾਣਦਾ ਜਿਨਿ ਲਾਈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਰੰਨਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ (ਪਿਰੰਨਿ) ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਹੈ ਭੁਲਣ ਵਿਚਿ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਸਚੇ ਭਲਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਹੀ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਅਭੁਲ ਹੈਂ ਭੁਲਣੇ ਕੇ ਬੀਚ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਸਮਝ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਹੀ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਯਾਲੂ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੨

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਸ ਦਾ ਤੂ ਸਭ ਛਡਾਹੀ ॥੪॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕੇ ਛਡਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਦੇਸਰਾ ਅਖੀ ਤਾਰ ਲਗੰਨਿ ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਸਜਣੁ ਮੇਲਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਵੰਨਿ ॥੧॥

(ਸਾਜਨ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ (ਸੰਦੇਸਰਾ) ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕੀ (ਤਾਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੁਏ ਤਬ ਸਜਣ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਦਾਸ ਸੁਖੀ ਸੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਦਇਆ ਸਦਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦਾ ਦਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਯਾਲੂ ਉਪਦੇਸ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅੰਦਰਹੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਸਭੁ ਦੇਖੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਇਕੁ ਸੋਇ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਤਰ ਸੇ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਵੈਰਾ ਨਾਲਿ ਜਿ ਵੈਰੁ ਚਲਾਇਦੇ ਤਿਨ ਵਿਚਹੁ ਤਿਸਟਿਆ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਰ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਕੋਈ (ਤਿਸਟਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਭਨਾ ਦਾ ਭਲਾ ਮਨਾਇਦਾ ਤਿਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋ ਸਭ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭਲਾ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਕਾ ਬੁਰਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਜੇਹਾ ਕੋ ਇਛਦਾ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਜਿਦੂ ਕਿਛੁ ਗੁਝਾ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋਈ ਫਲੁ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਕੁਛ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕਰਤਾ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਵਡ ਜਾਣੀ ॥

ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਕੋ ਵੱਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵੱਡਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਜੇ ਕੋ ਓਸ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਸੋ ਮੂੜ ਅਜਾਣੀ ॥

ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਖਸ ਲੇਵੈ ਔਰ ਉਸੀ ਪੁਰਸ ਕੀ ਕਿਰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਜਾਨ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸੁ ਗੁਣ ਰਵੈ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੀ ਰਖਿਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਆਖਿ) ਮੁਖਕਰ (ਵਖਾਣੀ) ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸਚੁ ਹੈ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਮਝ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਅਮਰੁ ਹੈ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਸਤਿ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਮਰੁ ਹੈ ਤਥਾ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਅਕਾਰ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਤਿਨ ਲਥਾ ਹਉਮੈ ਭਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਭਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਿਸ ਨੋ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਫਿਟ ਫਿਟ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਖਣਹਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਗਾਵਦਾ ਤਿਸ ਨੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਗਾਵਦਾ ਹੈ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪੇ ਆਕਾਸੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਸ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਆਪੇ ਜੰਤ ਉਪਾਇਅਨੁ ਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਗਿਰਾਸੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਮੈ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮੁਖ ਮੈ ਭੋਜਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਤਾਸੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ (ਕਿਲ ਵਿਖ) ਪਾਪ ਕਟੇ ਜਏਂਗੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚੇ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਚਾ ਅਰਥਾਤ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਰਸ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਦੇ ਤਿਨ ਜਮ ਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਕੰਕਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਦਰਿ ਉਜਲੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਚਾ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈ ਉਜਲੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜਿਆਰ ਪਿਛਾਹਾ ਸਟੀਅਨਿ ਕੂੜੁ ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਪਿਛਾਹਾਂ ਸਿਟੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਨਰਕਾਂ ਮੇ ਸਿਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕੂੜਿਆਰੀਆ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੋ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ॥੬॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠਿਓਂ ਕਾ ਕਰਮ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਰਤੀ ਧਰਮ ਹੈ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੇਹਾ ਕੋ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ ਧਰਤੀ ਕਾ (ਧਰਮੁ) ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਬੀਜ ਬੋਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੀਜਿਆ ਤਿਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਓਇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਚੀ ਪੈਨਾਏ ॥

ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਜਲ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੀ ਸਚੀ ਦਹਗਾਹ ਮੈ ਪਤਿ ਰੂਪ ਪੌਸ਼ਾਕ ਕਰ ਪੈਨਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨ੍ਹਾ ਅੰਦਰਿ ਖੋਟੁ ਨਿਤ ਖੋਟੁ ਕਮਾਵਹਿ ਓਹੁ ਜੇਹਾ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਖਾਏ ॥

ਏਹ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਖੋਟ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਖੋਟ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੩

ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਾਫੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੁਆਵਗੀਰ ਸਭਿ ਉਘੜਿ ਆਏ ॥

ਜਬ ਸਰਾਫ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਤਬ (ਸੁਆਵ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕੇ (ਗੀਰ) ਪਕੜਨੇ ਵਾਲੇ ਸਬ ਜਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਜੇਹਾ ਚਿਤਵਹਿ ਨਿਤ ਤੇਹਾ ਪਾਇਨਿ ਓਇ ਤੇਹੋ ਜੇਹੇ ਦਯਿ ਵਜਾਏ ॥

ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇਹੇ ਜੇਹੇ ਹੀ (ਦਯੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਵਜਾਤੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਹੀ ਸਿਰੀ ਖਸਮੁ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਨਿਤ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਚਲਤ ਸਬਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਹੀ ਸਿਰੀ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਇਕੁ ਮਨੁ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਤੁ ਲਗੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਇ ॥

ਮਨ ਏਕ ਹੈ ਏਕ ਤਰਫ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਲਗ ਜਾਵੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਗਲਾ ਕਰੇ ਘਨੇਰੀਆ ਜਿ ਘਰਿ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਸਾਈ ਖਾਇ ॥

ਯਦਪਿ ਕੋਈ ਅਨੇਕ ਭੋਜਨ ਖਾਣੇ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰੇ ਤਦਪਿ ਜੋ ਵਸਤੂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਣੇ ਮੈ ਆਉਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਝੀ ਨਾ ਪਵੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਬੀਚ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨੋ ਦੁਖ ਭੁਖ ਹੈ ਹਥੁ ਤਡਹਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੰਗਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਦੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਹਾਥ (ਤਡਹਿ) ਪਸਾਰ ਕਰ ਕੇ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਠਗੀ ਗੁਝੀ ਨਾ ਰਹੈ ਮੁਲੰਮਾ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਅਰ ਠਗੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮੁਲੰਮਾ ਔ ਪਾਜ ਲਹ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮ੍ਰਥ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸਿ ਭੇਟੀਐ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਸੁਵਰਨੁ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਕੇ ਮਿਲਾਵਣੇ ਸੇ ਸਵਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਤੂ ਧਣੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਦਾਸ ਕੇ ਧਨੀ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚਾਹੋ ਤੈਸੇ ਚਲਾਈਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਹਰੀ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਝਿ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਰੀ ਸਭਿ ਅਵਗਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਲੈਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਅਵਗੁਣ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਉਗਣ ਵਿਕਣਿ ਪਲਰੀ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਸਚੇ ਪਾਏ ॥

ਔਰ (ਪਲਰੀ) ਖਾਲੀ ਜਾਣ ਕਰ ਅਵਗੁਣ (ਵਿਕਣਿ) ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਵਾ ਬੇਚ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਣ ਹਰੀ ਦੇਵੇ ਸੋ ਸਾਚੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਅਉਗਣ ਮੇਟਿ ਗੁਣ ਪਰਗਟੀਆਏ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁਣੋਂ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਔਗੁਣ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੇ ਕੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਲਾਏ ॥੭॥

ਵੱਡੇ ਕੀ ਜੋ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਲਾਏ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਯਹੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਮਤ ਸੁਚ ਸੰਜਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਰਮਤ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੁਚ ਔਰੁ ਸੰਜਮ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਾਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਰਖ ਕਰਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਪੂਜੇ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਸੋ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤ ਕੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਤਿਸੁ ਕਰਤਾ ਮਾਰ ਦਿਵਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਰ ਪਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਫੇਰਿ ਓਹ ਵੇਲਾ ਓਸੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਓਹੁ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪੇ ਖਾਵੈ ॥

ਫੇਰ ਉਸ ਕੋ ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਆ ਥਾ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪ ਹੀ ਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਰਕਿ ਘੋਰਿ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਖੜਿਆ ਜਿਉ ਤਸਕਰੁ ਪਾਇ ਗਲਾਵੈ ॥

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀ ਕੋ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਮਦੂਤ ਪਕੜ ਕੇ ਐਸੇ (ਖੜਿਆ) ਲੈ ਗਯਾ ਜੈਸੇ (ਤਸਕਰੁ) ਚੋਰ ਕੋ (ਗਲਾਵੈ) ਗਲ ਵਿਖੇ ਬੰਧਨ ਪਾਇਕਰ ਪਕੜ ਲੈ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਵੈ ਤਾ ਉਬਰੈ ਜਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੈ ਤੌਂ ਬਚ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਾਤਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਏਵੈ ਭਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਕੀਆਂ ਏਹ ਬਾਤਾਂ ਆਖ ਕਰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹਨ ਹਰੀ ਕੋ (ਏਵੈ) ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੰਨੈ ਓਹੁ ਮਨਮੁਖੁ ਅਗਿਆਨੁ ਮੁਠਾ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨ ਕਾ (ਮੁਠਾ) ਲੂਟਾ ਹੂਆ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਗ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਓਸੁ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਕੂੜੋ ਕਰਿ ਬੁਝੈ ਅਣਹੋਦੇ ਝਗੜੇ ਦਯਿ ਓਸ ਦੈ ਗਲਿ ਪਾਇਆ ॥

ਉਸਕੇ ਅੰਤਰ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਸਤ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਗਲ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਨ ਹੋਤੇ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਝਗੜੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਗਲ ਫਰੋਸੀ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੀ ਓਸ ਦਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਬਾਤੇ ਬਹੁਤ ਬੇਚਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਝੂਠੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣਾਇ ਕੇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਰੁਪਯਾ ਲੇ ਲੀਆ ਇਹੀ ਬਾਤਾਂ ਕਾ ਬੇਚਣਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਉਸ ਕਾ ਬਚਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਘਰਿ ਘਰਿ ਹੰਢੈ ਜਿਉ ਰੰਨ ਦੋੁਹਾਗਣਿ ਓਸੁ ਨਾਲਿ ਮੁਹੁ ਜੋੜੇ ਓਸੁ ਭੀ ਲਛਣੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਰਾਦਰ ਪਾਵਤੀ ਹੁਈ ਘਰ ਘਰ (ਹੰਢੈ) ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਜੋੜੇ ਅਰਥਾਤ ਮੇਲ ਕਰੇ ਉਸਕੋ ਭੀ ਅਪਣੇ ਲਛਣ ਲਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਜੈਸਾ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਸਕੋ (ਲਛਣ) ਕਲੰਕ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ ਓਸ ਦਾ ਪਾਸੁ ਛਡਿ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ਬਹਿ ਜਾਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸੇ ਅਲੋਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਪਾਸਾ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸਿ ਬੈਠ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੪

ਜੋ ਗੁਰੁ ਗੋਪੇ ਆਪਣਾ ਸੁ ਭਲਾ ਨਾਹੀ ਪੰਚਹੁ ਓਨਿ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਸਭੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ (ਗੋਪੇ) ਛਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਹੋ ਲਜਜਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਨ ਕਹੇ ਸੋ (ਪੰਚਹੁ) ਹੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਨੋਂ ਸੋ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਉਸਨੇ ਤੌਂ ਲਾਹਾ ਮੂਲ ਸਭ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਲਾਹਾ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰਗਾਦ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੀ ਥੀ ਅਰ ਮੂਲ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨਕੇ ਆਸਰੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਕਰ ਲੀਏ॥

ਪਹਿਲਾ ਆਗਮੁ ਨਿਗਮੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਉਪਰਿ ਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਜਿਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਭੀ ਉਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮਾਣ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਯੇਹ ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸਭ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਮਨਮੁਖਾ ਓਹ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਇਆ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੇ ਵਾ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਭ ਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਸੋ ਲਏ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਟਿਕੇ ॥

(ਸਚੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਲਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਟਿਕੇ) ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ ਵਾ (ਟਿਕੇ) ਗੁਰੁ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪ ਤਿਲਕ ਕਰੇ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦਾ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਇਕੇ ॥

ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਜੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਗਿਰੂ ਹੈ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚਾ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਪੰਜੇ ਦੂਤ ਕੀਤੇ ਵਸਿ ਛਿਕੇ ॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜੇ ਦੂਤ (ਛਿਕੇ) ਖੈਂਚ ਕੇ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਜਿ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ਤਿਨ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਫਿਟੁ ਫਿਟੁ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵੇ ਆਪਨੇ ਕੋ ਗਿਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਫਿਕੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਧਿਕਾਰ ਹੀ ਧਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਓਇ ਬੋਲੇ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਵਨੀ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਚੁਕੇ ॥੮॥

ਵਹੁ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਬੋਲਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚੁਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਭੁ ਖੇਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਿਰਸਾਣੀ ਲਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਖੇਤੁ) ਭਾਵ ਭੂਮੀ ਸਭ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਕਰਮਾ ਰੂਪੀ ਕ੍ਰਿਸਾਨੀ ਮੈ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਪ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਖਸਿ ਜਮਾਈਅਨੁ ਮਨਮੁਖੀ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜੋ ਬਖਸਸ ਪਾਈ ਹੈ ਏਹੀ ਖੇਤੀ ਜਮਾਇ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਮੂਲ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਬੀਜੇ ਆਪਣੇ ਭਲੇ ਨੋ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਆ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਭਲੇ ਕੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਖੇਤ ਜਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖੀ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੀਜਿਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੀਜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਮਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਮੁ ਚੂਹਾ ਕਿਰਸ ਨਿਤ ਕੁਰਕਦਾ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਮਾਰਿ ਕਢਾਇਆ ॥

ਇਸ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੇ (ਜਮੁ) ਜਮਾਓਂ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮੂਸਾ ਕਾਟਤਾ ਥਾ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਬਾਹਰ ਕਢਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਿਰਸਾਣੀ ਜੰਮੀ ਭਾਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਬੋਹਲ ਬਖਸ ਜਮਾਇਆ ॥

(ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਖੇਤੀ ਜੰਮੀ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬਖਸਸ ਕਾ ਬੋਹਲ (ਜਮਾਇਆ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਛਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਕਾੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਸਭੁ ਲਾਹਿਓਨੁ ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਔਰ ਅੰਦੇਸਾ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਭੀ ਤਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਾਰਾ ਦਿਨੁ ਲਾਲਚਿ ਅਟਿਆ ਮਨਮੁਖਿ ਹੋਰੇ ਗਲਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਦਿਨ ਲਾਲਚ ਕਾ (ਅਟਿਆ) ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਹੋਰੇ ਗੱਲਾਂ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਤਾਂ ਕੋ ਛੋੜ ਔਰ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਤੀ ਊਘੈ ਦਬਿਆ ਨਵੇ ਸੋਤ ਸਭਿ ਢਿਲਾ ॥

ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਦਬਾਇਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਾਲ ਮੈ (ਨਵੇ ਸੋਤ) ਨਫੇ ਦੁਆਰੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਔਰ ਸਭ ਸਰੀਰ ਢਿਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਦੈ ਸਿਰਿ ਜੋਰਾ ਅਮਰੁ ਹੈ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਭਲਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਜੋਰਾ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ (ਅਮਰੁ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਛਾ ਪਦਾਰਥ ਲਿਆਇ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਰਾ ਦਾ ਆਖਿਆ ਪੁਰਖ ਕਮਾਵਦੇ ਸੇ ਅਪਵਿਤ ਅਮੇਧ ਖਲਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਮਾਮਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਅਮੇਧ ਖਲਾ) ਜੋੜਾ ਅਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰਾਂ ਸੇ ਅਪਵ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥

ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੇ ਕੁਸੁਧ ਨਰ ਸੇ ਜੋਰਾ ਪੁਛਿ ਚਲਾ ॥

ਜੋ ਕਾਮ ਕਰ ਵੇੜਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਕਸੁਧ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਆਖਿਐ ਜੋ ਚਲੈ ਸੋ ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਭਲ ਭਲਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਮੈ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਪੁਰਖ ਭਲੋਂ ਸੇ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਜੋਰਾ ਪੁਰਖ ਸਭਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇਅਨੁ ਹਰਿ ਖੇਲ ਸਭਿ ਖਿਲਾ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪੁਰਖ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਖੇਲ ਹਰੀ ਨੇ ਖੇਲਿਆ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੀ ਨਾਨਕ ਭਲ ਭਲਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਬਣਤ ਤੇਰੀ ਬਣਾਈ ਹੁਈ ਹੈਂ ਔਰ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਬਣਾਵਣੀ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤੂੰ ਭਲਿਆਂ ਸੇ ਭਲਾ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਥਾਹੁ ਹੈ ਅਤੁਲੁ ਕਿਉ ਤੁਲੀਐ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਥਾਹ) ਡੂੰਘਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਤੁਲ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਕਰ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਦੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੀਐ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਬਣੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੀ ਬਣੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਾਣੀ ਮੰਨ ਗੁਰੂ ਹੀ ਬਣ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਰੀਸੈ ਹੋਰਿ ਕਚੁ ਪਿਚੁ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਝੜਿ ਪੜੀਐ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਕਚਿਆਈ ਮੈ (ਪਿਚੁ) ਪਿਚੀ ਅਰਥਾਤ ਗਰਸੀ ਹੁਈ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁਖੋਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੇ ਵਾਕ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈ ਲਗਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨ੍ਾ ਅੰਦਰਿ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ ਹੈ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਨੋ ਝਖਿ ਮਰਦੇ ਕੜੀਐ ॥੯॥

ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਔਰ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਔਰ ਹੈ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕੜੀਐ ਝੂਰਤੇ ਹੂਏ ਖਪ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲੀ ਨਿਰਮਲ ਜਨੁ ਹੋਇ ਸੁ ਸੇਵਾ ਘਾਲੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਸੁ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕੋ (ਘਾਲੇ) ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਰੇ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਕਪਟੁ ਵਿਕਾਰੁ ਝੂਠੁ ਓਇ ਆਪੇ ਸਚੈ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕਪਟ ਪੁਨਾ ਵਿਕਾਰ ਔਰੁ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਵਿਖਿਓਂ ਕੇ (ਜਜਮਾਲੇ) ਦਬਾਏ ਹੂਏ ਸਚੇ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮਖੋਂ ਸੇ ਜੁਦੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੫

ਸਚਿਆਰ ਸਿਖ ਬਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ਘਾਲਨਿ ਕੂੜਿਆਰ ਨ ਲਭਨੀ ਕਿਤੈ ਥਾਇ ਭਾਲੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਭਾਲੇ) ਢੂੰਢੇ ਹੂਏ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ (ਲਭਨੀ) ਮਿਲਤੇ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਆਖਿਆ ਸੁਖਾਵੈ ਨਾਹੀ ਤਿਨਾ ਮੁਹ ਭਲੇਰੇ ਫਿਰਹਿ ਦਯਿ ਗਾਲੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਖਿਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਵਤਾ ਯਦਪਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਅਛੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ (ਦਯਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗਾਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ਸੇ ਕਿਚਰਕੁ ਵੇਰਾਈਅਨਿ ਮਨਮੁਖ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਚਿਰ (ਵੇਰਾਈਅਨਿ) ਵਰਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਧੀਰਜ ਦੇਈਏ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੈ ਸੁ ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਥਾਇ ਰਖੈ ਓਹੁ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਆਪਣੀ ਵਥੁ ਨਾਲੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਥਾਇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਪਣੇ ਸਾਥ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੌ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਕਨਾ ਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸੁਖੁ ਦੇਵੈ ਇਕਿ ਆਪੇ ਵਖਿ ਕਢੈ ਠਗਵਾਲੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮੇਲਕਰ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਕ ਆਪ ਹੀ (ਠਗਵਾਲੇ) ਠਗੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੁਦੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਦਯਿ ਆਦੇ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕਾ ਹਿਰਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ (ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਨੇ (ਆਦੇ ਰਾਸਿ) ਸਚਿਆਈ ਮੈ ਲਿਆਂਦੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਚੂਕੀ ਮੁਹਤਾਜੀ ਲੋਕਨ ਕੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਗੁ ਕਰਿ ਬੈਠਾ ਪਾਸਿ ॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਾ ਦੀਨਤਾ ਵਾ ਲੋੜ ਤਿਨ ਸੇ ਚੁਕ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮ੍ਰਥ ਹਰੀ (ਅੰਗੁ) ਪਖ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਕਰਤਾ ਵਲਿ ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਵਲਿ ਸਭਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਕਰਹਿ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਬ ਕਰਤਾ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਹੈ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਵਲਿ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਾਬਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭਿ ਜਨ ਕਉ ਆਇ ਕਰਹਿ ਰਹਰਾਸਿ ॥

ਸਾਹੂਕਾਰ ਔਰ ਪਾਤਸਾਹ ਸਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਭ ਆਇਕਰ (ਰਹਰਾਸਿ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਵਡਾ ਸੇਵਿ ਅਤੁਲੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵੱਡੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਕਰ ਅਤੁਲ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦਾਨੁ ਦੀਆ ਹਰਿ ਨਿਹਚਲੁ ਨਿਤ ਬਖਸੇ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਨਿਹਚਲ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਬਖਸਨੇ ਸੇ ਨਿਤ ਸਵਾਇਆ ਚੜਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਨਿੰਦਕੁ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖਿ ਨ ਸਕੈ ਸੋ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਪਚਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਕ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਸੋ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ (ਪਚਾਇਆ) ਦਗਧੁ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਬੋਲੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਭਗਤਾ ਨੋ ਸਦਾ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਵਡ ਦਾਤਾ ਦਾਣਾ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬੁ ਤੂੰ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤਥਾ ਦਾਨਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਮੈ ਹੋਰੁ ਕੋ ਦਿਸਿ ਨਾ ਆਵਈ ਤੂਹੈਂ ਸੁਘੜੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ (ਸੁਘੜ) ਚਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਮੋਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਦਿਸਿ ਆਵਦਾ ਸਭੁ ਚਲਣਹਾਰਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਸੋ ਕੁਟੰਬ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਸੋ (ਚਲਣ ਹਾਰਾ) ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਇਸ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜੰਮਣ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਹੋਰਤੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਸੇ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜਾ ਤਿਨ ਮਾਣਾ ॥

ਸਚੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠਾ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਾਣ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਜਾਣਾ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਸਿਮਰੁ ਸਚੇ ਬਿਨਾਂ (ਅਜਾਣਾ) ਅਗਜਾਤ ਪਚ ਪਚ ਮੂਏ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜਹਾਂ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਹੈ ਏਹੁ ਜਮੀਨ ਗੋਂਦੇ ਖਤ੍ਰੀ ਨੇ ਝੂਠੀ ਸਪਥ ਕਰ ਔਰ ਗਾਮੋਂ ਸੇ ਕਾਟ ਲਈ ਥੀ ਇਸ ਅਧਰਮ ਕਰ ਭੂਤੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਥਾ ਨਗਰ ਵਸਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਥੇ ਕੋਠਿਆਂ ਕੋ ਭੂਤ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤੇ ਥੇ ਤਬ ਗੋਂਦਾ ਖਡੂਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਲੇ ਆਇਆ ਤਬ ਭੂਤ ਭਾਗ ਗਏ ਸੈਹਰ ਵਸਾ। ਔਰ ਬਾਉਲੀ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਜਗਾ ਕਾ ਮੋਲ ਭੀ ਦੇ ਦੀਆ ਪੂਜਾ ਆਵਤੀ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕੀਅਤ ਕੇ ਦਾਵੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬੇਟੇ ਹਿਸਾ ਮਾਂਗਨੇ ਲਗੇ ਅਕਬਰ ਪਾਸ ਦਿਲੀ ਮੈ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਿਨਕਾ ਪਰੋਹਤ ਜਿਸਕੀ ਸੰਗ੍ਯਾ ਤਪਾ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਬਾਵਲੀ ਕੀ ਚਠ ਕਾ ਨੇਉਤਾ ਨਾ ਮਾਨਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲੇ ਏਕ ਰੁਪਯਾ ਕਹਾ ਥਾ ਪੁਨਾ ਏਕ ਮੁਹਰ ਦਖਣਾ ਸੁਣਾਇ ਦਈ ਫੇਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਲਲਚਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗੋ ਦੇ ਸਤ ਭਾਉ ਨ ਦਿਚੈ ਪਿਛੋ ਦੇ ਆਖਿਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥

(ਅਗੋ ਦੇ) ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਸਤ) ਸਤਕਾਰ ਸੇ ਨਿਉਤਾ (ਦਿਚੈ) ਦੀਆ ਨਾਮ ਨਿਆਵਾ ਤਪੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਹਣੇ ਕੋ ਸਤਕਾਰ ਨਾ ਕੀਆ ਭਾਵ ਨੇਉਤਾ ਨਾ ਮਾਨਿਆ ਪੀਛੇ ਲੋਕੋਂ ਪਾਸ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਲਾਇ ਲੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ ਐਸਾ ਕਹਿਣਾ ਅਬ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਅਧ ਵਿਚਿ ਫਿਰੈ ਮਨਮੁਖੁ ਵੇਚਾਰਾ ਗਲੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਅਧ ਵਿਚ ਅਰਥਾਤ ਕਭੀ ਯਗਜਸ਼ਾਲਾ ਮੈ ਕਭੀ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਮਧ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਚੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਵੀਚਾਰਾ ਕਿਉਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੁ ਕੂੜੀ ਆਵੈ ਕੂੜੀ ਜਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾਹੀ ਸੋ ਝੂਠ ਹੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠ ਹੀ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ॥

ਤਾ ਅਪਿਉ ਪੀਵੈ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ਸਭੁ ਕਾੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵੇ ਤੌ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਔਰ ਸੰਸਾ ਪੁਨਾ ਭਰਮ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਚੁਕਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈਂ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਕਹਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਰਹਣਾ ਚਾਹੀਏ? ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਕਹਾਵਤਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਹਮੇਸ਼ ਜਬ ਸੋਵਤਾ ਹੂਆ ਸਵੇਰੇ ਉਠੇ ਤਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਔਰ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ॥

ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ ॥

(ਭਲਕੇ) ਹਰ ਰੋਜ (ਪਰਭਾਤੀ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾਤਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਇਸਨਾਨੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਤਿਸ ਕੇ (ਸਰਿ) ਤਾਲ ਮੈ ਵਾ ਨਦੀ ਕੂਪ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਨਾਵੈ ਵਾ ਪਹਿਲੇ ਨਾਇ ਕਰ ਫਿਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਜਾਵੇ ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈ ਹੋਇ ਤੌ ਪ੍ਰਿਥਮ ਅਪਰ ਕੂਪ ਪਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਇਹ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ॥

ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਪਰਕਾਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਵਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਚਾਰ ਘੜੀ ਕੇ ਤੜਕੇ ਜਪੈ ਜਿਸਕੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੂਰਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਪੂਰਨ ਕਿਲਵਿਖ ਔਰ ਪਾਪ ਪੁਨਾ ਦੋਖ ਕਲੰਕ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ॥

ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਫਿਰ ਦਿਨ ਚੜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪੜੇ ਵਾ ਸੁਰ ਤਾਲ ਮੈ ਗਾਯਨ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਬਿਨਾਂ ਇਕਾਗਰਤਾ ਔਰ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਧਿਆਨ ਜਾਪ ਬਿਉਹਾਰ ਕਾਲ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਕਿਆ ਕਰੇ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਬੈਠਤਿਆਂ ਉਠਤਿਆਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੇ॥

ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ਧਿਆਵੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੬

ਜਿਸ ਨੋ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪ ਜਪੇ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦੇ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਥੋੜੇ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਰਲੇ ਥੋੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਕਮ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਦੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬਰਕਤਿ ਖਾਹਿ ਅਸੰਖ ਕਰੋੜੇ ॥

ਜੋ ਮਨ ਔਰ ਏਕ ਚਿਤ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕਮਾਈ ਕੀ ਬਰਕਤ ਅਸੰਖ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨਗਿਣਤ ਹੀ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਸੇ ਅਨੇਕੋਂ ਕਾ ਭਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁਨੋ ਸਭ ਧਿਆਇਦੀ ਸੇ ਥਾਇ ਪਏ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਲੋੜੇ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਖਾਦੇ ਪੈਨਦੇ ਸੇ ਮੁਏ ਮਰਿ ਜੰਮੇ ਕੋੜ੍ਹੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਖਾਤੇ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਵਾ ਕੁਸਟੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਹਾਜਰੁ ਮਿਠਾ ਬੋਲਦੇ ਬਾਹਰਿ ਵਿਸੁ ਕਢਹਿ ਮੁਖਿ ਘੋਲੇ ॥

ਵਹੁ (ਹਾਜਰ) ਸਮੀਪ ਤੋ ਮਿਠਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਪਿਠ ਪਿਛੇ ਮੁਖ ਸੇ ਬਿਖ ਘੋਲ ਕਰ ਨਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਿੰਦਾ ਸੰਜੁਗਤ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਖੋਟੇ ਦਯਿ ਵਿਛੋੜੇ ॥੧੧॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦਯਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੈਂ ਵਿਛੋੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭਟਕਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਅਕਬਰ ਕੇ ਵਕਤ ਜਿਸਕੀ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ਕਾਲਖ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕਪੜੇ ਅਤੀ ਮਲੀਨ ਕਰ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਤਾ ਉਸ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਉਸੀ ਵਕਤ ਸੁਨੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ਸੋ ਮਰਵਾਹੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਬੇਰ ਫਰਿਆਦ ਕਰੀ ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਨਾ ਸੁਣੀ ਤਬ ਉਸਨੇ ਖਿਧੋਲਾ ਅਪਨੇ ਟਹਲੂਏ ਕੇ ਗਲ ਪਾਇਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲੁ ਜੂਈ ਭਰਿਆ ਨੀਲਾ ਕਾਲਾ ਖਿਧੋਲੜਾ ਤਿਨਿ ਵੇਮੁਖਿ ਵੇਮੁਖੈ ਨੋ ਪਾਇਆ ॥

ਮੈਲ ਔਰ ਜੂਆਂ ਕਰਕੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਕਾ ਸਿਆਹੀ ਸੇ ਕਾਲਾ ਕੀਆ ਹੂਆ (ਖਿਧੋਲੜਾ) ਲੇਫ ਵਾ ਖਿੰਥਾ ਗੋਦੜਾ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਮਰਵਾਹੇ ਨੇ ਨਫਰ ਕੌ ਤਪੇ ਬੇਮੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸੇ ਪਹਰਾਇ ਦੀਆ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਰ ਗੋਂਦੇ ਕੇ ਪੁਤਰ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਅਕਬਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਧਕੇ ਦਵਾਇ ਕਰਕੇ ਖਾਈ ਮੈਂ ਗਿਰਵਾਇ ਦੀਆ ਖਿਧੋਲੇ ਕੋ ਵਿਸ਼ਟਾ ਲਗ ਗਿਆ॥

ਪਾਸਿ ਨ ਦੇਈ ਕੋਈ ਬਹਣਿ ਜਗਤ ਮਹਿ ਗੂਹ ਪੜਿ ਸਗਵੀ ਮਲੁ ਲਾਇ ਮਨਮੁਖੁ ਆਇਆ ॥

ਜਗਤ ਮੈ ਕੋਈ ਸਮੀਪ ਨਾ ਬੈਠਨੇ ਦੇਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਖਿਧੋਲੇ ਮੈ ਵਿਸ਼ਟਾ ਪੜ ਗਿਆ ਉਲਟੀ ਔਰ ਅਧਿਕ ਮੈਲ ਲਾਇ ਕੇ ਮਨ ਮੁਖ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪਰਾਈ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਨੋ ਵੇਮੁਖੁ ਕਰਿ ਕੈ ਭੇਜਿਆ ਓਥੈ ਭੀ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਦੁਹਾ ਵੇਮੁਖਾ ਦਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਵੇਮੁਖ ਖਤ੍ਰੀ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਵਾ ਤਪੇ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੇਜਿਆ ਥਾ ਸੋ ਈਹਾਂ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਜਾਨ ਕਰ ਕੋਈ ਭਲਾ ਲੋਕ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਨੇ ਨ ਦੇਵੇ ਉਹ ਦਿਲੀ ਵਿਖੇ ਭੀ ਦੋਹਾਂ ਬੇਮੁਖਾਂ ਕਾ ਕਿਆ ਮਰਵਾਹੇ ਕਾ ਔਰ ਨਫਰ ਕਾ ਅਕਬਰ ਨੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਵਾਇਆ॥

ਤੜ ਸੁਣਿਆ ਸਭਤੁ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਭਾਈ ਵੇਮੁਖੁ ਸਣੈ ਨਫਰੈ ਪਉਲੀ ਪਉਦੀ ਫਾਵਾ ਹੋਇ ਕੈ ਉਠਿ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈ (ਤੜ) ਤਤਕਾਲ ਸੁਨਾ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਬੇਮੁਖ ਮਰਵਾਹਾ ਨਫਰ ਸਮੇਤ ਜੂਤੇ ਬਰਸਤੇ (ਫਾਵਾ) ਬਾਵਰਾ ਸਾ ਹੋਇਕੇ ਘਰ ਕੋ ਉਠ ਆਇਆ॥

ਅਗੈ ਸੰਗਤੀ ਕੁੜਮੀ ਵੇਮੁਖੁ ਰਲਣਾ ਨ ਮਿਲੈ ਤਾ ਵਹੁਟੀ ਭਤੀਜੀ ਫਿਰਿ ਆਣਿ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਅਗੇ ਸੰਗਤੋਂ ਮੈ ਕੁੜਮਤ ਮੈ ਬੇਮੁਖ ਰਲਣਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਔਰ ਜਬ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕਾ ਧਿਕਾਰ ਹੂਆ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਕਰ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਕੋਈ ਲੈਣ ਨ ਗਿਆ ਤਬ ਬੇਟੇ ਕੀ ਬਹੂ ਨੇ ਔਰ ਭਾਈ ਕੇ ਬੇਟੀ ਨੇ ਰੋਗੀ ਹੁਏ ਕੋ ਘਰ ਲਿਆਇ ਕਰ ਮੰਜੇ ਪਰ ਪਾਇ ਦੀਆ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਏ ਨਿਤ ਭੁਖਾ ਕੂਕੇ ਤਿਹਾਇਆ ॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਉਸ ਕੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਰੋਗ ਥਾ ਅੰਨ ਜਲ ਕਠਨਤਾ ਸੇ ਅੰਦਰ ਜਾਤਾ ਥਾ ਯਾਂ ਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਭੂਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਰਹੇ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁਆਮੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਬਹਿ ਆਪਿ ਕਰਾਇਆ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਭਾਵ ਅਕਬਰ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਕਰ ਦਿਲੀ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਸਚਾ ਨਯਾਇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸੋ ਸਾਚੈ ਮਾਰਿ ਪਚਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਨੇ ਮਾਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ (ਪਚਾਇਆ) ਜਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਅਖਰੁ ਤਿਨਿ ਆਖਿਆ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਉਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਏਹ ਅਖਰ ਆਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਬੇਦ ਮੈ ਕਹਾ ਹੈ ਬੇਦ ਈਸ੍ਵਰ ਰਚਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਜਿਸ ਕਾ ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਦਾ ਨਫਰੁ ਕਿਥਹੁ ਰਜਿ ਖਾਏ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਫਰੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਕਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਖਾਵੇ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਰਵਾਹੇ ਕੋ ਨ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਨਫਰ ਕੋ ਕਹਾ ਸੇ ਹੋਵੇ। ਵਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤਪਾ ਅਰੁ ਮਰਵਾਹਾ ਨਫਰੁ ਸਮਝਨਾ ਭਾਵ ਤਪੇ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰਧਾ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਮਰਵਾਹੇ ਮੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਵੈ॥

ਜਿ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਘਰਿ ਵਥੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਨਫਰੈ ਹਥਿ ਆਵੈ ਅਣਹੋਦੀ ਕਿਥਹੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਵਸਤੂ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਘਰ ਹੋਵੇ ਸੋਈ ਨਫਰ ਕੇ ਹਾਥ ਆਵੇ ਅਨਹੋਂਦੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੇ॥

ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਸਾ ਸੇਵਾ ਅਉਖੀ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਵੇ ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਠਨ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਪੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਨ ਕੋਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਜੋਗ੍ਯ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਫੇਰ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਨ ਮੰਗੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਨਕ ਵੀਚਾਰਹਿ ਸੰਤ ਜਨ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਕਹੰਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਾਰ ਬੇਦ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਮੁਖੈ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਵਚਨ ਹੋਵੰਦੇ ॥
ਪ੍ਰਗਟ ਪਹਾਰਾ ਜਾਪਦਾ ਸਭਿ ਲੋਕ ਸੁਣੰਦੇ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਮੁਖ ਸੇ ਵਰ ਸਾਰਪ ਰੂਪ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਪਸਾਰੇ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਹਾਰਾ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨਿ ਮੁਗਧ ਨਰ ਸੰਤ ਨਾਲਿ ਖਹੰਦੇ ॥
ਓਇ ਲੋਚਨਿ ਓਨਾ ਗੁਣੈ ਨੋ ਓਇ ਅਹੰਕਾਰਿ ਸੜੰਦੇ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਵੈਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਤੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਨਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣੁ ਦੇਵੇਂ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਸੜੇ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਾ ਭਾਗ ਧੁਰਿ ਮੰਦੇ ॥
ਜੋ ਮਾਰੇ ਤਿਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸੇ ਕਿਸੈ ਨ ਸੰਦੇ ॥

ਵਹੁ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਨ ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕਿਸੇ ਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂਏ।

ਵੈਰੁ ਕਰਹਿ ਨਿਰਵੈਰ ਨਾਲਿ ਧਰਮ ਨਿਆਇ ਪਚੰਦੇ ॥
ਜੋ ਜੋ ਸੰਤਿ ਸਰਾਪਿਆ ਸੇ ਫਿਰਹਿ ਭਵੰਦੇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮ ਕੇ ਨਿਆਂਇ ਕਰ ਸੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਰਾਫੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ।

ਪੇਡੁ ਮੁੰਢਾਹੂੰ ਕਟਿਆ ਤਿਸੁ ਡਾਲ ਸੁਕੰਦੇ ॥੧੨॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਿਖ ਕਾ ਪੇਡ ਮੂਲ ਸੇ ਹੀ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਡਾਲੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਮੁਖ ਰੂਪ ਮਰਹਾਵੇ ਖਤਰੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਵਾ ਤਪਾ ਮੂਲ ਮਰਵਾਹੇ ਡਾਲ ਹੈ

ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨਸਾਰੀ ਸਹਜ ਹੀ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ। ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ ਡਾਲੇ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹਰੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਅਧਿਕ ਕੈਸੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੭

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੂ ਧਿਆਇਦਾ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਤੁਸਿ ਦਿਤੀ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਕਿਸੈ ਦੀ ਘਟਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ ਤਿਲ ਸਮਾਨ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਘਟਾਈ ਹੁਈ ਨਹੀਂ ਘਟਤੀ ਹੈ।

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਵਲਿ ਹੈ ਤਾਂ ਝਖਿ ਝਖਿ ਮਰੈ ਸਭ ਲੋੁਕਾਈ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਹੈ ਤੌ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕਾਈ ਝਖ ਝਖ ਮਰੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਿੰਦਕਾ ਕੇ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਵਧਾਈ ॥

ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਨਿੰਦਕੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਉਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭਤਾ ਵਧਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦ ਕਰਹਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਨਿੰਦਕ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਨਿਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰਭਤਾ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨਿ ਪੈਰੀ ਆਣਿ ਸਭ ਪਾਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਿਆਇ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਗਣਤ ਜਿ ਰਖੈ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਪੂਰਬਕ ਗਿਨਤੀਆਂ ਰਖਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਸਭ ਗਿਆ ॥

ਨਿਤ ਝਹੀਆ ਪਾਏ ਝਗੂ ਸੁਟੇ ਝਖਦਾ ਝਖਦਾ ਝੜਿ ਪਇਆ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਸੇ (ਝਹੀਆ) ਕਚੀਚੀਆਂ ਲੇਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਦਾਂਤ ਪੀਸਤਾ ਥਾ ਔਰ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਝਗ ਨਿਕਾਲਤਾ ਥਾ (ਝਖਦਾ ਝਖਦਾ) ਖਪਦਾ ਖਪਦਾ ਝੜ ਪਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਘਟਤਾ ਗਯਾ॥

ਨਿਤ ਉਪਾਵ ਕਰੈ ਮਾਇਆ ਧਨ ਕਾਰਣਿ ਅਗਲਾ ਧਨੁ ਭੀ ਉਡਿ ਗਇਆ ॥

(ਮਾਇਆ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿਕ ਪਸੂ ਔਰ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਪਹਿਲਾ ਧਨ ਭੀ ਵਢੀਓਂ ਮੈ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਕਿਆ ਓਹੁ ਖਟੇ ਕਿਆ ਓਹੁ ਖਾਵੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਪਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਹਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਆ ਖਟੇ ਔਰ ਵਹੁ ਕਿਆ ਖਾਵੈ॥

ਨਿਰਵੈਰੈ ਨਾਲਿ ਜਿ ਵੈਰੁ ਰਚਾਏ ਸਭੁ ਪਾਪੁ ਜਗਤੈ ਕਾ ਤਿਨਿ ਸਿਰਿ ਲਇਆ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਓਸੁ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਨਿੰਦਾ ਮੁਹਿ ਅੰਬੁ ਪਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਮੈ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ ਅੰਬ ਕਾ ਰਸ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਅਤੀ ਰੁਚਤੀ ਹੈ ਉਸ ਮਰਵਾਹੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ॥

ਜੇ ਸੁਇਨੇ ਨੋ ਓਹੁ ਹਥੁ ਪਾਏ ਤਾ ਖੇਹੂ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਗਇਆ ॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਸ੍ਵਰਨ ਕੋ ਹਾਥ ਪਾਵੇ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਮਿਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਲ ਗਿਆ॥

ਜੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣੀ ਫਿਰਿ ਓਹੁ ਆਵੈ ਤਾ ਪਿਛਲੇ ਅਉਗਣ ਬਖਸਿ ਲਇਆ ॥

ਜੇਕਰ ਫਿਰ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਮੈ ਆਵੈ ਤੋ ਪਿਛਲੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਸੇ ਬਖਸ਼ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਅਇਆ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਕਿਲਵਿਖ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਔਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂਹੈ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭ ਦੂ ਉਪਰਿ ਤੂ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭਕੇ ਊਪਰ ਔਰ ਤੂੰ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਦੇ ਸਚੁ ਸੇਵਨਿ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਮਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਮਾਣ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਸਚੁ ਬੋਲਨਿ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥

ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਉਨਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਿਆ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਨਿਸਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਜਿ ਸਚੇ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨ ਵਾਰੀ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੧੩॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਕੁਰਾਬਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਕਹਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਥਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੁਰਿ ਮਾਰੇ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈ ਹੁਣਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਾਰੇ ॥

ਜੋ ਆਦਿ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਮੇਲਣ ਨੋ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ ਨ ਦੇਈ ਮਿਲਣ ਕਰਤਾਰੇ ॥

ਜੇ ਮੇਲਣ ਕੋ ਭੀ ਹਮ ਬਹੁਤਾ ਚਾਹੇਂ ਤੋ ਭੀ ਕਰਤਾਰ ਉਨਕੋ ਮਿਲਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹਨਿ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਕੋਈ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਹੁਣਿ ਓਨਾ ਨੋ ਤਿਸੁ ਮਾਰੇ ਜਮੁ ਜੰਦਾਰੇ ॥

ਸਤਸੰਗ ਮੈ (ਢੋਈ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈ ਕਹਾ ਜੇ ਕਈ ਉਨਕੋ ਅਬ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਉਨ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਵਾ ਜਮੁ ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਬਾਬੈ ਫਿਟਕੇ ਸੇ ਫਿਟੇ ਗੁਰਿ ਅੰਗਦਿ ਕੀਤੇ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਫਿਟਕੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਫਿਟੇ) ਵਿਗੜ ਗਏ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਵਹੀ ਝੂਠੇ ਕਰੇ॥

ਗੁਰਿ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕਿਆ ਹਥਿ ਏਨਾ ਵੇਚਾਰੇ ॥

ਗੁਰੂ ਤੀਜੀ ਪੀੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਇਨ ਵਿਚਾਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਚਉਥੀ ਪੀੜੀ ਟਿਕਿਆ ਤਿਨਿ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਚਉਥੀ ਪੀੜੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਟਿਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਸਭ ਤਾਰ ਲੀਏ॥

ਕੋਈ ਪੁਤੁ ਸਿਖੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਿਸੁ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਸਿਖ ਵਾ ਪੁਤ ਕੋਈ ਹੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਪੁਤੁ ਧਨੁ ਲਖਮੀ ਖੜਿ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ (ਧਨ) ਮਾਲ ਪੁਨਾ (ਲਖਮੀ) ਰੋਕੜੀ ਮਾਇਆ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ (ਖੜ) ਲੈਕਰ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨਿਸਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਚਿ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧਾਂ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪਾਏ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਤੁ ਲਿਲਾਰੇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ (ਲਿਲਾਰੇ) ਮਸਤਕ ਮੈ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਜੋ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਤ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੦੮

ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਆਪਿ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਜਗਤੁ ਭੀ ਆਪੇ ਆਣਿ ਤਿਨ ਕਉ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਆਪ ਵਾਹਿਗਰੂ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਜਗਤ ਕੋ ਭੀ ਆਪ ਲਿਆ ਕਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਡਰੀਐ ਤਾਂ ਜੇ ਕਿਛੁ ਆਪ ਦੂ ਕੀਚੈ ਸਭੁ ਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਵਧਾਏ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਆਪ ਸੇ ਕਰੀਐ ਤੌ ਡਰੀਐ ਕਰਤਾ ਏਹ ਸਭ ਆਪਨੀ ਕਲਾ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਖਹੁ ਭਾਈ ਏਹੁ ਅਖਾੜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਕਾ ਜਿਨਿ ਆਪਣੈ ਜੋਰਿ ਸਭਿ ਆਣਿ ਨਿਵਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਖਹੁ ਏਹ ਜਗਤ ਰੂਪ ਅਖਾੜਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਆਨ ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਣਿਆ ਭਗਤਾ ਕੀ ਰਖ ਕਰੇ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਨਿੰਦਕਾ ਦੁਸਟਾ ਕੇ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਕਰਾਏ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਭਗਤਿ ਨਿਤ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਆਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਘਰੀ ਵਸਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਘਰੀ ਵਸਾਏ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਣਹੁ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਮੁਹਹੁ ਕਢਾਏ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਸਤਿ ਕਰਿਕੇ ਜਾਣੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਕਢਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਮੁਹ ਉਜਲੇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ਸੰਸਾਰਿ ਸਭਤੁ ਕਰਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਹਰੀ ਪਿਆਰਾ ਉਜਲੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੀ ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗ੍ਯਾ ਰਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਿ ਹੈ ਸਚੁ ਸਾਹ ਹਮਾਰੇ ॥
ਸਚੁ ਪੂਜੀ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਪ੍ਰਭ ਵਣਜਾਰੇ ਥਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਪੁਨਾ ਸਾਹਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸੇਵਹਿ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿ ਲੈਹਿ ਗੁਣ ਕਥਹ ਨਿਰਾਰੇ ॥
ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਸੇ ਜਨ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਮ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਝ ਸਚ ਰੂਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਣਜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਨਿਰਾਰੇ) ਨ੍ਯਾਰੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਲਖਾਰੇ ॥੧੪॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਲਖਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਲਖਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਦਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੀ ਭਲਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਲਾ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥

ਓਸ ਦੈ ਆਖਿਐ ਕੋਈ ਨ ਲਗੈ ਨਿਤ ਓਜਾੜੀ ਪੂਕਾਰੇ ਖਲਾ ॥

ਉਸਕੇ ਕਹਣੇ ਮੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਦਾ ਨਿਤ ਹੀ ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਖਲਾ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਚੁਗਲੀ ਚੁਗਲੋ ਵਜੈ ਕੀਤਾ ਕਰਤਿਆ ਓਸ ਦਾ ਸਭੁ ਗਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਚੁਗਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਚੁਗਲ (ਵਜੈ) ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਉਸ ਕਾ ਸੁਭ (ਕਰਤਿਆ) ਕਰਤਬ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਨਿਤ ਚੁਗਲੀ ਕਰੇ ਅਣਹੋਦੀ ਪਰਾਈ ਮੁਹੁ ਕਢਿ ਨ ਸਕੈ ਓਸ ਦਾ ਕਾਲਾ ਭਇਆ ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅਣਹੋਦੀ ਪਰਾਈ ਚੁਗਲੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਢ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਮੁਖੀਆ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਕਰਮ ਧਰਤੀ ਸਰੀਰੁ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚਿ ਜੇਹਾ ਕੋ ਬੀਜੇ ਤੇਹਾ ਕੋ ਖਾਏ ॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕੋਈ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਫਲ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਲਾ ਉਪਰਿ ਤਪਾਵਸੁ ਨ ਹੋਈ ਵਿਸੁ ਖਾਧੀ ਤਤਕਾਲ ਮਰਿ ਜਾਏ ॥

ਗਲਾ ਕੇ ਊਪਰ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਿਯਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਿਖਕੇ ਖਾਏ ਸੇ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਮਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਵਸ ਹੀ ਦੁਖ ਭੋਗੇਗਾ॥

ਭਾਈ ਵੇਖਹੁ ਨਿਆਉ ਸਚੁ ਕਰਤੇ ਕਾ ਜੇਹਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਤੇਹਾ ਕੋਈ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਦੇਖੋ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹਰਿ ਦਰ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਝ ਦੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਹ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਹ ਕਰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹੋਦੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਜੋ ਵਿਛੁੜੇ ਤਿਨ ਕਉ ਦਰਿ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਪਰਤਖ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਵਿਛੜ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕਾ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ਥੁਕ ਥੁਕ ਮੁਹਿ ਪਾਹੀ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਜਾਇਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਹ ਫਿਕੇ ਮੈ ਥੁਕ ਹੀ ਥੁਕ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਫਿਟਕੇ ਸੇ ਸਭ ਜਗਤਿ ਫਿਟਕੇ ਨਿਤ ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ ਖਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਜਗਤ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰੇ ਹੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ (ਭੰਭਲ ਭੂਸੇ) ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੁ ਗੋਪਿਆ ਆਪਣਾ ਸੇ ਲੈਦੇ ਢਹਾ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ (ਗੋਪਿਆ) ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਢਹਾ) ਆਸਰਾ ਲੇਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਵਾ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਭੁਖ ਕਦੇ ਨ ਉਤਰੈ ਨਿਤ ਭੁਖਾ ਭੁਖ ਕੂਕਾਹੀ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਭੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਨਿਤ ਭੂਖਾ ਭੂਖਾ ਕੂਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਦਾ ਆਖਿਆ ਕੋ ਨ ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਹਉਲੇ ਹਉਲਿ ਮਰਾਹੀ ॥

ਉਨਕਾ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਨਿਤ ਹਉਲ ਹਉਲ ਹੀ ਮੈ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚਿਤ ਮੈਂ ਅਧੀਰਜਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਿ ਨ ਸਕਨੀ ਓਨਾ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਉਨਕੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਾਰੇ ਤਿਨ ਜਾਇ ਮਿਲਹਿ ਰਹਦੀ ਖੁਹਦੀ ਸਭ ਪਤਿ ਗਵਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਰਹਿੰਦੀ ਖੂੰਹਦੀ ਪਤ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੦੯

ਓਇ ਅਗੈ ਕੁਸਟੀ ਗੁਰ ਕੇ ਫਿਟਕੇ ਜਿ ਓਸੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਕੁਸਟੁ ਉਠਾਹੀ ॥

ਵੁਹ ਗੁਰੂ ਕੇ ਫਿਟਕੇ ਹੁਏ ਅਗੇ ਹੀ ਕੁਸ਼ਟੀ ਥੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਕੁਸ਼ਟ ਹੀ ਉਠਤਾ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਚਿਤੁ ਲਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਨਾ ਕਰੋ ਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਹੁ ਚਾਰਾ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ (ਚਾਰਾ) ਬਲ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ਤੂ ਤਿਸੁ ਅਪੜਿ ਕੋ ਨ ਸਕਾਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ॥

ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ ਨਿਤ ਸਵਾਈ ਚੜੈ ਚੜਾਹੀ ॥੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਚੜਾਈ ਹੁਈ ਸਵਾਈ ਹੀ ਚੜਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੪ ॥

ਜਿ ਹੋਂਦੈ ਗੁਰੂ ਬਹਿ ਟਿਕਿਆ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੋਤੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਬੈਠ ਕਰ ਟਿਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਕਉ ਜਗਤੁ ਨਿਵਿਆ ਸਭੁ ਪੈਰੀ ਪਇਆ ਜਸੁ ਵਰਤਿਆ ਲੋਈ ॥

ਤਿਸਕੋ ਜਗਤ ਨਿਵਿਆਂ ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਮੈ ਪੜਾ ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਜਸ (ਵਰਤਿਆ) ਹੁਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਮਸਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਜਿਸ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਧਰਿਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੈ ਹਾਥ ਰਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ਅਪੜਿ ਕੋ ਨ ਸਕੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਇਸ ਵਡਿਆਈ ਕੀ ਸਦਰਸਤਾ ਕੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਬਹਿ ਟਿਕਿਆ ਆਪੇ ਪੈਜ ਰਖੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ ਬੈਠ ਕਰ ਟਿਕਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਤਿਲਕ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਮਰਥ ਤਿਨ ਕੀ ਆਪ ਪਤਿ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਅੰਦਰਿ ਹਟਨਾਲੇ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਅਪਾਰੁ) ਅਤੀ ਉਤਮ ਕੋਟ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਇੰਦ੍ਰੂ ਰੂਪੀ (ਹਟਨਾਲੇ) ਬਜਾਰ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਉਦਾ ਜੋ ਕਰੇ ਹਰਿ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕਰ ਇਸ ਬਜਾਰ ਮੈਂ ਸਉਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਵਸਤ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੈਸੇ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤ੍ਰ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਵਣਜੀਐ ਹੀਰੇ ਪਰਵਾਲੇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰ (ਵਣਜੀਐ) ਦੇਈ ਲਈਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਹੀਰੇ) ਗਿਆਨ ਪੁਨਾ (ਪਰਵਾਲੇ) ਮੂੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇਵਲ ਬੰਧਨਾਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਨਾ ਸੋ ਮੂੰਗੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਕਾਇਆ ਜਿ ਹੋਰ ਥੈ ਧਨੁ ਖੋਜਦੇ ਸੇ ਮੂੜ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਜੋ ਆਤਮ ਧਨ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਅਰਥਾਤ ਅਸੁਧ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਉਝੜਿ ਭਰਮਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਜਿਉ ਝਾੜ ਮਿਰਗੁ ਭਾਲੇ ॥੧੫॥

ਸੇ ਭਰਮ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਝੜਿ) ਬਨ ਕੇ ਬੀਚ ਭਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਭਟਕਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਆਪਨੀ ਨਾਭੀ ਮੈ ਕਸਤੂਰੀ ਨ ਜਾਨ ਕਰ ਮ੍ਰਿਗ ਝਾੜੋਂ ਮੈਂ ਕਸਤੂਰੀ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸੁ ਅਉਖਾ ਜਗ ਮਹਿ ਹੋਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਅਉਖਾ) ਦੁਖੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਰਕ ਘੋਰੁ ਦੁਖ ਖੂਹੁ ਹੈ ਓਥੈ ਪਕੜਿ ਓਹੁ ਢੋਇਆ ॥

ਨਰਕ ਜੋ (ਘੋਰੁ) ਭਯਾਨਕ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕੂਆ ਹੈ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਵਹੂ ਪਕੜ ਕੇ (ਢੋਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਾ ਹੈ।

ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ਨ ਸੁਣੇ ਓਹੁ ਅਉਖਾ ਹੋਇ ਹੋਇ ਰੋਇਆ ॥

ਕੋਈ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੋ ਹੋ ਕਰ ਰੋਯਾ ਹੈ॥

ਓਨਿ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭੁ ਗਵਾਇਆ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਸਭੁ ਖੋਇਆ ॥

ਔਰ ਉਸਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੰਪੂਰਨ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਪੁਨਾ ਲਾਹਾ ਮੂਲ ਸਭ ਖੋਇ ਲੀਆ॥

ਓਹੁ ਤੇਲੀ ਸੰਦਾ ਬਲਦੁ ਕਰਿ ਨਿਤ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪ੍ਰਭਿ ਜੋਇਆ ॥

ਵਹੁ ਤੇਲੀ ਕਾ ਬੈਲ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਸਵੇਰੇ ਉਠ ਕਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਲੀ ਨੇ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਦੂ ਕਿਛੁ ਗੁਝਾ ਨ ਹੋਇਆ ॥

ਹਰੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੇ ਸੋ ਲੁਣੈ ਜੇਹਾ ਪੁਰਬਿ ਕਿਨੈ ਬੋਇਆ ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੇਗਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਾਟੇਗਾ ਜੈਸਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਬੀਜੁ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਜੈਸਾ ਹੁਣ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣੀ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧੋਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧੋਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਛੈ ਤਰਿ ਗਇਆ ਜਿਉ ਲੋਹਾ ਕਾਠ ਸੰਗੋਇਆ ॥

ਜੋ ਪੂਜ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰ ਗਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਕਾਠ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਵਡਭਾਗੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀਆਂ ਬਡੀ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈ॥

ਅੰਤਰ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਜੋਤ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਧਰਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਸਚੇ ਕੀ ਵਿਚਿ ਜੋਤਿ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਸਭ ਧਰਮੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਚੇ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗਿਆਤ ਹੈ॥

ਗੁਹਜ ਰਤਨ ਵਿਚਿ ਲੁਕਿ ਰਹੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕੁ ਕਢੈ ਖੋਤਿ ॥

ਔਰ ਬੀਚ ਮੈ ਗੁਹਜ ਰਤਨ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਗੁਣ ਛਪ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ (ਖੋਤਿ) ਖੋਦਿਕੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ (ਕਢੈ) ਨਿਕਾਲਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਤਾਂ ਇਕੁ ਰਵਿਆ ਇਕੋ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਸਭ ਮੈ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਪਛਾਣਿਆ ਤੌ ਏਕ ਮੈ (ਰਵਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ? ਏਕ ਜੋ ਇਕੋ ਹੀ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸੂਤ੍ਰਵਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਦੇਖਿਆ ਇਕੁ ਮੰਨਿਆ ਇਕੋ ਸੁਣਿਆ ਸ੍ਰਵਣ ਸਰੋਤਿ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਏਕ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੋਤਿ ਇੰਦੈ ਕਰਕੇ (ਸਰੋਤਿ) ਸਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੦

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਸਚੁ ਸਚੇ ਸੇਵਾ ਤੇਰੀ ਹੋਤਿ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਰਹੇਗੀ ਵਾ ਤੇਰੀ ਤਰਫੋਂ ਸਚੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਰਹੇਗੀ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਭਿ ਰਸ ਤਿਨ ਕੈ ਰਿਦੈ ਹਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਸੰਪੂਰਨ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਨ ਕਉ ਸਭਿ ਦੇਖਣ ਜਾਹਿ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਹਰੀ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਦੇਖਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕਉ ਭਉ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰਭੈ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਤਿਨੀ ਸਰੇਵਿਆ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਆਹਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ (ਆਹਿ) ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਉਤਮ ਕੋ (ਸਰੇਵਿਆ) ਸੇਵਿਆ ਹੈ॥

ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਪੈਨਾਈਅਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵੁਠਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪੈਨਾਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਤ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਤਿਨ ਪਿਛੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛਡਾਹਿ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਸਹਤ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਛੂਟਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਜਨ ਤਿਨ ਵੇਖਿ ਵੇਖਿ ਹਮ ਜੀਵਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਦਾਸ ਕੋ (ਜਨ) ਸੰਤ ਮੇਲੋ ਤਿਨ ਕੋ ਹਮ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵੇਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਾ ਧਰਤੀ ਭਈ ਹਰੀਆਵਲੀ ਜਿਥੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਹਰਿਆਵਲੀ) ਰੌਣਕ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਜੰਤ ਭਏ ਹਰੀਆਵਲੇ ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਇ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੇ ਸੰਤ (ਹਰੀਆਵਲੇ) ਪਰਸਿੰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਪਿਤਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਕੁਲੁ ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁ ਜਨਨੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਜਣਿਆ ਮਾਇ ॥

(ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਿਤਾ ਧੰਨ ਹੈ ਔਰ ਕੁਲ ਬੀ ਸਦਾ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਮਾਤਾ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਜਿਨੀ ਡਿਠਾ ਤਿਨਾ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੋਵੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲਹੁ ਮੈ ਜਨ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਮਰੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਅਰ ਅਮਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਖੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਜਾ ਡਿਠਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਅੰਦਰਹੁ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਖਿਆ ਤੌ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮਨ ਸਹਤ ਆਸਰੇ ਕੇ ਹੂਆ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਘੁਮਿ ਵਾਰਿਆ ॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਤਾ ਮਨਮੁਖਿ ਹਾਰਿਆ ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿਓਨੁ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਸੀ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਸਭ ਮੈ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਮੁਖਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੇਗਾ॥

ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵਸੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਘਰੀ ਵਸਾਇਸੀ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰ ਪੂਰਾ (ਘਰੀ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਆਦਿ ਲੋਕ ਮੈ ਵਸਾਵੇਗਾ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਇਸੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਭੈ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਜਿਨ ਰਖਣ ਕਉ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੋਇ ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਝਖਿ ਝਖਿ ਜਾਇਸੀ ॥

ਜਿਨਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਪ ਹਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਖਪ ਖਪ ਜਾਵੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਹਰਿ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਛੋਡਾਇਸੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਛੁਡਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵਦੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

(ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਛਡਾਈ ॥

ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹਰਿ ਤਿਨਿ ਸਭ ਆਣਿ ਨਿਵਾਈ ॥

ਔਰ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਔਰ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇ ਨਿਵਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਡਿਠਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਉ ਕਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭਿ ਪਾਪ ਗਵਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਵਾ ਖਾਣ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਬਹੁ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਹਗਾਹ ਮੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਜੋ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਤਿਨਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਆਖਿ ਸਲਾਹੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਸੇ ਸਲਾਹੁਣੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਸਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸਲਾਹ ਸਚੁ ਸਚੁ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ੍ਯ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਹੈ ਸਚੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੧

ਸਚੁ ਸਚਾ ਰਸੁ ਜਿਨੀ ਚਖਿਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਚਾ ਰਸੁ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਚਖਿਆ ਹੈ ਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸੇਈ ਜਾਣਦੇ ਜਿਉ ਗੂੰਗੈ ਮਿਠਿਆਈ ਖਾਈ ॥

ਇਸ ਹਰੀ ਰਸੁ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਗੂੰਗਾ ਜੈਸੇ ਮਿਠਾਈ ਖਾਇ ਕਰ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਮਨਿ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥੧੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਹੈ ਵਿਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹਾਲ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਉਮਰਥਲ ਸੇਈ ਜਾਣਨਿ ਸੂਲੀਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ (ਉਮਰਥਲ) ਫੋੜਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੂਲੀਆ) ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਉਮਰਥਲ) ਵਹੁ ਫੋੜਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀਠ ਪਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਗਦੋਂ ਧਾਣਾ ਭੀ ਹੈ। ਸੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਜਿਨਕਾ ਅੰਦਰ ਅਸਥਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਉਮਰ) ਉਮਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਾਣਹਿ ਸੇਈ ਬਿਰਹੁ ਹਉ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਸਦ ਘੁਮਿ ਘੋਲੀਆ ॥

ਜਾਂ (ਸੋਈ) ਉਸ ਬਿਯੋਗ ਕੋ ਹਰੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਘੁਮਿ ਘੋਲੀਆ) ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸੇਈ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਜਣੁ ਪੁਰਖੁ ਮੇਰਾ ਸਿਰੁ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਤਲ ਰੋਲੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਜਣ ਪੁਰਖ ਮੇਲੋ ਮੇਰਾ ਸੀਸੁ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਰਿ ਵਾਰਿਆ ਹੂਆ ਚਰਨਾਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਰੁਲੇ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿ ਹਉ ਗੁਲਮੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਗੋਲੀਆ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਲਾਮੋਂ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਜੋ ਰਤੇ ਤਿਨ ਭਿਨੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚੋਲੀਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਚਲੂਲੈ) ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ (ਚੋਲੀਆ) ਦੇਹ ਵਾ ਬੁਧੀ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਭਿੰਨੀ) ਸਨਿਗਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਸਿਰੁ ਵੇਚਿਆ ਮੋਲੀਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ (ਗੁਰਮੇਲੇ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਰ ਬੇਚ ਦੀਆ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਅਉਗਣੀ ਭਰਿਆ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਕਿਉ ਸੰਤਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਵੇਹਾਝੀਅਹਿ ਮਲੁ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਰੀਦਨਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਗੁਣ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਰੰਗ ਸਿਉ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਹੋਇ ॥

ਜੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬਨਜਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਉਦਾ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੋਟਾ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਨਫਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋਟਾ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਲਾਭ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਜਿਨਾ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਚ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਨਜਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਚੁ ਸਚਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਲੇ ॥

(ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚੇ (ਸਾਲਾਹੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਚਾ ਪੁਰਖੁ (ਨਿਰਾਲੇ) ਅਸੰਗ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸੇਵੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਹਰਿ ਰਖਵਾਲੇ ॥

ਸਚਾ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸਚਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ (ਸਚਾ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਮ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਸੇ ਜਾਇ ਰਲੇ ਸਚ ਨਾਲੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕਾ ਅਰਾਧਿਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕੇ (ਰਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਆ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਔਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਕੌ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੌ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਸਮ ਹੈਂ॥

ਓਹ ਆਲੁ ਪਤਾਲੁ ਮੁਹਹੁ ਬੋਲਦੇ ਜਿਉ ਪੀਤੈ ਮਦਿ ਮਤਵਾਲੇ ॥੧੯॥

ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਦ ਪੀ ਕਰ ਮਤਵਾਲੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਖਿਆਲ ਗਾਂਵਿਆ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਉੜੀ ਰਾਗਿ ਸੁਲਖਣੀ ਜੇ ਖਸਮੈ ਚਿਤਿ ਕਰੇਇ ॥
ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਐਸਾ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੇਇ ॥

ਗਉੜੀ ਰਾਗਣੀ ਗਾਈ ਹੁਈ ਤੌ ਸੁਲਖਣੀ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੇ ਵਾ (ਗਉੜੀ) ਬੁਧੀ (ਰਾਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ (ਸੁਲਖਣੀ) ਉਤਮ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਤੌਂ ਹੈ ਜੇ ਮਾਲਕ ਕੋ ਯਾਦ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਚਲਣ ਰੂਪ ਜੋ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈ ਸੋ ਕਰੇ ਸਜਾਵੇ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਭਤਾਰੁ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰਾਵੇਇ ॥
ਜਿਉ ਉਬਲੀ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗੁ ਗਹਗਹਾ ਤਿਉ ਸਚੇ ਨੋ ਜੀਉ ਦੇਇ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਉਬਲੀ ਹੂਈ ਕਾਰੰਗ (ਗਹਗਹਾ) ਗਾੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਦੇਵੇ ਤੌਂ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਕਉ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਅਤਿ ਰਤੀ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਗਾ ਨੇਹੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤਿ ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨੇਹ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਠਗੀ ਗੁਝੀ ਨਾ ਰਹੈ ਕੂੜੁ ਮੁਲੰਮਾ ਪਲੇਟਿ ਧਰੇਹੁ ॥
ਕੂੜੀ ਕਰਨਿ ਵਡਾਈਆ ਕੂੜੇ ਸਿਉ ਲਗਾ ਨੇਹੁ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਔ ਠਗੀ ਹੈ ਸੋ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਝੂਠੇ ਮੁਲੰਮੇ ਕੋ ਕੋਈ ਲਪੇਟ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਝੂਠੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਝੂਠ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਠਗੀਆਂ ਦੂਰ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਉਸਤਤਿ ਹੈ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ॥

ਓਇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਧੰਨਿ ਜਨ ਹਹਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਹਿ ਪਰਉਪਕਾਰਿਆ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਹੇਤ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਕੌ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਵਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਜਗੁ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਵੇਖਣ ਕਉ ਸਭੁ ਕੋਈ ਲੋਚੈ ਨਵ ਖੰਡ ਜਗਤਿ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨੌ ਖੰਡੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਗੁਰੁ ਆਪੇ ਤੁਧੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਤੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਪੂਜਹਿ ਪੂਜ ਕਰਾਵਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਯਾਸੂਓਂ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਵਿਛੁੜਿ ਜਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸਹੁ ਤਿਸੁ ਕਾਲਾ ਮੁਹੁ ਜਮਿ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਵਿਛੜ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਮੋਂ ਨੇ ਕਾਲਾ ਮੁਹ ਕਰਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੨

ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ਗੁਰਸਿਖੀ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਕੌ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਢੋਈ) ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਏਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਮਿਲੇ ਸੇਈ ਜਨ ਉਬਰੇ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਗੁਰਸਿਖ ਪੁਤਹਹੁ ਹਰਿ ਜਪਿਅਹੁ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਕੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜਗ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ? ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਜਗਤ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੋ ਕੌਣ ਮੇਲੇ॥੨॥

ਉੱਤਰ:

ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਖਿਆ ਬਿਕਾਰ ॥

ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਔਰ ਬਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਵਾਲੀ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਜਗਤ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਨਦਰਿ ਹੋਇ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਅੰਧਿਆਰ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈ ਪੜੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੋਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਜਿਸ ਨੋ ਸਬਦਿ ਲਾਏ ਪਿਆਰੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਬਦ ਮੈ ਪਿਆਰ ਲਗਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰੁ ਭਿਜੈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ (ਸਲਾਹ) ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਭਿਜੈ) ਸਨਿਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਕਾ ਕੰਧੁ ਨ ਕਬਹੂ ਛਿਜੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਕਰ ਏਕ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ (ਛਿਜੈ) ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਪੁਰਖ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਜਿਨ ਸਚੁ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਿਜੈ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਧੰਨ ਔਰ ਸਾਬਾਸੀ ਲਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੈ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਾਵਦਾ ਸੇ ਮਨਿ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਲਿਜੈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਮਾਨ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕਾ ਅਤੀ ਆਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਜਨਮੁ ਸਚਿਆਰੀਆ ਮੁਖ ਉਜਲ ਸਚੁ ਕਰਿਜੈ ॥੨੦॥

ਔਰ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਕੂੜਿਆਰਾਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਾਕਤ ਜਾਇ ਨਿਵਹਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਮਨਿ ਖੋਟੇ ਕੂੜਿ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਭੀ ਜਾਇਕਰ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਲੋਕ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਉਠਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਬਹਿ ਜਾਹਿ ਘੁਸਰਿ ਬਗੁਲਾਰੇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਉਠੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਕਰ ਲੇਵੋ ਤੌ ਬਹੁਤ ਲੋਗੋਂ ਮੈ (ਘੁਸਰਿ) ਘੁਸ ਕਰ ਲੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਆਚਾਰ ਬਗੁਲੇ ਪੰਛੀ ਸਮ ਝੂਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੰਭੀ ਹੈ ਵਾ (ਬਗੁਲਾਰੇ) ਨਿਆਰੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਲੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਅੰਦਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਰਤੈ ਚੁਣਿ ਕਢੇ ਲਧੋਵਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਤਾ ਹੈ (ਲਧੋਵਾਰੇ) ਢੂੰਢਣੇ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਵਹੁ ਲੁਕੇ ਹੂਏ ਕੂੜਿਆਰ ਸਰਬ ਮੈ ਸੇ ਚੁਗ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਬਹਿ ਮੁਹੁ ਛਪਾਇਨਿ ਨ ਰਲਨੀ ਖੋਟੇਆਰੇ ॥

ਜਬ ਕੁਛ ਖਾਣੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਹੁ ਅਗੇ ਹੋ ਕਰ ਹਾਥ ਪਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਕਾ ਵਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪੀਛੇ ਬੈਠ ਕਰ ਮੁਖ ਛਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿ ਕਰ ਕੁਛ ਕਹਿ ਨ ਦੇਵੇਂ ਇਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਮਹਾਤਮਾ ਮੈ ਰਲਾਏ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਰਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਦਾ ਭਖੁ ਸੁ ਓਥੈ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ਕੂੜੁ ਲਹਨਿ ਭੇਡਾਰੇ ॥

ਕਿਓਂਕਿ ਉਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ (ਭਖੁ) ਭੋਜਨ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ (ਭੇਡਾਰੇ) ਭੇਡੇ ਰੂਪ ਜਾਇਕਰ ਲੇਵੇਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਭੇਡੇ ਵਿਸਟਾ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਕੋ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਸਾਕਤੁ ਨਰੁ ਖਾਵਾਈਐ ਲੋਚੀਐ ਬਿਖੁ ਕਢੈ ਮੁਖਿ ਉਗਲਾਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਉਨ ਸਾਕਤ ਨਰੋਂ ਕੋ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਖੁਲਾਈਏ ਔਰ ਏਹੁ ਲੋਚੀਐ ਕਿ ਵਹੁ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨ (ਉਗਲਾਰੇ) ਨਿਕਾਲਕੇ (ਕਢੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਸ਼ੂ ਘਾਸਾਦਿਕ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਉਗਾਲੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਕੌੜਤਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਉਗਾਲੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਭਲਿਆਈ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਾਕਤ ਸੇਤੀ ਸੰਗੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਓਇ ਮਾਰੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗ ਨ ਕਰੀਓ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਕੇ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਸੋਈ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਏਹੁ ਖੇਲ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਦਾਸ ਭਾਵ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੋ ਖੇਲ ਰੂਪ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨੇ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਤਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗੰਮ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਜਿਸੁ ਵਲਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਰਫ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਖੜਗੁ ਸੰਜੋਉ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜਿਤੁ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਵਿਡਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਖੜਗੁ) ਖੰਡਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਔਰ (ਸੰਜੋਉ) ਲੋਹੇ ਕਾ ਬਸਤਰ ਜਿਸਕੋ ਪਹਰਨੇ ਕਰ ਸੂਰਮਿਓਂ ਕੋ ਸਸਤ੍ਰ ਬੇਧ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਰੂਪ ਬਾਣ ਘਾਉ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਔਰ ਜਿਸ ਕਰ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਸਤ੍ਰੂ (ਕੰਟਕੁ) ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰਖਣਹਾਰਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਪਿਛੈ ਹਰਿ ਸਭਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗਣੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਬਚਾਯਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵੈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸੋ ਆਪਿ ਉਪਾਵਣਹਾਰੈ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਦਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਪਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਏਹ ਗਲ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਚੇ ਕੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਗਮੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥੨॥

ਏਹੁ ਬਾਤ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਰਕਾਰ ਹਮਨੇ (ਅਗਮੁ) ਜੀਵੋਂ ਕਰ ਅਵਿਖੇ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸੁਤਿਆ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ਜਾ ਉਠੇ ਤਾ ਸਚੁ ਚਵੇ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਬ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਜੁਗ ਮਹਿ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਰਵੇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਮੈਂ (ਰਵੇ) ਮਿਲਿ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜਿ ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੁ ਲਵੇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚ (ਲਵੇ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਚਾ ਭਾਵਦਾ ਸੇ ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਗਵੇ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਗਵੇ) ਪਰਵੇਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਦਾ ਨਵੇ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਨਵੇ) ਨਵੀਨ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਵਾ ਹਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ॥ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਜਾਗ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕੁਛ ਔਰ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਕਿਆ ਸਵਣਾ ਕਿਆ ਜਾਗਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਿਆ) ਅਥਵਾ ਜਾਗਣਾ ਕਰੇ (ਕਿਆ) ਅਥਵਾ ਸੌਣਾ ਕਰਨ (ਤੇ) ਓਹੁ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੩

ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਪਰਧਾਨ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਰਾਸ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਲਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਦਰਗਹ ਪਾਈ ਮਾਨੁ ॥

ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਉਦੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਉਚਰਹਿ ਉਠਦੇ ਭੀ ਵਾਹੁ ਕਰੇਨਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੌਣੇ ਲਗੇ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਠਨੇ ਕੇ ਵਕਤ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਜਿ ਨਿਤ ਉਠਿ ਸੰਮਾਲੇਨਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤ ਉਠਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਲੇ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਆਪਣਾ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜੇ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਤੌ ਅਪਾਰ ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਭਉਜਲਿ ਡੁਬਦਿਆ ਕਢਿ ਲਏ ਹਰਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਵਹੁ ਦਾਤਾਰ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਦੇਕਰ ਭਉਜਲ ਮੈਂ ਡੂਬਤਿਆਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੇ ਸਾਹ ਹੈ ਜਿ ਨਾਮਿ ਕਰਹਿ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਸੋ ਸਾਹ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੂ ਡੂਬਤਿਆਂ ਰੋਇਆਂ ਕੈਸੇ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ?

ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਖ ਆਵਦੇ ਸਬਦਿ ਲਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਸਿਖ ਵਣਜਾਰੇ ਹੋ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਲੰਘਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਤਿਨ ਸੇਵਿਆ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੇ ਜਨ ਭਗਤ ਹਹਿ ਸਚੁ ਸਚਾ ਜਿਨੀ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਢੰਢੋਲਿਆ ਤਿਨ ਅੰਦਰਹੁ ਹੀ ਸਚੁ ਲਾਧਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਖੋਜਿ) ਮਾਰਗ (ਢੰਢੋਲਿਆ) ਢੂੰਢਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੀ ਸਚ ਕੋ (ਲਾਧਿਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਜਿਨੀ ਸੇਵਿਆ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਤਿਨੀ ਸਾਧਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਸਾਹਬ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ) ਦੁਖਦਾਈ ਕਾਲ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਧਿਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਭ ਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਸਚੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਸਚਿ ਰਲਾਧਿਆ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ (ਰਲਾਧਿਆ) ਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਚੇ ਨੋ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸੇਵਿ ਫਲਾਧਿਆ ॥੨੨॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧਨਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਫਲਾਧਿਆ) ਫਲ ਅਧਿਕ ਹੂਆ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਗਧੁ ਹੈ ਨਾਮਹੀਣ ਭਰਮਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਨੂਆ ਨਾ ਟਿਕੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ਹੋਹਿ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਜੇਕਰ ਆਪ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਦਿਆਲੂ ਹੋਵੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹੇ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੰਗਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਸਲਾਹੀਏ ਤੌ (ਸੁਭਾਇ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਤਾ ਰਖਿਆ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਰੱਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਬਨਤ ਬਨਾਇ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬਨਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹਵਾ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ "ਕੋਟ ਕਰਣ ਦੀਜੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ"॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਕੀ ਮਨਿ ਭੁਖ ਹੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਖਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭੂਖ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਖਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਸਚਾ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੀਐ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜਿਨਿ ਬਣਾਈਆ ॥

ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਕੁਤਰਤਿ ਕਰਕੈ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤੀ ਬਣਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਚੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਜਿਸ ਸਚੇ ਕੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸਲਾਹ ਸਚੁ ਸਚੁ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਹਰੀ ਸਚੁ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ ਉਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸਚੇ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾ ਹਾਜਰੁ ਨਦਰੀ ਆਈਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਤਖ ਹੀ ਨਦਰ ਆ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਸਲਾਹਿਆ ਤਿਨਾ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥੨੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਭੁਖਾਂ ਗਵਾਇ ਦਈਆਂ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਜਿ ਖੋਜੇਦਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਧਾ ਲੋੜਿ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤਾ (ਖੋਜੇਦਿਆ) ਢੂੰਢਤੇ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਲੋੜਿ) ਚਾਹ ਕਰ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਵਿਸਟੁ ਗੁਰੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਤਾ ਜੋੜਿ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਵਿਸਟੁ) ਵਕੀਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋੜਿ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਔਰ ਜੋ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜੁੜਤੇ?

ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਅਤਿ ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੈ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਸੁਣਈ ਬਹੁ ਰੋਲ ਘਚੋਲਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜੋ (ਬਹੁ ਰੋਲ) ਅਤੀ ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਅਰਥ ਵਾਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਘਚੋਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਮੰਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮੰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕਰਮ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਕਰਾਇਆ) ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਜਦਾ ਜੰਤੁ ਵਜਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਜਾ ਬਜਾਇਆ ਹੂਆ ਬਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਜੰਤੂ) ਬਾਜਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਬਜਾਇਆ ਹੂਆ ਬਜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੧੪

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਜੋ ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤੈ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦ ਮੈ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਗਣਤੁ ਹੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਵਿਚਿ ਗਣਤੈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਗਿਣਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਗਿਣਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤਦਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਣਤੈ ॥

ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਭ ਬਨਾਵਟ ਹੈ॥

ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬ ਚਲਤੈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤੇਰੇ (ਚਲਤੈ) ਚਰਿਤ੍ਰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੇ ਸੁ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਪਰਤੈ ॥੨੪॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਪਰਤੈ) ਮੋੜੇ ਨਹੀਂ ਵਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਪਰਤੈ) ਪੜਤੇ ਅਰਥਾਤ ਫਸਤੇ ॥੨੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਈਐ ਚਿਤੁ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਏਹ ਮਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਰਖੀਏ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਈਏ॥

ਕਿਉ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਵਿਸਾਰੀਐ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨਿਤ ॥

ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਔਰ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ॥

ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਗਈ ਇਹੁ ਜੀਅੜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਵਸਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਜੀਅੜਾ ਆਪਕੇ ਵਸਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਬਖਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਚਾਹੇ ਤੈਸੇ ਰਖ ਪਰੰਤੂ ਮੈ ਦਾਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਖਸ਼॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਣੈ ਖਿਨੁ ਆਗੈ ਖਿਨੁ ਪੀਛੈ ॥

ਸਦਾ ਬੁਲਾਈਐ ਮਹਲਿ ਨ ਆਵੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਦਰਗਹ ਸੀਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੀ (ਮਹਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਕੁਛ ਲਾਭ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਗੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਲਾਭ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪੀਛੇ ਹਟਤੇ ਹੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬੁਲਾਈਤੇ ਹੈਂ (ਮਹਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਯਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ (ਸਿਝੈ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈਂਗੇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਹਲੁ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ਸਦਾ ਰਹੈ ਕਰ ਜੋੜਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਅਭਿਪਰਾਇ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਰਹੇ॥

ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਲਏ ਬਹੋੜਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ (ਬਹੋੜਿ) ਮੋੜ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮੰਨੇ ॥

ਸੋ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀਆਵੇ॥

ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮੰਨਿਆ ਤਾ ਪਾਪ ਕਸੰਮਲ ਭੰਨੇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਪਾਪ ਜੋ (ਕਸੰਮਲ) ਮਲ ਰੂਪ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਖੈਚਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ (ਭੰਨੇ) ਨਾਸ ਹੂਏ ਵਾ ਭਾਗ ਗਏ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਜਿ ਦਿਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਸੁਣਿਆ ਸਿਖੀ ਕੰਨੇ ॥

ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਕਾਨੋਂ ਮੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਚੜੀ ਚਵਗਣਿ ਵੰਨੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਚੌਗਨੀ ਰੰਗੀਨਤਾ ਚੜੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਇਹ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਭਿੰਨੇ ॥੨੫॥

ਇਹ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈ (ਭਿੰਨੇ) ਸਨਿਗਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਗੋਪਿਆ ਆਪਣਾ ਤਿਸੁ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ (ਗੋਪਿਆ) ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਦੋਵੈ ਗਏ ਦਰਗਹ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਦਰਗਹ) ਸ੍ਵਰਗ ਆਦਿ ਮੈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਓਹ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਲਗਹਿ ਪਾਇ ॥

ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਤੋ ਹਾਥ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਫੇਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਜਾਵੇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਗਣਤੈ ਘੁਸੀਐ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਗਣਤੈ) ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਸੇ (ਘੁਸੀਐ) ਭੁਲ ਜਾਈਏ ਤੋ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਆਰਬਲਾ ਬਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਲਏ ਜਿਸੁ ਲਾਇ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਜਿਨਾ ਵੇਖਾਲਿਓਨੁ ਤਿਨਾ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਗੁਰੂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅਗਿਆਨੁ ਦੁਰਮਤਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜੂਐ ਮਤਿ ਹਾਰੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈ ਕ੍ਰੋਧ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਖਿਓਂ ਰੂਪੀ ਜੂਏ ਮੈ ਬੁਧੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਓਹੁ ਪਾਪ ਕਮਾਵੈ ॥

ਕਿਆ ਓਹੁ ਸੁਣੈ ਕਿਆ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥

(ਕੂੜੁ) ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟਾ ਹਠ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਆਪ ਕਿਆ ਸੁਣੇਗਾ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਸੁਣਾਵੇਗਾ॥

ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ ਖੁਇ ਉਝੜਿ ਪਾਇ ॥

ਅੰਨ੍ਹਾ ਬੋਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤਰ ਔ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਖੁਇ) ਭੁਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਝੜਿ) ਬਨ ਮੈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਹਹਿ ਸੇ ਬਹਹਿ ਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਬੈਠਤੇ॥

ਓਥੈ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਕੂੜਿਆਰਾ ਚਿਤ ਉਦਾਸਿ ॥

ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਚ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਝੂਠੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਵਲੁ ਛਲੁ ਕਰਿ ਝਤਿ ਕਢਦੇ ਫਿਰਿ ਜਾਇ ਬਹਹਿ ਕੂੜਿਆਰਾ ਪਾਸਿ ॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਛਲ ਬਲ ਕਰਕੇ (ਝਤਿ) ਸਮਾਂ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਝੂਠਿਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਚਿ ਸਚੇ ਕੂੜੁ ਨ ਗਡਈ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਝੂਠਾ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਮਨ ਮੈ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜਿਆਰੀ ਜਾਇ ਰਲੇ ਸਚਿਆਰ ਸਿਖ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥੨੬॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠਿਓ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਰਲਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਪੰਨਾ ੩੧੫

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਰਹਦੇ ਖੁਹਦੇ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰਿਅਨੁ ਕਰਿ ਆਪੇ ਆਹਰੁ ॥

ਜੋ ਸਦਾ ਕੁਸੰਗ ਮੈਂ (ਰਹਦੇ) ਰਹਤੇ ਥੇ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿੰਦਕ ਆਪੇ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ (ਆਹਰੁ) ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੈ ਬਾਣੀ ਕੁਛਕ ਜੋ ਰਹ ਜਾਵੇ ਉਸ ਕੋ ਰਹਦਾ ਖੁਹਦਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਔਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ

ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਥੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮਾਰ ਦੀਏ ਥੇ ਜੈਸੇ ਖਡੂਰ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਥਾ ਜੋ ਕੁਛ ਰਹੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਵਕਤ ਮਾਰ ਦੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਆਹਰ ਕਿਉਂ ਕੀਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਨਾਨਕਾ ਵਰਤੈ ਸਭ ਜਾਹਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੁੰਢਹੁ ਭੁਲੇ ਮੁੰਢ ਤੇ ਕਿਥੈ ਪਾਇਨਿ ਹਥੁ ॥
ਤਿੰਨੈ ਮਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥੨॥

ਜੋ (ਮੁੰਢਤੇ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਮੁੰਢਹੁ) ਆਦੋਂ ਜਨਮ ਕਾਲ ਸੇ ਹੀ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਕਹਾ ਹਾਥ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਉਨਕੋ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਪੀਛੇ ਚਉਥੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕੀਆਂ ਪਉੜੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਬ ਪੰਜਵੀਂ ਅਪਨੀ ਨਵੀਨ ਪਉੜੀ ਬਨਾਇ ਕਰ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਹਲਾ ਪੰਜਵਾਂ ਵਾ ਪਉੜੀ ਨਵੀਂ ਲਿਖੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਨਕਾ ਭੂਲਣਾ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਚੋਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ੫ ॥

ਲੈ ਫਾਹੇ ਰਾਤੀ ਤੁਰਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਾਤ ਕੋ (ਫਾਹੇ) ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਸਤ੍ਰ ਲੈਕਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਤਕਹਿ ਨਾਰਿ ਪਰਾਈਆ ਲੁਕਿ ਅੰਦਰਿ ਠਾਣੀ ॥

ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਤਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੇ ਭੂਖਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕੀ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤ ਕੋ ਉਤਾਰੀਏ ਔਰ (ਠਾਣੀ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਭੂਖਣ ਉਤਾਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲੁਕ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਨ੍ਹੀ ਦੇਨ੍ਹਿ ਵਿਖੰਮ ਥਾਇ ਮਿਠਾ ਮਦੁ ਮਾਣੀ ॥

(ਵਿਖੰਮ) ਕਠਨੁ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸੰਨ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਚੁਰਾਇ ਕਰ ਮਿਠੇ ਭੋਜਨ ਔਰ (ਮਦੁ) ਸਰਾਬ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਆਪੇ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥

ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਰਾਈਲੁ ਫਰੇਸਤਾ ਤਿਲ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ ॥੨੭॥

ਜੋ ਜਾਨ ਨਿਕਾਲਣੇ ਵਾਲਾ ਜਮਦੂਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਪੀੜਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਲੂ ਵਿਖੇ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਲੋਂ ਕੀ ਘਾਣੀ ਪੀੜੀਤੀ ਹੈ॥੨੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਸੇਵਕ ਸਚੇ ਸਾਹ ਕੇ ਸੇਈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ (ਸਚੇ ਸਾਹ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈਂ॥

ਦੂਜਾ ਸੇਵਨਿ ਨਾਨਕਾ ਸੇ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਜਾਣ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੂਜਾ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਅਜਾਣ) ਅਗਜਾਤ (ਪਚਿ ਪਚਿ) ਜਲ ਜਲ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਵਖਰੋ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ॥੨॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਖਰੋ) ਮਾਲ ਹੈ ਸੋ (ਧਨੁ) ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਧਿਆਉਣਾ ਕਰ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਇਸ ਸਉਦੇ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ੫ ॥

ਨਾਰਾਇਣਿ ਲਇਆ ਨਾਠੂੰਗੜਾ ਪੈਰ ਕਿਥੈ ਰਖੈ ॥

ਕਰਦਾ ਪਾਪ ਅਮਿਤਿਆ ਨਿਤ ਵਿਸੋ ਚਖੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਸੇ ਲੀਆ ਹੈ (ਨਾਠੂੰਗੜਾ) ਭਾਗਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਸੀਸ ਮੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਨਾਠੂੰਗੜਾ) ਠਗੂੰਰਾ ਅਰਥਾਤ ਠੋਲਾ ਮਾਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੈਰ ਕਹਾਂ ਰਖੇ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਅਮਿਤਿਆ) ਬੇਅੰਤ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਵਿਖ ਹੀ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਪਚਿ ਮੁਆ ਵਿਚਿ ਦੇਹੀ ਭਖੈ ॥

ਸਚੈ ਸਾਹਿਬ ਮਾਰਿਆ ਕਉਣੁ ਤਿਸ ਨੋ ਰਖੈ ॥

ਔ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਤਾ ਹੀ (ਪਚ) ਜਲ ਮਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਭਖੈ) ਤਪਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਕੌਣ ਰਖ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਅਲਖੈ ॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਲਖੁ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਨਰਕ ਘੋਰ ਬਹੁ ਦੁਖ ਘਣੇ ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਕਾ ਥਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਅਤੀ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਅਕਿਰਤਘਨੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਹੋਇ ਹੋਇ ਮੁਏ ਹਰਾਮੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਅਕਿਰਤਘਣੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ (ਹਰਾਮੁ) ਅਧਰਮੀ ਹੋਇ ਹੋਇ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਔਰ ਅਕਿਰਤਘਣੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕੁਛ ਔਸ਼ਧੀ ਭੀ ਰਚੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਅਵਖਧ ਸਭੇ ਕੀਤਿਅਨੁ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਦਾਰੂ ਨਾਹਿ ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਨਾਨਕਾ ਪਚਿ ਪਚਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਖਧੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਕੋਈ ਦਵਾ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਚ ਪਚ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ੫ ॥

ਤੁਸਿ ਦਿਤਾ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਚੁ ਅਖੁਟੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਸਚਾ ਨਿਖੁਟਨੇ ਸੇ ਰਹਤ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਅੰਦੇਸੇ ਮਿਟਿ ਗਏ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਛੁਟੁ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਤੁਟੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮਕਾ ਭੈ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਤੂਟ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਸਚੇ ਦੂਜਾ ਸੇਵਦੇ ਹੁਇ ਮਰਸਨਿ ਬੁਟੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਬਖਸਿਆ ਨਾਮੈ ਸੰਗਿ ਜੁਟੁ ॥੨੯॥

ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਬੁਟੁ) ਹਾਥ ਪੈਰ ਹੀਣ ਹੋਇ ਕਰ ਮਰਨਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੁਟੁ) ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਚੜ ਰਹਾ ਹੈ॥੨੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਜਬ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਤਪੇ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਏਕ ਮੁਹਰ ਕੇ ਲੋਭ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਦੀਵਾਰ ਪਰ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੋ ਅਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਲਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਏਕ ਮੁਹਰ ਲੈ ਆਵੇਗਾ ਤਬ ਲੜਕੇ ਕੀ ਲਾਤ ਟੂਟ ਗਈ॥ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੈ ਅੰਦ੍ਰਹੁ ਲੋਭੀ ਨਿਤ ਮਾਇਆ ਨੋ ਫਿਰੈ ਜਜਮਾਲਿਆ ॥

ਅੰਤਰ ਸੇ ਲੋਭੀ ਤਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾ (ਜਜਮਾਲਿਆ) ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਨਿਤ ਮਾਇਆ ਕੋ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੋ ਦੇ ਸਦਿਆ ਸਤੈ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਲਏ ਨਾਹੀ ਪਿਛੋ ਦੇ ਪਛੁਤਾਇ ਕੈ ਆਣਿ ਤਪੈ ਪੁਤੁ ਵਿਚਿ ਬਹਾਲਿਆ ॥

ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਸਤ ਕੀ ਭਿਖ੍ਯਾ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਪੀਛੇ ਪਛਤਾਇ ਕਰ ਤਪੇ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪੁਤ ਲੇ ਕਰ ਆਣ ਬੀਚ ਬਠਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਲੋਗ ਸਭਿ ਹਸਣ ਲਗੇ ਤਪਾ ਲੋਭਿ ਲਹਰਿ ਹੈ ਗਾਲਿਆ ॥

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਲੋਕ ਸਭ ਹਸਨੇ ਲਗੇ ਕੇ ਤਪਾ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਗਾਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਥੋੜਾ ਧਨੁ ਵੇਖੈ ਤਿਥੈ ਤਪਾ ਭਿਟੈ ਨਾਹੀ ਧਨਿ ਬਹੁਤੈ ਡਿਠੈ ਤਪੈ ਧਰਮੁ ਹਾਰਿਆ ॥

ਜਹਾਂ ਥੋੜਾ ਧਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਤਪਾ (ਭਿਟੈ) ਛੁਹਤਾ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਾ ਧਨ ਦੇਖ ਕਰ ਤਪੇ ਨੇ ਧਰਮ ਹਾਰ ਦੀਆ ਬਿਨਾ ਨਿਉਤੇ ਆਵਣਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਤਪੇ ਨੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਏਹੁ ਤਪਾ ਨ ਹੋਵੀ ਬਗੁਲਾ ਹੈ ਬਹਿ ਸਾਧ ਜਨਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਬੈਠ ਕਰ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਏਹ ਤਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਹੁ ਬਗਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੰਭੀ ਹੈ॥

ਸਤ ਪੁਰਖ ਕੀ ਤਪਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੈ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਵਿਚਿ ਹੋਵੈ ਏਤੁ ਦੋਖੈ ਤਪਾ ਦਯਿ ਮਾਰਿਆ ॥

ਸਤ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਤਪਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਸਤਤ ਮੈ ਹੈ ਏਸ ਦੋਸ ਕਰ ਤਪਾ ਦੈਵ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਪੁਰਖਾਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਵੇਖੁ ਜਿ ਤਪੇ ਨੋ ਫਲੁ ਲਗਾ ਸਭੁ ਗਇਆ ਤਪੇ ਕਾ ਘਾਲਿਆ ॥

ਦੇਖੋ ਜੋ ਤਪੇ ਕੋ ਸਤਿ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਾ ਫਲ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਪੇ ਕਾ ਤਪ (ਘਾਲਿਆ) ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਬਰਬਾਦ ਗਿਆ ਏਹ ਫਲ ਲਗਾ॥

ਬਾਹਰਿ ਬਹੈ ਪੰਚਾ ਵਿਚਿ ਤਪਾ ਸਦਾਏ ॥
ਅੰਦਰਿ ਬਹੈ ਤਪਾ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੬

ਹਰਿ ਅੰਦਰਲਾ ਪਾਪੁ ਪੰਚਾ ਨੋ ਉਘਾ ਕਰਿ ਵੇਖਾਲਿਆ ॥

ਬਾਹਿਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਨੋਂ ਮੈ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪਾ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਅੰਦਰਲਾ ਪਾਪ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਅੰਦਰ ਅਪਨੇ ਗਵਨ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਜਾਕਰ ਅੰਦਰੋਂ ਪਕੜ ਲੀਆ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮਕੰਕਰਾ ਨੋ ਆਖਿ ਛਡਿਆ ਏਸੁ ਤਪੇ ਨੋ ਤਿਥੈ ਖੜਿ ਪਾਇਹੁ ਜਿਥੈ ਮਹਾ ਮਹਾਂ ਹਤਿਆਰਿਆ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਕਹ ਛੋਡਾ ਹੈ ਏਸ ਤਪੇ ਕੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਖੜਿ) ਲੈਜਾਇ ਕਰ ਪਾਈਓ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਹਤਿਆਰੋਂ ਸੇ ਅਤਿ ਹਤਿਆਰੇ ਹੈਂ॥

ਫਿਰਿ ਏਸੁ ਤਪੇ ਦੈ ਮੁਹਿ ਕੋਈ ਲਗਹੁ ਨਾਹੀ ਏਹੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਹੈ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ॥

ਔਰ ਫਿਰ ਇਸ ਤਪੇ ਕੇ ਕੋਈ ਮੁਹ ਨ ਲਗੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਫਿਟਕਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ ਵਰਤਿਆ ਸੁ ਨਾਨਕਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥
ਸੋ ਬੂਝੈ ਜੁ ਦਯਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਬਰਤਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਕਹ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੁਵਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਭਗਤ ਨਿਤ ਗਾਂਵਦੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਨੋ ਨਿਤ ਨਾਵੈ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸੀਅਨੁ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਨੋ ਥਿਰੁ ਘਰੀ ਬਹਾਲਿਅਨੁ ਅਪਣੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠਾਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਣੀ ਪੈਜ ਜਾਨ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕਾਂ ਪਾਸਹੁ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗਸੀ ਬਹੁ ਦੇਇ ਸਜਾਈ ॥

ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੇਗਾ ਔ ਬਹੁਤ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਜੇਹਾ ਨਿੰਦਕ ਅਪਣੈ ਜੀਇ ਕਮਾਵਦੇ ਤੇਹੋ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥

ਨਿੰਦਕ ਜੈਸਾ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਕਮਾਣਾ ਸਰਪਰ ਉਘੜੈ ਭਾਵੈ ਕੋਈ ਬਹਿ ਧਰਤੀ ਵਿਚਿ ਕਮਾਈ ॥

ਅੰਦਰ ਕਾ ਕਮਾਇਆ ਹੂਆ ਕਰਮ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ ਬਾਹਰ (ਉਘੜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਬੀਚ ਬੈਠ ਕਰ ਕਮਾਵੇ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਦੇਖਿ ਵਿਗਸਿਆ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹਰੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਕਿਆ ਪਾਪੀ ਕਰੀਐ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹਰੀ ਹੈ ਪਾਪੀ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਗੁਮਾਨੁ ਕਰਹਿ ਮੂੜ ਗੁਮਾਨੀਆ ਵਿਸੁ ਖਾਧੀ ਮਰੀਐ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਗੁਮਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਗੁਮਾਨੀਆ) ਗੁਮਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਖਾਣੇ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਇ ਲਗੇ ਨੀ ਦਿਹ ਥੋੜੜੇ ਜਿਉ ਪਕਾ ਖੇਤੁ ਲੁਣੀਐ ॥

ਆਰਬਲਾ ਕੇ ਦਿਨ ਥੋੜੇ ਆਇ ਲਗੇ ਅਰਥਾਤ ਰਹ ਗਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਕਾ ਖੇਤ (ਲੁਣੀਐ) ਕਾਟੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਮਦੂਤ ਲੈ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਤੇਵੇਹੋ ਭਣੀਐ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਾ ਖਸਮੁ ਵਡਾ ਹੈ ਸਭਨਾ ਦਾ ਧਣੀਐ ॥੩੦॥

ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਜੀਵ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ (ਭਣੀਐ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮ ਜੋ ਵੱਡਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ॥੩੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਿਆ ਵਿਚਿ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ (ਮੂਲਹੁ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਝਗੜਾ ਕਰਦਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਦਰੈ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਝਗੜਾ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ (ਗੁਦਰੈ) ਗੁਜਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ॥

ਸੁਧਿ ਮਤਿ ਕਰਤੈ ਸਭ ਹਿਰਿ ਲਈ ਬੋਲਨਿ ਸਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬੁਧੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਿਰ ਲਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਤੈ ਕਿਤੈ ਨ ਸੰਤੋਖੀਅਹਿ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਨਾ ਬਹੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧ੍ਹਾਰੁ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਦੇਣੇ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਗਜਾਨੀ ਅੰਧੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਾ ਨਾਲੋ ਤੁਟੀ ਭਲੀ ਜਿਨ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਮੋਹ) ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਤੁਟੀ ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਓਹੁ ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਵਹੁ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਕੂੜੁ ਉਚਰੈ ਕੂੜਿ ਲਗਿਆ ਕੂੜੁ ਹੋਇ ॥

ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਝੂਠ ਮੈ ਲਗਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਝੂਠਾ ਹੀ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਦੁਖਿ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਦੁਖ ਹੈ ਜਬ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਰੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਹਰਿ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਧਾਤੁ ਲਿਵੈ ਜੋੜੁ ਨ ਆਵਈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਮੈ ਔਰ (ਲਿਵੈ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਜੋੜੁ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੈ ਭੀ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਪਇਆ ਤਿਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈ ਪੁੰਨ ਪਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਵੀਚਾਰਹਿ ਸੰਤ ਮੁਨਿ ਜਨਾਂ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਕਹੰਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਔਰ ਮੁਨੀ ਜਨ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਮੁਖੈ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਸੇ ਵਚਨ ਹੋਵੰਦੇ ॥

ਪਰਗਟ ਪਾਹਾਰੈ ਜਾਪਦੇ ਸਭਿ ਲੋਕ ਸੁਣੰਦੇ ॥

ਜੋ ਬਚਨੁ ਭਗਤ ਜਨ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨਿ ਮੁਗਧ ਨਰ ਸੰਤ ਨਾਲਿ ਖਹੰਦੇ ॥

ਓਇ ਲੋਚਨਿ ਓਨਾ ਗੁਣਾ ਨੋ ਓਇ ਅਹੰਕਾਰਿ ਸੜੰਦੇ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ। ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤੋ ਉਨਕੋ ਗੁਣ ਦੇਣ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਸੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਵੇਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਾਂ ਭਾਗ ਧੁਰਿ ਮੰਦੇ ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੭

ਜੋ ਮਾਰੇ ਤਿਨਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸੇ ਕਿਸੈ ਨ ਸੰਦੇ ॥

ਵਹੁ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰੈਂ ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮੰਦੇ ਭਾਗ ਲਿਖਾਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੇ ਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ॥

ਵੈਰੁ ਕਰਨਿ ਨਿਰਵੈਰ ਨਾਲਿ ਧਰਮਿ ਨਿਆਇ ਪਚੰਦੇ ॥

ਜੋ ਜੋ ਸੰਤਿ ਸਰਾਪਿਆ ਸੇ ਫਿਰਹਿ ਭਵੰਦੇ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੈਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮ ਕੇ ਨਿਯਾਇ ਕਰ ਸੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਰਾਫਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭਉਂਦੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੇਡੁ ਮੁੰਢਾਹੂ ਕਟਿਆ ਤਿਸੁ ਡਾਲ ਸੁਕੰਦੇ ॥੩੧॥

ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਪੇਡ ਮੂਲ ਸੇ ਹੀ ਕਾਟਾ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੇ ਡਾਲੇ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਟਾਸ ਸੁਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਸਮਰਥੁ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਹਿ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ ਲਥੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਭੰਨਣ ਘੜਨ ਸਮਰਥੁ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਦੁਖ ਸਭ ਲਹ ਗਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਭੀ ਸਦਾ ਯਾਦ ਕਰੇਂ ਤਉ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਦੁਖ ਲਹ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਖੁਧਿਆਵੰਤੁ ਨ ਜਾਣਈ ਲਾਜ ਕੁਲਾਜ ਕੁਬੋਲੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਜੋਗੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਭੂਖਾ ਪੁਰਸ ਲਾਜ ਔਰ ਖੋਟੀ ਲਾਜ ਕੋ ਪੁਨਾ ਖੋਟੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਕਰਾ ਅਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਪਉੜੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੇਵੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦਾ ਤੇਵੇਹੇ ਫਲਤੇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਪੁਰਸ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮ ਦੁਖ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਫਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਬੇ ਤਤਾ ਲੋਹ ਸਾਰੁ ਵਿਚਿ ਸੰਘੈ ਪਲਤੇ ॥
ਘਤਿ ਗਲਾਵਾਂ ਚਾਲਿਆ ਤਿਨਿ ਦੂਤਿ ਅਮਲ ਤੇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਤਪਾਇਆ ਹੂਆ ਅਤੀ ਲੋਹਤ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕਾ ਤਪ ਕੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਹੂਆ ਹੈ (ਸਾਰ) ਲੋਹਾ ਧਾਤੁ ਚੱਬ ਲਵੈ ਸੋ (ਸੰਘੈ) ਕੰਠ ਮੈ (ਪਲਤੇ) ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਭੋਜਨ ਸਮ ਭਛਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਨ (ਅਮਲ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਗਲ ਮੈਂ ਸੰਗਲ ਪਾਇ ਕਰ ਚਲਾਇ ਲੀਆ ॥

ਕਾਈ ਆਸ ਨ ਪੁੰਨੀਆ ਨਿਤ ਪਰ ਮਲੁ ਹਿਰਤੇ ॥
ਕੀਆ ਨ ਜਾਣੈ ਅਕਿਰਤਘਣ ਵਿਚਿ ਜੋਨੀ ਫਿਰਤੇ ॥

ਜੋ ਨਿਤ (ਪਰਮਲੁ) ਪਰਾਈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰ (ਹਿਰਤੇ) ਲੇਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ ਆਸ ਭੀ ਪੂਰੀ ਨ ਹੋਈ । ਅਕਿਰਤਘਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਯਾਂ ਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਧਿਰਾਂ ਨਿਖੁਟੀਅਸੁ ਹਿਰਿ ਲਈਅਸੁ ਧਰ ਤੇ ॥
ਵਿਝਣ ਕਲਹ ਨ ਦੇਵਦਾ ਤਾਂ ਲਇਆ ਕਰਤੇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਧਿਰਾਂ) ਆਸਰੇ ਨਿਖੁਟੇ ਹੈਂ। ਔਰ (ਧਰਤੇ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਮਰ ਗਏ (ਕਲਹ) ਕਲੇਸ ਕੋ (ਵਿਝਣ) ਹਟਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਥਾ ਤੌਂ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਤੇ ਅਹੰਮੇਉ ਝੜਿ ਧਰਤੀ ਪੜਤੇ ॥੩੨॥

ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੜ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਮੈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੩੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਹੋਇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਿਰਦੈ ਹਾਰੁ ਪਰੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਬੁਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਪਰੋਇਆ ਹੈ॥

ਪਵਿਤੁ ਪਾਵਨੁ ਪਰਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਜਿ ਓਸੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤੀ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥
ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਮਹਾ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ਹੈ ਔਰ ਅਤੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਉਨਕੀ ਹਰੀ ਦਹਗਾਹ ਮੈ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਣੈ ਸੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ (ਧਨੁ) ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ (ਮਾਲੁ) ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਜੀਅ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਅੰਦਰਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਰਤੈ ਜੋ ਸਿਖਾਂ ਨੋ ਲੋਚੈ ਸੋ ਗੁਰ ਖੁਸੀ ਆਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਪੂਜਾ ਸੇਵਾ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਆਖੈ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵਨਿ ਸੁ ਜਪੁ ਕਮਾਵਹਿ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕੀ ਘਾਲ ਸਚਾ ਥਾਇ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਜਪ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਥਾਇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਹੁਕਮੈ ਜਿ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਪਾਸਹੁ ਕੰਮੁ ਕਰਾਇਆ ਲੋੜੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖੁ ਫਿਰਿ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਪਾਸ ਸੇ ਕਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਚਾਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਕੋ ਜੀਉ ਲਾਇ ਘਾਲੈ ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਘਾਲੇ) ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕਾਰ (ਕਮਾਵੈ) ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿ ਠਗੀ ਆਵੈ ਠਗੀ ਉਠਿ ਜਾਇ ਤਿਸੁ ਨੇੜੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਠਗੀ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਉਠ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਜਿ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਮਨੁ ਮੰਨੇ ਕੰਮੁ ਕਰਾਏ ਸੋ ਜੰਤੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹਮ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੰਨੈ ਬਿਨਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕਪਟ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵੇਗਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਵਾਰ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਤਿ ਵਡਾ ਤੁਹਿ ਜੇਵਡੁ ਤੂੰ ਵਡ ਵਡੇ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਅਤੀ ਵੱਡਾ ਹੈਂ ਹੇ ਵੱਡੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਐਸਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਤੁਧੁ ਮਿਲੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਲੇਖਾ ਛਡੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਲੇਖਾ ਛੋਡ ਕਰ ਉਨਕੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਮਨੁ ਗਡ ਗਡੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤ ਮਨ (ਗਡੇ) ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤੂ ਸਭੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਚੰਮੁ ਤੇਰਾ ਹਡੇ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਪਿੰਡ ਚੰਮ ਹਾਡ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂੰ ਸਚਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਆਸ ਤੇਰੀ ਵਡ ਵਡੇ ॥੩੩॥੧॥

ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਰਾਖ ਲੈ ਹੇ ਵਡਿਓਂ ਸੇ ਵੱਡੇ ਮਨ ਮੈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ (ਸੁਧੁ) ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕਰਨੀ ਵਾ ਨਵੀਆਂ ਪਉੜੀਆਂ ਸੁਧ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੧੮

ਗਉੜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੫

ਰਾਇ ਕਮਾਲਦੀ ਮੋਜਦੀ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨਿ ਉਪਰਿ ਗਾਵਣੀ

ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਰਾਇ[1] ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਭਾਈ ਤਲਵੰਡੀ ਕੇ ਰਜਪੂਤ ਥੇ ਔਰ ਅਕਬਰ ਕੋ ਕਰ ਦੇਤੇ ਥੇ ਰਾਇ ਸਾਰੰਗ ਕਾ ਪੁਤਰ ਮੌਜ ਦੀਨ ਪੋਤਰਾ ਰਾਇ ਰਣਧੀਰ ਥਾ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਨੇ ਚੁਗਲੀ ਕਰ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਕੈਦ ਕਰਵਾਇ ਦੀਆ ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਮਿਤਰ ਨੇ ਨੇਕੀ ਬਤਾਇ ਕਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਸਿਰੇ ਪਾਉ ਦਿਵਾਇਆ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਕੋ ਡਰ ਹੁਆ ਆਗੇ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਾ ਜਹਰ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪਿਲਾਇ ਕਰ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਦਗੇ ਸੇ ਮਾਰਾ ਮੋਜ ਦੀਨ ਨੇ ਦਗੇ ਸੇ ਮਾਰਨਾ ਸੁਣ ਕਰ ਰਣਧੀਰ ਕੋ ਕਹਾ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਨਾਨਕਿਯੋਂ ਸੇ ਫੌਜ ਲੇ ਆਇਆ ਯੁਧ ਕਰਕੇ ਸਾਰੰਗ ਕੇ ਪੋਤਰੇ ਰਣਧੀਰ ਔਰ ਬੇਦੇ ਮੌਜ ਦੀਨ ਨੇ ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨਕੋ ਮਾਰਾ ਢਾਡੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰ ਬਨਾਈ ਉਸ ਕੀ ਪੌੜੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਵਾਰ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੋ ਜਨੁ ਜਪੈ ਸੋ ਆਇਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨਿ ਭਜਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਇਆ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਨਿਰਬੰਧ ਰੂਪ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਮੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਸੁਜਾਣ ਪੁਰਖ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਤਾਣੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸਤ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਸਚਾ ਤਾਣ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਪਰਾਹੁਣਾ ਮੇਰੈ ਘਰਿ ਆਵਉ ॥
ਪਾਉ ਪਖਾਲਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਿਤ ਭਾਵਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਭਗਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਵੇਰੇ ਉਠਤਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਰਾਹੁਣਾ ਆਵੋ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈ ਚਰਨ (ਪਖਾਲਾ) ਧੋਵਾਂ ਔਰ ਨਿਤ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਭਾਵਉ) ਚਾਹਾਂਗਾ॥

ਨਾਮੁ ਸੁਣੇ ਨਾਮੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਨਾਮੇ ਲਿਵ ਲਾਵਉ ॥
ਗ੍ਰਿਹੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ॥

ਤਿਸਸੇ ਨਾਮ ਸੁਣਨੇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੂੰ ਔਰ ਨਾਮ ਮੈ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਔਰ ਧਨ ਸੰਪੂਰਣ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ॥

---

[1] ਪਉੜੀ ਤਿਸਕੀ ਯਹਿ ਹੈ॥ ਰਾਣਾ ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀਨ ਰਣ ਭਾਰਾ ਪਾਹੀ॥ ਮੌਜ ਦੀਨ ਤਲਵੰਡੀਓਂ ਚੜਿਆ ਸੀ ਆਹੀ॥ ਅੰਬਰ ਛਾਇਆ ਵਾਂਗ ਫੂਲੀ ਕਾਹੀ॥ ਲਗੇ ਆਹਮਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੇਜੇ ਝਲਕਾਹੀ॥ ਸੋ ਜੇ ਘਰ ਵਧਾਈਆਂ ਘਰ ਚਾਹੇ ਧਾਹੀ ਇਤਆਦਿ।

ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਵਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਵਉਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥

ਤੂ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਲਾ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਮੈ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜੀਅ ਅੰਦਰਿ ਜਾਣਾ ॥

ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਏਹੁ ਹਮਨੇ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਮਨਿ ਸਚੇ ਭਾਣਾ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਦ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ ਔਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਚੇਤਾ ਈ ਤਾਂ ਚੇਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚਾ ਸੋ ਧਣੀ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਚੜਿ ਬੋਹਿਥਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਉ ॥੧॥

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਚੇਤਾਈ) ਬੁਧੀ ਹੈ ਤੌ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਵਾ ਮਾਤ ਗਰਭ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਇਕਰਾਰੁ ਕੀਆ ਥਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਹੈ ਤਾਂ ਚੇਤ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਾਤ (ਚੇਤਾਈ) ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਹੈ (ਤਾ) ਇਸੀ ਸੇ ਉਸ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸਚੇ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੀਆ ਹੈ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਹ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਵਾਊ ਸੰਦੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਹਿ ਗਰਬਿ ਗਵਾਰ ॥

ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ਪੁਰਸ (ਵਾਊ) ਪਉਣ (ਸੰਦੇ) ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਪੌਣ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਐਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਪੜੇ ਕੋ ਪੈਹਰ ਕਰ ਗਰਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਨੀ ਜਲਿ ਬਲਿ ਹੋਏ ਛਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਅਗਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਲ ਕੇ ਭਸਮ ਹੂਏ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੇਈ ਉਬਰੇ ਜਗੈ ਵਿਚਿ ਜੋ ਸਚੈ ਰਖੇ ॥

ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਤਿਨ ਕੈ ਜੀਵੀਐ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਖੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਚਖੇ) ਸ੍ਵਾਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵਨਾ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਸੰਗਿ ਸਾਧਾ ਭਖੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਣੀ ਹਰਿ ਆਪਿ ਪਰਖੇ ॥

ਔਰ ਕਾਮ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰੋਧ ਤਥਾ ਲੋਭ ਮੋਹ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਭਖੇ) ਖਾਇ ਲਈਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੈਂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਚਲਤ ਨ ਜਾਪਨੀ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਲਖੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਔਰ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਖ ਸਕਤਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕੌਣ ਰੁਤ ਭਲੀ ਹੈ ਔਰ ਕੌਣ ਸਾ ਦਿਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ? ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਦਿਨਸੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਵੈ ਚਿਤਿ ॥
ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਵਿਸਰੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਫਿਟੁ ਭਲੇਰੀ ਰੁਤਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਿਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵੈ ਔਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਐਸੀ ਭਲੀ ਰੁਤ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਿਸ ਕੈ ਹਾਥਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਸਭ ਕਿਛ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥

ਕੁਮਿਤ੍ਰਾ ਸੇਈ ਕਾਂਢੀਅਹਿ ਇਕ ਵਿਖ ਨ ਚਲਹਿ ਸਾਥਿ ॥੨॥

ਔਰ ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੋਈ (ਕਾਂਢੀਅਹਿ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ (ਵਿਖ) ਕਦਮ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕ੍ਰ ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਮਿਲਿ ਪੀਵਹੁ ਭਾਈ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਭ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨਾ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਅਕਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਪਾਨ ਕਰੋ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਭੁਖ ਰਹੈ ਨ ਕਾਈ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੁੰਨਿਆ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਈ ॥

ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਕੋਈ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪਾ ਲਈ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਤੂਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂੰ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨਾ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹਾਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਡਿਠੜੋ ਹਭ ਠਾਇ ਊਣ ਨ ਕਾਈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਲਧਾ ਤਿਨ ਸੁਆਉ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ॥੧॥

(ਹਭ) ਸੰਪੂਰਨ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ (ਊਣ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਆਨੰਦ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਕਹਣ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸੁਆਉ) ਅਨੰਦ (ਲਧਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਧਨੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜਪਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸੋਭਨੀਕ ਜੋ ਬਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜਗਤ ਕੀ ਛਿਨ ਭੰਗਰਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੧੯

ਮਃ ੫ ॥

ਦਾਮਨੀ ਚਮਤਕਾਰ ਤਿਉ ਵਰਤਾਰਾ ਜਗ ਖੇ ॥

ਵਥੁ ਸੁਹਾਵੀ ਸਾਇ ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਜਪੰਦੋ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ॥੨॥

ਜੈਸੇ (ਦਾਮਨੀ) ਬਿਜਲੀ ਕਾ (ਖੇ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਚਮਤਕਾਰ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਕਾ (ਵਰਤਾਰਾ) ਰਹਣਾ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਨ ਕਰ ਉਸ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਵਥੁ) ਵਸਤੂ ਸੁਹਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੋਧਿ ਸਭਿ ਕਿਨੈ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ (ਸੋਧਿ) ਵੀਚਾਰੀਆਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਭੇਟੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸੋ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੋ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਏਹ ਰਤਨਾ ਖਾਣੀ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦਾ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਇਹੀ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥

ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪਰਾਣੀ ॥

ਜੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਹੈ ਤਉ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਤੋਸਾ ਦਿਚੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਮਿਹਮਾਣੀ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਮੁਝ ਅਭਿਆਗਤ ਕੋ ਮਹਮਾਣੀ ਅਰ (ਤੋਸਾ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਖਰਚੁ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕਈ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਤਰਿ ਚਿੰਤਾ ਨੈਣੀ ਸੁਖੀ ਮੂਲਿ ਨ ਉਤਰੈ ਭੁਖ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੋ ਦੁਖੁ ॥੧॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਕਭੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੁਠੜੇ ਸੇਈ ਸਾਥ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਨ ਲਦਿਆ ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਸਾਬਾਸਿ ਜਿਨੀ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਇਕੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਹੀਂ ਲਦਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੋ ਸਾਥ (ਮੁਠੜੇ) ਲੁਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਥੈ ਬੈਸਨਿ ਸਾਧ ਜਨ ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹੰਦਾ ॥
ਓਇ ਸੇਵਨਿ ਸੰਮ੍ਰਿਥੁ ਆਪਣਾ ਬਿਨਸੈ ਸਭੁ ਮੰਦਾ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸਾਧੂ ਜਨ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਕੋ ਆਪਣਾ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੰਦਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਤ ਬੇਦੁ ਕਹੰਦਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਏਹ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦੁ ਹੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਵਰਤੰਦਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭਾਵੰਦਾ ॥੫॥

ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਣੀ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਲਾਭ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥
ਚਿੜੀ ਚੁਹਕੀ ਪਹੁ ਫੁਟੀ ਵਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤਰੰਗ ॥
ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਸੰਤਨ ਰਚੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮਹਿ ਰੰਗ ॥੧॥

ਜਬ ਚਿੜੀ ਬੁਧੀ (ਚੁਹਕੀ) ਕੁਰਲਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨ ਲਗੀ ਤਬ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਤਰੰਗ (ਵਗਨਿ) ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਬੀ (ਪਹੁਫੁਟੀ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਪਹੁ (ਫੁਟੀ) ਪ੍ਰਕਾਸਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਚਿੜੀ ਚੁਹਕੀ ਔਰ ਪਹੁ ਫੁਟੀ ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਰੰਗ ਉਠਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਰਚੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥
ਘਰ ਮੰਦਰ ਖੁਸੀਆ ਤਹੀ ਜਹ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ॥
ਦੁਨੀਆ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਨਾਨਕ ਸਭਿ ਕੁਮਿਤ ॥੨॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਘਰ ਔਰ ਮੰਦਰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭੀ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈ ਸਭ (ਕੁਮਿਤ) ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈਂ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸਟਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਚੀ ਰਾਸਿ ਹੈ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ॥
ਤਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਭਾਇਰਹੁ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸਚੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਹੇ (ਭਾਇਰਹੁ) ਭਾਈਓ ਜਿਸਕੋ ਬਿਧਾਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਮਉਲਿਆ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੈ (ਮਉਲਿਆ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਦਾਸ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਸਭਿ ਦੋਖਹ ਖਾਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਜੀਵਿਆ ਜਿਨਿ ਇਕੁ ਪਛਾਤਾ ॥੬॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ (ਜੀਵਿਆ) ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਆਕ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਜੀਵ ਕੋ ਅਸੋਭਾ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕੋ ਸੋਭਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਖਖੜੀਆ ਸੁਹਾਵੀਆ ਲਗੜੀਆ ਅਕ ਕੰਠਿ ॥
ਬਿਰਹ ਵਿਛੋੜਾ ਧਣੀ ਸਿਉ ਨਾਨਕ ਸਹਸੈ ਗੰਠਿ ॥੧॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਆਕ ਕੇ ਕੰਠ ਸੇ ਮਿਲੀਆਂ ਹੁਈਆਂ (ਖਖੜੀਆ) ਆਕ ਕੀਆਂ ਫਲੀਆਂ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਬਿਰਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੇ ਫਲ ਕਾ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਆਕ ਸੇ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਸਹਸੈ ਗੰਠਿ) ਸੈਂਕੜੇ ਤੂੰਬੇ ਹੋ ਕਰ ਉਡਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਆਰਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦੇਹੋਂ ਰੂਪੀ ਗੰਠੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਵਿਸਾਰੇਦੇ ਮਰਿ ਗਏ ਮਰਿ ਭਿ ਨ ਸਕਹਿ ਮੂਲਿ ॥
ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਜਿਉ ਤਸਕਰ ਉਪਰਿ ਸੂਲਿ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੂਲ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਮਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਦੁਖ ਹੈ? ॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਰਾਮ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਦੁਖ ਪਾਵੇਂਗੇ ਜੈਸੇ ਸੂਲੀ ਉਪਰ ਚੜੇ ਹੂਏ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਹਾਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਕੌਣ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁਖ ਨਿਧਾਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੁਣਿਆ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਭਣਿਆ ॥

ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਵਹੁ ਹਰੀ ਜਲੋਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਤਥਾ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬੇਦੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ (ਭਣਿਆ) ਕਹਾ ਹੈ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਇਕ ਸਮਾਨਿ ਕੀਟ ਹਸਤੀ ਬਣਿਆ ॥
ਮੀਤ ਸਖਾ ਸੁਤ ਬੰਧਿਪੋ ਸਭਿ ਤਿਸ ਦੇ ਜਣਿਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਊਚ ਨੀਚ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਔਰ ਹਸਤੀ ਤਥਾ ਚੀਟੀ ਰੂਪ ਏਕ ਸਮ ਬਣਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਸਨਬੰਧੀ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ (ਜਣਿਆ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤੁਸਿ ਨਾਨਕੁ ਦੇਵੈ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਣਿਆ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ (ਮਣਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾਂ ਮਨਿ ਮੰਤੁ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮਨ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ (ਮੰਤੁ) ਉਪਦੇਸ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਅਰਥਾਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਨ ਵਿਸਰੇ॥

ਧੰਨੁ ਸਿ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਪੂਰਨੁ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਅਠੇ ਪਹਰ ਭਉਦਾ ਫਿਰੈ ਖਾਵਣ ਸੰਦੜੈ ਸੂਲਿ ॥
ਦੋਜਕਿ ਪਉਦਾ ਕਿਉ ਰਹੈ ਜਾ ਚਿਤਿ ਨ ਹੋਇ ਰਸੂਲਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੀਵ ਖਾਵਣੇ ਕੇ ਦੁਖ ਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਿ) ਪੈਕੰਬਰ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਦੋਜਕ ਪੜਤਾ ਕਿਉਂ ਰਹੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸ ਹੀ ਦੋਜਕ ਮੈ ਪੜਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੨੦

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀਹੋ ਜਿਸ ਦੈ ਨਾਉ ਪਲੈ ॥
ਐਥੈ ਰਹਹੁ ਸੁਹੇਲਿਆ ਅਗੈ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈ ਨਾਮ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸੁਖੀ ਰਹੋਗੇ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ॥

ਘਰੁ ਬੰਧਹੁ ਸਚ ਧਰਮ ਕਾ ਗਡਿ ਥੰਮੁ ਅਹਲੈ ॥
ਓਟ ਲੈਹੁ ਨਾਰਾਇਣੈ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਝਲੈ ॥

(ਸਚ ਧਰਮ) ਭਗਤੀ ਕਾ ਘਰ ਬੰਧਹੁ ਔਰ (ਅਹਲੈ) ਅਡੋਲ ਨਿਸਚੈ ਰੂਪ ਥੰਮ ਗਡੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਵੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈ (ਝਲੈ) ਰਖਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਪਕੜੇ ਚਰਣ ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਦਰਗਹ ਮਲੈ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਉਤਮ ਸੁਖ ਦਰਗਾਹ ਮੈ (ਮਲੈ) ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾਚਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਐਸਾ ਦੇਹੁ॥

ਦੇਵਣਹਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਮੈ ਨਿਤ ਚਿਤਾਰਿਆ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਵਣ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਚਿਤਾਰਿਆ ਕਰਾਂ॥

ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਜਾਈ ਮੂਲਿ ਅਤੁਲ ਭੰਡਾਰਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ ਤਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਰਿਆ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਐਸਾ ਅਤੋਲ ਹੈ (ਮੂਲਿ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਖੁਟਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਿਖਹੁ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਿਹੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਟੇਕ ॥
ਮੁਖ ਊਜਲ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਤ ਏਕ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਗਜਾਸੀਓ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਸੀਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਪੀੜਾ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰਣੇਂ ਕੋ (ਟੇਕ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਲ ਮੁਖ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸਬਦ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਰਹਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਓਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੰਡੀਐ ਸੁਖੀਆ ਹਰਿ ਕਰਣੇ ॥
ਜਮ ਕੈ ਪੰਥਿ ਨ ਪਾਈਅਹਿ ਫਿਰਿ ਨਾਹੀ ਮਰਣੇ ॥

(ਓਥੈ) ਸਤਸੰਗਿ ਵਿਖੈ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਤਾਈਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਹਰੀ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਕਰਣੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਆਹਰ) ਉਦਮ ਕਰਣੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ ਨਾਹੀ ਪਾਏ ਜਾਤੇ ਔਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਇਆ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਤਿਸੈ ਹੀ ਜਰਣੇ ॥
ਬਾਣੀ ਉਚਰਹਿ ਸਾਧ ਜਨ ਅਮਿਉ ਚਲਹਿ ਝਰਣੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ (ਹੀ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ (ਜਰਣੇ) ਸਹਾਰਣੇ ਆਦਿ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਐਸੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਝਰਣੇ) ਵਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਸਰਜੀਤ ਪਰਬਤ ਸੇ ਹਮੇਸ ਪਾਨੀ ਨਿਕਸ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਝਰਨਾ ਹੈ॥

ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵਿਆ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਧਰਣੇ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਿਆ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਚਨ ਧਾਰਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਜੀਵਿਆ) ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸੇਵਿਐ ਦੂਖਾ ਕਾ ਹੋਇ ਨਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਅਰਾਧਿਐ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਰਾਧਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੰਕਟ ਛੁਟਹਿ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਕਟ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਠਹਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਪੀਏ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਧਾ ॥
ਸਾਧਾ ਸਰਣੀ ਜੋ ਪਵੈ ਸੁ ਛੁਟੈ ਬਧਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਗਣੀਐ ਅਰਥਾਤ ਅਣਗਿਣਤ ਹੈ ਐਸੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਜੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅਬਿਨਾਸੀਐ ਜੋਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਦਧਾ ॥

ਜੋ ਅਬਨਾਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਰਬ ਜੋਨੀ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਦਧਾ) ਜਲਤਾ॥

ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹਰਿ ਪੜਿ ਬੁਝਿ ਸਮਧਾ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਸੋ ਧਣੀ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਧਾ ॥੧੦॥

ਜਿਨਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪੜ ਸਮਝ ਕਰ (ਸਮਧਾ) ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸਮਝਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਅਗਮ ਅਗਾਧ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਐਸੇ ਪੂਛੇ ਕਿ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਭ ਦੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਨ ਕਰਹੀ ਆਪਣਾ ਫਿਰਹਿ ਅਵਤਾ ਲੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਵਿਸਾਰਿਐ ਸੁਖੁ ਕਿਨੇਹਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਆਪਣਾ ਕਾਮ ਤੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਕਰਮ ਤੋ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸ (ਲੋਇ) ਲੋਕੁ ਮੈਂ (ਅਵਤਾ) ਕੱਬਾ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਰ (ਕਿਨੇਹਾ) ਕੈਸਾ ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਉਲਟਾ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਸ ਕਰ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਬਿਖੈ ਕਉੜਤਣਿ ਸਗਲ ਮਾਹਿ ਜਗਤਿ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ਮੀਠਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥੨॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਕਉੜਤਣ ਭਾਵ ਪੀੜਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਕਿਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਹ ਨੀਸਾਣੀ ਸਾਧ ਕੀ ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਤਰੀਐ ॥
ਜਮਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਰੀਐ ॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਇਹੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੰਕਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਫੇਰ ਭਾਵ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਖੁ ਸੋ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਐ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੁੰਫਹੁ ਮਨਿ ਮਾਲ ਹਰਿ ਸਭ ਮਲੁ ਪਰਹਰੀਐ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਬਿਖੈ ਰੂਪੀ ਬਿਖ ਕੀ (ਭਵ) ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ। ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਮਾਣੀਓਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਗੁੰਦੋ ਵਾ ਮਨਿ ਕੋ ਗੁੰਦਨ ਕਰੋ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਰਹਰੀਐ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵੁਠਾ ਚਿਤਿ ॥

ਗਾਲ੍ਹੀ ਅਲ ਪਲਾਲੀਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਮਿਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਆਏ ਪਰਵਾਣ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਰੀ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ (ਅਲ ਪਲਾਲੀਆ) ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਿਖਜੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀਆਂ ਜੋ ਕਹੇ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਵਾ ਧਿਆਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਪੂਰਨ ਅਗਮ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਗਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਮ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੨੧

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਕੀਤਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਉਪਰ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਧਿਆਨ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਖਿਓਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਿਆ ਬਿਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧੋਹੁ ਨ ਚਲੀ ਖਸਮ ਨਾਲਿ ਲਬਿ ਮੋਹਿ ਵਿਗੁਤੇ ॥

ਕਰਤਬ ਕਰਨਿ ਭਲੇਰਿਆ ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਸੁਤੇ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਕੇ (ਵਿਗੁਤੇ) ਖਰਾਬ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੋ ਦਗੇ ਸਹਤ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਖਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਧੋਹ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ। ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੋ ਕਰਤਬ ਭਲੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਭੈੜੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨਿ ਭਵਾਈਅਨਿ ਜਮ ਮਾਰਗਿ ਮੁਤੇ ॥

ਕੀਤਾ ਪਾਇਨਿ ਆਪਣਾ ਦੁਖ ਸੇਤੀ ਜੁਤੇ ॥

ਐਸੇ ਹੀ ਪੁਰਸ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਮੁਤੇ) ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ (ਮੁਤੇ) ਛੁਟਣੇ ਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਾਤਸਾਹੀ ੧੦ "ਸੁਣਕੇ ਸਦ ਮਾਹੀ ਦਾ ਮੇਹੀ ਪਾਣੀ ਘਾਹੁ ਮੁਤੋਨੇ" ਅਰਥਾਤ ਪਾਣੀ ਘਾਹੁ ਛੋੜ ਦੀਆ ਸਬਦਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਲਈ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ (ਮੁਤੇ) ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਧੰਨੀ ਵਾ ਪੋਠੋਹਾਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੁਤੈ) ਜੁੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਵਿਸਾਰਿਐ ਸਭ ਮੰਦੀ ਰੁਤੇ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਭ ਮੰਦੀ ਰੁਤੇ) ਸਰਬ ਸਮਾਂ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਉਠੰਦਿਆ ਬਹੰਦਿਆ ਸਵੰਦਿਆ ਸੁਖੁ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਲਾਹਿਐ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਉਠਤਿਆਂ ਸੋਤਿਆਂ ਸੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਨੁ ਔਰ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਥਾਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਲਾਲਚਿ ਅਟਿਆ ਨਿਤ ਫਿਰੈ ਸੁਆਰਥੁ ਕਰੇ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਨਾਨਕਾ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥੨॥

ਜੀਵ ਲਾਲਚ ਕਾ (ਅਟਿਆ) ਦਬਿਆ ਹੂਆ ਨਿਤ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੇ ਵਸਤੂ ਕਉੜੀਆ ਸਚੇ ਨਾਉ ਮਿਠਾ ॥

ਔਰ ਸਭ ਮਾਇਕ ਵਸਤੂ ਕੌੜੀਆਂ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਿਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨਾਂ ਚਖਿ ਸਾਧੀ ਡਿਠਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਮਨਿ ਤਿਸੈ ਵੁਠਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਖ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਾਉ ਦੁਯਾ ਕੁਠਾ ॥

ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ (ਕੁਠਾ) ਕੁਹ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਜੋੜਿ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਵੈ ਤੁਠਾ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਏਕਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਂਗੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾਚੜੀ ਸਾ ਸਾਰੁ ਜੋ ਜਾਚੰਦੀ ਹੇਕੜੋ ॥

ਗਾਲ੍ਹੀ ਬਿਆ ਵਿਕਾਰ ਨਾਨਕ ਧਣੀ ਵਿਹੂਣੀਆ ॥੧॥

(ਸਾ) ਸੋ ਜਾਚਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਬਾਨੀ ਵਾ ਬੁਧੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਜਾਚੰਦੀ) ਮਾਂਗਤੀ ਹੈ ਜੋ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਸੇ (ਵਿਹੂਣੀਆ) ਭਿੰਨ ਹੈ ਸੋ (ਬਿਆ) ਦੂਸਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ (ਵਿਕਾਰ) ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨੀਹਿ ਜਿ ਵਿਧਾ ਮੰਨੁ ਪਛਾਣੂ ਵਿਰਲੋ ਥਿਓ ॥

ਜੋੜਣਹਾਰਾ ਸੰਤੁ ਨਾਨਕ ਪਾਧਰੁ ਪਧਰੋ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ (ਨੀਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਵਿਧਾ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕਾ ਪਛਾਣੂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ (ਥਿਓ) ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਪਧਰੋ) ਸੁਖੇ ਨਹੀਂ (ਪਾਧਰੁ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋਈ ਸੇਵਿਹੁ ਜੀਅੜੇ ਦਾਤਾ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਬਿਨਾਸੁ ਹੋਨਿ ਸਿਮਰਤ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿੰਦ ਕਾ ਬਖਸਿੰਦ ਔਰ ਧਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਸੋਈ) ਉਸੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਸਾਧੂ ਦਸਿਆ ਜਪੀਐ ਗੁਰਮੰਤੁ ॥
ਮਾਇਆ ਸੁਆਦ ਸਭਿ ਫਿਕਿਆ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਵੰਦੁ ॥
ਧਿਆਇ ਨਾਨਕ ਪਰਮੇਸਰੈ ਜਿਨਿ ਦਿਤੀ ਜਿੰਦੁ ॥੧੪॥

ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪੀਏ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਭਾਵੰਦੁ) ਭਾਉਂਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਫਿਕੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਇ ਜਿਸਨੇ ਜਿੰਦ ਦਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਵਤ ਲਗੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਜੋ ਬੀਜੇ ਸੋ ਖਾਇ ॥
ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸ ਨੋ ਲਿਖਿਆ ਆਇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਗਿਲੀ ਜਮੀਨ ਵਤ ਆਈ ਸੇ ਬੀਜ ਬੀਜਾ ਹੂਆ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫਲਦਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਕਲੂ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਤ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਕਤ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਫਲ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੰਗਣਾ ਤ ਸਚੁ ਇਕੁ ਜਿਸੁ ਤੁਸਿ ਦੇਵੈ ਆਪਿ ॥
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾਤਿ ॥੨॥

ਜੇ ਮੰਗਣਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਇਕ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਗੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ (ਖਾਧੇ) ਜਪਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਦਾਤ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲਾਹਾ ਜਗ ਮਹਿ ਸੇ ਖਟਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥
ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਨ ਜਾਣਨੀ ਸਚੇ ਦੀ ਆਸ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਮੈਂ ਲਾਹਾ ਖਟਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਏਕ ਸਚੇ ਕੀ ਆਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਸਰੇਵਿਆ ਹੋਰੁ ਸਭ ਵਿਣਾਸੁ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਸੁ ਵਿਸਰੈ ਤਿਸੁ ਬਿਰਥਾ ਸਾਸੁ ॥

ਔਰ ਸੁੰਪਰਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਨਿਹਚਲ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਜਨ ਰਖਿਆ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਜਾਸੁ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੰਠ ਲਾਇਕਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਫੁਰਮਾਇਆ ਮੀਹੁ ਵੁਠਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਅੰਨੁ ਧੰਨੁ ਬਹੁਤੁ ਉਪਜਿਆ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਰਜੀ ਤਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ॥

ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਨੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਤਬੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਨਾਮ ਧਨ ਔਰ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਉਤਪਤ ਹੂਆ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰੂਪ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਦੁਖੁ ਦਾਲਦੁ ਗਇਆ ਬਿਲਾਇ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿਆ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥

ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਦੁਖ (ਬਿਲਾਇ) ਚਲਾ ਗਿਆ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ (ਰਜਾਇ) ਰਜਾਈ ਹਰੀ ਬੀਚ (ਮਿਲਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਰਮੇਸਰਿ ਜੀਵਾਲਿਆ ਨਾਨਕ ਤਿਸੈ ਧਿਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵਾਲਿਆ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਿਮਰਨ ਕਿਸਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ? ਉੱਤਰ:

ਮਃ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੩੨੨

ਜੀਵਨ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਇਕੋ ਸਿਮਰੀਐ ॥
ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ਕਿਨਿ ਬਿਧਿ ਧੀਰੀਐ ॥

ਜੋ ਜੀਵਨ ਪਦ ਔਰ (ਨਿਰਬਾਣ) ਨਿਰਬੰਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਡਿਠਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸੁਖੁ ਨ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥
ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਸੀ ਛਾਰੁ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜਨੁ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਸਬ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪੁਰਸ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਬਾਦਿ ਕਿ ਕਰਹਿ ਪਰਾਣੀਆ ॥
ਜਿਸੁ ਭੁਲਾਏ ਆਪਿ ਤਿਸੁ ਕਲ ਨਹੀ ਜਾਣੀਆ ॥

ਜੋ ਰੰਗੁ ਰੂਪ ਰਸ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਨਕਾ ਭੋਗਣਾ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਲੁ) ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਨਿਰਬਾਣੁ ਸਚਾ ਗਾਵਹੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਦੁਆਰਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹੀ ॥੨॥

ਜੋ (ਨਿਰਬਾਣੂ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਸਿਖ੍ਯਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤੌਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਜੋ ਹਰਿ ਲੜਿ ਲਾਗੇ ॥
ਜੀਵਤ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਜਾਗੇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਜੰਮਣਾ ਮਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਲੜ ਲਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗੁ ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਸੇਈ ਵਡਭਾਗੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਇ ਵਿਸਰਿਐ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣਾ ਤੂਟੇ ਕਚ ਧਾਗੇ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਕਚੇ ਸੂਤ੍ਰ ਕੇ ਤੰਤ ਵਤ ਤੂਟਤੇ ਕੋ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ॥

ਨਾਨਕ ਧੂੜਿ ਪੁਨੀਤ ਸਾਧ ਲਖ ਕੋਟਿ ਪਿਰਾਗੇ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪਰਾਗਰਾਜ ਤੀਰਥ ਕੇ ਲਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਣਿ ਸੁਵੰਨੀ ਖੜ ਰਤਨ ਜੜਾਵੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਰਖੁ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਘਾਸਾਦਿ ਰਤਨ ਕਰ ਜਟਤ ਹੂਈ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ (ਖੜ) ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਕਰ ਜੜੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਧਰਨਿ) ਧਰਤੀ (ਸੁਵਨੜੀ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੁਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਸਭੇ ਕਾਜ ਸੁਹੇਲੜੇ ਥੀਏ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਸੁਖੈਨ ਹੀ (ਥੀਏ) ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਇਲ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਰ ਮੰਦ ਵੈਰਾਗੀ ਕਾ ਲਖਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਿਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਦਹ ਦਿਸਾ ਜਲ ਪਰਬਤ ਬਨਰਾਇ ॥
ਜਿਥੈ ਡਿਠਾ ਮਿਰਤਕੋ ਇਲ ਬਹਿਠੀ ਆਇ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਇਲ ਜਲੋਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਪਰਬਤੋਂ ਪੁਨਾ ਬਨਾਸਪਤੀਓਂ ਮੈਂ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤੀ ਜਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੜਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਆਇ ਬੈਠਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨ ਆਦੀ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਗ੍ਰਿਹਿ ਛੋਡ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਬਨਵਾਸੀ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਜਬ ਵਹੀ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਮੁਰਦਾਰ ਮਿਲਾ ਤਬੀ ਉਸ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸੁ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਫਲ ਲੋੜੀਅਹਿ ਸੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਉ ॥
ਨੇੜੈ ਦੇਖਉ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਉ ॥

ਜੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਔ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਫਲੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤੌ ਸਚੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕਮਾਵਉ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋਗੇ ਤੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖੋਗੇ॥

ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੇਣੁਕਾ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵਉ ॥
ਦੂਖੁ ਨ ਦੇਈ ਕਿਸੈ ਜੀਅ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਵਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋ ਕਰ ਰਹੋਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਰਖੋਗੇ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਸਮਾਵਉ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਨ ਹੋਈਏ ਤੋ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਾ ਸਹਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦ੍ਰਗਾਹ ਮੈਂ ਜਾਵੋਗੇ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਾਨਕ ਸੁਣਾਵਉ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜਸ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਣਾਵੋ॥

ਸਲੋਕ ਦੋਹਾ ਮਃ ੫ ॥

ਦੋਹਰੇ ਕੀ ਗੱਲ ਚੌਵੀ ੨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦੋਇ ਤੁਕਾਂ ਹੈ ਅਗੇ ਸਲੋਕ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਜਿ ਸਾਜਨੁ ਮੈ ਕੀਆ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥੁ ॥
ਜੀਉ ਹਮਾਰਾ ਖੰਨੀਐ ਹਰਿ ਮਨ ਤਨ ਸੰਦੜੀ ਵਥੁ ॥੧॥

ਜੋ ਏਕ ਮੈਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵੋਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੀ (ਵਥੁ) ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜੇ ਕਰੁ ਗਹਹਿ ਪਿਆਰੜੇ ਤੁਧੁ ਨ ਛੋਡਾ ਮੂਲਿ ॥
ਹਰਿ ਛੋਡਨਿ ਸੇ ਦੁਰਜਨਾ ਪੜਹਿ ਦੋਜਕ ਕੈ ਸੂਲਿ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਹਥ ਪਕੜ ਲੇਵੇ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਾ ਛੋਡਾਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਜੋ ਤੁਝ ਹਰੀ ਕੋ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਔਰ ਦੋਜਕ ਕੇ (ਸੂਲਿ) ਦੁਖੋਂ ਮੈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਦੋਜਕ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਘਰਿ ਜਿਸ ਦੈ ਹਰਿ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਵੈ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਪਾ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਘਰ ਸਭ ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਪਣ ਜੋਗਯ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਵਸਹਿ ਸੰਕਟ ਸਭਿ ਖੋਵੈ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੇਟੀਐ ਮਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਰੋਵੈ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਸਟ ਖੋਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੌ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਰੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਨਾਨਕ ਘਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਇਛਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸਾ ਮਿਲੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣਾ ਮਃ ੫ ॥

ਭੋਰੀ ਭਰਮੁ ਵਞਾਇ ਪਿਰੀ ਮੁਹਬਤਿ ਹਿਕੁ ਤੂ ॥
ਜਿਥਹੁ ਵੰਞੈ ਜਾਇ ਤਿਥਾਊ ਮਉਜੂਦੁ ਸੋਇ ॥੧॥

(ਭੋਰੀ) ਥੋੜਾ ਸਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਵੰਞਾਇ) ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਏਕ (ਪਿਰੀ) ਪਤੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮੁਹਬਤ ਕਰ ਜਿਸ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਮਨ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਭ੍ਰਮ (ਵੰਞੈ) ਜਾਵੈਗਾ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਮਉਜੂਦ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਸੇਗਾ ਵਾ ਜਿਥੋਂ ਤੁਰੇ ਅਰ ਜਿਸੁ ਜਗਾ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਗਵਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਲੀਂ ਗਿਆਨੀ ਬਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਚੜਿ ਕੈ ਘੋੜੜੈ ਕੁੰਦੇ ਪਕੜਹਿ ਖੂੰਡੀ ਦੀ ਖੇਡਾਰੀ ॥
ਹੰਸਾ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਉਲਾਸਹਿ ਕੁਕੜ ਦੀ ਓਡਾਰੀ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਖੂੰਡੀ ਕਾ ਖੇਡਾਰੀ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਬੰਦੂਕ ਕੇ ਕੁੰਦੇ ਕੋ ਪਕੜੇ ਔਰ ਕੁਕੜ ਕੀ ਓਡਾਰੀ ਵਾਲਾ ਊਡਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੰਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਕਰੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਸੰਜੁਗਤ ਕਥਨੀ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਘੋੜੇ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਕੁੰਦੇ ਪਕੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਬਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਬੰਦੂਕ ਕਾ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਕੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੈਸੇ ਚਲਾਇ ਸਕੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਖੂੰਡੀ ਕਾ ਖੇਡਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਚਤਰ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਸੋ (ਹੰਸ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਚਿਤ ਤੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਕੜ ਕੀ ਉਡਾਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਸ੍ਵਰਗ ਤਕ ਪਹੁਚਨੇ ਕਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੈ ਸੋ ਉਧਰੈ ਮਿਤਾ ॥
ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਹਿ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਸੇ ਹਸਤ ਪਵਿਤਾ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰਧਾ ਲਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਾਥ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨਾ ਸਭਿ ਪੁੰਨ ਤਿਨਿ ਕਿਤਾ ॥
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਉਧਰੇ ਬਿਖਿਆ ਗੜੁ ਜਿਤਾ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਅਸਨਾਨ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁੰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਬਿਖਿਓਂ ਰੂਪ ਗੜ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੨੩

ਨਾਨਕ ਲੜਿ ਲਾਇ ਉਧਾਰਿਅਨੁ ਦਯੁ ਸੇਵਿ ਅਮਿਤਾ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਮਿਤਾ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਣ ਹਾਰੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਦੇਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਉਧਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਧੰਧੜੇ ਕੁਲਾਹ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਹੇਕੜੋ ॥
ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਤੰਨ ਫੁਟੰਨਿ ਜਿਨਾ ਸਾਂਈ ਵਿਸਰੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ (ਕੁਲਾਹ) ਖੋਟਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈ ਲਗਣੇ ਕਰ (ਹੇਕੜੋ) ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਫੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਸਟੀ ਵਤ ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਂਈ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਕਾਰ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਰੇਤਹੁ ਕੀਤੋਨੁ ਦੇਵਤਾ ਤਿਨਿ ਕਰਣੈਹਾਰੇ ॥

ਸਭੇ ਸਿਖ ਉਬਾਰਿਅਨੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਤ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਪਕੜਿ ਪਛਾੜਿਅਨੁ ਝੂਠੇ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਵਡਾ ਹੈ ਆਪਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰੇ ॥੨॥

ਔਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਝੂਠੇ ਬਨਾ ਕਰ ਪਕੜ ਕੇ ਪਛਾੜਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਜਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਬੇਅੰਤੁ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨਾਹਿ ਸਭੁ ਤਿਸੈ ਕਰਣਾ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੋ ਜੀਆਂ ਕਾ ਪਰਣਾ ॥

ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੇ ਉਪਰਿ ਤਿਸ ਕੀ (ਕਰਣਾ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬ ਗੰਮਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਵਿਸੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਪਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਹਸਤ ਦੇਇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਭਰਣ ਪੋਖਣੁ ਕਰਣਾ ॥

ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਰਣ ਪੋਖਣ ਕਰਣ ਵਾਰਾ ਹੈ॥

ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਬਖਸਿੰਦੁ ਆਪਿ ਜਪਿ ਸਚੇ ਤਰਣਾ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਰਣਾ ॥੨੦॥

ਜੋ ਮਿਹਰਵਾਨ ਬਖਸਿੰਦ ਆਪ ਹੈ ਐਸੇ ਸਚੇ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਤਿੰਨਾ ਭੁਖ ਨ ਕਾ ਰਹੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਚਰਣੀ ਲਗਿਆ ਉਧਰੈ ਸਭੋ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈ ਲਗਣੇ ਸੇ ਸਭ ਕੋਈ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਾਚਿਕੁ ਮੰਗੈ ਨਿਤ ਨਾਮੁ ਸਾਹਿਬੁ ਕਰੇ ਕਬੂਲੁ ॥

ਨਾਨਕ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਜਮਾਨੁ ਤਿਸਹਿ ਭੁਖ ਨ ਮੂਲਿ ॥੨॥

ਜੇ ਜਾਚਕ ਨਿਤ ਹੀ ਨਾਮ ਮੰਗੇ ਤੋ ਇਸ ਅਰਜ਼ ਕੋ ਸਾਹਿਬ ਕਬੂਲ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਜਜਮਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ। ਜਬ ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਬ ਬਚਨ ਕੀਆ ਕਿ ਵਰ ਮਾਂਗ ਤਬ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਆਗੇ ਢਾਢੀ ਵਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨੁ ਰਤਾ ਗੋਵਿੰਦ ਸੰਗਿ ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਜੋੜੇ ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਉ ਏ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਰਤਾ ਰਹੇ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇ ਔਰ (ਜੋੜੇ) ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਭੀ ਇਹੀ ਮਿਲੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਰਹੈ ਏਹੀ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਮਿਲੇਂ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਖੁਸੀਆ ਘਣੀ ਧਿਆਇ ਮੁਖੁ ਨ ਮੋੜੇ ॥
ਢਾਢੀ ਦਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗਣਾ ਦਰੁ ਕਦੇ ਨ ਛੋੜੇ ॥

ਰਾਜ ਔਰ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਪੁਨਾ ਬਹੁਤ ਸੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕਬੀ ਮੁਖ ਨਾ ਮੋੜੇ ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਦਰ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰਾ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਕਬੀ ਨ ਛੋੜੇ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਚਾਉ ਏਹੁ ਨਿਤ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਲੋੜੇ ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ ਕੀਚੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਇਹੀ ਚਾਉ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਪ ਕੋ ਨਿਤ ਚਾਹੇ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਚਉਪਦੇ ੧੪ ॥

ਅਪਨੀ ਕਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਲਤ ਰਾਮ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਤਨੁ ਜਲਤ ਬੁਝਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਉਦਕਿ) ਜਲ ਨੇ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜਲਤਾ ਸਾਂਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮਾਰਣ ਕਾਰਣਿ ਬਨ ਜਾਈਐ ॥

ਮਨ ਮਾਰਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਬਨ) ਜੰਗਲੋਂ ਮੈਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਜਲੁ ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਨ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਰਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਹ ਪਾਵਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਹੈ ਜਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਨੇ ਸੁਰ ਨਰ ਜਲਾਏ ਹੈਂ[1]॥

ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਜਨ ਜਲਤ ਉਬਾਰੇ ॥੨॥

ਉਸ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਨੇ ਦਾਸ ਜਲਨੇ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਾਹੀ ॥
ਪੀਵਿ ਰਹੇ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ ॥੩॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਰੂਪ ਜਲ ਪੀਵ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਜਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਜਲ ਪਦ ਕਾ ਪਹਲੀ ਤੁਕ ਮੈਂ ਅਨ੍ਵੈ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥
ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਮੇਰੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਨੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਧਨੁਖ ਕੋ ਜੋ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਸਨ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੇਜਿਆ ਵਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਭਜਤਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ (ਸਾਰੰਗਿ) ਪਾਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਉਦਿਕ ਨੇ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਮਾਧਉ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥
ਜਲ ਮਹਿ ਅਗਨਿ ਉਠੀ ਅਧਿਕਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੈ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਜਾਣਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਤਬ ਰਿਦੈ ਮੈ ਜੋ ਅਗਨੀ ਅਧਿਕ ਥੀ ਸੋ ਉਠ ਖੜੀ ਸਮਾਨ ਸੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਇਛਾ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਭੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਧਿਕ ਜਪਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਉਤਪਤ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਜਲਨਿਧਿ ਹਉ ਜਲ ਕਾ ਮੀਨੁ ॥

[1] ਬਚਾਤ੍ਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ।

ਜਲ ਮਹਿ ਰਹਉ ਜਲਹਿ ਬਿਨੁ ਖੀਨੁ ॥੧॥

ਤੂੰ (ਜਲਨਿਧਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਮੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ (ਮੀਨੁ) ਮਛ ਹੂੰ ਜਲ ਮੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਜੀਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹਾਂ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਖੀਨੁ) ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹਾਂ ਵਾ ਕਮ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਤੂੰ ਪਿੰਜਰੁ ਹਉ ਸੂਅਟਾ ਤੋਰ ॥
ਜਮੁ ਮੰਜਾਰੁ ਕਹਾ ਕਰੈ ਮੋਰ ॥੨॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਪਿੰਜਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹਣੇ ਵਾਲਾ ਤੋਤਾ ਪੰਛੀ ਹੂਆ ਤਬ ਜਮ ਰੂਪੀ ਬਿਲਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੂੰ ਤਰਵਰੁ ਹਉ ਪੰਖੀ ਆਹਿ ॥
ਮੰਦਭਾਗੀ ਤੇਰੋ ਦਰਸਨੁ ਨਾਹਿ ॥੩॥

ਤੂੰ ਤਰਵਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪੰਖੀ ਹੂੰ ਤੂੰ ਬ੍ਰਿਖ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਵਾ ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ (ਨਾਹਿ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੇਰੀ ਮੰਦਤਾ ਭਾਗੀ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੨੪

ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਉ ਨਉਤਨੁ ਚੇਲਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਿਲੁ ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥੪॥੨॥

ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਵੀਨ ਚੇਲਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੈਸੇ ਨਵੇਂ ਚੇਲੇ ਕੋ ਅਨਜਾਨ ਸਮਝ ਕਰ ਗੁਰੂ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਵਗਜਾ ਮਾਫ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਅਵਗਜਾ ਮਾਫ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅੰਤ ਕਾ ਵੇਲਾ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਅਭਾਵ ਹੋਨੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਭੈ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਚੋਰ ਆਇਆ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੁਲਾਇ ਕਰ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਕਹਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਹਿਮਾਨ ਪੜਾ ਹੈ ਪੀਛੇ ਹਾਲ ਮਲੂਮ ਹੋਏ ਸੇ ਲੋਕ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਏਹ ਉਥਾਨਕਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਜਬ ਹਮ ਏਕੋ ਏਕੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥
ਤਬ ਲੋਗਹ ਕਾਹੇ ਦੁਖੁ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਮਨੇ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਬ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਲੋਗ ਕਹਣ ਲਗੇ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਗਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮ ਅਪਤਹ ਅਪੁਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥
ਹਮਰੈ ਖੋਜਿ ਪਰਹੁ ਮਤਿ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਅਪਤਿ ਹੈਂ ਤੌ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ ਹਮਾਰੇ (ਖੋਜਿ) ਪੀਛੇ ਕੋਈ ਮਤ ਪਰੋ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਬਡਾ ਮੰਦਾ ਹੈਂ ਭਲੀ ਕਹੀ ਕੋ ਬੁਰੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਮੰਦੇ ਮੰਦੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥
ਸਾਝ ਪਾਤਿ ਕਾਹੂ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਹਮ ਮੰਦੇ ਹੈਂ ਤੌ ਅਪਨੇ ਮਨ ਬੀਚ ਹੀ ਬੁਰੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਾਂਝ ਔਰ (ਪਾਤਿ) ਪੰਗਤੀ ਕਿਸੇ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੀ ਪਤਿ ਬਿਗੜ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਤਿ ਅਪਤਿ ਤਾ ਕੀ ਨਹੀ ਲਾਜ ॥

ਤਬ ਜਾਨਹੁਗੇ ਜਬ ਉਘਰੈਗੋ ਪਾਜ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿ ਰਹਿ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਅਪਤਿ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਤਾਕੀ ਤੁਮ ਕੋ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਤੁਮਾਰਾ ਪਾਜ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਘੜ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਜਾਨੋਗੇ॥ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਕਹੋ ਪਤਿ ਕੈਸੇ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਪਤਿ ਹਰਿ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਜਤ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਪਰਵਾਣ ਕਰ ਲੇਵੇ। ਜੇ ਕਹੇ ਹਰੀ ਕਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪਤਿ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਤਿਆਗਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਰਾਮੁ ॥੪॥੩॥

ਸਰਬ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਕੇਵਲ) ਏਕ ਸੁਧ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ॥੪॥੩॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈਂ ਦਿਗਬਰੀ ਔਰ ਸੰਨਜਾਸੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਆਪਸ ਮੈਂ ਬਿਬਾਦ ਕਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਅਧਿਕਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਮੁਨਸਫ ਮਾਨ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਖਾਂ ਕੀ ਤੁਛਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਗਨ ਫਿਰਤ ਜੌ ਪਾਈਐ ਜੋਗੁ ॥

ਬਨ ਕਾ ਮਿਰਗੁ ਮੁਕਤਿ ਸਭੁ ਹੋਗੁ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਨਗਨ ਰਹਣੇ ਕਰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਜੋਗ) ਜੁੜਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਬਨ ਕਾ ਬਾਸੀ ਮ੍ਰਿਗ ਜਾਤ ਸਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਹੀ ਜੀਵ ਨਗਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਿਆ ਨਾਗੇ ਕਿਆ ਬਾਧੇ ਚਾਮ ॥

ਜਬ ਨਹੀ ਚੀਨਸਿ ਆਤਮ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਤਕ ਆਪ ਕੋ ਰਮਣ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਚੀਨਤਾ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਨਗਨ ਰਹੇ ਤੌਂ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਚਾਮ) ਸਰੀਰ ਚਮੜੇ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਢਕ ਲੀਆ ਤੌਂ ਕਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਚਾਂਮ) ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਚਰਮ ਸਰੀਰ ਕੇ ਉਪਰ ਬਾਂਧ ਲੀਏ ਤਬ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ॥

ਮੂਡ ਮੁੰਡਾਏ ਜੌ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥

ਮੁਕਤੀ ਭੇਡ ਨ ਗਈਆ ਕਾਈ ॥੨॥

ਔਰ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਲੈਣੇ ਕਰ ਜੇ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਪਾਈਤੀ ਹੋਵੇ ਤੌਂ ਭੇਡਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੋਈ ਭੇਡ ਨਹੀਂ ਹੂਈ॥

ਬਿੰਦੁ ਰਾਖਿ ਜੌ ਤਰੀਐ ਭਾਈ ॥

ਖੁਸਰੈ ਕਿਉ ਨ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਬੀਰਜ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਬ (ਖੁਸਰੇ) ਨਪੁੰਸਕੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਗਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਕਿ ਨਪੁੰਸਕ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਭਾਈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਰਸ਼ੋ ਸੁਨੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਸਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੪॥੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨੀਚ ਕੀ ਛਾਇਆ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪੜ ਗਈ ਤਿਸ ਪਰ ਨਾਮ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜਾਤੀ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਧਿਆ ਪ੍ਰਾਤ ਇਸ੍ਨਾਨੁ ਕਰਾਹੀ ॥
ਜਿਉ ਭਏ ਦਾਦੁਰ ਪਾਨੀ ਮਾਹੀ ॥੧॥

ਜੋ ਸੰਧਿਆ ਔਰ ਸਵੇਰੇ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਡਡੂ ਪਾਨੀ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਉ ਪੈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਤਿ ਨਾਹੀ ॥
ਤੇ ਸਭਿ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੈ ਜਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੇ ਸਭ ਧਰਮਰਾਇਕੇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਕਾਇਆ ਰਤਿ ਬਹੁ ਰੂਪ ਰਚਾਹੀ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਦਇਆ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਦੇਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਰੂਪ ਰਚਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੁਏ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਆਦਿਕ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦਯਾ ਸੁਪਨੈ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਜੋ ਸੁਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਾਰਿ ਚਰਨ ਕਹਹਿ ਬਹੁ ਆਗਰ ॥
ਸਾਧੂ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਕਲਿ ਸਾਗਰ ॥੩॥

(ਚਾਰਿ ਚਰਨ) ਚਾਰੋ ਬੇਦ ਔਰ (ਬਹੁ ਆਗਰ) ਅਤੀ ਚਾਤਰ ਏਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਚਾਰਿ ਚਰਨ) ਪਸੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਬਹੁ ਕਾਇ ਕਰੀਜੈ ॥
ਸਰਬਸੁ ਛੋਡਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕੇ ਮਹਾਰਸ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਕਹੀਂ ਪਾਠ ਸਰਬਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਰਥ ਸਰਬੰਸ ਛੋਡ ਕਰ॥੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਗਉੜੀ ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਜੇਕਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਭੀ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਹਮ ਉਤਮ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਚਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਕਿਆ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਭਾਉ ਹੈ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਹੈ ਜਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਪ ਕਿਆ ਹੈ ਪੂਜਾ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਪੁ ਤਪੁ ਤੁਛ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਰੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ॥
ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਚਤੁਰਭੁਜੁ ਪਾਈਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਈਏ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪਰਹਰੁ ਲੋਭੁ ਅਰੁ ਲੋਕਾਚਾਰੁ ॥
ਪਰਹਰੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥੨॥

ਲੋਭ ਕੋ ਔਰ ਜੋ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਵਾਸਤੇ ਜਬ ਤਪ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਕਰਮੋਂ ਮੇ ਕਿਆ ਦੋਸ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਛੁਡਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਰਮ ਕਰਤ ਬਧੇ ਅਹੰਮੇਵ ॥
ਮਿਲਿ ਪਾਥਰ ਕੀ ਕਰਹੀ ਸੇਵ ॥੩॥

ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੁਏ (ਅਹੰਮੇਵ) ਅਹੰਕਾਰ ਬਧ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਮਿਲਿ ਕਰਕੇ ਪਾਥਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਥਰ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਤੁਮ ਕੌ ਪਥਰ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਕਦਾਚਿਤ ਐਸੀ ਅਸੰਕਾ ਹੋ ਕਿ ਧੰਨੇ ਕੋ ਪਥਰ ਪੂਜ ਕਰਤੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥
ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥੪॥੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਧੰਨੇ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਰਘੁਰਾਇਆ ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ (ਭੋਲੇ) ਪਰਮੇਸੂਰ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਜਦਯਪਿ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਤੌ ਭੀ ਹਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤੀ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਰਭ ਵਾਸ ਮਹਿ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ॥
ਬ੍ਰਹਮ ਬਿੰਦੁ ਤੇ ਸਭ ਉਤਪਾਤੀ ॥੧॥

ਜਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਊਹਾਂ ਦੁਖ ਸਭ ਕੋ ਸਮ ਹੈ ਔਰ ਜਨੇਊ ਆਦੀ ਚਿੰਨ ਬਾਹਰ ਹੀ ਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਹੇ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬਾਹਮਣ (ਬਿੰਦ ਤੇ) ਰਕਤਿ ਬੀਰਜ ਸੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ (ਬਿੰਦੁ) ਜਾਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਕਸਪ ਕਸਪ ਸੇ ਸਭ ਉਤਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡਿਤ ਬਾਮਨ ਕਬ ਕੇ ਹੋਏ ॥
ਬਾਮਨ ਕਹਿ ਕਹਿ ਜਨਮੁ ਮਤ ਖੋਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਹੁ ਕਬ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋਏ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰ ਜਨਮ ਮਤ ਖੋਵੋ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਵਿਸੇਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੌ ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਜਾਇਆ ॥
ਤਉ ਆਨ ਬਾਟ ਕਾਹੇ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜੋ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਨੇ ਜਾਇਆ ਹੈਂ ਤੋ ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗਰਭਵਾਸ ਜੋਨੀ ਦੁਆਰੇ ਨਿਕਸਣੇ ਕਾ ਤੋ ਸਰਬ ਜਾਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਔਰ ਰਸਤੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਏ॥੨॥

ਤੁਮ ਕਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਮ ਕਤ ਸੂਦ ॥
ਹਮ ਕਤ ਲੋਹੂ ਤੁਮ ਕਤ ਦੂਧ ॥੩॥

ਤੁਮ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਹਮ ਕਤ ਸੂਦਰ ਹਾਂ ਹਮ ਮੈ ਕਿਆ ਰੁਧਰ ਹੈ ਤੁਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਦੂਧ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਾਨਤੇ ਬੀ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥
ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ ਹਮਾਰੈ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਪੰਨਾ ੩੨੫

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਤਾ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਮੂਰਖ ਅਨਪੜ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਸੁਖਿ ਕਬਹਿ ਨ ਸੋਈ ਹੈ ॥
ਰਾਜਾ ਰੰਕੁ ਦੋਊ ਮਿਲਿ ਰੋਈ ਹੈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਔਰ ਰੰਕ ਕੋ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਚੋਟ ਕਾ ਲਗਨਾ ਸਮ ਹੈ ਸੁਖ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਰਾਜਾ ਸਮ ਪੰਡਤ ਹੋਵੇ ਰੰਕ ਸਮ ਮੂਰਖ ਹੋਵੇ ਮਿਲ ਦੋਨੋਂ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ਕਹੇ ਹੂਏ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸ੍ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਉ ਪੈ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਨ ਕਹਿਬੋ ॥
ਉਪਜਤ ਬਿਨਸਤ ਰੋਵਤ ਰਹਿਬੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਉ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਕਰਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰੇਗਾ ਤਉ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰੋਤਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਧਨ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਸ ਦੇਖੀਐ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਗਏ ਕਹੁ ਕਾ ਕੀ ਮਾਇਆ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਇਆ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸ ਕੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਖਟ ਕਰਮੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਸ ਜੰਤੀ ਮਹਿ ਜੀਉ ਸਮਾਨਾ ॥
ਮੂਏ ਮਰਮੁ ਕੋ ਕਾ ਕਰ ਜਾਨਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ (ਜੰਤੀ) ਬਾਜੇ ਕੇ ਟੂਟਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ (ਜੀਉ) ਸਬਦ ਬੀਚ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਲੈ ਹੋ ਗਿਆ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੂਏ ਪੁਰਸ ਕਾ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਕਿਆ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ਜਾਵੈ ਕਿ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਰਕ ਕੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਜੇ ਕਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਇਨੋਂ ਕਾ ਜੀਉ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹੰਸਾ ਸਰਵਰੁ ਕਾਲੁ ਸਰੀਰ ॥
ਰਾਮ ਰਸਾਇਨ ਪੀਉ ਰੇ ਕਬੀਰ ॥੪॥੮॥

ਜੀਵ ਹੰਸ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਾਲ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਹੰਸ ਸਮ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਕਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀਉ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ॥੪॥੮॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪੂਛਤਾ ਭਯਾ॥

ਜੋਤਿ ਕੀ ਜਾਤਿ ਜਾਤਿ ਕੀ ਜੋਤੀ ॥
ਤਿਤੁ ਲਾਗੇ ਕੰਚੂਆ ਫਲ ਮੋਤੀ ॥੧॥

ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ (ਜਾਤਿ) ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੂਈ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਜੋ (ਜੋਤੀ) ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬੁਧੀ ਕੋ ਕਚ ਰੂਪ ਔਰ ਮੋਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਸਰਬ ਗੁਨ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਵਾ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜੋਤੀ ਕੀ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜਾਤੀ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਘਰੁ ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਕਹੀਐ ॥
ਭਉ ਭਜਿ ਜਾਇ ਅਭੈ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਵੈ ਔਰ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਰਹੀਏ ਸੋ ਘਰ ਕੌਨ ਹੈ॥

ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਨਹੀ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇ ॥
ਚਾਰ ਅਚਾਰ ਰਹੇ ਉਰਝਾਇ ॥੨॥

ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਭੀ ਮਨ ਨਹੀਂ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ ਊਹਾਂ ਭੀ ਭੈ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਪਾਠੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਵਿਚਿਤ ਕਰਤਬੋਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੁਇ ਏਕ ਸਮਾਨ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਪਾਰਸੁ ਤਜਹੁ ਗੁਨ ਆਨ ॥੩॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਜਨਮ ਦੇਣੇ ਕੋ ਦੋਨੋਂ ਤੁਲ ਹੈ ਪੁੰਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਊਚੇ ਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਤੋ ਭੀ ਨਿਰਭਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰੁ ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਨ ਛੋਡ ਦੇ ਵਾ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਹੋ ਕਰ (ਆਨ) ਦਵੈਤ ਕੋ ਤਜੇ॥

ਕਬੀਰ ਨਿਰਗੁਣ ਨਾਮ ਨ ਰੋਸੁ ॥
ਇਸੁ ਪਰਚਾਇ ਪਰਚਿ ਰਹੁ ਏਸੁ ॥੪॥੯॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰਗੁਨ ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੇ ਸਾਥ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਕਰ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪੁ ਇਸ ਨਾਮੁ ਕੇ ਪਰਚੈ ਮੈ ਪਰਚ ਰਹੁ ਤੂੰ (ਏਸੁ) ਈਸ੍ਰਰ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਨਿਰਗੁਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਰੋਸ ਨ ਕਰੁ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਪਰਚਾਇ ਕਰ ਈਸ਼ਰ ਮੈ ਪਰਚ ਰਹੁ॥੪॥੯॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ? ॥ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਹੈਂ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸਾ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹੋ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜੋ ਜਨ ਪਰਮਿਤਿ ਪਰਮਨੁ ਜਾਨਾ ॥
ਬਾਤਨ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਸਮਾਨਾ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਰੇ ਜੋ ਹੈ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਜਾਦਾ ਸੇ (ਪਰਮ) ਵੱਡਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੋ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਸਮਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਪਰਮ ਨੂੰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਸਮਾਨੇ (ਬਾਤ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ (ਬਾ) ਸਾਥ ਤਨ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰਕ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਬੈਕੁੰਠ) ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਰੀ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾ ਜਾਨਾ ਬੈਕੁੰਠ ਕਹਾ ਹੀ ॥
ਜਾਨੁ ਜਾਨੁ ਸਭਿ ਕਹਹਿ ਤਹਾ ਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਬੈਕੁੰਠ ਕਹਾਂ ਹੈ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਨਾ ਜਾਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਨਹ ਪਤੀਅਈ ਹੈ ॥

ਤਉ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਾ ਤੇ ਹਉਮੈ ਜਈ ਹੈ ॥੨॥

ਕਹਿਨੇ ਕਹਾਵਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਤਿਆਈਤਾ ਕਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੁਉ ਮਨੁ ਮਨਤਾ ਹੈ ਜੌ ਮਨ ਸੇ ਹਉਂ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਬ ਲਗੁ ਮਨਿ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਹੋਇ ਨਹੀ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸੁ ॥੩॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੁਮ ਕੋਈ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਵਾ ਨਹੀਂ? ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਹ ਕਹੀਐ ਕਾਹਿ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਆਹਿ ॥੪॥੧੦॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਇਹ ਬਾਰਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹੀਏ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਕੋਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਕਛੁਕ ਸਤਸੰਗੀ ਥਾ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਤਾ ਮਰਨੇ ਪੀਛੇ ਘਰ ਕੇ ਊਪਰ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਓਂ ਕਾ ਝਗੜਾ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਤਿਨ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਪਜੈ ਨਿਪਜੈ ਨਿਪਜਿ ਸਮਾਈ ॥
ਨੈਨਹ ਦੇਖਤ ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਾਈ ॥੧॥

ਪੁੰਨ ਭੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਜਬ ਸ੍ਵਰਗ ਸੇ ਧੂੰਧ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਕ੍ਰਿਨੋ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀ ਮੈਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਨਿਪਜੈ) ਪੈਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈ (ਨਿਪਜਿ) ਜਨਮ ਕਰ (ਸਮਾਈ) ਲੈ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤੌਂ ਕਿਆ ਕਹਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਜ ਨ ਮਰਹੁ ਕਹਹੁ ਘਰੁ ਮੇਰਾ ॥
ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਨਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲਜਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਘਰ ਹੈ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਕਾਇਆ ਪਾਲੀ ॥
ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਅਗਨਿ ਸੰਗਿ ਜਾਲੀ ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਪਾਲੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨੁ ਮਰਦਨ ਅੰਗਾ ॥
ਸੋ ਤਨੁ ਜਲੈ ਕਾਠ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਲੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਨੁ ਅੰਤੁ ਕੋ ਕਾਠ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਗੁਨੀਆ ॥
ਬਿਨਸੈਗੋ ਰੂਪੁ ਦੇਖੈ ਸਭ ਦੁਨੀਆ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਨਵਾਨੋਂ ਸੁਨੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਤੁਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥੧੧॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਆਦਮੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਸਬੰਧੀਓਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਨੇ ਸ਼ੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਕਿਆ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਮਰੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਰ ਮੂਏ ਕਿਆ ਸੋਗੁ ਕਰੀਜੈ ॥
ਤਉ ਕੀਜੈ ਜਉ ਆਪਨ ਜੀਜੈ ॥੧॥

ਔਰ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਸੋਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਕ ਤਉ ਕਰੀਐ ਜੇਕਰ ਆਪ ਜੀਵਤੇ ਨ ਰਹਣਾ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮਨੇ ਤੋ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰਾ ਸ਼ੋਕ ਕੋਈ ਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਮੈ ਨ ਮਰਉ ਮਰਿਬੋ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਅਬ ਮੋਹਿ ਮਿਲਿਓ ਹੈ ਜੀਆਵਨਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਸੰਸਾਰ ਮਰੇਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਬ ਜੀਆਵਨ ਹਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਇਆ ਦੇਹੀ ਪਰਮਲ ਮਹਕੰਦਾ ॥
ਤਾ ਸੁਖ ਬਿਸਰੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੨॥

ਇਸ ਸਗਰ ਪਰ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਸੁਗੰਧੀਆਂ ਲਗਾਇਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਮਹਕੰਦਾ) ਸੁਗੰਧਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੁੰਗਧਤ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚੋ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਲਾਗਨੇ ਕਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਸਰੇ ਹੈਂ॥ ਵਿਖੈ ਜਲ ਕੋ ਅਨਿਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੂਅਟਾ ਏਕੁ ਪੰਚ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥
ਟੂਟੀ ਲਾਜੁ ਭਰੈ ਮਤਿ ਹਾਰੀ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਰੂਪੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸੇ ਪੰਚ (ਪਨਿਹਾਰੀ) ਚਰਖੜੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦੁਆਰੇ ਜਲ ਖਿਚੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਲਜ ਟੂਟੀ ਤਬ ਵਿਖੈ ਪਰਾਇਣੀ ਬੁਧੀ (ਹਾਰੀ) ਹਰ ਗਈ ਭਾਵ ਵਿਖੈ ਵਾਸਨਾ ਨਾ ਰਹੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਹਾਰ ਗਈ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਕ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਨਾ ਓਹੁ ਕੂਅਟਾ ਨਾ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥੪॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਕਤਾ ਵੀਚਾਰੀ ਤਬ ਨਾ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਕੂਆ ਸਤਿ ਹੈ ਨ ਪਨਿਹਾਰੀ ਸਤ ਹੈ॥੪॥੧੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੀਟ ਪਤੰਗਾ ॥
ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਕੀਏ ਬਹੁ ਰੰਗਾ ॥੧॥

(ਅਸਥਾਵਰ) ਜੋ ਇਸਥਿਤਿ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਪਰਬਤੁ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਔਰ ਜੰਗਮ ਜੋ ਪੈਰੋਂ ਕਰ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਜੋ ਤੁਛ ਜੀਵ ਉਡਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਨਮ (ਕੀਏ) ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਮੈਂ ਉਤਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਜੇ ਕਹੈ ਐਸੇ ਨਿਖਿਧ ਜਨਮ ਹੀ ਧਾਰੇ ਵਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਭੀ ਧਾਰਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੨੬

ਐਸੇ ਘਰ ਹਮ ਬਹੁਤੁ ਬਸਾਏ ॥
ਜਬ ਹਮ ਰਾਮ ਗਰਭ ਹੋਇ ਆਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬ (ਹਮ) ਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਗਰਬ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਬ ਐਸੇ ਘਰ ਹਮਨੇ ਬਹੁਤ ਬਸਾਏ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਕੈਸੇ?

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥
ਕਬਹੂ ਰਾਜਾ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਕਬਹੂ ਭੇਖਾਰੀ ॥੨॥

ਜੋਗੀ ਹੂਏ ਜਤੀ ਤਪੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਹੂਏ ਕਬੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਹੂਏ ਕਭੀ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ॥੨॥

ਸਾਕਤ ਮਰਹਿ ਸੰਤ ਸਭਿ ਜੀਵਹਿ ॥
ਰਾਮ ਰਸਾਇਨੁ ਰਸਨਾ ਪੀਵਹਿ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਸਾਕਤ ਹੈ ਸੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਸਭ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਸੰਤ ਕਿਸ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥
ਹਾਰਿ ਪਰੇ ਅਬ ਪੂਰਾ ਦੀਜੈ ॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੀਏ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭਰਮਤੇ ਹੂਏ ਹਾਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹਾਂ ਅਬ ਪੂਰਾ ਜੋ ਮੋਖ ਪਦ ਹੈ ਸੋ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੧੩॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਨਾਲਿ ਰਲਾਇ ਲਿਖਿਆ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਸਿਰੋਪਾਉ ਬਖਸਿਆ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਜਾ ਕਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਇਸੀ ਪਰਸੰਗ ਮੈ ਸਮਝ ਲੈਣੇ॥

ਐਸੋ ਅਚਰਜੁ ਦੇਖਿਓ ਕਬੀਰ ॥
ਦਧਿ ਕੈ ਭੋਲੈ ਬਿਰੋਲੈ ਨੀਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਐਸਾ ਆਸਚਰਜ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਦਹੀ ਕੇ ਭੁਲਾਵੈ ਜਲ ਕੋ ਰਿੜਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਭੂਲਾਵੇ ਸਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਹਰੀ ਅੰਗੂਰੀ ਗਦਹਾ ਚਰੈ ॥
ਨਿਤ ਉਠਿ ਹਾਸੈ ਹੀਗੈ ਮਰੈ ॥੧॥

ਵਿਖਿਓਂ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਅੰਗੂਰੀ ਕੋ ਮਨ ਰੂਪੀ ਗਧਾ ਚਰਤਾ ਹੈ[1] ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਉਠਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਹੀਗੈ) ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਤਾ ਭੈਸਾ ਅੰਮੁਹਾ ਜਾਇ ॥
ਕੁਦਿ ਕੁਦਿ ਚਰੈ ਰਸਾਤਲਿ ਪਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਮਸਤ ਭੈਸਾ ਹੈ ਅਮੋੜ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਰੂਪੀ ਬਾੜ ਚੀਰ ਕਰ ਵਿਖੇ ਖੇਤੀ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕੁਦਿ ਕੁਦਿ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਚਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

[1] ਮਨ ਗਦ ਗਦ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤ ਕੋ ਨੀਚੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਛਾਲ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈ (ਚਰੈ) ਚੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁੰਨ ਭੋਗ ਕਰ ਨੀਚੇ ਗਰਾਇ ਦੇਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਪਰਗਟੁ ਭਈ ਖੇਡ ॥
ਲੇਲੇ ਕਉ ਚੂਘੈ ਨਿਤ ਭੇਡ ॥੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਖੇਡ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਲੇਲੇ ਜੋ ਭੇਡ ਕੇ ਬੱਚੇ ਬੁਧੀ ਜੰਨਜ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬੁਧੀ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਭੇਡ ਜੀਵ ਰੂਪ ਲੇਲੇ ਕੋ ਚੂਘ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ ਖੈਂਚ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਇਹ ਸਮਝ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਮਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਰਾਮਕੇ (ਰਮਤ) ਜਪਣੇ ਸੇ ਮਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਈ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਸੋਝੀ ਗੁਰਾਂਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਅਰਥਾਤ ਪੰਜ ਪੰਜ ਪਦੋਂ ਕੇ ਦੋ ਸਬਦ ਕਹੈਂਗੇ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਘਾਹ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਥੇ ਜਹਾਂ ਮਰ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਰਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਦੇਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਸਨ ਚਤਰਭੁਜ ਆਕਰ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਛੋਡਿ ਬਾਹਰਿ ਭਇਓ ਮੀਨਾ ॥
ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਹਉ ਤਪ ਕਾ ਹੀਨਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਬਾਹਰ ਹੂਆ ਮਛ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਪਾਵੇਗਾ (ਹਉ) ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਤੂੰ ਤਪ ਕਾ ਹੀਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਕਹੁ ਰਾਮ ਕਵਨ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥
ਤਜੀ ਲੇ ਬਨਾਰਸ ਮਤਿ ਭਈ ਥੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ (ਮੋਰੀ) ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਅਬ ਕਹ ਤੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਕਾਂਸੀ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਤਿ ਤੁਛਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਜਨਮੁ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਗਵਾਇਆ ॥
ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਮਗਹਰਿ ਉਠਿ ਆਇਆ ॥੨॥

ਤੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮੁ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮਗਹਰ ਮੈਂ ਉਠ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਬਹੁਤੁ ਬਰਸ ਤਪੁ ਕੀਆ ਕਾਸੀ ॥
ਮਰਨੁ ਭਇਆ ਮਗਹਰ ਕੀ ਬਾਸੀ ॥੩॥

ਤੈਨੇ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਰਸ ਤਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਮਰਨਾ ਤੇਰਾ ਮਗਹਰ ਕੀ ਬਾਸੀ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਹੇਤੂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਸੀ ਮਗਹਰ ਸਮ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਓਛੀ ਭਗਤਿ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੀ ॥੪॥

ਹਮਨੇ ਤੋ ਕਾਸੀ ਔਰ ਮਗਹਰ ਸਮ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈ (ਓਛੀ) ਤੁਛ ਭਗਤੀ ਕਰ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਸੀ ਮੈ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ਅਰ ਬਾਹਰ ਮਰਨੇ ਸੇ ਨ ਮੁਕਤ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੋਖ ਹੈ॥੪॥

ਕਹੁ ਗੁਰ ਗਜ ਸਿਵ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਨੈ ॥
ਮੁਆ ਕਬੀਰੁ ਰਮਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮੈ ॥੫॥੧੫॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਹਸਪਤ ਗੁਰੂ ਵਾ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ (ਗਜ) ਗਜਾਨਨ ਗਣੇਸ ਜੀ ਔਰ ਸਿਵ ਜੀ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਕਬੀਰ ਨੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹੇਗੇ॥੫॥ ਬਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਸੁਨ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਤਿ ਤੂੰ ਐਸੇ ਨਿਹਚੇ ਵਾਲਾ ਧੰਨਜ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਾਰਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਪਰ ਲਗਾ ਲੈਣਾ॥੫॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਸਮੈਂ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਮਰਦਨ ਅੰਗਾ ॥
ਸੋ ਤਨੁ ਜਲੈ ਕਾਠ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥੧॥

ਚੰਦਨ ਕਾ ਅਤਰ ਜਿਸ ਸ਼ਰੀਰ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਮਲਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤਨ ਅਬ ਕਾਠ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਸੁ ਤਨ ਧਨ ਕੀ ਕਵਨ ਬਡਾਈ ॥
ਧਰਨਿ ਪਰੈ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਕੀ ਕਿਆ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸਰੀਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਪੜਾ ਰਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਧਨ ਭੀ (ਉਰਵਾਰਿ) ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਹੈ ਐਸੇ ਤਨ ਧਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਤਿ ਜਿ ਸੋਵਹਿ ਦਿਨ ਕਰਹਿ ਕਾਮ ॥
ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਲੇਹਿ ਨ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥੨॥

ਜੋ ਰਾਤਿ ਕੋ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਕੋ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ॥੨॥

ਹਾਥਿ ਤ ਡੋਰ ਮੁਖਿ ਖਾਇਓ ਤੰਬੋਰ ॥
ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਕਸਿ ਬਾਧਿਓ ਚੋਰ ॥੩॥

ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਜੋਂ ਕੀ ਡੋਰਾ ਪਕੜੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਹਾਥ ਪਸਾਰੀ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈ ਪਾਨ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਜਾਇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਖੈਂਚ ਕੇ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਬਾਂਧ ਲਈਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਕੌਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥
ਰਾਮੈ ਰਾਮ ਰਮਤ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਧਾਰਕਰ (ਰਸਿ) ਪਰੇਮ ਸੇ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਸੁ ਸੁਗੰਧ ਬਸਾਈ ॥੫॥

ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੇ (ਬਾਸੁ) ਬਸਾਨਾ (ਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸੁ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧ ਬਸਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਚੇਤਿ ਰੇ ਅੰਧਾ ॥

ਸਤਿ ਰਾਮੁ ਝੂਠਾ ਸਭੁ ਧੰਧਾ ॥੬॥੧੯॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਤ ਸਰੂਪ ਤੋ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ॥੬॥੧੯॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਪਦੇ ਚਾਰਤੁਕੇ ॥

ਚਾਰ ਚਾਰ ਤੁਕ ਕੀ ਪੌੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਔਰ ਤੀਨ ਤੀਨ (ਪਦੇ) ਪਉੜੀ ਕੇ ਸਬਦ ਆਵੈਂਗੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੀ ਗਿਆਤ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਤੇ ਉਲਟਿ ਭਏ ਹੈ ਰਾਮ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਕੀਓ ਬਿਸਰਾਮ ॥

ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਰਾਮ ਗਣ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਪਾਰਖਦ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਲੋਹਾ ਤਪਾਇ ਕਰ ਦੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਪੈਰ ਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਝੂਠੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸਚੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਲਾਵਤਾ ਤੈਸੇ ਜਮਦੂਤ ਰਾਮ ਗਣ ਹੁਏ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਔਰ ਜਬ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈ (ਬਿਸਰਾਮ) ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਤਬ ਦੁਖ ਨਿਵਿਰਤ ਹੁਏ ਹੈਂ।

ਬੈਰੀ ਉਲਟਿ ਭਏ ਹੈ ਮੀਤਾ ॥

ਸਾਕਤ ਉਲਟਿ ਸੁਜਨ ਭਏ ਚੀਤਾ ॥੧॥

ਬੈਰੀ ਕਾਮਾਦਿਕ ਉਲਟ ਕਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਉਲਟ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰ ਜਨ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥

ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਜਬ ਗੋਬਿਦੁ ਜਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੨੭

ਤਨ ਮਹਿ ਹੋਤੀ ਕੋਟਿ ਉਪਾਧਿ ॥

ਉਲਟਿ ਭਈ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ॥

ਜੋ ਤਨ ਮੈ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਾਧਿ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਤਿਨਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਫਿਰੀ (ਤਬ ਸੁਖ ਸਹਜਿ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈ (ਸਮਾਧਿ) ਇਕਾਗ੍ਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋ ਗਈ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਨੈ ਆਪੈ ਆਪ ॥

ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਤੀਨੌ ਤਾਪ ॥੨॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਸਰਬ ਜਗਤ ਅਪਨਾ ਹੀ ਹੈ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਤੀਨ ਤਾਪ ਰੂਪੀ ਜੋ ਰੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਬਿਅਪਤਾ॥੨॥

ਅਬ ਮਨੁ ਉਲਟਿ ਸਨਾਤਨੁ ਹੂਆ ॥

ਤਬ ਜਾਨਿਆ ਜਬ ਜੀਵਤ ਮੂਆ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਅਬ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇਂ ਉਲਟ ਕਰ ਪੁਰਾਤਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ । ਪ੍ਰਮਾਣ "ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਪਛਾਨੁ" ਈਹਾਂ ਮਨ ਨਾਮ ਜੀਵ ਕਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਤੋ ਆਗੇ ਹੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਥਾ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਆ ਤਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਣੇ ਕਰ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਹੂਆ?

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਉ ॥

ਆਪਿ ਨ ਡਰਉ ਨ ਅਵਰ ਡਰਾਵਉ ॥੩॥੧੭॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਹਜ ਸੁਖ ਵਿਖੇ ਸਮਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਆਪ ਡਰਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੈ ਦੇਤੇ ਨਹੀਂ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੯ ਲਖਣ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਵਸਥਾਵਾਨ "ਭੈ ਕਾਹੂ ਕਉ ਦੇਤ ਨਹ ਨਹ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨ"॥੩॥੧੭॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪਿੰਡਿ ਮੂਐ ਜੀਉ ਕਿਹ ਘਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਸਬਦਿ ਅਤੀਤਿ ਅਨਾਹਦਿ ਰਾਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਆਨੀ ਕਾ (ਪਿੰਡਿ) ਸਰੀਰ ਮੁਏ ਸੇ ਜੀਵ ਕਿਸ (ਘਰਿ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਏਕ ਰਸ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ (ਅਤੀਤਿ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਜੀਵਤਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਛੂਟਨੇ ਉਪਰਾਂਤ ਉਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰਤੋਂ ਕੋ ਕੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੈ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜਿਨਿ ਰਾਮੁ ਜਾਨਿਆ ਤਿਨਹਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਉ ਗੂੰਗੇ ਸਾਕਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੈਸੇ ਗੁੰਗੇ ਨੇ (ਸਾਕਰ) ਮਿਠਾਈ ਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਠੇ ਕੇ ਰਸਕੋ ਤਿਸਨੇ ਮਨ ਮੈ ਹੀ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੧॥ ਐਸਾ ਗਜ਼ਾਨ ਉਤਮ ਆਪ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੋ ਯਾ ਔਰੁ ਭੀ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਕਥੈ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਮਨ ਰੇ ਪਵਨ ਦ੍ਰਿੜ ਸੁਖਮਨ ਨਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਨਵਾਰੀ) ਕ੍ਰਿਸਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਰਜਨ ਪ੍ਰਤਿ ਗੀਤਾ ਮੈਂ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਤਿਸ ਗਜ਼ਾਨ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਮਨ) ਪਜ਼ਾਰੇ (ਪਵਨ) ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਸੁਖਮਨਾ ਨਾੜੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਔਰ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕੁੰਭਕ ਕਰੋ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਬਤੀਤ ਕਰੋ ਵਾ ਮਨ ਜੋ ਪਵਨ ਸਮ ਚੰਚਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੁਖਮਨ ਨਾਰੀ) ਜੋ ਮਨਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ॥

ਸੋ ਗੁਰੁ ਕਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਰਨਾ ॥

ਸੋ ਪਦੁ ਰਵਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਰਵਨਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਤਰੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕਰੋ ਜਿ ਬਹੁਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੜੇ ਰਵਹੁ ਉਚਾਰਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਚਲਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੀ ਹੈ ਸੋ ਪਦ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਪਦ ਮੈ (ਰਵਹੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫੇਰ ਨ ਰਮਨਾ ਪੜੇ॥

ਸੋ ਧਿਆਨੁ ਧਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਧਰਨਾ ॥

ਐਸੇ ਮਰਹੁ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਰਨਾ ॥੨॥

ਸੋ ਐਸਾ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਧਰਹੁ ਜੋ ਬਹੁਰੋ ਉਪਾਸ਼ਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਗੁਨ ਮੂਰਤੀਓਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਨ ਧਰਨਾ ਪੜੇ ਐਸੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੋ ਜੋ ਫੇਰ ਨ ਮਰਨਾ ਪੜੇ॥੨॥

ਉਲਟੀ ਗੰਗਾ ਜਮੁਨ ਮਿਲਾਵਉ ॥

ਬਿਨੁ ਜਲ ਸੰਗਮ ਮਨ ਮਹਿ ਨ੍ਹਾਵਉ ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਤਬ ਜਮ ਕੋ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਲਕੇ ਮਿਲਾਪ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਚੈਤਨ ਸਾਖੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਨ ਕੀਆਂ ਤਮੋ ਰਜੋ ਸਤੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੂਆ ਅਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਨਾਵੋ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਵੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਏਹ ਬਿਉਹਾਰ ਚੈਤਨ ਤ੍ਰਬੇਣੀ ਸੇ ਨਾਉਣੇ ਕਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੈ ਭੀ?

ਲੋਚਾ ਸਮਸਰਿ ਇਹੁ ਬਿਉਹਾਰਾ ॥

ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿ ਕਿਆ ਅਵਰਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥੩॥

ਉੱਤਰ: ਜਿਨੋਂ ਕੀ (ਲੋਚਾ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮਸਰ ਤੁਲ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੇ ਕਿਆ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉੱਤਰ: ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਮਕੋ ਕਿਸ ਧਾਰਨਾ ਮੈ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਏ? ॥੩॥

ਅਪੁ ਤੇਜੁ ਬਾਇ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਆਕਾਸਾ ॥

ਐਸੀ ਰਹਤ ਰਹਉ ਹਰਿ ਪਾਸਾ ॥

(ਅਪੁ) ਜਲ (ਤੇਜੁ) ਅਗਨੀ (ਬਾਇ) ਪਵਣ (ਪ੍ਰਿਥਮੀ) ਧਰਤੀ ਆਕਾਸ ਇਨ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਜੋ (ਰਹਤ) ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਿਸ ਮੈ (ਰਹਉ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੋਗੇ ਤਬ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਹਤ ਜਲ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੇਜ ਸੀਤ ਖੋਵੈ ਹੈ ਪਵਣ ਸਰਬ ਕੋ ਏਕ ਜੈਸੀ ਹੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖਿਮਾਵਾਨ ਹੈ ਖੋਦਨਾ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈ ਅਕਾਸ ਅਵਕਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਰਹੈ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਨਿਰੰਜਨ ਧਿਆਵਉ ॥

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਉ ਜਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਉ ॥੪॥੧੮॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਹਤ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਮ ਕੋ ਧਿਆਨ ਕਾ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ? ਤਿਸ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਮੈ ਪਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁਗੇ (ਜਿ) ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮੁੜ ਕਰ ਬਹੁਰ ਨ ਆਵਹੁਗੇ॥੪॥੧੮॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਪਦੇ ॥

੧੫ ਸਬਦ ਤੀਨ ਤੀਨ ਪਉੜੀਓਂ ਕੇ ਆਵੇਂਗੇ॥ ਏਕ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਨ ਕਰ ਕੁਛਕ ਅਸ਼ਰਫੀਆਂ ਰਖੀਆਂ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ।

ਕੰਚਨ ਸਿਉ ਪਾਈਐ ਨਹੀ ਤੋਲਿ ॥

ਮਨੁ ਦੇ ਰਾਮੁ ਲੀਆ ਹੈ ਮੋਲਿ ॥੧॥

ਸਵਰਨ ਕੇ ਤੋਲ ਸਾਥ ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਸਵਰਨ ਕੇ ਬਦਲੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮਨ ਦੇਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਮੋਲ ਲੀਆ ਹੈ ਮੋਲ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਮਨ ਦੇਵੈ ਤਬ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਰਾਮੁ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਰਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨਾ ਪਦਾਰਥ ਮੋਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਦੇਕਰ ਅਪਨਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਔਰ ਤਪਤ ਮਿਟ ਗਈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਭੀ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕੈ ਮੁਤਕ ਨਜਾਇ ਸੇ ਬੇਅੰਤਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਕਥਿ ਕਥਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਬੈਠੇ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਨੇ ਭੀ ਅਨੇਕ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਬੇਅੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ ਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੋਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੀ ਕੈਸੇ ਕਰੀ ਹੈ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗੀ ॥
ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਿਜ ਭਾਗੀ ॥੩॥੧॥੧੯॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਤ ਕੀ ਚੰਤਲਤਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਬ ਆਪ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਭਾਗੀ) ਹਿਸੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁਰਾਤਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥੧੯॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕਾ ਸ਼ੋਕ ਨਾ ਕੀਆ ਤਬ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਨੰਦ ਬੈਠੇ ਹੋ ਤੁਮਕੋ ਅਪਨਾ ਮਰਨਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਮਰਨੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਸਿਆ ॥
ਸੋ ਮਰਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮਰਨੇ ਸੇ ਜਭ ਜਗਤ ਭੈ ਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਕਾ ਤਿਆਗ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਮਰਨੇ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਨੇ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਵਿਖੈ ਸਰੀਰ ਉਪਾਧਿ ਰੂਪ ਜਣਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਕੈਸੇ ਮਰਉ ਮਰਨਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਾਤੇ ਜਿਨ ਰਾਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਮਰਉ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੇ ਮਰਨੇ ਮੈਂ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਨੋ ਮਰਨੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਸਹਜੇ ਮਰੈ ਅਮਰੁ ਹੋਇ ਸੋਈ ॥੨॥

ਮਰਨ ਮਰਨ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗਿਆਨ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਮਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਮਰ ਮਾਨ ਕਰ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦਾ ॥
ਗਇਆ ਭਰਮੁ ਰਹਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੩॥੨੦॥

ਉੱਤਰ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ ਹੂਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜਬ ਭਰਮ ਗਇਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਰਮ ਨਿਵਰਤੀ ਉਪਰੰਤ ਕਿਆ ਰਹਿਆ?

ਉੱਤਰ: ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਰਹਿਆ ਭਾਵ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੩॥੨੦॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਦਸਾ ਮੈਂ ਥੇ ਸਬੰਧੀ ਜਨ ਰੋਗੀ ਜਾਨ ਕਰ ਵੈਦ ਲਿਆਏ ਤਬ ਹਕੀਮ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ।

ਕਤ ਨਹੀ ਠਉਰ ਮੂਲੁ ਕਤ ਲਾਵਉ ॥

ਖੋਜਤ ਤਨ ਮਹਿ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਉ ॥੧॥

ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮੂਲੁ) ਮੂਰੀ ਅਰਥਾਤ ਬੂਟੀ ਕਹਾਂ ਲਾਵੋਂ ਮੈਂ ਨਾੜੀ ਕੋ ਭੀ ਢੂੰਢਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਸਰੀਰ ਮੈ ਕੋਈ ਠਉਰ ਪੀੜਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਵਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਬ ਤੂੰ ਬੂਟੀ ਕਿਸ ਜਗਾ ਲਾਵੈਗਾ ਐਸੀ ਜਗਾ ਮੈਂ ਤਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜਹਾਂ ਇਹ ਰੋਗੁ ਨਾ ਹੋਵੈ। ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪੁਨਾ ਕਹਾ॥੧॥

ਲਾਗੀ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ॥

ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਅਨੀਆਲੇ ਤੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਪੀੜਾ ਲਗੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵੈਦ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਕੇ ਕੋਈ ਸਸਤ੍ਰ ਲਾਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਕਿਆ ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਅਣੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤੀਰ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਕਸ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜਹਾਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਫਿਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਵੈਦ ਕਹੇ ਕੇ ਤੁਮ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਮਝਤੇ ਹੋਵੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸਹਿਤ ਨਿਮਰਤਾ ਸੇ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਭਾਇ ਦੇਖਉ ਸਭ ਨਾਰੀ ॥

ਕਿਆ ਜਾਨਉ ਸਹ ਕਉਨ ਪਿਆਰੀ ॥੨॥

ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਸਭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਰਾਜਾ ਕੀਆ ਦੇਖੀਦੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਆ ਜਾਨੀਏ ਪਤੀ ਕੋ ਕੌਨ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥

ਸਭ ਪਰਹਰਿ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਸੁਹਾਗੁ ॥੩॥੨੧॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਹਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੁਹਾਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵ ਤੁਲ ਹੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕਿਸ ਪਰ ਹੋਵੇ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥੨੧॥

ਪੰਨਾ ੩੨੮

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਧੀਰਜਤਾ ਬੰਧਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਸਾ ਠਾਕੁਰੁ ਭਾਈ ॥

ਮੁਕਤਿ ਅਨੰਤ ਪੁਕਾਰਣਿ ਜਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਾ) ਵਹੁ ਹਰੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਸਾਲੋਕ ਸਰੂਪ ਆਦਿਕ ਮੁਕਤੀਆਂ ਅਨੰਤ ਵਾ ਅਨੇਕ ਵਾਰੀ ਪੁਕਾਰਣ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਕੰਤ ਹਮਾਰੇ ਕੌ ਬਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਭੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ॥੧॥

ਅਬ ਕਹੁ ਰਾਮ ਭਰੋਸਾ ਤੋਰਾ ॥

ਤਬ ਕਾਹੂ ਕਾ ਕਵਨੁ ਨਿਹੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਕਹੁ ਜੇ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਸਨਬੰਧੀ ਕਾ ਕਿਆ ਅਹਸਾਨ ਸਹਾਰਨਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੈਸੇ ਚਲੇਗਾ[੧]? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਜਾ ਕੈ ਹਹਿ ਭਾਰ ॥

ਸੋ ਕਾਹੇ ਨ ਕਰੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰ ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਪਾਲਨਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਮੈ ਤੋ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਅਵਸ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਿਹੋਰਾ ਕਰਨਾ ਪੜੇਗਾ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਕ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਕਿਆ ਬਸੁ ਜਉ ਬਿਖੁ ਦੇ ਮਹਤਾਰੀ ॥੩॥੨੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਬਾਤ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈ ਲੜਕੇ ਕਾ ਕਿਆ ਵਸ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੇ ਮਾਤਾ ਹੀ ਵਿਖ ਦੇ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਅਵਿਦਿਆ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰੇਰ ਕਰ ਪਠਾਇ ਦੇਵੇ ਤੌਂ ਜੀਵ ਕਾ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ਹੈ॥੩॥੨੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤੀ ਹੋਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਏਕ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੀ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਬਿਨੁ ਸਤ ਸਤੀ ਹੋਇ ਕੈਸੇ ਨਾਰਿ ॥

ਪੰਡਿਤ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖਹੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਪਤੀਬ੍ਰਤ ਧਰਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਕੈਸੇ ਮਰੇ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਬਧੈ ਸਨੇਹੁ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਰਸੁ ਤਬ ਲਗੁ ਨਹੀ ਨੇਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਲਗ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਰਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਤਬ ਲਗ ਪਤੀ ਕਾ (ਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਹੋਨੇ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਲਗ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਨੇਹੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਹਨਿ ਸਤੁ ਕਰੈ ਜੀਅ ਅਪਨੈ ॥

---

[੧] ਵਾ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਹੇ ਰਾਮ ਅਬ ਕਹੋ ਤੋ ਜਬ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਨਿਹੋਰਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਠਾਕੁਰ ਭਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਪਾਸ ਵਰਨੇ ਕੋ ਅਨੇਕ ਮੁਕਤੀਆਂ ਪੁਕਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਏਕ ਬਾਤ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਾਲਕੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਬਿਖ ਦੇਵੇ ਤੋ ਤਿਸਕਾ ਕਿਆ ਵਸ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਤੂੰ ਹੀ ਅਵਿਦਿਆ ਮੈ ਪਾਵੈ ਤੋ ਤਿਨਕੇ ਕਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਸੋ ਰਮਯੇ ਕਉ ਮਿਲੈ ਨ ਸੁਪਨੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੇ (ਸਾਹਨਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਸਤਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਰਮਯੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਤੋ ਦੋਹਾਗਣਿ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਹਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕਿਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਸਉਪਿ ਸਰੀਰੁ ॥
ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਨਿ ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ॥੩॥੨੩॥

ਜਿਸਨੇ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਜੋ ਮਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਪੁਨਾ ਧਨ ਔਰ ਘਰੁ ਇਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਸਉਪ ਦੀਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ॥੩॥ ੨੩॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਵਿਖਿਆ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਅਰ ਮਿਥਿਆ ਪਨਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਬਿਆਪਿਆ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਬਿਖਿਆ ਲੈ ਡੂਬੀ ਪਰਵਾਰੁ ॥੧॥

ਬਿਖਿਆਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ (ਬਿਖਿਆ) ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਵਾਰ ਸਹਤ ਲੈ ਡੂਬੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾਸਨਾ ਕਰ (ਪਰਵਾਰੁ) ਢਾਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਲੈ ਡੂਬੀ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਨਰ ਨਾਵ ਚਉੜਿ ਕਤ ਬੋੜੀ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਤੋੜਿ ਬਿਖਿਆ ਸੰਗਿ ਜੋੜੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨਉਕਾ ਤੈ (ਚਉੜਿ) ਰੜੇ ਹੀ ਕਹਾਂ ਡੋਬ ਲਈ ਵਾ ਹੇ ਨਰ (ਚਉੜਿ) ਚੌੜੂ ਭਾਵ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨਉਕਾ ਕੋ ਤੈਂ ਕਹਾਂ ਡਬੋਇ ਦੀਆ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋੜ ਕਰ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਜੋੜੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਂ ਹੀ ਏਕਲੇ ਨੇ ਬੇੜੀ ਡੋਬੀ ਹੈ?

ਸੁਰਿ ਨਰ ਦਾਧੇ ਲਾਗੀ ਆਗਿ ॥
ਨਿਕਟਿ ਨੀਰੁ ਪਸੁ ਪੀਵਸਿ ਨ ਝਾਗਿ ॥੨॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਵਿਖੇ ਅਗਨੀ ਐਸੇ (ਲਾਗੀ) ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੋਈ ਹੈ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਸਭ (ਦਾਧੇ) ਜਲਾਏ ਹੈਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਜਲ ਨਿਕਟ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਸ਼ੂ ਜੀਵ ਉਸ ਆਤਮ ਜਲ ਕੋ (ਝਾਗਿ) ਝੋਲ ਕਰ ਪੀਵਤਾ ਵਾ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਝਗ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨ ਕਰ ਪੰਜ ਕੋਸੋਂ ਕੋ (ਝਾਗ) ਲੰਘ ਕਰ ਹੇ ਪਸੂ ਤੂੰ ਪੀਵਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਪੀਉ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈ ਭੀ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਹੈ ਤਬ ਔਰ ਅਨੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੇਤਤ ਚੇਤਤ ਨਿਕਸਿਓ ਨੀਰੁ ॥
ਸੋ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਕਥਤ ਕਬੀਰੁ ॥੩॥੨੪॥

ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਜਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਸੋ ਜਲ ਨਿਰਮਲ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਧ ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਿਖੈ ਅਨੰਦ ਮਲਨ ਹੈ ਰਜੋ ਗੁਣ ਕਰ ਅਛਾਦਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥੨੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕੁਲ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਕੁਲਿ ਪੂਤੁ ਨ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਬਿਧਵਾ ਕਸ ਨ ਭਈ ਮਹਤਾਰੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੈਂ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬੇਟਾ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੀ ਮਾਤਾ ਬਾਲ ਰਾਂਡ ਕੈਸੇ ਨ ਹੁਈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੀ ਕਾ ਨ ਜਨਮਨਾ ਅਛਾ ਹੈ ੧॥

ਜਿਹ ਨਰ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਹਿ ਸਾਧੀ ॥

ਜਨਮਤ ਕਸ ਨ ਮੁਓ ਅਪਰਾਧੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਸਿਧ ਕਰੀ ਓਹ (ਅਪਰਾਧੀ) ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਜਨਮਤਾ ਹੀ ਕੈਸੇ ਨ ਮਰ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੀ ਅਛਾ ਥਾ॥

ਮੁਚੁ ਮੁਚੁ ਗਰਭ ਗਏ ਕੀਨ ਬਚਿਆ ॥

ਬੁਡਭੁਜ ਰੂਪ ਜੀਵੇ ਜਗ ਮਝਿਆ ॥੨॥

(ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰਭ (ਮੁਚੁ) ਕੱਟੇ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਗਿਰਿ ਗਏ (ਕੀਨ) ਕਿਉਂ ਬਚਿਆ ਵਾ ਬਚਿਆ ਕੀ ਔਰ ਨ ਬਚਿਆ ਕੀ ਗਰਭ ਗਿਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਕੈਸੇ ਵਹੁ ਤੋ ਜਗਤ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਬੁਡਭੁਜ ਰੂਪ) ਕੁਸਟੀ ਰੂਪ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਹੂਆ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਰੂਪ ਰਸ ਆਦਿ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈ ਭੁਜਾ ਪ੍ਰਯੰਤ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪਕੋ ਜਗਤ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਮਿਰਤਕ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੈਸੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਕੁਬਜ ਕੁਰੂਪ ॥੩॥੨੫॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੋ ਅਰੁ ਹੋਵੇ ਤੈਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਨੇਕ ਗੁਣੋ ਰੂਪੀ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੩॥੨੫॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰੂਪ ਕਹਾ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ? ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨ ਲੇਹਿ ਖਸਮ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਾਲਕ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਸੋ ਭਾਈ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕਿਯੋਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ?

ਜਿਹ ਘਟ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਪਗ ਪੰਕਜ ਹਮ ਧੂਰਿ ॥੨॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਰਾਮ ਰਮਣ) ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਹਮ ਧੂਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਤੋ ਜੁਲਾਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਧਿਆਨ ਵਾ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾਤਿ ਜੁਲਾਹਾ ਮਤਿ ਕਾ ਧੀਰੁ ॥
ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਗੁਣ ਰਮੈ ਕਬੀਰੁ ॥੩॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਤੀ ਕਾ ਤੋ ਜੁਲਾਹਾ ਹੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮਤੀ ਕਾ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਸਹਜ ਸਹਜ ਮੈਂ ਭੀ (ਰਮੈ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥੨੬॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਆ ਕਰੋ ਤੁਮ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਮਸਤੀ ਰਹਾ ਕਰੇਗੀ ਔਰ ਅਨਭਉ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਗਨਿ ਰਸਾਲ ਚੁਐ ਮੇਰੀ ਭਾਠੀ ॥
ਸੰਚਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਤਨੁ ਭਇਆ ਕਾਠੀ ॥੧॥

(ਗਗਨਿ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਭਾਠੀ ਚੁਵਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੈਤੰਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਕੋ ਏਹੀ ਮਦਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਏਹੀ ਭਾਠੀ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲਕੜੀਆਂ ਜਲਾਈਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਉਆ ਕਉ ਕਹੀਐ ਸਹਜ ਮਤਵਾਰਾ ॥
ਪੀਵਤ ਰਾਮ ਰਸੁ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਉਸਕੋ ਮਦਰਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਮਸਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਮਦਰਾ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗਜਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਦਰਾ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹੋ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਕਲਾਲਨਿ ਜਉ ਮਿਲਿ ਆਈ ॥
ਆਨੰਦਿ ਮਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਈ ॥੨॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਕਲਾਲਨਿ) ਮਟੀ ਜੋ ਮਿਲਆਈ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਮੁਝ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਮਦਰਾ ਮੈ ਮਸਤ ਹੂਏ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚੀਨਤ ਚੀਤੁ ਨਿਰੰਜਨ ਲਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤੌ ਅਨਭਉ ਪਾਇਆ ॥੩॥੨੭॥

ਅਪਨਾ ਆਪ ਸਰੂਪ (ਚੀਨਤ) ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਜਬ ਨਿਰੰਜਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਅਨ ਭਉ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥੨੭॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਜੇ ਜੋਗੀ ਕਹੇ ਕਿਤਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਜਲਾਉਣੇ ਕਰ ਮਨ ਕਾ ਮਰਣਾ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਮੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਮਨਹਿ ਬਿਆਪੀ ॥

ਪੰਨਾ ੩੨੯

ਮਨਹਿ ਮਾਰਿ ਕਵਨ ਸਿਧਿ ਥਾਪੀ ॥੧॥

ਉੱਤਰ: ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਜੋ ਹੈ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਤਿਸ ਕੀ ਪੀੜਾ ਮਨ ਕੋ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕਰਤਾ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਵਨ ਸੀ ਸਿਧੀ ਥਾਪਨੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਮੁਨਿ ਜੋ ਮਨੁ ਮਾਰੈ ॥
ਮਨ ਕਉ ਮਾਰਿ ਕਹਹੁ ਕਿਸੁ ਤਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੌਨ ਮੁਨੀ ਹੈ ਸਮਾਨ ਪਦ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਇੰਦ੍ਰੈ ਕੌ ਤਾੜੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੈ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਿਸਕੋ ਤਾਰੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋਈ ਭੂਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕਿਸ ਕੋ ਤਾਰੇ ਭਾਵ ਤਰਨਾ ਬੂਡਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਕੇ ਨ ਮਾਰਨੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਬੋਲੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਮਨ ਮਾਰੇ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਮਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨਮਤ ਕਰ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਚੰਚਲ ਸੁਭਾਉ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਜਾਨੈ ਭੇਉ ॥
ਮਨੁ ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਦੇਉ ॥੩॥੨੮॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਅਭਿਪ੍ਰਾਇ ਕੋ ਸਮਝੇ ਔਰ ਮਨ ਜੋ (ਮਧ) ਦੈਤ ਕੇ ਸਮ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਬਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੂਦਨੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰੇ ਸ ਪੁਰਸ਼ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕਾ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੬॥੨੮॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਅਨੀਸਰ ਵਾਦੀ ਪੰਡਤ ਕੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਜੁ ਦੀਸਹਿ ਅੰਬਰਿ ਤਾਰੇ ॥
ਕਿਨਿ ਓਇ ਚੀਤੇ ਚੀਤਨਹਾਰੇ ॥੧॥

ਵਹੁ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤਾਰੇ ਦੀਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਚਤੇਰੇ ਨੇ ਚੀਤੇ ਹੈਂ? ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਰਚਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡਿਤ ਅੰਬਰੁ ਕਾ ਸਿਉ ਲਾਗਾ ॥
ਬੂਝੈ ਬੂਝਨਹਾਰੁ ਸਭਾਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਕਹੁ (ਅੰਬਰੁ) ਅਕਾਸ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾ ਹੈ ਆਕਾਸ ਕਰ ਉਪਲਖਤ ਉਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਜਾਨਣੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਸਮਝ ਕੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਬੁਝਨ ਹਾਰ ਹੀ ਬੂਝੇਗਾ॥

ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਕਰਹਿ ਉਜੀਆਰਾ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਪਸਰਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰਾ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਉਜਿਆਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਭੀ ਜੀਵ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਾਨੈਗਾ ਸੋਇ ॥
ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਮੁਖਿ ਰਾਮੈ ਹੋਇ ॥੩॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨੇਗਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਮ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਮ ਹੋਵੇ॥੩॥੨੯॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪ ਬੇਦ ਔਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਕਥਤ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਾਈ ॥
ਸਾਂਕਲ ਜੇਵਰੀ ਲੈ ਹੈ ਆਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੇਦ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬੇਦ ਕਾ ਆਸ਼ਾ ਲੇ ਕਰ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਬਨਾਈਆਂ ਹੈਂ ਏਹੀ ਜਗਜਾਦੀ ਕਰਮ ਸੰਗਲ ਔਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਿਰਿਆ ਸੋ ਜੇਵੜੀ ਲੈਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਬਹੁਲਤਾ ਕਰਕੇ ਮਾਇਕ ਵਿਖਿਓਂ ਕੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਪਨ ਨਗਰੁ ਆਪ ਤੇ ਬਾਧਿਆ ॥
ਮੋਹ ਕੈ ਫਾਧਿ ਕਾਲ ਸਰੁ ਸਾਂਧਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਕੋ ਚੈਤੰਨ ਰਚ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਮੈਂ ਅਹੰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਫੰਧ ਮੈਂ ਫਸੇ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਇਸ ਊਪਰ (ਸਰੁ) ਬਾਣ (ਸਾਧਿਆ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ॥

ਕਟੀ ਨ ਕਟੈ ਤੂਟਿ ਨਹ ਜਾਈ ॥
ਸਾ ਸਾਪਨਿ ਹੋਇ ਜਗ ਕਉ ਖਾਈ ॥੨॥

ਕਰਮ ਰੂਪ ਜੇਵੜੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਟੀ ਹੋਈ ਕਟਤੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋ ਕਰ ਟੂਟਤੀ ਨਹੀਂ (ਸਾ) ਵਹੁ ਸਰਪਨੀਆਂ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਜ਼ਹਰ ਸੇ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਸੁਣੀ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਹਮ ਦੇਖਤ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਲੂਟਿਆ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮੈ ਰਾਮ ਕਹਿ ਛੂਟਿਆ ॥੩॥੩੦॥

ਜਿਨ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਦੇਖਤੇ ਸਭ ਜਗਤ ਲੂਟਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਬਚੇ? ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਿ ਕਰ ਛੂਟਿਆ ਹੂੰ॥੩॥੩੦॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਸਰਧਾਲੂ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਘੋੜਾ ਦੇਨਾ ਚਾਹਾ ਤੋਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਘੋੜਾ ਹੈ॥ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕੌਨ ਸਾ ਘੋੜਾ ਹੈ? ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਤਿ ਮਨ ਘੋੜੇ ਕੇ ਸਾਜ ਸਹਿਤ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਇ ਮੁਹਾਰ ਲਗਾਮੁ ਪਹਿਰਾਵਉ ॥
ਸਗਲ ਤ ਜੀਨੁ ਗਗਨ ਦਉਰਾਵਉ ॥੧॥

ਜੋ ਮੋਹ ਕਾ ਹਾਰ ਦੇਣਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ ਹੈ ਇਹ ਵਿਰਾਗ ਰੂਪੀ (ਮੁਹਾਰ) ਪੂਜੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈ ਲਗਣਾ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਪਰਵਾਹ ਏਹ ਲਗਾਮ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ (ਤਜੀਨ) ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਮੈਂ ਜੀਨ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਘੋੜੇ ਕੋ ਦੌਰਾਵਤੇ ਕਹਾਂ ਹੋ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਗਗਨ) ਚੈਤੰਨ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਦੌੜਾਵਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਅਸਵਾਰੀ ਕੈਸੇ ਕਰਤੇ ਹੋ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਅਪਨੈ ਬੀਚਾਰਿ ਅਸਵਾਰੀ ਕੀਜੈ ॥
ਸਹਜ ਕੈ ਪਾਵੜੈ ਪਗੁ ਧਰਿ ਲੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਤਮਾ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਮੈ ਜੋ ਰਹਣਾ ਕੀਆ ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹ ਮਨ ਘੋੜੇ ਪਰ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰੀਏ ਵਾ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਭੀ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਈਹਾਂ ਪਾਇੜੇ ਕੌਣ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪਾਵੜੇ ਪਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਧਰ ਲੀਜੀਏ ਹਮਨੇ ਧਰੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਚਾਬਕ ਸਮ ਕੌਣ ਬੋਲੀ ਦੇ ਕਰਮਨ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਕੋ ਫੇਰਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਲੁ ਰੇ ਬੈਕੁੰਠ ਤੁਝਹਿ ਲੇ ਤਾਰਉ ॥
ਹਿਚਹਿ ਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਚਾਬੁਕ ਮਾਰਉ ॥੨॥

ਰੇ ਮਨ ਘੋੜੇ (ਬੈਕੁੰਠ) ਅਬਨਾਸੀ ਪਦ ਮੇ ਚਲੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵਉ ਤਰਨੇ ਮੈਂ ਅਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਦਰਿਆਈ ਘੋੜੇ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ (ਹਿਚਹਿ) ਮੁੜੇਗਾ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਚਾਬਕ ਮਾਰੂੰਗਾ॥੨॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਭਲੇ ਅਸਵਾਰਾ ॥
ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਤੇ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥੩॥੩੧॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਸਵਾਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਬੇਦ ਕੇ ਕਹੇ ਹੂਏ ਕਰਮ ਕਾਂਡੋ ਸੇ ਔਰ ਕਤਾਬੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੁਈ ਸ਼ਰਾ ਸੇ ਨਿਆਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬੇਦ ਬੰਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ॥੩॥੩੧॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਏਕ ਰਜੋਗੁਣੀ ਭੋਗੀ ਪੁਰਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਮੁਖਿ ਪਾਂਚਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖਾਏ ॥
ਤਿਹ ਮੁਖ ਦੇਖਤ ਲੂਕਟ ਲਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮੁਖਿ ਕਰ (ਪਾਂਚਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਦੂਧ ਦਹੀ ਘ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਸਹਤ ਖਾਏ ਥੇ ਤਿਸ ਮੁਖ ਕੋ ਸਰਬ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬੰਧੀ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਅਗਨੀ ਕੇ (ਲੂਕਟ) ਮੁਆਤੇ ਵਾ ਲਾਂਬੂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਕੁ ਦੁਖੁ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕਾਟਹੁ ਮੇਰਾ ॥
ਅਗਨਿ ਦਹੈ ਅਰੁ ਗਰਭ ਬਸੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਮੇਰਾ ਏਕ ਦੁਖ ਕਾਟੋ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕੌਨ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗਰਭ ਮੈ ਬਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ਜਦਯਪੀ ਦੋ ਦੁਖ ਕਹੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਤਦਯਪੀ ਦੁਖਤਾਂ ਜਾਤੀ ਕਰ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਹੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਭੈ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੂਆ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ

ਕਾਇਆ ਬਿਗੂਤੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਤੀ ॥
ਕੋ ਜਾਰੇ ਕੋ ਗਡਿ ਲੇ ਮਾਟੀ ॥੨॥

(ਕਾਇਆ) ਦੇਹਾਂ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੀਆਂ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਬਿਗੂਤੀ) ਖਰਾਬੁ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕੋਈ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਦਬਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਹੈ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ਲੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਚਰਣ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥
ਪਾਛੈ ਤੇ ਜਮੁ ਕਿਉ ਨ ਪਠਾਵਹੁ ॥੩॥੩੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਚਰਨ ਦੇਖਾਵਉ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਦੇਖਕਰ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗਾ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਦੇਖਾਵਨੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜਮ ਜੋ ਧਰਮਰਾਉ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਕਿਉਂ ਨ ਭੇਜ ਦੇਹੋ ਅਰਥਾਤ ਜਮ ਕੋ ਬੇਸ਼ਕ ਭੇਜੋ ਜਬ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਧਿਆਨ ਪੁਨਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥੩੨॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਏਕ ਬੇਸਵਾ ਕਾ ਘਰੁ ਥਾ ਉਸਨੇ ਏਕ ਬਿਸਈ ਕੋ ਕਹਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਆਗ ਲਗਵਾ ਦਈ ਕਿ ਏਹੁ ਹਰਿ ਵਕਤ ਉਚੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੋਲਕਰ ਮਗਜ਼ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਤੇ ਆਗ ਲਗੀ ਤਬ ਝੁੰਗੀ ਜਲਨੇ ਲਗੀ ਬੀਚ ਕਬੀਰ ਜੀ ਬੈਠੇ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੇਵਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਨਿਕਸੋ ਛਾਨ ਕੋ ਆਗ ਲਗ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਪਵਨ ਬਹੁਤ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪਾਵਕੁ ਆਪੇ ਪਵਨਾ ॥
ਜਾਰੈ ਖਸਮੁ ਤ ਰਾਖੈ ਕਵਨਾ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਪਵਨ ਹੈ ਜਬ ਮਾਲਕ ਜਾਰੇਗਾ ਤਬ ਕੌਨ ਰਾਖੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਤਾ ॥੧॥

ਰਾਮ ਜਪਤ ਤਨੁ ਜਰਿ ਕੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਚਿਤੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਹੁਏ ਸਰੀਰ ਜਲ ਕਿਉਂ ਨ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬੇਸ਼ਕ ਜਲ ਜਾਵੇ ਮੇਰਾ ਤੋ ਚਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈ ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਾ ਕੋ ਜਰੈ ਕਾਹਿ ਹੋਇ ਹਾਨਿ ॥
ਨਟ ਵਟ ਖੇਲੈ ਸਾਰਿਗਪਾਨਿ ॥੨॥

ਜਬ ਸਰਬ ਰੂਪੀ ਵਹੀ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸ ਕਾ ਜਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਟ ਅਨੇਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕਰਕੇ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਹਾਥ ਮੈ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮੁ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬਿਸਨ ਹੀ ਖੇਡ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਮਦਾਰੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਉਸ ਕੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਕਭੀ ਗੁਲੇਲ ਕੇ ਊਪਰ ਚੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਨੀਚੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਚੜਾਉ ਉਤਰਾਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਖਰ ਦੁਇ ਭਾਖਿ ॥
ਹੋਇਗਾ ਖਸਮੁ ਤ ਲੇਇਗਾ ਰਾਖਿ ॥੩॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੋ ਅਖਰ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਰਾਖ ਲੇਵੇਗਾ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਸਾਂਤ ਹੋ ਗਈ॥੩॥੩੩॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੁਪਦੇ ॥

ਨਾ ਮੈ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥
ਬਿਨੁ ਬੈਰਾਗ ਨ ਛੂਟਸਿ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਨੇ ਜੋ ਮਾਰਗ ਕੇ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਗ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਜੋ ਕਹੇ ਨ ਧਿਆਨ ਕਰਣੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਣ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਾਂ ਇਸੀ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਨ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੈਸੇ ਜੀਵਨੁ ਹੋਇ ਹਮਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੦

ਜਬ ਨ ਹੋਇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜੋਗ ਆਦਿ ਸਾਧਨ ਭੀ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਹੋਵੇਂਗੇ ਤਿਨਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਖੋਜਉ ਅਸਮਾਨ ॥

ਰਾਮ ਸਮਾਨ ਨ ਦੇਖਉ ਆਨ ॥੨॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਖੋਜਤਾ ਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਇਸਥਿਤ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਵਾ (ਖੋਜਉ) ਵੀਚਾਰ ਕਰ (ਅਸ) ਐਸੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥੩੪॥

ਗਉੜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ਕੋਈ ਬਾਂਕਾ ਪਾਗ ਕੋ ਸਵਾਰ ਸਵਾਰ ਬਾਂਧਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਮਰ ਗਿਆ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਜੀਵ ਕੌ ਵੈਰਾਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਸਿਰਿ ਰਚਿ ਰਚਿ ਬਾਧਤ ਪਾਗ ॥

ਸੋ ਸਿਰੁ ਚੁੰਚ ਸਵਾਰਹਿ ਕਾਗ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸੀਸ ਪਰ ਅਮਕਾ ਪੁਰਸ (ਰਚਿ ਰਚਿ) ਭਾਵ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਾਗ ਬਾਂਧਤਾ ਥਾ ਉਸ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਗ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਚੁੰਚ ਸਵਾਰਤਾ ਮੈਂਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਾਸ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਥੇ ਕੀ ਖੋਪਰੀ ਪਰ ਕਾਗ ਚੁੰਚ ਘਸਾਇ ਕਰ ਤਿਖੀ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਸੁ ਤਨ ਧਨ ਕੋ ਕਿਆ ਗਰਬਈਆ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਾਹੇ ਨ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਕਾ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਹਚੇ ਕਰਤਾ ਜੇ ਮਨ ਕਹੇ ਗਰਬ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰਾਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਇਹੀ ਹਵਾਲ ਹੋਹਿਗੇ ਤੇਰੇ ॥੨॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਵਣ ਕਰ ਏਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਤੇਰੇ ਅਹਵਾਲ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨॥੩੫॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਕੇ ਪਦੇ ਪੈਤੀਸ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਅਸਟਪਦੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵ ਔਰ ਮਨ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਦੋ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੋ ਜੀਵ ਸੰਗਿਆ ਹੈ ਮਧਸ੍ਥਾਨ ਚੇਤਨ ਅਰੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਅਰੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭਾਸ ਇਨ ਤੀਨੋ ਕਾ ਮਾਨ ਜੀਵ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਜੀਵ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕਾ ਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਅਰ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੈ ਨਿਵਾਸ ਵਿਸ਼ੇ ਅਸਕਤ ਹੂਏ ਮਨ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਚੌਥੇ ਮਾਂਗਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭੁ ਕਹੋ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖੁ ਮਾਂਗਤ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ਆਵੈ ॥

ਸੋ ਸੁਖੁ ਹਮਹੁ ਨ ਮਾਂਗਿਆ ਭਾਵੈ ॥੧॥

ਸੁਖ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੀ ਰਹ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਆਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੁਖ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਾਂਗਿਆ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਇਸ ਸੇ ਕਿਉਂ ਭੈ ਕਰਤੇ ਹੋ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਬਿਖਿਆ ਅਜਹੁ ਸੁਰਤਿ ਸੁਖ ਆਸਾ ॥
ਕੈਸੇ ਹੋਈ ਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਅਬ ਤਕ ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ (ਰਾਜਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਕਿਆ ਦੋਸ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਸੁਖ ਤੇ ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮ ਡਰਾਨਾ ॥
ਸੋ ਸੁਖੁ ਹਮਹੁ ਸਾਚੁ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥੨॥

ਇਸ ਸੁਖ ਸੇ ਸਿਵ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਭੀ ਡਰਾ ਹੈ। ਸੋ ਸੁਖ ਅਸਮਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕਿਉਂ ਡਰੇ ਹੈਂ?

ਉੱਤਰ:

ਸਨਕਾਦਿਕ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇਖਾ ॥
ਤਿਨ ਭੀ ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਨਹੀ ਪੇਖਾ ॥੩॥

ਸਨਕਆ ਦਿਕ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਔਰ ਸੇਸ ਨਾਗ ਵਾ ਔਰ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀ ਰਿਖ ਹੈਂ ਕੈਮੁਤਕ ਨਜਾਇ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਸਰੀਰ ਨੈਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਵਾ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ (ਮਨੁ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਤੌ ਔਰ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਦੇਖ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ॥੩॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਕੋਈ ਖੋਜਹੁ ਭਾਈ ॥
ਤਨ ਛੂਟੇ ਮਨੁ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਖੋਜੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੂਟਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਹੁਏ (ਮਨੁ) ਆਤਮ ਕੀ ਸਮਾਈ ਕਹਾਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਾ ਔਰ ਜਾਣਿਆ ਭੀ ਹੈ? ॥੪॥

ਉੱਤਰ:

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੈਦੇਉ ਨਾਮਾਂ ॥
ਭਗਤਿ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਇਨ ਹੀ ਹੈ ਜਾਨਾਂ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੈ ਦੇਵ ਔਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਭਗਤੀ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੈ ਦੇਵ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਨਹੀ ਆਵਨ ਜਾਨਾ ॥
ਜਿਸ ਕਾ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਤਿਨਿ ਸਾਚੁ ਪਛਾਨਾ ॥੬॥

ਇਸ ਮਨ ਕਉ ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਭਰਮ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ ॥
ਹੁਕਮੇ ਹੋਇਆ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਸਮਾਈ ॥੭॥

ਔਰ ਇਸ (ਮਨ) ਆਤਮਾ ਕਾ (ਰੂਪੁ) ਅਕਾਰ ਔਰ (ਰੇਖਿ) ਚਿਹਨ ਕਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੈਸੇ ਹੂਆ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੋਯਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਕਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਹੁਕਮੁ) ਅਸਲ ਜੋ ਬੇਦ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਆਪ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰਗਜ ਪੰਡਤ ਤਉ ਸਭ ਜਾਨਤੇ ਹੋਵੇਂਗੇ ਕਿ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੭॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਭੇਉ ॥

ਇਹ ਮਨਿ ਲੀਣ ਭਏ ਸੁਖਦੇਉ ॥੮॥

ਇਸ (ਮਨ) ਆਤਮਾ ਕਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਹਿ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਏਹ ਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਏਹ ਆਤਮਾ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੂਏ ਆਪ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਔਰ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਸਰੀਰੋਂ ਪਰਤੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ ਯਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜੀਉ ਏਕੁ ਅਰੁ ਸਗਲ ਸਰੀਰਾ ॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਰਵਿ ਰਹੇ ਕਬੀਰਾ ॥੯॥੧॥੩੬॥

ਜੀਵ ਏਕ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਸਗਲ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇ ਅਕਾਸ ਵਤ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਵ ਨਾਮ ਚੈਤਨ ਸਤਾ ਕਾ ਹੈ ਘਟ ਮਟ ਆਦਿਕੋਂ ਸਮ ਸਰੀਰ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕਿਸਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੋ?

ਉੱਤਰ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਇਸੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਭਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਵੱਡੇ ਮਹਾਤਮਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮਾ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜੋ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਭਜਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੯॥੧॥੩੬॥

ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਆਤਮਾ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਕੋ ਜਗਜਾਸੂ ਕਿਆ ਕਰਤਬ ਕਰੇਂ ਅਰ ਜੋ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸ਼ੋਕਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਯਾ ਨਹੀਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਏਕ ਨਾਮ ਜੋ ਜਾਗੇ ॥

ਕੇਤਕ ਸਿਧ ਭਏ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਤਰ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲਿਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਲਗਾਨੇ ਸੇ (ਕੇਤਕ) ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਸਿਧ) ਮੋਖ ਭਾਗੀ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਮੁਨਿ ਹਾਰੇ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕਲਿਪ ਤਰ ਤਾਰੇ ॥੧॥

ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ (ਸਿਧ) ਅਣਮਾਦਿਕ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਮੁਨਿ) ਮਨਨਸੀਲੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੀ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਹੀਂ ਤਰੇ। ਅਦੁਤੀਯ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਮਨੋਕਾਮਨਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰੇ ਹੈ॥

ਵਾ (ਕਲਿਪ) ਕਲਪਤ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਾਮ ਨੇ (ਤਰ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਯਾਇਕਰ ਦੋਨੋ ਤ੍ਰਫ ਲਗਾਇ ਲੈਣਾ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰੇ ਸੁ ਹੋਹਿ ਨ ਆਨਾ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਛਾਨਾ ॥੨॥੩੭॥

ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਹਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ (ਸੋ) ਆਨਾ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਜੋ (ਹਰੇ) ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਾਉਣੇ ਕਾ

ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸੋਕਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੨॥੩੭॥

ਗਉੜੀ ਭੀ ਸੋਰਠਿ ਭੀ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਸਬਦ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਜੀਅ ਨਿਲਜ ਲਾਜ ਤੁੋਹਿ ਨਾਹੀ ॥
ਹਰਿ ਤਜਿ ਕਤ ਕਾਹੂ ਕੇ ਜਾਂਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਨਿਲਜਜ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹਰੀ ਕੋ ਤਜ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਛੋਡ ਕਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਕਿਆ ਹਾਨੀ ਹੈ॥੧॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜਾ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਊਚਾ ਹੋਈ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਪਰ ਘਰ ਜਾਤ ਨ ਸੋਹੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਉਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਾਏ ਘਰ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋਭਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਊਚਾ ਠਾਕੁਰ ਕਹਾਂ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ॥੨॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਵਲਾ ਚਰਨ ਸਰਨ ਹੈ ਜਾ ਕੇ ॥
ਕਹੁ ਜਨ ਕਾ ਨਾਹੀ ਘਰ ਤਾ ਕੇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਲਛਮੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਹੇ ਜਨ ਕਹੁ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਸਭੀ ਕਛੁ ਹਰੀ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ॥੩॥

ਸਭੁ ਕੋਊ ਕਹੈ ਜਾਸੁ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥
ਸੋ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਨਿਜ ਪਤਿ ਹੈ ਦਾਤਾ ॥੪॥

ਜਿਸਕੀ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਸਾਮਰਥ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਪੂਰਨ ਜਗ ਸੋਈ ॥
ਜਾ ਕੇ ਹਿਰਦੈ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਈ ॥੫॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥੩੮॥ ਏਕ ਪੁਰਖ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਅਬ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜੀਵੂੰਗਾ। ਤਿਸ ਪਰ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਝੂਠੇ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੧

ਕਉਨੁ ਕੋ ਪੂਤੁ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਾ ਕੋ ॥
ਕਉਨੁ ਮਰੈ ਕੋ ਦੇਇ ਸੰਤਾਪੋ ॥੧॥

ਕੌਨ ਕਿਸੇ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੌਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੰਤਾਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਠਗ ਜਗ ਕਉ ਠਗਉਰੀ ਲਾਈ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਬਿਓਗ ਕੈਸੇ ਜੀਅਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਠਗ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਲਾਈ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਕੈਸੇ ਜੀਵੋਂਗੇ ਭਾਵ ਜਨਮੋ ਮਰੋਗੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈ ਤੋ ਐਸੇ ਨਿਹਚੇ ਹੈ ਕਿ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਰੁਦਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਕਉਨ ਕੋ ਪੁਰਖੁ ਕਉਨ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥
ਇਆ ਤਤ ਲੇਹੁ ਸਰੀਰ ਬਿਚਾਰੀ ॥੨॥

ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤਤ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾਏ ਕਾ ਏਹੀ ਲਾਭ ਹੈ[੧]

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਠਗਉਰੀ ਗਈ ਭੀ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ:

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਠਗ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਗਈ ਠਗਉਰੀ ਠਗੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥੩॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਠਗ ਕੇ ਸਾਥ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਠਗ ਕੋ ਪਹਚਾਨ ਲੀਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਠਗਉਰੀ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ।ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਮੈ ਜੋ ਠਗ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਠਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਵਾ ਮੈਂ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥੩੯॥ ਜੇ ਕਹੈ ਠਗਉਰੀ ਜਾਨੇ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਮੋ ਕਉ ਭਏ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾਟਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰਮ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ:

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਦੀਓ ਰਲਾਇ ॥
ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੇ ਲੀਓ ਛਡਾਇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਰਲਾ ਦੀਆ ਹੂੰ ਔਰ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ॥
ਅਮੋਲ ਦਾਸੁ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪਨਾ ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਮੋਲ ਸੇ ਰਹਤ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ? ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨੋ ਪਰਉਪਕਾਰੁ ॥
ਕਾਢਿ ਲੀਨ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥

---

[੧] ਵਾ ਇਆ ਤਤ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਸਬੰਧੀ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਹੋ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੇ ਛੁਟਿਆਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੂੰ ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਗੋਬਿੰਦੁ ਬਸੈ ਨਿਤਾ ਨਿਤ ਚੀਤ ॥੨॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਤ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨਿ ਅਨਿਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਚਿਤ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈ ਵਸਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਤਪਤਿ ਬੁਝਿਆ ਅੰਗਿਆਰੁ ॥
ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਪਤ ਕਰੀ ਹੁਈ ਥੀ ਸੋ (ਮਾਇਆ) ਮਾਇਆ ਰਚਤ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਰੂਪ ਅਗ ਕਾ ਪਿੰਡੁ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥
ਜਤ ਪੇਖਉ ਤਤ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜਲ ਤਥਾ ਥਲ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਸ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥
ਪੂਰਬ ਲਿਖਤੁ ਮਿਲਿਆ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਕਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਥੀ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੇ ਪੁੰਨ ਕੀਆ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲਾ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਗਤੀ ਦਈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਭ ਜੀਵ ਪੁੰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਪੂਰਨ ਸਾਜ ॥
ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ॥੪॥੪੦॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ (ਸਾਜ) ਸਮਗਰੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਪੁੰਨੋ ਕੀ ਪੂਰਨਤਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੋਗਾ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੪॥੪੦॥

ਜਲਿ ਹੈ ਸੂਤਕੁ ਥਲਿ ਹੈ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਸੇ ਭੋਜਨ ਛਕ ਕਰ ਆਵਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਬੇਟਾ ਜਨਮਾ ਥਾ ਏਕ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਬੈਸਨੋ ਕੇ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸਟਾ ਹੋ ਕਰ ਸੂਤਕ ਪਾਤਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੇ ਸੂਤਕੁ ਮੂਏ ਫੁਨਿ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕ ਪਰਜ ਬਿਗੋਈ ॥੧॥

ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸਮੁਚੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੂਤਕ ਸੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਜੀਵ ਸੂਤਕ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰਤੇ ਭੀ ਸੂਤਕ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਸੂਤਕ ਨੇ ਹੀ ਪਰਜਾ (ਬਿਗੋਈ) ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਰੇ ਪੰਡੀਆ ਕਉਨ ਪਵੀਤਾ ॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਹੂਏ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੂਤਕ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੂਤਕ ਨਾਮ ਅਸੁਧਪਨੇ ਕਾ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਹੋ ਕੌਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਸਮਝ ਕਰ ਹੇ ਮੀਤਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥

ਨੈਨਹੁ ਸੂਤਕੁ ਬੈਨਹੁ ਸੂਤਕੁ ਸੂਤਕੁ ਸ੍ਰਵਨੀ ਹੋਈ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੂਤਕੁ ਲਾਗੈ ਸੂਤਕੁ ਪਰੈ ਰਸੋਈ ॥੨॥

ਵਿਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਸੂਤਕ ਹੈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਾਣੀ ਮੈ ਸੂਤਕ ਹੈ। ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਸੁਨਨੇ ਕਰ ਕਾਨੋਂ ਮੇ ਸੂਤਕ ਹੈ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਲਗਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪੈਰੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਆਇਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜੀਵ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਖਲੀ ਚਕੀ ਝਾੜੂ ਚੁਲੇ ਮੇ ਘੜੇ ਹੇਠ ਜੀਵ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨੇ ਪੰਚ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਅਹੂਤੀਆਂ ਪਉਣੀਆਂ ਕਹੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਸੋ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਸਹਤ ਪਾਵੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਪਾਪ ਸਰਬ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਹੈ ਭੋਜਨੁ ਤਯਾਰੁ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਕਾ ਛੀਟਾ ਦੇਵੇ ਉਸ ਤੇ ਉਪਰੰਤ ਬਿਨਾਂ ਲੂਣ ਘ੍ਰਿਤ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਕਰ ਭੋਜਨੁ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਅਹੂਤੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਜਾਵੈ। ਮੰਤ੍ਰ ਓਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸ੍ਵਾਹ: ੧ ਓਅੰ ਪ੍ਰਜਾ ਪਤਹਿ ਸ੍ਵਾਹ: ੨ਓਂ ਕਸਪਹ ਸ੍ਵਾਹ: ੩ਓਂ ਉਨਮਤਹ ਸ੍ਵਾਹ: ੪ਓਂ ਅਗਨਿ ਜਿਭਿਜਾ ਸ੍ਵਾਹ ੫॥ਇਤੀ॥

ਫਾਸਨ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸਭੁ ਕੋਊ ਜਾਨੈ ਛੂਟਨ ਕੀ ਇਕੁ ਕੋਈ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰੈ ਸੂਤਕੁ ਤਿਨੈ ਨ ਹੋਈ ॥੩॥੪੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਮੈਂ ਫਸਨੇ ਕੀ ਬਿਧਿ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਛੂਟਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕਹੋ ਸੂਤਕ ਕਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਉੱਤਰ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੂਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥੪੧॥

ਗਉੜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਪਾਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਝਗਰਾ ਏਕੁ ਨਿਬੇਰਹੁ ਰਾਮ ॥
ਜਉ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਜਨ ਸੌ ਕਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਏਕ ਝਗਰਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀਏ ਜੇਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਸੇ ਕਾਮ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਝਗੜਾ ਹੈ। ਉੱਤ੍ਰ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਬਡਾ ਕਿ ਜਾ ਸਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਰਾਮੁ ਬਡਾ ਕੈ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨਿਆ ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਬਡਾ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵੁਹੀ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਰਾਮ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਡਾ ਕਿ ਜਾਸੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਬੇਦੁ ਬਡਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬੇਦ ਬੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇ ਬੇਦ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਉ ਭਇਆ ਉਦਾਸੁ ॥

ਤੀਰਥੁ ਬਡਾ ਕਿ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ॥੩॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤੀਰਥ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ॥

ਰੂਪ ਕਾ ਅਲੰਕਰ ਸਹਿਤ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਆਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਖੌ ਭਾਈ ਗ੍ਹਾਨ ਕੀ ਆਈ ਆਂਧੀ ॥

ਸਭੈ ਉਡਾਨੀ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਟਾਟੀ ਰਹੈ ਨ ਮਾਇਆ ਬਾਂਧੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਗਜ਼ਾਨ ਕੀ ਅੰਧੇਰੀ ਆਈ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਟਾਟੀ ਸਭ ਉਡ ਗਈ ਭਾਵ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ (ਬਾਧੀ) ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਗਜ਼ਾਨ ਹੁਏ ਸੇ ਮਾਇਆ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਰਜ ਕੇ ਸਹਿਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੁਚਿਤੇ ਕੀ ਦੁਇ ਥੂਨਿ ਗਿਰਾਨੀ ਮੋਹ ਬਲੇਡਾ ਟੂਟਾ ॥

ਤਿਸਨਾ ਛਾਨਿ ਪਰੀ ਧਰ ਊਪਰਿ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਂਡਾ ਫੂਟਾ ॥੧॥

(ਦੁਚਿਤੇ) ਐਸੇ ਹੋਵੈ ਐਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਏਹ ਦੋ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਰੂਪ ਜੋ ਥੂਨੀਆਂ ਥੀਆਂ ਵਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਨੇ ਗਿਰਾ ਦਈਆਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ (ਬਲੇਡਾ) ਵਲਾ ਟੂਟ ਗਿਆ। ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਛਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਲਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਛਾਨ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਪੜ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪ ਭਾਂਡਾ ਫੂਟ ਗਿਆ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੩੨

ਆਂਧੀ ਪਾਛੇ ਜੋ ਜਲੁ ਬਰਖੈ ਤਿਹਿ ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਭੀਨਾਂ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਨਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਉਦੈ ਭਾਨੁ ਜਬ ਚੀਨਾ ॥੨॥੪੩॥

ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਆਂਧੀ ਪਾਛੇ ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਜਲੁ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਨ ਭੀ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ? ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਬ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਤਬੀ ਅਗਿਆਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥੪੩॥

ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਅਰਥ ਤੌ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰ ਚਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਹਿ ਨ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ॥

ਬਾਤਨ ਹੀ ਅਸਮਾਨੁ ਗਿਰਾਵਹਿ ॥੧॥

ਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਕਾਰ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪ ਨਯਾਇ ਲਗਾਉਣਾ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਗਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੇ ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਏ ਭਗਤਿ ਤੇ ਬਾਹਜ ਤਿਨ ਤੇ ਸਦਾ ਡਰਾਨੇ ਰਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਡਰਤੇ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਆਪਿ ਨ ਦੇਹਿ ਚੁਰੂ ਭਰਿ ਪਾਨੀ ॥
ਤਿਹ ਨਿੰਦਹਿ ਜਿਹ ਗੰਗਾ ਆਨੀ ॥੨॥

ਆਪ ਕਿਸੀ ਕੋ ਚੁਲੀ ਭਰਿ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਭਗੀਰਥ ਨੇ ਗੰਗਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿੰਦਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੰਨਿ ਆਤਮਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬੈਠਤ ਉਠਤ ਕੁਟਿਲਤਾ ਚਾਲਹਿ ॥
ਆਪੁ ਗਏ ਅਉਰਨ ਹੂ ਘਾਲਹਿ ॥੩॥

ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ ਕੁਟਲਤਾ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜਾ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ (ਘਾਲਹਿ) ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਛਾਡਿ ਕੁਚਰਚਾ ਆਨ ਨ ਜਾਨਹਿ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੂ ਕੋ ਕਹਿਓ ਨ ਮਾਨਹਿ ॥੪॥

ਖੋਟੀ ਚਰਚਾ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦਾ ਚੁਗਲੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹਠੀਏ ਐਸੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਾ ਕਹਿਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਭਾਵ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ॥੪॥

ਆਪੁ ਗਏ ਅਉਰਨ ਹੂ ਖੋਵਹਿ ॥
ਆਗਿ ਲਗਾਇ ਮੰਦਰ ਮੈ ਸੋਵਹਿ ॥੫॥

ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਖੋਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਆਗ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਢੀਠ ਹੋ ਕਰ ਕਾਲ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ॥

ਅਵਰਨ ਹਸਤ ਆਪ ਹਹਿ ਕਾਂਨੇ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਦੇਖਿ ਕਬੀਰ ਲਜਾਨੇ ॥੬॥੧॥੪੪॥

ਔਰੋਂ ਕੋ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕਾਣੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਔਰੋਂ ਕੇ ਅਉਗੁਣ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਔਗੁਨਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਔਗਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖਿ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਲਜਜਾ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੬॥੧॥੪੪॥ ਵਾ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਣਾ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਰਬਚਨ ਨਹੀਂ ਬੋਲਨਾ ਕੈਸੇ ਲੋਗ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੀ ਸੰਜੁਗਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਤੇ ਬਾਹਜ) ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਅਦਬ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਡਰਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਕਿਆ ਰਹਤ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਹਰਿਜਸ) ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਹੀ ਸੁਨਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਕੋਈ ਸੁਨਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਆਪ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਜੋ ਮਾਨ (ਅਸ) ਹੋ ਸੋ ਗਿਵਾਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨ ਕੋ ਅਸਮਾਨ ਉਪਲਖਤ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੈ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਭੀ (ਬਾਤ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਿਰਾਵਹਿ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਸੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁਲੀ ਪਾਨੀ ਕੀ ਭਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਚੁਲੀ ਭਰ ਦੇਈਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਸੰਕਲਪ ਛੋਡਿ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਤ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦੇਹ ਕਾ ਸ੍ਵਤ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਕੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਮੈ ਐਸੇ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੁਲੀ ਭਰ ਪਾਨੀ ਦੇਤਿਆਂ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਗੰਗਾ ਆਨੀ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਦੇਹ ਮੈ ਆਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨਕੀ ਦੇਹੋਹੰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ ਕੁਟਲਤਾ ਕੋ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਫ ਰਿਦਾ ਹੈ

ਆਪ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕੋ (ਘਾਲਹਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਖੋਟੀ ਚਰਚਾ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਆਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਕਾਂਡ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਸੰਸਾਰ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਆਪ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨ ਅਗਨੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਰਮ ਭਸਮ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੂਏ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਅਵਸਥਾ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਾਸੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਕਾਨੇ) ਕਨਾਰੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਲਜਯਾਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹਾਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਹਮ ਭਗਤਿ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸੁਭ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੬॥੧॥੪੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਕਬੀਰ ਜੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਸਮੀਪੀ ਜੀਵਤੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਮਰੇ ਪੀਛੇ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕੁਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਤ ਪਿਤਰ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਊ ਮੂਏਂ ਸਿਰਾਧ ਕਰਾਹੀ ॥
ਪਿਤਰ ਭੀ ਬਪੁਰੇ ਕਹੁ ਕਿਉ ਪਾਵਹਿ ਕਊਆ ਕੂਕਰ ਖਾਹੀ ॥੧॥

ਜੀਵਤੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਤੋ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ਕਰਕੇ ਪੁੰਨ ਉਤਪਤੀ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਮੂਇਆਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਿਤਰ ਭੀ ਵਿਚਾਰੇ ਕਹੁ ਸਰਾਧ ਆਦਿਕ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ ਕਊਏ ਔਰ ਕੂਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਵਤੇ ਪਿਤਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੋ ਮਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਮੂਏ) ਜੜ ਰੂਪ ਪਾਥਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰੋਗ ਮੜੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਪਿਤਰ) ਵਹੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਵਿਚਾਰੇ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਂ ਭੋਜਨ ਕੋ ਤੋ ਕਊਏ ਕੂਕਰ ਖਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੋ ਕਉ ਕੁਸਲੁ ਬਤਾਵਹੁ ਕੋਈ ॥
ਕੁਸਲੁ ਕੁਸਲੁ ਕਰਤੇ ਜਗੁ ਬਿਨਸੈ ਕੁਸਲੁ ਭੀ ਕੈਸੇ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਕੁਸਲ ਬਤਾਵੋ ਵਹੁ ਕੌਨ ਕੁਸਲੁ ਹੈ (ਕੁਸਲੁ) ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਕੁਸਲ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਖ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਾਰਣੁ ਹੈ?

ਮਾਟੀ ਕੇ ਕਰਿ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਜੀਉ ਦੇਹੀ ॥
ਐਸੇ ਪਿਤਰ ਤੁਮਾਰੇ ਕਹੀਅਹਿ ਆਪਨ ਕਹਿਆ ਨ ਲੇਹੀ ॥੨॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮਿਟੀ ਕੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਜੀਵ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਕਰੇ ਆਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਘਾਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਟੀ ਕੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਤਛ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਕਹ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਜੀਉ ਕਾਟਹਿ ਨਿਰਜੀਉ ਪੂਜਹਿ ਅੰਤ ਕਾਲ ਕਉ ਭਾਰੀ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਭੈ ਡੂਬੇ ਸੰਸਾਰੀ ॥੩॥

(ਸਰਜੀਉ) ਸਰਜੀਤ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਟਤੇ ਹੋ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਜੜੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਭਾਰੀ ਪੀੜਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਭੈ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜਹਿ ਡੋਲਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਅਕੁਲੁ ਨਹੀ ਚੇਤਿਆ ਬਿਖਿਆ ਸਿਉ ਲਪਟਾਨਾ ॥੪॥੧॥੪੫॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ (ਡੋਲਹਿ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਕੁਲੁ) ਪੂਰਨ ਜਾਨ ਕਰ ਨਹੀ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਜਾਨ ਕਰ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਲਪਟਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੪੪॥

ਗਉੜੀ ॥

ਜੋ ਕਹੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ਜਿਸ ਕਰ ਵਿਖਿਓਂ ਕੀ ਲੰਪਟਤਾ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਮਰੈ ਫੁਨਿ ਜੀਵੈ ਐਸੇ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਰਫ ਤਿਸ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਰੇ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਬੇਮੁਖ ਥੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ (ਸੁੰਨਿ) ਅਫੁਰ ਮੈ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਮੈ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਹੁੜ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਐਸਾ ਖੀਰੁ ਬਿਲੋਈਐ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੂਆ ਅਸਥਿਰੁ ਰਾਖਹੁ ਇਨ ਬਿਧਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਓਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਦੂਧ ਰਿੜਕੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸਾ?

ਉੱਤਰ: ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਰ ਰਾਖੋ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਆਤਮਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਉਦਾਹਰਨ ਕਹੋ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਾਨਿ ਬਜਰ ਕਲ ਛੇਦੀ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਪਦੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਸਕਤਿ ਅਧੇਰ ਜੇਵੜੀ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕਾ ਨਿਹਚਲੁ ਸਿਵ ਘਰਿ ਬਾਸਾ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ (ਬਾਣਿ) ਤੀਰ ਕਰਕੇ ਬਾਣ ਪਦ ਸਲੇਖ ਹੈ ਦੋਨੋਂ ਅਰਥ ਕਾ ਜਨਕ ਹੈ (ਬਜਰ) ਦ੍ਰਿੜ ਜੋ ਥੀ (ਕਲ) ਕਲੇਸ ਰੂਪ ਅਵਿਦਯਾ ਸੋ (ਛੇਦੀ) ਕਾਟ ਦੀਨੀ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਆਤਮ ਪਦ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਰੂਪ ਹੈ (ਸਕਤਿ) ਵਿਦਿਆ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਚੂਕਾ ਹੈ ਅਵਿਦਯਾ ਕਾ ਕਾਟਨਾ ਏਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਅਧੇਰ) ਅੰਧਕਾਰ ਮੇ ਜੇਵੜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਰਪ ਕਾ ਭਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਲਾ ਫੇਰਨੇ ਵਾ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨੇ ਯਾ ਪੂਜਾ ਕਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮੁ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਭਰਮ ਨਵਿਰਤੀ ਕਾ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਚਲ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸਮੇ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਅਵਿਦਯਾ ਕਾ ਨਾਸ ਤੋ ਕਹਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਰਜ ਜਗਤ ਕੀ ਗਤੀ ਕਿਆ ਹੂਈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਿ ਬਿਨੁ ਬਾਣੈ ਧਨਖੁ ਚਢਾਈਐ ਇਹੁ ਜਗੁ ਬੇਧਿਆ ਭਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੩

ਦਹ ਦਿਸ ਬੂਡੀ ਪਵਨੁ ਝੁਲਾਵੈ ਡੋਰਿ ਰਹੀ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਾਕਾਰ ਧਨਖ ਮੈ ਸਾਕਾਰ ਬਾਣ ਚੜਾਏ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਜਗਤ ਬੇਧਿਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥ੍ਯਾ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬੇਧਣਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਣੇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਤਿਨਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਬੂਡੀ) ਗੁਡੀ ਕੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਪਵਨ ਫਿਰਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਡੋਰਿ) ਬਿਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਉਨਮਨਿ ਮਨੂਆ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਨਾ ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਗੀ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਨਭਉ ਇਕੁ ਦੇਖਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੪॥੨॥੪੬॥

ਔਰ ਮਨ (ਉਨਮਨਿ) ਸਾਖੀ ਜੋ (ਸੁੰਨਿ) ਅਫੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਸਮਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕੇ ਮਨ ਸੁੰਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦੁਧਾ (ਬਿ) ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਰੂਪ ਦੁਧਾ ਬਿਰਤੀ ਵਾ ਏਹੁ ਹੋਵੇ ਏਹੁ ਨ ਹੋਵੇ ਏਹੁ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਭਾਗ ਗਈ ਲਾ (ਦੁਬਿਧਾ) ਚਿੰਤਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਅਨਭਉ ਰੂਪ ਏਕ ਆਤਮਾ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੪੬॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਤਿਪਦੇ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਆਪਨੇ ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਏਹੁ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਅਕਲ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਉਲਟਤ ਪਵਨ ਚਕ੍ਰ ਖਟੁ ਭੇਦੇ ਸੁਰਤਿ ਸੁੰਨ ਅਨਰਾਗੀ ॥
ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ਮਰੈ ਨ ਜੀਵੈ ਤਾਸੁ ਖੋਜੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥੧॥

ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਉਲਟੀ ਕਿਆ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਕੋ ਆਈ ਤਬ ਖਟ ਚੱਕ੍ਰ ਤਿਸ ਪੌਣ ਨੇ ਵਿੰਨ ਦੀਏ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਆਈ ਖਟ ਚਕ੍ਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਗੁਦਾ ਮੈਂ ਅਧਾਰ ਚੱਕ੍ਰ ੧ ਲਿੰਗ ਚੱਕ੍ਰ ੨ ਨਾਭ ਚੱਕ੍ਰ ੩ ਹਿਰਦੇ ਚੱਕ੍ਰ ੪ ਕੰਠ ਚੱਕ੍ਰ ੫ ਮੂਰਧ ਚੱਕ੍ਰ ੬ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧਰ ਨਾੜੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਤਿ ਜੋ ਹੈ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਸੁੰਨਿ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੇਂ (ਅਨੁਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਤਹਾਂ ਸੇ ਪੌਣ ਆਵਤੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁੰਭਕ ਕਰ ਸਮਾਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਤਿਸ ਰਸਤੇ ਕਰ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਵੈਰਾਗੀ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਹੀ ਖੋਜਹੁ ਵਾ ਬਬੇਕ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜਬ (ਪਵਨ) ਵਾਸਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟੀ ਤਬ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਏਕ ਮਨ ਜੋ ਚੱਕ੍ਰ ਸਮ ਭ੍ਰਮਤੇ ਥੇ ਸੋ ਬੇਧੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਰਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਅਨੁਰਾਗੀ ਹੈ ਕੈਸਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਆਉਣੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾ ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਤਪ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਛੁਟਾ ਮਨ ਭੇਦ ਕਿਆ ਵਸ ਕੀਏ ਔਰੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਨ ਹੀ ਉਲਟਿ ਸਮਾਨਾ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਅਕਲਿ ਭਈ ਅਵਰੈ ਨਾਤਰੁ ਥਾ ਬੇਗਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਮਨ ਹੀ ਉਲਟ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਔਰ ਹੀ ਬੁਧੀ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤਕ ਬੁਧੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਤਕ (ਤਰੁ)

ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ (ਬੇਗਾਨਾ) ਜਮੋਂ ਕਾ ਕੈਦੀ ਥਾ ਵਾ ਬੇਗਿਆਨਾ ਅਰਥਾਤ ਮੂਰਖ ਥਾ॥ ਮਨ ਕੇ ਉਲਟਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਵਰੈ ਦੂਰਿ ਦੂਰਿ ਫੁਨਿ ਨਿਵਰੈ ਜਿਨਿ ਜੈਸਾ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥
ਅਲਉਤੀ ਕਾ ਜੈਸੇ ਭਇਆ ਬਰੇਡਾ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਤਿਨਿ ਜਾਨਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਨਿਕਟ ਥੇ ਸੋ ਦੂਰ ਭਏ ਔਰ ਜੋ ਸੰਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣ ਦੂਰ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟ ਹੋ ਗਏ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਗਿਆਨੀਆਂ ਔ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਆਨੰਦ ਸਮਾਂਨ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿਖਮ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਜੈਸਾ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਆਨੰਦ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਭੀ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ?

ਉੱਤਰ: ਜੈਸੇ (ਅਲਉਤੀ) ਮਿਸਰੀ ਕਾ (ਬਰੇਡਾ) ਸਰਬਤ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਉਸ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਨਿਰਗੁਨ ਕਥਾ ਕਾਇ ਸਿਉ ਕਹੀਐ ਐਸਾ ਕੋਇ ਬਿਬੇਕੀ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਪਲੀਤਾ ਤਿਨਿ ਤੈਸੀ ਝਲ ਦੇਖੀ ॥੩॥੩॥੪੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਹ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਏਹੁ ਤੋ (ਗੁਨ) ਰਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਥਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਸ ਸੇ ਰਹਤ ਅਲੂਣੀ ਸਿਲਾ ਹੈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਈਏ ਜੇ ਕਹੇ ਅਧਕਾਰੀ ਤੌਂ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਏਕ ਵਿਰਲਾ ਹੈ ਜੋ (ਬਿਬ) ਦੋ ਜੋ ਹੈਂ ਜੀਵ ਈਸਰ ਤਿਨਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਕਹੇ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਏਕਾਗ੍ਰਤਾ ਮੈਂ ਭੀ ਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਭਿਆਸ ਰੂਪੀ ਪਲੀਤਾ ਜੈਸਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਚਮਕ ਦੇਖੀ ਹੈ॥੩॥੩॥੪੭॥

ਗਉੜੀ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਸਹਜ ਪਦ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੁਛੁ ਬਿਸਥਾਰ ਸੇ ਸੁਨਾਓਂ ਔਰ ਤਿਸਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕਹਾਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਤਹ ਪਾਵਸ ਸਿੰਧੁ ਧੂਪ ਨਹੀ ਛਹੀਆ ਤਹ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਨਾਹੀ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ (ਪਾਵਸ) ਸਾਵਣ ਭਾਦੋਂ ਉਪਲਖਤ ਖਟ ਰੁਤੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਔਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪੁਨਾ ਧੂਪ ਛਾਉਂ ਏਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈ ਉਤਪਤੀ ਪ੍ਰਲਜ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮਿਰਤੁ ਨ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਬਿਆਪੈ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਦੋਊ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਔਰ ਜੀਵਨਾ ਮਰਨਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧ ਹੈ ਔਰ ਤਹਾਂ (ਦੋਊ) ਦ੍ਵੈਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ (ਸੁੰਨ) ਨਿਰ ਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਸਮਾਧ ਕਰ ਲੈਣੀ ਸਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਤਿਸ ਮੈ ਦੋਊ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਹਜ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਨਿਰਾਰੀ ॥
ਤੁਲਿ ਨਹੀ ਚਢੈ ਜਾਇ ਨ ਮੁਕਾਤੀ ਹਲੁਕੀ ਲਗੈ ਨ ਭਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਹਜ ਪਦ ਕੀ ਕਥਾ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ ਕਥਾ ਸੇ (ਨਿਰਾਰੀ) ਭਿੰਨ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੇਤੀ ਕੁ ਕਥਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਤੁਲਿ) ਤਕੜੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧਿ ਮੈ ਵਿਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਮੁਕਤੀ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯਥਾ (ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ) ਹਲਕੀ ਭਾਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸਕੀ ਕਥਾ ਐਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਅਰਧ ਉਰਧ ਦੋਊ ਤਹ ਨਾਹੀ ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥

(ਅਰਧ) ਨੀਚਾ (ਉਰਧ) ਊਚਾ ਤਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਮੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਲੁ ਨਹੀ ਪਵਨੁ ਪਾਵਕੁ ਫੁਨਿ ਨਾਹੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਹਾ ਸਮਾਹੀ ॥੨॥

ਔਰ ਜਲ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਪਵਨ ਪਾਵਕ ਤਹਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਲਪਨਾ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਰਹੈ ਨਿਰੰਤਰਿ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਲਹੀਐ ॥

ਜਿਸਮੈ ਮਨ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਅਗੋਚਰ) ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਸਰਬ ਮੈ ਬਜਾਪਕ ਅਰ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਲਹੀਐ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਬਲਿ ਜਾਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ॥੩॥੪॥੪੮॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੀਏ॥੩॥੪॥੪੮॥

ਗਉੜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕਤਾ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਇ ਬੈਲ ਬਿਸਾਹੇ ਪਵਨੁ ਪੂਜੀ ਪਰਗਾਸਿਓ ॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਏਹ ਜੋ ਦੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਬੈਲ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤਿਰਯਗ ਆਦੀ ਜੋਨੀ ਯਦਯਪਿ ਕੇਵਲ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਪੁੰਨ ਕਮ ਪਾਪ ਵਿਸੇਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਬਿਸੇ ਸੁਖ ਕਾ ਅਨਭਵ ਹੈ ਸੋ ਪੁੰਨ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਸਰੀਰ ਕੇਵਲ ਪੁੰਨ ਰਚਤ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਪੁੰਨ ਅਧਿਕ ਪਾਪ ਕਮ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਦੈਤੋਂ ਕਰ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਸੇ ਨਿਕਾਸੇ ਹੁਏ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਾ ਫਲ ਹੈ ਪਵਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਗੂਣਿ ਭਰੀ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਇਨ ਬਿਧਿ ਟਾਂਡ ਬਿਸਾਹਿਓ ॥੧॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਗੂਣ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਸਤੁ ਭਰੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਟਾਂਡਾ) ਬੈਲੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ (ਬਿਸਾਹਿਓਂ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਨਾਇਕੁ ਰਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਕੀਓ ਬਨਜਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਰਾਮੁ ਐਸਾ ਹੈ ਨਾਇਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਬਨਜਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਨਾਇਕੁ ਬਨਜਾਰਿਓਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਭਏ ਜਗਾਤੀ ਮਨ ਤਰੰਗ ਬਟਵਾਰਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੋ ਜਗਾਤੀਏ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਾ (ਤਰੰਗ) ਸੰਕਲਪ ਬਟਵਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕੋ ਖੋਸ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਸੇ ਜਗਾਤ ਕੈਸੇ ਲਈ॥

ਉੱਤਰ: ਕਾਮ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਰਾਜੇ ਨੇ ਡੰਡ ਲੀਆ ਇਹ ਪਾਪ ਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਜਗਾਤ ਲਈ ਔਰ ਜਗ ਕਰਾਉਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੋਗੀ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤੌਂ ਜਗ ਕਾ ਫਲ ਨਸ਼ਟ ਹੂਆ ਐਸੇ ਪੁੰਨ ਸੇ ਜਗਾਤ ਲਈ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਦਾਨੁ ਨਿਬੇਰਹਿ ਟਾਂਡਾ ਉਤਰਿਓ ਪਾਰਾ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਦਾਨ ਡੰਡ ਹੈ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਰਿਖੀਓਂ ਕਾ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਸੋ ਨਬੇੜ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਟਾਂਡਾ) ਸਾਥ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਖ ਸੇਵਕੋਂ ਸਹਤ ਪਾਰ ਹੋ ਗਯਾ ਜੇ ਕਹੇ ਅਪਨਾ ਸਭ ਹਾਲ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਅਬ ਐਸੀ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਘਾਟੀ ਚਢਤ ਬੈਲੁ ਇਕੁ ਥਾਕਾ ਚਲੋ ਗੋਨਿ ਛਿਟਕਾਈ ॥੩॥੫॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸੁਨੋ ਅਬ ਐਸੀ ਬਾਤ ਬਨਿ ਆਈ ਹੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਘਾਟੀ ਚੜਤਿਆ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਬੈਲ ਥਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਹਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਾਵ ਲਿੰਙ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗੂਨ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਚਲਾ ਹੈ॥੩॥੫॥੪੯॥

ਗਉੜੀ ਪੰਚਪਦਾ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਹੈ ਸਾਹੁਰੜੈ ਜਾਣਾ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਸਾਹੁਰੇ ਅਵਸ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਾ ਲੋਕੁ ਨ ਜਾਣਈ ਮੂਰਖੁ ਏਆਣਾ ॥੧॥

ਅੰਧਾ (ਮੂਰਖੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਮਰਨੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥੧॥

ਕਹੁ ਡਡੀਆ ਬਾਧੈ ਧਨ ਖੜੀ ॥

ਪਾਹੂ ਘਰਿ ਆਏ ਮੁਕਲਾਊ ਆਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ (ਡਡੀਆ) ਡੰਡਿਓਂ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ ਬਾਂਧ ਕਰ (ਖੜੀ) ਲੈ ਜਾਵੇਂਗਾ ਪਰਾਹੁਣੇ ਘਰ ਆਏ ਜਾਣੋ (ਮੁਕਲਾਊ) ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਲੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ ਹੈਂ ਸੋ ਆਏ ਜਾਣੋਂ॥

ਓਹ ਜਿ ਦਿਸੈ ਖੂਹੜੀ ਕਉਨ ਲਾਜੁ ਵਹਾਰੀ ॥

ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਕੂਈ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਲਾਜ ਕੋ ਵਹਾਇ ਰਹੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ॥

ਲਾਜੁ ਘੜੀ ਸਿਉ ਤੂਟਿ ਪੜੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥੨॥

ਜੋ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਲਜ ਦੇਹ ਘੜੀਸੇ ਟੂਟ ਪੜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਉਠ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਉਨ ਕਿਸ ਅਧਕਾਰ ਕੀ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮੰਦ ਹੈ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਅਧਕਾਰਨ ਹੈ॥ ਕਉਨ ਪਦ ਕਾ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈਂ ਅਨ੍ਵੈ ਹੂਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉੱਤਮ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਉੱਤਰ:

ਸਾਹਿਬੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਅਪੁਨਾ ਕਾਰਜੁ ਸਵਾਰੇ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਦਿਆਲਤਾ ਕਾ ਫਲੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਉਨ ਕੇ ਆਗੇ ਸੇਵਾ ਡੰਡੌਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇ ਤੌ ਜੀਵ ਅਪਨਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੩੩੪

ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰੇ ਤੌਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਭ ਜੀਵ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ।? ॥੩॥ ਉੱਤਰ:

ਕਿਰਤ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਸਭ ਫਿਰੈ ਦੇਖਹੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਏਸ ਨੋ ਕਿਆ ਆਖੀਐ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰੀ ॥੪॥

ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੌ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਇਹ ਵਿਚਾਰੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਨ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਈ ਨਿਰਾਸੀ ਉਠਿ ਚਲੀ ਚਿਤ ਬੰਧਿ ਨ ਧੀਰਾ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਿ ਰਹੁ ਭਜੁ ਸਰਣਿ ਕਬੀਰਾ ॥੫॥੬॥੫੦॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਵਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜਨਮ ਖੋਇਆ ਥਾ ਜਬ ਜਮੋਂ ਕੇ ਬਸ ਪੜੀ ਤਬ ਤਿਨ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਉਠ ਚਲੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੋਈ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਬਾਂਧਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚਾਂ?

ਉੱਤਰ: ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗ ਰਹੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਚਰਣੀ ਲਗਣੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੋ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਿਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥੫॥੬॥੫੦॥

ਗਉੜੀ ॥

ਸਿਖ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਭੇਖੋਂ ਵਾਲੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਭੇਖ ਕੋ ਵੱਡਾ ਮਾਨਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੌਣ ਬਡਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੀ ਕਹਹਿ ਜੋਗੁ ਭਲ ਮੀਠਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਈ ॥

ਰੁੰਡਿਤ ਮੁੰਡਿਤ ਏਕੈ ਸਬਦੀ ਏਇ ਕਹਹਿ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਤੌ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸਾ ਜੋਗ ਭਲਾ ਮੀਠਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਰੁੰਡਿਤ) ਸਰੇਵੜੇ (ਮੁੰਡਿਤ) ਸੰਨਿਆਸੀ (ਏਕੈ ਸਬਦੀ) ਜੋ ਟੋਲੀਆਂ ਹੋ ਕਰ ਅਲਖ ਅਲਖ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੇਖ ਜੋਗੀਆਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥ ਏਹ ਸਭ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਹੀ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ ਅੰਧਾ ॥

ਜਾ ਪਹਿ ਜਾਉ ਆਪੁ ਛੁਟਕਾਵਨਿ ਤੇ ਬਾਧੇ ਬਹੁ ਫੰਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਅੰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਬੰਧਨ ਛੁਡਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਆਪ ਬਹੁਤ ਫਾਹੀਓਂ ਕਰ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕਾਨ ਚੀਰਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਗਲ ਮੈਂ ਕੰਠੀ ਡਾਲਤਾ ਹੈ ਇਨ ਮੇਂ ਹੀ ਮੋਖ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਫੰਧੋਂ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਤੇ ਉਪਜੀ ਤਹੀ ਸਮਾਨੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਿਸਰੀ ਤਬ ਹੀ ॥

ਪੰਡਿਤ ਗੁਣੀ ਸੂਰ ਹਮ ਦਾਤੇ ਏਹਿ ਕਹਹਿ ਬਡ ਹਮ ਹੀ ॥੨॥

ਏਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ ਏਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਗੁਣੀ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮ ਸੂਰਮੇ ਹਾਂ ਬਡੇ ਹਮ ਹੀ ਹਾਂ ਐਸੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋਈ ਔਰ ਪੰਡਿਤਤਾ ਆਦੀ ਅਭਿਮਾਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਮਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵਨਾ ਉਪਜੀ ਥੀ ਤਿਸ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਈ ਈਹਾਂ ਤੁਕ ਛੇਦ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਆਪਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਔਰ ਹੰਤਾ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ? ॥੨॥

ਉੱਤਰ:

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਚੂਕੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਾਣਕੁ ਲਹੀਐ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਬੂਝਣੇ ਸੇ ਕੈਸੇ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਐਸੀ ਅਭੇਦ ਸਮਝ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਕੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸਥਿਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਵੈ ਤੌ ਇਨ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਲਹੀਐ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ॥੩॥

ਤਜਿ ਬਾਵੇ ਦਾਹਨੇ ਬਿਕਾਰਾ ਹਰਿ ਪਦੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਹੀਐ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਗੂੰਗੈ ਗੁੜੁ ਖਾਇਆ ਪੂਛੇ ਤੇ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥੪॥੭॥੫੧॥

ਖਬੇ ਸਜੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ (ਪਦੁ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਰਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਈਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਅਨੰਦ ਹੈ॥

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਨੇ ਗੁੜ ਖਾਇਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਸੇ ਉਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਪੂਛੀਏ ਤੌ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੪॥੭॥੫੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਸਤਸੰਗੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜਾ ਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਦੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਏਕ ਏਹ ਦੂਸਰਾ ਆਸਾ ਮੈ ਹੈ॥

ਜਹ ਕਛੁ ਅਹਾ ਤਹਾ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥
ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨ ਬੰਦੇ ਏ ਅਵਗਨ ਕਤ ਜਾਹੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਜੋਗੀ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਨਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਅਬ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈ ਦਬਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸਜਾ ਖਬਾ ਸੁਰ (ਸੁਖਮਨ) ਇਨੋਂ ਕੇ ਮਧ ਜੋ ਮਲੌਨੀ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਨਾੜੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕੁੰਭਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕੁੰਭਕ ਹੈ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਬੰਦੇ) ਬੰਧਾਨ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਏਹ ਅਬ (ਕਤ) ਕੈਸੇ (ਗਨ) ਗਿਣੇ ਜਾਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਗਿਣਤੀ ਥੀ ੧੬ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਚੜਾਉਣਾ ੩੨ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਉਤਾਰਨਾ ੬੪ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਕੁੰਭਕ ਕਰਨਾ॥

ਤਾਗਾ ਤੂਟਾ ਗਗਨੁ ਬਿਨਸਿ ਗਇਆ ਤੇਰਾ ਬੋਲਤੁ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ॥
ਏਹ ਸੰਸਾ ਮੋ ਕਉ ਅਨਦਿਨੁ ਬਿਆਪੈ ਮੋ ਕਉ ਕੋ ਨ ਕਹੈ ਸਮਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਤਾਗਾ ਤੂਟਾ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਗਗਨੁ) ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੇਰਾ ਬੋਲਤਾ ਪੁਰਖ ਕਹਾਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਆਪੇ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਈ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ॥

ਜਹ ਬਰਭੰਡੁ ਪਿੰਡੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ਰਚਨਹਾਰੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ॥

ਜਹਾਂ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਆਜ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਜੋਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਚਨ ਵਾਲਾ ਮਨ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਤਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੋੜਨਹਾਰੋ ਸਦਾ ਅਤੀਤਾ ਇਹ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ਮਾਹੀ ॥੨॥

ਜੋੜਣ ਹਾਰੋ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਏਹ ਜੜ ਇੰਦ੍ਰੈ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਇਹ ਸੰਘਾਤ ਕਿਸ ਵਿਖੇ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਹੈ॥੨॥

ਜੋੜੀ ਜੁੜੈ ਨ ਤੋੜੀ ਤੂਟੈ ਜਬ ਲਗੁ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਹ ਜੋੜੀ ਹੁਈ ਜੁੜਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਸਤਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹ ਤਿਸਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੀ ਅਸਤ ਜੜ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤੋੜੀ ਤੂਟਤੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿਆ ਕੇ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਇ ਕਰ ਚੇਤਨ ਸਮ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਕ ਬਿਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣੀਐ॥

ਕਾ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾ ਕੋ ਸੇਵਕੁ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੈ ਜਾਸੀ ॥੩॥

ਅਬ ਕੌਣ ਕਿਸੇ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕਾ ਕੌਣ ਸੇਵਕ ਹੈ ਔਰ ਕੌਣ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਹਮ ਸੇਵਕ ਜੋਗੀ ਕੋ ਠਾਕਰ ਮਾਨਕਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਕਿਸ ਪਾਸ ਆਵਣਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ਰਹੀ ਹੈ ਜਹਾ ਬਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜੋਗੀ ਜੀਵਤੇ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਥੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਇਣ ਥਾ ਅਬ ਭੀ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੂਆ ਸਭ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਉਆ ਕਾ ਮਰਮੁ ਓਹੀ ਪਰੁ ਜਾਨੈ ਓਹੁ ਤਉ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੪॥੧॥੫੨॥

ਉਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਭੇਦ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਵਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਾਂ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨ ਦਸਾ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਜਾਨਵਾਨ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਕਛੁ ਜਗਤ ਕਲਪਿਆ ਥਾ ਅਬ ਗਿਆਨ ਹੁਏ ਸੇ ਤਹਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਔਰ ਪੰਚ ਤਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ (ਇੜਾ) ਤਮੋਗੁਣ (ਪਿੰਗਲਾ) ਸਤੋਗੁਣ (ਸੁਖਮਨਾ) ਰਜੋਗੁਣ ਇਹ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੈ ਏਹ ਅਬ ਤਿਸ ਮੈ ਕਹਾਂ ਗਿਣਾ ਜਾਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਬ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਿਣੇ ਜਾਤੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਤਾਗਾ ਤੂਟ ਗਇਆ ਹੈ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਅਕਾਸ ਬਿਨਸਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਬ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ (ਬੋਲਤ) ਸਬਦ ਕੀ ਸਮਾਈ ਕਹਾਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਹੈ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈ ਏਹ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤਿ ਪ੍ਰਮੇਯ ਗਤਿ ਸੰਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਬਿਆਪਤਾ ਥਾ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਉਪਦੇਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਥਾ ਜਿਸ ਸੇ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤੀ ਹੋਵੇ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਰਚਨਹਾਰ) ਅਗਿਆਨ ਤਿਸ ਮੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਏਹੁ ਜਗਤ ਕਿਸੈ ਕਹੀਏ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕਲਪਤ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ ਵਾ ਅਭਿੰਨ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈ ਹੁਈ ਮਿਲਤੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਭਿੰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਸਾਕਤ ਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਅਭਿੰਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅਨਰਬਚਨੀ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰ ਸਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਬਿਨਾਸੀ ਭਾਵਨਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜਬ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਹਚੈ ਹੂਆ ਤਬ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਕੌਨ ਸੇਵਕ ਹੈ ਕੌਨ ਕਿਸੀ ਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਅਧਿਸਠਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਦ ਓਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਓਹ ਤੋ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੫੨॥

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਬੀਰ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਇਸ ਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਅੰਤਰੀਵ ਯੋਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਦੁਇ ਕੰਨੀ ਮੁੰਦਾ ਪਰਮਿਤਿ ਬਾਹਰਿ ਖਿੰਥਾ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ (ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ) ਜੋ ਮਨੂ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪਕ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸੁਨਤੇ ਹਾਂ ਏਹ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਪਰਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕੌਣ

ਸੀ ਮ੍ਰਯਾਦਾ (ਬਾਹਰਿ) ਜੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਖਿੰਥਾ ਹੈ॥ ਵਾ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਮੈ ਰਹਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਖਿੰਥਾ ਸਮ ਅੰਤਰੀਵ ਖਿੰਥਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਨ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਬੈਸਣੁ ਕਲਪ ਬਿਬਰਜਿਤ ਪੰਥਾ ॥੧॥

ਔਰ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈ ਜੋ ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਇਹ ਗੁਫਾ ਮੈ ਆਸਣ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਔਰ ਜੋ (ਕਲਪਤ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ (ਬਿਬਰਜਿਤ) ਰਹਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਏਹੀ ਪੰਥ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਰਾਂ ਪੰਥ ਮੈ ਸੇ ਏਕ ਕੋਈ ਪੰਥ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਜਨ ਮੈ ਬੈਰਾਗੀ ਜੋਗੀ ॥

ਮਰਤ ਨ ਸੋਗ ਬਿਓਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਜੋਗੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਜੋਗ ਸੇ ਤੁਮ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮਰਤ ਨ ਸੋਗ ਬਿਓਗੀ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸੋਗ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਅਨੰਦੀ ਹਾਂ ਜੇ ਕਹੇ ਵੈਰਾਗੀ ਜੋਗੀ ਕੇ ਅੰਤਰੀਵ ਚਿੰਨ ਕਹੀਏ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮਹਿ ਸਿੰਙੀ ਮੇਰਾ ਬਟੂਆ ਸਭੁ ਜਗੁ ਭਸਮਾਧਾਰੀ ॥

ਸਰਬ ਖੰਡੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੈ ਜੋ ਚੇਤਨਸਤਾ ਜਾਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਬਟੂਆ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਜਗਤ ਭਸਮ ਰੂਪ ਨਾਸੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਮਕਾਰ ਕੇ ਕੰਨੇ ਸੇ ਅਕਾਰ ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਅਧਾਰੀ ਪਾਠ ਸੇ ਅਧਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ (ਅਧਾਰੀ) ਝੋਲੀ ਹੈ (ਬਟੂਆ) ਏਕ ਭਸਮ ਕਾ ਗੋਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਘਸਾਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾੜੀ ਲਾਗੀ ਤ੍ਰਿਪਲੁ ਪਲਟੀਐ ਛੂਟੈ ਹੋਇ ਪਸਾਰੀ ॥੨॥

ਸਮਾਧੀ ਏਹੁ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜੋ (ਤ੍ਰਿਪਲੁ) ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਬਿਰਤੀ ਪਲਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈ ਬੁਧੀ ਪਸਾਰੀ ਥੀ ਤਿਸ ਸੇ ਛੂਟਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋਗੀ ਕਿੰਗਰੀ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿੰਗਰੀ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਪਵਨੁ ਦੁਇ ਤੂੰਬਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੁਗ ਜੁਗ ਸਾਰਦ ਸਾਜੀ ॥

ਮਨ ਔਰ ਪਵਨ ਏ ਦੋਨੋਂ ਤੂੰਬਾ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਜੁਗ) ਦੋ ਜੀਵ ਈਸੂਰ ਹੈਂ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਨਕਾ (ਜੁਗ) ਜੋੜਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਾਰਦ) ਡੰਡੀ ਰਚੀ ਹੈ ਐਸੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੫

ਥਿਰੁ ਭਈ ਤੰਤੀ ਤੂਟਸਿ ਨਾਹੀ ਅਨਹਦ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਾਜੀ ॥੩॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਤਾਰ ਇਸਥਿਤ ਹੂਈ ਹੈ ਜੋ ਤੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੀ ਅਨਾਹਦ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਜੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਖੰਡਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭੀ ਹੂਆ ਹੈ? ॥੩॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸੁਨਿ ਮਨ ਮਗਨ ਭਏ ਹੈ ਪੂਰੇ ਮਾਇਆ ਡੋਲ ਨ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਕੇ ਅਖੰਡ ਅਰਥ ਰੂਪ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਮਸਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਮਾਇਆ ਕੀ (ਡੋਲ) ਡੋਲਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਅੰਤਰੀਵ ਜੋਗ ਕਾ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤਾ ਕਉ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨਹੀ ਖੇਲਿ ਗਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ॥੪॥੨॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਪਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਅੰਤਰ ਚਿਨੋਂ ਵਾਲਾ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਮੈਂ ਖੇਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੫੩॥

ਗਉੜੀ ॥

ਦੇਹ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਣੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੁਧੀ ਜੀਵ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੰਬਾਦੁ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਜ ਨਵ ਗਜ ਦਸ ਗਜ ਇਕੀਸ ਪੁਰੀਆ ਏਕ ਤਨਾਈ ॥

ਨੌ ਗਜ ਜੋ ੯ ਗੋਲਕ (ਗਜ ਦਸ) ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ੧੦ ਔਰ (ਗਜ ਇਕੀਸ) ਦਸ ਆਕਾਸ ਆਦਿ ਭੂਤ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਵਾ ੫ ਅਸਥੂਲ ਤਤ ੫ ਵਿਖੇ ੧੦ ਅਰ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ ੧੦ ਏਕ ਚਿਦਾ ਭਾਸ ੧ ਏ ੨੧ ਹੈਂ (ਪੁਰੀਆ) ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਏਹ ਤਾਣੀ (ਤਣਾਈ) ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਠ ਸੂਤ ਨਵ ਖੰਡ ਬਹਤਰਿ ਪਾਟੁ ਲਗੋ ਅਧਿਕਾਈ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਅਸਥੂਲ ਸਾਠ ਨਾੜੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤਾਣੇ ਕਾ ਸੂਤ ਹੈਂ ਔਰ (ਨਵਖੰਡਾ) ਨੌ ਜੋੜ ਜੋ ਮੁਖਜ ਹੈਂ ਗੋਡੋਂ ਕੇ ੨ ਮੋਢਜੋਂ ਕੇ ੨ ਅਰਕੋਂ ਕੇ ੨ ਗਰਦਨ ਕਾ ੧ ਚੂਲਜਾਂ ਕੇ ੨ ਏਹ ਤਾਣੀ ਮੈਂ ਨੌ ਕਾਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੰਘੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹਤਰਿ ਜੋ ਕੋਠੜੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹਤਰ ਸੂਖਮ ਨਾੜਾਂ ਏਹਿ ਸਰੀਰ ਤਾਣੀ ਵਿਖੇ ਤਾਣੇ ਸੇ ਅਧਿਕ ਪੇਟਾ ਲਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਈ ਬੁਨਾਵਨ ਮਾਹੋ ॥

ਘਰ ਛੋਡਿਐ ਜਾਇ ਜੁਲਾਹੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਹੋ ਨਾਮੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅੰਤਰੀਵ ਬੁਧੀ ਕਾ ਮਨ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਮਨ ਕੇ ਪਾਸ (ਬੁਨਾਵਨ) ਦੇਹ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰਾਵਨੇ ਗਈ ਔਰ ਮਨ ਜੁਲਾਹਾ (ਘਰ) ਦੇਹ ਛਾਡ ਕਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਨ ਕਹੇ ਤੇਰੀ ਤਾਣੀ ਕੇਤੀਕ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਬੁਧੀ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਗਜੀ ਨ ਮਿਨੀਐ ਤੋਲਿ ਨ ਤੁਲੀਐ ਪਾਚਨੁ ਸੇਰ ਅਢਾਈ ॥

ਗਜੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਣੀ ਹੁਈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਣੀ ਹੁਈ ਹੈ ੪੦ ਗਜ ਹੈ ਔਰ ਤੋਲ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੋਲੀ ਹੋਈ ਅਰਥਾਤ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਆ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਣਾ ਏਹੀ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਕਈ ਮਾਸੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਕਰ ਸਰੀਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਉਪਨਿਖਦ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਕੋ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਅਰਥਾਤ ਖੁਰਾਕ ਢਾਈ ਸੇਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਮ ਕੋ ਭੋਜਨ ਪਹੁਚਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੌ ਕਰਿ ਪਾਚਨੁ ਬੇਗਿ ਨ ਪਾਵੈ ਝਗਰੁ ਕਰੈ ਘਰਹਾਈ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਪਾਣ (ਬੇਗਿ) ਨ ਪਾਵੇ ਤੋ ਹੇ ਘਰ ਕੇ (ਹਾਈ) ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋ ਝਗੜਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਤੇਰਾ ਬਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਆਲਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ॥੨॥

ਦਿਨ ਕੀ ਬੈਠ ਖਸਮ ਕੀ ਬਰਕਸ ਇਹ ਬੇਲਾ ਕਤ ਆਈ ॥

ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦਿਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕਰ ਬੈਠ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਬ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਨੇ (ਕੀ) ਕੀਤਾ (ਬਰਕਸ) ਬਰਖਾਸਤ ਅਰਥਾਤ ਉਠਾਵਨਾ ਵਾ ਜਬ ਮਾਲਕ ਨੇ (ਬਰਕਸ) ਖੈਚਿ ਕੀਤੀ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅੰਤ ਹੂਆ ਤਬ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰ ਜੀਵਨੇ ਕੀ (ਬੇਲਾ) ਘੜੀ ਕਬ ਆਵੈਗੀ ਭਾਵ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥੩॥

ਛੂਟੇ ਕੂੰਡੇ ਭੀਗੈ ਪੁਰੀਆ ਚਲਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ਰੀਸਾਈ ॥੩॥

ਪਦਾਰਥ ਕੂੰਡੇ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਇਨ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਪੁਰੀਆ) ਨਲੀਆਂ ਭੀਗੀਆਂ ਰਹੇਂਗੀਆਂ ਤਬ ਹੇ ਜੁਲਾਹੇ (ਰੀਸਾਈ) ਕ੍ਰਧਤ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸ਼ੋਕਾਤਰ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਛੋਛੀ ਨਲੀ ਤੰਤੁ ਨਹੀ ਨਿਕਸੈ ਨਤਰ ਰਹੀ ਉਰਝਾਈ ॥

ਛੋਡਿ ਪਸਾਰੁ ਈਹਾ ਰਹੁ ਬਪੁਰੀ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸਮਝਾਈ ॥੪॥੩॥੫੪॥

ਜਿਹਬਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੈਗੀ (ਤੰਤੁ) ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸੇਗਾ ਵਾ ਸਿਆਹ ਨਾੜੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਨਬਜ਼ ਚਲਨੇ ਸੇ ਰਹ ਜਾਵੇਗੀ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਤੰਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸੇਗਾ ਔਰ (ਨਾਤਰ) ਨਾਭੀ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਅਪਾਨ ਪੌਣ ਕੀ ਗੰਠ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਉਰਝੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਭਾਵ ਖੁਲ ਜਾਵੇਗੀ ਛੋਡ ਦੇ ਪਸਾਰਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਪਸਾਰਾ ਛਡਾਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਈਹਾਂ) ਇਛਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ॥ ਕੌਣ ਇਛਾ? (ਬਪੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ (ਰੀ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਪਲੋਸਨੇ ਕੀ ਜੋ ਚਾਹ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਬੁਧੀ ਨੇ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦਈ ਤਬ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਵਾ ਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਬਪੁਰੀ ਤੇਰਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇ (ਈਹਾ ਰੁਹ) ਚੇਸਟਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਹੁ ਇਉਂ ਮਨ ਨੇ ਬੁਧੀ ਸਮਝਾਈ॥੪॥ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਾਣੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਹ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਜਿਸ (ਮਾ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੁਧ ਸਤੋ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਲੋ ਕੇ ਸਮੇਂ ਈਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਬੁਣਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਗਈ ਭਾਵ ਸੇ ਈਸਰ ਕੋ ਇਛਾ ਕਰ ਦਈ ਜੋ ਮੈਂ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੋਵਾਂ ਘਰ ਕੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਕੋ ਈਸਰ ਨੇ ਛੋਡ ਦੀਆ ਕੈਸਾ ਘਰ ਥਾ ਜੋ ਅਧਿਕ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਵਾ ਨਿਰਵਿਖੇਪ ਰੂਪੀ (ਲਾਹੋ) ਲਾਭ ਵਾਲਾ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਥਾ ਭਾਵ ਸਰਗੁਣਤਾ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜੇ ਕਹੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਕੇਤੀਕ ਹੈ (ਗਜਨਵ) ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਤ ਮਹਤਤ ਹੰਕਾਰ ਪੰਚ ਤਤ ਮਾਤ੍ਰ ਸਬਦੁ ਸਪਰਸੁ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ (ਗਜਦਸ) ਦਸੋ ਦਿਸਾ (ਗਜਇਕੀਸ) ਸਾਤਦੀ ਪਸਾਤ ਲੋਕ ਨੀਚੇ ਕੇ ਸਾਤ ਉਪਰ ਕੇ ਵਾ੧੪ ਲੋਕ ੭ ਦੀਪ ਤੈਨੇ (ਪੁਰੀਆ) ਪੂਰਨਾ ਏਹ ਤਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਕੇ ਤਣਾਈ ਹੈ (ਸਾਠਸੂਤ) ਸੰਬਤੀ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸਨ ਸ਼ਿਵ ਇਨ ਕੀਆਂ ਬੀਸੀਆਂ ਸੋ ਤਾਣੇ ਕਾ ਸੂਤ ਹੈ (ਨਵਖੰਡ) ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਆਦੀ ਜੰਬੂ ਦੀਪ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਨਉ ਕਾਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੰਘੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹਤਰ ਕੋਠੜੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੂੰ ਤੋ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਸੋ ਅਧਿਕ ਪੇਟਾ ਲਗਾ ਹੈ ਗਜ ਨਹੀਂ ਮਿਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਚਾਲੀ ਗਜ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ ਤੋਲ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੁਲੀ ਹੂਈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੋਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਆ ਸੇਸਨਾਗ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਆਤਮਕ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਪਾਚਨ ਨਾਮ ਪਕਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਸੂਤ ਕੋ ਕਚੇ ਸੇ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਸੋ (ਸੇਰ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਢਾਈ ਮਾਤ੍ਰਾਓਂਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਓਂਕਾਰ ਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਇਕਰ ਜਗਤੁ ਸਤਿ ਕੀ ਨਿਆਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਪਾਚਨ) ਪਾਣ ਓਂਕਾਰ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਮੈਂ (ਬੇਗ) ਬਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਤਬ ਝਗੜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਘਰ ਕੇ (ਹਾਈ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਲ ਜੇ ਕਹੇ (ਏਹਬੇਲਾ) ਏਹ ਜਗਤ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀ ਘੜੀ (ਕਹਾਂ) ਕਬ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕੇ ਦਿਨੋਂ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋ ਗਈ ਔਰ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਨੇ (ਬਰਕਸ) ਬਰਖਾਸਤ ਅਰਥਾਤ ਉਠਾਣੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਤ੍ਰ ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪੀ ਕੂੰਡੇ ਛੂਟ ਪੜੇ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣੀ ਮਰਯਾਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਉਛਲ ਪੜੇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਵਰਣ ਕਬੇਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪੁਰੀਆਂ (ਭੀਗੇ) ਡੂਬ ਗਈਆਂ ਚਲਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ਰੀਸਾਈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕ੍ਰਧਤ ਹੁਆ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਚਲਾ ਗਿਆ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਰੂਪੀ ਨਲੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ ਤੰਤੂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਤੁਰ) ਤੁਰ ਅਸਥਾਨੀ ਜੋ ਸਿਸਮਾਰ ਚਕਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤਾਰਾ ਗਣ ਕੀ ਗੰਠ ਭੀ ਨਹੀਂ ਉਰਝੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਏਹ ਬੇਲਾ ਤਬ ਆਈ ਥੀ ਬਾਤਾਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਛੋਡ ਦੇ ਹੇ ਵੀਚਾਰੀ ਈਹਾਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਰਹੁ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਆਪ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਅਧੀਨ ਜਾਣਿਆ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਦੇਹਾਂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਾਸ ਗਈ ਐਸੇ ਉਥਾਨਕਾ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕਹ ਆਏ ਹਾਂ ਤਿਸ ਅਰਥ ਮੈਂ ਪਿਛਲੀ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਏਹੁ ਕਰਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕੋ ਕਹਾ ਛੋਡ ਪਸਾਰਾ (ਈਹਾ) ਇਛਾ ਵਾ ਚੇਸ਼ਟਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਹੇ ਵੀਚਾਰੀ ਮਾਇਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ

ਸਮਝਾਈ॥ ਦੋ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਹੂਏ ਅਬ ਤੀਸਰਾ ਅਰਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਕਰ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤਾਣੀ ਬੁਣਨ ਵਾਲਾ ਜਾਤੀ ਕਾ ਜੁਲਾਹਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਊ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹਾਂ ਮੈਨੇ ਆਪ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਬੀਰ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੀ ਤਾਣੀ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂਗੇ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਕਹੋ ਵਹੁ ਤਾਣੀ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗਜਨਵ) ਨਵਧਾ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਗਜ ਕਰ ਮਿਨਤੀ ਭੀ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਕਿਆ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਮਾਪੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਤਿਸ ਨਵਧਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਵਨ ੧ ਸਿਮਰਨ ੨ ਕੀਰਤਨ ੩ ਪਾਦ ਸੇਵਨ ੪ ਅਚਰਨਾ ੫ ਬੰਦਨ ੬ ਦਾਸਾ ਭਾਉ ੭ ਸਖਾ ੮ ਆਤਮ ਨਿਵੇਦਨ ਸਮਰਪਨ ੯ ਔਰ (ਗਜਦਸ) ਪਾਂਚ ਯਮ ਪਾਂਚ ਨਿਯਮ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਅਹਿੰਸਾ ਅਚੋਰਤਾ ਅਪਰ ਗ੍ਰਹ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਤ ਬਚਨ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਏਹੁ ਪੰਚ ਜਮ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਚ ਜਪ ਬੇਦਾਧੈਨ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਏਹੁ ਪੰਚ ਨੇਮ ਹੈਂ (ਗਜਇਕੀਸ) ਇਕੀ ਗੁਣ ਤੁਮਾਰੇ ਵਿਖੈ ਔਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਚਾਲੀ ਗਜ ਤਾਣੀ ਹੋਣੀ ਸੋ ਕੌਣ ਗੁਣ ਹੈਂ ਜੋ ਗੀਤਾ ਕੇ ਤੇਰਵੇਂ ਧਿਆਇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣਾ ੧ ਦੰਭ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੨ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ੩ ਸਾਂਤੀ ਹੋਣੀ ੪ ਕੁਟਲਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੫ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਣੀ ੬ ਪਵਿਤਰ ਰਹਣਾ ੭ ਆਸਨ ਜਿਤ ਹੋਣਾ ੮ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਣਾ ੯ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਖੈ ਸਬਦਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਹੋਨਾ ੧੦ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਨਾ ੧੧ ਜਨਮ ਕਾ ਦੁਖ ੧੨ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾ ਦੁਖ ੧੩ ਬੁਢੇਪੇ ਕਾ ਦੁਖ ੧੪ ਏਹ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਵਾਰ ਵਾਰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੋਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ੧੫ ਹਠ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਣਾ ਕਿਸੀ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨਾਦਿਕ ਮੈਂ ਹਠ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ੧੬ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਅਵਿਰਲ ਜੁੜਨਾ ਭਗਤੀ ਬਿਭਚਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਨੀ ੧੭ ਕਿਆ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੇਵਲ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ੧੮ ਏਕਾਂਤ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਹਣਾ ੧੯ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਕਰਨੀ ੨੦ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪੀ ਵੇਦਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਿਤ ਹੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਨਿਸਚੇ ਕੇ ਲੀਏ ਦੇਖਣਾ ੨੧ ਕਿਉਂ ਤਿਆਗ ਕਰਤੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਰਹੀ ਉਰਝਈ) ਨ ਫਸੇ ਰਹਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਸੁੰਤਤਰ ਛੋਡਿਆ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਈਹਾ) ਇਛਾ ਰੂਪੀ ਪਸਾਰ ਛੋਡ ਦੇ ਨਿਰਇਛਤ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਭੋਗ ਕਰ ਵਾ ਭਿਛਾ ਮਾਂਗ ਤੁਮ ਕੋ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ (ਬ) ਸਾਥ (ਪੁਰੀ) ਪੂਰਨ ਕੇ ਰਹੁ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥੪॥੩॥੫੪॥

ਗਉੜੀ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਕਿੰਬਾ ਹੋਇ ਮਹੋਇ ॥
ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਪਜੈ ਫੂਟਿ ਮਰੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਏਕ ਕੋਈ ਜੋ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤ ਏਕਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: (ਕਿੰਬਾ) ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤ ਭਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: (ਮਹੋਇ) ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਣਾ ਕਵਣ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਕਿਆ ਜਿਸਕੇ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ (ਸੋਇ) ਸੋ ਪੁਰਖ (ਫੂਟ ਮਰੈ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ[1]॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ?

ਉੱਤਰ:

---

[1] ਵਾ ਸਰੀਰ ਰਹੇ ਅਥਵਾ ਨਾ ਰਹੇ ਸਰਬਥਾ ਜੋਤ ਮਿਲੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਤੋਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਤੋਹਿ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰਾਮਈਆ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੁ ਮਿਲੈ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਕਿ ਏਹੁ ਜੋਗੁ ਕਿ ਭੋਗੁ ॥
ਦੁਹੁ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜੁ ਊਪਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਜੋਗੁ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਸਾਧ ਮਿਲੈ ਤੌਂ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਏਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਬਨ ਮੈ ਬੈਠ ਕਰ ਜੋਗ ਕਰੇ ਅਥਵਾ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਹਾਨ ਲਾਭ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਵਾ ਜੇਕਰ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਤੌਂ ਜੋਗ ਕਰੇ ਤਬ ਕਿਆ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਤੌਂ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਜੋ ਦੋ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮਿਲੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਲੋਗੁ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਗੀਤੁ ਹੈ ਇਹੁ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ॥
ਜਿਉ ਕਾਸੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੋਇ ਮਾਨਸ ਮਰਤੀ ਬਾਰ ॥੩॥

ਲੋਗ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਗੀਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਕਹਣਾ ਹੈ ਏਹ ਤੋ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮੈ ਮਾਨਸ ਕੌ ਮਰਨੇ ਸਮੇਂ ਤਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਕਥਨ ਮੁਕਤਿ ਦਾਇਕ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈ ਮਰਨੇ ਸਮੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥੩॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਣੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਨਹੀ ਅੰਤਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਇ ॥੪॥੧॥੪॥੫੫॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸੁਣੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋਵੈਗਾ ਇਸ ਮੈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥੫੫॥

ਗਉੜੀ ॥

ਜੇਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤ ਤੇ ਡੂਬੇ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਨਹੀ ਤਾਰਿਓ ਰੇ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਬਹੁ ਸੰਜਮ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਨੁ ਜਾਰਿਓ ਰੇ ॥੧॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਔਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਨਯਗਤ- ਪਾਦਿ ਜਤਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤਾਰਿਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਵਹੁ ਲੋਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤਰੇ?

ਉੱਤਰ: ਕਰਮ ਔਰ ਧਰਮ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰਤੇ ਤੋ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਅਹੰਬੁਧੀ ਨੇ ਝਰਾ ਦੀਆ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਕੋ ਦਾਤੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਰੇ ॥
ਹੀਰਾ ਲਾਲੁ ਅਮੋਲੁ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਹਾਰਿਓ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਸੇ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨ ਕਉਡੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਦਲੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਭੂਖ ਭ੍ਰਮਿ ਲਾਗੀ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹਿ ਬੀਚਾਰਿਓ ਰੇ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਸਸੇ ਵਿਆਕੁਲ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰਿ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਨਮਤ ਮਾਨ ਹਿਰਿਓ ਮਨ ਮਾਹੀ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਧਾਰਿਓ ਰੇ ॥੨॥

ਮਾਨ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਉਨਮਤ) ਸੌਦਾਈ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਲੂਟਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨਾ ਧਾਰਨੇ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕਾਰਨ ਰਹਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਆਦ ਲੁਭਤ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਸ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਮਦ ਰਸ ਲੈਤ ਬਿਕਾਰਿਓ ਰੇ ॥

ਜਬ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਤਬ ਤਿਨ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਕੇ ਸੁਆਦ ਮੈ ਲੋਭਾਇਵਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਯਾਂ ਤੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰਸ ਲੇਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਮਦ ਹੋ ਗਿਆ ਵ (ਮਦ) ਮਦਰਾਇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰਸਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਭਾਗ ਸੰਤਨ ਸੰਗਾਨੇ ਕਾਸਟ ਲੋਹ ਉਧਾਰਿਓ ਰੇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਭਾਗ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸੰਗ ਲੋਹਾ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਉਧਾਰਿਓ ਹੈ॥੩॥

ਧਾਵਤ ਜੋਨਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਥਾਕੇ ਅਬ ਦੁਖ ਕਰਿ ਹਮ ਹਾਰਿਓ ਰੇ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋਨਿਓਂ ਅਰ ਜਨਮ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸਹਤ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਥਾਕ ਗਏ ਅਬ ਹਮ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਮਿਲਤ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਿਓ ਰੇ ॥੪॥੧॥੫॥੫੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਤੇ ਹੀ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਨੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਮ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰੋ॥੪॥੧॥੫॥੫੬॥

ਗਉੜੀ ॥

ਕਾਮ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਫਾਂਸੀ ਰੂਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਭਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਲਬੂਤ ਕੀ ਹਸਤਨੀ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਚਲਤੁ ਰਚਿਓ ਜਗਦੀਸ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕਾਗਿਜ ਸੇ (ਕਾਲਬੂਤ) ਬਨਾਵਟ ਕੀ ਹਸਤਨੀ ਬਨਾ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਖਾਤੇ ਪਰ ਖੜੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜਗਦੀਸ ਨੇ ਏਹ (ਚਲਤੁ) ਤਮਾਸਾ ਰਚਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਸੁਆਇ ਗਜ ਬਸਿ ਪਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਅੰਕਸੁ ਸਹਿਓ ਸੀਸ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕਾਮ ਕੇ ਲਾਭ ਵਾਲਤੇ ਹਸਤੀ ਵਸ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਿਰ ਪਰ ਅੰਕਸ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਜੀਵ ਕਾਮਾਤੁਰ ਹੂਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਗੇ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੬

ਬਿਖੈ ਬਾਚੁ ਹਰਿ ਰਾਚੁ ਸਮਝੁ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ॥

ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਨ ਹਰਿ ਭਜੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਗਹਿਓ ਨ ਰਾਮ ਜਹਾਜੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਸਮਝ ਕਰ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਬਚ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚਿ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਮਨ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਜਤਾ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਨੇ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਵਿਖੇ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈ॥

ਮਰਕਟ ਮੁਸਟੀ ਅਨਾਜ ਕੀ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਲੀਨੀ ਹਾਥੁ ਪਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਅਨਾਜ ਕੀ ਮੁਠੀ ਕੋ ਹਾਥ ਪਸਾਰਿ ਕਰ ਬਾਂਦਰ ਲੈ ਤੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਛੂਟਨ ਕੋ ਸਹਸਾ ਪਰਿਆ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਨਾਚਿਓ ਘਰ ਘਰ ਬਾਰਿ ॥੨॥

ਹੇ ਬਉਰਾ ਮਨ ਪਰੰਤੂ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਸੰਸਾ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਬਾਰ ਪਕੜਿਆ ਹੂਆ ਨਾਚਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਨਲਨੀ ਸੂਅਟਾ ਗਹਿਓ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਮਾਯਾ ਇਹੁ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਨਲਨੀ ਕਰ ਤੋਤਾ ਪਕੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਤੋਤੇ ਸਮ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਨਲਨੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪੀਛੇ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਤਿਉ ਪਸਰਿਓ ਪਾਸਾਰੁ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰੇ ਜੈਸੇ ਕੁਸੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗ ਖਿਨਕ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹੁ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਵਨ ਕਉ ਤੀਰਥ ਘਨੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਪੂਜਨ ਕਉ ਬਹੁ ਦੇਵ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਵਰਾ ਯਦਜਪਿ ਨਾਵਨੇ ਕੋ ਤੋ ਤੀਰਥ ਘਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਜਨੇ ਕੋ ਦੇਵਤਾ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਛੂਟਨੁ ਨਹੀ ਮਨ ਬਉਰਾ ਰੇ ਛੂਟਨੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵ ॥੪॥੧॥੬॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸੇ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਮਨ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਛੂਟਨਾ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੬॥੫੭॥

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਮਦਮੱਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਕੁਛਕ ਧਨ ਰਾਖਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਨਿ ਨ ਦਹੈ ਪਵਨੁ ਨਹੀ ਮਗਨੈ ਤਸਕਰੁ ਨੇਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਵਨ (ਮਗਨੈ) ਸੁਕਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਵਾ ਉਡਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਚੋਰ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕਰਿ ਸੰਚਉਨੀ ਸੋ ਧਨੁ ਕਤ ਹੀ ਨ ਜਾਵੈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਸੰਚਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਧਨ ਸਭ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਧਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਧਨੁ ਮਾਧਉ ਗੋਬਿੰਦੁ ਧਰਣੀਧਰੁ ਇਹੈ ਸਾਰ ਧਨੁ ਕਹੀਐ ॥

ਜੋ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਸੁਖੁ ਰਾਜਿ ਨ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਧਨ ਤੋ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ ਹੇ ਮਾਧਉ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਧਰਣੀਧਰ ਇਹ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਧਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਰਾਜਾ ਕਹੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਰਾਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਸੁਖ ਹੈ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਖ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਰਾਜ ਵਿਭੂਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਖੀਤਾ ਵਾ ਲਈਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਰਾਜਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਸੀ ਔਰ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਨੇ ਭੀ ਏਹ ਧਨ ਚਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਧਨ ਕਾਰਣਿ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ ॥

ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਿਵ ਔਰ ਸਨਕਾਦਿਕ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਉਦਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਮੈ ਲਾਭ ਕਿਆ ਹੈ? ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਨਿ ਮੁਕੰਦੁ ਜਿਹਬਾ ਨਾਰਾਇਨੁ ਪਰੈ ਨ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੨॥

ਮਨ ਮੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਭੀ ਐਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕਿਉਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਜ ਧਨੁ ਗਿਆਨੁ ਭਗਤਿ ਗੁਰਿ ਦੀਨੀ ਤਾਸੁ ਸੁਮਤਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਅਪਨਾ ਧਨ ਤੋ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਔਰ ਭਗਤੀ ਦਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਮਤ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਮਨ ਲਗਵਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਤ ਅੰਭ ਥੰਭਿ ਮਨੁ ਧਾਵਤ ਭਰਮ ਬੰਧਨ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥੩॥

ਮਨ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਅੰਭ) ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਾਂਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਮਨ ਧਾਵਤੇ ਕੋ ਥੰਭ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪਨੇ ਆਸਰੇ ਠਹਰਾ ਲੀਆ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜੋ ਬੰਧਨ ਥਾ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ ਭਉ ਥਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕੋਂ ਕਾ ਸੋ ਸਭ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਮਦਨ ਕੇ ਮਾਤੇ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਏ ਰਾਜਨ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ॥

ਤੁਮ ਘਰਿ ਲਾਖ ਕੋਟਿ ਅਸ੍ਵ ਹਸਤੀ ਹਮ ਘਰਿ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੪॥੧॥੭॥੫੮॥

ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈ ਤੋ ਲਾਖੋਂ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਧਨ ਔਰ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਏਕ ਮੁਰਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੇਰੀ ਬਿਭੂਤੀ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਹਮਾਰੀ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਨਾਸੀ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ॥੪॥੧॥੭॥੫੮॥

ਗਉੜੀ ॥

ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਲੋਭ ਸੇ ਕਾਮਨਾ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਕੀ ਬਿਅਰਥਤਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਕਪਿ ਕੇ ਕਰ ਮੁਸਟਿ ਚਨਨ ਕੀ ਲੁਬਧਿ ਨ ਤਿਆਗੁ ਦਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਂਦਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਚਨੋਂ ਕੀ ਮੁਠੀ ਕੁਜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਵਹੁ ਛੋਲੇ ਉਸਕੋ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਏ ਲਾਲਚ ਸਿਉ ਤੇ ਫਿਰਿ ਗਰਹਿ ਪਰਿਓ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਲਾਲਚ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਗਰ ਮੈ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟੇ ਇਸਕੋ ਜਨਮ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਗਏ॥੧॥ ਦੇਹ ਕੀ ਬਿਅਰਥਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥੇ ਜਨਮੁ ਗਇਓ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਕਹੀ ਨ ਸਚੁ ਰਹਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਬਿਅਰਥ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਜਨਮ ਗਇਆ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਏ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਪ ਯਗਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਰਹਣਾ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਹੀਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਉ ਉਦਿਆਨ ਕੁਸਮ ਪਰਫੁਲਿਤ ਕਿਨਹਿ ਨ ਘ੍ਰਾਉ ਲਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਉਦਿਆਨ ਮੈ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧਨਾ ਕੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ॥

ਤੈਸੇ ਭ੍ਰਮਤ ਅਨੇਕ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਕਾਲ ਹਇਓ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਾਲ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਆ ਧਨ ਜੋਬਨ ਅਰੁ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਪੇਖਨ ਕਉ ਜੁ ਦਇਓ ॥

ਇਹ ਧਨ ਜੋਬਨ ਔਰ (ਸੁਤ) ਪੁਤਰ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਦੀਏ ਥੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪ੍ਰੀਛਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੀਏ ਥੇ ਕਿ ਜੀਵ ਇਨ ਮੈ ਫਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ਅਟਕਿ ਜੋ ਉਰਝੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਰਿ ਲਇਓ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ (ਉਰਝੇ) ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਅਟਕ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਉਧ ਅਨਲ ਤਨੁ ਤਿਨ ਕੋ ਮੰਦਰੁ ਚਹੁ ਦਿਸ ਠਾਟੁ ਠਇਓ ॥

(ਅਉਧ) ਉਮਰ ਯੁਕਿਤ ਤਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਨ) ਘਾਸ ਕਾ ਮੰਦਰ (ਚਉਦਿਸ) ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸਾਂਝ ਸਵੇਰ ਮੈ ਕਾਲ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਠਾਟੁ) ਬਨਾਉ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈ ਅਵਸਥਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਹਮ ਕੋ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ ਅਪਨੇ ਬਚਨ ਕਾ ਉਪਾਉ ਭੀ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭੈ ਸਾਗਰ ਤਰਨ ਕਉ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਓਟ ਲਇਓ ॥੪॥੧॥੮॥੫੯॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਭੈ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੮॥੫੯॥

ਗਉੜੀ ॥

ਪਾਨੀ ਮੈਲਾ ਮਾਟੀ ਗੋਰੀ ॥

ਇਸ ਮਾਟੀ ਕੀ ਪੁਤਰੀ ਜੋਰੀ ॥੧॥

ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੀਰਜ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਅਸੁਧ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਰੂਪ ਮਿਟੀ (ਗੋਰੀ) ਸੁਰਖ ਹੈ ਇਸ ਰਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਅੰਸ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਿਟੀ ਕਹਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਅਰ ਮਿਟੀ ਕੀ ਤੈ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਪੁਤਲੀ (ਜੋਰੀ) ਰਚੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਆਹਿ ਨ ਮੋਰਾ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਰਸੁ ਗੋਬਿੰਦ ਤੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਮੇਰਾ ਕਛੁ ਹੈ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤਨ ਔਰ ਧਨ (ਸਭੁ ਰਸੁ) ਸਰਬੰਸੁ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਆਨੰਦ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਕੌ ਸਰਬੰਸ ਵਾ ਆਨੰਦ ਕਿਉਂ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸਾਮਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸ ਮਾਟੀ ਮਹਿ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੭

ਝੂਠਾ ਪਰਪੰਚੁ ਜੋਰਿ ਚਲਾਇਆ ॥੨॥

ਇਸ ਦੇਹ ਮਾਟੀ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਝੂਠਾ ਪਰਪੰਚ ਜੋੜ ਕਰ ਵਾ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਤੈਂ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਕੇ ਤੈਨੇ ਕੁਛ ਧਨ ਰਾਖ ਲੇਨਾ ਥਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਨਹੂ ਲਾਖ ਪਾਂਚ ਕੀ ਜੋਰੀ ॥

ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਗਗਰੀਆ ਫੋਰੀ ॥੩॥

ਯਦ੍ਯਪਿ ਕਿਸੀ ਪਾਂਚ ਲਾਖ ਗਿਣਤੀ ਕੀ ਭੀ ਮਾਇਆ ਜੋੜੀ ਹੈ ਤਥਾਪਿ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਘੜੀ ਫੋੜ ਕਰ ਚਲੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਏਕ ਲਾਖ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ[1] ਭਾਵੈਂ ਪਾਂਚ ਲਾਖ ਜੋੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅੰਤ ਕੋ ਏਕ ਪੈਸੇ ਕੀ ਘੜੀ ਫੋੜਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਤੈ ਸਰਬੰਸ ਦੇਕਰ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਕ ਨੀਵ ਉਸਾਰੀ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੪॥੧॥੯॥੬੦॥

[1] ਵਾ ਕਿਨਾਂ ਯੋਗੀਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਰੂਪ ਲਾਖ ਸੇਂ ਪਾਂਚ ਦੇਕਰ ਯੇਹ ਦੇਹ ਜੋੜੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਰਖੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਫੋੜੀ ਹੈ।

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕਤਾ ਕਾ ਜੋ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਰ ਕੀ ਨੀਵ ਉਸਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਦੁਤੀ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਅਭਿਆਸ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਨਿਰ ਹੰਕਾਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਹੂਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਦੇਹੋਹੰ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਥੋੜੇ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਿਨਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਖਿਨ ਥੋੜੇ ਕਾਲ ਇਕੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਮੈਂ ਨਿਰ ਹੰਕਾਰ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੯॥੬੦॥

ਗਉੜੀ ॥

ਰਾਮ ਜਪਉ ਜੀਅ ਐਸੇ ਐਸੇ ॥

ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਜੈਸੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੋ (ਜੀਅ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪੋ ਜੈਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧ੍ਰੂ ਅਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਜਪੇ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਰੋਸੇ ਤੇਰੇ ॥

ਸਭੁ ਪਰਵਾਰੁ ਚੜਾਇਆ ਬੇੜੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਪਰ ਮੈਨੇ ਸਭ ਪਰਵਾਰੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੇ ਪਰ ਚੜਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵੈ ॥

ਇਸ ਬੇੜੇ ਕਉ ਪਾਰਿ ਲਘਾਵੈ ॥੨॥

ਜਬ (ਤਿਸੁ) ਹਰੀ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਆਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਜੋ ਬੇੜਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਚੂਕਿ ਗਈ ਫਿਰਿ ਆਵਨ ਜਾਨੀ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਬੁਧੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਨ ਕੀ ਆਵਨ ਜਾਨੀ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥

ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਸਭ ਏਕੋ ਦਾਨੀ ॥੪॥੨॥੧੦॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮੇ ਧਨਖ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਜ (ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ) ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਤੂੰ ਜਾਨ॥੪॥੨॥੧੦॥੬੧॥

ਗਉੜੀ ੯ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਨਿ ਛਾਡਿ ਜਉ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਓ ॥

ਲਾਗਤ ਪਵਨ ਖਸਮੁ ਬਿਸਰਾਇਓ ॥੧॥

ਜੋਨੀ ਛੋਡ ਕਰ ਜਬ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸਤੇ ਹੀ ਜਬ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਲਾਗੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੂਆ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਵਾ ਤਿਸ ਮੋਹ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਸਰਵਾਇ ਦੀਆ ॥੧॥

ਜੀਅਰਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨਾ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਉਰਧ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ॥

ਤਉ ਜਠਰ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਰਹਤਾ ॥੨॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਊਪਰ ਪੈਰ ਕਰਕੇ ਤਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਉ (ਜਠਰ) ਪੇਟ ਮੈਂ ਜੋ ਅੰਨ ਆਦਿਕ ਕੋ ਪਚਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਹਤਾ) ਬਚਤਾ ਥਾ॥੨॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ॥
ਅਬ ਕੇ ਛੁਟਕੇ ਠਉਰ ਨ ਠਾਇਓ ॥੩॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਬੀਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਬ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਤਬ ਠਹਿਰਨੇ ਕੋ ਜਾਗਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਫੇਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ?

ਉੱਤਰ:

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥
ਆਵਤ ਦੀਸੈ ਜਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥੪॥੧॥੧੧॥੬੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ। ਜੇ ਕਹੇ ਅਵਸਥਾ ਤੋ ਬਹੁਤ ਪੜੀ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਭਜ ਲੇਵਾਂਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਮਰ ਆਵਤੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਾਤੀ ਹੁਈ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਦੀਪ ਸਿਖਾਵਤ ਵਾ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਤੋ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹਾਂ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੧੧॥੬੨॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ॥

ਭਗਤੀ ਕੋ ਮੁਖ ਔਰ ਦੁੰਦੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਗ ਬਾਸੁ ਨ ਬਾਛੀਐ ਡਰੀਐ ਨ ਨਰਕਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸੁਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨ ਕਰੀਐ ਔਰ ਨਰਕ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਸੇ ਨ ਡਰੀਐ ਭਾਵ ਇਹ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਇਛਾ ਨਰਕ ਕਾ ਡਰ ਦੋਨੋਂ ਛੋਡ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਈ ਹੈ ਮਨਹਿ ਨ ਕੀਜੈ ਆਸ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹੋਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ਹੀ ਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਰਮਈਆ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥
ਜਾ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ (ਰਮਈਆ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਸੇ (ਪਰਮ) ਵੱਡਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਸੰਜਮੋ ਕਿਆ ਬਰਤੁ ਕਿਆ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਨੀਐ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ॥੨॥

ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਾ ਜਾਨੀਏ ਤਬ ਜਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਪ ਔਰ ਸੰਜਮ ਕਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਤ ਤਥਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਪੈ ਦੇਖਿ ਨ ਹਰਖੀਐ ਬਿਪਤਿ ਦੇਖਿ ਨ ਰੋਇ ॥

ਧਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਨਾਂ ਹੋਈਏ ਔਰ ਅਪਦਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਰੋਈਏ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮੈਂ ਸਮ ਰਹੀਏ॥

ਜਿਉ ਸੰਪੈ ਤਿਉ ਬਿਪਤਿ ਹੈ ਬਿਧ ਨੇ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹੋਇ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਬਿਭੂਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਬਿਪਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਜੈਸਾ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਵਸਜ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਸੰਤਨ ਰਿਦੈ ਮਝਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਅਬ) ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਕਿਸ ਨੇ? ਸੇਵਕ ਨੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੇਵਕ ਕੌਣ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਸੇਵਕ ਸੋ ਸੇਵਾ ਭਲੇ ਜਿਹ ਘਟ ਬਸੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥੧॥੧੨॥੬੩॥

ਸੇਵਕ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੌਨ ਹੈਂ?

ਉੱਤਰ: ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਭਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੧੨॥੬੩॥

ਗਉੜੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਤਬ ਸੰਬਧੀਓਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਰੋਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੈਂ ਕੁਛ ਪੀ ਲੀਆ ਹੈ ਹਮ ਸਭ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਵੈਰਾਗ ਮੇ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਤੇਰੋ ਕੋਇ ਨਹੀ ਖਿੰਚਿ ਲੇਇ ਜਿਨਿ ਭਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰੁ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਊਪਰ ਖੈਂਚ ਕਰ (ਜਿਨਿ) ਮਤ ਲੇਹੁ ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਕੁਟੰਬ ਅਪਨਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਰਖ ਬਸੇਰੋ ਪੰਖਿ ਕੋ ਤੈਸੋ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪੰਖੀਓਂ ਕਾ ਬ੍ਰਿਖ ਪਰ ਬਸੇਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਜਾਣ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਸੁ ਪੀਆ ਰੇ ॥

ਜਿਹ ਰਸ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਰਸ ਅਉਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੀਨੇ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਔਰ ਰਸ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਉਰ ਮੁਏ ਕਿਆ ਰੋਈਐ ਜਉ ਆਪਾ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਇ ॥

ਜਬ (ਆਪਾ) ਆਪਨਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਣਾ ਤੌ ਔਰ ਕੇ ਮਰਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਰੋਣਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਬਿਨਸਿ ਹੈ ਦੁਖੁ ਕਰਿ ਰੋਵੈ ਬਲਾਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸੇਗਾ ਯਾਂ ਤੇ ਦੁਖ ਮਾਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬਲਾ ਰੋਤੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਬਲਾਇ ਜਾਣੇ ਵਾ ਦੁਖ ਮਾਨਕਰ ਵਹੁ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੀ (ਬਲਾਇ) ਭੂਤਨੀ ਚਿਪਟੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਹ ਕੀ ਉਪਜੀ ਤਹ ਰਚੀ ਪੀਵਤ ਮਰਦਨ ਲਾਗ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੂਈ ਥੀ ਜੀਵ ਕਲਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਰਚੀ ਗਈ ਭਾਵ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਨ ਕੀ?

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਰਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਰਾਮ ਰਸ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਚਿਤਿ ਚੇਤਿਆ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਬੈਰਾਗ ॥੩॥੨॥੧੩॥੬੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਏਹ ਚਿਤ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਰੋਣਾ ਮਿਟਤਾ ਹੈ॥੩॥੨॥੧੩॥੬੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ॥

ਪਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਪਤੀ ਕੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਰੈ ਕਾਮਨੀ ਲੋਚਨ ਭਰੀ ਲੇ ਉਸਾਸਾ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਮਨੀ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਉਚੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਜਲ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਚੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੮

ਉਰ ਨ ਭੀਜੈ ਪਗੁ ਨਾ ਖਿਸੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਕਾ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਰਿਦਾ ਭੀਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪੀਛੇ ਕੋ ਪਗੁ ਖਿਸਕਤਾ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਔਰ ਦੇਵਤੋਂ ਪਰ ਭੀਗਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਮੈ ਕੋਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਪੀਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ॥੧॥

ਉਡਹੁ ਨ ਕਾਗਾ ਕਾਰੇ ॥

ਬੇਗਿ ਮਿਲੀਜੈ ਅਪੁਨੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿ ਪ੍ਰਦੇਸ ਗਾਮੀ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਕਾਲੇ ਕਾਕ ਉਡ ਜਾਓ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਮਿਲੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲੇ ਕਾਗਉ ਤੁਮ ਉਡਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਉਡ ਜਾਵੋ ਵਾ (ਹੁਨ) ਅਬ ਉਡ ਜਾਵੋ ਨਿਸ ਪਾਪ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਮਿਲੀਏ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕਾਰਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੀਜੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੀਵਨ ਪਦ) ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਏਕੁ ਆਧਾਰੁ ਨਾਮੁ ਨਾਰਾਇਨ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥੨॥੧॥੧੪॥੬੫॥

ਔਰ ਮਨ ਮੈ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੨॥੧॥ ੧੪॥ ੬੫॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ੧੧ ॥

ਸਾਖੀ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪਤਾ ਔਰ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਕੋ ਰਾਧੇ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸ ਪਾਸ ਘਨ ਤੁਰਸੀ ਕਾ ਬਿਰਵਾ ਮਾਝ ਬਨਾ ਰਸਿ ਗਾਊਂ ਰੇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ (ਘਨ) ਬਹੁਤਾ (ਤੁਰਸੀ) ਤੁਲਤਾ ਆਦੀ ਜੋ ਗੁਣ (ਅਸੀ) ਹੈਂ ਏਹੀ ਤੁਲਸੀ ਕੇ ਬੂਟੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ (ਮਾਝ) ਬੀਚ (ਬਨਾਰਸਿ) ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਰਸੁ ਆਨੰਦ ਜਿਸਮੇ ਐਸਾ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨ ਗਾਊਂ ਹੈ ਏਹੀ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਹੈ ਜਹਾਂ ਰਾਸਾਦਿਕੋ ਕਾ ਰਸ ਬਨਾ ਹੈ ਵਾ ਬਨਾਰਸ ਕਾ ਅਖਰ ਤੋੜ ਫੋੜ ਕੇ ਬਰਸਨਾ ਬਰਸਨਾ ਜਹਾਂ ਰਾਧਕਾ ਜਨਮੀ ਥੀ ਸੋ ਗਾਉਂ ਹੈ ਐਸੇ ਭੀ ਬਨਤਾ ਹੈ ਰਿਦਾ ਬਰਸਾਨਾ ਹੈ॥

ਉਆ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ਗੁਆਰਨਿ ਮੋ ਕਉ ਛੋਡਿ ਨ ਆਉ ਨ ਜਾਹੂ ਰੇ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਮੈ ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਹੈਂ ਉਸ ਕਾ ਅਰਥ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਗੁਆਰਨਿ) ਰਾਧਕੇ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥ ਹੇ ਸਾਖੀ ਆਤਮਾ ਮੇਰੇ ਕੌ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨ ਕਰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਅਪ੍ਰੋਖ ਰਹੁ। ਜੇ ਕਹੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੈ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਊਂ॥

ਤੋਹਿ ਚਰਨ ਮਨੁ ਲਾਗੋ ਸਾਰਿੰਗਧਰ ॥

ਸੋ ਮਿਲੈ ਜੋ ਬਡਭਾਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗਧਰ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਮੈ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਮੈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਨ ਹਰਨ ਮਨੋਹਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਚਰਾਵਤ ਗਾਊ ਰੇ ॥

ਰਿਦਾ ਰੂਪੀ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਨ ਕੇ ਹਰਨੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਹੈ (ਮਨੋਹਰ) ਸੁੰਦਰ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੌਣ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਸੋ ਤੂੰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪੀ ਗਊਆਂ ਕੋ ਬਿਚਰਾਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਤੁਝ ਸਾਖੀ ਆਸਰੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਹੀ ਸਾਰਿੰਗਧਰ ਮੋਹਿ ਕਬੀਰਾ ਨਾਊ ਰੇ ॥੨॥੨॥੧੫॥੬੬॥

ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਧਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ (ਕਬੀਰਾ) ਬਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਉਪਾਸਕਾਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਸਾਰੰਗਧਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਆਸੇ ਪਾਸੇ (ਘਨ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਤੁਲਸੀ ਕਾ ਬੂਟਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਨਾਰਸ) ਅਨੰਦ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਗਾਉਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖਕਰ ਗੁਵਾਰਨ ਅਰਥਾਤ ਰਾਧਕਾ ਮੋਹਤ ਹੁਈ ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਥੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨ ਆਓ ਨ ਜਾਓ॥ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਰਾ ਮਨੋਹਰ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਗਊਆਂ ਚਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੁਈ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ। ਹੇ ਧਰਨੀਧਰ ਜਿਸਕਾ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਬੀਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਮੈਂ ਹੂੰ॥੨॥੨॥ ੧੫॥ ੬੬॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ੧੨ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਅਨਿਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਪਲ ਬਸਤ੍ਰ ਕੇਤੇ ਹੈ ਪਹਿਰੇ ਕਿਆ ਬਨ ਮਧੇ ਬਾਸਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਤਨਿਓਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਬਿਪਲ) ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੇ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਔਰ ਬਨਕੇ ਬੀਚ ਬਾਸਾ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ॥

ਕਹਾ ਭਇਆ ਨਰ ਦੇਵਾ ਧੋਖੇ ਕਿਆ ਜਲਿ ਬੋਰਿਓ ਗਿਆਤਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਔਰ ਜਲ ਮੈਂ (ਗਿਆਤਾ) ਸਮਝ ਪੂਰਬਕ ਸਰੀਰ ਕੋ ਡੋਬ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ ਵਾ ਜਲ ਬੋਰਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਹੂਆ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਗਿਆਤਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ॥

ਜੀਅਰੇ ਜਾਹਿਗਾ ਮੈ ਜਾਨਾਂ ॥

ਅਬਿਗਤ ਸਮਝੁ ਇਆਨਾ ॥

ਜਤ ਜਤ ਦੇਖਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਪੇਖਉ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਲਪਟਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਜਾਵੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸ ਮਰੇਂਗਾ ਮੈਨੇ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਅਯਾਨੇ ਜੀਵ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ (ਅਬਿਗਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਮਝ ਔਰੁ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਂਗਾ ਤਿਸ ਨਾਸਵੰਤ ਮਾਯਾ ਸੇ ਤੂੰ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਬਹੁ ਉਪਦੇਸੀ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਗਲੋ ਧੰਧਾ ॥

(ਗਿਆਨੀ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਕਤਾ ਅਰੁ ਧ੍ਯਾਨ ਲਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨ: ਬਹੁਤ ਸੇ (ਉਪਦੇਸੀ) ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਇਤਯਾਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਧੰਧਾ ਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਇਆ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਅੰਧਾ ॥੨॥੧॥੧੬॥੬੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਰਾਮ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਨੇ ਅੰਧਕਾਰ ਛੋਡਿਆ ॥੨॥੧॥੧੬॥੬੭॥

ਗਉੜੀ ੧੨ ॥

ਜੇ ਮਨ ਕਹੇ ਕਿ ਅਬ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਰੇ ਛਾਡਹੁ ਭਰਮੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਨਾਚਹੁ ਇਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਡਾਂਡੇ ॥

ਰੇ ਮਨ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਦੰਡੇ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮ ਛੋਡਿ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਨਾਚਹੁ॥

ਸੂਰੁ ਕਿ ਸਨਮੁਖ ਰਨ ਤੇ ਡਰਪੈ ਸਤੀ ਕਿ ਸਾਂਚੈ ਭਾਂਡੇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਜੁਧ ਸੇ ਡਰੇ ਸੋ ਸੂਰਮਾਂ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਸਤੀ ਜਲਨੇ ਕੇ ਸਮਜ ਭਾਂਡੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਸੋ ਕਜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੂਰਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਰਣ ਸੇ ਡਰਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਜੋ ਸਤੀ ਹੋਣੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਭਾਂਡੇ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤੀ ਸਰਬੰਸ ਲੁਟਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਾਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਵਹੁ ਗਜਾਨਵਾਨ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਦਬਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨ ਜੀਤ ਕਰ ਉਨਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਗਜਾਨੀ ਦੇਹੋਹੰ ਤਜਾਗਨ ਮੈਂ ਸੰਕੋਚੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਡਗਮਗ ਛਾਡਿ ਰੇ ਮਨ ਬਉਰਾ ॥

ਅਬ ਤਉ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸਿਧਿ ਪਾਈਐ ਲੀਨੋ ਹਾਥਿ ਸੰਧਉਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਮਨ (ਡਗ) ਵਿੰਗੇ ਰਸਤੇ ਛੋਡ ਦੇਹੁ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਸੰਧਉਰਾ) ਨਾਰੀਏਲ ਲੇ ਲੀਆ ਸਤੀ ਜਰੇ ਤੋ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੋ ਪਾ ਲੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੂਰਮੇ ਨੇ (ਸੰਧਉਰਾ) ਖੰਡਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੀਆ ਤਉ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਡਰਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਰੇ ਮਰੇ ਸੇ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜਬ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਨਾਰੀਏਲ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਅਰੁ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਖੰਡਾ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਪਕੜ ਲੀਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮਰ ਜਾਵੇ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਵੇ ਗਜਾਨੀ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਵੇ ਤੌ ਮੋਖ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੀਨੇ ਇਆ ਬਿਧਿ ਜਗਤੁ ਬਿਗੂਤਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤੂੰ (ਲੀਨੇ) ਲੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ (ਲੀਨੇ) ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨ ਛੋਡਉ ਸਗਲ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ॥੨॥੨॥੧੭॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ਨ ਛੋਡਉ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੭॥੬੮॥

ਗਉੜੀ ੧੩ ॥

ਫੁਰਮਾਨੁ ਤੇਰਾ ਸਿਰੈ ਊਪਰਿ ਫਿਰਿ ਨ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸਿਰ ਪਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਯੇਹਿ ਮਾਨਣੇ ਜੋਗ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਣੇ ਜੋਗ॥

ਤੁਹੀ ਦਰੀਆ ਤੁਹੀ ਕਰੀਆ ਤੁਝੈ ਤੇ ਨਿਸਤਾਰ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਦਰੀਆਓ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ (ਕਰੀਆ) ਮਲਾਹ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਬੰਦੇ ਬੰਦਗੀ ਇਕਤੀਆਰ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਰੋਸੁ ਧਰਉ ਕਿ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹਮ ਕੋ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਮੁਝ ਦਾਸ ਪਰ ਰੋਸ ਧਾਰੋ ਵਾ ਪਿਆਰ ਧਰੋ ਇਹ ਆਪ ਕੋ ਇਖਤਿਆਰ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬੰਦਾ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਉ ਫੂਲੁ ਜਈ ਹੈ ਨਾਰਿ ॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜਈ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਵਾ ਕਵਲ ਨਾਰ ਜਲ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ (ਜਈ) ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਦੇਸ ਸੇ ਆਏ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਲਾਮੁ ਘਰ ਕਾ ਜੀਆਇ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ ॥੨॥੧੮॥੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਕਾ ਗੁਲਾਮ ਹਾਂ ਚਾਹੇ ਜੀਆਇ ਚਾਹੇ ਮਾਰ॥੨॥੧੮॥੬੯॥

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਜੈ ਨੰਦ ਕੇ ਨੰਦਨ ਕੀ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਭ੍ਰਮਤ ਨੰਦੁ ਬਹੁ ਥਾਕੋ ਰੇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੂਨੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਥਕਤ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਭਗਤਿ ਹੇਤਿ ਅਵਤਾਰੁ ਲੀਓ ਹੈ ਭਾਗੁ ਬਡੋ ਬਪੁਰਾ ਕੋ ਰੇ ॥੧॥

ਨੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਚਾਰੇ ਕਾ ਭਾਗ ਬਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਨੰਦ ਨੇ ਔਰ ਜਸੋਧਾਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਥੀ ਯਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਉਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਬਡਾਈ ਬਖਸ਼ੀ ਯਦਪੀ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਘਰ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਦਪੀ ਪਾਲਨੇ ਕਰ ਨੰਦ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਜੁ ਕਹਤ ਹਉ ਨੰਦ ਕੋ ਨੰਦਨੁ ਨੰਦ ਸੁ ਨੰਦਨੁ ਕਾ ਕੋ ਰੇ ॥

ਧਰਨਿ ਅਕਾਸੁ ਦਸੋ ਦਿਸ ਨਾਹੀ ਤਬ ਇਹੁ ਨੰਦੁ ਕਹਾ ਥੋ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੰਦ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਨੰਦ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕਾ (ਨੰਦਨੁ) ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਯੰਤ ਕਹੋਗੇ ਨੰਦ ਕੇ ਬਡੇ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੀ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜਬ ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਏਹ ਨੰਦ ਕਹਾਂ ਥਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਤਬ ਭੀ ਥਾ॥

ਪੰਨਾ ੩੩੯

ਸੰਕਟਿ ਨਹੀ ਪਰੈ ਜੋਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਜਾ ਕੋ ਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਾ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਪੂਛੋ ਤੋ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੰਕਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਰਤਾ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਐਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਜਾ ਕੈ ਮਾਈ ਨ ਬਾਪੋ ਰੇ ॥੨॥੧੯॥੭੦॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਐਸਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਨ ਮਾਈ ਹੈ ਨ ਬਾਪੁ ਹੈ॥੨॥੧੯॥੭੦॥

ਗਉੜੀ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਟਾਵਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਐਸਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਧਾਰਿਆ ਏਕ ਹਾਥ ਮੈਂ ਵੇਸਵਾ ਏਕ ਹਾਥ ਮੈਂ ਗੰਗਾ ਜਲ ਕੀ ਬੋਤਲ ਪਕੜੀ ਹੂਈ ਥੀ। ਮਦਮਤੋਂ ਕੇ ਸਮ ਫਿਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਲੋਗ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਸ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਉ ਨਿੰਦਉ ਮੋ ਕਉ ਲੋਗੁ ਨਿੰਦਉ ॥

ਨਿੰਦਾ ਜਨ ਕਉ ਖਰੀ ਪਿਆਰੀ ॥

ਨਿੰਦਾ ਬਾਪੁ ਨਿੰਦਾ ਮਹਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਿੰਦੋ ਮੁਝ ਜਨ ਕਉ ਨਿੰਦਾ ਅਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਪਿਤਾ ਨਿੰਦਾ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕੋ ਨਿੰਦਾ ਪਿਆਰੀ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ਤ ਬੈਕੁੰਠਿ ਜਾਈਐ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮਨਹਿ ਬਸਾਈਐ ॥

ਜੇ ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਨਿੰਦਾ ਹੋਣੇ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਏਕ ਤੋ ਜਿਸ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਪਾਪ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦੁਤੀਯ ਲੋਕ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੁਧ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਜਬ ਕੇ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸਨੇ ਪਾਪ ਕੀਆ ਉਸਕੋ ਪਾਪੀ ਕਹਿ ਦੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਏਹੀ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਿਦੈ ਸੁਧ ਜਉ ਨਿੰਦਾ ਹੋਇ ॥

ਹਮਰੇ ਕਪਰੇ ਨਿੰਦਕੁ ਧੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਹਮ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੌ ਨਿੰਦਕ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਕਪੜੇ ਧੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਕੋ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਸੁ ਹਮਰਾ ਮੀਤੁ ॥

ਨਿੰਦਕ ਮਾਹਿ ਹਮਾਰਾ ਚੀਤੁ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਬੀਚ ਹਮਾਰਾ ਚੀਤ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਸੋ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਹੋਰੈ ॥

ਹਮਰਾ ਜੀਵਨੁ ਨਿੰਦਕੁ ਲੋਰੈ ॥੨॥

ਹਮਾਰਾ ਨਿੰਦਕ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਕੋ (ਹੋਰੈ) ਹਟਾਵੈ ਨਿੰਦਾ ਪਰਾਇਣ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਸੋ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਾ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਨਿੰਦਾ ਹਮਰਾ ਕਰੈ ਉਧਾਰੁ ॥

ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੰਦਾ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਕਬੀਰ ਕਉ ਨਿੰਦਾ ਸਾਰੁ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਡੂਬਾ ਹਮ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥੩॥੨੦॥੭੧॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਤੋ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਡੂਬਾ ਹੈ ਹਮ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥੩॥੨੦॥੭੧॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਤੂੰ ਐਸਾ ਨਿਰਭਉ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਰਾਮ ਰਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਤੂੰ ਐਸਾ ਨਿਰਭਉ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਨ) ਨਾਉਕਾ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹਮ ਹੋਤੇ ਤਬ ਤੁਮ ਨਾਹੀ ਅਬ ਤੁਮ ਹਹੁ ਹਮ ਨਾਹੀ ॥

ਜਬ ਹਮ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜੀਵ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਤਬ ਤੁਮ ਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਥੇ ਅਬ ਤੁਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਤੋ ਤਬ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇ ਕੁਛ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ।

ਅਬ ਹਮ ਤੁਮ ਏਕ ਭਏ ਹਹਿ ਏਕੈ ਦੇਖਤ ਮਨੁ ਪਤੀਆਹੀ ॥੧॥

ਅਬ ਹਮ ਔਰ ਤੁਮ ਏਕ ਭਏ ਹੈਂ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮਨ ਨਿਸਚੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਬੁਧਿ ਹੋਤੀ ਤਬ ਬਲੁ ਕੈਸਾ ਅਬ ਬੁਧਿ ਬਲੁ ਨ ਖਟਾਈ ॥

ਜਬ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤਬ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਬਲ ਕੈਸਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬਲ ਨਹੀਂ ਥਾ ਬੁਧੀ ਔਰ ਬਲ ਜੋ ਸੰਸਾਰਕ ਥੇ ਅਬ ਉਨਕੀ (ਖਟਾਈ) ਸਮਾਈ ਨਹੀਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਬੁਧਿ ਹਰਿ ਲਈ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਬਦਲੀ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ॥੨॥੨੧॥੭੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਅਬ ਆਪਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜਬ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਬਦਲੀ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੁਈ ਤਬ (ਸਿਧਿ ਪਾਈ) ਮੋਖਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥੨੧॥੭੨॥

ਗਉੜੀ ॥

ਖਟ ਨੇਮ ਕਰਿ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਬਸਤੁ ਅਨੂਪੁ ਬੀਚ ਪਾਈ ॥

ਨੇਮ ਉਪਲਖਤ ਨੇਮੀਆਂ ਪੁਠੀਆ ਅਰਥਾਤ (ਖਟ) ਛਿਆ ਚਕਰੋਂ ਕਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰੁ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤ ਆਤਮ ਬਸਤੂ ਬੀਚ ਪਾਈ ਹੈ ਚਕਰੋਂ ਕਾ ਰੂਪ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ੪੭ਵੇਂ ਸਬਦ ਮੇਂ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਕੁੰਜੀ ਕੁਲਫੁ ਪ੍ਰਾਨ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਕਰਤੇ ਬਾਰ ਨ ਲਾਈ ॥੧॥

ਚਕ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਕੁਲਫੁ) ਜੰਦ੍ਰੇ ਖੋਲਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਕੁੰਜੀ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਵਾ ਪੰਜ ਤਤ ਏਕ ਮਨ ਇਨਖਟੋਂ ਕੇ ਨਿਜਮ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਕੋਠੜੀ ਬਾਂਧੀ ਹੈ ਬੀਚ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪਾਈ ਹੈ ਕੁੰਜੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਹੈ ਜਿੰਦਾ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣ ਥੰਭਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬ ਮਨ ਜਾਗਤ ਰਹੁ ਰੇ ਭਾਈ ॥

ਗਾਫਲੁ ਹੋਇ ਕੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਚੋਰੁ ਮੁਸੈ ਘਰੁ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਅਬ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈ ਜਾਗਤ ਰਹੁ ਗਾਫਲ ਹੋ ਕਰ ਤੈਂ ਕਿਉਂ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਘਰ ਕੋ (ਮੁਸੈ) ਠਗੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਪਹਰੂਆ ਦਰ ਮਹਿ ਰਹਤੇ ਤਿਨ ਕਾ ਨਹੀ ਪਤੀਆਰਾ ॥

ਸਰੀਰ ਕੋਠੜੀ ਕੇ ਪਹਰੇ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ॥

ਚੇਤਿ ਸੁਚੇਤ ਚਿਤ ਹੋਇ ਰਹੁ ਤਉ ਲੈ ਪਰਗਾਸੁ ਉਜਾਰਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਚਿਤ ਮੈ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਰਹੁ ਜੋ ਕਹੈਂ ਮਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਉਜਾਰਾ) ਗਿਆਨ ਲਹੇਗਾ॥੨॥

ਨਉ ਘਰ ਦੇਖਿ ਜੁ ਕਾਮਨਿ ਭੂਲੀ ਬਸਤੁ ਅਨੂਪ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜਿਨਕੀ (ਕਾਮਨਿ) ਬੁਧੀ (ਨਉਘਰ) ਨਉ ਗੋਲਕਾਂ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਨੂਪਮ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰ ਨਵੈ ਘਰ ਮੂਸੇ ਦਸਵੈਂ ਤਤੁ ਸਮਾਈ ॥੩॥੨੨॥੭੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਨੌਂ ਘਰ ਮੁਸੇ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਦਸਮੇ) ਸਰਗ ਆਦਿਕ ਨਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਤ ਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਰੂਪ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧ ਅਸਟਪਦੀ ਕੀ ੫ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ॥੩॥੨੨॥੭੩॥

ਗਉੜੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਕਿਆ ਸਾਰ ਜਾਨਾ ਹੈ?

ਮਾਈ ਮੋਹਿ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਿਓ ਆਨਾਨਾਂ ॥
ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਜਾਸੁ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਤਾਸੁ ਬਸਹਿ ਮੋਰੇ ਪ੍ਰਾਨਾਨਾਂ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਭਾਈ ਮੈ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਨਾਂ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਜਗਾ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਕਾਰ ਤੁਕਾਂਤ ਮੈ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਗੁਨ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਨਾ) ਪੁਰਸ਼ ਮੈ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਗੰਮਿਤ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਧਿਆਨਾਨਾਂ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਤਬ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਬਬੇਕ (ਗੰਮਤਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ (ਗਗਨ ਮੰਡਲ) ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਚਿਦਾਕਾਸ਼ ਵਾ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਧਿਆਨ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੂਆ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਬਿਖੈ ਰੋਗ ਭੈ ਬੰਧਨ ਭਾਗੇ ਮਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਸੁਖੁ ਜਾਨਾਨਾ ॥੧॥

ਵਿਖੇ ਰੋਗ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਤਥਾ ਬੰਧਨ ਭਾਗ ਗਏ ਔਰ ਮਨ ਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ॥੧॥

ਏਕ ਸੁਮਤਿ ਰਤਿ ਜਾਨਿ ਮਾਨਿ ਪ੍ਰਭ ਦੂਸਰ ਮਨਹਿ ਨ ਆਨਾਨਾ ॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਮਤਿ ਕੀ (ਰਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਔਰੁ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਮਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਨਾ॥

ਚੰਦਨ ਬਾਸੁ ਭਏ ਮਨ ਬਾਸਨ ਤਿਆਗਿ ਘਟਿਓ ਅਭਿਮਾਨਾਨਾ ॥੨॥

ਜਬ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਚੰਦਨ ਬਾਸੁ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੇ (ਬਾਸਨ) ਪਾਤ੍ਰ ਹੂਏ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁਏ ਤਬ ਘਟ ਮੈਂ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਥਾ ਸੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਵਾ ਜੋ (ਚੰਦਨ) ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਾਂ ਸੋ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਕੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜਬ ਚੰਦਨ ਭਏ ਤਬਿ ਅਭਿਮਾਨ ਘਟ ਗਿਆ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ ਨਿਵਿਰਤਿ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਥਾਨ ਹੈ ਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਜਨ ਗਾਇ ਧਿਆਇ ਜਸੁ ਠਾਕੁਰ ਤਾਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਥਾਨਾਨਾਂ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਠਾਕਰੁ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ (ਥਾਨ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਡਭਾਗੀ ਕੌਨ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਤਿਹ ਬਡ ਭਾਗ ਬਸਿਓ ਮਨਿ ਜਾ ਕੈ ਕਰਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਥਾਨਾਨਾ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਣੇ ਕੋ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਕੌਣ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਦੇਖਾ? ॥੩॥

ਉੱਤਰ:

ਕਾਟਿ ਸਕਤਿ ਸਿਵ ਸਹਜੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਓ ਏਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨਾਨਾ ॥

ਅਵਿਦਜਾ ਸਕਤੀ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ (ਸਿਵ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਮਾਇਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗਿਆਨ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਰਮ ਕਰਤਿਆਂ ਹੁਇਆਂ ਆਪ ਸੇ ਗਿਆਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੩੪੦

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਭੇਟਿ ਮਹਾ ਸੁਖ ਭ੍ਰਮਤ ਰਹੇ ਮਨੁ ਮਾਨਾਨਾਂ ॥੪॥੨੩॥੭੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੁਏ ਰਹ ਗਏ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੭੪॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕਾਜੀ ਅਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਣਾ ਅਪਣਾ ਮਤੁ ਸਿਧ ਕਰਾਵਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੁਣਨੇ ਕੋ ਆਏ ਆਇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਅਖਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੋ ਜੋ ਇਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਵਨ ਅਛਰ ਲੋਕ ਤ੍ਰੈ ਸਭੁ ਕਛੁ ਇਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਏ ਅਖਰ ਖਿਰਿ ਜਾਹਿਗੇ ਓਇ ਅਖਰ ਇਨ ਮਹਿ ਨਾਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਵੰਜਾ ਜੋ ਅਖਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸਭ ਕਛੁ ਇਨਹੀ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਨਾਮ ਔਰ ਰੂਪ ਮਾਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਇਨ ਮੈਂ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਅਖਰ (ਖਿਰ ਜਾਹਿਗੇ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ ਔਰ ਵਹੁ (ਅਖਰ) ਅਬਨਾਸੀ ਇਨ ਮੈਂ ਇਦੰਤਾ ਕਾ ਵਿਸੈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਦੀਪਕ ਸਮਾਨ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਅਬਨਾਸੀ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੋ?

ਉੱਤਰ:

ਜਹਾ ਬੋਲ ਤਹ ਅਛਰ ਆਵਾ ॥
ਜਹ ਅਬੋਲ ਤਹ ਮਨੁ ਨ ਰਹਾਵਾ ॥

ਜਹਾਂ (ਬੋਲੁ) ਸਬਦ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਖਰ ਹੀ ਆਵੈਗਾ ਜਹਾਂ (ਅਬੋਲ) ਬਾਣੀ ਕੀ ਗਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਠਹਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੀਏ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਮਧਿ ਹੈ ਸੋਈ ॥
ਜਸ ਓਹੁ ਹੈ ਤਸ ਲਖੈ ਨ ਕੋਈ ॥੨॥

ਸੋ ਬੋਲ ਅਬੋਲ ਮਧ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਸਬਦ ਸੰਮਪਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਉਚਾਰਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਜੋ (ਮਧ) ਸੰਧ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਪਨਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸੁਪਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਖੋਪਤੀ ਹੁਈ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਐਸੇ ਹੀ ਜਾਨ ਲੈਣੀਆਂ ਤਿਨ ਸਰਬ ਕੀ ਸੰਧੋਂ ਮੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਬਨਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਵਾ ਜਹਾਂ (ਬੋਲ) ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਖਰ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸੁਖੋਪਤ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ (ਬੋਲ ਅਬੋਲ) ਸੁਪਨ ਅਵਸਥਾ ਬੋਲਤੇ ਇਉਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੁਪਨਾਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਬੋਲ ਇਉਂ ਹੈ ਜੋ ਪਾਸ ਜਾਗਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸੁਪਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਮੇਘ ਗਰਜਤੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੇ (ਮਧ) ਬੀਚ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਇਨ ਕੇ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਤਬ ਕਾਜੀ ਬੋਲਿਆ ਤੁਮਾਰੇ ਕਹਣੇ ਕਰ ਜਾਣਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੇ ਤੁਮ ਨੇ ਅਲਾ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਉ ਕਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਹ ਲਹਉ ਤਉ ਕਿਆ ਕਹਉ ਕਹਉ ਤ ਕੋ ਉਪਕਾਰ ॥

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਖੁਦਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਕਿਆ ਕਹੋਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤੁਮ ਬਾਦੀ ਹੋ ਜੇ ਕਹੋ ਤੌ ਤੁਮਨੇ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਮਾਨਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਕੋ) ਕੌਣ ਉਪਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਕੌਣ ਕਿਸ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਵਾ ਕੋਈ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹੂੰਗਾ॥

ਵਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਿਸਤਾਰ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਬਟਕ ਬੀਜ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ਜਾ ਕੋ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਬਿਸਥਾਰ ॥੩॥

ਜੈਸੇ (ਬਟਕ) ਬੋਹੜ ਜੋ ਅਸਥੂਲ ਹੈ ਔਰ ਸੂਖਮ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਜ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਮੈ ਬੋਹੜ ਔਰ ਬੋਹੜ ਮੈਂ ਬੀਜ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਿਸਤਾਰ ਹੈ ਸੋ ਬੀਜ ਸਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ ਹੈ॥੩॥

ਅਲਹ ਲਹੰਤਾ ਭੇਦ ਛੈ ਕਛੁ ਕਛੁ ਪਾਇਓ ਭੇਦ ॥

(ਅਲਹ) ਖੁਦਾਇ ਅਰ ਖੁਦਾ ਕੇ (ਲਹੰਤਾ) ਲਖਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਕਾ ਬੰਦਾ ਏਹ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ (ਭੇਦ ਛੈ) ਭੇਦ ਕਲਪਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਕੁਛ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਰ ਕਛੁ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਭੇਦ) ਗਜਾਨ ਕੋ ਪਾਯਾ ਤਬ॥

ਉਲਟਿ ਭੇਦ ਮਨੁ ਬੇਧਿਓ ਪਾਇਓ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ॥੪॥

ਔਰ ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਮਨ ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਮੁੜਿਆ ਔਰ ਗਿਆਨ ਮੈਂ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਭੰਨਣੇ ਔਰ ਕਟਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰਾ ਮਤ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਜਨਮ ਭਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਹੀ ਪੜਨਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤੁਰਕ ਤਰੀਕਤਿ ਜਾਨੀਐ ਹਿੰਦੂ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਿਤਾਬੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਾ ਜਾਨੀ ਚਾਹੀਏ (ਤਰੀਕਤਿ) ਆਦਿ ਮਜਲਾਂ ੪ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੋ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਆਦਿਕ ਜਾਨਣੇ ਚਾਹੀਏ॥

ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨੇ ਕਛੂਅਕ ਪੜੀਐ ਗਿਆਨ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਸਮਝਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕਛੂਅਕ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਸਾ ਗਜਾਨ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਨਾ ਚਾਹੀਏ। ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਆਦਿ ਮੈ ਜਾਨਾ ॥

ਲਿਖਿ ਅਰੁ ਮੇਟੈ ਤਾਹਿ ਨ ਮਾਨਾ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੀ ਆਦਿ ਓਅੰਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਖਰ ਆਪ ਹੀ ਲਿਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਫੇਰ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਮੇਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਵਾ (ਲਿਖਿ) ਰਚਣੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਾ (ਮੇਟੈ) ਅਭਾਵ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਸ਼ਿਵ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਓਅੰਕਾਰ ਜਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰ:

ਓਅੰਕਾਰ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥

ਸੋਈ ਲਖਿ ਮੇਟਣਾ ਨ ਹੋਈ ॥੬॥

ਜੋ ਕੋਈ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ ਲਖੇ ਸੋਈ (ਲਖ) ਜਾਣ ਕਰ ਆਪ ਲਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਟਣਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਲਖ ਰੂਪ ਕਬ ਹੋਤਾ ਹੈ? ॥੬॥

ਉੱਤਰ:

ਕਕਾ ਕਿਰਣਿ ਕਮਲ ਮਹਿ ਪਾਵਾ ॥

ਸਸਿ ਬਿਗਾਸ ਸੰਪਟ ਨਹੀ ਆਵਾ ॥

ਕਕੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕੇ ਬਚਨ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ (ਬਿਗਾਸ) ਖਿੜ ਗਿਆ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣੇ ਕਰ ਜਨਕ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ (ਸੰਪਟ) ਮੁੰਦਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਮੈਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ (ਬਿਗਾਸ) ਖਿੜਜਾ ਪੁਨਾ ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕਰਕੇ ਮੁੰਦਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਕਰਕੇ ਦੁਰਬਾਸ਼ਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ਸਿਥਲ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਏਹ ਵਿਤ੍ਰੇਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹੈ॥

ਅਰੁ ਜੇ ਤਹਾ ਕੁਸਮ ਰਸੁ ਪਾਵਾ ॥
ਅਕਹ ਕਹਾ ਕਹਿ ਕਾ ਸਮਝਾਵਾ ॥੭॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਤਹਾਂ (ਕੁਸਮ) ਰਿਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਗਾਢਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਕਹਣੇ ਸੇ ਪਰੇ ਕਹਾ ਹੈ (ਕਹਿ) ਉਚਾਰ ਕਰ (ਕਾ) ਕਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੈ॥੭॥

ਖਖਾ ਇਹੈ ਖੋੜਿ ਮਨ ਆਵਾ ॥
ਖੋੜੇ ਛਾਡਿ ਨ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵਾ ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਨ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਅੰਤਰਮੁਖਤਾ ਵਾ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਖੋੜ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਖੋੜਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਪਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ?

ਖਸਮਹਿ ਜਾਣਿ ਖਿਮਾ ਕਰਿ ਰਹੈ ॥
ਤਉ ਹੋਇ ਨਿਖਿਅਉ ਅਖੈ ਪਦੁ ਲਹੈ ॥੮॥

ਜਬ ਖਸਮ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਖਿਮਾ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਣ ਕਰ ਰਹੇ ਤਬ ਅਖੈ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਖੈ ਪਦ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪੰਖੀ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ? ॥੮॥

ਉੱਤਰ:

ਗਗਾ ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਪਛਾਨਾ ॥
ਦੂਜੀ ਬਾਤ ਨ ਧਰਈ ਕਾਨਾ ॥

ਗਗੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਬਾਤ ਕਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਧਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹੈ ਬਿਹੰਗਮ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਅਗਹ ਗਹੈ ਗਹਿ ਗਗਨ ਰਹਾਈ ॥੯॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪੰਖੀ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪਕੜਨੇ ਸੇ ਜੋ ਅਪਕੜ ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖਣਾ ਬਿਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪਕੜ ਕਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਸ ਕੋ ਪਕੜ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਚਿਦਾਕਾਸ ਕਹਾਂ ਹੈ॥੯॥

ਉੱਤਰ:

ਘਘਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਿਮਸੈ ਸੋਈ ॥
ਘਟ ਫੂਟੇ ਘਟਿ ਕਬਹਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਘਘੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋਈ ਅਕਾਸ ਵਤ (ਨਿਮਸੈ) ਵਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਰੀਰ ਘੜੇ ਕੇ ਫੁਟਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕਬੀ (ਘਟ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਘਟ ਮਾਹਿ ਘਾਟ ਜਉ ਪਾਵਾ ॥

ਸੋ ਘਟੁ ਛਾਡਿ ਅਵਘਟ ਕਤ ਧਾਵਾ ॥੧੦॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਨਾਸੀ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਜਬ (ਘਾਟ) ਆਤਮਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸੇ ਪੁਰਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਘਟ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕਰ (ਅਵਘਟ) ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪੋਂ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਪ ਤਪ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਮਨ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਅਲਾਭ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਙੰਙਾ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਸਨੇਹੁ ਕਰਿ ਨਿਰਵਾਰੋ ਸੰਦੇਹ ॥
ਨਾਹੀ ਦੇਖਿ ਨ ਭਾਜੀਐ ਪਰਮ ਸਿਆਨਪ ਏਹ ॥੧੧॥

ਙੰਙੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਗ੍ਰਹ ਸਨੇਹ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਰੋਕਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਸਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰੋ ਐਸੇ ਦੇਖਿਕਰ ਜਤਨ ਕੋ ਨ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਹੀ ਪਰਮ ਸਿਆਨਪ ਹੈ॥੧੧॥

ਚਚਾ ਰਚਿਤ ਚਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥
ਤਜਿ ਚਿਤ੍ਰੈ ਚੇਤਹੁ ਚਿਤਕਾਰੀ ॥

ਚਚੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਬੜਾ (ਚਿਤ੍ਰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਨਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ (ਚਿਤ੍ਰੈ) ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥

ਚਿਤ੍ਰੁ ਬਚਿਤ੍ਰੁ ਇਹੈ ਅਵਝੇਰਾ ॥
ਤਜਿ ਚਿਤ੍ਰੈ ਚਿਤੁ ਰਾਖਿ ਚਿਤੇਰਾ ॥੧੨॥

(ਚਿਤ੍ਰ) ਸੁੰਦਰ (ਬਿਚਿਤ੍ਰ) ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਜਗਤੁ ਹੈ ਏਹੁ (ਅਵਝੇਰਾ) ਝਗੜਾ ਵਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਰਾਖੁ ਜੋ ਚਿਤੇਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾਰੀਗਰ ਕੋ ਸਿਮਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਚਿਤੇਰਾ ਕਹਾਂ ਹੈ॥੧੨॥

ਛਛਾ ਇਹੈ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਪਾਸਾ ॥
ਛਕਿ ਕਿ ਨ ਰਹਹੁ ਛਾਡਿ ਕਿ ਨ ਆਸਾ ॥

ਛਛੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸਾਹੁ ਪਾਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਛਕਿ) ਮਸਤ ਵਾ ਅਨੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਔਰ ਆਸਾ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛਾਡਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤਉ ਛਿਨ ਛਿਨ ਸਮਝਾਵਾ ॥
ਤਾਹਿ ਛਾਡਿ ਕਤ ਆਪੁ ਬਧਾਵਾ ॥੧੩॥

(ਰੇ ਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਮਾਨੋ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਿਉਂ ਆਪਕੋ ਬੰਧਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਜੁੜਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਜਾ ਜਉ ਤਨ ਜੀਵਤ ਜਰਾਵੈ ॥
ਜੋਬਨ ਜਾਰਿ ਜੁਗਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥

ਜਜੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਕੋ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਜਗਤ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣੇ ਸੋ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਸ ਜਰਿ ਪਰ ਜਰਿ ਜਰਿ ਜਬ ਰਹੈ ॥
ਤਬ ਜਾਇ ਜੋਤਿ ਉਜਾਰਉ ਲਹੈ ॥੧੪॥

ਜੋ ਅਪਨੀ (ਜਰਿ) ਬਿਭੂਤੀ ਔਰ (ਪਰ) ਪਰਾਈ (ਜਰਿ) ਬਿਭੂਤੀ (ਅਸ) ਹੈ ਜਬ ਦੋਨੋਂ ਕਰ (ਜਰਿ) ਜਲਨਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਆਪਨੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰੈ ਪਰਾਈ ਕੀ ਈਰਖਾ ਨਾ ਫੁਰੈ ਵਾ (ਅਸ ਜਰਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਪੁਨਾ (ਪਰ ਜਰਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਭਾਵ ਸਵਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਜਬ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲਨਤਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਤਬ ਰਿਦੇ (ਜਾਇ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪੰਡਤ ਆਦਿ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਜਗ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੩੪੧

ਝਝਾ ਉਰਝਿ ਸੁਰਝਿ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥
ਰਹਿਓ ਝਝਕਿ ਨਾਹੀ ਪਰਵਾਨਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਝਝੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੰਡਤ ਲੋਕ ਫਸਨੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਤੋ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸੁਰਝਿ) ਛੁਟਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜੋ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਮੇਂ (ਝਝਕਿ) ਅਟਕ ਰਹਿਓ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਝਝਕ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਤ ਝਖਿ ਝਖਿ ਅਉਰਨ ਸਮਝਾਵਾ ॥
ਝਗਰੁ ਕੀਏ ਝਗਰਉ ਹੀ ਪਾਵਾ ॥੧੫॥

ਜੋ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਤੌ ਕਿਉਂ (ਝਖਿ ਝਖਿ) ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਝਗੜਾ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਝਗੜੇ ਕਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਝਗੜਾ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਚੌਰਾਸੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਚਾਰੋਂ ਧਾਮ ਪਰਸੇ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੁਈ॥੧੫॥

ਞੰਞਾ ਨਿਕਟਿ ਜੁ ਘਟ ਰਹਿਓ ਦੂਰਿ ਕਹਾ ਤਜਿ ਜਾਇ ॥
ਜਾ ਕਾਰਣਿ ਜਗੁ ਢੂਢਿਅਉ ਨੇਰਉ ਪਾਇਅਉ ਤਾਹਿ ॥੧੬॥

ਉੱਤਰ: ਞੰਞੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਕਟ ਹੀ ਘਟ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਦੂਰ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਗਤ ਢੂੰਢਿਆ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਮ ਆਦਿ ਪਰਸੇ ਥੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਪਾਇਆ ਤਬ ਨਿਕਟ ਹੀ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋਣ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਘਟ ਮੈਂ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਕਿਉਂ ਕਹੀ ਹੈ॥੧੬॥

ਟਟਾ ਬਿਕਟ ਘਾਟ ਘਟ ਮਾਹੀ ॥
ਖੋਲਿ ਕਪਾਟ ਮਹਲਿ ਕਿ ਨ ਜਾਹੀ ॥

ਉੱਤਰ: ਟਕਾਰ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਘਟ ਮੈਂ ਹੀ ਪਰੰਤੂ ਅਸਥਾਨ (ਬਿਕਟ) ਕਠਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਾ ਤਿਆਗ ਰੂਪ ਕਠਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਕਠਨਤਾ ਹੈ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਖੋਲ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ (ਮਹਿਲ) ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥

ਦੇਖਿ ਅਟਲ ਟਲਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਵਾ ॥
ਰਹੈ ਲਪਟਿ ਘਟ ਪਰਚਉ ਪਾਵਾ ॥੧੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਫੇਰ ਹਟ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਲਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਤੋ ਚੰਚਲ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਪਰਾਇਣ ਕੈਸੇ ਹੂਆ॥੧੭॥

ਠਠਾ ਇਹੈ ਦੂਰਿ ਠਗ ਨੀਰਾ ॥

ਨੀਠਿ ਨੀਠਿ ਮਨੁ ਕੀਆ ਧੀਰਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਠਠੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਠਗਨੇ ਵਾਲਾ (ਨੀਰਾ) ਜਲ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾ ਪਾਨੀ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਨੀਠਿ ਨੀਠਿ) ਸਨੇ ਸਨੇ ਮਨ ਕੋ ਧੀਰਜਵਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਕਠਨਤਾ ਸੇ ਠਹਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਠਗਿ ਠਗਿਆ ਸਗਲ ਜਗੁ ਖਾਵਾ ॥

ਸੋ ਠਗੁ ਠਗਿਆ ਠਉਰ ਮਨੁ ਆਵਾ ॥੧੮॥

ਔਰ ਜਿਸ ਅਗਿਆਨ ਜਨ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲ ਰੂਪ ਠਗ ਨੇ (ਆ) ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਠਗ ਕਰ ਖਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਠਗ ਠਗ ਲੀਆ ਤਬ ਮਨ ਠੌਰ ਆਗਿਆ ਕਿਆ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਿਆ॥੨੮॥

ਡਡਾ ਡਰ ਉਪਜੇ ਡਰੁ ਜਾਈ ॥

ਤਾ ਡਰ ਮਹਿ ਡਰੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਡਡੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਡਰ ਉਪਜੇ ਤਬ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਡਰ ਕੇ ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ (ਡਰੁ) ਲੈ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਉ ਡਰ ਡਰੈ ਤਾ ਫਿਰਿ ਡਰੁ ਲਾਗੈ ॥

ਨਿਡਰ ਹੂਆ ਡਰੁ ਉਰ ਹੋਇ ਭਾਗੈ ॥੧੯॥

ਜੇਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਡਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਨਾ ਰਾਖੈ ਤੋ ਫਿਰ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਡਰ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੂਆ ਤਬ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਨਿਡਰ ਹੂਆ ਜਾਣੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਲ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਢਢਾ ਢਿਗ ਢੂਢਹਿ ਕਤ ਆਨਾ ॥

ਢੂਢਤ ਹੀ ਢਹਿ ਗਏ ਪਰਾਨਾ ॥

ਢਢੇ ਅਖਰ ਦਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਕਹਾਂ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਸੇ ਭਿੰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਕਰ ਔਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਢੂੰਢਣੇ ਹੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਚੜਿ ਸੁਮੇਰਿ ਢੂਢਿ ਜਬ ਆਵਾ ॥

ਜਿਹ ਗੜੁ ਗੜਿਓ ਸੁ ਗੜ ਮਹਿ ਪਾਵਾ ॥੨੦॥

ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਭਾਵ ਜਿਨ ਕੋ ਸਿਧੀਆਂ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਢੂੰਢ ਆਏ ਪਰੰਤੂ ਭਿੰਨ ਮਾਨਨੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਗੜੁ) ਕਿਲਾ (ਗੜਿਓ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਪਾਇਆ ਤੋ ਉਸੀ ਗੜ ਮੈ ਪਾਇ ਲੀਆ॥੨੦॥

ਣਾਣਾ ਰਣਿ ਰੂਤਉ ਨਰ ਨੇਹੀ ਕਰੈ ॥

ਨਾ ਨਿਵੈ ਨਾ ਫੁਨਿ ਸੰਚਰੈ ॥

ਣਾਣੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਰਣਿ) ਜੁਧ ਸੈਂ (ਰੂਤਉ) ਰੁਕਾ ਹੂਆ ਪੁਰਸੁ (ਨੇਹੀ) ਧੀਰਜ ਕਰੇ ਵਾ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਕਰੇ ਭਾਵ ਲਰਨੇ ਮੈਂ ਹਠ ਕਰੇ (ਨਾ ਨਿਵੈ) ਨ ਤੋ ਢੀਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਨ (ਸੰਚਰੈ) ਤਦ ਰੂਪ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਹੀ ਛੋਡੇ ਔਰ ਨ ਵੇਖੈ ਪਰਾਇਣ ਹੋਵੇ॥

ਧੰਨਿ ਜਨਮੁ ਤਾਹੀ ਕੋ ਗਣੈ ॥

ਮਾਰੈ ਏਕਹਿ ਤਜਿ ਜਾਇ ਘਣੈ ॥੨੧॥

ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮ ਧੰਨ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਮਨ ਕੋ ਵਾ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕੇ ਏਕ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਘਣੇ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਛੋਡਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਮਰਣੇ ਸੇ ਔਰ ਲੋਗ ਆਪ ਹੀ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਤਤਾ ਅਤਰ ਤਰਿਓ ਨਹ ਜਾਈ ॥
ਤਨ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ ॥
ਜਉ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵਾ ॥
ਤਉ ਤਤਹਿ ਤਤ ਮਿਲਿਆ ਸਚੁ ਪਾਵਾ ॥੨੨॥

ਤਤੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤ੍ਰ (ਤਨ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕੋ (ਤਨ) ਮਨ ਮੈ (ਸਮਾਵਾ) ਲੈ ਕੀਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਗਤ ਕੋ ਮਨੋ ਮਾਤ੍ਰਿ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਤਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲਾ ਔਰ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਤਰ ਹੈ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਵਾ ਆਰ ਪਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ॥ ਤਨ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਥਾ-"ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਪਾਵੈ" ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਤਨ ਮੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤਬ ਤਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲਾ ਔਰ (ਸਚ) ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥੨੨॥

ਥਥਾ ਅਥਾਹ ਥਾਹ ਨਹੀ ਪਾਵਾ ॥
ਓਹੁ ਅਥਾਹ ਇਹੁ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਵਾ ॥
ਥੋੜੈ ਥਲਿ ਥਾਨਕ ਆਰੰਭੈ ॥
ਬਿਨੁ ਹੀ ਥਾਭਹ ਮੰਦਿਰੁ ਥੰਭੈ ॥੨੩॥

ਥਥੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ (ਅਥਾਹ) ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਥਾਹ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਥਾਹ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਥੋੜੇ (ਥਲਿ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੇ ਜੀਵਣੇ ਮੈਂ (ਥਾਨਕ) ਮਹਲ (ਆਰੰਭੈ) ਰਚਿਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਆਸਰੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਕਿਆ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਥੰਭੈ) ਸਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨੩॥

ਦਦਾ ਦੇਖਿ ਜੁ ਬਿਨਸਨਹਾਰਾ ॥
ਜਸ ਅਦੇਖਿ ਤਸ ਰਾਖਿ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਦਦੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ (ਅਦੇਖਿ) ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਖੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤੋ ਰਾਖੇਂਗੇ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੈਸਾ ਹੋਵੈਗਾ?

ਦਸਵੈ ਦੁਆਰਿ ਕੁੰਚੀ ਜਬ ਦੀਜੈ ॥
ਤਉ ਦਇਆਲ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਕੀਜੈ ॥੨੪॥

ਜਬ ਦਸਵੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣਾ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਦਿਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤਾਲਾ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਦਸਮੇ ਦਿਆਲ ਕੋ ਦਰਸਨ ਕੀਜੀਏ ਦਸਮਾ ਕੌਣ ਹੈ ਸਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦਿਕ ਨਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਦਸਮਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਧਧਾ ਅਰਧਹਿ ਉਰਧ ਨਿਬੇਰਾ ॥
ਅਰਧਹਿ ਉਰਧਹ ਮੰਝਿ ਬਸੇਰਾ ॥

ਧਧੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਰਧਹਿ) ਨੀਚੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲਾ (ਉਰਧਹ) ਉਚਾ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੁਧ ਸਤੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਯਾ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਚਉਰਾਸੀ ਤੇ ਨਬੇਰਾ ਅਰਥਾਤ ਛੂਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਅਰੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾਸਾ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਰਧਹਿ ਉਰਧਹਿ) ਜੀਵ ਅਰੁ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਅਰਧਹ ਛਾਡਿ ਉਰਧ ਜਉ ਆਵਾ ॥
ਤਉ ਅਰਧਹਿ ਉਰਧ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥੨੫॥

ਅਰਧਹ ਛਾਡ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜਬ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਆਪ ਮੈਂ ਕਰੀ ਤਬ (ਅਰਧ) ਜੀਵ (ਉਰਧ) ਈਸਰ ਕੋ ਮਿਲ ਗਿਆ ਔਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਗਜਾਨ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੌਨ ਹੈਂ? ॥੨੫॥

ਨੰਨਾ ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਨਿਰਖਤ ਜਾਈ ॥
ਨਿਰਖਤ ਨੈਨ ਰਹੇ ਰਤਵਾਈ ॥

ਨੰਨੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਦੇਖਤਿਆਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੂਏ (ਰਤ) ਲਾਲ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਖਤ ਨਿਰਖਤ ਜਬ ਜਾਇ ਪਾਵਾ ॥
ਤਬ ਲੇ ਨਿਰਖਹਿ ਨਿਰਖ ਮਿਲਾਵਾ ॥੨੬॥

ਜਬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਤਿਆਂ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਨ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣਿਆ ਤਬ (ਨਿਰਖਹਿ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਜਿਸਕੋ (ਨਿਰਖ) ਦੇਖ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ॥੨੬॥

ਪਪਾ ਅਪਰ ਪਾਰੁ ਨਹੀ ਪਾਵਾ ॥
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਸਿਉ ਪਰਚਉ ਲਾਵਾ ॥
ਪਾਂਚਉ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕਰਈ ॥

ਪਪੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਰ) ਬੇਅੰਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਪਰਮ ਜੋਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰਚਾ ਉਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਾਂਚੋਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੋਊ ਨਿਰਵਰਈ ॥੨੭॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋਂ ਨਵਿਰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਸਰਬ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਬ ਇੰਦ੍ਰੈ ਦਮਨ ਰੂਪ ਸਾਧਨ ਕਿਉਂ ਕਰਨੇ ਹੈਂ॥

ਫਫਾ ਬਿਨੁ ਫੂਲਹ ਫਲੁ ਹੋਈ ॥
ਤਾ ਫਲ ਫੰਕ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਫਫੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਫੂਲ ਲਾਗੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਵਾ ਜਬ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਤਬ ਬਿਰਛ ਬਿਨ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਜਾਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕਰਮ ਫੂਲ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗਜਾਨ ਫਲ ਕੀ (ਫੰਕ) ਫਾੜੀਆਂ ਚਾਰ ਹੈਂ ਚੌਥੀ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਸਾਤਵੀਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ੩ ਭੂਮਕਾ ਫੂਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ

ਸਾਧਨ ਕੋਟੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਏਕ ਫਾਂਕ ਕੋ ਭੀ ਕੋਈ ਜਾਨ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਦੂਨਿ ਨ ਪਰਈ ਫੰਕ ਬਿਚਾਰੈ ॥
ਤਾ ਫਲ ਫੰਕ ਸਭੈ ਤਨ ਫਾਰੈ ॥੨੮॥

ਏਕ ਫੰਕ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਪਰਬਤ ਕੀ (ਦੂਨਿ) ਜਨਮੋਂ ਰੂਪੀ ਕੰਦਰਾ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਗਿਆਨ ਕੀ ਏਕ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਰਤੀ ਕੀ ਗਾੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਸਮਝ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕੀ ਫਾੜੀ ਨੇ ਸਭੇ ਤਨ ਫਾੜ ਦੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋ ਸਰੀਰ ਕਾਰਣ ਲਿੰਗ ਅਸਥੂਲ ਸੋ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਏ ਕਿਆ ਮਿਥਿਆ ਨਿਹਚੇ ਕਰਵਾਇ ਦੀਏ॥੨੮॥

ਬਬਾ ਬਿੰਦਹਿ ਬਿੰਦ ਮਿਲਾਵਾ ॥
ਬਿੰਦਹਿ ਬਿੰਦਿ ਨ ਬਿਛੁਰਨ ਪਾਵਾ ॥

ਬਬੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਿੰਦਹਿ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਬਿੰਦ) ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਈਸ਼੍ਵਰ ਨੇ ਜਬ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਤਬ ਜੀਵ ਈਸ਼੍ਵਰ ਸੇ ਵਿਛੜਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਈਸ਼੍ਵਰ ਆਪ ਮੈ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੰਦਉ ਹੋਇ ਬੰਦਗੀ ਗਹੈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੪੨

ਬੰਦਕ ਹੋਇ ਬੰਧ ਸੁਧਿ ਲਹੈ ॥੨੯॥

ਉੱਤਰ: (ਬੰਦਉ) ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬੰਦਗੀ ਮੈਂ ਲਗਿਆਂ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕੈਸੇ ਸਿਧ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਉੱਤਰ: (ਬੰਦਕ) ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਬੰਧ) ਸੰਬੰਧੀ ਹੋ ਕਰ (ਸੁਧਿ) ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੯॥

ਭਭਾ ਭੇਦਹਿ ਭੇਦ ਮਿਲਾਵਾ ॥
ਅਬ ਭਉ ਭਾਨਿ ਭਰੋਸਉ ਆਵਾ ॥

ਭਭੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੰਜ ਪਰਕਾਰ ਕੋ ਜੋ ਭੇਦ ਹੈ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜੀਵ ਕਾ ਭੇਦ ੧ ਬ੍ਰਹਮ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਦ ੨ ਪਰਸਪਰ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਭੇਦ ੩ ਚੇਤਨ ਜੜ ਕਾ ਭੇਦ ੪ ਪਰਸਪਰ ਜੋੜ ਕਾ ਭੇਦ ਜਬ ਇਹ ਭੇਦ ਗਿਆਨ ਕਰ (ਭੇਦੇ) ਕਾਟ ਦੀਏ ਤਬ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ (ਅਬ) ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੈ ਕਾ ਨਾਸ ਹੂਆ ਭਰੋਸਾ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਨਿਸਚਾ ਆਇਆ ਹੈ?

ਜੋ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਭੀਤਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥
ਭਇਆ ਭੇਦੁ ਭੂਪਤਿ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥੩੦॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਚੇਤਨ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥੩੦॥

ਮਮਾ ਮੂਲ ਗਹਿਆ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥
ਮਰਮੀ ਹੋਇ ਸੁ ਮਨ ਕਉ ਜਾਨੈ ॥

ਮਕਾਰ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਕੜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਤਬ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪਤੀਆਏ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਨੋਂ ਕਾ (ਮਰਮੀ) ਭੇਦੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਤ ਕੋਈ ਮਨ ਮਿਲਤਾ ਬਿਲਮਾਵੈ ॥
ਮਗਨ ਭਇਆ ਤੇ ਸੋ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥੩੧॥

ਜਬ ਮਨ ਮਿਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਤਾ ਦੇਖੇ ਤਬ ਮਤ ਕੋਈ (ਬਿਲਮਾਵੈ) ਦੇਰ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਸੇਸ਼ੁਰ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜੀਵ ਸੋ ਆਤਮ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩੧॥

ਮਮਾ ਮਨ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਹੈ ਮਨ ਸਾਧੇ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥
ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸਿਉ ਕਹੈ ਕਬੀਰਾ ਮਨ ਸਾ ਮਿਲਿਆ ਨ ਕੋਇ ॥੩੨॥

ਪੁਨਾ ਮਮੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਰਜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੇ (ਸਾਧੇ) ਵਸ ਕਰਣੇ ਸੇ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਜੈਸਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਵਾ ਮਨ ਜੈਸਾ ਗੁਰੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਕਤੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਸੀਉ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤ ਕੋ ਜੀਉ ॥

ਇਹ ਮਨੁ (ਸਕਤੀ) ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਮਨ (ਸੀਉ) ਈਸ਼੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਈਸ਼੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਯਹੀ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤ ਕੋ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਧਿਆਸ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਸਤੋ ਅੰਸ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਜੀਵ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਲੇ ਜਉ ਉਨਮਨਿ ਰਹੈ ॥
ਤਉ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਕੀ ਬਾਤੈ ਕਹੈ ॥੩੩॥

ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਸ ਕਰਕੇ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਮੈਂ ਰਹੇ ਤਬ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੀ ਬਾਤਾਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਦੂਰ ਦਰਸਨ ਆਦਿਕ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੩੩॥

ਯਯਾ ਜਉ ਜਾਨਹਿ ਤਉ ਦੁਰਮਤਿ ਹਨਿ ਕਰਿ ਬਸਿ ਕਾਇਆ ਗਾਉ ॥
ਰਣਿ ਰੂਤਉ ਭਾਜੈ ਨਹੀ ਸੂਰਉ ਥਾਰਉ ਨਾਉ ॥੩੪॥

ਯਯੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤਉ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰ ਔਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਗਾਉਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਣ ਮੈਂ ਰੁਕਿਆ ਹੂਆ ਭਾਜੈ ਨਾਹੀਂ ਤਉ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮੁ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਵੇ ਤਬ ਸੂਰਮਾ ਹੋਵੈ॥੩੪॥

ਰਾਰਾ ਰਸੁ ਨਿਰਸ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥
ਹੋਇ ਨਿਰਸ ਸੁ ਰਸੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥

ਰਾਰੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਥਾ ਸੋ ਤੋ (ਨਿਰਸ) ਮਾੜਾ ਰਸ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਵਿਖੈ ਬਿਨਾਂ ਰਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮੰਦਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਰਸਕੋ (ਸੁ ਰਸੁ) ਉਤਮ ਰਸ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਇਹ ਰਸ ਛਾਡੇ ਉਹ ਰਸੁ ਆਵਾ ॥
ਉਹ ਰਸੁ ਪੀਆ ਇਹ ਰਸੁ ਨਹੀ ਭਾਵਾ ॥੩੫॥

ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਸੇ ਰਸ ਛਾਡੇ ਤਉ ਵਹੁ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਰਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਪੀਆ ਤਬ ਇਹ ਵਿਖੈ ਰਸ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੩੫॥

ਲਲਾ ਐਸੇ ਲਿਵ ਮਨੁ ਲਾਵੈ ॥
ਅਨਤ ਨ ਜਾਇ ਪਰਮ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥

ਲਲੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਨ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲਾਵੈ ਜੋ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨ ਜਾਵੈ ਤਉ ਪਰਮ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤੇ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਰੁ ਜਉ ਤਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥
ਤਉ ਅਲਹ ਲਹੈ ਲਹਿ ਚਰਨ ਸਮਾਵੈ ॥੩੬॥

ਔਰ ਜੋ ਤਿਸ ਅਧਿਕ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਤਉ (ਅਲਹ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੇ (ਲਹਿ) ਜਾਨ ਕਰ ਉਸੀ (ਚਰਨ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ॥੩੬॥

ਵਵਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬਿਸਨ ਸਮ੍ਾਰਿ ॥
ਬਿਸਨ ਸੰਮ੍ਾਰਿ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਵਵੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਬਿਸਨ ਕੋ (ਸਮਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਅਰਥਾਤ ਯਾਦ ਕਰ ਕਿਯੋਂਕਿ ਬਿਸਨ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੈਗੀ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਜੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜੇ ਬਿਸਨਤਨਾ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥
ਵਿਸਨ ਮਿਲੇ ਸਭ ਹੀ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥੩੭॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜੋ ਬਿਸਨੂ ਨੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਸਚੁ) ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਵਾ ਵਾਹੀ ਜਾਨੀਐ ਵਾ ਜਾਨੇ ਇਹੁ ਹੋਇ ॥
ਇਹੁ ਅਰੁ ਓਹੁ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਮਿਲਤ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥੩੮॥

ਵਵੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਵਾਹੀ) ਉਸ ਬਿਸਨ ਕੋ ਜਾਨੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਸਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵ ਔਰ ਓਹੁ ਈਸ੍ਵਰ ਦੋਨੋਂ ਜਬ ਮਿਲੈ ਤਬ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਉਪਰਾਂਤਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਗਾ ਜੈਸੇ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਪੜੇ ਹੂਏ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩੮॥

ਸਸਾ ਸੋ ਨੀਕਾ ਕਰਿ ਸੋਧਹੁ ॥
ਘਟ ਪਰਚਾ ਕੀ ਬਾਤ ਨਿਰੋਧਹੁ ॥

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨੀਕਾ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਸੋਧਹੁ) ਵਿਚਾਰੋ ਰਿਦੇ ਪਰਚਾਵਣੇ ਕੀ ਜੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖੀ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਉ॥

ਘਟ ਪਰਚੈ ਜਉ ਉਪਜੈ ਭਾਉ ॥
ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਤਹ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰਾਉ ॥੩੯॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਆਤਮਾ ਪਰਚੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਜੈ ਤਬ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਤਹ) ਤਹਾਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਜਾਨ ਲੇਈਤਾ ਹੈ॥੩੯॥

ਖਖਾ ਖੋਜਿ ਪਰੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥
ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਵੈ ਅਰ ਰਸਤਾ ਪਾਇ ਕਰ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋ ਪੁਨਾ ਭਿੰਨ ਆਪ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪਰੇ?

ਖੋਜ ਬੂਝਿ ਜਉ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਤਉ ਭਵਜਲ ਤਰਤ ਨ ਲਾਵੈ ਬਾਰਾ ॥੪੦॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਰਸਤਾ ਪੂਛ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ॥੪੦॥

ਸਸਾ ਸੋ ਸਹ ਸੇਜ ਸਵਾਰੈ ॥
ਸੋਈ ਸਹੀ ਸੰਦੇਹ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਸਸੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਸਵਾਰੇ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਅਲਪ ਸੁਖ ਛਾਡਿ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਵਾ ॥
ਤਬ ਇਹ ਤ੍ਰੀਅ ਓੁਹੁ ਕੰਤੁ ਕਹਾਵਾ ॥੪੧॥

ਜਬ (ਅਲਪ) ਤੁਛ ਬਿਖੈ ਸੁਖ ਛੋਡ ਕਰ (ਪਰਮ) ਬਡਾ ਸੁਖ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪਾਇ ਤਬ ਏਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਾਈ ਔਰ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੰਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥੪੧॥

ਹਾਹਾ ਹੋਤ ਹੋਇ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥
ਜਬ ਹੀ ਹੋਇ ਤਬਹਿ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥

ਹਾਹੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸ੍ਵਰਪ ਹੋਣਾ ਥਾ ਹੋਇ ਨ ਜਾਨਿਆ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਨ (ਮਾਨਾ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੋਣਾ ਕਿਆ ਥਾ ਇਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਹੈ ਤਉ ਸਹੀ ਲਖੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥
ਤਬ ਓਹੀ ਓੁਹੁ ਏਹੁ ਨ ਹੋਈ ॥੪੨॥

ਹੈ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਬਾਤ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਣੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਲਖਿਆ ਤਬ (ਓਹੀ ਓਹੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ। ਇਹ ਭਿੰਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਉ ਦੁਖੀ ਪੁਨਾ ਸੋਕਵਾਨ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਿੰਉ ਲਿੰਉ ਕਰਤ ਫਿਰੈ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ॥
ਤਾ ਕਾਰਣਿ ਬਿਆਪੈ ਬਹੁ ਸੋਗੁ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੈ ਸਭ ਲੋਕ ਐਸੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਏਹੁ (ਲਿੰਉ) ਲੈ ਲਵਾਂ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਲਵਾਂ ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੇਤੁ ਕਰ ਬੁਹਤ ਸੋਗ ਬਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ਼ੋਕ ਨਿਵਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ?

ਲਖਿਮੀ ਬਰ ਸਿਉ ਜਉ ਲਿਉ ਲਾਵੈ ॥
ਸੋਗੁ ਮਿਟੈ ਸਭ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥੪੩॥

ਜੇਕਰ ਲਖਮੀ (ਬਰ) ਪਤੀ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਤੋ ਸੋਗਿ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਜਨ ਕਾ ਕਾਰਣ ਵੈਰਾਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਲੀਏ ਜਗਤ ਨਾਸੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪੩॥

ਖਖਾ ਖਿਰਤ ਖਪਤ ਗਏ ਕੇਤੇ ॥
ਖਿਰਤ ਖਪਤ ਅਜਹੂੰ ਨਹ ਚੇਤੇ ॥

ਖਖੇ ਅਖਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ (ਖਿਰਤ) ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾ (ਖਿਰਤ) ਖੀਨ ਹੋ ਕਰ ਖਪ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਖਿਰਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਖਪਤਿਆਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜੀਵ ਅਬ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ॥

ਅਬ ਜਗੁ ਜਾਨਿ ਜਉ ਮਨਾ ਰਹੈ ॥
ਜਹ ਕਾ ਬਿਛੁਰਾ ਤਹ ਥਿਰੁ ਲਹੈ ॥੪੪॥

ਅਬ ਭੀ ਜਗਤ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਾ ਬਿਛਰਾ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਥਿਰੁਤਾ ਪਾਵੈ॥੪੪॥

ਪੰਨਾ ੩੪੩

ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਜੋਰੇ ਆਨਿ ॥
ਸਕਿਆ ਨ ਅਖਰੁ ਏਕੁ ਪਛਾਨਿ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ (ਬਾਵਨ) ਬਵੰਜਾ ਅਖਰ ਸੰਧੀਆਂ ਬਿਭਗਤੀਆਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਆਨਿ) ਲਿਆਇ ਕਰ (ਜੋਰੇ) ਲਗਾਏ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਜੋ (ਅਖਰੁ) ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਕੋ ਸਮ੍ਰਥ ਨ ਹੂਆ॥

ਸਤ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਬੀਰਾ ਕਹੈ ॥
ਪੰਡਿਤ ਹੋਇ ਸੁ ਅਨਭੈ ਰਹੈ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਸਤ ਕਾ) ਸਚਾ ਬਚਨ ਹੂੰ ਜੋ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਰਹੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੇ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਸੋ ਪੰਡਤ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੀਤਾ ਜੀ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਵਿਦਿਆ ਅਰ ਬਿਨਤੀ ਮੈਂ ਸਪੰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਥਾ ਗਉ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਹਾਥੀ ਮੈਂ ਔਰ ਕੁਤੇ ਚੰਡਾਲ ਆਦਿਕੋਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਸਮਦਰਸੀ ਹੈ ਸੋ ਪੰਡਤ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਲੋਗਹ ਕਉ ਬਿਉਹਾਰ ॥
ਗਿਆਨਵੰਤ ਕਉ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰ ॥

ਲੋਕਕ ਪੰਡਤੋਂ ਕਾ ਏਹ ਬਿਉਹਾਰ ਹੀ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਹਮਾਰਾ ਕਥਨ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਕੋ ਇਹ ਅਖਰ ਤਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਜੀਅ ਜੈਸੀ ਬੁਧਿ ਹੋਈ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਾਨੈਗਾ ਸੋਈ ॥੪੫॥

ਜਿਸਕੈ ਰਿਦੈ ਬਿਵਹਾਰਕ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥਕ ਜੈਸੀ ਬੁਧੀ ਹੋਵੇਗੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਨ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਬਿਵਹਾਰ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਜਾਨ ਲੇਵੇਗਾ॥੪੫॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਥਿਤੀੰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀੰ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਥਿਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਦ੍ਰਹ ਥਿਤੀੰ ਸਾਤ ਵਾਰ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਉਰਵਾਰ ਨ ਪਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕਮ ਦੂਜਾਦਿਕ ਪੰਦ੍ਰਹਿ ਥਿਤੀਆਂ ਕਾ ਜੈਸੇ ਚਕ੍ਰ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਣਾ ਹੈ (ਤੇ) ਬਹੁੜੋ ਜੋ ਐਤਵਾਰ ਆਦਿਕ ਸਤਿਬਾਰੋਂ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਣ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਇਨਕਾ (ਉਰਵਾਰ) ਉਰਲਾ ਕਿਨਾਰਾ (ਪਾਰ) ਪਾਰਲਾ ਕਿਨਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਵਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਗਿਣੀਏ ਵਹੀ ਆਦਿ ਕਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਕਰਕਾਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣ ਰੂਪ ਚਕਰ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਵਾਹੁ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਲਖੈ ਜਉ ਭੇਉ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਦੇਉ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜੇਕਰ (ਸਾਧਿਕ) ਜਗਜਾਸੂ ਅਰੁ (ਸਿਧ) ਗਿਆਨੀ ਜਾਣੇ ਭਾਵ ਏਹੁ ਕਿ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਬਤੀਤ ਹੋਣਾ ਸਮਝ ਕਰ ਜਤਨ ਕਰੇ ਤੌ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਦੇਉ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਥਿਤੀੰ ॥

ਅੰਮਾਵਸ ਮਹਿ ਆਸ ਨਿਵਾਰਹੁ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮੁ ਸਮਾਰਹੁ ॥

ਅਮਾਵਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਮਹਿ) ਬੀਚ ਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਨਵਿਰਤ ਕਰੋ ਔਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਰਹੁ) ਯਾਦ ਕਰੋ॥

ਜੀਵਤ ਪਾਵਹੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

ਅਨਭਉ ਸਬਦੁ ਤਤੁ ਨਿਜੁ ਸਾਰ ॥੧॥

ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ (ਜੀਵਤ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਮੋਖ ਦੁਆਰ) ਗਜਾਨੁ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਜਾਨ ਕਿਸਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਅਨਭਉ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੇਸਟ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੈ (ਤਤੁ) ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਗਜਾਨ ਕਿਸਕੋ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਉੱਤਰ:

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੋਬਿੰਦ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਲਗਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਰਿਵਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰ ॥

ਘਟ ਮਹਿ ਖੇਲੈ ਅਘਟ ਅਪਾਰ ॥

(ਪਰਿਵਾ) ਏਕਮਿ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉਤਰ॥ਰਿਦੈ ਮੈ (ਖੇਲੈ) ਖੇਲਤਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ (ਅਘਟ) ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਉੱਤਰ:

ਕਾਲ ਕਲਪਨਾ ਕਦੇ ਨ ਖਾਇ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਕਾਲ ਕੀ ਕਲਪਨਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਖਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਤੀਆ ਦੁਹ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਅੰਗ ॥
ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਰਮੈ ਸਭ ਸੰਗ ॥

ਦੂਜ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਕੌ ਮਾਇਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦੋਨੋਂ ਕਰ ਜਾਨੇ ਮਾਇਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਮੇ) ਬਿਆਪੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਰੀਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਮ ਬ੍ਰਹਮ ਬਢਤਾ ਘਟਤਾ ਹੋਗਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਰੂਪ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਉੱਤਰ:

ਨਾ ਓਹੁ ਬਢੈ ਨ ਘਟਤਾ ਜਾਇ ॥
ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥੩॥

ਨਾ ਵਹੁ ਬਢਤਾ ਹੈ ਨਾ ਘਟਤਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਅਕੁਲ) ਪੂਰਨ ਵਾ (ਕੁਲ) ਆਦਿ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤੀਨੇ ਸਮ ਕਰਿ ਲਿਆਵੈ ॥
ਆਨਦ ਮੂਲ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨੋ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਬਿਸ਼ਨ ਮੈ ਸਮ ਸਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹੀ ਭਾਵਾਂ ਲਿਆਵੇ ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਆਨੰਦ ਮੂਲ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ ਪਾਵਤਾ ਹੈ?

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਉਪਜੈ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ॥
ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥੪॥

ਉੱਤਰ: ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਔ (ਭੀਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਚਉਥਹਿ ਚੰਚਲ ਮਨ ਕਉ ਗਹਹੁ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਗਿ ਕਬਹੁ ਨ ਬਹਹੁ ॥

ਚੌਥ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੰਚਲ ਮਨ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮੀਆਂ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧੀਆਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨਾ ਬੈਠੋ।

ਜਲ ਥਲ ਮਾਹੇ ਆਪਹਿ ਆਪ ॥
ਆਪੈ ਜਪਹੁ ਆਪਨਾ ਜਾਪ ॥੫॥

ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨਾ ਜਾਪ ਜਪੋ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨੋਂ॥੫॥

ਪਾਂਚੈ ਪੰਚ ਤਤ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ਜੁਗ ਬਿਉਹਾਰ ॥

ਪੰਚਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ (ਕਨਿਕ) ਸੁਇਨਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਜੜ ਔਰ (ਕਾਮਿਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਹੈ ਇਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਕੋਇ ॥
ਜਰਾ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਫੇਰਿ ਨ ਹੋਇ ॥੬॥

ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਔਰ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦੁਖ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਛਠਿ ਖਟੁ ਚਕ੍ਰ ਛਹੂੰ ਦਿਸ ਧਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਪਰਚੈ ਨਹੀ ਥਿਰਾ ਰਹਾਇ ॥

ਛਠੀ ਥਿਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਛਟਾ ਮਨ ਚਕ੍ਰ ਸਮ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੁਏ (ਛਹੂੰ) ਪੂਰਬ ਆਦਿ ਚਾਰ ਦੋ ਅਰਧ ਉਰਧ ਛਿਅ ਦਿਸ਼ਾਂ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਬਦਾਦਿ ਵਿਖਯੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਨ ਭਗਤੀ ਪਰਚੇ ਬਿਨਾਂ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮੇਟਿ ਖਿਮਾ ਗਹਿ ਰਹਹੁ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੀ ਸੂਲ ਨ ਸਹਹੁ ॥੭॥

ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਖਿਮਾਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਰਹੋ ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਕਾਮ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸੂਲ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਨ ਸਹਾਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੈਸੇ ਮਿਟਾਈਐ॥੭॥

ਉੱਤਰ:

ਸਾਤੈਂ ਸਤਿ ਕਰਿ ਬਾਚਾ ਜਾਣਿ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਲੇਹੁ ਪਰਵਾਣਿ ॥

ਸਤਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤ ਕਰ ਜਾਣ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਆਤਮ) ਆਪ ਕੋ (ਰਾਮ) ਰਮਣਸੀਲ ਅਰਥਾਤ ਬਿਆਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਪਰਵਾਣਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲੇਹੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੈਗਾ?

ਛੂਟੈ ਸੰਸਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਦੁਖ ॥
ਸੁੰਨ ਸਰੋਵਰਿ ਪਾਵਹੁ ਸੁਖ ॥੮॥

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਸੰਸਾ ਮਾਤਰ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਵਰ ਕਹਾਂ ਹੈ? ॥੮॥

ਅਸਟਮੀ ਅਸਟ ਧਾਤੁ ਕੀ ਕਾਇਆ ॥
ਤਾ ਮਹਿ ਅਕੁਲ ਮਹਾ ਨਿਧਿ ਰਾਇਆ ॥

ਉੱਤਰ: ਅਸ਼ਟਮੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਸ਼ਟ ਧਾਂਤ ਕੀ ਜੋ ਕਾਇਆ ਹੈ ਯਦਜਪਿ ਔਰ ਸਾਸਤਰੋਂ ਮੈਂ ਸਾਤ ਧਾਤੂ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਹੈਂ ਰਸ ੧ ਰੁਧਰ ੨ ਮਾਸੁ ੩ ਮੇਦਾ ੪ ਅਸਥੀ ੫ ਮਿਝ ੬ ਬੀਰਜ ੭ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਆਠ ਲਿਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਆਠਮੀ ਧਾਤੂ ਨਾੜੀ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਵਾ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਤੀਨ ਗੁਣ ਅਰ ਪੰਚ ਤਤ ਇਨ ਆਠੋਂ ਸੇ ਦੇਹ ਬਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ (ਅਕੁਲ) ਪੂਰਨ ਵਾ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਆਦਿ ਰਹਤ ਮਹਾਂ ਨਿਧੀ ਰੂਪ (ਰਾਇਆ) ਰਾਜਾ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਮ ਗਿਆਨ ਬਤਾਵੈ ਭੇਦ ॥
ਉਲਟਾ ਰਹੈ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ॥੯॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਕੀ (ਗਮ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਕੇ ਭੇਦ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਅਭੰਗ ਅਛੇਦ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੈ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਨਉਮੀ ਨਵੈ ਦੁਆਰ ਕਉ ਸਾਧਿ ॥
ਬਹਤੀ ਮਨਸਾ ਰਾਖਹੁ ਬਾਂਧਿ ॥

ਨੌਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨੌਂ ਗੋਲਕ ਉਪਲਖਤ ੧੦ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੋ (ਸਾਧਿ) ਰੋਕਣਾ ਕਰ ਔਰ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ ਬਾਂਧ ਰਾਖੋ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਸਭ ਬੀਸਰਿ ਜਾਹੁ ॥

ਪੰਨਾ ੩੪੪

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵਹੁ ਅਮਰ ਫਲ ਖਾਹੁ ॥੧੦॥

ਜਬ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਸਭ ਵੀਸਰ ਜਾਵੈਂਗੇ ਤਬ ਅਮਰ ਫਲ ਜੋ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵੋਗੇ॥੧੦॥

ਦਸਮੀ ਦਹ ਦਿਸ ਹੋਇ ਅਨੰਦ ॥
ਛੂਟੈ ਭਰਮੁ ਮਿਲੈ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਦਸਮੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਫਲ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲੇਗਾ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਤਤ ਅਨੂਪ ॥
ਅਮਲ ਨ ਮਲ ਨ ਛਾਹ ਨਹੀ ਧੂਪ ॥੧੧॥

ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਰੂਪ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਮਲ ਸੇ ਰਹਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਲਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਛਾਇਆ ਔਰ ਧੂਪ ਭੀ ਤਿਸ ਮੈ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸੁਖ ਦੁਖ ਆਦਿ ਦ੍ਵੰਦੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥੧੧॥

ਏਕਾਦਸੀ ਏਕ ਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥
ਤਉ ਜੋਨੀ ਸੰਕਟ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਧਾਵੈ ਤੌ ਫਿਰ ਜੋਨੀ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੀਤਲ ਨਿਰਮਲ ਭਇਆ ਸਰੀਰਾ ॥
ਦੂਰਿ ਬਤਾਵਤ ਪਾਇਆ ਨੀਰਾ ॥੧੨॥

ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਔਰ ਅਸਥੂਲ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਵਾ ਸੀਤਲਤਾ ਨਿਰਮਲਤਾ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੂਰ ਬਤਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਾਣ ਲੀਆ॥੧੨॥

ਬਾਰਸਿ ਬਾਰਹ ਉਗਵੈ ਸੂਰ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰ ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਉਤਪਿਤ ਹੋਵੈਂ ਜਬ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਤ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਤੂਰ) ਸੋਹੰ ਰੂਪ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ॥

ਦੇਖਿਆ ਤਿਹੂੰ ਲੋਕ ਕਾ ਪੀਉ ॥

ਅਚਰਜੁ ਭਇਆ ਜੀਵ ਤੇ ਸੀਉ ॥੧੩॥

ਜਬ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਲੀਆ ਤਬ ਜੀਵ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਬੜਾ ਅਚਰਜ ਭਯਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਤੇਰਸਿ ਤੇਰਹ ਅਗਮ ਬਖਾਣਿ ॥
ਅਰਧ ਉਰਧ ਬਿਚਿ ਸਮ ਪਹਿਚਾਣਿ ॥

ਤ੍ਰੌਦਸੀ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ੯ ਬ੍ਯਾਕਰਣ ੪ ਬੇਦ ਏਹ ਤੇਰਾ ਬੇਅੰਤ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਅਗਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ (ਬਖਾਣਿ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਤੇ) ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸਾ ਜਾਨ ਕਰ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ?

ਉੱਤਰ: (ਅਰਧ ਉਰਧ) ਪਾਤਾਲ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮ ਪਹਚਾਨ ਕਰ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨ ਕੀ ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਕੈਸੀ ਵਰਤਨ ਹੈ?

ਨੀਚ ਊਚ ਨਹੀ ਮਾਨ ਅਮਾਨ ॥
ਬਿਆਪਿਕ ਰਾਮ ਸਗਲ ਸਾਮਾਨ ॥੧੪॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇ ਊਚ ਨੀਚ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਊਚ ਨੀਚ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਮੈ ਕੌਣ ਕਾਰਣ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਰਾਮ ਕੋ ਸੰਪੂਰਣ ਮੇ ਬਿਆਪਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਯਥਾ-''ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ'' ਬ੍ਯਾਪਕ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਚਉਦਸਿ ਚਉਦਹ ਲੋਕ ਮਝਾਰਿ ॥
ਰੋਮ ਰੋਮ ਮਹਿ ਬਸਹਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਚਉਦਸਿ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੌਦਾ ਲੋਕ ਔਰ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈ ਮੁਰਾਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਰਹੁ ਧਿਆਨ ॥
ਕਥਨੀ ਕਥੀਐ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ॥੧੫॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਬਿਆਪਕ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰੋ ਔਰ ਜੇ ਕਥਨੀ ਕਥੀਐ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮ ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਉਚਾਰ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਵੇਦਾਂਤ ਵਾਕੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ॥੧੫॥

ਪੂਨਿਉ ਪੂਰਾ ਚੰਦ ਅਕਾਸ ॥
ਪਸਰਹਿ ਕਲਾ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸ ॥

ਪੁਨਿਉ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪੁਨਿਉ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ (ਪੂਰਾ) ਸੋਲਾ ਕਲਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰੀਪੂਰਨ ਦੇਖੈ ਜਬ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪਸਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਯਥਾਰਥ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਕਲਾ ਜੋ ਹੈਂ ਸਕਤੀਆਂ ਮੁਦਤਾ ਸਾਂਤੀ ਆਦਿਕ ਪਸਰ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਬ ਗਿਆਨੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਅੰਤਰਮੁਖਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਥੀਰ ॥
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਰਮਹਿ ਕਬੀਰ ॥੧੬॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਧ ਮੈਂ (ਥੀਰ) ਥਿਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਸਤਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁਖ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਗਿਆਨੀ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਵਾਰ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ੭ ॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥

ਗੁਰ ਗਮਿ ਭੇਦੁ ਸੁ ਹਰਿ ਕਾ ਪਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਰਬਾਰ) ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਵਾ ਸਭ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ (ਸੁ) ਉਸ ਹਰੀ ਕਾ ਭੇਦ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਸੇ ਪਾਵਉਗੇ॥

ਆਦਿਤ ਕਰੈ ਭਗਤਿ ਆਰੰਭ ॥

ਕਾਇਆ ਮੰਦਰ ਮਨਸਾ ਥੰਭ ॥

ਐਤਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰੇ ਔਰ ਕਾਇਆਂ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਮਨਸਾ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਪਰਵਾਹ ਚਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰੋਕੇ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਅਖੰਡ ਸੁਰਹੀ ਜਾਇ ॥

ਤਉ ਅਨਹਦ ਬੇਣੁ ਸਹਜ ਮਹਿ ਬਾਇ ॥੧॥

ਜਬ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਅਖੰਡਾਕਾਰ (ਸੁਰਹੀ) ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਜਾਇ) ਉਤਪਿਤ ਹੋਵੈ ਤਬ ਏਕ ਰਸ (ਬੇਣੁ) ਬਾਜਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਬਾਇ) ਬਜਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕਥਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਮਵਾਰਿ ਸਸਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਝਰੈ ॥

ਚਾਖਤ ਬੇਗਿ ਸਗਲ ਬਿਖ ਹਰੈ ॥

ਸੋਮਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਸਿ) ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਵਾਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਾਕ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੀ (ਬੇਗ) ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਖੈ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਣੀ ਰੋਕਿਆ ਰਹੈ ਦੁਆਰ ॥

ਤਉ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੋ ਪੀਵਨਹਾਰ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੇ ਦੁਆਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਰੋਕਿਆ ਰਹੇ ਤਉ ਮਨ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪੀਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਸਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੰਗਲਵਾਰੇ ਲੇ ਮਾਹੀਤਿ ॥

ਪੰਚ ਚੋਰ ਕੀ ਜਾਣੈ ਰੀਤਿ ॥

ਮੰਗਲਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ (ਮਾਹੀਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਮਹਤਤਾ ਭਾਵ ਰਹਣੀ ਲੇਵੇ ਪੰਚ ਚੋਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੀ ਰੀਤਿ ਕੌ ਜਾਣੇ॥

ਘਰ ਛੋਡੇਂ ਬਾਹਰਿ ਜਿਨਿ ਜਾਇ ॥

ਨਾਤਰੁ ਖਰਾ ਰਿਸੈ ਹੈ ਰਾਇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਛੋਡ ਕਰ ਬਾਹਜ ਮੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਮਤ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤੋ (ਰਾਇ) ਰਾਜਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਰਿਸੈ) ਗੁਸੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਬੁਧਵਾਰਿ ਬੁਧਿ ਕਰੈ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਕਾ ਬਾਸ ॥

ਬੁਧਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਮ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਬਾਸਾ ਜਾਣੇ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਦੋਊ ਏਕ ਸਮ ਧਰੈ ॥
ਉਰਧ ਪੰਕ ਲੈ ਸੂਧਾ ਕਰੈ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਸਮ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜਾਨ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਨੀਚੇ ਕੋ ਜੋ ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੂਧਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰੇ॥੪॥

ਬ੍ਰਿਹਸਪਤਿ ਬਿਖਿਆ ਦੇਇ ਬਹਾਇ ॥
ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਏਕ ਸੰਗਿ ਲਾਇ ॥

ਵੀਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖੈ ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ਤੀਨ ਦੇਵ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਹੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣੇ॥

ਤੀਨਿ ਨਦੀ ਤਹ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮਾਹਿ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਸਮਲ ਧੋਵਹਿ ਨਾਹਿ ॥੫॥

ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਜੋ ਤੀਨ ਨਦੀ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ (ਕਸਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਧੋਵਹੁ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਉਪਾਸਨਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤੀਨ ਨਦੀਆਂ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝ ਕਰ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਤਿਨ ਮੈਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਧੋਵੇ॥੫॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਸਹਾਰੈ ਸੁ ਇਹ ਬ੍ਰਤਿ ਚੜੈ ॥
ਅਨਦਿਨ ਆਪਿ ਆਪ ਸਿਉ ਲੜੈ ॥

ਸੁਕ੍ਰਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪੁਨੋਂ ਕੇ (ਸਹਾਰੈ) ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਸੋ ਇਸ ਪਦ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸੰਕੋਚਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਚੜੇ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜੇ॥

ਸੁਰਖੀ ਪਾਂਚਉ ਰਾਖੈ ਸਬੈ ॥
ਤਉ ਦੂਜੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਪੈਸੈ ਕਬੈ ॥੬॥

ਜਉ (ਸੁਰਖੀ ਪਾਂਚਉ) ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ (ਰਾਖੈ) ਰੋਕੇ (ਸਬੈ) ਸਹਤ ਬਲ ਕੇ ਵਾ ਵਸ ਰਖੇ ਤਉ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨ ਪੜੇਗੀ॥੬॥

ਥਾਵਰ ਥਿਰੁ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਸੋਇ ॥
ਜੋਤਿ ਦੀ ਵਟੀ ਘਟ ਮਹਿ ਜੋਇ ॥

ਸਨੀਚਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੀਛੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ (ਥਿਰੁ) ਰੋਕ ਰਖੇ (ਜੋਤਿ) ਗਜਾਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪਵਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਜੋਇ) ਜੋੜੇ॥

ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਤਬ ਹੂਆ ਸਗਲ ਕਰਮ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੭॥

ਜਬ ਗਜਾਨ ਕਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ (ਭੀਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੂਆ ਤਬ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਜੋ ਸੰਚਤ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯੇਮਾਣ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਕਰਮ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਯਦਪਿ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮ ਕਰ ਗਜਾਨੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦਪੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਦੇਣੇ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੩੪੫

ਜਬ ਲਗੁ ਘਟ ਮਹਿ ਦੂਜੀ ਆਨ ॥
ਤਉ ਲਉ ਮਹਲਿ ਨ ਲਾਭੈ ਜਾਨ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੂਜੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ (ਲਾਭੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਲੇਨਾ॥

ਰਮਤ ਰਾਮ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਰੰਗੁ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਅੰਗ ॥੮॥੧॥

ਜਬ (ਰਮਤ) ਬਿਆਪਕ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਤਬ (ਅੰਗ) ਰਿਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਰਿਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰੇ ਮੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਧੁਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਏਕ ਸੁਸਕ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਕਿਆ ਤਰ ਜਾਓਗੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵਾ ਪਾਹਨ ਤਾਰੀਅਲੇ ॥

ਰਾਮ ਕਹਤ ਜਨ ਕਸ ਨ ਤਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨੇ ਸੇਤ ਬੰਧਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਪਾਥਰ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਦਾਸ ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਵਸ ਹੀ ਤਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਦੇਵ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਵੋ॥

ਤਾਰੀਲੇ ਗਨਿਕਾ ਬਿਨੁ ਰੂਪ ਕੁਬਿਜਾ ਬਿਆਧਿ ਅਜਾਮਲੁ ਤਾਰੀਅਲੇ ॥

ਚਰਨ ਬਧਿਕ ਜਨ ਤੇਊ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ॥

ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਿਨ ਰਾਮ ਕਹੇ ॥੧॥

ਤੋਤੇ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਵਾਲੀ ਵੇਸਵਾ ਤਾਰ ਲਈ ਹੈ ਵਾ ਜਨਕ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਰਹਣ ਵਾਲੀ ਪਿੰਗਲਾ ਨਾਮਨੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਥੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੀ ਰੂਪ ਕਾ ਲੋਭੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਤਾਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ?

ਉੱਤਰ: ਮਥਰਾ ਮੈਂ ਬਿਨਰੂਪ ਕੁਬਜਾ ਤਾਰੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਪੁੰਨਵਾਨ ਥੀ॥

ਉੱਤਰ: (ਬਿਆਧਿ) ਸ਼ਕਾਰੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਤੁਰਭੁਜ ਪੰਛੀ ਬਨਾਇ ਪੈਰ ਪਕੜ ਪਿਛੇ ਲਟਕਾਇ ਕਰ ਸਾਧੂ ਕੇ ਪਾਸ ਲਿਆਇਆ ਥਾ ਔਰ ਅਜਾਮਲ ਏਹ ਪਾਪੀ ਤਾਰ ਲੀਏ ਜਿਸ ਜਰਾ ਨਾਮਾ ਬਿਆਧ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਮੈਂ ਤੀਰ ਮਾਰਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਸ੍ਵਰਗ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਬਹੁ ਬਚਨ ਦੀਆ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਜਨੁ ਬਿਦਰੁ ਸੁਦਾਮਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਉ ਰਾਜ ਦੀਏ ॥

ਦੋ ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਬਿਦਰ ਭਗਤਿ ਥਾ ਸੋ ਔਰ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਸੁਦਾਮਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤਾਰਿਆ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਜੀਵਤੇ ਕੋ ਰਜਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਅੰਤ ਮੁਕਤ ਕੀਆ॥੨॥

ਜਪ ਹੀਨ ਤਪ ਹੀਨ ਕੁਲ ਹੀਨ ਕ੍ਰਮ ਹੀਨ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਊ ਤਰੇ ॥੨॥੧॥

ਜਪ ਹੀਨ ਗਨਿਕਾ ਤਪ ਹੀਨ ਬਿਆਧ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਕੁਲ ਹੀਨ ਦਾਸੀ ਸੁਤ ਕਰਮ ਹੀਨ ਅਜਾਮਲ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਵਹੁ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਦੇ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ ਪੋਚ ਸੋਚ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥
ਮੇਰਾ ਕਰਮੁ ਕੁਟਿਲਤਾ ਜਨਮੁ ਕੁਭਾਂਤੀ ॥੧॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਸੰਗਤਿ (ਪੋਚ) ਨੀਚੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਯਾਂ ਤੇ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸੋਚ ਰਹਤੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਕੁਟਲਤਾ ਸਹਤ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਭੀ ਖੋਟੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚਮਾਰ ਹੂੰ ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੁਸਈਆ ਜੀਅ ਕੇ ਜੀਵਨਾ ॥
ਮੋਹਿ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ਮੈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੇ ਜੀਵ ਕੇ (ਜੀਵਨਾ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਨੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨ ਬਿਸਾਰੋ॥

ਮੇਰੀ ਹਰਹੁ ਬਿਪਤਿ ਜਨ ਕਰਹੁ ਸੁਭਾਈ ॥
ਚਰਣ ਨ ਛਾਡਉ ਸਰੀਰ ਕਲ ਜਾਈ ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਬਿਪਤਾ ਹਰੋ॥ ਔਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦੇਕਰ ਸ਼ੋਭਨੀਕ ਕਰੋ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਚਾਹੇ ਸਰੀਰ ਜੋ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਵ ਕਲ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ਵਾ ਕਲ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਅਜ ਚਲਾ ਜਾਵੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਰਉ ਤੇਰੀ ਸਾਭਾ ॥
ਬੇਗਿ ਮਿਲਹੁ ਜਨ ਕਰਿ ਨ ਬਿਲਾਂਬਾ ॥੩॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ (ਸਾਭਾ) ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ (ਬੇਗਿ) ਸੀਘ੍ਰ ਮਿਲੋ ਮਿਲਣੇ ਮੈ (ਬਿਲਾਂਬਾ) ਦੇਰ ਨਾ ਕਰੋ॥੩॥੧॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਰਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਗਮ ਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ ॥
ਦੂਖੁ ਅੰਦੋਹੁ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ ॥
ਨਾਂ ਤਸਵੀਸ ਖਿਰਾਜੁ ਨ ਮਾਲੁ ॥
ਖਉਫੁ ਨ ਖਤਾ ਨ ਤਰਸੁ ਜਵਾਲੁ ॥੧॥

ਉੱਤਰ: (ਬੇਗਮ) ਅਫਸੋਸ ਅਰਥਾਤ ਸੋਕ ਰਹਤ ਸਹਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਦੁਖ (ਅੰਦੋਹੁ) ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ (ਤਸਵੀਸ) ਚਿੰਤਾ[੧] ਹੈ ਪੁਨਾ (ਖਿਰਾਜੁ) ਮਸੂਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਮਾਲ ਹੈ ਔਰ ਭੈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਖਤਾ) ਗੁਨਾਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ (ਤਰਸੁ) ਦਯਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਜਵਾਲੁ) ਘਾਟਾ ਵਾ ਅਪਦਾ ਵਾ ਪੀੜਾ ਹੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਖੂਬ ਵਤਨ ਗਹ ਪਾਈ ॥
ਊਹਾਂ ਖੈਰਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਚੰਗੀ ਵਤਨ ਕੀ ਜਗਾ ਪਾਈ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਉਹਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਸ਼ਹਰ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਆ ਹੈ?

ਕਾਇਮੁ ਦਾਇਮੁ ਸਦਾ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ॥

[੧] ਵਾ ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਵਾ ਖਰਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੋਮ ਨ ਸੇਮ ਏਕ ਸੋ ਆਹੀ ॥
ਆਬਾਦਾਨੁ ਸਦਾ ਮਸਹੂਰ ॥
ਊਹਾਂ ਗਨੀ ਬਸਹਿ ਮਾਮੂਰ ॥੨॥

ਕਾਇਮ ਇਸਥਿਤ (ਦਾਇਮ) ਹਮੇਸ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥ (ਦੋਮ) ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੌਣ ਵਜੀਰ (ਸੇਮ) ਤੀਸਰਾ ਬਖਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਸੇਮ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਦੁੱਤੀ ਹੈ ਸਰਬ ਸਮਿਓਂ ਮੈ (ਆਬਾਦਾਨੁ) ਸਘਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਮਸਹੂਰ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਗਨੀ) ਧਨੀ ਬਸਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਮੂਰ) ਲਬਾਲਬ ਹੁਏ ਅਰਥਾਤ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਧਨ ਕਰ ਜੁਗਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਿਉ ਤਿਉ ਸੈਲ ਕਰਹਿ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ॥
ਮਹਰਮ ਮਹਲ ਨ ਕੋ ਅਟਕਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਸੈਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ (ਮਹਲ) ਸ੍ਵੈਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ (ਮਹਰਮ) ਭੇਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਖਲਾਸ ਚਮਾਰਾ ॥
ਜੋ ਹਮ ਸਹਰੀ ਸੁ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ॥੩॥੨॥

ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਚੁਮਾਰ ਭਾਵ ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ (ਖਲਾਸ) ਨਿਰਬੰਧ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜੋ ਹਮ ਸ਼ਹਰੀ ਅਰਥਾਤ ਹਮਾਰੇ ਬੇਗਮ ਪੁਰੇ ਕਾ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਹੈ॥੩॥੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ॥
ਘਟ ਅਵਘਟ ਡੂਗਰ ਘਣਾ ਇਕੁ ਨਿਰਗੁਣੁ ਬੈਲੁ ਹਮਾਰ ॥
ਰਮਈਏ ਸਿਉ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

(ਘਟ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੇ (ਅਵਘਟ) ਔਖੇ (ਡੂਗਰ) ਪਰਬਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਘਣਾ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੈਲ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈ ਪੜ ਗਿਆ ਰਮਣ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਰਾਖੋ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਕਰੋ॥੧॥

ਕੋ ਬਨਜਾਰੋ ਰਾਮ ਕੋ ਮੇਰਾ ਟਾਂਡਾ ਲਾਦਿਆ ਜਾਇ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਮਨ ਕਾ ਬਨਜਾਰਾ ਭੀ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਪੂਛਤੇ ਹੋ?
ਉੱਤਰ: ਮੇਰਾ (ਟਾਂਡਾ) ਸਾਥ ਲਾਦਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੪੬

ਹਉ ਬਨਜਾਰੋ ਰਾਮ ਕੋ ਸਹਜ ਕਰਉ ਬ੍ਯ੍ਯਾਪਾਰੁ ॥
ਮੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਲਾਦਿਆ ਬਿਖੁ ਲਾਦੀ ਸੰਸਾਰਿ ॥੨॥

ਮੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਬਨਜਾਰਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਬਨਜ ਕੀਆ ਹੈ?
ਉੱਤਰ: ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਲਾਦਿਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਵਿਖੈ ਰੂਪ ਜਹਰ ਲਾਦੀ ਹੈ॥੨॥

ਉਰਵਾਰ ਪਾਰ ਕੇ ਦਾਨੀਆ ਲਿਖਿ ਲੇਹੁ ਆਲ ਪਤਾਲੁ ॥
ਮੋਹਿ ਜਮ ਡੰਡੁ ਨ ਲਾਗਈ ਤਜੀਲੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥੩॥

ਉਰਵਾਰ ਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕੇ ਜਾਨਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਕਰਮ ਲਿਖਿ ਲੇਵੋ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਹਮ ਲਿਖੇਂਗੇ ਤੌ ਤੁਮ ਕੋ ਜਮ ਡੰਡ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜੇਗਾ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਲਿ ਤਿਆਗ ਦੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਜਾਣ ਕਰ ਜੰਜਾਲ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ? ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਤੈਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਮੇਰੇ ਰਮਈਏ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ਕਾ ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ॥੪॥੧॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੈਸੇ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਚਾ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਮਈਏ ਕਾ ਰੰਗ ਮਜੀਠ ਜੈਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਹਰਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਿਆ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਟਾਇ ਕਰ ਸਤ ਚਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੂਪੁ ਭਰਿਓ ਜੈਸੇ ਦਾਦਿਰਾ ਕਛੁ ਦੇਸੁ ਬਿਦੇਸੁ ਨ ਬੂਝ ॥

ਐਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਖਿਆ ਬਿਮੋਹਿਆ ਕਛੁ ਆਰਾ ਪਾਰੁ ਨ ਸੂਝ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਜੈਸੇ ਕੂਏ ਮੈਂ (ਦਾਦਿਰਾ) ਡੱਡੂ (ਭਰਿਓ) ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਕਛੁ ਦੇਸ ਬਿਦੇਸ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੂਏ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਿਾਂਤ ਸਫੁਟ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਕਛੁ (ਆਰਾ) ਉਰਾਰ ਜਗਤੁ (ਪਾਰੁ) ਪਾਰ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਅਰਥਾਤ ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੈਂ ਤੌ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ? ॥੧॥

ਸਗਲ ਭਵਨ ਕੇ ਨਾਇਕਾ ਇਕੁ ਛਿਨੁ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇ ਜੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨ ਕੇ (ਨਾਇਕਾ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਓ ਜੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇ?

ਮਲਿਨ ਭਈ ਮਤਿ ਮਾਧਵਾ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕਈ ਮੈ ਸੁਮਤਿ ਦੇਹੁ ਸਮਝਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਮਾਧਵੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਬਿਸਯੋਂ ਕਰ ਮਲਿਨ ਭਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਗਤ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਚੂਕ ਜਾਵੇ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਬੁਧੀ ਦੇਵੋ ਆਰ ਪਾਰ ਕੀ ਸਮਝ ਆਇ ਜਾਵੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥੨॥

ਜੋਗੀਸਰ ਪਾਵਹਿ ਨਹੀ ਤੁਅ ਗੁਣ ਕਥਨੁ ਅਪਾਰ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕੈ ਕਾਰਣੈ ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ॥੩॥੧॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਥਨ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਜੋਗੀਸਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਨਯੂਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਚਮਾਰ ਹੂੰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਛਿਨ ਮਾਤਰ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਵੋ ॥੩॥੨॥੪॥

ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਵਾਗਵਨ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭਗਤੀ ਗਜਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਤੁ ਤੇਤਾ ਜਗੀ ਦੁਆਪਰਿ ਪੂਜਾਚਾਰ ॥

ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋ ਸਭ ਲੋਕ ਸਤ ਬੋਲਤੇ ਥੇ ਏਹੀ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਥਾ॥ ਤ੍ਰੇਤਾ ਮੈਂ ਯਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਪੂਜਨ ਰੂਪ (ਚਾਰ) ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਤੀਨੌ ਜੁਗ ਤੀਨੌ ਦਿੜੇ ਕਲਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਤੀਨੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਰਮ ਸਤ ਯਗ ਪੂਜਾ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋਈ ਮੋਖਜ ਦਾਤਾ ਥੇ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੋਖਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅਧਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਰੁ ਕੈਸੇ ਪਾਇਬੋ ਰੇ ॥

ਮੋ ਸਉ ਕੋਊ ਨ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ ॥

ਜਾ ਤੇ ਆਵਾ ਗਵਨੁ ਬਿਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਆਵਾਗਵਨੁ) ਜਨਮ ਮਰਨ (ਬਿਲਾਇ) ਚਲਾ ਜਾਵੈ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੀ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਵਾਗਵਨ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪੀਐ ਕਰਤਾ ਦੀਸੈ ਸਭ ਲੋਇ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪਨ ਕਰੀਏ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਪੁਰਸੁ ਧਰਮ ਕੇ ਕਰਤਾ ਭੀ ਦੀਸਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੇਂ ਹਮ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਨ ਕਰਮ ਤੇ ਛੂਟੀਐ ਜਿਹ ਸਾਧੇ ਸਭ ਸਿਧਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਕਿ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਸੇ ਛੂਟੀਐ ਔਰੁ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਾਲੋਕ ਆਦਿ ਸਰਬ ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੋਖ ਹੋਵੇਗੀ॥੨॥

ਕਰਮ ਅਕਰਮ ਬੀਚਾਰੀਐ ਸੰਕਾ ਸੁਨਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸੁਭ ਕਰਮ ਔਰੁ (ਅਕਰਮ) ਜੋ ਮੰਦ ਕਿਰਯਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਨਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੋ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸ਼ੰਕਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਕਹ ਦੀਆ ਔਰੁ ਜਗਾ ਉਸ ਕਾ ਨਾ ਕਰਣਾ ਕਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਸੰਕਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਸਾ ਸਦ ਹਿਰਦੈ ਬਸੈ ਕਉਨੁ ਹਿਰੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੩॥

ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੰਸਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਕੌਨ ਕਰਮ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੀਰਥ ਅਸਨਾਨ ਕਰ ਮੋਖਜ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰੁ ਉਦਕਿ ਪਖਾਰੀਐ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਬਿਬਿਧਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਉੱਤਰ: ਜੇ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਉਦਕਿ) ਜਲ ਮੈਂ (ਪਖਾਰੀਐ) ਧੋਈਏ ਤਬ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਸੁਧ ਕਵਨ ਪਰ ਹੋਇਬੋ ਸੁਚ ਕੁੰਚਰ ਬਿਧਿ ਬਿਉਹਾਰ ॥੪॥

ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਸੁਧ ਕਵਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ (ਸੁਚ) ਬਾਹਰਲੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਕੁੰਚਰ) ਹਾਥੀ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਨ੍ਹਾਇਕਰ ਔਰੁ ਖਾਕ ਸਿਰ ਮੈਂ ਡਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਏਕ ਪਾਪ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਦਸ ਔਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਵਾਕ (ਪਾਪ ਕਰਹਿ ਪੰਚਾ ਕੇ ਬਸਰੇ) ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਕਹਹਿ ਸਭ ਉਤਰੇ। ਬਹੁਰਿ ਕਮਾਵਹਿ ਹੋਇ ਨਿਸੰਕ। ਜਮ ਪੁਰ ਬਾਧ ਖਰੇ ਕਾਲੰਕ) ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਹੀ ਕਹੋ ਜੀਵ ਮੋਖ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਰਵਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਰਜਨੀ ਜਥਾ ਗਤਿ ਜਾਨਤ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ॥

ਉੱਤਰ: ਜੈਸੇ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਕੇ (ਪ੍ਰਗਾਸ) ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਕਰ (ਰਜਨੀ) ਰਾਤ੍ਰੀ (ਗਤਿ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਗਿਆਨ ਸੂਰਜ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਵਿਦਿਆ ਰਾਤ੍ਰੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਆਨ ਕਾ ਹੋਣਾ ਕਠਨੁ ਹੈ?

ਪਾਰਸ ਮਾਨੋ ਤਾਬੋ ਛੁਏ ਕਨਕ ਹੋਤ ਨਹੀ ਬਾਰ ॥੫॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ (ਮਾਨੋ) ਮਾਨ ਲੇਵੋਂ ਜੈਸੇ ਪਾਰਸ ਕੋ ਵਾ ਪਾਰਸ ਤਾਂਬੇ ਕੋ ਜਬ ਛੁਹ ਜਾਵੇ ਤਬ ਤਾਂਬੇ ਸੇ (ਕਨਕ) ਸੋਨਾ ਹੋਤਿਆਂ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਉਪਦੇਸ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਿਸਚਾ ਹੋਣੇ ਮੈ ਡੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਫਿਰ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੀਘਰ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ॥੫॥

ਪਰਮ ਪਰਸ ਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਪੂਰਬ ਲਿਖਤ ਲਿਲਾਟ ॥

ਉੱਤਰ: ਜੇਕਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕਰਮ (ਲਿਲਾਟ) ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੋ ਤੌ (ਪਰਮ) ਵੱਡੇ (ਪਰਸ) ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਉਨਮਨ ਮਨ ਮਨ ਹੀ ਮਿਲੇ ਛੁਟਕਤ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇਂ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ (ਉਨਮਨ) ਉਲਟਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਮਨ ਹੀ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰੁ॥ ਬਜਰ ਵਤ ਦ੍ਰਿੜ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ (ਛੁਟਕਤ) ਖੁਲਨੇ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਹਿਲੇ ਕੌਨ ਸਾਧਕ ਕੀਆ॥੬॥

ਭਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਮਤਿ ਸਤਿ ਕਰੀ ਭ੍ਰਮ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਜੁਗਤਿ) ਸੰਜੁਗਤਿ ਜੋ (ਸਤਿਕਾਰੀ) ਨਿਸਚੈ ਆਤਮਕ ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਥੇ ਸੋ ਕਾਟਿ ਦੀਏ॥

ਸੋਈ ਬਸਿ ਰਸਿ ਮਨ ਮਿਲੇ ਗੁਨ ਨਿਰਗੁਨ ਏਕ ਬਿਚਾਰ ॥੭॥

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸੋਈ ਬਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਗੁਨ) ਗੁਨੋਂ ਸਹਤ ਜੀਵ ਔਰ (ਨਿਰਗੁਨ) ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰਹਤ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਸਮ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਨਿਗ੍ਰਹ ਕੀਏ ਟਾਰੀ ਨ ਟਰੈ ਭ੍ਰਮ ਫਾਸ ॥

ਤੀਰਥ ਯਗਜਾਦਿ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਰਮ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਠਾਰੀ ਹੁਈ ਨਹੀਂ ਟਰਤੀ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਊਪਜੈ ਤਾ ਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਉਦਾਸ ॥੮॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੫॥

ਪੰਨਾ ੩੪੭

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਸੋ ਦਰੁ ॥

ਏਹ ਸੋਦਰੁ ਦਾ ਸਬਦ ਜਬ ਸਚਖੰਡ ਮੈਂ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਬਿਸਨੁੰ ਦੇ ਹਜੂਰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਜਪਜੀ ਵਾਲੇ ਸੋਦਰ ਸੇ ਭੇਦ ਹੈ॥ ਕੋਈਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੇਈਂ ਸੇ ਨਿਕਸ ਕਰ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਕੋ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਈਹਾਂ ਹੈ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ਸੋ ਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰਾ ਵਹੁ ਦਰਵਾਜਾ ਅਰੁ ਵਹੁ ਘਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੇਰਾ ਘਰੁ ਅਰੁ ਦਰੁ ਕਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਾ ਦਰ ਸਤਸੰਗ ਅਰੁ ਘਰੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾ ਘਰੁ ਬੈਕੁੰਠ ਦਰ ਸੰਸਾਰ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਅਸੰਖ ਭਾਵ ਬਜੰਤ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਨਾਦ ਆਦਿਕ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ (ਕੇਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨ ਵਾਜਿਓਂ ਕੇ ਵਜਾਵਣ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿਉ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ॥

ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਤਿਨ ਰਾਗ ਅਰੁ ਰਾਗਨੀਓਂ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ। ਗਾਵਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਸੰਖੇਪ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਦੁਆਰੇ ॥

ਤੁਝੇ ਕੋ ਪਵਨ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਪੁਨ: ਬਸੰਤ੍ਰ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਧਰਮਰਾਜ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ ਲਿਖਿ ਜਾਣਨਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਗੁਪਤਿ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਲਿਖਿ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ ਗੁਪਤਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਕਰ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੁਧੀ ਅਸੁਧੀ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸਕੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖੋਂ ਕੋ ਜੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮਰਾਜਾ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਸਹਿਤ ਦੇਵੀਓਂ ਕੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਦੀਵ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰ ਪਦ ਕੀ ਗੱਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਇੰਦ੍ਰ ਵਾ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਦਲ ਸਹਤ ਵਾ ਦੇਵਤੇ ਆਦਰ ਨਾਲ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਸਾਧ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਕੇ ਸਿਧਿ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਸਾਧ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ੍ ਤੁਧਨੋ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ ॥

ਤੁਝਕੋ ਜਤੀ ਅਰ ਸਤਵਾਦੀ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਖੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਕੜੇ ਸੂਰਮੇ ਵਾ ਬਵੰਜਾ ਬੀਰ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਪੰਡਿਤ ਪੜੇ ਰਖੀਸੁਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਬੇਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪੰਡਤ ਅਰ ਵਿਦਯਾਰਥੀ ਪੁਨ: ਰਿਖੀਸਰ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਤੁਧਨੋ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਔਰ (ਮਛੁ) ਛਾਵ ਮੱਧ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਰ ਪਾਤਾਲ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨ੍ਹਿ ਤੁਧਨੋ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਜੇਤੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰੇ ਜਿਤਨੇ ਉਤਪੰਨਯ ਕੀਏ ਹੁਏ ਧੰਨ ਧਨੰਤ੍ਰ ਆਦੀ ਰਤਨ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਅਰ ਨਾਲੇ ਭੀ ਭਾਵ ਨਦੀ ਨਾਲੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨ੍ਹਿ ਤੁਧਨੋ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵਨ੍ਹਿ ਤੁਧਨੋ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ॥

(ਜੋਧ) ਰਥੀ (ਮਹਾਬਲਿ) ਮਹਾਂ ਰਥੀ (ਸੂਰਾ) ਅਤਿਰਥੀ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਅੰਡਜ ਆਦਿ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਓਂ ਕੇ ਜੀਵ ਤੁਝਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨ੍ਹਿ ਤੁਧਨੋ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਖੇ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥

ਅਰ ਨਵੋਂ ਖੰਡ ਅਰ ਮੰਡਲ ਦੀਪ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਭਾਵ ਤਿਨਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਅਭਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨ੍ਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨ੍ਹਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਰਸਾਲੇ ॥

ਸੇਈ ਤੁਝਕੋਂ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਸਫਲ ਹੈ॥ ਸੋ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ (ਰਸਾਲੇ) ਸੰਬੂਹ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਤੈਨੂੰ ਔਰ (ਕੇਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰੇ ਚਿੰਤਨ ਮੈ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ ਜੋ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਕਹੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਬ ਥਾ ਅਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ॥

ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦੀਵ ਪਹਿਲੇ ਥਾ ਅਰ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਬ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਆਗੇ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਦੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥

ਪਿਛੇ ਹੈਸੀ ਅਬ ਹੈ ਅਰ ਅਗੇ ਨੂੰ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰ ਰਚਨਾ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ॥

ਵਹੁ ਰਚਨਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਅਰ ਤਰਹ ੨ ਕੀ ਜਿਨਸਾਂ ਭਾਵ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਭੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਦੁਆਰੇ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਕੀਤਾ ਅਪਣਾ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਕੀ (ਵਡਿਆਈ) ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਫਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੪੮

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ ॥੧॥੧॥

ਸੋ ਸਾਹੋ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹੋਂ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਵਿਚ ਰਹਣਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥੧॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਪੁਰਖ ਨਾਮ ਵੈਰਾਟ ਕਾ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਸਚਖੰਡ ਨਿਵਾਸੀ ਸਭ ਕਾ ਪਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਸੋ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭੀ ਜੀਵ ਨਿਜ ਨਿਜ ਕਾਮਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀ ਤੂੰ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਸਭੀ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂਗਾ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜੀ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਜੀ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਅਰ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਵਿਚਾਰਾ) ਭਾਵ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕਿਆ ਹੂੰ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਬਰਨਨ ਕਰ ਸਕੂੰ॥

ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੀ ਹਰਿ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਨਿਰੰਤਰ ਏਕ ਰਸ ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥

ਏਕ ਦਾਤੇ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਭਿਛਕ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਏਹ ਸਭ (ਵਿਡਾਣਾ) ਅਸਚਰਜ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸ਼ੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਜੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਕਿਆ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥

ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ੍ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਸੇ ਜਨ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੁਖ ਵਾਸੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਸੇ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀਉ ਤਿਨ ਟੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਇਛਾ ਸੇ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪੀਛੇ ਔਰ ਅਬ ਸੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨਕੀ ਆਵਾਗਵਨ ਰੂਪ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਤੂਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ ॥

ਹੇ ਨਿਰਭਜ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਅਰ ਕਰੋਗੇ॥

ਜਿਨ੍ ਸੇਵਿਆ ਜਿਨ੍ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪਿ ਸਮਾਸੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰੇ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਮਨ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਮਾਵੇਂਗੇ॥

ਸੇ ਧੰਨੁ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜੀਉ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਅਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਜਾਵੋਂਗਾ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਜੀ ਭਰੇ ਬੇਅੰਤ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਹੇ ਬਜੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਬਜੰਤ ਹੀ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਤੁਧੁ ਜੀ ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ ॥

ਹੇ ਅਨੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ (ਸਲਾਹਨਿ) ਸੋਭਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਤੇਰੀ ਅਨਿਕ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਜੀ ਤਪੁ ਤਾਪਹਿ ਜਪਹਿ ਬੇਅੰਤਾ ॥

ਹੇ ਬਿਜੰਤ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਪਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੁਜਾਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹੇਤ ਤਪ ਤਾਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰਾ ਜਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪੜਹਿ ਬਹੁ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆ ਖਟੁ ਕਰਮ ਕਰੰਤਾ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਤੇਰੇ ਸ੍ਰੂਪ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤਿਨ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਜੱਗ ਆਦੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਅਪਨੇ ਕੋ (ਕਰੰਤਾ) ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕਰ ਖਟ ਕਰਮ ਰੂਪ ਕਿਰਿਆ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਭਗਵੰਤ ਜੀ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਭਲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਜੀ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਪੁਰਖੁ ਤੂੰ ਸਭ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ ਅਰ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਚੀਟੀ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਏਕੋ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥

ਤੂੰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਨਿਤਅੰਪ੍ਰਤੀ ਏਕੋ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਅਚਲ ਕੂਟਸਥ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕਰੇਂਗਾ ਸੇਈ ਬਾਤਿ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਉਪਾਈ ਜੀ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਰਜਿ ਸਭ ਗੋਈ ॥

ਤੁਧੁ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਫਿਰ ਤੁਝਨੇ ਹੀ ਸਿਰਜੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਪਨੇ ਮੈਂ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਲੈ ਭੀ ਤੁਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਕਰਤੇ ਕੇ ਜੀ ਜੋ ਸਭਸੈ ਕਾ ਜਾਣੋਈ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਜਨਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੧॥੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੨ ॥

ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤ੍ਰ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭ ਕੋਈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੱਡਾ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ ਡੀਠਾ ਹੋਈ ॥

ਤੂੰ (ਕੇਵਡੁ) ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਜਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਹੋਇ ਤੋ ਕਹੇ ਕਿ ਇਤਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੪੯

ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥
ਕਹਣੈ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਪਾਈ ਭਾਵ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਭੀ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਤਿਨਸੇ ਰਸਨਾ ਕਰ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਜੋ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ (ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ) ਡੂੰਘਾ ਅਰ ਨਿਰਹਲ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਕੇਤਾ ਕੇਵਡੁ ਚੀਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕਿਤਨਾ ਵੱਡਾ (ਚੀਰਾ) ਬਿਸਥਾਰੁ ਹੈ॥੧॥ ਵਾ (ਚੀਰਾ) ਹੱਦ ਹੈ ਵਾ ਦਵ ਦਹ ਵਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਸੁਰਤੀ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥

ਸਭ ਸੁਰਤੀਓਂ ਨੇ ਮਿਲਿ ਕਰਕੇ ਆਪਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਕਮਾਈ) ਲਗਾਈ ਪਰੰਤੂ ਕਮ ਹੀ ਆਈ ਹੈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਅੰਤ ਕੋ ਬਜੰਤਤਾਈ ਕਹੀ॥

ਸਭ ਕੀਮਤਿ ਮਿਲਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਸਭ ਕੀਮਤੀ ਭਾਵ ਜੋਤਸੀ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲਿਕਰ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਉਣੇ ਮੈਂ ਬਲੁ ਲਗਾਯਾ ਪਰੰਤੂ (ਕੀ) ਕਯਾ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਾ ਪਾਈ ਭਾਵ ਬਯੰਤ ਹੀ ਕਹਾ॥

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਗੁਰ ਗੁਰ ਹਾਈ ॥

ਗਿਆਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਤਾ ਧਿਆਨੀ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਗੁਰ ਅਰੁ (ਗੁਰ ਹਾਈ) ਗੁਰ ਭਾਈ ਵਾ ਜੋ (ਗੁਰ ਗੁਰਹਾਈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੀ ਗੁਰ ਬਡੋਂ ਸੇ ਭੀ ਬਡੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ (ਗੁਰ) ਦੇਵਤਾ (ਗੁਰਹਾਈ) ਦੈਂਤ।

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਤੇਰੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਇਨ ਸੇ ਭੀ ਤੇਰੀ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਸਭਿ ਸਤ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭਿ ਚੰਗਿਆਈਆ ॥

ਸਤਵਾਦ ਆਦਿ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਹੋਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਪ ਅਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਹੋਂ॥

ਸਿਧਾ ਪੁਰਖਾ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆਂ ॥

ਸਿਧੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀਆਂ ਜੋ ਸਿਧੀਆਂ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਸਿਧੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੋ ਸਿਧੀਆਂ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਿਲਤੀਆਂ (ਨਾਹੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈਆ) ਕਿਸੀ ਕੀਆਂ ਰੋਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰੋਕੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥

ਆਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਆ ਬੇਚਾਰਾ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਹੂੰਗਾ ਤੋ ਕਹਣ ਵਾਲਾ ਕਯਾ (ਬੇਚਾਰਾ) ਤੁਛ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਗਰ ਉਸਤਤੀ ਕਹਿ ਸਕੇ॥

ਸਿਫਤੀ ਭਰੇ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਕਯੋਂਕੇ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਯਾ (ਚਾਰਾ) ਬਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਭਾਂਤ ਸੇ ਬਨਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜਿਸ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ॥

ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਮੈਂ (ਆਖਾ) ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਰੇ ਮਰ ਜਾਵਾਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਨਾਮੁ ਕਹਣਾ ਬਡਾ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜਿਸਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭੂਖ ਭਾਵ ਚਾਹ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ ॥੧॥

ਵਹੁ ਭੁਖ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਲਗਣੇ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਨਾਮੁ (ਖਾਇ) ਭਾਵ ਜਪੀਏ ਤਬ ਸਭੀ ਦੁਖ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਜਿਸ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝੇ ਕਿਓਂ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਲੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਆਖਿ ਥਕੇ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀ ਭੀ (ਕੀਮਤ) ਮੁਲ ਭਾਵ ਮਹਤਤਾ ਵਾ ਮਿਰਜਾਦਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਭਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਆਖਣ ਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਜੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਲੋਗ ਮਿਲ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ॥

ਵਡਾ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਤੌ ਭੀ ਨ ਤੋ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣ ਕੇ ਇਤਰ ਜੀਵੋਂ ਵਤ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਰਝਾਇ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨਾ ਤੋ ਵਹੁ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਉਸ ਕਾ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਂਦਾ ਰਹੈ ਨ ਚੂਕੈ ਭੋਗੁ ॥

ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ (ਭੋਗੁ) ਪਦਾਰਥ (ਚੂਕੈ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਵਾ ਦੇਣੈ ਸੇ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਣੁ ਏਹੋ ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਗੁਣ ਹੋਰੁ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਵਾ ਵੱਡਾ ਭਾਰੀ ਏਕ ਏਹੀ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਜੇਡਾ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ॥

ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ ॥੩॥

ਇਸੀ ਤੇ ਨ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਪੀਛੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਗਾ ਇਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ॥

ਵਹੁ ਜਿਤਨਾ ਵੱਡਾ ਆਪ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਵੱਡੀ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਜਿਨਿ ਦਿਨੁ ਕਰਿ ਕੈ ਕੀਤੀ ਰਾਤਿ ॥

ਪੁਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਕਰ ਵਰਨ ਹੈਂ ਵਾ ਚੰਡਾਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਤ ਪਦ ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਵੈਸ ਸੂਦ੍ਰ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਇਤਰ ਸਭ ਕਮਜਾਤ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ (ਸਨਾਤਿ) ਪ੍ਰੇਤ ਵਾ ਗੰਦੀਲੋਂ ਚੂਹੜੋਂ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨੀਚ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਜਾ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੇ ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ ॥

ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਜੋ (ਮਾਂਗਤੁ) ਭਿਛਕ (ਕੂਕ) ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ ਮਹਲੋਂ ਕੇ ਬੀਚ (ਖਸਮੁ) ਰਾਜਾ ਉਸ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਜਬ ਸੁਣੇ॥

ਭਾਵੈ ਧੀਰਕ ਭਾਵੈ ਧਕੇ ਏਕ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੧॥

ਤਬ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਧੱਕਾ ਦੇਵੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਧੀਰਜ ਦੇਵੇ ਔਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਨਾਮੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਸੋ ਏਕ ਬਡਾਈ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਣਹੁ ਜੋਤਿ ਨ ਪੂਛਹੁ ਜਾਤੀ ਆਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸਭ ਮੈਂ ਜਾਨਹੁ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਖੱਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਆਦੀ ਜਾਤ ਨ ਪੂਛਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਆਗੇ ਜਾਤ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਣੋ॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪਿ ਉਲਾਮ੍ਹੇ ਚਿਤਿ ਧਰੇਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੁ ਹੀ ਜਮੁ ਕੇ (ਉਲਾਂਭੇ) ਤਾਂਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਵਾ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਕਰਣਹਾਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਕਿਆ ਮੁਹਤਾਜੀ ਕਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥

ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਣਹਾਰ ਕਰਤਾ ਮੇਰੀ ਵਲ ਹੈਂ ਤੋ ਫਿਰ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਕਿਸੀ ਕੀ (ਮੁਹਤਾਜੀ) ਅਧੀਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਆਪੇ ਦੁਰਮਤਿ ਮਨਹਿ ਕਰੇਇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਦੁਖੁ ਅਨ੍ਹੇਰਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥੩॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹਟਾਉਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖਦਾਇਕ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਚੁ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥

ਅਵਰੀ ਕਉ ਸਾਚੁ ਨ ਦੇਇ ॥

ਜੇ ਕਿਸੈ ਦੇਇ ਵਖਾਣੈ ਨਾਨਕੁ ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਲੇਇ ॥੪॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚਿ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ (ਅਵਰੀ ਕਉ) ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਸੇ ਔਰ ਕੋ ਸਤਿਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ (ਵਖਾਣੈ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਪੂਛ ਕਰ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਹੀਂ ਰਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਲ ਕਰ ਦੇਖੀਏ॥ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪਰਬਲਤਾ ਕਰਕੇ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਵੱਡੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਰਾਸ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮੇਸਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ ॥
ਦੋਲਕ ਦੁਨੀਆ ਵਾਜਹਿ ਵਾਜ ॥
ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ ॥
ਜਤੀ ਸਤੀ ਕਹ ਰਾਖਹਿ ਪਾਉ ॥੧॥

ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਰੂਪ ਕੰਸੀਆਂ ਅਰੁ (ਮਦੀਰੇ) ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਛੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਘਟ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ (ਘਾਟ) ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਵਾਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਦੋਲਕ) ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਢੋਲਕ ਇਤਿਯਾਦਿ ਬਾਜੇ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਨਾਰਦੁ) ਮਨ ਜੋ ਚੰਚਲ ਹੈ ਸੋ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਨਾਚ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ (ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ) ਯੇਹ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਵਾ ਅਵਿਦਜਾ ਕਾ ਪਰਭਾਉ ਹੈ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜਤੀ ਸਤੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਕਹ) ਕਹਾਂ ਪੈਰੁ ਰਾਖੈ ਅਰਥਾਤ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਜਤ ਸਤ ਕਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥
ਅੰਧੀ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਿਬੁ ਜਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰੁ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਧੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲੋਕੋ ਤੁਮ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਜਾਣੋ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਪਾਸਹੁ ਫਿਰਿ ਚੇਲਾ ਖਾਇ ॥
ਤਾਮਿ ਪਰੀਤਿ ਵਸੈ ਘਰਿ ਆਇ ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੦

ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜੀਵਣ ਖਾਣੁ ॥
ਖਸਮ ਪਛਾਣੈ ਸੋ ਦਿਨੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥੨॥

ਕਲਿ ਕੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਐਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਚੇਲਾ ਪਦਾਰਥ ਖਾਤਾ ਹੈ (ਤਾਮਿ ਪਰੀਤਿ) ਭੋਜਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੇ ਸੈਕੜੋਂ ਬਰਸ ਜੀਵੇ ਔਰ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ (ਖਸਮ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਛਾਨੈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੋਈ ਏਕ ਦਿਨ ਪੜੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੋਵੈਗਾ॥੨॥

ਦਰਸਨਿ ਦੇਖਿਐ ਦਇਆ ਨ ਹੋਇ ॥
ਲਏ ਦਿਤੇ ਵਿਣੁ ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਿਖ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਹੀ ਸੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਲਏ ਬਿਨਾ ਭੇਟਾ ਗੁਰ ਦਏ ਬਿਨਾਂ ਸਰੇਪਾਉ ਸਿਖ ਦੋਨੋ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ॥

ਰਾਜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਹਥਿ ਹੋਇ ॥
ਕਹੈ ਖੁਦਾਇ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ ॥੩॥

ਰਾਜਾ ਭੀ ਕਲਿ ਕਾ ਨਜਾਉ ਉਸ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ (ਹਥਿ) ਭਾਵ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਕਿ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਨਜਾਉਂ ਕਰੋ ਤੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ॥੩॥

ਮਾਣਸ ਮੂਰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ॥
ਕਰਣੀ ਕੁਤਾ ਦਰਿ ਫੁਰਮਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਤੋ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਦੁਾਰੇ ਸੇ ਐਸਾ ਹੀ (ਫੁਰਮਾਨੁ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਕਰਨੀ ਕਰ ਕੁਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਾਰੇ ੨ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਜਾਣੈ ਮਿਹਮਾਨੁ ॥
ਤਾ ਕਿਛੁ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥੪॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੇਕਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ (ਮਿਹਮਾਨੁ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਮੁਸਾਫਰ ਵਤ ਨਿਰਮੋਹ ਹੋ ਕਰ ਅਸੰਗ ਰਹੇ ਤੌਂ ਕੁਛ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਦਰਗਹ) ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਸਨਮਾਨ ਪਾਵੈ॥੪॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜੇਤਾ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਤੇਤੀ ਜੇਤਾ ਰੂਪੁ ਕਾਇਆ ਤੇਰੀ ॥
ਤੂੰ ਆਪੇ ਰਸਨਾ ਆਪੇ ਬਸਨਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਹਉ ਮਾਈ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਤਨਾ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗਤਾਤ ਹੈ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਜਿਤਨੀ ਦੇਹ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਕੇ ਊਪਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਾਸਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਯਾ ਪਤਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੋ ਹੈ ॥
ਏਕੋ ਹੈ ਭਾਈ ਏਕੋ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਏਕ ਹੈਂ ਏਕ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਅਦੁਤੀ ਹੈਂ (ਭਾਈ) ਭਾਉਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮਾਰੇ ਆਪੇ ਛੋਡੈ ਆਪੇ ਲੇਵੈ ਦੇਇ ॥
ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਦਯਾ ਕਰ ਛੋਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹਰਿ ਲੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਸਭ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਿਗਸਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥
ਜੈਸਾ ਵਰਤੈ ਤੈਸੋ ਕਹੀਐ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਵਰ ਕੁਛ ਕਿਸੀ ਤੇ ਕਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਹੁਕਮ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਮਦੁ ਮੀਠਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਲਾ ਪੀਵਤੁ ਰਹੈ ॥

(ਕਲਿ) ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਕਲਹ ਵਾਲੀ ਹੈ ਵਾ (ਕਲਵਾਲੀ) ਸ਼ਰਾਬ ਕੀ ਮਟੀ ਹੈ ਵਾ ਕਲਾਲਿਨ ਹੈ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਜੋ ਮਦਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਸ਼ਰਾਬੀ ਮਸਤ ਹੂਆ ਮੀਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਪੀਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਰੂਪ ਕਰੇ ਬਹੁ ਭਾਂਤੀਂ ਨਾਨਕੁ ਬਪੁੜਾ ਏਵ ਕਹੈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਬਪੁੜਾ) ਗਰੀਬ ਤੋ ਏਹੀ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨ੍ਰਿਤਯ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਜਾ ਮਤਿ ਪਖਾਵਜੁ ਭਾਉ ॥
ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥
ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਏਹੋ ਤਪ ਤਾਉ ॥
ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ ਰਖਿ ਰਖਿ ਪਾਉ ॥੧॥

ਬੁਧੀ ਕੀ ਜੋ ਉਤਮਤਾ ਹੈ ਯਹੀ ਪਖਾਵਜ ਰੂਪ ਵਾਜਾ ਹੈ ਭਾਉ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਪਖਾਵਜ ਕਾ ਬਜਈਆ ਹੈ ਐਸੇ ਬਾਜੇ ਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਮਨ ਮੈ (ਚਾਉ) ਉਤਸਾਹ ਅਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੀ ਤਪ ਕਾ (ਤਾਉ) ਤਪਨਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਰਖਿ ਰਖਿ) ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਜੁਗਤੀਓਂ ਮੇਂ ਬੁਧਿ ਰੂਪ ਪਾਉ ਰਖ ਰਖ ਕਰ ਨਾਚਹੁ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਤਾਲ ਜਾਣੈ ਸਾਲਾਹ ॥
ਹੋਰੁ ਨਚਣਾ ਖੁਸੀਆ ਮਨ ਮਾਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਾਲਾਹਿ ਜਾਨੈ ਏਹੀ ਤਾਲ ਕਾ ਪੂਰਾ ਰਖਨਾ ਹੈ ਔਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਬਿਨਾ ਜੋ ਨਾਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰ ਨਾਚਨਾ ਹੈ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਵਜਹਿ ਦੁਇ ਤਾਲ ॥
ਪੈਰੀ ਵਾਜਾ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥
ਰਾਗੁ ਨਾਦੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥
ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ ਰਖਿ ਰਖਿ ਪਾਉ ॥੨॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦੋਨੋਂ ਕੰਸੀਓਂ ਰੂਪ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਪੂਰਨ (ਨਿਹਾਲ) ਦੇਖਨਾ ਯਹੀ ਪੈਰੋਂ ਮੇਂ ਬਾਜਨੇ ਵਾਲੇ ਘੁੰਘਰੂ ਪਹਨੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਨ ਫੁਰੈ ਯਹੀ ਰਾਗ ਕਾ (ਨਾਦੁ) ਸੁਰ ਕਰੈ ਇਤ ਰੰਗ ਪਾਉ ਰਖਿ ਰਖਿ ਨਾਚਹੁ॥੨॥

ਭਉ ਫੇਰੀ ਹੋਵੈ ਮਨ ਚੀਤਿ ॥
ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨੀਤਾ ਨੀਤਿ ॥
ਲੇਟਣਿ ਲੇਟਿ ਜਾਣੈ ਤਨੁ ਸੁਆਹੁ ॥
ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ ਰਖਿ ਰਖਿ ਪਾਉ ॥੩॥

ਮਨ ਮੈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਉ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਜੀਵ ਯਹੀ ਫੇਰੀ ਕਰੈ ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ (ਨੀਤਾ ਨੀਤਿ) ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨਾਸਵੰਤ ਭਸਮ ਰੂਪ ਜਾਨਨਾ ਯਹੀ ਨਾਚਤੇ ਨਾਚਤੇ ਲੇਟ ਜਾਨਾ ਕਰੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਮੈ ਰਖ ਕਰ ਨਾਚਹੁ॥੩॥

ਸਿਖ ਸਭਾ ਦੀਖਿਆ ਕਾ ਭਾਉ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਣਣਾ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਆਖਣੁ ਵੇਰਾ ਵੇਰ ॥
ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ ਰਖਿ ਰਖਿ ਪੈਰ ॥੪॥੬॥

ਜਿਨਕੋ (ਦੀਖਿਆ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਇਸ ਨਾਚ ਕੀ ਸਭਾ ਕਰੈ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰਤ ਕਰੋ ਔਰ ਝੂਠੀ ਨ੍ਰਿਤਜ ਦੇਖਨੇ ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕੰਸ ਛੇਦੀ ਕਹਾ ਤਿਸ ਐਸੀ ਉਕਤ ਕੋ ਤੁਛ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਿਅੰਤ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਰੂਪ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉਣੁ ਉਪਾਇ ਧਰੀ ਸਭ ਧਰਤੀ ਜਲ ਅਗਨੀ ਕਾ ਬੰਧੁ ਕੀਆ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਪਉਣ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਫਿਰ ਧਰਤੀ ਅਰ ਜਲ ਅਰ ਅਗਨੀ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਅਕਾਸ ਸੁ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥(ਬੰਧੁ ਕੀਆ) ਭਾਵ ਪੰਚ ਤਤ ਜੋ ਏਹ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਪਾਂਚ ੨ ਭਾਗ ਕਰ ੨੫ ਕੀਏ ਔਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਇਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰ ਰਖੀ॥

ਅੰਧੁਲੈ ਦਹਸਿਰਿ ਮੂੰਡੁ ਕਟਾਇਆ ਰਾਵਣੁ ਮਾਰਿ ਕਿਆ ਵਡਾ ਭਇਆ ॥੧॥

(ਅੰਧੁਲੈ) ਅਗਿਆਨੀ ਦਸ ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਰਾਵਨ ਨੇ ਸਤ੍ਰੂ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਆਪਨੇ ਸਿਰੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕਟਾਇ ਲੀਆ ਤੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਵਣ ਕੇ ਮਾਰਣੇ ਕਰ ਕਜਾ ਤੂੰ ਵਡਾ ਹੋ ਗਜਾ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਯਹ ਕਛੁ ਅਸਚਰਜ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਉਪਮਾ ਤੇਰੀ ਆਖੀ ਜਾਇ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬੇ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਕਿਆ ਕਹੀ ਜਾਇ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜੁਗਤਿ ਹਥਿ ਕੀਨੀ ਕਾਲੀ ਨਥਿ ਕਿਆ ਵਡਾ ਭਇਆ ॥

ਕਿਸੁ ਤੂੰ ਪੁਰਖੁ ਜੋਰੂ ਕਉਣ ਕਹੀਐ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਆਪ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਜੁਗਤ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਰਾਖੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਕਾਲੀ ਨਾਗ ਕੋ ਨਾਥ ਕਰ ਕਿਆ ਤੂੰ ਕੁਛ ਬੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਯਹ ਕੁਛ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈ ਨਿਰੰਤਰ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਸਕਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਕੌਨ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਏਹ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਇ ਵਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਪੁਰਖ ਕਹਾ ਜਾਵੈ ਅਰ (ਜੋਰੂ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਇ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਲਿ ਕੁਟੰਬੁ ਸਾਥਿ ਵਰਦਾਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਾਲਣ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਗਇਆ ॥

ਆਗੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਤਾ ਕਾ ਕੰਸੁ ਛੇਦਿ ਕਿਆ ਵਡਾ ਭਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਬਰਦਾਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਨਾਭੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਕਮਲ ਕੀ ਨਾਲਿ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹੀ ਹੈ ਕੁਟੰਬ ਜਿਸਕਾ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਪਨੀ (ਸ੍ਰਿਸਟਿ) ਉਤਪਤੀ ਕੋ (ਭਾਲਣ) ਖੋਜਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕਮਲ ਕੀ ਨਾਲੀ ਮੈਂ ਕਈ ਜੁਗ ਪ੍ਰਮਾਣ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਆਗੇ (ਤਾ ਕਾ) ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਲੀ ਕੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਆਪਕਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਤੈਨੇ ਜੋ ਕੰਸ ਕੋ (ਛੇਦਿ) ਮਾਰ ਦੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਕਰਮ ਕੀਆ॥੩॥

ਰਤਨ ਉਪਾਇ ਧਰੇ ਖੀਰੁ ਮਥਿਆ ਹੋਰਿ ਭਖਲਾਏ ਜਿ ਅਸੀ ਕੀਆ ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੧

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਛਪੈ ਕਿਉ ਛਪਿਆ ਏਕੀ ਏਕੀ ਵੰਡਿ ਦੀਆ ॥੪॥੭॥

ਆਪਨੇ ਖੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਥ ਕਰ ਰਤਨੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ (ਹੋਰਿ ਭਖਲਾਏ ਜਿ ਅਸੀ ਕੀਆ) ਸੁਰੋਂ ਸੇ (ਹੋਰ) ਭਿੰਨ ਜੋ ਅਸੁਰ ਥੇ ਸੋ (ਭਖਲਾਏ) ਤਪੇ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਹਮ ਨੇ ਮਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਰਤਨ ਕੋ ਹਮ ਲੇਂਗੇ ਇਸ ਕੋ ਹਮ ਲੇਂਗੇ ਇਸੀ ਬਿਬਾਦ ਮੇਂ ਦੇਵ ਅਸੁਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਹੂਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਪਨੇ ਮੋਹਨੀ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸਕਾ ਭਾਗ ਥਾ ਏਕ ਏਕ ਕਰਕੇ ਬਾਂਟ ਦੀਆ ਸੋ ਤੂੰ ਛਪਾਇਆ ਹੂਆ ਕੈਸੇ ਛਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਾਂਟਨੇ ਵਾਲਾ ਅੰਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਹੀ ਗਯਾ॥੪॥੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਬੇਲਿ ਬਿਸਥਾਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਹੂਆ ॥
ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜੈ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਜਨਿ ਕੀਆ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਜੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਤੇਰੇ ਨਮਿਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਕਰਤੂਤਿ) ਕਰਣੀ ਕੀ ਬੇਲਿ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਲਿ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੁਝ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਮ ਕਾ ਸ੍ਯਾਮ ਸ੍ਵੇਤਾਦਿ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਬਜ੍ਰ ਧੁਜਾ ਅੰਕਸਾਦਿ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਅਨਾਹਦ ਏਕ ਰਸ (ਵਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਸਬਦ ਬੇਦ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੇ ਵਖਿਆਣੁ ਜਾਣੈ ਜੇ ਕੋਈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ (ਵਖਿਆਣੁ) ਕਥਨ ਕਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਆਤਮ ਨੰਦ ਕੋ ਸੋਈ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਹ ਪੀਆ ਸੇ ਮਸਤ ਭਏ ਹੈ ਤੂਟੇ ਬੰਧਨ ਫਾਹੇ ॥
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਛੋਡੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲਾਹੇ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਫਾਹੇ ਥੇ ਸੋ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਹੰਕਾਰਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਜੋਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੋਂ ਤਿਨ ਮਸ੍ਤੋਂ ਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਲਾਹੇ) ਲਾਲਚਿ ਤਿਨ ਕੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਰੂਪੁ ਤੇਰਾ ਦੇਖਿਆ ਸਗਲ ਭਵਨ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ॥
ਰਾਰੈ ਰੂਪਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਬੈਠਾ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਵਿਚਿ ਛਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਪਰਪੰਚ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਭਾਵ ੧੪ ਭਵਨ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਰਚਤ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯਹ ਦੇਖਾ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਰਾਰੈ) ਝਗੜੋਂ ਸੇ (ਨਿਰਾਲਮ) ਅਸੰਗ ਰੂਪ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਨਾ (ਛਾਇਆ) ਪ੍ਰਿਤਿਬਿੰਬ ਸਭ ਮੇਂ ਦੇਕਰ (ਨਦਰਿ) ਸਭ ਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਛਾਇਆ) ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੩॥

ਬੀਣਾ ਸਬਦੁ ਵਜਾਵੈ ਜੋਗੀ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ ਸੋ ਸਹੁ ਰਾਤਾ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥੪॥੮॥

ਵਹੁ (ਜੋਗੀ) ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਬੀਨਾ ਭਾਵ ਸੁੰਦਰ ਸਬਦ ਬਜਾਉਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨਿ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੇ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਸੋ ਜੋਗੀ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਐਸੇ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦ ਭਾਵ ਇਕ ਰਸ ਤੁਝ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੈ ਗੁਣ ਗਲਾ ਕੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰ ॥
ਗਲੀ ਗਲਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ॥
ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਹਸਣਾ ਬਾਦਿ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵਹਿ ਯਾਦਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਮੇਂ ਤੋ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੇ ਕਾ ਗੁਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦਜਾ ਉਸਤਤਿ ਜਿਸਕਾ ਫਲ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਵਹੁ ਬਾਤ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਹੇ (ਸਿਰਜਣਹਾਰ) ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਹੋਵਾਂ ਮੈ ਗਲਾਂ ਹੀ ਗਲਾਂ ਕੇ ਰਚਨੇ ਭਾਵ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਾਂ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਬ ਤਕ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਹਸਣਾ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਤਉ ਪਰਵਾਹ ਕੇਹੀ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥
ਜਨਮਿ ਜਨਮਿ ਕਿਛੁ ਲੀਜੀ ਲੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਉ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹਿ ਤਉ ਹਮ ਕੋ ਫਿਰ ਕੈਸੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਕਿਆ ਕੀਜੈ) ਕਯਾ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਕਰਤਬ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ (ਜਨਮਿ ਜਨਮਿ) ਸਭ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਲੀਜੀ) ਲੇਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਕੋ ਲੀਜੀਏ॥

ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਮਤਾਗਲੁ ਮਤਾ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਬੋਲੀਐ ਸਭੁ ਖਤੋ ਖਤਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਮਦਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਮਨ (ਮਤਾਗਲੁ) ਹਸਤੀ (ਮਤਾ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਬੋਲੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਖਤਾ ਹੀ ਖਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਨਾਹ ਹੀ ਗੁਨਾਹ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਲੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦੁਇ ਸਾਖੀ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਲੇ ਕਰ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਦੋ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਤੋ (ਸਾਖੀ) ਗੁਵਾਹ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਸਾਖੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਾਪ ਅਰੁ ਪੁੰਨੁ ਏਹ ਦੋਨੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋ ਭਾਵ ਤੂੰ ਇਨਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਤੈਸਾ ਕੋ ਹੋਇ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਮਤਿ ਦੇਹਿ ਤੇਹੀ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਜਿਸਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸੋ ਕੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸੀ ਤੂੰ ਬੁਧਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਕੋਈ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝਕੋ ਆਪ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰੀਆ ਪਰਵਾਰ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਉਪਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕਾ ਇਹੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥
ਜੇ ਕੋ ਬੂਝੈ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪॥੯॥

ਰਾਗ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ (ਰਤਨ) ਬੈਰਾਗੁ (ਪਰੀਆ) ਕਰੁਣਾ ਮਤ੍ਰੀ ਮੁਦਿਤਾ ਉਪੇਖਜਾ ਇਤਜਾਦਿ ਜੋ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤਾ ਹੈ ਏਹ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਬਿਚਾਰ ਕੋ ਬੂਝਤਾ

ਹੈ ਸੋ ਯਹ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤੇ ਕਾ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕਾ ਇਹੀ ਧਨ ਔਰ ਯਹੀ ਹਸਤੀ ਅਸ੍ਵਾਦਿ ਮਾਲ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਕਰਤੇ ਪੂਰਬਕ ਗੁਣੋ ਰੂਪੀ ਜੋ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਮਾਲ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪ ਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਏਹ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ਤਾ ਮਿਲਿ ਸਖੀਆ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਖੇਲੁ ਦੇਖਿ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਸਹੁ ਵੀਆਹਣ ਆਇਆ ॥੧॥

ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਮਨੁ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੰਤ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਜ ਬਜਾਹ (ਰਚਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਮੇਂ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਬਜਾਹਨੇ ਆਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਆਏ ਸਹੁਪਤਿ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਔਰ ਬਜਾਹ ਕਾ ਸਾਮਾਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਮਾਜ ਕਾ (ਖੇਲੁ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਾਵਹੁ ਗਾਵਹੁ ਕਾਮਣੀ ਬਿਬੇਕ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਹਮਰੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਭਤਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਕਾਮਣੀ) ਭਗਤੋ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜਸ (ਬਿਬੇਕ) ਬਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਵਾ ਜਿਸ ਮੇਂ ਬਿਬ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੋਵੇ ਸੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਜਗਜੀਵਨ (ਭਤਾਰੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਸੋਹਲੇ ਗਾਓ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਹਮਰਾ ਵੀਆਹੁ ਜਿ ਹੋਆ ਜਾਂ ਸਹੁ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਜਾਨਿਆ ॥
ਤਿਹੁ ਲੋਕਾ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਰਵਿਆ ਹੈ ਆਪੁ ਗਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਮਾਰਾ ਬਜਾਹੁ ਹੂਆ ਔਰ (ਸਹੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕਾ ਸੁਖ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਆਪੁ) ਅਭਿਮਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਸਿਥਰ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨ ਗਯਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਏਹ ਨਿਸਚੇ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਤੀਨ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਬਜਾਹੁ ਕਿਸਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਆਪਣਾ ਕਾਰਜੁ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ਹੋਰਨਿ ਕਾਰਜੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਜਿਤੁ ਕਾਰਜਿ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੩॥

ਸੋ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇ ਯਹ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਮੇਂ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖ ਦਯਾ ਧਰਮ ਬੀਚਾਰ ਆਦਿ ਸਮਗ੍ਰੀ ਉਪੇਖਯਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮਖਿ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਪਿਰੁ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਹੋਇ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਏਕ ਸਭ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਹਾਗਨੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ?
ਉੱਤਰ:

ਗ੍ਰਿਹੁ ਬਨੁ ਸਮਸਰਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਗਤੁ ਭਈ ਕੀਰਤਿ ਠਾਇ ॥
ਸਚ ਪਉੜੀ ਸਾਚਉ ਮੁਖਿ ਨਾਂਉ ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੨

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਾਏ ਨਿਜ ਥਾਉ ॥੧॥

(ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਘਰ ਔਰ ਬਨ (ਸਮਸਰਿ) ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤੁ ਭਈ) ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ (ਠਾਇ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕੀਰਤਿ ਸਿਥਰ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪ ਸਚੀ ਪੌੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ (ਨਿਜਥਾਉ) ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਚੂਰੇ ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਜਾਣੁ ॥
ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਨਚੂਰੇ) ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਜਿਸਨੇ ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਖਟ ਦਰਸਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਵਾ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਮਾਝ ਕੀ ਵਾਰ ਮੇਂ ੨੧ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ੬ ਭੇਖ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਅਰ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਰਤੀ ਸੋਹਲੇ ਮੈਂ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਅਧਿਕ ਤਿਆਸ ਭੇਖ ਬਹੁ ਕਰੈ ॥
ਦੁਖੁ ਬਿਖਿਆ ਸੁਖੁ ਤਨਿ ਪਰਹਰੈ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅੰਤਰਿ ਧਨੁ ਹਿਰੈ ॥
ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਰੈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭੇਖ ਧਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੋ (ਤਨਿ) ਸੂਖਸਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ (ਪਰਹਰੈ) ਤਯਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਧਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪ ਕਰ ਚੁਰਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਕੌਨ ਬਚਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਛੋਡਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਣੁ ਸਹਜ ਅਨੰਦ ॥
ਸਖਾ ਸੈਨੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਆਪੇ ਕਰੇ ਆਪੇ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਆਗੈ ਜਿੰਦੁ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤ (ਸਲਾਹਣੁ) ਬਰਨਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸਖਾ ਔਰ (ਸੈਨੁ) ਸਾਥੀ ਜਿਨ ਕੋ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਮੁਖ ਤੇ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਔਗਨੋਂ ਕਾ (ਬਖਸਿੰਦੁ) ਖਿਮਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਨ ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਪਾਸ ਅਰਪਣ ਕਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਜਿੰਦੁ ਰਖੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬੰਸ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਝੂਠ ਵਿਕਾਰ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹ ॥
ਭੇਖ ਵਰਨ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਖੇਹ ॥
ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਅਸਥਿਰੁ ਨਾਮੁ ਰਜਾਇ ॥੪॥੧੧॥

ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਵਿਕਾਰ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਏਹ ਮਹਾਂ ਦੁਖੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਬਰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਭੇਖ ਹੈਂ ਸਭ (ਖੇਹ) ਨਾਸਵੰਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਪਜੈ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਿਥਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਜਾਇ) ਹੁਕਮੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਤਸੰਗਤ ਕੋ ਸਰੋਵਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੋ ਸਰਵਰੁ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ॥
ਸਦਾ ਬਿਗਾਸੈ ਪਰਮਲ ਰੂਪ ॥
ਊਜਲ ਮੋਤੀ ਚੂਗਹਿ ਹੰਸ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਜਗਦੀਸੈ ਅੰਸ ॥੧॥

ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਏਕ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਅਨੂਪਮ ਜਗਜਾਸੂ ਕਮਲ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਬਿਗਾਸੈ) ਖਿੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰੂਪ ਤਿਨਕਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਮਲ ਤੇ ਤਰੇ ਹੈ ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਜੋ ਹੈਂ ਬੈਰਾਗਾਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣ ਤਿਨ ਕੋ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ (ਹੰਸ) ਗਜਾਨਵਾਨ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਸ ਅੰਸੀ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਰੂਪ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ॥
ਬਿਨੁ ਜਲ ਸਰਵਰਿ ਕਮਲੁ ਨ ਦੀਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਪਜਤਾ ਔਰ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸੰਤ ਭੀ ਮਰਤੇ ਹੋਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਿਨ ਜਲ ਕੇ (ਸਰਵਰਿ) ਤਾਲਾਬਾਂ ਮੇਂ ਕਮਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰਿ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਜਪਨ ਜਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕਮਲ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ। ਯਥਾ-ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੁਨੀਅਤ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਬਾਤ । ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਧੁਨਿ ਪੂਰਿ ਰਹੀ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਾਤਿ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥

ਬਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਪਾਵੈ ਭੇਦੁ ॥
ਸਾਖਾ ਤੀਨਿ ਕਹੈ ਨਿਤ ਬੇਦੁ ॥
ਨਾਦ ਬਿੰਦ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਪੁਰਖ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਸਾਖਾ ਤੀਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਬੇਦ ਬ੍ਰਿਖਜ ਕੀ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਜਾਨ ਸੋ ਭੀ ਯਹੀ ਨਿਤ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅੰਸ ਹੈ ਨਾਦਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ (ਬਿੰਦੁ) ਜਾਨ ਕਰ ਵਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ (ਬਿੰਦ) ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਪਰਮਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੁਕਤੋ ਰਾਤਉ ਰੰਗਿ ਰਵਾਂਤਉ ॥
ਰਾਜਨ ਰਾਜਿ ਸਦਾ ਬਿਗਸਾਂਤਉ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥
ਬੂਡਤ ਪਾਹਨ ਤਾਰਹਿ ਤਾਰਿ ॥੩॥

ਤਿਨ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੇ (ਰਵਾਂਤਉ) ਰਮਿਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਰਾਜੋਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ (ਬਿਗਸਾਂਤਉ) ਬਿਗਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ

ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਾਹਨ ਡੂਬ ਜਾਨ ਹਾਰੇ ਕੋ ਰਘੁਨਾਥ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਤਾਰ ਦੀਆ ਤਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਡੂਬਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਤਾਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮਹਿ ਜਾਣਿਆ ॥
ਉਲਟ ਭਈ ਘਰੁ ਘਰ ਮਹਿ ਆਣਿਆ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗੈ ਪਾਇ ॥੪॥੧੨॥

ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਮੇਂ ਜੋ ਏਕ ਜੋਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਗਈ ਹੈ ਮਨ ਜੋ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਾ ਘਰ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਘਰ ਮਹਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਿਆਇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਸੰਕਲਪ ਕਰ ਸਿਥਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਲਿਆਂਦਾ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਕੀਆ॥ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਰਹਤ ਅਰ ਸਮਝ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚੀ ਹੁਜਤਿ ਦੂਰਿ ॥
ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਲਾਗੈ ਧੂਰਿ ॥
ਲਾਗੀ ਮੈਲੁ ਮਿਟੈ ਸਚ ਨਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਿਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਰ (ਹੁਜਤਿ) ਕੁਤਰਕ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਏਹ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਸੇ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਧੂਰਿ ਲਗਤੀ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੂਈ ਸਤ ਨਾਮ ਸੇ ਮਿਟਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹੈ ਹਜੂਰਿ ਹਾਜਰੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਾਚੁ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਜਾਨ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਚ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਾਸ ਨਿਵੇਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥
ਕਹਣਿ ਕਥਨਿ ਵਾਰਾ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥
ਕਿਆ ਦੇਖਾ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨ ਪਾਵੈ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਤਨੀ ਕਥਨੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ (ਵਾਰਾ) ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਕਿਆ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਔਰ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਸ੍ਵੈਧਰਮ ਕੀ ਸੁਝ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਬੂਝ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ॥

ਜੋ ਜਨਮੇ ਸੇ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਦੂਖਿ ਸੰਤਾਪੇ ॥
ਸੇ ਜਨ ਬਾਚੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖੇ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਰ ਬਿਜਾਪਤ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰਚੇ ਹੁਏ ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਰ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਬਚੇ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਚਲਤਉ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦੁ ਭਾਖੈ ॥
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੪॥੧੩॥

ਸੋ ਚਲਾਇਮਾਨ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਸਬਦਿ) ਨਾਮ ਕੋ (ਭਾਖੈ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਦੇਨੇ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕੋ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜੋ ਤਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋ ਸਚੁ ਥੀਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥
ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ ਮਨਿ ਭੰਗੁ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ਸੰਗੁ ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੁ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਜ ਮੇਂ ਨਾਮ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕਾ (ਭੰਗੁ) ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਸੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਅਪਨੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੩

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਨੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਰਾਖਹੁ ਜਿਨੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਉ ਨਿਧ ਰੂਪ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਚੁ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥
ਤਾ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥੨॥

ਸੋ (ਸਾਚਾ) ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਾ ਜਾਪੁ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਈ ਜਗਯਾਦਿ ਕਰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਣਾਸ੍ਰਮ ਕਾ ਧਰਮ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰਿ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਧਨ ਨਾਰੀ ॥
ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤੀ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਗਤਿ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੈ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ (ਹਰਿ ਵਰੁ) ਪਤਿ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ (ਸਬਦੁ) ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਹਰਿ ਸੇ ਰਾਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰੇ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਔ ਅਪਨੇ ਕੁਲ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰੇ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤੱਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਹੈ॥੩॥

ਹਮਰੀ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੰਜਮੁ ਸਤ ਭਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਪੂਛ ਨ ਹੋਇ ॥
ਦੂਜਾ ਮੇਟੇ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥੪॥੧੪॥

ਹਮਾਰੀ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਔਰੁ ਹਮਾਰਾ ਕਰਮ ਧਰਮ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ (ਸਤਭਾਉ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਭਾਵਨਾ ਸਭ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕਹੀਂ ਪੂਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ (ਦੂਜਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੇਇ॥੪॥੧੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਵਹਿ ਆਈ ॥
ਇਕਿ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ਰਹਹਿ ਸਮਾਈ ॥
ਇਕਿ ਧਰਨਿ ਗਗਨ ਮਹਿ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥
ਸੇ ਕਰਮਹੀਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਧਿਆਵਹਿ ॥੧॥

ਫਿਰਿ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਏਕ ਤੋ ਜਨਮ ਲੈਕਰ ਆਉਂਦੇ ਹੈਂ ਏਕ ਆਇਕਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਏਕ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਧਰਤੀ ਅਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਠਹਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤਿ ਸੀਘਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਉਨ (ਕਰਮਹੀਣ) ਮੰਦਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਈ ॥
ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਖੁ ਵਤ ਅਤਿ ਭਉਜਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸੇ ਜਬ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਪਾਈ ਤਬ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਬਿਖ ਸਮ ਅਤਿ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ (ਭਉਜਲੁ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਯਹੀ ਹੈ ਜਲ ਜਿਸਮੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਕਉ ਆਪ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਕਾਲੁ ਨ ਸਾਕੈ ਪੇਲਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਰਹਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਜਿਉ ਜਲ ਅੰਭ ਊਪਰਿ ਕਮਲ ਨਿਰਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਮੇਂ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ (ਪੇਲਿ) ਦਬਾਇ ਵਾ ਚਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਜਲ ਕੇ (ਅੰਭ) ਮੱਧ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਜਲ ਕੇ ਊਪਰ ਨਿਆਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਜਲਕੇ ਬੀਚ ਰਹੈਂ ਚਾਹੇ ਊਪਰ ਰਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਭੀਗਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਨਿਰਾਲੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ॥

ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਲਹੀਐ ॥
ਅਕਥੁ ਕਥਉ ਗੁਰਮਤਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਵਉ ਪਾਰੁ ॥੩॥

ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹੋ ਤੋ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਰਾ ਕਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਦ੍ਯਾ ਉਸਤਤਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ (ਲਹੀਐ) ਪਾਯਾ ਹੈ ਉਨਕੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਬਿਚਾਰਕੇ ਅਕੱਥ ਕੋ ਕਥਉ ਔਰ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮੇਲ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਪਾਵਉ॥੩॥

ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬਹੁ ਭੇਦ ॥
ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰੇਦ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਡੇ ਧੁਰਿ ਭਾਗੈ ॥੪॥੧੫॥

੬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ੪ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਓਂ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭੇਦੋਂ ਕਾ ਜਾਨਨਾ ਔਰ ੬੮ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸ੍ਨਾਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਸਭ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੁਖ ਕਰ ਚੁਕਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਹਰਿ ਰਸ (ਰੇਦ) ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਫਿਰ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬਡੇ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ॥੪॥੧੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਪਾਇ ਲਗਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਨਿਹਾਰਿਆ ॥
ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਰਵਿਆ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖਿ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਰਾਮ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਿਉਂ ਨਿਉਂ ਕਰਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੋ (ਰਵਿਆ) ਜਪਾ ਭਾਵ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੋਲਹੁ ਰਾਮੁ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਲਾਭੈ ਮਿਟੈ ਅਗਿਆਨੁ ਹੋਇ ਉਜੀਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਰਾਮ ਬੋਲਹੁ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਨਿਸ੍ਤਾਰਾ ਕਰੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ ਅਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਉਜਾਲਾ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥੧॥

ਰਵਨੀ ਰਵੈ ਬੰਧਨ ਨਹੀ ਤੂਟਹਿ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਹਉਮੈ ਤੂਟੈ ਤਾ ਕੋ ਲੇਖੈ ਪਾਈ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਬਿਚਾਰ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਜੋ (ਰਵਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਖਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰੁ ਭਰਮ ਉਨ ਕਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੈ ਤਬ ਉਨ ਕਾ ਅਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਤਾ ਕੋ) ਤਿਨ ਕੋ (ਲੇਖੈ) ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਾ ਜੋ (ਰਵਨੀ) ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ (ਰਵੇ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਬੰਧਨ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ ਭਰਮ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਅਰੁ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਸਾਗਰ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਵਤਸਲ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ (ਗੁਰਮਤਿ) ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦਿਵਾਇ ਕਰ (ਨਿਸਤਾਰੇ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਸਿਉ ਜੂਝਿ ਮਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜਗਜੀਵਨੁ ਸਹਜ ਭਾਇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੪॥੧੯॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕਰਕੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ (ਮਨਸਾ) ਬਾਸਨਾ ਕੋ (ਮਨਹਿ) ਰੋਕ ਕਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਜਗ ਜੀਵਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਰੀ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸ ਕਉ ਕਹਹਿ ਸੁਣਾਵਹਿ ਕਿਸ ਕਉ ਕਿਸੁ ਸਮਝਾਵਹਿ ਸਮਝਿ ਰਹੇ ॥
ਕਿਸੈ ਪੜਾਵਹਿ ਪੜਿ ਗੁਣਿ ਬੂਝੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖਿ ਰਹੇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਬੂਝੇ) ਪੂਛੇ ਭਾਵ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਪੜ ਗੁਣ ਕਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਵੈ ਅਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਮਝਾਵੈ ਭਾਵ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੫੪

ਐਸਾ ਗੁਰਮਤਿ ਰਮਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਹਰਿ ਭਜੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰੁ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ੍ਯਾ ਹੂਆ ਐਸਾ ਜੋ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਭਜੁ॥

ਅਨਤ ਤਰੰਗ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸੂਚੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸੰਗਾ ॥
ਮਿਥਿਆ ਜਨਮੁ ਸਾਕਤ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਜਨੁ ਰਹੈ ਨਿਰਾਰਾ ॥੨॥

(ਅਨਤ ਤਰੰਗ) ਅਨੇਕ ਹੈ ਤਰੰਗ ਜਿਸਮੇਂ ਐਸਾ ਮਨੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਵ੍ਰਿਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਜਨੁ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਾਲਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੂਚੀ ਕਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥
ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥
ਆਦਿ ਅਪਾਰੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਹੀਰਾ ॥
ਲਾਲਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਾਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਵਹੁ ਆਤਮ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਸੂਬ ਕੀ ਆਦਿਪੁਨਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਜੋ ਪਰਾ

ਹੈ (ਹੀਰਾ) ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਸ ਲਾਲ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਥਨੀ ਕਹਹਿ ਕਹਹਿ ਸੇ ਮੂਏ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਹੈ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ ਮਾਇਆ ਛਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੧੭॥

ਕਥਨੀ ਕਹਿਨ ਵਾਲੇ ਕਹੀ ਹੋਈ ਧਾਰੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਉਨਤੇ ਦੂਰ ਹੈਂ ਹੇ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥੁ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਕਥਨੀ ਕਹੀ ਹੋਈ ਜੋ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕਾ ਆਪਨਾ ਆਪੁ ਹੈ ਤਿਨਤੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਐਸੇ ਜਾਨੇ ਸੋ ਸਮਰਥ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਰਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਯ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸਭ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਕਾ (ਛਾਇਆ) ਅਵਰਿਆ ਹੂਆ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਯਹ ਆਤਮ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਤਿਤੁਕਾ ॥
ਕੋਈ ਭੀਖਕੁ ਭੀਖਿਆ ਖਾਇ ॥
ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਮਾਨੁ ਕਿਸੈ ਅਪਮਾਨੁ ॥
ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੇ ਧਰੇ ਧਿਆਨੁ ॥
ਤੁਝ ਤੇ ਵਡਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਕਿਸੁ ਵੇਖਾਲੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਭੀਖਜਕ ਭੀਖ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਰਾਜ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਅਪਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਤੂੰ ਢਾਹਿ ਗਿਰਾਉਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਉਸਾਰੇ) ਬਨਾਉਤਾ ਹੈਂ ਪਰ ਗਜਾਨ ਸਭ ਪਰ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਚੰਗਾ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਵੇਖਾਲਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਡਾ ਕੋਈ ਹੈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਚੰਗਾ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੋ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਦਿਖਲਾਵੈਂ॥

ਵਾ (ਉਸਾਰੇ) ਉਤਪਤਿ (ਧਰੇ ਧਿਆਨੁ) ਪਾਲਨਾ (ਢਹਿ) ਸੰਘਾਰ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਤਾਂ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥
ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਕਰਣਹਾਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤੂੰ ਕਰਣਹਾਰੁ ਕਰਤਾਰ ਮੇਰਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਵਾਟ ਨ ਪਾਵਉ ਵੀਗਾ ਜਾਉ ॥
ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥
ਮਨ ਕਾ ਅੰਧੁਲਾ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬੰਧੁ ॥
ਖੀਨ ਖਰਾਬੁ ਹੋਵੈ ਨਿਤ ਕੰਧੁ ॥
ਖਾਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਆਸ ॥
ਲੇਖੈ ਤੇਰੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਰਸਤਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਟੇਡਾ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਇਸਤੇ ਤੇਰੀ ਦਹਗਹ ਮੈਂ ਬੈਠਨੇ ਕੀ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨੋ ਮੇਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਮਨ ਕੇ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੂੰ

(ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਨਿਤ ਖੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭੋਜਨ ਕੀ ਔਰ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰੁ (ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ) ਸ੍ਵਾਸ ਕਾ ਆਵਨਾ ਔਰ ਜਾਵਨਾ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਮੇਂ ਹੈ॥੨॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਧੁਲੇ ਦੀਪਕੁ ਦੇਇ ॥
ਭਉਜਲ ਡੂਬਤ ਚਿੰਤ ਕਰੇਇ ॥
ਕਹਹਿ ਸੁਣਹਿ ਜੋ ਮਾਨਹਿ ਨਾਉ ॥
ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ਤਾ ਕੈ ਜਾਉ ॥
ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਐਸੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਕੇ ਅੰਧ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਡੂਬਤੇ ਹੁਏ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਥਨ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਕ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ (ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾਂ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਜਪੀ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥
ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਹੋਵੈ ਥਾਉ ॥
ਜਾਂ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਇ ॥
ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਆਇ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ॥੪॥੧੮॥

ਜੇ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹਿ ਤੌ ਮੈਂ ਜਪੂੰ ਤਬ ਦਹਗਾਹ ਮੈ ਬੈਠਨੇ ਕੀ ਜਗਹਿ ਹੋਇ ਜਾਇ। ਜੇ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੋ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ ਔਰ ਗਯਾਨ ਰਤਨ ਮਨ ਮੈ ਆਇਕਰ ਬਾਸਾ ਕਰੇ ਜੇ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰੈ ਤੌ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਇ॥੪॥੧੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਛੇ ਸਬਦ ਪਾਂਚ ੨ ਪੌੜੀਆਂ ਕੇ ਆਵੇਂਗੇ। ਸਰੀਰ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥

ਦੁਧ ਬਿਨੁ ਧੇਨੁ ਪੰਖ ਬਿਨੁ ਪੰਖੀ ਜਲ ਬਿਨੁ ਉਤਭੁਜ ਕਾਮਿ ਨਾਹੀ ॥
ਕਿਆ ਸੁਲਤਾਨੁ ਸਲਾਮ ਵਿਹੂਣਾ ਅੰਧੀ ਕੋਠੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਦੁਧ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗਊ ਪੰਖ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪੰਖੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਉਤਭੁਜ) ਖੇਤੀ ਬ੍ਰਿਖਯਾਦਿ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ (ਸਲਾਮ) ਨਮਸਕਾਰ ਨ ਕਰੈ ਸੋ ਪਾਤਸਾਹ ਕਿਆ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਦੇਹਿ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਅੰਧੀ ਕੋਠੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ ਲਾਗੈ ॥
ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤੂੰ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਯੋਂ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਬਿਸਮਰਨ ਕਾ ਹਮ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਔਰ ਚਾਹੈ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੂਖ ਲਾਗੇ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਨ ਬਿਸਰ।

ਅਖੀ ਅੰਧੁ ਜੀਭ ਰਸੁ ਨਾਹੀ ਕੰਨੀ ਪਵਣੁ ਨ ਵਾਜੈ ॥
ਚਰਣੀ ਚਲੈ ਪਜੂਤਾ ਆਗੈ ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥੨॥

ਜਬ ਯਹਿ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਭ ਮੇਂ (ਰਸ) ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਕਾਨੋ ਮੈਂ (ਵਾਜੈ) ਸਬਦ ਨਹੀਂ (ਪਵਣੁ) ਪੜਤੇ ਭਾਵ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਆਗੇ ਸੇ (ਪਜੂਤਾ) ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਵਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਯਹ ਫਲ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਖਰ ਬਿਰਖ ਬਾਗ ਭੁਇ ਚੋਖੀ ਸਿੰਚਿਤ ਭਾਉ ਕਰੇਹੀ ॥
ਸਭਨਾ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਏਕੋ ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕੈਸੇ ਲੇਹੀ ॥੩॥

ਅਖਰ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਪੈਂਤੀਸ ਵਾ ਬਾਵਨ ਸੋ ਸਭ ਬ੍ਰਿਖ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਭੁਇ ਚੋਖੀ) ਸੁਧ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇ ਲਗਾਉਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਸੇ ਤਿਨ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਕੋ ਸਿੰਚਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਭ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਫੂਲ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਪੜਨੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅਖਰ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਪੁਰਸਾਂ ਕੋ ਵਾ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਫਲੁ ਏਕ ਮੋਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਿਚਾਰ ਵਾ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਫਲੁ ਕਿਸੈ ਨਾਹੀ ॥
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਉ ਰਹੈ ਨਾਹੀ ॥੪॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਸੇਵਾ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਾ ਨਾਮ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਫਲੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਮਰਣੁ ਜੀਵਣੁ ਹੋਰੁ ਕੈਸਾ ਜਾ ਜੀਵਾ ਤਾਂ ਜੁਗਤਿ ਨਾਹੀ ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੫

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵਾਲੇ ਜੀਆ ਜਹ ਭਾਵੈ ਤਹ ਰਾਖੁ ਤੁਹੀ ॥੫॥੧੯॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਮਤਿ ਮੇਂ ਮਰਣਾ ਜੀਵਣਾ ਸਭ ਸਫਲਾ ਹੈ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਹੋਰੁ ਕੈਸਾ) ਔਰ ਕੈਸੇ ਮਰਣਾ ਜੀਵਣਾ ਸਫਲਾ ਹੋਇ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ (ਜਾ ਜੀਵਾ) ਜੋ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਹਮ ਜੀਤੇ ਭੀ ਰਹੇਂ ਤਉ ਜੁਗਤਿ ਨਹੀਂ ਯਹ ਬਾਰਤਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਜੋਗ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਤੁਝੇ ਅੱਛਾ ਲਾਗੈ ਤਹਾਂ ਹਮਕੋ ਰਾਖ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਮ ਆਪਕੇ ਬਸ ਹੈਂ॥੫॥੧੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਸੇ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨੀ ਪੰਡਤ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਨੁ ਹੈ ਧੋਤੀ ॥
ਗਿਆਨੁ ਜਨੇਊ ਧਿਆਨੁ ਕੁਸਪਾਤੀ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਜਸੁ ਜਾਚਉ ਨਾਉ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬ੍ਰਹਮਿ ਸਮਾਉ ॥੧॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ (ਬ੍ਰਹਮਾ) ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਕਾਇਆਂ) ਦੇਹੀ (ਧੋਤੀ) ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ ਗਯਾਨ ਕਾ ਜਨੇਊ ਪਹਿਰਾ ਹੈ ਔਰ ਧਯਾਨ ਕੀ (ਕੁਸਪਾਤੀ) ਕੁਸਾ ਕੇ ਛਲੇ ਪਹਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੁਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੂੰ ਭੀ ਐਸਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਸ (ਨਾਉ) ਨੌਕਾ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਾਂਗ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਉ॥੧॥

ਪਾਂਡੇ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਨਾਮੇ ਸੁਚਿ ਨਾਮੋ ਪੜਉ ਨਾਮੇ ਚਜੁ ਆਚਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਐਸਾ ਹੋਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੁ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਹੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰਤਾ ਕਰ ਜਿਨ ਭਗਵਤ ਸਬੰਧੀ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੋ ਸੋਈ ਪੜ੍ਹ (ਨਾਮੇ ਚਜੁ ਆਚਾਰ) ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰ॥੧॥

ਬਾਹਰਿ ਜਨੇਊ ਜਿਚਰੁ ਜੋਤਿ ਹੈ ਨਾਲਿ ॥
ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰਿ ਕਰਮ ਨ ਭਾਲਿ ॥੨॥

ਬਾਹਰ ਕਾ ਜਨੇਊ ਤਬ ਤਕ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਜੋਤਿ ਚੈਤੰਨਜ ਸਤਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਬਾਹਰ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਧੋਤੀ ਇਹੀ ਕਰ ਟਿਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਾਥ ਨਿਭ ਜਾਏ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਨ ਖੋਜਤਾ ਫਿਰ॥੨॥

ਪੂਜਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਇਆ ਪਰਜਾਲਿ ॥
ਏਕੋ ਵੇਖਹੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿ ॥
ਚੀਨੈ ਤਤੁ ਗਗਨ ਦਸ ਦੁਆਰ ॥
ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਪਾਠ ਪੜੈ ਬੀਚਾਰ ॥੩॥

ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਮੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਮਾਯਾ) ਛਲ ਵਾ ਕਪਟ ਇਸਕੋ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲਾਓ ਅਰਥਾਤ ਏਹੀ ਧੂਪ ਦੇਉ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਹੀ ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ ਸਥਾਣੋ ਮੈਂ ਦੇਖ ਔਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ (ਨ ਭਾਲਿ) ਢੂੰਢਤਾ ਨਾ ਫਿਰ (ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸਕੋ ਤਤ ਰੂਪ (ਦਸ ਦੁਅਰ) ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਸੂੰਘਤਾ ਸੋਈ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਭੀ ਹਰਿ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ ਕਰ॥੩॥

ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥
ਪਾਹਰੂਅਰਾ ਛਬਿ ਚੋਰੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਤਿਲਕੁ ਲਿਲਾਟਿ ਜਾਣੈ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ॥
ਬੂਝੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕੁ ॥੪॥

(ਭਾਉ) ਗਜਾਨ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਜ ਭਾਗ ਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ (ਪਾਹਰੂਅ) ਪਹਰੇ ਵਾਲੇ (ਰਾਛਬਿ) ਰਖਜਕ ਕਰ ਵਾ (ਪਾਹਰੂਅਰਾ) ਪਹਰੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੋਵੈ ਤਉ (ਛਬਿ) ਰਾਤ ਮੈਂ ਭਾਵ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕ ਚੋਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਨ ਲਗੈ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨ ਯਹੀ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਤਿਲਕ ਕਰੁ ਔਰ ਬਿਚਾਰ ਬਿਬੇਕ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਹ੍ਰਿਦਜ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਜਾਨੁ॥੪॥

ਆਚਾਰੀ ਨਹੀ ਜੀਤਿਆ ਜਾਇ ॥
ਪਾਠ ਪੜੈ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ॥
ਅਸਟ ਦਸੀ ਚਹੁ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੫॥੨੦॥

ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਅਚਾਰੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਔਰ ਪਾਠੋਂ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਸੇ ਭੀ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਯਥਾਰਥ ਕੋ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਅਸਟ ਦਸੀ) ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਨੇ ਭੀ ਔਰ ਚਾਰ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਭੀ ਵਾ ਇਨੋਂ ਕੇ ਪਾਠਕੋਂ ਨੇ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪੰਡਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ

ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰੋ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੫॥੨੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੇਵਕੁ ਦਾਸੁ ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਸੋਈ ॥
ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਦਾਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥
ਜਿਨਿ ਸਿਰਿ ਸਾਜੀ ਤਿਨਿ ਫੁਨਿ ਗੋਈ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧॥

ਯਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ (ਗੋਈ) ਭਾਵ ਪ੍ਰਲਯ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਔ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸਚੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਅਰਜੁ ਸਚੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥
ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਬੁਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥
ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸਚਾ ਵਹੁ (ਅਰਜ) ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੀ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ (ਮਹਲੀ) ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮਹਲ ਮੇਂ ਜੋ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਇ ਸੋ ਮਹਲੀ ਸੋ ਐਸਾ ਮਹਲੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸਾਬਾਸੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ (ਸਚੈ ਤਖਤਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬੁਲਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰੈ ਸੋਈ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ॥੨॥

ਉੱਤਰ:

ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਤੂਹੈ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥
ਮੰਨੇ ਹੁਕਮੁ ਸੁ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ ॥
ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੈ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹਮਕੋ ਬਲ ਹੈ ਔਰ ਤੁਹੀ ਹਮਾਰਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਾਰਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚਾ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਹਿ ਵਖਾਣਹਿ ਵੇਦੁ ॥
ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਭੇਦੁ ॥
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੋਝੀ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥
ਸਾਚਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੪॥

ਪੰਡਤ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੀ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਵਖ੍ਯਾਨ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਬਸਤੂ ਬੇਦ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾਸਤਵ ਬਿਚਾਰੀਏ ਤੋ ਸੋ ਸਚਾ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਪੂਛੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਬੂਝ) ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮੈ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਿਆ ਹਉ ਆਖਾ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥
ਤੂੰ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਦਰੁ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਤਹਾ ਗੁਦਰਾਣੁ ॥੫॥੨੧॥

ਮੈ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਔਰ ਕਿਆ ਮੈ ਵਿਸੇਸ ਕਰ (ਵਖਾਣੀ) ਉਸਤਤ ਕਰੂੰ ਸਭ ਸੇ (ਵਿਡਾਣੀ) ਵਡਾ ਵਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤਿ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵਹੀ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੇ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਹੈ ਵਹੀ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ (ਤਹਾ) ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਮੈ ਸੋ ਅਵਸਥਾ ਕੋ (ਗੁਦਰਾਣੁ) ਗੁਜਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੨੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਕਾਚੀ ਗਾਗਰਿ ਦੇਹ ਦੁਹੇਲੀ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥
ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ ॥ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਜੋ ਕਾਚੀ ਗਾਗਰ ਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਬੁਧੀ (ਦੁਹੇਲੀ) ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ॥ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ (ਦੁਤਰੁ) ਦੁਸ੍ਤਰ ਸੇ ਹੈ ਹਰਿ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਰ ਕਰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਹਰੇ ॥
ਸਰਬੀ ਰੰਗੀ ਰੂਪੀ ਤੂੰਹੈ ਤਿਸੁ ਬਖਸੇ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈ ਥਾਨ ਭਵਿਖ੍ਯਤ ਮੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਬਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਸਭ ਰੂਪੋਂ ਰੰਗੋਂ ਮੇਂ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖਿਮਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਸੁ ਬੁਰੀ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਦੇਵੈ ਪਿਰ ਸਿਉ ਮਿਲਣ ਨ ਦੇਇ ਬੁਰੀ ॥
ਸਖੀ ਸਾਜਨੀ ਕੇ ਹਉ ਚਰਨ ਸਰੇਵਉ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਦਰਿ ਧਰੀ ॥੨॥

(ਸਾਸੁ) ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਵਾ ਪਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬੁਰੀ ਹੈ ਮਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬਸਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਉਂ ਬੁਰੀ ਹੈ? ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੁਰੀ ਹੈ ਫਿਰ ਮੈਂਨੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ (ਸਖੀ) ਪ੍ਯਾਰੀ (ਸਾਜਨੀ) ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਸਰੇਵਉ) ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਪਨੇ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੀ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੫੬

ਆਪੁ ਬੀਚਾਰਿ ਮਾਰਿ ਮਨੁ ਦੇਖਿਆ ਤੁਮ ਸਾ ਮੀਤੁ ਨ ਅਵਰੁ ਕੋਈ ॥
ਜਿਉ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹਣਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੇਵਹਿ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ॥੩॥

ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਏਕਾਗਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਆਪ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਦੇਖ ਲਿਆ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈਸਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਰਾਖੋ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਕੋ ਰਹਨਾ ਜੋਗ੍ਯ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਉਗੇ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਸੋਈ ਕਰੂੰਗਾ॥੩॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਦੋਊ ਬਿਨਾਸਤ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਭਈ ॥
ਤੁਰੀਆਵਸਥਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਓਟ ਲਹੀ ॥੪॥

ਆਸਾ ਕਰਨੀ ਔਰ (ਮਨਸਾ) ਬਾਸਨਾ ਏ ਦੋਨੋਂ (ਬਨਾਸਤ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਹਾਂ ਤਕ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਰਚਤ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਈ ਹੈ (ਤੁਰੀਆ) ਚੌਥੀ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਆਤਮ ਪਦ ਤੁਮਾਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਜਾਨ ਕਰ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ॥੪॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਗਲੇ ਸਭਿ ਜਪ ਤਪ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ਸਹਜ ਸੇਵਾ ॥੫॥੨੨॥

ਹੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਹਰਿ ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਸਾਧਨ ਸਭ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਰਾਮ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇਨੇ ਕਰਕੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਸਹਤ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ॥੫॥੨੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਸਿਖ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹੁ ਸਭ ਕਾਰ ॥
ਮੋਹੁ ਤੁਮ ਤਜਹੁ ਸਗਲ ਵੇਕਾਰ ॥੧॥

ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਵਿਖੇ ਮੋਹੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ (ਮੋਹੁ) ਮੁਖ ਪਰ (ਕਾਰ) ਕਾਲਖ ਹੋ ਹੇ ਸਿਖ ਜੋ ਸਕਲ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਤਜਹੁ॥੧॥

ਮੋਹੁ ਅਰੁ ਭਰਮੁ ਤਜਹੁ ਤੁਮ੍ ਬੀਰ ॥
ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਰਵੈ ਸਰੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬੀਰ) ਭਾਈ (ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨੁ (ਭਰਮ) ਔਰ ਬਸਤੁ ਕੋ ਔਰ ਮਾਂਨਨਾ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਤਜਹੁ ਹੋ ਸਰਬਤ੍ਰ (ਰਵੈ) ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਚੁ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪੋ ਹ੍ਰਿਦੈ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਪਰਾ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਬੈਖਰੀ ਬਾਣੀ ਸੇ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਜਾ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਰੋਵੈ ਪੂਤੁ ਨ ਕਲਪੈ ਮਾਈ ॥੨॥

ਜਬ ਸਤ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਵਨਿਧ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪਾਈ ਤਬ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੁਦਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ (ਮਾਈ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਕਲਪੇ ਹੂਏ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੁਧੀ ਨਹੀਂ ਕਲਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ॥੨॥

ਏਤੁ ਮੋਹਿ ਡੂਬਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥੩॥
ਏਤੁ ਮੋਹਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਹਿ ॥
ਮੋਹੇ ਲਾਗਾ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥੪॥

ਇਸ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਡੂਬਾ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਮੋਹ ਮੇਂ ਲੱਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਜਮ ਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਮੋਹ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਲੇ ਜਪੁ ਤਪੁ ਕਮਾਹਿ ॥
ਨਾ ਮੋਹੁ ਤੂਟੈ ਨਾ ਥਾਇ ਪਾਹਿ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖਤਾ ਲੈ ਕਰਕੇ ਜਪੁ ਤਪੁ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਤਿਨਕਾ ਮੋਹ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਤੂਟਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਵਹੁ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਵਾ (ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ) ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕੋ ਲੇਕਰ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੋਹ ਨ ਟੂਟੇਗਾ ਔਰ ਨਿਜ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨ ਹੋਂਗੇ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਅਵਸਮੇਵ ਮੋਹ ਤੂਟੈਗਾ ਔਰ ਨਿਜ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਗੇ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਏਹੁ ਮੋਹੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੬॥੨੩॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰ ਹੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰੈ ਤਬ ਯਹ ਮੋਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਰੀ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੬॥੨੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਪਿ ਕਰੇ ਸਚੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ॥
ਹਉ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਸਭ ਕੁਛ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਹੂੰ ਤੂੰ ਬਖਸਣਹਾਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ॥
ਮਨਹਠਿ ਕੀਚੈ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰਾ ਜੋ ਭਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠਿ ਸੇ ਕਰੀਏ ਤੋ ਵਹ ਕਰਮਿ ਅੰਤ ਕੋ ਖਰਾਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਮਤਿ ਕੂੜਿ ਵਿਆਪੀ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣ ਪਾਪਿ ਸੰਤਾਪੀ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧਿ ਝੂਠਿ ਮੇਂ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਪਾਪ ਕਰ ਸੰਤਿਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਰਮਤਿ ਤਿਆਗਿ ਲਾਹਾ ਕਿਛੁ ਲੇਵਹੁ ॥
ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵਹੁ ॥੩॥

ਖੋਟੀ ਬੁਧਿ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਉਨੇ ਕਾ ਯਹੀ ਕੁਛ ਲਾਹਾ (ਲੇਵਹੁ) ਲਵੋ ਕਿ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਸੇ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਐਸਾ ਹੇ ਜੀਵੋ ਖੋਟੀ ਮਤੀ ਤਿਜਾਗ ਕਰ ਕਛੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਲੈ ਲਹੋ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਪਜੇਗਾ ਸੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਭਾਵ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਨੋ॥੩॥

ਐਸਾ ਹਮਰਾ ਸਖਾ ਸਹਾਈ ॥
ਗੁਰ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥੪॥

ਐਸਾ ਸਖਾ ਹਮਾਰਾ ਸਹਾਯਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲੀਂ ਸਉਦੀ ਤੋਟਾ ਆਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੫॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਬਪਾਰੋਂ ਮੈਂ (ਤੋਟਾ) ਘਾਟਾ ਆਉਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਭਾਉਤਾ ਹੈ॥੫॥੨੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥

ਜਾਂ ਪੰਚ ਰਾਸੀ ਤਾਂ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ॥੧॥

ਬਿਦਯਾ ਬਿਚਾਰੀ ਹੂਈ ਤੋ ਉਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਹੋਇ॥ ਤੀਰਥ ਬਾਸੀ ਹੋਨਾ ਤਉ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਮਨ ਕੋ (ਰਾਸੀ) ਸਚਾ ਕਰੈ ਭਾਵ ਰਹਤ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਘੁੰਘਰੂ ਵਾਜੈ ਜੇ ਮਨੁ ਲਾਗੈ ॥

ਤਉ ਜਮੁ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮੋ ਸਿਉ ਆਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਘੁੰਘਰੂ ਤਾਂ ਹੀ ਵਜਾਉਣੇ ਸਫਲ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗੇ ਵਾ ਜਬ (ਘੁੰਘਰੂ) ਘੋਰੜੂ ਵਾਜੇ ਤਬ ਭੀ ਮਨ ਲਗ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਅੰਤਕਾਲ ਮੈਂ ਬੀ ਸਿਮਰਨ ਹੋ ਆਵੇ ਤਬ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਮੁ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥

ਜਾਂ ਜਤੁ ਜੋਗੀ ਤਾਂ ਕਾਇਆ ਭੋਗੀ ॥੨॥

ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਆਸ ਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਇ ਜਾਇ ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਤ ਧਾਰੀ ਜਤੀ ਔ ਜੋਗੀ ਤਉ ਹੀ ਹੈ ਜਉ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਹੋਵਾਂ ਅਰ ਦੋ ਹੋਹੰ ਅਭਾਵ ਹੋਇ॥੨॥

ਦਇਆ ਦਿਗੰਬਰੁ ਦੇਹ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਆਪਿ ਮਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੀ ॥੩॥

ਦਿਗੰਬਰ ਤਉ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨੁਖਾ ਦੇਹ ਪਾਇ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੀ ਹੋਇ ਔਰ ਆਪ (ਮਰੈ) ਖੇਦ ਸਹਾਰ ਲੇਇ ਔਰ ਕਿਸੇ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਾ ਹੋਇ ਅਰਥਾਤ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਨ ਦੇਵੇ॥੩॥ ਅਰੁ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥

ਏਕੁ ਤੂ ਹੋਰਿ ਵੇਸ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਣੈ ਚੋਜ ਨ ਤੇਰੇ ॥੪॥੨੫॥

ਔਰ (ਵੇਸ) ਭੇਖ ਬਹੁਤ ਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਬਿਲਾਸ ਜਾਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਗਯਾਸੀ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ॥

ਏਕ ਨ ਭਰੀਆ ਗੁਣ ਕਰਿ ਧੋਵਾ ॥

ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਜਾਗੈ ਹਉ ਨਿਸਿ ਭਰਿ ਸੋਵਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਏਕ ਪਾਪ ਕਰ ਭਰੀ ਹੂਈ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਜੋ ਕਿਸੀ ਗੁਣ ਸੇ ਉਸ ਪਾਪ ਕੋ ਧੋ ਕਰ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮੁਝ ਮੇਂ ਅਨੰਤ ਪਾਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਉ ਕਿਉ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਹੋਵਾ ॥

ਸਹੁ ਜਾਗੈ ਹਉ ਨਿਸ ਭਰਿ ਸੋਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤੀ ਕੀ ਪਯਾਰੀ ਹੋਊਂਗੀ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਤੋ ਜਾਗਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਰਾਤ ਭਰ ਸੋਈ ਰਹਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਪਤਿ ਤੋ ਚੈਤੰਨਯ ਦੇਵ ਹੈ ਮੈਂ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਗ੍ਰਸੂ ਅਵਸਥਾ ਭਰ ਸੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੭

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਸੇਜੈ ਆਵਾ ॥
ਆਗੈ ਸਹ ਭਾਵਾ ਕਿ ਨ ਭਾਵਾ ॥੨॥

ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਇਛਜਾ ਕਰਕੇ ਪਜਾਸੀ ਹੁਈ ਹੁਈ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸੇਜਜਾ ਪਰ ਆਵੋਂ ਤੌ ਭੀ ਸੰਦੇਹ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਗਲੇ ਮੇਰੇ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੁ ਕੋ (ਭਾਵਾ ਕਿ ਨ ਭਾਵਾ) ਅਛੀ ਲਗੂੰ ਯਾ ਨਾ ਲਗੂੰ॥੨॥

ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਕਿਆ ਹੋਇਗਾ ਰੀ ਮਾਈ ॥
ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਬਿਨੁ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰੀ ਮਾਈ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਨ ਜਾਨੈ ਕਜਾ ਮੇਰਾ ਹਾਲ ਹੋਇਗਾ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਚਾਖਿਆ ਮੇਰੀ ਤਿਸ ਨ ਬੁਝਾਨੀ ॥
ਗਇਆ ਸੁ ਜੋਬਨੁ ਧਨ ਪਛੁਤਾਨੀ ॥੩॥

ਮੈਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਖਾ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਭਈ ਜਬ ਜੋਬਨ ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਧਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੂੰਗੀ॥੩॥

ਅਜੈ ਸੁ ਜਾਗਉ ਆਸ ਪਿਆਸੀ ॥
ਭਈਲੇ ਉਦਾਸੀ ਰਹਉ ਨਿਰਾਸੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬੀ ਤੌ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕੀ ਪਜਾਸਾ ਕਰ ਜਾਗਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਉਦਾਸੀਨ ਭਈ ਹੁਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਰਹਤੀ ਹੂੰ॥

ਹਉਮੈ ਖੋਇ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੁ ॥
ਤਉ ਕਾਮਣਿ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਭਤਾਰੁ ॥੪॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ (ਖੋਇ) ਨਸ੍ਰ ਕਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਸੇ ਅਪਨਾ ਜਬ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ ਤਬ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਸੇਜਜਾ ਪਰ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤਿ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਤਉ ਨਾਨਕ ਕੰਤੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥
ਛੋਡਿ ਵਡਾਈ ਅਪਣੇ ਖਸਮ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕੰਤੈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਉਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੀ ਬਡਾਈ ਛੋਡਿ ਕਰ ਪਿਆਰੇ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੪॥੨੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪੇਵਕੜੈ ਧਨ ਖਰੀ ਇਆਣੀ ॥
ਤਿਸੁ ਸਹ ਕੀ ਮੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥੧॥

ਮੈ ਧਨ (ਪੇਵਕੜੈ) ਪਿਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਡੀ ਮੂਰਖਤਾ ਸੇ ਭਰੀ ਰਹੀ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਅਪਨੇ (ਸਹੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ॥੧॥

ਸਹੁ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ (ਸਹੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰੇ ਤਬ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਧਨ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥
ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਅਪਣਾ ਪਿਰੁ ਜਾਣਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਧਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਾਹੁਰੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਜਾਨਾ ਭਾਵ ਮਰਣਾ ਸਤ ਕਰ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ (ਸਾਚੁ) ਸਤਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਉ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਐਸੀ ਮਤਿ ਆਵੈ ॥

ਤਾਂ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਬ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਆਵੈ ਤਬ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਣੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ (ਭਾਵੈ) ਪਜਾਰੀ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਕਹਤੁ ਨਾਨਕੁ ਭੈ ਭਾਵ ਕਾ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਸਦ ਹੀ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਭਤਾਰੁ ॥੪॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਭੈ ਔ ਭਾਇ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰੈ ਤੋ (ਭਤਾਰੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਉਸ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨ ਕਿਸ ਕਾ ਪੂਤੁ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਮਾਈ ॥

ਝੂਠੈ ਮੋਹਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਨ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਝੂਠੇ ਮੋਹ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਹਉ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ॥

ਜਾਂ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਜਪੀ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦੇਹਿ ਤੌ ਮੈਂ ਜਪੂੰ॥

ਬਹੁਤੇ ਅਉਗਣ ਕੂਕੈ ਕੋਈ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਬਖਸੇ ਸੋਈ ॥੨॥

ਬਹੁਤ ਸੇ ਔਗਨ ਕਰਕੇ ਜੇ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਪਾਸ (ਕੂਕੈ) ਪੁਕਾਰ ਕਰੈ ਅਰਥਾਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਬ ਤਿਸ ਕਾ ਕਹਨਾ ਤੁਝਕੋ ਅਛਾ ਲਗੈ ਤਬ ਤੂੰ ਉਸ ਕੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕ ਐਸੀ ਮਤਿ ਆਵੈ ॥

ਤਾਂ ਕੋ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥੨੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਜਬ ਨਾਸ ਕੀ ਹੈ ਤਬ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਆਉਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਤਬ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਦੁਪਦੇ ॥

ਤਿਤੁ ਸਰਵਰੜੈ ਭਈਲੇ ਨਿਵਾਸਾ ਪਾਣੀ ਪਾਵਕੁ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਾਣੀ ਭਾਵ ਸਬਦਾਦਿ ਅਰ ਪਾਵਕ ਭਾਵ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਖੇ ਤੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਕਜੁ ਮੋਹ ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਾਲੈ ਹਮ ਦੇਖਾ ਤਹ ਡੂਬੀਅਲੇ ॥੧॥

ਮੋਹ ਰੂਪ ਜੋ ਚਿਕੜੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਪੈਰ ਫਸਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹਮ ਨੇ ਤਿਸ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਡੂਬਤੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦਿ ਅਗਨਿ ਕੋ ਪਾਣੀ ਭਾਵ ਸਾਂਤ ਕੀਆ ਹੈ ਪੰਕਜਿ ਪਦ ਸੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੋ ਜਿਨ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਮੋਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਪੈਰ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹਮਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਤਿਸੀ ਸਰ ਮੈਂ ਗੋਤਾ ਲਗਾਇ ਮਗਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਕਿੰਤੂ ਕਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਜਿਤਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈ ਸੋ ਗਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਯਰਥ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਰਸਾ ਪੜਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ ਸਤੀ ਨਹੀ ਪੜਿਆ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ ਕੀ ਸਰਣਾ ਜਿਨ੍ ਤੂੰ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ ॥੨॥੨੯॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਨਾ ਮੈਂ ਜਤੀ ਹੂੰ ਅਰ ਨਾ ਮੈਂ ਸਤਵਾਦੀ ਅਰ ਨਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕਾ ਅਗਯਾਤਪਨੇ ਮੈਂ ਜਨਮੁ ਬਯਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਕਬੀ ਬਿਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮੈਂ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੨॥੨੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਛਿਅ ਘਰ ਛਿਅ ਗੁਰ ਛਿਅ ਉਪਦੇਸ ॥
ਗੁਰ ਗੁਰੁ ਏਕੋ ਵੇਸ ਅਨੇਕ ॥੧॥

ਸਾਖ ੧ ਨਯਾਇ ੨ ਬਿਸੇਸਖ ੩ ਮੀਮਾਸਾ ੪ ਪਾਤੰਜਲ ੫ ਦੇਵਾਂਤ ੬ ਇਨ ਕੇ ਕਰਤਾ ਕਪਲ ੧ ਗੋਤਮ ੨ ਕਣਬੁਕ ੩ ਜੈਮਨ ੪ ਸੇਸ ੫ ਬਯਾਸ ੬ ਯਹ ਛਿਅ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔਰ ਛੈ ਹੀ ਇਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲੇ ਮੈਂ ਬਿਸਥਾਰ ਸਹਤਿ ਬਰਨਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਭ ਗੁਰੂਓਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਵੇਸ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਿਸ ਕੇ ਅਚਾਰਯੋਂ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਵੇਸ ਸਭ ਉਸੀ ਕੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਏਕ ਸੇ ਅਨੇਕ ਮਤ ਕਯੋਂ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ ॥
ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਰਖੁ ਇਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ ਵਾ ਹੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਘਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈ ਮੁਝ ਕੋ ਇਸਥਤ ਰਖੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਾਂਗਾ। ਵਾ ਮੁਝ ਕੋ ਰਖਣੇ ਕਰ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਵਾ ਹੇ ਪੁਰਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਖੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਵਿਸੁਏ ਚਸਿਆ ਘੜੀਆ ਪਹਰਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੀ ਮਾਹੁ ਭਇਆ ॥
ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ॥੨॥੩੦॥

੧੫ ਬੇਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਮੀਚਨੇ ਉਘਾਰਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ੧੫ ਬਿਸੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਸਾ ਹੈ ੩੦ ਚਸੋਂ ਕਾ ਏਕ ਪਲ ਹੈ ੬੦ ਪਲ ਕੀ ਘੜੀ ਹੈ ੮ ਘੜੀ ਕਾ ਪਹਿਰ ਹੈ ੮ ਪਹਰ ਕਾ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹੈ ੧੫ ਥਿਤ ਹੈਂ ੧੨ ਮਹੀਨੇ ਹੈਂ ੬ ਰੁਤਿ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਸੂਰਜ ਕੇ ਵਿਖੇ ਯਹ ਅਨੇਕ ਭੇਦ ਹੈਂ

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸੂਰਜ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਏਕ ਹੈ ਅਰ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਉਸੀ ਕੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੫੮

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੩ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਨੇ ਪਰ ਬਿਭੂਤੀਓਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਲਸਕਰ ਲਖ ਵਾਜੇ ਨੇਜੇ ਲਖ ਉਠਿ ਕਰਹਿ ਸਲਾਮੁ ॥
ਲਖਾ ਉਪਰਿ ਫੁਰਮਾਇਸਿ ਤੇਰੀ ਲਖ ਉਠਿ ਰਾਖਹਿ ਮਾਨੁ ॥
ਜਾਂ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਨਾ ਪਵੈ ਤਾਂ ਸਭਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮ ॥੧॥

ਲਾਖੋਂ (ਲਸਕਰ) ਸੈਨਾ ਹੋ ਲਾਖੋ (ਨੇਜੇ) ਬਰਗੇ ਹੋ ਅਰ ਲਾਖੋ ਹੀ ਵਾਜੇ ਹੋ ਅਰੁ ਲਾਖੋ ਆਗੇ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਸਲਾਮ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਲਾਖੋਂ ਪਰ ਤੇਰੀ (ਫੁਰਮਾਇਸਿ) ਆਗਜਾ ਹੋ ਲਾਖੋਂ ਦੂਸਰੇ ਅਮੀਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਾਨ ਰਾਖਤੇ ਹੋਂ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕੀ ਪਤਿਸਟਾ ਕਿਸੀ (ਲੇਖੈ) ਗਿਨਤੀ ਮੇ ਨ ਪੜੀਤੇ ਯਹ ਸਭੀ ਕਾਮ (ਨਿਰਾਫਲ) ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਗੁ ਧੰਧਾ ॥
ਜੇ ਬਹੁਤਾ ਸਮਝਾਈਐ ਭੋਲਾ ਭੀ ਸੋ ਅੰਧੋ ਅੰਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਧੰਧਾ ਕਰਤਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਭੋਲੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਈਐ ਭੀ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਅੰਧੇ ਕਾ ਅੰਧਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨੀ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਲਖ ਖਟੀਅਹਿ ਲਖ ਸੰਜੀਅਹਿ ਖਾਜਹਿ ਲਖ ਆਵਹਿ ਲਖ ਜਾਹਿ ॥
ਜਾਂ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਨਾ ਪਵੈ ਤਾਂ ਜੀਅ ਕਿਥੈ ਫਿਰਿ ਪਾਹਿ ॥੨॥

ਲਾਖੋਂ ਪਦਾਰਥ ਕਮਾਈਏ ਅਰ ਲਾਖੋਂ ਜਮਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨ ਲਾਖੋਂ ਆ ਜਾਵੈ ਅਰ ਲਾਖੋਂ ਚਲੇ ਜਾਵੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨ ਪੜੀ ਤਬ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਪੜੇਗਾ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਪੜੇਗਾ॥੨॥

ਲਖ ਸਾਸਤ ਸਮਝਾਵਣੀ ਲਖ ਪੰਡਿਤ ਪੜਹਿ ਪੁਰਾਣ ॥
ਜਾਂ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਨਾ ਪਵੈ ਤਾਂ ਸਭੇ ਕੁਪਰਵਾਣ ॥੩॥

ਲਾਖੋਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਸਮਝਾਉਣੀ ਦੀਜੀਏ ਲਾਖੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਥਾ ਪੁਰਾਨੋ ਸੇ ਪੰਡਿਤ ਪਢ ਕਰ ਸੁਨਾਵਹਿ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਏਹ ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨ ਆਈ ਤੋ ਸਭ (ਕੁਪਰਵਾਣ) ਅਪ੍ਰਮਾਣਿ ਹੀ ਰਹੀ॥

ਸਚ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਊਪਜੈ ਕਰਮਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਿਰਦੈ ਜੇ ਵਸੈ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਰੁ ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਸਤ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਜਬ ਸਤਨਾਮ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਬਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਕੀ ਉਥਾਨਕਾ ਗਜਾ ਜੀ ਪਰ ਭੀ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਬ ਕਾਲੂ ਜੀ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਯਹ ਪਰਸੰਗ ਤੀਸਰੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਗੁਰ ਬਿਲਾਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ। ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾ ਤਬ ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਸਹਿਤ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ

ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕੇ ਹੇ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੈਹਿਕ ਕ੍ਰਿਆ ਕੀ ਜਾਇ? ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ੍ਯ ਹੂਆ॥

ਦੀਵਾ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਦੁਖੁ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ਤੇਲੁ ॥
ਉਨਿ ਚਾਨਣਿ ਓਹੁ ਸੋਖਿਆ ਚੂਕਾ ਜਮ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥੧॥

ਦੁਖ ਕਾ ਤੇਲੁ ਹੈ ਜਿਸਮੇ ਐਸਾ ਏਕ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਹੀ ਮੇਰਾ ਦੀਵਾ ਮਨਸਨਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਮ ਕੇ ਚਾਨਨੇ ਮੇ ਦੁਖ ਤੇਲੁ ਜਲ ਕਰ ਸੂਕ ਗ੍ਯਾ ਤਬ ਜਮ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਕਛੁ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨ ਰਹਾ॥੧॥

ਲੋਕਾ ਮਤ ਕੋ ਫਕੜਿ ਪਾਇ ॥
ਲਖ ਮੜਿਆ ਕਰਿ ਏਕਠੇ ਏਕ ਰਤੀ ਲੇ ਭਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਿਖੋ ਪੁਤ੍ਰੋ ਮੇਰੇ ਨਮਿਤ ਕੋਈ (ਫਕੜਿ) ਖਰਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਮਤ ਪਵੋ ਸਿਧਾਂਤ ਯਹਿ ਕਿ ਯਹਿ ਕਰਮ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਕੇ ਹੈਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੋਂ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ (ਲਖਮੜਿਆ) ਲਾਖੋ ਭਾਰ ਲਕੜੀਓਂ ਕੇ ਏਕੱਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਉਸਮੇਂ ਏਕ ਰਤੀ (ਭਾਇ) ਅਗਨੀ ਲਗਾਇ ਦੀਜੀਏ ਸਭ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿੰਡੁ ਪਤਲਿ ਮੇਰੀ ਕੇਸਉ ਕਿਰਿਆ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥੨॥

ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਕੇਸਵ ਆਦਿ ਸਚ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਜਪਨਾ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਕਿਰਿਆ ਹੈ (ਐਥੈ ਓਥੈ ਆਗੈ ਪਾਛੈ) ਈਹਾਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪੀਛੇ ਔਰ ਊਹਾਂ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਆਗੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ ॥
ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥੩॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਯਹੀ ਗੰਗਾ ਹੈ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਯਹੀ ਕਾਸੀ ਹੈ ਤਿਸਮੇ (ਆਤਮ ਰਾਉ) ਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਹ ਸਮਝ ਹੋਨੀ ਚਾਹੀਏ ਹੇ ਲੋਕੋ ਸਚਾ ਸਨਾਨ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਰਾਤਿ ਦਿਨ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹੇ॥੩॥

ਇਕ ਲੋਕੀ ਹੋਰੁ ਛਮਿਛਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਵਟਿ ਪਿੰਡੁ ਖਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਪਿੰਡੁ ਬਖਸੀਸ ਕਾ ਕਬਹੂੰ ਨਿਖੂਟਸਿ ਨਾਹਿ ॥੪॥੨॥੩੨॥

(ਇਕ ਲੋਕੀ) ਖੀਰ ਕੇ ਪਿੰਡ (ਛਮਿਛਰੀ) ਜਉ ਕੇ ਆਟੇ ਕੇ ਵਾ ਲੋਕੀ ਪਕੇ (ਛਮਿਛਰੀ) ਕਚੇ ਵਾ ਲੋਕ ਪਿਤਰੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਛਮਛਰੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਨਿਮਿਤ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਪਿੰਡ ਵਟਕੇ ਭਰਵਾਇਕਰ ਉਸ ਕੀ ਦਖਨਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸਮੇਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰੇਤ ਕ੍ਰਿਯਾ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਮੁਕ ੨ ਬਸਤ ਕਾ ਪਿੰਡ ਦੇਨੇ ਸੇ ਇਤਨੇ ਕਾਲ ਤਕ ਪਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਖ੍ਯ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅੰਤ ਕੋ ਪਿੰਡੁ ਨਿਖੁਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਨੀ ਕੇ ਲਿਖਨੇ ਸੇ ਪਿਤਰ ਭੂਖੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਬਖਸੀਸ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਪਿੰਡੁ ਸਭ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪ ਨਹੀ ਨਖੁਟਤਾ ਸਦਾ ਹੀ ਅਖੈ੍ਯ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਿਖੋ ਪੁਤ੍ਰੋ ਹਮਾਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰੋ॥੪॥੨॥੩੨॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੪ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਬ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪੰਜੇ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਪਰਲੀ ਤ੍ਰਫ ਕੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਬ ਮ੍ਰਦਾਨੇ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸਦਾ ਉਜਾੜੋਂ ਮੇਂ ਲੀਏ ਫਿਰਤੇ ਹੋ ਸੁੰਦਰ ਸਹਰੋਂ ਔਰ ਘਰੋਂ ਮੈਂ

ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹੋ? ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮਹਾਤਮਾ ਅਰੁ ਦੇਵਤਾਦਿ ਘਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਫਿਰੇਂਗੇ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰ ਮ੍ਰਦਾਨੇ ਕੋ ਉੱਤ੍ਰ ਅਰੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਦੂਖ ਭੂਖ ਤੀਰਥ ਕੀਏ ॥
ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਜੁਗਤਿ ਮਹਿ ਰਹਤੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਭਗਵੇ ਭੇਖ ਭਏ ॥੧॥

(ਦੇਵਤਿਆ) ਦੇਵਤਜੋਂ ਨੇ ਵਾ ਉਤਮ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤਧੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਬ੍ਰਤੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਸਹਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਤੀਰਥ ਰਟਨ ਭੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਏਕ ਜੋਗੀ ਬਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਏਕ (ਜਤੀ) ਸੰਨਜਾਸੀ ਹੋ ਕਰ (ਜੁਗਤਿ) ਅਪਨੇ ਜਤ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕੇ ਯਤਨ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਭਗਵੇ ਭੇਖ ਕਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਉ ਕਾਰਣਿ ਸਾਹਿਬਾ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ॥
ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕਾ ਰੂਪ ਅਨੰਤਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕੇਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ (ਕਾਰਣ) ਹੇਤ ਕਰਤੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਰਤੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਅਨੰਤ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈਂ ਅਨੰਤ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਨੰਤ ਹੀ ਗੁਣ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਗਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ (ਕੇਤੇ) ਕਿਤਨੇਕ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਦਰ ਘਰ ਮਹਲਾ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਛੋਡਿ ਵਿਲਾਇਤਿ ਦੇਸ ਗਏ ॥
ਪੀਰ ਪੇਕਾਂਬਰ ਸਾਲਿਕ ਸਾਦਿਕ ਛੋਡੀ ਦੁਨੀਆ ਥਾਇ ਪਏ ॥੨॥

(ਦਰ) ਦਰਵਾਜੈ (ਘਰ) ਕਚੇ ਮਕਾਨ ਔਰ (ਮਹਲਾ) ਪਕੇ ਮਕਾਨ ਤਥਾ ਹਾਥੀ ਔਰ ਘੋੜੇ ਅਪਨਾ ਦੇਸ ਵਲਾਇਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਤੇਰੇ ਬੈਰਾਗਜ ਮੇਂ ਉਦਾਸੀ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਅੰਨਜ ਅਸਥਾਨੋ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ (ਪੀਰ) ਬ੍ਰਿਧ ਗੁਰੂ ਪਕੰਬਰ ਮਹੰਮਤ ਈਸਾ ਮੂਸਾਦਿ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਹੁਚਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਲਿਕ) ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਨੇ ਹਾਰੇ ਭਾਵ ਗਜਾਨਵਾਨ (ਸਾਦਿਕ) ਸਿਦਕ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਇਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਯਾ ਛੋਡੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਥਾਇ ਪਏ) ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਦ ਸਹਜ ਸੁਖ ਰਸ ਕਸ ਤਜੀਅਲੇ ਕਾਪੜ ਛੋਡੇ ਚਮੜ ਲੀਏ ॥
ਦੁਖੀਏ ਦਰਦਵੰਦ ਦਰਿ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਦਰਵੇਸ ਭਏ ॥੩॥

(ਸਾਦ ਸਹਜ ਸੁਖ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੇ ਰਸ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਖੀਚਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਤਜਾਗ ਦੀਏ ਹੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਛੋਡ ਕਰ ਮ੍ਰਿਗ ਚਰਮ ਓਢਿ ਲੀਏ ਹੈਂ ਹੇ (ਦਰਦਵੰਦ) ਸਭਕੇ ਦਰਦ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਬਿਰਹੁ ਕੇ ਦੁਖੀਏ ਵਾ (ਦਰਵੇਸ) ਫਕੀਰ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਖਲੜੀ ਖਪਰੀ ਲਕੜੀ ਚਮੜੀ ਸਿਖਾ ਸੂਤੁ ਧੋਤੀ ਕੀਨ੍ਹੀ ॥
ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਹਉ ਸਾਂਗੀ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕੁ ਜਾਤਿ ਕੈਸੀ ॥੪॥੧॥੩੩॥

ਕੋਈ (ਖਲੜੀ) ਬਟੂਏ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ (ਖਪਰੀ) ਅਧੀ ਚਿਪੀ ਲੀਏ ਅਲਖ ੨ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਲਕੜੀ ਤ੍ਰਿਦੰਡ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੰਡੀ ਸੰਨਜਾਸੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਚਮੜੀ) ਬਾਘੰਬਰ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਜੋ (ਸਿਖਾ) ਚੋਟੀ (ਸੂਤੁ) ਜਨੇਊ ਔਰ ਧੋਤੀ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਪ੍ਰਣਵੈ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਜਾਤ ਕੈਸੀ ਭਾਵ ਇਨ ਸਭ ਸ੍ਵਾਂਗੋ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਪਰ ਭੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਵਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੈਸੀ ਜਾਤਿ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੩॥

ਪੰਨਾ ੩੫੯

ਆਸਾ ਘਰੁ ੫ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭੀਤਰਿ ਪੰਚ ਗੁਪਤ ਮਨਿ ਵਾਸੇ ॥
ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਹਿ ਜੈਸੇ ਭਵਹਿ ਉਦਾਸੇ ॥੧॥

ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਭੀਤਰ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚ ਗੁਪਤ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸਥਰੁ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਉਦਾਸੀਨ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਦਇਆਲ ਸੇਤੀ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹੈ ॥
ਲੋਭੀ ਕਪਟੀ ਪਾਪੀ ਪਾਖੰਡੀ ਮਾਇਆ ਅਧਿਕ ਲਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਮੇਰਾ ਦਿਆਲ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਥਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਞੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ?
ਉੱਤਰ: ਲੋਭੀ ਕਪਟੀ ਪਾਪੀ ਪਾਖੰਡੀ ਪੁਨਾ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਫੂਲ ਮਾਲਾ ਗਲਿ ਪਹਿਰਉਗੀ ਹਾਰੋ ॥
ਮਿਲੈਗਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਤਬ ਕਰਉਗੀ ਸੀਗਾਰੋ ॥੨॥

ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਫੂਲੋਂ ਕੇ (ਮਾਲਾ) ਸੰਬੂਹ ਕਾ ਗਲਿ ਮੇਂ ਹਾਰਿ ਪਹਿਨੋਗੀ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੋਗੀ ਤਬ ਪਿਆਰਾ ਮਿਲੇਗਾ॥੨॥

ਪੰਚ ਸਖੀ ਹਮ ਏਕੁ ਭਤਾਰੋ ॥
ਪੇਡਿ ਲਗੀ ਹੈ ਜੀਅੜਾ ਚਾਲਣਹਾਰੋ ॥੩॥

(ਪੰਚ ਸਖੀ) ਪਾਂਚ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ (ਹਮ) ਅਹੰਕਾਰ ਵਾਲਾ ਏਕ ਉਨ ਕਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਪਤੀ ਹੈ (ਪੇਡਿ) ਆਦਿ ਹੀ ਸੇ ਯਹ ਬਾਤ (ਲਗੀ) ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਕਿ (ਜੀਉੜਾ) ਜੀਵ ਚਲਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਚ ਸਖੀ ਮਿਲਿ ਰੁਦਨੁ ਕਰੇਹਾ ॥
ਸਾਹੁ ਪਜੂਤਾ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਲੇਖਾ ਦੇਹਾ ॥੪॥੧॥੩੪॥

ਜਬ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਨੀਂ ਪਾਂਚ ਸਖੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਰੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਹੁ) ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ (ਪਜੂਤਾ) ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ੨ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੪॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੬ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਗਲਾਦੀਪ ਰਾਜਾ ਸਿਵਨਾਭਿ ਕੇ ਬਾਗ ਮੈ ਜਾ ਉਤਰੇ ਸੂਕਾ ਬਾਗ ਹਰਾ ਹੂਆ ਉਸਤਤੀ ਸੁਨ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰੀਛਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜੀਆਂ ਤਿਨਸੇ ਨ ਮੋਹਤ ਭਏ। ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ॥

ਮਨੁ ਮੋਤੀ ਜੇ ਗਹਣਾ ਹੋਵੈ ਪਉਣੁ ਹੋਵੈ ਸੂਤ ਧਾਰੀ ॥
ਖਿਮਾ ਸੀਗਾਰੁ ਕਾਮਣਿ ਤਨਿ ਪਹਿਰੈ ਰਾਵੈ ਲਾਲ ਪਿਆਰੀ ॥੧॥

ਮਨ ਕਾ ਜੋ (ਗਹਣਾ) ਪਕੜਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੋਤੀ ਹੋ ਭਾਵ ਸੁਧ ਮਨ ਹੋ ਵਾ ਮਨ ਕਾ ਜੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਮੋਤੀ ਜੜਤ ਗਹਿਣਾ ਹੋ ਅਰ ਉਸ ਮਨ ਮੋਤੀ ਮੈਂ (ਪਉਣੁ) ਸ੍ਵਾਸ ਵੈਰਾਗ ਸੰਜੁਗਤ ਸੂਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਜਾਇ ਭਾਵ ਸਾਸ ਸਾਸ ਮਨ ਕਰ ਭਜਨ ਕੀਆ ਜਾਇ ਔ ਸਰਬ ਭੂਤੋਂ ਪਰ ਖਿਮਾਂ

ਕਰਨੀ ਇਸ ਸੀਗਾਰ ਕੋ ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਨ ਮੈ ਪਹਿਨੇ ਤਬ ਲਾਲ ਕੀ ਪਜਾਰੀ ਕਾਮਿਨ ਲਾਲ ਕੋ (ਰਾਵੇ) ਰਮਣ ਕਰੈ ਭਾਵ ਕਿ ਮਨਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮਨ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਮੇਂ ਲਗਾਇਕਰ ਸਰਬ ਭੂਤੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਲ ਬਹੁ ਗੁਣਿ ਕਾਮਣਿ ਮੋਹੀ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੋਹਿ ਨ ਅਵਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਹੁਗੁਣਿ) ਅਨੰਤ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਰੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜਾਨ ਕੇ ਜਗਜਾਸੁ ਰੂਪ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੋਹਤ ਹੋਇ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਪਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ॥ ਅਬ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਭੂਖਣ ਹੈਂ ਉਨ ਸਭ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਮੈ ਹੀ ਗਿਣਾਉਤੇ ਹੁਏ ਸਿੰਗਾਰ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਕੰਠਿ ਲੇ ਪਹਿਰੈ ਦਾਮੋਦਰੁ ਦੰਤੁ ਲੇਈ ॥

ਕਰ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਕੰਗਨ ਪਹਿਰੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਚਿਤੁ ਧਰੇਈ ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਯਹੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਹਾਰ ਪਹਨੇ ਔਰ ਦਾਮੋਦਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਦੰਦਾਸਾ ਮਲ ਲੇਇ॥ ਕਰਤਾ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾਂ ਹਾਥੋਂ ਮੈ ਕੰਗਨ ਪਹਿਨੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਿਤ ਕੋ ਹਰੀ ਮੇਂ ਲਗਾਵੈ॥੨॥

ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਕਰ ਮੁੰਦਰੀ ਪਹਿਰੈ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਟੁ ਲੇਈ ॥

ਧੀਰਜੁ ਧੜੀ ਬੰਧਾਵੈ ਕਾਮਣਿ ਸ੍ਰੀਰੰਗੁ ਸੁਰਮਾ ਦੇਈ ॥੩॥

ਮਧਸੁਦਨ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਯਹੀ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ (ਮੁੰਦਰੀ) ਅੰਗੁਠੀ ਪਹਿਰੈ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਯਹੀ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੈ ਧੀਰਜ ਕਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਯਹੀ (ਝੜੀ ਬੰਧਾਵੈ) ਪੱਟੀ ਗੁੰਦਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਯਹ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਸੁਰਮਾ ਦੇਇ॥੩॥

ਮਨ ਮੰਦਰਿ ਜੇ ਦੀਪਕੁ ਜਾਲੇ ਕਾਇਆ ਸੇਜ ਕਰੇਈ ॥

ਗਿਆਨ ਰਾਉ ਜਬ ਸੇਜੈ ਆਵੈ ਤ ਨਾਨਕ ਭੋਗੁ ਕਰੇਈ ॥੪॥੧॥੩੫॥

(ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਜਲਾਵੈ ਸਾਧਨੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਦੇਹ ਕੋ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਕੋ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਸੇਜਾ ਕਰੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਸਮਾਨ ਹੋਇ ਤਬ ਗਿਆਨ ਭਾਵ ਚੈਤਨ ਸਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਸ ਸਰੀਰ ਸਿਹਜਾ ਹੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਆਇ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ (ਭੋਗੁ ਕਰੇਈ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੀਵ ਕੀ ਪਰਤੰਤ੍ਰਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੀਤਾ ਹੋਵੈ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ਤਿਸੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਭਾਈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਕੀਤੇ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥੧॥

ਹੇ (ਭਾਈ) ਸਭ ਕੇ ਭਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾਯਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੀਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਦੋਸ ਲਗਾਈਏ ਕਿ ਯਹਿ ਕਾਮ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਤੋ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੁਝਨੇ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸੇ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸ ਕੀਏ ਹੁਏ ਕੀ ਕਜਾ ਚਾਤੁਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰੈ ਤੋ ਬਜਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਭਲਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਸਾਚੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਅਛਾ ਲਾਗੈ ਵਹੀ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹਮਕੋ ਭਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈ ਵਡਿਆਈ ਤੋ ਉਸੀ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਪਰਵਾਣਾ ਲਿਖਿਆ ਬਾਹੁੜਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਜੈਸਾ ਲਿਖਿਆ ਤੈਸਾ ਪੜਿਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥੨॥

ਜੋ ਪਰਵਾਨਾ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਬ ਫਿਰ ਕੁਛ ਨਯਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਉਸੀ ਕਿਰਤ ਮੇਂ ਜੀਵ ਪੜਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਪੜਾ ਹੈ ਕੋਈ ਮਿਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥

ਜੇ ਕੋ ਦਰਗਹ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲੈ ਨਾਉ ਪਵੈ ਬਾਜਾਰੀ ॥
ਸਤਰੰਜ ਬਾਜੀ ਪਕੈ ਨਾਹੀ ਕਚੀ ਆਵੈ ਸਾਰੀ ॥੩॥

ਜੋ ਕੋਈ (ਦਰਗਾਹ) ਸਭਾ ਮੇਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਬਾਜਾਰੀ) ਮਸਕਰਾ ਪੜਤਾ ਹੈ (ਸਤਰੰਜ) ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਜੀ ਪਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਦਰਲੇ ਘਰ ਨਾਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਕਚੀ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਕੋ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਮੰਦਾ ॥
ਬੰਦੀ ਅੰਦਰਿ ਸਿਫਤਿ ਕਰਾਏ ਤਾ ਕਉ ਕਹੀਐ ਬੰਦਾ ॥੪॥੨॥੩੬॥

ਨ ਕੋਈ ਪੜਾ ਹੂਆ ਪੰਡਿਤ ਨ ਕੋਈ (ਬੀਨਾ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਨ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਮੰਦਾ ਹੀ ਹੈ (ਬੰਦੀ) ਬੰਦਗੀ ਹੋਵੈ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਏ ਤਿਸੀ ਕੋ (ਬੰਦਾ) ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੩੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲੈ ਔਰ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਤਰੀਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਹਢਾਵਉ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨਉ ਸਹਜ ਜੋਗ ਨਿਧਿ ਪਾਵਉ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜੋ ਕਾਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਯਹੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਹਨੀ ਹੈ ਖਜਮਾ ਕੀ (ਖਿੰਥਾ) ਗੋਦੜੀ ਪਹਨਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਕਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਛਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਜੋਗ ਕਰ ਸਹਜ ਹੀ ਨਿਧਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੬੦

ਬਾਬਾ ਜੁਗਤਾ ਜੀਉ ਜੁਗਹ ਜੁਗ ਜੋਗੀ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਜੋਗੰ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆਨ ਕਾਇਆ ਰਸ ਭੋਗੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਬਾ ਭਰਥਰੀ ਜੀ ਜੋ ਜੀਵ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਜੁਗਤੀਓਂ ਮੇਂ ਜੁੜ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮ ਤਤ੍ਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ (ਜੋਗੰ) ਜੋੜਾ ਹੈ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਮੈ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧਿ ਗਿਆਨ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਦੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਵ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸਉ ਕਲਪ ਤਿਆਗੀ ਬਾਦੰ ॥
ਸਿੰਙੀ ਸਬਦੁ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਸੋਹੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਪੂਰੈ ਨਾਦੰ ॥੨॥

(ਸਿਵ) ਸਾਂਤ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਰਹਤ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਮੈਂ (ਆਸਣ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ (ਬੈਸਉ) ਬੈਠਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਬਿਜਰਥ ਕਲਪਨਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਏਕ ਰਸ ਜਪਨਾ ਹੈ ਯਹ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਸਿੰਙੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਜੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਯਹੀ ਨਾਦ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤੁ ਵੀਚਾਰੁ ਗਿਆਨ ਮਤਿ ਡੰਡਾ ਵਰਤਮਾਨ ਬਿਭੂਤੰ ॥
ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਰਹਰਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੰਥੁ ਅਤੀਤੰ ॥੩॥

(ਪਤੁ) ਪਾਤ੍ਰ ਤੂੰਬਾ ਵਾ ਚਿਪੀ ਯਹ ਬੀਚਾਰ ਕਾ ਹੈ। ਬਰਤਮਾਨ ਯਹ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਯਹੀ ਬਿਭੂਤ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਹਮਾਰੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਰਹੁਰੀਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਅਤੀਤੰ) ਸਭ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਪੰਥ ਹੈ॥੩॥

ਸਗਲੀ ਜੋਤਿ ਹਮਾਰੀ ਸੰਮਿਆ ਨਾਨਾ ਵਰਨ ਅਨੇਕੰ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ਜੋਗੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੰ ॥੪॥੩॥੩੭॥

ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਮੇਂ ਜੋ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੇਕ (ਵਰਨ) ਰੰਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਂ ਇਕ ਜੋਤਿ (ਸੰਮਿਆ) ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਜਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਸੰਝਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਜੋਗੀ ਸੁਨੋ ਅਬ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋ ਹਮਾਰੀ ਲਿਵ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹ ਹਮਾਰਾ ਜੋਗੁ ਹੈ॥੪॥੩॥੩੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਨੇ ਕਹਾ ਸਹਜ ਯੋਗ ਤੋ ਆਪਨੇ ਠੀਕ ਕਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਦਰਾ ਕਾ ਪਿਆਲਾ ਪੀਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਛੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਇਸਸੇ ਆਪ ਭੀ ਮਦਰਾ ਪਾਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁੜੁ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਰਿ ਧਾਵੈ ਕਰਿ ਕਰਣੀ ਕਸੁ ਪਾਈਐ ॥
ਭਾਠੀ ਭਵਨੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪੋਚਾ ਇਤੁ ਰਸਿ ਅਮਿਉ ਚੁਆਈਐ ॥੧॥

ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਗੁੜ ਕਰੋ ਧ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਧਾਵਿਓਂ ਕੇ ਫੂਲ ਕਰੋ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕਾ ਕਰਨਾ ਯਹ ਬਬੂਲ ਕਾ ਸਕੁ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਭਵਨ) ਜੀਵਾਤਮਾ ਕਾ ਘਰ ਵਾ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨਨੇ ਸੋ ਭਠੀ ਕਰੋ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਕਾਰ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਘੜੀ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪੋਚਾ ਫੇਰੋ (ਇਤੁ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚੁਆਉਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰੋ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜ ਰੰਗ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦ ਗਹਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਜੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਮਨੁ ਮਤਵਾਲਾ ਹੋਕੇ ਸਹਜ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬਨੀ ਹੂਈ ਲਿਵ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਅਨਾਹਦ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਸਾਚੁ ਪਿਆਲਾ ਸਹਜੇ ਤਿਸਹਿ ਪੀਆਏ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਮਦਿ ਛੂਛੈ ਭਾਉ ਧਰੇ ॥੨॥

ਸਚਾ ਔਰ ਪੂਰਾ ਯਹ ਪ੍ਯਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸਹਜ ਹੀ ਪਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਨਾਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਬਪਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਭੀ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਗ੍ਰਾਹਕੋਂ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਰਸ ਕਾ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਛ ਮਦੋਂ ਪਰ ਕਬ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ਤਿਸ ਮਦਰਾ ਸੇ ਜੋ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਪੀਵਤ ਹੀ ਪਰਵਾਣੁ ਭਇਆ ॥
ਦਰ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਣੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ (ਦਰ) ਅੰਤਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਖ ਬੈਕੁੰਠ ਲੋਕ ਕੋ ਕ੍ਯਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਵਹੁ ਨਿਰਬਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੩॥

ਸਿਫਤੀ ਰਤਾ ਸਦ ਬੈਰਾਗੀ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ਜੋਗੀ ਖੀਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੈ ॥੪॥੪॥੩੮॥

ਸੋ (ਸਿਫਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਬਿਖਜ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਆਸਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਜੋਗੀ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ਉਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਮੇਂ (ਖੀਵਾ) ਮਸ੍ਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤੁਮ ਭੀ ਹੋਹੁ॥੪॥੪॥੩੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਏਮਨਾਬਾਦ ਗਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਪਠਾਨੋਂ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਆ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕੋਪ ਕਰ ਕਈ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਹੈ॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ ॥
ਆਪੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ ॥
ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੇ ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ॥੧॥

ਖੁਰਾਸਾਨ ਕਾ ਤੋ (ਖਸਮਾਨਾ) ਪਖ ਕੀਆ ਔਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੋ ਭੈ ਦੀਆ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮੁਗਲੋਂ ਕਾ ਪਖ ਕੀਆ ਪਠਾਨੋ ਕੋ ਭਯ ਦੀਆ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਪਰ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਮ ਰੂਪ ਬਾਬਰ ਮੁਗਲ ਕੋ ਚਢਾਇ ਦੀਆ ਇਤਨੀ ਮਾਰ ਪੜੀ ਔਰ ਪਠਾਨ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਭਏ (ਤੈਂਕੀ) ਤੁਝਕੋ ਦਰਦ ਨ ਆਉਤਾ ਭਯਾ॥

ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ ॥
ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ ਤਾ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸਭਕਾ (ਸੋਈ) ਸੁਧ ਲੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਜੇ (ਸਕਤਾ) ਬਲਵਾਨ ਬਲਵਾਨ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੋ ਫਿਰ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ॥

ਸਕਤਾ ਸੀਹੁ ਮਾਰੇ ਪੈ ਵਗੈ ਖਸਮੈ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ ॥
ਰਤਨ ਵਿਗਾੜਿ ਵਿਗੋਏ ਕੁਤੀਂ ਮੁਇਆ ਸਾਰ ਨ ਕਾਈ ॥
ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ ਵੇਖੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਜੇ ਬਲਵਾਨ ਸੇਰੁ (ਵਗੈ) ਗਊਓਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਕੋ (ਪੈ) ਪੜ ਕਰ ਭਾਵ ਆਇ ਕਰ ਗਊਓਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੌ ਰਖਜਕ ਕੋ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਰਦਾਨੇ ਆਦਿ ਸਾਧੋਂ ਪਰ ਜੋਇ ਪਠਾਨੋਂ ਨੇ ਅਨਜਾਉ ਕੀਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਤੁਝ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਨੇ ਦੇਨਾ ਥਾ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਬਿਗਾੜ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਹ ਕੁਤੀ ਜਾਤਿ ਪਠਾਨ ਜਿਨਕੇ ਮਰਨੇ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮਿਲਤੀ ਕਿ ਕਿਤਨੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸੰਜੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਵਿਜੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਯਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਧਰਾਏ ਵਡਾ ਸਾਦ ਕਰੇ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥
ਖਸਮੈ ਨਦਰੀ ਕੀੜਾ ਆਵੈ ਜੇਤੇ ਚੁਗੈ ਦਾਣੇ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥੩॥੫॥੩੯॥

ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਵੱਡਾ ਧਰਾ ਲੇਵੇ ਔਰ ਮਨ ਭਾਵਤੇ ਸ੍ਵਾਦ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਖਾਣੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੇਂ ਵਹੁ ਕੀੜਾ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਮਾਲੂਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਭੋਗ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਦਾਨੇ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਅ ਅਰ ਭੋਗ ਤੁਛ ਹੈ ਵਾ ਜਿਤਨੇ ਦਾਨੇ ਚੁਗਤਾ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਆਪ ਕੀ ਨਿਗਾ ਮੈਂ ਵਹੁ (ਕੀੜਾ) ਜੰਤ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ

ਹੈਂ (ਮਰਿ) ਮਰਨ ਧਰਮ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਰ ਕਰ ਜਬ (ਜੀਵੈ) ਜੀਵਤਾ ਹੋਇ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤਬ ਵਹੁ ਕਛੁ ਆਪਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥੫॥੩੯॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੨ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਮਹਤ੍ਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵੈ ਵਡਭਾਗਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਬੈਰਾਗਿ ॥
ਖਟੁ ਦਰਸਨੁ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੩੬੧

ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਚੇ ਬੈਰਾਗੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਖਟ ਦਰਸਨ ਜੋਗੀ ਆਦਿ ਰੂਪ ਜੋ ਬਰਤਾਰਾ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਆਸਚਰਜ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸਭ ਭੇਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਈਸ੍ਵਰ ਮਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥
ਸਾਚਾ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੁਕ੍ਤਿ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪ੍ਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਦਰਸਨਿ ਉਧਰੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਜੇ ਕੋ ਲਾਏ ਭਾਉ ਪਿਆਰਾ ॥
ਭਾਉ ਪਿਆਰਾ ਲਾਏ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਕੋਈ ਪਜਾਰਾ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਭਾਉ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਸੇ (ਸਦਾ ਸੁਖ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਪਰਵਾਰ ਸਾਧਾਰੁ ॥
ਨਿਗੁਰੇ ਕਉ ਗਤਿ ਕਾਈ ਨਾਹੀ ॥
ਅਵਗਣਿ ਮੁਠੇ ਚੋਟਾ ਖਾਹੀ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੁਕ੍ਤਿ ਦੁਆਰਾ ਗਜਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਕਾ (ਸਾਧਾਰੁ) ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਗੁਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਹੀਂ ਗਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਹੁ ਅਵਗੁਨੋ ਕਾ (ਮੁਠੇ) ਠਗਾ ਹੋਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਾ ਕਉ ਲਗੈ ਨ ਪੀਰ ॥
ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥੧॥੪੦॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸੁਖੁ ਔਰ ਸਾਂਤਿ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਪੀਰ) ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਔਰ (ਜਮ ਕਾਲੁ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਸਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੪੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਮੁਆ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਨਿਰਭਉ ਦਾਤਾ ਸਦਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਪਾਏ ਭਾਗਿ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਖੋਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮੂਆ ਹੈ ਅਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਲੋਭੁ ਜਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਦਾਤਾ ਕਾ ਸਦੀਵ ਕਾਲ (ਮਨਿ) ਮਨਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਸ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹੁ ਵਿਚਹੁ ਅਉਗੁਣ ਜਾਹਿ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸੇ ਔਗੁਨ ਜਾਤੇ ਰਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਮਨ ਸਮਾ ਜਾਏ॥੧॥

ਗੁਣਾ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਹੋਵੈ ਸੋ ਗੁਣ ਜਾਣੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਣ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਬੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਹਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਬਦ ਲੇ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸੂਚਾ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਣ ਅਮੋਲਕ ਪਾਏ ਨ ਜਾਹਿ ॥

ਮਨਿ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ੍ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਦਾ ਗੁਣਦਾਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥੩॥

ਏਹ ਅਮੋਲਕ ਗੁਣ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸਾਚੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਾਗਜਵਾਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰ ਨਾਮ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਨਿਤਜ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਤਿਨ੍ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥੨॥੪੧॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸਾਚੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਗਾਉ) ਗਾਇ ਕਰ ਦਰ ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਆਪ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮਹਿਮਾਂ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੪॥੨॥੪੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥
ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਆਪਣੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਪਾਏ ॥੧॥

ਏਹ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕਾ ਬਿਛਰਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਲਿ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਆਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਗ੍ਯਾਤ ਅਪਨੇ ਹੀ ਮੇਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਹੋਇ ॥
ਹਰਿ ਅਪਰੰਪਰੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਾਕਰ ਕਹੀਐ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹਰਿ ਅਪਰੰਪਰ ਅਗਮ ਹੈ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਜਨ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਮਤਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਵਿਰਲੇ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਊਚੀ ਬਾਣੀ ਊਚਾ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਵਖਾਣੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖ ਧਰਮ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਕੋ ਏਹ ਪਦ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਊਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬਦ ਕਾ ਕੋਈ (ਵਖਾਣੈ) ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਸਰੀਰਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਤਾ ਉਤਰੈ ਪੀਰ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਦੁਖੁ ਕਮਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਅਰ ਦਰਦ ਈਰਖਾ ਬਾਦ ਕਾ ਸਰੀਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਏਹ ਪੀੜਾ ਹਟਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀ ਹੀ ਕਮਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੰਡ ਬਹੁਤ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਅਤਿ ਰਸੁ ਹੋਇ ॥
ਪੀਵਤ ਰਹੈ ਪੀਆਏ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗਤਿ ਪਾਏ ॥੪॥੩॥੪੨॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸੁ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਪ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਭੀ ਪੀਆਉਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕ੍ਤਿ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੪੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ॥
ਸੇਵਤ ਹੀ ਸੁਖੁ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥
ਸਬਦਿ ਤਰੇ ਜਨ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਤਿਨ ਕੈ ਹਮ ਸਦ ਲਾਗਹ ਪਾਇ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸਚਾ ਔਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮੁਖ ਅਰ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਦਾ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੬੨

ਜੋ ਮਨਿ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥
ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮਿਲੇ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਮੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਕਰ ਜੋ ਮਨ ਸੇ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ (ਲਾਥਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਤੇ) ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਵਾ ਮਹਲ ਮੇਂ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਚਾਖੈ ਸਾਚਾ ਸਾਦੁ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਆਪੇ ਦੂਰਿ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਾਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਭਰਪੂਰਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਨਿਕਟ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਖਣਿ ਆਖੈ ਬਕੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋਇ ॥
ਕਹਣੈ ਕਥਨਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩॥

(ਆਖਣਿ) ਆਖਜਾਨ ਜੋ ਪੂਰਬ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਪੌਰਾਣਿਕ (ਆਖੈ) ਕਹੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਬਕੈ) ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਸ ਕੇ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੋ ਖਮਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਕਥਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇ ॥
ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥੪॥੪॥੪੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮੋਹ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਸੁਧ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੪੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ (ਦੂਜੈ) ਦੂਸਰੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੈ ਜਨਮੁ ਵਿਅਰਥ ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕੀ ਬੂਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਮੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥੧॥

ਮੂਲਿ ਲਾਗੇ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮੂਲਿ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਜੋ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਭਏ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਏਕ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਡਾਲੀ ਲਾਗੈ ਨਿਹਫਲੁ ਜਾਇ ॥
ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧ ਸਜਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇ ॥
ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਪਚਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਡਾਲੀ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸਫਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਨ ਅੰਧੇ ਕਾਮੋਂ ਕਰ ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਨਰਕ ਰੂਪ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਬਿਸ੍ਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਜੈਸੇ ਬਿਸ੍ਟਾ ਮੇਂ ਰਹਿ ਕਰ ਬਿਸ੍ਟਾ ਹੀ ਮੇਂ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਬ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਾਇੰਗੇ ਫਿਰ ਨੀਚ ਘਰ ਜਨਮ ਲੇਂਗੇ ਫਿਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਾਇੰਗੇ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਉਧਰਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਆਪ ਤਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਲ ਕੇ ਉਧਾਰਨਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮਿ ਵਜਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਮਹਲੁ ਸਬਦਿ ਘਰੁ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਸਤ ਸਰਿ ਹਰਿ ਜਲਿ ਨਾਇਆ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਸਭੁ ਦੁਰਤੁ ਗਵਾਇਆ ॥੪॥੫॥੪੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮੀ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਘਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਮਹਲ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰਮਤਿ ਸੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕਰ ਹਰਿ ਜਲ ਮੇਂ

ਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕੀ ਮੈਲੁ ਅਰ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ॥੪॥੫॥੪੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਲਾਭੁ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਅਲਾਭ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਰਹਿ ਮਰਿ ਮਰਣੁ ਵਿਗਾੜਹਿ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਆਤਮ ਸੰਘਾਰਹਿ ॥
ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵਿਗੂਤਾ ॥
ਆਤਮੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹੈ ਭਰਮੈ ਵਿਚਿ ਸੂਤਾ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਰਨੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਕੇ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਕੈਸੇ ਨਾਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ (ਵਿਗੂਤਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਕਿਆ ਬਸਤੂ ਹੈ॥੧॥

ਮਰੁ ਮੁਇਆ ਸਬਦੇ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਗੁਰਿ ਸਮ ਜਾਣਾਈ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਜਪਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕਾ (ਮਰੁ) ਕਾਲ ਮਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਨਿੰਦਿਆ ਉਸਤਤਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਨਕੋ ਸਮਾਨ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਔਰੁ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਲਾਭੁ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣ ਗਰਭ ਗਲਿ ਜਾਇ ॥
ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਣੀ ਦੁਖਿ ਜਲੈ ਸਬਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਉਹ ਗਰਭੋਂ ਮੈਂ ਗਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਭਾਵ ਮੈ ਲਗਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਉਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਬਿਜਰਥ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖੀ ਹੁਈ ੨ (ਸਭਾਈ) ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਜਲਤੀ ਹੈ ਯਹ ਸਮਝ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਈ ਤਬ ਸਮਝੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਬਹੁ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥
ਏਥਹੁ ਛੁੜਕਿਆ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇ ॥
ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਵਿਸਟਾ ਕਾ ਵਾਸੁ ॥
ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਮਨਮੁਖੁ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸੁ ॥੩॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਚੰਚਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਮ ਕੀ ਬਹੁਤ ਮਾਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਤੇ ਛੂਟੇ ਹੁਏ ਕੋ ਫਿਰ ਠਿਕਾਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨਿ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਭ੍ਰਮਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੇਕ ਜੋਨ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਬਿਸ੍ਟਾ ਕਾ ਠਿਕਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਰਹਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦਾ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਸਦਾ ਉਦਾਸਾ ॥੪॥੬॥੪੫॥

ਗੁਰਮੁਖ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ੁਧ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਨਿਜ ਘਰਿ ਮੇਂ ਤਿਨਕਾ ਰਹਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਸਭ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੪੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਕਿਆ ਲਖਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਲੈ ਆਪਣੀ ਜਾਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੬੩

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥
ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਸਦਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੧॥

ਸੋ ਲਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਜਾਤ ਕੀ ਅਹੰਤਾ ਤਜਾਗ ਦਈ ਹੈ ਅਰੁ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਬੜੀ ਵਡਿਅਈ ਹੈ ਸੋ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਖਾਈ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਯਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਲਾਲਾ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ॥
ਸੋਗੁ ਹਰਖੁ ਦੁਇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਬਦਿ ਉਧਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਾ ਲਾਲਾ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਵਾ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਨਾ ਜਨਾਵੈ ਔਰ ਸੋਗ ਹਰਖ ਦੋਨੋ ਕੋ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝੈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਉਧਾਰੈ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥
ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥
ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਢਿਲ ਨ ਪਾਈ ॥੨॥

ਏਹੁ ਸਭੁ ਕਾਰ ਕਰਣੀ ਆਦਿ ਸੇ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਥਾਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ ਕਰਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਈ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਦੇਤਾ ਹੈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਬਿਨੁ ਰਾਸੀ ਕੂੜਾ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰੁ ॥
ਵਿਣੁ ਰਾਸੀ ਵਖਰੁ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਭੁਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੀਏ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਾਚੀ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪ (ਰਾਸੀ) ਪੂੰਜੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠਾ ਬਜਾਪਾਰ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨ ਪੂੰਜੀ ਕੇ ਸੌਦਾ ਆਪਨੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਮਨਮੁਖ ਐਸੇ ਭੂਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੁ ਲਾਲਾ ਹੋਇ ॥
ਊਤਮ ਜਾਤੀ ਊਤਮੁ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਸਭ ਦੂ ਊਚਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ਹੋਇ ॥੪॥੭॥੪੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਸੋਈ ਲਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਭੀ ਉੱਤਮ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਉੱਤਮ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਭੀ ਉੱਤਮ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਪਉੜੀ ਪਰ ਚਢਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿਕ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੭॥੪੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਝੂਠੋ ਝੂਠੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਕਦੇ ਨ ਪਾਵੈ ॥
ਦੂਜੈ ਲਗੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵੈ ॥
ਮਮਤਾ ਬਾਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਝੂਠੇ ਝੂਠ ਹੀ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮਹਲੁ ਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮੈ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਭਰਮ ਮੇਂ ਆਪ ਭੀ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੁਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬਾਧੇ ਹੂਏ ਆਤੇ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਕਾ ਮਨ ਦੇਖੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤਿ ਧਨਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਝੂਠੁ ਮੋਹੁ ਪਾਖੰਡ ਵਿਕਾਰੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥੧॥

(ਦੋਹਾਗਣੀ ਕਾਮਨ) ਮਨਮੁਖਿ ਰੂਪ ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਦੇਖੋ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਧਨ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਪਾਖੰਡ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਵੈ ॥
ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰਾਵੈ ॥
ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸੋਈ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਗਰੁ ਸਬਦ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਬਨਾਉਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇਜਜਾ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਉਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਾਚੀ ਜਿਸੁ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਅਪਣਾ ਪਿਰੁ ਰਾਖੈ ਸਦਾ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥
ਨੇੜੈ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੩॥

ਜਿਸਕਾ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਪਜਾਰੁ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਸਰਬਦਾ (ਉਰ) ਹ੍ਰਿਦਜੇ ਮੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਦੇਖਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਹਦੂਰਿ) ਪਾਸ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੀ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ॥੩॥

ਆਗੈ ਜਾਤਿ ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਤੇਹਾ ਹੋਵੈ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਸਬਦੇ ਊਚੋ ਊਚਾ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੮॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਵਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਨਿਕਟਤਾ ਮੈਂ ਜਾਤਿ ਔ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਊਚੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੪੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਰਤਾ ਜਨੁ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਸਾਚੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਰੁੰਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਦਾਸ ਕਾ ਮਨ ਭਗਤਿ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ (ਸਮਦਰਸੀ) ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਖੋਇ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜਪਿ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੋ ਜਪੁ ਅਰ ਸਦਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਦਾ) ਨਿਰੰਤਰ ਅਨੰਦ ਹੋਇਗਾ ਜੋ ਇਛਜਾ ਕਰੈਗਾ ਸੋਈ ਫਲ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪੂਰਾ ਪਾਏ ॥
ਹਿਰਦੈ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥
ਅੰਤਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਏ ॥
ਸਦਾ ਸੂਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥੨॥

ਤਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਸਤਨਾਮ ਸਬਦ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਤਯ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਸਤਯ ਰੂਪ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵੇਖੈ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਜਹਾ ਜਾਉ ਤਹ ਵੇਖਾ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਨਿਕਟ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣ ਤ੍ਰਿਣ ਮੇਂ ਭੀ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹਰੀ ਹੀ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਸੋਇ) ਉਸੀ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਪੂਰਾ ਭੰਡਾਰ ॥
ਊਤਮ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਅਪਾਰ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੪॥੯॥੪੮॥

ਗੁਰ (ਸਾਗਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਭੰਡਾਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਉਤਮ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰਾਦਿ ਅਪਾਰ ਗੁਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਇਨ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਬਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੋ ਬਖਸ਼ਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੪੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਇਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੩੬੪

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇਵ ਕਰਾਏ ॥੧॥

ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਬਡੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸੋਈ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਗੁਰ ਆਪ ਬੁਝਾਉਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਕਰਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗਿਆਨ ਰਤਨਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਅਗਿਆਨੁ ਬਿਨਾਸੈ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ਵੇਖੈ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਸਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹੁ ਗੁਮਾਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥
ਅੰਤਰਿ ਮਹਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥
ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਰਹੈ ਥਿਰੁ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜੀਵ ਮੋਹ ਅਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤਉ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਜਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਦੇ ਬੀਚਸ੍ਵ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਥਿਰ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਸਮਾਉਣੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਅਚੇਤੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥
ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਬਹੁ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਵਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ (ਅਚੇਤੁ) ਮੂਰਖ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਰੂਪ (ਗੁਬਾਰੁ) ਸਘਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ (ਵਿਸਟਾ) ਨਰਕ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੋ ਕਰ ਨਰਕ ਹੀ ਮੇਂ ਸਮਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੧੦॥੪੯॥

ਜੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਝੂਠ ਸਭ ਕੀ ਸੂਝ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਆਗਜਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੪੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਨਾ ਫਿਰਿ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਬਦ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨਿਤਜ ਆਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਗੁਰੁ) ਬੜੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਨ ਵਹੁ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤਾ ਹੈ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਚ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ੍ ਕਉ ਨਾਮੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਲੇਖੁ ॥
ਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹਿ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਭਗਤਿ ਵਿਸੇਖੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪ੍ਰੀ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਸੇਖ (ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥
ਤਿਨ੍ ਕੀ ਗਹਣ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਤੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪ੍ਰੀ (ਗਹਣ) ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀ ਹੂਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਉੱਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥
ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥
ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਹਣਾ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥
ਜੇ ਸਉ ਘਾਲੇ ਥਾਇ ਨ ਪਾਏ ॥੩॥

ਸੋ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਤੋ ਏਕ ਘੜੀ ਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਦੇ ਚਾਹੈ (ਉਥਾਪਿ) ਉਠਾਇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲਜ ਕਰਦੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਬਜਾਸਾਦਿ ਰਿਖੀਓਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰ (ਆਖਿ) ਆਖਜਾਨ ਭਾਵ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੋਂ ਕਹਣੇ ਕੀ (ਘਾਲੇ) ਮਿਹਨਤ ਕਰੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਉਸਕੋ ਕਿਸੀ (ਥਾਇ) ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ੍ ਕੈ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਤਿਨ੍ਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥
ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਜਹਾਂ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਤਹਾਂ ਦੁਖੁ ਜਾਏ ॥
ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੇ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ ਪੂਰਬ ਸੰਚਿੰਤ ਤੀਰਥ ਰਟਨਾਦਿ ਪੁੰਨਜ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਮਿਲਾਏ) ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸੁਨਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਭਾਵ

ਜਿਸ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੇ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਗ਼ਾਨ ਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਾਚੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਨਾਵੈ ਜੇਵਡੁ ਹੋਰੁ ਧਨੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥
ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੫॥੧੧॥੫੦॥

ਨਾਮ ਜੈਸਾ ਬਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਚਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੁਏ ਸੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੧੧॥੫੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪਾਖੰਡੀਓਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਤਿ ਕਰੇ ਬਹੁ ਵਾਜੇ ਵਜਾਏ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਅੰਧਾ ਬੋਲਾ ਹੈ ਕਿਸੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥
ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਭਰਮੁ ਅਨਲ ਵਾਉ ॥
ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੧॥

ਬਹੁਤ ਬਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਤੋ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਰਵਣ ਰਹਿਤ ਬਹਿਰਾ ਹੈ ਏਹ ਕਿਸਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਲੋਕ ਅਰੁ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ (ਅਨਲ) ਅਗਨੀ ਔਰੁ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੁ (ਵਾਉ) ਪੌਣ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੁ ਦੀਪਕੁ ਬਲਦਾ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਆਤਮ ਬੋਧ ਰੂਪੁ ਸੂਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥
ਆਪੁ ਪਛਾਣਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਗਤੀ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਤਿ ਹਰਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥
ਪੂਰੇ ਤਾਲ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਜਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗ ਜਾਵੈ ਅਰੁ ਤਾਲ ਏਹੀ ਪੂਰੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰੁ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਾਚਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਹਚਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਹਜਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥
ਪਾਖੰਡਿ ਭਗਤਿ ਨਿਰਤਿ ਦੁਖੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਅੰਤਰਿ) ਬੀਚ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਨਿਸਚਜ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੀ

ਭਗਤਿ ਸੇ ਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਖੰਡ ਭਗਤੀ ਸੇ ਨਿਰਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੬੫

ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਜਨੁ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਭਗਤਿ ਥਾਇ ਪਾਇ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੪॥

ਯਹੀ ਭਗਤਿ ਸਚੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਸ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਆਪਾ ਭਾਉ ਛੋੜਿ ਦੇਇ ਸੋਈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੈਗਾ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਭਗਤਿ ਥਾਇ ਪੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਆਪ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥
ਨਿਹਚਲ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਤਿਨ੍ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੫॥੧੨॥੫੧॥

ਜਬ ਹਰਿ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੁਰਸ ਅਚਲ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਮੇਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੀ ਮੇਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥੧੨॥੫੧॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੮ ਕਾਫੀ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਬੂਝੈ ਸੋਈ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰਿ ਕੀ ਆਗਯਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਬ ਸਚੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਮਾਨ ਬੂਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬਸੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਸਹੁ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਹੀ ਏਕ ਦਾਤਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਮ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧ ਗਵਾਰਿ ॥੨॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬੀਚਾਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਧਾ ਮੂਰਖੁ ਜਮ ਕੇ ਬਸ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਬੂਝੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸਾਲਾਹੀਐ ਭਾਣੈ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨ ਕਰ ਦਾਸ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇ ਭਾਣੈ ਕਰਕੈ ਹਰਿ ਕੀ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੇ ਔ ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨੈ ਤਬ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥੪॥੩੯॥੧੩॥੫੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਾਣੇ ਹੀ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਉਤਮ ਬੁਧ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ (ਸਲਾਹਿ) ਸਲਾਘਾ ਕਰੁ ਜਿਸੁ ਨਾਮ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੩੯॥੧੩॥੫੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਚਿਆਰੁ ਮੈਡਾ ਸਾਂਈ ॥
ਜੋ ਤਉ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਥੀਸੀ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰਾ (ਸਾਂਈ) ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਵੈਗਾ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਸਤੁ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਨਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ਮਨਮੁਖਿ ਗਵਾਇਆ ॥
ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਵਿਛੋੜਿਆ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭਨੇ ਤੂੰ ਧ੍ਯਾਯਾ ਹੈਂ। ਜਿਸਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਰਤਨ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਭਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੱਖ੍ਯ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਲਧਾ ਭਾਵ ਜਨਮੁ ਸਫਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮੁ ਗਾਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਭੂ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸੇ ਵਿਛੋੜਿਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ॥
ਵਿਜੋਗਿ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜਿਆ ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲੁ ॥੨॥

ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬੀਚ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜਲ ਅਰ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਹੈ। ਜਿਸਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਵਿਛੁੜਿਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦ ਹੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥
ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਹੀ ਵਖਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਵਹੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੪॥੧॥੫੩॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਤੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਸਬ ਕੇ ਕਰਤਬ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੫੩॥ ਕਈ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਤਰਫ ਹੋ ਜਾਨੇ ਕਈ ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚ ਕਰਨੀ ਤਿਨ ਕੋ ਧੜੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੬੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਪਨਾ ਭਰੋਸਾ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਕਾ ਝੂਠਾ ਪਖ੍ਯ ਸੂਚਨ ਕਰਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਧੜਾ ਕੀਆ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਤ ਨਾਲਿ ਭਾਈ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਧੜਾ ਕੀਆ ਕੁੜਮ ਸਕੇ ਨਾਲਿ ਜਵਾਈ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਧੜਾ ਕੀਆ ਸਿਕਦਾਰ ਚਉਧਰੀ ਨਾਲਿ ਆਪਣੈ ਸੁਆਈ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਕੇ ਸਾਥ (ਧੜਾ) ਪਖ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਕੇ ਸਮਧੀ ਸੇ ਅਰ ਜਵਾਈ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਧੜਾ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਸਿਕਦਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਅਰ ਚੌਧਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨੇ (ਸੁਆਈ) ਸ੍ਵਾਰਥ ਬਸ ਹੋ ਕਰ ਧੜਾ ਬਾਂਧਾ ਹੈ। ਹਮਰਾ ਤੋ ਉਸ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਧੜਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਾਰਾ ਧੜਾ ਹਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥
ਹਮ ਹਰਿ ਸਿਉ ਧੜਾ ਕੀਆ ਮੇਰੀ ਹਰਿ ਟੇਕ ॥
ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਪਖੁ ਧੜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹਉ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਅਸੰਖ ਅਨੇਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਤੋ ਹਰਿ ਸੇ (ਧੜਾ) ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ ਮੁਝ ਏਕ ਹਰਿ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਮੁਝੇ ਤੋ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨ ਪਖ੍ਯ ਹੈ ਨ ਹਮ ਕਿਸੀ ਕੇ ਧੜੇ ਮੇਂ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬੇਅੰਤ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹਾਂ॥

ਜਿਨ੍ ਸਿਉ ਧੜੇ ਕਰਹਿ ਸੇ ਜਾਹਿ ॥
ਝੂਠੁ ਧੜੇ ਕਰਿ ਪਛੋਤਾਹਿ ॥
ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਹਿ ਮਨਿ ਖੋਟੁ ਕਮਾਹਿ ॥
ਹਮ ਹਰਿ ਸਿਉ ਧੜਾ ਕੀਆ ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥੁ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਇਹ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਧੜੇ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਝੂਠੇ ਧੜੇ ਸੇ ਪੀਛੇ ਪਛਤਾਉਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਸਭ ਧੜੇ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਮਨ ਮੈ (ਖੋਟੁ) ਬੁਰਾਈ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਧੜਾ ਹਰਿ ਸੇ ਹੈ ਜਿਸ ਧੜੇ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਏਹ ਸਭਿ ਧੜੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰੀ ॥
ਮਾਇਆ ਕਉ ਲੂਝਹਿ ਗਾਵਾਰੀ ॥

ਯਹ ਜਿਤਨੇ ਧੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਫੈਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਉ ਕੋ ਬਾਂਦੇ ਹੈ ਧੜਾ ਬਾਂਧ ਕਰ ਮੂਰਖ ਮਾਯਾ ਕੋ ਹੀ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥
ਹਮਰੈ ਹਰਿ ਧੜਾ ਜਿ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭੁ ਸਵਾਰੀ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਜੋ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਸੋ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਕਾ ਧੜਾ ਹੈ ਜੋ (ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ) ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਸਵਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਧੜੇ ਪੰਚ ਚੋਰ ਝਗੜਾਏ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਧਾਏ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਹਮਰਾ ਹਰਿ ਧੜਾ ਜਿਨਿ ਏਹ ਧੜੇ ਸਭਿ ਗਵਾਏ ॥੪॥

ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਧੜੇ ਕਰਾਕਰ ਝਗੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ ਝਗੜੇ ਕੋ ਵਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਝਗੜੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪੰਚ ਬਕਾਰ ਬਧਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਧੜੇ ਪਵਾਇ ਕਰ ਇਨਾਂ ਨੇ ਝਗੜਾਏ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਹਰਿ ਸਾ ਧੜਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਯਹ ਸਭ ਧੜੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀੲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਿਥਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਧੜੇ ਬਹਿ ਪਾਵੈ ॥
ਪਰਾਇਆ ਛਿਦ੍ਰੁ ਅਟਕਲੈ ਆਪਣਾ ਅਹੰਕਾਰੁ ਵਧਾਵੈ ॥

ਝੂਠਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਧੜੇ ਪਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਪਰਾਏ ਛਿਦ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਅਟਕਲੈ) ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬਢਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਤੈਸਾ ਖਾਵੈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਾ ਹਰਿ ਧੜਾ ਧਰਮੁ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਜਿਣਿ ਆਵੈ ॥੫॥੨॥੫੪॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਨਰਕਾਦਿ ਖਾਤੇ ਭਾਵ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਧਰਮ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹੀ ਧੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕੋ ਜੀਤਿ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੨॥੫੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਿਰਦੈ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਾਇਆ ॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੧॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਹਿਰਦਯ ਵਿਖੇ ਅਛਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰਬਾਨੀ ਨੇ ਹਰਿ ਅਲਖ ਰੂਪ ਲਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੀ ਭੈਨਾ ॥
ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲਹੁ ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੈਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਭੈਣੋ ਭਾਵ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮਹਾ ਬੈਰਾਗੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੁ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਆਪ ਕੋ ਸਤਗੁਰੁ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ? ਉੱਤਰੁ॥ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਅਰੁ ਤਨ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਮਹਾ (ਬੈਰਾਗੁ) ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖ ਪਾਇਆ ਇਸਤੇ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਪੁੰਨ ਹੈ॥੨॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਵਹਿ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ॥
ਭਾਗਹੀਨ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਾਗਹੀਨੋ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਪੀਆਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੪॥੩॥੫੫॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਨੇ ਆਪ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੌ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੫੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਨਾਮੋ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਤੋ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ਰਹਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਰ ਸੁਖ ਮੁਝੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਸੈਨਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲੈਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨੋ (ਸੈਨਾ) ਸਾਥੀਓ ਨਾਮ ਜਪੋ ਮੈਂ ਨੇ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਦੇਖਾ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਡੇ ਭਾਗ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਲੈਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜੀਵਿਆ ਜਾਇ ॥
ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਇ ॥੨॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਜੀਵਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮਹੀਨ ਕਾਲਖ ਮੁਖਿ ਮਾਇਆ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਇਆ ॥੩॥

ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਸਯਾਹੀ ਲਗੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੬੭

ਵਡਾ ਵਡਾ ਹਰਿ ਭਾਗ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਿਵਾਇਆ ॥੪॥੪॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਸੇ ਬੜਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਸੋ ਬਡਾ ਭਾਗੁ ਹੋਣੇ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੫੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਨਿਸਚਯ ਕਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਗੁਣ ਬੋਲੀ ਬਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥੧॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਅਜਰ ਅਮਰਾਦਿ ਤਿਨ ਹੀ ਕੋ ਰਾਗ ਮੇਂ ਭੀ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ॥ ਔਰ ਸਾਧਾਰਣ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਤੇ (ਵਖਾਣੀ) ਵਖ੍ਯਾਨੁ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦਾ ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਰਸਿ ਗਾਏ ਗੁਣ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿ ਜਪਿ ਕਰਕੇ ਹਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਤਬ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਜਨ ਲੋਗਾ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪਾਏ ਹਰਿ ਨਿਰਜੋਗਾ ॥੨॥

ਜੋ ਲੋਗ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗਿ ਸੇ ਹਰਿ (ਨਿਰਜੋਗਾ) ਅਸੰਗ ਕੋ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਣ ਵਿਹੂਣ ਮਾਇਆ ਮਲੁ ਧਾਰੀ ॥

ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਜਨਮਿ ਮੁਏ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਮਲ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋ ਹੰਕਾਰੀ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਰੀਰਿ ਸਰੋਵਰਿ ਗੁਣ ਪਰਗਟਿ ਕੀਏ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਥਿ ਤਤੁ ਕਢੀਏ ॥੪॥੫॥੫੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਗੁਣ ਰੂਪ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਮਥਿ) ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਤੱਤ੍ਵ ਰੂਪ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੫੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮੁ ਸੁਣੀ ਨਾਮੋ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਣਤਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਡੇ ਭਾਗ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੈ ਧਰ ਨਹੀ ਕਾਈ ਨਾਮੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਮੈ (ਜਪਹੁ) ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ (ਧਰ) ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਮੇਂ ਨਾਮ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਜਪ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਨਾਮੈ ਸੁਰਤਿ ਸੁਨੀ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥

ਜੋ ਨਾਮੁ ਸੁਨਾਵੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਮੀਤੁ ਸਖਾਈ ॥੨॥

ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਹੋਤੀ ਸੁਨੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਕੋਈ ਸੁਨਾਵੈ ਵਹੀ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਵਹੀ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮਹੀਣ ਗਏ ਮੂੜ ਨੰਗਾ ॥

ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਬਿਖੁ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗਾ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮੂਰਖ (ਨੰਗਾ) ਨੰਗ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤਾ ਰਹਤ ਸੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੋ (ਬਿਖੁ) ਬਿਖਯੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਤੰਗੋਂ ਕੀ ਭਾਂਤਿ (ਪਚਿ ਪਚਿ) ਜਲ ਜਲ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਥਾਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ॥੪॥੬॥੫੮॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਯਹ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਥਾਪਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਥਾਪ ਕਰ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ (ਉਥਾਪੇ) ਉਠਾਵਤਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥੫੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵੇਲਿ ਵਧਾਈ ॥

ਫਲ ਲਾਗੇ ਹਰਿ ਰਸਕ ਰਸਾਈ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕੀ ਬੇਲ ਬਢਾਈ ਹੈ ਰਸਕ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਹਰਿ ਮੇਂ ਰਸਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਲ ਮੇਂ ਫਲ ਹਰਿ ਜੀ ਲਾਗਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਅਨਤ ਤਰੰਗਾ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਲਾਹੀ ਮਾਰਿਆ ਕਾਲੁ ਜਮਕੰਕਰ ਭੁਇਅੰਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਅਨਤ ਤਰੰਗਾ) ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਤਰੰਗ ਜਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਿ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਿ ਜਪਿ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਕੇ (ਸਾਲਾਹੀ) ਸੋਭਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਕਾਲੁ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਜਮ ਕੇ (ਕੰਕਰ) ਦੂਤ (ਭੁਇਅੰਗਾ) ਸਰਪ ਰੂਪ ਡਸਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਮਹਿ ਭਗਤਿ ਰਖਾਈ ॥

ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਸਿਖ ਦੇਵੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੨॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੀ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਰਖੀਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਤਬ ਉਸ ਭਗਤੀ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਿਛੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣੈ ॥

ਜਿਉ ਕੁੰਚਰੁ ਨਾਇ ਖਾਕੁ ਸਿਰਿ ਛਾਣੈ ॥੩॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੋਈ ਬਿਧੀ ਨਿਛੇਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਐਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਕੁੰਚਰੁ) ਹਸਤੀ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਸਿਰ ਪਰ ਖਾਕ (ਛਾਣੈ) ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਸ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਵਡ ਊਚੇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹਿ ਸਚਿ ਸੂਚੇ ॥੪॥੭॥੫੯॥

ਜੇਕਰ ਬਡੇ ਸੇ ਬਡੇ ਉਚੇ ਭਾਗ ਹੋਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ (ਸੂਚੇ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਹਿ॥੪॥੭॥੫੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਮਨਿ ਭੂਖ ਲਗਾਈ ॥

ਨਾਮਿ ਸੁਨਿਐ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ (ਭੂਖ) ਚਾਹ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਨਿ ਕਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਗੁਰਸਿਖ ਮੀਤਾ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਨਾਮੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨਿ ਚੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰਸਿਖੋ ਮਿਤ੍ਰੋ ਨਾਮ ਜਪਹੁ ਗੁਰਮਤਿ ਸੇ ਜੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਚੀਤਾ) ਸਿਮਰਣ ਰਖੋ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਹੁ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁਗੇ॥੧॥

ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਸਰਸਾ ॥
ਨਾਮੁ ਲਾਹਾ ਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਬਿਗਸਾ ॥੨॥

ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਸੁਨੀਏ ਤੋ ਮਨ (ਸਰਸਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈਨੇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਬਿਗਸਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੁਸਟੀ ਮੋਹ ਅੰਧਾ ॥
ਸਭ ਨਿਹਫਲ ਕਰਮ ਕੀਏ ਦੁਖੁ ਧੰਧਾ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਅਰੁ ਮੋਹ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਨੋ ਕੁਸ੍ਰੀ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੁ ਰੂਪ ਧੰਧਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਜਪੈ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੪॥੮॥੬੦॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਬਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਜਸ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਾਮੁ ਮੇਂ ਲਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੪॥੮॥੬੦॥

ਪੰਨਾ ੩੬੮

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਹਲਾ ੪ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੬ ਕੇ ੩ ॥

ਕੋਈ ਭੇਖਾਭਿਮਾਨੀ ਜੋਗੀ ਆਯਾ ਔਰ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਹਥਿ ਕਰਿ ਤੰਤੁ ਵਜਾਵੈ ਜੋਗੀ ਥੋਥਰ ਵਾਜੈ ਬੇਨ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਬੋਲਹੁ ਜੋਗੀ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੇਨ ॥੧॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਹਾਥ ਕਰ ਜੋ ਤੂੰ ਤੰਤ ਬਜਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਬੇਨ ਤੇਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਹਿਤ ਥੋਥੀ ਬਜਤੀ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ ਗੁਰ ਸੇ ਮਤਿ ਲੈ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਭੇਨ) ਭਿਗੋਵਹੁ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ॥
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਹਮ ਆਦੇਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਮਤਿ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਹੁ ਜੁਗ ਜੁਗ ਵਿਖੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਹਮ (ਆਦੇਸੁ) ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗਾਵਹਿ ਰਾਗ ਭਾਤਿ ਬਹੁ ਬੋਲਹਿ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਖੇਲੈ ਖੇਲ ॥
ਜੋਵਹਿ ਕੂਪ ਸਿੰਚਨ ਕਉ ਬਸੁਧਾ ਉਠਿ ਬੈਲ ਗਏ ਚਰਿ ਬੇਲ ॥੨॥

ਜੋ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਰਾਗ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਬਹੁਤ ਤਰਹ ਕੀ ਬਾਤ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਯਹ ਜੋ ਤੇਰਾ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਖੇਲੁ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਗਾਉਣੇ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬੇਲੋਂ ਕੇ ਸੀਂਚਨੇ ਕੋ ਕੂਪ ਕੋ ਜੋੜੇ ਉਸਕੋ ਬੈਲ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਚਰ ਗਏ ਹੋਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਜੋ ਬੈਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪਾਨੀ ਨਿਕਸਨਾ ਥਾ ਸੋ ਉਠ ਕਰ

(ਬੇਲ) ਬੇਲੇ ਭਾਵ ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹੋਵੈ ਤੈਸੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਬੇਲੀਓਂ ਕੇ ਸੀਂਚਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਧਯਾਨ ਵਾ ਰਾਗ ਗਾਇਨ ਰੂਪ ਜਲੁ ਸੰਚਨ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਮਨ ਬੈਲੁ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਗਯਾ ਹੈ ਵਾ ਬੇਲੇ ਮੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਭਾਵ ਧਯਾਨ ਭਜਨ ਕਾਲ ਮੈ ਮਨੁ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰ ਮਹਿ ਕਰਮ ਹਰਿ ਬੋਵਹੁ ਹਰਿ ਜਾਮੈ ਹਰਿਆ ਖੇਤੁ ॥
ਮਨੂਆ ਅਸਥਿਰੁ ਬੈਲੁ ਮਨੁ ਜੋਵਹੁ ਹਰਿ ਸਿੰਚਹੁ ਗੁਰਮਤਿ ਜੇਤੁ ॥੩॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਸਰੀਰ ਨਗਰ ਮੇਂ (ਕਰਮਹਰਿ) ਹਰੀ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਭਾਵ ਨਿਸਕਾਂਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰੋ ਏਹ ਬੀਜ ਬੋਵਹੁ ਪੁਨਾ ਮਨ ਬੈਲ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ (ਮਨੁ) ਮਨਨ ਮੈ ਜੋੜੋ। ਤਬ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਰੂਪ ਹਰਾ ਖੇਤੁ ਅੰਕਰਤਿ ਹੋਗਾ॥ ਪੁਨਾ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਅਭ੍ਯਾਸ ਰੂਪ ਜਲ ਸੇ ਸਿੰਚਹੁਗੇ ਤਬ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਤ ਹੋਵੇਗੀ॥੩॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਤੁਮਰੀ ਜੋ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਤਿਤੁ ਚੇਲ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਲਾਵਹੁ ਮਨੂਆ ਪੇਲ ॥੪॥੯॥੬੧॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮਾਦਿ ਜਿਤਨੇ ਭੇਖ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬੁਧਿ ਤੁਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਮੈ ਹਮ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਜੀਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਪੇਲ) ਪ੍ਰੇਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਓ॥੪॥੯॥੬੧॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਗਵਈਏ ਭਗਤੀਏ ਆਏ ਸੋ ਘੁੰਘਰੂ ਆਦਿ ਸਾਜੋਂ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਭੀ ਕਬੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਇਨ ਕਰਾਇਆ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਬ ਕੋ ਭਾਲੈ ਘੁੰਘਰੂ ਤਾਲਾ ਕਬ ਕੋ ਬਜਾਵੈ ਰਬਾਬੁ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਬਾਰ ਖਿਨੁ ਲਾਗੈ ਹਉ ਤਬ ਲਗੁ ਸਮਾਰਉ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਕਬ ਕੋਊ ਘੁੰਘਰੂ ਅਰੁ (ਤਾਲਾ) ਕੰਸੀਆਂ (ਭਾਲੈ) ਏਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਅਰੁ ਕਦੋਂ ਕੋਈ ਰਬਾਬੁ ਬਜਾਵੈ ਕੇ ਆਉਤੇ ਜਾਤੇ ਜੋ ਖਿਣੋਂ ਕੀ ਦੇਰੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰੌਂਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਜੈਸੇ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮੀਨੁ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਤੋ ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੀਨ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਮੈਂ ਤੋ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਯਣ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਕਬ ਕੋਊ ਮੇਲੈ ਪੰਚ ਸਤ ਗਾਇਣ ਕਬ ਕੋ ਰਾਗ ਧੁਨਿ ਉਠਾਵੈ ॥
ਮੇਲਤ ਚੁਨਤ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਚਸਾ ਲਾਗੈ ਤਬ ਲਗੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥੨॥

ਕਬ ਕੋਈ ਪਾਂਚ ਸਾਤ ਗਵਾਈਓਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵੈ ਕਬ ਕੋਈ ਰਾਗੋਂ ਕੀ ਧ੍ਵਨਿ ਉਠਾਵੈ ਸੁਰ ਕੇ ਮਿਲਾਉਤੇ ਗਵਈਓਂ ਕੇ ਚੁਨਤੇ ਖਿਨ ਪਲ ਚਸਾ ਯਹ ਕਾਲ ਕੇ ਨਿਯਮ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੇ ਸੇ ਥੋੜਾ ਭੀ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤੈ ਤਬ ਤਕ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਕਬ ਕੋ ਨਾਚੈ ਪਾਵ ਪਸਾਰੈ ਕਬ ਕੋ ਹਾਥ ਪਸਾਰੈ ॥
ਹਾਥ ਪਾਵ ਪਸਾਰਤ ਬਿਲਮੁ ਤਿਲੁ ਲਾਗੈ ਤਬ ਲਗੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਸਮ੍ਾਰੈ ॥੩॥

ਕਬ ਕੋਈ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਗਤ ਪਰ ਸਾਧ ਕਰ ਪਸਾਰੈ ਕਬ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕਰ ਭਾਉ ਬਤਾਵੈ ਕਯੋਂਕੇ ਹਾਥ ਪੈਰ ਕੇ ਪਸਾਰਨੇ ਸੇ ਥੋੜਾ ਸਾ ਬਿਲੰਬ ਲਗੈਗਾ ਤਬ ਤਕ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈਗਾ॥੩॥

ਕਬ ਕੋਊ ਲੋਗਨ ਕਉ ਪਤੀਆਵੈ ਲੋਕਿ ਪਤੀਣੈ ਨਾ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਦ ਧਿਆਵਹੁ ਤਾ ਜੈ ਜੈ ਕਰੇ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੪॥੧੦॥੬੨॥

ਕਬ ਕੋਈ ਜੋਗਾਨ ਨ੍ਰਿਤਜ ਦੇਖਨੇ ਬੈਠੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਪਤੀਆਵੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੈ ਔਰ ਜਦਿ ਏਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭੀ ਭਏ ਤੋ ਇਨ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਸਦੀਵ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਹੁ ਤਬ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤੁਮਾਰਾ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਕਰੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਇਨ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਤ ਊਪਰ ਕੇ ਨਾਚਨੇ ਗਾਨੇ ਸੇ ਲੋਕ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਔਰ ਗਵਯੇ ਕਹਾਓਗੇ। ਔਰ ਜਬ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਗੇ ਤੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜੀਤ ਰਹੇਗੀ॥੪॥੧੦॥੬੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਨੇ ਨ੍ਰਿਤਜ ਕਰਨ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕੀਆ ਔਰ ਆਸਾ ਮੇਂ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਹੈ "ਤੇ ਰਾਜਨੁ ਨਿਰਤ ਕਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ" ਤੋ ਹਮ ਕੈਸੀ ਨ੍ਰਿਤਜ ਕਰੈਂ।?

ਉੱਤਰ:

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਬਲਿਆ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲੀਏ ਪੁਨਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਆ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਨਾਚਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥
ਐਸੇ ਸੰਤ ਮਿਲਹਿ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਮ ਜਨ ਕੇ ਧੋਵਹ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜਨ ਬਨ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰੋ ਜੋ ਐਸੇ ਨਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਫਲ ਕਿਆ ਹੋਗਾ।

ਉੱਤਰ:

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਜੋ ਇਛਹੁ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ਫਿਰਿ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰਿਓ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਮੇਂ ਲਿਉ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੋ ਜੋ ਇਛਜਾ ਕਰੋਗੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਜ ਸਭ ਮਿਲੇਗਾ ਔਰ ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਆਇ ਕਰ ਚਾਹ ਨ ਲਗੈਗੀ॥

ਆਪੇ ਹਰਿ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਬੋਲਿ ਬੁਲਾਇ ॥
ਸੇਈ ਸੰਤ ਭਲੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਜਿਨ੍ ਕੀ ਪਤਿ ਪਾਵਹਿ ਥਾਇ ॥੩॥

ਵਹੁ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਪਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਚੀਟੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੈ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸਭ ਮੈਂ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਆਗੇ ਹਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਸੇਈ ਸੰਤ ਭਲੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਛੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨਕੀ ਪਤਿਸਟਾ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਨ ਰਾਜੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਿਉ ਆਖੈ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥
ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਦੀਏ ਹਰਿ ਅਪੁਨੇ ਗੁਣ ਗਾਹਕੁ ਵਣਜਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥੪॥੧੧॥੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਉਂ ੨ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਤਿਉਂ ੨ ਮੁਝੇ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਭਗਤਿ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਹਰਿ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਵਾ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਹਕ ਜਗਜਾਸੂ (ਵਣਜਿ) ਖਰੀਦ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥੬੩॥

ਪੰਨਾ ੩੬੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੮ ਕੇ ਕਾਫੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕਾਫੀ ਕਾ ਅਰਥ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਵਾ ਗਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਇਆ ਮਰਣੁ ਧੁਰਾਹੁ ਹਉਮੈ ਰੋਈਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਈਐ ॥੧॥

ਧੁਰ ਆਦਿ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਚਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਰੋਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵੈ ਤਬ ਇਸਥਿਰ ਹੋਈਏ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ਚਲਣੁ ਜਾਣਿਆ ॥
ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੁ ਸਾਰੁ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਚਲਣੁ ਜਾਣਿਆ) ਮਰਣਾ ਨਿਸਚਜ ਕੀਆ ਹੈ ਨਾਮ ਲਾਭ ਜੋ ਜਗਤ ਮੇਂ ਤਤੂ ਬਸਤੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਸਾਬਾਸੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖੇ ਡੇਹ ਸਿ ਆਏ ਮਾਇਆ ॥
ਚਲਣੁ ਅਜੁ ਕਿ ਕਲ੍ਹਿ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥੨॥

(ਮਾਇਆ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ (ਡੇਹ) ਦਿਨ ਮਰਨੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਏ ਹੀ ਜਾਨ ਧੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਆਜ ਵਾ ਕਾਲ ਕੋ ਚਲਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਵਸਜ ਮਰਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਜਿਨ੍ਹੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥
ਜੂਐ ਖੇਲਣੁ ਜਗਿ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਾਰਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਬਿਜਰਥ ਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਜੂਏ ਕੀ ਖੇਲੋਂ ਮੇਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਜਿਨ੍ਹਾ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੧੨॥੬੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜੀਵਨਾ ਔਰ ਮਰਣਾ ਦੋਨੋਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਸ੍ਵੈਇਛਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਪੁਰਖ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ (ਸਚਿ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ (ਸਚਿ) ਨਿਸਚਯ ਕਰਕੇ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੬੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਕਰ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਤੂ ਮਿਥਿਆ ਕੋ ਬੂਝ ਕਰ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਕਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਜਿਨ੍ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਤਿਨ੍ੀ ਨਾਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥
ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਧੁਰ ਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸਚੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਹਲ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥੨॥

(ਨਿਧਾਨੁ) ਆਸੁਰੇ ਰੂਪ ਨਾਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਅਨੇਕ ਮਨਮੁਖਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ॥
ਹਉਮੈ ਗਰਬੈ ਗਰਬੁ ਆਪਿ ਖੁਆਈਐ ॥੩॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਅਨੇਕ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾ ਅਨੇਕ ਰੂਪਤਾ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਾਰਨ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਸੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ (ਖੁਆਈਐ) ਭੁਲਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਖੁਆਈਐ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ਸਚਾ ਪਾਈਐ ॥੪॥੧੩॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ (ਆਪ ਖੁਆਈਐ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਖੋਇ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀ ਹੁਈ ਜੋ ਬੁਧਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਇ ਤਬ ਸਤ ਸਰੂਪ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੬੫॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾਵਰੀ ਘਰੁ ੧੬ ਕੇ ੨ ਮਹਲਾ ੪ ਸੁਧੰਗ

ਹੇ (ਅੰਗ) ਪਿਆਰੇ ਸੁਧ ਕਰੋ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਉ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਤਾਇਆ ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਬਤਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਿਣ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਮਰੈ ਸ੍ਰਵਣੁ ਸਿਮਰਨੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਹਉ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ॥
ਜੈਸੇ ਹੰਸੁ ਸਰਵਰ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਜਨੁ ਕਿਉ ਰਹੈ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ॥੧॥

ਹਮਾਰੈ ਸ੍ਰਵਣ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕੀਰਤਨ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਏਕ ਖਿਨ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ਜੈਸੇ ਹੰਸ

ਬਿਨਾਂ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਨਹੂੰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਰਿਦ ਧਾਰਿ ਕਿਨਹੂੰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਮੋਹ ਅਪਮਾਨ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨ ॥੨॥੧੪॥੬੬॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੋਹ ਸੇ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਅਪਮਾਨ ਕਰਣੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿੰਨੋ ਨੇ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਹਰਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨ ਇਤਯਾਦਿ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੧੪॥੬੬॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਮਾਈ ਮੋਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਾਮੁ ਬਤਾਵਹੁ ਰੀ ਮਾਈ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਜੈਸੇ ਕਰਹਲੁ ਬੇਲਿ ਰੀਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ (ਮਾਈ) ਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਰਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਤਾਵਹੁ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਯਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥ ਜੈਸੇ (ਕਰਹਲੁ) ਊਂਟ ਕੀ ਬੇਲੋਂ ਪਰ (ਰੀਝੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਮਨੁ ਬੈਰਾਗ ਬਿਰਕਤੁ ਭਇਓ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਮੀਤ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਜੈਸੇ ਅਲਿ ਕਮਲਾ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਤੈਸੇ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰਿ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਰਮਨ ਕੇ ਹੇਤ ਬੈਰਾਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਅਲਿ) ਭ੍ਰਮਰ ਕਮਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੭੦

ਰਾਖੁ ਸਰਣਿ ਜਗਦੀਸੁਰ ਪਿਆਰੇ ਮੋਹਿ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ਹਰਿ ਗੁਸਾਈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੈ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਹੋਤ ਹੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਨਿਮਖ ਦਿਖਾਈ ॥੨॥੩੯॥੧੩॥੧੫॥੬੭॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਪਯਾਰੇ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਖ ਔਰੁ ਹੇ ਗੁਸਾਈਂ ਮੇਰੀ ਸ੍ਰਧਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਤਬ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਪੜ ਜਾਇ॥੨॥੩੯॥੧੩॥੧੫॥੬੭॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੨ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਛਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਲਾਈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੋਈ ਫਿਰਿ ਖਾਇਆ ॥
ਜਿਨਿ ਸੁਖਿ ਬੈਠਾਲੀ ਤਿਸੁ ਭਉ ਬਹੁਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਇਸ ਨੇ ਫਿਰ ਕੇ ਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਸੁਖਿ ਬੈਠਾਲੀ) ਸੰਚਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਜ ਭਯ ਅਗਨਿ ਭਯ ਚੋਰ ਭਯ ਇਤਯਾਦਿ ਬਹੁਤ ਭੈ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਮੀਤ ਕੁਟੰਬ ਦੇਖਿ ਬਿਬਾਦੇ ॥
ਹਮ ਆਈ ਵਸਗਤਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੇ ॥੧॥

ਭਾਈ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਤਥਾ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਮਾਯਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਬਿਬਾਦੇ) ਝਗੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਕੀ (ਗਤਿ) ਸਕਤੀ ਬਸ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਦੇਖਿ ਬਿਮੋਹਿਤ ਹੋਏ ॥
ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸੁਰਦੇਵ ਮਨੁਖਾ ਬਿਨੁ ਸਾਧੂ ਸਭਿ ਧ੍ਰੋਹਨਿ ਧ੍ਰੋਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹਮ (ਬਿਮੋਹਿਤ) ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਵ ਬਸੇਸ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ (ਸਾਧਿਕ) ਜਗਜਾਸੂ (ਸਿਧ) ੮੪ ਸਿਧ (ਸੁਰ ਦੇਵ) ਇੰਦ੍ਰ ਵਾ ਸੁਰ ਸਮਾਨ ਦੇਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਦੇਵ ਲੇਨਾ ਮਾਨੁਖਾਦਿ ਜਿਤਨੇ ਏਕ (ਸਾਧੂ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਮਾਯਾ (ਧ੍ਰੋਹਨਿ) ਛਲਨੀ ਨੇ (ਧ੍ਰੋਹੇ) ਛਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਫਿਰਹਿ ਉਦਾਸੀ ਤਿਨ੍ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪੈ ॥
ਇਕਿ ਸੰਚਹਿ ਗਿਰਹੀ ਤਿਨ੍ ਹੋਇ ਨ ਆਪੈ ॥

ਇਕ ਪੁਰਖ ਦੇਖਨ ਮੈਂ ਤੋ ਉਦਾਸੀਨ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕਾਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ਏਕ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਬਨ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਭੀ ਅਪਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਯਹ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਪਾਸ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਸਤੀ ਕਹਾਵਹਿ ਤਿਨ੍ ਬਹੁਤੁ ਕਲਪਾਵੈ ॥
ਹਮ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਲਗਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਏਕ ਸਤੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਮਿਥਜਾ ਕਬਹੀ ਨਹੀਂ ਕਹੈਂਗੇ ਜੁਧਿਸ੍ਰਾਦਿਕ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਮਾਯਾ ਬਹੁਤ ਕਲਪਾਵਤੀ ਹੈ। ਯਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਾਗਵਤਾਦਿ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ। ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਹਮ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਪੁ ਕਰਤੇ ਤਪਸੀ ਭੂਲਾਏ ॥
ਪੰਡਿਤ ਮੋਹੇ ਲੋਭਿ ਸਬਾਏ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੋਹੇ ਮੋਹਿਆ ਆਕਾਸੁ ॥
ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਖੇ ਦੇ ਕਰਿ ਹਾਥੁ ॥੩॥

ਤਪ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਤਪਸ੍ਰੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਬਾਏ) ਬਹੁਤੇ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੋ ਲੋਭ ਮੇਂ ਲਾਇ ਕਰ ਮੋਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤੀਨੋ ਗੁਣੋ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਆਕਾਸ ਵਤ ਜੋ ਨਿਰਾਲੰਬ ਸਿਧ ਆਕਾਸਚਾਰੀ ਹੈਂ ਵਾ ਆਕਾਸ ਕਰਕੇ ਊਰਧ ਸਪਤ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਮੋਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਹਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਹੋਇ ਵਰਤੀ ਦਾਸਿ ॥
ਕਰ ਜੋੜੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੋ ਤੂੰ ਕਹਹਿ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਾ ॥੪॥੧॥

ਹਮਾਰੀ ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਨਾਤੀਤ ਆਤਮ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਇ ਬਰਤਤੀ ਹੈ ਹਾਥ ਜੋੜੇ ਹੂਏ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ

ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਆਪ ਕਹੋ ਸੋ ਮੈਂ ਕਾਮ ਕਰੂੰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗ੍ਯਾਨੀ ਜਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੂੰ॥੪॥੧॥ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਸੂ ਤੇ ਪਿਰਿ ਕੀਨੀ ਵਾਖਿ ॥
ਦੇਰ ਜਿਠਾਣੀ ਮੁਈ ਦੂਖਿ ਸੰਤਾਪਿ ॥
ਘਰ ਕੇ ਜਿਠੇਰੇ ਕੀ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ॥
ਪਿਰਿ ਰਖਿਆ ਕੀਨੀ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣਿ ॥੧॥

ਪਤੀ ਨੇ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਰੂਪੀ ਸਾਸ ਸੇ ਮੈਂ ਅਲਗ ਕਰ ਦੀਨੀ ਹੂੰ ਆਸਾ (ਦੇਰ) ਦਿਰਾਨੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ (ਜਿਠਾਣੀ) ਜਿਠਾਨੀ ਜੋ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥੀ ਸੋ ਦੋਨੋ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ (ਘਰ ਕੇ ਜਿਠੇਰੇ) ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਕਾਨ ਭੀ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਐਸੇ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣ ਮੇਰੇ ਪਤਿ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨਹੁ ਲੋਕਾ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥
ਦੁਰਜਨ ਮਾਰੇ ਵੈਰੀ ਸੰਘਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿਵਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਲੋਕੋ ਸੁਨੋ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬੈਰੀ (ਦੁਰਜਨ) ਖੋਟੇ ਕਾਮਾਦਿ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਜਬ ਹਰਿ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਸੋ (ਸੰਘਾਰੇ) ਨਸ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਕਿਨ ਗੁਨੋ ਕਰ ਆਪ ਰਖ੍ਯਾ ਕੇ ਜੋਗ ਸਮਝੇ ਗਏ ਥੇ?

ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਿਆਗੀ ਹਉਮੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਦੁਤੀਆ ਤਿਆਗੀ ਲੋਗਾ ਰੀਤਿ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਤਿਆਗਿ ਦੁਰਜਨ ਮੀਤ ਸਮਾਨੇ ॥
ਤੁਰੀਆ ਗੁਣੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਪਛਾਨੇ ॥੨॥

ਪ੍ਰਥਮ ਹਮਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤ੍ਯਾਗੀ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕ ਰੀਤੀ ਤ੍ਯਾਗੀ ਤੀਸਰੇ ਤੀਨੋ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰ ਸਤ੍ਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਸਮਝੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਰੀਆ ਗੁਣ ਜੋ ਅਤੀਤ ਹੈ ਸੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਬਾਧਿਆ ॥
ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜਿਆ ॥
ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਰਾਤੀ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ॥੩॥

ਹਮਨੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਆਸਨ ਬਾਧਿਆ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਸਿਥਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਸਿਥਤ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਅਨਾਹਦੁ ਸਬਦੁ ਬਜਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਹਾਗਨਿ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਜੋ ਸੁਣੇ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥
ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਓਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਸੁਨੈਗਾ॥ ਔਰ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਨ ਕਰੈਗਾ ਫਿਰ ਨਿਧਯਾਸਨੁ ਕਰੈਗਾ ਸੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਇਸ ਮਾਯਾ ਜੰਜਾਲ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰੰਜਨ ਹੋਇਆ ਫਿਰ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਨ ਤੋ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵੇਗਾ ਔਰ ਨ ਮਰ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਗਾ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ (ਸੇਤੀ) ਸਾਥ ਵਹੁ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਰਹੇਗਾ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੋ ਸਬਦ ਕਰ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੁਕਰਨੀ ਭਗਤੀ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਅਰ ਕੁਕਰਣੀ ਖੋਟੀ ਕਰਣੀ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਸੇ ਤਦਾਕਾਰ ਬੁਧੀ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਔਰ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਨਿਜ ਭਗਤੀ ਸੀਲਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥
ਰੂਪਿ ਅਨੂਪ ਪੂਰੀ ਆਚਾਰਿ ॥
ਜਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਵਸੈ ਸੋ ਗ੍ਰਿਹੁ ਸੋਭਾਵੰਤਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜੰਤਾ ॥੧॥

(ਨਿਜ) ਆਪ ਅਵਿਰਲ ਭਗਤੀ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੀਲਵੰਤੀ ਨਾਰ ਹੈ ਅਨੂਪਮ ਰੂਪ ਹੈ ਆਚਰਨ ਮੇਂ ਭੀ ਪੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗ੍ਰਹਣ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਜੀਵ ਨੇ ਐਸੀ ਸੁਕਰਨੀ ਕਾਮਨੀ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹਮ ਪਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੭੧

ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਪਰਥਾਇ ਸੁਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਸੁਕਰਣੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਕਰਮ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਐਸੀ ਸੁਕਰਨੀ ਨਾਮ ਇਕ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਕੈਸੀ ਹੈ ਸੁਕਰਨੀ ਕਾਮਨੀ (ਜਜਿ) ਪੂਜਾ ਮੇਂ (ਕਾਜਿ) ਵਿਵਹਾਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜੋਂ ਮੇਂ (ਪਰਥਾਇ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ (ਸੁਹਾਈ) ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਭਈ ਹੈ ਫਿਰ ਕੈਸੀ ਹੈ ਸੁਕਰਨੀ ਕਾਮਨੀ॥੧॥

ਜਿਚਰੁ ਵਸੀ ਪਿਤਾ ਕੈ ਸਾਥਿ ॥
ਤਿਚਰੁ ਕੰਤੁ ਬਹੁ ਫਿਰੈ ਉਦਾਸਿ ॥
ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਆਣੀ ਘਰ ਮਹਿ ਤਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਜਬ ਤਕ ਪਿਤਾ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਸੀ ਥੀ ਤਬ ਤਕ (ਕੰਤੁ) ਜੀਵ ਉਦਾਸਹੀਨ ਹੂਆ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਜਬ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰ ਸਤਪੁਰਖ ਕੋ ਮਨਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਤੌ ਹੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥੨॥

ਬਤੀਹ ਸੁਲਖਣੀ ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ ਪੂਤ ॥

ਫਿਰ ਵਹ ਕੈਸੀ ਹੈ ਸੁਕਰਨੀ ਕਾਮਨਿ ਬੱਤੀਸ ਲਖਣੋਂ ਕਰਕੇ ਯੁਕਤ ਹੈ। ਯਥਾ-੩੨ ਲਖ੍ਯਣ ਸੌਂਦਰਜ ੧ ਲਜ੍ਯਾ ੨ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧਿ ੩ ਸੁਭ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਹਠੁ ੪ ਸੁਹ੍ਰਿਦਤਾ ੫ ਸਚਿਆਰੀ ੬ ਸੂਰਮਤਾ ੭ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ੮ ਸਾਵਧਾਨਤਾ ੯ ਪੰਡਿਤਤਾ ੧੦ ਉਦਮ ੧੧ ਉਦਾਰਤਾ ੧੨ ਗੁਨਗ੍ਰਾਹਕਤਾ ੧੩

ਗੰਭੀਰਤਾ ੧੪ ਮਨ ਕੀ ਸੁਧਤਾ ੧੫ ਧਰਮ ੧੬ ਖਜਮਾ ੧੭ ਤਤ੍ਵ ਗਜਾਨ ੧੮ ਇੰਦ੍ਰਜਜ ੧੯ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਨਿਯਮ ੨੦ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ੨੧ ਧੈਰਜ ੨੨ ਨੰਮ੍ਰਤ ੨੩ ਤੇਜ ੨੪ ਦਯਾ ੨੫ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ੨੬ ਅਲੋਭ ੨੭ ਅਕੋਪ ੨੮ ਅਹਿੰਸਾ ੨੯ ਅਕਾਮ ੩੦ ਅਕਪਟ ੩੧ ਅਗਰਬ ੩੨ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸੰਤਤ ਸਤ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ (ਪੂਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ॥

ਫਿਰ ਕੈਸੀ ਹੈ ਆਗਿਆਰੀ ਹੈ (ਸੁਘੜ) ਚਤੁਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਇਛ ਪੂਰੇ ਮਨ ਕੰਤ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਸੰਤੋਖੀ ਦੇਰ ਜੇਠਾਨੀ ॥੩॥

ਜੀਵ ਕੰਤ ਕੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦਿਰਾਨੀ ਜਠਾਨੀਓਂ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਭ ਪਰਵਾਰੈ ਮਾਹਿ ਸਰੇਸਟ ॥
ਮਤੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਰ ਜੇਸਟ ॥
ਧੰਨੁ ਸੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਗਟੀ ਆਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖੇ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥੪॥੩॥

ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਿਤਾ ਕਰੁਣਾ ਸ੍ਰਧਾਦਿ ਮੇਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਦੇਵਰ ਜੇਸਠ ਲਬ ਲੋਭ ਕੋ ਮਤੀ ਦੇਵੀ ਬੁਧੀ ਦੇਤੀ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਹ੍ਰਿਦਜ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਘਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਸੇ ਸਮਾਂ ਬੀਤਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਕੁਕਰਨੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਤਾ ਕਰਉ ਸੋ ਪਕਨਿ ਨ ਦੇਈ ॥
ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਖਲੋਈ ॥

ਜੋ ਮਤਾ ਭਾਵ ਸੁਭ ਸਲਾਹ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਮੇਂ ਬਿਘਨ ਡਾਲ ਕਰ ਪਰਪੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ ਦੇਤੀ ਹੈ ਸੀਲ ਜਿਸਮੇਂ ੧੩ ਗੁਣ ਹੋਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸੀਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਨਜਤ ੧ ਦੇਵ ਪਿਤ੍ਰ ਭਕ੍ਤ ੨ ਸੋਮ੍ਰਤਾ ੩ ਅਪਰੋਪਤਾ ਪਿਤਾ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਕੋ ਤਪਾਉਣਾ ਨਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨ ਦੇਣਾ ੪ ਅਨਸੂਇਤਾ ੫ ਮ੍ਰਿਦੁਤਾ ੬ ਅਪਾਰੁਖਜ ੭ ਮੈਤ੍ਰੀ ੮ ਪ੍ਰਿਜ ਬਾਦਿਤਾ ੯ ਕ੍ਰਿਤਗਜਤਾ ੧੦ ਸਰਣਯਤਾ ੧੧ ਕਰੁਣਾ ੧੨ ਸਾਂਤਿਤਾ ੧੩ ਇਨ ਤੇਰਹ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਸੀਲ ਹੈ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਇਨ ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਕੈ ਪਾਸ ਖੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕੋ ਇਨ ਕੀ ਤਰਫ ਆਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਵੇਸ ਕਰੇ ਬਹੁ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵੈ ॥
ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਸਨਿ ਨ ਦੇਈ ਵਖਿ ਵਖਿ ਭਰਮਾਵੈ ॥੧॥

ਪਾਖੰਡ ਕੇ ਭੇਖ ਬਨਾਇਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਬੁਹਤ ਰੂਪ ਦਿਖਾਉਤੀ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਇਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ ਦੇਤੀ ਹੈ ਜੁਦਾ ਜੁਦਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖਜੋਂ ਮੇ ਭ੍ਰਮਾਉਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਘਰ ਕੀ ਨਾਇਕਿ ਘਰ ਵਾਸੁ ਨ ਦੇਵੈ ॥
ਜਤਨ ਕਰਉ ਉਰਝਾਇ ਪਰੇਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਘਰ) ਹ੍ਰਿਦਯ ਕੀ (ਨਾਇਕ) ਮਾਲਕ ਬਨ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੀਵ ਕੋ ਬਸਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਬਸਨੇ ਕਾ ਜਤਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਉਰਝਾਵਾ ਭਾਵ ਬਿਘਨ (ਪਰੇਵੈ) ਪਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਧੁਰ ਕੀ ਭੇਜੀ ਆਈ ਆਮਰਿ ॥
ਨਉ ਖੰਡ ਜੀਤੇ ਸਭਿ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰ ॥
ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਨ ਛੋਡੈ ਜੋਗ ਸੰਨਿਆਸ ॥
ਪੜਿ ਥਾਕੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਅਭਿਆਸ ॥੨॥

ਜਬ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਭੇਜੀ ਹੂਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਈ ਹੈ (ਆਮਰਿ) ਗਜਾਨ ਬਿਨਾਂ ਅਮਰ ਹੈ ਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਧੁਰ ਕੇ (ਆਮਰਿ) ਹੁਕਮ ਸੇ ਭੇਜੀ ਹੁਈ ਆਈ ਹੈ ਵਾ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੈਸੀ ਹੈ? ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਪ੍ਤ ਦੀਪਸਪ੍ਤ ਸਮੁਦ੍ਰ ਆਕਾਸੁ ਪਤਾਲ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਔਰ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤਹਾਂ ਕੇ ਬਾਸੀ ਜੋਗੀ ਸੰਨਜਾਸੀ ਆਦਿ ਕੋਈ ਭੀ ਇਸਨੇ ਨਹੀਂ ਛੋੜੇ ਇਸਨੇ ਸਭ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਤ ਕਾ ਪਾਠ ਪਢ ਕਰ ਅਭਜਾਸ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਹ ਬੈਸਉ ਤਹ ਨਾਲੇ ਬੈਸੈ ॥
ਸਗਲ ਭਵਨ ਮਹਿ ਸਬਲ ਪ੍ਰਵੇਸੈ ॥
ਹੋਛੀ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਈ ॥
ਕਹੁ ਮੀਤਾ ਹਉ ਕੈ ਪਹਿ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਬੈਠਤਾ ਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੰਗ ਬੈਠਤੀ ਹੈ ੧੪ (ਸਗਲ) ਭਵਨ ਮੈ ਬਲਕੇ ਸਹਤ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ (ਹੋਛੀ) ਓਛੀ ਸਰਨ ਪੜਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਅਨ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਸੇ ਇਸ ਸੇ ਕੋਈ ਰਹਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਯਹ ਕਹੋ ਕਿ ਹਮ ਕਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇੰ ਜਿਸ ਕਰ ਯਹ ਮਾਯਾ ਕੁਕਰਨੀ ਬਸਿਸਟ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਕਾ ਮਨ ਸੇ ਛੁਟੈ ਔਰ ਸੁਕਰਨੀ ਮਿਲੈ। ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਗੁਰ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਹ ਸਤਗਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਆਣ ਉਪਾਸਨਾ ਸੇ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਕੁਕਰਨੀ ਕਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਛੂਟੈਗਾ। ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਤੁਝ ਸੇ ਕਹਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਉਪਦੇਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੋਹਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਸੋ ਉਪਦੇਸ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਜਬ ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਸਚਯ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਨੰਤਾ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਓ ਨਾਨਕ ਭਏ ਅਚਿੰਤਾ ॥੪॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਅਨੰਤ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਤਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਨਿਜ ਘਰ ਮੈ ਨਿਜਾ ਨੰਦ ਬਾਸ ਕਰਤਾ ਭਜਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲ ਗਇਆ ਅਬ ਮੈਂ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਜਾ ਤੂੰ ਭੀ ਹੇ ਸਿਖ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਨਚਿੰਤ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਯਹ ਕਿ॥੪॥

ਘਰੁ ਮੇਰਾ ਇਹ ਨਾਇਕਿ ਹਮਾਰੀ ॥
ਇਹ ਆਮਰਿ ਹਮ ਗੁਰਿ ਕੀਏ ਦਰਬਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੪॥੪॥

ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਏਹ ਮਾਯਾ (ਨਾਇਕਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਮੈਂ ਪਤੀ ਹਾਂ ਜੋ ਰਿਦਾ ਇਸ ਕਾ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਮੇਰਾ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਵਾ ਆਗੇ ਏਹ ਮਾਯਾ ਹਮਾਰੀ (ਨਾਇਕਿ) ਸ੍ਰਦਾਰਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਅਬ (ਇਹ) ਏਸ ਪਰ ਹਮਾਰਾ ਆਮਰ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਦਰਬਾਰੀ) ਦਰਬਾਰ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਨੁ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਜੀਕਾ ਮਦਤਗਾਰ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੋ ਆਯਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਤਾ ਜਿ ਪਤ੍ਰੀ ਚਲਾਵਉ ॥
ਦੁਤੀਏ ਮਤਾ ਦੁਇ ਮਾਨੁਖ ਪਹੁਚਾਵਉ ॥
ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਮਤਾ ਕਿਛੁ ਕਰਉ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਨ ਚੜ੍ਹ ਕਰ ਆਉਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਹਲੇ ਮਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਕਰ ਭੇਜਾਂ ਦੂਜੇ ਏਹੁ ਸਲਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇ ਦੋ ਮਾਨੁਖ ਭਾਵ ਵਕੀਲ ਭੇਜੋਂ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਸਫਾਈ ਕਰਾ ਦੇਵੇ ਤੀਜੇ ਏਹੁ ਸਲਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇ ਕਛੁ ਔਰ ਉਪਾਇ ਕਰਾਂ ਭਾਵ ਸਾਂਮ ਦਾਮਾਦਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਨੇ ਤੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਭਾਵ ਸਭ ਉਪਾਇ ਤਜਾਗ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਜਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਮੈ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ (ਪ੍ਰਥਮੇ) ਪਹਲੇ ਯਹ ਮਤਾ ਭਾਵ ਸਲਾਹ ਕਰੀ ਕਿ (ਪਤ੍ਰੀ) ਬੇਦ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਂ ਦੂਜੇ ਯਹ ਗੁਰਮਤਾ ਕੀਆ ਕੇ ਦੋ ਮਾਨੁਖ ਭਾਵ ਸ੍ਵੰਭੂਮਨ ਅਰ ਸਤਰੂਪਾ ਕੋ ਭੇਜਾਂ ਜੋ ਮੈਥਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰੇਂ ਤੀਸਰੇ ਏਹ ਮਤਾ ਕੀਆ ਕੇ ਕਛੁ ਔਰ ਉਪਾਇ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਮਰੀਚ ਆਦਿ ਰਿਖੀਆਂ ਕੋ ਉਪਜਾਵਾਂ ਵਾ ਜਗਜਾਸੀਆਂ ਕੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਉਪਾਵ ਹੈ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਯਹ ਮਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬੇਦ ਪੜਨੇ ਮੇਂ ਬੁਧੀ ਕੋ ਪ੍ਰਵਿਤ੍ਰ ਕਰੋਂ ਦੂਸਰਾ ਮਤਾ ਕੀਆ ਕਿ ਦੋ ਮਾਨੁਖ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਬੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਇਨੀਂ ਦੋਨੋਂ ਮਾਨੁਖੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੋਂ ਤੀਸਰਾ ਮਤਾ ਯਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਛੁ ਤੀਰਥਰਟਨ ਆਦਿ ਉਪਾਉ ਕਰੋਂ॥

ਮੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਛੋਡਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਹੀ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੇ ਸਭ ਕਛੁ ਛੋੜਿ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਜਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਅਚਿੰਤ ਸਹਜਾਇਆ ॥
ਦੁਸਮਨ ਦੂਤ ਮੁਏ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੁਝੇ ਅਚਿੰਤਤਾ ਅਰੁ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਮੋਹ ਆਦਿ ਸਤ੍ਰੂ ਜੋ ਚੁਗਲ ਥੇ ਸੋ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮੈਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਦੀਆ ਉਪਦੇਸੁ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦੇਸੁ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਜੀਉ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ (ਦੇਸੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਯਹ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੀ ਸੁ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥
ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਓਟ ਤੂੰਹੈ ਦੀਬਾਣੁ ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਧਨੋ ਛੋਡਿ ਜਾਈਐ ਪ੍ਰਭ ਕੈਂ ਧਰਿ ॥
ਆਨ ਨ ਬੀਆ ਤੇਰੀ ਸਮਸਰਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਕਿਸ ਕੇ ਆਸਰੇ ਜਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕਿਸ ਕੀ ਕਾਣਿ ॥
ਸਾਕਤੁ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਬੇਬਾਣਿ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਕਿਸਕੀ ਕਾਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਨਾਸ੍ਤਿਕ ਨਿਗੁਰਾ ਸਾਕਤ ਹੈ ਸੋ (ਬੇਬਾਣਿ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਕਿਆ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਹ ਕਹ ਰਾਖਿ ਲੈਹਿ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਜੀਵ ਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਪਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਜਹਾਂ ਤਕ ਉਨਕੀ ਗਤਿ ਹੈ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈ ਗਲ ਮੈਂ ਗਲਾਇਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੀ ਪੈਜ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੇ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤੱਗ੍ਯਾ ਰਾਖੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਧਾਈ ਬਜੀ ਭਾਵ ਖੁਸ਼ੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਪੰਨਾ ੩੭੨

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ॥

ਪਰਦੇਸੁ ਝਾਗਿ ਸਉਦੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥

ਵਸਤੁ ਅਨੂਪ ਸੁਣੀ ਲਾਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਰੂਪ ਪਰਦੇਸ (ਝਾਗਿ) ਲਾਂਘ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਸਉਦਾ ਕਰਨੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਧਨ ਅਨੂਪਮ ਵਸਤੁ (ਲਾਭਾਇਆ) ਆਤਮ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੁ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੁਣ ਕਰ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਗੁਣ ਰਾਸਿ ਬੰਨ੍ਹਿ ਪਲੈ ਆਨੀ ॥

ਦੇਖਿ ਰਤਨੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਪਟਾਨੀ ॥੧॥

ਅਰ ਚਤੁਸ੍ਰਜ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਰਾਸ ਪਲੇ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਕਰ ਲ੍ਯਾਯਾ ਹੂੰ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਜੋ ਨਾਮ ਰਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਸ ਮੈਂ (ਲਪਟਾਨੀ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹ ਵਾਪਾਰੀ ਦੁਆਰੈ ਆਏ ॥

ਵਖਰੁ ਕਾਢਹੁ ਸਉਦਾ ਕਰਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਹੁ ਸਤਗੁਰੂ ਸੰਤੋ ਜਗ੍ਯਾਸੀ ਬਾਪਾਰੀ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਏ ਹੈਂ (ਵਖਰੁ) ਵਸਤੁ ਨਿਕਾਲੀਏ ਹਮ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਆਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਹਿ ਪਠਾਇਆ ਸਾਹੈ ਪਾਸਿ ॥

ਅਮੋਲ ਰਤਨ ਅਮੋਲਾ ਰਾਸਿ ॥

ਸਾਹ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸ੍ਰ ਸੰਤ ਨੇ ਭੇਜਾ ਹੂੰ (ਸਾਹਿ) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਰਤਨ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਅਮੋਲਕ ਸਾਧਨ ਰਾਸਿ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੋ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕਰਾਇਆ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਤਬ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਸਟੁ ਸੁਭਾਈ ਪਾਇਆ ਮੀਤ ॥

ਸਉਦਾ ਮਿਲਿਆ ਨਿਹਚਲ ਚੀਤ ॥੨॥

ਜਬ ਮਿਤ੍ਰ (ਵਿਸਟੁ) ਵਕੀਲ ਸਤਗੁਰੂ (ਸੁਭਾਈ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਔਰ ਚਿਤ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਿਆ॥੨॥

ਭਉ ਨਹੀ ਤਸਕਰ ਪਉਣ ਨ ਪਾਨੀ ॥
ਸਹਜਿ ਵਿਹਾਝੀ ਸਹਜਿ ਲੈ ਜਾਨੀ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਨ ਤੋ ਚੋਰ ਕਾ ਭਯ ਹੈ ਨ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਕਾ ਭਯ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਨ ਚੋਰ ਚੁਰਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਨ ਪਉਨ ਸੁਕਾਇ ਸਕਤੀ ਹੈ ਨ ਪਾਨੀ ਗਲਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਮ ਰਤਨ ਵਸਤ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਧਾਰ ਕਰ (ਵਿਹਾਝੀ) ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਧਾਰ ਕਰ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤ ਕੈ ਖਟਿਐ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥
ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਘਰਿ ਲੈ ਆਇਆ ॥੩॥

ਇਸ ਸਤ ਨਾਮ ਕੇ ਕਮਾਉਨੇ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ (ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ) ਸੁਖ ਚੈਨ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਰਬਿਘਨ ਨਾਮ ਰਤਨ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੇ ਆਯਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥੩॥

ਮਿਲਿਆ ਲਾਹਾ ਭਏ ਅਨੰਦ ॥
ਧੰਨੁ ਸਾਹ ਪੂਰੇ ਬਖਸਿੰਦ ॥

ਤਿਸ ਮੇ ਲਾਭ ਯਹ ਮਿਲਾ ਕਿ ਅਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਸਾਹ ਪੂਰੇ ਬਖਸਿੰਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਨਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਯਹ ਲਾਭ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਯ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਸਉਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਪਾਇਆ ॥
ਸਹਲੀ ਖੇਪ ਨਾਨਕੁ ਲੈ ਆਇਆ ॥੪॥੬॥

ਇਹੁ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਸਉਦਾ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਅਤਯੰਤ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਹਲੀ ਖੇਪ) ਸਸਤੀ ਵਾ ਸੁਖਦਾਈ ਖੇਪ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਲੇ ਆਇਆ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੇ ਕਹੈ ਐਸੀ ਸਸਤੀ ਖੇਪ ਤੁਮਕੋ ਕਿਸ ਸਾਧਨ ਸੇ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਨੁ ਅਵਗਨੁ ਮੇਰੋ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰੋ ॥
ਨਹ ਦੇਖਿਓ ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੀਗਾਰੋ ॥

ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਅਵਗੁਣ ਅਸਤਯ ਲੋਭਾਦਿ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਚਿਤ ਕੀ ਸੁਧਤਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ (ਸਿੰਗਾਰੋ) ਸਾਧਨ ਸਪੰਨਤਾ ਕੁਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ॥

ਚਜ ਅਚਾਰ ਕਿਛੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ॥
ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜੈ ਆਨੀ ॥੧॥

(ਚਜ ਆਚਾਰ) ਸੁਭ ਆਚਰਣੋਂ ਕੀ ਮੈਨੇ ਕੋਈ ਬਿਧਿ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਯਦਯਪਿ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜਕੇ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇਜਯ ਪਰ (ਆਨੀ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੁਨਿਬੋ ਸਖੀ ਕੰਤਿ ਹਮਾਰੋ ਕੀਅਲੋ ਖਸਮਾਨਾ ॥
ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿ ਰਾਖਿਓ ਕਰਿ ਅਪੁਨਾ ਕਿਆ ਜਾਨੈ ਇਹੁ ਲੋਕੁ ਅਜਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਸੁਨੋ ਕੰਤ ਨੇ ਹਮਾਰਾ (ਖਸਮਾਨਾ) ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ ਸਿਰ ਪੁਰ ਆਪਨਾ ਹਾਥ ਧਾਰਨ ਕਰ ਮੁਝੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ। ਇਹ (ਅਜਾਨਾ) ਮੂਰਖ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਸੁਧ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਹਾਗੁ ਹਮਾਰੋ ਅਬ ਹੁਣਿ ਸੋਹਿਓ ॥

ਕੰਤੁ ਮਿਲਿਓ ਮੇਰੋ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਜੋਹਿਓ ॥

ਮੇਰਾ ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਜਿਤਨਾ ਦੁਖੁ ਥਾ ਸੋ ਸਭੁ (ਜੋਹਿਓਂ) ਕਾਟਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਮੇਰਾ ਕੰਤੁ ਮੁਝੇ ਮਿਲ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਸੁਹਾਗੁ ਭਾਵ ਸੁਖ (ਅਬ) ਅਬਨਾਸੀ ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਸੰਜੋਗ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਂਗਨਿ ਮੇਰੈ ਸੋਭਾ ਚੰਦ ॥

ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਅਨੰਦ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਸਤੋ ਗੁਨ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੋਭਾ ਦਾਇਕ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥੨॥

ਬਸਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲ ॥

ਸਗਲ ਆਭਰਣ ਸੋਭਾ ਕੰਠਿ ਫੂਲ ॥

(ਬਸਤ੍ਰ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਹਮਾਰੇ ਚਲੂਲ ਰੰਗਿ ਵਾਲੇ ਗਾਢੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੰਠ ਫੂਲਾਦਿ (ਅਭਰਣ) ਗਹਣੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪੇਖੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪਾਏ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥

ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਕੀ ਚੂਕੀ ਕਾਨਿ ॥੩॥

ਜਬ ਪ੍ਰਿਅ ਪਤੀ ਨੇ ਸੁਭ ਦਿਸਟੀ ਕਰ ਮੈਂ ਦੇਖੀ ਤਬ ਸਭ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਨੈ ਪਾਏ ਹੈਂ ਦੁਸਟ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਮੇਂ ਬਾਧਕ ਥੇ ਤਿਨਕੀ (ਕਾਨਿ) ਕਨੌਡਤਾ ਛੂਟਿ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਅਬ ਪ੍ਰਿਯ ਸੰਗ ਮੇਂ ਦੂਤਾਂ ਕਾ ਕੁਛੁ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਦ ਖੁਸੀਆ ਸਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੇ ॥

ਅਬ ਸਦੀਵਕਾਲ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਔਰ ਨਿਤਜ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ (ਰੰਗ ਮਾਣੇ) ਅਨੁਭਵ ਕੀਆ ਹੈ ਨਵਨਿਧ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਹਮ ਤ੍ਰਿਪ੍ਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਉ ਪਿਰਹਿ ਸੀਗਾਰੀ ॥

ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗਨਿ ਸੰਗਿ ਭਤਾਰੀ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਮੈਂ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਗੁਨੋਂ ਸਹਤ ਕਰੀ ਹਾਂ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੁਹਾਗਨਿ (ਭਤਾਰੀ) ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਅਚਲ ਭਈ ਹੂੰ॥੪॥੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਸੀ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਾ ਥਾ ਜਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਉਸਕੋ ਦੀਆ ਤੋ ਥੋੜਾ ਜਾਨ ਕਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕੀ ਦਸਾ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਕਰਿ ਪੂਜਾ ਕਰਨਾ ॥

ਲੈਤ ਦੇਤ ਉਨ੍ਹ ਮੂਕਰਿ ਪਰਨਾ ॥

ਜਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮਨੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇ ਕਰਕੇ ਪੂਜਾ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਨੀ ਬ੍ਰਹਮਣੋ ਕਾ ਦਾਨੁ ਲੇਤੇ ਹੂਏ ਅਰ ਜਜਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੂਏ (ਮੂਕਰਿ ਪਰਨਾ) ਫਿਰ ਜਾਨਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਨੇ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨੋ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਦਰਿ ਤੁਮ੍ਹ ਹੈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਣਾ ॥

ਤਿਤੁ ਦਰਿ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਪਛੁਤਾਣਾ ॥੧॥

ਤੁਮ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਤਯਾਗ ਕਰ ਜਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਇਨ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤੁਮਹੀ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਮ ਸਾਸਨਾ ਸਹਨੀ ਪੜੇਗੀ॥੧॥

ਐਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਡੂਬੇ ਭਾਈ ॥
ਨਿਰਾਪਰਾਧ ਚਿਤਵਹਿ ਬੁਰਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਾਈ ਬੁਰਾਈ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬ੍ਰਾਹਮਣਤ੍ਵ ਸੇ ਡੂਬ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਫਿਰਹਿ ਹਲਕਾਏ ॥
ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਉਠਾਏ ॥

ਫਿਰ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣੋਂ ਮੈਂ ਲੋਭ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਲਕਾਏ ਹੂਏ ਸ੍ਵਾਨ ਸਮਾਨ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਜਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭਾਰ ਉਠਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ ॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਬਹੁਤੀ ਰਾਹੀ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨੁ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਠਗਾ ਗਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਚੇਤੈ) ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤੇ ਰਸਤੋਂ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਮਨਾ ਅਰਥ ਅਨੇਕ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਘਨੇਰੇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਿਖਿਆ ਉਤਰੀ ਘੇਰੇ ॥

ਬਾਹਰ ਤੋ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸੇ ਤਿਲਕ ਛਾਪੇ ਭਸਮ ਤ੍ਰਿਪੁੰਡ ਆਦਿ ਭੇਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ (ਬਿਖਿਆ) ਬਿਖਯ ਬਾਸਨਾ ਘੇਰ ਕਰਕੇ ਉਤਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ॥
ਐਸਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਕਹੀ ਨ ਸੀਝੈ ॥੩॥

ਦੂਸਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹੈ ਸੋ ਕਹੀਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਕੀ ਕਲਯਾਣ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੩॥

ਮੂਰਖ ਬਾਮਣ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਾਲਿ ॥
ਦੇਖਤ ਸੁਨਤ ਤੇਰੈ ਹੈ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਬ੍ਰਹਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੇ ਹੋਵੀ ਭਾਗੁ ॥
ਮਾਨੁ ਛੋਡਿ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਅਛਾ ਭਾਗ ਹੈ ਤੋ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਮਾਨ ਤਯਾਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗ॥੪॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੩੭੩

ਦੂਖ ਰੋਗ ਭਏ ਗਤੁ ਤਨ ਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੋਗੋਂ ਜੰਨ ਦੁਖ ਇਸ ਸਰੀਰ ਸੇ (ਗਤੁ) ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਭੀ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧ ਹੂਆ॥

ਭਏ ਅਨੰਦ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕਤ ਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਬ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੀ ਓਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਪਤਿ ਬੁਝੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਾਇ ॥

ਬਿਨਸਿ ਗਇਓ ਤਾਪ ਸਭ ਸਹਸਾ ਗੁਰੁ ਸੀਤਲੁ ਮਿਲਿਓ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਤਪਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਜਬ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਤਬ ਜਿਤਨਾ ਸਹਸਾ ਅਰ ਤਾਪ ਥਾ ਸਭ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਇਆ॥੧॥

ਧਾਵਤ ਰਹੇ ਏਕੁ ਇਕੁ ਬੂਝਿਆ ਆਇ ਬਸੇ ਅਬ ਨਿਹਚਲੁ ਥਾਇ ॥

ਅਬ ਹਮਨੇ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਭਾਵ ਅਦੁਤੀਆ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਾਵਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਅਬ ਨਿਸਚਲ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਧਸਠਾਨ ਮੈ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਗਤੁ ਉਧਾਰਨ ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਰਹੇ ਅਘਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਗਤ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਤੇ ਹੁਏ ਹਮ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਨਮ ਦੋਖ ਪਰੇ ਮੇਰੇ ਪਾਛੈ ਅਬ ਪਕਰੇ ਨਿਹਚਲੁ ਸਾਧੂ ਪਾਇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਅਪਰਾਧ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਪਾਛੇ ਪਰੇ ਅਰਥਾਤ ਨਸ਼ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜ ਕਰ ਨਿਸਚਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਗਾਵੈ ਮੰਗਲ ਮਨੂਆ ਅਬ ਤਾ ਕਉ ਫੁਨਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੩॥

ਅਬ (ਸਹਜ ਧੁਨਿ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਬਦੋਂ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰਿ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਹੈ (ਤਕਾਉ) ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਫੁਨਿ) ਫੇਰ ਕਾਲ ਨ ਖਾਏਗਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੩॥

ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹਮਾਰੇ ਸੁਖਦਾਈ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕੁ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਇ ॥੪॥੯॥

ਹੇ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਕਾਮ ਮੈਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਰੜਾਵੈ ਬਿਲਲਾਵੈ ਨਿੰਦਕੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬਿਸਰਿਆ ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਪਾਵੈ ਨਿੰਦਕੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿੰਦਕ ਪ੍ਰਤਿ॥ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸਾ ਨਿੰਦਕੁ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ (ਅਰੜਾਵੈ) ਊਚੇ ਬੋਲਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਬਿਲਲਾਵੈ) ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੁ ਕਰਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰੋਦਨ ਆਦਿ ਫਲ ਨਿੰਦਕ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋਵੈ ਨਾਲੇ ਲਏ ਸਿਧਾਵੈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਨਿੰਦਕ ਜਮਪੁਰੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਹੀ ਲੈਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਣਹੋਦਾ ਅਜਗਰੁ ਭਾਰੁ ਉਠਾਏ ਨਿੰਦਕੁ ਅਗਨੀ ਮਾਹਿ ਜਲਾਵੈ ॥੧॥

(ਅਣਹੋਦਾ) ਜਿਸ ਕਰ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਾ ਹੋਂਦਾ ਹੋ ਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਲਾਭ ਕੇ ਨਿੰਦਕੁ ਪਰਾਏ ਪਾਪ ਰੂਪ (ਅਜਗਰੁ) ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਉਠਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਾਏ ਪਾਪ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਮੈ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਸਮੇਤ ਸੰਗੀਓਂ ਕੇ ਜਲਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਜਮਦੂਤ ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੈ ਦੁਆਰੈ ਜਿ ਹੋਇ ਬਿਤੀਤੈ ਸੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਹੋਇ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੂੰ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇ ਬਿਗਸਾਵੈ ॥੨॥੧੦॥

ਭਗਤਿ ਜਨਾਂ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਆਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕੋਂ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਉ ਮੈ ਕੀਓ ਸਗਲ ਸੀਗਾਰਾ ॥

ਤਉ ਭੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਨ ਪਤੀਆਰਾ ॥

ਜਦਯਪਿ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਭੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪਤਿਆਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਸੁਗੰਧਤ ਤਨ ਮਹਿ ਲਾਵਉ ॥

ਓਹੁ ਸੁਖੁ ਤਿਲੁ ਸਮਾਨਿ ਨਹੀ ਪਾਵਉ ॥

ਜਦਯਪਿ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਗੰਧਤ ਦ੍ਰਬਜ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਲਗਾਵੈ ਭਾਵ ਜਸ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ (ਓਹੁ) ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਮ ਕੇ ਸੁਖਕੋ ਤਿਲ ਭਰਕੇ ਸਮਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵਉ ਐਸੀ ਆਸਾਈ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਦੇਖਤ ਜੀਵਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੀ (ਆਸਾਈ) ਆਸਾ ਚਿਤਵਤੀ ਹੂੰ ਕੇ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਉਂਗੀ॥੧॥

ਮਾਈ ਕਹਾ ਕਰਉ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨ ਧੀਰੈ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬੈਰਾਗੁ ਹਿਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਾਈ) ਹੇ ਭਾਈ ਕਯਾ ਕਰੀਏ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੈਰਾਗੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ (ਹਿਰੈ) ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਸਤ੍ਰ ਬਿਭੂਖਨ ਸੁਖ ਬਹੁਤ ਬਿਸੇਖੈ ॥

ਓਇ ਭੀ ਜਾਨਉ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖੈ ॥

ਬਹੁਤ ਬਿਸੇਖ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰੁ ਗਹਣੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ ਕਿ ਵਹੁ ਭੀ ਕਿਸੀ ਹਿਸਾਬ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪਤਿ ਸੋਭਾ ਅਰੁ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ॥

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

(ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਔ ਸੋਭਾ ਔਰ ਮਾਨ (ਮਹਤੁ) ਬਡਪਨ ਬਣਾ ਹੈ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਹੈ॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਐਸਾ ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ਤਾ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

ਘਰ ਭੀ ਬਡਾ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ (ਭਾਵਾ) ਅਛੀ ਲਗੂੰ ਤੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਨਿਹਾਲ) ਕ੍ਰਿਤਯ ਕ੍ਰਿਤਯ ਹੋਊਂ ਫੇਰ ਕਬੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੨॥

ਬਿੰਜਨ ਭੋਜਨ ਅਨਿਕ ਪਰਕਾਰ ॥
ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਅਰੁ ਬਹੁਤੁ ਫੁਰਮਾਇਸਿ ॥
ਮਨੁ ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾ ਜਾਇਸਿ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿੰਜਨੋਂ ਅਰਥਾਤ ਤਰਕਾਰੀ ਸਹਿਤ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰ ਕੇ ਰੰਗ ਔਰ ਤਮਾਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਜਾਗੀਰ ਇਸ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਫੁਰਮਾਇਸਿ) ਹੁਕਮ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਮਨ ਨਹੀਂ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਇਹੁ ਦਿਨੁ ਨ ਬਿਹਾਵੈ ॥
ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੂ ਤਾ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਇਹ ਸਭ ਸੁਖ ਜੋ ਊਪਰ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭੀ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਪਯਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹੁ ਦਿਨੁ ਨਹੀਂ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਦਿਨ ਜੁਗ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੇ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਸੁਨੀ ਇਹ ਸੋਇ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨੁ ਤਰਿਓ ਨ ਕੋਇ ॥

ਖੋਜਤੇ ੨ ਯਹ ਸੋਭਾ ਕਾ ਕਨਸੋਇ ਭਾਵ ਬਾਰਤਾ ਸੁਨੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਰਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਤਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਪੂਰੀ ਆਸਾ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਬਿਖਯ ਬਾਸਨਾ ਛੂਟਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਿਆ ਤਾ ਚੂਕੀ ਡੰਝਾ ॥
ਨਾਨਕ ਲਧਾ ਮਨ ਤਨ ਮੰਝਾ ॥੪॥੧੧॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਰਹ ਕੀ (ਡੰਝਾ) ਚਾਹ (ਚੂਕੀ) ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸੀ ਤਨ ਮਨ ਕੇ (ਮੰਝਾ) ਬੀਚ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਸਹਿਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੭੪

ਪ੍ਰਥਮੇ ਤੇਰੀ ਨੀਕੀ ਜਾਤਿ ॥
ਦੁਤੀਆ ਤੇਰੀ ਮਨੀਐ ਪਾਂਤਿ ॥
ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਥਾਨੁ ॥
ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ ਮਨ ਮਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੧॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਤੇਰੀ ਜਾਤੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਸੁ ਆਦਿ ਕੀ ਅਪੇਛਾ ਸੇ ਆਦਿਕੋ ਉਤਮ ਜਾਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਤੇਰੀ (ਪਾਤਿ) ਪੰਗਤੀ ਮਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੰਕਤੀ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤੀਸਰੇ ਤੇਰਾ ਸਥਾਨੁ ਭੀ ਬੜਾ ਸੁੰਦਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਮੇਂ ਜਨਮੁ ਹੈ

ਪਰੰਤੂ (ਬਿਗੜ ਰੂਪੁ) ਰੂਪ ਕੇ ਬਿਗਾੜਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜਾਤ ਪਾਤ ਥਾਨ ਸਭ ਸੇ ਭ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੈਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਭਮਾਨੁ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਰਾਬਰ ਉਤਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ "ਨਿਵਣ ਸੁ ਅਖਰ ਖਿਵਣ ਗੁਣ" ਇਸ ਭਾਉ ਕੋ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਹਨੀ ਸਰੂਪਿ ਸੁਜਾਣਿ ਬਿਚਖਨਿ ॥

ਅਤਿ ਗਰਬੈ ਮੋਹਿ ਫਾਕੀ ਤੂੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਬਡੀ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੁਜਾਨ) ਚਤੁ੍ਰ ਹੈਂ ਸਸਤ ਬੁਧਿ ਕਰਕੇ ਬਿਚਖਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੋਹਿ ਨੇ ਤੂੰ ਏਕ ਗਰਬ ਕੇ ਬਸ ਕਰਕੇ (ਫਾਕੀ) ਫਸਾਇ ਰਖੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਤਿ ਸੂਚੀ ਤੇਰੀ ਪਾਕਸਾਲ ॥

ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ਪੂਜਾ ਤਿਲਕੁ ਲਾਲ ॥

ਗਲੀ ਗਰਬਹਿ ਮੁਖਿ ਗੋਵਹਿ ਗਿਆਨ ॥

ਸਭਿ ਬਿਧਿ ਖੋਈ ਲੋਭਿ ਸੁਆਨ ॥੨॥

ਤੇਰੀ (ਪਾਕਸਾਲ) ਰਸੋਈ ਕੀ ਜਗਾ ਭੀ ਬਡੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਇਸਨਾਨ ਪੂਜਾ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਲ (ਤਿਲਕੁ) ਸ੍ਰੀ ਚਿਹਨ ਭੀ ਅਤਿ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਗਜਾਨ ਕੀ ਬਾਤ (ਗੋਵਹਿ) ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲੋਭ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਨ ਜੋ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਚੌਕਾ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਗਜਾਨ ਤੇਰੀ ਸਭ ਰੀਤੀ ਖੋਇਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਿਸ੍ਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਪਰ ਪਹਿਰਹਿ ਭੋਗਹਿ ਭੋਗ ॥

ਆਚਾਰ ਕਰਹਿ ਸੋਭਾ ਮਹਿ ਲੋਗ ॥

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਸੁਗੰਧ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਸੰਗੀ ਖੋਟਾ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲ ॥੩॥

ਸੁਧ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਨਤੀ ਹੈ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਆਚਾਰ ਭੀ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਲੋਗੋਂ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕੀ ਐਸੀ ਕਹਨੀ ਹੈ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸੁੰਗਧ ਦ੍ਰਬਜ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਭੀ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਤੂੰ ਲਗਾਉਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਕ੍ਰੋਧ ਖੋਟਾ ਚੰਡਾਲ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸੰਗੀ ਹੈ ਇਸ ਨੇ ਯਹ ਸਭ ਸੋਭਾ ਭੀ ਕੁਸੋਭਾ ਕਰ ਰਖੀ ਹੈ॥੩॥

ਅਵਰ ਜੋਨਿ ਤੇਰੀ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥

ਇਸੁ ਧਰਤੀ ਮਹਿ ਤੇਰੀ ਸਿਕਦਾਰੀ ॥

ਸੁਇਨਾ ਰੂਪਾ ਤੁਝ ਪਹਿ ਦਾਮ ॥

ਸੀਲੁ ਬਿਗਾਰਿਓ ਤੇਰਾ ਕਾਮ ॥੪॥

ਅਵਰ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਆਦਿ ਜਿਤਨੀ ਜੋਨਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ (ਪਨਿਹਾਰੀ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਦਾਸੀ ਹੈ ਇਸ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਸਿਕਦਾਰੀ) ਸਰਦਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਨਿਰਧਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋਨਾ ਚਾਂਦੀ (ਦਾਮ) ਰੁਪੈਜਾ ਆਦਿ ਸਭ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਕਾਮ ਨੇ ਤੇਰਾ ਸੀਲ ਬਿਗਾੜ ਛੋਡਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਸ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ਇਨ ੪ ਪਉੜੀਓਂ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨ ਲੋਭ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾਮ ਕੋ ਬਿਗੜ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਨ ਚੰਡਾਲ ਸੀਲ ਨਾਸਕ ਕਹਾ ਅਬ ਇਨਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਾ ਕਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਸਾ ਬੰਦੀ ਤੇ ਲਈ ਛਡਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿਰਾਇ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਭਈ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ (ਬੰਦੀ) ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਫਲ ਓਹ ਕਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਫਲੀ ਭਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਭਿ ਰੂਪ ਸਭਿ ਸੁਖ ਬਨੇ ਸੁਹਾਗਨਿ ॥
ਅਤਿ ਸੁੰਦਰਿ ਬਿਚਖਨਿ ਤੂੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧੨॥

ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਸਭ ਸੁਖ ਔਰ ਰੂਪ ਕੀ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰਤਾ ਪੁਨਾਂ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਗੁਨ ਓਸ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕੋ (ਬਨੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਇਕਤੁਕੇ ੨ ॥
ਜੀਵਤ ਦੀਸੈ ਤਿਸੁ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ ॥
ਮੁਆ ਹੋਵੈ ਤਿਸੁ ਨਿਹਚਲੁ ਰਹਣਾ ॥੧॥

ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਰਸ ਪਾਨ ਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੀਵਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਮਰਣਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਆਪਾਭਾਉ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚਲ ਹੋ ਕਰ ਰਹਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਵਤ ਮੁਏ ਮੁਏ ਸੇ ਜੀਵੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੇ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਸਰੀਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਜੋ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਮਰੇ ਹੂਏ ਜਾਨੋ ਅਰੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਜਾਨੋ ਕਿਓਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਨ ਰੂਪੁ ਔਖਦ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਚੀ ਮਟੁਕੀ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸਾ ॥
ਜਿਸੁ ਛੂਟੈ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਤਿਸੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥੨॥

(ਕਾਚੀ ਮਟੁਕੀ) ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ (ਬਿਨਸਿ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ (ਬਿਨਾਸਾ) ਆਸਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੁਟੈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਰੂਪੀ ਘਰੁ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਊਚਾ ਚੜੈ ਸੁ ਪਵੈ ਪਇਆਲਾ ॥
ਧਰਨਿ ਪੜੈ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਨ ਕਾਲਾ ॥੩॥

ਜੋ ਉਚਾ ਚੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭਿਮਾਨ ਸਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਤਾਲ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਰਕੋਂ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰੇ ਤਿਨ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਸੇ ਅਸਥਿਰ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥੪॥

ਜੋ ਕਬੀ ਕਹੀਂ ਕਬੀ ਕਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਿਸੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥ ਸੋਈ ਸਿਥਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕਾ ਮਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੫॥੧੩॥

ਤਿਨਕਾ ਯਹ ਨਿਸਚਜ ਹੈ ਕਿ (ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਮਾਲ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਹੈ॥ ਮੇਰਾ ਕਛੁ ਇਸ ਮੇਂ ਸ੍ਵਤ੍ਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਕ੍ਰਿਤਜ ਕ੍ਰਿਤਜ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫॥੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਔਰ ਪਦਾਰਥਾਭਿਮਾਨੀਓਂ ਕਾ ਗਰਬ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੇਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੁਤਰੀ ਤੇਰੀ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਥਾਟੀ ॥
ਜਾਨੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਹੋਇਗੀ ਮਾਟੀ ॥੧॥

ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਯਹ ਤੇਰੀ ਦੇਹਿ ਪੁਤਰੀ (ਬਿਧਿ) ਰੀਤ ਭਾਵ ਪਾਂਚ ਤਤ ਕੌ ਮੇਲ ਕਰ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਰਕੇ (ਥਾਟੀ) ਬਨਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਸਤ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਕਿ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕੋ ਮਾਟੀ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥੧॥

ਮੂਲੁ ਸਮਾਲਹੁ ਅਚੇਤ ਗਵਾਰਾ ॥
ਇਤਨੇ ਕਉ ਤੁਮ੍ ਕਿਆ ਗਰਬੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਚੇਤ ਗਵਾਰ ਇਤਨਾ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਕਿਆ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਮੂਲ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਸੇ ਯਹ ਸਰੀਰ ਪੁਤਨਾ ਬਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਗਰਬ ਕਰਨਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ॥੧॥

ਤੀਨਿ ਸੇਰ ਕਾ ਦਿਹਾੜੀ ਮਿਹਮਾਨੁ ॥
ਅਵਰ ਵਸਤੁ ਤੁਝ ਪਾਹਿ ਅਮਾਨ ॥੨॥

ਸੋ ਦਿਨ ਭਰ ਮੈਂ ਤੀਨ ਸੇਰ ਅੰਨ ਕਾ ਤੂੰ (ਮਿਹਮਾਨੁ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੈ ਅਪਰ ਜਿਤਨੀ ਬਸਤੁ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਦੂਸਰੋਂ ਕੀ ਅਮਾਨਤ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਸਟਾ ਅਸਤ ਰਕਤੁ ਪਰੇਟੇ ਚਾਮ ॥
ਇਸੁ ਊਪਰਿ ਲੇ ਰਾਖਿਓ ਗੁਮਾਨ ॥੩॥

ਬਿਸਟਾ ਹਡੀ ਰਕਤ ਇਤਜਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਚਾਮ ਮੇਂ (ਪਰੇਟੇ) ਲਪੇਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸ ਮਲੀਨ ਦੇਹਿ ਪਰ ਤੈਂਨੇ ਗੁਮਾਨ ਲੇ ਰਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਵਸਤੁ ਬੂਝਹਿ ਤਾ ਹੋਵਹਿ ਪਾਕ ॥
ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਨਾਪਾਕ ॥੪॥

ਏਕ ਆਤਮਾ ਬਸਤੁ ਕੋ ਬੂਝਹਿ ਤਬ ਤੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਬਿਨਾਂ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕੇ ਤੂੰ ਸਦਹੀ (ਨਾਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰਿ ਹੋ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਪੁਰਖ (ਸੁਜਾਨੁ) ਚਤਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥੧੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਇਕਤੁਕੇ ਚਉਪਦੇ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਘੜੀ ਦਿਨਸੁ ਮੋ ਕਉ ਬਹੁਤੁ ਦਿਹਾਰੇ ॥
ਮਨੁ ਨ ਰਹੈ ਕੈਸੇ ਮਿਲਉ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥

ਏਕ ਘੜੀ ਦਿਨ ਕੀ ਮੁਝੇ ਬਹੁਤੁ ਦਿਨੋਂ ਸੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਕੁ ਪਲੁ ਦਿਨਸੁ ਮੋ ਕਉ ਕਬਹੁ ਨ ਬਿਹਾਵੈ ॥

ਪੰਨਾ ੩੭੫

ਦਰਸਨ ਕੀ ਮਨਿ ਆਸ ਘਨੇਰੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੰਤੁ ਮੋ ਕਉ ਪਿਰਹਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦਿਨ ਕਾ ਜੋ ਏਕ ਪਲ ਹੈ ਸੋ ਵਿਜੋਗ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਮੇਰਾ ਬੀਤਨੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਪ੍ਯਾਰੇ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਸਾ (ਘਨੇਰੀ) ਬਹੁਤ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਇ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਹਰ ਚਹੁ ਜੁਗਹ ਸਮਾਨੇ ॥
ਰੈਣਿ ਭਈ ਤਬ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੇ ॥੨॥

ਚਾਰ ਪਹਰ ਦਿਨ ਕੇ ਮੁਝੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਰਾਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਦੁਖ ਕਾ ਤੋ ਮੈਂ ਅੰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ॥੨॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਮਿਲਿ ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੋੜੀ ॥
ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਰੋਵੈ ਹਾਥ ਪਛੋੜੀ ॥੩॥

ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚ ਦੂਤੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪ੍ਯਾਰੇ ਸੇ ਵਿਛੋੜੀ ਹੂੰ (ਹਾਥ ਪਛੋੜੀ) ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਭ੍ਰਮਾਈ ਹੂਈ ਯਹਿ ਦਾਸੀ ਰੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਆਤਮੁ ਚੀਨ੍ਹਿ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਚੀਨਿ) ਪਹਿਚਾਨ ਕਰ (ਪਰਮ) ਬਡਾ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੧੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਮਹਿ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ (ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ) ਸਭ ਕਾ ਆਸ੍ਰਯ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਸੰਗਿ ਸਖਾਈ ॥
ਦੁਖਿ ਸੁਖਿ ਸਿਮਰੀ ਤਹ ਮਉਜੂਦੁ ਜਮੁ ਬਪੁਰਾ ਮੋ ਕਉ ਕਹਾ ਡਰਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਰਖਨਾ ਚਾਹੀਯੇ ਹਰਿ ਪ੍ਯਾਰਾ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਤਹਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਮੁ (ਬਪੁਰਾ) ਬਿਚਾਰਾ ਮੁਝੇ ਕ੍ਯਾ ਭੈ ਦੇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਓਟ ਮੈ ਹਰਿ ਕਾ ਤਾਣੁ ॥
ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ਦੀਬਾਣੁ ॥੨॥

ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੀ ਓਟ ਹੈ ਹਰਿ ਮਕਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਮਨ ਮਹਿ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਵੇਸਾਹੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਨੁ ਖਟੀ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਾਹੁ ॥੩॥

ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਹਰਿ ਹੈ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ ਜਸ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿਤਾ ਕਰ ਨਾਮ ਧਨੁ ਖਟਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਾਹੁ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਇਹ ਮਤਿ ਆਵੈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥੧੬॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਯਹਿ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਭੈ ਫਲ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੇ ਤਬ ਯਹ ਮਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਫਲ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਕਿਉ ਬੈਰਾਗੁ ਕਰਹਿਗਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ॥
ਮਨਸਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਭ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਸਦ ਹੀ ਭਰਪੂਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਸਦਾ ਹੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਸਭ ਸੁਖਾਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ (ਮਨਸਾ) ਮਨ ਬੰਛਤਿ ਕਾ ਦਾਤਾ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕਿਯੋਂ (ਬੈਰਾਗੁ) ਰੁਦਨ ਕਰਹਿਗਾ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ ਉਦਾਸੁ ਕਿਉਂ ਹੋਵੈਗਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਭ ਕਛੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੂੰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਪਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੇ ॥
ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋਤਿ ਗ੍ਯਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਪਯਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਚ ਸਖੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥
ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਨਾਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥੩॥

(ਪੰਚ) ਸੰਤ ਜੋ ਸਖੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਗਾਇਆ ਹੈ (ਅਨਹਦੁ) ਏਕ ਰਸ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਨਾਦੁ) ਸਬਦ ਬਜਾਇਆ ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਸੁਖਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੪॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਇਆ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਬ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤਿ (ਵਿਹਾਣੀ) ਬੀਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਸਭਾਉ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੧੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥
ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਧਨੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ (ਪੂਰਾ ਧਨ) ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚੀਐ ਭਾਈ ॥

ਭਾਹਿ ਨ ਜਾਲੈ ਜਲਿ ਨਹੀ ਡੂਬੈ ਸੰਗੁ ਛੋਡਿ ਕਰਿ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਅਗਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਲਤੀ ਜਲ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਡੂਬਤਾ ਜੋ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ (ਸੰਚੀਐ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਐ॥੧॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਮਨੁ ਰਹਿਆ ਅਘਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਧਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ (ਤੋਟਿ) ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਕਰ (ਨਿਖੁਟਿ) ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਖਾਤੇ ਖਰਚਤੇ ਹੁਏ ਮਨ (ਅਘਾਇ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਸਚੁ ਸਾਹੁ ਜਿਸੁ ਘਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਾਣਾ ॥

ਇਸੁ ਧਨ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਵਰਸਾਣਾ ॥੩॥

ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਵਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਧਨ ਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਲਾਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅੰਤਿ ਵਾਰ ਨਾਮੁ ਗਹਣਾ ॥੪॥੧੮॥

ਤਿਸ ਨੇ ਯਿਹ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਕ੍ਰਿਤੋਂ ਕਰਕੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਹੀ ਭੂਖਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋਭਾ ਰੂਪ ਵਾ ਆਸਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੧੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਖੇਤੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਣੁ ਬੋਵੈ ਕਿਰਸਾਨੀ ॥

ਕਾਚੀ ਪਾਕੀ ਬਾਢਿ ਪਰਾਨੀ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਕੱਚੀ ਪੱਕੀ ਜਬ ਚਾਹੇ ਤਬ ਕਾਟ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਯਹ ਪੰਚ ਤਤ੍ਵ ਨਿਰਮਤ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਖੇਤੀ ਹੈ ਬਾਲਕ ਜੁਬਾ ਬ੍ਰਿਧ ਜਬ ਚਾਹੇ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਬਿਯੋਗ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜਨਮੈ ਸੋ ਜਾਨਹੁ ਮੂਆ ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਭਗਤੁ ਅਸਥਿਰੁ ਹੈ ਥੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜਨਮਾ ਹੈ ਉਹ ਮੂਆ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਅਵਸਜਮੇਵ ਮਰੇਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਦਿਨ ਤੇ ਸਰਪਰ ਪਉਸੀ ਰਾਤਿ ॥

ਰੈਣਿ ਗਈ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਪਰਭਾਤਿ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤੋ (ਸਰਪਰ) ਅਵਸਜ ਰਾਤਿ ਪੜੇ ਹੀ ਗੀ ਔਰ ਜਬ ਰਾਤ ਪੜੀ ਤੋ ਅਵਸਜਮੇਵ ਸਵੇਰਾ ਹੋਗਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਜਨਮੇਗਾ ਮਰੇਗਾ, ਮਰੇਗਾ, ਫਿਰ ਜਨਮੇਗਾ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸੋਇ ਰਹੇ ਅਭਾਗੇ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਜਾਗੇ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਮੋਹਿਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਅਭਾਗੇ ਜੀਵ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੋ ਬਿਰਲਾ ਇਸ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੭੬

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਈਅਹਿ ਨੀਤ ॥

ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲ ਚੀਤ ॥੪॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਈਐ ਤਬ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਿਤ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਤੇਰੈ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥

ਇਛਾ ਪੂਰਕੁ ਰਖੈ ਨਿਦਾਨ ॥੧॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਦਿਕ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ ਹੈਂ ਫੇਰ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕੋ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰੋ ਪਿਆਰੋ ਤਾ ਕੈਸੀ ਭੂਖਾ ॥

ਤੂੰ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਲਗੈ ਨ ਦੂਖਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਬ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ ਤਬ ਮੁਝੇ ਫਿਰ (ਭੂਖਾ) ਇੱਛਾ ਕਿਸ ਬਾਤ ਕੀ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੁਝੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰਾ ਸਚੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥੨॥

ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਮਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰਾ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮੁ ਸਚਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਤੇਰੈ ਘਰਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਆਉ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤੋ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਘਰ (ਸਦਾ) ਨਿਤਯ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਨਯਾਉ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥

ਨਾਨਕ ਲਾਇਆ ਲਾਗਾ ਸੇਵ ॥੪॥੨੦॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਹੇ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਤੇਰਾ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੂੰ ॥੪॥੨੦॥ ਜੇ ਕੋਈ ਪੂਛੇ ਸੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਕਟਿ ਜੀਅ ਕੈ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗਾ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਵਰਤੈ ਰੂਪ ਅਰੁ ਰੰਗਾ ॥੧॥

ਹਰੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸੰਗ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਬਯਾਪਕ ਹੈ ਔਰ (ਕੁਦਰਤਿ) ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਸਗੋਂ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰ੍ਹੈ ਨ ਝੁਰੈ ਨਾ ਮਨੁ ਰੋਵਨਹਾਰਾ ॥

ਅਵਿਨਾਸੀ ਅਵਿਗਤੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕਰੈ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਲਨਾ (ਝੁਰੈ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਦੁਖ ਔਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੁਨਾਉਨਾ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਸ ਮੇਂ ਕਾਰਨ ਕਿਆ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਮਨ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰੋਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਯਾ ਸਮਝ ਕਰ ਮਨ ਨਹੀਂ ਰੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹਮਾਰਾ (ਖਸਮੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ (ਅਵਿਨਾਸੀ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ (ਅਵਿਗਤ) ਜਿਸਕੀ ਗਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ (ਅਗੋਚਰੁ) ਜਿਸਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਨ ਕਰ ਸਕੈਂ (ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ) ਜੋ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਐਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਜਿਸਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਯਹ ਗੁਨ ਹੋਇੰਗੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕ੍ਯਾ ਕਾਰਾ ਝੋਰਾ ਰਹੈਗਾ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸਰੇ ਕਉ ਕਿਸ ਕੀ ਕਾਣਿ ॥
ਜਿਸ ਕੀ ਮੀਰਾ ਰਾਖੈ ਆਣਿ ॥੨॥

ਹੇ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸਾਹੁ ਜਿਸਕੀ ਤੂੰ (ਆਨ) ਪ੍ਰਤੱਗ੍ਯਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੋ ਕਿਸਕੀ (ਕਾਨ) ਕਨੌਂਡ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਲਉਡਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਆ ਅਜਾਤਿ ॥
ਤਿਸੁ ਲਉਡੇ ਕਉ ਕਿਸ ਕੀ ਤਾਤਿ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ (ਲਉਡਾ) ਦਾਸ ਤੈਨੇ (ਅਜਾਤਿ) ਜਾਤ੍ਯਾਦਿ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਕਿਸਕੀ (ਤਾਤਿ) ਇਛਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਵੇਮੁਹਤਾਜਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕਹਹੁ ਗੁਰ ਵਾਹੁ ॥੪॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ (ਵੇਮੁਹਤਾਜਾ) ਇਛਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸੁ ਆਪ ਕੋ ਮੈਂ (ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਕਹਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵ ਕੇ ਅਵਗੁਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਛੋਡਿ ਹੋਛੈ ਰਸਿ ਮਾਤਾ ॥
ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਬਾਹਰਿ ਉਠਿ ਜਾਤਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਛੋਡਿ ਕਰਕੇ ਤੁਛ ਬਿਸ੍ਯਰਸ ਮੇਂ ਯਹ ਜੀਵ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਤਮ ਬਸੁ (ਘਰ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੋਤੇ ਭੀ ਬਾਹਰ ਬਨੋਂ ਮੇਂ ਢੂੰਢਨੇ ਵਾਸਤੇ ਉਠ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨੀ ਨ ਜਾਈ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਥਾ ॥
ਰਾਰਿ ਕਰਤ ਝੂਠੀ ਲਗਿ ਗਾਥਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਚੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਝੂਠੀ (ਗਾਥਾ) ਕਿੱਸੇ ਕਹਾਨੀਓਂ ਮੇਂ ਲਗਕਰ ਝਗੜੇ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵਜਹੁ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸੇਵ ਬਿਰਾਨੀ ॥
ਐਸੇ ਗੁਨਹ ਅਛਾਦਿਓ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੨॥

(ਵਜਹੁ) ਰੋਜੀਨਾ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੇਵਾ (ਬਿਰਾਨੀ) ਆਨ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਭੂਤੋਂ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਕੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਨਾਹੋਂ ਸੇ ਯਹ ਪ੍ਰਾਨੀ (ਅਛਾਦਿਓ) ਢਕਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਲੂਕ ਜੋ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗੀ ॥
ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਮੰਗੀ ॥੩॥

(ਤਿਸ) ਹਰੀ ਸੇ (ਲੂਕ) ਛਪਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬਕਾਲ ਸੰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਵਸਤੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਨੇ ਵਾਲੀ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਧਨ ਕੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਕਰਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੪॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝਕੋ ਅਛਾ ਲਗੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਮੁਝੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਖ॥੪॥੨੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾਂ ਉਨ ਸੰਗਿ ਕਾਮੁ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਸਭ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਈਹਾਂ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ (ਊਹਾਂ) ਉਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਉਨ ਨਾਮੋਂ ਹੀ ਕੇ ਸੰਗ ਹਮਾਰਾ ਕਾਮ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਵਰੁ ਸਭੁ ਥੋਰਾ ॥
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਮਨੁ ਮੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਬਿਸਜਰਸ ਸਭ ਥੋਰਾ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਾਲ ॥
ਗਾਵਤ ਸੁਨਤ ਕਮਾਵਤ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

(ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਅਰ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰਬਾਨੀ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਨਿਹਾਲ) ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਮਾਨੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੂਠੈ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਖਿਆ ਦੀਨ੍ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨ੍ ॥੪॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੀਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੨੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਭਰੇਪੁਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥
ਅਪੁਨਾ ਕਾਰਜੁ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਏਹ ਜਿਤਨੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਹੈਂ ਸਭ (ਭਰੇਪੁਰਿ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕੋ ਵਾ ਜਗਤ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੂਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ॥

ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹੀ ਸੋਭ ਜਾ ਕੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਪੂਰਨ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਚੈਤੰਨਸਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਜਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਾ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤਾ ਕੈ ਹਾਥਿ ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਕੈ ਸਾਥਿ ॥੩॥

ਜੀਵ ਸਥੂਲ ਔਰ ਜੰਤੁ ਸੁਖਮ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੭੭

ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੨੪॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀ ਪੂਰਨ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੪॥੨੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਬਨਾਵਹੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਸੰਚਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਨ ਚੰਚਲ ਕੋ ਸੁਧ ਬਨਾਵਾਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਨ ਕਰਾਂ॥੧॥

ਊਤਮ ਮਤਿ ਮੇਰੈ ਰਿਦੈ ਤੂੰ ਆਉ ॥

ਧਿਆਵਉ ਗਾਵਉ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੋਹਿ ਲਾਗੈ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਰਾਗਨੀ ਉਤਮ ਬੁਧੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵਉ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਅਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਝੈ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੇ ਪ੍ਯਾਰਾ ਲਗੈ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਵਨੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਸੰਤ ਧੂਰਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਬੁਧੀ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਬ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗੈਗਾ ਤੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵਾਂਗਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਠਸਠਿ ੬੮ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ (ਮਜਨੁ) ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ॥੨॥

ਸਭ ਮਹਿ ਜਾਨਉ ਕਰਤਾ ਏਕ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥੩॥

ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਏਕ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਸਭ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨੋਂਗਾ॥੩॥

ਦਾਸੁ ਸਗਲ ਕਾ ਛੋਡਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੪॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਉਤਮ ਬੁਧ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜਾਤਿ ਆਦਿ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕਾ ਦਾਸ ਬਨਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਈ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ॥

ਤਾ ਤੇ ਬਿਨਸੀ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰੀ ॥੧॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਪੂਰੀ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਮਤਿ ਮਿਲੀ ਤਬ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਾਲੀ ਹੋਤੀ ਭਈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਦੂਰੀ) ਹਰੀ ਸੇ ਦੂਰਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਵਾ ਬੁਧੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਪਹਲੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਅਬ ਘਟ ਘਟ ਬਾਸੀ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਜਾਨਨੇ ਲਗਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈਅਲੇ ॥

ਬੂਡਤ ਘੋਰ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਨਿਕਸਿਓ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਅੰਧ ਘੋਰ ਕੂਪ ਮੈਂ ਬੂਡਤਾ ਹੂਆ ਮੈਂ ਨਿਕਸਿਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਹਾ ਅਗਾਹ ਅਗਨਿ ਕਾ ਸਾਗਰੁ ॥

ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਤਾਰੇ ਰਤਨਾਗਰੁ ॥੨॥

ਅਤਯੰਤ (ਅਗਾਹ) ਅਥਾਹ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਗਨਿ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਜੋ ਰਤਨਾਗਰ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬੈਰਾਗਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਖਾਨਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤਾਰ ਲਿਆ ਹੂੰ॥੨॥

ਦੁਤਰ ਅੰਧ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪਰਗਟੁ ਮਾਰਗੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੩॥

(ਦੁਤਰ) ਜਿਸਕਾ ਤਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕਿਨਾਰਾ (ਬਿਖਮ) ਸਮ ਨਹੀਂ ਐਸੀ ਯਹਿ ਮਾਯਾ ਨਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਇਸ ਨਦੀ ਮੇਂ ਭੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਕਛੁ ਉਕਤਿ ਨ ਮੋਰੀ ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤਿ ਤੋਰੀ ॥੪॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮੀਪ ਯਿਹ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਕੇ ਹੇ ਸਤਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਕੇਵਲ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਕਾ ਮੁਝੇ ਬਲ ਹੈ ਨ ਮੇਰੇ ਜਾਪ ਹੈ ਨ ਤਪ ਹੈ ਨ ਮੇਰੇ ਕਛੁ ਉਕਤ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ॥੪॥੨੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਤਿਪਦੇ ੨ ॥

ਨਾਮ ਰਸ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਤ ਸਦ ਹੀ ਰਾਤਾ ॥

ਆਨ ਰਸਾ ਖਿਨ ਮਹਿ ਲਹਿ ਜਾਤਾ ॥

ਭਗਤੁ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਮਲ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜੋ ਰਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅਮਲ ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਮੇਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕੇ ਮਾਤੇ ਮਨਿ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥

ਆਨ ਰਸਾ ਮਹਿ ਵਿਆਪੈ ਚਿੰਦ ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਨ ਰਸਾਵਾਲੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਿੰਦ) ਚਿੰਤਾ ਬ੍ਯਾਪਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਅਲਮਸਤੁ ਮਤਵਾਰਾ ॥

ਆਨ ਰਸਾ ਸਭਿ ਹੋਛੇ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਅਲ) ਪੂਰਨ ਮਸਤੀ ਕਰਕੇ ਮਤਵਾਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਨ ਜੋ ਬਿਖਯ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਉਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਹੋਛੇ) ਤੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਾਧੂ ਹਾਟਿ ਸਮਾਇ ॥

ਅਮੋਲਕ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਇਹ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ (ਹਾਟਿ) ਦੁਕਾਨ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗਤ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦ੍ਯ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਖ ਕਰੋਰੀ ਮਿਲੈ ਨ ਕੇਹ ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸ ਹੀ ਦੇਹਿ ॥੨॥

ਯਹ ਹਰਿ ਰਸ ਲਾਖ ਕਰੋੜ ਖਰਚਨੇ ਸੇ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਨਕ ਚਾਖਿ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਆਇਆ ਸਾਦੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਇਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ (ਚਾਖਿ) ਸ੍ਵਾਦ ਲੇ ਕਰਕੇ (ਬਿਸਮਾਦੁ) ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਨਾਨਕ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਤੇ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਈਤ ਊਤ ਕਤ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਗੀਧਾ ਹਰਿ ਰਸ ਮਾਹਿ ॥੩॥੨੭॥

ਅਨਿਕ ਤੇ ਰਹਤ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਰਸ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਗੀਧਾ) ਗਿਝ ਗਯਾ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਰਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥੨੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਮਿਟਾਵੈ ਛੁਟਕੈ ਦੁਰਮਤਿ ਅਪੁਨੀ ਧਾਰੀ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੇਗ ਕੋ ਤਬ ਤੂੰ ਮਿਟਾਵੈਗੀ ਔਰ ਅਪਨੀ ਧਾਰਨ ਕੀ ਹੂਈ ਜੋ ਦੁਰਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੀ ਛੂਟਿ ਜਾਇਗੀ॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹਿ ਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋਵਹਿ ਮਨਿ ਪਿਆਰੀ ॥੧॥

ਜਬ ਮਾਨ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰਕੇ ਨਿਮਾਣੀ ਬਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿਗੀ ਤਬ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਨ ਮਹਿ ਪ੍ਯਾਰੀ ਲਗਹਿਗੀ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸੁੰਦਰਿ ਸਾਧੂ ਬਚਨ ਉਧਾਰੀ ॥

ਦੂਖ ਭੂਖ ਮਿਟੈ ਤੇਰੋ ਸਹਸਾ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਤੂੰ ਸੁਖਮਨਿ ਨਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਨਾਰੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਬਚਨ ਕੋ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਇਗਾ (ਸੁਖਮਨਿ ਨਾਰੀ) ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ (ਨਾਰੀ) ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਜਬ ਤੁਝੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗੀ ਤਬ ਦੁਖ ਔ (ਭੂਖ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰ ਤੇਰਾ ਸਹਸਾ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਤੂੰ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿਗੀ॥੧॥

ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਕਰਉ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਆਤਮ ਸੁਧੁ ਬਿਖੁ ਤਿਆਸ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਜਬ ਚਰਨ ਧੋਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੈਂਗੀ ਤਬ ਤੇਰਾ ਆਤਮਾ ਸੁਧ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਬਿਖਜ ਕੀ (ਤਿਆਸ) ਪਜਾਸਾ ਨਿਵਾਰੀ ਜਾਇਗੀ॥

ਦਾਸਨ ਕੀ ਹੋਇ ਦਾਸਿ ਦਾਸਰੀ ਤਾ ਪਾਵਹਿ ਸੋਭਾ ਹਰਿ ਦੁਆਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਬਨੈਗੀ ਤਬ ਹਰਿ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਦੂਾਰੇ ਪਰ ਤੂੰ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈਂਗੀ॥੨॥

ਇਹੀ ਅਚਾਰ ਇਹੀ ਬਿਉਹਾਰਾ ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥

ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਆਚਾਰੁ ਹੈ ਅਰੁ ਏਹੀ ਉੱਤਮ ਬਿਉਹਾਰੁ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨੇਗੀ ਤਉ ਹੀ ਤੁਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰਨੁ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਜੋ ਇਹੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਕਮਾਵੈ ਨਾਨਕ ਸੋ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੩॥੨੮॥

ਜੋ ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਕਮਾਵੈਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਆਪ ਪਾਰ ਉਤਰ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਉਤਾਰੀ) ਉਤਾਰੈ ਗੀ॥੩॥੨੮॥

ਪੰਨਾ ੩੭੮

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਤੇਰੀ ਏਹੀ ਬਾਰੀ ਹੈ॥

ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਰਜ ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਣੇ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਏਕ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ॥੧॥

ਸਰੰਜਾਮਿ ਲਾਗੁ ਭਵਜਲ ਤਰਨ ਕੈ ॥

ਜਨਮੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤ ਰੰਗਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨ ਕੇ ਉੱਦਮ ਮੈਂ ਲਾਗੁ ਮਾਯਾ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਜਨਮੁ ਬਜਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਕਮਾਇਆ ॥

ਸੇਵਾ ਸਾਧ ਨ ਜਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਭਗਵਨ ਨਾ ਮੈਨੇ ਕੋਈ ਜਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਤਪ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਸੰਜਮ ਔਰ ਨਾ ਧਰਮ ਹੀ ਕਮਾਯਾ ਹੈ। ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਨਾ ਤੋ ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਨੀਚ ਕਰੰਮਾ ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਸਰਮਾ ॥੨॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਕਹੁ ਕਿ ਹਮ ਜੀਵ ਨੀਚ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੁਏ ਕੀ ਲੱਜਿਆ ਰਖੋ॥੨॥੨੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਦੂਜਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤੂੰ ਸਾਜਨੁ ਸੰਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਕਾਹੇ ਜੀਅ ਡਰਾਹੀ ॥੧॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਮੁਝੇ ਦਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰਹੀਂ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀਂ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਫਿਰ ਹਮ ਜੀਅ ਮੇਂ ਕਿਉਂ (ਡਰਾਹੀ) ਡਰੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਡਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ॥

ਬੈਠਤ ਊਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਤੂੰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੁਝੇ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ ਸੋਤੇ ਜਾਗਤੇ ਆਪ ਕਿਸੀ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਮੇਂ ਮੁਝੇ ਮਤ ਬਿਸਰੋ॥੧॥

ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਵਿਕਰਾਲਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ (ਵਿਕਰਾਲਾ) ਭਜਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਤੁਮਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥੨॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਦਾਤੇ ਗੋਪਾਲ ਹੋ ਰਖਜਾ ਕਰਹੁ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਬਾਲਕੋਂ ਕੀ ਗੋਪਾਲ ਬਨ ਕਰਕੇ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਥੀ ਤੈਸੇ ਹਮਾਰੀ ਕਰਹੁ॥੨॥੩੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਲੀਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਛਡਾਇ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਾਪੁ ਮੁਆ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਮਰਥ ਹਰੀ ਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਸੇ ਵਾ ਸੰਸਾਰੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਦਾਸ (ਛਡਾਇ) ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਧਜਾਤਮਕ ਅਧਿਭੂਤਿਕ ਅਧਦੈਵਕ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਤਾਪ ਥਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਹੈ ਯਹੀ ਉਸ ਤਾਪ ਕੋ ਬਿਖਵਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤਿਸ ਪਰ ਤਾਪੁ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਲਾ ਤਾਊ ਕਛੂ ਨ ਬਿਆਪੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

ਡਾਕੀ ਕੋ ਚਿਤਿ ਕਛੂ ਨ ਲਾਗੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਨਾਇ ॥੧॥

(ਪਾਲਾ) ਜੜਤਾ ਰੂਪੀ ਸੀਤ (ਤਾਊ) ਤਪਤ ਭਾਵ ਤਮੋ ਗੁਨ ਵਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਬ ਹਮਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ ਨਿਰਬਿਘਨ ਬੈਠਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਅਰ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ (ਡਾਕੀ) ਡਾਇਨ ਕਾ (ਚਿਤਿ) ਚਿਤਵਨਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਖਣਾ ਅਬ ਹਮਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਹੋਏ ਆਪਿ ਸਹਾਇ ॥

ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਨਿਤਿ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਮਿਟਾਇ ॥੨॥੩੧॥

ਅਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਅਰ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਇ ਕਰਕੇ ਅਬ ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਹਰੀ ਕੋ ਹਮ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਸੰਦੇਹ ਕਰੇ ਕਿ ਆਪਨੇ ਤਾਪ ਕਾ ਮਰਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ਤਾਪ ਤੋ ਔਖਧਿ ਸੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਕਿਆ ਔਖਧਿ ਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਉਖਧੁ ਖਾਇਓ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥

ਸੁਖ ਪਾਏ ਦੁਖ ਬਿਨਸਿਆ ਥਾਉ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਔਖਿਧਿ ਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਅਗਜਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਾਪੁ ਗਇਆ ਬਚਨਿ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਸਭਿ ਮਿਟੇ ਵਿਸੂਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਤਾਪੁ ਜਾਤਾ ਰਹਾ॥ ਅਬ ਹਮ ਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਵਿਸੂਰੇ) ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਸਰਬ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੩੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਜਾਨ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬੈਰਾਗ ਹੋਇ ਸੋ ਬੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਂਛਤ ਨਾਹੀ ਸੁ ਬੇਲਾ ਆਈ ॥

ਬਿਨੁ ਹੁਕਮੈ ਕਿਉ ਬੁਝੈ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਬੇਲੇ ਕੀ ਜੀਵ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਨੇ ਕੀ ਬੇਲਾ ਨਿਕਟ ਆਈ ਖੜੀ ਹੈ ਸਮਝਾਈਤਾ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸਮਝੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ॥੧॥

ਠੰਢੀ ਤਾਤੀ ਮਿਟੀ ਖਾਈ ॥

(ਠੰਢੀ) ਜਲ (ਤਾਤੀ) ਅਗਨਿ (ਮਿਟੀ) ਧਰਤੀ (ਖਾ) ਅਕਾਸ (ਈ) ਪਵਨ ਖਾ ਮੈ ਆਈ ਹੋਨੇ ਅਕਾਸ ਮੈ ਚਲਤੀ ਪੁਨ ਸਿਧਿ ਭਈ ਇਨ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਚਤਿ ਜੋ ਯਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਬਢਤਾ ਘਟਤਾ ਹੈ॥

(ਠੰਢੀ) ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰ ਦੇਨਾ (ਤਾਤੀ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਅਗਨਿ ਮੈਂ ਜਲਾ ਦੇਨਾ (ਮਿਟੀ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੇਂ ਦਬਾ ਦੇਨਾ (ਖਾਈ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪੜੇ ਰਹਿਨੇ ਕੇ ਸਬੱਬ ਸੇ ਸ੍ਵਾਨ ਮ੍ਰਿੰਗਾਲ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਖਾ ਜਾਨਾ ਯੇਹ ਤੋ ਦੇਹ ਕੀ ਗਤਿ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਨ ਬਾਲਾ ਬੂਢਾ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਚੈਤੰਨ ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਨਾ ਤੋ ਬਾਲਕ ਹੈ ਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਹੈ ਸਰਬਦਾ ਏਕ ਰਸ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਾਧ ਸਰਣਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਉ ਪਾਰਿ ਪਰਾਈ ॥੨॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਭਉ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਜੀਵ ਪਾਰ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥੩੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਤਮ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧॥

ਜਿਸ (ਸਦਾ) ਨਿਤਜ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਕਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਤਿ ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਕਿਲਵਿਖ ਜਾਹਿ ਸਭੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਨਿਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕੋ ਜਪੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਰਿਦਾ ਸੀਤਲ ਔਰ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਇ ਹੋਵੇ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਸਭ (ਕਿਲਵਿਖ) ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥੨॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਕਰਮ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਬੋਧ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩੪॥

ਦੂਜੇ ਘਰ ਕੇ ਚਉਤੀਸ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਾ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਬੇਲੀ ॥

ਪੰਨਾ ੩੭੯

ਪੀੜ ਗਈ ਫਿਰਿ ਨਹੀ ਦੁਹੇਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਹਰਿ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪੀੜਿ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਦੁਹੇਲੀ) ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਚਰਨ ਸੰਗਿ ਮੇਲੀ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਸੁਹੇਲੀ ॥੧॥

ਔਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ (ਮਿਲੀ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਹਜ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਸੁਹੇਲੀ) ਅਤਯੰਤ ਸੁਖੀ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਅਤੋਲੀ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਭਈ ਅਮੋਲੀ ॥੨॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਰ ਵਹੁ ਬੁਧੀ (ਅਤੋਲੀ) ਤੋਲ ਸੇ ਰਹਤ ਔਰੁ ਅਮੋਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੩੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਸਰ ਏ ਖੇਲਤ ਸਭਿ ਜੂਐ ਹਾਰੇ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਸਚੁ ਇਹ ਅਪੁਨੈ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਵਾਰੇ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਜਾਤਿਜਾਦਿ ਕਾ ਮਦ (ਮਤਸਰ) ਈਰਖਾ ਯਹ ਸਭ ਔਗੁਨ ਭਜਨ ਰੂਪ ਜੂਏ ਕੀ ਖੇਲ ਖੇਲਤੇ ਹੁਇਓਂ ਨੇ ਹਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਇਨਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸਤ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮ ਸਚੁ ਇਤਯਾਦਿ ਗੁਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਵਾੜੇ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਚੂਕੇ ਸਭਿ ਭਾਰੇ ॥

ਮਿਲਤ ਸੰਗਿ ਭਇਓ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਲੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਭਾਰੇ ਦੁਖ ਸਭ (ਚੂਕੇ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਆ ਹੈ ਪੂਰਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭ ਕੀ ਰੇਨੁ ਹੋਇ ਰਹੈ ਮਨੂਆ ਸਗਲੇ ਦੀਸਹਿ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਬ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਤਬ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਯੇਹ ਮਨੂਆ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਸਰਬ ਕੀ ਧੂਰਿ ਹੋਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਜੀਵ ਮਿਤ੍ਰ ਪਜਾਰੇ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਪੜਨੇ ਲਗੇ॥

ਸਭ ਮਧੇ ਰਵਿਆ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਦਾਨੁ ਦੇਤ ਸਭਿ ਜੀਅ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥੨॥

ਔਰ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨੁ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਆਪਿ ਇਕੁ ਏਕੈ ਏਕੈ ਹੈ ਸਗਲਾ ਪਾਸਾਰੇ ॥

ਏਕੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਹਲੇ ਥਾ ਅਰੁ ਏਕੁ ਹੀ ਆਪ ਅਬ ਹੈ ਅਰੁ ਏਕੁ ਹੀ ਏਕੁ ਇਸ ਸਗਲ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਆਗੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਹੋਏ ਸਗਲ ਸਾਧ ਜਨ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਬਹੁਤੁ ਉਧਾਰੇ ॥੩॥

ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿ ਕਰਕੇ ਨੀਚ ਜੋਨੀ ਵਾਲੇ ਜੋ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਸਭ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮੁ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹੋਰੁ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬਿਅੰਤ ਗੁਸਾਈ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰੇ ॥

ਹੇ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘੇ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਸਚਲ (ਗੁਸਾਈ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਵਾ ਤੇਰਾ ਜਸਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰੇ ॥੪॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਰੂਪ ਕੋ ਧਿਆਇ ਧਜਾਇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੁਮਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂ ਬਿਅੰਤੁ ਅਵਿਗਤੁ ਅਗੋਚਰੁ ਇਹੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਅਬਗਤ ਅਗੋਚਰ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤੁ ਹੈਂ ਔਰ ਜੜ ਜੰਗਮ ਰਚਨਾ ਜਿਤਨੀ ਹੈ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਕਾਰੁ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਹਮ ਜੰਤ ਕਰਹ ਚਤੁਰਾਈ ਜਾਂ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਝੈ ਮਝਾਰਿ ॥੧॥

ਜਬ ਸਭ ਗੁਣ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੈਂ ਬਰਤਮਾਨ ਹੈ ਫਿਰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਜੋ ਤੁਛ (ਜੰਤ) ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਕਜਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ਬਾਲਿਕ ਰਾਖਹੁ ਲੀਲਾ ਧਾਰਿ ॥

ਦੇਹੁ ਸੁਮਤਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਤਗੁਰੁ (ਲੀਲਾ ਧਾਰਿ) ਸੰਸਾਰ ਖੇਲਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਬਾਲਕ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁਦ੍ਰ ਤੇ ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ ਔਰ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਹਮਕੋ ਐਸੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬੁਧਿ ਦੇਹੁ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੈਂ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜਨਨਿ ਜਠਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਓਹੁ ਰਹਤਾ ਨਾਮ ਅਧਾਰਿ ॥

ਅਨਦੁ ਕਰੈ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮ੍ਾਰੈ ਨਾ ਪੋਹੈ ਅਗਨਾਰਿ ॥੨॥

ਅਬ ਰਖ੍ਯਾ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ (ਜਨਨਿ ਜਠਰ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੇ ਅਧਾਰ ਕਰਕੇ ਰਹਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ (ਅਗਨਾਰਿ) ਜਠਰਾਗਿਨੀ ਦਗਧ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ[1] ਜੀਵ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮਾਰੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਦਾਰਾ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਿਵਾਰਿ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੇਵੀ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੈ ਆਧਾਰਿ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਰਾਇਆ ਧਨ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਿਆ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹਟਾਇ ਦੇਹੁ ਔਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸੇਵਨ ਕਰੂੰ॥੩॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਮੰਦਰ ਮਹਲਾ ਜੋ ਦੀਸਹਿ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਗਾਰਿ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਜੀਵਹਿ ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰਿ ॥੪॥੩੭॥

(ਗ੍ਰਿਹੁ ਮੰਦਰ) ਘਰ ਕਚੇ ਮੰਦਰ ਪਕੇ (ਮਹਲਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤੀ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਸੰਗ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਲਗ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਨ ਕਲੀ ਕਾਲ ਕੇ ਸਮਯ ਮੇਂ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੩੭॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੩ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਕ ਜੋਬਨ ਗ੍ਰਿਹ ਸੋਭਾ ਰੂਪਵੰਤੁ ਜੋੁਆਨੀ ॥
ਬਹੁਤੁ ਦਰਬੁ ਹਸਤੀ ਅਰੁ ਘੋੜੇ ਲਾਲ ਲਾਖ ਬੈ ਆਨੀ ॥

ਜੇ ਕਹੈ ਕਿ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕਿਉਂ ਨ ਲਗਾਈਏ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਰਾਜ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ ਘਰ ਸੋਭਾ ਜਸ ਸਰੂਪ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ (ਜੋਬਨ) ਜੋ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ (ਆਨੀ) ਹੋਰ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਬਹੁਤੁ ਧਨ ਅਰ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਜੋ ਹੈਂ ਲਾਲ ਆਦਿਕ ਰਤਨ (ਲਾਖ) ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਯਾ ਜਿਨਕਾ (ਬੈਆਨੀ) ਮੋਲ ਹੈ॥

ਆਗੈ ਦਰਗਹਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਛੋਡਿ ਚਲੈ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥੧॥

ਹੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਭਜਨ ਕੇ ਏਹ ਸਭ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਈਹਾਂ ਛੋਡ ਕਰ ਤੂੰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਏਕ ਬਿਨਾ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ (ਕਾਹੇ) ਕਿਉਂ ਲਗਾਈਏ ਊਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਸੋਵਤੇ ਜਾਗਤੇ ਸਭ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਧ੍ਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਹਾ ਬਚਿਤ੍ਰ ਸੁੰਦਰ ਆਖਾੜੇ ਰਣ ਮਹਿ ਜਿਤੇ ਪਵਾੜੇ ॥

(ਮਹਾ ਬਚਿਤ੍ਰ) ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪਹਲਵਾਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਅਖਾੜੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਣ ਮੇਂ (ਪਵਾੜੇ) ਜੁਧ ਵਾ ਝਗੜੋਂ ਕੋ ਜੀਤਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੦

ਹਉ ਮਾਰਉ ਹਉ ਬੰਧਉ ਛੋਡਉ ਮੁਖ ਤੇ ਏਵ ਬਬਾੜੇ ॥
ਆਇਆ ਹੁਕਮੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਛੋਡਿ ਚਲਿਆ ਏਕ ਦਿਹਾੜੇ ॥੨॥

---

[1] ਵਾ (ਅਗਿਨਾਰਿ) ਅਗਨੀ ਅਰ ਨਾਰਿ ਨਾਮ ਜਲੁ॥

ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਬਬਾੜੇ) ਬੜ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮਕੇ ਕੋ ਮਾਰੋਂਗਾ ਅਮਕੇ ਕੋ ਬਾਧੋਂਗਾ ਅਮੁਕੇ ਕੋ ਛੋਡੋਂਗਾ ਜਿਸ (ਦਿਹਾੜੇ) ਦਿਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਆਯਾ ਉਸੀ ਦਿਨ ਇਨ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜੋ ਬਿਭੂਤ ਸੰਗ ਨ ਜਾਇ ਉਸਮੇਂ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਨਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਜਨ ਕਰੋ॥੨॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਜੁਗਤਿ ਬਹੁ ਕਰਤਾ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ॥
ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੈ ਆਪਿ ਨ ਕਮਾਵੈ ਤਤੁ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਨੈ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਰਨ ਹਾਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਕਮਾਉਤਾ ਨਹੀਂ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਤ੍ਵ ਸਰੂਪ ਜੋ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਂਗਾ ਆਇਆ ਨਾਂਗੋ ਜਾਸੀ ਜਿਉ ਹਸਤੀ ਖਾਕੁ ਛਾਨੈ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਨੰਗਾ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਪਹਲੇ ਭੀ ਧੂਰਿ ਸੇ ਭਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਭੀ ਧੂਰਿ ਉਠਾਇਕਰ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਡਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕਰਨੀ ਬਯਰਥ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਸਜਨ ਸੁਨਹੁ ਸਭਿ ਮੀਤਾ ਝੂਠਾ ਏਹੁ ਪਸਾਰਾ ॥
ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਡੂਬੇ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੁਏ ਗਵਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਮਿਤ੍ਰੋ ਤੁਮ ਸੁਨਹੁ ਸਭੁ ਪਸਾਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜੋ ਗਵਾਰ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖਪਿ ਖਪਿ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੧॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਚ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੮॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੫ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭ੍ਰਮ ਮਹਿ ਸੋਈ ਸਗਲ ਜਗਤ ਧੰਧ ਅੰਧ ॥
ਕੋਊ ਜਾਗੈ ਹਰਿ ਜਨੁ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭਰਮ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਈ ਪੜੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਧੰਦੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਅੰਧੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹਰਿ ਕਾ ਜਨੁ ਜਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਮਗਨ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਕੋਊ ਤਿਆਗੈ ਵਿਰਲਾ ॥੨॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੂਰਬਕ (ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ) ਅਤੀ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪਿਆਰੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਨੂਪ ਹਰਿ ਸੰਤ ਮੰਤ ॥
ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਸਾਧੂ ॥੩॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜੋ ਅਨੁਪਮ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਮੰਤ) ਉਪੇਦਸ਼ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸਮੇਂ ਕੋਊ ਸਾਧੂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਜਾਗੇ ਗਿਆਨ ਰੰਗਿ ॥
ਵਡਭਾਗੇ ਕਿਰਪਾ ॥੪॥੧॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਓਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੀਂ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੬ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਨਾ ਸੂਖੁ ਸਹਜੁ ਮਨਿ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਤੁਧ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਕੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ (ਸੂਖੁ ਸਹਜੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਭੀ (ਸੋਈ) ਉਸੀ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਕਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰਾ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਰੇ ਕੋਈ ॥੧॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਔਰ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਰੇ) ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਕੇ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਹੈ ਯਦਪਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਰੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇਣਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਤਦਪਿ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਜਨ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ॥

ਮਸਲਤਿ ਮਤਾ ਸਿਆਣਪ ਜਨ ਕੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਕਰਾਵਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਜਨ ਜੋ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਰਸਕਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ (ਮਸਲਤਿ) ਬਹੁਤ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸਲਾਹ (ਮਤਾ) ਦੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸਲਾਹ (ਸਿਆਣਪ) ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨ ਕਾ ਯਹੀ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਪਿਆਰੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਆਪਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਮ੍ਰਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੇ ਯਹਿ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਸੇਈ ਜਨ ਪੂਰੇ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਅਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਟੇਕ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਕਉ ਨਾਹੀ ਚਿੰਤਾ ॥

ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਤੁਮਾਰੀ ਹੋਈ ਸੇ ਸਾਹ ਭਲੇ ਭਗਵੰਤਾ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਗਵੰਤ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਦਯਾ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭਲੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਰਮ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਸਭਿ ਨਿਕਸੇ ਜਬ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਬ ਕਾ ਹਮਨੇ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਭਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਨਿਕਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਵਰਤਣਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕੀਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਰੰਗਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੧॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਸੇ ਹਮਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਰਤਨ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਦ ਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੪੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ਪਰਾਈ ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਪਾਵੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰ ਕੀ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਪਰਾਈ ਮਲ ਹੈ ਸੋ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦਜਾ ਕਰਕੇ ਧੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਨਰਕ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਇ ਪਚਾਵੈ ॥੧॥

ਨ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਨ ਆਗੇ ਦਰਗਾਹਿ ਮੇਂ ਸ਼ੁਭ ਜਗਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਬ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿੰਦਿਆ ਕੇ ਫਲ ਕਰ ਜਮਦੂਤ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਿੰਦਕਿ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕਾਹੂ ਬਾਤੈ ਆਗੈ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿੰਦਕ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ (ਅਹਿਲਾ) ਬਜਰਥ ਨਸ਼ਟ ਕਰਾ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਅਪਨੇ ਮਨੋਰਥ ਤਕ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਉਸਨੇ (ਠਉਰ) ਸ਼ੁਭ ਅਸਥਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਨਿੰਦਕ ਬਪੁਰੇ ਕਾ ਕਿਆ ਓਹੁ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਓਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਉਸ ਨਿੰਦਕ ਬਿਚਾਰੇ ਕਾ ਯਹੀ ਕਰਮ ਪੜ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਤਹਾ ਬਿਗੂਤਾ ਜਹ ਕੋਇ ਨ ਰਾਖੈ ਓਹੁ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰਾ ॥੨॥

ਤਿਸ ਜਮ ਲੋਕ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਨਿੰਦਕ (ਬਿਗੂਤਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਰਖਜਕ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੮੧

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਗਤਿ ਕਤਹੂੰ ਨਾਹੀ ਖਸਮੈ ਏਵੈ ਭਾਣਾ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਗਤਿ ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ ਮਾਲਕ ਕੋ ਐਸੇ ਹੀ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਨਿੰਦ ਕਰੇ ਸੰਤਨ ਕੀ ਤਿਉ ਸੰਤਨ ਸੁਖੁ ਮਾਨਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ੨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ੨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਖ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਾ ਟੇਕ ਤੁਮਾਰੀ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਹਾਈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਨਿੰਦਕ ਦੀਏ ਰੁੜਾਈ ॥੪॥੨॥੪੧॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਟੇਕ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਹਾਯਕ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੈਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੇਂ (ਰੁੜਾਈ) ਰੋੜ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਚੁਰਾਸੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਵਾਹ ਮੈ ਪਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੪੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰੁ ਧੋਇ ਅੰਤਰੁ ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਦੁਇ ਠਉਰ ਅਪੁਨੇ ਖੋਏ ॥

ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮੈਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦੋਨੋਂ (ਠਉਰ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਈਹਾ ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪਿਆ ਆਗੈ ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ ਰੋਏ ॥੧॥

ਈਹਾਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਬ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇਗਾ ਤਬ (ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ) ਹਟਕੋਰੇ ਲੈ ਲੈ ਰੋਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਭਜਨ ਕੀ ਮਤਿ ਹੈ ਹੋਰਾ ॥

ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਸਾਪੁ ਨ ਮਰਈ ਨਾਮੁ ਨ ਸੁਨਈ ਡੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਕੀ ਮਤ (ਹੋਰਾ) ਦੂਸਰੀ ਹੈ (ਵਰਮੀ) ਜਿਸ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕੀ ਖੋੜ ਮੇਂ ਸਰਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਰਨ ਕਰ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੌਮੈ ਰੂਪ ਜੋ ਸਰਪ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਬੀਚਾਰ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਧੂੰਈ ਆਦਿ ਤਾਪਨੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਇਹ (ਡੋਰਾ) ਬੋਲਾ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਅਨਜ ਸਾਧਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਬਿਰਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਕਿਰਤਿ ਛੋਡਿ ਗਵਾਈ ਭਗਤੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਨੈ ॥

(ਮਾਇਆ ਕੀ ਕਿਰਤਿ) ਅਰਥਾਤ ਲੋਕਕ ਕਾਰ ਪਾਖੰਡੀ ਭਗਤ ਬਨ ਕਰਕੈ ਛੋਡਕੈ ਗਵਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਰਤ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਾ ਤਤ੍ਵ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਉ ਤਰਕਨਿ ਲਾਗਾ ਤਤੁ ਜੋਗੁ ਨ ਪਛਾਨੈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਮੇਂ ਤਰਕਾਂ ਨਿਕਾਲਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਯਹ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸਭ ਬਨਾਉਟੀ ਬਾਤ ਹੈ ਔਰ (ਤਤੁ ਜੋਗੁ) ਗਜਾਨ ਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਜੁੜਨਾ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਉਘਰਿ ਗਇਆ ਜੈਸਾ ਖੋਟਾ ਢਬੂਆ ਨਦਰਿ ਸਰਾਫਾ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਰਾਫੋਂ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਜੈਸਾ ਖੋਟਾ (ਢਬੂਆ) ਰੁਪੈਆ ਵਾ ਪੈਸਾ ਥਾ ਤੈਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਇਆ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਨੈ ਉਸ ਤੇ ਕਹਾ ਛਪਾਇਆ ॥੩॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਅਵਗੁਨ ਕਹਾਂ ਛਪਾਇਆ ਭਾਵ ਲੁਕਾਇਆ ਲੁਕੇਗਾ॥੩॥

ਕੂੜਿ ਕਪਟਿ ਬੰਚਿ ਨਿੰਮੁਨੀਆਦਾ ਬਿਨਸਿ ਗਇਆ ਤਤਕਾਲੇ ॥

(ਨਿੰਮੁਨੀਆਦਾ) ਬੇ ਮੁਨਿਆਦਾ ਭਾਵ ਨਿਹਚੇ ਰੂਪ ਜੜ ਤੇ ਰਹਤ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਝੂਠ ਔਰ ਕਪਟ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬੰਚ ਛਲ ਕਾ ਪਾਜੁ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਤਕਾਲ ਨਾਸ ਹੋ ਗਇਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਯਾ ਵਾ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਜੀਵ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਮਰ ਗਯਾ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਨਾਨਕਿ ਕਹਿਆ ਅਪਨੈ ਹਿਰਦੈ ਦੇਖੁ ਸਮਾਲੇ ॥੪॥੩॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਯਾਸਾ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਸਮਾਲ ਸਤ ਬਚਨ ਹਮਨੇ ਸੰਤ ਨਿਜਮ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੪੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਰਤ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਦਮੁ ਕਰਤ ਹੋਵੈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਚੈ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਇਸ ਨਿਰਤ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਹੀ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਿਰਤ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਲੇ ਵਸਗਤਿ ਰਾਖੈ ਮਨ ਮਹਿ ਏਕੰਕਾਰੇ ॥੧॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਗਤਿ ਕੋ ਬਸੀਭੂਤਿ ਲੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੇਂ ਏਕ ਓਅੰਕਾਰ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਅਰੁ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਨਿਰਤਿ ਕਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਰਬਾਬੁ ਪਖਾਵਜ ਤਾਲ ਘੁੰਘਰੂ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਜਨ ਨਿਰਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਨ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਇਸ ਨ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਰਬਾਬ ਪਖਾਵਜ ਤਾਲ ਘੁੰਘਰੂ ਆਦਿ ਬਾਜੇ ਯਹ ਹੈਂ ਜੋ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਗੁਰ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬਜਾਵਤਾ ਭਾਵ ਜਪਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਤਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਵ ਮਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਜੋ ਉਚਾਰਨੁ ਹੈ

(ਪਖਾਵਜ) ਹਰੀ ਦੇ ਪਖ ਮੈਂ ਆ ਪ੍ਰਗਟਨਾ ਜੋ ਰਬ ਦੀ (ਆਬ) ਤਰਾਵਤ ਹੋਣੀ (ਘੁੰਘਰੂ) ਜੋ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇਂ (ਨਿਰਤਿ) ਨਿਰਨਾ ਕਰਤਾ ਅਰੁ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧੈ ਅਪਨਾ ਪਾਛੈ ਅਵਰ ਰੀਝਾਵੈ ॥

ਇਸ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਪਹਲੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਪਰਬੋਧੈ) ਗਜਾਨ ਸਿਖਾਵੈ ਪੀਛੇ ਸੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਰਿਝਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੁ ਹਿਰਦੈ ਜਾਪੈ ਮੁਖ ਤੇ ਸਗਲ ਸੁਨਾਵੈ ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕੋ ਆਪ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਜਪੈ ਫੇਰ ਮੁਖਕਰ ਬੈਖਰੀ ਬਾਨੀ ਸੇ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸੁਨਾਵੈ ਹੋਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਵੈ।੨॥

ਕਰ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਪਖਾਰੈ ਸੰਤ ਧੂਰਿ ਤਨਿ ਲਾਵੈ ॥

ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਪਖਾਰੈ) ਧੋਵੈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਕੋ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਲਗਾਵੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰੇ ਗੁਰ ਆਗੈ ਸਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ (ਅਰਪਿ ਧਰੇ) ਭੇਟਾ ਕਰ ਦੇਇ ਤਬ ਇਸ ਨਿਰਤ ਸੇ ਸਤ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਜੋ ਸੁਨੈ ਪੇਖੈ ਲਾਇ ਸਰਧਾ ਤਾ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਭਾਗੈ ॥

ਜੋ ਜੋ ਇਸ ਨਿਰਤ ਕੋ ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖੈ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਨਿਰਤਿ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੈ ॥੪॥੪॥੪੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਨਿਰਤਿ ਹੈ ਸੋ ਨਰਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਨਿਰਤ ਮੇਂ (ਜਾਗੈ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੪੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਯਾ ਅਰੁ ਮਨ ਰਸਕ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਤਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਸੇਸ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਧਮ ਚੰਡਾਲੀ ਭਈ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਸੂਦੀ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸਟਾਈ ਰੇ ॥

ਸੂਦੀ ਸੇ ਅਧਮਨੀ ਚੰਡਾਲੀ ਰੂਪ ਜੋ ਤਮੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਥੀ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੀ ਸੇ ਭੀ ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਭ ਮੈ ਜੋ ਗਜਾਨ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਤਿਸਤੇ ਭੀ ਅਧਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਪਾਤਾਲੀ ਆਕਾਸੀ ਸਖਨੀ ਲਹਬਰ ਬੂਝੀ ਖਾਈ ਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਪਾਤਾਲੋਂ ਔਰ ਅਕਾਸੋਂ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਭੀ (ਸਖਨੀ) ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹਤੀ ਥੀ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਤਬ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਕੀ (ਲਹਬਰ) ਲਾਟ ਜੋ ਖਾਣੇ ਵਾਲੀ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਗਈ ਵਾ ਜੋ ਬੁਧੀ ਪਾਤਾਲਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਸਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਕਰਤੀ ਥੀ ਤਿਸਨੇ ਲਹਿ ਆਜ (ਬਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਬ ਸਮਝੀ ਔਰੁ (ਖਾਈ) ਖਾਣੇ ਕੀ ਚਾਹ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਘਰ ਕੀ ਬਿਲਾਈ ਅਵਰ ਸਿਖਾਈ ਮੂਸਾ ਦੇਖਿ ਡਰਾਈ ਰੇ ॥

ਅਜ ਕੈ ਵਸਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨੋ ਕੇਹਰਿ ਕੂਕਰ ਤਿਨਹਿ ਲਗਾਈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ (ਘਰ) ਸ੍ਰੀਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਬਿਲਾਈ) ਬਿਲੀਵਤ ਜੋ ਬੁਧੀ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਚੂਹੇ ਕੇ ਖਾਨ ਵਾਲੀ ਥੀ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਅਵਰ) ਹੋਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ

ਡਰਨੇ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਿਲਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਿਚਾਰ ਰੂਪ ਬਕਰੇ ਬਸ (ਕੇਹਰਿ) ਸੇਰੁ ਹੰਕਾਰੁ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਕੂਕਰ) ਕੁਤੀ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਰਸ ਵਾਸਤੇ ਨਿਤਜ ਸੋਟੇ ਖਾਤੀ ਥੀ ਸੋ (ਤਿਨਹਿ) ਤ੍ਰਿਨ ਖਾਨੇ ਪਰ ਲਗਾਇ ਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਫਲ ਫੂਲ ਸੇ ਨਿਰਬਾਹੁ ਕਰ ਲੇਂਤੀ ਹੈ॥

ਬਾਞੁ ਥੂਨੀਆ ਛਪਰਾ ਥਾਮ੍ਹਿਆ ਨੀਘਰਿਆ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਰੇ ॥

ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਥੂੰਨੀਓਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਛਪਰੁ (ਥਾਮਿਆ) ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਿਯੋਹਾਰ ਪ੍ਰਾਰਬਧਾਨੁਸਾਰ ਜਾਨ ਕਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕੀ ਆਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਨੀਘਰਿਆ) ਸਰੂਪ ਸਥਾਨ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਥਾ ਤਿਸਨੇ (ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਜੜੀਏ ਲੈ ਜੜਿਓ ਜੜਾਵਾ ਥੇਵਾ ਅਚਰਜੁ ਲਾਇਆ ਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਜੀਵ ਪਹਿਲੇ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਥਾ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜੜਾਉ ਲੇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਜੜ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਬਿਨ (ਜੜੀਏ) ਬੰਧਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਲੈਕਰ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਜੜਾਉ ਜੜ ਦੀਆ ਹੈ ਬੀਚ ਮੇਂ ਅਸਚਰਜ ਗਜਾਨ ਰੂਪੁ (ਥੇਵਾ) ਨਗੁ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਦਾਦੀ ਦਾਦਿ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ਚੂਪੀ ਨਿਰਨਉ ਪਾਇਆ ਰੇ ॥

ਜਬ ਤਕ ਯਹ ਜੀਵ (ਦਾਦੀ) ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਦਾਦਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚਤਾ ਥਾ ਜਬ (ਚੂਪੀ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਮੌਨ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ (ਨਿਰਨਉ) ਬਿਬੇਕ ਵਾ ਨਜਾਉ ਦਾਦ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਭਇਆ ਵਾ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਸਾਂਤ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸੋ ਜਬ ਪਾਇਆ ਨ ਕੋਈ ਦਾਦੀ ਰਹਾ ਨ ਦਾਦਿ ਰਹੀ ਨ ਕੋਈ ਪਹੁਚਨੇ ਹਾਰਾ ਰਹਾ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਉਤਾ ਭਇਆ॥

ਮਾਲਿ ਦੁਲੀਚੈ ਬੈਠੀ ਲੇ ਮਿਰਤਕੁ ਨੈਨ ਦਿਖਾਲਨੁ ਧਾਇਆ ਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਈ ਹੂਈ ਥੀ ਸੋ ਸਰੂਪ ਦੁਲੀਚੈ ਭਾਵ ਆਸਣੁ ਕੌਨੁ ਰਾਜ ਗਦੀ ਕੋ ਮਲਿ ਬੈਠੀ ਹੈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਜਿਤਨਾ ਦਿਖਲਾਵਾ ਭਾਵ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੋ (ਧਾਇਆ) ਭਾਗ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਤ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੩੯੨

ਸੋਈ ਅਜਾਣੁ ਕਹੈ ਮੈ ਜਾਨਾ ਜਾਨਣਹਾਰੁ ਨ ਛਾਨਾ ਰੇ ॥

ਸੋਈ ਅਜਾਣਿ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੈਂਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਬਿਸਜ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਜਾਨੈਗਾ॥ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਅਨੁਭਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਗਜਾਤ ਗੇਯ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸੋ (ਨ ਛਾਨਾ ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਛਿਪਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਉਨਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਅਮਿਉ ਪੀਆਇਆ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਬਿਗਸਾਨਾ ਰੇ ॥੪॥੫॥੪੪॥

ਇਸ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਪਹਲੇ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੪੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਿਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਇਆ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਬਿਸਾਰੇ ਅਉਗਨ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮ੍ਾਰਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਲਿਆ ਤਬ ਸਿਖ ਕੇ ਸਭ ਔਗਣ ਬਿਸਾਰਿ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟਿ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹੋਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮਾਤ ਪਿਤ ਨਿਆਈ ਬਾਰਿਕ ਜਿਉ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ ॥੧॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋ ਕਰ ਸਿਖ ਕੀ ਪ੍ਰਿਤਿਪਾਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਿ ॥

ਕਾਢਿ ਲੀਏ ਮਹਾ ਭਵਜਲ ਤੇ ਅਪਨੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰ ਬਡਾ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਂ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਿ) ਦੇਖ ਕਰ ਬਡੇ ਭਯਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਜਮ ਤੇ ਛੁਟੀਐ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜਮ ਸੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ਨੀਤ ਨੀਤ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥੨॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਬਾਹਰ ਕੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅੰਤਰ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਂ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪੁ ਜਪੋ ਔਰ (ਨੀਤ) ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਵਾਹੁਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਖ ਨਾਠੇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਪਰਮਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਦੁਖ ਥੇ ਵਹੁ ਸਭ (ਨਾਠੇ) ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਛਿਜੈ ਨ ਜਾਇ ਕਿਛੁ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਗਾਠੇ ॥੩॥

ਹਰਿ ਧਨ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਗਾਠਿ ਮੇਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਧਨ (ਛਿਜੈ ਨ ਜਾਇ) ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਤਸਕਰ ਕਾ ਭਯ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਸਹਾਈ ਇਤ ਉਤ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਰਖ੍ਯਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਕਾਲ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮੀਤ ਹੀਤ ਧਨੁ ਮੇਰੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੪॥੬॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਤੋ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰੁ ਮੀਤ ਸਮਾਨਾ ਔ ਹਿਤੁ ਤਥਾ ਧਨ ਰੂਪ ਸਭ ਹਰੀ ਹੈ॥ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੬॥੪੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਤਾ ਭਉ ਕੇਹਾ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਸਾਹਿਬੁ) ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤੋ ਮੁਝ ਕੋ ਕੈਸਾ ਭਯ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਭਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੂੰ॥

ਏਕੁ ਤੂੰ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਮੈ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਜਬ ਏਕ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਸਭ ਕਿਛੁ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਚੁਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਬਿਖੁ ਦੇਖਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਰਖਿਆ ਕਰਹੁ ਗੁਸਾਈ ਮੇਰੇ ਮੈ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਯਹ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਸਾਈ ਸੁਆਮੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੇਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਮੈਨੇ ਏਕੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਣਹਿ ਬਿਰਥਾ ਸਭਾ ਮਨ ਕੀ ਹੋਰੁ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਹਿਕੇ ਸੁਣਾਈਐ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਇਆ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਬਉਰਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ਜਿ ਕਹਣਾ ਸੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਪਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਿਆ (ਕਹੀਐ) ਸੁਣਾਈਏ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕਛੁ ਮੇਰਾ ਕਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥੩॥

ਕਿਯੋਂਕਿ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬ ਕਛੁ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਮੁਝੇ ਤੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ॥੩॥

ਜੇ ਦੇਹਿ ਵਡਿਆਈ ਤਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਇਤ ਉਤ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਉ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਵਹੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਇਤ ਉਤ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤੇ ਮੈ ਤਾਣੁ ਤੇਰਾ ਇਕੁ ਨਾਉ ॥੪॥੭॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਮੁਝੇ ਤੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥੭॥੪॥੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਠਾਕੁਰ ਏਹੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਜਨਹਿ ਪੀਓ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾ ਰਸੁ ਹੈ ਏਹੁ ਮੁਝ ਜਨ ਨੇ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਚੂਕੇ ਭੈ ਭਾਰੇ ਦੁਰਤੁ ਬਿਨਾਸਿਓ ਭਰਮੁ ਬੀਓ ॥੧॥

ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਾਨ ਸੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰ ਕੇ ਭਾਰੇ ਭਯ ਥੇ ਸੋ (ਚੂਕੇ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ (ਭਰਮੁ ਬੀਓ) ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਭਰਮ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਮੈ ਜੀਓ ॥

ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਬਚਨ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੇਰਾ ਠਾਰੁ ਥੀਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਕੈ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਤਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਿਰਹ ਕੀ ਅਗਨਿ ਸੇ ਜੋ ਜਲਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ (ਠਾਰੁ) ਸੀਤਲ (ਥੀਓ) ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਭਇਓ ਸਾਧਸੰਗੁ ਏਹੁ ਕਾਜੁ ਤੁਮ੍ ਆਪਿ ਕੀਓ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਕਾਰਜ ਤੁਮਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਚਰਣ ਗਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ਰੇ ਸਹਜੇ ਬਿਖਿਆ ਭਈ ਖੀਓ ॥੨॥

ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨਾਰ ਬਿੰਦ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਬਿਖਯ ਬਾਸਨਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰਾ ਏਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਮੰਤ੍ਰੁ ਲੀਓ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਮੰਤਰ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਏਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ਤਾਪੁ ਸੰਤਾਪੁ ਮੇਰਾ ਬੈਰੁ ਗੀਓ ॥੩॥

ਜਬ ਸੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਾਪ ਕਾ ਜੋ ਸੰਤਾਪ ਦੁਖ ਥਾ ਔਰ ਬੈਰ ਭਾਵ ਜੋ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਮੇਰਾ (ਗੀਓ) ਚਲਾ ਗਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ॥

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਹਮਕੋ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਲਿਜੁਗੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੀਓ ॥੪॥੮॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਜੁਗੋਂ ਸੈ ਯਹ ਕਲਜੁਗ ਧੰਨਯ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਗਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਲਿਜੁਗੁ ਮੈਂ ਸਾਧੁ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੪੭॥

ਪੰਨਾ ੩੯੩

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਗੈ ਹੀ ਤੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੂਆ ਅਵਰੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ਗਿਆਨਾ ॥

(ਆਗੈ) ਸਭ ਸੇ ਆਗੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਉਸੀ ਸੇ ਵਾ ਪਹਲੇ ਸੇ ਹੀ ਭਾਵ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੂਆ ਹੈ ਅਵਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਿਆ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਛੁ ਹੋ ਰਹਾ ਸੋ ਅਮੇਟ ਹੈ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭੂਲ ਚੂਕ ਅਪਨਾ ਬਾਰਿਕੁ ਬਖਸਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਭਗਵਾਨਾ ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਚੂਕਾ ਹੂਆ ਜੋ ਮੈਂ ਬਾਲਕ ਹੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਭਗਵਾਨ ਤੁਮਨੇ ਬਖਸ ਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਕਉ ਰਾਖਿ ਲੀਆ ॥

ਕਾਟਿਆ ਰੋਗੁ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਜਬ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਦੀਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਰੋਗ ਜੋ ਥਾ ਸੋ ਕਾਟਾ ਗਇਆ ਅਰੁ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਪਾਪ ਮੇਰੇ ਪਰਹਰਿਆ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਮੁਕਤ ਭਏ ॥

ਮੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰਿਆ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਾ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਦੀਏ ਹਮ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਾ ਘੋਰ ਤੇ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਗੁਰਿ ਕਾਢਿ ਲੀਏ ॥੨॥

ਮਹਾਂ ਘੋਰ ਅੰਧ ਕੂਪ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟਿਆ ਰਾਖੇ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥

ਐਸੀ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪਨੇ ਜਬ ਹਮ ਕੋ ਰਖ ਲੀਆ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਭਯ ਮਿਟ ਗਿਆ ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਐਸੀ (ਦਾਤਿ) ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਮਨਿ ਮੇਲਾ ॥

ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਨਾਨਕ ਸੋੁਹੇਲਾ ॥੪॥੯॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੇਂ (ਲਾ) ਲਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਂ (ਸੋੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਭਇਆ ਹੂੰ॥੪॥੯॥੪੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਤਾਂ ਸਭੁ ਕੋ ਲਾਗੂ ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ॥

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਭੁਲ ਜਾਵੈ ਤੋ ਸਭ ਕੋਊ (ਲਾਗੂ) ਦੁਸਮਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਚੀਤ ਆਵੈ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ਦੂਜਾ ਸੂਝੈ ਸਾਚੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝੇ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ਲੋਗਨ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰੇ ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਦਾ ਦਯਾਲ ਸੁਆਮੀ ਜੇ ਤੂੰ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਆਵੈਂ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਗ ਬਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਦੁਸਮਨੀ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਬੁਰਾ ਔਰ ਭਲਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰਾ ਹਾਥ ਦੇਇ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਹੈ ਔਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਆਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਹਾਥ ਦੇ ਕਰਕੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਊਪਰਿ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤਿਸ ਕਉ ਬਿਪੁ ਨ ਕੋਊ ਭਾਖੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਦਾਸੁ ਕੇ ਊਪਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਿਪੁ) ਬਿਪਰਜੈ ਬਚਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਪਤਾ ਨਹੀਂ ਭਖ੍ਯਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਹੋ ਸੁਖੁ ਓਹਾ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਓਹੀ ਸੁਖੁ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਔਰ ਓਹੀ ਬਡਿਆਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਤੂੰ ਸਦ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥੩॥

ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਦਾ (ਮਿਹਰਵਾਨ) ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਤੋ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਆਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗੂੰ॥

ਤੁਧੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ॥

ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਯਹ ਜੀਉ ਅਰੁ ਸਰੀਰੁ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋਈ ਨਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ਮੇਰਾ ॥੪॥੧੦॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਜਿਤਨੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਦੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੪੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਖੋਲਿ ਕਿਵਾਰ ਦਿਖਾਲੇ ਦਰਸਨੁ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਈਐ ॥੧॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਪੰਚ ਕੋ ਸਰੂਪ ਤਖਤੋਂ ਕੋ ਖੋਲਕਰ (ਦਰਸਨੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਲਉ ਪਰੀਤਮ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨੇ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਹਰਉ ਰੇ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨਿ ਰਿਦੈ ਅਰਾਧਿਆ ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰਉ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਿਲੋ ਔਰ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੋ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗਿ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੋ॥

ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਪਾਵਕ ਸਾਗਰ ਭਏ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਹਿ ਬਸਨਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਹਾਂ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਰੂਪ ਅਰੁ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁਦਰ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਇਸ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਰਖ ਅਰੁ ਸੋਕ ਮੈਂ ਬਸਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿ ਭਇਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਭਾਵ ਹਰਖ ਸੋਕ ਤੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਥਾਪਿ ਕੀਓ ਸਭੁ ਅਪਨਾ ਕੋਮਲ ਬੰਧਨ ਬਾਂਧਿਆ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਤਨ ਅਰ ਧਨੁ ਸਭ ਅਪਨਾ ਥਾਪਿ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਜਾਨਕੇ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਕੋਮਲ ਬੰਧਨ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਭਏ ਜਨ ਮੁਕਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮੋਹ ਰੂਪੁ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖਨਹਾਰੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਭਾਣੇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮ੍ਰਾ ਦਾਤੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੇ ॥੪॥੧੧॥੫੦॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਇਹ ਜੀਵ ਅਰੁ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੧॥੫੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਤਮ ਸਖੀ ਭਾਵ ਗਜਾਨਵਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮਧਮ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਅੰਤਕੀ ਤੀਨ ਤੁਕ ਮੇਂ ਉੱਤਰ: ਵਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੋ ਸਬਦੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਮਲਨ ਨੀਦ ਤੇ ਛੁਟਕੀ ਕਉਨੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਭਇਓ ਰੀ ॥

ਮੋਹ ਰੂਪ ਮਲੀਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕੌਨ ਸੀ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਾਵ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਤੁਧੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਤੇਰਾ ਆਲਸੁ ਕਹਾ ਗਇਓ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੀ ਸਖੀ (ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ) ਮਾਯਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਆਲਸ ਕਹਾਂ ਚਲਾ ਗਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੯੪

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਗਾਖਰੋ ਸੰਜਮਿ ਕਉਨ ਛੁਟਿਓ ਰੀ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ (ਗਾਖਰੋ) ਕਰੜਾ ਥਾਟ ਥਾ ਸੋ ਤੇਰਾ ਕਿਸ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਛੂਟ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵ ਅਸੁਰ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨੀਆ ਸਗਲੋ ਭਵਨੁ ਲੁਟਿਓ ਰੀ ॥੧॥

ਜਿਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਨੇ ਉਤਮ ਮਧਮ ਦੇਵਤਾ ਮਾਨੁਖ ਔਰ ਅਸੁਰ ਜੋ ਤ੍ਰੈਗਨੀਆ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਸੋ ਸਗਲਾ ਹੀ ਸਰਬ ਭਵਨੋ ਮੈਂ ਲੂਟਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤ੍ਰਿਣ ਜਾਲੇ ਕੋਈ ਹਰਿਆ ਬੂਟੁ ਰਹਿਓ ਰੀ ॥

ਇਹੁ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਜੋ ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਣ ਬਹੁਤ ਜਲਾਏ ਹੈਂ ਕੋਈ ਸਤਸੰਗੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਬੂਟਾ ਹਰਾ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਐਸੋ ਸਮਰਥੁ ਵਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤਾ ਕੀ ਉਪਮਾ ਜਾਤ ਨ ਕਹਿਓ ਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਬੂਟਾ ਹਰਾ ਰਹਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਕੇ ਗੁਣ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਜਰ ਕੋਠ ਮਹਿ ਭਈ ਨ ਕਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਬਰਨੁ ਬਨਿਓ ਰੀ ॥

ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਜਰ ਕੀ ਕੋਠਰੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਰਹਿ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਪਾਪ ਹੈ॥ਉੱਤਰੁ॥

ਮਹਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਗੁਰ ਹਿਰਦੈ ਬਸਿਓ ਅਚਰਜ ਨਾਮੁ ਸੁਨਿਓ ਰੀ ॥੩॥

ਸੁਨਿ ਸਖੀ ਮਹਾ ਮੰਤ੍ਰ ਨਾਮੁ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਨਦਰਿ ਅਵਲੋਕਨ ਅਪੁਨੈ ਚਰਣਿ ਲਗਾਈ ॥

ਤਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਕਰਣਾ ਭਰੀ ਨਜਰ ਸੇ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸੀ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲਈ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਮਾਈ ॥੪॥੧੨॥੫੧॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇ ਮੇਰੀ ਸਮਾਈ ਭਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੫੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਘਰੁ ੭ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਲਾਲੁ ਚੋਲਨਾ ਤੈ ਤਨਿ ਸੋਹਿਆ ॥

ਸੁਰਿਜਨ ਭਾਨੀ ਤਾਂ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੀ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਲਾਲ ਰੰਗ ਕਾ (ਚੋਲਨਾ) ਬਸਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਤਨ ਮੈਂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਸੁਰਜਨ) ਸਜਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਤੂੰ ਭਾਵਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਮੈ ਮੋਹਿਤ ਭਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਵਨ ਬਨੀ ਰੀ ਤੇਰੀ ਲਾਲੀ ॥

ਕਵਨ ਰੰਗਿ ਤੂੰ ਭਈ ਗੁਲਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਰੀ ਕਵਨ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ (ਲਾਲੀ) ਪ੍ਰੀਤ ਬਨੀ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਤੂੰ (ਗੁਲਾਲੀ) ਸਘਨ ਆਨੰਦ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰਿ ਤੁਮਹਿ ਸੁਹਾਗੁ ॥

ਤੁਮ ਘਰਿ ਲਾਲਨੁ ਤੁਮ ਘਰਿ ਭਾਗੁ ॥੨॥

ਅਬ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਸੁਹਾਗ ਵਾਲੀ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ (ਲਾਲਨ) ਪਜਾਰਾ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹੈ ਭਾਗ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਘਰ ਮੇਂ ਹੈ॥੨॥

ਤੂੰ ਸਤਵੰਤੀ ਤੂੰ ਪਰਧਾਨਿ ॥

ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤੁਹੀ ਸੁਰ ਗਿਆਨਿ ॥੩॥

ਸਤਵੰਤੀ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਪਯਾਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ (ਸੁਰ ਗਿਆਨਿ) ਦਿਬ ਗਜਾਨ ਵਾਲੀ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਨੀ ਤਾਂ ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਲ ॥੪॥

ਤੂੰ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈਂ ਤੌ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤੋ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈਂ ਤੁਮਨੇ ਕੌਨ ਸੀ ਘਾਲ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸੁਨਿ ਰੀ ਸਖੀ ਇਹ ਹਮਰੀ ਘਾਲ ॥

ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਸੀਗਾਰਿ ਸਵਾਰਨਹਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੫੨॥

ਹੇ ਸਖੀ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ ਹਮਾਰੀ ਯਿਹੀ ਘਾਲ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਆਪ ਹੀ ਸਿੰਗਾਰ ਲਈ ਹੂੰ॥੧॥੫੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਤਿ ਨੇ ਜੋ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਖੁ ਘਨੋ ਜਬ ਹੋਤੇ ਦੂਰਿ ॥

ਅਬ ਮਸਲਤਿ ਮੋਹਿ ਮਿਲੀ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥

ਜਬ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਮੈਨੇ ਪਰੋਖ ਜਾਨਾ ਤਾ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਦੁਖੁ ਥਾ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪਤੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਰਹਿਣੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਮਿਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਹਦੂਰਿ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਚੁਕਾ ਨਿਹੋਰਾ ਸਖੀ ਸਹੇਰੀ ॥

ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਗੁਰਿ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਮੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਸਖੀ ਅਬ ਮੇਰਾ (ਨਿਹੋਰਾ) ਅਹਿਸਾਨ (ਚੁਕਾ) ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਜੋਂਕਿ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਨਿਕਟਿ ਆਨਿ ਪ੍ਰਿਅ ਸੇਜ ਧਰੀ ॥

ਕਾਣਿ ਕਢਨ ਤੇ ਛੂਟਿ ਪਰੀ ॥੨॥

ਮੈਂ ਪਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਸੇਜ ਪਰ ਹੀ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕੀ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕੀ ਹੂੰ ਜੋ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਕੀ (ਕਾਨ) ਕਨੌਡ ਥੀ ਤਿਸਤੇ (ਛੂਟ ਪਰੀ) ਰਹਤ ਹੋ ਗਈ ਹੂੰ॥੨॥

ਮੰਦਰਿ ਮੇਰੈ ਸਬਦਿ ਉਜਾਰਾ ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੩॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਯਿਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਤੀ ਆਦ (ਬਿਨੋਦੀ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਮਾਰਾ ਮਾਲਕ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਮੈ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥੫੩॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਸਤਕ ਕਾ ਲਿਖਾ ਭਾਗ ਜਾਗਾ ਤਬ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਜਾਰਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹੀ ਮੁਝ ਜਨ ਕੋ ਸਿਥਰ ਸੁਹਾਗ ਭਾਵ ਅਚਲ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੫੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਹਾਗ ਸਥਿਰ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਾਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਠਾਠਾ ਬਾਗਾ) ਪੋਚਾ ਪਾਚੀ ਭਾਵ ਲਿਫਾਫਾ ਬਨਾ ਹੁਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਹਰਿ ਸੂਤੁ ਸਗਲ ਸਿਉ ਮਉਲਾ ॥

ਅਲਿਪਤੁ ਰਹਉ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਉਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਾਹਰ ਸੇਂ ਤੋ ਮੈਂ ਮਾਇਕ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੂੰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਐਸਾ ਅਸੰਗ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਤ ਸਗਲ ਸਿਉ ਕਰਤਾ ॥

ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਧਰਤਾ ॥੨॥

ਮੁਖ ਦੀ ਬਾਰਤਾ ਤੋ ਸਭ ਸੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਜੀਉ ਕੇ ਸੰਗ ਭਾਵ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਦੀਸਿ ਆਵਤ ਹੈ ਬਹੁਤੁ ਭੀਹਾਲਾ ॥

ਸਗਲ ਚਰਨ ਕੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਲਾ ॥੩॥

ਜਦਯਪਿ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਉ ਬਹੁਤ (ਭੀਹਾਲਾ) ਭਯਾਨਕ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰੋਧੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਰਬ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰਾਲਾ) ਧੂਰਿ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੫

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੪॥੩॥੫੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੁਝ (ਜਨਿ) ਦਾਸ ਨੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੫੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਭਕ੍ਤਿ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਨਿਹਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਵਤੁ ਰਲੀਆ ਜੋਬਨਿ ਬਲੀਆ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮਾਟੀ ਸੰਗਿ ਰਲੀਆ ॥੧॥

ਪੁਰਸੁ (ਪਾਵਤੁ ਰਲੀਆ) ਆਨੰਦ ਪਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋਬਨ ਕਰ ਬਲਵਾਨ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਮਟੀ ਸੇ ਮਿਲ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਨ ਕੁੰਡਲੀਆ ਬਸਤ੍ਰ ਓਢਲੀਆ ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਲੀਆ ਮਨਿ ਗਰਬਲੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਕੁੰਡਲ ਪਹਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਓਢੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੇਜਜ ਭੀ (ਸੁਖਲੀਆ) ਸੁਖਦਾਇਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਮਨ ਮੈ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਲੈ ਕੁੰਚਰੀਆ ਸਿਰਿ ਕਨਿਕ ਛਤਰੀਆ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਲੇ ਧਰਨਿ ਗਡਲੀਆ ॥੨॥

ਨੀਚੇ (ਕੁੰਚਰੀਆ) ਹਸਤੀ ਹੈ ਸਿਰ ਪਰ ਸੋਨੇ ਕਾ ਛਤ੍ਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਭਕ੍ਤਿ ਬਿਨਾ ਲੈਕਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਗਾਡ ਦੀਆ ਜਾਏਗਾ॥੨॥

ਰੂਪ ਸੁੰਦਰੀਆ ਅਨਿਕ ਇਸਤਰੀਆ ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਬਿਨੁ ਸਭਿ ਸੁਆਦ ਫਿਕਰੀਆ ॥੩॥

ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਾਲੀਆਂ ਅਨੇਕ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸੁਆਦ ਫੀਕੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਛਲੀਆ ਬਿਕਾਰ ਬਿਖਲੀਆ ॥
ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਦਇਅਲੀਆ ॥੪॥੪॥੫੫॥

ਮਾਯਾ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ ਬਿਕਾਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਛਲ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੪॥੫੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ॥

ਏਕੁ ਬਗੀਚਾ ਪੇਡ ਘਨ ਕਰਿਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤਹਾ ਮਹਿ ਫਲਿਆ ॥੧॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪ ਬਗੀਚਾ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ (ਪੇਡ) ਬ੍ਰਿਖ ਦੇਵਤਾ ਦੈਤ ਮਾਨੁਖਜ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਰੂਪ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਘਨੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਭੀ ਤਿਸਮੇਂ ਫਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਗਿਆਨੀ ॥
ਜਾ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥
ਆਸਿ ਪਾਸਿ ਬਿਖੂਆ ਕੇ ਕੁੰਟਾ ਬੀਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਭਾਈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਐਸਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਹੁ ਜਿਸ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ ਨਿਰਬੰਧ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਆਸ ਪਾਸ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਬਿਖਕੇ (ਕੁੰਟਾ) ਕੁਸੰਗੀ ਲੋਗ ਹੈਂ ਬੀਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਤਸੰਗ ਹੈ॥੧॥

ਸਿੰਚਨਹਾਰੇ ਏਕੈ ਮਾਲੀ ॥
ਖਬਰਿ ਕਰਤੁ ਹੈ ਪਾਤ ਪਤ ਡਾਲੀ ॥੨॥

ਇਨ ਸਭ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਕੇ ਸਿੰਚਨ ਹਾਰੇ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਮਾਲੀ ਹੈਂ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਜਲ ਸੇ ਜਥਾ ਜੋਗ ਸਭ ਭਾਂਤ ਕੇ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਕੇ ਪਤ੍ਰ ਔਰ ਡਾਲੀਓਂ ਕੀ (ਪਾਤ) ਪੰਕਤੀ ਕੀ ਖਬਰ ਸਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿਕ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਬਨਸਪਤਿ ਆਣਿ ਜੜਾਈ ॥
ਸਗਲੀ ਫੂਲੀ ਨਿਫਲ ਨ ਕਾਈ ॥੩॥

ਜੀਵੋਂ ਰੂਪ ਜਿਤਨੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ ਸਭ ਮਾਯਾ ਸਕਤੀ ਕੋ (ਆਣਿ) ਲੇ ਕਰ ਜਟਿਤ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਆਪਤੇ ਭਿੰਨ ਕਰ ਜੜਾਈ ਹੈ (ਸਗਲੀ ਫੂਲੀ) ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਨਾਮੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਰੀ ਤਿਨਿ ਮਾਇਆ ॥੪॥੫॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਉਸ ਬਾਗ ਮੇਂ ਸੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਦਾਸ ਨੇ ਮਾਯਾ ਤਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੪੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਜ ਲੀਲਾ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਬਨਾਈ ॥
ਜੋਗੁ ਬਨਿਆ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈ ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਰਾਜ ਲੀਲਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੇ ਬਨਾਈ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਨੇ ਕਰਕੇ ਜੋਗ ਬਨ ਗਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਬਨੇ ਤੇਰੈ ਓਲ੍ਹੈ ॥
ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪਰਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ (ਓਲੈ) ਆਸਰੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਬਨੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪਰਦੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਹਾ ਨਿਰਬਾਣੇ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਬੂਝਿਕਰ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਆਨੰਦ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਅਤੀ (ਨਿਰਬਾਣੇ) ਨ੍ਰਿਦੁਖੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਸੋ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸੀ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਸੋਈ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਤੁਝੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਅਰ ਉਦਾਸੀ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਨਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਬੰਧ ਹੂਆ ਹੈ।

ਜਾ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ ॥
ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਪੂਰ ਖਜਾਨਾ ॥੪॥੬॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਧੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥੬॥੫੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ਰੂਪ ਕਥਨ ਹੈ॥

ਤੀਰਥਿ ਜਾਉ ਤ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੇ ॥
ਪੰਡਿਤ ਪੂਛਉ ਤ ਮਾਇਆ ਰਾਤੇ ॥੧॥

ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਜਾਈਏ ਤੋ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਬਾਸੀ (ਹਉ ਹਉ) ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਬੜਾ ਹੂੰ ਕਰਤੇ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੰਡਤੋਂ ਸੇ ਪੂਛੀਏ ਤੌ ਪੰਡਿਤ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋ ਅਸਥਾਨੁ ਬਤਾਵਹੁ ਮੀਤਾ ॥
ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਨੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤੋ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਸੋ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਨਿਤ੍ਯਪ੍ਰਤੀ ਹੋਤਾ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵੀਚਾਰ ॥
ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਅਉਤਾਰ ॥੨॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਤੌ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਰਕ ਤਥਾ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਰਸਤ ਮਹਿ ਚਿੰਤ ਉਦਾਸ ਅਹੰਕਾਰ ॥
ਕਰਮ ਕਰਤ ਜੀਅ ਕਉ ਜੰਜਾਰ ॥੩॥

ਗਰਿਸਤ ਕਰੀਏ ਤੋ ਚਿੰਤਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਉਦਾਸੀ ਬਨੀਏ ਤੋ ਹੰਕਾਰ ਬਢਤਾ ਹੈ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਜੰਜਾਰ) ਬੰਧਨ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ਉੱਤ੍ਰ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੀ ਤਿਨਿ ਮਾਇਆ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਬਸ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਨਦੀ ਤਰੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥

ਇਹੁ ਅਸਥਾਨੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੭॥੫੮॥

ਸਤਸੰਗਿ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਸਾਧ ਰੂਪੀ ਅਸਥਾਨ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜ੍ਯ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੭॥੫੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਸੂਖ ਬਾਹਰਿ ਫੁਨਿ ਸੂਖਾ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਦੂਖਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਘਰ ਭੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਹੁਰੋ ਬਾਹਰ ਭੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸੂਖ ਜਾਂ ਤੂੰ ਚਿਤਿ ਆਂਵੈਂ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੬

ਸੋ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜੋ ਜਨੁ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਜਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਢਹੈ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਦੁਖ ਡੇਰਾ) ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਸਾਚੁ ਸਬਦੁ ਜਾ ਕਾ ਨੀਸਾਨੁ ॥੩॥

(ਜਾ) ਜਿਸ ਪਾਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਵਹੀ ਆਪਕਾ ਹੁਕਮ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਵਹੁ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੮॥੫੯॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜਬ ਮੁਝੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੫੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਹਾ ਪਠਾਵਹੁ ਤਹ ਤਹ ਜਾਈਂ ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਂ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਭੇਜੋ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹਮ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਹਮ ਸੁਖੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਦਾ ਚੇਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਸਾਈ ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਸਾਈ ਹਮ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਚੇਰੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਤੁਮਰਾ ਦੀਆ ਪੈਨ੍ਹਉ ਖਾਈਂ ॥
ਤਉ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖੀ ਵਲਾਈਂ ॥੨॥

ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ਕਰਕੇ ਖਾਤੇ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਵਸਥਾ ਸੁਖੀ (ਵਲਾਈਂ) ਵਿਤੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਈਂ ॥
ਤੁਮ੍ਹਰੈ ਲਵੈ ਨ ਕੋਊ ਲਾਈਂ ॥੩॥

ਤਨ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹਮ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਯਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਰੇ ਸਮੀਪ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਤੁਲ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਤ ਇਵੈ ਧਿਆਈਂ ॥
ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਸੰਤਹ ਲਗਿ ਪਾਈਂ ॥੪॥੯॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨਿਤ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੯॥੬੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਧਿਆਈਐ ॥
ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਹਰੇ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥੧॥

ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਔ ਸੋਵਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਯਾਈਐ ਰਾਹ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ॥
ਜਾਸੁ ਸੁਨੀ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦਾ ਦੂਖ ਰੋਗ ਮਨ ਸਗਲੇ ਲਥਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਐ ਜਿਸਕੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੋਇ ਫਿਰ ਦੁਖੁ ਤਥਾ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਮਨ ਤੇ (ਲਥਾ) ਨਿਵਰਤ ਹੂਆ ਹੀ ਜਾਣੋ॥੧॥

ਕਾਰਜਿ ਕਾਮਿ ਬਾਟ ਘਾਟ ਜਪੀਜੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥੨॥

(ਕਾਰਜਿ) ਬਡੇ ਬਿਵਾਹਾਦਿਕ ਉਤਸਵ (ਕਾਮਿ) ਸਮਾਨ ਕੰਮ ਔ (ਬਾਟ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਔਰ (ਘਾਟ) ਨਦੀ ਕਾ ਤਟ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਜੀਪੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਜਮ ਕੀ ਵਾਟ ਨ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਏ ਜੋ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਿਸੁ ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ ॥
ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਲਗਿ ਪਾਈ ॥੪॥੧੦॥੬੧॥

ਜਿਸਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋ ਮੇਂ ਲਗਨੇ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੬੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸੂਖ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਭਈ ਕਲਿਆਣ ਦੁਖ ਹੋਵਤ ਨਾਸੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਕਲਿਆਣ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਸਦ ਸਦਾ ਮਨਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸੁਤਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਸਦ ਸਦਾ) ਸਰਬਦਾ ਮਨਾਵਹੁ ਭਾਵ ਪੂਜਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਅਨੰਦ ਕਰੋ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥
ਥਿਰੁ ਘਰਿ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਪਾਵਹੁ ॥੨॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਹੁ ਤੌ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੂਏ ਭਾਵ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਥਿਰ ਰੂਪ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਵਹੁਗੇ॥੨॥

ਪਰ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨ ਰਾਖਹੁ ਚੀਤ ॥
ਤੁਮ ਕਉ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਭਾਈ ਮੀਤ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਤੁਮ ਪਰਾਯਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤ ਮੈ ਨਹੀਂ ਰਖੋਗੇ ਤੌ ਤੁਮਕੋ ਭੀ ਦੁਖ ਭਾਵ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਗੁਰਿ ਦੀਨ੍ਾ ॥
ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਚੀਨ੍ਾ ॥੪॥੧੧॥੬੨॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਹਮਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਯਹੀ ਸੁਖ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੧੧॥੬੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਸੁ ਨੀਚ ਕਉ ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਹੁ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਮਾਨੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਨੀਚ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਕੂੰਟ ਮੇਂ ਮਾਨਨੀਯ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਰਸਨੁ ਮਾਗਉ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਤੁਮਰੀ ਸੇਵਾ ਕਉਨ ਕਉਨ ਨ ਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਤਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਕੋਈ ॥
ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਆ ਕੇ ਚਰਨ ਮਲਿ ਧੋਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਲ ਮਲ ਧੋਵਨੇ ਲਗਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾਹੂ ਨ ਆਵਤ ਕਾਮ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਾ ਕੋ ਜਪੀਐ ਨਾਮ ॥੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨ ਸੋਵਤ ਜਾਗੇ ॥
ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਮੀਠੇ ਲਾਗੇ ॥੪॥੧੨॥੬੩॥

ਸਾਧਉ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਅਗਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਸੋਯਾ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਜੀ (ਮੀਠੇ) ਪਿਆਰੇ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੬੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਏਕੋ ਏਕੀ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰਉ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰਉ ॥੧॥

(ਏਕੋ ਏਕੀ) ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਰੂਪ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਸਰਬਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੯੭

ਰਾਮ ਰਾਮਾ ਰਾਮਾ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਉ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਓ ਸੰਤ ਜੋ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵਹੁ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਾ ਕੈ ਸੂਤਿ ਪਰੋਈ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿਆ ਸੋਈ ॥੨॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪਰੋਈ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਓਪਤਿ ਪਰਲਉ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰਤਾ ॥
ਆਪਿ ਅਲੇਪਾ ਨਿਰਗੁਨੁ ਰਹਤਾ ॥੩॥

(ਓਪਤਿ) ਉਤਪਤ ਪ੍ਰਲਯ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਅਨੰਦ ਕਰੈ ਨਾਨਕ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ॥੪॥੧੩॥੬੪॥

ਕਰਨੇ ਕਰਾਉਨੇ ਮੇਂ ਜੋ ਸਮਰਥ ਔਰ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਕਰ ਆਨੰਦਤਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੬੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਰਹੇ ਭਵਾਰੇ ॥
ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਜੀਤੀ ਨਹੀ ਹਾਰੇ ॥੧॥

ਕਰੋੜ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਜੋ ਭ੍ਰਮਨ ਥੇ ਸੋ (ਰਹੇ) ਹਟ ਗਏ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟਿ ਗਏ ਹੈਂ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਜੋ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿ ਜੀਤ ਲਈ ਹੈ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਿਲਬਿਖ ਬਿਨਾਸੇ ਦੁਖ ਦਰਦ ਦੂਰਿ ॥
ਭਏ ਪੁਨੀਤ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਸੇ ਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰੀ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪ ਨਸ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਔਰ ਦਰਦ ਈਰਖਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੰਤ ਉਧਾਰਨ ਜੋਗ ॥

ਤਿਸੁ ਭੇਟੇ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝੀ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਥੀਆ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੁਈ ਮਨੁ ਸਿਥਰ ਹੂਆ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਬੁਧਿ ॥੪॥੧੪॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਾ ਤਬ ਨਉਨਿਧਿ ਸਿਧੀਆਂ ਔਰ ਉਤਮ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੬੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਟੀ ਤਿਆਸ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ॥

ਸਾਧ ਸੇਵਾ ਅਘ ਕਟੇ ਘਨੇਰੇ ॥੧॥

ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਪਾਪ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਕਟੇ ਗਏ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦੁ ਘਨਾ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਹੂਏ ਔਰ (ਸੂਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ (ਆਨੰਦੁ) ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ (ਘਨਾ) ਅਤਜੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨਸਿਓ ਮਨ ਕਾ ਮੂਰਖੁ ਢੀਠਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਭਾਣਾ ਲਾਗਾ ਮੀਠਾ ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਹਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਐਸਾ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾ (ਢੀਠਾ) ਕਠੋਰਪਨਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਚਰਣ ਗਹੇ ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਲਹੇ ॥੩॥

ਜਬ ਸੇ ਪੂਰਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਏਕ ਜਨਮ ਕੀ ਤੋ ਕੌਨ ਕਹੈ ਕਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਲਹ ਗਏ ਭਾਵ ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਇਹੁ ਸਫਲ ਭਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਰੀ ਮਇਆ ॥੪॥੧੫॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਸਦ ਸਦਾ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕੇਸ ਸੰਗਿ ਝਾਰੇ ॥੧॥

ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਮਨ ਅਪਨਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬਕਾਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਝਾੜਤਾ ਰਹੁ॥੧॥

ਜਾਗੁ ਰੇ ਮਨ ਜਾਗਨਹਾਰੇ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਆਵਸਿ ਕਾਮਾ ਝੂਠਾ ਮੋਹੁ ਮਿਥਿਆ ਪਸਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਗਨ ਹਾਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਗੁ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਹੁ ਇਸ ਝੂਠੇ (ਪਸਾਰੇ) ਫੈਲਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਝੂਠਾ ਮੋਹ ਹੈ ਇਸਮੈ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਰ ਕੋਈ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਇ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਉ ਜਬ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇੰਗੇ ਤਬ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥੨॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਦੇਵੈ ਨਾਉ ॥੩॥

ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਥਾਉਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰ ਹੀ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਆਪਿ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਜਾਪਿ ॥੪॥੧੬॥੬੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਆਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਾਪ ਜਪੁ॥੪॥੧੬॥੬੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਪੇ ਪੇਡੁ ਬਿਸਥਾਰੀ ਸਾਖ ॥

ਅਪਨੀ ਖੇਤੀ ਆਪੇ ਰਾਖ ॥੧॥

(ਪੇਡੁ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਭੀ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਸਬਲੁ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰੂਪ ਸਾਖ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਫੈਲਾਈ ਹੈ ਇਸ ਚਰਾਚਰ ਰੂਪ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਖੇਤੀ ਕੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨਾਦਿ ਕਰਕੇ ਰਖਯਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਏਕੈ ਓਹੀ ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਣ ਹੈ (ਸੋਈ) ਓਹੀ ਏਕ (ਜਤ ਕਤ) ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦੇਖੀਏ॥੧॥

ਆਪੇ ਸੂਰੁ ਕਿਰਣਿ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਸੋਈ ਗੁਪਤੁ ਸੋਈ ਆਕਾਰੁ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਵਾ ਸਕਤਿਆ ਰੂਪ ਕਿਰਣੋਂ ਕਾ ਬਿਸਤਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਨਿਰਗੁਨ ਨਿਰਾਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਅਕਾਰ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਥਾਪੈ ਨਾਉ ॥

ਦੁਹ ਮਿਲਿ ਏਕੈ ਕੀਨੋ ਠਾਉ ॥੩॥

ਬੇਦ ਨੇ ਨਿਰਗੁਨ ਔਰ ਸਰਗੁਣ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦੋ ਨਾਮ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਭਾਵ ਰਖੇ ਹੈਂ ਦੋਨੋਂ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰ ਏਕ ਚੇਤੰਨ ਸੱਤਾ ਨੇ ਹੀ ਅਸਥਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਗੁਣ ਔਰ ਸਰਗੁਣ ਮੈਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਖੋਇਆ ॥

ਅਨਦ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਨੈਨ ਅਲੋਇਆ ॥੪॥੧੭॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਭਰਮ ਔਰ ਭਯ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸਰਬ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੬੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੮

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਉਕਤਿ) ਕਥਨੀ (ਸਿਆਨਪ) ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਯਹ ਮੈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੈ ਨਿਰਗੁਨ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਨ ਮੇਂ ਕੋਈ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸੋ ਤੁਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅਗਿਆਨ ਅਵੀਚਾਰੀ ॥

ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਆਸ ਮਨਿ ਧਾਰੀ ॥੨॥

ਮੈਂ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਔਰ ਤਨ ਕਰ ਮੁਗਧ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਅਬੀਚਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਆਸਾ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਮ ਨ ਸਾਧਾ ॥

ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮਨਹਿ ਅਰਾਧਾ ॥੩॥

ਮੈਨੇ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕੋਈ ਧਰਮ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇਵਲ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ਮਤਿ ਮੇਰੀ ਥੋਰੀ ॥

ਬਿਨਵਤਿ ਨਾਨਕ ਓਟ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ ॥੪॥੧੮॥੬੯॥

ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁਧ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਕਛੁ ਭੀ ਜਸ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝੇ ਕੇਵਲ ਆਪ ਹੀ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ॥੪॥੧੮॥੬੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਖਰ ਦੁਇ ਇਹ ਮਾਲਾ ॥

ਜਪਤ ਜਪਤ ਭਏ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਏਹ ਦੋ ਅਖਰ ਮਾਲਾ ਹੈਂ ਜੋ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਇਸ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਦਯਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਓਹ ਜਾਪਕ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਸਰਣਾਈ ਮੋ ਕਉ ਦੇਹੁ ਹਰੇ ਹਰਿ ਜਪਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈਂ ਆਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਰੂਪ (ਜਪਨੀ) ਮਾਲਾ ਦੇਹੁ ਔਰ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਖੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਮਾਲਾ ਉਰ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੈ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੂਖੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥੨॥

ਜਬ ਜੀਵ ਐਸੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਮਾਲ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਸਮਾਲੈ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਇਤ ਉਤ ਕਤਹਿ ਨ ਡੋਲੈ ॥੩॥

ਜੋ ਇਸ ਮਾਲਾ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਖੇ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਰਹੇ ਸੋ ਦਾਸ (ਇਤ ਉਤ) ਇਧਰ ਉਧਰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਕਹੀਂ ਡੋਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਰਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਹਰਿ ਮਾਲਾ ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਜਾਇ ॥੪॥੧੯॥੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਯਹ ਹਰਿ ਮਾਲਾ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੭੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਇ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਲੇਪੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਕੋਈ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਦ ਹੀ ਮੁਕਤਾ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਜਨ ਕੈ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਦਾਸ ਕੀ ਜੁਗਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸ ਨਿਤਯ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਕੈ ਮਨ ਮੈਂ ਭਲਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਯਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਅਤਿ ਸੁਧੁ ਰੀਤੀ ਹੈ "ਜੇਤਾ ਪੇਖਨੁ ਤੇਤਾ ਧਿਆਨੁ" ਇਤਯਾਦਿ॥੧॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥੨॥

ਜੋ ਸਭ ਕੁਛ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਭਲਾ ਮਾਯਾ ਕਬ ਬਯਾਪ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਾ ਕੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਤਿਸ ਕਉ ਚਿੰਤਾ ਸੁਪਨੈ ਨਾਹਿ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਭਰਮੁ ਮੋਹੁ ਸਗਲ ਬਿਨਸਾਇਆ ॥੪॥੨੦॥੭੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨ ਜਨਤ ਸਗਲੇ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੭੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਓ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥

ਤਾਂ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਨੇਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਯਾ ਤੋ ਕਹੀਏ ਦੂਖ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮ ਕੈਸੇ ਸਮੀਪਤਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਜੀਵਾ ਸੋਇ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥
ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਕਉ ਲੇਹੁ ਉਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤੁਮਰੀ ਸੋਭਾ ਸੁਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ (ਉਬਾਰੀ) ਬਚਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਦੂਖੁ ਬਿਸਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ॥
ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਜਪਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੰਤਾ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਮ ਨੇ ਯਹ ਫਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਅਰੁ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਈ ਸਤਿ ਸਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਰਖੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਇ ॥੩॥

ਸੋਈ ਤੂੰ ਆਦਿ ਮੇਂ ਸੱਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਤੂੰ ਅੰਤ ਮੇਂ ਭੀ ਸੱਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕੇ ਮੈਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ (ਪਰੋਇ) ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਉਨ ਉਹ ਕਰਮਾ ॥
ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥੪॥੨੧॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੌਨ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਓਹ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਵਾ ਓਹੁ ਕੌਨੁ (ਕਰਮਾ) ਕਰਮੁ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨਾ ਰਹਿ ਗਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੋਰ ਕਰਤਬੁ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਬਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੨੧॥੭੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਹਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਵਿਗੁਤੇ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਛੂਟੇ ॥੧॥

ਭਗਤਿ ਹੀਨ ਪੁਰਖ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਕਰ (ਬਿਗੂਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਫੰਧ ਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋਇ ਰਹੇ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤੇ ॥
ਜਾਗਤ ਭਗਤ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਮਤੇ ਹੁਏ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੁਏ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਮੈਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੋਹ ਭਰਮਿ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭਵਾਇਆ ॥
ਅਸਥਿਰੁ ਭਗਤ ਹਰਿ ਚਰਣ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਭਗਤ ਹੀਨ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਮੋਹ ਔਰ ਭਰਮ ਕੇ ਹੋਨੇ ਕਰ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧਯਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਿਥਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਬੰਧਨ ਅੰਧ ਕੂਪ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇਰਾ ॥
ਮੁਕਤੇ ਸੰਤ ਬੁਝਹਿ ਹਰਿ ਨੇਰਾ ॥੩॥

ਭਗਤ ਹੀਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਇਸ ਅੰਧਕੂਪ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੰਧਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਹਰਿ ਕੋ ਨਿਕਟ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰ ਬੰਧਨ ਸੇ (ਮੁਕਤੇ) ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥
ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥੨੨॥੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ (ਈਹਾਂ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥੭੩॥

ਪੰਨਾ ੩੯੯

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੂ ਮੇਰਾ ਤਰੰਗੁ ਹਮ ਮੀਨ ਤੁਮਾਰੇ ॥
ਤੂ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹਮ ਤੇਰੈ ਦੁਆਰੇ ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਤਰੰਗ) ਜਲੁ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ (ਮੀਨ) ਮਛ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾ ਹਉ ਸੇਵਕੁ ਤੇਰਾ ॥
ਸਰਣਿ ਗਹੀ ਪ੍ਰਭ ਗੁਨੀ ਗਹੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ (ਗੁਨੀ ਗਹੇਰਾ) ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਤੂ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨੁ ਤੂ ਆਧਾਰੁ ॥
ਤੁਝਹਿ ਪੇਖਿ ਬਿਗਸੈ ਕਉਲਾਰੁ ॥੨॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਜੀਵਨੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਤੁਝਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਖਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੂ ਮੇਰੀ ਗਤਿ ਪਤਿ ਤੂ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਮੈ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥੩॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਿਤ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਤੂਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਤੇਰਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ॥੩॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਉ ਨਾਮ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੨੩॥੭੪॥

ਹੇ ਗੁਣਤਾਸ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਯਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੭੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹਰਖ ਸੋਕ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਵਨਹਾਰੈ ਝੂਠੁ ਕਮਾਨਾ ॥
ਹਸਿ ਹਸਿ ਸੋਗੁ ਕਰਤ ਬੇਗਾਨਾ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਰੋਵਨ ਹਾਰੇ ਨੇ ਝੂਠਾ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਯਾ ਹੈਂ ਹੇ ਅਰਥਾਤ ਭਾਣਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਲਾਭਕਰ ਹਸ ਹਸ ਪੜਤਾ ਹੈ ਹਾਨਿ ਕਰ ਸੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੇਗਾਨਾ ਮੂਰਖ ਹੈ॥੧॥

ਕੋ ਮੂਆ ਕਾ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਨੁ ॥
ਕੋ ਰੋਵੈ ਕੋ ਹਸਿ ਹਸਿ ਪਾਵਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੋਈ ਮਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਗਾਇਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕੋਈ ਰੋਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਹਸਿ ਹਸਿ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਲ ਬਿਵਸਥਾ ਤੇ ਬਿਰਧਾਨਾ ॥
ਪਹੁਚਿ ਨ ਮੂਕਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥੨॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਖ ਸੋਕ ਮੇਂ ਬਾਲਕ ਸੇ ਬ੍ਰਿਧ ਹੂਆ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਹੁਚਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨ ਹੂਆ ਅਰੁ ਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੀ (ਮੂਕਾ) ਨਸ੍ਰ ਹੂਆ ਫਿਰ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਛਤਾਤਾ ਹੀ ਰਹ ਗਯਾ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਅਉਤਾਰਾ ॥੩॥

ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਮੈ ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਲਾਇਆ ਨਾਮ ॥
ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਾ ਕਾ ਪਰਵਾਨ ॥੪॥੨੪॥੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨੪॥੭੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਸੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਉਪਾਉ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਸੋਇ ਰਹੀ ਪ੍ਰਭ ਖਬਰਿ ਨ ਜਾਨੀ ॥
ਭੋਰੁ ਭਇਆ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਨੀ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਜਬ (ਭਰੁ) ਦਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਰੂਪ ਸੂਰਜੁ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਫਿਰ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਲਗੀ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਜਿ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਧਰਉ ਰੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਤਾ ਤੇ ਆਲਸੁ ਕਹਾ ਕਰਉ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਅਰੁ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਇਛਜਾ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਤਉ ਆਲਸੁ ਕਿਉਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਰ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਣਿ ਨਿਸਾਰਿਓ ॥
ਖਿਸਰਿ ਗਇਓ ਭੂਮ ਪਰਿ ਡਾਰਿਓ ॥੨॥

ਪੂਰਬਲੇ ਪੁੰਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਾਥ ਮੇਂ (ਨਿਸਾਰਿਓ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਾਥ ਸੇ (ਖਿਸਰਿ ਗਇਓ) ਖਿਸਕ ਗਯਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਰ ਗਿਰ ਗਜਾ ਭਾਵ ਏਹ ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਰਥ ਕੀਆ॥੨॥

ਸਾਦਿ ਮੋਹਿ ਲਾਦੀ ਅਹੰਕਾਰੇ ॥
ਦੋਸੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਕਰਣੈਹਾਰੇ ॥੩॥

ਸ੍ਵਾਦ ਔ ਮੋਹਿ ਔ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾ ਤੂੰ ਲਾਦੀ ਭਾਵ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਰਚਣੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਕਿਆ ਦੋਸ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟੇ ਭਰਮ ਅੰਧਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਮੇਲੀ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥੪॥੨੫॥੭੬॥

ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਅੰਧਜਾਰੇ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰੇ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਮਿਟਾਵੈਂਗੀ ਤਉ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲੇਂਗੀ॥੪॥੨੫॥੭੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਆਸ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਮਕੰਕਰ ਨਸਿ ਗਏ ਵਿਚਾਰੇ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਦੂਰ ਹੀ ਸੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂ ਚਿਤਿ ਆਵਹਿ ਤੇਰੀ ਮਇਆ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਸਗਲ ਰੋਗ ਖਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੀ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਇਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਰੋਗ ਨਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਦੂਖ ਦੇਵਹਿ ਅਵਰਾ ਕਉ ॥

ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਾਕਹਿ ਜਨ ਤੇਰੇ ਕਉ ॥੨॥

ਜਮਦੂਤ ਅਵਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਰਸ ਤੇਰੇ ਕੀ ਪਿਆਸ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਬਸੈ ਬੈਰਾਗੀ ॥੩॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਯਾਸ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਪੁਰਸ ਸਹਜਾਨੰਦ ਮੇਂ ਬਸੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀਜੈ ॥

ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਦੀਜੈ ॥੪॥੨੬॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀਏ (ਕੇਵਲੁ) ਏਕ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਦੀਜੀਏ ॥੪॥੨੬॥੭੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੋ ਮਿਟੇ ਜੰਜਾਲ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਹੋਇਆ ਕਿਰਪਾਲ ॥੧॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ (ਜੰਜਾਲ) ਬੰਧਨ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨਾ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਲੀ ਬਨੀ ॥

ਜਾ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਪੂਰਨੁ ਸੋ ਭੇਟਿਆ ਨਿਰਭੈ ਧਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਤੋ ਭਲੀ ਬਨ ਗਈ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜਿਸ ਧਨੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭ ਬਸਤ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਭੂਖ ਮਹਾ ਬਿਕਰਾਲ ॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਾਧੁ ਨੇ ਮੁਝੇ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜੋ ਅਤਿ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਯਦਾਇਕ ਥੀ ਸੋ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਠਾਕੁਰਿ ਅਪੁਨੈ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥
ਜਲਨਿ ਬੁਝੀ ਮਨਿ ਹੋਈ ਸਾਂਤਿ ॥੩॥

(ਅਪੁਨੈ) ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਜਲਨ ਮਿਟੀ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਕੋ ਸਾਂਤ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਭਾਲ ਮਨੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੦

ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ॥੪॥੨੭॥੭੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਮੇਰੀ (ਭਾਲ) ਢੂੰਢ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ॥੪॥੨੭॥੭੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਜਾ ਕੀ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਭੋਜਨ ਪੂਰਨ ਰਹੇ ਅਘਾਈ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਸਕੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਬਨਿ ਆਈ ਹੈ ਵਹੁ ਗਿਆਨ ਭੋਜਨ ਸੇ ਅਘਾਇ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਛੂ ਨ ਥੋਰਾ ਹਰਿ ਭਗਤਨ ਕਉ ॥
ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਬਿਲਛਤ ਦੇਵਨ ਕਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਬਸਤ ਕਾ (ਥੋਰਾ) ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਖਾਤ) ਜਪਤੇ (ਖਰਚਤ) ਸਾਧਨਾ ਸਪੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਦੇਤੇ (ਬਿਲਛਤ ਦੇਵਨ ਕਉ) ਆਨੰਦ ਪੂਰਵਕ ਗਜਾਨ ਬਖਸੀਸ ਦੇਣੇ ਕੋ ਭੀ ਕਛੁ ਥੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਾਧਨੋਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਦਜਾ ਕਰਕੇ ਉਨਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਬਖਸੀਸ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਾ ਧਨੀ ਅਗਮ ਗੁਸਾਈ ॥
ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਕਹੁ ਕੇਤ ਚਲਾਈ ॥੨॥

ਤੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਗੰਮ ਗੁਸਾਈ ਜਿਸਕਾ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਕਜਾ ਸਕਤ ਚਲਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਕਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦਸ ਅਸਟ ਸਿਧਾਈ ॥
ਪਲਕ ਦਿਸਟਿ ਤਾ ਕੀ ਲਾਗਹੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਏਕ ਪਲਕ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਮੇਂ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਹੀ ਤਿਨ ਕਾਮੀ ॥੪॥੨੮॥੭੯॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਦਜਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੪॥੨੮॥੭੯॥ ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਭੀ ਲਗ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਉ ਮੈ ਅਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਬ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਮੈਂਨੇ ਅਪਨਾ ਸਤਗੁਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ (ਮਹਾ ਸੁਖੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਗਣਤ ਬਿਨਾਸਿਉ ਸੰਸਾ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜਨ ਭਏ ਭਗਵੰਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਰਤੇ ਹੂਏ ਦਾਸ (ਭਗਵੰਤਾ) ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਤੇਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਨ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਟਿ ਗਈ ਹੈ ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਉ ਮੈ ਅਪੁਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਚੀਤਿ ॥
ਤਉ ਭਉ ਮਿਟਿਓ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥੨॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਤੁਝ ਅਪਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤਬ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਯ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਉ ਮੈ ਓਟ ਗਹੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥
ਤਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਮਨਸਾ ਮੇਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜਬ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰੀ ਇਛਯਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਦੇਖਿ ਚਲਿਤ ਮਨਿ ਭਏ ਦਿਲਾਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥੪॥੨੯॥੮੦॥

ਤੇਰੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਦੇਖਿ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਨ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੮੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਨਿਤਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਅਰ ਕਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਮੂਸਾ ਲਾਜੁ ਟੁਕਾਈ ॥
ਗਿਰਤ ਕੂਪ ਮਹਿ ਖਾਹਿ ਮਿਠਾਈ ॥੧॥

ਕਾਲ ਰੂਪ ਚੂਹਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਆਯੂ ਰੂਪ (ਲਾਜੁ) ਰਸੀ ਕੋ ਵਾ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਰੂਪੀ ਚੂਹੀ ਚੂਹਾ ਆਯੂ ਰੂਪ ਰਸੀ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਰੂਪ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੂਪ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਮਿਠਾਈ ਮਾਨ ਕਰ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਚਤ ਸਾਚਤ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਨੀ ॥
ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਕੇ ਚਿਤਵਤ ਕਬਹੂ ਨ ਸਿਮਰੈ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਸੋਚਤੇ ਹੂਏ (ਸਾਚਤ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਭਈ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰੰਗ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕਾ ਕਬੀ ਭੀ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥੧॥

ਦ੍ਰੁਮ ਕੀ ਛਾਇਆ ਨਿਹਚਲ ਗ੍ਰਿਹੁ ਬਾਂਧਿਆ ॥
ਕਾਲ ਕੈ ਫਾਂਸਿ ਸਕਤ ਸਰੁ ਸਾਂਧਿਆ ॥੨॥

(ਦ੍ਰੁਮ) ਬ੍ਰਿਖ ਛਾਇਆ ਵਤ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਹਚਲ ਜਾਨ ਕਰ ਘਰ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ (ਸਕਤ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਨੇ (ਸਰੁ) ਤੀਰ (ਸਾਂਧਿਆ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਤਯਾਰ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਲੂ ਕਨਾਰਾ ਤਰੰਗ ਮੁਖਿ ਆਇਆ ॥
ਸੋ ਥਾਨੁ ਮੂੜਿ ਨਿਹਚਲੁ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕਾ ਕਨਾਰਾ ਰੂਪ ਜੋ ਏਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਕਾਲ ਰੂਪ ਦਰੀਆਉ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਲਹਿਰ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਅਸਥਾਨ ਨਿਹਚਲ ਜਾਨ ਕਰ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਤਿਸਮੈਂ ਮੋਹ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੪॥੩੦॥੯੧॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੦॥੯੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਤੁਕੇ ੯ ॥

ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਏ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੂ ਕਰਤੀ ਕੇਲ ॥

ਉਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਹਮ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਮੇਲ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਤੂੰ ਉਸ ਚੈਤੰਨਜ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਕੇਲ) ਅਨੰਦ ਕਰਤੀ ਥੀ ਉਨੀ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਹਮ ਤੁਮ ਸੰਗਿ) ਸਭਕੇ ਸੰਗ ਤੇਰਾ ਮੇਲ ਥਾ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਸਭੁ ਕੋਊ ਲੋਰੈ ॥

ਓਸੁ ਬਿਨਾ ਕੋਊ ਮੁਖੁ ਨਹੀ ਜੋਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਤਕ ਉਸ ਕਾ ਸੰਗ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਤੁਝ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਰੈ) ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਉਸ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੋੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਮਾਨ ਕਰ ਗਿਲਾਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਕਹਾ ਸਮਾਏ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਤੁਹੀ ਦੁਹੇਰੀ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੇਹ (ਤੇ) ਓਹ ਚੈਤੰਨਜ (ਬੈਰਾਗੀ) ਉਦਾਸੀਨ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ (ਕਹਾ) ਕਦ (ਸਮਾਏ) ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਦੇਹਿ ਉਸ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੂ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਮਾਹਰਿ ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਹਰਿ ॥

ਹੇ ਦੇਹ ਉਸ ਜੀਵ ਅਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਸੇਂ ਤੂੰ ਇਸ ਘਰ ਮੈਂ (ਮਾਹਰਿ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁਈ ਹੁਈ ਥੀ ਉਸ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੂ ਰਖੀ ਪਪੋਲਿ ॥

ਓਸੁ ਬਿਨਾ ਤੂੰ ਛੁਟਕੀ ਰੋਲਿ ॥੨॥

ਉਨਕੈ ਸੰਗ ਕਰਤੇ ਤੂੰ (ਪਪੋਲਿ) ਪਲੋਸ ਕਰਕੇ ਰਖੀ ਹੁਈ ਥੀ ਉਸਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ (ਛੁਟਕੀ) ਅਲਗ ਹੋਈ ਹੋਈ ਰਲ ਗਈ ਹੈਂ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੇਰਾ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੁਮ ਸਾਕੁ ਜਗਤੁ ॥

ਜਬ ਤਕ ਉਸ ਚੇਤਨ ਕਾ ਸੰਗ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰਾ (ਮਾਨੁ) ਆਤਰ (ਮਹਤੁ) ਬਡਾ ਪਨ ਥਾ ਔਰ ਤਬੀ ਤਕ ਤੇਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸਭ ਸੇ (ਸਾਕ) ਸਨਬੰਧ ਥਾ॥

ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੇਰੀ ਸਭ ਬਿਧਿ ਥਾਟੀ ॥

ਓਸੁ ਬਿਨਾ ਤੂੰ ਹੋਈ ਹੈ ਮਾਟੀ ॥੩॥

ਉਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਿਧਿ (ਥਾਟੀ) ਬਨੀ ਹੁਈ ਥੀ ਉਸਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਮਿਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈਂ॥

ਓਹੁ ਬੈਰਾਗੀ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਹੁਕਮੇ ਬਾਧਾ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਓਹੁ ਬੈਰਾਗੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਨਾਨਕ ਥਾਪਿ ॥
ਅਪਨੀ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥੪॥੩੧॥੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦੇਹੀ ਸੇ (ਜੋੜਿ) ਸੰਜੋਗ (ਵਿਛੋੜੇ) ਵਿਜੋਗ ਇਨ ਕਰ ਥਾਪਿ ਇਸਥਿਤ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਸਮਰਥਤਾ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੨॥੯੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੧

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰਤਾ ਨਾ ਹਮ ਡਰਿਆ ॥
ਨਾ ਓਹੁ ਬਿਨਸੈ ਨਾ ਹਮ ਕੜਿਆ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਅਰਥ ਜੀਉ ਓਹ ਕਾ ਅਰਥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਾਨਨਾ॥ ਨਾ ਓਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਹਮਰਾ ਮਨੁ ਡਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਹਮ ਮਰਨੇ ਸੇ ਡਰਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਵਹੁ ਬਿਨਸਿਆ ਨਹੀਂ ਤਿਸਤੇ ਹਮਰਾ ਮਨ ਝੁਰਿਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾ ਓਹੁ ਨਿਰਧਨੁ ਨਾ ਹਮ ਭੂਖੇ ॥
ਨਾ ਓਸੁ ਦੂਖੁ ਨ ਹਮ ਕਉ ਦੂਖੇ ॥੧॥

ਨਾ ਵਹੁ ਨਿਰਧਨ ਹੈ ਨਾ ਹਮ ਹੀ ਭੂਖੇ ਹੈਂ ਨਾ ਉਸਕੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਨ ਹਮਕੋ ਦੁਖੁ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ਮਾਰਨਵਾਰਾ ॥
ਜੀਅਉ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਦੇਨਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕੋ (ਜੀਉ ਦੇਨਹਾਰਾ) ਜੀਵ ਕਲਾ ਭਾਵ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਹੈ ਸੋ ਹਮਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ (ਜੀਅਉ) ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਭਾਵ ਅਮਰ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਜੀਵਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਰਨੇ ਜੀਵਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਸਦਾ (ਜੀਅਉ) ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਉਸੁ ਬੰਧਨ ਨਾ ਹਮ ਬਾਧੇ ॥
ਨਾ ਉਸੁ ਧੰਧਾ ਨਾ ਹਮ ਧਾਧੇ ॥

ਨਾ ਉਸਕੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੈ ਨ ਹਮ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ ਨਾ ਉਸਕੋ ਅਨੰਦ ਕੋਈ ਧੰਧਾ ਹੈ ਨ ਹਮਕੋ (ਧਾਧੇ) ਧੰਧੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਉਸੁ ਮੈਲੁ ਨ ਹਮ ਕਉ ਮੈਲਾ ॥
ਓਸੁ ਅਨੰਦੁ ਤ ਹਮ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥੨॥

ਨਾ ਉਸਮੇਂ ਮੈਲੁ ਹੈ ਨ ਹਮਕੋ ਮੈਲਾ ਕਰਮੁ ਸਪਰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਹੈ ਤੋ ਹਮ ਭੀ ਸਦੀਵ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਉਸੁ ਸੋਚੁ ਨ ਹਮ ਕਉ ਸੋਚਾ ॥
ਨਾ ਉਸੁ ਲੇਪੁ ਨ ਹਮ ਕਉ ਪੋਚਾ ॥

ਨ ਉਸਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਸੋਚੁ) ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਹਮ ਕੋ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਨ ਉਸਕੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਿਸੀ ਬਿਕਾਰ ਕਾ ਲੇਪੁ ਹੈ ਨ ਹਮਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਨਯੂਨਤਾ ਵਾ (ਪੋਚਾ) ਲੇਪੁ ਹੈ॥

ਨਾ ਉਸੁ ਭੂਖ ਨ ਹਮ ਕਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ॥

ਜਾ ਉਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਤਾਂ ਹਮ ਜਚਨਾ ॥੩॥

ਨ ਉਸਕੋ (ਭੂਖ) ਇਛਜਾ ਹੈ ਨਾ ਹਮਕੋ ਕਿਸੀ ਬਿਖਯ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਜੋ ਵਹੁ ਸੁੱਧ ਹੈ ਤਉ ਹਮ ਭੀ ਸਾਚੇ ਭਾਵ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਹਾੜੇ ਹੂਏ ਸੁੱਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਮ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕੈ ਓਹੀ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥

ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਏਕ ਵਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ (ਆਗੇ) ਭਵਿਖਜਤ ਮੇਂ (ਪਾਛੈ) ਭੂਤਕਾਲ ਮੈ ਸੋਈ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਖੋਏ ਭ੍ਰਮ ਭੰਗਾ ॥

ਹਮ ਓਇ ਮਿਲਿ ਹੋਏ ਇਕ ਰੰਗਾ ॥੪॥੩੨॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ (ਭੰਗਾ) ਬਿਘਨ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖੋਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹਮ ਔਰ ਵਹ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੩੨॥੯੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਨਿਸਚੇ ਵਾਲੀ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਣੇਂ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਕਰੀਐ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਆਗੈ ਧਰੀਐ ॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਨੋਂ ਕੀ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕਰਕੇ ਟਹਲ ਕਰੀਏ ਤਥਾ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਧਨ ਸਰਬੰਸ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਭੇਟਾ ਧਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਪਾਨੀ ਪਖਾ ਕਰਉ ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਤਜਾਗ ਕਰ ਪਾਨੀ ਭਰੋ ਔਰ ਪਖਾ ਕਰੋ ਔਰ ਅਨੰਤ ਬੇਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ॥੧॥

ਸਾਈ ਸੁਹਾਗਣਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਜਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਨਿ ਹੈ ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸੁਹਾਗਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲੂੰ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਐਸਾ ਉਪਾਉ ਬਤਾਓ ਜਿਸ ਸੇ ਸੁਹਾਗਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੋਇ॥੧॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੀ ਕੀ ਪਨਿਹਾਰਿ ॥

ਉਨ੍ ਕੀ ਰੇਣੁ ਬਸੈ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ॥

ਉਨਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਜੋ ਦਾਸੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪਾਨੀ ਭਰਨ ਹਾਰ ਹੋ ਰਹੋ ਅਰੁ ਉਨਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੇਰੇ ਜੀਵ ਸਾਥ ਬਸੀ ਰਹੇ॥

ਮਾਥੈ ਭਾਗੁ ਤ ਪਾਵਉ ਸੰਗੁ ॥

ਮਿਲੈ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨੈ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਜੋਂ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਲਿਖਾ ਹੋਇ ਤੋ ਉਨ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਪਾਵੋਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਿਲੇਗਾ॥੨॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਦੇਵਉ ਸਭ ਨੇਮਾ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਅਰਪਉ ਸਭ ਹੋਮਾ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਨਿਯਮ ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਹੋਮੁ ਇਤਯਾਦਿ ਜਿਤਨੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਮੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਊਂ॥੨॥

ਗਰਬੁ ਮੋਹੁ ਤਜਿ ਹੋਵਉ ਰੇਨ ॥
ਉਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਦੇਖਉ ਪ੍ਰਭੁ ਨੈਨ ॥੩॥

ਗਰਬੁ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰ ਚਰਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਬਨ ਰਹੋ ਅਰੁ ਉਨੀਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਉ॥੩॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਏਹੀ ਆਰਾਧਉ ॥
ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਏਹ ਸੇਵਾ ਸਾਧਉ ॥

ਮੈਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਯਹੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸੇਵਾ (ਸਾਧਉ) ਕਰਤੀ ਰਹੂੰ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਬਖਸਿੰਦ ॥੪॥੩੩॥੮੪॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਿਆਂ ਜਬ ਸੇਵਾ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਖਸਿੰਦ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੮੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਖੋਇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨਹੁ ਮੀਤ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਘਟ ਘਟ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗ੍ਯਾਸੁ ਮਿਤ੍ਰੋ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਬਖਸਿੰਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਏ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਿਦੈ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ॥

ਸਭ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਭ ਮਿਟੀ ਹੈ ਚਿੰਤ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ੍ਯ ਸੋਬਾਇਮਨ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਇਹੁ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀ ਡਰੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਾ ਜਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਲੈ ਸੰਗਾਰੈ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸਗਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੇ ਸੰਗ ਚਲਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਹੁ ਕੋਈ ਮਿਲੈ ਨ ਭੂਲੈ ॥
ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਿਸੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਘੂਲੈ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪਸੇ ਨ ਕੋਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਮਿਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਭੂਲੈ) ਅਲਗ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਿ (ਘੂਲੈ) ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੇਰੈ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥
ਸੰਤ ਓਟ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥੪॥੩੪॥੮੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇਰਾ ਬਲੁ ਹੈ॥੪॥੩੪॥੮੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਦਯਾਲਤਾ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਬਿਭੂਤੀ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੂਪਤਿ ਹੋਇ ਕੈ ਰਾਜੁ ਕਮਾਇਆ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਅਨਰਥ ਵਿਹਾਝੀ ਮਾਇਆ ॥

ਰਾਜਾ ਹੋ ਕਰ ਰਾਜ ਕੀਆ ਔਰ (ਅਨਰਥ) ਅਨਯਾਉ ਕਰ ਕਰਕੇ ਮਯਾ ਖਰੀਦੀ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੨

ਸੰਚਤ ਸੰਚਤ ਥੈਲੀ ਕੀਨ੍ਹੀ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਉਸ ਤੇ ਡਾਰਿ ਅਵਰ ਕਉ ਦੀਨ੍ਹੀ ॥੧॥

ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਤਿਆਂ ੨ ਥੈਲੀ ਕਰੀ ਭਾਵ ਥੈਲੀ ਪਰ ਥੈਲੀ ਜੋੜਨੀ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਗਿਰਾ ਕਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇ ਦਈ॥੧॥

ਕਾਚ ਗਗਰੀਆ ਅੰਭ ਮਝਰੀਆ ॥
ਗਰਬਿ ਗਰਬਿ ਉਆਹੂ ਮਹਿ ਪਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਯਹ ਸਰੀਰ ਕਚੀ ਮਿਟੀ ਕੀ ਗਾਗਰ ਵਤ ਹੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਕਯਾ ਦੇਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਸੇ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੀਉ ਉਸ ਕੀ ਦੇਹ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਗਰਬ ਗਰਬ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਕੋ ਸਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਇਓ ਭਇਆ ਨਿਹੰਗਾ ॥
ਚੀਤਿ ਨ ਆਇਓ ਕਰਤਾ ਸੰਗਾ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਭੈ ਤਯਾਗ (ਨਿਹੰਗਾ) ਨਿਧੜਕ ਬਨ ਗਿਆ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਨਾ ਆਇਆ॥

ਲਸਕਰ ਜੋੜੇ ਕੀਆ ਸੰਬਾਹਾ ॥

ਨਿਕਸਿਆ ਫੂਕ ਤ ਹੋਇ ਗਇਓ ਸੁਆਹਾ ॥੨॥

ਲਸਕਰੋਂ ਕੋ ਜੋੜ ਕੇ ਇਕੱਠ ਕੀਆ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਨਿਕਸ ਗਿਆ ਤਬ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਵ ਤਿਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਕਰੀ॥੨॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਅਰੁ ਰਾਨੀ ॥
ਹਸਤਿ ਘੋੜੇ ਜੋੜੇ ਮਨਿ ਭਾਨੀ ॥

ਬਡੇ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਔ ਰੰਗ ਮਹਲ ਬਨਾਏ ਪੁਨ: ਉਸ ਮੇਂ ਰਾਨੀਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਾਕਰ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ (ਜੋੜੇ) ਬਸਤ੍ਰ ਮਨ ਭਾਵਤੇ ਤਯਾਰ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ॥

ਵਡ ਪਰਵਾਰੁ ਪੂਤ ਅਰੁ ਧੀਆ ॥
ਮੋਹਿ ਪਚੇ ਪਚਿ ਅੰਧਾ ਮੂਆ ॥੩॥

ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਇਨੀ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ (ਪਚੇ ਪਚਿ) ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਜਲ ਜਲ ਕਰ (ਅੰਧਾ) ਅਗਿਆਨੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਜਿਨਹਿ ਉਪਾਹਾ ਤਿਨਹਿ ਬਿਨਾਹਾ ॥
ਰੰਗ ਰਸਾ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨਾਹਾ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਥਾ ਉਸੀ ਨੇ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਰੰਗ ਔ ਰਸ ਥੇ ਸੋ ਸ੍ਵਪਨ ਵਤ ਹੋ ਗਏ॥

ਸੋਈ ਮੁਕਤਾ ਤਿਸੁ ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਜਿਸੁ ਖਸਮੁ ਦਇਆਲੁ ॥੪॥੩੫॥੯੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਮੁਕਤਾ) ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਚਾ ਰਾਜ ਮਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾਸ ਪਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩੫॥੯੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਔ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਨ੍ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀ ਘਨੇਰੀ ॥
ਜਉ ਮਿਲੀਐ ਤਉ ਵਧੈ ਵਧੇਰੀ ॥

ਜਉ ਇਨ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਔ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਸਾਥ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਮਿਲੀਏ ਤਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਧਿਕ ੨ ਬਢਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗਲਿ ਚਮੜੀ ਜਉ ਛੋਡੈ ਨਾਹੀ ॥
ਲਾਗਿ ਛੁਟੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੇ ਗਲ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਹੋਈ ਨਾ ਛੋਡੇ ਤੋ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਛੁਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਗ ਮੋਹਨੀ ਹਮ ਤਿਆਗਿ ਗਵਾਈ ॥
ਨਿਰਗੁਨੁ ਮਿਲਿਓ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮੋਹਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਮਾਯਾ ਸੋ ਹਮ ਨੇ (ਤਿਆਗ ਗਵਾਈ) ਤਯਾਗ ਛੋਡੀ ਹੈ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ) ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਸੁੰਦਰਿ ਮਨ ਕਉ ਮੋਹੈ ॥
ਬਾਟਿ ਘਾਟਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਨਿ ਬਨਿ ਜੋਹੈ ॥

ਐਸੀ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ (ਬਾਟਿ) ਰਸਤੇ ਮੈ (ਘਾਟਿ) ਪਤਣੋਂ ਪਰ ਔਰ ਘਰੋਂ ਔ ਬਨਿ ਬਨਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਮਾਰਨੇ ਕੋ (ਜੋਹੈ) ਤਕਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਲਾਗੈ ਹੋਇ ਕੈ ਮੀਠੀ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੈ ਖੋਟੀ ਡੀਠੀ ॥੨॥

ਮਨ ਔ ਤਨ ਮੈ ਮੀਠੀ ਹੋ ਕਰ ਲਗਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਇਹ ਖੋਟੀ ਦੇਖੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਰਕ ਉਸ ਕੇ ਵਡੇ ਠਗਾਊ ॥
ਛੋਡਹਿ ਨਾਹੀ ਬਾਪ ਨ ਮਾਊ ॥

(ਅਗਰਕ) ਅਗੁਣੀਯ ਕਾਮਾਦਿਕ ਉਸ ਕੇ ਬਡੇ ਠਗਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਬਾਪ ਮਨ ਔ ਮਾਂ ਬੁਧੀ ਕੋ ਭੀ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਮਾਂ ਬਾਪ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ ਵਾ ਅਗਰਕ ਜੋ ਮਾਯਾ ਵਾਲੇ ਮਾਯਕ ਅਗਵਾਨੀ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪਿਤਾ ਅਰੁ ਮਾਈ ਕੇ ਧਨ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ ਖੋਸ ਚੁਰਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਲੀ ਅਪਨੇ ਉਨਿ ਲੇ ਬਾਂਧੇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮੈ ਸਗਲੇ ਸਾਧੇ ॥੩॥

ਉਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਲੀ ਲੇ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮ ਨੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਭੀ ਸਾਧ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਬਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਬ ਮੋਰੈ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦ ॥
ਭਉ ਚੂਕਾ ਟੂਟੇ ਸਭਿ ਫੰਦ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਭ (ਫੰਦ) ਫਾਹੇ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਘਰੁ ਸਗਲਾ ਮੈ ਸੁਖੀ ਬਸਾਇਆ ॥੪॥੩੬॥੮੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਸਭ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੁਖੀ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩੬॥੮੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਹਤ ਅਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹੋ ਕੈਸੀ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਮਾਨੈ ॥

ਸੋ ਸੰਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਅਸ੍ਰ ਪਹਰ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੁਕਮ ਮੀਠਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਆਧਾਰੁ ॥
ਹੋਇ ਰਹੇ ਸਭ ਕੀ ਪਗ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਬਨੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤ ਰਹਤ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਉਆ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਰਹਤ) ਰਹਨੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਐਸੀ ਰਹਤ ਹੈ ਉਨਕੀ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੈਸੇ ਹੈਂ॥

ਵਰਤਨਿ ਜਾ ਕੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥
ਅਨਦ ਰੂਪ ਕੀਰਤਨੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਬਰਤਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾਲ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰੁ ਜਾ ਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ॥੨॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰੂ ਜਿਨ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਦਿਖਲਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਅਘ ਕਾਟਨਹਾਰਾ ॥
ਦੁਖ ਦੂਰਿ ਕਰਨ ਜੀਅ ਕੇ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਜਿਨਕਾ ਸੰਗ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਰਬੀਰ ਬਚਨ ਕੇ ਬਲੀ ॥
ਕਉਲਾ ਬਪੁਰੀ ਸੰਤੀ ਛਲੀ ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲੀ ਹੈ ਮਾਯਾ ਵੀਚਾਰੀ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਛਲ ਲਈ ਹੈ॥੩॥

ਤਾ ਕਾ ਸੰਗੁ ਬਾਛਹਿ ਸੁਰਦੇਵ ॥
ਅਮੋਘ ਦਰਸੁ ਸਫਲ ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕੋ (ਸੁਰਦੇਵ) ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਸੁਰ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੇਂ ਜੋ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਅਮੋਘ ਹੈ ਔ ਜਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਸਫਲ ਹੈ॥੩॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਮੋਹਿ ਸੰਤਹ ਟਹਲ ਦੀਜੈ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥੪॥੩੭॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੁਝੇ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣ ਦੀਜੀਏ॥੪॥ ੩੭॥੮੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਗਲ ਸੂਖ ਜਪਿ ਏਕੈ ਨਾਮ ॥
ਸਗਲ ਧਰਮ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਏਕ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਜੋ ਬੇਦ ਬਿਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਨ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਾਧ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੩

ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗੁ ॥੧॥

ਐਸੇ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਮਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਓਇ ਆਨੰਦ ਪਾਵੈ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੀ ਰਹਤ ਉਪਰਲੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਓਹੁ ਸੰਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿਅਰੁ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਵਰਤ ਨੇਮ ਮਜਨ ਤਿਸੁ ਪੂਜਾ ॥
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਤਿਨਿ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਨੀਜਾ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬ੍ਰਤ ਤਥਾ ਨਿਯਮ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨ ਔਰੁ ਪੂਜਾ ਤਿਸਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ੪ ਬੇਦ ੧੮ ਪੁਰਾਨ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭੀ ਤਿਸਨੇ ਸੁਨੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ਜਾ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਥਾਨੁ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਾ ਕੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਮਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਧ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਥਾਨੁ) ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈ (ਜਾਕਾ) ਜਿਸਕਾ ਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰੇ ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹਰਿਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ। ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਭ ਤਿਸਨੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਸੋ ਜਨੁ ਸਗਲੇ ਭਵਨ ॥
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਤਾ ਕੀ ਪਗ ਰੇਨ ॥

ਸੋ ਪੁਰਖ ਸਭੀ ਅਰਥਾਤ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਪਤਿਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਭੇਟਿਓ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਆਠ ਪਹਰ ਕਰ ਜੋੜਿ ਧਿਆਵਉ ॥
ਉਨ ਸਾਧਾ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਉ ॥

ਮੈਂ ਅਸ੍ਟ ਪਹਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਏਹ ਧਜਾਉਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਐਸੇ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਮੋਹਿ ਗਰੀਬ ਕਉ ਲੇਹੁ ਰਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਇ ਪਏ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੩੮॥੮੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹਿ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੪॥੩੮॥੮੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਉੱਤ੍ਰ ਕੀ ਬਾਹੀ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਕੀ ਬੇਰ ਕੇ ਪਾਸ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬੈਠਾ ਸਾਲਿਗਰਾਮ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸਰੋਵਰ ਕੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਦੂਸਰੀ ਪਰਕਰਮਾ ਮੇਂ ਦ੍ਵਿਜ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸਾਲਿਗ੍ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਸਤਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਤੋ ਨਿਤਜ ਹੀ ਸਾਲਿਗਗ੍ਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵਿਜ ਨੇ ਕਹਾ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ॥ ਹਮਨੇ ਤੋ ਆਪ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਦੇਖਾ॥

॥ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਹੂਆ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਉਦਕ ਇਸਨਾਨੀ ॥
ਸਦ ਹੀ ਭੋਗੁ ਲਗਾਇ ਸੁਗਿਆਨੀ ॥

ਜੋ ਸਾਲਿਗ੍ਰਾਮ ਅਸ੍ਰ ਪਹਰ ਸੇਖ ਸਾਈ ਵਾ ਜਲ ਕੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵਾ ਜਲੋਂ ਮੇਂ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਭੋਗ੍ਤਾ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਲ ਭੋਗ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਗਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਭੋਗਤਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸਦਾ ਭੋਗੁ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਰਥਾ ਕਾਹੂ ਛੋਡੈ ਨਾਹੀ ॥
ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਤਿਸੁ ਲਾਗਹ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਕਿਸੀ ਪੂਜਕ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਲਗਿਰਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਸੇਵਾ ॥
ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਦਨ ਦੇਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗਿਰਾਮੁ) ਸਮੂਹ ਵਿਖੈ ਜੋ (ਸਾਲ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਵਾ ਸਮੂਹ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਾਲ) ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ (ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਏਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੋ ਨਮਸਕਰਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਮੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਘੰਟਾ ਆਦਿ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘੰਟਾ ਜਾ ਕਾ ਸੁਨੀਐ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ॥
ਆਸਨੁ ਜਾ ਕਾ ਸਦਾ ਬੈਕੁੰਠ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਜਿਸਕਾ ਬੇਦ ਰੂਪ ਘੰਟਾ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟੋਂ ਮੇਂ ਸੁਨਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ (ਆਸਨੁ) ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬੈਕੁੰਠ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਚਵਰੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ਝੂਲੈ ॥
ਤਾ ਕਾ ਧੂਪੁ ਸਦਾ ਪਰਫੁਲੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਪਵਣ ਰੂਪ ਵਾ ਹੁਕਮੁ ਰੂਪੁ ਚੌਰੁ ਸਭਕੇ ਊਪਰ ਝੁਲਤਾ ਹੈ ਔ ਜਸ ਰੂਪ ਧੂਪ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਭਾਵ ਫੈਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੰਪਟੁ ਹੈ ਰੇ ਜਾ ਕਾ ॥
ਅਭਗ ਸਭਾ ਸੰਗਿ ਹੈ ਸਾਧਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੇਕ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਜਿਸਕੇ ਬਿਰਾਜਨੇ ਕਾ ਡਬਾ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪ ਤਿਸ ਕੀ (ਅਭਗ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਤ ਭਾਵ ਨੰਦ ਸੁਨੰਦਾਦਿਕ ਪਾਰਖਦੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ॥

ਆਰਤੀ ਕੀਰਤਨੁ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥
ਮਹਿਮਾ ਸੁੰਦਰ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤ ॥੩॥

ਜਿਸ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਮੇਂ ਸਰਬਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋਈ ਆਰਤੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਚੈਤੰਨ ਦੇਵ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਸ ਹੀ ਲਹਨਾ ॥
ਸੰਤ ਚਰਨ ਓਹੁ ਆਇਓ ਸਰਨਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਏਹ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਿਸੀਕੋ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਓਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਾਥਿ ਚੜਿਓ ਹਰਿ ਸਾਲਗਿਰਾਮੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੪॥੩੯॥੯੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸਾਲਗਰਾਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਹਾਥ ਚੜਿਓ) ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩੯॥੯੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਪੰਚਪਦਾ ॥

ਇਹ ਸਬਦ ਪੰਚ ਪੌੜੀਓਂ ਕਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਪੈਡੈ ਲੂਟੀ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥
ਸੋ ਮਾਰਗੁ ਸੰਤਨ ਦੂਰਾਰੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਪਾਣੀ ਭਰਨੇ ਹਾਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪਨਿਹਾਰੀ ਲੂਟੀ ਗਈ ਹੈ ਜਬ ਜੀਵ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਖਾਤਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਜਮਗਣ ਉਸ ਕੇ ਜੋ ਆਛੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਏਕ ਕਟੋਰਾ ਜਲ ਕਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਲੁਟੇਰਯੋਂ ਕਾ ਜੋ ਏਕ ਬਰਸ ਕਾ ਮਾਰਗ ਥਾ ਸੋ ਮਾਰਗ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਰਹਿ ਗਿਆ॥੧॥ਯਥਾ–''ਜਹਾਂ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਨ ਤੁਝੁ ਆਕਰਖੈ॥ ਤਹ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਰਖੈ''॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੈ ਸਾਚੁ ਕਹਿਆ ॥
ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਮੁਕਤੇ ਬੀਥੀ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਦੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਹਮਕੋ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਬੀਥੀ) ਗਲੀ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਜਮ ਮਾਰਿਗ ਦੂਰ ਰਹਿ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਜਮ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਲਾਲਚ ਜਾਗਾਤੀ ਘਾਟ ॥
ਦੂਰਿ ਰਹੀ ਉਹ ਜਨ ਤੇ ਬਾਟ ॥੨॥

ਜਿਸ ਬੈਤਰਣੀ ਕੇ ਘਾਟ ਪਰ ਜਾਗਾਤੀਏ ਬਡੇ ਲਾਲਚੀ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਨੇ ਗੋ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਉਸਕੋ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਬੀਚ ਮੇਂ ਡੁਬਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਾਟ) ਡੰਡੀ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਹ ਆਵਟੇ ਬਹੁਤ ਘਨ ਸਾਥ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗੀ ਸਾਧ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਨਰਕ ਕੀ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਘਨ ਸਾਥ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਬਹੁਤੇ (ਆਵਟੇ) ਤਪਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਪਕੇ ਸੰਗੀ ਜੋ ਸਾਧੁ ਹੈਂ ਸੋ ਤਹਾਂ ਸੀਤਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਸਭ ਲਿਖਤੇ ਲੇਖਾ ॥
ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਪੇਖਾ ॥੪॥

ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਸਭ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਓਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਉਠਾਇ ਕਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਵਾਜੇ ਤਾ ਕੈ ਅਨਹਦ ਤੂਰਾ ॥੫॥੪੦॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਤੂਰਾ) ਬਾਜਾ (ਵਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੪੦॥੯੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦਾ ੧ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਿਖਾਇਓ ਨਾਮੁ ॥

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥

ਜਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸਿਖਾਇਆ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਜਿਤਨੇ (ਕਾਮ) ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਸੇ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬੁਝਿ ਗਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹਰਿ ਜਸਹਿ ਅਘਾਨੇ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਸਾਰਿਗਪਾਨੇ ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੂਰਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਜਸ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹਾਂ ਅਬ ਮੈਂ ਸਾਰੰਗਪਾਨਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪਿ ਜਪਿ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਰਨਿ ਪਰਿਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧੇਰਾ ਚੰਦੁ ਚੜਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਕਰਨੇ ਕੋ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਉਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਚੜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਾ ਹੈ ਅਰੁ (ਸਹਿਜ) ਸਰੂਪ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੩੯੪

ਲਾਲ ਜਵੇਹਰ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਜਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

(ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਆਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਔ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਜਪਨ ਕਰਕੇ ਇਨ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਯਾਸੂਓਂ ਕੋ ਜਿਤਨਾ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਉਤਨਾ ਬਢਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦੁ ਪੀਵੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥੪੧॥੯੨॥

ਐਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਬਦ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥੪੧॥੯੨॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੭ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨਿਤ ਧਿਆਈ ॥

ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਸਗਲ ਤਰਾਂਈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਨਿਤ੍ਯ ਹੀ ਧ੍ਯਾਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਉਸ ਨਾਮ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਔਰ ਉਨ ਸੰਗੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮਹਾਨ ਹਰੀ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਸੰਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ (ਨਾਲੇ) ਸੰਗ ਮੇਂ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਨਿਤ੍ਯ ਹੀ (ਸਮ੍ਹਾਲੇ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ॥੨॥੪੨॥੯੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਮੀਠਾ ਲਾਗੇ ਔਰ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲੇ ਮੈਂ ਏਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪੨॥੯੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਹਿ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁਦ੍ਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਆਰੇ ॥
ਪੂਜਹਿ ਸੰਤ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਭਾਗੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ॥੨॥੪੩॥੯੪॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ (ਭਾਗੁ) ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ (ਸੋਹਾਗੁ) ਅਨੰਦੁ ਅਚੱਲ ਹੈ॥੨॥੪੩॥੯੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕਥਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਮੀਠੀ ਆਗਿਆ ਪਿਰ ਕੀ ਲਾਗੀ ॥
ਸਉਕਨਿ ਘਰ ਕੀ ਕੰਤਿ ਤਿਆਗੀ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੀਠੀ ਲਗਤੀ ਭਈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਘਰ ਕੀ ਮਾਲਕ ਜੋ ਸੁਬੁਧੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸੌਕਨ ਕੁਬੁਧੀ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨਿਕਾਸ ਦਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਸੋਹਾਗਨਿ ਸੀਗਾਰਿ ਕਰੀ ॥
ਮਨ ਮੇਰੇ ਕੀ ਤਪਤਿ ਹਰੀ ॥੧॥

ਪਤੀ ਨੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਸੁਹਾਗਣ ਕਰੀ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਜੋ ਬਿਰਹ ਕੀ ਤਪਤਿ ਥੀ ਸੋ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਭਲੋ ਭਇਓ ਪ੍ਰਿਅ ਕਹਿਆ ਮਾਨਿਆ ॥
ਸੂਖੁ ਸਹਜੁ ਇਸੁ ਘਰ ਕਾ ਜਾਨਿਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਲਾ ਹੂਆ ਜੋ ਮੈਂਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਕਹਾ ਮਾਨ ਲਿਆ ਇਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ (ਘਰ ਕਾ) ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਉ ਬੰਦੀ ਪ੍ਰਿਅ ਖਿਜਮਤਦਾਰ ॥
ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਦਾਸੀ ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਖਿਜਮਤਗਾਰ ਭਈ ਹੂੰ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਲੇ ਪਖਾ ਪ੍ਰਿਅ ਝਲਉ ਪਾਏ ॥
ਭਾਗਿ ਗਏ ਪੰਚ ਦੂਤ ਲਾਵੇ ॥੨॥

ਪਖਾ ਲੈਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਝਲ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ ਵਾ ਜੇਹੜਾ ਪੈਰਾਂ ਦਾ ਪਖੁ ਲਿਆ ਹੈ ਏਹ ਝਲੁ ਪਾਵਨੀ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੇ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਲਾਵੇ) ਕਾਟਨੇ ਹਾਰੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਦੂਤ ਵਾ ਜੋ (ਲਾਵੇ) ਲਗੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾ ਮੈ ਕੁਲੁ ਨਾ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥
ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਕਿਉ ਭਾਨੀ ਕੰਤ ॥

ਨਾਂ ਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਥੀ ਅਰ ਨਾ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਥੀ ਕਜਾ ਜਾਨੋਂ ਮੈਂ ਕੰਤ ਕੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਅਛੀ ਲਾਗੀ ਹੂੰ॥

ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਗਰੀਬ ਨਿਮਾਨੀ ॥
ਕੰਤ ਪਕਰਿ ਹਮ ਕੀਨੀ ਰਾਨੀ ॥੩॥

ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਗਰੀਬਨੀ ਨਿਮਾਨੀ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੁਜਾ ਪਕਰ ਕਰ ਮੁਝੇ ਰਾਨੀ ਬਨਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਬ ਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਾਜਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਮੇਰਾ ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਾ ॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ ਸਜਨ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਲਾਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਤਬ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕਰ ਮੇਰਾ (ਸੋਹਾਗਾ) ਅਨੰਦ ਵਾ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਯੋਗ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੋਰੀ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੀ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥੪॥੧॥੯੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਤੋਂਕਿ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਣਤਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਮੈਂ ਮੇਲੀ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੯੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਥੈ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੂਰਿ ॥
ਬੋਲੈ ਕਉੜਾ ਜਿਹਬਾ ਕੀ ਫੂੜਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ (ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ) ਤਿਉੜੀ ਚਢੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਥੇ ਪਰ ਤੀਨ ਵਲ ਪੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਓਰ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਕਰੂਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੌੜੇ ਬਚਨ ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਬਾਨੀ ਜਿਸਕੀ (ਫੂੜਿ) ਮੋਟੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਭੂਖੀ ਪਿਰੁ ਜਾਨੈ ਦੂਰਿ ॥੧॥

ਸਦਾ ਭੂਖੀ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਹਤ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਕ ਰਾਮਿ ਉਪਾਈ ॥
ਉਨਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਖਾਇਆ ਹਮ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੀ ਇਕੁ ਮਾਯਾ ਨਾਮਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਉਸ ਸੇ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹਾਂ॥੧॥

ਪਾਇ ਠਗਉਲੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਜੋਹਿਆ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹਾਦੇਉ ਮੋਹਿਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਸੇ ਸੋਹਿਆ ॥੨॥

ਉਸਨੇ ਅਪਨੀ ਠਗੀ ਪਾਇਕੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਜੋਹਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਵਾ ਦਬਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹਾਦੇਵ ਕੋ ਭੀ ਉਸਨੇ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਉਸ ਸੇ ਬਚ ਕਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਪੁਨਹਚਰਨਾ ॥
ਤਟ ਤੀਰਥ ਭਵੇ ਸਭ ਧਰਨਾ ॥
ਸੇ ਉਬਰੇ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥੩॥

ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਸੇ ਬਚਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਸਰਬ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਬਰਤ ਔ ਸਰਬ ਭਾਂਤ ਕੇ ਨਿਜਮ ਔਰ ਪੁਨਹਚਰਨ ਅਰਥਾਤ ਪੁਰਸਚਰਣ ਕਰ ਕਰ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਅਰ ਸਭ ਧਰਤੀ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰਕੇ ਥਕ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਸੇ ਨਹੀਂ ਬਚੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮਿਲੀ ਸੋਈ ਇਸ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭੋ ਜਗੁ ਬਾਧਾ ॥
ਹਉਮੈ ਪਚੈ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਾਖਾ ॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਹਮ ਰਾਖਾ ॥੪॥੨॥੯੬॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸੀਭੂਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਪਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਇਸ ਮਾਯਾ ਸੇ ਭੁਜਾ ਪਕਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੯੬॥ ਜੋ ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਵਿਖੈ ਔਗੁਨ ਦੇਖਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਉਪਲਖਤ ਮਾਯਾਧਾਰੀ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣ ਲੈਣੇ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਰਬ ਦੂਖ ਜਬ ਬਿਸਰਹਿ ਸੁਆਮੀ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਕਾਮਿ ਨ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੧॥

ਜਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸਰਬ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਨੀ (ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧ੍ਯਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੫

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੈ ਨਾਇ ਲਾਏ ਸਰਬ ਸੂਖ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੀ ਰਜਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਐਸੇ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਤੁਮਾਰੀ ਆਗਜਾ ਮਾਨਨੇ ਮੇਂ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਹੋਵਤ ਕਉ ਜਾਨਤ ਦੂਰਿ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਮਰਤਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਝੂਰਿ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਗ ਹੋਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੂਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਤ ਨਿਤ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ਤਿਸੁ ਚਿਤਵਤ ਨਾਹਿ ॥
ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਜਾਹਿ ॥੩॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਮਹਾ) ਅਤਸੈ ਕਰ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਆਸਕਤਿ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਬਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਹੁ ਏਕ ॥
ਗਤਿ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਟੇਕ ॥੪॥੩॥੯੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੩॥੯੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿਆ ॥
ਕਲਮਲ ਦੋਖ ਸਗਲ ਪਰਹਰਿਆ ॥੧॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਰਾ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਸਭ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਔ (ਦੋਖ) ਦੂਖਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਈ ਦਿਵਸੁ ਭਲਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਵਹੀ ਦਿਨ ਭਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਨੇ (ਪਰਮਗਤਿ) ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੇ ਪੂਜੇ ਪੈਰ ॥
ਮਿਟੇ ਉਪਦ੍ਰਹ ਮਨ ਤੇ ਬੈਰ ॥੨॥

ਜਬ ਸੇ ਸਾਧੂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਬੈਰਾਦਿ ਸਭ ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮਿਲਿ ਝਗਰੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਪੰਚ ਦੂਤ ਸਭਿ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ ॥੩॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਭ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਝਗਰੁ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿਕ ਜੋ ਪੰਚ ਦੂਤ ਥੇ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਕਾ (ਗਤਿ) ਗਵਨ ਮੇਰੇ ਵਸ ਆਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਊਪਰਿ ਕੁਰਬਾਨ ॥੪॥੪॥੯੮॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਹਿਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੯੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗਾਵਿ ਲੇਹਿ ਤੂ ਗਾਵਨਹਾਰੇ ॥
ਜੀਅ ਪਿੰਡ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਾਉਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਗਾਇਨ ਕਰ ਲੇ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥
ਅਵਰ ਕਾਹੂ ਪਹਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਾਵਹਿ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹਿਗਾ ਔਰ ਫਿਰ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨ ਕਰਨੀ ਪੜੈਗੀ॥੧॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਅਨੰਦੀ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਾਪੀਐ ॥
ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਸੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਵਾਸੀਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਨੰਦ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਆਨੰਦੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਜਪਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜਿਸ ਸੰਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਐ॥੧॥

ਜਾ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨਿਖੁਟੈ ਨਾਹੀ ॥
ਭਲੀ ਭਾਤਿ ਸਭ ਸਹਜਿ ਸਮਾਹੀ ॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਦਾਨੁ ਕਬੀ ਨਿਖੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮਹਾਤਮਾ ਭਲੀ ਭਾਂਤ (ਸਹਿਜ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ॥

ਮਨਿ ਵਾਸਾਈਐ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੀ ਬਖਸੀਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਚਾਹੀਏ॥੨॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਗ੍ਰਿਹ ਜਾ ਕੈ ਪੂਰਨ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਦੂਖ ਨ ਝੂਰਨ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸਭ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਝੂਰਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਓਟਿ ਗਹੀ ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸੋ ਗੁਨ ਨਿਧਿ ਗਾਈਐ ॥੩॥

ਜਿਸਕੀ ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਸੇ ਮੋਖ ਪਦੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ (ਸੋ) ਉਸ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ੨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਦੂਰਿ ਨ ਹੋਈ ਕਤਹੂ ਜਾਈਐ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ॥

ਫੇਰ ਵਹੁ ਗੁਣਨਿਧਿ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਕਹੀਂ ਭੀ ਚਲੇ ਜਾਈਐ ਦੂਰਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਅਕਾਸ਼ ਵਤ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਨਿਕਟ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰੈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥੪॥੫॥੯੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕੀ ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰਧਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੫॥੯੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਿਟਿਆ ਤਨ ਕਾ ਦੂਖ ॥
ਮਨ ਸਗਲ ਕਉ ਹੋਆ ਸੂਖੁ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਨਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਕੋ ਸਭੁ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਦੀਨੋ ਨਾਉ ॥
ਬਲਿ ਬਲਿ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਜਾਉ ॥੧॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝੇ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਓ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਕਰਕੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੋਗ ਔ ਸੋਗ ਔ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਏ ॥
ਮਨ ਚਿੰਤਤ ਸਗਲੇ ਫਲ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਸੇ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਮਨ ਚਿੰਤਤ ਸਮਗ੍ਰ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਸਭ ਹੋਈ ਸਾਂਤਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਐਸੀ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝ ਗਈ ਔਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਥਾਨੁ ॥
ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕੀਨੋ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੋ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਥਾ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਸੇਵਕ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਰਸਨਾ ਚਾਖੇ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪੂਜ ਗੁਰ ਚਰਨਾ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾ ॥

ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਛ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਸਮਰਥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੬

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਭਇਆ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਹੋਆ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਾ ॥੪॥੬॥੧੦੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਸਰਬਦਾ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੦੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਔਤਾਰ ਹੂਆ ਤਬ ਸਿਖ ਬਧਾਈ ਦੇਨੇ ਆਏ ਤਿਨੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਬਡਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਬਰਨਨ ਕੀਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੈ ਦੀਆ ਭੇਜਿ ॥
ਚਿਰੁ ਜੀਵਨੁ ਉਪਜਿਆ ਸੰਜੋਗਿ ॥

ਸਾਚੇ ਸਤਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭੇਜ ਦੀਆ ਹੈ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਜੀ ਕੇ ਬਰ ਦਾਨ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਉਦਰੈ ਮਾਹਿ ਆਇ ਕੀਆ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਮਾਤਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਬਿਗਾਸੁ ॥੧॥

ਜਬ ਇਸਨੇ ਉਦਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਥਾ ਤਬ ਸੇ ਇਸਕੀ ਮਾਤਾ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਡਾ ਅਨੰਦ ਥਾ॥੧॥

ਜੰਮਿਆ ਪੂਤੁ ਭਗਤੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ॥
ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਸਭ ਮਹਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰ ਕਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਯਹ ਪੁਤ੍ਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਅਵਤਾਰੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੇਂ (ਧੁਰਿ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਸੀ ਮਾਸੀ ਹੁਕਮਿ ਬਾਲਕ ਜਨਮੁ ਲੀਆ ॥
ਮਿਟਿਆ ਸੋਗੁ ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਥੀਆ ॥

ਦਸਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਦਸਮੇਂ ਮੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਲਕ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਨ ਹੋਨੇ ਕਾ ਸੋਕੁ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਖੀ ਅਨੰਦੁ ਗਾਵੈ ॥
ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਅਬ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੇ ਵਾ (ਗੁਰ) ਬਡੀ ਭਾਵ ਉਚੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਸਖੀਆਂ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਗਾਵਤੀ ਹੈਂ ਕੈਸੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਵਧੀ ਵੇਲਿ ਬਹੁ ਪੀੜੀ ਚਾਲੀ ॥
ਧਰਮ ਕਲਾ ਹਰਿ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲੀ ॥

ਅਬ ਸੋਢੀਓਂ ਕੀ ਕੁਲ ਰੂਪ ਬੇਲ ਬਹੁਤ ਬਢਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕੀ ਪੀਢੀ ਚਲਤੀ ਭਈ ਹੈ ਧਰਮ ਕੀ ਜੋ ਕਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਨੋ ਏਕ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾ ਕਰ ਬੈਠਾਲੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਵਾਇਆ ॥
ਭਏ ਅਚਿੰਤ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥੩॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਹਮ ਨੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਉ ਬਾਲਕੁ ਪਿਤਾ ਊਪਰਿ ਕਰੇ ਬਹੁ ਮਾਣੁ ॥
ਬੁਲਾਇਆ ਬੋਲੈ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣਿ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਪਿਤਾ ਕੇ ਊਪਰ ਬਹੁਤ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਤਿਨ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਝੀ ਛੰਨੀ ਨਾਹੀ ਬਾਤ ॥
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥੪॥੭॥੧੦੧॥

ਯਹ ਬਾਰਤਾ ਕੁਛ ਲੁਕੀ ਛੁਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਤੋਂ ਹਮਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਣੇ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੦੧॥

ਅਬ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਰਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਪੂਤੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਗ੍ਯਾਨ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪੁੰਨ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਕਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਬਿਖੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਰਹਾਉ॥ ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨ ਭੇਜ ਦੀਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਚਿਰੁਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਜੋਗ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਤਬ ਚਿਰਜੀਵੀ ਹੁਏ। ਜਬ ਗ੍ਯਾਨ ਨੇ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਆਇ ਕੀਆ ਤਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ੧੦ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਰੋਕਨੇ ਸੇ ਵਾ ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਗ੍ਯਾਨ ਬਾਲਕ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ (ਬਾਲਕੁ) ਜਿਸਕੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈ ਸੋ ਬਾਲਕ ਤਿਸ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਸੋਕ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਅਰੁ ਅਤੀ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸਖੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਗਾਵਣਾ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਬੇਲ ਬੁਹਤ ਵਧੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਪ੍ਰਾਦਾਇ ਰੂਪੀ ਪੀੜੀ ਚਲੀ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਧਰਮ ਕਲਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੰਨ ਕਰ

ਬੈਠਾਲੀ ਹੈ। ਯਥਾ ਕਬੀਰ (ਜਹਾਂ ਗਿਆਨ ਤਹਿ ਧਰਮੁ ਹੈ) ਮਨਿਛਤ ਪਦਾਰਥ ਭਾਵ ਮੋਖ ਪਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸੋਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਇਕ ਅਦੁਤੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਬਾਲਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਵਹੁ ਸੰਤਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੁਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਵਿਖੈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥ ਏਹ ਬਾਤ ਕੁਛ ਲੁਕੀ ਛਪੀ ਹੁਈ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ॥ ॥੪॥੭॥੧੦੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਰਾਖਿਆ ਦੇ ਹਾਥ ॥

ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਜਨ ਕਾ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਹੈ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਜਪੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਧਿਆਈ ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਗੁਰੂ ਪਹਿ ਪਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪੀਏ ਅਰ ਪੂਜ੍ਯ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰੀਏ ਮਨ ਕੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਸਾਚੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਸੇਵਕ ਸੇਵ ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜਬ ਹਮ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਤਬ ਹਮ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜੋਬਨੁ ਰਾਖੈ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨ ॥੩॥੮॥੧੦੨॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਕੇ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰ ਜੋਬਨ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥੩॥੮॥੧੦੨॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੮ ਕਾਫੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸੇਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਮੈ ਬੰਦਾ ਬੈ ਖਰੀਦੁ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਤੇਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈ (ਬੈਖਰੀਦੁ) ਮੋਲ ਲਿਆ ਹੂਆ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਚਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਕੁਛ ਜੋ (ਤਿਸਦਾ) ਤਿਸ ਮਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੇ ਤੂੰ ਧਣੀ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਅਨ ਟੇਕ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣਹੁ ਕਾਚਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਿਮਾਣੋਂ ਕੋ ਮਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਧਨੀ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਜਿਨ ਕੋ (ਆਨ) ਹੋਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਚਾ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰ ਹੈ ਕੋਈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਸੀ ਸੋ ਚਲੈ ਰਜਾਏ ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਅਪਾਰ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕ੍ਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਤੁਰਾਈ ਸਿਆਣਪਾ ਕਿਤੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਈਐ ॥
ਤੁਠਾ ਸਾਹਿਬੁ ਜੋ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਬਾਣੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਮਨ ਕੀ ਸਿਆਨਪ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮ ਦਾਸ ਸੁਖ ਜਾਨ ਕਰ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੇ ਲਖ ਕਰਮ ਕਮਾਈਅਹਿ ਕਿਛੁ ਪਵੈ ਨ ਬੰਧਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀਤਾ ਨਾਮੁ ਧਰ ਹੋਰੁ ਛੋਡਿਆ ਧੰਧਾ ॥੪॥੧॥੧੦੩॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਲਾਖੋਂ ਕਰਮ ਕਰੀਐ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਧੰਧਾ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਧਰ) ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੦੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਮੈ ਭਾਲਿਆ ਹਰਿ ਜੇਵਡੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰ ਤੁਠੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸੋਈ ॥੧॥

ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਮੈਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸੁਖੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬੁ ਸਤਗੁਰੁ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰਉ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਚਸਾ ਇਹੁ ਕੀਜੈ ਦਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਲਿਹਾਰ ਹੋਨੇ ਕੇ ਯੋਗ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਨਿਤਯਪ੍ਰਤਿ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਔਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਸਤਗੁਰੋ ਯੇਹ ਦਾਨ ਦੇਹੁ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਏਕ ਖਿਨ ਚਸਾ ਭੀ ਨ ਭੂਲੈ॥੧॥

ਭਾਗਠੁ ਸਚਾ ਸੋਇ ਹੈ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਅੰਤਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੭

ਸੋ ਛੂਟੈ ਮਹਾ ਜਾਲ ਤੇ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ॥੨॥

(ਭਾਗਠੁ) ਭਾਗਜਵਾਨ ਵਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਚਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਭਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹ ਰੂਪ ਮਹਾਂ ਜਾਲ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਆ ਕਹਾ ਗੁਰੁ ਬਿਬੇਕ ਸਤ ਸਰੁ ॥
ਓਹੁ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਜੁਗਹ ਜੁਗੁ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸਰੁ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਯਾ ਕਹੋਂ ਗੁਰੂ ਤੋ ਸਤਯ ਔ ਬਿਬੇਕ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਸਤਗੁਰੂ ਹੀ (ਜੁਗਹ ਜੁਗੁ) ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਸਦ ਸਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨੁ ਰੰਗੇ ॥
ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਧਨੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕੈ ਸੰਗੇ ॥੪॥੨॥੧੦੪॥

ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੈਂ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਸੇ ਮੈਨੇ ਮਨ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਸਾਥ ਕੇਵਲ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੨॥੧॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਾਈ ਅਲਖੁ ਅਪਾਰੁ ਭੋਰੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਰੋਗੁ ਮਾਇ ਮੈਡਾ ਹਭੁ ਨਸੈ ॥੧॥

ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਲਖ ਬੇਅੰਤ ਜੋ (ਭੋਰੀ) ਖਜਣ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸ ਜਾਇ ਤੋ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਦਰਦੁ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਰੋਗ (ਮੈਡਾ) ਮੇਰਾ (ਹਭੁ) ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ॥ ਯਥਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦-''ਏਕ ਚਿਤ ਜਿਹ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ॥ ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਇਓ''॥੧॥

ਹਉ ਵੰਞਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਸਾਈ ਆਪਣੇ ॥
ਹੋਵੈ ਅਨਦੁ ਘਣਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਜਾਪਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ (ਸਾਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰ (ਵੰਞਾ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਾਂਈ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇਂ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਅਤਯੰਤ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿੰਦਕ ਗਾਲ੍ਹਿ ਸੁਣੀ ਸਚੇ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ॥
ਸੁਖੀ ਹੂੰ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ਮਾਇ ਨ ਕੀਮ ਗਣੀ ॥੨॥

ਜਬ ਤਿਸ ਸਚੇ (ਧਣੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਬਿੰਦਕ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਗਾਲਿ) ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤੌ (ਸੂਖੀ ਹੂੰ ਸਖੁ) ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜੋ ਆਤਮਾ ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਗਿਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਸੋ ਹੇ (ਮਾਇ) ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਨੈਣ ਪਸੰਦੋ ਸੋਇ ਪੇਖਿ ਮੁਸਤਾਕ ਭਈ ॥
ਮੈ ਨਿਰਗੁਣਿ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ਆਪਿ ਲੜਿ ਲਾਇ ਲਈ ॥੩॥

(ਨੈਣ ਪਸੰਦੋ) ਜੋ ਅਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਾ ਤਬ ਮੈਂ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਸਾਈ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲਈ ਹੂੰ॥੩॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸੰਸਾਰ ਹਭਾ ਹੂੰ ਬਾਹਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਦਿਸੈ ਜਾਹਰਾ ॥੪॥੩॥੧੦੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਔਰ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ ਆਦਿਕ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਇਨ ਸਭ ਤੇ (ਬਾਹਰਾ) ਅਲੱਗ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ ਸਚਾ ਪਾਤਸਾਹੁ (ਜਾਹਿਰਾ) ਸਾਛੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੦੫॥ ਗੀਤਾ ਮੇਂ ਬੀ ਕਹਾ ਹੈ ਬੇਦ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਪਦ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਨਿਸਤ੍ਰੈਗੁਣ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸੂਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਅਨੁਗਾਮੀ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਬੇਦ ਕਾ ਭੀ ਤਜਾਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੂਤਤ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਮੇਂ ਭੀ ਸਾਖਜਾਤ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਆਪ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਯਥਾਰਥ ਏਹੁ ਹੈ॥ ਦਸਮੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਕਾ ਬਚਨ-ਬੇਦ ਭੇਦ ਨ ਲਖੈ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਹੀਂ ਬੂਝੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਬਿਖਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਬੇਦ ਤਿਸ ਕੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲਾਖ ਭਗਤ ਆਰਾਧਹਿ ਜਪਤੇ ਪੀਉ ਪੀਉ ॥
ਕਵਨ ਜੁਗਤਿ ਮੇਲਾਵਉ ਨਿਰਗੁਣ ਬਿਖਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਲਾਖੋਂ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਪਤੀ ਹੇ ਪਤੀ ਐਸਾ ਕਹ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਇਆਲ ਮੁਝ ਬਿਖਈ ਜੀਉ ਕੋ ਭੀ ਕਿਸੀ ਜੁਗਤ ਸੇ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕੇ ਨਾਥ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਸਭਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਕਾ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਸੰਤ ਪੇਖਹਿ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਨੜਿਆ ਸੇ ਮਰਨ੍ਹਿ ਵਿਸੂਰਿ ਵਿਸੂਰਿ ॥੨॥

ਹੇ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨ ਤੁਝੇ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਰ ਝੂਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਾਸ ਦਾਸਤਣ ਭਾਇ ਮਿਟਿਆ ਤਿਨਾ ਗਉਣੁ ॥
ਵਿਸਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨਾੜਾ ਹਾਲੁ ਕਉਣੁ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਸੇਵਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਯਥਾਰਥ ਅਨੰਨ ਰੂਪ (ਦਾਸਤਣ) ਦਾਸ ਪਨਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਆਵਾਗਉਣ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਕਉਨ ਹਾਲ ਹੋਗਾ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੋਗਾ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਪਸੁ ਹਰ੍ਹਿਆਉ ਤੈਸਾ ਸੰਸਾਰੁ ਸਭ ॥
ਨਾਨਕ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ॥੪॥੪॥੧੦੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੈਸੇ ਹਰਿਆਉ ਪਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ॥੪॥੪॥੧੦੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਭੇ ਥੋਕ ਵਿਸਾਰਿ ਹਿਕੋ ਖਿਆਲੁ ਕਰਿ ॥
ਝੂਠਾ ਲਾਹਿ ਗੁਮਾਨੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰਿ ॥੧॥

(ਹਭੇ ਥੋਕ) ਸਭ ਚੀਜੋਂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਅਰ ਝੂਠਾ ਗੁਮਾਨ ਦੂਰ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਹਿ ਅਰਥਾਤ ਆਪਕੋ ਦਾਸ ਸਮਝ ਦ੍ਵੈਸ ਕਿਸੀ ਮੇਂ ਨ ਰਖ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਸਾਲਾਹਿ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਤੂੰ ॥
ਜੀਵਾਂ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਮੂੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਅਸ਼ਟ ਪਹਰ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰ ਔਰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕਿ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਮਿਲਨੇ ਪਰ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ॥

ਸੋਈ ਕੰਮੁ ਕਮਾਇ ਜਿਤੁ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ॥
ਸੋਈ ਲਗੈ ਸਚਿ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਅਲਾ ॥੨॥

ਉਸੀ ਕਾਮ ਕੋ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਇ ਔਰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ (ਅਲਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸਮਯ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਉਸੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਤੁਝੇ ਉਸੀ ਮੇਂ ਲਗਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੨॥

ਜੋ ਨ ਢਹੰਦੋ ਮੂਲਿ ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਸਿ ਕਰਿ ॥
ਹਿਕੋ ਚਿਤਿ ਵਸਾਇ ਕਦੇ ਨ ਜਾਇ ਮਰਿ ॥੩॥

ਜੋ ਘਰ ਕਬੀ ਗਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਸਵਾਰ ਵਾ ਜੋ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਰੂਪ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਘਰ ਕਰ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਹੋਹੁ। ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਬਸਾਇ ਲੇ ਜੋ ਨ ਕਬੀ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਨ੍ਾ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਿਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਅਕਥੁ ਨਾਨਕਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥੪॥੫॥੧੦੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਿਆਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੀ ਕੋ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਕਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੦੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਨ ਵਿਸਰੈ ਨਾਮੁ ਸੇ ਕਿਨੇਹਿਆ ॥

ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਮੂਲਿ ਸਾਂਈ ਜੇਹਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਂਈ ਮੈਂ ਉਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ''ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੋਊ ਏਕ ਹੈ ਬਿਬ ਬਿਚਾਰ ਕਛੁ ਨਾਹਿ॥ ਜਲ ਤੇ ਉਪਜ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਜਲ ਹੀ ਬਿਖੈ ਸਮਾਹਿ''॥੧॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ਤੁਮ੍ ਸੰਗਿ ਭੇਟਿਆ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਪਰਸਾਦਿ ਦੁਖੁ ਸਭੁ ਮੇਟਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਤੁਮ੍ ਸੰਗਿ) ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਭੇਟਨੇ ਭਾਵ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਨਿਹਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਮੇਟਿਆ ਔ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਧਾਰੇ ਤਿੰਨ੍ ਖੇ ॥

ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਪੂਰੇ ਭਗਤ ਸੇ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ ਸਭ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਖੇ) ਧੂਰਿ ਨੇ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਤਿੰਨ੍ ਖੇ) ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰੇ ਹੁਏ ਉਧਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੂੰ ਆਨ ਕਰ ਬਸਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੩੯੮

ਜਿਸ ਨੋ ਮੰਨੇ ਆਪਿ ਸੋਈ ਮਾਨੀਐ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪੁਰਖੁ ਪਰਵਾਣੁ ਸਭ ਠਾਈ ਜਾਨੀਐ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ ਵਹੀ ਦਾਸ ਸਭ ਜਗਹ ਮਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਆਰਾਧਿ ਸਮ੍ਾਲੇ ਸਾਹ ਸਾਹ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥੪॥੬॥੧੦੮॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਮਾਰੀ ਯਹ (ਲੋਚਾ) ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰ॥੪॥੬॥੧੦੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸ੍ਰਬ ਠਾਇ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮੁ ਸੋਇ ॥

ਏਕੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਰਿ ਛਤੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ। (ਸਿਰਿ ਛਤੁ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਰਾਖਣਹਾਰਿਆ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝੇ ਭਾਵੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਰਖ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਰੀਐ ॥
ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਤਿਸੁ ਨ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਭੀ (ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਰੀਐ) ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਸੁਧ ਲੇ ਕਰ ਫਿਰ ਜਥਾ ਜੋਗ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੂੰ ਆਪ (ਵੁਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਕਭੀ ਬਿਸਾਰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪਿ ਆਪਣ ਭਾਣਿਆ ॥
ਭਗਤਾ ਕਾ ਸਹਾਈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਜਾਣਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਕੁਛ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਹਾਯਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਦੇ ਨ ਝੂਰੀਐ ॥
ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਲੋਚਾ ਪੂਰੀਐ ॥੪॥੭॥੧੦੯॥

ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਜਪਿ ਜਪਿ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਝੂਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਪਜਾਸ ਹੈ ਸੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਕਰ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ॥੪॥੭॥੧੦੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਆ ਸੋਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਗਾਫਲ ਗਹਿਲਿਆ ॥
ਕਿਤੀ ਇਤੁ ਦਰੀਆਇ ਵੰਞਨਿ੍ ਵਹਦਿਆ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ (ਗਾਫਲ ਗਹਿਲਿਆ) ਹੇ ਗਫਲਤ ਸੇ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਵਾ ਗਫਲਤ ਸੇ ਬਾਵਲਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਕਿਆ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਅਗਜਾਨ ਮੈ ਸੈਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ (ਕਿਤੀਂ) ਕਿਤਨੇ ਜੀਵ ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦਰਿਆਉ ਮੇਂ (ਵੰਞਨਿ੍ ਵਹਦਿਆ) ਬਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬੋਹਿਥੜਾ ਹਰਿ ਚਰਣ ਮਨ ਚੜਿ ਲੰਘੀਐ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਾਧੂ ਸੰਗੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥੜਾ) ਜਹਾਜ ਪਰ ਚਢੁ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਲਾਂਘ ਜਾਏਂਗਾ। ਜੋ ਲਾਂਘ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਅਸ੍ਰ ਪਹਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਭੋਗਹਿ ਭੋਗ ਅਨੇਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸੁੰਞਿਆ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਮਰਿ ਮਰਿ ਰੁੰਨਿਆ ॥੨॥

ਜਦਯਪਿ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ (ਸੁੰਞਿਆ) ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਭਕ੍ਰੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰ ਮਰ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥੨

ਕਪੜ ਭੋਗ ਸੁਗੰਧ ਤਨਿ ਮਰਦਨ ਮਾਲਣਾ ॥
ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ਸਰਪਰ ਚਾਲਣਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਟਨਾਦਿ ਮਾਲਨਾਂ ਮਰਦਨੁ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਫੁਲਮਾਲਾਦਿ ਸੁੰਗਧ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਨੇ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਨੇ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ (ਚਾਲਣਾ) ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਾ ਬਿਖਮੁ ਸੰਸਾਰੁ ਵਿਰਲੈ ਪੇਖਿਆ ॥

ਛੂਟਨੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਿ ਲੇਖੁ ਨਾਨਕ ਲੇਖਿਆ ॥੪॥੮॥੧੧੦॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਹੈ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਯਥਾਰਥ ਕਰ ਇਸਕੋ ਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਔਰ ਏਹ ਸਮਝਾ ਹੈ ਇਸ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਕਰ ਛੂਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਲੇਖ ਬੇਦ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਸੰਗਿ ਕਾਹੇ ਗਰਬੀਐ ॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਬੀਐ ॥੧॥

ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਕਯੋਂ ਹੰਕਾਰ ਕਰੀਏ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਹੋਨੇ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਗਰੀਬ ਸਚੁ ਟੇਕ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

ਦੇਖਿ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਦਰਸਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੀ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਓਟ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮੁਕ੍ਤ ਹੋਨੇ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਜੰਜਾਲੁ ਕਾਜਿ ਨ ਕਿਤੈ ਗਨੋੁ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਆਧਾਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਏਹੁ ਧਨੋੁ ॥੨॥

ਰਾਜ ਔ ਮਾਲ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੇ ਨ ਸਮਝੁ ਅਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੁ ਨਿਸਚਲੁ ਧਨ ਹੈ॥੨॥

ਜੇਤੇ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਤੇਤ ਪਛਾਵਿਆ ॥

ਸੁਖ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਿਆ ॥੩॥

ਜਿਤਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ (ਪਛਾਵਿਆ) ਪਰਛਾਵੇ ਕੀ ਭਾਂਤ ਅਨਿਤਯ ਹੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਧਾਨੁ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਗਾਵਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਚਾ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੇ ॥

ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਖਸਮ ਕਾ ਨਾਨਕ ਕੇ ਜੀਅਰੇ ॥੪॥੯॥੧੧੧॥

ਹੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਹੀ ਸਚਾ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ਕੋ ਆਸਾ ਔਰ ਭਰੋਸਾ ਏਕ ਤੁਝ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੯॥੧੧੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਕਰ ਜੋੜਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਾਥ ਜੋੜਿ ਕਰ ਤਿਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਾਪੁ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ਜਿਸ ਕਾ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਭ ਕੋਈ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਸਤਜ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਗਿਆਨ ਜੋਗੁ ॥
ਤਿਸਹਿ ਅਰਾਧਿ ਮਨਾ ਬਿਨਾਸੈ ਸਗਲ ਰੋਗੁ ॥੨॥

ਜੋ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਤਥਾ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋ ਮੇਂ ਸਹਾਇਕ ਹੈ (ਗਿਆਨ ਜੋਗੁ) ਸੋਈ ਜਾਨਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਰਾਧਨ ਸੇ ਸਭ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸੀ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰੁ॥੨॥

ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਰਾਖੈ ਅਗਨਿ ਮਾਹਿ ॥

ਪੰਨਾ ੩੯੯

ਸੀਤਲੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਤਪਤਿ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੀਤਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤਪਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਣਾ ਨਾਨਕ ਜਨ ਧੂਰਾ ॥
ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਸਿਧਿ ਭਏ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੪॥੧੦॥੧੧੨॥

(ਸੂਖ ਸਹਜ) ਆਤਮਾਨੰਦ (ਆਨੰਦ) ਸੰਸਾਰਿਕ ਸੁਖ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਸੇ ਬਹੁਤ ਮਿਲਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥੧੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੋਬਿੰਦੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ॥
ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਐ ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਦਜਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਹਰਿ ਰੰਗੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ (ਮਾਣੀਐ) ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਮਿਲਾਹ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸਿਮਰਹ ਨਾਮੁ ਤਜਿ ਲਾਜ ਲੋਕਾਣੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਆਓ ਆਪਸ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਕਥਾ ਔਰ (ਕਹਾਣੀਆਂ) ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਕਹੀਏ ਔਰ ਲੋਕ ਲਜਜਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕਰੀਏ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਨਾਮੁ ਹੋਵੈ ਅਨਦੁ ਘਣਾ ॥
ਮਿਥਿਆ ਮੋਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਝੂਠਾ ਵਿਣਸਣਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਰ ਬੁਹਤ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮੋਹ ਭੀ ਮਿਥਜਾ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਨੇਹੁ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਲਾਇਆ ॥
ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਮੁਖੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੩॥

ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯਾ ਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਐਸਾ ਜਾਪ ਜਪਿਆ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਮੁਖ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਅਰੁ ਧੰਨੁ ਹੈ॥੩॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਕਾਲ ਸਿਮਰਤ ਮਿਟਿ ਜਾਵਈ ॥
ਨਾਨਕ ਕੈ ਸੁਖੁ ਸੋਇ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਈ ॥੪॥੧੧॥੧੧੩॥

ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਕਾਲ ਕਾ ਦੁਖ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਜੋ ਅਛਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਉਸੀ ਮੇਂ ਸੁਖ ਹੈ॥੪॥੧੧॥੧੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਵਹੁ ਮੀਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਰਸ ਕਸ ਸਭਿ ਭੁੰਚਹ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਹ ਮਿਲਿ ਪਾਪਾ ਮੁੰਚਹ ॥੧॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸੰਤ ਜਨੋ ਆਵਹੁ ਆਪਸ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰਸ (ਕਸ) ਜੋ ਅਪਨੀ ਓਰ ਖੀਚਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹਮ ਸਭ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੁੰਚਹ) ਭੋਗੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਆਨੰਦ ਲੇਹਿ। ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰਿ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਿਲ ਕਰ ਜਪੇ ਪੁਨਾ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਭੁੰਚਹ) ਤਜਾਗੇਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰਹਿ॥੧॥

ਤਤੁ ਵੀਚਾਰਹੁ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਤਾ ਤੇ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਖੀਨ ਭਏ ਸਭਿ ਤਸਕਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨੁ ਜਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਹਰਿ ਰੂਪ ਤਤ੍ਵ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਤਤ੍ਵ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨ ਗੁਰਾਂਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ੍ਵ ਵਿਚਾਰ ਮੈ ਜਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਮਾਦਿਕ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ (ਖੀਨ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬੁਧਿ ਗਰੀਬੀ ਖਰਚੁ ਲੈਹੁ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਜਾਰਹੁ ॥
ਸਾਚਾ ਹਟੁ ਪੂਰਾ ਸਉਦਾ ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰਹੁ ॥੨॥

ਬੁਧਿ ਮੈ ਜੋ ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਖਰਚੁ ਲੇਵੋ ਔ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਵੋ (ਸਾਚਾ ਹਟੁ) ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਤਿਸਮੇਂ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਪੂਰਾ ਸਉਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਬਸਤ ਕੋ (ਵਾਪਾਰਹੁ) ਖਰੀਦਨਾ ਕਰਹੁ॥੨॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਅਰਪਿਆ ਸੇਈ ਪਤਿਵੰਤੇ ॥
ਆਪਨੜੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਿਆ ਨਿਤ ਕੇਲ ਕਰੰਤੇ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਜੀਵ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਤਥਾ ਧਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ (ਪਤਿਵੰਤੇ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਤਜ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸੰਗ (ਕੇਲ) ਆਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮਦੁ ਜੋ ਪੀਵਤੇ ਬਿਖਲੀ ਪਤਿ ਕਮਲੀ ॥
ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਜੋ ਰਤੇ ਨਾਨਕ ਸਚ ਅਮਲੀ ॥੪॥੧੨॥੧੧੪॥

ਜੋ ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਮਦਿਰਾ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਬਿਖਲੀ) ਪਤਿ ਸੂਦ੍ਰੀ ਕੇ ਪਤਿ ਵਾ ਬੇਸਜਾ ਕੇ ਪਤਿ ਬਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬਿਖਿਓਂ ਮੈ (ਲਿਪਤ) ਲਿਪਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧਿ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਕਮਲੀ) ਸੋਦਾਇਣ ਭਾਵ ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਕੇ ਵਿਖੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਸਚੇ ਅਮਲੀ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੧੧੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਸਹਿਤ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਦਮੁ ਕੀਆ ਕਰਾਇਆ ਆਰੰਭੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਜਪਿ ਜੀਵਣਾ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਹੂਆ ਹਮਨੇ ਉਦਮ ਕੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੌਣ ਉਦਮ ਕੀਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਪ ਕਾ ਅਰੰਭ ਰਚਾਯਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਣਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਇ ਪਰਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ ਜਿਨਿ ਭਰਮੁ ਬਿਦਾਰਿਆ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਣੀ ਸਚੁ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਮਾਰਾ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਚੁ ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸਾਜ ਦੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਆਪਣੇ ਸਚੁ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ॥
ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਦਿਤੀ ਦਾਤਿ ਸਾ ਪੂਰਨ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਆਗਜਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਸਚੇ ਰਜਾਈ ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਨੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਦਾਤਿ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਵਡਿਆਈ ਕੀ ਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਈਅਹਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥
ਨੇਮੁ ਨਿਬਾਹਿਓ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੩॥

ਅਬ ਹਮ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ। ਸਤਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਯਹ ਹਮਾਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਨੇਮ ਨਿਬਾਹ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਗੁਣ ਗਾਉ ਲਾਭੁ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਦਿਤਾ ॥
ਵਣਜਾਰੇ ਸੰਤ ਨਾਨਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਹੁ ਅਮਿਤਾ ॥੪॥੧੩॥੧੧੫॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਅਰੁ ਗੁਣ ਗਾਵਨੇ ਏਸ ਧਨ ਕਾ ਲਾਭ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋ ਅਮਿਤਾ ਭਾਵ ਬਜੰਤ ਸਾਹੁ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਉਸ ਕੇ ਬਣਜਾਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੧੧੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਤੁਹੀ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕੇ ਵਡਭਾਗਾ ॥
ਓਹੁ ਸੁਹੇਲਾ ਸਦ ਸੁਖੀ ਸਭੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਓਹ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਵੈਗਾ ਔਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਸਦੀਵ ਸੁਖੀ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਜ ਭਾਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਚਾਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ਭਾਰਾ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਭਾਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹੈਂ ਜੋ ਸਗਲ ਬਿਧਿਓਂ ਕੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਹੀਂ ਹਮਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਅਉਰੁ ਕੋ ਤਾ ਕਾ ਭਉ ਕਰੀਐ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੦

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਹਲੁ ਪਾਈਐ ਜਗੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ॥੨॥

ਔਰ ਜੇ ਦੂਜਾ ਹੋਵੇਂ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਭੀ ਧਾਰਣ ਕਰੀਏ ਵਾ (ਤਾਕਾ) ਤੌ ਕਿਆ ਭੈ ਕਰੀਏ ਦੂਸਰਾ ਤੋ ਕੋਈ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਆ ਭੈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤੇਰਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਸ੍ਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤੇਰੀ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਮਨ ਮਾਹਿ ਨਿਧਾਨਾ ॥
ਜਾ ਕਉ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾਲ ਭਏ ਸੇਵਕ ਸੇ ਪਰਵਾਨਾ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਹੇ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਉਪਰ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੋ ਸੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਮਾਨੀਕ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੋ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪੀਵੈ ॥
ਵਜਹੁ ਨਾਨਕ ਮਿਲੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ॥੪॥੧੪॥੧੧੬॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਸੰਤ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਵਜਹੁ) ਰੋਜੀਨਾ ਮਿਲੈ ਜੋ ਹਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਾਪ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਰਹੇਂ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈਂ॥੪॥੧੪॥੧੧੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੁਲੀ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਾ ਕਾ ਕਾਂਢੀਐ ਥੋਰਾ ਅਰੁ ਮੂਚਾ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਮੈਂ (ਚੇਰੁਲੀ) ਦਾਸੀ ਹੂੰ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ। ਥੋੜਾ ਭੀ ਔਰ (ਮੂਚਾ) ਬਹੁਤਾ ਭੀ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਕਾਂਢੀਐ) ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮੇਰਾ ਧਨੋ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਮਨੀਆ ॥
ਨਾਮਿ ਜਿਸੈ ਕੈ ਊਜਲੀ ਤਿਸੁ ਦਾਸੀ ਗਨੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਧਨ ਜੋ ਕੁਛ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸਭ ਬਿਭੂਤੀ ਸਾਹਿਬ ਕੀ (ਮਨੀਆ) ਮਾਨੀ ਹੈ ਵਾ ਸਭ (ਮਨੀਆ) ਵਡਿਆਈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਉਜਲੀ ਭਈ ਹੈ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਉਸਦੀ ਦਾਸੀ ਗਿਨਤੀ ਹੂੰ॥

ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਨੰਦ ਮੈ ਨਾਉ ਮਾਣਕ ਹੀਰਾ ॥
ਰਜੀ ਧਾਈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਜਾ ਕਾ ਤੂੰ ਮੀਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਵਹੁ ਹੀਰਾ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਵਹੁ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਔਰ ਆਨੰਦਮਯ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਔਰ ਅਗਯਾਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਓਰ ਬੁਧੀ (ਧਾਈ) ਧਾਉਤੀ ਥੀ ਸੋ (ਰਜੀ) ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ (ਰਜੀ ਧਾਈ) ਏਕ ਪਦ ਸੰਤੁਸਟ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ॥੨॥

ਸਖੀ ਸਹੇਰੀ ਸੰਗ ਕੀ ਸੁਮਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵਉ ॥
ਸੇਵਹੁ ਸਾਧੂ ਭਾਉ ਕਰਿ ਤਉ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਪਾਵਉ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਗ ਕੀ ਪਜਾਰੀ ਸਹੇਲੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈ ਯਹੀ ਸੁਮਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਉਤੀ ਹੂੰ ਕਿ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਤਬ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਹੁਗੇ॥੩॥

ਸਗਲੀ ਦਾਸੀ ਠਾਕੁਰੈ ਸਭ ਕਹਤੀ ਮੇਰਾ ॥
ਜਿਸਹਿ ਸੀਗਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਤਿਸੁ ਸੁਖਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥੪॥੧੫॥੧੧੭॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਭ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਸੀਗਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਖ ਮੇਂ (ਬਸੇਰਾ) ਬਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੧੧੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਿੰਗਾਰ ਕੌਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਾ ਕੀ ਹੋਇ ਦਾਸਰੀ ਏਹੁ ਅਚਾਰਾ ਸਿਖੁ ਰੀ ॥
ਸਗਲ ਗੁਣਾ ਗੁਣ ਊਤਮੋ ਭਰਤਾ ਦੂਰਿ ਨ ਪਿਖੁ ਰੀ ॥੧॥

ਆਚਰਣ ਯਹੀ ਸੀਖ ਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਬਨੀ ਰਹੁ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਉਤਮ ਗੁਣ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਭਰਤਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਾ ਦੇਖ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸੁੰਦਰਿ ਆਪਣਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗਿ ਰੀ ॥
ਤਿਆਗਿ ਸਿਆਣਪ ਚਾਤੁਰੀ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ਗੁਪਾਲਹਿ ਸੰਗਿ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਰੀ ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਤੂੰ ਗੋਪਾਲ ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਮੰਜੀਠ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰੰਗ ਦੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਜਨਜ ਸਜਾਨਪ ਔ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਜਾਨ॥

ਭਰਤਾ ਕਹੈ ਸੁ ਮਾਨੀਐ ਏਹੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇ ਰੀ ॥
ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਵਿਸਾਰੀਐ ਏਹੁ ਤੰਬੋਲਾ ਖਾਇ ਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹੈ ਸੋ ਮਾਨਨਾ ਕਰੀਏ ਇਹੀ ਅਪਨਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਨਾਵਨਾ ਕਰ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਭੁਲਾਈਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੀਏ ਯਹੀ ਪਾਨੋਂ ਕਾ ਬੀੜਾ ਖਾਉ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਰਿ ਦੀਪਕੋ ਇਹ ਸਤ ਕੀ ਸੇਜ ਬਿਛਾਇ ਰੀ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਕਰ ਜੋੜਿ ਰਹੁ ਤਉ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਰਾਇ ਰੀ ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰੁਪੀ ਦੀਪਕ ਬਾਲ ਕਰ (ਸਤ) ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਕੀ ਸੇਜਾ ਵਿਛਾਉ ਭਾਵ ਸੁਧ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਤੋ ਗੁਣ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੋਣੇ ਤੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਕੋ ਸਤ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਖੜੀ ਰਹੁ ਤਬ ਹਰਿ ਰਾਇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲੇਗਾ॥੩॥

ਤਿਸ ਹੀ ਚਜੁ ਸੀਗਾਰੁ ਸਭੁ ਸਾਈ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰਿ ਰੀ ॥
ਸਾਈ ਸੋੁਹਾਗਣਿ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਭਾਣੀ ਕਰਤਾਰਿ ਰੀ ॥੪॥੧੬॥੧੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਮਨ ਕੋ (ਭਾਣੀ) ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਚਜੁ ਸੀਗਾਰੁ) ਸਰੇਸ਼ਟ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਭੀ ਅਪਾਰ ਹੈ ਸੁਹਾਗਨ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ॥੪॥੧੬॥੧੧੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਡੀਗਨ ਡੋਲਾ ਤਊ ਲਉ ਜਉ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮਾ ॥
ਭ੍ਰਮ ਕਾਟੇ ਗੁਰਿ ਆਪਣੈ ਪਾਏ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥੧॥

(ਡੀਗਨ) ਟੇਢੇ ਮਾਰਗੋਂ ਮੇਂ ਤਬ ਲਗ ਡੋਲਤਾ ਥਾ ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਭਰਮ ਥੇ ਜਬ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕਾਟ ਦੀਏ ਤਬ ਹਮਨੇ (ਬਿਸਰਾਮਾ) ਇਸਥਿਤੀ ਭਾਵ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਓਇ ਬਿਖਾਦੀ ਦੋਖੀਆ ਤੇ ਗੁਰ ਤੇ ਹੂਟੇ ॥
ਹਮ ਛੂਟੇ ਅਬ ਉਨ੍ਾ ਤੇ ਓਇ ਹਮ ਤੇ ਛੂਟੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ (ਬਿਖਾਦੀ) ਸੋਕ ਦੇਣੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਝਗੜਾਲੂ ਔਰ ਦੂਖਣ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ (ਤੇ) ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਹੂਟੇ) ਹਟ ਗਏ ਹਮ ਉਨਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਵੋ ਹਮਸੇ ਛੁਟ ਗਏ॥

ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਜਾਨਤਾ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਬੰਧਾ ॥
ਗੁਰਿ ਕਾਟੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਤਬ ਛੁਟਕੇ ਫੰਧਾ ॥੨॥

ਜਬ ਤਕ ਯਹ ਮੇਰਾ ਹੈ ਯਹ ਤੇਰਾ ਹੈ ਐਸਾ ਮਨ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਤਬ ਹੀ ਤਕ ਅਗਿਆਨ ਬੰਧਨ ਥਾ। ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਟ ਦਈ ਤਬ ਜਿਤਨੇ (ਫੰਧਾ) ਫਾਹੇ ਥੇ ਸਭ ਛੁਟ ਗਏ॥੨॥

ਜਬ ਲਗੁ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝਤਾ ਤਬ ਹੀ ਲਉ ਦੁਖੀਆ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਤਬ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੀਆ ॥੩॥

ਜਬ ਲਗ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਥਾ ਤਬੀ ਤਕ ਦੁਖੀਆ ਰਹਤਾ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜਬ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਸੇ ਸੁਖੀਆ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੩॥

ਨਾ ਕੋ ਦੁਸਮਨੁ ਦੋਖੀਆ ਨਾਹੀ ਕੋ ਮੰਦਾ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕੋ ਨਾਨਕ ਖਸਮੈ ਬੰਦਾ ॥੪॥੧੭॥੧੧੯॥

ਅਬ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਸਤ੍ਰੂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਦੋਖੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਨ ਹਮਾਰੀ ਨਿਗਾਹ ਮੇਂ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਪੁਰਖ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸੇਵਕ ਹੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਮੈਂ ਉਨ ਕਾ (ਬੰਦਾ) ਦਾਸ ਹੂੰ॥੪॥੧੭॥੧੧੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨਦੁ ਘਣਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥
ਗਰਹ ਨਿਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਅਪਣਾ ਨਾਉ ॥੧॥

(ਸੂਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ (ਆਨਦੁ) ਸੰਸਾਰੀ ਸੁਖ ਯਹ ਸਭ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਹਰਿ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਗਾਨੇ ਸੇ ਬੁਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਕੇ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ (ਗਰਹ) ਪਕੜਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੧

ਗੁਰੂ ਵਿਟਹੁ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਜਿਸੁ ਮਿਲਿ ਸਚੁ ਸੁਆਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਸਚਾ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਨੇ ਕੋਈ ਅੱਛਾ ਸਗਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੋਗੀ?

ਉੱਤਰ:

ਸਗੁਨ ਅਪਸਗੁਨ ਤਿਸ ਕਉ ਲਗਹਿ ਜਿਸੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਤਿਸੁ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਸਗਨੁ ਔ ਅਪਸਗੁਨ ਯਹ ਉਸਕੋ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਪਜਾਰਾ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਸਗਨ ਅਪਸਗਨ ਕੀ ਕਜਾ ਕਥਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਜਮ ਭੀ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਜਪ ਤਪ ਜੇਤੇ ਸਭ ਊਪਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮੁ ॥੩॥

ਜਿਤਨੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਕਰਮ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸਭ ਸੇ ਊਪਰ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਗਏ ਕੋ ਦਿਸੈ ਨ ਬੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਖੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਥੀਆ ॥੪॥੧੮॥੧੨੦॥

ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕੇ ਭਜ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਰਮ ਅਰੁ ਮੋਹ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਦੂਸਰਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਰਖ ਲੀਏ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੮॥੧੨੦॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੯ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਿਤਵਉ ਚਿਤਵਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਉ ਆਗੈ ਭਾਵਉ ਕਿ ਨ ਭਾਵਉ ॥
ਏਕੁ ਦਾਤਾਰੁ ਸਗਲ ਹੈ ਜਾਚਿਕ ਦੂਸਰ ਕੈ ਪਹਿ ਜਾਵਉ ॥੧॥

ਮੈਂ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਚਿੰਤਨ ਸੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵੋਂਗਾ ਪਰੰਤੂ ਯਹਿ ਮੈਨੂੰ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਗੇ ਮੇਰਾ ਚਿੰਤਨ ਠਾਕੁਰੁ ਕੋ ਭਾਵੈਗਾ ਯਾ ਨਹੀਂ॥ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਪਰ ਸਰਬ ਜਾਚਕ ਹੈਂ ਤੌਂ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸ ਪਾਸ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਮੈਂ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਸੇ ਮਾਂਗੂੰਗਾ॥੧॥

ਹਉ ਮਾਗਉ ਆਨ ਲਜਾਵਉ ॥
ਸਗਲ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਏਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕਉਨੁ ਸਮਸਰਿ ਲਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰੁ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਲਜਿਤ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕਾ (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਏਕ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਿਸਕੋ ਲਗਾਉਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਊਠਉ ਬੈਸਉ ਰਹਿ ਭਿ ਨ ਸਾਕਉ ਦਰਸਨੁ ਖੋਜਿ ਖੋਜਾਵਉ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਸਨਾਤਨ ਸਨਤਕੁਮਾਰ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਮਹਲੁ ਦੁਲਭਾਵਉ ॥੨॥

ਉਠਤਾ ਬੈਠਤਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਦਾ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤਾ ਢੂੰਢਤਾ ਹੂੰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਦਰਸ੍ਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤੀਨੋ ਦੇਵਤਾ ਔਰੁ ਸਨਕਾਦਿਕ ਅਰਥਾਤ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਸਨਾਤਨ ਸਨਤਕਮਾਰਿ ਔ ਅਪਰ ਸਿਧਿ ਮੁਨਿ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ (ਮਹਲੁ) ਸੂਰੂਪ ਦੁਲਭ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗਮ ਆਗਾਧਿ ਬੋਧ ਕੀਮਤਿ ਪਰੈ ਨ ਪਾਵਉ ॥
ਤਾਕੀ ਸਰਣਿ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਵਉ ॥੩॥

ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਜੋ ਅਗਮ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਿਨ ਤੇ ਭੀ ਹਰੀ ਅਗਮ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸਕਾ (ਬੋਧ) ਗਜਾਨ (ਆਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਉ ਤੌਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ (ਤਾਕੀ) ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੈ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੀ ਸਤਗੁਰੁ ਪੁਰਖੋਂ ਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦਇਆਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਟਿਓ ਬੰਧੁ ਗਰਾਵਉ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਉ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਓ ਤਉ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਉ ॥੪॥੧॥੧੨੧॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਦਜਾਲ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਤਬ ਮੇਰੇ ਗਲੇ ਸੇ ਅਗਯਾਨ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਪਾਯਾ ਤਬ ਫਿਰ ਮੈਂ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੋਂਗਾ॥੪॥੧॥੧੨੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗਾਵਉ ਬਾਹਰਿ ਗਾਵਉ ਗਾਵਉ ਜਾਗਿ ਸਵਾਰੀ ॥
ਸੰਗਿ ਚਲਨ ਕਉ ਤੋਸਾ ਦੀਨ੍ਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਅੰਤ੍ਰ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰੁ ਬਾਹਰ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਜਾਗਦਾ ਔਰ ਸੌਂਦਾ ਪੁਨ: ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ। ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸੰਗ ਲੈ ਚਲਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਹੀ ਖਰਚ ਦੀਆ ਹੈ। ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਅਬ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਯੋਪਾਰੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਜਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਵਰ ਬਿਸਾਰੀ ਬਿਸਾਰੀ ॥
ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਓ ਮੈ ਏਹੋ ਆਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਬਿਖਜ ਆਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰੇ ਥੇ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੈਨੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀ ਹੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਖਨਿ ਗਾਵਉ ਸੁਖਿ ਭੀ ਗਾਵਉ ਮਾਰਗਿ ਪੰਥਿ ਸਮ੍ਾਰੀ ॥
ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜੁ ਗੁਰਿ ਮਨ ਮਹਿ ਦੀਆ ਮੋਰੀ ਤਿਸਾ ਬੁਝਾਰੀ ॥੨॥

ਦੁਖੋਂ ਮੇਂ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਸੁਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਕਠਨ ਔਰ ਸੁਗਮ ਰਸਤੇ ਮੈ ਚਲਤੇ ਭੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਮਾਰਗ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਰਸ੍ਤੇ ਪਰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮੇਰੀ (ਤਿਸਾ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਦਿਨੁ ਭੀ ਗਾਵਉ ਰੈਨੀ ਗਾਵਉ ਗਾਵਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਰਸਨਾਰੀ ॥
ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਬਿਸਾਸੁ ਹੋਇ ਹਰਿ ਜੀਵਤ ਮਰਤ ਸੰਗਾਰੀ ॥੩॥

ਦਿਨ ਕੋ ਭੀ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਰਾਤਿ ਕੋ ਭੀ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਦ੍ਰਿਢ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਬਨਾ ਰਹੇ ਜੋ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਜੀਵਤੇ ਮਰਤੇ ਕਾ ਮੇਰਾ ਸੰਗੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪਾਵਉ ਸੰਤ ਰੇਨ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ॥
ਸ੍ਰਵਨੀ ਕਥਾ ਨੈਨ ਦਰਸੁ ਪੇਖਉ ਮਸਤਕੁ ਗੁਰ ਚਰਨਾਰੀ ॥੪॥੨॥੧੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝੇ ਯਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਪਾਊਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਕਥਾ ਸੁਨੂੰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੂੰ ਮਾਥਾ ਅਪਨਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਰਖੂੰ॥੪॥੨॥੧੨੨॥

ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੧੦ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਿ ਮਾਨਹਿ ਤੇ ਪਾਹੁਨ ਦੋ ਦਾਹਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੨

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਗ੍ਰਿਹ ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਅਸਨਾਹਾ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸਿਥਰ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋ ਦਿਨ[1] ਕੇ ਪ੍ਰਾਹਣੇ ਹੈਂ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਘਰੁ ਪੁਨਾ ਜਿਤਨੀ ਹੋਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਨੇਹੁ ਝੂਠਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਹੈ ਹਾ ਹਾ ॥
ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇਖੁ ਜੈਸੇ ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਇਕੁ ਰਾਮ ਭਜਨੁ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਮਨ ਪਾਦਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਹਾ ਹਾ) ਹਾਯ ਹਾਯ ਕਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧ੍ਰਬ ਨਗਰੀ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਦੇਖਿ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਏਕ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇ॥

ਜੈਸੇ ਬਸਤਰ ਦੇਹ ਓਢਾਨੇ ਦਿਨ ਦੋਇ ਚਾਰਿ ਭੋਰਾਹਾ ॥

---

[1] ਦਾਹਾ ਨਾਮ ਕਚਭੁਜ ਮੈਂ ਦਿਨ ਕਾ ਹੈ॥

ਭੀਤਿ ਊਪਰੇ ਕੇਤਕੁ ਧਾਈਐ ਅੰਤਿ ਓਰਕੋ ਆਹਾ ॥੨॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਦੇਹੀ ਮੇਂ ਨਵੀਨ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਨੀਤੇ ਹੈਂ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੇਂ (ਭੋਰਾਹਾ) ਫਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵਾਤਮਾ ਨੇ (ਦੇਹ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬਸਤਰ ਪਹਿਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ॥ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਦੀਵਾਲ ਕਿਤਨੀ ਭੀ ਲੰਬੀ ਹੋਇ ਤਿਸਪਰ ਕਿਤਨਾ ਦੌੜੇਗਾ ਅੰਤ ਕੋ ਭੀਤ ਕਾ (ਓਰਕੋ) ਅੰਤ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚਾਹੇ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਬਡੀ ਆਯੂ ਹੋਵੈ ਅੰਤ ਕੋ ਅਵਸ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਅੰਭ ਕੁੰਡ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ ਪਰਤ ਸਿੰਧੁ ਗਲਿ ਜਾਹਾ ॥

ਆਵਗਿ ਆਗਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਉਠਿ ਜਾਸੀ ਮੁਹਤ ਚਸਾਹਾ ॥੩॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ (ਅੰਭ) ਜਲ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ (ਕੁੰਭ) ਘੜੇ ਮੇਂ ਵਾ (ਕੁੰਡ) ਤਾਲ ਮੇਂ (ਸਿੰਧ) ਲਵਣ ਪੜਤਾ ਹੀ ਗਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਆਗਿਆ ਆਇ ਜਾਇਗੀ ਤਬ (ਮੁਹਤ) ਆਧੀ ਘੜੀ ਵਾ ਚਸਾ ਕੀ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ (ਉਠਿ ਜਾਸੀ) ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ॥੩॥

ਰੇ ਮਨ ਲੇਖੈ ਚਾਲਹਿ ਲੇਖੈ ਬੈਸਹਿ ਲੇਖੈ ਲੈਦਾ ਸਾਹਾ ॥

ਸਦਾ ਕੀਰਤਿ ਕਰਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਉਬਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਓਟਾਹਾ ॥੪॥੧॥੧੨੩॥

ਹੇ ਮਨ ਲੇਖੇ ਮੈ ਚਲਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਲੇਖੇ ਮੈ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਲੇਖੇ ਹੀ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਦੇਹ ਕੋ ਅਨਿਤਯ ਜਾਨ ਕਰ ਅਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਓਟ ਲੈਕਰ ਸਦਾ ਹਰੀ ਦਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਕਾਲ ਤੋਂ ਬਚੇਗਾ॥੪॥੧॥੧੨੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪੁਸਟ ਬਾਤ ਤੇ ਭਈ ਸੀਧਰੀ ਦੂਤ ਦੁਸਟ ਸਜਨਈ ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਮਹਿ ਰਤਨੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਓ ਮਲੀਨ ਬੁਧਿ ਹਛਨਈ ॥੧॥

(ਅਪੁਸਟ) ਉਲਟੀ ਬਾਤ ਜੋ ਥੀ ਸੋ ਸੀਧੀ ਹੋ ਗਈ ਦੂਤ ਦੁਸਟ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਜਨ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਅੰਧਕਾਰ ਥਾ ਤਹਾਂ (ਰਤਨੁ) ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਵਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਬੁਧਿ ਮਲੀਨ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਵਹੁ (ਹਛਨਈ) ਚੰਗੀ ਔਰ ਨਵੀਨ ਭਾਵ ਸੁਧ ਹੋ ਗਈ ॥੧॥

ਜਉ ਕਿਰਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਭਈ ॥

ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਫਲ ਪਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਿਲਈ) ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਤਥਾ ਸੰਪਤਿ ਔ ਸਭ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਏ॥੧॥

ਮੋਹਿ ਕਿਰਪਨ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਜਾਨਤ ਸਗਲ ਭਵਨ ਪ੍ਰਗਟਈ ॥

ਸੰਗਿ ਬੈਠਨੋ ਕਹੀ ਨ ਪਾਵਤ ਹੁਣਿ ਸਗਲ ਚਰਣ ਸੇਵਈ ॥੨॥

ਮੁਝਿ (ਕਿਰਪਨ) ਸੂਮ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਭਵਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਕੋਈ ਬੈਠਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਸਭ ਕੋਈ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਢ ਆਢ ਕਉ ਫਿਰਤ ਢੂੰਢਤੇ ਮਨ ਸਗਲ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝਿ ਗਈ ॥

ਏਕੁ ਬੋਲੁ ਭੀ ਖਵਤੋ ਨਾਹੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੀਤਲਈ ॥੩॥

(ਆਢ ਆਢ) ਕੌਡੀ ਕੌਡੀ ਵਾ ਅਧੀ ਦਮੜੀ ਕੋ ਢੂੰਢਤੇ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਸੇ ਸਗਲ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਹਤਾ ਥਾ ਤੋ ਮੈਂ ਐਸਾ ਕ੍ਰੋਧੀ ਥਾ ਕਿ ਏਕ ਬਚਨ ਭੀ (ਖਵਤੋ) ਸਹਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਅਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਜੀਹ ਗੁਣ ਕਵਨ ਵਖਾਨੈ ਅਗਮ ਅਗਮ ਅਗਮਈ ॥

ਦਾਸੁ ਦਾਸ ਦਾਸ ਕੋ ਕਰੀਅਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਈ ॥੪॥੨॥੧੨੪॥

ਜਿਹਬਾ ਤੋ ਮੇਰੀ ਏਕ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਬਖਜਾਨ ਕਰੂੰ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਬੁਧਿ ਸੇ ਅਗਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ॥੪॥੨॥੧੨੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੇ ਮੂੜੇ ਲਾਹੇ ਕਉ ਤੂੰ ਢੀਲਾ ਢੀਲਾ ਤੋਟੇ ਕਉ ਬੇਗਿ ਧਾਇਆ ॥

ਸਸਤ ਵਖਰੁ ਤੂੰ ਘਿੰਨਹਿ ਨਾਹੀ ਪਾਪੀ ਬਾਧਾ ਰੇਨਾਇਆ ॥੧॥

ਰੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਲਾਭ ਜੋ ਭਜਨ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਤੂੰ ਢੀਲਾ ਢੀਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੋਟਾ ਜੋ ਬਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਓਰ ਤੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਦੌੜਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਸਤਾ ਸੌਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ (ਘਿੰਨਹਿ ਨਾਹੀ) ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਾਧਾ ਗਿਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਪਾਪੋਂ ਨੇ ਤੁਝੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਰੋਕ ਰਖਾ ਹੈ ਵਾ (ਰੇਨਾਇਆ) ਰਿਣੋਂ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਹੈਂ ਉਨ ਪਰ ਤੀਨ ਰਿਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਿਤ੍ਰ ੧ ਦੇਵ ੨ ਰਿਖਿ ੩॥ ਪਿਤ੍ਰ ਰਿਣ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਟਤਾ ਹੈ ਦੇਵ ਰਿਣ ਜੱਗ ਕਰਣੇ ਸੇ। ਰਿਖਿ ਰਿਣ ਵਿਦਜਾ ਪਢਨੇ ਸੇ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਰੀ ਆਸਾਇਆ ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਏਹਾ ਓਟਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਆਸ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਉਸੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੰਧਣ ਵੈਣ ਸੁਣਹਿ ਉਰਝਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਅਲਕਾਇਆ ॥

ਨਿੰਦ ਚਿੰਦ ਕਉ ਬਹੁਤੁ ਉਮਾਹਿਓ ਬੂਝੀ ਉਲਟਾਇਆ ॥੨॥

(ਗੰਧਣ ਵੈਣ) ਦੁਰਗੰਧ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਰ ਤੂੰ ਫਸਿ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਆਲਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਨਿੰਦਾ (ਚਿੰਦ) ਉਸ੍ਤਤਿ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਬੜਾ ਉਤਸਾਹਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈਂ ਯਹ ਤੇਰੀ ਉਲਟੀ ਸਮਝ ਹੈ॥੨॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਤੀ ਨਿੰਦਾ ਅਖਾਧਿ ਖਾਹਿ ਹਰਕਾਇਆ ॥

ਸਾਚ ਧਰਮ ਸਿਉ ਰੁਚਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਸਤਿ ਸੁਨਤ ਛੋਹਾਇਆ ॥੩॥

ਪਰਾਇਆ ਧਨੁ ਪਰਾਇਆ (ਤਨ) ਪੁਤ੍ਰ (ਪਰ ਤੀ) ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਨਿੰਦਯਾ (ਅਖਾਧਿ) ਮਾਸ ਅਰਥਾਤ ਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਕੋ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹਲਕਾਇਆ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸਾਚ ਧਰਮ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰੁਚਿ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ ਸਤਯ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਹੀ ਤੂੰ ਛੋਹਾਇਆ ਭਾਵ ਕ੍ਰੋਧੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਭਗਤ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਆਹਿ ਸਰਣ ਪ੍ਰਭ ਆਇਓ ਰਾਖੁ ਲਾਜ ਅਪਨਾਇਆ ॥੪॥੩॥੧੨੫॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਆਹਿ) ਚਾਹ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਆਪ ਆਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਲਜਯਾ ਰਖੋ॥੪॥੩॥੧੨੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਿਥਿਆ ਸੰਗਿ ਸੰਗਿ ਲਪਟਾਏ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਬਾਧੇ ॥
ਜਹ ਜਾਨੋ ਸੋ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹੰਬੁਧਿ ਭਏ ਆਂਧੇ ॥੧॥

ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਿ) ਸੰਗਮ ਸਮੂਹ ਸਾਥ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਸੰਗਣਾ ਥਾ ਉਨ ਮਿਥ੍ਯਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਬੰਧੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਪਰਲੋਕ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਘਰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਕਿਉ ਨ ਅਰਾਧੇ ॥
ਕਾਚ ਕੋਠਰੀ ਮਾਹਿ ਤੂੰ ਬਸਤਾ ਸੰਗਿ ਸਗਲ ਬਿਖੈ ਕੀ ਬਿਆਧੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕ੍ਯੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਇਸ ਦੇਹਿ ਰੂਪ ਕਚੀ ਕੋਠਰੀ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈਂ। ਜਥਾ (ਕਾਚ ਕੋਟੰ ਰਚੰਤ ਤੋਯੰ ਲੇਪਨੰ ਰਕਤ ਚਰਮਣਹ) ਔਰ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਸਯੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬ੍ਯਾਧੇਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਵੈ ਪਲੁ ਖਿਨੁ ਛੀਜੈ ਅਰਜਾਧੇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੩

ਜੈਸੇ ਮੀਠੈ ਸਾਦਿ ਲੋਭਾਏ ਝੂਠ ਧੰਧਿ ਦੁਰਗਾਧੇ ॥੨॥

ਯਹ ਬਸਤੁ ਮੇਰੀ ਹੈ ਯਹ ਮੇਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਖਿਨ ਪਲ ਮੇਂ (ਅਰਜਾਧੇ) ਆਯੁ ਖੀਣ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੋ ਮੀਠੇ ਔਰ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਜਾਨ ਕਰ ਲੁਭਾਏ ਹੈਂ ਅਰ ਯਿਹ ਜੈਸੇ ਦੁਰਗੰਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਦਵਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਲੋਭ ਮੋਹ ਇਹ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਸਿ ਲਪਟਾਧੇ ॥
ਦੀਈ ਭਵਾਰੀ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਜਨਮਾਧੇ ॥੩॥

ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਰਸਮੇਂ (ਲਪਟਾਧੇ) ਲਪਟ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫਿਰਨ ਰੂਪ ਭਵਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਉ ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸਭ ਸੁਖ ਲਾਧੇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਧਿਆਵਉ ਮਾਰਿ ਕਾਢੀ ਸਗਲ ਉਪਾਧੇ ॥੪॥

ਜਬ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੁਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਸਭ ਸੁਖ (ਲਾਧੇ) ਪਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਉਸੀ ਨਾਮ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਸਭ ਉਪਾਧਿ ਮਾਰਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀ ਹੈ॥੪॥

ਇਉ ਜਪਿਓ ਭਾਈ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤੇ ॥
ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੪॥੪॥੧੨੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੁਆ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ॥੪॥੧੨੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਿਮਖ ਕਾਮ ਸੁਆਦ ਕਾਰਣਿ ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥
ਘਰੀ ਮੁਹਤ ਰੰਗ ਮਾਣਹਿ ਫਿਰਿ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਵਹਿ ॥੧॥

ਨਿਮਖ ਮਾਤਰ ਕਾਮ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਵਾਸਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਦਿਨ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਘਰੀ ਵਾ ਮੂਰਤ ਆਧੀ ਘੜੀ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰੇਂਗਾ॥੧॥

ਅੰਧੇ ਚੇਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਤੇਰਾ ਸੋ ਦਿਨੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅੰਧੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦਿਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਮੀਪ ਆਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਲਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇਖਿ ਭੂਲੋ ਆਕ ਨੀਮ ਕੋ ਤੂੰਮਰੁ ॥
ਜੈਸਾ ਸੰਗੁ ਬਿਸੀਅਰ ਸਿਉ ਹੈ ਰੇ ਤੈਸੋ ਹੀ ਇਹੁ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹੁ ॥੨॥

(ਪਲਕ) ਥੋੜਾ ਕਾਲ (ਦ੍ਰਿਸਟਿ) ਦਿਖਾਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਵਿਖੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤੂੰ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਅਕ ਅਰ ਨਿੰਮ ਤਥਾ ਤੂੰਬੇ ਕੋ ਤੂੰ ਕੌੜਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਇਨ ਕੋ ਬਿਰੱਸ ਜਾਨ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਇੰਦ੍ਰਜ ਔਰ ਬਿਸਜ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਤਬ ਤਕ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬਜੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਬਿਸੀਅਰ) ਸਰਪ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਅਰੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਯਹ (ਪਰ ਗ੍ਰਿਹੁ) ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ॥੨॥

ਬੈਰੀ ਕਾਰਣਿ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਬਸਤੁ ਰਹੀ ਅਮਾਨਾ ॥
ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਤਿਨ ਹੀ ਸਿਉ ਸੰਗੀ ਸਾਜਨ ਸਿਉ ਬੈਰਾਨਾ ॥੩॥

ਬੈਰੀਓਂ ਕੇ ਤੁਲ ਜੋ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਣ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮ ਬਸਤ ਅਮਾਨ ਜਯੋਂ ਕੀ ਤਯੋਂ ਪੜੀ ਹੈ ਉਸ ਓਰ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀ ਤੈਨੂੰ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤੂੰ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਵਾ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਾਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਬਿਗਾਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ਇਹੈ ਬਿਧਿ ਬਿਆਪਿਓ ਸੋ ਉਬਰਿਓ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਓ ਭਏ ਪੁਨੀਤ ਸਰੀਰਾ ॥੪॥੫॥੧੨੭॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਹੀ ਬਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤਰ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੧੨੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ॥

ਲੂਕਿ ਕਮਾਨੋ ਸੋਈ ਤੁਮ੍ ਪੇਖਿਓ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਮੁਕਰਾਨੀ ॥
ਆਪ ਕਮਾਨੇ ਕਉ ਲੇ ਬਾਂਧੇ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਨੀ ॥੧॥

ਜੋ ਕਰਮ ਤੈਨੇ ਲੁਕ ਕਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਬਿਆਪਕ ਨੇ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਹੇ (ਮੂੜ ਮੁਗਧ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸੇ (ਮੁਕਰਾਨੀ) ਮੁਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਜਬ ਆਪਨੇ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਗਏ ਫਿਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਛਤਾਉਣੀ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਭ ਬਿਧਿ ਆਗੈ ਜਾਨੀ ॥
ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਮੂਸੇ ਤੂੰ ਰਾਖਤ ਪਰਦਾ ਪਾਛੈ ਜੀਅ ਕੀ ਮਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਬਿਧ ਆਗੇ ਹੀ ਸੇ ਜਾਨੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸੰਕਲਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਰਮ ਕੇ ਲੂਟੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤਿਸ ਪਾਸ ਸੇ ਪਰਦਾ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਲੁਕਾਇ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਪਾਛੈ) ਮਰਨ ਕਾਲ ਸੇ ਉਪਰੰਤ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ

ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਮਾਨੀ ਜਾਏਗੀ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਜਾਏਗੀ ਵਾ ਮਨ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਹੀ ਮਾਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਪਰਕਾ ਦਿਖਾਵਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਏ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਾਗੇ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੈ ਪਰਾਨੀ ॥
ਬਖਸਿ ਲੈਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੨॥੬॥੧੨੮॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਰਫ਼ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ੨ ਓਰ ਲਗੇ ਹੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੇ ਕੋਈ ਜੀਵ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੬॥੧੨੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਆਪੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ॥
ਜਹ ਜਹ ਕਾਜ ਕਿਰਤਿ ਸੇਵਕ ਕੀ ਤਹਾ ਤਹਾ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਪਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਉਨਸੇ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਕਾਰਜ ਬਡਾ ਔ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਕ੍ਰਿਤ ਆਨ ਬਨਤੀ ਹੈ (ਕਾਜ) ਜੈਸੇ ਨਰਸੀ ਭਗਤ ਕੇ ਗਏ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਧੰਨੇ ਕੀ ਕ੍ਰਿਤ ਖੇਤੀ ਕਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਕੀ ਛਪਰੀ ਛਾਈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਉਠ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸੀ ਕਾਜ ਕੋ ਪੂਰਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਿਕਟੀ ਹੋਇ ਦਿਖਾਵੈ ॥
ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਸੇਵਕੁ ਤਤਕਾਲ ਹੋਇ ਆਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਬਿਰਦ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਕ ਕੋ (ਨਿਕਟੀ) ਸਮੀਪ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦਿਖਲਾਉਤਾ ਹੈ ਸੇਵਕ ਜੋ ਜੋ ਮਨੋਰਥ ਠਾਕਰ ਕੇ ਪਾਸ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੀਘ੍ਰ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸੇਵਕ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਇ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਤਿਸੁ ਨਾਨਕ ਪਰਸਣਿ ਆਵੈ ॥੨॥੭॥੧੨੯॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਅਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸੁਣਨੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਸਨ ਕੋ ਆਉਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੭॥੧੨੯॥ ਸੰਤ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਆਸਾ ਘਰੁ ੧੧ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਟੂਆ ਭੇਖ ਦਿਖਾਵੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਜੈਸਾ ਹੈ ਓਹੁ ਤੈਸਾ ਰੇ ॥
ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਰਿ ਸੁਖਹਿ ਨਾਹੀ ਪਰਵੇਸਾ ਰੇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਗਾਏ ਅਰ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਨਟ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਵੈਸਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਰੂਪੀਆ ਕੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਤੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਪੜ ਕਰ ਯਦਯਪ ਅਨੇਕ ਜੋਨਿ ਮੇਂ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਤਥਾਪਿ ਇਸ ਭ੍ਰਮਣੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਅਤ੍ਰਿਕੁ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਉਸਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਇਸਤੇ ਸਰਬਦਾ ਦੁਖੀ ਹੀ ਰਹਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੦੪

ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਹਮਾਰੇ ਮੀਤਾ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਨੀਤਾ ਰੇ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਾ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰ ਏਕ ਕਰਮ (ਆਨੀਤਾ) ਅਜੋਗ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਕੀਨ੍ਹੀ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਤਰੀਐ ਰੇ ॥
ਘੂਮਨ ਘੇਰ ਅਗਾਹ ਗਾਖਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਐ ਰੇ ॥੨॥

ਯਦੀ ਯਹ ਕਹੋ ਯਹ ਤ੍ਰਿਗਣ ਆਤਮਕ ਮਾਯਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਕੀ ਹੂਈ ਨਦੀ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਬਿਖਯੋਂ ਰੂਪ ਘੁਮਨਘੇਰ ਹੈ ਅਰ (ਗਾਖਰੀ) ਕਠਨ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਕੈਸੀ ਹੈ (ਅਗਾਹ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਕਹੋ ਜੀ ਤਿਸ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜਿ ਬੀਚਾਰਿਓ ਤਤੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜਾਨਾ ਰੇ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਪਤੀਆਨਾ ਰੇ ॥੩॥੧॥੧੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਖੋਜਤੇ ਖੋਜਤੇ (ਖੋਜਿ) ਬੀਚਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਯਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਨਿਰਮੋਲਕ ਕੇ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਨਿਸਚਾ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥੧॥੧੩੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ॥

ਯਦੀ ਯਹ ਕਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਸਯਕ ਨਿਸਚਯ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਔਰ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਕਾ ਫਲ ਕਿਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਜੋ ਮਾਗਉ ਸੋ ਪਾਵਉ ਰੇ ॥
ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨਾ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੂੰ ਧਾਵਉ ਰੇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਠਾਕਰ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਤਿਸੁ ਗਾਵਉ ਰੇ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ਤਿਸ ਤੇ ਤੁਝਹਿ ਡਰਾਵਉ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਸੀ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਥਾਪਨੇ ਉਥਾਪਨੇ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸਤੇ ਤੁਝਕੋ ਡਰਾਉਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭੈ ਰਖ॥

ਜਬ ਦੇਖਉ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸੁਆਮੀ ਤਉ ਅਵਰਹਿ ਚੀਤਿ ਨ ਪਾਵਉ ਰੇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਪਹਿਰਾਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਮੇਟਿ ਲਿਖਾਵਉ ਰੇ
॥੨॥੨॥੧੩੧॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜਬ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖੋਗੇ ਤੌ ਅਵਰ ਜੋ ਦੇਵੀ ਦੇਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆਓਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕਾ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਕਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪਤ ਯੁਕਤ ਕੀਆ ਹੈ ਓਹ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਲਿਖਾਵਉ) ਜਨਾਇ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਮੇਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੧੩੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਰਿ ਬਰਨ ਚਉਹਾ ਕੇ ਮਰਦਨ ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਕਰ ਤਲੀ ਰੇ ॥
ਸੁੰਦਰ ਸੁਘਰ ਸਰੂਪ ਸਿਆਨੇ ਪੰਚਹੁ ਹੀ ਮੋਹਿ ਛਲੀ ਰੇ ॥੧॥

ਯਹ ਕਾਮਾਦਿ ਕੈਸੇ ਬਲੀ ਹੈਂ ਜੋ ਚਾਰ ਬਰਨ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਬੈਸ ਸੂਦਰ ਹੈਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੋ ਮਲ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਖਟ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਮੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ (ਸੁਘਰ) ਚਤਰ ਔਰ ਜੋ ਬਾਕ ਬਿਲਾਸ ਮੈਂ ਸਿਆਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਭੀ ਬੁਧੀ ਇਨ ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਪਾਂਚੋਂ ਨੇ ਛਲ ਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਮਿਲਿ ਮਾਰੇ ਪੰਚ ਸੂਰਬੀਰ ਐਸੋ ਕਉਨੁ ਬਲੀ ਰੇ ॥
ਜਿਨਿ ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ਗੁਦਾਰੇ ਸੋ ਪੂਰਾ ਇਹ ਕਲੀ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਪੰਚ ਸੂਰਮੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੌਨ ਬਲਵਾਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਐਸਾ ਨਿਰਬਿਕਾਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਤ ਨੇ (ਮਾਰਿ) ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ (ਬਿਦਾਰਿ) ਨਾਸ ਕਰਕੇ (ਗੁਦਾਰੇ) ਚਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਕਲੀ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਵਡੀ ਕੋਮ ਵਸਿ ਭਾਗਹਿ ਨਾਹੀ ਮੁਹਕਮ ਫਉਜ ਹਠਲੀ ਰੇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਜਨਿ ਨਿਰਦਲਿਆ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਝਲੀ ਰੇ ॥੨॥੩॥੧੩੨॥

ਏਹ ਕਾਮਾਦਿ ਬੜੀ ਕੌਮ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਨ ਬਸ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ (ਹਠਲੀ) ਹਠ ਵਾਲੀ ਫੌਜ ਜੋ ਹੈ ਬੜੀ (ਮੁਹਕਮ) ਦ੍ਰਿਢ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੈ (ਝਲੀ) ਭਾਵ ਸਰਨਿ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ (ਨਿਰ) ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਇਨਕੋ (ਦਲਿਆ) ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੩੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੋ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਕੀ ਜੀਅ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਊਤਮ ਆਨ ਸਗਲ ਰਸ ਫੀਕੀ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਜੋ (ਨੀਕੀ) ਚੰਗੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਰਸੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ (ਫੀਕੀ) ਨਿਰੱਸ ਹੈ॥੧॥

ਬਹੁ ਗੁਨਿ ਧੁਨਿ ਮੁਨਿ ਜਨ ਖਟੁ ਬੇਤੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕਿਛੁ ਲਾਈਕੀ ਰੇ ॥੧॥

ਬਹੁਤ ਸੇ ਜੋ (ਗੁਨਿ) ਗੁਨੀ ਹੈਂ ਧੁਨਿ ਲਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਜੋਗੀ ਹੈਂ (ਮੁਨਿ) ਮਨਨਸੀਲੀ ਹੈਂ (ਖਟੁ ਬੇਤੇ) ਜੋ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਨੇ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕਥਾ ਕੇ ਤੁਲ ਹੋਰ (ਕਿਛੁ) ਕੋਈ ਕਥਾ (ਲਾਈਕੀ) ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਖਾਰੀ ਨਿਰਾਰੀ ਅਪਾਰੀ ਸਹਜਾਰੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪੀਕੀ ਰੇ ॥੨॥੪॥੧੩੩॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੈਸੀ ਹੈ (ਬਿਖਾਰੀ) ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਕੋ ਆਰੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਕ ਕਥਾਓਂ ਸੇ (ਨਿਰਾਰੀ) ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ (ਅਪਾਰੀ) ਬਸੰਤ ਹੈ ਵਾ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਾਉਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਅਲੀ ਭਾਵ ਸਖੀ ਹੈ (ਸਹਜਾਰੀ) ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਂਤੀ ਕੀ ਵਾ ਗਜ਼ਾਨ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ (ਪੀ) ਪਤੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥੪॥੧੩੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਮਾਰੀ ਪਿਆਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰੀ ਗੁਰਿ ਨਿਮਖ ਨ ਮਨ ਤੇ ਟਾਰੀ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਫਿਰ ਵਹੁ ਕਥਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈ ਔ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਧਾਰੀ) ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਵਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਜੋ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਸਨਕਾਦਿਕ ਆਦਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਭੀ

ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮਨ ਤੇ (ਟਾਰੀ) ਹਟਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਮਨੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਬੀ ਮਨ ਤੇ ਹਟਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਹਟਤੀ ਹੈ॥

ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਸਰਸਨ ਹਰਸਨ ਰੰਗਿ ਰੰਗੀ ਕਰਤਾਰੀ ਰੇ ॥੧॥

ਕਥਾ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ (ਸਰਸਨ) ਅਧਿਕਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ (ਪਰਸਨ) ਮਿਲਾਪ ਕਰਨੇ ਤੇ ਭਾਵ ਸੁਣਨੇ ਤੇ (ਹਰਸਨ) ਹਰਖਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸੰਸਯ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਰ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਿਨੁ ਰਮ ਗੁਰ ਗਮ ਹਰਿ ਦਮ ਨਹ ਜਮ ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਨਾਨਕ ਉਰਿ ਹਾਰੀ ਰੇ ॥੨॥੫॥੧੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰਗਮ) ਗੁਰੂ ਕੀ ਦੀ ਹੂਈ ਗਤਾਤ ਸੇ (ਖਿਨ ਰਮ ਹਰਿ ਦਮ) ਹਰ ਖਿਨ ਮੇਂ ਹਰ ਸ੍ਵਾਸ ਮੇਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਹੀ ਵਾ ਸੁਣੀ ਹੈ ਔਰ (ਹਰਿ ਕੰਠ) ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਹਾਰ ਕੀ ਨਜਾਈ (ਉਰਿ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਕੰਠ ਮੇਂ ਰਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਨਹਜਮ) ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੫॥੧੩੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਕੀ ਸਾਧ ਸੰਗਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ (ਨੀਕੀ) ਚੰਗੀ ਹੈ॥

ਪਹਰ ਮੂਰਤ ਪਲ ਗਾਵਤ ਗਾਵਤ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਵਖਾਨੀ ॥੧॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ (ਗੋਵਿੰਦ) ਵੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਸੋ ਸਾਧ ਪਹਰੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਮੂਰਤੁ) ਮਹੂਰਤਿ ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਘੜੀ ਔ ਘੜੀ ਮੈਂ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਵਖਾਨੀ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਾਲਤ ਬੈਸਤ ਸੋਵਤ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਚਰਨ ਖਟਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਚਲਤੇ ਬੈਠਤੇ ਸੋਵਤੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੀ (ਖਟਾਨੀ) ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਹਉਰੋ ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਗਉਰੋ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਛਾਨੀ ॥੩॥੬॥੧੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੁਛ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ (ਗਉਰੋ) ਭਾਰੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮੁਕ੍ਤਿ ਦਾਤੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੀ ਪਛਾਨੀ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੩੫॥

ਪੰਨਾ ੪੦੫

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਿਆਗਿ ਸਗਲ ਸਿਆਨਪਾ ਭਜੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥
ਏਕ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਬਾਝਹੁ ਸਗਲ ਦੀਸੈ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਸਭ ਸਿਆਨਪੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਭਜੁ ਏਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥ (ਛਾਰੁ) ਭਸਮ ਵਤ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੀਐ ਸਦ ਸੰਗਿ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਬੂਝੀਐ ਏਕ ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਸੰਗ ਜਾਨੀਐ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨ ਕੋ ਯਹ ਬੂਝਿ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹਰਿ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਰਣਿ ਸਮਰਥ ਏਕ ਕੇਰੀ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥
ਮਹਾ ਭਉਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਸਮਰਥ (ਕੇਰੀ) ਕੀ (ਸਰਣਿ) ਆਸਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਤਯ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਮਹਾਂ ਭਉਜਲ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਲੰਘੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਦੁਖੁ ਨ ਜਮ ਪੁਰਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸੋਈ ਪਾਏ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਮ ਪੁਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਟੇਕ ਅਧਾਰੁ ਏਕੋ ਏਕ ਕਾ ਮਨਿ ਜੋਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਜਪੀਐ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਰੁ ॥੪॥੧॥੧੩੬॥

ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਹੈ ਔ ਏਕ ਹੀ ਕਾ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਆਧਾਰ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਬਲ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੀਐ॥੪॥੧॥੧੩੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਜੀਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਦੀਏ ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗ ॥
ਦੀਨ ਬੰਧਪ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ਸਰਣਿ ਰਾਖਣ ਜੋਗੁ ॥੧॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਨ ਔਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਬੰਧਪ ਜੀਵ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਪਣੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਖਨੇ ਜੋਗ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸਹਾਇ ਸੰਗੇ ਏਕ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉ ਜੋ (ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੈ ਉਸ ਏਕ ਸੇ ਲਿਵ ਲਗਾਉ॥੧॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਨ ਧਿਆਵਹਿ ਤਰਣ ਕਉ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਅਨੇਕ ਕਿਰਿਆ ਸਭ ਊਪਰਿ ਨਾਮੁ ਅਚਾਰੁ ॥੨॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਹੈ ਨਾਮ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ (ਅਚਾਰੁ) ਕਰਤੱਬ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸੇ ਊਪਰ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਬਿਨਸੈ ਮਿਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ॥
ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਕੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੇਵ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਚਿੰਤਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਭਲੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥੩॥

ਚਰਣ ਸਰਣ ਦਇਆਲ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣੇ ਮਾਣੁ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੁ ਤੇਰਾ ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਣੁ ॥੪॥੨॥੧੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਚਰਣ) ਪੂਜਜ ਹੇ ਦਿਆਲ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣੋਂ ਕਾ ਮਾਣੂ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਕਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੩੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਡੋਲਿ ਡੋਲਿ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ॥
ਖਾਟਿ ਲਾਭੁ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਇਕ ਰੰਗ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਆਨ ਓਰ ਫਿਰ ਫਿਰ ਕਰ ਤੈਨੇ ਪਰਮ ਦੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਨਫਾ ਖਾਟ ਤਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਦੁਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਨੀਤਿ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਧਿਆਇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪ ਅਵਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਜਾਉ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀਅ ਦਾਤਾ ਆਪਿ ॥
ਤਿਆਗਿ ਸਗਲ ਸਿਆਣਪਾ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਿ ॥੨॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਅਸ੍ਟ ਪਹਿਰ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੋ॥੨॥

ਮੀਤੁ ਸਖਾ ਸਹਾਇ ਸੰਗੀ ਊਚ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਬਸਾਇ ਹਿਰਦੈ ਜੀਅ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥੩॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜੋ ਮੀਤ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੋ ਸਖਾ ਰੂਪ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸੰਗੀ ਸਹਾਇਕ ਹੋਏਗਾ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗਮ ਔ (ਅਪਾਰੁ) ਪਾਰਾਵਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸਾਉ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਉ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕੁ ਨਾਉ ॥੪॥੩॥੧੩੮॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਔਰ ਬਡੀ ਵਡਿਆਈ ਯਹੀ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਹੁ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵੋਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵੋਂ॥੪॥੩॥੧੩੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਉਦਮੁ ਕਰਉ ਕਰਾਵਹੁ ਠਾਕੁਰ ਪੇਖਤ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਰਾਵਹੁ ਰੰਗਨਿ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਿ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਤੁਮ ਉਦਮ ਕਰਵਾਵਹੁ ਤੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਲ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰੂੰਗਾ ਮੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮੁਝੇ ਪਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਰੰਗਨਿ) ਮਟੀ ਮੇਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾਵਹੁਗੇ ਤਬ ਰੰਗਾ ਜਾਏਗਾ॥੧॥

ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਜਾਪਿ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਵਸਹੁ ਮੇਰੈ ਹਿਰਦੈ ਹੋਇ ਸਹਾਈ ਆਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਆਪ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਮਨ ਮਹਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੂੰ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੁ ਪੇਖਨ ਕਾ ਚਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੬

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਕਿਰਮ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਇਹੈ ਮਨੋਰਥੁ ਸੁਆਉ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਮ ਸੁਣ ੨ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਅਪਨੇ (ਕਿਰਮ) ਜੰਤ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਏਹੀ ਮਨੋਰਥ ਹੈ ਔਰ ਲਾਭ ਹੈ॥੨॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਹਮਰੈ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਤਿਉ ਰਹਣਾ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਯਹ ਤਨ ਧਨ ਸਭ ਤੁਮਾਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ੨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਰਖਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਾਰਾ ਰਹਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਦੀਆ ਹਮ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੈ ਮਜਨੁ ਹਰਿ ਜਨ ਧੂਰਿ ॥

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭਰਮ ਭਉ ਨਾਸੈ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥੪॥੪॥੧੩੯॥

ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਮੇਂ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤਰ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕਾਟ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔ (ਭਾਈ ਭਗਤਿ) ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਭਯ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੩੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਔਰ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਪੂਰਬਕ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਦਰਸੁ ਤੇਰਾ ਸੋ ਪਾਏ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥

ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬਖਸਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਸੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਬ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਬ ਸਤਗੁਰ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿਜੁਗੁ ਉਧਾਰਿਆ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਮਲ ਮੂਤ ਮੂੜ ਜਿ ਮੁਘਦ ਹੋਤੇ ਸਭਿ ਲਗੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਭਾਵ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮਲ ਮੂਤਰ ਸਮ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਅਸ਼ੁਧ ਥੇ ਅਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਥੇ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੁਗਧ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਧਰਤਾ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਬਿਸਮਾਦੁ ਹੋਆ ਸਭ ਪਈ ਪੈਰੀ ਆਇ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਵਾ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਇਸ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਦਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਅਚਰਜ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਸਭ ਚਰਾਚਰ ਦੇਵ ਮਾਨੁਖ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਕੇ ਵਾ ਅੰਨਜ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜੋ ਗਰ ਪਦ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨੀ ਆਨ ਪੜੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਜੁਗੁ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪਰੁ ਭਣੀਐ ਕਲਿਜੁਗੁ ਊਤਮੋ ਜੁਗਾ ਮਾਹਿ ॥

ਸਤਜੁਗੁ ਦ੍ਵਾਪਰ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਛੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਲਿਜੁਗੁ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਹੈ॥

ਅਹਿ ਕਰੁ ਕਰੇ ਸੁ ਅਹਿ ਕਰੁ ਪਾਏ ਕੋਈ ਨ ਪਕੜੀਐ ਕਿਸੈ ਥਾਇ ॥੩॥

ਕਯੋਂ ਕਰਕੇ (ਅਹਿਕਰੁ) ਇਸ ਹਾਥ ਸੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸਤ ਦੁਆਪੁਰ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਕਿ ਏਕ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੇਸ ਨਗਰ ਕੁਲ ਕੋ ਪੀੜਾ ਹੋਇ ਇਸ ਕਲੀ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਪਕੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੋਈ ਕਰਹਿ ਜਿ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਜਾਚਹਿ ਏਹੁ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦੁ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਸੋਈ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਆਪਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਹੈ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਮਾਗੈ ਅਪਣਿਆ ਸੰਤਾ ਦੇਹਿ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ॥੪॥੫॥੧੪੦॥

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰ ਯਹੀ ਦਾਨ ਆਪ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤਹੁ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਦਾਨੁ ਦੇਹੁ॥੪॥੫॥੧੪੦॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੩

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ॥

ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਕੇ ਬਚਨ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰਗੁਨ ਭੀ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ ਦੁਸਟ ਅਪਵਾਦੀ ਤੇ ਪੁਨੀਤ ਸੰਗਾਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਮਹਾ ਬਿਖਾਦੀ ਦੁਸਟ ਪੁਰਸ (ਅਪਵਾਦੀ) ਨਿੰਦਕ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸਤਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਨਮ ਭਵੰਤੇ ਨਰਕਿ ਪੜੰਤੇ ਤਿਨ੍ ਕੇ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਥੇ ਔਰ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ਨ ਮਾਨੈ ਸੇ ਪਰਗਟੁ ਹਰਿ ਦੁਆਰੇ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਨ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਨ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਕਵਨ ਵਡਾਈ ਨਾਨਕ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਵਾਰੇ ॥੪॥੧॥੧੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੌਨ ਉਪਮਾਨ ਕੀ ਉਪਮਾ ਦੇਵੋਂ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਕਵਨ ਹਾਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਵਡਾਈ ਕਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਤੁਮਾਰੀ ਉਪਮਾ ਕੇ ਜੋਗ ਸਾਦ੍ਰਿਦੱਤਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਮ ਸੇ ਤੁਮਹੀ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੪੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨੋ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਵਰ ਸੋਇ ਰਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਵਰ) ਕਮਲੇ ਲੋਗ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੋਹ ਕੁਟੰਬ ਬਿਖੈ ਰਸ ਮਾਤੇ ਮਿਥਿਆ ਗਹਨ ਗਹੇ ॥੧॥

ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਮੋਹ ਔਰ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਝੂਠੇ (ਗਹਨ) ਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਥਨ ਮਨੋਰਥ ਸੁਪਨ ਆਨੰਦ ਉਲਾਸ ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸਤਿ ਕਹੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ (ਮਨੋਰਥ) ਮਨੋਰਾਜ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸਮਾਨ ਔਰ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਉਲਾਸ ਉਤਸਾਹ ਸਮ (ਮਿਥਨ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸੰਗੇ ਤਿਲੁ ਮਰਮੁ ਨ ਲਹੇ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਤਿਲ ਭਰ ਭੀ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੇ ਸਤਸੰਗੇ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਆਹੇ ॥੪॥੨॥੧੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਰਣ ਮੇਂ (ਆਹੇ) ਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੪੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਤਿਪਦੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਅਮੋਲਕ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ

ਓਹਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਓਹੁ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ॥੧॥

ਕਨਿਕ ਮਾਣਿਕ ਗਜ ਮੋਤੀਅਨ ਲਾਲਨ ਨਹ ਨਾਹ ਨਹੀ ॥੧॥

ਸੋਨਾ ਨਹੀਂ ਔ ਮਾਨਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਜਗ ਮੋਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਲਾਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜ ਨ ਭਾਗ ਨ ਹੁਕਮ ਨ ਸਾਦਨ ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੭

ਕਿਛੁ ਕਿਛੁ ਨ ਚਾਹੀ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਨਾ ਰਾਜ ਹੈ ਨਾ ਭਾਗ ਹੈ ਨਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਔ ਨਾ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਹੀ ਹੈਂ (ਕਿਛੁ) ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ (ਕਿਛੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਚਰਨਨ ਸਰਨਨ ਸੰਤਨ ਬੰਦਨ ॥

ਸੁਖੋ ਸੁਖੁ ਪਾਹੀ ॥

ਨਾਨਕ ਤਪਤਿ ਹਰੀ ॥

ਮਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰੀ ॥੩॥੩॥੧੪੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੀ ਤਪਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੩॥੩॥੧੪੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਹਿ ਦਿਖਾਇਓ ਲੋਇਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਦੇਖਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਈਤਹਿ ਊਤਹਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਮੋਹਿਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈ ਤੂੰਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ਧਾਰਨ ਧਰਨਾ ਏਕੈ ਏਕੈ ਸੋਹਿਨਾ ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਕ ਜੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਧਾਰਨਾ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਤੁਹੀਂ ਏਕੋ ਇਕ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਤਨ ਪਰਸਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਦਰਸਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸੁਖਿ ਸੋਇਨਾ ॥੩॥੪॥੧੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਪਰਸਨਾ ਕੀਆ ਔ ਜੋ ਸੰਤ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਥਿਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਐ॥੩॥੪॥੧੪੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਾ ॥

ਓਹੁ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਜਿਸਨੇ ਜਪਾ ਹੈ ਓਹ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਓਹੁ ਅਗਹ ਅਤੋਲਾ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਮਕਾ ਜਾਪਕ (ਅਗਹ) ਪਕੜ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਤੋਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਭਾਈ ਬਾਪੁ ਮੋਰੋ ਮਾਈ ਭਗਤਨ ਕਾ ਓਲ੍ਹਾ ॥੨॥

ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਓਲ੍ਹਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਪਜਾਰਾ ਭਾਈ ਭ੍ਰਾਤਾਵਤ ਹੈ ਔ ਪਿਤਾ ਔ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਚੋਲ੍ਹਾ ॥੩॥੫॥੧੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਅਲਖ ਕਾ ਲਖਾਉ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਯਹ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭਗ੍ਤੋਂ ਕਾ (ਚੋਲ੍ਹਾ) ਅਤਜੰਤ ਪਜਾਰਾ ਭੋਜਨ ਹੈ ਵਾ (ਚੋਲ੍ਹਾ) ਨਾਮ ਕਾ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਨਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਭੈਣੀ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਗ੍ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਚੋਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥੫॥੧੪੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਪੁਨੀ ਭਗਤਿ ਨਿਬਾਹਿ ॥

ਠਾਕੁਰ ਆਇਓ ਆਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ (ਆਹਿ) ਚਾਹ ਕਰ ਪਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਕਾ ਨਿਬਾਹ ਕਰੋ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਮੈ ਭਗਤੀ ਪੂਰਨ ਰਹੇ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੋਇ ਸਕਾਰਥੁ ਹਿਰਦੈ ਚਰਨ ਬਸਾਹਿ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਬਸਾਵਹੁ ਜਿਸਸੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਏਹ ਮੁਕਤਾ ਏਹ ਜੁਗਤਾ ਰਾਖਹੁ ਸੰਤ ਸੰਗਾਹਿ ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਇਹੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ ਔ ਯਹੀ ਯੁਕਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਰਖੋ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਉ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਹਿ ॥੩॥੬॥੧੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਊਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਊਂ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਮੇਂ ਸਮਾਊਂ॥੩॥੬॥੧੪੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਚਰਣ ਸੁਹਾਵੇ ॥

ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਪਾਵੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਚਰਣ (ਸੁਹਾਵੇ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ?

ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਸੇਵ ਕਮਾਇਆ ਗੁਨ ਰਸਿ ਰਸਿ ਗਾਵੇ ॥੧॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਔ ਸੇਵਾ ਕੋ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਰਸਕ ਔ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕਹਿ ਆਸਾ ਦਰਸ ਪਿਆਸਾ ਆਨ ਨ ਭਾਵੇ ॥੨॥

ਤਿਨਕੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਜਾਸਾ ਹੈ ਅਵਰ ਦੂਸਰਾ ਉਨਕੋ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦਇਆ ਤੁਹਾਰੀ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੀ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵੇ ॥੩॥੭॥੧੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਦਯਾ ਭਈ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਵਿਚਾਰੀ ਬੁਧੀ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੭॥੧੪੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਰਿਦੈ ਬਸਾਵਹੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੋ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸਾਉਨਾ ਕਰੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਰਖ੍ਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਰਨੀ ਆਈਐ ਸਰਬ ਫਲ ਪਾਈਐ ਸਗਲੇ ਦੁਖ ਜਾਹੀ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਉਣੇ ਸੇ ਸਰਬ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਨਾਨਕ ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਹੀ ॥੩॥੮॥੧੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਬਿਧਾਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥੩॥੮॥੧੪੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸੋ ਮੂਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਬਿਸਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਰਤਕ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਸਰਬ ਫਲ ਪਾਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਸੁਖੀਆ ਹੂਆ ॥੧॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਸੁਖੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜੁ ਕਹਾਵੈ ਹਉ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਬਾਧਿਓ ਨਲਿਨੀ ਭ੍ਰਮਿ ਸੂਆ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਹੇ ਰਾਜਾ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਨਲਨੀ ਮੈਂ ਤੋਤਾ ਬਾਂਧਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਥੀਆ ॥੩॥੯॥੧੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੁ ਨਿਹਚਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥੯॥੧੪੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਓਹੁ ਨੇਹੁ ਨਵੇਲਾ ॥

ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਲਾਗਿ ਰਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ (ਨਵੇਲਾ) ਨਯਾ ਹੈ ਵਾ ਓਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਲਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮਯ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸਮਯ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਚੈ ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਸੋ ਜਨਮ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਚੇ ਤਦ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੦੮

ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਮਿਲੀਜੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ॥੨॥੧॥੧੫੦॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲੀਐ ਔਰ ਇਹ ਮਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਗਵਨ ਅਪਨੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੌ ਮਿਲੈ॥੨॥੧॥੧੫੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਲੁ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਤੁਮ ਬਿਨੁ ਧੀਰਜੁ ਕੋ ਨ ਕਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਪਯਾਰੇ ਮਿਲਹੁ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ (ਧੀਰਜੁ) ਦਿਲਾਸਾ ਮੈਨੂੰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸ ਬਿਨੁ ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੀ ਮੈਨੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿਓਂ ਕੇ ਕਹੇ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਸੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ॥੧॥

ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਵਸੈ ॥੨॥੨॥੧੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬ੍ਰਤ ਨਿਜਮ ਸਰੀਰਕ ਸੰਜਮ ਭੀ ਕਰਕੇ ਥਕ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਆਪ ਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਲੈਣੇ ਕਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਬਸੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹਾਂ॥੨॥੨॥੧੫੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੫ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਾੜਨਾ ਪੂਰਬਕ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਬਿਕਾਰ ਮਾਇਆ ਮਾਦਿ ਸੋਇਓ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨ ਆਵੈ ॥

ਪਕਰਿ ਕੇਸ ਜਮਿ ਉਠਾਰਿਓ ਤਦ ਹੀ ਘਰਿ ਜਾਵੈ ॥੧॥

ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿਕ ਔਰ ਮਾਇਆ ਇਨ ਕੇ (ਮਾਦਿ) ਮਦ ਮੈ ਜੀਵ ਸੋਇ ਰਹਾ ਹੈ (ਸੂਝ) ਸਮਾਨ ਗਜਾਨ (ਬੂਝ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪਛਾਨ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ ਜਬ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਜਮ ਨੇ ਉਠਾਇਆ ਤਬ ਉਸ ਸਮਜ ਮੇਂ ਘਰ ਆਦਿ ਜਿਤਨੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ

ਨਹੀਂ ਬਨਤਾ ਹੈ ਵਾਕਜਾ ਤਬ ਹੀ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਹੀ ਪੁਰੁਸਾਰਥੁ ਕਰ॥੧॥

ਲੋਭ ਬਿਖਿਆ ਬਿਖੈ ਲਾਗੇ ਹਿਰਿ ਵਿਤ ਚਿਤ ਦੁਖਾਹੀ ॥
ਖਿਨ ਭੰਗੁਨਾ ਕੈ ਮਾਨਿ ਮਾਤੇ ਅਸੁਰ ਜਾਣਹਿ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੁਏ ਔਰੋਂ ਕਾ (ਹਿਰਿ ਵਿਤ) ਧਨ ਹਰਿ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ ਚਿਤ ਕੋ ਦੁਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮੈ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੁਏ (ਅਸੁਰੁ) ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲੇ 'ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ' ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਨ ਪੁਕਾਰਹਿ ਸੁਨੈ ਨਾਹੀ ਡੋਰਾ ॥
ਨਿਪਟਿ ਬਾਜੀ ਹਾਰਿ ਮੂਕਾ ਪਛੁਤਾਇਓ ਮਨਿ ਭੋਰਾ ॥੨॥

ਬੇਦ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਥਾ ਭਗਤਿ ਸਭ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕੋ ਮੋਖ ਦਾਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ (ਡੋਰਾ) ਬੋਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸਰਧਾ ਬਿਚਾਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ (ਨਿਪਟਿ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਜਬ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਕੋ (ਹਾਰਿ ਮੂਕਾ) ਹਾਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਭੋਲਾ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਭਯਾ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੈ ਮੈਨੇ ਯਗ ਆਦਕ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਾਨੁ ਸਗਲ ਗੈਰ ਵਜਹਿ ਭਰਿਆ ਦੀਵਾਨ ਲੇਖੈ ਨ ਪਰਿਆ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ (ਗੈਰ ਵਜਹਿ) ਵਿਰੁਧੁ ਭਾਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਸੋ ਸਭ ਦੇਵਤੋਂ ਔ ਪਿਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੰਡ ਹੀ ਭਰਿਆ ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਲੇਖੈ ਨ ਪੜਾ ਭਾਵ ਮੋਖ ਫਲ ਦਾਤਾ ਨਾ ਹੋਏ॥

ਜੇਂਹ ਕਾਰਜਿ ਰਹੈ ਓਲ੍ਹਾ ਸੋਇ ਕਾਮੁ ਨ ਕਰਿਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾਮ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ (ਓਲ੍ਹਾ) ਪੜਦਾ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਕਾਮੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥੩॥

ਐਸੋ ਜਗੁ ਮੋਹਿ ਗੁਰਿ ਦਿਖਾਇਓ ਤਉ ਏਕ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰੁ ਐਸਾ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਮੈਨੇ ਏਕ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਾਨੁ ਤਾਨੁ ਤਜਿ ਸਿਆਨਪ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕੁ ਆਇਆ ॥੪॥੧॥੧੫੨॥

ਮਾਨ ਔਰ ਤਾਣ ਬਲ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਿਆਨਪ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੫੨॥ ਜੇ ਕਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇ ਕਰ ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਕੀਆ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਾਪਾਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਏ ॥
ਸਾਧ ਸੰਤ ਮਨਾਏ ਪ੍ਰਿਅ ਪਾਏ ਗੁਨ ਗਾਏ ਪੰਚ ਨਾਦ ਤੂਰ ਬਜਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸਾਧੂ ਜੋ ਹੈਂ (ਸੰਤ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਸੋ ਮਨਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਬ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਹਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਰੂਪ (ਤੂਰ) ਬਾਜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾ ਪਾਏ ਸਹਜਾਏ ਦਰਸਾਏ ਅਬ ਰਾਤਿਆ ਗੋਵਿੰਦ ਸਿਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮ ਨੇ ਯਹ ਗੁਣ ਪਾਏ ਹੈਂ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ (ਸਹਜਾਏ) ਸਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨੇ ਹਮਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਦਰਸਾਏ) ਦਿਖਲਾਏ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸੇਵਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਥ ਰੰਗੁ ਲਾਲਨ ਲਾਏ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸੀ (ਲਾਲਨ) ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਮਨਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਰਹਸਾਏ ਨਹੀ ਆਏ ਸਹਜਾਏ ਮਨਿ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਅਰ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਏ ਤਬ ਹਮ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਆਏ ਫੇਰ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਆਨ ਬਿਖਿਓਂ ਕੀ ਓਰ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਬ ਔਰ ਕਾ ਬਚਨ ਕੁਬਚਨ ਭੀ ਸਹਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮਨ ਹੀ ਮੈਂ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹਰੀ ਜੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤਜੀ ਮਨੈ ਕੀ ਕਾਮ ਕਰਾ ॥

ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ ਭਇਆ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਸ ਲਾਗੀ ॥

ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਕਾਮ ਕਲਾ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਥੀ ਸੋ ਸਭ ਤਜੀ ਹੈ (ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ ਚਿਰੁ) ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਚੌਂਕੜੀਆਂ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਬੜੀ ਪਿਆਸ ਲਗ ਰਹੀ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਆਪ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨੋ ਦਿਖਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ਤੁਮ ਬਤਾਵਹੁ ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਸਰਣਿ ਆਏ ਗਲਿ ਲਾਏ ॥੨॥੨॥੧੫੩॥

ਸਭ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਐਸਾ ਉਪਾਉ ਬਤਾਓ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਉਪਾਇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਲਾਓ ਜਬ ਹਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਏ ਤਬ ਹਮ ਹਰੀ ਨੇ ਗਲੇ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਭਾਵ ਅਭਿੰਨ ਕਰ ਲੀਏ॥੨॥੨॥੧੫੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਊ ਬਿਖਮ ਗਾਰ ਤੋਰੈ ॥

ਆਸ ਪਿਆਸ ਧੋਹ ਮੋਹ ਭਰਮ ਹੀ ਤੇ ਹੋਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਪਰੁਖ ਹੈ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ (ਗਾਰ) ਜਿਲਣ ਸੇ (ਤੋਰੈ) ਤੁਰਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਸੇ ਵਾ ਗੜ ਕੋ ਤੋੜੇ ਔ ਆਸਾ ਪੁਨਾ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹ ਭ੍ਰਮ ਇਨੋਂ ਕੋ (ਹੀ) ਹਿਰਦਯ ਸੇ ਹਟਾਵੇ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਾਨ ਇਹ ਬਿਆਧਿ ਛੋਰੈ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਾਨ ਇਤਯਾਦ ਬਿਆਧੀਓਂ ਕੋ ਛੋੜ ਦੇਵੈ ਵਾ ਹਮ ਕੋ ਛੁਡਾਇ ਦੇਵੈ ਇਸਕੇ ਛੋੜਨੇ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਗੁਨ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਵਉ ॥

ਅਨਦਿਨੋ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਵਉ ॥

ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਜੀਤਿ ਮਿਟਾਵਉ ॥

ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਮੋਰੈ ॥੨॥੩॥੧੫੪॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਦੀਵਾਰ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤਬ ਜੀਤ ਹੋਵੇਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਤੋ ਸਰਬ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੫੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਤਿਆਗੁ ॥

ਮਨਿ ਸਿਮਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ॥

ਹਰਿ ਭਜਨ ਸਫਲ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਾਮ ਸਫਲ ਹੋਏਂਗੇ॥

ਪੰਨਾ ੪੦੯

ਤਜਿ ਮਾਨ ਮੋਹ ਵਿਕਾਰ ਮਿਥਿਆ ਜਪਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥
ਮਨ ਸੰਤਨਾ ਕੈ ਚਰਨਿ ਲਾਗੁ ॥੧॥

ਮਾਨ ਮੋਹਾਦਿ ਮਿਥਯਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮਨ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਗੋਪਾਲ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਿਮਰਿ ਜਾਗੁ ॥
ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਭਾਗੁ ॥੨॥੪॥੧੫੫॥

ਪ੍ਰਭੁ ਗੋਪਾਲ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰਕੇ ਮੋਹੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੁ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਭਾਗਾਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥੪॥੧੫੫॥ ਮਾਯਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਭ੍ਰਮਾਵਤੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਖ ਸੋਗ ਬੈਰਾਗ ਅਨੰਦੀ ਖੇਲੁ ਰੀ ਦਿਖਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਆਨੰਦੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਕਭੀ (ਹਰਖ) ਉਤਸਾਹ ਕਭੀ ਸੋਗੁ ਕਬੀ ਬੈਰਾਗ ਰੂਪ ਖੇਲ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਖਿਨਹੂੰ ਭੈ ਨਿਰਭੈ ਖਿਨਹੂੰ ਖਿਨਹੂੰ ਉਠਿ ਧਾਇਓ ॥
ਖਿਨਹੂੰ ਰਸ ਭੋਗਨ ਖਿਨਹੂੰ ਖਿਨਹੂ ਤਜਿ ਜਾਇਓ ॥੧॥

ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਤੋ ਜੀਵ ਭਯਾਤਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਬਿਸਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਉਠ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤਯਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਿਨਹੂੰ ਜੋਗ ਤਾਪ ਬਹੁ ਪੂਜਾ ਖਿਨਹੂੰ ਭਰਮਾਇਓ ॥
ਖਿਨਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਇਓ ॥੨॥੫॥੧੫੬॥

ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਜੋਗ ਮੇਂ ਜੁੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਤਪਸੀ ਔ ਕਬੀ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਬਹੁਤ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਲਾਖੋਂ ਕੋ ਸੰਕਲਪ ਹੀ ਸੇ ਭ੍ਰਮਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਜੀਵ ਕੀ ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚਿਤੁ ਏਕ ਓਰ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸਭ ਭਟਕਨਾ ਸੇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਮੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਰੰਗੁ ਲਾਇਓ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੫॥੧੫੬॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੭ ਆਸਾਵਰੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੇਂ ਸਖੀ ਪਦ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਅਰੁ ਹਾਂ ਇਹ ਪਦੁ ਕਹੀਂ ਅਪਨੀ ਕਹੀਂ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਓਰ ਲਗੇਗਾ ਅਰੁ ਕਹੀਂ ਤੁਕਾਂਤ ਹੋਇਗਾ ਕਹੀ ਹਾਂ ਇਸ ਅਰਥ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੋਗਾ ਸੋ ਇਸ ਸਬਦ ਮੇਂ ਮਧਜਮ ਜਗਜਾਸੂ ਜਿਸਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸੁ ਗਯਾਨਵਾਨ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰਾ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰਿ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਪਿਆਰਿ ਹਾਂ ॥
ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸੁ ਚਿਤਿ ਧਰਿ ਹਾਂ ॥
ਅਨ ਸਿਉ ਤੋਰਿ ਫੇਰਿ ਹਾਂ ॥
ਐਸੇ ਲਾਲਨੁ ਪਾਇਓ ਰੀ ਸਖੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਪਜ਼ਾਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ। ਮਨ ਕੋ (ਅਨ) ਔਰ ਭਾਵ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਫੇਰ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕੀ ਓਰ ਫੇਰਤਾ ਹਾਂ। ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਲਾਲਨ) ਪਜ਼ਾਰੇ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਕਜ ਮੋਹ ਸਰਿ ਹਾਂ ॥
ਪਗੁ ਨਹੀ ਚਲੈ ਹਰਿ ਹਾਂ ॥
ਗਹਡਿਓ ਮੂੜ ਨਰਿ ਹਾਂ ॥
ਅਨਿਨ ਉਪਾਵ ਕਰਿ ਹਾਂ ॥
ਤਉ ਨਿਕਸੈ ਸਰਨਿ ਪੈ ਰੀ ਸਖੀ ॥੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਮੋਹ ਰੂਪ (ਪੰਕ) ਕੀਚੜ ਹੈ (ਜ) ਉਤਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਪਗ ਹਰੀ ਕੀ ਓਰ ਚਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਚੜ ਮੇਂ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰਕੇ ਨਰੁ ਜੀਵ (ਗਹਡਿਓ) ਗਡਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਵ ਇਸ ਸੇ ਨਿਕਸਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਔਰ ਉਪਾਉ ਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਸਖੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇਗੀ ਤਬ ਇਸ ਕੀਚੜ ਸੇ ਨਿਕਸੇਂਗੀ॥੧॥

ਥਿਰ ਥਿਰ ਚਿਤ ਥਿਰ ਹਾਂ ॥
ਬਨੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਸਮਸਰਿ ਹਾਂ ॥
ਅੰਤਰਿ ਏਕ ਪਿਰ ਹਾਂ ॥
ਬਾਹਰਿ ਅਨੇਕ ਧਰਿ ਹਾਂ ॥
ਰਾਜਨ ਜੋਗੁ ਕਰਿ ਹਾਂ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਲੋਗ ਅਲੋਗੀ ਰੀ ਸਖੀ ॥੨॥੧॥੧੫੭॥

ਥਿਰ ਰੂਪ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਥਿਰ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਥਿਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਬਨ ਅਰੁ ਘਰੁ ਸਮਾਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ਪਜ਼ਾਰਾ ਹੈ ਬਾਹਰ ਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਜ਼ੋਹਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਾਹ ਪਤਿਤ ਬਜ਼ੋਹਾਰ ਸਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਰਾਜਨ) ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਗਜ਼ਾਨ ਜੋਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਵਹੁ ਭਗਤ ਲੋਗ (ਅਲੋਗੀ) ਸਭ ਸੇ ਅਲਗ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੧੫੭॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨਸਾ ਏਕ ਮਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਗੁਰ ਸਿਉ ਨੇਤ ਧਿਆਨਿ ਹਾਂ ॥
ਦ੍ਰਿੜੁ ਸੰਤ ਮੰਤ ਗਿਆਨਿ ਹਾਂ ॥
ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਚਰਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਤਉ ਮਿਲੀਐ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਬੁਧੀ ਮੇਂ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ ਨਿਤ ਹੀ ਧਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਟੂਟੇ ਅਨ ਭਰਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਰਵਿਓ ਸਰਬ ਥਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਲਹਿਓ ਜਮ ਭਇਆਨਿ ਹਾਂ ॥
ਪਾਇਓ ਪੇਡ ਥਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਤਉ ਚੂਕੀ ਸਗਲ ਕਾਨਿ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਯਾਨਕ ਜਮ ਉਨਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਉਤਰ ਗਯਾ ਹੈ (ਪੇਡ ਥਾਨਿ) ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੀ ਕਾਨ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਯੋਂ ਕਾ ਪੀਛਾ ਛੁਟ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਲਹਨੋ ਜਿਸੁ ਮਥਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਭੈ ਪਾਵਕ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਿਸਹਿ ਥਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਰਸ ਰਸਹਿ ਮਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਲਾਥੀ ਤਿਸ ਭੁਖਾਨਿ ਹਾਂ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ਰੇ ਮਨਾ ॥੨॥੨॥੧੫੮॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸ੍ਤਕ ਮੇਂ ਯਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਭੈਦਾਇਕ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ (ਪਾਵਕ) ਅਗਨਿ ਵਾ ਭਯ ਰੂਪ ਅਗਨਿ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਆ ਹੈ (ਨਿਜਘਰਿ) ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਥਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰਿ ਰਸਕੋ ਰਸਕ ਹੋ ਕਰ (ਮਾਨਿਹਾਂ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਸੋ ਜਨ ਸਹਜ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੫੮॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨੀ ਹਾਂ ॥
ਜਪੀਐ ਸਹਜ ਧੁਨੀ ਹਾਂ ॥
ਸਾਧੂ ਰਸਨ ਭਨੀ ਹਾਂ ॥
ਛੂਟਨ ਬਿਧਿ ਸੁਨੀ ਹਾਂ ॥
ਪਾਈਐ ਵਡ ਪੁਨੀ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਹਰਿ ਜੋ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸਾਧੂਓਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਔ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੀ ਧ੍ਵਨੀ ਕਰਕੇ ਜਪੀਐ ਮਹਿ ਜਾਲ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਬਿਧਿ ਸੁਨੀ ਹੈ ਜੋ ਬਡੇ ਪੂਰਬਲੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਖੋਜਹਿ ਜਨ ਮੁਨੀ ਹਾਂ ॥
ਸ੍ਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਧਨੀ ਹਾਂ ॥
ਦੁਲਭ ਕਲਿ ਦੁਨੀ ਹਾਂ ॥
ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨੀ ਹਾਂ ॥
ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਆਸਨੀ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਜਿਸਕੋ ਮੁਨਿ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਕਾ ਧਨੀ ਹੈ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਮੈ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਦੁਲਭੁ ਹੈ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਆਸਾ ਪੂਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਸੋ ਸੇਵੀਐ ਹਾਂ ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੦

ਅਲਖ ਅਭੇਵੀਐ ਹਾਂ ॥
ਤਾਂ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਹਾਂ ॥
ਬਿਨਸਿ ਨ ਜਾਇ ਮਰਿ ਹਾਂ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ਹਾਂ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੨॥੩॥੧੫੯॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀਏ ਜੋ ਬਿਨਸਿ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਯਹ ਭੇਦ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੫੯॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਏਕਾ ਓਟ ਗਹੁ ਹਾਂ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਹੁ ਹਾਂ ॥
ਆਗਿਆ ਸਤਿ ਸਹੁ ਹਾਂ ॥
ਮਨਹਿ ਨਿਧਾਨੁ ਲਹੁ ਹਾਂ ॥
ਸੁਖਹਿ ਸਮਾਈਐ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਏਕ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਥਨ ਕਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਸਹਾਰਨੀ ਕਰ ਤਬ ਮਨ ਹੀ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਔ ਸੁਖ ਮੈ ਜਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਜੀਵਤ ਜੋ ਮਰੈ ਹਾਂ ॥
ਦੁਤਰੁ ਸੋ ਤਰੈ ਹਾਂ ॥
ਸਭ ਕੀ ਰੇਨੁ ਹੋਇ ਹਾਂ ॥
ਨਿਰਭਉ ਕਹਉ ਸੋਇ ਹਾਂ ॥
ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ ਹਾਂ ॥
ਸੰਤ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦੁਤਰ) ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਕੀ ਰੇਣ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰਭਉ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਉਨਕੇ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਦੇਹ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਜਨ ਨਾਮ ਸੁਖੁ ਹਾਂ ॥
ਤਿਸੁ ਨਿਕਟਿ ਨ ਕਦੇ ਦੁਖੁ ਹਾਂ ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨੇ ਹਾਂ ॥
ਸਭੁ ਕੋ ਤਿਸੁ ਮੰਨੇ ਹਾਂ ॥
ਸਫਲੁ ਸੁ ਆਇਆ ਹਾਂ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੨॥੪॥੧੯੦॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਕਭੀ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਆਉਨਾ ਸਫਲੁ ਹੈ॥੨॥੪॥੧੯੦॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਈਐ ਹਾਂ ॥

ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਹਾਂ ॥

ਉਆ ਰਸ ਜੋ ਬਿਧੇ ਹਾਂ ॥

ਤਾ ਕਉ ਸਗਲ ਸਿਧੇ ਹਾਂ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿਆ ਹਾਂ ॥

ਨਾਨਕ ਬਡਭਾਗਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਗਾਈਏ ਤਬ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੁਕਤਿ ਪਦ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਓਸ ਹਰਿ ਰਸ ਮੇਂ ਜੋ (ਬਿਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਕਛੁ ਸਿਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਮੇਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਾਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਪਗ ਧੋਈਐ ਹਾਂ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈਐ ਹਾਂ ॥

ਦਾਸਹ ਰੇਨੁ ਹੋਇ ਹਾਂ ॥

ਬਿਆਪੈ ਦੁਖੁ ਨ ਕੋਇ ਹਾਂ ॥

ਭਗਤਾਂ ਸਰਨਿ ਪਰੁ ਹਾਂ ॥

ਜਨਮਿ ਨ ਕਦੇ ਮਰੁ ਹਾਂ ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਸੇ ਭਏ ਹਾਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਿਨ੍ ਜਪਿ ਲਏ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਈਐ ਦੁਰਮਤਿ ਕੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰੀਏ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਹੋਈਏ ਤਬ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪੜੀਏ ਫਿਰ ਨਾ ਕਦੀ ਜਨਮ ਹੈ ਔਰ ਨ ਮਰਣ ਹੈ। ਸੋਈ ਇਸਥਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਿ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਤੂੰ ਹਾਂ ॥

ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਮੂੰ ਹਾਂ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ਹਾਂ ॥

ਮਨਹਿ ਅਰਾਧਿ ਸੋਇ ਹਾਂ ॥

ਨਿਮਖ ਨ ਵੀਸਰੈ ਹਾਂ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਸਰੈ ਹਾਂ ॥

ਗੁਰ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੁ ਜਾਉ ਹਾਂ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਪੇ ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੨॥੫॥੧੯੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਕਹੁ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਵਿਖੇ ਤਿਸ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾਂ ਕਰ ਏਕ ਨਿਮਖ ਭੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਪ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਸਰੈ ਭਾਵ ਰਹਾ ਜਾਵੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੧੯੧॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਤੂੰ ਹਾਂ ॥
ਅਵਰੁ ਨਾ ਸੁਝੈ ਮੂੰ ਹਾਂ ॥
ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈਐ ਹਾਂ ॥
ਸਹਜਿ ਸੁਖਿ ਸੋਈਐ ਹਾਂ ॥
ਧੀਰਜ ਮਨਿ ਭਏ ਹਾਂ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਦਰਿ ਪਏ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਮਾਯਾ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਹੀ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਮੇ ਹਾਂ ॥
ਪੂਰਨ ਸੰਜਮੇ ਹਾਂ ॥
ਜਬ ਤੇ ਛੂਟੇ ਆਪ ਹਾਂ ॥
ਤਬ ਤੇ ਮਿਟੇ ਤਾਪ ਹਾਂ ॥
ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀਆ ਹਾਂ ॥
ਪਤਿ ਰਖੁ ਬਨਵਾਰੀਆ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਫਿਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੁ ਕਿ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਬ ਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਸੰਜਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਾਪ ਮਿਟੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਆਪ ਨੇ ਰਖੀ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਜਾਨੀਐ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਕਰੇ ਸੁ ਮਾਨੀਐ ਹਾਂ ॥
ਮੰਦਾ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ਹਾਂ ॥
ਸੰਤ ਕੀ ਰੇਨ ਹੋਇ ਹਾਂ ॥
ਆਪੇ ਜਿਸੁ ਰਖੈ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੋ ਚਖੈ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੨॥

ਹਮ ਯਹੀ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੇ ਉਸੀ ਕੋ ਚੰਗਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੇਂ ਮੰਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ਹਾਂ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ਹਾਂ ॥

ਅੰਤਰਗਤਿ ਬੁਝੈ ਹਾਂ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸੁ ਸੁਝੈ ਹਾਂ ॥
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਿ ਲੇਹੁ ਹਾਂ ॥
ਨਾਨਕ ਅਰਦਾਸਿ ਏਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੩॥੬॥੧੬੨॥

ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਮੇਰੀ ਯਹ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪਤਿਤ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੇਹੁ॥੩॥੬॥੧੬੨॥

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਇਕਤੁਕਾ ॥
ਓਇ ਪਰਦੇਸੀਆ ਹਾਂ ॥
ਸੁਨਤ ਸੰਦੇਸਿਆ ਹਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਓਹੁ ਜੀਉ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਪਰਦੇਸੀ ਆਇਆ ਹੈ ਯਹ ਸੰਦੇਸੇ ਸੁਨਾਈ ਪੜੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮੁਕਾ ਚਲਾ ਗਯਾ ਅਮਕਾ ਚਲਨੇ ਕੋ ਤਯਾਰ ਹੈ॥

ਜਾ ਸਿਉ ਰਚਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੧

ਸਭ ਕਉ ਤਜਿ ਗਏ ਹਾਂ ॥
ਸੁਪਨਾ ਜਿਉ ਭਏ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨਿ੍ ਲਏ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੀਵ ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਕੋ ਤਯਾਗ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਸਮ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਤਜਿ ਅਨ ਲਗੇ ਹਾਂ ॥
ਜਨਮਹਿ ਮਰਿ ਭਗੇ ਹਾਂ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨਿ ਲਹੇ ਹਾਂ ॥
ਜੀਵਤ ਸੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ॥
ਜਿਸਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਇ ਹਾਂ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤੁ ਸੋਇ ॥੨॥੭॥੧੬੩॥੨੩੨॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਆਨ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ (ਭਗੇ) ਦੌੜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਹੈ॥੨॥੭॥੧੬੩॥੨੩੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਨ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਰਥਾ ਕਹਉ ਕਉਨ ਸਿਉ ਮਨ ਕੀ ॥
ਲੋਭਿ ਗ੍ਰਸਿਓ ਦਸ ਹੂ ਦਿਸ ਧਾਵਤ ਆਸਾ ਲਾਗਿਓ ਧਨ ਕੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਇਸ ਮਨ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਦਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਆਪਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਸੇ ਕਹੂੰ ਲੋਭ ਮੇਂ ਗ੍ਰਸ੍ਤਿ ਹੂਆ ਹੂਆ ਧਨ ਕੀ ਆਸਾ ਮੈਂ ਲਗਕਰ ਮੈਂ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਦੌੜਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੁਖ ਕੈ ਹੇਤਿ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤ ਸੇਵ ਕਰਤ ਜਨ ਜਨ ਕੀ ॥
ਦੁਆਰਹਿ ਦੁਆਰਿ ਸੁਆਨ ਜਿਉ ਡੋਲਤ ਨਹ ਸੁਧ ਰਾਮ ਭਜਨ ਕੀ ॥੧॥

ਸੁਖ ਕੇ ਨਮਿਤ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਏਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੂੰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੁਤੇ ਕੀ ਭਾਂਤ ਲੋਭ ਲਹਰ ਮੈਂ ਡੋਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਰਾਮ ਭਜਨ ਕੀ ਮੁਝੇ ਕਭੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਅਕਾਰਥ ਖੋਵਤ ਲਾਜ ਨ ਲੋਕ ਹਸਨ ਕੀ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਿਉ ਨਹੀ ਗਾਵਤ ਕੁਮਤਿ ਬਿਨਾਸੈ ਤਨ ਕੀ ॥੨॥੧॥੨੩੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਬਿਅਰਥ ਖੋਈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਪਰਿਹਾਸ ਕੀ ਲਜਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਾਉਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ॥੨॥੧॥੨੩੩॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਨੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਕਰਤੱਬ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਯਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਤਰਿ ਅਵਘਟਿ ਸਰਵਰਿ ਨ੍ਹਾਵੈ ॥
ਬਕੈ ਨ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

(ਅਵਘਟਿ) ਕਠਨ ਸਥਾਨ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ (ਉਤਰਿ) ਲਾਂਘ ਕਰਕੇ ਸਤੰਸਗ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਸ੍ਨਾਨ ਕਰੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰੈ ਤਹਾਂ ਜਾਇਕਰ (ਬਕੈ ਨ ਬੋਲੈ) ਬਕਬਾਦ ਨ ਬੋਲੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਗੁਣਿ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥

ਜਲੁ ਆਕਾਸੀ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਰਸੁ ਸਤੁ ਝੋਲਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਤਲਾਦਿ ਨੀਚੇ ਕੇ ਲੋਗ ਅਕਾਸੀ ਭੂਰ ਭੁਵਾਦਿ ਊਪਰ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਮੇਂ (ਸੁੰਨਿ) ਅਫੁਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਔ (ਰਸੁ ਸਤੁ) ਬਿਖਯ ਸਬਦਾਦਿਕ ਮਨ ਬੁਧਿ ਕੇ ਬਿਖਯ ਮਨੋਰਾਜਾਦਿਕ ਤਿਨ ਕੋ (ਝੋਲ) ਹਟਾਇ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ (ਮਹਾ ਰਸੁ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਸੁਨਹੁ ਅਭ ਮੋਰੇ ॥
ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਠਉਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ (ਅਭ) ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਐਸਾ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਨਹੁ ਹਰੀ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਠਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਬ੍ਰਤੁ ਨੇਮੁ ਨ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੋਧੁ ਜਲਾਵੈ ॥

ਨਿਯਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਤ ਬੋਲਨਾ ਹੈ ਯਹੀ ਬ੍ਰਤੁ ਕਰੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਕਾਲੁ ਨ ਸੰਤਾਵੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਗਗਨਿ ਨਿਵਾਸਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵੈ ॥

ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਚਿਦਾਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਯਹੀ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵੈ ਔਰੁ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮਪਦ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪਾਵੈ॥੨॥

ਸਚੁ ਮਨ ਕਾਰਣਿ ਤਤੁ ਬਿਲੋਵੈ ॥
ਸੁਭਰ ਸਰਵਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਧੋਵੈ ॥

ਸੱਚ ਬਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੇ ਕਾਰਨ ਮਨ ਮੇਂ (ਤਤੁ ਬਿਲੋਵੈ) ਤੱਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਸਤਸੰਗ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਆਦਿਕ ਮੈਲੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਡਾਲੈ॥

ਜੈ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਵੈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਯਹ ਨਿਸਚਯ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਕਰੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਹਿਵ ਸੀਤਲੁ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਵੈ ॥
ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਬਿਭੂਤ ਚੜਾਵੈ ॥

ਗੁਰੂ (ਹਿਵ) ਬਰਫ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੀਤਲ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿਖ ਭੀ ਅਗਨਿ ਕੋ ਬੁਝਾਵੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਯਹੀ ਬਿਭੂਤ ਧਾਰਨ ਕਰੈ ਵਾ ਸੁਰਤ ਲਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ॥

ਦਰਸਨੁ ਆਪਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵੈ ॥੪॥

(ਦਰਸਨੁ) ਭੇਖ ਯਹ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਜੋ ਆਪਿ ਸਾਂਤਿ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ (ਨਿਰਮਲ) ਸੁਧ ਬਾਣੀ ਬੋਲੈ ਯਹ (ਨਾਦੁ) ਸੰਖ ਬਜਾਵੈ॥੪॥

ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਸਾਰਾ ॥
ਤੀਰਥ ਮਜਨੁ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਗ੍ਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਰਸ ਕੋ (ਸਾਰਾ) ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਤਮਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਥਾਨੁ ਮੁਰਾਰਾ ॥
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰਾ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮੁਰਾਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਥਾਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਪੂਜਾ ਕਰ ਲਈ ਉਸੀ ਕੀ ਜੋਤਿ ਕੋ (ਜੋਤੀ) ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਉਣੇ ਹਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਾਧਨ ਕਰ ਜੋ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਲਛਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਸਿ ਰਸਿਆ ਮਤਿ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥
ਤਖਤ ਨਿਵਾਸੀ ਪੰਚ ਸਮਾਇ ॥

(ਰਸਿ ਰਸਿਆ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ (ਮਤਿ) ਬੁਧਿ ਕਾ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਮੇਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਵਹੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਖਤ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੂਆ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਦੁਸ੍ਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ॥
ਅਵਿਗਤ ਨਾਥੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਇ ॥੬॥

ਜੋ ਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਕਰੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਆਗਜਾ ਮਾਨੇ ਵਹੁ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਬਿਗਤਿ ਨਾਥ ਹੈ ਸੋ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਲ ਮਹਿ ਉਪਜੈ ਜਲ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥
ਜਲ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਗਜਾ ਮਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਜਲ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੇ ਹੈ ਔਰ ਜਲ ਸੇ ਅਲੱਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਦਯਪਿ ਮਾਯਾ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਸੇ ਅਲੱਗ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਜਲ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਸੋਭਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਿਸੁ ਨੇੜੈ ਕਿਸੁ ਆਖਾ ਦੂਰਿ ॥
ਨਿਧਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦੇਖਿ ਹਦੂਰਿ ॥੭॥

ਸੰਤ ਕਮਲ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਜਲ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਕਟਿ ਕਹੀਏ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਹੀਏ ਵਾ ਅਕਾਸ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਅਕਾਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਲ ਤੇ ਦੂਰਿ ਹੈ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਜਲ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਲ ਸੇ ਨੇੜੇ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਅਰ ਦੂਰ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਅਸੰਗ ਹੋਨੇ ਕਰ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਲ ਥੀਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਨ ਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜਲ ਤੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ॥ ਦਾਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੇਤਨ ਕਾ ਭਾਸੁ ਅਵਿਦਜਾ ਵਾ ਮਤ ਭੇਦ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜਲ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਸ ਕਾ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਅਵਿਦਜਾ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਣ (ਦੂਰਿ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਜਲ ਅਵਿਦਜਾ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨੇੜੇ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਵੈ ਕਿਉਂ ਸੋ ਅਸੰਗ ਹੈ ਅਰੁ ਦੂਰ ਕੈਸੇ ਕਹਾ ਜਾਵੈ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਪੂਰਨੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ ਦੇਖ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਜਥਾਰਥ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਅਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਗਾਉਣਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੰਤ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਭਏ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਗੁਣ ਨਿਧ ਹਰਿ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਨਿਕਟਿ ਜਾਨ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜਲ ਕਮਲ ਵਤ ਅਸੰਗ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਜਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਸੰਗ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਜਲ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਔਰ ਜਲ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸਤ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹਿ ਕਿ ਸੂਰਜ ਕੋ ਨਿਕਟਿ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਲਾਖੋਂ ਕੋਸੋਂ ਕੀ ਦੂਰ ਪਰ ਹੈ ਔਰ ਦੂਰ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਜਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਰੂਪ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇਂ ਦੂਰ ਕਿਆ ਸਾਖੀ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜਲ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤ੍ਵ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਲ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਜਲ ਮਹਿ ਆਦਿਕੋਂ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਭੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਕਟਿ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਹੀਏ ਅਰ ਦੂਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਹੀਏ ਮੈਂ ਤੋ ਹਜੂਰ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਕਾ ਜਸ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੨

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਫੁਨਿ ਹੋਇ ॥

ਅੰਤਰ ਔਰ ਬਾਹਰ ਬਿਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਰਥਰਿ ਮੇਰਾ ਏਹ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਸੁਧ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਤਿਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਭਿ ਜਪ ਸਭਿ ਤਪ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਊਝੜਿ ਭਰਮੈ ਰਾਹਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਰਥਰਿ ਮਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਪ ਵਾ ਤਪ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਉਝੜਿ) ਉਜਾੜ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਗਜਾਨ ਰਸਤੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਣੈ ਮਾਥੇ ਛਾਈ ॥੧॥

ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੇ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਿਕਾਰ ਰੂਪ (ਛਾਈ) ਭਸਮ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚ ਧਣੀ ਜਗੁ ਆਇ ਬਿਨਾਸਾ ॥
ਛੂਟਸਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਫੇਰਿ ਭਰਥਰਿ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਗਤ ਕਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਪੜਨਾ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਔਰ ਇਸ ਸੇ ਛੂਟਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਰਥਰਿ ਜੀ ਸਾਚੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਜਗਤ ਆਇ ਕਰ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਦਾਸਾ ਭਾਉ ਧਾਰੇ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣੀ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਗੁ ਮੋਹਿ ਬਾਧਾ ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਇਕਿ ਭਏ ਉਦਾਸਾ ॥

ਜਗਤ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਔਰ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਏਕ ਗੁਰਮਤ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥
ਤਿਨ੍ ਕਉ ਨਾਹੀ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸਿਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਉ ਫਿਰ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਭਾਵ ਭਯ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਗੁ ਤ੍ਰਿਅ ਜਿਤੁ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਲਗਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੁਲਾ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਹੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰਣੀ (ਸਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥੩॥

ਬਾਹਰਹੁ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ॥
ਅੰਦਰਹੁ ਮੁਕਤੁ ਲੇਪੁ ਕਦੇ ਨ ਲਾਏ ॥

ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤਰ ਸੇ ਜਲ ਕਮਲਵਤ ਵੈ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਕਬੀ ਲੇਪੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਸਦ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ॥੪॥

ਉਨੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਦਾ ਧਯਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥
ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਕਰਮਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਇੰਦ੍ਰਯ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਜੋ ਦੌੜਤੇ ਥੇ ਸੋ ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੋਕ ਰਖੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਉਤਮ ਕਰਮ ਮਿਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭੂਲੋ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੰਜੋਗਿ ਮਿਲਾਏ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰੈਂ ਤਬ ਉਨਕੋ ਆਪਨੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਰੂੜੋ ਕਹਉ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥
ਅਕਥ ਕਥਉ ਨਹ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਜੇਕਰਿ ਹਰਿ ਕਾ (ਰੂੜੋ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਕਹਉ ਤਉ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦ੍ਰਸ ਉਪਮਾਨ ਕੋ ਅਭਾਵ ਹੈ ਜੋ ਕਥਾ ਕਰ ਉਸ ਕਾ ਬਰਨਨ ਕਰਉ ਤੋ ਵਹੁ ਅਕਥ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਇਦਮਥੰ ਕਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਭ ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਸੂਖ ਰਜਾਈ ॥
ਸਭਿ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਸਾਚੈ ਨਾਈ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਸਚਯ ਕਰ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖ ਸਭ ਦੁਖ ਉਸ ਰਜਾਈ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੇਂ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਮ ਨੇ ਸਭ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਰ ਬਿਨੁ ਵਾਜਾ ਪਗ ਬਿਨੁ ਤਾਲਾ ॥
ਜੇ ਸਬਦੁ ਬੁਝੈ ਤਾ ਸਚੁ ਨਿਹਾਲਾ ॥

(ਕਰ ਬਿਨੁ ਵਾਜਾ) ਬਾਹਰ ਅਸਥੂਲ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਮਾਨਸੀ ਪੂਜਾ ਵਾ ਜਸ ਰੂਪ ਬਾਜਾ ਬਜਾਵੈ (ਪਗ ਬਿਨੁ) ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸਕਾਮ ਰੂਪ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਸੁਧ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਤਾਲ ਪੂਰੇ। ਜੇਕਰ ਐਸਾ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਬੁਝੈ ਤੌ ਸਚੁ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਸਭੇ ਸੁਖ ਨਾਲਾ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਰਾਖੈ ਰਖਵਾਲਾ ॥੭॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਸਚੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ (ਰਖਵਾਲਾ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੂਝੈ ਆਪੁ ਗਵਾਵੈ ॥
ਬਾਣੀ ਬੂਝੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੌ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਇਸ ਕੋ (ਸੂਝੈ) ਦਿਖਲਾਈ ਪੜੇ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ (ਬੂਝੇ) ਸਮਝੈ ਤੌ ਸਤਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ॥

ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੮॥੨॥

ਜੋ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤੇਲ ਧਾਰਾਵਤ ਏਕ ਰਸ (ਤਾਰਾ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦਾ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ਗੁਰੂ ਧੰਨ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਲੇਖ ਅਸੰਖ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਮਾਨੁ ॥

ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਸਚੁ ਸੁਰਤਿ ਵਖਾਨੁ ॥

ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਲੇਖੇ ਸੇ (ਅਸੰਖ) ਅਗਣਤ ਹੈ ਲਿਖਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨੋ ਕੋ ਲਿਖੁ ਔਰ (ਮਾਨੁ) ਮਨਨ ਕਰੁ ਜਬ ਮਨਨ ਕਰ ਹੂਏ ਮਨ ਮਾਨ ਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚਿਤ ਹੋ ਜਾਇ ਤਬ ਸਚੀ ਸੁਰਤਿ ਕਾ ਗਯਾਤ ਪੂਰਬਕ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਪ੍ਰਤਿ ਬਜਾਖਜਾਨ ਕਰ ਸੁਨਾਉ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਾਰੁ ॥

ਲੇਖ ਅਸੰਖ ਅਲੇਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਨਵਾਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਔਰੁ ਕਥਾ ਕਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਦਨੀ) ਕਵਿਤਾ ਕਾ ਜੋ ਪੜਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਰੁ) ਬੋਝ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਿਨਾਮ ਬਿਨ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਸੋ ਅਪਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਸੰਖ ਲੇਖੋਂ ਸੇ ਅਲੇਖ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਸਾਚਾ ਤੂੰ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਐਸਾ ਸਚਾ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਭ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਸਮਝ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਗੁ ਬਾਧਾ ਜਮਕਾਲਿ ॥

ਬਾਂਧਾ ਛੂਟੈ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹ੍ਹਾਲਿ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਜਮ ਕਾਲ ਨੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਬ ਨਾਮ ਸਿਮਰੈ ਤਬ ਇਸ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿ ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਨਿਬਹੀ ਤੁਧੁ ਨਾਲਿ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋ ਤੂੰ ਨਾ ਭਾਲਿ (ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ) ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਿਭੇਗਾ॥੨॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾਂ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਤਾਂ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੈ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ (ਅਚਰੁ) ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਚਰੈ) ਖਾਇ ਲੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਉ ਕਰੇ ਤਬ ਭਰਮ ਚੁਕਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬਸਾਉਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਐਸਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੇ ਤੌ ਸਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਧਰ ਸਾਜੀ ਗਗਨੁ ਅਕਾਸੁ ॥
ਜਿਨਿ ਸਭ ਥਾਪੀ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥

ਜਿਸ ਚਿਦਾਕਾਸ ਨੇ ਆਕਾਸ ਰਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਇਨ ਉਪਲਖਿਤ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਥਾਪੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਥਾਪਿ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਉਥਾਪਿ) ਉਠਾਵਤਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥
ਕਿਸੈ ਨ ਪੂਛੇ ਬਖਸੇ ਆਪਿ ॥੪॥

ਸੋਈ ਸਭ ਮੇਂ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਭੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬਯਾਪਕ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਬਖਸੀਸ ਕਰਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਦੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਤੂ ਪੂਰੁ ਸਾਗਰੁ ਮਾਣਕ ਹੀਰੁ ॥
ਤੂ ਨਿਰਮਲੁ ਸਚੁ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਵਾ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਵਹੁ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਮਾਣਕ ਹੀਰ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੩

ਸੁਖੁ ਮਾਨੈ ਭੇਟੈ ਗੁਰ ਪੀਰੁ ॥
ਏਕੋ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਵਜੀਰੁ ॥੫॥

ਸੁਖ ਤਬ ਹੀ ਜੀਵ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੁ (ਪੀਰੁ) ਬ੍ਰਿਧ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਏਕ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਏਕ ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ (ਵਜੀਰੁ) ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਗੁ ਬੰਦੀ ਮੁਕਤੇ ਹਉ ਮਾਰੀ ॥
ਜਗਿ ਗਿਆਨੀ ਵਿਰਲਾ ਆਚਾਰੀ ॥

ਐਸੇ ਜਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਬੰਦੀ ਖਾਨੇ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਮੁਕਤ ਵਹੁ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨਹੁ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਜਗਤ ਮੇਂ ਕਥਨੀ ਕੇ ਗਯਾਨੀ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਆਚਾਰੀ) ਧਾਰਨਾ ਵਾਲਾ ਗਯਾਨੀ ਵਿਰਲਾ ਹੈ॥

ਜਗਿ ਪੰਡਿਤੁ ਵਿਰਲਾ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸਭ ਫਿਰੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੬॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪੰਡਿਤ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਜਗੁ ਦੁਖੀਆ ਸੁਖੀਆ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਜਗੁ ਰੋਗੀ ਭੋਗੀ ਗੁਣ ਰੋਇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖੀਆ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਪੁਰਸ ਹੀ ਸੁਖੀਆ ਹੈ (ਗੁਣ) ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਰੋਤਾ ਹੂਆ ਜਗਤ ਰੋਗੀ ਹੂਆ ਹੈ ਹਾਇ ਅਮੁਕਾ ਭੋਗ ਮੁਝ ਕੋ ਨ ਮਿਲਾ॥

ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਬੂਝੈ ਸੋਇ ॥੭॥

ਜਗਤ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਖੋ ਕਰ ਉਪਜਤਾ ਬਿਨਸਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਤਤ੍ਵ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਮਹਘੋ ਮੋਲਿ ਭਾਰਿ ਅਫਾਰੁ ॥
ਅਟਲ ਅਛਲੁ ਗੁਰਮਤੀ ਧਾਰੁ ॥

ਤਿਸਕਾ ਮੋਲੁ ਮਹਘਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਠਨ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਭਾਰਿ) ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਭੀ (ਅਫਾਰੁ) ਅਸਹ ਭਾਵ ਕਠਿਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਮਤ ਸੇ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਅਟਲ ਅਛਲ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭਾਇ ਮਿਲੈ ਭਾਵੈ ਭਇਕਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥੮॥੩॥

(ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਭੈ ਸੰਯੁਕਤ ਤਿਸ ਕੀ ਕਾਰ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਨੀਚੁ) ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਤੋ ਲੋਕ ਰੋਤੇ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ?

ਉੱਤਰ:

ਏਕੁ ਮਰੈ ਪੰਚੇ ਮਿਲਿ ਰੋਵਹਿ ॥
ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਸਬਦਿ ਮਲੁ ਧੋਵਹਿ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰੀ ਪਾਂਚ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਉਮੈ ਰੂਪ ਮੈਲ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਮਝਿ ਸੂਝਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਹੋਵਹਿ ॥
ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਗਲੀ ਪਤਿ ਖੋਵਹਿ ॥੧॥

ਸੋ ਸਮਝ ਕਰ (ਸੂਝਿ) ਦੇਖ ਕਰ (ਸਹਜ) ਸਾਤ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਰੋਇ ਰੋਇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸਟਾ ਖੋਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਉਣੁ ਮਰੈ ਕਉਣੁ ਰੋਵੈ ਓਹੀ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਭਸੈ ਸਿਰਿ ਤੋਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਰੂਪ ਮੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਨਿਸਚਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੌਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਓਹੀ) ਉਹਿ ਉਹਿ ਕਹ ਕਰ ਰੋਤਾ ਕੌਨ ਹੈ (ਤੋਹੀ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਵਹੁ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਹੈ।

ਮੂਏ ਕਉ ਰੋਵੈ ਦੁਖੁ ਕੋਇ ॥
ਸੋ ਰੋਵੈ ਜਿਸੁ ਬੇਦਨ ਹੋਇ ॥

ਮੂਏ ਹੂਏ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਕੌਣ ਰੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਤਾ ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਰੋਤਾ ਵਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾੜਨਾ ਸਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੀ ਜੀਵ ਰੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਕਾ ਰੋਣਾ ਝੂਠਾ ਹੈ।

ਜਿਸੁ ਬੀਤੀ ਜਾਣੈ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਬੀਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਅਥਵਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਰੋਣੇ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਵਤ ਮਰਣਾ ਤਾਰੇ ਤਰਣਾ ॥
ਜੈ ਜਗਦੀਸ ਪਰਮ ਗਤਿ ਸਰਣਾ ॥

ਜਿਨਕਾ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਤਾਰੇ) ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਸਮਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਸ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜੀਤ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣਾ ॥
ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਸਬਦਿ ਭੈ ਤਰਣਾ ॥੩॥

ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਕਰਕੇ ਭਯੰਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਭਉ ਆਪਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੂਤਕੁ ਜਗਿ ਛੋਤਿ ॥

ਜਿਸਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਯਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਨਿਰਭਉ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਕੇ (ਛੋਤਿ) ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਮੈ (ਸੂਤਕੁ) ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਨਸੈ ਕਿਆ ਕਹਿ ਰੋਤਿ ॥
ਜਨਮਿ ਮੂਏ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਸਰੋਤਿ ॥੪॥

ਜੋ ਦੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰਕੇ ਕ੍ਯਾ ਰੋਤੇ ਹੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ (ਸਰੋਤਿ) ਸ੍ਰਵਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਸੋ ਤੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮਣੇ ਅਰੁ ਮਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਵ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਮੂਏ ਕਉ ਸਚੁ ਰੋਵਹਿ ਮੀਤ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਰੋਵਹਿ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥

ਮਰੇ ਹੁਏ ਕੋ ਤੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚ੍ਯ ਕਰਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਨਿਤ੍ਯੰਪ੍ਰਤਿ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ।

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸਹਜਿ ਸੁਚੀਤ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪਉ ਕ੍ਰਿਸਨ ਪਰੀਤਿ ॥੫॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵੋ ਔਰ ਤਨ ਮਨ ਕ੍ਰਿਸਨ ਪ੍ਰੀਤ ਮੇਂ (ਸਉਪਉ) ਅਰਪਨ ਕਰੋ॥੫॥

ਭੀਤਰਿ ਏਕੁ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਬਹੁ ਸੰਖ ਅਸੰਖ ॥

ਏਕ ਅਸੰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਨੇਕ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮ ਧਰਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਸੰਖ ਅਸੰਖ) ਗਿਨਤੀ ਸੇ ਅਨਗਿਨਤ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਭੈ ਭਗਤੀ ਜਨਮੁ ਬਿਰੰਥ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਮਿਲਿ ਪਰਮਾਰੰਥ ॥੬॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ (ਬਿਰੰਥ) ਬ੍ਯਰਥ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮਾਰਥ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਆਪਿ ਮਰੈ ਮਾਰੇ ਭੀ ਆਪਿ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਯ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਮਰਤਾ ਭੀ ਆਪਿ ਹੈ ਮਾਰਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਉਥਾਪਿ) ਉਠਾਵਤਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਜੋਤੀ ਤੂ ਜਾਤਿ ॥
ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਮਿਲਣੁ ਨਹੀ ਭ੍ਰਾਤਿ ॥੭॥

ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਜੋ ਜੋਤੀ ਹੀ ਨੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜਾਤੋਂ ਕਾ ਭੇਦ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਮੇਂ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਭਾਵ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਜਗੁ ਖਾਇ ॥
ਸੂਤਕੁ ਜਲਿ ਥਲਿ ਸਭ ਹੀ ਥਾਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤ ਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਅਸੁਧ ਹੈ ਦੇਖੋ ਅਗਨ ਇਸ ਮੇਂ ਭੀ ਸੂਤਕੁ ਹੈ ਜੋ (ਭਖੈ) ਪ੍ਰਚੰਡ ਹੋ ਕਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਲ ਮੇਂ ਥਲ ਮੇਂ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੂਤਕ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੂਤਕਿ ਜਨਮਿ ਮਰੀਜੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਸਭ ਸੂਤਕ ਮੇਂ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਔਰ ਸੂਤਕ ਸੇ ਬਚੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ॥੮॥੪॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕੈਸੇ ਪੀਵੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਵੀਚਾਰੈ ਸੁ ਪਰਖੇ ਹੀਰਾ ॥
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਾਰੇ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ॥
ਗੁਰੁ ਮਾਨੈ ਮਨ ਤੇ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੧॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਯਾ ਬਸਤੂ ਹੂੰ ਤੋ ਜਗਜਾਸੂ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ (ਹੀਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਰਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਅਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇਕਰ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਸਾਹੁ ਸਰਾਫੀ ਕਰੈ ॥
ਸਾਚੀ ਨਦਰਿ ਏਕ ਲਿਵ ਤਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਸਾਹ ਹੋ ਕਰ ਕਜਾ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਸਰਾਫੀ ਕਰੇ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੀ ਪਰੀਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਸਚੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰੁ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪ ਨਦੀ ਤੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਰੁ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚਿ ਰਤਾ ਪੈਕਾਰੁ ॥
ਸਿਫਤਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋਈ (ਪੈਕਾਰੁ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਕਰਤਾਰ ਕੋ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਰਾਮ ਨਰਾਇਣੁ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਵਾਟ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਏ ॥੩॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕੋ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਹੇ ਰਾਮ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਇਤਜਾਦਿ ਨਾਮ ਆਪ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਰਸਤਾ (ਘਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੧੪

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਜੋਤਿ ਅਨੂਪੁ ॥
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਦੇਵਾ ਸਗਲ ਸਰੂਪੁ ॥
ਮੈ ਸੋ ਧਨੁ ਪਲੈ ਸਾਚੁ ਅਖੂਟੁ ॥੪॥

ਤਿਸਕੀ ਕਾਇਆ ਕੰਚਨ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸੁਧੁ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸਨੇ ਅਨੂਪਮ ਜੋਤਿ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਓਹ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਭੀ ਸੋਇ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਅਖੁਟ ਧਨ ਪਲੇ ਮੇਂ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਚ ਤੀਨਿ ਨਵ ਚਾਰਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਧਰਣਿ ਗਗਨੁ ਕਲ ਧਾਰਿ ਰਹਾਵੈ ॥
ਬਾਹਰਿ ਜਾਤਉ ਉਲਟਿ ਪਰਾਵੈ ॥੫॥

ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਤੀਨ ਗੁਨ ਨਾਵਾਂ ਗੋਲਕ ਚਾਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਹਰਖ ਸੋਗੁ ਇਨ ਸਭਨੋ ਕੋ (ਸਮਾਵੈ) ਅਭਾਵ ਕਰੈ ਭਾਵ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਨਿਰੋਧ ਕਰੇ ਵਾ ਪੰਚ ਸੂਖਮ ਭੂਤ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਨਵ ਖੰਡ ਚਾਰ ਦਿਸਾ ਇਨ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਜਾਨੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਜੋ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਬਾਹਰ ਜਾਤਾ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਹਜ ਮੁਖਤਾ ਤੇ ਉਲਟਾਇ ਕਰ ਤਿਸਮੇਂ ਪਰਾਵੈ ਭਾਵ ਜੋੜੈ॥੫॥

ਮੂਰਖੁ ਹੋਇ ਨ ਆਖੀ ਸੂਝੈ ॥
ਜਿਹਵਾ ਰਸੁ ਨਹੀ ਕਹਿਆ ਬੂਝੈ ॥
ਬਿਖੁ ਕਾ ਮਾਤਾ ਜਗ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ॥੬॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੁਈ ਸੀਖਜਾ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤੀ ਹੈ ਨ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਹੈ ਅਰ ਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਸਮਝਤਾ ਹੈ (ਬਿਖੁ) ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਊਤਮ ਸੰਗਤਿ ਊਤਮੁ ਹੋਵੈ ॥
ਗੁਣ ਕਉ ਧਾਵੈ ਅਵਗਣ ਧੋਵੈ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸਹਜੁ ਨ ਹੋਵੈ ॥੭॥

ਜੋ ਉਤਮੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਕੋ ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ ਔਗੁਨੋਂ ਕੋ ਧੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹੀਰਾ ਨਾਮੁ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲੁ ॥
ਮਨੁ ਮੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪਰਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥੮॥੫॥

(ਹੀਰਾ) ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਹੈ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ (ਲਾਲੁ) ਪ੍ਰੇਮ (ਮਨੁ) ਮਣੀਆ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਿਤਾ ਉਪੇਖਜਾ ਮੋਤੀ ਬੈਰਾਗ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਯਹ ਮਾਲੁ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਵਿਭੂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰ ਸਰਬੱਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋਈ ਨਿਹਾਲ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤਜ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਮਨਿ ਮਾਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਹਲੀ ਮਹਲੁ ਪਛਾਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੁ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗਿਆਨ ਧਜਾਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਮਹਲੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਕਰ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਨੀਸਾਨੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬੀਚਾਰਵਾਨ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿਰਮਲੁ ਥਾਨਿ ਸੁਥਾਨੁ ॥
ਤੀਨ ਭਵਨ ਨਿਹਕੇਵਲ ਗਿਆਨੁ ॥
ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਤੇ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨੁ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਨ ਕੀ ਇਸਥਤੀ (ਸੁਥਾਨੁ) ਸੁੰਦਰ (ਥਾਨਿ) ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੇਂ (ਨਿਹਕੇਵਲ) ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਚਾ ਹਰਖੁ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਸੋਗੁ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗਿਆਨੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਭੋਗੁ ॥
ਪੰਚ ਸਮਾਈ ਸੁਖੀ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ॥੩॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਗ ਕਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਸਮਾਈ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਓਹੁ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਗਲੀ ਜੋਤਿ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਸੋਈ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥੪॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਬਿਰਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦਾਸ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜੋੜਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਿਛੋੜਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਜੋ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੇ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਪੂਰਾ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ॥੫॥

ਅਪਨੀ ਹੀ ਆਗਿਆ ਕਰ ਢਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਸਾਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁਕਮ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਰਾ ਪਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬਾਲਕ ਬਿਰਧਿ ਨ ਸੁਰਤਿ ਪਰਾਨਿ ॥

ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਬੂਡੈ ਅਭਿਮਾਨਿ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਲਹਸਿ ਨਿਦਾਨਿ ॥੬॥

ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਨਮੁਖ ਨਾ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਪਰਾਇਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਔਰ ਨ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਕੇਵਲ ਅਭਿਮਾਨ ਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਬੂਡਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪੇ (ਨਿਦਾਨਿ) ਅੰਤ ਕੋ ਕ੍ਯਾ ਪਾਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹੇਂਗੇ॥੬॥

ਜਿਸ ਕਾ ਅਨੁ ਧਨੁ ਸਹਜਿ ਨ ਜਾਨਾ ॥
ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥
ਗਲਿ ਫਾਹੀ ਬਉਰਾ ਬਉਰਾਨਾ ॥੭॥

ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਅੰਨ ਧਨ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਵ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਰਮ ਸੇਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਬ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਛਤਾਉਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਗਲੇ ਮੇਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਬਉਰਾ ਬਉਰਾਨਾ) ਬੌਰਯੋਂ ਸੇ ਭੀ ਅਤੀ ਬਉਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਬੂਡਤ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ ਤਉ ਡਰਿ ਭਾਗੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਵਡਭਾਗੇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ॥੮॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਮੇਂ ਬੂਡਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖਾ ਤੌਂ ਇਸ ਤੇ ਡਰ ਕਰ (ਭਾਗੇ) ਦੌੜੇ ਭਾਵ ਨਿਕਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਜਾ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬਡਭਾਗੋਂ ਕੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਗਾਵਹਿ ਗੀਤੇ ਚੀਤਿ ਅਨੀਤੇ ॥
ਰਾਗ ਸੁਣਾਇ ਕਹਾਵਹਿ ਬੀਤੇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨਿ ਝੂਠੁ ਅਨੀਤੇ ॥੧॥

ਵੈਰਾਗ ਕੇ (ਗੀਤੇ) ਸਬਦ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਚੀਤਿ ਅਨੀਤੇ) ਅਜੋਗ ਬਾਤਾਂ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ (ਬੀਤੇ) ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਨ ਝੂਠ ਔਰ ਅਨੀਤਿ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਾ ਚਲਹੁ ਮਨ ਰਹਹੁ ਘਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਖੋਜਤ ਪਾਵਹੁ ਸਹਜਿ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹੁ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਰਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਖੋਜਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਨਿ ਮੋਹੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਸੁ ਪੀਰਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਏਹੁ ਬਿਕਾਰ ਮਨ ਔਰੁ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਵਿਆਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਪੀੜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਕੋਈਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਸੇ ਗਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਵਣੁ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੈ ॥
ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥੩॥

ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਹੀ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ (ਅੰਤਰਿ) ਭੇਦ ਕੀ ਗਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਬਿਨਾਂ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਜੀਵ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕੌਣ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਮਹਿ ਆਕਾਰੁ ਸਮਾਵੈ ॥
ਅਕਲ ਕਲਾ ਸਚੁ ਸਾਚਿ ਟਿਕਾਵੈ ॥
ਸੋ ਨਰੁ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥੪॥

ਨਿਰਾਕਾਰ ਮਹਿ ਆਕਾਰ ਰੂਪ ਕੋ ਲੈ ਕਰੇ ਅਧਿਸ੍ਹਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਰਹਿ ਜਾਇ ਜੈਸੇ ਰਜੁ ਮੈਂ ਸਰਪ (ਕਲਾ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਸਚ ਅਕਲ ਰੂਪ ਹੈ (ਸਾਚਿ) ਸਤਨਾਮ ਕਰ ਉਸ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰੈ। ਜੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫਿਰਿ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਹਾਂ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਹ ਜਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੫

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥
ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੫॥

ਜਹਾਂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਤਹਾਂ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕਰੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਾ ਕਮਾਉਨਾ ਕਰੋ ਨਾਮ ਸੇ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਆਪੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਬਾਣੀ ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ॥੬॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਜੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਹੀ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਫਿਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਏ ਤਾ ਕੋ ਲਾਗੈ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਸਬਦੇ ਜਾਗੈ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ॥੭॥

ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਮੇਂ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਅਲਪਗਜ ਅਬਲ ਨੇ ਕਿਆ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਓਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸਦਾ) ਹਮੇਸ (ਆਗੈ) ਪਹਲੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਬਿਧਿ ਨਾਹੀ ਜਾਣੈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਮੈਲਾ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥੮॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਪਹਚਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸਦਾ ਮੈਲਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਸੁਧ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਗੈ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਸਾਧੂ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੯॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਯਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਏ॥ ਜਿਸ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪਾਪ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਆਚਾਰੁ ਪਰਾਤਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥੧੦॥੭॥

ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਅਚਾਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਨ (ਰਾਤਾ) ਲਗਾ ਹੈ॥੧੦॥੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਮਨੁ ਮੈਗਲੁ ਸਾਕਤੁ ਦੇਵਾਨਾ ॥
ਬਨ ਖੰਡਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਹੈਰਾਨਾ ॥
ਇਤ ਉਤ ਜਾਹਿ ਕਾਲ ਕੇ ਚਾਪੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਲਹੈ ਘਰੁ ਆਪੇ ॥੧॥

ਸਾਕਤ ਕਾ ਮਨ (ਮੈਗਲੁ) ਹਾਥੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹਉਮੈ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜੋ (ਬਨ ਖੰਡਿ) ਬਨ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਮਨ ਹਸਤੀ ਹੈਰਾਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਕਾਲ ਕੇ (ਚਾਪੇ) ਦਬਾਏ ਹੂਏ ਇਧਰ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪੇ ਢੂੰਢ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਮਨੁ ਨਹੀ ਠਉਰਾ ॥
ਸਿਮਰਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਅਵਰ ਤਿਆਗਹੁ ਹਉਮੈ ਕਉਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ (ਠਉਰਾ) ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰੋ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਜੋ ਕੌੜਾ ਸੁਆਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਕੌੜਾ ਬਚਨ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰੋ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੁਗਧੁ ਕਹਹੁ ਕਿਉ ਰਹਸੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਮਝੇ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖੁ ਸਹਸੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਤੋ ਇਹ ਮਨ ਮੂਰਖ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝੇ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖੁ ਹੀ ਸਹਾਰੇਗਾ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੈ ॥
ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰੇ ਸਚੁ ਪੇਲੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਖਸ ਕਰ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹਿ ਸੋ ਸਚੁ (ਪੇਲੈ) ਪ੍ਰੇਰਕੇ ਸਤਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਦੁਖਦਾਈ ਕਾਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹੀ ਮਰਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਕਰਮਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਧਰਮਾ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ ॥

ਇਹੀ ਮਨ ਕਰਮਕਾਂਡੀਓਂ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਇਹੀ ਮਨ ਧਰਮੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਯਹ ਮਨ ਅਕਾਸਾਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਸੇ ਉਪਜਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਤਤੋਂ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਸਭ ਇਸ ਮੇਂ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤੁ ਲੋਭੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੂੜਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਮਨੁ ਰੂੜਾ ॥੩॥

ਸਾਕਤ ਲੋਭੀਓਂ ਕਾ ਇਹ ਮਨ ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਮਨੁ (ਰੂੜਾ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਅਸਥਾਨੇ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮਨ ਕੋ ਸ੍ਵੈ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਠਹਰਾਉਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਜੋਗੀ ਭੋਗੀ ਤਪੁ ਤਾਪੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੀਨੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੈ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਇਹ ਮਨ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਇਹੀ ਮਨ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਰੂਪ ਤਪੁ ਤਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਇਹੀ ਮਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪੁਨਾ ਆਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ਹਉਮੈ ਤਿਆਗੀ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਨਸਾ ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਤਯਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਬੈਰਾਗ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਅਰ ਵਾਸਨਾ ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਖੈ ॥
ਦਰਿ ਘਰਿ ਮਹਲੀ ਹਰਿ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਜੋ ਮਹਲੀ ਹਰਿ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮਿ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ॥

ਇਹੀ ਮਨ ਰਾਜਾ ਹੋ ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੇਂ ਸੂਰਮਾਂ ਬਨਤਾ ਹੈ ਇਹੀ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਰੇ ਪੰਚ ਅਪੁਨੈ ਵਸਿ ਕੀਏ ॥
ਹਉਮੈ ਗ੍ਰਾਸਿ ਇਕਤੁ ਥਾਇ ਕੀਏ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਕਮਾਦਿ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬਸ ਮੇਂ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ (ਗ੍ਰਾਸਿ) ਖਾਇਕਰ ਭਾਵ ਬਸਕਰ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਇਕ ਰਿਦੇ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਕੀਏ ਭਾਵ ਰੋਕੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਏਕ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਗ ਸੁਆਦ ਅਨ ਤਿਆਗੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭਗਤੀ ਜਾਗੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਜਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਆਨ ਰਾਗ ਸ੍ਵਾਦ ਸਭ ਤਜਾਗ ਦੀਏ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਯਹ ਮਨ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਹਦ ਸੁਣਿ ਮਾਨਿਆ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ੍ ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੭॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਤਮਾ ਕੋ ਰਾਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ) ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਦਰਿ ਘਰਿ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਭਾਉ ਧੁਨਿ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਯਹ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ (ਦਰਿ ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਭਗਤਿ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਤੇ (ਧੁਨਿ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਤਾ ॥
ਸਰਬ ਰਸਾਇਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ (ਰਸਾਇਣਿ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਇਹ ਮਨ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਰਬ (ਰਸਾਇਣ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਹੇਤੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ॥੯॥੮॥

ਜਿਨ ਕਾ ਭਗਤਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਸਨੁ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੯॥੮॥

ਪੰਨਾ ੪੧੬

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤਨੁ ਬਿਨਸੈ ਧਨੁ ਕਾ ਕੋ ਕਹੀਐ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਤ ਲਹੀਐ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਦੂਸਰਾ ਧਨ ਹੈ ਜਬ ਸਰੀਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਕਿਸ ਕਾ ਕਹਾ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਧਨ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਹੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਗਿ ਸਖਾਈ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੁਧ ਹਰਿ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਹਮਾਰਾ ॥
ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡਉ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਮਾਰਾ ਕੌਨ ਰਖਜਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੋਨੋ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਸਮਾਨ ਸਮਝ ਕਰ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਤਜਾਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸੋ ਰਾਮ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਕਨਿਕ ਕਾਮਨੀ ਹੇਤੁ ਗਵਾਰਾ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੇ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ॥

ਗਵਾਰੋਂ ਕਾ (ਕਨਿਕ) ਸੋਨਾ ਆਦਿ ਧਨੁ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਬਖਸਹਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇ ॥

ਦੂਤੁ ਨ ਲਾਗਿ ਸਕੈ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਣ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਬਖਸ਼ਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤ ਵਾ ਜਮਦੂਤ ਲਗ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਗੁਪਾਲਾ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਜਾਲਤਾ ਸੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਰੋਗ ਮਿਟੇ ਦੁਖੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਅੱਛਾ ਲਗਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾਦਿ ਰੋਗ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਸਥਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਵਰੁ ਨ ਅਉਖਧੁ ਤੰਤ ਨ ਮੰਤਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣੁ ਕਿਲਵਿਖ ਹੰਤਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੁਲਜ ਨਾ ਕੋਈ ਔਰ ਔਖਧ ਹੈ ਨ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਹੰਤਾ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਪਿ ਭੁਲਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੪॥

ਤੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਭਲਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਰੋਗੁ ਭਰਮੁ ਭੇਦੁ ਮਨਿ ਦੂਜਾ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭਰਮਿ ਜਪਹਿ ਜਪੁ ਦੂਜਾ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਯਹੀ ਰੋਗ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਔ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਅਰੁ ਭਰਮੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਆਨ ਦੇਵ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਉਨਕੇ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਗੁਰ ਦਰਸ ਨ ਦੇਖਹਿ ॥

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਜਨਮੁ ਕਿ ਲੇਖਹਿ ॥੫॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੋ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਕਿਸ ਲੇਖੇ ਭਾਵ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੫॥

ਦੇਖਿ ਅਚਰਜੁ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦਿ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੁਰ ਨਰ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ॥

ਅਸਚਰਜੁ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ ਸਹਜ ਰੂਪ ਕੋ ਸੁਰ ਨਰੋਂ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੇਂ ਜਾਨ ਕਰ ਸਮਾਧਿ ਮੈਂ ਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤੁਮ ਸਮਸਰਿ ਅਵਰੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥੬॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਜਾਨ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਵੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਜਾ ਕੀ ਭਗਤਿ ਹੇਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ॥

ਸੰਤ ਭਗਤ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰਾਮੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਹਿਤ ਹੈ ਮੁਖ ਮੈਂ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਹੈ ਐਸੇ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਭਗਤ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਰਾਮੁ) ਆਰਾਮੁ ਭਾਵ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਰੇ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਛੂਟੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ॥੭॥

ਸਰਬ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਸਹਜ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਧ੍ਯਾਨ ਲਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਮਾਯਾ ਕੇ ਜਾਲ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਨਾ ਜਮਦੂਤ ਦੂਖੁ ਤਿਸੁ ਲਾਗੈ ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਜਾਗੈ ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗਾਇ ਕਰ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਭਗਤਾ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥੮॥੯॥

ਭਗਤ ਵਛਲ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੰਗ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਹਰਿ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕ੍ਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੮॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਇਕਤੁਕੀ ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਜਾਨੈ ॥

ਦੂਖੁ ਮਿਟੈ ਸਚੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੈ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਮਿਟਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਸਖੈਨੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਦੇਖਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨੈਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਯਾਰੀ ਸਖੀ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਸਤਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਹੁ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਤ ਕੋ ਕੌਨ ਸੇ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੰਧਨ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਬੰਧਨ ਸੁਤ ਕੰਨਿਆ ਅਰੁ ਨਾਰਿ ॥੨॥

ਰਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਮੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ (ਸੁਤ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੰਨਿਆਂ (ਨਾਰਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥

ਬੰਧਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉ ਕੀਆ ॥

ਬੰਧਨ ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਮਨਿ ਬੀਆ ॥੩॥

ਜੋ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਬਧੂ ਆਦਿ ਪਰਵਾਰ ਔਰ ਮਨ ਮੇਂ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਭਾਵ ਏਹ ਸਭ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੩॥

ਬੰਧਨ ਕਿਰਖੀ ਕਰਹਿ ਕਿਰਸਾਨ ॥

ਹਉਮੈ ਡੰਨੁ ਸਹੈ ਰਾਜਾ ਮੰਗੈ ਦਾਨ ॥੪॥

ਜੋ ਕਿਰਸਾਨ ਹੋ ਕਰ (ਕਿਰਖੀ) ਖੇਤੀ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਬੰਧਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਖੇਤੀ ਮੇਂ ਕਿਰਸਾਨ ਕੀ ਹਉਮੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਜਾ (ਡੰਨੁ) ਕਰ ਹਾਸਲੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਸਹਾਰਤਾ ਭਾਵ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬੰਧਨ ਸਉਦਾ ਅਣਵੀਚਾਰੀ ॥

ਤਿਪਤਿ ਨਾਹੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰੀ ॥੫॥

ਬੇ ਬਿਚਾਰ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਉਦਾ ਭੀ ਬੰਧਨ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪਸਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਭੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਬੰਧਨ ਸਾਹ ਸੰਚਹਿ ਧਨੁ ਜਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਪਵਈ ਥਾਇ ॥੬॥

ਸਾਹੂਕਾਰ ਜੋ ਧਨ ਕਾ ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਬੰਧਨ ਹੈ ਸੋ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕੇ ਸਰਬ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਕੋਈ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬੰਧਨ ਬੇਦੁ ਬਾਦੁ ਅਹੰਕਾਰ ॥

ਬੰਧਨਿ ਬਿਨਸੈ ਮੋਹ ਵਿਕਾਰ ॥੭॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜੋ ਬੇਦ ਕੇ ਝਗੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਬੰਧਨ ਰੁਪ ਹੈਂ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਣਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਈ ॥੮॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੋ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬੰਧਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥੮॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੪੧੭

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਏਮਨਾਬਾਦ ਗਏ ਤਹਾਂ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਔਰ ਮਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਔਰ ਭੀ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਥੇ ਮਰਦਾਨਾ ਨਗਰ ਮੈਂ ਗਯਾ ਸੋ ਨਗਰ ਬਾਸੀਓਂ ਪਠਾਣੋਂ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕੀ ਬਿਅਦਬੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੋ ਕੋਪ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਬਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸਨ ੧੫੭੮ ਮੇਂ ਏਮਨਾਬਾਦ ਕਤਲ ਕੀਆ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਹੈਂ ੧ ਤਿਲੰਗ ਮੇਂ ਔਰ ੧ ਸ਼ਬਦ ਆਸਾ ਮੇਂ ਅਰ ਤੀਨ ਅਸਟਪਦੀਆਂ, ਇਨ ਤੀਨ ਅਸਟਪਦੀਓਂ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਰ ਲੂਟ ਸੇ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਰ ਕਰ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਦੁਖੀਓਂ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਸਿਰਿ ਸੋਹਨਿ ਪਟੀਆ ਮਾਂਗੀ ਪਾਇ ਸੰਧੂਰੁ ॥

ਸੇ ਸਿਰ ਕਾਤੀ ਮੁੰਨੀਅਨਿ੍ ਗਲ ਵਿਚਿ ਆਵੈ ਧੂੜਿ ॥
ਮਹਲਾ ਅੰਦਰਿ ਹੋਦੀਆ ਹੁਣਿ ਬਹਣਿ ਨ ਮਿਲਨਿ੍ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥

ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਟੀਆਂ ਸੋਭ ਰਹੀਆਂ ਥੀਆਂ ਔਰ (ਮਾਂਗੀ) ਚੀਰਨੀਆਂ ਸੰਧੂਰ ਸੇ ਭਰੀਆਂ ਥੀਆਂ ਸੋ ਸਿਰ (ਕਾਤੀ) ਕੈਚੀਓਂ ਕਰਕੇ ਮੁੰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੀਸ ਕੇ ਗਹਿਣੇ ਉਤਾਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਛੇਤੀ ਦੇ ਸਬਬ ਲੁਟੇਰੇ ਵਾਲੋਂ ਸਹਿਤ ਕਤਰ ਲੇਤੇ ਥੇ ਜਬ ਵਹੁ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਤਬ ਮੁਗਲ ਲੋਗ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ (ਧੂੜਿ) ਮਟੀ ਪਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗਲ ਮੈਂ ਆਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਹਲੇ ਜੋ ਮਹਲੋਂ ਮੇਂ ਰਹਤੀਆਂ ਥੀ ਅਬ ਉਨਕੋ ਮਹਲੋਂ ਕੇ (ਹਦੂਰਿ) ਪਾਸ ਭੀ ਬੈਠਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਦੇਸੁ ਬਾਬਾ ਆਦੇਸੁ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਵੇਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ (ਆਦਸੁ) ਦੇਸਕਾਲ ਬਸਤੁ ਪਰਛੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਆਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਹੇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਤੇਰਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ (ਵੇਸ) ਭੇਖ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਤੂੰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਦਹੁ ਸੀਆ ਵੀਆਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸਿ ॥
ਹੀਡੋਲੀ ਚੜਿ ਆਈਆ ਦੰਦ ਖੰਡ ਕੀਤੇ ਰਾਸਿ ॥
ਉਪਰਹੁ ਪਾਣੀ ਵਾਰੀਐ ਝਲੇ ਝਿਮਕਨਿ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਜਬ ਯੇ ਬਜਾਹੀਆਂ ਸਨ ਤਬ ਇਨ ਕੇ ਪਾਸ (ਲਾੜੇ) ਪਤਿ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਥੇ ਔਰ ਹਿੰਡੋਲੋਂ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਆਈਆਂ ਥੀਆਂ ਜੋ ਹਿੰਡੋਲੇ (ਦੰਦ ਖੰਡ) ਹਾਥੀ ਕੇ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਟੁਕੜੋਂ ਸੇ (ਰਾਸਿ) ਸਵਾਰਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਅਰੁ ਉਪਰ ਸੇ ਪਾਨੀ ਬਾਰੀਤਾ ਥਾ ਅਰੁ ਪਾਸ (ਝਲੇ) ਪੰਖੇ (ਝਿਮਕਨਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੇ ਥੇ॥੨॥

ਇਕੁ ਲਖੁ ਲਹਨਿ੍ ਬਹਿਠੀਆ ਲਖੁ ਲਹਨਿ੍ ਖੜੀਆ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਾਸ ਬੈਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਉਨਕੇ ਗੁਣ ਔਗੁਣੋਂ ਕੋ ਲਖ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਰੁ ਏਕ ਖੜੀਆਂ ਹੀ (ਲਖ) ਜਾਣ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਵਾ ਲਖ ਪਦ ਬਹੁ ਵਾਚੀ ਹੈ ਬਹੁਤ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਰੁ ਬਹੁਤ ਖੜੀਆਂ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਵਾ ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਏ ਸਿਰਵਾਰੇ ਕੇ ਬੈਠੀਓਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਵਾਰੇ ਹੂਏ ਲਾਗਣਾ ਵਾ ਦਾਸੀਆਂ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਰ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਖੜੀਓਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰੇ ਹੂਏ ਲੇਤੀਆਂ ਥੀਆਂ॥

ਗਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਖਾਂਦੀਆ ਮਾਣਨਿ੍ ਸੇਜੜੀਆ ॥
ਤਿਨ੍ ਗਲਿ ਸਿਲਕਾ ਪਾਈਆ ਤੁਟਨਿ੍ ਮੋਤਸਰੀਆ ॥੩॥

ਗਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਆਦਿ ਮੇਵਿਓਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਔਰ ਸੇਜੋਂ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀਆਂ ਥੀਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲਿ ਮੇਂ ਅਬ ਲੋਹੇ ਕੀ (ਸਿਲਕ) ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਾ ਫਾਸੀਆਂ ਪੜੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ (ਮੋਤ ਸਰੀਆ) ਮੋਤੀਓਂ ਕੀ ਲੜੀਆਂ ਟੂਟਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਲੁਟੇਰੇ ਤੋੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥
ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥
ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਜੇ ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੪॥

ਧਨੁ ਅਰੁ ਜੋਬਨੁ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਕਰ ਰਖੇ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਵੈਰੀ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਜੁਵਾਨ ਅਰ ਧਨਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਪਕੜ ਲੀਆ ਬਾਬਰ ਨੇ (ਦੂਤਾ) ਹਲਕਾਰੋਂ ਵਾ ਚੋਬਦਾਰੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮੁ ਦੀਆ ਕਿ ਫੌਜ ਕੋ ਲੂਟਮਾਰ ਮਾਫ ਕਰੀ ਹੈ ਇਹ ਸੁਨਾਇ ਦੇਵੋ ਇਸ ਹੁਕਮੁ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਲੁਟੇਰੇ ਤਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਭਾਵ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਭਾਵ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ

ਸੰਗ ਲੇ ਚਲਤੇ ਭਏ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਅਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਗੋ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ ਤਾਂ ਕਾਇਤੁ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥
ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ ॥
ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ॥੫॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੇਕਰ ਐਸੀ ਬਿਪਤਾ ਪੜਨੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰੀਏ ਤੋ ਸਜਾਇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੇ। ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਤਮਾਸਿਓਂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗਕਰ ਤੇਰੀ (ਸੁਰਤਿ) ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਗੜਾਤ ਗਵਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਅਬ ਇਸ ਏਮਨਾਬਾਦ ਵਿਚ ਬਾਬਰ ਬਾਦਸਾਹ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭਾਵ ਦੁਹਾਈ ਫਿਰ ਗਈ ਹੈ ਅਬ ਤਿਨ ਕੇ (ਕੁਇਰੁ) ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਿਓਂ ਕੋ ਰੋਟੀ ਭੀ ਖਾਨੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਇਕਨਾ ਵਖਤ ਖੁਆਈਅਹਿ ਇਕਨ੍ਾ ਪੂਜਾ ਜਾਇ ॥
ਚਉਕੇ ਵਿਣੁ ਹਿੰਦਵਾਣੀਆ ਕਿਉ ਟਿਕੇ ਕਢਹਿ ਨਾਇ ॥
ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ ਹੁਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇ ॥੬॥

ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਨਿਮਾਜ਼ ਕੇ ਵਕਤ ਗਵਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਚਉਕੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਟਿਕੇ ਨਿਕਾਲੇਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਰਬ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਭੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਾ ਥਾ ਅਬ ਵਹ ਛੁਟਣੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਕੀ ਦੁਹਾਈ ਦੇਤੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਉਨਕੋ ਦੁਹਾਈ ਕਹਨੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਇਕਿ ਘਰਿ ਆਵਹਿ ਆਪਣੈ ਇਕਿ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਪੁਛਹਿ ਸੁਖ ॥
ਇਕਨ੍ਾ ਏਹੋ ਲਿਖਿਆ ਬਹਿ ਬਹਿ ਰੋਵਹਿ ਦੁਖ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ॥੭॥੧੧॥

ਏਕ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਲੇ ਹੂਏ ਮੁੜਕੇ ਘਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਮਿਲ ਕਰ ਦੁਖ ਸੁਖੁ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨੋਂ ਕੇ ਭਾਗ ਮੇਂ ਯਿਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨਾ ਦੁਖ ਹੀ ਬੈਠ ਬੈਠ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਕਿਆ ਬਸ ਹੈ॥੭॥੧੧॥ ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਮੇਂ ਰਹਾਉ ਦੀ ਤੁਕ ਸਨਮੁਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਤਿਸ ਪਦੋਂ ਕਾ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਅਰਥ ਕੀਆ ਹੈ ਨਤਰ ਤਿਸ ਪਦ ਕਾ ਪ੍ਰੋਖ ਅਰਥ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਹੂਏ ਵਿਭੂਤੀ ਖਿਣ ਭੰਗੁਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਾ ਸੁ ਖੇਲ ਤਬੇਲਾ ਘੋੜੇ ਕਹਾ ਭੇਰੀ ਸਹਨਾਈ ॥
ਕਹਾ ਸੁ ਤੇਗਬੰਦ ਗਾਡੇਰੜਿ ਕਹਾ ਸੁ ਲਾਲ ਕਵਾਈ ॥
ਕਹਾ ਸੁ ਆਰਸੀਆ ਮੁਹ ਬੰਕੇ ਐਥੈ ਦਿਸਹਿ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਜੋ ਤੀਨ ਦਿਨ ਪਹਲੇ ਏਮਨਾਬਾਦ ਮੇਂ ਰਾਗ ਰੰਗ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਵਹ ਖੇਲ ਆਜ ਕਹਾਂ ਹੈ ਘੋੜਿਓਂ ਕੇ ਤਬੇਲ ਕਹਾਂ ਹੈ ਔ ਭੇਰੀ ਪੁਨ:ਸਹਨਾਈ ਬਾਜੇ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਤਲਵਾਰੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨੇ ਵਾਲੇ ਕਹਾਂ ਹੈਂ (ਗਾਡੇਰੜਿ) ਗਾਡੇ ਭਾਵ ਰਥੀ ਸੂਰਮੇ ਕਹਾਂ ਹੈ ਲਾਲ (ਕਵਾਈ) ਪੁਸਾਕਾਂ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਬਾਂਕੇ ਮੁਖ (ਆਰਸੀਆ) ਸੀਸਿਓਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤੀ ਥੀ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਆਜ ਇਹਾਂ ਦਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈਂ॥੧॥ ਵਿਸਮਯ ਯੁਕਤਿ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਗੋਸਾਈ ॥
ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਜਰੁ ਵੰਡਿ ਦੇਵੈ ਭਾਂਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਸਾਈ ਯਹ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਜਗਤ ਕਾ (ਗੁਸਾਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਏਕ ਘੜੀ ਮੇਂ ਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਫਿਰ ਉਸੀ ਭਾਂਤਿ (ਉਥਾਪੇ) ਉਠਾਵਤਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਧਨੁ ਬਾਂਟ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਾਂ ਸੁ ਘਰ ਦਰ ਮੰਡਪ ਮਹਲਾ ਕਹਾ ਸੁ ਬੰਕ ਸਰਾਈ ॥
ਕਹਾਂ ਸੁ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕਾਮਣਿ ਜਿਸੁ ਵੇਖਿ ਨੀਦ ਨ ਪਾਈ ॥
ਕਹਾ ਸੁ ਪਾਨ ਤੰਬੋਲੀ ਹਰਮਾ ਹੋਈਆ ਛਾਈ ਮਾਈ ॥੨॥

ਵਹੁ ਘਰ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਵਹ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਾਂ ਹੈ (ਮੰਡਪ) ਵਹੁ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਵਾ ਸਭਾ ਮੰਡਪ ਔਰ ਮਹਲਾ ਇਤਮੰਦਰੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਸਰਾਇ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕੇ ਰਹਨੇ ਕੀ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਾਮਨੀਓਂ ਕੇ ਰੂਪ ਕੀ ਸੁੰਦਰਜਤਾ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਰਸਿਕੋਂ ਨੇ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਥੀ ਸੇਜਜਾ ਪਰ (ਸੁਖਾਲੀ) ਸੁਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪਾਂਨ (ਤੰਬਲੀ) ਪਾਨੋਂ ਕੇ ਬੀੜੇ ਲਗਾਨੇ ਵਾਲੀਆਂ (ਹਰਮਾ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਦਾਸੀਆਂ ਕਹਾਂ ਹੈ ਸਭ ਛਾਈ ਮਾਈ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭੀ ਵਸਤੂ ਮਾਇਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੀ ਛਾਵੇਂ ਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ ਇਨਿ ਜਰ ਘਣੀ ਖੁਆਈ ॥
ਪਾਪਾ ਬਾਝਹੁ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਮੁਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ਕਰਤਾ ਖੁਸਿ ਲਏ ਚੰਗਿਆਈ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਸ ਧਨ ਕੇ ਕਾਰਣ (ਘੜੀ ਵਿਗੂਤੀ) ਬੁਹਤ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਖਰਾਬ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਪੀਛੇ ਭੀ ਇਸੀ ਧਨ ਨੇ ਬੁਹਤ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਅਰ ਮਰਨੇ ਕੇ ਉਪਰੰਤ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪ (ਖੁਆਏ) ਭੁਲਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਭਲਿਆਈ ਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੪੧੮

ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ ॥
ਕੋਈ ਮੁਗਲੁ ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ ॥੪॥

ਜਬ (ਮੀਰੁ) ਬਾਦਸਾਹ ਬਾਬਰ ਕਾ ਧਾਵਾ ਸੁਨਾ ਤਬ ਕੋਟਾਂਨ ਕੋਟ ਪੀਰ ਜੋ ਪਠਾਨੋਂ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ) ਹਟਾਇ ਰਖੇ ਜਿਤਨੇ (ਥਾਨ) ਦੇਵਸਥਾਂਨ (ਮਕਾਮ) ਇਸਥਰ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਨੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਜੋ ਮੰਦਰਿ ਥੇ ਜਿਨਕਾ ਬਿਜੁਲੀ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਾ (ਬਿਜ) ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਲੁਟੇਰੋਂ ਕੇ ਆਗ ਲਗਾਉਨੇ ਸੇ ਸੋ ਸਭੀ ਜਲ ਗਏ (ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ (ਕੁਇਰ) ਸਾਹਜਾਦੋਂ ਕੋ ਗਲੀਓਂ ਮੈਂ ਰੁਲਾਇਆ ਜੋ ਪੀਰ ਕਹਤੇ ਥੇ ਹਮ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਂਗੇ ਜੋ ਆਪ ਪਰ ਨਜਰ ਉਠਾਵੈਗਾ ਸੋ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ ਸੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਕਤਿ ਪਰਚਾ ਨ ਲਗਾਇਆ ਭਾਵ ਥੋੜੀ ਭੀ ਕਰਾਮਾਤ ਨ ਦੇਖਾਈ ਅਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮੁਗਲੁ ਹੀ ਅੰਧਾ ਹੂਆ॥੪॥

ਮੁਗਲ ਪਠਾਣਾ ਭਈ ਲੜਾਈ ਰਣ ਮਹਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ॥
ਓਨ੍ਹੀ ਤੁਪਕ ਤਾਣਿ ਚਲਾਈ ਓਨ੍ਹੀ ਹਸਤਿ ਚਿੜਾਈ ॥
ਜਿਨ੍ਹ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ ॥੫॥

ਏਕ ਓਰ ਮੁਗਲ ਏਕ ਔਰ ਪਠਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜੁਧ ਕਰਨ ਲਗੇ ਔਰ ਜੁਧ ਭੂਮਿ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਤਲਵਾਰੇਂ ਚਲਾਈ ਉਨੋਂ ਨੇ (ਤੁਪਕ) ਬੰਦੂਕ ਬਲ ਕਰ ਚਲਾਈ ਉਨੋ ਨੇ ਹਾਥੋਂ ਪਰ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚਲਾਉਨੇ

ਕੋ ਚਢਾਈ[1] ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੀ ਆਯੂ ਕੀ (ਚੀਰੀ) ਚਿਠੀ ਦਰਗਾਹ ਸੇ ਫਟ ਗਈ ਤਿਨਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੫॥

ਇਕ ਹਿੰਦਵਾਣੀ ਅਵਰ ਤੁਰਕਾਣੀ ਭਟਿਆਣੀ ਠਕੁਰਾਣੀ ॥
ਇਕਨ੍ਾ ਪੇਰਣ ਸਿਰ ਖੁਰ ਪਾਟੇ ਇਕਨ੍ਾ ਵਾਸੁ ਮਸਾਣੀ ॥
ਜਿਨ੍ ਕੇ ਬੰਕੇ ਘਰੀ ਨ ਆਇਆ ਤਿਨ੍ ਕਿਉ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੬॥

ਏਕ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੀ ਏਕ ਤੁਰਕੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ (ਭਟਿਆਣੀ) ਭਾਟੌਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ (ਠਕੁਰਾਣੀ) ਛਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਇਨਕੀ ਬੁਰੀ ਦਸ਼ਾ ਭਈ ਕਿਸੀ ਕੇ (ਪੇਰਣ) ਚੋਲੇ ਭਾਵ ਪੁਸਾਕੇ (ਸਿਰ ਖੁਰ ਪਾਟੇ) ਸਿਰ ਸੇ ਪੈਰ ਤਕ ਭਾਗਨੇ ਕਰਕੇ ਫਟ ਜਾਤੇ ਭਏ ਔਰ ਇਕਨੋਂ ਕਾ ਸਮਸਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਕਟਾਰੀਆਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਮਰਿ ਗਈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਤੀ (ਬੰਕੇ) ਸੁੰਦਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਘਰ ਨਹੀਂ ਆਏ ਭਾਵ ਰਣ ਭੂਮ ਮਹਿ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਕੀ ਰਾਤਿ ਕੈਸੇ ਬੀਤਤੀ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀਆਂ ਭਈਆਂ॥੬॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥
ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ ਕਿਸ ਥੈ ਜਾਇ ਰੂਆਈਐ ॥
ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਵਿਗਸੈ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ ॥੭॥੧੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਵਾਉਤਾ ਹੈਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਕਹ ਕਰ ਸੁਨਾਈਐ ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ (ਰੁਆਈਐ) ਰੋਈਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਹੁਕਮੀ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਇਕਰ ਫੇਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਮ ਤੈਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੋ ਫਲ ਭੁਗਾਉਤਾ ਹੈਂ॥੭॥੧੨॥

ਬਾਬਰ ਦੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਹਿਰ ਮੈਂ ਆਏ ਅੁਰ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਆਪਾ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣ ਗੋਇਲ ਰੂਪ ਸਮਝ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਅਸਟਪਦੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਕਾਫੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੮ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥
ਜੈਸੇ ਗੋਇਲਿ ਗੋਇਲੀ ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਆਦਮੀ ਬਾਂਧਹਿ ਘਰ ਬਾਰਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਗੋਇਲੀ ਪੁਰਸ ਗੋਇਲ ਆਵਤਾ ਹੈ ਗੋਇਲ ਵਹੁ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤ੍ਰਿਣ ਚੁਗਣੇ ਕੇ ਹੇਤੁ ਪਸੂ ਆਇ ਕਰ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਇਲੀ ਪਸੂਓਂ ਕੇ ਰਖਜਕ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਗੋਇਲ ਹੈ ਜੀਵ ਗੋਇਲੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਪੁਰਸ ਘਰ ਬਾਰ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜੁ) ਮਿਥਜਾ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾਗਹੁ ਜਾਗਹੁ ਸੂਤਿਹੋ ਚਲਿਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੀਵੋ ਜਾਗੋ ਜਾਗੋ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਖੋਲੋ ਜੀਵ ਬਣਜਾਰਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨੇ ਕੇ ਦਿਨ ਨਿਕਟ ਚਲੇ ਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਤ ਨੀਤ ਘਰ ਬਾਂਧੀਅਹਿ ਜੇ ਰਹਣਾ ਹੋਈ ॥
ਪਿੰਡੁ ਪਵੈ ਜੀਉ ਚਲਸੀ ਜੇ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ॥੨॥

---

[1] ਵਾ ਹਾਥ ਪਰ ਚਿੜ ਗਈਆ ਅਰਥਾਤ ਫਟ ਗਈਆ॥

ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਤ ਸਿਥਰ ਜਾਨਕੇ ਤਬ ਘਰ ਬਾਂਧੀਐ ਜੋ ਰਹਨਾ ਹੋਇ ਜਬ ਯਹ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਗਿਰ ਪੜੈਗਾ ਤਬ ਜੀਵ ਨਿਕਸਕਰ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣੇਗਾ ਸੋ ਜਾਗੇਗਾ॥੨॥

ਓਹੀ ਓਹੀ ਕਿਆ ਕਰਹੁ ਹੈ ਹੋਸੀ ਸੋਈ ॥
ਤੁਮ ਰੋਵਹੁਗੇ ਓਸ ਨੋ ਤੁਮ੍ ਕਉ ਕਉਣੁ ਰੋਈ ॥੩॥

ਹੈ ਹੈ ਓਹ ਓਹ ਕਰਕੇ ਸਜਾਪਾ ਕਰਤੀਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਓਹੀ ਓਹੀ ਕਜਾ ਕਹਤੀਆਂ ਹੋ ਜੀਵ ਅਬ ਹੈ ਸੋਈ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਤੁਮਤੋ ਉਸਕੋ ਰੋਵੋਗੇ ਅਰੁ ਤੁਮਕੋ ਕੌਨ ਰੋਵੈਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰੇ ਰੋਵੈਂਗੇ ਤਉ ਪ੍ਰਵਾਹ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਤਮੁਕੋ ਵਾ ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਰੋਣਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ॥੩॥

ਧੰਧਾ ਪਿਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ ਤੁਮ੍ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ ॥
ਓਹੁ ਨ ਸੁਣਈ ਕਤ ਹੀ ਤੁਮ੍ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵਹੁ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈਓ ਤੁਮ ਜੋ ਅਪਨਾ (ਧੰਧਾ) ਕਾਮ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪੀਟਤੇ ਹੋ ਕਿ ਮੇਰਾ ਯਹ ਕਾਮ ਸਾਧਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤੁਮ ਝੂਠ ਕਮਾਉਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਜੋ ਮਰ ਗਜਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰਾ ਰੋਣਾ (ਕਤਹੀ) ਕਬੀ ਸੁਨਤਾ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਜਰਥ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੋ॥੪॥

ਜਿਸ ਤੇ ਸੁਤਾ ਨਾਨਕਾ ਜਾਗਾਏ ਸੋਈ ॥
ਜੇ ਘਰੁ ਬੂਝੈ ਆਪਣਾ ਤਾਂ ਨੀਦ ਨ ਹੋਈ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਅਵਿਦਜਾ ਸਕਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਸੋਯਾ ਹੈ ਜਬ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਗਾਏ ਤਬ ਜੀਵ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝ ਜਾਇ ਤੋ ਫਿਰ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਨਸਟ ਕਰੀ ਹੁਈ ਫਿਰ ਅਵਿਦਜਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੫॥

ਜੇ ਚਲਦਾ ਲੈ ਚਲਿਆ ਕਿਛੁ ਸੰਪੈ ਨਾਲੇ ॥
ਤਾ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਦੇਖਿ ਕੈ ਬੂਝਹੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੬॥

ਜੋ ਚਲਦਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਕਛੁ ਧਨ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਗਇਆ ਹੋਇ ਤਬ ਦੇਖਕੇ ਸਮਝ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਤੁਮ ਭੀ ਧਨ ਸੰਚਨ ਕਰੋ॥੬॥

ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ ਮਖਸੂਦੁ ਲੈਹੁ ਮਤ ਪਛੋਤਾਵਹੁ ॥
ਅਉਗਣ ਛੋਡਹੁ ਗੁਣ ਕਰਹੁ ਐਸੇ ਤਤੁ ਪਰਾਵਹੁ ॥੭॥

ਐਸਾ ਬਜਾਪਾਰ ਕਰਹੁ ਜਿਸਮੇਂ (ਮਖਸੂਦ) ਨਫਾ ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤ ਮਿਲੈ ਜਿਸਕਰ ਫਿਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨ ਹੋਇ। ਐਸਾ ਬਣਜ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਔਗਨੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁਗੇ॥੭॥

ਧਰਮੁ ਭੂਮਿ ਸਤੁ ਬੀਜੁ ਕਰਿ ਐਸੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਵਹੁ ॥
ਤਾਂ ਵਾਪਾਰੀ ਜਾਣੀਅਹੁ ਲਾਹਾ ਲੈ ਜਾਵਹੁ ॥੮॥

ਧਰਮ ਬੀਜ ਬੋਵਨੇ ਕੀ ਭੂਮੀ (ਧਰਮੁ ਭੂਮਿ) ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਸਤਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਬੀਜ ਪਾਵਹੁ ਐਸੀ (ਕਿਰਸ) ਖੇਤੀ ਕਰਹੁ ਤਬ ਤੁਮ ਬਾਪਾਰੀ ਜਾਨੇ ਜਾਵੋਗੇ ਤਬ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇ ਕਰਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਵਹੁਗੇ॥੮॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਬੂਝੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਸੁਣੇ ਨਾਮੁ ਨਾਮੇ ਬਿਉਹਾਰਾ ॥੯॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਇ ਵਾ ਉਤਮ ਕਰਮ ਉਦੈ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਉ ਇਸ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਕਹਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜਿਉ ਲਾਹਾ ਤੋਟਾ ਤਿਵੈ ਵਾਟ ਚਲਦੀ ਆਈ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਸਾਈ ਵਡਿਆਈ ॥੧੦॥੧੩॥

ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਤੋਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਯਹ ਸਰਬਦਾ ਹਾਨ ਲਾਭ ਕੀ (ਵਾਟ) ਰਾਹੁ ਭਾਵ ਡੰਡੀ ਚਲਤੀ ਆਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਵਡਿਆਈ ਸਮਝਨੀ ਚਾਹੀਐ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਪਰਸੰਨ ਰਹਿਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੧੦॥੧॥੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਕੀ ਬੋਲੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਢੂਢੀਆ ਕੋ ਨੀਮ੍ਹੀ ਮੈਡਾ ॥

ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਹਿਬਾ ਤੂ ਮੈ ਹਉ ਤੈਡਾ ॥੧॥

ਮੈਨੇ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾਂ ਢੂੰਡੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਸੰਦ ਆ ਜਾਇ ਤੋ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੂੰ॥੧॥

ਦਰੁ ਬੀਭਾ ਮੈ ਨੀਮ੍ਹਿ ਕੋ ਕੈ ਕਰੀ ਸਲਾਮੁ ॥

ਹਿਕੋ ਮੈਡਾ ਤੂ ਧਣੀ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬੀਭਾ) ਦੂਸਰਾ (ਦਰੁ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ (ਮੈ) ਮੈਨੂੰ (ਨੀਸ਼ਿ) ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕੈ) ਕਿਸਕੋ ਮੈਂ ਸਲਾਮ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਮਥਾ ਟੇਕੂੰ ਤੇਰਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ (ਹਿਕੋ) ਏਕ (ਮੈਡਾ) ਮੇਰਾ ਤੁਹੀਂ (ਧਣੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਸਿਧਾ ਸੇਵਨਿ ਸਿਧ ਪੀਰ ਮਾਗਹਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ॥

ਮੈ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਬੁਧਿ ॥੨॥

ਜੋ ਸਿਧ (ਪੀਰ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਰਥਾਤ ਬਡੇ ਸਿਧ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਸਿਧੀਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਰਿਧ ਅਰ ਸਿਧ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲੋਕ ਸਿਧਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿਧਾਂ ਅਰ ਪੀਰਾਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਤੇ ਰਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਯਹ ਬੁਧ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਭੂਲ ਜਾਇ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੧੯

ਜੋਗੀ ਭੋਗੀ ਕਾਪੜੀ ਕਿਆ ਭਵਹਿ ਦਿਸੰਤਰ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹੀ ਤਤੁ ਸਾਰੁ ਨਿਰੰਤਰ ॥੩॥

ਬਾਰਾਂ ਭੇਖ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ (ਭੋਗੀ) ਠਾਕਰੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਲਗਾਇ ਕਰ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ (ਕਾਪੜੀ) ਯਹ ਭੀ ਏਕ ਭੇਖ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੇ ਸਮੀਪ ਹੈ ਭਰਮਣ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਿਆ ਤੁਛ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਬਿਵਧਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਤਤ ਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਡਿਤ ਪਾਧੇ ਜੋਇਸੀ ਨਿਤ ਪੜ੍ਹਹਿ ਪੁਰਾਣਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹੀ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੁਕਾਣਾ ॥੪॥

ਪੰਡਤ ਲੋਗ ਔਰ (ਪਾਧੇ) ਸਾਂਤਿ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਾਉਨੇ ਹਾਰੇ (ਜੋਇਸੀ) ਗ੍ਰਹ ਸੋਧਨ ਹਾਰੇ ਔਰ ਜੋ ਨਿਤ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਵਸਤੁ) ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਲੁਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥੪॥

ਇਕਿ ਤਪਸੀ ਬਨ ਮਹਿ ਤਪੁ ਕਰਹਿ ਨਿਤ ਤੀਰਥ ਵਾਸਾ ॥
ਆਪੁ ਨ ਚੀਨਹਿ ਤਾਮਸੀ ਕਾਹੇ ਭਏ ਉਦਾਸਾ ॥੫॥

ਇਕ ਤਪਸੀ ਬਨ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤਪਸਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਤੀਰਥੋਂ ਹੀ ਮੇਂ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਤਮੋ ਗੁਣੀ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹਚਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਆ ਬਸਤ ਹੂੰ ਤਬ ਤਕ ਓਹ ਉਦਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦਿਖਾਉਨੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੫॥

ਇਕਿ ਬਿੰਦੁ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਾਖਦੇ ਸੇ ਜਤੀ ਕਹਾਵਹਿ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਛੂਟਹੀ ਭ੍ਰਮਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ॥੬॥

ਏਕ ਬੀਰਜ ਕੋ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਕਉ ਜਤੀ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਉਹ ਛੂਟਤੇ ਨਹੀਂ ਭਰਮ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਇਕਿ ਗਿਰਹੀ ਸੇਵਕ ਸਾਧਿਕਾ ਗੁਰਮਤੀ ਲਾਗੇ ॥
ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁ ਜਾਗੇ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸੁਭ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨੇ ਹਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿਢ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰ ਤੇ ਦਰੁ ਘਰੁ ਜਾਣੀਐ ਸੋ ਜਾਇ ਸਿਵਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਾਚੇ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥੮॥੧੪॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਇ ਕਰ ਘਰ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਉਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਥਮ ਸਤਸੰਗ ਕੀ (ਜਾਇ) ਜਗਹ ਕੋ ਪਹਚਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਾਚੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੧੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇਲੇ ਭਉਜਲੁ ਸਚਿ ਤਰਣਾ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਇਆਲੁ ਤੂ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥੧॥

ਮੇਰੀ (ਮਨਸਾ) ਬਾਸਨਾ ਕੋ (ਮਨਹਿ) ਨਿਵਰਤ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਲੇ ਜਸਿ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਮੇਰਾ ਤਰਣਾ ਹੋਵੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂੰ ਆਦ ਜੁਗਾਦ ਦਿਆਲ (ਸਚਿ) ਸਤ੍ਯ ਸਰੂਪ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੂ ਦਾਤੌ ਹਮ ਜਾਚਿਕਾ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਨ ਮੰਦਰੁ ਭੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਭਿਖਿਆ ਦੀਜੀਏ ਗੁਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਮ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ (ਮੰਦਰੁ) ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੀਜ ਜਾਇ॥

ਕੂੜਾ ਲਾਲਚੁ ਛੋਡੀਐ ਤਉ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਈਐ ਪਰਮਾਰਥੁ ਜਾਣੈ ॥੨॥

ਝੂਠੇ ਲਾਲਚਾਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਈਏ ਤਬ ਸਚ ਕੋ ਜੀਵ ਪਹਿਚਾਨੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਈਏ ਤਬ ਪਰਮਾਰਥ ਕੋ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਲੋਭੀਆ ਲੁਭਤਉ ਲੋਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੋਭੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ॥੩॥

ਇਹ ਮਨ ਲੋਭੀਓਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ (ਲੁਭਤਉ) ਲੋਭ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਲਲਚਾਉਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਲੋਭ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰੀਏ ਜਿਸਨੇ ਨਵਿਰਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥੩॥

ਕਲਰਿ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਐ ਕਿਉ ਲਾਹਾ ਪਾਵੈ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਸਚਿ ਨ ਭੀਜਈ ਕੂੜੁ ਕੂੜਿ ਗਡਾਵੈ ॥੪॥

ਜੇਕਰ ਕਲਰ ਮੇਂ ਖੇਤੀ ਬੀਜੀਏ ਤੌ ਪੁਰਸ ਲਾਹਾ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਗਾ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸਚ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ (ਗਡਾਵੈ) ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ ਲਾਲਚਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥
ਸਾਚੌ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਮਾਰੀ ॥੫॥

ਹੇ ਅੰਧੇ ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਲਾਲਚ ਤਜਾਗੋ ਲਾਲਚ ਮੇਂ ਭਾਰੀ ਭਾਵ ਬਡਾ ਦੁਖ ਹੈ ਜਬ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸੇਗਾ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਬਿਖੁ ਮਾਰੀ ਜਾਇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਵੋਗੋ॥੫॥

ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਕੁਵਾਟੜੀ ਮੂਸਹੁਗੇ ਭਾਈ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਲੀ ਖੋਟੀ ਡੰਡੀ ਛੋੜ ਦੇਹੁ ਨਹੀਂ ਤੋ (ਮੂਸਹੁਗੇ) ਲੁਟੇ ਜਾਉਗੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਬਚੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਪਥਰੁ ਸੈਲੁ ਹੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਫੀਕਾ ॥
ਜਲ ਮਹਿ ਕੇਤਾ ਰਾਖੀਐ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਸੂਕਾ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਖੁਸ਼ਕ ਪਥਰ ਕੀ ਸਮ ਕਠੋਰ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਜੀਵਨ ਪਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਰਸ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਥਰ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਕਾਲ ਜਲ ਮੇਂ ਰਖੀਏ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕਾ ਅੰਤਰ ਸੂਕਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਭੀ ਰਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਭੀਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮਥਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥੮॥੧੫॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਆਤਮਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਮਨੇ ਪੀਆ ਹੈ॥੮॥੩॥੧੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਚਲੇ ਚਲਣਹਾਰ ਵਾਟ ਵਟਾਇਆ ॥
ਧੰਧੁ ਪਿਟੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਚੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਵਾਟ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਕੋ (ਵਟਾਇਆ) ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ (ਚਲਣਹਾਰ) ਨਾਸਵੰਤ ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ (ਚਲਣਹਾਰ) ਨਾਸ ਰੂਪੁ ਜਾਣਕੇ ਸੰਸਾਰਕ ਰਸਤੇ ਕੋ ਸਭ ਓਰ ਤੇ ਵਟਾਇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੋ ਪੀਟਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੁ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਭਵੀਐ ਕਿਆ ਢੂਢੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਵਿਸਰਜਿਆ ਅਪਨੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਹਮ ਤੀਰਥ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਕਜਾ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰੈਂ ਔਰ ਕਜਾ ਬਸਤੁ ਢੂੰਢੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਹਮਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜਬ ਹਮਨੇ ਮਮਤਾ ਅਰੁ ਮੋਹ ਕੋ (ਵਿਸਰਜਿਆ) ਤਿਆਗਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਉ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸਚਿਆਰੁ ਕੂੜਿ ਨ ਪਾਈਐ ॥
ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਈਐ ॥੨॥

ਸਚਾ ਲੋਗੁ ਹਰਿ ਸੇ ਸਤ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਝੂਠੁ ਕਰਕੇ ਸਚੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਸਚੇ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੋਇਆ ਕਉ ਕਿਆ ਰੋਵਹੁ ਰੋਇ ਨ ਜਾਣਹੂ ॥
ਰੋਵਹੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਹੂ ॥੩॥

ਜੋ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਰੋਵਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਰੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਸਚੇ ਕੇ ਸਲਾਹਨੇ ਮੈਂ ਅਰੁ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੋਵੋ॥੩॥

ਹੁਕਮੀ ਵਜਹੁ ਲਿਖਾਇ ਆਇਆ ਜਾਣੀਐ ॥
ਲਾਹਾ ਪਲੈ ਪਾਇ ਹੁਕਮੁ ਸਿਞਾਣੀਐ ॥੪॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਹੈਂ ਯਹ ਤੋ (ਹੁਕਮੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ (ਵਜਹੁ) ਦੁਮਾਹਾ ਜੀਵ ਲਿਖਾਇ ਆਇਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਲਾਹਾ ਤਬ ਪਲੇ ਪੜੇਗਾ ਜਬ ਉਸ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝੀਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਦੁਖ ਹਾਂਨ ਲਾਭ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਮੰਨ ਕਰ ਸਮਾਨ ਬ੍ਰਿਤਿ ਰਖੋਗੇ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੪੨੦

ਹੁਕਮੀ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ਦਰਗਹ ਭਾਣੀਐ ॥
ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਸਿਰਿ ਮਾਰ ਬੰਦਿ ਰਬਾਣੀਐ ॥੫॥

ਜੋ ਜੀਵ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਪੁਸਾਕ ਕੋ ਪਹਨੇ ਹੂਏ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅੱਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕੁਕ੍ਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ (ਬੰਦਿ ਰਬਾਣੀਐ) ਰਬਕੇ ਬੰਦੇ ਜਮਦੂਤ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਹੀ ਪਰ ਮਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੈਦ ਮੈ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਕਪੋਂ ਕੀ ਬਾਣ ਭਾਵ ਚੰਚਲਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ਮਨਿ ਵਸਾਈਐ ॥
ਲਿਖਿਆ ਪਲੈ ਪਾਇ ਗਰਬੁ ਵਞਾਈਐ ॥੬॥

ਜਬ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ (ਨਿਆਉ) ਬਿਬੇਕ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਮਸ੍ਤਕ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਕੋ ਮਿਲੈਗਾ ਜਬ ਐਸਾ ਨਿਸਚਜ ਕਰੀਏ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਨਮੁਖੀਆ ਸਿਰਿ ਮਾਰ ਵਾਦਿ ਖਪਾਈਐ ॥
ਠਗਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰ ਬੰਨ੍ਹਿ ਚਲਾਈਐ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਾਟ ਮੇਂ ਖਪਾਈਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅੰਤ ਕੋ ਸਿਰਪਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਕੀ ਠਗੀ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ ਅੰਤਕੋ ਬੰਧਕਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਚਲਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਸਾਹਿਬੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵਹੀ ॥
ਗੁਨਹਾਂ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਵਹੀ ॥੮॥

ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਪਛਤਾਉਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸਬਦ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਆਪ ਗੁਨਾਹ ਕੋ ਬਖਸ਼ਣੇ ਹਾਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਸਚੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਾਲੀਐ ॥

ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥੯॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਜਰ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕੀਜੀਏ॥੯॥੪॥੧੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਿਆ ਜੰਗਲੁ ਢੂਢੀ ਜਾਇ ਮੈ ਘਰਿ ਬਨੁ ਹਰੀਆਵਲਾ ॥

ਸਚਿ ਟਿਕੈ ਘਰਿ ਆਇ ਸਬਦਿ ਉਤਾਵਲਾ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਘਰ ਔਰ ਬਨੁ (ਹਰੀਆਵਲਾ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਕਜਾ ਢੂਢੋਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ (ਉਤਾਵਲਾ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਸਚ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਸੋਇ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਹ ਦੇਖੀਏ ਤਹਾਂ ਸੋ ਪੂਰਣ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸਚੁ ਤਾ ਮਨਿ ਭਾਵਈ ॥

ਚਲੈ ਸਦਾ ਰਜਾਇ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਈ ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਕੋ ਜਬ ਸਚ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵੈ ਤਬ ਸਚ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਸਦੀਵ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਚਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਅੰਕ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਸੋਈ ॥

ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ ਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਹੋਈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨ ਬਸਿਆ ਭਾਵ ਇਸਥਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੁਈ ਮੇਂ ਕਬੀ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਿਉ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ॥

ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੈ ਭਰ ਨਾਲਿ ਬੁਡਾਵੈ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਯਹ ਕਾਰਜ ਅਬੀ ਕਰ ਸਿਖ ਨੇ ਕਹਾ ਜਬ ਮੇਰੀ ਮਰਜੀ ਹੋਊ ਤਬ ਕਰੂੰਗਾ। ਐਸੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਚਾਕੁਰ (ਦਰਗਹ) ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਵਾ ਸਥਾਨੁ ਵਾ ਮਾਨੁ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੋ ਕੁਸੰਗਤ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸਪਰ ਚਢੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਸਗ ਕਰੈਗਾ ਤਉ ਉਹ ਕੁਸੰਗ ਉਸਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਭਰ ਨਾਲਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੁਬਾਵੈਗਾ॥੪॥

ਆਪਨੜਾ ਮਨੁ ਵੇਚੀਐ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਨਾਲੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਤੁ ਪਛਾਣੀਐ ਅਪਨਾ ਘਰੁ ਭਾਲੇ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਬੇਚ ਦੇਈਏ ਸਿਰ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਦੇਈਏ ਜੋ ਗੁਰਮਖਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਜੰਮਣ ਮਰਣਾ ਆਖੀਐ ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕੀਆ ॥
ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਮਰਿ ਰਹੇ ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਥੀਆ ॥੬॥

ਜਨਮਨਾ ਮਰਣਾ ਜੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤਿਸ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਫਿਰ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਧੁਰ ਕੀ ਫੁਰਮਾਈ ॥
ਜੇ ਮਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਮਿਲੈ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥੭॥

ਜੋ ਧੁਰ ਕੀ ਕਹੀ ਹੂਈ ਕਾਰ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕਮਾਵਣੀ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੇਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਫਿਰ ਕਿਸਨੇ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੭॥

ਰਤਨਾ ਪਾਰਖੁ ਸੋ ਧਣੀ ਤਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥੮॥੧੭॥

ਰਤਨ ਬੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿਕ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸੋ (ਧਣੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ (ਪਾਰਖੁ) ਜਾਨਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਾਹਿਬ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੮॥੫॥੧੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥
ਮੂਲੁ ਛੋਡਿ ਡਾਲੀ ਲਗੇ ਕਿਆ ਪਾਵਹਿ ਛਾਈ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧਿ (ਦੂਜੈ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਨੇ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਡਾਲੀਓਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਆਨ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਜਾ ਪਾਵਹਿਗੇ (ਛਾਈ) ਭਸਮ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਛੂਟੀਐ ਜੇ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤ ਛੂਟੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੇ ਕੋ (ਜਾਣੈ) ਸਮਝੈ ਤੋ ਭਲਾ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਖੋਈਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਏਕੋ ਸੇਵਿਆ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਭਾਈ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨਾ ਜਨ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧਿ ਪੂਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਿਰੰਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਭਾਈ ॥
ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚੇ ਪਰਥਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਹੈ ਅਵਰ ਦੂਸਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਸਾਚੇ ਪਰਥਾਈ) ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਕੇਤੀ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ॥

ਆਪਿ ਦਿਖਾਵੈ ਵਾਟੜੀਂ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥੪॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਕਿਤਨੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਹੇ ਚਾਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਵਾਟੜੀ) ਡੰਡੀ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਨਮੁਖੁ ਜੇ ਸਮਝਾਈਐ ਭੀ ਉਝੜਿ ਜਾਏ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਛੂਟਸੀ ਮਰਿ ਨਰਕ ਸਮਾਏ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਜੇਕਰ ਸਮਝਾਈਏ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ (ਉਝੜਿ) ਉਜਾੜ ਭਾਵ ਕੁਰਸਤੇ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛੁਟੇਗਾ ਅਰੁ ਮਰ ਕਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਸਮਾਵੇਗਾ॥੫॥

ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਭਰਮਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵੈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵੈ ॥੬॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੪੨੧

ਜੇਹੀ ਸੇਵ ਕਰਾਈਐ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਾਈ ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਵੇਖੈ ਵਡਿਆਈ ॥੭॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਜੈਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਈਹਾਂ ਆਈਤਾ ਹੈ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ (ਸਾਈ) ਵੋਹੀ ਕਰਣੀ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਫਲੁ ਭੁਗਾਵਤੀ ਹੈ ਜੀਵ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਕਿ ਤੈਨੇ ਸੁਖੁ ਦੀਆ ਵਾ ਦੁਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਨੀ ਵਡਿਆਈ ਛੁਟਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੭॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਸਭ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਰੁ ਦੇ ਛੂਟੀਐ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਾਏ ॥੮॥੧੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਸਿਰੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਈਏ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋ ਸੇ ਛੂਟਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੮॥੬॥੧੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰੂੜੋ ਠਾਕੁਰ ਮਾਹਰੋ ਰੂੜੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਪਾਈਐ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ (ਰੂੜੋ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ (ਮਾਹਰੋ) ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਬੜੇ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਓਲ੍ਹਗੀਆ ਓਲ੍ਹਗੀ ਹਮ ਛੋਰੂ ਥਾਰੇ ॥

ਜਿਉ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਹਮ ਛੋਰੂ ਥਾਰੇ) ਤਮਾਮ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੂੰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਰਾਖੋਗੇ ਹਮ ਉਸ ਤਰਹ ਸੇ ਰਹੇਂਗੇ ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮੁ ਰਹੈ ਯਹ ਨ ਭੂਲੈ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੧॥

ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ਘਣੀ ਭਾਣੈ ਮਨਿ ਭਾਈਐ ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਾਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਭਾਣੈ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬੁਹਤ ਪਿਆਸ ਹੈ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਈਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਚਉ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣੀਐ ਅੰਤਰਿ ਹੈ ਸੋਈ ॥
ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਹੋਈ ॥੩॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਜੋ ਤੂੰ ਬਜਾਪਕ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਮੇਰੇ ਹੈ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਸੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਆਪੇ ਹਰੇ ਵੇਖੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੀਐ ਇਉ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਸਾਧਨੋਂ ਯੁਕਤ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਦੇਖੀਏ ਤਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੀਵਦਿਆ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਗੁਰ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥
ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਵੈ ॥੫॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਲਾਹਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬਲਾ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਵੈ ਤੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਤੋਟਾ ਨਿਤ ਹੈ ਭਰਮਹਿ ਭਰਮਾਏ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧੁ ਨ ਚੇਤਈ ਕਿਉ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਨਿਤਜ ਹੀ ਘਾਟਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਭਰਮਾਏ ਹੂਏ ਭਰਮਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਹ ਦਰਸਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਾਵੈ॥੬॥

ਤਾ ਜਗਿ ਆਇਆ ਜਾਣੀਐ ਸਾਚੈ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਪਾਰਸੁ ਭਏ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਏ ॥੭॥

ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਯਾ ਤਬ ਸਫਲ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗਾਵੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਜੋਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਲਮੋ ਕਾਰ ਧੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੀਆ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ॥੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰਮਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕਾਰ ਧੁਰ ਕੀ) ਤੁਝ ਆਦਿ ਰੂਪ ਕੀ (ਕਾਰ) ਭਗਤੀ (ਕਰਣੀ) ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਜਾਨ ਕਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥੭॥੧੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕੇਤਾ ਆਖਣੁ ਆਖੀਐ ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਮੈ ਨਿਧਰਿਆ ਧਰ ਏਕ ਤੂੰ ਮੈ ਤਾਣੁ ਸਤਾਣਾ ॥੧॥

ਕਥਾ ਕੇ ਪਰਸੰਗ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਕਹੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸਰੇ ਕਾ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਲ ਕਰ ਬਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਸਚ ਨਾਮਿ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਆਪੁ ਗਇਆ ਸੋਝੀ ਪਈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਯਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਹੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਖੀ ਰਹੀਏ ਜਿਨਕਾ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਪਦ ਕੀ ਸਮਝ ਪਈ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਗਵਾਈਐ ਪਾਈਐ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਦੇ ਸਾਚੁ ਅਧਾਰੁ ॥੨॥

ਜਬ ਦੇਹ ਕੀ ਹੰਤਾ ਅਰੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਔਰ ਧਨ ਵਿਦਿਆ ਆਦਿ ਕਾ ਗਰਬ ਛੋੜ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਵੀਚਾਰਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸਕਾ ਆਪਸੇ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਹੇ ਸਾਚਾ ਤੂੰ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੀਆ ਸੇਵਾ ਸਚੁ ਸਾਈ ॥
ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗਈ ਚਾਲੈ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਰ ਸੰਤੋਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਓਹੀ ਉਨਕੀ ਸਚੀ ਸੇਵਾ ਹੈ (ਰਜਾਈ) ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ ॥
ਖੋਟੇ ਠਵਰ ਨ ਪਾਇਨੀ ਰਲੇ ਜੂਠਾਨੈ ॥੪॥

ਹੇ ਰਜਾਈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਖੋਟੇ ਮਨਮੁਖ ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿੰਤੂ (ਰਲੇ ਜੂਠਾਨੈ) ਅਸੁਧ ਪਰੁਸ਼ੋਂ ਕੇ (ਪਾਇਨੀ) ਘਰ ਜੋ ਨਰਕ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਖਰਾ ਸਮਾਲੀਐ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਪਾਈਐ ॥
ਖੋਟੇ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਨੀ ਲੇ ਅਗਨਿ ਜਲਾਈਐ ॥੫॥

ਹੇ ਸੁਧ ਰੂਪ ਜਬ ਨਿਤਗੰ ਪ੍ਰਤਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮੋ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਬੈਕੁੰਠ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਨਦਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਲੈਕਰ ਨਰਕ ਕੀ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਜਲਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਚੀਨਿਆ ਪਰਮਾਤਮੁ ਸੋਈ ॥
ਏਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਫਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਈ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕਾ ਬ੍ਰਿਖ ਏਕ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਸਚਿ ਰਹੇ ਅਘਾਈ ॥
ਤਿੰਨਾ ਭਰਮੁ ਨ ਭੇਦੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥੭॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਚਾਖਯਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਉਨੋ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੭॥

ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਆਇਆ ਚਲੁ ਸਦਾ ਰਜਾਈ ॥
ਅਉਗਣਿਆਰੇ ਕਉ ਗੁਣੁ ਨਾਨਕੈ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ॥੮॥੨੦॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਅਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗਿ ਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਹੇ ਰਜਾਈ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਕਰੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਔਗਣ ਹਾਰੇ ਕੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੮॥੮॥੨੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਰਾਤਉ ਹਰਿ ਨਾਇ ਸਚੁ ਵਖਾਣਿਆ ॥
ਲੋਕਾ ਦਾ ਕਿਆ ਜਾਇ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਣਿਆ ॥੧॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਨਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਔਰੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਕਿਆ ਬਲੁ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੨੨

ਜਉ ਲਗੁ ਜੀਉ ਪਰਾਣ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਲ ਲਗ ਜੀਉ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਰਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਜਾਨ ਕਰੀਐ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਰੂਪ ਹਰਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਉਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਏ॥੧॥

ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕਾਰ ਦੇਹਿ ਦਇਆਲ ਤੂੰ ॥
ਹਉ ਜੀਵਾ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹਿ ਮੈ ਟੇਕ ਅਧਾਰੁ ਤੂੰ ॥੨॥

ਹੇ ਦਜਾਲ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਜੋ ਸਚੀ ਕਾਰ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ॥੨॥

ਦਰਿ ਸੇਵਕੁ ਦਰਵਾਨੁ ਦਰਦੁ ਤੂੰ ਜਾਣਹੀ ॥
ਭਗਤਿ ਤੇਰੀ ਹੈਰਾਨੁ ਦਰਦੁ ਗਵਾਵਹੀ ॥੩॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਦਰ ਕੇ (ਦਰਵਾਨੁ) ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਦ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ (ਹੈਰਾਨੁ) ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸਭ (ਦਰਦੁ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਦਰਗਹ ਨਾਮੁ ਹਦੂਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਸੀ ॥
ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਪਰਵਾਣੁ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਸੀ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਦਰਗਹ ਕੇ (ਹਦੂਰਿ) ਨਿਕਟ ਰਹੈਂਗੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣ ਹੋਵੈਗਾ ਜਿਸ ਸਮੈ ਮੇਂ ਹੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨੈਗਾ॥੪॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਕਰਿ ਭਾਉ ਤੋਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੇਇ ॥
ਮਨਹੁ ਛੋਡਿ ਵਿਕਾਰ ਸਚਾ ਸਚੁ ਦੇਇ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇਵਨ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਸਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਮਨ ਸੇ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਚੇ ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ॥
ਆਪੇ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ ॥੬॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੈਨੇ ਹੀ (ਸਚੈ) ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਚੇ ਸਚੀ ਦਾਤਿ ਦੇਹਿ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ॥
ਤਿਸੁ ਸੇਵੀ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੁ ਹੈ ॥੭॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਦਇਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ॥੭॥

ਤੂੰ ਉਤਮੁ ਹਉ ਨੀਚੁ ਸੇਵਕੁ ਕਾਂਢੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇਹੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਵਾਂਢੀਆ ॥੮॥੨੧॥

ਤੂੰ ਉਤਮ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕੁ ਨੀਚ (ਕਾਂਢੀਆ) ਕਹੀਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਵਾਂਢੀਆ) ਬਿਛੁੜੇ ਹੁਏ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ॥੮॥੯॥੨੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਕਿਉ ਰਹੈ ਕਿਉ ਮੇਲਾ ਹੋਈ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਘਣੋ ਨਿਤ ਸਹਸਾ ਦੋਈ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਘਨਾ ਦੁਖ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਕਰੁ ਸੰਦੇਹ ਲਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਸਮਾਨਜ ਤੇ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਜੀਵਨਾ ਫਿਟੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੁ ਨ ਸੇਵਿਆ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਟਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਲਗੀ॥੧॥ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਤਉ ਰਹੈ ਪਾਈਐ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਦੇਇ ਬਿਨਸੈ ਭ੍ਰਮੁ ਕੂਰਾ ॥੨॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸਤਗੁਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤਉ ਫਿਰ ਝੂਠਾ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਜਨਜ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਉ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਧਨੁ ਧਨੁ ਜਸੁ ਗਾਏ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਤੇ ਹੁਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਪਰੰਪਰ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਉਤੇ ਹੈ॥੩॥ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮਿਥਿਆਪਨੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਟੂਐ ਸਾਂਗੁ ਬਣਾਇਆ ਬਾਜੀ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਬਾਜੀ ਦੇਖੀਐ ਉਝਰਤ ਨਹੀ ਬਾਰਾ ॥੪॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਟ ਨੇ ਇਸ ਬਾਜੀ ਕੇ ਤੁਲ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਤਮਾਸ਼ਾ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਏਹੁ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕੋਈ ਖਿਣ ਪਲ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕੇ (ਉਝਰਤ) ਵਿਯੋਗ ਹੋਤੇ ਕੁਛ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੪॥

ਹਉਮੈ ਚਉਪੜਿ ਖੇਲਣਾ ਝੂਠੇ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਹਾਰੈ ਸੋ ਜਿਣੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥੫॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਖ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਉਪੜ ਖੇਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਰੀਤੀ ਕਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਬਾਜੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਚੌਪੜ ਮੇਂ ਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਤਤਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਅਬ ਅਪਨਾ ਅਨੁਭਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਅੰਧੁਲੈ ਹਥਿ ਟੋਹਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਟੇਕ ਹੈ ਨਿਸਿ ਦਉਤ ਸਵਾਰੈ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ (ਟੋਹਣੀ) ਲਕੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਬਿਸਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਹਰਿ ਬਿਆਪਕ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਸਰਾ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਮਾਰੈ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਜਿਉ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥
ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਪਾਇਆ ਜਨ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰਿ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਦਾਸ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਔਰ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਮੇਟਿਆ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਤਾਰੇ ॥੮॥੨੨॥

ਅਬ ਮੁਰਾਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੮॥੧੦॥੨੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਬਿਅੰਤ ਕਹਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਰੁ ਤੇਰਾ ਸੁਰਸਰੀ ਚਰਣ ਸਮਾਣੀ ॥
ਸਾਖਾ ਤੀਨਿ ਮੂਲੁ ਮਤਿ ਰਾਵੈ ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ੬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ੪ ਵੇਦ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਏਹ ਤੇਰਾ ਰਚਾ ਹੂਆ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਅਰ (ਸੁਰਸਰੀ) ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਨਦੀ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤ ਰੂਪ ਗੰਗਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬੇਦ ਪੁਨਾ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਮੈਂ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਪਰੰਪਰਾ ਕਰਕੇ ਅਰ ਕੋਈ ਸਾਖਛਾਤ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਿਡਾਣੀ ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸਾਖਾ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਨ ਕਾਂਡ ਰੂਪ ਬੇਦ ਜਿਸ ਮੂਲ ਕੀ ਸਾਖਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਾ ਕੇ ਚਰਣ ਜਪੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਤਾਕੇ) ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜਪਤਾ ਭਾਵ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜੀ ਦਾਸ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੀ ॥

ਪੰਨਾ ੪੨੩

ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਜਾਹੀ ਲਖਣੇ ਕਿਆ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨॥

ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤੇ ਸਭ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਧੀਓਂ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਪਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਭੀ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ (ਤਾਕੇ) ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਤੇਰੇ ਜੁਗ ਹੀ ਅੰਤਰਿ ਚਾਰੇ ਤੇਰੀਆ ਖਾਣੀ ॥
ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਕਥੇ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੩॥

ਤੀਨ ਗੁਣ ਚਾਰੋਂ ਤੇਰੀ ਖਾਣੀ ਚਾਰੋ ਜੁਗ ਸਭ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਬ ਤੇਰੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਇ ਤਬ ਜੀਵ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੋਖ ਪਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੇ ਪਰਾਣੀ ॥
ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਸਾਈ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥੪॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਯਹ ਸਭ ਖੇਲ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ (ਪਰਾਣੀ) ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰੀ ਜੀਵ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਈਂ ਉਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੋਈ ਲੇਤੁ ਹੈ ਜੇਤੀ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥
ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਹੋਰ ਮਨਮੁਖਿ ਫਿਰੈ ਇਆਣੀ ॥੫॥

ਜਿਤਨੀ ਜਨਮਣੇ ਔਰ ਮਰਨੇ ਹਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਮਾਨਯ ਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਤਨੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਨਮਨੇ ਮਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਇਆਣੀ) ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਵਾਲੀ ਮਨਮੁਖਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਚਉਰਾਸੀ ਮੇਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਉ ਦੀਏ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਤਾ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਬਪੁੜਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰੀ ॥੬॥

ਤੈਨੇ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੌ ਪਢ ਪਢ ਕਰ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭੀ (ਤਾਕਾ) ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਨਾ ਬੂਝੈ ਤੌ ਵਹੁ ਵਿਚਾਰਾ ਭੀ ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗਹ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੀਏ ਗਾਵਹਿ ਕਰਿ ਅਵਤਾਰੀ ॥
ਤਿਨ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤਾ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੭॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਪ੍ਰਿਥੁ ਆਦਿ ਤੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਰਾਨ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਤਾਰੀ ਮਾਨ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪ੍ਰਿਥੁ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਮੈਂ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਹੂੰ॥੭॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਾਚਾ ਦੇਹਿ ਤ ਸਾਚੁ ਵਖਾਣੀ ॥
ਜਾ ਕਉ ਸਚੁ ਬੁਝਾਵਹਿ ਅਪਣਾ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥੮॥੧॥੨੩॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਭ ਸਚਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤੂੰ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਦੇਹਿ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤਬ ਹਮ ਤੇਰਾ ਬਖਯਾਨ ਕਰੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਉਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਰਾ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥
ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਹਰਿ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ (ਸਦਾ ਸੁਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥
ਦੇਵਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤੱਤ ਗਯਾਨ ਕੋ ਸੁਨ ਇਸ ਗਯਾਨ ਕਾ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਬਿਧਿ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਜਿਨਿ ਮਮਤਾ ਅਗਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਈ ॥
ਸਹਜੇ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਇ ਦੀ ਹੈ ਅਬ ਸੁਭਾਵਕ ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਗਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੀ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਇਸ ਤਤ੍ਵ ਗਿਆਨ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈ ਲੁਭਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਦੁਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤਪਾਂ ਸਿਰਿ ਤਪੁ ਸਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਭ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ॥
ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਦੀਸੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਏਹ ਸਭ ਤਪੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤਪ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਵਰਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਜੀਉ ਇਸ ਸੇਵਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਵਹੁ ਸਚਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਆਪੁ ਪਛਾਣਿ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਮਹਲੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੀ ਖਬਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥
ਸਾਚੀ ਸੋਭਾ ਸਾਚਿ ਦੁਆਰੇ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔ ਸੁਧ ਨਾਮ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਚੇ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਉਸ ਭਗਤ ਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿ ਗੁਰਿ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਨਾਮੇ ਉਧਰੇ ਕੁਲ ਸਬਾਏ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡੇ ਭਾਗਵਾਨ ਹੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ (ਸਬਾਏ) ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੮॥੨॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸੱਚ ਬੀਚਾਰ ਵਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰ ਸਚੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਹੁ ਜੋ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਮੇਂ (ਰਾਤੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਤਤੂ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਸਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਆਸ ਕਰੇ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਈ ॥
ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਸੁਤੇ ਕਈ ਲੋਈ ॥
ਸੋ ਜਾਗੈ ਜਾਗਾਵੈ ਸੋਈ ॥੧॥

ਸਭ ਕੋਈ ਆਸਾ ਹੀ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਹੀ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਆਸਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਕਈ ਲੋਕ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਵਾਲੇ ਇੰਦ੍ਰ ਬਰਨ ਕੁਬੇਰਾਦਿ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸ ਆਸਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਬੁਝਾਇਆ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਭੁਖ ਨ ਜਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੪੨੪

ਨਾਮੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝੈ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਬੁਝਾਯਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੂਝਤੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਤਿਸ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿ ਕੀਰਤਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਨੁ ॥
ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਚੂਕੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨੀਤਾ ਹੈ॥ ਏਹੀ ਬਡੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ ਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਜਿਨਿ ਆਸਾ ਕੀਤੀ ਤਿਸ ਨੋ ਜਾਨੁ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਯਹ ਆਸਾ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਨਣਾ ਕਰ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਕਿਆ ਦੀਜੈ ਜਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਬਸਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਦੀਜੀਏ।

ਇਹੁ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥
ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮੁ ਕੋ ਬੂਝੀਐ ਇਹ ਸੀਸ ਤਿਸ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਤੈ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇਂ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਬਸਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਵੈ ਆਪਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥

ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਰਸਤੇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਤਿਸਕਾ ਮਹਾਂ ਵਾਰ ਰੂਪ ਸਬਦ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਵਾ ਸਚਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਅਰ ਸਚੀ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਵਖਿਆਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮੋਹਿ ਭਰਮਿ ਭੋਲਾਣੀ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਫਿਰੈ ਬਉਰਾਣੀ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹ ਅਰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲ ਰਹੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਬਉਰਾਣੀ) ਕਮਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਕਿਸੀ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਮਹਿ ਏਕਾ ਮਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਹ ਏਕਾ ਮਾਯਾ ਤੀਨਹੂੰ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹੈ ਮੂਰਖ ਨੇ ਪੜ ਕਰਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਔਰ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਣ ਦੁਖ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਨ ਦੇਵੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਸੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਿਤਜ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੀਠਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭੋਗੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਮੀਠਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜਿ ਅਨੰਦਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸਚਿ ਪਿਆਰਿ ॥੭॥

ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਉਨ ਮਹਾਤਮਾਓਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਵਹ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਸਦਾ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਪੜੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਪੜੀਐ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕੋ ਸਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪਢੀਏ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਕੇ ਹਰਿ ਹੀ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਹੀ ਪੜੀਐ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਗੁਨ ਨ ਹੋਂ ਸੋ ਤਿਆਗੀਏ॥

ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਭਇ ਸਚਿ ਪਿਆਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮਤਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੮॥੩॥੨੫॥

ਭੈ ਅਰ ਪਿਆਰ ਧਾਰ ਕਰ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੀਐ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰਮਤ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦਜ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੮॥੩॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੮ ਕਾਫੀ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਂਤਿ ਊਪਜੈ ਜਿਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਾਂਤ ਕਰਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਸੋ ਸਾਂਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕਰ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਚੇਤਿ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਜਿ ਪਏ ਸਰਣਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਚੇਤ ਜਗਤ ਕੋ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰ ਹਮ ਭਾਗ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਊਪਜੈ ਮਹਾ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਘਰੁ ਦਰੁ ਪਾਇਆ ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਹਾਵਾਕ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਤ ਮਿਥਜਾ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰਾ ਭਗਤੀ ਕਰ (ਭਰੇ) ਪੂਰਨ ਹੈ (ਘਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਬੂਝੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਂ ਸਮਝ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਅਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੂਖੁ ਊਪਜੈ ਦੁਖੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀਐ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਦੁਖੁ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਆਪੁ ਗਇਆ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਪਸਰਿ ਰਹੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੫॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਸੂਝ ਪਾਈ ਹੈ ਜੋਤੀ ਕੀ ਜੋ ਸੁਧ ਜੋਤ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਈ ॥
ਅੰਤਰੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਨਾਮੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੬॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਉਤਮ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸੀਤਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੬॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਾਂ ਮਿਲੈ ਜਾਂ ਨਦਰਿ ਕਰੇਈ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਸਭ ਕਟੀਅਹਿ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਔਰ ਇਸ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਵਾ ਭਾਰੀ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਦੁਖੁ ਔਰ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੨੫

ਆਪਣੈ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਦੇ ਨਾਮੇ ਲਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਡਿਆਈ ਪਾਏ ॥੮॥੪॥੨੬॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਰਖੀਆ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਵਡਿਆਈ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਖੁ ਕੈਸੇ ਮਿਲੈ ਅਰ ਵਡਿਆਈ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ?

ਉੱਤਰ:

ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਇ ਮਿਲੈ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਚੈ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ (ਸੁਣਿ) ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ ਅਰੁ (ਮਨ) ਮਨਨ ਕਰੁ ਅਰੁ (ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ) ਨਿਧਜਾਸਨ ਕਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਸਾਚੇ ਮੇਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਉ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਤੈਨੂੰ ਆਇ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂੰ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹੰਤਾ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਇਕ ਨਾਮ ਕੋ ਤੂੰ ਧਜਾਉ ਤਬ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂਗਾ ਔਰ ਬਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਇਸੁ ਭਗਤੀ ਨੋ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਲੋਚਦੇ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਪੰਡਿਤ ਪੜਦੇ ਜੋਤਿਕੀ ਤਿਨ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥੨॥

ਇਸ ਭਗਤੀ ਕੋ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਪੰਡਿਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੋਤਿਕੀ ਜੋਤਿਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਗਜਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ॥੨॥

ਆਪੈ ਥੈ ਸਭੁ ਰਖਿਓਨੁ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਆਪੇ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੩॥

ਏਹ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਸਭ ਆਪਨੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਰਖਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਏਹ ਬੂਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤਿਸ ਦੇ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ ॥
ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜੇ ਦੂਜਾ ਹੋਈ ॥੪॥

ਜੀਵ ਅਸਥੂਲ ਜੰਤ ਸੂਖਮ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਿਕ ਹੈ ਬੁਰਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ ਜੋ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਏ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮੰਦਾ ਭੀ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਕੋਈ ਮੰਦਾ ਹੈ ਨ ਚੰਗਾ॥੪॥

ਇਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਦਾ ਏਕਾ ਸਿਰਿ ਕਾਰਾ ॥
ਆਪਿ ਭਵਾਲੀ ਦਿਤੀਅਨੁ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰਾ ॥੫॥

ਏਕ ਹੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਭ ਪਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਕੀ ਕਾਰ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਲੋਭਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਭਵਾਲੀ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਚੱਕ੍ਰ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਇਕ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਤਿਅਨੁ ਬੂਝਨਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਭਗਤਿ ਭੀ ਓਨਾ ਨੋ ਬਖਸੀਅਨੁ ਅੰਤਰਿ ਭੰਡਾਰਾ ॥੬॥

ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਵਹੁ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਭਗਤੀ ਭੀ ਉਨਕੋ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਅਰ (ਅੰਤਰਿ) ਰਿਦਾ ਉਨ ਕਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥੬॥

ਗਿਆਨੀਆ ਨੋ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਓਇ ਭੁਲਾਏ ਕਿਸੈ ਦੇ ਨ ਭੁਲਨ੍ਹੀ ਸਚੁ ਜਾਣਨਿ ਸੋਈ ॥੭॥

ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਸਭ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਸਚ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚ ਕੀ ਬੂਝ ਭਲੀ ਹੈ ਉਹ ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਭੁਲਾਏ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਘਰ ਮਹਿ ਪੰਚ ਵਰਤਦੇ ਪੰਚੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਸਿ ਨ ਆਵਨ੍ਹੀ ਨਾਮਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੮॥੫॥੨੭॥

ਗਯਾਨੀਓਂ ਕੇ (ਘਰਿ) ਹਿਰਦੇ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਬਰਤਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਾਂਚੋ (ਵੀਚਾਰੀ) ਬੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਪੂਰਬਕ ਬਰਤਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਬਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਬਸ ਆਏ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਘਰੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਵਥੁ ਹੈ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟ ਖੁਲਾਹੀ ॥੧॥

ਘਰ ਕੇ ਹੀ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੁਛ ਬਸਤੁ ਹੈ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਕਪਟ ਰੂਪੀ ਤਾਕ ਕੋ (ਖੁਲਾਹੀ) ਖੋਲੀਏ ਤੋ ਸਰਬ ਬਸਤੁ ਕੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਰ ਸਭ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਹਾਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੁਆ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਹੋਵੈ ਸੋ ਲਏ ਪਾਏ ਰਤਨੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਅੰਦਰੁ ਖੋਲੈ ਦਿਬ ਦਿਸਟਿ ਦੇਖੈ ਮੁਕਤਿ ਭੰਡਾਰਾ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਗਾਹਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਰਤਨ ਗਜਾਨ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਇਸਕੇ ਅੰਤਰ ਮੇਂ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਖੋਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੁਕਤ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਦਰਿ ਮਹਲ ਅਨੇਕ ਹਹਿ ਜੀਉ ਕਰੇ ਵਸੇਰਾ ॥
ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਫੇਰਾ ॥੩॥

ਅਨੇਕ (ਮਹਲ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਤਿਸਮੇਂ ਬਾਸਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਤਬ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਖੀਆ ਵਥੁ ਸਮਾਲਿ ਲਈ ਗੁਰ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਅਮੁਲੁ ਸਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੪॥

ਜਿਨਕੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀ ਹੁਈ ਸੋਝੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨ ਪਾਰਖੂਓਂ ਨੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀਓਂ ਨੇ (ਵਥੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਵਸਤ ਸਮਝ ਕਰ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਭਾਵ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ (ਸਾ) ਸੋ (ਨਾਮੁ) ਨਾਮੀ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਾਹਰੁ ਭਾਲੇ ਸੁ ਕਿਆ ਲਹੈ ਵਥੁ ਘਰੈ ਅੰਦਰਿ ਭਾਈ ॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਿਰੈ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਬਾਹਰ ਖੋਜੇਗਾ ਸੋ ਕਿਆ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਆਤਮਾ ਬਸਤ ਤੋ ਘਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਖੋਈ ਹੈ॥੫॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਛੋਡੇ ਆਪਣਾ ਪਰ ਘਰਿ ਝੂਠਾ ਜਾਈ ॥
ਚੋਰੈ ਵਾਂਗੂ ਪਕੜੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਚੋਟਾ ਖਾਈ ॥੬॥

ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਹੀ ਛੋਡਕੇ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨ ਜਾਣਕੇ ਝੂਠਾ (ਪਰ ਘਰਿ) ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਮੈਂ (ਜਾਈ) ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਨ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਚੋਰ ਕੀ ਤਰਹ ਪਕੜਾ ਜਾਏਗਾ ਔਰ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਏਗਾ॥੬॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਘਰੁ ਜਾਤਾ ਆਪਣਾ ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਭਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖੀਏ ਭਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਦਾਨੁ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂੰ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੮॥੬॥੨੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਦਾਨ ਕਰੇ ਤੌ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰ ਤਬ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਭੀ ਪਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਭਾਵ ਹੋਏਗੀ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਾਮ ਧਿਆਉਨੇ ਕਰ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੮॥੩॥੬॥

ਪੰਨਾ ੪੨੬

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਾਦੁ ਮੀਠਾ ਭਾਈ ॥
ਹਰਿ ਰਸਿ ਚਾਖਿਐ ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਜਿਨ੍ਹਾ ਸਾਚੋ ਭਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੇਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮੀਠਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਚਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲਾ ਨਿਰਮਲ ਮਨਿ ਵਾਸਾ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿਜੀਉ ਆਪ (ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲਾ) ਅਤਯੰਤ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਧ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਬਾਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਸਾਖਿਆਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸੀਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋਭਾ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਬਿਖਿਆ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਉਦਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਆਪੁ ਨ ਜਾਪਈ ਸਭ ਅੰਧੀ ਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਨਾਮੁ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਔਰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਅੰਧੀ ਹੈ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰਮਤਿ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਨਾਮ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤ ਮੇਂ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੇ ਹੀ ਨਾਮਿ ਵਰਤਦੇ ਨਾਮੇ ਵਰਤਾਰਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਨਾਮੇ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੩॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਹੀ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ (ਵਰਤਾਰਾ) ਛਾਂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਭੀ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਵਿਚਾਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਸੁਣੀਐ ਨਾਮੁ ਮੰਨੀਐ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਮੇ ਮਹਲੁ ਪਾਈ ॥੪॥

ਵਹੁ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕਰਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੇ ਹੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਨਾਮੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥
ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਨਾਮੇ ਸਰਣਾਈ ॥੫॥

ਨਾਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨਾਂਕੇ ਘਟ ਮੇਂ ਚਾਨਣਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋਇ ਨ ਮੰਨੀਐ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥
ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥੬॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ ਜਮ ਪੁਰ ਮੇਂ ਬਾਧੇ ਹੁਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮ ਬਜਰਥ ਗਵਾਈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਨਾਮੈ ਕੀ ਸਭ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਬੁਝਾਈ ॥
ਨਾਮਹੁ ਹੀ ਨਾਮੁ ਮੰਨੀਐ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥੭॥

ਜਿਨਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂਝ ਆਈ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਂ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਬੁਝਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਭ ਕਿਛੁ ਨਾਵੈ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਕੋ ਪਾਈ ॥੮॥੭॥੨੯॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂਝ ਆਈ ਹੈ ਵਹ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕਛੁ ਨਾਮ ਹੀ ਕੇ ਬਸ ਮੇਂ ਹੈਂ ਕੋਈ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੪॥੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

(ਦੁਹਾਗਣੀ) ਮਨਮੁਖ (ਸੁਹਾਗਣੀ) ਗੁਰਮਖ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਜਾਨੀ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਕਰਣੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਨ੍ਹੀ ਨ ਜਾਣਨਿ ਪਿਰ ਕਾ ਸੁਆਉ ॥
ਫਿਕਾ ਬੋਲਹਿ ਨਾ ਨਿਵਹਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸੁਆਉ ॥੧॥

ਦੁਹਾਗਣੀ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ ਨ ਪਜਾਰੇ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਆਨੰਦੁ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ ਫਿਕਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿਉਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਉਨਕੋ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸ੍ਵਾਦ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਕਿਉ ਕਰਿ ਵਸਿ ਆਵੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਠਾਕੀਐ ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਮਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸ ਮੇਂ ਆਵੈ? ਉੱਤਰ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨਕੋ (ਠਾਕੀਐ) ਇਸਥਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਗਜਾਨ ਮਤਿ ਕਰਕੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਆਪਿ ਸਵਾਰੀਓਨੁ ਲਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲਦੀਆ ਨਾਮੇ ਸਹਜਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥੨॥

ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਪਜਾਰੁ ਮੈ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਕਰਕੇ ਉਨ ਕਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੀਗਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਦਾ ਰਾਵਹਿ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੀ ਸੇਜ ਸੁਭਾਇ ॥
ਪਿਰ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਮੋਹੀਆ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥੩॥

ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਪਨਾ ਪਜਾਰਾ ਰਮਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮੋਹਤ ਹੁਈ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਗਿਆਨ ਅਪਾਰੁ ਸੀਗਾਰੁ ਹੈ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥
ਸਾ ਸਭਰਾਈ ਸੁੰਦਰੀ ਪਿਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੪॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਨੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰੋਂ ਕਾ ਅਪਾਰ ਗਜਾਨ ਹੀ ਸੀਗਾਰ ਹੈ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਹੈ ਪਜਾਰ ਜਿਸਕਾ (ਸਾ) ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਭ ਮੇਂ (ਰਾਈ) ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਰ (ਸੁੰਦਰੀ) ਰੂਪਵਾਨ ਹੈ॥੪॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਵਿਚਿ ਰੰਗੁ ਰਖਿਓਨੁ ਸਚੈ ਅਲਖਿ ਅਪਾਰਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਸਚੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥੫॥

ਸੋਹਾਗਣੀਓਂ ਮੇਂ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਚੇ ਕੋ ਭਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ਗੁਣ ਕਾ ਗਲਿ ਹਾਰੁ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰਮਲੁ ਤਨਿ ਲਾਵਣਾ ਅੰਤਰਿ ਰਤਨੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥੬॥

ਸੋਹਾਗਣੀਓਂ ਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਲਿ ਮੈਂ ਹਾਰ ਪਹਿਨਾ ਹੈ ਇਹੀ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਕਾ (ਪਿਰਮਲੁ) ਚੰਦਨ ਲਗਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਬੀਚਾਰ ਰੂਪ ਰਤਨ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਸੇ ਊਤਮਾ ਜਤਿ ਪਤਿ ਸਬਦੇ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹੈ ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੋਇ ॥੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮੁ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨਕੀ (ਜਤਿ) ਜਾਤੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਸਭ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਨੀਚ ਜਾਤ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਸੋ ਜੀਵ ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਦੀ ਸਭ ਫਿਰੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਹਉ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਹਉਮੈ ਗਈ ਸਚੈ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੮॥੮॥੩੦॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥੮॥੫॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸਚੇ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸਦਾ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥
ਐਥੈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਜਾਪਦੇ ਆਗੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਰਤੇਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਧ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਭੀ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏਂਗੇ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੨੭

ਏ ਮਨ ਰੂੜ੍ੇ ਰੰਗੁਲੇ ਤੂੰ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਚੜਾਇ ॥
ਰੂੜੀ ਬਾਣੀ ਜੇ ਰਪੈ ਨਾ ਇਹੁ ਰੰਗੁ ਲਹੈ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ ਸੁੰਦਰ ਮਨ (ਰੰਗੁਲੇ) ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੂੰ (ਸਚਾ ਰੰਗੁ) ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਚਢਾਉ (ਰੂੜੀ) ਸੁੰਦਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ (ਨਾ) ਪੁਰਸ ਜੇ ਏਹ ਰੰਗ ਮੈਂ (ਰਪੈ) ਰੰਗਜਾ ਜਾਇਗਾ ਤੋ ਇਹ ਰੰਗ ਫਿਰ ਲਹ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਇਹੁ ਰੰਗੁ ਉਤਰੇਗਾ ਅਰ ਨਾ ਏਹ ਜੀਵ ਉਪਜੇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਹਮ ਨੀਚ ਮੈਲੇ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਵਿਕਾਰ ॥
ਗੁਰਿ ਪਾਰਸਿ ਮਿਲਿਐ ਕੰਚਨੁ ਹੋਏ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥੨॥

ਹਮ ਨੀਚ ਥੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹਮਾਰੇ ਮੈਲੇ ਥੇ ਅਰ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਅਤੀ ਭਰੇ ਹੂਏ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੁਧ ਅਪਾਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਵਾਲੇ ਪਾਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਅਬ ਹਮ ਕੰਚਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਰੰਗੀਐ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਰੰਗੁ ਚੜਾਉ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਭਾਇ ਜੋ ਰਤੇ ਸਿਫਤੀ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰੰਗੀਤਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਰੰਗ ਚੜਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਯ ਔਰ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਜੋ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਸਿਫਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਲਾਗਿ ਨ ਲਗਈ ਨਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਭੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਝੂਠੇ ਠਾਉ ਨ ਕੋਇ ॥੪॥

ਬਿਨ ਭਯ ਕੇ (ਲਾਗਿ) ਪਾਹ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਨ ਮਨ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨ ਭੈ ਕੇ ਜੋ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਸੁਭ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥੪॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਸੁ ਰਪਸੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਊਪਜੈ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸੁਭਾਇ ॥੫॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਰੰਗੇਗਾ ਸੋ (ਰਪਸੀ) ਰੰਗਾ ਜਾਏਗਾ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਬੇਕ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਹਜ ਹੀ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬਿਨੁ ਸੰਗਤੀ ਸਭਿ ਐਸੇ ਰਹਹਿ ਜੈਸੇ ਪਸੁ ਢੋਰ ॥
ਜਿਨ੍ਹਿ ਕੀਤੇ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹੀ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭਿ ਚੋਰ ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਸੇ ਸਭ ਜੀਵ ਐਸੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਸੂ ਢੋਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਸ ਢੋਰ ਕਾ ਬਰਨਨ ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮੇਂ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸਭ ਚੋਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਇਕਿ ਗੁਣ ਵਿਹਾਝਹਿ ਅਉਗਣ ਵਿਕਣਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਵੁਠਾ ਅੰਦਰਿ ਆਇ ॥੭॥

ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਔਗੁਣੋ ਕੋ ਬੇਚਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਹਰਿਆਇ (ਵੁਠਾ) ਬਸਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਲਾਇ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ਸਬਦੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੮॥੯॥੩੧॥

ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ (ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭ ਕੋ ਧੰਧੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਛੋਡਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਵਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥੮॥੬॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸਭ ਨਾਵੈ ਨੋ ਲੋਚਦੀ ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੁਖੁ ਤਿਸੁ ਜਿਸੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥੧॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਾਮ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਸਭ ਪਰਕਾਰ ਦੁਖ ਹੀ ਹੈ ਸੁਖ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬਸਾਉਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂੰ ਬੇਅੰਤੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਹੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥
ਹੁਕਮੇ ਕਾਰ ਕਰਾਇਦਾ ਦੂਜਾ ਕਿਸੁ ਕਹੀਐ ਭਾਈ ॥੨॥

ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸੋ ਤੈਨੇ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸਭ ਕਾਰ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਦੂਜਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਭਾਈ ਹੋਇ ਤੋ ਤਿਸ ਕੋ

ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਤੂੰਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਸੰਤੋ ਕੇ (ਭਾਈ) ਭਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੌਣ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਬਾਤ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥੨॥

ਬੁਝਣਾ ਅਬੁਝਣਾ ਤੁਧੁ ਕੀਆ ਇਹ ਤੇਰੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ॥
ਇਕਨ੍ਹਾ ਬਖਸਿਹਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਇਕਿ ਦਰਗਹ ਮਾਰਿ ਕਢੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥੩॥

ਗਿਆਨ ਅਗਜਾਨ ਏਹ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਇਸਕੇ (ਸਿਰਿ ਕਾਰ) ਸਿਰ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕਾਰ ਭਾਵ ਆਗਜਾ ਹੈ ਇਕਨੋ ਕੋ ਬਖਸਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਸੇ ਝੂਠੇ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਕਿ ਧੁਰਿ ਪਵਿਤ ਪਾਵਨ ਹਹਿ ਤੁਧੁ ਨਾਮੇ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਏ ॥੪॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਹੀ ਸੇ ਪਾਵਨੋ ਸਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੋ ਤੈਨੇ ਸਮਝਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਉਪਜਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਕਿ ਕੁਚਲ ਕੁਚੀਲ ਵਿਖਲੀ ਪਤੇ ਨਾਵਹੁ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ॥
ਨਾ ਓਨ ਸਿਧਿ ਨ ਬੁਧਿ ਹੈ ਨ ਸੰਜਮੀ ਫਿਰਹਿ ਉਤਵਤਾਏ ॥੫॥

ਏਕ (ਕੁਚਲ) ਖੋਟੀ ਚਾਲ ਵਾਲੇ (ਕੁਚੀਲ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ (ਵਿਖਲੀ ਪਤੇ) ਬਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਲਿਪਾਇਮਾਨ ਵਾ ਵੇਸ੍ਵਾਗਾਮੀ ਹੈਂ ਵਹ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਸੇ (ਖੁਆਏ) ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਨ ਉਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਹੈ ਨ ਉਤਮ ਬੁਧੀ ਹੈ ਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਹੈ ਵਹੁ ਮੂਰਖ (ਉਤਵਤਾਏ) ਅਵੈੜੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਤਿਸ ਨੋ ਭਾਵਨੀ ਲਾਏ ॥
ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਇਹ ਸੰਜਮੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੰਜਮ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਆਪ ਸੁਣ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਲੇਖਾ ਪੜਿ ਨ ਪਹੂਚੀਐ ਕਥਿ ਕਹਣੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੭॥

ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਲੇਖਾ ਪੜਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚੀਤਾ ਔਰ ਕਥਾ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਸੇ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਤਬ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੇਹੀ ਸੋਧਿ ਤੂੰ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੮॥੧੦॥੩੨॥

ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇਵੇਂ ਤਬ ਏਹ ਦੇਹੀ ਜੀਵ ਮਨ ਕੋ ਸੋਧਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੭॥੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕਰਿ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਿ ਰਤੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੪੨੮

ਘਰ ਹੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਮੇਂ ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਹਾਗਨੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪਤਿ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਗਣ ਗੁਣੀ ਬਖਸਾਇਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਕਾਮਣੀ ਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਬੁਧੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਕਾਮਣੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਪਿਰੁ ਹਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਕਿਉ ਪਾਇਨਿ੍ ਡੋਹਾਗਣੀ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥੨॥

ਏਕ ਦੁਹਾਗਣੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗੀ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦੁਖ ਹੀ ਮੇਂ ਬੀਤੇਗੀ ਵਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਸਚੁ ਵਸਿਆ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਹਿ ਸਹਜ ਸਿਉ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸਚਾ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤੀ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸਾਂਤ ਪੂਰਬਕ ਸਚੇ ਪਿਰ ਕੋ ਸੇਵਤੀ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈਆ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਹਿ ॥

ਪਿਰੁ ਨ ਜਾਣਨਿ ਆਪਣਾ ਸੁੰਞੀ ਸੇਜ ਦੁਖੁ ਪਾਹਿ ॥੪॥

ਦੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਝੂਠੁ ਬੋਲ ਕਰ ਬਿਖ ਕੋ ਖਾਵਤੀ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇਜਾ ਖਾਲੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਹੈ ਮਤੁ ਮਨ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਪੂਛਿ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਸਚੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਹਿ ॥੫॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮਤ ਭਰਮ ਵਿਖੇ ਭੁਲ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਧ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ਭਾਵ ਆਗਜਾ ਮਾਨੇਗਾ ਤੋ ਤੂੰ ਸੁਧ ਸੱਚਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੫॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਹਉਮੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਪਿਰ ਸੇਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਗਹਿ ਰਹੀ ਸਚੀ ਸੇਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥੬॥

ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਪਨੇ ਯਤਨ ਸੇ ਗਵਾਇ ਕਰ ਨਿਤਜ ਆਪਨਾ ਪਜਾਰਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸਚੀ ਸੇਜਜ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਗਹਗਚ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ਰਹੀ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਗਏ ਪਲੈ ਕਿਛੁ ਨ ਪਾਇ ॥

ਮਹਲੁ ਨਾਹੀ ਡੋਹਾਗਣੀ ਅੰਤਿ ਗਈ ਪਛੁਤਾਇ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਪਲੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨ ਪੜਾ ਉਨ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕੋ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਪਛਤਾਇ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪਿਰੁ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਹੈ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੇ ਸੁਖੁ ਲੋੜਹਿ ਕਾਮਣੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇ ॥੮॥੧੧॥੩੩॥

ਸੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਏਕੁ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਮਨੀ ਜੇਕਰ ਅਪਨਾ ਸੁਖ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ ਤੌਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਉਨਾ ਕਰੁ॥੮॥੮॥੧੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਿਨ੍ਾ ਚਖਾਇਓਨੁ ਰਸੁ ਆਇਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸ ਨੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛਕਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਚਾ ਔ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਵਾ ਤਮਾ ਭਾਵ ਲੋਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਚਾ ਵਰਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਮੁਖਿ ਪਾਇ ॥
ਮਨੁ ਸਦਾ ਹਰੀਆਵਲਾ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਦਾ (ਹਰੀਆਵਲਾ) ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸਦਾ ਦੋਹਾਗਣੀ ਦਰਿ ਖੜੀਆ ਬਿਲਲਾਹਿ ॥
ਜਿਨ੍ਾ ਪਿਰ ਕਾ ਸੁਆਦੁ ਨ ਆਇਓ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁੋ ਕਮਾਹਿ ॥੨॥

ਮੁਨਮੁਖੀਆ ਨਿਤਜ ਦੋਹਾਗਣੀ ਹੈ ਜਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਖੜੀ ਬ੍ਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਜੋ ਧੁਰ ਸੇ ਲਿਖਾ ਗਜਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਜੇ ਸਚੁ ਜਮੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥
ਜੋ ਇਤੁ ਲਾਹੈ ਲਾਇਅਨੁ ਭਗਤੀ ਦੇਇ ਭੰਡਾਰ ॥੩॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜ ਜੋ ਗੁਰ ਸਰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਕੂਰ ਰਿਦੇ ਰੂਪੁ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਪਰਗਟਤਾ ਹੈ॥ ਵਾਪਾਰ ਭੀ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਜਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਇਸ ਲਾਭ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭੈ ਭਗਤਿ ਸੀਗਾਰਿ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਵਹਿ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੁ ਰਖਹਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭਜਭਗਤੀ ਕਾ ਸਚਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸਤਨਾਮ ਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਪਤੀ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਨ੍ਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵਿਆ ਆਪਣਾ ਤਿਨ੍ਾ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਸਦਾ ਪਿਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਹਹਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਅੰਦਰ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਕਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥੫॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਪਿਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਪਿਰੁ ਰਵੈ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥੬॥

ਜਿਨਕਾ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਪਜਾਰ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖਾਲੀ ਹੋ ਕਰ ਸੇਜ ਪਰ ਪਤੀ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥

ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਕੇਵਲ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਆਪਾ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਏਕ (ਮੁਰਾਰਿ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਭੇ ਗੁਨਹ ਬਖਸਾਇ ਲਇਓਨੁ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਆਖਣੁ ਆਖੀਐ ਜੇ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥੮॥੧੨॥੩੪॥

ਮੇਲ ਮੇਲਣਹਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇ ਉਨਕੇ ਸਭ ਔਗੁਨ ਬਖਸ਼ਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨ:ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸਾ (ਆਖਣੁ) ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹੀਏ ਜਿਸਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਜਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥੮॥੯॥੧੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗੁਣ ਊਪਜੈ ਜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੈ ਸੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੨੯

ਸਹਜੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਗਿਆਨੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਬ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇ ਹੇ ਮਨ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਉਣਾ ਕਰੀਏ ਤੌ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮਤ ਜਾਣਹਿ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ਹੈ ਸਦਾ ਵੇਖੁ ਹਦੂਰਿ ॥

ਸਦ ਸੁਣਦਾ ਸਦ ਵੇਖਦਾ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ ਮਨ ਮਤ ਤੂੰ ਜਾਣ ਜੋ ਹਰਿ ਦੂਰ ਹੈ ਨਿਤਯ ਹੀ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਦੇਖ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸੋ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਤਿਨ੍ਹੀ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਦਾ ਰਵਹਿ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਆਪ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਏ ਮਨ ਤੇਰਾ ਕੋ ਨਹੀ ਕਰਿ ਵੇਖੁ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਉ ਪਾਇਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੩॥

ਏ ਮਨ ਤੂੰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਦੌੜ ਕਰ ਪੜ ਜਾਹੁ ਜਿਸ ਸੇ ਤੂੰ ਮੁਕਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਵੈਗਾ॥੩॥

ਸਬਦਿ ਸੁਣੀਐ ਸਬਦਿ ਬੁਝੀਐ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀਐ ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥੪॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਖਟ ਲਿੰਗ ਉਪਕ੍ਰਮ ਉਪ ਸੰਘਾਰਾਦਿ ਕਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸਮਝੀਏ ਤਬ ਸਚ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ

ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦੇਈਏ ਤਬ ਸਚੇ ਕੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖ ਜੀਵ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋਭਾ ਨਾਮ ਕੀ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੋਭ ਨ ਹੋਇ ॥
ਇਹ ਮਾਇਆ ਕੀ ਸੋਭਾ ਚਾਰਿ ਦਿਹਾੜੇ ਜਾਦੀ ਬਿਲਮੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਇਹ ਮਾਇਆ ਸੋਭਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਜਾਤੇ ਕਛੁ ਬਿਲੰਬ ਅਰਥਾਤ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੫॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਮੁਏ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ॥
ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਫਿਰ ਭੀ ਮਰਤੇ (ਜਾਹਿ) ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਬਿਸਟਾ ਭਾਵ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਵਾ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੇ ਲਾਇ ॥
ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਚਿ ਰਹਹਿ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੭॥

ਇਕਨਾ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸਚ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਮੇਂ ਇਸਥਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਹੀ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਹੈ॥੭॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸੁਣੀਐ ਨ ਦੇਖੀਐ ਜਗੁ ਬੋਲਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਭਰਮਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਸੀ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥੮॥

ਬਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਈਤਾ ਹੈ ਨ ਕੁਛ ਸੁਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸਰਧਾ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਾਨੋ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲ ਅਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਦੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ਅਰ ਨਾਮ ਤਿਸ ਰਜਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਜਿਨ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਤਿਨ੍ਹਾ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸੇ ਦਰਿ ਸਚੇ ਜਾਣੁ ॥੯॥੧੩॥੩੫॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਅਰ ਪਰਮਾਣ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰ ਮੇਂ ਸਚੇ ਜਾਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੯॥੧੦॥੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਬਦੌ ਹੀ ਭਗਤ ਜਾਪਦੇ ਜਿਨ੍ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੋਇ ॥
ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਇਆ ਨਾਉ ਮੰਨਿਆ ਸਚਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਹੀ ਭਗਤ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਲੋਕਾ ਸਿਖ ਤੇ ਭਵਨ ਚੌਹਾਨ ਜਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਬ ਕਾਠ ਸੇ ਲੋਹੇ ਕੀ ਹੋ ਗਈ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਆਪਾ ਭਾਉ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਉਨ ਕਾ ਸਚੇ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਸਫਲੁ ਤਿਨ੍ਹਾ ਕਾ ਜਨਮੁ ਹੈ ਤਿਨ੍ ਮਾਨੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੁਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭੁ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਜਾਤਿ ਹੈ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਜਾਤਿ ਜਾਇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੨॥

ਜੀਵ ਕੋ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਔ ਜੋ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਔ ਜੋ ਅਤਯੰਤ ਕ੍ਰੋਧ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਂਚੋ ਦੂਤ ਬਸੀਭੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਬ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਆਦਿਕ ਬਿਕਾਰ (ਜਾਇ) ਜਾਤੇ ਰਹੇਂ ਤਬ ਜੋਤੀ ਭਗਵਾਨ ਮੇਂ ਜੋਤ ਮਿਲੇ ॥੨॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥
ਨਾਮੁ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਇਆ ਭਰੇ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ॥੩॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਨਾਮ ਕਾ ਜਿਸ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨਾਦਿ ਨਵਨਿਧੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਆਵਹਿ ਇਸੁ ਰਾਸੀ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀਏ ਜਿਨ੍ਾ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਧਨੁ ਪਾਏ ਤਿਨ੍ਾ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥੪॥

ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਇਸ ਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਸਰਧਾ ਕੇ ਬਜਾਪਾਰੀ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਭਗਤੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨ੍ੀ ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਧੁਰਹੁ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੫॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤੀ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਧੁਰਹੁ) ਆਦ ਸੇ ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ॥੫॥

ਬਿਨੁ ਪਿਆਰੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਸਰੀਰਿ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਮਨ ਧੀਰਿ ॥੬॥

ਗੁਰੂ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਨ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਸ ਨੋ ਭਗਤਿ ਕਰਾਏ ਸੋ ਕਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਹਿਰਦੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ॥੭॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਕੇ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ (ਵਸੈ) ਬਸਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਜਤਿ ਪਤਿ ਏਕੋੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਆਪੇ ਲਏ ਸਵਾਰਿ ॥
ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰਿ ॥੮॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਜਾਤਿ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰਾ ਸਭ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਜਾਤ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਹਿ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਸਚੇ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਸੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਾਰ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਨਰਸੀ ਕੀ ਹੁੰਡੀ ਕੀ ਭਾਂਤਿ॥੮॥

ਪੰਨਾ ੪੩੦

ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ਅਲਾਹ ਦੀ ਜਾਪੈ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਵਸੈ ਭੈ ਭਗਤੀ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਿ ॥੯॥੧੪॥੩੬॥

(ਅਲਾਹ ਦੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤਿ ਅਨ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ਦੇਣੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਜ ਔਰ ਭਗਤਿ ਸੰਯੁਕਤਿ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸੇ ਤਉ ਨਾਮੀ ਭਾਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੯॥੧੧॥੧੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨ ਰਸ ਮਹਿ ਭੋਲਾਇਆ ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਦੁਖ ਪਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੇਟਿਓ ਜਿ ਸਚੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਅਨ ਰਸੋਂ ਮੇਂ ਭੁਲਾਇਆ ਗਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਜੋ ਸਚੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਾਵਲੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖਿ ਸਾਦੁ ਪਾਇ ॥
ਅਨ ਰਸਿ ਲਾਗਾ ਤੂੰ ਫਿਰਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਾਵਲੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖ ਕਰ ਸ੍ਵਾਦ ਪਾਉ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਆਨ ਰਸੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਤੂੰ ਲਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਰਮਲੇ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਰਹਹਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਹੀ ਕਿਆ ਕਰਿ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥੨॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਿਰਮਲੇ) ਸੁਧ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਜਾ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਜਾਇ ਭਾਵ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਕੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਮਕੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਮਕਾ ਪਦਾਰਥ ਦੇਹ॥੨॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸਬਦਿ ਮਰਹਿ ਮਨਹੁ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥
ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਏ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਨ ਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਿਕਾਰੈ ਔ ਜੀਵੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇਂ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪਛਾਨੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਦੌੜ ਕਰ ਗਿਰੈ ਤਬ ਬਖਸਨ ਹਾਰ ਗੁਰ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾ ਦੁਖੁ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥
ਇਹੁ ਜਗੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪਿਆ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥੪॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਨਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਸੇ (ਵਿਆਪਿਆ) ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਹੀ ਕਿਆ ਕਰਿ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਜਲਦੀਆ ਫਿਰਹਿ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਨ ਭਤਾਰੁ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਤ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਕਿ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਜਾਰਾ ਰੀਝਤਾ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਰਹ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਲਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਉਨਕੇ ਸੇਜਜਾ ਪਰ ਰਮਣ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੫॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸੀਗਾਰੀਆ ਅਪਣੇ ਸਹਿ ਲਈਆ ਮਿਲਾਇ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੋਹਾਗਣੀਓਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਕਾ ਮਹਲ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸਿੰਗਾਰੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲਈਆਂ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਰਣਾ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥
ਮਨਮੁਖ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਭੀ ਮਰਹਿ ਜਮ ਦਰਿ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰੁ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਦੋਹਾਗਨੀਓਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਗੁਬਾਰ ਅੰਧੇਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸੇ ਮਰਨਾ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਜਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਤ ਖੁਆਰ ਹੋਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਸੇ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੮॥੨੨॥੧੫॥੩੭॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੮॥੧੨॥੧੫॥੩੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਤਜ ਆਦਿ ਗੁਣ ਧਾਰਣ ਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਮਨਾਏ ਪੰਚ ਰੁਸਾਏ ॥
ਪੰਚ ਵਸਾਏ ਪੰਚ ਗਵਾਏ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਪਾਚੋਂ ਮਨਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਨਕਾ ਸਤਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਰੁਸਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮ ਇਨ ਕੇ ਅਨਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੇ ਖਿਮਾਦਿ ਗੁਣ ਵਸਾਏ ਸਬਦਾਦੀ ਪੰਚ ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦੀ ਮਨਾਏ ਥੇ ਵਹੀ ਪੰਚ ਵਸਾਏ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਰੁਸਾਏ ਥੇ ਸੋ ਗਵਾਏ ਭਾਵ ਤਜਾਗ ਦੀਏ ਵਾ ਜੋ ਸਤਾਦ ਪ੍ਰਥਮ ਰੁਸਾਏ ਥੇ ਸੋ ਮਨਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਬਸਾਏ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਗਵਾਇਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਨ੍ ਬਿਧਿ ਨਗਰੁ ਵੁਠਾ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਦੁਰਤੁ ਗਇਆ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਨ ਪਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਨਗਰ (ਵੁਠਾ) ਬਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਨਿਸਚੈ ਕਰਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚ ਧਰਮ ਕੀ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਵਾਰਿ ॥
ਫਰਹੇ ਮੁਹਕਮ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਸਾਚ ਔ ਧਰਮ ਕੀ ਇਸ ਨਗਰੀ ਕੋ ਬਾੜ ਕਰ ਦੀਨੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰੋਖ ਅਪ੍ਰੋਖ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹ (ਮੁਹਕਮ) ਦ੍ਰਿੜ ਫਲੇ ਹੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮੈਂ ਜੋ ਤਖਤਿਓਂ ਕੀ ਜਗਾ ਮੋੜ੍ਹੇ ਛਾਪੇ ਜੋੜਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਦੀ ਰੋਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸਕੋ ਫਲਹਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਖੇਤੀ ਬੀਜਹੁ ਭਾਈ ਮੀਤ ॥
ਸਉਦਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਨੀਤ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈਓ ਮਿਤ੍ਰੋ ਅਬ ਇਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤ ਬੀਜਨੀ ਕਰੋ ਨਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਏਹੀ ਸੌਦਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਕੇ ਸਭਿ ਹਾਟ ॥
ਸਾਹ ਵਾਪਾਰੀ ਏਕੈ ਥਾਟ ॥੪॥

ਜਬ ਸ਼ਾਂਤੀ ਔਰ ਆਤਮਾ ਸੁਖ ਕਰ ਕੇ (ਸਭ ਹਾਟ) ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਦੁਕਾਨ ਪੂਰਨ ਹੂਏ ਤਬ ਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਵਪਾਰੀ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈ ਸੋ ਦੋਨੋ ਏਕ ਹੀ ਬਨਾਵ ਕੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸਿਖ ਗੂਰੂ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੇਜੀਆ ਡੰਨੁ ਕੋ ਲਏ ਨ ਜਗਾਤਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਧੁਰ ਕੀ ਛਾਪ ॥੫॥

(ਜੇਜੀਆ) ਕਾਮਾਦਕੋਂ ਕਾ ਟਿਕਟ ਜੋ ਹਰ ਆਦਮੀ ਪੀਛੇ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਨਵੋਂ ਗ੍ਰਹੋਂ ਕਾ ਦੰਡ (ਜਗਾਤਿ) ਚੁੰਗੀ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਯਹ ਇਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਕਾਰਨ ਏਹ ਜੋ ਆਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਛਾਪ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਫੀ ਕੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਈ ਹੈ॥੫॥

ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਲਦਿ ਖੇਪ ਚਲਾਵਹੁ ॥
ਲੈ ਲਾਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ॥੬॥

ਨਾਮ ਕਾ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਲਾਦ ਕਰ ਖੇਪ ਚਲਾਓ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਲਾਭ ਲੈਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਆਵਹੁ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹੁ ਸਿਖ ਵਣਜਾਰੇ ॥
ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਲੇਖਾ ਸਾਚੁ ਸਮ੍ਹਾਰੇ ॥੭॥

ਸਤਗੁਰ ਤੋ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਿਖ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸੌਦੇ ਕੀ ਨਾਮ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਸਿਮਰਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਲੇਖਾ ਹੈ॥੭॥

ਸੋ ਵਸੈ ਇਤੁ ਘਰਿ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸੇਵ ॥
ਅਬਿਚਲ ਨਗਰੀ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ॥੮॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਘਰ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਹ ਦੇਹ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗਤ ਅਬਚਲ ਰੂਪ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਨਗਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਇਸੁ ਸਤਸੰਗ ਅਰੁ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੩੧

ਆਸਾਵਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੀ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਕੀ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸਚੀ ਔ ਸੁਧ ਰੀਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਘਣੀ ਚਿਤਵਤ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥
ਕਰਹੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬੜੀ ਪਯਾਸ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੈਂ ਯਹੀ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਮੁਰਾਰਿ) ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕਰੋ॥੧॥

ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਆਇਆ ਮਿਲਿਓ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਜਿਸੁ ਵਖਰ ਕਉ ਚਾਹਤਾ ਸੋ ਪਾਇਓ ਨਾਮਹਿ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਯਹ ਜੀਵ ਪਰਦੇਸੀ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਸੇ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਆਯਾ ਹੈ ਅਬ ਸਾਧੁ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੁਕ੍ਤ ਸੌਦੇ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਅਬ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜੇਤੇ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਰਸ ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ॥
ਭਗਤ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਿਉ ਸੁਖੁ ਭੁੰਚਹਿ ਸਭ ਠਾਇ ॥੩॥

ਜਿਤਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰੰਗ ਰਸ ਹੈਂ ਸਭ ਖਣ ਮੇਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੁਖ (ਭੁੰਚਹਿ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਨ ਕਾ ਸੁਖ ਕਭੀ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਚਲਤਉ ਪੇਖੀਐ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥
ਕਰਿ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਸਾਧ ਸਿਉ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਵਹਿ ਠਾਉ ॥੪॥

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਨਾਸਵੰਤ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਏਕ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ (ਨਿਹਚਲੁ) ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਸਾਧੋਂ ਸੇ (ਮਿਤ੍ਰਾਈ) ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੁ ਤੌਂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਥਾਨ ਪਾਵੈਗਾ॥੪॥

ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸੁਤ ਬੰਧਪਾ ਕੋਊ ਹੋਤ ਨ ਸਾਥ ॥
ਏਕੁ ਨਿਵਾਹੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੀਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਥ ॥੫॥

(ਮੀਤ) ਉਪਕਾਰ ਕਰਤਾ ਸਾਜਨ ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਕ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਹੈ ਸੋ ਨਿਬਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬੋਹਿਥ ਭਏ ਲਗਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਓ ਤੇਹ ॥
ਭੇਟਿਓ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਚਾ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਨੇਹ ॥੬॥

ਜਿਨਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਨੇ ਚਰਨ ਕਮਲ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ (ਤੇਹ) ਤਿਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰ ਤਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਬ ਤਰਾ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥੬॥

ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਤੇਰੇ ਕੀ ਜਾਚਨਾ ਵਿਸਰੁ ਨ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਕਾਰਜ ਰਾਸਿ ॥੭॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹਮ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਯਹੀ ਜਾਚਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ਹਮ ਕੋ ਕਦੇ ਨ ਬਿਸਰੁ ਜੋ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲੇ ਉਪਜੇ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਭ ਦੁਖ ਮਿਟੇ ਪ੍ਰਭ ਭੇਟੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥੮॥੧॥੨॥

ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰੀਤਮ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਿਤਨੇ ਦੁਖ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਮਿਟੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੨॥੩੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਬਿਰਹੜੇ ਘਰੁ ੪ ਛੰਤਾ ਕੀ ਜਤਿ

ਜੋ ਵਿਯੋਗ ਦਸਾ ਮੇਂ ਵਾਕ ਕਹੇ ਜਾਮੇ ਉਨ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਰਹੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਏਹ ਭੀ ਏਕ ਛੰਦੋ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੀਐ ਪਿਆਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਦਰਸਨ ਕੇ ਹੇਤ ਪ੍ਰਭ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖ ਬੀਸਰਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੋ ਕਿਉ ਤਜਣਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਭੂਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਤਿਆਗਜਾ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਤਯਾਗੀਯੇ॥੨॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਵੇਚੀ ਸੰਤ ਪਹਿ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਚ ਦੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਤ੍ਵ ਇਸਮੇਂ ਨਾ ਰਖੀਏ ਔਰ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਕਰੀਏ ਕਿ ਮੁਝੇ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਇ ਦੇਹੁ॥੩॥

ਸੁਖ ਸੀਗਾਰ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਫੀਕੇ ਤਜਿ ਛੋਡੇ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥੪॥

ਹੇ (ਮੇਰੀ ਮਾਇ) ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਸੁਖ ਔਰ ਸਿੰਗਾਰ ਹੈਂ ਸਭ (ਫੀਕੇ) ਨਿਰਸ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ਮੈਨੇ ਤਿਆਗ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਤਜਿ ਗਏ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨੀ ਪਾਇ ॥੫॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਚਰਨੀ ਪਾਇ ਲੀਏ ਤਬ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਸਭੀ ਹਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਜੋ ਜਨ ਰਾਤੇ ਰਾਮ ਸਿਉ ਪਿਆਰੇ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਇ ॥੬॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਔਰ ਜਗਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਿਨ੍ਹੀ ਚਾਖਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥੭॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਚਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਅੰਚਲੁ ਗਹਿਆ ਸਾਧ ਕਾ ਨਾਨਕ ਭੈ ਸਾਗਰੁ ਪਾਰਿ ਪਰਾਇ ॥੮॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ (ਅੰਚਲੁ) ਪਲਾ ਪਕੜਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੩॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਟੀਐ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿਰਾਇ ਜਬ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘਰੁ ਸੁਜਾਣੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨੁ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਸੁੰਦਰ ਔਰ (ਸੁਘਰੁ) ਚਤੁਰ ਤੂੰ (ਸੁਜਾਣੁ) ਸੁਸਟੂ ਗਿਆਤ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਲਾਉ॥੨॥

ਜੋ ਜੀਅ ਤੁਝ ਤੇ ਬੀਛੁਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੀਛਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਖਿਓਂ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਭੋਗਤੇ ਹੁਏ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥੪॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥

ਜੋ ਸੁਖੁ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤੇ ਪਿਆਰੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੫॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਸੁਖ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੁਟਈ ਪਿਆਰੇ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਰਹੀ ਸਮਾਇ ॥੬॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਨਕੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੀ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੪੩੨

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਅਮਰੁ ਰਜਾਇ ॥੭॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਤੁਝੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸੋਈ ਭਲਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜਾ ਅਮਰ ਭਾਵ ਅਮੇਟ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਪਿਆਰੇ ਮਾਤੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੮॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਾਰਾਇਣੈ) ਆਪ ਕੇ ਪਿਆਰੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਹਮ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਕਰ ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੪॥

ਸਭ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਪਿਆਰੇ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਕਹਉ ਸੁਨਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤੁਮ ਸਭ ਬਿਧਿ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਮ ਅਪਨੀ ਬਿਥਜਾ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਕਹਕੇ ਸੁਨਾਵੈਂ॥੧॥

ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਪਹਿਰਹਿ ਖਾਇ ॥੨॥

ਤੂੰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹਮ ਖਾਤੇ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਪਿਆਰੇ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਾਵਹਿ ਸੋ ਕਰੀ ਪਿਆਰੇ ਅਵਰੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਆਗਜਾ ਕੇ ਹਮ ਸੇ ਕਛੁ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥੪॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਸਭ ਸੁਹਾਵਣੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਤੁ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪਜਾਰੇ ਜਿਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਸੋ ਦਿਨੁ ਰੈਨ ਸਭ ਸੁਹਾਵਣੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਪਿਆਰੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇ ॥੬॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਹਮ ਜੀਵ ਜੌ ਆਦਿ ਸੇ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਏਕੋ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੭॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਆਪ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਬਾਹਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਸੰਸਾਰ ਕੂਪ ਤੇ ਉਧਰਿ ਲੈ ਪਿਆਰੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇ
॥੮॥੩॥੨੨॥੧੫॥੨॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਕੂਪ ਸੇ ਉਧਾਰ ਲੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਲ ਲੇ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਲੇਹੁ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੂੰ॥੮॥੩॥੨੨॥੧੫॥੨॥੪੨॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪਟੀ ਲਿਖੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਪੰਡਿਤ ਕੇ ਪਾਸ ਪਢਾਨੇ ਕੋ ਲੇ ਗਏ ਤਹਾਂ ਏਕ ਦਿਨ ਪਢ ਕਰ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਪਟੀ ਪੜਾਈ॥

ਸਸੈ ਸੋਇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਜਿਨਿ ਸਾਜੀ ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਭਇਆ ॥
ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਚਿਤੁ ਜਿਨ੍ ਕਾ ਲਾਗਾ ਆਇਆ ਤਿਨ੍ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਸਸੈ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਯਹ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਚਿਤੁ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਉਣਾ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਕਾਹੇ ਭੂਲੇ ਮੂੜ ਮਨਾ ॥
ਜਬ ਲੇਖਾ ਦੇਵਹਿ ਬੀਰਾ ਤਉ ਪੜਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬੀਰਾ) ਭਾਈ ਮੂੜ ਮਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ (ਮਨ) ਮਨਨ ਤੇ ਵਾ ਸੁਧ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇਂ ਕਯੋਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਲੋ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਦੇਵੇਗਾ ਤਬ ਪੜਾ ਅਨਪੜਾ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਏਹ ਹਿਸਾਬ ਵਹਾਂ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥ ਤਬ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਆਪਨੇ ਅਖਰ ਸਾਰਥਕ ਪੜਾਓ ਜਿਸ ਸੇ ਹਮ ਲੇਖੇ ਸੇ ਛੂਟੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਜੋ ਆਪਨੇ ਪਟੀ ਪਰ ਅਖਰ ਲਿਖ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਸਬ ਕਾ ਅਰਥ ਸੁਨਾਉਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਮਨਨ ਕਰੋ ਆਪਕਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਈਵੜੀ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥
ਏਨਾ ਅਖਰਾ ਮਹਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਈੜੀ ਇਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇਨ ਅੱਖਰੋਂ ਹੀ ਕੇ ਅਰਥੋਂ ਮੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਊੜੈ ਉਪਮਾ ਤਾ ਕੀ ਕੀਜੈ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਸੇਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਜਿਨ੍ੀ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਊੜਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਉਪਮਾ ਉਸੀ ਕੀ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਕਮਾਇਆ) ਭਾਵ ਜਪਾ ਹੈ ਅਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਫਲ ਪਾਉਤੇ ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਙੰਙੈ ਙਿਆਨੁ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਈ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਸੋਈ ॥
ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਹਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਤਾ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਈ ॥੪॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਙੰਙਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜਾ ਹੂਆ ਸੋਈ ਪੰਡਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਪੜਾ ਸਫਲ ਹੈ ਜਬ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤਬ ਫਿਰਿ (ਕੋਈ) ਕਬੀ ਭੀ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਕੈ ਕੇਸ ਪੁੰਡਰ ਜਬ ਹੂਏ ਵਿਣੁ ਸਾਬੂਣੈ ਉਜਲਿਆ ॥
ਜਮ ਰਾਜੇ ਕੇ ਹੇਰੂ ਆਏ ਮਾਇਆ ਕੈ ਸੰਗਲਿ ਬੰਧਿ ਲਇਆ ॥੫॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਕਕਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕੇਸ (ਪੁੰਡਰ) ਚਿਟੇ ਹੋ ਗਏ ਕੈਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਾਬੂਣ ਸੇ ਕਪੜਾ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕਾਰਣ ਸੇ ਕੇਸ ਉਜਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੁਢਾਪਾ ਆਇ

ਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਜਮ ਰਾਜੇ ਕੇ ਭੇਜੇ ਹੂਏ (ਹੇਰੂ) ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਦੂਤ ਆਏ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪਜਾਰਿਜੋਂ ਕੋ ਸੰਗਲ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਭਾਵ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਲੇ ਗਏ ਵਾ ਮਾਯਾ ਹੀ ਕੇ ਸੰਗਲੋਂ ਸੇ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਖਖੈ ਖੁੰਦਕਾਰੁ ਸਾਹ ਆਲਮੁ ਕਰਿ ਖਰੀਦਿ ਜਿਨਿ ਖਰਚੁ ਦੀਆ ॥
ਬੰਧਨਿ ਜਾ ਕੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧਿਆ ਅਵਰੀ ਕਾ ਨਹੀ ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ॥੬॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਖਖਾ ਇਹ ਕਹਤਾ ਹੈ (ਖੁੰਦਕਾਰੁ ਸਾਹ ਆਲਮੁ) ਸਾਤੋ ਬਿਲਾਇਤੋਂ ਕਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੋ ਏਕ ਵਹੀ ਹੈ ਵਾ ਧੋਬੀ ਕੇ ਪਟਰੇ ਕਾ ਕਿਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਾਤਸਾਹੁ ਵਹੀ ਹੈ (ਕਰਿ ਖਰੀਦਿ) ਭਾਵ ਰਚ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਫਿਰ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨਾਦਿ ਖਰਚੁ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਸੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਪਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਗਗੈ ਗੋਇ ਗਾਇ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਗਲੀ ਗੋਬਿਦੁ ਗਰਬਿ ਭਇਆ ॥
ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਜਿਨਿ ਆਵੀ ਸਾਜੀ ਚਾੜਣ ਵਾਹੈ ਤਈ ਕੀਆ ॥੭॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਗਗਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ (ਗੋਇ) ਬਾਣੀ (ਗਾਇ) ਗਾਉਨੇ ਸੇ ਜਿਸਨੈ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੀਰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਬਾਤਾਂ ਸੀਖ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ (ਘੜ ਭਾਂਡੇ) ਸੋ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਜੜ ਚੇਤਨ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪ ਆਵੀ ਸਾਜੀ ਹੈ (ਚਾੜਣ) ਪਾਲਨਾ ਔ (ਵਾਹੈ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਿਵ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੋ ਤਈਨਾਤ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਰਸੰਗ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸੰਬੰਧਨੀ ਬਾਣੀ ਗਾਵਣੀ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ (ਤਈ) ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਆਵੀ ਮੈਂ ਚੜਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਜਨਮਤੇ ਔਰ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਘਘੈ ਘਾਲ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਘਾਲੈ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਲਾਗਿ ਰਹੈ ॥
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਮਤੁ ਰਹੈ ॥੮॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਘਘੇ ਅਖਰ ਨੇ ਏਹ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ (ਘਾਲੈ) ਕਰੈ ਔਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹੈ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰਤਾ ਰਹੈ ਅਰ ਜੇ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਮਾਨ ਜਾਨੇ ਤਉ (ਇਨ ਬਿਧਿ) ਇਸ ਬਿਧ ਵਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਚਚੈ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਜਿਨਿ ਸਾਜੇ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਚਾਰਿ ਜੁਗਾ ॥
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੋਗੀ ਖਾਣੀ ਭੋਗੀ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਆਪਿ ਥੀਆ ॥੯॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਚਚੇ ਅਖਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਾਰ ਬੇਦ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਸਾਂਮ ਅਥਰਬਣ ਚਾਰ ਖਾਣ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰ ਜੁਗ ਸਤ ਦ੍ਵਾਪਰ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕਲਜੁਗ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗਾਂ ਮੇਂ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਜੁੜ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਹੈ ਚਾਰੋ ਖਾਣੀ ਮੇਂ (ਭੋਗੀ) ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪਹਿ (ਪੜਿਆ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ (ਪੰਡਿਤੁ) ਪੜਾਉਨੇ ਵਾਲਾ (ਥੀਆ) ਭਇਆ ਹੈ॥੯॥ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੩

ਛਛੈ ਛਾਇਆ ਵਰਤੀ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਭਰਮੁ ਹੋਆ ॥
ਭਰਮੁ ਉਪਾਇ ਭੁਲਾਈਅਨੁ ਆਪੇ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਹੋਆ ਤਿਨ੍ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ॥੧੦॥

ਛਛੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਛਾਇਆ) ਅਵਿਦਿਆ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭਰਮ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤੈਨੇ ਭਰਮ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭੁਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰ ਤੇਰਾ (ਕਰਮੁ) ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹਮਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਕਰ ਭ੍ਰਮ ਨਵਿਰਤ ਕਰੋ॥੧੦॥

ਜਜੈ ਜਾਨੁ ਮੰਗਤ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭੀਖ ਭਵਿਆ ॥
ਏਕੋ ਲੇਵੈ ਏਕੋ ਦੇਵੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਮੈ ਸੁਣਿਆ ॥੧੧॥

ਜਜੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ (ਭੀਖ) ਜੂਨ ਮੈਂ ਫਿਰਾ ਹੈ ਦਾਸ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਸੋ (ਜਾਨੁ) ਗਿਆਨ ਮੰਗੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵੋਹੀ ਏਕ ਦੇਤਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤੋ ਕੋਈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਸੁਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਏਹ ਸਲੋਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਭੀ ਅਰਥ ਦੇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਝਝੈ ਝੂਰਿ ਮਰਹੁ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਦੇਣਾ ਸੁ ਦੇ ਰਹਿਆ ॥
ਦੇ ਦੇ ਵੇਖੈ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਜਿਉ ਜੀਆ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਪਇਆ ॥੧੨॥

ਝਝੈ ਅਖਰ ਕਾ ਏਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤੁਮ ਝੂਰ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਮਰਤੇ ਹੋ ਜੋ ਕੁਛ ਦੇਨਾ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਭੇਖ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜੀਆਂ ਕੇ ਰਿਜਕ ਕਾ ਲੇਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਦੇਕੇ ਵੇਖਤਾ ਅਰੁ ਹੁਕਮਿ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਞੰਞੈ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਾ ਦੇਖਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥
ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੧੩॥

ਞੰਞੈ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਤੌਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਿਨ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਵੋਹੀ ਏਕ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਟਟੈ ਟੰਚੁ ਕਰਹੁ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਘੜੀ ਕਿ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ॥
ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰਹੁ ਅਪਣਾ ਭਾਜਿ ਪੜਹੁ ਤੁਮ ਹਰਿ ਸਰਣਾ ॥੧੪॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਟੈਂਕਾ ਅਖਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ (ਟੰਚੁ) ਟਿਚਕਰੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਹੁਜਤਾਂ ਤਰਕਾਂ ਵਾ ਟੰਟੇ ਕਯਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਘੜੀ ਅਧੀ ਘੜੀ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪਕਾਲ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਮਤ ਹਾਰੋ ਤੁਮ ਭਾਜ ਕਰ ਹਰਿ ਸਰਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪੜੋ॥੧੪॥

ਠਠੈ ਠਾਢਿ ਵਰਤੀ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਜਿਨ੍ ਕਾ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥
ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਸੇਈ ਜਨ ਨਿਸਤਰੇ ਤਉ ਪਰਸਾਦੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧੫॥

ਠਠੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ (ਠਾਢਿ) ਸਾਂਤ ਬਰਤੀ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਮੇਂ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਵਹੀ ਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਸਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਤਉ) ਤਿਨ ਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਬ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਹੈ (ਤਉ) ਤਬੀ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਡਡੈ ਡੰਫੁ ਕਰਹੁ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸੁ ਸਭੁ ਚਲਣਾ ॥
ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥੧੬॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਡਡਾ ਅਖਰ ਕਹਤਾ ਹੈ (ਡੰਫੁ) ਦੰਭੁ ਵਾ ਵਿਸਥਾਰੁ ਵਾ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਪਾਖੰਡ ਕਯਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੋ ਕੁਛ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਚਲਣਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵੋਗੇ ਤੌਂ ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ॥੧੬॥

ਢਢੈ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੈ ਆਪੇ ਜਿਉ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਕਰੇ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਤਿਸੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੧੭॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਢਢੇ ਅਖਰ ਦਾ ਏਹਿ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ (ਢਾਹਿ) ਨਾਸ ਕਰਨਾ ਫਿਰ (ਉਸਾਰੈ) ਉਤਪੰਨ ਕਰਨਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ

(ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਸ੍ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਙਾਣੈ ਰਵਤੁ ਰਹੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਈ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ਕਰਤਾ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧੮॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਙਾਣੈ ਕਾ ਏਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ (ਘਟ ਅੰਤਰਿ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਹਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੁ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ (ਪੁਨਰਪਿ) ਫਿਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੧੮॥

ਤਤੈ ਤਾਰੂ ਭਵਜਲੁ ਹੋਆ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾ ਤਰ ਨਾ ਤੁਲਹਾ ਹਮ ਬੂਡਸਿ ਤਾਰਿ ਲੇਹਿ ਤਾਰਣ ਰਾਇਆ ॥੧੯॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤਤੇ ਅਖਰ ਕਾ ਏਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਯਹ ਭਵਜਲ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗਜਾਨ ਸੇ ਇਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਾ ਤੋ ਮੈ ਭੁਜਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਤਰ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੁਝ ਮੇਂ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਹੈ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਤੁਲਹਾ ਹੈ ਹੇ (ਤਾਰਣ ਰਾਇਆ) ਹੇ ਤਾਰਨ ਵਾਲਿਆ ਰਾਜਾ ਜੀ ਹਮ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਹੁ॥੧੯॥

ਥਥੈ ਥਾਨਿ ਥਾਨੰਤਰਿ ਸੋਈ ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਹੋਆ ॥
ਕਿਆ ਭਰਮੁ ਕਿਆ ਮਾਇਆ ਕਹੀਐ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ॥੨੦॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਥਥੇ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਹੋਆ ਹੈ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਔਰ ਥਾਨੰਤਰੋਂ ਮੇਂ ਸੋਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਮਾਨ ਕਰ ਜੋ ਪਰਸੰਨ ਰਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਰਮ ਕਿਆ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ॥੨੦॥

ਦਦੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ ॥
ਜੋ ਮੈ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈ ਪਾਇਆ ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਅਵਰ ਜਨਾ ॥੨੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਦਦੇ ਅਖਰ ਨੇ ਇਹ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਦੇਨਾ ਸਭ ਦੋਸ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਔਰ ਜਨੋਂ ਕੋ ਦੋਸ ਨ ਦੀਜੀਐ॥੨੧॥

ਧਧੈ ਧਾਰਿ ਕਲਾ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਹਰਿ ਚੀਜੀ ਜਿਨਿ ਰੰਗ ਕੀਆ ॥
ਤਿਸ ਦਾ ਦੀਆ ਸਭਨੀ ਲੀਆ ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ॥੨੨॥

ਧਧੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰ ਏਕ ਚੀਜੋਂ ਮੇਂ ਜਿਸਨੇ (ਰੰਗ) ਆਨੰਦ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰ ਰੰਗ ਕੀ ਚੀਜੋਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਫੇਰ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਸਭਨੇ ਲੀਆ ਹੈ (ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ) ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪੜਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਨੰਨੈ ਨਾਹ ਭੋਗ ਨਿਤ ਭੋਗੈ ਨਾ ਡੀਠਾ ਨਾ ਸੰਮ੍ਹਲਿਆ ॥
ਗਲੀ ਹਉ ਸੋਹਾਗਣਿ ਭੈਣੇ ਕੰਤੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ॥੨੩॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਨੰਨਾ ਅਖਰ ਕਹਤਾ ਹੈ (ਨਾਹ) ਪਤਿ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਭੋਗ ਜੀਵ ਨਿਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਵ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤ ਹੀ ਭੋਗ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਨਾ ਡੀਠਾ ਨਾ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੂਆ ਨ ਪਰੋਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਬਾਤੋਂ ਮੈ ਤੋ (ਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੀ ਸੁਹਾਗਨੀ ਬਨੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰਾ ਕਭੀ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਬੰਚਕ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸਚੀ ਨਹੀਂ॥੨੩॥

ਪਪੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਵੇਖਣ ਕਉ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ॥
ਦੇਖੈ ਬੂਝੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥੨੪॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਪਪੇ ਅਖਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਪਨੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪਰਪੰਚ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਦੇਖੈ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੂਝੈ ਭਾਵ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਰਿਦੇ ਕੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਫਫੈ ਫਾਹੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਾਸਾ ਜਮ ਕੈ ਸੰਗਲਿ ਬੰਧਿ ਲਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇ ਨਰ ਉਬਰੇ ਜਿ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਭਜਿ ਪਇਆ ॥੨੫॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਫਫੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਮੇਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਫਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਮੋਂ ਨੇ ਅੰਤ ਕੋ ਸੰਗਲੋਂ ਕੇ ਵਿਖੈ ਬਾਂਧ ਲਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਫਾਸੀ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਮੇਂ ਦੌੜ ਕਰ ਪੜਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਬਬੈ ਬਾਜੀ ਖੇਲਣ ਲਾਗਾ ਚਉਪੜਿ ਕੀਤੇ ਚਾਰਿ ਜੁਗਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੪

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਸਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪਾਸਾ ਢਾਲਣਿ ਆਪਿ ਲਗਾ ॥੨੬॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਬਬੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਬ ਬਾਜੀ ਖੇਲਨ ਲਗਾ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਦੁਆਰੇ ਪਰਪੰਚ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚਨੇ ਲਾਗਾ ਤਬ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਚੌਪੜ ਅਸਥਾਨੀ ਕੀਏ ਸੰਪੂਰਨ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਨਰਦਾਂ ਰੂਪ ਕੀਏ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਤੀਨੋ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਢਾਲਨੇ ਲਗਾ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਮ ਮਧਮ ਨੀਚ ਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਭਭੈ ਭਾਲਹਿ ਸੇ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਭਉ ਪਇਆ ॥
ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮੂੜੇ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ॥੨੭॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਭਭੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੋ (ਭਾਲਹਿ) ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਭਯ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੋਖ ਰੂਪ ਫਲੁ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮੂਰਖ ਮਨਮੁਖ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨਾਂ ਕਾ ਫੇਰ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਮੰਮੈ ਮੋਹੁ ਮਰਣੁ ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਮਰਣੁ ਭਇਆ ਤਬ ਚੇਤਵਿਆ ॥
ਕਾਇਆ ਭੀਤਰਿ ਅਵਰੋ ਪੜਿਆ ਮੰਮਾ ਅਖਰੁ ਵੀਸਰਿਆ ॥੨੮॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਮੰਮੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮੋਹ ਕਰ (ਮਧੁ ਸੂਦਨੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰਣਾ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਬਿਸਮਰਣ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜੇ ਕਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਲਏਂਗੇ ਸੋ ਜਬ ਮਰਣਾ ਹੂਆ ਤਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ॥ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਰਹਿ ਕਰ ਔਰ ਹੀ ਭਾਵ ਬਿਖਯ ਸੰਬੰਧਨੀ ਪਾੜਤਾ ਪੜਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵੋ ਕੋ ਮੰਮਾ ਅਖਰ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨਾ ਵਾ ਮਧੁ ਸੂਦਨ ਬਿਸਰਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੨੮॥

ਯਯੈ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਵੀ ਕਦ ਹੀ ਜੇ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥੨੯॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਯਯੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੇਕਰ ਯਹ ਜੀਵ ਸਤ੍ਯ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਛਾਨੈ ਤੋ ਫਿਰ ਕਦੀ ਇਸਕੋ ਜਨਮ ਨ ਹੋਵੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਵ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਹੋ ਕਰ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੈ ਤੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਪੂਜ੍ਯ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨੯॥

ਰਾਰੈ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਜੇਤੇ ਕੀਏ ਜੰਤਾ ॥

ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਧੰਧੈ ਸਭ ਲਾਏ ਕਰਮੁ ਹੋਆ ਤਿਨ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥੩੦॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਰਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰਿ ਆਪ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪੁੰਨਜ ਕਰਮ ਉਦੇ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਲਿਆ ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੩੦॥

ਲਲੈ ਲਾਇ ਧੰਧੈ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਮੀਠਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਕੀਆ ॥

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਸਮ ਕਰਿ ਸਹਣਾ ਭਾਣੈ ਤਾ ਕੈ ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ॥੩੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਲਲੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਧੰਧੇ ਮੈ ਲਗਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਤਿਸੀਨੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਮੀਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਖਾਣਾ ਅਰੁ ਪੀਣਾ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਹੈ ਅਰੁ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਤੁਲ ਜਾਨ ਕਰ ਸਹਾਰਨਾ ਏਹ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ॥੩੧॥

ਵਵੈ ਵਾਸੁਦੇਉ ਪਰਮੇਸਰੁ ਵੇਖਣ ਕਉ ਜਿਨਿ ਵੇਸੁ ਕੀਆ ॥

ਵੇਖੈ ਚਾਖੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥੩੨॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਵਵੇ ਅਖਰ ਨੇ ਏਹ ਕਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਦੇਉ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਜੀਵਕੇ ਦੇਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਖ੍ਯਾ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਆਪ ਤਮਾਸਾ ਦੇਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਵੇਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਦੇਖਤਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਿਛ ਭਾਵ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅੰਤਰ ਅਰ ਬਾਹਰ ਪੂਰਨ ਭੀ ਓਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩੨॥

ੜਾੜੈ ਰਾੜਿ ਕਰਹਿ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿ ਅਮਰੁ ਹੋਆ ॥

ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹੁ ਓਸੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਆ ॥੩੩॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ੜਾੜੇ ਅਖਰ ਨੇ ਯਹਿ ਕਹਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਹੀ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਤਕ ਇਸਥਰਤਾ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਹੈ ਐਸੇ ਹੋ ਕਰ (ਰਾੜਿ) ਝਗੜੇ ਕਜ਼ਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕਾ ਧ੍ਯਾਉਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅਮਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਧ੍ਯਾਵੋ ਪੁਨ: ਤਿਸੀ ਸਚੇ ਮੇਂ ਸਮਾਵੋ ਹਮ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਰਬੰਸ ਵਾਰਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੩੩॥

ਹਾਹੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜਿਨਿ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਹੁ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਆ ॥੩੪॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਹਾਹੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਕੇ ਔਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੋ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਹੀ (ਸਮਾਵਹੁ) ਅਭੇਦ ਹੋਵਹੁ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਲਾਹਾ ਲੀਆ ਕਰੋ॥੩੪॥

ਆਇੜੈ ਆਪਿ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥

ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਨਾਨਕ ਸਾਇਰ ਇਵ ਕਹਿਆ ॥੩੫॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਐੜੇ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਯਹ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਆਪ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰ ਰਹ੍ਯਾ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਹੂਏ ਕਰਮ ਅਰ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਯਾਸ ਬਾਲਮੀਕ ਆਦਿ (ਸਾਇਰ) ਕਵੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਯਹੀ ਹੈ॥੩੫॥੧॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਪਟੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕੁ ਪਾਂਧਾ ਬਾਲਕੋਂ ਕੋ ਪੜਾਉਤਾ ਹੂਆ ਬਹੁਤ ਤਾੜਨਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕਾ ਕੁਸੁਧ ਪਾਖੰਡੀ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਪਟੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਹੁਈ॥

ਅਯੋ ਅੰਙੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਆਇਆ ਕਾਖੈ ਘੰਙੈ ਕਾਲੁ ਭਇਆ ॥
ਰੀਰੀ ਲਲੀ ਪਾਪ ਕਮਾਣੇ ਪੜਿ ਅਵਗਣ ਗੁਣ ਵੀਸਰਿਆ ॥੧॥

ਜੋ ਅੰਙੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈ ਆਯਾ ਅਰਥਾਤ ਬਜਾਪਜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਸਭ ਜਗੁ ਉਤਪਿਤ ਹੋਇ ਆਯਾ ਹੈ ਅਰ (ਅੰਙੈ) ਘਰ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਉਮਰ ਕਾ (ਖੈ) ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ (ਰੀਰੀ) ਰੀ ਸਖੀ ਰੀ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਲਲੀ) ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਪੜਨੇ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਵਿਸਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੜਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਐਸਾ ਲੇਖਾ ਤੂੰ ਕੀ ਪੜਿਆ ॥
ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਤੇਰੈ ਸਿਰਿ ਰਹਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਪਾਂਧੇ ਐਸਾ ਲੇਖਾ ਤੂੰ ਕੀ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਜਿਸ ਪੜਨੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਦੇਨਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਲੇਖਾ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਜਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਛੂਟ ਜਾਵੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਧੰਙਾਇਐ ਸਿਮਰਹਿ ਨਾਹੀ ਨੰਨੈ ਨਾ ਤੁਧੁ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥
ਛਛੈ ਛੀਜਹਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਮੂੜੇ ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਜਮਿ ਪਾਕੜਿਆ ॥੨॥

(ਸਿਧੰਙਾਇਐ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜੋ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਬਜਾਪਜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ (ਨੰਨੈ) ਨੰਨੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨ ਤੈਨੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਆਯੋ ਅੰਙੈ ਸੇ ਆਦਿਕ ਕਾ ਖਖਾ ਰਾਰਾ ਲਲਾ ਇਨ ਅਖਰੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਉਪਦੇਸ ਜਾਣ ਲੈਣਾ (ਛਛੈ) ਛਛੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤੇਰੀ ਆਰਬਲਾ ਨਾਸ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਮ ਕਾ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਛੁਟੇਂਗਾ॥੨॥

ਬਬੈ ਬੂਝਹਿ ਨਾਹੀ ਮੂੜੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ॥
ਅਣਹੋਦਾ ਨਾਉ ਧਰਾਇਓ ਪਾਧਾ ਅਵਰਾ ਕਾ ਭਾਰੁ ਤੁਧੁ ਲਇਆ ॥੩॥

ਬਬੇ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਬੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਤੀਤ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ ਅਨ ਹੋਤਾ ਹੀ ਤੈਨੇ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਪਾਂਧਾ ਰਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਤ ਅਸਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਹਿਸਾਬ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਅਰ ਦੂਸਰੋਂ ਕਾ ਪਾਪ ਰੂਪ ਭਾਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਜੈ ਜੋਤਿ ਹਿਰਿ ਲਈ ਤੇਰੀ ਮੂੜੇ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਹਿਗਾ ॥
ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਤੂੰ ਚੀਨਹਿ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਆਵਹਿਗਾ ॥੪॥

ਜਜੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੋ ਜੋ ਜੋਤ ਆਤਮ ਗਿਆਤ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਅਗਿਆਨ ਨੇ ਚੁਰਾਇ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਿਆ ਹੂਆ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ ਏਕ ਸਬਦ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਚੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੀ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਆਵੈਗਾ॥੪॥

ਤੁਧੁ ਸਿਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਪੜੁ ਪੰਡਿਤ ਅਵਰਾ ਨੋ ਨ ਸਿਖਾਲਿ ਬਿਖਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੫

ਪਹਿਲਾ ਫਾਹਾ ਪਇਆ ਪਾਧੇ ਪਿਛੋ ਦੇ ਗਲਿ ਚਾਟੜਿਆ ॥੫॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੋ ਬਿਸਜੋਂ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਲੇਖ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰਹੀਂ ਪਢ ਔਰ ਦੂਸਰੋਂ ਕੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾ ਸਿਖਲਾਓ ਹੇ ਪਾਂਧੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਫਾਹਾ ਤੇਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਤੋ ਪੜਾ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਪਿਛੇ ਸੇ ਵੋਹੀ ਫਾਹਾ ਚਾਟੜਿਓਂ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਸੈ ਸੰਜਮੁ ਗਇਓ ਮੂੜੇ ਏਕੁ ਦਾਨੁ ਤੁਧੁ ਕੁਥਾਇ ਲਇਆ ॥
ਸਾਈ ਪੁਤ੍ਰੀ ਜਜਮਾਨ ਕੀ ਸਾ ਤੇਰੀ ਏਤੁ ਧਾਨਿ ਖਾਧੈ ਤੇਰਾ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ॥੬॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਸਸੇ ਅਖਰ ਕਾ ਏਹ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੇਰਾ ਸਭ ਸੰਜਮ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਦਾਨ ਤੈਨੇ ਖੋਟੇ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਜਮਾਨ ਕੀ ਕੰਨਜਾਂ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਭੀ ਕੰਨਜਾਂ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕੰਨਜਾਂ ਦਾਨ ਕਰਾਇ ਕਰ ਜਜਮਾਨ ਸੇ ਫਿਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕੰਨਜਾਂ ਕੇ ਪਤੀ ਸੇ ਦਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਧਾਨ ਕੇ ਖਾਨੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਇਸੀ ਤਰਹ ਖੋਟਾ ਧਾਨ ਖਾਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਹੀ ਬਤੀਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਮੰਮੈ ਮਤਿ ਹਿਰਿ ਲਈ ਤੇਰੀ ਮੂੜੇ ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਪਇਆ ॥
ਅੰਤਰ ਆਤਮੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜੁ ਭਇਆ ॥੭॥

ਮੰਮੈ ਅਖਰ ਨੇ ਏਹ ਕਹਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੇਰੀ ਬੁਧ ਹਉਮੈ ਨੇ (ਹਿਰਿ ਲਈ) ਚੁਰਾ ਲਈ ਹੈ ਇਹ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਤੁਝੇ ਬਡਾ ਰੋਗ ਹੋਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਭਜਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਕਕੈ ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਭਰਮਿਓਹੁ ਮੂੜੇ ਮਮਤਾ ਲਾਗੇ ਤੁਧੁ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿਆ ॥
ਪੜਹਿ ਗੁਣਹਿ ਤੂੰ ਬਹੁਤੁ ਪੁਕਾਰਹਿ ਵਿਣੁ ਬੂਝੇ ਤੂੰ ਡੂਬਿ ਮੁਆ ॥੮॥

ਕਕੈ ਅਖਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਭਰਮ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਤੁਝਕੋ ਹਰਿ ਬਿਸਰ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਣਤਾ ਬੀਚਾਰਤਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਤ ਪੁਕਾਰਤਾ ਭਾਵ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਡੂਬ ਮਰਾ ਹੈ॥੮॥

ਤਤੈ ਤਾਮਸਿ ਜਲਿਓਹੁ ਮੂੜੇ ਥਥੈ ਥਾਨ ਭਰਿਸਟੁ ਹੋਆ ॥
ਘਘੈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰਹਿ ਤੂੰ ਮੂੜੇ ਦਦੈ ਦਾਨੁ ਨ ਤੁਧੁ ਲਇਆ ॥੯॥

ਤਤੈ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਤਮੋ ਗੁਣ ਕਰ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈਂ (ਥਥੈ) ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਸਥਾਨ ਸੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਗਿਰ ਗਿਆ ਹੈ ਘਘੈ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਘੂਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਦਦੈ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਪਪੈ ਪਾਰਿ ਨ ਪਵਹੀ ਮੂੜੇ ਪਰਪੰਚਿ ਤੂੰ ਪਲਚਿ ਰਹਿਆ ॥
ਸਚੈ ਆਪਿ ਖੁਆਇਓਹੁ ਮੂੜੇ ਇਹੁ ਸਿਰਿ ਤੇਰੈ ਲੇਖੁ ਪਇਆ ॥੧੦॥

ਪਪੈ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਮੂਰਖੁ ਤੂੰ ਜਿਸ ਪਰਪੰਚ ਮੇਂ (ਪਲਚਿ) ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਭਵਜਲ ਸੇ ਤੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪੜੈਂਗਾ ਹੇ ਮੂਰਖ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਓਰ ਸੇ ਤੁਝੇ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਯਹੀ ਲੇਖ ਪੜਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਭਭੈ ਭਵਜਲਿ ਡੁਬੋਹੁ ਮੂੜੇ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਗਲਤਾਨੁ ਭਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੧੧॥

ਭਭੈ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਭਵਜਲ ਮੇਂ ਡੂਬ ਰਹਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਜੋ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਆਪ ਕੋ ਇਕ ਘੜੀ ਮੇਂ ਪਾਰ ਪਿਆ ਭਾਵ ਹੋਇਆ ਜਾਣ॥੧੧॥

ਵਵੈ ਵਾਰੀ ਆਈਆ ਮੂੜੇ ਵਾਸੁਦੇਉ ਤੁਧੁ ਵੀਸਰਿਆ ॥
ਏਹ ਵੇਲਾ ਨ ਲਹਸਹਿ ਮੂੜੇ ਫਿਰਿ ਤੂੰ ਜਮ ਕੈ ਵਸਿ ਪਇਆ ॥੧੨॥

ਵਵੈ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਢੇ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਤੇਰੇ ਤਰਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਇ ਗਈ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮੇਂ ਭੀ ਵਾਸਦੇਉ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਜਬ ਤੂੰ ਜਮ ਕੇ ਵਸ ਪੜਾ ਹੋਵੇਂਗਾ ਫਿਰ ਯਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵੇਲਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੧੨॥

ਝਝੈ ਕਦੇ ਨ ਝੂਰਹਿ ਮੂੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਤੂੰ ਵਿਖਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਗੁਰੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਨਿਗੁਰੇ ਕਾ ਹੈ ਨਾਉ ਬੁਰਾ ॥੧੩॥

ਝਝੇ ਕਾ ਏਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇ ਮੂਰਖ ਫੇਰ ਤੂੰ ਕਦੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਝੂਰੈਂਗਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕਰ ਤੋ ਭੇਖ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਆਨੰਦ ਆਵੇ ਤੋ ਫੇਰ ਸੁਨੀ ਵਾ (ਵਿਖਾ) ਕਦਮ ਸੇ ਢਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਵਾ (ਵਿਖਾ) ਰੰਚਕ ਮਾਤਰ ਤੋ ਸੁਣ ਬਿਨਾਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੋਈ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਨਿਗੁਰੋਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਲੇਨਾ ਭੀ ਬੁਰਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਧਧੈ ਧਾਵਤ ਵਰਜਿ ਰਖੁ ਮੂੜੇ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਨਿਧਾਨੁ ਪਇਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵਹਿ ਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਹਿ ਜੁਗਾ ਜੁਗੰਤਰਿ ਖਾਹਿ ਪਇਆ ॥੧੪॥

ਧਧੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਧਾਵਤੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਭਾਵ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪਿਆ ਭਾਵ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਅੰਤਰ ਗਤ ਹਰੀ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕਾ ਆਨੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਤੌ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਖਾਹਿਗਾ॥੧੪॥

ਗਗੈ ਗੋਬਿਦੁ ਚਿਤਿ ਕਰਿ ਮੂੜੇ ਗਲੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਇ ਮੂੜੇ ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਹ ਸਭ ਬਖਸਿ ਲਇਆ ॥੧੫॥

ਗਗੈ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਹੈ ਤੋ (ਚਿਤਿ) ਯਾਦ ਕਰ ਬਿਨਾ ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਬਾਤੋਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਬਸਾਉ ਤਬ ਪਿਛਲੇ ਔਗਨੋਂ ਸੇ ਬਖਸ਼ ਲਯਾ ਜਾਵੈਂਗਾ॥੧੫॥

ਹਾਹੈ ਹਰਿ ਕਥਾ ਬੂਝੁ ਤੂੰ ਮੂੜੇ ਤਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਪੜਹਿ ਤੇਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੧੬॥

ਹਾਹੈ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂੜੇ ਤੂੰ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ (ਬੂਝੁ) ਸਮਝ ਜਬ ਸਮਝੇ ਗਾ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਸਦਾ ਕਾ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਗਾ ਅਪਨੀ ਮਨਮੁਖਤਾ ਸੇ ਜਿਤਨਾ ਪੜੈਗਾ ਤਿਤਨਾ ਦੁਖ ਹੀ ਲਗੈਗਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗੀ॥੧੬॥

ਰਾਰੈ ਰਾਮੁ ਚਿਤਿ ਕਰਿ ਮੂੜੇ ਹਿਰਦੈ ਜਿਨ੍ ਕੈ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨ੍ੀ ਰਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮੁ ਤਿਨ੍ੀ ਬੂਝਿ ਲਹਿਆ ॥੧੭॥

ਰਾਰੈ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਿਆਤ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਿਰਗੁਣ ਰਾਮ ਕੋ ਭੀ ਬੂਝ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਅਕਥੁ ਨ ਜਾਈ ਹਰਿ ਕਥਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ੍ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨਿਬੜਿਆ ॥੧੮॥੧॥੨॥

ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਕਥ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਇੰਦਤਾ ਸੇ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨਿਬੜ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੮॥੧॥੨॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਛੰਤ ਸਬਦੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ ਵਾ ਜਸ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਅਰ ਤੀਂਨ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ਆਪਨਾ ਬਿਰਹ ਔ ਚੌਥੀ ਮੇਂ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਮਾਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਮੁੰਧ ਜੋਬਨਿ ਬਾਲੜੀਏ ਮੇਰਾ ਪਿਰੁ ਰਲੀਆਲਾ ਰਾਮ ॥
ਧਨ ਪਿਰ ਨੇਹੁ ਘਣਾ ਰਸਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਇਆਲਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਮੁੰਧ ਜੋਬਨਿ ਬਾਲੜੀਏ) ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਵਾਲੀ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਮੇਰਾ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ (ਰਲੀਆਲਾ) ਆਨੰਦੀ ਪੁਰਸ ਹੈ॥ ਇਹਾਂ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਬਾਚਕ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਰਮਣ ਰੂਪ ਦਿਆਲੂ ਕੀ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਸੇ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੬

ਧਨ ਪਿਰਹਿ ਮੇਲਾ ਹੋਇ ਸੁਆਮੀ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ॥
ਸੇਜਾ ਸੁਹਾਵੀ ਸੰਗਿ ਪਿਰ ਕੈ ਸਾਤ ਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਤਿਸ (ਪਿਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਧਨ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਿਰ ਕੈ ਸੰਗ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ੭ ਸਾਤ ਸਰੋਵਰ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰ ਔਰ ਮਨ ਬੁਧ ਅਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਣ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਾਂਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਭਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਮਇਆ ਦਇਆਲ ਸਾਚੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਿ ਗੁਣ ਗਾਵਓ ॥
ਨਾਨਕਾ ਹਰਿ ਵਰੁ ਦੇਖਿ ਬਿਗਸੀ ਮੁੰਧ ਮਨਿ ਓਮਾਹਓ ॥੧॥

ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਚੇ ਦਿਆਲ ਨੇ ਜਿਸ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧ ਹਰਿ ਵਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪਰਸੰਨ ਹੁਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁੰਧ ਕਾ ਮਨ ਭੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੁੰਧ ਸਹਜਿ ਸਲੋਨੜੀਏ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੰਤੀ ਰਾਮ ॥
ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਮਿ ਰਾਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਮੁੰਧ ਸਹਜਿ ਸਲੋਨੜੀਏ) ਸੁਭਾਵਕ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਇਕ ਇਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਸਮਰਥ ਰਾਮ ਆਪ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਤੀ ਰਹੂੰ ਮੇਰੇ ਤਨ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ (ਭਾਵੈ) ਪਿਆਰਾ ਲਗੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਬਿਨੰਤੀ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਸੁਖਿ ਵਸੈ ॥
ਤਉ ਗੁਣ ਪਛਾਣਹਿ ਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣਹਿ ਗੁਣਹ ਵਸਿ ਅਵਗਣ ਨਸੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੁਈ ਕੀ ਯਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਬਾਸ ਕਰੈ ਔ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੂੰ ਔਰ ਤਉ ਹੀ ਜਥਾਰਥ ਕਰ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਜਾਨੂੰ ਜਬ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧ ਬਾਸ ਕਰੈ ਤਬ ਅਵਗੁਣ ਨਸ ਜਾਇ॥

ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਾਕਾ ਕਹਣਿ ਸੁਨਣਿ ਨ ਧੀਜਏ ॥

ਨਾਨਕਾ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰਿ ਪੁਕਾਰੇ ਰਸਨ ਰਸਿ ਮਨੁ ਭੀਜਏ ॥੨॥

ਔਰ ਐਸਾ ਮੁਝੈ ਅਨੰਦ ਹੋਇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ (ਤਿਲੁ) ਖਣ ਭਰ ਭੀ ਨ ਰਹਿ ਸਕੂੰ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਅਬ ਕਹੇ ਸੁਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਧੀਜਏ) ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਜਾਰੇ ਕਰਿ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਤੀ ਰਹੈ ਤਬ ਮੈਂ ਜਾਨੂੰ ਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇ (ਭੀਜਏ) ਭੀਜਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਖੀਹੋ ਸਹੇਲੜੀਹੋ ਮੇਰਾ ਪਿਰੁ ਵਣਜਾਰਾ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਵਣੰਜੜਿਆ ਰਸਿ ਮੋਲਿ ਅਪਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਸਹੇਲੀਓ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਪਜਾਰਾ ਬਣਜਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਗਾਹਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਬਣਜਾਰੇ ਕੀ ਬਣਜਾਰਨ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾ ਅਪਾਰ ਮੋਲ ਰਸੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਮੋਲਿ ਅਮੋਲੋ ਸਚ ਘਰਿ ਢੋਲੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਮੁੰਧ ਭਲੀ ॥
ਇਕਿ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੈ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆ ਹਉ ਪੁਕਾਰੀ ਦਰਿ ਖਲੀ ॥

ਮੋਲ ਸੇ ਅਮੋਲ ਜੋ ਸਚ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ (ਢੋਲੋ) ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਚਾਹੈ ਤੋ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਲੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਕ ਤੋ ਹਰੀ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਦਰ ਖੜੀ ਪੁਕਾਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਸ੍ਰੀਧਰ ਆਪਿ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਬਦੁ ਅਭ ਸਾਧਾਰਏ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਹੇ ਸਮਰਥ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਕੋ (ਸਾਧਾਰਏ) ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਨ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਜੋਗ ਹੈ॥੩॥ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਮ ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਅੰਕ ਸੇ ਮੁੰਧ ਜੋਬਨ ਬਾਲੜੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਲਿਆ ਤਬ ਕ੍ਰਿਤਜ ਕ੍ਰਿਤਜ ਹੂਈ ਹੁਈ ਸਖੀਓਂ ਸੇ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲੜਾ ਪ੍ਰਭ ਆਇਅੜੇ ਮੀਤਾ ਰਾਮ ॥
ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੜਿਆ ਮਨੁ ਲੀਅੜਾ ਦੀਤਾ ਰਾਮ ॥

ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸਚਾ (ਸੋਹਿਲੜਾ) ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਮੀਤ ਕਾ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨੁ ਦੀਆ ਤਉ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਰਾਤੜਿਆ) ਰਤਾ ਹੂਆ (ਰਾਵੇ) ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣਾ ਮਨੁ ਦੀਆ ਹਰਿ ਵਰੁ ਲੀਆ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਵਏ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਪਿਰ ਆਗੈ ਸਬਦਿ ਸਭਾਗੈ ਘਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਵਏ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਵਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚਾਹੇ ਤੈਸੇ ਭੋਗੇ ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਆਗੇ ਹੈ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਭਾਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੰਗ ਕਾ ਰਸੁ ਮੈਂ ਪਾਇ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਬੁਧਿ ਪਾਠਿ ਨ ਪਾਈਐ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈਐ ਭਾਇ ਮਿਲੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥
ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ਹਮ ਨਾਹੀ ਲੋਕਾਣੇ ॥੪॥੧॥

ਸੋ ਹੇ ਸਖੀਓ ਬੁਧ ਕੀ ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਅਰੁ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਉਨੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਠਾਕੁਰ ਹਮਾਰਾ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ (ਲੋਕਾਣੇ) ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਲੁਕੇ ਹੁਏ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਇਸ ਛੰਦ ਮੇਂ ਦੋ ਦੋ ਪਦ ਆਵੈਂਗੇ ਯਹ ਛੰਤ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ ਪੁਨਰੁਕਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਨਾ ॥ ਰਾਮ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਅਨਹਦੋ ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਕ ਰਸ ਹਦ ਸੇ ਰਹਿਤ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੇ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਹਾਵਾਕੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਮੋਲਕ ਪ੍ਯਾਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੰਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਤਾ ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ਸੁੰਨ ਮੰਡਲਿ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮਨੁ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤਿਸਮੈਂ ਰੱਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ (ਮੰਡਲਿ) ਪੂਰਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਪਿਆਰਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰ ਅਲਖ ਪ੍ਯਾਰਾ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਸਣਿ ਬੈਸਣਿ ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਤਿਤੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੇ ॥੧॥

ਅਬ ਨਾਰਾਇਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਥਿਰ ਆਸਨ ਕਰ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਕਰ ਬੈਠਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨਾਰਾਇਣ ਕੌ ਬੀਚਾਰ ਮੇਂ ਮਨ ਰੱਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕਰਸ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਿਤੁ ਅਗਮ ਤਿਤੁ ਅਗਮ ਪੁਰੇ ਕਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਰਾਮ ਮੇਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਾਈਏ॥ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੋ ਸਾਰਿ ਗੁਣਾ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਰਾਮ ॥
ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਪਾਈਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਕੋ ਜੀਤਨਾ ਕਰੀਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਿ) ਸੰਭਾਈਏ ਜਬ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਈਏ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਗ੍ਯਾਨ ਪਾਈਏ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਸਾਖਾ ਮੂਲੁ ਪਤੁ ਨਹੀ ਡਾਲੀ ਸਿਰਿ ਸਭਨਾ ਪਰਧਾਨਾ ॥

ਤਿਸ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਮੂਲੁ) ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨ ਤੀਨ ਗੁਨ ਰੂਪ ਸਾਖਾ ਹੈ (ਡਾਲੀ) ਵਾਸਨਾ ਔਰ ਪਤ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸ (ਮੂਲੁ) ਭਾਵ ਅਧਿਸ੍ਟਾਨ ਮੈਂ ਸ਼ਾਖਾ ਤੀਨ ਵਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਕਰਿ ਕਰਿ ਸੰਜਮ ਥਾਕੀ ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਥਕ ਰਹੀ ਹੈ ਹਠ ਕੇ (ਨਿਗ੍ਰਹਿ) ਰੋਕਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ ਜਗਜੀਵਨ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈਐ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ਦੇਵੇਂ ਤਬ ਸਹਜ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪਤੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੋ ਰਤਨਾਗਰੁ ਤਿਤੁ ਰਤਨ ਘਣੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੭

ਕਰਿ ਮਜਨੋ ਸਪਤ ਸਰੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਰਤਨ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਸ੍ਰੇਸਟ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਬੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਰਤਨ ਹੈਂ ਅਰ (ਸਪਤ) ਸਹਿਤ ਪਤ ਕੇ ਜੋ ਸਤਸੰਗੁ ਸਰੁ ਹੈ ਵਾ ਸੀਘ੍ਰ ਵਾ ਵਿਸਜੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਸੁਗੰਧ ਕਰਕੇ ਤਿਸਮੈਂ ਮੱਜਨ ਕਰੁ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਤਬ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਨਿਰਮਲ ਜਲਿ ਨ੍ਹਾਏ ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਏ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਕਾਮੁ ਕਰੋਧੁ ਕਪਟੁ ਬਿਖਿਆ ਤਜਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਜਾਰੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵੀਚਾਰਵਾਨ (ਪੰਚ) ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਮੇਂ ਨਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਪਟ ਬਿਖਜੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਲਬ ਥਾਕੇ ਪਾਏ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥੩॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਲੋਭ ਲਹਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਥਕ ਗਏ ਭਾਵ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਦੀਨਦਜਾਲ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਤੀਰਥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਾਚੇ ਗੋਪਾਲ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉ ਬਨੁ ਬਨੋ ਦੇਖਿ ਰਹੀ ਤ੍ਰਿਣੁ ਦੇਖਿ ਸਬਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣੋ ਤੁਝਹਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਅਬ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਬਨੋਂ ਮੇਂ ਵਾ ਅਤੀਤ ਬਨ ਕੇ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੂੰ ਅਰੁ ਹੇ ਰਾਮ ਸਭ ਘਾਸ ਭੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਲੈਕਰ ਕੀੜੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਦੇਖਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਿਧਾਂਤ ਯਹ ਵਿਚਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪੁ ਸਭ ਜਗਤੁ ਤੈਨੇ ਰਚਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਯਾ ਭਾਵ ਬਜਾਪਜਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੀਆ ਤੂੰ ਥਿਰੁ ਥੀਆ ਤੁਧੁ ਸਮਾਨਿ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਸਭ ਜਾਚਿਕ ਤੇਰੇ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਇਸ ਮੇਂ ਤੂੰ ਥਿਰ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਾਰਬਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰੂੰ॥

ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ਦਾਤੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਭਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਫੇਰ ਮੰਗਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਮੰਗੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤਿ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਯਹ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੋ ਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ (ਅਪਰੰਪਰੋ) ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਭ ਜੀਵ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਧਾਨੋ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਅਵਰੁ ਝੂਠਾ ਸਭੁ ਮਾਨੋ ॥

ਫਿਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਹੈ ਇੰਦੀਓਂ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਅਪਰ ਜੀਵੋਂ ਕਰਕੇ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ ਅਰ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਭੀ ਆਦਿ ਹੈ ਅਬ ਭੀ ਹੈ ਆਗੇ ਭੀ ਹੋਇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅਵਰ ਸਭ ਝੂਠਾ ਮਾਨੋ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣੋ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਸੁਰਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਔਰ ਨਿਜ ਧਰਮ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਗਿਆਤ ਕੈਸੇ ਪਵੇਗੀ ਭਾਵ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਾ ਧਜਾਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਰਾਮ ॥
ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾਮ ਸਖਾਈ ਸੇ ਮਾਨ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਬ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਔ ਮਮਤਾ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ। ਵਾ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤ ਭਾਈ ਸੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਸੰਗਿ ਨ ਸੰਪੈ ਨਾਰੇ ॥
ਸਾਇਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗੀ ਚਰਣ ਤਲੈ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਚਾਤੁਰਤਾ ਸੰਪਤਾ ਕਛ ਭੀ ਵਿਭੂਤੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੇ (ਸਾਇਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ) ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਸਭ ਕੇ (ਪਰਹਰਿ) ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਲਛਮੀ ਵਿਚਾਰਵਾਨੋ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤਲੇ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖਿ ਇਕੁ ਚਲਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਸੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਨ ਛੋਡਉ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਈ ॥੨॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਨੇ ਏਕ ਐਸਾ ਅਪਨਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਜਹਾ ਦੇਖਤਾ ਤੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸੋਈ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ਉਸੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਮਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚੁ ਸਮਾਲੇ ਰਾਮ ॥
ਅਵਗਣ ਮੇਟਿ ਚਲੇ ਗੁਣ ਸੰਗਮ ਨਾਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਅੁਵਗੁਣੋ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਸਮਾਦ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਮ) ਮਿਲਾਪ ਸਾਥ ਹਮ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਵਗਣ ਪਰਹਰਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰੋ ॥
ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੋ ॥

ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਰਣੀ (ਸਾਰੀ) ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੇਂ ਸਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਆਨੇ ਜਾਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਤਤ੍ਵ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਸੁਜਾਣੁ ਸਖਾ ਤੂੰ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਚਤਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਅਮੋਲ ਨਾਮ ਦਾ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਅੰਜਨੋ ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਗਜੀਵਨੋ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਅੰਜਨੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸਚਾ ਅੰਜਨ ਬੁਧ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਮੁਝੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਾਤਾ ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਮੇਲਾਇਆ ॥
ਸਾਧ ਸਭਾ ਸੰਤਾ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਹਰ ਜਿਸਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸਾਧ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਨਦਰ ਭਈ ਜਬ ਨਦਰ ਭਈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਚੂਕੇ ਮੋਹ ਪਿਆਸਾ ॥
ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਤੀਣੇ ਵਿਰਲੇ ਦਾਸ ਉਦਾਸਾ ॥੪॥੩॥

ਐਸੀ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਮੇਂ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖ ਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮੋਹੁ ਔਰ (ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਖਾ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚੂਕ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਔ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਤੀਆਏ ਭਾਵ ਨਿਹਚੇਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੩੮

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਜਿਥੈ ਹਉ ਜਾਈ ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਉ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਤਹਾਂ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਫਲ ਦਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਬਿਸਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥
ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਪਾਪਾ ਕੇਰੇ ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਖੋਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਦੁਖ ਬਿਸਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਉ ਏਕ ਘੜੀ ਮੇਂ ਖੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਹੰਸ ਸਿ ਹੰਸਾ ਬਗ ਸਿ ਬਗਾ ਘਟ ਘਟ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਜਿਥੈ ਹਉ ਜਾਈ ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਉ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨੁ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਦਜਪਿ ਬਗੁਲੇ ਸੇ ਬਗਲੇ ਭਾਵ ਕਾਗ ਭੀ

ਥੇ। ਅਰਥਾਤ ਪਾਖੰਡੀ ਔਰ ਪਾਪੀ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਹੰਸੋਂ ਸੇ ਭੀ ਹੰਸ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਬਿਬੇਕੀ ਪਰਮ ਹੰਸ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂੰ ਸਭ ਘਟਾਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੰਸਾਂ ਕੋ ਹੰਸ ਬਗਲਿਯਾਂ ਕੋ ਬਗੁਲੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਪੁੰਨੀਓਂ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨ੍ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ੍ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਜਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਬਿਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਵੈ ਕਬਹੁ ਨ ਆਵਹਿ ਹਾਰਿ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਕਭੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ॥

ਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਹਾਰਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਾਰਹਿ ਤਿਨ੍ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਵਹੁ ਕਬੀ ਹਾਰਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜਮੁ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਤਿਨ੍ਾ ਕਾ ਚੂਕਾ ਜੋ ਹਰਿ ਲਾਗੇ ਪਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹਰਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੈ (ਪਾਵੈ) ਪਲੇ ਵਾ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਚੂਕਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਫਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ੍ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਵਹੁ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧੰਧੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਾ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ ਲਾਹਾ ਲੀਜੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਲਾਹਾ ਲੀਜੀਏ ਤਬ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ਜੋ ਨਰੁ ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਏਕ ਕੋ (ਪਛਾਣੈ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਨਿਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਰ ਅਵਰ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਨਵਨਿਧੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਲੀਜੈ ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਪੁਰਖੁ ਪਰਧਾਨੁ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਉਤਮ ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਲੀਜੀਏ॥

ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ਹਉ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਨੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧੰਧੇ ਮੈ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਲੈਨਿ ਸਿ ਸੋਹਹਿ ਤਿਨ ਸੁਖ ਫਲ ਹੋਵਹਿ ਮਾਨਹਿ ਸੇ ਜਿਣਿ ਜਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖੁ ਰੂਪ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਜੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਫਲ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਜੇ ਜੁਗ ਕੇਤੇ ਜਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਦੀਏ ਗ੍ਯਾਨ ਫਲ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ। ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਾਵੈ ਚਾਹੋ ਕਿਤਨੇ ਜੁਗ ਬੀਤ ਜਾਏਂ॥

ਜੇ ਜੁਗ ਕੇਤੇ ਜਾਹਿ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਫਲ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਗ੍ਯਾਨ ਫਲ ਕੋ ਕੇਤੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜੁਗ ਭੀ ਬੀਤ ਜਾਵੈ ਪਰੰਤੂ ਤਉ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਫਲ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਜਰਾ ਨ ਮਰਣਾ ਨਰਕਿ ਨ ਪਰਣਾ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖਟ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪੜਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਹਿ ਸਿ ਸੂਕਹਿ ਨਾਹੀ ਨਾਨਕ ਪੀੜ ਨ ਖਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੇ ਰਹਤੇ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੂਕਤੇ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਖਾਤੇ ਭਾਵ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਨਿ੍ ਸਿ ਸੋਹਹਿ ਤਿਨ੍ ਸੁਖ ਫਲ ਹੋਵਹਿ ਮਾਨਹਿ ਸੇ ਜਿਣਿ ਜਾਹਿ ਜੀਉ ॥੪॥੧॥੪॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀ ਕੋ ਜੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੪॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ ਘਰੁ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਰਣ ਅਰ ਭਵਰ ਮਛੀ ਔ ਨਦੀ ਨਾਲਿਓਂ ਕੇ ਰੂਪਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੀਵ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਮਯ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਹਰਣਾ ਕਾਲਿਆ ਕੀ ਵਾੜੀਐ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ॥
ਬਿਖੁ ਫਲੁ ਮੀਠਾ ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ ਤਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਕਾਲੇ ਭਾਵ ਪਾਪੀਆ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣੁ ਕਰੁ ਤੂੰ ਬਿਖਯੋਂ ਰੂਪੀ (ਵਾੜੀ) ਖੇਤੀ ਮੇਂ ਕਯੋਂ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਬਿਖ ਰੂਪ ਫਲੁ ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਤੋ ਮੀਠਾ ਹੈ ਫਿਰ ਅੰਤ ਕੋ ਤਾਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਤਾਤਾ ਖਰਾ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਪਰਤਾਪਏ ॥

ਪੰਨਾ ੪੩੯

ਓਹੁ ਜੇਵ ਸਾਇਰ ਦੇਇ ਲਹਰੀ ਬਿਜੁਲ ਜਿਵੈ ਚਮਕਏ ॥

ਜਿਸ ਵਿਖੈ ਤੂੰ ਅਤੀ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਹੁ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਤੂੰ ਬਿਸੇਸ ਕਰ ਤਪਾਇਮਾਨ ਹੋਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਗਾ ਵਹੁ ਬੈਤਰਨੀ ਨਦੀ (ਸਾਇਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਨਯਾਈ ਲਹਰਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਅਸਿਪਤ੍ਰ ਜੋ ਬਨਤਲਵਾਰ ਸਮ ਪਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਾ ਨਰਕ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸੋ ਬਿਜਲੀ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਚਮਕ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਾਝੁ ਰਾਖਾ ਕੋਇ ਨਾਹੀ ਸੋਇ ਤੁਝਹਿ ਬਿਸਾਰਿਆ ॥
ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚੇਤਿ ਰੇ ਮਨ ਮਰਹਿ ਹਰਣਾ ਕਾਲਿਆ ॥੧॥

ਉਸ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਕੋਈ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਚ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਕਾਲੇ ਹਰਨ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਹਿਗਾ॥੧॥

ਭਵਰਾ ਫੂਲਿ ਭਵੰਤਿਆ ਦੁਖੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਰਾਮ ॥
ਮੈ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿਆ ਆਪਣਾ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਰ ਬਿਖਯ ਰੂਪ ਫੂਲੋਂ ਪਰ ਭ੍ਰਮਨੇ ਵਾਲੇ ਇਨੋਂ ਪਰ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰਕੇ ਤੁਝੇ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਸਾਰਾ ਬੀਚਾਰ ਵਾਨ ਆਪਨਾ ਗੁਰੂ ਪੂਛਾ ਹੈ॥

ਬੀਚਾਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੁਝੈ ਪੂਛਿਆ ਭਵਰੁ ਬੇਲੀ ਰਾਤਓ ॥
ਸੂਰਜੁ ਚੜਿਆ ਪਿੰਡੁ ਪੜਿਆ ਤੇਲੁ ਤਾਵਣਿ ਤਾਤਓ ॥

ਆਦਿ ਮੈਨੇ ਵੀਚਾਰ ਵਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਜੀਵ ਰੂਪ ਭਵਰ ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਬੇਲੀਓਂ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਗਾ? ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਤ੍ਰ ਦੀਆ ਕਿ ਜਬ ਕਾਲ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਚੜਾ ਤਬ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰ ਪੜਾ ਰਹਿ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਜਮਦੂਤ ਤਬ ਤਪਤ ਤੇਲ ਕਰ ਤਪਾਵੈਂਗੇ ਅਰਾਥਤ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਪਾਵੈਂਗੇ॥

ਜਮ ਮਗਿ ਬਾਧਾ ਖਾਹਿ ਚੋਟਾ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥
ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚੇਤਿ ਰੇ ਮਨ ਮਰਹਿ ਭਵਰਾ ਕਾਲਿਆ ॥੨॥

ਬਿਨਾਂ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਹੇ (ਬੇਤਾਲਿਆ) ਭੂਤਾ ਭਾਵ ਅਸੁਧਾ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਘੁਸਿਆ ਹੋਯਾ ਤੂੰ ਜਮਪੁਰੀ ਕੋਮਾਰਗ ਬੀਧਾ ਹੂਆ ਚੋਟੋਂ ਕੋ ਖਾਵੇਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਕਾਲੇ ਭ੍ਰਮਰ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰ ਮੈਂ ਸਚ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਮਰਹਿਗਾ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਜੀਅੜਿਆ ਪਰਦੇਸੀਆ ਕਿਤੁ ਪਵਹਿ ਜੰਜਾਲੇ ਰਾਮ ॥
ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਕੀ ਫਾਸਹਿ ਜਮ ਜਾਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਦੇਸੀ ਜੀਅੜੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਜੰਜਾਲ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸੈ ਤੋ ਜਮਕੇ ਜਾਲ ਮੇਂ ਤੂੰ ਕਿਉ ਫਸੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨ ਫਸੈ॥

ਮਛੁਲੀ ਵਿਛੁੰਨੀ ਨੈਣ ਰੁੰਨੀ ਜਾਲੁ ਬਧਿਕਿ ਪਾਇਆ ॥
ਸੰਸਾਰੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਅੰਤਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜਬ (ਬਧਿਕਿ) ਕਾਲ ਨੇ ਜੀਵ ਮਛੀ ਕੋ ਜਾਲ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸੁਖ ਜਲ ਸੇ ਬਿਛੁੜੀ ਹੂਈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰਕੇ ਰੋਤੀ ਭਈ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮੀਠਾ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਧਰਤਾ ਕਾ ਭਰਮ ਅੰਤ ਕੋ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਰੂਪ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਛੋਡਿ ਮਨਹੁ ਅੰਦੇਸਿਆ ॥
ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚੇਤਿ ਰੇ ਮਨ ਜੀਅੜਿਆ ਪਰਦੇਸੀਆ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਭ (ਅੰਦੇਸਿਆ) ਸੰਦੇਸਿਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਦੇਸੀ ਜੀਅੜਿਆ ਮੈਂ ਸਚ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਅਬ ਭੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੩॥

ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਮੇਲਾ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਮ ॥
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਮੀਠਾ ਵਿਸੁ ਭਰੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਜੋਗੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਵਾ ਹੇ ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਨਦੀ ਸੇ ਵਿਛੜਿਆ ਹੂਆ ਹੇ ਭਾਈ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਰਸ ਮੀਠਾ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ

ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਬਿਖ ਸੇ ਭਾਵ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਸੰਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਸਹਜਿ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਪਛਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਨਿ ਚੇਤਿਆ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਪਚਹਿ ਮੁਗਧ ਅਚੇਤਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕੋਈ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਧਾਰ ਕਰ ਇਸ ਹਰਿ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰੋਖ ਅਪ੍ਰੋਖ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਅਚੇਤ ਭਰਮ ਮੇਂ ਪਚਤੇ ਭਾਵ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭਗਤਿ ਨ ਰਿਦੈ ਸਾਚਾ ਸੇ ਅੰਤਿ ਧਾਹੀ ਰੁੰਨਿਆ ॥
ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥੪॥੧॥੫॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਅਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਧਾਹੀ ਮਾਰ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਚਿਰੀ ਭਾਵ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਜੀਵ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੁ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਨਾ ਜਾਣ॥੪॥੧॥੫॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧ ॥

ਗੁਰਮਖਿ ਕਾਮਿਨੀ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔਰੁ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਘਰੇ ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਾਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ (ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲਾ) ਸਾਚਾ ਉਤਸਾਹ ਵਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ (ਸੁਹਾਇਆ) ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਝ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਤੀ ਸੇ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਹੈ ਯੇਹ ਮੇਲ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਆਪ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ਸਚੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ਕਾਮਣਿ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ॥

ਜੋ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਿਲਾਯਾ ਤੌ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਾਮਣੀ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੀ ਸਚਿ ਸਵਾਰੀ ਸਦਾ ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥

ਜਬ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੂੰ ਤਬ ਸੇ ਸਚੇ ਨੇ ਸਵਾਰਿ ਲਈ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੂਈ ਸਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਏ ਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਹਰਿ ਭਰਤਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਹਰਿ ਰਸੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀ ਸਫਲਿਉ ਜਨਮੁ ਸਬਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕਰ ਮੈਂ ਸਵਾਰੀ ਗਈ ਹੂੰ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਸਭੁ ਸਫਲਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਜੜੈ ਕਾਮਣਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਹਰਿ ਵਰੁ ਨ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥
ਕਾਮਣਿ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕਾਮਣੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕਾਮਨੀ ਮੇਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਬਿਤੀਤ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ਮਨਮੁਖਿ ਇਆਣੀ ਅਉਗਣਵੰਤੀ ਝੂਰੇ ॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ (ਇਆਣੀ) ਮੂਰਖ ਔਗਣੋਂ ਵਾਲੀ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਫਿਰ (ਝੂਰੇ) ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤਾ ਪਿਰੁ ਮਿਲਿਆ ਹਦੂਰੇ ॥

ਅਪਨਾ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਜਬ (ਹਦੂਰੇ) ਨਿਕਟ ਹੀ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈ ਪਤੀ ਮਿਲ ਗਯਾ ਤਬ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ॥

ਦੇਖਿ ਪਿਰੁ ਵਿਗਸੀ ਅੰਦਰਹੁ ਸਰਸੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੁਈ ਹੁਈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ (ਸਰਸੀ) ਖਿਲੀ ਹੁਈ ਸਚੇ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਸੁਭਾਏ) ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਾਮਣਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖ ਕਾਮਨੀ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮਿਲੈਗੀ ਤਬ ਸੁਖ ਪਾਵੈਗੀ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੪੦

ਪਿਰੁ ਸੰਗਿ ਕਾਮਣਿ ਜਾਣਿਆ ਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਰਾਮ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦਿ ਮਿਲੀ ਸਹਜੇ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਮਨਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਸੰਗ ਜਾਨਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਤਪਤ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਬਿਰਹ ਕੀ ਤਪਤ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸ਼ਾਂਤਿ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਆਸ੍ਵਾਦਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਪਣੇ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਖਿਆ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ (ਸੁਭਾਖਿਆ) ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਾਕੇ ਭੇਖੀ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਈ ॥੩॥

ਪਢਿ ਪਢਿ ਕਰਕੇ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕਰ ਥਕਿ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਭੇਖੀ) ਕਪਟ ਕੇ ਭੇਖੀਓਂ ਨੇ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤਿ ਕੇ ਸੰਸਾਰੁ (ਬਉਰਾਨਾ) ਕਮਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਸਬਦ ਨੈ ਹੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਾ ਧਨ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਲਿ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਜੀ ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਆਪਨੇ ਮੇਂ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਾ ਧਨ ਹਰਿ ਕੈ ਰਸਿ ਰਸੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨ: ਵਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਅਪਾਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਅਪਾਰੇ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰੇ ਸਦਾ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ਮਨਿ ਵਸੇ ॥
ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਜਾ ਪਿਰਿ ਰਾਵੀ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਵਗਣ ਨਸੇ ॥

ਔ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਬਿਅੰਤ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਲਤੇ ਭਾਵ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸ ਹੀ ਕੇ ਗੁਣ ਬਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਜਾਂ ਪਤੀ ਨੇ ਅਭੇਦਕ ਕਰੀ ਤਬ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਸਿਹਜਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਈ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਵਗੁਨ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਸੋਹਿਲੜਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਦਾ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੇਂ (ਸੋਹਿਲੜਾ) ਅਨੰਦ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਅਨਦੁ ਹੈ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ॥੪॥੧॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਆਨੰਦ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਭ ਕਾਰਜ (ਸਾਰੇ) ਬਨਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੬॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੩ ਛੰਤ ਘਰੁ ੩ ॥
ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਹੁ ਤੁਮ ਸਹ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰੇਹੋ ॥
ਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਸਦਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲੇਹੋ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਜਨ ਮਿਤ੍ਰੋ ਤੁਮ ਹਰਿ ਪਤੀ ਕੀ ਭਕ੍ਤਿ ਕਰੋ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਸੇਵੋ ਸਦਾ ਤਿਸ ਸੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਸਹੈ ਕੇਰੀ ਜੋ ਸਹ ਪਿਆਰੇ ਭਾਵਏ ॥
ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਤਾ ਫਿਰਿ ਸਹ ਖੁਸੀ ਨ ਆਵਏ ॥

(ਸਹੈ) ਪਤੀ ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਐਸੀ ਭਕ੍ਤੀ ਕਰੋ ਜੋ ਪਤੀ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਜਬ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਮਨ ਭਾਂਵਦਾ ਕਰੋਗੇ ਤੋ ਪੁਨ: ਪਜਾਰਾ ਪਤੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਂ ਨਾ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਤੁਮ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਵ ਇਹੁ ਮਾਰਗੁ ਬਿਖੜਾ ਗੁਰ ਦੁਆਰੈ ਕੋ ਪਾਵਏ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸੁ ਕਰੇ ਕਿਰਪਾ ਸੋ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਏ ॥੧॥

ਯਹ ਭਗਤਿ ਭਾਵ ਕਾ ਰਸਤਾ ਕਠਨ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਇਸ ਰਸਤੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭਾਵ ਵਿਰਲਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀਆ ਤੂੰ ਬੈਰਾਗੁ ਕਰਿ ਕਿਸੁ ਦਿਖਾਵਹਿ ॥
ਹਰਿ ਸੋਹਿਲਾ ਤਿਨ੍ ਸਦ ਸਦਾ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਬੈਰਾਗ ਕੇ ਚਿਹਨ ਕਿਸਕੋ ਦਿਖਾਉਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਬੈਰਾਗੁ ਤੂੰ ਛੋਡਿ ਪਾਖੰਡੁ ਸੋ ਸਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਏ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਏਕੋ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਏ ॥

ਤੂੰ ਬੈਰਾਗ ਕਰ ਪਰੰਤੂ ਪਾਖੰਡ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹੈ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੇਂ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਮੇਂ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਸੋਈ ਏਕ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਤਾ ਹਰੀ ਕੇਰਾ ਸੋਈ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਏ ॥
ਇਵ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵਏ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਹ ਜਹ ਮਨ ਤੂੰ ਧਾਵਦਾ ਤਹ ਤਹ ਹਰਿ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥
ਮਨ ਸਿਆਣਪ ਛੋਡੀਐ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਦੌੜਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਚਤਰਾਈ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਈਏ ਅਰ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਸੰਭਾਲ ਲੇਹੁ॥

ਸਾਥਿ ਤੇਰੈ ਸੋ ਸਹੁ ਸਦਾ ਹੈ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹੇ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਕਟੇ ਅੰਤਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵਹੇ ॥

ਸੋ ਪਤੀ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤੂੰ ਏਕ ਖਣ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਕਾਟੇ ਜਾਇ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਤੂੰ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈਂ॥

ਸਾਚੇ ਨਾਲਿ ਤੇਰਾ ਗੰਢੁ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥
ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਹ ਮਨ ਤੂੰ ਧਾਵਦਾ ਤਹ ਹਰਿ ਤੇਰੈ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥੩॥

ਸਚੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਗੰਢੁ ਲਾਗੈ ਭਾਵ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਇ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਧਾਵਤੁ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਆਏ ॥
ਨਾਮੁ ਵਿਹਾਝੇ ਨਾਮੁ ਲਏ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਸਮਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰਕੇ ਦੌੜਤੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਠਹਰ ਗਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ (ਵਿਹਾਝੇ) ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮੀ ਹੀ ਮੇਂ (ਸਮਾਏ) ਮਿਲੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੧

ਧਾਵਤੁ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਤਿਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨੁ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਜਿਤੁ ਸਬਦਿ ਜਗਤੁ ਥੰਮ੍ਹਿ ਰਹਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜਬ ਮਨ ਧਾਵਤੇ ਕੋ ਰੋਕਾ ਗਿਆ ਤਬ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰ ਪਰਤੱਖਜ ਹੀ ਦਸਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਜਿਸ ਸਬਦ ਧੁਨੀ ਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਰੋਕ ਰਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸਹਜ ਧੁਨੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਏਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਹੈ ਵਾ ਪਰਤਖਜ ਜੋਗ ਕਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਤ ਤੰਤੀ ਆਦਿ ਵਾਜਿਓਂ ਕੀ ਆਵਾਜ ਸੁਭਾਵਕ ਉਪਜਤੀ ਹੈ॥

ਤਹ ਅਨੇਕ ਵਾਜੇ ਸਦਾ ਅਨਦੁ ਹੈ ਸਚੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥

ਤਹਾਂ ਅਨੇਕ ਭਾਵ ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਜੋਗੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਸਚੇ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਦਸਵਾਂ ਜੋ ਸਰਗ ੧ ਵਿਸਰਗ ੨ ਅਸਥਾਨ ੩ ਪੋਖਨ ੪ ਊਤੀ ੫ ਮਨੰਤ੍ਰ ੬ ਈਸਾਨ ਚਰਤ ੭ ਨਰੋਧ ੮ ਮੁਕਤੀ ੯ ਇਨ ਨਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ (ਦੁਆਰੁ) ਦਰਵਾਜੋਂ ਭਾਵ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ (ਤਿਥੈ) ਤਿਨੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਰ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬਦੋਂ ਕੀ ਅਵਾਜ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ

ਕਿਸਦੀ ਬਾਣੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਅਸਤ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੋ ਸਤ ਕੀ ਨਯਾਈ ਬਨਾਕੇ ਠਹਿਰਾਇ ਛੋਡਾ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਤਿਸੁ ਕਾ ਕਥਨੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਮ੍ਰਿਦੰਗਾਦੀ ਅਨੇਕ ਵਾਜੇ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਸਚੇ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਧਾਵਤੁ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਆਏ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦੌੜਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਾ ਹੈ ਤਉ ਘਰ ਮੇਂ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਆਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ ॥
ਮਨ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀ ਰੰਗੁ ਮਾਣੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਨ ਮਧੁ ਸੂਦਨ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਦੇਵ ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਵਾਸਤਵ ਰੂਪ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਪਛਾਣੁ॥ ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗੁ॥

ਮੂਲੁ ਪਛਾਣਹਿ ਤਾਂ ਸਹੁ ਜਾਣਹਿ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣਹਿ ਤਾਂ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੌ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੇਗਾ ਤੌ ਹੀ ਪਤੀ ਕੋ ਜਾਨੇਗਾ ਤਬ ਤੁਝੇ ਜੀਵਨ ਮਰਨ ਕੀ ਵਾ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਖਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥

ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਤਾ ਹੋਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਅਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ ॥੫॥

ਜਾਂ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਈ ਰਹੇਗੀ ਅਰੁ ਖੁਸੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੂਆ ਜਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਅਧਸ੍ਾਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਛਾਨ॥ ਮਨੁ ਕਰ ਈਹਾਂ ਜੀਉ ਜਾਣਨਾ ॥੫॥

ਮਨ ਤੂੰ ਗਾਰਬਿ ਅਟਿਆ ਗਾਰਬਿ ਲਦਿਆ ਜਾਹਿ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਮੋਹਿਆ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਭਵਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗਰਬ ਕਰਕੇ (ਅਟਿਆ) ਪੂਰਯਾ ਵਾ ਦਬਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਗਰਬ ਕਾ ਲਦਿਆ ਹੂਆ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਜਾਵੈਗਾ। ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਨੀ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ (ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮੈਗਾ॥

ਗਾਰਬਿ ਲਾਗਾ ਜਾਹਿ ਮੁਗਧ ਮਨ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਹੇ ॥
ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਿਸਨਾ ਰੋਗੁ ਲਗਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਗਰਬ ਮੇਂ ਲਗਾ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਗਇਆ ਹੂਆ ਪਛੁਤਾਵੈਗਾ ਜੀਉ ਕੋ ਅਹੰਕਾਰ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਰੋਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ (ਗਵਾਵਹੇ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਚੇਤਹਿ ਨਾਹੀ ਅਗੈ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਗਯਾ ਹੂਆ ਪਰਚਾਤਾਪੁ ਕਰੈਂਗਾ॥

ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਤੂੰ ਗਾਰਬਿ ਅਟਿਆ ਗਾਰਬਿ ਲਦਿਆ ਜਾਵਹੇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗਰਬ ਕਰਕੇ ਪੂਰਣਾ ਵਾ ਦਬਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਗਰਬ ਹੀ ਕਾ ਲਾਦਾ ਹੂਆ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਜਾਵੈਗਾ॥੬॥

ਮਨ ਤੂੰ ਮਤ ਮਾਣੁ ਕਰਹਿ ਜਿ ਹਉ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਹੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕਾ ਮਤ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਜੋ ਮੈਂ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਮਾਨ ਹੋ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਹਉ ਬੁਧਿ ਹੈ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਮਲੁ ਖੋਹੁ ॥

ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਅਰ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮੈਲ ਹੈ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਹ॥

ਹੋਹੁ ਨਿਮਾਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗੈ ਮਤ ਕਿਛੁ ਆਪੁ ਲਖਾਵਹੇ ॥

ਔਰ ਐਸਾ ਨਿਮਾਣਾ ਬਣ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਕੁਛ ਭੀ ਨ ਜਨਾਉ॥

ਆਪਣੈ ਅਹੰਕਾਰਿ ਜਗਤੁ ਜਲਿਆ ਮਤ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਗਵਾਵਹੇ ॥

ਜਗਤ ਤੋ ਅਪਨੇ ਅਭਮਾਨ ਮੇਂ ਜਲਾ ਹੂਆ ਹੀ ਹੈ ਮਤ ਕਹੀਂ ਤੂੰ ਉਸੀ ਅਭਮਾਨ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਗਵਾਇ ਲੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾ ਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਕਰਹਿ ਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਲਾਗਿ ਰਹੁ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਕਾਰ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਉ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹੁ॥

ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਆਪੁ ਛਡਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਮਨ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਇ ਰਹੁ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਆਪਾ ਭਾਉ ਛੋਡ ਕਰ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋ ਰਹੁ ਤਉ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿੰਗਾ॥੭॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਸਹੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ॥

ਅਬ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਸਮੇਂ ਮੁਝੇ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਆਗਮਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ (ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਹੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ਅਵਗਣ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜਬ ਸੋ ਪਤੀ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਇਆ ਮੈਨੇ ਉਸ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮਨ ਬਸਾਇਆ ਵਾ ਸੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਤਬ ਮੇਰੇ ਜਿਤਨੇ ਅਵਗੁਨ ਥੇ ਸਭ ਪਤੀ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਦੀਏ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਗੁਣ ਪਰਗਟ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਯਾ ਤੌਂ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਹਮ ਆਪ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਵਾਰ ਲੀਏ ਵਾ ਮੇਰੇ ਕਰਤਬ ਸਵਾਰ ਲੀਏ।

ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹੀ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਦਿੜਿਆ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਢ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ।

ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਸਹੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਪਤੀ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਵੇਲਾ ਧੰਨ ਹੈ॥੮॥

ਇਕਿ ਜੰਤ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਤਿਨਿ ਸਹਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰਹਿ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਏਕ ਜੀਵ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਹੁ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਭਾਉ ਮੇਂ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਿ ਸਹਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਕੁਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ਤਿਨ ਕਾ ਕਿਛੁ ਨ ਵਸਾਈ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਖੋਟੇ ਰਾਹ ਮੇਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਿਨਕਾ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਗਤਿ ਅਵਗਤਿ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਜਿਨਿ ਇਹ ਰਚਨ ਰਚਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨਕੀ ਗਤ ਵਾ ਅਵਗਤ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਭ ਰਚਨਾ ਰਚਾਈ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਤੇਰਾ ਖਰਾ ਭਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥
ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥੯॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ (ਖਰਾ ਭਾਰਾ) ਬਡਾ ਭਾਰਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੋ (ਬੁਝਾਏ) ਸਮਝਾਉਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਤੈਨੇ ਭਰਮ ਸੇ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤੌ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਹੈਂ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੪੪੨

ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੇਅੰਤੁ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਤੇਰੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਇਆ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਕਉ ਤੁਧੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹੇ ॥

ਇਹ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਬਸਾਈ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਸੋ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਵਹੇ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਤੁਝਕੋ ਭਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੋਈ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੇਲਹਿ ਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੈ ਸਮਾਈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਉ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ
॥੧੦॥੨॥੭॥੫॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ॥੧੦॥੨॥੭॥੫॥੨॥੭॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੀਵਨੋ ਮੈ ਜੀਵਨੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਾ ਤਬ ਮੈਨੇ (ਜੀਵਨੁ) ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਨਿ ਵਸਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹਰੇਕ ਨਾਮੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇ ਕਰ ਕੇ (ਵੈ) ਉਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸਾਏ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਨਿ ਵਸਾਏ ਸਭੁ ਸੰਸਾ ਦੂਖੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸਾਏ ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੰਸਾ ਔਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਅਦਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਧਿਆਇਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਤੇ ਪਰੇ ਔਰ (ਅਗੋਚਰੁ) ਮਨ ਕੇ ਜੋ ਅਵਿਖੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਰਮ ਪਦ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਗੁਰੂ ਬਚਨ ਕਰ ਧਿਆਉਨੇ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਵਾਜਹਿ ਨਿਤ ਵਾਜੇ ਗਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਦਾਤੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥੧॥

ਅਬ ਏਕ ਰਸ ਧੁਨੀ ਵਾਲੇ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਗਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰੀ ਜੋਤ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਾ ਮਨਮੁਖਿ ਮੁਏ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਮਾਇਆ ਰਾਮ ॥
ਖਿਨੁ ਆਵੈ ਖਿਨੁ ਜਾਵੈ ਦੁਰਗੰਧ ਮੜੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਮਨ ਹੈ ਮੁਖ ਜਿਨ ਕੇ, ਭਾਵ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਖਿਨਮੇਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਖਿਨਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਮੜ੍ਹੇ ਮਸਾਣ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਕੋ ਦੇਹ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਲਾਇਆ ਦੁਰਗੰਧ ਮੜੈ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਜਿਉ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕਾ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਦੁਰਗੰਧ ਮੜੈ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗੁ ਦੇਖਣ ਮੈਂ ਕਾਚਾ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ ਨਾਸੀ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਪੂਰਬਿ ਖਿਨੁ ਪਛਮਿ ਛਾਏ ਜਿਉ ਚਕੁ ਕੁਮ੍ਹਿਆਰਿ ਭਵਾਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਰੀਰ ਕੇ ਪਾਲਨ ਪੋਖਨ ਨਮਿਤ ਖਿਨ ਮੇਂ ਪੂਰਬ ਜਾਤਾ ਹੈ ਖਿਨ ਮੇਂ ਪਸਚਮ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨਕਾ ਸੰਕਲਪ ਦੌੜਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਘੁਮਾਰ ਕਾ ਚਕ ਘੁਮਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਜੀਵ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਘੁਮਾਰ ਕਾ ਚਕਰ ਭਵਾਇਆ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਦਾਰਥ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਸਚਮ ਮੈਂ ਜਾਇ ਸਥਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਣਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਦੁਖੁ ਖਾਵਹਿ ਦੁਖੁ ਸੰਚਹਿ ਭੋਗਹਿ ਦੁਖ ਕੀ ਬਿਰਧਿ ਵਧਾਈ ॥

ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਚਨ ਮੇਂ ਦੁਖ ਖਾਵਤੇ ਭਾਵ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਖਾਵਹਿ ਭੋਗਨ ਸਮੇਂ ਮੈ ਭੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭੋਗੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧੀ ਪਹਲੇ ਸੇ ਭੀ ਅਧਕ ਵਧਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਖਮੁ ਸੁਹੇਲਾ ਤਰੀਐ ਜਾ ਆਵੈ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਵੈ ਤੋ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਤਰਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਨੀਕਾ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਪੂਜੀ ਹਰਿ ਪੂਜੀ ਚਾਹੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਠਾਕਰੋਂ ਸੇ ਅਛਾ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਗਮ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਤੇ ਅਥਾਹ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸਤਗੁਰ ਜੋ ਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ਸੋ ਹਰ ਏਕ ਪੂੰਜੀਓਂ ਮੇਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪੂਜੀ ਚਾਹੀ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਭਾਵੈ ॥

ਸੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਚਾਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ (ਬਿਸਾਹੀ) ਖਰੀਦਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਹਰਿਗੁਣ ਹੀ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿਗੁਣ ਹੀ ਹਮ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਦ ਭੂਖ ਸਭ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗੀ ਸੁੰਨੇ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਅਰ ਭੁਖ ਥੀ ਸੋ ਹਮਨੇ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸੁੰਨੇ) ਅਫੁਰ ਮੈਂ (ਸੁੰਨਿ) ਅਫੁਰ ਹੋ ਕਰ (ਸਮਾਵੈ) ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭਿਨ ਹੁਏ ਹਾਂ॥

ਵਣਜਾਰੇ ਇਕ ਭਾਤੀ ਆਵਹਿ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੈ ਜਾਹੇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ ਪਾਏ ॥੩॥

(ਵਣਜਾਰੇ) ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਬਾਪਾਰੀ ਏਕ ਹੀ ਭਾਂਤ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਲੇ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਤਨਾ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਬਹੁ ਸਾਗਰੁ ਭਰਿਆ ਰਾਮ ॥
ਬਾਣੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਾਗੇ ਤਿਨ੍ ਹਥਿ ਚੜਿਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਜੀ (ਰਤ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਕੀ ਐਸੇ ਸਤਗੁਰ ਬੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਤਿਨ ਕੇ ਹਥਿ ਚੜਿਆ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਾਗੇ ਤਿਨ੍ ਹਥਿ ਚੜਿਆ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਰਤਨੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਮੋਲ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਅਪਾਰਾ) ਜਿਸਕਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਐਸਾ ਹਰਿਨਾਮ ਰਤਨ ਤਿਨ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਤੋਲਕੁ ਪਾਇਆ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਤੋਲ ਰਤਨ ਮਿਲਾ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰੀ ਐਸੀ ਸਮਝ ਹੋਨੀ ਚਾਹੀਏ॥

ਸਮੁੰਦੁ ਵਿਰੋਲਿ ਸਰੀਰੁ ਹਮ ਦੇਖਿਆ ਇਕ ਵਸਤੁ ਅਨੂਪ ਦਿਖਾਈ ॥

ਜਬ ਹਮਨੇ ਸਰੀਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ (ਵਿਰੋਲਿ) ਮਥ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਤੋ ਇਹੀ ਏਕ ਅਨੂਪ ਬਸਤ ਅਭੇਦਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਦਿਖਲਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁੋਵਿੰਦੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਨਾਨਕ ਭੇਦੁ ਨ ਭਾਈ ॥੪॥੧॥੮॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸਮੇਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਝਿਮਿ ਝਿਮੇ ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ (ਝਿਮ ਝਿਮੇ) ਏਕ ਰਸ ਲੜੀ ਕੀ ਬਰਖਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰਾ ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਬਰਸਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੩

ਗੁਰਮੁਖੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰੀ ਰਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਰਾਮ ਪਜਾਰਾ ਨਦਰੀ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਜਗਤ ਨਿਸਤਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਗਤ ਨਿਸਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਡਿਆਈ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਲਿਜੁਗਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਬੋਹਿਥਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਲਘਾਈ ॥

ਏਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਬੋਹਿਥਾ) ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਪਾ ਹੂਆ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਪਾਰ ਲੰਘਾਈ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੁਹੇਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਤਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰੀ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਸਾਰੀ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤਿ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਨਿਸਤਾਰੀ) ਨੌਕਾ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਦੁਖ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਧਿਆਇਆ ਮੈ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਰਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਖੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਪਰਚੈ) ਕਰਾਮਾਤ ਕਾ ਚਮਤਕਾਰੁ ਭਾਵ ਸੰਤ ਉਪਦੇਸੁ ਜੋ ਸਭ ਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਰਵਾਇਆ ਭਾਵ ਧਜਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਰਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਰਵਿਆ ਰਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ਜਾ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਆਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਔਰ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਧਜਾਇਆ ਤਉ ਕੇਲਵ ਮੋਖ ਪਾਈ॥

ਲੋਭ ਵਿਕਾਰ ਨਾਵ ਡੁਬਦੀ ਨਿਕਲੀ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਏ ਤਬ ਲੋਭਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪ ਨਦੀ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਡੂਬੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਨਿਕਲਤੀ ਭਈ॥

ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਆ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬੁਧਿ ਨੌਕਾ ਡੂਬਨੇ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਚਿਤਿ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੀਵ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੇਵੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਵੇ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ॥੨॥

ਬਾਣੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਣੀ ਸਿਧਿ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸੁਹਾਏ ਰਾਮ ॥
ਰੋਮੇ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮੇ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਧਿਆਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਬ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ਭਏ ਅਰੁ ਹਮ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਜੀ ਰਮ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਮਨੇ ਧਜਾਯੇ ਹੈਂ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਪਵਿਤੁ ਹੋਇ ਆਏ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮਕੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਆਇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਰਾਮ ਕਾ ਕੁਛ ਰੂਪੁ ਅਕਾਰੁ ਔਰ ਰੇਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਮੋ ਰਾਮੁ ਰਵਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਗਵਾਈ ॥

ਐਸਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਰਮਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸੀਗਾਰੁ ਸਭੁ ਹੋਆ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਫਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਹਮ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਨੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਭੀ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨੀ ਰਾਮੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਅਭਾਗੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਾਮੋ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਰੂਪ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਭਾਗੀ ਮੂਰਖੁ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਅੰਤਰੇ ਮੋਹੁ ਵਿਆਪੈ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਮਾਇਆ ਲਾਗੀ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹੁ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕੇ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੇਂ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ ਲਾਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਮੂੜ ਭਏ ਅਭਾਗੀ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਹ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਮੂਰਖ ਅਭਾਗੀਓਂ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹਰਿ ਰਾਮੋ ਨਾਮੁ ਚੋਰਾਇਆ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਭਿਮਾਨੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਮਣ ਰੂਪ ਦਾ ਨਾਮੁ ਚੁਰਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਾਮ ਸੇ ਅਪਣਾ ਚਿਤ ਚੁਰਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਨ ਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਚੁਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਬਿਖਮੁ ਜਮ ਪੰਥੁ ਦੁਹੇਲਾ ਕਾਲੂਖਤ ਮੋਹ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਕਾਲੂਖਤ) ਪਾਪ ਔ ਮੋਹ ਰੂਪ (ਅੰਧਿਆਰਾ) ਅਗ੍ਯਾਨੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਮਕਾ ਰਸਤਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਹਾ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਔ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਦੁਸਤਰ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ) ਗ੍ਯਾਨ ਆਦਿਕ ਗੁਣ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਰਾਮੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖੇ ਜਾਣੈ ਰਾਮ ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਖਿਨੁ ਊਭ ਪਇਆਲੀ ਭਰਮਦਾ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਜੋ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਗੁਰੂ) ਵੱਡਾ (ਰਾਮੁ) ਬ੍ਯਾਪਕੁ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਜੋ ਖਿਨ ਮੇਂ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਕੋ (ਇਕਤੁ ਘਰਿ) ਏਕ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ (ਆਣੈ) ਠਹਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੈ ਸਭ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਰਾਮੋ ਨਾਮੁ ਰਸਾਏ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਮਨ ਕੋ ਏਕ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤਿ ਸਰੂਪ ਸਲੋਕ ਸਾਜੁਜ ਸਾਮੀਪ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮੁ ਮੇਂ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੈ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਉਧਾਰਿ ਤਰਾਏ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਕੋ ਦੁਖਾਂ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਾਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮੋ ਰਾਮੁ ਰਮੋ ਰਮੁ ਊਚਾ ਗੁਣ ਕਹਤਿਆ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

(ਰਾਮੋ) ਹੇ ਭਾਈਓ ਰਾਮ (ਰਮੁ) ਸੁੰਦਰ ਔ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰੋ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਦਯਪਿ ਬਜਾਸ ਬਸਿਸ੍ਰਾਦਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੁ ਕਹਤਿਆਂ ਹੁਇਆਂ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਭੀਨੇ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ (ਭੀਨੇ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਨ ਅੰਤਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਤਿਨ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਅਰਥਾ ਸਭਿ ਧਰਮ ਮਿਲੇ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸਭੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਰਥ ਸਭੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਫੇਰ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਕਬੁਧਿ ਗਈ ਸੁਧਿ ਹੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਏ ॥

(ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਸਿਖਜਾ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜੋ ਖੋਟੀ ਬੁਧਿ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸ਼ੁਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਮਨ ਲਗਾਏ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੪

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਹੋਆ ਜਿਤੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋਆ ਹੈ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਿਆ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਨ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਨ ਸਰਧਾ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਗੀ ਤਿਨ੍ਹ ਦੂਜੈ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੀ ਸਰਧਾ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੂਸਰੀ ਓਰ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੇ ਧਰਤੀ ਸਭ ਕੰਚਨੁ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੋਇਨੇ ਕੀ ਬਨਾਇ ਦੀਜੀਏ ਤੌ ਭੀ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਵਰੁ ਕੁਛ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅੰਤਿ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਸਖਾਈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਭਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਤ ਕੋ ਚਲਤਿਆਂ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਹਾਜ਼ਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚੀ ਨਾ ਡੂਬੈ ਨਾ ਜਾਈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਸੰਚਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂੰਜੀ ਨਾ ਡੂਬਤੀ ਹੈ ਨਾ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਤੁਲਹਾ ਜਮਕਾਲੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਤੁਲਹਾ ਭਾਵ ਜਹਾਜੁ ਹੈ (ਜਮਕਾਲ) ਜਮ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ (ਮੁਖਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਰਾਮੋ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਤੇ ਸਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਭੀ ਸਤ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਭੀ ਸਤ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਗਾ ਜਿਨਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਚੜਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸੋਈ ਸੇਵਕ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਨਕੋ ਭੀ ਗੁਰ ਪਦੋਂ ਮੇਂ ਚਢਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿਆ ਬਹੁਤੁ ਮਨਿ ਸਰਧਿਆ ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਮਿਲਾਏ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਰਸੇਵਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ (ਸਰਧਿਆ) ਬੁਹਤ ਸਰਧਾਲੂ ਹੂਆ ਹੈ ਸੇਵਕ ਭਾਉ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥੁ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰੂ ਸਿਖੁ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਏਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਚਲਾਏ ॥

ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਪਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਦੇਵ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈਂ ਇਹ ਗੁਰ ਸਿਖ ਏਕਤਾ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਚਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੰਤੁ ਹਿਰਦੈ ਦੇਵੈ ਨਾਨਕ ਮਿਲਣੁ ਸੁਭਾਏ ॥੮॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕਤਾ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਮੇਂ ਸਤਗੁਰ ਜੇਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਦੇ ਦੇਵੇਂ ਤਉ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਾਥ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਮਿਲਣੁ) ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ (ਹਰਿ ਕਰਤਾ) ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਪਤਿਤੋਂ ਕੋ ਪਾਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾਮੁ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਮਗਤਿ) ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ (ਹਰਿ) ਹਰੇਕ ਕਾਮੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਉਤਮ ਕੰਮ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਕਾਮੁ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਵੈ ॥

ਹਰੇਕ ਕਾਮੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਊਤਮ ਕਾਮ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਜਪੀਏ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਜਪੀਐ) ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੋਵੈ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖਿ ਸੋਵੈ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਮੇਂ ਸੈਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਹੁ ਠਾਕੁਰ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਠਾਕਰ ਜੀ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਪਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਮੇਂ (ਰਾਮੁ) ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਵਾ ਔ ਹਰੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਕਲਿਜੁਗਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਊਤਮ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਇਹੀ ਊਤਮ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਥਾ ਅਬ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਧਨ ਹੈ॥ ਅਗਲੇ ਛੰਦ ਮੇਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਲਿਖੈਂਗੇ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪੜੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸੁਣੀਐ ਹਰਿ ਜਪਤ ਸੁਣਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪੜੀਐ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਤਬ ਹਰਿ ਕੇ ਜਪਤੇ ਸੁਨਤੇ ਸਭ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਦੁਖੁ ਬਿਨਸਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦੂਖੁ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਪਰਮ) ਵੱਡਾ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬਲਿਆ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਗਜਾਨ ਦੀਪਕ ਜਬ (ਬਲਿਆ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਗਵਾਇਆ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨੀ ਆਰਾਧਿਆ ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਧੁਰ ਸੇ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਕਲਿਜੁਗਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਊਤਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਰੂਪ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਰੂਪੁ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕਾ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਆਨੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੫

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਆਨੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਯ ਭਾਗਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਉਤਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮੰਤਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਔਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਧੁਰਿ ਭਾਗ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਮੇਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਧੁਰਿ ਸੇ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਔਰ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਰੂਪ ਨਿਰਦੁਖ ਪਦ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ਤੇ ਜਨ ਪਰਧਾਨਾ ਤੇ ਊਤਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲੋਗ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗਿਨਤੀ ਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਵਹੀ (ਹਰਿ ਲੋਗ) ਸਾਧੋਂ ਮੇਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਊਤਮ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਨਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨਕਾ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਕੁ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗ ਮਹਾ ਨਿਰਜੋਗ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਅਤੀ (ਨਿਰਜੋਗ) ਅਸੰਗ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਧੰਨੁ ਵਡੇ ਸਤ ਪੁਰਖਾ ਪੂਰੇ ਜਿਨ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੋ ਧੰਨੁ ਹੈਂ ਵੱਡੇ ਪੂਰੇ ਸਤ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਧਜਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਰੇਣੁ ਮੰਗੈ ਪਗ ਸਾਧੂ ਮਨਿ ਚੂਕਾ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਹਮ ਚਰਣ ਰੇਣੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਵਿਛੋੜਾ ਔਰ ਸੋਗ ਉਠ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ਤੇ ਜਨ ਪਰਧਾਨਾ ਤੇ ਊਤਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲੋਗ ਜੀਉ ॥੪॥੩॥੧੦॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨ ਮੁਖ੍ਯ ਹੈਂ ਅਰੁ ਵਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਤਮ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਅਰੁ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਚਰਨ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਭੁ ਸੰਤੋਖ ਸਰੀਰਾ ਪਗ ਚਾਰੇ ਧਰਮੁ ਧਿਆਨੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਜੁਗ ਮੇਂ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਸੰਤੋਖ ਥਾ ਧਰਮ ਕੇ ਦਯਾ ਦਾਨ ਤਪ ਸਤ ਕਹੀਂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੋ ਚਰਨ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਪੈਰ ਦ੍ਰਿੜ (ਧਿਆਨੁ) ਦੇਖਾਈ ਪੜਤੇ ਥੇ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਗਾਵਹਿ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਥੇ (ਪਰਮ) ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਥੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਥਾ॥

ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਤਾਰਥੁ ਸੋਭਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰ ਔ ਗਿਆਨਾਦਿ ਗੁਣ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਏ ਥੇ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਦੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਥੀ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਦਯਪਿ ਸਤਯਾਦਿ ਗੁਣ ਸਭ ਮੈਂ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਸੋਭਾ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਹੀ ਮੇਂ ਥੀ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤਿਨਕੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਆਵਤਾ ਥਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਸਤਾ ਥਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ਜੀਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਰਖਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਹਾਇਕ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਮਾਨ ਪਾਉਤੇ ਥੇ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਭੁ ਸੰਤੋਖ ਸਰੀਰਾ ਪਗ ਚਾਰੇ ਧਰਮੁ ਧਿਆਨੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਤਜੁਗ ਮੇਂ ਸਭ ਸਰੀਰਾ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਥਾ ਔਰ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰੇ ਚਰਨ ਦੇਖੀਤੇ ਥੇ॥ ਦੇਖਨਾ ਧਯਾਨ ਕਾ ਭਾਵ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਤਾ ਜੁਗੁ ਆਇਆ ਅੰਤਰਿ ਜੋਰੁ ਪਾਇਆ ਜਤੁ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਤ੍ਰੇਤਾ ਜੁਗੁ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਅੰਤਰ ਭੇਦ ਬਾਦਿ ਨੇ ਜੋਰ ਪਾਇ ਲੀਆ ਵਾ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਜੋਰੁ) ਬਲੁ ਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸਭ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਗਏ ਔ ਜਤ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਉਨੇ ਲਗ ਪੜੇ॥

ਪਗੁ ਚਉਥਾ ਖਿਸਿਆ ਤ੍ਰੈ ਪਗ ਟਿਕਿਆ ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜਲਾਇ ਜੀਉ ॥

ਚਉਥਾ ਪੈਰ ਖਿਸਕ ਗਇਆ ਤੀਨ ਪਗ ਕੇ ਭਾਰ ਧਰਮ ਖੜਾ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਸਤ ਨ ਰਹਾ ਤਪੁ ਅਰੁ ਦਾਨੁ ਔ ਦਯਾ ਏਹੁ ਰਹਿ ਗਏ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕ੍ਰੋਧ ਜਲਾਉਨੇ ਲਗਾ॥

ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਹਾ ਬਿਸਲੋਧੁ ਨਿਰਪ ਧਾਵਹਿ ਲੜਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮਨ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹੋਨੇ ਤੇ ਅਤੀ (ਬਿਸ) ਜਹਰ (ਲੋਧੁ) ਘੋਲਨੇ ਲਗੇ ਵਾ ਬੀਜਨੇ ਲਗੇ ਭਾਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਪਰਸਪਰ ਰਾਜੇ ਧਾਵੇ ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਲੜਾਈ ਵਿਖੇ ਵਾ ਮਨ ਅਰ ਰਿਦੇ ਕਰ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ॥

ਅੰਤਰਿ ਮਮਤਾ ਰੋਗੁ ਲਗਾਨਾ ਹਉਮੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮਮਤਾ ਕਾ ਰੋਗ ਲਗ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੰਕਾਰ ਵਧਾਇ ਲੀਆ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਬਿਖੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਹਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਤਿਸ ਤ੍ਰੇਤਾ ਮੇਂ ਭੀ ਬਿਭੀਖਨਾਦਿ ਵਤ ਜਿਸ ਪਰ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਥੀ ਤਿਨਕੀ ਮਮਤਾ ਕੀ ਬਿਖ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ (ਲਹਿ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ॥

ਤੇਤਾ ਜੁਗੁ ਆਇਆ ਅੰਤਰਿ ਜੋਰੁ ਪਾਇਆ ਜਤੁ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤ੍ਰੇਤਾ ਜੁਗ ਆਇਆ ਤਬ ਭੇਦ ਬਾਦ ਨੇ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਬਲ ਪਾਇਆ ਜਤ ਔ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਥੇ॥੨॥

ਜੁਗੁ ਦੁਆਪੁਰੁ ਆਇਆ ਭਰਮਿ ਭਰਮਾਇਆ ਹਰਿ ਗੋਪੀ ਕਾਨ੍ਹੁ ਉਪਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਨ ਭਰਮ ਸੇ ਭਰਮਾਇ ਲੀਆ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਗੋਪੀ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਪੁ ਤਾਪਨ ਤਾਪਹਿ ਜਗ ਪੁੰਨ ਆਰੰਭਹਿ ਅਤਿ ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥

(ਤਾਪਨ) ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਭਾਵ ਧੂਣੀਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾ ਸੂਰਜ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੈਠ ਕੇ ਤਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਯਗੋਂ ਕੇ ਅਰੰਭ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪੂਜਾ ਕਰਮ ਕੋ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਕਮਾਵਤੇ ਭਾਵ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਪਗ ਦੁਇ ਖਿਸਕਾਇਆ ਦੁਇ ਪਗ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਕਿਰਿਆ ਪੂਜਾ ਆਦਿ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਧਰਮ ਕੇ ਦੋ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਖਿਸਕਾਇਆ) ਨਿਕਲਾਇ ਦੀਆ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਦੇ ਟਿਕਾਏ ਹੂਏ ਦੋ ਚਰਨ ਟਿਕ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਜੁਧ ਜੋਧ ਬਹੁ ਕੀਨ੍ਹੇ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੜੇ ਜੁਧ (ਜੋਧ) ਸੂਰਮਿਓਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਕੀਏ ਆਪ ਪਚ ਕਰਕੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪਚਾਉਤੇ ਭਏ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਭੀ ਨਾਸ ਭਏ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਭਾਰਥਾਦਿ ਜੁਧ ਮੇਂ ਨਾਸ ਕੀਆ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਗੁਰੁ ਸਾਧੁ ਮਿਲਾਇਆ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਧੂ ਮਿਲਾਯਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈਂ ਮੈਲ ਦੁਆਪਰ ਮੇਂ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ॥

ਜੁਗੁ ਦੁਆਪੁਰੁ ਆਇਆ ਭਰਮਿ ਭਰਮਾਇਆ ਹਰਿ ਗੋਪੀ ਕਾਨ੍ਹੁ ਉਪਾਇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਬ ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਆਇਆ ਤਬ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਭਰਮ ਨੇ ਭਰਮਾਇ ਲੀਆ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਗੋਪੀ ਅਰ ਕਾਨ੍ਹ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੪੬

ਕਲਿਜੁਗਿ ਹਰਿ ਕੀਆ ਪਗ ਤ੍ਰੈ ਖਿਸਕੀਆ ਪਗੁ ਚਉਥਾ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਰਿ ਨੇ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਸਮਯ ਕੀਆ ਤਬ ਸਤ ਪੂਜਾ ਧਰਮ ਕੇ ਤੀਨੋਂ ਪਗ ਖਿਸਕ ਗਏ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਦਾ ਟਿਕਾਇਆ ਹੂਆ ਚੌਤਾ ਪਗ ਟਿਕਾ ਰਹਾ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ਅਉਖਧੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਸਾਂਤਿ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਖਧ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਰਤ ਕਰਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੇ ਸਾਂਤ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਰੁਤਿ ਆਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਲਜੁਗ ਹੋਰ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਰੁਤ ਆਈ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਲਿਜੁਗਿ ਬੀਜੁ ਬੀਜੇ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਔਰ ਬੀਜ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਲਾਹਾ ਔਰ ਮੂਲ ਖੋਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਲਖਾਇ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮਨ (ਹਿਰਦੈ) ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਲਖਾਇ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਨਾਮੁ ਦੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਲਜੁਗੁ ਹਰਿ ਕੀਆ ਪਗ ਤ੍ਰੈ ਖਿਸਕੀਆ ਪਗੁ ਚਉਥਾ ਟਿਕੈ ਟਿਕਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥੧੧॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕਲਜੁਗ ਕੀਆ ਤਬ ਤੀਨ ਚਰਨ ਚਲੇ ਗਏ ਚਉਥਾ ਚਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਟਿਕਾਇਆ ਟਿਕਾ ਰਹਾ। ਸਬਦ ਕਾ ਭਾਵ ਏਕ ਏਕ ਚਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਚਉਥਾ ਭਾਵ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੂਰਾ ਚਰਨੁ ਜਾਵੈ ਤੋ ਦੂਜੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਗੰਧ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਯਥਾ ਅਬ ਕਲੀਜੁਗੁ ਮੈਂ ਏਕੁ ਸੇ ਬਿਨ ਸਤ ਤਪ ਆਦਿ ਤੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ ਚਾਹੀਏ ਅਰੁ ਬੀਜੁ ਨਾਸੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ਪੁਰਾਨ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ (ਧੁਰਿ) ਧੁਰ ਸੇ (ਭਾਗ ਪੁਰਾਨ) ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਸੰਚਤ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭਾਗ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਗੁ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਧੁਰੋਂ ਉਤਮ ਭਾਗੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਸੁਹਾਗੁ) ਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਹੁ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਸੋਹਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕੋ (ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੂਆ ਮਾਨ ਜੀਉ ॥

ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨੁ ਮਾਨਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤਿ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਤੇ ਊਤਮ ਜਨ ਪਰਧਾਨ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਗਾਯਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸ ਉਤਮ ਔਰ ਸਭ ਦਾਸੋਂ ਮੇਂ ਪਰਧਾਨ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਹਮ ਚਰਣ ਸਰੇਵਹ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਗ ਧੋਵਹ ਜਿਨ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਮੁਖਿ ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਹੀ ਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਭਾਗੋਂ ਕੀ ਰਤੀ (ਚਾਰੇ) ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਉਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਕੰਠਿ ਧਾਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਹਾਰੁ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਦਾ ਧਜਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਕੋ ਕੰਠ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮਤੁ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨ ਜੀਉ ॥

ਔ ਸੋਈ ਸਮ ਸਤ ਮੈਂ ਏਕ ਸਮਤਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੋ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਵਾ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਤੇ ਊਤਮ ਜਨ ਪਰਧਾਨ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਾ ਅਰੁ ਜਸੁ ਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੀ ਜਨ ਉਤਮ ਔਰ ਮੁਖਜ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਰਸਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿਆ ਬੀਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਆਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਬਿਗਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂਨੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੇ ਅਵਰੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸੋ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਅਵਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸ ਰਸ ਕੇ ਸਵਾਦ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਪੂਰਾ ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੂ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ (ਲਗਿ) ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਸੇਵਿ ਨਾਮੋ ਆਰਾਧੈ ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ (ਅਵਰੁ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨਮੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈ ਜਿਹਬਾ (ਰਸਾਈ) ਤਦਾਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ। ਹਰੀ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਸਤਸੰਗ ਵਿਖੈ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਵਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਪਾਖਣ ਹਮ ਤਾਰਹੁ ਕਢਿ ਲੇਵਹੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਹਮ ਪਾਥਰੋਂ ਭਾਵ ਜੜੋਂ ਡੂਬਤੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਵੋ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਕਢ ਲੇਵੋ॥

ਮੋਹ ਚੀਕੜਿ ਫਾਥੇ ਨਿਘਰਤ ਹਮ ਜਾਤੇ ਹਰਿ ਬਾਂਹ ਪ੍ਰਭੂ ਪਕਰਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਮੋਹ ਰੂਪ ਚੀਕੜ ਮੇਂ ਫਸੇ ਹੂਏ (ਨਿਘਰਤ) ਡੂਬਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਬਾਹ ਪਕੜਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਬਾਂਹ ਪਕਰਾਈ ਊਤਮ ਮਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਪਨੇ ਅਪਨੀ ਬਾਂਹ ਪਕਰਾਈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਊਤਮੁ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ਔ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਨੁ ਲਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੭

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਆਰਾਧਿਆ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਸਭਾਗਾ ॥

ਮਸਤਕ ਪਰ ਜੋ ਮੁਖ੍ਯ (ਭਾਗੁ) ਪੁੰਨ੍ਯ ਰੂਪ ਪੂਰਬਲਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਕਰਮੁ ਥਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਸਭਾਗਾ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਬ ਆਪ ਨੇ ਹਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਪਾਖਣ ਹਮ ਤਾਰਹੁ ਕਢਿ ਲੇਵਹੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥੫॥੧੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਯਾ ਕਰੋ ਹਮ ਪਖਾਣ ਸਮ ਜੜ੍ਹੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਵੋ ਕੈਸੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਕਢ ਲੇਵੋ॥੪॥੩॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਨਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ (ਜਪਾਨਾ) ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਭਾਨਾ) ਭਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਫਿਰ ਭੀ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ (ਚਾਉ) ਉਤਸ਼ਾਹੁ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨ ਮਰਿ ਜੀਵੇ ਤਿਨ੍ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੇ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਉ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਮਰਜੀਵੜੇ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਤਿ ਤਤਿਛੂ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪੀਤੇ ਭਾਵ ਜਪੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੁਰਮੁਤ ਕਾ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਾਉ ਗੁਰੁ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਭਾਉ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰਤੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਜੀਵਣ ਮੁਕਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹੇਲੇ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸੋਈ ॥

ਸੋ ਜੀਵਣ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਮਨਿ) ਮਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸ ਗਟਾਕ ਪੀਆਉ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਸਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ (ਰਸਿਆ) ਰਸਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨ ਹਰੀ ਮੈ (ਰਸਿਆ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ (ਗਟਾਕ) ਘੂਟੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪੀਆਉਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਨਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਚਾਉ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਗਿ ਮਰਣੁ ਨ ਭਾਇਆ ਨਿਤ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ਮਤ ਜਮੁ ਪਕਰੈ ਲੈ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਰਣਾ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਨਿਤ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜਮ ਸੇ (ਲੁਕਾਇਆ) ਛਿਪਾਇਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਤ ਕਹੀਂ ਜਮ ਪਕਰ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੋਇ ਭਾਵ ਜਮ ਨਾ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਵੇ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਇਹੁ ਜੀਅੜਾ ਰਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਏਕ ਅਦੁਤੀਯ ਹਰਿ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਅੰਦਰ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿ ਬਾਹਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਜੀਉ ਰਖੀਜੈ ਹਰਿ ਵਸਤੁ ਲੋੜੀਜੈ ਜਿਸ ਕੀ ਵਸਤੁ ਸੋ ਲੈ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਵਸਤਕੋ ਲੀਆ ਚਾਹੈ ਤਬ ਕੈਸੇ ਰਖੀ ਜਾਵੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੀ ਵਸਤ ਦਈ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰਿ ਭਰਮੇ ਸਭਿ ਅਉਖਧ ਦਾਰੂ ਲਾਇ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ (ਕਰਣ ਪਲਾਵ) ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਦੇਸ਼ਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਉਖਧ ਖਾਤੇ ਹੈਂ (ਦਾਰੂ) ਦਵਾਈ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਬਿਯੋਗ ਨਾ ਹੋ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਵਸਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲਏ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਉਬਰੇ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਸਤਾ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸੋ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਜਨ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਬਦ ਕਮਾਇਕਰ ਕਾਲ ਤੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਜਗਿ ਮਰਣੁ ਨ ਭਾਇਆ ਨਿਤ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ਮਤ ਜਮੁ ਪਕਰੈ ਲੈ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥੨॥

(ਜਗਿ) ਜੀਵਕੋ ਮਰਣਾ ਕਦੀ ਨਹੀਂ (ਭਾਇਆ) ਹਛਾ ਲਗਾ ਹੈ ਆਪਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਮ ਸੇ ਲੁਕਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਮੁ ਨ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਵੈ॥

ਧੁਰਿ ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਾਇਆ ਜਨ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਨਿ ਜੀਉ ॥

ਮਰਣਾ ਤੋ ਧੁਰ ਸੇ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਲਿਖਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਸਜਮੇਵ ਮਰੈਗਾ। 'ਜਨਮੰਤ ਮਰਣੰ' ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰਿ ਧਜਾਨ ਕਰ ਜਨ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਕਜਾ ਬਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਰਣਾ (ਸੋਹਾਇਆ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਜਾਨਿ ਜੀਉ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਕੀ ਦਈ ਹੂਈ ਬਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਸੋ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸ੍ਰਧਾਸਿਰੇ ਪਾਉ ਧਾਰਣ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਸੀਧੇ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਪੈਧੇ) ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਤਿ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੋਵੈ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਹਰਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੋਨੋ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਬਜਾਪਕ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਰਲਿ ਏਕੋ ਹੋਏ ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕ ਸਮਾਨਿ ਜੀਉ ॥

ਸੋ ਹਰਿਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ 'ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਰ ਫੇਨ ਬੁਦਬਦਾ ਜਲ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਹੋਈ'। 'ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੋਊ ਏਕੁ ਹੈ'॥ ਇਤਯਾਦਿ ਹਰਿ ਔਰ ਜਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨਹੀਂ॥

ਧੁਰਿ ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਾਇਆ ਜਨ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਨਿ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੀਉ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਰਣਾ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹਰੀ ਦੇ ਧਯਾਨ ਕਰਕੇ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕਾ ਮਰਣਾ ਸੋਭਾਵਾਨੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸੈ ਲਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥

ਜਗਤ ਉਤਪਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਉਤਪਤ ਔਰ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਸਿਥਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਹਰਿ ਰਸਕਿ ਰਸਾਏ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਚੋਇ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਕੇ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ (ਰਸਾਏ) ਹਰਿ ਮੇਂ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਚੋਇ) ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮੁਆ ਜੀਵਾਇਆ ਫਿਰਿ ਬਾਹੁੜਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਮੂਆ ਹੂਆ ਥਾ ਪੁਨ: ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੀਵਤਾ ਕੀਆ ਹੈ ਯਥਾ॥ 'ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜੀਵਣੰ ਹਰਿ ਧਿਆਵਣਹ'॥ ਫਿਰ ਕਬੀ ਤਿਨਕਾ ਮਰਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਮਰ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿਨਾਮੀ ਮੇ ਮਰ ਕਰ ਅਭੇਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਟੇਕ ਹੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਟਿਕਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸੈ ਲਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥੪॥੬॥੧੩॥

ਜਗਤੁ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਜੋ ਮੁਖਯ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੬॥

ਪੰਨਾ ੪੪੮

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ॥

ਵਡਾ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਗੋਬਿੰਦੁ ਜੀ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਹੈਂ ਮਨ ਕਰ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਰ (ਅਗੋਚਰੁ) ਅਬਿਖ੍ਯ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂੰ (ਨਿੰਰਜਨੁ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ਅਮਿਤਿ ਵਡਿਆਈ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਜੀਵ ਸੇ (ਤਾ ਕੀ) ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੇਰੀ (ਵਡਿਆਈ) ਸੋਭਾ ਭੀ ਅਮਿਤਾ ਔ ਅਲਖ ਹੈ॥

ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਆਪੁ ਆਪਣਾ ਜਾਣੈ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਅਪਰੰਪਰ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਸੂਰਪ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਇਹ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ਕਹੀਅਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਏਹ ਜੀਵ ਬੇਚਾਰਾ ਕਯਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾਇ ਸਕੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਾ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤੂੰ ਬਡਾ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਖੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਆਦਿ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਅਪਰੰਪਰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਸੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਤੂੰ ਸਭਕੇ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜੜ ਚੇਤਨ ਮੇਂ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰੁ ਯਦਿਪੀ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਅਦਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰੂਪ ਰੇਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਵਿਖੇ ਸੋ ਤੇਰੇ ਅਲਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਪ ਲਖਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਗਿਆਸੂ ਕੋ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸਦੀਵਕਾਲ ਆਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥੨॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ ਸਭ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਪੁਰਖੁ) ਵੈਰਾਠ ਰੂਪੁ ਭੀ ਤੁਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਸਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰਿਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ ਤੂੰ ਸਤ ਹੈਂ (ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ) ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈਂ (ਸਦਾ) ਨਿਤਯ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ਜੀਉ ॥

ਤੂੰ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਸੁਜਾਨੁ) ਚਤਰ ਹੈਂ॥

ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ਤੂੰ ਪਰਧਾਨੁ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਚਤਰ ਤੂੰ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਸਭੁ ਤੂੰਹੈ ਵਰਤਹਿ ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥

(ਸਬਦੁ) ਸੰਸਾਰ ਤੇਰਾ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਮੈਂ ਤੁਹੀਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਏਕੋ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਖਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੀਂ ਏਕ ਸਭ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਕਰ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਸਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਤੂੰ ਸਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭੁ ਤੂੰਹੈ ਕਰਤਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੈਨੂੰ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਉਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹਿ ਸਭ ਤੇਰੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵੈ ਜਾਂ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੇਰੈ ਸਬਦਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮੰਨੇ ਤੌ ਤੇਰੇਸਬਦ ਕਰ ਬਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈਐ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਸਬਦੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਬਦ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ (ਸਬਦੁ) ਸਰੂਪ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਅਵਿਖੇ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਨਾਮੀ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਤੂੰਹੈ ਕਰਤਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥੭॥੧੪॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੭॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਘਰੁ ੪ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਿੰਨੇ ਲੋਇਣਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰੇਮਿ ਰਤੰਨਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਮਨੁ ਰਾਮਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਇਆ ਕੰਚਨੁ ਸੋਵਿੰਨਾ ॥

ਇਨ ੬ ਛੰਦੋਂ ਕੋ ਛੱਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ ਕੇ ੨੪ ਪੋੜੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਨਕੀ ਚੌਬੀਸ ਪੋੜੀਓਂ ਕਾ ਜੋੜ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਹਮਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀਨੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਰਤੰਨਾ) ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਕਸੌਟੀ ਪਰ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਮਨ (ਸੋਵਿੰਨਾ) ਸੁਸਟੂ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਵਾ ਸੌ ਅਗਨ ਕਰ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕੰਚਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਬਾਰਾਂ ਅਗਨਿ ਕਾ ਸੁਧ ਕੰਚਨ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੌ ਅਗਨਿ ਕਾ ਪਰਖਿ ਸੁਧ ਕੰਚਨ ਭਾਵ ਉਤਮ ਆਨੰਦ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲਿਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੋ ਭਿੰਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੪੯

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੁਸਕਿ ਝਕੋਲਿਆ ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਧਨੁ ਧੰਨਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਾੜੇ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਵਿਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭਿਜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜਸ ਰੂਪ (ਮੁਸਕਿ) ਸੁਗੰਧ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਝਕੋਲਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਯਹ ਸਭ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਤਿ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਣੀ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਅਣੀਆਲੇ ਅਣੀਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜਿਸੁ ਲਾਗੀ ਪੀਰ ਪਿਰੰਮ ਕੀ ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਰੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮਈ ਬਾਣੀ ਜੋ ਹੈ (ਅਣੀਆਲੇ) ਅਣੀਆਂ ਕੁੰਡੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤੀਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਗਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਸੋ ਆਖੀਐ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਮਰੀਆ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਜਗੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਆ ॥੨॥

(ਮਰਿ ਜੀਵੈ) ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਜਿਸ ਕਰ ਜਗਤ ਦੁਸ੍ਤਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਜਾਇ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮਿਲੁ ਗੋਵਿੰਦ ਰੰਗਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਗੋਵਿੰਦ ਹਮ ਮੂਰਖ (ਮੁਗਧ) ਬਾਲਕ ਵਾ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਭੀ ਮੂਰਖ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ (ਰੰਗਾ) ਹੇ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹਮ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ ਮੇਲ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਇਕ ਮੰਗਾ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਇਕ ਭਗਤਿ ਮਾਂਗ ਕੇ ਤੁਝ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸਿਆ ਜਪਿ ਅਨਤ ਤਰੰਗਾ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਤਸੰਗਾ ॥੩॥

ਹੇ (ਅਨਤ ਤਰੰਗਾ) ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਰ ਤਨੁ ਸਰੀਰੁ (ਵਿਗਾਸਿਆ) ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸੁਣਿ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਹਰਿਰਾਇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਏਕ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ॥

ਹਉ ਮਾਗਉ ਸਰਣਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਪਾਯਾ ਜਾਇ। ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਕਰੂੰ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਹੈ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਇਆ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਤਰਾਇਆ ॥੪॥੮॥੧੫॥

ਹੇ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਹਰਿ ਯਹ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦ) ਪ੍ਰਣ ਹੈ (ਹਰਿ) ਜੋ ਕੋਈ ਸਰਣ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਲਜਜਾ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਨਾਮ ਕਰ ਤੈਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਹੁ॥੪॥੧॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਢੂੰਢਿ ਢੂਢੇਦਿਆ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਲਧਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਕੋਟ ਗੜ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਧਾ ॥

(ਢੂੰਢਿ) ਰਸਤੇ ਕੋ ਢੂਢਤੇ ਹੁਏ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਸਜਨ ਕੋ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਹਾਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਰੋੜ ਸਵਰਨ ਸਮਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਜੋ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਗਢ) ਕਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਪਰਮਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਸਿਧਿ ਕੀਆ ਹੈ ਯਥਾ ''ਬਾਹਰ ਢੂਢਨ ਤੇ ਛੂਟ ਪਰੇ ਗੁਰ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਦਿਖਾਇਆ ਥਾ॥''

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਵਿਧਾ ॥
ਧੁਰਿ ਭਾਗ ਵਡੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਰਸਿ ਗੁਧਾ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਇਹੀ ਹੀਰਾ ਰਤਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਔਰ ਤਨ ਬੇਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਮੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਆਦ ਸੇ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨ ਥੇ ਤਉ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸ ਹਰਿ ਰਸ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਗੁਧਾ) ਗੂੰਧਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਥੁ ਦਸਾਵਾ ਨਿਤ ਖੜੀ ਮੁੰਧ ਜੋਬਨਿ ਬਾਲੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੇਤਾਇ ਗੁਰ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਚਾਲੀ ॥

ਮੈਂ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋਬਨ ਵਾਲੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਸੋ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਤਜ ਹੀ ਖੜੀ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ ਦਸਾਵਾ ਪੂਛਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਓ ਜਿਸ ਕਰ ਮੈਂ ਹਰਿ ਮਾਰਗ ਮੇਂ (ਚਾਲੀ) ਚਲਨੇ ਹਾਰੀ ਬਨੂੰ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਜਾਲੀ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਬਨਵਾਲੀ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਬਿਖ ਮੈਨੇ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਸੋ ਸਤਗੁਰ ਮੇਲ ਹੇ ਹਰੀ ਬਨਵਾਲੀ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਆਰੇ ਆਇ ਮਿਲੁ ਮੈ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਬਹੁਤੁ ਬੈਰਾਗਿਆ ਹਰਿ ਨੈਣ ਰਸਿ ਭਿੰਨੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਪਿਆਰੇ ਮੁਝ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਬਿਛਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਇ ਮਿਲ ਬਿਨਾਂ ਮਿਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਬਹੁਤ (ਬੈਰਾਗਿਆ) ਉਦਾਸੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਰਸ ਮੇਂ ਭੀਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਜਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ਦਸਿ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਮਨੁ ਮੰਨੇ ॥
ਹਉ ਮੂਰਖੁ ਕਾਰੈ ਲਾਈਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੰਮੇ ॥੩॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰਾ (ਦਸਿ) ਬਤਾਉ ਜੋ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਮੰਨੇ) ਪਤੀਆਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਹਰਿ ਭਗਤ ਰੂਪ ਕਾਰ ਮੇਂ ਲਗਾਉ ਤਬ ਹਮ ਕਾਮ ਕੇ ਹੋਵੈਂਗੇ॥੩॥

ਵਾ ਹਰ ਕੰਮੇ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤ ਰੂਪ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵੈਂ॥

ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਿੰਨੀ ਦੇਹੁਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੁਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਜਿਨਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨਿ ਭਾਈਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਛਕਿ ਛਕੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਭੀਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਬੁਰਕੇ) ਛੀਂਟੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਚੂਕੇ ਧਕ ਧਕੇ ॥
ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੋਇਆ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਇਕੇ ॥੪॥੯॥੧੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ (ਧਕ ਧਕੇ) ਸੰਦੇਹ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਏਕ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

(ਗੁਰ) ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੀ ਭਗਤ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਸਿਖ ਦੇਇ ਹਰਿ ਰਾਸੇ ॥

ਪੂਜਜ ਸਤਗੁਰੂ ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਰਾਸੇ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ਵਣਜੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਸਾਹੁ ਸਾਬਾਸੇ ॥

ਧੰਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ (ਵਣਜੁ) ਬਯੋਪਾਰ ਹੈ ਔਰ (ਗੁਰੂ) ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕੋ ਭੀ (ਸਾਬਾਸੇ) ਧੰਨਜਬਾਦ ਹੈ ਜੋ ਐਸਾ ਬਣਜ ਕਰਾਵਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰੁ ਤਿਨ੍ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਲਿਖਤੁ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖਾਸੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸਤਗੁਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾ ਧੁਰ ਸੇ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਸੁਭ ਲਿਖਤ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਚੁ ਸਾਹੁ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਧਣੀ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਵਣਜਾਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ (ਧਣੀ) ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਭਾਂਡੇ ਤੁਧੈ ਸਾਜਿਆ ਵਿਚਿ ਵਸਤੁ ਹਰਿ ਥਾਰਾ ॥

ਸਭ (ਭਾਂਡੇ) ਸਰੀਰ ਤੈਨੇ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਨ ਕੇ ਵਿਚ ਵਸਤ (ਥਾਰਾ) ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਜੋ ਪਾਵਹਿ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚਿ ਵਸਤੁ ਸਾ ਨਿਕਲੈ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰਾ ॥

ਜੋ ਵਸਤ ਜਿਸ ਬਰਤਨ ਮੇਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਕਲਤੀ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਔਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਬਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਅਤਰਿਕਤ ਅਪਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ 'ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ' 'ਇਹ ਸਿਧ ਹੋਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੦

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਬਖਸਿਆ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਹੇ ਹਰਿ ਤੈਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਰੂਪ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਮ ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਵਿਥਰਹ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਅਪਰ ਅਪਾਰੋ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਹਿ ਤੂੰ ਤੋ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹਹ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਏਹਾ ਆਸ ਆਧਾਰੋ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਕੇਵਲ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੋਭਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਆਸਰਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਕਿਛੂਅ ਨ ਜਾਣਹਾ ਕਿਵ ਪਾਵਹ ਪਾਰੋ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਦਾਸ ਪਨਿਹਾਰੋ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਮੂਰਖ ਕਛ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵਹਿਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ (ਪਨਿਹਾਰੋ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੩॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਿ ਲੈ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਆਏ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹਮ ਭੂਲਿ ਵਿਗਾੜਹ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਏ ॥

ਹੇ (ਰਾਮ ਰਾਜੇ) ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੈਨੂੰ ਅਛਾ ਲਗੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ਰਨ ਮੇਂ ਲੇਹਿ। ਹਮ ਭੂਲ ਕਰ ਕੇ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਗਾੜ ਭਾਵ ਗੁਨਾਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਲਜਿਆ ਰਖ ਲੇਹਿ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੂੰ ਗੁਰੁ ਪਿਤਾ ਹੈ ਦੇ ਮਤਿ ਸਮਝਾਏ ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਕਾਂਢਿਆ ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖਾਏ ॥੪॥੧੦॥੧੭॥

ਹਮ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਮਝਾਏ ਜਾਵੈ ਤੈਸੇ ਹਮ ਕੋ ਭਲੀ ਮਤ ਦੇਕਰ ਸਮਝਾਓ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦਾਸ (ਕਾਂਢਿਆ) ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਵਾ ਆਪਨੀ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਰਾਖਹੁ ਪਹਲੇ ਭੀ ਰਖਤੇ ਆਏ ਹੋ॥੪॥੩॥੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਧੁਰਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਜਿਨਕੇ ਧੁਰ ਸੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਤੈਨੇ ਸ਼ੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਕਟਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਘਟਿ ਬਲਿਆ ॥

ਸਤੁਗਰ ਨੇ ਤਿਨਕਾ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਲਧਾ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੋ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਚਲਿਆ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਆਰਾਧਿਆ ਆਰਾਧਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ॥੧॥

ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਕੇ ਚਾਂਦਨੇ ਮੇਂ ਇਸੀ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਹਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹਿ ਨਿਸਚੇ ਸੇ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸੁ (ਆਰਾਧਿ) ਆਰਾਧਿਨੇ ਜੋਗੁ ਵਾ ਆਰਾਧਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੇ ਕਾਹੇ ਜਗਿ ਆਏ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਬਿਰਥਾ ਸਭੁ ਜਾਏ ॥

ਯਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਣਿ ਵਤੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਬੀਜਿਓ ਅਗੈ ਭੁਖਾ ਕਿਆ ਖਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਫਿਰਿ ਜਨਮੁ ਹੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਾਏ ॥੨॥

ਹੁਣ ਇਸ (ਵਤੈ) ਸਮਜ ਮੇਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੀਜਾ ਹੈ ਜਬ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੂਖ ਹੋਈ ਤਬ ਕਿਆ ਖਾਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਪਛਤਾਉਨਾ ਹੀ ਹਾਥ ਰਹੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਫਿਰ ਜਨਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਹੀ (ਹਰਿ ਭਾਏ) ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੂੰ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੋ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਕਿਛੁ ਹਾਥਿ ਕਿਸੈ ਦੈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਸਭਿ ਚਲਹਿ ਚਲਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮਰਾਜੇ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਉਤਪਿਤ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਾਥ ਮੇਂ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਥੋੜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਚਲਾਏ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਤੁਧੁ ਮਿਲਹਿ ਜੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਤਰਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪਜਾਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਸੋ ਤੈਨੇ ਤਰਾਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਰਾਗੀ ਨਾਦੀ ਬੇਦੀ ਬਹੁ ਭਾਤਿ ਕਰਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭੀਜੈ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਖ (ਰਾਗੀ) ਰਾਗੋਂ ਔਰ ਨਾਦੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਗਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਬੇਦ ਧੁਨ ਕਰਕੇ ਗਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੁ ਹੇ ਹਰਿ ਇਸੀ ਤਰਹ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਤੂੰ ਨਹੀਂ (ਭੀਜੈ) ਪਸੀਜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਵਿਕਾਰੁ ਹੈ ਤਿਨਾ ਰੋਇ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥

ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਸਿਰਿ ਰੋਗ ਹਥੁ ਦੀਜੈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਕਪਟ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਰੁਦਨ ਕਰਕੇ ਕਜਾ ਕਰ ਲੇਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕਾ ਰੋਨਾ ਝੂਠਾ ਹੈ। ਵਾ ਰੋਇ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕਾ (ਸਿਰਿ ਰੋਗ) ਸਿਰੋਮਣਿ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ। ਵਾ ਜੈਸੇ ਸਿਰ ਮੈਂ ਰੋਗ ਭਾਵ ਗੰਜੁ ਹੋਵੈ ਅਰ ਉਸ ਕੇ ਉਪਰ ਹਾਥ ਦੀਜੀਏ ਤਉ ਲੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਰੋਣੇ ਕਰ ਕਪਟ ਰੂਪ ਰੋਗੁ ਲੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਉਨਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਲੀਜੈ ॥੪॥੧੧॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਸੁਘੜ ਸਿਆਣੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸ (ਸੁਘੜ) ਸੁੰਦਰ (ਸਿਆਣੇ) ਚਤੁਰ ਵਾ ਅਤੀ ਚਤੁਰ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਬਾਹਰਹੁ ਭੁਲਿ ਚੁਕਿ ਬੋਲਦੇ ਭੀ ਖਰੇ ਹਰਿ ਭਾਣੇ ॥

ਜਦਯਪਿ ਵਹੁ ਬਾਹਰ ਸੇ (ਭੁਲਿ ਚਕਿ) ਭੁਲਿ ਚੂਕਕੇ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਭੀ) ਤੌ ਭੀ (ਖਰੇ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਕੋ (ਭਾਣੇ) ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਨੋ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹੈ ਹਰਿ ਤਾਣੁ ਸਤਾਣੇ ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਕੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਨਿਮਾਣਯੋਂ ਕਾ ਮਾਣੁ ਦਾਤਾ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਕੇਵਲ ਹਰੀ ਕੇ (ਤਾਣ) ਬਲ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਸਤਾਣੇ) ਸਹਿਤ ਬਲ ਕੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਗੁਰਸਿਖੀ ਸੋ ਥਾਨੁ ਭਾਲਿਆ ਲੈ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਵਾ ॥

ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਖਯ ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਇਕੇ ਬੈਠੇ ਵਾ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜਾ ਬੈਠੇ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਨੇ ਉਸੀ ਸਥਾਨ ਕੋ ਖੋਜਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਸਥਾਨ ਕੀ ਧੂਰ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੀ ਘਾਲ ਥਾਇ ਪਈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਉਨ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ (ਥਾਇ ਪਈ) ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਜਿਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਪੂਜ ਕਰਾਵਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰਿ ਤਿਨਕੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਮਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੧

ਕਰਿ ਸੇਵਹਿ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੁਖ ਜਾਇ ਲਹਿ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮਰਾਜੇ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਪੂਰਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਮੇਰੀ) ਮਮਤਾ ਔ (ਭੂਖ) ਇਛ੍ਯਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੀ ਭੁਖ ਸਭ ਗਈ ਤਿਨ ਪਿਛੈ ਹੋਰ ਖਾਇ ਘਨੇਰੀ ॥

ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੀ ਸਭ ਭੂਖ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਔਰ (ਘਨੇਰੀ) ਬਹੁਤ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਭੋਜਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਉਨਕੀ ਭੂਖ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪੁੰਨੁ ਬੀਜਿਆ ਫਿਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਪੁੰਨ ਕੇਰੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੁੰਨਯ ਰਿਦੇ ਭੂਮੀ ਮੇਂ (ਬੀਜਿਆ) ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਵਾ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ (ਤੋਟਿ) ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਮਨਿ ਵਾਧਾਈਆ ਜਿਨ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਡਿਠਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੂ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਬਧਾਈਆਂ ਹੀ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਕਰਿ ਗਲ ਸੁਣਾਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸੋ ਲਗੈ ਗੁਰਸਿਖਾ ਮਨਿ ਮਿਠਾ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਗੁਰਸਿਖ ਪੈਨਾਈਅਹਿ ਜਿਨ੍ਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਸਤਗੁਰ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ (ਪੈਨਾਈਅਹਿ) ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਹਿਨਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਸਹਤ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੋਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ॥੪॥੧੨॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਵੁਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੋ (ਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਕੇ ਹਰਿ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਭੇਟਿਆ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਉਤਰੈ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤਿਨ੍ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਨਿਤ ਜਪੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਤਰਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਨਿਤ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈਂ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਅਪਰ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੋ ਭੀ (ਤਰਾਵੈ) ਪਾਰ ਕਰੈਂ॥੧॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨਾ ਫਿਰਿ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਈ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਫੇਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਇਆ ਤਿਨ ਪੂਜੇ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਨਾਇਆ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭ ਕੋਈ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ੍ਾ ਸੁਖੁ ਸਦ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨ੍ਾ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ੍ਾ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਤਿਨ੍ ਹਰਿ ਰਖਣਹਾਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹਰਿ ਰਖਣ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੈਗਾ॥ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਨਿੰਦਕ ਕੁਛ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਸਭ ਦੁਸਟ ਝਖ ਮਾਰਾ ॥

ਜਿਨਕਾ ਹਰਿ ਸੇ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਿ ਮੇਂ ਸਿਥਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਬਿਘਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਭ ਦੁਸਟੋਂ ਨੇ ਝਖ ਮਾਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਰਖਣਹਾਰਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਹਰਿ ਰਖਜਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਉਪਾਇਆ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮਰਾਜੇ ਤੈਨੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਭੀ ਰਖਤਾ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਸਟੁ ਹਰਿ ਮਾਰਿਆ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਤਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਹਰਨਾਖਜਸ਼ ਦੁਸਟ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕਾ ਪਿਠਿ ਦੇਇ ਨਾਮਦੇਉ ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ ॥

ਹੰਕਾਰੀ ਨਿੰਦਕ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਕੋ ਪੀਠ ਦੇਕਰ ਹਰਿ ਤੈਨੇ ਨਾਮ ਦੇਉ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਹਰੇ ਕੋ ਫੇਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੀਆ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਅੰਤਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥੪॥੧੩॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਤੂੰ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈਂ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਸਭ ਓਰ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛਡਾਇ ਲੇਵੋ॥੪॥੬॥੧੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਦੇਸੀ ਵੇ ਪਿਆਰੇ ਆਉ ਘਰੇ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਘਰਿ ਵਸੈ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਦੇਸੀ ਚਉਰਾਸੀ ਲਾਖਿ ਕੇ ਫੇਰ ਸੇ ਆਏ ਹੂਏ ਨਿਜ (ਘਰ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਯਥਾ "ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ।" ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾਵੋ (ਹਰੇ) ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਘਰ ਮੇਂ ਤੂੰ (ਵਸੈ) ਬਸ ਜਾਵੈ॥

ਰੰਗਿ ਰਲੀਆ ਮਾਣਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲੇ ਹਰੇ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈਗਾ ਤਬ ਤੁਮ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ (ਰਲੀਆ) ਆਨੰਦ (ਮਾਣਹੁ) ਕਰਹੁਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਮੈ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਚਾਖਿਆ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਾਉ ਕਰੇ ॥

ਮਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨ ਬੁਝੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਨਿਤ ਆਸ ਕਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਮੈਨੇ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨਹੀਂ ਛਕਿਆ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝੀ ਨਿਤ ਆਸ ਕਰੇ ਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਤ ਜੋਬਨੁ ਜਾਵੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਮੁ ਸਾਸ ਹਿਰੇ ॥

ਭਾਗ ਮਣੀ ਸੋਹਾਗਣਿ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥੨॥

ਨਿਤ ਜੋਬਨੁ ਖੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਮ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ (ਹਿਰੇ) ਦੇਖ ਭਾਵ ਗਿਨ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਖੋਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਭਾਗਮਣੀ) ਭਾਗੋਂ ਦੀ ਰਤੀ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਸੋਹਾਗਨ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਉਰ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੫੨

ਪਿਰ ਰਤਿਅੜੇ ਮੈਡੇ ਲੋਇਣ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬੂੰਦ ਜਿਵੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਐਸੇ ਪਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਸਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਆ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਪੀਵੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੂਆ ਤਉ ਜਾਣ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬੂੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਜਗਾਵੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਨੀਦ ਨ ਪਵੈ ਕਿਵੈ ॥

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਿਰਹ ਮੁਝੈ ਜਗਾਉਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ॥

ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਲਧਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਲਿਵੈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਦੇ (ਲਿਵੈ) ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਢੂੰਢ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਚੜਿ ਚੇਤੁ ਬਸੰਤੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਲੀਅ ਰੁਤੇ ॥
ਪਿਰ ਬਾਝੜਿਅਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਆਂਗਣਿ ਧੂੜਿ ਲੁਤੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਭਲੀ ਰੁਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਚੇਤ੍ਰ ਚੜਾ ਹੈ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਰੂਪ ਧੂਰ (ਲੁਤੇ) ਉਡਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਆਸ ਉਡੀਣੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਦੁਇ ਨੈਨ ਜੁਤੇ ॥
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਦੇਖਿ ਵਿਗਸੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਉ ਮਾਤ ਸੁਤੇ ॥੪॥

ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਸ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਬਯੋਗ ਕਰ (ਉਡੀਣੀ) ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਮਨ ਬੁਧ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਦੋਨੋਂ ਨੈਨ (ਜੁਤੇ) ਜੁੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੁ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਬਿਗਸਤ ਭਈ ਹੈ॥੪॥

ਹਰਿ ਕੀਆ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਈਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਕੀਆ ਕਥਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਵਿਟੜਿਅਹੁ ਹਉ ਘੋਲੀ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਮੇਲਾਈਆ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਮਿਲਾਈ ਹੂੰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ (ਘੋਲੀ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਭਿ ਆਸਾ ਹਰਿ ਪੂਰੀਆ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸਭ ਆਸਾਂ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੀਆਂ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਅੜਾ) ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤੁਠੜਾ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮੀ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭਿੰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਖੇਲਸਾ ॥
ਕਿਉ ਪਾਈ ਗੁਰੁ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਪਿਆਰਾ ਦੇਖਸਾ ॥

ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਖੇਲ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਐ ਜਿਸ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾਂ॥

ਹਰਿ ਦਾਤੜੇ ਮੇਲਿ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਸਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਦਾਤੇ ਐਸਾ ਮੁਖਯ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਲ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲਾਂ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਸਾ ॥੬॥੧੪॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਜੋ ਆਦੋਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਤਉ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਇਹ ਛੇਵੀਂ ਪਉੜੀ ਪੰਜਵੀਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਮੈ ਲਗਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਲਗਾਈ ਜਾਵੈ ਪੰਜਵੀਂ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰੀ ਜਾਇ ਜਬ ਧੁਰ ਲੇਖ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਬ "ਹਰਿ ਕੀਆ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆ ਗੁਰਿ ਮੀਤੁ ਸੁਣਾਈਆ"॥੬॥੧॥੧੪॥੨੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧ ॥
ਅਨਦੋ ਅਨਦੁ ਘਣਾ ਮੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਡੀਠਾ ਰਾਮ ॥

ਚਾਖਿਅੜਾ ਚਾਖਿਅੜਾ ਮੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਜਬ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ (ਡੀਠਾ) ਦੇਖਾ ਹੈ ਸਰਬ ਅਨੰਦੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਘਣਾ) ਅਧਿਕ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਤਬ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਹਮਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਮਨ ਮਹਿ ਵੂਠਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੂਠਾ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਮੀਠਾ ਰਸ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤਬ (ਵੂਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੂ (ਤੂਠਾ) ਪਰਸੰਨ ਭਇਆ ਔਰ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤ ਭਇਆ॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਵਸਿ ਆਇਆ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਓਇ ਭਾਗਿ ਗਇਆ ॥

ਹਮਨੇ ਜਬ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸ ਗਾਇਆ ਔਰ ਪੰਚ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸਟ ਥੇ ਤਿਨਕਾ ਓਹੁ ਸਮਦਾਇ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਗ੍ਰਹ ਵਾਲਾ ਪਤਿ ਬਸਿ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸੀਤਲ ਆਘਾਣੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੇ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਬਸੀਠਾ ॥

ਅਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ (ਆਘਾਣੇ) ਸੰਤੁਸਟ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸੀਤਲ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸਾਜਨ ਸਤਗੁਰ (ਸੰਤ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੈਂ ਮੇਰਾ (ਬਸੀਠਾ) ਵਕੀਲ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੈਣੀ ਡੀਠਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇ ਮਾਨਿਆ ਤਬ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਸੋਹਿਅੜੇ ਸੋਹਿਅੜੇ ਮੇਰੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਪਾਹੁਨੜੇ ਪਾਹੁਨੜੇ ਮੇਰੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੋਹਿਅੜੇ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ੨ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਨਰੁਕਤ ਹੈ ਮੇਰੇ ਬੰਕੇ ਘਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਘਰ ਚਰ ਸੋਹੇ ਹੈਂ। ਸਭ ਪਾਹੁਨੋਂ ਸੇ ਉਤਮ ਪਾਹੁਨੇ ਸੰਤ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਆਉਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ ਲਗੇ ਸੇਵਾ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹਮ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਜਾਞੀ ਆਪੇ ਮਾਞੀ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਆਪਿ ਦੇਵਾ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਅਭੇਦ ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਜਨ ਪਿਆਰੇ (ਜਾਞੀ) ਬਰਾਤੀ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰ ਮਾਂਞੀ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਤਿ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੈਂ ਕਰਾਉਨੇ ਹਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਆਪ (ਸੁਆਮੀ) ਪਤੀ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਅਪਣਾ ਕਾਰਜੁ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ਆਪੇ ਧਾਰਨ ਧਾਰੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਹੁ ਘਰ ਮਹਿ ਬੈਠਾ ਸੋਹੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰੇ ॥੨॥

ਆਪੇ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕੋ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਸਿਖ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰੈਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਸਹੁ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਘਰ ਮਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਅਡੋਲ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਸਚੈ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ (ਬੰਕ ਦੁਆਰੇ) ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਵ ਨਿਧੇ ਨਉ ਨਿਧੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮਹਿ ਆਈ ਰਾਮ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਰਾਮ ॥

(ਨਵਨਿਧੇ) ਨਵਧਾ ਭਗਤ ਰੂਪ ਜੋ ਨਵਨਿਧ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਮੈਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਸਦਾ ਸਖਾਈ ਸਹਜ ਸੁਭਾਈ ਗੋਵਿੰਦਾ ॥
ਗਣਤ ਮਿਟਾਈ ਚੂਕੀ ਧਾਈ ਕਦੇ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਨ ਚਿੰਦਾ ॥

(ਨਾਮ ਧਿਆਈ) ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਉਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਨਾਮ (ਸਦਾ ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਬੁਧਿ (ਸਹਜ) ਸੂਭਾਵਕ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥ ਫੇਰ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਜੇ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਅਚਰਜ ਸੋਭ ਬਣਾਈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਿਰੁ ਮੇਰੈ ਸੰਗੇ ਤਾ ਮੈ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ (ਗਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਅਸਚਰਜ ਸੋਭਾ ਬਨਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਹੈ ਅਬ ਮੈਨੇ ਨਵਨਿਧ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਸਿਅੜੇ ਸਰਸਿਅੜੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸਭ ਮੀਤਾ ਰਾਮ ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੩

ਬਿਖਮੋ ਬਿਖਮੁ ਅਖਾੜਾ ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਜੀਤਾ ਰਾਮ ॥

ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ (ਸਰਸਿਅੜੇ) ਅਧਿਕਤਾ ਸੇ ਅਧਿਕਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਭਏ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਸੇ ਕਠਨ ਅਖਾੜਾ ਸੰਸਾਰ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਤ ਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਜੀਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਤਾ ਤੂਟੀ ਭੀਤਾ ਭਰਮ ਗੜਾ ॥

ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜੀਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਅਗਿਆਨ ਕਿਲੇ ਕੀ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ (ਭੀਤਾ) ਦੀਵਾਲ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਖਜਾਨਾ ਬਹੁਤੁ ਨਿਧਾਨਾ ਸਾਣਥ ਮੇਰੀ ਆਪਿ ਖੜਾ ॥

ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਆਕ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਖਜਾਨਾ ਮੇਰੀ (ਸਾਣਥ) ਸਹਾਇਤਾ ਮੇਂ ਆਪ ਖੜਾ ਭਾਵ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਸੁਗਿਆਨਾ ਸੋ ਪਰਧਾਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨਾ ਕੀਤਾ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁੰਦਰ ਗਿਆਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾਂ ਵਲਿ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਸਰਸੇ ਭਾਈ ਮੀਤਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ (ਸਰਸੇ) ਅਧਿਕਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਕਥਾ ਹਰਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਿਛੁ ਜਾਇ ਨ ਜਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਅਕਥਾ) ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਹਰਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੈ ਕਛੁ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸਹਜਿ ਵਖਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਰਿਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨੋ ਨੇ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਰਭਾਵਿਕ (ਸੁਰਿ ਨਰ) ਦੇਵਤਾ ਰੂਪੁ ਨਰੁ ਕੌਨੁ ਨਰਸਿੰਘ ਵਾ ਨਰ ਨਾਰਾਇਣ ਆਦ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਵਖਾਣੀ ਅਮਿਉ ਬਾਣੀ ਚਰਣ ਕਮਲ ਰੰਗੁ ਲਾਇਆ ॥

(ਅਮਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਏਕੁ ਅਲਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਪ ਕਰਕੇ ਏਕ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਵਿਕਾਰੁ ਦੂਜਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਸਦਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥੧॥

ਮਾਨ ਮੋਹੁ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਤਯਾਗ ਕੇ ਹਰੀ ਜੋਤੀ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰਿ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਆਨੰਦ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਹਰਿ ਸੰਤ ਸਜਨ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸਹਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਹਾਯਕ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਰਾਮ ॥

ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਬਡਭਾਗੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਏ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਲਾਥੇ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਸੰਤ ਪਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ (ਲਾਥੇ) ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਭਾਗੇ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ਆਪੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹਾਂ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮ ਭਯ ਔ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਆਪ ਹੀ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਅਬ ਬਿਛੁੜ ਕਰਕੇ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਦਰੇ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਹਨਿ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥
ਵਾਰੀ ਤਿਨ ਵਾਰੀ ਜਾਵਾ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬਯਾਪਕ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਸੇਂ ਤੇਰੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ (ਦਰੇ) ਦਰਵਾਜੇ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰੇ ਜਿਨ ਭੇਟਤ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੇਰੀ ਰਾਖੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰਤਨ ਕੋ ਬਿਖਯ ਜੂਏ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖਯਾ ਕਰੁ॥੩॥

ਬੇਅੰਤਾ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਕੇਤਕ ਗਾਵਾ ਰਾਮ ॥
ਤੇਰੇ ਚਰਣਾ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਵਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਜੋ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਗਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਮੇਰੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਇ ਤਬ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਪਾਵਾਂ॥

ਹਰਿ ਧੂੜੀ ਨ੍ਹਾਈਐ ਮੈਲੁ ਗਵਾਈਐ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ॥

ਜਦ ਹਰਿ ਧੂਰਿ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਅਗ੍ਯਾਨ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮਾਂਤਰ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਦਾ ਹਦੂਰੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੂੰ ਅੰਦਰ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਹੈਂ ਔ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈਂ॥

ਮਿਟੇ ਦੂਖ ਕਲਿਆਣ ਕੀਰਤਨ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਪਾਵਾ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔਰ ਕਲਿਆਨ ਹੋਇਗੀ ਫਿਰ ਮੈਂ (ਜੋਨਿ) ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਪਾਵੋਂਗਾ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਤਰੀਐ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰ ਜੋ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰਤਾ ਹੈ॥੨॥੪॥

ਆਸਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਕਿਛੁ ਆਨ ਨ ਮੀਠਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਰ ਪਦਾਰਥੁ ਮੀਠਾ ਕਿਛੂ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਆਰਾਧਿਆ ਹਰਿ ਘਟਿ ਘਟੇ ਡੀਠਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲਕਰ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਹਰੀ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਘਟਿ ਘਟੇ ਡੀਠਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੋ ਵੂਠਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਨਾਠੇ ॥

ਜਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਵੂਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਡੀਠਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਇਆ ਸਭ ਦੂਖ ਮਿਟਾਇਆ ਹਉਮੈ ਬਿਨਸੀ ਗਾਠੇ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਗਾਂਠ ਨਾਸ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੪

ਪ੍ਰਿਉ ਸਹਜ ਸੁਭਾਈ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਬੇਧੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਿਛੁ ਆਨ ਨ ਮੀਠਾ ॥੧॥

ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਬੁਧਿ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਓਰ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤੀ ਹੈ ਮਨਮੇ (ਮਜੀਠਾ) ਰੰਗੁ ਸਚਾ ਅਨੰਦੁ ਪਜਾਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਔਰ ਕਛੁ ਮੀਠਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਰਾਤੀ ਜਲਿ ਮਾਛੁਲੀ ਤਿਉ ਰਾਮ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਜੀਵਨ ਗਤਿ ਭਾਤੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਮਛਲੀ (ਰਾਤੀ) ਪ੍ਰੀਤ ਰਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਭਗਤ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕਾ (ਭਾਤੇ) ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਗਤਿ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਆਪਿ ਲੀਏ ਲੜਿ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਆਪਿ ਅਪਨੇ ਲੜਿ ਲਗਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੋ ਪਰਗਟੋ ਪੂਰਨੋ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਏ ॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਫੇਰ ਮਨ ਐਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਓਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਘਰੁ ਸਰੂਪੁ ਸੁਜਾਨੁ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਕੀ ਮਿਟੈ ਨ ਦਾਤੇ ॥
ਜਲ ਸੰਗਿ ਰਾਤੀ ਮਾਛੁਲੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮਾਤੇ ॥੨॥

ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਸੁਜਾਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਜੋ ਦਾਤ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਜਲ ਸੇ ਰਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਦਾਸ ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਾਚੈ ਬੂੰਦ ਜਿਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਮਾਲੁ ਖਜੀਨਾ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਜੈਸੇ (ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ) ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਤੀ ਬੂੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਾਲ ਸੇ ਖਜਾਨੇ ਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਸੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥

ਸਭਹੂੰ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਰਾ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਸਭ ਸੇ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਨਿਰਾਲਾ ਪੁਰਖ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤੀ॥

ਹਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਬਿਸਰੈ ਕਬਹੂੰ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਐ ॥

ਇਹੀ ਆਸਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸਾ ਹਰਿ (ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ) ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਬਾਹਰ ਆਉਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਭੂਲੈ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਆਨੰਦ (ਮਾਣੀਐ) ਭੋਗੀਐ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖੁ ਜਗਜੀਵਨੋ ਸੰਤ ਰਸੁ ਪੀਵਨੋ ਜਪਿ ਭਰਮ ਮੋਹ ਦੁਖ ਡਾਰਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਜੋ ਜਗਤ ਕਾ (ਜੀਵਨੋ) ਪ੍ਰਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਸੰਤ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਾਚੈ ਬੂੰਦ ਜਿਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਤੀ ਬੂੰਦ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਲੇ ਨਰਾਇਣ ਆਪਣੇ ਮਾਨੋਰਥੋ ਪੂਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥
ਢਾਠੀ ਭੀਤਿ ਭਰੰਮ ਕੀ ਭੇਟਤ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

(ਰਾਮ ਰਾਜੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਨਰਾਇਣ) ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸੂਰਮੇ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕੀ (ਭੀਤਿ) ਦੀਵਾਰ ਗਿਰ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰ ਪਾਏ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖਾਏ ਸਭ ਨਿਧਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਸੁੰਦਰ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਸਭ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਬ ਸੁਕ੍ਰਿਤੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲੇਖ ਲਿਖਾਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਆਦਿ ਮੇਂ ਔਰ ਮਧ ਮੇਂ ਤਥਾ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਗੋਪਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਸਾਧੂ ਧੂਰਾ ॥
ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਨਰਾਇਣ ਨਾਨਕਾ ਮਾਨੋਰਥੋੁ ਪੂਰਾ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਹੀ ਮੇਂ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਸੁਖ ਔਰ ਸਘਨ ਆਨੰਦ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਨਰਾਇਣ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੈਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਤੋਂ ਸਹਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਈ ਜਪਾਤ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਨ੍ ਰਾਮ ਸਿਉ ਭੇਟਤ ਸਾਧ ਸੰਗਾਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਜਲ ਦੁਧ ਨਿਆਈ ਰੀਤਿ ਅਬ ਦੁਧ ਆਚ ਨਹੀ ਮਨ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਸੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੁ ਜੈਸੀ ਜਲ ਸੇ ਦੂਧ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ (ਅਬ) ਜਲ ਅਪਨੇ ਹੋਤੇ ਦੂਧ ਕੋ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਲਗਨੇ ਦੇਤਾ (ਅਬ) ਆਬ ਵਾ ਅਪੁ ਜਲੁ ਵਾ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤਸੁਣ ਪਹਲਾ ਅਬ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੁਖੁ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਉ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕਾ ਫਲੁ ਜਾਨ ਕਰ ਆਪ ਸਹਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਦੋਸੁ ਨ ਅਰੋਪੇ ਐਸੇ ਹੀ ਔਰੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜਾਨ ਲੇਣੇ॥

ਅਬ ਉਰਝਿਓ ਅਲਿ ਕਮਲੇਹ ਬਾਸਨ ਮਾਹਿ ਮਗਨ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਭੀ ਨਾਹਿ ਟਰੈ ॥

ਅਬ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੁਨ ਜੈਸੇ (ਅਲਿ) ਭ੍ਰਮਰ ਕਮਲ ਕੀ ਸੁਗੰਧ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਏਕ ਖਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਟਲਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਮੇਂ ਉਲਝਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਐਸੀ ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੁ॥

ਖਿਨੁ ਨਾਹਿ ਟਰੀਐ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰੀਐ ਸੀਗਾਰ ਹਭਿ ਰਸ ਅਰਪੀਐ ॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਏਕ ਖਿਨ ਭੀ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਨ ਟਲੀਏ ਸਰਬ (ਸੀਗਾਰ) ਸਾਧਨ ਔ ਸਭ ਮਾਯਕ ਰਸ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰਿ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੀਜੀਐ॥

ਜਹ ਦੂਖੁ ਸੁਣੀਐ ਜਮ ਪੰਥੁ ਭਣੀਐ ਤਹ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨ ਡਰਪੀਐ ॥

ਜਿਸਮੇਂ ਬਡੇ ਦੁਖ ਸੁਨੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ (ਭਣੀਐ) ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਭਯ ਸੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਨ ਡਰੀਏਗਾ॥

ਕਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣੀਐ ਸਗਲ ਪ੍ਰਾਛਤ ਦੁਖ ਹਰੇ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰੁ ਯਹੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤੋਂ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਛੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਕਰੇਹੁ ਐਸੀ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਹਰਿਕੇ (ਛੰਤ) ਜਸ ਮੇਂ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰੁ ਜੈਸਾ ਊਪਰ ਕਹਿਆ ਹੈ ਯਹ ਪ੍ਰੀਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹਰੇ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ ਜੈਸੀ ਆਗੇ ਕਹਣੀ ਹੈ॥੧॥

ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਭੀ ਨਾ ਧੀਰੇ ਮਨ ਐਸਾ ਨੇਹੁ ਕਰੇਹੁ ॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਜਲ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜਲ ਬਿਨਾਇਕ ਖਿਨੁ ਭੀ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਹੁ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੫

ਜੈਸੀ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਪਿਆਸ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਬੂੰਦ ਚਵੈ ਬਰਸੁ ਸੁਹਾਵੇ ਮੇਹੁ ॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ॥ ਜੈਸੀ (ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ) ਪਪੀਹੇ ਕੋ ਪਜਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਚਵੈ) ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਮੇਘ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੋ ਬਰਸਾਉ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀਜੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਅਤਿ ਲਾਈਐ ਚਿਤੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀਏ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ ਮੁਰਾਰੀ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਈਏ॥

ਮਾਨੁ ਨ ਕੀਜੈ ਸਰਣਿ ਪਰੀਜੈ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਮਾਨ ਨ ਕਰੀਏ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਰਹੀਏ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ॥

ਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੇ ਮਿਲੁ ਨਾਹ ਵਿਛੁੰਨੇ ਧਨ ਦੇਦੀ ਸਾਚੁ ਸਨੇਹਾ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਬ ਸੋ ਸਤਗੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਗੇ ਤਬ (ਧਨੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਚਾ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਨੇ ਲੈਨੇ ਭਾਵ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਨੇ ਸੁਨਾਨੇ ਵਾਲੀ ਕੋ (ਨਾਹ) ਪਤੀ (ਵਿਛੁੰਨੇ) ਵਿਛੋੜੇ ਹੁਏ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਛੰਤ ਅਨੰਤ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਕੀਜੈ ਨੇਹਾ ਮਨ ਐਸਾ ਨੇਹੁ ਕਰੇਹੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਨੰਤ ਠਾਕੁਰ ਕੇ (ਛੰਤ) ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰਹੁ ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਔਰ ਪਪੀਹੇ ਨੇ ਜਲ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਸੇ ਨੇਹ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇ ਨੇਹੁ ਕਰੋ॥੨॥

ਚਕਵੀ ਸੂਰ ਸਨੇਹੁ ਚਿਤਵੈ ਆਸ ਘਣੀ ਕਦਿ ਦਿਨੀਅਰੁ ਦੇਖੀਐ ॥

ਜੈਸੇ ਚਕਵੀ ਕਾ ਸੂਰਜ ਸੇ ਨੇਹੁ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਯਹੀ ਚਿਤਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਯਹੀ ਬਹੁਤ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ (ਦਿਨੀਅਰੁ) ਸੂਰਜ ਕੋ ਕਬ ਦੇਖੋਂ॥

ਕੋਕਿਲ ਅੰਬ ਪਰੀਤਿ ਚਵੈ ਸੁਹਾਵੀਆ ਮਨ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਕੀਜੀਐ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਇਲ (ਸੁਹਾਵੀਆ) ਸੋਭਨੀਕ ਅੰਬਕੋ ਦੇਖਕਰ (ਚਵੈ) ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀਜੈ ਮਾਨੁ ਨ ਕੀਜੈ ਇਕ ਰਾਤੀ ਕੇ ਹਭਿ ਪਾਹੁਣਿਆ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀਏ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ (ਹਭਿ) ਸਭ ਜੀਵ ਏਕ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਪਰਾਹੁਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕੇ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਕਿਆ ਰੰਗੁ ਲਾਇਓ ਮੋਹੁ ਰਚਾਇਓ ਨਾਗੇ ਆਵਣ ਜਾਵਣਿਆ ॥

ਨਾਂਗੇ ਆਏ ਹੈ ਨੰਗੇ ਜਾਇੰਗੇ ਹੇ ਮਨ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸੋ ਅਬ ਤੂੰ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਇਨ ਮੇਂ ਕਜਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਮੋਰ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਖਚਤ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਥਿਰੁ ਸਾਧੂ ਸਰਣੀ ਪੜੀਐ ਚਰਣੀ ਅਬ ਟੂਟਸਿ ਮੋਹੁ ਜੁ ਕਿਤੀਐ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸਿਥਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੀਏ ਅਰੁ ਅਬ ਜੋ ਮੋਹ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਟੂਟ ਜਾਇਗਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਛੰਤ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਨ ਹਰਿ ਲਾਇ ਪਰੀਤਿ ਕਬ ਦਿਨੀਅਰੁ ਦੇਖੀਐ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਦਜਾਲ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਕੇ (ਛੰਤ) ਜਸਕੋ ਗਾਉ ਅਰੁ ਉਸ ਹਰੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਔ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ ਜੋ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਕੋ ਕਬ ਸੂਰਜਵਤ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਖਾਓਗੇ॥੩॥

ਨਿਸਿ ਕੁਰੰਕ ਜੈਸੇ ਨਾਦ ਸੁਣਿ ਸ੍ਰਵਣੀ ਹੀਉ ਡਿਵੈ ਮਨ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀਜੈ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ (ਕੁਰੰਕ) ਮ੍ਰਿਗ ਜੈਸੇ ਘੰਟਾ ਹੇਰੇ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕਰ (ਹੀਉ) ਹਿਰਦਾ ਓਰ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੁ॥

ਜੈਸੀ ਤਰੁਣਿ ਭਤਾਰ ਉਰਝੀ ਪਿਰਹਿ ਸਿਵੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਲ ਦੀਜੈ ॥

ਜੈਸੇ (ਤਰੁਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਭਤਾਰ) ਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਉਲਝੀ ਹੁਈ ਪਤਿ ਕੀ (ਸਿਵੈ) ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਲਾਲ ਪਜਾਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ ਦੇਹੁ॥

ਮਨੁ ਲਾਲਹਿ ਦੀਜੈ ਭੋਗ ਕਰੀਜੈ ਹਭਿ ਖੁਸੀਆ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ॥

ਫਿਰ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮਨ ਦੇਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਨਾ ਕਰੀਏ। ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਰੁ ਅਪਨਾ ਪਾਇਆ ਰੰਗੁ ਲਾਲੁ ਬਣਾਇਆ ਅਤਿ ਮਿਲਿਓ ਮਿਤ੍ਰ ਚਿਰਾਣੇ ॥

ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮੁ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਅਤੀ (ਚਿਰਾਣੇ) ਭਾਵ ਅਨਾਦੀ ਮਿਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਥੀਆ ਸਾਖੀ ਤਾ ਡਿਠਮੁ ਆਖੀ ਪਿਰ ਜੇਹਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਸਾਖੀ ਸਿਖਜ਼ਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਆਕਲ ਪੁਰਖੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ (ਡਿਠਮੁ) ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਦਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਛੰਤ ਦਇਆਲ ਮੋਹਨ ਕੇ ਮਨ ਹਰਿ ਚਰਣ ਗਹੀਜੈ ਐਸੀ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀਜੈ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਜਾਲ ਮੋਹਨ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਹਰਿ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਐ ਹੇ ਮਨ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀਏ॥੪॥੧॥੪॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਬਨੁ ਬਨੁ ਫਿਰਤੀ ਖੋਜਤੀ ਹਾਰੀ ਬਹੁ ਅਵਗਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਭੇਟੇ ਸਾਧ ਜਬ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਬਨ ਬਨ ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਅਵਗਾਹਨ ਕਰਤੇ ਥਕਤ ਭਈ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਪਤਿ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਧੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰਿ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਮਨ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਛੰਤ ॥

ਜਾ ਕਉ ਖੋਜਹਿ ਅਸੰਖ ਮੁਨੀ ਅਨੇਕ ਤਪੇ ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋਟਿ ਅਰਾਧਹਿ ਗਿਆਨੀ ਜਾਪ ਜਪੇ ॥

ਜਿਸ ਤੁਝਕੋ ਅਸੰਖ ਮੁਨਿ ਅਨੇਕ ਤਪਸ੍ਵੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਕੋਟਾਂਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੇ ਤੇਰਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਜਾਨੀ ਜਾਪੁ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਪ ਤਾਪ ਸੰਜਮ ਕਿਰਿਆ ਪੂਜਾ ਅਨਿਕ ਸੋਧਨ ਬੰਦਨਾ ॥

ਕਰਿ ਗਵਨੁ ਬਸੁਧਾ ਤੀਰਥਹ ਮਜਨੁ ਮਿਲਨ ਕਉ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕ੍ਰਿਆ ਪੂਜਾ ਬੰਧਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸੋਧਨ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਵਾ ਢੂੰਢਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪਜਾਰੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੇਂ ਗਮਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋਗ ਮਾਰਗਿ ਮੈਂ ਕਿਰਿਆ (ਨੇਤੀ) ੧੯ ਗਜ ਤਾਗਾ ਨਾਸਕਾ ਮੈਂ ਚੜ੍ਹਾਇਕਰ ਦੂਜੀ ਨਾਸਕਾ ਦੁਆਰੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲਣਾ (ਧੋਤੀ) ੧੯ ਗਜ ਲੰਬਾ ਔ ਪਤਲਾ ਬਸਤ੍ਰ ਕਾ ਟੁਕੜਾ ਮੁਖ ਦੁਆਰੇ ਅੰਤਰ ਪਾਕੇ ਅੰਦਰ ਸਾਫੁ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਮੁਖ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਨਿਕਾਸ ਲੈਨਾ (ਗਜਕਰਮੁ) ਬਹੁਤ ਪਾਨੀ ਪੀਕਰ ਫਿਰ ਓਹੀ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਨਾ॥ (ਸੰਖ ਪਖਾਲਨਾ) ਮੁਖਸੇ ਪਾਨੀ ਪੀਕਰ ਗੁਦਾ ਦੁਆਰੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਣਾ॥

ਮਾਨੁਖ ਬਨੁ ਤਿਨੁ ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਸਗਲ ਤੁਝਹਿ ਅਰਾਧਤੇ ॥

ਦਇਆਲ ਲਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਨਕ ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਗਤੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਨੁਖ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਜਾਲ ਲਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਿਲਕਰ (ਗਤਿ) ਮੁਕ੍ਤਿ ਵਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਬਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਸੰਕਰ ਜਟਾਧਾਰ ॥

ਚਾਹਹਿ ਤੁਝਹਿ ਦਇਆਰ ਮਨਿ ਤਨਿ ਰੁਚ ਅਪਾਰ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਉਪਾਸਜ ਰੂਪ ਅਪਰ ਬ੍ਰਹਮ ਉਪਾਸਕ ਰੂਪ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਬਿਸਨੂ ਕੇ ਮੱਛ ਕੱਛਾਦਿ ਕੋਟਾਂਨ ਕੋਟ ਅਵਤਾਰ ਤਥਾ ਜਟਾਂਧਾਰ ਨਿਹਾਰੋ ਸੰਕਰ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਹੇ ਦਜਾਲ ਮਨ ਤਨ ਕੀ ਆਪਾਰ ਰੁਚਿ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਾਰ ਅਗਮ ਗੋਬਿੰਦ ਠਾਕੁਰ ਸਗਲ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਭ ਧਨੀ ॥

ਐਸਾ ਗੋਵਿੰਦ ਠਾਕੁਰ ਸਗਲ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਧਨੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਸੁਰ ਸਿਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਧਿਆਵਹਿ ਜਖ ਕਿੰਨਰ ਗੁਣ ਭਨੀ ॥

ਜਿਸਕੋ ਦੇਵਤਾ ਔ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਸੰਬ੍ਰਹ ਪੁਨਾ ਗੰਧ੍ਰਬ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਖ੍ ਅਰੁ ਕਿੰਨਰ ਜਿਸ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ਦੇਵਾ ਜਪਤ ਸੁਆਮੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ਨਾਨਕ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਉਧਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੋ ਕੋਟ ਇੰਦ੍ਰ ਅਨੇਕ ਦੇਵਤਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਦਯਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਦੇਵੀ ਜਾ ਕਉ ਸੇਵਹਿ ਲਖਿਮੀ ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੬

ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾ ਕਉ ਅਰਾਧਹਿ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ॥

ਕੋਟ ਦੇਵੀ ਔ ਲਖਮੀਆਂ ਤੈਨੂੰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿਧ ਸੁਰ ਪਵਨ ਪਾਨੀ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈ॥

ਨਖਿਅਤ੍ਰ ਸਸੀਅਰ ਸੂਰ ਧਿਆਵਹਿ ਬਸੁਧ ਗਗਨਾ ਗਾਵਏ ॥

ਨਿਖਤ੍ਰ ੨੭ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਖਾਣੀ ਸਗਲ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਧਿਆਵਏ ॥

ਜਿਨੀਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਹੈ ਚਾਰੋਂ ਬਾਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਣ ਚਤੁਰ ਬੇਦਹ ਖਟੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਾ ਕਉ ਜਪਾਤਿ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ੨੭ ਪੁਰਾਣ ੧੮ ਬੇਦ ੪ ਸਾਸਤ੍ਰ ੬ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਨਾਨਕ ਮਿਲੀਐ ਸੰਗਿ ਸਾਤਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਭਗਤ ਵਛਲ ਜਬ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੀਏ ਤਉ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉ॥

ਜੇਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਨਾਈ ਰਸਨਾ ਤੇਤ ਭਨੀ ॥

ਅਨਜਾਨਤ ਜੋ ਸੇਵੈ ਤੇਤੀ ਨਹ ਜਾਇ ਗਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੈਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਮੈਨੇ ਕਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸੇ ਅਨਜਾਨਤ ਮੇਂ ਆਪਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਤਨੀ ਮੇਰੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਗਿਨੀ ਜਾਤੀ॥

ਅਵਿਗਤ ਅਗਨਤ ਅਥਾਹ ਠਾਕੁਰ ਸਗਲ ਮੰਝੇ ਬਾਹਰਾ ॥

ਐਸਾ (ਅਵਿਗਤਿ) ਗਤਿ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਗਿਨਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੁਨਾ ਥਾਹਿ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਭ ਕੇ (ਮੰਝੇ) ਬੀਚ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਭੀ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਜਾਚਿਕ ਏਕੁ ਦਾਤਾ ਨਹ ਦੂਰਿ ਸੰਗੀ ਜਾਹਰਾ ॥

ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਵਸਿ ਭਗਤ ਥੀਆ ਮਿਲੇ ਜੀਆ ਤਾ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਿਤ ਗਨੀ ॥

ਤੂੰ ਭਗਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਕੇ ਵਸਿ ਹੂਆ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤਿ (ਜੀਆ) ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਤੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਿਨੀ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਮਾਨੁ ਨਾਨਕੁ ਪਾਏ ਸੀਸੁ ਸਾਧਹ ਧਰਿ ਚਰਨੀ ॥੪॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਔਰ ਮਾਨੁ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਧਾਰ ਕਰੂੰ॥੪॥੨॥੫॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਉਦਮੁ ਕਰਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਹੇ ਵਡਭਾਗੀਓ ਗੁਰਮੁਖੋ ਏਹੀ ਉਦਮੁ ਕਰੋ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸਭ ਸੁਖ ਹੋਵਹਿ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਔਰ ਦੁਖ ਤਥਾ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਜਾਤੇ ਰਹੇਂ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗੋਬਿੰਦ ਨਹ ਅਲਸਾਈਐ ॥

ਭੇਟਤ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਜਮ ਪੁਰਿ ਨਹ ਜਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਆਲਸ ਨਾ ਕਰੀਏ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜਮ ਪੁਰ ਨਹੀਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਨ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਸਦ ਸੁਖੀ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਅਰਾਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਮੁਖੀ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਦੁਖ) ਸਰੀਰਕ ਦਰਦੁ ਔ ਭਯ ਮਾਨਸਿਕ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ (ਮੁਖੀ) ਮੁਖ ਰੂਪ ਅਰਾਧਨੇ ਜੋਗ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕਰੋ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਰਸਾਲ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਕਰਿ ਦਇਆ ਸੇਵਾ ਲਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਚਰਣ ਜੰਪੈ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗੋਬਿੰਦ ਨਹ ਅਲਸਾਈਐ ॥੧॥

ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦ੍ਯਾਲੁ ਰਸਾਲੁ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਦਾਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਈਏ (ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਆਲਸੁ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਪਾਵਨ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥
ਭਰਮ ਅੰਧੇਰ ਬਿਨਾਸ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਅੰਜਨਾ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਆਪੁ ਕਾ ਨਾਮ (ਪਾਵਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਔਰ ਪਤਿਤੋਂ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਅੰਜਨ ਜਿਸਕੇ ਬੁਧਿ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਅੰਧੇਰਾ ਨਸਟੁ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰੰਜਨ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿਆ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰੰਜਨ ਗ੍ਯਾਨ ਅੰਜਨ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜਲ ਥਲ ਪਾਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਪੂਰਿਆ ਹੂਆ ਆਪਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਇਕ ਨਿਮਖ ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸਿਆ ਮਿਟੇ ਤਿਸਹਿ ਵਿਸੂਰਿਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਤੂੰ ਬਸਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ (ਵਿਸੂਰਿਆ) ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਗਾਧਿ ਬੋਧ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਕਾ ਭਉ ਭੰਜਨਾ ॥

ਜਿਸ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਬੋਧੁ (ਅਗਾਧਿ) ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕਾ ਭਯ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਚਰਣ ਜੰਪੈ ਪਾਵਨ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੀਵ ਤਿਸੁ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ (ਜੰਪੈ) ਜਾਪੁ ਭਾਵ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥੨॥

ਓਟ ਗਹੀ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧੇ ॥
ਮੋਹਿ ਆਸਰ ਤੁਅ ਚਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨਿ ਸਿਧੇ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਦ੍ਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨਿ ਮੈਨੇ ਆਪਕੀ (ਓਟ) ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔ ਸਿਧੀ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਸੁਆਮੀ ਪਤਿਤ ਉਧਰਨ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕੋ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ਭਵ ਉਤਾਰ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਬਹੁ ਤਰੇ ॥

ਹੇ ਭਵ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਕਰੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਬਹੁਤੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਬੇਅੰਤ ਖੋਜਹਿ ਸੁਨੀ ਉਧਰਨ ਸੰਤਸੰਗ ਬਿਧੇ ॥

ਹੇ ਸਭ ਕੀ ਆਦਿ ਮੈ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਅੰਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਜਨ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਤਸੰਗ ਸੇ ਉਧਾਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੁਨੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਚਰਨ ਜੰਪੈ ਓਟ ਗਹੀ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧੇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਆਪ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਆਪਿ ਬਨਾਇਆ ॥
ਜਹ ਜਹ ਸੰਤ ਅਰਾਧਹਿ ਤਹ ਤਹ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਕਾ ਪ੍ਰਣ ਹੈ ਹਰਿ ਆਪਨੇ ਆਪ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਆਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਲੀਏ ਸਮਾਇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਭਗਤ ਕਾਰਜ ਸਾਰਿਆ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦੁ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਵ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜੁ (ਸਾਰਿਆ) ਸੁਧਾਰਾ ਹੈ॥

ਆਨੰਦ ਹਰਿ ਜਸ ਮਹਾ ਮੰਗਲ ਸਰਬ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਜਸ ਸੇ ਮਹਾਂ ਮੰਗਲੁ ਔ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਵਿਸਾਰਿਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੭

ਚਮਤਕਾਰ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਦਹ ਦਿਸ ਏਕੁ ਤਹ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਕਾਸ ਗਜਾਨ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦਸਹੁੰ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਤੂੰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਚਰਣ ਜੰਪੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਆਪਿ ਬਨਾਇਆ ॥੪॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਪ੍ਰਣ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੬॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਥਿਰੁ ਸੰਤਨ ਸੋਹਾਗੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਵਏ ॥
ਜਾ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਹਰਿ ਨਾਹੁ ਸੁ ਸਦ ਹੀ ਰਾਵਏ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੁਹਾਗ ਪਤੀ ਵਾ ਅਨੰਦੁ ਥਿਰੁ ਹੈ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਰਬਦਾ ਸਿਥਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਘਰ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹਰਿ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੁ ਸਦਹੀ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਿਨਾਸੀ ਅਵਿਗਤੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਨਵਤਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ॥

ਵਹੁ ਹਰਿ ਪਜਾਰਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਅਬਗਤ ਹੈ (ਨਿਰਮਲਾ) ਸੁੱਧ ਹੈ (ਨਵਤਨੁ) ਨਵੀਨ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਹ ਦੂਰਿ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ਠਾਕੁਰੁ ਦਹ ਦਿਸ ਪੂਰਨੁ ਸਦ ਸਦਾ ॥

ਫਿਰ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ (ਹਦੂਰਿ) ਪਾਸ ਹੈ (ਸਦ ਸਦਾ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਗਤਿ ਮਤਿ ਜਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਭਾਵਏ ॥

ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਪਤਿ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਨ ਗਮਨਾਗਮਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਗਤਿ ਮਤਿ) ਜਿਸ ਕਰ ਬੁਧਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਜਾਣੈ ਥਿਰੁ ਸੰਤਨ ਸੋਹਾਗੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਵਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕਰ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੁਹਾਗੁ ਥਿਰੁ ਹੈ ਮਰਤਾ ਔਰੁ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਮ ਭਤਾਰੁ ਤਾ ਕੈ ਅਨਦੁ ਘਣਾ ॥
ਸੁਖਵੰਤੀ ਸਾ ਨਾਰਿ ਸੋਭਾ ਪੂਰਿ ਬਣਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਾਮੁ ਪਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਤਯੰਤ ਆਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਸੁ ਪੂਰਾ ਬਨਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ (ਪੂਰਿ ਬਣਾ) ਪੂੰਨਿਆਂ ਕੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸਦ੍ਰਸ ਹੈ॥

ਮਾਣੁ ਮਹਤੁ ਕਲਿਆਣੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੰਗਿ ਸੁਰਜਨੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ॥
ਸਰਬ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਨਹੀ ਊਨਾ ਸਭੁ ਕਛੂ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਹਤੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ (ਸੁਰਜਨੁ) ਸਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਗਿ ਹੈ ੧੮ ਸਿਧਿ ੯ ਨਿਧਿ ਸਰਬ ਭਾਂਤ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਕਛੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ॥

ਮਧੁਰ ਬਾਨੀ ਪਿਰਹਿ ਮਾਨੀ ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਤਾ ਕਾ ਬਣਾ ॥

ਤਿਸਕੀ ਮਧਰੁ ਬਾਨੀ ਹੈ ਪਯਾਰੇ ਨੇ ਮਾਨੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸੋਭਾਗਯ ਸਿਥਰ ਬਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਜਾਣੈ ਜਾ ਕੋ ਰਾਮੁ ਭਤਾਰੁ ਤਾ ਕੈ ਅਨਦੁ ਘਣਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਬਚਨ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਜਿਸਕੇ ਰਾਮ ਪਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅਧਿਕ ਅਨੰਦੁ ਹੈ॥੨॥

ਆਉ ਸਖੀ ਸੰਤ ਪਾਸਿ ਸੇਵਾ ਲਾਗੀਐ ॥
ਪੀਸਉ ਚਰਣ ਪਖਾਰਿ ਆਪੁ ਤਿਆਗੀਐ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਆਓ ਐਸੇ ਸੁਹਾਗਵਾਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗੀਏ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਤਯਾਗੀਏ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਈਏ ਤਿਨਕਾ ਅੰਨ ਪੀਸੀਏ॥

ਤਜਿ ਆਪੁ ਮਿਟੈ ਸੰਤਾਪੁ ਆਪੁ ਨਹ ਜਾਣਾਈਐ ॥
ਸਰਣਿ ਗਹੀਜੈ ਮਾਨਿ ਲੀਜੈ ਕਰੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੇ ਤਜਨੇ ਸੇ ਸਭ ਸੰਤਾਪ ਮਿਟ ਜਾਏਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਜਾਣਾਈਏ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀਏ॥ਜੋ ਕਹੈ ਸੋ ਉਨ ਕਾ ਬਚਨ ਮਾਨ ਲੀਜੀਏ ਜੋ ਕਛੁ ਆਗਯਾ ਕਰੇ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਸੁਖੁ ਪਾਈਏ॥

ਕਰਿ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਤਜਿ ਉਦਾਸੀ ਕਰ ਜੋੜਿ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਜਾਗੀਐ ॥

ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਤਿਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀਓਂ ਕੀ ਭੀ ਦਾਸੀ ਕਰਕੇ ਔ ਉਦਾਸੀ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਜਾਗੀਏ ਭਾਵ ਆਲਸ ਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਜਾਣੈ ਆਉ ਸਖੀ ਸੰਤ ਪਾਸਿ ਸੇਵਾ ਲਾਗੀਐ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਬਚਨ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਖੀ ਆਓ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਚਲੀਐ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਗੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਭੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ਸਿ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥
ਤਾ ਕੀ ਪੂਰਨ ਆਸ ਜਿਨ੍ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਸੋਈ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਮਰਣ ਲਾਗਿਆ ॥
ਭਰਮੁ ਮੋਹੁ ਵਿਕਾਰੁ ਦੂਜਾ ਸਗਲ ਤਿਨਹਿ ਤਿਆਗਿਆ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਭਰਮ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਤਿਸਨੇ ਤ੍ਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜੁ ਸੁਭਾਉ ਵੂਠਾ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਸਹਜੇ ਹੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਔ ਅਨੰਦ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਜਾਣੈ ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ਸਿ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥੪॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਜੀਉ ਹਰੀ ਕੋ (ਜਾਣੈ) ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਾਨਨਾ ਕਰੇ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈਂ (ਸਿ) ਉਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੭॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਲੋਕੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੰਤਿਆ ਕਛੁ ਨ ਕਹੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਖੀ ਹੋਇ ਅੰਤੇ ਮਿਲੈ ਗੋਪਾਲੁ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਜਮਕਾਲ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਗੋਪਾਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤ ॥
ਮਿਲਉ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰਿ ਲੇਹੁ ॥
ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਕਰ ਜੋੜਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਉ ਔਰ ਮੁਝੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਉਧਾਰਿ) ਨਿਕਾਲ ਲੇਹੁ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦੇਹੁ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਾਗਉ ਚਰਣ ਲਾਗਉ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਉ ਤੁਮ੍ ਦਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਐਸੀ ਦਇਆ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਗੂੰ ਔ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਾਨ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੂੰ॥

ਕਤਹੂੰ ਨ ਧਾਵਉ ਸਰਣਿ ਪਾਵਉ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਕਰਿ ਮਇਆ ॥

ਹੇ ਕਰਣਾ ਮੈ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ (ਮਇਆ) ਦਇਆ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਾਂ ਫਿਰ ਕਹੀਂ ਨ (ਧਾਵਉ) ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਿਥਿਰ ਚਿਤ ਹੋਊਂ॥

ਸਮਰਥ ਅਗਥ ਅਪਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸੁਣਹੁ ਸੁਆਮੀ ਬਿਨਉ ਏਹੁ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਮਰਥ (ਅਕਥ) ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੀ ਏਹੁ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋਂ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਮਾਗੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਾਰਿ ਲੇਹੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੫੮

ਅਪਰਾਧੀ ਮਤਿਹੀਨੁ ਨਿਰਗੁਨੁ ਅਨਾਥੁ ਨੀਚੁ ॥
ਸਠ ਕਠੋਰੁ ਕੁਲਹੀਨੁ ਬਿਆਪਤ ਮੋਹ ਕੀਚੁ ॥

ਮੈਂ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜਿਸਕਾ ਦੂਸਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਹੀਂ ਔ ਸੁਭਾਵ ਕਾ ਨੀਚ ਹੂੰ (ਸਠ) ਮੂਰਖ ਹੂੰ ਔ ਹਿਰਦਯ ਮੇਰਾ ਕਠੋਰ ਹੈ ਕੁਲ ਭੀ ਮੇਰੀ ਛੋਟੀ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪ ਕੀਚੜ ਮੇਂ (ਬਿਆਪਤ) ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਮਲ ਭਰਮ ਕਰਮ ਅਹੰ ਮਮਤਾ ਮਰਣੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵਏ ॥
ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ਅਨੰਦ ਮਾਇਆ ਅਗਿਆਨਤਾ ਲਪਟਾਵਏ ॥

ਭਰਮ ਕਰ ਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸਹਤ (ਮਲ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਰਣਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਰਕੇ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਪਟਾ ਹੈ॥

ਖਿਸੈ ਜੋਬਨੁ ਬਧੈ ਜਰੂਆ ਦਿਨ ਨਿਹਾਰੇ ਸੰਗਿ ਮੀਚੁ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਆਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਸਾਧੂ ਰਾਖੁ ਨੀਚੁ ॥੨॥

ਜੋਬਨ ਖਿਸਕਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਜਰੂਆ) ਬੁਢੇਪਾ ਬਢਤਾ ਆਉਤਾ ਹੈ ਮੌਤ ਸੰਗ ਹੀ ਦਿਨ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਾਖ॥੨॥

ਭਰਮੇ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਸੰਕਟ ਮਹਾ ਜੋਨ ॥
ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਤਿਹ ਸੰਗਿ ਮੀਠੇ ਭੋਗ ਸੋਨ ॥

ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭਰਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਮਹਾਂ ਸੰਕਟ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਭੋਗ ਮੀਠੇ ਮਾਨ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋ ਭੋਗ ਮੀਠੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮਤ ਭਾਰ ਅਗਨਤ ਆਇਓ ਬਹੁ ਪ੍ਰਦੇਸਹ ਧਾਇਓ ॥
ਅਬ ਓਟ ਧਾਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮੁਰਾਰੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹਰਿ ਨਾਇਓ ॥

ਅਨਗਿਨਤ (ਭਾਰ) ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਆਇਆ ਹੂੰ ਔ (ਬਹੁ ਪ੍ਰਦੇਸਹ) ੮੪ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ (ਧਾਇਓ) ਦੌੜ ਕਰ ਅਬ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੂੰ। ਹੇ (ਮੁਰਾਰੀ) ਹਰੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਮੈਨੇ ਅਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੇ ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਆ ਹੋਨ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇਰੀ ਤਰੈ ਭਉਨ ॥੩॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭ ਨ ਕੁਛ ਸੁਕਰਮ ਮੇਲੇ ਸੇ ਹੂਆ ਹੈ ਨ ਹੋਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਹਜ ਸੁਖ ਤਥਾ ਆਨੰਦ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਗਾ ਅਰ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਭਉਨਾਂ ਦੇ ਭਉਨ ਤਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਉ (ਭਉਨ) ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਧਾਰੀਕ ਉਧਾਰੇ ਭਗਤਹ ਸੰਸਾ ਕਉਨ ॥
ਜੇਨ ਕੇਨ ਪਰਕਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਹੁ ਸ੍ਰਵਨ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਾਰੀਕ ਭਗਤ ਅਰਥਾਤ ਪਾਖੰਡੀ ਭੀ ਉਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਥਾ ਦੇਵਾ ਖੰਡਾ ਉਦਯ ਪੁਰ ਮੈਂ॥ ਫਿਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾ ਕਿਸ ਬਾਤ ਕਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਜਿਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰ ਸੁਨਉ॥

ਸੁਨਿ ਸ੍ਰਵਨ ਬਾਨੀ ਪੁਰਖ ਗਿਆਨੀ ਮਨਿ ਨਿਧਾਨਾ ਪਾਵਹੇ ॥

ਜਿਸ ਬਾਨੀ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਖੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਮਨ ਮੇਂ (ਨਿਧਾਨਾ) ਨਾਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਬਿਧਾਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹੇ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਬਿਧਾਤੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੁਧ ਕਾਗਦ ਬਨਰਾਜ ਕਲਮਾ ਲਿਖਣ ਕਉ ਜੇ ਹੋਇ ਪਵਨ ॥

(ਬਸੁਧ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾਗਜ ਹੋਇ ਬਨਾਸਪਤ ਸਾਰੀ ਕਲਮਾ ਹੋਇ ਉਪਰ ਸੇ ਅਧਿਆਹਾਰ ਕਰਨਾ ਸਮੁੰਦਰ ਸਯਾਹੀ ਹੋਇ ਪਵਨ ਲਿਖਾਰੀ ਹੋਇ॥

ਬੇਅੰਤ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਇ ਪਾਇਆ ਗਹੀ ਨਾਨਕ ਚਰਣ ਸਰਨ ॥੪॥੫॥੮॥

ਤੌ ਭੀ ਬੇਅੰਤ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥੫॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਰਖ ਪਤੇ ਭਗਵਾਨ ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਗਹੀ ॥

ਮੈਨੇ ਭਗਵਾਨ ਜੋ ਸਭ (ਪੁਰਖ ਪਤੇ) ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਪਰਾਨ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਲਹੀ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਭਯ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਮੀਤ ਸੁਰਿਜਨ ਇਸਟ ਬੰਧਪ ਜਾਣਿਆ ॥

ਇਕ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਹੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ (ਸੁਰਜਿਨ) ਸੁਹਿਰਦ (ਇਸਟ) ਪਿਆਰਾ (ਬੰਧਪ) ਭਾਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਇਆ ਗੁਰਿ ਮਿਲਾਇਆ ਜਸੁ ਬਿਮਲ ਸੰਤ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਜਬ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਨਿਰਮਲ ਜਸ ਮੈਨੇ ਉਚਾਰਿਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਪਕੜਾ ਕੇ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜੀ ਹੈ॥

ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਅਨੇਕ ਮਹਿਮਾ ਕੀਮਤਿ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ਕਹੀ ॥

ਜਿਸਦੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਜਿਸਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਕੀਮਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਅਨਿਕ ਅਲਖ ਠਾਕੁਰ ਓਟ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗਹੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਹੈ ਫਿਰ ਅਨੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਓਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਅਲਖ ਠਾਕਰ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਨੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਹਾਈ ਆਪਿ ਭਏ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰ ਹਾਰੁ ਬਿਖੁ ਕੇ ਦਿਵਸ ਗਏ ॥

ਜਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਸਹਾਯਕ ਭਏ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਬਨੁ) ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਗਯਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਪਹਨਾਇ ਦੀਆ (ਬਿਖੁ ਕੇ ਦਿਵਸ ਗਏ) ਬਿਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਥਾ ਸੋ ਉਸ ਕੇ ਦਿਨ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਗਤੁ ਭਰਮ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸੇ ਜੋਨਿ ਆਵਣ ਸਭ ਰਹੇ ॥

ਭ੍ਰਮ (ਗਤੁ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮੋਹ ਆਦਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਜੂਨੀਓਂ ਮੇਂ ਆਵਣੇ ਤੇ ਰਹੇ ਭਾਵ ਛੂਟੇ ਹਾਂ॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਭਏ ਸੀਤਲ ਸਾਧ ਅੰਚਲ ਗਹਿ ਰਹੇ ॥

ਅਗਨਿ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਇਸੁ ਮੈਂ ਸੀਤਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਪੱਲਾ) ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਪਕੜ ਰਹੇ ਹਾਂ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਦਇਆਲ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਬੋਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਜੈ ਜਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈਓ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਸਮਰਥ ਦਯਾਲ ਕੀ ਜੈ ਜੈ ਬੋਲੋ ਅਰੁ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਜੈ ਬੋਲੋ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਪੂਰਨ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਈ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਹਮਨੇ ਪਰਮ (ਗਤੇ) ਕੈਵਲ੍ਯ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਸੰਗਿ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥

ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਆਪਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਲਹਿਆ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਬਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਆਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿ ਪੂਰਨ ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਸਮਾਨਿਆ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪਾਤਾਲ (ਮਹੀਅਲਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰੁ ਹੋ ਕਰ ਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕੀਟੀ ਔਰ ਹਸਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ ਸੋਈ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਾਨਿਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਸਰਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਲੀਲਾ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਜਨਿ ਕਹਿਆ ॥

ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਆਦ ਮਧ ਅੰਤਿ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਯਹ ਸੰਤਜਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਭ ਮੇਂ (ਪਸਰਿਆ) ਬ੍ਯਾਪਤ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਉਸ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਏਕੁ ਨਾਨਕ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਏਕ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਸੁਹਾਵੜੀ ਆਈ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਹਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੫੯

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਲਮਲ ਪਾਪ ਟਰੇ ॥

ਅਬ ਦਿਨ ਔ ਰਾਤਿ ਸੋਭਨੀਕ ਆਈ ਹੈ ਰਾਮੁ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ (ਕਲਮਲ) ਭਾਰੀ ਪਾਪ (ਪਾਪ) ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਖ ਭੂਖ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਨਾਠੇ ਪ੍ਰਗਟੁ ਮਗੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗੇ ਨਾਮ ਰੰਗੇ ਮਨਿ ਲੋੜੀਦਾ ਪਾਇਆ ॥

(ਦੂਖ ਭੂਖ) ਇਛਾ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਰਸਤਾ (ਪ੍ਰਗਟੁ) ਸੀਧਾ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜਬ ਨਾਮ ਮੇਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੰਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਨ ਲੋੜੀਦਾ ਫਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਕੁਲ ਸੰਬੂਹਾ ਸਭਿ ਤਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਭ ਇਛਜਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਸਭ ਲੋਕ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਸਭ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਲੋਕ ਅਰਥਾਤ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਸਾਸਰੁ ਸਭ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਅਨੰਦ ਅਨਦਿਨੁ ਸਿਮਰੰਤ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥੪॥੬॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅਬ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਿਰੰਤਰ ਆਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੯॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੁਭ ਚਿੰਤਨ ਗੋਬਿੰਦ ਰਮਣ ਨਿਰਮਲ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰਉ ਇਕ ਘੜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਵੰਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਤੇਰਾ ਰਿਦੇ ਕਰ ਸੁਭ ਚਿੰਤਨ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰਾਂ ਔਰ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਾ ਰਮਣ ਵਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰੇਂ ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਕਰਾਂ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੈਨੂੰ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲੇ ॥੧॥

ਛੰਤ ॥

ਭਿੰਨੀ ਰੈਨੜੀਐ ਚਾਮਕਨਿ ਤਾਰੇ ॥

ਜਾਗਹਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਇਸ ਭਿੰਨੀ ਰਾਤਿ ਮੇਂ ਜਿਸਮੇਂ ਤਾਰੇ ਚਮਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਭਿੰਨੀ ਹੂਈ ਜਿਸਮੇਂ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰੂਪ ਤਾਰੇ ਚਮਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਤਨ ਮੇਂ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਹੀ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਸਦਾ ਜਾਗਹਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਹਿ ਅਨਦਿਨੋ ॥

ਰਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਦਾ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਧਿਆਨੁ ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਇਕੁ ਖਿਨੋ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਬਿਕਾਰੁ ਮਨ ਕਾ ਕਲਮਲਾ ਦੁਖ ਜਾਰੇ ॥

ਮਾਨੁ ਔ ਮੋਹੁ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨ ਕਾ ਬਿਕਾਰੁ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਤਜ ਦੀਆ ਹੈ ਔ (ਕਲਮਲਾ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਔ ਦੁਖ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਜਾਗਹਿ ਹਰਿ ਦਾਸ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਸੰਤਜਨ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਸੇਜੜੀਐ ਆਡੰਬਰੁ ਬਣਿਆ ॥

ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਵਤ ਸੁਣਿਆ ॥

ਜਬ ਮੇਰੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇਜਜਾ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਆਡੰਬਰੁ) ਅਰੰਭ ਬਨਿਆ ਭਾਵ ਹੂਆ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਆਗਮਨ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹ ਗਾਮੀ ਚਾਵ ਮੰਗਲ ਰਸ ਭਰੇ ॥

ਜਬ ਸਾਖਯਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖੋਂ ਮੇਂ (ਗਾਮੀ) ਮਿਲੇ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਮ (ਮੰਗਲ) ਸੁਭ ਉਤਸਾਹ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਭਰ ਗਏ॥

ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਲਾਗੇ ਦੂਖ ਭਾਗੇ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਤਨ ਸਭਿ ਹਰੇ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰਭੂ ਲਗੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਤਬ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਣ ਸਭ ਮੇਰੇ ਹਰੇ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਸਫਲੇ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੋ ਗਏ॥

ਮਨ ਇਛ ਪਾਈ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਈ ਸੰਜੋਗੁ ਸਾਹਾ ਸੁਭ ਗਣਿਆ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਚਾਹ ਥੀ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਯਹੀ ਸੁਭ (ਸਾਹਾ) ਲਗਨੁ ਗਿਣਿਆ ਥਾ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸਗਲ ਆਨੰਦ ਰਸੁ ਬਣਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਲਖਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਗਲ ਆਨੰਦੋਂ ਕਾ ਰਸੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਲਿ ਸਖੀਆ ਪੁਛਹਿ ਕਹੁ ਕੰਤ ਨੀਸਾਣੀ ॥
ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਰੀ ਕਛੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਸਖੀਆਂ ਮਿਲਕਰ ਪੂਛਤੀ ਹੈਂ ਕਿ ਤੁਮਕੋ ਪਤਿ ਕਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਸੁਖ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹਮ ਸੇ ਕਹੋ॥ ਤਬ ਜਿਸਕੋ ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੇਂ ਭਰੀ ਹੂਈ ਕੁਛੁ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਗੁਣ ਗੂੜ ਗੁਪਤ ਅਪਾਰ ਕਰਤੇ ਨਿਗਮ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹੇ ॥

ਇਹ ਜੋ ਅਪਾਰ ਕਰਤੇ ਕੇ ਗੁਣ (ਗੁਪਤੁ) ਛਿਪੇ ਹੂਏ (ਗੂੜ) ਸੰਮੂਹ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਬੇਦ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਧਿਆਇ ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੇ ॥

(ਭਗਤਿ ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਔ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੋ॥

ਸਗਲ ਗੁਣ ਸੁਗਿਆਨ ਪੂਰਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀ ॥

ਜੋ ਸਖੀ ਅਪਨੇ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਉਹ ਉਤਮ ਭਾਵ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਅਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਖ ਸੋਹਿਲੜੇ ਹਰਿ ਗਾਵਣ ਲਾਗੇ ॥
ਸਾਜਨ ਸਰਸਿਅੜੇ ਦੁਖ ਦੁਸਮਨ ਭਾਗੇ ॥

ਜਬ ਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਗਾਵਣ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਸੁਖ ਔ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਰਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਹਸੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀਆ ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਅਧਿਕ ਹੋਤੇ ਭਏ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰਹਸਜ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਭਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਸਦਾ ਜਾਗੇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਭ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਾਗਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਬਨਵਾਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ।

ਸੁਭ ਦਿਵਸ ਆਏ ਸਹਜਿ ਪਾਏ ਸਗਲ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਗੇ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਨ ਤਾਗੇ ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਦਿਨ ਆਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸਾਂਤ ਆਦਿ ਗੁਣ ਪਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸਭ ਨਿਧ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਮਨ ਕਰ ਕੇ ਪਾਗੇ ਭਾਵ ਮਿਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਹਰਿਜਨ) ਹਰਿਦਾਸ (ਤਾਗੇ) ਤਗਜ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਵਾ ਮਣਕਿਓਂ ਮੇਂ ਤਾਗੇ ਸਮ ਹਰੀ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਧਰਮ ਤਗਿਐ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਲਕਾ ਭਇ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਠਿ ਵੰਞੁ ਵਟਾਊੜਿਆ ਤੈ ਕਿਆ ਚਿਰੁ ਲਾਇਆ ॥

ਮੁਹਲਤਿ ਪੁੰਨੜੀਆ ਕਿਤੁ ਕੂੜਿ ਲੋਭਾਇਆ ॥

ਹੇ (ਵਟਾਊੜਿਆ) ਰਾਹੀ ਜੀਵ ਉਠ (ਵੰਞੁ) ਜਾਹੁ ਉਠ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਕਿਆ ਦੇਰ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਾ (ਵੰਞੁ) ਚਲੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਮੁਸਾਫਰਾ ਤੈਨੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਚਿਰ ਕਿਉਂ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮੁਹਲਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੂੰ ਝੂਠ ਮੇਂ ਕਿਆ ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੇ ਲੁਭਾਇਆ ਧੋਹੁ ਮਾਇਆ ਕਰਹਿ ਪਾਪ ਅਮਿਤਿਆ ॥

ਤਨੁ ਭਸਮ ਢੇਰੀ ਜਮਹਿ ਹੇਰੀ ਕਾਲਿ ਬਪੁੜੈ ਜਿਤਿਆ ॥

ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਲੁਭਾਇਆ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ (ਅਮਿਤ) ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਮ ਇਸ ਕਾ (ਹੇਰੀ) ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਹੈ (ਕਾਲ) ਸਮਯ ਬਪੁਰੇ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਕੋਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦੇਹ ਦੇਖੀ ਤਬੀ ਤਨ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਹੇ ਵਿਚਾਰੇ ਭਾਵ ਗਰੀਬ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤੋ ਕਾਲ ਕਾ ਜੀਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੦

ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਛੋਡਿ ਵੈਸੀ ਰਹਿਓ ਪੈਨਣੁ ਖਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਕਮਾਣਾ ਸੰਗਿ ਜੁਲਿਆ ਨਹ ਜਾਇ ਕਿਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਮਾਲ ਧਨ ਜੋਬਨੁ ਸਭ (ਛੋਡਿ ਵੈਸੀ) ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ। ਪੈਨਣਾ ਖਾਣਾ ਸਭ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗ ਮੇਂ (ਜੁਲਿਆ) ਚਲਿਆ ਜਾਏਗਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਫਾਥੋਹੁ ਮਿਰਗ ਜਿਵੈ ਪੇਖਿ ਰੈਣਿ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣੁ ॥

ਸੂਖਹੁ ਦੂਖ ਭਏ ਨਿਤ ਪਾਪ ਕਮਾਇਣੁ ॥

ਜੈਸੇ ਘੰਟਾ ਹੇੜੇ ਕਾ ਨਾਦ ਸੁਨ ਕਰ ਕੇ ਔ ਚਾਨਣ ਦੇਖ ਕਰ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਫਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਲੀ ਜੋਬਨ ਰੂਪ ਰਾਤ ਮੇਂ ਬਿਖਈ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਗ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕੇ ਫਸ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ। ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੋ ਸੁਖ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਦੁਖ ਹੋ ਗਏ॥

ਪਾਪਾ ਕਮਾਣੇ ਛਡਹਿ ਨਾਹੀ ਲੈ ਚਲੇ ਘਤਿ ਗਲਾਵਿਆ ॥

ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਦੇਖਿ ਮੂਠਾ ਕੂੜੁ ਸੇਜਾ ਰਾਵਿਆ ॥

ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਕਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਜਮਦੂਤ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ ਔ ਗਲ ਮੈਂ (ਗਲਾਵਿਆ) ਸੰਗਲਾਂ ਕੋ ਪਾਕਰ ਲੈ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ (ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ) ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਦੇਖ

ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੈਂ ਔ ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੇਜ ਪਰ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਝੂਠ ਕੋ ਹੀ ਭੋਗਿਆ ਭਾਵ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਾਤਾ ਗਰਬਿ ਭਇਆ ਸਮਾਇਣੁ ॥

(ਲਬਿ ਲੋਭਿ) ਔ ਦੇਹ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔ ਗੁਨਾਂ ਦੇ ਗਰਬ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਣੁ) ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮ੍ਰਿਗ ਅਗਿਆਨਿ ਬਿਨਸੇ ਨਹ ਮਿਟੈ ਆਵਣੁ ਜਾਇਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮ੍ਰਿਗ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਜੀਵ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਵਾਗਵਨ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਿਠੈ ਮਖੁ ਮੁਆ ਕਿਉ ਲਏ ਓਡਾਰੀ ॥
ਹਸਤੀ ਗਰਤਿ ਪਇਆ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਤਾਰੀ ॥

ਜੈਸੇ ਮਿਠੇ ਰਸ ਮੇਂ (ਮਖੁ) ਮਖੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੀ ਮੂਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਉਡਾਰੀ ਲੇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਫਸਾ ਹੂਆ ਕੈਸੇ ਨਿਕਸੇ ਜੋ ਹਾਥੀ ਟੋਏ ਮੇਂ ਗਿਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਾਰੀ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ॥ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਮੋਹ ਰੂਪ ਖਾਤ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ॥

ਤਰਣੁ ਦੁਹੇਲਾ ਭਇਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਖਸਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ॥
ਦੂਖਾ ਸਜਾਈ ਗਣਤ ਨਾਹੀ ਕੀਆ ਅਪਣਾ ਪਾਇਓ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭੀ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰਨ (ਦੁਹੇਲਾ) ਕਠਨ ਹੈ ਉਸਕੋ ਜੋ ਸਜਾਇ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਉਸਨੇ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਝਾ ਕਮਾਣਾ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਆ ਈਤ ਉਤਹਿ ਖੁਆਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਮੂਠਾ ਮਨਮੁਖੋ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੩॥

ਜੋ ਪਾਪ ਛਿਪ ੨ ਕਰਕੇ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਖਰਾਬੀ ਹੋਤੀ ਭਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਅਹੰਕਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ (ਮੂਠਾ) ਛਲਾ ਵਾ ਲੂਟਾ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਜੀਵੇ ਲਗਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਚਰਣੀ ॥
ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਸਰਣੀ ॥

ਜੋ ਹਰਿਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਠਾਕਰ ਨੇ ਗਲ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਲ ਬੁਧਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਅਪਣਾ ਆਪਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਆਪਿ ਹੋਆ ਆਪਿ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥

ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਆਪ ਜਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਬਲ ਅਰੁ ਬੁਧਿ ਤਥਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਦੀਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਬਨਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਰਖਣਹਾਰੈ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਹਿ ਕਬਹੂੰ ਹਰਿ ਸੰਤ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣੀ ॥੪॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਦਾ ਸੁਧ ਵਾ ਨਿਤ ਕਰਣੀ ਦੇ ਕਰਕੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣੀ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਕਭੀ ਨਰਕ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੧॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵੰਞੁ ਮੇਰੇ ਆਲਸਾ ਹਰਿ ਪਾਸਿ ਬੇਨੰਤੀ ॥
ਰਾਵਉ ਸਹੁ ਆਪਨੜਾ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਸੋਹੰਤੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਆਲਸਜ ਤੂੰ (ਵੰਞੁ) ਚਲਾ ਜਾਹੁ ਅਬ ਮੈਂ ਹਰਿ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰਗੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰੂੰਗੀ ਅਰੁ ਤਿਸੁ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਊਂਗੀ॥

ਸੰਗੇ ਸੋਹੰਤੀ ਕੰਤ ਸੁਆਮੀ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣੀ ਰਾਵੀਐ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਚਿਤਾਰਿ ਜੀਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪੇਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੀਐ ॥

ਸੰਗ ਮੇਂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਗ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਰਮਣ ਕਰੂੰ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਮਾਲਕ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਤ ਔ ਦਿਨ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰੂੰ ਵਾ ਜੋ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਤਉ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪੇਖੀਅਤਿ ਹੈ॥

ਬਿਰਹਾ ਲਜਾਇਆ ਦਰਸੁ ਪਾਇਆ ਅਮਿਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਿੰਚੰਤੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੰਚਨ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਤਬ ਵਜੋਗ ਲੱਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਰਹਨੇ ਕੀ ਜਗਾ ਨਾ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਮੇਰੀ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮਿਲੇ ਜਿਸੁ ਖੋਜੰਤੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਖੋਜਤੀ ਥੀ ਸੋ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਸਿ ਵੰਞਹੁ ਕਿਲਵਿਖਹੁ ਕਰਤਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥
ਦੂਤਹ ਦਹਨੁ ਭਇਆ ਗੋਵਿੰਦੁ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਕਿਲਵਿਖ ਹੁ) ਪਾਪੋ ਤੁਮ (ਨਸਿ ਵੰਞਹੁ) ਭਾਵ ਜਾਓ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਯਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤਖ ਹੂਆ ਹੈ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ (ਦਹਨੁ) ਜਲਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਗੋਬਿੰਦੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲਨ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ (ਲਾਲਨ) ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਜਸੁ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੇਂ (ਵਖਾਣਿਆ) ਕਹਾ ਤਉ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਚਰਜੁ ਡੀਠਾ ਅਮਿਉ ਵੂਠਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਾਣਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਨਾਮੁ (ਅਮਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ (ਵੂਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈ ਤੌ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਨਹ ਅੰਤੁ ਜਾਈ ਪਾਇਆ ॥

ਅਬ ਬਧਾਈ ਬਜਤੀ ਭਈ ਹੈ ਮਨ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਹੈ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਮੇਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਬਣਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਮੇਲਾ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਹਜ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਰਕ ਨ ਡੀਠੜਿਆ ਸਿਮਰਤ ਨਾਰਾਇਣ ॥
ਜੈ ਜੈ ਧਰਮੁ ਕਰੇ ਦੂਤ ਭਏ ਪਲਾਇਣ ॥

ਜੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਰਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਮਦੂਤ (ਪਲਾਇਣ) ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਧੀਰਜ ਸਹਜ ਸੁਖੀਏ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਭਜੇ ॥
ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਰਾਖਿ ਲੀਨੇ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਸਭ ਤਜੇ ॥

ਜੋ ਧਰਮੁ ਔ ਧੀਰਜ ਪੂਰਬਕ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਤਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਗੁਰਿ ਮਿਲਾਏ ਗੋਵਿੰਦ ਜਪਤ ਅਘਾਇਣ ॥

ਗੁਰੂ ਨੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਉ ਹਰੀ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ। ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੂਏ (ਅਘਾਇਣ) ਰਜੇ ਭਾਵ ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸਗਲ ਆਸ ਪੁਜਾਇਣ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਆਸਾ (ਪੁਜਾਇਣ) ਪੂਰਣ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰੁ ਵਾ ਸਿਮਰ ਕਰ ਹਮ ਨੇ ਸਭ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੬੧

ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਚਰਣ ਗਹੇ ਤਾ ਕੇਹਾ ਕਾੜਾ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸਿ ਜਿਸੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਸਾੜਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਨਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭਨੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਤੌ ਫਿਰ ਕੈਸਾ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਹੈ। ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬਸਮੇਂ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨੇ ਨਾਮ ਦੀਨੇ ਕਰੁ ਧਾਰਿ ਮਸਤਕਿ ਰਾਖਿਆ ॥
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰੁ ਨਹ ਵਿਆਪੈ ਅਮਿਉ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਔ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਦੀਏ ਹੈਂ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਧਾਰ ਕਰ ਰਖਜ਼ਾ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਿਨੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚਾਖਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਹੀਂ ਬਜ਼ਾਪਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗੇ ਨਾਮ ਰੰਗੇ ਰਣੁ ਜੀਤਿ ਵਡਾ ਅਖਾੜਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਬਹੁੜਿ ਜਮਿ ਨ ਉਪਾੜਾ ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬੜਾ ਆਖਾੜਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਰਣ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਵਾ (ਰਣ) ਜੁਧ ਕਰਕੇ ਅਖਾੜਾ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨ ਲੈਨੇ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮੁ (ਉਪਾੜਾ) ਪਟਦਾ ਭਾਵ ਮਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਜਮਿ) ਜਨਮਤਾ ਨਹੀਂ (ਉਪਾੜਾ) ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਕਮਾਇਅੜੋ ਸੋ ਆਇਓ ਮਾਥੈ ॥
ਜਿਸੁ ਪਾਸਿ ਲੁਕਾਇਦੜੋ ਸੋ ਵੇਖੀ ਸਾਥੈ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਉਲਾਂਭਾ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਅਬ ਤੇਰੇ (ਮਾਥੈ) ਆਗੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਣ ਭਾਵ ਅਵਸ ਭੋਗੇਂਗਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਛਪਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੰਗ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਦੇਖੈ ਕਰਣਹਾਰਾ ਕਾਇ ਪਾਪੁ ਕਮਾਈਐ ॥
ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕੀਜੈ ਨਾਮੁ ਲੀਜੈ ਨਰਕਿ ਮੂਲਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥

ਜਬ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਸੰਗ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਯੋਂ ਪਾਪ ਕਰੀਏ ਭਲਾ ਕਰਮੁ ਕੀਜੀਏ ਔ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਰਕ ਮੇਂ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨ ਜਾਈਏ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਹੁ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਸਾਥੇ ॥

ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਮਿਟਹਿ ਦੋਖ ਕਮਾਤੇ ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਚਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰੇ (ਭਜੁ) ਭਜਨ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਭਾਵ ਸੰਚਜ ਕਰੇ ਹੂਏ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਵੈਂ॥੧॥

ਵਲਵੰਚ ਕਰਿ ਉਦਰੁ ਭਰਹਿ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰਾ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹਰਿ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਬੜੇ ਮੂਰਖ (ਵਲ) ਕਪਟ ਔ (ਵੰਚ) ਠਗੀ ਕਰ ਉਦਰ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦੇਨ ਹਾਰਾ ਹਰਿ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦਾਤਾਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਸੁਆਮੀ ਕਾਇ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਐਸਾ ਦਾਤਾਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੂ ਮੂਰਤਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਕਯੋਂ ਬਿਸਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਨ ਵਿਸਾਰੀਏ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗੇ ਭਜੁ ਨਿਸੰਗੇ ਕੁਲ ਸਮੂਹਾ ਤਾਰੀਐ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਕਰ ਭਜ ਵਾ ਸੰਸਾ ਤਜਾਗ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਅਪਨੀ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜਨ ਭਗਤ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਭਜੀਐ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥੨॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੁਨਿ ਜਨ ਭਗਤੋਂ ਸਭ ਕੋ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਸਮਰਥ ਏਕੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸਰਬਦਾ ਤਿਸ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਖੋਟੁ ਨ ਕੀਚਈ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਖਣਹਾਰਾ ॥
ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵਦੜੇ ਜਨਮਹਿ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਖੋਟ ਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹਾਂ ਛਲੁ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਪਟ ਕਰਕੇ ਝੂਠੇ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਨਮਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਤਿਨ੍ਹੀ ਤਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹੀ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਨਿੰਦ ਨਿੰਦਾ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਉਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਤਰਾ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਨਿੰਦ (ਅਨਿੰਦ) ਉਸਤਤੀ ਇਨਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿਆ ਸੁਆਮੀ ਊਚ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਉਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਜਨ ਕੀ ਚਰਣ ਕਮਲ ਅਧਾਰਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਤਨ ਕੀ (ਟੇਕ) ਆਸ੍ਰਾ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਵਾ ਜੋ ਜਨੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਪੇਖੁ ਹਰਿਚੰਦਉਰੜੀ ਅਸਥਿਰੁ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥
ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਜੇਤੇ ਸੇ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਹੀ ॥

ਦੇਖ ਯਹ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ (ਹਰਿਚੰਦਉਰੜੀ) ਗੰਧਰਬ ਨਗਰ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਛੁ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਮਾਯਾ ਕੇ ਜਿਤਨੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਾਥੀ ਸਦਾ ਤੇਰੈ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਸਮਾਲੀਐ ॥

ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਜਾਨੇ ਹਾਰਾ ਸਾਥੀ ਏਕ ਹਰਿ ਹੈ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਹਰਿ ਏਕ ਬਿਨੁ ਕਛੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਭਾਉ ਦੁਤੀਆ ਜਾਲੀਐ ॥

ਏਕ ਹਰਿ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰ ਕੁਛ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਮੀਤੁ ਜੋਬਨੁ ਮਾਲੁ ਸਰਬਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਮਾਲ ਜੋਬਨ (ਸਰਬਸੁ) ਸ੍ਰਬੰਸੁ ਭਾਵ ਜਿਤਨੀ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸਭ ਸੇ ਪਜਾਰਾ ਮਨ ਮੇਂ ਏਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਰੁ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਵਡਭਾਗਿ ਪਾਈਐ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਹੀ ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਬੁਧਿ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਸੁਖ ਮੇਂ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੁਖ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੮

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਹ ਦੋ ਦੋ ਵਾਰ ਜੋ ਪਦ ਹੈਂ ਸੋ ਛੰਦ ਕੀ ਚਾਲ ਜਾਨਨੀ॥

ਕਮਲਾ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਕਮਲਾ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਹੇ ਤੀਖਣ ਮਦ ਬਿਪਰੀਤਿ ਹੇ ਅਵਧ ਅਕਾਰਥ ਜਾਤ ॥

(ਕਮਲਾ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਜੋ (ਭੀਤਿ) ਪੜਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਸੇ (ਕਮਲਾ) ਬੌਰਾ ਜੀਵ ਭਯਵਾਨ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਜੋ ਤੀਖਣ (ਮਦ) ਅਮਲ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧਿ ਕੋ (ਬਿਪਰੀਤਿ) ਬਿਪਰਜੈ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਹਨੇ ਕੀ ਜੋ ਅਵਧ ਹੈ ਸੋ (ਅਕਾਰਥ) ਬਜਰਥ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗਹਬਰ ਬਨ ਘੋਰ ਗਹਬਰ ਬਨ ਘੋਰ ਹੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੂਸਤ ਮਨ ਚੋਰ ਹੇ ਦਿਨਕਰੋ ਅਨਦਿਨੁ ਖਾਤ ॥

(ਗਹਬਰ) ਸਘਨ (ਘੋਰ) ਭੈਦਾਇਕ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜੀਵ (ਗਹਬਰ ਬਨ ਘੋਰ) ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਅਗਜਾਨੀ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਚੋਰ ਜੀਵਕੇ (ਗ੍ਰਿਹ) ਘਰ ਕੋ ਚੁਰਾਵਤਾ ਹੈ। ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ (ਦਿਨਕਰੋ) ਸੂਰਜ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਖਾਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦਿਨ ਖਾਤ ਜਾਤ ਬਿਹਾਤ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਰੁਣਾ ਪਤੇ ॥

ਸੋ ਹੇ ਕਰੁਣਾ ਪਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਦਿਨ ਵਿਜਰਥ (ਖਾਤ) ਖਾਈਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੋ ਵਾ ਦਿਨਕਰ ਸੂਰਜ ਖਾਤਾ ਹੈ ਇਸੁ ਕਰ ਅਵਸਥਾ ਬਿਜਰਥ ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੨

ਜਨਮ ਮਰਣ ਅਨੇਕ ਬੀਤੇ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗ ਬਿਨੁ ਕਛੁ ਨਹ ਗਤੇ ॥

ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਜਨਮੇਂ ਅਨੇਕ ਬਾਰ ਮਰੇ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੀ ਗਤਿ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੁਲ ਰੂਪ ਧੂਪ ਗਿਆਨਹੀਨੀ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਮੋਹਿ ਕਵਨ ਮਾਤ ॥

ਹੇ ਸੁਵਾਮੀ ਮੈਂ ਕੁਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ (ਰੂਪ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਸਫਾਈ (ਧੂਪ) ਜਸ ਗਜ੍ਹਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਨਜ ਬੋਧਜ ਇਨ ਸਭ ਕਰਕੇ ਹੀਨੀ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ (ਮਾਤ) ਮਾਤਾ ਵਤ ਰਖਜਕ ਕੌਨ ਹੈ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਿ ਆਇਓ ਪ੍ਰਿਅ ਨਾਥ ਨਰਹਰ ਕਰਹੁ ਗਾਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੂੰ ਹੇ ਨਾਥ (ਨਰਹਰ) ਨਰੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਤਾ ਵਾ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਕੇ ਧਾਰਣ ਹਾਰੇ ਮੇਰੀ (ਗਾਤ) ਗਤਿ ਕਰੋ॥੧॥

ਮੀਨਾ ਜਲਹੀਨ ਮੀਨਾ ਜਲਹੀਨ ਹੇ ਓਹੁ ਬਿਛੁਰਤ ਮਨ ਤਨ ਖੀਨ ਹੇ ਕਤ ਜੀਵਨੁ ਪ੍ਰਿਅ ਬਿਨੁ ਹੋਤ ॥

ਜੈਸੇ ਮੀਨ ਜਲ ਸੇ ਹੀਨ ਭਈ ਜਲ ਕੇ ਬਿਛੋਹ ਕਰ ਤਨ ਮਨ ਸੇ ਛੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਕਿਉਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਨਮੁਖ ਸਹਿ ਬਾਨ ਸਨਮੁਖ ਸਹਿ ਬਾਨ ਹੇ ਮ੍ਰਿਗ ਅਰਪੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਨ ਹੇ ਓਹੁ ਬੇਧਿਓ ਸਹਜ ਸਰੋਤ ॥

ਘੰਟਾ ਹੇੜੇ ਕੀ (ਸਰੋਤ) ਸੁਰ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬੇਧਾ ਹੂਆ ਮ੍ਰਿਗ ਸਨਮੁਖ ਬਾਨ ਸਹਿਨ ਕਰ ਤਨ ਮਨ ਪ੍ਰਾਣ ਅਰਪਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਮਿਲੁ ਬੈਰਾਗੀ ਖਿਨੁ ਰਹਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ॥

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੇਂ ਐਸੇ ਹੀ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਬੈਰਾਗੀ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਖਿਨ ਭੀ ਜੋ ਤਨ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਖਿਨ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਪਲਕਾ ਨ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਗੈ ਚਿਤਵੰਤਿ ਅਨਦਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਮਨਾ ॥

ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਰਾਤੇ ਨਾਮ ਮਾਤੇ ਭੈ ਭਰਮ ਦੁਤੀਆ ਸਗਲ ਖੋਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਭਜ ਸਭ ਗਵਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਮਇਆ ਦਇਆ ਦਇਆਲ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਨਕ ਮਗਨ ਹੋਤ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਦਿਆਲ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਦਜਾ ਮਜਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰ ਹਮ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਹੋਤੇ ਰਹੇਂ॥

ਅਲੀਅਲ ਗੁੰਜਾਤ ਅਲੀਅਲ ਗੁੰਜਾਤ ਹੇ ਮਕਰੰਦ ਰਸ ਬਾਸਨ ਮਾਤ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਮਲ ਬੰਧਾਵਤ ਆਪ ॥

(ਅਲੀ) ਭ੍ਰਮਰੀ (ਅਲ) ਭ੍ਰਮਰਾ (ਗੁੰਜਾਤ) ਸਬਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਮਲ ਕੀ (ਮਕਰੰਦ) ਰਸ ਔ (ਬਾਸਨ) ਸੁਗੰਧ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਕਮਲ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬੰਧਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਚਿਤ ਪਿਆਸ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਚਿਤ ਪਿਆਸ ਹੇ ਘਨ ਬੂੰਦ ਬਚਿਤ੍ਰਿ ਮਨਿ ਆਸ ਹੇ ਅਲ ਪੀਵਤ ਬਿਨਸਤ ਤਾਪ ॥

(ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਪੀਹੇ ਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਪਿਆਸ ਘਨਕੀ (ਬਚਿਤ੍ਰਿ) ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਬੂੰਦ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤਿਨਮੈਂ ਸੇ ਸ੍ਵਾਤਿਬੂੰਦ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਪੀਵਤੇ ਹੂਏ ਔ (ਅਲ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਔ ਤਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਪਾ ਬਿਨਾਸਨ ਦੂਖ ਨਾਸਨ ਮਿਲੁ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅਤਿ ਘਨਾ ॥

ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਔਰ ਬਿਸੇਸ ਕਰ ਤਾਪ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਅਤੀ ਘਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਚਤੁਰੁ ਸੁਜਾਨ ਸੁਆਮੀ ਕਵਨ ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਭਨਾ ॥

ਹੇ ਸੁੰਦਰ ਹੇ ਸੁਜਾਨ ਚਤਰ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਕਉਨ ਕਉਨ ਗੁਨ ਜੀਭ ਕਰ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੇਵਹੁ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਤ ਮਿਟਤ ਪਾਪ ॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲੇਹੁ ਔਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਨਕੁ ਜੰਪੈ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹਰਿ ਦਰਸੁ ਪੇਖਤ ਨਹ ਸੰਤਾਪ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਜੰਪੈ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੩॥

ਚਿਤਵਉ ਚਿਤ ਨਾਥ ਚਿਤਵਉ ਚਿਤ ਨਾਥ ਹੇ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਸਰਣਿ ਅਨਾਥ ਹੇ ਮਿਲੁ ਚਾਉ ਚਾਈਲੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਹੇ ਨਾਥ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਚਿਤ ਕਰ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਅਨਾਥ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਰਖ ਲੇਵਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਚਾਉ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ (ਚਾਈਲੇ) ਉਤਸਾਹ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ੨ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰ ਤਨ ਧਿਆਨ ਸੁੰਦਰ ਤਨ ਧਿਆਨ ਹੇ ਮਨੁ ਲੁਬਧ ਗੋਪਾਲ ਗਿਆਨ ਹੇ ਜਾਚਿਕ ਜਨ ਰਾਖਤ ਮਾਨ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰੇ ਸੁੰਦਰ ਤਨ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਲੁਬਧ) ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਜਾਚਕ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਾਨ ਰਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਾਨ ਪੂਰਨ ਦੁਖ ਬਿਦੀਰਨ ਸਗਲ ਇਛ ਪੁਜੰਤੀਆ ॥

ਹੇ ਮਾਨ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਬਿਦੀਰਣ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸਾਰੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੰਠਿ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ ਮਿਲਿ ਨਾਹ ਸੇਜ ਸੋਹੰਤੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ (ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ) ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਾ ਓਹ ਦਿਨ ਭਾਵ ਵਜੋਗ ਕੇ ਦਿਨ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੇਰੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸਿਹਜਾ ਸੋਭਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰੀ ਮਿਲੇ ਮੁਰਾਰੀ ਸਗਲ ਕਲਮਲ ਭਏ ਹਾਨ ॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ (ਧਾਰੀ) ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਭ (ਕਲਮਲ) ਜੋ ਪਾਪ ਥੇ ਸੋ (ਹਾਨ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰਨ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰੀਧਰ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਸਭ ਆਸ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੪॥੩੫॥

੧ਓ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਵਾਰ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ ਸਲੋਕ ਭੀ ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਟੁੰਡੇ ਅਸ ਰਾਜੈ ਕੀ ਧੁਨੀ ॥

ਏਕ ਸਾਰੰਗ ਨਾਮੇ ਰਾਜਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਤੀਨ ਪੁਤ੍ਰ ਥੇ ਅਸਰਾਜ ਪਟਰਾਨੀ ਸੇ ਥਾ ਖਾਨ ੧ ਸੁਲਤਾਨ ੨ ਦੂਸਰੀ ਰਾਣੀਓਂ ਸੇ ਥੇ ਰਾਜ ਕਾ ਅਧਕਾਰ ਅਸਰਾਜ ਕਾ ਥਾ ਸੋ ਇਸ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ ਖਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਲੇ ਜਾਕਰ ਅਸਰਾਜ ਕੇ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਕਾਟ ਕਰ ਕੂਪ ਮੇਂ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਪਿਤਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਮਾਰ ਕਰ ਅਸਰਾਜ ਕੋ ਖਾਇ ਗਿਆ। ਬਨਜਾਰੋਂ ਕੀ ਏਕ ਗੋਲ ਜਾਤੀ ਥੀ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਕੂਪ ਪਰ ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਗਿਆ ਉਸਨੇ ਅਸਰਾਜ ਕੀ ਇਹ ਦਸ਼ਾ ਦੇਖੀ ਦਜਾ ਆਈ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਔਖਧਿ ਕੀਆ ਘਾਉ ਅਛੇ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਗਜ ਬਸ ਏਕ ਰਾਜਾ ਨਿਰਸੰਤਾਨ ਮਰ ਗਿਆ ਥਾ ਸੋ ਉਸ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਕੁਛ ਸੰਕੇਤ ਕੀਆ ਥਾ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਮਿਲੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕਿਲੇ ਕਾ ਤਾਲਾ ਖੁਲ ਜਾਇ ਉਸੀ ਕੋ ਰਾਜਾ ਬਨਾਉਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਤ ਕਾਲ ਸੋ ਅਸਰਾਜ ਟੁੰਡਾ ਮਿਲਾ ਔਰ ਇਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਲਗਨੇ ਸੇ ਤਾਲਾ ਖੁਲ ਗਇਆ। ਸੋ ਇਹ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਤਕ ਵਹਾਂ ਰਾਜ ਕਰਤਾ ਰਹਾ। ਟੁੰਡੇਸ ਲੋਗ ਕਹਤੇ ਰਹੇ। ਏਕ ਦਿਨ ਕੋਠੇ ਪਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਕਿ ਵਹੀ ਬਨਜਾਰੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਦੇਖ ਕਰ ਬੁਲਾਇਆ ਔਰ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਧਨ ਦੇਕਰ ਬਿਦਾ ਕੀਆ। ਰਾਜਾ ਕੇ ਅਹਲਕਾਰੋਂ ਨੇ ਬਨਜਾਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਪ ਸੇ ਉਨ ਕਾ ਕਿਆ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਤਬ ਬਨਜਾਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਇਸਕੋ ਕਿਸੀ ਗੁਨਾਹ ਸੇ ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਦਜਾ ਕਰਕੇ ਮਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਕਾਟ ਕਰ ਛੋਡ ਦੀਆ। ਇਸ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਾਨਾ ਹੈ ਸੁਨ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਕੋਪ ਹੂਆ ਔਰ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀ ਔਰ ਹਾਥ ਮਲੇ ਸੋ ਹਾਥ ਸਬੂਤ ਹੋ ਗਏ। ਫੇਰ ਸਾਰੰਗ ਕੋ ਇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਮਲੂਮ ਹੂਆ ਤਬ ਅਸਰਾਜ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਗੱਦੀ ਦੇਣੇ ਲਗਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਪਿਛਲਾ ਬੈਰ ਜਾਨ ਜੰਗ ਕੀਆ ਅਸਰਾਜ ਕੀ ਜੀਤ ਹੁਈ ਢਾਢੀਓਂ ਨੇ ਪਾਂਚ ਪਾਂਚ ਤੁਕ ਕੀ ਪੌੜੀਆਂ ਬਨਾ ਕਰ ਵਾਰ ਗਾਈ ਸੋ ਉਸੀ ਟੁੰਡੇ ਅਸਰਾਜ ਕੀ ਧੁਨਿ ਪਰ ਇਹ ਵਾਰ ਗਾਉਨੀ।[੧] ਇਹ ਆਸ਼ਯ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਵਾਰ ਕੀ ੯ ਪੌੜੀਆਂ ਪਾਕਪਟਣ ਵਿਖੇ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੇ ਪੋਤੇ ਕੇ ਸਾਥ ਗੋਸ਼ਟ ਮੇਂ ਉਚਾਰਨ ਭਈ ਹੈਂ ਔਰ ੧੫ ਔਰ ਔਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ ॥
ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ ॥੧॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਏਕ (ਦਿਉਹਾੜੀ) ਦਿਨਮੇਂ (ਸਦ) ਸੌਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੇਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ (ਵਾਰ) ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗੀ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੬੩

ਮਹਲਾ ੨ ॥

[੧] ਤਿਸਕੀ ਪੋੜੀ ਇਹ ਹੈ॥ ਭਾਵ-ਸੇਰ ਸਰਦੂਲ ਰਾਇ ਰਣ ਮਾਰੂ ਬੱਜੇ। ਖਾਨ ਸੁਲਤਾਨ ਸੂਰਮੇ ਵਿਚ ਰਣ ਦੇ ਗੱਜੇ। ਖਤ ਲਿਖੇ ਟੁੰਡੇ ਅਸਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅੱਜੇ। ਟਿਕਾ ਸਾਰੰਗ ਬਾਪਨੇ ਦਿਤਾ ਡਰ ਗੱਜੇ। ਫਤੇ ਪਾਇ ਅਸਰਾਇ ਜੀ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰ ਸੱਜੇ॥ ਇਹ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਪੋੜੀ ਇਸ ਸਾਥ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੇਲੀ।''ਆਪੀਨੇ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ ਆਪੀਨੈ੍ ਰਚਿਓ ਨਾਉ'' ਇਤਯਾਦ॥

ਜੇ ਸਉ ਚੰਦਾ ਉਗਵਹਿ ਸੂਰਜ ਚੜਹਿ ਹਜਾਰ ॥
ਏਤੇ ਚਾਨਣ ਹੋਦਿਆਂ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਲਾ ੨ ਕਾ ਸਲੋਕ ਭੀ ਮਿਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸੌ ਚੰਦ੍ਰਮਾ (ਉਗਵਹਿ) ਉਦਿਤ ਹੋਇ ਅਰ ਸਹੰਸਰ ਸੂਰਜ ਭੀ ਚਢਹਿ ਏਤਨੇ ਚਾਂਦਨ ਹੋਤੇ ਭੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ) ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੂਰਜ ਔਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਵਾ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕਾ ਭਾਵ ਪੁਰਾਣੋਂ ਔਰ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾ ਹਜਾਰਾਂ ਵਾਰੀ ਪੜ ਲੇਵੇ ਏਤਨੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੋਧ ਹੋਤੇ ਭੀ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨ ਚੇਤਨੀ ਮਨਿ ਆਪਣੈ ਸੁਚੇਤ ॥
ਛੁਟੇ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਜਿਉ ਸੁੰਞੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਹੀਂ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਸੁਚੇਤ ਬਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੁਆੜ ਤਿਲਕੀ ਭਾਂਤ ਸੂੰਨੇ ਖੇਤ ਮੈਂ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਮੇਂ ਤਿਲ ਕਾ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਖੇਤੈ ਅੰਦਰਿ ਛੁਟਿਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਉ ਨਾਹ ॥

ਉਨਕੇ ਖੇਤਕੇ ਅੰਦਰ ਬੁਆੜ ਛੁਟੇ ਤਿਲੋਂ ਕਾ ਕੋਈ (ਸਉ) ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਫਲੀਅਹਿ ਫੁਲੀਅਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੀ ਤਨ ਵਿਚਿ ਸੁਆਹ ॥੩॥

ਫਲਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਫੂਲਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ (ਬਪੁੜੇ) ਬਿਚਾਰੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਭਸਮ ਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਤਦ ਵਤ ਮਨੁਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਪੌਤ੍ਰਾਦਿ ਧਨ ਸੇ ਫੂਲਤੇ ਫਲਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਬੁਆੜ ਤਿਲ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਬਜਰਥ ਜਨਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮੰਗਲ ਕਰਕੇ ਅਬ ਵਾਰ ਕੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪੌੜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥
ਆਪੀਨ੍ਹੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ ਆਪੀਨ੍ਹੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਆਪੀਨੈ ਆਪ) ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਅਰਥਾਤ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਪੰਜ ਤਤੋਂ ਕੋ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਆਤਮਕ ਜਗਤ ਰਚਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਹੇ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਤੋ ਕਿਰਿਆ ਬਨਤੀ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ ॥

ਦੂਸਰੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਸਾਜੀ) ਬਨਾਈ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਸਣ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਿਥਤ ਹੋ ਕਰ (ਚਾਉ) ਤਮਾਸੇ ਵਾ ਉਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦਾਤਾ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਤੂੰ ਤੁਸਿ ਦੇਵਹਿ ਕਰਹਿ ਪਸਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਧਿਆਹਾਰ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ (ਤੁਸਿ) ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰ ਦੇਵੈ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਜਾਣੋਈ ਸਭਸੈ ਦੇ ਲੈਸਹਿ ਜਿੰਦੁ ਕਵਾਉ ॥
ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ ॥੧॥

ਤੂੰ (ਜਾਣੋਈ) ਸਭਕੇ ਜਾਣਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਵਾ ਸਭਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ (ਦੇ ਲੈਸਹਿ ਜਿੰਦ ਕਵਾਉ) ਏਕ ਬਾਕਜ ਸੰਕਲਪਕਰ ਜਾਨ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਏਕ

ਬਾਕਜਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਤਪਤਿ ਪ੍ਰਲਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੇਹ ਰੂਪ (ਕਵਾਉ) ਪੁਸ਼ਾਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਫਿਰ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਦੇਹ ਰੂਪ ਪੁਸ਼ਾਕ ਦੇਕਰ ਫਿਰ ਸ੍ਵੈਛਿਤ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਆਸਨੁ ਕਰਕੇ ਤਮਾਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰ ਰਚਾ ਹੂਆ ਵਾ ਸਚ ਰੂਪੁ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਖੰਡ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਲੋਅ ਸਚੇ ਆਕਾਰ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਇਹ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਖੰਡੋਂ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਾ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਇੰਦਰ ਜਮ ਕੁਬੇਰਾਦਿਕ ਲੋਕ ਵਾ ੧੪ ਲੋਕ ਵਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਔਰ ਤਿਨਮੇਂ ਰਹਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕੇ (ਆਕਾਰ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਤੇ ਸਭ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਕਰਣੇ ਸਰਬ ਬੀਚਾਰ ॥

ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਅਮਰੁ ਸਚਾ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ (ਅਮਰੁ) ਰਾਜ ਭੀ ਤੇਰਾ ਸਤ ਹੈ ਤੇਰਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਦਰਬਾਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਭੀ ਸਤ੍ਯ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਸਚਾ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਬੇਦ ਰੂਪ (ਫੁਰਮਾਣ) ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਭੀ ਸਤ੍ਯ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਅਰਥ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ੍ਯ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ੍ਯ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਤੁਧੁ ਆਖਹਿ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ॥

ਸਚੈ ਸਭਿ ਤਾਣਿ ਸਚੈ ਸਭਿ ਜੋਰਿ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਅੰਤ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ (ਤਾਣ) ਬਲ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੇ (ਜੋਰਿ) ਜੋੜ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਤੈਨੇ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤੰਗ ਰਚੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੀ ਸਾਲਾਹ ॥

ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰੁ ਉਸ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਫਲ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਯਾ ਕੀ ਸਤ੍ਯ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ ॥

ਜੋ ਮਰਿ ਜੰਮੇ ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤ੍ਯ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਝੇ ਧ੍ਯਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤ੍ਯ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕਚੋਂ ਸੇ ਭੀ ਕਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੀ ਸਰਬਾਦੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਵਡਾ ਨਾਉ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਇਸੁ ਕਰ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਤੇ ਅਧਕ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਵਡਾਈ ਤਉ ਹੀ ਵਡੀ ਹੈ ਜਉ ਸਚਾ ਇਨਸਾਫ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਨਿਹਚਲ ਥਾਉ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਣੈ ਆਲਾਉ ॥

ਇਸਕਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਬਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਥਾਉਂ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਅਚਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬੋਲਿਆ ਹੂਆ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਬੁਝੈ ਸਭਿ ਭਾਉ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਪੁਛਿ ਨ ਦਾਤਿ ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥

ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਬਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਕੇ ਮਨ ਕੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਬਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਦਾਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੇਰੀ ਬਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਰ ਨ ਕਥਨੀ ਜਾਇ ॥

ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਸਰਬ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਕਾਰ ਭਾਵ ਜੋ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੋ ਤੈਨੇ (ਕਰਣਾ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਹੈ॥੨॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ ਹੈ ਕੋਠੜੀ ਸਚੇ ਕਾ ਵਿਚਿ ਵਾਸੁ ॥

ਇਕਨ੍ਹਾ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ ਲਏ ਇਕਨ੍ਹਾ ਹੁਕਮੇ ਕਰੇ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਇਹ ਜਗਤ ਸਚੇ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਹੈ ਔ ਇਸਮੇਂ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ ਲਏ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨ੍ਹਾ ਭਾਣੈ ਕਢਿ ਲਏ ਇਕਨ੍ਹਾ ਮਾਇਆ ਵਿਚਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਭਾਣੈ ਆਗਜਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਕਾਢਿ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਮਨਮੁਖ ਜਾਨ ਕਰ ਮਾਯਾ ਹੀ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਏਵ ਭਿ ਆਖਿ ਨ ਜਾਪਈ ਜਿ ਕਿਸੈ ਆਣੇ ਰਾਸਿ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ (ਕਿਸੈ) ਕਿਸਕੀ ਕਰਣੀ (ਰਾਸਿ) ਸੂਤ ਵਾ ਸਚੀ (ਆਣੈ) ਲਿਆਵੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਕਉ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪ (ਪਰਗਾਸੁ) ਚਾਨਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਖੋਪਤੀ ਸਮ ਪ੍ਰਲੋ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੁਏ ਹੁਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਭਾਵ ਆਵਰ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਉਨ ਕਾ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਨਾਵੈ ਭਾਵ ਲੇਖਾ ਲਿਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਅਦਾਲਤੀ ਤੈਨੇ (ਬਹਾਲਿਆ) ਬੈਠਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬੜੈ ਚੁਣਿ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲਿਆ ॥

ਉਸ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਮੇਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸਚੋ ਸਚ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਤ ਵਾਲਿਓਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ (ਵਖਿ) ਅਲਗ ਨਿਕਾਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਜਜਮਾਲਿਆ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਦਬਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ ਮੁਹ ਕਾਲ੍ਹੈ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆ ॥

ਜੋ (ਕੂੜਿਆਰੁ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਹ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕਰਕੇ (ਦੋਜਕਿ) ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਜਾਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨਕੋ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਰਤੇ ਸੇ ਜਿਣਿ ਗਏ ਹਾਰਿ ਗਏ ਸਿ ਠਗਣ ਵਾਲਿਆ ॥

ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਜਿਣਿ ਗਏ) ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਮੇਂ ਜੀਤ ਗਏ ਹੈਂ। ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਠਗਨੇ ਵਾਲੇ ਦੰਭੀ ਹੈਂ ਸੋ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ। ਐਸਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਨਾਮੇ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲਾ ਤੈਨੇ ਬੈਠਾਇਆ ਹੈ॥੨॥ ਸਰਬ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵੇਦ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਜੀਅ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੇਦ ॥

ਧੁਨ ਆਤਮਕ ਸਬਦ ਸਿਤਾਰ ਤੰਬੂਰ ਰਬਾਬਾਦਿ ਭੀ ਆਸਚਰਜ ਹੈਂ ਬਰਨਾਤਮ ਸਬਦ ਬੇਦ ਭੀ ਤੇਰਾ ਆਸਚਰਜ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਜੀਵ ਭੀ ਆਸਚਰਜ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਭੇਦ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਵਾ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕਾ ੧ ਪਰਸਪਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ੨ ਚੇਤਨ ਜੜ ਕਾ ੩ ਪਰਸਪਰ ਜੜੋਂ ਕਾ ੪ ਮਾਇਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ੫॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਰੂਪ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰੰਗ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਗੇ ਫਿਰਹਿ ਜੰਤ ॥

ਸਰੂਪ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਆਸਚਰਜ ਹੈਂ ਰੰਗ ਰਕਤ ਪੀਤਾਦਿ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਬਸਤ੍ਰ ਰਹਿਤ ਨਗਨ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੪

ਵਿਸਮਾਦੁ ਪਉਣੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਪਾਣੀ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਅਗਨੀ ਖੇਡਹਿ ਵਿਡਾਣੀ ॥

ਪੌਣ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਪਾਣੀ ਭੀ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਤਥਾ ਅਗਨੀ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ। ਜੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਹੀਂ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਥਿਤ ਹੈ ਕਹੀਂ ਵਸੇਸ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਖੇਡ (ਵਿਡਾਣੀ) ਅਸਚਰਜ ਹੈ॥ ਵਾ (ਵਿਡਾਣੀ) ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਧਰਤੀ ਵਿਸਮਾਦੁ ਖਾਣੀ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦਿ ਲਗਹਿ ਪਰਾਣੀ ॥

ਧਰਤੀ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਨ ਬਿਖਯ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਹੈਂ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵਿਜੋਗੁ ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੁਖ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੋਗੁ ॥

ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਾਪ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ (ਵਿਜੋਗੁ) ਵਿਛੋੜਾ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ਵਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹਮ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਿਫਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਲਾਹ ॥
ਵਿਸਮਾਦੁ ਉਝੜ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰਾਹ ॥

(ਸਿਫਤਿ) ਸੋਭਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਿਫਤੀ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਸਾਲਾਹ) ਸੋਭਾ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਕੇ ਭੇਦ ਕਰ ਸਿਫਤ ਔ ਸਲਾਹ ਦੋ ਪਦ ਹੈਂ। ਉਝੜ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ (ਰਾਹ) ਰਸਤੇ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਉਜਾੜ ਔ ਰਸਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ॥

ਵਿਸਮਾਦੁ ਨੇੜੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਦੂਰਿ ॥
ਵਿਸਮਾਦੁ ਦੇਖੈ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ॥

ਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਦੂਰ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ। ਵਾ ਨੇੜੇ ਔ ਦੂਰ ਸਭ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ॥

ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ॥
ਨਾਨਕ ਬੁਝਣੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾ ਵੱਡੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੋ ਤੂੰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਇ ਤਬ ਇਹ ਅਸਚਰਜਤਾ ਕਾ (ਬੁਝਣੁ) ਸਮਝਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਮਾਇਕ ਰਚਨਾ ਕੋ ਵਹੁ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਦਿਸੈ ਕੁਦਰਤਿ ਸੁਣੀਐ ਕੁਦਰਤਿ ਭਉ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸੁਨਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਜ ਹੈ ਸੋ (ਸੁਖੁ ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਪਾਤਾਲੀ ਆਕਾਸੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਆਕਾਰੁ ॥

ਪਾਤਾਲੋਂ ਔ ਆਕਾਸੋਂ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਸਰੀਰ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਤੇਬਾ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ (ਕਤੇਬਾ) ਕੁਰਾਨ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮਾਇਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸਭ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪੈਨ੍ਣੁ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਪਿਆਰੁ ॥

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਹਿਰਨਾ ਇਹ ਮਾਇਆ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਭੀ ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਰੰਗੀ ਕੁਦਰਤਿ ਜੀਅ ਜਹਾਨ ॥

ਜਾਤੀਆਂ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਦ ਭੇਦ ਔ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜਿਨਸਾਂ ਭਾਵ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਆਦਿ ਸਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੰਗ ਏਹ ਸਭ ਮਾਇਆ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਨੇਕੀਆ ਕੁਦਰਤਿ ਬਦੀਆ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

(ਨੇਕੀਆ) ਭਲਿਆਈਆਂ ਮਾਇਆ ਹੈ (ਬਦੀਆ) ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਮਾਇਆ ਹੈ ਮਾਨ ਆਦਰ ਔ (ਅਭਿਮਾਨੁ) ਨਿਰਾਦਰ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਹੈ ਇਹੁ ਸਭ ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕੁਦਰਤਿ ਧਰਤੀ ਖਾਕੁ ॥

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਏਹ ਸਭ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਜੋ ਖਾਕ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ (ਕੁਦਰਿਤ) ਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕੁ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ (ਕਾਦਿਰੁ)[੧] ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖੈ ਵਰਤੈ ਤਾਕੋ ਤਾਕੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਵਿਖੇ ਰਖਕੇ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔ (ਤਾਕੋ ਤਾਕੁ) ਏਕੋ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਏਕ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਤਾਕ) ਦੇਖ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੀਨੑੈ ਭੋਗ ਭੋਗਿ ਕੈ ਹੋਇ ਭਸਮੜਿ ਭਉਰੁ ਸਿਧਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਹਿਲੇ ਦੂਸਰੀ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੋ ਹਿਸਾਬ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਕਹਾ ਫਿਰ ਕਹਾ ਏਕ ਕੋ ਦੇਖ ਇਸਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਭੋਗ ਭੋਗਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਬ ਮਿਰਤਕ ਹੂਆ ਤਬ ਇਸ (ਭਸਮੜਿ) ਭਸਮ ਹੂਏ ਹੂਏ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜੀਵ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਵਡਾ ਹੋਆ ਦੁਨੀਦਾਰੁ ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਘਤਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਜਿਤਨਾ ਬਡਾ ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ ਹੂਆ ਥਾ ਉਤਨਾ ਹੀ ਬਡਾ ਬਾਰੀ ਸੰਗਲ ਗਲੇ ਮੇਂ ਪਾਇਕੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਆਗੇ ਕੋ ਚਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥

ਜਬ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸਿਆ ਤਬ ਇਸਕੀ ਕਰਨੀ ਅਨੁਸਾਰ (ਕੀਰਤਿ) ਸੋਭਾ ਵਾ ਅਕੀਰਤੀ ਅਸੋਭਾ ਪੜੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਕਾ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਪੜ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬੈਠਾਲ ਕਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੇ ਲੇਖਾ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਇਹ ਫਲ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੈਗਾ॥

ਥਾਉ ਨ ਹੋਵੀ ਪਉਦੀਈ ਹੁਣਿ ਸੁਣੀਐ ਕਿਆ ਰੂਆਇਆ ॥

ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਕੋ ਚੋਟਾਂ ਪੜਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਬ ਉਨਸੇ ਬਚਣੇ ਕੋ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਜਬ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰੋਣਾ ਤੇਰਾ ਹੁਣ ਕਿਆ ਸੁਣੀਐਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਹੇ ਅੰਧੇ ਮਨ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਵਿਗਾੜ ਲਿਆ ਹੁਣ ਹੋਏ ਸੇ ਕਿਆ ਰੋਤਾ ਹੈ॥ ਬੇਦ ਕੀ ਸੁਰਤੀ ਕਾ ਅਰਥ ਰੂਪ ਸਲੋਕ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਵਣੁ ਵਹੈ ਸਦਵਾਉ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਚਲਹਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥

(ਸਦ) ਸਦਗਤ ਵਾਲਾ ਪਉਣ ਵਾ (ਪਵਣੁ) ਝੰਝਾ (ਸਦਵਾਉ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਵਣ ਭਾਵ ਸੀਤਲ ਮੰਦ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੀ ਜੋ ਹੈ ਏਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭਜ ਮੇਂ ਬਹਤਾ ਹੈ ਔ ਲਾਖੋਂ (ਦਰੀਆਉ) ਨਦ ਭੀ ਭਜ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਅਗਨਿ ਕਢੈ ਵੇਗਾਰਿ ॥

---

[੧] (ਕਾਦਿਰੁ) ਸਕਤਿ ਵਿਸਿਸਟ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਦਬੀ ਭਾਰਿ ॥

ਅਗਨੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਿਗਾਰ ਭਜ ਮੇਂ ਕਾਢਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸਾਧਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਜ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ (ਭਾਰਿ) ਬੋਝ ਸੇ ਦਬੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਇੰਦੁ ਫਿਰੈ ਸਿਰ ਭਾਰਿ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਦੁਆਰੁ ॥

ਸਿਰਭਾਰ ਭਾਵ ਸਾਰਾ ਜੋਰ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰ ਬਦਲ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਭਜ ਕਰ ਰਾਜ ਕਾਜ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਅਪਨੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਭਜ ਮੇਂ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਸੂਰਜੁ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚੰਦੁ ॥

ਕੋਹ ਕਰੋੜੀ ਚਲਤ ਨ ਅੰਤੁ ॥

ਭਜ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਭਜ ਮੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕੋਸ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਸਿਧ ਬੁਧ ਸੁਰ ਨਾਥ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ ॥

ਜੋ ਜਿਤਨੇ ਸਿਧ ਹੈਂ ਜੋ ਬੁਧਵਾਨ ਹੈਂ ਵਾ ਬੁਧ ਆਦਿ ਜੋ ਨਵ ਗ੍ਰਹ ਹੈਂ ਔ ਨੌ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਔ ਨਾਥ ਹੈਂ ਸਭ ਭਜ ਮੇਂ ਹੈਂ ਅਕਾਸ ਭੀ (ਆਡਾਣੇ) ਛਾਏ ਹੂਏ ਵਾ ਨਿਰਾਸ੍ਰਯ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਭਯ ਮੇਂ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਪੂਰ ॥

ਮਹਾਂ ਜੋਧ ਬਲੀ ਜੋ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਵਾ ਰਥੀ ਮਹਾਰਥੀ ਅਤਿ ਰਥੀ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਸਭ ਭਜ ਮੇਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਭਜ ਮੇਂ ਹੈਂ॥

ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਏਕੁ ॥੧॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭਜ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਜ ਸੇ ਰਹਿਤ ਏਕ ਸਚ ਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ। ਪੂਰਬ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਜਗਤ ਕੀ ਬਚਿਤ੍ਰਤਾ ਕਹ ਕਰ ਅਨਿਤ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਰਾਮ ਰਵਾਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੋ ਰਾਮ ਹੈ ਹੋਰ ਜੀਵ ਤੋ (ਰਵਾਲ) ਧੂਰਿ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਵਾ ਹੋਰ ਰਾਮ ਆਦਿ ਅਵਤਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਰੋਮਾਦੀ ਪੰਕਤੀ ਵਾ ਰਮਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੀਆ ਕੰਨ੍ ਕਹਾਣੀਆ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥

(ਕੰਨ੍) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕੇਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਥਾ ਕੋ ਕਹਨੇ ਹਾਰੇ ਕਿਤਨੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਬੇਦ ਹੈਂ ਬੇਦ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਿਤਨੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਹਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਨਚਹਿ ਮੰਗਤੇ ਗਿੜਿ ਮੁੜਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ॥

ਔ ਕਿਤਨੇ ਮੰਗਤੇ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ (ਗਿੜਿ ਮੁੜਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ) ਫਿਰ ਫਿਰ ਕਰਕੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਸੇ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜਾਰੀ ਬਾਜਾਰ ਮਹਿ ਆਇ ਕਢਹਿ ਬਾਜਾਰ ॥

(ਬਾਜਾਰੀ) ਮਸਕਰੇ ਭਾਵ ਨਾਟਕ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਨਟ ਵਾ ਰਾਸ ਧਾਰੀ ਬਾਜਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਭਾਵ ਤਮਾਸ਼ੇ ਕਾ ਸਾਜ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੀ (ਬਾਜਾਰ) ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਆ ਬੋਲਹਿ ਆਲ ਪਤਾਲ ॥

ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਰਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ (ਆਲ ਪਤਾਲ) ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਸਤ ਬਜਸਤ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਟਕਿਆ ਕੇ ਮੁੰਦੜੇ ਲਖ ਟਕਿਆ ਕੇ ਹਾਰ ॥

ਸੋ ਉਨ ਬਜਾਰੀਓਂ ਕੇ ਨਾਚ ਮੇਂ ਲਾਖ (ਟਕਿਆ) ਰੁਪਯੋਂ ਕੇ (ਮੁੰਦੜੇ) ਬਾਲੇ ਵਾ ਛਲੇ ਲਾਖੋਂ ਰੁਪਯੋਂ ਕੇ ਹਾਰ ਪਹਿਰਨੇ ਹਾਰਿਜੋਂ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਪ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਅਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸੇ ਤਨ ਹੋਵਹਿ ਛਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਹਾਰਾਦਿ ਭੂਖਣ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੫

ਗਿਆਨੁ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥
ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

ਜੋ ਰਾਸ ਮੈਂ ਨਾਰਦ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਜੇ ਕਹੇ ਵੇ ਤੋ 'ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਾਸਮ' ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਨਾਸ ਕੈਸਾ ਹੋਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਗਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਕੋ ਨਿਰਭਉ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਤੋਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਢੂਢੀਐ) ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਦੇਖੀਏ ਤਉ ਉਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਧਾਰਨ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਗਿਆਨ ਕਥਨਾ ਹੈ ਏਹੁ ਹੈ (ਕਰੜਾ) ਕਠਨ ਔ ਫਲ ਗਿਆਨ ਕਾ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਵ ਕੈਵਲ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਗਜ਼ਾਨ ਜੇਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਤੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਹਿਕਮਤਿ) ਤਦਬੀਰ (ਹੁਕਮੁ) ਆਗਿਆ ਕਰਨੀ ਇਨ ਕਰ ਜੀਵ ਖ੍ਵਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਖੁਆਰੀ ਤੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੈ ਤੋ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਦੇਖਨੇ ਹਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਰਖਜਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਜੀਉ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮ ਭਰੰਮਿਆ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭਰਮਤਾ ਹੂਆ ਆਇਆ ਹੈ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਸਭਿ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਇਆ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੋਈ ਸਭਾ ਮੈਂ ਆਇਆ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਭ ਲੋਕ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਵਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸਬ ਮਰਦਾ ਹੈ ਵਾ ਬਾਵਾਂ ਭਾਵ ਕੁਟਲਤਾ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ਹੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸਤਗੁਰ ਸੇ (ਮਿਲਿਐ) ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਕਹ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੪॥ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਰਾਸਧਾਰੀਓਂ ਨੇ ਰਾਸ ਕਰੀ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਚਲੀਐ ਰਾਸ ਦੇਖ ਆਵੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੁ ਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਚੀ ਰਾਸ ਕੀ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਘੜੀਆ ਸਭੇ ਗੋਪੀਆ ਪਹਰ ਕੰਨ੍ ਗੋਪਾਲ ॥

ਰਾਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੀ ਜੋ (ਘੜੀਆ) ਘਟਿਕਾ ਸੋਈ ਗੋਪੀਆਂ ਹੈਂ ਆਠ ਪਹਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਕੰਨ੍) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਗੋਪਾਲ) ਗੋਪੋਂ ਕੇ ਲੜਕੇ ਹੈਂ॥

ਗਹਣੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਅਵਤਾਰ ॥

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨ ਇਹੀ ਤੀਨ ਚਤਰ ਮਾਸੇ ਕੀ ਘੜੀਆਂ ਰੂਪ ਗੋਪੀਓਂ ਕੇ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਸਾਵਨ ਭਾਦੋਂ ਅਸੂ ਕਤਿਕ ੪ ਮਹੀਨੇ ਜਲ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਮਘਰ ਪੋਹ ਮਾਘ ਫਗਣ ਇਸ ਮੇਂ ਅਗਨਿ ਭੂਖਨ ਹੈਂ ਚੇਤ ਵਿਸਾਖ ਜੇਠ ਅਸਾੜ ਇਸਮੇਂ ਪਵਨ ਭੂਖਨ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਚੰਦ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੂਰਜ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਲੀਲਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਵਰਤਣਿ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥

ਜਿਤਨੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਏਹੁ ਇਸ ਰਾਸ ਵਿਖੈ ਗਊਆਂ ਆਦਿ ਧਨ ਮਾਲ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਮੁਸੈ) ਲੁਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਮ ਔਰ (ਕਾਲੁ) ਸਮਾਂ ਇਸ ਕੋ ਖਾਇ ਗਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਵਾਇਨਿ ਚੇਲੇ ਨਚਨਿ ਗੁਰ ॥

ਪੈਰ ਹਲਾਇਨਿ ਫੇਰਨ੍ਹਿ ਸਿਰ ॥

ਉਡਿ ਉਡਿ ਰਾਵਾ ਝਾਟੈ ਪਾਇ ॥

ਅਬ ਬਾਹਯ ਰਾਸ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਚੇਲੇ ਭਗਤੀਏ (ਵਾਇਨਿ) ਬਾਜੇ ਬਜਾਉਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰ) ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪੈਰ ਹਿਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸਿਰ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਉਡ ਉਡ ਕਰਕੇ (ਰਾਵਾ) ਘਟਾ ਤਿਨ ਕੇ (ਝਾਟੈ) ਵਾਲੋਂ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਵੇਖੈ ਲੋਕੁ ਹਸੈ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥

ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ॥

ਆਪੁ ਪਛਾੜਹਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲਿ ॥

ਲੋਕ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਘਰਿ ਜਾਇ ਜਾਇ ਕਰ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਘਰੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਲੋਕ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਰੋਟੀਓਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਲ ਤੋੜਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਧਰਤੀ ਸੇ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਜੀਵਕਾ ਕੋ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਿ ਗੋਪੀਆ ਗਾਵਨਿ ਕਾਨ੍ ॥

ਗਾਵਨਿ ਸੀਤਾ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ॥

ਗੋਪੀਆਂ ਭੀ ਗਾਵਤੀ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਰ ਰਾਮ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੀਤਾ ਭੀ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਰਾਜੇ ਕੇ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੋਪੀਆਂ ਔ ਕਾਹਨ ਔ ਸੀਤਾ ਔ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਭਯ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ ॥

ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਜਿਨ੍ਹਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨਕੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਚੜਾਉ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਆਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ (ਭਿੰਨੀ) ਭਿਜੀ ਵਾ ਸਨਿਗਧ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਿਖੀ ਸਿਖਿਆ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸਿਖੀ ਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਕੋਂ ਅਪਨੀ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਮ ਲੀਲਾ ਮੇਂ ਜੋ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਹੋਗਾ ਵਾ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਨਾਚਨੇ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਲੂ ਚਰਖਾ ਚਕੀ ਚਕੁ ॥
ਥਲ ਵਾਰੋਲੇ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਤੁ ॥

ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਜੇ ਕੋਲੂ ਤਥਾ ਚਰਖਾ ਔਰ ਚਕੀ ਕਮਾਰ ਕਾ ਚਕ ਮਾਰੂ ਥਲੋਂ ਮੇਂ (ਵਿਰੋਲੇ) ਪੌਨ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਬਹੁਤੀ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਘੂਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਟੂ ਮਾਧਾਣੀਆ ਅਨਗਾਹ ॥
ਪੰਖੀ ਭਉਦੀਆ ਲੈਨਿ ਨ ਸਾਹ ॥

ਲਾਟੂ ਮਧਾਣੀ ਦਹੀਂ ਮਥਨੇ ਹਾਰੀ (ਅਨਗਾਹ) ਫਲ੍ਹੇ ਵਾ ਬੈਲ ਅੰਨ ਕੋ ਗਾਹਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪੰਖੀਓਂ ਕੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਤੀਆਂ ਸ੍ਵਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੇਤੀਆਂ ਭਾਵ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਰਮਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸੂਐ ਚਾੜਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਜੰਤ ॥
ਨਾਨਕ ਭਉਦਿਆ ਗਣਤ ਨ ਅੰਤ ॥

(ਸੂਐ ਚਾੜਿ) ਚੰਡੋਲ ਪਰ ਚਢਾ ਕਰ ਵਾ ਦਖਣ ਦੇਸ ਮੈਂ ਇਕ ਸੁਆ ਦੇਵੀ ਹੈ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਿਸਕੇ ਬਾਲਕ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ ਵਹ ਸੁਖਨਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਬਾਲਕ ਕੋ ਲੇਜਾਇ ਕਰ ਪੀਠ ਭਾਰ ਸੂਏ ਪਰ ਚਢਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੂਏ ਕੋ ਬਲ ਕਰਕੈ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸਮਜ ਬਾਲਕ ਮੂਰਛਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਆਰਬਲਾ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਕਹਾਂ ਤਕ ਗਿਣਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਬੰਧਨ ਬੰਧਿ ਭਵਾਏ ਸੋਇ ॥
ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਨਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਬੰਧਨੋਂ ਮੇਂ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਭ੍ਰਮਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੂਏ ਹੂਏ ਸਭ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਚਿ ਨਚਿ ਹਸਹਿ ਚਲਹਿ ਸੇ ਰੋਇ ॥
ਉਡਿ ਨ ਜਾਹੀ ਸਿਧ ਨ ਹੋਹਿ ॥

ਜੋ ਨਾਚ ਨਾਚ ਕਰਕੇ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਚਲਨੇ ਕੇ ਸਮਜ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਐਸੇ ਲੋਕ ਸਿਧੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਨ ਤੋ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਉਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨ (ਸਿਧ) ਮੋਖਜ ਜੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਭਉ ਤਿਨ੍ਾ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਚਨਾ ਕੁਦਨਾ ਇਹ ਮਨਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ (ਭਉ) ਭਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਅੰਦਰ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਭ ਸਾਧਨ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਕਲਿਆਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਦੇ ਖਾਜੈ ਆਖਿ ਗਵਾਈਐ ॥

(ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਜਾਨ ਕਰ (ਦੇ) ਜਥਾ ਸ਼ਕਤਿ ਦੇਕਰ (ਖਾਜੈ) ਭੋਜਨ ਕਰੀਏ (ਆਖਿ ਗਵਾਈਐ) ਕਹਕਰ ਗਾਵਾਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਣਾ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਦੀਆ ਸਿਕੋ ਗਵਾ ਦੇਈਏ ਭਾਵ ਕਹੀਏ ਨਾ॥

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਕਰਿ ਪੁੰਨਹੁ ਨੀਚੁ ਸਦਾਈਐ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਪੁਨਜ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਕੋ (ਨੀਚੁ) ਨੀਵਾਂ ਕਹਾਈਏ॥

ਜੇ ਜਰਵਾਣਾ ਪਰਹਰੈ ਜਰੁ ਵੇਸ ਕਰੇਦੀ ਆਈਐ ॥

ਜੇਕਰ ਜੋਗਾਦਿ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰ (ਜਰਵਾਣਾ) ਕਾਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਉ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਜਰਵਾਣਾ) ਬੁਢੇਪੇ ਕੋ ਪਰਹਰੈ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਉ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਲਟੀ ਬ੍ਰਿਧਾਵਸਥਾ ਭੇਖੁ ਕਰਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ ॥੫॥

ਜੈਸੇ (ਪਾਈਐ) ਪਾਈ ਜਿਸਕੋ ਪੰਜਾਬ ਮੇਂ ਪੜੋਪੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸਮੇਂ ਦਾਨੇ ਜਬ ਭਰਲੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਫਿਰ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਬਾਕੀ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਤਿਸੀ ਤਰਹ ਜਬ ਸਭ ਸ੍ਵਾਸ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਭਗਤੀ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਸਿਫਤਿ ਸਰੀਅਤਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨ (ਸਰੀਅਤਿ) ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੁਸਤਕ ਕੋ ਪਢ ੨ ਕੇ (ਸਿਫਤਿ) ਸੋਭਾ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰ ਪੜ ਪੜਕਰ ਉਸੀ ਸਰਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ ਵੇਖਣ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ ॥

ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋ (ਬੰਦੀ) ਬੰਦਗੀ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਬੰਦੇ) ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਹਿੰਦੂ ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਨਿ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰੁ ॥

ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ ਤਿਸੁ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਹਿ ਅਰਚਾ ਪੂਜਾ ਅਗਰ ਵਾਸੁ ਬਹਕਾਰੁ ॥

ਏਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸ੍ਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਗਰ ਆਦਿ ਸੁਗੰਧੀਓਂ ਕਾ ਧੂਪ (ਬਹਕਾਰ) ਮਹਕਾਵਤੇ ਭਾਵ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੀ ਸੁੰਨਿ ਧਿਆਵਨ੍ਹਿ ਜੇਤੇ ਅਲਖ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਅਲਖੁ ਰੂਪੁ ਤਿਸ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇ ਕਰ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈਂ ਸੁੰਨ ਅਫੁਰ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਸੁੰਨਿ) ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਧਜਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੬

ਸੂਖਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾਇਆ ਕਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸੁ ਕਾ ਨਿੰਰਜਨ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖਜਮ (ਮੂਰਤਿ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਇਆ ਕਾ ਆਕਾਰ ਜਾਨ ਕਰ ਭਾਵ ਸਥੂਲ ਬੈਰਾਟ ਆਦਿ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤੀਆ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਉਪਜੈ ਦੇਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸਤੀਏ ਹੈਂ ਸਤਜ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਦੇਨੇ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੂਣਾ ਸੋਭ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਦੇ ਦੇ ਕਰਕੇ ਦਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਸਹਸ ਗੁਣਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਮਤ ਮੇਂ ਸਹਸ੍ਰ ਗੁਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਮੁਸਲਮਾਨੋ ਮੇਂ ਸਤਰ ਗੁਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਚੋਰਾ ਜਾਰਾ ਤੈ ਕੂੜਿਆਰਾ ਖਾਰਾਬਾ ਵੇਕਾਰ ॥

ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੇਂ ਚੋਰਾਂ ਯਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੂਹ ਪੁਨਾ (ਕੂੜਿਆਰਾ) ਝੂਠੋ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਖਾਰਾਬਾ (ਵੇਕਾਰ) ਬਿਕਾਰੀ ਲੋਗ ਏਹ ਸਭ ਖਰਾਬੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਹੋਦਾ ਖਾਇ ਚਲਹਿ ਐਥਾਊ ਤਿਨਾ ਭਿ ਕਾਈ ਕਾਰ ॥

ਇਕ ਪਾਸ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਪੁੰਨ ਕੀਆ (ਹੋਦਾ) ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਲੋਕ ਮੇਂ (ਖਾਇ) ਭੋਗਕਰ ਫਿਰ ਨਰਕੋਂ ਕੌ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਤਿਨਾ ਭਿ) ਤਿਨਕੋਂ ਬਹੁਰੋ ਜੋ ਕਹੀਏ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁੰਨਜ ਕਰਮ ਰੂਪ (ਕਾਰ) ਕ੍ਰਿਤਜ ਮਿਲੈਗੀ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੈਗੀ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਜੀਆ ਪੁਰੀਆ ਲੋਆ ਆਕਾਰਾ ਆਕਾਰ ॥

ਜਲੋਂ ਮੇਂ ਥਲੋਂ ਮੇਂ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਰੁਣ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਪਰੀਓਂ ਮੇਂ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ੧੪ ਜੋ ਜੀਵੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਆਕਾਰ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੂਆਂ ਆਦ॥

ਓਇ ਜਿ ਆਖਹਿ ਸੁ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਤਿਨਾ ਭਿ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ॥

ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਕਹੂੰ ਓਹ ਜੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ (ਭਿ) ਪੁਨਾ (ਤਿਨਾ ਭਿ) ਤਿਨਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਤੇਰੀ ਤਰਫੋਂ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਵਿਖੈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਕੇਵਲ ਤੇਰੇ ਸਾਲਾਹਨ ਕੀ (ਭੁਖ) ਇਛਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਪਾ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਲਾਹਨਾ ਮੇਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ (ਗੁਣਵੰਤਿਆ) ਗੁਣਵਾਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਹੂੰ॥੧॥ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜਲਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਜਕ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸੇਖ ਜੀ ਜਲਨੇ ਸੇ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਚਤਾ ਹੈ॥ ਸੇਖ ਨੇ ਕਹਾ ਕੈਸੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਬਚਨ ਹੂਆ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਿਟੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ ਪੇੜੈ ਪਈ ਕੁਮ੍ਹਿਆਰ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਜਹਾਂ ਕਬਰੇਂ ਹੋਂ ਵਹੁ ਮਿਟੀ ਚਿਕਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੁਮਿਆਰ ਲੋਗ ਉਸ ਮਿਟੀ ਕੋ ਖੋਦ ਕਰਕੇ ਲੇ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਸਕੋ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਉਹ ਮਿਟੀ ਕੁਮਾਰੋਂ ਕੇ ਪੇੜੇ ਮੇਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਕਾ ਪਿੰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਇਟਾ ਕੀਆ ਜਲਦੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥

ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਚੱਕ ਪਰ ਰਖ ਕਰ ਓਸੀ ਕੇ (ਭਾਂਡੇ) ਬਰਤਨ ਘੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਟਾਂ ਭੀ ਕਰੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈ ਫਿਰ ਆਵੇ ਮੇਂ ਚਿਨ ਕਰ ਅਗਨ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਮਿਟੀ ਜਲਤੀ ਹੁਈ ਸੂੰ ਸੂੰ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪਹਲੇ ਜਲਾਉਤੇ ਤੋ ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਦੁਖੁ ਸਹਨਾ ਪੜਤਾ॥

ਜਲਿ ਜਲਿ ਰੋਵੈ ਬਪੁੜੀ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਵਹਿ ਅੰਗਿਆਰ ॥

ਵਹੁ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਮਿਟੀ ਬਿਚਾਰੀ ਜਲ ਜਲ ਕਰਕੇ ਰੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਪਰ ਸੇ ਅਗਨਿ ਕੇ ਅੰਗਾਰੇ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ਕਰਤਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੇਖ ਜੀ ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਇਸੁ ਕਾਰਣ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾਰ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਨ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕੌਨ ਨਰਕ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਵਾ (ਮਿਟੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਆਦੀ ਪੰਜ ਤਤ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਮੁਸਲ) ਕੁਪੁ ਇਸਦਾ ਮਾਨ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਤੋਂ ਰੂਪੀ ਮਿਟੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਘੁਮਾਰ ਦੇ (ਪੇੜੈ) ਪਲੇ ਵਾ ਲੋਈਏ ਭਾਵ ਜੋ ਪਿੰਡੁ ਪ੍ਰਣੰਮ ਕਰ ਭਾਂਡਾ ਬਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਚੈਤਨ ਇਟਾਂ ਜੜਦੇ ਹਾਂ ਕਰੀਆਂ ਭਾਵ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਰਚੀ ਸੋ ਮਿਟੀ ਬਿਚਾਰੀ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੁਈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਜਲ ਜਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਵੀਚਾਰੀ ਰੋਂਦੀ ਭਾਵ ਮਿਟੀ ਸਬੰਧ ਸੈ ਜੀਵ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਅੰਗਾਰ ਝੜ ਝੜ ਪੈਂਦੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੋਰੁ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਚਿਖਾ ਮੈਂ ਜਲਨੇ ਕੇ ਵਖਿਤ ਅੰਗਾਰ ਝੜ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਾ ਮਾਇਆ ਮਹਤਤ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਕਰਤਾਰੁ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਤਉ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਹੀਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਨ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅਬ ਪਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਨ ਹਿੰਦੂਓਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਨ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਪਰਗਟੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਆਪਨਾ ਆਪੁ ਗਜਾਨ ਕਲਾ ਰਖੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰੇ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪੁਰਸੁ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਮੋਹ ਚੁਕਾਯਾ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਉਤਮੁ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਯਹ ਉਤਮ ਬੀਚਾਰ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਜਗਤ ਕਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਪਾਜਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਹਉ ਵਿਚਿ ਆਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਗਇਆ ॥

ਹਉ ਵਿਚਿ ਜੰਮਿਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੁਆ ॥

ਹਉ ਵਿਚਿ ਦਿਤਾ ਹਉ ਵਿਚਿ ਲਇਆ ॥

ਹਉ ਵਿਚਿ ਖਟਿਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਗਇਆ ॥

ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਚਿਆਰੁ ਕੂੜਿਆਰੁ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰੁ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਹਸੈ ਹਉ ਵਿਚਿ ਰੋਵੈ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਭਰੀਐ ਹਉ ਵਿਚਿ ਧੋਵੈ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੂਰਖੁ ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਿਆਣਾ ॥
ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਹਉ ਵਿਚਿ ਮਾਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਛਾਇਆ ॥
ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇਆ ॥
ਹਉਮੈ ਬੂਝੈ ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ ॥
ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ ॥
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੁ ॥
ਜੇਹਾ ਵੇਖਹਿ ਤੇਹਾ ਵੇਖੁ ॥੧॥

ਆਵਨਾ ਜਾਨਾ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਦੇਨਾ ਲੇਨਾ ਖਟਨਾ ਖੋਵਨਾ ਸਚਾ ਹੋਨਾ ਝੂਠਾ ਹੋਣਾ ਪਾਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਪੁੰਨ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਰਕ ਮੇਂ (ਅਵਤਾਰ) ਜਨਮਨਾ ਸ੍ਵਰਗ ਮੇਂ ਜਨਮਨਾ ਹਸਨਾ ਰੋਨਾ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਭਰਨਾ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਧੋਨਾ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਜਾਤਿ ਮੇਂ ਹੋਨਾ ਔਰ ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ ਜਿਨਸੁ ਭੇਦੋਂ ਕੋ ਖੋਇਕਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਆਦਿ ਹੋਨਾ ਮੂਰਖ ਹੋਨਾ ਚਤੁਰ ਹੋਨਾ (ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ) ਕੈਵਲਯ ਮੁਕਤਿ ਕਾ (ਸਾਰ) ਭੇਦ ਜਾਨਨਾ ਸੁਧ ਸਤੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਯਾ ਤਮੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਛਾਯਾ ਵਾ ਜੋ ਛਾਯਾ ਛਲ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਤਿਯਾਦਿ ਸਭ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਪਦ ਕਾ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਜਿਤਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਸਭ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੈ ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ (ਬੂਝੈ) ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੌਂ (ਦਰੁ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੁਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਬਿਨਾਂ (ਕਥਿ ਕਥਿ) ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਰਹਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਹੁਕਮੀ) ਆਗ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਯਹ ਲੇਖ ਬੇਦ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸਾ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਦੂਸਰੇ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਖ॥ ਵਾ ਜੈਸਾ ਅਪਨੇ ਕੋ ਦੁਖੁ ਵਾ ਸੁਖੁ ਦੇਖੇ ਤੈਸਾ ਅਪਨੇ ਕਰਮੁ ਦੇਖੁ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਹਉਮੈ ਏਹਾ ਜਾਤਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥
ਹਉਮੈ ਏਈ ਬੰਧਨਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ ॥

ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਯਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਹਉਮੈ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੈ ਔਰ ਹਉਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਤੀ ਹੈ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈ ਕੀ ਜਾਤ ਉਤਪਤੀ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਯਹੀ ਹੌਮੈਂ ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਕਰ ਜੀਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਕਿਥਹੁ ਊਪਜੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਇਹ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਰੂਪ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਪਹਲੇ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਏਹੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਹਉਮੈਂ ਭੀ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਔ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਪੜ ਗਯਾ ਭਾਵ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਫਿਰਾਉਤੀ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸੁ ਮਾਹਿ ॥

ਇਹ ਹਉਮੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਭਾਰੀ ਰੋਗ ਹੈ ਵਾ ਕੁਸ਼ਟ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਕਾ ਦਾਰੂ ਔਖਧ ਭੀ ਇਸੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਭਾਵ ਸੁਧ ਅਹੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਾਸਮਿ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਤਬ ਇਹ ਜੀਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਣਹੁ ਜਨਹੁ ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਖੋ ਸੁਣੋ (ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ) ਇਸ ਬਿਧ ਕਰ ਹਉਮੈ ਕੇ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈ ਜਿਨ੍ਹੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨ (ਸੰਤੋਖੀਈਂ) ਸੰਤੋਖੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੈਨੂੰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੭

ਓਨ੍ਹੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਰਖਾ ਹੈ (ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਨ੍ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ ॥

ਉਨ੍ਹੋਂ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਜਮੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨੋਂ ਨੇ (ਦੁਨੀਆ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਬੰਧਨਾਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਤੋੜੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਬਖਸੀਸੀ ਅਗਲਾ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥

ਤੂੰ ਜੋ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤ ਬਖਸੀਸ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਨਾਦਿ ਕਾਲ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਸਵਾਇਆ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਕੁਛ ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਵਡਿਆਈ ਵਡਾ ਪਾਇਆ ॥੭॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਡਾ ਤੂੰ ਬਡਿਆਈ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀਏ ਕਿਯੋਂਕਿ ਕਈ ਪੁਰਖ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਲਕ ਔ ਜਨੇਊ ਭਾਵ ਭੇਖੋਂ ਚਿੰਨੋਂ ਸੇ ਹੀ ਕਲਿਆਣ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਪੁਰਖਾਂ ਬਿਰਖਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤਟਾਂ ਮੇਘਾਂ ਖੇਤਾਂਹ ॥

ਪੁਰਖੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਤਟੋਂ ਮੇਂ ਮੇਘੋਂ ਮੇਂ ਖੇਤੋਂ ਮੇਂ॥

ਦੀਪਾਂ ਲੋਆਂ ਮੰਡਲਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਰਭੰਡਾਂਹ ॥

ਦੀਪੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਇਨ ਸਭ ਕਰਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੇਂ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਉਤਭੁਜਾਂ ਖਾਣੀ ਸੇਤਜਾਂਹ ॥

ਅੰਡਜੋਂ ਮੇਂ ਜੇਰਜੋਂ ਮੇਂ ਉਤਭੁਜੋਂ ਸ੍ਵੇਤਜ ਖਾਨੋਂ ਮੇਂ॥

ਸੋ ਮਿਤਿ ਜਾਣੈ ਨਾਨਕਾ ਸਰਾਂ ਮੇਰਾਂ ਜੰਤਾਹ ॥

(ਸਰਾਂ) ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਮੇਂ (ਮੇਰਾਂ) ਪਰਬਤੋਂ ਮੇਂ (ਜੰਤਾਹ) ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਜਾਦਾ ਕੋ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ ਸੰਮਾਲੇ ਸਭਨਾਹ ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ ਚਿੰਤਾ ਭਿ ਕਰਣੀ ਤਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਸੋ ਸਭ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜਹ ਜਗਤ ਕਰਣਾ (ਕੀਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਣੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ਜਗੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਏਕੋ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜੋਹਾਰੀ ਸੁਅਸਤਿ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਦੀਬਾਣੁ ਅਭਗੁ ॥

ਤਿਸੀਕੋ (ਜੋਹਾਰੀ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ (ਸੁਅਸਤਿ) ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜਾਨੋ ਜਿਸ ਕਾ ਦੀਬਾਣੁ ਆਸਰਾ ਵਾ ਸਭਾ ਵਾ ਸਤਸੰਗ (ਅਭਗੁ) ਨਾਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਟਿਕਾ ਕਿਆ ਤਗੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਚੇ ਕਰਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਟਿਕਾ ਔਰ (ਤਗੁ) ਜਨੇਊ ਆਦਿ ਧਾਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਔਰ ਬਡਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਯਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਚਿੰਨ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਜਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਲਖ ਨੇਕੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਲਖ ਪੁੰਨਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

(ਲਖ) ਬਹੁਤੁ (ਨੇਕੀਆ) ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰੈ (ਚੰਗਿਅਈਆ) ਅਛੇ ਕਰਮ ਕਰੈ ਲਾਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋ ਜਾਵੈ॥ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਲਖ ਤਪ ਉਪਰਿ ਤੀਰਥਾਂ ਸਹਜ ਜੋਗ ਬੇਬਾਣ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਲਾਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਪ ਕਰੈ (ਬੇਬਾਣ) ਉਜਾੜ ਵਾ ਬਨ ਭਾਵ ਇਕਾਂਤ ਸਥਾਨ ਮੇਂ (ਸਹਜ) ਗਯਾਨ ਵਾ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਵਾ ਸਾਂਤਿ ਪੂਰਬਕ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਕਰੈ॥

ਲਖ ਸੂਰਤਣ ਸੰਗਰਾਮ ਰਣ ਮਹਿ ਛੁਟਹਿ ਪਰਾਣ ॥

ਲਾਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੂਰਮਤ੍ਵ ਕਰਕੇ ਰਣਭੂਮਿਕਾ ਮੇਂ (ਸੰਗਰਾਮ) ਜੁਧ ਕਰਤੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਛੁਟ ਜਾਵੈਂ॥

ਲਖ ਸੁਰਤੀ ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੜੀਅਹਿ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥

ਬੇਦ ਕੀਆਂ ਲਖੋ ਸੁਰਤੀਆਂ ਪੜੇ ਲਖਾਂ ਗਯਾਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰੇ ਲਾਖੋਂ ਦੇਵਤੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰੇ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ ਲਿਖਿਆ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ (ਕਰਣਾ) ਜਗਤੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਵਨਾ ਜਾਵਨਾ ਸਭਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਤੀ ਮਿਥਿਆ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਭ (ਮਤੀ) ਬੁਧੀ ਮਿਥਯਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚਾ ਕਰਮੁ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੂੰ ਜਿਨਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਜੋ ਬਰਤਾਰਾ ਬਰਤਾਯਾ ਹੈ ਸਭ ਸਚੁ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਤਾ ਤਿਨ੍ੀ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸਚ ਕਾ ਬੋਧ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸੁਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਤੈਨੇ ਸਚ ਬਸਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪੁ ਤੂੰ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਮੂਰਖ ਸਚੁ ਨ ਜਾਣਨ੍ੀ ਮਨਮੁਖੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਕਾਹੇ ਆਇਆ ॥੮॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਸਚ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਬਯਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਬਯਰਥ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀ ਲਦੀਅਹਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਰੀਅਹਿ ਸਾਥ ॥

ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਪਢਨੇ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕਾ ਕ੍ਯਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਉੱਤ੍ਰ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਕੇ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੀ ਗਾੜੀ ਲਾਦ ਲੇਈਏ ਵਾ ਜਹਾਂ ਗਾੜੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੀ ਤਹਾਂ ਸਾਥ ਊਟੋਂ ਖਚਰੋਂ ਪਰ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੋ ਲਾਦਿ ਲੇ ਜਾਈਏ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੇੜੀ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀਅਹਿ ਖਾਤ ॥

ਪ੍ਰਦੇਸ ਜਾਨੇ ਵਾਸਤੇ ਪੜ ਪੜ ਕਰਕੇ (ਬੇੜੀ) ਨੌਕਾ ਮੇਂ ਪੁਸਤਕੇਂ ਰਖ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਜੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਜਰਜਰੀ ਹੋ ਜਾਂਇ ਤਿਨਕਾ ਖਾਤਾ ਭਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਬਰਸ ਬਰਸ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਮਾਸ ॥

ਜਿਤਨੇ ਬਰਸਾਨਿ ਬਰਸ ਜੀਵਤੇ ਰਹੈਂ ਪੜਤੇ ਰਹੀਏ ਔਰ ਸਭ ਮਾਸੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ ॥

ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਪੜਤੇ ਰਹੀਏ ਜਿਤਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪਢਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਲੇਖੈ) ਹਿਸਾਬ ਮੇਂ ਏਕ ਗਲ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਗਲ ਸੁਨਾਈ ਭਾਵ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ੍ਯ ਹੈ ਜੀਵ ਹੀ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜਿਆ ॥

ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ ॥

ਬਹੁ ਤੀਰਥ ਭਵਿਆ ॥

ਤੇਤੋ ਲਵਿਆ ॥

ਜਿਤਨਾ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ (ਕੜਿਆ) ਝੁਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਮੇਂ ਪੜ ਕਰ ਬੁਧ ਭ੍ਰਾਮਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਕਸਾ ਗਿਆ ਭਾਵ ਬੰਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਬਹੁਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ (ਲਵਿਆ) ਬਹੁਤ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਸ਼ਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਭੇਖ ਕੀਆ ਦੇਹੀ ਦੁਖੁ ਦੀਆ ॥

ਸਹੁ ਵੇ ਜੀਆ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ॥

ਜਿਤਨੇ ਬਹੁਤ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਉਨਾ ਆਦਿ ਦੁਖ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਜੀਵ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਸਹਾਰ॥

ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਇਆ ਸਾਦੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ॥

ਅੰਨ ਨਾ ਖਾਧਾ ਸ੍ਵਾਦ ਖੋ ਬੈਠਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਜੋ (ਭਾਇਆ) ਹਛਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਸਤ੍ਰ ਨ ਪਹਿਰੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਹਰੈ ॥

ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪੈਹਨਤਾ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਕਹਰੈ) ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਨਿ ਵਿਗੂਤਾ ॥

ਕਿਉ ਜਾਗੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੂਤਾ ॥

ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰ (ਵਿਗੂਤਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੋਯਾ ਹੂਆ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਜਾਗੈ॥

ਪਗ ਉਪੇਤਾਣਾ ॥

ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਕਮਾਣਾ ॥

ਪੈਰੋਂ ਸੇ (ਉਪੇਤਾਣਾ) ਨੰਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋੜਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਤਾ ਅਪਨਾ ਪੁਰਬ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਫਲ ਪੈਰੋਂ ਮੇਂ ਕਾਂਟੇ ਚੁਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲੁ ਮਲੁ ਖਾਈ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈ ॥

ਮੂਰਖਿ ਅੰਧੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਬਾਮ ਮਾਰਗੀ ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਕੋ ਖਾਨੇ ਲਗਾ ਹੈ ਅਘੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸਿਰ ਰਾਖ ਪਾਇ ਲਈ ਇਸ ਮੂਰਖ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਨੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੋ ਪਤ ਹੀ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਰਹੈ ਬੇਬਾਣੀ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਰਮ (ਥਾਇ) ਠਿਕਾਨੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਭਾਵ ਸਭ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਬੇਬਾਣੀ) ਉਜਾੜੋਂ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਮੜੀਓਂ ਮਸਾਣੋਂ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧੁ ਨ ਜਾਣੈ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੮

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਇਨ ਪਾਖੰਡੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਅੰਤ ਕੋ ਅੰਧੇ ਅਨਜਾਨ ਕੀ ਬੁਧਿ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਸੋ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਸ ਅੰਦੇਸੇ ਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥੨॥

ਆਸਾ ਔ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਗਤ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਦਰਿ ਸੋਹਨਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਵਦੇ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਤਸੰਗਤ ਦਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਉਤੇ ਹੂਏ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਭਾਵਦੇ) ਅਛੇ ਲਗਦੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ਦਰਿ ਢੋਅ ਨ ਲਹਨ੍ਹੀ ਧਾਵਦੇ ॥

ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਔ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਂ (ਢੋਅ ਨ ਲਹਨੀ) ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਪਕੜਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ (ਧਾਵਦੇ) ਦੌੜੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਮੂਲੁ ਨ ਬੁਝਨ੍ਹਿ ਆਪਣਾ ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ॥

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਣਹੋਂਦਾ ਦੇਹ ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨ ਮੇਂ ਗਿਨਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹੋਰਿ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਦੇ ॥

ਤਿਨ੍ਹ ਮੰਗਾ ਜਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ ॥੯॥

ਔਰ ਬਿਆਸ ਬਸਿਸਟ ਆਦਿ ਤੋ ਉਤਮ ਜਾਤ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕਾ (ਢਾਢੀ) ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਨੀਚ) ਨੀਵੀ ਜਾਤ ਕਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਕੂੜੁ ਰਾਜਾ ਕੂੜੁ ਪਰਜਾ ਕੂੜੁ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਕੂੜੁ ਮੰਡਪ ਕੂੜੁ ਮਾੜੀ ਕੂੜੁ ਬੈਸਣਹਾਰੁ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਮਿਥਿਆਤ੍ਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੈਂ (ਮੰਡਪ) ਅਸਥਾਨ (ਮਾੜੀ) ਮੰਦਰ ਔਰ ਤਿਨ ਮੇਂ ਬੈਠਨੇ ਹਾਰੇ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਸੁਇਨਾ ਕੂੜੁ ਰੁਪਾ ਕੂੜੁ ਪੈਨ੍ਹਣਹਾਰੁ ॥

ਕੂੜੁ ਕਾਇਆ ਕੂੜੁ ਕਪੜੁ ਕੂੜੁ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਸੋਨਾਂ ਚਾਂਦੀ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਰੀਰ ਬਸਤ੍ਰ ਜੋ ਸੰਚਤ ਜੋ ਸੁੰਦਰਜਤਾ ਹੈ ਅਪਾਰ॥

ਕੂੜੁ ਮੀਆ ਕੂੜੁ ਬੀਬੀ ਖਪਿ ਹੋਏ ਖਾਰੁ ॥

ਕੂੜਿ ਕੂੜੈ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਵਿਸਰਿਆ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਮੀਆਂ ਬੀਬੀ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸਭ ਪਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕੂੜ ਲਗਾਏ ਜਾਨਾ ਇਸਕੋ ਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਇਸ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵ (ਖਾਰੁ) ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਖਾਰੁ) ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਝੂਠੋਂ ਕਾ ਇਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੁਰਖ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਕਿਸ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥ ਸੇ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀਏ ਸਭ ਜਗਤ (ਚਲਣਹਾਰੁ) ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਮਿਠਾ ਕੂੜੁ ਮਾਖਿਉ ਕੂੜੁ ਡੋਬੇ ਪੂਰੁ ॥

ਝੂਠ (ਮਿਠਾ) ਸੰਖੀਏ ਵਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਝੂਠ (ਮਾਖਿਓ) ਸ਼ਹਤ ਕੀ ਭਾਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਝੂਠ ਨੇ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਡਬੋ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪਨਾ ਸਤਨਾਮ ਦੇਹੁ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਰਿਦੈ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥

ਤਬ (ਪਰੁ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸਚ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੁਰਸ ਰਿਦੈ ਸਚਾ ਹੋਵੈ॥

ਕੂੜ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਤਨੁ ਕਰੇ ਹਛਾ ਧੋਇ ॥

ਝੂਠ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਇ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਸੇ ਧੋਇ ਕਰ ਸੁਧ ਕਰ ਲੇਵੇ॥

ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥
ਨਾਉ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ਤਾ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਸਚ ਤੌ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਨ ਕਰੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸੁਣਿ) ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ (ਮਨੁ) ਮਨਨ ਕਰੇ (ਰਹਸੀਐ) ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰੇ ਤਬ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥
ਧਰਤਿ ਕਾਇਆ ਸਾਧਿ ਕੈ ਵਿਚਿ ਦੇਇ ਕਰਤਾ ਬੀਉ ॥

ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਤੌ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਉ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ (ਜੁਗਤਿ) ਜੋੜਨਾ ਜਾਨੈ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜ ਦੇਇ ਭਾਵ ਪਾਵੈ॥

ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਿਖ ਸਚੀ ਲੇਇ ॥

ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਤੌ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਬ ਸਚੀ ਸਿਖ੍ਯਾ (ਲੇਇ) ਧਾਰਨ ਕਰੈ॥

ਦਇਆ ਜਾਣੈ ਜੀਅ ਕੀ ਕਿਛੁ ਪੁੰਨੁ ਦਾਨੁ ਕਰੇਇ ॥

ਅਪਨੇ ਜੀਉ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਭ੍ਰਮਨ ਸੇ ਛੁੜਾਨੇ ਹਿਤ ਦ੍ਯਾ ਕਰੈ ਜਾਣੈ ਵਾ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦ੍ਯਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰ (ਜਾਣੈ) ਜਾਨ ਕਰਕੈ ਕਛੁ ਬਨ ਪੜੈ (ਦਾਨ) ਬਿਧਵਤ ਜਲ ਕੁਸਾ ਲੇ ਕਰ ਪੁੰਨ ਸਾਮਾਨ ਸੇ ਦੇਨਾ ਕਰੇ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੈ ਵਾ ਪੁੰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਨ ਕਰੈ ਸੋ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਤਾਂ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਆਤਮ ਤੀਰਥਿ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਪੁਛਿ ਕੈ ਬਹਿ ਰਹੈ ਕਰੇ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚੁ ਤਬ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਨ ਆਤਮ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਇਸਥਤ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਬੈਠਾ ਰਹੈ ਭਾਵ ਅਡੋਲੁ ਰਹੇ। ਵਾ (ਬਹਿ ਰਹੈ) ਆਸਨ ਜਿਤ ਹੋਨੇ ਮੇਂ ਭਾਵ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਕੋ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਰਹਤੇ ਕਰੇ॥

ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥

ਸਚ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਔਖਧਿ ਹੋਤਾ ਭ੍ਯਾ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਬੇਨਤੀ ਜਿਨ ਸਚੁ ਪਲੈ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਬਸਤ੍ਰ ਵਾ ਲੜ ਭਾਵ ਰਿਦੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਹੋਵੈ ਤਿਨ ਪਾਸ ਜੀਵ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਤਉ ਮੁਕਤਿ ਪਾਵੈ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦਾਨੁ ਮਹਿੰਡਾ ਤਲੀ ਖਾਕੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤ ਮਸਤਕਿ ਲਾਈਐ ॥

(ਮਹਿੰਡਾ) ਮੇਰਾ ਦਾਨੁ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਦੀ ਧੂੜੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮਿਲੇ ਤਉ ਮਾਥੇ ਪਰ ਲਗਾਈਐ॥

ਕੂੜਾ ਲਾਲਚੁ ਛਡੀਐ ਹੋਇ ਇਕ ਮਨਿ ਅਲਖੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਝੂਠਾ ਲਾਲਚੁ ਛੋਡ ਦੇਈਏ ਅਰੁ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਅਲਖ ਪੁਰਖੁ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥

ਜੈਸੀ ਕਾਰ ਕਰੀਐ (ਤੇਵਹੋ) ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਹੋਵੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਧੂੜਿ ਤਿਨ੍ਹਾ ਦੀ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੋਇ ਤਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ ॥੧੦॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ ਵਾ ਥੋੜੀ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਗਵਾਇ ਦੇਈਦੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਚਿ ਕਾਲੁ ਕੂੜੁ ਵਰਤਿਆ ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਬੇਤਾਲ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਕਾਲਿਕ ਕਰਕੇ ਸਭ ਜੀਵ (ਬੇਤਾਲ) ਭੂਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਕਾ ਕਾਲ ਪੜਾ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠ ਸਭ ਮੇਂ ਬਰਤਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬੀਉ ਬੀਜਿ ਪਤਿ ਲੈ ਗਏ ਅਬ ਕਿਉ ਉਗਵੈ ਦਾਲਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਜੁਗ ਮੇਂ ਜਗਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਬੀਜੁ ਬੀਜਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਇਸ ਜੁਗ ਮੇਂ ਉਸ ਬੀਜ ਕੀ ਦਾਲ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਨ ਰਿਖਿ ਰਹੇ ਨ ਧਨ ਰਹਾ ਨ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਸ਼ਕਤੀ ਰਹੀ ਅਬ ਜੋ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਉਗਵੈ) ਅੰਕਰਿਤ ਹੋਇਗੇ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗੇ॥

ਜੇ ਇਕੁ ਹੋਇ ਤ ਉਗਵੈ ਰੁਤੀ ਹੂ ਰੁਤਿ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਹੈ ਬਾਹਰਾ ਕੋਰੈ ਰੰਗੁ ਨ ਸੋਇ ॥

ਜੇ ਇਕ ਦਾਨਾ ਭਾਵ ਜਗ ਕੀ ਪੂਰੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੋਇ ਰੁਤੋਂ ਮੇਂ ਰੁਤ ਭੀ ਹੋਇ ਭਾਵ ਸਤ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਹੋਇ ਤੌਂ (ਉਗਵੈ) ਜੰਮੇ ਭਾਵ ਕਰਮੁ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੋਵੈ ਅਰੁ ਜੈਸੇ ਪਾਹੁ ਦੀਏ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਰ ਰੰਗ ਦੀ ਸੋਇ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਇਹਾਂ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਔ ਯਥਾਰਥ ਫਲੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਕਾ ਉਦਾਹਰਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਖੁੰਬਿ ਚੜਾਈਐ ਸਰਮੁ ਪਾਹੁ ਤਨਿ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ ਜੇ ਰਪੈ ਕੂੜੈ ਸੋਇ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜ ਮੇਂ ਰਹਨਾ ਮਨ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਇਸੁ ਖੁੰਬ ਪਰ ਚੜਾਈਐ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਸਰਮੁ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਇਹੁ (ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਾਵ ਸੁਖਮ ਸਰੀਰ ਮਨ ਕੋ ਪਾਹੁ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਮਜੀਠੇ ਰੰਗ ਮੇਂ (ਰਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਜਾਏ ਤਬ ਮਨਕੇ ਝੂਠ ਕੀ (ਸੋਇ) ਲੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ॥੧॥ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਰਾਜ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਲਬੁ ਪਾਪੁ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ ਕੂੜੁ ਹੋਆ ਸਿਕਦਾਰੁ ॥

ਲੋਭ ਰਾਜਾ ਹੈ (ਮਹਤਾ) ਬਜੀਰੁ ਵਾ ਪਟਵਾਰੀ ਪਾਪੁ ਹੈ ਝੂਠ (ਸਿਕਦਾਰੁ) ਠਾਨੇਦਾਰ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਦਾਰੁ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਨੇਬੁ ਸਦਿ ਪੁਛੀਐ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਕਾਮ (ਨੇਬ) ਚੋਬਦਾਰ ਹੈ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਉਸ ਕੀ ਸਲਾਹ ਪੂਛੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਬੈਠ ਬੈਠ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਆਪਸ ਮੇਂ ਪਾਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਲੋਭੀ ਹੈਂ ਔ ਬਜੀਰ ਵਾ ਪਟਵਾਰੀ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰਦਾਰ ਝੂਠੇ ਔ ਚੋਬਦਾਰ ਕਾਮੀ ਹੈਂ ਫਿਰ ਇਨਸਾਫੁ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੇ॥

ਪੰਨਾ ੪੬੯

ਅੰਧੀ ਰਯਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਭਾਹਿ ਭਰੇ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਯਹ ਰਯਤ ਧਰਮਾ ਧਰਮ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅੰਧੀ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਰੂਪ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨ ਕਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ (ਮੁਰਦਾਰੁ) ਜੋ ਪਰਾਯਾ ਹੱਕੁ ਹੈ ਸੋ ਖਾਤੇ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਰਾਸਕੇ 'ਮਿਸ' ਬਹਾਨੇ ਕਰਕੇ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਬਿਪਰਜੇ ਕਿਰਿਆ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੀ ਨਚਹਿ ਵਾਜੇ ਵਾਵਹਿ ਰੂਪ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਗਿਆਨੀ) ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਚਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਵਾਜੇ ਵਜਾਤੇ ਹੈਂ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਔਰ ਭੂਖਣੋਂ ਕਰ ਸਿੰਗਾਰੁ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔ ਰਾਧਕਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਅਪਨੇ ਪੇਟ ਕੇ ਭਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ ਬਡਿਓਂ ਕੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਕਰ ਭੰਡੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਚੇ ਕੂਕਹਿ ਵਾਦਾ ਗਾਵਹਿ ਜੋਧਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਊਚੀ ਸੁਰਕਰ (ਕੂਕਹਿ) ਅਵਾਜਾਂ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ (ਵਾਦਾ) ਬਿਰਥ (ਵਾਦ) ਵਿਰੋਧ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਜੋਧਾ) ਸੂਰਮਿਓਂ ਕਾ ਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੂਰਖ ਪੰਡਿਤ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਜਤਿ ਸੰਜੈ ਕਰਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੋ (ਹਿਕਮਤਿ) ਸਿਆਨਪ ਸੀਖਕਰ ਔ (ਹੁਜਤਿ) ਬਿਤੰਡਾਬਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਧਨ ਕੋ (ਸੰਜੈ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਪ੍ਯਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਕਲਿ ਕੇ ਪੰਡਤ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮੀ ਧਰਮੁ ਕਰਹਿ ਗਾਵਾਵਹਿ ਮੰਗਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਧਰਮੀ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮੁ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗ੍ਯਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਮੁਕਤੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭੁ ਕਰਮੁ ਕਰਕੇ ਉਸੀ ਵਕਤ ਫਲੁ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਤੀ ਸਦਾਵਹਿ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣਹਿ ਛਡਿ ਬਹਹਿ ਘਰ ਬਾਰੁ ॥

ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ (ਜਤੀ) ਸੰਨ੍ਯਾਸੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਘਰ ਛੋਡ ਕਰ (ਬਾਰੁ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਜਾ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਜਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਘਰ ਬਾਰ ਛੋਡ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ। ਸੰਨ੍ਯਾਸ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਮੈਂ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੁ॥ "ਰੇ ਮਨ ਐਸੋ ਕਰ ਸਨਿਆਸਾ। ਬਨ ਸੇ ਸਦਨ ਸਭੈ ਕਰ ਸਮਝਹੁ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸਾ"॥

ਸਭੁ ਕੋ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਘਟਿ ਨ ਕੋਈ ਆਖੈ ॥

ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ ਤਾ ਨਾਨਕ ਤੋਲਿਆ ਜਾਪੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਗੁਣਾ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਆਪਕੋ ਘਟ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਰ ਰੂਪ (ਪਰਵਾਣਾ) ਵਟਾ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ ਜਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੀ ਪਤਿ ਰਹ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਵਟਾ ਬੁਧ ਰੂਪ ਤਕੜੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਛਾਬੇ ਮੈ ਪਾਈਏ

ਭਾਵ ਪੂਰਬ ਹੂਏ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਗੁਨ ਏਕ ਓਰ ਕਰ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੀਏ ਏਕ ਓਰ ਅਪਨੇ ਗੁਨ ਰਖੀਏ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਉ ਤੁਲਿਆ ਹੂਆ (ਜਾਪੈ) ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਕੇ ਉਨਕੇ ਸਮ ਹੈ ਵਾ ਕਮ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਵਦੀ ਸੁ ਵਜਗਿ ਨਾਨਕਾ ਸਚਾ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਵਦੀ) ਠਟੀ ਰਚੀ (ਸੁ ਵਜਗਿ) ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਸਚਾ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਕੁਛ ਛਿਪਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭਨੀ ਛਾਲਾ ਮਾਰੀਆ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਨੇ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰੇ ਸੋਈ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਸਿਧ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਜੋਰੁ ਹੈ ਅਗੈ ਜੀਉ ਨਵੇ ॥

ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨ ਜਾਤ ਹੈ ਨ ਬਲ ਹੈ ਅਗੇ ਨਵੀਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਲੋਗ ਹੈਂ ਵਾ ਵੇ ਲੋਗ ਤੁਝਕੋ ਜੀਉ ਕਹਿ ਕਰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਵੈਂਗੇ ਨੀਚ ਸੰਬੋਧਨ ਵੇ ਰੇ ਕਾ ਦੇਕਰ ਬੁਲਾਵੈਂਗੇ॥

ਜਿਨ ਕੀ ਲੇਖੈ ਪਤਿ ਪਵੈ ਚੰਗੇ ਸੇਈ ਕੇਇ ॥੩॥

ਸੋਈ ਕੋਈ ਅਛੇ ਹੋਇੰਗੇ ਜਿਨਕੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਵਹਾਂ ਲੇਖੇ ਮੇਂ ਪੜੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਵੈਗੀ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਮੁ ਜਿਨਾ ਕਉ ਤੁਧੁ ਪਾਇਆ ਤਾ ਤਿਨੀ ਖਸਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਜਿਸ ਪਰ ਕਰਮ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਖਸਮੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਰਥਾਤ ਆਪਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਏਨਾ ਜੰਤਾ ਕੈ ਵਸਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਤੁਧੁ ਵੇਕੀ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

(ਤੁਧੁ ਵੇਕੀ) ਤੈਨੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਵ ਤ੍ਰਹ ਤ੍ਰਹ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬਸ ਮੇਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਤੂੰ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਇਕਿ ਆਪਹੁ ਤੁਧੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਇਕਨਾ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਿਥੈ ਤੁਧੁ ਆਪੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਜਾਨਾ ਹੈ (ਜਿਥੈ) ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਆਪ ਤੁਠੇ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਬੁਝਾਇਆ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੧॥

ਜਿਸਨੋ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਰੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਦੁਖ ਔਖਧੀ ਭਇਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਵਿਸਯ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭਗਵਤ ਪਾਵਣੇ ਭਾਵ ਜਪ ਤਪ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਤਾਮਿ) ਇਛਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਭਾਵ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ਏਹੀ ਭਜਾ ਰੋਗ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੌ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਨਾਮ ਏਹੀ ਭਜਾ ਦਾਰੂ। ਜਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਦਾਰੂ ਜੀਵ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਉ ਆਮੇ ਰੋਗ ਕੌਨ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਸੋ ਪੁਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਜੌ ਮੈਂ ਕੁਛ ਕੀਆ ਭੀ ਚਾਹੂੰ ਤੋ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੁਦਰਤ ਮਾਇਆ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਫਿਰ ਤਿਸਮੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਸੇ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ਅਕਲ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਜਾਤਾ) ਉਤਪਤੀ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਜਾਤੀਆਂ ਭਾਵ ਕਲਪਤ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੂੰ ਜਾਤ ਉਤਪਤਿ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔ (ਅਕਲ) ਕਲੇਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲ੍ਹਿਉ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ (ਸੁਆਲਿਓ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਤੇਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਹਤੇ ਹਾਂ ਤੈਨੇ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸੇ ਨਜਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਮਃ ੨ ॥

ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹ ॥

ਸਿਖ ਕੇ ਛੇ ੬ ਪ੍ਰਸਨੋਂ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ (ਜੋਗ) ਜੋੜਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਨਜਾਸੀਓਂ ਕਾ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੀ (ਸਬਦੰ) ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕਾ ਬੇਦ ਪੜਨਾ ਪਢਾਉਨਾਦਿ ਯਹੀ ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ ਸੂਰ ਸਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ ॥

ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੁਰਤਾ ਆਦਿ ਹੀ ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ (ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੇਤੀ ਆਦਿ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨੀ ਯਹ ਬੈਸਜੋਂ ਕਾ ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੁਦ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਰਾਈ ਕ੍ਰਿਤ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸਬਦੰ ਏਕ ਸਬਦੰ ਜੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਧਾਰਣ ਧਰਮੁ ਵਾ ਉਪਦੇਸ ਯਹ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਅਦ੍ਵਤੀਅ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਨਾ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਰੂਪ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੂੰ॥੩॥

ਮਃ ੨ ॥

ਏਕ ਕ੍ਰਿਸਨੰ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਾ ॥

ਆਤਮਾ ਬਾਸੁਦੇਵਸ੍ਹਿ ਜੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੪॥

(ਕ੍ਰਿਸ) ਸਤਾ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਪਦ ਕਾ ਲਖ੍ਯ ਹੈ (ਨੰ) ਆਨੰਦ ਅਰਥ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਪ੍ਰੇਮਕਾ ਸਥਾਨ ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਕਾ ਲਖ੍ਯ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਦੋਨੋ ਲਖ੍ਯੋਂ ਕਾ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਹੈ ਏਕ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਦੇਵ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਦੇਵਤੋਂ ਕਾ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ ਸੋਈ ਈਸਰ (ਆਤਮਾ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੈ (ਆਤਮਾ) ਜੀਵ (ਵਾਸੁਦੇਵ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਹਤ ਅਰੁ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੂੰ॥੪॥ ਮਨ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੈ ਜਲ ਬਿਨੁ ਕੁੰਭੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫॥

(ਕੁੰਭੇ) ਘੜੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਲ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਲ ਔ ਕੁਮਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੰਭ ਨਹੀਂ ਬਨ ਸਕਤਾ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਮਨ ਸਿਥਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਕਰ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਜਲ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਯਾਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਮਿਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਮਨ ਉਪਾਦਾਨੁ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੁਮਾਰ ਨਮਿਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾਦਿ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਨਮਿਤ ਕਾਰਨੁ ਹੈ ਮਨੁ ਉਪਾਦਾਨੁ ਕਾਰਣੁ ਹੈ॥੫॥ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਤਾ ਓਮੀ ਸਾਧੁ ਨ ਮਾਰੀਐ ॥

ਜੋ ਪੜਾ ਹੂਆ ਗੁਨਾਹ ਕਰੈਗਾ ਤੋ ਉਸ ਕੇ ਸਥਾਨ (ਓਮੀ) ਅਨਪਢ ਸਾਧ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਗੁਨਾਹ ਕਰੈਗਾ ਸੋਈ ਭਰੈਗਾ॥

ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ ਤੇਵੇਹੋ ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਸੇ ਭੀ ਜੋ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੇਵੇਹੋ ਤੈਸਾ ਹੀ (ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ) ਨਾਮ ਲੇਕੇ ਲੋਕ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਧਰਮ ਹੀ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ ਜਿਤੁ ਦਰਗਹ ਗਇਆ ਹਾਰੀਐ ॥

ਐਸੀ (ਕਲਾ) ਬਾਜੀ ਭਾਵ ਐਸੀ ਕਰਨੀ ਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕਰ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ (ਦਰਗਹ) ਨ੍ਯਾਯ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਹਾਰਨਾ ਪੜੇ॥

ਪੜਿਆ ਅਤੈ ਓਮੀਆ ਵੀਚਾਰੁ ਅਗੈ ਵੀਚਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੜਾ ਹੂਆ ਔਰ (ਓਮੀਆ) ਅਨਪੜੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਆਗੇ ਬੀਚਾਰਾ ਜਾਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਆਦਰ ਪਾਵੈਗਾ ਸੋ ਪਢਾ ਹੂਆ ਕਹਾ ਜਾਇਗਾ ਜੋ ਧਕੇ ਖਾਇਗਾ ਵਹੀ ਅਨਪੜ ਕਹਾ ਜਾਇਗਾ॥

ਮੁਹਿ ਚਲੈ ਸੁ ਅਗੈ ਮਾਰੀਐ ॥੧੨॥

ਜੋ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਮੁਹ ਚਲੇ ਲੂਟੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਚਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲੋਭੀ ਵਾ ਮਨਮਤੀਏ ਜੋ ਮੁਹ ਆਈ ਬਕਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮਾਰੇ ਜਾਏਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਰਕ ਮੇਂ ਜਾਏਂਗੇ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨ ਸਥਿਰ ਹੋਗਾ ਪਢਨੇ ਸੇ ਵਾ ਅਨਪਢਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ॥੧੨॥ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਕਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧਰਮ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਕੋ ਏਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੦

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਰੁ ਸਰੀਰ ਕਾ ਇਕੁ ਰਥੁ ਇਕੁ ਰਥਵਾਹੁ ॥

(ਮੇਰੁ) ਮਣਕੇ ਸਮ ਸਰੀਰ ਰਥ ਮੇਂ ਇਸਥਤ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰਥ ਭੀ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਰਥਵਾਹੀ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਫੇਰਿ ਵਟਾਈਅਹਿ ਗਿਆਨੀ ਬੁਝਹਿ ਤਾਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਂ ਰਥ ਔਰ ਰਥਵਾਹੀ ਬਦਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਰਥੁ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਰਮੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥

ਸਤਜੁਗ ਮੇਂ ਸਰੀਰ ਰਥ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਥਾ ਧਰਮ ਰਥ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਜੀਵ ਧਰਮਾਤਮਾ ਔਰ ਸੰਤੋਖੀ ਥੇ॥

ਤ੍ਰੇਤੈ ਰਥੁ ਜਤੈ ਕਾ ਜੋਰੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥

ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਰਥ ਜਤ ਕਥਾ (ਜੋਰੁ) ਬਲ ਜਤ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਜਤੀ ਔਰ ਬਲੀ ਥੇ ਵਾ ਬਲ ਕਰ ਜਤ ਰਖਤੇ ਥੇ॥

ਦੁਆਪੁਰਿ ਰਥੁ ਤਪੈ ਕਾ ਸਤੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥

ਦ੍ਵਾਪਰ ਮੇਂ ਸਰੀਰ ਰਥ ਤਪ ਕਾ ਥਾ ਸਤ ਰਥ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤਪਸ੍ਵੀ ਵਾ ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਹਾਰੇ ਥੇ ਵਾ ਸਤ੍ਯ ਬੋਲਨੇ ਕਰ ਤਪ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਕਲਜੁਗਿ ਰਥੁ ਅਗਨਿ ਕਾ ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ ॥੧॥

ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਸਰੀਰ ਰਥ ਅਗਨ ਕਾ ਹੈ ਝੂਠ ਅਗਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਅਗਨ ਮੇਂ ਦਗਧ ਹੈਂ ਮਿਥਿਆ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਿਥਿਆ ਬੋਲ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੀ ਅਗਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਰਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰੇ ਸਭ ਸਿਧਾਂਤ ਭਾਉ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਨਿਮ੍ਰ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਸੇ ਮੋਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਮ ਕਹੈ ਸੇਤੰਬਰੁ ਸੁਆਮੀ ਸਚ ਮਹਿ ਆਛੈ ਸਾਚਿ ਰਹੇ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਸਤਜੁਗ ਕਾ ਸਾਮ ਬੇਦ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸ੍ਵੇਤੰਬਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਸਤੋ ਰੂਪ ਹੰਸਾ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸਚੇ (ਆਛੈ) ਸਿਥਤ ਥੇ ਔ (ਸਾਚਿ ਰਹੇ) ਬਾਨੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਰਹਤੇ ਥੇ ਔ ਸਭ ਕੋਈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੇ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਾਉਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਸਤਜੁਗ ਕੇ ਜੋ ਲੋਗ ਥੇ ਸੋ ਐਸੇ ਥੇ ਵਾ ਬੇਦ ਉਪਦੇਸ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਰਿਗੁ ਕਹੈ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੇਵਾ ਮਹਿ ਸੂਰੁ ॥

ਨਾਇ ਲਇਐ ਪਰਾਛਤ ਜਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਤਉ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਹਿ ॥

ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਾ ਰਿਗ ਬੇਦ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਭ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਔ ਸਭ ਦੇਵਤੋਂ ਮੇਂ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਾਮ ਕੀ ਉਪਸ਼ਨਾ ਥੀ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਲੇਨੇ ਸੇ ਸਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਪਾਪ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਅੰਤਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਤਰ ਭੇਦ ਸੇ ਛੂਟਨਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੁਜ ਮਹਿ ਜੋਰਿ ਛਲੀ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲਿ ਕਾਨ੍ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਜਾਦਮੁ ਭਇਆ ॥

ਦ੍ਵਾਪਰ ਜੁਗ ਕਾ ਜੁਜਰ ਬੇਦ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲ ਗੋਪੀ ਛਲੀ ਹੈ ਵਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀ ਚਾਂਦਨੀ ਛਲੀ ਰਾਸ ਕੇ ਸਮਯ ਸਰਦ ਰਾਤ੍ਰਿ ੬ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਕਰੀ ਵਾ ਜਾਦੋ

ਕੁਲ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਛਲੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਭਾਸ ਛੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲੜਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦੀਏ ਸੋ ਜਾਦੋ ਕੁਲ ਮੇਂ ਕਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਨਾਮ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਗੋਪੀ ਲੈ ਆਇਆ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਹਿ ਰੰਗੁ ਕੀਆ ॥

(ਗੋ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਾ ਜੋ (ਪੀ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰਜਾਤ ਨਾਮ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਖਯ ਸਤਭਾਮਾ ਤੇ ਵਾਸਤੇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਜੁਧ ਕਰਕੇ ਲੇ ਆਯਾ ਵਾ ਪਾਰਜਾਤ ਲੈ ਆਇਆ ਔ ਗੋਪਕਾਓਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਬਿੰਦ੍ਰਾ ਬਨ ਮੇਂ ਰਾਸ ਕਾ ਰੰਗ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਕਰਮ ਸੇ ਤੀਨੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹੰਸ ਔਰ ਰਾਮ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਹੀ॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਬੇਦੁ ਅਥਰਬਣੁ ਹੂਆ ਨਾਉ ਖੁਦਾਈ ਅਲਹੁ ਭਇਆ ॥

ਕਲਿਜਗ ਕਾ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਹੂਆ ਕਲੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ (ਖੁਦਾਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਲਹ ਭਇਆ॥

ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਤੁਰਕ ਪਠਾਣੀ ਅਮਲੁ ਕੀਆ ॥

ਨੀਲ ਬਸਤਰ ਰੰਗਾਇ ਕਰ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨਤੇ ਭਏ (ਪਠਾਣੀ) ਪਠਾਣੋਂ ਕੀ ਜਾਤੀ ਵਾ ਤੁਰਕੋਂ ਕਾ ਮੁਗਲੋਂ ਕੀ ਜਾਤੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਰ ਦੀਆ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਕਲੀ ਜੁਗ ਮੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਹੂਈ ਅਰ ਫਾਰਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਹਿੰਦੂ ਭੀ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲਨੇ ਲਗੇ॥ ਜਥਾ ਬਾਜੇ ਹਿੰਦੂ ਬੀ ਕਹ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਖੁਦਾ ਕੀ ਕਸਮ ਹੈ ਵਾ ਖੁਦਾ ਜਾਨੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ॥

ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰ ॥

ਪੜਹਿ ਗੁਣਹਿ ਤਿਨ੍ ਚਾਰ ਵੀਚਾਰ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਜੁਗ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਕੇ ਸਚੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪਢਤੇ ਔ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਚਾਰ) ਸੁੰਦਰ ਬਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ ॥

ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ ॥੨॥

ਸਭ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨੀਮਾਂ ਕਹਾਵੇ ਭਾਵ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਭਉ ਰਖੈ ਤਬ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਮੋਖਯ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਰ ਭੇਦ ਮੋਖਯ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਨਿਸਚਯ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਖਸਮੁ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਐ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਦੀਆ ਇਨ੍ਹੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੁਧ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਜਨ ਪਾਇ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਡੁਬੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ॥

ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਬਨਜ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਆਨ ਦੇਉ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਨਜਾਰੇ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਹੀ ਵਾ ਸਤਗੁਰ ਪਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਗਿਆਨ (ਬੋਹਿਥਾ) ਜਹਾਜ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ ॥੧੩॥

ਜਿਸਨੇ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੩॥ ਦੰਭ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰਾਇਰਾ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਅਤਿ ਮੁਚੁ ॥

ਸਿੰਮਲ ਕਾ ਬ੍ਰਿਖਗ ਜੈਸੇ (ਸਰਾਇਰਾ) ਸੀਧਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਅਤਿ ਦੀਰਘ) ਅਤ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਅਤਿ ਮੁਚੁ) ਅਤਿ ਮੋਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਜਿ ਆਵਹਿ ਆਸ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਨਿਰਾਸੇ ਕਿਤੁ ॥

ਪਰੰਤੂ (ਓਇ ਜਿ) ਵਹੁ ਜੋ ਫਲ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਪੰਖੀ ਸਬ ਹੀ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਿਤੁ) ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਲ ਫਿਕੇ ਫੁਲ ਬਕਬਕੇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਪਤ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਫਲ ਉਸ ਕੇ ਫੀਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਫੂਲ ਬਕਬਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੱਤੇ ਭੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤੇ ॥

ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਿਠਤ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਯਦਿਪੀ ਨੀਵੀ ਹੈ (ਤਤੁ) ਸੋ ਬੇਰੀ ਦੇ ਗੁਣੋਂ ਦੀਆਂ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਦੇਖਨੇ ਮੇਂ ਅਤਿ ਸੂਧਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਜਸ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਯਹੀ ਦੀਰਘਤਾ ਹੈ ਮੁਚਤਾ ਯਹ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖ ਪਰ ਸਿਖ ਮੰਡਲੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫਲ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਬਾਤੈਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਚਨ (ਫੀਕੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈਂ ਫੂਲ ਕਰਮ ਸਕਾਮੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਕਬਕੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਉਸ ਕੇ ਵਾ ਜਗ੍ਯਾਸੀ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ (ਮਿਠਤ ਨੀਵੀ) ਬਾਨੀ ਜਿਨਕੀ ਮਧੁਰ ਬੁਧਿ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਭਰੀ ਹੋਈ ਪਰੋਪਕਾਰਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਭਲਿਆਈ ਹੈ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕੇ ਬਿਬੇਕ ਕਰਨੇ ਕੇ ਗੁਣ ਕੀ ਤਿਨ ਮੇਂ ਚੰਗਿਆਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਗ੍ਯਾਨੁ ਕਰਮ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਸਭ ਰਸਦਾਇਕ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਮੋਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਨਿਵੈ ਆਪ ਕਉ ਪਰ ਕਉ ਨਿਵੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪਕੋ ਨਿਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰਾਏ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੂ ਤੋਲੀਐ ਨਿਵੈ ਸੁ ਗਉਰਾ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਤਾਰਾਜੂ ਪਰ ਧਰਕੇ ਤੋਲੀਏ ਤੋ ਜੋ ਨਿਉਂਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸਮੇਂ ਭੀ ਏਕ ਭੇਦ ਹੈ ਕਿ ਪਾਖੰਡ ਪੂਰਬਕ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਨ ਹੋ (ਅਪਰਾਧੀ) ਪਾਪੀ ਸਭ ਸੇ (ਦੂਣਾ) ਨਿਉਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਿਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਕਾ ਕਛੁ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਉਲਟਾ ਅਧਕ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾ ਰਿਦੈ ਕੁਸੁਧੇ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਜੋ ਰਿਦੈ (ਕੁਸੁਧੇ) ਟੇਡੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਨੇ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਇਹ ਸਲੋਕ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਪਖੀ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਸਾਥ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪੜਿ ਪੁਸਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥

ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧੰ ॥

ਪੁਸਤਕ ਪੜਤੇ ਹੋ ਸੰਧਜਾ ਕਰਤੇ ਹੋ (ਬਾਦੰ) ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਹੋ (ਸਿਲ) ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਪੂਜਤੇ ਹੋ ਬਗਲੇ ਕੀ ਭਾਂਤ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਉਤੇ ਹੋ॥

ਮੁਖਿ ਝੂਠ ਬਿਭੂਖਣ ਸਾਰੰ ॥
ਤ੍ਰੈਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ ॥

ਮੁਖਸੇ ਝੂਠੀ ਬਾਤ ਭੀ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸੇਖ ਕਰ ਸਚੇ ਭੂਖਨੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ (ਸਾਰੰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬਨਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋ (ਤ੍ਰੈਪਾਲ) ਤ੍ਰਿਪਦੀ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤੀਨੋ ਸੰਧਜਾ ਕਾਲ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ (ਤ੍ਰੈ) ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ (ਤਿਹਾਲ) ਤੁਮਾਰਾ (ਹਾਲ) ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਵਿਚਾਰ ਰਹਾ ਭਾਵ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗਲਿ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਲਿਲਾਟੰ ॥
ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥

ਗਲੇ ਮੇਂ ਮਾਲਾ ਪਹਨਤੇ ਹੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਊਰਧ ਪੁੰਡ ਵਾ ਤ੍ਰਿਪੁੰਡ ਤਿਲਕ ਲਗਾਉਤੇ ਹੋ ਦੋ ਧੋਤੀਆਂ ਰਖਤੇ ਹੋ ਔਂ (ਕਪਾਟੰ) ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਰਖਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਪੂਜਾ ਕਾਲ ਮੈ ਪਰਣਾ ਰਖਤੇ ਵਾ 'ਪਾਟ' ਰੇਸ਼ਮ ਕਾ ਬਸਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਨ ਕਰ ਰਖਤੇ ਹੋ॥

ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥
ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ ॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਕੇ ਜਾਨਨੇ ਕਾ (ਕਰਮੰ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵ ਸਾਧਨ (ਜਾਨਸਿ) ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਹਚੇ ਮੇਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮ ਸਭ (ਫੋਕਟ) ਸਾਰ ਤੇ ਰਹਤ ਭਾਵ ਨਿਹਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾ ਤੁਮ ਜੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬੁਕਤ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਉ ਧਿਆਵੈ ॥
ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸਚਯ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰੇ ਪੁਨ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧਜਾਨ ਕਾ ਰਸਤਾ ਜੀਉ ਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਪੜੁ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ਛਡਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜਾਵਣਾ ॥

(ਕਪੜੁ) ਬਸਤ੍ਰ ਭਾਵ ਕਪੜੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਅਰੁ (ਸੁਹਾਵਣਾ) ਸੁੰਦਰੁ ਰੂਪ ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਇਸੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ ॥

ਜੋ ਮੰਦਾ ਬੁਰਾ ਕਾਮ (ਚੰਗਾ) ਭਲਾ ਕਰਮ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪੇ ਹੀ ਫਲੁ ਪਾਉਨਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮ ਕੀਏ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਰਾਹਿ ਭੀੜੈ ਅਗੈ ਜਾਵਣਾ ॥

ਮਨ ਭਾਵਤੇ ਭਾਵ ਬਿਚਾਰ ਔਰ ਨੀਤ ਰਹਿਤ ਜੋ ਹੁਕਮ (ਕੀਏ) ਚਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੇ (ਭੀੜੈ) ਤੰਗ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਜਾਣਾ ਹੋਇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੧

ਨੰਗਾ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆ ਤਾ ਦਿਸੈ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ ॥
ਕਰਿ ਅਉਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ ॥੧੪॥

ਜਬ ਜੀਵ ਨੰਗਾ ਹੋ ਕਰ (ਦੋਜਕਿ) ਨਰਕ ਕੋ ਚਲਾ ਤਬ ਅਤੀ (ਡਰਾਵਣਾ) ਭਯਾਨਕ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜੈਗਾ ਅਵਗਨ ਕਰਕੇ ਪਛਤਾਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪॥ ਜਨੇਊ ਪਹਰਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤੁ ਜਤੁ ਗੰਢੀ ਸਤੁ ਵਟੁ ॥

ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਜਬ ਪੰਡਿਤ ਹਰਿਦਯਾਲ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨਾਉਨੇ ਲਗਾ ਉਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਯਹਿ ਸਲੋਕ ਕਹਾ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਜੀ ਜੇਕਰ ਜੀਉ ਕਾ ਜਨੇਊ ਹੈ ਤਉ ਪਹਿਨਾਓ ਪ੍ਰੋਹਤ ਨੇ ਕਹਾ ਦਯਾਲ ਜੀ ਉਸ ਜਨੇਊ ਕਾ ਆਪ ਕਥਨ ਕਰੀਏ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ: ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੀ ਯਹੀ ਤੋ ਕਪਾਸ ਹੋਇ ਔਰ ਉਸ ਮੇਂ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਸੂਤ ਨਿਕਾਲੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਦਮਨ ਰੂਪ ਕੀਆ ਗੰਢਾਂ ਦੇਵੇ ਸਤ ਬੋਲਨ ਰੂਪ ਵਟੁ ਦੇਵੇ ਇਹ ਜੀਵ ਕਾ ਜਨੇਊ ਹੈ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਜੀ ਜਉ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਹੋਇ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਘਤੁ) ਪਾਉ ਭਾਵ ਪਹਿਨਾਉ ਵਾ ਅਪਨੇ ਪਾਉ॥

ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ ॥

ਯਹ ਜੀਉ ਕਾ ਜਨੇਊ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਨ ਤੋ ਟੂਟਤਾ ਹੈ ਨ ਮੈਲ ਲਗਤੀ ਹੈ ਨ ਜਲਤਾ ਹੈ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਧੰਨੁ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਉ ਕਾ ਜਨੇਊ ਗਲ ਪਹਿਰ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲੇ ਹੈਂ॥

ਚਉਕੜਿ ਮੁਲਿ ਅਣਾਇਆ ਬਹਿ ਚਉਕੈ ਪਾਇਆ ॥

ਸਿਖਾ ਕੰਨਿ ਚੜਾਈਆ ਗੁਰੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਥਿਆ ॥

ਅਬ ਸਰੀਰ ਕੇ ਜਨੇਊ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਚਉਕੜਿ) ਜਨੇਊ ਮੋਲ ਮੰਗਾਇਆ ਪੁਨਾ ਚੋਕੇ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਕਾਨ ਮੇਂ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਦੀ ਤਬ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਰੂ (ਥਿਆ) ਹੂਆ॥

ਓਹੁ ਮੁਆ ਓਹੁ ਝੜਿ ਪਇਆ ਵੇਤਗਾ ਗਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਓਹ ਪੁਰਖੁ ਮਰ ਗਯਾ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਾ ਵਜੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਵਹੁ ਜਨੇਊ ਚਿਖਾ ਮੈਂ ਜਲ ਕਰ ਝੜ ਪਯਾ ਭਾਵ ਲਹ ਗਯਾ ਤਬ ਜੀਉ ਜਨੇਊ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਯਾ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਲਖ ਚੋਰੀਆ ਲਖ ਜਾਰੀਆ ਲਖ ਕੂੜੀਆ ਲਖ ਗਾਲਿ ॥

ਇਸ ਜਨੇਊ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ (ਜਾਰੀਆ) ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਮਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ (ਕੂੜੀਆ) ਝੂਠੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਠਗੀਆ ਪਹਿਨਾਮੀਆ ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ॥

ਲਾਖੋਂ ਠਗੀਆਂ ਔਰ ਲਾਖੋਂ (ਪਹਿਨਾਮੀਆ) ਛਪਾਇ ਕਰਕੇ ਮੰਦ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਇਹ ਬਿਕਾਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਨਾਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਗੁ ਕਪਾਹਹੁ ਕਤੀਐ ਬਾਮ੍ਣੁ ਵਟੇ ਆਇ ॥

ਕੁਹਿ ਬਕਰਾ ਰਿੰਨ੍ਹਿ ਖਾਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਪਾਇ ॥

ਤਗੁ ਕਪਾਹ ਤੇ ਕਤੀ ਦਾ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਕਰ ਵਟਦਾ ਹੈ ਬਕਰਾ (ਕੁਹਿ) ਮਾਰਕੇ ਪੁਨਾ ਰਿੰਨ ਕਰਕੇ ਖਾਇਆ ਤਬ ਸਭੁ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕੇ ਜਨੇਊ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਟੀਐ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਤਗੁ ਨ ਤੁਟਈ ਜੇ ਤਗਿ ਹੋਵੈ ਜੋਰੁ ॥੨॥

ਜਬ ਵਹੁ ਪੁਰਾਨਾ ਹੋ ਗਯਾ ਤਬ ਉਸਕੋ ਸੁਟ ਦਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਔਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਗੁ) ਜਨੇਊ ਬਲ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਟੂਟੇ ਨਹੀਂ॥੨॥ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਕਰ ਪਰੋਹਿਤ ਹਰਿਦਯਾਲ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਨੇਊ ਕਾ ਤੋ ਜੋੜਾ ਪਹਿਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਏਕ ਜਨੇਊ ਕਾ ਕਥਨੁ ਕੀਆ ਦੂਸਰਾ ਭੀ ਕਹੀਐ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਪਤਿ ਊਪਜੈ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸੂਤੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਇਹ ਕਪਾਸ ਕਾ ਬੀਜ ਬੋਇਆ ਹੋਇ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਮੰਨਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਪਾਸ ਕੇ ਪਤੇ ਉਪਜੈ ਉਸਮੈਂ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਭਾਵ ਨਿਧਿਆਸਨ ਹੈ ਸੋ ਸੂਤ੍ਰ ਨਿਕਾਲਾ ਜਾਇ॥

ਦਰਗਹ ਅੰਦਰਿ ਪਾਈਐ ਤਗੁ ਨ ਤੂਟਸਿ ਪੂਤ ॥੩॥

ਐਸਾ ਜਨੇਊ (ਪੂਤ) ਪਵਿਤਰ ਪਾਈਐ ਪੁਨਾ ਜਬ ਪਰਲੋਕ ਜਾਈਐ ਤਉ ਤੁਟਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕਾ ਪੁੰਨ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਬੀ ਅਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਤਗੁ ਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਗੁ ਨ ਨਾਰੀ ॥

ਭਲਕੇ ਥੁਕ ਪਵੈ ਨਿਤ ਦਾੜੀ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨਨੇ ਕਾ ਇਹੀ ਪਰਜੋਜਨ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਕੈ ਬੰਧ ਕਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਰੋਕਨਾ ਸੋ ਜਿਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਹੋਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ ਤੋ ਤਗ ਪਹਨਾਉਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਭਾਵ ਸਿਸਨਕੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਮਨ ਤੇ ਨ ਹਟਾਇਆ ਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਰਤਖ੍ਯ ਤਗ ਪੜਾ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਦਰੀ ਰਹੀ ਵਾ ਸ਼ਿਸਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੋ ਪਰ ਨਾਰੀ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਤਗ (ਨ) ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਗਮਨ ਤੇ ਨਿਤ ਸਵੇਰੇ ਦਾੜੀ ਪਰ (ਥੁਕ) ਲਾਨਤ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਗੁ ਨ ਪੈਰੀ ਤਗੁ ਨ ਹਥੀ ॥

ਤਗੁ ਨ ਜਿਹਵਾ ਤਗੁ ਨ ਅਖੀ ॥

ਨ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਬੁਰੇ ਕਾਮੋਂ ਕੀ ਓਰ ਜਾਨੇ ਸੇ ਤਗ ਪੜਾ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਗ ਨ ਪੜਾ ਕਿ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਾ ਪਰ ਦ੍ਰਬ੍ਯ ਕੀ ਓਰ ਨ ਜਾਇ ਜਿਹਬਾ ਕੋ ਭੀ ਮਾਸ ਮਦਰਾ ਸੇ ਵਾ ਪਰਨਿੰਦਾ ਸੇ ਹਟਾਉਨੇ ਕਾ ਤਗ ਨ ਪੜਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਲੋਕਨਾਦ ਸੇ ਹਟਾਉਨੇ ਕਾ ਤਗ ਨ ਪੜਾ॥

ਵੇਤਗਾ ਆਪੇ ਵਤੈ ॥

ਵਟਿ ਧਾਗੇ ਅਵਰਾ ਘਤੈ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਤੁਮਹੀ ਆਪ ਬਿਨਾਂ ਤਗ ਕੇ (ਵਤੈ) ਫਿਰਤੇ ਹੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਾਗੇ ਵਟ ਕਰਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ (ਘਤੈ) ਪਾਉਤੇ ਹੋ॥

ਲੈ ਭਾੜਿ ਕਰੇ ਵੀਆਹੁ ॥

ਕਢਿ ਕਾਗਲੁ ਦਸੇ ਰਾਹੁ ॥

(ਭਾੜਿ) ਬਿਆਹ ਕਰਾਈ ਦਖਿਅਨਾ ਜਜਮਾਨ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਬਿਆਹੁ ਕਰਾਉਤੇ ਹੋ (ਕਢਿ) ਨਿਕਾਲ ਕਰ (ਕਾਗਲੁ) ਪੁਸਤਕ ਸਗਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾਉਤੇ ਹੋ॥

ਸੁਣਿ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਏਹੁ ਵਿਡਾਣੁ ॥

ਮਨਿ ਅੰਧਾ ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ ॥੪॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਸੁਨੋ ਔਰ ਇਸ (ਵਿਡਾਣੁ) ਅਸਚਰਜ ਕੋ ਦੇਖੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੋ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤਰ ਭਾਵ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ॥੪॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਰਾਇਸੀ ॥

ਜਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੈ ਤਬ ਉਸ ਜੀਵ ਸੇ ਸੁਭ ਕਰਮ (ਕਾਰ) ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਕਰਵਾਵੇਗਾ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਸੀ ॥

ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੋਈ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਮਨਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨਾਵੇਗਾ॥

ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ ॥

ਜਉ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮੰਨਿਐ ਮਾਨਨੇ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੈ ਤਉ (ਖਸਮੈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ॥
ਤਾ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇਸੀ ॥੧੫॥

ਜੋ ਕਰਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਾਵੇਗਾ ਤਉ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਪੈਧਾ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਪਤਿਸਟਾ ਸਹਿਤ ਜਾਵੇਗਾ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਗਊ ਬਿਰਾਹਮਣ ਕਉ ਕਰੁ ਲਾਵਹੁ ਗੋਬਰਿ ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਵੇਈਂ ਕੇ ਘਾਟ ਪਰ ਮਹਸੂਲੀਏ ਖਤ੍ਰੀ ਨੇ ਗਊ ਲੀਏ ਜਾਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਕੋ ਮਹਸੂਲ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੀਨ ਪਹਰ ਤਕ ਰੋਕ ਛੋਡਾ ਗਊ ਬ੍ਰਹਮਨ ਦੋਨੋ ਭੁਖੇ ਰਹੇ ਫਿਰ ਮਹਸੂਲੀਆ ਤਿਸੀ ਗਊ ਕੇ ਗੋਬਰ ਸੇ ਚੌਂਕਾ ਦੇਕਰ ਰਸੋਈ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਇਸ ਬਿਪ੍ਰੀਤ ਸਰਧਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬਚਨ ਹੂਆ ਜਿਸ ਗਊ ਕੇ ਗੋਬਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਗਊ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕੋ ਕਰ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੋਬਰ ਸੇ ਅਪਨਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੋਬਰ ਸੇ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ॥

ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਤੈ ਜਪਮਾਲੀ ਧਾਨੁ ਮਲੇਛਾਂ ਖਾਈ ॥

ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਧਾਰ ਕਰ (ਤੈ) ਬਹੁਰੋ ਜਪ ਮਾਲੀ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਤਾ ਹੈ ਅੰਨ ਮਲੇਛੋਂ ਕਾ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹੇ ਮਲੇਛਾ ਐਸਾ ਧਾਨੁ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਗ੍ਰੀਬੋਂ ਕੋ ਜੋ ਦੁਖ ਦੇਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਹ ਸੰਜਮ ਤੁਮਾਰਾ ਤੁਰਕੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਮਲੇਛੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਥੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠਕਰ ਕਤੇਬਾਂ ਪੜਦੇ ਹੈਂ॥

ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ ॥
ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ ॥੧॥

(ਲੇ) ਰੇ ਪਾਖੰਡ ਕੋ ਛੋਡੀ ਦੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਰਿ ਜਾਹਿਗਾ॥੧॥ ਕਲੀਜੁਗ ਕਾ ਪ੍ਰਭਾਉ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ ॥

ਜੋ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਨੇ ਹਾਰੇ ਭਾਵ ਵੱਢੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵੁਜੂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਮਾਜ ਪਢਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਐਸੇ ਕਾਜੀ ਅਨਸਾਫ ਪਰ ਹੈਂ॥

ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ ॥

ਔਰ ਜੋ ਛੁਰੀ ਗਲੇ ਪਰ ਚਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਚੁਗਲੀ ਵਾ ਕਲਮ ਰੂਪ ਛੁਰੀ ਬੇਗੁਨਾਹੋਂ ਪਰ ਚਲਾਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਗਲੇ ਮੈਂ ਤਾਗੇ ਭਾਵ ਜਨੇਊ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਘਰਿ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪੂਰਹਿ ਨਾਦ ॥

ਤਿਨਹੀ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਨ ਜਾਇਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰ ਸੰਖ ਬਜਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਨ੍ਾ ਭਿ ਆਵਹਿ ਓਈ ਸਾਦ ॥

ਤਿਨਕਾ ਧਾਨ ਖਾਨੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਵਹੀ ਸ੍ਵਾਦ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੁਰਕੋਂ ਜੈਸਾ ਸੁਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੀ ਰਾਸਿ ਕੂੜਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਕਰਹਿ ਆਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨਕੀ ਝੂਠ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠ ਹੀ ਕਾ ਬਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਖੋਟੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲ ਕਰ ਭੋਜਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਕੂੜੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

(ਸਰਮ) ਲਜਜਾ ਕਾ ਔ ਧਰਮ ਬਰਨਾਸ੍ਰਮ ਕਾ (ਡੇਰਾ) ਅਸਥਾਨ ਤੋ ਬੁਹਤ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਝੂਠ ਹੀ ਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ ॥

ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ ਕਾਸਾਈ ॥

ਮਾਥੇ ਮੇਂ ਤਿਲੁਕ ਲਗਾ ਹੈ ਕਟਿ ਮੇਂ ਕਖਾਇ ਰੰਗ ਕੀ ਵਾ ਪੰਜ ਕਖੋਂ ਵਾਲੀ ਧੋਤੀ ਹੈ॥ ਕਖ ਨਾਮੁ ਮਰੋੜੀ ਦਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੀ ਧੋਤੀ ਪੰਜ ਜਗਾ ਟੰਗੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਸੁਧ ਹੈ ਹਾਥ ਮੇਂ ਕਲਮ ਰੂਪ ਛੁਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਤ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਸਾਈ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੨

ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਮਲੇਛ ਧਾਨੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਪੁਰਾਣੁ ॥

ਭਾਵ ਨੀਲੀ ਬਰਦੀ ਪਹਿਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੀਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮਲੇਛਯੋਂ ਕਾ ਅਨੁ ਲੇਕੇ ਫਿਰ ਘਰ ਮੇਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਨੌਕਰੀ ਸੇ ਉਪਜਾ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਸੋ ਸੁਧੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਚਾਹੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨੋਕਰੀ ਕਰੀਏ॥ ਮਲੇਛ ਧਾਨ ਕਾ ਭਾਵ ਜੋ ਅਸੁਧੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਆਦਕ, ਤਿਸੁ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਕਾ ਤਾਤਪਰਜੁ ਹੈ॥

ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ ॥

ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਾ ॥

(ਅਭਾਖਿਆ) ਮਲੇਛ ਭਾਖਾ ਅਰਥਾਤ ਕਲ ਮੇਂ ਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੂਆ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਫੇਰ ਕਹਤੇ ਹੋ ਹਮਾਰੇ ਚੌਕੇ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨ ਜਾਓ ਚਉਕਾ ਅਸੁਧੁ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਦੇ ਕੈ ਚਉਕਾ ਕਢੀ ਕਾਰ ॥

ਉਪਰਿ ਆਇ ਬੈਠੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥

ਚੌਂਕਾ ਦੇਕਰ ਫੇਰ ਲਕੀਰ ਨਿਕਾਲੀ ਪੁਨ: ਉਸ ਚਉਕੇ ਉਪਰ ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਆ ਬੈਠੇ॥

ਮਤੁ ਭਿਟੈ ਵੇ ਮਤੁ ਭਿਟੈ ॥
ਇਹੁ ਅੰਨੁ ਅਸਾਡਾ ਫਿਟੈ ॥

ਫਿਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਚੌਂਕਾ ਕੋਈ ਮਤ ਛੁਹੋ ਮਤ ਛੁਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਛੁਹਨੇ ਸੇ ਏਹੁ (ਅਸਾਡਾ) ਹਮਾਰਾ ਅੰਨੁ (ਫਿਟੈ) ਵਿਗੜ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਇਗਾ।

ਤਨਿ ਫਿਟੈ ਫੇੜ ਕਰੇਨਿ ॥
ਮਨਿ ਜੂਠੈ ਚੁਲੀ ਭਰੇਨਿ ॥

ਐਸੇ ਸਰੀਰ ਕੇ (ਫਿਟੈ) ਬਿਗੜੇ ਹੂਏ ਮਹਾਂ ਹੰਕਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਜੂਠੈ) ਅਸੁਧ ਹੈਂ ਔਰ ਪਵਿਤ੍ਰ (ਚੁਲੀ) ਆਚਮਾਨ ਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਤਨਿ ਫਿਟੈ) ਕੁਸ਼ਟੀਆਂ ਜੈਸੇ (ਫੇੜ) ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕੁਸਟੀ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੁਹਾ ਕਰਤਾ ਨਾ ਕੁਸਟੀ ਆਪਕੋ ਛੁਹਣ ਹੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਮ ਹੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸੁਧੀ ਹੋਵੇ ਤਉ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਿ ਨਦਰੀ ਹੇਠਿ ਚਲਾਇਦਾ ॥

(ਚਿਤੈ) ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਭਾਵ ਮਨੋਮਾਤ੍ਰ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਪਰਪੰਚ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਨਦਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਚਿਤੈ) ਚਿਤਵਨੀ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਾ ਦਫਤਰ ਕੇ ਅੰਦਰ (ਸਭੁ ਕੋ) ਭਾਵ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੇ ਨੀਚੇ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਇਦਾ ॥

ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਬਡਿਆਈਆਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਹੁ ਵਡਾ ਵਡ ਮੇਦਨੀ ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ ॥

ਆਪ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ਵਡੋਂ ਤੇ ਭੀ ਵੱਡਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਰਚੀ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਭੀ ਵੱਡੀ ਹੈ (ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ੨ ਵਾ ਰਚ ਰਚ ਕਰਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ ॥
ਦਰਿ ਮੰਗਨਿ ਭਿਖ ਨ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥

ਜੇਕਰ ਉਲਟੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਾਵ ਕੋਪ ਕਰੇ ਤਉ ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕੋ ਘਾਸ ਖਾਣਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਖੋਤਣਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਲਹੌਰ ਮੇਂ ਗੰਗੂ ਭਾਗੂ ਖਤ੍ਰੀ ਤੁਰਕੋਂ ਕੇ ਅਹਲਕਾਰ ਥੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਲ ਸੇ ਦੂਧ ਦਹੀਂ ਆਦਿ ਬਸਤ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਸਰਾਧ ਕੀਆ ਥਾ। ਸਰਾਧ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਇਹ ਥਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਸੇ ਚੋਰੀ ਆਦਿ ਧਨ ਲੇ ਕਰ ਭੀ ਕਰੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਰਾਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਐ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੀ ਅਕਸਮਾਤ ਲਹੌਰ ਗਏ ਸੇ ਸੋ ਵਹੁ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਲੀਏ ਪਰਸਾਦ ਲੇ ਕਰ ਆਏ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕੈਸਾ ਪਰਸਾਦ ਹੈ? ਗੰਗੂ ਭਾਗੂ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਸਰਾਧ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰਾਧ ਪਿਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਤੁਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਭੂਖਾ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਾਰਨ ਨ ਪਹੁੰਚਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਤਿਨੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਹੂਆ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ ਘਰੁ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ ॥
ਅਗੈ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣੀਐ ਪਿਤਰੀ ਚੋਰ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ (ਮੋਹਾਕਾ) ਚੋਰ ਘਰ (ਮੁਹੈ) ਚੁਰਾਵੇ ਔਰ ਚੁਰਾਕਰ ਪਿਤਰੋਂ ਕੋ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜਬ ਵਹੁ ਧਨ ਪਿਤਰ ਲੋਕ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਉਸ ਵਸਤ ਕੋ ਉਨਕੇ ਪਿਤਰ ਜਿਨਕਾ ਧਨ ਹੈ ਪਹਿਚਾਨੇਂਗੇ ਤੋ ਇਨ ਪਿਤਰੋਂ ਕੋ ਚੋਰ ਕਰੇਂਗੇ ਵਾ ਸਰਾਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਪਨੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕੋ ਚੋਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ ॥੧॥

ਤਬ ਇਹ ਝਗੜਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਗਾ ਤਹਾਂ (ਦਲਾਲ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਾਨ ਕੁਧਾਨ ਨ ਸਮਝ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਵਹਿਤ ਸਰਾਧ ਕਰਾਇਆ ਥਾ ਤਿਨ ਕੇ ਹਾਥ ਉਸ ਸਚੀ ਅਦਾਲਤ ਮੇਂ ਕਾਟੇ ਜਾਂਇਗੇ ਜੋ ਏਹੁ ਮੁਨਸਫੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਵਹੀ ਬਸਤ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਖਟੇ ਕਮਾਵੇ ਔ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ (ਘਾਲੇ) ਪਾਵੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਵੇ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਿਉ ਜੋਰੂ ਸਿਰਨਾਵਣੀ ਆਵੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥
ਜੂਠੇ ਜੂਠਾ ਮੁਖਿ ਵਸੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਿਰ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ (ਨਾਵਣੀ) ਰਿਤੁ ਆਵਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ ਨਹਾਇ ਧੋਇ ਕਰ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਤਿਸਦਾ ਨਾਮ ਸਿਰਨਾਵਣੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚਉਥੇ ਦਿਨ ਸਿਰ ਨਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੇ (ਜੂਠੇ) ਝੂਠੇ ਵਾ ਅਸੁਧ ਜੀਵ ਨਾਮ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ (ਜੂਠਾ) ਨਿੰਦਜਾਦਿ ਸਬਦੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਨਿਤਹੀ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਬਹਨਿ ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ ॥
ਸੂਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥੨॥

ਔ ਏਹ ਸੁਚੇ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਚੇ ਵਹੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸੋਇ) ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਬਸਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਰੇ ਪਲਾਣੇ ਪਉਣ ਵੇਗ ਹਰ ਰੰਗੀ ਹਰਮ ਸਵਾਰਿਆ ॥

(ਤੁਰੇ) ਘੋੜੇ (ਪਲਾਣੇ) ਕਾਠੀਆਂ ਸੰਜੁਗਤਿ ਪਉਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਜਿਨਕਾ ਬੇਗ ਹੈ ਹਰ ਰੰਗੋਂ ਕੇ (ਹਰਮ) ਘਰ ਭੀ ਸਵਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰਿ ਰੰਗਕਰ (ਹਰਮ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਸਵਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਕਰਿ ਪਾਸਾਰਿਆ ॥

ਕੋਠੇ (ਮੰਡਪ) ਸਭਾ ਅਸਥਾਨ ਮਾੜੀਆਂ ਊਚੇ ਅਟਾਰੀਆਂ ਤਿਸਮੇਂ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੌਕਰ ਆਦਿ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਲਗਾਇ ਕਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ॥

ਚੀਜ ਕਰਨਿ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਹਰਿ ਬੁਝਨਿ ਨਾਹੀ ਹਾਰਿਆ ॥

(ਚੀਜ) ਕੌਤਕ ਮਨ ਭਾਵਤੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬਸਤੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਸੀ ਕਰਕੇ (ਹਾਰਿਆ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਫੁਰਮਾਇਸਿ ਖਾਇਆ ਵੇਖਿ ਮਹਲਤਿ ਮਰਣੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥
ਜਰੁ ਆਈ ਜੋਬਨਿ ਹਾਰਿਆ ॥੧੨॥

ਫਰਮਾਇਸ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੀ ਮਹਲਾਇਤੋਂ ਕੀ ਬਿਭੋ ਦੇਖਕਰ ਮਰਨਾ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਜਰੁ) ਬੁਢੇਪਾ ਨਿਕਟ ਆਯਾ ਹੈ ਔ (ਜੋਬਨਿ) ਬਿਸਜੋਂ ਨੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਦਿਲੀ ਮੈਂ ਸਿਖ ਕੇ ਘਰ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਥਾ ਤਿਸੀ ਸਮਜ ਸਿਖ ਕੇ ਪੋਤਾ ਜਨਮਾ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਸੂਤਕ ਸੂਤਕ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਤਜਾਗ ਦੀਆ। ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਬਚਨ ਹੂਆ ਸੂਤਕ ਨਿਰਣੇ ਸੇਂ॥

ਜੇ ਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ ਸਭ ਤੈ ਸੂਤਕੁ ਹੋਇ ॥
ਗੋਹੇ ਅਤੈ ਲਕੜੀ ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਜਨਮ ਕਾਲ ਕਾ ਸੂਤਕ ਮਾਨੀਏ ਤੋ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਦੇ ਕਰਨੇ ਤੈ ਵਾ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੂਤਕੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਗੋਹੇ (ਅਤੈ) ਬਹੁੜੋ ਲਕੜੀ ਸਭਕੇ ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਨ ਕੀੜੋਂ ਕੇ ਜਲਨੇ ਸੇ ਪਾਤਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਜਿਤਨੇ ਅੰਨ ਕੇ ਦਾਣੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਪਹਿਲੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਹਰਾ ਭਾਵ ਉਤਪਤਿ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਤਕੁ ਕਿਉ ਕਰਿ ਰਖੀਐ ਸੂਤਕੁ ਪਵੈ ਰਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸੂਤਕੁ ਏਵ ਨ ਉਤਰੈ ਗਿਆਨੁ ਉਤਾਰੇ ਧੋਇ ॥੧॥

ਐਸਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੁ ਸੂਤਕੁ ਵਾ ਪਾਤਕੁ ਕੈਸੇ (ਰਖੀਐ) ਰੋਕੀਐ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋਇ ਯਹ ਸੂਤਕੁ ਤੋ ਰਸੋਈ ਮੇਂ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਪੜਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੂਤਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਵਾ (ਏਵ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਸੂਤਕ ਕੋ ਗਜਾਨੁ ਧੋਇਕਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਵਹ ਕੌਨ ਸੂਤਕੁ ਹੈ ਜੋ ਗਜਾਨ ਕਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ ॥
ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪੁ ॥
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ ਬਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਲੋਭ ਰੂਪ ਸੂਤਕੁ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾ ਹੈ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਯਹ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੂਤਕ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਪਰਾਯਾ ਧਨੁ ਖੋਟੀ ਨਿਗਾ ਸੇ ਦੇਖਨਾ ਯਹ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੂਤਕ ਲਗਾ ਹੈ (ਕੰਨੀ) ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੂਤਕੁ ਏਹੁ ਹੈ ਜੋ ਕੰਨ (ਪੈ) ਉਪਰ (ਲਾਇਤਬਾਰੀ) ਚੁਗਲੀ ਕੋਈ (ਖਾਹਿ) ਖਾਵੇ ਉਸਕੋ ਸੁਣਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਹਥ ਪੈਰ ਨਾਸਕਾ ਕਾ ਭੀ ਸੂਤਕ ਜਾਨਨਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਸੂਤਕੋਂ ਕਰ ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਹੰਸ ਰੂਪ ਜੋ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮਪੁਰ ਕੋ ਬਾਂਧੇ ਹੁਏ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੂਤਕ ਪੂਰਬ ਕਥਤ ਗਿਆਨ ਤੇ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੂਤਕੋਂ ਕਾ ਸੂਤਕ ਭਰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਵਾ ਆਨ ਦੇਵ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਜਨਮਨਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਇਹ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੈ ਕਰ ਜੀਵ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ ॥੩॥

ਜੋ (ਰਿਜੁਕ) ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ (ਸੰਬਾਹਿ) ਪਹੁੰਚਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਖਾਨਾ ਪੀਨਾ ਇਹ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੁਮ ਸੂਤਕ ਕਹਤੇ ਹੋ ਸੋ ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹੈ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਭਾਣਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੂਤਕ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੭੩

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਗੁਰੂ ਮੇਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਵੱਡਾ ਕਰ ਕਰ ਵਾ ਜਾਨ ਕਰ ਸਲਾਹੀਐ॥

ਸਹਿ ਮੇਲੇ ਤਾ ਨਦਰੀ ਆਈਆ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਮਨਿ ਵਸਾਈਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ (ਸਹਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਵੈ ਤਬੀ ਗੁਰ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਜਾਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਵਾ ਸਿਖ ਭਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨਮੈਂ ਬਸਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਹੁਕਮੁ ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਧਰਿ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ਕਢੀਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖ ਕਰ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾ (ਮਾਰਿ) ਕਾਮਾਦਿ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਨਿਕਾਲੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਹਿ ਤੁਠੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈਆ ॥੧੮॥

ਸੋ ਜਬ ਪਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਤਬ ਨਵੋਂ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹੈਂ॥੧੮॥ ਭੋਜਨ ਬਿਨਾਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਸਤੁ ਕੀ ਭੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਪਹਿਲਾ ਸੁਚਾ ਆਪਿ ਹੋਇ ਸੁਚੈ ਬੈਠਾ ਆਇ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਆਪ ਸ਼ਨਾਨਾਦਿ ਨਿਤਯ ਕਿਰਿਆ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਸੁਚੇ ਕੀਏ ਚੌਂਕੇ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਸੁਚੇ ਅਗੈ ਰਖਿਓਨੁ ਕੋਇ ਨ ਭਿਟਿਓ ਜਾਇ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਸੋਈਏ ਨੇ ਭੋਜਨ ਕਾ ਥਾਲ ਆਗੇ ਰਖਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜਾਇਕਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੁਹਾ ਹੈ॥

ਸੁਚਾ ਹੋਇ ਕੈ ਜੇਵਿਆ ਲਗਾ ਪੜਣਿ ਸਲੋਕੁ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਾ ਪੁਨਾ ਸਲੋਕ ਪਢਨੇ ਲਗਾ ਭਾਵ ਚੁਲਾ ਪੜਨੇ ਲਗਾ॥

ਕੁਹਥੀ ਜਾਈ ਸਟਿਆ ਕਿਸੁ ਏਹੁ ਲਗਾ ਦੋਖੁ ॥

ਤਿਸ ਪਵਿਤਰ ਭੋਜਨ ਕੋ ਜਠਰਾਗਨਿ ਸੇ ਪਚਾਇ ਕਰ (ਕੁਹਥੀ ਜਾਈ) ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਮਲ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਤਿਆਗਯਾ ਅਬ ਇਹ ਕਹੋ ਕਿ ਅੰਨ ਕਾ ਵਹੁ ਦੋਸ ਕਿਸਕੋ ਲਗਾ ਉਸੀ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਕੋ ਲਗਾ॥

ਅੰਨੁ ਦੇਵਤਾ ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ ਬੈਸੰਤਰੁ ਦੇਵਤਾ ਲੂਣੁ ਪੰਜਵਾ ਪਾਇਆ ਘਿਰਤੁ ॥

ਤਾ ਹੋਆ ਪਾਕੁ ਪਵਿਤੁ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਅੰਨ ਆਪ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਭੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਅਗਨ ਦੇਉਤਾ ਹੈ ਔ ਲੂਣ ਜਬ ਇਨ ਪੁਰਬੁਕਤ ਚਾਰ ਬਸਤੂਓਂ ਮੇਂ ਪੰਜਵਾਂ ਘ੍ਰਿਤ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਭੋਜਨ (ਪਾਕੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ॥

ਪਾਪੀ ਸਿਉ ਤਨੁ ਗਡਿਆ ਥੁਕਾ ਪਈਆ ਤਿਤੁ ॥

ਇਨ ਪਾਂਚੋਂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਸਿਧ ਭੋਜਨ ਪਾਪੀ ਤਨ ਸਿਉਂ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸਾਥ ਜਬ (ਗਡਿਆ) ਮਿਲਾ ਤਬ ਉਸ ਪਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀਆਂ ਥੁਕਾਂ ਪੜੀਆਂ ਭਾਵ ਸੋ ਭੋਜਨ ਮਲ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਗਲਾਨੀ ਕਰ ਲੋਕ ਥੂਕ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਚਰਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਰਸ ਖਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਥੁਕਾ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਨਿਸਚਜ ਜਾਨੋ ਕਿ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਥੂਕ ਤਿਨ ਹੀਂ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ ॥

ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ ॥

ਕੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਥਮ (ਭੰਡਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਤ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਕਰ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰ ਠਹਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਮਾਂਗਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਆਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੰਬੰਧ ਕਾ ਰਸਤਾ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ॥

ਜਬ ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਤਬ ਦੂਸਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖੋਜਤੀ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਹੀ ਸੇ ਸਭ ਲਾਗੀਓਂ ਕੇ (ਬੰਧਾਨੁ) ਲਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਖੋਟਾ ਬਚਨ ਕਿਉਂ ਕਹੀਐ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ (ਰਾਜਾਨ) ਰਾਜੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਊਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਔਰ ਫਿਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਹਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚਾ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭਵ ਇਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ॥ ਪਰਮਾਰਥ ਮੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਦੀ ਸੋਭਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਭਾਗੋਂ ਕੀ (ਚਾਰਿ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਚਾਰ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੇ ਭਾਗ ਦੀ ਰਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਤਿਨੀ ਕੇ ਮੁਖ ਉੱਜਲ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਆਪਣਾ ਜਿਸੁ ਨਾਹੀ ਸੋ ਚੁਣਿ ਕਢੀਐ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਹਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਿਚੋਂ ਚੁਨ ਕਰਕੇ ਅਲਗ ਨਿਕਾਲੀਏ ਤਉ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਕਾ ਹੈ॥

ਕੀਤਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਸੰਢੀਐ ॥

ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਭੀ ਆਪ ਹੀ (ਸੰਢੀਐ) ਭਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਰਹਣਾ ਨਾਹੀ ਐਤੁ ਜਗਿ ਤਾ ਕਾਇਤੁ ਗਾਰਬਿ ਹੰਢੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਹਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਕਿਉਂ ਗਰਬ ਮੇਂ (ਹੰਢੀਐ) ਫਿਰੀਏ।

ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ ਪੜਿ ਅਖਰੁ ਏਹੋ ਬੁਝੀਐ ॥
ਮੂਰਖੈ ਨਾਲਿ ਨ ਲੁਝੀਐ ॥੧੯॥

ਤਾਂਤੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬੁਰਾ ਨਾ ਕਹੀਏ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਅਖਰ ਪਢ ਕਰ ਏਹੀ ਸਮਝੀਏ ਔਰ ਮੂਰਖ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਤੰਡਾਬਾਦ ਸੇ ਨਾ (ਲੁਝੀਐ) ਝਗੜੀਐ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਬਿਅਰਥ ਬੀਤਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫੀਕੇ ਬਚਨ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਤਨ ਔ ਮਨ ਫੀਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰੇ ਬਚਨ ਕਥਨ ਕੇ ਬਾਦ ਮੇਂ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤਨ ਮਨ ਮੁਰਝਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ ॥

ਫੀਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਫੀਕਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੀਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲਨੇਹਾਰੇ ਕੀ ਸੋਭਾ ਭੀ ਫੀਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸਟੀਐ ਮੁਹਿ ਥੁਕਾ ਫਿਕੇ ਪਾਇ ॥

ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸੇ ਗਿਰਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਫੀਕੇ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਲਾਨਤ ਰੂਪ ਥੁਕ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਿਕਾ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਪਾਣਾ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਫੀਕਾ ਬੋਲਨੇਹਾਰਾ ਮੂਰਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ (ਪਾਣਾ) ਜੁਤਿਓਂ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਝੂਠੇ ਪੈਜ ਬਾਹਰਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਫੈਲੁ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੋ ਤੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਬਾਹਰ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਸਚਾਈ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਰਤਿਸ਼ਟਾ ਫੈਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਜੇ ਨਾਵਹਿ ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਮੈਲੁ ॥

ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਭੀ ਜੇਕਰ ਸ੍ਨਾਨ ਕਰੈ ਤੋ ਭੀ ਮਨ ਸੇ ਝੂਠ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਉਤਰੇ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਨ੍ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਗੁਦੜੁ ਤੇ ਭਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਅੰਦਰ (ਪਟੁ) ਸਾਫ ਹੈਂ ਸੋ ਯਦਪਿ ਬਾਹਰ (ਗੁਦੜੁ) ਗੁਦੜੋਂ ਮੇਂ ਲਪੇਟੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਮੇਟੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭਲੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ੍ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਰਬ ਸੇਤੀ ਦੇਖਨ੍ੇ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੋਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਰੱਬ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਰਬਕੇ ਦੇਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਯਹ ਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਚੁਪ ਕਰ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਹ ॥
ਦਰਿ ਵਾਟ ਉਪਰਿ ਖਰਚੁ ਮੰਗਾ ਜਬੈ ਦੇਇ ਤ ਖਾਹਿ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਚੇ (ਨਾਹ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਪਹੁੰਚਨੇ ਕੀ ਜੋ (ਵਾਟ) ਡੰਡੀ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਰਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਖਰਚਾ ਨਾਮੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਦੇਹਿ ਤਬ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੀਬਾਨੁ ਏਕੋ ਕਲਮ ਏਕਾ ਹਮਾ ਤੁਮ੍ਾ ਮੇਲੁ ॥
ਦਰਿ ਲਏ ਲੇਖਾ ਪੀੜਿ ਛੁਟੈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਉ ਤੇਲੁ ॥੨॥

(ਦੀਬਾਨੁ) ਆਸਰਾ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਕਲਮ ਭੀ ਏਕ ਕੀ ਚਲੀ ਹੈ ਇਸ ਭਾਵ ਕੇ ਨ ਸਮਝ ਕਰ ਜੋ ਹਮਾਤੁਮਾ ਹਉਮੈ ਵਾ ਇਤਰ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਜਬ ਦਰਗਾਹਿ ਮੇਂ ਹਿਸਾਬੁ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਪੀੜ ਦੁਖ ਪਾ ਕਰ ਹੀ ਛੁਟਨਗੇ ਵਾ ਪੀੜਾ ਲਗੈਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤੇਲੁ ਨਿਕਾਲਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਲ ਪੀੜੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਉਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੭੪

ਪਉੜੀ ॥
ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਣਾ ਕੀਓ ਕਲ ਆਪੇ ਹੀ ਤੈ ਧਾਰੀਐ ॥

ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਯਹ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ (ਕਲ) ਸਕਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਦੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਧਰਿ ਕਚੀ ਪਕੀ ਸਾਰੀਐ ॥

ਕਚੀ ਭਾਵ ਪਾਪੀ (ਪਕੀ) ਪੁੰਨੀ ਸਾਰੀਐ ਨਰਦਾ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਸਭ ਕੋ (ਧਰਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ ॥

ਜੋ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹਹਿ ਕਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜੀਉ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਨ ਉਸਕੋ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਭੁਲਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਨ ਭੁਲਾਈਐ॥

ਆਪਣ ਹਥੀ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰੀਐ ॥੨੦॥

ਤਾਂਤੇ ਆਪਣੇ ਹਾਥ ਸੇ ਅਪਨਾ ਕਾਮ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਨਾਂ ਕਰੀਏ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਖਾਰਥ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੨੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥
ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਆਸਕੀ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਸਕੁ ਕਾਂਢੀਐ ਸਦ ਹੀ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਏਹ ਕੈਸੀ (ਆਸਕੀ) ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਜਿਸਕਰ ਦੂਸਰੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਮਨ ਜਾ ਲਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿਵਾਨ ਸੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮਸੂਕ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ।

ਚੰਗੈ ਚੰਗਾ ਕਰਿ ਮੰਨੇ ਮੰਦੈ ਮੰਦਾ ਹੋਇ ॥

ਆਸਕੁ ਏਹੁ ਨ ਆਖੀਐ ਜਿ ਲੇਖੈ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲਿ ਜੋ ਲੇਖੇ ਮੇਂ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹੁ ਆਸਕੁ ਨਹੀਂ ਕਹੀਦਾ ਭਾਵ ਜੋ ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀਦਾ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਸਲਾਮੁ ਜਬਾਬੁ ਦੋਵੈ ਕਰੇ ਮੁੰਢਹੁ ਘੁਥਾ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਨਮਸਕਾਰ ਭੀ ਕਰੈ ਔਰ ਆਗੇ ਸੇ ਜਬਾਬੁ ਭੀ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤ ਕਹਾਵੈ ਔਰ ਬਰਤਾਵਾ ਮਨੁਖਤਾ ਕਾ ਕਰੈ ਸੋ (ਮੁਢਹੁ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੋ (ਘੁਥਾ) ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੋਵੈ ਕੂੜੀਆ ਥਾਇ ਨ ਕਾਈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਲਾਮੁ ਔ ਜੁਬਾਬ ਦੋਨੋਂ ਰੀਤੀਆਂ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਠਿਕਾਣੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਸਮ੍ਾਲੀਐ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਸ੍ਰਬਦਾ ਕਾਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ ਸਾ ਘਾਲ ਬੁਰੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਐ ॥

ਜਬ ਜਿਸ ਬੁਰੀ ਘਾਲ ਕਰ ਅਪਨਾ ਹੀ ਕੀਆ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਓਹੁ ਬੁਰੀ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂ ਕਮਾਈਐ॥

ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥

ਮੰਦਾ ਕਰਮ ਕਬੀ ਭੀ ਨ ਕਰੀਏ ਲੰਮੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਦੇਕੇ (ਨਿਹਾਲੀਐ) ਦੇਖੀਐ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਨਾਸੁ ਰੂਪੁ ਵਾ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖੀਏ॥

ਜਿਉ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲਿ ਨ ਹਾਰੀਐ ਤੇਵੇਹਾ ਪਾਸਾ ਢਾਲੀਐ ॥

ਜੈਸੇ ਸਾਹਬ ਨਾਲ ਪ੍ਰਣ ਕੀਏ ਹੂਏ ਭਾਵ ਭਜਨੁ ਕਰਨੇ ਕੇ ਬਚਨੁ ਕੋ ਨਾ ਹਾਰ ਜਾਈਏ (ਤੇਵੇਹਾ) ਤੈਸਾ ਪਾਸਾ ਢਾਲੀਐ ਭਾਵ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਤਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਿਛੁ ਲਾਹੇ ਉਪਰਿ ਘਾਲੀਐ ॥੨੧॥

ਕੁਛੁ ਲਾਹੇ ਕੇ ਉਪਰ ਕਮਾਈ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਮੇਂ ਨਾਮ ਲਾਭ ਹੋਇ ਸੋ ਕਰੀਏ॥੨੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਨਾਲੇ ਗਾਰਬੁ ਵਾਦੁ ॥

ਜੋ ਚਾਕੁਰ ਹੋ ਕਰ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗੈ ਔਰ (ਨਾਲੇ) ਸਾਥ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਵਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਕਰੇ॥

ਗਲਾ ਕਰੇ ਘਣੇਰੀਆ ਖਸਮ ਨ ਪਾਏ ਸਾਦੁ ॥

ਯਦਪ ਵਹੁ ਚਾਕਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਬਾਤਾਂ ਭੀ ਕਰੈ ਪਰੰਤੂ ਖਸਮ ਕੀ ਖੁਸੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ਮਾਨੁ ॥

ਜਬ ਆਪਾਭਉ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਸੇਵਕੁ ਤਬ ਕੁਛ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਲਗਾ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਲਗਾ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੋ ਲਗਾ ਚਾਹੁਤੇ ਵਾ ਜਿਸੁਦੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਸੁਨੋ ਮਿਲੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇ ਤਉ ਲਗਾ (ਪਰਵਾਨੁ) ਸਫਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਜੋ ਜੀਇ ਹੋਇ ਸੁ ਉਗਵੈ ਮੁਹ ਕਾ ਕਹਿਆ ਵਾਉ ॥

ਜੋ ਬਾਰਤਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਉਗਵੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਕਾ ਜੋ ਕਹਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਵਾਉ) ਬਿਰਥ ਹੈ॥

ਬੀਜੇ ਬਿਖੁ ਮੰਗੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੇਖਹੁ ਏਹੁ ਨਿਆਉ ॥੨॥

ਜੋ ਬਿਖ ਤੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਭਲਾ ਦੇਖੋ ਯਹ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਯਾਉਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਕਰੈਗਾ ਵੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਭੁਗਤਨਾ ਪੜੈਗਾ॥੨॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਨਾਲਿ ਇਆਣੇ ਦੋਸਤੀ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਇਆਣੇ ਬਾਲਕ ਵਾ ਮੂਰਖ ਸੇ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਸੋ ਕਭੀ (ਰਾਸਿ) ਸੂਤ੍ਰ ਵਾ ਸਚਾਈ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਜੇਹਾ ਜਾਣੈ ਤੇਹੋ ਵਰਤੈ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਜੈਸਾ ਵਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਓਸਾ ਹੀ ਬਰਤਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਮਨਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀਏ ਤੋ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਮਨ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਓ॥

ਵਸਤੂ ਅੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਸਮਾਵੈ ਦੂਜੀ ਹੋਵੈ ਪਾਸਿ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਬਸਤੂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਤਉ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ ਜਬ (ਜੀ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸੇ (ਦੂ) ਦ੍ਵੈਤ (ਪਾਸਿ) ਅਲਗ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲੈ ਕਹੀ ਬਣੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਥ ਹੁਕਮ ਕਰਾ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਦਾਸ ਕਹਨੀ ਬਨਤੀ ਹੈ॥

ਕੂੜਿ ਕਮਾਣੈ ਕੂੜੋ ਹੋਵੈ ਨਾਨਕ ਸਿਫਤਿ ਵਿਗਾਸਿ ॥੩॥

ਜੋ ਮਿਥਯਾ ਕਰਮ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਉਨੇ ਉਨ ਕਾ ਫਲੁ ਮਿਥਯਾ ਭਾਵ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਤੇ (ਵਿਗਾਸਿ) ਅਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਨਾਲਿ ਇਆਣੇ ਦੋਸਤੀ ਵਡਾਰੂ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ॥

ਪਾਣੀ ਅੰਦਰਿ ਲੀਕ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦਾ ਥਾਉ ਨ ਥੇਹੁ ॥੪॥

ਬਾਲਕ ਕੇ ਭਾਵ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾ ਮੂਰਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਔਰ (ਵਡਾਰੂ) ਰਾਜਾ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਜਲ ਕੀ ਲਕੀਰ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਖੀਚਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਹੈ ਫਿਰ ਜਲ ਮੈਂ (ਥਾਉ) ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਬਾਲਕ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਭੀ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਿਸਥਿਰ ਹੈ॥੪॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਹੋਇ ਇਆਣਾ ਕਰੇ ਕੰਮੁ ਆਣਿ ਨ ਸਕੈ ਰਾਸਿ ॥

ਜੋ ਬਾਲਕ ਵਾ ਮੂਰਖ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਜੋ ਜਾਣ ਬੁਝਕੇ ਮਾੜਾ ਵਾ ਮਨ ਜੋ ਇਆਣਾ ਭਾਵ ਚੰਚਲ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਤਾ॥

ਜੇ ਇਕ ਅਧ ਚੰਗੀ ਕਰੇ ਦੂਜੀ ਭੀ ਵੇਰਾਸਿ ॥੫॥

ਜੋ ਏਕ ਆਧ ਬਾਤ ਅਛੀ ਕਰਤਾ ਤੌ ਪੁਨਾ ਦੂਸਰੀ (ਵੇਰਾਸਿ) ਨਿਕੰਮੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਾਕਰੁ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਜੇ ਚਲੈ ਖਸਮੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਚਾਕਰੀ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਚਲੇ॥

ਹੁਰਮਤਿ ਤਿਸ ਨੋ ਅਗਲੀ ਓਹੁ ਵਜਹੁ ਭਿ ਦੂਣਾ ਖਾਇ ॥

(ਹੁਰਮਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਤਿਨ ਕੋ (ਅਗਲੀ) ਬਹੁਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਵਜਹੁ) ਦੁਮਾਹਾ ਭੀ ਦੂਣਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਾਰਬਧ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਪਰਸੰਨ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੈ ਕਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਫਿਰਿ ਗੈਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਪਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਬਰੋਬਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਗੈਰਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਜਹੁ ਗਵਾਏ ਅਗਲਾ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਪਾਣਾ ਖਾਇ ॥

ਆਗੇ ਕਾ ਭੀ ਜੋ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਉਸ ਵਜਹੁ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਮੁਹੇ ਮੁਹ ਜੁਤੀਆਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੋ ਦੁਖੀ ਹੂਆ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ ਤਿਸੁ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹਮੇਸਾ ਖਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਧੰਨਜਬਾਦ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲਈ ਨਾਲਿ ਖਸਮ ਚਲੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਚਲਤੀ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਦਾਤਿ ਆਪਸ ਤੇ ਜੋ ਪਾਈਐ ॥

ਏਹ ਦਾਤ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਸ ਤੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭੂਤਾਦਿਕ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਤੁਛ ਸਿਧੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੫

ਨਾਨਕ ਸਾ ਕਰਮਾਤਿ ਸਾਹਿਬ ਤੁਠੈ ਜੋ ਮਿਲੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਾਮਾਤ ਸਰਬ ਸੇ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਏਹ ਕਿਨੇਹੀ ਚਾਕਰੀ ਜਿਤੁ ਭਉ ਖਸਮ ਨ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਕੁ ਕਾਢੀਐ ਜਿ ਸੇਤੀ ਖਸਮ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਵਹੁ ਕਿਆ ਸੇਵਾ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਭਉ ਨ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤ ਨ ਹੋਇ ਸੇਵਕ ਹੀ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾ ਖਸਮ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਇ। ਵਾ ਵਹੁ ਕਿਆ ਚਾਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਭੈ ਨ ਜਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਨੇ ਕਰ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਤ ਨ ਜਾਪਨ੍ਹੀ ਹਰਿ ਤਾ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਕੇ) ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ (ਜਾਪਨੀ) ਜਾਨੀਤਾ॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸਾਖਤੀ ਫਿਰਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਮਾਰ ॥

ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਜੀਉ ਸੇ (ਸਾਖਤੀ) ਕਠੋਰਤਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਧਰਮ ਰਾਇ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨ੍ਾ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰੀਆ ਇਕਿ ਤੁਰੀ ਚੜਹਿ ਬਿਸੀਆਰ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਪੜਤੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ (ਬਿਸੀਆਰ) ਬਹੁਤ ਵਾ ਵੱਡੇ ਘੋੜੋਂ ਪਰ ਚੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹਉ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਉ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਫਿਰਿ ਤਿਸ ਹੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰਿ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਾਰ ਕਰਨੀ ਭਾਵ ਖਬਰ ਲੇਨੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਖਬਰ ਲੇ ਰਹਾ ਹੈ॥੨੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ ਆਪੇ ਪੂਰਣੁ ਦੇਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨ੍ੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਈਐ ਇਕਿ ਚੁਲ੍ੈ ਰਹਨ੍ਿ ਚੜੇ ॥

ਇਕ ਭਾਂਡੋਂ ਮੇਂ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰੂਪ ਦੂਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਕ ਚੂਲੇ ਪਰ ਚਢਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨ੍ਿ ਇਕਿ ਉਪਰਿ ਰਹਨਿ ਖੜੇ ॥

ਏਕ (ਨਿਹਾਲੀ) ਤੋਸਕ 'ਤੁਲਾਈ' ਬਿਛਾਇ ਕਰ ਸੋਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਊਪਰ ਖੜੇ ਰਹਤੇ ਭਾਵ ਪਹਰਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ੍ਾ ਸਵਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜਾਈ ਭਿ ਰਖੈ ਆਪਿ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸੂਖਮ ਤਤ੍ਵ (ਸਾਜੇ) ਰਚੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਅਸਥੂਲ ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੋ ਕਰੇ ਹੈ (ਜਾਈ) ਜਗਹ ੧੪ ਲੋਕ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥

ਤਿਨ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਭੇਦ ਕਿਸ ਸੇ ਕਹੀਏ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਵੱਡੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਕਾ (ਕਹਣਾ) ਜਸ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਸੋ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰ ਕਰੀਮੁ ਦੇ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥

ਸੋ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਕਰਤਾ (ਕਾਦਰ) ਮਾਇਆ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਂ (ਕਰੀਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹਿ) ਪਹੁੰਚਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ ॥

ਜੀਵ ਵਹੀ ਕਾਰ ਭਾਵ ਕਿਰਿਆ ਕਮਾਉਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਜੀਵ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲਿਖ ਛੋੜੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥
ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥੨੪॥੧॥ ਸੁਧੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਜਾਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵ ਕੋ ਸੋਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਐ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ॥੨੪॥੧॥ਸੁਧੁ॥

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ॥

ਆਸਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ॥

ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਤੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਹਿ ਕਰ ਉੱਤਰ ਕਹੇਂਗੇ॥

ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗਿ ਹਮ ਬਿਨਵਤਾ ਪੂਛਤ ਕਹ ਜੀਉ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਣ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰਕੇ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੀਵ ਪਰਲੈ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਸੁਸਪਤੀ ਵਤ ਲੀਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਕੋ (ਕਹ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਪਾਇਆ ਭਾਵ ਆਵਰ ਭਾਵ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਕਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਉਂ ਹੂਆ॥

ਕਵਨ ਕਾਜਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਕਹਹੁ ਮੋਹਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥੧॥

ਅਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਉਪਜਤਾ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹੋ॥੧॥

ਦੇਵ ਕਰਹੁ ਦਇਆ ਮੋਹਿ ਮਾਰਗਿ ਲਾਵਹੁ ਜਿਤੁ ਭੈ ਬੰਧਨ ਤੂਟੈ ॥

ਹੇ ਦੇਵ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਰਸਤੇ ਪਾਓ ਜਿਸ ਕਰ ਭੈਦਾਇਕ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਜਾਵੇਂ॥ ਤੀਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੂਏ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਫੇੜ ਕਰਮ ਸੁਖ ਜੀਅ ਜਨਮ ਤੇ ਛੂਟੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ (ਫੇੜ ਕਰਮ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਖ ਜੀਵ ਕੋ ਤਬ ਹੋਇ ਜਬ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਇ ਵਾ ਸੁਖ ਤੋ ਜੀਵ ਪਾਸੋਂ ਜਨਮ ਕਾਲ ਤੇ ਹੀ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਾਇਆ ਫਾਸ ਬੰਧ ਨਹੀ ਫਾਰੈ ਅਰੁ ਮਨ ਸੁੰਨਿ ਨ ਲੂਕੇ ॥
ਆਪਾ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ਇਨ ਬਿਧਿ ਅਭਿਉ ਨ ਚੂਕੇ ॥੨॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਲੁਕਤਾ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਫਾਸੀ ਰੂਪ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਫਾੜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਆਪਾ ਪਦੁ) ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਸੇ ਅਭੈ ਹੋਨਾ ਥਾ ਕਿੰਤੂ ਨ ਹੂਆ (ਚੂਕੇ) ਭੂਲ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨੁ ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦੁ ਨਾ ਹੂਆ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੀਉ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਸਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਕਹੀ ਨ ਉਪਜੈ ਉਪਜੀ ਜਾਣੈ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਬਿਹੂਣਾ ॥

ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਕਭੀ ਉਤਪੰਨ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਭਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੀ ਕਹੀ ਹੁਈ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਵ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰੁ ਮਨ ਕੀ ਉਪਜੀ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਾਨਤਾ ਹੈ (ਭਾਉ ਅਭਾਉ) ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਸੇ (ਬਿਹੂਣਾ) ਰਹਿਤ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੇ ਭਾਵ ਸੇ ਅਰੁ ਮਨਮਤ ਕੇ ਅਭਾਉ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਕੇ ਭੈਦਾਇਕ ਬੰਧਨ ਤੂਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਉਦੈ ਅਸਤ ਕੀ ਮਨ ਬੁਧਿ ਨਾਸੀ ਤਉ ਸਦਾ ਸਹਜਿ ਲਿਵ ਲੀਣਾ ॥੩॥

ਜਬ ਸੂਰਜ ਚੜੇ ਸੇ ਉਤਰਨੇ ਤਕ ਕੇ ਜਾਵਤ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਨ ਸੇ ਜਬ ਭੋਗ ਬੁਧਿ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਵਾ ਉਦੈ ਅਸਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਬੁਧਿ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਸਦਾ ਨਿਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬੁ ਬਿੰਬ ਕਉ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਦਕ ਕੁੰਭੁ ਬਿਗਰਾਨਾ ॥

(ਕੁੰਭੁ) ਘੜੇ ਮੇਂ (ਉਦਕ) ਜਲ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਬਿਗਰ ਗਯਾ ਘੜਾ ਫੁਟ ਕਰ ਭਾਵ ਡੁਲ ਗਯਾ ਤਬ ਜੋ ਸੂਰਜ ਕਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬੁ ਥਾ ਸੋ ਬਿੰਬ ਸੂਰਜ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਯਾ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰੁ ਘਟੁ ਅੰਤਸਕਰਣੁ ਜਲ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਘਟੁ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਜਲ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਯਾ ਅਰੁ ਭੈਦਾਇਕ ਬੰਧਨ ਤੂਟ ਗਏ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਗੁਣ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ਤਉ ਮਨੁ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਨਾਂ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਐਸਾ (ਗੁਣ) ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਭਾਗ ਗਯਾ ਅਰ ਮਾਨੁ ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕਾਸੀ ਜੀ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸੰਗਤ ਆਉਤੀ ਥੀ ਤਿਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਭਗਤ ਕੋ ਠਗੋਂ ਨੇ ਬੈਸਨਵੋਂ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਲੇ ਆਇ ਕਰ ਔਰ ਉਨਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਪਦਾਰਥ ਲੇ ਲੀਆ ਇਸ ਸਮਾਚਾਰ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੬

ਆਸਾ ॥

ਗਜ ਸਾਢੇ ਤੈ ਤੈ ਧੋਤੀਆ ਤਿਹਰੇ ਪਾਇਨਿ ਤਗ ॥
ਗਲੀ ਜਿਨ੍ਾ ਜਪਮਾਲੀਆ ਲੋਟੇ ਹਥਿ ਨਿਬਗ ॥
ਓਇ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਬਾਨਾਰਸਿ ਕੇ ਠਗ ॥੧॥

ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਤੀਨ ਗਜ ਕੀ ਦੋ ਧੋਤੀਆਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨ ਅਗਰ ਕਾ (ਤਗ) ਜਨੇਊ ਪਹਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਤਗ ਪਹਨਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨਕੇ ਗਲੋਂ ਮੇਂ ਜਪੁ ਕਰਨੇ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈ ਨਿਬਗ ਖੂਬ ਮਾਂਜ ਕਰ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਸ੍ਵੇਤ ਲੋਟੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਬਾਨਾਰਸੀ ਠਗ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਨ ਮੋ ਕਉ ਭਾਵਹਿ ॥
ਡਾਲਾ ਸਿਉ ਪੇਡਾ ਗਟਕਾਵਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਪਾਖੰਡੀ ਸੰਤ ਮੁਝ ਕੋ ਅਛੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤੇ ਜੋ ਡਾਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪੇਡ ਹੀ ਕੋ ਗਟਕਿ ਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥ ਸਹਤ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਸਨ ਮਾਂਜਿ ਚਰਾਵਹਿ ਊਪਰਿ ਕਾਠੀ ਧੋਇ ਜਲਾਵਹਿ ॥
ਬਸੁਧਾ ਖੋਦਿ ਕਰਹਿ ਦੁਇ ਚੂਲ੍ਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਣਸ ਖਾਵਹਿ ॥੨॥

ਬਰਤਨ ਮਾਂਜ ਕਰਕੇ ਚੁਲੇ ਪਰ ਚਢਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਕਾਠੀ) ਲਕੜੀ ਧੋਇਕਰ ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੋਦ ਕਰ ਸੁਧ ਭੂਮਕਾ ਪਰ ਦੋ ਚੁਲੇ ਬਨਾਉਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਸ ਪਰ ਰਸੋਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਗਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਕੇ ਰਸੋਈ ਅਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਚੁਲੇ ਮੈਂ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਸਤੇ ਅਗ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਸੂਦਰ ਬੈਸ ਸਭ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੀ ਹਿੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਓਇ ਪਾਪੀ ਸਦਾ ਫਿਰਹਿ ਅਪਰਾਧੀ ਮੁਖਹੁ ਅਪਰਸ ਕਹਾਵਹਿ ॥

ਵਹੁ ਪਾਪੀ ਸਦਾ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੇ ਭਰੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਮੁਖਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਪਰਸ ਕਹਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਕਿਸੀ ਕੋ ਛੂਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਫਿਰਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਸਗਲ ਕੁਟੰਬ ਡੁਬਾਵਹਿ ॥੩॥

ਨਿਤ੍ਯ ਪ੍ਰਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਡੁਬਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਿਆ ਬਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਵਹੁ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਉਸੀ ਤਰਫ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬ ਸੰਸਕਾਰ ਹੈਂ ਅਬ ਜੀਵ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪੁਨਰਪਿ) ਫਿਰ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਦੁਤੀਆਰਥ:-ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਖਣ ਪਰਖਜ ਮੇਂ ਭੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ (ਸੰਤਨ) ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਮੁਝ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਡਾਲਾ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ (ਪੇਡਾ) ਮੂਲ ਅਵਿਦਿਆ ਸਹਿਤ (ਗਟਕਾਵਹਿ) ਖਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਸਾਡੇ ਤੀਨ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਜੋ ਓਅੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ (ਗਜ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਤੈ) ਤੀਨੋ ਇਛਾ (ਧੋਤੀਆ) ਧੋ ਡਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਈਖਣਾ ਪੁਤ੍ਰ ਈਖਣਾ ਧਨ ਈਖਣਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤੀਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੋ ਰੋਕਾ ਹੈ ਇਹੀ ਜਨੇਊ ਪਰਨਾ ਹੈ (ਗਲੀ ਜਿਨਾ ਜਪਮਾਲੀਆ) ਜਿਨਕੀ ਬਾਤਾਂ ਹੀ ਜਪ ਮਾਲਾ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪੁੰਨ ਜਨਕ ਹੈਂ ਔਰ ਹਾਥ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵੈ ਬਿਸ਼ਜ ਮੈਂ (ਨਬਗ) ਵਿਸੇਸ ਚਲਨੇ ਸੇ (ਲੋਟੇ) ਮੁੜ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿਕੇ ਸੰਤ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਨੇ ਹੂਏ ਬਿਖਜ ਰਸ ਕੇ ਠਗ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਿਸਿਆ ਹੈ॥੧॥ (ਬਾਸਨ ਮਾਂਜ) ਤੀਨ ਬਾਸਨਾ ਹੈਂ-ਸਰੀਰ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਲੋਕ ਬਾਸਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਾਸਨਾ। ਵਾਸਨਾ ਕੇ ਰੂਪ। ਦੇਹ ਵਾਸਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਹ ਕੋ ਸੁਗੰਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਰਖਣੇ ਕੀ ਭਾਵਨਾ। ਲੋਕ ਵਾਸਨਾ ਇਹ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਛਾ ਕਹੇਂ। ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁਤ ਪੜਨੇ ਵਾ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਣੀ ਇਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਾਸਨਾ ਏ ਤੀਨ ਬਾਸਨਾ ਹੈਂ। ਸੋ ਇਨਕੋ ਮਾਂਜ ਰਖਤੇਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਉਪਰ ਭਾਵ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਚਢਾਇ ਕਿਆ ਲਗਾਏ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕਾਠੀ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਵਾ ਦੇਹ ਕੋ (ਧੋਇ) ਭਗਤੀ ਸੇ ਸੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਤ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨਿਕਾਲ ਕਰਕੇ ਦੋ (ਚੂਲੇ) ਰਾਰਾ ਮਮਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਚੂਲੇ ਮੇਂ ਪਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਾਰੇ ਮਾਣਸ) ਧਨ ਮਾਨ ਕੁਲ ਮਾਨ ਬਿਦਿਆ ਮਾਨ ਇਨ ਸਭ ਮਾਨੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ (ਓਇ) ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ (ਪਾਪੀ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੀਉ ਕੋ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਨਿਸਚਜ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ (ਅਪਰਸ) ਅਸੰਗੋਹੰ ਐਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਪਰਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਆਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਨਿਤ ਨਿਤ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਖ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵੇ ਸੰਤ ਅਭਿਮਾਨੀਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਫਿਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਰੇ ਅਪਨੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਜਸ ਮੇਂ (ਡੁਬਾਵਹਿ) ਮਗਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਜਿਧਰ ਭਾਵ ਜਿਸ ਤ੍ਰਫ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਨ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਓਰ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰਯ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਤਗੁਰੁ ਜਿਸਕੋ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪੁਨ) ਫਿਰ (ਅਪਿ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਆਸਾ ॥

ਬਾਪਿ ਦਿਲਾਸਾ ਮੇਰੋ ਕੀਨ੍ਾ ॥
ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੀਨ੍ਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਝੇ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਿਹਜਾ (ਸੁਖਾਲੀ) ਸੁਖਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ ਮੁਖ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਾਪ ਕਉ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥
ਆਗੈ ਗਇਆ ਨ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੧॥

ਐਸੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਭੁਲਾਈਐ ਜਬ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਯਾ ਤਬ ਬਾਜੀ ਨ ਹਾਰੀਏਗੀ॥੧॥

ਮੁਈ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਹਉ ਖਰਾ ਸੁਖਾਲਾ ॥
ਪਹਿਰਉ ਨਹੀ ਦਗਲੀ ਲਗੈ ਨ ਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੀ (ਮਾਈ) ਮਮਤਾ ਜਬ ਸੇ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਤਬਸੇ ਮੈਂ (ਖਰਾ) ਬਹੁਤ (ਸੁਖਾਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੂੰ ਮੈਂ ਅਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਦਗਲੀ) ਗੋਦੜੀ ਵਾ ਖਫਨੀ ਨਹੀਂ ਪਹਿਨਤਾ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪਾਲਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਲਿ ਤਿਸੁ ਬਾਪੈ ਜਿਨਿ ਹਉ ਜਾਇਆ ॥
ਪੰਚਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸੰਗੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਪਿਤਾ ਕੇ ਜਿਸਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਨ ਦੇਤਾ ਤੌ ਕੈਸੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਂਚ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਮੇਰਾ ਸੰਗ (ਚੁਕਾਇਆ) ਉਠਾਇਆ ਭਾਵ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਪਾਵਾ ਤਲਿ ਦੀਨੇ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭੀਨੇ ॥੨॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਮਾਰ ਕਰ ਮੇਰੇ ਪੈਰੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਭੀਨੇ ਹੈਂ।

ਪਿਤਾ ਹਮਾਰੋ ਵਡ ਗੋਸਾਈ ॥
ਤਿਸੁ ਪਿਤਾ ਪਹਿ ਹਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਾਈ ॥

ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਸਭ ਸੇ ਬੜਾ (ਗੋ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ (ਸਾਈ) ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਿਤਾ ਪਾਸ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਉਂ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਤ ਮਾਰਗੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੇ ਤਬ (ਮਾਰਗੁ) ਰਸਤਾ ਹਮਕੋ ਦਿਖਲਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਜਿਸਕਾ ਊਪਰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਛਾ ਲਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਪੂਤੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਬਾਪੁ ਮੇਰਾ ॥
ਏਕੈ ਠਾਹਰ ਦੁਹਾ ਬਸੇਰਾ ॥

ਜਬ ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਤਬ ਯਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਬਾਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਜੀਵ ਕਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਈਸ੍ਵਰ ਸਾਖੀ ਦੋਨੋ ਕਾ ਬਾਸਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਨਿ ਏਕੋ ਬੂਝਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝਿਆ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕਛੁ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤਖਯ ਹੂਆ॥੪॥੩॥

ਕਿਸੀ ਸਮੈ ਲਛਮੀ ਕਾ ਔਰ ਬਿਸਨੁ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਰਹਸਯ ਸੇ ਸੰਬਾਦ ਹੂਆ। ਲਛਮੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਬਡੇ ਹੈਂ। ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਬਡੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰੀਖਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸਾਧੂ ਬਨਕਰ ਲਖਯਮੀ ਕੇ ਭਗਤ ਕੇ ਘਰ ਗਏ ਔਰ ਯਹ ਕਹਕਰ ਉਸ ਮਕਾਨ ਮੇਂ ਰਹੇ ਕਿ ਜਹਾਂ ਰਹੇਂਗੇ ਚਾਰ ਮਾਸ ਹਮ ਨਹੀਂ ਉਠੇਂਗੇ ਸਾਹੁ ਨੇ ਸਤ ਬਚਨ ਕਹਾ ਔਰ ਚੌਬਾਰੇ ਮੈਂ ਆਸਨ ਦੀਆ ਪੀਛੇ ਸੇ ਲਖਯਮੀ ਭੀ ਉਸੀ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਕੇ ਘਰ ਏਕ ਮਹਾਰਾਨੀਕੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਗਈ ਸਾਹੂਕਾਰ ਨੇ

ਉਤਾਰਾ। ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਜਲ ਪਾਨ ਕੀ ਇਛਾ ਸੇ ਜਲ ਮਗਾਇਕਰ ਛਕਾ ਔਰ ਉਸ ਪਾਤ੍ਰ ਕੋ ਫੈਕ ਦੀਆ ਸਾਹੁ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਯਹ ਤੋ ਸਰਨ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਦਾਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਨਿਤਯ ਹੀ ਉਛਿਸ੍ਟ ਪਾਤ੍ਰ ਫੈਕ ਦੀਆ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸ਼ਾਹੁ ਨੇ ਸਮਝਾ ਕਿ ਯਦੀ ਇਨਕਾ ਰਹਨਾ ਕਛੁ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਘਰ ਹੋ ਜਾਇ ਤੋ ਮੈਂ ਤੋ ਧਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਊਂ ਯਹ ਸਮਝ ਕਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀ ਕਿ ਆਪ ਯਹਾਂ ਹੀ ਠਹਰੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਲਖਸਮੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਨ ਤੋ ਹਮਰਾ ਭੀ ਠਹਰਨੇ ਕਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਸ੍ਵਛ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ ਤਬ ਸਾਹੁ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਮਕਾਨ ਆਪ ਅਛਾ ਸਮਝੈ ਉਸ ਮੇ ਰਹੈਂ ਸਭ ਮਕਾਨ ਦੇਖ ਜਿਸਮੇਂ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਥਾ ਸੋ ਪਸਿੰਦ ਕੀਆ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਨੇ ਕਹਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ ਦੂਸਰੇ ਚੌਬਾਰੇ ਮੇਂ ਚਲੋ ਸਾਧੂ ਬੋਲੇ ਹਮਾਰਾ ਤੇਰਾ ਬਚਨ ਹੈ ਹਮ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਕਹੀਂ ਜਾਇੰਗੇ ਤੂੰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਲੋਭ ਕਰ ਧਰਮ ਨਾ ਹਾਰ। ਸਾਹੁ ਨੇ ਸਾਧੂ ਕੋ ਧਕਾ ਦੇਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਲਖਸਮੀ ਜੀ ਕਾ ਵਹਾਂ ਆਸਨ ਕਰਾਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਬਿਸਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬ ਮੇਰੇ ਭਗਤਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਭੀ ਤੂੰ ਜਾਹੁ ਤਬ ਗਈ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤੁ ਜਲਦੀ ਏਕ ਤਾਨੀ ਮੇਰੀ ਬੁਨ ਦੇਓ। ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਅਗਲਾ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਕਰ ਦੇਇਗੇ ਜਬ ਧਨ ਦਿਖਲਾਇਆ ਤਬ ਗੁਸਾਈ ਜੀ ਨੇ ਸੋਚਾ ਕਿ ਯਹ ਤੋ ਮਾਯਾ ਨਕਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਯਹ ਸਬਦ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਾ॥੪॥੩॥

ਆਸਾ ॥

ਇਕਤੁ ਪਤਰਿ ਭਰਿ ਉਰਕਟ ਕੁਰਕਟ ਇਕਤੁ ਪਤਰਿ ਭਰਿ ਪਾਨੀ ॥
ਆਸਿ ਪਾਸਿ ਪੰਚ ਜੋਗੀਆ ਬੈਠੇ ਬੀਚਿ ਨਕਟ ਦੇ ਰਾਨੀ ॥੧॥

ਲਖਜਮੀ ਕੇ ਪੂਜਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੇ ਵਕਤ ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਮੇਂ (ਉਰਕਟ) ਫੂਲ ਔਰ (ਕੁਰਕਟ) ਫਲ ਭਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਪਾਂਚ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਜੋਗੀ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਬੀਚ ਮੇਂ ਤੂੰ ਨਕਟ ਦੇਈ ਰਾਨੀ ਬੈਠੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਕਟੀ ਕੋ ਠਨਗਨੁ ਬਾਡਾ ਡੂੰ ॥
ਕਿਨਹਿ ਬਿਬੇਕੀ ਕਾਟੀ ਤੂੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਕਟੀ ਜੋ ਗਯਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕਰ ਨਕਟੀ ਗਈ ਹੋ ਸੋ ਕਹੀਏ ਨਕਟੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਤੇਰਾ (ਠਨਗਨੁ) ਚੋਲਾ (ਡੂੰ) ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ (ਬਾ) ਬਜ ਰਹਾ ਹੈ (ਡਾ) ਡੌਰੂ ਕੀ ਤਰਹ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਲਿਓਂ ਮੈਂ ਬਜ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਵਡਾ ਡਾਢਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਬਿਬੇਕੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤੂੰ ਕਟੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਗਲ ਮਾਹਿ ਨਕਟੀ ਕਾ ਵਾਸਾ ਸਗਲ ਮਾਰਿ ਅਉਹੇਰੀ ॥
ਸਗਲਿਆ ਕੀ ਹਉ ਬਹਿਨ ਭਾਨਜੀ ਜਿਨਹਿ ਬਰੀ ਤਿਸੁ ਚੇਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਕਟੀ ਕਾ ਸਭ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਹੈ ਔਰ ਸਗਲ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਅਉਰੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ। ਤਬ ਮਾਯਾ ਨੇ ਕਹਾ ਸਗਲੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਬਹਿਨ ਭਾਨਜੀ ਹੋਂ ਅਰਥਾਤ ਪਰਾਈ ਰਹਤੀ ਹੂੰ ਜਿਸੁ ਨੇ ਬਰੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਮੈਂ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਹੋ ਰਹਤੀ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਰੋ॥੨॥

ਹਮਰੋ ਭਰਤਾ ਬਡੋ ਬਿਬੇਕੀ ਆਪੇ ਸੰਤੁ ਕਹਾਵੈ ॥
ਓਹੁ ਹਮਾਰੈ ਮਾਥੈ ਕਾਇਮੁ ਅਉਰੁ ਹਮਰੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥੩॥

ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਸਾਈਂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੋ ਬਡਾ ਬਿਬੇਕੀ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ ਰੂਪ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਤਬ ਮਾਯਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਨੂੰ ਸੌਕਨ ਬਨਾਇਕਰ ਰਖੋ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜਬ ਤਕ ਉਹੁ ਭਰਤਾ ਹਮਾਰੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਸੌਕਨ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ॥੩॥

ਨਾਕਹੁ ਕਾਟੀ ਕਾਨਹੁ ਕਾਟੀ ਕਾਟਿ ਕੂਟਿ ਕੈ ਡਾਰੀ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਬੈਰਨਿ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ॥੪॥੪॥

ਤਬ ਮਾਯਾ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਸਾਈਂ ਜੀ ਮੇਰਾ ਤੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਅਬ ਕਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮੁਝੇ ਕਾਟੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਕੀ ਬਾਰਨਿ ਤੂੰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਬਾਸੀ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤੀਤ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਗੰਧੀਓਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਕ ਸੇ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਬਿਖਜ ਸਬੰਧੀ ਸਬਦ ਕੇ ਨ ਸੁਨਨੇ ਕਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਭੀ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ (ਕਾਟ) ਤ੍ਵਚਾ ਇੰਦ੍ਰਜ ਸੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸੇ ਭੀ ਕਾਟੀ ਹੈ (ਕੂਟ) ਚਖ੍ਯੂ ਇੰਦ੍ਰਜ ਸੇ ਭੀ ਤੁਝੇ ਕਾਟਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਓਰ ਦੇਖਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਰਸਨਾ ਸੇ ਭੀ ਤੂੰ ਡਾਰੀ ਭਾਵ ਤਿਆਗੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਪਢਤੇ ਸੁਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਜਦਿਜਪ ਤੂੰ (ਨਾਕ) ਸ੍ਵਰਗ ਦੇਵਤੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਗਿਰਾਉਤੀ ਹੈ (ਕਾਨ) ਜੰਗਲ ਬਾਸੀ ਏਕਾਤੀ ਤਪਸ੍ਵੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਕਾਟ ਗਿਰਾਉਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਕੂਟ) ਪਰਬਤ ਬਾਸੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਕੂਟ ਕਰ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤੀ ਹੈ ਐਸੀ ਸਾਮਰਥ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤ ਜਨ ਤੁਝੈ ਅਪਨੀ ਬੈਰਨ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਤਖ੍ਯ ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨ ਨਾਂ ਮੰਨੇ ਤਬ ਨਾਕ ਸੇ ਕਾਟ ਡਾਰੀ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਭੀ ਕਾਟ ਦੀ ਔਰ ਨਾਕ ਕਾਨ ਕਾਟਨੇ ਪਰ ਫਿਰ ਔਰ ਸੋਟੇ ਸੇ ਕੂਟ ਕਰ ਘਸੀਟ ਕਰ ਫੈਕ ਦੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਨਿਰਬਿਖਈ ਭਗਤ ਦੇਖੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਨੇ ਮੁਝੇ ਪਹਿਚਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਲਚ ਬਸ ਧਕੇ ਦਿਲਾਏ ਥੇ ਮੇਰੇ ਜੁਲਾਹੇ ਭਗਤ ਨੇ ਤੁਝੇ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਆ ਤਬ ਲਛਮੀ ਨੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਔਰ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਮਝ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ॥੪॥੪॥ ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਹੁ ਤੀਰਥ ਭ੍ਰਮਨਾ ॥
ਲੁੰਜਿਤ ਮੁੰਜਿਤ ਮੋਨਿ ਜਟਾਧਰ ਅੰਤਿ ਤਊ ਮਰਨਾ ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਹੋਇ ਜਤੀ ਹੋਇ ਤਪੀ ਹੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋਇ ਬਹੁ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੋਇ (ਲੁੰਜਿਤ) ਸਰੇਵੜਾ ਹੋਇ (ਮੁੰਜਿਤ) ਬ੍ਰਹਮ ਚਾਰੀ ਵਾ (ਮੁੰਜਿਤ) ਮੂੰਜ ਕੀ ਤੜਾਗੀ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋ (ਮੋਨੀ) ਬਾਣੀ ਕਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋਇ ਸੀਸ ਪਰ ਜਟਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੋਇ ਤਊ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਾ ਤੇ ਸੇਵੀਅਲੇ ਰਾਮਨਾ ॥
ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਤੁ ਜਾ ਕੈ ਕਹਾ ਕਰੈ ਜਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਜੋ ਪੂਨਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਕਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਆਗਮ ਨਿਰਗਮ ਜੋਤਿਕ ਜਾਨਹਿ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਆਕਰਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੭

ਤੰਤ ਮੰਤ੍ਰ ਸਭ ਅਉਖਧ ਜਾਨਹਿ ਅੰਤਿ ਤਊ ਮਰਨਾ ॥੨॥

(ਆਗਮ) ਸਾਸਤ੍ਰ (ਨਿਗਮ) ਵੇਦ ਔਰ ਜੋਤਿਸ ਕਾ ਭੀ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਪੰਡਤ ਹੋ ਔਰ ਬਹੁਤ ਭਾਵ ਨਵੇਂ ਹੀ ਬਿਆਕਰਣੋ ਕੋ ਪੜਾ ਹੋਇ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਔਖਧੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਜਾਨਤਾ ਹੋਇ ਤਉ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਜ ਭੋਗ ਅਰੁ ਛਤ੍ਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬਹੁ ਸੁੰਦਰਿ ਰਮਨਾ ॥
ਪਾਨ ਕਪੂਰ ਸੁਬਾਸਕ ਚੰਦਨ ਅੰਤਿ ਤਊ ਮਰਨਾ ॥੩॥

ਰਾਜ ਭੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਛਤ੍ਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬਹੁਤ (ਰਮਨਾ) ਰਮਣੀਕ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੀ ਹੋਇਂ ਪਾਨ ਕਪੂਰ ਚੰਦਨ ਭੀ ਸੁਬਾਸਿਤ ਹੋਇ ਤਉ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਭ ਖੋਜੇ ਕਹੂ ਨ ਊਬਰਨਾ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਉ ਰਾਮਹਿ ਜੰਪਉ ਮੇਟਿ ਜਨਮ ਮਰਨਾ ॥੪॥੫॥

ਹਮਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔਰ ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨ ਸਭ ਖੋਜੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਕਾਲ ਸੇ (ਊਬਰਨਾ) ਬਚਨਾ (ਕਹੂ) ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਇਉਂ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਮੇਟ ਦੇਹੋ॥੪॥੫॥

ਵੰਝਿਆ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸਬਦ ਆਜਾਤਬਾਦ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੇ ਇਹ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਦਾਪਿ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਔਰ ਸਭ ਸਾਮਾਨ ਬਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਨ ਕੁਛ ਹੂਆ ਹੈ ਨ ਹੋਗਾ ਇਹ ਏਕ ਕਲਪਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਸਿਧਾਂਤ ਅਰਥ ਤੋ ਇਸ ਕਾ ਇਹ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬੁਧਵਾਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਭੀ ਅਰਥ ਕਲਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਉਥਾਨਕਾ ਇਹ ਕਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਤਾਏ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਆਹ ਥਾ ਲੋਕ ਬਰਾਤ ਮੇਂ ਚਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਤੋ ਬਹੁਤ ਬੜੀ ਬੜੀ ਬਾਰਾਤੋਂ ਮੇਂ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਅਰਥ ਮੇਂ ਬੰਸ ਕੋ ਪੂਤ ਬਿਆਹਨ ਚਲਿਓ ਇਹਾਂ ਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਵਾ ਉਪਦੇਸ ਵਾਕ੍ਯ ਜਾਨਣਾ॥

ਆਸਾ ॥

ਫੀਲੁ ਰਬਾਬੀ ਬਲਦੁ ਪਖਾਵਜ ਕਊਆ ਤਾਲ ਬਜਾਵੈ ॥
ਪਹਿਰਿ ਚੋਲਨਾ ਗਦਹਾ ਨਾਚੈ ਭੈਸਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵੈ ॥੧॥

ਮਨ ਜੋ (ਫੀਲੁ) ਹਸਤੀ ਵਤ ਥਾ ਸੋ (ਰਬਾਬੀ) ਰਬ ਕੀ ਅਬ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਤਰਾਵਤ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ (ਬਲਦੁ) ਆਲਸ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਪਖਾਵਜੁ) ਪਖ੍ਯ ਮੇਂ ਆਬਜਾ ਹੈ ਕਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਕ੍ਰੋਧ ਯੁਕਤ ਮਨ ਰੂਪ ਕਊਆ ਖ੍ਯਮਾ ਵਾਲ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮੋ ਚਾਰਨ ਰੂਪ ਤਾਲ ਬਜਾਉਤਾ ਹੈ ਕਾਮ ਯੁਕਤ ਮਨ ਰੂਪ ਜੋ ਗਧਾ ਥਾ ਸੋ ਲੱਜਾ ਰੂਪ ਚੋਲਨਾ ਪਹਿਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਿਰਨੇ ਰੂਪ ਨਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਭੈਸਾ) ਲੋਭ ਯੁਕਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਬ ਮਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਲੋਭ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕਕਰੀਆ ਬਰੇ ਪਕਾਏ ॥
ਕਿਨੈ ਬੂਝਨਹਾਰੈ ਖਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਕਾਮਾਦਿ ਅਕੇ ਕੀਆਂ ਕੁਕੜੀਆਂ ਕੇ ਸਮ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈਸਨ ਸੋ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇਨੇ ਸੇ ਆਂਬੋਂ ਸਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਸੇ ਬੂਝਨੇ ਹਾਰੇ ਨੇ ਇਹ ਆਂਬ ਖਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਗੁਨ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਬੈਠਿ ਸਿੰਘੁ ਘਰਿ ਪਾਨ ਲਗਾਵੈ ਘੀਸ ਗਲਉਰੇ ਲਿਆਵੈ ॥

ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਸਿੰਘ ਸੁਧ ਹੰਕਾਰ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬੇਦ ਬਾਕ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਵਾਕ ਮਹਾਤਮਾਓਂ ਕੇ ਵਾਕ ਅਪਨਾ ਅਨਭਵ ਰੂਪ ਚੂਨਾ ਕਥਾ ਸੁਪਾਰੀ ਮਿਲਾ ਕਰ ਪਾਨ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬੁਧੀ ਘੀਸ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੇ ਖੋਜ ਕਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਰੂਪ (ਗਲਉਰੇ) ਲਡੂ ਲਿਆਉਤੀ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੁਸਰੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹਿ ਕਛੂਆ ਸੰਖੁ ਬਜਾਵੈ ॥੨॥

ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਗੋਲਕੋਂ ਮੇਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਚੂਹੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਉਤੀ ਹੈਂ (ਕਛੂਆ) ਚਿਤ ਸੰਖ ਬਜਾਵੈ ਹੈ ਕਿਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਸੰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿਤ ਕਛੂ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬੰਸ ਕੋ ਪੂਤੁ ਬੀਆਹਨ ਚਲਿਆ ਸੁਇਨੇ ਮੰਡਪ ਛਾਏ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬੰਸ ਕਾ ਜੋ ਜੀਵ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਜੋ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਭਾਉ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਹਨ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਹੈ ਸੁੰਨ ਜੋ ਅਫੁਰ ਮੰਡਪ ਅਸਥਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ (ਛਾਏ) ਸਿਥਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਰੂਪ ਕੰਨਿਆ ਸੁੰਦਰਿ ਬੇਧੀ ਸਸੈ ਸਿੰਘ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੩॥

ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਮੋਖਸ਼ ਕੰਨਿਆ (ਬੇਧੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ (ਸਸੈ) ਗਰੀਬ (ਸਿੰਘ) ਰਾਜੇ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀ ਸਸੇ ਤੇ ਸਿੰਘ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਕੀਟੀ ਪਰਬਤੁ ਖਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਨੋ ਕੀਟੀ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਪਰਬਤ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਛੂਆ ਕਹੈ ਅੰਗਾਰ ਭਿ ਲੋਰਉ ਲੂਕੀ ਸਬਦੁ ਸੁਨਾਇਆ ॥੪॥੬॥

ਔਰ ਕਛੂਆ ਜੋ ਚਿਤ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਗਿਆਰਾ ਕੋ ਮੈਂ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮਹਾਤਮਾ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਲਿਆਨ ਨਿਮਿਤ ਉਪਾਸਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਬਾਤ (ਲੂਕੀ) ਛਪੀ ਹੁਈ ਥੀ ਹੇ ਸਿਖ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਨੇ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਆਇਆ ਤਿਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗੀਓਂ ਕਾ ਭੇਖ ਲੇਓ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਤਰੀਵ ਜੋਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਬਟੂਆ ਏਕੁ ਬਹਤਰਿ ਆਧਾਰੀ ਏਕੋ ਜਿਸਹਿ ਦੁਆਰਾ ॥

ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬਟੂਆ) ਤਨਕੋ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਭਸਮ ਕਾ ਗੋਲਾ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਰਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਹਤਰ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਦੇਹ (ਆਧਾਰੀ) ਝੋਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇਹ ਝੋਲੀ ਕਾ ਏਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਵੈ ਖੰਡ ਕੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਮਾਗੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਜਗਿ ਸਾਰਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ਼ੂਰ ਕੇ ਮਾਂਗੇ ਸੋ ਜੋਗੀ ਜਗਤ ਮੇਂ (ਸਾਰਾ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਵਾ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ॥

ਤਲ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੇ ਗਗਨਿ ਚਰਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੈ ਸੋ ਨਉ ਨਿਧਿਓਂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਤਲਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵ ਕੋ (ਗਗਨਿ) ਊਪਰ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਬਿਚਰਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰੈ॥

ਖਿੰਥਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕਰਿ ਸੂਈ ਸਬਦੁ ਤਾਗਾ ਮਥਿ ਘਾਲੈ ॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਖਿੰਥਾ) ਗੋਦੜੀ ਕਰੈ ਧਿਆਨ ਕੀ ਸੁਈ ਕਰੈ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਤਾਗਾ (ਮਥਿ ਘਾਲੈ) ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਬਟ ਕਰਕੇ ਪਾਵੈ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਕੀ ਕਰਿ ਮਿਰਗਾਣੀ ਗੁਰ ਕੈ ਮਾਰਗਿ ਚਾਲੈ ॥੨॥

ਪੰਚ ਤਤ ਕੀ ਜੋ ਰਹਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮ੍ਰਿਗਸ਼ਾਲਾ ਕਰੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਸਤੇ ਚਲੇ॥੨॥

ਦਇਆ ਫਾਹੁਰੀ ਕਾਇਆ ਕਰਿ ਧੂਈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀ ਅਗਨਿ ਜਲਾਵੈ ॥

ਦਇਆ ਰੂਪ ਫਾਹੁਰੀ ਧਾਰਨ ਕਰੈ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧੂਈ ਕਰੈ ਤਿਸਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰੂਪ ਅਗਨ ਕੋ ਲਗਾਵੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਉ ਲਏ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਚਹੁ ਜੁਗ ਤਾੜੀ ਲਾਵੈ ॥੩॥

ਔਰ ਤਿਸ ਧੂਣੀ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਦੇਖਨਾ ਇਹ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧ ਲਗਾਵੈ॥੩॥

ਸਭ ਜੋਗਤਣ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਪਿੰਡੁ ਪਰਾਨਾ ॥

ਸਭ ਜੋਗ ਕਾ ਸਾਰ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਮ ਕਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ਦੇਇ ਸਚਾ ਨੀਸਾਨਾ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੌ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੈ ਤੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ (ਨੀਸਾਨਾ) ਪਰਵਾਨਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥ ਕਾਜੀ ਨੇ ਗੁਸਾਈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਆਪ ਸ਼ਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾ ਕਰੋ ਔਰ ਰੋਜਾ ਨਮਾਜ ਕੁਰਾਨ ਪਢਾ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕਹਾ ਤੇ ਆਏ ਕਿਨਿ ਏਹ ਰਾਹ ਚਲਾਈ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਇਹ ਕਹੋ ਹਿੰਦੂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਏ ਹੈਂ? ਔਰ ਸ਼ਰਾ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਰ ਕਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਚਲਾਈ ਹੈ? ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕਾ ਮਤ ਨਵੀਨ ਹੈ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਸੋਚਿ ਬਿਚਾਰਿ ਕਵਾਦੇ ਭਿਸਤ ਦੋਜਕ ਕਿਨਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਪਹਲੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਸੋਚ) ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਪੁਨਾ (ਕਵਾਦੇ) ਉਤਰ ਦੇਹ ਕਿ ਕਿਸਨੇ ਬਿਹਿਸਤ ਕੀ ਜਗਾ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਨੇ ਦੋਜਕ ਕੀ ਜਗਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਜੀ ਤੈ ਕਵਨ ਕਤੇਬ ਬਖਾਨੀ ॥

ਪੜ੍ਹਤ ਗੁਨਤ ਐਸੇ ਸਭ ਮਾਰੇ ਕਿਨਹੂੰ ਖਬਰਿ ਨ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਤੈਨੇ ਕੌਨ ਕਿਤਾਬ ਕਾ ਮਤ ਲੇ ਕਰ ਸਰਾ ਹਮਸੇ ਕਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰੈ ਕੀ ਕਿਤਾਬੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਬਿਚਾਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਐਸੇ ਸਭ ਸਰੈ ਨੇ ਮਾਰ ਲੀਏ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਖਬਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਕਤਿ ਸਨੇਹੁ ਕਰਿ ਸੁੰਨਤਿ ਕਰੀਐ ਮੈ ਨ ਬਦਉਗਾ ਭਾਈ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁੰਨਤ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਇਬਰਾਹੀਮ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਨਿਜਮ ਕੀਆ ਥਾ ਕਿ ਮੈਂ ਦੂਸਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਜੋ ਅੰਗੁ ਸਪਰਸ ਕਰੋਂ ਤਉ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੋ ਸੋ ਅੰਗੁ ਕਾਟ ਲੇਵੀਂ ਸੋ ਸਮਜ ਪਾਕਰ ਕਿਸੀ ਐਸੇ ਰੋਗ ਮੇਂ ਗ੍ਰਸਾ ਗਜਾ ਕਿ ਬੈਦੋਂ ਨੇ ਨਵੀਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਮੇਲ ਕਰਨਾ ਕਹਾ। ਜਬ ਇਬਰਾਹੀਮ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਥਮ ਨਿਯਮ ਸੇ ਬਿਰੁਧ ਕੀਆ ਤਬ ਪ੍ਰਥਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਯਹ ਸੁੰਨਤ ਕੀ। ਸੋਈ ਸ਼ਰਾ ਪ੍ਰਚਲਤ ਹੋ ਗਈ ਇਸੀ ਕੋ ਸੁੰਨਤ ਕਹਨੇ ਲਗੇ। ਸੋਮੈਂ ਇਸ ਸ਼ਰਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨੋਗਾ॥

ਜਉ ਰੇ ਖੁਦਾਇ ਮੋਹਿ ਤੁਰਕੁ ਕਰੈਗਾ ਆਪਨ ਹੀ ਕਟਿ ਜਾਈ ॥੨॥

ਜੌ ਖੁਦਾਇ ਕੋ ਮੈਨੂੰ ਤੁਰਕ ਕਰਨਾ ਹੀ ਮਨਜੂਰ ਹੋਗਾ ਤੋ (ਆਪਨ ਹੀ) ਆਪੇ ਹੀ ਕਟੀ ਜਾਵੈਗੀ॥੨॥

ਸੁੰਨਤਿ ਕੀਏ ਤੁਰਕੁ ਜੇ ਹੋਇਗਾ ਅਉਰਤ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰੀਐ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੇਕਰ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨੇ ਹੀ ਸੇ ਤੁਰਕ ਮਤ ਸਿਧਿ ਹੋਇਗਾ ਤੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਕਜਾ ਕਰੀਏਗਾ ਭਾਵ ਸੁੰਨਤ ਕੈਸੇ ਕਰੋਗੇ॥

ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਨਾਰਿ ਨ ਛੋਡੈ ਤਾ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਰਹੀਐ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਅਰਧ ਸਰੀਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਛੋਡਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਰਸ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਰਹੀਏ ਤੋ ਠੀਕ ਹੈ॥੩॥

ਛਾਡਿ ਕਤੇਬ ਰਾਮੁ ਭਜੁ ਬਉਰੇ ਜੁਲਮ ਕਰਤ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥

ਹੇ ਬਉਰੇ ਕਾਜੀ ਤੂੰ ਬੀ (ਕਤੇਬ) ਕਿਤਾਬੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਛੋਡਕਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਭਜਨ ਕਰ ਕਯੋਂ ਤੂੰ ਭਾਰੀ (ਜੁਲਮ) ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰੈ ਪਕਰੀ ਟੇਕ ਰਾਮ ਕੀ ਤੁਰਕ ਰਹੇ ਪਚਿਹਾਰੀ ॥੪॥੮॥

ਸੋ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਨੇ ਤੋ ਰਾਮ ਕੀ ਟੇਕ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ (ਪਚਿ) ਜਲ ਕਰ ਹਾਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਤੁਰਕ ਰਹੈ) ਚੁਪਕੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੮॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੁਏ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਵੈਰਾਗਜ ਮਈ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵੇ ਮੁਖਿ ਬਾਤੀ ਤਬ ਸੂਝੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੮

ਤੇਲ ਜਲੇ ਬਾਤੀ ਠਹਰਾਨੀ ਸੂੰਨਾ ਮੰਦਰੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜਬ ਤਕ ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਰੂਪ ਦੀਵੇ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਲੁ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਮੁਖ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਬਾਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਜਲਤੁ ਭਾਵ ਬਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਤੇਲੁ ਹੈ ਸ੍ਵਾਸ ਬਤੀ ਹੈ ਦੀਵਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਕਛੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੇਲੁ ਜਲ ਗਯਾ ਔਰ ਬਾਤੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਗੰਠ ਨਾਮੇ ਸਭੀ ਗਿਣਤੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਯਹ ਮੰਦਰ ਸੂੰਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਬਉਰੇ ਤੁਹਿ ਘਰੀ ਨ ਰਾਖੈ ਕੋਈ ॥

ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਬਉਰੇ ਜੀਵ ਤੁਝਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਬਜੋਗ ਕੇ ਬਾਦ ਘਰੀ ਭਰ ਭੀ ਕੋਈ ਘਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਾਖੈਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੁ ਜਿਸ ਜਾਪ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ॥੧॥

ਕਾ ਕੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਹੁ ਕਾ ਕੋ ਕਵਨ ਪੁਰਖ ਕੀ ਜੋਈ ॥

ਘਟ ਫੂਟੇ ਕੋਊ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛੈ ਕਾਢਹੁ ਕਾਢਹੁ ਹੋਈ ॥੨॥

ਮਾਤਾ ਕਿਸਕੀ ਹੈ ਔਰ ਪਿਤਾ ਕਹੋ ਕਿਸਕਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਜੋਈ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਜਬ ਯਹ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਫੂਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਉਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੀ ਕੋਈ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਔਰ ਕਾਢੋ ਕਾਢੋ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਹੁਰੀ ਬੈਠੀ ਮਾਤਾ ਰੋਵੈ ਖਟੀਆ ਲੇ ਗਏ ਭਾਈ ॥

ਲਟ ਛਿਟਕਾਏ ਤਿਰੀਆ ਰੋਵੈ ਹੰਸੁ ਇਕੇਲਾ ਜਾਈ ॥੩॥

ਦ੍ਵਾਰ ਕੀ ਦੇਹੁਰੀ ਪਰ ਬੈਠੀ ਹੁਈ ਮਾਤਾ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਰਹ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਖਟੀਆ) ਮੰਜੀ ਵਾ ਸਿੜੀ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕਰ ਭਾਈ ਲੋਗ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕੇਸੋਂ ਕੋ ਖਿਲਾਰ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੁ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਇਕੇਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਾਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਭੈ ਸਾਗਰ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੁਨੋ ਭਯਸਾਗਰ ਕੇ ਤਾਈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ॥

ਇਸੁ ਬੰਦੇ ਸਿਰਿ ਜੁਲਮੁ ਹੋਤ ਹੈ ਜਮੁ ਨਹੀ ਹਟੈ ਗੁਸਾਈ ॥੪॥੯॥

ਇਸ (ਬੰਦੇ) ਜੀਵ ਕੇ ਸਿਰ ਸੇ ਗੁਸਾਈਂ ਕਾ ਭੇਜਾ ਹੂਆ ਜਮ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਜੁਲਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੁਲਮੁ ਨਹੀਂ ਅਨਸਾਫੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਅਨੇਕ ਅਪਰਾਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਜਮ ਇਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ॥੪॥੯॥

ਦੁਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਚਉਪਦੇ ਇਕਤੁਕੇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਯੰਤ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਬੇਦ ਪੜੇ ਪੜਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਸੇ ਦੋਨੋਂ ਦੂਸਰੇ ਭਾਈ ਸਨਤਾਨ ਸਨਤ ਕੁਮਾਰ ਭੀ ਜਾਨ ਲੇਨੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਭੀ ਬੇਦ ਪਢ ਪਢ ਕਰ ਜਨਮ ਬਿਤਾਇ ਦੀਆ ਵਾ ਜਨਮੁ ਮਰਨ ਗਵਾਯਾ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਬਿਲੋਵਨਾ ਬਿਲੋਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਸਹਜਿ ਬਿਲੋਵਹੁ ਜੈਸੇ ਤਤੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਹਰਿ ਕਾ ਮਥਨਾ ਮਥੋ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਕਰ ਮਥੋ ਜਿਸ ਸੇ ਤਤ੍ਵ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨ ਰਹੈ॥

ਤਨੁ ਕਰਿ ਮਟੁਕੀ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਲੋਈ ॥
ਇਸੁ ਮਟੁਕੀ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਸੰਜੋਈ ॥੨॥

ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਟਕੀ ਕਰੋ ਤਿਸਮੇਂ ਮਨ ਕੋ (ਬਿਲੋਈ) ਮਧਾਨੀ ਕਰੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਮਟਕੀ ਮੈਂ ਸਬਦ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਦੂਧ ਕੋ (ਸੰਜੋਇ) ਮਿਲਾਵਹੁ॥੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਬਿਲੋਵਨਾ ਮਨ ਕਾ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਵੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ॥੩॥

ਮਨਕਾ ਆਸਰਾ ਜੋ ਚੈਤਨਜ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਯਹੀ ਹਰਿ ਕਾ (ਬਿਲੋਵਨਾ) ਮਥਨਾ ਹੈ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਮੀਰਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਗਿ ਉਤਰੇ ਤੀਰਾ ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸਾਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੇਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਦਰ ਕਰੇ ਤਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਉਤਰ ਕਰ (ਤੀਰਾ) ਕਿਨਾਰਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੋਖਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੦॥ ਗਜਾਨਵਾਨ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮਪਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਬਾਤੀ ਸੂਕੀ ਤੇਲੁ ਨਿਖੂਟਾ ॥
ਮੰਦਲੁ ਨ ਬਾਜੈ ਨਟੁ ਪੈ ਸੂਤਾ ॥੧॥

ਆਸਾ ਰੂਪ ਬਾਤੀ ਸੂਕ ਗਈ ਕਿਓਂਕਿ ਲੋਭ ਤੇਲ (ਨਿਖੂਟਾ) ਨਹੀਂ ਰਹਾ (ਮੰਦਲੁ) ਢੋਲ ਭਾਵ ਸਰੀਰੁ ਨਹੀਂ ਬਾਜਤਾ ਭਾਵ ਬਿਜਾਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਬਿਤ ਹੋਤਾ ਕਯੋਂਕਿ (ਨਟੁ) ਮਨ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਪੈ) ਪੜਕਰ ਸੰਤੋਖ ਵਾ ਸਾਂਤ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੁਝਿ ਗਈ ਅਗਨਿ ਨ ਨਿਕਸਿਓ ਧੂੰਆ ॥
ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਏਕੁ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝ ਗਈ ਔਰ ਸੰਕਲਪ ਬਿਕਲਪ ਧੂੰਆ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਅਬ ਤੋ ਯਹ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਰਾਮ ਸਭ ਮੇਂ ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਟੂਟੀ ਤੰਤੁ ਨ ਬਜੈ ਰਬਾਬੁ ॥
ਭੂਲਿ ਬਿਗਾਰਿਓ ਅਪਨਾ ਕਾਜੁ ॥੨॥

ਅਗਜਾਨ ਬਸਿਸ੍ਰ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰਬਾਬ ਨਹੀਂ ਬਜਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਸਨਾ ਮੇਂ ਭੂਲ ਕਰ ਅਪਨਾ ਮੋਖਜ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਬਿਗਾੜਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪ (ਤੰਤੁ) ਤਾਰੁ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ ਜਬ ਸਮਝਤੇ ਤਬ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਲੀਆ॥੨॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਕਹਨੁ ਕਹਾਵਨੁ ॥
ਸਮਝਿ ਪਰੀ ਤਉ ਬਿਸਰਿਓ ਗਾਵਨੁ ॥੩॥

(ਕਥਨੀ) ਕਥਾ (ਬਦਨੀ) ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਇਨਕਾ ਜੋ ਕਹਨਾ ਥਾ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਨਾ ਥਾ ਅਰ ਸਕਾਮਤਾ ਕਰ ਗਾਵਨਾ ਥਾ ਜਬ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਪਰੀ ਤਬ ਸਭ ਬਿਸਰਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਪੰਚ ਜੋ ਚੂਰੇ ॥
ਤਿਨ ਤੇ ਨਾਹਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਦੂਰੇ ॥੪॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਚੂਰੇ) ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਇ ਤਿਸਤੇ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਮੋਖਜ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹ ਮੋਖਜ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ॥੪੨॥੧੧॥ ਅਪਨੇ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੋ ਖਿਮਾ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਸੁਤੁ ਅਪਰਾਧ ਕਰਤ ਹੈ ਜੇਤੇ ॥
ਜਨਨੀ ਚੀਤਿ ਨ ਰਾਖਸਿ ਤੇਤੇ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਜਿਤਨੇ ਔਗੁਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਮਾਤਾ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮਈਆ ਹਉ ਬਾਰਿਕੁ ਤੇਰਾ ॥
ਕਾਹੇ ਨ ਖੰਡਸਿ ਅਵਗਨੁ ਮੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਾਲਕਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅਉਗੁਨੋਂ ਕੋ (ਕਾਹੇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਨਾਸ ਕਰੇਗਾ ਕਿੰਤੂ ਨਾਸ ਕਰੇਗਾ॥

ਜੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਪ ਕਰੇ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ॥
ਤਾ ਭੀ ਚੀਤਿ ਨ ਰਾਖਸਿ ਮਾਇਆ ॥੨॥

ਜੇ ਬਾਲਕ ਅਤਸੇ ਕੋਪ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਤੌਂ ਭੀ ਮਾਤਾ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਖਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਚਿੰਤ ਭਵਨਿ ਮਨੁ ਪਰਿਓ ਹਮਾਰਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਾ ॥੩॥

ਚਿੰਤਾ ਰੂਪ (ਭਵਨਿ) ਘੁਮਰੀ ਮੇਂ ਵਾ ਜਲ ਮੈਂ ਵਾ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਨਾ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਦੇਹਿ ਬਿਮਲ ਮਤਿ ਸਦਾ ਸਰੀਰਾ ॥
ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਗੁਨ ਰਵੈ ਕਬੀਰਾ ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧੀ ਸਦਾ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਦੇਹੁ ਜੋ (ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾ ਸਨੇ ਸਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਰਹਾਂ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਚਲੋ ਮਕੇ ਸ਼ਰੀਫ ਕਾ ਹਜ ਕਰਿ ਆਈਏ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਹਜ ਹਮਾਰੀ ਗੋਮਤੀ ਤੀਰ ॥
ਜਹਾ ਬਸਹਿ ਪੀਤੰਬਰ ਪੀਰ ॥੧॥

(ਗੋ) ਬੇਦੋਂ ਮੇਂ ਹੈ ਮਤੀ ਜਿਨਕੀ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਤੀਰ) ਪਾਸ ਜਾਨਾ ਇਹੀ ਹਮਾਰੀ (ਹਜ) ਜਾਤ੍ਰਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਮੇਂ (ਪੀਤੰਬਰ) ਪੀਤ ਬਿਸ਼ਨ ਧਾਰੀ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਪੀਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਿਆ ਖੂਬੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਕਿਆ ਭਲੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਾ ਹੂਆ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੭੯

ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਕਰਹਿ ਖਵਾਸੀ ॥
ਪਾਸਿ ਬੈਠੀ ਬੀਬੀ ਕਵਲਾ ਦਾਸੀ ॥੨॥

ਨਾਰਦ ਸਾਰਦਾਦਿ ਜਿਨਕੀ ਚੌਰੀ ਬਰਦਾਰੀ ਆਦਿ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬੀਬੀ ਕਮਲਾ ਦਾਸੀ ਹੋ ਕਰ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕੰਠੇ ਮਾਲਾ ਜਿਹਵਾ ਰਾਮੁ ॥
ਸਹੰਸ ਨਾਮੁ ਲੈ ਲੈ ਕਰਉ ਸਲਾਮੁ ॥੩॥

ਜਿਨਕੇ ਕੰਠ ਮੇਂ ਮਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਮੁਖ ਕਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਜਾਰੋਂ ਵਾਰ ਨਾਮ ਲੇ ਲੇ ਕਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੋਊ ਸਮਝਾਵਉ ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੌ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੋਨੋ ਕੋ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਉਨਾ ਹੀ ਸਮਝਾਉਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਆਸਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਪੰਚਪਦੇ ੯ ਦੁਤੁਕੇ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਸੀ ਮਾਲਨ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਫੁਲ ਤੋੜਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਮਾਲਨ ਪ੍ਰਤਿ ਵਾ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਸਾਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਮਾਲਿਨੀ ਪਾਤੀ ਪਾਤੀ ਜੀਉ ॥
ਜਿਸੁ ਪਾਹਨ ਕਉ ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਸੋ ਪਾਹਨ ਨਿਰਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮਾਲਨੀ ਤੂੰ ਜੋ ਪਾਤੀ ਤੋੜਤੀ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲੀਨ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਜੋ ਪਾਤ ਤੋੜਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਕਾਮ ਕਰਾਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮਾਨੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਤ ਪਾਤ ਮੇਂ (ਜੀਉ) ਚੈਤੰਨਜ ਕਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਾਹਨ ਪੂਜਾ ਵਾਸਤੇ ਪਾਤੀ ਤੋੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤੋੜਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਥਰ (ਨਿਰਜੀਉ) ਜੜ ਹੈ॥੧॥

ਭੂਲੀ ਮਾਲਨੀ ਹੈ ਏਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਦੇਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਲਨੇ ਤੂੰ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਪੰਡਤ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੂਈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਹਮਾਰਾ ਕਥਨ (ਏਉ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਜਾਗਤਾ) ਚੈਤਨਜ ਦੇਵ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਾਤੀ ਬਿਸਨੁ ਡਾਰੀ ਫੂਲ ਸੰਕਰਦੇਉ ॥
ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਪ੍ਰਤਖਿ ਤੋਰਹਿ ਕਰਹਿ ਕਿਸ ਕੀ ਸੇਉ ॥੨॥

ਪਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਡਾਲੀ ਬਿਸਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਫੂਲ ਸ਼ੰਕਰ ਦੇਵ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਇਨ ਤੀਨ ਦੇਵਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਤੋੜ ਕਰ ਫਿਰ ਸੇਵਾ ਕਿਸਕੀ ਕਰੈਗੀ ਵਾ ਕਰੈਗਾ॥੨॥

ਪਾਖਾਨ ਗਢਿ ਕੈ ਮੂਰਤਿ ਕੀਨ੍ਹੀ ਦੇ ਕੈ ਛਾਤੀ ਪਾਉ ॥
ਜੇ ਏਹ ਮੂਰਤਿ ਸਾਚੀ ਹੈ ਤਉ ਗੜ੍ਹਣਹਾਰੇ ਖਾਉ ॥੩॥

ਪਾਥਰ ਕੋ ਘੜ ਕਰਕੇ ਔਰ ਛਾਤੀ ਪਰ ਪੈਰ ਦੇਕਰ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਮੂਰਤ ਬਨਾਈ ਹੈ॥ ਜੇਕਰ ਯਹ ਮੂਰਤ ਸਚੀ ਹੋਤੀ ਤੌ ਜੋ ਘੜਨੇ ਹਾਰੇ ਥੇ ਜਿਨੋਂ ਬਿਅਦਬੀ ਕੀ ਥੀ ਤਿਨ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੀ ਸੋ ਬਾਤੀ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਝੂਠੀ ਹੈ॥੩॥

ਭਾਤੁ ਪਹਿਤਿ ਅਰੁ ਲਾਪਸੀ ਕਰਕਰਾ ਕਾਸਾਰੁ ॥
ਭੋਗਨਹਾਰੇ ਭੋਗਿਆ ਇਸੁ ਮੂਰਤਿ ਕੇ ਮੁਖ ਛਾਰੁ ॥੪॥

(ਭਾਤ) ਚਾਵਲ ਅਰ (ਪਹਿਤਿ) ਦਾਲ ਔਰ (ਲਾਪਸੀ) ਮੀਠੀ ਕਢੀ (ਕਰਕਰਾ) ਕਰੜਾ ਕਾਸਾਰ ਭਾਵ ਪੰਜੀਰੀ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਹਾਰੇ ਪੁਜਾਰੀ ਨੇ ਭੋਗਾ ਔਰ ਮੂਰਤ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਤੋ ਛਾਰ ਭਸਮ ਹੀ ਪੜੀ॥ ਛਾਰ ਪੜਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਜਬ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਮੂਰਤੀ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੋਗ ਹੇਤ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕੀੜੀਆਂ ਚੜਨੇ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਮੂਰਤ ਕੇ ਮੁਖ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾ ਕਰ ਸਾਫ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਰਾਖ ਸੇ ਚਿਕਨਾਈ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮੂਰਤ ਕੇ ਮੁਖ (ਛਾਰ) ਮਾਟੀ ਪਈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਜੈਸੇ ਥੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਰਹੀ॥੪॥

ਮਾਲਿਨਿ ਭੂਲੀ ਜਗੁ ਭੁਲਾਨਾ ਹਮ ਭੁਲਾਨੇ ਨਾਹਿ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਮ ਰਾਮ ਰਾਖੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੫॥੧॥੧੪॥

ਮਾਲਨ ਭੀ ਭੂਲੀ ਹੈ ਵਾ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੁਈ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭੂਲੀ ਅਰ ਔਰ ਜਗਤ ਭੀ ਭੂਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਮ ਨਹੀਂ ਭੂਲੇ ਜੇ ਕਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਭੂਲੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਬਿਆਪਕ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥੫॥੧॥੧੪॥

ਆਸਾ ॥

ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਬਾਲਪਨ ਬੀਤੇ ਬੀਸ ਬਰਸ ਕਛੁ ਤਪੁ ਨ ਕੀਓ ॥

ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਤੌ ਬਾਲਪਨੇ ਮੇਂ ਬੀਤ ਗਏ ਤਿਸਤੇ ਉਪਰਾਂਤ ਕੌ ਬੀਸ ਬਰਸੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਕਛੁ ਤਪ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਤੀਸ ਬਰਸ ਕਛੁ ਦੇਵ ਨ ਪੂਜਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ਬਿਰਧਿ ਭਇਓ ॥੧॥

ਤਿਸਤੇ ਉਪਰਾਂਤ ਜੋ ਤੀਸ ਬਰਸ ਥੇ ਤਿਨਮੈਂ ਭੀ ਕਛ ਪਰਮਾਤਮ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਫਿਰ ਬ੍ਰਿਧਾਵਸਤਾ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਲਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਜਨਮੁ ਗਇਓ ॥
ਸਾਇਰੁ ਸੋਖਿ ਭੁਜੰ ਬਲਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਾ ਜਨਮ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਭੁਜੋਂ ਕਾ ਬਲ ਰੂਪ (ਸਾਇਰੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਬੁਢੇਪੇ ਰੂਪ ਅਗਸਤ ਨੇ ਸੋਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੂਕੇ ਸਰਵਰਿ ਪਾਲਿ ਬੰਧਾਵੈ ਲੂਣੈ ਖੇਤਿ ਹਥ ਵਾਰਿ ਕਰੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਸੁਖ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਪਾਲ ਅਰਥਾਤ ਪਾਨੀ ਰੋਕਨੇ ਕੀ ਵਟ ਬੰਧਾਵੈ (ਲੂਣੈ ਖੇਤਿ) ਜੋ ਖੇਤ ਕਾਟ ਲੀਆ ਹੈ ਉਸਕੋ ਹਾਥੇ ਕਰ ਵਾੜ ਕਰੈ ਸੋ ਯਹ ਦੋਨੋ ਜਤਨ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਕਿ ਜੋ

ਪੁਰਸ ਬੁਢੇਪੇ ਸਮੇਂ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਬਲ ਰਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਆਇਓ ਚੋਰੁ ਤੁਰੰਤਹ ਲੇ ਗਇਓ ਮੇਰੀ ਰਾਖਤ ਮੁਗਧੁ ਫਿਰੈ ॥੨॥

ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਜਿਸ ਜਵਾਨੀ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮੇਰੀ ਕਹਿ ਕਰ ਰਾਖਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਜਬ ਬੁਢੇਪਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਚੋਰ ਆਯਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਸੀਘਰ ਹੀ ਲੇ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ॥੨॥

ਚਰਨ ਸੀਸੁ ਕਰ ਕੰਪਨ ਲਾਗੇ ਨੈਨੀ ਨੀਰੁ ਅਸਾਰ ਬਹੈ ॥

ਜਬ ਪੈਰ ਸਿਰ ਹਾਥ ਕਾਂਪਨੇ ਲਗ ਪੜੇ ਅਰੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ (ਅਸਾਰੁ) ਬਹੁਤ ਜਲ ਗਿਰਨੇ ਲਗਾ॥

ਜਿਹਵਾ ਬਚਨੁ ਸੁਧੁ ਨਹੀ ਨਿਕਸੈ ਤਬ ਰੇ ਧਰਮ ਕੀ ਆਸ ਕਰੈ ॥੩॥

ਅਰੁ ਰਸਨਾ ਸੇ ਜਬ ਸੁਧ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਫਿਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸੀ ਦਸਾ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਮੋਖ੍ਛਾ ਕੇ ਲੀਏ ਯਤਨ ਕਰੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਓ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਅੰਤੇ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲਿਓ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਐਸਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਚਲਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਅਨੁ ਧਨੁ ਕਛੂਐ ਲੈ ਨ ਗਇਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਸੁਨਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਧਨੁ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜੀਵ ਲੈ ਨਹੀਂ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਆਈ ਤਲਬ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਕੀ ਮਾਇਆ ਮੰਦਰ ਛੋਡਿ ਚਲਿਓ ॥੫॥੨॥੧੫॥

ਜਬ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਕੀ ਤਲਬੀ ਆਈ ਭਾਵ ਜਬ ਬੁਲਾਵਾ ਆਯਾ ਤਬ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਅਰੁ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ॥੫॥੨॥੧੫॥

ਪਰਾਈ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਈਰਖਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਆਸਾ ॥

ਕਾਹੂ ਦੀਨੑੇ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਕਾਹੂ ਪਲਘ ਨਿਵਾਰਾ ॥

ਪੂਰਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ (ਪਟੰਬਰ) ਰੇਸ਼ਮੀ ਬਸਤ੍ਰ ਨਿਵਾਰ ਕੇ ਬੁਨੇ ਪਲੰਘ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਉਨਕੋ ਵਹੀ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਹੂ ਗਰੀ ਗੋਦਰੀ ਨਾਹੀ ਕਾਹੂ ਖਾਨ ਪਰਾਰਾ ॥੧॥

ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕੋ ਗਲੀ ਹੂਈ ਗੋਦੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਕਿਸੀ ਕੇ (ਪਰਾਰਾ) ਆਟੇ ਕੀ ਛਾਨੁ ਸੁੜੀ ਵਾ ਪਰਾ ਆਸਰੇ ਖਾਨੇ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੌਨੇ ਕੇ (ਪਰਾਰਾ) ਧਾਨੋਂ ਕਾ ਪਰਾਲੁ ਭਾਵ ਕਖ ਫੂਸਕਾ ਬਿਸਤ੍ਰਾ ਸੌਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਕਿ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਹਿਰਖ ਵਾਦੁ ਨ ਕੀਜੈ ਰੇ ਮਨ ॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰਿ ਕਰਿ ਲੀਜੈ ਰੇ ਮਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਮਨ (ਅਹਿਰਖ ਵਾਦੁ) ਈਰਖਾ ਅਰੁ (ਵਾਦ) ਝਗੜਾ ਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਬਸਤੁ ਲੇਨੀ ਹੈ ਸੋ (ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪੁੰਨ ਕਰ ਕਰਕੇ ਲੇ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕੁਮੑਾਰੈ ਏਕ ਜੁ ਮਾਟੀ ਗੂੰਧੀ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਾਨੀ ਲਾਈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤ੍ਵੋਂ ਰੂਪ ਮਾਟੀ ਗੁੰਧੀ ਭਾਵ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪ ਭਾਂਡੇ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਵੰਨੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਮਹਿ ਮੋਤੀ ਮੁਕਤਾਹਲ ਕਾਹੂ ਬਿਆਧਿ ਲਗਾਈ ॥੨॥

ਕਿਸੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਬਰਤਨ ਮੇਂ ਬੈਰਾਗਾਦਿ ਮੋਤੀ ਪਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਮੇਂ (ਮੁਕਤਾਹਲ) ਗਜ ਮੁਕਤਾ ਮੋਖਤਾ ਮੋਖਜਪਦ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਸੀ ਮੇਂ ਯਾਰੀ ਚੋਰੀ ਮਿਥਜਾਦ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਿਆਧ ਲਗਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਸੂਮਹਿ ਧਨੁ ਰਾਖਨ ਕਉ ਦੀਆ ਮੁਗਧੁ ਕਹੈ ਧਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਸੂਮ ਕੋ ਧਨ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦੀਆ ਕਿ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰਖੇ ਸੋ ਮੂਰਖ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਨ ਹਮਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਨ ਅਪਨਾ ਹੋਤਾ ਤੋ ਖਰਚ ਕਰਤਾ॥

ਪੰਨਾ ੪੮੦

ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਮੂੰਡ ਮਹਿ ਲਾਗੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰੈ ਨਿਬੇਰਾ ॥੩॥

ਜਬ ਸਿਰ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਫਲ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਊਤਮੁ ਭਗਤੁ ਸਦਾਵੈ ਆਗਿਆ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕਰਿ ਸੁਖ ਕੀ ਨਿਧੀ ਭਾਵ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਜਨ ਉਤਮ ਭਗਤ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥੪॥

ਔ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਅਛਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਝੂਠੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਸੁਨੋ ਇਹ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਚਿਰਗਟ ਫਾਰਿ ਚਟਾਰਾ ਲੈ ਗਇਓ ਤਰੀ ਤਾਗਰੀ ਛੂਟੀ ॥੫॥੩॥੧੯॥

ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਕੀ ਗਾਂਠ ਜੋ (ਚਿਰਗਟ) ਪਿੰਜਰੇ ਸਮਾਨ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਫਾਰ ਕਰਕੇ (ਚਟਾਰਾ) ਜੀਵ ਵਾ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਚਿੜੇ ਵਾ ਤੋਤੇ ਕੋ ਜਮ ਰੂਪ ਬਿਲਾ ਜਬ ਲੇ ਗਇਆ ਤਬ (ਤਰੀ ਤਾਗਰੀ) ਕੁਜੀ ਠੂਠੀ ਰੂਪ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਨੀ ਹੁਈ ਨਾੜੀਆਂ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੀ ਗੋਲਕਾਂ ਰੂਪ ਜਾਲੀ ਜੋ ਥੀ ਸੋ ਛੂਟ ਗਈ॥੫॥੩॥੧੯॥

ਕੋਈ ਕਾਜੀ ਝਗੜਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਹਮ ਮਸਕੀਨ ਖੁਦਾਈ ਬੰਦੇ ਤੁਮ ਰਾਜਸੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਬੰਦੇ ਹਮ ਤੋ (ਮਸਕੀਨ) ਗਰੀਬ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਾਜਸੁ) ਰਜੋ ਗੁਨ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਹ ਅਵਲਿ ਦੀਨ ਕੋ ਸਾਹਿਬੁ ਜੋਰੁ ਨਹੀ ਫੁਰਮਾਵੈ ॥੧॥

ਅਲਹ ਜੋ ਸਭ ਕੇ (ਅਵਲਿ) ਆਦਿ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਦੀਨੋ ਗਰੀਬੋਂ ਵਾ ਧਰਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਪਰ ਬਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਜੀ ਬੋਲਿਆ ਬਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਆਪ ਸੇ ਬੋਲਿਆ ਬਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਸੋਭਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਵਿਖੇ ਮਾਨਨੀਯ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਵਸਜ ਬੋਲਨਾ ਪੜਾ॥

ਰੋਜਾ ਧਰੈ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰੈ ਕਲਮਾ ਭਿਸਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਸਤਰਿ ਕਾਬਾ ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਜੇ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਕੋਈ ॥੨॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਰੋਜਾ ਰਖਤੇ ਹੋ ਨਿਮਾਜ ਪੜਤੇ ਹੋ ਕਲਮਾ ਪੜਤੇ ਹੋ ਇਤਨੇ ਹੀ ਮੇਂ (ਭਿਸਤਿ) ਬੈਕੁੰਠ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਬਾ ਪਰਸਣਾ ਏਹ ਹੈ (ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ) ਜੋ ਨਿਸਚਜ ਕਰ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋਣਾ ਹੈ ਵਾ (ਸਤਰਿ) ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਬਾ ਜੋ ਪੀਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਹੀ ਵਿਖੇ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸਕੋ ਜਾਨੇ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਵਾਜ ਸੋਈ ਜੋ ਨਿਆਉ ਬਿਚਾਰੈ ਕਲਮਾ ਅਕਲਹਿ ਜਾਨੈ ॥

ਨਿਮਾਜ ਕਾ ਪਢਨਾ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਲਮਾ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ (ਅਕਲ) ਕਲੇਸ਼ੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਹੈ॥

ਪਾਚਹੁ ਮੁਸਿ ਮੁਸਲਾ ਬਿਛਾਵੈ ਤਬ ਤਉ ਦੀਨੁ ਪਛਾਨੈ ॥੩॥

ਪਾਂਚ ਕਾਮਾਦਿ ਕੋ (ਮੁਸਿ) ਲੂਟਣਾ ਭਾਵ ਜੀਤਨਾ ਇਹੀ (ਮੁਸਲਾ) ਆਸਨ ਵਾਸਨ ਬਿਛਾਵਨਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਖੇ ਦੀਨ ਕਾ ਪਹਿਚਾਨਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਖਸਮੁ ਪਛਾਨਿ ਤਰਸ ਕਰਿ ਜੀਅ ਮਹਿ ਮਾਰਿ ਮਣੀ ਕਰਿ ਫੀਕੀ ॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਪਹਚਾਨ ਕਰ (ਤਰਸ) ਦਜਾ ਕਰੁ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਹਿੰਸਾ ਨ ਕਰੁ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬੀਜ ਰੂਪ (ਮਣੀ) ਮਮਤਾ ਵਾ ਵਡਿਆਈਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਫੀਕੀ ਕਰ ਦੇਹੁ॥

ਆਪੁ ਜਨਾਇ ਅਵਰ ਕਉ ਜਾਨੈ ਤਬ ਹੋਇ ਭਿਸਤ ਸਰੀਕੀ ॥੪॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪ ਖੁਦਾਇ ਕੋ ਜਾਨ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਜਨਾਇ) ਜਨਾਵੈ ਤਬ ਬੈਕੁੰਠ ਕਾ (ਸਰੀਕੀ) ਹਿਸੇਦਾਰ ਹੋਇ ਗਿਆ॥੪॥

ਮਾਟੀ ਏਕ ਭੇਖ ਧਰਿ ਨਾਨਾ ਤਾ ਮਹਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕੇ ਅਨੰਤ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਐਸਾ ਪਹਿਚਾਨਨਾ ਥਾ ਸੋ ਨ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰਾ ਭਿਸਤ ਛੋਡਿ ਕਰਿ ਦੋਜਕ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥੫॥੪॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਬੈਕੁੰਠ ਕਾ ਮਾਰਗ ਛੋਡ ਕਰਕੇ (ਦੋਜਕ) ਨਰਕ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ॥੫॥੪॥੧੭॥

੧ ਸਬਦ ਗਉੜੀ ਮੈਂ ਅਰੁ ੧ ਏਕੁ ਏਹ॥ ਏਕ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਸਨੇਹੀ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂਤ ਸਮਜ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਗਗਨ ਨਗਰਿ ਇਕ ਬੂੰਦ ਨ ਬਰਖੈ ਨਾਦੁ ਕਹਾ ਜੁ ਸਮਾਨਾ ॥

(ਗਗਨ ਨਗਰਿ) ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਸੇ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰਾ ਬਰਖਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਏਕ ਬੂੰਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਔਰ ਸੋ ਨਾਦ ਅਬ ਕਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਤਤ ਤੰਤੀ ਆਦਿਕ ਸਬਦ ਸੁਨਾਈ ਪੜਤਾ ਥਾ ਸੋ ਬੀਚਿ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਜਾ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਾਧੋ ਪਰਮ ਹੰਸੁ ਲੇ ਸਿਧਾਨਾ ॥੧॥

ਪਰਮਹੰਸ ਜੋ ਜੋਗੀ ਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਧੋ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ (ਲੇ ਸਿਧਾਨਾ) ਲੇ ਗਜਾ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲਤੇ ਤੇ ਕਹਾ ਗਏ ਦੇਹੀ ਕੇ ਸੰਗਿ ਰਹਤੇ ॥
ਸੁਰਤਿ ਮਾਹਿ ਜੋ ਨਿਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕਥਾ ਬਾਰਤਾ ਕਹਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜੋਗੀ ਜੀ ਬੋਲਤੇ ਹੋਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਕਹਾਂ ਚਲੇ ਗਏ ਜੋ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਤੇ ਥੇ ਔਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਮੇਂ ਕਥਾ ਬਾਰਤਾ ਕਹਤੇ ਹੋਤੇ ਥੇ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ (ਨਿਰਤੇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਬਜਾਵਨਹਾਰੋ ਕਹਾ ਗਇਓ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਮੰਦਰੁ ਕੀਨ੍ਾ ॥

ਇਸ ਜੋਗ ਤੰਤੀ ਕੇ ਬਜਾਵਨ ਹਾਰਾ ਜੋ ਮਨ ਥਾ ਸੋ ਕਹਾਂ ਚਲਾ ਗਜਾ ਜਿਸਨੇ ਯਹ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਰਚਤ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ॥

ਸਾਖੀ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਉਪਜੈ ਖਿੰਚਿ ਤੇਜੁ ਸਭੁ ਲੀਨ੍ਾ ॥੨॥

ਜਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਤੇਜੁ ਸਭੁ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਖੇਚ ਲੀਆ ਤੋ ਅਬ ਸਾਖੀ ਸਬਦ ਜੋ ਸੁਰਤ ਪੂਰਬਕ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸ੍ਰਵਨਨ ਬਿਕਲ ਭਏ ਸੰਗਿ ਤੇਰੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਾ ਬਲੁ ਥਾਕਾ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸ੍ਰਵਣ ਸੰਜੋਗ ਰਖਤੇ ਹੂਏ ਸਬਦ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸ੍ਰਵਣ (ਬਿਕਲ) ਕਲਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਸੱਤਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜਢ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਬਲੁ ਭੀ ਥਕ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਰਹੇ ਕਰ ਢਰਕਿ ਪਰੇ ਹੈ ਮੁਖਹੁ ਨ ਨਿਕਸੈ ਬਾਤਾ ॥੩॥

ਚਰਨ ਚਲਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹਾਥ ਭੀ ਸੱਤਾ ਰਹਿਤ (ਢਰਕਿ ਪਰੇ) ਗਿਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਮੁਖ ਸੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਥਾਕੇ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸਭ ਤਸਕਰ ਆਪ ਆਪਣੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ (ਦੂਤ) ਜਮ ਕੇ ਹਲਕਾਰੇ ਜੋ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਕੇ ਚੁਰਾਨੇ ਹਾਰੇ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਥੇ ਜੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਥਾਕਾ ਮਨੁ ਕੁੰਚਰ ਉਰੁ ਥਾਕਾ ਤੇਜੁ ਸੂਤੁ ਧਰਿ ਰਮਤੇ ॥੪॥

ਮਨ ਰੂਪ ਹਸਤੀ (ਉਰੁ) ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਜੋ ਰਹਨੇ ਹਾਰਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਥਕ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮਨ ਕੇ ਤੇਜ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ (ਸੂਤੁ) ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਥੇ॥੪॥

ਮਿਰਤਕ ਭਏ ਦਸੈ ਬੰਦ ਛੂਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਸਭ ਛੋਰੇ ॥

ਜਬ ਜੋਗੀ ਜੀ ਮਿਰਤਕ ਭਏ ਤਬ ਦਾਸ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧ ਰਖਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋੜ ਥੇ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਮ੍ਰਿਤ ਭਾਈ ਭੀ ਸਭ ਛੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰਾ ਜੋ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਜੀਵਤ ਬੰਧਨ ਤੋਰੇ ॥੫॥੫॥੧੮॥

ਵਾ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧ ਹੋਨੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰਰੂਪ ਮੈਂ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕਾ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਆਦਿ ਸਾਪੇਖਕ ਸਬਦ ਬੋਲਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਕਹਾਂ ਗਏ ਜੋ ਸਬਦ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਤੇ ਥੇ ਕਥਾ ਬਾਰਤਾ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਜੋ ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਨਿਰਨੇ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਿਰਨੇ ਕਹਾਂ ਗਏ॥ਗਗਨ ਨਗਰ ਜੋ ਲੋਭ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਏਕ ਬੂੰਦ ਭਾਵ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਬਾਸਨਾ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਮੋਹ ਕਰ ਜੋ ਸਬਦ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਪਰਮ ਹੰਸ ਜੀਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਗਿਆ ਅਰ ਮਧ੍ਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਜੀਵ ਮੈ ਲੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਥਾ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਸਾਖੀਆਂ ਅਰ ਸਬਦ ਬੁਧੀ ਸੇ ਅਬ ਸਕਾਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਤੇਜ ਸਭ ਗਿਆਨ ਨੇ ਖੇਂਚ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਨ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰ ਤੇਰ ਮੇਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਬਿਕਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਬਲ ਥਾਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਰਨ ਮੰਦ ਰਸਤੇ ਕੀ ਓਰ ਜਾਨੇ ਸੇ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਾਥ ਭੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸ੍ਰਰੂਪ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਹੋਣੇ

ਤੇ ਜੋ ਆਪ ਮੈਂ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚੁਰਾਨੇ ਵਾਲੇ ਮੰਨੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਥਾਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅਭਾਵ ਦੇਖਾ ਹੈ ਮਨ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਉਰ) ਬਡਾ ਹਸਤੀ ਥਾ ਅਰ ਜਿਸਕਾ ਤੇਜ ਧਾਰ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰਯ ਸੂਤ ਭਾਵ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਿਰਤਕ ਹੁਏ ਹਾਂ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਤੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਨਿਰਬੰਧ ਹੁਏ ਹਾਂ ਅਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਬਾਂਧਵ ਅਬਾਂਧਵ ਭਾਵ ਸਭ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥੫॥੧੮॥

ਬਿਸਮਿਤ ਹੁਏ ਜਗਿਆਸੂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰ ਮਾਇਆ ਸਰਪਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤੁਛ ਜਾਨ ਕਰ ਧੀਰਜ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਇਕਤੁਕੇ ੪ ॥

ਸਰਪਨੀ ਤੇ ਊਪਰਿ ਨਹੀ ਬਲੀਆ ॥

ਜਿਨਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹਾਦੇਉ ਛਲੀਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਪਨੀ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਸੇ ਉਪਰ ਬਲਵਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਮਹਾਂ ਦੇਉ ਛਲ ਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਕੀ ਬਿਖ ਸਭ ਪਰ ਚਢ ਗਈ॥੧॥

ਮਾਰੁ ਮਾਰੁ ਸ੍ਰਪਨੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲਿ ਪੈਠੀ ॥

ਜਿਨਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਡਸੀਅਲੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਡੀਠੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਇਹ ਸਰਪਨੀ ਮਾਇਆ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਰੂਪ ਜਪ ਤਪ ਕਰਨੇ ਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵੇਸ ਕਰ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਡਸ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਪਨੀ ਸ੍ਰਪਨੀ ਕਿਆ ਕਹਹੁ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨਿ ਸਾਚੁ ਪਛਾਨਿਆ ਤਿਨਿ ਸ੍ਰਪਨੀ ਖਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰਪਨੀ ਸ੍ਰਪਨੀ ਕਿਆ ਕਹਤੇ ਹੋ ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸ੍ਰਪਨੀ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਉ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸ੍ਰਪਨੀ ਤੇ ਆਨ ਛੂਛ ਨਹੀ ਅਵਰਾ ॥

ਸ੍ਰਪਨੀ ਜੀਤੀ ਕਹਾ ਕਰੈ ਜਮਰਾ ॥੩॥

ਹਮਾਰੀ ਵਾ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਇਆ ਤੇ ਤੁਛ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਾਇਆ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਸਤ ਜਗਿਆਸੂ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਤੁਛ ਭਾਵ ਅਸਤ ਭਾਸਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੮੧

ਇਹ ਸ੍ਰਪਨੀ ਤਾ ਕੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ॥

ਬਲੁ ਅਬਲੁ ਕਿਆ ਇਸ ਤੇ ਹੋਈ ॥੪॥

ਇਹ ਮਾਯਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਬਲ ਵਾ ਅਬਲ ਮਾਇਆ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ॥੪॥

ਇਹ ਬਸਤੀ ਤਾ ਬਸਤ ਸਰੀਰਾ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਹਜਿ ਤਰੇ ਕਬੀਰਾ ॥੫॥੬॥੧੯॥

ਮਾਇਆ ਕਰ ਬਿਵਹਾਰ ਸਿਧੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਇਹ ਮਾਇਆ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਰੂਪਤਾ ਕਰਿ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਬਸਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸਰੀਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਇਹ ਜੀਉਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੀਉ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਧਾਰਤਾ ਹੈ

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਇਸਸੇ ਮੈਂ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ ਵਾ ਔਰ ਜੀਵ ਤਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੂਪਨੀ ਕੀ ਬਿਖ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੫॥੬॥੧੯॥

ਅਸਰਧਕੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਏ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਕਹਾ ਸੁਆਨ ਕਉ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਨਾਏ ॥
ਕਹਾ ਸਾਕਤ ਪਹਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੧॥

ਕੂਕਰ ਕੋ ਸਿੰਮ੍ਰੀਤੀਓਂ ਕਾ ਪਾਠ ਸੁਨਾਉਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਗਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਕਤ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰਿਗੁਨ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਗਾ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਮੇ ਰਮਿ ਰਹੀਐ ॥
ਸਾਕਤ ਸਿਉ ਭੂਲਿ ਨਹੀ ਕਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ ਸਾਕਤ ਨਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਭੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਕਹੀਏ॥

ਕਊਆ ਕਹਾ ਕਪੂਰ ਚਰਾਏ ॥
ਕਹ ਬਿਸੀਅਰ ਕਉ ਦੂਧੁ ਪੀਆਏ ॥੨॥

ਕਊਏ ਕੋ ਕਪੂਰ ਚਰਾਉਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਗਾ ਕਪੂਰ ਕਾ ਭਾਵ ਉਤਮ ਵਸਤ ਖੁਲਾਵਣ ਕਰਨੀ ਇਸੀਤਰਾਂ (ਬਿਸੀਅਰ) ਸਪ ਕੋ ਦੁਧ ਪਿਲਾਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਕਊਆ ਵਿਸਟਾ ਹੀ ਫੋਲੇਗਾ ਅਰ ਸਰਪ ਕੋ ਜਹਿਰ ਹੀ ਵਧੇਗੀ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਹੋਈ ॥
ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਲੋਹਾ ਕੰਚਨੁ ਸੋਈ ॥੩॥

ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਾਰਸ ਪਰਸਨੇ ਸੇ ਜੋ ਲੋਹਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਕੰਚਨੁ) ਸ੍ਵਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਕਤੁ ਸੁਆਨੁ ਸਭੁ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥
ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਰੂਪ ਸੁਆਨ ਸਭ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਰਾਇਆ ਹੂਆ ਅਬ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਦਿ ਸੇ ਜੋ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਅਬ ਸਾਕਤ ਨੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੈ ਲੈ ਨੀਮੁ ਸਿੰਚਾਈ ॥
ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਉਆ ਕੋ ਸਹਜੁ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥੭॥੨੦॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਦੂਧ ਆਦਿ ਲੇ ਲੇ ਕਰ ਕੇ ਜੇਕਰ ਨੀਂਬ ਸਿੰਚਨ ਕਰੀ ਭਾਵ ਪਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਉਸ ਕਾ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਉ ਜੋ ਕੁੜਤਨ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸਾਥ ਚਾਹੇ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਭਲਿਆਈ ਕਰੀਏ ਤਉ ਭੀ ਉਸ ਕਾ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੫॥੭॥੨੦॥

ਲੋਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੋ ਕਈ ਬਾਰ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ਫਿਰ ਆਪ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਅਨਿਤਯਤਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਲੰਕਾ ਸਾ ਕੋਟੁ ਸਮੁੰਦ ਸੀ ਖਾਈ ॥
ਤਿਹ ਰਾਵਨ ਘਰ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਲੰਕਾ ਸਰੀਖਾ ਕੋਟ ਥਾ ਅਰੁ ਜਿਸ ਕੋਟ ਕੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੀ ਖਾਈ ਥੀ ਤਿਸ ਰਾਵਨ ਕੇ ਘਰ ਕੀ ਖਬਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਕਿ ਕਹਾਂ ਥਾ ਐਸਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਵਾ ਘਰ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਖਬਰ ਨਾ ਪਾਈ ਭਾਵ ਖਬਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਥਾ॥੧॥

ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਛੁ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਈ ॥
ਦੇਖਤ ਨੈਨ ਚਲਿਓ ਜਗੁ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲੋਈ ਮੈਂ ਕਯਾ ਮਾਂਗਉ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਇਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਲਖੁ ਪੂਤ ਸਵਾ ਲਖੁ ਨਾਤੀ ॥
ਤਿਹ ਰਾਵਨ ਘਰ ਦੀਆ ਨ ਬਾਤੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਰਾਵਨ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਏਕ ਲਾਖ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਸਵਾ ਲਾਖ (ਨਾਤੀ) ਪੋਤਾ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਦੀਵਾ ਬਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਕੋਈ ਨ ਰਹਾ ਭਾਵ ਪਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਨਿਮਿਤ ਸ੍ਰਾਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨ ਰਹਾ ਥਾ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਜਾ ਕੇ ਤਪਤ ਰਸੋਈ ॥
ਬੈਸੰਤਰੁ ਜਾ ਕੇ ਕਪਰੇ ਧੋਈ ॥੩॥

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰਜ ਜਾਂਕੀ ਰਸੋਈ ਤਪਤੇ ਭਾਵ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਗਨਿ ਦੇਵਤਾ ਜਿਨਕੇ ਕਪੜੇ ਧੋਤਾ ਥਾ ਵਾ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਜਾਕੇ ਕਪੜੇ ਧੋਵਤਾ ਥਾ ਅਰ ਤਪਤ ਬਸੰਤ੍ਰ ਜਿਸਕੀ ਰਸੋਈ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਸਿਥਰ ਨ ਰਹੇ॥੩॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਬਸਾਈ ॥
ਅਸਥਿਰੁ ਰਹੈ ਨ ਕਤਹੂੰ ਜਾਈ ॥੪॥

ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਿਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਹੀਂ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਲੋਈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੫॥੮॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਲੋਈ ਤੁਮ ਸੁਨਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਅਨਿਤਯ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਕਯਾ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ॥੫॥੮॥੨੧॥

ਯਹ ਸਬਦ ਭੀ ਅਜਾਤ ਬਾਦ ਮੈਂ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਸਬਦ ਪਹਿਲੇ ਆਇ ਚੁਕਾ ਹੈ 'ਫੀਲ ਰਬਾਬੀ ਬਲਦ ਪਖਾਵਜ' ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਯਹ ਬਾਰਤਾ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਯਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਯਾ ਹੈ॥ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ॥

ਆਸਾ ॥

ਪਹਿਲਾ ਪੂਤੁ ਪਿਛੈਰੀ ਮਾਈ ॥
ਗੁਰੁ ਲਾਗੋ ਚੇਲੇ ਕੀ ਪਾਈ ॥੧॥

(ਮਾਈ) ਹੇ ਭਾਈ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵ (ਪੂਤੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਥਾ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਪੀਛੈ ਲਗ ਕਰ ਅਸੁਧ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋ ਗਯਾ ਥਾ ਤੋ ਯਹ ਗੁਰੂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਚੇਲੇ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗ ਗਯਾ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਯਾ॥੧॥

ਏਕੁ ਅਚੰਭਉ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ੍ ਭਾਈ ॥
ਦੇਖਤ ਸਿੰਘੁ ਚਰਾਵਤ ਗਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮ ਚੈਤਨਯ ਜੋ ਥਾ ਸੋਈ ਜੀਵ ਗੁਆਲ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਗਾਈ) ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਬਿਖਯ ਘਾਸ ਚਰਾਉਤਾ (ਦੇਖਤ) ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਲ ਕੀ ਮਛੁਲੀ ਤਰਵਰਿ ਬਿਆਈ ॥
ਦੇਖਤ ਕੁਤਰਾ ਲੈ ਗਈ ਬਿਲਾਈ ॥੨॥

ਚੈਤਨਯ ਜਲ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਰੁਪੁ ਮਛਲੀ ਥੀ ਸੋ ਕੁਸੰਗ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਖਯ ਪਰ (ਬਿਆਈ) ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪ (ਕੁਤਰਾ) ਕੂਕਰ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਬਿਲੀ ਉਠਾਕੇ ਲੇ ਗਈ ਜੋ ਲਗਨ ਕੁਤ੍ਰਹ ਖੋਟੀ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਸੁਤਰਹ ਭਾਵ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਲਗਨ ਥੀ (ਬਿਲਾਈ) ਚਲੀ ਗਈ॥੨॥

ਤਲੈ ਰੇ ਬੈਸਾ ਊਪਰਿ ਸੂਲਾ ॥
ਤਿਸ ਕੈ ਪੇਡਿ ਲਗੇ ਫਲ ਫੂਲਾ ॥੩॥

ਤਿਸਕੇ (ਤਲੈ) ਨੀਚੇ (ਬੈਸਾ) ਸਾਖਾ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਗਈ। ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਨ ਦਬਾਏ ਗਏ ਸੂਲ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਮੂਲੁ ਉਪਰ ਹੋ ਗਯਾ ਤਿਸ ਅਗਯਾਨ ਮੂਲ ਮੇਂ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪ ਫੂਲ ਔਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਲਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਘੋਰੈ ਚਰਿ ਭੈਸ ਚਰਾਵਨ ਜਾਈ ॥
ਬਾਹਰਿ ਬੈਲੁ ਗੋਨਿ ਘਰਿ ਆਈ ॥੪॥

ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਚੈਤਨਯ ਦੇਵ (ਆਵਨ ਜਾਈ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ (ਚਰਿ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਧੀਰਜ ਰੂਪ ਬੈਲ ਬਾਹਰਿ ਰਹਿ ਗਯਾ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪ ਗੋਨ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਆਇ ਗਈ॥੪॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਜੁ ਇਸ ਪਦ ਬੂਝੈ ॥
ਰਾਮ ਰਮਤ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ॥੫॥੯॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਸ ਪਦ ਕੇ ਭਾਵ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਛੁ ਬੰਧ ਮੋਖਯ ਪ੍ਰਤਖਯ ਸੰਸਾਰ ਹਸਤਾ ਮਲਕੇ ਵਤ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥੫॥੯॥੨੨॥

ਤੀਸਰਾ ਅਰਥ ਪਹਿਲੇ ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਸਾਧਨਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਤਬ ਹੇ ਸਖੀ ਮਾਯਾ ਪੀਛੇ ਲਾਗ ਗਈ ਮਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਨਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜੀਵ ਚੇਲੇ ਕੀ ਪੈਰੀ ਆਇ ਲਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਕੀ ਬਾਤਿ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਸੁਧ ਹੰਕਾਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪ ਗਾਈ ਕੋ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਬਿਚਰਾਵਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਜਲ ਕੀ ਮਛੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਪ੍ਰਸੂਤੁ ਹੋਈ ਦੇਖੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਭ ਰੂਪ ਕੁਤਾ ਥਾ ਉਸਕੋ ਸੰਤੋਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਬਿਲੀ ਲੈ ਗਈ ਹੈ ਭਾਈ ਵਾਸਨਾ ਤਲੇ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਰੁ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਮੂਲ ਊਪਰ ਹੋ ਗਯਾ ਤਿਸ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਪੇਡ ਕੇ ਸਾਥ ਧਰਮ ਫਲੁ ਗਯਾਨ ਫਲੁ ਲਾਗਤੇ ਭਏ। ਭੈਸ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਚਿਤ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਆਰੂਢ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਬਨ ਮੈਂ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਵਿਚਰਾਵਨ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਨ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਆਵਨ ਜਾਨ ਮੈਂ ਬਿਚਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਲਸ ਰੂਪੀ ਬੈਲ ਬਾਹਰ ਰਹਾ ਅਰੁ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਗੋਨ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਆ ਗਈ ਹੈ ਅਗਲੀ ਤੁਕ ਪੂਰਬਵਤ॥

ਬਾਈਸ ਚਉਪਦੇ ਤਥਾ ਪੰਚਪਦੇ

ਆਸਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਤਿਪਦੇ ੮ ਦੁਤੁਕੇ ੭ ਇਕਤੁਕਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਿੰਦੁ ਤੇ ਜਿਨਿ ਪਿੰਡੁ ਕੀਆ ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ ਰਹਾਇਆ ॥

ਦੇਖ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਸੇ ਏਹ ਸਰੀਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ (ਰਹਾਇਆ) ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਦਸ ਮਾਸ ਮਾਤਾ ਉਦਰਿ ਰਾਖਿਆ ਬਹੁਰਿ ਲਾਗੀ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੇਂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜਬ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਫੇਰ ਮਾਯਾ ਲਗ ਗਈ ਭਾਵ ਕ੍ਯਾ ਜਿਸਨੇ ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਬਚਾਯਾ ਅਬ ਖਾਨ ਪਾਨ ਨ ਦੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਗਾ ਫਿਰ ਕ੍ਯੋਂ ਲੋਭ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾਹੇ ਕਉ ਲੋਭਿ ਲਾਗੇ ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਖੋਇਆ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮਿ ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਬੀਜੁ ਨਾਹੀ ਬੋਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕ੍ਯੋਂ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਰਤਨ ਜਨਮ ਕੋ ਤੈਨੇ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਕਰਮ ਭੂਮਿ) ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਪਾਇਕਰ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਬੀਜ ਨਹੀਂ ਬੋਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਰਿਕ ਤੇ ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਹੋਨਾ ਸੋ ਹੋਇਆ ॥

ਪਹਲੇ ਬਾਲ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਜੁਬਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਭ੍ਯਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਬਿਸ੍ਯੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਗਲਤਾਨ ਰਹਾ ਜੋ ਹੋਨਾ ਥਾ ਸੋ ਹੋ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਰਨਾ ਸਮੀਪ ਆਉਨਾ ਥਾ ਸੋ ਆ ਗ੍ਯਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਜਮੁ ਆਇ ਝੋਟ ਪਕਰੈ ਤਬਹਿ ਕਾਹੇ ਰੋਇਆ ॥੨॥

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਆਇਕਰ (ਝੋਟ) ਜੁੰਡੇ ਕੇਸ ਪਕੜੇਗਾ ਤਬ ਨਰਕ ਦੇਖਕਰ ਫਿਰ ਰੋਇਆ ਕਰੇਗਾ ਅਬ ਕ੍ਯੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਅਬ ਹੀ ਰੋ ਅਰ ਭਜਨ ਕਰ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੮੨

ਜੀਵਨੈ ਕੀ ਆਸ ਕਰਹਿ ਜਮੁ ਨਿਹਾਰੈ ਸਾਸਾ ॥

ਬਾਜੀਗਰੀ ਸੰਸਾਰੁ ਕਬੀਰਾ ਚੇਤਿ ਢਾਲਿ ਪਾਸਾ ॥੩॥੧॥੨੩॥

ਤੂੰ ਤੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮੁ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀਗਰੀ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚੇਤਨੇ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਢਾਲ॥੩॥੧॥੨੩॥

ਗੁਸਾਈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਮੇਂ ਬਿਆਹ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਭੀ ਪਧਾਰੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਹਾ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੋ ਆਪ ਬਿਆਹ ਹੈ ਕਿਸ ਬਿਆਹ ਮੇਂ ਜਾਊਂ ਤਬ ਸਭਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਪਕਾ ਕਹਾਂ ਬਿਆਹ ਹੋਨਾ ਹੈ? ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਰੰਗਦਾਰ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਤਨੁ ਰੈਨੀ ਮਨੁ ਪੁਨ ਰਪਿ ਕਰਿ ਹਉ ਪਾਚਉ ਤਤ ਬਰਾਤੀ ॥

ਰਾਮ ਰਾਇ ਸਿਉ ਭਾਵਰਿ ਲੈਹਉ ਆਤਮ ਤਿਹ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥੧॥

(ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਕੋ (ਰੈਨੀ) ਮਟੀ ਭਾਵ ਰੰਗਨੇ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਫੇਰ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੇ ਮਨ ਕੋ (ਰਪਿ) ਰੰਗਨਾ ਕੀਆ ਹੈ (ਪਾਚਉ) ਪੰਚ ਸੰਤ ਜੋ ਤਤ੍ਵ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਰਾਤੀ ਕੀਆ ਹੈ (ਰਾਮ ਰਾਇ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ (ਭਾਵਰਿ) ਫੇਰੇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਬ (ਆਤਮ) ਬੁਧੀ ਤਿਸੀ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗਾਉ ਗਾਉ ਰੀ ਦੁਲਹਨੀ ਮੰਗਲਚਾਰਾ ॥
ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਆਏ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਭਤਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੁਲਹਨੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਭਗਤੋ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਗਾਓ ਗਾਓ ਮੇਰੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜੀ (ਭਤਾਰਾ) ਪਤੀ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਮਹਿ ਬੇਦੀ ਰਚਿ ਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਉਚਾਰਾ ॥

(ਨਾਭਿ ਕਮਲ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਚਾਰੋਂ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਬੇਦੀ ਰਚੀ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸ੍ਰੁਤੀਓਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਗੋਤ੍ਰਾਚਾਰ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਰਾਇ ਸੋ ਦੂਲਹੁ ਪਾਇਓ ਅਸ ਬਡਭਾਗ ਹਮਾਰਾ ॥੨॥

ਸੋ ਰਾਮ ਰਾਜਾ (ਦੂਲਹੁ) ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਬਡਾ ਭਾਗ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਕਉਤਕ ਆਏ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਉਜਾਨਾਂ ॥

ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ ਦੇਵਤਾ (ਜਾਨਾ) ਸਵਾਰੀਓਂ ਪਰ ਚਢ ਕਰ ਬਿਆਹ ਕਾ ਕੌਤਕ ਦੇਖਨੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਥਾਹੀ ਮੁਨਿ ਔਰ (ਜਨ) ਭਗਤ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਐਸੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਦੇਵਤਾ ਲੋਕ ਭੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮੋਹਿ ਬਿਆਹਿ ਚਲੇ ਹੈ ਪੁਰਖ ਏਕ ਭਗਵਾਨਾ ॥੩॥੨॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਆਹ ਕਰਕੇ ਲੇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭਿੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥੨॥੨੪॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਮਹਾਤਮਾ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ॥

ਸਾਸੁ ਕੀ ਦੁਖੀ ਸਸੁਰ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਜੇਠ ਕੇ ਨਾਮਿ ਡਰਉ ਰੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੁ ਸਾਸੁ ਕੀ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹਾਂ ਕਿਓਂਕੇ ਜੋ ਦੇਹ ਅਧਜਾਸ ਰੂਪੁ ਸੌਹਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਹੂੰ ਅਰੁ ਜੇਠ ਜੋ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰ ਮੈਂ ਡਰਦੀ ਹਾਂ॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਨਨਦ ਗਹੇਲੀ ਦੇਵਰ ਕੈ ਬਿਰਹਿ ਜਰਉ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਪਿਆਰੀ (ਸਹੇਲੀ) ਸੰਤਜਨੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪ ਜੋ (ਨਨਦ) ਨਿਨਾਨਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੈਂ (ਗਹੇਲੀ) ਦੁਖੀ ਵਾ ਕਮਲੀ ਕਰ ਰਖੀ ਹਾਂ ਅਰੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੁ ਦੇਵਰ ਕਾ ਮੇਰੇ ਸੇ (ਬਿਰਹਿ) ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੇ ਮੈਂ (ਜਰਉ) ਜਲਤੀ ਰਹਤੀ ਹਾਂ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਮਤਿ ਬਉਰੀ ਮੈ ਰਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਰਹਨਿ ਰਹਉ ਰੇ ॥

ਮੈਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਕਮਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਜੀ ਕੋ (ਰਹਨਿ) ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨ ਮੈਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹਾਂ॥

ਸੇਜੈ ਰਮਤੁ ਨੈਨ ਨਹੀ ਪੇਖਉ ਇਹੁ ਦੁਖੁ ਕਾ ਸਉ ਕਹਉ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਪਰ ਬਿਰਾਜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਮੈਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਅਰਥਾਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਸੰਤੋ

ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹੁ ਦੁਖ ਮੈਂ ਕਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਕਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਹੋ॥

ਬਾਪੁ ਸਾਵਕਾ ਕਰੈ ਲਰਾਈ ਮਾਇਆ ਸਦ ਮਤਵਾਰੀ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਪਿਤਾ (ਸਾਵਕਾ) ਪਹਲੋਂ ਸੇ ਹੀ ਲੜਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਸੇਂ ਲੇ ਕਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਕੇ ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਨੇ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਤਵਾਰੀ) ਸੁਦਾਇਨ ਕਰ ਰਖੀ ਹੂੰ॥

ਬਡੇ ਭਾਈ ਕੈ ਜਬ ਸੰਗਿ ਹੋਤੀ ਤਬ ਹਉ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਮੈਂ ਗਰਬ ਵਿਖੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਅਰਥਾਤ ਪਰੋਖ ਗਜਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਥੀ ਤਬ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਥੀ ਅਰਥਾਤ ਗਰਭ ਕੇ ਦੁਖਾਂ ਸੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਥਾ॥੨॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਪੰਚ ਕੋ ਝਗਰਾ ਝਗਰਤ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਝਗੜਾ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਨੋਂ ਕਰ ਝਗੜਤਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਬਜਰਥ ਗਵਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧਿਆ ਮੈ ਰਾਮ ਰਮਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥੩॥੨੫॥

ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਮੈਨੇ ਰਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥੩॥੩॥੨੫॥

ਇਹ ਤੋ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਸੰਕੇਤੀ ਅਰਥ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮੈਂ ਟੀਕਾਕਾਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਔਰੁ ਭੀ ਅਰਥ ਲਿਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੋ ਦੁਖੁ ਰੂਪੁ ਅਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੇ ਤਿਆਗ ਸੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੂਲਕਾ ਪਾਠ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਜਾ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਪਿਛਲੇ ਪਦ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਲੈਨੇ॥ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੇ (ਸਾਸ) ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਦੁਖੀ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਸੁਰ) ਸੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਕਾਮੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਵਰਤੀ ਤਿਨਕੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਬਹੁ ਸਕਾਮੀ ਲੋਕ (ਜੇਠ) ਵੱਡੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇਂ ਡਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿੰਤੂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੋ (ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਸਹੇਲੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ (ਨਨਦ) ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੁਖੁ ਰੂਪੁ ਹੈ॥ (ਗਹੇਲੀ) ਪਕੜਨੇ ਅਰੁ ਦੁਖੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ (ਦੇਵਰ) ਵਰੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਜਲਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਮੈਂ ਬਾਵਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਰਾਮ) ਉਪਰਾਮਤਾ ਕੋ ਵਾ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਹਣੀ ਮੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹੈ ਸੇਜਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਾ ਦੇਖੀਏ। ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਜੋ ਦੁਖ ਸਹਾਰੇਂਗੇ ਏਹ ਦੁਖ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸ ਦੁਖ ਕੋ ਵੋਹੀ ਜਾਨੇਂਗਾ ਬਾਪ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਕਰ (ਸਾਵਕਾ) ਬਾਲਕ ਲੜਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਈਸਰ ਕੋਟੀਓਂ ਕਾ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੋਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਕਰ ਚਰਚਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਕਹਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਮਾਯਾ ਉਪਾਧੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਮਤਿ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਸਰਬਗਜ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਅਲਪਗ ਅਵਿਦਜਾ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਉਨਕੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਨਕਾਦਿਕ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਉਨਕੇ ਸੰਗ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਨਿਵਿਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇ ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਤੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਬ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ਜੋ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਝਗੜਾ ਪੰਚ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਕਾਮੁ ਹੈ ਇਸ ਝਗੜੇ ਕੋ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਗਵਾਯਾ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਝੂਠੀ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸਭੀ ਜਗਤੁ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ (ਰਾਮ) ਉਪਰਾਮਤਾ ਭਾਵ ਨਿਵਰਤੀ ਵਿਖੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਇਕ ਮਕੁੰਦਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਤੁਰਕ ਤੁਰਕ ਕਰਨੇ ਲਗਾ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਬਦ ਹੂਆ॥

ਆਸਾ ॥

ਹਮ ਘਰਿ ਸੂਤੁ ਤਨਹਿ ਨਿਤ ਤਾਨਾ ਕੰਠਿ ਜਨੇਊ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੁਕੰਦਾ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਤੋ ਨਿਤ ਸੂਤ ਹੀ ਕਾ ਤਾਨਾ ਤਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਜਨੇਊ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਮ ਕੋ ਥੋੜੇ ਸੇ ਸੂਤ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ ਤਉ ਬੇਦ ਪੜਹੁ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦੁ ਰਿਦੈ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥

ਤੁਮ ਤੋ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੋ ਔਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜਿਸ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪ ਬੇਦ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਜਿਹਬਾ ਬਿਸਨੁ ਨੈਨ ਨਾਰਾਇਨ ਹਿਰਦੈ ਬਸਹਿ ਗੋਬਿੰਦਾ ॥

ਜਮ ਦੁਆਰ ਜਬ ਪੂਛਸਿ ਬਵਰੇ ਤਬ ਕਿਆ ਕਹਸਿ ਮੁਕੰਦਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੀ ਜਿਹਬਾ ਮੇਂ ਬਿਸਨੁ ਨਾਮ ਹੈ ਨੈਨੋਂ ਮੇਂ ਨਾਰਾਇਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੁਕੰਦਾ ਜਬ ਜਮ ਦੁਵਾਰੇ ਤੈਨੂੰ ਪੂਛਾ ਜਾਇਗਾ ਜੋ ਤੈਨੇ ਜਾਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਕ੍ਯਾ (ਕਹਸਿ) ਕਹੈਗਾ॥ ਦੁਰਜਨ ਤੌਸ ਨ੍ਯਾਯ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਗੋਰੂ ਤੁਮ ਗੁਆਰ ਗੁਸਾਈ ਜਨਮ ਜਨਮ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹਮ ਤੋ ਇਤਰ ਜਾਤਾ ਵਾਲੇ ਗਊਆ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਗੁਸਾਂਈ ਜੀ ਗ੍ਵਾਲੇ ਹੋ ਅਰਥਾ ਗਊਓਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ ਆਜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਰਖ੍ਯਕ ਹੋ॥

ਕਬਹੂੰ ਨ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿ ਚਰਾਇਹੁ ਕੈਸੇ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਕਰ ਕਭੀ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਘਾਸ ਨਹੀਂ ਚਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਕੈਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋ॥੨॥

ਤੂੰ ਬਾਮ੍ਨੁ ਮੈ ਕਾਸੀਕ ਜੁਲਹਾ ਬੂਝਹੁ ਮੋਰ ਗਿਆਨਾ ॥

ਤੁਮ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋ ਅਰੁ ਮੈਂ ਕਾਸੀ ਕੇ ਰਹਨੇ ਹਾਰਾ ਜੁਲਾਹਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੁ ਹਮਾਰੇ ਕਰ ਕਹੇ ਹੂਏ ਗਿਆਨ ਕੋ ਸਮਝੋ॥

ਤੁਮ੍ ਤਉ ਜਾਚੇ ਭੂਪਤਿ ਰਾਜੇ ਹਰਿ ਸਉ ਮੋਰ ਧਿਆਨਾ ॥੩॥੪॥੨੬॥

ਤੁਮਨੇ ਤੋ ਬਡੇ ਬਡੇ (ਭੂ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਰਾਜੇ ਜਾਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰਾ ਏਕ ਹਰਿ ਸੋ ਧਿਆਨ ਹੈ ਧ੍ਵਨਿ ਇਹ ਕਿ ਤੁਮ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੋਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਰਾਜੇ ਸੇ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ ਔਰ ਹਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤੇ ਧਿਆਨ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰਿ ਧਿਆਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੪॥੨੬॥

ਆਸਾ ॥

ਜਗਿ ਜੀਵਨੁ ਐਸਾ ਸੁਪਨੇ ਜੈਸਾ ਜੀਵਨੁ ਸੁਪਨ ਸਮਾਨੰ ॥

ਸਾਚੁ ਕਰਿ ਹਮ ਗਾਠਿ ਦੀਨੀ ਛੋਡਿ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੰ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸ॥ (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਜਗਤ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਤਖ੍ਯ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਪਨ ਵਤ ਸਮਝਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੌਣ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਸ੍ਵਪਨੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚ ਜਾਨ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ (ਗਾਂਠਿ ਦੀਨੀ) ਪਰਤੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਹਿਤੁ ਕੀਨ੍ ॥

ਜਿਨਿ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਹਿਰਿ ਲੀਨ੍ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੋਹ ਸੇ ਜੀਵ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਕੋ ਹਿਰ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਨੈਨ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗੁ ਉਰਝੈ ਪਸੁ ਨ ਦੇਖੈ ਆਗਿ ॥

ਜੈਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੀਪਕ ਜੋਤ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਪਸੁ) ਮੂਰਖ ਪਤੰਗ ਦੀਪਕ ਸੇ ਉਲਝ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਅਗਨੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ॥

ਕਾਲ ਫਾਸ ਨ ਮੁਗਧੁ ਚੇਤੈ ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨਿ ਲਾਗਿ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ (ਮੁਗਧੁ) ਮੂਰਖ ਜੀਉ (ਕਨਿਕ) ਸੋਨਾ (ਕਾਮਿਨਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਉਲਝ ਰਹਾ ਹੈ (ਕਾਲ ਫਾਸ) ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਬਿਚਾਰੁ ਬਿਕਾਰ ਪਰਹਰਿ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਸੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਦੇ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਤਾਰਨ ਕੋ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਗਜੀਵਨੁ ਐਸਾ ਦੁਤੀਅ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥੩॥੫॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜੀਵਨ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਮ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਦ੍ਵਿਤੀਯ ਹੈ॥੩॥੫॥੨੭॥

ਕ੍ਰਿਤਾ ਕ੍ਰਿਤਜ੍ਞਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੮੩

ਜਉ ਮੈ ਰੂਪ ਕੀਏ ਬਹੁਤੇਰੇ ਅਬ ਫੁਨਿ ਰੂਪੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਤਾਗਾ ਤੰਤੁ ਸਾਜੁ ਸਭੁ ਥਾਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਸਿ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜਬ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਸਹਿਤ ਥਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਥੇ ਅਰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਸਰੂਪ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਮੋਹ ਤਾਗਾ ਬਾਸਨਾ ਰੂਪ ਤੰਤ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਸਾਜ ਮੇਰਾ ਸਭੁ (ਥਾਕਾ) ਰਹ ਚੁਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬਸੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਨਾਚਨੋ ਨ ਆਵੈ ॥
ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੰਦਰੀਆ ਨ ਬਜਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਚੋਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨ ਰੂਪ ਨ੍ਰਿਤ੍ਯ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਮੰਦਰੀਆ) ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਢੋਲਕੀ ਨਹੀਂ ਬਜਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਾਇਆ ਲੈ ਜਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਗਾਗਰਿ ਫੂਟੀ ॥
ਕਾਮ ਚੋਲਨਾ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਰਾਨਾ ਗਇਆ ਭਰਮੁ ਸਭੁ ਛੂਟੀ ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਸਹਤ ਮਾਇਆ ਲੈਕਰ ਜਲਾਇ ਦੀ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਗਾਗਰ ਫੂਟ ਗਈ ਹੈ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪ ਚੋਲਨਾ ਪੁਰਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਰਮ ਸਭ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਬ ਭੂਤ ਏਕੈ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ਚੂਕੇ ਬਾਦ ਬਿਬਾਦਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮੈ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਭਏ ਰਾਮ ਪਰਸਾਦਾ ॥੩॥੬॥੨੮॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਨਨਾ ਕੀਆ ਹੈ (ਬਾਦ) ਬਿਅਰਥ (ਬਿਬਾਦਾ) ਜੋ ਝਗੜੇ ਥੇ ਸੋ ਚੂਕ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਰਾਮ ਪਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥੬॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਰੋਜਾ ਧਰੈ ਮਨਾਵੈ ਅਲਹੁ ਸੁਆਦਤਿ ਜੀਅ ਸੰਘਾਰੈ ॥

ਰੋਜਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਅਲਾਹ ਕੋ ਮਨਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਆਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਲਹ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇ ਕਰ ਸੁਆਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਘਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਾ ਦੇਖਿ ਅਵਰ ਨਹੀ ਦੇਖੈ ਕਾਹੇ ਕਉ ਝਖ ਮਾਰੈ ॥੧॥

ਅਪਨੀ ਓਰ ਦੇਖਕਰ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਓਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਹੀ ਜੈਸਾ ਜੀਵ ਇਨ ਕਾ ਭੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਦਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਰੋਜਾ ਨਿਮਾਜ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਝਖ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਜੀ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਤੋਹੀ ਮਹਿ ਤੇਰਾ ਸੋਚਿ ਬਿਚਾਰਿ ਨ ਦੇਖੈ ॥

ਖਬਰਿ ਨ ਕਰਹਿ ਦੀਨ ਕੇ ਬਉਰੇ ਤਾ ਤੇ ਜਨਮੁ ਅਲੇਖੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਾਜੀ ਕਿਆ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਤੌ ਹੀ ਮਹਿ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਪਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਭਮੇਂ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਾ ਪਖੀ ਹੈ ਯਹ ਬਡੀ ਸੋਚਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਤੂੰ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਦੀਨ ਕੇ ਬਉਰੇ ਕੀਏ ਹੁਏ (ਖਬਰਿ ਨ ਕਰਹਿ) ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਵੇਕ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮ (ਅਲੇਖੈ) ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਸਾਚੁ ਕਤੇਬ ਬਖਾਨੈ ਅਲਹੁ ਨਾਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਕਿਤਾਬ ਤੋ ਸਾਚ ਰੂਪ ਅਲਾਹ ਕੋ ਕਹਤੀ ਹੈ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੇਦ ਅਲਾਹ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪਢੇ ਗੁਨੇ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਬਉਰੇ ਜਉ ਦਿਲ ਮਹਿ ਖਬਰਿ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਹੇ ਬਉਰੇ ਕਾਜੀ ਜੋ ਦਿਲ ਮੇਂ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਭਈ ਤੋ ਪਢਨੇ ਗੁਣਨੇ ਸੇ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਅਲਹੁ ਗੈਬੁ ਸਗਲ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਹਿਰਦੈ ਲੇਹੁ ਬਿਚਾਰੀ ॥

ਅਲਾਹ ਛਿਪਾ ਹੂਆ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਹੇ ਕਾਜੀ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਵਾ ਤਿਸ ਅਲਾਹ ਕੋ ਤੁਮ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਲੇਹੁ॥

ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੁਹੂੰ ਮਹਿ ਏਕੈ ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਪੁਕਾਰੀ ॥੩॥੭॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਹਿੰਦੂ ਔਰ ਤੁਰਕ ਦੋਨੋ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਅਲਾਹ ਹੈ॥੩॥੭॥੨੯॥

ਆਸਾ ॥ ਤਿਪਦਾ ॥ ਇਕਤੁਕਾ ॥

ਕੀਓ ਸਿੰਗਾਰੁ ਮਿਲਨ ਕੇ ਤਾਈ ॥

ਹਰਿ ਨ ਮਿਲੇ ਜਗਜੀਵਨ ਗੁਸਾਈ ॥੧॥

ਮੈਨੇ ਸਭ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸਿੰਗਾਰ ਭਾਵ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਜੀਵਨ ਗੁਸਾਈਂ ਹਰਿ ਮੈਨੂੰ ਨ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਥੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਮੇਰੋ ਪਿਰੁ ਹਉ ਹਰਿ ਕੀ ਬਹੁਰੀਆ ॥

ਰਾਮ ਬਡੇ ਮੈ ਤਨਕ ਲਹੁਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਪਤਿ ਹੈ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੀ (ਬਹੁਰੀਆ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੂੰ ਭੇਦ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਔਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਇਤਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਬਡੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਤਨਕ ਲਹੁਰੀਆ) ਅਤੀ ਛੋਟੀ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਰਾਮ ਸਰਬਗਯ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਅਲਪਗਯ ਹੂੰ ਰਾਮ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਬੂੰਦ ਹੂੰ॥

ਧਨ ਪਿਰ ਏਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੇਰਾ ॥

ਸੇਜ ਏਕ ਪੈ ਮਿਲਨੁ ਦੁਹੇਰਾ ॥੨॥

ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਕਾ (ਪਿਰ) ਰਾਮ ਸਾਖੀ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਸਰੀਰ ਸੰਗ ਬਾਸਾ ਹੈ ਸੇਜਜ ਅੰਤਸਕਰਣ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਿਲਨਾ (ਦੁਹੇਰਾ) ਕਠਨ ਹੈ॥

ਧੰਨਿ ਸੁਹਾਗਨਿ ਜੋ ਪੀਅ ਭਾਵੈ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥੩॥੮॥੩੦॥

ਸੋ ਸੁਹਾਗਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ॥੩॥੮॥੩੦॥

ਆਸਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿ ਪਵਨ ਮਨੁ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਜਬ ਈਸ੍ਵਰ ਹੀਰੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਹੀਰਾ (ਬੇਧਿ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਹੀਰਾ ਹੀ ਛੇਦ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਵਨ ਕੀ ਨਜਾਈ ਜੋ ਚੰਚਲ ਮਨ ਥਾ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਲੈ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਜੋਤਿ ਇਨਿ ਹੀਰੈ ਬੇਧੀ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮੈ ਪਾਈ ॥੧॥

ਸਭ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਜੋਤਿ ਇਸ ਚੇਤਨ ਹੀਰੇ ਨੇ ਬੇਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ (ਇਨਿ) ਇਸ ਹੀਰੇ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਗਲ ਮੈਂ (ਬੇਧੀ) ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤੇ ਹੈ ਸੋ ਸੱਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਅਨਾਹਦ ਬਾਨੀ ॥

ਹੰਸੁ ਹੁਇ ਹੀਰਾ ਲੇਇ ਪਛਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ (ਅਨਾਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ (ਹੰਸੁ) ਭਾਵ ਸਤ ਅਸਤ ਬਿਬੇਕੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੀਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹੀਰਾ ਅਸ ਦੇਖਿਓ ਜਗ ਮਹ ਰਹਾ ਸਮਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਹੀਰਾ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਐਸਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਪਤਾ ਹੀਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਓ ਜਬ ਗੁਰ ਗਮ ਦੀਆ ਦਿਖਾਈ ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਜੋ ਛਪਾ ਹੂਆ ਹੀਰਾ ਥਾ ਸੋ ਤਬ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਗਮ) ਬਿਰਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਤਾ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਪਹਿਲੀ ਕਰੂਪਿ ਕੁਜਾਤਿ ਕੁਲਖਨੀ ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ ਬੁਰੀ ॥

ਪਹਿਲੀ ਬਿਸ਼ਜ ਪਰਾਇਣ (ਕਰੂਪਿ) ਕੁਟਿਲ ਥੀ (ਕੁਜਾਤਿ) ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਉਤਪੰਨ ਭਈ ਥੀ (ਕੁਲਖਨੀ) ਖੋਟੇ ਚਿੰਨੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਥੀ (ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਥੀ॥

ਅਬ ਕੀ ਸਰੂਪਿ ਸੁਜਾਨਿ ਸੁਲਖਨੀ ਸਹਜੇ ਉਦਰਿ ਧਰੀ ॥੧॥

ਔਰ ਅਬ ਕੀ ਭਗਤ ਪਰਾਇਣ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪਵਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਾਈ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਸੁਜਾਨ ਉਤਮ ਹੈ ਗਿਆਤ ਵਾਲੀ ਸੁੰਦਰ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪੇਟ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਵਾ (ਸਹਜੇ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਉਦਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਭਲੀ ਸਰੀ ਮੁਈ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਬਰੀ ॥
ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵਉ ਮੇਰੀ ਅਬ ਕੀ ਧਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਭਲੀ ਸਰੀ) ਅਛੀ ਹੁਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਪਹਲੀ (ਬਰੀ) ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀ ਹੁਈ ਬੁਧੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਬੁਧੀ ਅਬ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਵਤੀ ਰਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਬੁਧੀ ਕਾ ਅਭਾਉ ਨ ਹੋ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਬ ਲਹੁਰੀ ਆਈ ਬਡੀ ਕਾ ਸੁਹਾਗੁ ਟਰਿਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਲਹੁਰੀ) ਛੋਟੀ ਭਗਵਤ ਪਰਾਇਣ ਬੁਧੀ ਆਈ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਬਡੀ ਪਰੰਤੂ ਲੋਕ ਰੀਤ ਕਰ ਪੀਛੇ ਜੋ ਆਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਛੋਟੀ ਕਹੀ ਗਈ ਤਬ ਵਡੀ ਕਾ ਸੋਭਾਗਯ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਇਆ।

ਲਹੁਰੀ ਸੰਗਿ ਭਈ ਅਬ ਮੇਰੈ ਜੇਠੀ ਅਉਰੁ ਧਰਿਓ ॥੨॥੨॥੩੨॥

ਔਰ (ਲਹੁਰੀ) ਛੋਟੀ ਬੁਧੀ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਬਡੀ ਨੇ ਔਰ ਅਵਰੇ ਹੁਏ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੩੨॥

ਪੰਨਾ ੪੮੪

ਆਸਾ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਉਪਾਲੰਭ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਮੇਰੀ ਬਹੁਰੀਆ ਕੋ ਧਨੀਆ ਨਾਉ ॥
ਲੇ ਰਾਖਿਓ ਰਾਮ ਜਨੀਆ ਨਾਉ ॥੧॥

ਮੇਰੀ (ਬਹੁਰੀਆ) ਨੂੰਹ ਲੋਈ ਕਾ (ਧਨੀਆ) ਧਨਵੰਤੀ ਨਾਮ ਥਾ ਸੋ ਇਨ ਮੁੰਡੀਓਂ ਨੇ ਲੇ ਕਰ ਰਾਮ ਜਨੀਆ ਨਾਮ ਰਖ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਨਾਮ ਕੁਲ ਬਧੂਓਂ ਕਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਐ॥ ਰਾਮ ਜਨੀ ਵੇਸਵਾ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਨ੍ਹ ਮੁੰਡੀਅਨ ਮੇਰਾ ਘਰੁ ਧੁੰਧਰਾਵਾ ॥
ਬਿਟਵਹਿ ਰਾਮ ਰਮਊਆ ਲਾਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਇਨ (ਮੁੰਡੀਅਨ) ਫਕੀਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਘਰੁ (ਧੁੰਧਰਾਵਾ) ਮਿਟੀ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ 'ਕਬੀਰ' ਕੋ ਰਾਮ ਕੇ (ਰਮਊਆ) ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥
ਇਨ੍ਹ ਮੁੰਡੀਅਨ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਗਵਾਈ ॥੨॥੩॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਇਨ ਮੁੰਡੀਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਮਤ ਕਰੋ ਇਨੋਂ ਨੇ ਤੋ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਖੋਇ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੁਲਾਹਾ ਮੰਦ ਜਾਤੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਬ ਮੈਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਦਿ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਬਹੂ ਕਾ ਧਨੀਆ ਅਰਥਾਤ ਧਨ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਨਾਮ ਥਾ ਤਿਸ ਕਾ ਲੇ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਜਨੀ ਨਾਮ ਰਖ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਨੇ ਸਮਝ ਵਾਲੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਇਨ ਫਕੀਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ (ਘਰੁ) ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਧੂਰ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਬਿਟਵੈ ਮਨ ਕੋ ਰਾਮ ਜਪਨ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨੋ ਕਿ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਕਰ ਇਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਔਰ ਦੇਹਿ ਅਹੰਤਾ ਖੋ ਦਈ ਹੈ॥੨॥੩॥੩੩॥

ਕਬੀਰ ਕੀ ਨੂੰਹ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਘੁੰਡ ਕਾਢਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਰਹੁ ਰਹੁ ਰੀ ਬਹੁਰੀਆ ਘੂੰਘਟੁ ਜਿਨਿ ਕਾਢੈ ॥

ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਲਹੈਗੀ ਨ ਆਢੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਹੂ (ਰਹੁ ਰਹੁ ਰੀ) ਠਹਰ ਠਹਰ ਅਬ ਤੂੰ ਲੌਕਿਕ ਲਜਜਾ ਕਰ ਘੂੰਘਟ ਮਤ ਕਾਢ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਤੈਨੂੰ ਏਕ (ਆਢ) ਕਉਡੀ ਭੀ ਨ ਮਿਲੈਗੀ॥੧॥

ਘੂੰਘਟੁ ਕਾਢਿ ਗਈ ਤੇਰੀ ਆਗੈ ॥

ਉਨ ਕੀ ਗੈਲਿ ਤੋਹਿ ਜਿਨਿ ਲਾਗੈ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸੌਕਣ ਆਗੇ ਘੂੰਘਟ ਕਾਢ ਕਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨਕੀ ਡੰਡੀ ਤੂੰ ਨਾ ਲਗ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਵਹੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰ ਕਰ॥੧॥

ਘੂੰਘਟ ਕਾਢੇ ਕੀ ਇਹੈ ਬਡਾਈ ॥

ਦਿਨ ਦਸ ਪਾਂਚ ਬਹੂ ਭਲੇ ਆਈ ॥੨॥

ਘੂੰਘਟ ਨਿਕਾਲਨੇ ਕੀ ਏਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੂਆ ਕਰਤੀ ਹੈ ਦਸ ਪਾਂਚ ਦਿਨ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕੀ ਬਹੂ ਬਹੁਤ ਭਲੇ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲੀ ਆਈ ਹੈ॥੨॥

ਘੂੰਘਟੁ ਤੇਰੋ ਤਉ ਪਰਿ ਸਾਚੈ ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਕੂਦਹਿ ਅਰੁ ਨਾਚੈ ॥੩॥

ਹੇ ਬਹੂ ਹਮਾਰੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਘੂੰਘਟ ਤਬ (ਪਰਿ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਸਾਚੈ) ਸਜੇਗਾ ਵਾ ਸਚੇ ਪੜਦੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਗਾ ਜਬ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣਾਨਬਾਦ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਸਤ ਹੂਈ ਹੂਈ ਦੇਹਾਧਿਆਸ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਨਾਚਨੇ ਕੂਦਨੇ ਲਗੇਗੀ ਭਾਵ ਲੋਕ ਲਜਿਆ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰੇਗੀ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਬਹੂ ਤਬ ਜੀਤੈ ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਜਨਮੁ ਬਿਤੀਤੈ ॥੪॥੧॥੩੪॥

ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਭਜਨ ਤੇ ਆਲਸ ਕਰਤੀ ਨਿਜ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਬ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਜਨਮ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੂੰ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤੇਂਗੀ ਭਾਵ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੀ॥੪॥੧॥੩੪॥

ਏਕ ਕੁਸ਼ਟੀ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਈਰਖਾ ਵਾਲੇ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੇਰਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰੈਗਾ ਜਬ ਵਹੁ ਆਇਆ ਤਬ ਘਰ ਮੇਂ ਲੋਈ ਜੀ ਥੀ ਗੁਸਾਈਂ ਜੀ ਬਾਹਰ ਥੇ ਤਬ ਲੋਈ ਜੀ ਨੇ ਤੀਨ ਬਾਰ ਰਾਮ ਕਹਾਇਆ ਰੋਗੀ ਅਛਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਏ ਤੋ ਪੀਠ ਦੇ ਬੈਠੇ ਕਿ ਤੈਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਇਤਨਾ ਸਸਤਾ ਸਮਝਾ ਕਿ ਤੀਨ ਬਾਰ ਕਹਾਇਆ ਏਕ ਬਾਰ ਥੋੜਾ ਥਾ॥ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਲੋਈ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਆਸਾ ॥

ਕਰਵਤੁ ਭਲਾ ਨ ਕਰਵਟ ਤੇਰੀ ॥

ਲਾਗੁ ਗਲੇ ਸੁਨੁ ਬਿਨਤੀ ਮੇਰੀ ॥੧॥

(ਕਰਵਤ) ਕਾਸੀ ਕਰਵਤ ਲੇ ਲੇਨਾ ਅਛਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੀ ਪੀਠ ਫੇਰਨੀ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਮੇਰੇ ਗਲੇ ਲਗੋ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਮੁਖੁ ਫੇਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਕਰਵਟੁ ਦੇ ਮੋ ਕਉ ਕਾਹੇ ਕਉ ਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਉਂ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਜਮਾ ਕਰੋ ਔਰ ਮੇਰੀ ਓਰ ਮੁਖ ਕਰੋ (ਕਰਵਟ) ਪੀਠ ਫੇਰ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਜੋਂ ਮਾਰਤੇ ਹੋ॥

ਜਉ ਤਨੁ ਚੀਰਹਿ ਅੰਗੁ ਨ ਮੋਰਉ ॥
ਪਿੰਡੁ ਪਰੈ ਤਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੋਰਉ ॥੨॥

ਜਉ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਚੀਰ ਦੇਉ ਤਬ ਭੀ ਮੈਂ ਆਪਨਾ ਅੰਗ ਨ ਮੋੜਉ ਨ ਫੇਰੂੰਗੀ ਅਰਥਾਤ ਸਨਮੁਖ ਰਹੂੰਗੀ (ਪਿੰਡੁ ਪਰੈ) ਸਰੀਰ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇ ਪਰੰਤੂ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਤੋੜੂੰਗੀ॥੨॥

ਹਮ ਤੁਮ ਬੀਚੁ ਭਇਓ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥
ਤੁਮਹਿ ਸੁ ਕੰਤ ਨਾਰਿ ਹਮ ਸੋਈ ॥੩॥

ਆਪਮੇਂ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਮੇਂ ਕੋਈ (ਬੀਚੁ) ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਭਜਾ ਕਜੋਂਕਿ ਆਪ ਵੋਹੀ ਕੰਤ ਹੋ ਔਰ (ਨਾਰਿ ਹਮ ਸੋਈ) ਮੈਂ ਵਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਲੋਈ ॥
ਅਬ ਤੁਮਰੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੪॥੨॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਲੋਈ ਤੂੰ ਸੁਨੁ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਮੁਖੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨ ਕਰੈਂਗੇ ਕਜੋਂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਐਸਾ ਸਸਤਾ ਜਾਨਾ॥੪॥ ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥੁ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਜਾ ਜਗਜਾਸੂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜਗਜਾਸੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੂੰ॥ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਆਪਣਾ ਮੁਖ ਕਰੁ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਪੀਠ ਦੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਜੋਂ ਮਾਰਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾਦੀਓਂ ਕੀ ਤਰਕੋਂ ਰੂਪ ਕਰਵਤੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਛਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ ਪੀਠ ਦੇਣੀ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਗਲ ਮੇਂ ਲਾਗੁ ਭਾਵ ਕੰਠ ਸੇ ਭੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼੍ਰੁਤੀਆਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ ਜੇਕਰ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਤਰਫੋਂ (ਅੰਗ) ਰਿਦਾ ਮੋੜੇਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਵਾ ਤੀਨ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਚੀਰੋਂਗੀ ਭਾਵ ਨਸ੍ਰ ਕਰੋਂਗੀ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤੋ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਤੋੜੋ ਹਮਾਰੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮੇਂ ਕੋਈ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤੁਮ ਸੋਈ ਕੰਤ ਹੋ ਭਾਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਅਰ ਮੈਂ ਸੋਈ ਨਾਰਿ ਹਾਂ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਵਿਦਜਾ ਕੋ ਪੂਰਬ ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਚਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਲੋਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਬ੍ਰਹਮਵਿਦਜਾ ਤੂੰ ਸੁਣੁ ਅਬ ਤਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਥੀ ਕਿ ਤੂੰ ਐਸੀ ਹੈਂ ਅਬ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗੋਂਗਾ॥੪॥੨॥੩੫॥

ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਗੁਸਾਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਤੂੰ ਜੁਲਾਹਾ ਹੋ ਕਰ ਕਜਾ ਮਿਥਜਾ ਗਿਆਨੀ ਬਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਕੋਰੀ ਕੋ ਕਾਹੂ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾਂ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਆਨਿ ਤਨਾਇਓ ਤਾਨਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ (ਕੋਰੀ) ਜੁਲਾਹੇ ਕਾ ਤੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰਕਾ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਹੋ ਕਰ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਸੇ ਭਿੰਨ ਤਾਨਾ ਤਨਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਲ ਜੁਲਾਹਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਸਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹਮ ਤੁਮ ਸਭੀ ਜੁਲਾਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਤੁਮ ਸੁਨਿ ਲੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਾਂ ॥
ਤਬ ਹਮ ਇਤਨਕੁ ਪਸਰਿਓ ਤਾਨਾਂ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਜਬ ਤੁਮਨੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਤਾਨਾ ਸਭ ਮਾਯਾ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਭੀ ਤੋ ਇਤਨਾਕੁ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮਾਤ੍ਰ ਤਾਂਨਾ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਤਨਾ ਹੂਆ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਧਰਨਿ ਅਕਾਸ ਕੀ ਕਰਗਹ ਬਨਾਈ ॥
ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਸਾਥ ਚਲਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੀ ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਕੀ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਕਰਗਹ) ਕੰਘੀ ਬਨਾਈ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਤਾਨੀ ਮੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਔਰ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਦੋ (ਸਾਥ) ਨਾਲਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਾਈ ਜੋਰਿ ਬਾਤ ਇਕ ਕੀਨੀ ਤਹ ਤਾਂਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਾਂ ॥

ਸਰਬ ਕੀ ਬਾਤ ਏਕ ਅਪਨੇ ਬਸ ਕਰੀ ਹੈ ਇਹੀ ਪਊਓਂ ਕੀ ਜੋੜੀ ਹੈ ਜੋ ਜੁਲਾਹੇ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਖੜਾਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਤਾਂਤੀ) ਜੁਲਾਹੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਜੋਲਾਹੇ ਘਰੁ ਅਪਨਾ ਚੀਨ੍ਹਾਂ ਘਟ ਹੀ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨਾਂ ॥੩॥

ਮੈਂ ਜੁਲਾਹੇ ਨੇ ਜਬ ਅਪਨਾ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਜਾਨਾ ਤਬ ਰਾਮ ਕੋ ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਕਾਰਗਹ ਤੋਰੀ ॥
ਸੂਤੈ ਸੂਤ ਮਿਲਾਏ ਕੋਰੀ ॥੪॥੩॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੁਲਾਹੇ ਨੇ (ਕਾਰਗਹ) ਕੰਘੀ ਤੋੜ ਦਈ ਤਬ ਅਪਨੀ (ਸੂਤੈ ਸੂਤ) ਚੈਤੰਨਜਸਤਾ ਮੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਨਾ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੩੬॥ ਪਾਖੰਡੀਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਜੇ ਤੀਰਥ ਨਾਵੈ ਤਿਸੁ ਬੈਕੁੰਠ ਨ ਜਾਨਾਂ ॥
ਲੋਕ ਪਤੀਣੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਰਾਮੁ ਅਯਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਲੋਕ ਜਦਜਪਿ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਕੋ ਅਛਾ ਸਮਝ ਕਰ ਪਤੀਆਇ ਭੀ ਜਾਇ ਪਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪਤਿਯਾਵਨੇ ਸੇ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਸੋ ਰਾਮ ਤੋ (ਅਯਾਨਾ) ਬਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹਿਰਦਜ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਨਹੀਂ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਜਹੁ ਰਾਮੁ ਏਕੁ ਹੀ ਦੇਵਾ ॥
ਸਾਚਾ ਨਾਵਣੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ (ਹੀ ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੋ ਪੂਜੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਯਹੀ ਸਚਾ ਇਸਨਾਨ ਹੈ॥

ਜਲ ਕੈ ਮਜਨਿ ਜੇ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮੇਂਡੁਕ ਨਾਵਹਿ ॥
ਜੈਸੇ ਮੇਂਡੁਕ ਤੈਸੇ ਓਇ ਨਰ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਆਵਹਿ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਜਲ ਸਨਾਨ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤੀ ਹੋ ਤੌ ਤਿਣ ਪ੍ਰਤਿ (ਮੇਂਡੁਕ) ਡਡੂ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਮੁਕਤ ਹੋਨੀ ਚਾਹੀਐ ਜੈਸੇ ਮੇਂਡੁਕ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਸਨਾਨ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈਂ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਹੁ ਕਠੋਰੁ ਮਰੈ ਬਾਨਾਰਸਿ ਨਰਕੁ ਨ ਬਾਂਚਿਆ ਜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤੁ ਮਰੈ ਹਾੜੰਬੈ ਤ ਸਗਲੀ ਸੈਨ ਤਰਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਮਨ ਸੇ ਕਠੋਰ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਸੀ ਜੀ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕਾ ਤਯਾਗ ਕਰੇਂ ਤਿਸਸੇ ਨਰਕ ਸੇ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਜਾਤਾ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋ ਦੁਖ ਹੋਗਾ ਸੋ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਭੈਰੋਂ ਜੀ ਕੀ ਲਠ ਉਸ ਕੇ ਕਾਨ ਮੇਂ ਅਵਸਯ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਨਰਕੁਨ) ਤਿਸ ਕੋ ਨਰਕੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਬਾਂਚਿਆ) ਬਚਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਬਚਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਤੁ (ਹਾੜੰਬੈ) ਮਗਹਰ ਭੀ ਮਰ ਜਾਵੈ ਤੋ ਨਾਮਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰਕੇ ਆਪ ਤੋ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਸਗਲੀ ਸੰਗਤਿ ਤਿਸਨੈ ਤਰਾਈ ਹੈ ਵਾ ਤਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦਿਨਸੁ ਨ ਰੈਨਿ ਬੇਦੁ ਨਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਹਾ ਬਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਦਿਨ ਔ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੰਦ ਅਰੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਇਹ ਜਿਸ ਪਦ ਵਿਖੈ ਕਲਪਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਦ ਮੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਰਬ ਕਲਪਨਾ ਸੂਨ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਭਾਵ ਇਹੁ ਹੈ ਕੇ ਕੋਈ ਦੇਸੁ ਐਸਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਓਹਾਰੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਤਹਾਂ ਬੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨੁ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਨਰ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਬਾਵਰਿਆ ਸੰਸਾਰਾ ॥੪॥੪॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਾਵਰਿਆ ਸੰਸਾਰਾ ਤਿਸ ਨਰ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਧਯਾਉਨਾ ਕਰੋ॥੪॥੪॥੩੭॥

ਪੰਨਾ ੪੮੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਸਾ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੀ

ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਅਨੇਕ ਬਿਆਪਕ ਪੂਰਕ ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਸੋਈ ॥

ਏਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਪੂਰਕ) ਵਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਦੇਖੀਏ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਚਿਤ੍ਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਬਿਮੋਹਿਤ ਬਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਜੋ (ਚਿਤ੍ਰ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ (ਬਚਿਤ੍ਰ) ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਤੀ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵਾ ਮੋਹ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਕਰ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਭੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੈ ਸਭੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥
ਸੂਤੁ ਏਕੁ ਮਣਿ ਸਤ ਸਹੰਸ ਜੈਸੇ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਤੀਨ ਬਾਰ ਕਹਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਤੀਨੋ ਲੋਕ ਤੀਨੋ ਅਵਸਥਾ ਇਤਿਆਦਿ ਜਾਨ ਲੇਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੂਤ ਤੋ ਏਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਣੀਆਂ ਮਣਕੇ (ਸਤ) ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਂ ਵਾ (ਸਹੰਸ) ਹਜਾਰਾਂ ਸੂਤ ਕੀ ਹੋ ਸੋ ਉਸੀ ਸੇ ਪਰੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਓਤ ਪੋਤ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਲ ਤਰੰਗ ਅਰੁ ਫੇਨ ਬੁਦਬੁਦਾ ਜਲ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਤਰੰਗ ਉਠਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਫੇਨ) ਝਗ ਆਉਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਲ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਪਰਪੰਚੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਲੀਲਾ ਬਿਚਰਤ ਆਨ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਲੀਲਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ (ਬਿਚਰਤ) ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇਂ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਤਿਰਕਤ ਕੁਛ (ਆਨ) ਔਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਥਿਆ ਭਰਮੁ ਅਰੁ ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਸਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਸੁਪਨ ਔਰ ਮਨੋਰਾਜ ਕੇ ਸਾਮਾਨ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਤਜ ਜਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਮਨਸਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੀ ਜਾਗਤ ਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੩॥

ਪੁਨ ਰੂਪ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਭਾਵ ਸਿਖਿਆ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਹੈ ਉਸ (ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੀ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਖ ਕਾ ਗਿਆਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਹੋਤੇ ਹੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਕੀ ਰਚਨਾ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਹਰਿ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਹੁ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਕੇਵਲ ਏਕ ਮੁਰਾਰੀ ॥੪॥੧॥

ਕਿ ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਏਕ (ਮੁਰਾਰੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਕੇਵਲ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਨ ਕੁਛ ਭਇਆ ਹੈ ਨ ਹੈ ਸਬ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕਿਸੀ ਬੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਬੀਠਲ ਠਾਕਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਅਬ ਪਹਲੇ ਵਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਆਨੀਲੇ ਕੁੰਭ ਭਰਾਈਲੇ ਊਦਕ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਉ ॥

ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੰਕਪਲ ਹੂਆ ਕਿ ਘੜਾ ਲਿਆਇ ਕਰ ਜਲ ਭਰ ਕਰ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੋ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਵਉ ਅਰ ਆਪ ਕਰੋ ਫਿਰ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ॥

ਬਇਆਲੀਸ ਲਖ ਜੀ ਜਲ ਮਹਿ ਹੋਤੇ ਬੀਠਲੁ ਭੈਲਾ ਕਾਇ ਕਰਉ ॥੧॥

ਅਬ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ੪੨ ਬਤਾਲੀਸ ਲਾਖ ਜੀਵ ਜਲ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਬੀਠਲੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਸੇ (ਭੈਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਇਤਨੇ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸ੍ਨਾਨ ਕਰ ਜੋ ਜਲ ਜੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਉਸਸੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੋ ਸਨਾਨ ਕੈਸੇ ਕਰਾਵਉ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਤੁਕ ਮੇਂ ਅਰਥ ਸਮਝ ਲੇਨਾ॥੧॥

ਜਤ੍ਰ ਜਾਉ ਤਤ ਬੀਠਲੁ ਭੈਲਾ ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਬੀਠਲੁ (ਭੈਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ (ਕੇਲਾ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਨੀਲੇ ਫੂਲ ਪਰੋਈਲੇ ਮਾਲਾ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਹਉ ਪੂਜ ਕਰਉ ॥

ਫੇਰ ਸੰਕਲਪ ਹੂਆ ਕਿ ਫੂਲ ਲਜਾਇਕਰ ਮਾਲਾ ਪਰੋਈਏ ਕਿ ਮੈਂ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਉਂ॥

ਪਹਿਲੇ ਬਾਸੁ ਲਈ ਹੈ ਭਵਰਹ ਬੀਠਲ ਭੈਲਾ ਕਾਇ ਕਰਉ ॥੨॥

ਫਿਰ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਪਹਲੇ ਭ੍ਰਮਰ ਨੇ ਇਨਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲੇ ਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਯਹ ਜੂਠੀ ਹੋ ਗਈ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮਰ ਮੇਂ ਬੀਠਲ ਪਹਿਲੇ ਹੀ (ਭੈਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਅਬ ਪੂਜਾ ਕਜਾ ਕਰਉਂ॥੨॥

ਆਨੀਲੇ ਦੂਧੁ ਰੀਧਾਈਲੇ ਖੀਰੰ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਨੈਵੇਦੁ ਕਰਉ ॥

ਫਿਰ ਸੰਕਲਪ ਹੂਆ ਕਿ ਦੂਧ ਲਜਾਇਕਰ ਖੀਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੋ (ਨੈਵੇਦੁ) ਭੋਗ ਵਾ ਅਰਪਨ ਕਰੋਂ॥

ਪਹਿਲੇ ਦੂਧੁ ਬਿਟਾਰਿਓ ਬਛਰੈ ਬੀਠਲੁ ਭੈਲਾ ਕਾਇ ਕਰਉ ॥੩॥

ਫਿਰ ਯਹ ਬਿਕਲਪ ਹੂਆ ਕਿ ਦੂਧ ਤੋ ਪਹਲੇ ਬਛਰੇ ਨੇ ਜੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਨੈਵੇਦ ਜੋਗ ਨ ਰਹਾ ਅਬ ਖੀਰ ਕਯਾ ਕਰੂੰ ਵਾ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਬਛਰੇ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬੀਠਲ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਈਭੈ ਬੀਠਲੁ ਊਭੈ ਬੀਠਲੁ ਬੀਠਲ ਬਿਨੁ ਸੰਸਾਰੁ ਨਹੀ ॥

(ਈਭੈ) ਇਧਰ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਰ (ਊਭੈ) ਉਧਰ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬੀਠਲ ਹੈ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਇਧਰ ਉਧਰ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੀਠਲ ਹੀ ਹੈਂ ਬੀਠਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮਹੀ ॥੪॥੨॥

ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ (ਥਾਨੰਤਰਿ) ਔਰ ਜੋ ਉਸ ਮੇਂ ਜੀਵ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬੈਸਨਵ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਜੋ ਬੀਠਲ ਸਰਬ ਹੀ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਭਿੰਨ ਦਿਖਲਾਈ ਮੈਨੂੰ ਪੜੇ ਤੋ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਉ॥੪॥੨॥ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਬਦ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਮਨੁਖ ਭੀ ਅਰਥ ਬਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਥਾ ਹੇ ਬੀਠਲ ਤੂੰ ਭਉਰੇ ਔਰ ਸਭ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਬਿਉਹਾਰੁ ਛੋਡ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਬ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਜਾਤੀ ਬਿਓਹਾਰ ਕੋ ਨ ਛੋਡਉ ਤਿਸ ਪਰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਰਬ ਪਾਪ ਹੰਤਾ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਮਨੁ ਮੇਰੋ ਗਜੁ ਜਿਹਬਾ ਮੇਰੀ ਕਾਤੀ ॥
ਮਪਿ ਮਪਿ ਕਾਟਉ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰਾ ਗਜ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਗਜ ਕੇ ਤੀਨ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੀਧਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਾਫ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਾਥ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਮੇਰਾ ਸੀਧਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਬਸ ਮੇਂ ਹੈ ਔਰ (ਜਿਹਬਾ) ਜੀਭ ਮੇਰੀ (ਕਾਤੀ) ਕੈਂਚੀ ਹੈ (ਮਪਿ ਮਪਿ) ਮਿਣ ਮਿਣਕੇ ਭਾਵ ਇਤਨਾ ਪਾਪ ਇਤਨੇ ਜਪ ਸੇ ਜਾਵੈਗਾ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਾਪ ਰੂਪ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਹਾ ਕਰਉ ਜਾਤੀ ਕਹ ਕਰਉ ਪਾਤੀ ॥
ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਾਤੀ ਕਯਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਾਤੀ) ਪੰਕਤੀ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰਾਤਿ ਦਿਨੇ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਰਾਂਗਨਿ ਰਾਂਗਉ ਸੀਵਨਿ ਸੀਵਉ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਘਰੀਅ ਨ ਜੀਵਉ ॥੨॥

(ਰਾਂਗਨਿ) ਮਟੀ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਰੰਗਤਾ ਹੂੰ ਸੀਵਨਾ ਭੀ ਸੀਵਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਭਰ ਭੀ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰੰਗਤਾ ਸੀਵਨ ਵਾਲੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੀਵਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਏਹੀ ਰੰਗਨਾ ਸੀਵਨਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਅਪਨਾ ਖਸਮੁ ਧਿਆਵਉ ॥੩॥

ਭਗਤਿ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਸਟ ਪਹਰ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਧਿਆਉਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਸੂਈ ਰੁਪੇ ਕਾ ਧਾਗਾ ॥
ਨਾਮੇ ਕਾ ਚਿਤੁ ਹਰਿ ਸਉ ਲਾਗਾ ॥੪॥੩॥

(ਸੁਇਨੇ) ਅਫੁਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗਾਈ ਹੈ ਇਹੀ ਸੂਈ ਕੀ ਹੈ (ਰੁਪੇ ਕਾ ਧਾਗਾ) ਔਰ ਚਿਤਕੋ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਆਰੋਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੀ ਤਾਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਤੋ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਏਕ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਸਨਾਨ ਕੋ ਆਇਆ ਔਰ ਸ੍ਵਰਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ਭੂਲ ਗਿਆ ਏਕ ਭੇਖੀ ਸਾਧ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਸਨ ਕੇ ਨੀਚੇ ਮਾਲਾ ਛਿਪਾਇ ਰਖੀ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੋ ਮਾਲਾ ਨਮਿਤ ਕਸਟ ਦੇਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਲੌ ਪਉਨ ਕੇ ਬੇਗ ਕਰ ਆਸਨ ਉਡਾ ਔਰ ਮਾਲਾ ਨਿਕਲ ਆਈ ਤਬ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਸੇ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕਰਾਇ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਉਸ ਕਪਟੀ ਸਾਧ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥
ਸਾਪੁ ਕੁੰਚ ਛੋਡੈ ਬਿਖੁ ਨਹੀ ਛਾਡੈ ॥
ਉਦਕ ਮਾਹਿ ਜੈਸੇ ਬਗੁ ਧਿਆਨੁ ਮਾਡੈ ॥੧॥

ਸਰਪ ਕਾਚਰੀ ਤੋ ਛੋਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਖ ਕਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤੈਸੇ ਤੈਨੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਔਰ ਸਾਧੂ ਕਾ ਭੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਨ ਤਿਆਗੀ ਜੈਸੇ ਜੀਵ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਵਾਸਤੇ (ਉਦਕ) ਜਲ ਮੇਂ (ਬਗੁ) ਬਗਲਾ ਧਿਆਨ (ਮਾਡੈ) ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਭੀ ਧਿਆਨ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਕਉ ਕੀਜੈ ਧਿਆਨੁ ਜਪੰਨਾ ॥
ਜਬ ਤੇ ਸੁਧੁ ਨਾਹੀ ਮਨੁ ਅਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਅਪਨਾ ਮਨ ਹੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਤੋ ਧਿਆਨ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰੀਏ॥ ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਕਾ ਭਾਵ ਜਾਪ ਤਿਆਗਣੇ ਕਾ ਨਹੀਂ ਮਨ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਭਾਵ ਹੈ॥

ਸਿੰਘਚ ਭੋਜਨੁ ਜੋ ਨਰੁ ਜਾਨੈ ॥
ਐਸੇ ਹੀ ਠਗਦੇਉ ਬਖਾਨੈ ॥੨॥

ਸਿੰਘ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਹਿੰਸਾ ਕਰ ਕੇ ਜੋ ਭੋਜਨ ਕਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿੰਘਚ ਨਾਮ ਤੀਤਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲਤਾ ਤੋ ਹੈ ਸੁਭਾਨ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਠਗੋਂ ਕੇ ਦੇਵਤਾ (ਬਖਾਨੈ) ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਠਗ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਲਾਹਿ ਲੇ ਝਗਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੪੮੬

ਰਾਮ ਰਸਾਇਨ ਪੀਉ ਰੇ ਦਗਰਾ ॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗਲੇ ਸੇ ਝਗੜਾ (ਲਾਹਿ ਲੇ) ਉਤਾਰ ਲਿਆ ਔਰ ਤੇਰੇ ਗਲੇ ਪਾਇਆ ਵਾ ਜਬ ਮੁਸਾਫਰ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਕੇ ਗਲ ਕਪੜਾ ਪਾਇਕਰ ਖੈਂਚਾ ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਾਮੇ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਗਲੇ ਸੇ ਝਗੜਾ (ਲਾਹਿ ਲੇ) ਲਾਹ ਲੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਵਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰ ਕਰ ਰੁਮਾਲ ਅਰ ਆਸਨ ਉਡਵਾਇ ਕੇ ਕਪਟੀ ਦੰਭੀ ਪੂਜਾਰੀ ਕੇ ਗਲ ਝਗੜਾ ਪਾ ਦੀਆ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਕਪਟੀ ਸਾਧ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਔਰ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਿਖ ਕਰੀਏ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ

ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰੇ (ਦਗਰਾ) ਦਗੇਬਾਜ ਵਾ ਇਹੀ ਰਸਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਰਾਸਾਇਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ॥੩॥੪॥

ਸ੍ਵਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿ ਚੀਨ੍ਸੀ ਆਸਾ ਤੇ ਨ ਭਾਵਸੀ ॥
ਰਾਮਾ ਭਗਤਹ ਚੇਤੀਅਲੇ ਅਚਿੰਤ ਮਨੁ ਰਾਖਸੀ ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਚੀਨ੍ਸੀ) ਜਾਨੇਗੇ ਵਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨਜ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਫਿਰ ਨਹੀਂ (ਭਾਵਸੀ) ਭਾਵੇਗੀ ਵਾ ਭਾਉਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਜੋ ਭਗਤ ਰਾਮ ਕੋ (ਚੇਤੀਅਲੇ) ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਰਾਮ ਅਚਿੰਤ ਰਾਖਸੀ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਰਖੇਂਗੇ॥੧॥

ਕੈਸੇ ਮਨ ਤਰਹਿਗਾ ਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਬਿਖੈ ਕੋ ਬਨਾ ॥
ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭੂਲਾ ਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੈਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਬਿਖਯਕਾ ਹੀ (ਬਨਾ) ਜਲ ਹੈ ਵਾ ਵਿਖਯੋਂ ਕਾ ਹੀ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠੀ ਮਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮਨ ਕਯੋਂ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਬਿਸਯ ਸੁਖ ਖਯਣਭੰਗਰੁ ਹੈਂ॥੧॥

ਛੀਪੇ ਕੇ ਘਰਿ ਜਨਮੁ ਦੈਲਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਭੈਲਾ ॥
ਸੰਤਹ ਕੈ ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਭੇਟੁਲਾ ॥੨॥੫॥

ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੀਪੇ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਦੀਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਯਹ ਅਛਾ ਹੂਆ ਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ (ਭੈਲਾ) ਮਿਲ ਗਯਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੇ ਨਾਮਾ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂੰ॥੨॥੫॥

ਆਸਾ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਭ੍ਰਿੰਗ ਪਤੰਗ ਕੁੰਚਰ ਏਕ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸ ॥
ਪੰਚ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਜਾ ਮਹਿ ਤਾ ਕੀ ਕੇਤਕ ਆਸ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ (ਭ੍ਰਿੰਗ) ਭੌਰਾ ਪਤੰਗ (ਕੁੰਚਰ) ਹਾਥੀ ਏ ਸਬਦ ਰਸ ਗੰਧ ਰੂਪ ਸਪਰਸ ਇਨ ਏਕ ਏਕ ਬਿਖਯ ਦੋਖੋਂ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯੇ ਪਾਚੋਂ ਬਿਖਯ ਰੂਪ ਦੋਖ ਜੋ (ਅਸਾਧ) ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਟ ਨ ਸਕੈਂ ਜਿਸ ਮੇਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਕਹਾਂ ਤਕ ਆਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਮਾਧੋ ਅਬਿਦਿਆ ਹਿਤ ਕੀਨ ॥
ਬਿਬੇਕ ਦੀਪ ਮਲੀਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਅਬਿਦਿਆ) ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਰਚਿਤ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹਿਤ ਸੇ (ਬਿਬੇਕ) ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਮਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਅਚੇਤ ਸੰਭਵ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਅਸੋਚ ॥
ਮਾਨੁਖਾ ਅਵਤਾਰ ਦੁਲਭ ਤਿਹੀ ਸੰਗਤਿ ਪੋਚ ॥੨॥

(ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ) ਟੇਡੀ ਜੋਨਿ ਸਰਪ ਬਿਛੂ ਆਦਿ ਯਹ (ਅਚੇਤ ਸੰਭਵ) ਅਗਯਾਤ ਉਤਪੰਨ ਭਈ ਹੈ ਇਨਕੋ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਹ ਮਾਨੁਖ ਅਵਤਾਰ ਹੋਨਾ ਅਤੰਯਤ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ

ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਪਰੰਤੂ ਕਾਮਾਦਿ (ਪੋਚ) ਨੀਚੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮਾਧੋ ਤ੍ਰਿਗਦ ਜੋਨਿ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਨੀਚੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰਹੀ॥੨॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਜਹਾ ਜਹਾ ਲਗੁ ਕਰਮ ਕੇ ਬਸਿ ਜਾਇ ॥
ਕਾਲ ਫਾਸ ਅਬਧ ਲਾਗੇ ਕਛੁ ਨ ਚਲੈ ਉਪਾਇ ॥੩॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੋ ਕਰ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਜਿਸ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸੀ ਜੋ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਇ ਲਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਫਸਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਵਿਦਾਸ ਦਾਸ ਉਦਾਸ ਤਜੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਪਨ ਤਪੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਮੈਂ ਰਵਿਦਾਸ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਸਭ ਤਪੋਂ ਮੇਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਤਪ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਭਗਤ ਜਨ ਭੈ ਹਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਰਹੁ ਨਿਦਾਨ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭੈ ਹਰਨ ਹਾਰੇ ਹੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਆਵਾਗਮਨ ਕਾ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕਰੋ ਵਾ ਮੈਂ ਨਿਦਾਨ ਕੋ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰੋ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ॥

ਸੰਤ ਤੁਝੀ ਤਨੁ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਜਾਨੈ ਸੰਤ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਤ ਜੋ ਤੇਰਾ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੀਏ ਹੂਏ ਗਜਾਨ ਸੇ ਯਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਭੀ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਚੀ ਸੰਗਤਿ ਸੰਤ ਕਥਾ ਰਸੁ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਮਾਝੈ ਦੀਜੈ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਦੇਵਾ ਦੇਵ) ਹੇ ਦੇਵਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਕ (ਸੰਤ ਚੀ) ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੇਹੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਮੈਂ ਮੇਰਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਸੰਤ ਆਚਰਣ ਸੰਤ ਚੋ ਮਾਰਗੁ ਸੰਤ ਚ ਓਲ੍ਹਗ ਓਲ੍ਹਗਣੀ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਹੀ ਜੈਸਾ ਮੇਰਾ ਆਚਰਨ ਹੋ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਹੀ ਕੇ (ਮਾਰਗੁ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲੋਂ (ਸੰਤ ਚ ਓਲ੍ਹਗ ਓਲ੍ਹਗਣੀ) ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਜੋ ਲਗਨ ਲਗੀ ਹੈ ਵਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਗੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੋਊਂ॥੨॥

ਅਉਰ ਇਕ ਮਾਗਉ ਭਗਤਿ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ॥
ਜਣੀ ਲਖਾਵਹੁ ਅਸੰਤ ਪਾਪੀ ਸਣਿ ॥੩॥

ਔਰ ਇਕ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤਿ ਜੋ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ (ਅਸੰਤ) ਦੁਸਟ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਸਣਿ) ਸਾਥ (ਜਣੀ) ਮਤਿ ਲਖਾਵਹੁ ਭਾਵ ਦਿਖਲਾਵਹੁ॥੩॥

ਰਵਿਦਾਸੁ ਭਣੈ ਜੋ ਜਾਣੈ ਸੋ ਜਾਣੁ ॥
ਸੰਤ ਅਨੰਤਹਿ ਅੰਤਰੁ ਨਾਹੀ ॥੪॥੨॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਗੁਰ ਗਜਾਨ ਕਰ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਗਜਾਨੀ ਐਸਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਅਰੁ (ਅਨੰਤਹਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਅਪਨੇ ਔਗੁਨ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ॥

ਤੁਮ ਚੰਦਨ ਹਮ ਇਰੰਡ ਬਾਪੁਰੇ ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੇ ਬਾਸਾ ॥
ਨੀਚ ਰੂਖ ਤੇ ਊਚ ਭਏ ਹੈ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਨਿਵਾਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਤੋ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਹੋ ਹਮ (ਬਾਪੁ) ਬਿਚਾਰੇ ਨੀਚ ਜਾਤ ਇਰੰਡ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸੇ ਇਰੰਡ ਮੈਂ ਗੰਧ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋ ਕਰ ਨੀਚ ਬਿਰਖੋਂ ਸੇ ਊਚ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਜੀਵ ਇਰੰਡ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਧਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਰਨਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ॥
ਹਮ ਅਉਗਨ ਤੁਮ੍ਹ ਉਪਕਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਮੈਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਅਉਗਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤੁਮ (ਉਪਕਾਰੀ) ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥

ਤੁਮ ਮਖਤੂਲ ਸੁਪੇਦ ਸਪੀਅਲ ਹਮ ਬਪੁਰੇ ਜਸ ਕੀਰਾ ॥

ਤੁਮ ਸੁਪੇਦ ਰੰਗ ਕੇ ਔਰ (ਸਪੀਅਲ) ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਕੇ (ਮਖਤੂਲ) ਦੁਸਾਲੇ ਵਾ ਰੇਸਮੀ ਬਸਤ੍ਰ ਹੋ ਅਰੁ ਹਮ ਬਿਚਾਰੇ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੀੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਕਿ ਜਦ੍ਯਪਿ ਕੀੜਾ ਦੁਸਾਲਾ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦੁਸਾਲਾ ਉਸ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮ ਆਪਕੇ ਗੁਨਾ ਕੇ ਬਿਘਨੀ ਹੈਂ ਆਪ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਾ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਔ ਜਸ ਰੇਸਮ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਬੀਚਾਰੇ ਕੀੜੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੇ ਰੇਸਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕੀ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤੁਮ ਰੇਸਮ ਹੋ ਹਮ (ਕੀਰਾ) ਟਾਟ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪ ਸੂਖਮ ਹੋ ਹਮ ਮੋਟੇ ਭਾਵ ਅਸਥੂਲ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈਂ ਵਾ ਹਮ ਬਪੁਰੇ ਤੇਰਾ ਜਸ (ਕੀਰਾ) ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਮਾਧਉ ਜੈਸੇ ਮਧੁਪ ਮਖੀਰਾ ॥੨॥

ਸੋ ਹੇ ਮਾਧੋ ਯਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਰਹੀਏ ਜੈਸੇ (ਮਖੀਰਾ) ਸਹਤ ਮੇਂ (ਮਧੁਪ) ਮਖੀਆਂ ਮਿਲੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾਤੀ ਓਛਾ ਪਾਤੀ ਓਛਾ ਓਛਾ ਜਨਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਜਾਤੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸੇ (ਓਛਾ) ਛੋਟਾ ਹੂੰ (ਪਾਤੀ) ਪੰਗਤਿ ਸੇ ਭੀ ਛੋਟਾ ਹੂੰ (ਓਛਾ) ਕੰਗਾਲ ਘਰ ਕਾ ਮੇਰਾ ਜਨਮੁ ਹੈ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰਾ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਚੁਮਾਰ ਹਾਂ ਮੈਨੇ ਕੁਝ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਏਕ ਸਿਲਾ ਥੀ ਉਸ ਪਰ ਭਗਵਤ ਮੂਰਤੀ ਸੀ ਏਕ ਬੈਸਨਵ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਲ ਮਾਂਗੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੀ ਕਿਸੀ ਦਿਨ ਸੰਤ ਆਏ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਮਿਤ ਧਨ ਕੀ ਇਛਾ ਹੁਈ ਤਬ ਉਸੀ ਪੰਡਤ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਬੇਚ ਆਏ ਬੈਸਨਵ ਨੇ ਰਗੜ ਕੇ ਧੋ ਮਾਂਜ ਕੇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰ ਪਟਾਰੀ ਮੇਂ ਰਾਖੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਛਾਤੀ ਪਰ ਚਢੇ ਔਰ ਕਹਾ ਤੈਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹਾਂ ਹੀ ਪਹੁਚਾਉ ਫਿਰ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਬੈਸਨਵ ਵਹੁ ਸਿਲਾ ਦੇ ਗਿਆ ਔਰ ਰੁਪਏ ਭੀ ਛੋੜ ਗਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰਖ੍ਯਾ ਹੋ ਰਾਤ੍ਰ ਕੋ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਛਾਤੀ ਪਰ ਚਢੇ ਔਰ ਕਹਾ ਅਰੇ ਚਮਾਰ ਤੈਨੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਰੁਪਏ ਭੀ ਲੇ ਲੀਏ ਔਰ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਲੇ ਲੀਆ ਅਬ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਾਂਗਾ ਤੈਨੂੰ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦੇਹ ਤਬ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ॥

ਆਸਾ ॥

ਕਹਾ ਭਇਓ ਜਉ ਤਨੁ ਭਇਓ ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮੁ ਜਾਇ ਤਉ ਡਰਪੈ ਤੇਰੋ ਜਨੁ ॥੧॥

ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕਾ ਸਰੀਰ (ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਭੀ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਤੋ ਤਉ ਡਰਤਾ ਹੈ ਜਉ ਪਰੇਮ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਾਸ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੁਝਹਿ ਚਰਨ ਅਰਬਿੰਦ ਭਵਨ ਮਨੁ ॥
ਪਾਨ ਕਰਤ ਪਾਇਓ ਪਾਇਓ ਰਾਮਈਆ ਧਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਘਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਮਰ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੇ ਰਮਈਆ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਨ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਪਤਿ ਬਿਪਤਿ ਪਟਲ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ॥

ਪੰਨਾ ੪੮੭

ਤਾ ਮਹਿ ਮਗਨ ਹੋਤ ਨ ਤੇਰੋ ਜਨੁ ॥੨॥

ਸੰਪਤਿ ਕਾਲ ਮੈਂ ਧਨ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨਾ ਵਾ ਬਿਪਤ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨਾ ਯਹ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਪਟਲੁ) ਪੜਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਮਗਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਬਾਧਿਓ ਤੇਰੋ ਜਨ ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਛੂਟਿਬੋ ਕਵਨ ਗੁਨ ॥੩॥੪॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਡੋਰੀ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧਿ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਲਾ ਅਬ (ਗੁਨ) ਬੀਚਾਰ ਤੋ ਸਹੀ ਤੇਰਾ ਛੂਟਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਐਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮਈ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਅਰ ਸਾਖਜਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਗਲੇ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਤ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪਰੀਖਯਾ ਲੇਤਾ ਥਾ॥੩॥੪॥

ਆਸਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਜਨ ਗਏ ਨਿਸਤਰਿ ਤਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਸੋ ਹਰੇ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜੋ ਜਨ (ਨਿਸਤਰਿ) ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤਰਨੇ ਜੋਗ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਉਜਾਗਰ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਟੇ ਕਾਗਰ ॥੧॥

ਦੇਖੋ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਕੇ (ਕਾਗਰ) ਕਾਗਜ ਕਾਟੇ ਗਏ॥੧॥

ਨਿਮਤ ਨਾਮਦੇਉ ਦੂਧੁ ਪੀਆਇਆ ॥
ਤਉ ਜਗ ਜਨਮ ਸੰਕਟ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥੨॥

ਨਾਨੇ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਜਾਨੇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਗਏ ਔਰ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੋ ਸਾਖਜਾਤ ਦੂਧ ਪਿਲਾਯਾ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਯਾ॥੨॥

ਜਨ ਰਵਿਦਾਸ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥
ਇਉ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਰਕ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ॥੩॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਪਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂੰ (ਇਉ) ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਨਰਕ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਰਾਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਗਯਾ ਹੂੰ॥੩॥੫॥

ਆਸਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਖਲ ਸਮ ਮਿਥ੍ਯਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਟੀ ਕੋ ਪੁਤਰਾ ਕੈਸੇ ਨਚਤੁ ਹੈ ॥
ਦੇਖੈ ਦੇਖੈ ਸੁਨੈ ਬੋਲੈ ਦਉਰਿਓ ਫਿਰਤੁ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਖੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਯਹ ਮਾਟੀ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਨਾਚਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਦੌੜਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਢ ਹੋ ਕਰ ਚੈਤਨ੍ਯ ਸਤਾ ਸੇ ਚੈਤਨ੍ਯ ਵਤ ਚੇਸ੍ਟਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਪੁਰਖ ਕਹੀਂ ਜਾਕਰ ਏਕ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸ ਬੋਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਦੂਸਰਾ ਪੁਰਸ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਦੌਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਾਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਬਹੁਰੋ (ਫਿਰਤੁ) ਮੁੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਕਛੁ ਪਾਵੈ ਤਬ ਗਰਬੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ॥
ਮਾਇਆ ਗਈ ਤਬ ਰੋਵਨੁ ਲਗਤੁ ਹੈ ॥੧॥

ਜਬ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕੁਛੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਯਾ ਚਲੀ ਗਈ ਤਬ ਰੋਨੇ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਰਸ ਕਸਹਿ ਲੁਭਾਨਾ ॥
ਬਿਨਸਿ ਗਇਆ ਜਾਇ ਕਹੂੰ ਸਮਾਨਾ ॥੨॥

ਮਨਸਾ ਬਾਚਾ ਕਰਮਨਾ ਕਰਕੇ ਰਸ ਜੋ (ਕਸਹਿ) ਅਪਨੀ ਓਰ ਖੀਚਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਤਿਨ ਮੇਂ (ਲੁਭਾਨਾ) ਗ੍ਰਸ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੁਤਰਾ ਬਿਨਸ ਗਯਾ ਤਬ ਵਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਕਰ ਕਹੂੰ ਦੂਸਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ॥੨॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਜੀ ਜਗੁ ਭਾਈ ॥
ਬਾਜੀਗਰ ਸਉ ਮੁੋਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਹ ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀ ਹੈ ਜਗਤ ਰੂਪ ਖੇਲ ਕੇ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥੩॥੬॥

ਆਸਾ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਧੰਨੇ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁ ਜਨਮ ਬਿਲਾਨੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਨਹੀ ਧੀਰੇ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੁਏ ਬਹੁਤ ਸੇ ਜਨਮ (ਬਿਲਾਨੇ) ਬਤੀਤ ਭਏ ਹੈਂ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਸੋ ਧਨੁ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੇ ਧੀਰਜ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਤੀਨੋਂ ਹੀ ਚਲਾਇਮਾਨੁ ਹੈਂ॥

ਲਾਲਚ ਬਿਖੁ ਕਾਮ ਲੁਬਧ ਰਾਤਾ ਮਨਿ ਬਿਸਰੇ ਪ੍ਰਭ ਹੀਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਲਾਲਚ ਕਰ (ਕਾਮ) ਕਾਮਨਾ ਸਹਿਤ (ਲੁਬਧ) ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਿਖ਼ਯੋਂ ਮੈਂ (ਰਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹੀਰੇ ਕੇ ਸਮ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮਨ ਸੇ ਵਿਸਰਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਫਲ ਮੀਠ ਲਗੇ ਮਨ ਬਉਰੇ ਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

(ਬਿਖੁ ਫਲ) ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਪਲ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਬਾਉਰੇ ਮਨ ਕੋ ਮੀਠੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਚਾਰ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਨ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਢੀ ਅਨ ਭਾਂਤੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਫਿਰਿ ਤਾਨਿਆ ॥੧॥

ਤਿਨ (ਗੁਨ) ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਤੇ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੜ ਗਈ ਇਸੀ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਤਣਿਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ (ਫਿਰ) ਬਹੁੜੇ ਔਰ ਖੈਂਚ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੁਗਤਿ ਜਾਨਿ ਨਹੀ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੀ ਜਲਤ ਜਾਲ ਜਮ ਫੰਧ ਪਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਰਿਦੈ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਨ ਕਰਤੀ ਭਈ ਅਰ ਈਹਾਂ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਵਾ ਮੰਦ ਪੁਰਸ਼ ਜਮਕੇ ਫੰਦੇ ਮੇਂ ਪੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਫਲ ਸੰਚਿ ਭਰੇ ਮਨ ਐਸੇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਮਨ ਬਿਸਰੇ ॥੨॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਜੋ ਫਲ ਦੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੰਚਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਭਰੇ ਹੈਂ (ਐਸੇ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਸੇ ਬਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਵੇਸੁ ਗੁਰਹਿ ਧਨੁ ਦੀਆ ਧਿਆਨੁ ਮਾਨੁ ਮਨ ਏਕ ਮਏ ॥

ਇਹ ਤੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹੀ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰੋਖ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰੇ ਧਿਆਨ ਕਰ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਮਨਨ ਕੀਆ ਤਬ ਅਪਰੋਖ ਗਿਆਨ ਕਰ (ਏਕ ਮਏ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਾਥ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੈ ਕਿਸ ਸਾਧਨ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਅਰ ਕਬ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਾਨੀ ਸੁਖੁ ਜਾਨਿਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨੇ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ॥੩॥

ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ (ਮਾਨੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰੀ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਭੀ ਅਘਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤ ਮੇਂ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਸਮਾਨੀ ਜਾ ਕੈ ਅਛਲੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ॥

ਜੋ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਸਰਬ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਛਲ ਬੁਧੀ ਕਰ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਛਲ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਧੰਨੈ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਧਰਣੀਧਰੁ ਮਿਲਿ ਜਨ ਸੰਤ ਸਮਾਨਿਆ ॥੪॥੧॥

ਮੈ ਧੰਨੇ ਨੇ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸਮਤਾ ਰੂਪ ਸਾਧਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਆਨਿਆ) ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਤਬ (ਧਰਣੀਧਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਧਨ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਜਨਾਉਤੇ ਹੂਏ ਧੰਨੇ ਕੋ ਸਿਰੋਪਾਉ ਰੂਪ ਸਬਦ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਦੇਤੇ ਭਏ॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਸੰਗਿ ਨਾਮਦੇਉ ਮਨੁ ਲੀਣਾ ॥
ਆਢ ਦਾਮ ਕੋ ਛੀਪਰੋ ਹੋਇਓ ਲਾਖੀਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਨਾਮਦੇਉ ਮਨ ਤਨ ਸਰੀਰ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ (ਆਢ ਦਾਮ ਕੋ) ਆਧੇ ਦਾਮ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਕੌਡੀ ਛੀਪਾ ਥਾ ਸੋ ਲਾਖੋਂ ਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਹੋ ਗਇਆ॥

ਬੁਨਨਾ ਤਨਨਾ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਕਬੀਰਾ ॥
ਨੀਚ ਕੁਲਾ ਜੋਲਾਹਰਾ ਭਇਓ ਗੁਨੀਯ ਗਹੀਰਾ ॥੧॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨਾ ਬੁਨਨਾ ਤਨਨਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਜਦਯਪ ਨੀਚ ਕੁਲ ਕਾ ਜੁਲਾਹਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਨੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰਾ) ਸਮੁੰਦਰ ਹੋ ਗਿਆ॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸੁ ਢੁਵੰਤਾ ਢੋਰ ਨੀਤਿ ਤਿਨਿ ਤਿਆਗੀ ਮਾਇਆ ॥

ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਥਾ (ਢੋਰ) ਮਰੇ ਹੂਏ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਢੋਵਤਾ ਥਾ ਜਬ ਤਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਤਿਆਗ ਦਈ॥

ਪਰਗਟੁ ਹੋਆ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਤਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ॥੨॥

ਸੈਨੁ ਨਾਈ ਬੁਤਕਾਰੀਆ ਓਹੁ ਘਰਿ ਘਰਿ ਸੁਨਿਆ ॥

ਸੈਨ ਨਾਈ (ਬੁਤਕਾਰੀਆ) ਜਜਮਾਨੋਂ ਕੀਆਂ ਬੁਤੀਆਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਅਰ ਓਹੁ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਸੁਨਿਆ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਹਿਰਦੇ ਵਸਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਭਗਤਾ ਮਹਿ ਗਨਿਆ ॥੩॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਸਾ ਤਬ ਵਹੁ ਭਗਤੋਂ ਮੇਂ ਗਿਨਾ ਗਿਆ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੪੮੮

ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਨਿ ਕੈ ਜਾਟਰੋ ਉਠਿ ਭਗਤੀ ਲਾਗਾ ॥
ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਤਖਿ ਗੁਸਾਈਆ ਧੰਨਾ ਵਡਭਾਗਾ ॥੪॥੨॥

ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤ (ਬਿਧਿ) ਰੀਤੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਧੰਨਾ ਜਟ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਮੈਂ ਉਠ ਲਾਗਾ ਭਾਵ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਲਗ ਪੜਾ ਵਾ ਇਹ ਰੀਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਧੰਨਾ ਜਟਰੋ ਉਠਾ ਅਰੁ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗ ਪਿਆ॥ ਧੰਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਆਕਰ ਗੁਸਾਈਂ ਜੀ ਮਿਲੇ ਇਸੀ ਤੇ ਧੰਨਾ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੪॥੨॥

ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਸਿ ਕੀ ਨ ਦਯਾਲ ਦਮੋਦਰ ਬਿਬਹਿ ਨ ਜਾਨਸਿ ਕੋਈ ॥

ਰੇ ਚਿਤ ਦਯਾਲ ਦਮੋਦਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਾਵ (ਬਿਬਹਿ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕੇ ਹਾਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਸਿ) ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਜਾਨੁ॥

ਜੇ ਧਾਵਹਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਕਉ ਕਰਤਾ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਤਰ ਗਤਿ ਸਭ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰੈ ਤੌ ਭੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਰੈਗਾ ਸੋਈ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕਲਪਨਾ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗੁ॥

ਜਨਨੀ ਕੇਰੇ ਉਦਰ ਉਦਕ ਮਹਿ ਪਿੰਡੁ ਕੀਆ ਦਸ ਦੁਆਰਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਗ ਜਾਊਂਗਾ ਤੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੈਸੇ ਚਲੈਗਾ?

ਉੱਤਰ: ਰੇ ਮਨ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੇਂ ਜੋ (ਉਦਕ) ਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਜਲ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਦਸ ਦੁਆਰ ਕਾ ਭਾਵ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਵਾਲਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਕੇ (ਉਦਕ) ਜਾਲੇ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੇਇ ਅਹਾਰੁ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ਐਸਾ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਉਸ ਜਾਲੇ ਵਾ ਜਲ ਕੇ ਅੰਤਰ ਅਹਾਰ ਦੇਕਰ ਤਿਸ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਕ੍ਯਾ ਸੋ ਅਬ ਨ ਦੇਗਾ ਭਾਵ ਦੇਵੇਹੀ ਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸਕੋ ਤੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕਾ ਨਾੜੂਏ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਸ ਪਹੁਚਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਸੇ ਦ੍ਰਿਢਤਾ ਕਰਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕੁ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁੰਮੀ ਜਲ ਮਾਹਿ ਤਨ ਤਿਸੁ ਬਾਹਰਿ ਪੰਖ ਖੀਰੁ ਤਿਨ ਨਾਹੀ ॥

(ਕੁੰਮੀ) ਕਛੂ ਕੁੰਮੀ ਜਲ ਮੇਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ (ਤਨੁ) ਪੁਤ੍ਰ ਬਾਹਰ ਰੇਤੀ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨ ਕੁੰਮੀ ਕੋ ਦੂਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਲਾਇ ਆਵੈ ਨ ਬਚੋਂ ਕੋ ਪੰਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਉਡ ਕੇ ਖਾਇ ਆਵੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਮਨੋਹਰ ਸਮਝਿ ਦੇਖੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਰੇਚਿਤ ਜੋ ਪਰਮਾਨੰਦ ਮਨੋਹਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋ ਵਹਾਂ ਹੀ ਉਨਕੀ ਪਾਲਨਾ ਵਾ ਪ੍ਰਮਾਨੰਦ ਮਨੋਹਰ ਪੂਰਨ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕਰ ਦੇਖੁ॥

ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਤੋ ਬਰੇਤੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਕੋਈ ਚੋਗਾ ਪਾਇ ਆਵਤਾ ਹੋਵੈਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਖਣਿ ਕੀਟੁ ਗੁਪਤੁ ਹੋਇ ਰਹਤਾ ਤਾ ਚੋ ਮਾਰਗੁ ਨਾਹੀ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਕੀੜਾ ਗੁਪਤ ਹੋ ਕਰ ਰਹਤਾ ਹੈ (ਤਾ ਚੋ) ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਹਰ ਜਾਨੇ ਕੋ ਵਾ ਤਿਸ ਪਾਸ ਅਹਾਰੁ ਆਉਨੇ ਕੋ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਧੰਨਾ ਪੂਰਨ ਤਾਹੂ ਕੋ ਮਤ ਰੇ ਜੀਅ ਡਰਾਂਹੀ ॥੩॥੩॥

ਧੰਨਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ (ਜੀਉ) ਚਿਤ ਤੂੰ ਨਾ ਡਰੀਂ ਤੇਰੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੇਗਾ॥੩॥੩॥

ਆਸਾ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀਉ ਕੀ ਬਾਣੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਿਲਹੁ ਮੁਹਬਤਿ ਜਿੰਨ੍ ਸੇਈ ਸਚਿਆ ॥
ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ ਸਿ ਕਾਂਢੇ ਕਚਿਆ ॥੧॥

ਚਿਤ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਔਰ ਹੈ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਾਚੇ (ਕਾਂਢੇ) ਕਹੀਦੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਤੇ ਇਸਕ ਖੁਦਾਇ ਰੰਗਿ ਦੀਦਾਰ ਕੇ ॥
ਵਿਸਰਿਆ ਜਿਨ੍ ਨਾਮੁ ਤੇ ਭੁਇ ਭਾਰੁ ਥੀਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਕੇ ਇਸਕ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਭੂਮੀ ਕੋ ਭਾਰੁ ਰੂਪੁ ਹੂਏ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪਾਪੀ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਲੀਏ ਲੜਿ ਲਾਇ ਦਰਿ ਦਰਵੇਸ ਸੇ ॥
ਤਿਨ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਉ ਆਏ ਸਫਲੁ ਸੇ ॥੨॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਮਾਤਾ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਪਰਵਦਗਾਰ ਅਪਾਰ ਅਗਮ ਬੇਅੰਤ ਤੂ ॥
ਜਿਨਾ ਪਛਾਤਾ ਸਚੁ ਚੁੰਮਾ ਪੈਰ ਮੂੰ ॥੩॥

ਹੇ (ਪਰਵਦਗਾਰ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੂੰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ (ਮੂੰ) ਮੈਂ ਚੁੰਮਤਾ ਹਾਂ॥

ਤੇਰੀ ਪਨਹ ਖੁਦਾਇ ਤੂ ਬਖਸੰਦਗੀ ॥
ਸੇਖ ਫਰੀਦੈ ਖੈਰੁ ਦੀਜੈ ਬੰਦਗੀ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਖੁਦਾਇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਣੇ ਜੋਗ ਹੈਂ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨੀ ਬੰਦਗੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭਿਖਯਾ ਦੇਹ॥੪॥੧॥

ਆਸਾ ॥

ਬੋਲੈ ਸੇਖ ਫਰੀਦੁ ਪਿਆਰੇ ਅਲਹ ਲਗੇ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਖਾਕ ਨਿਮਾਣੀ ਗੋਰ ਘਰੇ ॥੧॥

ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਅਲਾਹ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਮੇਂ ਲਗੇ ਰਹੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਅੰਤ ਕੋ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਨਿਮਾਣੀ ਜੋ ਜਿੰਦ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆਮਤ ਤਕ (ਗੋਰ) ਕਬਰ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹੇਗੀ ਯਹ ਮਤ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਜੁ ਮਿਲਾਵਾ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਟਾਕਿਮ ਕੂੰਜੜੀਆ ਮਨਹੁ ਮਚਿੰਦੜੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਆਜੁ) ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਅਲਾਹ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਟਾਇਮ ਰੋਕੇ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਟਹਿਕ ਆਈਆਂ ਹੈਨ ਅਰ (ਮਨਹੁ ਮਚਿੰਦੜੀਆ) ਮਨ ਕੀਆਂ ਇਛਾਂ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈਂ (ਕੂੰਜੜੀਆ) ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਾ ਬਾਸ਼ਨਾਂ ਕੌਂ (ਮਨਹੁ ਮਚਿੰਦੜੀਆ) ਜੋ ਮਨਕੋ ਮਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਜਾਣਾ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਘੁਮਿ ਨ ਆਈਐ ॥

ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆ ਲਗਿ ਨ ਆਪੁ ਵਞਾਈਐ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨੀਏ ਵਾ ਜਾਨਾ ਜਾਏ ਕਿ ਅਵਸਜ ਮਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਘੁਮਿ) ਫਿਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵੀਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨ (ਵਞਾਈਐ) ਖੋਈਏ॥੨॥

ਬੋਲੀਐ ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲੀਐ ॥

ਜੋ ਗੁਰੁ ਦਸੈ ਵਾਟ ਮੁਰੀਦਾ ਜੋਲੀਐ ॥੩॥

ਧਰਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਸਚ ਬੋਲੀਏ ਝੂਠ ਤੋ ਕਬੀ ਭੀ ਨ ਬੋਲੀਏ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰਸਤਾ ਬਲਤਾਵੇਂ ਉਸੀ ਰਸਤੇ (ਮੁਰੀਦਾ) ਚੇਲੋਂ ਵਾ ਸਿਖੋਂ ਕੋ (ਜੋਲੀਐ) ਚਲਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਛੈਲ ਲੰਘੰਦੇ ਪਾਰਿ ਗੋਰੀ ਮਨੁ ਧੀਰਿਆ ॥

ਕੰਚਨ ਵੰਨੇ ਪਾਸੇ ਕਲਵਤਿ ਚੀਰਿਆ ॥੪॥

(ਛੈਲ) ਵਿਰਕਤ ਵਾ ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਜਾਤੇ ਦੇਖ ਕਰ (ਗੋਰੀ) ਜਗਯਾਸੀ ਕਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਕੰਚਨ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਜੋ (ਵੰਨੇ) ਓਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੇ (ਪਾਸੇ) ਆਗੇ ਕੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ (ਕਲਵਤ) ਆਰੇ ਕਰ ਚੀਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਖ ਹੈਯਾਤੀ ਜਗਿ ਨ ਕੋਈ ਥਿਰੁ ਰਹਿਆ ॥

ਜਿਸੁ ਆਸਣਿ ਹਮ ਬੈਠੇ ਕੇਤੇ ਬੈਸਿ ਗਇਆ ॥੫॥

ਸੇਖ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਭੀ (ਹੈਯਾਤੀ) ਅਮਰ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਜਿਸ (ਆਸਣਿ) ਸਥਾਨ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਹਮ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਸਣ ਪਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਆਗੇ ਬੈਠ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ॥੫॥ਅਵਸਜ ਮਰਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਤਿਕ ਕੂੰਜਾਂ ਚੇਤਿ ਡਉ ਸਾਵਣਿ ਬਿਜੁਲੀਆਂ ॥

ਸੀਆਲੇ ਸੋਹੰਦੀਆਂ ਪਿਰ ਗਲਿ ਬਾਹੜੀਆਂ ॥੬॥

ਕਾਤਿਕ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਕੂੰਜਾਂ ਅਵਸਜ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਚੇਤ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਮੇਂ ਜੰਗਲੋਂ ਮੇਂ ਆਗ ਲਗਤੀ ਹੈ ਸਾਵਨ ਮੈਂ ਬਿਜਲੀਆਂ ਚਮਕਤੀ ਹੈਂ ਸਜਾਲ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਪਤਿ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਪੜੀ ਹੂਈ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਅਪਨੇ ਸਮਯ ਮੈਂ ਅਵਸਜ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚਲੇ ਚਲਣਹਾਰ ਵਿਚਾਰਾ ਲੇਇ ਮਨੋ ॥
ਗੰਢੇਦਿਆਂ ਛਿਅ ਮਾਹ ਤੁੜੰਦਿਆ ਹਿਕੁ ਖਿਨੋ ॥੭॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਲੋ ਸਭ ਜੀਵ ਚਲੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੇਖੋ ਜਬ ਯਹ ਪਿੰਡ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਬਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ੬ ਮਹੀਨੇ ਇਸਕੋ (ਗੰਢੇਦਿਆਂ) ਬਨਾਉਤੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ (ਤੁੜੰਦਿਆ) ਤੋੜ ਦੇਨੇ ਮੇਂ ਇਕ ਖਣ ਲਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਐਸੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਕਿਆ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਆ ਮੋਹ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਮੀ ਪੁਛੈ ਅਸਮਾਨ ਫਰੀਦਾ ਖੇਵਟ ਕਿੰਨਿ ਗਏ ॥
ਜਾਲਣ ਗੋਰਾਂ ਨਾਲਿ ਉਲਾਮੇ ਜੀਅ ਸਹੇ ॥੮॥੨॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਕਰਕੇ (ਜਿਮੀ) ਪ੍ਰਥਵੀ ਸਮਾਨ ਧੀਰਜ ਵਾਲਾ ਜਗਜਾਸੀ ਆਕਾਸ ਸਮਨਿਰਲੇਪ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਤਾ ਭਯਾ ਕਿ ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਾਧਨ ਕਰਨ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਪ੍ਰਿਥੁ ਆਦਕੋਂ ਵਤ ਮਲਾਹ ਥੇ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਏ॥ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਕਰ ਰੂਹਾਂ ਕਬਰਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਫਿਰ ਕਿਆਮਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਲਾਮੇ ਸਹਾਰੇਂਗੇ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਮਤਿ ਮੈਂ ਕਿਆਮਤ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋ ਕੇ ਸਮਯ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਤੋ ਚਿਖਾ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਜੀਉ ਉਲਾਮੇ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੁੰਨਵਾਨ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਐਸੇ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਤਾਨਾ ਨ ਮਿਲੈ ਆਦਰ ਮਿਲੈ ਮਰਨਾ ਔਰ ਵਹਾਂ ਜਾਨਾ ਤੋ ਅਵਸਜ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੮੯

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਕਰੀ ਚਨਣਾਠੀਆ ਜੇ ਮਨੁ ਉਰਸਾ ਹੋਇ ॥
ਕਰਣੀ ਕੁੰਗੂ ਜੇ ਰਲੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸਨਮੁਖਿ ਬਨਤੀ॥ ਜੇਕਰ ਮਨ ਉਰਸਾ ਬਨੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇ ਜਾਇ ਤੌ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ (ਚਨਣਾਠੀਆ) ਚੰਦਨ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰੀਏ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਕੇਸਰ ਜੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪੂਜਾ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਪੂਜਾ ਕੀਚੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪੂਜ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਧਿਆਈਏ ਇਹੀ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਜਾ ਪੂਰਨ ਫਲ ਕੀ ਦਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾ ਪੁਰਸ (ਪੂਜ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ ਜੇ ਮਨੁ ਧੋਵੈ ਕੋਇ ॥
ਜੂਠਿ ਲਹੈ ਜੀਉ ਮਾਜੀਐ ਮੋਖ ਪਇਆਣਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਬਾਹਰ ਸੇ (ਦੇਵ) ਦੇਹੀ ਕੋ ਧੋਈਏ ਇਸਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨ ਕੋ ਧੋਵੇ ਭਾਵ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਸੁਧ ਕਰੇ ਔਰ (ਜੀਉ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਮਾਂਜਨੇ ਕਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਜੂਠ ਦੂਰ ਹੋਜਾਇ ਤਬ ਮੁਕਤਿ ਮਾਰਗ ਮੇਂ (ਪਇਆਣਾ) ਚਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਸੂ ਮਿਲਹਿ ਚੰਗਿਆਈਆ ਖੜੁ ਖਾਵਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੇਹਿ ॥
ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ ॥੩॥

ਪਸੂਓਂ ਕੋ (ਚੰਗਿਆਈਆ) ਸਾਬਾਸੀਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ (ਖੜੁ) ਘਾਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਦੂਧ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਜੀਵਨ ਪਰ ਧਿਰਕਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਨੇੜਾ ਹੈ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਿਅਹੁ ਨਿਤ ਸਾਰੇ ਸੰਮ੍ਹਾਲੇ ॥
ਜੋ ਦੇਵੈ ਸੋ ਖਾਵਣਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਹੇ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਨਿਤ ਹੀ (ਸਾਰੇ) ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸੰਮਾਲੇ) ਖਾਂਨ ਪਾਂਨਾਦਿ ਕੀ ਸੁਧ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੱਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮ ਜੀਵ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕੇਈ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਔਰੁ ਸਰੂਪੁ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਪੂਛੇ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਪਜੇ ਬੇਦ ਪੜਹਿ ਮੁਖਿ ਕੰਠਿ ਸਵਾਰਿ ॥
ਤਾ ਕੋ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਣਾ ਆਵਤ ਜਾਤ ਰਹੈ ਗੁਬਾਰਿ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਨਾਭਿ ਤੇ ਕਮਲੁ ਹੂਆ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕਮਲ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਉਤਪਤ ਹੁਏ ਔਰੁ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ (ਮੁਖਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ (ਕੰਠਿ ਸਵਾਰਿ) ਸੁੰਦਰ ਸੁਰ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਭੀ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਕਮਲ ਕੀ ਨਾਲੀ ਮੈਂ

(ਗੁਬਾਰਿ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਰਹਾ ਭਾਵ ਕੁਛ ਪਤਾ ਨ ਲਗਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਲੀ ਕਹਾਂ ਤਕ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਹੇਤ ਸੇ ਹਰੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਹੇਤੁ ਸੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਿਉ ਬਿਸਰਹਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥
ਜਾ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਜਨ ਪੂਰੇ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਕੈਸੇ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਆਪ ਪੂਰਨ ਕੀ ਮੁਨੀਜਨ ਅਰ ਭਗਤ ਜਨ ਸਰੀਰ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਧਯਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੀਪਕ ਜਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮਨਮੁਖਿ ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੂਰਜੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੇਂ ਦੀਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਏਕ ਮੁਰਾਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰ ਕੀ ਸੱਤਾ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੇਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਭਾਵ ਅਵਿਦਯਾ ਵਿਆਪੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਕਰਹਿ ਨਿਤ ਝਗਰਾ ਦੁਹੁ ਲੋਚਨ ਕਿਆ ਹੇਰੈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਸਬਦੁ ਧੁਨਿ ਜਾਗੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਝਗਰੁ ਨਿਬੇਰੈ ॥੩॥

ਸਿੱਧ ਜੋ ਸਮਾਧੀਆਂ ਲਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਤ ਨਿਜ ਨਿਜ ਮਤ ਕੀ ਖੈਂਚ ਕਰ ਝਗੜਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬੁਧੀ ਕਰ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਧੁਨਿ) ਉਚਾਰ ਕਰ ਅਰੁ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਜਾਂਨਕਰ ਗਯਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੇਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੁ ਤਿਨਕਾ ਝਗੜਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਨਾਥ ਬੇਅੰਤ ਅਜੋਨੀ ਸਾਚੈ ਮਹਲਿ ਅਪਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ ਜਗਜੀਵਨ ਨਦਰਿ ਕਰਹੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਸੁਰੋਂ ਨਰੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤ ਅਰੁ ਜੂੰਨਿ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸਚਾ ਅਪਾਰ (ਮਹਲਿ) ਸੂਰਪ ਹੈਂ ਤੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਤੂੰ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਜੀਵੋਂਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੯੦

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਣਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਪਾਇ ॥
ਜਿਤੁ ਕੰਮਿ ਹਰਿ ਵੀਸਰੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥੧॥

ਮਨਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ॥ ਜਿਸ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਐਸੇ ਜੀਵਣੇ ਪਰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨਸੇ ਹਰਿ ਵਿਸਰ ਜਾਇ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਚਿਤ ਜਾਇ ਲਗੇ ਤਿਨ ਕਾਮੋਂ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਮਨਾ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਗੋਵਿਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਊਪਜੈ ਅਵਰ ਵਿਸਰਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਗਹਿ ਰਹੈ ਜਰਾ ਕਾ ਭਉ ਨ ਹੋਵਈ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੇ ਅਰੁ ਅਵਰ ਸਭ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੀ (ਗਹਿ) ਪਕੜ ਰਹੇ ਤੁਮਕੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪੇ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਿਉ ਇਕੁ ਸਹਜੁ ਉਪਜਿਆ ਵੇਖੁ ਜੈਸੀ ਭਗਤਿ ਬਨੀ ॥
ਆਪ ਸੇਤੀ ਆਪੁ ਖਾਇਆ ਤਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਈ ॥੨॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਇਕੁ) ਏਕਤਾ ਕਾ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨੁ ਉਤਪੰਨ ਹੋਯਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਖੋ ਜੈਸੀ ਅਬ ਭਗਤਿ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਗਜਾਨ ਸੇ ਭਗਤਿ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ (ਆਪ ਸੇਤੀ) ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੂਪ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਸੇ (ਆਪੁ ਖਾਇਆ) ਆਪਾ ਭਾਉ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜੋਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੇਂ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਪਾਈਐ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਕੂੜੈ ਕੀ ਪਾਲਿ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਲੈ ਤਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਤੌ ਬੀ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਐਸਾ ਸਤਗੁਰੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਕੂੜੈ) ਝੂਠੇ ਅਗਜਾਨ ਕੀ ਜੋ (ਪਾਲਿ) ਵਟ ਭਾਵ ਪੜਦਾ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਵੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਇ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਕਿਆ ਓਹੁ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਗੁਰ ਆਗੈ ਜੀਉ ਧਰੇਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਚਿਤਿ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਇ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਓਹੁ ਸੇਵਕੁ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਭਈ ਹੈ ਔਰੁ ਕਿਆ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਕੇਵਲ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕੋ ਚਿਤ ਮੇਂ ਮਨਨ ਕਰੇ ਤਬ ਸਤਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਤੁਮ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ਜੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈਓ ਤੁਮ ਭੀ ਹਰਿ ਕੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਦੂਸਰੀ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਜੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰੋ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇ ਮਨਿ ਇੱਛਤ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਜਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰੀਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਕਥਾ ਕਹਾਨੀ ਜੀ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਏਹਾ ਸੇਵ ਬਨੀ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਹੀ ਮੇਰੀ (ਰੀਤ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀ ਹੀ ਮੇਰੇ (ਕਥਾ ਕਹਾਨੀ) ਕਥਾ ਕੀ ਵਜਾਖਜਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਭੀਜੈ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹੀ ਸੇਵਾ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਬੰਧਪੁ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਭਾਈ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਮੈ ਭੂਖ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਸਾਕੁ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੨॥

ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਬੰਧਪੁ) ਸਨਬੰਧੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਹੋਦਰ ਭਾਈ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਭੂਖ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਸਾਕ) ਨਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰ ਰਾਸਿ ਕੂੜੀ ਹੈ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਧਨੁ ਮੇਰੈ ਸਾਥਿ ਚਾਲੈ ਜਹਾ ਹਉ ਜਾਉ ਤਹ ਜਾਈ ॥੩॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜੋ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠੀ ਹੈ (ਚਲਦਿਆ) ਮਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਧਨੁ ਹੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇਗਾ ਅਰ ਅਬ ਬੀ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਝੂਠਾ ਜੋ ਝੂਠੇ ਲਾਗੈ ਝੂਠੇ ਕਰਮ ਕਮਾਈ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੋਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੨॥੪॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਝੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠੇ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੁਛ ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾਂ ਹੈ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਜਹਾਂ ਜਿਸਕੋ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਮੈਂ ਵਹੁ ਲਗਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੁਗ ਮਾਹਿ ਨਾਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਵਿਉਪਾਇ ॥੧॥

ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਨਾਮ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਔਰ ਜੱਗ ਤਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜਿਸਕੋ ਸੰਦੇਹ ਹੋਇ ਸੋ ਕੋਈ (ਵਿਉਪਾਇ) ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੇ॥ ਵਿਉਪਾਇ ਪਦ ਜੈ ਪੁਰ ਕੀ ਭਾਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹਰਿ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਂ ਭਉ ਪਾਏ ਆਪਣਾ ਬੈਰਾਗੁ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਬੈਰਾਗੈ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਨਾਂ (ਭਉ) ਭੈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਵੈਰਾਗ ਆਇ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥ ਵੈਰਾਗ ਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਜੀਵ ਹਰਿ ਮੇਂ ਹੀ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਇ ਮੁਕਤ ਜਿ ਮਨੁ ਜਿਣਹਿ ਫਿਰਿ ਧਾਤੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥
ਦਸਵੈ ਦੁਆਰਿ ਰਹਤ ਕਰੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਖ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੈਂ ਜੀਤਾ ਹੂਆ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਫਿਰ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਵਹੁ ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਸਥਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਉਨਕੋ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸਰਗ ਵਿਸਰਗਾਦਿਕ ਨਵੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਦਸਵੇਂ ਵਿਖੇ (ਦੁਆਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਰਹਤ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਕਰੇ ਤਬ ਪੁਰਸ਼ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਸਮਝ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਗੁਰੁ ਹੋਇਆ ਵੇਖਹੁ ਤਿਸ ਕੀ ਰਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੪੯੧

ਇਹੁ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨ ਸੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖ ਭੀ ਗੁਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਵੇਖੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜ਼ਾ ਕੈਸੀ ਬਲੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੀ ਇਸ ਕਾਰਯ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਆਪ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਹੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਪ ਲੇਵੇ ਤੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਆ ਲੋੜ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹਿਐ ਰਾਮੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਰਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਸਾਧਾਰਨ ਸੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਕਹਿਨੇ ਸੇ (ਰਾਮ) ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਰਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸੇ ਤਬ ਕੋਈ ਰਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਜਿਸੁ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਹਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਕਬੀ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਨ ਔਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ (ਚੀਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਜਿਨ੍ ਕੈ ਕਪਟੁ ਵਸੈ ਬਾਹਰਹੁ ਸੰਤ ਕਹਾਹਿ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੂਲਿ ਨ ਚੁਕਈ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਕਪਟੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਦੰਭ ਸੇ ਸੰਤ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਕਬੀ ਉਤ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਅੰਤਕੋ ਜਮ ਲੋਕ ਜਾਕੇ ਪਛੁਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਤੀਰਥ ਜੇ ਜਤਨ ਕਰੈ ਤਾ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹਉਮੈ ਕਦੇ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸੁ ਨਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਜਾਇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਤਿਸੁ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਬੜੇ ਜਤਨ ਸਾਥ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਸਨਾਨੁ ਭੀ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ਔਰ ਜਿਸ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਿਸ ਕੋ ਧਰਮੁ ਰਾਇ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਹਰਿ ਭੇਟੈ ਸੋਈ ॥੪॥੪॥੬॥

ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੌ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਜਿਸ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਗਵਾਏ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਬੁਧਿ ਸਦੀਵ ਨਿਸਚਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮਲ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਮਨਾ ਜੋ ਇਛਹਿ ਸੋ ਫਲੁ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵਹਿ ਪੀਵਤ ਰਹਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਹਰਿ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਜੋ ਇੱਛਾ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਪਾਵੇਗਾ॥ ਪੁਨਾ॥ ਤਿਸ ਰਸ ਕੋ ਜਬ ਸਰਬਦਾ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਰਹੇਂਗਾ ਤਬ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਤਾ ਪਾਰਸੁ ਹੋਵੈ ਪਾਰਸੁ ਹੋਇ ਤ ਪੂਜ ਕਰਾਏ ॥
ਜੋ ਉਸੁ ਪੂਜੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ਦੀਖਿਆ ਦੇਵੈ ਸਾਚੁ ਬੁਝਾਏ ॥੨॥

ਜੇ (ਪਾਰਸੁ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ (ਪਾਰਸੁ) ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪਾਰਸੁ ਹੂਆ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਜਾਨ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਉਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਉਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਇੱਛਤ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਜਿਸਕੋ ਸੱਤਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸੱਤ ਮਾਰਗ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਣੁ ਪਾਰਸੈ ਪੂਜ ਨ ਹੋਵਈ ਵਿਣੁ ਮਨ ਪਰਚੇ ਅਵਰਾ ਸਮਝਾਏ ॥
ਗੁਰੂ ਸਦਾਏ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਕਿਸੁ ਓਹੁ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥੩॥

ਪਾਰਸ ਰੂਪੁ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਵਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਪਾਰਸ ਕੇ (ਪਾਰਸੈ) ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਆਪਨਾ ਮਨੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ (ਪਰਚੇ) ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅੰਧਾ ਅਗਜਾਨੀ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕਿਸ ਕੋ ਰਸਤੇ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਉਸਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਲੇਗਾ ਵਹ ਅਗਜਾਨ ਗ੍ਰਸਤ ਹੀ ਰਹੇਗਾ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਈਐ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਅਪਣਾ ਸਬਦੁ ਵਰਤਾਏ ॥੪॥੫॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਜਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਆਗੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਅਪਨਾ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ॥ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਕਾਸ਼ੀ ਕੋ ਚਲਾ ਔਰ ਕਹਤਾ ਥਾ ਕਿ ਕਾਸ਼ੀ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਉੱਤਮ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭ੍ਰਮ ਭੀ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਕਾਸੀ ਮਤਿ ਊਪਜੈ ਨਾ ਕਾਸੀ ਮਤਿ ਜਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਮਤਿ ਊਪਜੈ ਤਾ ਇਹ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੧॥

ਨਾ ਤੋ ਕਾਸੀ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਉੱਤਮ ਬੁੱਧੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਨਾਂ ਕਾਸੀ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਮੰਦ ਬੁਧੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਉੱਤਮ ਬੁਧੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਸੋਝੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਤੂੰ ਸੁਣਿ ਰੇ ਮਨ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇ ॥
ਇਹ ਮਤਿ ਤੇਰੀ ਥਿਰੁ ਰਹੈ ਤਾਂ ਭਰਮੁ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਕਥਾ ਤੂੰ ਸੁਣੁ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਾਉ ਤਬ ਯਹਿ ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਤੇਰੀ ਥਿਰ ਰਹੇਗੀ ਤੌਂ ਹਿਰਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮੁ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇ ਤੂ ਕਿਲਵਿਖ ਹੋਵਹਿ ਨਾਸੁ ॥
ਪੰਚ ਭੂ ਆਤਮਾ ਵਸਿ ਕਰਹਿ ਤਾ ਤੀਰਥ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੨॥

ਤੂੰ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਵਸਾਉ ਤਬ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋਵੇਂਗੇ ਪੰਜ ਤੱਤੋਂ ਕਾ ਸਤੋ ਅੰਸ ਰੂਪ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਜਬ ਇਸਕੋ ਵੱਸ ਕਰੇਂਗਾ ਤਬ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਂਗਾ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਫਿਰ ਜਹਾਂ ਰਹੇਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤੀਰਥ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੁਗਧੁ ਹੈ ਸੋਝੀ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਇ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਬੁਝਈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਯਹਿ ਮਨੁ ਮੂਰਖੁ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਸੂਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਯੋਂਕਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਗਏ ਹੂਏ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਕਾਸੀ ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਰਹਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੪॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਏਹੁ (ਮਨੁ) ਅੰਤਸਕਰਣੁ ਹੀ ਕਾਸੀ ਆਦਿ ਸਭ ਤੀਰਥ ਔਰ ਸਭ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਾਇ ਭਾਵ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਿਆ ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੫॥੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਇ ਵਸਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ (ਜੋ ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਚੁ ਹੈ ਹੇ ਸੱਚੇ ਐਸੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੬॥

ਪੰਨਾ ੪੯੨

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਤੀਜਾ ॥

ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਪੰਡਿਤ ਸੁਣਿ ਸਿਖੁ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਜੇਤਾ ਪੜਹਿ ਪੜਤ ਗੁਣਤ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਸੁਣ ਔਰ (ਸਿਖੁ) ਧਾਰ ਲੈ॥ ਦੂਸਰੇ ਲਗ ਕਰ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਪਢੇਂਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪਢਤੇ (ਗੁਣਤ) ਵਿਚਾਰਤੇ ਤੁਝੇ ਨਿੱਤ ਹੀ ਦੁਖੁ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਤੂੰ ਲਾਗਿ ਰਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਚਾਖੁ ਤੂੰ ਤਾਂ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹੁ ਤਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤੁਝੇ ਤੱਤੁ ਮਿਥਯਾ ਕੀ ਸੂਝ ਹੋਇਗੀ॥ ਹਰਿ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪੀ ਰਸ ਕੋ ਰਸਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਚਾਖੁ) ਪਾਨਕਰ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਮਨੁ ਸੁਧ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖੀਐ ਤਾ ਫਿਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਨ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਇ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਫਿਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕੋਈ ਫਿਰ (ਪਰ ਘਰਿ) ਭਾਵ ਆਨ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਜੇ ਕਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝ ਨ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

(ਕਥਨੀ) ਕਥਾ (ਬਦਨੀ) ਕਵਿਤਾ ਜੇ ਕਰ ਭੀ ਲੇਇ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਜੋ (ਗੁਰਮਤੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਚਾਂਦਨਾਂ ਭਾਵ ਬਿਬੇਕ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੂੰ ਨ ਬੁਝਹੀ ਤਾ ਫਿਰਹਿ ਬਾਰੋ ਬਾਰ ॥
ਸੋ ਮੂਰਖੁ ਜੋ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ਸਚਿ ਨ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥੪॥

ਤੂੰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਤਬੀ (ਬਾਰੋ ਬਾਰ) ਵਾਰੰਵਾਰ ਵਾ ਦੁਆਰੇ ਦੁਆਰੇ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਾ ਔਰ ਸਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਸੋ ਚਾਹੇ ਪੰਡਤ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਮੂਰਖ ਹੈ॥੪॥

ਸਚੈ ਜਗਤੁ ਡਹਕਾਇਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਉ ਤਿਸ ਕੀ ਰਜਾਇ ॥੫॥੭॥੯॥

ਸਚੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਡਹਕਾਇਆ) ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੋ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤਿਸ ਕੀ ਰਜਾਇ ਹੋਵੇਗੀ ਸੋ ਆਗੇ ਕਰੇਗਾ॥੫॥੭॥੯॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਸੇ ਵਿਵਾਹ ਹੂਆ ਤਬ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਭਲਯੋਂ ਕੀ ਰਾਹ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਾਉਗੀ ਸਮੇਂ ਜਵਾਈ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਜੋ ਇਛਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮਾਂਗੋ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਉਤਰ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤ ਪੁਰਖਾ ਹਉ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥
ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਸਤ ਪੁਰਖ ਪੂਜਜ ਰੂਪ ਸਤਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਹਮ ਜੀਵ ਅਤੀ ਤੁਛ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਉਜਾਲਾ ਕਰੀਏ। ਜੇ ਕਹੇਂ ਆਪ ਕੀ ਕਿਸ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਗੁਰਦੇਵ ਮੋ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਰਹਰਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮੀਤ) ਸਹਾਇਕ ਵਾ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰੋ। ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਆਪ ਹੀ ਜਪ ਲੇਵੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਕੀਰਤਿ ਭਾਵ ਜਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹੀ ਹਮਾਰੀ ਰਾਹ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕੇ ਵਡਭਾਗ ਵਡੇਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿ ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਅਤੀ ਚਾਹ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲੈਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗਹੀਣ ਜਮ ਪਾਸਿ ॥
ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸੰਗਤਿ ਨਹੀ ਆਏ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੇ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਾਸਿ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਹੀਣੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸਰਣਿ ਨਹੀਂ ਆਏ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵੇ ਕੋ ਧਿਰਕਾਰ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਭੀ ਧਿਰਕਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਾਸਿ ॥
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਿ ॥੪॥੧॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰਿ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਧੰਨ ਹੈ, ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਇਆ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮੋਹੈ ॥
ਜਪਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਧਿਆਈਐ ਸਭ ਕਉ ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਓਹੈ ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਹੀ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਗੋਵਿੰਦ ਹੀ ਤਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਸਤਸੰਗਤ ਹੈ॥ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੀਏ ਅਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਓਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨਾ ਮੋ ਕਉ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਮਨੁ ਮੋਹੈ ॥
ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਮੈਨੂੰ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਮੋਹੈ ਅਰਥਾਤ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜਨ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਕਉਲਾ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਲਾਗੈ ਪਗਿ ਓਹੈ ॥
ਜਨ ਕਉ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਸੋਹੈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਲੇ ਕਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ (ਕਉਲਾ) ਲੱਖਮੀ ਔਰ ਰਿੱਧੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਸਭ (ਓਹੈ) ਉਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਆਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੯੩

ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਗਹੀਨ ਮਤਿ ਫੀਕੇ ਨਾਮੁ ਸੁਨਤ ਆਵੈ ਮਨਿ ਰੋਹੈ ॥

ਜੋ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁਖ ਮੰਦਭਾਗੀ (ਮਤਿ ਫੀਕੇ) ਵਿਰਸ ਮਤਿ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮਕੇ ਸੁਨਤਿਆਂ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਕ੍ਰੋਧ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਊਆ ਕਾਗ ਕਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਈਐ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਵਿਸਟਾ ਖਾਇ ਮੁਖਿ ਗੋਹੈ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਕਊਆ ਔਰ ਕਾਗ ਦੇਸੀ ਔਰ ਪਹਾੜੀ ਵਾ (ਕਊਆ) ਕਾਂਉ ਕਾਂਉ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਾਗ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ (ਪਾਈਐ) ਆਗੇ ਰਖ ਦੀਜੀਏ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਵਿਸਟਾ ਖਾਇ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੋਬਰ ਖਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਤਿਵਾਦੀ ਜਿਤੁ ਨਾਤੈ ਕਊਆ ਹੰਸੁ ਹੋਹੈ ॥
ਨਾਨਕ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਵਡੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ੍ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਮਲੁ ਧੋਹੈ ॥੪॥੨॥

ਸਤਗੁਰ ਸੱਤਵਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਜਿਸਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਊਆ ਭੀ ਹੰਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਮਨਮੁਖ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵੇ ਤੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਵੱਡੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਕੀ ਮਲੁ ਧੋਈ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮੈਲ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਉ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਊਤਮ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਮੁਖਿ ਬੋਲਹਿ ਪਰਉਪਕਾਰੇ ॥

ਉੱਤਮ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਉੱਤਮ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਜੋ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਸੁਣੈ ਸਰਧਾ ਭਗਤਿ ਸੇਤੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥

ਸੋ ਬਚਨ ਜੋ ਕੋਈ ਭਗਤ ਸ੍ਰਧਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਮੇਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਹਮ ਪਾਪੀ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨ ਮਿਲਾਇ ਦੇਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਗੁਰੂ) ਬਡੇ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਡਭਾਗੀ ਵਡਭਾਗੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵਹਿ ਗੁਰਮਤਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਰਸ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਭਕ੍ਤਿ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਦਰਸਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤ ਪੁਰਖ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਭਾਗਹੀਣ ਜਮਿ ਮਾਰੇ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰ ਸਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਤੇ ਖੋਟੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਭੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਗਰਧਭ ਪਵਹਿ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਦਯਿ ਮਾਰੇ ਮਹਾ ਹਤਿਆਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਦਈ ਸਾਰੇ ਮਹਾਂ ਹਤਯਾਰੇ ਪਾਪੀ ਤੇਰੇ ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਗਰਧਭ ਆਦਕ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਗਰਭ ਵਿਖੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹੋਹੁ ਜਨ ਊਪਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਜਨ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੋਨੀਓਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਵਹੁ ਹਉ ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਐਸਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੇਉ ਜੋ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਭਾਵ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰਨੇ ਭਾਵ ਜਪਨੇ ਹਾਰਾ ਬਨਾ ਰਹੂੰ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਭਿ ਗੁਣ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਜਿਤੁ ਜਪਿਐ ਦੁਖ ਭੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕਾ ਨਾਮੁ ਸਭ ਸੁਖ ਔ ਸਭੀ ਗੁਣ ਅਰੁ ਸਭੀ ਖਜਾਨੇ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਔਰ ਭੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਖਾ ਹਰਿ ਭਾਈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਸੁ ਗਾਵਾ ਅੰਤਿ ਬੇਲੀ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਅਬ ਯਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਖਾ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੁ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮੇਂ (ਬੇਲੀ) ਰਖਯਕ ਹੋ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਮੈਂ ਗੁਰਮਤ ਸੇ ਉਸੀ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੋਚ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਲਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਲੋਚ) ਚਾਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚ ਲਗੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਪ੍ਰਭਿ ਲੋਚ ਪੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਚਾਹ ਲਗੀ ਹੂਈ ਥੀ ਫਿਰ ਤੈਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਦੇਕਰ ਮੇਰੀ (ਚਾਹ) ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਪੁੰਨਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਈ ॥

ਯਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਵਯਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਜਨਮ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਰਸ ਕਸ ਦੁਖੁ ਖਾਵੈ ਮੁਖੁ ਫੀਕਾ ਥੁਕ ਥੁਕ ਮੁਖਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਰਸ ਕਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਬਿਸਈ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਫੀਕਾ ਬਚਨੁ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਥੁਕ ਹੀ ਥੁਕ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਧਿਕਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਣਾ ਤਿਨ ਦਰਗਹ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਦਾਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸਾਬਾਸਿ ਕਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਨ ਕਉ ਜਨ ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਏ ਗਲਿ ਲਾਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਦਾਸ ਕੋ ਧੰਨ ਧੰਨਤਾ ਕੀ ਸਾਬਾਸੀ ਕਹਤੇ ਹੋ ਔਰ ਮੇਲ ਲੇਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੪॥੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਗਯਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਮੇਰੀ ਮੋ ਕਉ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਜੀਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਰੂਪ ਗੁਰਮੁਖੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਵੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਜੀਵਾਯਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕਰੇ॥

ਹਮ ਹੋਵਹ ਲਾਲੇ ਗੋਲੇ ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਜਿਨ੍ਾ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹਮ (ਲਾਲੇ ਗੋਲੇ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਦਾਸ ਹੋਵਹਿ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਗੁਰਸਿਖ ਪਗ ਲਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਭਾਈ ਮੋ ਕਉ ਕਰਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰ ਸਿਖੋ ਮੇਰੇ ਤਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਸਖਾ ਹੋ ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਹੇ ਭਾਈਓ ਤੁਮਾਰਾ ਮਿਲਾਯਾ ਹਰਿ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਮੈਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੯੪

ਜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲੇ ਜਿਨ੍ ਵਚਨ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਜ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਐਸੇ ਗੁਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿਖ ਜੋ ਬਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਕਾ (ਨਿਰਬਾਣ) ਨਿਰਦੁਖ ਪਦ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਕੀ ਹਰਿ ਪਿਆਰੀ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਮੀਠਾ ਭਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗੀਓਂ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਸੰਗੁ ਨ ਪਾਇਆ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਪਾਪੀ ਜਮਿ ਖਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਾ (ਸੰਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਗਹੀਣ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਜਮ ਨੇ ਖਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰੇ ਹਰਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਜਬ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਮੋ ਕਉ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮੀਠਾ ਲਗਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਭ ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਭ ਹਰਾ ਔਰ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਨ ਸਫਲ ਅਰ ਮਨ ਸਾਂਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਮੋ ਕਉ ਕੋਈ ਆਇ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਦੇਵਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪਯਾਰਾ ਮੁਝੇ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲ ਜਾਇ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੇਇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਤਨ ਸਭ ਦੇ ਦੇਉਂ॥੧॥

ਧੀਰਜੁ ਧਰਮੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਨਿਤ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰਨ ਕਰ ਹਰਿ ਸੇ ਧੀਰਜ ਔ ਧਰਮੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਨਿਤ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਖ ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਉਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਜਿਤੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਕਭੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਸੇ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜਿਨ ਨਰ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਮੁਏ ਮਰਿ ਜਾਵੈ ॥੩॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮੰਦਭਾਗੀ ਪੀਛੇ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮਰਕਰ ਫਿਰ (ਜਾਵੈ) ਜਨਮੇਂਗੇ ਵਾ ਪਹਲੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਭੀ ਮਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣ ਤਯਾਗਨ ਰੂਪੁ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਨਦ ਮੂਲੁ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਸਭ ਜਨ ਕਉ ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥
ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੋ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹਮ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਜਨੋਂ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੂਲ ਜਗ ਜੀਵਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾਤਾ ਆਨੰਦਿ (ਕਰਹੁ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਖਸਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੇਂ (ਮਿਲਾਵੈ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੩ ॥
ਮਾਈ ਬਾਪ ਪੁਤ੍ਰ ਸਭਿ ਹਰਿ ਕੇ ਕੀਏ ॥
ਸਭਨਾ ਕਉ ਸਨਬੰਧੁ ਹਰਿ ਕਰਿ ਦੀਏ ॥੧॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਸਭੀ ਹਰਿ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਸਨਬੰਧ ਕੀਏ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਜੋਰੁ ਸਭੁ ਰਹਿਓ ਮੇਰੇ ਬੀਰ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਸਰੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਬਲੁ ਹਰਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਯਹ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਭੀ ਹਰਿ ਕੇ ਬਸ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਭੀ ਹਰਿ ਕੇ ਬਸ ਹੈ॥੧॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਰਧਾ ਆਪਿ ਹਰਿ ਲਾਈ ॥
ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਸਤ ਉਦਾਸ ਰਹਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਨੇ ਆਪ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਹੀ ਮੇਂ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਬ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਤਬ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ॥੩॥

ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਭਗਤੁ ਜੋ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਤੁ ਕਾਰੈ ਕੰਮਿ ਹਮ ਹਰਿ ਲਾਏ ॥
ਸੋ ਹਮ ਕਰਹ ਜੁ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥੪॥

ਜਿਸ ਕਾਰਜ ਔ ਕ੍ਰਿਤ ਭਾਵ ਸਮਾਨ ਵਸੇਖ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨੇ ਹਮ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਆਪ ਹਰਿ ਹਮ ਸੇ ਆਗੇ ਕਰਾਏਗਾ ਸੋ ਕਰੇਂਗੇ॥੪॥

ਜਿਨ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ॥
ਤੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੫॥੧॥੭॥੧੬॥

ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੫॥੧॥੭॥੧੬॥

ਪੰਨਾ ੪੯੫

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੇਂ ਲੰਗਰੁ ਬੰਦ ਦੇਖਾ ਤਉ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕਰੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਚਿਤਵਹਿ ਉਦਮੁ ਜਾ ਆਹਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਰਿਆ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਦਮ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈਂ ਜਾਂ ਕਹੀਏ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕੇ ਆਹਰ ਮੈਂ ਹਰਿ ਜੀ ਪਰਿਆ ਹੈ॥

ਸੈਲ ਪਥਰ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਤਾ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਆਗੈ ਕਰਿ ਧਰਿਆ ॥੧॥

(ਸੈਲ) ਖੁਸ਼ਕ ਪਥਰ ਮੈਂ ਜੰਤ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂਕਾ ਰਿਜਕ ਆਗੈ ਕਰਿ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸਿ ਤਰਿਆ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਕੀ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੁਕੇ ਕਾਸਟ ਵਤ ਰਿਦਾ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨਨਿ ਪਿਤਾ ਲੋਕ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਕੀ ਧਰਿਆ ॥

ਜਨਨੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋਰ ਲੋਕ ਸੰਬੰਧੀ (ਆ) ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਤੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੀ (ਧਰਿ) ਓਟ ਨਹੀਂ॥

ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਕਾਹੇ ਮਨ ਭਉ ਕਰਿਆ ॥੨॥

ਸਿਰਿ ਬਿਸਿਰਿ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤੇ ਹੈਂ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਹੇ ਮਨ ਕਾਹੇ ਤੂੰ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਪਾਲਨਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ॥੨॥

ਊਡੇ ਊਡਿ ਆਵੈ ਸੈ ਕੋਸਾ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਬਚਰੇ ਛਰਿਆ ॥

ਉਡੇ ਜੋ ਕੂੰਜਾਂ ਹੈਂ ਉਡਕੇ ਸੈ ਕੋਸਾਂ ਤੇ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਬਚੋਂ ਕੋ ਛੋਡਾ ਹੈ॥ ਡਡੇ ਰਾਰੇ ਕੀ ਸ੍ਵਰਨਤਾ ਹੈ॥

ਉਨ ਕਵਨੁ ਖਲਾਵੈ ਕਵਨੁ ਚੁਗਾਵੈ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿਆ ॥੩॥

ਤਿਨਾਂ ਬਚਿਆਂ ਕੋ ਕਵਨ ਖਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕੁਕੜ ਤੁਲ ਚੋਗਾ ਜੋ ਚਿੜੀ ਆਦ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ। ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਕੂੰਜੋਂ ਕੇ ਬਚੇ ਇਸਤੇ ਪਲਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭ ਨਿਧਾਨ ਦਸ ਅਸਟ ਸਿਧਾਨ ਠਾਕੁਰ ਕਰ ਤਲ ਧਰਿਆ ॥

ਸਭ ਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਠਾਕਰ ਨੇ (ਕਰ) ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰਾ ਹੈ ਦੇਨੇ ਮੇਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਰਿਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਾਨੀ ਆਦਿ ਸੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ॥੪॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਰਿਆਚਾਰ ਕਰਹਿ ਖਟੁ ਕਰਮਾ ਇਤੁ ਰਾਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ॥

ਜੋ ਚਾਰ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯਗਜ ਆਦਿ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਇਤੁ) ਇਸ ਏਨਾਂ ਮੈਂ ਵਾ ਏਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਸਦਾ ਰਤੇ ਹੂਏ ਸੋ ਸੰਸਾਰੀ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਹਉਮੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੀਵ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਸੇਵਕੁ ਹੋਰਿ ਸਗਲੇ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਰਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕੋਟੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਬਿਉਹਾਰੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੋਰ ਸਭ ਸਕਾਮੀ ਹੈਂ ਕੋਈ ਏਕ ਨਿਸਕਾਮ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪ ਸਾਸਤ੍ਰ ਉਕਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੋ॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਭਿ ਸੋਧੇ ਸਭ ਏਕਾ ਬਾਤ ਪੁਕਾਰੀ ॥

੬ ਸਾਸਤ੍ਰ ੪ ਬੇਦ ੨੭ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਸਭ (ਸੋਧੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਸਭ ਏਕ ਹੀ ਬਾਤ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥੨॥

ਕਿਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਉ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ਭ੍ਰਮਿ ਆਏ ਧਰ ਸਾਰੀ ॥

ਏਕ ਜੀਵ ਮਜਨ ੬੮ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਪੁਰਬੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਪਰਿਕਰਮਾਂ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਸੋਚ ਕਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਧਿਆਰੀ ॥੩॥

ਔ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ (ਅੰਧਿਆਰੀ) ਰਾਤ੍ਰਿ ਭਾਵ ਆਵਰਣ ਰੂਪ ਮਲ ਬਨੀ ਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਧਾਵਤ ਧਾਵਤ ਸਭੁ ਜਗੁ ਧਾਇਓ ਅਬ ਆਏ ਹਰਿ ਦੁਆਰੀ ॥

ਦੌੜਤੇ ਦੌੜਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਦੌੜਿਆਂ ਕੁਛ ਨ ਮਿਲਾ ਸੋ ਜਬ ਹਮ (ਹਰਿਦੁਆਰੀ) ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਭਾਵ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਆਇ ਪੜੇ ਹਾਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੇਟਿ ਬੁਧਿ ਪਰਗਾਸੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਾਰੀ ॥੪॥੧॥੨॥

ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਵਿਸਯਨੀ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਨੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ (ਤਾਰੀ) ਨੌਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥੧॥੨॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਲੰਘ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਥੇ ਅਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਬਾਲਕ ਥੇ ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਪਲੰਘ ਕੀ ਬਾਹੀ ਪਕੜ ਗੋਦ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਅਤਿ ਹਰਖਤਿ ਹੋ ਕੰਠ ਲਾਇ ਕਰ ਲਡਾਉਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਜੀ ਸਨਮੁਖ ਖੜੀ ਥੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਆਗਿਆ ਹੂਈ 'ਬੀਬੀ ਇਹ ਦੋਹਤਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਬੋਹਥਾ ਹੋਗਾ ਔ ਬੜਾ ਗੁਰੂ ਹੋਗਾ' ਬਰਦਾਨ ਸੁਨ ਬੀਬੀ ਜੀ ਪਰਸੰਨ ਭਈ ਜਬ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਿਲਕ ਪਾਕਰ ਕੇ ਮਾਤਾ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਨੇ ਗਏ ਤਬ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਬੇਟਾ ਆਜ ਕਿਆ ਬਸਤ ਖਟ ਕੇ ਲਿਆਏ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਇਹ ਦੋ ਸਬਦ ਹੂਏ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਾਪ ਹਰਿ ਧਨੁ ਤਾਪ ਹਰਿ ਧਨੁ ਭੋਜਨੁ ਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਹੀ ਜਾਪ ਹੈ ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਤਪ ਰੂਪ ਹੈ ਅਬ ਮੁਝੇ ਭੋਜਨ ਭੀ ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਮਨ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਐਸਾ ਹਰਿਧਨ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਭੀ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਰ ਨ ਜਾਇ॥ ਐਸਾ ਬਰਦਾਨ ਦੇਹੋ॥੧॥

ਮਾਈ ਖਾਟਿ ਆਇਓ ਘਰਿ ਪੂਤਾ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਚਲਤੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਬੈਸੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਾਗਤ ਸੂਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਬੜੀ ਖਟੀ ਕਰ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨਸੀ? ਉਤਰ॥ ਐਸਾ ਅਟੋਟ ਧਨ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜੋ ਚਲਤੇ ਭੀ ਹਰਿਧਨ ਸੰਗ ਹੈ ਬੈਠਤੇ ਭੀ ਹਰਿਧਨ ਸੰਗ ਹੈ ਜਾਗਤੇ ਭੀ ਹਰਿਧਨ ਸੰਗ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਗਿਆਨੁ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾ ॥

ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਇਸਨਾਨ ਹੈ ਔ ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਗਿਆਨ ਹੈ ਹਰਿ ਸੰਗ ਹੀ ਮੈਨੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਬੇੜੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਾਰਿ ਪਰਾਨਾ ॥੨॥

ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਤੁਲਹਾ ਹੈ ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਬੇੜੀ ਹੈ ਹਰਿਧਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਪਰਾਨਾ) ਜਹਾਜ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੪੯੬

ਹਰਿ ਧਨ ਮੇਰੀ ਚਿੰਤ ਵਿਸਾਰੀ ਹਰਿ ਧਨਿ ਲਾਹਿਆ ਧੋਖਾ ॥

ਹਰਿਧਨ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਿੰਤਾ ਨਿਰਧਨ ਕੋ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਧਨ ਨੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਭ (ਧੋਖਾ) ਸੰਸਾ ਭੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨ ਤੇ ਮੈ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਹਾਥਿ ਚਰਿਓ ਹਰਿ ਥੋਕਾ ॥੩॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਮੈਨੇ ਰਿਧਿ ਸਿਧਾਦਿਕ ਔ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਥੋਕਾ) ਬੜਾ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਚੜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਖਾਵਹੁ ਖਰਚਹੁ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਹਲਤ ਪਲਤ ਕੈ ਸੰਗੇ ॥

ਅਬ ਇਸ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਆਪ ਖਾਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਖਰਚਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਕੋ ਜਪਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਧਨ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸੰਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਦਿ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਆ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰੰਗੇ ॥੪॥੨॥੩॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਲਾਦਕਰ ਪੂਰਨ ਕਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ (ਨਾਨਕ) ਮੈਂ ਅਰਜਨ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥ਅਬ ਇਹੁ ਮਨੁ ਬੁਧਿਆਦਿਕ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰਜ ਹਰਿ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੩॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਗੁਰਿਆਈ ਪਾਇ ਕਰ ਮਾਤਾ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਅਸੀਸ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਸਬਦ ਮੈਂ ਗੁੰਥਨ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਜੀਨੇ ਐਸੇ ਵਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸਹਿ ਪਿਤਰੀ ਹੋਇ ਉਧਾਰੋ ॥

ਜਿਸ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਿਤਰੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੁਮ੍ ਸਦ ਹੀ ਜਾਪਹੁ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੋ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤ ਕਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੁਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਲ ਜਪਤੇ ਰਹੋ॥੧॥

ਪੂਤਾ ਮਾਤਾ ਕੀ ਆਸੀਸ ॥

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਤੁਮ੍ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਕੀ ਇਹੀ ਅਸੀਸ ਹੈ ਕਿ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਮਰਣ ਨ ਹੋਇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਜਗਦੀਸ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਮ੍ ਕਉ ਹੋਇ ਦਇਆਲਾ ਸੰਤਸੰਗਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਤੁਮ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨੀ ਰਹੇ॥

ਕਾਪੜੁ ਪਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਰਾਖੀ ਭੋਜਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਨੀਤਿ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸਰ ਤੁਮਾਰਾ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਬਨਾਈ ਰਖੈ ਨਿਤ ਹੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਰਹੋ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹੁ ਸਦਾ ਚਿਰੁ ਜੀਵਹੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਅਨਦ ਅਨੰਤਾ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਰਹੋ ਔ ਨਿਤ ਚਿੰਰਜੀਵੀ ਬਨੇ ਰਹੋ ਹਰਿ ਅਨੰਤ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹੋ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਹੋ॥

ਰੰਗ ਤਮਾਸਾ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ਕਬਹਿ ਨ ਬਿਆਪੈ ਚਿੰਤਾ ॥੩॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੰਗੋਂ ਕਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਤੁਮ ਇਹੀ ਦੇਖੋ ਜੋ ਸਭ ਆਸਾ ਤੁਮਾਰੀ ਪੂਰਣ ਹੋ ਪੁਨਾ ਚਿੰਤਾ ਤੁਮ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਨ ਬਿਆਪੈ॥੩॥

ਭਵਰੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੋਵਉ ਹਰਿ ਚਰਣਾ ਹੋਹੁ ਕਉਲਾ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਹੋਇ ਔਰ ਤਿਸ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨ ਭ੍ਰਮਰ ਹੋਇ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਉਨ ਸੰਗਿ ਲਪਟਾਇਓ ਜਿਉ ਬੂੰਦਹਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਮਉਲਾ ॥੪॥੩॥੪॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੁੰਦ ਸੇ ਪਪੀਹਾ (ਮਉਲਾ) ਮਿਲਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਅਰਥਾਤ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਸੀਸ ਕਰ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਉਨ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਰਤੰਤ੍ਰਤਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਤਾ ਕਰੈ ਪਛਮ ਕੈ ਤਾਈ ਪੂਰਬ ਹੀ ਲੈ ਜਾਤ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ਆਪਨ ਹਾਥਿ ਮਤਾਤ ॥੧॥

ਜੀਵ ਪਛਮ ਕੋ ਜਾਨੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਉਸਕੋ ਪੂਰਬ ਕੀ ਓਰ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪਲ ਮੇਂ ਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਲ ਹੀ ਮੇਂ (ਉਥਾਪਨ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਭ ਮਤਾਂਤ ਭਾਵ ਸਲਾਹ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਆਨਪ ਕਾਹੂ ਕਾਮਿ ਨ ਆਤ ॥

ਜੋ ਅਨਰੂਪਿਓ ਠਾਕੁਰਿ ਮੇਰੈ ਹੋਇ ਰਹੀ ਉਹ ਬਾਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪਨੀ ਸਿਆਨਪ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਤੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ (ਅਨਰੂਪਿਓ) ਠਟਿਆ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਰਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਦੇਸੁ ਕਮਾਵਨ ਧਨ ਜੋਰਨ ਕੀ ਮਨਸਾ ਬੀਚੇ ਨਿਕਸੇ ਸਾਸ ॥

ਜੀਵ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮੁਕੇ ਦੇਸ ਕੋ ਖਟ ਲੇਵਾਂ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੇਵੋਂ ਔ ਧਨ ਇਕਠਾ ਕਰਾ ਪਰੰਤੂ ਬੀਚ ਮੇਂ ਹੀ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਸਕਰ ਨੇਬ ਖਵਾਸ ਸਭ ਤਿਆਗੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਊਠਿ ਸਿਧਾਸ ॥੨॥

(ਲਸਕਰ) ਸੈਨਾ (ਨੇਬ) ਚੋਬਦਾਰ (ਖਵਾਸ) ਨਫਰ ਇਤਜਦਿ ਅੰਤ ਕੋ ਸਭ ਤਜਾਗ ਕੀਏ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਉਠਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹੋਇ ਅਨੰਨਿ ਮਨਹਠ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਆਪਸ ਕਉ ਜਾਨਾਤ ॥

(ਅਨੰਨਿ) ਅਵਿਰਲ ਹੋ ਕਰ ਮਨਕੇ ਹਠਕੀ ਦ੍ਰਿਢਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਬਡਾ ਜਨਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਅਨਿੰਦੁ ਨਿੰਦੁ ਕਰਿ ਛੋਡਿਓ ਸੋਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਖਾਤ ॥੩॥

ਮੰਦ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਦੇ ਜਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਨਿੰਦ ਬਸਤੁ ਕਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿੰਦ ਕਰ ਤਜਾਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਿਸਰਮੁ ਸੋਈ ਬਸਤੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਅਨਿੰਦ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋਨਿੰਦ ਕਰ ਭਾਵ ਨਿਖਿਧ ਜਾਨ ਕਰ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਹੈ ਇਹ ਜੀਉ (ਸੋਈ) ਉਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਵਾਰ ਵਾਰ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਕਾਟੀ ਫਾਸ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੁ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ਗਿਰਸਤ ਉਦਾਸ ॥੪॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗ੍ਰਹਸਤ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਔਰ ਉਦਾਸ ਭਾਵ ਤਯਾਗ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਹੈ॥੪॥੪॥੫॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਬਰਨਨ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਜਪਿਓ ਤਿਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਬਿਖੁ ਮਮਤਾ ਇਹ ਬਿਆਧਿ ਤੇ ਹਾਟੇ ॥੧॥

ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਬਿਖ ਰੂਪ ਇਨ ਬਿਆਧੋਂ ਸੇ ਸੋ ਹਟੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਗਾਇਓ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਭਇਓ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਪਾਇਅਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦੁ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਓ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨੈ ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਕਮਾਨੀ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਕਮਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਕੋ ਭਲਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਤ੍ਰੁ ਸਤ੍ਰੁ ਸਭ ਏਕ ਸਮਾਨੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਨੀਸਾਨੀ ॥੨॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਸਭ ਮੇਂ ਇਕ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋਗਾਭ੍ਯਾਸ ਯੁਕਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਉਨਕੇ ਪਹਚਾਨਨੇ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬ ਥਾਈ ਆਨ ਨ ਕਤਹੂੰ ਜਾਤਾ ॥

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੂਸਰਾ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰੰਗਿ ਰਵਿਓ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੩॥

ਸਭ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਜਿਸਕਾ ਰੰਗ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਗੁਰਮੁਖ (ਰਾਤਾ) ਰਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੁਪਾਲਾ ਤਾ ਨਿਰਭੈ ਕੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਬ (ਨਿਰਭੈ ਕੈ ਘਰਿ) ਭਯ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਨਿਰਭੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੪੯੭

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੫॥੬॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਕਲੇਸ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਔ ਕਲੇਸ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੬॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਮਾਨੁਖ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸੋ ਅਪਨੈ ਦੁਖਿ ਭਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਮਾਨੁਖ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਅਪਨੇ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਨਿ ਰਿਦੈ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨਿ ਭਉ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਸੋਈ ਤਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਦੁਖੁ ਕਾਟੈ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਤਜਿ ਅਵਰ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਤੁ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਜਸੁ ਘਾਟੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਪੀੜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕਾਈ ਸੇ ਅਪਨਾ ਮਾਨ ਮਹਤੂ ਜਸ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਨਬੰਧ ਸੈਨ ਸਾਕ ਕਿਤ ਹੀ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਨਬੰਧ ਕਰ (ਸੈਨ) ਸਾਥੀ ਔਰ ਸਾਕ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕਦੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਨੀਚ ਕੁਲੁ ਊਚਾ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਔ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸ ਨੀਚ ਕੁਲ ਕਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਭੀ ਉਚਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਲਾਖ ਕੋਟਿ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਬਿੰਜਨ ਤਾ ਮਹਿ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨ ਬੂਝੀ ॥

ਵਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨ (ਬਿੰਜਨ) ਭੋਜਨ ਲਖਾਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਾਂ ਵਿਖੇ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਕਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੂਈ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਉਜੀਆਰਾ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਸੂਝੀ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕੋਟੋਂ ਸੂਰਜ ਵਤ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਸੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜੋ ਅਗੋਚਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਸਤ ਹੈ ਸੋ ਸੂਝੀ ਹੈ॥੩॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਤੁਮ੍ਹ੍ਹਰੈ ਦੁਆਰਿ ਆਇਆ ਭੈ ਭੰਜਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਭਯ ਕੇ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਰਾਇ ਮੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਅਬ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਸਾਧ ਕੇ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਜਨੁ ਬਾਛੈ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੬॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਕੋ ਮੈਂ ਚਾਹਤਾ ਹਾਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹੁ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੬॥੭॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਅਨਿਤਯ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਵੈਰਾਗ ਮਈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਪੰਚਪਦਾ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਗਰਭ ਮਾਤਾ ਕੈ ਵਾਸਾ ਊਹਾ ਛੋਡਿ ਧਰਨਿ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਦੇਖ ਪਹਿਲੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਥਾ ਉਸ ਸਥਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਅਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈਂ॥

ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਲ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗ ਮੰਦਰ ਸੰਗਿ ਨ ਕਛਹੂ ਜਾਇਆ ॥੧॥

ਚਿਤ੍ਰਕਾਰੀ ਵਾਲੇ ਮਹਲ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਬਾਗੀਚੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਕਛੁ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ॥੧॥

ਅਵਰ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਲੋਭ ਲਬੀ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਓ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਜੀਅ ਕਉ ਏਹਾ ਵਸਤੁ ਫਬੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਲੋਭ ਕਰ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਤੂੰ (ਲਬੀ) ਲਾਲਚੀ ਬਨਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਜਿਤਨੇ ਅਵਰ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਪਦਾਰਥੁ ਯਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਯਹੀ ਵਸਤੁ ਜੀਵ ਕੋ ਫਬੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਫਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਇਸਟ ਮੀਤ ਬੰਧਪ ਸੁਤ ਭਾਈ ਸੰਗਿ ਬਨਿਤਾ ਰਚਿ ਹਸਿਆ ॥

ਜਾਨ (ਇਸਟ ਮੀਤ) ਪ੍ਰਿਯ ਮ੍ਰਿਤ (ਬੰਧਪ) ਸਨਬੰਧੀ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਰਚ ਕਰ ਹਸਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰੁ ਆਇ ਬਨਿਓ ਹੈ ਉਨ੍ ਪੇਖਤ ਹੀ ਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸਿਆ ॥੨॥

ਜਬ ਅੰਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਅਇ ਬਨਾ ਹੈ ਤਬ ਉਨ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਕਾਲ ਨੇ ਗ੍ਰਸਿ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਕੁਛ ਸਹਾਯਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਅਨਰਥ ਬਿਹਾਝੀ ਸੰਪੈ ਸੁਇਨਾ ਰੂਪਾ ਦਾਮਾ ॥

ਜੋ ਸੋਨਾਂ ਚਾਂਦੀ ਰੁਪੈਯਾ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਬੜੇ ਬਡੇ ਅਨਰਥ ਕਰਕੇ (ਬਿਹਾਝੀ) ਖਰੀਦੀ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਥੀ॥

ਭਾੜੀ ਕਉ ਓਹੁ ਭਾੜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਰੁ ਸਗਲ ਭਇਓ ਬਿਰਾਨਾ ॥੩॥

ਸੋ (ਭਾੜੀ ਕਉ) ਭਾੜਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਕੋ ਭਾੜਾ ਮਿਲਾ ਜੋ ਖਾਇ ਪਹਿਨ ਲੀਆ ਸੋ ਇਸ ਕਾ ਥਾ ਔਰ ਸਭ ਧਨ ਦੂਸਰੋਂ ਕਾ ਹੋ ਗਯਾ॥੩॥

ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਰਥ ਸੰਬਾਹੇ ਗਹੁ ਕਰਿ ਕੀਨੇ ਮੇਰੇ ॥

(ਹੈਵਰ) ਸੁੰਦਰ ਘੋੜੇ (ਗੈਵਰ) ਸੁੰਦਰ ਹਾਥੀ ਸੁੰਦਰ ਰਥ (ਸੰਬਾਹੇ) ਏਕਤ੍ਰ ਕਰੇ (ਗਹੁ) ਹਠ ਵਾ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਤੇ ਹੋਈ ਲਾਂਮੀ ਧਾਈ ਚਲਹਿ ਨਾਹੀ ਇਕ ਪੈਰੇ ॥੪॥

(ਜਬ ਤੇ) ਜਿਸ ਕਾਲ ਤੇ (ਲਾਂਮੀ ਧਾਈ) ਬਡੀ ਦੂਰ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਹੂਈ ਅਰਤਾਤ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਹੂਈ ਤਬ ਏਕ ਪੈਰ ਭੀ ਏ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਸੁਖ ਰਾਜਾ ਨਾਮੁ ਕੁਟੰਬ ਸਹਾਈ ॥

ਮੇਰੇ ਤੋ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨੁ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮੁ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨੁ (ਰਾਜਾ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਕੁੰਟਬੁ ਔਰ ਸਹਾਇਕ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਸੰਪਤਿ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦੀਈ ਓਹ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੫॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਹੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੰਮਤਾ ਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਔ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਨਹੀਂ॥੫॥੧॥੮॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਤਿਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਕੀਆ ਨਿਵਾਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਨਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨੇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਿਨਸਿ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੧॥

ਔਰੁ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਮਾਇਆ ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਛੂਟੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਜਪਨੇ ਸੇ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਮੇਰੇ ਦਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੯੮

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਿ ਮਾਤਾ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਹੁ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਲਾ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਪਛਾਤਾ ॥੨॥

ਔਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਅਲਗ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨ ਹੀ ਰਖਿ ਲੀਆ ਸਗਲ ਜੁਗਤਿ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਵਹੁ ਭਗਤ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਭੀ ਉਸ ਕੀ ਜੁਗਤ ਬਨ ਆਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਸੁਖੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਰਖ ਦਿਆਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੩॥੧॥੯॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਲੀਏ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਸਗਲ ਕਰਤ ਨਮਸਕਾਰੋ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪਾਪੀ ਥੇ ਸੋ ਆਪ ਨੇ ਦਾਸ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਏ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮਾਥਾ ਟੇਕਤਾ ਹੈ॥

ਬਰਨੁ ਜਾਤਿ ਕੋਊ ਪੂਛੈ ਨਾਹੀ ਬਾਛਹਿ ਚਰਨ ਰਵਾਰੋ ॥੧॥

ਬਰਨ ਔ ਬਰਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ ਜਾਤੇਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਸਭ ਉਨਕੇ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਐਸੋ ਨਾਮੁ ਤੁਮ੍ਾਰੋ ॥

ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕੋ ਧਣੀ ਕਹੀਜੈ ਜਨ ਕੋ ਅੰਗੁ ਨਿਰਾਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਨੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪਖਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਨਿਆਉਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਆਧਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਤਮ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਾ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਦੇਉ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਕਬੀਰ ਦਾਸਰੋ ਮੁਕਤਿ ਭਇਓ ਚੰਮਿਆਰੋ ॥੨॥੧॥੧੦॥

ਸੋ ਕੌਨ ਦੇਖੋ ਨਾਮੁਦੇਉ ਛੀਂਬਾ ਕਬੀਰ (ਦਾਸਰੋ) ਜੁਲਾਹਾ ਤਿਲੋਚਨ ਬਾਨੀਆਂ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਇਨਕੀ ਸਭ ਚਰਣ ਧੂਰ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਨਕਾ ਸਮਦਾਉ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹੁ ਕਿ ਹੇ ਠਾਕਰ ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ॥੨॥੧॥੧੦॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੈ ਨਾਹੀ ਕੋਊ ਬੂਝਨਹਾਰੋ ਜਾਨੈ ਕਵਨੁ ਭਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੋ ਯਥਾਰਥ ਬੂਝਨੇ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕਿਸ (ਭਤਾ) ਭਾਂਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨੈ॥

ਸਿਵ ਬਿਰੰਚਿ ਅਰੁ ਸਗਲ ਮੋਨਿ ਜਨ ਗਹਿ ਨ ਸਕਾਹਿ ਗਤਾ ॥੧॥

ਸ਼ਿਵ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਔਰ ਸਭ ਮੁਨਿ ਜਨ ਭੀ (ਗਹਿ) ਪਕੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਉਸ ਕੀ (ਗਤਾ) ਗਤਿ ਤੋ ਈਹਾਂ ਤਕ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਕਥਾ ॥

ਸੁਨੀਐ ਅਵਰ ਅਵਰ ਬਿਧਿ ਬੁਝੀਐ ਬਕਨ ਕਥਨ ਰਹਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਯਾਂਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਅਗਮ ਔਰ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਕਥਾ ਹੈ ਸੁਨੀਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹੈ ਬੂਝੀਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਦੁਸਟੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਯਥਾਰਥ ਸਮਝੀਏ ਤੋ ਉਸਦਾ ਸਰੂਪ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਅਰ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਨ ਕਛ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਭਗਤਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਆਪਨ ਸੰਗਿ ਰਤਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰੂਪ ਹੈ ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੰਗ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਹੈ ਪੇਖਿਓ ਜਤ੍ਰ ਕਤਾ ॥੨॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸਰਬਗ੍ਯ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੧॥

ਅਨੰਨ੍ਯ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਤਾ ਮਸੂਰਤਿ ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਜਨ ਕਉ ਕਛੂ ਨ ਆਇਓ ॥

(ਮਤਾ) ਦੋ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ (ਮਸੂਰਤ) ਬਹੁਤੋਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕਰਨੀ ਯਾ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਯਹ ਸਭ ਦਾਸ ਕਛੁ ਉਪਾਉ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਹ ਜਹ ਅਉਸਰੁ ਆਇ ਬਨਿਓ ਹੈ ਤਹਾ ਤਹਾ ਹਰਿ ਧਿਆਇਓ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਮੁਸਕਲ (ਅਉਸਰ) ਸਮ੍ਯ ਆਨ ਬਨਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਬਿਰਦਾਇਓ ॥

ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਬਾਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜਨ ਕਉ ਲਾਡ ਲਡਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਬਿਰਦ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਾਲਕ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ (ਲਾਡ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਲਡਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਜਨਿ ਗਾਇਓ ॥

ਜਪ ਕਰਨਾ ਤਪ ਕਰਨਾ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰਨਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਬੇਦ ਵਿਹਿਤ ਧਰਮ ਕਰਨਾ ਸਭ ਕੇ ਸਥਾਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮੇਂ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਅੰਤਰਿ ਭਾਵ ਹੈ॥

ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ॥੨॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਅਭੈਦਾਨ ਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੨॥ਜਿਸ ਨੇ ਅਭੈਦਾਨ ਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਆਰਾਧਹੁ ਪਿਆਰੋ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਜੈ ਢੀਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਮੋਹਨ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧਜਾਓ (ਢੀਲਾ) ਦੇਰ ਇਕ ਨਿਮਖ ਭੀ ਨ ਕਰੋ॥

ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਭਾਵਨੀ ਲਾਈਐ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁ ਹਾਠੀਲਾ ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਤਿਸ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਸ੍ਰਧਾ ਲਗਾਈਐ ਔਰ (ਹਾਠੀਲਾ) ਹਠ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨੁ ਤਜਾਗ ਦੇਉ॥੧॥

ਮੋਹਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਰਾਗੀਲਾ ॥

ਬਾਸਿ ਰਹਿਓ ਹੀਅਰੇ ਕੈ ਸੰਗੇ ਪੇਖਿ ਮੋਹਿਓ ਮਨੁ ਲੀਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪਜਾਰਾ ਮੋਹਨ ਮਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਰੰਗੀਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹ੍ਰਿਦਜ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਲੀਲਾ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਦੇਖਕਰ ਮਨ ਮੋਹਾ ਗਜਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਉਤਰੈ ਮਨਹੁ ਜੰਗੀਲਾ ॥

ਜਿਸ ਮੋਹਨ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਜੰਗੀਲਾ) ਮਨ ਸੇ ਜੰਗਾਲੁ ਭਾਵ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਨਾਨਕ ਪਰੈ ਪਰੀਲਾ ॥੨॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੋਹਨ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਜੋ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਪਰੇ ਸੇ ਭੀ ਪਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬਜੰਤ ਹੈ॥੨॥੪॥੧੩॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਨਿ ਜੋਗੀ ਸਾਸਤ੍ਰਗਿ ਕਹਾਵਤ ਸਭ ਕੀਨ੍ੇ ਬਸਿ ਅਪਨਹੀ ॥

ਬਡੇ ਮੁਨੀ ਔਰ ਜੋਗੀਸ੍ਵਰ ਤਥਾ ਬਡੇ ਪੰਡਤ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰਗ ਕਹਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਅਪਨੇ ਬਸ ਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਅਰੁ ਕੋੜਿ ਤੇਤੀਸਾ ਤਿਨ ਕੀ ਹੈਰਤਿ ਕਛੁ ਨ ਰਹੀ ॥੧॥

ਤੀਨ ਦੇਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਤਥਾ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟ ਦੇਵਤੇ ਇਨਕੀ ਭੀ (ਹੈਰਤਿ) ਅਕਲ ਇਸਕੇ ਆਗੇ ਕਛ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੪੯੯

ਬਲਵੰਤਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹੀ ਸਭ ਮਹੀ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਸਿ ਕੋਊ ਮਰਮਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਲਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹ ਐਸੀ ਬਲਵਾਨ ਹੈ ਸਭ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਵਾ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੇਂ ਬਿਆਪਕ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਇਸਕੇ ਭੇਦੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ (ਲਹੀ) ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਜੀਤਿ ਜੀਤਿ ਜੀਤੇ ਸਭਿ ਥਾਨਾ ਸਗਲ ਭਵਨ ਲਪਟਹੀ ॥

ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤੋਂ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰਕੇ ਸਭ ਰਿਖ ਮੁਨਿ ਕੋ ਜੀਤ ਕੇ ਸਭ ਉਤਮ ਸਥਾਨ ਭਾਵ ਤੀਰਥਾਦਿਕ ਜੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਚੌਦਹ ਲੋਕ ਮੇਂ ਇਤ੍ਰ ਕੋ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਤੇ ਭਾਗੀ ਹੋਇ ਚੇਰੀ ਚਰਨ ਗਹੀ ॥੨॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਕਿੰਚਨ ਸਾਧੂ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਭਾਗੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦਾਸੀ ਹੋ ਕਰ ਚਰਨ ਪਕੜੀ ਰਖਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੧੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਇਆ ਕਾ ਫਲ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਬੇਨੰਤੀ ਠਾਕੁਰੁ ਅਪਨਾ ਧਿਆਇਆ ॥

ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨਾ ਠਾਕਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਪਰਮੇਸਰਿ ਸਗਲਾ ਦੁਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਹੋਏ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ॥

ਭਈ ਕਲਿਆਣ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੁਈ ਹੈ ਉਬਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਠਾਕਰ ਜੀ ਆਪ ਦਿਆਲੂ ਭਏ ਤਬ ਕਲਿਆਣ ਹੂਈ ਔਰ ਦਾਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਪਾਲ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਾਲਕ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਵਰ ਨਾਰੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ (ਨਾਰੀ) ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਠਾਕਰ ਕਾ ਜਸ ਤਿਸੀ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਸਭ ਕਾ ਕੀਆ ਉਧਾਰੁ ॥੨॥੬॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸਤਗੁਰ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥੨॥੬॥੧੫॥ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਨਿਰਬਲਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਤਿਨ ਕਾ ਬਲੁ ਹੈ ਥੋਰਾ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਬਲ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਥੋੜਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪੇਖੇ ਕਿਛੁ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਭੋਰਾ ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਰੰਗ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਭੋਰਾ) ਥੋੜਾ ਭੀ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਆਹਿ ਨ ਮੋਰਾ ॥

ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਨਿਰਗੁਨ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਆਹਿਓ ਤੁਮ੍ਰਾ ਧੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਨਿਰਗੁਣ ਮੇਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ (ਧੋਰਾ) ਆਸਰਾ (ਆਹਿਓ) ਚਾਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਤਕਿਆ ਹੈ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਚਰਣ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਈਹਾ ਊਹਾ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਜੋਰਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਮੈਨੂੰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਬਲ ਹੈ।

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਦਰਸੁ ਪਾਇਓ ਬਿਨਸਿਓ ਸਗਲ ਨਿਹੋਰਾ ॥੨॥੭॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਸਭ (ਨਿਹੋਰਾ) ਅਹਸਾਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਬ ਕਿਸੀ ਕੀ ਖੁਸ਼ਾਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥੭॥੧੬॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਦੁਰਲਭਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਸਤਿਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਭਗਤੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਲ ਜਾਲ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਤਜਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਸੇਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਈ ॥

(ਆਲ) ਘਰ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਕੇ ਬਸ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜਾਲ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰਾ ਦੇਵੇ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਮਨ ਕਉ ਇਹ ਉਪਦੇਸੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਏਹੁ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜਿਸ ਕਰ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਿਕ ਵਾ ਸਨੇ ਸਨੇ ਗੁਣ ਗਾਈ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਸਾਜਨ ਐਸੋ ਸੰਤੁ ਸਹਾਈ ॥

ਜਿਸੁ ਭੇਟੇ ਤੂਟਹਿ ਮਾਇਆ ਬੰਧ ਬਿਸਰਿ ਨ ਕਬਹੂੰ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਜਨੋਂ ਕੋਈ ਸੰਤ ਐਸੋ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇ ਜਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਬੀ ਬਿਸਰਿ ਨ ਜਾਵੇ॥

ਕਰਤ ਕਰਤ ਅਨਿਕ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਨੀਕੀ ਇਹ ਠਹਰਾਈ ॥

ਬਹੁਤ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਅਨੇਕ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਬਾਰਤਾ ਅਛੀ ਠਹਰਾਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰਾਈ ॥੨॥੮॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਧੂਓਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਜਸ ਕਾ ਗਾਨ ਕਰੈਗਾ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੈਗਾ॥੨॥੮॥੧੭॥

ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ਕੀਮਤਿ ਜਾਇ ਨ ਕਰੀ ॥

ਹਰਿ ਕੈਸਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਕੇ ਉਠਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਰਾਜਾ ਰੰਕੁ ਕਰੈ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਨੀਚਹ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ॥੧॥

ਏਕ ਪਲ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਕੋ ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਨੀਚ ਕੰਗਾਲ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਵਿਸੇਸ ਜੋਤ ਦੇਕਰ ਪਲ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧਿਆਈਐ ਅਪਨੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ॥

ਸੋਚ ਅੰਦੇਸਾ ਤਾ ਕਾ ਕਹਾ ਕਰੀਐ ਜਾ ਮਹਿ ਏਕ ਘਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੋ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਧਿਆਈਏ (ਸੋਚ ਅੰਦੇਸਾ) ਚਿੰਤਾ ਅਰ ਸੰਦੇਹ ਉਸ ਬਸਤੂ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਮੇਂ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਏਕ ਘੜੀ ਭਰ ਕੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਟੇਕ ਪੂਰੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨ ਸਰਨਿ ਤੁਮ੍ਾਰੈ ਪਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਨੂੰ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਟੇਕ ਹੈ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਭੀ ਮੇਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਅਚੇਤ ਇਆਨੇ ਬਾਰਿਕ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਧਾਰਿ ਕਰੀ ॥੨॥੯॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵ (ਅਚੇਤ) ਮੂਰਖ ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਦੇਕਰ ਹਮਾਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥ਵਾ ਤੁਮਨੇ (ਕਰੀ) ਹਸਤੀ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਕੋ ਭੀ ਰਾਖਹਿੰਗਾ॥੨॥੯॥੧੮॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ ਬਸਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸ ਰਿਹਾ ਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ਤਹ ਭਰਮੁ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦਤ ਮੇਂ ਆਪ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਬਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਰਮ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਜਾ ਸਿਮਰਾ ਤੂੰ ਤਾਹੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ਤੁਮ ਤਹਾਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਹੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਆਪ ਕਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਬਨਾ ਰਹੂੰ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰਉ ਤੁਮ ਹੀ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਆਹੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਾਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੁਮਹੀ ਕੋ (ਆਹੀ) ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਭਈ ਕਰਤੇ ਕੀ ਹੋਰ ਆਸ ਬਿਡਾਣੀ ਲਾਹੀ ॥੨॥੧੦॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਜਬ ਸੇ ਆਪ ਕੀ ਟੇਕ ਭਈ ਹੈ ਤਬ ਸੇ (ਬਿਡਾਣੀ) ਬਿਗਾਨੀ ਆਸ਼ਾ ਹਿਰਦਤ ਸੇ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੧੯॥

ਪੰਨਾ ੫੦੦

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨਾ ਦਰਸੁ ਦੀਜੈ ਜਸੁ ਗਾਵਉ ਨਿਸਿ ਅਰੁ ਭੋਰ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਮੇਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਰਾਤ ਔ (ਭੋਰ) ਦਿਨ ਗਾਉਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਕੇਸ ਸੰਗਿ ਦਾਸ ਪਗ ਝਾਰਉ ਇਹੈ ਮਨੋਰਥ ਮੋਰ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਨੋਰਥ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਝਾੜੋਂ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਬੀਆ ਨ ਹੋਰ ॥

ਚਿਤਿ ਚਿਤਵਉ ਹਰਿ ਰਸਨ ਅਰਾਧਉ ਨਿਰਖਉ ਤੁਮਰੀ ਓਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਨਾ ਭਾਵ ਜਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਨੇਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੇ ਠਾਕੁਰ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਕਰ ਜੋਰਿ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖੁ ਸਰਬ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਯਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ

ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਤੁਮਰੋ ਉਧਰਸਿ ਆਖੀ ਫੋਰ ॥੨॥੧੧॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਰਹਾਂ ਜਿਸ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਆਖੀ ਫੋਰਿ) ਆਂਖ ਫਰਕਨੇ ਮਾਤ੍ਰ (ਉਧਰਸਿ) ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੨॥੧੧॥੨੦॥

ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਅਗਨਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਅਰੁ ਰੁਦ੍ਰ ਲੋਕ ਆਈ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਤੇ ਧਾਇ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਅਰ ਰੁਦ੍ਰ ਲੋਕ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸੇ ਜਲਾਉਤੀ ਹੁਈ ਦੌੜੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਉ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਓਰ ਨਿਗਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਪੈਰ ਧੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਆਇ ਪਰਿਓ ਸਰਨਾਇ ॥

ਗੁਹਜ ਪਾਵਕੋ ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਜਾਰੈ ਮੋ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਓ ਹੈ ਬਤਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ ਛਿਪੀ ਹੋਈ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਅਗਨਿ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪੁਰਸ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਜਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤਿਸਸੇ ਬਚਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਹ ਬੁਝੈਗੀ॥੧॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਰੁ ਜਖ੍ਯ ਕਿੰਨਰ ਨਰ ਰਹੀ ਕੰਠਿ ਉਰਝਾਇ ॥

(ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ) ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਹਾਰੋਂ ਕੇ ਜਛ ਕਿੰਨਾਰਦਿਕੋਂ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਲਿਪਟ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅੰਗੁ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰਤੈ ਜਾ ਕੈ ਕੋਟਿ ਐਸੀ ਦਾਸਾਇ ॥੨॥੧੨॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸੁ ਕੀਆਂ ਕਰੋੜੋਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਤ ਐਸੀਆਂ ਸਕਤੀਆਂ ਦਾਸੀ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਤੇ ਨੇ ਮੇਰਾ (ਅੰਗੁ) ਪਖੵ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੀ ਰਖੵਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੨॥੨੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਜਸੁ ਮਿਟੈ ਹੋਵੈ ਜਗਿ ਕੀਰਤਿ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਸੇ ਅਪ ਕੀਰਤੀ ਦੂਰ ਹੋਇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੀਰਤਿ ਹੋ ਜਾਇ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ (ਦਰਗਹ) ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਬੈਠਨੇ ਕੀ ਜਗਾਹ ਮਿਲੈ॥

ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਨਾਸ ਹੋਇ ਖਿਨ ਮਹਿ ਸੁਖ ਅਨਦ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ॥੧॥

ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਖਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਐ॥੧॥

ਜਾ ਤੇ ਘਾਲ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਈਐ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਬਜਰਥ ਨ ਜਾਇ ਐਸਾ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਆਠ ਪਹਰ ਕਰੂੰ ਔ ਧਯਾਨ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਮੋਹਿ ਸਰਨਿ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਨ ਹੂੰ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਜੀਵ ਸੋਈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਦਾਸਹ ਪੈਜ ਰਖਾਈਐ ॥੨॥੧੩॥੨੨॥

ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਖੀਏ॥੨॥੧੩॥੨੨॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਸ੍ੰਭਰ ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਿਸ੍ੰਭਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਜਿਸਕੇ ਭਰੇ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਫਲ ਨ ਹੋਵਤ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰੇ ਉਧਾਰ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਖਿਜਨ ਮੇਂ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਰਾਚੁ ॥

ਸਗਲ ਜੀਅ ਜਾ ਕਉ ਆਰਾਧਹਿ ਤਾਹੂ ਕਉ ਤੂੰ ਜਾਚੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਾਚੁ) ਖਚਤ ਹੋ ਸਭ ਜੀਵ ਜਿਸਕਾ ਆਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਭਾਵ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਨਾਮ ਦਾਨ ਮਾਂਗੁ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਤੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਹੋਇ ਸਹਾਈ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਰਾਖਹਿ ਤਿਸੁ ਕਹਾ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥੧੪॥੨੩॥

ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਕ੍ਯਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਤਾਪ ਆਵਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਉਤਰਨੇ ਪਰ ਬਚਨ ਹੂਆ॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ਆਪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਅਵਖਧੁ ਉਤਰਿ ਗਇਓ ਸਭੁ ਤਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤਿਗ੍ਯਾ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਖਧਿ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਤਾਪੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਤਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿਗੋਬਿੰਦੁ ਰਖਿਓ ਪਰਮੇਸਰਿ ਅਪੁਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਟੀ ਬਿਆਧਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਬੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਅਬ ਬਿਆਧੀ ਮਿਟਿ ਗਈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਮੇਰੈ ਕਰਤੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਵਾ ਮੇਰਾ ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਬਿਚਲ ਨੀਵ ਧਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥੨॥੧੫॥੨੪॥

ਐਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੋਢ ਬੰਸ ਕੀ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਅਬਚਲ ਨੀਵ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਤ੍ਯੰਪ੍ਰਤਿ (ਸਵਾਈ) ਬਿਸੇਖ ਹੀ ਚੜਤੀ ਰਹੇਗੀ॥੨॥੧੫॥੨੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬਹੂ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚੀਤੁ ਨ ਲਾਇਓ ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੧

ਧੰਧਾ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨੀ ਅਉਧਹਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨ ਗਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਮੈਨੇ ਕਬੀ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਚਿਤ ਨ ਲਗਾਇਆ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ ਕਰਨ ਮੇਂ ਬੀਤ ਗਈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਗਾਯਨ ਨ ਕੀਆ॥੧॥

ਕਉਡੀ ਕਉਡੀ ਜੋਰਤ ਕਪਟੇ ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਧਾਇਓ ॥

ਅਨੇਕ ਜੁਗਤਿ ਕਪਟ ਕੀ ਕਰ ਕਰ ਅਨੇਕ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਦੌੜਨੇ ਕਰ ਕੌਡੀ ਕੌਡੀ ਜੋੜੀ ਹੈ॥

ਬਿਸਰਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇਤੇ ਦੁਖ ਗਨੀਅਹਿ ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਖਾਇਓ ॥੧॥

ਜੋ ਆਪਕੋ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੂੰ ਅਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕਿਤਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਗਿਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਨਗਿਨਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਹੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਗਨਹੁ ਨ ਮੋਹਿ ਕਮਾਇਓ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕਰੋ ਔਰ ਮੇਰਾ ਕਮਾਇਆ ਹੂਆ ਔਗੁਨ ਨ ਗਿਨੋਂ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਰਣਾਇਓ ॥੨॥੧੯॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥੨॥੧੯॥੨੫॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਵੰਤ ॥

ਛੋਡਿ ਆਨ ਬਿਉਹਾਰ ਮਿਥਿਆ ਭਜੁ ਸਦਾ ਭਗਵੰਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਰਾਮ (ਰਵੰਤ) ਜਪਤੇ ਰਹੋ ਆਨ ਮਿਥਯਾ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਅਧਾਰੁ ਭਗਤਾ ਈਤ ਆਗੈ ਟੇਕ ॥

ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥੧॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮੁ ਹੀ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ (ਈਤ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਅਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਨਾਮ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਬਿਬੇਕ ਗਯਾਨ ਦੀਆ ਵਾ (ਬਿਬੇਕ) ਜੀਵ ਈਸਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਗਯਾਨੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸਰਣਿ ਤਾ ਕੀ ਗਹੀ ॥

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਰਵਾਲ ਸਾਧੂ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਲਹੀ ॥੨॥੧੭॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਜੋ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਜੋ ਹੈ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਰੂਪ ਹਮਨੇ ਯਹ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥੧੭॥੨੬॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਛਾਡਿ ਸਗਲ ਸਿਆਣਪਾ ਸਾਧ ਸਰਣੀ ਆਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥੧॥

ਰੇ ਚਿਤ ਚਰਣ ਕਮਲ ਅਰਾਧਿ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਕਲਿਆਣ ਪਾਵਹਿ ਮਿਟੈ ਸਗਲ ਉਪਾਧਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਚਿਤ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਔ (ਕਲਿਆਣ) ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਔਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰਕ ਉਪਾਧੀਆਂ ਮਿਟਿ ਜਾਇਂ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਮੀਤ ਭਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਈਤ ਊਤ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ਸੰਗੀ ਸਰਬ ਰਵਿਆ ਸੋਇ ॥੨॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਰਖਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸੋਈ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਉਪਾਵ ਮਿਥਿਆ ਕਛੁ ਨ ਆਵੈ ਕਾਮਿ ॥
ਸਰਣਿ ਸਾਧੂ ਨਿਰਮਲਾ ਗਤਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਨਾਮਿ ॥੩॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਕਰੋੜੋਂ ਉਪਾਇ ਔ ਜਤਨ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਇਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕਛੁ ਭੀ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਕੇਵਲ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਉਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਨਿਰਮਲ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਅਗਮ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਊਚਾ ਸਰਣਿ ਸਾਧੂ ਜੋਗੁ ॥
ਤਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥੪॥੧॥੨੭॥

ਅਗਮ ਦਜਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਉਚਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਸਰਣ ਦੇਨੇ ਜੋਗ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਆਦਿ ਸੇ ਸੰਜੋਗੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੨੭॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਪਨਾ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦ ਹੀ ਰਮਹੁ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਅਰਾਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਹਿ ਜਾਇ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਦ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿਤਜ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੇ ਰਮਣ ਕਰੋ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਵੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਰਾਧ ਤਬ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਉਤਰ ਜਾਇਗੀ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਾਪਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਪਾਵਹਿ ਮਿਲੀ ਨਿਰਮਲ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੁ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਰੂਪ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਸੁਧ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲੇਗਾ॥੧॥ ਅਬ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਰੀਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਉਧਾਰਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧਿ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਬਿਨਸੈ ਮਿਟੈ ਸਗਲ ਉਪਾਧਿ ॥੨॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਔਰ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਰਾਧ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਬਿਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇੰਗੇ ਉਪਾਧਿ ਭੀ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਇਗੀ॥੨॥

ਅਟਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਸੁਆਮੀ ਸਰਣਿ ਤਾ ਕੀ ਆਉ ॥

ਜੋ ਟਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਸਸਤ੍ਰ ਕਰ ਛੇਦ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਓ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਅਰਾਧਿ ਹਿਰਦੈ ਏਕ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥੩॥

ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ ਔ ਏਕ ਅਦੁਤੀਜ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੇਂ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਓ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਬਖਸਿ ਲੀਨ੍ਹੇ ਆਪਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅਵਗੁਣ ਬਖਸ਼ ਲੀਏ॥

ਸਰਬ ਸੁਖ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਿ ॥੪॥੨॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪ ॥੪॥੨॥੨੮॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਗਈ ਸੰਕਾ ਤੂਟਿ ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੨

ਦੁਖ ਅਨੇਰਾ ਭੈ ਬਿਨਾਸੇ ਪਾਪ ਗਏ ਨਿਖੂਟਿ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਸਭ ਸੰਕਾ ਨਿਬਰਤ ਹੋ ਗਈ ਦੂਖ ਅਗਿਆਨ ਭਜ ਪਾਪ ਸਭ (ਨਿਖੂਟਿ) ਨਿਰਮੂਲ ਹੋ ਕਰ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਬਚਨ ਗੋਬਿੰਦ ਧਿਆਏ ਮਹਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹੈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬਡੀ ਸੁਧ ਰੀਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ ਸਫਲ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਆਪਿ ਰਾਖੇ ਭਏ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੨॥

ਜਬ ਤਪਾਦਿ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਜੋ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਿਮਰਨ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕਰਕੇ ਆਪ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਖੇ ਹਾਂ ਔਰ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਭਏ ਹਾਂ ਭਾਵ ਹਮਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨ ਬਿਸਰੁ ਕਬਹੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਮਰਥ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਮਕੋ ਨਾ ਭੂਲ॥

ਗੁਣ ਅਨਿਕ ਰਸਨਾ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ ਅਗਨਤ ਸਦਾ ਅਕਥ ॥੩॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣ ਅਨਗਿਣਤ ਔ ਅਕਥਨੀਜ ਨਿਤਯ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਨੋਂ ਕੌ ਰਸਨਾ ਕਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਬਖ੍ਯਾਨ ਕਰੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਿ ਤਾਰਣ ਦਇਆਲ ਕਿਰਪਾ ਕਰਣ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ॥

ਅਟਲ ਪਦਵੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਣ ਦ੍ਰਿੜੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਣ ॥੪॥੩॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਜੋ ਅਬਚਲ ਪਦਵੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥੨੯॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਹੁ ਸਘਨ ਮਾਇਆ ਮਹਾ ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ॥

ਅਹੰਕਾਰੀ ਬੁਧ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਗਾਢੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਰੀ ਰੋਗ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਨੋ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੁ ॥੧॥

ਸੋ ਰੋਗ ਤਿਸ ਕੇ ਕਟਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜੋਗ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹਰਿਨਾਮ ਔਖਧ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਾਛੀਐ ਜਨ ਧੂਰਿ ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਲਹਹਿ ਪਾਤਿਕ ਗੋਬਿੰਦ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਜਨ) ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਕੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਇਛਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਲਹਿ ਜਾਵੇਂਗੇ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ ਆਸਾ ਕੂਕਰੀ ਬਿਕਰਾਲ ॥

(ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ) ਬਾਲ, ਜੁਬਾ, ਬ੍ਰਿਧ ਸਭ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਆਸਾ ਰੂਪ ਕੁਤੀ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭੈਦਾਇਕ ਪੀਛੇ ਲਗੀ ਭੌਂਕਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਕੀਰਤਨ ਗੋਬਿੰਦ ਰਮਣੰ ਕਾਟੀਐ ਜਮ ਜਾਲ ॥੨॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀਰਤਨ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਬ ਜਮ ਜਾਲ ਕੋ ਕਾਟ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਇਹ ਹਟਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮੂਠੇ ਸਦਾ ਆਵਾ ਗਵਣ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਗੁਪਾਲ ਸਿਮਰਣ ਮਿਟਤ ਜੋਨੀ ਭਵਣ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਠਗੋਂ ਕੇ ਜੋ ਠਗੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਨਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੁਰ ਰਿਦ ਤੀਨਿ ਤਾਪ ਜਲੰਤ ॥

ਜਪਿ ਰਾਮ ਰਾਮਾ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰੇ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਤ ॥੪॥

ਮਿਤ੍ਰ ਬੇਟਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇਵਤਾ ਜਬ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਆਪ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਕਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਔਰੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਟਾਵੈ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਰਬ ਬਿਧਿ ਭ੍ਰਮਤੇ ਪੁਕਾਰਹਿ ਕਤਹਿ ਨਾਹੀ ਛੋਟਿ ॥

ਜੀਵ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਰਣ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜੁ ਗਹੀ ਨਾਨਕ ਓਟ ॥੫॥੪॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਰਨ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਓਟ ਤਕੜੀ ਕਰਕੇ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੪॥੩੦॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਰਾਧਿ ਸ੍ਰੀਧਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੁ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜੋਗ ਕੇ ਆਰਾਧ॥

ਗੁਣ ਰਮਣ ਸ੍ਰਵਣ ਅਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਫਿਰਿ ਨ ਹੋਤ ਬਿਓਗੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਮੇਂ ਰਮਣ ਔ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਮਨ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਉਪਾਸ ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੰਤ ਸਿਮਰਣਿ ਕਾਟਿ ਜਮਦੂਤ ਫਾਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ (ਉਪਾਸ) ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰ ਜਿਨਕੇ ਸਿਮਰਨ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਤੇ ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ ਫਾਸ ਭੀ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਤ੍ਰੂ ਦਹਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਹਨ ਅਵਰ ਕਛੁ ਨ ਉਪਾਉ ॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਦਹਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕਛ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਆਉ ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਲਭਾ ਦੇਹੁ॥੨॥੫॥੩੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਸਰਨਿ ਕੋ ਦਾਤਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਸੁਖ ਰਾਇ ॥

ਹੇ ਸਰਨਾਗਤੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ (ਸੁਖਰਾਇ) ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਅਰ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਪਤੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ॥

ਜਾਹਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਭੈ ਭਰਮਾ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਪ੍ਰਭ ਗਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੁਧ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਲੇਸ ਔਰ ਸਭ ਭਰਮ ਤਥਾ ਜਨਮਾਦਿ ਭਜ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਠਾਉ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਜਪੀ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਲਗੇ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੩

ਕਵਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਏ ਸਾਧਸੰਗੇ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਧਿ ਤਿਆਗੀ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਖੋਟੀ ਬੁਧਿ ਤਜ੍ਯਾਗ ਦਈ ਹੈ ਅਰੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਿਮਰੈ ਦੀਨ ਦੈਆਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਵਹੁ ਬਾਣੀ ਕਰ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਗਤਿ ਸਭ ਉਧਰੈ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲਾ ॥੩॥

ਵਹੁ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਲੋਕ ਭੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੰਜਾਲ ਸਭ ਨਾ ਸੋ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਰਣ ਅਧਾਰੁ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਥਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਧਾਰ ਰਖਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ (ਓਤਿ ਪੋਤਿ) ਤਾਨੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈਂ॥

ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੀ ਦੇ ਰਾਖਿਓ ਹਰਿ ਹਾਥ ॥੪॥੨॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਪੜਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਦੇ ਰਖਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੩੨॥੭॥੭॥੪੮॥

ਗੂਜਰੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਬੰਧਕ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਵਿਰਾਟ ਰੂਪ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਨਗਰੀ ਪੰਚ ਚੋਰ ਬਸੀਅਲੇ ਬਰਜਤ ਚੋਰੀ ਧਾਵੈ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਏਕ ਨਗਰੀ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਵਹ ਹਟਾਤੇ ਹਟਾਤੇ ਭੀ ਚੋਰੀ ਕੌ ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਹਦਸ ਮਾਲ ਰਖੈ ਜੋ ਨਾਨਕ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਤ੍ਰਿਹਿ) ਤਿਨ (ਦਸ) ਡਾਕੂਓ ਸੇਂ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੁ ਮਾਲ ਬਚਾਇ ਰਖਤਾ ਹੈ॥ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਬਚੇਗਾ ਸੋਈ (ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ) ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਚੇਤਹੁ ਬਾਸੁਦੇਉ ਬਨਵਾਲੀ ॥

ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਜਪਮਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਸਦੇਵ ਬਨਮਾਲੀ ਕੋ ਚੇਤਹੁ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਮਾਲਾ ਕਰਕੇ ਜਪਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਉਰਧ ਮੂਲ ਜਿਸੁ ਸਾਖ ਤਲਾਹਾ ਚਾਰਿ ਬੇਦ ਜਿਤੁ ਲਾਗੇ ॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਖ ਕਾ (ਉਰਧ) ਉਤਕ੍ਰਿਸਟ ਅਰ (ਮੂਲ) ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਜੋ ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਕੀਆਂ ਸਾਖਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਔਰ ਬੇਦ ਜਿਸਕੋ ਪਤੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਪਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਫਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਧਰਮ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਸੁਖ ਦੁਖ ਆਦਿ ਵੇਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵੇਦ ਪੱਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਭਾਇ ਜਾਇ ਤੇ ਨਾਨਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਜਾਗੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਮੇਂ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਂਤਿ ਭਾਉ (ਜਾਇਤੇ) ਉਤਪੰਨਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਘਰਿ ਆਗਨਿ ਮੇਰੈ ਪੁਹਪ ਪਤ੍ਰ ਤਤੁ ਡਾਲਾ ॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਨੀ ਖਨਨ ਨਿਆਇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਨਿਸਚਿਯ ਮੇਂ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈ ਕਿ (ਪਾਰਜਾਤੁ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਖ ਰੂਪੁ ਬੈਰਾਟ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ (ਤਤੁ) ਤਿਸ ਮੇਂ ਡਾਲ ਨੀਚੇ ਲੋਕ ਅਰ ਪੁਤ੍ਰ ਬੇਦ ਅਰ ਪੁਹਪ ਕਰਮ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਫਲ ਹੈ ਵਾ ਫੂਲ ਧਰਮ ਅਰ ੧ ਫਲੁ ਗਿਆਨ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਸੰਭੂ ਛੋਡਹੁ ਬਹੁਤੁ ਜੰਜਾਲਾ ॥੩॥

ਐਸੇ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਵੋ ਵੁਹ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਔਰ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਸਿਖਵੰਤੇ ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੈ ਛੋਡਹੁ ਮਾਇਆ ਜਾਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਸਿਖਵੰਤੇ) ਸਿਖਿਆ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂਓ (ਜਾਲਾ) ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰੋ॥

ਮਨਿ ਬੀਚਾਰਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨ ਕਾਲਾ ॥੪॥

ਮਨ ਮੇਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਿਨਕੀ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗੀ ਹੈ (ਪੁਨਰਪਿ) ਫੇਰ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੋ ਗੁਰੁ ਸੋ ਸਿਖੁ ਕਥੀਅਲੇ ਸੋ ਵੈਦੁ ਜਿ ਜਾਣੈ ਰੋਗੀ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖ ਕਾ ਭਰਮ ਨਿਵਰਤਿ ਕਰੈ ਸੋ ਸਿਖ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਪਰ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰੈ ਜੈਸੇ ਵੈਦਯ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਜਾਣੈ ਪੁਨਾਂ ਸੋ ਰੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਬੈਦਯ ਪਰ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਕਰੈ ਵਾ ਪਥ ਮੇਂ ਰਹੇ॥

ਤਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਕੰਮੁ ਨ ਧੰਧਾ ਨਾਹੀ ਧੰਧੈ ਗਿਰਹੀ ਜੋਗੀ ॥੫॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਕੰਮ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਸਿਖ ਕੋ ਭੀ ਕੋਈ ਧੰਧਾ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜਦਯਪਿ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਧੰਧੋਂ ਮੇਂ ਫਸੇ ਹੂਏ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਜਲ ਕਮਲਵਤ ਅਲੇਪ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ (ਜੋਗੀ) ਜੁੜੇ ਹੂਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਿਆ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ? ਜਿਸ ਸੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਮੇਂ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਜੀਅਲੇ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ॥ ਪੁਨਾ॥ ਲੋਭ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੀ (ਤਿਸੁ) ਚਾਹ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥

ਮਨਿ ਤਤੁ ਅਵਿਗਤੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਤਤੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਵਗਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਭ ਦਾਤਿ ਕਥੀਅਲੇ ਸੇਤ ਬਰਨ ਸਭਿ ਦੂਤਾ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਬੇਦੋਂ ਮੇਂ (ਕਥੀਅਲੇ) ਕਹਾ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੂਤੋਂ ਕਾ (ਸੇਤ ਬਰਨ) ਰੰਗ ਸੁਪੇਦ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਸੇ ਭੈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲ ਮਧੁ ਤਾਸੁ ਰਸਾਦੰ ਜਾਗਤ ਨਾਹੀ ਸੂਤਾ ॥੭॥

ਰਿਦੇ ਰੂਪੁ ਕਮਲ ਕੇ ਬੀਚ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜੋ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰਸ) ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੁਛਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਅਰੁ ਗਿਆਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਮਹਾ ਗੰਭੀਰ ਪਤ੍ਰ ਪਾਤਾਲਾ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੁਆਇਆ ॥

ਮਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਜੋ ਬਿਰਾਟ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਖ ਹੈ ਬੇਦ ਜਿਸਕੇ ਪਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਪਤਾਲਾਦਿਕ ਲੋਕ ਜਿਸਕੇ ਟਾਸ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਜਿਸਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਰਾਟ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਮੇਂ (ਆਇਆ) ਭਾਵ ਬਿਆਪਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੂ ਮਮ ਪੁਨਹਿ ਨ ਗਰਭੰ ਬਿਖੁ ਤਜਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਇਆ ॥੮॥੧॥

ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਵੈਰਾਟ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਬਿਸਿਆ ਬਾਸਨਾ ਸਿਖ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਵਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਿਆਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਫਿਰ ਜਨਮੁ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੮॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਗਤੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਨ ਕਵਨ ਜਾਚਹਿ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਰਹਿ ਸੁਮਾਰ ॥

ਹੇ ਸਮਰੱਥ ਦਾਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕੌਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ (ਸੁਮਾਰ) ਗਿਨਨਾ ਕਰੀਏ ਤੌ ਤਿਨ ਮਾਂਗਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਤੇ॥

ਜੈਸੀ ਭੂਖ ਹੋਇ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਸਚੁ ਦੇਵਣਹਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਸਮਰੱਥ ਦੇਨਹਾਰੇ ਜੈਸੀ ਤਿਨ ਕੇ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਭੂਖ) ਭਾਵ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਤੂੰ ਦਾਤਿ ਦੇਕਰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚਯ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐ ਜੀ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚੁ ਅਧਾਰ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਹਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਮੈਨੇ ਜਪ ਤਪ ਅਰ ਸੰਜਮ ਜਾਨਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਦੇਵੇਂ ਤੋ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬ ਤਿਨ ਕੇ ਲਯ ਚਿੰਤਨ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਰਹਹਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ਏਕਾ ਏਕੀ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰ ॥

ਜੋ (ਏਕਾ ਏਕੀ) ਏਕਾਗ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ (ਸੁੰਨ) ਨਿਰਬਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲੁ ਥਲੁ ਧਰਣਿ ਗਗਨੁ ਤਹ ਨਾਹੀ ਆਪੇ ਆਪੁ ਕੀਆ ਕਰਤਾਰ ॥੨॥

(ਤਹ) ਤਿਸ ਸਮਾਧ ਮੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ ਤਿਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ (ਜਲੁ ਥਲੁ) ਭਾਵ ਪਤਾਲ (ਧਰਣਿ) ਮਿਰਤ ਲੋਕ ਅਰ ਅਕਾਸ ਕਛੁ ਹੈ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇਹ ਖੇਲ ਵਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ॥ ਭਾਵ ਅਦੁਤੀ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮਾਧੀ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਤਦਿ ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਨ ਛਾਇਆ ਨਾ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਸੋਈ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾ ਸਮਾਂ ਥਾ ਤਬ ਨਾ ਤੋ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਗਨਤਾ ਥਾ ਅਰ ਨਾ (ਛਾਯਾ) ਅਵਿਦਿਆ ਹੀ ਕੀ ਮਗਨਤਾ ਥਾ ਵਾ ਛਾਯਾ ਅਰ ਧੂਪ ਨਹੀਂ ਥੀ ਨ ਸੂਰਜ ਥਾ ਨ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਥਾ ਏਕ ਅਪਾਰ ਜੋਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਥਾ ਵਾ ਤਦ ਤਤਵੇਤਾ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਆਦਕ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪਾਰ ਜੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਲੋਚਨ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਏਕਾ ਨਦਰਿ ਸੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰ ॥੩॥

ਜੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ (ਦ੍ਰਿਸਟਿ) ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਥਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਲੀਨ ਥਾ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਥੀ ਤ੍ਰਿਭਵਣੋਂ ਕਾ (ਸਾਰ) ਤਤ੍ਵ ਰੂਪ ਥਾ (ਨਦਰਿ) ਦੇਖਨਹਾਰਾ ਏਕ ਹੀ ਵਾ ਏਕ ਨਦਰੀ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਕਾ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਉਤਪਤੀ ਚਿੰਤਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੫੦੪

ਪਵਣੁ ਪਾਣੀ ਅਗਨਿ ਤਿਨਿ ਕੀਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਅਕਾਰ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਰ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਅਰ ਸਿਵ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾ ਕੀਏ ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ (ਅਕਾਰ) ਸਰੀਰ ਕੀਏ॥

ਇਸ ਪਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬੇ ਜਾਚਿਕ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਅਪੁਨੈ ਬੀਚਾਰ ॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਜੀਵ ਭਿਛਕ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੂੰ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਜਾਚਹਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਇਕ ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਭੰਡਾਰ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ਮੇਂ (ਤੋਟਿ) ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਊਂਧੈ ਭਾਂਡੈ ਕਛੁ ਨ ਸਮਾਵੈ ਸੀਧੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਰੈ ਨਿਹਾਰ ॥੫॥

ਜਿਨਕਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਅਗਯਾਨ ਕਰ (ਊਧਾ) ਉਲਟਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਹੈ ਉਸ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਨਾਮ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਅੰਤਰਿ ਜਾਚਹਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਜਾਚਿ ਕਰਹਿ ਜੈਕਾਰ ॥

ਸਿਧ ਲੋਕ ਸਮਾਧੀ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਵੈ ਉਸ ਜਾਚਨਾ ਕੇ ਪਸਚਾਤ ਤੇਰਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੀ ਪਿਆਸ ਹੋਇ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਤੈਸੋ ਜਲੁ ਦੇਵਹਿ ਪਰਕਾਰ ॥੬॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਜੈਸੀ (ਪਿਆਸ) ਭਾਵ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਤੈਸਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨਾ ਕਰ ਹੀ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਜਲ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਬਡੇ ਭਾਗ ਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਅਪੁਨਾ ਭੇਦੁ ਨਾਹੀ ਗੁਰਦੇਵ ਮੁਰਾਰ ॥

ਜੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਮੇਂ ਔਰ ਹੇ ਮੁਰਾਰ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕਉ ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ ਜਮੁ ਜੋਹੈ ਬੂਝਹਿ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰ ॥੭॥

ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਹੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮੁ (ਕਾਲੁ) ਦੇਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਅਬ ਤਬ ਅਵਰੁ ਨ ਮਾਗਉ ਹਰਿ ਪਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੀਜੈ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਅਬ) ਇਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਆਪ ਸੇ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ (ਤਬ) ਭਾਵ ਅੰਤਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗੂੰਗਾ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਏਕ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਮਾਗੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਦੀਜੈ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਆਪਕਾ ਜਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦੀਜੀਏ॥੮॥੨॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਅਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਾ ਫਲ ਕਹਿ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਐ ਜੀ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਆਵੈ ਫੁਨਿ ਜਾਵੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਤਿ ਨਹੀ ਕਾਈ ॥

(ਐ ਜੀ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਉਤਾ ਅਰ ਮਰ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੋਈ ਸੁਭ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਵਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਸ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਨਾਮੇ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤ ਅਰ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਜਾਚੇ ਐਸੀ ਨਾਮ ਬਡਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਈ ਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਨਾਮ ਮਾਂਗੇਗਾ ਤੌ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਨਾਮ ਮਾਂਗਾ ਹੂਆ ਬਡਿਆਈ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਾ ਤਿਨਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐ ਜੀ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਭਿਖਿਆ ਕਉ ਕੇਤੇ ਉਦਰੁ ਭਰਨ ਕੈ ਤਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਵ ਪੇਟ ਭਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰ ਭੀਖ ਕੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨਾਹੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਰਬੁ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਏ ਬਿਨਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੨॥

ਐ ਜੀ ਕਾਲੁ ਸਦਾ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਠਾਢੇ ਜਨਮਿ ਜਨਮਿ ਵੈਰਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਜਨਮ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਬੈਰੀ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਬਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਚੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਇਸ ਕਾਲ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਦੂਤੁ ਨ ਸਕੈ ਸੰਤਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨ ਦੁਖ ਦੇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਦੇਖ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਿਗਤ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਾਤੇ ਨਿਰਭਉ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਅਵਿਗਤਿ ਨਿਰੰਜਨ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਸ ਨਾਥ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਬ ਨਿਰਭਜ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਐ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਦਿੜਹੁ ਨਾਮੇ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਹੁ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਓ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਮੇਂ ਮਨਕੋ (ਟਿਕਾਈ) ਇਸਥਿਤ ਕਰੀ ਰਖੋ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ ॥੫॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੇਗਾ ਸੋਈ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਫਲੁ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਾ ਉਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਸੀ ਸੇ ਹਟਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥੫॥

ਐ ਜੀ ਭਾਗਿ ਪਰੇ ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਮੈ ਅਵਰ ਨ ਦੂਜੀ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਹਮ ਜੀਵ ਭਾਗ ਕਰ ਭਾਵ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਸਰਨ ਹਮਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਅਬ ਤਬ ਏਕੋ ਏਕੁ ਪੁਕਾਰਉ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਖਾਈ ॥੬॥

ਅਬ ਇਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਏਕ ਹਰੀ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਪੁਕਾਰੋਂਗਾ ਜੋ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਰਬ ਕਾਲ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੬॥

ਐ ਜੀ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਨਾਮ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਤੁਝ ਹੀ ਸਿਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਿਆ ਰਖੋ ਮੇਰੀ ਵਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੋ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਵਹੁ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥੭॥

ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੋ ਜਿਨ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਈ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕਛੁ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗੁ ਲੇਹੁ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਐ ਜੀ ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਛੁ ਰਹੈ ਨ ਦੀਸੈ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਆ ਮਾਂਗੂੰ ਕਛੁ ਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਜੋ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਾਵੇਹੀਗਾ ਭਾਵ ਜਗਤ ਨਾਸੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਦੀਜੈ ਹਿਰਦੈ ਕੰਠਿ ਬਣਾਈ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ ਔਰ ਕੰਨ ਸੇ ਭੀ ਬਨਾਈ ਰਖੂੰ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੮॥੩॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਐ ਜੀ ਨਾ ਹਮ ਉਤਮ ਨੀਚ ਨ ਮਧਿਮ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਨਾ ਹਮ ਆਪਨੇ ਕੋ ਉਤਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾ ਮਧਮ ਅਰ ਅਧਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਗ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਹਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਏ ਹਾਂ॥

ਨਾਮ ਰਤੇ ਕੇਵਲ ਬੈਰਾਗੀ ਸੋਗ ਬਿਜੋਗ ਬਿਸਰਜਿਤ ਰੋਗ ॥੧॥

ਹਮ ਸੇਵਕ ਵਾ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੁਏ ਸੁਧ ਭਾਵ ਤੀਬਰ ਤਰ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਗ ਅਰ ਵਿਜੋਗ ਅਰ ਰੋਗ ਭਾਵ ਦੁੰਦੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਭਗਤਿ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੫

ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਕਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾ ਜਮ ਕਾਣਿ ਨ ਜਮ ਕੀ ਬਾਕੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੀ ਭਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਕੋ ਨ ਤੋ ਜਮ ਕੀ ਕਛ ਕਨੌਡ ਭਾਵ ਅਧੀਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨ ਕਛ ਹਮਾਰੇ ਜੁਮੇ ਜਮ ਕੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਪਾਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਸਨ ਰਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗੇ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸਹਜਿ ਹਰੀ ॥

ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਗੁਣ (ਰਵਹਿ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਅਰ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਗਿ ਜੀਵਨੁ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨਿਹਫਲ ਮੇਕ ਘਰੀ ॥੨॥

ਬਿਨਾਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਜਗਤ ਮੇਂ ਜੀਵਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੨॥

ਐ ਜੀ ਖੋਟੇ ਠਉਰ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਿੰਦਕ ਗਤਿ ਨਹੀ ਕਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਵਿਸ਼ਈ ਨਿੰਦਕੋਂ ਘਰ ਪਰਲੋਕ ਬਾਹਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਵਾ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਠੌਰ ਨਹੀਂ (ਬਾਹਰਿ) ਚੁਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਸੁਭਗਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਭ ਸਥਾਨ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰੂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਖਸ਼ਸ ਕੀ ਹੁਈ ਦੇਖ ਕਰ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਸੁ ਕਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਖੋਟਾ ਪੁਰਸ਼ ਭਗਤ ਪਰ ਕੋਪ ਕਰੈ ਤੋ ਤਿਨ ਕੇ ਕੋਪ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਮੇਟਤਾ ਅਰ ਵਹੁ ਦਾਤ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸਵਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਐ ਜੀ ਗੁਰ ਕੀ ਦਾਤਿ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਆਪਿ ਦਿਵਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਆਪ ਦਿਵਾਈ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਨਿੰਦਕ ਨਰ ਕਾਲੇ ਮੁਖ ਨਿੰਦਾ ਜਿਨ੍ ਗੁਰ ਕੀ ਦਾਤਿ ਨ ਭਾਈ ॥੪॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਾਤ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਨਿੰਦਕ ਨਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਕਲੰਕਤ ਹੈਂ॥੪॥

ਐ ਜੀ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵੈ ਬਿਲਮ ਨ ਅਧੂਆ ਰਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਜੋ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੋ ਖਿਮਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਅਧੁਆ ਰਾਈ) ਆਧੀ ਰਾਈ ਵਾ ਰਤੀ ਕੀ ਭੀ (ਬਿਲਮ) ਡੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੀਘਰ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਨਦ ਮੂਲੁ ਨਾਥੁ ਸਿਰਿ ਨਾਥਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੫॥

ਆਨੰਦੋ ਕਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਅਰ ਨਾਥੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਨਾਥ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਮੇਲਿ) ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਐ ਜੀ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਰਵਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਭ੍ਰਮਨਿ ਚੁਕਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਰਵਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇ ਕਰ (ਭ੍ਰਮਨਿ) ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਚੁਕਾਈ ਹੈ॥

ਪਾਰਸੁ ਭੇਟਿ ਕੰਚਨੁ ਧਾਤੁ ਹੋਈ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੬॥

ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਲੋਹਾ ਧਾਤੂ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮੈਲੀ ਬੁਧੀ ਕੰਚਨ ਭਾਵ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਸਤ ਸੰਗਤ ਕੀ ਹੈ॥੬॥

ਹਰਿ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਨੁ ਇਸਨਾਨੀ ਮਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਮੈਂ (ਮਜਨ) ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਕੇ (ਇਸਨਾਨੀ) ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨਾਹੀ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੭॥

ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੀ ਜੋਤਿ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕਲਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੈ॥੭॥

ਤੂੰ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮ ਤਰੋਵਰੁ ਹਮ ਪੰਖੀ ਤੁਝ ਮਾਹੀ ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਔਰ ਕਥਨੁ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਵੱਡਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਅਗੰਮ ਬ੍ਰਿਖਸ ਹੈਂ ਹਮ ਪੰਛੀ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੀਜੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰੰਜਨ ਹਮ ਕੋ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਜੋ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬਕਾਲ ਹਮ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤ ਕਰਤੇ ਰਹੈਂ॥੮॥੪॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪

ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਆਰਾਧਿਤੰ ਸਚੁ ਪਿਆਸ ਪਰਮ ਹਿਤੰ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਿਤ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਪਰਮਹਿਤੰ) ਪ੍ਰਮ ਪ੍ਰਿਯ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਯਾਸ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਲਲਾਪ ਬਿਲਲ ਬਿਨੰਤੀਆ ਸੁਖ ਭਾਇ ਚਿਤ ਹਿਤੰ ॥੧॥

ਸੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪਯਾਸੇ (ਬਿਲਲ) ਦੀਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਰਲਾਪ ਔਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਯੋਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾ ਹਿਤੂ ਨਾਮ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤਾਰਿ ਤਾਰਣ ਰਮ ਨਾਮ ਕਰਿ ਕਰਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਾਰਨਹਾਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਗਾ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮਿਰਤ ਸੁਭ ਚਿੰਤੰ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਰਮਣੰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮਿਰਤਕ ਅਰਥਾਤ ਭਗਵੰਤ ਤਤ ਸੇ ਅਗਜਾਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਮਨ ਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰੁ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰੁ ਏਹੀ ਸੁਭ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨੰ ਕਲਿਆਣ ਨਿਧਾਨੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨਿ ਰਮਣੰ ॥੨॥

ਤਬ ਤੈਨੂੰ ਤਤ੍ਵ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗੀ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਲ੍ਯਾਨ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੰ) ਖਜਾਨਾ ਮਿਲੇਗਾ ਵਾ ਤੂ ਹੋਇਗਾ॥੨॥

ਚਲ ਚਿਤ ਵਿਤ ਭ੍ਰਮਾ ਭ੍ਰਮੰ ਜਗੁ ਮੋਹ ਮਗਨ ਹਿਤੰ ॥

ਜਿਸ ਜਗਤ ਮੇਂ (ਹਿਤੰ) ਮੋਹ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਤੂੰ ਮਗਨ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਔ ਧਨ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਥਿਰੁ ਨਾਮੁ ਭਗਤਿ ਦਿੜੰ ਮਤੀ ਗੁਰ ਵਾਕਿ ਸਬਦ ਰਤੰ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਲੈਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰੁ॥੩॥

ਭਰਮਾਤਿ ਭਰਮੁ ਨ ਚੂਕਈ ਜਗੁ ਜਨਮਿ ਬਿਆਧਿ ਖਪੰ ॥

ਫਿਰਨੇ ਤੇ ਭ੍ਰਮੁ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਰੋਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਖਪਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਗਤੁ ਜਨਮੋਂ ਰੂਪੀ ਰੋਗੁ ਖਪਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਅਸਥਾਨੁ ਹਰਿ ਨਿਹਕੇਵਲੰ ਸਤਿ ਮਤੀ ਨਾਮ ਤਪੰ ॥੪॥

ਸਤਮਤੀਓਂ ਕੇ ਹਰਿ (ਨਿਹਕੇਵਲੰ) ਸੁਧ ਅਸਥਾਨ ਨਾਮ ਜਪ ਤਪ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਮੋਹ ਹੇਤ ਬਿਆਪਿਤੰ ਦੁਖੁ ਅਧਿਕ ਜਨਮ ਮਰਣੰ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਮੋਹ ਰੂਪ ਕਾਰਣ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਜੁ ਸਰਣਿ ਸਤਿਗੁਰ ਊਬਰਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਰਮਣੰ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ (ਭਜੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਅਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਤਉ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਊਬਰਹਿ) ਬਚੇਗਾ॥੫॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਮਨਿ ਮਨੁ ਮਨੰ ਸਹਜ ਬੀਚਾਰੰ ॥

ਨਿਹਚਲ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਮਨੁ ਮਨੰ) ਮਨ ਮੈਂ ਮਨਨੁ ਕਰ ਤਬ (ਸਹਜ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਸੋ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਤੁ ਸਾਚੁ ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਸਾਰੰ ॥੬॥

ਸੋ ਮਨ ਸੁਧ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ (ਸਾਚੁ) ਨਿਸਚਿਯ ਕਰਕੇ (ਸਾਰੰ) ਤਤ੍ਵ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਹੈ॥੬॥

ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਤਰੁ ਭਵਜਲੁ ਮਨਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਜ ਔਰ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੬

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਪਾਵਨੁ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਤਉ ਸਰਣੀ ॥੭॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੁ ਤਬ ਤੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਹ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਹੈ॥੭॥

ਲਬ ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਨਿਵਾਰਣੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਾਸਿ ਮਨੰ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਅਰ ਲਬ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੁ॥

ਮਨੁ ਮਾਰਿ ਤੁਹੀ ਨਿਰੰਜਨਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕਾ ਸਰਨੰ ॥੮॥੧॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਤਬ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਤੂੰ ਨਿਰੰਜਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੫॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਆਪਕੋ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਨਾਚ ਪਦ ਕਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਭਾਵ ਹੈ॥

ਨਿਰਤਿ ਕਰੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਚਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰਤ ਕਰੀ ਹੂਈ ਇਹ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਮਨ ਕੋ ਨਚਾਈ ਰਖੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਰਹੇ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥

ਚਿਤੁ ਥਿਰੁ ਰਾਖੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ਜੋ ਇਛੀ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥੧॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਈ ਰਖੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇ ਜੋ ਚਿਤ ਦੇਵੇ ਜੋ ਚਿਤ ਕੋ ਥਿਰ ਰਖੇਗਾ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰੈਗਾ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਨਾਚੁ ਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਕੈ ਆਗੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਨਾਚਹਿ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਅੰਤੇ ਜਮ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਨਮੁਖਿ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਨਾਚੈਗਾ ਤਬ ਆਤਮਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕਾ ਭਜ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥

ਆਪਿ ਨਚਾਏ ਸੋ ਭਗਤੁ ਕਹੀਐ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰੁ ਆਪਿ ਲਾਏ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮੇਂ ਏਕ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੈ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਨਚਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਆਪਿ ਨਚਾਏ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਲਗਾਵੇ ਭਾਵ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈ॥

ਆਪੇ ਗਾਵੈ ਆਪਿ ਸੁਣਾਵੈ ਇਸੁ ਮਨ ਅੰਧੇ ਕਉ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵੈ ਅਰ ਆਪ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਨਾਵੈ ਯਥਾ ''ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਮਨੁ ਪ੍ਰਬੋਧੈ ਅਪਨਾ'' ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਏ॥੨॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਚੈ ਸਕਤਿ ਨਿਵਾਰੈ ਸਿਵ ਘਰਿ ਨੀਦ ਨ ਹੋਈ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਚਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਕਤਿ) ਮਾਇਆ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਿਵ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਸਕਤੀ ਘਰਿ ਜਗਤੁ ਸੂਤਾ ਨਾਚੈ ਟਾਪੈ ਅਵਰੋ ਗਾਵੈ ਮਨਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੩॥

(ਸਕਤੀ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜਗਤ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦਰਾ ਕਰ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਨਾਚਤਾ ਕੂਦਤਾ ਔਰ ਹੀ ਗੀਤ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੩॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਵਿਰਤਿ ਪਖਿ ਕਰਮੀ ਨਾਚੇ ਮੁਨਿ ਜਨ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਦੇਵਤਾ ਮਨੁਖ ਸਭ ਸਕਾਮ ਕਰਮੀ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਪਖ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਮੁਨਿ ਜਨ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਨਾਚੇ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਧਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੪॥

ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਧਕ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਨਾਚੇ ਜਿਨ ਲਾਗੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਖੰਡੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੇਂ ਬਸਨੇ ਹਾਰੇ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਨ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਾਚਨਾ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭੇ ਹੀ ਨਾਚੇ ਨਾਚਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੀ ॥੫॥

ਚਾਰ ਹੀ ਖਾਣੀਓਂ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਨਾਚ ਮੈਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਸੇਈ ਨਾਚਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਵਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤਣਾ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਤਤੁ ਗਿਆਨੀ ਜਿਨ ਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ ॥੬॥

ਅਰ ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਗਤਿ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਤਤ੍ਵ ਗਿਆਨੀ ਹੈ॥੬॥

ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਯਹੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਜੋ ਸਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੭॥

ਜਬ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬੀ ਤੇਰੇ ਸਤਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਐਸਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤਿ ਪਾਵੈ ਅਰ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈ॥੭॥

ਮਾਇਆ ਕੈ ਅਰਥਿ ਬਹੁਤੁ ਲੋਕ ਨਾਚੇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਨਮਿਤ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਤਤ੍ਵ ਬੀਚਾਰੀ ਵਿਰਲਾ ਭਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ ॥੮॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਜਿਨ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਤਤ੍ਵ ਕਾ ਬੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਆਤਮ ਬੋਧ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਇਕੁ ਦਮੁ ਸਾਚਾ ਵੀਸਰੈ ਸਾ ਵੇਲਾ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਏਕ (ਦਮੁ) ਸ੍ਵਾਸ ਭਰ ਵੀ ਜੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਵੈ ਤੋ ਵਹੁ ਸਮਯ ਬਯਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੀਐ ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੯॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਤਯ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰੀਏ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਤੌਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਜਾਇ ਬਖਸਸ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੯॥

ਸੇਈ ਨਾਚਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੇ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧੦॥੧॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ ਕੋ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥੧॥੬॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਅਰਾ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਿਉ ਬਾਲਕੁ ਖੀਰ ਅਧਾਰੀ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਯਹ ਜੀਵ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ (ਖੀਰ) ਦੂਧ ਅਧਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਦੂਧ ਕੇ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਪਾਈਐ ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤਿ (ਤਾਰੀ) ਨਾਉਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪੁ ਨਾਮ ਜਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੭

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਤ ਰਹਹਿ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਨਾਰਿਦਾਦਿ ਮੁਨਿ ਤੁਮ ਕੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਰਾਤਿ ਦਿਨੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਣਾਗਤਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜਨ ਆਏ ਤਿਨ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੨॥

ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਆਦਿ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਤੁਮਨੇ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਭਾਵ ਪਤ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨੁ ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਏਕਾ ਜੋਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਪਹਲੇ ਸਭ ਮੇਂ ਬਰਤਤਾ ਥਾ ਅਬ ਭੀ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਬਰਤ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਜਾਚਿਕ ਤੂ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ਮਾਗਹਿ ਹਾਥ ਪਸਾਰੀ ॥੩॥

ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਭਿਛਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਦਾਤ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਗਾਵਹਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਨਿਤ ਨਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਅਕਥ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬਡੀ ਉਤਮ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਨਿਤ ਹੀ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਕਥਾ ਮਾਇਕ ਕਥਾ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੈ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ਤਿਨ ਕੇਰਾ ਆਪਿ ਤਰੇ ਕੁਲ ਤਾਰੀ ॥੪॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਭੀ ਤਾਰੀ ਹੈ॥੪॥

ਮਨਮੁਖ ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਆਪੇ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰੀ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ (ਗੁਬਾਰੀ) ਅੰਧੇਰੀ ਚਢ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰਕੇ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਬ੍ਯਾਪਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਕਥਾ ਨ ਭਾਵੈ ਓਇ ਡੂਬੇ ਸਣੁ ਪਰਵਾਰੀ ॥੫॥

ਤਿਨਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਡੂਬ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਨਿੰਦਕੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਮਲੁ ਧੋਵੈ ਓਹੁ ਮਲਭਖੁ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ (ਮਲਭਖੁ) ਕਾਕ ਵਾ ਸੂਕਰ ਵਤ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਿਆਪੇ ਨਾ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰੀ ॥੬॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦ੍ਯਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਾ (ਉਰਵਾਰਿ) ਭਾਵ ਇਹ ਲੋਕ ਸੁਧਰਾ ਨਾ (ਪਾਰੀ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਹੀ ਸੁਧਰਾ॥੬॥

ਏਹੁ ਪਰਪੰਚੁ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਰਤੈ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਸਭ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥

ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਯਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਸਭ ਖੇਲ ਆਪ ਹੀ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਸਭ ਮੇਂ (ਕਲਾ) ਸ਼ਕਤੀ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਏਕੋ ਸੂਤੁ ਵਰਤੈ ਜੁਗ ਅੰਤਰਿ ਸੂਤੁ ਖਿੰਚੈ ਏਕੰਕਾਰੀ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਏਕ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਰੂਪੀ (ਸੂਤੁ) ਧਾਗਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਇਸ ਸੂਤ ਕੋ ਖੀਂਚ ਲੇਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲਯ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਬ (ਏਕੰਕਾਰੀ) ਏਕ ਅਕਾਰ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਏਕ ਤੁਮ ਹੀ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੋ॥੭॥

ਰਸਨਿ ਰਸਨਿ ਰਸਿ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਧਾਰੀ ॥

ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਸੋਂ ਸੇ ਨਿਰਸ ਹੋ ਕਰ ਅਨੰਦ ਸਹਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਰਸਨਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਮਾਗਉ ਹਰਿ ਰਸ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥੮॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਬਿਨ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਪਿਆਰੀ) ਬਨੀ ਰਹੈ ਕ੍ਯਾ ਬਿਸੇਖ ਬਨੀ ਰਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੋਗੇ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਾਣੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਹੇ ਅਰੁ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਪਰਾਰੀ ਲਗੇ॥੮॥੧॥੭॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜਨ ਮਹਿ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਕਹੀਅਹਿ ਭੂਮਨ ਮਹਿ ਭੂਮਾ ॥

ਜਹਾਂ ਰਾਜੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਆਵੈ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਬਡਾ ਰਾਜਾ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ (ਭੂਮਨ) ਜਿਮੀਦਾਰੋਂ ਮੇਂ ਜਿਮੀਦਾਰ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰ ਮਹਿ ਠਕੁਰਾਈ ਤੇਰੀ ਕੋਮਨ ਸਿਰਿ ਕੋਮਾ ॥੧॥

ਸਭ ਠਾਕਰੋਂ ਮੇਂ ਬਡੀ ਠਕੁਰਾਈ ਤੇਰੀ ਹੈ ਸਭ (ਕੋਮਨ) ਜਾਤੋਂ ਮੇਂ ਬਡੀ ਜਾਤ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਤਾ ਮੇਰੋ ਬਡੋ ਧਨੀ ਅਗਮਾ ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਵਨ ਕਰੀਜੈ ਕਰਤੇ ਪੇਖਿ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ (ਅਗਮ) ਅਥਾਹ ਔਰ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਕਵਨ ਉਪਮਾਂ ਦੇਕਰ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀਏ ਤੇਰੀ ਬਜਾਪਕਤਾ ਦੇਖਕਰ (ਬਿਸਮਾ) ਅਸਚਰਯ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਖੀਅਨ ਮਹਿ ਸੁਖੀਆ ਤੂੰ ਕਹੀਅਹਿ ਦਾਤਨ ਸਿਰਿ ਦਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਸਭ ਸੁਖੀਓਂ ਮੇਂ ਬਡਾ ਸੁਖੀਆ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਦਾਤੋਂ ਮੇਂ ਸਿਰੋਮਣੀ ਬਡਾ ਦਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਤੇਜਨ ਮਹਿ ਤੇਜਵੰਸੀ ਕਹੀਅਹਿ ਰਸੀਅਨ ਮਹਿ ਰਾਤਾ ॥੨॥

ਸਭ ਤੇਜੋਂ ਮੇਂ ਤੇਜਵੰਤ ਭੀ ਤੂੰ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਰਸਿਕੋ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਂ ਰਸਿਕ ਬਿਸਨ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੂਰਨ ਮਹਿ ਸੂਰਾ ਤੂੰ ਕਹੀਅਹਿ ਭੋਗਨ ਮਹਿ ਭੋਗੀ ॥

ਸੂਰਮਿਓਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਬਡਾ ਸੂਰਮਾ ਪ੍ਰਸਰਾਮਾਦਿ ਵਤ ਤੂੰ ਹੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਭੋਗੀਓਂ ਮੇਂ ਭੋਗੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਸਤਨ ਮਹਿ ਤੂੰ ਬਡੋ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੋਗਨ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ॥੩॥

ਗ੍ਰਿਸਤੀਓਂ ਮੇਂ ਬਡਾ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਸੋਲਾਂ ਹਜਾਰ ਇਕ ਸੋ ਅਠ ੧੬੧੦੮ ਰਾਨੀਓਂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ੧ ਕੰਨਯਾਂ ਅਰ ਸਭ ਕੇ ਘਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਰਹਨਾ ਐਸਾ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੋਗੀਓਂ ਮੇਂ ਨਰ ਨਾਰਾਇਨ ਕਪਿਲਾਦ ਵਤ ਮਹਾਂ ਜੋਗੀ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਤਨ ਮਹਿ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਹੀਅਹਿ ਆਚਾਰਨ ਮਹਿ ਆਚਾਰੀ ॥

ਜਾਵਤ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮੁਖ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਤਨੇ ਆਚਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਮੇਂ ਅਚਾਰੀ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥

ਸਾਹਨ ਮਹਿ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਾ ਵਾਪਾਰਨ ਮਹਿ ਵਾਪਾਰੀ ॥੪॥

ਸਾਹੂਕਾਰੋਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਨਰਸੀ ਕੀ ਹੁੰਡੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਬਪਾਰੀਓਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਬਡਾ ਬਜਾਪਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਦਰਬਾਰਨ ਮਹਿ ਤੇਰੋ ਦਰਬਾਰਾ ਸਰਨ ਪਾਲਨ ਟੀਕਾ ॥

ਜਿਤਨੇ ਦਰਬਾਰ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰ ਬਡਾ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਸਿਵੀ ਆਦਿਕ ਸਰਨਾਗਤ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ (ਟੀਕਾ) ਤਿਲਕ ਹੈਂ॥

ਲਖਿਮੀ ਕੇਤਕ ਗਨੀ ਨ ਜਾਈਐ ਗਨਿ ਨ ਸਕਉ ਸੀਕਾ ॥੫॥

ਤੇਰੀ (ਲਖਿਮੀ) ਮਾਯਾ ਕਿਤਨੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਮਹਾਤਮ੍ (ਸੀਕਾ) ਕਨਿਕਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਾ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਗਿਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਨਾਮਨ ਮਹਿ ਤੇਰੋ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮਾ ਗਿਆਨਨ ਮਹਿ ਗਿਆਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਤਨੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸਭ ਨਾਮੋ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਂ ਬਡਾ ਗਜਾਨੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਜੁਗਤਨ ਮਹਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਜੁਗਤਾ ਇਸਨਾਨਨ ਮਹਿ ਇਸਨਾਨੀ ॥੬॥

ਅਰੁ ਜੁਗਤਿ ਵਾਲੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਤੇਰੀ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤਯ ਤੀਰਥ ਸਨਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਭੀ ਮੁਖਯ ਸਨਾਨੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਿਧਨ ਮਹਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸਿਧਾ ਕਰਮਨ ਸਿਰਿ ਕਰਮਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਸਿਧੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਸਿਧੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਦੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ (ਕਰਮਨ) ਕਰਮ ਕਾਂਡੀਓਂ ਕੇ ਸਿਰ ਕਰਮ ਤੁਮਾਰਾ ਕਰਮ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਮਹਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਆਗਿਆ ਹੁਕਮਨ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮਾ ॥੭॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਤਨੀ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਆਗਜਾ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਉਪਰ ਤੇਰੀ ਆਗਜਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਹੁਕਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹੈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੫੦੮

ਜਿਉ ਬੋਲਾਵਹਿ ਤਿਉ ਬੋਲਹ ਸੁਆਮੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਨ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਬਲਾਉਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਜੀਵ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਆਪ ਬੋਲਣੇ ਕੀ ਕਜਾ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥੮॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਅਤਜੰਤ ਪਜਾਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਹਮਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸੁ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੮॥੧॥੮॥

ਗੂਜਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਥ ਨਰਹਰ ਦੀਨ ਬੰਧਵ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਦੇਵ ॥

ਹੇ ਨਾਥ (ਨਰਹਰ) ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੇ ਦੀਨ ਬੰਧਵ ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ (ਦੇਵ) ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ॥

ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ਨਾਸ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਸਫਲ ਸੁਆਮੀ ਸੇਵ ॥੧॥

ਹੇ ਭੈ ਅਰੁ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੋਪਾਲ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਚਰਣ ਸਰਣ ਦਇਆਲ ਕੇਸਵ ਤਾਰਿ ਜਗ ਭਵ ਸਿੰਧ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਗੋਪਾਲ) ਬੇਦਾਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ (ਗੁਰ) ਬਡਾ (ਗੋਬਿੰਦ) ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਨੇ ਜੋਗ ਹੇ ਦਜਾਲੂ ਕੇਸਵ ਸੰਸਾਰ (ਭਵ) ਭਜਦਾਯਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਹੁ ਮੈਨੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹਰਨ ਮਦ ਮੋਹ ਦਹਨ ਮੁਰਾਰਿ ਮਨ ਮਕਰੰਦ ॥

ਹੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹਰਨ ਹਾਰੇ ਹੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਮਦ ਅਰ ਮੋਹ ਕੋ ਦਾਹਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਮੁਰਾਰਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭ੍ਰਮਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ (ਮਕਰੰਦ) ਧੂਰੀ ਵਾ ਰਸ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਾਰਿ ਧਰਣੀਧਰ ਪਤਿ ਰਾਖੁ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥੨॥

ਹੇ ਧਰਨੀਧਰ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰ ਅਰ ਮੇਰੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਵਾ ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਾਖੁ॥੨॥

ਜਲਤ ਅਨਿਕ ਤਰੰਗ ਮਾਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਹਰਿ ਰਿਦ ਮੰਤ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਤਰੰਗੋਂ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪੋਂ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲ ਰਹਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੁ॥

ਛੇਦਿ ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਚਿੰਤ ਮੇਟਿ ਪੁਰਖ ਅਨੰਤ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਣ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਅਨੰਤ ਪੁਰਖ ਮੇਰੀ ਹੰਤਾ ਵਾਲੀ ਬੁਧਿ ਕੋ ਛੇਦਨ ਕਰੁ ਅਰੁ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟਾਇ ਦੇਹੁ॥੩॥

ਸਿਮਰਿ ਸਮਰਥ ਪਲ ਮਹੂਰਤ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਨੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਪਲ ਔਰ ਮਹੂਰਤ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਿਆਂ (ਸਹਜ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਧ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਸੰਨ ਪੂਰਨ ਜਾਚੀਐ ਰਜ ਸਾਧ ॥੪॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪੂਰਨ ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮਾਂਗੀਏ॥੪॥

ਮੋਹ ਮਿਥਨ ਦੁਰੰਤ ਆਸਾ ਬਾਸਨਾ ਬਿਕਾਰ ॥

(ਦੁਰੰਤ) ਦੂਰਿ ਹੈ ਅੰਤ ਜਿਸ ਕਾ ਐਸੀ ਜੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਹੈ ਅਰੁ ਬਾਸਨਾ ਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਰਖੁ ਧਰਮ ਭਰਮ ਬਿਦਾਰਿ ਮਨ ਤੇ ਉਧਰੁ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੇਰਾ ਸੇਵਕ ਧਰਮ ਰਖੁ ਔਰ (ਮਨ ਤੇ) ਭ੍ਰਮ (ਬਿਦਾਰਿ) ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੇਹੁ॥੫॥

ਧਨਾਢਿ ਆਢਿ ਭੰਡਾਰ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਹੋਤ ਜਿਨਾ ਨ ਚੀਰ ॥

ਜਿਨਾ ਕੇ ਤਨ ਪਰ (ਚੀਰ) ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਧਨਾਢਿ) ਧਨੀਓਂ ਕੇ (ਆਢਿ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਖਲ ਮੁਗਧ ਮੂੜ ਕਟਾਖੵ ਸ੍ਰੀਧਰ ਭਏ ਗੁਣ ਮਤਿ ਧੀਰ ॥੬॥

ਜੋ ਬਡੇ (ਖਲ) ਮੂਰਖ (ਮੁਗਧ) ਅਗਜਾਤ ਥੇ ਵਾ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੁਗਧ ਭਾਵ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਥੇ ਸੋ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਧਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖਯ ਸੇ ਗੁਣੀ ਅਰੁ ਮਤਿ ਕੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਜਗਦੀਸ ਜਪਿ ਮਨ ਧਾਰਿ ਰਿਦ ਪਰਤੀਤਿ ॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਦਇਆ ਮਇਆ ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਮਣੰ ਪਰਮ ਹੰਸਹ ਰੀਤਿ ॥੭॥

ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸਰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਤਮਾ ਮਾਨ ਕਰ ਸਭ ਪਰ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਉਨ ਪਰਮ ਹੰਸੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਦੇਤ ਦਰਸਨੁ ਸ੍ਰਵਨ ਹਰਿ ਜਸੁ ਰਸਨ ਨਾਮ ਉਚਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਕਰ ਜਸੁ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਦਰਸਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਗ ਸੰਗ ਭਗਵਾਨ ਪਰਸਨ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰ
॥੮॥੧॥੨॥੫॥੧॥੧॥੨॥੫੭॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਅੰਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਪਰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਸੇ ਸਪਰਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਦਿਪ ਪਾਪੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤਉ ਭੀ ਤੂੰ ਉਨਕੀ ਕਲਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੨॥੫॥੧॥੧॥੨॥੫੭॥

ਗੂਜਰੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੩
ਸਿਕੰਦਰ ਬਿਰਾਹਿਮ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਉਣੀ

ਸਿਕੰਦਰ ਔਰ ਬਿਰਾਹਮ ਦੋ ਰਾਜੇ ਥੇ ਬਿਰਾਹਮ ਬਿਭਚਾਰੀ ਥਾ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਕੰਨਜਾਂ ਮੰਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਥਾ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇ ਕਰ ਸਭ ਹਾਲ ਕਹਾ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਕੰਨਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਯੁਧ ਹੂਆ ਜੁਧ ਮੇਂ ਜੀਤ ਕਰ ਆਗੇ ਐਸਾ ਕਾਮੁ ਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਕੰਨਜਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਦਿਲਾਇਕਰ ਸਿਕੰਦਰ ਪਾਤਸਾਹ ਚਲਾ ਆਯਾ ਉਸ ਸਮਜ ਢਾਢੀਓਂ ਨੇ ਵਾਰ ਗਾਈ ਉਸ ਧਾਰਨਾ ਪਰ ਯਹ ਵਾਰ ਭੀ ਗਾਉਨੀ ਲਿਖੀ ਹੈ[1] ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਏਹ ਜਗਤੁ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਕਜੋਂ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਮਮਤਾ ਮੁਆ ਜੀਵਣ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨਾਹਿ ॥

ਯਹ ਸੰਸਾਰੁ (ਮਮਤਾ) ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਕੇ ਮਰਾ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਤਾਂ ਜੀਵਣ ਪਦਵੀ ਪਾਹਿ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਚਲੈ ਤੋ ਜੀਵ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਭਾਵ ਮੋਖਸ਼ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਨ ਜੀਵਤੇ ਜੋ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਹਿ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਦਰਿ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਆਪੈ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਮਾਰ ॥

ਔ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਸਹਿਸਾ ਰੂਪ ਦੁਖੁ ਹੈ ਆਪੇ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਸਿਰ ਮਾਰਤੇ ਭਾਵ ਖਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੁਤੇ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਗਹਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ॥

ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਕਬੀ ਜਾਗਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕਾ ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪਜਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਸਬਦੁ ਨ ਵੀਚਾਰਹਿ ਇਹੁ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਆਚਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਯਹ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਤਬ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੦੯

---

[1] ਤਿਸਕੀ ਪੌੜੀ ਯਹ ਹੈ॥ ਪਾਪੀ ਬਿਰਹਾ ਖਾਨ ਪਰ ਚੜਿਆ ਸੇਕੰਦਰ। ਭੇੜ ਦੂਹੁ ਦਾ ਮਚਿਆ ਬਡ ਰਣ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਫੜਿਆ ਖਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਕਰ ਫਤੇ ਸਿਕੰਦਰ। ਬੰਧਿਆ ਸੰਗਲ ਪਾਇਕੇ ਜਣ ਕੀਲੇ ਬੰਦਰ। ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਕੇ ਛਡਿਆ ਜਗ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਪੌੜੀ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਮੇਲੀ।'ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਤਦਹੁ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ'॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਗਵਾਇਆ ਨਾਨਕ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਕਰੇ ਖੁਆਰ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਖਰਾਬ ਕਰਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਜਗਤ ਉਪਜਾਇਆ ਥਾ ਤਬ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਵਾ ਨਹੀਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਤਦਹੁ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਸੇ ਆਪ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਅਫੁਰ ਸੇ ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਮਤਾ ਮਸੂਰਤਿ ਆਪਿ ਕਰੇ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਤਬ (ਮਤਾ) ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਸਲਾਹ ਔਰ (ਮਸੂਰਤਿ) ਬਹੁਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਲਾਹ ਸਭ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਜੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਦਹੁ ਆਕਾਸੁ ਨ ਪਾਤਾਲੁ ਹੈ ਨਾ ਤ੍ਰੈ ਲੋਈ ॥

ਤਬ ਨਾ ਅਕਾਸੋ ਪਲਖਜਤ ਸਾਤ ਊਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਥੇ ਨਾ ਪਤਾਲੋ ਪਲਖਜਤ ਸਾਤ ਨੀਚੇ ਕੇ ਲੋਕ ਥੇ ਨਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਹੀ ਥੀ॥

ਤਦਹੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਾ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈਸੀ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਥੀ॥

ਜਿਉ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਿਸੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਿਤਯ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਉਨੇ ਕਰ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਅਉਹਾਣੀ ਕਦੇ ਨਾਹਿ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਇ ॥

(ਅਉ) ਬਹੁੜੋ (ਓਹੁ) ਉਸ ਕੀ (ਹਾਣੀ) ਹਾਨੀ ਵਾ ਉਮਰ ਕੇ ਬਰਾਬਰੀ ਕਬੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤਾ ਹੈ ਨ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੋ ਸੇਵੀਐ ਜੋ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਨਿਤਯ ਰੂਪੁ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵੀਐ॥

ਅਵਰੁ ਦੂਜਾ ਕਿਉ ਸੇਵੀਐ ਜੰਮੈ ਤੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਯੋਂ ਸੇਵਨ ਕਰੀਐ ਭਾਵ ਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਿਹਫਲੁ ਤਿਨ ਕਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿ ਖਸਮੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਆਪਣਾ ਅਵਰੀ ਕਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਵਰੀ) ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਔਰੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਨੂੰ ਲਗਾਇ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵ ਨ ਜਾਪਈ ਕਰਤਾ ਕੇਤੀ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਤਨੀ ਸਜਾਇ ਦੇਗਾ ਭਾਵ ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਸਚੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਸਤਯ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਿ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਇ ਤਾ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਸਚੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਵੈ ਤੌ ਜੀਵ ਸਚਾ ਫਲੁ ਭਾਵ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਕਰਤਾ ਫਿਰੈ ਹੁਕਮੈ ਮੂਲਿ ਨ ਬੁਝਈ ਅੰਧਾ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋ (ਅੰਧਾ) ਅਗਿਆਨੀ (ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ) ਅਤੀ ਕਚਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਅਰ (ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ) ਕਥਾ ਔਰ ਕਵਿਤਾ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜੀਅਨੁ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

(ਹੁਕਮੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਮਾਇਆ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ (ਜੋਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਚੈਂਤਨਯ ਸਤਾ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਹੂੰ ਸਭੁ ਚਾਨਣਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਤਿਸ (ਜੋਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮੇਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ "ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣੁ ਸਭ ਮੈਂ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ॥" ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਫਿਰ ਉਸੀ ਮਾਇਆ ਨੇ (ਤ੍ਰੈਗੁਣ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਤੀਨੋਂ ਕੋ (ਸਿਰਿ) ਰਚ ਕਰ ਉਤਪਤ ਪਾਲਨਾ ਸੰਘਾਰ ਰੂਪ (ਧੰਧੈ) ਕਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰਚਾਇਓਨੁ ਤੁਰੀਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੋ ਜਪੁ ਸੋ ਤਪੁ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਜਪ ਸੋਈ ਤਪ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਭਾਵੈ) ਅਛਾ ਲਗੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪੂਰਬਕ ਹੋਇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਵਡਿਆਈ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਐਸਾ ਜਪ ਤਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਡਿਆਈ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਛੋਡ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸ਼ਯ ਕਾ ਭੇਤੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਲੇਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੈ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਕੌਨ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅਗਿਆਨੁ ਹੈ ਬਿਖਮੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪਥਰ ਪਾਪ ਬਹੁ ਲਦਿਆ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਤਾਰੀ ॥

ਬਹੁਤੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਨੇ ਲਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਤਰੀਐ) ਤਰੀਏਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਤਰੈ?

ਉੱਤਰ:

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਰਹਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਹਉਮੈ ਛਡਿ ਵਿਕਾਰੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੀ ॥੩॥

ਜੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਜਾਈਏ ਤਬ ਹਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਬੀਰ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੁੜਾ ਰਾਈ ਦਸਵੈ ਭਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਹੈ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਜੋ ਗਜਾਨ ਹੈ ਸੋ (ਸੰਕੁੜਾ) ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੈ ਰਾਈ ਕੇ ਦਸਮ (ਭਾਇ) ਭਾਵ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸੂਖਮ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਉ ਮੈਗਲੁ ਹੋਇ ਰਹਾ ਨਿਕਸਿਆ ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਮਨ ਤੋ (ਮੈਗਲੁ) ਹਸਤੀ ਕੀ ਭਾਤਿ ਮੋਟਾ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦੁਆਰੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਕਸ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਜਾਨ ਕਰ ਮਹਲ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਜਾਇ?

ਉੱਤਰ:

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਐਸਾ ਸਤਗੁਰ ਜੈਸਾ ਉਪਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਠੀ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪੁਨਾ: ਸਿਖ ਪਰ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਕਰੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਮੋਕਲਾ ਸਹਜੇ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥੧॥

ਤਬ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਅਤਿ (ਮੋਕਲਾ) ਖੁਲਾਸਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਮਨ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਰਵੇਸ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਵਨਾ ਜਾਵਨਾ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਉਸੀ ਸਲੋਕ ਪਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥੩॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਅਤਿ ਨੀਕਾ ਨਾਨ੍ਹਾ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਕਤਿ ਦੁਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਬਡਾ (ਨੀਕਾ) ਅਤੀ ਸੂਖਮ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਕਠਨ ਹੈ ਜੋ (ਨਾਨ੍ਹਾ) ਛੋਟਾ ਬਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਉਸੀ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਨੁ ਅਸਥੂਲੁ ਹੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਵਿਚੁ ਦੇ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੋਟਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਉਸ ਸੂਖਮ ਦ੍ਵਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇਂ ਹੋ ਕਰ ਪਰਵੇਸ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਹਉਮੈ ਗਈ ਜੋਤਿ ਰਹੀ ਸਭ ਆਇ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮੇਂ ਬ੍ਯਾਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੦

ਇਹੁ ਜੀਉ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਤਬ ਇਹੁ ਜੀਉ (ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ) ਨਿਤ੍ਯ ਮੁਕਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ (ਸਹਜੇ) ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਜਾਣੋ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਸੰਸਾਰੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਵਸਿ ਆਪਣੈ ਕੀਤਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗਣਤੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਪਾਈਐ ਦੂਜੈ ਭਰਮੀਤਾ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀਓਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਸੇ ਭਰਮੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਬੁਝਿ ਸਚਿ ਸਮੀਤਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਬੂਝ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ (ਸਮੀਤਾ) ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਖੋਈਐ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲੀਤਾ ॥

ਜੌ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਖੋਇ ਦੇਈਏ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਮੇਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਕਰੇ ਆਪਿ ਆਪੇ ਵਿਗਸੀਤਾ ॥੪॥

ਜੋ ਸਭੁ ਕਛੁ ਆਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਵਿਗਸੀਤਾ) ਪਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਇਓ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸਿਓ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਮਨਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਨ ਬਸਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਭ੍ਯਾ ਹੈ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ ਕਿਆ ਜੁਗ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ਆਇ ॥

ਤਿਸਕਾ ਐਸਾ ਜੀਵਿਆ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਜੁਗ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਕਿਆ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਮਾਇਆ ਤਾਂ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ਹੈ ਏਕ ਚਸੇ ਮਹਿ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥

ਮਾਇਆ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਬਹੁਤ ਖੋਟੀ ਹੈ ਇਕ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਇਸ ਕਾ (ਪਾਜੁ) ਗੰਢ ਉਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਨਸਿਥਰ ਹੈ॥

ਹਥਹੁ ਛੁੜਕੀ ਤਨੁ ਸਿਆਹੁ ਹੋਇ ਬਦਨੁ ਜਾਇ ਕੁਮਲਾਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਕਾਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੁਖ ਕੁਮਲਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਨ੍ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋ ਧਨੁ ਸਉਪਿਆ ਜਿ ਜੀਅ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ (ਜੀਅ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਰੰਗੁ ਤਿਸੈ ਕਉ ਅਗਲਾ ਵੰਨੀ ਚੜੈ ਚੜਾਇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਵੰਨੀ) ਭਾਵ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਕਾ ਜਿਸਕੋ ਚਢਾਉ ਚਢਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਸਪਤਮ ਭੂਮਕਾ ਤਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਹੋਈ ਨਾਗਨੀ ਜਗਤਿ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥

ਮਾਇਆ ਸਰਪਨੀ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਇਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਫਿਰਿ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਇਸ ਮਾਇਆ ਸਰਪਨੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪੁਰਖ ਕੋ ਇਹ (ਖਾਇ) ਖਾਵਤੀ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਗਾਰੜੂ ਤਿਨਿ ਮਲਿ ਦਲਿ ਲਾਈ ਪਾਇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਦਲ ਮਲ ਕਰ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਲਾਈ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਉਬਰੇ ਜਿ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਢਾਢੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਣਾਇਸੀ ॥

(ਢਾਢੀ) ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਗਿਆਸੂ (ਪੁਕਾਰ) ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੁਨਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਧੀਰਕ ਹੋਇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਸੀ ॥

ਜਦ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ਤਬ ਜਗਿਆਸੂ ਢਾਢੀ ਕੇ (ਅੰਦਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੋ (ਧੀਰਕ) ਧੀਰਜ ਹੋਇਗਾ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇਸੀ ॥

ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੀਵ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਹੋਵੈ ਖਸਮੁ ਦਇਆਲੁ ਤਾ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਸੀ ॥

ਜੋ (ਖਸਮੁ) ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾਲੂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੌ ਪੁਰਸ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਪਨਾ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਅਤਿ ਵਡਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਾਇਸੀ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤਿ ਬਡਾ ਹੈ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਜਗਿਆਸੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਗਾ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਸਹੁ ਏਕੁ ਹੈ ਸਦ ਹੀ ਰਹੈ ਹਜੂਰਿ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ (ਸਹੁ) ਪਤਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਏਕ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾਲ ਸਭ ਕੇ (ਹਜੂਰਿ) ਨਿਕਟ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੰਨਈ ਤਾ ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰਿ ਦੂਰਿ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਪਤੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ ਕੋ ਉਸ ਕਾ ਭਾਣਾ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਜਦਯਪਿ ਪਤੀ ਉਨ ਕੇ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੋ ਦੂਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਭੀ ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਨਾਇਸੀ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਔਰ ਹੁਕਮ ਭੀ ਤਿਨੀ ਕੋ ਮਨਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਹਾਗਣਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਰੈਣਿ ਸਬਾਈ ਜਲਿ ਮੁਈ ਕੰਤ ਨ ਲਾਇਓ ਭਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲ ਜਲ ਮਰਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੈ ਤਿਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਵਸਨਿ ਸੁੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ੍ ਪਿਆਰਾ ਪੁਰਖੁ ਹਰਿ ਰਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਪੁਰਖੁ ਪਯਾਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬਸਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਿਰਿ ਮੈ ਦੇਖਿਆ ਹਰਿ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ॥

ਮੈਨੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਫਿਰ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਹਰਿ ਹੀ ਹੈ॥

ਉਪਾਇ ਕਿਤੈ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਜੋ ਐਸਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਉਪਾਇ ਸੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਸਹਜੇ ਜਾਤਾ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਹਜੇ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਤਾ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਤਿਸਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨ੍ਹਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੇ ਕੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲਾਤਾ ॥੬॥

ਬਡੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ (ਬੋਲਾਤਾ) ਕਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਦੇਹ ਅਰ ਜੀਵ ਕਾ ਵਿਜੋਗੁ ਦਿਖਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਇਆ ਹੰਸ ਕਿਆ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਜਿ ਪਇਆ ਹੀ ਛਡਿ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਸੇ ਹੰਸ ਜੀਵ ਕੀ ਕਿਆ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਕ੍ਯੋਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪੜਿਆ ਹੀ ਛੋੜ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਏਸ ਨੋ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਕਿ ਖਵਾਲੀਐ ਜਿ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਚਲਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਸਾਥ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪੁਨਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਝੂਠ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰਕੇ (ਖਵਾਲੀਐ) ਭਾਵ ਪੁਸਟ ਕਰੀਏ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਸਪਰ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਕਿਸ ਸੇ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੧

ਕਾਇਆ ਮਿਟੀ ਅੰਧੁ ਹੈ ਪਉਣੈ ਪੁਛਹੁ ਜਾਇ ॥

ਯੇਦ ਦੇਹ ਤੋ ਪੰਚ ਤਤ੍ਵ ਰਚਿਤ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰੂਪ ਅੰਧ ਭਾਵ ਜੜ ਹੈ ਧਰਮਰਾਜ ਅਪਨੇ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਪਵਨ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੂਪ ਜੀਵ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਪੂਛਹੁ ਤਬ ਜੀਵ ਦੂਤੋਂ ਕੇ ਪੂਛਣੇ ਸੇ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਤਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਾ ਜਾਇ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ (ਫਿਰਿ ਫਿਰ) ਭਾਵ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਆਵਾ ਜਾਇ) ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਤੋ ਖਸਮ ਕਾ ਜਿ ਰਹਾ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਜੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਜਾਨਤਾ ਤੌਂ ਸਚੇ ਪਤੀ ਸਾਥ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਤਾ॥ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਯਹ ਪੂਛਾ ਕਿ ਅਚਲ ਧਨ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏਕੋ ਨਿਹਚਲ ਨਾਮ ਧਨੁ ਹੋਰੁ ਧਨੁ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਧਨ ਅਚਲ ਹੈ ਔਰ ਧਨ ਜਿਤਨਾ ਹੈ ਸੋ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਧਨ ਕਉ ਤਸਕਰੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਨਾ ਓਚਕਾ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ (ਤਸਕਰੁ) ਚੋਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ (ਓਚਕਾ) ਠਗ ਹੀ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਲੇ ਜਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਚੋਰ ਜੋ ਰਾਤ ਕੋ ਚੋਰੀ ਕਰੈ ਠਗ ਜੋ ਦਿਨ ਕੋ ਧੋਖਾ ਦੇਕਰ ਠਗ ਲੇ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜੀਐ ਸੇਤੀ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜੀਐ ਨਾਲੇ ਜਾਇ ॥

ਯਹ ਹਰਿ ਧਨ ਅਬ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਵੇ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖਿ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥

ਧਨੁ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ੍ਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਆਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਪਾਰੀ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਤਿ ਵਡਾ ਸਚੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਸਤ੍ਯ ਸਰੂਪ ਹੈ ਡੂੰਘਾ ਅਰ ਨਿਹਚਲ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਤਿਸ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਚੀਰਾ ॥

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬਸ ਮੇਂ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ (ਚੀਰਾ) ਪਾੜਾ ਭਾਵ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਪਰ ਤਿਸ ਕਾ ਪਟਾ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਨਿਹਚਲੁ ਧਨੁ ਧੀਰਾ ॥

(ਧੀਰਾ) ਧੀਰਜ ਦੇਨ ਹਾਰਾ ਨਿਹਚਲ ਨਾਮ ਜੋ ਧਨੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭੇਟੈ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮਾ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਪੂਰਾ ॥੭॥

ਜਿਨ ਗੁਣਵਾਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਅਚਲ ਪੂਰਨ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨ੍ਾ ਦਾ ਜੀਵਿਆ ਜੋ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗਦੇ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਪਾਪ ਕਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵਨੇ ਪਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਹਰਿ) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਤਿਆਗ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਤਿਨ੍ ਬੂਝ ਨ ਕਾਈ ਪਾਇ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਬਸਾਪੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬੂਝ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵਿਵੇਕ ਉਨਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਓਇ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਵਹੁ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਅਰ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਤਿਸੁ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਸਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਆਇ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੋਵੈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਊਧਾ ਕਉਲੁ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਗਤਿ ਨ ਨਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਜ ਕਮਲ (ਊਧਾ) ਉਲਟਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਭਗਤਿ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਨ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਉਤਮ ਪੁਰਸੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ॥

ਸਕਤੀ ਅੰਦਰਿ ਵਰਤਦਾ ਕੂੜੁ ਤਿਸ ਕਾ ਹੈ ਉਪਾਉ ॥

(ਸਕਤੀ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਮਾਯਕੀ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਬਰਤਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਯਤਨ ਹੈ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਦਰੁ ਚਿਤੁ ਨ ਭਿਜਈ ਮੁਖਿ ਫੀਕਾ ਆਲਾਉ ॥

ਤਿਸਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਚੈਤਨਜ ਦੇਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਮੁਖ ਸੇ ਬੇ ਰੱਸੁ ਬਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਧਰਮਿ ਰਲਾਏ ਨਾ ਰਲਨਿ੍ ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਸੁਆਉ ॥

ਵਹੁ ਧਰਮਾਤਮਾਓਂ ਮੇਂ ਮਿਲਾਉਨੇ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਨਹੀਂ ਉਨਕੇ ਅੰਦਰਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਝੂਠਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤੈ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਮਨਮੁਖ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਡੁਬੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਵਡਾ ਫੇਰੁ ਪਇਆ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਡਾ ਚੋਰਾਸੀ ਕਾ ਫੇਰੁ ਪੜ ਗਇਆ ਹੈ ਫਿਰ ਫਿਰ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨ ਕੀਤੀਆ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਇਸੀ ਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਚਲਾ ਗਿਆ ਵਾ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਗਇਆ ਹੂਆ ਪਛਤਾਵੇਗਾ॥

ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਭਾਵ ਹੰਤਾ ਗਵਾਈ ਜਾਵੇ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਵਿਚਹੁ ਉਤਰੈ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਖੁਧਜਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਸੇ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਹਿਰਦੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੮॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ॥੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਤਿਸ ਨੋ ਪੂਜੇ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਉਪਾਵਾ ਸਿਰਿ ਉਪਾਉ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਸਭ ਉਪਾਵੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਯਹੀ ਉਪਾਉ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸੀਤਲ ਸਾਤਿ ਵਸੈ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਬਸਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖਾਣਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੈਨਣਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਬਡਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਖਾਣਾ ਪਹਿਰਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਖਾਣਾ) ਜਪਣਾ ਕਰਤੇ ਅਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਪੈਨਣਾ) ਸੁਣਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਬਡਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਪਾਵਹਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਏ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰ ਤਬ ਗੁਨ ਨਿਧਾਨ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੨

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਜਬ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੈਗਾ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ (ਗੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਮਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਧਿਆਨ ਲਗ ਜਾਇ ਤੌ (ਨਦਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਵਿਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਮੇਂ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਔਰ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਾਨਨਾ ਏਹ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵੁਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਕਪਟੁ ਵਿਕਾਰੁ ਗਇਆ ਮਨੁ ਸਹਜੇ ਜਿਤਾ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਕਪਟ ਰੂਪ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਜੀਤ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਤਹ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਅਨੰਦ ਰਸੁ ਅਗਿਆਨੁ ਗਵਿਤਾ ॥

ਤਹਾਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾ ਆਨੰਦ ਕਾ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਔ ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਰਵੈ ਗੁਣ ਪਰਗਟੁ ਕਿਤਾ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਗੁਣੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਇਕੋ ਹਰਿ ਮਿਤਾ ॥੯॥

ਹਰਿ ਜੋ ਏਕ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦੇ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਕਹੀਐ ਜਿ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਮੇਂ ਲਿਉ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬਿੰਦੇ) ਜਾਨੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਛੈ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਮਾਵੈ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਤਿਸੁ ਜਾਏ ॥

ਔਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸੰਜਮ ਕਮਾਵਤਾ ਰਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਿ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਏ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੈ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਨੋ ਮਿਲਿਆ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਜਿ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਨੇ ਹਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਨਿਤਯ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਰਸਨਾ ਝੂਠੁ ਬੋਲਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਕਪਟ ਰਹਤਾ ਹੈ ਰਸਨਾ ਸੇ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਬੋਲਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਰ ਔਰ ਅਰ ਬਾਹਰ ਔਰ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਪਟਿ ਕੀਤੈ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨ ਭੀਜੈ ਨਿਤ ਵੇਖੈ ਸੁਣੈ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਿਤਯ ਹੀ (ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਜਤਨ ਦੇਖ ਅਰ ਸੁਨ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਕਪਟ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ (ਭੀਜੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਜਾਇ ਜਗੁ ਪਰਬੋਧੈ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੁਆਇ ॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੈ (ਬਿਖੁ) ਜਹਿਰ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਸੁਆਇ) ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਪਰਬੋਧੈ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਤੁ ਕਮਾਣੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ਜੰਮੈ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਕਮਾਈ ਸੇ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਉਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਚੁਕਈ ਵਿਚਿ ਵਿਸਟਾ ਪਚੈ ਪਚਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਭੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਪਚੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਚਾਉਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਗਰਭ ਕੇ ਦੁਖ ਸਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਸਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸਰਵਣ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਅੰਤਿ ਛਡਾਇ ॥੨॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਉਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਗਾਉਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਤ ਕੋ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਓਨੁ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰਿ ਮੇਂ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਨਿ੍ ਆਪਣਾ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਚਾ) ਚਾਉ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਤਿਨ੍ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਮਾਰਿ) ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਔਰ ਹਰਿ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਮੇਂ (ਮਿਲਿ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਨ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਧੁਨਿ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਧਿਆਨ ਕਰ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕੀ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਵੇਖਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਹਜਿ ਰੰਗੁ ਲਾਇਆ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਹੀ ਕੋ ਸਰਬ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਰਿ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਿਮਰ ਅਗਿਆਨੁ ਅਧੇਰੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਤਿਮਰ ਕੀ ਨ੍ਯਾਈਂ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਅਵਰਣ ਔ ਵਿਛੇਪ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਅੰਧਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਅਭਾਨਾਪਾਦ ਅਰੁ ਅਸਤ੍ਵਾਪਾਦ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਸਕਤੀਆਂ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਧੁਰਿ ਪੂਰਾ ਤਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨਾ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਜਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਨਾਮੁ ਨ ਧਿਆਇਆ ਕਿਤੁ ਆਇਆ ਸੰਸਾਰਿ ॥

(ਸਹਜੇ) ਸਾਂਤ ਪੂਰਬਕ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਮਨਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਈਐ ਵਿਸਟਾ ਸਦਾ ਖੁਆਰੁ ॥

ਸੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਰਭ ਰੂਪ ਵਿਸਟਾ ਵਾ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਸਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਗਿਆ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥

ਝੂਠੇ ਲਾਲਚੋਂ ਮੇਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾ (ਉਰਵਾਰੁ) ਇਹ ਲੋਕ ਅਰ ਨਾ (ਪਾਰੁ) ਪਰਲੋਕ ਹੀ ਸੌਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੩

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਜਿ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਗਤ ਸਚੈ ਦਰਿ ਸੋਹਦੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰਯ ਬਿਖਿਓਂ ਸੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਨ ਊਪਜੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕਸਾਏ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਪਤ ਭਈ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਕਸਾਏ) ਖੀਚੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਹਹਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਿਆਏ ॥

ਹਰਿ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨਿਤਯ ਹੀ (ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਰਸਨਾ ਸੇ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਪਿਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਜਿਨ੍ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬਸਾਏ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਥਾਰਥ ਰੂਪ (ਜਾਤਾ) ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਫਿਰੈ ਬਿਲਲਾਦੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥੧੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਭਗਤੀ ਖਟਿਆ ਹਰਿ ਉਤਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਖਟਿਆ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਰੂਪ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਮਨ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਹ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਉਦਾਸੀ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਜਲਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ ਮੋਹ ਕੋ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਲ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇਆ ॥

ਉਨਕੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਮਾਤਾ ਧੰਨ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਉ ਆਪ ਤੋ ਤਰਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਤਥਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੋਈ ਪਾਏ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਸਤਗੁਰ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਲਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਸੁਭ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਵੇਖਿ ਭੁਲੇ ਜਿਉ ਦੇਖਿ ਦੀਪਕਿ ਪਤੰਗ ਪਚਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਪਤੰਗ ਜਲਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਇਆ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਮਾਇਆ ਵੇਖਹਿ ਦਿਖਾ ਕਿਨੈ ਕਿਹੁ ਆਣਿ ਚੜਾਇਆ ॥

ਪੰਡਤ ਭੂਲ ਭੂਲ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਸਹੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਥਾ ਪਰ ਕਿਆ ਕੁਛ ਲਿਆਇ ਕਰ ਚਢਾਯਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪੜਹਿ ਨਿਤ ਬਿਖਿਆ ਨਾਵਹੁ ਦਯਿ ਖੁਆਇਆ ॥

ਜਦਯਪਿ ਪਢਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਦੂਜੈ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰੇ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਦੇਵ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਭੁਲੇ ਓਨ੍ਹਾ ਅਹੰਕਾਰੁ ਬਹੁ ਗਰਬੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਜੋ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸਨਿਆਸੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੇਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕੇ ਗਰਬ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਓਨਾਂ ਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਬਢਾਇਆ ਹੈ॥

ਛਾਦਨੁ ਭੋਜਨੁ ਨ ਲੈਹੀ ਸਤ ਭਿਖਿਆ ਮਨਹਠਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

(ਛਾਦਨੁ) ਬਸਤ੍ਰ ਅਰ ਭੋਜਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸਤ ਕੀ ਭਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਮਨ ਹਠ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਏਤੜਿਆ ਵਿਚਹੁ ਸੋ ਜਨੁ ਸਮਧਾ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਇਨ ਸਭ ਮੇਂ ਸੇ ਸੋਈ ਜਨ (ਸਮਧਾ) ਸਮਝਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ਜਾ ਕਰਦੇ ਸਭਿ ਕਰਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਈਏ ਜਾਂ ਸਭ ਉਸੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਰਾਇਆ ਹੂਆ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਰਕ ਸ੍ਵਰਗ ਪੁੰਨ ਸਭ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਉਸੀ ਅਨਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਫਲ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਰੇਤੁ ਹੈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਮੇਂ ਕਾਮ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰੇਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਏਹ ਜਮ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰ ਹੈ ਏਨ੍ਾ ਉਪਰਿ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਇਹ ਜਮ ਕੀ (ਸਿਰਕਾਰ) ਰਜਤ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਪਰ ਜਮ ਕਾ ਕਰਾਰਾ ਭਾਵ ਭਾਰੀ ਦੰਡ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਮਗਿ ਪਾਈਅਨਿ੍ ਜਿਨ੍ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਭਾਵ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਕੋ ਸੁਣੈ ਨ ਪੂਕਾਰਾ ॥

ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਬਾਂਧੇ ਹੁਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੧੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਗਈ ਖਾਇ ॥

(ਮੋਹਣੀ) ਮੋਹਨੇ ਹਾਰੀ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਦੂਜੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਤਿਨਾ ਵਿਆਪਿ ਰਹੀ ਲਪਟਾਇ ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਲੰਪਟ ਹੁਏ ਹੁਏ ਦੂਸਰੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਰਜਾਲੀਐ ਤਾ ਏਹ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲਾਈਏ ਤਬ ਇਹ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜਬ ਹਰਿਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਉਜਲ ਹੋਵੈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮਾਰਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਸਾਧਨ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਕੇਤੜਿਆ ਜੁਗ ਭਰਮਿਆ ਥਿਰੁ ਰਹੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਇਹ ਮਨ ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾ ਹੈ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਤਾ ਭਰਮਾਇਅਨੁ ਕਰਿ ਪਰਪੰਚੁ ਖੇਲੁ ਉਪਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਉ ਹੀ ਜੀਵ ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ ਵਸੇਸ ਕਰ ਪੰਚ ਤਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਤਤੋਂ ਸੇ ਇਹ ਜਗਤ ਖੇਲ ਰੂਪ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਹਰਿ ਬਖਸੇ ਤਾ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਅਸਥਿਰੁ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਬਖਸ ਕਰੇ ਤਉ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੁ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭ੍ਰਮਣਾ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਿਥਰ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੪

ਨਾਨਕ ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਨਾ ਕਿਛੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਨ ਹੀ ਵਾ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕੁਛ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਮਿਲਣਾ ਸੰਜੋਗੀ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਅਪਾਰ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਕੋਟ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋਟ ਕਾ ਮਿਲਨਾ ਬਡੇ ਸੰਜੋਗੋਂ ਭਾਵ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਆਪਿ ਵਸਿ ਰਹਿਆ ਆਪੇ ਰਸ ਭੋਗੀ ॥

ਜੋ ਆਪੇ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗੀ ਹਰਿ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਸਰੀਰਾਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਤੀਤੁ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ ਨਿਰਜੋਗੁ ਹਰਿ ਜੋਗੀ ॥

ਆਪ ਚੈਤਨਜ ਸਾਖੀ ਰੂਪ (ਅਤੀਤੁ) ਉਦਾਸੀਨ ਔਰ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਜੋਗੁ) ਸਬੰਧ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਆਪੇ ਹਰਿ ਜੋਗੀ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਭੀ ਰਹਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਵਤ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੀ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਲਹਿ ਜਾਹਿ ਵਿਜੋਗੀ ॥੧੩॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਧਜਾਉਣਾ ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰ ਵਿਜੋਗੀ ਭਾਵ ਦੁਖ ਵਾ ਵਿਛੋੜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦੀ ਉਤਰ ਜਾਵੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਅਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਵਾਹੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾ ਅਸਚਰ ਰੂਪ ਯਹ ਦੋ ਅਰਥ ਸਮਝਣੇ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਆਪਿ ਅਖਾਇਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰ (ਸਬਦੀ) ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਸੇ ਆਪ ਵਾਹੁ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਅਸਚਰਜ ਸੋਭਾ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਯੇਹ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੀ ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ ॥

ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਆਈ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਬਦ ਕਰਤੀ ਰਸਨਾ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀਆ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਮੁਹਹੁ ਕਢਾਈ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਸੇਈ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਪਰਜਾ ਪੂਜਣ ਆਈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਰੀ ਪਰਜਾ ਪੂਜਣੇ ਆਈ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੨॥

ਪੂਰਨ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕੀ ਧੁਨਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹੁ ਧੁਨਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਹੀ ਨੇ ਸਚੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗਿ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜੇ ਕਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੋ ਆਪਨੇ ਸਰੀਰ ਗੜ੍ਹ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਕੀ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਕਾਇਆ ਗੜ੍ ਭੀਤਰਿ ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਕੋ ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਗੜ ਮੈਂ ਝੂਠ ਔਰ (ਕੁਸਤੁ) ਕੁਤਸਤ ਭਾਵ ਖੋਟਾ ਹਠ ਇਹ ਵਾ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਬਜਰ ਸਮ ਦ੍ਰਿੜ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਨੀ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਅਗਿਆਨੀ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੋ ਕਪਾਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵੈ ਤੌਂ ਹੀ ਖੋਲਨੇ ਕਾ ਯਤਨ ਕਰੈ॥

ਉਪਾਇ ਕਿਤੈ ਨ ਲਭਨੀ ਕਰਿ ਭੇਖ ਥਕੇ ਭੇਖਵਾਨੀ ॥

ਬਡੇ ਬਡੇ ਭੇਖ ਵਾਲੇ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਉ ਸੇ ਕਪਾਟੋਂ ਕੇ ਖੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਖੋਲਾਈਅਨ੍ਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਨੀ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਕਪਾਟ ਖੋਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨ ਪੀਆ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ ॥੧੪॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਬਿਰਖਜ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਫਲ ਕਾ ਰਸ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਰੈਣਿ ਸੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੁਖ ਸੇ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਤਯ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਮੀ ਬੋਲੈ ਬੋਲਾਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ (ਕਰਮੀ) ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬੋਲਤੇ ਬੁਲਾਵਤੇ ਭਾਵ ਜਪਤੇ ਜਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਸੋਭਾ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਾ ਜਪਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਧੀ ਭਾਲਿ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਬਦੇ ਉਚਰੈ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਲਿ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਾਲਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰ ਹਰਿ ਜੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਏ ਮਨਾ ਅਤਿ ਲੋਭੀਆ ਨਿਤ ਲੋਭੇ ਰਾਤਾ ॥

ਏ ਵੱਡੇ ਲੋਭੀ ਮਨ ਤੂੰ ਨਿਤ ਲੋਭ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਦਹ ਦਿਸ ਫਿਰਾਤਾ ॥

ਮੋਹਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਨਾਉ ਜਾਤਿ ਨ ਜਾਇਸੀ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਖਾਤਾ ॥

ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਾਮਵਰੀ ਔਰ ਜਾਤ ਕੀ ਉਤਕ੍ਰਿਸਟਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗੀ ਮਨਮੁਖਤਾ ਸੇ ਦੁਖ ਹੀ (ਖਾਤਾ) ਭੋਗਤਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਚਖਿਓ ਫੀਕਾ ਬੋਲਾਤਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਫਿਕਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਤਾ ॥੧੫॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿ ਸਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਧੰਨਬਾਦ ਕਰੀਏ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿ ਗੁਣਦਾਤਾ ਮਤਿ ਧੀਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮਤ ਕਾ ਧੀਰ ਹੈ ਤਿਸਨੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰ ਕਹੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੫

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਹੀਏ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿ ਦੇਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸਬਾਹਿ ॥

ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸਬਾਹਿ) ਪਹੁੰਚਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਇਕੋ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਦੁਤੀਜ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਕਰਹਿ ਮਨਮੁਖ ਮਰਹਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਬਿਖ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਨ ਭਾਵਈ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਉਨਾਂ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਨਾ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਣਾ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪੀਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤਿ ਲਗਾਇ ਕਰ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਰਬ ਸਮਜ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧੰਨਜਬਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਗਤਿ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਝੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੇਵਾ ਭਗਤਿ ਬਨੀਜੈ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭਗਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ ਬੇਨਤੀ ਭਾਵ ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਕੇ ਭਾਣੇ ਸੇ ਹਰਿ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਨਿਤ ਲੀਜੈ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਨਿਤਜ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਤਖਤਿ ਬਹਾਲੀਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਸਦਾ ਵਸੀਜੈ ॥

ਸੋਈ ਹਰਿ ਕੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸਿੰਘਾਸਨ ਕਰ ਬੈਠਾਲੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਜ ਘਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਤਿਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਿਨਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੀਜੈ ॥੧੬॥

ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨਾਂ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸੇ ਜਨ ਸਦਾ ਕਰਹਿ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਮਹਾਤਮ ਸਮਝਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤਿ ਨਿਤਜ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੇ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰਸਿਖੁ ਜੋ ਨਿਤ ਕਰੇ ਸੋ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਨਿਤਜ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਇਛਤ ਫਲ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਹਰਿ ਤਿਨ੍ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਦੇਹੁ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹਿਰਦੈ ਉਚਰਾ ਮੁਖਹੁ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰੇਉ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਾਂ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਉਚਾਰਣ ਕਰਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜੋ ਕਰਹਿ ਹਉ ਤਨੁ ਮਨੁ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਦੇਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਐਸਾ ਵਾਹਗੁਰੂ (ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਸੁ ਖਾਇ ॥

ਐਸਾ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੇਇ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਲਿ ਥਲਿ ਭਰਪੂਰੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

(ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰਸਿਖ ਨਿਤ ਸਭ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਸਭ ਕੋਈ ਨਿਤਹੀ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਭੀ ਭਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਜਮਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਆਉਤੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਹ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸਚੁ ਪਛਾਣੀਐ ਸਚਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਸਚ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਹਿ ਨਾ ਸਵਹਿ ਜਾਗਤ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਤੇ ਨਹੀਂ ਸਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਤਿਨਕੀ ਗਜਾਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੇਂ ਜਾਗਤੇ ਬੀਤੀ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਪੁੰਨ ਪਰਾਣੀ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ ਪਾਕਰ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ (ਚਾਖਿਆ) ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪੁੰਨਵਾਨ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਜਾਣੀ ॥੧੨॥

(ਅਜਾਣੀ) ਮੂਰਖ ਪਚਕਰ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧੭

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਯਹ ਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹੁ ਹੈ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਅਗਮ ਅਥਾਹੁ ਸੋ ਸਚਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਵਾਹ ਵਾਹ ਨਿਰਇੱਛਤ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹ ਵਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਦਯਾ ਕਰ ਆਪਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੬

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਲਏਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸਾਤਿ ਨ ਆਵਈ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਜਗਹ ਸਾਂਤਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮੈ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਬਹੁਤ ਇਛਾ ਭੀ ਕਰੀਏ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਸਾਂਤ ਪਦ ਵਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਵਿਕਾਰੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਲੋਭ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰ ਹੈ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੈ (ਖੁਆਇ) ਭੂਲੇ ਹੈਂ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਫਲ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸੁ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਚਿਤ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ (ਖਾਲੀ) ਰਹਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜਮ ਕੀ ਤਲਬ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਓਇ ਦੁਖ ਸਹਾਹਿ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮ ਰਾਜ ਕੀ (ਤਲਬ) ਬੁਲਵਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਨ ਵਹੁ ਦੁਖ ਹੀ ਸਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਢਾਢੀ ਤਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਿ ਖਸਮੈ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਢਾਢੀ ਤਿਸੀ ਕੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਚੇ ਸੁਆਮੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਖੜਾ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਂ ਖੜਾ ਹੂਆ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਢਾਢੀ ਦਰੁ ਘਰੁ ਪਾਇਸੀ ਸਚੁ ਰਖੈ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੌ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਢਾਢੀ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਿਆਨ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਢਾਢੀ ਕਾ ਮਹਲੁ ਅਗਲਾ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥

ਢਾਢੀ ਕਾ ਜੋ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ (ਅਗਲਾ) ਅਨਾਦੀ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਢਾਢੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰਿ ॥੧੮॥

ਢਾਢੀ ਕੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ (ਚਾ) ਉਤਸਾਹ ਮੇਂ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ (ਸੇਵਾ) ਜੋ ਨਿਕਟ ਰਹਿ ਕਰ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ (ਚਾਕਰੀ) ਜੋ ਬਾਹਰ ਜਾਨੇ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਆਪ ਹਰਿ ਜਪਾ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਹ ਕਰ ਜਗਤ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਗੂਜਰੀ ਜਾਤਿ ਗਵਾਰਿ ਜਾ ਸਹੁ ਪਾਏ ਆਪਣਾ ॥

ਹੇ ਗਵਾਰ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ (ਗੂਜਰੀ ਜਾਤਿ) ਬੀਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਵੈ ਤਬ ਸਫਲ ਹੋਇ। ਵਾ ਜਬ ਗੂਜਰੀ ਜਾਤਿ ਗੋਪੀਓਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੇਂ ਕਾਮ ਭਾਉਨਾ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਪਾਇ ਲਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੈਗਾ ਤੌ ਕਿਆ ਨ ਪਾਵੈਗਾ ਅਵਸਜ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪਣਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਜਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰ॥

ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਭਉ ਪਵੈ ਸਾ ਕੁਲਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਭਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭੈ ਹੈ ਸੋ ਸਤਸੰਗ ਕੁਲ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ॥

ਸਾ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਕੰਤ ਕਾ ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਤੀ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪਤਿ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਹਿਚਾਨਤੀ ਭਾਵ ਮਾਨਤੀ ਹੈ॥

ਓਹ ਕੁਚਜੀ ਕੁਲਖਣੀ ਪਰਹਰਿ ਛੋਡੀ ਭਤਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਅਚਾਰ ਵਾਲੀ ਔਰ ਖੋਟੇ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਤਿਆਗ ਛੋਡੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਚਾਹੇ ਅਛੇ ਗੁਣ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਰਹਤ ਹੈ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਉਸ ਮੇਂ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ॥

ਭੈ ਪਇਐ ਮਲੁ ਕਟੀਐ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਸਰੀਰੁ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਭਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਜਪਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਬੁਧ ਉਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਬੈਸੈ ਭੈ ਰਹੈ ਭੈ ਵਿਚਿ ਕਮਾਵੈ ਕਾਰ ॥

ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਭਜ ਮੇਂ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੈ ਮੇਂ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੈ ਮੇਂ ਹੀ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਸੁਖੁ ਵਡਿਆਈਆ ਦਰਗਹ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

ਤਿਨਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਸੁਖ ਔਰ ਵਡਿਆਈਆ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ (ਦਰਗਹ) ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਕੇ ਭੋਗ ਕੇ ਵਹਾਂ ਭੀ ਮੋਖ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਪਾਈਐ ਮਿਲਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਭੈ ਧਾਰਨੇ ਤੇ ਅਪਾਰ ਜੋਤੀ ਮੇਂ ਜੋਤ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਰਭਉ ਪਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਸਾ ਭਲੀ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੂੰ ਆਪ ਮਾਲਕ ਕਰਤਾਰ ਬਖਸੇ ਵਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਅਰ ਵਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਸਚੇ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਨਿਤ ਰੂਪ ਸਚੇ ਕੋ ਹਮੇਸ ਰਸਨਾ ਕਰ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਸਾ ਜਿਹਵਾ ਜਲਿ ਜਾਉ ॥੨॥

ਔ ਜੋ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੌ ਛੋਡ ਕਰ ਦੂਸਰੇ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਹਬਾ (ਜਲ ਜਾਉ) ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਸਾ ਅਉਤਾਰੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਕੀਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਅੰਸਾ ਔਤਾਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥੁ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਾ ਹੈ ਔਤਾਰ ੬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅੰਸ ਅਵਤਾਰ ਵਾ ਅੰਸਾਂਸਾ ਅਵਤਾਰ ੧ ਅਵੇਸਾ ਅਵਤਾਰ ੨ ਨਿਤਜ ਅਵਤਾਰ ੩ ਨਮਿਤ ਅਵਤਾਰ ੪ ਪੂਰਣ ਅਵਤਾਰ ੫ ਪੂਰਣਤਮ ਅਵਤਾਰ ੬॥

ਜਿਉ ਰਾਜੇ ਰਾਜੁ ਕਮਾਵਦੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭਿੜੀਆ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਨ ਰਾਜੇ ਰਾਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਅੰਸਾ ਅਵਤਾਰ ਰਾਜ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਭੋਗਤੇ ਔ ਲੜਤੇ ਰਹੇ॥

ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇਵਦੇ ਅੰਤੁ ਤਿਨੀ ਨ ਲਹੀਆ ॥

ਸਿਵ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵਾ ਸਿਵ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਭਾਵ ਵਾਸਤਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਟੀਆ ॥

ਜੋ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਲਖ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਿਹਕਾਮੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਅਸਥਿਰੁ ਜਗਿ ਥੀਆ ॥੧੯॥

ਤਿਥੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਰਖ ਸੋਗ ਔਰ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗਾਦਿ ਦ੍ਵੰਦੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਐਸਾ ਦੁੰਦ ਰਹਿਤ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਏਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਹੈ ਜੇਤਾ ਹੈ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਅਕਾਰ ਇਹ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਕਿਛ ਆਵਨੇ ਜਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਜਨਮਣੇ ਔਰ ਮਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਹੋਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਏਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਭਾਵ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦਾ ਸੋ ਮੂਰਖੁ ਗਾਵਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਤਾ ਗਨਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਮੈਂ ਐਸਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ ਪੀਲਕੁ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨੁ ਕੁੰਡਾ ਜਹ ਖਿੰਚੇ ਤਹ ਜਾਇ ॥

ਮਨ (ਕੁੰਚਰੁ) ਹਾਥੀ ਹੈ ਗੁਰੂ (ਪੀਲਕੁ) ਹਾਥੀਵਾਨ ਹੈ ਗਿਆਨ (ਕੁੰਡਾ) ਅੰਕਸ ਹੈ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਅੰਕਸ ਸੇ ਜਹਾਂ ਮਨ ਕੋ ਖੀਂਚਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਸਤੀ ਕੁੰਡੇ ਬਾਹਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਉਝੜਿ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਰੂਪ ਹਾਥੀ ਅੰਕਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਵਹੁ (ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ (ਉਝੜਿ) ਕੁਰਸਤੇ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਿਗੁਰਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਚਕਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਗਤ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੭

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਣਾ ਸੇਵਿ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥

ਅਪਨਾ ਸਤਗੁਰੂ ਸੇਵ ਕਰ ਸਭੀ ਫਲ ਭਾਵ ਧਰਮਾਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਸਦਾ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਦੁਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਸਦੀਵਕਾਲ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇਆ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਏ ਅਚਿੰਤੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਿਹਚਲਾਇਆ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਧਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮਨ ਅਚਲ ਹੂਆ ਅਰ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਖੇਤਿ ਮਿਆਲਾ ਉਚੀਆ ਘਰੁ ਉਚਾ ਨਿਰਣਉ ॥

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜਿਸ ਖੇਤ ਕੀ (ਮਿਆਲਾ) ਵੱਟਾਂ ਉਚੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਖੇਤ ਮੇਂ (ਘਰੁ ਉਚਾ) ਭਾਵ ਬਦਲਾਂ ਕਾ ਜਲ ਟਿਕਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਨਿਰਣੈ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਜਿਸ ਜਗਿਆਸੀ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਖੇਤ ਮੈਂ ਚਾਰੋਂ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਵਟਾਂ ਉਚੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਊਚੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜਲ (ਨਿਰਣਉ) ਨਿਰਣੈ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੈ ਠਹਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਹਲ ਭਗਤੀ ਘਰਿ ਸਰੈ ਸਜਣ ਪਾਹੁਨਿਅਉ ॥

ਜਿਸ ਮਹਲ ਅਰਥਾਤ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇਂ ਮੈਂ ਭਗਤੀ (ਸਰੈ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਸਜਣ) ਸੰਤ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜਗਿਆਸੂ ਅਪਨੀ ਉਮੰਗ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੂਆ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਬਰਸਨਾ ਤ ਬਰਸੁ ਘਨਾ ਬਹੁੜਿ ਬਰਸਹਿ ਕਾਹਿ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਰਸਨਾ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੋ ਅਬ ਕਰੋ ਫੇਰ ਬਰਖ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਕਰੋਗੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬੈਰਾਗਜ ਸਰਬਦਾ ਏਕ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨ੍ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਿਠਾ ਸੋ ਜੋ ਭਾਵਦਾ ਸਜਣੁ ਸੋ ਜਿ ਰਾਸਿ ॥

ਜੋ ਜਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਠਾ ਹੈ ਜੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਜਾਰਿ ਹੈ ਸੋਈ ਸਜਨ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਕਉ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੨॥

ਤਿਸ ਭਾਂਤ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਬੇਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਂਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਤੂੰਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਰਖਵਾਲਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਉ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਿਆ ਤੂ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਤੂੰ ਨਿਤਜ ਨਿਤਜ ਰਖਜਕ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਧਿਆਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈ (ਸਮਾਈ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮਾਰਿ ਪਚਾਈ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ (ਪਚਾਈ) ਜਲਾ ਕਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਚਿੰਤਾ ਛਡਿ ਅਚਿੰਤੁ ਰਹੁ ਨਾਨਕ ਲਗਿ ਪਾਈ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਾ ਛੋਡਿ ਕਰ ਅਚਿੰਤ ਰਹੁ॥੨੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਜਗੁ ਮੁਆ ਆਸਾ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਆਸਾ ਹੀ ਕਰਤਾ ਮਰ ਗਇਆ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਨ ਮਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਸਾ ਪੂਰੀਆ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮਰਿ ਜਾਇਸੀ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੈ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸੀ ਮੇਂ ਜੀਉ ਲੈ ਜਾਇ ਤੋ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲੁ ਕੋ ਨਹੀ ਬਾਝਹੁ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਿਸਚਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਕਰਿ ਪੂਰਾ ਥਾਟੁ ॥

ਤਤੋਂ ਕਾ ਪੂਰਨ (ਥਾਟੁ) ਬਨਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜਗਤ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਹਰਿ ਹਾਟੁ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਬਨਜਾਰਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਹਾਟੁ) ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਔ ਸਿਖ ਔ ਸਤਸੰਗਤ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਾਗਰੁ ਆਪੇ ਬੋਹਿਥਾ ਆਪੇ ਹੀ ਖੇਵਾਟੁ ॥

ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਖੇਵਾਟੁ) ਮਲਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਔ ਗਯਾਨ ਔ ਸੰਤ ਰੂਪੁ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਦਸੇ ਘਾਟੁ ॥

ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਘਾਟ ਦਿਖਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗਤ ਕੋ ਬਤਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੁ ॥੨੨॥੧॥ ਸੁਧੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸਭ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟ ਦੇਇ॥੨੨॥੧॥(ਸੁਧ) ਯਹ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੀ ਹੈ॥

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗੁਰੁ ਆਰਾਧਣਾ ਜਿਹਵਾ ਜਪਿ ਗੁਰ ਨਾਉ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਨੇਤ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੇਖਣਾ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਨਣਾ ਗੁਰ ਨਾਉ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਠਾਉ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਸਥਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਏਹ ਵਥੁ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੀ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਵਥੁ) ਵਸਤੂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਉਤਮ ਕਾਢੀਅਹਿ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥੧॥

ਸੋ ਐਸੇ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਕਾਢੀਅਹਿ) ਨਿਕਾਲੀਐ ਤੌਂ ਕੋਈ ਕੋਈ ਬਿਰਲੇ ਭਾਵ ਅਤੀ ਥੋੜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਰਖੇ ਰਖਣਹਾਰਿ ਆਪਿ ਉਬਾਰਿਅਨੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਰਖਨ ਹਾਰੇ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਹਰਿ ਨੇ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹੋਆ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵਿਸਾਰਿਅਨੁ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਆਪ ਹਰੀ ਦਿਆਲੂ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰਿਅਨੁ ॥

ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਦੇਕਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਭਵਜਲੁ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਬਿਦਾਰਿਅਨੁ ॥

ਸਾਕਤ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕੋ ਪਲ ਮੇਂ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਟੇਕ ਨਾਨਕ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਟੇਕ ਮਨ ਮੇਂ ਰਖੋ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੮

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖੁ ਅਗਮੁ ਅਪਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਕੁਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈਂ॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸਚੁ ਨਿਹਾਰੀਐ ॥

(ਸਚੋ ਸਚਾ ਸਚੁ) ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਤੂੰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸਚ ਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਛੁ ਤੇਰੀ ਧਾਰੀਐ ॥

ਤੇਰੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੂਈ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾ ਨੇਤ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਕਿਛ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ॥

ਸਭਸੈ ਦੇ ਦਾਤਾਰੁ ਜੇਤ ਉਪਾਰੀਐ ॥

ਇਕਤੁ ਸੂਤਿ ਪਰੋਇ ਜੋਤਿ ਸੰਜਾਰੀਐ ॥

ਜਿਤਨੇ ਤੈਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਾਣ ਸੂਤ ਮੇਂ ਪਰੋਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਸਭ ਮੇਂ (ਸੰਜਾਰੀਐ) ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਭਵਜਲ ਮੰਝਿ ਹੁਕਮੇ ਤਾਰੀਐ ॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ ਗੋਤੇ ਖਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਕੇ ਹੀ (ਤਾਰੀਐ) ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਧਿਆਏ ਸੋਇ ਜਿਸੁ ਭਾਗੁ ਮਥਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ਧਿਆਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਹੈ॥

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਲਿਹਾਰੀਐ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਔ ਮਰਜਾਦਾ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਤੁਸਹਿ ਮਿਹਰਵਾਨ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸਹਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਜੌ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹਿ ਤੋ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਤੁਸਹਿ ਮਿਹਰਵਾਨ ਨਉ ਨਿਧਿ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਜੌ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹਿ ਤੌ ਜੀਵ ਨਉਨਿਧੀਆਂ ਘਰ ਹੀ ਮੇਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਤੁਸਹਿ ਮਿਹਰਵਾਨ ਤਾ ਗੁਰ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਜੌ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਤੁਸਹਿ ਮਿਹਰਵਾਨ ਤਾ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਜੌ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਿਤੀ ਬੈਹਨ੍ਹਿ ਬੈਹਣੇ ਮੁਚੁ ਵਜਾਇਨਿ ਵਜ ॥

ਕਿਤਨੇ (ਬੈਹਨ੍ਹਿ) ਸਿੰਘਾਸਨੋਂ ਪਰ (ਬੈਹਣੇ) ਬੈਠਣੇ ਵਾਲੇ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਬਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਕਿਸੈ ਨ ਰਹੀਆ ਲਜ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਲਜਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਹਾਂ ਬਿਸਨ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਨ੍ਹਿ ਬੇਦ ਕਤੇਬਾ ਸਣੁ ਖੜੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਝਕੋ ਸਭ ਬੇਦ ਕਤੇਬੋਂ ਸਹਿਤ ਖੜੇ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਣਤੀ ਗਣੀ ਨ ਜਾਇ ਤੇਰੈ ਦਰਿ ਪੜੇ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗਿਨਤੀ ਗਿਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇਨਿ੍ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਭੀ ਤੈਨੂੰ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨੋ ਪਰ ਸਿਥਤ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਕਰ ਬਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮੁਖਿ ਭਣਾ ॥

ਸੰਕਰ ਜੀ ਔਰ ਬਿਸਨ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਔਤਾਰ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਸਭ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੀਰ ਪਿਕਾਬਰ ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਅਉਲੀਏ ॥

ਜਿਤਨੇ ਪੀਰ ਹੈਂ (ਪਿਕਾਂਬਰ) ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਤ ਕੇ ਅਚਾਰਜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਨੇਹਾ ਪਹੁਚਾਉਨੇ ਵਾਲੇ (ਸੇਖ) ਤਜਾਗੀ (ਮਸਾਇਕ) ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ (ਅਉਲੀਏ) ਕਰਾਮਾਤੀ ਸਿਧ ਲੋਕ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਉਲੀਏ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤਾਨੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਘਟ ਘਟ ਮੇਂ ਤੂੰ (ਮਉਲੀਏ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕੂੜਹੁ ਕਰੇ ਵਿਣਾਸੁ ਧਰਮੇ ਤਗੀਐ ॥

(ਕੂੜਹੁ) ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਧਰਮ ਕਰਕੇ (ਤਗੀਐ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਇਹਿ ਆਪਿ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗੀਐ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਚੰਗਿਆਈ ਆਲਕੁ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ ਹੋਇ ਸੇਰੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਭਲਾ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਆਲਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਬੁਰੇ ਕਾਮੋਂ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਭਾਵ ਬਹਾਦਰ ਬਨ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਭਲੇ ਕਾਮ ਮੇਂ ਆਪਨੋ (ਆਲਕੁ) ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨ੍ਰਿਬਲ ਬਨ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੇਰ ਭਰ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਲੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਅਜੁ ਕਲਿ ਆਵਸੀ ਗਾਫਲ ਫਾਹੀ ਪੇਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਗਾਫਲ) ਬੇਸੁਧ ਤੂੰ ਯਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਆਜ ਕਲ ਮੇਂ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਪੇਰੁ) ਪ੍ਰੇਰੀ ਹੂਈ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸੀ ਆਵੇਗੀ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਿਤੀਆ ਕੁਢੰਗ ਗੁਝਾ ਥੀਐ ਨ ਹਿਤੁ ॥

ਹਮ ਜੀਵ ਕਿਤਨੀਆਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਕੁਢੰਗੀਆਂ ਭਾਵ ਅਯੋਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਵਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਰਹਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤੈ ਸਹਿ ਢਕਿਆ ਮਨ ਮਹਿ ਸਚਾ ਮਿਤੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਜੋ ਸਚਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤਿਨ ਮੇਰੇ ਦੋਸੋਂ ਕੋ (ਢਕਿਆ) ਛਪਾਇ ਰਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਮਾਗਉ ਤੁਝੈ ਦਇਆਲ ਕਰਿ ਦਾਸਾ ਗੋਲਿਆ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਯਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਮੈਨੂੰ ਗੋਲਾ ਭਾਵ ਦਾਸੁ ਕਰੁ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਰਾਜੁ ਜੀਵਾ ਬੋਲਿਆ ॥

ਮੈਂ ਯਹੀ ਨਉਨਿਧੀਆਂ ਔਰ ਰਾਜ ਪਾਵੋਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਜੀਵਾ) ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦਾਸਾ ਘਰਿ ਘਣਾ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਿਹਾਲੁ ਸ੍ਰਵਣੀ ਜਸੁ ਸੁਣਾ ॥

(ਤਿਨ) ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਸੇ ਆਪਕਾ ਜਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੂੰ ਤਉ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਕਮਾਵਾ ਤਿਨ ਕੀ ਕਾਰ ਸਰੀਰੁ ਪਵਿਤੁ ਹੋਇ ॥

ਔਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਕਾਰ) ਟਹਲ ਕਰੋਂ ਜਿਸ ਕਰ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਪਖਾ ਪਾਣੀ ਪੀਸਿ ਬਿਗਸਾ ਪੈਰ ਧੋਇ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪਖਾ ਕਰਕੇ ਜਲ ਛਕਾਇਕੇ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਅੰਨ ਪੀਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋ ਕਰਕੇ (ਬਿਗਸਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਊਂ॥

ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਆਪ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੀਏ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਦਿਚੈ ਥਾਉ ਸੰਤ ਧਰਮ ਸਾਲੀਐ ॥੩॥

ਜਿਸ ਧਰਮਸਾਲਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਰਹਤੇ ਹੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਉਹਾ ਅਸਥਾਨ ਦੀਜੀਏ। ਵਾ ਸੋ ਨਿਰਗੁਣ ਅਸਥਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਸਾਜਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕੀ ਹੋਇ ਰਹਾ ਸਦ ਧੂਰਿ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਨਿਤਜ ਧੂਰਿ ਬਨਾ ਰਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਹਾਰੀਆ ਪੇਖਉ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਰਹੂੰ ਅਰ ਆਪ ਕੋ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਖਜ ਦੇਖਤਾ ਰਹੂੰ॥ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਅਸੰਖ ਹੋਹਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਲਗਾਉਨੇ ਕਰ ਅਗਿਨਤ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸੁ ਨਾਨਕ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿਤ ਜਪੀਐ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨਾਉ ਪਰਵਦਿਗਾਰ ਦਾ ॥

ਐਸੇ (ਪਰਵਦਿਗਾਰ) ਪਾਲਣੇ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨਿਤਜ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਰੇ ਰਹੰਮ ਤਿਸੁ ਨ ਵਿਸਾਰਦਾ ॥

ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਚਿਤ ਸੇ ਭੂਲਾਵਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਵਣਹਾਰ ਆਪੇ ਹੀ ਮਾਰਦਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲਜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੧੯

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ਬੁਝਿ ਵੀਚਾਰਦਾ ॥

ਸਭ ਕੁਛ ਜੀਵ ਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ (ਬੁਝਿ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਯਥਾਰਥ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਕੁਦਰਤਿ ਧਾਰਦਾ ॥

ਅਪਨੀ ਕੁਦਰਿਤ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਪੂਰ ਏਕ ਖਿਣ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਇ ਸਚਿ ਤਿਸਹਿ ਉਧਾਰਦਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਚ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਦੈ ਹੋਵੈ ਵਲਿ ਸੁ ਕਦੇ ਨ ਹਾਰਦਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਤਰਫ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਭਗੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹੈ ਹਉ ਤਿਸੁ ਨਮਸਕਾਰਦਾ ॥੪॥

ਸਦੀਵਕਾਲ (ਅਭਗੁ) ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਤ ਤਿਸ ਕਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸ੍ਰਯ ਹੈ ਮੈਂ ਐਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਛੋਡੀਐ ਦੀਜੈ ਅਗਨਿ ਜਲਾਇ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋ ਕੋ ਤਜਾਗੀਐ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਗਜਾਨ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਜੀਵਦਿਆ ਨਿਤ ਜਾਪੀਐ ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਨਿਤਯ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਣਾ ਸਭ ਫਲ ਪਾਏ ਆਹਿ ॥

ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਸਭ ਫਲ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਜ ਹਮਨੇ ਪਾਇ (ਆਹਿ) ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਹਰਿ ਨੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸੇ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਸੰਸਾਰਿ ਜਿ ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ (ਮੁਕਤਾ) ਛੁਟਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਗਈ ਬਲਾਇ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸਿਆ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਭ ਬਲਾਇ ਭਾਵ ਅਵਿਦਜਾ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਿਹਾਲੁ ਪਾਪਾ ਮੈਲੁ ਧੋਇ ॥

ਤਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਧੋਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਾਵ ਨਿਰਦੁਖ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ਓਥੈ ਜਾਪੀਐ ॥
ਮਨ ਕਉ ਹੋਇ ਸੰਤੋਖੁ ਭੁਖਾ ਧ੍ਰਾਪੀਐ ॥

ਉਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਮਨਕੋ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਭੂਖਾ ਜੀਵ (ਧ੍ਰਾਪੀਐ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਘਟਿ ਵਸਿਆ ਨਾਉ ਤਿਸੁ ਬੰਧਨ ਕਾਟੀਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟੀਐ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਚਿਤਵਉ ਚਿਤਵਨੀ ਉਦਮੁ ਕਰਉ ਉਠਿ ਨੀਤ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਚਿਤਵਨੀ ਕਰੂੰ ਅਰ ਨਿਤਯ ਪ੍ਰਾਤ ਕਾਲ ਉਠ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰੂੰ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਆਹਰੋ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਮੀਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਆਹਰੋ) ਉਦਮ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਦੇਹੋ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਮੂਲਿ ॥

ਜਬ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ (ਮੂਲਿ) ਅਧਿਸਟਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ (ਰਤਾ) ਮਸਤ ਵਾ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀਆ ਮਰਉ ਵਿਚਾਰੀ ਸੂਲਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ (ਭਾਣੀਆ) ਅਛੀਆਂ ਲਗੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਭਾਈ ਹੈ ਸੋ (ਵਿਚਾਰੀ) ਵਿਚਾਰ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਉਨਕੇ (ਸੂਲਿ) ਦੁਖ (ਮਰਉ) ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ (ਸੂਲਿ) ਪੀੜਾ ਮਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਹੋਇ ਸੁ ਗੁਰ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜੀਉ ਕੀ ਪੀੜਾ ਹੋਇ ਸੋ ਉਸ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਛੋਡਿ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰਿ ॥

ਸਭ ਚਤਰਾਈਆਂ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰ (ਧਰਿ) ਰਖ॥

ਪੂਜਹੁ ਗੁਰ ਕੇ ਪੈਰ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਇ ਜਰਿ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜਨ ਕਰ ਜਿਸ ਸੇ ਸਭ ਖੋਟੀ ਮਤ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਭਵਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਤਰਿ ॥

ਔਰ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਭੌਜਲ ਸੇ ਤਰ ਜਾ॥

ਸੇਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਅਗੈ ਨ ਮਰਹੁ ਡਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਜਿਸ ਸੇ (ਅਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭਜ ਸੇ ਨਾ ਮਰੋਗੇ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰੇ ਨਿਹਾਲੁ ਊਣੇ ਸੁਭਰ ਭਰਿ ॥

ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਏਕ ਪਲਕ ਮੇਂ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਊਣੇ) ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਸੁਭਰਿ) ਲਬਾਲਬ ਭਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਕਉ ਹੋਇ ਸੰਤੋਖੁ ਧਿਆਈਐ ਸਦਾ ਹਰਿ ॥

ਜੌ ਨਿਤਯ ਹਰਿ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਤੋ ਮਨ ਕਉ ਸੰਤੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਲਗਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਜਾ ਕਉ ਕਰਮੁ ਧੁਰਿ ॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਧੁਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਲਗੜੀ ਸੁਥਾਨਿ ਜੋੜਣਹਾਰੈ ਜੋੜੀਆ ॥

ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੁੰਦਰ ਸਥਾਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋੜਨਹਾਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋੜ ਦਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲਹਰੀ ਲਖ ਸੈ ਆਨ ਡੁਬਣ ਦੇਇ ਨ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥੧॥

(ਮਾ ਪਿਰੀ) ਮੇਰਾ ਪਤਿ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ (ਸੈ ਆਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਜੋ ਲਾਖੋਂ ਸੈਂਕੜੋਂ ਲਹਰਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨਮੇਂ ਡੂਬਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਬਨਿ ਭੀਹਾਵਲੈ ਹਿਕੁ ਸਾਥੀ ਲਧਮੁ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਭੀਹਾਵਲੈ) ਭੈਦਾਇਕ ਬਨ ਮੇਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਆਪਨਾ ਸਾਥੀ (ਲਧਮ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਕਾਮਾਂ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾ ਜਿਨਸੇ ਕਾਮਨਾਂ ਪੂਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪਾਈਅਨਿ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ॥

ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੋਇਓਂ ਕੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਨ ਹੋਵੀ ਪਛੋਤਾਉ ਤੁਧ ਨੋ ਜਪਤਿਆ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਜਨ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕਉ ਤੇਰੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਓਟ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸੁਖ ਲਹਾ ਚਿਤਾਰਿ ਮਨ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਧੰਨਯਬਾਦ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਬਚਨ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਲਹਾ ਭਾਵ ਪਾਵਾਂਗਾ॥

ਗੁਰ ਪਹਿ ਸਿਫਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਬਡੇ (ਕਰਮੀ) ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ਬਹੁੜਿ ਨ ਧਾਈਐ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੁ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਾਹੀਂ ਦੌੜੀਤਾ ਹੈ॥

ਰਖੈ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਕਰਿ ਦਾਸਾ ਆਪਣੇ ॥

ਦਿਆਲੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਆਪ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਵਾ ਸੁਣਿ ਸੁਣੇ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਸੁਣ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੫੨੦

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਟੋਲਾ ਤੈ ਸਹਿ ਦਿਤਾ ਢਕਣ ਕੂ ਪਤਿ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਸਹਿ) ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਪਤ ਰਖਨੇ ਕੋ ਅਰ ਔਗਨ ਢਕਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ (ਪਟੋਲਾ) ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਸਾਈ ਮੈਡਾ ਨਾਨਕ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰੁ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਵਾ ਤੇਰੀ ਮਹਤਤਾ ਕੋ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਤੈਡੈ ਸਿਮਰਣਿ ਹਭੁ ਕਿਛੁ ਲਧਮੁ ਬਿਖਮੁ ਨ ਡਿਠਮੁ ਕੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੈਂ (ਹਭੁ) ਸਭ ਕੁਛ (ਲਧਮੁ) ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ॥

ਜਿਸੁ ਪਤਿ ਰਖੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥੨॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਕੇ ਤੂੰ ਪਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹੋਵੈ ਸੁਖੁ ਘਣਾ ਦਯਿ ਧਿਆਇਐ ॥

ਹੇ (ਦਯਿ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਧਯਾਉਨੇ ਸੇ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵੰਞੈ ਰੋਗਾ ਘਾਣਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਐ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕਾ (ਘਾਣ) ਸੰਬੂਹ (ਵੰਞੈ) ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਵਰਤੈ ਠਾਢਿ ਪ੍ਰਭਿ ਚਿਤਿ ਆਇਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਵਣੇ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਸੀਤਲਤਾ ਬਰਤਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਆਸ ਨਾਇ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਐ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕੋਇ ਨ ਲਗੈ ਬਿਘਨੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਐ ॥

ਗਿਆਨ ਪਦਾਰਥੁ ਮਤਿ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਐ ॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਨੇ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਗਯਾਨ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਤਿ ਵਿਖੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਯਾਨ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਪਾਏ ਸਭੇ ਥੋਕ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਇਐ ॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਖਸਮੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਛਾਇਐ ॥੮॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੋ ਗਜਾਨੁ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਛਾਯਾ ਮੇਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਨਦੀ ਤਰੰਦੜੀ ਮੈਡਾ ਖੋਜੁ ਨ ਖੁੰਭੈ ਮੰਝਿ ਮੁਹਬਤਿ ਤੇਰੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਨਦੀ (ਤਰੰਦੜੀ) ਤਰਤੀ ਹੋਈ ਕਾ (ਮੈਡਾ) ਮੇਰਾ ਬੁਧਿ ਰੂਪ (ਖੋਜੁ) ਪੈਰੁ (ਨ ਖੁੰਭੈ) ਨਹੀਂ ਫਸਤਾ ਕਯੋਂਕਿ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਤਉ ਸਹ ਚਰਣੀ ਮੈਡਾ ਹੀਅੜਾ ਸੀਤਮੁ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਤੁਲਹਾ ਬੇੜੀ ॥੧॥

ਹੇ (ਸਹ) ਪਤੀ (ਤਉ) ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮੇਰਾ (ਹੀਅੜਾ) (ਸੀਤਮੁ) ਸੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤੁਲਹਾ ਅਰ ਬੇੜੀ ਵਤ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਦਿਸੰਦੜਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਵੰਞੈ ਮਿਤ੍ਰ ਅਸਾਡੜੇ ਸੇਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਹੀ ਸੇ (ਦੁਰਮਤਿ ਵੰਞੈ) ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਵਹੀ ਸੰਤਰੂਪ (ਅਸਾਡੜੇ) ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਢੂਢੇਦੀ ਜਗੁ ਸਬਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤੁ (ਢੂਢੇਦੀ) ਢੂਢਤੀ ਹੂੰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਐਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਵੈ ਸਾਹਿਬੁ ਚਿਤਿ ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਡਿਠਿਆ ॥

ਮਨ ਕੀ ਕਟੀਐ ਮੈਲੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਵੁਠਿਆ ॥

ਹੇ (ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ (ਵੁਠਿਆ) ਬਸਨੇ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਮੈਲ ਸਭ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਉ ਕਟੀਐ ਜਨ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਪਿ ॥

ਬੰਧਨ ਖੋਲਨਿ੍ ਸੰਤ ਦੂਤ ਸਭਿ ਜਾਹਿ ਛਪਿ ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਜਪਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਯ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸੰਤ ਖੋਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮਾਦਿ ਸਭ ਦੂਤ ਛਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਲਾਇਨਿ੍ ਰੰਗੁ ਜਿਸ ਦੀ ਸਭ ਧਾਰੀਆ ॥

ਊਚੀ ਹੂੰ ਊਚਾ ਥਾਨੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰੀਆ ॥

ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਂਵਦੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਹੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਸਭ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਸਥਾਨ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸੰਤ ਸੰਗ ਹੈ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਕਰ ਜੋੜਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਜਾ ਆਪੇ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾਂ ਭਗਤ ਸੰਗੁ ਪਾਈਐ ॥੯॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ ਜਬ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਬਾਰਿ ਵਿਡਾਨੜੈ ਹੁੰਮਸ ਧੁੰਮਸ ਕੂਕਾ ਪਈਆ ਰਾਹੀ ॥

(ਬਾਰਿ ਵਿਡਾਨੜੈ) ਬਿਗਾਨੇ ਬਾਰ ਜਮ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਮੇਂ (ਹੁੰਮਸ ਧੁੰਮਸ) ਮਾਰ ਕੂਟ ਸੋਰ ਸ਼ਰਾਬਾ (ਰਾਹੀ) ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਭਾਵ ਵਤ੍ਰਨੀ ਆਦਿ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਕੂਕਾ) ਪੁਕਾਰਾਂ ਪੜ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਬਿਗਾਨੇ ਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਹੁੰਮਸ ਧੁੰਮਸ) ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਡੰਡ ਰੌਲਾ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖਿ ਆਦਿਕ ਕਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਮਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਤਉ ਸਹ ਸੇਤੀ ਲਗੜੀ ਡੋਰੀ ਨਾਨਕ ਅਨਦ ਸੇਤੀ ਬਨੁ ਗਾਹੀ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਤੈਂ ਪਤੀ ਸੇ (ਲਗੜੀ) ਡੋਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਅਸਿਪਤ੍ਰਾਦਿ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਕਉ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਚੀ ਬੈਸਕ ਤਿਨ੍ਹਾ ਸੰਗਿ ਜਿਨ ਸੰਗਿ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ॥

ਸਚੀ ਬੈਠਕ ਉਨਹੀਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਬੈਠ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਤਿਨ੍ ਸੰਗਿ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਚਈ ਨਾਨਕ ਜਿਨਾ ਆਪਣਾ ਸੁਆਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਜ ਸ੍ਵਾਰਥੀ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਕਾ ਸੰਗ ਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਾ ਵੇਲਾ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ॥

ਹੋਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਫਿਰਿ ਦੂਖ ਨ ਤੇਟਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਹੀ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਜਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਫਿਰ ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਤੇਟਿਆ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਨਿਹਚਲੁ ਥਾਨੁ ਫਿਰਿ ਗਰਭਿ ਨ ਲੇਟਿਆ ॥

ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਇਕੁ ਸਗਲ ਬ੍ਰਹਮੇਟਿਆ ॥

ਨਿਹਚਲ ਥਾਨ ਮਿਲਾ ਹੈ ਫਿਰ ਗਰਭ ਮੇਂ ਵਹੁ (ਲੇਟਿਆ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਆ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ (ਬ੍ਰਹਮੇਟਿਆ) ਬ੍ਰਹਮ ਨਜਰ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਲਾਇ ਧਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮੇਟਿਆ ॥

ਸਭੋ ਜਪੀਐ ਜਾਪੁ ਜਿ ਮੁਖਹੁ ਬੋਲੇਟਿਆ ॥

ਤਤ੍ਵ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ (ਧਿਆਨੁ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਓਰ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸਮੇਟ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਨੋਂ ਸਭ ਜਾਪ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਬੁਝਿ ਨਿਹਾਲੁ ਸੁਖਿ ਸੁਖੇਟਿਆ ॥

ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਏ ਸੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਖੋਟਿਆ ॥੧੦॥

ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਕਰਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਮੇਂ (ਸੁਖੇਟਿਆ) ਸੁਖੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਖੋਟੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਵਿਛੋਹੇ ਜੰਬੂਰ ਖਵੇ ਨ ਵੰਞਨਿ ਗਾਖੜੇ ॥

ਜੇ ਸੋ ਧਣੀ ਮਿਲੰਨਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸੰਬੂਹ ਸਚੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ ਜੰਬੂਰ ਕੀ ਭਾਂਤ ਹੈਂ (ਖਵੇ ਨ ਵੰਞਨਿ) ਸਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਅਤਿਅੰਤ (ਗਾਖੜੇ) ਕਠਨ ਹੈ (ਜੰਬੂਰ) ਲੁਹਾਰੋਂ ਔਰ ਸੁਨਾਰਿਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹਥੀਆਰ ਵਿਸੇਸ

ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਿਲ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਉਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਇ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੨੧

ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਮੀ ਵਸੰਦੀ ਪਾਣੀਐ ਈਧਣੁ ਰਖੈ ਭਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਹੁ ਆਹਿ ਜਾ ਕੈ ਆਢਲਿ ਹਭੁ ਕੋ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਧਨੀ ਕੌਨਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਭਯ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਨੀ ਪਰ ਬਰਸ ਰਹੀ ਹੈ ਔ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਕੋ (ਈਧਣੁ) ਲਕੜੀ ਮੇਂ ਰਖਤਾ ਹੈ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਧਨੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਆਢਲਿ) ਆਸਰੇ (ਹਭੁ ਕੋ) ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਤੁਧੈ ਹੀ ਗੋਚਰੇ ॥

ਸੋਈ ਵਰਤੈ ਜਗਿ ਜਿ ਕੀਆ ਤੁਧੁ ਧੁਰੇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਾਮ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਲਾਇਕ ਹੈਂ॥ ਸੋਈ ਜਗਤ ਮੇਂ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਸਮੁ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦ ਦੇਖਿ ਕੁਦਰਤਿ ਤੇਰੀਆ ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਤੇਰੀ ਦਾਸ ਕਰਿ ਗਤਿ ਹੋਇ ਮੇਰੀਆ ॥

ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹਮ (ਬਿਸਮੁ) ਆਸਚਰਜ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਤੇਰੈ ਹਥਿ ਨਿਧਾਨੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਹਿ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੇਇ ਲੇਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਹਥ ਮੇਂ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮ ਦਯਾਲ ਹੋਤੇ ਹੋ ਸੋ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮੁ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਬੇਅੰਤ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧੧॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਬੇਅੰਤ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਧਯਾਉਤਾ ਹੈ॥੧੧॥ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਿਤ ਪੰਡਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਾ ਵਿਦਯਵਾਨ ਕੀ ਅਸੰਗਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਕੜਛੀਆ ਫਿਰੰਨ੍ਹਿ ਸੁਆਉ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹਿ ਸੁਞੀਆ ॥

ਜੈਸੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨੋਂ ਮੇਂ ਕੜਛੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਸੁਞੀਆ) ਖਾਲੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਨਾਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੰਡਿਤ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਭਏ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਸੇ ਸੂਨਯ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਿਦਯਵਾਨ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਰ ਅਨੇਕ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤਾ ਹੀ ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਸੇਈ ਮੁਖ ਦਿਸੰਨ੍ਹਿ ਨਾਨਕ ਰਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਭ ਮੇਂ ਮੁਖਯ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਖੋਜੀ ਲਧਮੁ ਖੋਜੁ ਛਡੀਆ ਉਜਾੜਿ ॥
ਤੈ ਸਹਿ ਦਿਤੀ ਵਾੜਿ ਨਾਨਕ ਖੇਤੁ ਨ ਛਿਜਈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਆਤਮ ਬਸਤ ਕੇ (ਖੋਜੀ) ਖੋਜਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਥੇ ਸੋ ਖੋਜ (ਲਧਮੁ) ਪਾਇ ਲੀਆ ਅਗਜਾਤਤਾ ਰੂਪ (ਉਜਾੜਿ) ਜੋ ਜੰਗਲ ਥਾ ਸੋ ਛੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਕਾਮਾਦਿਕ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਨੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਉਜਾੜ ਛਡੀ ਥੀ ਤਿਨਕਾ ਖੋਜੁ ਭਾਵ ਪਕੜਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਖੋਜੀ ਹੋ ਕਰ ਲਭ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ (ਸਹੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੈਨੇ ਚਾਰੋਂ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ (ਵਾੜ) ਰੋਕ ਦੇਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਖੇਤ ਮੇਂ ਜੋ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਰਾਧਿਹੁ ਸਚਾ ਸੋਇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਿਸੁ ਪਾਸਿ ॥
ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਖਸਮੁ ਆਪਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਰੇ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ ਐਸਾ ਸੋ ਸਚਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ਦੋਨੋਂ ਤਰਫੋਂ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਆਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਆਗਹੁ ਸਗਲ ਉਪਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਓਟ ਗਹੁ ॥
ਪਉ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਸੁਖੀ ਹੂੰ ਸੁਖ ਲਹੁ ॥

ਸਭ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਪਕੜੋ ਦੌੜ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ ਸੁਖ ਕਾ ਭੀ ਸੁਖ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਸੰਤਾ ਸੰਗੁ ਹੋਇ ॥
ਜਪੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਗੈ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕਰਮ ਧਰਮ ਔਰ ਜਥਾਰਥ ਗਯਾਨੁ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਗੈਗਾ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਵੁਠਿਆ ॥
ਪਾਈਅਨ੍ਹਿ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਸਾਹਿਬਿ ਤੁਠਿਆ ॥੧੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੁਠਿਆ) ਬਸਾ ਹੈ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਭ ਖਜਾਨੇ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਲਧਮੁ ਲਭਣਹਾਰੁ ਕਰਮੁ ਕਰੰਦੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥
ਇਕੋ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਨਾਨਕ ਬਿਆ ਨ ਪਸੀਐ ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਮੇਰਾ ਪਤੀ (ਲਭਣਹਾਰੁ) ਖੋਜਨੇ ਹਾਰੋਂ ਨੇ (ਲਧਮੁ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਬਿਆ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਾਪੜਿਆ ਪਛਾੜਿ ਬਾਣੁ ਸਚਾਵਾ ਸੰਨ੍ਹਿ ਕੈ ॥
ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੜਾ ਚਿਤਾਰਿ ਨਾਨਕ ਦੁਖੁ ਨ ਥੀਵਈ ॥੨॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਨ (ਸੰਨਿ ਕੈ) ਜੋੜ ਕਰਕੇ (ਪਾਪੜਿਆ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਪਛਾੜਿ) ਭਾਵ ਮਾਰ (ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੜਾ) ਮੰਤ੍ਰ (ਚਿਤਾਰਿ) ਯਾਦ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਝਕੋ ਦੁਖ (ਨ ਥੀਵਈ) ਨ ਹੋਇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਪਾਈਅਨੁ ਠਾਢਿ ਆਪਿ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਤਿਸ ਨੋ ਸਦਾ ਜਾਪਿ ॥
ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਸਮਰਥਿ ਚੁਕੇ ਬਿਲ ਬਿਲਾਪ ॥

ਉਸ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕਾ ਧੰਨਜਬਾਦ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਜੰਤੋਂ ਪਰ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਾਪ ਕਰੋ॥ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜਬ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਤਬ ਹਮਾਰੇ (ਬਿਲ ਬਿਲਾਪ) ਬਿਲ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਿਲਾਪ ਰੋਣੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਠੇ ਤਾਪ ਦੁਖ ਰੋਗ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ॥
ਕੀਤੀਅਨੁ ਆਪਣੀ ਰਖ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਿ ਥਾਪਿ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤਾਪ ਔਰ ਰੋਗ (ਨਠੇ) ਤਥਾ ਦੁਖ ਭਾਗ ਗਏ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਨੇ ਥਾਪਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਲਇਅਨੁ ਛਡਾਇ ਬੰਧਨ ਸਗਲ ਕਾਪਿ ॥
ਤਿਸਨ ਬੁਝੀ ਆਸ ਪੁੰਨੀ ਮਨ ਸੰਤੋਖਿ ਧ੍ਰਾਪਿ ॥

ਸਭ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ (ਕਪਿ) ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਛੁਡਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਮਨ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਕੇ (ਧ੍ਰਾਪਿ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵਡੀ ਹੂੰ ਵਡਾ ਅਪਾਰ ਖਸਮੁ ਜਿਸੁ ਲੇਪੁ ਨ ਪੁੰਨਿ ਪਾਪਿ ॥੧੩॥

ਵੱਡੋਂ ਸੇ ਵੱਡਾ ਅਪਾਰ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕਿਸੀ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਈ ਜਪਾਤ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਤਿਨ ਰਾਮ ਸਿਉ ਭੇਟਤ ਸਾਧ ਸੰਗਾਤ ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੀ ਰਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਰਾਮੁ ਰਮਹੁ ਬਡਭਾਗੀਹੋ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਅਰਾਧਿਐ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਵਾਲਿਓ ਤੁਮ ਸੋ ਰਾਮ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰੋ ਜੋ ਰਾਮ (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਪਾਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਕਰ ਫਿਰ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਦਰਗਹ ਪਵੈ ਥਾਇ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ਅਬ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਸਚੀ (ਦਰਗਹ) ਸਭਾ ਮੈਂ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਰਤੇ ਸਚਿ ਨਾਇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਿਸ ਕਾ ਦੂਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਭਗਤ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੨੨

ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਦਇਆਲ ਓਨ੍ਾ ਮਿਹਰ ਪਾਇ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਵਡ ਰੋਗੁ ਨ ਪੋਹੇ ਤਿਸੁ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਉਨ ਪਰ ਤੂੰ ਮਿਹਰ (ਪਾਇ) ਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਨ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਨਸਕ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨ ਤਿਨ ਕੋ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਦਰਦ ਨ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਭਾਵ ਅਹੰਕਾਰ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਹੀ (ਪੋਹੇ) ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਏਹੁ ਅਧਾਰੁ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਇ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਇਕੋ ਇਕੁ ਧਿਆਇ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਯਹੀ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਦ੍ਵਤੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੀਵਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਨ ਨਾਮੇ ਰਹੇ ਅਘਾਇ ॥੧੪॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਤਿਸੁ ਲਾਗਤੇ ਜਿਸ ਨੋ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਬਿਲਪਤੇ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬਿਘਨ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਖਾਲੀ ਘਰ ਮੇਂ ਕਊਆ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਿਰੀ ਮਿਲਾਵਾ ਜਾ ਥੀਐ ਸਾਈ ਸੁਹਾਵੀ ਰੁਤਿ ॥
ਘੜੀ ਮੁਹਤੁ ਨਹ ਵੀਸਰੈ ਨਾਨਕ ਰਵੀਐ ਨਿਤ ॥੨॥

ਸੋਈ ਰਿਤੁ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਪਤੀ ਸੇ ਮਿਲਾਪ (ਥੀਐ) ਹੋਇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਘੜੀ (ਮੁਹਤੁ) ਆਧੀ ਘੜੀ ਭੀ ਨਾ ਬਿਸਰਿ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪਤੇ ਰਹੀਐ॥੨॥ ਮੋਹ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸੈਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੂਰਬੀਰ ਵਰੀਆਮ ਕਿਨੈ ਨ ਹੋੜੀਐ ॥
ਫਉਜ ਸਤਾਣੀ ਹਾਠ ਪੰਚਾ ਜੋੜੀਐ ॥

ਯਹ ਸੈਨਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਕਿ (ਸੂਰ) ਰਥੀ (ਬੀਰ) ਮਹਾਰਥੀ (ਵਰੀਆਮ) ਅਤਿਰਥੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ (ਹੋੜੀਐ) ਹਟਾਈ ਯਹ ਜੋ ਸੈਨਾ (ਸਤਾਣੀ) ਸਹਿਤ ਬਲ ਕੇ ਹੈ ਮੋਹ ਰਾਜਾ ਕੇ (ਹਾਠ) ਤਰਫ ਕੀ (ਪੰਚਾ) ਕਾਮਾਦਿ ਜਿਸਕੇ ਸਰਦਾਰੋਂ ਨੇ ਜੋੜੀ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਨਾਰੀ ਅਉਧੂਤ ਦੇਨਿ ਚਮੋੜੀਐ ॥
ਜਿਣਿ ਜਿਣਿ ਲੈਨਿ੍ ਰਲਾਇ ਏਹੋ ਏਨਾ ਲੋੜੀਐ ॥

(ਦਸ ਨਾਰੀ) ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਵਧੂਤੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਚਮੋੜੀਐ) ਚਮੋੜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਣਿ ਜਿਣਿ) ਜੀਤ ਜੀਤ ਕੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਖੈ ਪਰਾਇਣ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਇਨਕੋ (ਲੋੜੀਐ) ਚਾਹੀਏ ਥਾ ਭਾਵ ਮੋਹ ਰਾਜਾ ਕੇ ਕਾਮ ਮੈਂ ਸਵਾਧਾਨ ਰਹਣਾ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਇਨ ਕੈ ਵਸਿ ਕਿਨੈ ਨ ਮੋੜੀਐ ॥
ਭਰਮੁ ਕੋਟੁ ਮਾਇਆ ਖਾਈ ਕਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਤੋੜੀਐ ॥

ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਇਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੈਂ ਯਹਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਮੋੜੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਐਸੇ ਕਹੇ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਖਾਈ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਮੋਹ ਰਾਜਾ ਕਾ ਭਰਮੁ ਰੂਪੁ ਕੋਟੁ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤੋ ਕਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੋੜਾ ਜਾਇ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿ ਬਿਖਮ ਦਲੁ ਫੋੜੀਐ ॥
ਹਉ ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਰਹਾ ਕਰ ਜੋੜੀਐ ॥੧੫॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਕਠਨ ਦਲ ਕੋ ਫੋੜੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੋੜਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੈ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਾਥ ਜੋੜੇ ਰਹੂੰ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਸਭੇ ਉਤਰਨਿ ਨੀਤ ਨੀਤ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਕੋਟਿ ਕਲੇਸਾ ਊਪਜਹਿ ਨਾਨਕ ਬਿਸਰੈ ਨਾਉ ॥੧॥

ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਣ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਰੋੜੋਂ ਕਲੇਸ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਭੇਟਿਐ ਪੂਰੀ ਹੋਵੈ ਜੁਗਤਿ ॥
ਹਸੰਦਿਆ ਖੇਲੰਦਿਆ ਪੈਨੰਦਿਆ ਖਾਵੰਦਿਆ ਵਿਚੇ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪੂਰਨ ਜੁਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਯੁਕਤੀ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਾ ਹੈ ਤਬ ਹਸਤਿਆਂ ਅਰੁ ਖੇਲਤਿਆਂ ਔ ਖਾਤਿਆਂ ਪਹਨਤਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਬੀਚ ਹੀ ਮੇਂ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਜਿਨਿ ਭਰਮ ਗੜੁ ਤੋੜਿਆ ॥
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੋੜਿਆ ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਗਢ ਤੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇ ਮਨ ਜੋੜ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਅਖੁਟੁ ਗੁਰੁ ਦੇਇ ਦਾਰੂਓ ॥
ਮਹਾ ਰੋਗੁ ਬਿਕਰਾਲ ਤਿਨੈ ਬਿਦਾਰੂਓ ॥

ਜੋ ਅਖੁਟ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਔਖਧ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸ ਔਖਧ ਨੇ ਮਹਾਂ ਬਿਕਰਾਲ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਬਹੁਤੁ ਖਜਾਨਿਆ ॥
ਜਿਤਾ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰੁ ਆਪੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਬਹੁਤ ਖਜਾਨਿਆਂ ਕਾ ਘਰ ਨਾਮ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਪਾਰ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਹਚਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ਗੁਰ ਸਮਰਥ ਦੇਵ ॥
ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥੧੬॥

ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਯਹ ਸਭ ਬਿਸੇਖਨ ਗੁਰੂ ਮੇਂ ਹੈਂ॥੧੬॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਅਸੀਸ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਉਦਮੁ ਕਰੇਦਿਆ ਜੀਉ ਤੂੰ ਕਮਾਵਦਿਆ ਸੁਖ ਭੁੰਚੁ ॥
ਧਿਆਇਦਿਆ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਉਤਰੀ ਚਿੰਤ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਕੇ ਉਦਮ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਜੀਵਤਾ ਰਹੁ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਵਨੇ ਵਾਲਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸੁਖ ਭੋਗ ਹੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਆ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬੋਕ੍ਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾ ਮਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਉਤਰ ਜਾਵੇਗੀ ॥ ਪੂਰਬਲੇ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ ਉਤਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸੁਭ ਚਿੰਤਨ ਗੋਬਿੰਦ ਰਮਣ ਨਿਰਮਲ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰਉ ਇਕ ਘੜੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਵੰਤ ॥੨॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰਾ ਸੁਭ ਚਿੰਤਨ ਭਾਵ ਮਨਨ ਕਰੀਏ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਮਣ ਕਰੀਏ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਸੰਗ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਘੜੀ (ਮੁਹਤ) ਆਧੀ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਬਿਸਰੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇ ਤ ਕਾਹੇ ਡਰਪੀਐ ॥
ਜਿਸੁ ਮਿਲਿ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ਤਿਸੁ ਜੀਉ ਅਰਪੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੋਤਾ ਤੋ ਕਿਉਂ ਡਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵ ਅਰਪਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਇਐ ਚਿਤਿ ਨਿਹਾਲੁ ਸਾਹਿਬ ਬੇਸੁਮਾਰ ॥
ਤਿਸ ਨੋ ਪੋਹੇ ਕਵਣੁ ਜਿਸੁ ਵਲਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਐਸਾ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਜਬ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਵੈ ਤੋ ਜੀਵ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੈ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਿਸਕੀ ਤਰਫ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਨ ਪਾਪ (ਪੋਹੇ) ਸਪਰਸ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕੈ ਵਸਿ ਨ ਕੋਈ ਬਾਹਰਾ ॥
ਸੋ ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਸਚਿ ਸਮਾਹਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਏਹੀ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਕੇ ਬਸ ਹੈ ਕੋਈ ਉਸ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਚਾ (ਸਮਾਹਰਾ) ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਵੁਠਾ) ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਧਿਆਇਨਿ ਤੁਧੁ ਤੂੰ ਰਖਣ ਵਾਲਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੫੨੩

ਸਿਰਿ ਸਭਨਾ ਸਮਰਥੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥੧੭॥

ਹੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਔ ਸਮਰਥ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਲੋਭ ਮੋਹ ਦੁਸਟ ਬਾਸਨਾ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਇਨ ਖੋਟੀਆਂ ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਨੇ) ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਖਾਂਦਿਆ ਖਾਂਦਿਆ ਮੁਹੁ ਘਠਾ ਪੈਨੰਦਿਆ ਸਭੁ ਅੰਗੁ ॥

ਨਾਨਕ ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨਾ ਦਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿਨ ਸਚਿ ਨ ਲਗੋ ਰੰਗੁ ॥੨॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਖਾਤੇ ਖਾਤੇ (ਮੁਹੁ ਘਠਾ) ਭਾਵ ਦਾਂਤ ਭੀ ਘਸ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਗਹਣੋਂ ਕੋ ਪਹਨਤੇ ਹੂਏ ਅੰਗ ਭੀ ਘਸ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਸਿਥਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਉ ਹੋਵਣਾ ॥

ਜਹ ਜਹ ਰਖਹਿ ਆਪਿ ਤਹ ਜਾਇ ਖੜੋਵਣਾ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਨਾਂ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਆਪ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤਿਸ ਤਿਸ ਜਗਾਂ ਪਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਖੜੋਨਾ ਭਾਵ ਠਹਿਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਤੇਰੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ਦੁਰਮਤਿ ਧੋਵਣਾ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਤੁਧੁ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭਰਮੁ ਭਉ ਖੋਵਣਾ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪਰੇਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜਿਤਨੇ ਭਰਮ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਭੈ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਖੋਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਸੇ ਜੋਨਿ ਨ ਜੋਵਣਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਇਕੁ ਨੈਣ ਅਲੋਵਣਾ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਨਾਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਅਲੋਵਣਾ) ਦੇਖਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜਿਨ੍ਹੀ ਪਛਾਤਾ ਹੁਕਮੁ ਤਿਨ੍ ਕਦੇ ਨ ਰੋਵਣਾ ॥

ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਬਖਸੀਸ ਮਨ ਮਾਹਿ ਪਰੋਵਣਾ ॥੧੮॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਰੋਨਾ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਕਰੋ ਅਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪਰੋਨਾ ਕਰੂੰ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜੀਵਦਿਆ ਨ ਚੇਤਿਓ ਮੁਆ ਰਲੰਦੜੋ ਖਾਕ ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਸੰਗਿ ਗੁਦਾਰਿਆ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਨਪਾਕ ॥੧॥

ਜਬ ਤਕ ਜੀਉਤਾ ਰਹਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਨ ਕੀਆ ਮਰ ਕਰ ਖਾਕ ਮੇਂ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ (ਨਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ (ਸਾਕਤ) ਨਿਗੁਰੇ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ (ਗੁਦਾਰਿਆ) ਬਿਤਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜੀਵੰਦਿਆ ਹਰਿ ਚੇਤਿਆ ਮਰੰਦਿਆ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਤਾਰਿਆ ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਜੀਵਤਿਆਂ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਨੇ ਕੇ ਸਮਜ ਮੇਂ ਭੀ ਹਰਿ ਹੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮੇਂ ਰਹ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਆਪਿ ਰਖਣ ਵਾਲਿਆ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ਸਚੁ ਪਸਾਰਿਆ ॥

(ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ) ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੂੰ ਹੀ ਰਖਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸਭ ਮੈਂ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਊਣਾ ਕਹੀ ਨ ਹੋਇ ਘਟੇ ਘਟਿ ਸਾਰਿਆ ॥

ਮਿਹਰਵਾਨ ਸਮਰਥ ਆਪੇ ਹੀ ਘਾਲਿਆ ॥

(ਊਣਾ) ਖਾਲੀ ਤੂੰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ (ਸਾਰਿਆ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈਂ ਹੇ ਸਮਰੱਥ ਮੇਹਰਵਾਨ ਤੈਨੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੌ ਆਪ ਹੀ (ਘਾਲਿਆ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖਾਲਿਆ ॥

ਆਪੇ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੂੰ ਆਪ (ਵੁਠਾ) ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰਿਆ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਟੇਕ ਨਾਨਕ ਸੰਮ੍ਾਲਿਆ ॥੧੯॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸਭ ਕੁਛ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਲੈਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਮਾਲਿਆ ਭਾਵ ਸਿਮਰਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅਰੁ ਅੰਤਿ ਪਰਮੇਸਰਿ ਰਖਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਖਿਆ ॥

ਭੂਤ ਔ ਬਰਤਮਾਨ ਅਰ ਭਵਖ੍ਯਤ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਹਮ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ (ਚਖਿਆ) ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਾ ਸੰਗੁ ਅਪਾਰੁ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਵੈ ॥

ਪਾਏ ਮਨੋਰਥ ਸਭਿ ਜੋਨੀ ਨਹ ਭਵੈ ॥

ਅਬ ਅਪਾਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕਰਤੇ ਹਥਿ ਕਾਰਣੁ ਜੋ ਕਰੈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਸੰਤਾ ਧੂਰਿ ਤਰੈ ॥੧॥

ਜੋ ਕਾਰਣ ਭਾਵ ਕਰਤਬ ਕਰੇ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਹਥਿ) ਬਸ ਮੇਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਐਸੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਸੇ ਹਮਾਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਇ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਧਿਆਇਆ ਖਸਮੁ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਓ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਜਿਸ ਜਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਇਆ ॥

ਹੁਕਮੈ ਬੁਝਿ ਨਿਹਾਲੁ ਖਸਮਿ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਲੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਉਸਕੋ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਆ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੁ ਨਹ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਜੋ ਦਿਤਾ ਖਸਮਿ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਭਰਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਮੇਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਥਾ ਲਾਭੁ ਸੰਤੁਸਟ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸਹਿ ਦਇਆਲੁ ਬੁਝਾਏ ਹੁਕਮੁ ਮਿਤ ॥

ਜਿਸਹਿ ਭੁਲਾਏ ਆਪਿ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਮਹਿ ਨਿਤ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਮਿਤ੍ਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਹੁਕਮ ਸੋ ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿੰਦਕ ਮਾਰੇ ਤਤਕਾਲਿ ਖਿਨੁ ਟਿਕਣ ਨ ਦਿਤੇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਾਸ ਕਾ ਦੁਖੁ ਨ ਖਵਿ ਸਕਹਿ ਫੜਿ ਜੋਨੀ ਜੁਤੇ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕ ਖਿਨ ਭੀ ਹਰਿ ਨੇ ਟਿਕਨੇ ਨਹੀਂ ਦੀਏ ਤਤਕਾਲ ਮਾਰ ਡਾਰੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦੁਖ (ਖਵਿ) ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਨਿੰਦਕ ਪਕੜ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਮੇਂ ਜੋੜ ਦਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੨੪

ਮਥੇ ਵਾਲਿ ਪਛਾੜਿਅਨੁ ਜਮ ਮਾਰਗਿ ਮੁਤੇ ॥

ਦੁਖਿ ਲਗੈ ਬਿਲਲਾਣਿਆ ਨਰਕਿ ਘੋਰਿ ਸੁਤੇ ॥

ਮਥੇ ਭਾਵ ਸਿਰ ਕੇ ਵਾਲ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਗਿਰਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਮੁਤੇ) ਛੁਟੇ ਭਾਵ ਪਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਪੋਠੋਹਾਰੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਫੇਰ ਰੌਰਵਾਦਿ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੇਂ (ਸੁਤੇ) ਸੁਟੇ ਭਾਵ ਪੜੇ ਹੂਏ ਦੁਖ ਲਗੇ ਸੇ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਦਾਸ ਰਖਿਅਨੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਤੇ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਯ ਰੂਪ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਗਲੇ ਸੇ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਨੁ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਧਿਆਇਐ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਬਡਭਾਗੀਓ ਗੁਰਮੁਖੋ ਰਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੋ ਸੋ ਰਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਲ ਥਲ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਉਨੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਤਿਸੁ ਲਾਗਤੇ ਜਿਸ ਨੋ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਬਿਲਪਤੇ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਉ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਕਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬਿਘਨ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਖਾਲੀ ਘਰ ਕਾ ਕਊਆ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਕਾਉਂ ਕਾਉਂ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਮਨਮੁਖ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਦਾਤਾਰੁ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਿਆ ॥
ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮਨਿ ਆਸ ਗਏ ਵਿਸੂਰਿਆ ॥

ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਛਾ ਆਸ ਹੈਸੀ ਸੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ (ਵਿਸੂਰਿਆ) ਝੋਰਿਆਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਭੀ ਮਿਟ ਗਿਆ॥

ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਿਸ ਨੋ ਭਾਲਦਾ ॥
ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਸੰਗਿ ਜੋਤਿ ਰਹਿਆ ਘਾਲਦਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਖੋਜਤਾ ਥਾ ਵਹੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਅਬ (ਜੋਤਿ) ਜੀਵਕਲਾ ਜੋਤ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਘਾਲ ਭਾਵ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਕਮਾਈ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੁਆ ਹੂੰ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਵੁਠੇ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ॥
ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਜਨਮੁ ਨ ਤਹਾ ਮਰਿ ॥

ਆਚੁਤ ਸੁਖ ਜੋ ਸਰਬ ਅਨੰਦੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਮੇਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਆਵਣ ਜਾਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਜੋ ਤਿਸ ਅਚਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਕੁ ਇਕੁ ਇਕੁ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨੧॥੧॥੨॥ ਸੁਧੁ

ਅਬ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਸੇਵਕ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੋਨੋਂ ਅਭਿੰਨ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਇਹ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਚੇ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਇਆ ਹੂੰ॥੨੧॥੧॥੨॥ਸੁਧੁ

ਰਾਗੁ ਗੂਜਰੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ਬਾਣੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਾ ਚਉਪਦਾ ਘਰੁ ੨ ਦੂਜਾ ॥

ਏਕ ਸਾਧੂ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਕਿਸੀ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਥਾ ਕਬੀਰ ਨੇ ਕਈ ਬਾਰ ਭਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਫਿਰ ਮਰ ਕਰ ਉਸੀ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਕਾ ਬੈਲ ਹੂਆ ਅਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਪੜੇ ਅੰਨ ਗਾਹਤੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਸਬਦਿ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਚਾਰਿ ਪਾਵ ਦੁਇ ਸਿੰਗ ਗੁੰਗ ਮੁਖ ਤਬ ਕੈਸੇ ਗੁਨ ਗਈਹੈ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਠੇਗਾ ਪਰਿਹੈ ਤਬ ਕਤ ਮੂਡ ਲੁਕਈਹੈ ॥੧॥

ਚਾਰ ਪੈਰ ਹੋਇੰਗੇ ਦੋਇ ਸਿੰਗ ਹੋਇੰਗੇ ਮੁਖ ਸੇ ਗੂੰਗਾ ਹੋਇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਬੋਲੀ ਕੋਈ ਨ ਸਮਝੈਗਾ ਤਬ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਨ ਕਰੈਗਾ। ਜਬ ਊਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਹੂਏ ਸਿਰ ਪਰ ਸੋਟਾ ਪੜੈਗਾ ਤਬ ਕਹਾਂ ਸਿਰ ਛਪਾਵੈਂਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਬੈਲ ਬਿਰਾਨੇ ਹੁਈਹੈ ॥
ਫਾਟੇ ਨਾਕਨ ਟੂਟੇ ਕਾਧਨ ਕੋਦਉ ਕੋ ਭੁਸੁ ਖਈਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਗਾਨੇ ਬੈਲ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਬਿਗਾਨੇ ਬੈਲ ਕਹਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬੇਦਰਦ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮ ਲਿਆ ਜਾਏਗਾ ਨਾਕ ਪਾੜੇ ਹੂਏ ਕੰਧੇ ਟੂਟੇ ਹੂਏ ਹੋਵੇਂਗੇ ਅਰ ਕੋਦਰੇ ਕਾ ਭੋਹੁ ਖਾਵੇਂਗਾ॥

ਸਾਰੋ ਦਿਨੁ ਡੋਲਤ ਬਨ ਮਹੀਆ ਅਜਹੁ ਨ ਪੇਟ ਅਘਈਹੈ ॥
ਜਨ ਭਗਤਨ ਕੋ ਕਹੋ ਨ ਮਾਨੋ ਕੀਓ ਅਪਨੋ ਪਈਹੈ ॥੨॥

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬਨ ਮੈਂ ਚਰਤਾ ਫਿਰੇਂਗਾ (ਅਜਹੁ ਨ) ਤੌ ਭੀ ਪੇਟ ਨ ਭਰੇਗਾ। ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾਂ ਸੋ ਇਸੀ ਬੈਲ ਕੀ ਭਾਂਤ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵੈਂਗੇ॥੨॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤ ਮਹਾ ਭ੍ਰਮਿ ਬੂਡੋ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭਰਮਈਹੈ ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਮਹਾਂ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਅਨੇਕੋਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭਰਮੇਗਾ ਵਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਖੋਇਓ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰਿਓ ਇਹੁ ਅਉਸਰੁ ਕਤ ਪਈਹੈ ॥੩॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਖੋਇ ਦੀਆ ਫਿਰ ਹੇ ਮੂਰਖ ਇਸ (ਔਸਰ) ਸਮਯ ਕੋ ਕਹਾਂ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੩॥

ਭ੍ਰਮਤ ਫਿਰਤ ਤੇਲਕ ਕੇ ਕਪਿ ਜਿਉ ਗਤਿ ਬਿਨੁ ਰੈਨਿ ਬਿਹਈਹੈ ॥

ਜੀਉ ਤੇਲੀ ਕੇ (ਕਪਿ) ਬੈਲ ਕੀ ਭਾਂਤ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੈਲ ਕੋ ਚਲਣੇ ਭਾਵ ਮਜਲ ਭਰ ਜਾਣੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਤ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕੋਲੂ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੀ ਗ੍ਰਸਥ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਚੌਰਾਸੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਤੇਲਕ) ਰਤਕਾ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਜੈਸੇ (ਕਪਿ) ਬਾਂਦਰ ਅਗਨ ਜਾਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਪਿ ਕੀ ਰਾਤ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਉ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਬੁਧੀ ਕਰ ਭਰਮਤੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਿਖਿਓਂ ਮੇਂ ਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਦਯਪੀ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦਯਪੀ ਵਹੁ ਸੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੂੰਡ ਧੁਨੇ ਪਛੁਤਈਹੈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਧੁਨ ਕਰ ਪਛਤਾਵਨਾ ਕਰੇਗਾ॥ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੈਨੇ ਘਰ ਕਾ ਸਭ ਕਾਮ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬੇਟੇ ਬੇਟੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਜੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆ ਉਸਕੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਟਸਥ ਹੋ ਕਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਘਰੁ ੩ ॥

ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ ਰੋਵੈ ਕਬੀਰ ਕੀ ਮਾਈ ॥

ਏ ਬਾਰਿਕ ਕੈਸੇ ਜੀਵਹਿ ਰਘੁਰਾਈ ॥੧॥

ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਕੀ ਮਾਤਾ ਠੁਸਕ ਠੁਸਕ ਕੇ ਰੋਤੀ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਬਾਰਕ ਰਘੁਰਾਈ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕੈਸੇ ਜੀਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਕਛੁ ਖਾ ਪੀ ਕੇ ਹੀ ਜੀਵੇਗਾ॥੧॥

ਤਨਨਾ ਬੁਨਨਾ ਸਭੁ ਤਜਿਓ ਹੈ ਕਬੀਰ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲਿਖਿ ਲੀਓ ਸਰੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਐਸੇ ਕਹਨੇ ਲਗੀ ਕਬੀਰ ਤੈਨੇ ਤਨਨਾ ਬੁਨਨਾ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਯਹ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਲਿਖ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਲਗੁ ਤਾਗਾ ਬਾਹਉ ਬੇਹੀ ॥

ਤਬ ਲਗੁ ਬਿਸਰੈ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥੨॥

ਤਬ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜਬ ਤਕ ਨਲੀ ਕਾ ਤਾਗਾ (ਬਾਹਉ) ਚਲਾਉਤਾ ਹੂੰ (ਬੇਹੀ) ਨਾਲ ਕੇ ਛੇਦ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਓਰ ਚਿਤ ਲਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਮੁਝੇ ਰਾਮ ਪਜਾਰਾ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਉ ਅਧਿਕ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੂੰ॥੨॥

ਓਛੀ ਮਤਿ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਜੁਲਾਹਾ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲਹਿਓ ਮੈ ਲਾਹਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਹੈ ਔ ਜੁਲਾਹਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮੈਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਹਮਰਾ ਇਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਰਘੁਰਾਈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੁ ਹਮਾਰਾ ਔਰ ਇਨ ਬਾਲਕੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਰਘੁਨਾਥ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਦੇਇਗਾ ਇਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੁ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੨੫

ਗੂਜਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੌ ਰਾਜੁ ਦੇਹਿ ਤ ਕਵਨ ਬਡਾਈ ॥

ਜੌ ਭੀਖ ਮੰਗਾਵਹਿ ਤ ਕਿਆ ਘਟਿ ਜਾਈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨੁ ॥

ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਇ ਤੇਰਾ ਆਵਨ ਜਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਤੈ ਉਪਾਈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ॥

ਜਿਸ ਤੂੰ ਦੇਵਹਿ ਤਿਸਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਸਹਸਾ ਜਾਈ ॥

ਕਿਸੁ ਹਉ ਪੂਜਉ ਦੂਜਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਈ ॥੩॥
ਏਕੈ ਪਾਥਰ ਕੀਜੈ ਭਾਉ ॥
ਦੂਜੈ ਪਾਥਰ ਧਰੀਐ ਪਾਉ ॥
ਜੇ ਓਹੁ ਦੇਉ ਤ ਓਹੁ ਭੀ ਦੇਵਾ ॥
ਕਹਿ ਨਾਮਦੇਉ ਹਮ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥੪॥੧॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਨ ਪਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਨ ਹੋਇ। ਜੌ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਾਜ ਦੇਵੇ ਤੌ ਕਵਨ ਸੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗਾਵੇ ਤੌ ਕਿਆ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ। ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੈਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸੇ ਭਲਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਬੂਝ ਆਈ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੋ ਸੰਦੇਹ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੂੰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਦੇਖਣੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਹੇ ਤੂੰ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਕਿਆ ਜਾਨ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ। ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਏਕ ਪਥਰ ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਔ ਦੂਸਰੇ ਪਥਰ ਪਰ ਪੈਰ ਧਰਤੀ ਹੈ ਪੂਜਨੀਯ ਜਾਨ ਕਰ ਜਿਸ ਕੋ ਪੂਜੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਓਹ ਪਹਲਾ ਪਥਰ ਦੇਵ ਹੈ ਤੋ ਓਹ ਪਿਛਲਾ ਭੀ ਦੇਵ ਹੀ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ । ਜਿਸ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣੇ ਅਰ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਸੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਘਰੁ ੧ ॥
ਮਲੈ ਨ ਲਾਛੈ ਪਾਰ ਮਲੋ ਪਰਮਲੀਓ ਬੈਠੋ ਰੀ ਆਈ ॥
ਆਵਤ ਕਿਨੈ ਨ ਪੇਖਿਓ ਕਵਨੈ ਜਾਣੈ ਰੀ ਬਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਮਲ ਕਾ (ਲਾਛੈ) ਚਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪਾਰ ਮਲੋ) ਅਵਿਦਿਆ ਮਾਇਆ ਮਲ ਤੇ ਪਾਰ ਹੈ (ਪਰਮਲੀਓ) ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਸੁਧ ਸੁਗੰਧ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਸਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ (ਰੀ ਬਾਈ) ਹੇ ਸਖੀ ਉਸਕੋ ਆਉਤੇ ਹੁਏ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਬ ਆਇ ਕਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਔਰ ਕੌਣ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ॥੧॥

ਕਉਣੁ ਕਹੈ ਕਿਣਿ ਬੂਝੀਐ ਰਮਈਆ ਆਕੁਲੁ ਰੀ ਬਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰੀ ਬਾਈ) ਹੇ ਸਖੀ ਰਮਈਆ ਜੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਆਕੁਲੁ) ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕੌਣ ਕਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬੂਝਾ ਜਾਇ॥

ਜਿਉ ਆਕਾਸੈ ਪੰਖੀਅਲੋ ਖੋਜੁ ਨਿਰਖਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥
ਜਿਉ ਜਲ ਮਾਝੈ ਮਾਛਲੋ ਮਾਰਗੁ ਪੇਖਣੋ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਤਿਸਕੇ ਨਾ ਦੇਖਣੇ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਪੰਖੀ ਉੜਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਖੋਜ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਮਛ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕਬ ਆਇਆ ਅਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਏਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਆਕਾਸੈ ਘੜੂਅਲੋ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭਰਿਆ ॥
ਨਾਮੇ ਚੇ ਸੁਆਮੀ ਬੀਠਲੋ ਜਿਨਿ ਤੀਨੈ ਜਰਿਆ ॥੩॥੨॥

ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਕੇ ਪੁਲਾੜ ਕਾ ਘੜਾ ਔ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਸ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿਨਾ ਝੂਠ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਝੂਠ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕਰਕੇ ਸਤਜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬੀਠਲੋ) ਉਤਪਤ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕੋ (ਜਰਿਆ) ਸਹਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ

ਹੂਆ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਮੇਂ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤੋਂ ਕੋ ਜੜਾ ਹੈ॥੩॥੨॥ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਆ ਕਰੋ। ਤਿਸ ਪਰ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪਦੇ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੂਧੁ ਤ ਬਛਰੈ ਥਨਹੁ ਬਿਟਾਰਿਓ ॥
ਫੂਲੁ ਭਵਰਿ ਜਲੁ ਮੀਨਿ ਬਿਗਾਰਿਓ ॥੧॥

ਗਊ ਕੇ ਥਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਬਛੇ ਨੇ ਦੂਧ ਕੋ ਤੋ (ਬਿਟਾਰਿਓ) ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਜੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਫੂਲ ਭ੍ਰਮਰੋਂ ਨੇ ਜੂਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜਲ ਮਛਲੀ ਨੇ ਜੂਠਾ ਕਰਕੇ ਬਿਗਾੜ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਜਾ ਕਹਾ ਲੈ ਚਰਾਵਉ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਫੂਲੁ ਅਨੂਪੁ ਨ ਪਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮਜ ਆਪ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੇਂ ਕਿਆ ਵਸਤ ਲੈਕਰ ਕੇ ਚਢਾਉ ਔਰ ਦੂਧ ਆਦਿਕ ਕੋਈ ਬਸਤੂ ਪੂਜਾ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਅਨੂਪਮ ਫੂਲ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈਲਾਗਰ ਬੇਰ੍ਹੇ ਹੈ ਭੁਇਅੰਗਾ ॥
ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਸਹਿ ਇਕ ਸੰਗਾ ॥੨॥

ਮਲਿਆਗਿਰ ਚੰਦਨ ਸਰਪੋਂ ਸੇ ਬੇਸਿਟਤ ਭਾਵ ਬਹੇੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਜੂਠਾ ਹੋ ਗਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਔ ਬਿਖ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਏਕ ਜਗਹ ਬਸਨੇ ਸੇ ਪੂਜਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥੨॥

ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈਬੇਦਹਿ ਬਾਸਾ ॥
ਕੈਸੇ ਪੂਜ ਕਰਹਿ ਤੇਰੀ ਦਾਸਾ ॥੩॥

ਧੂਪ ਦੇਨਾ ਅਰ ਦੀਪਕ ਜਗਾਨਾ ਪੁਨਾ (ਨਈਬੇਦਹਿ) ਪਕਵਾਨ ਭੋਗ ਰਖਨਾ ਇਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਸੁਗੰਧੀ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਮਗ੍ਰੀ ਭੀ ਜੂਠੀ ਹੋ ਗਈ। ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਬ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਆਪ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੈਸੇ ਕਰੇਂ॥੩॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਪੂਜ ਚਰਾਵਉ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਵਉ ॥੪॥
ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਆਹਿ ਨ ਤੋਰੀ ॥
ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਕਵਨ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥੫॥੧॥

ਔਰ ਕੁਛ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ (ਆਹਿ ਨ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਮੇਰੀ ਕੌਨ ਗਤਿ ਹੋਇਗੀ ਜਿਸ ਹੇਤ ਸੇ ਆਪਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸੁਧ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਹਿਤ ਸੇਂ ਮੈਂ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਣ ਰੂਪ ਹੀ ਪੂਜਾ ਚੜਾਊਂਗਾ ਔਰ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਊਂਗਾ॥੫॥੧॥

ਗੂਜਰੀ ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀਉ ਕੇ ਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈ ਚੰਦ ਨਾਮ ਪੰਡਿਤ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰੁ ਮਲਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਚੀਨ੍ਾ ਕਾਹੇ ਭਇਆ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥੧॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮਲ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਉਦਾਸੀ ਕਾ ਭੇਖ ਕਿਉਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਘਟਿ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜੋ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੀਨਾ ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਿਉਂ ਬਨਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੨੬

ਭਰਮੇ ਭੂਲੀ ਰੇ ਜੈ ਚੰਦਾ ॥

ਨਹੀ ਨਹੀ ਚੀਨਿ੍ਆ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੈ ਚੰਦਾ ਪਖੰਡੀ ਭੇਖੀਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੀ ਹੈ॥ ਪਰਮਾਨੰਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੌ ਨ ਤੋ ਭੇਖੀ ਉਦਾਸੀਓਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਭੇਖੀ ਸੰਨਿਆਸੀਓਂ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਖਾਇਆ ਪਿੰਡੁ ਬਧਾਇਆ ਖਿੰਥਾ ਮੁੰਦਾ ਮਾਇਆ ॥

ਘਰੋਂ ਘਰੋਂ ਸੇ ਟੁਕੜੋਂ ਕੋ ਮਾਂਗ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਇਆ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਢਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਪੜਾ ਰਹਾ ਉਪਰ ਸੇ ਖਿੰਥਾ ਔਰ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਜੋਗ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਭੂਮਿ ਮਸਾਣ ਕੀ ਭਸਮ ਲਗਾਈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਕੀ ਰਾਖ ਲਗਾਇ ਲਈ ਭਵ ਮਸਾਣੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਤਉ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਤ੍ਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਇ ਜਪਹੁ ਰੇ ਕਾਇ ਤਪਹੁ ਰੇ ਕਾਇ ਬਿਲੋਵਹੁ ਪਾਣੀ ॥

ਅਰੇ ਕਿਉਂ ਪਾਖੰਡ ਸੇ ਜਪ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂ ਤਪ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੋ ਪਾਨੀ ਕਾ ਮਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜਿਨਿ੍ ਉਪਾਈ ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੩॥

ਇਹ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰ ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨਿਰਬਾਨੀ ਕੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੩॥

ਕਾਇ ਕਮੰਡਲੁ ਕਾਪੜੀਆ ਰੇ ਅਠਸਠਿ ਕਾਇ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਕਿਉਂ ਕਮੰਡਲ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂ ਕਾਪੜੀਏ ਬਨਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਸੁਨੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਣ ਬਿਨੁ ਗਾਹੁ ਕਿ ਪਾਹੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਰਵਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਮੇਂ ਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੇ ਪਰਾਲ ਕੋ ਗਾਹਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਪਾਉਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪਰਸਰਮ ਹੀ ਹੋਗਾ॥੪॥੧॥

ਅੰਤ ਕਾਲ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੂਨੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੂਜਰੀ ॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਲਛਮੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ ॥

ਸਰਪ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਭੁਲਾ ਕਰ ਜੇ ਅੰਤਕਾਲ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਭਾਵ ਧਨ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਜੋ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਵਲਿ ਵਲਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਰਪ ਕੀ ਜੂਨ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਰੀ ਬਾਈ ਗੋਬਿਦ ਨਾਮੁ ਮਤਿ ਬੀਸਰੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਰੀ ਸਖੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਇ॥੧॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ ॥
ਬੇਸਵਾ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ ॥੨॥

ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜੋ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਮਰ ਜਾਇ ਤੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬੇਸਿਆ ਕੀ ਜੂਨ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਲੜਿਕੇ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ ॥
ਸੂਕਰ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ ॥੩॥

ਅੰਤਕਾਲ ਜੋ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਜੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੂਕਰ ਕੀ ਜੋਨਿ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਜੋ ਮੰਦਰ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ ॥
ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨਿ ਵਲਿ ਵਲਿ ਅਉਤਰੈ ॥੪॥

ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਜੋ ਮੰਦਰੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਜੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਨਾਰਾਇਣੁ ਸਿਮਰੈ ਐਸੀ ਚਿੰਤਾ ਮਹਿ ਜੇ ਮਰੈ ॥
ਬਦਤਿ ਤਿਲੋਚਨੁ ਤੇ ਨਰ ਮੁਕਤਾ ਪੀਤੰਬਰੁ ਵਾ ਕੇ ਰਿਦੈ ਬਸੈ ॥੫॥੨॥

ਅੰਤ ਸਮਿਆਂ ਮੇਂ ਜੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੀ ਭਾਵ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾਵਨੀ ਮੇਂ ਜੋ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਜੇ (ਪੀਤੰਬਰੁ) ਪੀਤ ਬਸਨ ਧਾਰੀ ਭਗਵਾਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਪੁਰਖ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥੨॥

ਗੂਜਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੈਦੇਵ ਜੀਉ ਕਾ ਪਦਾ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਜੀਵ ਸਰਬ ਦੁਖ ਅਰ ਜਮ ਆਦਿ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੁਟੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਮਾਦਿ ਪੁਰਖਮਨੋਪਿਮੰ ਸਤਿ ਆਦਿ ਭਾਵ ਰਤੰ ॥

ਪਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ ਆਦਿ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਪੁਰਖ ਨਰਕ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਵਾ ਪੂਰਨ ਅਨੁਪਮ ਉਪਮਾ ਜਿਸਕੀ ਅਪ੍ਰਮਾਨ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਸਤਿ ਆਦੀ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਨ ਅਰ ਆਨੰਦ ਭਾਵ ਕਹੀਏ ਵਿਸੇਸਨ ਤਿਨਾ ਵਿਸੇਸਨਾ ਮੈਂ ਰਤ ਕਹੀਏ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਤਦ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਰਤੰ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪਰਮਦਭੁਤੰ ਪਰਕ੍ਰਿਤਿ ਪਰੰ ਜਦਿਚਿੰਤਿ ਸਰਬ ਗਤੰ ॥੧॥

ਪਰ ਕਹੀਏ ਉਤਕ੍ਰਿਸਟ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਅਦਭੁਤ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਕ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਜਗਤ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰੇ ਹੈ ਯਤ ਜੋ ਅਚਿਤ ਦਕਾਰ ਕਾ ਤਕਾਰ ਹੂਆ ਦੋ ਰੂਪ ਵਿਆਕਰਨ ਸੇ ਜਾਨਨੇ ਵਾ ਜਦ ਕਹੀਏ ਜੇਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰ॥੧॥

ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨੋਰਮੰ ॥
ਬਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਤ ਮਇਅੰ ॥
ਨ ਦਨੋਤਿ ਜ ਸਮਰਣੇਨ ਜਨਮ ਜਰਾਧਿ ਮਰਣ ਭਇਅੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ (ਮਨੋਰਮੰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਮਨ ਆਦਿ ਮੇਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਬਦਿ ਕਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਵਾ ਜਸ ਕਉ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਅਰ ਤਤ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ

ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਜਰਾ ਆਦਿ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਆਧਿ ਮਨ ਕੇ ਦੁਖ ਬਿਆਧਿ ਸਰੀਰ ਕੇ ਉਪਾਧ ਪਿਤ੍ਰ ਦੇਵਤਾ ਕਰ ਦੁਖ ਭੈ ਜਮ ਆਦਿ ਸਤ੍ਰੂ ਕਾ ਇਨਕੀ (ਦਨੋਤਿ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਇਛਸਿ ਜਮਾਦਿ ਪਰਾਭਯੰ ਜਸੁ ਸ੍ਵਸਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤੰ ॥
ਭਵ ਭੂਤ ਭਾਵ ਸਮਬ੍ਹਿਅੰ ਪਰਮੰ ਪ੍ਰਸੰਨਮਿਦੰ ॥੨॥

ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਮ ਆਦਿ ਕੇ ਭੈ ਤੇ ਪਰੇ ਹੋਨੇ ਕੀ ਵਾ ਪਰਾਭਾਵ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਜਮ ਕਾ ਆਦਕਾ ਸੇ ਕ੍ਰਤਬ (ਸ੍ਵਸਤਿ) ਕਲਜਾਨ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜਸ (ਸੁਕ੍ਰਿਤ) ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਤਿਸਨੂੰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੇ ਜਸ ਤੇ ਜਮ ਆਦਿ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਰਤਮਾਨ ਭੂਤ ਬਤੀਤ ਭਾਵ ਭਾਵੀ ਆਗੇ ਸੰਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਮੈਂ ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਿਤ ਅਨੰਤ ਇਦੰ ਏਹੁ ਜੋ ਇਸ ਪੂਰਬ ਲਖਣ ਸਹਿਤ ਕਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਲੋਭਾਦਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹੰ ਜਦਿਬਿਧਿ ਆਚਰਣੰ ॥
ਤਜਿ ਸਕਲ ਦੁਹਕ੍ਰਿਤ ਦੁਰਮਤੀ ਭਜੁ ਚਕ੍ਰਧਰ ਸਰਣੰ ॥੩॥

ਲੋਭ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਜੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਰਾਏ ਗ੍ਰਿਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਵਾ ਜਦ ਕਾ ਜਤ ਦਕਾਰ ਸੇ ਤਕਾਰ ਅਕਾਰ ਦੇ ਹੁਏ ਅਵਿਧੀ ਹੂਆ ਨਛੇਧ ਹੋਰ ਦੁਹ ਕ੍ਰਿਤ ਹਿੰਸਾ ਨਿੰਦਾ ਆਦਿ ਦੁਰਮਤੀ ਜੋ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਜੀਵ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਸਕਲ ਤਜ ਜਦਿ ਕਹੀਏ ਜੋ ਬਿਧੀ ਅਚਾਰ ਹੈ ਸੋ ਭਜ ਸੇਵਨ ਕਰ ਭਜ ਧਾਂਤੂ ਸੇਵਨੇ ਅਰਥ ਮੇਂ ਹੈ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਜੋ ਭਜਨ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨਸੀ ਕਰਮ ਹੈ ਚਕ੍ਰ ਧਰ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜੋ ਬਿਘਨ ਦੂਰ ਕਰੈ ਜੈਸੇ ਗਜ ਕੋ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੋ ਲੋਭ ਆਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਕਰ ਜੋ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਔਰ (ਅਬਿਧਿ) ਭਾਵ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਹੇ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਇਨ ਸਭ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰ ਕੇ ਸੁਦਰਸਨ ਚਕ੍ਰ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ (ਭਜ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ॥੩॥

ਹਰਿ ਭਗਤ ਨਿਜ ਨਿਹਕੇਵਲਾ ਰਿਦ ਕਰਮਣਾ ਬਚਸਾ ॥
ਜੋਗੇਨ ਕਿੰ ਜਗੇਨ ਕਿੰ ਦਾਨੇਨ ਕਿੰ ਤਪਸਾ ॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੀ (ਨਿਜ) ਆਪ ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਸਰੀਰ ਬਾਨੀ ਕਰ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋਗ ਅਰ ਜਗ ਤਪ ਅਰ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਭੋਗ ਮੋਖ ਸਭ ਫਲ ਭਗਤੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥੪॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦੇਤਿ ਜਪਿ ਨਰ ਸਕਲ ਸਿਧਿ ਪਦੰ ॥
ਜੈਦੇਵ ਆਇਉ ਤਸ ਸਫੁਟੰ ਭਵ ਭੂਤ ਸਰਬ ਗਤੰ ॥੫॥੧॥

ਹੇ ਨਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੇ ਜਾਪ ਕਰ ਜੋ ਜਾਪ ਸਭ ਸਿਧੀਓਂ ਕਾ (ਪਦੰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਭਵ ਭੂਤ ਸਰਬ ਗਤੰ) ਭਵਿਖਜਤ ਕਾਲ ਭੂਤ ਕਾਲ ਬਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸਰਬ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੈ ਮੈਂ (ਸਫੁਟੰ) ਪ੍ਰਗਟ (ਤ) ਤਿਸ ਕੀ (ਸ) ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੂੰ॥੫॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੨੭

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਕ ਜਨ ਬਨੇ ਠਾਕੁਰ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥
ਜੋ ਤੁਮਰਾ ਜਸੁ ਕਹਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਤਿਨ ਮੁਖ ਭਾਗ ਸਭਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਆਪ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਸੇ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖਜ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਸਭਾਗੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਟੂਟੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਫਾਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥
ਹਮਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਗੁਰ ਮੋਹਨਿ ਹਮ ਬਿਸਮ ਭਈ ਮੁਖਿ ਲਾਗੇ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਿਉ ਲਗਾਇ ਕਰ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਫਸਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਮੋਹਨ (ਗੁਰ) ਪੂਜਿਆ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਆਪਨੇ ਮੋਹਤ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪਕੇ (ਮੁਖਿ ਲਾਗੇ) ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਭਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਸੋਈ ਅੰਧਿਆਰੀ ਗੁਰ ਕਿੰਚਤ ਕਿਰਪਾ ਜਾਗੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਮੋਹਿ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਲਾਗੇ ॥੨॥੧॥

ਅਗਿਆਨ ਸਹਤ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤਿ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹੁਈ ਥੀ ਜਬ ਕਿੰਚਤ ਮਾਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਤਬ ਗਿਆਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦਾਸੀ ਕੋ ਅਬ ਆਪਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ॥੨॥੧॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮੇਰੋ ਸੁੰਦਰੁ ਕਹਹੁ ਮਿਲੈ ਕਿਤੁ ਗਲੀ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਬਤਾਵਹੁ ਮਾਰਗੁ ਹਮ ਪੀਛੈ ਲਾਗਿ ਚਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰਾ ਸੁੰਦਰ ਪਤੀ ਹਰਿ ਕਹੋ ਕਿਸੁ (ਗਲੀ) ਭਾਵ ਰਸਤੇ ਸੇ ਮਿਲੇਗਾ ਹੇ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤਹੁ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਪੀਛੈ ਲਾਗ ਕਰ ਚਲੀ ਹੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਸਤਾ ਬਤਾਵਹੁ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਇਹ ਚਾਲ ਬਨੀ ਹੈ ਭਲੀ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਸਖੀ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਬਚਨ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕੋ ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਇਹੀ ਭਲੀ ਚਾਲ ਬਨੀ ਹੈ॥

ਲਟੁਰੀ ਮਧੁਰੀ ਠਾਕੁਰ ਭਾਈ ਓਹ ਸੁੰਦਰਿ ਹਰਿ ਢੁਲਿ ਮਿਲੀ ॥੧॥

ਚਾਹੇ ਵਹੁ ਕੈਸੀ ਭੀ (ਲਟੁਰੀ) ਚੰਚਲ ਹੋ ਔਂ (ਮਧੁਰੀ) ਛੋਟੀ ਭਾਵ ਗੁਨਹੀਨ ਹੈ ਔਂ ਜੋ ਸੁੰਦਰੀ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸੇਂ (ਢੁਲਿ) ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲੀ ਹੈ ਵਾ (ਲਟੁਰੀ) ਲਟਕ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮਣ ਹੈ (ਮਧੁਰੀ) ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਵਾਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੋ ਪ੍ਰਿਉ ਸਖੀਆ ਸਭ ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਜੋ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਸਾ ਭਲੀ ॥
ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਕਿਆ ਕਰੈ ਬਿਚਾਰਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਰਾਹਿ ਚਲੀ ॥੨॥੨॥

ਵਹੁ ਪਤੀ ਏਕ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵ ਉਸ ਪਤੀ ਕੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਉਸ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਉਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਭਲੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਬੀਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਰਾਹ ਮੇਂ ਚਲੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ-ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਤੇ ਰਹੀਐ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀਨੀ ਚੋਲੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ (ਚਲੂਲੈ) ਸਘਨ ਰੰਗ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਰੂਪ ਚੋਲੀ ਭੀਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਫਿਰਉ ਦਿਵਾਨੀ ਆਵਲ ਬਾਵਲ ਤਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਹਰਿ ਢੋਲੀਐ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ (ਢੋਲੀਐ) ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਹੇਤ ਮੈਂ ਦਿਵਾਨੀ ਹੂਈ (ਆਵਲ ਬਾਵਲ) ਅਸਤ ਬਿਅਸਤ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਕੋਈ ਮੇਲੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਗੁਲ ਗੋਲੀਐ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਵ ਪਤੀ ਹੈ ਉਸਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਮਿਲਾਇ ਦੇਇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਸਨ ਦਾਸੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਵਹੁ ਅਪੁਨਾ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਝੋਲੀਐ ॥

ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਜੋ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਾਉਤੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੂਰ (ਝੋਲੀਐ) ਹਟਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਲਾਧਾ ਦੇਹ ਟੋਲੀਐ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਇਸੀ ਦੇਹ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਅਬ ਹਮ ਚਲੀ ਠਾਕੁਰ ਪਹਿ ਹਾਰਿ ॥

ਜਬ ਹਮ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਈ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਅਬ ਮੈਂ ਹਾਰ ਕਰ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਚਲੀ ਆਈ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੀ ਆਈ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਬ ਮਾਰ ਚਾਹੇ ਰਖਿਆ ਕਰ। ਭਾਵ ਆਪਕੇ ਅਧੀਨ ਹਾਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੨੮

ਲੋਕਨ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਉਪਮਾ ਤੇ ਬੈਸੰਤਰਿ ਜਾਰਿ ॥

ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਹਉ ਭਾਵੈ ਬੁਰਾ ਕਹਉ ਹਮ ਤਨੁ ਦੀਓ ਹੈ ਢਾਰਿ ॥੧॥

ਦੁਨੀਆਂਦਾਰ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਔਰ ਚਤਰਾਈ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਹਮਨੇ ਗਿਆਨ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਜਲਾਇ ਦੇਈ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਹੋ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਕਹੋ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨ (ਢਾਰਿ) ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥ ਆਪਣਾ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਆਵਤ ਸਰਣਿ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਰੀ ਤਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਆਉਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਤੁਮ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਹਮਾਰੀ ਲਜਿਆ ਰਾਖਹੁ॥੨॥੪॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ਸਾਧ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਜਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਐਸੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਦੇਖ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੁਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਾਵਨ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਹ ਜੂਠਾਰੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪੁਰਖ ਹੋ ਹਮ (ਜੂਠਾਰੀ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਤੁਮ ਸੇ ਮਿਲਹਿ॥

ਹਮਰੈ ਜੀਇ ਹੋਰੁ ਮੁਖਿ ਹੋਰੁ ਹੋਤ ਹੈ ਹਮ ਕਰਮਹੀਣ ਕੂੜਿਆਰੀ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਔਰ ਹੋਤਾ ਔ ਮਨ ਮੇਂ ਔਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਪਟੀ ਹਾਂ ਹਮ ਝੂਠੇ ਜੀਵ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮਰੀ ਮੁਦ੍ਰ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਦੁਸਟ ਦੁਸਟਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਇਹ ਹਮਾਰੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਬਾਹਰ ਚਿੰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦੁਸਟਤਾ ਹੀ ਦੁਸਟਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ (ਮੁਦ੍ਰ) ਕੂਚੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦਯ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕੀ ਜੋ ਦੁਸਟਤਾ ਰੂਪ ਕਠਨ ਮੈਲ ਥੀ ਸੋ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਜੋ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੨॥੫॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸੁੰਦਰਿ ਹੈ ਨਕਟੀ ॥

ਜਿਉ ਬੇਸੁਆ ਕੇ ਘਰਿ ਪੂਤੁ ਜਮਤੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ਹੈ ਧ੍ਰਕਟੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁੰਦਰ ਭੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਨਕਟੀ ਭਾਵ ਜਸ ਰੂਪ ਨਾਕ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ। ਕੈਸੇ? ਜੈਸੇ ਬੇਸੁਆ ਕੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਧ੍ਰਕਟੀ) ਕਟੀ ਹੁਈ ਧਿਰ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹਿ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੇ ਬਿਗੜ ਰੂਪ ਬੇਰਕਟੀ ॥

ਜਿਉ ਨਿਗੁਰਾ ਬਹੁ ਬਾਤਾ ਜਾਣੈ ਓਹੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਹੈ ਭ੍ਰਸਟੀ ॥੧॥

ਜਿਨ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਪੁਰਸ ਅੰਤਰ ਤੇ ਬਿਗੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਬਾਹਰ ਸੇ ਭੀ (ਬੇਰਕਟੀ) ਕੁਸਟੀ ਭਾਵ ਮੰਦਕਰਮੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਨਿਗੁਰਾ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੀਆ ਬਾਤਾਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੁਹ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਭਾਵ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਭ੍ਰਿਸਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਵਾ ਕਿਰਿਆ ਵਾਲਾ ਬੇਮੁਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ ਕਉ ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨਾ ਸਾਧ ਜਨਾ ਪਗ ਚਕਟੀ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਹੈ ਉਨਕੋ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਗੋਂ ਕੀ (ਚਕਟੀ) ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਛੈ ਛੁਕਟੀ ॥੨॥੬॥

ਛਕਾ ੧

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗਕਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਛੁਟੀ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਈ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸਮਰੱਥੁ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈ ਔਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਇ ਤਬ ਹੇ ਹਰਿ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਤੇਰਾ ਧਿਆਉਂਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਏਕੋ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਸਮਾਈਐ ॥
ਘਟਿ ਅਵਘਟਿ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਈਐ ॥੧॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਭੀ ਤੁਹੀ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਤੁਹੀ ਏਕ ਹੈ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਤੁਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹਰਿ ਸਭ (ਘਟਿ ਅਵਘਟਿ) ਸੁਖਾਲੇ ਔਰ ਕਠਨ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਏਕ ਤੂਹੀ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਸੇਵਕ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਤਹੂ ਪਾਈਐ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਔ ਮੁਨਿ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਸੁਖਦਾਤੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥੨॥੧॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਤੋੜਨੇ ਹਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਨਿਤਜ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮਾਈ ਹੋਨਹਾਰ ਸੋ ਹੋਈਐ ॥
ਰਾਚਿ ਰਹਿਓ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੀ ਕਹਾ ਲਾਭੁ ਕਹਾ ਖੋਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਭਾਈ ਜੋ ਹੋਨਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਹੋਇਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੀ ਰਚਨਾ ਮੇਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਖੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਹ ਫੂਲਹਿ ਆਨੰਦ ਬਿਖੈ ਸੋਗ ਕਬ ਹਸਨੋ ਕਬ ਰੋਈਐ ॥
ਕਬਹੂ ਮੈਲੁ ਭਰੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਬ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਧੋਈਐ ॥੧॥

ਕਹੀ ਬਿਖਿਆ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਫੂਲਾ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰ ਕਹੀ ਹਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹੀ ਸੋਗ ਕਰ ਰੋਤਾ ਹੈ ਕਹੀ ਮੈਲ ਮੇਂ ਭਰਾ ਹੂਆ ਅਭਿਮਾਨੀ ਬਨੀਤਾ ਹੈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕੀਆ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਅਲੋਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖਿ ਸੋਈਐ ॥੨॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕੋਈ ਮੇਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੇਂ ਸੈਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੨੯

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮਾਈ ਸੁਨਤ ਸੋਚ ਭੈ ਡਰਤ ॥

ਮੇਰ ਤੇਰ ਤਜਉ ਅਭਿਮਾਨਾ ਸਰਨਿ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਪਰਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਭਾਈ ਜਬ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੇ ਦੁਖ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹਮ ਸੋਚ ਕਰ ਡਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਔ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਉ ਨਾਹਿ ਨ ਕਾ ਬੋਲ ਕਰਤ ॥

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਉ ਹੀਏ ਮੋਰੇ ਤੇ ਬਿਸਰਤ ਜਾਈ ਹਉ ਮਰਤ ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮੈਂ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਨਹੀਂ ਕਾ (ਬੋਲ) ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਵਾ (ਨਾਹਿ) ਭਰਤਾ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਇਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਿਯ ਸੇ ਨ ਬਿਸਰ ਜਾਇ॥੧॥

ਸੁਖਦਾਈ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਮੇਰੀ ਬਹੁਤੁ ਇਆਨਪ ਜਰਤ ॥

ਨਿਰਗੁਨਿ ਕਰੂਪਿ ਕੁਲਹੀਣ ਨਾਨਕ ਹਉ ਅਨਦ ਰੂਪ ਸੁਆਮੀ ਭਰਤ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ (ਇਆਨਪ) ਮੂਰਖਤਾ ਕੋ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਹੂੰ ਰੂਪ ਸੇ ਹੀਨ ਹੂੰ ਕੁਲ ਸੇ ਹੀਨ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਭਰਤਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ (ਭਰਤ) ਪਾਲਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਿ ਸਦਹੂੰ ॥

ਗਾਵਤ ਸੁਨਤ ਜਪਤ ਉਧਾਰੈ ਬਰਨ ਅਬਰਨਾ ਸਭਹੂੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਕੀ ਨਿਤ੍ਯ ਹੀ (ਕੀਰਤਿ) ਉਸਤਤ ਕਰ ਜਿਸ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਗਾਉਤੇ ਸੁਨਤੇ (ਬਰਨ ਅਬਰਨਾ) ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਲੋਗ ਸਭ ਉਧਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਤੇ ਉਪਜਿਓ ਤਹੀ ਸਮਾਇਓ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਾਨੀ ਤਬਹੂੰ ॥

ਜਹਾ ਜਹਾ ਇਹ ਦੇਹੀ ਧਾਰੀ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਬਹੂੰ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਦੇਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਕਿਸੀ ਦੇਹੀ ਮੇਂ ਰਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਬ ਇਹ ਬਿਧ ਜਾਣ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਕੋ ਅਨਿਤ੍ਯ ਜਾਣ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਿਮਰਣ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੂਆ ਤਬ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵ ਜਹਾਂ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਥਾ ਫਿਰ ਉਸੀ ਮੇਂ (ਸਮਾਇਓ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ॥੧॥

ਸੁਖੁ ਆਇਓ ਭੈ ਭਰਮ ਬਿਨਾਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਪ੍ਰਭ ਜਬਹੂ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਮਨੋਰਥ ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਜਿ ਲਬਹੂੰ ॥੨॥੪॥

ਜਬ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਭਰਮ ਅਰ ਭੈ ਨਾਸ ਹੂਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਅਰ ਲਾਲਚ ਤਿਆਗਣੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੪॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮਨ ਜਿਉ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਉ ॥

ਨੀਚਹੁ ਨੀਚੁ ਨੀਚੁ ਅਤਿ ਨਾਨ੍ਹਾ ਹੋਇ ਗਰੀਬੁ ਬੁਲਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਭਾਵਉ) ਭਾਵੈ ਵਾ ਤੂੰ ਉਸਕੋ ਅਛਾ ਲਗੈ ਸੋ ਕਰ ਨੀਚੋਂ ਸੇ ਨੀਚ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਨੀਚ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਛੋਟਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅੰਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੇ (ਬੁਲਾਵਉ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਅਡੰਬਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਰਥੇ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਘਟਾਵਉ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਅਡੰਬਰ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਮ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ॥

ਜਿਉ ਅਪੁਨੋ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖੁ ਮਾਨੈ ਤਾ ਮਹਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਉ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ॥੧॥

ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਰੇਣੁ ਦਾਸਨ ਕੀ ਜਨ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਬਨੁ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਬਡਿਆਈ ਨਾਨਕ ਜੀਵਉ ਮੁਖਹੁ ਬੁਲਾਵਉ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਅਰ ਬਡਿਆਈ ਇਸੀ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਖ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਅਰ ਕਰਾਵੋ ਤਬ ਜੀਵਤਾ ਰਹੋ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੋ॥੨॥੫॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤਉ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭ੍ਰਮੁ ਡਾਰਿਓ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਭੁ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਮਹਿ ਇਹੈ ਬੀਚਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਹ ਮਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਦਰਸਨਿ ਦੂਖੁ ਉਤਾਰਿਓ ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਚਿੰਤਾ ਰੋਗੁ ਬਿਦਾਰਿਓ ॥੧॥

ਔਰ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਅਪਰਾਧ ਅਰਥਾਤ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਮਿਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਅਤੀ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਅਰ ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਝੂਠੁ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਬਿਸਾਰਿਓ ॥

ਮਾਇਆ ਬੰਧ ਕਾਟੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਉਧਾਰਿਓ ॥੨॥੬॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਝੂਠ ਔਰ ਨਿੰਦਜਾ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਨ ਸਭ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਨੇ ਉਧਾਰਿ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥

ਮਨ ਸਗਲ ਸਿਆਨਪ ਰਹੀ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਓਟ ਗਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰ ਮਨ ਸੇ ਸਭ ਚਤਰਾਈ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੈਨੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਓਟ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੁ ਮੇਟਿ ਪਏ ਸਰਣਾਈ ਇਹ ਮਤਿ ਸਾਧੂ ਕਹੀ ॥

ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬੁਧਿ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੁਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਭਰਮੁ ਅਧੇਰਾ ਲਹੀ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੀ ਆਗਜਾ ਮਾਨ ਕਰਕੈ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਭਰਮ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ (ਲਹੀ) ਗਿਆ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਾਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਅਹੀ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਪਹੀ ॥੨॥੭॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮਰੱਥ ਆਪਕੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਤੁਰ ਜਾਨ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣਿ (ਅਹੀ) ਲਈ ਵਾ ਚਾਹੀ ਹੈ ਹੇ ਖਿਨ ਬਿਖੈ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਔਰ (ਉਥਾਪਨ) ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥੭॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਾਹੂ ਜਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਪ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਸੰਤ ਨੇ ਜਾਨੇ ਹੋ॥੧॥

ਸੰਤ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨ ਕਉ ਕਾਲ ਨ ਖਾਤੇ ॥

ਰੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਲਾਲ ਭਏ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਿ ਮਾਤੇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੁਏ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੩੦

ਮਹਾ ਕਿਲਬਿਖ ਕੋਟਿ ਦੋਖ ਰੋਗਾ ਪ੍ਰਭ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤੁਹਾਰੀ ਹਾਤੇ ॥

ਸੋਵਤ ਜਾਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪਰਾਤੇ ॥੨॥੮॥

ਮਹਾਂ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਅਰ ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਔ ਰੋਗ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੀ ਏਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ (ਹਾਤੇ) ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਪੜ ਕਰਕੇ ਸੋਤੇ ਹੁਏ ਜਾਗ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੮॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਿਓ ਨੈਣੀ ॥

ਸੁਖਦਾਈ ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕੀ ਬੈਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਾ ਅਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦੇਨਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਕੀ (ਬੈਣੀ) ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅਧੇਰਾ ਸੰਤੀ ਕਾਟਿਆ ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਗੁਰ ਦੈਣੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪੁਨਾ ਜਲਤੇ ਸੀਤਲ ਹੋਣੀ ॥੧॥

ਜੇ ਕਹੈ ਕਬ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਕਾਟਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾਨ ਦੇਨੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਬਨਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਆਗੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਕਿਛੁ ਉਪਜਿ ਨ ਆਇਓ ਨਹ ਉਪਜੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ॥

ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਕਰਮ ਧਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਉਪਜਿ) ਭਾਵ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ ਨ ਕੋਈ ਸੁਧ ਕਰਣੀ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜੀ ਹੈਂ॥

ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਸੰਜਮ ਨਾਨਕ ਲਾਗੋ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਚਤਰਾਈਓਂ ਔ ਸੰਜਮੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਹੂੰ॥੨॥੯॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲਾਹਾ ॥

ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦਾ ਕਾਟੇ ਜਮ ਕੇ ਫਾਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖੁ ਅਰ ਸ੍ਵਰੂਪਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਾਇ ਲਵੇਂਗਾ ਅਰ ਜਮ ਕੇ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਜਾਇਗੇ॥੧॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜਿ ਬੀਚਾਰਿਓ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਹਿ ਆਹਾ ॥

ਤਿਨ੍ਹਾ ਪਰਾਪਤਿ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨਾ ਜਿਨ੍ ਕੈ ਕਰਮਿ ਲਿਖਾਹਾ ॥੧॥

ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਇਹ (ਖੋਜਿ) ਭਾਵ ਰਸਤਾ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ (ਆਹਾ) ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਇਹ ਖਜਾਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੇ ਬਡਭਾਗੀ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹਾ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ਤੇ ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹਾ ॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਰਾਮ ਹੀ (ਵਿਸਾਹਾ) ਖਰੀਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਤਿ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਲੇ ਅਰ (ਸੁਘੜ) ਚਤੁਰ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਮਨ ਕਹ ਅਹੰਕਾਰਿ ਅਫਾਰਾ ॥

ਦੁਰਗੰਧ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਅਪਾਵਨ ਭੀਤਰਿ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਛਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕਿਆ (ਅਫਾਰਾ) ਅਮੋੜ ਹੋ ਰਹਾ ਵਾ ਫੂਲਾ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਹੈ ਅੰਤਰ ਸੇ ਭੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਭੀ (ਅਪਾਵਨ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਜਗਤਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਛਾਰਾ) ਭਸਮ ਰੂਪ ਭਾਵ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਸਿਮਰਿ ਪਰਾਨੀ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਜਿਨਿ ਧਾਰਾ ॥

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਲਪਟਾਵਹਿ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪਰਾਨੀ ਜਿਸਨੇ ਤੂੰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਕਲਾ ਔਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪਟਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਧ ਗੁੰਗ ਪਿੰਗੁਲ ਮਤਿ ਹੀਨਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸਮਰਥਾ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਬਿਚਾਰਾ ॥੨॥੧੧॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਰਖਨਹਾਰ ਮੈਂ (ਅੰਧ) ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਰ (ਗੁੰਗ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਰ (ਪਿੰਗੁਲ) ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਚਰਣੋਂ ਸੇ

ਰਹਿਤ ਅਰ ਬੁਧੀ ਰਹਿਤ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਖ ਲੇਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਔ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਤੁਛ ਜੀਵ ਹੂੰ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥੨॥੧੧॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰੈ ਹੂ ਤੇ ਨੇਰੈ ॥

ਸਿਮਰਿ ਧਿਆਇ ਗਾਇ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਾਝ ਸਵੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਕਟ ਸੇ ਭੀ ਨਿਕਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰ ਅਰ ਧਿਆਨ ਕਰ ਪੁਨਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸਾਂਝ ਸਵੇਰੇ ਦੋਨੋਂ ਵਕਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

ਉਧਰੁ ਦੇਹ ਦੁਲਭ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਰੈ ॥

ਘਰੀ ਨ ਮੁਹਤੁ ਨ ਚਸਾ ਬਿਲੰਬਹੁ ਕਾਲੁ ਨਿਤਹਿ ਨਿਤ ਹੇਰੈ ॥੧॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਦੁਰਭਲ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ। ਹੇ ਭਾਈ ਨਾ ਘੜੀ ਨਾ (ਮੁਹਤੁ) ਅਧੀ ਘੜੀ ਨਾ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਕੀ ਹੀ (ਬਿਲੰਬਹੁ) ਦੇਰੀ ਕਰੋ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਖੜਾ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥ ਅਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਅੰਧ ਬਿਲਾ ਤੇ ਕਾਢਹੁ ਕਰਤੇ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥

ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਕਉ ਆਨਦ ਸੂਖ ਘਨੇਰੈ ॥੨॥੧੨॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਮੈਂ (ਅੰਧ ਬਿਲਾ ਤੇ) ਅਵਿਦਿਆ ਵਾ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨ (ਬਿਲ) ਗੁਫਾ ਸੇ ਕਾਢਹੁ ਭਾਵ ਬਾਹਰ ਕਰੋ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ (ਘਨੇਰੈ) ਬਹੁਤੇ ਆਨੰਦ ਔਰ ਸੁਖ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੀਦੀਏ॥੨॥੧੨॥

ਛਕੇ ੨ ॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਮਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਓ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਜੀਵਨ ਕਾ ਮੂਲੁ ਬਾਧਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਨੰਦਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਰੰਕਾਲ ਜੀਵਨੇ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਦਾਸੁ ਕੀਨੋ ਕਾਟੇ ਮਾਇਆ ਫਾਧਿਓ ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗਾਇ ਗੁਣ ਗੋਬਿਦ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਸਾਧਿਓ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਂਧੇ ਭਾਵ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟਾ ਹੈ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਜਮਕਾ ਮਾਰਗ ਸਾਧ ਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭੈ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਇਓ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਮਿਟਿਓ ਮੋਰਚਾ ਅਮੋਲ ਪਦਾਰਥੁ ਲਾਧਿਓ ॥

ਬਲਿਹਾਰੈ ਨਾਨਕ ਲਖ ਬੇਰਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿਓ ॥੨॥੧੩॥

ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਬਿਸ਼ਜ ਬਿਕਾਰ ਵਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਮੋਰਚਾ) ਦਾਗ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਅਮੋਲ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਵ ਗਿਆਨ (ਲਾਧਿਓ) ਲਖਾ ਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਠਾਕਰ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਲਾਖੋਂ ਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧੩॥

ਪੰਨਾ ੫੩੧

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਮਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥
ਸਫਲ ਆਇਆ ਜੀਵਨ ਫਲੁ ਤਾ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਇਆ ਸਫਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵਨ ਕਾ ਫਲ ਤਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘੜੁ ਸੂਰੁ ਸੋ ਬੇਤਾ ਜੋ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਾਵੈ ॥
ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੁ ਕਰੇ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨੀ ਧਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਓਹ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁੰਦਰ (ਸੁਘੜੁ) ਚਤਰ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ (ਬੇਤਾ) ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਰਵਿਆ ਮਨ ਤਨ ਮਹਿ ਆਨ ਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵੈ ॥
ਨਰਕ ਰੋਗ ਨਹੀ ਹੋਵਤ ਜਨ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਲੜਿ ਲਾਵੈ ॥੨॥੧੪॥

ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋਨੇ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਰਕ ਰੂਪ ਰੋਗ ਵਾ ਨਰਕ ਔਰ ਰੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥੧੪॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥
ਚੰਚਲੁ ਸੁਪਨੈ ਹੀ ਉਰਝਾਇਓ ॥
ਇਤਨੀ ਨ ਬੂਝੈ ਕਬਹੂ ਚਲਨਾ ਬਿਕਲ ਭਇਓ ਸੰਗਿ ਮਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹ ਚੰਚਲ ਮਨ ਸ੍ਵਪਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਉਰਝ ਰਹਾ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਕਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਇਤਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕੇ ਕਬੀ ਮੈਨੇ ਭੀ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਕੁਸਮ ਰੰਗ ਸੰਗ ਰਸਿ ਰਚਿਆ ਬਿਖਿਆ ਏਕ ਉਪਾਇਓ ॥
ਲੋਭ ਸੁਨੈ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਬੇਗਿ ਤਹਾ ਉਠਿ ਧਾਇਓ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਫੁਲੋਂ ਸਮ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਸ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਬਿਖਿਓਂ ਕਾ ਹੀ ਉਪਾਉ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਅਛੀ ਬਸਤ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤੌ ਮਨ ਮੇਂ ਸੁਖ ਮਾਨ ਕਰ ਲੋਭ ਸੇ ਤਹਾਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਸੀਘਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁਤੁ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਇਓ ਸੰਤ ਦੁਆਰੈ ਆਇਓ ॥
ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਲੀਓ ਸਮਾਇਓ ॥੨॥੧੫॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਚਕਰ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਜੀਵ ਨੇ ਬਹੁਤਾ ਕਸਟ ਪਾਇਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਅਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਯਾ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥੨॥੧੨॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥
ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਗੁਰ ਚਰਨਾ ॥
ਕਲਿਮਲ ਡਾਰਨ ਮਨਹਿ ਸਧਾਰਨ ਇਹ ਆਸਰ ਮੋਹਿ ਤਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਨੇ ਸਮਦਾਇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕੈਸੇ ਹੈਂ (ਕਲਿਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸੀ ਆਸਰੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਤਰਨਾ ਹੋਇਗਾ॥

ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਸੇਵਾ ਬੰਦਨ ਇਹੈ ਟਹਲ ਮੋਹਿ ਕਰਨਾ ॥
ਬਿਗਸੈ ਮਨੁ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸਾ ਬਹੁਰਿ ਨ ਗਰਭੈ ਪਰਨਾ ॥੧॥

ਪੂਜਾ (ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਰ ਸੇਵਾ ਪੁਨਾ (ਬੰਦਨ) ਡੰਡੌਤ ਕਰਨ ਹਮਾਰੀ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਾ ਕਹਨਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਜਬ ਗਜ਼ਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋਵੈ ਤਬ ਮਨ ਬਿਗਸਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਗਰਭ ਮੇਂ ਪੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਪਰਸਉ ਸੰਤਨ ਕੀ ਇਹੈ ਧਿਆਨਾ ਧਰਨਾ ॥
ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪਰਿਓ ਸਾਧ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥੨॥੧੬॥

ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਕਾ ਪਰਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਇਹੈ ਮੈਨੇ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਠਾਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ॥੨॥੧੬॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਪਹਿ ਬਿਨਤੀ ਕਹੀਐ ॥
ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਨਿਧਿ ਸੂਖ ਸਹਜ ਸਿਧਿ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਹਰੀ ਪਾਸ ਬਿਨਤੀ ਕਰੀਏ ਧਰਮਾਦਿ ਚਾਰੇ ਪਦਾਰਥ ਅਰ ਅਨਦ ਆਤਮ ਸੁਖ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਕੀ ਨਿਧੀਆਂ ਅਸਨ ਬਿਸਨ ਆਦਿ ਅਰ ਅਣਮਾਦਿ ਸਿਧੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਐ॥

ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਲਾਗਉ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਅੰਚਲੁ ਗਹੀਐ ॥
ਆਂਚ ਨ ਲਾਗੈ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਤੇ ਸਰਨਿ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਅਹੀਐ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗੋ ਔਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਪੱਲਾ ਪਕੜੀਏ ਤਬ ਐਸੇ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਨ (ਅਹੀਐ) ਚਾਹਨੇ ਕਰਕੇ (ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ) ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਵਾ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਆਂਚ) ਤਾਵਨੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਹਾ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਹੀਐ ॥
ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਨਹੀਐ ॥੨॥੧੭॥

ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਅਰ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾਈਓਂ ਕੇ (ਸਹੀਐ) ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਕਰਣਾ ਮੈਂ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਰਨ ਹੀਐ) ਸਰਨ ਹਿਰਦਜ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੨॥੧੭॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੈ ਪਰਵੇਸਾ ॥
ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੇ ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਕਲੇਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹਿਰਦਜ ਮੈਂ ਪਰਵੇਸ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਸਭ ਪਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰੋਗ ਔ ਸੋਗ ਤਥਾ ਸਭੀ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਲੇਸ ਭੀ ਉੱਤ੍ਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸਹਿ ਕੋਟਿ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗਾਵਤ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਗੋ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨਾ ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ (ਮਜਨ) ਪੁਰਬੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ ਨਾਮੁ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਹਜ ਪਦ ਮੇਂ ਧਜਾਨ ਲਗ ਗਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਦਾਸੁ ਕੀਨੋ ਬੰਧਨ ਤੋਰਿ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਜੀਵਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੨॥੧੮॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਹਮੇਸ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕਰ ਨਿਰਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰੁ ਮੇਰ ਤੇਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਛੋਡ ਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰੁ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧੮॥

ਛਕੇ ੩ ॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ

ਮਾਈ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਨ ਨਿਹਾਰਉ ॥

ਪੰਨਾ ੫੩੨

ਕਰਹੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਡਾਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਦੇਖੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸਾ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਕਬੀ ਭੀ ਨ ਡਾਰਉ ਭਾਵ ਨਾ ਤਜਾਗੋਂ ਵਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਨ ਬਿਸਾਰਉਂ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਲਾਈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਜਾਰਉ ॥

ਸਭ ਤੇ ਨੀਚੁ ਆਤਮ ਕਰਿ ਮਾਨਉ ਮਨ ਮਹਿ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਧਾਰਉ ॥੧॥

ਮੁਖ ਪਰ (ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਲਗਾਵੋ ਅਰੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਪੁਨ: ਵਿਖ ਰੂਪੁ ਬਿਖਯੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋਂ ਅਰੁ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਨੀਚਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਉਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੁਖ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਵਾ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਹ ਠਾਕੁਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਲਮਲ ਸਗਲੇ ਝਾਰਉ ॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਪਾਵਉ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਉਰਿ ਧਾਰਉ ॥੨॥੧੯॥

ਹੇ ਅਬਨਾਸੀ ਠਾਕੁਰ ਆਪਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਰਹੋ ਅਰ ਸਭੀ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਝਾੜ ਦੇਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਸੇ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰੁ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਏਹੀ ਦਾਨ ਪਾਵੋਂ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੋ (ਉਰਿ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਾਇਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੋਂ ਭਾਵ ਬਿਸਿਮ੍ਰਿਤ ਨ ਹੋਵੇ॥੨॥੧੯॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਪੇਖਉ ਦਰਸੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਸੁੰਦਰ ਧਿਆਨੁ ਧਾਰੁ ਦਿਨੁ ਰੈਨੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖੋਂ ਸੋ ਦਰਸਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਅਰੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧਜਾਨ ਧਾਰਨੇ ਜੋਗ ਔਰ ਹਮਕੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਅਵਿਲੋਕੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਪੂਰਨ ਭਵਜਲ ਉਧਰਨਹਾਰਾ ॥੧॥

ਮੈਨੇ ਛੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ੨੭ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ੪ ਬੇਦ ਏਹ ਅਵਲੋਕਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਇਨਕਾ ਇਹੀ (ਤਤੁ) ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤੁ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪਤੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥੧॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤ ਜਨ ਸੇਵਕ ਤਾ ਕੀ ਬਿਖੈ ਅਧਾਰਾ ॥

ਤਿਨ ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਬਾਛੈ ਨਿਤ ਨਾਨਕੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਦੇਵਨਹਾਰਾ ॥੨॥੨੦॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਦਾਸ ਸੇਵਕ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਹਮੇਸ ਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਬਿਖੈ ਅਪਨਾ ਆਸਰਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਾ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਕੀ ਹੈ ਬਿਖਿਆਂ ਕੀ ਅਧਾਰ ਸਰਨ ਵਾ ਵਿਖਿਆਂ ਕੇ ਭੈ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ (ਤਾ ਕੀ) ਲਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੂੰ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੨॥੨੦॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਮਾਤਾ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਉਪਜੀ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਾਇਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ (ਪ੍ਰੇਮ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਉਪਜਤੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਆਪ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋਵਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤਾ ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨੁ ਕੀਨੋ ਸਾਧੂ ਧੂਰੀ ਨਾਤਾ ॥੧॥

ਵਹੁ ਬੈਠਤਾ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਵਤਾ ਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੂਆ ਭੀ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਨਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਹਰਿ ਜਨ ਕਾ ਉਪਜਿਆ ਜਿਨਿ ਕੀਨੋ ਸਉਤੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਸਗਲ ਸਮੂਹ ਲੈ ਉਧਰੇ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥੨॥੨੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਧਾਰਿਆ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਬਿਧਾਤਾ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਭੀ (ਸਉਤੁ) ਔਲਾਦ ਵਾਲਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਤਰਾ ਸੌਤ੍ਰਾ ਦੋ ਮੁਹਾਵਰੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਸੰਤਾਨ ਨ ਹੋ ਉਸਕੋ ਔਤ੍ਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸੰਤਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸੌਤ੍ਰਾ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੂਹ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਕੇ ਉਧਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੧॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫਿਰਤ ਬਿਲਲਾਤੇ ਮਿਲਤ ਨਹੀ ਗੋਸਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਬਿਲਪ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੋਸਾਈ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਰੋਗ ਸੋਗ ਤਨੁ ਬਾਧਿਓ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਰਮਾਈਐ ॥

ਟਿਕਨੁ ਨ ਪਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਜਾਇ ਰੂਆਈਐ ॥੧॥

ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਰੋਗ ਸੋਗ ਮੇਂ ਸਰੀਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੀ ਜੋਨੋਂ ਮੇਂ ਭਰਮਾਈਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਟਿਕਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਭਾਵ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦੁਖ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਜਾਇਕੇ ਰੋਈਏ ਵਾ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਰੋਵੇ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਔ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੈ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ਸਾਧ ਚਰਨ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਸੰਕਟ ਘੋਰ ਕਟੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਸਮਾਈਐ ॥੨॥੨੨॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੂ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਈਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੂ ਏਕ ਖਿਨ ਭੀਤਰ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ ਸੰਕਟੋਂ ਅਰਥਾਤ ਕਸਟੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੁਈਤਾ ਹੈ॥੨॥੨੨॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਹੋਏ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ॥

ਭਈ ਕਲਿਆਣ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ ਉਬਰੇ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੀ ਕਲਿਆਣ ਭਈ ਹੈ ਅਰ ਬੁਧੀ ਭੀ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰੂਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ (ਬਾਲ ਗੁਪਾਲ) ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਪਾਲ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਮ ਬਾਲਕ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹਾਥੁ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਸਗਲਾ ਦੁਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਅਬ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਿਆਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਹਮਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਰਾ ਹਮਾਰਾ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਵਰ ਨਾਰੀ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਜੋ ਸਭਨਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰੁ ॥੨॥੨੩॥

ਅਬ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ (ਨਾਰੀ) ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੀਤੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਠਾਕਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੩॥

ਪੰਨਾ ੫੩੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਹਿ ਬਿਨਉ ਕਹਿਆ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਮੇਰਾ ਸਗਲ ਅੰਦੇਸਰਾ ਗਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਵਾਕੁ ਤਹਾ ਤਬ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਦਿਆਲੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਫੇਰ ਮੇਰਾ ਜਿਤਨਾ ਸੰਦੇਹ ਥਾ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਪਾਖੰਡੀ ਲੋਭੀ ਹਮਰਾ ਗੁਨੁ ਅਵਗੁਨੁ ਸਭੁ ਸਹਿਆ ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜੇ ਮੁਏ ਦੁਸਟ ਜੋ ਖਇਆ ॥੧॥

ਹਮ ਜੀ ਬੜੇ ਪਾਪੀ ਔਰ ਪਾਖੰਡੀ ਥੇ ਭਾਵ ਸਭ ਕਰਮ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਕੇ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪੁਨਾ ਲੋਭੀ ਥੇ ਤੌ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਨ ਅਰ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰ ਕਰਕੇ ਔਰ (ਸਾਜ) ਬਨਾਇ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨ ਦੇਕਰ ਹਮ (ਨਿਵਾਜੇ) ਬਡਿਆਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸਟ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸਰਬ ਸਧਾਰੀ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਸਹਜਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਦਾਤਾ ਚਰਣ ਕਮਲ ਉਰ ਧਰਿਆ ॥੨॥੨੪॥

ਸਰਬਤ੍ਰ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਮੈਂਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ (ਉਰ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੨੪॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਪ੍ਰਭ ਹਮਾਰੇ ॥

ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨਿ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਸਰਬ ਪਾਖ ਰਾਖੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਅੰਤੀ ਵਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੇ ਸਰਬ ਪਖੋਂ ਸੇ ਰਖ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਪਖ ਰਖ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਅੰਤ ਔਸਰ ਮੇਂ ਭੀ ਰਖਯਾ ਕਰ॥੧॥

ਜਬ ਚਿਤਵਉ ਤਬ ਤੁਹਾਰੇ ॥

ਉਨ ਸਮ੍ਾਰਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਧਾਰੇ ॥੨॥

ਜਬ ਮੈਂ (ਚਿਤਵਉ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਗੁਣ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਆਪਕੇ ਉਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਸਧਾਰੇ) ਆਧਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਨਿ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਬਚਨਾਰੇ ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਾਧ ਦਰਸਾਰੇ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤਾ ਹੂੰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਖਉ ਏਕ ਅਸਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕਰਨੈਹਾਰੇ ॥੪॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਨਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਰਖਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੫॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਇਹੈ ਮਨੋਰਥੁ ਮੇਰਾ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਮੋਹਿ ਦੀਜੈ ਕਰਿ ਸੰਤਨ ਕਾ ਚੇਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਇਹੀ ਹੈ । ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦਿਆਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਲਾਗਉ ਜਨ ਚਰਨੀ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਦਰਸੁ ਪਾਵਉ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਕਰਉ ਜਨ ਸੇਵਾ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥੧॥

ਸਵੇਰੇ ਉਠਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ਭਾਵ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮਥਾ ਟੇਕੋ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਉਤਾ ਰਹੂੰ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਉ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸੰਤਸੰਗਿ ਨਿਤ ਰਹੀਐ ॥

ਏਕੁ ਅਧਾਰੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮੋਰਾ ਅਨਦੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਲਹੀਐ ॥੨॥੨੬॥

ਹੇ ਅਪਨਾ ਭਾਵ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਨਿਤਯਪ੍ਰਤਿ ਰਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਨ ਹੈ ਇਹੀ ਅਨੰਦ ਹਮ (ਲਹੀਐ) ਪਾਈਐ॥੨॥੨੬॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੀਤਾ ਐਸੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਾਏ ॥

ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗੇ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਗਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਐਸੇ ਹਰਿ ਜੀ ਹਮਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸੰਗ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਛੋੜ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਸੋਈ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਲਿਓ ਮਨੋਹਰੁ ਸਰਬ ਸੁਖੈਨਾ ਤਿਆਗਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਏ ॥

ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਬਹੁ ਪੇਖੇ ਪ੍ਰਿਅ ਰੋਮ ਨ ਸਮਸਰਿ ਲਾਏ ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਘਰ ਮੋਹਨ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਬ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਅਨੇਕੋਂ ਹੀ ਪਦਾਰਥ ਅਨੇਕ ਭਾਤੋਂ ਸੇ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਏਕ ਰੋਮ ਕੀ ਬਰਾਬਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੰਦਰਿ ਭਾਗੁ ਸੋਭ ਦੁਆਰੈ ਅਨਹਤ ਰੁਣੁ ਝੁਣੁ ਲਾਏ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣੇ ਗ੍ਰਿਹ ਪ੍ਰਿਅ ਥੀਤੇ ਸਦ ਥਾਏ ॥੨॥੧॥੨੭॥

(ਮੰਦਰਿ ਭਾਗੁ) ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਮਾਰੀ ਸੋਭਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਅਨਹਤ) ਏਕ ਰਸ (ਰੁਣੁ ਝੁਣੁ ਲਾਏ) ਅਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਨਿਤਯ ਅਨੰਦ ਕਉ (ਮਾਣੇ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ (ਗ੍ਰਿਹ ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸਥਾਨ ਮੇਂ (ਥੀਤੇਸਦ) ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੨੭॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਦਰਸਨ ਨਾਮ ਕਉ ਮਨੁ ਆਛੈ ॥

ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ਹੈ ਸਗਲ ਥਾਨ ਰੇ ਆਹਿ ਪਰਿਓ ਸੰਤ ਪਾਛੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੋ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਆਛੈ) ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਸੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੂੰ ਔਰ ਅਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਛੇ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਿਸੁ ਹਉ ਸੇਵੀ ਕਿਸੁ ਆਰਾਧੀ ਜੋ ਦਿਸਟੈ ਸੋ ਗਾਛੈ ॥

ਪੰਨਾ ੫੩੪

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਰੀਐ ਚਰਣ ਰੇਨੁ ਮਨੁ ਬਾਛੈ ॥੧॥

ਦੂਸਰੇ ਕਿਸਕੀ ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ ਕਿਸਕਾ ਮੈਂ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੂੰ ਜੋ ਦਿਸਟ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਗਾਛੈ) ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਰਹੀਐ ਔਰ ਚਰਨ ਧੂਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਲਗਾਇਆ ਕਰੀਏ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਬਾਛੈ) ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਨਾ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਮਹਾ ਦੁਤਰੁ ਮਾਇ ਆਛੈ ॥

ਆਇ ਪਇਓ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਤਉ ਉਤਰੀ ਸਗਲ ਦੁਰਾਛੈ ॥੨॥੨॥੨੮॥

ਮੈਂ ਕੋਈ ਜੁਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਥਾ ਇਹ ਮਾਇਆ ਮਹਾਂ ਭਾਰੀ (ਦੁਤਰੁ) ਦੁਸਤਰ ਹੈ ਇਸਸੇ ਪਾਰ ਹੋਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ

ਮੇਂ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ ਤਬ ਸੇ ਮੇਰੀ (ਦੁਰਾਛੈ) ਖੋਟੀ ਬਾਸਨਾ ਸਭ ਉਤਰੀ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੨॥੨੮॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰਿਅ ਬਚਨ ਤੁਹਾਰੇ ॥

ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਮਨਮੋਹਨ ਪਿਆਰੇ ਸਭਹੂ ਮਧਿ ਨਿਰਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਮਾਰੇ ਬਚਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹੇ ਅਤਯੰਤ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਲੇ ਹੇ ਮਨਮੋਹਨ ਪਿਆਰੇ ਆਪ ਸਭ ਕੇ (ਮਧਿ) ਬੀਚ ਮੇਂ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਜੁ ਨ ਚਾਹਉ ਮੁਕਤਿ ਨ ਚਾਹਉ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਕਮਲਾਰੇ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸ ਸਿਧ ਮੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰਾ ਮੋਹਿ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਦਰਸਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਨ ਰਾਜ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਨ ਮੁਕਤਿ ਹੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਇਹੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਣੀ ਰਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵ ਸਿਧ ਮੁਨਿ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਹੇ ਠਾਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਠਾਕਰ ਸਰਬ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਆਪਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਜੋ ਇਨ ਕੇ ਭਿੰਨ ੨ ਸੇਵਨ ਸੇ ਫਲ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ॥

ਦੀਨੁ ਦੁਆਰੈ ਆਇਓ ਠਾਕੁਰ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਸੰਤ ਹਾਰੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਮਨੋਹਰ ਮਨੁ ਸੀਤਲ ਬਿਗਸਾਰੇ ॥੨॥੩॥੨੯॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਮੈਂ ਦੀਨ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਰ ਹਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਮਨੋਹਰ) ਮਨਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਕਰ ਬਿਗਸਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੩॥੨੯॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਸੇਵਕੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਓ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਬਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨਹੀ ਮਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਦੀਨ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਹੁੜਿ) ਨਾ ਤੋ ਜਨਮ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਨ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਮਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਕੇ ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਨਹੀ ਹਾਰਿਓ ॥

ਪ੍ਰਭ ਗੁਨ ਗਾਇ ਬਿਖੈ ਬਨੁ ਤਰਿਆ ਕੁਲਹ ਸਮੂਹ ਉਧਾਰਿਓ ॥੧॥

ਜੋ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗਮ ਮੇਂ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਤਨ ਰੂਪ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੌ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਕਰਕੇ ਬਿਖਯ ਰੂਪ (ਬਨ) ਜਲ ਤਰਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭੀ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸਿਆ ਰਿਦ ਭੀਤਰਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਉਚਾਰਿਓ ॥

ਨਾਨਕ ਓਟ ਗਹੀ ਜਗਦੀਸੁਰ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਬਲਿਹਾਰਿਓ ॥੨॥੪॥੩੦॥

ਤਿਨਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਹਰਿ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪਕੜੀ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪॥੩੦॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਖੰਡ ਕੀ ਨਛੇਦੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਤ ਫਿਰੇ ਬਨ ਭੇਖ ਮੋਹਨ ਰਹਤ ਨਿਰਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪਾਖੰਡ ਕਰ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੋਹਨ ਪਿਆਰਾ ਤਿਨ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਥਨ ਸੁਨਾਵਨ ਗੀਤ ਨੀਕੇ ਗਾਵਨ ਮਨ ਮਹਿ ਧਰਤੇ ਗਾਰ ॥੧॥

ਬਡੇ ਸੁੰਦਰ ਗੀਤ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੁੰਦਰ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੇਂ (ਗਾਰ) ਗਰਬ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਬਹੁ ਚਤੁਰ ਸਿਆਨੇ ਬਿਦਿਆ ਰਸਨਾ ਚਾਰ ॥੨॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਮੇਰ ਤੇਰ ਬਿਬਰਜਿਤ ਏਹੁ ਮਾਰਗੁ ਖੰਡੇ ਧਾਰ ॥੩॥

ਬਡਾ ਸੁੰਦਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਬਕਤਬ ਹੈ ਅਰ ਚਤਰੋਂ ਸੇ ਬਡੇ ਸਿਆਨੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਨੋਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਿਪੁਨ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਬਿਦਿਆ ਜਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਪੁਰ ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ ਏਹ ਬਾਤ ਤੋ ਸੁਗਮ ਹੈ॥੨॥ ਪਰੰਤੂ ਮਾਨ ਮੋਹ ਮੇਰ ਤੇਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਨਾ ਇਹ ਰਸਤਾ ਖੰਡੇ ਕੀ ਧਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰੀਅਲੇ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਸੰਗਾਰ ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਅਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਧਮ ਸਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਮੈ ਪੇਖਿਓ ਰੀ ਊਚਾ ਮੋਹਨੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥

ਆਨ ਨ ਸਮਸਰਿ ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਢੂਢਿ ਰਹੇ ਹਮ ਮੂਚਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੋਹਨੁ ਜੋ ਊਚਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਨੇ ਸਭ ਸੋ ਊਚਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਮੋਹਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਹਮ (ਮੂਚਾ) ਬਹੁਤ ਢੂੰਢ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਹੁ ਬੇਅੰਤੁ ਅਤਿ ਬਡੋ ਗਾਹਰੋ ਥਾਹ ਨਹੀ ਅਗਹੂਚਾ ॥

ਤੋਲਿ ਨ ਤੁਲੀਐ ਮੋਲਿ ਨ ਮੁਲੀਐ ਕਤ ਪਾਈਐ ਮਨ ਰੂਚਾ ॥੧॥

ਅਤਿ ਬਡਾ ਬੇਅੰਤ ਔ (ਗਾਹਰੋ) ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਅਰ ਨਾ (ਅਗਹੂਚਾ) ਪਕੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇੰਦਤਾ ਕਾ ਅਵਿਸਜ ਹੈ ਤੋਲ ਸੇ ਤੋਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰ ਮੋਲ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਐਸਾ ਮਨ ਕੋ ਰੁਚਤਾ ਹੂਆ ਵ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਰੂਚਾ) ਚਾਹਿ ਹੈ ਸੋ ਪਿਆਰਾ ਕੈਸੇ ਵਾ ਕਹਾਂ ਪਾਈਐ॥੧॥

ਖੋਜ ਅਸੰਖਾ ਅਨਿਕ ਤਪੰਥਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨਹੀ ਪਹੂਚਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਰਸ ਭੂੰਚਾ ॥੨॥੧॥੩੨॥

(ਅਸੰਖਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਪੀਸ੍ਵਰ ਵਾ ਅਨੇਕ ਪੰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਅਸੰਖ ਹੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾ ਜਿਸ ਪਰ ਠਾਕਰ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਵਾ ਤਿਸਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਰਸਿ ਕੋ ਭੋਗਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੩੨॥

ਪੰਨਾ ੫੩੫

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪੇਖਿਓ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਰੀ ਕੋਊ ॥
ਖੰਡ ਦੀਪ ਸਭ ਭੀਤਰਿ ਰਵਿਆ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਲੋਊ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਔ ਦੀਪੋਂ ਮੇਂ ਰਮਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਲੋਗੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੰਮਾ ਕਵਨ ਮਹਿੰਮਾ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਸੁਨਿ ਸੋਊ ॥
ਚਾਰਿ ਆਸਰਮ ਚਾਰਿ ਬਰੰਨਾ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਸੇਵਤੋਊ ॥੧॥

ਅਗਮ ਅਗੰਮਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਅਗੰਮ ਹੈ ਕੌਨ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਜਾਏ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਚਾਰੋਂ ਆਸਰਮ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਗ੍ਰਹਸਤ ਬਾਨਪਰਸਤ ਸੰਨਿਆਸ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਬਰਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਬੈਸ ਸੂਦਰ ਉਸਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੂਏ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਦੁਤੀਅ ਗਏ ਸੁਖ ਹੋਊ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਸਹਜੋਊ ॥੨॥੨॥੩੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਇਆ ਤਬ ਹਮਨੇ ਪਰਮਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਸੇ ਹਟ ਗਏ ਅਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰੀ ਰੂਪ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਿਆ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੩੩॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕੈ ਰੇ ਹਰਿ ਏਕੈ ਜਾਨ ॥
ਏਕੈ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਏਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਏਕ ਹੀ ਸਮਝੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਜਾਨੋ?

ਉੱਤਰ: ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨ॥

ਕਾਹੇ ਭ੍ਰਮਤ ਹਉ ਤੁਮ ਭ੍ਰਮਹੁ ਨ ਭਾਈ ਰਵਿਆ ਰੇ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਥਾਨ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਉਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੋ ਮਤ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰੋ ਵਹੁ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਪੁਨਰੁਕਤ ਦ੍ਰਿਢਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਉ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕਾਸਟ ਮਝਾਰਿ ਬਿਨੁ ਸੰਜਮ ਨਹੀ ਕਾਰਜ ਸਾਰਿ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨ ਪਾਵੈਗੋ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਦੁਆਰ ॥
ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਾਏ ਹੈ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ॥੨॥੧॥੩੪॥

ਜੈਸੇ ਕਾਠ ਮੇਂ ਅਗਨੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦੋ ਕਾਸਟੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਦੁਆਰਾ ਮਥਨ ਰੂਪ ਸਜਮ ਬਿਨਾਂ ਸੋ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੁਆਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਯਦਜਪ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਮੇਂ ਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਉ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ਵਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਪੁਰਸ ਜਬ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਗਿਆਸੂ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ਵਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੩੪॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੫ ॥

ਜਾਨੀ ਨ ਜਾਈ ਤਾ ਕੀ ਗਾਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਗਤੀ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਹ ਪੇਖਾਰਉ ਹਉ ਕਰਿ ਚਤੁਰਾਈ ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮੇ ਕਹਨ ਕਹਾਤਿ ॥੧॥

ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿਸਨੂੰ ਦਿਖਲਾਊਂ (ਕਹਨ ਕਹਾਤਿ) ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਕਹਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਸੁਨਨੇ ਵਾਲੇ (ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮੇ) ਅਸਚਰਜ ਸੇ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਸਿਧ ਅਰੁ ਸਾਧਿਕ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ॥

ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਉਚਰਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਜਿਤਨੇ ਭੈਰਵਾਦਿ ਗਣ ਹੈਂ ਹਾ ਹਾ ਹੂ ਹੂ ਆਦਿ ਗੰਧਰਬ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿਧ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਧਕ ਹੈਂ ਦੇਵਤੇ (ਨਰਦੇਵ) ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਥਾ (ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਰ ਸਿਵਬਰਨ ਕੁਬੇਰ ਔ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਸਭੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਅੰਤਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰੁ ਆਗਾਧਿ ॥

ਗੁਨ ਬੇਅੰਤ ਬੇਅੰਤ ਭਨੁ ਨਾਨਕ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਪਰੈ ਪਰਾਤਿ ॥੨॥੨॥੩੫॥

ਕਿਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ (ਅਗਾਧ) ਠਾਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਅੰਤ ਕੇ ਜੋ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਪਰੇ ਸੇ ਭੀ ਪਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੩੫॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਿਆਏ ਗਾਏ ਕਰਨੈਹਾਰ ॥

ਭਉ ਨਾਹੀ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦਾ ਅਨਿਕ ਓਹੀ ਰੇ ਏਕ ਸਮਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਯ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਅਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੈ॥ ਅਨੇਕ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਓਹੀ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਭਾਵ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਮੇਰੈ ਮਾਥੈ ॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਤਤ ਤਤ ਸਾਥੈ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਜਬ ਤੇ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਹਾਥ ਧਰਾ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਸਮਰਥ ਅਥਾਹ ਬਡਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਨੇਰਾ ॥

ਤਾਕੀ ਸਰਨਿ ਆਸਰ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥੨॥੩॥੩੬॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਸਮਰਥ ਔ ਅਥਾਹ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਣ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਕਟ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੩॥੩੬॥ ਕੁਸੰਗੀਓਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਾ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਲਟੀ ਰੇ ਮਨ ਉਲਟੀ ਰੇ ॥

ਸਾਕਤ ਸਿਉ ਕਰਿ ਉਲਟੀ ਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਤੇਰੀ ਬਿਰਤੀ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਉਲਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਲਟੀ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਉਲਟੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਉਲਟੀ ਕਰ ਲੇ ਭਾਵ ਹਟਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਝੂਠੈ ਕੀ ਰੇ ਝੂਠੁ ਪਰੀਤਿ ਛੁਟਕੀ ਰੇ ਮਨ ਛੁਟਕੀ ਰੇ ਸਾਕਤ ਸੰਗਿ ਨ ਛੁਟਕੀ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਮਨ ਇਸ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭੀ ਝੂਠੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਆਜ ਛੁਟ ਜਾਵੇਗੀ ਯਾ ਕਲ ਛੁਟ ਜਾਏਗੀ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੁਟੇਗਾ॥੧॥

ਜਿਉ ਕਾਜਰ ਭਰਿ ਮੰਦਰੁ ਰਾਖਿਓ ਜੋ ਪੈਸੈ ਕਾਲੂਖੀ ਰੇ ॥
ਦੂਰਹੁ ਹੀ ਤੇ ਭਾਗਿ ਗਇਓ ਹੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਛੁਟਕੀ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਰੇ ॥੧॥

ਕੁਸੰਗਤਿ ਕੇ ਫਲ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮੰਦਰੁ ਕੋ ਕਜਲ ਸੇ ਭਰ ਰਖਾ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਜੋ (ਪੈਸੇ) ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੇਗਾ ਸੋ (ਕਾਲੂਖੀ) ਕਾਲਾ ਹੋਇਗਾ ਤੈਸੇ ਜੋ ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਲੰਕੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਰਮੁ ਆਦਿ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਰ ਸੇ ਹੀ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਵਹੁ ਕੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰੇ॥

ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਮੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸਾਕਤ ਸੰਗਿ ਨ ਜੁਟਸੀ ਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੫੩੬

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਾਸ ਕੋ ਕਰੀਅਹੁ ਮੇਰਾ ਮੂੰਡੁ ਸਾਧ ਪਗਾ ਹੇਠਿ ਰੁਲਸੀ ਰੇ ॥੨॥੪॥੩੭॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਨਿਧੀ ਮੈਂ ਆਪ ਸੇ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸੰਗ ਨ ਜੁੜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ ਅਰੁ ਮੇਰਾ ਸੀਸ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਰੁਲੈ॥੨॥੪॥੩੭॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭ ਦਿਨ ਕੇ ਸਮਰਥ ਪੰਥ ਬਿਠੁਲੇ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਗਾਵਨ ਭਾਵਨ ਸੰਤਨ ਤੋਰੈ ਚਰਨ ਉਵਾ ਕੈ ਪਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਸੰਗ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਹੇ (ਬਿਠੁਲੇ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਮਾਰਗ ਦਿਖਲਾਉਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸਮਰਥ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਾਰਿ ਬਾਰਿ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਊਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਉਨਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਪਾਉ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਊਂ॥੧॥

ਜਾਸਨ ਬਾਸਨ ਸਹਜ ਕੇਲ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਏਕ ਅਨੰਤ ਅਨੂਪੈ ਠਾਉ ॥੧॥

(ਜਾਸਨ) ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਬਾਸਨ) ਬਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਵਹੁ ਜਸਕੇ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਕਰੁਣਾਮਯ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਹੁ (ਸਹਜ) ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੇਂ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਜੋ ਏਕ ਸੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਅਨੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ (ਠਾਉ) ਠਹਰਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਿਧਿ ਕਰ ਤਲ ਜਗਜੀਵਨ ਸ੍ਰਬ ਨਾਥ ਅਨੇਕੈ ਨਾਉ ॥
ਦਇਆ ਮਇਆ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਜਸੁ ਜੀਵਾਉ ॥੨॥੧॥੩੮॥੬॥੪੪॥

ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭ (ਕਰਤਲ) ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਹੇ ਅਨੇਕ ਨਾਮੋਂ ਵਾਲੇ ਤੁਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਹੇ ਦਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂ ਹੀ ਪਹਲੇ ਭੀ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਮਯਾ ਕਰਤਾ ਆਯਾ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥੧॥੩੮॥੬॥੪੪॥ ਮਨਕੇ ਬਹਾਨੇ ਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਯਹ ਮਨੁ ਨੈਕ ਨ ਕਹਿਓ ਕਰੈ ॥

ਸੀਖ ਸਿਖਾਇ ਰਹਿਓ ਅਪਨੀ ਸੀ ਦੁਰਮਤਿ ਤੇ ਨ ਟਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਯਹਿ ਮਨ (ਨੈਕ) ਥੋੜਾ ਵਾ ਏਕ ਵਾ ਕੁਛ ਭੀ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਖੋਟੀ ਮਤ ਸੇ (ਟਰੈ) ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਭਇਓ ਬਾਵਰੋ ਹਰਿ ਜਸੁ ਨਹਿ ਉਚਰੈ ॥

ਕਰਿ ਪਰਪੰਚੁ ਜਗਤ ਕਉ ਡਹਕੈ ਅਪਨੋ ਉਦਰੁ ਭਰੈ ॥੧॥

ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੈ (ਮਦਿ) ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬਾਉਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹਰਿ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਪਰਪੰਚੁ) ਛਲ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਡਹਕੈ) ਭਰਮਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪੁਨਾ ਉਦਰ ਪੂਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਆਨ ਪੂਛ ਜਿਉ ਹੋਇ ਨ ਸੂਧੋ ਕਹਿਓ ਨ ਕਾਨ ਧਰੈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਤ ਜਾ ਤੇ ਕਾਜੁ ਸਰੈ ॥੨॥੧॥

ਕੂਕਰ ਕੀ ਪੂਛ ਕੀ ਤਰਹ ਕੁਟਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੂਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਾਂਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਜਿਸ ਸੇ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋ ਜਾਇ॥੨॥੧॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਜੀਵਤ ਕੋ ਬਿਵਹਾਰ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਅਰੁ ਫੁਨਿ ਗ੍ਰਿਹ ਕੀ ਨਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਬਿਵਹਾਰ ਜੀਵਣੇ ਤਕ ਕਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਸਨਬੰਧੀ ਪੁਨਾ ਘਰ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਭ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਕੇ ਸੰਗ ਹੈਂ॥

ਤਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੋਤ ਜਬ ਨਿਆਰੇ ਟੇਰਤ ਪ੍ਰੇਤਿ ਪੁਕਾਰਿ ॥

ਆਧ ਘਰੀ ਕੋਊ ਨਹਿ ਰਾਖੈ ਘਰ ਤੇ ਦੇਤ ਨਿਕਾਰਿ ॥੧॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਨ ਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀ ਉਸੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਿਸ ਸੇ ਸਨਬੰਧ ਰਖਤੇ ਥੇ ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਹ ਕਰ ਕੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਆਧੀ ਘਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ ਹੈ ਘਰ ਮੇਂ ਸੇ ਸੀਘਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਅਧੀ ਘੜੀ ਦਾ ਭਾਵ ਸੀਘਰ ਨਿਕਾਲਣੇ ਮੇਂ ਹੈ॥੧॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਿਉ ਜਗ ਰਚਨਾ ਯਹ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬਿਚਾਰਿ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਤ ਜਾ ਤੇ ਹੋਤ ਉਧਾਰ ॥੨॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਤ ਕੀ ਰਚਨਾ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਭਾਂਤ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤੁਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਹੁ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤ ਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ ਭਜ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰਾ ਉਦਾਰ ਹੋਇ ਜਾਵੇ॥੨॥੨॥

ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜਗਤ ਮੈ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਿਉ ਸਭ ਲਾਗੇ ਕਿਆ ਦਾਰਾ ਕਿਆ ਮੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਝੂਠੀ ਦੇਖੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਚਾਹੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀ ਅਪਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਉ ਮੇਰਉ ਸਭੈ ਕਹਤ ਹੈ ਹਿਤ ਸਿਉ ਬਾਧਿਓ ਚੀਤ ॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਸੰਗੀ ਨਹ ਕੋਊ ਇਹ ਅਚਰਜ ਹੈ ਰੀਤਿ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਰਥ ਵਾਸਤੇ ਵਾ (ਹਿਤ) ਪਿਆਰ ਮੇਂ ਚਿਤ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਅੰਤ ਸਮਯ ਕੋਈ ਭੀ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਹੁ ਅਸਚਰਜ ਰੀਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੂਰਖ ਅਜਹੂ ਨਹ ਸਮਝਤ ਸਿਖ ਦੈ ਹਾਰਿਓ ਨੀਤ ॥

ਇਹ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਬ ਤਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਤਾ ਦੇਤਾ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ਜਉ ਗਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੀਤ ॥੨॥੩॥੬॥੩੮॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਵੈ ਤੌਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ (ਪਰੈ) ਪੜ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੨॥੩॥੬॥੩੮॥੪੭॥

ਪੰਨਾ ੫੩੭

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ॥

ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਤਨ ਸੰਗਰੀਆ ॥
ਭੁਇਅੰਗਨਿ ਬਸਰੀਆ ॥
ਅਨਿਕ ਉਪਰੀਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਸੰਗ (ਭੁਇਅੰਗਨਿ) ਸਰਪੋਂ ਕਾ (ਬਸਰੀਆ) ਬਾਸਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕੋਂ ਜੀਵਨ ਕੋ (ਉਪਰੀਆ) ਪਟ ਵਾ ਉਖਾੜ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਉ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰੀਆ ॥
ਤਉ ਸੁਖ ਸਹਜਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਮੈਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਜਾਨਾਂ ਤਬ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਕੀਆ ਤਬ ਸਹਜ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਥਨ ਮੋਹਰੀਆ ॥
ਅਨ ਕਉ ਮੇਰੀਆ ॥
ਵਿਚਿ ਘੂਮਨ ਘਿਰੀਆ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਮੋਹ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਨ ਬਸਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਦੇਹ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮੇਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਮਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਜੀਵ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਘੂਮਨ ਘੇਰ ਮੇਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਬਟਰੀਆ ॥
ਬਿਰਖ ਇਕ ਤਰੀਆ ॥
ਬਹੁ ਬੰਧਹਿ ਪਰੀਆ ॥੩॥

ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਹਸਤ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਖਜ ਕੇ ਤਲੇ ਆਇਕਰ ਏਕਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇਂ ਯਹ ਕਿ ਸਭੀ ਜੀਵ (ਬਟਰੀਆ) ਬਟਾਊ ਅਰਥਾਤ ਰਾਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਬੰਧਨ ਪੜ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਥਿਰੁ ਸਾਧ ਸਫਰੀਆ ॥
ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਨਰੀਆ ॥੪॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਸਫਰੀਆ) ਸੰਗਤ ਸਥਿਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥੪॥੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹਿ ਕੋਊ ਜਾਨੈ ॥

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਪਚਿ ਹਾਰੇ ਅਰੁ ਬਹੁ ਲੋਗ ਸਿਆਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ? ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਇਸ ਖੋਜ ਮੇ ਗੋਰਖਾਦਿ ਜੋਗੀ ਹਨੂੰਮਾਨ ਆਦਿਕ ਜਤੀ ਅਰੁ ਬਗਦਾਲਾਦਿ ਤਪੀ ਅਰੁ ਬਹੁਤੇ ਚਤਰ ਲੋਗ (ਪਚਿਹਾਰੇ) ਪਚ ਕਰਕੇ ਹਾਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ॥

ਛਿਨ ਮਹਿ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਉ ਕਰਈ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥
ਰੀਤੇ ਭਰੇ ਭਰੇ ਸਖਨਾਵੈ ਯਹ ਤਾ ਕੋ ਬਿਵਹਾਰੇ ॥੧॥

ਦੇਖੋ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਕੰਗਾਲ ਕੋ ਰਾਜਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਰਾਜੇ ਕੋ ਕੰਗਾਲ ਕਰਕੇ ਗਿਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ (ਰੀਤੇ) ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਖਨਾਵੈ) ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਯਹ ਤਿਸ ਕਾ ਬਯੋਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਤਬਯ ਹੈ॥੧॥

ਅਪਨੀ ਮਾਇਆ ਆਪਿ ਪਸਾਰੀ ਆਪਹਿ ਦੇਖਨਹਾਰਾ ॥
ਨਾਨਾ ਰੂਪੁ ਧਰੇ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਸਭ ਤੇ ਰਹੈ ਨਿਆਰਾ ॥੨॥

ਅਪਨੀ ਜਾਲ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਆਪ ਹੀ ਫੈਲਾਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਬੁਹਤੇ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਸਭ ਤੇ (ਨਿਰਾਰਾ) ਅਲਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਨਤ ਅਪਾਰੁ ਅਲਖ ਨਿਰੰਜਨ ਜਿਹ ਸਭ ਜਗੁ ਭਰਮਾਇਓ ॥
ਸਗਲ ਭਰਮ ਤਜਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਚਰਨਿ ਤਾਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਓ ॥੩॥੧॥੨॥

ਪਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਲਖਨੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਤਨੇ ਭ੍ਰਮ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ॥੩॥੧॥੨॥

ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਵੈ ਬੁਧੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਈ ਭਾਈ ਸਖੀ ਰਾਮ ਇਨ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਭਾਈ ਅਰਥ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹੀਂ ਰਾਮ ਸਬਦੁ ਸੰਬੋਧਨ ਮੈਂ ਅਰੁ ਕਹੀਂ ਪਾਠ ਪੂਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਪਿਆਰੀ ਪਦੁ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪਿਆਰੀ ਸਖੀ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰੇ ਐਸੇ ਅਰਥ ਸਮਝਨਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ (ਜਿੰਦੁੜੀਏ) ਪਯਾਰੀ ਸੰਤ ਰੂਪੁ ਸਖੀਏ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਅਰੁ ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਿਆਈਏ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਬੀਧਾ ਹਰਿ ਮਨੁ ਪਿਆਰਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਨਾਮਿ ਝਕੋਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪਯਾਰਾ ਜਾਨਕੇ ਮਨੁ (ਬੀਧਾ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਮਨੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਹਰਿ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਵਿਖੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ (ਝਕੋਲੇ) ਮੇਲੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰੇ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੩੮

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਠਹਰਾਈਐ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਡੋਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰੀਏ ਤੌ ਫਿਰ ਅੰਨਯ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਦੌੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਬੋਲੇ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੁਠੜਾ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੈਣ ਅਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰਮਿਤ ਸੇ ਜਿਸਕੇ (ਮਨਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ (ਵੁਠਾ) ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਨਿ ਸੁਣੀਐ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਬਾਣੀ ਸਰਵਣ ਕਰੀਏ॥ ਹਰਿ ਜਸ ਸੁਨਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਗਲਿ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਚਿਰਕਾਲ ਕਾ ਬਿਛੁੜਾ ਹੂਆ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲ ਮਿਲਾ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਅਨਹਤ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਏਕ ਰਸ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵਜਾਏ ਭਾਵ ਜਪ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਮੇਰੀਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਕੋਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਪਜਾਰੀ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀ ਅਤੀ ਪਜਾਰੀ ਸਹੇਲੀਓ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਆਨਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਇ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਦੇਵਉ ਤਿਸੁ ਆਪਣਾ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਦੇਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਅਰਪਣੁ ਕਰ ਦੇਵੋਂ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਅਰਾਧਿ ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਨ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਤਜ ਹਰਿ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਉ (ਮਨ ਚਿੰਦਿਅੜਾ) ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਕੋ (ਭਜੁ) ਸੇਵਨ ਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਇ ਮਿਲੁ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੈਗਾ ਤਬ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਮਿਲੇਗਾ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਬਾਝੁ ਉਡੀਣੀਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਨੁ ਕਮਲ ਉਦਾਸੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਮਲ ਉਦਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਉਡੀਣੀਆ) ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਲਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਸੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਜਨ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਦਸਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਬਿਗਾਸੇ ਰਾਮ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਬਤਾਯਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਦਾਸ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ (ਬਿਗਾਸੇ) ਆਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਬਿਖੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬਿਖੁ ਲਹਿ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਯਹ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਕਰਨਾ ਏਹ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਬ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇ ਤਬ ਇਸ ਕੀ ਬਿਖ ਉਤਰ ਜਾਵੈ॥

ਮਨੁ ਸੁਕਾ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਯਹਿ ਮਨ ਜੋਸੁ ਕਾ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਹਰਾ ਹੋ ਗ੍ਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧ੍ਯਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਾਗ ਵਡੇ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ਰਾਮ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਿਨਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਲਿਖੇ ਗਏ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਉ ਬਾਲਕ ਲਗਿ ਦੁਧ ਖੀਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਬੁਧੀ ਜੈਸੇ ਬਾਲਿਕ ਮਾਤਾ ਕੇ (ਖੀਰੇ) ਅਸਥਨ ਕੇ ਦੂਧ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਲ ਬਿਨੁ ਟੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਾਤ ਬੂੰਦ ਕੋ ਪੁਕਾਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ਪਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਣ ਦਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਤਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਪੜ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਘਰਿ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਘਣੇਰੇ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਬਹੁਤੇ ਸਬਦ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਸੁਧੋਹੰ ਇਤਜਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਵਿਛੁੜੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਬਿਖੁ ਬਾਧੇ ਹਉਮੈ ਜਾਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਛੜੇ ਹੈਂ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਕੇ ਜਾਲ ਸੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਪੰਖੀ ਕਪੋਤਿ ਆਪੁ ਬਨ੍ਹਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਉ ਮਨਮੁਖ ਸਭਿ ਵਸਿ ਕਾਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕਪੋਤ ਪੰਛੀ ਅਪਨੇ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਆਪ ਭੀ ਉਸੀ ਜਾਲ ਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਯਹ ਕਥਾ ਭਾਗਵਤ ਮੇਂ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਭਾਤ ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਬਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਬਿਤਾਲੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖ ਮਨਮੁਖ (ਬੇਤਾਲੇ) ਭੂਤ ਵਾ ਬੇਠਿਕਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੩੯

ਜਨ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਖਵਾਲੇ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਿਨੋਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ (ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ) ਪਾਹਿਮਾ ਪਾਹਿਮਾ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਐਸੇ ਕਹ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਖ੍ਯਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਬਰੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਧੁਰਿ ਭਾਗ ਵਡੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜੋ ਹਰਿ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਕੀ ਲਿਵ ਸੇ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਧੁਰ ਸੇ ਹੀ ਬੜੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੋਤੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰ ਖੇਵਟ ਸਬਦਿ ਤਰਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪੀ (ਪੋਤੁ) ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਗੁਰੂ ਖੇਵਟ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਮੀਠ ਲਗਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰਮਣ ਰੂਪ ਦਯਾਲੂ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਗੁਰ) ਪੂਜ੍ਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੀਠਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੁਣਿ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਰਾਮ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤਬ ਮੈਂਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਰਾਮ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧ੍ਯਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਗਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕੀਰਤਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਤ ਵਿਖੇ (ਸੁਕ੍ਰਿਤ) ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕੀਰਤ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਨੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿ (ਰਾਮ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੁਖ ਕਟਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਲੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਉਤਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਅਰੁ ਛੋਟੇ ਸਭੀ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਉ ਕੋ ਅਰ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਟਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੂਆ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਵਡ ਪੁੰਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਾਰੇ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੇ ਹਮ ਜੈਸੇ (ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਉਧਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਨਾ ਪੰਚੇ ਵਸਗਤਿ ਆਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਂਚੋਂ ਕਾਮਾਦਿ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੇ (ਗਤਿ) ਗਮਨਾ ਗਮਨ ਵਸ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ਰਾਮ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਨਵੋ ਨਿਧੀਓਂ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰੀਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਔਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗੀ ਹੋਈ ਥੀ ਸੋ ਮਨਸਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭੂਖ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲਿਖਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਰਾਮ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦਿ ਹੀ ਸੇ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸੁ ਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਬਲਵੰਚੀਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਪਰਦ੍ਰੋਹੀ ਠਗ ਮਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਮ ਪਾਪੀ (ਬਲਵੰਚੀਆ) ਬਲ ਕਰਕੇ ਠਗੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰਦ੍ਰੋਹੀ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਠਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ।

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਮਰਜਾਦਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਚੋਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਫਿਰਿ ਮਰਦਾ ਬਹੁੜਿ ਜੀਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮੈਂ ਮਰਤਾ ਹੂਆ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੁਖ ਮੇਂ ਚੁਆਇਆ ਹੈ ਫਿਰ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮਰਤੇ ਕੋ ਜੀਵਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਮਿਲੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਗਵਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਤਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਤੁ ਜਪਿਐ ਪਾਪ ਗਵਾਤੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਤਿ ਉਤਮੁ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਗਵਾਏ ਗਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਕੀਏ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਚਹੁ ਕੁੰਡੀ ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਜਾਤੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟੋਂ ਮੇਂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸੋ ਜਾਣੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਸਭ ਉਤਰੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਹਰਿ ਸਰਿ ਨਾਤੇ ਰਾਮ ॥

(ਜਿੰਦੁੜੀਏ) ਹੇ ਭਾਈ ਉਨ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਸਭ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ (ਨਾਤੇ) ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅਪਰਾਧੀ ਪਾਪੀ ਉਧਰੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ਰਾਮ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਬੜੇ ਬੜੇ ਅਪਰਾਧੀ ਔ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਬਿਖੁ ਭਉਜਲੁ ਤਾਰਣਹਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜੋ ਬਿਖਯ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪੂਜਯ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਇਕ ਮਨਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜੈਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਮਨ ਹੋਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਦਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੦

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸਭਿ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰੋ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਣ ਹਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾ ਰਸਨਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਹਬਾ ਅਤੀ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਭਲੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹਹਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਣਹਿ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਤੇ) ਸੋ ਤੇਰੇ ਸ੍ਰਵਨ ਹਛੇ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਸੀਸੁ ਭਲਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਾਵਨੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਜਾਇ ਲਗੈ ਗੁਰ ਪੈਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਭਲਾ ਪਵਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਨਾਨਕੁ ਵਾਰਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤੇਰੇ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਚਿੰਤਨ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਭਲੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਹਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਸਾਧੂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਹਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਾਧੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਹਛੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਹਸਤ ਪੁਨੀਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਹਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਹਰਿ ਜਸੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲੇਖਹਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਹਾਥ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਪਗ ਨਿਤ ਪੂਜੀਅਹਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਮਾਰਗਿ ਧਰਮ ਚਲੇਸਹਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਧਰਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਸੋ ਚਰਨ ਨਿਤ੍ਯ ਹੀ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨੇਸਹਿ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਅਬ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਧਰਤਿ ਪਾਤਾਲੁ ਆਕਾਸੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਧਰਤੀ ਪਤਾਲ ਅਰ ਅਕਾਸ ਏਹ ਸਭ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਉਨ ਅਰ ਪਾਨੀ ਪੁਨਾ ਜੋ ਅਗਨੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਤਨਾ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਅਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਅਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਿ ਪੈਨ੍ਹਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲਾਵੈ ਰਾਮ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ (ਪੈਨਾਇਆ) ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤਿ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਇਆਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਚੇਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਬਾਲਕ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸੇ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਅੰਤਿ) ਜਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਗਏ ਹੂਏ ਪਛਤਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹਨਿ੍ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪਾਪਿ ਲੁਭਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਮੇਂ ਲੋਭਾਏ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਦੁਆਰ ਪਰ (ਢੋਈ) ਭਾਵ ਖਲੋਣੇ ਕੋ ਜਗਾ ਵਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਉਬਰੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਗੁਰਮਖਿ ਜਨ ਜਮ ਤਾੜਨਾ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਬਿਆਪਕ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭਿ ਜਾਇ ਮਿਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲਹੁ॥

ਹਰਿ ਜਪਦਿਆ ਖਿਨੁ ਢਿਲ ਨ ਕੀਜਈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਤੁ ਕਿ ਜਾਪੈ ਸਾਹੁ ਆਵੈ ਕਿ ਨ ਆਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਹਰਿ ਕੇ ਜਪਨੇ ਮੇਂ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨ ਕਰੀਏ ਨ ਜਾਨੈ ਦੂਸਰਾ ਸ੍ਵਾਸ ਅੰਦਰ ਆਵੈਗਾ ਯਾ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਸਾ ਵੇਲਾ ਸੋ ਮੂਰਤੁ ਸਾ ਘੜੀ ਸੋ ਮੁਹਤੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਸ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਬਿਆਪਕ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਆਵੈ ਸੋ ਸਮਯ ਸੋ ਮਹੂਰਤ ਸੋ ਘੜੀ ਸੋ (ਮੁਹਤੁ) ਆਧੀ ਘੜੀ ਸਫਲੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਮਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਮ ਕਾ ਦੂਤ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਸੁਣੈ ਨਿਤ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸੋ ਡਰੈ ਜਿਨਿ ਪਾਪ ਕਮਤੇ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸਨੇ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਡਰੈ ਵਾ ਡਰਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰੁ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਨਿ ਜਨਿ ਸਭਿ ਡਰ ਸੁਟਿ ਘਤੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀ ਜਿਨਕਾ ਅੰਦਰ ਸੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਿਤਨੇ ਡਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸੁਟ ਘਤੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮਿ ਪਤੀਜਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸਭਿ ਝਖ ਮਾਰਨੁ ਦੁਸਟ ਕੁਪਤੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਕੁਪਤੇ ਝਖ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਕੁਛ ਬਿਗੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੧

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਾਨਕਿ ਸੇਵਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਨਿ ਪੈਰੀ ਆਣਿ ਸਭਿ ਘਤੇ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਸਨੇ ਸਭੀ ਦੁਸਮਨ ਪੈਰੋਂ ਪਰ ਆਨ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਨਿਤ ਸੇਵੀਐ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਸਭ ਦੂ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਨਿਤ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਨਾ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਦੀ ਕਿਛੁ ਚਡਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕੁਛ (ਚਡਾ) ਕਨੌਡ ਵਾ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਿਐ ਹਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਝਖ ਮਾਰਨੁ ਸਭਿ ਨਿੰਦਕ ਘੰਡਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਹਲ ਰੂਪ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸਭੀ ਨਿੰਦਕ (ਘੰਡਾ) ਵਾ ਕਪਤੇ ਬਕਬਾਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਝਖ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਛਡਾ ਰਾਮ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਨਕੇ (ਧੁਰਿ) ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਹਰੀ ਨੇ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖ ਛੋੜਾ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਜਾਣਹਿ ਜੋ ਜੀਇ ਕਮਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਜੀਵ ਨੇ ਕਮਾਇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਲਿ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸਭ ਵੇਖੈ ਮਨਿ ਮੁਕਰਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਮਨ ਜੀਵ (ਮੁਕਰਾਈਐ) ਮੁਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦਕਰਮ ਕੀਏ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ਹੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸਭ ਬਿਰਥੀ ਘਾਲ ਗਵਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਦੂਰ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜਿਤਨੀ (ਘਾਲ) ਕਰਤਬਜਤਾ ਹੈ ਸਭ ਬਜਰਥ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਮੁਖ੍ਯ ਫਲ ਕੇ ਨਾ ਦੇਨੇ ਸੇ ਉਨਕੇ ਕਰਤਬਜ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਹਰਿ ਹਾਜਰੁ ਨਦਰੀ ਆਈਐ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਵਹੁ (ਹਾਜਰੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਸੇਵਕ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਸੋਈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਇਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਹਰਿ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ (ਪੈਨਾਇਆ) ਸਿਰਪਾਉ ਪਤ ਰੂਪ ਸਿਰੋਪਾ ਸਹਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚਿ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਨਦਰਿ ਨੀਸਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਅਘਾਣੇ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਸ ਯਹਿ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਮ ਭੀ ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਰਹੈਂ॥੨॥

ਹੇ ਰਸਨਾ ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦੋ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਤੂੰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥

ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਤਿਸੁ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਸ ਪਰ ਮੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਬਸਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਭੇਟੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਸੋ ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜਿਸ ਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਧਨ ਰੂਪੀ ਨਿਧਿ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਬਡਭਾਗੀਓਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗਤ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਸਥਾਨੋਂ ਅਰ ਤਿਨ ਮੇਂ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੇਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਤਾ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਿਉ ਬਾਲਕ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਾਲਕ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਨਹ ਮਿਲੈ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੁੜੀਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਰਾਮ ॥੪॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਜਿੰਦੜੀ ਹਜਾਰੋਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਏਕੁ ਅਚੰਭਉ ਦੇਖਿਆ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁ ਧਰਮ ਨਿਆਏ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਲਾਲ ਜੀਉ ਹਰਿ ਕਾ ਏਕ ਬੜਾ ਅਸਚਰਜੁ ਹਮਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਨਯਾਓਂ ਸੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਅਖਾੜਾ ਪਾਇਓਨੁ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਸਬਾਏ ਰਾਮ ॥

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅਖਾੜਾ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਰਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਆਇ ਜਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੨

ਆਵਣੁ ਤ ਜਾਣਾ ਤਿਨਹਿ ਕੀਆ ਜਿਨਿ ਮੇਦਨਿ ਸਿਰਜੀਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਯਹਿ (ਮੇਦਨਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਸਿਰਜੀਆ) ਰਚੀ ਹੈ ਆਵਨਾ ਜਾਨਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਮੇਲਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਏ ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਦਿਆ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਬੁਲਾਏ ਹੈਂ ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਤੂੰ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਵਰਤੈ ਧਰਮ ਨਿਆਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੁਨੋ ਮੈਂ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹਰਿ ਧਰਮ ਨਜਾਉਂ ਮੇਂ ਬਰਤਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਕੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਓ ਆਓ ਮਿਲਹੁ ਅਰ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਹੁ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਸਾਧੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੀ ਜੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਜਮ ਮਾਰਗ ਸਾਧ ਲੇਵੋ ਭਵ ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਨਾ ਜਾਨਾ ਪੜੇ॥

ਮਾਰਗੁ ਬਿਖੜਾ ਸਾਧਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਬਿਖੜਾ) ਕਠਨ ਮਾਰਗ ਕੋ ਸਾਧ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਬਿਧਾਤੈ ਧੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ੍ਹਾ ਰੈਣਿ ਦਿਨੁ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥

ਜਿਨਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਖੇ ਲਿਉ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਛੁਟਾ ਜਾ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿਆ ਸਾਧੇ ॥

ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ ਮੋਹੁ ਤਾਤਕਾਲ ਛੁਟ ਜਾਤਾ ਭਇਆ॥

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੁਕਤੁ ਹੋਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਰ ਜੋੜਿਹੁ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਪੂਜੇਹਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਸੰਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜਹੁ ਔਰ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀ ਅਬਿਨਾਮੀ ਪੁਰਖ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪੂਜਾ ਖੋਜੀਆ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਅਰਪੇਹਾ ਰਾਮ ॥

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਕੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਪੂਜਾ ਖੋਜੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਏਹ ਨਿਸਚਜ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤਨ ਮਨ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ ਇਹੁ ਉਤਮ ਪੂਜਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇਰਾ ਕਿਆ ਕੋ ਪੂਜ ਚੜਾਵਏ ॥

ਫਿਰ ਇਹ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ਕਿ ਤਨ ਮਨ ਸਭ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕੋਈ ਪੂਜਾ ਕਿਆ ਚਢਾਏਗਾ ਭਾਵ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਣ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦਇਆਲੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ ॥

ਦਿਆਲ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਹੀ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਗੁ ਮਸਤਕਿ ਹੋਇ ਜਿਸ ਕੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਸਨੇਹਾ ॥

ਸੋ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੂਜੇਹਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦਹ ਦਿਸ ਖੋਜਤ ਹਮ ਫਿਰੇ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਘਰਿ ਆਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਹਮ ਲਾਲ ਜੀ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰੇ ਜਬ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਹੀ ਘਰ ਮੇਂ ਆਏ ਤਬ ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਜਿਆ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ਰਾਮ ॥

ਇਹ ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਫਿਰ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਰਬੇ ਸਮਾਣਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇਆ ॥

ਸਭ ਮੇਂ ਆਪ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਐਸਾ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਿਟਿਆ ਅਧੇਰਾ ਦੂਖੁ ਨਾਠਾ ਅਮਿਉ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚੋਇਆ ॥

ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਭਾਗ ਗਯਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਚੋਇਆ) ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਹਾ ਦੇਖਾ ਤਹਾ ਸੁਆਮੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਭ ਠਾਏ ॥

ਅਬ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਾਇਆ ਹਰਿ ਪਾਇਅੜਾ ਘਰਿ ਆਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦਾਸ ਘਰ ਆਏ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੂਏ ਤਬ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਬਦ ਕੀ ਤੀਨ ਪੌੜੀ ਮੇਂ ਸੰਤਾਂ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨ ਮੋਹਨਾ ਘਟ ਸੋਹਨਾ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਅਤਯੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲਾ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰ ਸੋਭਾ ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਕੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲਨ ਮਿਲਹੁ ਕੰਤ ਨਿਮਾਣੀਆ ॥

ਲਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦਿਆਲ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਐਸਾ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਔ ਦਜਾਲ ਸਰੂਪ ਪਜਾਰਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਿਮਾਣੀਆਂ ਬਨਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿਮਾਣੀਆਂ ਹੋਕੇ ਤਿਸ ਕੰਤ ਕੋ ਮਿਲਹੁ॥

ਨੈਨ ਤਰਸਨ ਦਰਸ ਪਰਸਨ ਨਹ ਨੀਦ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀਆ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਕੋ ਤਰਸਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਨਾਮ ਬਿੰਜਨ ਭਏ ਸਗਲ ਸੀਗਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੰਤ ਜੰਪੈ ਮੇਲਿ ਕੰਤੁ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਦੀਆ ਹੈ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ (ਬਿੰਜਨ) ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ ਸਿਗਾਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥ (ਨਾਨਕ ਪਇਅੰਪੈ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮ (ਜੰਪੈ) ਜਪਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਕੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰਾ ਮੇਲ ਕਰਾ ਦੇਉ॥੧॥

ਲਾਖ ਉਲਾਹਨੇ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਜਬ ਲਗੁ ਨਹ ਮਿਲੈ ਰਾਮ ॥
ਮਿਲਨ ਕਉ ਕਰਉ ਉਪਾਵ ਕਿਛੁ ਹਮਾਰਾ ਨਹ ਚਲੈ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਤਕ ਹਮ ਕੋ ਹਰਿ ਪਜਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਤਬ ਤਕ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਲਾਖੋਂ (ਉਲਾਹਨੇ) ਉਲਾਂਭੇ ਸਹਾਰਨੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਜੋ ਮੈਂ ਉਪਾਉ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਉਸ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਚਲ ਚਿਤ ਬਿਤ ਅਨਿਤ ਪ੍ਰਿਅ ਬਿਨੁ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਨ ਧੀਜੀਐ ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੩

ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੀਗਾਰ ਬਿਰਥੇ ਹਰਿ ਕੰਤ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਜੀਜੀਐ ॥

ਕਿਓਂਕਿ ਚਿਤ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ ਧਨ ਅਨਿਤ ਹੈ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਕੰਤ ਕੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੀਗਾਰ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵੀਏ॥

ਆਸਾ ਪਿਆਸੀ ਰੈਨਿ ਦਿਨੀਅਰੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੀਐ ਇਕੁ ਤਿਲੈ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੰਤ ਦਾਸੀ ਤਉ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੇਰਾ ਪਿਰੁ ਮਿਲੈ ॥੨॥

ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕਰਕੇ (ਰੈਨਿ ਦਿਨੀਅਰੁ) ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਬੁਧੀ ਅਤੀ ਚਾਹਵੰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਪਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਤਿਲੁ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰਾ ਪਤਿ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ॥੨॥

ਸੇਜ ਏਕ ਪ੍ਰਿਉ ਸੰਗਿ ਦਰਸੁ ਨ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ॥
ਅਵਗਨ ਮੋਹਿ ਅਨੇਕ ਕਤ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਚਿਦਾਭਾਸ ਔਰ ਸਾਖੀ ਕੇ ਬਿਰਾਜਨੇ ਕਾ ਸਥਾਨ ਏਕ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਇਹੀ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਅਵਗੁਨ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਊਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਨਿਰਗੁਨਿ ਨਿਮਾਣੀ ਅਨਾਥਿ ਬਿਨਵੈ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧੇ ॥
ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਖੋਈਐ ਸਹਜਿ ਸੋਈਐ ਪ੍ਰਭ ਪਲਕ ਪੇਖਤ ਨਵ ਨਿਧੇ ॥

ਮੈਂ ਨਿਗੁਨੀ ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਮਿਲਹੁ ਹੇ ਸੰਤੋ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਭੀਤ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤਿ ਮੈਂ ਸੋਈਐ ਏਕ ਪਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਨਵਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਾਲੁ ਆਵੈ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੰਤ ਸਰਣੀ ਮੋਹਿ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਈਐ ॥੩॥

ਲਾਲ ਪਜਾਰਾ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇ ਜਾਇ ਔਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਹਿਲ ਕੋ ਪਾਊਂ ਫਿਰ ਸੰਤ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਆਗਮਨ ਕਾ ਮੰਗਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਪਇਅੰਪੈ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣੀ ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਲਾਓ॥੩॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥
ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਰਹ ਕੀ ਤਪਤ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਸਫਲਾ ਸੁ ਦਿਨਸ ਰੈਣੇ ਸੁਹਾਵੀ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਰਸੁ ਘਨਾ ॥
ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲਨ ਕਵਨ ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਭਨਾ ॥

ਅਬ ਦਿਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਰਾਤ ਭੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰੁ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਘਨਾ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਲਾਲ ਪਜਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਨ ਰਸਨਾ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਕਥ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਥਾਕੇ ਮਿਲਿ ਸਖੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੰਤ ਜੰਪੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੰਜੋਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੪॥੨॥

ਭ੍ਰਮ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਥਕਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸਭ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗਜਾਨ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਵੱਡੇ ਪੂਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਉਚਰਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਿਠਾ ਲਾਗੈ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਤੁਮਾਰਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਮੁਝੇ ਮੀਠਾ ਲਾਗੇ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਮਇਆ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋਇ ਨਾਹੀ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ॥
ਸਮਰਥ ਅਗਥ ਅਪਾਰ ਪੂਰਨ ਜੀਉ ਤਨੁ ਧਨੁ ਤੁਮ੍ ਮਨਾ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਦੂਸਰਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਐਸੀ ਦਜਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੁਝ ਪਰ ਆਪ ਕੀ ਮਯਾ ਬਨੀ ਰਹੈ॥ ਹੇ ਸਮਰਥ (ਅਗਥ) ਕਥਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੇ ਅਪਾਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਇਹੁ ਮਨ ਤਨ ਧਨੁ ਸਭ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅਨਾਥ ਚੰਚਲ ਬਲਹੀਨ ਨੀਚ ਅਜਾਣਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੇਰੀ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਮੂਰਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਮੂਰਖ ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਸ੍ਵਾਮੰ ਨਹੀਂ ਚੰਚਲ ਅਰ ਬਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨੀਚ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਵਾਲਾ (ਅਜਾਨ) ਅਗਜਾਨੀ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਆਪ ਮੁਝੇ ਇਸ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਸਾਧਹ ਸਰਣੀ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਨੀਤਾ ਰਾਮ ॥
ਧੂਰਿ ਭਗਤਨ ਕੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲਗਉ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਭ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪਾਈਏ ਜੋ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਗੁਣ ਗਾਉਤੇ ਰਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਪਯਾਰੀ ਲਗੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮ ਪਤਿਤੋਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਜਾਵੇਂ॥

ਪਤਿਤਾ ਪੁਨੀਤਾ ਹੋਹਿ ਤਿਨ੍ ਸੰਗਿ ਜਿਨ੍ ਬਿਧਾਤਾ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਮ ਰਾਤੇ ਜੀਅ ਦਾਤੇ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਿਧਾਤਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਜੀਵ ਦਾਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੋ ਨਿਤਯ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਉਨ ਕਾ ਜਸ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਸਵਾਯਾ ਚਢਤਾ ਹੈ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਜੀਤਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਵਡਭਾਗਿ ਪਾਈਅਹਿ ਸਾਧ ਸਾਜਨ ਮੀਤਾ ॥੨॥

ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਨਵਨਿਧੀਆਂ ਸਭ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਐਸੇ ਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਸਾਧੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੇ ਪੂਰੇ ਸਾਹਾ ਰਾਮ ॥
ਬਹੁਤੁ ਖਜਾਨਾ ਤਿੰਨ ਪਹਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਲਾਹਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕਾ ਬਯਾਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੀਰਤਨ ਲਾਹਾ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਬਹੁਤ ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨ ਲੋਭੁ ਬਿਆਪੈ ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰਾਤਿਆ ॥
ਏਕੁ ਜਾਨਹਿ ਏਕੁ ਮਾਨਹਿ ਰਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ਮਾਤਿਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਕੁਛ ਬਯਾਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਦਾਸ ਆਪ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੁਝ ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਆਪਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਗਿ ਸੰਤ ਚਰਣੀ ਪੜੇ ਸਰਣੀ ਮਨਿ ਤਿਨਾ ਓਮਾਹਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਨਾਮੁ ਪਲੈ ਸੇਈ ਸਚੇ ਸਾਹਾ ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਉਤਸਾਹ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਧਨ ਹੈ ਵਹੀ ਸਚੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਸਿਮਰੀਐ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਾ ਕੀ ਕਲ ਧਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੪

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਮੁਰਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਸ ਆਪ ਕੀ ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਧਾਰਨ ਕੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੁਰਾਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਮਨ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਰੋਗੁ ਨ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ਜਿਨ੍ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਰੇ ਭਵਜਲੁ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਹਿਕ ਵ ਜਨਮਾਦਿ ਰੋਗ ਅਰੁ ਦੈਵਿਕ ਦੁਖੁ ਔ ਜਮਾਦਿ ਭਯ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਕੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਝ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਮਿਲਿਆ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਹਮਾਰੀ ॥੪॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੇ ਅਪਾਰੀ ਪੁਰਖ ਹਮ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਬਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤਿ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨੀ ਉਮੰਗ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਧੁ ਸੁਖੁ ਰੈਨੜੀਏ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾ ॥
ਘਟੁ ਦੁਖ ਨੀਦੜੀਏ ਪਰਸਉ ਸਦਾ ਪਗਾ ॥

ਹੇ ਸੁਖਦਾਇਕ ਸਾਂਤ ਅਵਸਥਾ ਤੂੰ ਬਧ ਜਾਹੁ ਕਿਯੋਂਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਦੁਖਦਾਇਕ ਅਵਿਦਯਾ ਨੀਂਦ ਤੂੰ ਘਟ ਜਾਹੁ ਕਿਯੋਂ ਜੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਪਰਸ ਕਰੂੰ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਤਛ ਰਾਤ ਔਰ ਨਿਦ੍ਰਾ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ॥

ਪਗ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਉ ਸਦਾ ਜਾਚਉ ਨਾਮ ਰਸਿ ਬੈਰਾਗਨੀ ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜ ਮਾਤੀ ਮਹਾ ਦੁਰਮਤਿ ਤਿਆਗਨੀ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਕੇ ਰਸ ਕੀ ਬੈਰਾਗਨੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮਣਿ ਹੂਈ ਹੂਈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਚਾਹਤੀ ਹੂੰ ਅਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਦੀਵ ਇਹੀ ਮਾਂਗਤੀ ਹੂੰ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੂਈ (ਸਹਜ) ਸ੍ਰਭਾਵਕ ਮਸਤ ਭਈ ਹੂੰ ਅਰ ਅਤੀ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਤਜਾਗਨੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨ੍ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀਨੀ ਮਿਲਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚ ਮਗਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਹਉ ਚਰਣਹ ਸੰਗਿ ਲਗਾ ॥੧॥

ਪਜਾਰੇ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲੀ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਭੀਨੀ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਈ ਹੂੰ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਨਾ ਗਜਾਨ ਵਾ ਜੁਗਤੀ ਰੂਪ ਸਚੇ ਰਸਤੇ ਸੇ ਹੂਆ ਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੋ ਜੋ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਲਗਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੜੀਹੋ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਚਰਣਿ ਲਗਹ ॥
ਮਨਿ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮੁ ਘਣਾ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੰਗਹ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਪਜਾਰੀ ਸਹੇਲੀਓ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗੀਏ॥ ਮਨ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤ ਮਾਂਗੀਐ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ਜਾਇ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਜਨਾ ॥

ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਬਿਕਾਰੁ ਤਜੀਐ ਅਰਪਿ ਤਨੁ ਧਨੁ ਇਹੁ ਮਨਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲੀਏ ਪੁਨਾ ਤੁਨ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪਾਈਏ ਔਰ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਬਡ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਗੁਣ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿ ਭਗਹ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਮੰਤ੍ਰ ਸਖੀਏ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਪਹ ॥੨॥

ਤਿਸ ਧਯਾਨ ਸੇ ਬੜਾ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਭ ਗੁਣ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਭੀਤ ਭਾਗਿ ਜਾਇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਮ ਭਜ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤਯ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਣਾ ਕਰ॥੨॥

ਹਰਿ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਗਣੇ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ॥
ਰਾਂਡ ਨ ਬੈਸਈ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਚਿਰਾਣੇ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਸੁਹਾਗਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਰੰਗ (ਮਾਣੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ (ਪ੍ਰਭ ਚਿਰਾਣੇ) ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਕਭੀ (ਰਾਂਡ) ਬਿਧਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਹ ਦੂਖ ਪਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਵੈ ਧੰਨਿ ਤੇ ਬਡਭਾਗੀਆ ॥
ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸੋਵਹਿ ਕਿਲਬਿਖ ਖੋਵਹਿ ਨਾਮ ਰਸਿ ਰੰਗਿ ਜਾਗੀਆ ॥

ਵਹੁ ਬੜੇ ਭਾਗ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਿਆਉਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਕੋਈ ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸਾਂਤੀ ਸੁਖ ਮੇਂ ਸੈਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾਮ ਰਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਾਗਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਣਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗਹਣਾ ਪ੍ਰਿਅ ਬਚਨ ਮੀਠੇ ਭਾਣੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਨ ਇਛ ਪਾਈ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਪੁਰਖ ਚਿਰਾਣੇ ॥੩॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਿਲੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਪਯਾਰੇ ਕੇ ਬਚਨ ਮੀਠੇ ਜਾਨ ਕਰ (ਭਾਏ) ਪਯਾਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੋਹਿਲੜੇ ਕੋਡ ਅਨੰਦਾ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੁ ਘਰ ਮੇਂ ਸੋਹਿਲੜੇ ਭਾਵ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੰਤ ਅਨੰਤ ਦਇਆਲ ਸ੍ਰੀਧਰ ਗੋਬਿੰਦ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੋ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਮੁਰਾਰੀ ਭੈ ਸਿੰਧੁ ਸਾਗਰ ਤਾਰਣੋ ॥

ਹਰਿ (ਕੰਤ) ਅਨੰਤ ਦਯਾਲ ਸ੍ਰੀਧਰ ਲਛਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਪਤਤ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਤਬ ਭਯਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਜੋ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਮਿਲਿਆ ਸਦਾ ਕੇਲ ਕਰੰਦਾ ॥੪॥੧॥੪॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗਲ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਯਹ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਸੰਦਾ) ਕਾ ਬਿਰਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਤ੍ਯ ਅਨੰਦ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਰੋਵਰ ਤਹ ਕਰਹੁ ਨਿਵਾਸੁ ਮਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੫

ਕਰਿ ਮਜਨੁ ਹਰਿ ਸਰੇ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸੁ ਮਨਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਰੋਵਰ ਰੂਪੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰ। ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸਚੀ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਜਨ ਕਰ ਤਿਸੁ ਕਰ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ॥

ਕਰਿ ਸਦਾ ਮਜਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਜਨੁ ਦੁਖ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸੇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕਉ ਕਟੈ ਜਮ ਕੇ ਫਾਸੇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਜਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਦੀਵ ਸਜਨ ਹੋ ਅਰ ਸਭ ਦੁਖ ਅਰੁ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇ। ਜੋ ਐਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਕਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗੇ ਨਾਮ ਰੰਗੇ ਤਹਾ ਪੂਰਨ ਆਸੋ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਨਿਵਾਸੋ ॥੧॥

ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਕਰ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਹ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਝੁਣਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਮਿਲਿ ਗਾਵਹਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜੈਕਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕਾ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਔ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਸਦਾ ਹੀ ਏਕ ਰਸ (ਝੁਣਕਾਰੋ) ਸਬਦ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਹਾਂ ਸਭ ਸੰਤ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਗਾਵਹਿ ਖਸਮ ਭਾਵਹਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਰੰਗਿ ਭਿੰਨੀਆ ॥

ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਪਾਇਆ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ਮਿਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਆਪਸ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਉਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੇਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਅਨੰਦ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਬਿਛੜੇ ਹੁਏ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨੇ ਦਇਆ ਕੀਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਅਗਮ ਅਪਾਰੋ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੋ ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਧ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ (ਰੁਣ ਝਣਕਾਰੋ) ਏਕ ਰਸ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਣਿ ਵਡਭਾਗੀਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕਰਮਿ ਲਿਖੀ ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬਡਭਾਗੀ ਹਰੀ ਬਿਆਪਕ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ। ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਬਾਣੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦ੍ਯ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਤਿਨੀ ਜਾਣੀ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ॥

ਅਮਰੁ ਥੀਆ ਫਿਰਿ ਨ ਮੂਆ ਕਲਿ ਕਲੇਸਾ ਦੁਖ ਹਰੇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਇਹ ਅਕਥਨੀਜ ਕਹਾਣੀ ਜਾਨੀ ਹੈ। ਸੋ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਥੀਆ) ਹੁਆ ਹੈ ਫਿਰ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਲ ਕੇ ਸਭ ਕਲੇਸ ਅਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ।

ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਪਾਈ ਤਜਿ ਨ ਜਾਈ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭਾਣੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਗਾਈਐ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥੩॥

ਤਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਪਾਈ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਤੇ ਤਿਆਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅਰ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਅਛੀ ਲਗੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਯ ਹੀ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਗਲਤੁ ਭਏ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਅੜਾ ਤਿਨਿ ਲੀਆ ਸਮਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸ ਰਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤੀ ਓਤਿ ਪੋਤੀ ਉਦਕੁ ਉਦਕਿ ਸਮਾਇਆ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ਨਹ ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ॥

ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ (ਓਤਿ ਪੋਤੀ) ਤਾਨੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਮਿਲ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਮੇਂ ਜਲ ਵਤ ਅਭੇਦ ਹੋਯਾ ਹੈ (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਪਤਾਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਵਿਖੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਕਰ ਕਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਦਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਬਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਪੂਰਿ ਪੂਰਨ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਜਿਨਿ ਏਹ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥੪॥੨॥੫॥

ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਨੋਂ ਤ੍ਰਿਨੋਂ ਤਥਾ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਨਤ ਬਨਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਨਤਾ॥੪॥੨॥੫॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੋਜਤ ਸੰਤ ਫਿਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਤਾਣੁ ਤਨੁ ਖੀਨ ਭਇਆ ਬਿਨੁ ਮਿਲਤ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਤੁਝ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਕੇ ਮਿਲੇ ਤਿਨਕਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਅਰ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਖੀਣ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ਮਇਆ ਧਾਰੇ ਕਰਿ ਦਇਆ ਲੜਿ ਲਾਇ ਲੀਜੀਐ ॥
ਦੇਹਿ ਨਾਮੁ ਅਪਨਾ ਜਪਉ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਦਰਸ ਪੇਖੇ ਜੀਜੀਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲੋ ਹੇ ਦਯਾਲ ਅਪਨੇ ਅੰਚਲ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸਰਨ ਕੀਜੀਏ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ ਜਿਸਕੋ ਮੈਂ ਜਪੋਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹੀਏ॥

ਸਮਰਥ ਪੂਰਨ ਸਦਾ ਨਿਹਚਲ ਊਚ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਊਚੇ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰੇ ਹੇ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਨਿਤਯ ਔਰ ਅਚਲ ਰੂਪ ਅਰ ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਸੇ ਪਯਾਰੇ ਹਮ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਮਿਲਹੁ॥੧॥

ਜਪ ਤਪ ਬਰਤ ਕੀਨੇ ਪੇਖਨ ਕਉ ਚਰਣਾ ਰਾਮ ॥
ਤਪਤਿ ਨ ਕਤਹਿ ਬੁਝੈ ਬਿਨੁ ਸੁਆਮੀ ਸਰਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬਯਾਪਕ ਹਮ ਨੇ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਬਰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਭ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਬਿਨਾਂ ਬਿਰਹ ਕੀ ਤਪਤ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਿ ਤੇਰੀ ਕਾਟਿ ਬੇਰੀ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਤਾਰੀਐ ॥
ਅਨਾਥ ਨਿਰਗੁਨਿ ਕਛੁ ਨ ਜਾਨਾ ਮੇਰਾ ਗੁਣੁ ਅਉਗਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਬੇੜੀ ਕਾਟ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਔ ਅਨਾਥ ਹੂੰ ਮੈਂ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਗੁਨ ਔਗੁਨ ਮਤ ਬਿਚਾਰਨਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਦਯਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਨਯਾਉਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਮਰਥ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ ॥
ਨਾਨਕ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਮਾਗੈ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਣਾ ॥੨॥

ਹੇ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀਨਦਯਾਲ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਸਮਰਥ ਪਯਾਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੂੰਦ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਅਰ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੪੬

ਅਮਿਅ ਸਰੋਵਰੋ ਪੀਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਰਾਮ ॥
ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਮਿਲੈ ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਕਾਮਾ ਰਾਮ ॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਤਲਾਉ ਵਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥ ਹੇ ਰਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਸਭ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਦੁਖ ਬਿਦੀਰਨ ਹਰਿ ਨਿਮਖ ਮਨਹੁ ਨ ਬੀਸਰੈ ॥
ਆਨੰਦ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਸਾਚਾ ਸਰਬ ਗੁਣ ਜਗਦੀਸਰੈ ॥

ਹੇ ਸਭ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਣ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਇਕ ਨਿਮਖ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨ ਬਿਸਰੇ ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਮੁਝ ਕੋ ਸਦੀਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਨਾ ਰਹੇ॥

ਅਗਣਤ ਊਚ ਅਪਾਰ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਜਾ ਕੋ ਧਾਮਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਇਛ ਪੂਰਨ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਰਾਮਾ ॥੩॥

ਹੇ ਆਰ ਪਾਰ ਸੇ ਰਹਤ ਠਾਕਰ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸ ਆਪ ਕਾ (ਧਾਮਾ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਗਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ) ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਰਾਮ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਅਰ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਮਿਲੇ॥੩॥

ਕਈ ਕੋਟਿਕ ਜਗ ਫਲਾ ਸੁਣਿ ਗਾਵਨਹਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕੁਲ ਸਗਲੇ ਤਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔਰ ਗਾਉਨੇ ਹਾਰੋਂ ਕੋ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜ ਜਗੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਭੀ ਕੁਲ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੋਹੰਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਤ ਗਨਾ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ਚਿਤਵੰਤਿ ਦਰਸਨੁ ਸਦ ਮਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਯਾ ਗੁਨੋਂ ਭਾਵ ਕਹਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਯਾਰੇ ਹਰਿ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਸਦੀਵ ਮੇਰਾ ਮਨ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਭ ਦਿਵਸ ਆਏ ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਪ੍ਰਭ ਊਚ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਫਲੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੪॥੩॥੬॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਊਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨਕੇ ਵਾ ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਦਿਨ ਆਏ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਵਹੁ ਵਾ ਹਮ ਪਕੜ ਕਰ ਗਲੇ ਸੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਤੀ ਪਯਾਰੇ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਮਿਲੇ ਹੋ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨ ਕਾ ਸਭ ਕੁਛ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੬॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ॥

ਅਨ ਕਾਏ ਰਾਤੜਿਆ ਵਾਟ ਦੁਹੇਲੀ ਰਾਮ ॥
ਪਾਪ ਕਮਾਵਦਿਆ ਤੇਰਾ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਰਾਮ ॥

ਉਪਦੇਸੁ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ (ਅਨਕਾਏ) ਅਨੇਕਤਾ ਵਾਲੇ ਵਾ ਔਰੁ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ (ਕਾਏ) ਕਿਉਂ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਮਕੀ (ਵਾਟ) ਡੰਡੀ ਵਾ ਸੜਕ (ਦੁਹੇਲੀ) ਕਠਨ ਵਾ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈ॥ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੋਏ ਨ ਬੇਲੀ ਹੋਇ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਪਛੋਤਾਵਹੇ ॥
ਗੁਨ ਗੁਪਾਲ ਨ ਜਪਹਿ ਰਸਨਾ ਫਿਰਿ ਕਦਹੁ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵਹੇ ॥

ਜਬ ਕੋਈ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਤਬ ਸਦਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਗਾ। ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਦਿਨ ਕਬ ਆਵੇਂਗੇ ਵਾ ਵਹੁ ਜੋ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਕਬ ਆਵਨੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ। ਪੁਨ: ਔਰੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਰਵਰ ਵਿਛੁੰਨੇ ਨਹ ਪਾਤ ਜੁੜਤੇ ਜਮ ਮਗਿ ਗਉਨੁ ਇਕੇਲੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਸਦਾ ਫਿਰਤ ਦੁਹੇਲੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਖਯ ਸੇ ਪਤੇ ਵਿਛੁੜੇ ਅਰਥਾਤ ਗਿਰੇ ਹੂਏ ਫਿਰ ਵਹੁ ਬ੍ਰਿਖਯ ਸੇ ਜੁੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦੇਹ ਸੇ ਪ੍ਰਾਨ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਫਿਰ ਦੇਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਜਿੰਦ ਵਾ ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਇਕੇਲੀ ਹੀ ਗਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਦਾ (ਦੁਹੇਲੀ) ਦੁਖੀ ਹੁਈ ਹੁਈ ਜੀਵ ਕਲਾ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਵਲਵੰਚ ਲੂਕਿ ਕਰਹਿ ਸਭ ਜਾਣੈ ਜਾਣੀ ਰਾਮ ॥
ਲੇਖਾ ਧਰਮ ਭਇਆ ਤਿਲ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਤੂੰ ਬਲ ਔਰ (ਵੰਚ) ਛਲ ਲੁਕ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਬ ਧਰਮਰਾਜ ਕਾ ਹਸਾਬੁ ਹੂਆ ਤਬ ਜੈਸੇ ਘਾਣੀ ਮੇਂ ਤਿਲ ਪੀੜੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਪੀੜਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਕਿਰਤ ਕਮਾਣੇ ਦੁਖ ਸਹੁ ਪਰਾਣੀ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ॥
ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਸੰਗਿ ਰਾਤਾ ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਰਕ ਰੂਪ ਦੁਖ ਸਹਾਰ ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਥਾ ਅਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜਨਮ ਬਜਰਥ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਾਝਹੁ ਆਨ ਕਾਜ ਸਿਆਣੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਭਰਮਿ ਮੋਹਿ ਲੁਭਾਣੀ ॥੨॥

ਏਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਤੋ ਸਭ ਕਾਮੋਂ ਮੇਂ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਬਡੀ ਸਿਆਨੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਐਸਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੋਹ ਮੇਂ ਲੁਭਾਈ ਹੂਈ ਹੈਂ॥੨॥

ਬੀਚੁ ਨ ਕੋਇ ਕਰੇ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣੁ ਵਿਛੁੜਿ ਪਇਆ ॥
ਆਏ ਖਰੇ ਕਠਿਨ ਜਮਕੰਕਰਿ ਪਕੜਿ ਲਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਬੀਚ ਭਾਵ ਵਕਾਲਤ ਕਾ ਬਿਚੋਲਗੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨ ਵਿਛੜ ਪੜਾ ਹੈ ਜਬ ਭਾਰੀ ਕਠਿਨ ਜਮ ਕੰਕਰ ਆਏ ਤਬ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਪਕੜ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਪਕੜੇ ਚਲਾਇਆ ਅਪਣਾ ਕਮਾਇਆ ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਰਾਤਿਆ ॥
ਗੁਨ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨ ਜਪਿਆ ਤਪਤ ਥੰਮ੍ ਗਲਿ ਲਾਤਿਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਮਾਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰ ਚਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਅਰੁ ਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਇਸੀ ਤੇ ਤਤੇ ਥੰਮ ਗਲ ਸਾਥ ਲਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮੂਠਾ ਖੋਇ ਗਿਆਨੁ ਪਛੁਤਾਪਿਆ ॥
ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਸੰਜੋਗਿ ਭੂਲਾ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਰਸਨ ਨ ਜਾਪਿਆ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਹੰਕਾਰ ਸੇ (ਮੂਠਾ) ਠਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਗਜਾਨ ਕੋ ਖੋਇ ਕਰਕੇ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਭੂਲ ਗਜਾ ਹੈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪੁ ਨਹੀਂ ਜਪਾ॥੩॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਰਾਮ ॥
ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬਜਾਪਕ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਰਖਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਬਜਾਪਕ ਤੇਰਾ ਪਤਤ ਉਧਾਰਣ ਬਿਰਦ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਸਰਨਿ ਸੁਆਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਦਇਆਲਾ ॥
ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਉਧਰੁ ਕਰਤੇ ਸਗਲ ਘਟ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਦਜਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਸੁਆਮੀ ਪਤਤ ਉਧਾਰਣ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਅੰਧ ਕੂਪ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਉਧਾਰ ਲੇ ਕਿਤੋਂਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਨਿ ਤੇਰੀ ਕਟਿ ਮਹਾ ਬੇੜੀ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਦੇਹਿ ਅਧਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੭

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਕਰ ਦੇਇ ਰਾਖਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਨ ਦਇਆਰਾ ॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪੁ ਮਹਾਂ ਬੇੜੀ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਹ ਏਕ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਦੇਹੁ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੋਬਿੰਦ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਅਪਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਈਏ॥੪॥

ਸੋ ਦਿਨੁ ਸਫਲੁ ਗਣਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਰਗਟਿਆ ਦੁਖ ਦੂਰਿ ਪਰਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸੋ ਦਿਨ ਸਫਲ ਗਿਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਹਰਿ ਰਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸਭ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਭਾਗਿ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਦ ਹੀ ਗੁਨ ਗੁਪਾਲ ਨਿਤ ਗਾਈਐ ॥

ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗੇ ਮਿਲੇ ਰੰਗੇ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਧਾਈਐ ॥

ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਅਰ ਸਦੀਵ ਅਨੰਦ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਅਰ ਨਿਤ੍ਯ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਭਜਨ ਕਰ (ਰੰਗੇ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਿਰ ਜੋਨੋਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈਂਗੇ॥

ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ਆਦਿ ਅੰਕੁਰੁ ਆਇਆ ॥

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਬਹੁੜਿ ਕਤਹੂ ਨ ਜਾਇਆ ॥੫॥੪॥੭॥

ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਗਲੇ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਆਦਿ ਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਅੰਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਆਪ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ॥੫॥੪॥੭॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ॥

ਸੁਨਹੁ ਬੇਨੰਤੀਆ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧ ਭਰੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਚੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਰਾਮ) ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੋ। ਜਦ੍ਯਪ ਹਮ ਕ੍ਰੋੜ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕਰ ਭਰੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਭੀ ਆਪ ਕੇ (ਚੇਰੇ) ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਦੁਖ ਹਰਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨ ਮੋਹਨ ਕਲਿ ਕਲੇਸਹ ਭੰਜਨਾ ॥

ਸਰਨਿ ਤੇਰੀ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਮੈ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥

ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੋਹਨ ਹੇ ਕਲੀ ਕੇ ਕਲੇਸੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਰਬ (ਮੈਂ) ਰੂਪ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਲਜਿਆ ਰਖ ਲੇ॥

ਸੁਨਤ ਪੇਖਤ ਸੰਗਿ ਸਭ ਕੈ ਪ੍ਰਭ ਨੇਰਹੂ ਤੇ ਨੇਰੇ ॥

ਅਰਦਾਸਿ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਸੁਆਮੀ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਘਰ ਕੇ ਚੇਰੇ ॥੧॥

ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਹੋਕੇ ਤੂੰ ਸੁਨਤਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਨਿਕਟ ਸੇ ਭੀ ਨਿਕਟ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਸੁਨ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਦਾਸ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਸਦਾ ਹਮ ਦੀਨ ਭੇਖਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮਗਨੁ ਕਢਿ ਲੇਹੁ ਮੁਰਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਦੀਨ ਭਿਖ੍ਯਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਨਿਤ੍ਯ ਦਾਤਾ ਹੈਂ। ਹਮ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਹਮਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੀਜੀਏ॥

ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਬਿਕਾਰਿ ਬਾਧਿਓ ਅਨਿਕ ਦੋਖ ਕਮਾਵਨੇ ॥

ਅਲਿਪਤ ਬੰਧਨ ਰਹਤ ਕਰਤਾ ਕੀਆ ਅਪਨਾ ਪਾਵਨੇ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹਮ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੋਖ ਕਮਾਵਨੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਅਲੇਪ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਕਰਤਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹਾਰੀ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਮੁਝ ਪਰ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਬਹੁਤ ਸੀ ਜੋਨੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਕੀ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਅਰ ਪ੍ਰਾਨ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੨॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਵਡਾ ਮੇਰੀ ਮਤਿ ਥੋਰੀ ਰਾਮ ॥

ਪਾਲਹਿ ਅਕਿਰਤਘਨਾ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤੇਰੀ ਰਾਮ ॥

ਤੂੰ ਬੜਾ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਤੂੰ ਅਕ੍ਰਿਤਘਨੋਂ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੀ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੈ॥

ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਪਾਰ ਕਰਤੇ ਮੋਹਿ ਨੀਚੁ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ॥

ਰਤਨੁ ਤਿਆਗਿ ਸੰਗ੍ਰਹਨ ਕਉਡੀ ਪਸੂ ਨੀਚੁ ਇਆਨਾ ॥

ਹੇ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਵਾਲੇ ਹੇ ਅਪਾਰ ਕਰਤੇ ਮੈਂ ਨੀਚ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾ ਮੁਝ ਨੀਚ ਨੇ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਭੀ ਗੁਨ ਭਾਵ ਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਰਤਨ ਨਾਮ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਕਉਡੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਐਸਾ ਨੀਚ ਮੂਰਖ ਔ ਪਸੂ ਹੂੰ॥

ਤਿਆਗਿ ਚਲਤੀ ਮਹਾ ਚੰਚਲਿ ਦੋਖ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜੋਰੀ ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਮੋਰੀ ॥੩॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਬੜੇ ਬੜੇ ਦੋਖ ਕਰਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਮਹਾਂ ਚੰਚਲ ਹੈ ਕਿ ਤਜਾਗ ਕਰ ਚਲ ਪੜਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖੋ॥੩॥

ਜਾ ਤੇ ਵੀਛੁੜਿਆ ਤਿਨਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਮੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਸੇ ਵਿਛੜਾ ਥਾ ਤਿਸ ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਬਜਾਪਕ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਗੋਵਿਦ ਸਦਾ ਨੀਕੇ ਕਲਿਆਣ ਮੈ ਪਰਗਟ ਭਏ ॥

ਸੇਜਾ ਸੁਹਾਵੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਕਰਿ ਲਏ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਸਦੀਵ (ਨੀਕੇ) ਸੁੰਦਰ ਗੁਣ ਗਾਉਨੇ ਸੇ ਕਲਜਾਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਤੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੁ ਸੇਜਾ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਛੋਡਿ ਚਿੰਤ ਅਚਿੰਤ ਹੋਏ ਬਹੁੜਿ ਦੂਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਿ ਜੀਵੇ ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਇਆ ॥੪॥੫॥੮॥

ਅਬ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਛੋਡ ਕਰ ਹਮ ਅਚਿੰਤ ਭਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਹਮਨੇ ਕੋਈ ਦੂਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਉਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੫॥੮॥

ਬਿਹਾਗੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ॥

ਬੋਲਿ ਸੁਧਰਮੀੜਿਆ ਮੋਨਿ ਕਤ ਧਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਤੂ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਿ ਚਲਿਆ ਮਾਇਆ ਬਿਉਹਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦਰਸ ਦੀਆ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ। ਹੇ ਸੁਧਰਮੀ ਤੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬੋਲ ਭਾਵ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਕਜੋਂ ਮੌਨ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਜੋਹਾਰ ਦੇਖ ਚਲਾ ਹੈਂ॥

ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਕਛੁ ਨ ਚਾਲੈ ਬਿਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮਾ ॥
ਦੇਸ ਵੇਸ ਸੁਵਰਨ ਰੂਪਾ ਸਗਲ ਊਣੇ ਕਾਮਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ। ਦੇਸ ਭੇਸ ਸੋਨਾ ਰੂਪੂ ਜਿਨਕਾ ਤੂੰ ਬਜੋਹਾਰੁ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭੀ ਕਾਮ ਊਣੇ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਵਾ (ਊਣੇ) ਤੁਛ ਹੈਂ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਨ ਸੰਗਿ ਸੋਭਾ ਹਸਤ ਘੋਰਿ ਵਿਕਾਰੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਾਧਸੰਗਮ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਸੰਸਾਰੀ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰੁ ਜਗਤ ਕੀ ਸੋਭਾ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਘੋਰਿ) ਭਜਾਨਕ ਵਿਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਵਾ ਸੁਖੁ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੪੮

ਰਾਜਨ ਕਿਉ ਸੋਇਆ ਤੂ ਨੀਦ ਭਰੇ ਜਾਗਤ ਕਤ ਨਾਹੀ ਰਾਮ ॥
ਮਾਇਆ ਝੂਠੁ ਰੁਦਨੁ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਜਨ ਤੂੰ ਕਜੋਂ ਸੋਇਆ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗਜਾਨ ਜਾਗਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਗਤਾ। ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਤੂੰ ਰੁਦਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠ ਰੂਪੁ ਹੈ। ਏਕ ਤੇਰੀ ਕਜਾ ਬਾਤ ਇਸ ਮਾਯਾ ਹੇਤ ਬਹੁਤੇ ਰੋਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਲਾਹਿ ਕੇਤੇ ਮਹਾ ਮੋਹਨ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ॥
ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਉਪਾਵ ਥਾਕੇ ਜਹ ਭਾਵਤ ਤਹ ਜਾਹੀ ॥

ਮਹਾ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ਹੇਤ ਕਿਤਨਾ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹਜਾਰੋਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਔਰ ਉਪਾਉ ਕਰਕੇ ਥਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਚਲੇ ਭੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ ਪੂਰਨ ਸਰਬਤ੍ਰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਹੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਸਾਧਸੰਗਮੁ ਸੇ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹੀ ॥੨॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਰਵਤ੍ਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ (ਸੇ) ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਸੇ (ਘਰਿ) ਪਰਲੋਕ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਰਪਤਿ ਜਾਣਿ ਗ੍ਰਹਿਓ ਸੇਵਕ ਸਿਆਣੇ ਰਾਮ ॥
ਸਰਪਰ ਵੀਛੁੜਣਾ ਮੋਹੇ ਪਛੁਤਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਜਨ ਜਿਸ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਚਤਰ ਹੈਂ ਇਨਸੇ (ਸਰਪਰ) ਆਵਸਕ ਵਿਛੁੜਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਪਛਤਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਕਹਾ ਅਸਥਿਤਿ ਪਾਈਐ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਆਨ ਰਚਨਾ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈਐ ॥

ਤੂੰ (ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸਚ ਮਾਨ ਕੇ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕਹਾਂ ਪਾਈਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਚਲ ਪਦਾਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਆਨ ਰਚਨਾ ਮੇਂ ਲਗਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਅਹਿਲਾ) ਬਿਅਰਥ ਜਨਮ ਕੋ ਖੋਇ ਬੈਠੀਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੂਝੈ ਨਹ ਕਾਂਮ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਕੇਤਿਆ ਪਛੁਤਾਨੇ ॥੩॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤਿਆਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਅਰੁ ਨਾ ਕਾਮਨਾ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੇ (ਗਿਆਨੇ) ਜਾਣ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਜੀਉ ਨਿਹਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੋ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ਰਾਮ ॥
ਭੁਜਾ ਗਹਿ ਕਾਢਿ ਲੀਓ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਦੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਕਰ ਰਾਜੇ ਕਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਔਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਤਬ ਸਤਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਭਏ ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤੁਝੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ। (ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਵਾ ਰਾਮ ਨੇ ਤੁਝੇ ਸਾਧੂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਮਿ ਹਰਿ ਅਰਾਧੇ ਸਗਲ ਕਲਮਲ ਦੁਖ ਜਲੇ ॥
ਮਹਾ ਧਰਮ ਸੁਦਾਨ ਕਿਰਿਆ ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਸੇ ਚਲੇ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਭ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਭਸਮ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਮਹਾਂ ਧਰਮ ਅਰ ਸ੍ਰਿਸਟ ਦਾਨ ਪੁਨਾ ਸੁਭ ਕਰਤਬ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਚਲੇ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਅਰਾਧੈ ਏਕੁ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭੀਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ ਅਰ ਮਨ ਤਨ ਨਾਮ ਮੇਂ (ਭੀਨਾ) ਰੰਗੋਇਆ ਰਖ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਸਰਬ ਗੁਣ ਪਰਬੀਨਾ ॥੪॥੬॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ (ਪਰਬੀਨਾ) ਚਤਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥੯॥

ਬਿਹਾਗੜੇ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ਥੈ ਸੁਖੁ ਨ ਭਾਲਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਭੇਦੀਐ ਸਦਾ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਤਿਨਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਮਤ ਢੂੰਢ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ (ਭੇਦੀਐ) ਜਾਣੀਐ ਤਬ ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਿਫਤਿ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸ ਹੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੈ ਸੋ ਖਰਚੈ ਖਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਸਭ ਥਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਿਫਤੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਖਰਚਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ। ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖੁ ਜਗਤੁ ਧਨਹੀਣੁ ਹੈ ਅਗੈ ਭੁਖਾ ਕਿ ਖਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ (ਜਗਤੁ) ਜੀਵ ਵਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਨਾਮ ਧਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔਰ ਭੂਖਾ ਹੈ ਵਹ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਖਾਏਗਾ। ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਜੀਵ ਦੁਖ ਹੀ ਭੋਗੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਸਭਸ ਦਾ ਸਭ ਤੁਧੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਤੂ ਵਰਤਦਾ ਤੂ ਸਭਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤੁਧਨੇ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ । ਤੂੰ ਸਬ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਦੀ ਤੂ ਭਗਤਿ ਥਾਇ ਪਾਇਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਸਭਿ ਕਰਨਿ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਤੂੰ ਥਾਇ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲਾਹਿਹੁ ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਤੇ ਵਡਾ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਵੱਡਾ ਸੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ (ਸਲਾਹਿਹੁ) ਸਲਾਹੁਤਾ ਹਾਂ॥ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਗਿਆਨੀ ਜਗੁ ਜੀਤਾ ਜਗਿ ਜੀਤਾ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਨਾਮੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨੀਓਂ ਨੇ (ਜਗ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨੀਓਂ ਬਿਨਾਂ (ਜਗ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਨੇ ਸਭ ਕੋਈ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਸਚਜ ਮੇਂ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਤਿ ਅਚਲੁ ਹੈ ਚਲਾਇ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਹਰਿ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰੇ ਕਾਰਜੁ ਸੁਹਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਅਚਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਕਾਰਿ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਪਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੪੯

ਮਨਮੁਖ ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਾਇਅਨੁ ਵਿਚਿ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਝਗੜਾ ਕਰਦਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਦਰੈ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਬੀਚ ਲਬ ਅਰ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਹਰੀ ਨੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਹੋਇਆਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬੀਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਧਿ ਮਤਿ ਕਰਤੈ ਹਿਰਿ ਲਈ ਬੋਲਨਿ ਸਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਦਿਤੈ ਕਿਤੈ ਨ ਸੰਤੋਖੀਅਨਿ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਅਗ੍ਯ਼ਾਨੁ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਕਰਤੇ ਨੇ ਹਰਿ ਲਈ ਹੈ ਨਿਤਾ ਬੋਲਨਾ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਬਹੁਤ ਅੰਧਕਾਰੁ ਹੈ ਉਨਕੋ ਕਿਤਨਾ ਭੀ ਦੀਜੀਏ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੋ ਕਿਤੇ ਭੀ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਾ ਨਾਲਹੁ ਤੁਟੀਆ ਭਲੀ ਜਿਨਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮੋਹ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਸੇ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਟੂਟੀ ਹੀ ਭਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਤਿਨ੍ ਭਉ ਸੰਸਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਰਿ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਧੁਰਿ ਤਿਨ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਪੇ ਰਖਣਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਸਤਗੁਰੂ ਰਖਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਦੇਹ ਔਰ ਭਯ ਕਿਯਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ? ਰਖਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨਕੀ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੇਵਿਆ ਆਪੇ ਪਰਖਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਰੁ ਸਚੇ ਸਬਦੁ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਜਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰਿਆ ਤੂ ਸਭਨਾ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮਿਲੈ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ਸਰੀਕੁ ਨਾਹੀ ਤੁਧੁ ਪਾਸਿ ॥

ਸਭੀ ਜੀਵ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਸਰੀਕ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੂ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਸਭਸ ਦਾ ਹਰਿ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜਿਸ ਦੀ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਦੀ ਤੂ ਮੰਨਿ ਲੈਹਿ ਸੋ ਜਨੁ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬੇਨਤੀ ਤੁਝਕੋ ਭਾਉਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਤ ਤੂੰ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਸਾਬਾਸ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਚੋਜੁ ਵਰਤਦਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੁਧੁ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਸਭ (ਚੋਜੁ) ਕੌਤਕ ਰੂਪ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਵਰਤਾਯਾ ਹੂਆ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੁਝੀ ਕੋ ਸੁਨਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੈ ਭਾਵਦੇ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰ ॥

ਸਾਜਨ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਕਉ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਦਰ) ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ (ਸਚਿਆਰ) ਸਚੇ ਸਮਝੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦੁ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਆ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਚਾਨਣੁ ਕੀਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਰਖਣਹਾਰਾ ਰਖਸੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਗਜਾਨ ਕਾ ਚਾਂਦਨਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਭੈ ਰਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਜੇਹਾ ਸੇਵੈ ਤੇਹੋ ਹੋਵੈ ਜੇ ਚਲੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪਿ ਹੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ (ਚਾਕਰੀ) ਉਤਸਾਹ ਸਹਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰ ਭੈ ਵਿਖੇ (ਰਚਿ) ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵੈ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਸੇਵਾ ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਚਲੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੀ ਜਗਹ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਤੂਹੈ ਜਾਣਦਾ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਹੋਰੁ ਸਰੀਕੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਆਖੀਐ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਤੂਹੈ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਜੋ ਬਡਿਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਬਡਾ ਔ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਬਡਾ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਇ ਤੋ ਕਹੀਐ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਤੂ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੋਰੁ ਤਿਸ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਦੀ ਰੀਸ ਔਰ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੈਗਾ॥

ਤੂ ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਸਮਰਥੁ ਦਾਤਾਰੁ ਹਹਿ ਤੁਧੁ ਅਗੈ ਮੰਗਣ ਨੋ ਹਥ ਜੋੜਿ ਖਲੀ ਸਭ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਤੂੰ ਤੋੜਨੇ ਬਨਾਉਣੇ ਮੇਂ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਖੜੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾਰੁ ਮੈ ਕੋਈ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤੁਧੁ ਸਭਸੈ ਨੋ ਦਾਨੁ ਦਿਤਾ ਖੰਡੀ ਵਰਭੰਡੀ ਪਾਤਾਲੀ ਪੁਰਈ ਸਭ ਲੋਈ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਬੜਾ ਦਾਤਾ ਮੁਝੇ ਕੋਈ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਔਰ ਪਤਾਲੋਂ ਮੇਂ ਪੁਨਾ (ਪੁਰਈ) ਸਾਤੋਂ ਅਕਾਸੋਂ ਮੇਂ ਅਰ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਤੈਨੇ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪਾਖੰਡ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਈਆ ਸਹਜਿ ਨ ਲਗੋ ਭਾਉ ॥
ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ਮਨਹਠਿ ਕਿਆ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਔਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਸਾਦੁ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਮਨ ਮੈਂ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਯਾ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਗਾਇ ਸਕੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ਮੂੜਾ ਅਵਰਾ ਆਖਿ ਦੁਖਾਏ ॥
ਮੁੰਢੈ ਦੀ ਖਸਲਤਿ ਨ ਗਈਆ ਅੰਧੇ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਏ ॥

ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਤੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਕਹ ਕਰ ਦੁਖਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖ (ਅੰਧੇ) ਅਗਯਾਨੀ ਕੀ (ਮੁੰਢੈ) ਆਦਿ ਕੀ (ਖਸਲਤਿ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਵਾ ਬਾਨਿ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਅਗਯਾਨੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਿਛੜਾ ਹੂਆ ਜਮ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਭੰਨਿ ਨ ਘੜਿਓ ਰਹੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੦

ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਸਾ ਕਦੇ ਨ ਚੂਕੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਭੰਨ ਭਾਵ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਨ ਘੜਿਓ ਭਾਵ ਸੁਭ ਸੁਭਾਵ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਿਸ ਕਰ (ਅੰਕਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਕਭੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਬਦ ਸੇ ਦੁਖੁ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਅੰਤਰਿ ਸਬਲਾ ਨਿਤ ਧੰਧਾ ਕਰਤ ਵਿਹਾਏ ॥
ਚਰਣ ਕਰ ਦੇਖਤ ਸੁਣਿ ਥਕੇ ਦਿਹ ਮੁਕੇ ਨੇੜੈ ਆਏ ॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸਬਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਨਿਤਯ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੂਆ ਸਮਯ ਕੋ ਬਿਤਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਚਰਨ ਚਲਤੇ ਹਾਥ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇਖਤੇ ਕਰਨ

ਸੁਨਤੇ ਸਭ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਤ ਕੇ ਦਿਨ ਨਿਕਟ ਆ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਨ ਲਗੋ ਮੀਠਾ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥
ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਮਰੈ ਫੁਨਿ ਜੀਵੈ ਤਾਂ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਵਨਿਧੀ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੋ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਜੀਵ ਕੋ (ਮੀਠਾ) ਪਯਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰੇ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵੇ ਤਬ ਪੁਰਸ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਮੁ ਨ ਪਾਇਓ ਪਰਾਣੀ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਆ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਮੂੜੇ ਗਤਿ ਮਤਿ ਸਬਦੇ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨੇ ਧੁਰ ਹੀ ਸੇ ਐਸਾ ਕਰਮੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੀ ਸਭ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਨਿਕਰਮ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨੇ ਕਯਾ ਪਾਉਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਪਾਉਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਸੰਭਾਲੁ ਤਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਹੀ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਕੇ ਸਾਧਨ ਗਯਾਨ ਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਜਾਇਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਦ ਹੀ ਪਾਏ ਜਾਂ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਖੋਇ ਦੇਵੇਗਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਤਬ ਹੀ ਪਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਦੈ ਚਿਤਿ ਵਸਿਆ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸ ਨੋ ਕਿਉ ਅੰਦੇਸਾ ਕਿਸੈ ਗਲੈ ਦਾ ਲੋੜੀਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬਾਰਤਾ ਕਾ ਸੰਸਾ ਕਰਨਾ ਕਯੋਂ (ਲੋੜੀਐ) ਚਾਹੀਐ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਕਾ ਤਿਸ ਨੋ ਧਿਆਇਦਿਆ ਕਿਵ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਮੁਹੁ ਮੋੜੀਐ ॥

ਹਰਿ ਸਭ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਜਬ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਬ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਯਾਉਤਿਆਂ ਹੋਯਾਂ ਏਕ ਘੜੀ ਔਰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਯੋਂ ਮੁਖੁ ਫੇਰੀਐ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਸ ਨੋ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਹੋਏ ਨਿਤ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਬਹੀਐ ਮੁਹੁ ਜੋੜੀਐ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਲਯਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਮੁਹ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਬੈਠੀਏ ਭਾਵ ਸਨਮੁਖ ਬੈਠ ਕਰ ਕੁਛ ਸੁਣੀਏ ਕਹੀਏ॥

ਸਭਿ ਦੁਖ ਭੁਖ ਰੋਗ ਗਏ ਹਰਿ ਸੇਵਕ ਕੇ ਸਭਿ ਜਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜੀਐ ॥

ਸੇਵਕ ਕੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੁ ਭੁਖ ਰੋਗ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਭ ਜਨਮਾਦਿਕ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੋਆ ਹਰਿ ਭਗਤੁ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮੁਹਿ ਡਿਠੈ ਜਗਤੁ ਤਰਿਆ ਸਭੁ ਲੋੜੀਐ ॥੪॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਭਗਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖਨੇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰੁ ਮੈਂ ਜੋ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਸਤਸੰਗੁ ਕਰਿਆ (ਲੋੜੀਐ) ਚਾਹੀਐ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਾ ਰਸਨਾ ਜਲਿ ਜਾਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਸੁਆਉ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਰਸਾਇ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਜਲ ਜਾਵੇ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੁਆਰੇ ਰਸਨਾ ਕੋ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਸਾਇ ਤਦਾਕਾਰ ਕਰੁ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਾ ਰਸਨਾ ਜਲਿ ਜਾਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਜਪੈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਰਸਨਾ ਜਲ ਜਾਨੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਸੇਵਕੁ ਭਗਤੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕੁ ਭਗਤੁ ਹੈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਜਿਧਰ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਇਕਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ਆਪੇ ਹਰਿ ਇਕਨਾ ਉਝੜਿ ਪਾਏ ॥

ਹਰਿ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਚਲਤ ਸਬਾਏ ॥

ਏਕ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਰਸਤੇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ (ਉਝੜਿ) ਉਜਾੜ ਭਾਵ ਕੁਰਸਤੇ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਹਰੀ ਸਚਾ ਹੀ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ ਹੀ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਜਾਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਹੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਰਹੇ॥ ਪਾਖੰਡ ਫਕੀਰੀ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਦਰਵੇਸੀ ਕੋ ਜਾਣਸੀ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਦਰਵੇਸੁ ॥

ਜੇ ਘਰਿ ਘਰਿ ਹੰਢੈ ਮੰਗਦਾ ਧਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧਿਗੁ ਵੇਸੁ ॥

ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ (ਦਰਵੇਸੁ) ਸੰਤ ਦਰਵੇਸੀ ਰਸਤੇ ਕੋ ਜਾਨੇਗਾ ਵਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕੇਵਲ ਘਰੋਂ ਘਰੋਂ ਮੇਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੀ (ਹੰਢੈ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਐਸੇ ਦਰਵੇਸ ਕੇ ਭੇਸ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਔ ਜੀਵਨ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਸਚਾ ਦਰਵੇਸ ਕੌਣ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਤਜਿ ਰਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਿਖਿਆ ਨਾਉ ॥

ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਪਖਾਲੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੧॥

ਜੋ ਆਸਾ ਔਰ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਤਯਾਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭਿਖ੍ਯਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਐਸੇ ਸੰਤ ਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਚਰਣ ਧੋਈਐ॥੧॥

ਅਬ ਸਚੇ ਦਰਵੇਸ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਤਰਵਰੁ ਏਕੁ ਫਲੁ ਦੁਇ ਪੰਖੇਰੂ ਆਹਿ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਨ ਦੀਸਹੀ ਨਾ ਪਰ ਪੰਖੀ ਤਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਇਕ ਬ੍ਰਿਖ੍ਯ ਹੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋ ਫਲ ਹੈਂ ਕਰਮ ਫੂਲ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕੂਟ ਸਥ ਔਰ ਚਿਦਾਭਾਸ ਦੋ ਪੰਖੀ (ਆਹਿ) ਹੈਂ ਇਹਾਂ ਦੇਹਰੀ ਦੀਪਕ ਨ੍ਯਾਇ ਸੇ ਦੋ ਕੋ ਦੋ ਬਾਰ ਬਰਤ ਲੇਨਾ॥ ਜਿਸ ਪੰਖੀ ਕੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ (ਤਾਹਿ) ਤਿਸ ਮੈਂ (ਆਵਤ ਜਾਤ) ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਜਨਮਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਰਸ ਭੋਗਿਆ ਸਬਦਿ ਰਹੈ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥
ਹਰਿ ਰਸਿ ਫਲਿ ਰਾਤੇ ਨਾਨਕਾ ਕਰਮਿ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥

ਚਿਦਾਭਾਸ ਜੋ ਪੰਖੀ ਹੈ ਉਸਨੇ ਬੁਹਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਬਦਾਦਿ ਬਿਖ੍ਯੋਂ ਕੇ ਰਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਾਖੀ ਕੂਟਸਥ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਬਾਣ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸੇ ਅਰ ਬਿਖ੍ਯ ਰਸੋਂ ਸੇ ਅਲਗ ਰਹਿ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਰਸ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਰਸਿ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਫਲ ਮੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸਚਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਆਪੇ ਹੈ ਰਾਹਕੁ ਆਪਿ ਜੰਮਾਇ ਪੀਸਾਵੈ ॥
ਆਪਿ ਪਕਾਵੈ ਆਪਿ ਭਾਂਡੇ ਦੇਇ ਪਰੋਸੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਹਿ ਖਾਵੈ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਧਰਤੀ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਰਾਹਕੁ) ਜਿਮੀਦਾਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਪੀਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਪਕਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਰਤਨ ਦੇਕਰ ਪਰੋਸਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੧

ਆਪੇ ਜਲੁ ਆਪੇ ਦੇ ਛਿੰਗਾ ਆਪੇ ਚੁਲੀ ਭਰਾਵੈ ॥
ਆਪੇ ਸੰਗਤਿ ਸਦਿ ਬਹਾਲੈ ਆਪੇ ਵਿਦਾ ਕਰਾਵੈ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਛਿੰਗਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਦਾਤੋਂ ਮੇਂ ਫਸੇ ਹੁਏ ਅੰਨ ਕੇ ਨਿਕਾਲਨੇ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਕੋ ਛਿੰਗਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਪ ਹੀ ਚੁਲੀ ਭਰਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਗਤੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਪੂਜਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬੈਠਾਲਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਬਿਦਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਈਹਾਂ ਸਰਬ ਰੂਪਤਾ ਮੈਂ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕ੍ਰਮ ਸੇ ਨਾ ਕਹਿਣੇ ਕਾ ਦੂਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਤਿਸ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਵੈ ॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਉਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਭਿ ਬੰਧਨਾ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਸਨਬੰਧੁ ॥
ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਸੁ ਬੰਧਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸੁ ਧੰਧੁ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਜੇਵਰੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਨਬੰਧੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਵਰਤਣਿ ਵਰਤੈ ਅੰਧੁ ॥੧॥

ਜਿਤਨੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹੈਂ ਸਭ ਬੰਧਨ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਾਪ ਔਰੁ ਪੁੰਨ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਮੇਂ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜੀਵ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਸੁਖ ਮਾਨਕਰ ਧੰਧਾ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਨਬੰਧੁ ਜੁਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜੇਵੜੀ ਰੂਪ ਭਾਵ ਬੰਧਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਅੰਧੁ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਉ (ਵਰਤਣਿ) ਵਾਲੇ ਸੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਅੰਧੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੁ ਚਾਨਣੁ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਅੰਧੇ ਚਾਨਣੁ ਤਾ ਥੀਐ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਰਜਾਇ ॥
ਬੰਧਨ ਤੋੜੈ ਸਚਿ ਵਸੈ ਅਗਿਆਨੁ ਅਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅੰਧੇ ਕਉ ਚਾਨਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਚ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਅੰਧੇਰਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੇਖੈ ਤਿਸੈ ਕਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਨੁ ਸਾਜਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਕਰਤਾ ਰਾਖੈ ਲਾਜ ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਸਾਜ ਕਰ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਸਰੀਰੁ ਰਚਾ ਹੈ ਸਭੀ ਕਛੁ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਕਾ ਦੇਖੇ ਔਰ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਰਤਾਰ ਤਿਸ ਕੀ ਲਜਜਾ ਰਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਦਹੁ ਆਪੇ ਥਾਟੁ ਕੀਆ ਬਹਿ ਕਰਤੈ ਤਦਹੁ ਪੁਛਿ ਨ ਸੇਵਕੁ ਬੀਆ ॥

ਜਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬੈਠਕਰ ਯਹ (ਥਾਟੁ) ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਕੋ ਰਚਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕੀਆ ਥਾ ਤਬ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸੇਵਕੁ ਨਹੀਂ ਪੂਛਾ ਥਾ॥

ਤਦਹੁ ਕਿਆ ਕੋ ਲੇਵੈ ਕਿਆ ਕੋ ਦੇਵੈ ਜਾਂ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੀਆ ॥
ਫਿਰਿ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਕਰਤੈ ਦਾਨੁ ਸਭਨਾ ਕਉ ਦੀਆ ॥

ਜਬ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਕੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਕਿਆ ਕੋਈ ਲੇਤਾ ਔਰ ਕਿਆ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਥਾ ਫਿਰ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਅਰੁ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਥਾ ਜੋਗ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਭਯਾ॥

ਆਪੇ ਸੇਵ ਬਣਾਈਅਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥
ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਕਰੈ ਸੁ ਥੀਆ ॥੭॥

ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਸੇਵਾ ਬਨਾਈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਵਾ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਛਕਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰੁ ਅਕਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖੋ ਕੀ ਰਹਿਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਹਿ ਸਦ ਸਾਚਾ ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜਿ ਪਿਆਰਿ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਸਾਚੇ ਅਰਧਿ ਉਰਧਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਨ ਕਾ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਜਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਨੇ ਸੇ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਰਧਿ ਭਾਵ ਪਾਤਾਲ ਉਰਧਿ ਭਾਵ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਵਸਿਆ ਧੁਰਿ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਆਪੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਸਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਆਦ ਹੀ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ (ਕਰਮੁ) ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਹਿਐ ਕਥਿਐ ਨ ਪਾਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਵਿਣੁ ਕਰਮੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਭਉਕਿ ਮੁਏ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਕਥ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਮੇਸ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਰਹੈ ਸੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਬਹੁਤ ਸੇ ਭਉਕ ਕੇ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਉਤਮ ਕਰਮਾ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭਿਜੈ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਤਨ ਔ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਭੀਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਪ ਸਾਹਿਬ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਭਿ ਸਾਸਤ ਆਪਿ ਕਥੈ ਆਪਿ ਭੀਜੈ ॥
ਆਪੇ ਹੀ ਬਹਿ ਪੂਜੇ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਪਰਪੰਚੁ ਕਰੀਜੈ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਰੋਤਾ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ॥ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੀ ਬੈਠਕੇ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਕੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਪਰਵਿਰਤਿ ਆਪਿ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਆਪੇ ਅਕਥੁ ਕਥੀਜੈ ॥
ਆਪੇ ਪੁੰਨੁ ਸਭੁ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਆਪਿ ਅਲਿਪਤੁ ਵਰਤੀਜੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਬ੍ਰਿਤ ਮਾਰਗੀ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਮਾਰਗੀ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਕਥ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਕਥਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਪੁੰਨਜ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਬੈਠ ਕਰ ਪੁੰਨ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸੇ ਅਲੇਪ ਬਰਤਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੇਵੈ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰੀਜੈ ॥੮॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਖਸਿਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਮੇਂ ਸੇਖ ਜਾਤੀ ਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਬਾਦ ਰਖਤੇ ਥੇ। ਆਏ ਗਏ ਸਿਖ ਸਾਧ ਕੋ ਕਸਟ ਦੇਤੇ ਥੇ। ਜਲ ਭਰਨੇ ਮੈਂ ਗੁਲੇਲੇ ਮਾਰਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਮੁਖੀ ਥਾ ਤਿਸ ਵਾ ਜਗਜਾਸੁ ਪ੍ਰਤਿ ਬਚਨ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸੇਖਾ ਅੰਦਰਹੁ ਜੋਰੁ ਛਡਿ ਤੂ ਭਉ ਕਰਿ ਝਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਹੇ ਸੇਖ ਵਾ ਹੇ ਸਿਖਜਾ ਦੇ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਤੂੰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ (ਜੋਰ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਛੋਡ ਦੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭਜ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ (ਝਲੁ) ਸੌਦਾਇ ਗਵਾਇ ਦੇਹ ਵਾ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ ਝਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਕੇਤੇ ਨਿਸਤਰੇ ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਰਭਉ ਪਾਇ ॥

ਮਨੁ ਕਠੋਰੁ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਤੂੰ ਸਾਂਤਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਜ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਨਿਸਤਰੇ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਤਿਸ ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ ਕੋ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕਠੋਰ ਭੇਦ ਨ ਕਰੁ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਆਇ ਵਸੇਗੀ॥

ਸਾਂਤੀ ਵਿਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਾ ਖਸਮੁ ਪਾਏ ਥਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਪੁਛਹੁ ਗਿਆਨੀ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸਾਂਤੀ ਮੇਂ ਜੋ ਕਾਰ ਕਮਾਉਣੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਥਾਇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਯਹ ਬਾਤ ਜੋ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਪੂਛ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੨

ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਹੈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਕੂੜੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਕੂੜੁ ਕਰੇ ਆਹਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਮੋਹੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਜਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਝੂਠ ਹੀ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਝੂਠ ਕਾ ਹੀ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ਸੰਚਿ ਮਰਹਿ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਭੁ ਛਾਰੁ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਕਰਹਿ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਬਿਖਜ ਰੂਪੁ ਮਾਯਾ ਅਰੁ ਛਲ ਰੂਪੁ ਧਨ ਕੋ ਸੰਚ ਕਰਕੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਸਭ ਧਨ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿ ਮਨਮੁਖੁ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਥਾਇ ਨਾ ਪਵੈ ਦਰਗਹਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮੁ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਪਰਵਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਖੁਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਖਾਣੀ ਆਪੇ ਬਾਣੀ ਆਪੇ ਖੰਡ ਵਰਭੰਡ ਕਰੇ ॥

ਆਪਿ ਸਮੁੰਦੁ ਆਪਿ ਹੈ ਸਾਗਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਧਰੇ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰ ਖਾਣੀਆਂ ਕਰੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮਧਜਮਾ ਬੈਖਰੀ ਬਾਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਨੌ ਖੰਡ ਕਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੇ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖਜ ਸਪਤ ਸਮੁਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਗਰ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਨਾਯਾ ਸਾਗਰ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਉਸਮੇਂ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰਤਨ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਰਤਨ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਲਹਾਏ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਨੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਹਰੇ ॥

ਆਪੇ ਭਉਜਲੁ ਆਪਿ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਆਪੇ ਖੇਵਟੁ ਆਪਿ ਤਰੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਦੋਨੋਂ ਪ੍ਰਾਕਰ ਕੇ ਰਤਨੋਂ ਕੀ (ਲਹਾਏ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ (ਬੋਹਿਥਾ) ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਖੇਵਟ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਤੁਝੈ ਸਰੇ ॥੯॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ (ਸਰੇ) ਸਮਾਨ (ਤੁਝੈ) ਤਿਸ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਸਭ ਕਛੁ ਆਪ ਹੈਂ (ਤੁਝੇ) ਤੇਰੇ ਸਦਰਸ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤ੍ਰਹ ਸੇ ਸਭ ਪਦ ਸਨਮੁਖ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਜੇ ਕੋ ਕਰੇ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਕੋਈ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ਤੋ ਸਫਲੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਸੇ (ਅਚਿੰਤ) ਚਿੰਤਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਾਵ ਬਜੰਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਕਟੀਐ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਜਾਇ ॥

ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਈਐ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੈ ਤੌ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਭਾਵ ਮੋਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰਬ ਕਾ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੇ ਕਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਕਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਯਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਕਲਿਜੁਗ ਬੋਹਿਥੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਪਾਰਿ ਪਵੈ ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਵਾ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਤਿਨ ਹੀ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸੋ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰ ਸੋ ਸਚਾ ਹਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਲੇ ਨਾਮੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਨਾਮੇ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਸਮਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਕੋ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਸਠਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਪਾਰਸੁ ਆਪਿ ਧਾਤੁ ਹੈ ਆਪਿ ਕੀਤੋਨੁ ਕੰਚਨੁ ॥

ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਸੇਵਕੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਪ ਖੰਡਨੁ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਪਾਰਸ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਅਗਜਾਨੀ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਪ ਹੀ ਧਾਤੂ ਲੋਹਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਲੋਹੇ ਪਾਰਸ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਕੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਕੰਚਨ) ਸੁਧ ਭਾਵ ਆਪਣਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਖੰਡਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਭਿ ਘਟ ਭੋਗਵੈ ਸੁਆਮੀ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭੁ ਅੰਜਨੁ ॥
ਆਪਿ ਬਿਬੇਕੁ ਆਪਿ ਸਭੁ ਬੇਤਾ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭੰਜਨੁ ॥

ਆਪੇ ਸਭ ਘਟੋਂ ਭਾਵ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਸਭ ਆਪ ਹੀ (ਅੰਜਨੁ) ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਕਾ (ਬੇਤਾ) ਗਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ (ਭੰਜਨੁ) ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਾਲਾਹਿ ਨ ਰਜੈ ਤੁਧੁ ਕਰਤੇ ਤੂ ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਡਨੁ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਬਡਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜੀਅ ਕੇ ਬੰਧਨਾ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਠਵਰ ਨ ਪਾਵਹੀ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਕੇ ਤਾਂਈ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਭ ਠੌਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨਾ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਫੀਕਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਆਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੇ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਭਾਵ ਕਲੰਕਿਤ ਹੂਏ ਉਠ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਚਾਕਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਏਕ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ (ਚਾਕਰੀ) ਉਤਸਾਹ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਜਾਰੁ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਨਿ ਆਪਣਾ ਕੁਲ ਕਾ ਕਰਨਿ ਉਧਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕੁਲ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਚਾਟਸਾਲ ਆਪਿ ਹੈ ਪਾਧਾ ਆਪੇ ਚਾਟੜੇ ਪੜਣ ਕਉ ਆਣੇ ॥
ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਬਾਲਕ ਕਰੇ ਸਿਆਣੇ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਆਪੇ ਚਾਟਸਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਧਾ ਪੜਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਚਾਟੜੇ ਪੜਨੇ ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਪਿਤਾ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਬਾਲਕੋਂ ਕੋ ਚਤੁਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਥੈ ਪੜਿ ਬੁਝੈ ਸਭੁ ਆਪੇ ਇਕ ਥੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਇਆਣੇ ॥

ਇਕਨਾ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਏ ਜਾ ਆਪਿ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਸਚੇ ਭਾਣੇ ॥

(ਇਕਥੈ) ਏਕ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪੜ ਕਰਕੇ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਕੇ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਏਕ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਇਆਣੇ ਭਾਵ ਮੂਰਖ ਅਗਜਾਨੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਚੇ ਜਬ ਆਪ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੋ ਇਕ ਮਹਲ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰੂਪੁ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੩

ਜਿਨਾ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਸੇ ਜਨ ਸਚੀ ਦਰਗਹਿ ਜਾਣੇ ॥੧੧॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਜਾਨੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਰਦਾਨਾ ੧ ॥

ਇਸ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਅਰੁ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕੀ ਮਦਰਾ ਕਾ ਰੂਪੁ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਦੋ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਮਦਿਰਾ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਦਿਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਕਾਮੁ ਮਦੁ ਮਨੂਆ ਪੀਵਣਹਾਰੁ ॥
ਕ੍ਰੋਧ ਕਟੋਰੀ ਮੋਹਿ ਭਰੀ ਪੀਲਾਵਾ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥
ਮਜਲਸ ਕੂੜੇ ਲਬ ਕੀ ਪੀ ਪੀ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

(ਕਲਿ) ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਿਪਰਜੈ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਕਲਵਾਲੀ) ਮਟੀ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਕਾਮ ਰੂਪੁ ਮਦਰਾ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਕਟੋਰੀ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੁ ਭਰੀ ਸੁਰਾਹੀ ਹੈ ਮਦਿਰਾ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੰਕਾਰ ਕਲਾਲੁ ਝੂਠੇ ਅਰੁ ਲਬੀਆਂ ਪੁਰਸਾਂ ਦੀ (ਮਜਲਸ) ਸਭਾ ਭਾਵ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਐਸੀ ਮਦਿਰਾ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਮਨਮੁਖ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਦਿਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਣੀ ਲਾਹਣਿ ਸਤੁ ਗੁੜੁ ਸਚੁ ਸਰਾ ਕਰਿ ਸਾਰੁ ॥

ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਜਪ ਤਪਾਦਿ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਲਾਹਣਿ) ਸੰਜੁਗਤਿ ਮਟੀ ਹੈ ਸਤਜ ਬੋਲਨਾ ਯਹੀ ਗੁੜ ਹੈ ਅਰੁ ਸਚ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲਣਾ ਭਾਵ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਯਹੀ (ਸਰਾ) ਸਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਮੰਡੇ ਕਰਿ ਸੀਲੁ ਘਿਉ ਸਰਮੁ ਮਾਸੁ ਆਹਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਨਾਨਕਾ ਖਾਧੈ ਜਾਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥੧॥

ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਮੰਡੇ ਹੈ ਸੀਲ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਘਿਉ ਹੈ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਸਰਮ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਮਾਸ ਕਾ ਭੋਜਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਮਦਰਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮਾਸ ਮਦਰਾ ਕੇ ਖਾਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਰਦਾਨਾ ੧ ॥

ਕਾਇਆ ਲਾਹਣਿ ਆਪੁ ਮਦੁ ਮਜਲਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਧਾਤੁ ॥
ਮਨਸਾ ਕਟੋਰੀ ਕੂੜਿ ਭਰੀ ਪੀਲਾਏ ਜਮਕਾਲੁ ॥

ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤਰ ਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਮਦਿਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ। ਦੇਹ ਰੂਪ (ਲਾਹਣਿ) ਮਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਦੁ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੈਂ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਮਜਲਸ) ਸਭਾ ਹੈ ਵਾ (ਧਾਤੁ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ (ਮਜਲਸ) ਸਭਾ ਹੈ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਕਟੋਰੀ ਹੈ ਝੂਠੁ ਭਰੀ ਸੁਰਾਹੀ ਹੈ ਕਾਲ ਕਨਰੇ ਹਾਰਾ ਜਮ ਕਲਾਲ ਪਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਮੰਦਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੈ ਨਾਨਕਾ ਬਹੁਤੇ ਖਟੀਅਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਐਸੇ ਮਦ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਖਟੀਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਮਾਸ ਮਦਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੁ ਗੁੜੁ ਸਾਲਾਹ ਮੰਡੇ ਭਉ ਮਾਸੁ ਆਹਾਰੁ ॥

(ਗਿਆਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਾਨਣਾ ਇਹ ਗੁੜ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ (ਸਲਾਹਨਾ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੀ ਯੇਹੀ (ਮੰਡੇ) ਸੂਖਮ ਫੁਲਕੇ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਭਉ ਕਰਨਾ ਯਹ ਮਾਸ ਕਾ ਅਹਾਰੁ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਭੋਜਨੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੁ ਭੋਜਨ ਸਚਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੁਨ: ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਰਾਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਂਯਾਂ ਲਾਹਨਿ ਆਪੁ ਮਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਸ ਕੀ ਧਾਰ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਮੇਲਾਪੁ ਹੋਇ ਲਿਵ ਕਟੋਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੀ ਪੀ ਪੀ ਕਟਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥੩॥

ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਜੋ ਦੇਹਿ ਹੈ ਸੋ (ਲਾਹਣ) ਮਟੀ ਹੈ ਔਰ (ਆਪੁ) ਸੁਧ ਹੰਕਾਰ ਮਦਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਬਾਣੀ ਬੋਲਣੀ ਹੈ ਇਹ ਤਿਸ ਕੀ ਧਾਰ ਹੈ ਵਾ ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਏਹੁ ਤਿਸ ਮਦਿਰਾ ਕੀ ਧਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਰੂਪ ਕਟੋਰੀ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੇ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਭਰੀ ਸੁਰਾਹੀ ਐਸੀ ਮਦਿਰਾ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧਰਬਾ ਆਪੇ ਖਟ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥

ਆਪੇ ਸਿਵ ਸੰਕਰ ਮਹੇਸਾ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੁਰ ਨਰ ਨੰਦੀ ਆਦਿ ਗਣ ਪੁਨ: ਗੰਧਰਬ ਰੂਪੁ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਖਟ ਦਰਸਨੋਂ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨਾਵਟ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਭੇਖ ਰੂਪੁ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਿਵ (ਸੰਕਰ) ਕਲ੍ਯਾਣ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਾ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਵਾ ਗ੍ਯਾਰਾਂ ਰੁਦ੍ਰ ਰੂਪੁ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਆਪੇ ਭੋਗੀ ਆਪੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਫਿਰੈ ਬਿਬਾਣੀ ॥

ਆਪੈ ਨਾਲਿ ਗੋਸਟਿ ਆਪਿ ਉਪਦੇਸੈ ਆਪੇ ਸੁਘੜੁ ਸਰੂਪੁ ਸਿਆਣੀ ॥

ਆਪਣਾ ਚੋਜੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਹੈ ਜਾਣੀ ॥੧੨॥

ਆਪ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈ ਭੋਗੀ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੰਨ੍ਯਾਸੀ ਹੋ ਕਰ (ਬਿਬਾਣੀ) ਉਜਾੜੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਹੀ ਸਥ ਗੋਸਟ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਿਆਣੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਆਪਣਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਚੋਜ) ਕੌਤਕੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਿਸੀ ਪਾਖੰਡੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਏਹਾ ਸੰਧਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਊਪਜੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਲਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਧ੍ਯਾ ਤੋ ਯਹਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈ ਹਰਿ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਭਸਮ ਕਰੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਰੈ ਮਨੂਆ ਅਸਥਿਰੁ ਸੰਧਿਆ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸੰਧਿਆ ਕਰੈ ਮਨਮੁਖੀ ਜੀਉ ਨ ਟਿਕੈ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਦੁਬਿਧਾ ਮਰੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਸਿਥਰ ਕਰੈ ਅਰ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੈ ਇਹ ਸੰਧਯਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜੀਉ ਸੰਧਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਨੁ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਵਹੁ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰਤੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਿਰੀ ਮੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਮੇਰੀ ਪਿਆਸ ਗਈ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਘਰਿ ਆਇ ॥੨॥

ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਫਿਰੀ ਥੀ ਅਰ ਮੇਰੀ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਥੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮੈਨੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹੀ ਪਤੀ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪਿਆਸ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਤੰਤੁ ਪਰਮ ਤੰਤੁ ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਦਾਸੁ ਭਇਆ ॥
ਆਪੇ ਦਸ ਅਠ ਵਰਨ ਉਪਾਇਅਨੁ ਆਪਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਆਪਿ ਰਾਜੁ ਲਇਆ ॥

ਆਪੇ ਹੀ (ਤੰਤੁ) ਭਾਵ ਜੀਵ ਰੂਪ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮਤੰਤੁ ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਦਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਅਠਾਰਾਂ ਬਰਨ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਬਰਨੋਂ ਕੇ ਮਿਸ੍ਰਿਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ੧੮ ਬਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ੪ ਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਅਨਲੋਮ ੬ ਪ੍ਰਤਿਲੋਮ ੧ ਗਲ ੧ ਕੁੰਡ ਯਹ ਚੌਦਾਂ ਸੰਕਰ ਹੈਂ॥ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ (ਰਾਜ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਾਰੇ ਆਪੇ ਛੋਡੈ ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਕਰੇ ਦਇਆ ॥
ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੁਲੈ ਕਬ ਹੀ ਸਭੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਸਚੁ ਥਿਆ ॥

ਆਪੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਬਖਸ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਅਭੁਲ ਹੈ ਕਭੀ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਤਪਾਵਸ) ਨਯਾਉਂ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਮੇਂ ਸਿਥਤ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਿਨਾ ਬੁਝਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨ ਅੰਦਰਹੁ ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ॥੧੩॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਆਪੇ ਬਤਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਅਰ ਭਰਮ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਸਿਮਰਹਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਤੈ ਤਨਿ ਉਡੈ ਖੇਹ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣਈ ਨਾਨਕ ਫਿਟੁ ਅਲੂਣੀ ਦੇਹ ॥੧॥

ਜੋ ਜੀਵ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ (ਖੇਹ) ਧੂਰ ਉਡਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਦੇਹ ਉਤਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ (ਅਲੂਣੀ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਤਿਨਕੀ ਦੇਹੀ ਕੋ ਭੀ ਫਿਟਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੫੪

ਮਃ ੫ ॥

ਘਟਿ ਵਸਹਿ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਰਸਨਾ ਜਪੈ ਗੁਪਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੀਐ ਤਿਸੁ ਦੇਹੀ ਕਉ ਪਾਲਿ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਸਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਸਨਾ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੇਹੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਕਰੇ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਆਪੇ ਸੰਜਮਿ ਵਰਤੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਿ ਜਪਾਇਹਿ ਨਾਮੁ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਹੀ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨਮੇਂ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪੇ ਸੰਜਮ ਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਭਉ ਖੰਡਨੁ ਆਪਿ ਕਰੈ ਸਭੁ ਦਾਨੁ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋ ਸਦ ਹੀ ਦਰਗਹਿ ਪਾਏ ਮਾਨੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਭਵਖੰਡਨ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪਣਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਬੁਝਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਜ ਰਖੈ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਸਚਾ ਹਰਿ ਜਾਨੁ ॥੧੪॥

ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚਾ ਜਾਨੋ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਜਗੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਅੰਧੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਸਬਦੈ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਵਈ ਜਿਤੁ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਜਗਤ ਅੰਧਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਧੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੁਖ ਆਇ ਕਰ ਬਾਸਾ ਕਰੈ ਐਸੇ (ਸਬਦੈ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਤਾਮਸਿ ਲਗਾ ਸਦਾ ਫਿਰੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਲਤੁ ਬਿਹਾਇ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸਦੀਵਕਾਲ ਤਮੋ ਗੁਣ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਲਤੇ ਕੋ ਸਮਾਂ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਭਾਵ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰੇਰਕ ਕੋਈ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਕਿਸ ਕੋ ਦੋਸ ਦੀਜੀਏ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੈ ਅੰਧਪਣਾ ਕੈਸੇ ਜਾਵੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਾਰੀ ਏਹ ਕਰੇਹੁ ॥
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਹੋਇ ਕੈ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਮਾਲੇਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ ਇਹ (ਕਾਰੀ) ਔਖਧੀ ਕਰੋ॥ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥ ਇਹ ਖਾਣੇ ਕੀ ਦਵਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਹੈ ਭਰਮੈ ਕੇ ਛਉੜ ਕਟਿ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਧਰੇਹੁ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਦਾਰੂ ਏਹੁ ਲਾਏਹੁ ॥

ਸਾਹਿਬ ਨਿਤਯ ਹੀ ਨਿਕਟ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੁ (ਛਉੜ) ਜਾਲੇ ਕੋ ਕਟਕੇ ਭਾਵ ਨਿਕਾਲ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਤਿਸ ਜੋਤੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਜਾਪੁ ਰੂਪੁ ਏਹ ਉਪਰ ਦਾਰੂ ਲਾਉ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਚਿਤਿ ਰਖਹੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚਾ ਨੇਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਐਥੈ ਸੁਖੈ ਅੰਦਰਿ ਰਖਸੀ ਅਗੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਕੇਲ ਕਰੇਹੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਚਿਤ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੋ ਯਹ ਉਸ ਔਖਧ ਕਾ ਸੰਜਮ ਅਰਥਾਤ ਖਟੇ ਮਿਠੇ ਕਾ ਪਰਹੇਜ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਖਧ ਸੇਵਨ ਕੀ ਹੁਈ ਐਥੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੇ ਬੀਚ ਇਸਥਿਤ ਰਖੈਗੀ ਔਰ ਆਗੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਕੇਲ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਹੁਗੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਬਣਸਪਤਿ ਆਪੇ ਹੀ ਫਲ ਲਾਏ ॥

ਆਪੇ ਮਾਲੀ ਆਪਿ ਸਭੁ ਸਿੰਚੈ ਆਪੇ ਹੀ ਮੁਹਿ ਪਾਏ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਹੀ ੧੮ ਭਾਰ ਬਨਸਪਤੀ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਉਸ ਮੇਂ ਫਲ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਮਾਲੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਸਿੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਉਨ ਫਲੋਂ ਕੋ ਫਿਰ (ਮੁਹਿ ਪਾਏ) ਮੁਖ ਸੇ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਆਪੇ ਦੇਇ ਦਿਵਾਏ ॥

ਆਪੇ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪੇ ਹੈ ਰਾਖਾ ਆਪੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥

ਕਰਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਭੋਗਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਦੇਤਾ ਅਰੁ ਦਿਲਾਉਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਆਪੇ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਰਖਯਕ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਬਨਤ੍ਰਿਨੋ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਵਡਿਆਈ ਆਖੈ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀ ਜਿਸ ਨੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਏ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੫॥ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਚੇ ਮਦ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਅਰ ਝੂਠੇ ਮਦ ਕਾ ਨਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਣਸੁ ਭਰਿਆ ਆਣਿਆ ਮਾਣਸੁ ਭਰਿਆ ਆਇ ॥

ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਮਤਿ ਦੂਰਿ ਹੋਇ ਬਰਲੁ ਪਵੈ ਵਿਚਿ ਆਇ ॥

ਮਦ ਕੋ ਸੁਰਾਹੀ ਮੇਂ ਭਰ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਔਰ ਫਿਰ ਆਇਕਰ ਮਾਨੁਖ ਨੇ ਹੀ ਪਜਾਲੇ ਮੇਂ ਭਰਾ ਵਹੁ ਮਦਿਰਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਪੀਤੇ ਹੁਏ ਬੁਧੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਰ ਜੀਵ ਕੇ ਬੀਚ (ਬਰਲੁ) ਬਕਵਾਦ ਆਇ ਪੜੈ॥

ਆਪਣਾ ਪਰਾਇਆ ਨ ਪਛਾਣਈ ਖਸਮਹੁ ਧਕੇ ਖਾਇ ॥

ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਖਸਮੁ ਵਿਸਰੈ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰ ਅਪਨਾ ਪਰਾਇਆ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਬਰਲੀ ਸਰਾਬੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਧਕੇ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਕੇ ਪੀਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਿਸਰ ਜਾਇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਵਾ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਸਜਾਇ ਮਿਲੈ॥

ਝੂਠਾ ਮਦੁ ਮੂਲਿ ਨ ਪੀਚਈ ਜੇ ਕਾ ਪਾਰਿ ਵਸਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਸਚੁ ਮਦੁ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥

ਸਦਾ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਹੈ ਮਹਲੀ ਪਾਵੈ ਥਾਉ ॥੧॥

ਸੋ ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਜਿਤਨਾਂ ਬਸ ਚਲੇ ਐਸਾ ਝੂਠਾ ਮਦ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨ ਪੀਵੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰ ਸਚਾ ਮਦੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਉਸ ਮਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤਯ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ (ਮਹਲੀ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਥਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਜਾ ਇਸ ਨੋ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਜਾ ਤਿਨ੍ਹਿ ਸਵਾਲਿਆ ਤਾਂ ਸਵਿ ਰਹਿਆ ਜਗਾਏ ਤਾਂ ਸੁਧਿ ਹੋਇ ॥

ਜਬ ਇਹ ਪੁਰਸੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸਕੋ ਸੂਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜੀ ਨੇ ਅਗਜਾਨ ਮੇਂ ਸਵਾਲਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇਕਰ ਜਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸੂਰੂਪ ਕੀ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੈ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੋਇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰ ਜਾਇ ਫਿਰ ਉਸ ਕਾ ਮਰਣਾ ਕਬੀ ਨਾ ਹੋਵੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਨੋ ਪਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਖਾਵੈ ਸਭ ਮੁਹਤਾਜੀ ਕਢੈ ਤੇਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਿਸ ਆਪ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਆਪ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਸਭ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤੇਰੀ ਅਧੀਨਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੫

ਜਿ ਤੁਧ ਨੋ ਸਾਲਾਹੇ ਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਵੈ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇਰੀ ॥
ਸੋਈ ਸਾਹੁ ਸਚਾ ਵਣਜਾਰਾ ਜਿਨਿ ਵਖਰੁ ਲਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਤੇਰੀ ॥

ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਸਹਾਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ (ਧਨੁ) ਧੰਨਤਾ ਯੋਗਜ (ਵਖਰੁ) ਮਾਲ ਵਾ ਸੌਦਾ ਲਾਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਚਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਬਨਜਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਤਿਸੈ ਨੋ ਸਾਲਾਹਿਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜਿਨਿ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕੀ ਮਾਰਿ ਵਿਡਾਰੀ ਢੇਰੀ ॥੧੬॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਯਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਭ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੀ (ਢੇਰੀ) ਹੰਤਾ ਮਾਰਕੇ ਕਢ ਦਿਤੀ ਹੈ॥੧੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੇ ਮਰਣੇ ਕੋ ਮੁਖਜ ਮਰਣਾ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਕਬੀਰਾ ਮਰਤਾ ਮਰਤਾ ਜਗੁ ਮੁਆ ਮਰਿ ਭਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥
ਐਸੀ ਮਰਨੀ ਜੋ ਮਰੈ ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਰਨਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਦੇਹ ਤਜਾਗ ਰੂਪ ਮਰਣੀ ਕਰ ਤੋ ਮਰਤਾ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਮਰ ਗਜਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕੋਈ ਭੀ ਨ ਰਹਾ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਭਾਉ ਕੀ ਮਰਣੀ ਸੇ ਜੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਫਿਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਵ ਮਰਹਗੇ ਕੈਸਾ ਮਰਣਾ ਹੋਇ ॥
ਜੇ ਕਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਤਾ ਸਹਿਲਾ ਮਰਣਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਰੇਂਗੇ ਅਰ ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਮਨ ਸੇ ਸਾਹਿਬ ਨ ਬੀਸਰੈ ਤਬ ਚਾਹੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਰੇ ਤੋ ਮਰਣਾ (ਸਹਲਾ) ਸਹਿਤ ਲਾਭ ਕੇ ਵਾ ਸਫਲਾ ਵਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਣੈ ਤੇ ਜਗਤੁ ਡਰੈ ਜੀਵਿਆ ਲੋੜੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਐਸੀ ਮਰਨੀ ਜੋ ਮਰੈ ਤਾ ਸਦ ਜੀਵਣੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਮਰਨੇ ਸੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਡਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਜੀਵਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮਰਣੀ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਜ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਉ ਸੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਜ ਜੀਵਣ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਾ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਆਪਣਾਂ ਨਾਉ ਹਰਿ ਆਪਿ ਜਪਾਵੈ ॥
ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸੁਖੁ ਦੇਵੈ ਆਪਣਾਂ ਸੇਵਕੁ ਆਪਿ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣਿਆ ਸੇਵਕਾ ਕੀ ਆਪਿ ਪੈਜ ਰਖੈ ਆਪਣਿਆ ਭਗਤਾ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਵੈ ॥
ਧਰਮ ਰਾਇ ਹੈ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਆ ਹਰਿ ਜਨ ਸੇਵਕ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਸੋ ਸਭਨਾ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਝਖਿ ਝਖਿ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥੧੭॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਆਪ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਸਭ ਕੋ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਯਹ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਜਨੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਜਾਰਿਓਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰੁ ਕਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਝਖਿ ਝਖਿ) ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ ਆਉਤੀ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਰਾਮੁ ਰਾਮੁ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਿਰੈ ਰਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਤਿ ਵਡਾ ਅਤੁਲੁ ਨ ਤੁਲਿਆ ਜਾਇ ॥

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਾਮ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਰਾਮ ਅਗਮ ਹੈ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਬਡਾ ਹੈ ਅਤੋਲ ਹੈ ਤੋਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਕਿਤੈ ਨ ਲਇਆ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿਆ ਇਨ ਬਿਧਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਜ ਤਕ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਭੇਦਿਆ) ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਸੋ ਰਾਮ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਅਮੇਉ ਹੈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਦਜਪਿ ਰਾਮ ਆਪ (ਅਮੇਉ) ਮਾਪਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਕਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਸੇ ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਿਖੁ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਆਪ ਹੀ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਇਹੁ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਤੋਟਾ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਈ ਲਾਹਾ ਸਦ ਹੀ ਹੋਇ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਏਹੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੁ ਮੂਲ ਕਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਦੀਵਕਾਲ ਲਾਭ ਹੀ ਹੋਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਖਾਧੈ ਖਰਚਿਐ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਓਹੁ ਦੇਇ ॥
ਸਹਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਹਾਣਤ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ॥

ਖਾਤੇ ਖਰਚਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਔਰ ਜਪਾਉਤੇ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਓਹ ਸੰਤ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਧਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਸੰਸਜ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਕਬੀ ਤਿਸ ਧਨ ਕਾ (ਹਾਣਤ) ਨਾਸੁ ਹੀ ਕਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਧਨ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਸਭ ਘਟ ਅੰਦਰੇ ਆਪੇ ਹੀ ਬਾਹਰਿ ॥
ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਹਰਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਸੇ ਗੁਪਤ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥

ਜੁਗ ਛਤੀਹ ਗੁਬਾਰੁ ਕਰਿ ਵਰਤਿਆ ਸੁੰਨਾਹਰਿ ॥
ਓਥੈ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਨ ਸਾਸਤਾ ਆਪੇ ਹਰਿ ਨਰਹਰਿ ॥

(ਸੁੰਨਾਹਰਿ) ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ ਜੁਗੁ ਛਤੀਹ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤੇ ਜੁਗ ਅੰਧਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋ ਹੀ ਰਖੀ ਓਥੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਹਾਂ ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਥਾ॥

ਬੈਠਾ ਤਾੜੀ ਲਾਇ ਆਪਿ ਸਭ ਦੂ ਹੀ ਬਾਹਰਿ ॥
ਆਪਣੀ ਮਿਤਿ ਆਪਿ ਜਾਣਦਾ ਆਪੇ ਹੀ ਗਉਹਰੁ ॥੧੮॥

ਸਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਉਨ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ (ਤਾੜੀ ਲਾਇ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਮਰਜਾਦਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਗਉਹਰੁ) ਮੋਤੀ ਰੂਪ ਸੁਧ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗਤੁ ਮੁਆ ਮਰਦੋ ਮਰਦਾ ਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੬

ਜਿਚਰੁ ਵਿਚਿ ਦੰਮੁ ਹੈ ਤਿਚਰੁ ਨ ਚੇਤਈ ਕਿ ਕਰੇਗੁ ਅਗੈ ਜਾਇ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮਰ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਰਤਾ ਹੀ ਮਰਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ (ਜਿਚਰੁ) ਜਬ ਤਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ (ਦੰਮੁ) ਸ੍ਵਾਸ ਹੈ (ਤਿਚਰੁ) ਤਬ ਤਕ ਬੰਦਾ ਹਰੀ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸੋ ਆਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ (ਕਿ ਕਰੇਗੁ) ਕਯਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਸੁ ਚੇਤੰਨੁ ਹੋਇ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਏਥੈ ਕਮਾਵੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਅਗੈ ਪਾਏ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚੈਤੰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅੰਧਾ ਅਗਯਾਨੀ (ਅੰਧੁ) ਬਿਧੀ ਰਹਤ ਭਾਵ ਫਲੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਿਛੈ ਕਮਾਯਾ ਸੋ ਅਬ ਮਿਲੇ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਬ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਧੁਰਿ ਖਸਮੈ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਚੇਤਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਦਾ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

(ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਿਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਲਿਵ ਲਗਾਏ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਦਮਿ ਦਮਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲਦਾ ਦੰਮੁ ਨ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਗਇਆ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ॥

ਸੋ ਸਦੀਵ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਯ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਮਰਤਬਾ ਤਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਇਹ ਮਰਾਤਬਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ (ਰਜਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਦਾਨਾਂ ਬੀਨਿਆ ਆਪੇ ਪਰਧਾਨਾਂ ॥

ਆਪੇ ਰੂਪ ਦਿਖਾਲਦਾ ਆਪੇ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾਂ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਰਿਦੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਿਆ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਵਾ (ਦਾਨਾ) ਦਾਤਾ ਅਰ (ਬੀਨਾ) ਚਤਰ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਧਯਾਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੋਨੀ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਕਥੈ ਗਿਆਨਾਂ ॥

ਕਉੜਾ ਕਿਸੈ ਨ ਲਗਈ ਸਭਨਾ ਹੀ ਭਾਨਾ ॥

ਉਸਤਤਿ ਬਰਨਿ ਨ ਸਕੀਐ ਸਦ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੧੯॥

ਆਪ ਹੀ ਮੋਨੀ ਹੋ ਕਰ ਬਰਤਦਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਗਯਾਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਕਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਉੜਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਸਭ ਕੋ ਹੀ ਅਛਾ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਨਿਤਯ ਨਿਤ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕਲੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿੰਨਾਂ ਦਾ ਅਉਤਾਰੁ ॥
ਪੁਤੁ ਜਿਨੂਰਾ ਧੀਅ ਜਿੰਨੂਰੀ ਜੋਰੂ ਜਿੰਨਾ ਦਾ ਸਿਕਦਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ (ਜਿੰਨਾ) ਭੂਤੋਂ ਕਾ ਅਉਤਾਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਤਿ ਅਸੁੱਧ ਹੈਂ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਛੋਟਾ (ਜਿਨੂਰਾ) ਭੂਤ ਹੈ ਬੇਟੀ ਛੋਟੀ (ਜਿੰਨੂਰੀ) ਭੂਤਨੀ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਭ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਲੋਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਕਲੀ) ਕਲੇਸ ਮੇਂ ਜਿਨੁ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਪੁਤੁ) ਮਨੁ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾ ਹੈ (ਧੀ) ਬੁਧੀ ਜਿਨਕੀ ਬਚੀ ਹੈ (ਜੋਰੂ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਅਵਿਦਯਾ ਜਿੰਨਾ ਭਾਵ ਸਭ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਕਾ ਸਰਦਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥
ਹਿੰਦੂ ਮੂਲੇ ਭੂਲੇ ਅਖੁਟੀ ਜਾਂਹੀ ॥
ਨਾਰਦਿ ਕਹਿਆ ਸਿ ਪੂਜ ਕਰਾਂਹੀ ॥
ਅੰਧੇ ਗੁੰਗੇ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰੁ ॥
ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥
ਓਹਿ ਜਾ ਆਪਿ ਡੁਬੇ ਤੁਮ ਕਹਾ ਤਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੋ ਉਨਸੇ ਅਛੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਹਿੰਦੂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਲ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਜੋ ਅਖੁਟੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸੋ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਖੁਟੀ ਮੁਕਦੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਖਾਣ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਨਾਰਦ ਪੰਚਰਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਪੂਜਨ ਕਾ ਬਿਧਾਨ ਨਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ (ਅੰਧੇ) ਅਗਯਾਨੀ (ਗੁੰਗੇ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪੀ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਾਖਾਣ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਉਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਤਿ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਯਹ ਨਹੀਂ ਬਿਚਾਰਤੇ ਕਿ ਪਥਰ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਡੂਬ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਤਰਨ ਹਾਰ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਧ੍ਰੂਹ ਬਿਆਸਾਦਿ ਅਨੰਤੋਂ ਕਾ ਉਦਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਥਾ ਸੁਧ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਨਿਖੇਧ ਕਿਯੋਂ ਕੀਆ ਹੈ? ॥ਉੱਤਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਯਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸੁ ਕਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਾਰਦ ਬਚਨ ਬਿਆਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ "ਸੁਕ ਕਹੁ ਪੂਛਹੁ ਜਾਇ" ਪੁਨਾ: "ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਸਿਮ੍ਰਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਆਸ ਸੁਕ ਨਾਰਦ ਬਰਨ ਸੁਭ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇਨ।" ਤਥਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ "ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਅਮਿਓ ਰਸੁ ਪੀਤਾ।"ਤਥਾ "ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮਥ ਭਾਗਵਤ ਗੁਨ ਗੀਤ ਕਰਾਇਆ॥ ਬਿਨ ਸਰਨੀ ਨਹ ਕੋਈ ਤਰਾਇਆ।" ਇਸ ਮੂਲ ਭਾਉ ਨਾਰਦ ਕੋ ਭੂਲ ਕਰ ਭਾਵ ਨਾਰਦ ਨੇ ਜੋ ਨਾਮੁ ਮਹਾਤਮ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਕੇਵਲ ਪੂਜਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨੁ ਹੈ (ਅਖੁਟੀ) ਬਿਖਮ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅੰਧੇ ਗੁੰਗੇ ਜੋ ਉਨ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੋ ਪਢਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਅਗਯਾਨੀ ਔਰ ਮੁਗਧ ਸੋ ਪਾਥਰ ਪੂਜਾ ਹੀ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਝ ਕਰ ਜੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਥਮ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਅਗਯਾਨੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਸਿਥਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਹਾ ਹੈ ਉਸ ਭਾਉ ਕੋ ਨ ਸਮਝ ਕਰ ਹਮ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਕਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਉ ਨਾਮ ਕਾ ਤਤ੍ਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨ ਉਨ ਪਰ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਕਲਜੁਗੀਏ ਜੀਵ ਯਾ ਤੋ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਮੇਂ ਕਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੁਛ ਗਯਾਤਵਾਨ ਹੁਏ ਤੋ ਪਥਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਅਪਨਾ ਹਿੰਦੂ ਪੁਨਾ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੁ ਕਿਹੁ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਹੈ ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ॥
ਭਗਤ ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਏਕ ਕੈ ਪੂਰਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੁਮਾਰੇ ਬਸ ਮੇਂ ਹੈ ਅਰੁ ਭਗਤ ਏਕ ਤੇਰੇ ਹੀ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ ਪੁਰ ਯਥਾਰਥ (ਵੇਸਾਹੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੋਜਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਜਿ ਰਜਿ ਜਨ ਖਾਹੁ ॥
ਸਭਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਅਨਿ ਸਿਮਰਣੁ ਸਚੁ ਲਾਹੁ ॥
ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਹੁ ॥੨੦॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਨ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਕੋ ਰਜ ਰਜ ਕਰਕੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਲਾਹੇ ਸੇ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ) ਸਰਬ ਕਾ ਪੂਰਾ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਜ ਅਰੁ ਅਗਾਧ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੁਕਮੇ ਆਵਦਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ ॥
ਜੇ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਆਪਹੁ ਜਾਣੈ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹੁਕਮ ਸੇ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਕੁਛ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਆਪਸੇ ਕੀਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਅੰਧ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੈ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ (ਰਜਾਇ) ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਆਗਜਾ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਸੋ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਜੋਗੀ ਕੀ ਨਗਰੀ ਸਭੁ ਕੋ ਵਸੈ ਭੇਖੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋਈ ਜੁਗਤਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੁ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਸਭ ਕੋਇ ਭਾਵ ਸਭੀ ਸੁਭ ਗੁਨ ਆਇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਜੋਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਜੋਗੀ ਜਿਸੁ ਘਟਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਕਈ ਬਿਰਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਜੰਤ ਉਪਾਇਅਨੁ ਆਪੇ ਆਧਾਰੁ ॥
ਆਪੇ ਸੂਖਮੁ ਭਾਲੀਐ ਆਪੇ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਜੰਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੂਖਮ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰੰਪਚ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਇਕਾਤੀ ਹੋਇ ਰਹੈ ਆਪੇ ਵਡ ਪਰਵਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਰੇਨਾਰੁ ॥
ਹੋਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਨ ਸੁਝਈ ਤੂ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਆਪੇ ਇਕਾਂਤੀ ਹੋਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਬਡੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸੇ ਏਕ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਦਾਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੨੧॥੧॥ਸੁਧ॥ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੀ ਸਮਝ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੭

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਜਾਇ ਕਰ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਕੇ ਪਿਤਾ ਚੰਦ੍ਰਭਾਨ ਸੰਧੂ ਕੇ ਕੂਪ ਪਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਯੇਹਿ ਸੁਧ ਸੁਨ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਆਈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਘਰ ਚਲੋ ਔ ਇਸ ਭੇਖ ਕੋ ਛੋਡੋ ਤਬ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਮਾਤਾ ਕੋ ਉੱਤ੍ਰ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਲੀ ਅਮਲੁ ਨ ਅੰਬੜੈ ਮਛੀ ਨੀਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਅਮਲੀ ਕੋ ਅਮਲ (ਨ ਅੰਬੜੈ) ਨ ਮਿਲੈ ਔ ਮਛਲੀ ਕੋ ਜਲ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜੋ ਅਪਨੇ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇਈਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਸੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਵੰਞਾ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ ਤਉ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਨਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਜੋ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ (ਵੰਞਾ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸਫਲਿਓ ਰੁਖੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਜਿਨ ਪੀਆ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਤੂੰ ਸਫਲ ਬ੍ਰਿਖਜ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਮੈ ਕੀ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਹੀ ਵਸਹਿ ਹਭੀਆਂ ਨਾਲਿ ॥
ਤਿਖਾ ਤਿਹਾਇਆ ਕਿਉ ਲਹੈ ਜਾ ਸਰ ਭੀਤਰਿ ਪਾਲਿ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ (ਮੈ ਕੀ) ਮੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਔ (ਹਭੀਆਂ) ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਬਸਤਾ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਜਲ ਕਾ ਪਜਾਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪਜਾਸ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੋਇ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਤੋ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸਮੇਂ (ਪਾਲਿ) ਵਟ ਭਾਵ ਦੀਵਾਲ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਪਾਲ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਤੇਰਾ ਬਾਣੀਆ ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਰਾਸਿ ॥
ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾ ਲਹੈ ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਤੇਰਾ) ਗੁਮਾਸ਼ਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਆਪ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਸੰਦੇਹ ਤਬ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋਇਗਾ ਜਬ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਔਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰੂੰਗਾ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਹੁ ਰਾਵਿਆ ਨਿਰਗੁਣਿ ਕੂਕੇ ਕਾਇ ॥
ਜੇ ਗੁਣਵੰਤੀ ਥੀ ਰਹੈ ਤਾ ਭੀ ਸਹੁ ਰਾਵਣ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਗੁਣਵਾਨੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪੁਕਾਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਪੁਕਾਰਨਾ ਬਜਰਥ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੋ ਰਹੈ ਤੋ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਅਨੰਦ ਭੋਗਣ ਵਾਸਤੇ ਜਾਵੈ ਵਾ ਪਤੀ ਤਿਸ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਕੰਤੁ ਰੀਸਾਲੂ ਕੀ ਧਨ ਅਵਰਾ ਰਾਵੇ ਜੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੋ (ਰੀਸਾਲੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਫਿਰ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰੋਂ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਆਨ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਸੇ (ਕੀ) ਕਿਓਂ ਰਮਣ ਕਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਮਣ ਜੇ ਥੀਐ ਜੇ ਮਨੁ ਧਾਗਾ ਹੋਇ ॥
ਮਾਣਕੁ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਈਐ ਲੀਜੈ ਚਿਤਿ ਪਰੋਇ ॥੨॥

ਉਤਮੁ ਕਰਣੀ ਰੂਪੁ ਟੂਣਾ ਜਾਦੂ ਜੇ ਹੋਵੇ ਜੇ ਮਨ ਕਹੀਏ ਮਨਨ ਰੂਪ ਤਾਗਾ ਹੋਵੈ ਗਲ ਮੈਂ ਵਾ ਸਿਰ ਪਾਉਣੇ ਦਾ ਵਾ ਕਰਣੀ ਕਾ ਮਣ ਨਾਮੁ ਮਣਕਾ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਹੀਰਾ ਮਾਣਕੁ ਮਨ ਸੁਧੁ ਕਰਣਾ ਏਹੁ ਤਾਗਾ ਹੋਵੈ ਮਾਣਕੁ ਮਨਨ ਪ੍ਰੇਮਸਰ ਕਾ ਮੁਲੁ ਦੇਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਹੀ ਰੀਤ ਸਿਉਂ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਲਈਏ॥੨॥

ਰਾਹੁ ਦਸਾਈ ਨ ਜੁਲਾਂ ਆਖਾਂ ਅੰਮੜੀਆਸੁ ॥
ਤੈ ਸਹ ਨਾਲਿ ਅਕੂਅਣਾ ਕਿਉ ਥੀਵੈ ਘਰ ਵਾਸੁ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਯਹ ਕਹੈ ਰਸਤਾ ਤੌਂ (ਦਸਾਈ) ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ (ਨ ਜੁਲਾ) ਨ ਚਲਾਂ ਔਰੁ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ (ਅੰਮੜੀਆਸੁ) ਪਹੁਚ ਗਇਆ ਹੂੰ ਯਹਿ ਬਿਰਥਾ ਕਹਨਾ ਹੈ ਤੈਸੇ (ਤੈ) ਤਿਸੁ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋ (ਅਕੂਅਣਾ) ਬੋਲਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਤੋ ਹੈ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਉਸ ਕਾ ਘਰ ਮੇਂ ਬਾਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਥੀਵੈ) ਹੋਇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਤੈ ਸਹ ਲਗੀ ਜੇ ਰਹੈ ਭੀ ਸਹੁ ਰਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਤੂੰ ਤਿਸੁ ਪਤੀ ਸੇ ਲਗੀ ਰਹੈਗੀ ਤੋ ਫਿਰ ਸੋ ਪਜਾਰਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਵਾ ਤਿਸਤੇ ਤੂੰ ਰਮਣ ਕਰੈਗੀ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਏ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੪॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਇਸੀ ਕੀ ਉਥਾਨਕਾ ਜਿਸ ਉਪਾਸਕ ਕਉ ਕਬੀ ਏਕਾਗਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾਲ ਦਰਸਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਥਾਨ ਹੂਈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪਤੀ ਬਿਛਰਾ ਹੂਆ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਸੁਪਨੇ ਆਇਆ ਤਬ ਵਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਸੇ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਉ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਤਮੁਕੋ ਕੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਥਾ? ਅਰ ਤੈਨੇ ਕੁਛ ਕਹਾ? ਸੋ ਮਧਮ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਮੋਰੀ ਰੁਣ ਝੁਣ ਲਾਇਆ ਭੈਣੇ ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਭੈਣੇ ਜਬ ਸਾਵਣ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਆਇਆ ਸੀ ਵਹੁ ਵਰਤਮਾਨ ਮੋਹੈ ਜੈਸੇ ਮੋਰਾਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਸੇ (ਰੁਣ ਝੁਣ) ਇਕ ਰਸ ਸਬਦ ਕੀਆ ਬੋਲੇ ਹੈਂ॥ ਤੈਸੇ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਸੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਾਂ ਭਾਵ ਕਹਾਂ॥

ਤੇਰੇ ਮੁੰਧ ਕਟਾਰੇ ਜੇਵਡਾ ਤਿਨਿ ਲੋਭੀ ਲੋਭ ਲੁਭਾਇਆ ॥

ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਜੋ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਕਟਾਖ ਜੋ ਹੈਂ ਵੱਡਾ ਲੋਭੀ ਕਰਕੇ ਲੋਭੁ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲੁਭਾਇ ਲੀਆ ਤਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ॥ ਪੁਨਾ ਔਰ ਭੀ? ਸੋ ਮਧਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਵਿਟਹੁ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੋ ॥

ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਟ੍ਹ ਕਹੀਏ ਉਪਰੋਂ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਵਾਰਨੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਂਉ ਪਰ ਤੇ ਭੀ (ਕੁਰਬਾਣੋ) ਵਾਰਨੇ ਜਾਵਾਂ ਤਬ ਉਤਮ ਨੇ ਪੂਛਾ ਓਹ ਕਛ ਬੋਲਾ ਥਾ? ਮਧਮ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਤਿਸ ਨੇ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਹੈਂ ਤੋ ਮੈਂ ਕਹਾ॥

ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਮੈ ਮਾਣੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕੇਹਾ ਮੇਰਾ ਮਾਣੋ ॥

ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਜਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਤਿਆਗਿਆ ਕਿਆ ਮੇਰਾ ਮਾਨ ਹੈ ਪਤੀ ਬਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਦੁਰਦਿਸ਼ਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਇਤਨਾ ਕਹਨੇ ਸੇ ਭੀ "ਸੁਪਨੇ ਆਇਆ ਭੀ ਗਇਆ ਮੈ ਜਲ ਭਰਿਆ ਰੋਇ"॥ ਸੋਭੀ ਬਹੜੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਮੈਂ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰ ਰੋਇ ਦੀਆ॥ ਤਬ ਉਤਮ ਸਖੀ ਬੋਲੀ॥

ਚੂੜਾ ਭੰਨੁ ਪਲੰਘ ਸਿਉ ਮੁੰਧੇ ਸਣੁ ਬਾਹੀ ਸਣੁ ਬਾਹਾ ॥

ਸੋ ਉਤਮ ਕਹਤੀ ਹੈ ਸਹਿਤ ਬਾਹੀਆਂ ਦੇ ਜੋ ਪਲੰਘ ਹੈ ਸਣ ਬਾਹਾਂ ਦੇ ਚੂੜਾ ਹੈ ਸੋ ਚੂੜਾ ਭੰਨ ਦੇ ਮੁੰਦੇ ਬਾਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਤ ਪਲੰਘ ਭੀ ਭੰਨ॥ ਪਤੀ ਬਿਨ ਸੰਗਾਰ ਸਿਹਜਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਏਤੇ ਵੇਸ ਕਰੇਦੀਏ ਮੁੰਧੇ ਸਹੁ ਰਾਤੋ ਅਵਰਾਹਾ ॥

ਏਤੇ ਚੂੜੇ ਆਦ ਵੇਸ ਕਰਤੀ ਹੀ ਤੂੰ ਰਹੀ ਸਹੁ ਅਵਰ ਸਖੀਆਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਤੋ ਤੇਰਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਰਥਾ ਹੈ ਹੇ ਮੁੰਧੇ॥

ਪੰਨਾ ੫੫੮

ਨਾ ਮਨੀਆਰੁ ਨ ਚੂੜੀਆ ਨਾ ਸੇ ਵੰਗੁੜੀਆਹਾ ॥
ਜੋ ਸਹ ਕੰਠਿ ਨ ਲਗੀਆ ਜਲਨੁ ਸਿ ਬਾਹੜੀਆਹਾ ॥

ਨਹੀਂ ਮਨੀਆਰੁ ਚੰਗਾ ਟਕਸਾਲੀ ਨ ਚੂੜੀਆ ਨ ਵੰਗਾਂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਮਿਲੀਆਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਪਤੀ ਕੰਠ ਨਾ ਲਗੀਆਂ ਸੋ ਬਾਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਜਲਨ ਭਾਵ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਵਾ ਦੁਖ ਸੇ ਜਲਤੀਆਂ ਹੈਨ॥ ਮੁੰਧ ਵਾਚ॥

ਸਭਿ ਸਹੀਆ ਸਹੁ ਰਾਵਣਿ ਗਈਆ ਹਉ ਦਾਧੀ ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਵਾ ॥
ਅੰਮਾਲੀ ਹਉ ਖਰੀ ਸੁਚਜੀ ਤੈ ਸਹ ਏਕਿ ਨ ਭਾਵਾ ॥

ਸਭੀ ਸਖੀਆਂ ਸੁਹ ਕੇ ਰਾਵਨੇ ਕੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਸਿਹਜਾ ਮੈ ਮੈਂ ਦਗਧ ਹੁਈ ਕਾਮ ਅਗਨੀ ਸੇ ਕਿਸ ਦਵਾਰੇ ਜਾਵਾਂ॥ ਅੰਮਾਲੀ ਕਹੀਏ ਤੁਲ ਉਤਮ ਸਖੀ ਹਮ ਅਪਨੇ ਜਾਨੇ ਤੂੰ (ਖਰੀ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਚਾਰ ਵਾਲੀ ਜਾਨਤੀ ਸਾਂ ਆਪ ਕੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ ਏਕ ਕਰਤਬ ਭੀ ਹਛਾ ਨ ਲਗਾ ਤਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਮਾਠਿ ਗੁੰਦਾਈਂ ਪਟੀਆ ਭਰੀਐ ਮਾਗ ਸੰਧੂਰੇ ॥
ਅਗੈ ਗਈ ਨ ਮੰਨੀਆ ਮਰਉ ਵਿਸੂਰਿ ਵਿਸੂਰੇ ॥

(ਮਾਠ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਦਾਈਆਂ ਪਟੀਆਂ ਕੇਸੋਂ ਕੀ ਮਾਂਗ ਸੰਧੂਰ ਸੇ ਭਰੀ ਅਗੇ ਸਨਮੁਖ ਗਈ ਨਾ ਮਨਜੂਰ ਹੋਈ ਹੁਨ ਬਾਰੰਬਾਰ ਝੂਰ ਕੇ ਮਰਤੀ ਹੋ॥

ਮੈ ਰੋਵੰਦੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁਨਾ ਰੁੰਨੜੇ ਵਣਹੁ ਪੰਖੇਰੂ ॥
ਇਕੁ ਨ ਰੁਨਾ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਾ ਬਿਰਹਾ ਜਿਨਿ ਹਉ ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੋੜੀ ॥

ਮੈਨੂੰ ਰੋਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਸਭ ਜਗਤ ਦਇਆ ਸੇ ਰੁੰਨਾ ਬਨ ਕੇ ਪੰਖੀ ਆਦ ਜੀਵ ਭੀ ਰੋਏ॥ ਬਿਛੋੜੇ ਕੋ ਦਇਆ ਨ ਆਈ ਜੋ ਦੂਰ ਨ ਹੂਆ ਰੋਤਾ ਜੇ ਤਰਸ ਕਰਤਾ ਤੋ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਤਿਸ ਵਿਛੋੜੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਸੁਪਨੈ ਆਇਆ ਭੀ ਗਇਆ ਮੈ ਜਲੁ ਭਰਿਆ ਰੋਇ ॥

ਇਸ ਕਾ ਪਹਿਲੇ ਅਰਥ ਹੂਆ॥

ਆਇ ਨ ਸਕਾ ਤੁਝ ਕਨਿ ਪਿਆਰੇ ਭੇਜਿ ਨ ਸਕਾ ਕੋਇ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਬਿਰਹ ਆਤੁ ਕਹਤੀ ਹੂੰ। ਬਾਵਰਿਆ ਕੀ ਤਰਾਂ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਨਾ। ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਇ ਸਕਤੀ ਹਾਂ ਨ ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਤੀ ਹਾਂ॥

ਆਉ ਸਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ ਮਤੁ ਸਹੁ ਦੇਖਾ ਸੋਇ ॥

ਅਬ ਮਧਮ ਨੀਦ ਕੋ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਤਿ ਸੁਪਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਤੀ ਕਾ ਪੁਨਾਵਾ ਦਰਸਨ ਹੋ ਜਾਏ॥ ਉਤਮ ਵਾਚ॥

ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਤ ਜਿ ਆਖੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਦੀਜੈ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਮ ਨੇ ਕਹਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਬਾਤ ਜੋ ਕਹੇ ਤੂੰ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਵੇਂ? ਮਧਮ ਵਾਚ॥

ਸੀਸੁ ਵਢੇ ਕਰਿ ਬੈਸਣੁ ਦੀਜੈ ਵਿਣੁ ਸਿਰ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ ॥

ਮਧਮ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਸੇਵ ਕਰਾਂ ਜੇ ਓਹੁ ਮਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸੀਸ ਭੀ ਕਾਟ ਦੇਵਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ॥

ਕਿਉ ਨ ਮਰੀਜੈ ਜੀਅੜਾ ਨ ਦੀਜੈ ਜਾ ਸਹੁ ਭਇਆ ਵਿਡਾਣਾ ॥੧॥੩॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਸਿਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਤੋ ਮਰੇਗੀ॥ ਵਾ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਹੇ ਸਿਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਗੀ ਤਬ ਕਹੇ ਕਿਉਂ ਨ ਮਰੀਏ ਜੀਵੁ ਕਿਉ ਨ ਦੇਈਏ ਤਿਸ ਕਉ ਜੋ ਸਹੁ ਬਿਗਾਨਾ ਹੂਆ ਅਪਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਰਣਾ ਭੀ ਚੰਗਾ ਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਕਿਸੀ ਉਤਮ ਸਖੀ ਗਜਾਨਵਾਨ ਔ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਾਸ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਮਧਮ ਸਖੀ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਉਥਾਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਆਪਣਾ ਹਾਲੁ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਸੁਪਨੇ ਆਇਆ॥ ਹੇ ਸਖੀ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਇਕਾਗਰ ਹੋਣੇ ਸੇਂ ਜਬ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਚਮਤਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਤਬ ਸਾਵਣ ਆਇਆ ਭਾਵ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਅਰੁ (ਮੋਰੀ) ਮੋਰੋ॥ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਨੇ (ਰੁਣਝੁਣ) ਭਾਵ ਉਤਸਾਹ ਰੂਪ ਸਬਦ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕੌ ਲਗਾਯਾ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰਯ ਪਰਫੁਲਤ ਹੁਏ॥ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਕਟਾਰ ਸਮ ਤੀਖੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਕਟਾਖੋਂ ਨੇ ਅਰੁ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਬਾਧਨੇ ਕੋ ਜੋ ਜਿਵੜਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਲੋਭੀ ਹੁਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਪਨੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ (ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਭੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ ਜਾਵੋਂ॥ ਜਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਮਾਣੁ ਕੀਆ ਹੈਸੀ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਜਬ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਮਾਨੁ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤਬ ਤੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮੈਂ ਵਿਖੇਪ ਹੋ ਗਿਆ ਪੁਨਾ ਮੈਨੇ ਰੋਇਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਲ ਸਾਥ ਭਰਾ॥ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਮਾਣ ਕੈਸਾ ਰਹੈ॥ ਭਾਵ ਮਾਨੁ ਨਾ ਰਹਾ॥ ਤਬ ਉਤਮ ਸਖੀ ਮਿਲਨੇ ਕੇ ਉਪਾਉ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਅਕਾਸ ਬਾਣ ਹੁਈ ਵਾ ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਚੂੜਾ ਬਾਹੋਂ ਸਹਿਤ ਭਾਵ ਅਗ ਆਦਿਕ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਚੂੜਾ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਹੈ ਅਰੁ ਪਲੰਘੁ ਬਾਹੀਆਂ ਸਹਤ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਜੋ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਹੈ ਏਹ ਪਲੰਘ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਬਾਹੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਤੋੜ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਇਕ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇ। ਹੇ (ਏਤੇ) ਬਹੁਤੁ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਵੇਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਪਤੀ ਤੋ ਅਵਰੋਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਪਤੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਨਾਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨੀਆਰੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਤੈਨੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਚੂੜੀਆਂ ਪਹਿਰੀਆਂ ਹੈ॥ ਅਰ ਵਾ ਵਹੁ ਕਰਣਾ ਮੁਦਤਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਅਪੇਖਜ਼ਾ ਰੂਪ (ਵੰਗੁੜੀਆ) ਠਲਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਚੂੜੇ ਦੀ ਰੋਕ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪੋਚੀਆਂ ਵਾ ਗਾਨੀਆਂ ਆਦਿ ਪਹਿਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਠਲਾਂ ਕਹਾਵਤੀ ਹੈਂ॥ ਜੋ (ਸਹ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਕੰਠ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਲਗੀਆਂ ਸੋ ਬ੍ਰਿਤੀਯੋਂ ਰੂਪੁ ਬਾਹਾਂ ਜਲ ਜਾਵੇਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਯਰਥ ਹੈਂ॥ ਫਿਰ ਮਧਮ ਸਖੀ ਉਤਮ ਸਖੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੀ ਹੈ॥ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਕੀਆਂ ਸਭੀ ਸਖੀਆਂ ਪਤੀ ਕੋ ਭੋਗਣੇ ਵਾਸਤੇ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭੀ ਜਗਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਭੋਗਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਜਲੀ ਹੁਈ (ਕੈ) ਕਿਸਕੇ ਦੁਆਰੇ ਜਾਵੋਂ ਹੇ (ਅੰਮਾਲੀ)

ਪਜਾਰੀ ਸਖੀ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਜਾਣੇ ਅਤੀ ਉਤਮ ਆਚਾਰੋਂ ਵਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀਂ ਪਰੰਤੂ (ਤੈ) ਤਿਸੁ ਪਤੀ ਕੋ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਭੀ ਸਾਧਨ ਅਛਾ ਨ ਲਗਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਸਾਧਨ ਕੌਨ ਥੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਮਾਠ) ਸਵਾਰ ਕੇ ਪਟੀਆਂ ਗੁੰਦਾਈਆਂ ਭਾਵ ਪਟਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਬਾਹਯ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਆ ਸੇ ਰੋਕੀਆਂ ਹੈ ਵਾ ਸਵਾਰ ਕੇ ਜਟਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ ਅਰ (ਮਾਗਾ) ਮੀਢੀਆਂ ਸੰਧੂਰ ਕੇ ਸਾਥ ਭਰ ਲਈਏ ਭਾਵ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਲਗਾਵਣਾ। ਵਾ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਜਟਾਓਂ ਮੇਂ ਧੂਰ ਮਿਲਾਈ। ਜਬ ਅਗੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਬ ਨ ਮੰਨੀਆਂ ਭਾਵ ਬਿਰਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਨ ਹੋਈ ਵਾ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀਆਂ (ਨ ਮੰਨੀਆ) ਪ੍ਰਵਾਣ ਨ ਹੋਈਆਂ ਤਬ ਝੂਰ ਝੂਰ ਕੇ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸਾਧਾਰਨ ਬਿਰਤਾਂਤ ਕਹਿ ਕਰ ਪੁਨਾ ਅਪਨਾ ਬਿਰਹੇ ਸਿਮਰਤੀ ਹੂਈ ਕਹਤੀ ਹੈ। ਜਬ ਮੈਂ ਰੋਈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਦਰਦ ਕਰ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਰੋਤਾ ਭਇਆ ਅਰ ਬਨੋਂ ਵਿਖੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਭੀ ਰੋਵਤੇ ਭਏ। ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਦੇਖਾ ਸੋ ਸੋ ਨਗਰ ਬਾਸੀ ਅਰੁ ਬਨਬਾਸੀ ਕੋਮਲ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਭੀ ਰੋਤੇ ਭਏ। ਵਾ ਜਬ ਮੈਂ ਰੋਵਤੀ ਹੂੰ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਜਾਣੇ ਸਭੀ ਜਗ ਰੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਬਨ ਵੀ ਅਰ ਪੰਛੀ ਭੀ ਰੋਏ ਹੈਂ। ਇਕ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਾ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਵਿਛੋੜਾ ਜਿਸਨੇ ਮੈਂ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੋੜੀ ਹੂੰ ਸੋ ਨਹੀਂ ਰੋਇਆ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਕਿਸੀ ਸਾਧਨ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਤੀ ਅਰ ਕੋਈ ਇੰਦ੍ਰਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਤੀ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪੂਰਬੋਕਤ ਜੋਗ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੁਈ ਐਸੇ ਕਹਿਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਸਮਾਧ ਰੂਪ ਜੋਗ ਨਿੰਦ੍ਰੈ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਉ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਦੇਖਾ ਥਾ ਭਲਾ ਕਿਵੇਂ ਉਸ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖਾਂ ਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕਾ ਵਿਰਲਾਪ ਸੁਣ ਕਰ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੈ) ਤਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਾਤ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਦੀਜੇਗਾ। ਮਧਮ ਕਹਿਤੀ ਹੈ। ਸੀਸ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬੈਠਣੇ ਕੋ ਆਸਣ ਦੇ ਦੇਈਏ ਭਾਵ ਸੀਸ ਦੇ ਦੇਵੋਂਗੀ ਅਰ ਸਿਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏਗੀ। ਉਤਮ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਤਿਸ ਕੇ ਅਗੇ ਕਿਉਂ ਨ ਮਰ ਜਾਈਏ ਅਰ ਜੀਉ ਕੋ ਦੇਇ ਨ ਦੇਈਏ ਭਾਵ ਮਰੀਏ ਭੀ ਅਰ ਜੀਉ ਬੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇ ਦੀਜੀਏ। ਜਬ ਪਤੀ ਬੇਗਾਨਾਂ ਹੂਆ ਹੂਆ ਆਪਨਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਦੇ ਦੀਜੀਏ॥੧॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈਲਾ ਤਨਿ ਧੋਤੈ ਮਨੁ ਹਛਾ ਨ ਹੋਇ ॥
ਇਹ ਜਗਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਮਨ ਮੈਲੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕਿਛ ਮੈਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਧੋਨੇ ਸੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਮੋ ਕਉ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਇਹ ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਿਧਾ ਕੇ ਆਸਣ ਜੇ ਸਿਖੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਕਰਿ ਕਮਾਇ ॥
ਮਨ ਕੀ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਭਾਵ ਪਦਮ ਆਦਿਕ ਚੌਰਾਸੀ ਆਸਨ ਭੀ ਜੇਕਰ ਸੀਖ ਜਾਇ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਬਸੀਭੂਤ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਬ ਤਕ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਮਨ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ॥੧॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਹੋਰੁ ਸੰਜਮੁ ਕੋ ਨਾਹੀ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥
ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਉਲਟੀ ਭਈ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਕੇ ਇਸ ਮਨ ਰੋਕਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਸੰਜਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੀ ਬਿਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਯਸ ਹੈ॥੩॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਮਿਲਦੋ ਮਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਫਿਰਿ ਜੀਵੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਕੋਈ ਫਿਰ ਜੀਵੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਇਣ ਹੋਵੈ॥

ਮਮਤਾ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਛਾ ਹੋਇ ॥੪॥੧॥

ਔਰ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਇ ਤਬ ਇਹ ਮਨ (ਹਛਾ) ਸੁਧ ਭਾਵ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਇ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਨਦਰੀ ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਨਦਰੀ ਸੇਵਾ ਹੋਇ ॥
ਨਦਰੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਵੈ ਨਦਰੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਬ (ਨਦਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਨਦਰੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤਬ ਇਹੁ ਮਨ ਬਸ ਮੇਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਹੀ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਚੇਤਿ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥
ਏਕੋ ਚੇਤਹਿ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਮੂਲੇ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਏਕ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈਗਾ ਫਿਰ ਤੁਝਕੋ ਦੁਖ ਕਦਾਚਿਤ ਨ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖੀ ਰਹੇਗਾ॥

ਨਦਰੀ ਮਰਿ ਕੈ ਜੀਵੀਐ ਨਦਰੀ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਨਦਰੀ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੀਐ ਹੁਕਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਰ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਓਰ ਜੀਵੀਤਾ ਹੈ। ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸੇ ਹੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਬਸਤਾ ਹੈ। ਅਰ ਤਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੂਝ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਚਖਿਓ ਸਾ ਜਿਹਵਾ ਜਲਿ ਜਾਉ ॥
ਅਨ ਰਸ ਸਾਦੇ ਲਗਿ ਰਹੀ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਜਿਹਵਾ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਚਾਖਾ ਸੋ ਜਿਹਵਾ ਜਲ ਜਾਵੇ। ਦ੍ਵੈਤ ਕਰ ਅਨ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸੁਆਦ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਭਨਾ ਨਦਰਿ ਏਕ ਹੈ ਆਪੇ ਫਰਕੁ ਕਰੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੪॥੨॥

ਸਭ ਪਰ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਦਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭੇਦ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜੀਵ ਕੋ ਸਤਗੁਰ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੫੯

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਸਬਦਿ ਲਗੇ ਤਿਨ ਬੁਝਿਆ ਦੂਜੈ ਪਰਜ ਵਿਗੋਈ ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਇਹੀ ਅੰਧਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬੂਝਾ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਜ) ਪਰਜਾ (ਦੂਜੈ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ (ਵਿਗੋਈ) ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਹਿ ਤਾ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰਮਤ ਸੇ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਕਰ । ਵਾ ਗੁਰਮਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਣੀ ਹੈ॥ ਜੇਕਰ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਹਿ ਤੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਗੁਣਾ ਕਾ ਨਿਧਾਨੁ ਏਕੁ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਤਾ ਕੋ ਪਾਏ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਵਿਛੁੜੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਨਾਮ ਆਦ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੋਈ ਪਾਉਤਾ ਹੈ । ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਿਛੜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਦੇ ਘਟਿ ਗਏ ਤਿਨਾ ਹਥਿ ਕਿਹੁ ਨ ਆਇਆ ॥
ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਘਟ ਗਏ ਉਨਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਰਥਾਤ ਉਨਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਚ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਉਨ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਜਗਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਬੰਧੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਏ ॥੪॥੩॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧ ਮੈਂ ਆਸਾ ਲਗੀ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਬੇਕ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤ ਕਰਾਏ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਦਾ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵਹਿ ਆਪਣਾ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕਾ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਇ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਪਿਰ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥
ਸਤਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰ॥ ਯਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਦੋਹਾਗਣੀ ਖਰੀਆ ਬਿਲਲਾਦੀਆ ਤਿਨਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰੂਪੀ ਦੂਖੁ ਪਾਵਹਿ ਆਗੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਦੋਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉਨਾ ਕਰਕੇ ਖੋਟੇ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਆਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਭੀ ਦੁਖ ਪਾਉਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਨਿਤ ਗੁਣ ਰਵੈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇ ॥
ਅਉਗਣਵੰਤੀ ਕਾਮਣੀ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਬਿਲਲਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਿਰਦਯ ਮੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਸਾਇਕਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਉਗਣਵੰਤੀ ਹੈ ਜਬ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਭਤਾਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਵੇਕ ਕੀਤਿਅਨੁ ਨਾਮੇ ਲਇਅਨੁ ਲਾਇ ॥੪॥੪॥

ਦੁਹਾਗਣੀ ਸੁਹਾਗਨੀ ਸਭਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਹੁ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਔਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨ ਕਰ ਯਹ ਕੁਛੁ ਕਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਵੇਕ ਕੀਤਿਅਨੁ) ਜੀਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿਤਯ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗਯਾਨ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੇਤਨਾਕਾਰ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਗੁਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹੈ।

ਬ੍ਰਹਮੈ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਪਰਗਾਸੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰਾ ॥
ਮਹਾਦੇਉ ਗਿਆਨੀ ਵਰਤੈ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਤਾਮਸੁ ਬਹੁਤੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਨੇ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਹੀ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾ ਦੇਉ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈ (ਤਾਮਸੁ) ਤਮੋਗੁਣ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਸੇ ਅਹੰਕਾਰ ਬਹੁਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਸਨੁ ਸਦਾ ਅਵਤਾਰੀ ਰੂਧਾ ਕਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨਿ ਰਤੇ ਜੁਗ ਅੰਤਰਿ ਚੂਕੈ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰਾ ॥੩॥

(ਕਿਸਨੁ) ਬਿਸਨ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹੀ ਮੇਂ ਰੁਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਪਨੇ ਬਲ ਛਲ ਸੇ ਪ੍ਰਜਾ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਮੇਂ ਰੁਕਾ ਹੈ ਅਬ ਬਤਾਓ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਕੋ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰੁ ਤਰੈ ਭਾਵ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਵਿਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗ੍ਯਾਨ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਂ ਤਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੋਹ ਰੂਪ ਗੁਬਾਰਾ ਸਘਨ ਰੂਪੁ ਅੰਧੇਰਾ ਚੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਸਾਚੈ ਨਾਇ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਪਾਇਨਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜੋ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਏਕੋ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਸਭਨਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਇਕਸੁ ਬਿਨੁ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਭਨਾ ਦੀਵਾਨੁ ਦਇਆਲਾ ॥੫॥੫॥

ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਏਕ ਸਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਦ੍ਯਾਲ ਸਭ ਕਾ (ਦੀਵਾਨ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੫॥੫॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਲਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਸੰਜਮ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਖੇ ਧਿਆਨ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੬੦

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥
ਸਦਾ ਨਿਬਹੈ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਂ ਨਿਬਹੇ ਅਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੈ ਸਾਥ ਚਲੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਖਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜਾਤ ਪਤ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਵਡਾਈ ਦੇਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥੪॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਅਪਨੇ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੇ ਕਹੈ ਸਬਦ ਕੇ ਸਮਾਲਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਲਾਭ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਸਾਦਿ ਲਗੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਕਾ ਸੁਆਦ ਲੇਨੇ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਹਰਿਨਾਮ ਧਿਆਉਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਆਪਣੇ ਸਤਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬਿਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਤਯ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਖੀ ਸੰਤੋਖੀਆ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਮਨੁ ਸੰਤੋਖਿਆ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ॥੨॥

ਏਕ ਸਾਚੇ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਆਂਖੇਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁਈ ਹੈਂ। ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕੋ ਖੋਇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਹ ਸਰੀਰਿ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥
ਨਾਮੁ ਪਰਮਲੁ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਪਰਮਲੁ) ਚੰਦਨੁ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ। ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਔ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਮਸਤਕਿ ਜਿਸੁ ਵਡਭਾਗੁ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਹਜ ਬੈਰਾਗੁ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਡਾ ਉਤਮ ਭਾਗੁ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਤਿਸੁ ਕੋ (ਸਹਜ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਵੈਰਾਗੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਤੂ ਪਾਇ ॥
ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਕੀ ਮੰਨਿ ਲੈ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮਾਨ ਲੇ ਅਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਤੂੰ ਪਾਇ ਲੇਹ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵਿਚਹੁ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹ॥ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਆਇ ਕਰਕੇ ਬਸੇਗਾ॥੨॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੁ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮਰਤਾ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਜਮਰਾਜਾ ਤਿਸ ਕੋ ਖੁਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧ੍ਯਾਯਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਵਿਰੋਧੁ ਹੈ ਦੁਇ ਨ ਵਸਹਿ ਇਕ ਠਾਇ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸੇਵਾ ਨ ਹੋਵਈ ਤਾ ਮਨੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥੧॥

(ਹਉਮੈ) ਅਹੰਕਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥਿ ਬਿਰੋਧ ਹੈ ਦੋ ਏਕ ਸਥਾਨ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ (ਤਾ) ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਕਾ ਕਰਤਬ੍ਯ ਬਿਰਥਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਚਾਹੀਏ॥੧॥

ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥
ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਹਿ ਤਾ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰ ਔ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰ ਜਬ ਤੂੰ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨੇਗਾ ਤਬ ਹਰਿ ਮਿਲੈਗਾ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸਭ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਜਾਤੀ ਰਹੈਗੀ॥

ਹਉਮੈ ਸਭੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਓਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਬੁਝਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਸਭ ਮੇਂ ਹਉਮੈ ਹੈ ਅਰੁ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਹੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਬਡਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਹਉਮੈਂ ਮੇਂ ਰਹਿ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕੋਈ ਬੂਝ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੁਝਿਆ ਜਾਇ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜੀਉ ਬੰਧੁ ਹੈ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩॥

ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਸੇ ਨ ਤੋ ਭਗਤੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਸਮਝਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਬੰਧਨ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਸੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਸਤਾ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸਤਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਉਮੈ ਗਈ ਤਾ ਸਚੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸਚੇ ਸੇਵਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੯॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇਕਰ ਸਚ ਬਸਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਸਚ ਕੋ ਮੰਨਕਰ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚ ਮੇਂ ਬਾਣੀ ਕਰ ਇਸਥਿਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੧੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਉਮੰਗ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਜ ਏਕ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਾਵੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ॥੧॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਏਕ ਹੀ ਸੇਜਜਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਸੇਜਾ ਪਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸ (ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ) ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨਿ ਆਸਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੧

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੇਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹਉ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਕਉ ਜਾਸਾ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

(ਮੈ) ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਮਿਲਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੈ ਅਵਗਣ ਭਰਪੂਰਿ ਸਰੀਰੇ ॥
ਹਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਾ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪੂਰੇ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸਭ ਔਗਨ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਅਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਕੈਸੇ ਮਿਲੂੰ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਗੁਣਵੰਤੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸੇ ਮੈ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਹਉ ਕਿਉ ਮਿਲਾ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਮਾਇਆ ਪਤਿ ਹਰੀ ਜਿਨ ਗੁਣ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਮਿਲਉਂਗੀ॥੩॥

ਹਉ ਕਰਿ ਕਰਿ ਥਾਕਾ ਉਪਾਵ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਗਰੀਬ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ॥੪॥੧॥

ਮੈਂ ਬਹੁਤੇਰੇ ਉਪਾਉ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਥਕ ਗਇਆ ਹੂੰ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੁਝ ਗਰੀਬ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁੰਦਰੁ ਮੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਣੀ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਭ ਤੂੰ ਸਭ ਭਾਂਤ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲੁਭਾਈ ਰਹੀ ॥੧॥

ਹਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਪਿਰ ਕਉ ਮਿਲਉ ਇਆਣੀ ॥
ਜੋ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਾਈ ਪਿਰ ਕਉ ਮਿਲੈ ਸਿਆਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ (ਇਆਣੀ) ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕੈਸੇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਨ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਿਆਨੀ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਮੈ ਵਿਚਿ ਦੋਸ ਹਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਪਿਰੁ ਪਾਵਾ ॥
ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਪਿਰ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਾ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਹੇ ਪਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਊਂ। ਹੇ ਪਤੀ ਆਪ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੂੰ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਰਾਵਿਆ ਸਾ ਭਲੀ ਸੁਹਾਗਣਿ ॥

ਸੇ ਮੈ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਹਉ ਕਿਆ ਕਰੀ ਦੁਹਾਗਣਿ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਓਹ (ਭਲੀ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ (ਸੇ) ਉਨ ਸੁਹਾਗਣੋਂ ਵਾਲੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ (ਦੁਹਾਗਣਿ) ਛੁਟੜ ਕਿਆ ਕਰਾਂਗੀ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਭੋਗਾਂਗੀ॥੩॥

ਨਿਤ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ॥
ਮੈ ਕਰਮਹੀਣ ਕਬ ਹੀ ਗਲਿ ਲਾਵੈ ॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈਂ॥ ਮੁਝ ਕਰਮਹੀਨ ਕੋ ਕਬੀ ਤੋ ਗਲ ਮੇਂ ਲਗਾਵੇਂਹੀਗਾ॥੪॥

ਤੂ ਪਿਰੁ ਗੁਣਵੰਤਾ ਹਉ ਅਉਗੁਣਿਆਰਾ ॥
ਮੈ ਨਿਰਗੁਣ ਬਖਸਿ ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ॥੫॥੨॥

ਤੂੰ ਪਤੀ ਗੁਣਵਾਨ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਉਗਣ ਵਾਰਾ ਹੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗੁਣਹੀਨ ਔਰ ਗਰੀਬ ਹਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਬਖਸੁ ਲੇਹੁ॥੫॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਧਕਾਰੀ ਕੀ ਇਛਾ ਔਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਵਡੀ ਆਸ ਹਰੇ ਕਿਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਾ ॥
ਹਉ ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੈ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਮਨੁ ਮੁਗਧੁ ਸਮਝਾਵਾ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋ ਬਡੀ ਆਸਾਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਊਂ॥ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੂੰ ਔ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਊਂਗਾ॥

ਭੂਲਾ ਮਨੁ ਸਮਝੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਏ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸੋ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੧॥

ਇਹ ਭੁਲਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਮਝ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਸਭਿ ਵੇਸ ਕਰੀ ਪਿਰ ਕਾਰਣਿ ਜੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਭਾਵਾ ॥
ਸੋ ਪਿਰੁ ਪਿਆਰਾ ਮੈ ਨਦਰਿ ਨ ਦੇਖੈ ਹਉ ਕਿਉ ਕਰਿ ਧੀਰਜੁ ਪਾਵਾ ॥

ਮੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰੂੰ ਜੇਕਰ ਸਚੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਊਂ ਤੋ ਭੇਖ ਸਫਲੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਜਾਰਾ ਪਤੀ ਮੁਝ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਦੇਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੌ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਪਾਊਂ॥

ਜਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਹਉ ਸੀਗਾਰੁ ਸੀਗਾਰੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਅਵਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਰਾਵਿਅੜਾ ਸਚੁ ਸਵਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸਿਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਸੋ ਪਤੀ ਦੂਸਰੋਂ ਹੀ ਸੇ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਹਾਗਣੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਤੀ (ਸਵਰਾ) ਸ੍ਰਸਤ ਪਾਕਰ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ। ਵਾ ਜਬ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਮਨ (ਸਵਰਾ) ਸੁਧਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਜਾਇ ਪੁਛਾ ਸੋਹਾਗ ਸੁਹਾਗਣਿ ਤੁਸੀ ਕਿਉ ਪਿਰੁ ਪਾਇਅੜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥
ਮੈ ਊਪਰਿ ਨਦਰਿ ਕਰੀ ਪਿਰਿ ਸਾਚੈ ਮੈ ਛੋਡਿਅੜਾ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕੇ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਹਾਗ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਜਬ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਮਾਨ ਭਈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਸਾਚੇ ਪਤੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜੀਉ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਭੈਣੇ ਮਿਲੀਐ ॥
ਆਪਨੜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਰਲੀਐ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਛੋਡ ਕੇ ਪੁਨਾ ਸਭ ਮਨ ਤਨ ਜੀਵ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਕਰਿ ਦੇਹੋ ਇਸ ਮਾਰਗ ਸੇ ਹੇ ਭੈਣੇ ਬਹਿਨ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਪਨਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇਗਾ ਤਬ (ਜੋਤੀ) ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਜੋਤਿ ਕਰ ਮਿਲੀਏਗਾ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਮੈ ਦੇਇ ਸਨੇਹਾ ਤਿਸੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਣਾ ਦੇਵਾ ॥
ਨਿਤ ਪਖਾ ਫੇਰੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵਾ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਪਾਣੀ ਢੋਵਾਂ ॥

ਜੋ ਮੁਝੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਊਂ। ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਤਿਸ ਕੋ ਪਖਾ ਕਰੂੰ ਔ ਪਾਣੀ ਭਰੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਔਰ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਸੇਵ ਕਰੀ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੨

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਆਸ ਪੁਜਾਏ ॥੪॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ਹਰਿਜਨ ਕੀ ਮੈਂ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਣ ਕਰੈ॥੪॥

ਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਮੇਰਾ ਮੇਲਿ ਹਰੇ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਾ ॥
ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਹੁ ਹਰਿ ਗੋਸਟਿ ਪੂਛਾਂ ਕਰਿ ਸਾਂਝੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਮੁਝੇ ਐਸਾ ਸਜਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇ ਦੇ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੂੰ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪ ਕੀ (ਗੋਸਟਿ) ਕਥਾ ਪੂਛੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਦੇਕਰ ਅਰ ਉਪਦੇਸ ਲੈਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਸਦ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਤੇਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਵੇਲਾ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਤੁ ਵੇਲੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ਮੇਰਾ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰਿ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਆਪ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਔ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੂੰ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈਂ ਭੂਲ ਜਾਇ ਉਸੀ ਵੇਲੇ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਰਿ ਵੇਖਣ ਕਉ ਸਭੁ ਕੋਈ ਲੋਚੈ ਸੋ ਵੇਖੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਵਿਖਾਲੇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਆਪ ਦਿਖਾਉਤਾ ਹੈ । ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ਜਿਸੁ ਸਤਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੇਰਾ ਮਿਲਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਇਕੇ ਹੋਏ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਲਿਆ ॥੬॥੧॥੩॥

ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਔ ਹਰੀ ਜਨ ਏਕ ਹੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੬॥੧॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਤਿ ਊਚਾ ਤਾ ਕਾ ਦਰਬਾਰਾ ॥
ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਅਤਿਅੰਤ ਉਚਾ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਲਖ ਧਾਵੈ ॥
ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਤਾ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੇ (ਲਖ) ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਯਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਤਿਲ ਭਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਹਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਖਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਉਨਕੀ ਸਰੂਪਾਕਾਰ ਬਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥੧॥

ਸੁਹਾਵੀ ਕਉਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸੁਹਾਵੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਵਹ ਕਵਨ ਸੀ ਵੇਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇ॥

ਲਾਖ ਭਗਤ ਜਾ ਕਉ ਆਰਾਧਹਿ ॥
ਲਾਖ ਤਪੀਸਰ ਤਪੁ ਹੀ ਸਾਧਹਿ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਲਾਖੋਂ ਭਗਤ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਪੁਨਾ ਲਾਖੋਂ ਤਪਸੀ ਤਪ ਕੋ ਸਾਧਤੇ ਭਾਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਖ ਜੋਗੀਸਰ ਕਰਤੇ ਜੋਗਾ ॥
ਲਾਖ ਭੋਗੀਸਰ ਭੋਗਹਿ ਭੋਗਾ ॥੨॥

ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਜੋਗੀਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲਾਖੋਂ (ਭੋਗੀਸਰ) ਪੁਜਾਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਲਗਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਸਹਿ ਜਾਣਹਿ ਥੋਰਾ ॥
ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਜਣੁ ਪਰਦਾ ਤੋਰਾ ॥

ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰਾ ਕੋਈ ਥੋਰਾ ਭਾਵ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਥੋਰਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਹੋਊ ਕਿਤੇ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਭਰਮ ਰੂਪ ਪਰਦਾ ਤੋੜਾ ਹੈ ਐਸਾ ਸਜਨ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੈ॥

ਕਰਉ ਜਤਨ ਜੇ ਹੋਇ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥
ਤਾ ਕਉ ਦੇਈ ਜੀਉ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੩॥

ਮੈਂ ਉਪਾਉ ਕੋ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਭਲਾ ਜੇ ਕਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਰ ਏਹ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥੩॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਸੰਤਨ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥
ਦੂਖ ਭ੍ਰਮੁ ਹਮਾਰਾ ਸਗਲ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਜਬ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਭਰਮ ਜਨਜ ਦੁਖ ਸਭ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਇਆ ਪ੍ਰਭ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੂੰਚਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਊਚਾ ॥੪॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਰਸ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਧਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਜਿਤੁ ਦਰਸਨੁ ਕਰਣਾ ॥
ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣਾ ॥੧॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਧੰਨ ਹੋਗਾ ਜਿਸ ਮੇਂ ਮੈਨੇ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਣਾ ਹੋਗਾ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜੀਅ ਕੇ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਚਿਤੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿੰਤਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਤੁਮਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥
ਸੀਤਲ ਪੁਰਖ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੁਜਾਣੀ ॥੨॥

ਆਪ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਕੀ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਹੇ ਸੁਜਾਨ ਪੁਰਖ ਆਪ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸੀਤਲ ਹੈ॥੨॥

ਸਚੁ ਹੁਕਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥
ਆਇ ਨ ਜਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੩॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤਖਤ ਕੇ ਬੈਠਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸਚਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ ਸੋ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਤੁਮ ਮਿਹਰਵਾਨ ਦਾਸ ਹਮ ਦੀਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਭਰਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥੪॥੨॥

ਹਮ ਜੀਵ ਦੀਨ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੁਮ ਸਭ ਮੇਂ (ਭਰਪੁਰਿ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਕਰ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਵ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੋ॥੪॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਪੁਰਖ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਕੋਈ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੇਵਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੩

ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣ ਤੁਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮੁਝ ਸੇਵਕ ਕੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥

ਜਿਸਹਿ ਜਨਾਵਹੁ ਤਿਨਹਿ ਤੁਮ ਜਾਤੇ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਸਕੋ ਜਨਾਉਤੇ ਹੋ ਤਿਸਨੇ ਤੁਮ ਜਾਨੇ ਹੋ॥੨॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਇਤ ਉਤ ਦੇਖਉ ਓਟ ਤੁਮਾਰੀ ॥੩॥

ਮੈਂ ਨਿਤ ਨਿਤ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ (ਇਤ ਉਤ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੁ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਦੇਖਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥੪॥੩॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਨੇ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਾ ॥
ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਸਾਧੂ ਕੀ ਧੂਰਾ ॥੧॥

ਸੋ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਣਧੂਰੀ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਹੁ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਤੇਰੀ ਓਟ ਪੂਰਨ ਗੋਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਮੁਝ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ। ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥
ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰੇ ॥੨॥

ਤੂੰ (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਪਾਤਾਲ ਔ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਪੁਨਾ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ। ਯਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਤੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਧਿਆਏ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰਿ ਵਹੁ ਅਸਟ ਪਹਰ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥
ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਦੁਆਰੇ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਨੇ ਸਭੀ ਜੀਵ ਜੰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਆਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂ ਵਡ ਦਾਤਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥

ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਭ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥
ਹਉ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ॥
ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ਸੰਤਾ ਧੂਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ। ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥
ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਹਿਰਦਜ ਕੇ (ਉਰਿ) ਬੀਚ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ। ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਵਾ ॥੪॥੫॥

ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਰਹੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਸੁਖ ਪਾਊਂ॥੪॥੫॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਧਸੰਗ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥
ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਕਬਹੂ ਛੀਜੈ ॥੧॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਨ ਤੋ ਜੀਉ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਕਬੀ ਅਵਸਥਾ ਬਜਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਡੇ ਭਾਗ ਸੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਹਰਿ ਮਾਣਕ ਲਾਲਾ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ॥੨॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕਰਕੇ (ਰਤਨ) ਬੈਰਾਗ (ਜਵਾਹਰ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ (ਮਾਣਕ) ਮਨਨ (ਲਾਲਾ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਸਾਧੂ ਸਰਣਾ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਨਿਰਮਲ ਮਨੁ ਕਰਣਾ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣਾ ਹੈ॥੩॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਵੂਠਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂਠਾ ॥੪॥੬॥

ਸਭ ਘਟੋਂ ਭਾਵ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਵੂਠਾ) ਬਸਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨਦਜਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਤ ਬਿਸਰੁ ਹੇ ਪੂਰਣ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਚਿਤਿ ਆਵਹਿ ਸੋ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥
ਜਿਤੁ ਵੇਲਾ ਵਿਸਰਹਿ ਤਾ ਲਾਗੈ ਹਾਵਾ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਵੈ ਸੋਈ ਸਥਾਨ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਉਸੀ ਸਮਯ (ਹਾਵਾ) ਝੋਰਾ ਵਾ ਹਾਹੁਕਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਤੂ ਸਦ ਹੀ ਸਾਥੀ ॥
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਕਢੁ ਦੇ ਹਾਥੀ ॥੨॥

ਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਮਾਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਹਾਥੀ) ਬਾਂਹ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੇਹੁ॥੨॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਤੁਮ ਹੀ ਕੀਆ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਸੁ ਦੂਖੁ ਨ ਥੀਆ ॥੩॥

ਯਹ ਆਵਾਗਮਨ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੩॥

ਤੂ ਏਕੋ ਸਾਹਿਬੁ ਅਵਰੁ ਨ ਹੋਰਿ ॥
ਬਿਨਉ ਕਰੈ ਨਾਨਕੁ ਕਰ ਜੋਰਿ ॥੪॥੭॥

ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਅਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਃ ੫ ॥

ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਤਾ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ॥
ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਭੇਦ ਜਨਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਅਚਰਜੁ ਕੁਦਰਤਿ ਤੇਰੀ ਬਿਸਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਿਤ ਭੀ (ਬਿਸਮਾ) ਅਸਚਰਜ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੪

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਆਪੇ ਕਰਣਾ ॥
ਹੁਕਮੇ ਜੰਮਣੁ ਹੁਕਮੇ ਮਰਣਾ ॥੨॥

ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੈਂ ਕਰਣ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਜਨਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਆਧਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਬਖਸੀਸ ਤੁਮਾਰੀ ॥੩॥੮॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਆਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਪਰ ਯਹ ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਬਖਸਿਸ ਹੈ॥੩॥੮॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਤਮੁ ਸਖੀ ਕਾ ਬਚਨੁ ਮਧਮ ਸਖੀ ਸੇ ਚਾਰ ਪਉੜੀ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਿ ਕਰ ਫਿਰ ਪੰਚਮ ਪਉੜੀ ਮੇਂ ਪਤਿ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਕਥਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਲੋਚਾ ਮਿਲਣ ਕੀ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਕਿਉ ਪਾਈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਊਂ॥

ਜੇ ਸਉ ਖੇਲ ਖੇਲਾਈਐ ਬਾਲਕੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਬਿਨੁ ਖੀਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਸਉ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਖਿਲਾਉਨੇ ਰਖ ਕਰ ਵਾ (ਖੇਲ) ਪ੍ਰਚਜੋਂ ਮੇਂ ਬਾਲਕ ਕੋ ਖਿਲਾਈਏ ਤੌ ਭੀ (ਖੀਰੇ) ਅਸਥਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਾਲਕੁ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ ਅੰਮਾਲੀ ਜੇ ਸਉ ਭੋਜਨ ਮੈ ਨੀਰੇ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਕਿਉ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਭੁਖ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ (ਅੰਮਾਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਸਖੀ ਭਾਵੈ ਕੋਈ ਸਉ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੋਜਨ (ਮੈ) ਮੁਝ ਕੋ (ਨੀਰੇ) ਪਰੋਸੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਪਜਾਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਦੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕੈਸੇ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪਕੜੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਕੜਤਾ ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸਜਣ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਈ ਮੈ ਮੇਲਿਹੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਓਹੁ ਜੀਅ ਕੀ ਮੇਰੀ ਸਭ ਬੇਦਨ ਜਾਣੈ ਨਿਤ ਸੁਣਾਵੈ ਹਰਿ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਈ ਸੱਜਨ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੁਝ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮੇਲ ਦੇਵਹੁ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕੀ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੋ ਔਰੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਸੁਨਾਵਤਾ ਰਹੇ॥

ਹਉ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਾ ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਲ ਕਉ ਬਿਲਲਾਤਾ ॥
ਹਉ ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੀ ਮੈ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਰਖਿ ਲੇਤਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਲ ਕੋ ਭਾਵ ਜਲ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਹਾਲੁ ਐਸਾ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਤਿਸ ਕੇ ਕਜਾ (ਸਾਰਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਟ ਗੁਣ ਸਮਾਲੀ ਭਾਵ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਊਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਗੁਣ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਭਈ ਉਡੀਣੀ ਕੰਤ ਕਉ ਅੰਮਾਲੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਕਦਿ ਨੈਣੀ ਦੇਖਾ ॥
ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗਣ ਵਿਸਰੇ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖਾ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਸਖੀ ਮੈਂ (ਉਡੀਣੀ) ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੀਂ ਕਬ ਦੇਖੂੰਗੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਰਸ ਭੋਗਣੇ ਵਿਸਰਿ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ (ਲੇਖਾ) ਹਿਸਾਬ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਤੋ ਵਹੁ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਈ ਕਰਿ ਨ ਸਕਉ ਹਉ ਵੇਸਾ ॥
ਜਿਨੀ ਸਖੀ ਲਾਲੁ ਰਾਵਿਆ ਪਿਆਰਾ ਤਿਨ ਆਗੈ ਹਮ ਆਦੇਸਾ ॥੩॥

ਸਰੀਰ ਕੋ ਇਹ ਕਪੜਾ ਭੀ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੇਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਲਾਲ ਪਜਾਰੇ ਕੋ ਰਾਵਿਆ ਭਾਵ ਤਿਸਮੇਂ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ (ਆਦੇਸਾ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥੩॥

ਮੈ ਸਭਿ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਅੰਮਾਲੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਾਮਿ ਨ ਆਏ ॥
ਜਾ ਸਹਿ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੀਆ ਅੰਮਾਲੀ ਤਾ ਬਿਰਥਾ ਜੋਬਨੁ ਸਭੁ ਜਾਏ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੀ ਸਖੀ ਮੈਨੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰੂਪੁ ਸਭ ਸਿੰਗਾਰੋਂ ਕੌ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਪਯਾਰੇ ਸੇ ਸੋ ਸਿੰਗਾਰ ਮੇਰੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਯਾਰੀ ਸਖੀ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੀ ਤੌ ਸਭ ਜੋਬਨ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਬਯਰਥ ਜਾਏਗਾ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਤੇ ਸੋਹਾਗਣੀ ਅੰਮਾਲੀ ਜਿਨ ਸਹੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥
ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਤਿਨ ਸੋਹਾਗਣੀ ਅੰਮਾਲੀ ਤਿਨ ਕੇ ਧੋਵਾ ਸਦ ਪਾਏ ॥੪॥

ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਅਤੀ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਤੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੁਆ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਨੀੌਓਂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਚਰਨ ਧੋਤੀ ਹੂੰ॥੪॥

ਜਿਚਰੁ ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਸਾ ਅੰਮਾਲੀ ਤਿਚਰੁ ਮੈ ਜਾਨਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰੇ ॥
ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਮਾਲੀ ਤਾ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਭ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੀ ਸਖੀ ਜਬ ਤਕ ਮੁਝੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਾ ਹੂਆ ਥਾ। ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਮੁਝੇ ਮਿਲ ਗਇਆ ਤਬ ਜੋ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਆਸਾ ਅਰ ਮਨੋਰਥ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ॥

ਮੈ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਅੰਮਾਲੀ ਪਿਰੁ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿਆ ਅੰਮਾਲੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਲਗਿ ਪੈਰੇ ॥੫॥੧॥੯॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਨੇ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਤਿ ਕਾ ਸੰਗਮ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਨਿਸਚਯ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਤੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਸਖੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਣੇ ਸੇ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੫॥੧॥੯॥ ਜਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਭੀ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਧੁਨਿ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੁ ਸਲਾਹਣਾ ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡਭਾਗ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥

ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਜੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸਕਰ (ਸਚੁ ਧੁਨਿ) ਸਚ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਬਡਾ ਭਾਗ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਹੋਇ ਰਹਹਿ ਤਾ ਪਾਵਹਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਸੇ ਤੂੰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਉ ਜਬ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਇ ਰਹੈਂਗਾ ਤਬ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੫

ਜਿਹਵਾ ਸਚੀ ਸਚਿ ਰਤੀ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਹੋਰੁ ਸਾਲਾਹਣਾ ਜਾਸਹਿ ਜਨਮੁ ਸਭੁ ਖੋਇ ॥੨॥

ਸਚੇ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਹੂਈ ਰਸਨਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਤਨ ਤਿਨਕਾ ਸਚਾ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਸਚੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਖੋਇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਸਚੁ ਖੇਤੀ ਸਚੁ ਬੀਜਣਾ ਸਾਚਾ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥੩॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜ ਬੀਜਣਾ ਕਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਬਾਪਾਰ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਰ ਸੁਨਣਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੁ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਮਹਲੀ ਪਾਏ ਥਾਉ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਖਾਨਾ ਪਹਰਨਾ ਸਭ ਸਚਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਇਹ ਗੁਣ ਵਾ ਨਾਮ ਜਿਸਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਵਹਿ ਸਚੇ ਜਾਵਹਿ ਸਚੇ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਮੂਲਿ ਨ ਪਾਹਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਚਿਆਰ ਹਹਿ ਸਾਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੫॥

ਸੋ ਆਵਤੇ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਸੇ ਲੈਕਰ ਮਰਣ ਪਰਯੰਤ ਭਜਨ ਮੇਂ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਅੰਤਰੁ ਸਚਾ ਮਨੁ ਸਚਾ ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ ॥
ਸਚੈ ਥਾਨਿ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੬॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਚਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਧ ਹੈ ਅਰੁ (ਸਿਫਤਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਸਚੀ (ਸਨਾਇ) ਉਸਤਤੀ ਵਾ ਪਛਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸਚ ਕਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੬॥

ਸਚੁ ਵੇਲਾ ਮੂਰਤੁ ਸਚੁ ਜਿਤੁ ਸਚੇ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਚੁ ਵੇਖਣਾ ਸਚੁ ਬੋਲਣਾ ਸਚਾ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ॥੭॥

ਜਿਸ ਮੇਂ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਲਗ ਜਾਵੇ ਵਹੁ ਸਮਜ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਘੜੀ ਸਚੀ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਬੋਲਨਾ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਅਕਾਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਵੀ ਸਫਲਾ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਮੇਲੇ ਤਾ ਮਿਲੇ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖਸੀ ਆਪੇ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਚੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚੇ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਿਛੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਗੇ ਕੋ ਰਖੇਗਾ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਰਜਾਇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਵਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਜੇ ਕਹੇ ਮਨਮੁਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨੂਆ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵਦਾ ਓਹੁ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਿਆਪਿ ਰਹੀ ਅਧਿਕਾਈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਤ ਸੰਤਾਵੈ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰੈ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਮੇਂ ਅਧਿਕ ਬਿਆਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤਿ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇ ਭੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਰਵੀਜੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਦੁਲਭੁ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ (ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਕੇ (ਸਹਜੇ) ਸਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰੀਏ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਦੁਰਲਭ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਆਪੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਸਮਝੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਇ ਤਬ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਗੁਰਮਤੀ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੈ ਤੌ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਉ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸੇ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਏ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਨਿਤਜ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੁਏ ਨਿਤਜ ਹੀ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ। ਹਰਿ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਤੂੰ ਮਨਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਉ॥੩॥

ਹਮ ਨੀਚ ਸੇ ਊਤਮ ਭਏ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਪਾਥਰੁ ਡੁਬਦਾ ਕਾਢਿ ਲੀਆ ਸਾਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥

ਦੇਖੋ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹਮ ਨੀਚੋਂ ਸੇ ਊਤਮ ਭਏ ਹੈਂ। ਐਸੀ ਹਰਿ ਕੀ ਸਚੀ ਬਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੈਂ ਪਥਰ ਰੂਪ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੀ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੪॥

ਬਿਖੁ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਗੁਰਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥
ਅਕਹੁ ਪਰਮਲ ਭਏ ਅੰਤਰਿ ਵਾਸਨਾ ਵਸਾਈ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਬਿਖ ਰੂਪ ਥੇ ਗੁਰਮਤ ਸੇ ਜਬ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ। ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਹਮਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਭਗਤੀ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਬਸਾਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਆਕ ਸੇ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜੋ ਹਮ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਅਬ ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਜਗ ਮਹਿ ਖਟਿਆ ਆਇ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੬॥

ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਭਲ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਆਕਰ ਕੇ ਖਟਿਆ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਬਿਖੁ ਲਗੇ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥੭॥

ਅਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਬਿਖ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਵਾ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਹਿਲਾ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਤਯ ਸੁਖ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਐਸਾ ਸਚਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਮੁਖਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਕਰੈ ਵਿਰਲੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਤਿਨ੍ ਪਾਇਆ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਮੁਖ ਸੇ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਮੋਖ) ਛੁਟ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਵਾ ਕੈਵਲਯ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਇਆ ਕੂੜਿ ਵਿਗਾੜਿ ਕਾਹੇ ਨਾਈਐ ॥
ਨਾਤਾ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚੁ ਕਮਾਈਐ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ ਝੂਠ ਨੇ ਬਿਗਾੜ ਛੋਡਾ ਹੈ ਫਿਰ ਕਿਆ ਨਾਉਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਨਾਉਨਾ ਪਾਖੰਡ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾਤਾ ਹੂਆ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਣ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਸਾਚ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਸਾਚਾ ਤਾਮਿ ਸਾਚਾ ਪਾਈਐ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੬

ਲਿਖੇ ਬਾਝਹੁ ਸੁਰਤਿ ਨਾਹੀ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਗਵਾਈਐ ॥

ਜਬ ਸਤਯ ਪੁਰਖ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਾਮਿ) ਤਬ ਤੂੰ ਸਚਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ। ਪੂਰਬਲੇ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਬਿਨਾਂ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਤੇਰੀ ਗਿਆਤ ਬਿਨਾਂ (ਬੋਲਿ) ਬਚਨ ਬੋਲ ਕਰ ਗਵਾਇ ਲਈਦੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੀਐ ਭਲਾ ਕਹੀਐ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ ਲਿਖਾਈਐ ॥
ਕਾਇਆ ਕੂੜਿ ਵਿਗਾੜਿ ਕਾਹੇ ਨਾਈਐ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਜਾਇ ਕਰ ਬੈਠੀਏ ਤਹਾਂ ਭਲਾ ਬਚਨ ਕਹੀਏ ਔਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਦੀ ਗਿਆਤ ਸਮਝਾਈਏ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਦੇਹੀ ਕੋ ਹੀ ਇਸ ਝੂਠ ਨੇ ਵਿਗਾੜ ਰਖਾ ਹੈ ਫਿਰ ਨਾਉਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਕਹਣੁ ਜਾ ਤੁਝੈ ਕਹਾਇਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਯਹ ਵਾਕ ਵਾ ਉਲਾਂਭਾ ਭੀ ਮੈਨੇ ਤਬ ਕਹਾ ਹੈ ਜਬ ਤੁਝਨੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਹਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਹੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਮਨਹਿ ਲਾਗਾ ਦੂਖਿ ਡੇਰਾ ਢਾਹਿਆ ॥
ਸੂਖੁ ਮਨ ਮਹਿ ਆਇ ਵਸਿਆ ਜਾਮਿ ਤੈ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਅਰੁ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਢਾਹਿ ਦੀਆ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ (ਜਾਮਿ) ਜਬ ਤੈਨੇ ਹੁਕਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੁਖੁ ਆਇ ਕਰਕੇ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਤੁਧੁ ਅਰਦਾਸਿ ਮੇਰੀ ਜਿੰਨਿ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਤਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਕਹਣੁ ਜਾ ਤੁਝੈ ਕਹਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਤੁਝ ਨੇ ਆਪ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਪਰ ਤਿਸ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਹਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵਾਕੁ ਕਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਵਾਰੀ ਖਸਮੁ ਕਢਾਏ ਕਿਰਤੁ ਕਮਾਵਣਾ ॥
ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ ॥

ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਮਾਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋਨੀਓਂ ਕੀ ਵਾਰੀ ਕਢਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਵਾਰੀ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਇਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੇ ਖਸਮ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਖ ਸੇ (ਕਢਾਵਣਾ) ਉਚਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਹਿਕੇ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਨਾ ਚਾਹੀਐ॥

ਨਹ ਪਾਇ ਝਗੜਾ ਸੁਆਮਿ ਸੇਤੀ ਆਪਿ ਆਪੁ ਵਞਾਵਣਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਲਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਸਰੀਕੀ ਜਾਇ ਕਿਆ ਰੂਆਵਣਾ ॥

ਔਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ ਝਗੜਾ ਨ ਪਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਕੀਏ ਮੇਂ ਤਰਕ ਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਵਞਾਵਣਾ) ਗਵਾਉਣਾ ਕਰੀਏ॥ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੀ ਹੋ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਸਰੀਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰੀਕਤਿ ਕਰੇਗਾ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰਕੇ (ਰੂਆਵਣਾ) ਰੋਨਾਂ ਹੋਇਗਾ ਵਾ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਸਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਰੁਆਵਣਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੇਇ ਸਹਣਾ ਮਨਹਿ ਕਹਣਾ ਆਖਿ ਨਾਹੀ ਵਾਵਣਾ ॥
ਵਾਰੀ ਖਸਮੁ ਕਢਾਏ ਕਿਰਤੁ ਕਮਾਵਣਾ ॥੩॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਇ ਸੋਈ ਸਹਣਾ ਯੋਗ੍ਯ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਯਹ ਕਹਨਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਦੁਖ ਕਯੋਂ ਹੂਆ ਸੋ ਮਨਹਿ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਐਸਾ ਕਿਯੋਂ ਕੀਆ ਐਸਾ ਮਤ ਕਰ ਐਸਾ ਵਾਕ (ਆਖਿ) ਕਹ ਕਰ (ਵਾਵਣਾ) ਬਜਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਜੈਸਾ ਜੀਵ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਖਸਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵੈਸੀ ਹੀ ਜੂਨੀਓਂ ਕੀ ਵਾਰੀ ਕਢਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭ ਉਪਾਈਅਨੁ ਆਪਿ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥
ਕਉੜਾ ਕੋਇ ਨ ਮਾਗੈ ਮੀਠਾ ਸਭ ਮਾਗੈ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਕਉੜਾ) ਭਾਵ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਸਭ ਕੋਈ (ਮੀਠਾ) ਸੁਖ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋਇ ਮੀਠਾ ਮੰਗਿ ਦੇਖੈ ਖਸਮ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ॥
ਕਿਛੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਸਮਸਰੇ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਮੀਠਾ ਭਾਵ ਸੁਖ ਮੰਗ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਪੁਨ੍ਯ ਦਾਨਾਦਿ ਅਨੇਕ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋਲਨੇ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਨਾਮੁ ਮਿਲਿਆ ਕਰਮੁ ਹੋਆ ਧੁਰਿ ਕਦੇ ॥
ਸਭ ਉਪਾਈਅਨੁ ਆਪਿ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕਦੇ) ਜਬ ਕਬੀ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਐਸਾ ਸਮਝੋ ਸਭ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਪਾਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਰਹੁ ਦਇਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਾ ॥
ਸਭ ਉਪਾਈਐ ਆਪਿ ਆਪੇ ਸਰਬ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੁਮ ਦਇਆ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ॥ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਬੇ ਸਮਾਣਾ ਆਪਿ ਤੂਹੈ ਉਪਾਇ ਧੰਧੈ ਲਾਈਆ ॥
ਇਕਿ ਤੁਝ ਹੀ ਕੀਏ ਰਾਜੇ ਇਕਨਾ ਭਿਖ ਭਵਾਈਆ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈਂ। ਔਰ ਉਪਾਇ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਧੰਧੇ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇਕ ਤੋ ਰਾਜੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਨੇ ਹੇਤ ਫਿਰਾਈਦਾ ਹੈ॥

ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਤੁਝੁ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਏਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ॥
ਸਦਾ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਅਪਣੀ ਤਾਮਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਾ ॥੧॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਲੋਭ ਔ ਮੋਹ ਮੀਠਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ (ਏਤੁ) ਇਸ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਬ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਕਰੋ (ਤਾਮਿ) ਤਬ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਤੁਮਾਰੀ ਦਇਆ ਸੇ ਮੈਂ ਅਸਮਰਥ ਹੂੰ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਸਾਚਾ ਸਦਾ ਮੈ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ॥
ਦੂਖੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਆਇ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਚਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸਦਾ ਅਛਾ ਲਗਾ ਹੈ। ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਕਰ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਗਾਵਨਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣਾ ॥
ਸੁਰਿ ਨਰ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਹੇ ॥

ਸੁਰ ਨਰ ਚਤਰ ਸੁਜਾਣ ਸਭੀ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦੇਵਤਾ ਮਨਮੁਖ ਅਤੀ ਚਤਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੇ ਚੇਤਹਿ ਨਾਹੀ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕੀਏ ਹੂਏ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਕੋ (ਅਹਿਲਾ) ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮੂਲੇ ਜੋ ਆਇਆ ਤਿਸੁ ਜਾਣਾ ॥
ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ਮੈ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ॥੨॥

ਏਕ ਜੋ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਭੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਿਸਨੇ ਅੰਤ ਕੋ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਵਖਤੁ ਸੁਹਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥
ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਭਾਉ ਕਰਿ ਲਾਗਾ ਸਾਉ ਪਰਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਇਹ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮ ਵਖਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਤ ਸੇਵਕ ਬਨ ਕੇ ਤੇਰਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਉ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ (ਸਾਉ) ਸੁਆਦ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਸਾਉ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਨਾ ਲਾਗਾ ਜਿਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਮਿ ਤੇਰੈ ਜੋਇ ਰਾਤੇ ਨਿਤ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ ॥

ਔਰ ਸੁਆਦ ਤਿਨ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਕੋ ਲਗਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਾ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ਨਿਤ ਸਵਾਇਆ ਚੜਤਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਨ ਹੋਇ ਸੰਜਮੁ ਜਾਮਿ ਨ ਏਕੁ ਪਛਾਣੀ ॥

ਵਖਤੁ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥੩॥

(ਜਾਮਿ) ਜਬ ਤਕ ਤੁਝ ਏਕ ਕੇ ਪਛਾਨਣੇ ਹਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਤਬ ਤਕ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੰਜਮ ਏਕ ਭੀ ਸਫਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਸਦਾ ਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਨੀ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਾਚੇ ਨਾਵੈ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੭

ਰਾਜੁ ਤੇਰਾ ਕਬਹੁ ਨ ਜਾਵੈ ॥

ਰਾਜੋ ਤ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਨਿਹਚਲੁ ਏਹੁ ਕਬਹੁ ਨ ਜਾਵਏ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਐਸਾ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਰਾਜ ਤੋ ਤੇਰਾ ਸਦੀਵ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਏਹ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਕਰੁ ਤ ਤੇਰਾ ਸੋਇ ਹੋਵੈ ਜੋਇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਏ ॥

ਦੁਸਮਨੁ ਤ ਦੂਖੁ ਨ ਲਗੈ ਮੂਲੇ ਪਾਪੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਏ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਦਾ ਹੋਵਾ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਵਏ ॥੪॥

ਔਰ ਤੇਰਾ (ਚਾਕਰ) ਦਾਸ ਤੋ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਦੁਸਮਨ ਔਰ ਦੁਖ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਔਰ ਪਾਪ ਨਿਕਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੪॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਭਗਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਕੀਰਤਿ ਕਰਹਿ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੈ ਦੁਆਰੇ ॥

ਜਪਹਿ ਤ ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

(ਜੁਗਹਿ ਜੁਗੰਤਰਿ) ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜੇ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਸਚਾ ਮੁਰਾਰੀ ਜੌ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਏਕ ਤੁਝ ਹੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਾ ਮੁਰਾਰੇ ਤਾਮਿ ਜਾਪਹਿ ਜਾਮਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਹੇ ॥

ਭਰਮੋ ਭੁਲਾਵਾ ਤੁਝਹਿ ਕੀਆ ਜਾਮਿ ਏਹੁ ਚੁਕਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਮੁਰਾਰੀ ਜਬ ਤੂੰ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਬਸਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ (ਤਾਮਿ) ਤਬ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਤਬ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜਬ ਏਹ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵਾ ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਜਮਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਭਗਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸਹਤ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਅਰ ਮੁਝ ਕੋ ਜਮ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵਹੁ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਤੁਮਾਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੈ ਪਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਵਡੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਹਉ ਆਖਿ ਨ ਜਾਣਾ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤਾ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਵਡੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰ ਮੈਂ ਕਹਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ। ਜੋ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਤੌ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨੂੰ॥

ਸਾਚੋ ਪਛਾਣਾ ਤਾਮਿ ਤੇਰਾ ਜਾਮਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਵਹੇ ॥

ਦੂਖ ਭੂਖ ਸੰਸਾਰਿ ਕੀਏ ਸਹਸਾ ਏਹੁ ਚੁਕਾਵਹੇ ॥

ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਸਰੂਪ ਤੌ ਮੈਂ ਪਛਾਨੂੰ ਜਬ ਤੂੰ ਆਪ ਮੁਝ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਦੇਵੇਂ। ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਯਹ ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਤੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਚੁਕਾਇ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਇਹ ਦੁਖ ਭੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਜਾਇ ਸਹਸਾ ਬੁਝੈ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਆਪਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸਮਝੇ ਤਬ ਤੇਰਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਅਲਖ (ਅਪਾਰਾ) ਆਰਪਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਆਪ ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਅਬ ਉਪਾਸਨਾ ਕੇ ਲੀਏ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਬੰਕੇ ਲੋਇਣ ਦੰਤ ਰੀਸਾਲਾ ॥

ਸੋਹਣੇ ਨਕ ਜਿਨ ਲੰਮੜੇ ਵਾਲਾ ॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਢਾਲਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ (ਬੰਕੇ) ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰ ਦੰਤ ਭੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਨਾਸਿਕਾ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਲੰਮੇ ਕੇਸੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੁਧ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਦਮਕਦੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਢਾਲ ਕਰ ਸੁਇਨੇ ਕੀ ਬਨਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥

ਸੋਵੰਨ ਢਾਲਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮਾਲਾ ਜਪਹੁ ਤੁਸੀ ਸਹੇਲੀਹੋ ॥

ਜਮ ਦੁਆਰਿ ਨ ਹੋਹੁ ਖੜੀਆ ਸਿਖ ਸੁਣਹੁ ਮਹੇਲੀਹੋ ॥

ਸੁਵਰਨ ਵਤ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਕੀ ਢਾਲਾ ਤਰਹ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਰੂਪ ਬੈਜਮੰਤੀ ਮਾਲਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ। ਐਸੇ ਸਰਗੁਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਣੇ ਹਾਰੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਹੇ ਸੁਹੇਲੀਓ ਭਾਵ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰੋ ਫੇਰ ਜਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਖੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੋਗੀਆਂ॥

ਹੰਸ ਹੰਸਾ ਬਗ ਬਗਾ ਲਹੈ ਮਨ ਕੀ ਜਾਲਾ ॥

ਬੰਕੇ ਲੋਇਣ ਦੰਤ ਰੀਸਾਲਾ ॥੭॥

ਜੋ ਬਗਲੋਂ ਸੇ ਭੀ ਬਗਲੇ ਥੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪਾਖੰਡੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਬੜੇ ਪਾਖੰਡੀ ਥੇ ਸੋ ਹੰਸੋਂ ਹੰਸ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਲਾ ਰੂਪ ਅਵਿਦਿਆ ਵਾ ਜਲਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਤ੍ਰਿਸਨ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਦੰਤ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈਨ॥੭॥

ਤੇਰੀ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵੀ ਮਧੁਰਾੜੀ ਬਾਣੀ ॥

ਕੁਹਕਨਿ ਕੋਕਿਲਾ ਤਰਲ ਜੁਆਣੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੀ ਚਾਲ ਬਡੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਵੱਡੀ ਮਧੁਰੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਇਲੇਂ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਅਰ (ਤਰਲ) ਚੰਚਲ ਭਾਵ ਚੜਦੀ ਜਵਾਨੀ॥੪॥

ਤਰਲਾ ਜੁਆਣੀ ਆਪਿ ਭਾਣੀ ਇਛ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੀਏ ॥

ਸਾਰੰਗ ਜਿਉ ਪਗੁ ਧਰੈ ਠਿਮਿ ਠਿਮਿ ਆਪਿ ਆਪੁ ਸੰਧੂਰਏ ॥

ਚੰਚਲ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਆਪ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਮਨ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ। ਔਰ (ਸਾਰੰਗ) ਹਸਤੀ ਸੰਧੂਰੇ ਹੁਏ ਕੀ ਭਾਂਤ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ (ਠਿਮਿ ਠਿਮਿ) ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਚਲਤੇ ਹੋ॥

ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਰਾਤੀ ਫਿਰੈ ਮਾਤੀ ਉਦਕੁ ਗੰਗਾ ਵਾਣੀ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਕਾ ਤੇਰੀ ਚਾਲ ਸੁਹਾਵੀ ਮਧੁਰਾੜੀ ਬਾਣੀ ॥੮॥੨॥

(ਸ੍ਰੀ) ਲਖਜਮੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ (ਰਾਤੀ) ਮਸਤ ਹੂਈ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸੰਗ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਬਾਨੀ ਆਪ ਕੀ ਗੰਗਾ ਜਲ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਧੰਨ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਚਾਲ ਹੈ ਔਰ ਮਧੁਰ ਬਾਨੀ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਤੀ ਰੂਪ ਕਹਿ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤੀ ਮੁਈਏ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰੇ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀ ਮੁਈਏ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ (ਮੁਈਏ) ਪਿਅਰੀਏ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈ। ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੀ ਕੰਤਿ ਸਵਾਰੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਤਾ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿ ਕੰਤ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਚਾਇਆ ਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ। ਤਿਸਨੇ ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾ ਧਨ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਸਾਈ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਮੇਲਿ ਲਈ ਪਿਰਿ ਆਪੇ ਸਾਚੈ ਸਾਹਿ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥

ਸੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਿ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ (ਕਸਾਈ) ਖੀਂਚ ਆਈ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਸ਼ ਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ (ਸਾਧਨ) ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੈ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਗੁਣਵੰਤੜੀਏ ਪਿਰੁ ਦੇਖਿ ਹਦੂਰੇ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਰਾਵਿਆ ਮੁਈਏ ਪਿਰੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਨਿਰਗੁਣਵੰਤੜੀਏ) ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਬੁਧੀ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਤੂੰ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਪਤੀ ਕੋ ਸਮੀਪ ਹੀ ਦੇਖ। ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਪਤੀ ਕੋ (ਰਾਵਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਤੀ (ਭਰਪੂਰੇ) ਏਕ ਰਸ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੮

ਪਿਰੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ਵੇਖੁ ਹਜੂਰੇ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥
ਧਨ ਬਾਲੀ ਭੋਲੀ ਪਿਰੁ ਸਹਜਿ ਰਾਵੈ ਮਿਲਿਆ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਜੋ ਪਤੀ (ਭਰਪੂਰੇ) ਏਕ ਰਸ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮੀਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਬਾਲੀ ਭਾਵ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਵਾਲੀ ਅਰ (ਭੋਲੀ) ਨਿਸਕਪਟ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਖਿਆ ਹਰਿ ਸਰਿ ਰਹੀ ਭਰਪੂਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਾ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਸਬਦੇ ਰਹੈ ਹਦੂਰੇ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਹਰਿ ਸਰਿ) ਸਤਸੰਗਤ ਰੂਪ ਨਦੀ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਸੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਦਾ ਨਜੀਕ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਮਨੀ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਉਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਮੁਈਏ ਜਿਨੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥
ਪਿਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਪਾਇਓ ਮੁਈਏ ਜਿਨੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਨ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗਿਆਨਵਾਨ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਨੀਓਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛੋ। ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਤਿਨੀ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ॥
ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਿਅਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਰਲੀਆ) ਆਨੰਦ ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ ਸਦਾ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੁਈ (ਸਹਜੇ) ਗਿਆਨ ਸੇਵਾ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਮਸਤ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਵਡਭਾਗੀ ਅੰਤਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹਰਿ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਭਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਸਹਜੇ ਰਾਤੀ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਜਿਸਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬਡਭਾਗਨੀ ਕਾਮਨੀ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ ਉਤਮ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮਨੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮੁਈਏ ਤੂ ਚਲੁ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਏ ॥
ਹਰਿ ਵਰੁ ਰਾਵਹਿ ਸਦਾ ਮੁਈਏ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜਬ ਤੂੰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਚਲੇਂਗੀ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਤਬ ਹਰਿ ਵਰ ਸੇ ਸਦੀਵ ਰਮਣ ਕਰੈਗੀ ਜੌਂ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਪਾਵੈਂਗੀ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਏ ਸਬਦੁ ਵਜਾਏ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾਰੀ ॥
ਪਿਰੁ ਰਲੀਆਲਾ ਜੋਬਨੁ ਬਾਲਾ ਅਨਦਿਨੁ ਕੰਤਿ ਸਵਾਰੀ ॥

ਅਰ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਪਾਏ ਹੂਏ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਵਜਾਏ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਵੰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜੋ (ਰਲੀਆਲਾ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਜੋਬਨ ਨਵੀਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੰਤ ਨੇ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਵਾਰੀ) ਸਵਾਲੀ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵਰੁ ਸੋਹਾਗੋ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੋ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਜਾ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥੪॥੧॥

ਹਰੀ ਪਤੀ ਕਾ (ਸੋਹਾਗੋ) ਅਨੰਦ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਭਾਗ ਉਤਮ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਸਚੇ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਾਮਣ ਹਰੀ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰਾਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੀ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਭੁ ਵਾਪਾਰੁ ਭਲਾ ਜੇ ਸਹਜੇ ਕੀਜੈ ਰਾਮ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਭ ਬਪਾਰ ਭਲਾ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਾ ਬਖਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬਾਪਾਰ ਮੇਂ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਲੀਜੈ ਹਰਿ ਰਾਵੀਜੈ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥
ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਵਗਣ ਵਿਕਣਹਿ ਆਪੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਾ ਬਖਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਰ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਲਾਹਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਵਿਕਣਹਿ) ਵੇਚ ਦੇਤੇ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕੀਜੈ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਬਡੀ ਬਡਿਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਸਚ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਿਰਾਲੀ ਹੀ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਬਿਰਲੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੇਤੀ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਬੀਜੀਐ ਹਰਿ ਲੀਜੈ ਸਰੀਰਿ ਜਮਾਏ ਰਾਮ ॥
ਆਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰਿ ਰਸੁ ਭੁੰਚੁ ਤੂ ਲਾਹਾ ਲੈ ਪਰਥਾਏ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਖੇਤ ਮੇਂ ਬੀਜਣਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਇਸੀ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਹੀ ਹਰਿਨਾਮ ਖੇਤੀ ਕੋ ਜਮਾਇ ਲੀਜੀਏ। ਅਰਥਾਤ ਹਰਿ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਤੂੰ ਭੋਗ ਤਬ (ਪਰਥਾਏ) ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਲਾਹਾ ਲੈ ਲੇਵੇਂਗਾ॥

ਲਾਹਾ ਪਰਥਾਏ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਧਨੁ ਖੇਤੀ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਏ ਸੇ (ਪਰਥਾਏ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਲਾਭ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਅਰੁ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਵਾਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗੁ ਵਾ ਧਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵੇ ਅਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੇ॥

ਮਨਮੁਖ ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਨ ਜਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਬੀਜਿ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਏ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਖੇਤੀ ਅਰ ਬਨਜ ਕੋ ਕਰਕੇ ਥਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕੋ ਬੀਜ ਕਰ ਸਚੇ ਸਬਦਿ ਸੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਵਾਪਾਰਿ ਸੇ ਜਨ ਲਾਗੇ ਜਿਨਾ ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਵਡਭਾਗੋ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਬੈਰਾਗੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਵਾਪਾਰ ਮੇਂ ਸੋਈ ਜਨ ਲਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕੀ (ਮਣੀ) ਰਤੀ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨੁ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਬੈਰਾਗੋ) ਅਚਾਹ ਵਾ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੋ ਸਚਿ ਬੈਰਾਗੋ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਸਚੈ ਬੈਰਾਗ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਮੁਖ ਭਾਗ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋਕੇ ਸਾਚ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਬਾਉਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਲਾਗਿ ਮਤਿ ਉਪਜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸੋਹਾਗੋ ॥

ਪੰਨਾ ੫੬੯

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਹਰਿ ਰਾਵੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੋ ॥੩॥

ਸਚੇ ਸਬਦਿ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਉਤਮੁ ਬੁਧ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹਾਗੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ ਭਾਗੁ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਸਬਦਿ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨਕਾ ਭੈ ਨਸਟੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੋ ਰਾਵੈ ਭਾਵ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਸਭੁ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਹੁਕਮੇ ਮੰਨਿ ਵਡਿਆਈ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੀਐ ਹੁਕਮੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਖੇਤੀ ਵਣਜ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬਡਿਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਨੇ ਹੀ ਉਨ ਕਾ ਮੇਲੁ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਅਭਿੰਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹੁਕਮਿ ਮਿਲਾਈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਾਂਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਤਿਸਨੇ ਅਪਾਰ ਭਾਵ ਅਧਿਕ ਮਹਿਮਾਂ ਵਾਲਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਐਸੀ ਸਚੀ ਬਡਿਆਈ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਸਚੁ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਹੁਕਮੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੪॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾ ਬੁਧੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਅਰੁ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਸੇ ਪਰੇ ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ (ਸਮਾਈ) ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿ ਜੀਉ ॥

ਆਪਣੈ ਘਰਿ ਤੂ ਸੁਖਿ ਵਸਹਿ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜਬ ਤੂੰ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਬਸੈਗਾ ਤਬ ਤੁਝੇ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੇਂ ਭੀ ਜਮ ਵਜਾਪ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥
ਸਦਾ ਸਚਿ ਰਤਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਏ ॥

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵੇਗਾ ਤੌ ਕਿਸੀ ਸਮਜ ਮੇਂ ਜਮ ਹਾਥ ਮੈਂ ਜਾਲ ਲੈਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰਮਿ ਵਿਗੁਤੀ ਮਨਮੁਖਿ ਮੋਹੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥
ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ (ਵਿਗੁਤੀ) ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਕਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੋਹੀ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੁਣ ਤੂੰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਰਹੁ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਬਾਹਰਿ ਵਸਤੁ ਨ ਭਾਲਿ ॥
ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭੁੰਚਿ ਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਤੂੰ ਆਤਮ ਵਸਤ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਨ (ਭਾਲਿ) ਖੋਜ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰਕੇ (ਨਦਰਿ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ (ਭੁੰਚਿ) ਭੋਗੇਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੁਲੇ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਵਾਲੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖ ਹਰੀ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਤੇਰੇ ਅੰਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਅਗਜਾਨੀ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੀ (ਖੁਆਈ) ਖਰਾਬ ਕੀਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਛੂਟੈ ਨਾਹੀ ਸਭ ਬਾਧੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਤੂ ਬਾਹਰਿ ਵਸਤੁ ਨ ਭਾਲਿ ॥੨॥

ਸਿਧਾਂਤੁ ਕਿ ਯਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮ ਨੇ (ਕਾਲਿ) ਸਮਜ ਰੂਪ ਰਸੇ ਸੇ ਬਾਂਧ ਛੋਡੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਤਮ ਵਸਤ ਕੋ ਬਾਹਰ ਮਤ ਢੂੰਢ॥੨॥

ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇ ਕੈ ਇਕਿ ਸਚਿ ਲਗੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਏਕ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਪਾਰ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਅਪਾਰ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਨਾਮੇ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਵਿਆਪੇ ਦੂਖਿ ਸੰਤਾਪੇ ਦੂਜੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਪਾਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਉਨਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਜਾਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਵਨਿਧੀ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ ਬਯਾਪਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਦੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣੇ ਸਚਿ ਰਤੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਭਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਲੰਭ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਜਨ ਵਡਭਾਗੀ ਰਾਮ ॥
ਜੋ ਮਨੁ ਮਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਪੁਰਖ ਬੈਰਾਗੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਪਨਾ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਡਾਭਾਗੀ ਜਨ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਜਨ ਬੈਰਾਗੀ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥
ਮਤਿ ਨਿਹਚਲ ਅਤਿ ਗੂੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜੇ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸਚ ਮੇਂ ਲਿਉ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਸਚਲ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਗੂੜੀ ਭਾਵ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬਖ੍ਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਕ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਿਆਰੀ ਮਨਮੁਖ ਸੋਇ ਰਹੇ ਅਭਾਗੇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰੁ ਅਪਣਾ ਸੇ ਪੂਰੇ ਵਡਭਾਗੇ ॥੪॥੩॥

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਜੋ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕੇ (ਪਿਆਰੀ) ਪ੍ਯਾਰ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਅਭਾਗੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੂਰਨ ਔਰ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜੀਅਹਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਈ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੁਝਾਇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਕੋ (ਵਣਜੀਅਹਿ) ਖਰੀਦੀਏ॥

ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਗੁਣ ਮਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਈ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਬਨਜ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਾ ਲਾਭੁ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਨ ਵਾਲੋਂ ਕੀ ਭਗਵੰਤ ਗੁਣੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮਾਈ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੦

ਗੁਣ ਮਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਏ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਲਾਹਾ ਭਗਤਿ ਸੈਸਾਰੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰੁ ਆਪ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਗੁਣੀ (ਗੁਣ) ਗ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਭਗਤ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ਦੂਜੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਆਨ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਸੇ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਲਾਭੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਏਤੁ ਵਾਪਾਰਿ ਲਾਏ ॥
ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਵਣਜੀਅਹਿ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਬਾਪਾਰ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ (ਵਖਰੁ) ਵਸਤ ਕਾ ਸਦਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੂਝ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਖਰੀਦੀਏ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਖੋਟਾ ਇਹੁ ਵਾਪਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਵਣੀ ਬਹੁ ਵਧਹਿ ਵਿਕਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਇਹੁ ਬਪਾਰ ਮੋਹ ਕਰ ਕਰਨਾ ਖੋਟਾ ਹੈ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਬਿਖੇ ਰੂਪੁ ਬਿਖੁ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਬਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁ ਵਧਹਿ ਵਿਕਾਰਾ ਸਹਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸੰਸਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੁਹਤ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਖੋਇ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਡਤ ਪੜ ਪੜ ਕਰਕੇ ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬੀ ਬਿਨਾਂ ਬੂਝਕੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਕਦੇ ਨ ਚੂਕੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਿਆਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਖੋਟਾ ਇਹੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਆਵਾਗਮਨ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭੁ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹੁ ਬਪਾਰ ਹੀ ਖੋਟਾ ਹੈ॥੨॥

ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਸਭਿ ਪਰਖੀਅਨਿ ਤਿਤੁ ਸਚੇ ਕੈ ਦਰਬਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਖੋਟੇ ਦਰਗਹ ਸੁਟੀਅਨਿ ਊਭੇ ਕਰਨਿ ਪੁਕਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਖੀਤੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ (ਸੁਟੀਅਨਿ) ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੂਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਭੇ ਕਰਨਿ ਪੁਕਾਰਾ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰਾ ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਬਿਖਿਆ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਐਸੇ (ਮੁਗਧ ਗਵਾਰਾ) ਅਤਿ ਮੂਰਖ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੂਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਹ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸਚ ਨਾਮੁ ਭਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੰਤਾ ਨਾਲਿ ਵੈਰੁ ਕਰਿ ਦੁਖੁ ਖਟੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਪਰਖੀਅਨਿ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਵਾਰਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬੈਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਦੁਖ ਕੋ ਖਟਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਔਰ ਪੁੰਨੀ ਪਰਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਕਿਸੀ ਸੇ ਔਰ ਕਿਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਲਾਇਸੀ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸੁ ਕਰਮ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਲਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਤਿਸੁਦੀ (ਵਡਿਆਈ) ਇਛਾ ਹੂਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ਵਰੀਆਮੁ ਨ ਫੁਸੀ ਕੋਈ ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਕਰਮਿ ਬਿਧਾਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸੋਈ ॥

ਜੈਸੇ ਤਿਸਦੀ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਆਪ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਰਕੇ ਨ ਕੋਈ (ਵਰੀਆਮੁ) ਸੂਰਮਾ (ਨ ਫੁਸੀ) ਕਾਇਰੁ ਹੈ ਜੋ ਜਗਤ ਕਾ (ਜੀਵਨੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥
ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹੀਏ ਕੇ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਕਰ ਦੇਹੁ ਜੇ ਕਰੀਏ ਭੀ ਤਉ ਹੋਰ ਕਛੁ ਕਰਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰਾ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਣਜੀਐ ਅਤਿ ਮੋਲੁ ਅਫਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਪਾਰੁ ਕਰਨਾ ਭਾਵ ਜਪਨਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਲਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰਧਾ ਰੂਪੁ ਮੋਲ (ਅਫਾਰਾ) ਅਸਹ ਵਾ ਅਪਾਰ ਹੈ ਵਾ ਅਮੋੜ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਬਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦਾ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੁ ਮੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੁ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਤੇ ਮੋੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਅਤਿ ਮੋਲੁ ਅਫਾਰਾ ਸਚ ਵਾਪਾਰਾ ਸਚਿ ਵਾਪਾਰਿ ਲਗੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਅਪਾਰ ਕਾ ਅਤੀ ਅਫਾਰਾ ਮੋਲ ਹੈ ਐਸੇ ਸਚੇ ਬਾਪਾਰ ਮੇਂ ਬਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੇ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਸਚੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚੈ ਕੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਾਪਾਰ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹੰਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮੈਲੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਹ ਮਾਯਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮੈਲੁ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਭਰੀਤਾ ਹੈ ਜਉ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤਉ ਮਨ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ਅੰਤਰੁ ਭੀਜੈ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਅੰਤਰਿ ਖੂਹਟਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰਿਆ ਸਬਦੇ ਕਾਢਿ ਪੀਐ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥

ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਅਰੁ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭੀ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਭੀਜੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੈ ਅਰੁ (ਸਾਚ ਸਬਦਿ) ਮਹਾਂ ਵਾਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਕੂਪੁ ਅਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਰਕੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪ੍ਰੋਖ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਪਨਿਹਾਰੀ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਵਾਲੀ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਸਚਿ ਲਾਗੈ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਰ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕੀ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਕੀ ਸਭਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੂਕਦੇ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੧

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅੰਤਰਿ ਮਲੁ ਲਾਗੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਪਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਤਨੇ ਪੰਡਤ ਔਰ ਜੋਤਸੀ ਹੈਂ ਸਭ ਪਢ ਪਢ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਕੂਕਦੇ) ਪੁਕਾਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕਾ ਤਿਆਗ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇ ਆਪ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਅਰ ਆਪ ਕੋ ਸਮਝਾਵੇ ਤੌਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਕੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਪਾਰ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਪਾਰਾ ਜਗਤਿ ਪਿਆਰਾ ਆਵਣਿ ਜਾਣਿ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥
ਬਿਖੁ ਕਾ ਕੀੜਾ ਬਿਖੁ ਸਿਉ ਲਾਗਾ ਬਿਸ੍ਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜਗਤ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨ ਕੇ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਪਾਰਾਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਆਵਾਗਵਨ ਕਾ ਦੁਖ ਪਾਉਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਬਿਖ ਕਾ ਕੀੜਾ ਪੀਛੇ ਥਾ ਅਰ ਅਬ ਭੀ ਬਿਖ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਮਰ ਕਰ ਕੇ ਭੀ (ਬਿਸ੍ਟਾ) ਨਰਕ ਵਾ ਗਰਭ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਪੜੇਗਾ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋਇ ਕਮਾਵੈ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੋਰਿ ਮੂਰਖ ਕੂਕਿ ਮੁਏ ਗਾਵਾਰਾ ॥੩॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਸੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੀਉ ਸੋਈ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੇਟਨੇ ਹਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰਾ) ਅਤਿ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਰੰਗਿਆ ਮੋਹਿ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰੰਗੀਐ ਦੂਜਾ ਰੰਗੁ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹੈ ਕਿ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਕੁਛ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਬ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਸੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗਨਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਾ ਰੰਗ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜਾ ਰੰਗੁ ਜਾਈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਈ ਸਚਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਸਚਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਜਬ ਦੂਜਾ ਰੰਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਔਰ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਕੈ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤਿਨਕਾ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਸੋ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਹੋਰੁ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਇਕਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥੪॥੫॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਆਪ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੇ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਏਕ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਕਰ (ਰਤੇ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਅੰਤਿ ਸਚਿ ਨਿਬੇੜਾ ਰਾਮ ॥
ਆਪੇ ਸਚਾ ਬਖਸਿ ਲਏ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਫੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਵਾਗਵਨ ਰੂਪ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਸਚਾ (ਨਿਬੇੜਾ) ਨਿਆਉਂ ਹੋਇਗਾ । ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕਰ (ਨਿਬੇੜਾ) ਛੂਟਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਆਵਾਗਮਨ ਸੇ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਹੁਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਫੇਰਾ ਅੰਤਿ ਸਚਿ ਨਿਬੇੜਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਸਾਚੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਹਜੇ ਮਾਤੇ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥

ਅੰਤ ਕੋ ਸਚ ਕਰ ਨਬੇੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਚਉਰਾਸੀ ਮੇਂ ਫਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਸਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਸਚੁ ਵਸਾਇਆ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਅੰਤਿ ਨਿਬੇਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਸਚਿ ਸਮਾਣੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚਾ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕੋ ਨਬੇੜਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੋ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਂ (ਫੇਰਾ) ਆਵਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਬਰਲੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ਰਾਮ ॥
ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਭੁ ਹੇਤੁ ਹੈ ਹੇਤੇ ਪਲਚਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਬਰਲੁ) ਬਾਉਲਪਨਾ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ (ਖੁਆਈ) ਭੂਲੀ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਦਿ ਜਿਤਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਹਿਤ ਹੈ ਮਾਯਾ ਹੀ ਕੇ ਹਿਤ ਮੇਂ ਬੁਧੀ ਪਲਚਾਈ ਭਾਵ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਹੇਤੇ ਪਲਚਾਈ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਈ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥
ਜਿਨਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜੀ ਸੋ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਪੂਰਬ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕੌਤਕ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਲਗੀ ਹੂਈ ਇਸ ਸੇ ਉਸਕੋ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬਾਰਬਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਾ ਤਪਿ ਤਪਿ ਖਪੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ਭੁਲਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਖੁਆਈ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਤਪਤ ਕਰਕੇ ਖਪਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੇਂ (ਖੁਆਈ) ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਏਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਰਾਮ ॥
ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਆਗੈ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਦੇਹੁ ਵਡਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮੇਂ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰ ਦੌੜ ਕਰ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੈਂ। ਅਰ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੇ ਆਗੇ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦੇਉ ਔਰ ਇਸ ਜਲਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਖ ਲੇਹੁ॥

ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ॥
ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ਸੇ ਵਡਭਾਗੇ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦੇਕਰ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਰਖ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈਸਾ ਬੜਾ ਦਾਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੜੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਨੋ ਸਬਦੁ ਬੁਝਾਏ ਜੋ ਜਾਇ ਪਵੈ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਚਾਹੇ ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਮਾਦਿ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਸ਼ੁਭ ਗਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਹਰਿ ਸਰਣ ਮੇਂ ਦੌੜ ਕਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਗੁਰੂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬੁਝਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿ ਮਤਿ ਦੇਇ ਸਾ ਊਪਜੈ ਹੋਰ ਮਤਿ ਨ ਕਾਈ ਰਾਮ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਤੂ ਆਪੇ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਮਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਉ ਕੋ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਕੋਈ ਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਜੋ ਹਰਿ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਏਕ ਹੈ ਐਸੀ ਬੂਝ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ਅਵਰ ਨ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ॥
ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਦਾ ਹੈ ਸਾਚਾ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਖਿਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਆਪ ਸਮਝਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੈ ਇਸ ਹਰਿ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸਚੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਸਾਚੇ ਸਬਦ ਕੋ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੌ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੨

ਘਰ ਮਹਿ ਨਿਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਵਡਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇਈ ਮਹਲੁ ਪਾਇਨਿ ਮਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ਸਚੁ ਸਾਈ ॥੪॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਬਡਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਹੀ (ਨਿਜ ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ (ਸਾਈ) ਓਹੀ ਮਤ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਮੇਰੇ (ਮਨਿ) ਮੰਨ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ਰਾਮ ॥

ਇਸ ਸੇ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ਸਭਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰਾ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਸਾਈ ਹੈ ਹਮਨੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ॥੧॥

ਹਮ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਹਮਨੇ ਸਾਂਤ ਪਾਈ ਹੈ। ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਜੀਵਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਖਿ ਸਰਸੇ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਗਸੇ ਰਾਮ ॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਸਰਸੇ) ਅਨੰਦ ਸਹਤ ਜੀਤਾ ਹੂੰ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਮਲ ਪਰਗਾਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਵੰ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ਹਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਕਮਲ ਬਿਗਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਵਨਿਧ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਅਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਚਲਾ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਸੁਖੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਮਨੁ ਪਰਸੇ ॥
ਹਉ ਜੀਵਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਖਿ ਸਰਸੇ ॥੨॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੇ ਪਰਸਨੇ ਸੇ ਹਮ ਸਭ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਆਨੰਦ ਸਹਿਤ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਕੋਈ ਆਣਿ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਰਾਮ ॥
ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਵਾ ਤਿਸੁ ਕਾਟਿ ਸਰੀਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੋਈ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮੁਝੇ ਲਿਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਦੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਮੋਹ ਕਾਟ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸਰੀਰ ਤਿਸ ਕਉ ਦੇਊਂ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਤਿਸੁ ਦੇਈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਣਾਏ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਦਰਸਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਏ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਾਟ ਕਾਟ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਣ ਕਰੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਬੈਰਾਗ ਕੀ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੈਰਾਗ ਭਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮਿਲੈ ਤਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਸੁਖਦਾਤੇ ਦੇਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਹਮ ਧੂਰਾ ॥
ਕੋਈ ਆਣਿ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੩॥

ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥ ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਔਰ ਦੁਖ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਆਪ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਹਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਅਰ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਲਯਾਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਾਵੇ॥੩॥

ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾਤਾ ਮੁਝੇ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ॥

ਹਰਿ ਦਾਨੋ ਹਰਿ ਦਾਨੁ ਦੇਵੈ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨੀ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦੁਖ ਭ੍ਰਮ ਭਯ ਸਭ ਭਾਗ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਨਕਾ ਗੁਰ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨੇ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੪॥੧॥

ਗੁਰਾਂ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਮੈਨੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹੰਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਹੰਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਅਤੀ ਬਹੁਤ ਨਿਮਾਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਸਮਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਕੀ ਬੁਧਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਹੰਉ ਢੂੰਢਿ ਢੂਢੇਦੀ ਸੋ ਸਜਣੁ ਹਰਿ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤੁਝ ਹਰਿ ਕੇ ਢੂੰਢਨੇ ਕੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਦੇਸਾਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤੀ ਥੀ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰਿ ਸਜਣ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਘਰ ਹੀ ਮੇਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੩

ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਿ੍ਟ ਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੁਝ ਹੀ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ (ਆਤਮ ਰਾਮੁ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਆਪ ਹਰੀ ਕੇ ਪਹਚਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹੰਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਹੰਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਖਰੀ ਨਿਮਾਣੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਨਿਰਾਦਰ ਪਾਵਤੀ ਥੀ॥੧॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਝ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਚਰਣ ਤਿਨ ਚਰਣ ਸਰੇਵਹ ਹਮ ਲਾਗਹ ਤਿਨ ਕੈ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਰੇਵਹ ਤਿਨ ਕੇ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਧ੍ਯਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਵਡਦਾਤਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਮੇਲਿ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸੋ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਕਰ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰ ਜਿਸ ਸੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਇਆ ਕੂਰੰ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਹੰਉ ਵਾਰੀ ਹੰਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਏ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਜੋ ਆਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਨਾਵੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਜੀਵਾਂ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾਂ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਏਕ ਘੜੀ ਪਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਉ ਸਕਤਾ ਹੂੰ। ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਤਬ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਰਧਾ ਲਾਇ ਮਿਲਾਏ ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੰਉ ਵਾਰੀ ਹੰਉ ਵਾਰੀ ਗੁਰਸਿਖ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਸਰਧਾ ਕਰਾ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਫਿਰ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰਸਿਖ ਮੇਰੇ ਅਤੀ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹਰਿ ਆਪੇ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਕਰੈ ਸੋ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਲੇਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਹੋਵੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਸਭਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਛ ਕਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਨਪ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਲਇਆ) ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਸਭ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੇਖਿਆ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹਰਿ ਆਪੇ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਆਪ ਕੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਦੇਖਾ ਹੈ ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਤੁਝ ਹਰਿ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਜੋ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਹਮ ਭਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਯਹ ਸਰਧਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਮਰ ਅਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਬਿਨਾਸੇ ॥

(ਗੁਰ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਜਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਅਗਜਾਨ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਗਜਾਨ ਅੰਜਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਔ ਤਦਜੰਨ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸੇ ॥

ਜਿਨ ਕੰਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਹਰਿ ਕੋ ਸਾਸ ਸਾਸ ਮੇਂ ਜਪਾ ਔਰ ਪਰਮਪਦ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਆਪਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਜਿਨ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਹਮ ਭਾਇਆ ॥੧॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਵਤ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਮੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਮੇਰਾ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਮੁਝ ਸੇ ਤਿਸ ਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕਰ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵੁਹ ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਜਿਥੈ ਪੁਤੁ ਕਲਤ੍ਰੁ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਛਡਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ (ਗੁਰਿ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਮੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਹੈ ਐਸੇ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਧਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੭੪

ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨ ਨਿਹਫਲੁ ਤਿਨ ਨਿਹਫਲੁ ਜਨਮੁ ਸਭੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ (ਬਿਰਥਾ) ਨਿਸਫਲ ਖੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਿਹਫਲੁ ਜਨਮੁ ਤਿਨ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗਵਾਇਆ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੁਏ ਮਰਿ ਝੂਰੇ ॥
ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਰਤਨਿ ਪਦਾਰਥਿ ਭੂਖੇ ਭਾਗਹੀਣ ਹਰਿ ਦੂਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਨਿਸਫਲ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਐਸੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਮਰ ਕਰ ਝੁਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪ ਜੀਵਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤਊ ਭੀ ਮੁਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਭੂਖੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਦੂਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਜਿਨੀ ਦਰਸਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਮਕੋ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨ ਕਰਾਓ ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਉਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੀਨ ਹਰਿ ਪਾਸਿ ਬੇਨੰਤੀ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਹ ਭਗਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਰਿ (ਹਮ) ਮੁਝ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਯਹਿ ਬੇਨਤੀ ਹੈ। ਹਮਕੋ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਿਓ ਜੋ ਹਮ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਹ ਭਗਤੀ ਜਾਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥
ਮੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਹਮ੍ਾਰੇ ॥

ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਤਬ ਹੋਇਗੀ ਜਬ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰਹੁਗੇ। ਮੇਰਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਰਛਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਜ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਤੀ ॥
ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੀਨ ਹਰਿ ਪਾਸਿ ਬੇਨੰਤੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਹਮ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਦੀਨ ਬੁਧੀ ਹੈਂ ਪਪੀਹੇ ਸਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਔ ਹਰੀ ਰੂਪ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਲ॥

ਹਮ ਪੂਛਹ ਹਮ ਪੂਛਹ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ਹਰਿ ਬਾਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਜੋ ਹਮ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਬਾਤਾਂ ਪੂਛੇਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ਹਰਿ ਬਾਤ ਪੂਛਹ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਤ ਪੂਛੇਂਗੇ॥

ਪਾਇ ਲਗਹ ਨਿਤ ਕਰਹ ਬਿਨੰਤੀ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੈ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਗੁਰ ਪੂਜਜ ਰਸਤਾ ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਕੋ ਬਤਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਹਮ ਨਿਤ ਬਿਨਤੀ ਕਰਹਿੰਗੇ॥

ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮਤੁ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਮੇਂ ਨਿਰੰਤਰ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੂ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਮੈਨੂੰ ਮੇਲ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਣਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਹੰਉਮੈ ਪਾਪਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਰਮੁਖ ਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲਥਿਅੜੇ ਜਗਿ ਤਾਪਾ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਹੈਂ ਸੋ (ਲਥਿਅੜੇ) ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨੀ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪਾ ਔ ਦੁਖ ਸਭ ਨਾਮ ਨੇ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਗਿਆਨ ਖੜਗੁ ਹਥਿ ਦੀਨਾ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਖੜਗ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਮਾਰ ਕਰਕੇ (ਬਿਦਾਰੇ) ਫੈਂਕ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਸੁਖਦਾਤੇ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪਾ ॥

ਸਭ ਆਪ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਔਰ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਣਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਹੰਉਮੈ ਪਾਪਾ ॥੨॥

ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਪਾਪ ਸਭ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪਿ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਰੰਤਰ ਭਾਇਆ ਹੈ। ਮੁਖਜ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਕਰ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪਿ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਇਆ ਅਰੋਗਤ ਭਏ ਸਰੀਰਾ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਹਰਿ ਲਾਗੀ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਪ ਕੇ ਸਭ ਰੋਗ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਹਮ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਤੁਝਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਸਮਾਧਿ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਉਤਮ ਜਾਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵਾ ਨੀਚ ਜਾਤ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਮੋਖਸ਼ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਇਸ ਸੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੫੭੫

ਹਰਿ ਧਾਰਹੁ ਹਰਿ ਧਾਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਹਮ ਪਾਪੀ ਹਮ ਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਦੀਨ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ (ਉਬਾਰੇ) ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਦੀਨ ਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਦੀਨ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਹਰਿ ਦੈਆਲ ਸਰਣਾਇਆ ॥
ਤੂ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਮ ਪਾਥਰ ਤਰੇ ਤਰਾਇਆ ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਨਿਰਗੁਣ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਔ ਹੇ ਦਿਆਲ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਹੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹਮ ਪਾਰਥ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਸੇ ਤਰਾਏ ਹੂਏ ਤਰੇ ਹਾਂ ਵਾ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਪਾਪੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਭੇਟਿ) ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਔਰ ਭੀ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਧਾਰਹੁ ਹਰਿ ਧਾਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ਰਾਮ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੋ॥੪॥੪॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘੋੜੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈਸੇ ਬਿਆਹ ਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਨਾਮਕ ਗੀਤ ਗਾਉਤੀਆਂ ਹੈਂ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਰੂਪ ਬਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੋਣੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਬਦ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਹ ਤੇਜਣਿ ਜੀ ਰਾਮਿ ਉਪਾਈਆ ਰਾਮ ॥
ਧੰਨੁ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਪੁੰਨਿ ਪਾਈਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੋ ਮਨੁਖ ਦੇਹੀ ਰੂਪ (ਤੇਜਣਿ) ਘੋੜੀ ਰਾਮ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੀ ਦੇਹ ਧੰਨ ਹੈ ਔ ਪੁਨੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਵਡ ਪੁੰਨੇ ਪਾਇਆ ਦੇਹ ਸੁ ਕੰਚਨ ਚੰਗੜੀਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਚਲੂਲਾ ਪਾਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਵ ਰੰਗੜੀਆ ॥

ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਬਡੇ ਪੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਦੇਹ ਸੋਨੇ ਸੇ ਭੀ ਚੰਗੀ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਵੇਂ ਰੰਗ ਮੇਂ ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ ਰੰਗਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਚਲੂਲਾ) ਸਘਨ ਰੰਗ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹ ਦੇਹ ਸੁ ਬਾਂਕੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਜਾਪੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵੀਆ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਰਾਮਿ ਉਪਾਈਆ ॥੧॥

ਏਹ ਦੇਹ (ਸੁ) ਸੁਸਟੂ (ਬਾਂਕੀ) ਸੁੰਦਰ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਹਰਿ (ਜਾਪੀ) ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਵਾ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਦੇਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਇਹ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਹਾਈ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਦੇਹ ਮੇਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਨੇ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਦੇਹ ਪਾਵਉ ਜੀਨੁ ਬੁਝਿ ਚੰਗਾ ਰਾਮ ॥
ਚੜਿ ਲੰਘਾ ਜੀ ਬਿਖਮੁ ਭੁਇਅੰਗਾ ਰਾਮ ॥

ਰਾਮ ਕੋ ਚੰਗਾ ਬੂਝਨਾ ਇਹੀ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਕੇ ਊਪਰ ਜੀਨ ਪਾਓ ਜਿਸ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਬਿਖਮ ਜੋ (ਭੁਇਅੰਗਾ) ਸਰਪ ਭਾਵ ਕੁੰਡਲਾਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲੰਘ ਜਾਊਂ॥

ਬਿਖਮੁ ਭੁਇਅੰਗਾ ਅਨਤ ਤਰੰਗਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਏ ॥
ਹਰਿ ਬੋਹਿਥਿ ਚੜਿ ਵਡਭਾਗੀ ਲੰਘੈ ਗੁਰੁ ਖੇਵਟੁ ਸਬਦਿ ਤਰਾਏ ॥

ਜਿਸ ਮੇਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਕਠਨ ਕੁੰਡਲਾਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਰ (ਲੰਘਾਏ) ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹਰਿਨਾਮ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਪਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਰੰਗੀ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੰਗਾ ॥੨॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਰੰਗੀ) ਆਨੰਦੀ ਹਰੀ ਮੇਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਰੰਗਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਭ ਸੇ ਅਤੀ ਉਤਮ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਪਦ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਕੜੀਆਲੁ ਮੁਖੇ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਰਾਮ ॥
ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹਰਿ ਚਾਬਕੁ ਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਕਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਕੀ ਲਗਾਮ ਕੌਨ ਹੈ। ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਗਜਾਨ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਏਸ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਘੋੜੀ ਕਾ ਲਗਾਮ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਘੋੜੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਚਾਬਕ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਰਯਾ ਹੈ॥

ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਾਇ ਚਾਬਕੁ ਮਨੁ ਜਿਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਤਿਆ ॥
ਅਘੜੋ ਘੜਾਵੈ ਸਬਦੁ ਪਾਵੈ ਅਪਿਉ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਤਿਆ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਚਾਬਕ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਲਗਾਮ ਪਕੜ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜਬ (ਅਘੜੋ ਘੜਾਵੈ) ਅਸੁਧ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰ ਲੇਵੈ ਤਬ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰਿ ਰਸ (ਅਪਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸ੍ਰਵਣ ਬਾਣੀ ਗੁਰਿ ਵਖਾਣੀ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਤੁਰੀ ਚੜਾਇਆ ॥
ਮਹਾ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਬਿਖੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਾਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਰੰਗ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਕੋ ਚੜਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਰਗੋਂ ਵਿਖੇ ਮਹਾਂ ਬਿਖੜਾ ਜੋ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਘੋੜੀ ਤੇਜਣਿ ਦੇਹ ਰਾਮਿ ਉਪਾਈਆ ਰਾਮ ॥
ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ਸਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਤੁਖਾਈਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਹ ਘੋੜੀ (ਤੇਜਣਿ) ਚਲਾਕ ਰਾਮ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ (ਜਾਪੈ) ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਘੋੜੀ ਧੰਨ ਹੈ। ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਘੋੜੀ ਕੋ ਤੁਖਾਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ਸਾ ਧੰਨੁ ਸਾਬਾਸੈ ਧੁਰਿ ਪਾਇਆ ਕਿਰਤੁ ਜੁੜੰਦਾ ॥
ਚੜਿ ਦੇਹੜਿ ਘੋੜੀ ਬਿਖਮੁ ਲਘਾਏ ਮਿਲੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਜਿਸ ਦੇਹ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਧੰਨ ਔ ਸਾਬਾਸ ਕੇ ਜੋਗ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਦੇਹ ਵਿਖੇ (ਜੁੜੰਦਾ) ਜੁੜਨੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਵਾਲਾ ਕਰਮ ਆਦ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਐਸੀ ਇਸ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਕਠਨ ਜਮ ਮਾਰਗ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ਪੂਰੈ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜੰਞ ਆਈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਮੰਗਲੁ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਾਧਾਈ ॥੪॥੧॥੫॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਬਜਾਹੁ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਹੈ ਏਹੀ ਬਰਾਤ ਆਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਵਰ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ (ਵਾਧਾਈ) ਖੁਸ਼ੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੫॥

ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਦੇਹ ਤੇਜਨੜੀ ਹਰਿ ਨਵ ਰੰਗੀਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਨਵੀਨ ਰੰਗ ਚਢਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਮੰਗੀਆ ਰਾਮ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੜਾ ਹਰਿ ਕਾ ਗਜਾਨ ਮਾਂਗਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੬

ਗਿਆਨ ਮੰਗੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਚੰਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਜਾਣੀਆ ॥

ਗਜਨਾ ਔਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਥਾ ਮੰਗੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਗਤ ਮਿਤ ਮੁਕਤ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਸਫਲਿਉ ਕੀਆ ਕਰਤੈ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਖਾਣੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਬਜਾਪਕ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਕਰਤੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਜਨ ਮੰਗੀਆ ॥

ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਹ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਾਂਗੀ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਚੰਗੀਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਸੁਨੋ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਚੰਗੀ ਹੈ॥

ਦੇਹ ਕੰਚਨ ਜੀਨੁ ਸੁਵਿਨਾ ਰਾਮ ॥

ਇਹ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਘੋੜੀ ਕੰਚਨ ਸੁਵਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਕਾ ਜੋ ਬੂਝਨਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੁਵਿਨਾ) ਸੁੰਦਰ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਜੀਨ ਹੈ। ਜੀਨ ਨਾਮ ਸਭ ਸਬਾਬ ਸਹਿਤ ਹੈ॥

ਜੜਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਤੰਨਾ ਰਾਮ ॥

ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰ ਫਿਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਇਹ ਰਤਨ ਜੜੇ ਗਏ ਹੈਂ

ਜੜਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸੁਖ ਘਣੇ ॥

ਜਬ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਜੜ ਕਰ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਘਣੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਰੰਗ ਹਰਿ ਬਣੇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਬਣ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਨਵਤਨ ਹਰਿ ਨਵ ਰੰਗੀਆ ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਨਾਮੁ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗੀਆ ॥੨॥

ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ (ਨਵ ਰੰਗੀਆ) ਆਪ ਨਵੀਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਮੈਂ ਤੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਕੜੀਆਲੁ ਮੁਖੇ ਗੁਰਿ ਅੰਕਸੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਮਨੁ ਮੈਗਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਸਿ ਆਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਦੇਹ ਰੂਪ ਘੋੜੀ ਦੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਲਗਾਮ ਕਹਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਹਸਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸੋਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਅੰਕਸ ਰੂਪ ਜਾਨਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਅੰਕਸ ਸੇ ਮਨ ਵਸ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਵਸਗਤਿ ਆਇਆ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸਾ ਧਨ ਕੰਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਸੋਹੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਰੀ ॥

ਜਬ ਮਨ ਕਾ (ਗਤਿ) ਗਵਨ ਬਸ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕਾ ਹਰੀ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਰੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਹਰਿ ਦਾਸੁ ਕਹਤੁ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਹੂਈ ਸੁਭਾਵਕ ਮਸਤ ਹੁਈ ਹੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਜੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥
ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਇਹ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਕੇ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਮੰਗਲਾ ਚਾਰ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗਾਇ ਮੰਗਲੁ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਸੇਵ ਸੇਵਕ ਸੇਵਕੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਜਾਇ ਪਾਵੈ ਰੰਗ ਮਹਲੀ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੈ ਰੰਗ ਕੀ ॥

ਔਰ ਹਰਿ ਜੋ (ਸੇਵ) ਸੇਵਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਕੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜਬ (ਮਹਲੀ) ਜਗਿਆਸੂ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਵੇ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੈ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ (ਕੀ) ਕਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਰਾਮ ਗਾਏ ਮਨਿ ਸੁਭਾਏ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਚੜਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥੬॥

ਮਨ ਮੇਂ ਇਸ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਭਾਏ ਹੈਂ ਔ ਸੋਈ ਗਾਏ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਦੇਹ ਘੋੜੀ ਤੇ ਚੜ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਵਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੬॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਲਧਾ ਜੀ ਰਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ॥
ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦਿਤੜਾ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਤਨ ਮਨ ਉਸ ਰਾਮ ਪਰ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਦਿਤਾ ਭਵਜਲੁ ਜਿਤਾ ਚੂਕੀ ਕਾਂਣਿ ਜਮਾਣੀ ॥
ਅਸਥਿਰੁ ਥੀਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਰਹਿਆ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਇਹ ਤਨ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਾ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਥਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਸੋ ਘਰੁ ਲਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਧਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਮਾਣੇ ਰਲੀਆਂ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੰਉ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥੧॥

ਸੋ ਘਰ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਸਰੂਪ (ਲਧਾ) ਲਭਾ ਭਾਵ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸਹਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਸਮਧਾ) ਸਮਾਇਆ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾਂ ਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੂਰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਬ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ (ਰਲੀਆ) ਅਨੰਦ ਵਾ ਖੁਸੀਆਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸਜਣ ਜੀ ਮੈਡੜੇ ਮੀਤਾ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਦੀਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸੁਨੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਧਿਆਇਆ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਚੂਕੇ ਮਨਹੁ ਅਦੇਸਾ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਇਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਬੈਸਾ ॥

ਸਚ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸ ਬਾਨੀ ਸੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਤ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਬੈਸਾ ਕਹੀਏ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਤੇ ਜਾਤਾ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਾਉਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨਕੇ (ਸੰਸੇ) ਅਸੰਭਾਵ ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਆਦ ਬਿਕਾਰ (ਚੂਕੇ) ਨਿਵਰਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਭਾਣਾ ਸਚਾ ਮਾਣਾ ਪ੍ਰਭਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਹਜੇ ਦੀਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੭

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤੇਰਾ ਦਾਨੁ ਸਭਨੀ ਹੈ ਲੀਤਾ ॥੨॥

ਜੋ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਭਾਣਾ) ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਚੇ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣਾ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਤੁਝ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਸਭ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਤਉ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਰਾਮ ॥
ਮਨੁ ਥੀਆ ਠੰਢਾ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬ ਤੇਰਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਹਮ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਔ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਥੀਆ ਠੰਢਾ ਚੂਕੀ ਡੰਝਾ ਪਾਇਆ ਬਹੁਤੁ ਖਜਾਨਾ ॥
ਸਿਖ ਸੇਵਕ ਸਭਿ ਭੁੰਚਣ ਲਗੇ ਹੰਉ ਸਤਗੁਰ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ (ਡੰਝਾ) ਜਲਨਤਾ ਵਾ ਚਾਹਿ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਮੇਰੀ ਤੋ ਕਯਾ ਕਹਨੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਭ ਸਿਖ ਸੇਵਕ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਖਸਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਬੁਝਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਸੇਵਕੁ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੰਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਕਰਕੇ ਅਬ ਹਮ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੂੰ ਔ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੂਰੀ ਆਸਾ ਜੀ ਮਨਸਾ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ॥
ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਜੀਉ ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਭ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਹੂੰ ਔ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ਕਿਤੁ ਮੁਖਿ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਗੁਣੁ ਅਵਗੁਣੁ ਮੇਰਾ ਕਿਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ਬਖਸਿ ਲੀਆ ਖਿਨ ਮਾਹੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਭ ਗੁਣ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਮੁਖ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੂੰ॥ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਭੀ ਬਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਖਸ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਵਰੁ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਲਾਥੇ ਜੀ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥੪॥੧॥

ਅਬ ਹਮਨੇ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇ (ਵਧਾਈ) ਖੁਸੀ (ਵਜੀ) ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਉਚਾਰਣ ਰੂਪ (ਤੂਰੇ) ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤੁਝ ਬਰ ਕੋ ਘਰ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਜੀ ਭਾਵ ਮਨ ਤੇ ਸਭ (ਵਿਸੂਰੇ) ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਿਆ ਸੁਣੇਦੋ ਕੂੜੁ ਵੰਞਨਿ ਪਵਣ ਝੁਲਾਰਿਆ ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਣੀਅਰ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜੋ ਸੁਣੇਦੇ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਨੋਂ ਕੀ ਨਸ੍ਰਤਾ ਰੂਪ ਪਵਨ ਕੇ (ਝੁਲਾਰਿਆਂ) ਝੋਲੇ ਸਾਥ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰਵਣ ਤੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ। ਪਰਮੇਸਰ ਪਰਾਇਣੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਤਿਨ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਿਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣਿਆ ਰਾਮ ॥

ਸੇ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਭਣਿਆ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ (ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਹੈ। ਜਿਨੋਂ ਨੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲੇ ਗੁਣਹ ਅਮੋਲੇ ਜਗਤ ਉਧਾਰਣ ਆਏ ॥

ਭੈ ਬੋਹਿਥ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣਾ ਕੇਤੇ ਪਾਰਿ ਲਘਾਏ ॥

ਸੋਈ ਅਮੋਲਕ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਪਾਰ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕੰਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਤਿਨ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨ ਗਣਿਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣਿਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪੁੰਨ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਗਿਨਾ ਗਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਵਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਸ ਵਾ ਨਾਮ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਲੋਇਣ ਲੋਈ ਡਿਠ ਪਿਆਸ ਨ ਬੁਝੈ ਮੂ ਘਣੀ ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਅਖੜੀਆਂ ਬਿਅੰਨਿ ਜਿਨੀ ਡਿਸੰਦੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥੧॥

ਮੈਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ (ਲੋਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਭੀ ਦੇਖਣੇ ਕੀ ਪਿਆਸ (ਮੂ) ਮੇਰੀ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਘਣੀ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ

ਇਨ ਆਂਖੋਂ ਸੇ (ਮਾ ਪਿਰੀ) ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਆਂਖੇਂ (ਬਿਅੰਨਿ) ਦੂਸਰੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਜਿਨਸੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠਾ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਸੇ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਭਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਰਾਮ ਕੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ (ਭਾਣੇ) ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰਿ ਮਾਨੇ ਸੇ ਪਰਧਾਨੇ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਹਰਿ ਰਸਹਿ ਅਘਾਏ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਜਾਤੇ ॥

ਜੋ ਠਾਕਰ ਜੀ ਨੇ ਮਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਧਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਅਰ ਹਰਿ ਰਸ ਕਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੂਏ ਹੂਏ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਪਦ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਘਟ ਮੈਂ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਜਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਸਜਣ ਸੰਤ ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਠਾਕੁਰ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡਿਠਾ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੇ ॥੨॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਠਾਕਰ ਕੋ ਅਛੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਜਨ ਸੰਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਸੁਖੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਦੇਹ ਅੰਧਾਰੀ ਅੰਧ ਸੁੰਞੀ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੀਆ ॥

ਨਾਨਕ ਸਫਲ ਜਨੰਮੁ ਜੈ ਘਟਿ ਵੁਠਾ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ (ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਿਆਰੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਸੁੰਞੀ) ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਅਰ ਨਾਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਸਚਾ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ (ਵੁਠਾ) ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਤਿਨ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾਂ ਜਿਨ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਡੀਠਾ ਰਾਮ ॥

ਜਨ ਚਾਖਿ ਅਘਾਣੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੀਠਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਸਮਰਥ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ (ਵੰਞਾ) ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਮੀਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਖਿ ਕਰਕੇ ਦਾਸ (ਅਘਾਣੇ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਮਨਹਿ ਮੀਠਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂਠਾ ਅਮਿਉ ਵੂਠਾ ਸੁਖ ਭਏ ॥

ਦੁਖ ਨਾਸ ਭਰਮ ਬਿਨਾਸ ਤਨ ਤੇ ਜਪਿ ਜਗਦੀਸ ਈਸਹ ਜੈ ਜਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਹੀ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ (ਅਮਿਉ) ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਕੇ (ਜੈ ਜਏ) ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕਾ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ (ਤਨ) ਸੂਛਮ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਭਰਮ ਕਾ ਭੀ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਰਹਤ ਬਿਕਾਰ ਥਾਕੇ ਪੰਚ ਤੇ ਸੰਗੁ ਤੂਟਾ ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੮

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ ਜਿਨ ਘਟਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵੂਠਾ ॥੩॥

ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਬਿਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਟੂਟ ਗਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਘਟ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਬਸਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਟੁਕੜੇ ਹੋਤਾ ਹਾਂ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਜੋ ਲੋੜੀਦੇ ਰਾਮ ਸੇਵਕ ਸੇਈ ਕਾਂਢਿਆ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਣੇ ਸਤਿ ਸਾਂਈ ਸੰਤ ਨ ਬਾਹਰਾ ॥੧॥

ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਚਾਹਿਤੇ ਵਾ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੇਵਕ (ਕਾਂਢਿਆ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਸਭ ਜਾਣੋ ਜੋ ਹਰਿ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਸੇ ਅਭੇਦ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਛੰਤੁ ॥

ਮਿਲਿ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਖਟਾਨਾ ਰਾਮ ॥

ਸੰਗਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਨਾ ਰਾਮ ॥

ਸੰਮਾਇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਰਤੇ ਆਪਿ ਆਪਹਿ ਜਾਣੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਜਲ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਜੋਤ ਕਾ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਸਮਾਉਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਪੂਰਣ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਹ ਸੁੰਨਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਾਗੀ ਏਕੁ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਆਪਿ ਗੁਪਤਾ ਆਪਿ ਮੁਕਤਾ ਆਪਿ ਆਪੁ ਵਖਾਨਾ ॥

ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਗੁਣ ਬਿਨਾਸੇ ਮਿਲਿ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਖਟਾਨਾ ॥੪॥੨॥

ਜੋ ਏਕੋ ਏਕ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਫੁਰ ਮੈਂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭਯ ਤਥਾ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਐਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਜਲ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥਾ ਰਾਮ ॥

ਰਖੁ ਜਗਤੁ ਸਗਲ ਦੇ ਹਥਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮਰਥਾ (ਰਾਮ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ॥

ਸਮਰਥ ਸਰਣਾ ਜੋਗੁ ਸੁਆਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਣੀ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਜਿਨੀ ਏਕੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਸਰਣ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਦੇਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਏਕ ਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਲਖਿਆ ਕਥਨ ਤੇ ਅਕਥਾ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਣਹੁ ਬਿਨਤੀ ਪ੍ਰਭ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥਾ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਔ ਨਿਸਾਨ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔ ਕਹਨੇ ਸੇ ਅਕਹ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਣਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ॥੧॥

ਏਹਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਕਰਤਾ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮ ਹਰਤਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਯਹ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਇਨਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਰਾਮ ਤੁਮ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਸਭ ਦੁਖ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ।

ਭ੍ਰਮ ਦੂਖ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਦੀਨ ਦੈਆਲਾ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਆਮਿ ਸਜਣੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਬਾਲ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਸੋ ਹੇ ਦੀਨਦਜਾਲ ਹਮਾਰੇ ਭੀ ਦੁਖ ਦਰਦ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੋ ਰਖਜਾ ਕਰ ਲੇਹੁ॥ ਹੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੁਆਮੀ ਰੂਪ ਗੁਪਾਲ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਤੁਮਾਰਾ ਬਾਲ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਪਾਵੈ ਸੋ ਬਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਮਰਤਾ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਕਰਤਾ ॥੨॥

ਜੋ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਭਾਵ ਤੈਨੂੰ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫਿਰ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰਾ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਕਰਤਾ ਯਹ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਔ ਇਨਕਾ ਤੂੰ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਰਾਮ ॥
ਮਨ ਇਛਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਤੁਝਕੋ ਆਠੇ ਪਹਰ ਧਜਾਉਤੇ ਰਹੀਐ॥ ਜੋ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਮਨ ਇਛ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ਮਿਟਹਿ ਜਮ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥
ਗੋਬਿਦੁ ਗਾਇਆ ਸਾਧ ਸੰਗਾਇਆ ਭਈ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਧਜਾਉਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਵਿਕਾਰ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਈਐ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣੀ ਸਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਮਾਨ ਮੋਹਾਦਿ ਸਭ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗਨ ਕਰੈ ਤਬ ਆਪਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਆਪਕਾ ਧਜਾਉਨਾ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਦਰਿ ਵਾਜਹਿ ਅਨਹਤ ਵਾਜੇ ਰਾਮ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗਾਜੇ ਰਾਮ ॥
ਗੋਵਿਦ ਗਾਜੇ ਸਦਾ ਬਿਰਾਜੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਊਚਾ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ (ਅਨਹਤ) ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਗਰਜ ਰਹੇ ਹੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਖਾ ਔ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੋ ਕਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਿਰਾਜ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਕੋਇ ਨ ਸਕੈ ਪਹੂਚਾ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਾਜੇ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਨਾਮਿ ਭਗਤੀ ਦਰਿ ਵਜਹਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੪॥੩॥

ਤੇਰੇ ਬਿਅੰਤ ਗੁਣ ਕਿਛ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਨ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਹੀ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਤੱਤ ਸਾਜੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਜੰਤ ਸਭ ਉਪਾਇਕੇ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਤੋ ਭਗਤੀ ਮੇਂ ਹੈ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਵਜਤੇ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਜਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਰਾਗੁ ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੫ ਅਲਾਹਣੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਲਾਹਣੀਆਂ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਮਰੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹ ਕਰ ਰੋਣਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਮਜ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਜੈਸੇ ਕਹਿਆ ਹੈ॥ ਪੇਈਅੜਾ ਬਲ ਪੇਈਅੜਾ ਅੰਬੀਰ ਕਾ ਮਰਨਾ ਸੁਰਗ ਬਿਬਾਨ ਮਾ॥ ਤੈਨੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਲੇ ਚਲੇ ਸਿਵ ਸਿਵ ਕਰਤ ਬਿਹਾਰਮਾ॥ ਪੁਤਿ ਜੇ ਪੋਤੇ ਆਪਨੇ ਹੋਰ ਰੋਵੈ ਸਭ ਪਰਵਾਰਮਾ॥ ਘੰਟੇ ਵਜੇ ਰੁਣਝੁਣੇ ਸੰਖਾਂ ਕੇ ਘਨਘੋਰ ਮਾ॥ ਜਾਇ ਉਤਾਰਾ ਗੰਗ ਸਿਰ ਅੰਬਾ ਠੰਡੀ ਛਾਉ ਮਾ॥ ਚੰਦਨ ਚੀਰੀ ਕਾਠੀਆ ਤੁਲਸੀ ਲਾਂਬੂ ਦੇਵ ਮਾ॥ ਤੈਨੂੰ ਖੜੇ ਉਡੀਕਨ ਦੇਵਤੇ ਤੂੰ ਸੁਰਗਾ ਪਰ ਮੇ ਆਵ ਮਾ॥ ਰੋਵਨ ਸਭੇ ਗੋਪੀਆਂ ਮੋਹੀਆ ਜਾਦੋ ਰਾਵ ਮਾ॥ ਇਤਜ਼ਾਦਿ ਅਲਾਹਣੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸ ਜਗਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ "ਧੰਨ ਸਿਰੰਦਾ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਧੰਧੇ ਲਾਇਆ"॥ ਇਤਜ਼ਾਦਿ॥

ਧੰਨੁ ਸਿਰੰਦਾ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥
ਮੁਹਲਤਿ ਪੁਨੀ ਪਾਈ ਭਰੀ ਜਾਨੀਅੜਾ ਘਤਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਸਿਰੰਦਾ) ਰਚਨੇ ਹਾਰਾ ਸਚਾ ਪਾਤਸਾਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਧੰਧੇ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਅਵਧੀ ਰੂਪੀ ਮੁਹਲਤਿ ਪੁਨੀ ਤਬ ਭਰੀ ਹੁਈ (ਪਾਈ) ਪੜੋਪੀ ਕੀ ਤਰਹਿ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਪੜੋਪੀ ਆਦਿ ਦਾਣੇ ਮਾਪਨੇ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ਭਰ ਕਰ ਮੂਧਾ ਕਰਾ ਤਉ ਉਸ ਮੇਂ ਦਾਣਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਤਬ (ਜਾਨੀਅੜਾ) ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਕੜ ਕਰ ਅਰ ਗਲੇ ਮੇਂ ਸੰਗਲ (ਘਤਿ) ਪਾਇਕਰ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਚਲਾਇਆ ਗਇਆ ਭਾਵ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਤੋਰ ਲੀਆ ॥

ਪੰਨਾ ੫੭੯

ਜਾਨੀ ਘਤਿ ਚਲਾਇਆ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਰੁੰਨੇ ਵੀਰ ਸਬਾਏ ॥
ਕਾਂਇਆ ਹੰਸ ਥੀਆ ਵੇਛੋੜਾ ਜਾਂ ਦਿਨ ਪੁੰਨੇ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ॥

ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੀ (ਮਾਏ) ਭਾਈ ਜਬ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਤਬ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਆਇਆ ਕਾਂਯਾਂ ਸੇ (ਹੰਸ) ਜੀਵ ਕਾ ਬਿਛੋੜਾ ਹੋਇ ਗਜਾ ਔਰ ਜੀਵ ਸੰਗਲ ਪਾਕੇ (ਚਲਾਇਆ) ਤੋਰ ਲੀਆ ਤਬ ਜਿਤਨੇ (ਸਬਾਏ) ਸਭ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਥੇ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਜੇਹਾ ਲਿਖਿਆ ਤੇਹਾ ਪਾਇਆ ਜੇਹਾ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ॥
ਧੰਨੁ ਸਿਰੰਦਾ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਜੈਸਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਬ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸਾ ਅਬ ਕਮਾਇਆ ਜਾਵੈਗਾ ਤੈਸਾ ਆਗੇ ਕੋ ਫਲ ਹੋਗਾ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਪਾਤਸਾਹ ਪਰਮੇਸਰ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਰਚਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਮਰਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈਹੋ ਸਭਨਾ ਏਹੁ ਪਇਆਣਾ ॥
ਏਥੈ ਧੰਧਾ ਕੂੜਾ ਚਾਰਿ ਦਿਹਾ ਆਗੈ ਸਰਪਰ ਜਾਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈਹੋ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਪਇਆਣਾ) ਜਾਣਾ ਹੋਇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ (ਏਥੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਝੂਠਾ ਧੰਧਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੈ ਆਗੇ ਪ੍ਰੋਲਕ ਮੇਂ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚੈ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਆਗੈ ਸਰਪਰ ਜਾਣਾ ਜਿਉ ਮਿਹਮਾਣਾ ਕਾਹੇ ਗਾਰਬੁ ਕੀਜੈ ॥
ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਦਰਗਹ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਲੀਜੈ ॥

ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਉ (ਮਿਹਮਾਣਾ) ਪਰਾਹੁਣੇਂ ਕੀ ਤਰਹ ਹੈ ਤੌ ਫਿਰ ਕਿਉ ਹੰਕਾਰ ਕਰੀਏ ॥ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਤਿਸੀ ਅਕਾਲ ਪਰੁਖ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਗੈ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲੈ ਮੂਲੇ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਕਿਆ ਵਿਹਾਣਾ ॥
ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਮਰਿਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈਹੋ ਸਭਨਾ ਏਹੁ ਪਇਆਣਾ ॥੨॥

ਆਗੇ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਹੁਕਮ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸਿਰ ਸਿਰ ਮੇਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਕਿਆ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਕਰਮ ਥਾ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ (ਵਿਹਾਣਾ) ਬਤੀਤ ਹੂਆ ਭਾਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗਨਾ ਪੜਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਪਇਆਣਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣਾ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਾਲਕ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸੋ ਥੀਐ ਹੀਲੜਾ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਾਚੜਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ (ਹੀਲੜਾ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਜੋ ਸਮਰਥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਪਤਾਲ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਸਭ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ਅਲਖ ਅਪਾਰੋ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਆਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ ਹੈ ਇਕ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਅਪਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਉਨਾ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਢਾਹੇ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੇ ਆਪੇ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰੋ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸੋ ਥੀਐ ਹੀਲੜਾ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸੋ ਹੁਕਮ ਕਰ (ਢਾਹਿ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਆਪ ਨਾਸ ਕਰ ਕਰ (ਸਵਾਰੇ) ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਰੁੰਨਾ ਬਾਬਾ ਜਾਣੀਐ ਜੇ ਰੋਵੈ ਲਾਇ ਪਿਆਰੋ ॥
ਵਾਲੇਵੇ ਕਾਰਣਿ ਬਾਬਾ ਰੋਈਐ ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਰੋਨਾ ਉਸ ਕਾ ਜਾਨੀਏ ਜੋ ਪਜਾਰ ਲਗਾਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰੈ॥ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀਓਂ ਕਾ ਜੋ ਰੋਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਵਾਲੇਵੇ) ਵਸਤੂਓਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਹੋਰ ਸੋ ਐਸਾ ਰੋਨਾ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ ਗਾਫਲੁ ਸੰਸਾਰੋ ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਰੋਵੈ ॥
ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਇਹੁ ਤਨੁ ਏਵੈ ਖੋਵੈ ॥

ਰੋਣਾ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਭਾਵ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ (ਗਾਫਲੁ) ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੋਤਾ ਹੈ। ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਿਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਯੌਂਹੀ ਨਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਐਥੈ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ ਕੂੜਿ ਕਰਹੁ ਅਹੰਕਾਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਰੁੰਨਾ ਬਾਬਾ ਜਾਣੀਐ ਜੇ ਰੋਵੈ ਲਾਇ ਪਿਆਰੋ ॥੪॥੧॥

ਸੋ ਜਨਮ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਰ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਅਵਸ਼ ਜਾਇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਝੂਠਾ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰੋਇਆ ਸਫਲਾ ਤਉ ਜਾਣੀਏ ਜੋ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਾਇ ਕਰ ਰੋਵੇ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਹੋਵੈ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਸਚੜਾ ਨਾਮੁ ਲਏਹਾਂ ॥
ਰੋਵਹ ਬਿਰਹਾ ਤਨ ਕਾ ਆਪਣਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਮ੍ਾਲੇਹਾਂ ॥

ਹੇ ਸਹੇਲੀਓ ਆਓ ਮਿਲੋ ਹਮ ਤੁਮ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਂ ਅਪਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿਮਰੇਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਤਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜੋ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੈਂ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸਮ੍ਾਲਿਹ ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਲਿਹ ਅਸਾ ਭਿ ਓਥੈ ਜਾਣਾ ॥
ਜਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਤਿਨ ਹੀ ਲੀਆ ਹੋਆ ਤਿਸੈ ਕਾ ਭਾਣਾ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਔਰ ਉਸ ਰਸਤੇ ਕੋ ਦੇਖੈਂ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਅਗੇ ਜੀਵ ਗਏ ਪੁਨਾ ਹਮਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਜਿਸਕਾ ਇਹ ਜੀਉ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਇਸਕੋ ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਜੋ ਥਾ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਨਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਸੁ ਆਗੈ ਆਇਆ ਅਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮੁ ਕਰੇਹਾ ॥
ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਸਚੜਾ ਨਾਮੁ ਲਏਹਾ ॥੧॥

ਜੋ ਤਿਸਨੇ ਆਗੇ ਕਰਮ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋਈ ਉਸ ਕੇ ਆਗੇ ਆਇਆ ਭਾਵ ਭੋਗਨਾ ਪੜਾ ਕਿਆ ਹੁਕਮ ਕਰੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਕਿਉਂ ਦੀਆ ਹੈ ਸੁਖ ਦੇਹ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਆਓ ਮਿਲੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਲਈਏ ਭਾਵ ਜਪੀਏ॥੧॥

ਮਰਣੁ ਨ ਮੰਦਾ ਲੋਕਾ ਆਖੀਐ ਜੇ ਮਰਿ ਜਾਣੈ ਐਸਾ ਕੋਇ ॥
ਸੇਵਿਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਆਪਣਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ ਆਗੈ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋਈ ਮਰ ਜਾਨੈ ਤੌ ਮਰਨਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਇਹ ਨ ਕਹਨਾ ਚਾਹੀਐ ਅਪਨੇ ਸਮਰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਰਸਤਾ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਪੰਥਿ ਸੁਹੇਲੈ ਜਾਵਹੁ ਤਾਂ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ਆਗੈ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ॥
ਭੇਟੈ ਸਿਉ ਜਾਵਹੁ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹੁ ਤਾਂ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਪਾਈ ॥

ਸੁਖਾਲੇ ਰਾਹ ਸੇ ਜਾਉਗੇ ਤਉ ਹੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਪਾਵਉਗੇ ਪੁਨਾ ਆਗੈ ਬਡਿਆਈ ਹੀ ਮਿਲੈਗੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕੀ (ਭੇਟੈ ਸਿਉ) ਨਜਰ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਜਾਉਂਗੇ ਤਬ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਓਗੇ ਤਉ ਹੀ ਤੁਮਾਰੀ ਪਤਿ ਹਿਸਾਬ ਮੈਂ ਪਾਈ ਜਾਵੈਗੀ॥

ਮਹਲੀ ਜਾਇ ਪਾਵਹੁ ਖਸਮੈ ਭਾਵਹੁ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ॥
ਮਰਣੁ ਨ ਮੰਦਾ ਲੋਕਾ ਆਖੀਐ ਜੇ ਕੋਈ ਮਰਿ ਜਾਣੈ ॥੨॥

ਇਸ ਰੀਤ ਕਰ ਤੁਮ ਖਸਮ ਕੋ ਭਾਵੋਗੇ ਤਬ ਮਹਲੋਂ ਮੇਂ ਜਗਾ ਪਾਵੋਗੇ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭੋਗੋਗੇ। ਹੇ ਲੋਕੋ ਮਰਣਾ ਮੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਹੀਦਾ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਰ ਜਾਣੇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗੇ॥੨॥

ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੦

ਸੂਰੇ ਸੇਈ ਆਗੈ ਆਖੀਅਹਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੀ ਮਾਣੋ ॥

ਮਰਣਾ ਤਿਨ ਸੂਰਮੇ ਪੁਰਖੋਂ ਕਾ (ਹਕੁ) ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਮਰ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੂਰਮੇਂ ਸੋਈ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਗੇ ਕੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਮਾਨ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਗਹ ਮਾਣੁ ਪਾਵਹਿ ਪਤਿ ਸਿਉ ਜਾਵਹਿ ਆਗੈ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਵਹਿ ਤਾਂ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਪੂਰਬਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਗੇ ਉਨਕੋ ਕਿਸੀ ਤਰਹਾਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ। ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਹੀ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸਭ ਭਜ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਚਾ ਨਹੀ ਕਹਣਾ ਮਨ ਮਹਿ ਰਹਣਾ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਜਾਣੋ ॥
ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾਂ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਹਿ ਪਰਵਾਣੋ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਦੁਖ ਊਂਚਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਕਹਨਾ ਕਿੰਤੂ ਮਨ ਹੀ ਮੇਂ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹਨਾ ਚਾਹੀਐ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਜਾਨਨਹਾਰ ਸਭ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਸਫਲੇ ਹੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੂਰਮੇਂ ਮਨੁਖੋਂ ਕਾ ਮਰਣਾ ਸਚਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਬਾਬਾ ਰੋਈਐ ਬਾਜੀ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥
ਕੀਤਾ ਵੇਖੈ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਣਾ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੁਦਨ ਕਰੀਏ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨਸਥਿਰ ਹੈ ਸਾਹਿਬ ਅਪਨੇ ਕੀ ਏਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਕੁਦਰਤ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਬੀਚਾਰੇ ਧਾਰਣ ਧਾਰੇ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ॥
ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਅਪਨੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜਗਤ ਕੀ ਧਾਰਣਾ ਧਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਜਿਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਈਸ਼ਵਰ ਆਪੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਬੂਝ ਪੂਛਤਾ ਜਗਿਆਸੂ ਹੋਇ ਭਗਤ ਹੋਇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਤਾ ਕਾ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਬਾਬਾ ਰੋਈਐ ਬਾਜੀ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥੪॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਕੁਛ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੋ ਜਾਨੇ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਨੋ ਰੋਈਏ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਬਾਜੀ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ॥

ਸਚੁ ਸਿਰੰਦਾ ਸਚਾ ਜਾਣੀਐ ਸਚੜਾ ਪਰਵਦਗਾਰੋ ॥
ਜਿਨਿ ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਆ ਸਚੜਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰੋ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ (ਸਿਰੰਦਾ) ਰਚਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸਚਾ (ਪਰਵਦਗਾਰੋ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਤੁਝ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੇ ਆਪਨੇ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਇ ਪੁੜ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜਿਅਨੁ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੋ ॥
ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਸਿਰਜਿਅਨੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਚਲਤੁ ਵੀਚਾਰੋ ॥੧॥

ਫਿਰ ਜਿਸ ਤੁਝਨੇ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਦੋਨੋ ਪੁੜੋਂ ਕੋ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰਚ ਕਰਕੇ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਗੋਲਾਕਾਰ ਕੋ ਫੋੜ ਕਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਰਚਨਾ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਘੋਰੁ) ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤੁਝਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਚਲਤੇ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਚੜਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤੂ ਸਚੜਾ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੋ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਝੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਪਜਾਰ ਦੇਹ॥ ਫਿਰ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਸਿਰਜੀ ਮੇਦਨੀ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੇਵਣਹਾਰੋ ॥

ਤੁਝਨੇ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਤੁਹੀ ਦੁਖੋਂ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਸਿਰਜਿਐ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਿਆਰੋ ॥

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਤੇਰੀਆ ਦੇਹਿ ਜੀਆ ਆਧਾਰੋ ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ਸਚਿ ਨਿਬੇੜਣਹਾਰੋ ॥੨॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਮੋਹ ਕਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪਜਾਰ ਹੈ॥ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਚਾਰੋਂ ਬਾਣੀ ਯਹ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਰਚੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੈਨੇ ਯਹ ਕੁਦਰਤ ਕਾ ਤਖਤ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਜਗਤ ਵਾ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕਾ ਅਸਥਾਨ (ਰਚਾਇਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਨਿਬੇੜਾ ਸਚਾ ਨਜਾਉਂ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਵਾ ਗਵਣੁ ਸਿਰਜਿਆ ਤੂ ਥਿਰੁ ਕਰਣੈਹਾਰੋ ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਆਇ ਗਇਆ ਬਧਿਕੁ ਜੀਉ ਬਿਕਾਰੋ ॥

ਤੁਝਨੇ ਹੀ ਆਵਾਗਵਨ ਸੰਸਾਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤੁਹੀ ਇਸ ਆਵਾਗਵਨ ਸੇ ਰਹਤ ਥਿਰ ਅਚਲ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਵ ਕੇ ਅਚਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਯਹ ਜੀ ਉਪਰ ਆਇ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਜੰਮਣਾ ਮਰਨਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਜੀਉ ਆ ਗਜਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ (ਬਧਿਕੁ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਭੂਡੜੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਬੂਡੜੈ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਾਰੋ ॥

ਗੁਣ ਛੋਡਿ ਬਿਖੁ ਲਦਿਆ ਅਵਗੁਣ ਕਾ ਵਣਜਾਰੋ ॥੩॥

(ਭੂਡੜੈ) ਭੈੜੇ ਜੀਵ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ (ਬੂਡੜੈ) ਡੂਬੇ ਹੂਏ ਕੋ (ਚਾਰੋ) ਬਸ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਅਵਗਣੋਂ ਕਾ ਬਣਜਾਰਾ ਜੋ ਜੀਉ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਜ਼ਹਰ ਰੂਪ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਲਦ ਲਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਦੜੇ ਆਏ ਤਿਨਾ ਜਾਨੀਆ ਹੁਕਮਿ ਸਚੇ ਕਰਤਾਰੋ ॥

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲਣਹਾਰੋ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਕਰਤਾਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਤਿਨ (ਜਾਨੀਆ) ਪ੍ਰਾਨਧਾਰੀਓਂ ਕੋ ਵਾ ਪਜਾਰੋਂ ਕੇ (ਸਦੜੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬਿਛੋੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਮਿਲਾਉਨ ਵਾਲਾ ਫਿਰ ਕੌਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਤੁਹੀ ਵਿਛੋੜੇ ਕੋ ਮੇਲਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਣੈ ਸੋਹਣੀਐ ਹੁਕਮਿ ਬਧੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰੋ ॥

ਬਾਲਕ ਬਿਰਧਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤੋੜਨਿ ਹੇਤੁ ਪਿਆਰੋ ॥੪॥

ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕਾਰ ਬਾਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਸੋਹਣੀ) ਸੁੰਦਰ ਕੁਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਬਾਲਕ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਜਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤੋੜਨੇ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹਿਤ ਹੈ॥੪॥

ਨਉ ਦਰ ਠਾਕੇ ਹੁਕਮਿ ਸਚੈ ਹੰਸੁ ਗਇਆ ਗੈਣਾਰੇ ॥

ਸਾ ਧਨ ਛੁਟੀ ਮੁਠੀ ਝੂਠਿ ਵਿਧਣੀਆ ਮਿਰਤਕੜਾ ਅੰਙਨੜੇ ਬਾਰੇ ॥

ਨਵ ਦਰਵਾਜੇ ਨਵ ਗੋਲਕ ਸਭ (ਠਾਕੇ) ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ॥ ਪੁਨਾ (ਹੰਸ) ਜੀਵ ਅਕਾਸ ਮਾਰਗ ਕੋ ਚਲਾ (ਸਾਧਨ) ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸਕਾ ਪਤਿ ਮਰ ਗਇਆ (ਛੁਟੀ) ਪਤਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਝੂਠ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮੋਹੀ ਹੁਈ ਓਹ ਕਹਤੀ ਹੈ ਮੈਂ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਗਈ ਹਾਂ (ਵਿਧਣੀਆ) ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਮਿਰਤਕੜਾ) ਮਿਰਤਕ ਅੰਗਨ ਮੇਂ (ਬਾਰੇ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਂ ਪੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਰਤਿ ਮੁਈ ਮਰੁ ਮਾਈਏ ਮਹਲ ਰੁੰਨੀ ਦਰ ਬਾਰੇ ॥
ਰੋਵਹੁ ਕੰਤ ਮਹੇਲੀਹੋ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ॥੫॥

ਹੇ (ਮਾਈਏ) ਸਖੀਏ ਇਸਦੇ ਮਰਨੇ ਕਰ ਮੇਰੀ ਗਜਾਤ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੀ ਅਕਲ ਟਕਾਣੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਇਸ ਰੀਤ ਕਰ (ਮਹਲ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਦਰਬਾਰੇ) ਬੂਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾ ਦਰਵਾਜੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੂਹੇ ਪਰ ਰੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਮਹੇਲੀਹੋ) ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਸਚੇ ਕੰਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੋ॥੫॥

ਜਲਿ ਮਲਿ ਜਾਨੀ ਨਾਵਾਲਿਆ ਕਪੜਿ ਪਟਿ ਅੰਬਾਰੇ ॥
ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਸਚੀ ਬਾਣੀਆ ਪੰਚ ਮੁਏ ਮਨੁ ਮਾਰੇ ॥

(ਜਾਨੀ) ਪਿਆਰਾ ਸਰੀਰ ਵਾ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੇ ਜਲ ਸੇ ਮਲ ਕਰਕੇ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਇਆ ਫਿਰ ਕਪੜੋਂ ਅਰ (ਪਟਿ) ਤਖਤੇ ਕਰ (ਅੰਬਾਰੇ) ਬਿਬਾਨ ਬਨਾਇਆ। ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਤ ਹੈ ਇਸਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਾਏ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰਜ ਸਿਥਲ ਹੋ ਗਏ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਭੀ ਮਾਰ ਗਏ ਵਾ (ਮਨੁ ਮਾਰੇ) ਜੀਵ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਇਹੁ ਪੰਚ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁਏ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਗਏ॥

ਜਾਨੀ ਵਿਛੁੰਨੜੇ ਮੇਰਾ ਮਰਣੁ ਭਇਆ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਸੁ ਜਾਣੀਐ ਪਿਰ ਸਚੜੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੬॥

ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ (ਜਾਨੀ) ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਰਨ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵਨ ਪਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਸਚਾ ਮਰਨਾ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਚੇ ਪਤੀ ਕੇ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਇ॥੬॥

ਤੁਸੀ ਰੋਵਹੁ ਰੋਵਣ ਆਈਹੋ ਝੂਠਿ ਮੁਠੀ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੧

ਹਉ ਮੁਠੜੀ ਧੰਧੈ ਧਾਵਣੀਆ ਪਿਰਿ ਛੋਡਿਅੜੀ ਵਿਧਣਕਾਰੇ ॥

ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੁਈ ਤੁਮ ਰੋਵਨੇ ਜੋ ਆਈ ਹੋ ਸੋ ਪਈ ਰੋਵਹੁ। ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ (ਮੁਠੜੀ) ਠਗੀ ਹੂਈ (ਵਿਧਣਕਾਰੇ) ਦੁਖੀ ਭਈ ਹੁਈ ਪਤੀ ਕਰਕੇ ਛੋੜੀ ਹੁਈ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਧੰਧੇ ਮੇਂ ਦੌੜਤੀ ਹੋ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਕੰਤੁ ਮਹੇਲੀਆ ਰੂੜੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਮੈ ਪਿਰੁ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਣਾ ਹਉ ਰਹਸਿਅੜੀ ਨਾਮਿ ਭਤਾਰੇ ॥੭॥

ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਸਭ ਕੰਤ ਕੀ (ਮਹੇਲੀਆ) ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਪਿਆਰੇ ਕੰਤ ਕਾ ਹਿਤ ਹੈ ਸੋਈ (ਰੂੜੈ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਹੈਂ। ਮੈਨੇ ਤੋ ਸਚੇ ਪਤਿ ਕਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਪਤਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਮੈਂ ਰਹਸਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਚਾ ਪਤਿ ਕਾ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਨ ਮਰੈ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਇ ਝੂਠਾ ਮਾਇਕ ਰੁਦਨ ਕਿਉਂ ਬਿਅਰਥ ਕਰਤੀ ਹੋ॥੭॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਵੇਸੁ ਪਲਟਿਆ ਸਾ ਧਨ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੋ ॥
ਆਵਹੁ ਮਿਲਹੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਸਿਮਰਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ॥

ਤਬ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਫਿਰ ਪੂਛਤੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰਾ ਸਚੇ ਪਤਿ ਸੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈਸੇ ਲਗਾ ਹੈ? ਤਬ ਵਹੁ ਕਹਤੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰਾ (ਵੇਸੁ) ਭੇਖ ਭਾਵ ਸੁਭਾਉ ਪਲਟਿਆ ਹੈ ਅਬ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸਚਾ ਸਿੰਗਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕਾ ਭੇਖ ਪਲਟਾ ਹੈ ਤਿਸ ਧਨ ਕਾ ਸਚਾ ਸਿੰਗਾਰ ਹੂਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਹੇਲੀਓ ਆਓ ਮਿਲੋ ਔਰ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਬਈਅਰਿ ਨਾਮਿ ਸੋੁਹਾਗਣੀ ਸਚੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੋ ॥
ਗਾਵਹੁ ਗੀਤੁ ਨ ਬਿਰਹੜਾ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੋ ॥੮॥੩॥

ਤਿਸ (ਬਈਅਰਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਨਾਮ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਚਾ ਪਤਿ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਾ ਗੀਤ ਗਾਵਹੁ ਜੋ ਫਿਰ (ਬਿਰਹੜਾ) ਬਿਛੋੜਾ ਨ ਹੋਇ॥੮॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਇਆ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੋਵਾ ॥
ਸਚੜਾ ਦੂਰਿ ਨ ਭਾਲੀਐ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੋਵਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਫਿਰ ਇਸ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਲੈ ਕੀਆ ਹੈ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸੋਈ (ਕੁਦਰਤਿ) ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਤਾ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਸਾਹਿਬ ਜਾਨੋਂ। ਅਰ ਸਚੇ ਕੋ ਦੂਰ ਨ ਦੇਖੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਿਸਚਜ ਕਰਕੇ ਪਹਿਚਾਨੋ॥

ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਹੁ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਹੁ ਜਿਨਿ ਏਹ ਰਚਨਾ ਰਾਚੀ ॥
ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਿੜ ਕਾਚੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ (ਰਾਚੀ) ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੂਰ ਨ ਜਾਣੋ ਕਿੰਤੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਪਹਿਚਾਨੋ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੈ ਤਉ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ (ਪਿੜ) ਬਾਜੀ ਕਚੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਥਾਪੀ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਵਖਾਣੋ ॥
ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਥਾਪਿ ਵਤਾਇਆ ਜਾਲੋੁ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਪਰਵਾਣੋ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਥਾਪਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹ ਕੇ ਵਖਿਆਨ ਕਰੈ । ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਕੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਪਰ (ਵਤਾਇਆ) ਫਿਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਹੈ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਅਧ ਪੰਧੈ ਹੈ ਸੰਸਾਰੋਵਾ ॥
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਸਚੜੈ ਲਿਖਿਆ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਪੁਰਬਿ ਵੀਚਾਰੋਵਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਉਠ ਚਲਣਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ (ਅਧ ਪੰਧੈ) ਅਧੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਹੈਂ॥ ਸਿਰੋਂ ਸਿਰੋਂ ਮੇਂ ਸਚੇ ਨੇ ਬੀਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਵਾ ਪੂਰਬ ਕੀਏ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੀਆ ਜੇਹਾ ਕੀਆ ਸੋ ਨਿਬਹੈ ਜੀਅ ਨਾਲੇ ॥
ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਨ ਭਾਲੇ ॥

ਇਸ ਸੇ ਜੈਸਾ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਦੁ ਨੁਸਾਰ ਜੈਸਾ ਈਸ਼ਰ ਨੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਭਤਾ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਦੂਸਰੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ (ਭਾਲੇ) ਖੋਜੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਰਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਧੰਧੈ ਬਾਧੀ ਕਰਿ ਹੁਕਮੁ ਛਡਾਵਣਹਾਰੋ ॥
ਅਜੁ ਕਲਿ ਕਰਦਿਆ ਕਾਲੁ ਬਿਆਪੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਵਿਕਾਰੋ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਧੰਧੋਂ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਛੋੜੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਸਭ ਸੇ (ਨਿਰਾਲਮੁ) ਅਲੱਗ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਅਨਪੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਇਸੇ ਛੁਡਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਕੋ ਆਜ ਕਾਲ ਕਰਤੇ ਕਾਲ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਮ ਮਾਰਗ ਪੰਥੁ ਨ ਸੁਝਈ ਉਝੜੁ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰੋਵਾ ॥
ਨਾ ਜਲੁ ਲੇਫ ਤੁਲਾਈਆ ਨਾ ਭੋਜਨ ਪਰਕਾਰੋਵਾ ॥

ਅਬ ਜੀਵ ਕੋ ਯਹਿ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤਾ ਕੇ ਮੈਨੇ ਐਸੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਅਤੀ ਅੰਧਕਾਰ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਰਾਹ ਮੇਂ ਨ ਜਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨ ਲੇਫ ਤੁਲਾਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਭੋਜਨ ਭਾਉ ਨ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਕਾਪੜੁ ਸੀਗਾਰੋ ॥
ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਊਭੌ ਨਾ ਦੀਸੈ ਘਰ ਬਾਰੋ ॥

ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਭੋਜਨ ਅਰ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਨ ਬਸਤ੍ਰ ਸਿੰਗਾਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਨ ਘਰ ਦ੍ਵਾਰ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਗਲ ਮੇਂ ਸੰਗਲ ਪੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਿਰ ਪਰ (ਊਭੌ) ਖੜਾ ਹੂਆ ਜਮਦੂਤ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਬ ਕੇ ਰਾਹੇ ਜੰਮਨਿ ਨਾਹੀ ਪਛੁਤਾਣੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰੋ ॥
ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਕੋ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਸਾਚਾ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੩॥

ਤਬ ਜੀਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਲੇ ਚਲੋ ਮੈਂ ਕਿਛ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਜਪ ਤਪ ਕਰੂੰ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਇਬਕੇ) ਅਬਕੇ (ਰਾਹੇ) ਬੀਜੇ ਹੁਏ ਨਹੀਂ ਜਮਤੇ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਉਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭਾਰ ਚੁਕਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੀਵ ਫਿਰ ਪਛਤਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿਰ ਪਰ ਲਜਾ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਵ ਲਜਜਾ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਰੋਵਹਿ ਰਵਹਿ ਸੁ ਜਾਣੀਅਹਿ ਮਿਲਿ ਰੋਵੈ ਗੁਣ ਸਾਰੇਵਾ ॥
ਰੋਵੈ ਮਾਇਆ ਮੁਠੜੀ ਧੰਧੜਾ ਰੋਵਣਹਾਰੇਵਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਰੋਨੇ ਵਾਲੇ ਵਹੀ ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਰਵਹਿ) ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਠਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਰੋਨੇ ਹਾਰੇ ਧੰਧਾ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਸਚਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੰਧਾ ਰੋਵੈ ਮੈਲੁ ਨ ਧੋਵੈ ਸੁਪਨੰਤਰੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥
ਜਿਉ ਬਾਜੀਗਰੁ ਭਰਮੈ ਭੂਲੈ ਝੂਠਿ ਮੁਠੀ ਅਹੰਕਾਰੋ ॥

ਧੰਧੋਂ ਕੋ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਉਸ ਮਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਫਸੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਝੂਠੇ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਬੁਧ ਵਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਠਗੀ ਹੁਈ ਰੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਮੇਂ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਯਕ ਰਚਨਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਣਹਾਰਾ ਆਪੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਰਾਖੇ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੪॥੪॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਪਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕਾ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਹੈ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਇਹੁ ਜਗੁ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰੋਵਾ ॥
ਸਚਾ ਘਰੁ ਸਚੜੈ ਸੇਵੀਐ ਸਚੁ ਖਰਾ ਸਚਿਆਰੋਵਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਇਆ ਹੈ ਉਠਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਯਹ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚਾ ਘਰ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਕਰ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜੀਉ (ਖਰਾ) ਅਤਿ ਸਚਿਆਰਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜਿ ਲਬਿ ਜਾਂ ਥਾਇ ਨ ਪਾਸੀ ਅਗੈ ਲਹੈ ਨ ਠਾਓ ॥
ਅੰਤਰਿ ਆਉ ਨ ਬੈਸਹੁ ਕਹੀਐ ਜਿਉ ਸੁੰਞੈ ਘਰਿ ਕਾਓ ॥

(ਜਾਂ) ਜੇਕਰ ਝੂਠੇ ਔ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਯਹਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਗਾ ਝੂਠਾ ਹੈ॥ ਤੌ ਅਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖਦਾਇਕ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਔ ਭਲੇ ਲੋਕੋਂ ਬੀਚ ਆਉ ਬੈਠ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ ਜੈਸੇ (ਸੁੰਞੇ) ਖਾਲੀ ਘਰ ਕਾ ਕਊਆ ਬਿਰਥਾ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹ ਭੀ ਜੈਸਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਵਡਾ ਵੇਛੋੜਾ ਬਿਨਸੈ ਜਗੁ ਸਬਾਏ ॥
ਲਬਿ ਧੰਧੈ ਮਾਇਆ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ਕਾਲੁ ਖੜਾ ਰੂਆਏ ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਵੱਡਾ ਬਿਛੋੜਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਨਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਧੰਧੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੇਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਕਾਲ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੂਆ (ਰੂਆਏ) ਕੂਕੇਂ ਮਾਰਤਾ ਭਾਵ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੮੨

ਬਾਬਾ ਆਵਹੁ ਭਾਈਹੋ ਗਲਿ ਮਿਲਹ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਦੇਹ ਆਸੀਸਾ ਹੇ ॥
ਬਾਬਾ ਸਚੜਾ ਮੇਲੁ ਨ ਚੁਕਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀਆ ਦੇਹ ਅਸੀਸਾ ਹੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹੇ ਬਾਬਾ ਆਓ ਗਲ ਮਿਲੀਐ ਔਰ ਗਲ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਸੀਸਾਂ ਦੀਜੀਏ ਕੈਸੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਐਸੇ ਕਹੋ ਸਚੇ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਜੋ ਮੇਲ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਸੇ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਨ ਹੋਇ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਰਹੋ। ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲਣਾ ਹੈ ਓਹੁ ਤੋ ਆਗੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਅਰਥਾਤ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੋ ਮੇਲ॥

ਆਸੀਸਾ ਦੇਵਹੋ ਭਗਤਿ ਕਰੇਵਹੋ ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੋ ॥
ਇਕਿ ਭੂਲੇ ਨਾਵਹੁ ਥੇਹਹੁ ਥਾਵਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਖੇਲੋ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਸਪਰ (ਆਸੀਸਾ) ਜੈਕਾਰੇ ਕਰਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਅਰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਥੇਹਹੁ) ਅਸਥਾਨ ਅਰ (ਥਾਵਹੁ) ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਮਾਰਗਿ ਨਹੀ ਜਾਣਾ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣਾ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸਾਚੈ ਵੇਸੇ ॥
ਸਾਜਨ ਸੈਣ ਮਿਲਹੁ ਸੰਜੋਗੀ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਖੋਲੇ ਫਾਸੇ ॥੨॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੈਂ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕਾ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸਚਾ ਹੀ ਭੇਖ ਹੈ। ਤਿਨੋਂ ਸਾਜਨੋਂ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਸੈਣ) ਸਾਥ ਮਿਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਾਬਾ ਨਾਂਗੜਾ ਆਇਆ ਜਗ ਮਹਿ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ॥
ਲਿਖਿਅੜਾ ਸਾਹਾ ਨਾ ਟਲੈ ਜੇਹੜਾ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਮਾਨਸਾਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਪੂਰਬ ਮੇਂ ਕਮਾਇਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਜੋ ਸਾਹਾ ਭਾਵ ਮਰਣੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਟਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਹਿ ਸਾਚੈ ਲਿਖਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖਿਆ ਜਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥
ਕਾਮਣਿਆਰੀ ਕਾਮਣ ਪਾਏ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਗਲਿ ਤਾਗਾ ॥

ਸਾਚੇ ਨੇ ਆਪ ਬੈਠ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਔ ਬਿਖ ਭਾਵ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਲਿਖਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਿਧਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਓਰ ਜੀਉ ਲਗਾ ਰਹਾ ਹੈ। ਇਸ (ਕਾਮਣਆਰੀ) ਜਾਦੂ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਜਾਦੂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਮੋਹ ਰੂਪ ਬਹੁਰੰਗੀ ਤਾਗਾ ਗਲੇ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਦੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜੀਉ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੋਛੀ ਮਤਿ ਭਇਆ ਮਨੁ ਹੋਛਾ ਗੁੜੁ ਸਾ ਮਖੀ ਖਾਇਆ ॥
ਨਾ ਮਰਜਾਦੁ ਆਇਆ ਕਲਿ ਭੀਤਰਿ ਨਾਂਗੋ ਬੰਧਿ ਚਲਾਇਆ ॥੩॥

(ਹੋਛੀ) ਹਲਕੀ ਭਾਵ ਤੁਛ ਬੁਧਿ ਕਰ ਕੇ ਮਨ ਭੀ ਹਲਕਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਖੇ ਰੂਪ ਗੁੜ ਨੇ ਸੋ ਜੀਵ ਮਖੀ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਖੀ ਗੁੜ ਖਾਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਆਗੇ ਉਸ ਮੇਂ ਪੈਰ ਫਸ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਜੀਵ ਬਿਖੇ ਭੋਗ ਕਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਭੋਗ ਹੀ ਉਸਕੋ ਭੋਗ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਕਲਪਨਾ ਮੈਂ ਜੀਉ (ਨਾ ਮਰਜਾਦੁ) ਨੰਗਾ ਜਨਮਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਫਿਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਬੰਧ ਕੇ ਤੋਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਬਾਬਾ ਰੋਵਹੁ ਜੇ ਕਿਸੈ ਰੋਵਣਾ ਜਾਨੀਅੜਾ ਬੰਧਿ ਪਠਾਇਆ ਹੈ ॥
ਲਿਖਿਅੜਾ ਲੇਖੁ ਨ ਮੇਟੀਐ ਦਰਿ ਹਾਕਾਰੜਾ ਆਇਆ ਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਰੋਨਾ ਹੈ ਸੋ ਰੋਵਹੁ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ (ਜਾਨੀਅੜਾ) ਪਿਆਰਾ ਜੀਵ ਥਾ ਸੋ ਬਾਂਧ ਕਰਕੇ ਤੋਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਦਰ ਕਾ ਬੁਲਾਵਾ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਾਕਾਰਾ ਆਇਆ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ ਰੁੰਨੇ ਰੋਵਣਹਾਰੇ ॥
ਪੁਤ ਭਾਈ ਭਾਤੀਜੇ ਰੋਵਹਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਮਾਲਕ ਕੋ ਅਛਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਬ ਬੁਲਾਵਾ ਆਇਆ ਹੈ ਰੋਨੇ ਹਾਰੇ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੌਨ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਬੇਟੇ ਭਾਈ ਭਤੀਜੇ ਔਰ ਜੋ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਰੋਵੈ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੇ ਕੋ ਮਰੈ ਨ ਮੁਇਆ ਨਾਲੇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਜਾਣ ਸਿਜਾਣਾ ਰੋਵਹਿ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥੪॥੫॥

ਮਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਰੋ ਕਰਕੇ ਚੁਪ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੇ ਤਬ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ (ਸਮਾਲੇ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸਿਆਣਾ ਜਾਣੋ॥੪॥੫॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ਮਹਲਾ ਤੀਜਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਚੜਾ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਾਰਜੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥
ਸਾ ਧਨ ਰੰਡ ਨ ਕਬਹੂ ਬੈਸਈ ਨਾ ਕਦੇ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥

ਤਿਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਸਾਲਾਹੀਐ) ਸਭਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਭ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਕੇ (ਜੋਗ) ਲਾਇਕ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਕਬੀ ਰੰਡੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਉਸਕੋ ਕਭੀ ਸੋਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਕਦੇ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ਅਨਦਿਨੁ ਰਸ ਭੋਗ ਸਾ ਧਨ ਮਹਲਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਿਉ ਜਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਬੋਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਸੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਧਨੀ ਕੇ ਮਹਲ ਮੇਂ (ਸਮਾਣੀ) ਬੈਠੀ ਹੂਈ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੋਗ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥ ਐਸੀ ਜੋ (ਧਨ) ਜਗਜਾਸੁ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸਨੇ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਣਵੰਤੀਆ ਗੁਣ ਸਾਰਹਿ ਅਪਣੇ ਕੰਤ ਸਮਾਲਹਿ ਨਾ ਕਦੇ ਲਗੈ ਵਿਜੋਗੋ ॥
ਸਚੜਾ ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗੋ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹੋ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਹਿ) ਸੰਮਾਲਤੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਕੰਤ ਕੋ ਸਿਮਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਜੋਗ ਕਾ ਦੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਜੋ ਸਚਾ ਪਤੀ ਸਭ ਕਿਛ ਕਰਨੇ ਲਾਇਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਸਚੜਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥
ਸਾ ਧਨ ਪ੍ਰਿਅ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਐਸਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਬ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ਸੋ ਧਨ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਾਤੀ ਹੂਈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥
ਕਾਮਣਿ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਅੰਤਰਿ ਭਿੰਨੀ ਮਿਲਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ॥

ਰਿਦੇ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਫਿਰ ਸਭ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕਾਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾਮਨੀ ਕੋ (ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਇਛਾ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭਿੰਨੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਬਦ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਜੋਬਨਿ ਮਾਤੀ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਏ ॥
ਸਚੜਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਈ ਹੂਈ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕਰ ਰਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਪਜਾਰੇ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨੀ ਆਪਣਾ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨ ਪੂਛਉ ਸੰਤਾ ਜਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੩

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਪਿਰੁ ਸਚੜਾ ਮਿਲੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਮੈਂ ਪੂਛੂੰ ਆਪਾ ਭਾਉ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤੌਂ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਉ ਹੀ ਸਚਾ ਮਿਲ ਜਾਇਗਾ॥

ਪਿਰੁ ਸਚਾ ਮਿਲੈ ਆਏ ਸਾਚੁ ਕਮਾਏ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਧਨ ਰਾਤੀ ॥
ਕਦੇ ਨ ਰਾਂਡ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ॥

ਇਸ ਭਾਉਨਾ ਸੇ ਜਿਸ ਧਨ ਕੋ (ਸਚਾ) ਪਜਾਰਾ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਧਨ ਮਸਤ ਹੂਈ ਸਚੇ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਉਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਖੰਡੀ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ ਐਸੀ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਬੀ ਰੰਡੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ਵੇਖੁ ਹਦੂਰੇ ਰੰਗੁ ਮਾਣੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਜਿਨੀ ਆਪਣਾ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹਉ ਤਿਨ ਪੂਛਉ ਸੰਤਾ ਜਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਪਤੀ ਸਭ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਹਦੂਰੇ) ਨਿਕਟ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪੂਛਤੀ ਹੂੰ॥੩॥

ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਭੀ ਮਿਲਹ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗਹ ਸਾਚੇ ਪਾਏ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਅਵਗੁਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਗੇ ਤੌ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਬਿਛੜੀ ਹੂਈ ਮਿਲ ਸਕਤੀ ਹੈ। ਸਤਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਿਆਲੁ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਔਗਨੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਉਗੁਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਗਵਾਏ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਰਾਤੀ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਉਮੈ ਗਈ ਭਰਾਤੀ ॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਬਦ ਸੇ ਜਲਾ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸਚੀ ਹੋ ਕਰ ਫਿਰ ਸਚੇ ਸੇ (ਰਾਤੀ) ਰਹਤੀ ਹੈ। ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਭੀ ਮਿਲਹ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗਹ ਸਾਚੇ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਨਿਤਜ ਸੁਖ ਕਾ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਉ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭੀ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੁਣਿਅਹੁ ਕੰਤ ਮਹੇਲੀਹੋ ਪਿਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਅਵਗਣਵੰਤੀ ਪਿਰੁ ਨ ਜਾਣਈ ਮੁਠੀ ਰੋਵੈ ਕੰਤ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਕੰਤ ਕੀ (ਮਹੇਲੀਹੋ) ਇਸਤ੍ਰੀਹੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਅਉਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਔ ਕੰਤ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਹੂਈ ਰੋਤੀ ਹੈ॥

ਰੋਵੈ ਕੰਤ ਸੰਮਾਲਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ਨਾ ਪਿਰੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਸਾਚੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਪਤੀ ਨ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨ ਕਬੀ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸਾਰਿ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬਿਰਹ ਮੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗਜ ਮਯ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਜਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਅਪਣਾ ਪਿਰੁ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰੇ ॥
ਸੁਣਿਅਹੁ ਕੰਤ ਮਹੇਲੀਹੋ ਪਿਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਕਰਮ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਪਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਝੂਠ ਨੇ ਠਗੀ ਹੈ। ਹੇ ਕੰਤ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਭਾਵ ਹੇ ਜਗਿਆਸੂਓ ਸੁਨੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰ ਤੁਮ ਪਤੀ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਆਪਿ ਉਪਾਇਓਨੁ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਖੁਆਇਅਨੁ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥

ਇਹ ਜੋ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸਭ ਜਗ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ (ਖੁਆਇਅਨੁ) ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ਵਧਹਿ ਬਿਕਾਰਾ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਮੂਠੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਪਿਰੁ ਨ ਪਾਇਓ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ਰੋਵੈ ਅਵਗੁਣਿਆਰੀ ਝੂਠੀ ॥

ਵਾਰ ਵਾਰ ਮਰਤੇ ਔ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰ ਬਢਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਮੂਠੀ) ਠਗੀ ਹੂਈ ਰੋਵੈ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਅਉਗਣਹਾਰੀ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਖੋਇਆ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਕਿਸ ਨੋ ਰੋਈਐ ਰੋਵੈ ਕੰਤੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਆਪਿ ਉਪਾਇਓਨੁ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥੨॥

ਹਮਰਾ ਤੋ ਪਤੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤੌ ਹਮ ਕਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੋਵੈਂ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਆਪ ਉਪਜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੰਤ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣ ਜਾਣ ਭਾਵ ਜੰਮਣਾ ਮਰਣਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਪਿਰੁ ਸਚਾ ਸਦ ਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ॥
ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਧਨ ਇਆਣੀਆ ਰੰਡ ਬੈਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਸੋ ਸਚਾ ਪਤੀ ਤੋ ਨਿਤਜ ਸਚਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ (ਇਆਣੀਆ) ਮੂਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੂਲੀਆਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈਂ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਰੰਡੀਆਂ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਵਿਜੋਗ ਵਾਲੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ॥

ਰੰਡ ਬੈਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਆਵ ਘਟੈ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਰੰਡ ਬੈਠੀ ਹੈ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਮੋਹ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਉਤੀ ਹੈ ਔ ਆਯੂ ਘਟਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਉਨ ਕਾ ਸਰੀਰ (ਛੀਜੈ) ਖੀਣ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਸੀ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਆਇਆ ਭਾਵ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਇਗਾ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਸੂਝੈ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਲੂਝੈ ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ (ਲਬਿ) ਲਾਲਚ ਔ ਲੋਭ ਮੇਂ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤਿ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ ਜਮ ਕੇ ਡੰਡ ਕਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਪਿਰੁ ਸਾਚਾ ਸਦ ਹੀ ਸਾਚਾ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ॥੩॥

ਸੋ ਪਤੀ ਪੀਛੇ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਅਬ ਭੀ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਨ ਓਹ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ (ਜਾਏ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਿ ਰੋਵਹਿ ਪਿਰਹਿ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਅੰਧੀ ਨਾ ਜਾਣੈ ਪਿਰੁ ਨਾਲੇ ॥

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੀ ਅੰਧੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੂਈ ਰੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਯਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਚਾ ਪਿਰੁ ਮਿਲੈ ਅੰਤਰਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਚਾ ਪਤੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਅੰਤਰਿ ਸਮਾਲੇ ਸਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਮਨਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਦੂਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪਤੀ ਕੋ ਸਦਾ ਅੰਦਰ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਨਾਲ ਹੈ ਔ ਮਨਮੁਖਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਜਾਨਜਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਰੁਲੈ ਰੁਲਾਇਆ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਖਸਮੁ ਨ ਜਾਤਾ ਹਦੂਰੇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਯਹ ਸਰੀਰ ਮੌਤ ਕੋ ਰੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਰੁਲਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੪

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਪਿਰੁ ਅੰਤਰਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਨਿਤਯ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਿਲਾਈ ਹੁਈ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਰੋਵਹਿ ਪਿਰਹਿ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਅੰਧੀ ਨ ਜਾਣੈ ਪਿਰੁ ਹੈ ਨਾਲੇ ॥੪॥੨॥

ਏਕ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੈ ਸੋ ਰੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਅਗਯਾਨਨ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਪਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੨

ਵਡਹੰਸੁ ਮਃ ੩ ॥

ਰੋਵਹਿ ਪਿਰਹਿ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਮੈ ਪਿਰੁ ਸਚੜਾ ਹੈ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਜਿਨੀ ਚਲਣੁ ਸਹੀ ਜਾਣਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਜੋ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਹੈ ਸੋ ਰੋਤੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਤੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਰੁਦਨ ਕਰੂੰ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲਨਾ ਸਚ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਨਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸਬਦੇ ਕਾਲੁ ਮਾਰਿ ਸਚੁ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨ ਹੋਇਆ ॥

ਜੋ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਤਗੁਰ ਸਾਥ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਕਾਲ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸਚ ਕੋ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਆਵਾਗਵਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਰੋਵਹਿ ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀਆ ਮੈ ਪਿਰੁ ਸਚੜਾ ਹੈ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੋ ਜਬ ਵਹੁ ਸੁਭ (ਨਦਰਿ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਪਤੀ ਸੇ ਵਿਛੜੀ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਤੀ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਤੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਰੁਦਨ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਦੂ ਊਚਾ ਹੈ ਕਿਵ ਮਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਤਾਂ ਸਹਜਿ ਮਿਲੀ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸਮਰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੂੰ। ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲੀ ਹੂੰ ਤਬ ਸਾਚੇ ਸੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਮਿਲੀ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਉਰ ਧਾਰੇ ਨੇਹੁ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਿਰੁ ਦਿਸੈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਕਚਾ ਚੋਲਾ ਤਿਤੁ ਪੈਧੈ ਪਗੁ ਖਿਸੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਤਯ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਉ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਯਾਰਾ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਭਾਵ ਮੋਹ ਰੂਪ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਚਾ

ਚੋਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਚੋਲੇ ਪਹਿਨਣੇ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਮੋਹ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਬੁਧਿ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਖਿਸਕ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸੋ ਸਚਾ ਚੋਲਾ ਤਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਦੂ ਊਚਾ ਹੈ ਕਿਉ ਮਿਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਚੋਲੇ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਜੀਉ (ਤਿਖਾ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਹਿਬ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੂੰ॥੨॥

ਮੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹੋਰ ਭੂਲੀ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ॥
ਮੈ ਸਦਾ ਰਾਵੇ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸਚੜੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਮੈਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਔਗਣਿਆਰ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੂਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਚੇ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਸੇ (ਮੈਂ) ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਸਦੀਵਕਾਲ ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਨਾਰੇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਗਇਆ ਦੁਸਮਨੁ ਦੂਖੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮਕਰ ਰਤੀ ਹੁਈ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੀ ਹੈ ਐਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਮਸਤ ਹੁਈ ਹੈ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਾਇਆ) ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਥਾ ਸੋ ਚਲਾ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਕੰਉ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਤਾਂ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਮੈ ਪਿਰੁ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਹੋਰ ਭੂਲੀ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਤਨ ਮਨ ਦੇ ਦੀਜੀਏ ਤਬ (ਮਨੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਿਕ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਮੈਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੜੈ ਆਪਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੋ ॥
ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਆਪਿ ਮਿਲੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਪਿਆਰੋ ॥

ਸਚੇ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਇ ਪਿਆਰੋ ਸਹਜਿ ਵਾਪਾਰੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰੇ ॥
ਧਨੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਚਿਆਰੋ ॥

ਜਬ ਆਪ ਪਿਆਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਾਪਾਰ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਗਤ ਮੇਂ ਜਿਸਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਉਨਾ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ (ਸਚਿਆਰੋ) ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਪਿਆਰੋ ॥
ਸਚੜੈ ਆਪਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੋ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੈ। ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਆਪ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭੈਦਾਇਕ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਵਡਹੰਸੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਜਜਰੀ ਹੈ ਇਸ ਨੋ ਜਰੁ ਪਹੁਚੈ ਆਏ ॥
ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੋਰੁ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ (ਜਜਰੀ) ਪੁਰਾਨਾ ਵਾ ਫੂਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਕੋ (ਜਰੁ) ਬੁਢੇਪਾ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਵਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਐਥੈ ਕਮਾਵੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖਿ ਹੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਹੋਰ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਇਹਾਂ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਦੇਹਾਂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਖੋਈ ਹੈ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰੁ ਨਾ ਤਿਥੈ ਭੈਣ ਨ ਭਾਈ ॥
ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਜਜਰੀ ਹੈ ਇਸ ਨੋ ਜਰੁ ਪਹੁਚੈ ਆਈ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਨ ਭਾਈ ਹੈ ਨ ਭੈਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਘੋਰ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਜਮ ਪੁਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਇਹ ਸਰੀਰ (ਜਜਰੀ) ਪੁਰਾਨਾ ਵਾ ਫੂਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਛਿਣਭੰਗਰ ਹੈ ਇਸਕੋ ਜਰਾ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥੧॥

ਕਾਇਆ ਕੰਚਨੁ ਤਾਂ ਥੀਐ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੫

ਭ੍ਰਮੁ ਮਾਇਆ ਵਿਚਹੁ ਕਟੀਐ ਸਚੜੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸਕੋ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਇ ਤਬ ਯਹ ਦੇਹੀ ਕੰਚਨਵਤ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਵਾ ਉਤਮ ਵਾ ਸੁਧ (ਥੀਐ) ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਭ੍ਰਮ ਇਸਕੇ ਅੰਤਸਰਣ ਸੇ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਵਿਚਹੁ ਹੰਉਮੈ ਜਾਏ ॥

ਤਬ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਕਰ ਔ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਸੇ (ਸਮਾਏ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਤਬ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਪੁਰਖੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਨ ਕੈ ਹੰਉ ਲਾਗਉ ਪਾਏ ॥
ਕਾਂਇਆ ਕੰਚਨੁ ਤਾਂ ਥੀਐ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇ ਲਗਾ ਹੂੰ॥ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੇ ਤਾਂ ਦੇਹ ਕੰਚਨ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਵਾ ਉਤਮ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀਐ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਏ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀਆ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਨਿ ਆਗੈ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਝਾਇ ਦੇ ਤਬ ਸੋ ਸਚਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਕਰੀਐ॥ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕਿਆ ਮੁਖ ਦਿਖਲਾਵੇਂਗੀ ਭਾਵ ਸਰਮਿੰਦੀ ਹੋਵੈਂਗੀ॥

ਕਿਆ ਦੇਨਿ ਮੁਹੁ ਜਾਏ ਅਵਗੁਣਿ ਪਛੁਤਾਏ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਏ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੀਆ ਸੇ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲਾ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜਾ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਮੁਖ ਦੇਵੇਂ ਭਾਵ ਸਨਮੁਖ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈਂਗੀਆਂ ਅਪਨੇ ਕਮਾਏ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਪਾਵੈਂਗੀ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਰੰਗ (ਚਲੂਲਾ) ਸਘਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਅੰਕ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝਈ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਹੀਐ ਜਾਏ ॥
ਸੋ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀਐ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਏ ॥੩॥

ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਉਸੀ ਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਸਮਝ ਦੇਵੇ ਤਉ ਸੋ ਜੋ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਜਿਨੀ ਸਚੜਾ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿਆ ਹੰਉ ਤਿਨ ਲਾਗਉ ਪਾਏ ॥
ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਨਿਰਮਲੇ ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਮਲੁ ਸਭ ਜਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸਲਾਹਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਔ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਭ ਮੈਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਮਲੁ ਸਭ ਜਾਏ ਸਚੈ ਸਰਿ ਨਾਏ ਸਚੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਏ ॥

ਜੋ (ਸਚੈ ਸਰਿ) ਸਾਧਸੰਗਤ ਮੇਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਔ ਮਨ ਔ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਅਵਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੂਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੜਾ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਹੰਉ ਤਿਨ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਏ ॥੪॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਤੀ ਹੂੰ॥

ਵਡਹੰਸ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪

ਲਲਾਂ ਬਹਲੀਮਾ ਕੀ ਧੁਨਿ ਗਾਵਣੀ

ਲਲਾ ਔਰ ਬਹਿਲੀਮਾ[੧] ਦੋ ਪਹਾੜੀਏ ਰਾਜੇ ਥੇ ਲਲਾ ਕੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਕਾਲ ਪੜਾ ਤਬ ਬਹਿਲੀਮਾ ਕੋ ਛਠਾ ਹਿਸਾ ਦੇਨਾ ਕਹ ਕਰਕੇ ਲਲਾ ਨੇ ਨਹਿਰ ਕਾ ਪਾਣੀ ਲੀਆ। ਕਾਲ ਬੀਤਨੇ ਪਰ ਰਾਜਾ ਲਲਾ ਨੇ ਵਹੁ ਹਿਸਾ ਨਾਂ ਦੀਆ ਇਸ ਪਰ ਘੋਰ ਜੁਧ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੀ ਵਾਰ ਢਾਢੀਓਂ ਨੇ ਗਾਈ। ਜਿਸ ਧੁਨਿ ਸੇ ਗਾਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਭੀ ਗਾਉਨੀ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਵਡ ਹੰਸ ਹੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਸਚੁ ਸੰਗ੍ਰਹਹਿ ਸਦ ਸਚਿ ਰਹਹਿ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦਜ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵਡਹੰਸ) ਪਰਮ ਬਬੇਕੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹ ਬਿਖਿਆ ਕੋ ਤਿਆਗ ਸਚ ਹੀ ਕਾ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਹੀ ਮੇਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਪਰਾਇਣ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਨਦਰਿ ਕੀਤੀ ਕਰਤਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਹਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਸੋ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮੁਰਾਰੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਾਖੰਡੀਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਪੀਛੇ ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਪਖੰਡੀਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਪਾਖੰਡੀਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਪੀਛੇ ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਪਖੰਡੀਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਜਾਨਿਆ ਵਡ ਹੰਸੁ ਹੈ ਤਾ ਮੈ ਕੀਆ ਸੰਗੁ ॥
ਜੇ ਜਾਣਾ ਬਗੁ ਬਪੁੜਾ ਤ ਜਨਮਿ ਨ ਦੇਦੀ ਅੰਗੁ ॥੨॥

ਮੈਨੇ ਤੋ ਇਹ ਸਮਝਾ ਥਾ ਕਿ ਇਹ ਬਡਾ ਬਬੇਕੀ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਸੰਗ ਕੀਆ ਥਾ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਇਹ (ਬਪੁੜਾ) ਕੰਗਾਲ ਬਗਲਾ ਭਾਵ ਪਾਖੰਡੀ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਕਭੀ ਭੀ ਅਪਨਾ (ਅੰਗੁ) ਹਿਰਦਜ ਤਿਸ ਕੋ ਨ ਦੇਤਾ ਵਾ ਮੈਨੇ ਇਸ (ਅੰਗੁ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਡਾ ਹੰਸ ਭਾਵ ਅਤੀ ਚੰਗਾ ਜਾਨਾ ਥਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਇਸ ਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਥਾ ਭਾਵ ਇਸਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਥਾ ਜੌ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰਾ ਬਕ ਵਤ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਤਬ ਮੈਂ ਹਿਰਦਾ ਕਭੀ ਜਨਮ ਸੇ ਨ ਦੇਤਾ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹੰਸਾ ਵੇਖਿ ਤਰੰਦਿਆ ਬਗਾਂ ਭਿ ਆਯਾ ਚਾਉ ॥

---

[੧] ਤਿਸਕੀ ਪਉੜੀ ਇਹ ਹੈ। ਕਾਲ ਲਲਾ ਦੇ ਦੇਸ ਦਾ ਖੋਇਆ ਬਹਲੀਮਾ॥ ਹਿਸਾ ਛਟਾ ਮਨਾਇ ਕੇ ਜਲ ਨੈਹਰੋਂ ਦੀਮਾ॥ ਫਿਰਾਹੂਨ ਹੋਇ ਲਲਾ ਨੇ ਰਣ ਮੰਡਿਆ ਧੀਮਾ। ਭੇੜ ਦੁਹੰ ਦਿਸ ਮਚਿਆ ਸਟ ਪਈ ਅਥੀਮਾ। ਸਿਰ ਧੜ ਡਿਗੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜਿਉ ਵਾਹਣ ਢੀਮਾ।ਦੇਖ ਮਾਰੇ ਲਲਾ ਬਹਲਾਮ ਨੇ ਰਣ ਮੇਂ ਬਰਸੀਮਾ॥ ਇਸ ਛੇ ਤੁਕੀ ਪਉੜੀ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਛੇ ਤੁਕੀ ਪਉੜੀ ਮੇਲੀ। 'ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੁ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ।'' ਇਤਿਆਦਿ॥

ਡੁਬਿ ਮੁਏ ਬਗ ਬਪੁੜੇ ਸਿਰੁ ਤਲਿ ਉਪਰਿ ਪਾਉ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਰੂਪੀ ਹੰਸੋਂ ਕੋ ਤਰਤੇ ਹੂਏ ਦੇਖ ਕਰ ਕੇ ਦੰਭੀ ਰੂਪ ਬਗਲੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਰਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੂਆ ਕਿ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਭੀ ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਦੰਭੀ ਬਪਰੇ ਨਰਕ ਮੇਂ ਵਾ ਗਰਭ ਮੇਂ ਡੁਬ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਸਿਰ ਤਲੇ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਔ ਪੈਰ ਊਪਰ ਹੋਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਕਹੇ ਬਚਨ ਕਮਾਉਨੇ ਸੇ ਸੰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪਿ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਕਾਰਣ) ਮਾਯਾ ਮਹਤਤ੍ਵਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਥੀਆ ॥

ਤੂ ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ ਸਭਨਾਹਾ ਜੀਆ ॥

ਸਭਿ ਆਖਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿਨਿ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਦੀਆ ॥੧॥

ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੁਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤੂਹੀ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਂਗੇ ਦਾਨ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਮੁਖ ਮੇਂ ਦੀਆ ਭਾਵ ਜਪਾਇਆ ਹੈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਤਿਸ ਕੋ ਧੰਨ ਧੰਨ (ਆਖਹੁ) ਆਖਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੫੮੬

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ਹੈ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਥੈ ਭਉ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ॥

ਦੁਸਮਨੁ ਦੁਖੁ ਤਿਸ ਨੋ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਤਨੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਯ ਮੇਂ ਹੈਂ ਇਕ ਸੋਈ ਹਰਿਜੀਉ ਨਿਰਭਉ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਬਸਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤਿਸ ਮਨ ਮੇਂ ਕਭੀ ਭੀ ਭਯ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਸਮਨ ਔ ਦੁਖ ਕਛੁ ਭੀ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਪੋਹਿ) ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿਆ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਹੀ ਪਤਿ ਰਖਸੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਸੋਇ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਯਹ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਹਾ ਰਖੇਗਾ ਔਰ ਸੋਈ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇਗਾ॥੧॥ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਨਿਤਯ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਕਿ ਸਜਣ ਚਲੇ ਇਕਿ ਚਲਿ ਗਏ ਰਹਦੇ ਭੀ ਫੁਨਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸੇ ਆਇ ਗਏ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਏਕ ਸਾਜਨ ਚਲੇ ਭਾਵ ਚਲਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਪਹਿਲੇ ਚਲ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਾ ਹੈ ਔ ਆਇ ਕਰਕੇ ਪਛਤਾਉਤੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਿ ਹਮਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਤੋ ਪਾਯਾ ਪਰੰਤੂ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਸੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਭੀ ਸਚੇ ਸੇ ਵਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਹਿ) ਆਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਸੁ ਮਿਲੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸਜਣੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥
ਤਿਸੁ ਮਿਲੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮੈ ਜਿਨਿ ਹੰਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰੀ ॥
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਸਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਜਣ ਕੋ ਮਿਲੀਐ ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਮਾਰ ਦਈ ਔ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲੀਐ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਧੰਨ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ (ਕਾਰੀ) ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ॥

ਨਿਤ ਜਪਿਅਹੁ ਸੰਤਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਭਉਜਲ ਬਿਖੁ ਤਾਰੀ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਗੁਰ ਵਿਟੜਿਅਹੁ ਹੰਉ ਸਦ ਵਾਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਨਿਤ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਹੁ ਜੋ ਬਿਖ ਰੂਪ (ਭਉਜਲੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ (ਤਾਰੀ) ਤਾਰਨੇਹਾਰਾ ਵਾ ਨਉਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥ਜਿਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਸੁਖੀ ਹੂੰ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥
ਐਥੈ ਮਿਲਨਿ ਵਡਿਆਈਆ ਦਰਗਹ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਉ ਸਾਥ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਇਹਾਂ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਬਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਸਚੁ ਪੈਨਣੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥
ਸਚੀ ਸੰਗਤਿ ਸਚਿ ਮਿਲੈ ਸਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਔ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨਕਾ ਸਚਾ ਹੀ ਪੈਨਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹਰਨਾ ਤਿਨਕਾ ਸਫਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕਰਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਹਰਨਾ) ਨਾਮ ਕਾ ਸੁਣਨਾ ਔ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਸਰਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਸਚੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਮੇਂ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰ ਮਿਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਹਰਖੁ ਸਦਾ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੈ ਕਰਤਾਰੁ ॥੧॥

ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋ ਸਚੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਸਚਿਆਰ ਹੋਂਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹੋਰ ਵਿਡਾਣੀ ਚਾਕਰੀ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਾਸੁ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛੋਡਿ ਬਿਖੁ ਲਗੇ ਬਿਖੁ ਖਟਣਾ ਬਿਖੁ ਰਾਸਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਭੋਗ ਮੋਖਛ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੇਵੋਂ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵਨੇ ਪਰ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ (ਵਾਸੁ) ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਛੋਡ ਬਿਖ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਖ ਤੁਲਜ ਦੁਖਦਾਇਕ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖ ਹੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਵਾਸਨਾ ਸਰਧਾ ਹੈ ਬਿਖ ਹੀ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਖਾਣਾ ਬਿਖੁ ਪੈਨਣਾ ਬਿਖੁ ਕੇ ਮੁਖਿ ਗਿਰਾਸ ॥
ਐਥੈ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਣਾ ਮੁਇਆ ਨਰਕਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਤਥਾ ਪੈਨਣਾ ਬਿਖ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਗ੍ਰਾਸ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਬਿਖਿਓਂ ਕਾ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਮਾਉਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਰ ਕਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਈਹਾਂ ਭੀ ਦੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਹਿ ਮੈਲੈ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਕਾਮ ਕਰੋਧਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਉ ਛੋਡਿਆ ਮਨਹਠਿ ਕੰਮੁ ਨ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਉਨਕੋ ਬਿਨਾਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ। ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਜ ਤਿਆਗਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਕਾਮ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਕੋ ਨ ਸੁਣੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੨॥

ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਬਧੇ ਹੁਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਉਸ ਕੀ ਕੋਈ ਭੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਮੰਨਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੂਰਬ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਉ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਹੁਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਸਾਧ ਜਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਜਹੁ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਜਿਨਿ ਜਗੰਨਾਥੁ ਜਗਦੀਸੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਜਿਸਨੇ ਜਗਦੀਸ਼੍ਵਰ ਜਗੰਨਾਥ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੂਜੋ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਹੁ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਪੰਥੁ ਬਤਾਇਆ ॥
ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਭ ਪਗੀ ਪਵਹੁ ਜਿਨਿ ਮੋਹ ਅੰਧੇਰੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਸੋ ਸਤਗੁਰੁ ਕਹਹੁ ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਲਹਾਇਆ ॥੩॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਕੇ ਉਘੜਨੇ ਮੀਟਨੇ ਮੈਂ ਦੇਖਤੇ ਰਹੋ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਬਤਲਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਪਰ ਸਭ ਕੋਈ ਪੜੋ। ਜਿਸਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ (ਲਹਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੋ॥੩॥

ਪਾਖੰਡੀ ਭੇਖੀਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਭੁਖ ਗਈ ਭੇਖੀ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੭

ਦੁਖਿ ਲਗੈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰੈ ਅਗੈ ਦੂਣੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੀ ਭੂਖ ਜਾਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਭੇਖੀ ਦੁਖ ਲਗੇ ਹੁਏ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਉਨਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਦੂਣੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲੈਗੀ॥

ਅੰਦਰਿ ਸਹਜੁ ਨ ਆਇਓ ਸਹਜੇ ਹੀ ਲੈ ਖਾਇ ॥
ਮਨਹਠਿ ਜਿਸ ਤੇ ਮੰਗਣਾ ਲੈਣਾ ਦੁਖੁ ਮਨਾਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਦਰ ਯਹ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ (ਸਹਜੇ ਹੀ) ਬਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਭਿਖਯਾ ਲੇ ਕਰ ਪਾਵੋ॥ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿਖਯਾ ਲੇਵੇ ਮਨ ਹਠ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਸੇ ਮਾਂਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ (ਦੁਖੁ ਮਨਾਇ) ਦੁਖ ਜਣਾਇ ਕਰ ਭਿਖਯਾ ਲੈਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਦਾਤਾ ਕੋ ਦੁਖੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਭੇਖੈ ਥਾਵਹੁ ਗਿਰਹੋ ਭਲਾ ਜਿਥਹੁ ਕੋ ਵਰਸਾਇ ॥
ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਤਿਨਾ ਸੋਝੀ ਪਈ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਐਸੇ ਭੇਖ ਸੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਹੀ ਅਛਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਕੋਈ (ਵਰਸਾਇ) ਕੁਛ ਪਾਇ ਲਵੈ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋਝ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣਾ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵਹਿ ਸੇ ਭਲੇ ਜਿਨ ਕੀ ਪਤਿ ਪਾਵਹਿ ਥਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਬ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰਿਤਿਸਠਾ ਕੋ ਹਰਿ (ਪਾਵਹਿ ਥਾਇ) ਸਫਲ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥
ਚਿੰਤਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਚਿੰਤਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ (ਅਚਿੰਤ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਤੀਰਥੁ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥
ਮੈਲੁ ਗਈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਜੋ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਮਨ ਸੁਧ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਜਣ ਮਿਲੇ ਸਜਣਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਘਰ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ (ਸਜਣ) ਜਗਜਾਸੂ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਜਨ ਸੇ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਹੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਪਰਚਾ ਪਾਇਆ) ਅਭਿਆਸ ਮੈਂ ਮਨ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋਤੀ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡਈ ਲੈ ਜਾਸੀ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਪਾਖੰਡ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਬਿਗਾੜ ਕਰਕੇ ਲੇ ਜਾਇਗਾ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਾਲ ਤੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਤੁ ਜਾਇ ਬਹਹੁ ਸਤਸੰਗਤੀ ਜਿਥੈ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਿਲੋਈਐ ॥
ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਤਤੁ ਨ ਖੋਈਐ ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਬੈਠੋ ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਕਰ ਸੇ ਨਾਮ ਹੀ (ਬਿਲੋਈਐ) ਰਿੜਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਚਾਰੀਤਾ ਹੈ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਲੇਤੇ ਰਹੋ ਹਰਿ ਤਤ੍ਵ ਰੂਪ ਗਵਾਚੇਗਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਸਹਜੇ ਰਿੜਕਨੇ ਕਰ ਮਖਣ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਬਿਗੜਤਾ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਅਰ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਜਪਿਅਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਢੋਈਐ ॥
ਸੋ ਪਾਏ ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖੋਈਐ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੰਉ ਸਭਿ ਨਮਸਕਾਰੁ ਕਰਹੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਗਾਲ ਗਲੋਈਐ ॥੪॥

ਨਿਤ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰੋ ਤਬ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ (ਢੋਈਐ) ਆਸਰਾ ਵਾ ਆਦਰ ਮਿਲੇਗਾ॥ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਦੋਂ (ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਾਤ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ (ਗਾਲ) ਬਾਰਤਾ (ਗਲੋਈਐ) ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਜਣ ਮਿਲੇ ਸਜਣਾ ਜਿਨ ਸਤਗੁਰ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਸਚੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਵਹੀ ਸਜਣ ਜਗਜਾਸੂ ਸਜਣ ਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪਜਾਰ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਤਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਜਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਿ ॥
ਏਹਿ ਸਜਣ ਮਿਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਜਿ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਅਪਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਮੰਨ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਮਾਨ ਗਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਸਾਜਨ ਜੋ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਈਆ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਛੁੜੈ ਜਿਨਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਅਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਨਕਾ ਦੂਸਰੇ ਭਾਉ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਹੈ ਐਸੇ ਬਿਛੜੇ ਕਾ ਕਿਆ ਬਿਛੜਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਤਿਨਤੇ ਬਿਛੜਨਾ ਚਾਹੀਏ। ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਨਾਂ ਕਰੇ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੇਤੀ ਦੋਸਤੀ ਥੋੜੜਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥
ਇਸੁ ਪਰੀਤੀ ਤੁਟਦੀ ਵਿਲਮੁ ਨ ਹੋਵਈ ਇਤੁ ਦੋਸਤੀ ਚਲਨਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਥੋੜੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੀ ਮਤਲਬ ਕੀ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕੇ ਤੂਟਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਸ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਮੇਂ ਬਿਕਾਰ ਹੀ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਸਚੇ ਕਾ ਭਉ ਨਾਹੀ ਨਾਮਿ ਨ ਕਰਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ ਜਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਕਰਤਾਰਿ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰ ਸਚੇ ਕਾ ਭਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਫਲ ਦੇ ਕਰ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਕਿਆ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਣੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਕਿ ਸਦਾ ਇਕਤੈ ਰੰਗਿ ਰਹਹਿ ਤਿਨ ਕੈ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪੀ ਤਿਨ ਕਉ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਏਕ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਏਕ ਰੰਗ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤਿਨਕੀ ਭੇਟਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਨਿਉਂ ਨਿਉਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖੀਐ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੀਏ ਸਦਾ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਤਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਸਭ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੫੮੮

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ਹੈ। ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੈ ਨਾਲਿ ਹੈ ਜਿਥੈ ਕਿਥੈ ਮੈਨੋ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਆਸ ਪੁਰਾਈ ॥੫॥

ਸੋ ਸਤਗੁਰ ਪਿਆਰਾ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਹਮਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਗੁਰ ਕਉ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨਜਬਾਦ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੂਝ ਹਮ ਹਰਿ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਆਸਾ ਪੂਰਣ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਧੀ ਜਲਿ ਮੁਈ ਜਲਿ ਜਲਿ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੀਤਲ ਜੇ ਮਿਲੈ ਫਿਰਿ ਜਲੈ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਿਰਭਉ ਕੋ ਨਹੀ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ (ਦਾਧੀ) ਦਗਧ ਹੂਈ ਹੂਈ ਸੜ ਮਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਲ ਜਲ ਕਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਮਕਾ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਮਿਲਾ ਜੇਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੀਤਲ ਜਲ ਰੂਪ ਉਪੇਦਸ਼ ਮਿਲ ਜਾਇ ਤੋ ਫਿਰ ਦੂਸਰੀ ਬਾਰ ਨ ਜਾਲੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ

ਜਾਇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨ ਕਰੈ ਔ ਨਾਮ ਨ ਜਪੈ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਤਬ ਤਕ ਕੋਈ ਨਿਰਭਉ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਔਰ ਸਭ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਭੇਖੀ ਅਗਨਿ ਨ ਬੁਝਈ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਸਾਪੁ ਨ ਮਰੈ ਤਿਉ ਨਿਗੁਰੇ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਬਿਨਾਂ ਆਨ ਭੇਖ ਪਾਖੰਡ ਪੂਰਬਕ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ। (ਵਰਮੀ) ਜਿਸ ਬਿਲ ਮੇਂ ਸਾਂਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਸਾਂਪ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਿਰਗੁਣੇ ਪੁਰਸ਼ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਦੇਹ ਬਰਮੀ ਕੋ ਤਪ ਕਰ ਦੁਖ ਦੇਣੇ ਸੇ ਮਨ ਸਰਪ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਜਬ ਤਕ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਤ੍ਰ ਨ ਕਮਾਵੈ। ਅਰਥਾਤ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਸਰਪ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਸੇਵੀਐ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਕਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਬਾਸਾ ਕਰੈ ਤਬ ਮਨ ਸਾਂਤ ਔਰ ਤਨ ਸੀਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂਕਿ ਵਹੁ ਸਬਦ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਾ ਸਿਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਜਾ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰਦੀਆ ਤਬ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਚਿੰਤਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਜਾ ਆਘਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹ ਛੂਟੀਐ ਹਉਮੈ ਪਚਹਿ ਪਚਾਇ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਚਿੰਤਾ ਮੂਲ ਭਾਵ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰੋਲਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤੁਸਟ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਆਪ (ਪਚਹਿ) ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਔਰ ਕੋ (ਪਚਾਇ) ਜਲਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨੀ ਪਾਇਅੜੇ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ॥
ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ਭੁਖਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਨਮ ਲੇਨਾ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਆਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਵਿਸਰਿ ਗਏ ਸਭਿ ਦੁਖਾ ॥
ਤੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਗੁਰਸਿਖ ਹੈ ਜਿਨ ਨਾਹੀ ਚਿੰਤ ਪਰਾਈ ਚੁਖਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਭਲੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਾਈ ਚਿੰਤਾ (ਚੁਖਾ) ਥੋੜੀ ਸੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਟੰਬ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਹਰਿ ਲਾਗੇ ਮੁਖਾ ॥੬॥

ਤਿਨਕਾ ਗੁਰਦੇਵ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਜੋਗ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਗਿਆਸੀ ਕੇ ਹਿਰਦਜ ਬ੍ਰਿਖਜ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਜਮੁ ਜੰਦਾਰੁ ਹੈ ਹੁਕਮੇ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥
ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਮਨਮੁਖਾ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

ਕਲ ਆਦਿ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਜਮ ਜੋ (ਜੰਦਾਰੁ) ਜਿੰਦ ਕਾ ਵੈਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਜੰਦਾਲ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਜਮ (ਸਜਾਇ) ਦੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਕਲਿ ਮਹਿ) ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਜਮ ਜਿੰਦ ਕਾ ਵੈਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਰਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜਮ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੈ ਵਸਿ ਜਗੁ ਬਾਂਧਿਆ ਤਿਸ ਦਾ ਫਰੂ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜਿਨਿ ਜਮੁ ਕੀਤਾ ਸੋ ਸੇਵੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਮੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜਿਨ ਮਨਿ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਮਨੇ (ਕਾਲ) ਸਮਯਾਂ ਕੇ ਬਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਬਾਧਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਫਰੂ) ਰੱਖਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਮਕੋ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜਮ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏਹਾ ਕਾਇਆ ਰੋਗਿ ਭਰੀ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਦੁਖੁ ਵਿਸਰਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੨॥

ਏਹ (ਕਾਇਆ) ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਸੇ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਸਤੁਗਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੈ ਤਬ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਵੈ। ਪੁਨਾ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਦੁਖ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਿ ਜਗਜੀਵਨੁ ਉਪਦੇਸਿਆ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਸਦਾ ਘੁਮਾਇਆ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਖੰਨੀਐ ਜਿਨਿ ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਵਾਰਣੈ ਜਿਨਿ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਸਭੁ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਜੀਵਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਸਦਾ (ਘੁਮਾਇਆ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ।ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਬਿਖ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਵਡ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਅਵਗਣ ਕਟਿ ਗੁਣੀ ਸਮਝਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੯

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਨ ਕਉ ਭੇਟਿਆ ਜਿਨ ਕੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥੭॥

ਜਿਸਨੇ ਔਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਗੁਨੀ ਅਕਾਲ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਗੁਰ ਕੋ ਬੜਾ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਮੁਖ੍ਯ ਭਾਵ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਮਰਜੀਵੜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਹੋਇ ॥

ਓਨਾ ਕਉ ਧੁਰਿ ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਮਰਿਜੀਵੜੇ) ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਤਤਿਛੂ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਨਿਤ੍ਯ ਭਗਤੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਅਰ ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜੋ ਧੁਰ ਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਮਨਿ ਪਾਇਆ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਫਿਰਿ ਵਿਛੋੜਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਸਚਾ ਸੋਈ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਫਿਰ ਕਬੀ ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀਆ ਕਿਆ ਓਹੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਬਿਖੁ ਭੂਲਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਆ ਬਿਚਾਰ ਕਰੈਗਾ। ਸਬਦ ਕੀ ਸਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਮੂਰਖ ਬਿਖਿਓਂ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਕਰੇ ਤਿਨ ਖੁਆਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਾ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਅਗਿਆਨੀ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਅੰਧੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਹੂਆ ਹੀ ਅਪਨੇ ਕੋ ਬਡਾ ਗਿਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਮ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੈ ਤਬ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਤੂ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ। ਇਨ ਜੰਤੋਂ ਕੇ ਕਿਆ ਬਸ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਪਿਆਰਿਆ ਸੋ ਤੁਧੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਰੇ ॥੮॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਤੁਹੀਂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈਂ। ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸੋਈ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਅਲਖ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਰਤਨਾ ਪਾਰਖੁ ਜੋ ਹੋਵੈ ਸੁ ਰਤਨਾ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਰਤਨਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਜੋ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਪਰਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਜੋ ਅੰਧਾ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੈ ਸੋ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਰਤਨੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਹੈ ਬੂਝੈ ਬੂਝਣਹਾਰੁ ॥
ਮੂਰਖ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੂਝਨੇ ਹਾਰਾ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ। ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਨਾਉਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਨਾ ਸੋ ਲਹੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਨਿਤ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਹਰਿ ਰਖਾ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਜਾਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਨ ਬੈਰਾਗ ਬਬੇਕਾਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਬਿਯੋਹਾਰ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਰ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥
ਮਤ ਤੁਮ ਜਾਣਹੁ ਓਇ ਜੀਵਦੇ ਓਇ ਆਪਿ ਮਾਰੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਔ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਜਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਤੁਮਨੇ ਮਤ ਜਾਨਨਾ ਕਿ ਵਹੁ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਹੈ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਜੀਵਦਿਆ ਮੁਏ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿਆ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਬਡਾ ਰੋਗ ਲਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਬਿਸਰ ਗਇਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖ ਪਾਇਕਰ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੀ ਮਰੇ ਸਮਾਨ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰੁ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਸਭਿ ਨਮਸਕਾਰੀ ॥
ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਜਿਸਕਾ ਹਿਰਦਾ ਅੰਦਰ ਸੇ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਸਭ (ਨਮਸਕਾਰੀ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਕੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਦਰਿ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥
ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਮਿਤੁ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸਹਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥੯॥

ਜਿਸ ਕੀ ਬੁਧਿ (ਅੰਦਰਿ) ਮੇਂ ਬਿਬੇਕ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪਜਾਰੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ਰਾਮ ਨੇ ਸਭ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਐਸੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜੀਅ ਕੇ ਬੰਧਨਾ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਹੀ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬੰਧਨਾਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੇ (ਠਉਰੁ) ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਜਨਮ ਕਰ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਚੱਕਰ ਮੇਂ ਪੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੦

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਨਿ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਫੀਕਾ ਬਚਨ ਬੋਲਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ (ਮਨਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਮੂਹ ਕਾਲਾ ਕਰਕੇ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਊਹਾਂ ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ॥੨॥

ਐਸੀ ਰੀਤ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੁਝੇ ਪਿਆਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਭੂਲ ਜਾਇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਰੀਤ ਭਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਤਿਸਠਾ ਬਨੀ ਰਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਿਨ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੇ ਹੇਤੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਫਲ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਸੇਵੀਐ ਹਰਿ ਇਕੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਹਰਿ ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਮੰਗੀਐ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਏਕ ਹਰਿ ਦਾਤੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਐ ਔ ਏਕ ਹਰਿ ਹੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਐ॥ ਏਕ ਹਰਿ ਦਾਤੇ ਹੀ ਸੇ ਮਾਂਗੀਐ ਤੌ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਇਛਾ ਹੋਇ ਸੋ ਹਰਿ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸਹੁ ਮੰਗੀਐ ਤਾ ਲਾਜ ਮਰਾਈਐ ॥
ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਸਭ ਭੁਖ ਗਵਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨ ਅਨਦਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧੦॥

ਜੌ ਹਰੀ ਕੋ ਛੋਡ ਦੂਸਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗੀਏ ਤੌਂ ਉਸ ਮਾਂਗਨੇ ਕਰਕੇ ਲਜਿਆ ਸੇ ਮਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਸੇਵਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੀ ਹਰੀ ਨੇ ਸਭ ਭੁਖ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੰਉ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਲਇਅਨੁ ਜਨ ਲਾਇ ॥
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਦਿਤੀਅਨੁ ਸਿਰਿ ਛਤੁ ਸਚਾ ਹਰਿ ਬਣਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਆ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸਚਾ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਪਰ ਬਨਾਇ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਆਪ ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹਤ ਦਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੁਖੀਏ ਨਿਰਮਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥
ਰਾਜੇ ਓਇ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਭਿੜਿ ਮਰਹਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਕੀਂ ਵਢੀਂ ਫਿਰਹਿ ਸੋਭਾ ਮੂਲਿ ਨ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖੀਏ ਔਰ ਮੈਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਓਹ ਰਾਜੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮੇਂ ਭਿੜ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਜੋਨੋਂ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਹੈ ਰਾਜਾ ਕਿਆ ਰੰਗ ਸਭ ਨਾਕ ਕਟੇ ਹੂਏ ਭਾਵ ਜਸ ਰਹਤ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਭਾ ਮੂਲ (ਨ ਪਾਈ) ਕਦੇ ਵਾ ਥੋੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੁਣਿ ਸਿਖਿਐ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਜਿਚਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਵਿਚਹੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

(ਜਿਚਰੁ) ਜਬ ਤਕ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸਬਦ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਮੇਂ ਨ ਲਗੈ ਤਬ ਤਕ ਸੁਨ ਕਰ ਬਾਤਾਂ ਸੀਖ ਲੇਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਨਾਮ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਬਾਸਾ ਕਰੈ ਤਬ ਉਸ ਕੇ ਹਿਰਦਜ ਬੀਚ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭਜ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਜਾਣੈ ਤੇਹੋ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਹਨਿ ਆਗੈ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੌ ਜੈਸਾ ਬਾਹਰੋਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਬ ਅੰਦਰੋਂ ਤੈਸਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਸਤਗੁਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਜਾਇ ਕਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਮਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਗੁਰੁ ਪੂਜਣ ਆਵਹਿ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਣੰਜਹਿ ਰੰਗ ਸਿਉ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੈ ਜਾਵਹਿ ॥

ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਜਨੇ ਆਉਤੇ ਹੈਂ। ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ (ਵਣੰਜਹਿ) ਖਰੀਦਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੇ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਭਾਵਹਿ ॥
ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਵਡਭਾਗੀ ਸਿਖ ਗੁਣ ਸਾਂਝ ਕਰਾਵਹਿ ॥
ਤਿਨਾ ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੰਉ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਜੋ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ॥੧੧॥

ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਭਾਉਤੇ ਹੈਂ। ਪੂਜ ਸਤਗੁਰੂ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ (ਬੋਹਲੁ) ਸਮਦਾਉ ਹੈਂ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਗੁਣੋਂ ਕੀ (ਸਾਂਝ) ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਜਾਲੀ ਸੀਰ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਬੈਠਤਿਆਂ ਉਠਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਉਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਘਰਿ ਹੋਦੀ ਵਥੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਅੰਧੇ ਭਉਕਿ ਮੁਏ ਬਿਲਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਧਾਨ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਮਨਮੁਖ ਘਰ ਹੋਤੀ ਬਸਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਅਗਿਆਨੀ ਭਉਂਕਤੇ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ

ਹੀ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਦੂਰ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਨਿਰਮਲੀ ਜੋ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸਚਿ ਲਾਗੀ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੀ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਬੈਰਾਗੀ ॥੨॥

ਜੋ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਨਿਰਮਲੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋਤ ਵਾਲਾ ਨਿਰੰਜਨੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸੁ ਦੇਹ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਭ੍ਰਮ ਭਯ ਪੁਨਾ ਪੀੜਾ ਭਾਗ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬੈਰਾਗੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੇ ਗੁਰਸਿਖ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਹੈ ਜਿਨੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿਆ ਹਰਿ ਕੰਨੀ ॥
ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਤਿਨਿ ਹੰਉਮੈ ਦੁਬਿਧਾ ਭੰਨੀ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸੁਨਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਇਸਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਦੁਬਿਧਾ ਤੋੜ ਦੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰੁ ਨਾਹੀ ਵੀਚਾਰਿ ਡਿਠਾ ਹਰਿ ਜੰਨੀ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੧

ਜਿਨਾ ਗੁਰਸਿਖਾ ਕਉ ਹਰਿ ਸੰਤੁਸਟੁ ਹੈ ਤਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਗਲ ਮੰਨੀ ॥
ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤਿਨੀ ਚੜੀ ਚਵਗਣਿ ਵੰਨੀ ॥੧੨॥

ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਨੇ ਯਹ ਬਾਰਤਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਰਤਾ ਮਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਉਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਗਨੀ (ਵੰਨੀ) ਰੰਗਤ ਚਢੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਕਾਇਰੁ ਕਰੂਪੁ ਹੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਨਕੁ ਨਾਹਿ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਧੰਧੈ ਵਿਆਪਿਆ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵਹਿ ਤਾ ਉਬਰਹਿ ਨਾਹਿ ਤ ਬਧੇ ਦੁਖ ਸਹਾਹਿ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਇਰ ਔਰੁ ਕੁਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਜਸ ਰੂਪ ਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਔਰ ਕਪਟ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਜਸ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧੰਧੋਂ ਹੀ ਮੇਂ ਬਿਆਪਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸ੍ਵਪਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਉਸਕੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਾ ਤਯਾਗ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇੰਗੇ ਤਬ ਬਚੇਂਗੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਜਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਦੁਖ ਹੀ ਸਹੈਂਗੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਦਰਿ ਸੋਹਣੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਹਿ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕਰ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰਿ ਦਰ ਪਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਦਰ ਪਰ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਾਰਣ ਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਵਹੁ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇਨੇ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਨੇ ਹਰਿ ਜਪ ਕਰਕੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ। ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਜਨਕ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਸਿਸਟਿ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਕਿਨੈ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਲਹਾਈ ॥੧੩॥

ਔਰੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਬਸਿਸਟਿ ਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਕਥਾ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਈ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਹਰਿ) ਕ੍ਰਿਸਨ ਨੇ ਦੁਰਵਾਸਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਆਪ ਹੀ (ਲਹਾਈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਜਦਯਪਿ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਪ ਪਰੰਬ੍ਰਹਮ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਈਆ ਸਬਦਿ ਨ ਲਾਗੋ ਭਾਉ ॥
ਓਸ ਨੋ ਸੁਖੁ ਨ ਉਪਜੈ ਭਾਵੈ ਸਉ ਗੇੜਾ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪਰ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ ਔਰੁ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹੇ ਸੌ (ਗੇੜਾ) ਬਾਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਉਸਕੋ ਸੁਖ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਸਾਥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਖੋਜਿ ਲਹੁ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥
ਸਹਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਖੋਜਿ) ਢੂੰਢ ਲੈ ਜਿਨਕੇ ਸੇਵਨੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲਾਇ ਦੇਂਗਾ ਤਬ ਸੰਸਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਕੂੜੈ ਕੀ ਪਾਲਿ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਲੈ ਸਚੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਝੂਠ ਕੀ (ਪਾਲਿ) ਦੀਵਾਲ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਇ ਸਚਾ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਰ ਬਾਸਾ ਕਰੈ॥ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਸਚੇ ਸੰਜਮ ਕੀ

ਜੀਵ ਕਾਰ ਕਰੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਜਬ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਬ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜਾ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹਰਿ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਘਰਿ ਦੀਬਾਨੁ ਹਰਿ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੁਠੀ ਵਿਚਿ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਆਇਆ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਤਲਕੀ ਕਿਸੈ ਦੀ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਦੀਬਾਨਿ ਸਭਿ ਆਣਿ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ (ਦੀਬਾਨਿ) ਆਸਰਾ ਹਰਿ ਕੋ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕੀ ਮੁਠੀ ਮੇਂ ਭਾਵ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਆਯਾ ਹੂਆ ਸਮਝਨਾ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬਾਰਤਾ ਕੀ (ਤਲਕੀ) ਤਪਤ ਵਾ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਰਿ ਕੇ ਆਸਰੇ ਨੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਪਰ ਲੇਆਇ ਕਰਕੇ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਾਣਸਾ ਕਿਅਹੁ ਦੀਬਾਣਹੁ ਕੋਈ ਨਸਿ ਭਜਿ ਨਿਕਲੈ ਹਰਿ ਦੀਬਾਣਹੁ ਕੋਈ ਕਿਥੈ ਜਾਇਆ ॥

ਜੋ ਮਨੁਖੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਉਸਸੇ ਤੋ ਕੋਈ ਦੌੜ ਭਾਗ ਕਰ ਨਿਕਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਕੋਈ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੋਨਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਦੀਬਾਨੁ ਵਸਿਆ ਭਗਤਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਤਿਨਿ ਰਹਦੇ ਖੁਹਦੇ ਆਣਿ ਸਭਿ ਭਗਤਾ ਅਗੈ ਖਲਵਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਧਿਆਇਆ ॥੧੪॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦਯ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ (ਰਹਿਦੇ ਖੁਹਦੇ) ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਨਿਵਨੇ ਸੇ ਰਹ ਗਏ ਥੇ ਤਿਨ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਨ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਕਰਦੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਬੜੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਕਿਸੇ ਬਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਧਯਾਯਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜਗਤੁ ਮੁਆ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਅਤਿ ਦੁਖੁ ਲਗਾ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਖੋਹ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮਰਾ ਹੈ। ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੀਉ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਵਾਸੁ ਹੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਮੁ ਮਾਰਸੀ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇ ॥੧॥

ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਗਰਭ ਜੋਨ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਕੇ ਬਿਸਟਾ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰੇਗਾ ਅੰਤ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਗਯਾ ਹੂਆ ਪਛਤਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਪੁਰਖੁ ਏਕੁ ਹੈ ਹੋਰ ਸਗਲੀ ਨਾਰਿ ਸਬਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੨

ਸਭਿ ਘਟ ਭੋਗਵੈ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੈ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪੁਰਖ ਤੋ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਅਲਖ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ।

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਵੇਖਾਲਿਆ ਸਬਦੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥
ਪੁਰਖੈ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਪੁਰਖ ਹੋਵਹਿ ਜਿਨੀ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਮਝ ਦਿਤੀ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇ ਹਰੀ ਦੇਖਾਲਜਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਪੁਰਖ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕੌਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਲਾਈ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਕੁ ਕੋ ਨਹੀ ਨਾ ਕੋ ਕੰਟਕੁ ਵੈਰਾਈ ॥
ਨਿਹਚਲ ਰਾਜੁ ਹੈ ਸਦਾ ਤਿਸੁ ਕੇਰਾ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਈ ॥

ਤਿਸੁ ਕਾ ਨ ਕੋਈ ਸਰੀਕੁ ਹੈ ਨ ਕੋਈ ਕੰਟਕ ਰੂਪ ਬੈਰੀ ਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਉਸ ਕਾ ਰਾਜੁ ਸਦਾ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨ ਕਹੀਂ ਸੇ ਆਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥
ਨਾਨਕੁ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਿਆ ਹਰਿ ਸਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

(ਸੇਵਕੁ) ਜਗਿਆਸੀ ਰਾਤ ਦਿਨੁ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਸਦ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਤਿਨ ਕੰਉ ਰਖਣਹਾਰਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਸਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਰਖਕ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹਮਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਗਲਾ ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਮਸਲਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੀ ਕਰਦਾ ਨਿਤ ਸਾਰਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਮੇਰੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਸਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੀ ਸੰਗਤਿ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੁਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਵਾਰਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੰਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਹਰਿ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸਦਾ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੧੫॥

ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਅਤਿ ਪਜਾਰੀ ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਕੁਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰੁ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ ਕੰਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਦਾ ਕਮਾਹਿ ॥
ਅਚਿੰਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਰਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਕਮਾਉਤੇ ਭਾਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਅਚਿੰਤ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੁਲੁ ਉਧਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਆਪੇ ਪਾਹਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਨ ਕੰਉ ਸੰਤੁਸਟੁ ਭਇਆ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਜਨ ਪਾਹਿ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਹਿ ॥੧॥

ਸੋ ਭਗਤਿ ਜਨ ਆਪ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਪਰ (ਸੰਤੁਸਟੁ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯਾ ਹੈਂ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰਿ ਦਾ ਦਾਸ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਹਰੀ ਲਜਯਾ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹੰਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਖੜਕੁ ਹੈ ਖੜਕੇ ਖੜਕਿ ਵਿਹਾਇ ॥
ਹੰਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਹੈ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ (ਖੜਕੁ) ਖਯੋਭ ਹੈ ਸੋ ਉਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਖਯੋਭ ਹੀ ਖਯੋਭ ਮੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਬਡਾ ਰੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਜਨਮ ਕਰਕੇ ਆਉਤੇ ਹੈਂ ਮਰ ਕਰ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰਕੈ ਦਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਗਤੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮ ਸ੍ਰੇਵਹ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮ ਪੂਜਹ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਅਬਗਤ ਅਗੋਚਰ ਅਬਨਾਸੀ ਜੋ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮ (ਸ੍ਰੇਵਹ) ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਮਸਤੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਜੇਵਡੁ ਕੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਅੰਤਿ ਛਡਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਗੁਰਿ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ॥
ਹੰਉ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਣੇ ਕੰਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੀ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੈ ਜਾਤਾ ॥੧੯॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹਮ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਅੰਤ ਕੋ ਛੁਡਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰੋਪਕਾਰੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਜੋਗ ਹੈਂ। ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਮੈਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰ ਕੋ ਮੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੋ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਪਿਆਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਸਬਦ ਕਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੁ ਨ ਚੇਤਈ ਕਿਤੁ ਆਇਆ ਸੈਸਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੰਘੇ ਪਾਰਿ ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਗਤਾ ਹੋਰੁ ਜਗੁ ਸੂਤਾ ਮੋਹਿ ਪਿਆਸਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਜਾਗੰਨਿ ਸੇ ਜੋ ਰਤੇ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥

ਏਕ ਸਤਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੋਹ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੀ ਪਿਆਸ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦਰਾ ਮੇਂ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਸਚ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ਪ੯੩

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧ ਨ ਚੇਤਨੀ ਜਨਮਿ ਮਰਿ ਹੋਹਿ ਬਿਨਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਜਿਨ ਕੰਉ ਧੁਰਿ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆਸਿ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਰਹ ਕਰ ਨਾਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਧੁਰ ਸੇ ਪੂਰਬਕ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ਭੋਜਨੁ ਛਤੀਹ ਪਰਕਾਰ ਜਿਤੁ ਖਾਇਐ ਹਮ ਕਉ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ਪੈਨਣੁ ਜਿਤੁ ਫਿਰਿ ਨੰਗੇ ਨ ਹੋਵਹ ਹੋਰ ਪੈਨਣ ਕੀ ਹਮਾਰੀ ਸਰਧ ਗਈ ॥

ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਛਤੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਖਾਇਐ) ਜਪਨੇ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ। ਔਰ ਹਰਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪੈਨਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਨੰਗੇ ਨ ਹੋਵੇ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਣੇ ਕੀ ਹਮਾਰੀ ਸਰਧਾ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ਵਣਜੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਾਪਾਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਕੀ ਹਮ ਕੰਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕਾਰਕੁਨੀ ਦੀਈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਕਾ ਹਮ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਸਭ ਜਮ ਕੀ ਅਗਲੀ ਕਾਣਿ ਗਈ ॥

ਹਰਿਨਾਮ ਹਮਾਰਾ ਬਨਜ ਹੈ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਬਪਾਰ ਹੈ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਕਾਰਕੁਨੀ) ਪੂੰਜੀ ਵਾ ਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਦਈ ਹੈ ਕਾਮ ਦਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ॥ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਹਮਨੇ ਹਿਸਾਬ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ (ਅਗਲੀ) ਪਰਲੋਕ ਕੀ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣ ਸਾਰੀ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਧਿਆਇਆ ਜਿਨ ਕੰਉ ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਲਿਖਤੁ ਪਈ ॥੧੭॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਜਿਨਕਉ ਆਦਿ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮ ਕੀ ਲਿਖਤ ਪੜੀ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜਗਤੁ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਤਨਿ ਧਾਇ ॥

ਜਗਤ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਅੰਧਾ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ। ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਧਾਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਦੁਖ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਜਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਆਪੇ ਲਾਏ ਤਿਤੁ ਲਗੇ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੁਖ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਮ ਧਿਆਉਨ ਰੂਪ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਿਧਰ ਆਪ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਧਰ ਹੀ ਜੀਵ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹਮ ਘਰਿ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਸਦਾ ਹੈ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਸਤਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਕਾ ਸਦ ਜੀਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਸਦਾ ਕਰਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਸਦਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਅੰਤਹਕਰਣ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਜੀਵ ਦਾਨ ਕਾ ਦੇਵਣ ਹਾਰਾ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਬਚਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਦਾਤਾ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਮ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਤਯ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਦ ਉਚਰਹਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵਰਤਾਵਣਹਾਰਾ ॥
ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਸਦਾ ਸੁਖਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਹੈ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਣਹਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ਸੋ ਹੋਵੈ ਦਰਿ ਸਚਿਆਰਾ ॥੨॥

ਜੋ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਦਾਤ ਕੋ ਬਰਤਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਲੇ ਕਰ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹਮਾਰਾ ਇਹ ਮਨ ਸਦਾ ਸੁਖ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸਹਜ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਪਾਰ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਣ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇਂ ਗ੍ਯਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਸੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰ ਜੋ ਹਰੀ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਦੇਕਰ ਗੁਰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਔ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਸਚਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਕਹੀਐ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਾਇ ਪਇਆ ॥
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਕਹੀਐ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਕਹਿਆ ॥

ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕਉ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੀਏ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਜਾ ਪੜਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੀਏ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਾ ਭਾਵ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਕਹੀਐ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਣਿਐ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ॥
ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖੁ ਕਹੀਐ ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੰਉ ਹੰਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੀ ਜੋ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਚਲਿਆ ॥੧੮॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕਉ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ। ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕਉ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਲੀਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ ਕੋ ਹਮ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਚਲਿਆ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਸਭ ਥਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਮਨਹਠਿ ਭੇਖ ਕਰਿ ਭਰਮਦੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੇਂ ਮਨ ਹਠ ਸੇ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਭੁ ਮੋਹੁ ਹੈ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਘਰਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਆ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭ ਮੋਹ ਰੂਪ ਹੈਂ ਇਨ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਆਇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬਸਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇਂ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੪

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਰਸਨਾ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕਿਰਤਿ ਪਇਐ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਸਬਦ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪਜਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਫੀਕਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਪੜ ਗਇਆ ਹੈ ਜੀਵ ਸੋਈ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਿਟਾਉਨੇ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਹਮ ਕਉ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਹਮ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਮ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਹਮਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਪੁਰਖੁ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਮਕੋ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਗਿਆਨੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਜਿਨਿ ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹਮ ਕਉ ਸਭ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਈ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹਮਾਰਾ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਉ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਣਾਈ ॥੧੯॥

ਹਮਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਜਾਨੀ ਸਤਪੁਰਖ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੈਰੀਓਂ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਹਮਕੋ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਹਮਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਧੰਨ ਧੰਨੁ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਘਰ ਹੀ ਮੁੰਧਿ ਵਿਦੇਸਿ ਪਿਰੁ ਨਿਤ ਝੂਰੇ ਸੰਮ੍ਹਾਲੇ ॥

ਮਿਲਦਿਆ ਢਿਲ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਕਰੇ ॥੧॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਮੁੰਧਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਘਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਦੇਸ ਭਾਵ ਕਹੀਂ ਦੂਰ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਔ ਯਾਦ ਕਰ ਨਿਤ ਝੂਰਦੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖ ਗਜਾਨ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੀ (ਨੀਅਤਿ) ਬੁਧੀ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸੁਧ ਕਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਪਤਿ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਕੁਛ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਗਾਲੀ ਕੂੜੀਆ ਬਾਝੁ ਪਰੀਤਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਿਚਰੁ ਜਾਣੈ ਭਲਾ ਕਰਿ ਜਿਚਰੁ ਲੇਵੈ ਦੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਰਹਤ ਬਾਰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਭ ਬਾਤੇਂ ਝੂਠੀ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਤਕ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਦੇਤਾ ਰਹੈ ਔਰ ਆਪ ਲੇਤਾ ਰਹੈ ਤਬ ਤਕ ਮਨਮੁਖ ਭਲਾ ਕਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਬ ਕਿਸੀ ਬਸਤ ਕਾ ਘਾਟਾ ਆਉਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੋਸ ਅਰੋਪਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਏ ਜੀਅ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਚਾ ਨਾਉ ਭੋਜਨੁ ਚਾਖਿਆ ॥

ਤਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ਮਿਟੀ ਭਭਾਖਿਆ ॥

ਜਿਸ ਹਰਿ ਨੇ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਹਰਿ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਹਮਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸੰਤੁਸ੍ਰਿ ਹੋ ਕਰ ਹਮੇਸ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ (ਭਭਾਖਿਆ) ਅਭਿਲਾਖਾ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਭ ਅੰਦਰਿ ਇਕੁ ਵਰਤੈ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਲਾਖਿਆ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲੁ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪਾਖਿਆ ॥੨੦॥

ਸਭ ਕੇ ਅੰਦਰ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਬਿਰਲੇ ਨੇ ਉਸਕੋ ਲਖਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭ ਕੀ (ਪਾਖਿਆ) ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮ (ਨਿਹਾਲੁ) ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤਜ ਹੂਏ ਹੈਂ॥.੨੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਦਾ ਜੇਤਾ ਜਗਤੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਡਿਠੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਚੁਕਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਸੰਸਾਰ (ਜਗਤੁ) ਜਨਮਨੇ ਮਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਕ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤਬ ਤਕ ਦਰਸਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦਰਸਨ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਨ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਪਯਾਰ ਹੀ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਦੁਬਿਧਾ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਇਕਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਮਰਿ ਮਿਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਕੋਈ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸਿਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰ ਤਜਾਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਓ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰਿ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਜਲਤਾ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥

ਜਿਸ (ਅੰਧ) ਅਗਜਾਨੀ (ਗਵਾਰਿ) ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਾਰਣਿ ਗੁਰੂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਨ ਉਪਕਰੇ ਅੰਤੀ ਵਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰ ॥੨॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਗੁਰੂ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮਜ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ (ਉਪਕਰੇ) ਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਯਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਬਖਸਨਹਾਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬਖਸ਼ਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਸਭੁ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਹੋਇ ਸੁ ਅਵਰੋ ਕਹੀਐ ॥
ਹਰਿ ਆਪੇ ਬੋਲੈ ਆਪਿ ਬੁਲਾਵੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜਲਿ ਥਲਿ ਰਵਿ ਰਹੀਐ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਇ ਤੋ (ਅਵਰੋ) ਦੂਸਰਾ ਕਹੀਐ। ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਬੁਲਾਉਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਲੋਂ ਮੇਂ ਥਲੋਂ ਮੇਂ ਰਵਿ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਰੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਛੋਡੈ ਮਨ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਪੜਿ ਰਹੀਐ ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਿ ਨ ਸਕੈ ਮਨ ਹੋਇ ਨਿਚਿੰਦ ਨਿਸਲੁ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥
ਉਠਦਿਆ ਬਹਦਿਆ ਸੁਤਿਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਹੀਐ ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਛੋਡਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਨ ਕੋਈ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਨ ਜਿਵਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਚਿੰਤਾ ਕਾਹੇ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਸੋਤੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਰਾਧਨ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਝਕੋ (ਲਹੀਐ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੧॥੧॥ਸੁਧ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੫

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਿਤ੍ਯਤਾ ਸੂਚਨ ਕਰਾਉਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ ਵੇਛੋੜਾ ਸਭਨਾਹ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਨ ਸਭਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਮਰਣਾ (ਆਇਆ) ਖੜਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਬਿਛੋੜਾ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕਾ (ਨਾਹ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੁਛਹੁ ਜਾਇ ਸਿਆਣਿਆ ਆਗੈ ਮਿਲਣੁ ਕਿਨਾਹ ॥

ਜਾਕੇ ਬੁਧਵਾਨੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮਿਲਨਾ ਹੋਇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਵਾ ਕਿਨਾਂ ਦਾ ਮਿਲਣਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਜਿਨ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵੀਸਰੈ ਵਡੜੀ ਵੇਦਨ ਤਿਨਾਹ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਤਿਨਹਿ) ਤਿਨ ਕੋ ਬੜੀ ਪੀੜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਭੀ ਸਾਲਾਹਿਹੁ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਜਾ ਕੀ ਨਦਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰ ਨਿਤ੍ਯ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਭੀ) ਬਾਰੰਬਾਰ (ਸਲਾਹਿਹੁ) ਉਪਮਾ ਕਰਹੁ॥

ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹਣਾ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਅਬ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਨਾ ਆਗੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਬਡਾ ਜਾਨਕੇ ਸਲਾਹਨਾ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਤੂ ਮਾਣਸ ਦਾਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਔਰ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮਨੁਖ ਸੇ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਰੰਨ ਕਿ ਰੁੰਨੈ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕਉ ਭਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਰੰਨਿ ਕਿ ਰੁੰਨੈ ਹੋਇ) ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਭਾਂਤ ਸੰਸਾਰੀ ਦੁਖ ਮੇਂ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਰੋਣੇ ਰਾਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੨॥

ਧਰਤੀ ਉਪਰਿ ਕੋਟ ਗੜ ਕੇਤੀ ਗਈ ਵਜਾਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਕਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋਟ ਅਰ (ਗੜ) ਕਿਲੇ ਬਣਾਇ ਕਰ ਔਰ ਤਿਨਮੇਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਆਨੰਦ ਕੇ ਵਾ ਆਗਿਆ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਅਸਮਾਨਿ ਨ ਮਾਵਨੀ ਤਿਨ ਨਕਿ ਨਥਾ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਹੰਕਾਰੀ ਥੇ ਰਾਵਨਾਦਿਕ ਕਿ ਆਸਮਾਨ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਮੇਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਾਵਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਕ ਮੇਂ ਭੀ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਨੇ (ਨਥਾ) ਨਕੇਲ ਪਾਇ ਲੀਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੂਏ ਪਰਾਧੀਨ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਸੂਲੀਆ ਕਾਹੇ ਮਿਠਾ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਮਨ ਜੇਕਰ (ਸੂਲੀਆ) ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਣੇ ਜੋ ਐਸੇ ਦੁਖ ਹੈਂ ਤੋ ਕਿਉਂ (ਮਿਠਾ ਖਾਇ) ਬਿਖੈ ਸੁਖ ਭੋਗੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਜੇਤੜੇ ਤੇਤੇ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਮੈਂ ਜਿਤਨੇ ਔਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਗਲੋਂ ਮੇਂ ਸੰਗਲ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਨਿ ਤ ਕਟੀਅਨਿ ਸੇ ਭਾਈ ਸੇ ਵੀਰ ॥

ਜੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤੋ ਉਨੀ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸੰਗਲ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਗੁਣ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਭਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਬੀਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਗਏ ਨ ਮੰਨੀਅਨਿ ਮਾਰਿ ਕਢਹੁ ਵੇਪੀਰ ॥੪॥੧॥

(ਵੇਪੀਰ) ਨਿਗੁਰੇ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਗਏ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੋ ਭਾਵ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਈਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਕਾਲੂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਖੇਤੀ ਕਰਵਾਯਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨ ਪਰਚਾ ਰਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜੇਕਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਹੀ ਹੋਇ ਤੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਕਰੀਏ॥ ਤਨ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ (ਹਾਲੀ) ਹਲ ਜੋਤਣੇ ਵਾਲਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯਹਕਿ ਭਜਨ ਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰੀਏ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਰੂਪ ਕਿਰਸਾਨੀ ਕਰੀਏ ਅਰੁ (ਸਰਮੁ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਲਜਜਾ ਕਰਨੀ ਇਸ ਜਲ ਕਰਕੇ ਸਿੰਚਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ ॥

ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਸੁਹਾਗਾ ਫੇਰੀਏ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜ ਪਾਈਏ ਔਰ ਫੇਰ ਗਰੀਬੀ ਭੇਖ ਭਾਵ ਸੁਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਉਸ ਖੇਤੀ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰੀਏ॥

ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖੁ ॥੧॥

ਤਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਔਰ ਅਪਨੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਵਹੁ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਗੀ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਖੇਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਘਰ (ਭਾਗਠ) ਭਗਵਾਨ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਬ ਕਹਾ ਕਛੁ ਮਾਯਾ ਹੀ ਏਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਾ॥

ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਪਿਤਾ ਜੀ ਮਾਯਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਸੰਤ ਹੀ ਇਸਕੋ ਛਲ ਰੂਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਫੇਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੌਂ ਹਟੀ ਹੀ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਣੁ ਹਟੁ ਕਰਿ ਆਰਜਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਵਥੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜੇਕਰ ਹਟੀ ਕਰਨੀ ਹੋਇ ਤੌਂ ਐਸੀ ਕਰੀਏ ਜੋ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੀ (ਆਰਜਾ) ਆਰਬਲਾ ਨਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਸਮਝ ਹਟੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਾ ਜੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਰਤਨਾਦਿ ਨਵਧਾ ਭਗਤਿ ਹੈ ਤਿਸਨੋ (ਵਥੁ) ਸੌਦਾ ਕਰੀਏ॥

ਸੁਰਤਿ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡਸਾਲ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਤਿਸ ਨੋ ਰਖੁ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ (ਸੋਚ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਇਤਜਾਦਿ (ਭਾਂਡਸਾਲ) ਬਰਤਨੋ ਸਥਾਨੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਤਿਸੁ ਮੇਂ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ ਰਤਨਾਦਿ ਬਸਤੂ ਕੋ ਰਖੀਏ॥

ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜੁ ਕਰਿ ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨ ਹਸੁ ॥੨॥

ਔਰ ਸੰਤ ਬਣਜਾਰਿਓਂ ਸੇ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਾ ਬਣਜ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਚਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੇਂ ਹਾਸ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਹੁ ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੋ ਐਸੀ ਹਟੀ ਅਛੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਹਟੀ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਤੋ ਘੋੜਜੋਂ ਕੀ ਸੌਦਾਗਰੀ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸਾਸਤ ਸਉਦਾਗਰੀ ਸਤੁ ਘੋੜੇ ਲੈ ਚਲੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਭਗਵਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸਰਵਣ ਰੂਪ ਸੌਦਾਗਰੀ ਕਰੀਏ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਘੋੜੇ ਲੈਕਰ ਚਲ॥

ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ ॥

(ਚੰਗਿਆਈਆ) ਸਭੁ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਭਲਿਆਈਓਂ ਕਾ ਖਰਚ ਅਪਨੇ ਪੱਲੇ ਬਾਂਧ ਰਖ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਯਹ (ਮਤ) ਨ ਜਾਨੇ ਕਿ ਕਲ ਕਰੋਂਗਾ ਕਿੰਤੂ ਇਹੁ ਸੌਦਾਗਰੀ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਅਬੀ ਕਰੁ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈ ਦੇਸਿ ਜਾਹਿ ਤਾ ਸੁਖਿ ਲਹਹਿ ਮਹਲੁ ॥੩॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਦੇਸ ਮੇਂ ਇਨ ਘੋੜੇ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਇ ਤਬ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ॥ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਸੌਦਾਗਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਛੀ ਲਗਤੀ ਤੌ ਚਾਕਰੀ ਕਰੋ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਮੰਨਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਕੰਮੁ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਉਨਾ ਯਹ ਚਾਕਰੀ ਕਰੀ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਯਹੀ ਮਾਲਕ ਕਾ ਕੰਮ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੬

ਬੰਨੁ ਬਦੀਆ ਕਰਿ ਧਾਵਣੀ ਤਾ ਕੋ ਆਖੈ ਧੰਨੁ ॥

ਬੁਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਬਾਂਧ ਕਰ ਕਾਮਾਦਿ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਪਰ (ਧਾਵਣੀ) ਚਢਾਈ ਕਰੀਏ ਐਸੀ ਚਾਕਰੀ ਜਾਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਤਾਕੋ ਮਾਲਕ ਧੰਨ ਕਹੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਚੜੈ ਚਵਗਣ ਵੰਨੁ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰ ਦੇਖੈਗਾ ਤਬ ਚਾਕਰ ਕੋ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਚਢੈਗਾ॥੪॥੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੧ ਚਉਤੁਕੇ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇ ਬਾਪ ਕੋ ਬੇਟਾ ਨੀਕਾ ਸਸੁਰੈ ਚਤੁਰੁ ਜਵਾਈ ॥

ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ (ਨੀਕਾ) ਅਛਾ ਬੇਟਾ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ ਜੋ ਸਸੁਰਾਰ ਮੇਂ ਚਤਰ ਜਵਾਈ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਬਾਲ ਕੰਨਿਆ ਕੌ ਬਾਪੁ ਪਿਆਰਾ ਭਾਈ ਕੌ ਅਤਿ ਭਾਈ ॥

ਜੋ ਬਾਲਕੋਂ ਔਰ ਕੰਨਜਾਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਪਿਤਾ ਥਾ ਜੋ ਭਾਈ ਕੋ ਅਤਜੰਤ ਪਜਾਰਾ ਭਾਈ ਥਾ॥

ਹੁਕਮੁ ਭਇਆ ਬਾਹਰੁ ਘਰੁ ਛੋਡਿਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਈ ਪਰਾਈ ॥

ਜਬ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮ ਭਾਇਆ ਤਾ ਹੁਕਮ ਸੱਤ ਭਇਆ ਮਰ ਗਯਾ ਤਬ ਘਰ ਸੇ ਉਠਾਇ ਕਰ ਬਾਹਰ ਸਮਸਾਨ ਭੂਮਿ ਮੇਂ ਛੋੜ ਦੀਆ ਤਬ ਜਿਸ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਅਪਨੀ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸਭ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਪਰਾਈ ਹੋ ਗਈ॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਨ ਮਨਮੁਖਿ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਧੂੜਿ ਧੁਮਾਈ ॥੧॥

ਇਸ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਨ ਨਾਮ ਜਪਾ ਥਾ ਨ ਦਾਨ ਦੀਆ ਥਾ ਨ ਇਸਨਾਨਾਦਿ ਕੋਈ ਸੁਧ ਕਰਮ ਕੀਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਤਨ ਪਰ (ਧੂੜਿ ਧੁਮਾਈ) ਖਾਕ ਉਡਨੇ ਲਗੀ ਭਾਵ ਭਸਮ ਹੋ ਗਯਾ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਉਡਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਉਸਕੋ ਅਛਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਾ ਕਹਤਾ ਭਯਾ॥੧॥

ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥

ਪਾਇ ਪਰਉ ਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨਿ ਸਾਚੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਪੜਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝੇ ਸਚੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਾਮ ਜੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਸਹਾਯਕ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਮਨ ਗਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਲਗ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਗ ਸਿਉ ਝੂਠ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਜਨ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ਰਚਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕੋ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ (ਜਨ) ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਝਗੜਾ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਗਨੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਮਗੁ ਜੋਹੈ ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵੈ ਮਰੈ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥

ਮਾਯਾ ਮੈਂ (ਮਗਨੁ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਮਾਉਣ ਕਾ (ਮਗੁ) ਰਸਤਾ (ਜੋਹੈ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਿਸਯ ਰੂਪ ਬਿਖ ਖਾਇ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੰਧਣ ਵੈਣਿ ਰਤਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸਬਦੈ ਸੁਰਤਿ ਨ ਆਈ ॥

(ਗੰਧਣ ਵੈਣਿ) ਬਿਖਯ ਸਬੰਧੀ ਗੰਦੇ ਵਾਕੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰਕੇ (ਰਤਾ) ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਗੁਰਸਬਦ ਕੀ ਕਬੀ (ਸੁਰਤਿ) ਸਮਝ ਨ ਆਉਤੀ ਭਈ॥

ਰੰਗਿ ਨ ਰਾਤਾ ਰਸਿ ਨਹੀ ਬੇਧਿਆ ਮਨਮੁਖਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੇਂ (ਰਾਤਾ) ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਭੀ ਮਨ ਕਬੀ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਖੋਇ ਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧ ਸਭਾ ਮਹਿ ਸਹਜੁ ਨ ਚਾਖਿਆ ਜਿਹਬਾ ਰਸੁ ਨਹੀ ਰਾਈ ॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ (ਸਭਾ) ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ (ਸਹਜੁ) ਗਯਾਨ ਰਸਕੋ ਚਾਖਿਆ ਭਾਵ ਪਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਮੇਂ ਰਾਈ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਭੀ ਰਸ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਫਿਕਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ਦਰ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ (ਦਰ) ਦੁਾਰੇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਅਖੀ ਮੀਟਿ ਚਲਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ਘਰੁ ਦਰੁ ਦਿਸੈ ਨ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਆਂਖੇਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਮਰ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਚਲਾ ਤਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਘਰ ਦਰੁ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਦਿਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧਾ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵੈ ਅਪੁਨਾ ਕੀਆ ਕਮਾਈ ॥੩॥

ਜਮਕੇ ਦੁਾਰ ਪਰ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਸੁਭ (ਠੌਰ) ਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਬੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋਈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੇਂ (ਕਮਾਈ) ਕਾਮੁ ਆਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਅਖੀ ਵੇਖਾ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਨਦਰਿ) ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ ਤੌ ਉਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖਉ ਹੋਰ ਕੁਛ ਕਹਣੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੰਨੀ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਈ ॥

ਕਾਨੋਂ ਸੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਰਸਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਬਸਾਉਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਪੂਰਨ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥

ਭੈ ਔਰ ਬੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮੇਂ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਵਿਣੁ ਭਰਮੁ ਨ ਭਾਗੈ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਸਤਿਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਦੁਤੁਕੇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਸਚਰਜਤਾ ਵਰਣਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁੜੁ ਧਰਤੀ ਪੁੜੁ ਪਾਣੀ ਆਸਣੁ ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਚਉਬਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਊਪਰ ਧਰਤੀ ਕਾ ਪੁੜ ਹੈ ਨੀਚੇ ਪਾਨੀ ਕਾ ਪੁੜ ਹੈ ਵਾ ਅੰਦਰ ਪੁੜ ਧਰਤੀ ਕਾ ਹੈ ਬਾਹਰ ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਪਾਨੀ ਕਾ ਪੁੜ ਦਸ ਗੁਣਾਂ ਹੈ (ਚਾਰਿਕੁੰਟ) ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਇਹੀ ਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪੀ ਜੋ ਚੌਬਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਆਸਨ ਹੈ।

ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਏਕਾ ਮੁਖਿ ਤੇਰੈ ਟਕਸਾਲਾ ॥੧॥

ਔਰ (ਸਗਲ ਭਵਣ) ਚੌਦਹ ਲੋਕ ਕੀ ਏਕ ਬੈਰਾਟ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖਜ ਟਕਸਾਲ ਤੇਰੇ ਹੀ ਘਰ ਮੇਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕੇ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸੂਰਤ ਕਾ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਯਹ ਅਧਭੁਤ ਆਪ ਕੀ ਟਕਸਾਲ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਟਕਸਾਲਾਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਬਦ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਕੀ ਏਕੋ ਹੰਬਹੂ ਸਜਾਮ ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਤਬ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਆਪੇ ਸਰਬ ਸਮਾਣਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ (ਚੋਜ) ਕੌਤਕ (ਵਿਡਾਣਾ) ਅਸਚਰਜ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਪਾਤਾਲ (ਮਹੀਅਲਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਅਕਾਸ ਆਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਕਿਨੇਹਾ ॥

ਔਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਜੋਤ ਤੇ ਭਿੰਨ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੂਪ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ ਇਦਮਿਥੰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ॥

ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ ॥੨॥

ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਸਰੂਪ (ਪਰਛੰਨਾ) ਹੂਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਫਿਰ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਰਚਨਾ ਏਕ ਤੇ ਏਕ ਅਲੌਕਿਕ ਹੀ ਤੈਨੇ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਉਤਭੁਜ ਸੇਤਜ ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਜੰਤਾ ॥

ਯੇਹ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਓਂ ਕੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਪੁਰਬੁ ਮੈ ਤੇਰਾ ਦੇਖਿਆ ਤੂ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ ਰਵੰਤਾ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ (ਪੁਰਬੁ) ਅਸਚਰਜ ਵਾ ਮਹਾਤਮ ਮੈਨੇ ਤੇਰਾ ਯਹ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਰਚ ਕਰ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬਹੁਤੇ ਮੈ ਏਕੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਮੈ ਮੂਰਖ ਕਿਛੁ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਤੇਰੇ ਅਨੰਤ (ਗੁਣ) ਉਪਕਾਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਨੇ ਏਕ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਕੇ ਮੁਝੇ ਭੀ ਕੁਛ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਡੁਬਦਾ ਪਥਰੁ ਲੀਜੈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਪਥਰ ਵਤ ਅਗਿਆਨੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਰਹਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿਕਾਸ ਲੀਜੈ॥੪॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪੁਨ: ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਪਾਪੀ ਪਤਿਤੁ ਪਰਮ ਪਾਖੰਡੀ ਤੂ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖਿ ਪਰਮ ਰਸਿ ਰਾਤੇ ਠਾਕੁਰ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਭੀ ਬੜਾ ਪਾਪੀ ਹੂੰ ਔਰ (ਪਰਮ) ਬਡਾ ਪਾਖੰਡੀ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇਵਲ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚਾਖਿ ਕਰ ਮੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪਰਮ ਰਸ ਸੇ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਰਤਾ ਤੂ ਮੈ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੇ ॥
ਮਾਣੁ ਮਹਤੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੇ ਕਾ ਮਾਣ ਤੂੰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਨ ਔਰ (ਮਹਤੁ) ਬਡਿਆਈ ਇਸੀ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਲੇ ਮੇਂ ਰਖੇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਖੇ॥

ਤੂ ਪੂਰਾ ਹਮ ਊਰੇ ਹੋਛੇ ਤੂ ਗਉਰਾ ਹਮ ਹਉਰੇ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਪੂਰਣ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮ (ਊਰੇ) ਗੁਣਹੀਣ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤੂੰ ਭਾਰੀ ਹੈਂ ਹਮ ਹਉਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੭

ਤੁਝ ਹੀ ਮਨ ਰਾਤੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਪਰਭਾਤੇ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਜਪਿ ਮਨ ਰੇ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੁਝ ਹੀ ਮੇਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸੰਧਜਾ ਸਵੇਰੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਕਰੁ ਜਪ ਔ ਮਨ ਕਰ ਮਨਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਮ ਸਾਚੇ ਹਮ ਤੁਮ ਹੀ ਰਾਚੇ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਫੁਨਿ ਸਾਚੇ ॥

ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਸਾਚੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ (ਭੇਦਿ) ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਹਮ ਸਾਚੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਸੂਚੇ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਸੇ ਕਾਚੇ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਪਰ ਕਜਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਹੋਇ ਸੋ ਪਵਿਤ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਾਚੇ) ਕਚੇ ਪੁਰਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ (ਸਲਾਹੀ) ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੂੰ (ਤਿਸਹਿ) ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਸਰੀਕੁ ਬਰਾਬਰ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਨਿਆ ਸੋਈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੇਰਾ ਜੋ ਯਹ ਭੇਦ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਅਗੋਚਰ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਨ ਕਰਮਾ ॥

ਉਪਦੇਸ ॥ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਕੋ ਆਜ ਤਕ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਦਮਿਥੰ ਕਰ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ (ਅਪਾਰ) ਮਨ ਬੁਧਿ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਕੀ ਗਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅਗੋਚਰ) ਤਿਸਮੇਂ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਯ ਜਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨ ਕਾਲ ਤਥਾ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਾਂਤਕ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ਨਾ ਤਿਸੁ ਭਾਉ ਨ ਭਰਮਾ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਚਾਰਿਜਾਤਿ ਭੀ ਤਿਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਚੰਡਾਲਾਦਿ ਅਜਾਤਿ ਪਨ ਬੀ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਕਿਓਂਕਿ ਅਜੋਨੀ ਹੈਂ ਔ ਸੰਭਵ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਤਥਾਹਿ (ਭਾਉ) ਗਜਾਨ ਔ ਭਰਮ ਤਿਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੇ ਸਚਿਆਰ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪ ਵਰਨੁ ਨਹੀ ਰੇਖਿਆ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਾਚੈ) ਸਤਜ ਰੂਪ ਅਰੁ (ਸਚਿਆਰ) ਜਥਾਰਥ ਬਕਤਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਨਾ ਤੋ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਨ ਤਿਸ ਕਾ (ਵਰਨੁ) ਰੰਗ ਹੈ ਨ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਹਸਤ ਕੋਈ ਰੇਖਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕੇਵਲ ਸਚਾ ਜੋ (ਸਬਦ) ਬੇਦਵਾ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਨਿਸਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਮੁ ਨ ਨਾਰੀ ॥

ਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਮਾਤ ਔ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰੁ ਭਾਈ ਹੈਂ ਨ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਮ ਚੇਸ੍ਟਾ ਹੈ ਨ ਤਿਸ ਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਅਪਰ ਪਰੰਪਰੁ ਸਗਲੀ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਆਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਐ ਵਾ ਐਸੇ ਅਸੀ ਕਹਤੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੁਲ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਅਪਰ) ਸਮਦਾਇਕ ਜੀਵ (ਪਰੰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ (ਪਰੁ) ਤਿਨਤੇ ਭੀ ਪਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਚੈਤਨਜਸਤਾ ਯਹ ਸਗਲੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਂ ਬਜਾਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੁਕਾਇਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ॥

(ਘਟ ਘਟ) ਸਭ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮਾਯਾ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਛਿਪਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਉਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਰੈ ਅਰੁ ਤਿਨ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਤਾ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਮੁਕਤੇ ਗੁਰਮਤੀ ਨਿਰਭੈ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥੩॥

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਪੰਚ ਕੌਸ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿੜ ਤਾਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਬ (ਮੁਕਤੇ) ਖੁਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਨਿਰਭਉ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕਾਲੁ ਸਿਰਿ ਜੰਤਾ ਵਸਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਸਬਾਈ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ (ਕਾਲੁ) ਮ੍ਰਿਤਜ ਕੋ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਬਾਈ) ਸਭ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿ ਬਿਓਹਾਰ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਭੀ ਅਪਨੇ ਹੀ ਬਸ ਮੇਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਵਹਿ ਛੂਟਹਿ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹਿਗਾ ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਕਮਾਉਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਹਿਗਾ॥

ਸੂਚੈ ਭਾਡੈ ਸਾਚੁ ਸਮਾਵੈ ਵਿਰਲੇ ਸੂਚਾਚਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਾਂਡੇ ਭਾਵ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਹੈਂ ਤਿਨਮੇਂ ਸਤਨਾਮ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ (ਸੂਚਾਚਾਰੀ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਆਚਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਤੰਤੈ ਕਉ ਪਰਮ ਤੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੫॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ (ਤੰਤੁ) ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪਰਮ ਸਾਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੫॥੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀਐ ਤਿਉ ਸਾਕਤੁ ਮਰੈ ਪਿਆਸ ॥

ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਪਾਣੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਿਗੁਰਾ ਸਾਕਤ ਬਿਸਜ ਬਾਸਨਾ ਕੀ ਪਿਆਰ ਮੇਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਮਰੀਐ ਰੇ ਮਨਾ ਜੋ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ਸਾਸੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਏਕ ਸੁਆਸ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਜਾਇ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਸੁ ਲੇਇ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਇਹੁ ਰਸੁ ਕਿਉ ਲਹਉ ਗੁਰੁ ਮੇਲੈ ਹਰਿ ਦੇਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇਹਿ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਰਾਮ ਰਸ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਲੇਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹਰਿ ਕਰਾਇ ਦੇਇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲੁ ਸੰਗਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੀਰਥੁ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤੋ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੀਉ (ਤੀਰਥੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨਾ ਗੁਰ ਦਰਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਪਵਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਸੇ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਜੋਗੀ ਜਤ ਬਾਹਰਾ ਤਪੁ ਨਾਹੀ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ॥

ਜੈਸੇ ਜਤ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋਗੀ ਕਾ ਜੋਗ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਔਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਬਿਨਾਂ ਤਪੀ ਕਾ ਤਪ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਨਾਮੈ ਬਿਨੁ ਦੇਹੁਰੀ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ਅੰਤਰਿ ਦੋਖੁ ॥੩॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਹੀ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਦੋਖੋਂ ਕੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰੇਗਾ॥੩॥

ਸਾਕਤ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਨਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਰਿ ਸਤਗਿਰ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਿਫਤਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੭॥

ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਔ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਫਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਾ ਦਾਨਿ ਮਤਿ ਪੂਰਾ ਹਮ ਥਾਰੇ ਭੇਖਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਔਰ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬੁਧਿ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਭੇਖਾਰੀ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਛੁ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਈ ਹਰਿ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮਰਾਰਾਜ ਮੈਂ ਆਪ ਸੇ ਕਿਆ ਦਾਨ ਮਾਂਗੋ ਕੋਈ ਬਸਤ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਪਿਆਰੀ) ਵਸਤ ਦੀਜੀਐ॥੧॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਗੁਪਤੋ ਵਰਤੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਰੀ ਜੀਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਤੂੰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪਤਾਲ ਔ ਧਰਤੀ ਪੁਨਾ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਨਿਹਾਰੀ) ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਮਰਤ ਪਇਆਲ ਅਕਾਸੁ ਦਿਖਾਇਓ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਬ (ਗੁਰ) ਬੜੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਤਾਲ ਅਕਾਸ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਜੋਨੀ ਹੈ ਭੀ ਹੋਨੀ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਦੇਖੁ ਮੁਰਾਰੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਅਜੋਨੀ ਅਬ ਹੈ ਭੀ ਬਹੁੜੋ (ਹੋਨੀ) ਹੋਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔ ਮੁਰਾਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਘਟ ਮੇਂ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੫੯੮

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਉ ਇਹੁ ਜਗੁ ਬਪੁੜੋ ਇਨਿ ਦੂਜੈ ਭਗਤਿ ਵਿਸਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਸਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਬਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਯਹ ਬਪਰਾ ਤੁਛ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈਐ ਸਾਕਤ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤਬ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਦੀਨੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਨਿਰਾਰੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਗਰਭ ਮਝਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਨਿਰਾਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਫੇਰ ਵਹੁ ਗਰਭ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀਓਂ ਕੇ ਭਾਵ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਤੂੰ ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਚਿੰਤਾਮਣਿ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ॥

ਜਿਸੁ ਜਲ ਨਿਧਿ ਕਾਰਣਿ ਤੁਮ ਜਗਿ ਆਏ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਪਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਜਲ ਕੀ ਨਿਧੀ ਭਾਵ ਜਿਸਤੇ ਪਰੇ ਹੋਰ ਉਤਮ ਜਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੋ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਛੋਡਹੁ ਵੇਸੁ ਭੇਖ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਇਹੁ ਫਲੁ ਨਾਹੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖੋਂ ਕੇ (ਵੇਸੁ) ਸਰੂਪ ਔ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹੋ ਦੁਬਿਧਾ ਸੇ ਏਹ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਭਾਵ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਥਿਰੁ ਰਹੁ ਮਤੁ ਕਤ ਜਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਬਾਹਰਿ ਢੂਢਤ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਘਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਘਟ ਮਾਹੀ ਜੀਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਥਿਰ ਰਹੁ ਮਤ ਕਹੀਂ ਦੌੜਤਾ ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਨੇ ਸੇ ਤੁਝੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ ਹੇ ਜੀਉ ਇਸੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਘਟ ਮੈਂ ਚੈਤਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਗੁਣ ਛੋਡਿ ਗੁਣਾ ਕਉ ਧਾਵਹੁ ਕਰਿ ਅਵਗੁਣ ਪਛੁਤਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਦੌੜੋ ਭਾਵ ਲੈਣੇ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰੋ ਕਿਯੋਂਕਿ ਅਵਗੁਨ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨਾ ਪੜੇਗਾ॥

ਸਰ ਅਪਸਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਹਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਕੀਚ ਬੁਡਾਹੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਜੀਉ (ਸਰ) ਭਲੇ (ਅਪਸਰ) ਬੁਰੇ ਕੀ ਵਾ ਸਮੇਂ ਕੁਸਮੇਂ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਕੀਚ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਡੁਬਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਲੋਭ ਬਹੁ ਝੂਠੇ ਬਾਹਰਿ ਨਾਵਹੁ ਕਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਝੂਠੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਤੋ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤ ਮਲ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਬਾਹਰ ਸੇ ਕਿਆ ਨਾਉਤੇ ਹੋ ਇਸ ਨਾਉਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਸਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਤਾਹੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤੁਮ ਗਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਧ ਨਾਮ ਜਪੋਗੇ ਤਬ (ਅੰਤਰ) ਭੇਦ ਬੁਧਿ ਗਤਿ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥

ਪਰਹਰਿ ਲੋਭੁ ਨਿੰਦਾ ਕੂੜੁ ਤਿਆਗਹੁ ਸਚੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਫਲੁ ਪਾਹੀ ਜੀਉ ॥

ਲੋਭ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਅਰ ਨਿੰਦਿਆ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰਹੁ ਸਚ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮੋਖ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਜੀਉ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੁਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਕੋ ਰਾਖੀਏ॥ ਜੀਉ ਸੰਬੋਧਨ ਮੈਂ ਜਾਨ ਲੈਣਾ॥੪॥੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਪੰਚਪਦੇ ॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਅਪਨਾ ਘਰੁ ਮੂਸਤ ਰਾਖਿ ਨ ਸਾਕਹਿ ਕੀ ਪਰ ਘਰੁ ਜੋਹਨ ਲਾਗਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਅਪਨਾ ਘਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਚੋਰੋਂ ਸੇ ਤੂੰ ਰਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈਂ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਕੋ ਕੀ ਦੇਖਣੇ ਲਗਾ ਹੈਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਦੇਖ॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਰਾਖਹਿ ਜੇ ਰਸੁ ਚਾਖਹਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕੁ ਲਾਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕਾ ਸੁਆਦ ਲੇਹਿੰਗਾ ਤਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ (ਦਰੁ) ਬੀਚ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਾਖ ਸਕੈਂਗਾ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਉਸੀ ਨੇ ਸੁਆਦ ਲੀਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੇਵਕ ਭਾਉ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਮਝੁ ਕਵਨ ਮਤਿ ਲਾਗਾ ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਨ ਰਸ ਲੋਭਾਨੇ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਹਿ ਅਭਾਗਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਸਮਝ ਕਰ ਕਿਸ ਖੋਟੀ ਮਤ ਮੇਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੂਲਜ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਅਨ) ਹੋਰ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਰਸ ਮੇਂ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਭਾਗ ਜੀਵ ਤੂੰ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਪਛਤਾਵੈਂਗਾ॥

ਆਵਤ ਕਉ ਹਰਖ ਜਾਤ ਕਉ ਰੋਵਹਿ ਇਹੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਨਾਲੇ ਲਾਗਾ ॥

ਆਵਤੇ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਹ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਿ ਭੋਗਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋ ਅਨਰਾਗਾ ॥੨॥

ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੈਂਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਇਗੀ ਕਿ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਹੀ ਸੁਖ ਔਰ ਸੁਖ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਰਸ ਊਪਰਿ ਅਵਰੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਗਾ ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਤੇ ਉਪਰ ਭਾਵ ਅਧਿਕ ਅਵਰ ਰਸ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਤ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਸੁ ਖੋਇਆ ਜਾ ਸਾਕਤ ਦੁਰਮਤਿ ਲਾਗਾ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਜਿਸਨੇ ਏਹੁ ਹਰੀ ਦਾ ਰਸ ਖੋਇਆ ਭਾਵ ਰਸ ਤੇ ਅਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਕਤ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਮੇਂ ਜਾਇ ਲਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਕਾ ਜੀਉ ਪਵਨਪਤਿ ਦੇਹੀ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਦੇਉ ਸਮਾਗਾ ॥

ਮਨ ਕਾ ਜੀਉ ਪਵਨ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਸਟਾ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਆਸ੍ਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਵਾਸ ਹੀ ਜੀਉ ਹੈ ਔਰ (ਪਵਨ) ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਦੇਹ ਕਾ ਮਾਲਕ ਦੇਹੀ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਦੇਹੀ ਮੇਂ ਦੇਉ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਜੀ (ਸਮਾਗਾ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਗਾਈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥੪॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਤਿਸ ਮੇਂ ਦੇਹਿ ਤੋ ਹਰਿ ਰਸ ਕੇ (ਗਾਈ) ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਗਾਵਾਂ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹੇ ਹਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੪॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਜਮ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ ਜਾਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਏ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਾ ॥੫॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਹਰਿ ਜੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੫॥੧੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਧੁਰਾਹੂ ਬਿਨੁ ਲੇਖੈ ਨਹੀ ਕੋਈ ਜੀਉ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਲੇਖ (ਧੁਰਾਹੂ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੈ॥

ਆਪਿ ਅਲੇਖੁ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਸੋਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹਰੀ ਆਪ ਲੇਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰੇ ਰਚ ਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਸਰੇਵਹੁ ਹਰਿ ਦਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਸੋਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਰ ਬਿੰਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਸੋਈ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੫੯੯

ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਹਰ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਦੇਖੋ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੇਂ (ਸਮੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਦੇਖੋ॥੨॥

ਚਲਤੌ ਠਾਕਿ ਰਖਹੁ ਘਰਿ ਅਪਨੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਇਹ ਮਤਿ ਹੋਈ ਜੀਉ ॥

ਇਸ ਚਲਾਇਮਾਨ ਮਨਕੋ (ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਠਾਕਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਾਖੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਯਹ ਮਤ ਹੋਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਇਹੁ ਮਤਿ ਅਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਰਹਉ ਬਿਸਮਾਦੀ ਦੁਖੁ ਬਿਸਰੈ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਜੀਉ ॥੩॥

(ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ) ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦਿਖਲਾਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਐਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ (ਬਿਸਮਾਦੀ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋਇ ਰਹੋ ਹੇ ਮਨ ਤਬ ਦੁਖ ਬਿਸਰੈਗਾ ਅਰ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥

ਪੀਵਹੁ ਅਪਿਉ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਈ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਅਪਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਵਾਸਾ) ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਪੁਨਾ ਪਰਮ ਸੁਖ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਈਐਗਾ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਵ ਭੰਜਨੁ ਗਾਈਐ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਈ ਜੀਉ ॥੪॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭਯ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਬ ਗਾਈਐਗਾ ਭਾਵ ਗਾਇਨ ਕਰੇਗਾ ਤਬ (ਪੁਨਰਪਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਨਮੁ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ ਪਰ ਤੂੰ ਐਸੇ ਹੰਗ੍ਰਹ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੁ॥੪॥

ਤਤੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਸੋਹੰ ਭੇਦੁ ਨ ਕੋਈ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਤਤ੍ਵ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ (ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ) ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੇਂ ਆਈ ਹੁਈ ਭਾਵ ਪੂਰਣ ਹੈ॥ ਸੋ ਮੈਂ ਹੀ ਹੂੰ ਅਰੁ ਮੈਂ ਸੋ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਅਰੁ ਉਸਮੇਂ ਕੋਈ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋਈ ਜੀਉ ॥੫॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦਆਰੇ ਸੋਈ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ॥੫॥੧੧॥ ਮਨਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਤਦ ਹੀ ਗਾਵਾ ॥

ਤਾ ਗਾਵੈ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਵਾ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ (ਭਾਵਾ) ਅੱਛਾ ਲਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗਾਵਾ ਪੁਨਾ ਗਾਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਾ॥

ਗਾਵੇ ਕਾ ਫਲੁ ਹੋਈ ॥
ਜਾ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਗਾਉਨੇ ਕਾ ਫਲ ਤੌਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਤਾ ਤੇ ਸਚ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮ ਬੋਧ ਰੂਪ ਨਿਧ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਅੰਤਰਿ ਜਾਗੀ ॥
ਤਾ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤੀ ਭਈ ਤਬ ਬੁਧੀ ਨੇ ਚੰਚਲਤਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਕਾ ਉਜੀਆਰਾ ॥
ਤਾ ਮਿਟਿਆ ਸਗਲ ਅੰਧ੍ਯਾਰਾ ॥੨॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਾ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਸਭ ਮਿਟ ਗ੍ਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਤਾ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਭਾਗਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦੋਂ ਮੇਂ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਰਭਉ ਪਾਇਆ ॥
ਤਾ ਸਹਜੈ ਕੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੩॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਯ ਮੈਂ ਰਹਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿਰਭਉ ਜੋ ਨਿਜਾਨੰਦ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਔ ਤਬ ਹੀ ਮਨ (ਸਹਜੈ) ਸੁਭਾਵਕ ਘਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਬੂਝੈ ਕੋ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਚਾਰਵਾਨ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਭੇਦ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਕਰਣੀ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥

ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਹੋਈ ॥
ਜਾ ਆਪੇ ਮਿਲਿਆ ਸੋਈ ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਤਿਸਕੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਨੀ ਕੀ ਕੀਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਕਰਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਬ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵ ਕਰਹਿ ਸਭਿ ਤੇਰੀ ਜਿਨ ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੇ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ (ਸਾਦੁ) ਰਸ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੇਵਕ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਨਿਤ) ਨਿਰੰਤਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਭੀ ਕਛੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਏਕੋ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਕੇਵਲੁ ਆਪਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਹਮ ਬਾਲਕ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਇਕੋ) ਅਦੁਤੀਯ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਔ ਸਾਚਾ ਹੈਂ॥

ਜਾਗਤ ਰਹੇ ਤਿਨੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਨਿਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨੋ ਹੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗਿਰਹੀ ਮਹਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਨ ਉਦਾਸੀ ਗਿਆਨ ਤਤ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਤੱਤ੍ਵ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾ ਹਰਿ ਦੇ ਦਾਸ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਹੀ ਮੇਂ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵਦਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇਆ ॥

ਯਹ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਾ ਭਲਾਇਆ ਹੂਆ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਦੌੜਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੦

ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਬਯਰਥ ਹੀ ਖੋਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਤਾ ਨਾਉ ਪਾਏ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲੈ ਤਬ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ ਮੋਹ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਉਠਾਇਆ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸਾਚੇ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਚੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਸਚ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥

ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦਜ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਨਾਵਹੁ ਗਤਿ ਮਤਿ ਪਾਈ ਏਹਾ ਰਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਔ ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਭੀ ਯਹੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਭਗਤਨ ਕਉ ਦੀਆ ਨਾਉ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਜਪਾਦਿ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸਚੇ ਧਨ ਕਾ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ।

ਅਖੁਟੁ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕਦੇ ਨਿਖੁਟੈ ਨਾਹੀ ਕਿਨੈ ਨ ਕੀਮਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਭਗਤਿ ਖਜਾਨੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਧਨ (ਅਖੁਟੁ) ਤੋਟ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਕਬੀ (ਨਿਖੁਟੈ) ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਉਸ ਖਜਾਨੇ ਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਵਾ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਧਨਿ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਏ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਭੁਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ (ਸਬਦੀ) ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਭੂਲਦਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਵਸਹਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੂਟਹਿ ਮਨਮੁਖ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਕੋਇ ਨ ਸੁਣੈ ਪੂਕਾਰਾ ॥

(ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਭਾਵ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਅਵਸ ਸਜਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧਾ ਜਗਤੁ ਅੰਧੁ ਵਰਤਾਰਾ ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰਾ ॥੨॥

ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਕਾ (ਬਰਤਾਰਾ) ਬਯੋਹਾਰ ਭੀ ਅੰਧਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਗੁਬਾਰ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵਿਗੁਤੇ ਕਿਹੁ ਚਲੈ ਨ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਯਹ ਮੇਰਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹ ਕਰਕੇ (ਵਿਗੁਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇ ਕਿਛੁ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੀ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਬਾਦ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਉਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਸਦਾ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਅਮਰੁ ਸਿਰਿ ਬਾਦਿਸਾਹਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੀਏ ਹੂਏ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਦੀਵਕਾਲ ਜਿਨਕੇ ਘਟ ਮੇਂ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਅਮਰੁ) ਹੁਕਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹੋਂ ਕੇ ਭੀ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ। ਭਾਵ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਪਾਤਸਾਹ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਚੁ ਲਾਹਾ ॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ) ਰਾਤ੍ਰਿ ਸੇ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਨਸ਼ਟ ਔਰ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਚਾ ਲਾਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਪਾਹਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਹਰਿ ਪਾਹਾ) ਹਰਿਕੋ ਪਾਸ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੩ ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਹਰਿ ਪਾਏ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੈ ਔ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸੇ ਅਪਨਤ੍ਵ ਗਵਾਈ (ਹੋਵੈ) ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਪਾਵੈ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਹਰਿ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਨੇ ਰਹਨਾ ਯਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਇਕ ਰੰਗੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦੀਵਕਾਲ ਇਕ ਰੰਗੀ ਭਾਵ ਏਕ ਤੇਰੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਬਨੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚੀ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਆਪਣਿਆ ਦਾਸਾ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਪਿਆਰੇ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਹਮਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਚੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਭਾਵ ਹਮਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਹਮਾਰੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿ ਰਾਖੁ ਲੇਵੋ॥

ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਸਦਾ ਹਉ ਜੀਵਾ ਗੁਰਮਤੀ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖਜਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਭਯ ਦੂਰ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਹੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਆਪਕੀ ਉਸਤਤ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਅਤਿ ਸੁਆਲਿਉ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥

ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਾਚਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਅਤਿ ਸੁਆਲਿਉ) ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜਬ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਸੋ ਜਨੁ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਖ ਇਸ ਭਾਂਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਮੋਹ ਨਿਦਰਾ ਸੇ ਜਾਗਾ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਗੰਭੀਰੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਤੂੰ ਬੜਾ ਗੰਭੀਰ ਹੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸੁਖ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਨੀ ਅਚਿੰਤੁ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ (ਅਚਿੰਤ) ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਅੰਤਰਿ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਤਿਨ ਕੋ (ਅੰਤਰਿ) ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਭ੍ਰਮੁ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਸਦਾ ਪੰਥੁ ਵਿਖੜਾ ਕੋ ਪਾਏ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸਨਾਤਨ ਮਾਰਗੁ ਸਦਾ (ਵਿਖੜਾ) ਕਠਿਨ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਇਸ ਮਾਰਗ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਬਦੇ ਮਾਤਾ ਹਉਮੈ ਤਜੇ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸੋਈ ਆਪਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਮਸਤ ਰਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਆਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਤਿਸਨੇ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਇਕ ਰੰਗੀ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਾਤਾ (ਇਕਰੰਗੀ) ਅਨਨ੍ਯ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋਈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਅਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੧

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਨੋ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀ ਪਿਆਰੇ ਜਿਚਰੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਹੈ ਸਾਸਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਪ੍ਯਾਰੇ ਜਬ ਤਕ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਇਕੁ ਪਲੁ ਖਿਨੁ ਵਿਸਰਹਿ ਤੂ ਸੁਆਮੀ ਜਾਣਉ ਬਰਸ ਪਚਾਸਾ ॥

ਹੇ ਸਵਾਮੀ ਏਕ ਖਿ੍ਣ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਏ ਤੋ ਉਸਕੋ ਪਚਾਸ ਬਰਸ ਕੇ ਤੁਲ ਬੀਤੇ ਸਮਝੋ॥

ਹਮ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਸਦਾ ਸੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਾਵਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਹਮ ਸਦੀਵਕਾਲ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਭੀ ਮੂਰਖ ਸੇ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੁਮ ਆਪੇ ਦੇਹੁ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਸਦ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਦੇਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਊਪਰ ਨਿਤ੍ਯ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ: ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰ ਸੇ ਭੀ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਮ ਸਬਦਿ ਮੁਏ ਸਬਦਿ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਭਾਈ ਸਬਦੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ॥

ਹਮ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਭਾਵਨੇ ਭਾਵ ਚਾਹੁਨੇ ਵਾਲੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਮਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਹਮਨੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਰਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਈ ॥

ਉਪਦੇਸ ਹੀ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇਕਰ ਬਸਤਾ ਭਇਆ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਜਿਤੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਉਪਦੇਸ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੇ ਹਰਿ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਸਮਾਇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸੇ ਅੰਨੇ ਬੋਲੇ ਸੇ ਕਿਤੁ ਆਏ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਵਹੁ ਅੰਧੇ ਔਰ ਬਹਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਆਇ ਕਰ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਪਾਇਆ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੇ ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਗੁਬਾਰਾ ॥੩॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ) ਭਾਵ ਨਰਕੀ ਜੀਵ ਫਿਰ ਭੀ ਨਰਕ ਹੀ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਮਾਰਗਿ ਲਾਏ ਭਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ (ਭਾਈ) ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਰਚ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਜਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸ਼ੁਭ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਲਗਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਭਾਈ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹੇ (ਭਾਈ) ਪਿਆਰੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਭਾਈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਈ ਪਦ ਬਹੁਤ ਜਗਾਂ ਤੁਕ ਵਾ ਪਦ ਪੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਕਹੀਂ ਸੰਬੋਧਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥ ਮਨ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਜੈਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੋ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਅਰਥ ਲਗਾਓ ਚਾਹੇ ਅਨਜ ਪ੍ਰਤਿ ਲਗਾਓ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਹੀ ਕਾ ਬਖਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਅਛੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਸਾਰ ਕਰਹਿ ਆਪਿ ਰਾਖਹਿ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥

ਪੁਨਾ ਭਗਤ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਗੁਣਦਾਤਾ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਣੇ ॥੧॥

ਔਰ ਤੂੰ ਜੋ (ਗੁਣਦਾਤਾ) ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਹੇ ਗੁਣੀ ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰ ਕਰ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਤੇਰਾ ਬੇਲੀ ਹੋਵੈ ਸਦਾ ਨਿਬਹੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰਿ ਜੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੋ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ (ਕਾਲਿ) ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਵ ਰਖਜਕ ਹੋਵੇ ਔ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰੇ॥

ਦੁਸਟ ਚਉਕੜੀ ਸਦਾ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਦੁਸਟੋਂ ਕੀ ਚੌਂਕੜੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਛਕਨੀ ਦੁਹਸਾਸਨ ਕਰਨ ਆਦਿਕ ਝੂਠ ਨਿਤ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਥੇ ਤੈਸੇ ਜਿਨਕੇ ਦੁਸ਼ਟ ਚਾਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝੈ ਹੈ ਦੁਸਟਪੁਣਾ ਕਰਣ ਮੈਂ ਉਦਾਹਰਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਾ ਦੁਸਟੀ ਤੇ ਕਿਨਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹਰਣਾਖਸ ਨਖਹਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥

ਦੇਖੋ ਤੋ ਸਹੀ ਨਿੰਦਿਆ ਔ ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸਨੇ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹਰਨਾਖਸ ਜੈਸੇ ਬਲਵਾਨ ਇਸ ਨਿੰਦਾ ਦੁਸਟੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਨਖੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਿਦਾਰਣ ਕਰ ਦੀਏ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਜਨੁ ਸਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਲਏ ਉਬਾਰੇ ॥੨॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਗਤ ਸਦੀਵਕਾਲ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਉਸਕੋ ਹਰਿ ਨੇ ਉਸ ਹਰਨਾਖਸ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਔਰ ਦੁਸਟੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ॥੨॥

ਆਪਸ ਕਉ ਬਹੁ ਭਲਾ ਕਰਿ ਜਾਣਹਿ ਮਨਮੁਖਿ ਮਤਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਬੁਧਿ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਜਨ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਿਆਪੇ ਜਾਸਨਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥

ਜੋ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਿਆ ਮੇਂ ਬਜਾਪੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਜਾਏਂਗੇ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਦੇ ਚੇਤਹਿ ਨਾਹੀ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਈ ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਗਏ ਹੂਏ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੈਂਗੇ॥੩॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਭਗਤਾ ਕਾ ਕੀਤਾ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਆਪਿ ਲਾਏ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਰਾਤੇ ਸਹਜੇ ਮਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਸੋ ਭਗਤ (ਸਬਦੇ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਗਜਾਨ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੂਏ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਹਉ ਲਾਗਾ ਤਿਨ ਕੈ ਪਾਏ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾ ਰਹੂੰ॥੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਖਾ ਬੰਧਪੁ ਹੈ ਭਾਈ ਜਿ ਗੁਰ ਕੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਆਵੈ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੇ) ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸੀ ਆਗਯਾ ਅਨਸਾਰ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਿਖ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋਈ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈ॥

ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਭਾਈ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਭਾਵ ਮਨ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੇ ਵਿਛੜ ਕਰ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੁ ਕਦੇ ਨ ਪਾਵੈ ਭਾਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਚਲੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਸੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਸੁਹੇਲੇ ਭਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੨

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਹੇਲੇ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਏ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸਭੁ ਜੀਅ ਕੇ ਬੰਧਨ ਭਾਈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾ ਸੈਂਸਾਰਾ ॥

ਏਹ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੁਟੰਬ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜੀਵਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੰਧਨ ਟੂਟਹਿ ਨਾਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਟੂਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਮੋਖ ਕਾ ਦਵਾਰਾ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥੨॥

ਮਾਯਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਉ ਮੇਰਾ ਜਗੁ ਪਲਚਿ ਰਹਿਆ ਭਾਈ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਕੇਰਾ ॥

ਹੰਕਾਰ ਔ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਯਹ ਸੰਸਾਰ ਫਲ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਹਲੁ ਪਾਇਨਿ ਗੁਣ ਗਾਵਨਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਹੋਇ ਬਸੇਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖ (ਮਹਲੁ) ਸਤਸੰਗ ਪਾਇ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਉਨ ਕਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਐਥੈ ਬੂਝੈ ਸੁ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੇਰਾ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਐਥੈ) ਇਸੀ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਹਰਿ ਜੋ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਭਾਈ ਵਿਣੁ ਭਾਗਾ ਕਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋ ਹੇ ਭਾਈ ਸਦੀਵਕਾਲ ਦਜਾਲੂ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਅਛੇ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਏਕ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਭ ਊਪਰਿ ਜੇਹਾ ਭਾਉ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੋ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ ਤੌ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਚੌਤੁਕੇ ॥

ਚਾਰ ਤੁਕ ਕੀ ਏਕ ਪੌੜੀ ਹੋਗੀ॥

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹੋਵੈ ਸਚੀ ਹਿਰਦੈ ਬਾਣੀ ॥

ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦਜ ਮੇਂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਬਸਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਯ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਿਸ ਕੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵੀ ਹੋਰ ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਇਆਣੀ ॥

ਸਚੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੀ (ਇਆਣੀ) ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ (ਹੋਰ) ਅੰਨਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਫਿਰਹਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਵਿਣੁ ਪਾਣੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਨਿਤਹੀ ਜਨਮ ਮਰਣੇ ਕੇ ਚਕ੍ਰ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਤ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਵਿਣੁ ਪਾਣੀ) ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਔਰ ਬਿਸਯ ਬਾਸਨਾ ਮੇਂ ਡੁਬ ਮਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਾਈ ਰੇ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਸਰਣਾਈ ॥

ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਦੀਵਕਾਲ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਰਾਪਤ ਰਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਆਪੁ ਪਛਾਤਾ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਸਦ ਵਸਿਆ ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਕ੍ਰੋਧ ਔ ਅਹੰਕਾਰ ਕਾ ਤਯਾਗ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਨਿਤਯ ਨਿਕਟ ਸਰਬਥਾ ਰਮਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਅਪਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀ ਨਾਉ ਮੀਠਾ ਮਨਹਿ ਪਿਆਰਾ ॥੨॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਪਯਾਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨਾਵਟ ਪਛਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪਾਤਮਕ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸਫਲ ਜਨਮ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣੀ ਅਘਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਉਨ ਕਾ ਨਿਤਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ (ਗੁਣੀ) ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਅਘਾਇਆ) ਰਜਿਆ ਹੈ॥

ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕਾ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸਦੀਵ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਵਜਾਇਆ) ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸੁਧ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਂ ਨਿਸਚਯ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿ ਕੋਇ ਨ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮਤਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਜੋ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਸੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੂਝ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨੀ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਮਗੁ ਪਛਾਣੈ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਯਹ ਰਾਹੁ ਜਾਂਨਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨੋਂ ਹੀ ਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਰਸਨਾ ਰਸਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਵਾਲੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਵੈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਔਰ ਸੰਜਮ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਸਫਲਾ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹਿ ਸੇ ਜਨ ਸੋਹਨਿ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੩ ਦੁਤੁਕੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਉਲਟੀ ਭਈ ਭਾਈ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਤਾ ਬੂਝ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਮਝ ਪਾਈ ਹੈ ਜਬ ਬੂਝ ਪਈ (ਤ) ਤਬੀ ਤੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਸੋ ਸਿਖੁ ਹੈ ਭਾਈ ਜਿਸੁ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਾਕਰ ਜਿਸਨੇ (ਜੋਤੀ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਿਖ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਰ ਤੋ ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਗੁਰ ਸਿਖ ਸੰਪਰਦਾਇ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਜਪਿ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਹਰਿ ਥਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਉ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪਾਏ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੩

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤਿ ਹੈਂ॥

ਤੁਹ ਕੁਟਹਿ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਭਾਈ ਪਲੈ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਹ ਕੋ ਕੂਟਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਨਾਜ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਖਾਲੀ ਫੂਸ ਦਾ ਨਾਮ ਤੁਹ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਪਲੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਧਾਨ ਕੋ ਕੂਟਨੇ ਸੇ

ਚਾਵਲ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਤੁਖ ਕੇ ਕੂਟਨੇ ਸੇ ਬਿਅਰਥ ਪਰੀਸ੍ਰਮ ਹੀ ਹੈ ਚਾਵਲ ਤੋ ਉਸਮੇਂ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਨ ਕਰਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਰਵਿਆ ਭਾਈ ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਾ ਹੀ ਪਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਰਵੈ ਭਾਈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਿਤ ਸੇ (ਅਪਾਰਿ) ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਰਮਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਭਾਈ ਜਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈ ਜੋ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਾਇ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਤਿਹੀ ਗੁਣੀ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਵਿਆਪਿਆ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ॥

ਤੀਨੋਂ ਭਵਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਹ ਬੂਝ ਬਝਾਈ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਗਿ ਛੂਟੀਐ ਭਾਈ ਪੂਛਹੁ ਗਿਆਨੀਆ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਮੇਂ ਕੁਛ ਸੰਦੇਹ ਹੋਇ ਤੋ ਗਿਆਨੀਓਂ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਛ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਛੋਡਿ ਚਉਥੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਾਈ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ (ਚਉਥੈ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ ਤਬ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸੇਗਾ ਔਰ ਤੂੰ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਰਹੈਂਗਾ॥

ਨਾਮੈ ਤੇ ਸਭਿ ਊਪਜੇ ਭਾਈ ਨਾਇ ਵਿਸਰਿਐ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਹੀ ਤੇ ਸਭ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪੁਰਸ਼ ਉਬਰਤੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਬਸਾਰ ਜਾਣੇ ਸੇ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਜਗਤੁ ਅੰਧੁ ਹੈ ਭਾਈ ਸੂਤੇ ਗਏ ਮੁਹਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੇਂ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਹ ਵਾ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਮੁਹਾਇ) ਠਗਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਭਾਈ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਨ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਏ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਭਾਈ ਹਿਰਦੈ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੩॥

ਕਿਯੋਂਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਤ ਮੈ ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਉਬਰੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੋ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਬੇੜਾ ਨਾਉ ਤੁਲਹੜਾ ਭਾਈ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਪਾਰਿ ਜਨ ਪਾਇ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਨੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਬੇੜਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਤੁਲਹਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਪਾਰ ਪਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਹੋਰ ਥੈ ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਸਤਗੁਰ ਹੀ ਹੈ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਜਗਤੁ ਦੁਖਿ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪਿਆ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਰੋਵੈ ਧਾਹੀ ॥੧॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਦੁਖੁ ਅਰ ਰੋਗੁ ਬਜਾਪਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਧਾਹੀਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕਰ ਰੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਨਾਹਿ ਤ ਜਾਹਿਗਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸੁਖਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ਯਹ ਨਿਸਚੈ ਜਾਨ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇਂਗਾ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ (ਗਵਾਇ) ਖੋਇ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਧਾਤੁ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਹਰਿ ਰਸ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਆ ॥

ਧਾਤ ਨਾਸਵੰਤ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਮੈਂ ਦੌੜਤਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਸੰਧਿਆ ਤਰਪਣੁ ਕਰਹਿ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਸੰਧਜਾ ਤਰਪਣੁ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਜਪ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਯਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਬਡਭਾਗੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਜਨ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੩॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਔ ਹਰਿ ਰਸ ਕਾ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਤ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਅੰਧਾ ਸਭੁ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਗੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਯਹ ਅੰਧਾ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਅੰਧ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਅਖੀ ਵੇਖੈ ਘਰੈ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਪਾਏ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਸਕੋ ਮਿਲ ਜਾਇ ਤਬ ਯਹ ਗਜਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖ ਲੇਇ ਔਰ (ਘਰੈ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਇ॥੪॥੧੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਭਰਮਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਜੋਨੀਓਂ ਵਿਖੇ ਭਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਦੀਨ ਤੁਮ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਦਾਤੇ ਸਬਦੇ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥

ਹਮ ਦੀਨ ਜੀਵ ਜਾਚਿਕ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮ ਜੁਗ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਦਾਤੇ ਹੋ ਹਮਕੋ ਗੁਰਸਬਦ ਦੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਗਿਆਤ ਦੇ ਦੀਜੀਏ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਤੁਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹੁ ਆਧਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਹੋ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੇਵਹੁ॥

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੀ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਅਪਾਰ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸ ਜੋ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚਾਖਿ) ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧੁ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੦੪

ਸਬਦਿ ਮਰਹੁ ਫਿਰਿ ਜੀਵਹੁ ਸਦ ਹੀ ਤਾ ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੋਗੇ ਤੋ ਫਿਰ ਨਿਤਹ ਹੀ ਜੀਵਤੇ ਰਹੋਗੇ ਤੋ ਫਿਰ ਤੁਮਾਰਾ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਮੀਠਾ ਸਬਦੇ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਜੋ ਸਦਾ ਮਨ ਕੋ ਮੀਠਾ ਲਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪੁ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਸਦਾ ਮਨ ਮੈ ਹੀ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਤੈ ਦਾਤਿ ਰਖੀ ਹਥਿ ਅਪਣੈ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਈ ॥

(ਦਾਤੈ) ਪਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਦਾਤਿ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਰੱਖੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦਰਗਹ ਜਾਪਹਿ ਸੇਈ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸ਼੍ਰਰ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਸੋਈ (ਜਾਪਹਿ) ਜਾਨੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਤਾ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਗਤਿ ਮਤਿ ਤਦ ਹੀ ਪਾਏ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੈ ਤਬ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਬਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵ (ਗਤਿ ਮਤਿ) ਗਜਾਨ ਕੀ ਮਤਿ ਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੁਧੀ ਮੈ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਸੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਾ ਸਬਦੁ ਨ ਜਾਣੈ ਝੂਠੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਬੌਰਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਝੂਠੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਹਉਮੈ ਬੰਧਨ ਕਮਾਏ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਨੇ ਭਰਮ ਮੈ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸੇ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਊਭਉ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥੨॥

ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ (ਊਭਉ) ਖੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਮੈ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਵਰਤਹਿ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਖੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਚਉਥਾ ਪਦੁ ਚੀਨੈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਚਉਥਾ ਪਦੁ) ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਯਹ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਖੋਈ ॥੪॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਜਿਸਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੁ ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ਼ਰਣ ਮੈ ਆਏ ਇੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਦਾਂਤ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤੁ ਛੇ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਉਪੇਦਸ਼ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਆਪਿ ਅਪਾਹੁ ॥

ਸਭ ਮੇਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਭ ਸੇ (ਅਪਾਹੁ) ਅਲੇਪ ਹੈ॥

ਵਣਜਾਰਾ ਜਗੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਬਨਜਾਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਬਨਜਾਰਾ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੀਆ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਸਚੁ ਵੇਸਾਹੁ ॥੧॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਬਨਜ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਪਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਸਚ) ਸਤਜ ਬਸਤ ਕੋ ਗੁਰੋਸੇ (ਵੇਸਾਹੁ) ਖਰੀਦ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਿਆਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਔਰੁ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੁ ਐਸਾ ਹਰਿ ਪਜਾਰਾ ਜੋ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਸਭ ਵੇਖਦਾ ਪਿਆਰਾ ਮੁਖਿ ਬੋਲੇ ਆਪਿ ਮੁਹਾਹੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਭਕੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਸਭਕੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਮੁਖਸੇ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਆਪੇ (ਮੁਹਾਹੁ) ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਮੋਹਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਉਝੜਿ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਵਿਖਾਲੇ ਰਾਹੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਉਜਾੜ ਮੇਂ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਰਸਤਾ ਦੇਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਭੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਪਜਾਰਾ ਪੂਰਣ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸੇ (ਵੇਪਰਵਾਹੁ) ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸਿਰਿ ਆਪੇ ਧੰਧੜੈ ਲਾਹੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੇਂ ਪਜਾਰਾ ਸਭ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸਭ ਜੀਵ ਕੋ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਧੰਧੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸਾਖਤੀ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਮਾਰੇ ਮਰਿ ਜਾਹੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਪਰ (ਸਾਖਤੀ) ਕਰੜਾਈ ਜਮੋਂ ਸੇ ਕਰਵਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਹੋ ਕਰ ਮਾਰੇ ਸੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪਤਣੁ ਪਾਤਣੀ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਹੁ ॥੩॥

(ਪਤਣੁ) ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਘਾਟ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਅਰੁ (ਪਾਤਣੀ) ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਘਾਟੀਆ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਪਾਰ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਸਿਖ ਭੀ ਆਪ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਾਗਰੁ ਬੋਹਿਥਾ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੁ ਖੇਵਟੁ ਆਪਿ ਚਲਾਹੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਜਹਾਜ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਜਹਾਜ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਚੜਿ ਲੰਘਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵੇਖੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਬਨ ਕਰ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚਢ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਾਤਸਾਹ ਹੋ ਕਰ ਯਹ ਸਭ (ਚੋਜ) ਤਮਾਸੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਹੁ ॥੪॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪਜਾਰਾ ਦਯਾਲੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਬਖਸੀਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ਚਉਥਾ ॥

ਆਪੇ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਆਪੇ ਖੰਡ ਆਪੇ ਸਭ ਲੋਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਅੰਡਜ) ਅੰਡੇ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਪੰਛੀਓਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈ ਪੁਨ: (ਜੇਰਜ) ਰਕਤਬਿੰਦ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਮਾਨੁਖ ਪਸੂ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈ (ਸੇਤਜ) ਪਸੀਨੇ ਸੇਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਖਾਣੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਨੁਖੋਂ ਕੇ ਮੁੜਕੇ ਸੇ ਜੂਆਂ ਅਰ ਪਸੂਓਂ ਕੇ ਪਸੀਨੇ ਸੇ ਚੀਚੜ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੀਨੇ ਸੇ ਲਾਖ ਗੂੰਦੇ ਆਦਿਕ ਪਥਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੀਨੇ ਸੇ ਮਣੀਆ ਹੀਰੇ ਆਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ (ਉਤਭੁਜ) ਗਰਮੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੀ ਸੇ ਬਿਖਜਾਦਿ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਖਾਣੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਖੰਡ ਔਰ ਪੁਰੀਆਂ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਲੋਕ ਭਾਵ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੂਤੁ ਆਪੇ ਬਹੁ ਮਣੀਆ ਕਰਿ ਸਕਤੀ ਜਗਤੁ ਪਰੋਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੁ ਸੂਤ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਣੀਆਂ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰੁ ਪਰੋਇ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੫

ਆਪੇ ਹੀ ਸੂਤਧਾਰੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਸੂਤੁ ਖਿੰਚੇ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸੂਤ੍ਰ ਧਾਰ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਵਾ ਜੀਵਕਲਾ ਸੂਤ ਕੋ ਖੈਂਚ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੋ ਕਾਠ ਕੀ ਪੁਤਲੀਆਂ ਰੂਪ ਜੀਵ ਨਾਚ ਰਹੇ ਭਾਵ ਚੇਸ੍ਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਰ ਕਰਕੇ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਦਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਚੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰਿ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਗੁਰੁ ਦਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਜਲ ਥਲਿ ਸਭਤੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਪਜਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਲ ਥਲ ਔਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹਦਾ ਪਿਆਰਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਹਦਾ) ਪਹੁਚਾਉਤਾ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਖੇਲ ਖੇਲਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਸਭ ਖੇਲ ਖਲਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਨਿਰਮਲਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਸੁਧ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਭਾਵ ਜਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਪਜਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਆਪੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਲਖਾਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਆਪੇ ਹੀ ਅਲਖ ਹੈ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੋ ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਖਾਉਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਬਡਾ ਗਹਿਰਾ ਔਰ ਗੰਭੀਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਘਟ ਆਪੇ ਭੋਗਵੈ ਪਿਆਰਾ ਵਿਚਿ ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਸਭੁ ਸੋਇ ॥

ਸੋ ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੋਂ ਪੁਨ: ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਪਤੁ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਜਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਭੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੈ ॥

ਸੋ ਪਜਾਰਾ ਸਭ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਥਾਪ ਕਰਕੇ ਫਿਰ (ਉਥਾਪੈ) ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵੇਖੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਕੌਤਕੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵਣਿ ਤਿਣਿ ਸਭਤੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ॥੧॥

ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਣਤ੍ਰਿਣ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚਖਿ ਜਾਪੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੋ ਜਪੁ ਜਿਸ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਰਸੁ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਚਾਖਨੇ ਕਰਕੇ (ਜਾਪੈ) ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤੀਰਥੁ ਤੁਲਹੜਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਤਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੈ ॥

ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਜਾਰਾ ਗੰਗਾਦਿ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰਤਖਜ ਤੁਲਹਾ ਵੇਲਕੇ ਤੂੰਬੇ ਵਾ ਕਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਤੁਲਹਾ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਤਰਦਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਲੁ ਵਤਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਮਛੁਲੀ ਹਰਿ ਆਪੈ ॥

ਪਜਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਮੋਹੁ ਰੂਪੀ ਜਾਲ (ਵਤਾਇਦਾ) ਫਿਰਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਮਛਲੀ ਰੂਪ ਭੀ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੁਲਈ ਪਿਆਰਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਜਾਪੈ ॥੨॥

ਆਪ ਪਿਆਰਾ ਅਭੁਲ ਹੈ ਕਬੀ ਭੁਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਸੇ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਨਹੀਂ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਧੁਨਿ ਆਪਿ ਵਜਾਏ ਆਪੈ ॥

ਸਿੰਙੀ ਨਾਦ ਰੂਪ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦ ਕੀ ਧੁਨਿ ਅਪਨੀ ਇੱਛਾ ਸੇ ਬਜਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਤਪੁ ਤਾਪੈ ॥

ਜੋਗੀ ਪੁਰਖ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਪ ਤਾਪਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਹੈ ਚੇਲਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੈ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਚੇਲਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਆਪ ਸਤਗੁਰੁ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਨਾਉ ਜਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜਪ ਨੂੰ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਰਸੁ ਆਪੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ (ਪਜਾਰਾ) ਪਜਾਲਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਕੋ (ਆਪੈ) ਪਾਨ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਲਾਹਦਾ ਪਿਆਰਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਪ੍ਯਾਰਾ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਤਿਸ ਰਸਕਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਪੇ ਕੰਡਾ ਆਪਿ ਤਰਾਜੀ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਤੋਲਿ ਤੋਲਾਇਆ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਯਾਰਾ ਕੰਡਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਤਰਾਜੀ) ਤਕੜੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੋਲ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੋਲ ਕੋ ਤੁਲਾਯਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਆਪੇ ਹੀ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੁ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਕੰਡਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਤਕੜੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਤੋਲ ਤੁਲਾਯਾ ਭਾਵ ਵੀਚਾਰਵਾਨੋਂ ਸੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰਾ ਆਪੇ ਵਣਜੁ ਕਰਾਇਆ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਣਜਾਰਾ ਬਾਪਾਰੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਨਜ ਕੋ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪੁ ਬਨਜਾਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਪਿਆਰੈ ਪਿਛੈ ਟੰਕੁ ਚੜਾਇਆ ॥੧॥

ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਪੀਛੇ ਟੂੰਕ ਚੜਾਇਆ ਭਾਵ ਚਾਰੋਂ ਤਤੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਉਪਲਖਤ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਰਚਕੇ (ਪਿਛੈ) ਉਪਰਾਂਤ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਰੂਪ ਓਅੰਕਾਰ ਟੰਕੁ ਚੜਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਧਾਰ ਜਗਤ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਸਾਜੀ ਪਿਛੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਟੰਕ ਚਾਰੇ ਮਹਾ ਵਾਕ ਧਾਰਨ ਕਰਾਏ ਵਾ ਓਅੰਕਾਰਿਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਟੰਕ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰੁ ਤਬ ਤੂੰ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਮੀਠਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਆਪਿ ਜਲੁ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਯਾਰਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜਲ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੁਕਮਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਜਲੁ ਮਾਟੀ ਬੰਧਿ ਰਖਾਇਆ ॥

ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਦੇਖੋ ਜੋ ਪਰਸਪਰ ਬੈਰੀ ਹੈਂ ਮਾਟੀ ਕੋ ਜਲ ਮੇਂ ਬੰਧਕਰ ਰਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਬਿਸੇਖ ਹੋ ਜਲਕੋ ਸੋਖਨ ਕਰ ਲੇਵੇ ਜਲ ਬਿਸੇਖ ਹੋ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਗਲਾਇ ਦੇਵੇ ਐਸੇ ਵਰੋਧੀਆਂ ਕੋ ਏਕਠੇ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਭਉ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਬੰਨਿ ਬਕਰੀ ਸੀਹੁ ਹਢਾਇਆ ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਯਾਰਾ ਅਪਨਾ ਭਯ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਕਰੀ ਅਰ ਸਿੰਘ ਕੋ ਬਾਂਧਕਰ (ਹਢਾਇਆ) ਫਿਰਾਯਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਬਕਰੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਸ਼ੇਰ ਜਲ ਸਮਝਨਾ ਕਿਯੋਂਕਿ ਦਸ ਗੁਨਾ ਹੋਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੋ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੦੬

ਆਪੇ ਕਾਸਟ ਆਪਿ ਹਰਿ ਪਿਆਰਾ ਵਿਚਿ ਕਾਸਟ ਅਗਨਿ ਰਖਾਇਆ ॥

ਪਿਆਰਾ ਆਪ ਹੀ ਕਾਸਟ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ (ਹਰਿ) ਅਗਨੀ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਕਾਸਟ ਮੇਂ ਅਗਨੀ ਕੋ ਰਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਭੈ ਅਗਨਿ ਨ ਸਕੈ ਜਲਾਇਆ ॥

ਦੇਖੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪਿਆਰਾ ਸਰਬਤ੍ਰ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਯ ਕਰਕੇ ਅਗਨਿ ਕਾਸਟ ਕੋ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਬਕਰੀ ਸ਼ੇਰ ਇਕਠੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਸਾਹ ਲੈਦੇ ਸਭਿ ਲਵਾਇਆ ॥੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵਾਉਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਜਿਤਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਲਵਾਇਆ ਭਾਵ ਦਿਵਾਏ ਹੋਏ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਕਾਮੋਂ ਮੇਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਆਪਿ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਲੀਐ ਪਿਆਰੇ ਜਿਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਚਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜੰਤੀ ਜੰਤੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਵਜਹਿ ਵਜਾਇਆ ॥੪॥੪॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੰਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸਾਜ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਜੰਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸਾਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਤਿਸਨੇ ਬਜਾਯਾ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਜਤੇ ਭਾਵ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਧਰ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈ ਤਿਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਚਾਨਾਣੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਕਾ ਚਾਂਦਨਾ ਭੀ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਿਤਾਣਿਆ ਤਾਣੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਨਿਮਾਣਿਆ ਮਾਣੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਨਿਤਾਨੋਂ ਕਾ ਤਾਨ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਨਿਮਾਨੋਂ ਕਾ ਮਾਨ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਰਖਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥੧॥

ਪਯਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਚਤੁਰ ਅਰ (ਸੁਜਾਣੁ) ਸੁਸਟੂ ਗਯਾਤ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸਰਬਗ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਧਿਆਇ ਤੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰਗਟ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਉਨਾ ਕਰ (ਬਹੁੜਿ) ਫਿਰ ਤੇਰਾ ਆਉਨਾ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਪਯਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ (ਗੁਣ) ਭਾਵ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਸ ਰਚਨਾ ਕੋ ਮਨਜੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਖਸਿਸ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੁਕਮਿ ਵਰਤਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਦਾਣੁ ॥

ਪਿਆਰਾ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੇਵ ਕਰਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪਿ ਦਿਵਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਦਿਵਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤਾੜੀ ਲਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਵਡਾ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਪਰਧਾਣੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਸਭ ਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤ ਰੂਪ ਵਜੀਰ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਤੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਤੁਲੁ) ਤਕੜੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਵਾਣ ਭਾਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਵੱਟਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਅਤੁਲੁ ਤੁਲਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਅਤੁਲ ਸਰੂਪ ਤੁਲਾਉਤਾ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਜਨੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਪੇ ਸੇਵਾ ਲਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਉਮਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸਾਹੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਾ ॥

ਪਜਾਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਵਾਉਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਲੇਖਣਿ ਆਪਿ ਲਿਖਾਰੀ ਆਪੇ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਹਾ ॥੧॥

ਆਪੇ ਹੀ (ਲੇਖਣਿ) ਕਲਮ ਨੇਤਿ ਰੂਪੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾਗਜ਼ ਪਰ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਆਪੇ ਲੇਖਨ ਬੁਧੀ ਲਿਖਾਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਕਾਗਦ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਲੇਖਾ ਲਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਓਮਾਹਾ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਹੋਵੈ ਵਡਭਾਗੀ ਲੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਤਸਾਹ ਸੇ ਜਪੁ ਹੇ ਵਡਭਾਗੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਨੰਦ ਹੋਇਗਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਭ ਲੈ ਲੇਹੁ॥

ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਕਾਨੁ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਬਨਿ ਆਪੇ ਗਊ ਚਰਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਗੋਪੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਬਨਿ) ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਗਊ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਚਰਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰਾ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਵੰਸੁ ਵਜਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ (ਵੰਸੁ) ਬਾਂਸਰੀ ਬਜਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁਵਲੀਆ ਪੀੜੁ ਆਪਿ ਮਰਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਬਾਲਕ ਰੂਪਿ ਪਚਾਹਾ ॥੨॥

ਮਹਾਵਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪੇ ਹੀ ਕੁਵਲੀਆ ਪੀੜ ਹਸਤੀਕੋ ਮਰਵਾਵਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਆਪੇ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਕਿਸਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਭਾਵ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਖਾੜਾ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਚੋਜਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਮਲ ਅਖਾੜਾ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਤਿਸ (ਚੋਜਾਹਾ) ਕੌਤਕ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਚੰਡੂਰੁ ਕੰਸੁ ਕੇਸੁ ਮਾਰਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨਾ ਬਾਲਕ ਰੂਪੁ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਚੰਡੂਰ ਔਰ ਕੰਸ ਕੋ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਮਾਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥ਵਾ ਕੰਸ ਕਾ ਭੇਜਾ ਹੂਆ ਮੁਸਟ ਚੰਡੂਰ ਅਰ ਕੇਸੀ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਬਲੁ ਆਪਿ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਬਲੁ ਭੰਨੈ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾਹਾ ॥੩॥

ਬਲਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ (ਮੂਰਖ ਮੁਗਧਾਹਾ) ਮਹਾ ਮੂਰਖੋਂ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਤੋੜਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਵਸਿ ਆਪੇ ਜੁਗਤਿ ਹਥਾਹਾ ॥

ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਪਿਆਰਾ ਆਪੇ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਸਭਕੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਜੁਗਤ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਵਸਮੇਂ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੭

ਗਲਿ ਜੇਵੜੀ ਆਪੇ ਪਾਇਦਾ ਪਿਆਰਾ ਜਿਉ ਪ੍ਰਭੁ ਖਿੰਚੈ ਤਿਉ ਜਾਹਾ ॥

ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਰੂਪੁ ਗਲੇ ਮੇਂ ਰਸੀ ਭੀ ਪਜਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਜਿਉ ਪ੍ਰਭ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਿਉ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਗਰਬੈ ਸੋ ਪਚਸੀ ਪਿਆਰੇ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਸਮਾਹਾ ॥੪॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪਜਾਰੇ ਸੇ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸੇ (ਸਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੪ ਦੁਤੁਕੇ ॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਵਿਛੁੜੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਛੜੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਨੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਪਰਸਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਗੋਬਿਦ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਬ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਪੁਨ: ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੋਬਿਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਭਏ ਸਾਧੂ ਜਨ ਹਿਰਦੈ ਮਿਲਿਆ ਸਾਂਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਡੀ ਪਜਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਜਬ ਹਮ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਬ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਮਿਲਾ ਅਰ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਸਾਂਤਿ ਭਈ॥

ਤੂ ਹਿਰਦੈ ਗੁਪਤੁ ਵਸਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਤੇਰਾ ਭਾਉ ਨ ਬੁਝਹਿ ਗਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਗੁਪਤ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮੂਰਖ ਹੈ ਵਹੁ ਤੇਰਾ (ਭਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਆ ਸਾਤਿ ਆਈ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਧਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ (ਪ੍ਰਗਾਸੁ) ਚਾਨਣ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਔ (ਦੁਰ) ਖੋਟੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮੁ ਚੀਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪੁਰਖ ਤੁਮਾਰੀ ॥੩॥

ਹੇ (ਪੁਰਖ) ਤੁਮਾਰੀ ਸਤਸੰਗਤ ਸੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੁਰਖੈ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਸਤਗੁਰੁ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋ ਨੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਤੁਲੁ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਬਨਵਾਰੀ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਸੋ ਅਤੋਲ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਗਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅੰਤਰੁ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਅੰਤਰੁ) ਹ੍ਰਿਦਯ ਬੇਧਾ ਗਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਜਿਉ ਮਛੁਲੀ ਬਿਨੁ ਨੀਰੈ ਬਿਨਸੈ ਤਿਉ ਨਾਮੈ ਬਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਜਲੁ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਈ ॥

ਹਉ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਗਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਜਲ ਦੇਹੁ ਮੈ ਅੰਤਰ ਸੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਲ ਬਿਨੁ ਬਿਲਲਾਵੈ ਬਿਨੁ ਜਲ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਨਛਤ੍ਰੀ ਕੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਰਲਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਪਯਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਲੁ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਹਰਿਆ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ॥੨॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਜਲ ਕੋ ਪਾਵੈ ਹੈ ਸੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁਖ ਰਹਿਤ ਹਰਿਆ ਹੂਆ (ਸੁਭਾਈ) ਘੂਰਮ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਭੂਖੇ ਦਹ ਦਿਸ ਡੋਲਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਭੂਖੇ ਹੁਏ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਡੋਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਦੁਖੁ ਪਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਆਵੈ ਦਰਗਹਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਈ ॥੩॥

ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੌ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤੌ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਹਿ ਔਰ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਰਸ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਪਾਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਬ ਆਪ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਦੇ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਹਮਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੪ ਪੰਚਪਦਾ ॥

ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਤਾ ਸਿਧਿ ਹੋਈ ਸਿਧੀ ਤੇ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥

ਜਬ (ਅਚਰੁ) ਕਾਮੁ ਕੋ ਵਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸਹਾਰੇ ਵਧਾਰੇ ਤਬ (ਸਿਧਿ) ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਸਿਧੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਆਤਮ ਵਖੈਣੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਰ ਲਾਗੇ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਭ੍ਰਮੁ ਕਾਟਿਆ ਜਾਈ ॥੧॥

ਔਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਤੀਰ (ਤਨ) ਭਾਵ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨ ਮੈ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭ੍ਰਮ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਗੋਬਿਦ ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਕਉ ਦੇਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਸਹੁ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਸਰਣਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਬਡਿਆਈ ਦੇਤੇ ਹੋ ਗੁਰਮਤਿ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਦੀਵਕਾਲ ਸਰਣ ਮੇਂ ਰਹੂੰ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਭੁ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮਨ ਮੂਰਖ ਚੇਤਿ ਅਜਾਣਾ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਆਵਾਗਵਨ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਇਸ ਅਜਾਨ ਮੂਰਖ ਮਨਕੋ ਆਪਨਾ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਦੇਹੁ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਬ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ (ਸਮਾਣਾ) ਸਮਾਇਆ ਰਹੋਂਗਾ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੀ ਵਥੁ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸਕੀ ਯਹ ਬਸਤੂ ਹੈ ਵਹੀ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਇਸਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋਈ ਆਤਮ ਰੂਪੁ ਬਸਤੂ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਵਸਤੁ ਅਨੂਪ ਅਤਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਆਤਮ ਵਸਤੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਤੀ ਅਵਿਖੇ ਹੈ ਤਿਸੁ ਤੇਰੇ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਇਹ ਚਾਖੀ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਗੂੰਗੇ ਕੀ ਮਿਠਿਆਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਯਹ ਚਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਕੀ ਮਿਠਿਆਈ ਖਾਈਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਓਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੮

ਰਤਨੁ ਲੁਕਾਇਆ ਲੂਕੈ ਨਾਹੀ ਜੇ ਕੋ ਰਖੈ ਲੁਕਾਈ ॥੪॥

ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਗਯਾਨ ਰਤਨ ਕੋ ਲੁਕਾਇ ਰਖਾ ਚਾਹੇ ਤੋ ਲੁਕਾਇਆ ਲੁਕਤਾ ਨਹੀਂ॥੪॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਸੋਈ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਦਾਤਿ ਕਰਹਿ ਸੋ ਪਾਏ ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੫॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦਾਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਸੋਈ ਪਾਉਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ॥੫॥੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਤਿਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਸ ਹਉ ਜਾਚੀ ਕਿਸ ਆਰਾਧੀ ਜਾ ਸਭੁ ਕੋ ਕੀਤਾ ਹੋਸੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਕਿਸ ਸੇ ਜਾਚਨਾਂ ਕਰੂੰ ਔ ਕਿਸਕੋ ਮੈਂ ਅਰਾਧੂੰ॥

ਜੋ ਜੋ ਦੀਸੈ ਵਡਾ ਵਡੇਰਾ ਸੋ ਸੋ ਖਾਕੂ ਰਲਸੀ ॥

ਜੋ ਜੋ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਖਾਕ ਮੈ ਮਿਲ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਭਵ ਖੰਡਨੁ ਸਭਿ ਸੁਖ ਨਵ ਨਿਧਿ ਦੇਸੀ ॥੧॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤਪੁਨਾ ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ ਖੰਡਨਹਾਰ ਤੁਮ ਹੀ ਸਭ ਸੁਖ ਔ ਨੌਨਿਧੋਂ ਕੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੀ ਦਾਤੀ ਰਾਜਾ ॥

ਮਾਣਸੁ ਬਪੁੜਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ (ਦਾਤੀ) ਬਖਸਸ਼ੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਮਾਨੁਖ ਜੋ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਸਲਾਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੁਹਤਾਜਾ) ਅਧੀਨ ਕਿਆ ਹੋਨਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕਾ ਤਿਸ ਕੀ ਭੂਖ ਗਵਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਤੱਬ ਸਫਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਤੁਮ ਨੇ ਸਭ ਭੁੱਖ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਧਨੁ ਦੀਆ ਸੁਖਦਾਤੈ ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਕਬ ਹੀ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਐਸਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਧਨ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕਬੀ ਨਿਖੁਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਅਨੰਦ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਲਾਭ ਤਿਸ ਕੋ ਤਬ ਹੂਆ ਜਬ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਸੇ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਨਾਮ ਮੈ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਮਨ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਆਰਾਧਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਮਨ) ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ ਅਰਾਧਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਭੀ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਵਖਾਣੀ) ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਭ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ਜਮਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਪੂਰਣ ਜੋ ਜਮਕੀ (ਕਾਣਿ) ਕਣੌੜ ਭਾਵ ਅਧੀਨਤਾ ਥੀ ਸੋ (ਚੂਕੀ) ਦੂਰ ਹੁਈ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਆ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸੇ ਲਾਗੇ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੀਮਤਿ ਕਉਣੁ ਕਰੈ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕੌਣ ਕੀਮਤਿ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸੇ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਤੂਹੀ ਦਇਆਲ ਹੋ ਕਰ ਦਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਤੇਰਾ ਵਰਤੈ ਕਿਆ ਹਮ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਸਭ ਕੁਛੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਹਮ ਬਾਲ ਅਗਜਾਤ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਤੁਮਰਾ ਜਿਉ ਪਿਤਾ ਪੂਤ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੈ ਜੈਸੇ ਪਿਤਾ ਪੂਤ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਕੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਚੌਤੁਕੇ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਸਲਾਹੀਐ ਭਾਈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਿਰਦੈ ਵਿਖੈ ਧਾਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹੀਏ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਾਈ ਏਹਾ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਮੈ ਵਸ ਜਾਏ ਤੌ ਏਹੀ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਸੇ ਤਨ ਹੋਏ ਛਾਰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਸੇ ਤਨ ਬਾਰੰਬਾਰ ਭਸਮ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ਭਾਈ ਜਿਨ ਏਕੰਕਾਰ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤੌ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਕੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਸਚੁ ਅਰਾਧਣਾ ਭਾਈ ਜਿਸ ਤੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਜਾਣਾਇਆ ਭਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਹੂਆ ਨਜਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਹਮਕੋ ਤੌ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸਲਾਹਨੇ ਜੋਗ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ।

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਭਾਈ ਗਣਤ ਨ ਜਾਇ ਗਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਰਕਾਗਨੀ ਮੈ ਪੜਕਰ ਜਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤ ਨਹੀਂ ਗਿਨੀ ਜਾਤੀ॥

ਵਿਣੁ ਸਚ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ਸਾਚਾ ਅਗਮ ਧਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਬਿਚਾਰ ਬਿਨਾਂ ਸਚਾ ਜੋ (ਅਗਮ ਧਣੀ) ਮਨਾਦਿ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਯ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਭਾਈ ਝੂਠੀ ਦੁਨੀ ਮਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸੀ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਔਰ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ (ਮਣੀ) ਅਹੰਤਾ ਝੂਠੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਉਧਾਰਦਾ ਭਾਈ ਦੇ ਨਾਵੈ ਏਕ ਕਣੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮ ਕੀ ਏਕ (ਕਣੀ) ਬੂੰਦ ਭਾਵ ਰੰਚਕ ਸਿਖਿਆ ਦੇਕੇ ਬਹੁਤਿਓਂ ਕੋ ਉਧਾਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਸੋਧਿਆ ਭਾਈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਕੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਿਧਾਂਤ ਯਹੀ ਸਿਧ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਮਨਕਾ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਅਨਿਕ ਕਰਮ ਕਰਿ ਥਾਕਿਆ ਭਾਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਬੰਧਨ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਨਿਗੁਰਾ ਹੈ ਸੋ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਆਪ ਪੜਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਸੋਧੀਆ ਭਾਈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਤੋ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਸੋਧਕੇ ਦੇਖੀਆਂ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕੋਈ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੦੯

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸਤੁਗਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਰਮਲਾ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚੇ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚੇ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋਭੀ ਨਿਰਮਲ ਔ ਸੋਭਾ ਯੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਭਾਈ ਤਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਜਨੁ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਕਰੋੜੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਭਾਈ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਖ ਸੇ ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਣੀਏ ਤੌ ਮਨ ਔ ਸਰੀਰ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਤੁਕੇ ॥

ਜਉ ਲਉ ਭਾਉ ਅਭਾਉ ਇਹੁ ਮਾਨੈ ਤਉ ਲਉ ਮਿਲਣੁ ਦੂਰਾਈ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਲਗ ਇਹ ਜੀਵ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਅਰਥਾਤ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਇਸਕੋ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਨਾ ਕਠਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਨ ਆਪਨਾ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰਾ ਤਉ ਲਉ ਬੀਚੁ ਬਿਖਾਈ ॥੧॥

ਜਬ ਤਕ ਅਪਨਾ ਔ ਬਿਗਾਨਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਇਸਕੇ ਬੀਚ (ਬਿਖਾਈ) ਜਹਰ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਖਮਤਾ ਵਾ ਕਠਨਤਾ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਧਵੇ ਐਸੀ ਦੇਹੁ ਬੁਝਾਈ ॥

ਸੇਵਉ ਸਾਧ ਗਹਉ ਓਟ ਚਰਨਾ ਨਹ ਬਿਸਰੈ ਮੁਹਤੁ ਚਸਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵੇ ਐਸੀ ਸਮਝ ਦੇਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਧੋਂ ਕੋ ਸੇਵੋਂ ਔ ਆਸਰਾ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਧੀ ਘੜੀ ਔ ਪਲ ਭੀ ਏਹੁ ਭਾਵਨਾ ਬਿਸਰੇ ਨਹੀਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੁਗਧ ਅਚੇਤ ਚੰਚਲ ਚਿਤ ਤੁਮ ਐਸੀ ਰਿਦੈ ਨ ਆਈ ॥

ਅਰੁ ਮੈ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸੇ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਮਨ ਮੂਰਖ (ਅਚੇਤ) ਜੜ ਤੂੰ ਚੰਚਲਤਾਈਆਂ ਹੀ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਇਹੁ ਚਪਲਤਾਈ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਤਿਆਗਿ ਆਨ ਤੂ ਰਚਿਆ ਉਰਝਿਓ ਸੰਗਿ ਬੈਰਾਈ ॥੨॥

(ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੂੰ ਦ੍ਵੈਤ ਮੇਂ ਰਚਿਆ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬੈਰੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਫਸਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸਨਬੰਧੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਵਹੀ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਆਪੁ ਨ ਥਾਪੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥

ਪੁਨ: ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਭਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਟੰਬ ਮੇਂ ਰਹਿਕੇ ਭੀ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਬਤਾਪਤਾ ਔ ਆਪਾ ਭਾਵ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਤਾਪਤਾ॥

ਸਾਕਤ ਕਾ ਬਕਨਾ ਇਉ ਜਾਨਉ ਜੈਸੇ ਪਵਨੁ ਝੁਲਾਈ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਬੋਲਨਾਂ ਤੋ ਐਸੇ ਜਾਨੋਂ ਜੈਸੇ ਪਵਨ ਝੂਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਅਰਥ ਵਾ ਅਨਿਸਿਥਿਰ ਹੈ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਅਛਾਦਿਓ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਈ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਾਰਾਧੋਂ ਸੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਢਕਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਏਕ ਛਿਨ ਭੀ ਭਜਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਪ੍ਰਭ ਸਭੁ ਲੇਖਾ ਰਖਹੁ ਉਠਾਈ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨੁ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸਭੁ ਲੇਖਾ ਹੀ ਉਠਾਇ ਰਾਖੋ॥੪॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਸਭ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਲੋਕ ਗ੍ਰਿਹ ਬਨਿਤਾ ਮਾਇਆ ਸਨਬੰਧੇਹੀ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਅਰੁ ਪੁਤ੍ਰ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਨੋਹ ਔ ਘਰੁ ਤਥਾ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹੁ ਸਭ ਲੋਕ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਇਨਕਾ ਸਬੰਧ ਹੈ॥

ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਕੋ ਖਰਾ ਨ ਹੋਸੀ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਅਸਨੇਹੀ ॥੧॥

ਜਬ ਅੰਤ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਤੋ ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਰਖਤਾ ਨਮਿਤ ਖੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਤਨੇ (ਅਸ) ਐਸੇ (ਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੀ ਜਾਨੋ॥੧॥

ਰੇ ਨਰ ਕਾਹੇ ਪਪੋਰਹੁ ਦੇਹੀ ॥

ਊਡਿ ਜਾਇਗੋ ਧੂਮੁ ਬਾਦਰੋ ਇਕੁ ਭਾਜਹੁ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਪੁਰਸ਼ੋ ਕਿਉ (ਪਪੋਰਹੁ) ਪਲੋਸਤੇ ਭਾਵ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪਾਲਤੇ ਹੋ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਤੋ ਧੂਏਂ ਕੇ ਬਾਦਰ ਕੀ ਤਰਹਿ ਛਿਨਮੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇਗਾ ਇਸਤੇ ਤੁਮ ਏਕ ਰਾਮ ਜੋ ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਜੋ॥੧॥

ਤੀਨਿ ਸੰਙਿਆ ਕਰਿ ਦੇਹੀ ਕੀਨੀ ਜਲ ਕੂਕਰ ਭਸਮੇਹੀ ॥

ਏਹ ਜੋ ਦੇਹੀ ਈਸਰ ਨੇ ਬਣਾਵਣ ਕਰੀ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਇਸਕੀ ਤੀਨ (ਸੰਙਿਆ) ਦਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਏਕ ਤੋ ਜਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਾ ਕੂਕਰਾਦਿ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਦਾਹਿਕਰ ਭਸਮ ਕਰੀਤੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਲ ਸਤੋਗੁਨ (ਕੂ) ਪਿਰਥੀ ਉਪਲਖਤ ਰਜੋ ਗੁਣ (ਭਸਮੇਹੀ) ਤਮੋ ਗੁਨੁ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਰ ਦੇਹ ਰਚੀ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਆਮਰੋ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਬੈਠਾ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਬਿਸਰੋਹੀ ॥੨॥

ਇਹ ਜੀਵ ਅਮਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪਰਮੇਸਰ ਇਸਕੋ ਬਿਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਭਾਤਿ ਕਰਿ ਮਣੀਏ ਸਾਜੇ ਕਾਚੈ ਤਾਗਿ ਪਰੋਹੀ ॥

ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਮਾਨੁਖ ਦੇਵਤਾ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਏਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਮਣਕੇ ਰਚ ਕਰਕੇ ਔ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਕਾਚੇ ਤਾਗੇ ਮੇਂ ਪੁਰੋਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤੂਟਿ ਜਾਇਗੋ ਸੂਤੁ ਬਾਪੁਰੇ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤੋਹੀ ॥੩॥

ਹੇ ਬਿਚਾਰੇ ਜੀਵ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਸੂਤ ਟੂਟ ਜਾਇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਬ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇਂ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਤੁਮ ਸਿਰਜੇ ਸਿਰਜਿ ਸਵਾਰੇ ਤਿਸੁ ਧਿਆਵਹੁ ਦਿਨੁ ਰੈਨੇਹੀ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਕੇ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਰਚੇ ਔ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਗ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਤਿਸ ਸਾਮ੍ਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਧਿਆਵੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਓਟ ਗਹੇਹੀ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹੀ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲੇਵੋ॥੪॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨਹਿ ਭਇਆ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਹਮਕੋ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ਦੂਜਾ ਅਪੁਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਮਾਲਕ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਔ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਪਹੁੰਚਨੇਹਾਰਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥

ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਪਾਛੈ ਸੁਖ ਸਹਜਾ ਘਰਿ ਆਨੰਦੁ ਹਮਾਰੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ (ਪੀਛੇ) ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਭੀ ਗਗਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਜੋ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ਸੋਈ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਜੋ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਸਭਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਸੋਈ ਖਸਮ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਆਧਾਰਾ ॥੨॥

ਜਬ ਕੇ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਹੀ ਹਮ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਭੀ ਹੋਵਨਹਾਰਾ ॥

ਕੈਸਾ ਹੈ ਰਾਮ ਜਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਫਲ ਸਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਾਲ ਰਹਿਤ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਔ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹੋਵਨੇਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ਅਪੁਨੇ ਜਨ ਰਾਖੇ ਅਪੁਨੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰਾ ॥੩॥

ਪੁਨ: ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਜਿਸਨੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਅਚਰਜ ਸੋਭਾ ਕਾਰਜੁ ਆਇਆ ਰਾਸੇ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵੱਡੀ ਹੈ ਔ ਸਭਾ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਿਸਨੇ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੦

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੇ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਤੋ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਦੂਖ ਨਸ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਖੀਏ ਕਉ ਪੇਖੈ ਸਭ ਸੁਖੀਆ ਰੋਗੀ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸਭ ਰੋਗੀ ॥

ਸੁਖੀਆ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਸੁਖੀਏ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਰੋਗੀ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਨਿਸਚੇ ਮੇਂ ਤੌ ਸਭ ਰੋਗੀ ਹੈਂ॥

ਕਰਣ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ਆਪਨ ਹਾਥਿ ਸੰਜੋਗੀ ॥੧॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰ ਪੁਨ: ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਾਵਨੇਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ਹੀ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ ਪੁਨ:ਸਭ ਕਾ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਨਿ ਅਪੁਨਾ ਭਰਮੁ ਗਵਾਤਾ ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਭਾਣੈ ਕੋਇ ਨ ਭੂਲਾ ਜਿਨਿ ਸਗਲੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਭਰਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਪਹਚਾਨਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੇਂ ਤੋ ਕੋਈ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਸਗਲੀ ਠਾਂਢੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਤੋ ਸਗਲੀ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਕੋ ਸੀਤਲ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗਿ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਬਿਆਪਿਤ ਓਹੁ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਬਿਲਲਾਤੀ ॥੨॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਮੈਂ ਮਨ ਬਿਆਪਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ (ਬਿਲਲਾਤੀ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਪੜਿਆ ਤਾ ਕਉ ਸਰਬ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਨਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਿਆਨਿ ਅੰਧੇਰੈ ਸੂਝਸਿ ਨਾਹੀ ਬਹੁੜਿ ਬਹੁੜਿ ਭਰਮਾਤਾ ॥੩॥

ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੋ ਹਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਭਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨੇ ਨਾਨਕੁ ਇਹੁ ਸੁਖੁ ਮਾਗੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਆਪ ਸਰਵਨ ਕਰੀਏ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਵਾਸਤੇ ਏਹੁ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਤੇਰਾ ਸਾਧੂ ਗਾਵਹਿ ਤਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗੈ ॥੪॥੬॥

ਜਹਾਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵਤਾ ਹੋਵੈ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਜੋ ਤਹਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਰਹੇ॥੪॥੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਧਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਕੀਆ ॥

ਹਮਨੇ ਸਰੀਰ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਔ ਧਨ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪੁਨਾ ਮਨ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਤਬ ਥੀਆ ॥੧॥

ਜਬ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਬੀਆ ॥

ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੋ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਕੀਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟਹਿ ਜਨ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਿ ਗਾਈਐ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕਾ ਕੀਰਤਨ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਗਾਇਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਜਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੁਨਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਸਨਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਪੂਰਨ ਜਨ ਕੀ ਕੇਤਕ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ ॥

ਹਮਾਰੀ ਰਸਨਾ ਤੋ ਏਕ ਹੈ ਔ ਸੰਤ ਅਨੇਕ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਕਿਤਨੀਕ ਉਪਮਾਂ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਬਅੰਤ ਉਪਮਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਰਣਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਲਹੀਐ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਵਿਖੇ ਅਰੁ ਸਦਾ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਗੁਨ ਨੀਚ ਅਨਾਥ ਅਪਰਾਧੀ ਓਟ ਸੰਤਨ ਕੀ ਆਹੀ ॥

ਹਮ ਤੋ ਨਿਰਗੁਨ ਔ ਨੀਵੇਂ ਗਰੀਬ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੈਨੇ ਆਪ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਨ (ਆਹੀ) ਚਾਹੀ ਭਾਵ ਲਈ ਹੈ॥

ਬੂਡਤ ਮੋਹ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਨਿਬਾਹੀ ॥੪॥੭॥

ਘਰ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਬਾਹਿ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੋ॥੪॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਤੂ ਕਰਤੇ ਤਾ ਕੀ ਤੈਂ ਆਸ ਪੁਜਾਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਆਸਾ ਤੈਂਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਤੂ ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ ਚਰਣ ਧੂਰਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਬਡਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਧੀ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾਈ ਊਚੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੋ ਕਰਮ ਕਰਤ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੈਸੀ ਤੁਮ ਲਿਖਿ ਪਾਈ ॥

ਜੈਸੀ ਜੈਸੀ ਤੁਮਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਤ ਲਿਖ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਈ ਸੋਈ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਤੁਮ ਸੇਵਾ ਦੀਨੀ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਅਘਾਈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਤੁਮਨੇ ਸੇਵਾ ਹੀ ਦਈ ਹੈ ਆਪਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਤੁਮਹਿ ਸਮਾਨੇ ਜਾ ਕਉ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਇਕ ਰਸ ਤੁਮਹੀ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਮਝ ਤਿਸ ਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਆਪ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਮਿਟਿਓ ਅਗਿਆਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਸਭ ਠਾਈ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨਕਾ ਅਗਿਆਨ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਸੋਈ ਧਿਆਨੀ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਭਾਈ ॥

ਵਹੀ ਗҗਾਨੀ ਹੈਂ ਔ ਵਹੀ ਧҗਾਨੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵਹੀ ਪੁਰਖ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਤਾ ਕਉ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੮॥ ਸ੍ਵਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੀ ਕਬ ਊਚੇ ਕਬ ਨੀਚੇ ॥

ਸਭ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਭਾਵ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੋਹ ਮੈਂ ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਕਬੀ ਊਚੇ ਔਰ ਕਬੀ ਨੀਚੇ ਕੋ ਜਾਤੀ ਹੈ।

ਸੁਧੁ ਨ ਹੋਈਐ ਕਾਹੂ ਜਤਨਾ ਓੜਕਿ ਕੋ ਨ ਪਹੂਚੇ ॥੧॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੇ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਓੜਕ ਅੰਤ ਭਾਵ ਸਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੧੧

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਾਧ ਸਰਣਿ ਛੁਟਕਾਰਾ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨ ਰਹਈ ਫਿਰਿ ਆਵਤ ਬਾਰੋ ਬਾਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲੇਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੀਤਾ ਪੁਨ: ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਜੁ ਭਰਮੁ ਭੁਲਾਵਾ ਕਹੀਅਤ ਤਿਨ ਮਹਿ ਉਰਝਿਓ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥

(ਓਹੁ) ਜੋ ਭੁਲਾਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਕਾਰਣੁ ਅਗਯਾਨੁ ਅਰੁ ਤਿਸ ਸੇ ਜੰਨ ਜੋ ਭਰਮੁ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਭਗਤੁ ਪੁਰਖ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਸਰਬ ਥੋਕ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ॥੨॥

ਕੋਈ ਜੋ ਪੁਰਖ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤੁ ਹੈ ਵਹੁ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੨॥

ਨਿੰਦਉ ਨਾਹੀ ਕਾਹੂ ਬਾਤੈ ਏਹੁ ਖਸਮ ਕਾ ਕੀਆ ॥

ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਰ ਨਿੰਦੋ ਨਾਹੀਂ ਇਹੁ ਪ੍ਰਪੰਚ ਭੀ (ਖਸਮ) ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੈ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਾਉ ਲੀਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਨਾ ਕਰਤ ਉਧਾਰਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸਤ ਸਰੂਪ ਪੁਨ: ਪੂਜਜ ਹੈ ਵਹੀ ਸਭਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਤਰੀਐ ਇਹੁ ਪੂਰਨ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤਰੀਤਾ ਏਹੁ ਪੂਰਨ ਬੀਚਾਰ ਕਾ ਸਾਰ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜਿ ਬੀਚਾਰਿਓ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਤਤੁ ਸਾਰਾ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਤੱਤ ਹੈ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੇ ਨਿਮਖ ਅਰਾਧਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਥੋੜਾ ਭੀ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਸਭ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਔਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਹੁ ਪੁਰਖ ਗਿਆਨੀ ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮਹਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ਸਾਧੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਕੋ ਕਰਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਮਹਾ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸਾਧੂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰੋ॥

ਮੁਕਤਿ ਭੁਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਮੋਖ ਔ ਭੋਗ ਤਥਾ ਸੁਖ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਭੀ ਤਿਸ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਭਗਤਿ ਦਾਨੁ ਦੇਵੈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੨॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਰ ਪੁਰਖ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੀਐ ਰਸਨਾ ਗਾਈਐ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਈਐ ਸੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਕੰਨੀ ਸੁਣੀਐ ਔਰ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਪੁਨ: ਸੋਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਜਾ ਤੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਨ ਕੋਈ ॥੩॥

ਸਭ ਕਰਣਾਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਜੋ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਰੇ ਬਜਾਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਪਾਇਆ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਇਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਿਮਰੈ ਸਦਾ ਗੋੁਪਾਲਾ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਾਧ ਸੰਗ ਬੀਚ ਬੈਠ ਕੇ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈ ਔ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹੇ॥੪॥੧੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਤਾਪ ਦੂਰ ਹੋਏ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਅਰੋਗਾ ॥

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਰੋਗ ਹੂਏ ਹੋ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਲਾਥੇ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗਾ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਵਿਘਨ ਦੂਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔ ਭਲੇ ਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਭਾਖਿਆ ॥

ਗਾਵਹੁ ਸੁਣਹੁ ਪੜਹੁ ਨਿਤ ਭਾਈ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਤੂ ਰਾਖਿਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਾਪ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੋ ਰਾਗ ਮੇਂ ਪਾਇ ਕਰ ਗਾਵੋ ਤਥਾ ਸੁਨੋ ਔ ਪੜੋ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਮਿਤਿ ਵਡਾਈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਦਇਆਲਾ ॥

ਜੋ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਹੁਤ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਾ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਆਦਿ ਬਿਰਦੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੨॥

ਵਹੁ ਸਦਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਾਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਨਿਤ ਭੁੰਚਹੁ ਸਰਬ ਵੇਲਾ ਮੁਖਿ ਪਾਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਨਿਤਯ ਭੋਜਨ ਖਾਵੋ ਪਰੰਤੂ ਸਰਬ ਸਮਿਓਂ ਮੇਂ ਮੁਖ ਬੀਚ ਮੇਂ ਪਾਵੋ ਭਾਵ ਸੇ ਪਲ ਪਲ ਮੇਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਜਰਾ ਮਰਾ ਤਾਪੁ ਸਭੁ ਨਾਠਾ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵਹੁ ॥੩॥

(ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ (ਮਰਾ) ਮਰਨਾ ਪੁਨ: ਤਾਪ ਸਭ (ਨਾਠਾ) ਨਾਸ ਹੋਯਾ ਜਾਨੋ ਤਾਂ ਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਇਨ ਕਰੋ॥੩॥

ਸੁਣੀ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੈ ਸਰਬ ਕਲਾ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀ ਤੌਂ ਸਭ ਸਕਤੀ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਬਣ ਆਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਸਗਲੇ ਜੁਗ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸੰਪੂਰਨ ਜੁਗੋਂ ਕੋ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਪਿਤਾ ਏਕਸ ਕੇ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੂ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਹਾਈ ॥

ਏਕ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਔ ਏਕ ਕੇ ਹੀ ਹਮ ਤੁਮ ਬਾਲਕੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਰ ਭਾਈ ਭੀ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਮੀਤਾ ਜੀਉ ਹਮਾਰਾ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਈ ॥੧॥

ਸੁਣ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਦੇਖਾਇਦੇ ਤੇਰੇ ਉਪਰੋਂ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਬਲ ਬਲ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੧੨

ਸੁਣਿ ਮੀਤਾ ਧੂਰੀ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੇਰਾ ਭਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮ੍ਰਿਤਾ ਸੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਮਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਪਾਵ ਮਲੋਵਾ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੈ ਕੂ ਦੇਸਾ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਮਲੋਵਾ) ਮਲਾ ਮਾਵ ਮੁਠੀ ਚਾਪੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਮੈ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ ਔ ਏਹ ਮਨ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋਂਗਾ॥

ਸੁਣਿ ਮੀਤਾ ਹਉ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਉ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸਾ ॥੨॥

ਸੁਣ ਹੇ ਮ੍ਰਿਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲੋਂ॥੨॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਾਨੁ ਨ ਕੀਜੈ ਸਰਣਿ ਪਰੀਜੈ ਕਰੈ ਸੁ ਭਲਾ ਮਨਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਨ ਕਰੀਏ ਪੁਨ: ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੀਏ ਜੋ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰੇ ਸੋ ਉਸਕੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨੀਏ॥

ਸੁਣਿ ਮੀਤਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਨੁ ਅਰਪੀਜੈ ਇਉ ਦਰਸਨੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਸੁਣ ਹੇ ਮ੍ਰਿਤਾ ਜੀਉ ਔ ਸਰੀਰ ਪੁਨ: ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਪ ਦੇਈਏ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਇਓ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹੈ ਮੀਠਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਸਭੁ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨੁ ਡੀਠਾ ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਪਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੇ (ਅਕੁਲ) ਜਾਤੀ ਅਰੁ ਕੁਲ ਸੇ ਰਹਤ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਰੇ ॥

ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਨੰਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਸਰਬ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਨਿਤ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੈ ਇਕੁ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਮੂਰਖਿ ਜਾਤਾ ਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਸਭ ਕੀ ਨਿਤ ਖਬਰ ਕੋ ਸੰਭਾਲਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੇ ਤੋ ਉਸ ਕਾ ਗੁਨ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਰਾਧਿ ਨ ਜਾਨਾ ਰੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਰੇ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਤੋ ਰਾਮਕਾ ਦਾਸ ਪੜਾ ਹੈ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਕੈਸੇ ਅਰਾਧੀਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤੋ ਕੇਵਲ ਹਰੀ ਹਰੀ ਔ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਰਬ ਘਟਾ ਭਰਪੂਰੀ ਰੇ ॥

ਪੁਨ: ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲ ਤਥਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਘਰ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੇਖਤ ਸੁਨਤ ਸਦਾ ਹੈ ਸੰਗੇ ਮੈ ਮੂਰਖ ਜਾਨਿਆ ਦੂਰੀ ਰੇ ॥੨॥

ਸਦੀਵ ਵਹੁ ਸੰਗ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੇ ਦੂਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਬਿਅੰਤੁ ਹਉ ਮਿਤਿ ਕਰਿ ਵਰਨਉ ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਹੋਇ ਕੈਸੋ ਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਹਰੀ ਬਿਅੰਤ ਕੋ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਕਯਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਮੇਰਾ ਕੈਸਾ ਹਾਲੁ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਮੈ ਮੂਰਖ ਦੇਹੁ ਉਪਦੇਸੋ ਰੇ ॥੩॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਜੀਏ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਤੁਮ ਮੂਰਖ ਹੋ ਤੌ ਕੈਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਤਰੋਗੇ?

ਉੱਤਰ:

ਮੈ ਮੂਰਖ ਕੀ ਕੇਤਕ ਬਾਤ ਹੈ ਕੋਟਿ ਪਰਾਧੀ ਤਰਿਆ ਰੇ ॥

ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੀ ਕਿਤਨੀ ਕੁ ਬਾਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਤੋ ਤੁਛ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਅਪਰਾਧੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਸੁਣਿਆ ਪੇਖਿਆ ਸੇ ਫਿਰਿ ਗਰਭਾਸਿ ਨ ਪਰਿਆ ਰੇ ॥੪॥੨॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸੁਣਿਆ ਔ ਧਯਾਨ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਨਾਨਕੁ) ਦੁਐਤ ਰਹਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਪੁਨ: ਮਨਨ ਨਿਧਯਾਸਨ ਕਰ ਕੇ (ਪੇਖਿਆ) ਸਾਖਯਾਤ ਕੀਆ ਹੈ (ਸੇ) ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਪੁਨ: ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨਾ ਬਾਤ ਕੋ ਬਹੁਤੁ ਅੰਦੇਸਰੋ ਤੇ ਮਿਟੇ ਸਭਿ ਗਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਬੜਾ ਸੰਸਾ ਥਾ ਤਿਨ ਸੰਪੂਰਨ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਸੈਨ ਅਰੁ ਸੁਖਮਨ ਨਾਰੀ ਊਧ ਕਮਲ ਬਿਗਸਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾ: ਆਤਮ ਪਦ ਮੈ ਇਸਥਿਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇ ਉਲਟਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਥਾ ਸੋ ਸੀਧਾ ਹੋ ਕਰ ਖਿੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੇਖਹੁ ਅਚਰਜੁ ਭਇਆ ॥

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸੁਨਤ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਸੋ ਰਿਦੈ ਗੁਰਿ ਦਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਦੇਖੋ ਕੈਸਾ ਅਸਚਰਜ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਬੋਧ ਅਥਾਹ ਭਾਵ ਬਡਾ ਕਠਨ ਸੁਨਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਬੋਧ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜੋਇ ਦੂਤ ਮੋਹਿ ਬਹੁਤੁ ਸੰਤਾਵਤ ਤੇ ਭਇਆਨਕ ਭਇਆ ॥

ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਝੁਖ ਦੇਤੇ ਥੇ ਉਨ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਅਤੀ ਭੈ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਹਿ ਬੇਨਤੀ ਰਾਖੁ ਠਾਕੁਰ ਤੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨਇਆ ॥੨॥

ਵਹੁ ਦੂਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਕੋ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਕੋਪ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ਹਮਾਰਾ ਸਮਦਾਇ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਹ ਭੰਡਾਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਖੁਲਿਆ ਜਿਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਿਹ ਲਇਆ ॥

ਜਹਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਖੁਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਰਤਨੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਥਿਆ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਤਨ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਬੂੰਦ ਗੁਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੀਨੋ ਤਾ ਅਟਲੁ ਅਮਰੁ ਨ ਮੁਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਏਕ ਨਾਮ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈ ਅਮਰ ਹੋਕੇ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥

ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸਉਪੇ ਫਿਰਿ ਲੇਖਾ ਮੂਲਿ ਨ ਲਇਆ ॥੪॥੩॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੌਂਪੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਫੇਰ ਲੇਖਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲੀਆ॥੪॥੩॥੧੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ਸੇ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਰੱਜਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਅਮੋਲ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸਿਆ ਤੇ ਨਰ ਤ੍ਰਿਸਨ ਤ੍ਰਿਖਾਈ ॥੧॥

ਅਮੋਲਕ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤੁਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ਅਰੋਗ ਅਨਦਾਈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਵਿਸਰੈ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ਤਿਸੁ ਲਾਖ ਬੇਦਨ ਜਣੁ ਆਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਅਰੋਗ ਔ ਅਨੰਦਤਾ (ਆਈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਰਾਮ ਜਿਸਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਪਰ ਲਾਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੀੜ (ਜਣੁ) ਮਾਨੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੩

ਜਿਹ ਜਨ ਓਟ ਗਹੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਾਮਰਥ ਤੇਰੇ (ਸਰਣੇ) ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਨਰ ਬਿਸਰਿਆ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਤੇ ਦੁਖੀਆ ਮਹਿ ਗਨਣੇ ॥੨॥

ਹੇ ਕਰਮ ਫਲ ਦਾਤਾ ਜਿਨ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਿਆ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਖ ਤੌ ਦੁਖੀਓਂ ਮੇਂ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਹ ਗੁਰ ਮਾਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਲਿਵ ਲਾਈ ਤਿਹ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਰਸੁ ਕਰਿਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਮਾਨ ਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਡਾ ਅਨੰਦ ਕਾ ਰਸ ਲੈਣਾ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਸਾਰਿ ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖਾਈ ਤੇ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿ ਪਰਿਆ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮੈਂ ਪਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਤੈਸੋ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ॥

ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਓਹ ਕੋਈ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤੇਗਾ ਭਾਵ ਕਰਮ ਫਲੁ ਲਹੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਹ ਪਕਰੀ ਸੰਤਨ ਕੀ ਰਿਦੈ ਭਏ ਮਗਨ ਚਰਨਾਰਾ ॥੪॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਸਹ) ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ ਵਹੁ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਗਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਉਨਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜਨ ਮਹਿ ਰਾਜਾ ਉਰਝਾਇਓ ਮਾਨਨ ਮਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

ਰਾਜ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਫਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੁਰਸੁ ਮਾਨ ਮੇਂ ਫਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਲੋਭਨ ਮਹਿ ਲੋਭੀ ਲੋਭਾਇਓ ਤਿਉ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਚੇ ਗਿਆਨੀ ॥੧॥

ਔ ਜੈਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭੋਂ ਮੇਂ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸੁ ਲੁਭਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਗਿਆਨੀ ਰਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਇਹੀ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਪੇਖਿ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਜਾਰਜੋਂ ਕੋ ਏਹੀ ਬਾਤ ਸੁਹਾਵੈ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨੇੜੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਲਨ ਸਿਉ ਅਮਲੀ ਲਪਟਾਇਓ ਭੂਮਨ ਭੂਮਿ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜੈਸੇ ਅਮਲੋਂ ਸੇ ਅਮਲੀ ਲਪਟਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਮੀਦਾਰੋਂ ਕੋ ਜੈਸੇ ਭੂਮਿ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥

ਖੀਰ ਸੰਗਿ ਬਾਰਿਕੁ ਹੈ ਲੀਨਾ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤ ਐਸੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਦੂਧ ਕੇ ਲੀਏ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਨੋਂ ਮੇ ਬਾਲਕ ਲੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਿਦਿਆ ਮਹਿ ਬਿਦੁਅੰਸੀ ਰਚਿਆ ਨੈਨ ਦੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਜੈਸੇ ਬਿਦਜਾ ਮੇਂ ਬਿੱਦਜਾਰਥੀ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜੈਸੇ ਨੇਤ੍ਰ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਰਸਨਾ ਸਾਦਿ ਲੁਭਾਨੀ ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਜਿਹਵਾ ਸ੍ਵਾਦ ਮੇਂ ਲੁਭਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤਜਨ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਨੇ ਮੇਂ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੈਸੀ ਭੂਖ ਤੈਸੀ ਕਾ ਪੂਰਕੁ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜੈਸੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੂਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਕਾ ਵਹੁ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਤੌਂ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਲਾਗੀ ਥੀ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਔਗੁਨ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਨ ਕਹ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਮੈਲੇ ਤੁਮ ਊਜਲ ਕਰਤੇ ਹਮ ਨਿਰਗੁਨ ਤੂ ਦਾਤਾ ॥

ਹਮ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਕੇ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸੁਭ ਗਨੋਂ ਕਰਕੇ ਊਜਲ ਹੋ ਔ ਹਮ ਸੁਭ ਗੁਨ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੁਮ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੋ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਤੁਮ ਚਤੁਰ ਸਿਆਣੇ ਤੂ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਾ ਗਿਆਤਾ ॥੧॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਔ ਤੁਮ ਚਤਰੋਂ ਸੇ ਭੀ (ਸਿਆਣੇ) ਚਤਰ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਕਤੀਓਂ ਕਾ ਗਜਾਤਾ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਧੋ ਹਮ ਐਸੇ ਤੂ ਐਸਾ ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਤੁਮ ਪਾਪ ਖੰਡਨ ਨੀਕੋ ਠਾਕੁਰ ਦੇਸਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਹਮ ਐਸੇ ਮਲੀਨ ਔ ਤੁਮ ਐਸੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਪਾਪੀ ਔ ਤੁਮ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਖੰਡਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਪੁਨ: ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮਾਰਾ (ਦੇਸਾ) ਥਾਨ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਸਭ ਸਾਜੇ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜੇ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥

ਤੁਮਨੇ ਸਭ ਜੀਵ ਬਣਾਏ ਹੈਂ ਪਨ: ਬਨਾਇਕੇ ਵਡਿਆਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਔ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਤੁਮ ਦਾਨੁ ਦੇਹੁ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ਮੈਂ ਗੁਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਭਲਾ ਹਮ ਭਲੋ ਨ ਜਾਨਹ ਤੁਮ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ॥

ਤੁਮ ਤੋ ਭਲਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਮ ਤੇਰੇ ਭਲੇ ਕੀਏ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਫੇਰ ਭੀ ਤੁਮ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਦਇਆ ਕੇ ਘਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਜਾਲ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੋ॥

ਤੁਮ ਸੁਖਦਾਈ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਤੁਮ ਰਾਖਹੁ ਅਪੁਨੇ ਬਾਲਾ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਪੁਨ: ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੁਖਦਾਈ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਬਾਲਕੇ ਜਾਨਕੇ ਰੱਖਜਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਤੁਮ ਨਿਧਾਨ ਅਟਲ ਸੁਲਿਤਾਨ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਜਾਚੈ ॥

ਤੁਮ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਘਰ ਪੁਨ: ਏਕ ਰਸ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਭ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਇਹੈ ਹਵਾਲਾ ਰਾਖੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਛੈ ॥੪॥੬॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹੀ ਹਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਪਾਛੈ) ਆਸਰੇ ਹਮ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੬॥੧੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਆਪਨ ਸਿਮਰਨੁ ਦੇ ਤਹ ਤੁਮ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥

ਹੇ (ਰਾਖਨਹਾਰੇ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਦੇਕੇ ਰੱਖਜਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਪਾਵਕ ਸਾਗਰ ਅਥਾਹ ਲਹਰਿ ਮਹਿ ਤਾਰਹੁ ਤਾਰਨਹਾਰੇ ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਜਿਸਮੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਅਗਿਣਤ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈਂ ਹੇ ਤਾਰਨ ਹਾਰੇ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਮਾਧੌ ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਸਿਰਿ ਮੋਰਾ ॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਤੁਹਾਰੋ ਧੋਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਤੀ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪੁਨ: ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਕੀਤੇ ਕਉ ਮੇਰੈ ਸੰਮਾਨੈ ਕਰਣਹਾਰੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਜਾਨੈ ॥

ਹਮ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤੋ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਕੇ ਤੁਲ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭਕਾ ਕਰਣਹਾਰੁ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤ੍ਰਿਣਕੇ ਤੁਲ ਭਾਵ ਤੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਮਾਗਨ ਕਉ ਸਗਲੀ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਨੈ ॥੨॥

ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔ ਸਗਲੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਕੋ ਆਈ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅਪਨੇ (ਭਾਨੈ) ਭਾਣੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਅਵਰੁ ਖਿਨੈ ਮਹਿ ਅਵਰਾ ਅਚਰਜ ਚਲਤ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਐਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਅਸਚਰਜ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਔਰ ਪੁਨ:ਦੁਤੀਯ ਖਿਨ ਮੈ ਔਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਨ "ਰੀਤੇ ਭਰੇ ਭਰੇ ਸਖਨਾਵੇ॥"

ਰੂੜੋ ਗੂੜੋ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੋ ਊਚੌ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਊਚੇ ਔ ਅਪਾਰ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਨੀ ਸੇ ਪਰੇ ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਰੂੜੋ ਅਤੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਔ (ਗੂੜੋ) ਸੰਘਨ ਗੁਹਜ ਪੁਨ: (ਗਹਿਰ) ਥਾਹਿ ਸੇ ਰਹਤ ਔ (ਗੰਭੀਰੋ) ਛੋਭ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੧੪

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਉ ਤੁਮਹਿ ਮਿਲਾਇਓ ਤਉ ਸੁਨੀ ਤੁਮਾਰੀ ਬਾਣੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਤੋ ਤੁਮਾਰੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੈ॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਪੇਖਤ ਹੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪੁਰਖ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੪॥੭॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਿਰਬਾਨੀ) ਨਿਰਦੁਖ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਪਰਾਪਤ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਮ ਸੰਤਨ ਕੀ ਰੇਨੁ ਪਿਆਰੇ ਹਮ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਰਣਾ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰਿਆ ਹਮ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੈਂ ਔ ਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤ ਹਮਾਰੀ ਓਟ ਸਤਾਣੀ ਸੰਤ ਹਮਾਰਾ ਗਹਣਾ ॥੧॥

ਸੰਤ ਹਮਾਰੀ ਬਲਿ ਸਹਿਤ ਓਟ ਹੈ ਔ ਸੰਤ ਹਮਾਰਾ ਗਹਣਾ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੇਰਾ ਭਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੀ ਤੌਂ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਬਣਿਆਈ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨਸਾਰ ਇਹੁ ਬਾਤ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਭੀ ਮਨ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਮੇਰੀ ਲੇਵਾ ਦੇਵੀ ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਬਿਉਹਾਰਾ ॥

ਸੰਤ ਸਾਥ ਹੀ ਮੇਰਾ ਲੇਵਾ ਦੇਵੀ ਅਰਥਾਤ ਲੈਨਾ ਦੇਨਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਤਨਾ ਮੇਰਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਸਭ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਹਮ ਲਾਹਾ ਖਾਟਿਆ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਹੀ ਹਮਨੇ ਲਾਭ (ਖਾਟਿਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਤਨ ਮੋ ਕਉ ਪੂੰਜੀ ਸਉਪੀ ਤਉ ਉਤਰਿਆ ਮਨ ਕਾ ਧੋਖਾ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸੌਂਪੀ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਆਈ ਤੌ ਮਨਕਾ ਸਭ ਸੰਸਾ (ਉਤਰਿਆ) ਦੂਰ ਹੂਆ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਅਬ ਕਹਾ ਕਰੈਗੋ ਜਉ ਫਾਟਿਓ ਸਗਲੋ ਲੇਖਾ ॥੩॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਧਰਮਰਾਇ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਆ ਲੇਖਾ ਲੇਗਾ ਜੌ ਲੇਖਾ ਹੀ ਸਭ ਫਾਟਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਭਏ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਰਸਾਦੇ ॥

ਪੁਨ: ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇਂ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਵਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਾ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਬਿਸਮਾਦੇ ॥੪॥੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਸਾਥ ਤਬ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜਬ (ਬਿਸਮਾਦੇ) ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਅਸੀਂ ਰੰਗੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੮॥੧੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੫ ॥

ਜੇਤੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਦੇਖਹੁ ਰੇ ਨਰ ਤੇਤੀ ਹੀ ਛਡਿ ਜਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਤਨੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਦੇਖਤੋ ਹੋ ਤੇਤੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਛੋਡ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਕਰਿ ਬਿਉਹਾਰਾ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨਾ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਇਸਥਿਰ ਜਾਨ ਇਸਤੇ ਤੂੰ ਨਿਰਬਾਨ ਪਦ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੧॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਮੇਰੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਆ ਉਪਦੇਸਾ ਤੁਮ ਹੀ ਸੰਗਿ ਪਰਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਯਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਰਾਤਾ) ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਭਿਮਾਨਾ ਤਾ ਮਹਿ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਪਨ: ਲੋਭ ਮੋਹ ਤਥਾ ਅਭਿਮਾਨ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਹਣੇ ਕਰ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਹੋ॥

ਹੋਹੁ ਰੇਨ ਤੂ ਸਗਲ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਉ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਜਬ ਸਭ ਕੀ ਧੂੜਿ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਸੁਖ ਔ ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਦੇ ਸੁਖ ਨੂੰ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਘਾਲ ਨ ਭਾਨੈ ਅੰਤਰ ਬਿਧਿ ਜਾਨੈ ਤਾ ਕੀ ਕਰਿ ਮਨ ਸੇਵਾ ॥

ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਿਸੇ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਭਾਨੈ) ਨਸ੍ਟ ਕਰਤਾ ਤਿਸੀ ਕੀ ਤੂੰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੁ॥

ਕਰਿ ਪੂਜਾ ਹੋਮਿ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਵਾ ॥੩॥

ਔ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਾ ਭੀ ਹਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰ ਔ ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਪੁਨਾ ਪੂਜਜ ਜੋ ਬਡਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੂੰ ਪੂਜਾ ਕਰੁ।

ਗੋਬਿਦ ਦਾਮੋਦਰ ਦਇਆਲ ਮਾਧਵੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਰਹੋ ਹੇ ਗਬਿੰਦ (ਦਾਮੋਦਰ) ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਰਸੀ ਕਰਕੇ ਪੇਟ ਬੰਧਵਾਇਆ ਔ ਹੇ ਦਿਆਲ ਹੇ ਮਾਧਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ॥

ਨਾਮੁ ਵਰਤਨਿ ਨਾਮੋ ਵਾਲੇਵਾ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੪॥੯॥੨੦॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਸਾਥ ਹੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਰਤਨਾ ਕਰ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ (ਵਾਲੇਵਾ) ਅਪਨੀ ਅਪਜੀਵਕਾ ਕਾ ਹੇਤੂ ਜੋ ਵਰਤਨੇ ਮੇਂ ਆਵੈ ਸੋ ਵਲੇਵਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੨੦ ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਪਾਇਓ ਤਨਿ ਸਾਸਾ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਬਿਛਰਿਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ (ਆਨਿ) ਮਿਲਾਇਕੈ ਭਗਵਤ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਸ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਭਏ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮੁਖਿ ਗਾਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪਸੂ ਪਰੇਤੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੋ ਮੂਰਖ ਥੇ ਵਹੁ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੇ ਭਏ ਤੌ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੌ ਮੁਖ ਮੁਕਤੀ ਸਾਧਨ ਜਾਨਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਦੇਖੁ ਵਡਾਈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤੂੰ (ਵਡਿਆਈ) ਮਹਿਮਾਂ ਤੋ ਦੇਖ ਇਸ ਮਹਿਮਾ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਸੋਗ ਕਾ ਢਾਹਿਓ ਡੇਰਾ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਬਿਸਰਾਮਾ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਨੇ ਦੂਖ ਔ ਸੋਗ ਕਾ (ਡੇਰਾ) ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਢਾਹਿਆ) ਨਸ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਬਿਸਰਾਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਮਿਲੇ ਅਚਿੰਤਾ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ॥੨॥

ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਇੱਛਤ ਤਿਨ ਕੋ ਸ੍ਰਭਾਵਕ ਹੀ ਫਲ ਮਿਲੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ (ਕਾਮਾ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਮਿਟਿ ਗਏ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਤੋ ਸਭ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ (ਆਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ: ਆਵਨੇ ਜਾਵਨੇ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥੩॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਜੋ ਭਾਣੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ॥

ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਦੁੱਖ ਜਨਜਦਰਦ ਪੁਨਾਭਰਮ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਭਾਗ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰ ਕਰੰਮਾ ਜਾ ਕਾ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥੪॥੧੦॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥੨੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥ੍ਯਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਤਨੁ ਛਾਡਿ ਕਉਡੀ ਸੰਗਿ ਲਾਗੇ ਜਾ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡਕੇ (ਕੌਡੀ) ਤੁਛ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗੇ ਹੋ ਜਿਸਕੇ ਕਛੁ ਭੀ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੫

ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਭ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਔ ਸਭਕਾ ਪਰਾ ਜੋ ਬਿਆਪਕ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਦੀਵ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਨੀ ॥
ਬਿਨਸੈ ਕਾਚੀ ਦੇਹ ਅਗਿਆਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਹੇ ਅਗਿਆਨੀ ਏਹੁ ਦੇਹ ਬਿਨਸ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰੁ ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਤਾ ਕੀ ਕਛੁ ਨ ਵਡਾਈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਔ ਸੁਪਨਾ ਔ ਮਨੋਰਥ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੀ ਭੀ ਕੁਛ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਿਥਯਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਸਿ ਸੰਗਿ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਈ ॥੨॥

ਰਾਮ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਹੁ ਮਾਯਾ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਰਥ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਾਥ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥੨॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਇ ਅਵਰਦਾ ਜੀਅ ਕੋ ਕਾਮੁ ਨ ਕੀਨਾ ॥

ਇਹੁ ਅਵਸਥਾ ਤੇਰੀ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੇ ਬੀਤ ਗਈ ਔ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਕਾਮ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੀ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਵੇ ਸੋ ਕੁਛ ਕੰਮੁ ਭੀ ਤੈਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਧਾਵਤ ਧਾਵਤ ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਚੀਨਾ ॥੩॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਾ ਹੂਆ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਨਹੀਂ (ਚੀਨਾ) ਪਛਾਨਿਆ॥੩॥

ਸਾਦ ਬਿਕਾਰ ਬਿਖੈ ਰਸ ਮਾਤੋ ਅਸੰਖ ਖਤੇ ਕਰਿ ਫੇਰੇ ॥

ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੇਂ ਪੁਨ: ਬਿਸਯੋਂ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੋਇਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਾਪ ਕੀਏ ਇਸੀ ਕੇ ਅਸੰਖ (ਖਤੇ) ਗੁਨਾਹ (ਫੇਰੇ) ਫੇੜਨੇ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਹਿ ਬਿਨੰਤੀ ਕਾਟਹੁ ਅਵਗੁਣ ਮੇਰੇ ॥੪॥੧੧॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਔਗੁਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਕਾਟ ਦੇਵੋ॥੪॥੧੧॥੨੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਜਾਰੇ ॥

ਅਬ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਇਸੀ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਕਿ ਬਿਖੇ ਸਭ ਜਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਬਿਖਮੁ ਅਗਨਿ ਕੋ ਸਾਗਰੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੇ ॥੧॥

ਬਡਾ ਕਠਨ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਤੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ (ਉਧਾਰੇ) ਪਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਮੇਟਿਓ ਭਰਮੁ ਅੰਧੇਰਾ ॥
ਭਜੁ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮੇਟਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੋ ਜੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਤੌ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਨੇਰਾ) ਪਾਸ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ਰਸੁ ਪੀਆ ਮਨ ਤਨ ਰਹੇ ਅਘਾਈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਹਰਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸ ਹਮਨੇ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਤੌ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਤ ਕਤ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਤ ਆਵੈ ਕਤ ਜਾਈ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਪੂਰ ਰਹਿਓ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡਕੈ ਕਹਾਂ ਆਵਣਾ ਔ ਕਹਾਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਗਿਆਨ ਤਤ ਬੇਤਾ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਗੁੋਪਾਲਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਵਸ ਜਾਏ ਵਹੀ ਜਪ ਤਪੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔ ਸੰਜਮੀ ਪੁਨ ਤੱਤ ਸਰੂਪ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਤਾ ਕੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲਾ ॥੩॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਪੂਰਨ ਕਮਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਦੁਖ ਸਗਲੇ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਾ ॥

ਤਿਸੀ ਕੇ ਕਲਪਨਾ ਆਦਿ ਦੁੱਖ ਔ ਪੰਚ ਕਲੇਸ ਸੋ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਭੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਬਿਗਾਸਾ ॥੪॥੧੨॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨੋ ਤਨੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੨੩॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਡਾਲੀ ਸੇ ਮੁੜਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੇਂ ਆਏ ਤਬ ਕਾ ਬਰਤਾਂਤ ਵਾ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਣ ਕਰਾਵਣਹਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰਾ ਸਮਰਥ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਕੀਏ ਦਇਆਲਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥

ਤਿਸ ਦਿਆਲ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਸਭ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਾਮਰਥ ਅੰਤਰ ਹੋਇਕੇ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਹੋਆ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਅਚਰਜ ਭਈ ਬਡਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਵਹੁ ਆਪ ਸਹਾਈ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਹਾਈ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਆਤਮਾਨੰਦ ਔ ਸੰਸਾਰੀ ਸੁਖ ਪੁਨ:(ਮੰਗਲ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਤਥਾ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਅਸਚਰਜ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਏ ਭੈ ਨਾਸੇ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਮਾਨੇ ॥

ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਭੈ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਆਰਾਧਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਆਏ ਅਪੁਨੈ ਥਾਨੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਕਰ ਪੁਨ: ਹਰਿਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਇ ਕਰ ਅਪਨੇ (ਥਾਨੇ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਜੋ ਅਪਨਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕਰੈ ਸਭ ਉਸਤਤਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਪਿਆਰੀ ॥

ਅਬ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੩॥

ਹਮ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਤੱਗਜਾ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੋਸਟਿ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿ ਉਧਰੇ ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸਾਥ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟ ਹੁਈ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨ : ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ ਸਿਖੀ ਕਾ ਮਾਰਗ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਗਜਾਸੂ ਉਧਰੇ ਹੈ॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਅਨਦ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੪॥੧੩॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕਿਰਪਾਲ ਭਇਆ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨੇ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਬੀਚ ਆਇਆ ਹੂੰ॥੪॥੧੩ ॥੨੪ ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਗਲ ਭੈ ਲਾਥੇ ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਮੈ ਮੇਰੇ ਸਭ ਭੈ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਦੁਖ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਤੂ ਮੇਰੋ ਸਾਹਿਬੁ ਦਾਤਾ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਚਿੰਤਾ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਬ ਕਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਤਬ ਕੀ ਮੇਰੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੬

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੋ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੨॥

ਹੇ ਅਬਨਾਸੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਅਪੁਨੈ ਰਾਖੇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਕੇ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੇ ॥੩॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਰਸ ਕੇ ਚਖਣ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਮਨ ਕੀ ਇਛ ਪੁਜਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੪॥੧੪॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਤੈਨੇ ਪੈਜ ਰਖੀ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੪॥੨੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮਗਨੁ ਅੰਧਿਆਰੈ ਦੇਵਨਹਾਰੁ ਨ ਜਾਨੈ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਹਾ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਤੂੰ ਡੂਬ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔ ਦੇਵਨਹਾਰ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਾਜਿ ਜਿਨਿ ਰਚਿਆ ਬਲੁ ਅਪੁਨੋ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਕੋ ਸਾਜ ਕਰਕੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨ ਮੈਂ ਆਪਨਾ ਹੀ ਬਲ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੂੜੇ ਦੇਖਿ ਰਹਿਓ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਰਹੈ ਨ ਕਛੂਐ ਛਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੇਰੀ ਕਰਤੂਤੋਂ ਕੋ ਤੌ ਸਮਰਥ (ਸੁਆਮੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਤੂੰ ਲੁਕ ਛਪਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਸੋਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਤੌਂ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛਿਪੀ ਰਹਿਤੀ॥

ਜਿਹਵਾ ਸੁਆਦ ਲੋਭ ਮਦਿ ਮਾਤੋ ਉਪਜੇ ਅਨਿਕ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਲੋਭ ਸੇ ਜਿਹਬਾ ਦੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੇਂ ਲਗਕੇ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਅਨੇਕ ਬਿਕਾਰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਤੁ ਜੋਨਿ ਭਰਮਤ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਉਮੈ ਬੰਧਨ ਕੇ ਭਾਰਾ ॥੨॥

ਹਉਮੈਂ ਆਦਿ ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਤੇਰੇ ਪਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਜੋਨੋਂ ਮੇਂ ਭਰਮਤਿਆਂ ਤੈਨੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਇ ਕਿਵਾੜ ਅਨਿਕ ਪੜਦੇ ਮਹਿ ਪਰ ਦਾਰਾ ਸੰਗਿ ਫਾਕੈ ॥

ਕਿਵਾੜ ਦੇਕਰ ਪੜਦਿਓਂ ਮੇਂ ਹੋ ਕਰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਤੂੰ ਜੋ (ਫਾਕੈ) ਫਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਝਖ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਜਬ ਲੇਖਾ ਮਾਗਹਿ ਤਬ ਕਉਣੁ ਪੜਦਾ ਤੇਰਾ ਢਾਕੈ ॥੩॥

ਜਬ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ) ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਮੁਨਸੀ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗੇਂਗੇ ਤੋ ਕੌਨ ਤੇਰਾ ਪੜਦਾ ਢਾਪੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤਬ ਤੋ ਤੇਰਾ ਪੜਦਾ ਨਾ ਰਹੇਗਾ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪੂਰਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤੁਮ ਬਿਨੁ ਓਟ ਨ ਕਾਈ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ (ਪੂਰਨ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ (ਤੁਮ) ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੧੫॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬੀਚ ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੇਵੋ॥੪॥੧੫॥੨੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੋਆ ਸਹਾਈ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਜਿਨਕੋਂ ਕਥਾ ਔ ਕੀਰਤਨ ਸੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜਪਿ ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਨਿਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਹੇ ਜੀਵੋ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਕੇ ਨਿੱਤ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਕਰੋ ॥੧॥

ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਸਿਮਰਹੁ ਭਾਈ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਬਿਸਰਿ ਨ ਕਬਹੂ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੋ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੋ ਪਰੰਤੂ ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸਿਮਰੋਗੇ ਤੌ ਅਚੁਤ ਸੁਖੁ ਪਾਵੋਗੇ ਐਸੇ ਸਿਮਰੀਏ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਹਰੀ ਬਿਸਰ ਨ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੇਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਸੋ ਜੀਵੈ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਥੀਵੈ ॥੨॥

ਇਹੁ ਨਾਮ ਜਿਸਕੋ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਾਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸਨ ਸਭਿ ਦੁਖ ਨਾਸਨ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਘਨੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਪੁਨ: ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਾਗਾ ॥੩॥

ਵਹੁ (ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੂਆ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਇਛੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਏ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਹੇਲੀ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਚਾਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸਨੇ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਸੁਖਦਾਯਕ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਬੇਲੀ ॥੪॥੧੬॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੬॥੨੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਪੰਚਪਦਾ ॥

ਬਿਨਸੈ ਮੋਹੁ ਮੇਰਾ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਬਿਨਸੈ ਅਪਨੀ ਧਾਰੀ ॥੧॥

ਮੋਹੁ ਪੁਨਾ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਪਦਾਰਥ ਔ ਏਹੁ ਤੇਰਾ ਪਦਾਰਥ ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਔ ਅਪਨੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹੰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋਵੇ॥

ਸੰਤਹੁ ਇਹਾ ਬਤਾਵਹੁ ਕਾਰੀ ॥

ਜਿਤੁ ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਦਵਾਇ ਬਤਾਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈ ਔ ਗਰਬ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਸਰਬ ਭੂਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ਹੋਵਾਂ ਸਗਲ ਰੇਨਾਰੀ ॥੨॥

ਔ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਾਨਿਆ ਜਾਏ ਪੁਨ: ਮੈਂ ਸਭਕੀ ਧੂਰ ਹੋਵਾਂ ॥੨॥

ਪੇਖਿਓ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਅਪੁਨੈ ਸੰਗੇ ਚੂਕੈ ਭੀਤਿ ਭ੍ਰਮਾਰੀ ॥੩॥

ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ਜਬ ਭਰਮ ਕੀ ਜੋ ਭੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰਮਣੇ ਕਾ ਜੋ ਡਰ ਹੈ ਸੋ ਚੂਕ ਜਾਏ॥੩॥

ਅਉਖਧੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮਲ ਜਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੀ ॥੪॥

ਨਾਮ ਔਖਧੀ ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਹੈ ਏਹੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਬਤਾਵੋ॥੪॥ ਅਬ

ਉੱਤਰ:

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰੋਗ ਬਿਦਾਰੀ ॥੫॥੧੭॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਾਥੇ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਇਨ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਨਾਸ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ ਇਨ ਰੋਗੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੫॥੧੭॥੨੮॥

ਪੰਨਾ ੬੧੭

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਥੂਨੀ ਖਨਨ ਨਿਆਇ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪੂਰਨਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਬਨਸਪਤਿ ਮਹਿ ਬੈਸੰਤਰੁ ਸਗਲ ਦੂਧ ਮਹਿ ਘੀਆ ॥

ਜੈਸੇ ਸਭ ਬਨਾਸਪਤਿ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਦੁਧ ਭੈਂ ਘੀ ਸਾਰੇ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਾਧਉ ਜੀਆ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਊਚ ਔ ਨੀਚ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪਤੀ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਹਿਓ ॥
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬ ਮਹਿ ਜਲਿ ਥਲਿ ਰਮਈਆ ਆਹਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ (ਪੂਰਨ) ਜਗਤ ਬਿਆਪੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇਕੈ (ਸਮਾਹਿਓ) ਅਨੰਦ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹਮਨੇ (ਆਹਿਓ) ਚਾਹਿਓ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕੁ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਐਸੇ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇਓ ॥੨॥੧॥੨੯॥

ਵਹੁ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਔ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੧੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦਾ ਬਿਨਸੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਦੁਖੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਆਨੰਦ ਹੋਵੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੌ ਪੁਨ: ਜਮੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋਵੈ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਵਹਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖੀ ॥੧॥

ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਔ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਪਾਵੈ ਫੇਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਨਾ ਰਹੇ॥੧॥

ਜਾ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਤੂ ਸੁਖੀ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਧਿਆਵਹੁ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਮਨ ਤਨ ਜੀਅਰੇ ਮੁਖੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਸੇ ਤੂੰ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਮੁਖੀ ਠਾਕੁਰ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਧਿਆਉ॥

ਸਾਂਤਿ ਪਾਵਹਿ ਹੋਵਹਿ ਮਨ ਸੀਤਲ ਅਗਨਿ ਨ ਅੰਤਰਿ ਧੁਖੀ ॥

ਪੁਨ: ਸਾਂਤੀ ਕੌ ਪਾਵੈ ਔ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਵੈ ਤਥਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਅਗਨੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਖਾਇਆ ਜਲਿ ਥਲਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰੁਖੀ ॥੨॥੨॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਲ ਸਥਲ ਪੁਨ: ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਰੁਖੋਂ ਮੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੩੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਝੂਠ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਤੇ ਆਪਿ ਛਡਾਵਹੁ ॥

ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਝੂਠ ਪੁਨ: ਨਿੰਦਾ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨਤੇ ਤੁਸੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵਹੁ॥

ਇਹ ਭੀਤਰ ਤੇ ਇਨ ਕਉ ਡਾਰਹੁ ਆਪਨ ਨਿਕਟਿ ਬੁਲਾਵਹੁ ॥੧॥

ਇਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬੀਚ ਸੇ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਡਾਰਹੁ) ਦੂਰ ਕਰੋ॥ ਪਨ: ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਲੈਹੁ॥੧॥

ਅਪੁਨੀ ਬਿਧਿ ਆਪਿ ਜਨਾਵਹੁ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਮੰਗਲ ਗਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਪਾਵਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਆਪ ਹੀ (ਜਨਾਵਹੁ) ਸਮਝਾਵੋ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੰਗਲਦਾਇਕ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਬਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਕਬਹੂ ਹੀਏ ਤੇ ਇਹ ਬਿਧਿ ਮਨ ਮਹਿ ਪਾਵਹੁ ॥

ਇਹ ਐਸੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਬਿਧ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਵਹੁ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਆਪ ਤੂੰ ਕਬੀ ਨਾ ਬਿਸਰੇਂ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਬੇਨਤੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਇਹ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਵਡਭਾਗੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਤਹਿ ਨ ਧਾਵਹੁ ॥੨॥੩॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਮੈਂ ਦਾਸ (ਕਤਹਿ) ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਧਾਵੋਂਗਾ॥੨॥੩॥੩੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਸਭੁ ਕਛੁ ਪਾਈਐ ਬਿਰਥੀ ਘਾਲ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਕਮਾਈ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕਤ ਰਾਚਹੁ ਜੋ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਸਭ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਔਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ (ਰਾਚਹੁ) ਲਾਗਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਸੰਤ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਘਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੋਪਾਲ ਇਨ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਣ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਨ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਧਿਆਵੋਂਗੇ ਤਉ ਤੁਮਾਰੀ ਕਮਾਈ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੈ ਨਿਤਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਲਿ ਲਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਗਲ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੇ ਬਿਸਰਤ ਜਗਤ ਜੀਵਨੁ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ ॥੨॥੪॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜੇ ਤੁਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਬਿਸਰ ਜਾਏ ਤੌ ਜਗਤ ਜੀਵਨ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂਗਾ ਭਾਵ ਸੋ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕੋ ਤੂੰ ਨਾਂ ਬਿਸਾਰ ਵਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਗਤ ਕੇ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ (ਜਗਤ) ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੩੨ ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਸਿਮਰਤ ਸਭ ਮਲੁ ਖੋਈ ॥

ਵਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਭਗਤਨ ਕਉ ਬਰਤਨਿ ਬਿਰਲਾ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਔ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਰਤਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਵਾ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਵਰਤਨ ਵਲੇਵਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਜਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਇਆਂ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਬਾਹੁੜਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੋਈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਊਪਰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਮਰਥ ਕੋ ਜਪ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੀ ਸਰਨ ਪੜਨੇ ਸੇ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤਿ ਤਿਨ ਭੇਟਤ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ॥

ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੮

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਬਾਛੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਪਰੋਈ ॥੨॥੫॥੩੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਰੋਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੋਇਕੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੫॥੩੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੈ ਸੂਕਾ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸੂਕਾ ਹੂਆ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਸੁਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਸੇ ਹਰਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਭੇਟਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਬੀਚਾਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਬੈਦੁ ਗੁਰੂ ਗੋਵਿੰਦਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਮੁਖਿ ਦੇਵੈ ਕਾਟੈ ਜਮ ਕੀ ਫੰਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸੂਰਪ ਹੀ ਮੇਰਾ ਬੈਦ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਖਧੀ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੇਕਰ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਬਿਧਾਤੇ ਆਪੇ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥

ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਮਰੱਥ ਹੈ॥

ਅਪੁਨਾ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਉਬਾਰਿਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥੨॥੬॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਦੇਕੇ ਆਪ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ॥੨॥੬॥੩੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੀ ਤੁਝ ਹੀ ਪਾਹਿ ਨਿਬੇਰੋ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤੀ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ (ਨਿਬੇਰੋ) ਨਿਆਉਂ ਹੈ॥

ਬਖਸਿ ਲੈਹੁ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਲਾਖ ਖਤੇ ਕਰਿ ਫੇਰੋ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਜਾਨਕੇ ਹਮਾਰੇ ਔਗੁਨੋਂ ਕੋ ਬਖਸ ਲੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਬਿਅੰਤ ਗੁਨਾਹ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਮੇਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਨੇਰੋ ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਰਣ ਮੋਹਿ ਚੇਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸਮੀਪ ਵਰਤੀ ਹੋ ਇਸੀ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਨੇ ਦਾਸ ਹੋਇਕੈ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਊਚੋ ਗੁਨੀ ਗਹੇਰੋ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਬੇਗਿਨਤ ਬਿਅੰਤ ਹੋ ਪੁਨ: ਸਭ ਸੇ ਊਚੇ ਔਰ (ਗੁਨੀ ਗਹੇਰੋ) ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੋ ਵਾ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ ਡੂੰਘੇ ਭਾਵ ਗੰਭੀਰ ਹੋ॥

ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਕੀਨੋ ਅਪੁਨੋ ਦਾਸਰੋ ਤਉ ਨਾਨਕ ਕਹਾ ਨਿਹੋਰੋ ॥੨॥੭॥੩੫॥

ਤੁਮਨੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਫਾਹੀ ਕੋ ਕਾਟ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਿਆ (ਨਿਹੋਰੋ) ਅਹਸਾਨ ਹੈ॥੨॥੭॥੩੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੫ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਵਿੰਦਾ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਮਨ ਕੇ ਆਤਮ ਗਜਾਨਾਦਿ ਅਰਥ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਅਸਥਿਰ ਭਏ ਲਾਗਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥

ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਕੈ ਪੁਨ: ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਥਿਰੁ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਭਲੋ ਸਮੂਰਤੁ ਪੂਰਾ ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਮਹੂਰਤ ਭਲਾ ਹੈ ਔ ਪੂਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮਹੂਰਤ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਸਾਂਤੀ ਔ ਗਯਾਨ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਕੇ ਅਨਾਹਦ ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਪੁਨੇ ਘਰ ਮੰਦਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਘਰ ਤਥਾ ਮੰਦਰ ਸੁਖਦਾਈ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਅਪਨੇ ਪਯਾਰੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਘਰ ਅੰਦਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਇਆ ਸਗਲੀ ਇਛ ਪੁਜਾਈ ॥੨॥੮॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੨ ॥੮ ॥੩੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਬਸੇ ਰਿਦ ਭੀਤਰਿ ਸੁਭ ਲਖਣ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਬਸੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰੂ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮਰਥ ਨੇ ਸੁਭ ਲੱਖਣ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਮਨਿ ਚੀਨੇ ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਨੇ ਪਛਾਨੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੋ ਗੁਰੁ ਰਖਵਾਰੋ ਮੀਤ ॥

ਦੂਣ ਚਊਣੀ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਸੋਭਾ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਦੂਣੀ ਤਥਾ ਚੋਣੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੋਭਾ ਹਮਾਰੀ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਅਧਿਕ ਕਰਾਈ ਹੈ॥ ਦੂਣੀ ਚਉਣੀ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਅਖਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਪੁਨ: ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਜੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਭਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਣਹਾਰੇ ॥

ਜੋ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨ ਹਾਰੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸੇ ਸੋ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਾਮ੍ਰਥ ਨੇ ਸਭ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਅਚਰਜ ਵਡਿਆਈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੨॥੯॥੩੭॥

ਇਸਤੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਅਸਚਰਜ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯ ॥੩੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਚਨਿ ਕਰਉ ਨਾਮ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲ ਥਾਤੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਧਨ ਕੋ ਹਮ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਅਤੋਟ ਥੈਲੀ ਹੈ॥

ਬਿਲਛਿ ਬਿਨੋਦ ਆਨੰਦ ਸੁਖ ਮਾਣਹੁ ਖਾਇ ਜੀਵਹੁ ਸਿਖ ਪਰਵਾਰ ॥੧॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨੋਦ ਕੇ ਲੀਏ ਔ ਅਨੰਦ ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਪੁਨ: ਸੁਖ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਮਾਣਤੇ ਹੈਂ॥ਵਾ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੋਗਤਾ ਹਾਂ। ਤਥਾ ਸਿਖ ਔ ਪ੍ਰਵਾਰ ਇਸ ਧਨ ਕੋ (ਖਾਇ) ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਧਾਰ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਇਓ ਸਚ ਬੋਹਿਥੁ ਚੜਿ ਲੰਘਉ ਬਿਖੁ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਆਸਰਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਚਾ ਜਹਾਜ ਹਮ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਚੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਲੰਘ ਜਾਵਾਂ॥੧॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਪਹਿ ਕੀਨੀ ਸਾਰ ॥

(ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ) ਵਿਸਨੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਸਮਾਲ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਨੋ ਨਾਨਕ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰ ॥੨॥੧੦॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ (ਸੁਮਾਰ) ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਦੇਖਕੇ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥੩੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਅਪਨੀ ਕਲ ਧਾਰੀ ਸਭ ਘਟ ਉਪਜੀ ਦਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਐਸੀ ਆਪਨੀ ਸਕਤੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਦਇਆ ਉਤਪੰਨ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸਭ ਜੀਵ ਦਇਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਵਡਾਈ ਕੀਨੀ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਸਭ ਭਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲਕੇ ਹਮਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਕਰੀ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਯੁਕਤ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥

ਪੰਨਾ ੬੧੯

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਪਿ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਸੋ ਰੱਛਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਦੀਵ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਹਮ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਸੋਈ ॥

(ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਪੁਨਾ: ਔਰ ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਹਿਨੇ ਵਾਰੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ (ਸੋਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਾਇਓ ਵਡਭਾਗੀ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੨॥੧੧॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਵਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੩੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਤਾਪ ਉੱਤਰ ਗਇਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਕੇ ਕਈ ਸ਼ਬਦ ਇਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੇਂ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਣ ਨਿਹਾਰਿਆ ॥

ਸੁਖ ਸਰੀਰੀ ਔ ਮੰਗਲ ਮਨ ਕਰਕੇ॥ ਪੁਨਾ: ਸੁਤੇ ਹੀ ਕਲਿਆਣ ਕੀਕਰਤਾ ਅਵਾਜ਼ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮੋਖਦਾਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਏਹੁ ਸਮਾਂ ਕਬ ਹੂਆ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਨਿਹਾਰਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਰਾਖਨਹਾਰੈ ਰਾਖਿਓ ਬਾਰਿਕੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਤਾਪੁ ਉਤਾਰਿਆ ॥੧॥

ਰਾਖਨੇਹਾਰੇ ਜੋ ਗੁਰੁ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਰਕ ਰਾਖਿ ਲੀਓ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਰੱਖਯੋ ਹੈ। ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਪ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਉਬਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਂ ਆਕਰ ਸੋ ਜਨ (ਉਬਰੇ) ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ (ਸੇਵ) ਘਾਲ ਕਰੀ ਹੁਈ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਸੂਖ ਬਾਹਰਿ ਫੁਨਿ ਸੂਖਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥

ਅਬ ਜੋ ਘਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੂਆ ਤੌ ਬਾਹਰ ਭੀ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਦਇਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਊ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥੨॥੧੨॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੧੨॥੪੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਭਇਆ ਮਨਿ ਉਦਮੁ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਸੁ ਗਾਈ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਦਮੁ ਭਇਆ ਤਬ ਨਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਗਾਈ ਹੈ॥

ਮਿਟਿ ਗਈ ਚਿੰਤਾ ਸਿਮਰਿ ਅਨੰਤਾ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਭਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅੰਤਰ ਹਿਤ ਹਰਿ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ਚਿੰਤਾ ਹਮਾਰੀ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਵਸਾਈ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਰੋਗਾ ਘਾਣਿ ਮਿਟਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਈ ਤਬ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਔ ਸਾਂਤ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਤਪੰਨ ਹੁਈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਉਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ: ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਘਾਣੀ ਭਾਵ ਬਹੁਲਤ ਰੂਪ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਥੀ ਸੋ ਮਿਟਾ ਦਈ ਹੈ।

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੈਂ ਕਿਆ ਗੁਣ ਮੁਖ ਸੇ ਵਖਿਆਨ ਕਰੋਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤੋ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਭਏ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਇਆ ਸਹਾਈ ॥੨॥੧੩॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਬਨਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਹਾਈ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਹਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਮੈਂ ਕਯਾ ਕਹਕੇ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਨਾਸ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਸਹਾਇਕ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੨॥੧੩॥੪੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੫ ॥

ਗਏ ਕਲੇਸ ਰੋਗ ਸਭਿ ਨਾਸੇ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਕਲੇਸ ਗਏ ਔ ਰੋਗ ਭੀ ਸਭ ਦੂਰ ਭਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧਹੁ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਅਠੇ ਪਹਰ ਆਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਅਰਾਧਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਹਮਾਰੀ ਕਮਾਈ ਪੂਰਨ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂ ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਰਾਸਿ ॥

ਰਾਖਿ ਲੈਹੁ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸੁਖ ਔ ਸੰਪਤਾ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨਕੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ ਵਾ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਮਾਗਉ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਉ ਅਪਨੇ ਖਸਮ ਭਰੋਸਾ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਜੋ ਜੋ ਮਾਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਮਿਟਿਓ ਸਗਲ ਅੰਦੇਸਾ ॥੨॥੧੪॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾ ਮਿਟਿਆ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੪੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਸਗਲਾ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਹਮਨੇ ਅਪਨਾ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਸੰਪੂਰਣ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਾਪ ਰੋਗ ਗਏ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਔ ਰੋਗ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਭ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਨੰਦ ਬਿਨੋਦ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ ਕੌਤਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਮੰਗਲ ਰੂਪੁ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਏ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਰਖਵਾਲਾ ॥੨॥੧੫॥੪੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰਾ ਰਖਕ ਹੁਆ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਕੇ ਭੀਤਰ ਹਮਾਰੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕੇ ਸਬਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੫॥੪੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਮਰੀ ਗਣਤ ਨ ਗਣੀਆ ਕਾਈ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਪਛਾਣਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣੀ ਤਿਸਨੇ ਤੋ ਅਪਨਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਨ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ॥੧॥

ਹਾਥ ਦੇਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਹਮ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦ ਮਿਹਰਵਾਣ ॥

ਬੰਧੁ ਪਾਇਆ ਮੇਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹੋਈ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਹੀ (ਮਿਹਰਵਾਨ) ਦਿਆਲ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਬੰਧ) ਬੰਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਲਿਆਨ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਾਇ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਦਿਤਾ ਪੈਨਣੁ ਖਾਣੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਣਾਇਕੈ ਬੀਚ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਇਆ ਪੁਨ: ਬਸਤ੍ਰ ਕਾ ਪਹਿਨਨਾ ਔ ਖਾਣੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕੀ ਆਪਿ ਪੈਜ ਰਾਖੀ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੨॥੧੬॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪਣੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਗਜ਼ਾ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਿਸ ਊਪਰ ਸੇ ਹਮ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੬॥੪੪॥

ਪੰਨਾ ੬੨੦

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੁਰਤੁ ਗਵਾਇਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਸਮਰਥ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰਬ ਪਾਪ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਹਮਕੋ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਣ ਸੰਭਾਰਿਆ ਹੈ ਤੌ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹੋਈ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਆਨਦ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ਸੁਖਾਲੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ (ਮਨੁ ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਔ ਸਥੂਲ ਦੇਹ ਸੁਖੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਮੋਹਿ ਤਿਸ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨਹਾਰਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਭਰਵਾਸਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਬਖਸਿ ਲਏ ਸਭਿ ਸਚੈ ਸਾਹਿਬਿ ਸੁਣਿ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਾ ॥੨॥੧੭॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਭ ਅਵਗਨ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੭॥੪੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਖਸਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰਿ ਸਗਲੇ ਰੋਗ ਬਿਦਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਬਖਸ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਉਬਰੇ ਕਾਰਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥

ਹਮ ਤੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਇਕੈ ਬਚੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨਿ ਸਿਮਰਿਆ ਨਾਮ ਅਧਾਰਿ ॥

ਤਾਪੁ ਉਤਾਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ (ਅਧਾਰਿ) ਅਧਿਸ਼ਟਾਨ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਤਾਪ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕਰਹ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਗੋਵਿਦੁ ਗੁਰਿ ਰਾਖਿਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਓ ਹਮ ਤੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਪ ਤੇ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀ ਸਾਚੁ ਸਬਦੁ ਸਤਿ ਭਾਖਿਆ ॥੨॥੧੮॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕਰਤੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੈ ਸਾਚ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਮਨੇ ਸਤ ਕਹਿਆ ਹੈ॥੨॥੧੮॥੪੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਤਿਤੁ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਤਾਪੁ ਗਵਾਇਆ ਭਾਈ ਠਾਂਢਿ ਪਈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਪ ਦੂਰ ਕੀਆ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਭਾਣੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਠੰਢ ਪੈ ਗਈ॥

ਅਪਣੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਆਪੇ ਰਾਖੇ ਜਮਹਿ ਕੀਓ ਹਟਤਾਰਿ ॥੧॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਉ ਸਭ ਅਪਨੇ ਜਾਨਕੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੀ ਵਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਜਮ ਕੋ ਬੰਦ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਮ ਕੋ ਤਾੜ ਕਰ ਹਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰੀਐ ਭਾਈ ਦੁਖ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟਣਹਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿਕੇ ਚਰਣ (ਉਰ) ਬਡੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹਮਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਿਮਰਣਾ ਕਰੀਏ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ। ਦੁਖੋਂ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣੀ ਊਬਰੈ ਭਾਈ ਜਿਨਿ ਰਚਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਕੋਈ ਰਚਿਆ ਹੈ ਹਮ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਇ ਕੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਸੋ ਭਾਈ ਸਚੈ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਕਾਰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੀ ਸੋਭਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਈਐ ਭਾਈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥੨॥੧੯॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਈਏ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰਣੇ ਸੇ ਮਨ ਔ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੋਵੈ॥੨॥੧੯॥੪੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਹਮ ਤੋ ਹਰੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭੁ ਵਿਸਰਉ ਨਾਹੀ ਮਨ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮਨੇ ਮਨਇਛਤ ਫਲੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤਾਪੁ ਗਵਾਇਆ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਗੋਵਿੰਦੁ ਕਾ ਤਾਪ ਗਾਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਦੁਖੁ ਮਿਟਿਆ ਸਭ ਪਰਵਾਰੀ ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਰਥ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਐਸੇ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਮੰਗਲ ਰਸ ਰੂਪਾ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਔ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਪਰਮੇਸਰਿ ਉਧਰਿਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥੨॥੨੦॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪਤ ਰਖੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਸਾਰਾ ਉਧਰ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਰੀ (ਗੁਰੂ) ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਬਹੁਤ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਉ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨॥੨੦॥੪੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਖਵਾਲਾ ਹੋਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਿਆ ਹਰਿ ਗੋਵਿਦੁ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜੀ ਬਾਜੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਾਪੁ ਗਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਟਾਇਆ ਜਨ ਕੀ ਲਾਜ ਰਖਾਈ ॥

ਤਾਪ ਜੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਲਾਜ ਰਖਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਤੇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਂਈ ॥੧॥

ਏਹੁ ਸਭ ਫਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥੧॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਪ੍ਰਭ ਦੋਵੈ ਸਵਾਰੇ ਹਮਰਾ ਗੁਣੁ ਅਵਗੁਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥

ਸਮਰਥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਵੋਂ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਔਗੁਣ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੧

ਅਟਲ ਬਚਨੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇਰਾ ਸਫਲ ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿਆ ॥੨॥੨੧॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਅਟਲ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਸਫਲ ਹਾਥ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧਾਰਾ ਹੈ॥੨॥੨੧॥੪੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ ਸਭਿ ਤਿਸ ਕੇ ਕੀਏ ਸੋਈ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ॥

ਜੋ ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਦੇਵ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਪੂਰਨ ਭਈ ਬਡਾਈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਜਾ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਭੀ ਸੋਭਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਾ ਮੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਸਭ ਰਾਖੀ ਹੋਏ ਸਰਬ ਦਇਆਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਰਾਖ ਲਈ ਹੈ ਔ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਕੁਟੰਬ ਪਰ ਦਯਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੈ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ॥੨॥੨੨॥੫੦॥

ਅਪੁਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕੰਠ ਲਾਇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕੋਂ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਇ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੨॥੫੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਔ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਪੰਚਹੁ ਨਹੀ ਸਹਸਾ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਹਮ ਪ੍ਰਥਮ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕੈ (ਪੰਚਹੁ) ਪੰਡਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌ ਉਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹਮਾਰਾ ਸੰਸਾ ਨ (ਚੁਕਾਇਆ) ਦੂਰ ਕੀਆ ॥

ਸਿਕਦਾਰਹੁ ਨਹ ਪਤੀਆਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਸਰਦਾਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋਤਸੀਆਂ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀਆਇਆ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਨਾ ਕੀਆ॥

ਉਮਰਾਵਹੁ ਆਗੈ ਝੇਰਾ ॥

ਔ ਉਮਰਾਵ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਭੀ ਝਗੜਾ ਕੀਆ ਤੋ ਭੀ ਨਿਬੇੜਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ॥

ਮਿਲਿ ਰਾਜਨ ਰਾਮ ਨਿਬੇਰਾ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌ ਸਭ ਨਿਬੇੜਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭਾਸੁਭ ਕਰਮ ਸਭ ਨਿਪਟ ਗਏ॥ ਵਾ ਔਰ ਅਰਥ ਤੌ ਉਸੀ ਤਰਾਂ ਕਰਨਾ ਉਮਰਾਵ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਆਪਨਾ (ਝੇਰਾ) ਝਗੜਾ ਕਹਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਕੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਸੇ ਚੌਰਾਸੀ ਫਿਰਨੇ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੀ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਬ ਢੂਢਨ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਗੋਬਿਦ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਗੋਸਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਢੂੰਢਨੇ ਕੋ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਮਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਆਇਆ ਪ੍ਰਭ ਦਰਬਾਰਾ ॥
ਤਾ ਸਗਲੀ ਮਿਟੀ ਪੂਕਾਰਾ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਸਗਲੀ ਪੁਕਾਰ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਲਬਧਿ ਆਪਣੀ ਪਾਈ ॥
ਤਾ ਕਤ ਆਵੈ ਕਤ ਜਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ (ਲਬਧਿ) ਖੋਜ ਰਹੇ ਥੇ ਸੋ ਆਪਣੀ ਵਸਤੁ ਜਬ ਪਾਇ ਲਈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਬ ਸਰੂਪ ਵਸਤੁ ਪਾਈ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਕਹਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਚਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਹ ਸਾਚ ਨਿਆਇ ਨਿਬੇਰਾ ॥
ਊਹਾ ਸਮ ਠਾਕੁਰੁ ਸਮ ਚੇਰਾ ॥

ਤਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਚ ਮੈਂ ਸਚੇ ਨਿਆਉਂ ਕਾ ਨਿਬੇਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਹਾਂ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਹਾਂ ਸਮਾਨ ਹੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ਔ ਸਮਾਨ ਹੀ ਦਾਸ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੈ ॥

ਬਿਨੁ ਬੋਲਤ ਆਪਿ ਪਛਾਨੈ ॥੩॥

ਵਹਾਂ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਤੌ ਏਕ (ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲਿਆਂ ਹੀ ਸੰਕਲਪ ਜਗਤ੍ਰਾਸੁਓਂ ਕਾ ਸੰਤ ਆਪ ਪਹਿਚਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਰਬ ਥਾਨ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥

ਤਹ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਅਗਾਜਾ ॥

ਸਰਬ ਥਾਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਤਸੰਗ ਸਥਾਨ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਭਾਵ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥੪॥੧॥੫੧॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਚਤਰਾਈ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਇਕੈ ਹੀ ਹੰਤਾ ਗਵਾਈਤੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੫੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਖ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਹੁ ॥

ਘਰਿ ਬੈਠੇ ਗੁਰੂ ਧਿਆਇਹੁ ॥

ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕੋ ਬਸਾਵੋ ਔ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਚੁ ਕਹਿਆ ॥

ਸੋ ਸੁਖੁ ਸਾਚਾ ਲਹਿਆ ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੁਆ ਉਪਦੇਸ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਸੁਖ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ॥੧॥

ਅਪੁਨਾ ਹੋਇਓ ਗੁਰੁ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥

ਅਨਦ ਸੂਖ ਕਲਿਆਣ ਮੰਗਲ ਸਿਉ ਘਰਿ ਆਏ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਉ ਹੀ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਔ ਕਲਿਆਨ ਮੰਗਲ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਸਤੰਸਗ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਗੁਰ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਾਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥

ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ॥

ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਮਨਿ ਓਮਾਹਾ ॥੨॥

ਪਾਤਸ਼ਾਹੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਓਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਪਰਾਛਤ ਲਾਥੇ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਸਾਥੇ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮਾ ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ ਕੈ ਹਮਾਰੇ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਕੀਨੋ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੈ ਜੈਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੈ ਸਾਥੇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਲਾਥੇ ॥੪॥੨॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਭੈ (ਲਾਥੇ) ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੫੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਪੂਰੀ ਲੋਚ ਹਮਾਰੀ ॥

ਭਲੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਹਮਾਰੀ ਇਛਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਏ ॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੧॥

ਹਮ ਤੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਅਰ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਰੀਐ ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਏ ਔ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੨

ਸੰਤ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਧਰਮ ਕੀ ਪਉੜੀ ਕੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਰਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਧਰਮ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਇਕ ਪਉੜੀ ਹੈ ਕੋਈ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸੇ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਜਿਨਿ ਪੂਰੀ ਕਲ ਰਾਖੀ ॥

ਹਮਤੋ ਸਦੀਵ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰ ਸਾਮਰਥ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਪੂਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਾਖੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਭਏ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਚੁ ਸਾਖੀ ॥੩॥

ਸੋ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਾਚੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖਿਆ ਸੁਣੀ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਘਨ ਬਿਨਾਸਨ ਸਭਿ ਦੁਖ ਨਾਸਨ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਬਿਘਨੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਿਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਖੋਏ ਪਾਪ ਭਏ ਸਭਿ ਪਾਵਨ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੪॥੩॥੫੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੫੩॥ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਨੀ ਗਹੇਰਾ ॥

ਘਰੁ ਲਸਕਰੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ਇਹੁ ਘਰ ਸਰੀਰ ਔ ਲਸਕਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਰਖਵਾਲੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਸਭਿ ਜੀਅ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥੧॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੁਮ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕੇ ਹਮਾਰੇ ਰਾਖੇ ਹੂਏ ਹੋ ਹੇ ਦਿਆਲ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲੂ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਪਿ ਅਨਦਿ ਰਹਉ ਗੁਰ ਚਰਣਾ ॥

ਭਉ ਕਤਹਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਸਰਨ ਹੋਇਕੇ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਆਪ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੀ ਚਰਣ ਸਰਣ ਹੁਏ ਤੇ ਭੈ ਕਹੀਂ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤੇਰਿਆ ਦਾਸਾ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਅਬਿਚਲ ਨੀਵ ਉਸਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੇਰਿਆਂ ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਭਗਤੀ ਕੀ ਅਬਚਲ ਨੀਂਵ ਉਸਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬਲੁ ਧਨੁ ਤਕੀਆ ਤੇਰਾ ॥

ਤੂ ਭਾਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥੨॥

ਹਮਰਾ ਬਲ ਔ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਤਕੀਆ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਤਰਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਸੋ) ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮ ਰਸੁ ਦੀਆ ॥

ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਸਭ ਥੀਆ ॥੩॥

ਔ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਤੁਮਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਲਿਆਣ ਔ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਹੋਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਹਾਈ ॥
ਸਭ ਉਠਿ ਲਾਗੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਜਿਸਕੇ ਸਹਾਈ ਹੁਏ ਹੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਠ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਨਾਨਕ ਗਾਈਐ ॥੪॥੪॥੫੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਧਿਆਈਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਰਹੀਏ॥੪॥੪॥੫੪॥

ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦਾ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਓ ਮਨਿ ਭਾਵੰਦਾ ॥

ਮਨ ਭਾਵਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਸੁਖ ਔ ਅਨੰਦ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥
ਤਾ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਬ ਕਿਰਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਤਬ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥
ਨਿਤ ਬਾਜੇ ਅਨਹਤ ਬੀਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਬ ਮਨ ਲੀਨ ਹੂਆ ਤੌ ਨਿਤ ਹੀ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਜੇ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕੀ ਓਟ ਸਤਾਣੀ ॥
ਸਭ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ਲੋਕਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਓਟ ਬਲ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਸਭ ਕਨੋਡ ਦੂਰ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹਮ ਲੋਕ ਕੁਰੀਤੀਯੋਂ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੨॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰਿ ਰਸਕ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾਟਿਆ ਜਮ ਕਾ ਫਾਸਾ ॥
ਮਨ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ॥

ਹਮਰੇ ਗਲੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਕਾਟਿਆ ਹੈ ਅਬ ਸਭ ਆਸਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਹ ਪੇਖਾ ਤਹ ਸੋਈ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ (ਸੋਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ॥

ਸਭਿ ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸਭ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਅਟਲ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ॥੪॥੫॥੫੫॥

ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ (ਅਟਲ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥੪॥੫ ॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਦੁਖ ਕਰ ਜੋ ਪਰਵਾਰ ਦੁਖੀ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਤਾਪ ਉਤਰਿਆ ਤੌ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਢਿ ਪਾਈ ਕਰਤਾਰੇ ॥

ਤਾਪੁ ਛੋਡਿ ਗਇਆ ਪਰਵਾਰੇ ॥

ਕਰਤਾ ਨੇ ਠੰਢ ਪਾਈ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਤਾਪ ਛੋਡ ਗਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹੈ ਰਾਖੀ ॥

ਸਰਣਿ ਸਚੇ ਕੀ ਤਾਕੀ ॥੧॥

ਜਬ ਮੈਨੇ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਤਾਕੀ ਹੈ ਤਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤੱਗਿਆ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੧ ॥

ਪਰਮੇਸਰੁ ਆਪਿ ਹੋਆ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਖਿਨ ਮਹਿ ਉਪਜੇ ਮਨੁ ਹੋਆ ਸਦਾ ਸੁਖਾਲਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਹਮਾਰਾ ਆਪ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਔ ਸਰਬ ਸੁਖ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਦਾਰੂ ॥

ਤਿਨਿ ਸਗਲਾ ਰੋਗੁ ਬਿਦਾਰੂ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਦਾਰੂ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਾਪ ਨੇ ਸਗਲਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਤਿਨਿ ਸਗਲੀ ਬਾਤ ਸਵਾਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕਿਰਪਾ ਨੇ ਸਗਲੀ ਬਾਤ ਸਵਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰਿਆ ॥

ਹਮਰਾ ਗੁਣੁ ਅਵਗੁਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥

ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਗੁਨ ਔਗਣ ਕੁਛ ਬਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਭਇਓ ਸਾਖੀ ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੩

ਤਿਨਿ ਸਗਲੀ ਲਾਜ ਰਾਖੀ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਸਾਖੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਲਜਿਆ ਰਖ ਲਈ ਹੈ॥੩॥

ਬੋਲਾਇਆ ਬੋਲੀ ਤੇਰਾ ॥
ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਣੀ ਗਹੇਰਾ ॥

ਅਬ ਤੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਚੁ ਸਾਖੀ ॥
ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪੈਜ ਰਾਖੀ ॥੪॥੬॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਹੇ ਸਾਖੀ ਗੋਪਾਲ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਤੈਨੇ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੪॥੬॥੫੬॥

ਤਿਸਕੀ ਸਾਖੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਏਕ ਖੁਰਦਨਾਂ ਪੁਰ ਜੋ ਜਗਨ ਨਾਥ ਜੀ ਸੇ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਉਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਗ੍ਰਾਮ ਸੇ ਦੋ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਏਕ ਬ੍ਰਿਧ ਜਾਤੀ ਔ ਏਕ ਨਜ਼ੂਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਦੋਊ ਗਏ ਥੇ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬ੍ਰਿਧ ਬੀਮਾਰ ਹੂਆ ਤੌ ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਅਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤੌ ਜਬ ਰਾਜੀ ਹੂਆ ਤਬ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਕਾ ਸਾਕ ਦੇਣਾ ਕਹਾ ਪੁਨਾ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਮੁਕਰ ਪੜਾ ਤਬ ਝਗੜਾ ਹੂਆ ਤੌ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਗਾਹੀ ਮਾਂਗੀ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਗੋਪਾਲ ਸਾਖੀ ਹੈ ਤਬ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਹਾ ਵਹੁ ਆਇਕੇ ਸਾਖੀ ਦੇ ਤੌ ਤੇਰਾ ਸਾਕ ਪੱਕਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗਿਆ ਧਰਨਾ ਲਾਇਕੇ ਸਾਥ ਲੈ ਆਯਾ। ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਸਾਖੀ ਦੇਕੇ ਦਾਸ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀ। ਭਗਤਮਾਲ ਮੈਂ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਚਿ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਖਲੋਆ ॥
ਵਾਲੁ ਨ ਵਿੰਗਾ ਹੋਆ ॥

ਇਸ ਤੀਰਥ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਕੇ ਬੀਚ ਤੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਖਲੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਕਬੀ ਰੋਮ ਭੀ ਵਿੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਬਿਘਨ ਸ਼ਨਾਨ ਸੇ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਜਨੁ ਗੁਰ ਆਂਦਾ ਰਾਸੇ ॥
ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸੇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸ਼ਨਾਨ ਹਮਾਰਾ ਰਾਸ ਆਣਿਆ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰੋਵਰੁ ਨੀਕਾ ॥
ਜੋ ਨਾਵੈ ਸੋ ਕੁਲੁ ਤਰਾਵੈ ਉਧਾਰੁ ਹੋਆ ਹੈ ਜੀ ਕਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕਲਿਆਣ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਗੁ ਗਾਵੈ ॥
ਮਨ ਚਿੰਦਿਅੜੇ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥

ਔ ਤੀਰਥ ਕਾ ਸਭ ਜਗਤ ਆਗੇ ਭੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਗਾਵੈਗਾ ਵਹੁ ਜਗਤ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਨਾਇ ਆਏ ॥
ਅਪਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਏ ॥੨॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਨਾਇ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ (ਸਲਾਮਤਿ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਹੀ (ਸਲਾਮਤਿ) ਸੁਖ ਸਾਂਤਿ ਸਹਿਤ ਨਾਇ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਆਇ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਸਰੋਵਰ ਨਾਵੈ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਸੰਤ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਨਾਵੈਗਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮ-ਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੩॥

ਜੋ ਸੁਧਾ ਸਰ ਮੈ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਰਾ ਹੋਵੈਗਾ ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮ ਕੇ ਪੁਨਾ ਆਵੇਗਾ ਨਾ ਵਹੁ ਮਰ ਕੇ ਜਾਏਗਾ। ਤਾਤਪਰਯ ਇਹ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਜਪੇਗਾ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਣੋਂ ਅਨਰਥੋਂ ਸੇ ਛੁਟ ਜਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਇਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਚਾਰੁ ਸੁ ਜਾਨੈ ॥
ਜਿਸੁ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਭਗਵਾਨੈ ॥

ਇਸ ਬੇਦ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸੋ ਜਾਨੈਗਾ ਜਿਸ ਪਰ ਭਗਵੰਤ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥
ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਗਣਤ ਮਿਟਾਈ ॥੪॥੭॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸ਼ਰਣ ਨੇ ਸਭ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਅਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੪॥੭॥੫੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਨਿਬਾਹੀ ਪੂਰੀ ॥
ਕਾਈ ਬਾਤ ਨ ਰਹੀਆ ਊਰੀ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਤੱਗਿਆ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਬਾਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਊਰੀ) ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤ ਪੂਰਣ ਕਾਮ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਚਰਨ ਲਾਇ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਰੇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਇਕੇ ਦਾਸ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਹਰ ਵਕਤ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਸੰਭਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਸਦਾ ਰਖਵਾਲਾ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਜਿਉ ਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਰਾਖਾ ਹੈ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪਾਲਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ॥੧॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਜਿਨਿ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਮ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗਾ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਦਾਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ॥

ਸਾਧਾ ਕੀ ਧੂਰੀ ਨਾਵੈ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨ੍ਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਆਪੇ ਦੀਆ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਰਣਹਾਰ ਰਖਿ ਲੀਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਕਰਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥॥੩॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥

ਇਹੁ ਪੂਰਨ ਬਿਮਲ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਰਸਨ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਮਲ ਪੂਰਨ ਤਿਨਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ॥੪॥੮॥੫੮॥

ਹੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ॥੪॥੮॥੫੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਚਰਨੀ ਲਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਪਾਇਆ ॥

ਹਮਕੌ ਤੋ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਲਾਇਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸੰਗੀ ਔ ਨਿਤ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਹ ਜਾਈਐ ਤਹਾ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲੇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਹਮ ਸੁਖੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਸਦਾ ਸੁਭਾਈ ॥

ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਸਗਲੇ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਦਾ ਜੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੁਮ ਗਾਵੋ ਤਿਸਤੇ ਮਨ ਇੱਛਤ ਸਭ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥ ਪੁਨ: ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਰਾਇਣ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰਾ ॥

ਹਮ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਰੇਨਾਰਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਨਰਾਇਣ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਰਿ ਲੀਨੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਦੀਨੇ ॥੨॥

ਇਸ ਸੇ ਹਮ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਬਸਾਇ ਦੀਨੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥
ਸਦ ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਸਦਾ ਜੀਅ ਕਾ ਸੰਗੀ ਰਖਵਾਲਾ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਈਐ ॥
ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨੀ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਏਗਾ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਤਿਨ ਹੀ ਜਾਤਾ ॥

ਜਿਸਕੋ (ਪੁਰਖੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੇਵੇ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਤਿਸੀ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥

ਜਮਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥
ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਸਰਣੀ ਪਾਇਆ ॥੪॥੯॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਰਣ ਆਕਰ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਮਦੂਤ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੪॥੯॥ ੫੯॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੪

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕੀਤੀ ਪੂਰੀ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੀ ॥

ਅਬ ਤੌਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਬਾਤ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭਰਪੂਰ ਹੋਇਕੇ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਖੇਮ ਕੁਸਲ ਭਇਆ ਇਸਨਾਨਾ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੧॥

ਇਸੀ ਸੇ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਸਾਥ ਇਸਨਾਨ ਭਇਆ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਰਿਦ ਧਾਰੇ ॥
ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਤਿਲ ਕਾ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਾ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਕਾਰਜ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਏ ॥
ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਸਭ ਹੋਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਸੇ ਉਤਪਤ ਹੋਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਸੇ ਸੋ ਖੋਏ ਗਏ ਹੈ ਔਰ ਸਭੀ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਦਾਸਿ ਸਰੋਵਰ ਨਾਤੇ ॥

ਸਭ ਲਾਥੇ ਪਾਪ ਕਮਾਤੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਜੋ ਨ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ (ਕਮਾਤੇ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਉੱਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਈਐ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਨਿਤ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਵਾਸੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਰਿਦੈ ਧਿਆਏ ॥੩॥

ਇਸੀਤੇ ਮਨਇਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਆਨੰਦਾ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾ ਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਪ ਜਪਕੇ ਭਗਤ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਰਖਾਇਆ ॥੪॥੧੦॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਕਾ ਬਿਰਦ ਜਾਨਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੬੦॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਲਾਹੌਰ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਬਿਜੋਗ ਕਰ ਸਾਵਣ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਬਿਰਹ ਨਿਬੇਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ਸੋ ਤੌ ਅਰਥ ਸੁਗਮ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਜੋ ਅੰਤਰੀਵ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਵੈਰਾਗ ਕੀ ਸਿਥਲਾਈ ਪਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਛਤ੍ਰ ਮੇਘ ਘਟਾ ਘਟ ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਇਓ ॥

ਸਰਬ ਓਰ ਮੈਂ (ਛਤ੍ਰ) ਛਤ੍ਰਾਕਾਰ ਮੋਹ ਰੂਪ ਮੇਘੋਂ ਕਾ ਘਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਘਟਾ ਕੈਸੀ ਹੈ ਗਜ਼ਾਨ ਪਵਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਘਟ) ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ ਵਾਲੀ ਔ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਬਿਜਲੀ ਭੀ ਚਮਕਕੇ ਡਰਾਇਓ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਖਾਕੇ ਹਮ ਕੋ ਡਰਾਵੇ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ ਨੀਦ ਨਹੁ ਨੈਨਹ ਪਿਰੁ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਇਓ ॥੧॥

ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ ਹੈ ਔ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੈਨੋਂ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਹਮਾਰਾ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਜੋ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਹੁਣਿ ਨਹੀ ਸੰਦੇਸਰੋ ਮਾਇਓ ॥
ਏਕ ਕੋਸਰੋ ਸਿਧਿ ਕਰਤ ਲਾਲੁ ਤਬ ਚਤੁਰ ਪਾਤਰੋ ਆਇਓ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਅਵਤੌ ਵੇਦਾਂਤ ਵਾਕ ਰੂਪ ਸਨੇਹਾ ਭੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੁਨਿਆ ਹੈ॥ ਜਬ ਪਿਆਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਤਰਫ ਏਕ ਅੰਨ ਮੈਂ ਕੋਸ ਕੋ (ਸਿਧਿ ਕਰਤ) ਲੰਘ ਕਰ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣ ਮੈਂ ਮਨੋ ਮੈਂ ਵਿਗਜ਼ਾਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਇਹ ਚਾਰ ਕੋਸ ਰੂਪ (ਪਾਤਾ) ਪੜਦਾ ਆਗੇ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਇਹੁ ਲਾਲੁ ਪਿਆਰੋ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਸੁਖਦਾਇਓ ॥

ਏਹ ਜੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਅਤੀ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉ ਕਰ ਬਿਸਰ ਜਾਇ ਜੋ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਔ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਮੰਦਰਿ ਚਰਿ ਕੈ ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਰਉ ਨੈਨ ਨੀਰਿ ਭਰਿ ਆਇਓ ॥੨॥

ਜਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਚੜਕੇ ਮਾਰਗ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਮੇਰੇ ਨੈਨੋਂ ਮੇਂ ਜਲ ਭਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਕਠਨਤਾ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੋ ਬਡਾ ਕਠਨ ਹੈ ॥੨॥

ਹਉ ਹਉ ਭੀਤਿ ਭਇਓ ਹੈ ਬੀਚੋ ਸੁਨਤ ਦੇਸਿ ਨਿਕਟਾਇਓ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਛੰਨ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਕੰਧ ਕਰਕੇ (ਬੀਚੋ) ਭੇਦ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਕਟ ਸਮੀਪ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਮ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਸਾਖੀ ਹੈ॥

ਭਾਂਭੀਰੀ ਕੇ ਪਾਤ ਪਰਦੋ ਬਿਨੁ ਪੇਖੇ ਦੂਰਾਇਓ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਨਿਕਟ ਕਾ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭੰਭੀਰੀ ਕੇ ਪਰ ਕਾ ਪੜਦਾ ਵਸਤੂ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਵਸਤੂ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਦੂਰ ਹੈ॥ ਭੰਭੀਰੀ ਏਕ ਉਡਨੇ ਵਾਲਾ ਜਨਾਵਰ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਪੰਖ ਅਤੀ ਸੂਖਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਇਓ ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਰਬ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਸਗਰੋ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਇਓ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਭੀਤਿ ਗੁਰਿ ਖੋਈ ਤਉ ਦਇਆਰੁ ਬੀਠਲੋ ਪਾਇਓ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਭ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਦਿਆਲ ਹੂਆ ਤਬ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਕੰਧ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰੀ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਜਨ ਸਭ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਮੈਨੇ ਦਿਆਲੂ ਬੀਠਲਾ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਭੁ ਰਹਿਓ ਅੰਦੇਸਰੋ ਮਾਇਓ ॥
ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਤੋ ਸੰਸਾ ਸਭ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮ ਚਾਹਤੇ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਗੁਨਾ ਨਿਧਿ ਰਾਇਓ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧੧॥੬੧॥

ਸੰਪੂਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਜੋ ਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੧॥੬੧॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਈ ਬਹੋੜੁ ਬੰਦੀ ਛੋੜੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਦੁਖਦਾਰੀ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਔ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਛੋਡਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਅਰਥ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮੋੜ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲੀ ਕਰ ॥

ਕਰਮੁ ਨ ਜਾਣਾ ਧਰਮੁ ਨ ਜਾਣਾ ਲੋਭੀ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ॥

ਮੈਂ ਕੁਛ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਨਾ ਧਰਮ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਤੋ ਲੋਭੀ ਹੂੰ ਔ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਹੀ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ਭਗਤੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਇਹ ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧॥

ਏਕ ਝੂਠਾ ਨਾਮ ਪੜ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪਰਸਿਧ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ (ਇਹ) ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨ ਕੈ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੁਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਧਰੀਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੁਮ ਹੀ ਉਧਾਰਤੇ ਹੋ ਯਥਾ 'ਨਾਮਧਰੀਕ ਉਧਾਰੇ ਭਗਤਹਿ ਸੰਸਾ ਕੌਨ'॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਿਮਾਣਿਆ ਤੂ ਮਾਣੁ ॥

ਨਿਚੀਜਿਆ ਚੀਜ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿਜੀਉ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਕਾ ਮਾਣ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੂੰ ਨਾਲਾਇਕੋਂ ਕੋ ਲਾਇਕ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ।ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੈਸਾ ਬਾਲਕੁ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ਲਖ ਅਪਰਾਧ ਕਮਾਵੈ ॥

ਜੈਸਾ ਬਾਲਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਲਖ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਝਿੜਕੇ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਬਹੁੜਿ ਪਿਤਾ ਗਲਿ ਲਾਵੈ ॥

ਤਿਨ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਝਿੜਕਤਾ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫੇਰ ਪਿਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਗਲ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਛਲੇ ਅਉਗੁਣ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਆਗੈ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਪਿਤਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਔਗਣ ਤੋ ਸਭ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਕੋ ਸੁਭ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਬਾਲਕੋਂ ਕੇ ਔਗਣ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਵੋ॥੨॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ਤਾ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭ ਬਿਧੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਕਿਸ ਪਾਸ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਕਹਿਕੇ ਸੁਣਾਈਏ॥

ਕਹਣੈ ਕਥਨਿ ਨ ਭੀਜੈ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਪੈਜ ਰਖਾਈਐ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੂੰ ਕਥਾ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਪਰ ਤੌਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਰਖਾਈਏ। ਭਾਵ ਸੇ ਸ਼ਰਨਾਗਤ ਪਾਲ ਏਕ ਤੂੰਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸੀ ਔਰ ਕੀ ਓਟ ਲੈ ਲੈ?

ਉੱਤਰ:

ਅਵਰ ਓਟ ਮੈ ਸਗਲੀ ਦੇਖੀ ਇਕ ਤੇਰੀ ਓਟ ਰਹਾਈਐ ॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਔਰ ਕੀ ਓਟ ਤੋ ਮੈਨੇ ਸਭ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਏਕ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ (ਰਹਾਈਐ) ਰਖੀਏ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੨੫

ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਆਪੇ ਸੁਣੈ ਬੇਨੰਤੀ ॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਘਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਜੇ ਤੂੰ ਦਿਆਲ ਹੋਇਕੈ ਆਪ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸੁਣ ਲੇਵੇ ਅਰ ਸੁਣ ਕਰ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸਭ ਚੂਕੈ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤੀ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈ ਤੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਚੁਕੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਵੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਮਾਨ ਕੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਿਲਾਏ ਤੋ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਵਖਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਵਸੰਤੀ ॥੪॥੧੨॥੬੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਖਧੀ ਕੋ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਤੌਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਵਸਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੪॥੧੨॥੬੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਹਿ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਅਨੰਦਾ ਦੁਖ ਕਲੇਸ ਸਭਿ ਨਾਠੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰ ਕੇ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਦੁਖ ਤਥਾ ਸਭ ਕਲੇਸ਼ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਧਿਆਵਤ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਸਾਂਠੇ ॥੧॥

ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਿਆਂ ਕਰਤਿਆਂ ਸਭ ਕਾਮ ਹਮ (ਸਾਂਠੇ) ਗੰਢ ਲੀਏ ਭਾਵ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਗਜੀਵਨ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਦੀਓ ਉਪਦੇਸਾ ਜਪਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਜਗਜੀਵਨ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਾਮ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮਨੇ ਜਪਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਵਾ ਸਮੂਹ ਸਿਖ ਸੰਗਤ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੈ॥

ਤੂਹੈ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸੁਨਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤੂਹੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਹਮਾਰਾ (ਮੰਤ੍ਰੀ) ਸਲਾਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਤੂੰਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤੂੰਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਸਮਰੱਥ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਕਿਆ ਇਹੁ ਜੰਤੁ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਆਪੇ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ਜੀਵ ਕਿਆ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰ ਸਕੇ॥੨॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਮੈਂ ਕਿਆ ਮੁਖ ਕਰਕੇ (ਵਖਾਣੀ) ਕਹੂੰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਭੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਜੀਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਅਚਰਜੁ ਤੁਮਹਿ ਵਡਾਈ ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨ ਕਰ ਅਰ ਤੇਰੀ ਅਸਚਰਜ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖਕੇ ਜੀਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਤਿ ਮਤਿ ਕੀਨੀ ਪੂਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਔ ਬੁਧੀ ਭੀ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ਬਾਛਉ ਸੰਤਾ ਧੂਰੀ ॥੪॥੧੩॥੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਮੈਂ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਮੇਰੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਚਾਹਤਾ ਰਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੧੩॥੬੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਃ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਮਸਕਾਰੇ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਸਭੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥

(ਪੂਰਾ) ਪੂਜਯ ਜਾਨਕੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਨਮਸਕਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਸਭ ਕਾਮ ਹਮਾਰੇ ਸੁਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਤੈਨੇ ਸਭ ਹਮਾਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਵਾ ਆਵਰੋਜ ਸਵਾਰ ਦਈ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਭਇਓ ਸਹਾਈ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਕੀਨੇ ਕਰਤੈ ਊਣੀ ਬਾਤ ਨ ਕਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸਕੋ ਤੂੰ ਐਸਾ ਸਹਾਈ ਹੂਆ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੈਨੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਕੋਈ ਬਾਤ ਭੀ ਊਣੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਤੈ ਪੁਰਖਿ ਤਾਲੁ ਦਿਵਾਇਆ ॥
ਪਿਛੈ ਲਗਿ ਚਲੀ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਤੈਨੇ ਹੀ ਤਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਦਿਵਾਇਆ) ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਪੀਛੇ ਸਭ ਮਾਇਆ ਲਾਗ ਚਲੀ ਹੈ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਕਤਹੂ ਆਵੈ ॥
ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਤੋਟ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੇ ਹੀ ਰੀਤੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਰਾਂ ਕੋਸ ਪਰੇ ਰਖੀ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਛੀ ਕੋਸ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਚਰਨੀ ਲਾਇਕੇ ਚਾਰੋਂ ਦਰਵਾਜੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਰ ਦੀਏ ਅਬ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਲਛਮੀ ਆਵਤੀ ਨਿਖੁਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸਭਿ ਜੀਅ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਘਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਦਯਾਵਾਨ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਗੁਸਾਈ ॥
ਜਿਨਿ ਪੂਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਸਭ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਧੰਨਜਬਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਪੂਰੀ ਖਾਂਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਕੀ ਬਨਤ ਬਨਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੩॥

ਤੂ ਭਾਰੋ ਸੁਆਮੀ ਮੋਰਾ ॥
ਇਹੁ ਪੁੰਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਤੇਰਾ ॥

ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਭਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਜਿਤਨਾ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਪੁੰਨ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਸਰਬ ਫਲਾ ਪੁੰਨੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੪॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕੋ ਇਸ ਧਿਆਵਨੇ ਰੂਪ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧੬॥੬੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਦਾਸ ਸਰੋਵਰਿ ਨਾਤੇ ॥
ਸਭਿ ਉਤਰੇ ਪਾਪ ਕਮਾਤੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ (ਨਾਤੇ) ਨਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਹੋਏ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨਾ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕੀਨੇ ਦਾਨਾ ॥੧॥

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਭ ਦਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭਿ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੇ ॥
ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਸਭਿ ਥੋਕ ਉਬਾਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਸੁਖ ਔ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਔ ਸੁਖ ਕੀ (ਖੇਮ) ਰਖ੍ਯਾ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਧਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਪੁਰਸਾਰਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਇਹੁ ਕੇਵਲ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ॥ਪੁਨ: ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਜਿਉਂ ਕੇ ਤਿਉਂ ਰਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਵਿਸੇ ਉਪੱਦ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਿਉਂ ਕੇ ਤਿਉਂ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਲੁ ਲਾਥੀ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਭਇਓ ਸਾਥੀ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਲਾਥੀ ਹੈ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰਾ ਸਾਥੀ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਮਰਥ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਸੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੬੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ॥
ਸੋ ਘਰੁ ਦਯਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਚਿਤ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਰਿਦਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਹਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੬

ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਤਾ ਸਹਸਾ ਸਗਲ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸਪੂਰਨ ਸੰਸਾ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਸਭ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਜਾਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਹਮ ਆਠ ਪਹਰ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥
ਜਨ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕਥਾ ਅਕੱਥ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਜੰਤ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਵਖਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥੨॥੨॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਭੀ ਕਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤੌ ਕਹੀ ਹੈ॥੨॥੨॥੬੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥

ਪਾਛੈ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਗੁਰਿ ਕੀਆ ॥

(ਆਗੈ) ਭਾਵ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ॥ (ਪਾਛੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਔ ਰੱਛਜਾ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਰਿਦੈ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰੂਪ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਈ ॥

ਸੰਤਹੁ ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹੁ ਸਭ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਨੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤੋ ਇਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਦਨਿ ਅਧਕ ਚੜਦੀ ਹੈ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੇ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਆਪਨੇ ਸੱਜਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਮਿਲੇ ਗੋਪਾਲਾ ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਪਤੀਨੇ ॥੨॥੩॥੬੭॥

ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਸਾਚਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਪਤੀਆਏ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੬੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਚਉਕੀ ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਜੋ ਰਖਯਾ ਕਰਨਹਾਰੇ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਚੌਂਕੀ ਹਮਾਰੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਮੁ ਲਜਾਇ ਕਰਿ ਭਾਗਾ ॥੧॥

ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਲਾਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮ ਲੱਜਤ ਹੋਇਕੈ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਮੇਰੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਕਰੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਤੈਨੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟਕੇ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਏ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥
ਤਾ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਸੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੂੰ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਨਿਤ ਹੈਂ (ਤਾ) ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ (ਕੀ) ਕਰੀ ਹੂਈ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਕਰਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ॥
ਜਪਿ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ॥੨॥੪॥੬੮॥

ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਨਿਤ ਅਨੰਦ ਭੋਗਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਤਿਨਕੀ ਸਭ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥੪॥੬੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਕੈ ਦੋ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ॥

ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥

ਹਮ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਸਵਾਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸਦਾ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਨੇ ਮਨਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਮਾਰਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਰਖਿਜਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਵਰ ਦੀਨੇ ॥
ਸਗਲ ਜੀਅ ਵਸਿ ਕੀਨੇ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਐਸੇ ਵਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਵਸ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਜ ਹਮਾਰੇ ਜੀਵ ਕੇ ਵਸ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਾ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਾਇਆ ॥੨॥੫॥੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੫॥੬੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਪੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੇ ॥
ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਤਾਪ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਏਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਦੀਨੇ ॥੧॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦੀਏ ਹੈਂ ॥੧॥

ਬੇਦਨ ਸਤਿਗੁਰਿ ਆਪਿ ਗਵਾਈ ॥
ਸਿਖ ਸੰਤ ਸਭਿ ਸਰਸੇ ਹੋਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਪੀੜਾ ਆਪ ਗਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇ ਸੋ ਸਭ ਸਿਖ ਸੰਤ (ਸਰਸੇ) ਖੁਸ਼ੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮੰਗਹਿ ਸੋ ਲੇਵਹਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਅਪਣਿਆ ਸੰਤਾ ਦੇਵਹਿ ॥

ਜੋ ਦਾਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਅਪਨਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਗੋਵਿਦੁ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖਿਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਸੁਭਾਖਿਆ ॥੨॥੬॥੭੦॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਾ ਹੈ॥

ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥੬ ॥੭੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੋਈ ਕਰਾਇ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ॥
ਮੋਹਿ ਸਿਆਣਪ ਕਛੂ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਸਤੇ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਰਾਇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਿਆਣਪ ਕੀ ਬਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤਉ ਸਰਣਾਈ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੧॥

ਹਮ ਤੋ ਬਾਲਕੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਹਮਾਰੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਰਖਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਣ ਲਾਗਾ ਕਰੀ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹੈ ਤੂੰਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਹਮ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਕਰਾਇਆ ਹੂਆ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥
ਪ੍ਰਭ ਡੋਰੀ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਏਹ ਸਭ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਧਾਰੇ) ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਡੋਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੭

ਜਿ ਕਰਾਵੈ ਸੋ ਕਰਣਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥੨॥੭॥੭੧॥

ਜੋ ਤੁਮ ਕਰਮ ਕਰਵਾਤੇ ਹੋ ਸੋ ਜੀਵ ਕੋ ਕਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਸਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ ॥੨॥੭॥੭੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਪਰੋਇਆ ॥

ਸਭੁ ਕਾਜੁ ਹਮਾਰਾ ਹੋਇਆ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਤੌ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਸਭ ਕਾਮ ਹਮਾਰਾ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥

ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੇ ਭਾਗਾ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਅਰਾਧਿਓ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਆਠ ਪਹਰ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਯਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਮਨਇਛਤ ਫਲ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਅੰਕੁਰੁ ਜਾਗਿਆ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਲਾਗਿਆ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਪੂਰਬਲਾ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਅੰਕੂਰ ਭਾਵ ਪੁੰਨ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੨॥੮॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸੂਖਮ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੮॥੭੨॥ ਸੰਤਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤਾਰਿਆ ॥

ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਯਾਦ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਮੰਦਾ ਕੋ ਨ ਅਲਾਏ ॥

ਸਭ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਸੁਣਾਏ ॥੧॥

ਕੋਈ ਤਿਨ ਕੋ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੋਈ ਉਨ ਕਾ ਧੰਨਬਾਦ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਸਾਚੀ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਹਾਥਿ ਤਿਸੈ ਕੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨ ਸਾਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰ ਹੋਇਕੈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਰਤਬ ਸਭਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਰੇ ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਕਰਮ ਹਰੀ ਨੇ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਣੁ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੨॥੯॥੭੩॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਤਤ ਪਾਵਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨਾ ਇਹੁ ਐਸੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਊਪਰ ਮੈਂ ਸੌ ਵਾਰੁ ਕੁਰਬਾਨੁ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥॥੨॥੯॥੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਿਟੇ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਇਹੁ ਲਹੁੜਾ ਗੁਰੂ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੈਨੇ ਹੀ ਸਾਜ ਕੇ ਸਵਾਰਿਆ ਥਾ ਏਹੁ (ਲਹੁੜਾ) ਬਾਲਕ ਅਬ ਭੀ ਆਪਨੇ ਹੀ ਉਪਦ੍ਰਵੋਂ ਸੇ (ਉਬਾਰਿਆ) ਰਖ੍ਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਕਰਹੁ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ॥

ਪਰਮੇਸਰੁ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥੧॥

ਹਮ ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਜੀਆ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਭ ਚਿਤਵਨਿ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਰਾਖਹਿ ਪੈਜ ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਕਾਰਜ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੁਭ ਚਿਤਵਨੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਔ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ॥

ਪੂਰਨ ਕਲ ਜਿਨਿ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਪੂਰਨ ਚੇਤਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧੦॥੭੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮਨਇੱਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੭੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਮਾਤਾ ਨਿਕਸ ਕਰ ਜਬ ਅਰਾਮ ਹੂਆ ਤਬ ਸ਼ਬਦ ਕਹਾ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਾਪੇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਾਲਕ ਰਾਖੇ ਆਪੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਬਾਲਕ ਕੇ ਰਾਖੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੀਤਲਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈ ॥

ਬਿਘਨ ਗਏ ਹਰਿ ਨਾਈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਤਲਾ ਰੋਕ ਰਖੀ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸਭ ਬਿਘਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਆ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ॥
ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀ ਭਗਤ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਸਭ ਜੀਅ ਭਇਆ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਸਦੀਵ ਦਇਆਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕੀ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਭ ਜੀਆਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਾਥਾ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਲਾਥਾ ॥

ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕੀ ਸੁਣੀ ਬੇਨੰਤੀ ॥
ਸਭ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਵੰਤੀ ॥੨॥੧੧॥੭੫॥

ਜਬ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੭੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਧਿਆਏ ॥
ਮਿਲਿ ਕੁਸਲ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਆਏ ॥

ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹਮਨੇ ਧਿਆਏ ਹੈਂ (ਕੁਸਲ) ਅਨੰਦ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੈ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਤਿਸੁ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਏਹੁ ਸਭ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਹੁ ॥
ਹਰਿ ਆਰਾਧਿ ਸਭੋ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਸਾਧਹੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਾਧ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਲਾਗੀ ॥
ਸੋ ਪਾਏ ਜਿਸੁ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਇਹੁ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਿਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਫਲ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧੨॥੭੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੨॥੭੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗ੍ਯਾਨਵਾਨੋਂ ਕਾ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਮੇਸਰਿ ਦਿਤਾ ਬੰਨਾ ॥

ਦੁਖ ਰੋਗ ਕਾ ਡੇਰਾ ਭੰਨਾ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਜਬ ਨਿਹਚੇ ਰੂਪ (ਬੰਨਾ) ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖੋਂ ਔ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਥਾ ਸੋ ਨਸ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਕਰਹਿ ਨਰ ਨਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨਰ ਹੋਵੈ ਵਾ ਨਾਰੀ ਹੋਵੈ ਸਭ ਆਨੰਦ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੨੮

ਸੰਤਹੁ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਸਭ ਥਾਈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਤਿਨ ਕੋ ਤੌਂ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ ॥

ਤਿਨਿ ਸਗਲੀ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਈ ॥

ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬੇਦ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਵਖਾਨਾ ॥੨॥੧੩॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਮਿਹਰਵਾਨ ਪਰਮੇਸਰ ਦਇਆਲੂ ਕਾ ਸਰੂਪਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਸਾਚਕੋ ਹੀ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਭੀ ਅਚਾਰਜ ਬ੍ਰਿਤੀ ਧਾਰ ਕੈ ਹਰੀਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੩॥੭੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਐਥੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਰੁ (ਓਥੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਨੋ ਪਰ ਦ੍ਯਾਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਆਪਿ ਰਾਖੇ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦੁ ਸੁਭਾਖੇ ॥੧॥

ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਸੁ) ਉਤਮ ਜਨ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ (ਭਾਖੇ) ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਬੇਦ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਊਪਰਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਲੀ ਪੂਰਨੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਔ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਹਾਈ ਹੋਆ ॥

ਸਚੇ ਦਾ ਸਚਾ ਢੋਆ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਸਹਾਈ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਢੋਆ) ਮਿਲਾਪ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪਾਈ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥੧੪॥੭੮॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਹੁ ਭਗਤਿ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਲੈਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੭੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ਼

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਭਾਣਾ ॥

ਤਾ ਜਪਿਆ ਨਾਮੁ ਰਮਾਣਾ ॥

ਜਬ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹਮਾਰਾ ਕਰਤਬ ਭਾਇ ਗਿਆ ਤਬ ਹਮਨੇ (ਰਮਾਣਾ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੀ ਪੈਜ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤੱਗਜਾ ਰਾਖ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਜੋ ਇਛਹਿ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਬਿਰਥੀ ਆਸ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਆਸ ਕਰੀ ਹੂਈ ਬਜਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਸੰਤੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਤਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲੀਣਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਔਰ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਰਵਣਾ ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਲਾਥੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਮਨੇ ਆਠੋ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਰਵਣਾ) ਉਚਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਖੈ ਰੂਪ ਠਗ ਬੂਟੀ ਮਨ ਸੇ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਮੇਰੈ ਕਰਤੈ ਸੰਤ ਸਾਧ ਭਏ ਸਾਥੀ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੰਤ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥੀ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਸਰਬਸੁ ਦੀਨੇ ਆਪਹਿ ਆਪੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੀਏ ਅਰ ਸਰਬ ਸ੍ਵੈਅਰਥ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਹਮਕੋ ਦੇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਬ ਮਿਲਾਯਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਥੋਕ ਪੂਰਨ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੫॥੭੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਰਬ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੭੯॥

ਜਬ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਨੇ ਦਿਲੀ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਲੀਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਵਹਾਂ ਸੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਸੁਲਹੀ ਨਾਮ ਪਠਾਣ ਚੜ ਕਰ ਆਇਆ ਤਬ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਦੁਸ਼ਟ ਆਪ ਕੇ ਊਪਰ ਚੜਾਈ ਕਰੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਰ ਧਨ ਰਖੋ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤਿਨ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਰੀਬੀ ਗਦਾ ਹਮਾਰੀ ॥

ਖੰਨਾ ਸਗਲ ਰੇਨੁ ਛਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਰੀਬੀ ਰੂਪੀ ਹਮਾਰੀ ਗਦਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਸਰਬ ਕੀ ਰੇਨ ਹੋਣਾ ਇਹ (ਖੰਨਾ) ਖੰਡਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸ਼ਤ੍ਰੂ (ਛਾਰੀ) ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਵੇਂ॥

ਇਸੁ ਆਗੈ ਕੋ ਨ ਟਿਕੈ ਵੇਕਾਰੀ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਏਹ ਗਲ ਸਾਰੀ ॥੧॥

ਇਸ ਆਗੇ ਵਿਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋਈ ਠਹਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਹ ਬਾਤ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਸਾਰੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤਨ ਕੀ ਓਟਾ ॥

ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਉਧਰਹਿ ਸਗਲੇ ਕੋਟਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੋ ਕੇਵਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਕਈ (ਕੋਟਾ) ਕ੍ਰੋੜ ਜੀਵ ਉਧਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ॥

ਇਹੁ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੀ ਪੂਰਨ ਹਰੀਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥

ਸਭੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥੨॥੧੬॥੮੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥੧੬॥੮੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਕੀਨੀ ॥

ਬਖਸ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੀ ਅਪਣੀ ਬਖਸ਼ੀਸ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਦਈ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥

ਥਾਵ ਸਗਲੇ ਸੁਖੀ ਵਸਾਇਆ ॥੧॥

ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਹਮਕੋ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਫਲ ਦਾਤੀ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨ ਹੀ ਜਾਤੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੀ ਦਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵਹ ਭਾਈ ॥
ਓਹ ਸਫਲ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸਫਲ ਰੂਪ ਅਰ ਸੁਖ ਕੀ ਦਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧੭॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੧੭॥੮੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੬੨੯

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧੇ ॥
ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਸਾਧੇ ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਅਰਾਧਣੇ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪੂਰਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਜੋ ਕੋਈ ਅਰਾਧੇ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਕਰ ਲੇਵੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥
ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਭੀ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਰਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸੰਤ ਅਸਥਾਨਿ ਬਸੇ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਮਨੇ ਰਾਮ ਜਪ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਾ ਤਬ ਸਗਲੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਮਨੇ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸਿ ਵਖਾਣੀ ॥
ਨਿਰਮਲ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੨॥੧੮॥੮੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿਰਮਲ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਵਖਿਆਣ ਕਰੀ ਹੈ ॥੨॥੧੮॥੮੨॥ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਜਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਬਰਣਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭੂਖੇ ਖਾਵਤ ਲਾਜ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਖਾਤੇ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਕਾਜ ਕਉ ਕਿਉ ਅਲਕਾਈਐ ॥

ਜਿਤੁ ਸਿਮਰਨਿ ਦਰਗਹ ਮੁਖੁ ਊਜਲ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਲਸ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਣੇ ਕਰ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਈਏ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਕਾਮੀ ਕਾਮਿ ਲੁਭਾਵੈ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਦਾਸ ਹਰਿ ਜਸੁ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਮਨੀ ਵਾ ਕਾਮ ਵਿਖੇ ਹੀ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਕਰਨਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਮਾਤਾ ਬਾਲਿ ਲਪਟਾਵੈ ॥

ਤਿਉ ਗਿਆਨੀ ਨਾਮੁ ਕਮਾਵੈ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕੋ ਬਾਲਕ ਪਜਾਰ ਪੂਰਬਕ ਲਪਟਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਭਾਵ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥੪॥੧੯॥੮੩॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੮੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਬ ਬਡਾਲੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਆਏ ਤਬ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਂਦਿ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਮੁਖਿ ਛਾਇਆ ॥

ਸੁਖ ਅਰ (ਸਾਂਦਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ ਸੁਆਹ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥

ਬਿਨਸੇ ਦੁਖ ਸਬਾਇਆ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਪੁਸ਼ਾਕਾ ਹਮਕੋ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਦੁਖ ਸਭੀ ਨਸ਼ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਆਇਆ ਹੂਆ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਸਾਚੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜਿਨਿ ਅਚਰਜ ਸੋਭ ਬਣਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਮ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਮਾਰੀ ਅਸਚਰਜ ਸੋਭਾ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਬੋਲੇ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਭਾਣੈ ॥

ਦਾਸੁ ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਜਿਨਿ ਪੂਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥੨॥੨੦॥੮੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖਦਾਈ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਮਾਰੀ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਣਤ ਪੂਰੀ ਬਣਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥੨੦॥੮੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਰਿਦੈ ਧਿਆਏ ॥

ਘਰਿ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਆਏ ॥

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚੈ ਕਰ (ਸਲਾਮਤਿ) ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਘਰ ਮੈਂ ਹਮ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਭਇਆ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਲੈ ਤਾਰੇ ॥੧॥

ਹਮਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ॥

ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕੀ ਗਣਤ ਨ ਗਣਈ ਰਾਖੈ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਦਇਆਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਗਿਨਤਾ ਅਪਨੇ ਬਾਲਕ ਜਾਨ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਤਿਨਿ ਸਭੇ ਥੋਕ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ (ਉਰਿ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਾਮੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭੀ ਕਾਮ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਤੁਸਿ ਦੀਆ ॥

ਫਿਰਿ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਨ ਥੀਆ ॥੨॥੨੧॥੮੫॥

ਜਬ ਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਬ ਸੇ ਹਮਕੋ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੨੧॥੮੫॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਈ ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕਰੇ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

(ਸੋਈ) ਹੇ ਸੋਭਾ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤੂ ਬਸਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਕੋਈ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਬਡਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੁ ਜਾਈ ਤੇਰੇ ਨਾਵੈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸੋ ਜਸੁ ਤੇਰਾ ਗਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਜਸਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਭਾਰੋ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ॥
ਸੰਤਾਂ ਭਰਵਾਸਾ ਤੇਰਾ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਅਤੀ ਵਡਾ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਆਪਕਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥
ਮੁਖਿ ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਛਾਈ ॥੨॥੨੨॥੮੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਧਿਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਛਾਈ) ਸੁਆਹ ਪੜੀ ਹੈ॥੨॥੨੨॥੮੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥
ਪਾਛੇ ਆਨਦੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਅਰ (ਪਾਛੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਅਨੰਦ ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪਰਮੇਸੁਰਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥
ਫਿਰਿ ਡੋਲਤ ਕਤਹੂ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਬਣਤ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹਮ ਫਿਰ (ਕਤਹੂ) ਕਹੀਂ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਹਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ (ਸਾਚੇ) ਸਾਹਿਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਪਤਿਜਾਇ ਗਯਾ ਹੈ ਹਰੀਕੋ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪੂਰਨ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੦

ਸਭ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਦਇਆਲਾ ॥
ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਸਭੀ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਵਸੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਚਰਜੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਨਿਤ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੨॥੨੩॥੮੭॥

ਅਰ ਤੇਰੀ ਵਡਾਈ ਭੀ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨੩॥੮੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਲਿ ਨਰਾਇਣੁ ਮੇਰੈ ॥

ਜਮਦੂਤੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇਰੈ ॥

ਜਬ ਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਕਾ ਦੂਤ ਹਮਾਰੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਚੁ ਸਾਖੈ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਿੱਖਜਾ ਲੈਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਹਮ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗਾਏ ਕਰ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ॥
ਦੁਸਮਨ ਮਾਰਿ ਵਿਡਾਰੇ ਸਗਲੇ ਦਾਸ ਕਉ ਸੁਮਤਿ ਦੀਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਸਭੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮਾਰ ਕਰ ਬਿਡਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਮਤ ਦਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਸਗਲੇ ਥਾਨ ਵਸਾਏ ॥
ਸੁਖਿ ਸਾਂਦਿ ਫਿਰਿ ਆਏ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭੀ ਅਸਥਾਨ ਬਸਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੁਖ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਸਹਿਤ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਏ ॥
ਜਿਨਿ ਸਗਲੇ ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ ॥੨॥੨੪॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭੀ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੪॥੮੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਾ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਾਈਐ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਏ॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਅਨੰਦਾ ਦੂਖੁ ਗਇਆ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥੧॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੇ ਹਰੀ ਤਬ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਹੁ ਭਾਈ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਨਾਮੋ ਆਰਾਧਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਨਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾ ਪੀਵਣਾ ਕਰੋ॥ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਅਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ਅਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੋ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋਈ ਪੂਰਨੁ ਭਾਈ ॥

ਨਾਮ ਵਾ ਦਰਸਨ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੀ ਪੂਰਨ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨਾਮਿ ਰਹਾ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੨॥੨੫॥੮੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਯਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਾਖੂੰ॥੨॥੨੫॥੮੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਰਾਖੈ ॥

ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਜਾ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਹੋਤੁ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ॥੧॥

ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੀ ਓਟ ਗੁਸਾਈ ॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਸਰਨਿ ਕਾ ਦਾਤਾ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਮ੍ ਧਿਆਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਗੁਸਾਈਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਔਰ ਸਰਣ ਕਾ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੂੰ।

ਜੋ ਜਨੁ ਭਜਨੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਤਿਸੈ ਅੰਦੇਸਾ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਲਗੇ ਭਉ ਮਿਟਿਆ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮਾਦਿ ਭਜ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਆ ਦਿਲਾਸਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਸੁਖ ਅਰ ਘਨੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਣਿ ਘਰਿ ਆਏ ਸੋਭਾ ਸੇਤੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ॥੩॥

ਵਹੁ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਸੋਭਾ ਸਹਿਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਆਸਾ ਤਿਨਕੀ ਪੂਰਨ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਜਾ ਕੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਕਾਮਾ ॥

ਤਿਸਕੀ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਭੀ ਸਭ ਪੂਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗਿ ਤਰਿਓ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥੪॥੨੬॥੯੦॥

ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੬॥੯੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਇਓ ਕਿਰਪਾਲੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਆਪੇ ਸਭ ਬਿਧਿ ਥਾਟੀ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੌ ਭੰਜਨ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਬਿਧਿ (ਥਾਟੀ) ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਰਾਖਿ ਲੀਓ ਜਨੁ ਅਪੁਨਾ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਬੇੜੀ ਕਾਟੀ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ॥ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਣ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ਸਦ ਧਿਆਈਐ ॥

ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਮਿਟਹਿ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਦੀਵ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਸਭੀ ਕਲੇਸ ਇਸ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਸੇ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਅਰ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਈਏਗਾ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਜਾ ਕੇ ਸਭਿ ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਭੀ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਮ ਪੁਨ: (ਅਪਾਰਾ) ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਮੁਖ ਊਜਲ ਭਏ ਦਰਬਾਰਾ ॥੨॥੨੭॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਉਜਲ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੭॥੯੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਉ ਅਪੁਨਾ ਸਾਂਈ ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਸਦ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਉਸੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਜਿਨਿ ਰਾਖੇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਹਾ ਰਸ ਚਾਖੇ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਹਮ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੇ ਹਾਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮਹਾਂਰਸ ਰੂਪ ਚਾਖੇ ਭਾਵ ਜਪੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੩੧

ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਊਪਰਿ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਭਏ ਕਿਰਪਾਲ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ਜੀਅ ਹੋਏ ਮਿਹਰਵਾਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਭੀ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਸਰਨਾਈ ॥

ਜਿਨਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਾਈ ॥

ਸੁਖੁ ਭੁੰਚਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥੨॥੨੮॥੯੨॥

ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਮਿਟਾਈ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਅਬ ਮੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨੮॥੯੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਨਹੁ ਬਿਨੰਤੀ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖੁ ਪੈਜ ਨਾਮ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪੈਜ ਕੋ ਰਾਖੀਏ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਖਸਮਾਨਾ ਕਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਬੁਰੇ ਭਲੇ ਹਮ ਥਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਹਮਾਰਾ (ਖਸਮਾਨਾ) ਪੱਖ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਹੋ ਬੁਰੇ ਹਾਂ ਚਾਹੋ ਭਲੇ ਹਾਂ ਸੋ ਹਮ ਆਪਕੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਆਪਨੇ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣੀ ਹੈ ਅਰ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪਹਿਰਿ ਸਿਰਪਾਉ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮੇਲੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟ ਪਹਾਰੇ ॥੨॥੨੯॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸਿਰੇਪਾਉ ਪਹਰਾਇ ਕਰ ਸੇਵਕ ਜਨ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ (ਪਹਾਰੇ) ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੯॥੯੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਵਸਿ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ਸੇਵਕ ਸਭਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਭਵ ਨਿਧਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰੇ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਪੂਰਨ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੇ ਪੂਰਨ ਹਮਾਰੇ ਖਸਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਆਉ ਬੈਠੁ ਆਦਰੁ ਸਭ ਥਾਈ ਊਨ ਨ ਕਤਹੂੰ ਬਾਤਾ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਆਓ ਬੈਠੋ ਐਸੇ ਸਨਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਟੋਟ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ॥

ਭਗਤਿ ਸਿਰਪਾਉ ਦੀਓ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਜਾਤਾ ॥੨॥੩੦॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਸਿਰੋਪਾਉ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸੀ ਸੇਵਕ ਨੇ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥੩੦॥੯੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾਲ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਵੈਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਸਿਉ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਸ੍ਰਵਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨੁ ਸੁਨਉ ਅਰੁ ਗਾਉ ਰਸਨਾ ਗੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ (ਸ੍ਰਵਨ) ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੀਤੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰ॥੧॥

ਕਰਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਿਮਰੁ ਮਾਧੋ ਹੋਹਿ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਮਾਧਵ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ (ਪੁਨੀਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਬਿਆਲੁ ਜਿਉ ਪਰਿਓ ਡੋਲੈ ਮੁਖੁ ਪਸਾਰੇ ਮੀਤ ॥੧॥

ਹੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਮੁਖ ਕੋ ਪਸਾਰੇ ਹੂਏ ਕਾਲੁ (ਬਿਆਲੁ) ਸਰਪ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਪੜਾ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਜੁ ਕਾਲਿ ਫੁਨਿ ਤੋਹਿ ਗ੍ਰਸਿ ਹੈ ਸਮਝਿ ਰਾਖਉ ਚੀਤਿ ॥

ਬਹੁੜੋ ਆਜ ਕਾਲ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੀ (ਗ੍ਰਸਿ ਹੈ) ਪਕੜੇਗਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸਮਝ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਰਾਮੁ ਭਜਿ ਲੈ ਜਾਤੁ ਅਉਸਰੁ ਬੀਤ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਲੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਾਂ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਕੀ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ਰਹੀ ॥

ਨਾ ਹਰਿ ਭਜੇ ਨ ਤੀਰਥ ਸੇਵੇ ਚੋਟੀ ਕਾਲਿ ਗਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਨਾ ਤੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਆ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਔ ਅਚਾਨਕ ਕਾਲ ਨੇ ਆਨ ਕਰ ਚੋਟੀ ਭਾਵ ਕੇਸ ਪਕੜ ਲਏ॥੧॥

ਦਾਰਾ ਮੀਤ ਪੂਤ ਰਥ ਸੰਪਤਿ ਧਨ ਪੂਰਨ ਸਭ ਮਹੀ ॥

(ਦਾਰਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੀਤ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਸਨਬੰਧੀ ਰਥ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਸੰਪਦਿ ਬਿਭੂਤੀ॥ਪੁਨ ਧਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਭਾਵ ਸੇ ਹੀਰੇ ਆਦਿ ਖਾਣਾ ਭੀ ਹੈਂ॥

ਅਵਰ ਸਗਲ ਮਿਥਿਆ ਏ ਜਾਨਉ ਭਜਨੁ ਰਾਮੁ ਕੋ ਸਹੀ ॥੧॥

ਇਤਯਾਦਿਕ ਔਰ ਵਸਤੂ ਸਭੀ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਲੇਵੋ ਜੇ ਕਹੈ ਕੁਝ ਸਤ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਰਾਮ ਕਾ ਭਜਨ (ਸਹੀ) ਸੱਤ ਹੈ॥੧॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਬਹੁਤੇ ਜੁਗ ਹਾਰਿਓ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਲਹੀ ॥

ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਜੁਗ ਹਾਰ ਦੀਏ ਅਰਥਾਤ ਬਿਤੀਤ ਕਰ ਦੀਏ ਅਬ ਤੈਨੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹਿ ਲਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਮਿਲਨ ਕੀ ਬਰੀਆ ਸਿਮਰਤ ਕਹਾ ਨਹੀ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਯਿਹ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਬਾਰੀ ਹੈ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ॥੨॥੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਰੇ ਕਉਨੁ ਕੁਮਤਿ ਤੈ ਲੀਨੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਯਿਹ ਕੌਨ, ਕਿਸ ਸੇ ਵਾ ਕੌਨ ਸੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਤੈਨੇ ਲੀਨੀ ਹੈ॥

ਪਰ ਦਾਰਾ ਨਿੰਦਿਆ ਰਸ ਰਚਿਓ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਨਹਿ ਕੀਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਾਈ (ਦਾਰਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਤੂੰ ਤਤਪਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ॥੧॥

ਮੁਕਤਿ ਪੰਥੁ ਜਾਨਿਓ ਤੈ ਨਾਹਨਿ ਧਨ ਜੋਰਨ ਕਉ ਧਾਇਆ ॥

ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਗਯਾਨ ਤੋ ਤੈਨੇ ਜਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਾ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੨

ਅੰਤਿ ਸੰਗ ਕਾਹੂ ਨਹੀ ਦੀਨਾ ਬਿਰਥਾ ਆਪੁ ਬੰਧਾਇਆ ॥੧॥

ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਨਬੰਧੀ ਵਾ ਪਦਾਰਥ ਨੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੀਆ। ਵਾ ਕਿਸੇ ਸਨਬੰਧੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੁਏ ਪੀਛੇ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦੀਆ ਜੀਵ ਨੇ ਬਯਰਥ ਹੀ ਆਪਕੋ ਤਿਸਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਹਰਿ ਭਜਿਓ ਨ ਗੁਰ ਜਨੁ ਸੇਵਿਓ ਨਹ ਉਪਜਿਓ ਕਛੁ ਗਿਆਨਾ ॥

ਨ ਤੋ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜਾ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਮਹਾਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਇਸੀ ਤੇ ਕੁਛ ਗਯਾਨ ਭੀ ਉਤਪਤਿ ਨਾ ਹੂਆ॥

ਘਟ ਹੀ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਤੇਰੈ ਤੈ ਖੋਜਤ ਉਦਿਆਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਔਰ ਤੂ (ਉਦਿਆਨਾ) ਜੰਗਲੋਂ ਮੇਂ ਢੂੰਢਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਹੁਤੁ ਜਨਮ ਭਰਮਤ ਤੈ ਹਾਰਿਓ ਅਸਥਿਰ ਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਬਹੁਤੁ ਜੂਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਹਾਰ ਭੀ ਗਿਆ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੈਨੇ ਅਚਲ ਭਾਵ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁੱਧੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਪਾਇ ਪਦ ਹਰਿ ਭਜੁ ਨਾਨਕ ਬਾਤ ਬਤਾਈ ॥੩॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਤੈਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਭਜੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਭਲੇ ਕੀ ਬਾਤ (ਬਤਾਈ) ਕਹੀ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਿ ਬਿਚਾਰੋ ॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਗਨਕਾ ਸੀ ਉਧਰੀ ਤਾ ਕੋ ਜਸੁ ਉਰ ਧਾਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਬਿਚਾਰੋ ਜੇ ਪੂਛੇ ਸਰਨ ਸੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਵੇਸਵਾ ਉਧਰ ਗਈ ਸੀ ਵਾ ਵੇਸਵਾ ਜੈਸੀਆਂ ਕਈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਯਥਾ ਜਨਕ ਪੁਰ ਕੀ ਪਿੰਗੁਲਾ ਨਾਮੁ ਕਹਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ੧ ਅਰ ਰਘੁਨਾਥ ਜੀ ਕੋ ਮੁਕਟ ਪਹਿਰਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ੨ ਤੋਤਾ ਪੜ੍ਹਵਾਣੇ ਵਾਲੀ ੩ ਉਧਰ ਗਈ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਕਥਾ ਭਾਗਵਤ ਭਗਤਿ ਮਾਲਾਦਿਕ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈਂ ਜਾਨ ਲੇਨੀਆਂ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਅਟਲ ਭਇਓ ਧ੍ਰੂਅ ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਰੁ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਧ੍ਰੂਅ ਭਗਤ ਅਟਲ ਪਦਵੀ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਭੈ ਕਰਤਾ ਮੋਖੁ ਪਦੁ ਤਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਤੈ ਕਾਹੇ ਬਿਸਰਾਇਆ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੁਆਮੀ ਤੈਨੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਬਿਸਰਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਹੀ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਗਜ ਗਰਾਹ ਤੇ ਛੂਟਾ ॥

ਜਬ ਨਿਸਚੇਕਰ (ਗਜ) ਹਸਤੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਤਬ ਵਹੁ ਤੰਦੂਏ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਮਹਮਾ ਨਾਮ ਕਹਾ ਲਉ ਬਰਨਉ ਰਾਮ ਕਹਤ ਬੰਧਨ ਤਿਹ ਤੂਟਾ ॥੨॥

ਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਬਰਨਨ ਕਰੋਂ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੨॥

ਅਜਾਮਲੁ ਪਾਪੀ ਜਗੁ ਜਾਨੇ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਅਜਾਮਲ ਪਾਪੀ ਜਿਸਕੋ ਸਭ ਜਗਤ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਚੇਤ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਤੈ ਭੀ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਾ ॥੩॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਚਿੰਤਾਮਨਿ) ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਇਸਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੩॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਹ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਉਨੁ ਉਪਾਉ ਕਰੈ ॥

ਜਾ ਤੇ ਭਗਤਿ ਰਾਮ ਕੀ ਪਾਵੈ ਜਮ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ਹਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਜੀਵ ਕੌਨ ਸਾ ਉਪਾਉ ਕਰੇ ਜਿਸਤੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਔਰ ਜਮਕੇ ਭੈ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਤ ਕਰ ਦੇਵੇ॥

ਕਉਨੁ ਕਰਮ ਬਿਦਿਆ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ਧਰਮੁ ਕਉਨੁ ਫੁਨਿ ਕਰਈ ॥

ਔਰ ਕੌਨ ਵਹੁ ਕਰਮੁ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਵਿਦਿਆ ਕੈਸੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹੀਏ ਬਹੁਰੋ ਜੀਵ ਧਰਮ ਕੌਨਸਾ ਕਰੇ॥

ਕਉਨੁ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਕਉ ਤਰਈ ॥੧॥

(ਗੁਰ) ਹੇ ਗੁਰ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੌਨਸਾ ਹੈ ਵਾ ਵਡਾ ਨਾਮੁ ਕੌਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਕਲ ਮੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਜਾਹਿ ਜਪੈ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਜੀਉ ਪਰਮ ਗਤਿ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਰ ਧਰਮ ਤਾ ਕੈ ਸਮ ਨਾਹਨਿ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬੇਦੁ ਬਤਾਵੈ ॥੨॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੇਦ ਕਹਤਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਰਹਤ ਸਦਾ ਨਿਰਲੇਪੀ ਜਾ ਕਉ ਕਹਤ ਗੁਸਾਈ ॥

ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਔ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੋ ਗੁਸਾਈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਤੁਮ ਹੀ ਮਹਿ ਬਸੈ ਨਿਰੰਤਰਿ ਨਾਨਕ ਦਰਪਨਿ ਨਿਆਈ ॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੈ ਕਰੁ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਦਰਪਨਿ) ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਵਤ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਬਿੰਬੀ ਸੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਦਰਪਨ ਮੇਂ ਮੁਖਵਤ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਬਸਿਸ੍ਰ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਰੂਪ ਬਿੰਬ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੩॥੫॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਜਾਰਜੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਈ ਮੈ ਕਿਹਿ ਬਿਧਿ ਲਖਉ ਗੁਸਾਈ ॥

ਮਹਾ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨਿ ਤਿਮਰਿ ਮੋ ਮਨੁ ਰਹਿਓ ਉਰਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੈਂ ਗੁਸਾਈਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੋ ਅਤਿ ਮੋਹਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਤਿਮਰਿ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਉਰਝਿ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਗਲ ਜਨਮ ਭਰਮ ਹੀ ਭਰਮ ਖੋਇਓ ਨਹ ਅਸਥਿਰੁ ਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸਭੀ ਜਨਮ ਮੈਨੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭ੍ਰਮਾਏ ਹੁਏ ਨੇ ਗਵਾਯਾ ਭਾਵ ਬਜਰਥ ਕੀਆ ਹੈ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਹੋਨੇ ਕੀ ਮਤਿ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਬਿਖਿਆਸਕਤ ਰਹਿਓ ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਨਹ ਛੂਟੀ ਅਧਮਾਈ ॥੧॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਬਿਸਜੋ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਅਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਨੀਚਤਾ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁਕਰਮ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗੁ ਕਬਹੂ ਨਹੀ ਕੀਨਾ ਨਹ ਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਗਾਈ ॥

ਨ ਤੋ ਕਬੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕੀਰਤ ਹੀ ਗਾਯਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਮੈ ਨਾਹਿ ਕੋਊ ਗੁਨੁ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਸਰਨਾਈ ॥੨॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਮੇਂ ਕੋਈ ਗੁਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀਏ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ॥੨॥੬॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਾਈ ਮਨੁ ਮੇਰੋ ਬਸਿ ਨਾਹਿ ॥

ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਬਿਖਿਅਨ ਕਉ ਧਾਵਤ ਕਿਹਿ ਬਿਧਿ ਰੋਕਉ ਤਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੇਰੇ ਬਸਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਮਨਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੋਕੋਂ॥੧॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਕੇ ਮਤ ਸੁਨਿ ਨਿਮਖ ਨ ਹੀਏ ਬਸਾਵੈ ॥

ਬੇਦ ਅਰੁ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨ: ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਯੋਂ ਕੇ ਮਤੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਤਿਨਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਦਾਰਾ ਸਿਉ ਰਚਿਓ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਵੈ ॥੧॥

ਪਰਾਯਾ ਧਨ ਔ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਬ੍ਯਰਥ ਹੀ (ਸਿਰਾਵੈ) ਬਿਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਭਇਓ ਬਾਵਰੋ ਸੂਝਤ ਨਹ ਕਛੁ ਗਿਆਨਾ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਮੇਂ ਸੁਦਾਈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮਨ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ ਕੁਝ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਬਸਤ ਨਿਰੰਜਨੁ ਤਾ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥੨॥

ਨਿਰੰਜਨ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੩੩

ਜਬ ਹੀ ਸਰਨਿ ਸਾਧ ਕੀ ਆਇਓ ਦੁਰਮਤਿ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਸਭੀ ਨਸ੍ਰਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਤਬ ਨਾਨਕ ਚੇਤਿਓ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੩॥੭॥

ਹੇ ਚਿੰਤਾਮਨ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਤਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਸਤਸੰਗੁ ਮਾਂਗੇ॥੩॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਰੇ ਨਰ ਇਹ ਸਾਚੀ ਜੀਅ ਧਾਰਿ ॥

ਸਗਲ ਜਗਤੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨਾ ਬਿਨਸਤ ਲਗਤ ਨ ਬਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਜੀਵ ਯਿਹ ਸਾਚੀ ਬਾਤ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈ ਯਿਹ ਸਭੀ ਜਗਤ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਹੈ ਇਸਕੋ ਨਸ੍ਰਿ ਹੋਤੇ ਕੁਛ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੧॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਬਾਰੂ ਭੀਤਿ ਬਨਾਈ ਰਚਿ ਪਚਿ ਰਹਤ ਨਹੀ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਬਾਰੂ) ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕੀ (ਭੀਤਿ) ਕੰਧ (ਪਚਿ) ਖਚਤ ਹੋ ਕਰ (ਰਚਿ) ਉਪਾਉ ਕਰ ਬਨਾਈ ਸੋ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਚਾਰਕੁ ਦਿਨ ਮੇਂ ਗਿਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਸੁਖ ਮਾਇਆ ਕੇ ਉਰਝਿਓ ਕਹਾ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਿਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸੁਖ ਭੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਇਸਮੇਂ ਕਿਯੋਂ ਉਰਝ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਜਹੂ ਸਮਝਿ ਕਛੁ ਬਿਗਰਿਓ ਨਾਹਿਨਿ ਭਜਿ ਲੇ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਅਬ ਭੀ ਸਮਝ ਜਾ ਕੁਛ ਬਿਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਲੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਯੰਤ ਉਪਾਉ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਜ ਮਤੁ ਸਾਧਨ ਕਉ ਭਾਖਿਓ ਤੋਹਿ ਪੁਕਾਰਿ ॥੨॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਨਿਜ) ਅਪਨਾ (ਮਤ) ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਿ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥੮॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਇਹ ਜਗਿ ਮੀਤੁ ਨ ਦੇਖਿਓ ਕੋਈ ॥

ਸਗਲ ਜਗਤੁ ਅਪਨੈ ਸੁਖਿ ਲਾਗਿਓ ਦੁਖ ਮੈ ਸੰਗਿ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਸਭੀ ਜਗਤ ਅਪਨੇ ਸੁਖੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਦੁਖ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਦਾਰਾ ਮੀਤ ਪੂਤ ਸਨਬੰਧੀ ਸਗਰੇ ਧਨ ਸਿਉ ਲਾਗੇ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨ: ਔਰ ਜੋ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸਭੀ ਧਨ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗ ਕਰ ਹਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹੀ ਨਿਰਧਨ ਦੇਖਿਓ ਨਰ ਕਉ ਸੰਗੁ ਛਾਡਿ ਸਭ ਭਾਗੇ ॥੧॥

ਜਬ ਤਿਨੋਂਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਿਰਧਨ ਹੂਆ ਦੇਖਾ ਤਬ ਸਭੀ ਸੰਗ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਹਂਉ ਕਹਾ ਯਿਆ ਮਨ ਬਉਰੇ ਕਉ ਇਨ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ ॥

ਮੈਂ ਇਸ ਕਮਲੇ ਮਨ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਜੋ ਇਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਸਕਲ ਭੈ ਭੰਜਨ ਜਸੁ ਤਾ ਕੋ ਬਿਸਰਾਇਓ ॥੨॥

ਜੋ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਔਰ ਸਰਬ ਭਜ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਆਨ ਪੂਛ ਜਿਉ ਭਇਓ ਨ ਸੂਧਉ ਬਹੁਤੁ ਜਤਨੁ ਮੈ ਕੀਨਉ ॥

ਕੂਕਰ ਕੀ ਪੂਛ ਵਤ ਟੇਢਾ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਸੂਧਉ) ਅਰਥਾਤ ਸਨਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਫਿਰ ਕਯਾ ਉਪਾਉ ਕੀਆ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕ ਲਾਜ ਬਿਰਦ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਨਾਮੁ ਤੁਹਾਰਉ ਲੀਨਉ ॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਆਪਣੇ ਬਿਰਦ ਕੀ ਲਾਜ ਰਾਖੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਮੈਨੇ ਤੋ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਰੇ ਗਹਿਓ ਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ॥

ਕਹਾ ਭਇਓ ਜਉ ਮੂਡੁ ਮੁਡਾਇਓ ਭਗਵਉ ਕੀਨੋ ਭੇਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗ੍ਰਹਣ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਕਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸਿਰ ਕੋ ਮੁੰਡਾਇ ਲੀਆ ਔਰ ਭਗਵਾ ਵੇਸ ਕਰ ਲੀਆ ਤੋ ਕਤਾ ਹੂਆ॥੧॥

ਸਾਚ ਛਾਡਿ ਕੈ ਝੂਠਹ ਲਾਗਿਓ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥੁ ਖੋਇਓ ॥

ਸਾਚ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਝੂਠ ਮੈਂ ਲਾਗ ਗਿਆ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਬਤਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਦੀਆ॥

ਕਰਿ ਪਰਪੰਚ ਉਦਰ ਨਿਜ ਪੋਖਿਓ ਪਸੁ ਕੀ ਨਿਆਈ ਸੋਇਓ ॥੧॥

ਔਰ ਅਨੇਕ (ਪਰਪੰਚ) ਛਲੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਪਸ਼ੂ ਕੀ ਨਤਾਈਂ ਪੇਟ ਭਰ ਲੀਆ ਅਰ ਸੋਇ ਰਹਾ ਤੋ ਕਤਾ ਹੂਆ॥੧॥

ਰਾਮ ਭਜਨ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥

ਰਾਮ ਭਜਨ ਕੀ ਗਤ ਕੋ ਨਾ ਜਾਨਤਾ ਭਤਾ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹਾਥ ਬਿਕਾ ਰਹਾ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਯਾ ਵਾਸਤੇ ਧਨਵਾਨੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਬਨਾ ਰਹਾ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਬਿਖਿਅਨ ਸੰਗਿ ਬਉਰਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥੨॥

ਏਹੁ ਮਨ (ਬਉਰਾ) ਕਮਲਾ ਬਿਸਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਤੋ ਉਰਝ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਰਾਇ ਰਖਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਹਿਓ ਅਚੇਤੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਰਥਾ ਅਉਧ ਸਿਰਾਨੀ ॥

ਜੋ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਅਚੇਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਸਨੇ ਅਵਸਥਾ ਬਤਰਥ ਹੀ (ਸਿਰਾਨੀ) ਬਤੀਤ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਪਛਾਨਉ ਭੂਲੇ ਸਦਾ ਪਰਾਨੀ ॥੩॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਆਪਨਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਧਰਮ ਪਛਾਨ ਲੀਜੀਏ ਹਮ (ਪਰਾਨੀ) ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਭੂਲਨਹਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥੧੦॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਅਵਸਥਾ ਗੁਨ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਾ ਲੱਛਣ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਨਰੁ ਦੁਖ ਮੈ ਦੁਖੁ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ॥

ਸੁਖ ਸਨੇਹੁ ਅਰੁ ਭੈ ਨਹੀ ਜਾ ਕੈ ਕੰਚਨ ਮਾਟੀ ਮਾਨੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਦੁੱਖ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਸਨੇਹ ਨਹੀਂ॥ ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਭਯ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔ ਸ੍ਵਰਨ ਅਰ ਮਿਟੀ ਤੁਲ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਬਿਉਹਾਰ ਸਿਧੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗ੍ਰਹਨ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਸੁਮਤਾ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਨਹ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹ ਉਸਤਤਿ ਜਾ ਕੈ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾ ਤੋ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਹੀ ਉਸਤਤਿ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਨਿਆਰਉ ਨਾਹਿ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨਾ ॥੧॥

ਹਰਖ ਸੋਕ ਸੇ ਜੋ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ ਭੀ ਜਿਸਕੇ ਸਮ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਗਲ ਤਿਆਗੈ ਜਗ ਤੇ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ ॥

ਮਨਸਾ ਬੁਧੀ ਸੇ ਆਸਾ ਸਭ ਕੋ ਤਤਾਗ ਦੇਵੇ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜਿਹ ਪਰਸੈ ਨਾਹਨਿ ਤਿਹ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਵਾਸਾ ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਜਿਸਕੋ ਸਪਰਸ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਜਾਤ ਹੁਆ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਜਿਹ ਨਰ ਕਉ ਕੀਨੀ ਤਿਹ ਇਹ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਨੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨਰ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਯਿਹ ਦ੍ਵੰਦ ਸਮਾਨ ਹੋਣੇ ਕੀ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪਛਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲੀਨ ਭਇਓ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ਸੰਗਿ ਪਾਨੀ ॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੁਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲਕੇ ਸਾਥ ਜਲ ਮਿਲ ਕਰ ਅਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੬੩੪

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਾਨਿ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਸਿਉ ਹੀ ਜਗੁ ਫਾਂਧਿਓ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਐਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਾਨ ਲੇਵੋ ਆਪਨੇ ਸੁਖ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਫਸਾ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸੁਖ ਮੈ ਆਨਿ ਬਹੁਤੁ ਮਿਲਿ ਬੈਠਤ ਰਹਤ ਚਹੂ ਦਿਸਿ ਘੇਰੈ ॥

ਸੁਖ ਕੇ ਸਮਯ ਮੈਂ ਸਭੀ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਸੇ ਘੇਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਪਤਿ ਪਰੀ ਸਭ ਹੀ ਸੰਗੁ ਛਾਡਿਤ ਕੋਊ ਨ ਆਵਤ ਨੇਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਬਿਪਤ ਪੜ ਗਈ ਤਬ ਸਭੀ ਸੰਗ ਛੋਡਕਰ ਨਿਆਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਨਿਕਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੧॥

ਘਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਬਹੁਤੁ ਹਿਤੁ ਜਾ ਸਿਉ ਸਦਾ ਰਹਤ ਸੰਗ ਲਾਗੀ ॥

ਘਰ ਕੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤ ਸਨੇਹ ਥਾ ਔਰ ਸਦੀਵ ਸੰਗ ਹੀ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਭਾਵ ਸਨੇਹ ਕਰਕੇ ਭੀ ਜੁਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ॥

ਜਬ ਹੀ ਹੰਸ ਤਜੀ ਇਹ ਕਾਂਇਆ ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਰਿ ਭਾਗੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਸਮਯ (ਹੰਸ) ਜੀਵ ਨੇ ਇਹ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਦਈ ਤਬ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਹਿ ਕਰ ਪਾਸ ਸੇ ਭਾਗ ਜਾਤੀ ਭਈ॥੨॥

ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰੁ ਬਨਿਓ ਹੈ ਜਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤ ਬਾਰ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋਊ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਓ ॥੩॥੧੨॥੧੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮਯ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਮ ਨਾ ਆਵਤਾ ਭਯਾ॥੩॥੧੨॥੧੩੯॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਚਉਤੁਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨਾ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਮਸਾਨ ਅਸਥਲ ਮੜੀਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਾਚਿ ਨ ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਮਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੇਂ (ਰਾਚਿ) ਲਾਗਕਰ (ਪਰ ਘਰਿ) ਔਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੂ ਔਰ ਨਾ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਘਰ ਭੀਤਰਿ ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ਸਹਜਿ ਰਤੇ ਮਨ ਭਾਈ ॥

(ਘਰ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਘਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਤਿਸ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਮਤਿ ਸਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ (ਸਾਈ) ਓਹੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਬੈਰਾਗਿ ਰਤਉ ਬੈਰਾਗੀ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਬਾਣੀ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਾਈ) ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋ ਕਰ ਬੈਰਾਗ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਬੇਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਜੋਤ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ਰਸ ਬਯਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਅਸੰਖ ਬੈਰਾਗੀ ਕਹਹਿ ਬੈਰਾਗ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿ ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ॥

(ਅਸੰਖੁ) ਅਨੰਤ ਬੈਰਾਗੀ ਬੈਰਾਗ ਕੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬੈਰਾਗੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ (ਖਸਮੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਕੌਨ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਹਿਰਦੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਭੈ ਰਚਿਆ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਰਿਦੇ ਮੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਦੀਵ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈ ਰਚਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਚੇਤੈ ਮਨੂਆ ਨ ਡੋਲੈ ਧਾਵਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਵੈ ॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਭੀ ਵਹੁ ਰੋਕ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਮਾਤਾ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੨॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਹਜੇ ਗਿਆਨ ਮੈ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰੰਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੂਆ ਪਉਣੁ ਬਿੰਦੁ ਸੁਖਵਾਸੀ ਨਾਮਿ ਵਸੈ ਸੁਖ ਭਾਈ ॥

ਮਨ ਜੋ ਪਵਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਚੰਚਲ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ (ਬਿੰਦੁ) ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਸੁਖ ਰੂਪ (ਨਾਮੀ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਹਬਾ ਨੇਤ੍ਰ ਸੋਤ੍ਰ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਜਲਿ ਬੂਝੀ ਤੁਝਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਨੇਤ੍ਰ ਔ ਕਰਨ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰਯ ਸਚ ਮੈ ਰੰਗੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜਲਨ ਭੀ ਬੁਝੀ ਹੈ ਹੇ ਸਿਖ ਇਹੁ ਸਿਖਿਆ ਤੈਨੂੰ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥

ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਰਹੈ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਬੈਰਾਗੀ) ਬਿਰਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਭਿਖਿਆ ਨਾਮਿ ਰਜੇ ਸੰਤੋਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਹਜਿ ਪੀਆਈ ॥੩॥

ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਵਹੁ ਸੰਤੋਖੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਿਖ੍ਯਾ ਜਗ੍ਯਾਸੂਓਂ ਕੋ ਪਿਲਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚਿ ਬੈਰਾਗੁ ਨ ਹੋਵੀ ਜਬ ਲਗੁ ਦੂਜੀ ਰਾਈ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਖੇ ਬੈਰਾਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ (ਦੂਜੀ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਜਬ ਤਕ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਪੁਨ: ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਈ ॥

ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤੇਰਾ ਹੈ ਅਰ (ਤੂੰ) ਏਕ ਹੀ ਸਭਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਨਮੁਖਿ ਜੰਤ ਦੁਖਿ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਦੁਖ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਅਗੰਮ ਅਗੋਚਰ ਕਹਣੈ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥੪॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਬਿਅੰਤ ਹੈ (ਅਗਮ) ਜਿਸਮੈ ਮਨਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨ: (ਅਗੋਚਰ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਹੈ ਔਰ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹਣੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਭਾਵ ਸੇ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਮਹਾ ਪਰਮਾਰਥੁ ਤੀਨਿ ਭਵਣ ਪਤਿ ਨਾਮੰ ॥

(ਸੁੰਨ) ਅਫਰ ਮਹਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥੁ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਪਤੀ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਹਮਨੇ ਸਮਾਧਿ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਜੀਆ ਜਗਿ ਜੋਨੀ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਸਹਾਮੰ ॥

(ਜਗਿ ਜੋਨੀ) ਜਗਤ ਕਾ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵਾ ਲਿਖੇ ਅਨਸਾਰ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੇ (ਸਹਾਮੰ) ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਸੁਕਰਮ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਮੰ ॥

ਸੁਭ ਔ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਣੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਜੂਠਿ ਲਹੈ ਭੈ ਮਾਨੰ ਆਪੇ ਗਿਆਨੁ ਅਗਾਮੰ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੂਠ ਵਾ ਮਨ ਅਰ ਮੁਖ ਕੀ ਜੂਠ ਭੈ ਕੇ ਮਾਨਣੇ ਕਰ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਅਗਾਮੰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਣਾ ਗ੍ਯਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੫

ਜਿਨ ਚਾਖਿਆ ਸੇਈ ਸਾਦੁ ਜਾਣਨਿ ਜਿਉ ਗੁੰਗੇ ਮਿਠਿਆਈ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ੍ਯਾ ਹੈ ਵਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਗੁੰਗੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਜਿਹਵਾ ਮਠਿਆਈ ਆਦਿ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ॥

ਅਕਥੈ ਕਾ ਕਿਆ ਕਥੀਐ ਭਾਈ ਚਾਲਉ ਸਦਾ ਰਜਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਅਕਥ ਕਾ ਕਯਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਬਜੰਤ ਹੀ ਕਹੀਏ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮੇਲੇ ਤਾ ਮਤਿ ਹੋਵੈ ਨਿਗੁਰੇ ਮਤਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰਾ ਦੇਵੇ ਤੌ ਉਤਮ ਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ (ਨਿਗੁਰੇ) ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਕਾਈ ਮਤਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਜਿਉ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਾਲਹ ਭਾਈ ਹੋਰ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਔਰ ਕਯਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਇਕਿ ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਏਕ ਜੀਵ ਭਰਮ ਕਰ ਭੁਲਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਜੀਵ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਅਪਾਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਲਾਏ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਤੂ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਵਣਹਾਰਾ ॥

ਜਿਤ ਓਰ ਜੀਵ ਤੁਧ ਨੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਅਪਣੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਜੇ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਅਪਣਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਜੇਕਰ ਕੁਛ ਅਪਨਾ ਅਰਥਾਤ ਹਮਾਰਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਹਮ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ਯਿਹ ਤੋ ਜੀਵ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਰੀਰ ਤੁਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥੭॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਅਧਾਰ ਦੀਆ॥੭॥

ਗਗਨੰਤਰਿ ਵਾਸਿਆ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿਆ ਗੁਣ ਮਹਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨੰ ॥

(ਗਗਨੰਤਰਿ) ਅਕਾਸ ਉਪਲਖਤ ਪੰਜ ਤਤੋਂ ਕਰ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੀਆ ਔਰ ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮਹਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ।

ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਕਹੈ ਕਹਾਵੈ ਤਤੋ ਤਤੁ ਵਖਾਨੰ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਸੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਵਖਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨੰ ॥

ਗੁਰੋਂ ਪੀਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪੁਰਸ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਗ ਸੌਦਾਈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਬੈਰਾਗੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਗੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਮਾਨੰ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਪੂਰਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਤਿਤੁਕੀ ॥

ਕਿਸੀ ਪੰਡਤਿ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨੀ ਭਾਈ ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਤਿ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮ ਭੀ ਜੀਵ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਪਾਪਿ ਪੁੰਨਿ ਜਗੁ ਜਾਇਆ ਭਾਈ ਬਿਨਸੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਕਰ (ਜਗੁ) ਜੀਵ (ਜਾਇਆ) ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮਕੋ ਵਿਸਾਰਿ ਕਰ ਸਦੀਵ ਬਿਨਸਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਜਗਿ ਮੋਹਣੀ ਭਾਈ ਕਰਮ ਸਭੇ ਵੇਕਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਯਿਹ ਮਾਇਆ ਜਗਤ ਕੇ ਮੋਹਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਤਰ ਕਰਮ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਪੰਡਿਤ ਕਰਮਾ ਕਾਰੀ ॥

ਜਿਤੁ ਕਰਮਿ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਸੁ ਆਤਮ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਕਾਰੀ) ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਿਤ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੈ ਸੋ ਯਹ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਤਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੋਣਾ॥

ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੋ ਭਾਈ ਕਰਮ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਕੋ ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੋ ਔ ਕਰਮ ਸੰਸਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੇ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਮੈਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਭਾਈ ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਵਿਕਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਖੰਡਿ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਡੂਬੀ ਮਾਕੁਰੀ ਭਾਈ ਊਂਡੀ ਸਿਰ ਕੈ ਭਾਰੀ ॥੨॥

ਇਨਹੀ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਡੁਬਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਮਾਕੁਰੀ) ਮਕੜੀ ਜਾਲ ਪਸਾਰ ਕੇ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਆਹਣ ਸਿਰ ਪਰਨੇ (ਊਂਡੀ) ਉਲਟ ਕਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਡੂਬ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਰਮਤਿ ਘਣੀ ਵਿਗੂਤੀ ਭਾਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰ ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ (ਵਿਗੂਤੀ) ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ ਗਵਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕਾ ਭਰਮ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਭਾਈ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਤੌਂ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੩॥

ਸਾਚੁ ਸਹਜੁ ਗੁਰ ਤੇ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚਿ ਸਮਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਿਤ ਸਚਾ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸਾਚ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਬੂਝੈ ਭਾਈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮਗੁ ਨ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪਦ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਭਾਈ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈ ਲੋਭੁ ਹੈ ਵਹੁ (ਕਿ) ਕਜਾ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਕੂੜ ਬੋਲ ਕਰ ਬਿਖੇ ਰੂਪ ਬਿਖ ਖਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਡਿਤ ਦਹੀ ਵਿਲੋਈਐ ਭਾਈ ਵਿਚਹੁ ਨਿਕਲੈ ਤਥੁ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਜੇਕਰ ਦਹੀਂ ਕੋ (ਬਿਲੋਈਐ) ਰਿੜਕੀਏ ਤੌ ਬੀਚ ਮੇਂ ਸੇ (ਤਥੁ) ਸਾਰ ਮਾਖਨ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜੌ ਤੱਤ ਸਿਖਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੌ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਤੱਤ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਲੁ ਮਥੀਐ ਜਲੁ ਦੇਖੀਐ ਭਾਈ ਇਹੁ ਜਗੁ ਏਹਾ ਵਥੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਜਲੁ ਮਥਨ ਕਰੀਏ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਜਲ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਤਾ ਤੁੱਛ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਇਹੀ ਵਸਤੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਜਗਤ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਣੀ ਕੀ ਝਾਗ ਕੇ ਸਮਾਨ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭਰਮਿ ਵਿਗੂਚੀਐ ਭਾਈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਉ ਅਲਖੁ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਭਰਮ ਕਰ (ਵਿਗੂਚੀਐ) ਖਰਾਬ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਅਲਖ ਦੇਵ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਵਿਗੂਚੀਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਤਾਗੋ ਸੂਤ ਕੋ ਭਾਈ ਦਹ ਦਿਸ ਬਾਧੋ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਤ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ ਕਾ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜੋ ਤਾਗਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਤੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਕਚੇ ਸੂਤ ਕਾ ਤਾਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ। ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਤੇ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਪਾਣ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਾਠਿ ਨ ਛੂਟਈ ਭਾਈ ਥਾਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੋਹ ਰੂਪ ਤਾਗੇ ਕੀ ਗੰਠ ਛੁਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਤ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਭਾਈ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸੰਸਾਰੁ ਭਰਮ ਕਾ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੬॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਭਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਾਈ ਭੈ ਮਰਣਾ ਸਚੁ ਲੇਖੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੰਡਿਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੈ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਣਾ ਹੈ ਯਿਹੀ ਸਚਾ ਮਰਣਾ ਲਖੋ॥

ਮਜਨੁ ਦਾਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ ਭਾਈ ਦਰਗਹ ਨਾਮੁ ਵਿਸੇਖੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੬

ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਭਾਈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਚੂਕਾ ਭੇਖੁ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਕਸ ਮਨ ਹਸਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜਿਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਹਸਤੀ ਬਸ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ ਔ ਭੇਖੋਂ ਕਾ ਧਾਰਨਾ ਉਨ ਕਾ ਰਹ ਚੁਕਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਹਾਟੁ ਸਰਾਫ ਕੋ ਭਾਈ ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਰਾਫ ਕੀ ਹਾਟੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ (ਅਪਾਰੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਵਖਰੁ ਵਾਪਾਰੀ ਸੋ ਦ੍ਰਿੜੈ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਨਾਮ ਵਖਰ ਕੋ ਸੇ ਵਪਾਰੀ ਜਗਯਾਸੂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਭਾਈ ਮੇਲਿ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰੁ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਪੰਡਤ ਜੋ ਵਪਾਰੀ ਆਪਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਵਾਪਾਰੀ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ॥੯॥੨॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਰਬ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨ੍ ਕੇ ਸਾਥ ਤਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਸਾਥ) ਸਮਦਾਇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ੍ਾ ਠਾਕ ਨ ਪਾਈਐ ਪਿਆਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੇ ਨਰਾਇਣ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਹੀਂ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਬੂਡੇ ਭਾਰੇ ਭੈ ਬਿਨਾ ਪਿਆਰੇ ਤਾਰੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਵੁਹ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੈ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਅਰ ਵੁਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੀ ਤੂਹੈ ਸਾਲਾਹਣਾ ਪਿਆਰੇ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥
ਵਿਣੁ ਬੋਹਿਥ ਭੈ ਡੁਬੀਐ ਪਿਆਰੇ ਕੰਧੀ ਪਾਇ ਕਹਾਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਬੀ ਅਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਲਾਹਤਾ ਕਰੇਂ। ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਡੂਬਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ (ਕੰਧੀ) ਕਿਨਾਰੇ ਪੁਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਕਹਾਹ) ਪੁਕਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਇਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵੋ ਇਸ ਮੈਂ ਮਤ ਡੂਬੋ ਮਤ ਡੂਬੋ ਕਾ ਵੈਤਰਨੀ ਆਦਿ ਨਦੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ (ਕਹਾਹ) ਰੌਲਾ ਪੜਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹੈ ਕੋਈ ਤਰਾ ਭੀ ਹੈ? ਉਤਰ॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਪਿਆਰੇ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਲਾਹਤਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਸਲਾਹੁਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਲਾਹਨਿ ਸੇ ਭਲੇ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਰੰਗੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭਲੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਰਸੁ ਲੈ ਤਤੁ ਵਿਲੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤੌ ਵਹੁ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਤੂ ਰੂਪ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ (ਵਿਲੋਇ) ਰਿੜਕ ਭਾਵ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਤਿ ਪਰਵਾਨਾ ਸਾਚ ਕਾ ਪਿਆਰੇ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਸਚੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਰਖਰੂ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਇਆ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਵਣਾ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਇਹ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਕਰਮ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਨੇ ਲਿਖਕਰ ਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸਭ ਕਿਛ (ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਪਛਾਣ ਲੇਵੋ। ਜੇ ਕਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕੈਸੇ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੀਐ ਪਿਆਰੇ ਸਾਚੇ ਸਾਚਾ ਤਾਣੁ ॥੩॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕਾ ਸਚਾ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ॥੩॥

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਨਿੰਮਿਆ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮੈ ਉਦਰ ਮਝਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜੀਵ ਨਿੰਮਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੀਰਜ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਗਰਭ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਿਆ ਹੋਤੀ ਭਈ॥

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਜੰਮਿਆ ਪਿਆਰੇ ਊਧਉ ਸਿਰ ਕੈ ਭਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੀ (ਊਧਉ) ਉਲਟਾ (ਸਿਰ ਕੈ ਭਾਰਿ) ਸਿਰ ਪਰਨੇ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਭਇਆ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਜਾਣੀਐ ਪਿਆਰੇ ਚਲੈ ਕਾਰਜ ਸਾਰਿ ॥੪॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਉਤਮ ਜਾਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਆਇਆ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮੇ ਜਾਦੋ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰਿ ਹੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਰਲੋਕ (ਜਾਇ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਜਾਦੋ) ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਬੰਨ੍ਹਿ ਚਲਾਈਐ ਪਿਆਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਮਲੋਕ ਕੋ ਬੰਨ੍ਹ ਕਰ ਚਲਾਇ ਦਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਸਜਾਇਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ਪਿਆਰੇ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ॥੫॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਪੈਧਾ) ਪਤਿ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹੁਕਮੇ ਗਣਤ ਗਣਾਈਐ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮੇ ਹਉਮੈ ਦੋਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਗਿਣਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕਾ ਕਰਮ ਮੈਂ ਕੀਆ ਅਰ ਅਮਕਾ ਕਰੋਂਗਾ ਔਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਭਵੈ ਭਵਾਈਐ ਪਿਆਰੇ ਅਵਗਣਿ ਮੁਠੀ ਰੋਇ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਭਵਾਈਐ) ਫਿਰਾਯਾ ਹੂਆ (ਭਵੈ) ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਹੋਈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰੋਵਤੀ ਹੈ ਵਾ ਭਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਸਿਵਾਪੈ ਸਾਹ ਕਾ ਪਿਆਰੇ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਹੋਇ ॥੬॥

ਜੇਕਰ (ਸਾਹ) ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਜੀਵ ਪਛਾਣੇ ਤਬ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸੱਚ ਸੇ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਔਰ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ॥੬॥

ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਆਖੀਐ ਪਿਆਰੇ ਕਿਉ ਸੁਣੀਐ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਆਖਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਔਖਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸੁਣਾ ਭੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਕਠਿਨ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਸੋ ਸਾਲਾਹਿਆ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਤਿਨ੍ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਉ ਮਿਲੈ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਪਿਆਰੇ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥੭॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸੰਤੋਖਵਾਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਖੀਓਂ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਕਾਇਆ ਕਾਗਦੁ ਜੇ ਥੀਐ ਪਿਆਰੇ ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਕਾਇਆ ਸਰੀਰ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਕਾਗਜ਼ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਬਨਾਈਏ ਔਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਸਜਾਹੀ ਵਾਲੀ ਦਵਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੈਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਗੁਨ ਪਾਈਏ॥

ਲਲਤਾ ਲੇਖਣਿ ਸਚ ਕੀ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਲਿਖਹੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ (ਲਲਤਾ) ਜਿਹਬਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕੇ ਲਿਖਣੇ ਵਾਲੀ ਲਿੱਖਣ ਬਣਾਈਏ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪਾਏ ਕਰ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਸਨਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਅਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਕਾਗਜ਼ ਪਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਲਿਖੋ॥

ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਪਿਆਰੇ ਸਾਚੁ ਲਿਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਲਿਖਾਰੀ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੧ ਪਹਿਲਾ ਦੁਤੁਕੀ ॥

ਜਹਾਂ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਹੋਵੈ ਤਹਾਂ ਦੁਤੁਕੀ ਅਰ ਜਹਾਂ ਤੀਨ ਹੋਂ ਤਹਾਂ ਤਿਤੁਕੀ ਲਿਖੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੂ ਗੁਣਦਾਤੌ ਨਿਰਮਲੋ ਭਾਈ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾ ਮਨੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਤੂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਨਿਰਗੁਣੇ ਭਾਈ ਤੁਝ ਹੀ ਤੇ ਗੁਣੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਗੁਣ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਤੂ ਕਰਤਾ ਕਰਿ ਵੇਖੁ ॥

ਹਉ ਪਾਪੀ ਪਾਖੰਡੀਆ ਭਾਈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮ ਵਿਸੇਖੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਪੰਚ ਕੋ (ਕਰ ਵੇਖੁ) ਰਚ ਕਰ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਹਮ ਪਾਪੀ ਅਰ ਪਾਖੰਡੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਅਰ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਯਿਹੀ ਵਿਸ਼ੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੭

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਮੋਹਿਆ ਭਾਈ ਚਤੁਰਾਈ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਬਿਖੇ ਮਈ ਮਾਯਾ ਨੇ ਚਿਤ ਮੋਹਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਚਿਤ ਮਹਿ ਠਾਕੁਰੁ ਸਚਿ ਵਸੈ ਭਾਈ ਜੇ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਸਮੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਠਾਕੁਰ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂੰ ਚਿਤ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤੋ ਆਨ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਗਜਾਨ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਮੋਇ) ਮਿਲ ਜਾਵੈ॥੨॥

ਰੂੜੌ ਰੂੜੌ ਆਖੀਐ ਭਾਈ ਰੂੜੌ ਲਾਲ ਚਲੂਲੁ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰੂੜੌ ਰੂੜੌ) ਸੁੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਕਰਕੇ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰਾ ਹੈਂ ਅਰ (ਚਲੂਲੁ) ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਮਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬੈਰਾਗੀਐ ਭਾਈ ਦਰਿ ਘਰਿ ਸਾਚੁ ਅਭੂਲੁ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਜੇਕਰ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਬੈਰਾਗੀਐ) ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰੇ ਤਬ ਤੁਝ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਦਰਿ ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਾਨ ਕਰ ਅਭੁਲ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਤਾਲੀ ਆਕਾਸਿ ਤੂ ਭਾਈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਤੂ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਵਾਲੇ ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਅਕਾਸ ਮੈ ਤੂੰ ਬਜਾਪਕ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਵਿਖੇ ਗਜਾਤ ਰੂਪ ਜੋ ਗੁਣ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਭਾਈ ਚੂਕਾ ਮਨਹੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸੁਖਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਮਲਿ ਕਾਇਆ ਮਾਜੀਐ ਭਾਈ ਭੀ ਮੈਲਾ ਤਨੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪੁ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਲ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕੌ ਸੁਧ ਕਰੀਏ ਤੌ ਫਿਰ ਭੀ ਸਰੀਰ ਮੈਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨਿ ਮਹਾ ਰਸਿ ਨਾਈਐ ਭਾਈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਜਾਨ ਮਹਲ (ਰਸ) ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਤਨ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜੀਐ ਭਾਈ ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਆ ਦੇਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਜੋ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੌ ਪੂਜਣਾ ਹੈ ਉਨ ਸੇ ਕਿਆ ਮਾਂਗਣਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਂਗਨੇ ਤੇ ਕਜਾ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਮਿਥਜਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਹਣੁ ਨੀਰਿ ਪਖਾਲੀਐ ਭਾਈ ਜਲ ਮਹਿ ਬੂਡਹਿ ਤੇਹਿ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਜੇਕਰ ਪਥਰ ਨੀਰ ਮੈ (ਪਖਾਲੀਐ) ਧੋਵੀਐ ਤੋ ਕਯਾ ਫਲੁ ਹੋਵੈਗਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ (ਤੇਹ) ਹਿਤਕਰ ਵਾ ਤਿਨ ਕਰ ਜੀਵ ਜਲਮੈਂ ਡੂਬ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਮੈ ਪੂਰਨ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਭੀ ਤੁਛ ਫਲੁ ਕੀ ਦਾਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਭਾਈ ਜਗੁ ਬੂਡੈ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੁਝ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਏ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਡੂਬਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਾਥਿ ਵਡਾਈਆ ਭਾਈ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਤੇ ਹੋ॥੭॥

ਬਈਅਰਿ ਬੋਲੈ ਮੀਠੁਲੀ ਭਾਈ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਪਿਰ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਜੀਵ (ਬਈਅਰਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਸ ਰੂਪ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪਤੀ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਾਚ ਕੋ ਉਚਾਰਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਰਹੈ ਬੇਧੀ ਸਚਿ ਵਸੀ ਭਾਈ ਅਧਿਕ ਰਹੀ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੮॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਮ ਤੇਰੇ (ਬਿਰਹੈ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਬੇਧੀ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਹੇ ਹਰੀ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੮॥

ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਆਪਣਾ ਭਾਈ ਗੁਰ ਤੇ ਬੁਝੈ ਸੁਜਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਬੀਧੇ ਸੇ ਊਬਰੇ ਭਾਈ ਸਬਦੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਨੁ ॥੯॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈ (ਬੀਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਾਲ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤੂੰ ਸਚਾ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਈਧਨੁ ਅਧਿਕ ਸਕੇਲੀਐ ਭਾਈ ਪਾਵਕੁ ਰੰਚਕ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਰੂਪ ਜੈਸੇ (ਈਧਨ) ਬਾਲਣ ਅਧਿਕ ਹੀ (ਸਕੇਲੀਐ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਤਿਸ ਮੈ ਅਗਨਿ ਪਾਇ ਦੇਵੈ ਤਬ ਸਭ ਕੋ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭਾਈ ਨਾਨਕ ਮਿਲਣੁ ਸੁਭਾਇ ॥੧੦॥੪॥

ਹੇ ਭਾਵਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਕ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਿ ਜਾਵੈ ਤੌ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਮਿਲਨਾ ਭੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਅਸਟਪਦੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਲਗਾ ਲੇਨੀ ॥੧੦॥੪॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ਤਿਤੁਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਾ ਦੀ ਸਦਾ ਤੂ ਰਖਦਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਧੁਰਿ ਤੂ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀਉ ਆਪਣੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਕੁਛ ਅਬੀ ਨਹੀਂ ਤੂੰ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜਨ ਤੁਧੁ ਰਾਖਿ ਲਏ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਰਣਾਖਸੁ ਮਾਰਿ ਪਚਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਦਾਸ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਤੈਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਣਾਖਸ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਸਬਦ ਮੈਂ ਜੀਉ ਪਦ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਪਰਤੀਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਆਪਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀ ਏਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖੁ ਤੂ ਸੁਆਮੀ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਯਿਹ ਆਪਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੱਗਜਾ ਕੋ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਾ ਨੋ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕਾਲੁ ਨ ਨੇੜੈ ਜਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੌ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਵਾ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖਦਾਈ ਕਾਲ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਾਮੇ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ॥

ਹੇ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਰੂਪ ਕੇਵਲ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਭ ਭਗਤਾ ਚਰਣੀ ਲਾਗੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥੨॥

ਰਿਧੀਆਂ ਔਰ ਸਿਧੀਆਂ ਸਭੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੀ ਰਹਤੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਵਹੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਵੀ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਸੁਆਉ ॥

ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਪਰ (ਪਰਤੀਤਿ) ਭਾਵ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਸਬਦੁ ਨ ਭੇਦਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨ ਲਾਗਾ ਭਾਉ ॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਨਹੀਂ (ਭੇਦਿਓ) ਮਿਲਾ ਹੇ ਹਰੀ ਇਸੀਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਮ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਕੂੜ ਕਪਟ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਸੀ ਮਨਮੁਖ ਫੀਕਾ ਅਲਾਉ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਫੀਕਾ (ਅਲਾਉ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੂੜਾ ਕਪਟ ਕਾ ਪਾਜੁ ਲਹਿ ਜਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਭਗਤਾ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਭਗਤੀ ਹੂ ਤੂ ਜਾਤਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪ ਭਗਤੋਂ ਮੇਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈ ਤੇਰੀ ਤੂ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਰ ਸਭ ਲੋਕ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਏਕ ਹੀ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੩੮

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਣੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਮਨ ਮੈ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਚਿੰਤ ਕੰਮ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਕਾਰਨ (ਅਚਿੰਤ) ਬਿਨਾ ਸੰਕਲਪ ਕੀਏ ਤੇ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਕੰਮ ਤਿਨ ਕੇ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਜ਼ਾਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨਮੈ ਸਦੀਵ ਬਸਾ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਸੁ ਵਿਗੁਚੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਰਖਵਾਰਾ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨਕਾ ਤੂੰ ਰਖਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਜੋ ਰੀਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਵਿਗੁਚੈ) ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਮਨਮੁਖਿ ਭਉਕਿ ਮੁਏ ਬਿਲਲਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਬਿਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਮਨਮੁਖ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੁਏ (ਭਉਕਿ) ਬਜਰਥ ਬਕਬਾਦ ਕਰਤੇ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ਦੁਖ ਮਹਿ ਦੁਖਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਇਸਿਥਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਤਿਨਕੀ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖ ਹੀ ਵਿਖੇ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਈ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜਨਮੁ ਨ ਛੋਡੈ ਜੇ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਧਿਕਾਈ ॥

ਜੀਵ ਜੇ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰੇ ਤਉ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਛੁਟਤਾ ਨਹੀਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਵੇਦ ਪੜਹਿ ਤੈ ਵਾਦ ਵਖਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਇਕ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਝਗੜੋਂ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚੀ ਜਿਸੁ ਬਾਣੀ ਭਜਿ ਛੂਟਹਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਚਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬਾਨੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਜਿ ਕਰਿ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੇ ਦਰਿ ਸਾਚੇ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਚਿਆਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੂੰ ਬਸਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੇਂ ਭੀ ਸਚਿਆਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਦੀ ਸੋਭਾ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਹੋਈ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥

ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਕੋਈ ਹਟਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਾ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥੮॥੭॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ਦੁਤੁਕੀ ॥

ਨਿਗੁਣਿਆ ਨੋ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਇ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਾਇਕਰ ਹਰਿ ਨਿਰਗੁਨੀਓਂ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਊਤਮ ਹੈ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤੀ ਉਤਮ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਚਿੱਤ ਕੋ ਲਗਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਗੁਣਹੀਣ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਭਾਈ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਲਏ ਰਲਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਮਕੋ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਥੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਉਣ ਕਉਣ ਅਪਰਾਧੀ ਬਖਸਿਅਨੁ ਪਿਆਰੇ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਸੱਚੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਕੌਣ ਕੌਣ ਅਪਰਾਧੀ ਬਖਸੇ ਗਏ ਹੈਨ ਭਾਵ ਸੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਪਾਪੀ ਹਰੀ ਨੇ ਬਖਸੇ ਹੈਂ॥

ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਅਨੁ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਬੇੜੈ ਚਾੜਿ ॥੨॥

ਤਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬੇੜੇ ਪਰ ਚੜਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੂਰੈ ਤੇ ਕੰਚਨ ਭਏ ਭਾਈ ਗੁਰੁ ਪਾਰਸੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਮਨੂਰ ਸੇ ਸ੍ਵਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਜੋ ਮਨੂਰ ਵਤ ਕਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਸੁਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਨਾਉ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਭਾਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਛੋਡਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਰੂਪ ਜੋਤ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਲਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਹਉ ਵਾਰਣੈ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਿਨਿ ਦਿਤਾ ਭਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਉ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਹਮਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜ਼ਾ ਲੇ ਕਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸਹਜੁ ਨ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਪੂਛਹੁ ਗਿਆਨੀਆ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਸਹਜੁ) ਗਜ਼ਾਨ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਹੇ ਭਾਈ ਗਜ਼ਾਨੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਜਾਏ ਕਰ ਪੂਛ ਲੇਵੋ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਕਰਿ ਭਾਈ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਦੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ॥੫॥

ਗੁਰਮਤੀ ਭਉ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਭਉ ਕਰਣੀ ਸਚੁ ਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਜ਼ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਜ਼ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਕਰਣੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਵਹੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਏ ਤੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪਣਾ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੈ ਹਉ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਨਮੁ ਸਵਾਰੀ ਆਪਣਾ ਭਾਈ ਕੁਲੁ ਭੀ ਲਈ ਬਖਸਾਇ ॥੭॥

ਮੈਂ ਆਪਨਾ ਜਨਮੁ ਭੀ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋਂਗਾ ਅਰ ਕੁਲ ਭੀ ਬਖਸਾਇ ਲੇਵੋਂਗਾ॥੭॥

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਭਾਈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੋਇ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਰੂਪ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਸਚਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਭਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੩੯

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹਿ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦੇ ਜਾਪਦਾ ਭਾਈ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ (ਸਬਦੇ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਜਾਪਦਾ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭਾਈ ਅਨਦਿਨੁ ਰਤੀਆ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਤੀ ਹੂਈ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀ ਤੂ ਆਪੇ ਰੰਗੁ ਚੜਾਇ ॥

ਗਾਵਹੁ ਗਾਵਹੁ ਰੰਗਿ ਰਾਤਿਹੋ ਭਾਈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਾ ਤੂੰ (ਆਪੇ) ਰੰਗ ਚੜਾਇ ਲੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਰਾਤੇ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਭਾਈ ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਛੋਡ ਅਰ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਨੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਹਜੁ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਲਗਈ ਭਾਈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ (ਸਹਜੁ) ਸੁਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਔਰ ਹਰੀ ਆਪਿ ਆਇਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਈ ਭਾਈ ਸਾ ਕੁਲਖਣੀ ਕੁਨਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਲਖਣੋ ਵਾਲੀ ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਭਾਈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰ ਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੀ ਹੈ॥੩॥

ਸੇ ਗਾਵਹਿ ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਹੈ ਭਾਈ ਭਾਇ ਸਚੈ ਬੈਰਾਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਭਾਈ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰ ਲਿਵ ਲਾਗੁ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਭਉ ਪੂਜ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਭਨਾ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਦਾ ਭਾਈ ਸੋ ਸੇਵਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਜੋ ਸਭ ਕੌ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸੇਵਨ ਕਰੋ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਭਾਈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਡੀ ਹੈ ਦਾਤਿ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਬਡੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਬਿਸਾਰੀਏ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਸਾਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ॥੫॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮੈਲੀ ਡੁੰਮਣੀ ਭਾਈ ਦਰਗਹ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਮੈਲੀ ਅਰ (ਡੁੰਮਣੀ) ਦੁਚਿਤ ਵਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਇਕ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤ ਗੁਣ ਰਵੈ ਭਾਈ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚਿ ਸਮਾਉ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਅਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇ॥੬॥

ਏਤੁ ਜਨਮਿ ਹਰਿ ਨ ਚੇਤਿਓ ਭਾਈ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸੀ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਵਹੁ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਕਿਆ ਮੁਹ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਕਿੜੀ ਪਵੰਦੀ ਮੁਹਾਇਓਨੁ ਭਾਈ ਬਿਖਿਆ ਨੋ ਲੋਭਾਇ ॥੭॥

ਗੁਰ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੁਕਾਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਨੇ ਆਪਨੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਮੁਹਾਇਓਨੁ) ਲੁਟਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹਿ ਸੁਖਿ ਵਸਹਿ ਭਾਈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਰਸਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਅਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਭਾਈ ਅਪਰੰਪਰ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਅਪਰੰਪਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਕਰ॥੮॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਜਿਨਹਿ ਉਪਾਇਆ ਭਾਈ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕਉ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਵਾ ਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਣ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਭਾਈ ਦੇ ਕਰਿ ਅਪਣੀ ਵਥੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਣੀ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਦੇਕਰ ਜੀਵ ਕਾ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਿਨਿ ਕਹੀਐ ਕਿਉ ਦੇਖੀਐ ਭਾਈ ਕਰਤਾ ਏਕੁ ਅਕਥੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕਹੋ ਜੋ ਕਰਤਾ ਅਦੁਤੀ ਕਥਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਕਿਨਿ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦੇਖੀਏ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਸਲਾਹੀਐ ਭਾਈ ਜਿਸ ਤੇ ਜਾਪੈ ਤਥੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਸੇ ਵਹੁ (ਤਥੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਨਾ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਜਨ ਅਪਨੇ ਦੂਖ ਦਰਦ ਕਾ ਹੰਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਘਰਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਭਾਈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭੀ ਕੁਛ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਭਾਈ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਵਹੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਔਰ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਭਾਈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਸਰਬ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸਭ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟੀਐ ਭਾਈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਜੋ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਚੇ ਚਰਣ ਸਰੇਵੀਅਹਿ ਭਾਈ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਹੋਵੈ ਨਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਭਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਨੁ ਮਾਂਜੀਐ ਭਾਈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਕੋ (ਮਾਂਜੀਐ) ਸੁਧ ਕਰੀਏ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਟੈ ਅੰਧੇਰਾ ਅਗਿਆਨਤਾ ਭਾਈ ਕਮਲ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਏ ਔਰ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਭਾਈ ਸਭਿ ਫਲ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਸੁਖ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਧਰਮਾਦਿ ਸਭੀ ਫਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੪੦

ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਛੋਡੀਐ ਭਾਈ ਹੋਈਐ ਸਭ ਕੀ ਧੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਏਹ ਸੁਭਾਵ ਛੋਡ ਦੇਈਏ ਸਭ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰ ਹੋਵੀਏ। ਭਾਵ ਸੇ ਅਤਿ ਨਿੰਮਰ ਹੋਈਏ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਭਾਈ ਪੇਖੈ ਸੁਣੈ ਹਜੂਰਿ ॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਔਰ ਨਿਕਟ ਸਭ ਕੀ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਣਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਵਿਸਰੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਭਾਈ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਮਰੀਐ ਝੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸ ਦਿਨ ਬਿਸਰ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਦਿਨ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਮਰਥੋ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅਰ ਕਰਾਵਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਪੀਛੇ ਗਿਆਨਾਦਿਕ ਸਭ ਗੁਣ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਬਿਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਅਰ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਪਰੇਮ ਕਰ ਜਨਮੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਮੇਲਿ ਲਏ ਭਾਈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਤੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸੀਐ ਭਾਈ ਰਿਦੈ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਪਰਤਾਪੁ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ਮਉਲਿਆ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸੁ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਧਰਤੀ ਪੁਨ: ਅਕਾਸ ਮੈ ਮਉਲਿਓ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਇਕਰ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸੰਤੋਖਿਆ ਭਾਈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗਾ ਭਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਬਖਸ਼ਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੈ ਸਦਾ ਭਾਈ ਸਾਚਾ ਸਾਦੁ ਸੁਆਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਬਾ ਸਦੀਵ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਚਾ (ਸਾਦੁ) ਅਨੰਦ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਤਿਸ ਕਾ ਤਿਨ ਕੋ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਨੀ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਿਆ ਭਾਈ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਇਆ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਕਰਨੀ) ਕਾਨੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਚਲ ਅਸਥਾਨ ਤਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪਰਤੀਤਿ ਨ ਆਵਈ ਭਾਈ ਸੋ ਜੀਅੜਾ ਜਲਿ ਜਾਉ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਵਹੁ ਜੀਅੜਾ ਜਲ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਣਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੬॥

ਬਹੁ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬੈ ਭਾਈ ਹਉ ਤਿਸ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਬਹਤੇ ਹੀ ਗੁਣ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਓਹੁ ਨਿਰਗੁਣੀਆਰੇ ਪਾਲਦਾ ਭਾਈ ਦੇਇ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਗੁਣਹੀਨੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਭਾਈ ਗੂੜਾ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਸਭ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹੇ) ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਗੂੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ਭੇਟੀਐ ਭਾਈ ਪੂਰਾ ਤਿਸੁ ਕਰਮਾਉ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਮ ਅਰਥਾਤ ਭਾਗ ਪੂਰਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵੀਐ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰਬ ਸਕਤੀਯੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੀਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਭਾਈ ਪੇਖਉ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਪੁਨ: ਗ੍ਰਾਸ ਲੇਤੇ ਹੂਏ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ਭਾਈ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਗੀਆ ਭਾਈ ਸੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮਰਦੇ ਝੂਰਿ ॥੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਤੇ ਪੁਰਸ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਝੂਰ ਝੂਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਅੰਚਲਿ ਲਾਇ ਤਰਾਇਆ ਭਾਈ ਭਉਜਲੁ ਦੁਖੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਰੂਪ ਪੱਲੇ ਮੈਂ ਲਾਇਕਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ਭਾਈ ਕੀਤੋਨੁ ਅੰਗੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਅਪਾਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਅੰਗੁ) ਪੱਖ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਭੋਜਨੁ ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਭੋਜਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਭਾਈ ਜਿ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟਣਹਾਰੁ ॥੯॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੯॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਦੁਖ ਸਾਗਰੋ ਪਿਆਰੇ ਤਹ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਗਰਭ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਤੈਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆ ਥਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕਰ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਥੀ॥

ਬਾਹਰਿ ਕਾਢਿ ਬਿਖੁ ਪਸਰੀਆ ਪਿਆਰੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਸਾ ਤਬ ਜੀਵ ਕੋ ਬਿਖੈ ਰੂਪ ਬਿਖ ਬਿਆਪਤੀ ਭਈ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਬਧਾਇ ਦੀਆ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕੀਤੋ ਕਰਮੁ ਆਪਿ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਤੈਨੇ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਹਿਤ ਦੇਖਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੈਨੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਆਰਾਧੇ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਆਰਾਧੇ) ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਿਸ ਨੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਹੈ ਪਿਆਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਨਹਾਰੁ ਪਿਆਰੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਏਕ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਦ ਅਰ ਅੰਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔ ਤਨ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਨ ਹਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਆ ਪਿਆਰੇ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਿਸਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਬਿਸਰਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਭੇਟੈ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਸੇ ਲਾਗੇ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੪੧

ਤਿਨਾ ਪਿਛੈ ਛੁਟੀਐ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਸਾਚੀ ਸਰਣਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਛੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਛੂਟਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਠਾ ਕਰਿ ਕੈ ਖਾਇਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨਿ ਤਨਿ ਕੀਤਾ ਰੋਗੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਵਿਖਯ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਖਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਾ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਰੋਗ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ॥

ਕਉੜਾ ਹੋਇ ਪਤਿਸਟਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਸੋਗੁ ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਕੌੜਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ (ਪਤਿਸਟਿਆ) ਉਲਟ ਪਿਆ ਔਰ ਤਿਸਤੇ ਸੋਕ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਪਯਾ। ਭਾਵ ਜੋ ਵਿਖੇ ਭੋਗ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਭਾਸਤੇ ਥੇ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਭੋਗ ਭੁੰਚਾਇ ਭੁਲਾਇਅਨੁ ਪਿਆਰੇ ਉਤਰੈ ਨਹੀ ਵਿਜੋਗੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਭੁਗਾਇ ਕਰ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੁਲਾਇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਉਧਾਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨ ਧੁਰੇ ਪਇਆ ਸੰਜੋਗੁ ॥੩॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਆਪਨੇ ਉਧਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਆਪਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ (ਸੰਜੋਗੁ) ਕਰਮ ਪੜਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਲਾਲਚਿ ਅਟਿਆ ਪਿਆਰੇ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਹਿ ਮੂਲਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲਾਲਚ ਨੇ (ਅਟਿਆ) ਦਬਾਇ ਛੋਡਿਆ ਹੈ। ਤੂੰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਚਿਤ (ਮੂਲਿ) ਹੇ ਅਧਿਸ਼ਟਾਨ ਰੂਪ ਵਾ ਕਦਾਚਿਤ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਤੂ ਵਿਸਰਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਸੇ ਤਨ ਹੋਏ ਧੂੜਿ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧੂੜੀ ਵਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਬਿਲਲਾਟ ਕਰਹਿ ਬਹੁਤੇਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਸੂਲੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਹੁ ਬਹੁਤਾ ਹੀ (ਬਿਲਲਾਟ) ਬਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕਾ (ਸੂਲੁ) ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਸਵਾਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨ ਕਾ ਰਹਿਆ ਮੂਲੁ ॥੪॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮੂਲ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁਆਸ ਸਫਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਜਈ ਪਿਆਰੇ ਜੇ ਕਾ ਪਾਰਿ ਵਸਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ (ਜੇ ਕਾ ਪਾਰਿ ਵਸਾਇ) ਜਿਤਨਾ ਬਲ ਚਲਤਾ ਹੈ ਤਿਤਨੇ ਪ੍ਰਯੰਤ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਵਿਸਰੈ ਪਿਆਰੇ ਸੁੋ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਤੂੰ ਭੂਲ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮੂਹ ਕਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਪਜਸ ਸਹਿਤ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਢੋਈ ਨਹ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਖੇ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ (ਢੋਈ) ਭਾਵ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਔਰ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਭੀ ਉਸਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਸਵਾਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨਾ ਪੂਰੀ ਪਾਇ ॥੫॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰ ਆਪ ਨੇ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪੂਰੀ ਪੜੀ ਹੈ॥੫॥

ਸੰਜਮ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਪਿਆਰੇ ਇਕ ਨ ਚਲੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਹਜਾਰੋਂ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕ ਭੀ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ॥

ਜੋ ਬੇਮੁਖ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨ ਕੁਲਿ ਲਾਗੈ ਗਾਲਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਗੋਬਿੰਦ, ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੁਲ ਕੋ (ਗਾਲਿ) ਕਲੰਕ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਹੋਦੀ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਤੀਆ ਪਿਆਰੇ ਕੂੜੁ ਨ ਚਲੀ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸ਼ੈਣੀ ਬਿਰਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਵਸਤੂ ਹੈ ਤੀਨ ਕਾਲ ਹੋਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਔਰ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨਾ ਮਿਲਾਇਓਨੁ ਪਿਆਰੇ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੬॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਮਾਲਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਸੰਤੋਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨਾਦਿਕ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਣ ਰਵੈ ਪਿਆਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੂਰ ਭਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਅਰ (ਕੀਰਤਨੁ) ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੇ ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਭਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖ ਸਾਗਰੁ ਤਿਨ ਲੰਘਿਆ ਪਿਆਰੇ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਭੀ ਦੁਖ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਲੰਘਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਬੋਕਤ ਜਗਿਆਸੂ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੰਦੁਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੇਈ ਸਦਾ ਖਰੇ ॥੭॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਦੀਵ (ਖਰੇ) ਸੁਧ ਹੈਂ॥੭॥

ਸੰਮ੍ਰਥ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲ ਦੇਉ ਪਿਆਰੇ ਭਗਤਾ ਤਿਸ ਕਾ ਤਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਹੇ ਦਇਆਲ ਪਜਾਰੇ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਭਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਸੁਧ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਆਪਕਾ ਬਲ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਢਹਿ ਪਏ ਪਿਆਰੇ ਜਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂ ਜੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਣ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹਮ ਗਿਰ ਕਰ ਤਿਸ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਮਸਤਕਿ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੱਚਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਲੇਖ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਆਪਨੇ ਸਵਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ਪਿਆਰੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੮॥੨॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ (ਸਦ) ਸੌ ਵਾਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਵਾ ਪਜਾਰੇ ਪਦ ਕੋ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਲਗਾ ਲੇਨਾ ਜਬ ਹੇ ਭਾਈ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਗਰਭ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਤਹਾਂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤ੍ਰਹ ਸਾਰੀ ਅਸਟਪਦੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਾਫ ਲਗ ਜਾਵੇਗੀ॥੮॥੩॥

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਤਮ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਰਮਾਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਠੁ ਪੜਿਓ ਅਰੁ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਨਿਵਲਿ ਭੁਅੰਗਮ ਸਾਧੇ ॥

ਅਸਮਦਾਦ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪਾਠ ਪੜਾ ਭਾਵ ਨਿਤਨੇਮ ਅਰ ਬੇਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ॥ ਪੁਨ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਕੀਆ ਅਰ ਭੁਅੰਗਮ ਨਾੜੀ ਕੋ ਭੀ ਸਿਧਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਨੀ ਪੀਕਰ ਫਿਰ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਲਟਾ ਨਿਕਾਸਣਾ ਇਹੁ ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਹੈ ਅਰ ਭੁਯੰਗਮ ਨਾੜੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਪੀਠ ਕੀ ਸੰਗਲੀ ਕੇ ਸਾਥ ਊਪਰ ਕੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋਗੀ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੌ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਛੁਟਕਿਓ ਅਧਿਕ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਾਧੇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਪੰਚ ਜਨੋਂ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਛੂਟਾ ਹੈ ਔਰ ਅਧਿਕ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਜੀਵ (ਬਾਧੇ) ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਨ ਬਿਧੋਂ ਕਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੇ ਕਹੈ ਔਰ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕੀਏ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਿਆਰੇ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਿਲਣੁ ਨ ਜਾਈ ਮੈ ਕੀਏ ਕਰਮ ਅਨੇਕਾ ॥

ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਸੁਆਮੀ ਕੈ ਦੁਆਰੈ ਦੀਜੈ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁਆ ਹੈ ਅਬ ਹਾਰ ਕਰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਬੇਕ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਦੀਜੈ॥

ਮੋਨਿ ਭਇਓ ਕਰਪਾਤੀ ਰਹਿਓ ਨਗਨ ਫਿਰਿਓ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥

ਮੋਨੀ ਹੋਇ ਰਹਾ (ਕਰਪਾਤੀ) ਹਾਥ ਹੀ ਪਾਤ੍ਰ ਬਨਾਇ ਲੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਹਾਥ ਮੈਂ ਤੂੰਬਾ ਆਦਿਕ ਭੀ ਨ ਰਖਾ ਔਰ ਨਗਨ ਹੋ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਰਹਾ॥

ਤਟ ਤੀਰਥ ਸਭ ਧਰਤੀ ਭ੍ਰਮਿਓ ਦੁਬਿਧਾ ਛੁਟਕੈ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਸਭੀ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੋਂ ਪਰ ਭ੍ਰਮਣਾ ਕੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥ ਭੀ ਪਰਸੇ ਪਰੰਤੂ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾ ਚਿੰਤਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਪੌੜੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਾਉ ਕੀ ਤੁਕੋਂ ਕੀ ਜੋਜਨਾ ਕਰਤੇ ਜਾਣਾ ਜਥਾ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਹਾਰ ਕਰ ਆਪਕੇ ਦੁਆਰੇ ਭਾਵ ਸਾਧਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਬੇਕ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਦੇਹੋ ਵਾ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਬੇਕ ਦੇਹੋ ਐਸੇ ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਜਾਨਾ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੪੨

ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥ ਜਾਇ ਬਸਿਓ ਸਿਰਿ ਕਰਵਤ ਧਰਾਏ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਬਾਸਨਾ ਧਾਰ ਕਰ ਤੀਰਥ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਔਰ ਸੀਸ ਪਰ ਕਰਵਤ੍ਰ ਧਰਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਕਾਸੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕਲਵਤ੍ਰ ਲੇ ਲੀਆ॥

ਮਨ ਕੀ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੇ ਲਖ ਜਤਨ ਕਰਾਏ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਮਨ ਕੀ ਮਲੀਨਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਚਾਹੇ ਐਸੇ ਐਸੇ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਜਤਨੋਂ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਆਵੈ॥੩॥

ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਦਾਨੁ ਦਾਤਾਰਾ ॥

(ਕਨਿਕ) ਸੂਰਨ ਅਰ (ਕਾਮਿਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਨ: (ਹੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜੇ (ਗੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਸਤੀ ਔਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ (ਦਾਤਾਰਾ) ਦਾਤਾ ਹੋ ਕਰ ਦਾਨ ਕੀਆ॥

ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਮਿ ਬਹੁ ਅਰਪੇ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਦੁਆਰਾ ॥੪॥

ਪ੍ਰਾਣੀ (ਅੰਨ) ਅਨਾਜ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪੁਨ: ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਰਪਣ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਤਾ॥੪॥

ਪੂਜਾ ਅਰਚਾ ਬੰਦਨ ਡੰਡਉਤ ਖਟੁ ਕਰਮਾ ਰਤੁ ਰਹਤਾ ॥

(ਅਰਚਾ) ਮੂਰਤੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਪੁਨ: ਅੰਨ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਔਰ (ਬੰਦਨ ਡੰਡਉਤ) ਮੂਰਤੀ ਆਗੇ ਮੂਧੇ ਪੜ ਕਰ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਨੀ ਅਰ ਇਸਨਾਨ ੧ ਸੰਧ੍ਯਾ ੨ ਜਪ ੩ ਹੋਮ ੪ ਅਥਿਤ ਪੂਜਾ ੫ ਦੇਵ ਅਰਚਨਾ ੬ ਇਨ ਛੈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਥ ਕਰਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬੰਧਨ ਮਹਿ ਪਰਿਆ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਇਹ ਜੁਗਤਾ ॥੫॥

ਅਹੰ ਕਰਤਾ ਅਹੰਭੋਗਤਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਨ ਜੁਗਤੋਂ ਕਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਤਾ॥੫॥

ਜੋਗ ਸਿਧ ਆਸਣ ਚਉਰਾਸੀਹ ਏ ਭੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥

ਜੋਗ ਸਿਧੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਆਸਣ ਹੈਂ ਯਿਹ ਭੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਰਤਾ ਰਹਾ॥

ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜਨਮੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਗਹਿਆ ॥੬॥

ਤਿਨ ਜੋਗ ਸਿਧੀਓਂ ਕਰ ਬਡੀ ਅਵਸਥਾ ਹੂਈ ਤੌ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੬॥

ਰਾਜ ਲੀਲਾ ਰਾਜਨ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰਿਆ ਹੁਕਮੁ ਅਫਾਰਾ ॥

(ਰਾਜ ਲੀਲਾ) ਸਕਾਰਾਦਿ ਰਾਜੋਂ ਕੀ ਖੇਲ ਪੁਨ: ਰਾਜ ਰਚਨਾ ਅਰਥਾਤ ਬਾਗ ਆਦਿ ਲਵਾਏ ਔਰ (ਅਫਾਰਾ) ਅਮੋੜ ਹੁਕਮੁ ਕੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁੰਤਤ੍ਰ ਰਾਜ ਕੀਆ॥

ਸੇਜ ਸੋਹਨੀ ਚੰਦਨੁ ਚੋਆ ਨਰਕ ਘੋਰ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ॥੭॥

ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਸੇਜਾ ਪਰ ਚੰਦਨ ਕਾ (ਚੋਆ) ਅਤਰ ਛਿੜਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਰਬ ਸਮਗ੍ਰੀ (ਘੋਰ) ਭਯਾਨਕ ਨਰਕ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਿਸੰਗ ਔ ਹਰੀ ਕੀਰਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਯਹ ਸਭੀ ਪਦਾਰਥ ਨਰਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਨ ਕੈ ਕਰਮਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਆਪਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਕਰਮੁ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪੁਰਬ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਨਾ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਰਮ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਭਾਗ ਕਾ ਲਹਣਾ ਥਾ॥੮॥

ਤੇਰੋ ਸੇਵਕੁ ਇਹ ਰੰਗਿ ਮਾਤਾ ॥
ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਇਸ ਪਰੇਮ ਮੈਂ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਇਹੁ ਮਨ ਹੇ ਹਰਿ ਸਭਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਔਰ ਜਸ ਗਾਵਣੇ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂਆ॥੧॥੩॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਵਾਰ ਮਹਲੇ ੪ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਰ ਨਾਮ ਜਸ ਕਾ ਹੈ ਪੌੜੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਵਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਲੋਕ ਮਿਲਵੇਂ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਕਿਸੀ ਗੁਣੀ ਨੇ ਸੋਰਠ ਰਾਗਣੀ ਮੈਂ ਖਿਆਲ ਟਪੇ ਗਾਏ ਲੋਕ ਗਾਯਕ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸੋਰਠਿ ਸਦਾ ਸੁਹਾਵਣੀ ਜੇ ਸਚਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਰਠਿ ਬੁਧੀ ਵਾ ਰਾਗਨੀ ਗਾਈ ਤੇਰੀ ਸੋਭਨੀਕ ਤੌਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੱਚ ਵਿਸ੍ਵ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਾਗ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵੀਏ॥

ਦੰਦੀ ਮੈਲੁ ਨ ਕਤੁ ਮਨਿ ਜੀਭੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਬਾਤ ਕਾਟਣ ਰੂਪ ਵਾ ਦਾਂਤੋਂ ਸੇ ਮਾਸ ਕਾਟ ਖਾਨ ਰੂਪ ਕਤਰਾ (ਮਨਿ) ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿੱਤੇ ਆਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਥੋੜੀ ਭੀ ਔਰ ਜਿਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ ਭੈ ਵਸੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਨਿਸੰਗ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪੇਈਐ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਹੋਤੀ (ਸਸੁਰੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਭਯ ਸੰਜੁਗਤ ਬਸੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਨ੍ਰਿਸੰਕ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪਰਹਰਿ ਕਪੜੁ ਜੇ ਪਿਰ ਮਿਲੈ ਖੁਸੀ ਰਾਵੈ ਪਿਰੁ ਸੰਗਿ ॥

ਜੇਕਰ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਕਪੜੁ) ਕਪਟ ਕੋ ਵਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ (ਪਰਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌਂ ਵਹੁ ਪਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੀਗਾਰੀ ਨਾਉ ਮਨਿ ਕਦੇ ਨ ਮੈਲੁ ਪਤੰਗੁ ॥

ਵਹੁ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸੀਂਗਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਰਮਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਤਿਸ ਕੋ ਕਦੀ ਭੀ (ਪਤੰਗੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਵਾ ਵਹੁ (ਪਤੰਗੁ) ਸੂਰਜ ਸਮ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਦੇਵਰ ਜੇਠ ਮੁਏ ਦੁਖਿ ਸਸੂ ਕਾ ਡਰੁ ਕਿਸੁ ॥

(ਦੇਵਰ ਜੇਠ) ਲਭ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰ ਦੁਖ ਪਾਇਕਰ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਸਾਸ ਕਾ ਡਰ ਕਿਸਕੋ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥

ਜੇ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਰਮ ਮਣੀ ਸਭੁ ਸਚੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ (ਪਿਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌਂ ਭਾਵੈ ਔ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਮਣੀ) ਰਤੀ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਸਚ ਰੂਪ ਹੀ ਨਜਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਚੌਥੀ ਪਾਤਸ਼ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਕੀ ਪੁਸ੍ਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸੋਰਠਿ ਤਾਮਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਜਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਢੰਢੋਲੇ ॥

ਸੋਰਠ ਰਾਗਣੀ ਗਾਈ ਹੁਈ ਵਾ ਸੋਰਠ ਬੁਧੀ ਤੋ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ (ਢੰਢੋਲੇ) ਖੋਜਣਾ ਕਰੇ॥

ਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਵੈ ਆਪਣਾ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ॥

(ਪੁਰਖੁ) ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ (ਮਨਾਵੈ) ਪੂਜਨ ਕਰੇ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮਿ ਕਸਾਈ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਹਰਿ ਰਤੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚੋਲੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੈਂਚ ਆਈ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਚੋਲੇ) ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੈਸਾ ਪੁਰਖੁ ਨ ਲਭਈ ਸਭੁ ਦੇਖਿਆ ਜਗਤੁ ਮੈ ਟੋਲੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਭੀ ਸੰਸਾਰ (ਟੋਲੇ) ਢੂੰਢ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਮਨੁ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਡੋਲੇ ॥

ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਔਰ ਕਿਸੀ ਤਰਫ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੋਲ ਗੋਲੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਵਾ ਹਰਿ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕਾ ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਦਾਸ ਹੈ॥੨॥ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਮਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਸਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਤੂੰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਤੁਮਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਖੇਲ ਕੋ ਰਚਾਇ ਕਰ ਬਹੁੜੋ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਸਵਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਾਤਾ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਆਪਿ ਭੋਗਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੋ ਦਾਨ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਆ) ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਭੋਗਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਸਬਦੁ ਵਰਤੈ ਉਪਾਵਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਉਤਪਤ ਕਰਣੇਹਾਰੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀ ਗੁਰ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ॥੧॥

ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦੀਵ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੪੩

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਜਲਤੇ ਜਲਿ ਮੁਏ ਭ੍ਰਮਿ ਆਏ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਜਲ ਕਰ ਮਰੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਅਨੇਕ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਆਇ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਆਪਣੈ ਪੰਨੈ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਪੰਨੈ) ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਜਲਤਾ ਨਦਰ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਸੀਤਲ ਭਏ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਕਮਾਇ ॥੧॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਔਰ ਭੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਫਲਿਓ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਧੰਨੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਫਲ ਮੂਰਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਧਾਰਨਾ ਭੀ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੀਵਦਿਆ ਮੁਇਆ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ (ਜੀਵਦਿਆ) ਜਗਜਾਸਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਔਰ (ਮੁਇਆ) ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਸਮੇਂ ਬਿਖੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਚਤਰ ਹੈਂ॥

ਕੁਲੁ ਉਧਾਰੇ ਆਪਣਾ ਸੋ ਜਨੁ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਏ ਜੀਵਦੇ ਪਰਵਾਣੁ ਹਹਿ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਿ ਮਰਾਹਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਗ ਤੋ ਜੀਵਤੇ ਅਰ ਮੂਏ ਭੀ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਏ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਜਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੂਏ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੇਵਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਹੇ ਮਾਯਾ ਰਹਿਤ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋਂ ਅਰ ਹੇ ਹਰੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੋਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧੂ ਲਗਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਤ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੋਂ॥

ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕਾਰ ਮੈ ਮੂਰਖ ਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਾਰ ਵਡੀ ਹੈ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਹਉ ਗੋਲਾ ਲਾਲਾ ਤੁਧੁ ਮੈ ਹੁਕਮੁ ਫੁਰਮਾਈਐ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਭਾਵਤਾ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਈਏ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਸੋ ਮੈਂ ਮਾਨੋਂ॥

ਹਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਾ ਜਿ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਈਐ ॥੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਾਰ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕਮਾਵੋਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਜਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥

ਜੋ (ਕਰਤੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਆਦਿ ਸੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਅਨੁ ਵਿਸਰਿਆ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਸਰ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਮਤੁ ਜਾਣਹੁ ਜਗੁ ਜੀਵਦਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੁਇਆਸੁ ॥

ਇਹ ਮਤ ਜਾਣੋਂ ਕਿ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੂਆ ਹੂਆ ਜਾਣ ਲੇਵੋ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੇ ਬਹਣਿ ਨ ਮਿਲਨੀ ਪਾਸਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਸੇ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਣੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਂਗੇ॥

ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਬਹੁ ਅਤਿ ਘਣਾ ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਨ ਸਾਥਿ ਕੋਈ ਜਾਸਿ ॥

ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਤਯੰਤਿ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲੋਕਾ ਵਿਚਿ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਹੋਆ ਅੰਦਰਿ ਉਭੇ ਸਾਸ ॥

ਇਨ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਤਿਸ ਕਾ (ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ) ਅਪਜਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ (ਉਭੇ) ਉਚੇ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋਕ ਸੰਜੁਗਤ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਨੋ ਕੋ ਨ ਵਿਸਹੀ ਚੁਕਿ ਗਇਆ ਵੇਸਾਸੁ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਿਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕਾ ਕੋਈ ਪਤੀਆਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਇਤਬਾਰ ਉਠ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਭਲਾ ਲੋਕ ਕੋਈ ਵਿਸਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਾ ਨੋ ਸੁਖੁ ਅਗਲਾ ਜਿਨਾ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੇ ਸੈਣ ਸੇ ਸਜਣਾ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਹਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਵਹੀ (ਸੈਣ) ਸਾਥੀ ਹੈਂ ਅਰ ਸਜਣੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੁਏ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਅਨਦਿਨੁ ਕਰਹਿ ਸੇ ਸਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵ੍ਹ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗੇ ਸਜਣ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਕਰਹਿ ਵੇਕਾਰ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ (ਵੇਕਾਰ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵ੍ਹ ਸਜਨ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਸੁਆਰਥੀ ਕਾਰਜੁ ਨ ਸਕਹਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਵ੍ਹ ਆਪ ਸ੍ਵਾਰਥੀ ਹੈਂ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਕੋ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਕਾਮ ਸਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਟਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਆਪਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਖੇਲ ਮੈਂ ਰਚਾਇਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਆਪਿ ਸਿਰਜਿਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਆਪਨੇ ਰਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਅਧਕ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇਆ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੇ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਘੁਮਾਇਆ ॥੩॥

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਵਿਣੁ ਦੰਤਾ ਜਗੁ ਖਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕੀ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਦਾਂਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਖਾਧੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਜਿਨੀ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਤਿਸਨੇ ਮਨਮੁਖ ਖਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਗੁ ਕਮਲਾ ਫਿਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਬਾਵਰਾ ਹੁਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮੋਖ ਦਾਤਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੪੪

ਧੰਧਾ ਕਰਤਿਆ ਨਿਹਫਲੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਬਸਾਯਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਧੰਧੋਂ ਕੋ ਕਰਤਿਆਂ ਨਿਸਫਲ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਤਿਨਾ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਉਤਮ ਭਾਗ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਰਪੂਰੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖਾ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਘਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦਿ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਕਸਤੂਰੀ ਮਿਰਗੁ ਨ ਜਾਣੈ ਭ੍ਰਮਦਾ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮ੍ਰਿਗ ਕਸਤੂਰੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਜਿ ਬਿਖੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਖੁਆਇਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਨਮੁਖ ਬਿਖਯ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ (ਸੰਗ੍ਰਹੈ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਤੇ ਨੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਸੇ ਆਪ (ਖੁਆਇਆ) ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੇ ਸੋਝੀ ਪਈ ਤਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੋਝੀ ਪੜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇਆ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ॥

ਤਿਨਾ ਕਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਹੀ ਨਾਉ ਊਪਜੈ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਨਾਉ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਜਗਤ ਬਾਵਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਹੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਇਕੋ) ਅਦੁਤੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਕਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪਾਈਐ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ (ਅਗੰਮੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਯ ਹੈ ਕਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੈ ਪਾਈਏ॥

ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਕਹੁ ਜਨ ਕਿਉ ਧਿਆਈਐ ॥

ਤਿਸਕਾ ਨਾ ਤੋ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ (ਰੇਖ) ਚਿੰਨ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਗੋਚਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਹੋ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਕਿਆ ਕਹਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥

ਵਹੁ ਨਿਰੰਕਾਰ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਅਗੰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹ ਕਰ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ? ਉਤ੍ਰ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਆਪਿ ਸੁ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪਣੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵੇਖਾਲਿਆ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪਾਈਐ ॥੪॥

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇਵਲ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਉ ਤਨੁ ਕੋਲੂ ਪੀੜੀਐ ਰਤੁ ਨ ਭੋਰੀ ਡੇਹਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਲੀ ਕੇ ਕੋਲੂ ਮੈਂ ਸਰਹੋ ਪੀੜੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕੇ ਫਲ ਕਰ ਤਿਨਕਾ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਦੁਖੋਂ ਕਰਕੇ ਪੀੜੀਤਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਵੁਹ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਤਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਹ ਅਧ੍ਯਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ।

ਜੀਉ ਵੰਞੈ ਚਉ ਖੰਨੀਐ ਸਚੇ ਸੰਦੜੈ ਨੇਹਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵ (ਚਉਖੰਨੀਐ) ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਵਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲੁ ਨ ਚੁਕਈ ਰਾਤੀ ਅਤੈ ਡੇਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਰਾਤ ਅਰ (ਡੇਹ) ਦਿਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇਂ ਮੇਲਾਪ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਜਣੁ ਮੈਡਾ ਰੰਗੁਲਾ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ਮਨੁ ਲੇਇ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰੰਗਲਾ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮਾਜੀਠੈ ਕਪੜੇ ਰੰਗੇ ਭੀ ਪਾਹੇਹਿ ॥

ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਸਾਥ ਰੰਗਣੇ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਕੋ ਰੰਗਣੇ ਸੇਂ ਪਹਿਲੇ ਪਾਹੁ ਦੇਕਰ ਰੰਗੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਿਸਅਹੁੰ ਸੇ ਲੱਜਾ ਧਾਰਨ ਰੂਪੀ ਪਹਿਲੇ ਪਾਹ ਚੜੇ ਤੋਂ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗੁ ਨ ਉਤਰੈ ਬਿਆ ਨ ਲਗੈ ਕੇਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵੁਹ ਰੰਗ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਕੇਹ) ਕੋਈ (ਬਿਆ) ਦੂਸਰਾ ਰੰਗੁ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਆਪਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਬੁਲਾਇਦਾ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਆਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਵਾਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਸਵਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧੰਧਿਓ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਭਗਤੀ ਲਾਇ ਇਕਿ ਆਪਿ ਖੁਆਇਦਾ ॥

ਇਕਨਾ ਕੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਇਕਨਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ (ਖੁਆਇਦਾ) ਭੁਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇ ਇਕਿ ਉਝੜਿ ਪਾਇਦਾ ॥

ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਏਕ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਉਦਿਆਨ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈ ਜਨ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੇ ਕੋ ਕਰੇ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਹਿਤ ਫਲ ਕੇ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਰੇ॥

ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਵਣਾ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੀਚ ਸੇ ਹੌਮੈਂ ਰੂਪੀ ਮਲ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜੈ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਵਹੁ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜਕੇ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਅਲਭੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੰਨੁ ਅਜਿਤੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਅਜੀਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜਾਇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਸੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਸੁਖ ਸੁਪਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਥਕੇ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ॥

ਇਹ ਪੰਡਤ ਲੋਕ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਫਿਰਤੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਿਧ ਸਮਾਧੀਆਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਸਿ ਨ ਆਵਈ ਥਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਮਨ ਤਿਨ ਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਨੇਕ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭੇਖਧਾਰੀ ਭੇਖ ਕਰਿ ਥਕੇ ਅਠਿਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਇ ॥

ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਅਰ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਇ ਕਰ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੪੫

ਮਨ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਹਉਮੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੋਝੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਔਰ ਹੌਮੈ ਕਰ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਭਉ ਪਇਆ ਵਡਭਾਗਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਸਦੇਵ ਕਾ ਭੈ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਪਇਐ ਮਨੁ ਵਸਿ ਹੋਆ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਪੜਨੇ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੌਮੈ ਜਲਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਵਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰਮਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੋਤ ਜੋਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਬੀਚ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਏਹ ਭੂਪਤਿ ਰਾਣੇ ਰੰਗ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣਾ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਜੋ ਏਹ ਰਾਜੇ ਔ ਰਾਣੇ ਹੈਂ ਰਾਜਿਓਂ ਸੇ ਨੀਚੇ ਏਕ ਰਾਣੇ ਭੀ ਖਤਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਨਕਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਮਾਇਆ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਖਿਨ ਮਹਿ ਲਹਿ ਜਾਵਣਾ ॥

ਇਹ ਮਾਯਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕੁਸੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਹੈ ਇਸਨੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਉਤਰ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲੈ ਸਿਰਿ ਪਾਪ ਲੈ ਜਾਵਣਾ ॥

ਇਹ ਮਾਯਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੂਏ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਭਾਰ ਸਿਰ ਪਰ ਲੇ ਜਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਕਾਲਿ ਤਾਂ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ ॥

ਜਬ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਨੇ ਜੀਵ ਪਕੜ ਚਲਾਇਆ ਤਬ ਅਤੀ ਡਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਭਯਾਨਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਹ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵਣਾ ॥੬॥

ਵਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਸਮਾਂ ਪੁਨਾ: ਹਾਥ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਪੁਨ: ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜੋ ਮੁਹ ਫਿਰੇ ਸੇ ਬਧੇ ਦੁਖ ਸਹਾਹਿ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਖ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਜਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਮਿਲਣੁ ਨ ਪਾਇਨੀ ਜੰਮਹਿ ਤੈ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਵਹੁ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਔਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਹੁ ਮਿਲਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਸਹਸਾ ਰੋਗੁ ਨ ਛੋਡਈ ਦੁਖ ਹੀ ਮਹਿ ਦੁਖ ਪਾਹਿ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਦੁਖ ਬੀਚ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਖਸਿ ਲੇਹਿ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤਿਨਕੌ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ ਲੇਵੈ ਤਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਮੁਹ ਫਿਰੇ ਤਿਨਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਖ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਖੇ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਠਉਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਠਹਿਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਉ ਛੁਟੜਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰੈ ਦੁਹਚਾਰਣਿ ਬਦਨਾਉ ॥

ਜੈਸੇ (ਛੁਟੜਿ) ਪਤੀ ਕੀ ਤਿਆਗੀ ਹੁਈ ਵਿਭਚਾਰਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਖੋਟੇ ਅਚਾਰ ਵਾਲੀ ਕਾ ਨਾਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਖਸੀਅਹਿ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਸੇਵਹਿ ਸਤਿ ਮੁਰਾਰਿ ਸੇ ਭਵਜਲ ਤਰਿ ਗਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤ ਸਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ ਕੌ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਯ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੋ ਬੋਲਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ਤਿਨ ਜਮੁ ਛਡਿ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੌ ਜਮ ਭੀ ਛੋਡ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਜਾਹਿ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਜਪਿ ਲਇਆ ॥

ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਤ ਰੂਪ ਸਿਰੇਪਾਉ ਪਹਿਰੇ ਹੁਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਲੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਤੁਧੁ ਮਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਤੁਝ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਪਿਆਰੇ ਨਿਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਗਇਆ ॥੭॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਛੋਡ ਗਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਥਾਲੈ ਵਿਚਿ ਤੈ ਵਸਤੂ ਪਈਓ ਹਰਿ ਭੋਜਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਬਰਾਤੀਆਂ ਕੀ ਥਾਲੀ ਕੋ ਲੜਕੀਆਂ ਬਾਂਧ ਦੇਤੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਿਸ ਗੀਤ ਵਾ ਸਬਦ ਕਰ ਬਾਂਧਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਹੈ ਵਹੁ ਬਰਾਤੀ ਉਸ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਕੋ ਨਿਕਾਸ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਵਿਤ੍ਰੇ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰਰੀਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਥਾਲੀ ਬੀਚ ਸਤ ਔ ਸੰਤੋਖ ਪੁਨਾ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਇਹੁ ਤੀਨ ਵਸਤੂ ਪਾਈਆਂ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਇਸਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਭੋਜਨ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਇਹੁ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਭੋਜਨੁ ਅਲਭੁ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਲਭੈ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਸੰਤਹੁ ਇਹੁ ਭੋਜਨ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹ ਮੁਦਾਵਣੀ ਕਿਉ ਵਿਚਹੁ ਕਢੀਐ ਸਦਾ ਰਖੀਐ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਏਹ ਵਸਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮੁੰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਬੀਚ ਸੇ ਕਿਉਂ ਨਿਕਾਸੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਸੀਏ ਨਹੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੀਏ। ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਬੁਝਾਰਤ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਏਹ ਮੁਦਾਵਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਈ ਗੁਰਸਿਖਾ ਲਧੀ ਭਾਲਿ ॥

ਇਹ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਰੂਪ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਵਾ ਬੁਝਾਰਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਖੋਜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਸਮਝੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਏ ਸੁ ਬੁਝਸੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਝਾਵੈ ਸੋਈ ਇਸਕੋ ਸਮਝੇਗਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਘਾਲ ਕੋ ਘਾਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਮੇਲੇ ਸੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਵਿਛੋੜੇਨੁ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭੁਲਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਵਿਛੋੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਵਿਛੁੜੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਆ ਪਾਈਐ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਆ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੀ ਕਮਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਹਿ ਸਖੀਆ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿ ਗਾਵਣਹਾਰੀਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੌ ਗਾਵਣੇ ਹਾਰੀਆਂ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਹੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਸਲਾਹਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਆ ਹਰਿ ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਹਉ ਵਾਰੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਮੱਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਮੁਖੀਆ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੀਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਖੀਆਂ ਹਰੀ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਣੇ ਹਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਮਿਲਾਵਣ ਹਾਰੀਆਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ ਮੇਲੋ॥

ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਵਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਗੁਰ ਦੇਖਣਹਾਰੀਆ ॥੮॥

ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਹਾਰੀਓਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਪੰਨਾ ੬੪੬

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭਿ ਭਰਮਦੇ ਨਿਤ ਜਗਿ ਤੋਟਾ ਸੈਸਾਰਿ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ (ਜਗਿ) ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਤ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੋਟਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਹਉਮੈ ਅੰਧੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਬਾਰ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਸਭ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਉਨਕੇ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਣਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਹਜੇ ਜਾਗੈ ਸਹਜੇ ਸੋਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਨਦਿਨੁ ਉਸਤਤਿ ਹੋਵੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮੈ ਸਹਸਾ ਹੋਵੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਚਿੰਤਾ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੰਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਵਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੀ ਜਾਗਹਿ ਸਵਹਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤਿਆ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੨॥

ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਜਾਗਤੇ ਔ ਸੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਜੋ ਹਰਿ ਰਤਿਆ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਇਕੁ ਧਿਆਵਹਿ ਇਕੁ ਇਕੋ ਹਰਿ ਸਤਿਆ ॥

ਸੋ ਏਕੋ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਹਰੀ ਕੀ ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਇਕੋ ਵਰਤੈ ਇਕੁ ਇਕੋ ਉਤਪਤਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਇਕੋ ਇਕ ਹਰੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਏਕ ਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਤਿਨ ਡਰੁ ਸਟਿ ਘਤਿਆ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਮ ਆਦੀ ਭੈ ਸਭ ਗੇਰ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਦੇਵੈ ਆਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ॥੯॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਨ ਆਇਓ ਜਿਤੁ ਕਿਛੁ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥

ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਸੇ ਕੁਛ ਇਹ ਜੀਵ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੋ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਡਿਠਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰੋਖ ਗਿਆਨ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਕਿਆ ਸਲਾਹਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਲਾਹਿਤਾ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਵਹੁ ਅੰਧਾ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਪਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੀਐ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਥਮੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸੈ ਤੌ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਕਾ ਬਾਣੀ ਇਕੁ ਗੁਰੁ ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਏਕ ਹੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਗੁਰੂ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹਟੁ ਸਚੁ ਰਤਨੀ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਈਅਨਿ ਜੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਦੇਵਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੇਵੈ ਤੌ ਵਹੁ ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਗੁਣ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਲਾਭੁ ਸਦਾ ਖਟਿਆ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਖਟਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਲਾਭ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਖੁ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਕਰਮਿ ਪੀਆਵਣਹਾਰੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਵਿਖ ਵਿਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਐਸਾ ਅਨੰਦ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਬਿਰਤੀ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਦੁਆਰੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੂਰਬਲੇ (ਕਰਮਿ) ਭਾਗ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਲਾਹੀਐ ਧੰਨੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹੀਐ ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਵਾਰਣੇ ਹਾਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਭੀ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕੂੜੁ ਵਰਤੈ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰ ਝੂਠ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚ ਭਾਵਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਬੋਲੈ ਸਚੁ ਕੂੜਾ ਜਲਿ ਜਾਵਈ ॥

ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਪਾਸ ਜੇ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲੈ ਤੌ ਵਹੁ ਝੂਠਾ ਸੁਣ ਕੇ ਜਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜਿਆਰੀ ਰਜੈ ਕੂੜਿ ਜਿਉ ਵਿਸਟਾ ਕਾਗੁ ਖਾਵਈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠੀਆਂ ਬਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਝੂਠਾ ਪੁਰਸ਼ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਗ ਵਿਸ਼ਟਾ ਖਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ਕੂੜੁ ਪਾਪੁ ਲਹਿ ਜਾਵਈ ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਝੂਠ ਔ ਪਾਪ ਲਹ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੈਂ ਸੇਖੋਂ ਕੇ ਘਰ ਥੇ ਵਹੁ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਿਖਾਏ ਹੂਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਿਖ ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਆਵੈਂ ਤੌ ਗੁਲੇਲੇ ਮਾਰ ਕਰ ਘੜੇ ਫੋੜ ਦੇਤੇ ਥੇ ਤਬ ਤਿਨਸੇ ਮੁਖ ਜੋ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੇਖਾ ਚਉਚਕਿਆ ਚਉਵਾਇਆ ਏਹੁ ਮਨੁ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣਿ ॥

ਹੇ ਸੇਖਾ (ਚ) ਪੁਨ: (ਉਚਕਿਆ) ਠਗਾ ਤੂ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਚੁਕਿਆ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਲਿਆਉ ਭਾਵ ਸੇ ਖੁਦਾਯ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕਰ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਸਭ ਪਦੋਂ ਕਾ ਅਰਥ ਲਗਾ ਲੇਨਾ॥ ਵਾ ਹੇ (ਸੇਖਾ) ਜਗਯਾਸੂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਤੇ ਸੇਸ ਅਰਥਾਤ ਬਾਕੀ ਰਹਣੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਚਉਵਾਇਆ) ਉਠਾਇਆ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੂਆ (ਚਉ) ਚਾਰੋਂ ਤਰਫੋਂ ਕੋ (ਚਕਿਆ) ਉਠਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਅਬ ਇਸਕੋ ਏਕ ਘਰ ਮੈਂ ਲਿਆਉ ਭਾਵ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕਰੋ॥

ਏਹੜ ਤੇਹੜ ਛਡਿ ਤੂ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥

(ਏਹੜ) ਇਹ ਜੋ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ (ਤੇਹੜ) ਟੇਢਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੀਨ ਗੁਣ ਵਾ ਇਹ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਧਨ ਲੋਕ ਕੀ ਤੀਨ ਇੱਛਾ ਹੈ ਇਨਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣ ਜੋ ਵਹੁ ਕਯਾ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਢਹਿ ਪਉ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਗਿਰ ਪੜ ਵਹੁ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਣਨੇ ਹਾਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਜਲਾਇ ਤੂ ਹੋਇ ਰਹੁ ਮਿਹਮਾਣੁ ॥

ਪੁਨ: ਆਸਾ ਔ ਮਨਸਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਤੂੰ ਅਰ (ਮਹਿਮਾਣੁ) ਪਰਾਹੁਣੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਹੋ ਰਹੁ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮਮਤਾ ਨ ਕਰੁ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਭੀ ਚਲਹਿ ਤਾ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਣੁ ॥

ਪੁਨ: ਜੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਚਲੇਂਗਾ ਤੌ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਆਦਰ ਪਾਵੈਂਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਜਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਨੀ ਤਿਨ ਧਿਗੁ ਪੈਨਣੁ ਧਿਗੁ ਖਾਣੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਤਿਨਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਭੀ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤ ਭੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਗੁਣ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨ ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਚੋਲੀ ਦੇਹ ਸਵਾਰੀ ਕਢਿ ਪੈਧੀ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ॥

ਹਰਿ ਨੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਚੋਲੀ ਰਚੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਸੀਦਾ ਕਢ ਕਰ ਪਹਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪਾਟੁ ਲਗਾ ਅਧਿਕਾਈ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਤਿ ਕਰਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਬਹੁ) ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ (ਬਹੁ) ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕਾ ਤਿਸ ਚੋਲੀ ਕਉ ਰੇਸਮੁ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ (ਭਾਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਬੂਝੈ ਬੂਝਣਹਾਰਾ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕੁ ਕਰਿ ॥

ਕੋਈ ਸਮਝਣਹਾਰਾ ਅੰਤਰ ਬਿਬੇਕ ਕਰਕੇ ਇਸਕੋਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਏਹੁ ਬਿਬੇਕੁ ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਏ ਆਪਿ ਹਰਿ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਏਹੁ ਬਬੇਕ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਹਰਿ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਤ ਸਰੂਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੬੪੭

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਏਕ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਰ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਥਾਇ ਸਾਖੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਬੋਲਦੇ ਸਾਝੀ ਸਗਲ ਜਹਾਨੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਾਖੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਾਖੀ ਸਭ ਜਹਾਨ ਕੀ ਸਾਂਝੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਭਉ ਕਰੇ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜੀਵਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਮੰਨਣ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਮਨ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਨਕ ਸੇ ਕਿਆ ਕਥਹਿ ਗਿਆਨੈ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੈਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਇਓ ਅੰਤਿ ਦੁਖੁ ਪਹੁਤਾ ਆਇ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜਮੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਆਨ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਬਾਹਰਹੁ ਅੰਧਿਆਂ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ਪਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਅੰਧਿਓਂ ਕੋ ਅੰਤਰ ਔ ਬਾਹਰ ਸੇਂ ਸੋਝੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਤਿਨ ਕੀ ਬਰਕਤੀ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਖਾਇ ਜੋ ਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਰਕਤ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਬਹੁਤੁ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਿਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸਾਥ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਰਕਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਧਨੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਬਰਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕਰਕੇ ਉਨਕੇ ਪੱਲੇ ਮੈਂ ਕਛੁ ਧਨੁ ਜੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੜਿ ਥਕੇ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਆਇਓ ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਤ ਵਿਹਾਇ ॥

ਜੋ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖੁ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦਿਨੇਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲਤਿਆਂ ਹੀ ਆਯੂ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕੂਕ ਪੂਕਾਰ ਨ ਚੁਕਈ ਨਾ ਸੰਸਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨਕੀ (ਕੂਕ) ਊਚੀ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦੁਖ ਔਰੋਂ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇਂ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਹੂਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਪੋਂ ਸੇਂ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਹੂਏ ਹੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਠ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਸਜਣ ਮੇਲਿ ਪਿਆਰੇ ਮਿਲਿ ਪੰਥੁ ਦਸਾਈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਸਜਣ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਨ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਤਾਵੋ (ਦਸਾਈ) ਮੈਂ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਦਸੇ ਮਿਤੁ ਤਿਸੁ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਮਿਤ ਕੋ ਮੈਨੂੰ ਬਤਾਵੇ ਤਿਸ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਣ ਸਾਝੀ ਤਿਨ ਸਿਉ ਕਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਕੋ ਧਿਆਵਾਂਗਾ।

ਹਰਿ ਸੇਵੀ ਪਿਆਰਾ ਨਿਤ ਸੇਵਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਤਿਨ ਹਰੀ ਸੇਵੀ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਨਾ ਪਿਆਰਾ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤਿ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵੋਂਗਾ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸੁ ਜਿਨਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੧੨॥

ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹ (ਸੋਝੀ) ਗਿਆਤ ਪਾਈ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਪੰਡਿਤ ਮੈਲੁ ਨ ਚੁਕਈ ਜੇ ਵੇਦ ਪੜੈ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਹੌਮੈਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚਾਰ ਜੁਗ ਪਰਯੰਤ ਬੇਦ ਪੜਤਾ ਰਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਮੂਲੁ ਹੈ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਮਾਇਆ ਹੈ ਔ ਵੇਦ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੈਨੇ ਵੇਦ ਪਾਠ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਭੂਲੇ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਮਾਇਆ ਕੈ ਵਾਪਾਰਿ ॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਪੰਡਿਤ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਪਾਰ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਹੈ ਮੂਰਖ ਭੁਖਿਆ ਮੁਏ ਗਵਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਭੂਖ ਹੈ ਵੁਹ ਮਨ ਕਰ ਮੂਰਖ ਤਨ ਕਰ ਗਵਾਰ ਭੂਖ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਗਈ ਸਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਹਜੇ ਰਜੇ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਸੇਵਿਆ ਦੁਖੁ ਲਗਾ ਬਹੁਤਾ ਆਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੁ ਆਇ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਹੈ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਕੋਈ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਹਠਿ ਸਹਜਿ ਨ ਬੀਜਿਓ ਭੁਖਾ ਕਿ ਅਗੈ ਖਾਇ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੁਖਾ ਹੋਇਗਾ ਤੌ ਕਿਆ ਖਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਦੂਜੈ ਲਗਾ ਜਾਇ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨੇ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜਾਇ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ਜੇ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਤਸੰਗ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਖਰੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥

ਜੋ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲੈ ਸਾ ਹਰਿ ਭਾਵਣੀ ॥

ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਖੈ ਸਾਦੁ ਸਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਣੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਲੇਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਔਰ ਰਸੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਪਿਆਰੇ ਨਿਤ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗੁਣੀ ਸਮਝਾਵਣੀ ॥

ਸੋ ਐਸੇ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਣੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਬੁਲਾਵਣੀ ॥੧੩॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਬੁਲਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਹਸਤੀ ਸਿਰਿ ਜਿਉ ਅੰਕਸੁ ਹੈ ਅਹਰਣਿ ਜਿਉ ਸਿਰੁ ਦੇਇ ॥

ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਅੰਕਸੁ) ਕੁੰਡਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਅਹਰਣ ਹਥੌੜੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਸਿਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਆਗੈ ਰਾਖਿ ਕੈ ਊਭੀ ਸੇਵ ਕਰੇਇ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ ਰਖਿ ਕੇ (ਊਭੀ) ਖੜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰੇ॥

ਪੰਨਾ ੬੪੮

ਇਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਸਭੁ ਰਾਜੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਲੇਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਨਿਵਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਤ ਅਰ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੀਐ ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਆਏ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੁਲ ਉਧਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਅਪਨਾ ਕੁਲੁ ਉਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀਆ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਮੇਲਾਈਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਸੇਵਕ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ਇਕਿ ਗੁਰਿ ਕਾਰੈ ਲਾਈਆ ॥

ਇਕ ਤੌ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੂਰ ਕਹੀਂ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਤਿਨਾ ਭਾਉ ਗੁਰੂ ਦੇਵਾਈਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਚਿੱਤ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀਆ ਪੰਗਤੀਆਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਵਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਾ ਇਕੋ ਪਿਆਰੁ ਗੁਰ ਮਿਤਾ ਪੁਤਾ ਭਾਈਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਔ ਮਿਤਰੋਂ ਔ ਪੁਤਰੋ ਔ ਭਾਈਓਂ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਏਕ ਜੈਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਏਕ ਜੈਸਾ ਜਾਨ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਲਹੁ ਸਭਿ ਗੁਰੁ ਆਖਿ ਗੁਰੂ ਜੀਵਾਈਆ ॥੧੪॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭੀ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਨੀ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁਲੇ ਅਵਰੇ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਅੰਧੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਫਿਰਿ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਪਚਾਹਿ ॥੧॥

ਵੁਹ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਬਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਏਂਗੇ ਪੁਨ: ਵਿਸਟਾ ਬੀਚ ਪਚਾਈਏਂਗੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਜਨ ਸਚੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਚੂਕਾ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ॥੨॥

ਵੁਹ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਮਾਇਆ ਸੰਚੀਐ ਅੰਤੇ ਦੁਖਦਾਈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਧਨ ਰੋਕੜੀ (ਸੰਪੈ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦੀ ਵਿਭੂਤੀ ਕੇ ਜੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਘਰ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਸਵਾਰੀਅਹਿ ਕਿਛੁ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਪੁਨਾਂ ਹੇ ਭਾਈ ਘਰ ਕਚੇ ਔ (ਮੰਦਰ) ਪਕੇ ਮਹਲ ਜੋ ਦੁਹਾਸਮੇਂ ਤਿਹਾਸਮੇਂ ਬਨਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਮਹਲ) ਜਿਸ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਰਹੈਂ ਔਰ ਬਿਨਾ ਬੁਲਾਏ ਊਹਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇ ਨ ਸਕੇ, ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਕੁਛ ਥੋੜੇ ਮਾਤਰ ਭੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਰ ਰੰਗੀ ਤੁਰੇ ਨਿਤ ਪਾਲੀਅਹਿ ਕਿਤੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਈ ॥

(ਹਰਿ ਰੰਗੀ) ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਸਥਜੇ ਸੁਰਖੇ ਆਦੀ ਘੋੜੇ ਜੋ ਨਿਤ ਪਾਲੀਤੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਭੀ ਕਿਤੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਲਾਵਹੁ ਚਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਿਉ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਵੋ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੧੫॥

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਨਾਮ ਪੁਰਸ ਜਪਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਉਤਰੁ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਮੈ ਨਾਉ ਨ ਪਾਈਐ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਿਨਾ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸਰੀਰ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਇਕ ਦਝਹਿ ਇਕ ਦਬੀਅਹਿ ਇਕਨਾ ਕੁਤੇ ਖਾਹਿ ॥

ਇਕਨੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਦਬਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨਾ ਕੋ ਕੂਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਪਾਣੀ ਵਿਚਿ ਉਸਟੀਅਹਿ ਇਕਿ ਭੀ ਫਿਰਿ ਹਸਣਿ ਪਾਹਿ ॥

ਇਕਨਾ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪਾਨੀ ਬੀਚ ਗੇਰੀਤੇ ਹੈਂ (ਭੀ) ਪੁਨਾ ਏਕ ਤਿਨਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਹਸਣਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ (ਹਸਣਿ) ਕੂਏ ਮੈ ਭੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਇਹ ਰਵਾਜ ਇਤਰ ਦੇਸ ਕਾ ਹੈ, ਹਸਣ ਕੂਏ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵ ਨ ਜਾਪਈ ਕਿਥੈ ਜਾਇ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸਮਾਵੈਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਕਜਾ ਦਸਾ ਹੋਇਗੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਖਾਧਾ ਪੈਧਾ ਮਾਇਆ ਸਭੁ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ (ਪੈਧਾ) ਪਹਿਰਨਾ॥ ਪੁਨਾ ਮਾਯਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬੀਚ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਘਰ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਸਰਾਈ ਸਭਿ ਪਵਿਤੁ ਹਹਿ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਅਭਿਆਗਤ ਜਾਇ ਵਰਸਾਤੇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਕਚੇ ਔ ਪਕੇ ਮੰਦਰ ਮਹਲ ਦੁਛੱਤੇ ਤਿਛੱਤੇ ਪੁਨਾ ਸਰਾਈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਅਭਿਆਗਤ ਜਾਇ ਕੇ ਵਰਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਇਹ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਰੇ ਜੀਨ ਖੁਰਗੀਰ ਸਭਿ ਪਵਿਤੁ ਹਹਿ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਸਾਧ ਸੰਤ ਚੜਿ ਜਾਤੇ ॥

ਤਿਨਕੇ (ਤੁਰੇ) ਘੋੜੇ ਔ (ਜੀਨ) ਕਾਠੀਆਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਨੀਚੇ ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਖੁਰਗੀਨ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੱਖ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤ ਚੜਕੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਆਵੇਂ ਸੋਈ ਸਫਲ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਪਵਿਤੁ ਹਹਿ ਜੋ ਬੋਲਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਾਤੇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਾਰਜ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ (ਸਾਤੇ) ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਪਹਿ ਜਾਤੇ ॥੧੯॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਕਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇਨੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵਹੁ ਘੁਥਿਆ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਸਭ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਸਭੁ ਹਿਰਿ ਲਇਆ ਮੁਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਜਪ ਤਕ ਸੰਜਮ ਸਭ ਵਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਹਿਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੧॥

ਵਹੁ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਬਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਐਂਗੇ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਨਰਕਾਂ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲੈਗੀ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੪੯

ਮਃ ੩ ॥

ਸੰਤਾ ਨਾਲਿ ਵੈਰੁ ਕਮਾਵਦੇ ਦੁਸਟਾ ਨਾਲਿ ਮੋਹੁ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੋਹਿ ਪੁਨ: ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਤਿਨਕੋ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਵਾ ਕਿਸੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਹੁ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮਰਕੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਦੇ ਨ ਬੁਝਈ ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਬੀ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਦੁਬਿਧਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈ॥

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਤਿਨਾ ਨਿੰਦਕਾ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਤਿਸ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਨਾ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈਂ ਨਾਂ ਉਰਾਰ ਔਰ ਨਾ ਪਾਰ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨਾ ਇਕਸ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਰਾਧਜਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਜਾ ਹੈ॥

ਸੇਈ ਪੁਰਖ ਹਰਿ ਸੇਵਦੇ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਹੀ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਦੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤ ਗਾਵਦੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗੁਣੀ ਸਮਝਾਹੀ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਆਪ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ:ਹਰਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰਕੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ (ਗੁਣੀ) ਹਰੀ ਕੀ ਸਮਝ ਤਿਨ ਕੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਗੁਰਮੁਖਾ ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੀ ॥੧੭॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਭੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ?

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗਾਖੜੀ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਉਤਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਗਾਖੜੀ) ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਤਬ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਸਿਰ ਦੇਈਏ ਔ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਸਬਦਿ ਮਰਹਿ ਫਿਰਿ ਨਾ ਮਰਹਿ ਤਾ ਸੇਵਾ ਪਵੈ ਸਭ ਥਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਸੋ ਪੁਨਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੋਈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਥਾਂਇ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਾਰਸ ਪਰਸਿਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਵੈ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸੋਈ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬਲੇ ਪੁੰਨੋ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਣਤੈ ਸੇਵਕੁ ਨਾ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਸੋ ਪਵੈ ਥਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਕੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ ਰਖਤਾ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਜੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਜਨਾਵੈ ਸੋ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੇਵਕ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸੇ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੇ ਸੋਈ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਸੇਵਕ ਹਰੀ ਕੌ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਬਖਸੇ ਸੋਈ ਥਾਇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਵਿਭੀਖਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਗਿਣੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਹਲੁ ਕੁਮਹਲੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮੂਰਖ ਅਪਣੈ ਸੁਆਇ ॥

ਜੋ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਪਾਲਨ ਪੋਖਨ ਰੂਪ (ਸੁਆਇ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ (ਮਹਲੁ ਕੁਮਹਲੁ) ਆਤਮਾ ਅਨਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਚੀਨਹਿ ਤਾ ਮਹਲੁ ਲਹਹਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਸੋ ਜਬ ਗੁਰ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤਬ (ਮਹਲੁ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਵੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤ ਇਸ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਵੈ॥

ਸਦਾ ਸਚੇ ਕਾ ਭਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਸਭਾ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥

ਜਬ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਸੇ ਤਬ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਣੈ ਘਰਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੌਂ ਸਦਾ ਅਪਣੇ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਵਹੁ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਭ ਪੂਰੀ ਪਈ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ (ਰਜਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪੂਰੀ ਪੜ ਗਈ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਭਗਤ ਜਨਾ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਮੁਖਿ ਕਹਤਿਆ ॥

ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਭਾਗਜ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜੋ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣਤਿਆ ॥

ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਭਾਗ ਸਦਾ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਸਾਧ ਜਨਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇ ਗੁਣੀ ਜਨ ਬਣਤਿਆ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਗੁਣੀ ਜਨ ਬਣਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾ ਜੋ ਗੁਰਸਿਖ ਲੈ ਮਨੁ ਜਿਣਤਿਆ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਭਾਗ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਦੂ ਵਡੇ ਭਾਗ ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਸਿਖ ਪੜਤਿਆ ॥੧੮॥

ਸਭ ਸੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦੈ ਤਿਸ ਦਾ ਬ੍ਰਹਮਤੁ ਰਹੈ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦਾ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਬਿੰਦੈ) ਜਾਣੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਣਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਵ ਨਿਧੀ ਅਠਾਰਹ ਸਿਧੀ ਪਿਛੈ ਲਗੀਆ ਫਿਰਹਿ ਜੋ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਦਾ ਵਸਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਨੌਂ ਨਿਧੀਆਂ ਔ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ਨ ਪਾਈਐ ਬੁਝਹੁ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਈਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਪੂਛ ਦੇਖੋ ਵਾ ਆਪ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਮਝ ਲੇਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਬ ਜੀਵ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਸ਼ੇਧੀ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਿਆ ਗਭਰੂ ਕਿਆ ਬਿਰਧਿ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਗਭਰੂ) ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਹੂਈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੇ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੋਨੋਂ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੇ ਰਤਿਆ ਸੀਤਲੁ ਹੋਏ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀਆਂ ਸਭ ਅਵਸਥਾ ਸਫਲੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੰਤੋਖਿਆ ਫਿਰਿ ਭੁਖ ਨ ਲਗੈ ਆਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਅੰਤਰ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਵਾਹਯ ਸੇ ਭੀ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਭੂਖ ਆਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੦

ਨਾਨਕ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਹਿ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਵਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਤਬ ਸਭ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿੰਨ ਕੰਉ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸਿਖ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤਿਨ ਦਰਸਨੁ ਪਿਖਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਦੇਖੂੰ॥

ਸੁਣਿ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਵਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮਨਿ ਲਿਖਾ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਲਿਖ ਲੇਵੋਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀ ਰੰਗ ਸਿਉ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕ੍ਰਿਖਾ ॥

ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਾਥੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਕ੍ਰਿਖਾ) ਕਾਟੋਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੋਂ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਸੋ ਸਰੀਰੁ ਥਾਨੁ ਹੈ ਜਿਥੈ ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਧਰੇ ਵਿਖਾ ॥੧੯॥

ਸੋ ਸਰੀਰ ਔ ਅਸਥਾਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਔ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਚਰਣ ਪ੍ਰਤਖ ਕਰ ਧਰੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਅਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੀ ਆਇ ਕਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਮਨਮੁਖੀ ਜਾਸਨਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਜਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਨਾਵੈ ਨੋ ਸਭਿ ਖੋਜਦੇ ਥਕਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸਿਧ ਔ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਸਾਥ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪੈਨਣੁ ਖਾਣੁ ਸਭੁ ਬਾਦਿ ਹੈ ਧਿਗੁ ਸਿਧੀ ਧਿਗੁ ਕਰਮਾਤਿ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਔ ਖਾਣਾ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿ ਸਿਧੀਓਂ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਅਰ ਕਰਾਮਾਤ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਾ ਸਿਧਿ ਸਾ ਕਰਮਾਤਿ ਹੈ ਅਚਿੰਤੁ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥

ਸੋਈ ਸਿਧੀ ਔ ਸੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਬੇਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰਦੇਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਏਹਾ ਸਿਧਿ ਏਹਾ ਕਰਮਾਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਏਹੀ ਸਿਧੀ ਔ ਏਹੀ ਕਰਾਮਾਤ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ॥੨॥ ਛੋਟੀ ਸਿਧੀ ਕੋ ਕਰਾਮਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਾਮਾਤ ਫਾਰਸੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਮ ਢਾਢੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਖਸਮ ਕੇ ਨਿਤ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਗੁਣ ਛੰਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਜਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਮ ਢਾਢੀ ਹੈਂ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਹਰੀਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਛੰਤੋਂ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਹ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਣਹ ਤਿਸੁ ਕਵਲਾ ਕੰਤਾ ॥

ਤਿਸ ਲਖਮੀ ਕੇ ਪਤੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਤ ਹੀ ਹਮ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਾਤਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭਿਖਾਰੀਆ ਮੰਗਤ ਜਨ ਜੰਤਾ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤਿਸ ਕਾ ਭਿਖਾਰੀ ਹੈ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਵਿਚਿ ਪਾਥਰ ਕ੍ਰਿਮ ਜੰਤਾ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਸਭ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰ ਪਾਥਰੋਂ ਮੈਂ ਕੀੜੇ ਆਦੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਨਵੰਤਾ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਧਨਵੰਤਾ ਹੈ॥੨੦॥ ਜੋ ਪੜ ਕਰ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਪੜਣਾ ਗੁੜਣਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਕਾਰ ਹੈ ਅੰਦਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੜਨਾ ਔ (ਗੁੜਣਾ) ਵੀਚਾਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਤਬ ਤਕ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੀਚ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭਿ ਪੜਿ ਥਕੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਹਉਮੈ) ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਪੜਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਹੁ ਖੁਆਰ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਪੜਿਆ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਪੰਡਿਤ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇਹਾਰਾ ਵਾ ਚਤਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਖੋਜੈ ਤਤੁ ਲਹੈ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਤਿਸ ਵੀਚਾਰਿ ਕਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਬੀਚ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੂਆ ਤੱਤਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਾਨ ਕਰ ਸੰਸੇ ਵਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਜੋ ਮੋਖ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਿਸਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜ਼ਾਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧੰਨੁ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਵਾਪਾਰੀ ਧੰਨਜਤਾ ਕੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਵਿਣੁ ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਕੋਇ ਨ ਸਿਝਈ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਸਿਝੇਗਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ॥

ਭੇਖਧਾਰੀ ਤੀਰਥੀ ਭਵਿ ਥਕੇ ਨਾ ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਇਹ ਮਨ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਹੁ ਮਨੁ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੈ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਮਲੁ ਇਉ ਉਤਰੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹੁ ਇਕ ਕਿਨਕਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੋ ਔ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮਕਾ ਏਕ ਕਿਨਕਾ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵੋ ਤਬ ਅਛਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਘੜੀ ਦੋ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੌਂ ਭਲਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਕਬੀਰ ਜੀ॥ ਏਕ ਘੜੀ ਆਧੀ ਘਰੀ ਆਧੀ ਹੂੰ ਤੇ ਆਧ। ਭਗਤਨ ਸੇਤੀ ਗੋਸਟੇ ਜੋ ਕੀਨੇ ਸੋ ਲਾਭ (੨੩੧)॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੀਗਾਰੁ ਬਨਾਵਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਕਾਪੜੁ ਪਹਿਰਹੁ ਖਿਮ ਕਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾਵੋ ਔ ਖਿਮਾ ਕਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਤੁਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਕਰੋ॥

ਐਸਾ ਸੀਗਾਰੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਹਰਿ ਲਾਗੈ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਿਮ ਕਾ ॥

ਐਸਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਹੀ ਪਯਾਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੋਲਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੈ ਇਕ ਪਲਕਾ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸਹੀ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਹਰਿ ਜਾਪ ਤੁਮਾਰੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਏਕ ਪਲਕ ਮੈਂ ਕਾਟ ਦੇਵੈਗਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਉਪਰਿ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਿਣਕਾ ॥੨੧॥

ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਤਕ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੧॥

ਪੰਨਾ ੬੫੧

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਮੈਲਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਕਾਲਾ ਹੋਆ ਸਿਆਹੁ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਾਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਅਤੀ ਸਿਆਹ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਖੰਨਲੀ ਧੋਤੀ ਉਜਲੀ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਣਿ ਪਾਹੁ ॥

ਜੈਸੇ (ਖੰਨਲੀ) ਤੇਲੀ ਕੀ ਲੀਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨਤਾ ਔ ਖੰਨਲੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਜਲ ਮੈਂ ਧੋਣਾ ਪਾਈਏ ਤੌ ਭੀ ਧੋਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਸ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਨਨੁ॥ ਤਿਸ ਖੰਨਲੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੀ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਨਾ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਤੌ ਸੁਧ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ਉਤ੍ਰ॥ ਜੈਸੇ ਖੰਨਲੀ ਕੌ ਕੇਵਲ ਜਲ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸਜੀ ਆਦੀ ਮਸਾਲਾ ਪਾਣੀਂ ਮੈਂ ਤਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਚਿਕਨਤਾ ਦੂਰ ਕਰ ਸੁਧ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹ ਭੀ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਮਨ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਕਾ ਮਸਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ?

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਉਲਟੀ ਹੋਵੈ ਮਤਿ ਬਦਲਾਹੁ ॥

ਉਤਰ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਇਸ ਕਾ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਮਰੇ ਤਬ ਜੀਵਕੀ ਬੁਧੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਬਦਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਰਾਜਣ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀਤੇ ਇਹ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੈਲੁ ਨ ਲਗਈ ਨਾ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਇਸਕੋ ਹੌਮੈ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪੁਨਾ ਇਹ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਕਲਿ ਕਾਲੀ ਕਾਂਢੀ ਇਕ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਾਹਿ ॥

ਚਾਰੋ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕਾਲੀ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕਲੀ ਮੈਂ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਏਕ ਉੱਤਮ ਪਦਵੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ਜਿਨ ਕਉ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਹਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਲੇਖੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਉਚਰਹਿ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਭਗਤਿ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਸਾਧ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਲੀ ਬਾਣਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਨੂੰ ਮੇਲ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕਾ ਮੁਖ ਸੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਬੋਲੀ) ਬੋਲਣਾ ਕਰਾਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਹਰਿ ਨਿਤ ਚਵਾ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਸਦਾ ਮਾਣਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਯਨ ਕਰਾਂ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਂ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗੋਂ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਅਉਖਧ ਖਾਧਿਆ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਤੇ ਦੁਖਾ ਘਾਣਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਜਾਪ ਰੂਪ ਔਖਧ ਖਾਧੀ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਘਾਣਿ) ਸਮਦਾਯ ਗਵਾਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੇ ਹਰਿ ਜਨ ਪੂਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੋ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਹਰੀ ਜਨ ਜਾਣੋ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਦੇ ਤਿਨ ਚੂਕੀ ਜਮ ਕੀ ਜਗਤ ਕਾਣਿ ॥੨੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਸੇ ਜਗਤ ਕੀ ਔਜਮ ਕੀ (ਕਾਣਿ) ਕਨੌਡਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨਤਾ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਰੇ ਜਨ ਉਥਾਰੈ ਦਬਿਓਹੁ ਸੁਤਿਆ ਗਈ ਵਿਹਾਇ ॥

ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰੀਰ ਪਰ ਭਾਰ ਪੜ ਜਾਣੇ ਕਾ ਨਾਮ ਉਥਾਰਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਉਥਾਰੇ ਕੇ ਦਬਾਏ ਹੂਏ ਜਨੋ ਅਗਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਇਆ ਹੋਇਆ ਤੁਮਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਿ ਨ ਜਾਗਿਓ ਅੰਤਰਿ ਨ ਉਪਜਿਓ ਚਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਾਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਨਾ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਤਿਸ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੀ ਉਪਜਾ ਹੈ॥

ਸਰੀਰੁ ਜਲਉ ਗੁਣ ਬਾਹਰਾ ਜੋ ਗੁਰ ਕਾਰ ਨ ਕਮਾਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਣ ਸੇ ਬਾਹਰਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪ ਕਾਰ ਕੌ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਜਾਵੈ॥

ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਡਿਠੁ ਮੈ ਹਉਮੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹੌਮੈ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਮੈਨੇ ਜਲਤਾ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਉਬਰੇ ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਬਦਿ ਧਿਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਸਬਦ ਮਨਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਲਨੇ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਸੋ ਹੌਮੈ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੇ?

ਮਃ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਹਉਮੈ ਗਈ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿਕ ਇੰਦਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਹੌਮੈ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸੋਭਾਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸਦਾ ਚਲੈ ਤਾ ਬਨਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਵ੍ਹ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਲਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਨਾਰਿ ॥

ਤਿਸਕੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਵਹੁ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾ ਹਰਿ ਮਰੈ ਨ ਕਦੇ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ॥

ਨਾ ਤੋ ਹਰੀ ਤਿਸਦਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਬੀ ਤਿਸ ਕੌ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲਈ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰੁ ਗੋਪਿਆ ਆਪਣਾ ਤੇ ਨਰ ਬੁਰਿਆਰੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ (ਗੋਪਿਆ) ਛਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬੁਰੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਕਰਹੁ ਪਾਪਿਸਟ ਹਤਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਾ ਕਰੋ ਵਾ ਮੈ ਨਾ ਕਰੌਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ (ਪਾਪਿਸਟ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਪਿਆਰਿਓਂ ਕੀ ਦੇਹੀ ਭੀ ਹਤਿਆਰੀ ਹੈ॥

ਓਹਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਫਿਰਹਿ ਕੁਸੁਧ ਮਨਿ ਜਿਉ ਧਰਕਟ ਨਾਰੀ ॥

ਜੈਸੇ (ਧਰਕਟ ਨਾਰੀ) ਜਿਸਕਾ ਆਸਰਾ ਪਤੀ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਿਭਚਾਰਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵੁਹ ਖੋਟੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਘਰ ਘਰ ਫਿਰਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਮਤੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਵਾਰੀ ॥

ਜੋ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦੇਹੀ ਵਾ ਆਯੂ ਸਵਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦਇਆ ਕਰਿ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਮੁਝ ਕੋ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰ ਸਤਗੁਰ ਸੇ ਮੇਲਿ ਦੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਲਗੈ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਆਇਕਰ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਕਾਲੈ ਕਾ ਕਿਛੁ ਨ ਬਸਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕਾਲ ਕਾ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਚੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿੰਨ ਕਉ ਜੋ ਚਲਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸੁਧੁ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਅਨੇਕ ਕਰੈ ਸੀਗਾਰ ॥

ਜੇਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਸੀਗਾਰ ਭੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਬੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੨

ਪਿਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਬ ਲਗ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ ਹੈ ਜਬਲਗ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਾ ਕੁਸੁਧ ਸਾ ਕੁਲਖਣੀ ਨਾਨਕ ਨਾਰੀ ਵਿਚਿ ਕੁਨਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਸੁੱਧ ਔ ਖੋਟੇ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਬੀਚ ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਪਣੀ ਦਇਆ ਕਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੀ ਬੈਣੀ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੁਝ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰੇ ਤਬ ਮੈਂ ਮੁਖ ਸੇ (ਬੈਣੀ) ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਬੋਲੋਂ ਵਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਹਰਿ ਉਚਰਾ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਲੈਣੀ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵੌਂ ਔ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ ਤਿਸਤੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਲਾਭ ਲੈਣੇ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ॥

ਜੋ ਜਪਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਤਿਨ ਹਉ ਕੁਰਬੈਣੀ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਦਿਨ ਔ ਰਾਤ ਮੈਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਜਨ ਦੇਖਾ ਨੈਣੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਣਾ ਕਰੂੰ॥

ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਕਉ ਜਿਨਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਮੇਲਿਆ ਸੈਣੀ ॥੨੪॥

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਗਿਆ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸ੍ਰਜਨ (ਸੈਣੀ) ਸਾਥੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੋ ਮਿਤੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਿਤਰ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਉ ਜੰਤੀ ਕੈ ਵਸਿ ਜੰਤੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਐਸਾ ਅਧੀਨ ਹੂਆ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਵਜੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਵਾਜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਟ ਕੇ ਵਸ ਪੁਤਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਹਰਿ ਧਿਆਇਦੇ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਤੁਝ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵੁਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਸੈ ਮੇਹੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਣੀਏ ਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਵਰਖਾ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਰੂਪੀ ਬਦਲ ਸੇ ਸਰਬ ਜਗ ਮੈ ਬਰਸੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਕਰੈਂ ਜੋ ਇਨਕੀ ਕਲਿਆਨ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥ ਵਾ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ ਜੈਸੇ ਜਗਤ ਮੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਮੇਹੁ ਵਰਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮਕੋ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਜੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਹੈ ਸਾ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਆਪਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵਦੀ ਜਨ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ਕਰਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਅਪਨੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਸੇਂ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਦਿਵਾਵਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨੁ ਇਕ ਸਮਾਨਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ ਸ੍ਰੀਮੁਖ ਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ੧੦॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਦੋਊ ਏਕ ਹੈ ਬਿਬ ਬਿਚਾਰ ਕਛੁ ਨਾਹਿ॥ ਜਲਤੇ ਉਪਜ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਜਲ ਹੀ ਬਿਖੈ ਸਮਾਹਿ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨੁ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਾਖੀਏ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕਾ ਨਿਰਬਾਹੁ ਕਰੀਏ। ਵਾ ਇਜਤ ਰਾਖੋ॥੧॥

ਮः ੪ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਤਿਨਿ ਸਾਚੈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨਮੈ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬ ਮੁਝ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤੌ ਪੂਰਾ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹਮ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਪਰਭਾਤਿ ਤੂਹੈ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਬ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੰਧਜਾ ਔ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈ ਮੈਨੇ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਰਬਤ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਧਿਆਵਣਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬਤ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ ॥

ਤੂੰ ਦਾਤਿਓਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈਂ ਸਭਨੇ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਖਾਵਣਾ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਪ ਗਵਾਵਣਾ ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਗਵਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵਣਾ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਵਾ ਆਪ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੫॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਭਈ ਮਤਿ ਮਧਿਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਬੀਚ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮਧਮ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਸਤ੍ਰਿਗਰਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭੀ ਤਿਨ ਪਰ ਨਾਹੀਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਕਪਟੁ ਸਭੁ ਕਪਟੋ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਕਪਟੇ ਖਪਹਿ ਖਪਾਹੀ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਕਪਟ ਹੋਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਸਭ ਕੋ ਕਪਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਆਪ ਕਪਟ ਮੈਂ ਖਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਕਪਟ ਮੈਂ ਖਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਆਪਣੈ ਸੁਆਇ ਫਿਰਾਹੀ ॥

ਜੇ ਕਦੀ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ, ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਦਾ ਅਪਣੇ (ਸੁਆਇ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹੀ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਨੂਆ ਥਿਰੁ ਨਾਹਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਵਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਤ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਖਪਹਿ ਖਪਾਹਿ ॥

ਵਹੁ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਜਲਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਖਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਖਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰਾ ਤਿਨ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਕੋਈ ਜਾਹਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਵਾ ਲੋਭ ਔ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਮੀਪ ਕੋਈ ਭਲਾ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਦੁਖੀ ਸੁਖੁ ਕਬਹੂ ਨ ਪਾਵਹਿ ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਕਬੀ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਜਿ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਚਿਤੁ ਲਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਤਬ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਬਖਸ਼ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੰਤ ਭਗਤ ਪਰਵਾਣੁ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਭਾਇਆ ॥

ਸੋਈ ਸੰਤ ਔਰ ਭਗਤ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੇਈ ਬਿਚਖਣ ਜੰਤ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਇਆ ॥

ਸੋ ਜੀਵ (ਬਿਚਖਣ) ਚਤਰ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੩

ਨਾਨਕ ਭਏ ਪੁਨੀਤ ਹਰਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਇਆ ॥੨੬॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਣਧੂੜੀ ਕੌ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਨੀਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਰਿਨਾਮ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਾਇਆ ਹੈ॥੨੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਹੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਔ ਤਨ ਨਾਮੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪ੍ਰਾਇਣ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੋ ਚਿਤਵੈ ਨਾਮੁ ਪੜੈ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸਬੰਧੀ ਗਰੰਥ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਹੀ ਅਪਣੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਚਿੰਤਾ ਗਈ ਬਿਲਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਊਪਜੈ ਤਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੁਖ ਸਭੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਨਾਮੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਿਆਂ ਨਾਮ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਮਰਵਾਹੇ ਪਰਥਾਇ ਗੌੜੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਸਲੋਕ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਥਾਇ ਯੇਹ ਹੈ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖਿ ਜਿ ਮਾਰਿਆ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿਆ ਘਰੁ ਛੋਡਿ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਮਰਵਾਹਾ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾ ਹੂਆ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਚਲਾ ਗਜਾ ਥਾ॥

ਓਸੁ ਪਿਛੈ ਵਜੈ ਫਕੜੀ ਮੁਹੁ ਕਾਲਾ ਆਗੈ ਭਇਆ ॥

ਜਬ ਵਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਰ ਦਿੱਲੀ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੇ ਗਿਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪੀਛੇ (ਫਕੜੀ) ਖਰਾਬੀ ਪਰਗਟਤੀ ਭਈ ਔ ਆਗੇ ਦਿੱਲੀ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਧੱਕੇ ਦਿਵਾਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਥਾ॥

ਓਸੁ ਅਰਲੁ ਬਰਲੁ ਮੁਹਹੁ ਨਿਕਲੈ ਨਿਤ ਝਗੂ ਸੁਟਦਾ ਮੁਆ ॥

ਤਿਸਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ (ਅਰਲੁ ਬਰਲੁ) ਅਸਤ ਵਿਅਸਤ ਝੂਠੇ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਜ ਨਿਕਸਤਾ ਭਯਾ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਝੱਗ ਸੁਟਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਮਰਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ ਝੱਗ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਾਲਤਾ ਮਰ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਹੀ ਦੈ ਕੀਤੈ ਜਾਂ ਧੁਰਿ ਕਿਰਤੁ ਓਸ ਦਾ ਏਹੋ ਜੇਹਾ ਪਇਆ ॥

ਕਿਸੀ ਕੇ ਕੀਤੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਮ ਹੀ ਆਦ ਸੇ ਐਸਾ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਓਹੁ ਜਾਇ ਤਿਥੈ ਓਹੁ ਝੂਠਾ ਕੂੜੁ ਬੋਲੇ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਇਸ ਜਗਾ ਵਹੁ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਜਗਾਹ ਸੇ ਵਹੁ ਝੂਠਾ ਹੋਤਾ ਥਾ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੂਆ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਵੇਖਹੁ ਭਾਈ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਕਰੈ ਤੈਸਾ ਕੋਈ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖੋ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ਹੋਵੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਅਗੋ ਦੇ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥੨॥

ਏਹੁ ਵੇਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਜੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਹੀ ਮੈਂ ਜਨ ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਨਿੰਦਕ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਸੀ ਸਿੱਖ ਨੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਕਬ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਿ ਸਚੈ ਬਧਾ ਥੇਹੁ ਰਖਵਾਲੇ ਗੁਰਿ ਦਿਤੇ ॥

ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਹੁ (ਥੇਹੁ) ਨਗਰ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਇਸ ਨਗਰ ਕੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਚੇ ਗੁਰ ਪੂਜ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਬਾਂਧ੍ਯਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨ ਰਤੇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਆਸ ਸਭੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਬੇਅੰਤਿ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿ ਹਤੇ ॥

ਬਿਅੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਨ ਨਸ੍ਟ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਅਪਣੇ ਕਰਿ ਲਿਤੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਕੇ ਗੁਣ ਇਤੇ ॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਏਤੇ ਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਹਮ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੭॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਸ੍ਵਾਲ ਕੀਆ ਤਿਸਕੌ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਦਾਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਦਾਨ ਕੋ ਅਲਪ ਜਾਨ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕਲਪਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਤਾ ਕੀ ਰਜਾਇ ਲੇਖਿਆ ਪਾਇ ਅਬ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ਪਾਂਡੇ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅਬ ਅਧਿਕ ਚਾਹਿਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਹੋਆ ਹਾਸਲੁ ਤਦੇ ਹੋਇ ਨਿਬੜਿਆ ਹੰਢਹਿ ਜੀਅ ਕਮਾਂਦੇ ॥੧॥

ਜਬ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਕਿ ਅਮਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਏਤਾ ਮਿਲੇ ਤਬੀ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਲੇਖ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਗਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਪਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਨਕਿ ਨਥ ਖਸਮ ਹਥ ਕਿਰਤੁ ਧਕੇ ਦੇ ॥

ਜਹਾ ਦਾਣੇ ਤਹਾਂ ਖਾਣੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਹੇ ॥੨॥

ਇਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪਸ਼ੂ ਕੇ ਨਕ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਨਥ ਪੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਕੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਇਸਕੋ ਧਕੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸੀਤੇ ਜਹਾਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਦਾਣੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਖਾਣੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੀ ਬਾਤ ਸਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਪਰਾਧੀਨ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੇ ਗਲਾ ਆਪਿ ਥਾਟਿ ਬਹਾਲੀਓਨੁ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬਾਤਾਂ (ਖਾਟਿ) ਸੂਤ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭ ਬਾਤੈਂ ਰਚਕੇ ਠਹਰਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇ ਆਪੇ ਹੀ ਘਾਲਿਓਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਚਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਤਾ ਕੋ ਸਰਬ ਬੀਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਰਚਨਾ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਆਪਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿਓਨੁ ॥

ਦਾਸ ਰਖੇ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਓਨੁ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਦੇਖ ਕਰ ਗਲੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਜਾਲਿਓਨੁ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੌ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨੮॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਹਰਿ ਜੀ ਧਿਆਇ ਤੂ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਭਾਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਕੀਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਡਿਆਈਆ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜੀ ਕੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਸਦਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ। ਵਹੁ ਦੇਕਰ ਪੁਨਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਭੀ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਵਹੁ ਦੇਤਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਪੇ ਸੇਵਾ ਲਾਇਅਨੁ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਮਾ ਪਿਉ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਆਪ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭਨੋਂ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨਿ ਤਿਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਹੈ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸੋਭਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅਪਣੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹੋਈ ਹੈ ਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹਹਿ ਕਰਤੇ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦੀ ਵਾ ਮਹਿਤਤ ਆਦੀ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੪

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਸਿਸਟਿ ਸਿਰਜੀਆ ਆਪੇ ਫੁਨਿ ਗੋਈ ॥

ਤੁਮਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਇਕੋ ਸਬਦੁ ਵਰਤਦਾ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਸਬਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੁਝ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਆਰਾਧਿਆ ਸਭਿ ਆਖਹੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੁ ਸੋਈ ॥੨੯॥੧॥

ਸੁਧੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਸਭੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਸਿਧਾਂਤੁ ਅਰੁ ਕਹਣਾ ਹੈ॥੨੯॥੧॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਘਰੁ ੧

੧ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੁਤ ਪੂਜਿ ਪੂਜਿ ਹਿੰਦੂ ਮੂਏ ਤੁਰਕ ਮੂਏ ਸਿਰੁ ਨਾਈ ॥

ਪਥਰੋਂ ਕੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਕੋ ਪੂਜ ਪੂਜ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਤੁਰਕ ਮਸਜਿਦ ਮੇਂ ਸਿਰ ਕੋ ਨਿਵਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮਾਜ ਪੜਤੇ ਹੂਏ ਮ੍ਰਿਤੁ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਲੇ ਜਾਰੇ ਓਇ ਲੇ ਗਾਡੇ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਦੁਹੂ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਹਿੰਦੂ ਤੌ ਮਰੇ ਸੇਂ ਪੀਛੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੁਰਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੌ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗਾਡ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੀ ਇਸਥਿਤੀ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ਅੰਧ ਗਹੇਰਾ ॥

ਚਹੁ ਦਿਸ ਪਸਰਿਓ ਹੈ ਜਮ ਜੇਵਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਅੰਧਾ (ਗਹੇਰਾ) ਖਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਜਮ ਕਾ (ਜੇਵਰਾ) ਰਸਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਸੇ ਕਾਲ ਖੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਬਿਤ ਪੜੇ ਪੜਿ ਕਬਿਤਾ ਮੂਏ ਕਪੜ ਕੇਦਾਰੈ ਜਾਈ ॥

ਕਬਿਤੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਕਵੀਸਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਕਾਪੜੀਏ ਏਕ ਭੇਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਦਾਰਨਾਥ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਟਾ ਧਾਰਿ ਧਾਰਿ ਜੋਗੀ ਮੂਏ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਇਨਹਿ ਨ ਪਾਈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਸੀਸ ਪਰ ਜਟਾ ਧਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋਗੀ ਮੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਇਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਦਰਬੁ ਸੰਚਿ ਸੰਚਿ ਰਾਜੇ ਮੂਏ ਗਡਿ ਲੇ ਕੰਚਨ ਭਾਰੀ ॥

ਔਰ ਬਡੇ ਬਡੇ ਰਾਜੇ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਭਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਦਬਾਇ ਦੀਏ ਥੇ ਵਾ ਰਾਵਣਾਦੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਕਿਲੇ ਲੰਕਾ ਆਦੀ ਲੇ ਲੀਏ ਥੇ॥

ਬੇਦ ਪੜੇ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੂਏ ਰੂਪੁ ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਨਾਰੀ ॥੩॥

ਪੰਡਿਤ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਭਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰੂਪ ਕਾ ਗੁਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਭੈ ਬਿਗੂਤੇ ਦੇਖਹੁ ਨਿਰਖਿ ਸਰੀਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭੀ (ਬਿਗੂਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਵਾ ਸਰੀਰਾਂ (ਨਿਰਖਿ) ਮੁਲ ਲਖ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ਕਹਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਬੀਰਾ ॥੪॥੧॥

ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸਨੇ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਇਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੪॥੧॥

ਸਰੀਰ ਕੀ ਦਸਾ ਕਾ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਜਰੀਐ ਤਬ ਹੋਇ ਭਸਮ ਤਨੁ ਰਹੈ ਕਿਰਮ ਦਲ ਖਾਈ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਏ ਸੇ ਜਬ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਤਬ ਇਹ ਤਨ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜੇਕਰ ਕਹੀਂ ਇਹ ਪੜਾ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾਯਾ ਨ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸਕੋ ਕਿਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਖਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਚੀ ਗਾਗਰਿ ਨੀਰੁ ਪਰਤੁ ਹੈ ਇਆ ਤਨ ਕੀ ਇਹੈ ਬਡਾਈ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਕਚੀ ਘੜੀ ਮੈਂ ਜਲ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਾਨੀ ਮੈਂ ਕਚਾ ਪਾਤ੍ਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਗਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਤੋ ਇਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸਕੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਭਈਆ ਫਿਰਤੌ ਫੂਲਿਆ ਫੂਲਿਆ ॥

ਜਬ ਦਸ ਮਾਸ ਉਰਧ ਮੁਖ ਰਹਤਾ ਸੋ ਦਿਨੁ ਕੈਸੇ ਭੂਲਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਉਰਧ) ਉਚੇ ਮੁਖ ਹੁਏ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਰਹਤਾ ਥਾ ਵਹੁ ਕਸ਼ਟ ਕਾ ਦਿਨ ਤੁਝਕੋ ਕੈਸੇ ਭੂਲ ਗਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਮਧੁ ਮਾਖੀ ਤਿਉ ਸਠੋਰਿ ਰਸੁ ਜੋਰਿ ਜੋਰਿ ਧਨੁ ਕੀਆ ॥

ਜੈਸੇ ਮਖੀ ਸਹਤ ਕੌ ਬਡੇ ਜਤਨੋਂ ਸੇ ਜੋੜਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ (ਸਠੋਰਿ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜਤਨੋਂ ਸੇ ਜੋੜ ਜੋੜ ਕਰ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਲੇਹੁ ਲੇਹੁ ਕਰੀਐ ਭੂਤੁ ਰਹਨ ਕਿਉ ਦੀਆ ॥੨॥

ਇਸਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਨਬੰਧੀ ਇਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕੋ ਧਨ ਪੂਛ ਲੇਹੁ ਪੁਛ ਲੇਹੁ ਕਿ ਕਹਾਂ ਧਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਇਸਕੋ ਅਬ ਸੀਘ੍ਰ ਉਠਾਇ ਲੇਵੋ ਉਠਾਇ ਲੇਵੋ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਬ ਤਕ ਇਸ ਭੂਤ ਕੋ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਰਹਿਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਹੁਰੀ ਲਉ ਬਰੀ ਨਾਰਿ ਸੰਗਿ ਭਈ ਆਗੈ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲਾ ॥

ਘਰ ਕੀ ਦੇਹੁਰੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੋ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਜਾਤੀ ਭਈ ਔ ਤਿਸ ਤੇ ਆਗੇ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖਦਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਸਾਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਘਟ ਲਉ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ਕੁਟੰਬੁ ਭਇਓ ਆਗੈ ਹੰਸੁ ਅਕੇਲਾ ॥੩॥

ਪੁਨਾ (ਮਰਘਟ) ਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਤਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਾਥ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਇਹ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਰੇ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸ ਕੂਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਇਹ ਜੀਵ ਕਾਲ ਕਾ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਆਪੁ ਬੰਧਾਇਆ ਜਿਉ ਨਲਨੀ ਭ੍ਰਮਿ ਸੂਆ ॥੪॥੨॥

ਜੈਸੇ (ਸੂਆ) ਤੋਤਾ ਨਲਨੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਫਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਇਸ ਝੂਠੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਬੰਧਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਭੈ ਮਤ ਸੁਨਿ ਕੈ ਕਰੀ ਕਰਮ ਕੀ ਆਸਾ ॥

ਵੇਦੋਂ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਸਭ ਲੋਗ ਸਿਆਨੇ ਉਠਿ ਪੰਡਿਤ ਪੈ ਚਲੇ ਨਿਰਾਸਾ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਸੇ ਕਾਲ ਕੇ ਗ੍ਰਸੇ ਹੁਏ ਬਡੇ ਬਡੇ ਸਿਆਨੇ ਲੋਗ ਭੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਥਾ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਵਹੁ ਪੰਡਤ ਭੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਰਾਸ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਰਿਓ ਨ ਏਕੈ ਕਾਜਾ ॥

ਭਜਿਓ ਨ ਰਘੁਪਤਿ ਰਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਏਕ ਮੁਕਤੀ ਹੋਨੇ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਨੇ ਰਾਘਵੋਂ ਕੇ ਪਤੀ (ਰਾਜਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਨ ਖੰਡ ਜਾਇ ਜੋਗੁ ਤਪੁ ਕੀਨੋ ਕੰਦ ਮੂਲੁ ਚੁਨਿ ਖਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤੌ ਕਿਸੀ ਬਨ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਆਦੀ ਜੋਗ ਸੇ ਤਪ ਕੀਆ ਔ ਭੋਜਨੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਕੰਦ) ਫਲ ਔ (ਮੂਲ) ਜੋ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਉਪਾੜ ਕਰ ਨਿਕਾਸੀਤਾ ਹੈ ਐਸੋਂ ਕੋ ਚੁਗਕੇ ਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਦੀ ਬੇਦੀ ਸਬਦੀ ਮੋਨੀ ਜਮ ਕੇ ਪਟੈ ਲਿਖਾਇਆ ॥੨॥

ਜੋ (ਨਾਦੀ) ਅਲੱਖ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬੇਦ ਪਾਠੀ ਜੋ ਹੈਂ (ਸ਼ਬਦੀ) ਜੋ ਬਹੁਤ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖ ਸੇ ਗਯਾਨ ਚਰਚਾ ਕਰ ਬਗਾੜਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਏਕਠੇ ਊਚਾ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਜੋਗੀ ਮਾਂਗਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਪੁਨ: (ਮੋਨੀ) ਚੁਪ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਜਮਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਮੇਂ ਲਿਖਾਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਕਾਂਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮੈਂਗੇ॥

ਭਗਤਿ ਨਾਰਦੀ ਰਿਦੈ ਨ ਆਈ ਕਾਛਿ ਕੂਛਿ ਤਨੁ ਦੀਨਾ ॥

ਜੋ ਭਗਤੀ ਨਾਰਦ ਆਦ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਬੀਨ ਲੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਜਸ ਗਾਯਨ ਕਰਨਾ ਐਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਤੌ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਨ ਆਵਤੀ ਭਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ (ਕਾਛਿ ਕੂਛਿ) ਬਨਾਵਣੇ ਤਨਾਵਣੇ ਅਰਥਾਤ ਖਾਂਨ ਪਾਂਨ ਮੈ ਸਮਾਂ ਇਸਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਾਲਨ ਪੋਖਨ ਬੀਚ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਬਨਾ ਤਨਾ ਕਰ ਜਮਕੋ ਸਰੀਰੁ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਡਿੰਭ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਉਨਿ ਹਰਿ ਪਹਿ ਕਿਆ ਲੀਨਾ ॥੩॥

ਜੋ ਦੰਭੀ ਹੋ ਕਰ ਰਾਗ ਔ ਰਾਗਨੀਆਂ ਕੋ ਬੈਠਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਲੇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਪਰਿਓ ਕਾਲੁ ਸਭੈ ਜਗ ਊਪਰ ਮਾਹਿ ਲਿਖੇ ਭ੍ਰਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕੇ ਊਪਰ ਕਾਲ ਕਾ ਬਲੁ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨ ਸੁਨਾਇ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਭੀ ਕਾਲ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਸੇ ਵਿਪ੍ਰਜੇ ਵਾਲੇ ਗਿਆਨੀ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੫

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਨ ਭਏ ਖਾਲਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਿਹ ਜਾਨੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਖਾਲਾਸੇ ਵਾ ਖਾਲਸੇ) ਦੋ ਪਾਠ ਹੈਂ ਅਰ ਅਰਥ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤਿ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਜਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਘਰੁ ੨ ॥

ਅਪਨੇ ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਰਤੀ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਇ ਦੁਇ ਲੋਚਨ ਪੇਖਾ ॥
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਉਰੁ ਨ ਦੇਖਾ ॥

ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਤੌ ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਦੋਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸਾਥ ਸਤਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਔਰ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਨੈਨ ਰਹੇ ਰੰਗੁ ਲਾਈ ॥
ਅਬ ਬੇ ਗਲ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਸੇ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੁਝ ਸੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥
ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਚਿਤ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਭਾਗ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਬਾਜੀਗਰ ਡੰਕ ਬਜਾਈ ॥

ਸਭ ਖਲਕ ਤਮਾਸੇ ਆਈ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਨੇ ਡੰਕ ਬਜਾਈ ਤਬ ਤਿਸ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਆਈ ਹੈ ਵਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਬਾਜੀਗਰ ਸ੍ਵਾਂਗੁ ਸਕੇਲਾ ॥

ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਰਵੈ ਅਕੇਲਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਬਾਜੀਗਰ ਨੇ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਂਗਕੋ (ਸਕੇਲਾ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਆ ਤਬ ਵਹੁ ਬਾਜੀਗਰ ਅਪਨੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਏਕਾਏਕੀ ਹੋ ਕਰ ਵਿਚਰਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਤੈਸੇ ਜਬ ਈਸ਼੍ਵਰ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀਗਰ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਣੇ ਕੀ ਇਛਾ ਰੂਪੀ ਡੁਗਡੁਗੀ ਵਜਾਈ ਤਬ ਸਰਬ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਅਰ ਜਬ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕੋ ਰੋਕ ਲੀਆ ਤਬ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਥਨੀ ਕਹਿ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸਭ ਕਥਿ ਕਥਿ ਰਹੀ ਲੁਕਾਈ ॥

ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਲੁਕਾਈ ਕਥਨ ਕਰ ਕਰ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਰਮ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਭਇਆ॥

ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤਾ ਕੇ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੀ ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਮਾਇ ਰਿਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਿੰਚਤ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ ॥

ਸਭੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਹ ਹਰਿ ਲੀਨੀ ॥

ਜਬ ਮੁਝ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਕਿੰਚਤ) ਅਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਅਰ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਮਨ ਕੀ ਮਮਤਾ ਮੇਰੀ ਸਭ ਹਿਰ ਲਈ ਹੈ ਵਾ (ਹਰਿ ਲੀਨੀ) ਹਰਿ ਮੈਂ ਲੀਨ ਭਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਮਿਲਿਓ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਜਗਤ ਕਾ ਜੀਵਨ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਬ ਤਿਸਮੈਂ ਹਮ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਜਾ ਕੇ ਨਿਗਮ ਦੂਧ ਕੇ ਠਾਟਾ ॥

ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਦੀ ਟਹਲਣ ਦੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਜੋ ਦੂਧ ਰਿੜਕਨੇ ਮੈ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਵਤੀ ਥੀ ਕਹਿਤੇ ਹੁਏ ਅਪਨਾ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਮੁੰਦੁ ਬਿਲੋਵਨ ਕਉ ਮਾਟਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਗਊ ਕੇ ਬੇਦ ਰੂਪੀ (ਠਾਟਾ) ਥਣ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਦੂਧ ਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿੜਕਨੇ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ (ਮਾਟਾ) ਮਟ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਹੋਹੁ ਬਿਲੋਵਨਹਾਰੀ ॥

ਕਿਉ ਮੇਟੈ ਗੋ ਛਾਛਿ ਤੁਹਾਰੀ ॥੧॥

ਜੋ ਤਿਸ ਦੂਧ ਕੀ ਰਿੜਕਨੇਹਾਰੀ ਤੂੰ ਹੋਵੈ ਤੌ ਤੁਝਕੋ ਵੇਦ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਮੱਖਣ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਤੌ ਤਿਸ ਵੇਦ ਵਿਚਾਰ ਕਾ ਪੁੰਨ ਫਲ ਰੂਪ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਲੱਸੀ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਉਂ ਕੋਈ ਮੇਟੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵੇਦ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਹੋ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਉਤਮ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੌ ਅਵੱਸਜ ਹੀ ਹੋਇਗੀ॥੧॥

ਚੇਰੀ ਤੂ ਰਾਮੁ ਨ ਕਰਸਿ ਭਤਾਰਾ ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਿਸੇ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਦਾਸੀ ਤੂੰ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰਾਮ ਕੋ ਅਪਣਾ ਪਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਗਲਹਿ ਤਉਕੁ ਪਗ ਬੇਰੀ ॥

ਤੂ ਘਰ ਘਰ ਰਮਈਐ ਫੇਰੀ ॥

ਹੇ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤੇਰੇ ਗਲੇ ਮੈਂ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਤਉਕੁ) ਲੋਹੇ ਕਾ ਜੰਜੀਰ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਜਾਪਕ ਰਾਮ ਨੇ ਤੂੰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫੇਰੀ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਅਜਹੁ ਨ ਚੇਤਸਿ ਚੇਰੀ ॥

ਤੂ ਜਮਿ ਬਪੁਰੀ ਹੈ ਹੇਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਦਾਸੀ ਤੂੰ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਅਬ ਭੀ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਜਮ ਨੇ ਤੂੰ (ਬਪੁਰੀ) ਨਿਰਮਲ ਦੇਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਝਕੋ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਜਮ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਬਚਾਰੀ ਗਰੀਬਣੀ ਤੂੰ ਜਮਨੇ ਦੇਖੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਬੁਧੀ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰੀ ॥

ਕਿਆ ਚੇਰੀ ਹਾਥ ਬਿਚਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕਰਾਵਣੇਹਾਰੀ ਹੈ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰੀ ਦਾਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਜਾਗੀ ॥

ਜਿਤੁ ਲਾਈ ਤਿਤੁ ਲਾਗੀ ॥੩॥

ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹੁਈ ਸੋਈ ਜਾਗੀ ਹੈ ਜਿਸੁ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਰਫ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਇਹੁ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੩॥ ਬੁਧੀ ਸੇ ਇਹ ਉਤ੍ਰ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੇਰੀ ਤੈ ਸੁਮਤਿ ਕਹਾਂ ਤੇ ਪਾਈ ॥

ਜਾ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਲੀਕ ਮਿਟਾਈ ॥

ਹੇ ਬੁਧਿ ਰੂਪ ਦਾਸੀ ਤੈਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਤੈਨੇ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਲਕੀਰ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਤੁਝ ਆਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਰੂਪ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਸੁ ਰਸੁ ਕਬੀਰੈ ਜਾਨਿਆ ॥
ਮੇਰੋ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੪॥੫॥

ਬੁਧੀ ਕਾ ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੁਝ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੇ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਸੋ ਉਤਮ ਰਸ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਮੈਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਜਿਹ ਬਾਝੁ ਨ ਜੀਆ ਜਾਈ ॥
ਜਉ ਮਿਲੈ ਤ ਘਾਲ ਅਘਾਈ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸੱਤਾ ਬਿਨੁ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਵਾ ਮੁਝ ਸੇ ਜੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਵਹੁ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ਤੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੋ॥

ਸਦ ਜੀਵਨੁ ਭਲੋ ਕਹਾਂਹੀ ॥
ਮੂਏ ਬਿਨੁ ਜੀਵਨੁ ਨਾਹੀ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਯਦਪਿ ਸਦਾ ਚਿਰ ਪਰਯੰਤ ਜੀਵਨਾ ਹੋਵੈ ਔ ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਭ ਮੈਂ ਭਲਾ ਕਹਾਵੇ ਤੌ ਭੀ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਅਬ ਕਿਆ ਕਥੀਐ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਨਿਜ ਨਿਰਖਤ ਗਤ ਬਿਉਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਮਨੇ ਸਰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ (ਗਤ) ਨਸਟ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੌ ਅਬ ਕਿਆ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰੀਐ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਭੀ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਘਸਿ ਕੁੰਕਮ ਚੰਦਨੁ ਗਾਰਿਆ ॥
ਬਿਨੁ ਨੈਨਹੁ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜੀਵਕੀ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਉਪਾਧੀ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਚੰਦਨ ਘਸਾਯਾ ਹੈ ਔ ਈਸ਼ਵਰ ਕੀ ਮਾਯਾ ਉਪਾਧੀ ਕੋ ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਕੇਸਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ (ਗਾਰਿਆ) ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਨਿਰਉਪਾਧ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਪੂਤਿ ਪਿਤਾ ਇਕੁ ਜਾਇਆ ॥
ਬਿਨੁ ਠਾਹਰ ਨਗਰੁ ਬਸਾਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਜੀਵ ਪਿਤਾ ਨੇ ਏਕਾਤ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਭ੍ਰਮਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨਗਰ ਮੈਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਚਕ ਜਨ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ॥
ਸੋ ਦੀਆ ਨ ਜਾਈ ਖਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਜਨ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਾ ਦਾਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਮੇ ਮੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰੁ ਆਪ ਸੇ ਖਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮੁਕਤਾ ਵਾ ਸੋ ਅਨ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਦੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਖਾਧਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਤਿਸਤੇ ਲੁਕਾਈਦਾ ਨਹੀਂ ਅਵੱਸ ਉਪਦੇਸ਼ੁ ਕਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਛੋਡਿਆ ਜਾਇ ਨ ਮੂਕਾ ॥

ਅਉਰਨ ਪਹਿ ਜਾਨਾ ਚੂਕਾ ॥੩॥

ਨਾ ਵਹੁ ਛੋਡ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮੁਕਤਾ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਪਾਸ ਜਾਣਾ ਹਮਾਰਾ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥੩॥

ਜੋ ਜੀਵਨ ਮਰਨਾ ਜਾਨੈ ॥

ਸੋ ਪੰਚ ਸੈਲ ਸੁਖ ਮਾਨੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਅਚਲ ਸੁਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਬੀਰੈ ਸੋ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਭੇਟਤ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਧਨ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਪੜੀਐ ਕਿਆ ਗੁਨੀਐ ॥

ਕਿਆ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਾਂ ਸੁਨੀਐ ॥

ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵੇਦੋਂ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਔ ਸੁਨਣਾ ਪੁਨ: (ਗੁਣੀਐ) ਵਿਚਾਰਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਪੜੇ ਸੁਨੇ ਕਿਆ ਹੋਈ ॥

ਜਉ ਸਹਜ ਨ ਮਿਲਿਓ ਸੋਈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਪੜੇ ਸੁਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਇਗਾ ਜੇਕਰ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨ ਮਿਲਿਆ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਸਿ ਗਵਾਰਾ ॥

ਕਿਆ ਸੋਚਹਿ ਬਾਰੰ ਬਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗਵਾਰ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਿਆ ਵਾਰੰਵਾਰ ਸੋਚਤਾ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗਿਆਨ ਸੇ ਕਿਆ ਕਾਮ ਹੈ?

ਅੰਧਿਆਰੇ ਦੀਪਕੁ ਚਹੀਐ ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੬

ਇਕ ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਲਹੀਐ ॥

ਉਤਰੁ॥ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧਿਕਾਰ ਮੈਂ ਏਕ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਪਾਈ ॥

ਘਟਿ ਦੀਪਕੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਹੁ ਅਗੋਚਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਸਤੂ ਪਾਈ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਵੁਹ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਭੀ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਭਾਵ ਲੈ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਬ ਜਾਨਿਆ ਤਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬੀ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਅਬ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਮਾਨੇ ਲੋਗੁ ਨ ਪਤੀਜੈ ॥
ਨ ਪਤੀਜੈ ਤਉ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥੩॥੭॥

ਤਿਸ ਮਨ ਮਾਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕ ਪਤੀਆਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੇ ਲੋਕ ਨ ਪਤੀਆਵੈ ਤਉ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਸੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥੭॥

ਹ੍ਰਿਦੈ ਕਪਟੁ ਮੁਖ ਗਿਆਨੀ ॥

ਪੂਰਬਲੇ ਸਬਦ ਕੀ ਪ੍ਰੌਢਤਾ ਔਰ ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਝੂਠੇ ਕਹਾ ਬਿਲੋਵਸਿ ਪਾਨੀ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੋ ਕਪਟੁ ਹੈ ਔ ਮੁਖ ਸੇ ਗਿਆਨੀ ਹੋ ਕਰ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਝੂਠੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਵਿਅਰਥ ਪਾਨੀ ਰਿੜਕ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਸ ਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕੁਛ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਕਾਂਇਆ ਮਾਂਜਸਿ ਕਉਨ ਗੁਨਾਂ ॥
ਜਉ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਹੈ ਮਲਨਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮਲਨ ਹੈ ਤੌ ਤੁਝਕੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਾਂਜਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਲਉਕੀ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਈ ॥
ਕਉਰਾਪਨੁ ਤਊ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਤੁੰਬੀ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਨਲਾਈ ਜਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੀ ਕਉੜਤਣ ਤੌ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਖੰਡ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਕਪਟ ਆਦੀ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਾਰਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥੩॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕੇਵਲ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋਨੇ ਸੇ ਮੁਰਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥੮॥

ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਹੁ ਪਰਪੰਚ ਕਰਿ ਪਰ ਧਨੁ ਲਿਆਵੈ ॥
ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਪਹਿ ਆਨਿ ਲੁਟਾਵੈ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਪਰਪੰਚੁ) ਛਲ ਬਲ ਕਰਕੇ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋਲਿ ਆਵਤਾ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਵੁਹ ਧਨ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਸ ਆਕਰ ਲੁਟਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਭੂਲੇ ਕਪਟੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਅੰਤਿ ਨਿਬੇਰਾ ਤੇਰੇ ਜੀਅ ਪਹਿ ਲੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਕਪਟ ਕੋ ਨਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਿ ਕੋ ਤੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਤੇਰੇ ਜੀਵ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਲੀਆ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ਜਰਾ ਜਨਾਵੈ ॥
ਤਬ ਤੇਰੀ ਓਕ ਕੋਈ ਪਾਨੀਓ ਨ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਘਟਤਾ ਹੂਆ ਬੁਢੇਪਾ ਹੋਣੇ ਕੋ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਤੂੰ ਬੁਢਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਦਿਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਮੈ ਸੇ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਬੁਕ ਮੈਂ ਪਾਨੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਤੁਝਕੋ ਪਾਨੀ ਭੀ ਦੇਵੈ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀ ਤੇਰਾ ॥
ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਕੀ ਨ ਜਪਹਿ ਸਵੇਰਾ ॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੀਘਰ ਵਾ ਸਵਖਤਾ ਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੩॥੯॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਆਪਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ?

ਸੰਤਹੁ ਮਨ ਪਵਨੈ ਸੁਖੁ ਬਨਿਆ ॥
ਕਿਛੁ ਜੋਗੁ ਪਰਾਪਤਿ ਗਨਿਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਤਰੁ॥ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਜਬ ਹਮਨੇ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ (ਪਵਨੈ) ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸਾਥ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਬਨਾ ਹੈ ਔਰ ਤਬ ਹੀ ਹਮਨੇ ਨਿਤਜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸੇ ਕੁਛਕੁ (ਜੋਗੁ) ਜੁੜਨਾ ਗਿਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਦਿਖਲਾਈ ਮੋਰੀ ॥
ਜਿਤੁ ਮਿਰਗ ਪੜਤ ਹੈ ਚੋਰੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪੀ ਮੋਰੀ ਦਿਖਲਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਮੋਰੀਓਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਤਿਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਚੋਰੀ ਪੜਤੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੂੰਦਿ ਲੀਏ ਦਰਵਾਜੇ ॥
ਬਾਜੀਅਲੇ ਅਨਹਦ ਬਾਜੇ ॥੧॥

ਜਬ ਹਮਨੇ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਦਰਵਾਜੇ ਬੰਦ ਕਰ ਲੀਏ ਤਬ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦੋਂ ਕੇ ਵਾ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ॥੧॥

ਕੁੰਭ ਕਮਲੁ ਜਲਿ ਭਰਿਆ ॥
ਜਲੁ ਮੇਟਿਆ ਊਭਾ ਕਰਿਆ ॥

ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਰੂਪੀ ਜੋ ਘਟ ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਾਥ ਭਰਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸ ਵਿਚੋਂ ਵਾਸਨਾ ਜਲ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ (ਊਭਾ) ਖੜਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਨ ਜਾਨਿਆ ॥
ਜਉ ਜਾਨਿਆ ਤਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ (ਜਾਨਿਆ) ਜਾਨਾ ਹੈ ਤੌ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ॥
ਭੂਖੇ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਯਹ ਮਾਲਾ ਅਪਨੀ ਲੀਜੈ ॥

(ਭੂ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔ (ਖੇ) ਅਕਾਸ ਉਪਲੱਖਤ ਜੋ ਪਾਂਚ ਤੱਤੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਬ ਇਹ (ਮਾ) ਮਾਯਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਅਪਨੇ (ਲਾ) ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕੋ ਆਪ ਖੈਂਚ ਲੀਜੀਏਗਾ ਭਾਵ ਤਬ ਮੇਰੇ ਸੇ ਆਪਕੀ ਭਗਤੀ ਹੋਗੀ॥

ਹਉ ਮਾਂਗਉ ਸੰਤਨ ਰੇਨਾ ॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੇਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਇਹ ਤੀਨ ਰਿਣ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਪਿਤਰ ਰਿਖੀਓਂ ਕੇ ਹੈਂ ਇਨਮੈਂ ਸੇ ਮੈਨੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੁਛ ਰਿਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨਾ ਔਰ ਜੱਗ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾ ਵਿਦਯਾ ਪੜ੍ਹਨੀ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਰਿਣ ਸਕਾਮ ਕਰਮੀਓਂ ਪਰ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਯਣ ਹੋਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਧੋ ਕੈਸੀ ਬਨੈ ਤੁਮ ਸੰਗੇ ॥
ਆਪਿ ਨ ਦੇਹੁ ਤ ਲੇਵਉ ਮੰਗੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਤੁਮਾਰੇ (ਸੰਗੇ) ਸਾਥ ਵਾ ਸੰਕੋਚ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਾਂਗੇ ਕੈਸੀ ਪਰੀਤੀ ਬਨੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਾ ਦੇਵੋਂਗੇ ਤਬ ਮੈਂ ਤੁਮਸੇ ਮਾਂਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਲੇ ਲੇਵੋਂਗਾ॥ ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਇ ਸੇਰ ਮਾਂਗਉ ਚੂਨਾ ॥
ਪਾਉ ਘੀਉ ਸੰਗਿ ਲੂਨਾ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜੋ ਦੋ ਰਕਾਰ ਮਕਾਰ ਅਖਰ ਸੇ ਰਵਤ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਚੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਕਾ ਸਿਰ ਚੂਰਨ ਕਰਨਾ ਆਪ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨ: ਤੇਰੇ (ਪਾਉ) ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ (ਘੀਉ) ਅਤੀ ਸਨਿਗਧ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂਕਾ ਸੰਗ (ਲੂਨਾ) ਲੈਣਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਧ ਸੇਰੁ ਮਾਂਗਉ ਦਾਲੇ ॥
ਮੋ ਕਉ ਦੋਨਉ ਵਖਤ ਜਿਵਾਲੇ ॥੨॥

ਆਧ ਵਿਆਧ ਉਪਾਧ ਜੋ (ਸੇਰੁ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਤਾਪ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਦਾਲੇ) ਦਲਣਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਵਖਤ ਪੜੇ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਕਸ਼੍ਟ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਜਿਵਾਇ ਲੇ ਅਰਥਾਤ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥੨॥

ਖਾਟ ਮਾਂਗਉ ਚਉਪਾਈ ॥
ਸਿਰਹਾਨਾ ਅਵਰ ਤੁਲਾਈ ॥

ਪੁਨਾਂ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਔ ਚਾਰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਪਾਵਣਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਸਭਕਾ ਸਿਰ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਮਾਂਗ ਕਰ ਔਰ ਸਭ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਕੀ ਤੁਲਤਾ ਆਵਣੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਊਪਰ ਕਉ ਮਾਂਗਉ ਖੀਂਧਾ ॥
ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੈ ਜਨੁ ਥੀਂਧਾ ॥੩॥

ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਜੋ ਖਿਮਾ ਵਾ ਧੀਰਜ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਥੀਂਧਾ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰੂੰ॥੩॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੀਤਾ ਲਬੋ ॥
ਇਕੁ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਮੈ ਫਬੋ ॥

ਪੁਨਾ ਲਬ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਲੋਭੁ ਮੈਨੂੰ ਨ ਦੀਜੀਏ ਵਾ ਮੈਨੇ ਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰਬਕਤ ਗੁਨ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਜਰੂਰ ਚਾਹੀਏ ਇਨ ਗੁਨੋਂ ਸਹਤ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਝ ਕੋ (ਫਬੋ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਵੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਉ ਹਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਨ ਗੁਨੋਂ ਮੇਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਨਣੇ ਸੇ ਹੀ ਮੈਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੧੧॥ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਾਲ ਸੀਧਾ ਆਦੀ ਮਾਂਗਣੇ ਕਾ ਅਰਥ ਕਰ ਲੈਣਾ॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇ ਜੀ ਕੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨੀ ਲਾਭ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਦੇਖਾ ਤਬ ਗਾਵਾ ॥
ਤਉ ਜਨ ਧੀਰਜੁ ਪਾਵਾ ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੫੭

ਨਾਦਿ ਸਮਾਇਲੋ ਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਲੇ ਦੇਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਸਤਗੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ (ਨਾਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜਬ ਮੈਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਮੈਨੇ ਦੇਖਾ ਔ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈ ਜਨ ਨੇ ਧੀਰਜ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਹ ਝਿਲਿ ਮਿਲਿ ਕਾਰੁ ਦਿਸੰਤਾ ॥
ਤਹ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਬਜੰਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ (ਝਿਲਿ ਮਿਲਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਏਕ ਰਸ (ਬਜੰਤਾ) ਚਿੰਤਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨੀ ॥
ਮੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਾਨੀ ॥੨॥

ਜੋਤੀ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜੋ ਸਰਬ ਪਿੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥੨॥

ਰਤਨ ਕਮਲ ਕੋਠਰੀ ॥
ਚਮਕਾਰ ਬੀਜੁਲ ਤਹੀ ॥

ਇਸ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਕੋਠੜੀ ਮੈ ਜੋ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈ ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਰਤਨ ਹੈਂ ਔਰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਾ ਬਿਜਲੀ ਸਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੀਵ ਕਲਾ ਕਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਨੇਰੈ ਨਾਹੀ ਦੂਰਿ ॥
ਨਿਜ ਆਤਮੈ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੩॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮੀਪ ਔ ਦੂਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਅਨਹਤ ਸੂਰ ਉਜ੍ਯਾਰਾ ॥
ਤਹ ਦੀਪਕ ਜਲੈ ਛੰਛਾਰਾ ॥

ਜਹਾਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕਾ ਏਕ ਰਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਤਹਾਂ ਔਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ (ਛੰਛਾਰਾ) ਮਧਮ ਹੁਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਾਨਿਆ ॥
ਜਨੁ ਨਾਮਾ ਸਹਜ ਸਮਾਨਿਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈ ਜਨ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪ ਤੋ ਭਜਨ ਮੇਂ ਲੀਨ ਰਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਨੀ ਨਾਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਥੇ ਜਿਸ ਛਪਰੀ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਵਹੁ ਪੁਰਾਤਨ ਭਈ ਤਬ ਹਰੀ ਨੇ ਬਿਚਾਰਾ ਇਹੁ ਨਈ ਬਨਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋਗੀ ਤੋ ਬਨਾਵੇਂਗੇ ਐਸੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਅਗਨੀ ਲਗਾ ਦਈ ਤਬ ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ ਅਗਨੀ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਅਸਬਾਬ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਯਹ ਸਭ ਵਸਤੂ ਕੋ ਭੋਗ ਲਗਾਈਏ ਤਬ ਨਾਨੇ ਨੇ ਬੀਸ ਰੁਪਏ ਦੀਏ ਕਿ ਛੰਨ ਬਧਵਾਇ ਲੇਵੋ ਵਹੁ ਰੁਪਯੇ ਲਿਜਾਇ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਖੁਆਇ ਦੀਏ ਆਪ ਭੀ ਨਾ ਆਏ ਤਬ ਹਰੀ ਆਪ ਬੇਢੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਇਕੋ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਛਪਰੀ ਬਾਂਧੀ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਹਾਥੋਂ ਕੀ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਛੰਨ ਐਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ਜੈਸੇ ਹੀਰੇ ਪੰਨੇ ਜੜਤ ਕੀਏ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਤਿਸ ਮੈ ਆਇ ਬੈਠੇ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਏਕ ਮਾਈ ਪੜੋਸ ਮੈ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਤੀ ਭਈ ਭਗਤ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਇਹੁ ਛੰਨ ਕਿਸਸੇ ਬਨਵਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਮੁਝ ਕੋ ਬਤਾਵੋ ਤੌ ਮੈ ਭੀ ਤਿਸਸੇ ਬੰਧਵਾਇ ਲੇਵੋਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰੁ ੪ ਸੋਰਠਿ ॥

ਪਾੜ ਪੜੋਸਣਿ ਪੂਛਿ ਲੇ ਨਾਮਾ ਕਾ ਪਹਿ ਛਾਨਿ ਛਵਾਈ ਹੋ ॥

ਹੇ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀ ਸੋ ਪੜੋਸਣ ਹੈ ਸੋ ਮਾਈ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਛੰਨ ਤੁਮਨੇ ਕਿਸਸੇ (ਛਵਾਈ) ਬਨਵਾਈ ਹੈ॥

ਤੋ ਪਹਿ ਦੁਗਣੀ ਮਜੂਰੀ ਦੈਹਉ ਮੋ ਕਉ ਬੇਢੀ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ ਹੋ ॥੧॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਤਿਸ ਬੇਢੀ ਕੌ ਦੂਣੀ ਮਜੂਰੀ ਦੇਵੋਂਗੀ ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਝ ਕੋ ਵਹੁ ਬੇਢੀ ਬਤਾਇ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਰੀ ਬਾਈ ਬੇਢੀ ਦੇਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਦੇਖੁ ਬੇਢੀ ਰਹਿਓ ਸਮਾਈ ॥

ਹਮਾਰੈ ਬੇਢੀ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੀਬੀ ਵਹੁ ਬੇਢੀ ਕਾਰੀਗਰੁ ਕਿਸੀ ਕਉ ਦੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬੇਢੀ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਢੀ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੂਆ ਦੇਖੁ ਤੂੰ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਮਾਈ ਨੇ ਕਹਾ ਉਸ ਕੀ ਅਸਲ ਮਜੂਰੀ ਕਹੁ ਵਹੁ ਕਿਆ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਢੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਜੂਰੀ ਮਾਂਗੈ ਜਉ ਕੋਊ ਛਾਨਿ ਛਵਾਵੈ ਹੋ ॥

ਹੇ ਮਾਈ ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਸਸੇ ਛੰਨ ਬੰਧਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਮਜੂਰੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਗ ਕੁਟੰਬ ਸਭਹੁ ਤੇ ਤੋਰੈ ਤਉ ਆਪਨ ਬੇਢੀ ਆਵੈ ਹੋ ॥੨॥

ਜਬ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਔ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਪਰੀਤੀ ਤੋੜਕਰ ਤਿਸ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੇ ਤੌ ਵਹੁ ਬੇਢੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਐਸੋ ਬੇਢੀ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਸਭ ਅੰਤਰ ਸਭ ਠਾਂਈ ਹੋ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਔ ਬਾਹਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਬੇਢੀ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਗੂੰਗੈ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਪੂਛੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਹੋ ॥੩॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜੈਸੇ ਗੁੰਗੇ ਨੇ ਜਬ ਮਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਕੋ ਚਾਖਿਆ ਤਬ ਪੂਛੇ ਸੇ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬੇਢੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸੁਨਿ ਰੀ ਬਾਈ ਜਲਧਿ ਬਾਂਧਿ ਧ੍ਰੂ ਥਾਪਿਓ ਹੋ ॥

ਹੇ ਮਾਈ ਤਿਸ ਬੇਢੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰ ਪੁਲ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਔਰ ਧ੍ਰੂਅ ਕੋ ਅਚਲ ਪਦਵੀ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਸੀਅ ਬਹੋਰੀ ਲੰਕ ਭਭੀਖਣ ਆਪਿਓ ਹੋ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਸੀਤਾ ਕੋ ਲੰਕਾ ਸੇ ਮੋੜ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਲੰਕਾ ਕਾ ਰਾਜੁ ਭਭੀਖਣ ਭਗਤ ਕੋ (ਆਪਿਓ) ਅਰਪਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਘਰੁ ੩ ॥

ਅਣਮੜਿਆ ਮੰਦਲੁ ਬਾਜੈ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਮੰਦਲ) ਢੋਲ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੜਿਆ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਖੈਂਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ (ਬਾਜੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਵਣ ਘਨਹਰੁ ਗਾਜੈ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣ ਸੇ ਬਿਨਾ ਘਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ਨੁ ਸੋ (ਗਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਮੋਹਿ ਸੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਬਦਲ ਵਤ ਗਾਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਦਲ ਬਿਨੁ ਬਰਖਾ ਹੋਈ ॥

ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਬਦਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੀ ਵਰਖਾ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਉ ਤਤੁ ਬਿਚਾਰੈ ਕੋਈ ॥੧॥

ਜੋ ਕੋਈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਤ ਮਿਤਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ ਵਰਖਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮੋ ਕਉ ਮਿਲਿਓ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥

ਜਿਹ ਮਿਲਿਐ ਦੇਹ ਸੁਦੇਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਮ (ਸਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਇਹ ਦੇਹੀ ਸੁਦੇਹੀ ਭਈ ਭਾਵ ਸੇਂ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਲਿ ਪਾਰਸ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇਆ ॥

ਮੁਖ ਮਨਸਾ ਰਤਨੁ ਪਰੋਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਸੁੱਧ ਹੂਆ ਤਬ (ਸਾ) ਸੋ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਰਤਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਪਰੋਯਾ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਨਿਜ ਭਾਉ ਭਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ॥

ਗੁਰ ਪੂਛੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਗਾ ॥੨॥

ਜਬ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਭਾਉ) ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਤਬ ਭ੍ਰਮ ਭਾਗ ਗਿਆ ਔ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਪੂਛਣੇ ਕਰ ਐਸੇ ਮਨ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਲ ਭੀਤਰਿ ਕੁੰਭ ਸਮਾਨਿਆ ॥

ਸਭ ਰਾਮੁ ਏਕੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਕਾ ਜਲ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਜਲ ਮੈ ਘਟ ਉਪਾਧੀ ਛੋਡਕਰ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਵਿਦਿਆ ਉਪਾਧੀ ਛੋਡਕਰ ਹਮਨੇ ਏਕ ਰਾਮ ਕੋ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਹੈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਜਨ ਨਾਮੈ ਤਤੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥੩॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਚੇਲੇ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਜਨ ਨੇ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭ੍ਰਮ ਨਿਵਰਤਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਅਭੇਦਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹਮ ਹੋਤੇ ਤਬ ਤੂ ਨਾਹੀ ਅਬ ਤੂਹੀ ਮੈ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਹਮ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਸੰਯੁਕਤਿ ਹੋਤੇ ਥੇ ਤਬ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁਏ ਅਬ ਤਿਸ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਤੀ ਸੇ ਤੁਮ ਹਮਕੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਜੋ ਮੈ ਸੁਛ ਨਾ ਰਹਾ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਤਿਸ ਅਭੇਦਤਾ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਲ ਅਗਮ ਜੈਸੇ ਲਹਰਿ ਮਇ ਓਦਧਿ ਜਲ ਕੇਵਲ ਜਲ ਮਾਂਹੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ (ਮਇਓ ਦਧਿ) ਜਲਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ (ਅਨਲ) ਪਵਨ ਕਰਕੇ (ਅਗਮ) ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਲਹਿਰਾਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਕੇਵਲ ਜਲ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ॥ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ॥ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਕੀ ਉਪਾਧੀ ਕਰ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਲਹਿਰਾਂ ਉਪਜਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਾਯਾ ਉਪਾਧੀ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਸੇ ਕੇਵਲ ਤੂੰ ਜੋ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਵਹੁ ਲੈ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਧਵੇ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਭ੍ਰਮੁ ਐਸਾ ॥

ਜੈਸਾ ਮਾਨੀਐ ਹੋਇ ਨ ਤੈਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਪਿਛਲੀ ਦਸ਼ਾ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿ ਭ੍ਰਮ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਭ੍ਰਮ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਨਵਿਰਤੀ ਸਮੈ ਵਹੁ ਤੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਰਪਤਿ ਏਕੁ ਸਿੰਘਾਸਨਿ ਸੋਇਆ ਸੁਪਨੇ ਭਇਆ ਭਿਖਾਰੀ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਸੋਯਾ ਹੂਆ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਭਿਖਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਅਛਤ ਰਾਜ ਬਿਛੁਰਤ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੋ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥੨॥

ਰਾਜ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਅਪਨੇ ਈਸ਼੍ਵਰਜ ਸੇ ਵਿਯੋਗੀ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਦੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਰਾਜੇ ਵਤ ਹਮ ਜੀਵਨ ਕੀ ਗਤੀ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਰਾਜਾ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਦੇ ਹੋਹੰ ਮਾਨਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਦੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੫੮

ਰਾਜ ਭੁਇਅੰਗ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜੈਸੇ ਹਹਿ ਅਬ ਕਛੁ ਮਰਮੁ ਜਨਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ (ਰਾਜ) ਰਸੀ ਮੈ ਭਰਮ ਕਰਕੇ (ਭੁਇਅੰਗ) ਸਰਪ ਭਾਸਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਮੈ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਭ੍ਰਮਕਰ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਭੇਦੁ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕੁਛਕ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਜਣਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਣਾਵਣੇ ਸੇ ਅਬ ਐਸੀ ਗਿਆਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਕਟਕ ਜੈਸੇ ਭੂਲਿ ਪਰੇ ਅਬ ਕਹਤੇ ਕਹਨੁ ਨ ਆਇਆ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਭੂਖਨ (ਕਟਕ) ਕੜੇ ਆਦੀ ਅਨੇਕ ਸ੍ਵਰਨ ਸੇ ਭੂਲ ਪਰੇ ਥੇ ਭਾਵ ਤੁਝ ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਕੌ ਦੇਹ ਰੂਪ ਮਾਨ ਰਹੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਐਸੇ ਗਿਆਤ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿ ਅਪਨੇ ਕੋ ਜੀਵੋਹੰ ਕਹਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਵਹੁ ਕਥਨ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਬ ਐਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੇ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਬੇ ਏਕੁ ਅਨੇਕੈ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਘਟ ਭੁੋਗਵੈ ਸੋਈ ॥

ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਭੋਗਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਹਾਥ ਪੈ ਨੇਰੈ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਹਾਥੁ ਪੈ ਗਿਆ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸਮੀਪੀ ਭਯਾ ਹੈਂ ਵਾ ਹਾਥ ਅਰ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਨੇਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸੋ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਉ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਮੈ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਤਬ ਰਵਿਦਾਸ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਲਾਗਾ॥੩॥ ਤਬ ਪ੍ਰੀਛਾ ਨਮਿਤ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਸਪ੍ਰਸ਼ ਨਾ ਕਰੁ ਤਬ ਏਹੁ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਹਮ ਬਾਂਧੇ ਮੋਹ ਫਾਸ ਹਮ ਪ੍ਰੇਮ ਬਧਨਿ ਤੁਮ ਬਾਧੇ ॥

ਜੇਕਰ ਹਮ ਜੀਵ ਤੁਮਨੇ ਮੋਹਿ ਕੀ ਫਾਂਸੀ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹਮਨੇ ਤੁਮ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਹੌਂ॥ ਜੇ ਆਪ ਕਹੌ ਸੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੇ ਛੂਟਨ ਕੋ ਜਤਨੁ ਕਰਹੁ ਹਮ ਛੂਟੇ ਤੁਮ ਆਰਾਧੇ ॥੧॥

ਅਬ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਛੁਟਨੇ ਕਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰੇਮ ਸੇ ਨ ਛੂਟੋਗੇ ਔਰੁ ਹਮ ਤੌ ਤੁਮਕੌ ਅਰਾਧ ਕਰ ਮੋਹਿ ਫਾਸੀ ਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਧਵੇ ਜਾਨਤ ਹਹੁ ਜੈਸੀ ਤੈਸੀ ॥

ਅਬ ਕਹਾ ਕਰਹੁਗੇ ਐਸੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਜੈਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਤੈਸੀ ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਹੋ ਅਬ ਐਸੀ ਕਿਆ ਕਰੋਗੇ ਕਿ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੋਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾਇ ਸਕਤੇ ਹੋ ਜੇ ਕਹੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੀਨੁ ਪਕਰਿ ਫਾਂਕਿਓ ਅਰੁ ਕਾਟਿਓ ਰਾਂਧਿ ਕੀਓ ਬਹੁ ਬਾਨੀ ॥

ਜੈਸੇ ਮੱਛ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਜੁਦੀਆਂ ਜੁਦੀਆਂ (ਫਾਂਕਿਓਂ) ਫਾਂਕਾ ਭੀ ਕਰੀਆਂ ਪੁਨਾ ਕਾਟ ਕਰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ ਭੀ ਕੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਜਕੇ ਮੈਂ (ਬਹੁ ਬਾਨੀ) ਬਹੁਤੁ ਮਸਾਲੇ ਪਾਕਰ ਵਾ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਨ੍ਹਨਾ ਭੀ ਕੀਆ॥

ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰਿ ਭੋਜਨੁ ਕੀਨੋ ਤਊ ਨ ਬਿਸਰਿਓ ਪਾਨੀ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਮੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਖੰਡ ਖੰਡ) ਚਿਥ ਚਿਥ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਭੀ ਕੀਆ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਮੱਛਕੋ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਭੂਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਫੇਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਕੋ ਪਾਨੀ ਕੀ ਪਿਆਸ ਲਗੀ

ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜਦਪਿ ਕੈਸਾ ਭੀ ਦੁਖ ਆ ਬਨੈ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਛੁਟਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਜੇਕਰ ਆਪ ਕਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪਰੀਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਨ ਬਾਪੈ ਨਾਹੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭਾਵਨ ਕੋ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਕਿਸਕੇ ਆਪਨੇ ਬਾਪ ਕਾ ਪਦਾਰਥ ਤੌ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੂ ਤੌ ਕੇਵਲ ਭਾਵਨਾ ਕਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਤੂੰ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਪਟਲ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਬਿਆਪਿਓ ਭਗਤ ਨਹੀ ਸੰਤਾਪਾ ॥੩॥

ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਪਟਲ) ਪੜਦਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਬਿਆਪਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹਿ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤਿ ਇਕ ਬਾਢੀ ਅਬ ਇਹ ਕਾ ਸਿਉ ਕਹੀਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਐਸੀ ਵਧੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸੁਖ ਕਿਸਕੌ ਉਚਾਰ ਕਰ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਸੁਖ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਾਰਨਿ ਹਮ ਤੁਮ ਆਰਾਧੇ ਸੋ ਦੁਖੁ ਅਜਹੂ ਸਹੀਐ ॥੪॥੨॥

ਜਿਸ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹਮਨੇ ਤੁਮ ਅਰਾਧੇ ਹੋ ਸੋ ਦੁਖ ਅਜੇ ਭੀ ਸਹਾਰੀਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰੀਏਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹਮ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥ ਪੁਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਲਜਾਨ ਹੇਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਲਭ ਜਨਮੁ ਪੁੰਨ ਫਲ ਪਾਇਓ ਬਿਰਥਾ ਜਾਤ ਅਬਿਬੇਕੈ ॥

ਅਨੇਕ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਫਲ ਕਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਦੁਰਲਭ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਰਸ ਕੇ (ਅਬਿਬੇਕੈ) ਵੀਚਾਰੇ ਬਿਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਸਮਸਰਿ ਗ੍ਰਿਹ ਆਸਨ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਹਹੁ ਕਿਹ ਲੇਖੈ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਇੰਦ੍ਰ ਵਤ ਗ੍ਰਹ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਗਲੀਚੇ ਆਦੀ ਬੈਠਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਸਨ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਹੋ ਤੌ ਕਿਸ ਹਿਸਾਬ ਵਾ ਅਰਥ ਮੇਂ ਆਵੈਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੧॥

ਨ ਬੀਚਾਰਿਓ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ਰਸੁ ॥

ਜਿਹ ਰਸ ਅਨ ਰਸ ਬੀਸਰਿ ਜਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੌ ਵੀਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਸੇ ਔਰ ਵਿਸੇ ਰਸ ਸਭੀ ਭੂਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾਨਿ ਅਜਾਨ ਭਏ ਹਮ ਬਾਵਰ ਸੋਚ ਅਸੋਚ ਦਿਵਸ ਜਾਹੀ ॥

ਹਮ ਜੀਵ ਬਾਵਰੇ ਜਾਣਕੇ ਅਜਾਣ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਇਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦਿਨ (ਸੋਚ ਅਸੋਚ) ਭਾਵ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮੈਂ ਵਾ ਵਿਚਾਰੇ ਬੇਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਬਲ ਨਿਬਲ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਪਰਮਾਰਥ ਪਰਵੇਸ ਨਹੀ ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸਹਤ ਬਲ ਕੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਬਿਬੇਕ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਨਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੀਅਤ ਆਨ ਅਚਰੀਅਤ ਅਨ ਕਛੁ ਸਮਝ ਨ ਪਰੈ ਅਪਰ ਮਾਇਆ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਹੀਤਾ ਕੁਛ ਔਰ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ (ਅਚਰੀਅਤ) ਕਰੀਤਾ ਕੁਛ ਔਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੀ ਕਥਨੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਰਹਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਇਨਕੋ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ (ਅਪਰ) ਅਪਾਰ ਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਉਦਾਸ ਦਾਸ ਮਤਿ ਪਰਹਰਿ ਕੋਪੁ ਕਰਹੁ ਜੀਅ ਦਇਆ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋਪ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੀਏ॥੩॥੩॥

ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਸੁਰਤਰ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਬਸਿ ਜਾ ਕੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਜੋ (ਸੁਰਤਰ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਮਣੀ ਔ ਕਾਮਧੇਨ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਦਸਾ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਕਰ ਤਲ ਤਾ ਕੇ ॥੧॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਇਹ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀਆਂ ਔ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਖਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਔਰ ਦਜਾਲ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨ ਜਪਹਿ ਰਸਨਾ ॥
ਅਵਰ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਬਚਨ ਰਚਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਔਰ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਕਯਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ?

ਨਾਨਾ ਖਿਆਨ ਪੁਰਾਨ ਬੇਦ ਬਿਧਿ ਚਉਤੀਸ ਅਖਰ ਮਾਂਹੀ ॥
ਬਿਆਸ ਬਿਚਾਰਿ ਕਹਿਓ ਪਰਮਾਰਥੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਉੱਤਰ: ਨਨੂ ਅਖਰ ਤੋ ਯੇਹ ਅ ਈ ਊ ਰ੍ਰਿ ਲ੍ਰਿ ਏ ਐ ਓ ਹ ਯ ਵ ਰ ਲ ਞ ਮ ਙ ਣ ਨ ਝ ਭ ਘ ਢ ਧ ਜ ਬ ਗ ਡ ਦ ਖ ਫ ਛ ਠ ਥ ਚ ਟ ਤ ਕ ਪ ਆਦਕ ਹੈਂ ਸ ਖ ਸ ਹ ਪਾਣਨੀ ਮੁਨੀ ਨੇ ਅਸ੍ਰ ਧਜਾਈ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਈਹਾਂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਚੌਤੀ ਕੈਸੇ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਇਤਿ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਦੋ ਹਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿਧਿ ਉਨ ਕਾ ਫਲ ਹੈ ਅਖਰੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗਿਣਤੀ ਮੇਂ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਇਤਿ॥ ਬਾਕੀ ਬਤਾਲੀ ਰਹੇ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਥਮ ਸ੍ਵਰੋ ਮੇਂ ਆ ਇ ਉ ਰ੍ਰਿ ਲ੍ਰਿ ਇਨਮੇਂ ਰ੍ਰਿ ਲ੍ਰਿ ਤੋ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅ ਇ ਉ ਰ੍ਰਿ ਯਹ ਚਾਰ ਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ਔਰ ਏ ਐ ਓ ਯਹ ਜੋ ਚਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਅ ਇ ਊ ਇਨਕਾ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹੈ ਸੋ ਬਜਾਕਰਣੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸੇਸ ਤੇ ਅ ਇ ਉ ਰ੍ਰਿ ਯਹ ਚਾਰ ਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਹੈਂ ੫ ਸ੍ਵਰ ਗਏ ਬਾਕੀ ੩੭ ਰਹੇ ਆਗੇ ਰਲ ਕੀ ਸਵਰਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਬਾਕੀ ੩੬ ਤਾਲਵੀ ਸਕਾਰ ਔਰ ਦੰਤੀ ਕੀ ਸਵਰਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਬਾਕੀ ੩੫ ਅਗੇ ਬ ਵ ਕੀ ਸਵਰਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈ ਬਾਕੀ ੩੪ ਹੀ ਰਹੇ, ਯਦਜਪਿ ਡ ਲ ਕੀ ਸਵਰਣਤਾ ਕਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ੩੩ ਹੀ ਰਹੇਂਗੇ ਫੇਰ ਵੀ ੩੪ ਨਹੀਂ ਹੋਇੰਗੇ ਤਥਾਪਿ ਜਿਸ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਰ ਲ ਕੀ ਸਵਰਣਤਾ ਹੋਈ ਤਬ ਲ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਰ ਰੂਪ ਭਯਾ ਤੇ ਫਿਰ ਡ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਸਵਰਣੀ ਹੋਵੈ ਯਾਂ ਤੇ ਡ ਕੋ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੋਨੇ ਤੇ ੩੪ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਯਦਪਿ ਅਨੁਸ੍ਵਾਰ ਬਿਸਰਗ ਔਰ ਗੁੰਕਾਰ ਯਹ ਜੁਦੇ ਅਖਰ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ੩੭॥ ਹੋਵੇਂ ਗੇਤ ਥਾਪਿ ਅਨੁਸ੍ਵਾਰ ਤੋ ਨਕਾਰ ਮਕਾਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਬਿਸਰਗ ਸਰ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਗੁੰਕਾਰ ਅਨੁਸ੍ਵਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ੩੪ ਹੀ ਹੈ ਨਨੁਖਜ ਤ੍ਰ ਗਜ ਯਹ ਜੁਦੇ ਅਖਰ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਦੋਖ ਹੋਵੈ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਖਜ ਤੌਕਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤ੍ਰ ਤਰ ਰੂਪ ਹੈ ਗਜਜਞ ਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਜੁਟੇ ਹੈਂ ਅਖਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ੩੪ ਹੀ ਹੈਂ ਏ ਤਤ ਸਰਬ ਮਨ ਮੇਂ ਰਾਖਕੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਚੌਂਤੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਚੌਂਤੀ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਬਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਨਾਨਾ ਖਜਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਮਹਾਭਾਰਤਾਦਿ ਔ ਪੁਰਾਣ ਔ ਵੇਦੋਂ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਜੋ ਕਰੇ ਹੈਂ ਕਰਮਾਦਿ ਜੋ ਸੰਪੂਰਣ ਇਨਹੀ ਮੇਂ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸੱਦ੍ਰਿਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਹਿ ਬਜਾਸ ਜੀ ਕਾ

ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ॥ ਨਨੁ॥ ਬਜਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਇਸ ਅਸੰਕਾ ਕੇ ਹੋਯਾਂਕਹਤੇ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪੁਰਾਣ ਕੇ ਉਤਰ ਖੰਡ ਮੈਂ ਜੋ ਅਧਜਾਤਮ ਰਮਾਯਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਯੋਧਜਾ ਕਾਂਡ ਕੇ ਛੀਵੇਂ ਧਜਾਯ ਮੇਂ ਬਾਲਮੀਕ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੇਂ ਕਹਯਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਯਹਿ ਸਲੋਕ ਹੈ॥ ਰਾਮ ਤ੍ਵਨ੍ਨਾਮ ਮਹਿਮਾ ਵਰਣਜਤੇ ਕੇ ਨਵਾਕਥੰ ਯਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਦਹੰ ਰਾਮ ਬ੍ਰਹਮ ਰਖਿਤ੍ਵ ਸਪ੍ਰਵਾਨਾ॥੧॥ ਇਤਜੁਕਤ੍ਵਾ ਰਾਮ ਤੇ ਨਾਮ ਬਜਤਜਾਸ੍ਰਖਜਰ ਪੂਰਬਕੰ ਏਕਾਗ੍ਰ ਮਨਸਾ ਤ੍ਰੈਵਮਰੇਤਿ ਜਪ ਸ੍ਰਬਦਾ॥੨॥ ਯਹਿ ਬਜਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰਹਤ ਫੁਨਿ ਬਡੈ ਭਾਗਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਹੈ ਔ ਵਹੁ ਸਰਬ ਉਪਾਧੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਰਿਦੈ ਧਰਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਭੈ ਭਾਗੀ ॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭਾਜ ਗਈ ਵਾ ਤਿਨਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਕਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਅਵਿਦਜਾ ਥੀ ਸੋ ਭਾਗ ਗਈ ਹੈ॥੩॥੪॥

ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਤੁਮ ਗਿਰਿਵਰ ਤਉ ਹਮ ਮੋਰਾ ॥
ਜਉ ਤੁਮ ਚੰਦ ਤਉ ਹਮ ਭਏ ਹੈ ਚਕੋਰਾ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਤੁਮ (ਗਿਰਿਵਰ) ਪਰਬਤ ਰੂਪ ਹੋ ਤੋ ਹਮ ਦਾਸ ਮੋਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਹੈ ਤੌ ਹਮ ਦਾਸ ਚਕੋਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਧਵੇ ਤੁਮ ਨ ਤੋਰਹੁ ਤਉ ਹਮ ਨਹੀ ਤੋਰਹਿ ॥
ਤੁਮ ਸਿਉ ਤੋਰਿ ਕਵਨ ਸਿਉ ਜੋਰਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੋੜੋ ਤੌ ਤੋੜੋ ਪਰੰਤੂ ਹਮ ਆਪ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤੋੜੈਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸੇ ਤੋੜ ਕਰ ਹਮ ਔਰੁ ਕਿਸ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜੋੜੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਉ ਤੁਮ ਦੀਵਰਾ ਤਉ ਹਮ ਬਾਤੀ ॥
ਜਉ ਤੁਮ ਤੀਰਥ ਤਉ ਹਮ ਜਾਤੀ ॥੨॥

ਜੋ ਤੁਮ ਦੀਪਕੁ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੌ ਹਮ ਬਤੀ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਜੌ ਤੁਮ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਭਏ ਤੌ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਪਰਸਣੇ ਕੋ ਯਾਤ੍ਰੀ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੫੯

ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮ ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਰੀ ॥
ਤੁਮ ਸਿਉ ਜੋਰਿ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਤੋਰੀ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਨੇ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜੋੜੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜੋੜ ਕਰ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤੋੜ ਦਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਜਹ ਜਾਉ ਤਹਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ॥
ਤੁਮ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਅਉਰੁ ਨ ਦੇਵਾ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈ ਜਾਵੋਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਸਾਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਜੇ ਕਹੈ ਮੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਰੇ ਭਜਨ ਕਟਹਿ ਜਮ ਫਾਂਸਾ ॥

ਆਪ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕੇ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਜਮਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਹੇਤ ਗਾਵੈ ਰਵਿਦਾਸਾ ॥੫॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਸਕੋ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗਾਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥੫॥੫॥

ਸਰੀਰ ਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲ ਕੀ ਭੀਤਿ ਪਵਨ ਕਾ ਥੰਭਾ ਰਕਤ ਬੁੰਦ ਕਾ ਗਾਰਾ ॥

ਜਲ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ (ਭੀਤਿ) ਕੰਧ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪ ਪਵਨ ਕਾ ਥੰਭਾ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਔਰੁ ਪਿਤਾ ਕੀ (ਬੁੰਦ) ਬਿੰਦ ਕਾ ਇਸਕੋ ਗਾਰਾ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਾਡ ਮਾਸ ਨਾੜੀ ਕੋ ਪਿੰਜਰੁ ਪੰਖੀ ਬਸੈ ਬਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹੱਡ ਔ ਮਾਸ ਨਾੜੀਓਂ ਕਾ ਪਿੰਜਰਾ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸਰੀਰ ਪਿੰਜਰੇ ਬੀਚ ਇਹ ਬਿਚਾਰਾ ਨਿਰਬਲ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਛੀ ਵਸੁ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਿਆ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਤੇਰਾ ॥

ਜੈਸੇ ਤਰਵਰ ਪੰਖਿ ਬਸੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਿਆ ਮੇਰਾ ਔ ਕਿਆ ਤੇਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮੈ ਤੇਰਾ ਐਸਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਪੰਖੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਹੁ ਕੰਧ ਉਸਾਰਹੁ ਨੀਵਾਂ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਅਨਿਤ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੇਤ ਬਡੀ ਡੂੰਘੀ ਨੀਵਾਂ ਰਾਖ ਕਰ ਕੰਧੋਂ ਕੋ ਉਸਾਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਬਡੇ ਬਡੇ ਮੰਦ੍ਰ ਪਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਸਾਢੇ ਤੀਨਿ ਹਾਥ ਤੇਰੀ ਸੀਵਾਂ ॥੨॥

ਔਰ ਤੇਰੀ (ਸੀਵਾਂ) ਹੱਦ ਤੌਂ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਹਾਥ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਹਾਥ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਇਤਨੀ ਹੀ ਭੂਮੀ ਪਰ ਸਮਾਈ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸਰਾਣਾ ਸਿਰ ਹੇਠ ਰਖ ਲੇਵੋ ਤੌਂ ਪਉਨੇ ਚਾਰ ਹਾਥ ਚਾਹੀਏ॥

ਬੰਕੇ ਬਾਲ ਪਾਗ ਸਿਰਿ ਡੇਰੀ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਜੁਲਫਾਂ ਆਦੀ ਬਨਾਕਰ ਬਾਂਕੇ ਵਾਲ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਡੇਰੀ) ਟੇਡੀ ਪਾਗ ਬਾਂਧਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਹੋਇਗੋ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ॥੩॥

ਸੋ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਅੰਤ ਕੋ ਤੌਂ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਜਲ ਕਰ ਖਾਕ ਹੋਇਗਾ॥੩॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੪॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਔ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਬ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਜੀ ਜੀਤੀ ਜਾਵੇ? ਉਤਰ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕਮੀਨੀ ਪਾਂਤਿ ਕਮੀਨੀ ਓਛਾ ਜਨਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਭੀ (ਕਮੀਨੀ) ਕਮ ਵਾ ਨੀਚ ਹੈ ਔ ਮੇਰੀ (ਪਾਂਤਿ) ਪੰਗਤੀ ਭੀ ਨੀਚ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਤਮ ਪੰਗਤੀ ਕਾ ਮੈਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਤੁੱਛ ਘਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਭਯਾ ਭਾਵ ਸੇ ਜਾਤ ਪਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨ ਤਜਾਗ ਕਰ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਕਰੇ॥

ਤੁਮ ਸਰਨਾਗਤਿ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰਾ ॥੫॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਚੰਦ ਮੈਂ ਚਮਾਰ ਜਾਤ ਕਾ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਕੋ ਹੀ ਬਿਰਦ ਕੀ ਲੱਜਾ ਹੈ॥੫॥੬॥

ਚਮਰਟਾ ਗਾਂਠਿ ਨ ਜਨਈ ॥
ਲੋਗੁ ਗਠਾਵੈ ਪਨਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ (ਚਮਰਟਾ) ਚੰਮ ਕਾ ਦਬਾਯਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਮੈ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਪਰੀਤੀ ਗੰਢ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਲੋਕ ਸਰੀਰ ਕੀ ਰਖਯਾ ਵਾਸਤੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੰਢਕੇ ਤਿਨਕੀ (ਪਨਹੀ) ਪਨਾਹ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਰ ਨਹੀ ਜਿਹ ਤੋਪਉ ॥
ਨਹੀ ਰਾਂਬੀ ਠਾਉ ਰੋਪਉ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਤੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਇਸਕੋ (ਤੋਪਉ) ਤੋਪਾ ਲਗਾਵੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸਕੀ ਪਾਲਨਾ ਪੋਖਨਾ ਕਰੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰਾਕਾਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਰੰਬੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਪੂਰੋ ਯਥਾ ਅਮਕੇ ਨਾਨਕੀ ਛਕ ਲੈ ਜਾਕੇ ਥਾਉਂ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਲੋਗੁ ਗੰਠਿ ਗੰਠਿ ਖਰਾ ਬਿਗੂਚਾ ॥
ਹਉ ਬਿਨੁ ਗਾਂਠੇ ਜਾਇ ਪਹੂਚਾ ॥੨॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਜ ਤੌ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੰਢ ਕਰਕੇ (ਖਰਾ) ਅਤੀ (ਬਿਗੂਚਾ) ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਮੈਂ ਇਸਕੇ ਪਰੀਤੀ ਗੰਢੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪਹੁਚਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਰਵਿਦਾਸੁ ਜਪੈ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ॥
ਮੋਹਿ ਜਮ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਕਾਮਾ ॥੩॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਕਾਮ ਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥੩॥੭॥

ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦੁਖ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਭੀਖਨ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨੈਨਹੁ ਨੀਰੁ ਬਹੈ ਤਨੁ ਖੀਨਾ ਭਏ ਕੇਸ ਦੁਧ ਵਾਨੀ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਰੀਰ (ਖੀਨਾ) ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਚਲਤਾ ਹੈ । ਪੁਨਾ ਕੇਸ ਦੂਧ ਕੇ (ਵਾਨੀ) ਰੰਗ ਜੈਸੇ ਸੁਪੇਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੂਧਾ ਕੰਠੁ ਸਬਦੁ ਨਹੀ ਉਚਰੈ ਅਬ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਪਰਾਨੀ ॥੧॥

ਜਬ ਕਫ ਕਰਕੇ ਕੰਠ (ਰੁਧਾ) ਰੁਕ ਗਿਆ ਮੁਖ ਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸੇਗਾ ਤਬ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤੂੰ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤਬ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬੀ ਨਾਮ ਜਪ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਾਇ ਹੋਹਿ ਬੈਦ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਅਪਨੇ ਸੰਤਹ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕਾ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਬਨਵਾਰੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬੈਦ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਦੁਖ ਕੌਨ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਥੇ ਪੀਰ ਸਰੀਰਿ ਜਲਨਿ ਹੈ ਕਰਕ ਕਰੇਜੇ ਮਾਹੀ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਸਭ ਸੇ (ਮਾਥੇ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਪੀੜਾ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜਲਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਲੇਜੇ ਮੈਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਕਰਕ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਬੇਦਨ ਉਪਜਿ ਖਰੀ ਭਈ ਵਾ ਕਾ ਅਉਖਧੁ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਐਸੀ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੀੜਾ ਉਪਜ ਖੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਔਖਧ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕੀ ਔਖਧ ਕਯਾ ਹੈ?

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਇਹੁ ਅਉਖਧੁ ਜਗਿ ਸਾਰਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਜਲ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੀੜਾ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਗਤ ਮੈ (ਸਾਰਾ) ਪੂਰਾ ਔਖਧ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕਹੈ ਜਨੁ ਭੀਖਨੁ ਪਾਵਉ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥੩॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਭੀਖਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਪੀੜਾ ਕੇ ਇਸ ਔਖਧ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਪਾਵੋਂਗਾ ਤੁਮ ਭੀ ਪਾਵੋਗੇ॥੩॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਤੁਮਕੋ ਕੇਤਾਕ ਭਯਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਪੁੰਨਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਬਲੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਰਾਖਿਆ ਰਤਨੁ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਇਆ ॥੧॥

ਯਦਯਪਿ ਅਨੇਕ ਜਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸਕੋ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਕਰ ਰਾਖਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਇਹੁ ਰਤਨੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਛਪਾਯਾ ਛਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਾਹਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਕਹਤੇ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਕੀ ਮਿਠਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਵਹੁ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗੇ ਕੀ ਮਿਠਿਆਈ ਖਾਈ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਉਸ ਸੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੁਝ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਰਮਤ ਸੁਨਤ ਸੁਖੁ ਸ੍ਰਵਨਾ ਚਿਤ ਚੇਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਤਿਸ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇ (ਰਮਤ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਔਰ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਚੇਤੇ) ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਭੀਖਨ ਦੁਇ ਨੈਨ ਸੰਤੋਖੇ ਜਹ ਦੇਖਾਂ ਤਹ ਸੋਈ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਭੀਖਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰ ਮੇਰੇ (ਸੰਤੋਖੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਮੁਝ ਕੋ (ਸੋਈ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਮੁਝ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੬੦

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਡਰਤੁ ਹੈ ਆਪਣਾ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥
ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣੁ ਸੇਵਿਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਮੇਰਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਜੋ ਆਪਨਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤੁਝਕੌ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੌਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਪੁਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਨੀਤ ਨਵਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੁਖਕੇ ਵਿਸਾਰਣੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਤ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਤੁਝਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਅੰਤਿ ਛਡਾਏ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਨਿਤ ਨਿਵੀਨ ਹੈਂ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮੇਰੀ ਕਾਮਣੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ਹੋਇ ॥੨॥
ਦਇਆਲ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਯਮਦੂਤੋਂ ਤੇ ਵਾ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਛੁਡਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਸਾਹਿਬ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੇਰਾ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਸੁਣੀਐ ਜਬ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਕਾਮਣੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੁਣਿ) ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰੇਗੀ ਤਬ ਮੇਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਨਾ ਹੋਇਗਾ॥

ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਜਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਰਬੰ ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੋਂਗਾ ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਸਦ) ਸਉ ਵੇਰ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਰੂਪ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਤਾ ਕੀ) ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਪਿਆਰੇ ਕੇਵ ਰਹਾ ॥
ਸਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਹਿ ਜਿਤੁ ਨਾਮਿ ਤੇਰੇ ਲਾਗਿ ਰਹਾਂ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਰਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਤੁਝ ਬਿਨਾਂ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ। ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਮੁਝ ਕੋ (ਵਡਿਆਈ) ਇਛਾ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਾਗ ਰਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰੂੰ॥ ਯਥਾ-ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸਦੀ ਵਡਿਆਈ॥

ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਜਿਸੁ ਆਗੈ ਪਿਆਰੇ ਜਾਇ ਕਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰੂੰ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੇਵੀ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਚੰਉ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਬਿੰਦ ਬਿੰਦ ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ॥੪॥

ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਾਸੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਤਾਕਾ) ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੂੰ ਵਾ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪਕੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਵਾ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਸੇ (ਬਿੰਦ) ਥੋੜੇ ਅਰਥਾਤ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਚੁਖ ਚੁਖ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਆਦਿ ਵਾਰਣੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥

ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਬਿੰਦ ਬਿੰਦ ਚੁਖ ਚੁਖ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਭੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਰੀਰ ਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ ਦਮੀ ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੈ ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਤੁਮ ਸਭ ਜੀਵ ਦਮ ਆਵਨੇ ਸੇ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸੁਆਸੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਾਂ ਔਰ ਜੇਕਰ ਸੁਆਸੋਂ ਵਾਲੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ (ਇਕ ਦਮੀ) ਏਕ ਸੁਆਸ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਜੀਵਣੇ ਕੀ (ਮੁਹਲਤਿ) ਔਧੀ (ਮੁਹਤੁ) ਅਧੀ ਘੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਧੀ ਘੜੀ ਭੀ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਯਥਾ॥ ਗਗਾ ਗੋਬਿਦ ਗੁਣ ਰਵਹੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਪਿ ਨੀਤ॥ ਕਹਾ ਬਿਸਾਸਾ ਦੇਹ ਕਾ ਬਿਲਮ ਨ ਕਰਿਹੋ ਮੀਤ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜਿਸਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਆਦੀ ਦੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਧੇ ਜੀਵਨਾ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਿ ਕੇਤੇ ਕੇ ਦਿਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਤੇਰਾ ਜੀਵਣਾ ਕੇਤੇਕੁ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਦਿਨ ਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਸਾਸੁ ਮਾਸੁ ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ ਤੂ ਮੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਸਾਇਰੁ ਏਵ ਕਹਤੁ ਹੈ ਸਚੇ ਪਰਵਦਗਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਏਹ ਸੁਆਸ ਔ ਮਾਸ ਅਰਥਾਤ ਸਰੀਰ ਸਭ ਸੰਘਾਤ ਆਪਕਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੌ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ (ਖਰਾ) ਅਤਿਅੰਤ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ (ਸਾਇਰ) ਕਵੀ ਵਾ ਬਾਲਮੀਕਾਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਵੀ ਜਨ ਤੁਝਕੋ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਪਰਵਰਦਗਾਰ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਣ ਪੋਖਣ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਤੂ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਕੋ ਕਢੈ ਗਹਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਕੌ ਕੁਛ ਨਾ ਦੇਵੈ ਤੌ ਕਿਆ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਗਹਿਣਾ ਨਿਕਾਲ ਕਰਕੇ ਲੇਵੇਗਾ ਕਿ ਅਮੁਕਾ ਗਹਣਾ ਦੇਵੋ ਕਿਤੂੰ ਨਹੀਂ ਲੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਦਿਆਲਤਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਬਿਨਵੈ ਸੋ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖੇ ਕਾ ਲਹਣਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਕੁਛ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਹਿਣਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਖਸਮ ਕਾ ਚਿਤਿ ਨ ਕੀਆ ਕਪਟੀ ਕਪਟੁ ਕਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ (ਖਸਮ) ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਪਟੀ ਹੋ ਕਰ ਕਪਟ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਨਾ ਕੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪ ਕਰਮ ਹੀ ਕਰਤਾ ਰਹਾ॥

ਜਮ ਦੁਆਰਿ ਜਾ ਪਕੜਿ ਚਲਾਇਆ ਤਾ ਚਲਦਾ ਪਛੁਤਾਣਾ ॥੪॥

ਜਬ ਤੁਝਕੋ ਜਮ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਲਿਜਾਨੇ ਹੇਤ ਪਕੜ ਚਲਾਇਆ ਤਬ ਚਲਤਾ ਹੂਆ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੬੬੧

ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਲਗ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਰਹੀਐ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵੀਏ ਕਿਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਸਰਵਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕੁਛ ਆਪ ਕਹੀਏ ਇਹੀ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਲਾਭ ਹੈ॥

ਭਾਲਿ ਰਹੇ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ ॥੫॥੨॥

ਹਮ ਖੋਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਜੀਵਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਮਰ ਰਹੀਏ ਤੋ ਭਲਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੋ॥੫॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ਦੂਜਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਉ ਸਿਮਰੀ ਸਿਵਰਿਆ ਨਹੀ ਜਾਇ ॥
ਤਪੈ ਹਿਆਉ ਜੀਅੜਾ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਸਿਵਰਿਆ) ਵਿਸ਼ੇ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ (ਕਿਉ) ਕੈਸੇ ਕਰੀਏ॥ ਜਬ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ (ਹਿਆਉ) ਹਿਰਦਾ ਤਪਦਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਅੜਾ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਸਿਰਜਿ ਸਵਾਰੇ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਸਰਿਐ ਚੰਗਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਸਿਰਜਿ) ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਚੰਗਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਸਾਚਿ ਮਿਲਉ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਹਿਕਮਤਿ) ਜੁਗਤੀਓਂ ਔ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪਾਲਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਸੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮਿਲੂੰ॥੧॥

ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਦੇਖਣ ਕੋਈ ਜਾਇ ॥
ਨਾ ਕੋ ਚਾਖੈ ਨਾ ਕੋ ਖਾਇ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਉਦੇ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਦੇਖਣੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਦਾਚਿਤ ਕੋਈ ਜਾਵੈ ਤੌ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੌ ਚਾਖਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਕਿ ਪਤੀਣੈ ਨਾ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਤਾ ਪਤਿ ਰਹੈ ਰਾਖੈ ਜਾ ਸੋਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਪਤਿਆਵਣੇ ਸੇ ਪਤਿਸਟਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤੌ ਪਤਿ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਜੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਨ ਪਤਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤਿਸਕੌ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ (ਜਾਇ) ਜਗਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਅਭਮਾਨ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਕੋ ਕਰੇ ਕੀਤੈ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੇ ਤੌ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਕੋ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ੇ ਤਿਸੀ ਕੌ ਨਾਮ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹੁਣਿ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਤਾਲਿ ॥

ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਾ ਗੁਣ ਨਹੀ ਨਾਲਿ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਅਬ ਉਠ ਚਲਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਜਾਣਾ ਹੈ (ਮੁਹਤਿ) ਅਧੀ ਘੜੀ ਕੌ (ਕਿ ਤਾਲਿ) ਵਾ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ॥ ਊਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੂੰਹ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤੈਸਾ ਹੋਇ ॥

ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥੪॥੧॥੩॥

ਜੈਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਦਰੀ ਕੀ ਨਦਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ-(ਵੇਖੁ ਨਦਰੀ ਹੇਠਿ ਚਲਾਇਦਾ)

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿ (ਆਤਮਾ) ਹ੍ਰਿਦੈ (ਦ੍ਰਵੈ) ਕੋਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਤਬ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਛੁਟਤਾ ਹੈ॥

ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੋ ਕਰੈ ॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਮਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ) ਜੀਵ ਈਸ਼ਰ ਕੌ ਏਕ ਸਰੂਪ ਵਿਚਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਬ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕੀ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮਰਤੀ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਗੈ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਚਿਤੁ ਲਾਗਣੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸਿਮਰਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਤਾ ਤੇ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਰਹੈ ਉਦਾਸੁ ॥

ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ (ਪਰਗਾਸੁ) ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਤਾ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਪ੍ਰਵਾਰ ਬੀਚ ਹੀ ਗਤੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਐਸੀ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ॥
ਜਿਸ ਕਾ ਜੀਉ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਧਰੈ ॥

ਸੇਵਕ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰੇ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਵੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥੩॥

ਜੋ ਸੇਵਾ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸੇਵਕ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਏ ॥
ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰੇ ਤਬ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜਮ ਤੇ ਕੈਸਾ ਡਰੈ ॥੪॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸੇਵਕ ਜਮ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਡਰੇ ਅਰਥਾਤ ਡਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਔਰ (ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਉ ਪਿਆਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਤਾ ਕੋ ਪਾਵੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥੫॥੨॥੪॥

ਤਬ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਸਾਰੁ) ਸਮਝਣਾ ਵਾ ਸੰਭਾਲਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਪ ਤਪ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਜਪ ਤਪ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ॥੫॥੨॥੪॥

ਕਿਸੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨਗਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਏ ਏਕ ਕੁਸ਼ਟੀ ਕੀ ਝੁਗੀ ਸੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤਬ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਵੋਹ

ਕੁਸ਼ਟੀ ਦੁਖ ਕਰ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰਬ ਰੋਗ ਦੂਰ ਭਯਾ ਤਬ ਵਹੁ ਸਰਨ ਆਇ ਪੜਾ ਤਿਸ ਕੀ ਕਲਜਾਨ ਕਰੀ॥ ਪੁਨਾ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੀਉ ਤਪਤੁ ਹੈ ਬਾਰੋ ਬਾਰ ॥
ਤਪਿ ਤਪਿ ਖਪੈ ਬਹੁਤੁ ਬੇਕਾਰ ॥

ਇਹ ਜੀਉ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਪ ਤਪ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਖਪਤਾ ਹੈ॥

ਜੈ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ ॥
ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ (ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਵਾ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਤੇ (ਬਾਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ (ਪਕਾ ਰੋਗੀ) ਕੁਸ਼ਟੀ ਜੈਸਾ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਦੁਖ ਸੇ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣੁ ਝਖਣੁ ਹੋਇ ॥
ਵਿਣੁ ਬੋਲੇ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਕਰ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਝਖਣੁ) ਖਪਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਤੇ ਹੀ ਸਭ ਕੀ ਵੇਦਨ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਸੂਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕਨ ਕੀਤੇ ਅਖੀ ਨਾਕੁ ॥
ਜਿਨਿ ਜਿਹਵਾ ਦਿਤੀ ਬੋਲੇ ਤਾਤੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਹੇਤ ਨਕ ਕੰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਆਦੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ (ਤਾਤੁ) ਤਤਕਾਲ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਬਚਨ ਬੋਲਣੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਹੇ ਤਾਤ ਵਾ (ਤਾਤੁ) ਤਤਕਾਲ ਜਿਸਨੇ ਬੋਲਣੇ ਹੇਤ ਰਸਨਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੨

ਜਿਨਿ ਮਨੁ ਰਾਖਿਆ ਅਗਨੀ ਪਾਇ ॥
ਵਾਜੈ ਪਵਣੁ ਆਖੈ ਸਭ ਜਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਗਰਭ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪਾਇਕਰ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਪ੍ਰਸੂਤ ਕਰਨ ਵਾਰੀ ਪਵਨ (ਵਾਜੈ) ਚਲਤੀ ਭਾਵ ਵਗਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੋਈ (ਜਾਇ) ਜਨਮਿਆਂ ਆਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਆਖੇ ਕਹਣੇਕਰ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਪਵਨੁ ਫਿਰਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਜੀਵ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ ॥
ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਵਾ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕਾ ਜਿਤਨਾ ਮੋਹ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਭ (ਕਾਲਖ) ਸਿਆਹੀ ਕਾ ਦਾਗੋ ਦਾਗ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪ ਕਲੰਕੋਂ ਕਰਕੇ ਕਲੰਕੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ ॥
ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਦੋ ਸਰੂਪ (ਦਾਗ) ਕਲੰਕੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਇ ਚਲਿਆ ਹੈ॥ ਤਬ ਇਸੀਤੇ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਸਕੋ ਬੈਠਣੇ ਕੋ ਥਾਉ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥
ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰਣਾ ਹੋਰੁ ਨਹੀ ਥਾਉ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਔਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਰਨੇ ਕੀ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਡੂਬੈ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ ਸਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ ਦਾਤਾਰ ॥੪॥੩॥੫॥

ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਡੂਬਾ ਮਾਨੇ ਅਰਥਾਤ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਹਰੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕੈਸਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾਰ ਹੈ॥੪॥੩॥੫॥

ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹ ਕਰ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਚੋਰੁ ਸਲਾਹੇ ਚੀਤੁ ਨ ਭੀਜੈ ॥
ਜੇ ਬਦੀ ਕਰੇ ਤਾ ਤਸੂ ਨ ਛੀਜੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਕੌ ਚੋਰ (ਸਲਾਹੇ) ਉਸਤਤੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਰ ਰਾਜਾ ਕਾ ਚਿਤ ਚੋਰ ਪਰ ਭਿਜਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਵਹੁ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬਦੀ ਕਰੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕਾ ਤਸੂ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਜਸ ਛਿਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਮੰਦ ਕਰਮੀਓਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਬੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚੋਰ ਕੀ ਹਾਮਾ ਭਰੇ ਨ ਕੋਇ ॥
ਚੋਰੁ ਕੀਆ ਚੰਗਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥੧॥

ਚੋਰ ਕੀ ਹਾਂਮੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਚੋਰ ਕਾ ਕੀਆ ਕਰਮ ਚੰਗਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕੁਕਰਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਅੰਧੇ ਕੁਤੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥
ਬਿਨੁ ਬੋਲੇ ਬੂਝੀਐ ਸਚਿਆਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਮਨ ਔ ਲੋਭ ਕਰ ਕੁਤੇ ਵਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਔਰ ਝੂਠੇ ਜੋ ਸਚਾ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚੋਰੁ ਸੁਆਲਿਉ ਚੋਰੁ ਸਿਆਣਾ ॥
ਖੋਟੇ ਕਾ ਮੁਲੁ ਏਕੁ ਦੁਗਾਣਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਰੂਪ ਚੋਰ (ਸੁਆਲਿਉ) ਸਰੂਪ ਕਰ ਸੁੰਦਰ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਚੋਰ ਕੇਤਾ ਸਿਆਣਾ ਅਰਥਾਤ ਚਤਰ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਖੋਟੇ ਕਾ ਮੁਲ ਏਕ (ਦੁਗਾਣਾ) ਟਕਾ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਕਾ ਮੁਲੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਾ (ਦੁਗਾਣਾ) ਦੋ ਗਿਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਾਥਿ ਰਖੀਐ ਦੀਜੈ ਰਲਾਇ ॥
ਜਾ ਪਰਖੀਐ ਖੋਟਾ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਖੋਟੇ ਰੁਪਈਏ ਕੋ ਖਰਿਆਂ ਸਾਥ ਰਖੀਐ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਰਲਾਇ ਦੇਈਏ। ਜਾਂ ਪਰਖੀਐ ਤਾ ਖੋਟਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭਲਿਓਂ ਪੁਰਸੋਂ ਸਾਥ ਖੋਟੇ ਕੌ ਰਲਾਇ ਦੇਈਏ। ਪੰਰਤੂ ਜਬ

ਤਿਸ ਰੁਪਯੇ ਸਮ ਪੁਰਸ ਕੌ ਪਰਖੀਐ ਤਬ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਰੁਪਏ ਸਮ ਪੁਰਸ ਭੀ ਖੋਟਾ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ ॥

ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਆਪਨਾ ਬੀਜਿਆ ਹੂਆ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਖਾਇ ॥

ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹੈ ਰਾਹਿ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਆਪੇ (ਖਾਇ) ਭਾਵ ਕਥਨ ਕਰੇ ਤੋ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਜੈਸੀ (ਸੁਰਤਿ) ਵਾਸਨਾ ਕਰੇਗਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ। ਵਾ ਤੈਸੇ ਜਨਮ ਪਾਵੈਗਾ॥੩॥

ਜੇ ਸਉ ਕੂੜੀਆ ਕੂੜੁ ਕਬਾੜੁ ॥

ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਆਖਉ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਵਹੁ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੇ (ਕੂੜੀਆ) ਝੂਠੀਆਂ (ਕਬਾੜੁ) ਗੱਪਾਂ ਮਾਰੇਂ। ਔਰ ਭਾਵੈ ਤਿਨਕੌ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਭਲਾ ਆਖੈ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਅਧੀ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥੪॥੪॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਆ ਵਾ ਕਰਤੂਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਤੋ (ਅਧੀ) ਭਾਵ ਬਿਨਾ ਬਿਧੀ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਰਮਾਬਾਈ ਕੀ ਖਿਚੜੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਤਬ ਤੂੰ (ਅਧੀ) ਬਿਨਾ ਬੁਧੀ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇ ਜਾਵੈਗਾ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੁਛ ਚਤਰਾਈ ਕੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ॥ ਯਥਾ-ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਰਘੁਰਾਇਆ॥ ਯਥਾ-ਚਤਰਾਈ ਨ ਚਤਰਭੁਜ ਪਾਈਐ॥ ਜੈਸੇ ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣੇ ਸੋ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤਰ ਜਾਣੋ॥੪॥੪॥੬॥ ਕਾਜੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜੋਗੀ ਤੀਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਾਇਆ ਕਾਗਦੁ ਮਨੁ ਪਰਵਾਣਾ ॥

ਸਿਰ ਕੇ ਲੇਖ ਨ ਪੜੈ ਇਆਣਾ ॥

ਇਹ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਕਾਗਦ ਵਤ ਕਾਲ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਕੀ ਬੂੰਦ ਤੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔ ਮਨ ਇਸਕੌ (ਪਰਵਾਣਾ) ਸਤ ਰੂਪ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਰਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਸਿਰ ਕੇ) ਅਰਥਾਤ ਸਿਰੋਮਣੀ ਅਖਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਹ ਇਆਣਾ ਮਨ ਪੜਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾ ਦੇਹੀ ਕੋ ਕਾਗਦ ਵਤ ਕਰਕੇ ਮਨ ਜਤਨੋਂ ਰੂਪੀ ਪਰਵਾਨੇ ਲਿਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਹੇਤ ਬਡੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਇਹ ਐਸਾ (ਇਆਣਾ) ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰ ਪਰ ਲੇਖ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਮੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਤੋ ਦੁਖ ਹੈ ਤੋ ਸੁਖ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੋਇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ। ਐਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਗਹ ਘੜੀਅਹਿ ਤੀਨੇ ਲੇਖ ॥

ਖੋਟਾ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਵੇਖੁ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੁਇਨੇ ਰੁਪੇ ਤਾਂਬੇ ਕੇ ਰੁਪਯੇ ਪੈਸੇ ਮੋਹਰਾਂ ਤੀਨੋਂ ਘੜੀਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸਾਂਤਕੀ ਤਾਂਮਸੀ ਰਾਜਸੀ ਵਾ ਕਰਮੀ ਉਪਾਸਕ ਗਿਆਨੀ ਵਾ ਕਾਜੀ

ਬ੍ਰਹਮਣ ਜੋਗੀ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਘੜੀਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ (ਲੇਖ) ਲਿਖਾ ਹੈ। ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਤ੍ਰੀਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਖੋਟਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਧਰਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਜੇ ਵਿਚਿ ਰੁਪਾ ਹੋਇ ॥

ਖਰਾ ਖਰਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ (ਰੁਪਾ) ਸਫਾਈ ਵਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਤਿਸ (ਖਰਾ) ਭਲੇ ਸੁਭਾਉ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ (ਖਰਾ) ਭਲਾ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਕਾਦੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਆ ਘਾਇ ॥

ਜੋ ਕਾਜੀ ਹੋ ਕਰ ਝੂਠ ਬੋਲਕੇ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਝੂਠੇ ਕਰਕੇ ਮਲ ਰੂਪ ਪਾਦਰਥ ਲੇਕੇ ਖਾਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਇ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਮਾਸ ਖਾਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੁ ॥

ਤੀਨੇ ਓਜਾੜੇ ਕਾ ਬੰਧੁ ॥੨॥

ਔਰ ਜੋਗੀ ਹੋ ਕਰ ਅਗਿਆਨ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਤੌ ਇਹੁ ਤੀਨੋਂ ਉਜਾੜੇ ਕੇ (ਬੰਧੁ) ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਕਾਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਉਜਾੜੇ ਕਾ (ਬੰਧੁ) ਹਦ ਅਵਧੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਤੇ ਭੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਆਪ ਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਕਾਜੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕੌਣ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥

ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਪਛਾਣੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੈ॥

ਕਾਜੀ ਸੋ ਜੋ ਉਲਟੀ ਕਰੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ॥

ਕਾਜੀ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਉਲਟੀ ਕਰੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਿਰਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ। ਆਪ ਵੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਕੇ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਦੇਵੈ॥੩॥ ਪੁਨਾ ਬੂਨੀ ਖੰਨਨ ਨਿਆਇ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ ॥

ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸੋਈ ਮਲੁ ਖੋਵੈ ॥

ਸੋਈ ਜੋਗੀ (ਦਾਨਸਬੰਦੁ) ਬੁਧਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਦਿਲ ਕੀ ਪਾਪ ਮਲ ਕੌ ਧੋਵੈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਕਾਜੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਖੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰੇ॥

ਪੜਿਆ ਬੂਝੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਰਿ ਦਰਗਹ ਕਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੪॥੫॥੭॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਨ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦਰਗਾਹਿ ਕਾ ਨੀਸਾਨ ਲੇਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਪਰੇ ਏਕ ਪਖੰਡੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਚਾਂਦੀ ਕਾ ਕੌਲ ਆਦੀ ਰਖਕਰ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਥਾ॥ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਥਾ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਖਬਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਪਖੰਡ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਨਮਿਤ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚਨੇ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਠਾਕਰ ਸਮਗਰੀ ਕੀ ਚੌਂਕੀ ਗੁਪਤ ਕਰ ਦਈ॥ ਵੋਹ ਨੇਤ੍ਰ ਖੋਲ ਕਰ ਚੌਂਕੀ ਨ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਝ ਕਉ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਖਬਰ ਹੈ ਦੇਖ ਲੈ। ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਾ ਔ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਤੌ ਉਦਰ ਪੋਖਨ ਕਰਤਾ ਪਖੰਡੀ ਹੈਂ॥ ਆਪ ਮੇਰੀ ਚੌਂਕੀ ਬਤਾਈਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪੀਛੇ ਹੀ ਚੌਂਕੀ ਸਮੇਤ ਸਮਗ੍ਰੀ ਔ ਕੌਲ ਕੇ ਪੜੀ ਹੂਈ ਦਿਖਲਾਇ ਦਈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਆਸਨ ਕੇ ਨੀਚੇ ਕੁਛੁਕ ਧਨ ਭੀ ਦਿਖਾਇਆ ਔਰੁ ਤਿਸ ਸੇ ਨਿਕਲਾਇ ਦੀਆ॥ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਐਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰੋ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ ॥
ਥਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ ॥੧॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਅਬ ਸਤਿਯੁਗਾਦੀ (ਕਾਲੁ) ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੋਗਾਦੀ ਕਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤ ਬੋਲਣੇ ਕਾ ਬੀ (ਢਬੁ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਝੂਠ ਹੀ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਤਜ ਉਪਲਖਤ ਤਪ ਜਗਜ ਜੋਗਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਸੂਚਨ ਕੀਆ॥ ਜੋ ਅਸਥਾਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਇਸ਼ਟ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਨੀਕ ਸੇ ਸੋ ਪਹਲੇ ਹੀ ਨਿਜ ਧਰਮ ਤੇ (ਭਰਿਸਟ) ਗਿਰ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਰਹਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਅਧਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਡੂਬਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ ॥
ਅਖੀ ਤ ਮੀਟਹਿ ਨਾਕ ਪਕੜਹਿ ਠਗਣ ਕਉ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥ ਔਰ ਇਹ ਜੋ ਪਾਖੰਡੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਮੀਚਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਕ ਕੋ ਪਕੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੇਵਲ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਠਗਣੇ ਹੇਤ ਕਰਮ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਂਟ ਸੇਤੀ ਨਾਕੁ ਪਕੜਹਿ ਸੂਝਤੇ ਤਿਨਿ ਲੋਅ ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੩

ਮਗਰ ਪਾਛੈ ਕਛੁ ਨ ਸੂਝੈ ਏਹੁ ਪਦਮੁ ਅਲੋਅ ॥੨॥

ਔਰ ਤੁਮ ਲੋਕ ਜੋ (ਆਂਟ) ਅੰਗੂਠੇ ਔ ਪਾਸਲੀ ਉਂਗਲ ਭਾਵ ਚੁਟਕੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਕ ਪਕੜਤੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਕਹਤੇ ਹੋ ਹਮ ਕੋ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਸੂਝਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਪਿਠਕੇ ਪੀਛੇ ਤਕ ਕੁਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਾਂ ਇਹ (ਪਦਮੁ ਅਲੋਅ) ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਰਿਦਾ (ਪਦਮੁ) ਕਮਲ (ਅਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਵਾ ਬਚਨ ਅਲੋਕਕ ਹੈ ਬਚਨ ਕੇ ਕੌਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ ॥
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ ॥੩॥

ਔਰ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਤੌ ਧਰਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਲੇਛੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਫਾਰਸੀ ਆਦਿ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਏਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ੰਕਰਵਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤੀ ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੩॥

ਅਸਟ ਸਾਜ ਸਾਜਿ ਪੁਰਾਣ ਸੋਧਹਿ ਕਰਹਿ ਬੇਦ ਅਭਿਆਸੁ ॥

ਰਿਖੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਅਸਟ ਵਿਆਕਰਨ (ਸਾਜੇ) ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਵਿਆਸ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਜੋ ਪੁਰਾਣ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਇਨਕੋ ਬੀ (ਸੋਧਹਿ) ਵੀਚਾਰੇ ਵਾ ਅਸਟ ਅਰੁਦ ਸਦਸਾਂਦਾ ਅਧਹਾਰੁ ਹੈ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਜੋ (ਸਾਜ) ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਬਨਾਇਕੇ ਭਾਵ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੋਧਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਭੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤੇ ਭਾਵ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ॥੪॥੧॥੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਸੰਤ ਭੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੬॥੮॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਆਰਤੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਮੇਂ ਗਏ ਥੇ ਤਬ ਆਰਤੀ ਮੇਂ ਨਾ ਉਠੇ ਪੰਡਿਆਂ ਕਿਹਾ ਤੁਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਠੇ ਤਬ ਏਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਾ॥

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥
ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥੧॥
ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥
ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥
ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥੨॥
ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥੩॥
ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਵਾਸਾ
॥੪॥੧॥੭॥੯॥

ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਉਥਾਨਿਕਾ ਸਹਿਤ ਆਰਤੀ ਸੋਹਿਲੇ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਗਗਨ ਰੂਪ ਥਾਲ ਸੋ ਤਿਸਮੇਂ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੀਵੇ ਹੈਂ ਤਾਰੇ ਸਭੂੰਹ ਮੋਤੀ ਜੜੇ ਹੈਂ॥ ਮਲੇ ਨਾਮ ਚੰਦਨ ਕਾ ਪਰਬਤ ਤਿਸ ਮੇਂ ਅਗਨੀ ਜੋ ਲਾਗੀ ਤਿਸ ਕਾ ਧੂਆਂ ਧੁਪ ਹੈ ਪਵਨ ਚੌਰ ਕਰਤਾ ਸਾਰੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਜੋਤੀ ਹੇ ਭਵਖੰਡਨਾ ਏਹੁ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕੀ ਸਮਗਰੀ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰਤੱਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸਸੇ ਅਧਿਕ ਹੋਰ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਵੈ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਬਾਣੀ ਨਿਕਸੀ ਹੈ ਏਹ ਏਕ ਰਸ ਭੇਰੀ ਵਜ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਰਹਾਉ॥ ਸ੍ਰਗੁਨ ਰੂਪ ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਮੈਂ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰਗੁਨ ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੂਰਤੀ ਹੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਮੈਂ ਏਕ ਮੂਰਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰਗੁਨ ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਪੈਰ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੇ ਨਿਰਗੁਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਨਿਰਗੁਨ ਮੈਂ ਗੰਧ ਜੋ ਲੇਨੇ ਵਾਲੀ ਨਾਸਕਾ ਤਿਸਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਸ੍ਰਗੁਨ ਮੈਂ ਹਜ਼ਾਰੋ ਨਾਸਕਾ ਹੈਂ ਇਤਆਦਿਕ ਤੇਰੇ ਚਾਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖਕੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਗਈ ਹੈ ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਭ ਮੈਂ ਜੋ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਕੇ ਚਾਨਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਪਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕਰਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਆਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਆਰਤੀ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਭਵਰਾ ਲੋਭਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਅਨਦਿਨ ਪਿਆਸ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪਪੀਹੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਰੂਪ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਜਲ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਹੋਵੇ॥੪॥੧॥੭॥੯॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਅਖੁਟੁ ਨ ਨਿਖੁਟੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਅਖੁਟ ਹੈ ਨਾ ਨਿਖੁਟਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਾ ਹਮਕੋ ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥੧॥

ਤਿਸੀਤੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਉ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਧਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ (ਪਰਗਾਸਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਗੁਣ ਕਾਟਿ ਗੁਣ ਰਿਦੈ ਸਮਾਇ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਾਟਕੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥
ਸੁਖ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ॥੨॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੁ ਅਚਰਜੁ ਜਨ ਦੇਖਹੁ ਭਾਈ ॥
ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖੋ ਤਿਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੇ ਦੁਬਿਧਾ ਕੌ ਮਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਮਨੇ ਮਨਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਏਕ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਵਸ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣਿ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੪

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੪॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਬ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਸਭ ਜੀਵ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ? ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਨਿਰਮਲ ਅਤੀ ਅਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲਿਓਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਭੰਡਾਰੇ ਸਦਾ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਧਨ ਬਿਨੁ ਹੋਰ ਸਭ ਬਿਖੁ ਜਾਣੁ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਲੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੧॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਧਨ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਵਿਸ ਰੂਪ ਜਾਣ॥ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਜੀਵ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ਕੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਹਰਿਰਸ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਦੀਪਕੁ ਵਰਤੈ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥
ਜੋ ਚਾਖੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ (ਦੀਪਕੁ) ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮਿ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਧੋਇ ॥
ਸਾਚੀ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਹਰੀ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਧੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਜਨੁ ਲੋਗੁ ॥
ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਹਰਖੁ ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਸੋਗੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਜਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਸ਼ੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਅਵਰਾ ਮੁਕਤੁ ਕਰਾਵੈ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਹਰਿ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਵਹੁ ਆਪ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੁਕਤ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਹਰੀ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਮੁਈ ਬਿਲਲਾਇ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਦਾਝਹਿ ਸਾਤਿ ਨ ਪਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰ ਮਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜੀਵ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸਭੁ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੪॥੨॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੀਤਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮੀ ਕੌ ਜਾਣ ਕਰ ਤਬ ਸਾਂਤੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਕੈਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਧਨੁ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਜਿਨਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵਜੰਤ ਸਭ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਨ ਕਉ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੧॥

ਤਿਨ ਕਉ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਔਰ ਸੋਈ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਸੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪਾਵੈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਜਬ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਬ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਸੇ ਇਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਗੂੜਾ ਧਨ ਪਿਰ ਹੋਇ ॥
ਸਾਂਤਿ ਸੀਗਾਰੁ ਰਾਵੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ (ਰਾਵੇ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਇਹ ਹਰੀ ਪਿਰ ਕਾ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋਇ ਨ ਪਾਏ ॥
ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥੨॥

ਅਹੰਮਮ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਤੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜਨਮ ਕੌ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਬਾਣੀ ॥
ਸੇਵਾ ਸਾਚੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਦਾ ਧਿਆਏ ॥
ਸਾਚ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਪਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੇਈ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਵਡਿਆਈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੋਇ ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਆਪੇ ਹੀ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥੪॥੩॥

ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਤੀਜਾ ॥
ਜਗੁ ਮੈਲਾ ਮੈਲੋ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥
ਆਵੈ ਜਾਇ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜਗਤ ਮੈਲਾ ਹੈ ਇਸਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਜੀਵ ਮੈਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਮੇਂ ਲੁਭਾਯਾ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸਭ ਪਰਜ ਵਿਗੋਈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ਅਪੁਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੧॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਹੀ ਸਭ (ਪਰਜ) ਪਰਜਾ ਭਾਵ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਿਗੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਆਗੇ ਜਮ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਏਂਗੇ ਔਰ ਈਹਾਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਪਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੀ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਸੇ ਤਬ ਉਤਮ ਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਰਾਤੇ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥

ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹੋ ਕਰ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ਹੈ ਔ ਵਿਆਪਕ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਜਨੁ ਵਡਿਆਈ ਪਾਏ ॥
ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥੨॥

ਜੋ ਜਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਿਆਈ ਕੌ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਜਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਚੇ ਕਾ ਗਾਹਕ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਣੋ ਔਰ ਜੋ ਗਾਹਕ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਰਾਸਿ ਸਾਚਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥
ਸੋ ਧੰਨੁ ਪੁਰਖੁ ਜਿਸੁ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੁ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਰਾਸ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਣਾ ਲੈਣਾ ਰੂਪੀ ਵਪਾਰ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮੀ ਕੇ ਬੀਚ ਪਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਧੰਨ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਚੈ ਇਕਿ ਸਚਿ ਲਾਏ ॥
ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥

ਤਿਸ ਸਾਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੫

ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥੪॥੪॥

ਤਿਸ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਚੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਵਾਰਨੇਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾ ਔ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਤਿਨ ਹਿਰਦੈ ਸਾਚੁ ਸਚਾ ਮੁਖਿ ਨਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਸਾਚੋ ਸਾਚੁ ਸਮਾਲਿਹੁ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਬ ਸਚੋ ਸਚ ਸਮਾਲੋਗੇ ਤਬ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਣਿ ਮੈਲੁ ਗਵਾਏ ॥
ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਏ ਤਬ ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਝੂਠ ਔ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟੇ ਹਠ ਕੋ ਔ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾਏ ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਅੰਤਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਔ ਗਿਆਨ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵੇ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਤਾ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥
ਸਾਚੁ ਮਹਲੁ ਪਾਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲੈ ਤਬ ਆਪਾ ਭਾਵ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਸਚ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਜੀਵ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨ ਸਬਦੁ ਬੂਝੈ ਨ ਜਾਣੈ ਬਾਣੀ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੇ ਦੁਖਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਵਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਆਯੂ ਬੀਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਿਲੈ ਔਰ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਤੇ (ਠਾਕਿ) ਰੋਕ ਰਖੈ ਤਬ ਇਹ ਸੁਖੋਂ ਕੌ ਪਾਵੈ ਹੈ॥੩॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਦਾਤਾ ਇਕੁ ਸੋਇ ॥
ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਕਿਸਨੋਂ ਕਹੀਐ ਇਕ ਸੋਈ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਾ ਭਾਵਾ ॥੪॥੫॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਭਾਵੋਂ॥੪॥੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਰਬ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਮਨ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਮਰੈ ਧਾਤੁ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਮਨ ਮੂਏ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਪਾਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਇਹ ਮਨ ਮਰੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਜਬ ਮਨ ਕਾ ਧਾਵਣਾ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਤਬ ਮਨ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਮਨ ਕੇ ਮੂਏ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੌ ਕੈਸੇ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਰੈ ਦਾਰੂ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥੧॥

ਇਨ ਮਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਰੇ ਸੋ ਦਾਰੂ ਕੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਮਸਾਲੇ ਸਾਥ ਮਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਇਸ ਦਾਰੂ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਹਰਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਅਪਣੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਆਇ ਵਸਤੀ ਹੈ ਵਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਇਸੀ ਕਾ ਮਨ ਵਸ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥
ਤਾ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਇਹ ਜੀਵ ਕਮਾਵੈ ਤਬ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮੈ ਮਤੁ ਮੈਗਲ ਮਿਕਦਾਰਾ ॥
ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਣਹਾਰਾ ॥੨॥

ਇਹ ਮਨ (ਮੈਗਲ) ਹਸਤੀ ਕੇ (ਮਿਕਦਾਰਾ) ਤੁਲ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਮੈ) ਸ਼ਰਾਬ ਕਰ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਇਸਕੋ ਸਬਦ ਅੰਕਸ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਅਸਾਧੁ ਸਾਧੈ ਜਨੁ ਕੋਈ ॥
ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥

ਇਸ ਅਸਾਧ ਮਨ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਹੀ ਸਾਧਤਾ ਹੈ ਅਚਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਬੀ (ਚਰੈ) ਖਾਇ ਲੇਵੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੈ ਵਾ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਚਰ ਵਸਤੂ ਕੌ (ਚਰੈ) ਧਾਰੈ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਇਆ ਸਵਾਰਿ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਤਜੈ ਵਿਕਾਰ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮਨ ਕੌ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਿਚੋਂ ਹਉਮੈਂ ਆਦਿਕ ਵਿਕਾਰ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਰਖਿਅਨੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥
ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਧੁਰੋਂ ਸਤ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਰਾਖ ਲਏ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਵਿਛੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਆਪੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥੬॥

ਆਪਣੀ (ਕਲਾ) ਸ਼ਕਤੀ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਕਾਚਾ ਧਨੁ ਸੰਚਹਿ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ ॥
ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਅੰਧ ਗਾਵਾਰ ॥

ਵਿਵਹਾਰਕ ਧਨ ਕਚੇ ਕਉ (ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਸਨਮੁਖ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗਵਾਰ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਕੈ ਧਨਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾ ਸਾਥਿ ਜਾਇ ਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ ਧਨ ਸੇ ਸਦਾ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਵੋਹ ਧਨੁ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਤੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਜੇ ਹੋ ਭੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਉ ਅੰਤ ਕੋ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚਾ ਧਨੁ ਗੁਰਮਤੀ ਪਾਏ ॥
ਕਾਚਾ ਧਨੁ ਫੁਨਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਧਨ ਗੁਰਮਤੀ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਏਹ ਕਾਚਾ ਧਨ ਮਾਇਕੀ ਪਦਾਰਥ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਆਗਮਾ ਪਾਈ ਜਾਨਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭੂਲੇ ਸਭਿ ਮਰਹਿ ਗਵਾਰ ॥
ਭਵਜਲਿ ਡੂਬੇ ਨ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਸਭੀ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈ ਡੂਬੇ ਹੁਏ ਨਾ ਉਰਾਰ ਤੇ ਨਾ ਪਾਰ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ॥
ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਬੈਰਾਗਿ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ (ਬੈਰਾਗਿ) ਉਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਬੈਰਾਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਹੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਜੋਂ ਕੀ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਬੁਧੀ ਸਮਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਤਰਸਹਿ ਸਭਿ ਲੋਇ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੩॥

ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਆਦੀ ਸਭ ਲੋਕ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕੋ ਤਰਸਦੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚਾ ਹੈ ਸੋਇ ॥
ਊਤਮ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਭ ਕਿਛ (ਸਾਚਾ) ਸਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਉਤਮ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਾਚਾ ਸਚੁ ਆਪਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੬

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਸਚਿ ਲਾਏ ॥੪॥੭॥

ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੁ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਆਪੇ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਕੌ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਵੈ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਸੇ ਜਨ ਧੰਨੁ ਜਿਨ ਇਕ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਅਰਥਾਤ ਅਉਧੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚੀ ਸਾਚਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਚਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾਰ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰ ਦੇਕਰ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਚਰਜੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਸੁਣਾਏ ॥
ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਚਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਅਸਚਰਜੁ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੁਣਾਏ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੈ ਨਾਮੁ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੂਰਖ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਭ ਕਾਰ ਕਮਾਹਿ ॥

(ਹਮ) ਤਮਾਮ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਮੂਰਖ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਮੂਰਖਤਾ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਹਉਮੈਂ ਬੀਚ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹੰਉਮੈ ਜਾਇ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਬ ਜੀਵ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਚਲੀ ਜਾਵੇ॥ ਤਬ ਤਿਸਕੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਖਿਆ ਕਾ ਧਨੁ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਅਹੰਕਾਰਿ ਡੂਬੈ ਨ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕਾ ਧਨ ਪਾਇਕਰ ਬਹੁਤ ਅਭਿਮਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈ ਜੀਵ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥੩॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਛੋਡੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਦੁਆਰੇ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਕਰਤਾ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੌ ਸਾਜਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਚਿ ਲਾਏ ਸੋਈ ਲਾਗੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ॥੪॥੮॥

ਜਿਸਕੌ ਅਪਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲਗਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨਾਮੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਈਹਾਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਿਰੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਸੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਭੀਖਕ ਭੇਖਾਰੀ ਤੇਰੇ ਤੂ ਨਿਜ ਪਤਿ ਹੈ ਦਾਤਾ ॥

ਹਮ ਤੇਰੇ ਮੰਗਤਿਓਂ ਕੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਜ) ਆਪ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਥਵਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਨਿਜ ਨਾਮ ਅਪਨੀ ਪਤ ਨਾਮ ਇਜਤ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤਾਤਪਰਜ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੇਵਕ ਕੌ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਹੋਹੁ ਦੈਆਲ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਮੰਗਤ ਜਨ ਕੰਉ ਸਦਾ ਰਹਉ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਦਿਆਲ ਹੋਵੋ ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਮੰਗਤ ਜਨ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਦਾ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਹੰਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਭਨਾ ਕਾ ਏਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਏਕ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਹੁਤੇ ਫੇਰ ਪਏ ਕਿਰਪਨ ਕਉ ਅਬ ਕਿਛੁ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਅਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬਖਸ ਕਰੀਜੈ ॥੨॥

ਮੁਝ ਕ੍ਰਿਪਨ ਕੌ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਅਬ ਕੁਛ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਏ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਦਿਆਲ ਹੋਇ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਮੇਰੇ ਕੌ ਇਹੀ ਬਖ਼ਸ਼ਸ ਕਰੀਏ॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਭਰਮ ਪਟ ਖੂਲ੍ਹੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਾਨਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰੇ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਪੜਦੇ ਵਾ ਤਾਕ ਖੁਲ ਗਏ ਇਸਸੇ ਮੈਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ ਭੀਤਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੩॥੧॥੯॥

ਅਬ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਨ ਮਾਨਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ॥੩॥੧॥੯॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਸੇਵਹਿ ਸੰਤ ਭਗਤ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭਿ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਤੁਝਕੌ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਤੁਮਨੇ ਆਪ ਹੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਮ ਊਪਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸੁਆਮੀ ਰਖੁ ਸੰਗਤਿ ਤੁਮ ਜੁ ਪਿਆਰੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਬੀ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੁਮਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਾਥ ਮੁਝ ਕੋ ਰਖੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਕਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਹਮ ਪਾਪੀ ਪਾਥਰ ਨੀਰਿ ਡੁਬਤ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਖਣ ਹਮ ਤਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਪਾਥਰਵਤ ਕਠੋਰ ਰਿਦੇ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੂੰ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ (ਪਾਖਣ) ਪਾਥਰੋਂ ਕੋ ਤਾਰੀਏ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਲਾਗੇ ਬਿਖੁ ਮੋਰਚਾ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਸਵਾਰੀ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪ (ਮੋਰਚਾ) ਜੰਗਾਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਲਾਗ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤੈਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੰਗਾਲ ਤੇ ਰਹਤ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਕੰਚਨੁ ਬੈਸੰਤਰਿ ਤਾਇਓ ਮਲੁ ਕਾਟੀ ਕਟਿਤ ਉਤਾਰੀ ॥੨॥

ਸੋ ਐਸੇ ਸੁਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕੰਚਨੁ) ਸੁਵਰਨ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਤਪਾਇਆ ਹੂਆ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੁਵਰਨ ਵਤ ਜਗਿਆਸੀ ਕੋ ਜਬ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਬੈਸੰਤਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਇਆ ਤਬ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਰੂਪੀ ਮਲ ਰਿਦੇ ਕੋ ਜੋ ਕਾਟਤੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਤਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਜਪਉ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਜਪਣਾ ਕਰੂੰ। ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਤੇਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਜਗਿ ਪੂਰਾ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਅਉਖਧ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੬੭

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਪਰੰਪਰ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ (ਬੋਧਿ) ਗਿਆਨ ਭੀ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ (ਪੁਰਖ) ਵੈਰਾਗ ਸਰੂਪ (ਅਪਾਰੀ) ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੪॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੌ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਜੈਸੇ ਪੀਛੇ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਭੀ ਸਵਾਰੀਏ॥੪॥੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਤਿਨ ਕਾ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਆਪਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਔ ਭਰਮ ਭੈ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਭਾਗ ਗਈ ਹੈ॥

ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਗੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਜਾਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਮਨਿ ਭਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਬੈਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਇਆ ਹੂੰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੁਝ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਜਾਤਿ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ੍ ਠਾਕੁਰ ਹਮ ਸਾਂਗੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਜਾਤੀ ਭੀ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਸਚੇ ਠਾਕਰ ਹੋ ਔਰ ਹਮ ਤੇਰੇ (ਸਾਂਗੀ) ਸੁਆਂਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਭੇਖੀ ਸੇਵਕ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੀ ਮਤਿ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਤੈਸੇ ਬੁਲਗ ਬੁਲਾਗੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਜੈਸੇ ਬੁਧੀ ਤੁਮ ਹਮਕੌ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਹੀ (ਬੁਲਗ) ਬੋਲ ਅਰਥਾਤ ਬਚਨ ਹਮ (ਬੁਲਾਗੀ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਹਮ ਕਿਰਮ ਨਾਨ੍ ਨਿਕ ਕੀਰੇ ਤੁਮ੍ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡਾਗੀ ॥

(ਨਾਨ੍ ਨਿਕ ਕੀਰੇ) ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੂਖਮ ਕਿਰਮੋਂ ਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਛ ਤੇ ਤੁਛ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਕੀਟ ਕਿਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਵਡਿਓਂ ਸੇ ਵਡੇ ਪੁਰਖ ਹੋ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕਹ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਹ ਅਭਾਗੀ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਗਤ ਮਿਤ ਹਮ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਅਭਾਗੀ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਏ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਹੁ ਹਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਲਾਗੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਅਬ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕਥਾਗੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੀਏ ਜਿਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਕੌ ਹੀ ਸਦਾ ਕਥਨ ਕਰੀਏ॥੪॥੨॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਵਾਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮਾਂਗਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤੁ ਸਤਗੁਰੁ ਸਤ ਪੁਰਖਾ ਜੋ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਨੀ ॥

ਐਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਤ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪੁਰਖ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ਕੌ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਹੈ ਸੁਣੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਹਮ ਤਿਸ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੧॥

ਤਿਸ ਬਾਨੀ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਹਮ ਤਿਸ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸੁਨਹੁ ਜਸੁ ਕਾਨੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਹੁ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਲ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਲਹਿ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਹੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਔ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਣ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਿਲਵਿਖਿ ਵਡੇ ਔ ਛੋਟੇ ਪਾਪ ਲਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸਾ ਸੰਤੁ ਸਾਧੁ ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡਾਨੀ ॥

ਐਸਾ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸੰਤ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬਡਿਓਂ ਤੇ ਬਡਾ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮੰਗਹ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਹਰਿ ਲੋਚ ਲੁਚਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਤੁਝਸੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਲੋਚ) ਚਾਹਿ (ਲੁਚਾਨੀ) ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਜਿਨ ਜਪਿਓ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਗਿਆਨ ਅਰ ਮੋਖ ਫਲੋਂ ਸਹਤ ਸਫਲ ਬਿਰਛ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਸਭ ਲਾਥੀ ਭੂਖ ਭੁਖਾਨੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਸਭ ਲਾਥੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਕੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਵਡ ਊਚੇ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਜਪਾਨੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਵਡਿਓਂ ਤੇ ਵਡੇ ਭਾਗ (ਊਚੇ) ਉਤਮ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੌ ਜਪਿਆ ਔ (ਜਪਾਨੀ) ਜਪਯਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਨੀ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੁਝ ਕੋ ਮੇਲੌ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੪॥੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਅੰਧੁਲੇ ਅੰਧ ਬਿਖੈ ਬਿਖੁ ਰਾਤੇ ਕਿਉ ਚਾਲਹ ਗੁਰ ਚਾਲੀ ॥

(ਹਮੁ) ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਅਗਯਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਅੰਧਲੇ ਹੂਏ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਗੁਰ ਕੀ ਚਾਲ ਮੈਂ ਚਲਹਿੰ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਮ ਲਾਵੈ ਆਪਨ ਪਾਲੀ ॥੧॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਕਰੇ ਤਬ ਹਮਕੋ ਆਪਨੇ (ਪਾਲੀ) ਪਲੇ ਅਰਥਾਤ ਲੜ ਲਾਇ ਲੇਵੇ॥੧॥

ਗੁਰਸਿਖ ਮੀਤ ਚਲਹੁ ਗੁਰ ਚਾਲੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨਿਰਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਮਿਤ੍ਰੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਚਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਜੈਸੀ ਨਹੀਂ ਮੋਖ ਕੀ ਦਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸੁਣਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਬੇਗਿ ਬੇਗਾਲੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਅਤੀ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਸੇਵੋ ਵਾ ਸਤਗੁਰੂ (ਬੇਗਿ) ਛੇਤੀ (ਬੇ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ (ਗਾਲੀ) ਗਾਲਨ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਖਰਚੁ ਹਰਿ ਬਾਧਹੁ ਮਤ ਜਾਣਹੁ ਆਜੁ ਕਿ ਕਾਲ੍ਹੀ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਖਰਚ ਬਾਂਧੋ ਤਾਂ ਤੇ ਆਜ ਹੀ ਸੇਵੋ ਮਤਿ ਜਾਣੋ ਕਿ ਕਾਲ ਹੀ ਸੇਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਰੀ ਨ ਕਰੋ ਸਰੀਰ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਜਪਣਾ ਹਰਿ ਸੰਤੁ ਚਲੈ ਹਰਿ ਨਾਲੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਾਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਸੰਤਜੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾਲ ਚਲੇਗਾ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਸੇ ਹਰਿ ਹੋਏ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਕੇਲ ਕੇਲਾਲੀ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ (ਕੇਲ ਕੇਲਾਲੀ) ਜਲ ਮੈਂ ਕੇਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਜਪਿ ਲੋਚ ਲੋੁਚਾਨੀ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਬਨਵਾਲੀ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਜਪਨੇ ਕੀ ਚਾਹਿ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਹੀ ਹਰੀ ਬਨਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਹਰੀ ਬਨਵਾਲੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਚਾਹਿ ਰਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਹਮ ਸਾਧ ਜਨਾ ਪਗ ਰਾਲੀ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਮੇਲੋ ਹਮ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ (ਪਗ ਰਾਲੀ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਪੰਨਾ ੬੬੮

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਭਏ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬਿਲਲ ਬਿਲਲਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਭਏ ਹੋ ਔਰ ਹਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬੂੰਦ ਹੇਤ ਅਤੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਮੁਖਿ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਨਿਮਖਾਤੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂੰਦ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਮੁਖ ਵਿਖੇ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਇਕ ਰਾਤੀ ॥

ਜਿਉ ਬਿਨੁ ਅਮਲੈ ਅਮਲੀ ਮਰਿ ਜਾਈ ਹੈ ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹਮ ਮਰਿ ਜਾਤੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਏਕ ਰਾਤ ਵਾ ਏਕ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਅਮਲ ਤੇ ਬਿਨਾ ਅਮਲੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੀ ਜਿੰਦ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਹਰਿ ਸਰਵਰ ਅਤਿ ਅਗਾਹ ਹਮ ਲਹਿ ਨ ਸਕਹਿ ਅੰਤੁ ਮਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ (ਸਰਵਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਤ ਅਤੀ ਅਥਾਹ ਹੋ ਹਮ (ਅੰਤੁ ਮਾਤੀ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਅੰਤ ਕੋ ਲਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਪਰੈ ਪਰੈ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੁਆਮੀ ਮਿਤਿ ਜਾਨਹੁ ਆਪਨ ਗਾਤੀ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਦੇਵਤਾ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤੂੰ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਭੀ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਪਨੀ (ਗਾਤੀ) ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਗੁਰ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਰਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ (ਚਲੂਲੇ) ਸਘਨ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਆਪਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਨੀ ਅਤਿ ਸੋਭਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਊਤਮ ਪਾਤੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਅਤੀ ਸੋਭਾ ਬਨੀ ਹੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤੌ ਵਹੁ ਊਤਮ ਪਤ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਆਪਿ ਬਨਾਵੈ ਭਾਤੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਠਾਕਰ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਭਾਂਤਿ ਬਨਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਭਗਾਤੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ (ਭਗਾਤੀ) ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਲਜਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕਾ ਧਰਮੁ ਕਹਹੁ ਤੁਮ ਭਾਈ ਕਿਵ ਛੂਟਹ ਹਮ ਛੁਟਕਾਕੀ ॥

ਹੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ (ਭਾਈ) ਭਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਧਰਮੁ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤਾਂਸੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹਮ (ਛੁਟਕਾਕੀ) ਛੂਟਣੇ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਬੇੜੀ ਹਰਿ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਤਰੈ ਤਰਾਕੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕੀ ਹੀ ਬੇੜੀ ਔ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤੁਲਹਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਤਰਾਕੀ) ਤਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਲਾਜ ਰਖਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਜਪਾਵਹੁ ਅਪਨਾ ਹਮ ਮਾਗੀ ਭਗਤਿ ਇਕਾਕੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿਜੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਲਾਜ ਰਾਖੋ॥ ਆਪਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਮੁਝਤੇ ਜਪਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਨੇ (ਇਕਾਕੀ) ਕੇਵਲ ਆਪਕੀ ਭਗਤੀ ਹੀ ਮਾਂਗੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਬਚਨਾਕੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੁਝਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਬਚਨਾਕੀ) ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤਿ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸਭ ਛੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਬਾਕੀ ॥੨॥

ਜੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਥਾ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਜਮ ਕੀ ਬਾਕੀ ਸਬ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ ਜਥਾ-''ਧਰਮਰਾਇ ਅਬ ਕਹਾ ਕਰੈਗੋ ਜਉ ਫਾਟਿਓ ਸਗਲੋ ਲੇਖਾ''॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਪਿਓ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਆਪਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਮਨ ਮੈਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂੰ॥

ਦਿਨੀਅਰੁ ਸੂਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਨੀ ਸਿਵ ਚਰਿਓ ਚੰਦੁ ਚੰਦਾਕੀ ॥੩॥

(ਦਿਨੀਅਰ) ਬਾਰਾਂ ਸੂਰਜੋਂ ਸਮ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਤਪਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਅਬ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬ (ਸਿਵ) ਕਲ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੂੰ ਚੜਿਆ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੈਨੇ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਚਾਂਦਨੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਤੁਮ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਤੁਮ ਆਪੇ ਆਪਿ ਅਪਾਕੀ ॥

ਤੁਮ ਵਡਿਓਂ ਤੇ ਵਡੇ ਪੁਰਖ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗੰਮ ਹੋ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਤੇ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਇਹ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਕਰਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਦਸਾਕੀ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਏ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕੀਜੀਏ॥੪॥੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੫ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਮ ਔ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਰ ਧਾਰਿ ਬੀਚਾਰਿ ਮੁਰਾਰਿ ਰਮੋ ਰਮੁ ਮਨਮੋਹਨ ਨਾਮੁ ਜਪੀਨੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਰਾਰੀ ਕੌ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਰਮੋ ਰਮੁ) ਵਿਆਪਕ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਮਨਮੋਹਨ ਕੇ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪੇ ਹੈਂ॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ॥੧॥

ਜੋ ਮਨ ਤੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਪਾਰਸ ਚੰਦਨ ਹਮ ਕਾਸਟ ਲੋਸਟ ॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹਰੀ ਸਤਸੰਗੁ ਭਏ ਹਰਿ ਕੰਚਨੁ ਚੰਦਨੁ ਕੀਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਤੌ ਪਾਰਸ ਔ ਚੰਦਨ ਵਤ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਕਾਠ ਅਰ ਲੋਹੇ ਵਤ ਥੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥੀ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਏ ਤਬ ਹਮ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਚੰਦਨ ਵਤ ਕਰ ਦੀਏਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਵ ਛਿਅ ਖਟੁ ਬੋਲਹਿ ਮੁਖ ਆਗਰ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਇਵ ਨ ਪਤੀਨੇ ॥

ਯਦਪਿ ਨੌ ਵਯਾਕਰਨ ਔਰ ਛੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਵੇਦ ਕੇ ਖਟ ਅੰਗ ਸਿਖ੍ਯਾ ਔ ਵ੍ਯਾਕਰਣ ਔ ਨਿਰੁਕਤ॥ ਪੁਨਾ ਜੋਤਸ ਆਦੀ ਕੰਠ ਕੀਏ ਹੂਏ ਬਿਨਾ ਪਤ੍ਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰੇ ਤਦਪਿ ਵੀਚਾਰ ਔ ਨਾਮ ਜਾਪ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਨ ਬਾਤੋਂ ਪਰ ਪਤੀਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਮੈ ਅਕਾਰਾਦਿਕ ਵਰਣੋਂ ਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕਰਮਾਨੁਸਗਨ ਕੀ ਰੀਤ ਹੈ ਸੋ ਕਲਪ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਸੇ ਸਬਦਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਅਸੁਧੀ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬਿਆਕਰਣ ਹੈ ਤਥਾ ਜਿਸ ਮੈਂ

ਬੇਦ ਕੇ ਅਪਸਿਧ ਪਦੋਂ ਕਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੁਕਤਿ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕਾਲ ਕਾ ਵਰਣਨ ਹੈ ਸੋ ਜੋਤਿਸ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਮੇਂ ਛੰਦਨ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਛੰਦ ਰੂਪ ਅੰਗ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਦ ਧਿਆਵਹੁ ਇਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਭੀਨੇ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਧਿਆਵੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੀਨੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੭॥ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪੰਨਾ ੬੬੯

ਗੁਨ ਕਹੁ ਹਰਿ ਲਹੁ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਇਵ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਹੋ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਖੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰ ਤਰਹਿ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਭਾਵਹਿ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਐਸੇ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤੂੰ (ਦਰਗਹ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵੈਗਾ ਤਿਸਤੇ ਫੇਰ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਜੋਤ ਹਰਿ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਦੇਖੇਂਗਾ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ਹੋਹਿ ਸਰਬ ਸੁਖੀ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਊਚ ਸਭਨਾ ਤੇ ਊਪਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿ ਛਡਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੀ ਹੋਵੈਂਗਾ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਊਚਾ ਔਰ ਸਭਤੇ ਉਤਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਛੁਡਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਕੀਨੀ ਗੁਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਦੀਨੀ ਤਬ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨੇ ਦਇਆ ਕੀਨੀ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਦੀਨੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਅਬ ਬਨਿ ਆਈ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਚਿੰਤ ਵਿਸਾਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਏ ਹੈ ਸਖਾਈ ॥੨॥੨॥੮॥

ਜਬ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਤਬ ਬਹੁਤੀ ਜੋ ਚਿੰਤਾ ਥੀ ਸੋ ਸਭ ਵਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਸਖਾਈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੮॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪੜੁ ਹਰਿ ਲਿਖੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗਾਉ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਰ ਪੜ੍ਹ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਲਿਖ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਜਪ ਔ ਹਰੀ ਕੋ ਗਾਉ ਸੇ ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਬਚਨਿ ਰਿਦੈ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਹੋਇ ਸੰਤੁਸਟੁ ਇਵ ਭਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਉ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ (ਭਣੁ) ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਇਉਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਮਨਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਜਗਦੀਸ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧੂ ਮੀਤ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਰਿ ਬਨਵਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਮਨ ਮਿਤ੍ਰ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਜਪੀਏ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਪ ਤੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਕੀ ਸਦਾ ਕੀਰਤੀ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਤਬ ਭਇਓ ਮਨਿ ਉਦਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੀ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਦਮ ਭਇਆ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਆਇ ਪਰਿਓ ਹੈ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੨॥੩॥੯॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਚਉਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਬੁਧ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸਭਿ ਚਾਹਹਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥

ਚਉਰਾਸੀ ਸਿਧ ਔ ਬੁਧਵਾਨ ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਦੇਵਤਾ ਔ ਮੁਨੀ ਜਨ ਔ ਮਾਨਸ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਪਾਵੈ ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਭਾਉ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਧੁਰੋਂ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੌ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਊਤਮ ਕਾਮ ॥

ਜੋ ਗਾਵਹਿ ਸੁਣਹਿ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਆਮੀ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰ ਜਸ ਕੋ ਮਨ ਕਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਸਭ ਉਤਮ ਹੈਂ ਵਾ ਇਹੀ ਕਾਮ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਔ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਣਾਗਤਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਸੋਈ ਹਉ ਪਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਸਰਣਾਗਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤੁਮ ਮੁਝਕੌ ਦੇਵੋ ਸੋਈ ਮੈਂ ਪਾਊਂ ਵਾ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣ ਕਾ ਹੈ ਚਾਉ ॥੨॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਚਾਉ) ਹੁਲਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਸੋਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਦੀਜੀਏ॥੨॥੪॥੧੦॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਪੂਜਣ ਸਭਿ ਆਵਹਿ ਸਭਿ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਊਤਮ ਬਾਨੀ ॥

ਸਿਖ ਸੇਵਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਿਆ ਸੁਣਿਆ ਤਿਨ ਕਾ ਹਰਿ ਥਾਇ ਪਾਵੈ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੀ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਗਾਵਿਆ ਸੁਣਿਆ ਹਰੀ ਥਾਇੰ ਪਾਵਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਤ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਬੋਲਹੁ ਭਾਈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਭਵਜਲ ਤੀਰਥਿ ॥
ਹਰਿ ਦਰਿ ਤਿਨ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਤ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਕਥਾ ਜਿਨ ਜਨਹੁ ਜਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਉਤਮ ਬਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਜੀਅ ਮੈਂ ਉਤਮ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਨੀ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਚੇਲਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪੇ ਹੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ (ਵਿਡਾਣੀ) ਅਸਚਰਜ ਚੋਜ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਵਡਿਆਂ ਚੋਜਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋਈ ਹਰਿ ਮਿਲਸੀ ਅਵਰ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਓਹਾ ਹਰਿ ਭਾਨੀ ॥੨॥੫॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਆਪ ਹਰੀ ਮਿਲਾਵੈਗਾ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਐਸਾ ਸਮਝ ਕਰ ਔਰੁ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕਰ ਓਹੀ ਕਥਾ ਹਰੀ ਦਾਸੋਂ ਕੌ ਭਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਹਰਿ ਕਥਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥੫॥੧੧॥

ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਛਾ ਪੂਰਕੁ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਜਾ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਕਾਮਧੇਨਾ ॥

ਜੋ ਇਛਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੇ ਕਾਮਧੇਨ ਆਦੀ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਮੇਰੇ ਜੀਅੜੇ ਤਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥

ਸੋ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਸਮਰਥੁ ਹਰੀ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈਂ ਧਿਆਈਐ ਤਬ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੌ ਤੂੰ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੭੦

ਜਪਿ ਮਨ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਈ ਹੈ ਨਿਤ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕੌ ਜਪ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਤ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਕੌ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਜਹ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਭਇਆ ਤਹ ਉਪਾਧਿ ਗਤੁ ਕੀਨੀ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥

ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਰਬ ਉਪਾਧੀ ਗਤ ਕੀਨੀ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਉਂ ਜਾਣਕਰ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਇਹ ਮਤਿ ਦੀਨੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥੨॥੬॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੀਨੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਹਮਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੈ॥੨॥੬॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਮੈ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹਮਰੀ ਬੇਦਨਿ ਤੂ ਜਾਨਤਾ ਸਾਹਾ ਅਵਰੁ ਕਿਆ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਿ ਵਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਾ ਔਰ ਕੋਈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤੂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਸਚੁ ਸਭੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਿ ਤੂੰ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਸਚ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਝੂਠਾ ਕਿਸ ਕਉ ਆਖੀਐ ਸਾਹਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਸ਼ਾਹਾ ਜਬ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਬ ਝੂਠਾ ਕਿਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਯਥਾ "ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ"॥੧॥

ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਤੂ ਵਰਤਦਾ ਸਾਹਾ ਸਭਿ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਹੇ ਸ਼ਾਹਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਬੀਚ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜੀਵ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤਿ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਤੁਝ ਹੀ ਥਾਵਹੁ ਮੰਗਦੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਰਹਿ ਇਕ ਦਾਤਿ ॥੨॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਾ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦਾਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੁਝ ਹੀ ਵਿਚਿ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬੀਚ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਾ ਤੁਝ ਸੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਸ ਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਸਭਿ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੩॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭਨੋਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਹਾ ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਵਾ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭਨਾ ਕੀ ਤੂ ਆਸ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਭਿ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਵਹਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭਨੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾ ਸਭ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥੪॥੭॥੧੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜੈਸੇ ਤੁਝਕੌ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਵਾ ਸਭ ਜਨੋਂ ਕੇ ਆਪ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਿ ਹੋ॥੪॥੭॥੧੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵ ਖੰਡਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਨਿਰੰਕਾਰੇ ॥

ਹੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਖੰਡਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ (ਵਛਲ) ਪਿਆਰੇ ਨਿਰੰਕਾਰ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਜਾਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੇ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਿਸਨੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਅਪਰਾਧ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਵਸਿ ਕੀਨੇ ਪੰਚ ਦੂਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਦੀਨਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮੈਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪੰਜ ਸਤ੍ਰੂ ਵਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਵਾ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਤੇਰਾ ਅਸਥਾਨ ਬਿਕੁੰਠ ਭੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਬੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥੨॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਕੌ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਬਾਰ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਵਰਨੁ ਨ ਜਾਪੈ ਰੂਪੁ ਨ ਲਖੀਐ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉਨੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਨਾ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਵਰਨ ਜਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਰੂਪ ਹੀ ਲਖੀਤਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ ਅਨਰ ਵਚਨੀ ਹੋਨੇ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕੋ ਕੌਨ ਬੀਚਾਰੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਠਾਈ ਅਗਮ ਰੂਪ ਗਿਰਧਾਰੇ ॥੩॥

ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਆਦੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਅਗਮ ਰੂਪ (ਗਿਰ) ਗੁਵਰਧਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇਹਾਰੇ ਤੂੰ ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੀਰਤਿ ਕਰਹਿ ਸਗਲ ਜਨ ਤੇਰੀ ਤੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਬ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰੇ ॥੪॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੈਸੇ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫਸਣਾ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰੁਰ ਮੈ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਜਲ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਹੈ ਮੀਨਾ ਜਿਨਿ ਜਲ ਸਿਉ ਹੇਤੁ ਬਢਾਇਓ ॥

ਜੈਸੇ ਤਿਸੁ ਮਛ ਨੇ ਜਲ ਬਿਨ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਕੇਵਲ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮੁ ਵਧਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਮਲ ਹੇਤਿ ਬਿਨਸਿਓ ਹੈ ਭਵਰਾ ਉਨਿ ਮਾਰਗੁ ਨਿਕਸਿ ਨ ਪਾਇਓ ॥੧॥

ਔਰ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਭਵਰਾ ਬਿਨਸਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਕਮਲ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਸਣੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸਮੇਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਕਵਲ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮਨ ਏਕਸ ਸਿਉ ਮੋਹੁ ਕੀਨਾ ॥

ਮਰੈ ਨ ਜਾਵੈ ਸਦ ਹੀ ਸੰਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਹਮਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੋਹਿ ਕਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਸਬਦੀ) ਉਪਦੇਸੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਮਨੇ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੧

ਕਾਮ ਹੇਤਿ ਕੁੰਚਰੁ ਲੈ ਫਾਂਕਿਓ ਓਹੁ ਪਰ ਵਸਿ ਭਇਓ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਕਾਮ ਕੇ ਹੇਤ ਕੋ ਲੈਕਰ (ਕੁੰਚਰੁ) ਹਾਥੀ (ਫਾਂਕਿਓ) ਫਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਵਿਚਾਰਾ ਏਤਾ ਬਲੀ ਹੋ ਕਰ ਪਰ ਵਸ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਨਾਦ ਹੇਤਿ ਸਿਰੁ ਡਾਰਿਓ ਕੁਰੰਕਾ ਉਸ ਹੀ ਹੇਤ ਬਿਦਾਰਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਨਾਦ ਘੰਟਾ ਹੇੜੇ ਕੇ ਸੁੑਰ ਕੇ ਹੇਤੁ ਕਾਰਨ ਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਿਰ ਡਾਰ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਉਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਬਿਦਾਰਾ) ਨਸਟ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿਓ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਾਇਆ ਕਉ ਲਪਟਾਨਾ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਪਟਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਰਚਿਓ ਕਰਿ ਲੀਨੋ ਅਪੁਨਾ ਉਨਿ ਛੋਡਿ ਸਰਾਪਰ ਜਾਨਾ ॥੩॥

ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਰਚਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਨੇ ਅਪਨਾ ਹੀ ਕਰ ਲੀਨਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਮਾਯਾ ਵਾ ਕੁਟੰਬ ਨੇ ਇਸਕੋ ਵਾ ਇਸਨੇ ਉਸਕੋ (ਸਰਾਪਰ) ਅਵਸ ਹੀ ਤਿਆਗ ਜਾਣਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਨੇਹਾ ਓਹੁ ਜਾਣਹੁ ਸਦਾ ਦੁਹੇਲਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਅਵਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦਾ (ਦੁਹੇਲਾ) ਔਖਾ ਅਥਵਾ ਯਦਯਪਿ ਪਰਮੇਸੁੑਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਤਥਾਪਿ ਦੁਹੇਲਾ ਨਾਮਿ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਜਾਨੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਇਹੈ ਬੁਝਾਇਓ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦ ਕੇਲਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ (ਕੇਲਾ) ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਓ ਮੋਹਿ ਨਾਮਾ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਟਕਾਏ ॥
ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਿਓ ਸਗਲੋ ਧੰਧਾ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਏ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਮ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਡਾਏ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਧੰਧਿਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਮਨ ਤੇ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸੁੑਰ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਚਿੰਤ ਬਿਰਾਨੀ ਛਾਡੀ ॥
ਅਹੰਬੁਧਿ ਮੋਹ ਮਨ ਬਾਸਨ ਦੇ ਕਰਿ ਗਡਹਾ ਗਾਡੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ (ਬਿਰਾਨੀ) ਬਿਗਾਨੀ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਹਮਨੇ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਔ ਮੋਹਿ ਔ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਦੇਕਰ (ਗਡਹਾ ਗਾਡੀ) ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਖਾਤਾ ਖੋਦ ਕਰ ਗਡ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਕੋ ਮੇਰਾ ਦੁਸਮਨੁ ਰਹਿਆ ਨਾ ਹਮ ਕਿਸ ਕੇ ਬੈਰਾਈ ॥

ਅਬ ਨਾ ਕੋਈ ਹਮਾਰਾ ਸਤ੍ਰੂ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਹਮ ਕਿਸੀ ਕੇ ਵੈਰੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਔਰ ਨਿਰਵੈਰ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਸਾਰੁ ਪਸਾਰਿਓ ਭੀਤਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਸਮਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਭੁ ਕੋ ਮੀਤੁ ਹਮ ਆਪਨ ਕੀਨਾ ਹਮ ਸਭਨਾ ਕੇ ਸਾਜਨ ॥

ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਮਨੇ ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਸਭਨਾ ਕੇ ਸਾਜਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਦੂਰਿ ਪਰਾਇਓ ਮਨ ਕਾ ਬਿਰਹਾ ਤਾ ਮੇਲੁ ਕੀਓ ਮੇਰੈ ਰਾਜਨ ॥੩॥

ਜਬ ਮੇਰੇ (ਰਾਜਨ) ਰਾਜਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਦੁਖਦਾਈ ਮਨ ਸੇ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨਸਿਓ ਢੀਠਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੂਠਾ ਸਬਦੁ ਲਗੋ ਗੁਰ ਮੀਠਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਤਬ (ਢੀਠਾ) ਕਠੋਰ ਸੁਭਾਵ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਨਾਨਕ ਰਮਈਆ ਡੀਠਾ ॥੪॥੩॥

ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ਼ ਆਦੀ ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਮਈਆ ਹਮਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਅਬ ਸਤਿ ਰੂਪੁ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥

ਜਬ ਤੇ ਦਰਸਨ ਭੇਟੇ ਸਾਧੂ ਭਲੇ ਦਿਨਸ ਓਇ ਆਏ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੈਂ ਭੇਟੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਦਿਨ ਭਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਸਦਾ ਕਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਪਾਏ ॥੧॥

ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਬਿਧਾਤਾ ਰੂਪੁ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਰਾਮ ਜਸੋ ਮਨਿ ਗਾਇਓ ॥

ਭਇਓ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਮਨ ਮਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਇਆ ਔ ਮਨਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਰਿਦ ਭੀਤਰਿ ਵਸਿਆ ਤਾ ਦੂਖੁ ਭਰਮ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਿਧਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਔ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਸੰਪੂਰਨ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਵਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸੀ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਿੰਤ ਅਚਿੰਤਾ ਸੋਚ ਅਸੋਚਾ ਸੋਗੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਥਾਕਾ ॥

ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਅਚਿੰਤ ਔਰ ਸੋਚੋਂ ਸੇ ਅਸੋਚ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸ਼ੋਕ ਲੋਭ ਮੋਹਿ ਆਦੀ ਸੰਘਾਤ ਥਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਮਿਟੇ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਮ ਤੇ ਭਏ ਬਿਬਾਕਾ ॥੩॥

ਹਉਮੈਂ ਆਦਿ ਰੋਗ ਸਤ੍ਰਿਗਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਮ ਤੇ (ਬਿਬਾਕਾ) ਨਿਰਭੈ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਬੇਵਾਕਥ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੀ ਟਹਲ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਭਾਣੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਔ ਗੁਰੁ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਣੀ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਟਹਲ ਔ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਯੇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਭਾਉਣੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮਾਯਨ ਮੇਂ-ਆਗਿਆ ਸਮ ਨਹਿ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਜਮ ਤੇ ਕਾਢੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਦਾਸ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਤੇ ਕਾਢੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਅਪਨਾ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸੋਈ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਨੀ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵਕੋ ਸੰਪੂਰਣ ਸਰਬੰਸ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਹਰੀ (ਸੁਘੜ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ (ਸੁਜਾਨੀ) ਚਤਰ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਮੇਰਾ ਤਉ ਬਿਧਿ ਨੀਕੀ ਖਟਾਨੀ ॥੧॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਬ ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖ ਸੁਣਿਆਂ ਤਬ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਵਿਧੀ (ਖਟਾਨੀ) ਮਿਲੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਏਕੈ ਹੀ ਪਹਿ ਮਾਨੀ ॥

ਅਵਰਿ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਹੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਤਿਨ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਜਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਸ ਹੀ ਮਾਨੀਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਔਰ ਬਹੁਤ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹੀਰਾ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਮੰਤਾਨੀ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਮੰਤਾਨੀ) ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਡਿਗੈ ਨ ਡੋਲੈ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਹਿਓ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ ॥੨॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਨਾ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥

ਓਇ ਜੁ ਬੀਚ ਹਮ ਤੁਮ ਕਛੁ ਹੋਤੇ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਬਿਲਾਨੀ ॥

ਵਹੁ ਜੋ ਹਮ ਤੁਮ ਭਾਵ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਆਦੀ ਸੰਕਲਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕੁਛ ਹੋਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੀ ਬਾਤ ਹੀ (ਬਿਲਾਨੀ) ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਹਸੰਕਲਪ ਹੁਏ ਤਬ ਹੰ ਤ੍ਵੰ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਫੁਰਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੨

ਅਲੰਕਾਰ ਮਿਲਿ ਥੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾ ਤੇ ਕਨਿਕ ਵਖਾਨੀ ॥੩॥

ਜਬ (ਅਲੰਕਾਰ) ਭੂਸਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਤੋੜ ਢਾਲ ਕੇ (ਥੈਲੀ) ਰੇਣੀ ਅਰਥਾਤ ਡਲੀ ਕਰ ਲਈ ਤਬ ਸੋ-ਡਲੀ (ਕਨਿਕ) ਸੁਵਰਨ ਹੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਿਬੇਕ ਅਗਨੀ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੌ ਮਿਥਿਆ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਢਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਰੂਪ ਥੈਲੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪਰਪੰਚ ਕੌ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਜੋਤਿ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸੋਭਾ ਬਾਜੇ ਅਨਹਤ ਬਾਨੀ ॥

ਜਬ ਪੂਰਬ ਰੀਤ ਸੇ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੁਆ ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਅਰ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਵਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਅਨਹਤ ਵਾਜੇ ਵਾ ਸੋਹੰ ਆਦੀ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲ ਘਰੁ ਬਾਧਿਓ ਗੁਰਿ ਕੀਓ ਬੰਧਾਨੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਅਚਲ ਘਰ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚਾ ਅਚਲ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਤੇ ਅਤ੍ਰਿਪਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਰਾਜਨ ਅਰੁ ਭੂਮਨ ਤਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨ ਬੂਝੀ ॥

ਵਡੇ ਵਡੇ ਰਾਜਨ ਔਰ (ਭੂਮਨ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ ਵਾ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਿ ਜੇਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਨਾ ਭਈ ਹੈ॥

ਲਪਟਿ ਰਹੇ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਮਾਤੇ ਲੋਚਨ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੀ ॥੧॥

ਮਾਯਾ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਕੁਛ ਨ ਸੁਝਤੀ ਭਈ॥੧॥

ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਕਿਨ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜਿਉ ਪਾਵਕੁ ਈਧਨਿ ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਹਾ ਅਘਾਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਨ ਵਿਸਅਹੁੰ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਲਕੜੀਓਂ ਸੇ ਨਹੀਂ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਕਰਤ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਤਾ ਕੀ ਮਿਟੈ ਨ ਭੂਖਾ ॥

ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ (ਬਿੰਜਨ) ਮੇਵੇ ਮਿਸਟਾਨ ਸਲੂਣੇ ਆਦੀ ਭੋਜਨੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤੀ ਹੈ॥

ਉਦਮੁ ਕਰੈ ਸੁਆਨ ਕੀ ਨਿਆਈ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾ ਘੋਖਾ ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੂਕਰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਉਦਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਚਾਰੇ ਦਿਸਾ ਕੌ ਲਾਭ ਹੇਤ (ਘੋਖਾ) ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਸ ਸੇ ਲਾਭ ਹੋਗਾ॥੨॥

ਕਾਮਵੰਤ ਕਾਮੀ ਬਹੁ ਨਾਰੀ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹ ਜੋਹ ਨ ਚੂਕੈ ॥

ਕਾਮਵੰਤ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਨੇਕੋਂ ਸਾਥ ਸਪਰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਪਰਾਏ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ (ਜੋਹ) ਦੇਖਣਾ ਇਸ ਸੇ ਨਹੀਂ (ਚੂਕੈ) ਹਟਤਾ ਹੈ॥

ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਕਰੈ ਕਰੈ ਪਛੁਤਾਪੈ ਸੋਗ ਲੋਭ ਮਹਿ ਸੂਕੈ ॥੩॥

ਇਹ ਜੀਵ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹਿ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸੁਕਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਲੋਭ ਮੋਹ ਇਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁੰਕਤੇ ਅਰਥਾਤ ਫੈਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਅਨੰਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰ ਅਮੋਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਏਕੁ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਉਤਰੁ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਅਪਾਰ ਔ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਸੂਖੁ ਸਹਜੁ ਆਨੰਦੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਨਾ ॥੪॥੬॥

ਤਿਸੀਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਨਾਮ ਤਿਨ ਕੋ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲਾ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥

ਲਵੈ ਨ ਲਾਗਨ ਕਉ ਹੈ ਕਛੂਐ ਜਾ ਕਉ ਫਿਰਿ ਇਹੁ ਧਾਵੈ ॥

ਤਿਸ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੇ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਵਾ ਸਮਾਨ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਕੁਛ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸੁਖ ਕੋ ਅਧਕ ਜਾਣਕੇ (ਫਿਰਿ) ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਧਾਵਣਾ ਕਰੇ॥

ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਇਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਬਨਿ ਆਵੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਇਹ ਆਤਮ ਰਸ ਬਨ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸੀਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਆਇਓ ਏਕੁ ਰਸਾ ॥

ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਨ ਨਹੀ ਖੁਧਿਆ ਤਾ ਕੈ ਚਿਤਿ ਨ ਬਸਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ (ਖੁਧਿਆ) ਭੂਖ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਰਸ ਤਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਉਲਿਓ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇਓ ਹਰਿਆ ਏਕ ਬੂੰਦ ਜਿਨਿ ਪਾਈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਕਰ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਅਰ ਤਨ ਭੀ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੀ ਸੁਆਂਤ ਬੂੰਦ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਉਸਤਤਿ ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਮੈਂ ਬਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਘਾਲ ਨ ਮਿਲਿਓ ਸੇਵ ਨ ਮਿਲਿਓ ਮਿਲਿਓ ਆਇ ਅਚਿੰਤਾ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਡੇ ਤਪ ਜਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਘਾਲ ਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਥਾ ਔਰ ਸਾਮਾਨ ਸੇਵਾ ਕਰਣੇ ਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਕਰੀ ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਤਿਨਿ ਗੁਰਹਿ ਕਮਾਨੋ ਮੰਤਾ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਚਿੰਤ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੀਨ ਦੈਆਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲਾ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਨਾਨਕ ਸੰਗਿ ਰਵਿਆ ਜਿਉ ਮਾਤਾ ਬਾਲ ਗੋੁਪਾਲਾ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਵਾ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ (ਰਵਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੋਪਾਲ ਹਮਾਰਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਊਪਰਿ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਅੰਧਕਾਰ ਮਹਿ ਜਿਨਿ ਸੀਧਾ ਮਾਰਗੁ ਦਿਖਾਯਾ ॥੧॥

ਮਹਾਂ ਉਜਾੜ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਔ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੀਧਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਗੁਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਰਬ ਥੋਕ ਕੀ ਜਿਸਹਿ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਬਸਤੂਓਂ ਕੀ ਜਿਸਕੋ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨਾ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਪਤਿ ਪੂਰੀ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਕਰਨ ਸੇ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਮਾਨ (ਮਹਤੁ) ਅਧਕ ਵਾ ਮੁਰਾਤਬੇ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਵਡਿਆਈ ਅਰ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਕੋਟਿ ਅਘ ਨਾਸੇ ਭਗਤ ਬਾਛਹਿ ਸਭਿ ਧੂਰੀ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਪਾਪ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜ ਕੋ ਸੰਪੂਰਣ ਭਗਤ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਜੇ ਕੋ ਚਾਹੈ ਸੇਵੈ ਏਕੁ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਜਨ ਏਕ ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੇ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਸਿਮਰਤ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨਾ ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਰਬ ਅਪਰੋਂ ਤੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ (ਪਰਾਨਾ) ਪੜਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੰਤਸੰਗਿ ਰਹਿਓ ਓਲ੍ਹਾ ॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਮਹਾਂ ਸੁਖੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹਮਾਰਾ (ਓਲ੍ਹਾ) ਪੜਦਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੀਨੋ ਚੋਲ੍ਹਾ ॥੪॥੮॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਕੌ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ (ਚੋਲ੍ਹਾ) ਚੰਗਾ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਭੈਣੀ ਨਾਮ ਗਾਉਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਏਕ ਮਾਈ ਚੂਰੀ ਲੇ ਆਈ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਨ ਕਰ ਆਪ ਖਾਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਕਹਾ ਮਾਈ ਇਸ ਭੋਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਆ ਹੈ ਮਾਈ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਚੋਲਾ ਕਰਕੇ ਲਿਆਈ ਹੂੰ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਆ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਇਸ ਨਗਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਆਜ ਸੇ ਚੋਲਾ ਹੂਆ ਸੋ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਰੂਪੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੩

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਹ ਕਰਣੀ ਹੋਵਹਿ ਸਰਮਿੰਦਾ ਇਹਾ ਕਮਾਨੀ ਰੀਤਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਕਰਤੂਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਗਾ ਉਹੀ ਰੀਤੀ ਤੈਨੇ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸਾਕਤ ਕੀ ਪੂਜਾ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਿਆ ਔ ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਐਸੀ ਵਿਪ੍ਰੀਤ ਰੀਤੀ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਭੂਲੋ ਅਵਰੈ ਹੀਤ ॥
ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਬਨ ਹਰ ਪਾਤ ਰੇ ਇਹੈ ਤੁਹਾਰੋ ਬੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ (ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਝੂਠੀ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਪਤੇ ਪਰ (ਬਨ) ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਪੜੀ ਹੋਈ ਪਲ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਿਆ ਝੜ ਪੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬਨ ਕੇ ਹਰੇ ਪਤੇ ਅਲਪਕਾਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਬੀਤ) ਬਲ ਹੈ ਭਾਵਸੇ ਛਿਨ ਭੰਗੁ ਹੈ॥

ਚੰਦਨ ਲੇਪ ਹੋਤ ਦੇਹ ਕਉ ਸੁਖੁ ਗਰਧਭ ਭਸਮ ਸੰਗੀਤਿ ॥

ਜੈਸੇ ਯਦਪਿ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲੇਪ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤਦਪਿ ਉਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗਧੇ ਕੋ ਭਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਸ਼ੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਹੇ ਅਗਜਾਨੀ ਗਧੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਭਸਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਗਿ ਨਾਹਿ ਰੁਚ ਆਵਤ ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੨॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਕੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਵਿਸ਼ਅਹੁੰ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਉਤਮ ਸੰਤ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗੀ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਪਵਿਤ ਪੁਨੀਤ ॥

ਉਤਮ ਸੰਤ ਹੀ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪੁਨੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਤ ਅਕਾਰਥ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਕਾਚ ਬਾਦਰੈ ਜੀਤ ॥੩॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਵਿਸ਼ਅਹੁੰ ਰੂਪੀ ਕਰਕੇ (ਬਾਦਰੈ) ਬਦਲੇ ਜੀਤਾ ਹੂਆ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਨੇਤ੍ਰ ਦੀਤ ॥

ਔ ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਅੰਜਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਇਨ ਦੁਖ ਤੇ ਨਿਕਸਿਓ ਨਾਨਕ ਏਕ ਪਰੀਤ ॥੪॥੯॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸੋਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਾ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਤੇ ਨਿਕਸਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੀ ਗੁਰੋਂਦੁਵਾਰੇ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੯॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਰੁ ਭਗਤੀ ਜਾਚਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਨੀ ਪਖਾ ਪੀਸਉ ਸੰਤ ਆਗੈ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਜਸੁ ਗਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਆਗੇ ਪਾਣੀ ਢੋਵਉਂ ਔ ਪਖਾ ਫੇਰਉਂ ਪੁਨਾ ਪੀਸਨਾ ਕਰੋਂ ਕਿ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਮਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਰੈ ਇਹੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮ੍ਹਾਰੈ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੈ ਇਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਧੀ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮ ਕੋ ਪਾਵਾਂ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਕਰਹੁ ਦਇਆ ਮੇਰੇ ਸਾਈ ॥

ਐਸੀ ਮਤਿ ਦੀਜੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਮੁਝ ਪਰ ਐਸੀ ਦਯਾ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਬੁਧੀ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਜਿਸਤੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋਂ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੋਹੁ ਮਾਨੁ ਛੂਟੈ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਭਰਮਾਈ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਬ ਮਾਣ ਮੋਹਿ ਛੂਟ ਜਾਵੈ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਕੀ ਭ੍ਰਮਣਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਮੈ ਤੁਝਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਰੂਪੁ ਰਵਿਓ ਸਭ ਮਧੇ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਜਾਈ ॥੨॥

ਤੁਮ ਜੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੇ ਵੀਚ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਜਬ ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਜਾਇਕਰ ਵਾ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਭਾਵ ਸਰਬ (ਜਾਈ) ਜਗਾ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੂਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਮ੍ ਦਇਆਲ ਕਿਰਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਗੋਸਾਈ ॥

ਹੇ ਪਰਮ ਦਿਆਲ ਔ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਨਿਧੀ ਤੂੰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਗੁਸਾਈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਰਾਜ ਪਾਏ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਮਖ ਬੁਲਾਈ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬੁਲਾਵੋਂ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ ਵਾ ਜੇਕਰ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਤੁਮ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਬੁਲਾਵੋ ਅਰਥਾਤ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤਬ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਸੁਖ ਔਰ ਰਾਜ ਕੇ ਅਨੰਦ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਭਗਤਿ ਸਾ ਪੂਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਔਰ ਭਗਤੀ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਬੁਝੀ ਹੈ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ॥੪॥੧੦॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੧੦॥ ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਨੇ ਵਸਿ ਅਪੁਨੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭਵਣ ਚਤੁਰ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਰੂਪ (ਸੰਸਾਰਾ) ਜਗਤੁ ਹੀ ਵਸਿ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਗ ਇਸਨਾਨ ਤਾਪ ਥਾਨ ਖੰਡੇ ਕਿਆ ਇਹੁ ਜੰਤੁ ਵਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਯਗ ਔ ਇਸਨਾਨ ਤਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨ ਔ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਸਭ ਖੰਡਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਐਸੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਆਗੇ ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਚੀਜ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ਤਉ ਛੂਟੋ ॥

ਸਾਧ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਏ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ਤਬ ਹੂਟੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਹਮਨੇ ਗਹੀ ਤਬ ਇਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਹਮ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਤਬ ਮਾਯਾ ਸੇ ਛੂਟੋਗੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਭਾਵ ਜਪੋ ਤਬ ਵਿਸਅਹੁੰ ਕੀ ਬਿਆਧੀ ਸੇ ਤੁਮ ਹਟੋਗੇ॥

ਨਹ ਸੁਣੀਐ ਨਹ ਮੁਖ ਤੇ ਬਕੀਐ ਨਹ ਮੋਹੈ ਉਹ ਡੀਠੀ ॥

ਨਾ ਤੋ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਹੁ ਉਤਰੀ ਹੋਈ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਤੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਕਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਮੋਹਿਤੀ ਹੋਈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਠਗਉਰੀ ਪਾਇ ਭੁਲਾਵੈ ਮਨਿ ਸਭ ਕੈ ਲਾਗੈ ਮੀਠੀ ॥੨॥

ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਐਸੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਭੁਲਾਵਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠੀ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰੀ ਹੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇ ਬਾਪ ਪੂਤ ਹਿਤ ਭ੍ਰਾਤਾ ਉਨਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੇਲਿਓ ਦੂਆ ॥

ਮਾਤਾ ਔਰ ਪਿਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ (ਹਿਤ) ਮਿਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਅਤਜੰਤ ਪਿਆਰਿਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਘਰ ਘਰ ਬੀਚ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਤਿਸਨੇ ਮੇਲਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਿਸ ਹੀ ਵਾਧਿ ਘਾਟਿ ਕਿਸ ਹੀ ਪਹਿ ਸਗਲੇ ਲਰਿ ਲਰਿ ਮੂਆ ॥੩॥

ਕਿਸਹੀ ਪੈ (ਵਾਧਿ) ਅਧਕ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਾਸ (ਘਾਟਿ) ਅਲਪ ਹੋਨ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਇਸ ਹੇਤ ਲੜ ਲੜ ਕਰ ਮੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਚਲਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਛਲ ਮੁਝ ਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਇਆ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ਭਗਤ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥੪॥

ਇਸ ਗੁਪਤ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਗਲੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਵਾ ਹਮਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮਹਾਂਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਅਪੁਨੈ ਘਰਿ ਲੈ ਆਇਆ ਖਾਟੇ ॥੫॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਖਾਟ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਲਾਭ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ॥੫॥੧੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਨਾਇਕ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ (ਨਾਇਕ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰੇ ਖਸਮ ਹੋ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੪

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੁ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮਰੇ ਧਾਰੇ ॥੧॥

ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤੁਮਹੀ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤੇ ਹੋ ਹਮ ਬਾਰਕ ਤੁਮਾਰੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਕਵਨ ਗੁਨ ਕਹੀਐ ॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੋ ਅੰਤੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੀ ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੇਰਾ ਕੌਨ ਕੌਨ ਗੁਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਗੁਨ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ (ਲਹੀਐ) ਲਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਹਮਾਰੇ ਖੰਡਹੁ ਅਨਿਕ ਬਿਧੀ ਸਮਝਾਵਹੁ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਖੰਡਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਬਖਸ਼ਤੇ ਹੋ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਹਮ ਅਗਿਆਨ ਅਲਪ ਮਤਿ ਥੋਰੀ ਤੁਮ ਆਪਨ ਬਿਰਦੁ ਰਖਾਵਹੁ ॥੨॥

ਹਮ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਅਲਪ ਸੇ ਅਲਪ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਤੁਛ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਹੀ ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਰਖਵਾਓ॥੨॥

ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਤੁਮ ਹੀ ਸਜਨ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰੋ ਕੌ ਤੁਮਾਰੀ ਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਵਾ ਤੁਮਾਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤੁਮ ਹੀ ਮੇਰੇ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖਦਾਈ ਸਾਜਨ ਹੋ॥

ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲਾ ਨਾਨਕ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ॥੩॥੧੨॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰ ਦਿਆਲੂ ਮੁਝ ਕੋ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਘਰ ਕੇ (ਗੋਲੇ) ਸੇਵਕ ਗੁਲਾਮ ਹੈਂ॥੩॥੧੨॥

ਨਾਮੁ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰੁ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਜਾ ਵਰਤ ਤਿਲਕ ਇਸਨਾਨਾ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਬਹੁ ਦੈਨ ॥

ਪੂਜਾ ਔ ਬ੍ਰਤ ਤਿਲਕ ਇਸਨਾਨ ਆਦੀ ਕਰਕੇ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਬਹੁਤ ਦੇਣਾ ਭੀ ਕਰੈ॥

ਕਹੂੰ ਨ ਭੀਜੈ ਸੰਜਮ ਸੁਆਮੀ ਬੋਲਹਿ ਮੀਠੇ ਬੈਨ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਨ ਸੰਜਮੋਂ ਮੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਦਪਿ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਮੀਠੇ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਭੀ ਬੋਲਨਾ ਕਰੇ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨ ਚੈਨ ॥

ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੋਜਹਿ ਸਭਿ ਤਾ ਕਉ ਬਿਖਮੁ ਨ ਜਾਈ ਲੈਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਣੇ ਤੇ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਚੈਨ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਲਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸਾਧਨ ਕੌਨ ਹੈ?

ਜਾਪ ਤਾਪ ਭ੍ਰਮਨ ਬਸੁਧਾ ਕਰਿ ਉਰਧ ਤਾਪ ਲੈ ਗੈਨ ॥

ਉਤਰ॥ ਜਾਪ ਔਰ ਤਾਪ ਸੇ ਬਾਹੋਂ ਕੋ (ਉਰਧ) ਉਚੇ ਕਰ ਖੜੇ ਰਹਣਾ ਪੰਚਾਗਨ ਕਾ ਤਪਨਾ ਔਰ (ਬਸੁਧਾ) ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾ ਇਸਜਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਲੈ ਗੈਨ) ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਲੈ) ਕਰ ਹਠੁ ਭਾਵ ਹਠੁ ਧਾਰ ਕਰ (ਗੈਨ) ਅਕਾਸ਼ ਕੋ ਚਰਨ ਖੜੇ ਕਰਨੇ ਭਾਵ ਕਪਾਲੀ ਆਸਨੁ ਕਰਨਾ॥

ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਹ ਪਤੀਆਨੋ ਠਾਕੁਰ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਜੈਨ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤ ਕਰਨੀ ਔ ਜੈਨ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤਣੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਖੰਡ ਸਹਤ ਇਨ ਵਿਧੀਓਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਠਾਕਰ ਪਤੀਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਤਿਨਿ ਪਾਇਓ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪੈਨ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਰ ਅਮੋਲਕ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸੋ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਿਰਪੈਨ) ਐਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਰੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਭੇਟੇ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਜਨ ਰੈਨ ॥੩॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਆਯੂ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੁਖ ਸਾਥ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੩॥੧੩॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਟਕਾਵੈ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਨਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਵੈ ਔ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੌ ਮਿਲਾਵੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨਾਵੈ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਕਰੇ ਨਿਹਚਲੁ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੂ ਧਾਵੈ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇਰੇ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਮੈਂ ਕਬੀ ਧਾਵੈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਹੈ ਕੋਊ ਐਸੋ ਹਮਰਾ ਮੀਤੁ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜੀਉ ਹੀਉ ਦੇਉ ਅਰਪਉ ਅਪਨੋ ਚੀਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਐਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿਸ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਸੰਪੂਰਣ ਸਮਗ੍ਰੀ ਔ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਔ ਰਿਦਾ ਦੇਵਉ ਔਰ ਅਪਨਾ ਚਿਤ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰੋ। ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਆਦੀ ਸਰਬੰਸ ਦੇ ਦੇਵੋਂ॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਬਿਗਾਨਾ ਧਨ ਔ ਪਰ ਤਨ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸਾਥ ਪੁਨਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਲਾਗੇ॥

ਸੰਤਹ ਸੰਗੁ ਸੰਤ ਸੰਭਾਖਨੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਮਨੁ ਜਾਗੈ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੀ ਸੰਗ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਾਗਣਾ ਕਰੇ॥੨॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਸੂਖ ਦਇਆਲਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਹੇ ਦਿਆਲ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ॥

ਮਾਗੈ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਨਾਨਕੁ ਜਿਉ ਮਾਤਾ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲਾ ॥੩॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਦਾਨ ਤੁਝਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਕੌ ਦੂਧ ਦੇਤੀ ਵਾ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਸੇ ਬਾਲਕ ਦੂਧ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਵੋ॥੩॥੧੪॥

ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀਏ ਨੇ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਉਪਦ੍ਰਵ ਉਠਾਏ ਨਿੰਦਾ ਕਤਰਾ ਰਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਜਹਰ ਦੇਨਾ ਆਦਿ ਬਿਘਨ ਕੀਏ ਔ ਨਿੰਦਾ ਕਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਇਹੁ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਲੀਨੇ ਸੰਤ ਉਬਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਉਬਾਰ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਕੀ ਚਿਤਵੈ ਬੁਰਿਆਈ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਫਿਰਿ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਬੁਰਿਆਈ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ (ਫਿਰਿ) ਉਲਟ ਕਰ ਹਰੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਨ ਕਾ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ਹੋਆ ਨਿੰਦਕ ਭਾਗੇ ਹਾਰਿ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਹਾਈ ਹੋਆ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਹਾਰ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਭ੍ਰਮਤ ਭ੍ਰਮਤ ਊਹਾਂ ਹੀ ਮੂਏ ਬਾਹੁੜਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਨ ਮੰਝਾਰਿ ॥੧॥

ਨਿੰਦਕ ਭ੍ਰਮਤੇ (ਊਹਾ) ਹੇ ਹਰ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥੀਆ ਅਰੁ ਮਿਹਰਵਾਨ ਆਦਿਕ ਮਰ ਗਏ ਪੁਨਾ ਘਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈ ਅਪਨੇ ਨਿਜ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਵਾ ਜੋਨੋ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਮੂਏ ਪੁਨਾ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਅਪਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੁਖਭੰਜਨ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਔ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਤੇਰੇ ਅਪਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਮੁਖੁ ਕਾਲਾ ਹੋਆ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਕੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੨॥੧੫॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਮੁਖ ਕਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਆਪ ਨੇ ਪੈਜ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੨॥੧੫॥

ਧਨਾਸਿਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਹਰਿ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਚਿਤਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਮੈਨੇ ਤੁਝ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਕੋ ਚਿਤਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕੀਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਸਗਲਾ ਰੋਗੁ ਬਿਦਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਆਪਨੇ ਹਮ ਦਾਸ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਹੰ ਰੋਗ ਹਮਾਰਾ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੋਸਟਿ ਭਈ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਮਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਆਪਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹਮਾਰੀ (ਗੋਸਟਿ) ਚਰਚਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਕੌ ਹਮਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਨ ਸੰਗੀ ਸਗਲੇ ਤਾਰਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਣ ਤੁਝ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀਓਂ ਕੌ ਭੀ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੭੫

ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਮੂਲ ਮਨ ਏਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਿਆ ॥

ਔਖਧੀ ਔ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਏਕ ਤੁਝ ਹੀ ਕੌ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ) ਨਿਸਚਾ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਰੇਨ ਬਾਂਛੈ ਨਿਤ ਨਾਨਕੁ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਬਲਿਹਾਰਿਆ ॥੨॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕੋ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰੰਵਾਰ ਤੁਝ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਲਾਗੋ ਰਾਮ ਸਿਉ ਹੇਤੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਤਿਸ ਰਾਮ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਜਿਨਿ ਦੁਖ ਕਾ ਕਾਟਿਆ ਕੇਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਕੇਤੁ) ਘਰ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖਿਓ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਬਿਰਥਾ ਸਗਲ ਮਿਟਾਈ ॥

ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕੀਨੇ ਜਨ ਕਾ ਆਪਿ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਮੈਂ ਜਨਕਾ ਆਪ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੋਆ ਰਖਵਾਲਾ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਭੀ ਰਾਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸਦਾ ਸੁਖ ਮਾਣੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੨॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਹਮ ਨਿਰਭੈ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸਦਾ ਸੁਖ ਮਾਣਤੇ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੭॥

ਧਨਾਸਿਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਉਖਧੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਝ ਕਉ ਅਉਖਧ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਮੋਹਿ ਆਤੁਰ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਤੂੰ ਆਪਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਆਤਰ ਅਰਥਾਤ ਅਤਿ ਦੀਨ ਨੇ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੁਝ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰੋ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਲੇਹੁ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਆਵਹ ਹਾਰਿ ॥੧॥

ਜਬ ਬੰਧਨੋਂ ਕੌ ਕਾਟ ਕਰ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੇਵੋਗੇ ਤਬ ਹਮ ਕੌ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੈਗੀ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਏਗਾ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਪਇਆ ਹਉ ਜੀਵਾਂ ਤੂੰ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂਆ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਮਿਹਰਵਾਨ ਪੁਰਖੁ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਆਰਾਧੀ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥੧੮॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਅਬ ਤੇਰੇ ਕੌ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੁਝ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧੮॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਾ ਹਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਾ ਕਸ਼ਟ ਹਾ ਕਸ਼ਟ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਕੌ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਵੋ॥

ਅਗਨਿ ਕੁਟੰਬ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ॥

ਭਰਮ ਮੋਹ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰ ॥੧॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦੀ ਕੁਟੰਬ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਸੰਯੁਕਤਿ ਜੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੌ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸੂਖ ਦੂਖ ॥

ਧ੍ਰਾਪਸਿ ਨਾਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਉਚ ਨੀਚਤਾ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਲਗਨੇ ਕਰਕੇ (ਧ੍ਰਾਪਸਿ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਮਨਿ ਬਾਸਨਾ ਰਚਿ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਗਿ ਮਹਾ ਅਸਾਧ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਵਿਸਜ ਰੂਪ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗ (ਰਚਿ) ਲਗ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਦੂਤ ਜੋ ਮਹਾਂ ਅਸਾਧ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਚੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੀਅ ਜਹਾਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਤੇਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾਨੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨੇਰਾ ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੀਅ ਔ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਆਦੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮੀਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਿ ਠਾਕੁਰ ਰਾਖੈ ਜਨ ਕੀ ਆਪਿ ॥
ਤਰਣ ਤਾਰਣ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਦੂਖੁ ਨ ਸਕੈ ਬਿਆਪਿ ॥੧॥

ਵਹੁ ਠਾਕਰੁ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੈ ਔ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਕੋ ਨਿਧੀ ਭਾਵ ਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਪ ਤੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਵਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਭਜਹੁ ਗੁਪਾਲ ॥
ਆਨ ਸੰਜਮ ਕਿਛੁ ਨ ਸੂਝੈ ਇਹ ਜਤਨ ਕਾਟਿ ਕਲਿ ਕਾਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਹੀ (ਭਜਹੁ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਸੰਜਮ ਇਸ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪ ਜਤਨ ਕਰ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਵੋ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਦਇਆਲ ਪੂਰਨ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਆਦ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਹੁ ਦਿਆਲ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਾਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੌ ਨਿਵਾਰ ਲੇਹੁ॥੨॥

ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਕਥੈ ਸਾਸਤ ਭਗਤ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਮੁਕਤਿ ਪਾਈਐ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅੰਧਾਰੁ ॥੩॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਬੇਦ ਔ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਸਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਭਗਤ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਈਏ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਅੰਧੇਰਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਧਾਰੁ ਜਨ ਕਾ ਰਾਸਿ ਪੂੰਜੀ ਏਕ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ (ਰਾਸਿ) ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੬

ਤਾਣੁ ਮਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਸਾਚਾ ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਟੇਕ ॥੪॥੨॥੨੦॥

ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਮਾਣ ਔ (ਤਾਣੁ) ਬਲ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਭੀ ਏਕ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਟੇਕ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੨੦॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਭੇਟੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਮਝਾਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਿਆ ਭ੍ਰਮਤਿਆ ਜਬ ਮੈਨੂੰ ਸੰਤ ਜਨ ਮਿਲੇ ਤੌ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਨ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਕਾਂਮਿ ਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਣ ਵਿਧੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੈਗੀ ਇਉਂ ਜਾਣ ਕਰ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਾ ਤੇ ਮੋਹਿ ਧਾਰੀ ਓਟ ਗੋਪਾਲ ॥

ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਨੇ ਅਬ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਓਟ ਧਾਰੀ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ ਤਬ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਣ (ਜੰਜਾਲ) ਅਨਰਥ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਗ ਮਿਰਤ ਪਇਆਲ ਭੂ ਮੰਡਲ ਸਗਲ ਬਿਆਪੇ ਮਾਇ ॥

ਸ੍ਵਰਗ ਔ (ਮਿਰਤ) ਜਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ (ਪਇਆਲ) ਪਤਾਲ (ਭੂ ਮੰਡਲ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਆਦੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਉਧਾਰਨ ਸਭ ਕੁਲ ਤਾਰਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੨॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਕੋ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੌ ਏਕ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗਾਈਐ ਪਾਈਐ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤਿਸ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਈਐ ਤਬ ਸਰਬ (ਨਿਧਾਨਾ) ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇ ਲੇਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਸੁਆਮੀ ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੂ ਜਾਨਾ ॥੩॥੩॥੨੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਵਹੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥੩॥੨੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਸੇ ਕਰਹਿ ਪਰਾਲ ॥

ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਸੇ ਜੰਜਾਲ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਰਾਲੀ ਵਤ ਖਾਲੀ ਧੰਧੇ ਛੋਡ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੰਜਾਲ ਅੰਤ ਕੌ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੈਂਗੇ॥

ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਹਿ ਤਿਨ ਸਿਉ ਹੀਤ ॥

ਜੋ ਬੈਰਾਈ ਸੇਈ ਮੀਤ ॥੧॥

ਜੋ ਅੰਤ ਕੌ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੈਂਗੇ ਤਿਨੋਂ ਸਾਥ (ਹੀਤ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦੀ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਕੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਤ੍ਰੂ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇ ਗਵਾਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਜੀਵ ਭਰਮ ਕੇ ਬੀਚ ਪੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗਵਾਰੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੌ ਖੋਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੁ ਧਰਮੁ ਨਹੀ ਭਾਵੈ ਡੀਠਾ ॥
ਝੂਠ ਧੋਹ ਸਿਉ ਰਚਿਓ ਮੀਠਾ ॥

ਸਚ ਔ ਧਰਮ ਤੌ ਇਸਕੌ ਦੇਖਨਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਝੂਠ ਔਰ (ਧੋਹ) ਛਲਕੇ ਸਾਥ ਮੀਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਦਾਤਿ ਪਿਆਰੀ ਵਿਸਰਿਆ ਦਾਤਾਰਾ ॥
ਜਾਣੈ ਨਾਹੀ ਮਰਣੁ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਦਾਤਿ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਅਰ ਦਾਤਾਰ ਵਿਸਰ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਮਰਨੇ ਕੌ ਵਿਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਕਉ ਉਠਿ ਰੋਵੈ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਗਲਾ ਈ ਖੋਵੈ ॥

ਨਿਤ ਉਠ ਕਰ ਪਰਾਈ (ਵਸਤੁ) ਬਿਭੂਤੀ ਕੌ ਦੇਖ ਕੇ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕੋ ਖੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥
ਪਾਪ ਕਰੈ ਤਾ ਪਛੋਤਾਣੇ ॥੩॥

ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਵਨ ਜਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਨੋ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਬੰਦਾ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥
ਰਾਖਿ ਲੇਇ ਸਾਹਿਬੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥੪॥੧॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨੁ ਗਰੀਬ ਤੇਰਾ (ਬੰਦਾ) ਦਾਸ ਹਾਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਮਾਲਕ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ॥੪॥੧॥੨੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੋਹਿ ਮਸਕੀਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥
ਖਾਟਣ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੋਜਗਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ (ਮਸਕੀਨ) ਗਰੀਬ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ। ਔ ਖਾਟਣੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੁਜਗਾਰ ਹੈ॥

ਸੰਚਣ ਕਉ ਹਰਿ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਤਾ ਕੈ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਚਣ ਅਰਥਾਤ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤਿਸ ਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਾਮ ਆਵੈ ਭਾਵ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪ੍ਰਭ ਰੰਗਿ ਅਪਾਰ ॥
ਸਾਧ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ ਨਾਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨਕੇ ਸਾਧੂ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸੋਭਾ ਅਤਿ ਮਸਕੀਨੀ ॥
ਸੰਤ ਵਡਾਈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਚੀਨੀ ॥

ਅਤੀ (ਮਸਕੀਨੀ) ਗਰੀਬੀ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਅਨਦੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਭਗਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ॥
ਸੂਖੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਬਿਨਸੀ ਚਿੰਦ ॥੨॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਇਸੀ ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਉਨ ਕੀ ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਹ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਹੋਵਹਿ ਇਕਤ੍ਰ ॥
ਤਹ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿ ਨਾਦ ਕਵਿਤ ॥

ਜਹਾਂ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ (ਸੰਤਨ) ਸੰਤ ਬਹੁਤੇ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ (ਨਾਦ) ਵਾਜਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਬਿਤ ਧ੍ਰਵਤ ਆਦੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਸਭਾ ਮਹਿ ਅਨਦ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥
ਉਨ ਸੰਗੁ ਸੋ ਪਾਏ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਕਰਾਮ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਸੇ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਉਨ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਗ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੋਵੈਂ ਭਾਵ ਵਡੇ ਕਰਮ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਚਰਨ ਪਖਾਰਿ ਕਹਾਂ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰਕੇ (ਤਾਸ) ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਕਿਰਪਾਲ ਹਜੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਸੰਤਾ ਧੂਰਿ ॥੪॥੨॥੨੩॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਤਖ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤ ਹੈ ਔ ਸੁਭਾਵ ਜਿਨਕਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਪਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥੨੩॥

ਪੰਨਾ ੬੭੭

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥
ਸੋ ਕਤ ਡਰੈ ਜਿ ਖਸਮੁ ਸਮ੍ਾਰੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ (ਖਸਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੰਮਾਲੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਡਰੈ ਵਾ ਕਬ ਡਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਮ ਆਦੀ ਭੈ ਕਰ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ॥

ਡਰਿ ਡਰਿ ਪਚੇ ਮਨਮੁਖ ਵੇਚਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਵੀਚਾਰੇ ਡਰ ਡਰ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਪਚੇ) ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਜਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇਵ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਰਖਯਕ ਗੁਰਦੇਵ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਮੂਰਤੀ ਸਫਲ ਔਰ ਸੇਵਾ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਵਾ ਉਜਲ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥
ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੋਵਤ ਪਰਗਾਸ ॥੧॥

ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਹੀ ਜਿਨੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪੂਰਨ ਸਭ ਠਾਇ ॥
ਕੋਟਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟਹਿ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਤੇ ਕੋਟ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਨਾਸੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਾਸੈ ॥੨॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਲਏ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥
ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਤਿਸੈ ਹੀ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲੜ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਕੌ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਈ ਭਗਤ ਜਿ ਸਾਚੇ ਭਾਣੇ ॥
ਜਮਕਾਲ ਤੇ ਭਏ ਨਿਕਾਣੇ ॥੩॥

ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਮ ਕਾਲ ਕੀ ਕਾਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸਤਸੰਗ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਸਗਲ ਅਧਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਸੰਤ ਰੇਣਾਰੁ ॥੪॥੩॥੨੪॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥੨੪॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ਤੂ ਜਨ ਕੈ ਹੈ ਸੰਗਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਉ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਘਰ ਮੈਂ ਔ ਬਾਹਰ ਹਮ ਕੌ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ (ਸੰਗਿ) ਸਦਾ ਸਹਾਯਕ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਾਨਕੇ ਹਮ ਪਰ ਤੂੰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੋਂ॥੧॥

ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਕਾ ਤਾਣੁ ॥

ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਕਰਾਵਹਿ ਸੁਆਮੀ ਸਾ ਮਸਲਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੌ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਆਪ ਕੀ (ਮਸਲਤਿ) ਸਲਾਹ ਹਮਕੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ॥

ਪਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗਤਿ ਨਾਰਾਇਣੁ ਧਨੁ ਗੁਪਾਲ ਗੁਣ ਸਾਖੀ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੀ ਪਤ ਹੈ ਔਰ ਨਾਰਾਇਣ ਹੀ ਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀਆਂ ਸਾਖੀਆਂ ਹੀ ਤਿਨ ਕਾ ਧਨ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਸਰਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੰਤੀ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜਾਤੀ ॥੨॥੧॥੨੫॥

ਜਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਇਹ ਬਿਧ ਜਾਣੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸ਼ਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੨੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਪਾਏ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਜਲਨਿ ਨ ਦੀਨੇ ਕਿਨੈ ਨ ਦੁਤਰੁ ਭਾਖੇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਲਨੇ ਨਹੀਂ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਿਨਕੌਂ (ਦੁਤਰੁ) ਕਠੋਰ ਵਚਨ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਆਨਦੁ ਸਦਾ ਉਲਾਸੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਸੇ (ਉਲਾਸੁ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੰਯੁਕਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਸਰਨਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਾਖਿਓ ॥

ਵਹੁ ਜਨ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਾਖੀ ਸਰੂਪ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਨਿ ਬੂਝਿ ਅਪਨਾ ਕੀਓ ਨਾਨਕ ਭਗਤਨ ਕਾ ਅੰਕੁਰੁ ਰਾਖਿਓ ॥੨॥੨॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜਾਨ ਬੂਝ ਕੇ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ (ਅੰਕੁਰੁ) ਪਖ੍ਯ ਵਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਕੂਰ ਵਾ ਵੰਸ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੨੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹ ਹਜੂਰਿ ਦੂਰਿ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਤਹਾਂ ਹੀ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਭੀ ਦੂਰ ਕਿਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹਰੀ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਦੀਵ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ॥੧॥

ਈਤ ਊਤ ਨਹੀ ਬੀਛੁੜੈ ਸੋ ਸੰਗੀ ਗਨੀਐ ॥

ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਜੋ ਨਿਮਖ ਮਹਿ ਸੋ ਅਲਪ ਸੁਖੁ ਭਨੀਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਬੀ ਵਿਛੜੇ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕਬੀ ਵਿਯੋਗ ਨ ਹੋਵੈ ਸਦਾ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹੇ ਸੋਈ ਸਾਥੀ ਗਿਣੀਏ ਅਰਥਾਤ ਸੋਈ ਨਾਲ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਸਮਝੀਏ ਅਰੁ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਏਕ ਖਿਨਮੇਂ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਕਾ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਵਿਯੋਗ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਸੋ (ਅਲਪ) ਥੋੜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਵਾਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਅਪਿਆਉ ਦੇਇ ਕਛੁ ਊਨ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨ ਆਦੀ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੇ ਕਬੀ (ਊਨ) ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਜਿਸਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸਦਾ ਭਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸੰਮਾਲਤਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੨॥

ਜੋ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੰਮਾਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭ ਊਚਾ ਜਾ ਕਾ ਰੂਪੁ ॥

ਅਛਲ ਔ ਅਛੇਦ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਰੂਪ ਵਡਾ ਉਚਾ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਜਨ ਅਚਰਜ ਆਨੂਪੁ ॥੩॥

ਤਿਸ ਅਨੂਪ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਸਾ ਮਤਿ ਦੇਹੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਜਿਤੁ ਤੁਮਹਿ ਅਰਾਧਾ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋਈ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨ ਕਰੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੬੭੮

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਰੇਨ ਪਗ ਸਾਧਾ ॥੪॥੩॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਸੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੪॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸੁਲਹੀ ਕਾ ਆਗਮਨ ਸੁਨ ਸਾਹਿਬ ਬੁਢੇ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਸਤ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸੇ ਤੀਨ ਕੋਸ ਬਡਾਲੀ ਮੇ ਜਾਇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਊਹਾਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਭਯਾ ਹੈ ਤੀਨ ਬਰਸ ਤਹਾਂ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਬ ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਿਟ ਗਿਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਪਰਥਾਇ ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰ ਕਰ ਬੁਲਾਇ ਲੇਤੇ ਭਏ ਸੋਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨਿ ਤੁਮ ਭੇਜੇ ਤਿਨਹਿ ਬੁਲਾਏ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਆਉ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੁਮ ਬਾਹਿਰ ਵਡਾਲੀ ਮੇਂ ਭੇਜੇ ਥੇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਬ ਈਹਾਂ ਬੁਲਾਏ ਹੈਂ ਸੁਖ ਸਾਂਤੀ ਸਹਤ ਅਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਆਵੋ॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਨ ਗਾਉ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਨਿਹਚਲ ਰਾਜੁ ਕਮਾਉ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਔਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਅਚਲ ਰਾਜ ਕੋ ਕਮਾਵੋਗੇ॥੧॥

ਤੁਮ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥
ਤੁਮਰੇ ਦੋਖੀ ਹਰਿ ਆਪਿ ਨਿਵਾਰੇ ਅਪਦਾ ਭਈ ਬਿਤੀਤ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਅੰਸ ਤੁਮ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ। ਤੁਮਾਰੇ ਦੋਖੀ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਨਿਵਾਰੇ) ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਅਪਦਾ ਭੀ ਬਤੀਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਨੇ ਪ੍ਰਭ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਨਾਸਨ ਭਾਜਨ ਥਾਕੇ ॥

ਕਰਨ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹਾਂ ਅਰ ਨਸਣਾ ਭਜਨਾ ਆਦਿ ਕਲੇਸ ਥਕਤ ਹੁਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥ (ਨਾਸਨ) ਚੋਰੀ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਅਰ (ਭਾਜਨ) ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਦੌੜ ਜਾਣਾ ਦੋ ਪਦ ਕਰ ਅਤੀ ਚਲੇ ਫਿਰਤੇ ਥੇ॥

ਘਰਿ ਮੰਗਲ ਵਾਜਹਿ ਨਿਤ ਵਾਜੇ ਅਪੁਨੈ ਖਸਮਿ ਨਿਵਾਜੇ ॥੨॥

ਅਬ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਮੰਗਲ ਕੇ ਵਾਜੇ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ (ਖਸਮਿ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਹਮ (ਨਿਵਾਜੇ) ਵਡਜਾਏ ਹਾਂ॥੨॥

ਅਸਥਿਰ ਰਹਹੁ ਡੋਲਹੁ ਮਤ ਕਬਹੂ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਅਧਾਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਰਹੋ (ਮਤ) ਕਬੀ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਨ ਹੋਵੋ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਸਗਲ ਭੂ ਮੰਡਲ ਮੁਖ ਊਜਲ ਦਰਬਾਰ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨ ਕੇ ਜੀਅ ਤਿਨੈ ਹੀ ਫੇਰੇ ਆਪੇ ਭਇਆ ਸਹਾਈ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸੁਲਹੀ ਆਦਿਕ ਥੇ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇਥੋਂ (ਫੇਰੇ) ਮੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਮ ਜਿਸਕੇ ਜੀਵ ਹਾਂ ਤਿਸੀ ਨੇ ਮੋੜ ਲੀਏ ਹਾਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਹਾਈ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅਚਰਜੁ ਕੀਆ ਕਰਨੈਹਾਰੈ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੪॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਸਚਰਜ ਕੀਆ ਹੈ ਹਮਕੋ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਗਜਾਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਨੰਦ ਕਰ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾ ਜਗਜਾਸੀਓ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦੋਖੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਅਪਦਾ ਤੁਮਾਰੀ ਬਿਤੀਤ ਭਈ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭੇਜੇ ਥੇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਮ ਬੁਲਾਏ ਹੋ ਗਿਆਨ ਸੁਖ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੁਧ ਸਾਂਤੀ ਧੁਨ ਸੇ ਗੁਣ ਗਾਇਕਰ ਅਚਲ ਰਾਜ ਕਮਾਓ॥ ਭਾਵ ਅਗਿੜ ਪਦ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੋ ਕਰਨੇਹਾਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਮ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਨਾ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਸ ਹੋਇਗਾ ਨਾ ਭਾਜੋਗੇ ਨਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਥਕਤ ਹੋਵੋਗੇ ਵਾ ਜੋ (ਨਾਸਨ) ਨਾਸਤਾ ਕਾ (ਭਾਜਨ) ਪਾਤ੍ਰ ਦੋਖ ਸੇ ਸੋ ਅਬ ਥਾਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਅਬ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਨਿਤ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ (ਖਸਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੁਮ ਨਿਵਾਜੇ ਹੋ ਅਬ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਆਸ੍ਰਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹੋ ਕਬੀ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੋ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਮੈ ਮੁਖ ਉਜਲ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੇ ਤੁਮ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਖ ਫੇਰੇ ਉਲਟਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਹਾਈ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਨਹਾਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਮਕੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕਰ ਦੀਆ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥੪॥੪॥੨੮॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਨਹੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨਉ ਹਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਜੀਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਪਿਆਰਿਓ ਹਮਾਰੇ ਬੇਨਤੀ ਕੇ ਬਚਨ (ਜੀਉ) ਚਿਤ ਲਾਇ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਜੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ (ਕਾਹੂ) ਕਿਤੇ ਬੀ ਕਿਸੀ ਜੀਵ ਕੀ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਕਰਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਹਰਿ ਅਵਰਿ ਜੰਜਾਲ ਤੇਰੈ ਕਾਹੂ ਨ ਕਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਰ ਔ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੌ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਔਰ ਜੰਜਾਲ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਦੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇਵਾ ਇਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਰਬ ਕਾ ਜੀਵਨ ਔ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਜੋਗ ਹੈ ਇਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੀ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਨ ਲਾਈਐ ਹੀਤੁ ਜਾ ਕੋ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਬੀਤੁ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਓਹੁ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਹੀਤੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਲਗਾਈਏ ਜਿਸਕਾ ਕੁਛ (ਬੀਤੁ) ਬਲ ਵਾ ਅਕਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਨਾਸੀ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੂ ਆਰਾਧ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਧ ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤੇਰੇ ਬੰਧਨ ਛੂਟੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਤ ਜਨ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਤਿਸੀਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਬੰਧਨ ਛੂਟ ਜਾਵੈ॥

ਗਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਨ ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਚਰਨ ਅਵਰ ਆਸ ਕਛੁ ਪਟਲੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥

ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ (ਪਟਲੁ) ਪੜਦਾ ਰੂਪ ਆਸਾ ਗਿਆਨ ਕੋ ਕਾਢਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾ ਕਰ॥

ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਤਪਾ ਸੋਈ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥੩॥੧॥੨੯॥

ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ (ਤਪਾ) ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥੧॥੨੯॥ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਭਲੋ ਰੇ ਭਲੋ ਰੇ ਭਲੋ ਹਰਿ ਮੰਗਨਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਹਰੀਕਾ ਮਾਂਗਣਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਦੇਖਹੁ ਪਸਾਰਿ ਨੈਨ ਸੁਨਹੁ ਸਾਧੂ ਕੇ ਬੈਨ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਚਿਤਿ ਰਾਖੁ ਸਗਲ ਹੈ ਮਰਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਭਾਵ ਬਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖੋ ਵਾ ਇਹ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਨੇ ਮਰਨਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੁਣੋ ਔਰ (ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਾਖੋ॥

ਚੰਦਨ ਚੋਆ ਰਸ ਭੋਗ ਕਰਤ ਅਨੇਕੈ ਬਿਖਿਆ ਬਿਕਾਰ ਦੇਖੁ ਸਗਲ ਹੈ ਫੀਕੇ ਏਕੈ ਗੋਬਿਦ ਕੋ ਨਾਮੁ ਨੀਕੋ ਕਹਤ ਹੈ ਸਾਧ ਜਨ ॥

ਇਹ ਜੋ ਚੰਦਨ ਚੋਆ ਆਦੀ ਰਸੋਂ ਸਾਥ ਅਨੇਕ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਭੋਗਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ ਵਿਕਾਰ ਫੀਕੇ ਦੇਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਜਾਪ ਹੈ (ਨੀਕੋ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਆਪਨ ਥਾਪਿਓ ਹਰਿ ਜਪੁ ਨ ਨਿਮਖ ਜਾਪਿਓ ਅਰਥੁ ਦ੍ਰਬੁ ਦੇਖੁ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਚਲਨਾ ॥੧॥

ਇਹ ਤਨ ਔ ਧਨ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨਾ (ਥਾਪਿਓ) ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ (ਦ੍ਰਬੁ) ਧਨ ਅਪਨੇ (ਅਰਥੁ) ਸੁਆਰਥ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਸੰਚਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਸੇ ਕੁਛ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੋ ਰੇ ਕਰਮੁ ਭਲਾ ਤਿਨਿ ਓਟ ਗਹੀ ਸੰਤ ਪਲਾ ਤਿਨ ਨਾਹੀ ਰੇ ਜਮੁ ਸੰਤਾਵੈ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਨਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕਾ ਭਲਾ ਕਰਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੰਗੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪਲਾ ਪਕੜ ਕਰ ਓਟ ਗਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਜਮ ਨਹੀਂ ਸੰਤਾਵੈਗਾ॥ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥

ਪਾਇਓ ਰੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ਮਿਟਿਓ ਹੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ਏਕੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਲਗਨਾ ॥੨॥੨॥੩੦॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਰਮ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੰਕਾਰ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਲਗਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੩੦॥

ਪੰਨਾ ੬੭੯

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਏਕੁ ਸਿਮਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥ ਸੋ ਹਰਿ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਹਾ ਭਉਜਲੁ ਤਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਲਿ) ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਵਾ ਕਲਪਨਾ ਔਰ ਅਵਿਦਜਾ ਅਸਮਤਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਅਭਿਨਿਵੇਸ ਪਾਂਚੋਂ ਕਲੇਸ ਲੋਭ ਮੋਹ ਰੂਪ (ਮਹਾ) ਵਡੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰੇਗਾ ਵਾ ਅਨੇਕ ਜਨ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਚਿਤਾਰੇ ॥
ਸਾਧਸੰਗ ਜਪਿ ਨਿਸੰਗ ਮਨਿ ਨਿਧਾਨੁ ਧਾਰੇ ॥੧॥

ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਦਿਨ ਔ ਰਾਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜੀਵ ਚਿਤਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਨ ਗੋਬਿਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਨ ਨਾਨਕ ਮੰਗਲ ਸੂਖ ਸਧਾਰੇ ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਪਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਪਾਇ ਕਰ ਸੋਈ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਾਹ ਔ ਸੁਖ ਯੁਕਤਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸਧਾਰੇ) ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੮ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖ ਪਾਵਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਲੇ ॥

ਗੁਰਬਚਨੋਂ ਸੇ ਅਪਨੀ ਲਾਭ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਸਮਾਲਤਾ ਹੂਆ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਇਹ ਲੋਕਿ ਪਰਲੋਕਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਜਤ ਕਤ ਮੋਹਿ ਰਖਵਾਲੇ ॥੧॥

ਇਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਗੀ ਹੋਗਾ ਅਰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਖਵਾਲੇ ਵਤ ਸਹਾਈ ਹੋਗਾ॥੧॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਬਸੈ ਜੀਅ ਨਾਲੇ ॥
ਜਲਿ ਨਹੀ ਡੂਬੈ ਤਸਕਰੁ ਨਹੀ ਲੇਵੈ ਭਾਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਜਾਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਚਨ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜਲ ਡੁਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਚੋਰ ਚੁਰਾਇ ਕਰ ਲੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਔਰ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਤਿਸ ਕੋ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਧਨ ਕਉ ਧਨੁ ਅੰਧੁਲੇ ਕਉ ਟਿਕ ਮਾਤ ਦੂਧੁ ਜੈਸੇ ਬਾਲੇ ॥

ਜੈਸੇ ਨਿਰਧਨ ਕਉ ਧਨ ਹੈ ਔਰ ਅੰਧਲੇ ਕੋ (ਟਿਕ) ਸੋਟੀ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਬਾਲਕ ਕੋ ਮਾਤਾ ਕਾ ਦੂਧ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹਮਾਰਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਰਪਾਲੇ ॥੨॥੧॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਿਰਪਾਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹਮਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੩੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਬਿੰਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਿਦੈ ਸਿੰਚਾਈ ॥

ਜਬ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਤਬ ਸਤਗੁਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਤੌ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਸਿਖਤਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਿੰਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਵ ਨਿਧਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਹਰਿ ਲਾਗਿ ਰਹੀ ਜਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਔ ਰਿਧੀਆਂ ਅਰੁ ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀਆਂ ਤਿਨ ਹਰਿਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਨ ਕਉ ਅਨਦੁ ਸਗਲ ਹੀ ਜਾਈ ॥
ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਾਹਰਿ ਠਾਕੁਰੁ ਭਗਤਨ ਕਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸ੍ਰਬ ਠਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਰਬ (ਜਾਈ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੈ (ਗ੍ਰਿਹ) ਘਰ ਮੈਂ ਔਰ ਬਾਹਰ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਰਖਕੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਵਹੁ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਾ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰਾ ਜਾ ਕੈ ਅੰਗਿ ਗੁਸਾਈ ॥

ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੇ ਭੈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਅੰਗਿ) ਪਖ ਮੈਂ (ਗੁਸਾਈਂ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੈ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੨॥੨॥੩੩॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਜਮਕੀ ਸਾਸਨਾ ਕਾ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੩੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਰਬਵੰਤੁ ਦਰਬੁ ਦੇਖਿ ਗਰਬੈ ਭੂਮਵੰਤੁ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

ਜੈਸੇ ਧਨਵੰਤ ਧਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਗਰਬੈ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਭਾਵ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਜਮੀਨ ਕਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਜਾ ਜਾਨੈ ਸਗਲ ਰਾਜੁ ਹਮਰਾ ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਟੇਕ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋਊ ਅਪੁਨੀ ਓਟ ਸਮਾਰੈ ॥

ਜੈਸਾ ਬਿਤੁ ਤੈਸਾ ਹੋਇ ਵਰਤੈ ਅਪੁਨਾ ਬਲੁ ਨਹੀ ਹਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਸਰੇ ਆਏ ਕੋ ਸੰਮਾਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਪੁਰਸ ਮੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਜੈਸਾ ਉਨ ਕਾ (ਬਿਤੁ) ਬਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਉਸ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਮੈਂ (ਵਰਤੈ) ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਮੈ ਵਹੁ ਮਾਨੁਖ ਅਪਨਾ ਬਲ ਹਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਣ ਆਏ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕਰੇਗਾ॥

ਆਨ ਤਿਆਗਿ ਭਏ ਇਕ ਆਸਰ ਸਰਣਿ ਸਰਣਿ ਕਰਿ ਆਏ ॥

ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਭਏ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਰਨ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੨॥੩॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਆਦੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੩੪॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੋ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੋ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਆਪਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਸੂਰਮਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਜਿਣੈ ਸਗਲ ਵਸਿ ਤਾ ਕੈ ਜਾ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਸਤਿਗੁਰ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੮੦

ਠਾਕੁਰੁ ਗਾਈਐ ਆਤਮ ਰੰਗਿ ॥

ਸਰਣੀ ਪਾਵਨ ਨਾਮ ਧਿਆਵਨ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਨ ਸੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੌ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਮਨ ਕੌ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਾਵਣੇ ਸੇ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਕੇ ਚਰਨ ਵਸਹਿ ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਸੰਗਿ ਪੁਨੀਤਾ ਦੇਹੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਜਬ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਦੇਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਦੇਹੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਨਾਨਕ ਕੈ ਸੁਖੁ ਏਹੀ ॥੨॥੪॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੈ ਦੀਜੀਏ ਹਮ ਕੋ ਇਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਖ ਹੈ॥੨॥੪॥੩੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਤਨ ਕਰੈ ਮਾਨੁਖ ਡਹਕਾਵੈ ਓਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਜਤਨ ਕਰਕੈ ਔਰ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ (ਡਹਕਾਵੈ) ਭ੍ਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਛਲਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਵੁਹ ਕਰਤਬ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਪਾਪ ਕਰੇ ਕਰਿ ਮੂਕਰਿ ਪਾਵੈ ਭੇਖ ਕਰੈ ਨਿਰਬਾਨੈ ॥੧॥

ਨਿਰਬਾਣੋਂ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਫਕੀਰੋਂ ਕੇ ਭੇਖ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਕਰ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਮੁਕਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥੧॥

ਜਾਨਤ ਦੂਰਿ ਤੁਮਹਿ ਪ੍ਰਭ ਨੇਰਿ ॥

ਉਤ ਤਾਕੈ ਉਤ ਤੇ ਉਤ ਪੇਖੈ ਆਵੈ ਲੋਭੀ ਫੇਰਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸਰਬ ਕੇ ਅਤੀ ਨਿਕਟ ਰੂਪ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਉਧਰ ਵਿਸਅਹੁ ਵਾ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਲੋਭ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਇਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਔਰ ਕੀ ਵਸਤੂ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਤੁਟੈ ਨਾਹੀ ਮਨ ਭਰਮਾ ਤਬ ਲਗੁ ਮੁਕਤੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਲਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਤੁਟੈ ਨਹੀਂ ਤਬ ਲਗ ਕੋਈ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦਇਆਲ ਸੁਆਮੀ ਸੰਤੁ ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਸੋਈ ॥੨॥੫॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੋ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਸੰਤ ਭਗਤ ਉਤਮ ਦਾਸ ਹੈ॥੨॥੫॥੩੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਗੁਰਿ ਦੀਓ ਹੈ ਅਪੁਨੈ ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮਾ ॥

ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਕਰਮ ਅਰਥਾਤ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ਤਾ ਕਾ ਜੁਗ ਮਹਿ ਧਰਮਾ ॥੧॥

ਤਿਨ ਕਾ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਏਹੀ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਣਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਪਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਨ ਕਉ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸੋਭ ॥

ਨਾਮੋ ਗਤਿ ਨਾਮੋ ਪਤਿ ਜਨ ਕੀ ਮਾਨੈ ਜੋ ਜੋ ਹੋਗ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਧਨੁ ਜਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਪਾਲੈ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਸਾਹਾ ॥

ਨਾਮ ਧਨ ਜਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੇ ਪਲੇ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਸਾਹ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਉਹਾਰਾ ਨਾਨਕ ਆਧਾਰਾ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਲਾਹਾ ॥੨॥੬॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਆਸਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੬॥੩੭॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਦਰਸ ਪੇਖੇ ਮਾਥੈ ਪਰਉ ਰਵਾਲ ॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਪੜੈ ਤਬ ਮਸਤਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਿ ਰਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਮੋਰੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸਹੁ ਗੋਪਾਲ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ॥੧॥

ਤੁਮ ਤਉ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸੁਘਰ ਬੇਅੰਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਹੋਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਤੋ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਰਾਖਣੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਔ (ਸੁਘਰ) ਚਤਰ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਤੁਮਰੇ ਬਚਨ ਅਨੂਪ ਰਸਾਲ ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ (ਰਸਾਲ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਤੁਮਾਰੇ ਵੇਦ ਰੂਪ ਬਚਨ ਪਰਮ ਅਨੂਪ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਚਰਣ ਸਬਦੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਬਾਂਧਿਓ ਪਾਲ ॥੨॥੭॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਪੱਲੇ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੭॥੩੮॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੀ ਉਕਤਿ ਖਲਾਵੈ ਭੋਜਨ ਅਪਨੀ ਉਕਤਿ ਖੇਲਾਵੈ ॥

ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਸੇ ਭੋਜਨ ਖੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੀ (ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀ ਕਰ ਹੀ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਭੋਗ ਰਸ ਦੇਵੈ ਮਨ ਹੀ ਨਾਲਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਸਿਧਠਾਨ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਮਨਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਪਿਤਾ ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ॥

ਜਿਉ ਰਾਖੈ ਮਹਤਾਰੀ ਬਾਰਿਕ ਕਉ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਆਪ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ। ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਬਾਲਕ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰਾਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸਰਬ ਗੁਣ ਨਾਇਕ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਦੇਵਾ ॥

ਹੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਨਾਇਕ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਸਦਾ ਹੀ (ਸਲਾਮਤਿ) ਇਸਥਿਤ ਅਰਥਾਤ ਅਬਿਨਾਸੀ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਈਤ ਊਤ ਜਤ ਕਤ ਤਤ ਤੁਮ ਹੀ ਮਿਲੈ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ॥੨॥੮॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਔ (ਊਤ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤਹਾਂ ਭਾਵ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੇਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਵਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਪਾਸੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾ ਹੀ ਦਾਨ ਮਿਲੈ॥੨॥੮॥੩੯॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਦਮੋਦਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਜਾਰੇ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਤਬ ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆਲ ਭਯਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਸੇ ਵਿਕਾਰ ਸਭੀ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਤਨੁ ਜੀਅਰਾ ਇਨ ਊਪਰਿ ਲੈ ਬਾਰੇ ॥੧॥

ਰਾਜ ਔ ਮਾਲ ਜੋਬਨ ਤਨ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤਿ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਲੈਕਰ ਸਭ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਤਕਾਰੇ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸਹਿਤ ਭਵ ਨਿਧਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਸਹਜ ਸੁਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸਹਿਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੧

ਧੰਨਿ ਸੁ ਥਾਨੁ ਧੰਨਿ ਓਇ ਭਵਨਾ ਜਾ ਮਹਿ ਸੰਤ ਬਸਾਰੇ ॥

ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਧੰਨਜ ਔਰ ਵੁਹ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀ ਧੰਨਜ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਸੰਤ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਹੁ ਠਾਕੁਰ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਨਮਸਕਾਰੇ ॥੨॥੯॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਐਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥੯॥੪੦॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੀ ਲਾਭ ਦਿਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਛਡਾਇ ਲੀਓ ਮਹਾ ਬਲੀ ਤੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨ ਪਰਾਤਿ ॥

ਮਹਾਂਬਲੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਮਨ ਮੰਤਾ ਬਿਨਸਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਿ ॥੧॥

ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਬਿਨਸਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨਾ ਕਹੀਂ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਕੀਰਤਨ ਕਉ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ਗਾਤਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਅਪਨੀ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਦਾਤ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਜਾਪ ਸੇ ਹਮਾਰੀ (ਗਤਿ) ਕਲਿਆਣ ਭਈ ਹੈ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਭਗਤਨ ਕੀ ਰਾਖੀ ਪਾਤਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਸਦਾ ਰਾਖ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਚਰਨ ਗਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥੨॥੧੦॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹਮ ਨੇ ਚਰਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਨੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤਿ ਅਖੰਡ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੪੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਕੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਹਰਨਾ ਲੋਭੁ ਝੂਠ ਨਿੰਦ ਇਵ ਹੀ ਕਰਤ ਗੁਦਾਰੀ ॥

ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਧਨ ਬਲ ਛਲ ਚੋਰੀ ਕਰ (ਪਰ ਹਰਨਾ) ਖੋਸ ਲੈਣਾਂ ਔਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਆਦੀ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਕਤੋਂ ਨੇ ਆਯੂ ਅਪਣੀ (ਗੁਦਾਰੀ) ਬਿਤਾਈ ਹੈ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਸ ਮਿਥਿਆ ਮੀਠੀ ਇਹ ਟੇਕ ਮਨਹਿ ਸਾਧਾਰੀ ॥੧॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਤ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਮੀਠੀ ਜਾਨ ਕਰ ਇਨਹੀਂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਾਧਾਰੀ) ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਕਤ ਕੀ ਆਵਰਦਾ ਜਾਇ ਬ੍ਰਿਥਾਰੀ ॥
ਜੈਸੇ ਕਾਗਦ ਕੇ ਭਾਰ ਮੂਸਾ ਟੂਕਿ ਗਵਾਵਤ ਕਾਮਿ ਨਹੀ ਗਾਵਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਆਵਰਦਾ) ਆਰਬਲਾ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਗਤੋਂ ਕੇ ਭਾਰ (ਮੂਸਾ) ਚੂਹਾ ਟੂਕ ਕਰਕੇ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਗਾਵਾਰੀ) ਮੂਰਖ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਟੁਕੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜੋਂ ਪਰ ਚੂਹੇ ਕਾ ਪੇਟ ਨਹੀਂ ਭਰਤਾ ਤੈਸੇ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਾਕਤੋਂ ਕੋਂ ਲਾਭ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਇਹ ਬੰਧਨ ਛੁਟਕਾਰੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਨ ਬੰਧਨੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬੂਡਤ ਅੰਧ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਾਢਤ ਸਾਧ ਜਨਾ ਸੰਗਾਰੀ ॥੨॥੧੧॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਭ ਕਾਢ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਲਿਆਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੪੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਆਪਣਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਿਯਕ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਸੀਤਲ ਤਨੁ ਮਨੁ ਛਾਤੀ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਤਨ ਮਨ ਸੰਯੁਗਤਿ ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਤਨ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਤ ਛਲਤਾ ਛਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੁਖ ਧਨੁ ਜੀਅ ਕਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੋਰੈ ਜਾਤੀ ॥੧॥

ਰੂਪ ਔਰ ਬਿਹਾਰਕ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ॥ ਪੁਨਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਔ ਧਨ॥ ਪੁਨਾ (ਜੀਅ ਕਾ) ਅਵਜੀਵਕਾ ਗੁਜਾਰਾ ਅਰ ਜਾਤੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਤੋ ਸ੍ਰਬ ਰੂਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਸਾਇਨਿ ਮਾਤੀ ॥

ਰੰਗ ਰੰਗੀ ਰਾਮ ਅਪਨੇ ਕੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਿਧਿ ਥਾਤੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੀ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਮਾਤੀ) ਮਸਤ ਭਈ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕੀ (ਥਾਤੀ) ਥੈਲੀ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨ ਹੀ ਰਖਿ ਲੀਆ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਭਾਤੀ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸ ਥਾ ਤਿਸੀਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਭ (ਭਾਤੀ) ਤਰਾਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਆਪੇ ਸੁਖਦਾਤੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਾਖੀ ਪਾਤੀ ॥੨॥੧੨॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਮਾਰੀ (ਪਾਤੀ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੨॥੧੨॥੪੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਤ ਦੁਸਮਨ ਸਭਿ ਤੁਝ ਤੇ ਨਿਵਰਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

(ਦੂਤ) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਾ ਦੂਤੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਦੂਤ ਔ (ਦੁਸਮਨ) ਸੱਤ੍ਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਤੁਝਤੇ (ਨਿਵਰਹਿ) ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਦੁਖਾਏ ਓਹੁ ਤਤਕਾਲ ਤੁਮ ਮਾਰਾ ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੁਖਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਮਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਖਉ ਤੁਮਰੀ ਓਰਿ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਮੁਰਾਰਿ ਸਹਾਇ ਹੋਹੁ ਦਾਸ ਕਉ ਕਰੁ ਗਹਿ ਉਧਰਹੁ ਮੀਤ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੁਮਾਰੀ ਤਰਫ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਕਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦਾਸਕੋ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਕਰ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਉਧਾਰੋ॥

ਸੁਣੀ ਬੇਨਤੀ ਠਾਕੁਰਿ ਮੇਰੈ ਖਸਮਾਨਾ ਕਰਿ ਆਪਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਆਪਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਜਬ ਸੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬਤੇ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਖਸਮਾਨਾ) ਪਖੵਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਦ ਭਏ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥੨॥੧੩॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਮ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖ ਹਮਾਰੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੩॥੪੪॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਤੁਰ ਦਿਸਾ ਕੀਨੋ ਬਲੁ ਅਪਨਾ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਕਰੁ ਧਾਰਿਓ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ਼ੋਂ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਬਲ ਕੀਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਹਾਥ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖੵ ਅਵਲੋਕਨੁ ਕੀਨੋ ਦਾਸ ਕਾ ਦੂਖੁ ਬਿਦਾਰਿਓ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ (ਬਿਦਾਰਿਓ) ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿ ਮੇਟੇ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਬਖਸੰਦ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰਿਕੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣ ਮਿਟਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮਾਗਹਿ ਠਾਕੁਰ ਅਪੁਨੇ ਤੇ ਸੋਈ ਸੋਈ ਦੇਵੈ ॥

ਵੁਹ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਠਾਕਰ ਤੇ ਜੋ ਜੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਮੁਖ ਤੇ ਜੋ ਬੋਲੈ ਈਹਾ ਊਹਾ ਸਚੁ ਹੋਵੈ ॥੨॥੧੪॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦਾਸ ਜੋ ਮੁਖ ਤੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਚ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੪੫॥

ਪੰਨਾ ੬੮੨

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਉਖੀ ਘੜੀ ਨ ਦੇਖਣ ਦੇਈ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਔਖੀ ਘੜੀ ਭਾਵ ਕਸਟ ਕਾ ਸਮਾਂ ਦੇਖਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਸਮਾਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੈ ਅਪਨੇ ਕਉ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਲਾਗਿ ਰਹਿਓ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਧੰਨੁ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਦ ਅੰਤ ਮੱਧ ਭਾਵ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਹਾਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤਰ ਧੰਨਜ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਬਿਲਾਸ ਭਏ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਅਚਰਜ ਦੇਖਿ ਬਡਾਈ ॥

ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਅਚਰਜ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਆਦੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਪਰਮ (ਬਿਲਾਸ) ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਆਨਦ ਕਰਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੨॥੧੫॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਹਮ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੫੪੨॥੪੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਬਿਸਰੈ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਗਨਹੁ ਅਭਾਗਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਪਤੀ ਪਰਮ ਪ੍ਰਿਅ ਰੂਪ ਜਿਸ ਮਨ ਕੋ ਤੂੰ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਕੋ ਹਮ ਅਭਾਗ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਗਿਓ ਅਮਿਅ ਸਰੋਵਰ ਪਾਗਾ ॥੧॥

ਔਰ ਜਿਸ ਜਨ ਕਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਮਨ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਪਾਗਾ) ਖਚਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਜਾਗਾ ॥
ਆਲਸੁ ਛੀਜਿ ਗਇਆ ਸਭੁ ਤਨ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਲਸ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਹ ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹ ਨਾਰਾਇਣ ਸਗਲ ਘਟਾ ਮਹਿ ਤਾਗਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਹਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ (ਤਾਗਾ) ਇਸਥਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਉਦਕੁ ਪੀਵਤ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਆਗੇ ਸਭਿ ਅਨੁਰਾਗਾ ॥੨॥੧੬॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਉਦਕੁ) ਜਲ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਅਨੁਰਾਗਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੬॥੪੭॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਨ ਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਕਾਮ ॥
ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਲਜਾ ਰਾਖੀ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰਬ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵਿਸ ਰੂਪ ਵਿਸਿਅਹੁ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਰਾਮ ਨੇ ਲਜਾ ਰਾਖ ਲਈ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਜਾਮ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਕਾ ਧਾਮ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਕਤੀ ਔ ਵੈਕੁੰਠ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਧਾਮ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਥਾਤੀ ਕੋਟਿ ਸੂਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂਕੋ ਥੈਲੀ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰੋੜੋਂ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦੁ ਦਮੋਦਰ ਸਿਮਰਉ ਦਿਨ ਰੈਨਿ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥੧੭॥੪੮॥

ਜੋ ਐਸੇ ਹਰਿ ਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦਮੋਦਰ ਆਦੀ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਵਾ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਦਮੋਦਰ ਕੋ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧੭॥੪੮॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਂਗਉ ਰਾਮ ਤੇ ਇਕੁ ਦਾਨੁ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਵਹਿ ਸਿਮਰਉ ਤੁਮਰਾ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਏਕ ਆਪ ਤੇ ਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ॥ ਜਿਸਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਚਰਨ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਹਿਰਦੈ ਵਾਸਹਿ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪਾਵਉ ॥

ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਵਾਸ ਕਰੈਂ ਵਾ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੰਗ ਮੈਂ ਪਾਵੋਂ॥

ਸੋਗ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਮਨੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਵਉ ॥੧॥

ਜਿਸਤੇ ਸੋਗ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨ ਵਿਆਪੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਆਠ ਪਹਰ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਬਿਵਸਥਾ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਧ੍ਹੰਤ ਪ੍ਰਭ ਜਾਪਣ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਸ੍ਰਿਸਟਿ) ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਮਧੁੰ) ਬੀਚ ਦੀ ਔਰ (ਤ) ਔਰ ਸਮੇਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਪਨਾ ਕਰੂੰ। ਵਾ (ਮਧ੍ਹੰਤ) ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇਰਾ ਜਾਪ ਕਰੂੰ ਵਾ (ਸ੍ਰਿਸਟਿ) ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਅਰ (ਮਧ) ਜੁਬਾ ਅਰ ਅੰਤ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਜਾਪ ਕਰਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ਪਰਮੇਸਰ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮ ਨ ਛਾਪਣ ॥੨॥੧੮॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾ ਤੋ ਫੇਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾ (ਛਾਪਣ) ਛਪਤੇ ਭਾਵ ਮਰਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰੰਗ ਲਗਾ ਰਹੇ ਮੈਂ ਫੇਰ ਜਨਮਾ ਅਰ ਮਰਾ ਨਹੀਂ॥੨॥੧੮॥੪੯॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਂਗਉ ਰਾਮ ਤੇ ਸਭਿ ਥੋਕ ॥

ਮਾਨੁਖ ਕਉ ਜਾਚਤ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮੋਖ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੁਝਤੇ ਹੀ ਸਰਬ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਮਾਂਗਣੇ ਤੇ (ਸ੍ਰਮੁ) ਕਸ਼ਟ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਸਿਮਰੇ ਤੇ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਘੋਖੇ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨਾਂ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰਹਿ ਘੋਖ ॥

ਮੁਨੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਪੁਰਾਨ (ਘੋਖ) ਖੋਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਭੀ ਮਹਾਤਮਾਜਨ ਇਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਸੇਵਿ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਦੋਵੈ ਸੁਹੇਲੇ ਲੋਕ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਨ ਅਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੇਤੇ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਫੋਕ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਫੋਕ) ਫੋਗ ਵਤ ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਕਾਟੇ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਬਿਨਸੇ ਸੋਕ ॥੨॥੧੯॥੫੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ੋਕ ਬਿਨਸੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੯॥੫੦॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ॥

ਮਹਾ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਲਾਗੈ ਪੂਰਨ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੂਝਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂ ਸੰਤੋਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੩

ਮਹਾ ਕਲੋਲ ਬੁਝਹਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ (ਕਲੋਲ) ਤਰੰਗ ਜੋ ਬਡੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਤਬ ਬੁਝ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਦਾਸ ਕੀ ਘਾਲ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋ ਜਿਸਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਣਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੈ ਦਾਸ ਕੀ (ਘਾਲ) ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਰਾਜ ਸੂਖ ਰਸ ਸਦ ਖੁਸੀਆ ਕੀਰਤਨੁ ਜਪਿ ਨਾਮ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਰਾਜ ਸੁਖ ਕਾ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਔ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੨॥੨੦॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਤਿਸ ਵਡਿਭਾਗੀ ਕੇ ਸਰਬ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੦॥੫੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥

ਜਨ ਕੀ ਕੀਨੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਾਰ ॥

ਨਿੰਦਕ ਟਿਕਨੁ ਨ ਪਾਵਨਿ ਮੂਲੇ ਊਡਿ ਗਏ ਬੇਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਹੀ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਨਿੰਦਕ ਮੂਲ ਤੇ ਹੀ ਟਿਕਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਵਿਕਾਰ ਭੀ ਉਡ ਗਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਸੁਆਮੀ ਕੋਇ ਨ ਪਹੁਚਨਹਾਰ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀਤੇ ਕੋਈ ਸਤ੍ਰੂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਪਹੁੰਚਨ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰੈ ਅਵਗਿਆ ਜਨ ਕੀ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਤ ਛਾਰ ॥੧॥

ਜੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਛਾਰ ਅਰਥਾਤ ਭਸਮ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਨਹਾਰੁ ਰਖਵਾਲਾ ਹੋਆ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਰਨਹਾਰ ਮੇਰਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਰਖੇ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਨਿੰਦਕ ਕਾਢੇ ਮਾਰਿ ॥੨॥੨੧॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰ ਕਰ ਕਾਢ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਹੀ ਰਖਯਕ ਹੈਂ॥੨॥੨੧॥੫੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੯ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੜਤਾਲ ਛੰਦ ਕੀ ਚਾਲ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਚਨਾ ਰੂਪ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੁਆ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤਾਰਹੁ ਭੁਜਾ ਗਹਿ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢਿ ਲੇਵਹੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰੋ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਕੂਪ ਤੇ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਕਾਢ ਲੇਵੋ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਿ ਅੰਧ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧ ਅਨਿਕ ਦੋਖਾ ਤਨਿ ਛਾਦਿ ਪੂਰੇ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ (ਪੂਰੇ) ਪੂਰਨ ਦੋਸੋਂ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜੇ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਅਤਯੰਤ ਦੋਸੋਂ ਕਰਕੇ ਤਨ ਇਸ ਕਾ ਅਛਾਦਨ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਆਨ ਨ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਾਵਹੁ ਸਰਨਿ ਸੂਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਇਸਕੀ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪੁ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸਰਣ ਸੂਰੇ ਹੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸ਼ਰਣ ਆਏ ਕੋ ਦੁਸਮਨੋਂ ਕੋ ਦੇਵੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਰਣ ਸੂਰਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤਾਰਣਾ ਬੇਦ ਉਚਾਰ ਨਹੀ ਅੰਤੁ ਪਾਇਓ ॥

ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੇ ਤਾਰਨੇਹਾਰੇ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਵੇਦ ਨੇ (ਉਚਾਰ) ਕਹਿਕੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਣਹ ਸੁਖ ਸਾਗਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰਤਨਾਗਰਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਨਾਨਕ ਗਾਇਓ ॥੨॥੧॥੫੩॥

ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਸਮੁੰਦ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ (ਰਤਨਾਗਰਾ) ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪਕੋ ਵੇਦੋਂ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੫੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਲਤਿ ਸੁਖੁ ਪਲਤਿ ਸੁਖੁ ਨਿਤ ਸੁਖੁ ਸਿਮਰਨੋ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਦਾ ਲੀਜੈ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਦੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਤ ਸੁਖਕੇ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੂੰ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਤੇ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਸਦਾ (ਲੀਜੈ) ਲਈਏ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਮਿਟਹਿ ਕਮਾਣੇ ਪਾਪ ਚਿਰਾਣੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਮੁਆ ਜੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ (ਮੁਆ) ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜੀਵ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਬਿਸਰੰਤ ਹਰਿ ਮਾਇਆ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਏਹੁ ਮਹਾਂਤ ਕਹੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਤੁਝ ਸੇ ਵਿਸਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਇਸਕੋ ਵਡਾ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੈ ਐਸੇ ਆਪਕੇ ਸੰਤ (ਮਹਾਂਤ) ਮਹਾਤਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸ ਪਿਆਸ ਰਮਣ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਏਹੁ ਪਦਾਰਥੁ ਭਾਗਵੰਤੁ ਲਹੈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀਰਤਨ ਕੇ (ਰਮਣ) ਉਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕੇ ਪਿਆਸਵੰਤ ਹੋਣਾ ਇਹੁ ਪਦਾਰਥ ਕੋਈ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸੀ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਕੌ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਣਿ ਸਮਰਥ ਅਕਥ ਅਗੋਚਰਾ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਸਰਣ ਆਇਓਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਕੌ ਸਮਰਥ (ਅਕਥ) ਅਕਹ ਔ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬਤ ਪੂਰਨ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥੨॥੨॥੫੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਸਰਬ (ਪੂਰਨ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੫੪॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਦਨਾ ਹਰਿ ਬੰਦਨਾ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬੰਦਨਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਭੇਟੇ ਗੁਰਦੇਵਾ ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟੇ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ॥੧॥

ਜਿਨਕਉ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੮੪

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਪੈ ॥

ਸੋਗ ਅਗਨਿ ਤਿਸੁ ਜਨ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ (ਰਾਪੈ) ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਸੋਗ ਕੀ ਅਗਨੀ ਵਿਆਪਤੀ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੇ ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਰੰਗੇ ॥੩॥

ਔ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਨਾਮ (ਰੰਗੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਪਰ ਧਨ ਦੋਖ ਕਿਛੁ ਪਾਪ ਨ ਫੇੜੇ ॥

ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇੜੇ ॥੪॥

(ਪਰ ਧਨ) ਚੁਰਾਵਣ ਆਦੀ ਦੋਸ਼ ਔਰ ਭੀ (ਕਿਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋਈ ਪਾਪ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਹੀਂ (ਫੇੜੇ) ਕਰੇ ਹੈਂ ਜਮ ਜੰਦਾਰ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥੫॥੧॥੫੫॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਬੁਝਾਈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਉਧਰੇ) ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥੧॥੫੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਈ ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਇਆ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਭੋਜਨ ਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਰ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਵਨਾ ਹਰਿ ਜੀਵਨਾ ॥

ਜੀਵਨੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਬਸਤ੍ਰ ਓਢਾਏ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਇਹੀ ਬਸਤ੍ਰ (ਓਢਾਏ) ਪਹਰਾਏ ਹੈਂ ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਸਤੀ ਰਥ ਅਸੁ ਅਸਵਾਰੀ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਰਿਦੈ ਨਿਹਾਰੀ ॥੩॥

ਹਸਤੀ ਔ ਰਥ (ਅਸ) ਘੋੜੇ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹੀ ਅਸਵਾਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਨਿਹਾਰੀ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਚਰਨ ਧਿਆਇਆ ॥
ਹਰਿ ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਿ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥੫੬॥

ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੫੬॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਜੀਅ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥
ਸਮੁੰਦੁ ਸਾਗਰੁ ਜਿਨਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਤਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਈ ਹੋਆ ਕ੍ਰਮ ਰਤੁ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਨਾਇਆ ॥
ਦਾਸੀਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਕੋਈ ਤੌ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਵਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਅਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਨਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਸਿਮਰੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੨॥੩॥੫੭॥

ਸਰਬ ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਤਿਸ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਕੌ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੫੭॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਿਤੈ ਪ੍ਰਕਾਰਿ ਨ ਤੂਟਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਇਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਤੂਟੇ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ॥
ਹਉਮੈ ਬੰਧੁ ਹਰਿ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥੧॥

ਜੀਵ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਧਨ ਤੇ ਭੀ ਤੂੰ ਹਮ ਕੌ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਹਉਮੈ ਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਬੰਧ ਦੇਨਹਾਰਾ ਭਾਵ ਰੋਕਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗਉ ਨੇਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਏਹ ॥੨॥੪॥੫੮॥

ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਪਰੇਮ ਲਾਗਾ ਰਹੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੨॥੪॥੫੮॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਸਾਖਜਾਤ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਬਨ ਖੋਜਨ ਜਾਈ ॥
ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ ਤੋਹੀ ਸੰਗਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਖੋਜਨ (ਜਾਈ) ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਸਰਬ ਮੈਂ ਜੋ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਸਦਾ ਅਲੇਪ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੁਹਪ ਮਧਿ ਜਿਉ ਬਾਸੁ ਬਸਤੁ ਹੈ ਮੁਕਰ ਮਾਹਿ ਜੈਸੇ ਛਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਫੂਲ ਮੈਂ (ਬਾਸੁ) ਸੁਗੰਧੀ ਵਸਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਮੁਕਰ) ਸੀਸੇ ਮੈ ਮੁਖ ਕੀ (ਛਾਈ) ਛਾਇਆ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰਿ ਬਸੇ ਨਿਰੰਤਰਿ ਘਟ ਹੀ ਖੋਜਹੁ ਭਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਿਰੰਤਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਘਟਬੀਚ ਤੇ ਖੋਜ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਬਾਹਰਿ ਭੀਤਰਿ ਏਕੋ ਜਾਨਹੁ ਇਹੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬਤਾਈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਿਰ ਤਿਸ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਹੀ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਜਾਣੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਹਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਆਪਾ ਚੀਨੈ ਮਿਟੈ ਨ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਕਾਈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਨਾ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ (ਚੀਨੇ) ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕੀ (ਕਾਈ) ਛਾਈ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਿਆ ਲਖਨ ਹੈਂ?

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮ ਭੁਲਾਨਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਇਸਨੇ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹਾਥ ਬਿਕ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਤਾ ਕੈ ਰਸਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੫

ਜੋਬਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭਤਾ ਕੈ ਮਦ ਮੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਦਿਵਾਨਾ ॥੧॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਪਟਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਧਨ ਪੁਨਾ (ਪ੍ਰਭਤਾ) ਵਡਿਆਈ ਆਦਕੋ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਦਿਵਾਨਾ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤਾ ਸਿਉ ਮਨੁ ਨ ਲਗਾਨਾ ॥

ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਸਦਾ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮਨੁ ਨਹੀਂ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੋਟਨ ਮੈ ਕਿਨਹੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਪਛਾਨਾ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨਾ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਹੈ ਭਗਵਾਨ ਜੋਗੀ ਔ ਅਜੋਗੀ ਕੇ ਲਖਣ ਕਵਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਹ ਜੋਗੀ ਕਉ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਨਉ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਫੁਨਿ ਜਿਹ ਘਟਿ ਮਾਹਿ ਪਛਾਨਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥਿ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜਿਆ ਹੂਆ ਨ ਜਾਣੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਮਤਾ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਜਿਸਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤਿ ਨਹ ਜਾ ਕੈ ਕੰਚਨ ਲੋਹ ਸਮਾਨੋ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਔਰ ਉਸਤਤਿ ਦੋਨੋਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸੂਰਨ ਪੁਨਾ ਲੋਹੇ ਕੋ ਸਮਾਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਅਤੀਤਾ ਜੋਗੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨੋ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਅਤੀਤ ਰਹੇ ਭਾਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋਗੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚੰਚਲ ਮਨੁ ਦਹ ਦਿਸਿ ਕਉ ਧਾਵਤ ਅਚਲ ਜਾਹਿ ਠਹਰਾਨੋ ॥

ਇਹ ਚੰਚਲ ਮਨ ਜੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਸੰਕਲਪੋਂ ਦਵਾਰਾ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਜੋ ਨਰੁ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨੋ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਮੁਕਤਿ ਸਰੂਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਨੋ॥੨॥੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਮੈ ਕਉਨੁ ਉਪਾਉ ਕਰਉ ॥

ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਮਨ ਕੋ ਸੰਸਾ ਚੂਕੈ ਭਉ ਨਿਧਿ ਪਾਰਿ ਪਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਬ ਮੈਂ ਕਉਨ ਉਪਾਵ ਕਰਉ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਸਾ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਇ ਜਾਵੋਂ॥੧॥

ਜਨਮੁ ਪਾਇ ਕਛੁ ਭਲੋ ਨ ਕੀਨੋ ਤਾ ਤੇ ਅਧਿਕ ਡਰਉ ॥

ਇਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਅਧਕ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਨਹੀ ਗਾਏ ਯਹ ਜੀਅ ਸੋਚ ਧਰਉ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਗਾਏ ਹੈਂ ਇਹੀ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਮੈਂ (ਸੋਚ) ਚਿੰਤਾ ਧਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਨਿ ਕਛੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਉਪਜਿਓ ਪਸੁ ਜਿਉ ਉਦਰੁ ਭਰਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਣ ਕਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਕੁਛ ਗਿਆਨ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਅਰ ਪਸ਼ੂ ਵਤ ਨਿਤ ਅਪਨੇ ਉਦਰ ਕੇ ਤਾਈਂ ਭਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਦੁ ਪਛਾਨਉ ਤਬ ਹਉ ਪਤਿਤ ਤਰਉ
॥੨॥੪॥੯॥੯॥੧੩॥੫੮॥੪॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਪਤਤਿ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦ ਪਛਾਨੋ ਤਬ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤੂੰ ਹੀ ਕਲ੍ਯਾਨ ਕਰੇਂਗਾ॥੨॥੪॥੯॥੯॥੧੩॥੫੮॥੪॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹੰਸ ਰੂਪ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਗਲਾ ਰੂਪੁ ਕਹ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਹਾਨ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਰਤਨੀ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਰੂਪ (ਸਾਗਰ) ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਰਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਤ ਚੁਗਹਿ ਨਹੀ ਦੂਰੇ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਚੋਗ ਚੁਗਹਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਤਹਾਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਔਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਚੋਗ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੋਵਰ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਚੋਗ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਜਗ੍ਯਾਸੀ ਰੂਪੁ ਹੰਸ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਬਗੁ ਬਪੁੜਾ ਛਪੜੀ ਨਾਇ ॥
ਕੀਚੜਿ ਡੂਬੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕੁਸੰਗ ਰੂਪੀ ਛਪੜੀ ਮੈ ਨਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਦੰਭੀ ਬਗਲਾ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਡੁਬਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਖਿ ਰਖਿ ਚਰਨ ਧਰੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥

(ਵੀਚਾਰੀ) ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਪੁਰਸ ਮਨ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਕੌ ਔ ਵਿਖਯੋਂ ਸੇ (ਰਖਿ ਰਖਿ) ਬਚਾਇ ਕਰਕੇ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਪੁਰਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਜੰਤ ਕੇ ਮਰਣ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਚਰਣ ਕੋ ਰਖ ਰਖ ਭਾਵ ਦੇਖ ਦੇਖ ਧਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਇਕ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਹੀ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਹਰਿ ਰਸ ਚਾਖੇ ॥
ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ (ਚਾਖੇ) ਧਾਰਨੇ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਰਵਰ ਹੰਸਾ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਕੋ ਜਗਜਾਸੀ ਹੰਸ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਵੁਹ (ਸਹਜਿ) ਸਾਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ ਹੰਸ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ ॥
ਅਕਥ ਕਥਾ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਆਦਰੁ ॥੩॥

ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਬਿਬੇਕੀ ਹੰਸ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਹੰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਸੰਗ ਵਾ ਗੁਰੂ ਸਾਗਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਰਵਾਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋ ਹੰਸ ਜਨ ਆਦਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਇਕੁ ਜੋਗੀ ਬੈਸੇ ॥
ਨਾਰਿ ਨ ਪੁਰਖੁ ਕਹਹੁ ਕੋਊ ਕੈਸੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ (ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ) ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਕ ਵਿਰਲੇ ਜੋਗੀ ਜਨ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਨਾ ਮਨੁਖ ਔਰ ਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਕੈਸੇ ਕਰ ਕਹੇ ਭਾਵ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜੋਤਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਸੁਰਿ ਨਰ ਨਾਥ ਸਚੇ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥

ਜੋ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਤੀਨ ਭਵਨ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ (ਨਰ) ਮਨੁਖ ਔਰਨੌਂ ਨਾਥ ਆਦੀ ਸਭ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹੈਂ॥੪॥

ਆਨੰਦ ਮੂਲੁ ਅਨਾਥ ਅਧਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਸਹਜਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਨੰਦ ਕਾ ਮੂਲ ਭਾਵ ਜਿਸਕੇ ਅਨੰਦ ਕੀ ਲੇਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਆਨੰਦੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਅਨਾਥ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਕਾ (ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਕਾਟਣਹਾਰੇ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲੇ ਪਗੁ ਧਾਰੇ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਗ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਭੈ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੫॥ ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਏ ॥
ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਆਏ ॥

ਅਨੇਕ ਯਤਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਮਨਮੁਖ ਕਾਲ ਨੇ ਸੰਤਾਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਮਰਣ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੬

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਵੈ ॥
ਆਪੁ ਨ ਚੀਨਸਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਰੋਵੈ ॥੬॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਖੋਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨਾ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਭਰਮ ਕਰ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਹਤਉ ਪੜਤਉ ਸੁਣਤਉ ਏਕ ॥
ਧੀਰਜ ਧਰਮੁ ਧਰਣੀਧਰ ਟੇਕ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਹਣੇ ਵਾਲਾ ਔ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲਾ ਔ ਸੁਣਨੇ ਹਾਰਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਵਹੀ ਹੈ ਵਾ ਵੁਹ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਜਸ ਕਹਣਾ ਔਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸੁਣਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਧੀਰਜ ਔ ਧਰਮ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ (ਧਰਣੀਧਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਰਿਦੈ ਸਮਾਏ ॥
ਚਉਥੇ ਪਦ ਕਉ ਜੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਏ ॥੭॥

ਜੇਕਰ (ਚੌਥੇ) ਤੁਰੀਆ ਪਦੁ ਕੋ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੈਂ ਪਤੀਆਏ ਤਉ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਤ ਸਤ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੇ ਨਿਰਮਲ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਰਮ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਸਚੇ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਜੋ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਾਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਭਰਮ ਭੈ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸੂਰਤਿ ਮੂਰਤਿ ਆਦਿ ਅਨੂਪੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਸਾਚੁ ਸਰੂਪੁ ॥੮॥੧॥

ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਔ ਅਨੂਪ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਜਾਚੈ) ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੧॥

ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਈ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ ਦਰਸ਼ਨ ਹੂਆ ਪਰੰਤੂ ਫੇਰ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਔ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦਤਾ ਨਾ ਹੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਪਾਕਰ ਹਰੀਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਾਪ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੇ ਕੌ ਨਾ ਤੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਦਾ ਆਵਣ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਠਾਕੁਰ ਮਹਿ ਦਾਸੁ ਦਾਸ ਮਹਿ ਸੋਇ ॥
ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥

ਵ੍ਹ ਦਾਸ ਠਾਕਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕਰ ਦਾਸੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਤਹਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਈਐ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਰਿ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਵਾ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵੀ ਜਾਵੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਪੜੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਗੁਰੁ ਕਰਉ ਜਿ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥
ਅਕਥੁ ਕਥਾਵੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਗੁਰ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੌ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਇ ਦੇਵੈ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਅਕਥੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਤੁਮ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰਾਵੈ ਪੁਨਾ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਅਵਰ ਨਹੀ ਕਾਰਾ ॥
ਸਾਚਉ ਠਾਕੁਰੁ ਸਾਚੁ ਪਿਆਰਾ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਠਾਕਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਨ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਮਨ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ॥
ਸੋ ਸਾਚਾ ਮਿਲਿ ਸਾਚੇ ਰਾਚਾ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚ ਵਿਵੇਕ ਵਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਪੁਰਸ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਾਚਾ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕੁ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਲਾਗੈ ਪਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਵ੍ਹ ਸੇਵਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਵ੍ਹ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਿ ਦਿਖਾਵੈ ਆਪੇ ਦੇਖੈ ॥
ਹਠਿ ਨ ਪਤੀਜੈ ਨਾ ਬਹੁ ਭੇਖੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹਠ ਕਰ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਔਰ ਨਾ ਬਹੁਤ ਭੇਖੋਂ ਕਰਕੇ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਘੜਿ ਭਾਡੇ ਜਿਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇਆ ॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਪਾਤਰ ਘੜਕੇ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪਤੀਆਇਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਭੂਲਹਿ ਚੋਟਾ ਖਾਹਿ ॥
ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਭੂਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਾਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ (ਸਿਆਣਪ) ਚਤਰਾਈਆਂ ਕਰਨੇ ਤੇ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਭਉ ਭੋਜਨੁ ਖਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੫॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਕਾ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਕ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੂਜਿ ਸਿਲਾ ਤੀਰਥ ਬਨ ਵਾਸਾ ॥
ਭਰਮਤ ਡੋਲਤ ਭਏ ਉਦਾਸਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਖੰਡ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਪਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਹਨੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਸੇ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਔ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਪੁਨਾ ਬਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਦਾਸ ਭਏ ਹੂਏ ਡੋਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਸੂਚਾ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥
ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ ਪਾਵੈ ਪਤਿ ਸੋਇ ॥੬॥

ਜਿਸਕਾ (ਮਨੁ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮਲੀਨ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸੂਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਤਿਸਟਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਚਾਰਾ ਵੀਚਾਰੁ ਸਰੀਰਿ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਹਜਿ ਮਨੁ ਧੀਰਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਅਚਾਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਅਧਕ ਜਾਨ ਕਰ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਅਚਾਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇਂ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਲ ਪੰਕਜ ਮਹਿ ਕੋਟਿ ਉਧਾਰੇ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥੭॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਵਾਇ ਕਰ ਪਲ ਮੈਂ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਲਜਾਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਮੈ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਸਲਾਹੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਰਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਭਾਇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੮॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਅਪਨੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਰਾਖ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੮॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਃ ੫ ਘਰੁ ੬ ਅਸਟਪਦੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੋ ਜੋ ਜੂਨੀ ਆਇਓ ਤਿਹ ਤਿਹ ਉਰਝਾਇਓ ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਸੰਜੋਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਜੋ ਜੋ) ਜਿਸ ਜਿਸ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਆਇਆ ਹੈ ਉਸ ਉਸ ਮੈਂ ਉਰਝ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਫਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕੋ ਅਖੀ ਜਾਨ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਤਾਕੀ ਹੈ ਓਟ ਸਾਧ ਰਾਖਹੁ ਦੇ ਕਰਿ ਹਾਥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ (ਓਟ) ਸਰਣ ਹੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇਹਾਰੀ (ਤਾਕੀ) ਦੇਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਮਸਾਸਨਾ ਸੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੋ ਔਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜਾ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵੋ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਥਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਕਰਉ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਲਾਗਉ ਚਰਨ ਗੋਵਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਦੇਹੁ ਜੀ ਬਤਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਐਸੇ ਮਨੋਰਥ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋ ਅਰ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਬਤਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਕਰਉ ਮਾਇਆ ਕਉ ਬਚਿਤਿ ਧਰਉ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਸਦ ਹੀ ਵਿਹਾਵੈ ॥

ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਅਰਥਾਤ ਉਦਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਬਚਿਤਿ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਾਚਿਤ ਕੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤਿਆ ਹੀ ਸਦਾ ਆਯੂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੬੯੭

ਕੋਈ ਐਸੋ ਰੇ ਭੇਟੈ ਸੰਤੁ ਮੇਰੀ ਲਾਹੈ ਸਗਲ ਚਿੰਤ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਮੇਰਾ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੈ ਔਰ ਠਾਕਰ ਜੀ ਸੇ ਮੇਰਾ (ਰੰਗੁ) ਪਰੇਮ ਲਗਾਵੈ॥੨॥

ਪੜੇ ਰੇ ਸਗਲ ਬੇਦ ਨਹ ਚੂਕੈ ਮਨ ਭੇਦ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਨ ਧੀਰਹਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਕੇ ਪੰਚਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਬੇਦ ਭੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਤੇ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਭਈ ਮੇਰੇ ਘਰ ਕੇ ਪੰਚ ਜੋ ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਆਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਧੀਰਹਿ) ਠਹਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਐਸੋ ਰੇ ਭਗਤੁ ਜੁ ਮਾਇਆ ਤੇ ਰਹਤੁ ਇਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਰਿਦੈ ਸਿੰਚਾ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਭੀ ਕੋਈ ਭਗਤੁ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿੰਚਨ ਕਰੇ॥੩॥

ਜੇਤੇ ਰੇ ਤੀਰਥ ਨਾਏ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮੈਲੁ ਲਾਏ ਘਰ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨ ਮਾਨੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਤਨੇ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਅਹੰਬੁਧੀ ਕਰ ਉਲਟੀ ਪਾਪ ਵਾ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਲਨਤਾ ਕਾ ਹੀ ਲਗਾਵਣਾ ਕੀਆ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕਾ ਮਾਲਕ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਇਕ ਤਿਲ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਾਨਤਾ ਨ ਭਯਾ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨੇ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥ ਵਾ ਘਰ ਦਾ ਠਾਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਦਿ ਪਾਵਉ ਸਾਧਸੰਗੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਆਨੰਦੁ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਇਸਨਾਨੈ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਕਬ ਸਤਸੰਗ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰ ਸਦਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਨੰਦ ਰਹੇ ਔਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਇਸਨਾਨੇ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਆਦਿ ਸੁਭ ਕਰਮ ਮਨ ਕੇ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੁਮਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਹੋਵੇਂਗੇ?

ਉੱਤਰ:

ਸਗਲ ਅਸ੍ਰਮ ਕੀਨੇ ਮਨੂਆ ਨਹ ਪਤੀਨੇ ਬਿਬੇਕਹੀਨ ਦੇਹੀ ਧੋਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸ੍ਰਮੋ ਧਰਮ ਭੀ ਕੀਏ (ਪਰੰਤੂ) ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਇਹ (ਮਨੂਆ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਪਤੀਆਏ ਨਹੀਂ ਬਿਬੇਕ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਕਰ ਕੇਵਲ ਦੇਹੀ ਕਾ ਹੀ ਧੋਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਪਾਈਐ ਰੇ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਖੋਏ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਪਾਈਐ ਤਬ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ (ਖੋਏ) ਦੂਰ ਕਰੈ॥੫॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਜੁਗਤਾ ਨਿਮਖ ਨ ਹੇਤੁ ਕਰਤਾ ਗਰਬਿ ਗਰਬਿ ਪੜੈ ਕਹੀ ਨ ਲੇਖੈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਜੀਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਧਰਮੋਂ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਾ) ਜੁੜਿਆ ਹੂਆ ਵਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਲੇਖੈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਭੇਟੀਐ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਕਰੈ ਸਦਾ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਕੋਊ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਪੇਖੈ ॥੬॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਮਿਲੇ ਸੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਕੋਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੌ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥੬॥

ਮਨਹਠਿ ਜੋ ਕਮਾਵੈ ਤਿਲੁ ਨ ਲੇਖੈ ਪਾਵੈ ਬਗੁਲ ਜਿਉ ਧਿਆਨੁ ਲਾਵੈ ਮਾਇਆ ਰੇ ਧਾਰੀ ॥

ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਬਗਲੇ ਵਤ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਤਾ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਐਸੋ ਰੇ ਸੁਖਹ ਦਾਈ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ਤਿਸੁ ਭੇਟੇ ਗਤਿ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੈਗੀ॥੭॥

ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਕਾਟੈ ਰੇ ਬੰਧਨ ਮਾਇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਸੋ ਗੁਪਾਲ ਰਾਜਾ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਨੰਦੁ ਭੇਟਿਓ ਨਿਰਭੈ ਗੋਬਿੰਦੁ ਸੁਖ ਨਾਨਕ ਲਾਧੇ ਹਰਿ ਚਰਨ ਪਰਾਤਾ ॥੮॥

ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਬ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਭੈ ਕਰਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਨੇ ਤੇ ਸਰਬ ਸੁਖ (ਲਾਧੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਫਲ ਸਫਲ ਭਈ ਸਫਲ ਜਾਤ੍ਰਾ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਮਿਲੇ ਸਾਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੩॥

ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵਣੇ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨੀ ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਸਮੈਂ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੀਰਥ ਕੇ ਮੇਲੇ ਕੋ ਲੋਕ ਜਾਤੇ ਥੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਭੀ ਚਲੋ ਦਸ ਪੁਰਬ ਇਕਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਦਸ ਪੁਰਬ ਯੇਹ ਹੈਂ, ਜੇਸ੍ਰ ਮਾਸ ੧ ਸੁਕਲਾਪਖ ੨ ਦਸਮੀ ਥਿਤ ੩ ਹਸਤ ਨਿਖਤ੍ਰ ੪ ਬੁਧਵਾਰ ੫ ਗੁਰਕਰਣ ੬ ਅਨੰਦ ਯੋਗ ੭ ਵਿਤੀਪਾਤ ੮ ਕੰਨਜਾਂ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ੯ ਬ੍ਰਿਖਕਾ ਸੂਰਜ ੧੦ ਇਹ ਦਸ ਪੁਰਬ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਦਸ ਪਾਪੋਂ ਕੌ ਹਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪਾਪ ਯੇਹ ਹੈ, ਬਿਨ ਦਈ ਵਸਤੂ ਦਾ ਗ੍ਰਹਣ ੧ ਵੇਦ ਵਿਧਾਨ ਬਿਨ ਹਿੰਸਾ ੨ ਪਰਦਾਰਾ ਗਮਨ ੩, ਯੇਕਾਇਕ ਪਾਪ, ਰੁਖਾ ਬੋਲ ੧ ਝੂਠ ਬੋਲਨਾ ੨ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੀ ੩ ਅਨਰਥ ਬੋਲਨਾ ੪ ਏਹ ਬਾਚਕ ਪਾਪ, ਪਰਧਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀ ਇਛਾ ੧ ਪਰ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਨਾ ੨ ਪਰਾਈ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਜਲਨਾ ੩ ਯੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪਾਪ ਹੈਂ, ਇਨ ਦਸ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਦਸ ਪੁਰਬ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਭੀ ਚਲੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥੩॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਣ ਜਾਉ ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ॥

ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ॥

ਔਰ ਕੌਨ ਸੇ ਤੀਰਥ ਬੀਚ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਜਾਵੋਂ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਤੀਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਗਿਆਨ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੀਰਥੁ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਸਾਚਾ ਥਾਨੁ ਤੀਰਥੁ ਦਸ ਪੁਰਬ ਸਦਾ ਦਸਾਹਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨੁ ਹੀ ਸਚਾ (ਥਾਨੁ) ਤੀਰਥੁ ਹੈ ਵਾ ਤੀਰਥ ਅਸਥਾਨ ਤਿਨ ਦਸ ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਫਲਵਤ ਮੇਰੇ ਕੌ (ਦਸਾਹਰਾ) ਅਨੰਦ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਦਮਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੀ ਦਸ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਗੁਰਗਿਆਨ ਤੀਰਥ ਸੇ (ਸਦਾ ਦਸਾਹਰਾ) ਦਸਦਾ ਹੈ ਸੈਂਕੜੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਦਸ ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਫਲ ਸੇ ਸੌ ਗੁਣਾਂ ਅਧਕ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਤੀਰਥ ਹੀ (ਦਸਦਾਹੇ) ਸੌ ਪੁਰਬੋਂ ਵਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮ ਭੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਹਉ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕਾ ਸਦਾ ਜਾਚਉ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਧਰਣੀਧਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ (ਧਰਣੀਧਰਾ) ਧਰਤੀ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਕਿਆ ਵਰਾਹ ਅਵਤਾਰ ਕੇ ਧਾਰਨ ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਦੇਹੋ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ ਮੈਲੁ ਲਾਗੈ ਸਚ ਬਿਨਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਰੋਗੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ (ਦਾਰੂ) ਔਖਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵਕੋ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਵਾਕੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਚਾਨਣੁ ਨਿਤ ਸਾਚੁ ਤੀਰਥੁ ਮਜਨਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨੁ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਦਾ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਚੇ ਨਾਮ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ (ਮਜਨਾ) ਇਸਨਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚਿ ਨ ਲਾਗੈ ਮੈਲੁ ਕਿਆ ਮਲੁ ਧੋਈਐ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤੌ ਤਿਨੋ ਨੇ ਮੈਲ ਕੋ ਕਿਆ ਧੋਵਣਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੇਤ ਔਰ ਕੋਈ ਜਤਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ॥

ਗੁਣਹਿ ਹਾਰੁ ਪਰੋਇ ਕਿਸ ਕਉ ਰੋਈਐ ॥

ਜਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਹਾਰ ਹੀ ਪਰੋਇ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਹਰ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤੌ ਪੁਨਾ ਕਿਸ ਗੁਣ ਕੌ ਰੋਈਐ ਕਿ ਅਮਕਾ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਹੈ। ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾਇ ਕੇ ਗੁਣ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਓਹੁ ਕਿਸੀ ਵਿਸੇ ਸੁਖ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਵੀਚਾਰਿ ਮਾਰੈ ਤਰੈ ਤਾਰੈ ਉਲਟਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਗਯਾਸੀ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਉਲਟ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਅਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਪਾਰਸੁ ਪਰਮ ਧਿਆਨੀ ਸਾਚੁ ਸਾਚੇ ਭਾਵਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮ ਧਿਆਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸੁ ਸਾਚੇ ਸੰਤ ਕੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਨੰਦੁ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਖੁ ਸਾਚਾ ਦੂਖ ਕਿਲਵਿਖ ਪਰਹਰੇ ॥

ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਚਾ (ਹਰਖ) ਉਤਸਾਹਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਔ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਹਰੇ) ਦੂਰ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਦਿਖਾਇਆ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਸਚ ਮਨੇ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਮਨੇ) ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਗਤਿ ਮੀਤ ਮਿਲਾਪੁ ਪੂਰਾ ਨਾਵਣੋ ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੮

ਗਾਵੈ ਗਾਵਣਹਾਰੁ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਣੋ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਸਾਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਾ (ਨਾਵਣੋ) ਇਸਨਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਗੁਰ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਗਾਵਨਹਾਰ ਜਗਿਆਸੀ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਲਾਹਿ ਸਾਚੇ ਮੰਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਦਇਆ ਮਤੇ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਕੌ ਸਲਾਹਤੇ ਹੁਏ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਮੰਨਿ) ਪੂਜਤੇ ਵਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦਇਆ ਮਤੇ) ਦਯਾਵਾਨ ਪੁੰਨ ਦਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਭਾਵੈ ਸਹਜਿ ਨਾਵੈ ਬੇਣੀ ਤ ਸੰਗਮੁ ਸਤ ਸਤੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੌ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਕੇ ਸੰਗਮ (ਸਤੇ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸਤਸੰਗ ਮੈ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਦ ਨ੍ਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪ ਜਮਨਾ ਔਰ ਉਪਾਸਨਾਂ ਰੂਪ ਗੰਗਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੁਰਸ੍ਵਤੀ ਯੇਹਿ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗਮੁ ਹੈ॥

ਆਰਾਧਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਸਾਚਾ ਨਿਤ ਦੇਇ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਏਕ ਸਾਚਾ ਜੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਾਧਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਤ ਜੀਓਂ ਕੌ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਦਾਨ ਸਦਾ ਸਵਾਯਾ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਕ ਹੀ ਅਧਕ ਹੈ ਮੁਕਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਗਤਿ ਸੰਗਿ ਮੀਤਾ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਨਦਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਤੋਂ ਰੂਪੀ ਮਿਤਰੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਖੋਟਾ ਸੰਗ (ਗਤਿ) ਨਸ਼ਟ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਣੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ਕੇਵਡੁ ਆਖੀਐ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਹਨੁ) ਕਥਾ ਵਾ ਜਸ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੌ ਕਿਤਨਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਯਥਾ-ਪਿਤਾ ਕਾ ਜਨਮੁ ਕਿ ਜਾਨੈ ਪੂਤ॥

ਹਉ ਮੂਰਖੁ ਨੀਚੁ ਅਜਾਣੁ ਸਮਝਾ ਸਾਖੀਐ ॥

ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੀਚ (ਅਜਾਨੁ) ਅਗਿਆਤ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਮਝਾ ਹੂੰ॥

ਸਚੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਖੀ ਤਿਤੁ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਮੇਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੋਈ ਸਚੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਹੈ (ਤਿਤੁ) ਤਿਸ ਕਰ ਵਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ॥

ਕੂਚੁ ਕਰਹਿ ਆਵਹਿ ਬਿਖੁ ਲਾਦੇ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਾਦੇ) ਭਰੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ (ਮੇਰਾ) ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਖਣਿ ਤੋਟਿ ਨ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੀ ਭਰਿਪੁਰਿ ਰਹਿਆ ਸੋਈ ॥

ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਭੰਡਾਰੀ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਿਪੂਰਿ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਮਨੁ ਮਾਂਜੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਸਾਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹਰੀ ਆਗੈ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ (ਮਾਂਜੈ) ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਹਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਾ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਹੈ ਜੀਉ ॥

ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੂੰ ਆਪ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਗੁਣ) ਵੀਚਾਰ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਅਪਾਰਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ਜਿਨਿ ਸਿਰਜੀ ਤਿਨਿ ਗੋਈ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਪਾਰ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੈਨੇ (ਗੋਈ) ਛਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਸਟ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਵਾਣਾ ਆਇਆ ਹੁਕਮਿ ਪਠਾਇਆ ਫੇਰਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਪਰ ਪਠਾਇਆ ਹੂਆ ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਆਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ (ਫੇਰਿ) ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲੇਖੈ ਆਪੇ ਸੁਰਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਹਮ ਕੋ ਐਸੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ (ਬੁਝਾਈ) ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਜੀਵਾ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਮ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰੀ ਸਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਆਇਆ ਜਾਇਸੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਜੀਵ ਤੋ ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜੋ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਵਸ ਮਰੇਗਾ॥

ਹੁਕਮੀ ਹੋਇ ਨਿਬੇੜੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਸੀ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੂੰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਆਪ ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋਇ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵੁਹ ਲੇਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਜਾਵੈਗੇ॥

ਗੁਰੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ਅਕਥੁ ਕਹਾਏ ਸਚ ਮਹਿ ਸਾਚੁ ਸਮਾਣਾ ॥

ਹੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੌ ਕਹਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਚੁਕਾਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਚ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਆਪਿ ਸਮਾਏ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਾ ॥

ਹੇ ਹੁਕਮੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਭਾਣਾ ਮਾਂਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗਿਆਨ ਉਪਾਇ ਕਰ ਸੋ ਅਪਣੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਅਰਥਾਤ ਲੀਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਤੂ ਮਨਿ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਤੂੰ ਮਣੀ ਰੂਪ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਤੂੰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤ ਸਖਾਈ (ਮਨਿ) ਮੰਨਿਆ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਨਾਮਿ ਤੇਰੈ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵੁਹ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਅਪਨਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਵਡਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਅਲਖ ਸਿਰੰਦਿਆ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਤੂੰ ਸਰਬ (ਸਿਰੰਦਿਆ) ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਿਆ ਬੀਚ ਸੇ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਸਾਹਿਬੁ ਦੁਇ ਰਾਹ ਵਾਦ ਵਧੰਦਿਆ ਜੀਉ ॥

ਤੂੰ ਏਕ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਦੈਂਤ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਸਤਕ ਨਾਸਤਕ ਆਦਿ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ (ਵਾਦ) ਝਗੜਿਓਂ ਕੋ ਵਧਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ ਜਨਮਿ ਮੁਆ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਚਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਕੋ ਬੇਲੀ ਬਿਖੁ ਲਾਦੀ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕੋਈ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਸ ਲਾਦੀ ਹੈ ਔਰ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਉਠਾਯਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਆਇਆ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ (ਹੁਕਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਕੋ ਇਹ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਸਿਵਾਪੈ ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਣੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਵਾਰਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜਨਮ ਸੁਹਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤਿ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦਰਵਾਰ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣਿ ਰਸਨ ਰਸਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਵਹੁ ਤੇਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਕੋ ਰਸਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਦਾਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਰਸੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਰਸੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਰਸਨ ਰਸਾਏ ਨਾਮਿ ਤਿਸਾਏ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵਿਕਾਣੇ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਰਸਨਾ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸਾਏ ਭਾਵ ਸੇ ਤਦਾਕਾਰ ਕੀਏ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ (ਤਿਸਾਏ) ਪਿਆਸੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਪਰ ਵਹੁ (ਵਿਕਾਣੇ) ਵਿਕ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਸਿ ਪਰਸਿਐ ਪਾਰਸੁ ਹੋਏ ਜਾ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥

ਜਬ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਣੇ) ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਵਿਰਲਾ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪਣਾ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਅਮਰਾਪਦ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਐਸਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੋਹਨਿ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੇ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਆਪਕੇ (ਦਰ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਭੂਖ ਪਿਆਸੋ ਆਥਿ ਕਿਉ ਦਰਿ ਜਾਇਸਾ ਜੀਉ ॥

ਅਪਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਆਥਿ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਕਰ ਮੈਂ ਆਤਰ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ (ਦਰਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈ ਜਾਵੋਂਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੬੮੯

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਛਉ ਜਾਇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਸਾ ਜੀਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਾਇ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈਂ ਧਿਆਵੋਂਗਾ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਸਾਚੁ ਚਵਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋਂ ਔ ਸਾਚ ਹੀ ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਨਾ ਕਰੂੰ ਤਬ ਤੁਝ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣੋਂਗਾ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥੁ ਦਇਆਲੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਾ ॥

ਹੇ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਿਆਲੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਈ ਆਪਿ ਮੁਆ ਮਨੁ ਮਾਰੀ ॥

ਆਪਨੇ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ (ਧੁਰਹੁ) ਆਦਿ ਹੀ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀਕਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਮੇਰਾ ਮੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਭੀ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕਾ ਜੋ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਰਸ ਕਰਕੇ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ (ਨਿਵਾਰੀ) ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੫॥੨॥

ਧਨਾਸਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੰਦ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਸਖੀ ਭਾਵ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਮੂਠੜੀਏ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈਆ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਮੂਠੜੀਏ) ਠਗੀ ਹੋਈਏ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਤੇ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਕਿਆ ਜਾਣੀ ਕੇ ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਅੜਾ ਲੇਖੁ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਬਲੇ ਲੇਖ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਤੈਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਕਿਆ ਹੋਸੀ ॥

ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਕਮਾਇਆ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਆ ਜਾਣੋ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਣੀ ਅਚਾਰਿ ਨਹੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਅਵਗੁਣ ਬਹਿ ਬਹਿ ਰੋਸੀ ॥

(ਗੁਣੀ) ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੋ ਕਰ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ (ਅਚਾਰਿ) ਕਰਤਬ੍ਯ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬੈਠ ਬੈਠਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰੇਂਗੀ ਭਾਵ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗੀ॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਆਕ ਕੀ ਛਾਇਆ ਬਿਰਧਿ ਭਏ ਦਿਨ ਪੁੰਨਿਆ ॥

ਇਹ ਧਨ ਔਰ ਜੋਬਨ ਅਕ ਕੀ ਛਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਔ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ਤਬ ਜੀਵਨੇਕੇ ਦਿਨ (ਪੁੰਨਿਆ) ਪੂਰੇ ਆਨ ਹੋਏ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਦੋਹਾਗਣਿ ਛੂਟੀ ਝੂਠਿ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੋਹਾਗਣੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਛੁਟੜ ਹੋਈ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੁਝ ਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ (ਵਿਛੁੰਨਿਆ) ਵਿਛੜਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬੂਡੀ ਘਰੁ ਘਾਲਿਓ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਚਲੋ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੁਬੀ ਹੋਈਏ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਲੋਕ (ਘਰੁ ਘਾਲਿਓ) ਨਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨਸਾਰ ਚਲਨਾ ਕਰ ਭਾਵ ਗੁਰ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਰਹੋ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਚਲ ਪਤੀ ਕੋ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਘਾਲਿਓ) ਪਾਵੈਗੀ॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਪਾਵਹਿ ਸੁਖਿ ਮਹਲੋ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਕਰ ਤੂੰ (ਸੁਖ ਮਹਲੋ) ਸੁਖਿ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਾਇ ਲੇਵੈਗੀ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਪੇਈਅੜੈ ਦਿਨ ਚਾਰੇ ॥

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੈ ਤੌ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਇਸ (ਪੇਈਅੜੈ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੋ ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਲਪ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਬਹੈ ਸਚੁ ਪਾਏ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇਗੀ ਵਾ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬਹੇਗੀ ਤਬ ਤੂੰ ਪਿਆਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੁਖ ਪਾਵੇਗੀ॥

ਵਿਣੁ ਭਗਤੀ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਹੋਵੀ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਏ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਰਬ ਲੋਕੋ ਸੁਣੋ ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ (ਲੋਕ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਲੈ ਵਹੁ ਭੀ ਇਹੀ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਸੀ ਤਾ ਪਿਰੁ ਪਾਏ ਰਾਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੂੰ ਪਤੀ ਪਾਵੈ ਤਬ (ਸਰਸੀ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੋਵੈ ਔਰ ਪਿਰ ਕੋ ਤੌ ਪਾਵੈ ਜਬ ਤੂੰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਰਹੇ॥੨॥

ਪਿਰੁ ਧਨ ਭਾਵੈ ਤਾ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਨਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਜੈਸੇ ਜਬ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਤੀ ਭਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਤਬ ਪਿਰ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਤਬ ਇਹ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਰੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇਈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਨਿਵ ਨਿਵ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਤ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਲਾਏ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਰਸ ਮਹਿ ਰੰਗੁ ਕਰੇਈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿ ਜਲਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ (ਰਸ) ਪੇਰਮ ਮੈਂ ਸੋਈ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰੰਗੇਤੀ ਲਾਲ ਭਈ ਮਨੁ ਮਾਰੀ ॥

ਸਾਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪਰੇਮ ਸਾਥ ਰੰਗੇਤੀ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਲਾਲ ਰੂਪ ਭਈ ਹੈ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਵਸੀ ਸੋਹਾਗਣਿ ਪਿਰ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਿਆਰੀ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਮੈਂ (ਵਸੀ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ॥੩ ॥

ਪਿਰ ਘਰਿ ਸੋਹੈ ਨਾਰਿ ਜੇ ਪਿਰ ਭਾਵਏ ਜੀਉ ॥

ਜੈਸੇ ਪਿਰ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਜੀ ਮੈਂ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਝੂਠੇ ਵੈਣ ਚਵੇ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਏ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਝੂਠੇ (ਵੈਣੁ) ਵਚਨ (ਚਵੇ) ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਝੂਠੁ ਅਲਾਵੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾ ਪਿਰੁ ਦੇਖੈ ਨੈਣੀ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਕੋ ਅਲਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਕੋ ਵਹੁ ਨੇਤਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਪਤੀ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਅਵਗੁਣਿਆਰੀ ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰੀ ਛੂਟੀ ਵਿਧਣ ਰੈਣੀ ॥

ਸੋ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਕੰਤ ਨੇ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਛੂਟੜ ਹੋਈ ਕੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਵਿਧਣ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਮਾਨੈ ਫਾਹੀ ਫਾਥੀ ਸਾ ਧਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਨਾ ਮੰਨਣੇ ਸੇ ਵਾਸਨਾ ਕੀ ਫਾਹੀ ਮੈਂ ਫਸੀ ਹੋਈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ਜਿਨਿ ਪਿਰੁ ਜਾਣਿਆ ਜੀਉ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੂੜਿਆਰਿ ਕੂੜੁ ਕਮਾਣਿਆ ਜੀਉ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੂੜਿਆਰ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਝੂਠ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਸਾਚੇ ਭਾਵੀ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਤੀ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈ ਰਤੀ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸੁਹਾਈ ਹੈ। ਸੋਈ ਸਾਚੇ ਕੌ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਰਲੀਆਲਾ ਜੋਬਨਿ ਬਾਲਾ ਤਿਸੁ ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥

ਪਿਰ ਜੋ (ਰਲੀਆਲਾ) ਖੁਸੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਜੋਬਨ ਬਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਵੱਡੇ ਜੋਬਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈ ਰਤੀ ਹੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੌ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵਿਗਾਸੀ ਸਹੁ ਰਾਵਾਸੀ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ (ਵਿਗਾਸੀ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਈ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ (ਰਾਵਾਸੀ) ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਗੁਣਕਾਰੀ ਭਾਵ ਸੁੰਦ੍ਰ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪਿਰ ਘਰਿ ਸੋਹੈ ਨਾਰੀ ॥੫॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੫॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੯੦

ਧਨਾਸਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਜੀਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਭਾਇ ਸਹਜਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਜੀਉ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਈਐ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੌ ਜੀ ਮੈ ਗਾਇਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਵਿਗਸੈ ਸਦਾ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾ ਆਪਿ ਸਾਚੇ ਭਾਵਏ ॥

ਜਬ ਆਪ ਸਾਚੇ ਕੌ ਭਾਵਤੇ ਹੋਵੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਣ ਗਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ (ਵਿਗਸੈ) ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹੰਕਾਰੁ ਹਉਮੈ ਤਜੈ ਮਾਇਆ ਸਹਜਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਏ ॥

ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਤਥਾ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਪਾਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਆਪਿ ਦੇਇ ਤ ਪਾਈਐ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਆਪ ਜੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਕਰੇ) ਰਚਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਵੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਜਬ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਬ ਹੇ ਜੀਵ ਨਾਮ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਦਰਿ ਸਾਚਾ ਨੇਹੁ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੈ ਜੀਉ ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਸੇਵੀ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਮੈ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੌ ਵਹੁ ਕਬੀ ਜੀ ਤੈ ਵਿਸਰੈ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਚਾਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਾਰੀ ਅਨਦਿਨੁ ਸਮ੍ਾਰੀ ਜਾ ਨਾਮੁ ਲਈ ਤਾ ਜੀਵਾ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੌ ਕਬੀ ਨ ਬਿਸਾਰੋਂ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਸਮਾਲੋਂ ਜਬ ਨਾਮ ਲੇਵੋਂ ਤਬ ਜੀਵੋਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਭਰ ਸੁਖੀ ਹੋਵੋਂਗਾ॥

ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੀ ਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੌ ਤਬ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਅਨਦਿਨੁ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਬਿਚਰੈ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੇ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੇ ਤਬ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਬਿਬੇਕ ਮੈਂ ਵਿਚਰੈ ਭਾਵ ਮੈ ਵੀਚਾਰੋਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਸਾਚਾ ਨੇਹੁ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੈ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗਿ ਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਵਏ ਜੀਉ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਏ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਤਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ॥

ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਤਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸਦਾ ਅਤੀਤੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਜੋ ਅਤੀਤ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗੀ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸੋਭਾ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਤਿਸਕੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਰਬ ਜਗਤ ਬੀਚ ਸੋਭਾ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸਕੀ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਨਾਮੀ ਮੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਹਾ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੇ ਸੁ ਭਾਵਏ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਵਡਭਾਗਿ ਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਵਏ ਜੀਉ ॥੩॥

ਵਹੁ ਹਰਖ ਔਰ ਸੋਕ ਦੋਨੋਂ ਸੇ (ਮੁਕਤਾ) ਛੂਟਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹਰਖ ਸੋਕ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਰਸੁ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਹੋਇ ਮਨਮੁਖ ਜਮਿ ਜੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਮਾਇਆ ਦੁਖਿ ਮੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਮ ਜੋਹਿਆ ਹੋਇਆ ਕੌ ਨਰਕਾਦੀ ਔ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਮਾਯਾ ਕੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਾਇ ਹਾਇ ਦੁਖ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਦੁਖਿ ਮੋਹਿਆ ਹਉਮੈ ਰੋਹਿਆ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਵਿਹਾਵਏ ॥

ਦੁਖ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ (ਰੋਹਿਆ) ਕ੍ਰੋਧਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਆਯੂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਇ ਤਿਸੁ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਵਏ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋ ਚੇਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਅੰਤ ਕੌ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਿਆ ਹੂਆ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਮਾਇਆ ਧੋਹਿਆ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਹੋਇ ਮਨਮੁਖਿ ਜਮਿ ਜੋਹਿਆ ਜੀਉ ॥੪॥

ਜਿਨ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਧੋਹਿਆ) ਛਲਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ॥੪॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ਮਹਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਸਦਾ ਰਹੈ ਕਰ ਜੋੜਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਮਹਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਖੜਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਤਾ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਵੈ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵੈ ਤਬ ਇਹ ਤਿਸ ਹੁਕਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਤ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਹਜੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਵਏ ॥

ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪਕ ਕੋ ਨਾਮ ਸਾਪ ਸੇ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ਮਹਲੁ ਹਰਿ ਪਾਵਏ ਜੀਉ ॥੫॥੧॥

ਜਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੋ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੯੧

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜਿਸੁ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਗਾਵੀਐ ਜੀਉ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਾਵੀਐ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੋ ਜਿਸਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ (ਜੀਉ) ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਗਾਯਨ ਕਰੀਏ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਪੁਨਾ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਰਾਵੀਐ) ਭੋਗਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਭਜੁ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਇਕੁ ਅਰਾਧੂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਨਾਸਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ (ਭਜੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਏਕ ਤੁਝ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਸਾਚੁ ਸਿਖਿਆ ਕਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਕਰਮੁ) ਭਾਗ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਭੈ ਭਰਮ ਨਾਠੇ ਛੁਟੀ ਗਾਠੇ ਜਮ ਪੰਥਿ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵੀਐ ॥

ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਭੈ ਔਰ ਭਰਮ (ਨਾਠੇ) ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੜ ਚੇਤਨ ਕੀ ਗੰਢ ਭੀ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੋ (ਪੰਥਿ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮੂਲ ਤੇ ਆਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੀਐ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਤੇ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਰਹੀਐ॥੧॥

ਨਿਧਰਿਆ ਧਰ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੋ ਜੀਉ ॥
ਤੂ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ਸਰਬ ਦੁਖ ਭੰਜਨੋ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਨਿਆਸਰਿਓਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਸਰਬ ਦਾਤਿਓਂ ਕੋ ਭੀ ਦੇਣੇ ਹਾਰ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾਰ ਜੀਉਦੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਭੰਜਨੋ) ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਦੁਖ ਹਰਤ ਕਰਤਾ ਸੁਖਹ ਸੁਆਮੀ ਸਰਣਿ ਸਾਧੂ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਸੁਖ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੋ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਮਹਾ ਬਿਖੜਾ ਪਲ ਏਕ ਮਾਹਿ ਤਰਾਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਮਹਾ (ਬਿਖੜਾ) ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸਤੇ ਆਪਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਪਲ ਮੈਂ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਥਾਈ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਨੇਤ੍ਰੀ ਅੰਜਨੋ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਨੇਤਰੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰੀ ਸਰਬ ਦੁਖ ਭੈ ਭੰਜਨੋ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਔਰ ਭੈ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹੀ ਦਾਨ ਦੀਜੈ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਂ॥੨॥

ਆਪਿ ਲੀਏ ਲੜਿ ਲਾਇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀਆ ਜੀਉ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣੁ ਨੀਚੁ ਅਨਾਥੁ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਪਾਰੀਆ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਤੈਂ ਆਪ ਪੱਲੇ ਲਾਇਕੇ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਨੀਚ ਔ ਅਨਾਥ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ (ਅਪਾਰੀਆ) ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰੀਏ॥

ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਨੀਚ ਥਾਪਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨੀਚੋਂ ਕੋ ਊਚ ਪਦ ਮੈਂ ਥਾਪਣੇ ਹਾਰਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਵਸਿ ਤੇਰੈ ਸਗਲ ਤੇਰੀ ਸਾਰਿਆ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੂਖਸਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਜੰਤ ਤੇਰੇ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੇਰੀ (ਸਾਰਿਆ) ਸੰਮ੍ਹਾਲ ਅੰਤਰ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਭੁਗਤਾ ਆਪਿ ਸਗਲ ਬੀਚਾਰੀਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਸਭ ਕਿਛ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਕੀ ਸਲਾਹਿ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ॥

ਬਿਨਵੰਤ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਇ ਜੀਵਾ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪਉ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਔਰ ਆਗੇ ਭੀ ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਹੀ ਜਪੂੰ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਦਰਸੁ ਅਪਾਰੁ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਈ ਜੀਉ ॥

ਨਿਤਿ ਜਪਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਪੁਰਖ ਅਤੋਲਈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਅਪਾਰ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਹੇ ਅਤੋਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਰਸਨ ਵੂਠਾ ਆਪਿ ਤੂਠਾ ਹਰਿ ਰਸਹਿ ਸੇਈ ਮਾਤਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ (ਤੂਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਇਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਤੂੰ (ਵੂਠਾ) ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਮਾਤਿਆ) ਮਸਤ ਵਸੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਮਹਾ ਭਾਗੇ ਸਦਾ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿਆ ॥

ਸੋਈ ਮਹਾਂ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਦ ਸਦਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤਬ੍ਯ਼ ਸੁਆਮੀ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਗੁਣ ਬੋਲਈ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੁਝ ਕੋ (ਸਿੰਮ੍ਰਤਬ੍ਯ਼) ਸਿਮਰਨੇ ਯੋਗਯ ਜਾਨ ਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਅਮੋਲਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਹਮ ਧੂੜੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਕੇ ਵਿਖੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦ ਮਹੇਸ ਸਮਾਨਾਂ ॥
ਸੇਖਨਾਗਿ ਤੇਰੋ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾਂ ॥੧॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਆਦੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤਰ ਔ (ਮਹੇਸ) ਸਿਵ ਜੀ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਮਾਨਾ) ਸਮਾਨ ਔਰ ਭੀ ਸਕਤਧਾਰੀ ਜੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਖ ਔ ਨਾਗਾਦਕੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਬਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਨੇ ਸੰਤੋ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਹਨੂਮਾਨ ਸਰਿ ਗਰੁੜ ਸਮਾਨਾਂ ॥
ਸੁਰਪਤਿ ਨਰਪਤਿ ਨਹੀ ਗੁਨ ਜਾਨਾਂ ॥੨॥

ਹਨੂੰਮਾਨ ਜੀ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਰਸ ਜੋ ਬਲੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗਰੜ ਔ ਗਰੜ ਕੇ (ਸਮਾਨਾਂ) ਤੁਲ ਪਾਰਖਦ ਔ (ਸੁਰਪਤਿ) ਇੰਦ੍ਰ ਔ (ਨਰਪਤਿ) ਰਾਜੇ ਵਾ ਮਨੂੰ ਇਤਯਾਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਚਾਰਿ ਬੇਦ ਅਰੁ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨਾਂ ॥
ਕਮਲਾਪਤਿ ਕਵਲਾ ਨਹੀ ਜਾਨਾਂ ॥੩॥

ਚਾਰ ਵੇਦ ਔਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਅਰ ਪੂਰਨ ਔ ਲਖਮੀ ਨੇ ਭੀ ਹੇ ਕਮਲਾ ਪਤੀ ਆਪ ਕਾ ਅੰਤ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੋ ਭਰਮੈ ਨਾਹੀ ॥
ਪਗ ਲਗਿ ਰਾਮ ਰਹੈ ਸਰਨਾਂਹੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਜਨਮੋਂ ਮੈ ਵਾ ਤੇਰੇ ਅੰਤ ਪਾਵਣੇ ਹੇਤ ਨਹੀਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੬੯੨

ਦਿਨ ਤੇ ਪਹਰ ਪਹਰ ਤੇ ਘਰੀਆਂ ਆਵ ਘਟੈ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ॥

ਦੇਹਿ ਕੀ ਖਿਣ ਭੰਗ੍ਰਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਘੜੀਓਂ ਸੇ ਪਹਰ ਔ ਪਹਰੋਂ ਸੇ ਦਿਨ ਹੋ ਕਰ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਹੀਨੇ ਔ ਬਰਸ ਬੀਤਤੇ ਹੂਏ ਅਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬਰਸੋਂ ਸੇ ਦਿਨ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨ ਸੇ ਪਰਹ ਔਰ ਪਹਰ ਸੇ ਘੜੀਆਂ ਪਰ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਆਰਬਲਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਤਨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਅਹੇਰੀ ਫਿਰੈ ਬਧਿਕ ਜਿਉ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਕੀਜੈ ॥੧॥

ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਅਹੇਰੀ) ਸਿਕਾਰੀ (ਬਧਿਕ) ਝੀਵਰ ਸਮ ਘਾਤ ਲਗਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੋ ਤਿਸਤੇ ਬਚਨੇ ਕੀ ਕੌਨ ਵਿਧੀ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡੇਗਾ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਸੋ ਦਿਨੁ ਆਵਨ ਲਾਗਾ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕਹਹੁ ਕੋਊ ਹੈ ਕਾ ਕਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ (ਸੋ) ਉਹ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾ ਦਿਨ ਆਵਣੇ ਲਗਾ ਤਬ ਇਹ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਔ ਪੁਤਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਜੇਤੇ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਕਹੁ ਤੋ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜੋਤਿ ਕਾਇਆ ਮਹਿ ਬਰਤੈ ਆਪਾ ਪਸੂ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਜਬ ਲਗ ਇਸ ਕਾਇਆ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਵਰਤ ਰਹੀ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਲਗ ਤੂੰ ਜੀਵਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਲਗ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਪਸੂ ਹੂਆ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਲਾਲਚ ਕਰੈ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕਾਰਨ ਲੋਚਨ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜੀਵਨ ਪਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਿਧ ਹੂਆ ਨੇਤਰੋਂ ਤੇ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਧ ਹੂਆ ਭੀ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਹੀ ਚਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਛੋਡਹੁ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤੁਮ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋ॥

ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਰਹੁ ਏਕ ਕੀ ਸਰਨਾਂ ॥੩॥੨॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਾਨੀ) ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰੀ ਪੁਰਸ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ ਔ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪੋ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕਲਜਾਨ ਹੋਵੇਗੀ॥੩॥੨॥

ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤਬ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਕਾਂਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ ਉਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਏ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੋਗੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਛੁ ਜਾਨੈ ਤਾ ਕਉ ਅਚਰਜੁ ਕਾਹੋ ॥

ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ (ਕਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਹੋਣਾ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਲੁ ਜਲ ਮਹਿ ਪੈਸਿ ਨ ਨਿਕਸੈ ਤਿਉ ਢੁਰਿ ਮਿਲਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਬੀਚ ਜਲ ਪੈਕਰ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਜੁਲਾਹਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰੇਮ ਕਰ ਤਿਸੀ ਮੈਂ (ਢੁਰਿ) ਢਲਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਣੀ ਮਮਤਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗਾ ਮੈ ਤਉ ਮਤਿ ਕਾ ਭੋਰਾ ॥

ਜਉ ਤਨੁ ਕਾਸੀ ਤਜਹਿ ਕਬੀਰਾ ਰਮਈਐ ਕਹਾ ਨਿਹੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਗ ਪੰਡਤ ਮੈਂ ਤੋ ਮਤਿ ਕਾ ਭੋਰਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਲਾ ਹੂੰ ॥ ਜੇ ਕਰਕੇ ਕਾਸੀ ਬੀਚ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਨੈ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਿਆ ਤੌ (ਰਮਈਐ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਕਹਾ) ਕਿਆ (ਨਿਹੋਰਾ) ਆਸਨ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਕਿਆ ਵਡਿਆਈ ਜਾਨੀਏਗੀ॥੧॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਲੋਈ ਭਰਮਿ ਨ ਭੂਲਹੁ ਕੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਲੋਈ) ਲੋਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਕੋਈ ਭਰਮ ਮੈਂ ਮਤਿ ਭੂਲੋ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਮੈਂ ਮਤ ਸੰਸਾ ਕਰੋ॥

ਕਿਆ ਕਾਸੀ ਕਿਆ ਊਖਰੁ ਮਗਹਰੁ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਜਉ ਹੋਈ ॥੨॥੩॥

ਕਿਆ ਕਾਸੀ ਔਰ ਕਿਆ (ਊਖਰੁ) ਕਲਰ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਮਗਹਰ ਧਰਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਭਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਕਲਜਾਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥੨॥੩॥

ਕਿਸੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਭਗਤ ਜੀ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ਲੇਵੋ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਸਿਵ ਲੋਕਹਿ ਜੈਬੋ ॥
ਓਛੇ ਤਪ ਕਰਿ ਬਾਹੁਰਿ ਐਬੋ ॥੧॥

ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਔ ਸਿਵ ਲੋਕ ਆਦਿਕੋ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਭੀ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਓਛੇ) ਤੁਛ ਤਪਾਦੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਤਿਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਇਕਰ (ਬਾਹੁਰਿ) ਪੁਨਾ ਆਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਸੁਖ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਮਾਂਗਉ ਕਿਛੁ ਥਿਰੁ ਨਾਹੀ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਖੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਆ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਮਾਂਗਣਾ ਹੈ (ਕਿਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਇਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਨ ਬੀਚ ਰਾਖਿਆ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤੂੰ (ਰਖੁ) ਸਮਾਲ॥੧॥

ਸੋਭਾ ਰਾਜ ਬਿਭੈ ਬਡਿਆਈ ॥
ਅੰਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ॥੨॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜੋ ਸੋਭਾ ਔ ਰਾਜ (ਬਿਭੈ) ਵਿਭੂਤੀ ਔ ਜੋ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਭੀ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਲਛਮੀ ਮਾਇਆ ॥
ਇਨ ਤੇ ਕਹੁ ਕਵਨੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਲਛਮੀ) ਧਨ ਆਦਿ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਜਨ ਕਹੋ ਤੌ ਇਨ ਤੇ ਕਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਅਵਰ ਨਹੀ ਕਾਮਾ ॥
ਹਮਰੈ ਮਨ ਧਨ ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਮਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਔਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਹਮਾਰੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੌ ਏਕ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਧਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਧਨ ਜੈਸਾ ਸਹਾਈ ਔ ਸਾਥੀ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੪॥ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਭਾਈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨੁ ਬੂਡਤੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਅਧਿਕਾਈ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੋਕ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਡੂਬਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਦੇਹ ਗ੍ਰੇਹ ਸੰਪਤਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥
ਇਨ੍ਹ ਮੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਤੇਰੋ ਕਾਲ ਅਵਧ ਆਈ ॥੧॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਇਹ (ਦੇਹ) ਸਰੀਰ (ਗ੍ਰੇਹ) ਘਰ ਔਰੁ ਜੋ ਸੰਪਦਾ ਸੁਖਦਾਈ ਤੁਝਕੋ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਆਯੂ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਤੇ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਨੇ ਕੀ ਘੜੀ ਆਈ ਤਬ ਇਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਕਿਛ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਪਾਪੀ ਭੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਜਾਮਲ ਗਜ ਗਨਿਕਾ ਪਤਿਤ ਕਰਮ ਕੀਨੇ ॥
ਤੇਊ ਉਤਰਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੀਨੇ ॥੨॥

ਅਜਾਮਲ ਔ (ਗਜ) ਹਸਤੀ ਪੁਨਾ (ਗਨਿਕਾ) ਵੇਸ੍ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੀਏ ਥੇ॥ ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਪਾਪੀ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਉਤਰਿ ਅਰਥਾਤ ਤਰ ਕਰ ਪਾਰ ਪਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੂਕਰ ਕੂਕਰ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮੇ ਤਊ ਲਾਜ ਨ ਆਈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਛਾਡਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾਹੇ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੁਮ ਸੂਕਰ ਔ ਕੂਕਰੋਂ ਕੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਭੀ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੋ ਤੌ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਲਜਾ ਨਾ ਆਈ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌ ਛਾਡ ਕਰ ਤੈਨੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਖ ਕਿਉਂ ਖਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਤਜਿ ਭਰਮ ਕਰਮ ਬਿਧਿ ਨਿਖੇਧ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲੇਹੀ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਨ ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਕਰਿ ਸਨੇਹੀ ॥੪॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਭੀ ਵਿਧ ਨਿਖੇਧ ਸਕਾਮੁ ਕਰਮੋਂ ਕੌ ਭ੍ਰਮ ਸਹਤ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੌ ਲੇਹੁ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰਾਮ ਕੋ ਹੀ ਅਪਨਾ (ਸਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਰੁ ਭਾਵ ਸੇ ਮਿਥਿਆ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਏਕ ਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਜਪੁ॥੪॥੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਅਨਿਤਤਾ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਹਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਨੀਵ ਖੁਦਾਈ ਊਪਰਿ ਮੰਡਪ ਛਾਏ ॥
ਮਾਰਕੰਡੇ ਤੇ ਕੋ ਅਧਿਕਾਈ ਜਿਨਿ ਤ੍ਰਿਣ ਧਰਿ ਮੂੰਡ ਬਲਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਰਹਣੇ ਵਾਸਤੇ (ਗਹਰੀ) ਡੂੰਘੀ ਕਰਕੇ ਨੀਵ ਤੈਨੇ ਖੁਦਾਈ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਨੀਵ ਪਰ ਵੱਡੇ ਪਕੇ ਮੰਡਪ ਪਾਏ ਅਰਥਾਤ ਉਸਾਰੇ ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਮਾਰਕੰਡੇ ਰਿਖੀ ਤੇ ਬਡੀ ਆਯੂ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਕੋਈ ਮਨੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਏਤੀ ਆਯੂ ਪਾਇਕਰ (ਤ੍ਰਿਣ ਧਰਿ) ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕਾ ਛਪਰਾ ਵਾ ਪਤਰੋਂ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਵਾ ਘਾਸ ਕੇ ਪੂਲੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰਕੇ ਦਿਨ (ਬਲਾਏ) ਬਤੀਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਏਤੀ ਆਯੁ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਤੋ ਜੀਵਣੇ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਤੁਝ ਕੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਏਤੀ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਹਮਰੋ ਕਰਤਾ ਰਾਮੁ ਸਨੇਹੀ ॥
ਕਾਹੇ ਰੇ ਨਰ ਗਰਬੁ ਕਰਤ ਹਹੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਝੂਠੀ ਦੇਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ ਸੋਂ ਹਮਾਰਾ (ਸਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਹੇ ਨਰ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਇਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਹ ਦੇਹੀ ਝੂਠੀ ਤੋ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗੀ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੯੩

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕੈਰਉ ਕਰਤੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਸੇ ਭਾਈ ॥

ਪੁਨਾ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਕੈਰਵ ਭੀ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਦੁਰਜੋਧਨ ਜੈਸੇ ਭਾਈ ਹੀ ਬਲੀ ਤਿਸ ਕੇ ਥੇ ਭਾਵ ਦੁਰਯੋਧਨ ਸੰਯੁਕਤ ਸੌ ਭ੍ਰਾਤਾ ਥੇ॥

ਬਾਰਹ ਜੋਜਨ ਛਤ੍ਰੁ ਚਲੈ ਥਾ ਦੇਹੀ ਗਿਰਝ ਨ ਖਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਦੁਰਜੋਧਨ ਬਾਰਹ ਜੋਜਨ ਅਠਤਾਲੀ ਕੋਸ ਮੈਂ ਛਤ੍ਰ ਹੀ ਛਾਇਆ ਨੀਚੇ ਚਲਤਾ ਥਾ ਵਾ[1] ਅਠਤਾਲੀ ਕੋਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੋ ਕੁਰੂ ਛੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਫੌਜ ਉਤਰੀ ਹੁਈ ਥੀ ਉਸ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਨਮੁਖ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਛਤਰੀ ਲਗਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਥਾ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਦੇਹੀ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਗਿਰਝੋਂ ਆਦਿ ਪੰਛੀਓਂ ਨੇ ਖਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਬ ਸੁੋਇਨ ਕੀ ਲੰਕਾ ਹੋਤੀ ਰਾਵਨ ਸੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥
ਕਹਾ ਭਇਓ ਦਰਿ ਬਾਂਧੇ ਹਾਥੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਈ ਪਰਾਈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਲੰਕਾ ਨਗਰੀ ਸੋਇਨੇ ਕੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਐਸੇ ਰਾਵਨ ਸਾਰਖੇ ਜੋ (ਅਧਿਕਾਈ) ਬਡੇ ਬਲੀ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਦਰ ਪਰ ਹਾਥੀ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਭੂਤੀ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਰਾਈ ਹੋ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਭੀਖਨ ਕੀ ਹੋ ਗਈ॥ਯਥਾ-''ਲੰਕਾ ਗੜੁ ਸੋਨੇ ਕਾ ਭਇਆ। ਮੂਰਖੁ ਰਾਵਨੁ ਕਿਆ ਲੇ ਗਇਆ॥

ਦੁਰਬਾਸਾ ਸਿਉ ਕਰਤ ਠਗਉਰੀ ਜਾਦਵ ਏ ਫਲ ਪਾਏ ॥

ਦੁਰਬਾਸਾ ਰਿਖੀ ਸੇ ਜਾਦਵੋਂ ਨੇ (ਠਗਉਰੀ) ਛਲ ਕਰ ਹਾਸੀ ਕਰੀ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਜੈਸੇ ਦੁਰਜੋਧਨਾਦੀ ਨਾਸ ਹੁਏ ਐਸੇ ਪਲ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਯਾਦਵੋਂ ਨੇ ਏਕ ਲੜਕੇ ਕੇ ਉਦਰ ਸਾਥ ਬਸਤ੍ਰ ਬਾਂਧ ਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਦੁਰਬਾਸਾ ਜੀ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਾਇਆ ਔਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਇਸਕੇ ਉਦਰ ਸੇ ਕਿਆ ਉਪਜੇਗਾ ਤਬ ਰਿਖੀ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਉਪਜੇਗਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਬ ਕੁਲ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਵਹੁ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਵਿਚੋਂ ਲੋਹੇ ਕਾ ਮੂਸਲੁ ਨਿਕਸਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਸਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਯਾਦਵ ਆਪਸ ਮੈਂ ਲੜ ਕਰ ਨਾਸ ਭਏ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਊਪਰ ਨਾਮਦੇਉ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਊਪਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਗਾਯਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਭੀ ਝੂਠਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੋ॥੪॥੧॥

ਸੇਵਕੋਂ ਨੇ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਆਪ ਕੋ ਕਿਸ ਰੀਤ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਅਪਨੀ ਲਾਭ ਕੀ ਦਸਾ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਬੈਰਾਗਨਿ ਮੋਹਿ ਬਸਿ ਕੀਨ੍ਹੀ ਪੰਚਹੁ ਕਾ ਮਿਟ ਨਾਵਉ ॥

ਦਸ ਜੋ (ਬੈਰਾਗਨਿ) ਚੰਚਲ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਵਸ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਪੰਚ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਰਿ ਦੋਇ ਭਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਬਿਖੁ ਕਉ ਮਾਰਿ ਕਢਾਵਉ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸਤਰ ਔਰ ਦੋ ਬਹਤਰ ਕੋਠੜੀ ਰੂਪ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਸੋ ਵਾ ਸਾਤ ਅਰ ਦੋ ਨਵ ਗੋਲਕ ਵਾ ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੈ ਅਰ ਮਨ ਬੁਧੀ ਚਿਤੁ ਹੰਕਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਭਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਥਾਂ ਮਨ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਵੇਕ ਮੰਤਰ ਸੇ ਜ਼ਹਰ ਕੋ ਮਾਰਕਰ ਨਿਕਾਸਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਾਛੈ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਨੁ ਪਾਵਉ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਘਟ ਤੇ ਉਚਰਉ ਆਤਮ ਕਉ ਸਮਝਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

---

[1] ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਭੀਛਮ ਜੀ ਤੀਰੋਂ ਕੀ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਪੜੇ ਥੇ ਤਬ ਦੁਰਜੋਧਨ ਉਨਕੋ ਮਿਲਨੇ ਚਲਾ ਤੋਂ ਧੂਪ ਪੜ ਰਹੀ ਥੀ ਅਪਨੇ ਡੇਰੇ ਸੇ ਲੈਕਰ ਭੀਛਮ ਜੀ ਜੋ ਅਠਤਾਲੀ ਕੋਸ ਪਰ ਥੇ ਉਹਾਂ ਤਈਂ ਛਤਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਛਤਰੀ ਜੋੜ ਕਰ ਅਦਾਮੀਓਂ ਕੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਖੜੇ ਕਰ ਦੀਏ ਤਿਨ ਛਤਰੀਓਂ ਕੇ ਹੇਠ ਹੇਠ ਛਾਇਆ ਮੈਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਰ ਭੀਛਮ ਜੀ ਕੋ ਜਾਕਰ ਮਿਲਾ ਥਾ ਐਸੇ ਮਹਾਨ ਪੁਰਸੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਤਰਫ ਆਗੇ ਕੋ ਉਲੰਘਤ ਹੂਏ ਪੁਨਾ (ਪੀਛੇ) ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਂਗਾ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਧਾਰੇਂਗੇ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਧਾਰੋਗੇ?

ਉੱਤਰ: ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸੰਬੰਧ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਿਜ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਬਜਰ ਕੁਠਾਰੁ ਮੋਹਿ ਹੈ ਛੀਨਾਂ ਕਰਿ ਮਿੰਨਤਿ ਲਗਿ ਪਾਵਉ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਮਿਨਤਿ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਔਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਬਜਰ ਸਮ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਵੇਕ ਰੂਪੀ (ਕੁਠਾਰੁ) ਕੁਹਾੜੇ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਬਿਰਛ ਕੋ (ਛੀਨਾ) ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੇ ਹਮ ਉਲਟੇ ਸੇਵਕ ਭਗਤਨ ਤੇ ਡਰਪਾਵਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਹਮ ਉਨਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਫਿਰ ਭੀ ਨਿਰਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹਾਂ ਉਲਟੇ ਉਨ ਸੇ ਡਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹਾਂ॥੨॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਬ ਹੀ ਛੂਟਉ ਜਉ ਮਾਇਆ ਨਹ ਲਪਟਾਵਉ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਬ ਹੀ ਛੂਟੋਗੇ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਲਪਟਾਵਣਾ ਨ ਕਰੋਗੇ॥

ਮਾਇਆ ਨਾਮੁ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਕਾ ਤਿਹ ਤਜਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਉ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਹੀ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਕਾਰਣ ਹੈ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਕਾ ਵਾ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮ ਭੀ ਪਾਵੋ॥੩॥

ਇਤੁ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਜੋ ਜਨ ਤਿਨ ਭਉ ਸਗਲ ਚੁਕਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭੈ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਬਾਹਰਿ ਕਿਆ ਭਰਮਹੁ ਇਹ ਸੰਜਮ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਯ ਮੁਖੀ ਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਕਿਆ ਭਰਮਤੇ ਹੋ ਇਸ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਦਸਾ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਵਾੜਿ ਜੈਸੇ ਨੀਰੁ ਬਾਲਹਾ ਬੇਲਿ ਬਾਲਹਾ ਕਰਹਲਾ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਰਵਾੜ ਜੋ ਥਲੀ ਕਾ ਦੇਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਨੀਰੁ) ਜਲੁ (ਬਾਲਹਾ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ (ਕਰਹਲਾ) ਊਠ ਕੇ ਤਾਂਈ (ਬੇਲ) ਵੇਲ ਪਿਆਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਕੁਰੰਕ ਨਿਸਿ ਨਾਦੁ ਬਾਲਹਾ ਤਿਉ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਰਾਮਈਆ ॥੧॥

ਜੈਸੇ (ਕੁਰੰਕ) ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਤਾਈ (ਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ (ਨਾਦੁ) ਘੰਟਾ ਹੇੜੇ ਕਾ ਸਬਦ ਪਿਆਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਰਾਮਈਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਰੂੜੋ ਰੂਪੁ ਰੂੜੋ ਅਤਿ ਰੰਗ ਰੂੜੋ ਮੇਰੋ ਰਾਮਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮਈਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਰਮ (ਰੂੜੋ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਭੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਭੀ ਪਰਮ ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥ ਵਾ ਨਾਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨਾਦੀ ਰੂਪ ਵਿਯਕਤੀ ਔ ਰੰਗ ਸਿਆਮਾਦੀ ਸਭੀ ਕਛ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਉ ਧਰਣੀ ਕਉ ਇੰਦ੍ਰ ਬਾਲਹਾ ਕੁਸਮ ਬਾਸੁ ਜੈਸੇ ਭਵਰਲਾ ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਮੇਘ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਰਖਾ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਫੂਲ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਮੈਂ ਭੌਰੇ ਕਾ ਪਰੇਮ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਕੋਕਿਲ ਕਉ ਅੰਬੁ ਬਾਲਹਾ ਤਿਉ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਰਾਮਈਆ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਕੋਇਲ ਕੋ ਅੰਬ ਕਾ ਬ੍ਰਿਛ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਰਾਮਈਆ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਕਵੀ ਕਉ ਜੈਸੇ ਸੂਰੁ ਬਾਲਹਾ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸੁਲਾ ॥

ਜਿਉ ਤਰੁਣੀ ਕਉ ਕੰਤੁ ਬਾਲਹਾ ਤਿਉ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਰਾਮਈਆ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਚਕਵੀ ਕੋ ਸੂਰਜ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਹੰਸ ਕੋ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਪਰਮ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ (ਕੰਤੁ) ਪਤੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਰਾਮਈਆ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਾਰਿਕ ਕਉ ਜੈਸੇ ਖੀਰੁ ਬਾਲਹਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੁਖ ਜੈਸੇ ਜਲਧਰਾ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੋ (ਖੀਰੁ) ਦੂਧ ਪਿਆਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੋ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੇ ਮੁਖ (ਜਲਧਰਾ) ਬਾਦਲ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮੇਘੋਂ ਸੇ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਲੇ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਮਛੁਲੀ ਕਉ ਜੈਸੇ ਨੀਰੁ ਬਾਲਹਾ ਤਿਉ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਰਾਮਈਆ ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਕੋ ਜਲ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮਈਆ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਮੁਨਿ ਚਾਹਹਿ ਬਿਰਲੇ ਕਾਹੂ ਡੀਠੁਲਾ ॥

(ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔ ਸਿਧ ਜੋ ਅਣਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਦਿ ਸਿਧੀਓਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਸੰਪੂਰਨ ਤੁਝ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਭਵਣ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ਬਾਲਹਾ ਤਿਉ ਨਾਮੇ ਮਨਿ ਬੀਠੁਲਾ ॥੫॥੩॥

ਜੈਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਰਚਿਆ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਵਾ ਜਿਤਨਾ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੇ (ਬੀਠੁਲਾ) ਰਮਈਯਾ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥੫ ॥੩॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕੈਸੇ ਹੈ? ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾ ਕੈਸੇ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਵੈ? ਇਹ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ॥ ਤਿਨਕਾ ਜੋ ਉੱਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਸੋਈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਇਸ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਹਿਲ ਪੁਰੀਏ ਪੁੰਡਰਕ ਵਨਾ ॥

ਤਾ ਚੇ ਹੰਸਾ ਸਗਲੇ ਜਨਾਂ ॥

ਪਹਿਲੇ (ਪੁਰੀਏ) ਪੂਰਨ ਤੇ ਕੌਲ ਬਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਵਲ ਤੇ ਹੰਸ ਜਿਸਕਾ ਵਾਹਨ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਭਇਆ ਤਿਸਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨ ਭਏ॥

ਕ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਤੇ ਜਾਨਊ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਚੰਤੀ ਨਾਚਨਾ ॥੧॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਮਾਇਆ ਸੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਨਾਚੋਂ ਮੈਂ ਨਾਚ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਹੀ ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧ ॥

ਪਹਿਲ ਪੁਰਸਾਬਿਰਾ ॥

ਅਥੋਨ ਪੁਰਸਾਦਮਰਾ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਬਿਰਾ) ਵੈਰਾਗ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ (ਅਥੋਨ) ਤਿਸਤੇ ਪੀਛੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ (ਦਮਰਾ) ਦਮਨ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ਦਮਨ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਸਪੰਨ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਨਿਸਚੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਗਾ ਅਸ ਉਸਗਾ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਬਾਗਰਾ ਨਾਚੈ ਪਿੰਧੀ ਮਹਿ ਸਾਗਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿਖ (ਅਸਗਾ) ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਔਰ (ਉਸਗਾ) ਉਸ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਈਸਰ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਏਕ ਰੂਪ (ਅਸ) ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਹ ਜਗਤ ਹਰੀ ਕਾ ਬਾਗ ਹੈ ਜੇਸੇ ਟਿੰਡੋਂ ਮੈਂ ਸਾਗਰ ਜਲ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਹਰੀ ਆਪ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਿਟੀ ਕੇ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਤੇ ਤੈਸੇ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਚੰਤੀ ਗੋਪੀ ਜੰਨਾ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਜਨੋਂ ਕੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਚੇਸਟਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਈਆ ਤੇ ਬੈਰੇ ਕੰਨਾ ॥

ਗਿਆਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਨਈਆ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ॥

ਤਰਕੁ ਨ ਚਾ ॥

ਇਸ ਮੇਰੇ ਉੱਤਰ ਮੈਂ ਹੇ ਨਾਮਦੇਵ ਪੁਨਾ ਤਰਕ ਨ ਕਰ॥

ਭ੍ਰਮੀਆ ਚਾ ॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਰਮ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਤਰਕ ਕਰੂੰਗਾ ਤਬ ਗਿਆਨ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿਆ ਭਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਸਵਾ ਬਚਉਨੀ ਅਈਏ ਮਈਏ ਏਕ ਆਨ ਜੀਉ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਨਾਮਦੇਵ[1] ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕਾ ਵਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

(ਅਈਏ) ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸਕੋ (ਮਈਏ) ਏਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜੀ ਵਿਖੇ ਆਨ ਭਾਵ ਸਰਬ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਜਾਨ॥

ਪੰਨਾ ੬੯੪

ਪਿੰਧੀ ਉਭਕਲੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਏ ਤੁਮ ਚੇ ਦੁਆਰਾ ॥

ਜੈਸੇ ਹਰਹਟ ਕੀ ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਟਿੰਡਾਂ ਊਪਰ ਨੀਚੇ ਕੋ ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨ ਕਲਾ ਸੇ ਭਰਮ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਹਮ ਜੀਵ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਕੁਨੁ ਰੇ ॥

ਗੁਰੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪਕੋ ਕੌਣ ਮੰਨਿਆ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੈ ਜੀ ॥

ਨਾਮਾ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਨਾਮਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਏਕ ਜੀਵ ਹੂੰ॥ਤਬ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਕੀ ਕਹਤਾ ਹੈਂ? ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਗੁਰੋ॥

ਹੋ ਜੀ ॥

ਆਲਾ ਤੇ ਨਿਵਾਰਣਾ ਜਮ ਕਾਰਣਾ ॥੩॥੪॥

ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਜਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਵਾਰਣਾ ਕਰੋ॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਮਾਧਉ ਬਿਰਦੁ ਤੇਰਾ ॥

ਧੰਨਿ ਤੇ ਵੈ ਮੁਨਿ ਜਨ ਜਿਨ ਧਿਆਇਓ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮਾਧਉ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ (ਤੇ) ਸੋ ਮੁਨੀ ਪੁਨਾ (ਵੈ) ਵਹੁ (ਜਨ) ਭਗਤ ਭੀ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗਜ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਾਥੈ ਲਾਗੀ ਲੇ ਧੂਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨਨ ਕੀ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਤਿਨਹੂ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

---

[1] ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਕਾ ਅਰਥ ਇਸ ਸਬਦ ਕੀ ਅੰਤ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪਢਨੇ ਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਕਲੇਗਾ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ ਮੁਨੀ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਭੀ ਦੂਰ ਹੈ ॥ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਦੀਨ ਕਾ ਦਇਆਲੁ ਮਾਧੌ ਗਰਬ ਪਰਹਾਰੀ ॥
ਚਰਨ ਸਰਨ ਨਾਮਾ ਬਲਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥੨॥੫॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਤੂੰ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਸਰਨ ਹੋ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੫॥

ਧਨਾਸਰੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਸਰਿ ਦੀਨੁ ਦਇਆਲੁ ਨ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਬ ਪਤੀਆਰੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਦੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਦਿਆਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥ ਅਬ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ (ਪਤੀਆਰੁ) ਪਤੀਆਵਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਖਯਾ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਹ ਬਾਤ ਤੋ ਯਥਾਰਥ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਚਨੀ ਤੋਰ ਮੋਰ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਮਾਨੈ) ਪਤੀਆ ਜਾਵੈ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਵਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਮੋਖ ਪਦੁ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਰਮਈਆ ਕਾਰਨੇ ॥
ਕਾਰਨ ਕਵਨ ਅਬੋਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਮਈਆ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰ ਆਪ ਮੇਰੇ ਸੇ (ਅਬੋਲ) ਬੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ॥੧॥

ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰੇ ਥੇ ਮਾਧਉ ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਲੇਖੇ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਹਮ ਵਾਸਨਾ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਆਪ ਸੇ ਵਿਜੋਗੀ ਭਏ ਥੇ ਅਬ ਇਹ ਜਨਮ ਆਪ ਕੇ ਲੇਖੇ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਨਮਿਤ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਆਸ ਲਗਿ ਜੀਵਉ ਚਿਰ ਭਇਓ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖੇ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ਕੋ ਚਿਰ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਿਤ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਉ ਨੈਨ ਅਵਿਲੋਕਨੋ ਸ੍ਰਵਨ ਬਾਨੀ ਸੁਜਸੁ ਪੂਰਿ ਰਾਖਉ ॥

ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੋ ਆਪ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੂੰ ਨੇਤਰੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖੂੰ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਉਤਮ ਜਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਸ੍ਰਵਣ) ਕਾਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰ ਰਖੋਂ॥

ਮਨੁ ਸੁ ਮਧੁਕਰੁ ਕਰਉ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਧਰਉ ਰਸਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਭਾਖਉ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਮਧੁਕਰੁ) ਭੌਰਾ ਰੂਪ ਕਰੌਂ ਔਰ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਸਦੀਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ॥ ਇਹ ਦਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਸਭ ਅੰਗ ਸਫਲ ਕਰ ਲੇਵੋਂ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਜਿਨਿ ਘਟੈ ॥

ਮੈ ਤਉ ਮੋਲਿ ਮਹਗੀ ਲਈ ਜੀਅ ਸਟੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੇਰੇ ਸਿਉ (ਜਿਨਿ) ਮਤਿ ਘਟੈ ਅਰਥਾਤ ਘਟੈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇ ਆਪਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਹਗੀ ਮੋਲ ਲਈ ਹੈ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੇ (ਸਟੈ) ਬਦਲੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਰਬੰਸ ਦੇਨੇ ਸੇ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾ ਭਾਉ ਨਹੀ ਊਪਜੈ ਭਾਵ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੇਰੀ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਇਕ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ ਹੀ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਾਖੋ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਦੇਹੋ॥ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਰਤੀ ਮਜਨੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਝੂਠੇ ਸਗਲ ਪਾਸਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ (ਮਜਨੁ) ਇਸਨਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜੈਸਾ ਨਾ ਕੋਈ ਜਪ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਪਸਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਸਨੋ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਉਰਸਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਕੇਸਰੋ ਲੇ ਛਿਟਕਾਰੇ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਸਨ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਉਰਸਾ) ਤਿਲਕ ਰਗੜਨੇ ਵਾਲਾ ਪਥਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਕੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਚਾਰਨਾ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਲੇ ਕਰ ਛਿਣਕਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਅੰਭੁਲਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਚੰਦਨੋ ਘਸਿ ਜਪੇ ਨਾਮੁ ਲੇ ਤੁਝਹਿ ਕਉ ਚਾਰੇ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਅੰਭੁਲਾ) ਪਾਨੀ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰਾ ਚੰਦਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪੀ ਘਸਾਵਣਾ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਚੜ੍ਹਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਦੀਵਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਬਾਤੀ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਤੇਲੁ ਲੇ ਮਾਹਿ ਪਸਾਰੇ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਦੀਪਕ ਔ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਾਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ (ਲੇ) ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੇਲ ਪਸਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਜੋਤਿ ਲਗਾਈ ਭਇਓ ਉਜਿਆਰੋ ਭਵਨ ਸਗਲਾਰੇ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਅਗਨੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਉਜਿਆਰੋ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਭਜਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਤਾਗਾ ਨਾਮੁ ਫੂਲ ਮਾਲਾ ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਸਗਲ ਜੂਠਾਰੇ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਾਗਾ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਕਰੀ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਕੇ ਫੂਲ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਜੂਠਾਰੇ) ਜੂਠੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਵਰਾ ਆਦਿ ਤਿਨਕੀ ਵਾਸਨਾ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੋ ਕੀਆ ਤੁਝਹਿ ਕਿਆ ਅਰਪਉ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਤੁਹੀ ਚਵਰ ਢੋਲਾਰੇ ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਪਦਾਰਥੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਅਰਪਨ ਕਰੋਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਚੌਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੁਹੀਂ ਚਵਰਕੇ ਢੁਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰੇ ਪਰ ਹੀ ਢੁਲਤਾ ਹੈ॥

ਦਸ ਅਠਾ ਅਠਸਠੇ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਇਹੈ ਵਰਤਣਿ ਹੈ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਅਠਾਰਹਾਂ ਪੁਰਾਣ ਔ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਆਂ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਮੈ ਹੀ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਵਰਤਣ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਏਹੁ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਜੋ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇਵਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਆਰਤੀ ਦੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਹੈ ॥

ਕਹੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਨਾਮੁ ਤੇਰੋ ਆਰਤੀ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭੋਗ ਤੁਹਾਰੇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਰਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸਤਿਨਾਮ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਭੋਗ ਲਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਿਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਹੀ ਆਪ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ॥ ਇਹੀ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ॥੪॥੩॥

ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਭਗਤ ਬਾਣੀਆ ਸੰਤਾਨ ਹੀਨ ਰਹਾ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਸੇਵਕ ਕੀ ਬਾਛਾ ਕਰੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸੇਵਕੁ ਹੋ ਕਰ ਆਨ ਰਹਿਆ ਸੇਵਾ ਕਰ ਭਗਤ ਭਗਤਨੀ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਏਕ ਦਿਨ ਪੜੋਸਨ ਪਾਸ ਭਗਤਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਛਟੀ ਕਾ ਭੂਖਾ ਟਹਲ ਵਾਲਾ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਭੋਜਨੁ ਖਾਂਦਾ ਰਜਦਾ ਨਹੀਂ ਤਬ ਅਪਨੀ ਨਿੰਦਾ ਜਾਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਇਆ ਤਬ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ ਹੂਈ ਭਗਤਨੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਕੇ ਹਮਾਰਾ ਟਹਲੂਆ ਭੀ ਨ ਰਹਨ ਦੀਆ ਬਚਾ ਪਿਟੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ। ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸੇਵਕੁ ਹੋ ਕਰ ਰਹਿਆ ਥਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਦੀਏ ਭੋਜਨ ਕੋ ਮੈਂ ਬਸ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜੇ ਕਹੋ ਤੌ ਮੈ ਹੁਣ ਆ ਜਾਵਾਂ ਐਸੇ ਸੁਣ ਕੇ ਉਲਟਾ ਪਛੁਤਾਪ ਕੀਆ ਜਬ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੀ ਥੀ ਤਬ ਕਰਮਗਤੀ ਦੇਖਾਇ ਕਰ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੂਏ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੬੯੫

ਧਨਾਸਰੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਨਿੰਦਸਿ ਕਾਇ ਭੂਲੀ ਗਵਾਰੀ ॥
ਦੁਕ੍ਰਿਤੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਥਾਰੋ ਕਰਮੁ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੂਈ (ਗਵਾਰੀ) ਮੂਰਖੇ ਵੀਚਾਰ ਬਿਨਾਂ ਨਾਰਾਇ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਿੰਦਤੀ ਹੈਂ॥ ਅਰੀ ਇਹੁ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਤੁਮਾਰੇ (ਦੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪਾਪ ਔ (ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪੁਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹੀ ਫਲੁ ਹੈ ॥ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੌ ਭੀ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸੰਕਰਾ ਮਸਤਕਿ ਬਸਤਾ ਸੁਰਸਰੀ ਇਸਨਾਨ ਰੇ ॥
ਕੁਲ ਜਨ ਮਧੇ ਮਿਲੵੋ ਸਾਰਗ ਪਾਨ ਰੇ ॥

(ਰੇ) ਹੇ ਬਾਲਾ ਜੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸਿਵਜੀ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਰਸਰੀ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਨਿਤ ਅਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਅਬਲਾ ਜਿਸ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਕੁਲ ਜਨੋਂ ਮੈ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਸਾਰਗ ਪਾਨ) ਹਾਥ ਮੇ ਧਨਖ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਕਲੰਕੁ ਮਫੀਟਸਿ ਰੀ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਤਿਸ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਾ ਕਰਮ ਜੋ ਗੋਤਮ ਰਿਖੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਹਿਲਜਾ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਇੰਦ੍ਰ ਸਾਥ ਕਰਾਵਨੇ ਮੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਔਰ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਿਹਸਪਤੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਬੁਧ ਪੁਤ੍ਰ ਉਪਜਾਵਨੇ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਹੀ ਔ ਵਧਣੇ ਘਟਣੇ ਕਾ (ਕਲੰਕੁ ਮਫੀਟਸਿ ਰੀ) ਮਕਾਰ ਕੀ ਕਕੇ ਪਰ ਬਿੰਦੀ ਹੋ ਕਰ ਅਕਾਰ ਨਿਕਸਾ ਤਿਸਤੇ ਕਲੰਕੰ (ਮਫੀਟ) ਨਾ ਫਿਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਲੰਕ ਭਯਾ ਫਫਾ ਮਮਾ ਸਵਰਣੀ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਮਿਟਿਸ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਮਿਟਿਸ ਕਰਨਾ ਭਾਵ ਸੇ ਅਮਿਟ ਹੂਆ॥

ਬਿਸ੍ਵ ਕਾ ਦੀਪਕੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਾ ਚੇ ਰੇ ਸੁਆਰਥੀ ਪੰਖੀ ਰਾਇ ਗਰੁੜ ਤਾ ਚੇ ਬਾਧਵਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਿਸ੍ਵ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦੀਪਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਤਾ ਜੋ ਸੂਰਜ ਹੈ (ਤਾ ਚੇ ਰੇ) ਤਿਸ ਕੇ ਰਥ ਕੌ ਚਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਰਥਵਾਹੀ ਔਰ ਸਰਬ ਪੰਛੀਓਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜੋ ਗਰੜ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ (ਬਾਧਵਾ) ਭ੍ਰਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਅਰੁਣ ਪਿੰਗੁਲਾ ਰੀ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ (ਰੀ) ਹੇ ਭਾਗ ਵਾਲੀ ਐਸੇ ਬਲੀ ਸਹਾਯਕੋਂ ਵਾਲਾ ਜੋ ਅਰਣ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਬੀਚ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਭੰਭੀਰੀ ਕੀਟ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਚਰਨ ਤੋੜ ਦੇਣੇ ਔਰ ਕੰਡੇ ਮੈਂ ਵਿਨ ਕਰ ਭਰਮਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਪਿੰਗਲਾ ਹੋਇ ਕਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਪਾਤਿਕ ਹਰਤਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਨਾਥੁ ਰੀ ਤੀਰਥਿ ਤੀਰਥਿ ਭ੍ਰਮਤਾ ਲਹੈ ਨ ਪਾਰੁ ਰੀ ॥

ਪੁਨਾ (ਰੀ) ਹੇ ਸੁਭ ਕੁਲ ਵਾਲੀ ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਹਰਨੇਹਾਰਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਨਾਥ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਮੰਦ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟਣੇ ਸੇ ਕਪਾਲ ਜੋ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕੇ ਉਤਾਰਨੇ ਹੇਤ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਭਰਮ ਕਰ ਪਾਰ ਕੌ ਨ ਪਾਵਤਾ ਭਇਆ॥ ਤਬ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਕਪਾਲ ਉਤਰਾ ਪਰੰਤੂ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕੁਪਾਲੀ ਹੀ ਰਹਾ ਔਰ ਮੁੰਡੀਓਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਗਲ ਮੈਂ ਔਰ ਹਾਥ ਮੈਂ ਭੀ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਖੋਪਰੀ ਖਪਰ ਕੀ ਜਗਹ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਕਪਾਲੁ ਮਫੀਟਸਿ ਰੀ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸਿਵਜੀ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਵਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕਪਾਲ ਰਹਨ ਰੂਪ ਅਮਿਟ ਕਲੰਕ ਹੂਆ ਹੈ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਸੀਅ ਧੇਨ ਲਛਿਮੀ ਕਲਪਤਰ ਸਿਖਰਿ ਸੁਨਾਗਰ ਨਦੀ ਚੇ ਨਾਥੰ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਅਰ (ਸਸੀ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਾਮਧੇਨ ਗਊ ਔਰ ਲਖਮੀ ਕਲਪ ਬਿਰਛ ਪੁਨਾ (ਸਿਖਰਿ) ਉਚੀਸ੍ਰ ਤਥਾ ਘੋੜਾ ਜੋ ਸੂਰਜ ਕੀ ਅਸਵਾਰੀ ਕਾ ਸਪਤ ਮੁਖੀ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਨਾਗਰ) ਧਨੰਤ੍ਰ ਵੈਦਾਦੀ ਚੌਦਹ ਰਤਨ ਨਿਕਸੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਨਦੀਓਂ ਕਾ (ਨਾਥੰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਖਾਰੁ ਮਫੀਟਸਿ ਰੀ ॥੪॥

ਸੋ ਭੀ ਰਿਸ਼ੀਓਂ ਕਾ ਬਚਨ ਨਾ ਮਾਨਣੇ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਖਾਰ ਰੂਪ ਅਫਿਰ ਕਲੰਕ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਸਤ ਜੀ ਨੇ ਪਾਨ ਕਰ ਲਘੁ ਸੰਕਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਖਾਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪ ॥

ਦਾਧੀਲੇ ਲੰਕਾ ਗੜੁ ਉਪਾੜੀਲੇ ਰਾਵਣ ਬਣੁ ਸਲਿ ਬਿਸਲਿ ਆਣਿ ਤੋਖੀਲੇ ਹਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਹਨੂੰਮਾਨ ਜੀ ਨੇ ਲੰਕਾ (ਗੜੁ) ਕਿਲਾ (ਦਾਧੀਲੇ) ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਰਾਵਨ ਕਾ ਅਸੋਕ ਬਨ (ਉਪਾੜੀਲੇ) ਪੁਟ ਦੀਆ ਪੁਨਾ ਲਛਮਣ ਮੂਰਛਾ ਭਏ ਤੇ ਸਲ ਬਿਸਲ ਬੂਟੀ ਕੋ ਲਿਆਇ ਕਰ ਹਰੀ ਅਵਤਾਰ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਕੋ (ਤੋਖੀਲੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਯਦਪਿ ਐਸਾ ਬਲੀ ਥਾ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਕਛਉਟੀ ਮਫੀਟਸਿ ਰੀ ॥੫॥

ਤੌ ਭੀ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਮਾਰਗ ਗਾਮੀ ਰਿਖੀਓਂ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਕਰ ਏਕ ਲੰਗੋਟੀ ਮਾਤ੍ਰ ਰਹਨ ਦਿਤੀ ਥੀ ਇਸ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਬਲੀ ਕੋ ਭੀ (ਕਛਉਟੀ) ਏਕ ਕਛ ਮਾਤਰ ਹੀ ਮਿਲੀ ਔਰ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਸੇ ਨਗਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵ੍ਹ ਅਮਿਟ ਕਲੰਕ ਰਹਾ॥੫॥

ਪੂਰਬਲੋ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਮੁ ਨ ਮਿਟੈ ਰੀ ਘਰ ਗੇਹਣਿ ਤਾ ਚੇ ਮੋਹਿ ਜਾਪੀਅਲੇ ਰਾਮ ਚੇ ਨਾਮੰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗ੍ਰੈਹ ਕੀ (ਗੇਹਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਕਬੀ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਤਾ ਚੇ) ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ॥

ਬਦਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਰਾਮ ਜੀ ॥੬॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਹਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਭੀ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਜਪ। ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ॥੬॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਸੈਣ ਭਗਤ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਰਤੀ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੈਣੁ ॥

ਧੂਪ ਦੀਪ ਘ੍ਰਿਤ ਸਾਜਿ ਆਰਤੀ ॥

ਵਾਰਨੇ ਜਾਉ ਕਮਲਾ ਪਤੀ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਧੂਪ ਔ ਵਿਵੇਕ ਕਾ ਦੀਪਕ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਘੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਕਰ ਕਰ ਆਰਤੀ ਕਾ ਸਾਜ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਲਖਸ਼ਮੀ ਕੇ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੰਗਲਾ ਹਰਿ ਮੰਗਲਾ ॥

ਨਿਤ ਮੰਗਲੁ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਆਪ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੰਗਲ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਇ ਆਪ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੌ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਿਤ ਮੰਗਲ ਹੈ॥

ਊਤਮੁ ਦੀਅਰਾ ਨਿਰਮਲ ਬਾਤੀ ॥

ਤੁਹੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕਮਲਾ ਪਾਤੀ ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪਾ ਊਤਮ (ਦੀਅਰਾ) ਦੀਪਕ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰਮਲ) ਸੁਧ ਬਿਰਤੀ ਵਤੀ ਕਰੀ ਹੈ (ਤੁਹੀਂ) ਤੇਰੇ ਕੋ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਲੇਪ ਜਾਣਨਾ ਇਹੀ ਕਮਲ ਆਦੀ ਪੂਜਣੇ ਕੇ ਫੂਲ ਅਰ (ਪਾਤੀ) ਪਤ੍ਰ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਕਮਲਾ ਪਤੀ ਤੈਨੂੰ ਸੁਧ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਮਾ ਭਗਤਿ ਰਾਮਾਨੰਦੁ ਜਾਨੈ ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਬਖਾਨੈ ॥੩॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਰੇ ਸੋਈ (ਰਾਮਾਨੰਦੁ) ਅਰਾਮ ਕੇ ਅਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਬਖਾਨੈ) ਜਸ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਦਨ ਮੂਰਤਿ ਭੈ ਤਾਰਿ ਗੋਬਿੰਦੇ ॥

ਸੈਨੁ ਭਣੈ ਭਜੁ ਪਰਮਾਨੰਦੇ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਮਦਨ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਸ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਹੁ। ਸ੍ਰੀ ਸੈਣ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਭਜਨੁ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੂੰ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਪੀਪਾ ਭਗਤ ਟੋਡਰਪੁਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਪੁਨਾ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖ ਭਏ ਸੋ ਵੇਦਾਂਤਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਆਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੀਪਾ ॥

ਕਾਯਉ ਦੇਵਾ ਕਾਇਅਉ ਦੇਵੇਂ ਕਾਇਅਉ ਜੰਗਮ ਜਾਤੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸ (ਕਾਯਉ) ਕਾਇਆ ਵਾਲਾ ਚੇਤਨ ਹੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਦੇਵਲ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਕਾਯਾ ਵਾਲਾ ਚੇਤਨ (ਜੰਗਮ) ਤੀਰਥ ਵਾ ਜੰਘਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਤੀਰਥ (ਜਾਤੀ) ਯਾਤ੍ਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਅਉ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈਬੇਦਾ ਕਾਇਅਉ ਪੂਜਉ ਪਾਤੀ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਕਾਯਾ ਵਾਲਾ ਚੇਤਨ ਧੂਪ ਦੀਪ (ਨਈਬੇਦਾ) ਮਿਸਟਾਨ ਭੋਜਨ ਆਦਿ ਭੋਗ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਯਾ ਵਾਲੇ ਚੇਤਨ ਕਾ ਜੋ ਜਾਣਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਤ੍ਰੋਂ ਫੂਲੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ॥ ਵਾ ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਇਆ ਬਹੁ ਖੰਡ ਖੋਜਤੇ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥

ਨਾ ਕਛੁ ਆਇਬੋ ਨਾ ਕਛੁ ਜਾਇਬੋ ਰਾਮ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹੀ ਬਹੁਤ (ਖੰਡ) ਟੁਕੜੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋੜਾਂ ਵਾਲੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਵਾ ਕਾਯਾਂ ਖੰਡ ਮੈਂ ਸੇ ਬਹੁਤ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਖੋਜਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਨਉ ਨਿਧਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਆਤਮ ਸਤਾ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬ ਯਿਹ ਨਿਸਚੈ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕਿਛੁ (ਆਇਬੋ) ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਿਛੁ (ਜਾਇਬੋ) ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਅਰਥਾਤ ਸਪਤ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੇਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ (ਪਿੰਡੇ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੀਪਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਪਰਮ ਤਤੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਲਖਾਵੈ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਪੀਪਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਪਰਮ ਤਤੁ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਲਖਾਵਣਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖਾਵੈ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਧੰਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਰਤੀ ਕਰਕੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਗੋਪਾਲ ਤੇਰਾ ਆਰਤਾ ॥

ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੰਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਗੋ) ਵੇਦੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਗੋਪਾਲ ਔਰ ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਆਰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੇਰਾ ਮੈਂ ਆਰਤ ਭਗਤ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਦਾਲਿ ਸੀਧਾ ਮਾਗਉ ਘੀਉ ॥

ਹਮਰਾ ਖੁਸੀ ਕਰੈ ਨਿਤ ਜੀਉ ॥

ਦਾਲ ਔਰ (ਸੀਧਾ) ਆਟਾ ਘ੍ਰਿਤ ਕੌ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਭੋਜਨ ਕੋ ਛਕ ਕੇ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਖੁਸੀ ਸੇ ਤੇਰਾ ਭਜਨ ਕਰੈ॥

ਪਨ੍ਹੀਆ ਛਾਦਨੁ ਨੀਕਾ ॥

ਅਨਾਜੁ ਮਗਉ ਸਤ ਸੀ ਕਾ ॥੧॥

ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪਹਰਨੇ ਕੋ (ਪਨੀਆ) ਚਰਨ ਦਾਸੀ ਔਰ ਸਰੀਰ ਪਰ ਪਹਰਨੇ ਕੋ (ਛਾਦਨ) ਬਸਤ੍ਰ (ਨੀਕਾ) ਚੰਗਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ (ਸਤਸੀਕਾ) ਜਿਸਕੋ ਸਾਤ ਵਾਹ ਲਗੀ ਹੋ ਐਸੀ ਜਮੀਨ ਸੇ ਉਪਜਾ ਹੂਆ ਅੰਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗਊ ਭੈਸ ਮਗਉ ਲਾਵੇਰੀ ॥

ਇਕ ਤਾਜਨਿ ਤੁਰੀ ਚੰਗੇਰੀ ॥

ਏਕ ਗਊ ਔਰ ਭੈਂਸ ਲਵੇਰੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਧ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ॥ ਪੁਨਾ ਏਕ (ਤਾਜਨਿ) ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੀ (ਤੁਰੀ) ਘੋੜੀ ਅਸਵਾਰੀ ਹੇਤ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਘਰ ਕੀ ਗੀਹਨਿ ਚੰਗੀ ॥
ਜਨੁ ਧੰਨਾ ਲੇਵੈ ਮੰਗੀ ॥੨॥੪॥

ਪੁਨਾ ਘਰ ਕੀ (ਗੀਹਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਚੰਗੀ ਅਰਥਾਤ ਆਗਜਾਕਾਰੀ ਹੋਵੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਧੰਨਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਿਰਬਾਹਿ ਹੇਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ॥੨॥ ਏਹ ਤੋ ਬਾਹਜ ਅਰਥ ਹੂਆ॥ ਅਬ ਇਸੀ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਅੰਤਰੀਵ ਦੂਤੀ ਅਰਥ॥ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਵਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮੈਂ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰ ਰਤਾ ਹਾਂ ਜੋ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਕਾਮ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੀਨੋਂ ਤਪੋਂ ਕੋ (ਦਾਲ) ਦਲਨਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਕਰਨਾ ਔਰ (ਸੀਧਾ) ਸਨਮੁਖ ਰਹਣਾ ਔਰ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਰਹਿਣਾ ਇਹੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਇਸਸੇ ਹਮਾਰਾ (ਜੀਉ) ਚਿਤ ਨਿਤ ਖੁਸੀ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਹੋਵੈਗਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਰਹਣਾ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਵਿਸਿਅਹੁ ਸੇ (ਛਾਦਨ) ਛੇਦਨ ਅਰਥਾਤ ਕਾਟਣਾ ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਵ (ਨੀਕਾ) ਸੂਖਮ ਕਰਨਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ (ਅਨਾਜ) ਅੰਨ ਆਜ ਕਜਾ ਅਜ ਮੈਂ ਹੋਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ॥ ਸੱਤ ਬੋਲਨਾ ਔਰ (ਸੀਕਾ) ਸੀਲ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਵਾ ਹੇ ਸੱਤ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਜੋ (ਸੀਕਾ) ਸਿਕਾ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਣਾ (ਲਾਵੇਰੀ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੌ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਭੈ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਇਕਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਤੁਰੀ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਭ ਜਨੋਂ ਮੈ ਏਕਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ (ਘਰ) ਸਰੂਪ ਕੀ (ਗੀਹਨਿ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਧੰਨਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਮੈਂ ਜਨ ਦਾਸ ਇਹ ਵਸਤੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੨॥੧॥

ਪੰਨਾ ੬੯੬

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਜ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਰਤਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਬਸਿਆ ਗੁਰਿ ਹਾਥੁ ਧਰਿਓ ਮੇਰੈ ਮਾਥਾ ॥

ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਤਬ ਮੇਰੇ (ਹੀਅਰੈ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਰਤਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਦੁਖ ਉਤਰੇ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਰਿਨੁ ਲਾਥਾ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਉਤਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਦੇਵ ਪਿਤਰ ਆਦੀ (ਰਿਨੁ) ਕਰਜ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਭਿ ਅਰਥਾ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੀਵਨੁ ਬਿਰਥਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਜਿਸ ਕਰ ਸਰਬ ਅਰਥ ਤੇਰੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੂੜ ਭਏ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਤੇ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਨਿਤ ਫਾਥਾ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੂਰਖ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਇ ਨਿਤ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਨ ਸੇਵੇ ਕਬਹੂ ਤਿਨ ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਅਕਾਥਾ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਬੀ ਸੇਵੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸੰਪੂਰਨ (ਅਕਾਥਾ) ਵਿਅਰਥ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਸਾਧ ਪਗ ਸੇਵੇ ਤਿਨ ਸਫਲਿਓ ਜਨਮੁ ਸਨਾਥਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਚਰਣ) ਆਚਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ (ਸਨਾਥਾ) ਸਹਿਤ ਮਾਲਕ ਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਮੋ ਕਉ ਕੀਜੈ ਦਾਸੁ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੋ ਹਰਿ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਜਗੰਨਾਥਾ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਦਯਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੇਵੋ॥੩॥

ਹਮ ਅੰਧੁਲੇ ਗਿਆਨਹੀਨ ਅਗਿਆਨੀ ਕਿਉ ਚਾਲਹ ਮਾਰਗਿ ਪੰਥਾ ॥

ਹਮ ਜੋ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੀਨ ਅਗਿਆਨੀ ਹੂਏ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਸੇ ਗੁਰ ਪੰਥ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਚਲੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਹਮ ਅੰਧੁਲੇ ਕਉ ਗੁਰ ਅੰਚਲੁ ਦੀਜੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਚਲਹ ਮਿਲੰਥਾ ॥੪॥੧॥

ਹਮ ਅੰਧਿਓਂ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਵਾ ਬਚਨ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪੀ (ਅੰਚਲ) ਪਲਾ ਦੀਜੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਮਿਲੰਥਾ) ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਕਰੋਂ॥੪॥੧॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹੀਰਾ ਲਾਲੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਭਾਰੀ ਬਿਨੁ ਗਾਹਕ ਮੀਕਾ ਕਾਖਾ ॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰਾ ਔਰ ਨਾਮ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਲਾਲ ਜੋ ਭਾਰੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੂਪੀ ਗਾਹਕ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਕਾਖਾ) ਕੱਖੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਘਾਸ ਮੈਂ (ਮੀਕਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ (ਮੀਕਾ ਕਾਖਾ) ਇਕ ਕਖ ਕਾ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਰਤਨ ਗਾਹਕੁ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਦੇਖਿਓ ਤਬ ਰਤਨੁ ਬਿਕਾਨੋ ਲਾਖਾ ॥੧॥

ਜਬ ਤਿਸ ਰਤਨ ਕਾ ਗਾਹਕ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਾਧੂ) ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਅਧਕਾਰੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਰਤਨ ਲਾਖੋਂ ਕੋ ਵਿਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਅਧਕਾਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਰਤਨ ਹੇਤ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਗੁਪਤ ਹੀਰੁ ਹਰਿ ਰਾਖਾ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਮਿਲਾਇਓ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹੀਰੁ ਪਰਾਖਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਨਾਮ ਵਾ ਅਪਨੇ ਆਪਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰਾ ਗੁਪਤ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥ ਜਬ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਸੋ ਨਾਮ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀਰਾ ਹਮਨੇ (ਪਰਾਖਾ) ਪਰਖ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋਠੀ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਤਿਨ ਘਰਿ ਰਤਨੁ ਨ ਲਾਖਾ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਕੋਠੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੇਹ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਰਤਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਤੇ ਊਝੜਿ ਭਰਮਿ ਮੁਏ ਗਾਵਾਰੀ ਮਾਇਆ ਭੁਅੰਗ ਬਿਖੁ ਚਾਖਾ ॥੨॥

(ਤੇ) ਸੋ ਗਵਾਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਊਝੜਿ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਭੁਅੰਗ) ਸਰਪ ਕੀ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਵਿਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਾਧ ਮੇਲਹੁ ਜਨ ਨੀਕੇ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਹਮ ਰਾਖਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤਜਨ ਨੀਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੋ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਰਖਯਾ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਹਰਿ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਪਰੇ ਭਾਗਿ ਤੁਮ ਪਾਖਾ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੋ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਜਾਨੋ ਵਾ ਮੇਰਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਭਾਗ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ (ਪਾਖਾ) ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਹਵਾ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਹ ਤੁਮ ਵਡ ਅਗਮ ਵਡ ਪੁਰਖਾ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਤੇ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਵਡਿਓਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਅਗੰਮ ਪੁਰਖ ਹੋ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਵਿਸੇ ਹੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਪਾਖਾਣੁ ਡੁਬਤ ਹਰਿ ਰਾਖਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਪਰ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ (ਪਾਖਾਣ) ਪਥਰ ਵਤ ਕਠੋਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਆਪ ਨੇ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੬੯੭

ਜੈਤਸਰੀ ਮਃ ੪ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਕਛੂਅ ਨ ਜਾਨਹ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੇਰੇ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਇਆਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕ ਮਨ ਕੇ ਮੂਰਖ ਔਰ ਤਨ ਕਰ ਮੁਗਧ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਇਆਨੇ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਦੀਜੈ ਮਤਿ ਊਤਮ ਕਰਿ ਲੀਜੈ ਮੁਗਧੁ ਸਿਆਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਉਤਮ ਬੁਧੀ ਦੀਜੀਏ ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਸਿਆਣਾ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਆਲਸੀਆ ਉਘਲਾਨਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਓ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਕਪਟ ਖੁਲਾਨਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਆਲਸੀ ਹੋ ਕਰ ਉਘਲਾਇ ਰਹਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਅਗਿਆਤ ਹੂਆ ਥਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਤਗੁਰ ਆਪਨੇ ਜਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆ ਮਿਲਾਏ ਤਿਨਾਂ ਸੰਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਵਹੁ ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਮੁ ਪਰਾਨਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪਨੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਅਧਕ ਲਗਾਵੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਪਰਾਨਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਉ ਅਮਲੀ ਅਮਲਿ ਲੁਭਾਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਮਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਅਮਲ ਮੈਂ ਭੁਲਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ਤਿਨ ਧੁਰਿ ਭਾਗ ਪੁਰਾਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਪੁਰਾਤਨ ਭਾਗ ਅਰਥਾਤ ਪੁੰਨ ਕਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਹਮ ਚਰਣ ਸਰੇਵਹ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਜਿਨ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਹਮ (ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ) ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈਂ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਜਨੁ ਬਿਛੁਰਿਆ ਚਿਰੀ ਮਿਲਾਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਠਾਕਰ ਜਬ ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਮੈਂ ਜਨ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕਾ ਵਿਛੜਿਆ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਭਇਆ ਹੂੰ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੪॥੩॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਪਨੀ ਲਾਭ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਵਡ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਫਲ ਲਾਗਿਬਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਤੇ ਵੱਡਾ ਸਜਨ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਤਬ ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੁਏ ਤਿਸਤੇ (ਰਸਕਿ) ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨ ਫਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਾਗਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਭੁਇਅੰਗ ਗ੍ਰਸਿਓ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਬਿਸੁ ਹਰਿ ਕਾਢਿਬਾ ॥੧॥

ਏਹ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਸਰਪ ਕਾ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਵਿਖ ਕੋ ਨਿਕਾਸ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਿ ਲਾਗਿਬਾ ॥

ਹਰਿ ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਗੁਰ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਬਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਰਸ ਮੈ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਮੈਂ ਪਤਿਤ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡਭਾਗ ਮਿਲਿਓ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਲਿਵ ਉਨਮਨਿ ਲਾਗਿਬਾ ॥

ਤਿਨ ਵਡ ਭਾਗੀਓਂ ਕਾ ਸਦਾ ਧੰਨਯਵਾਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆਪਦ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਗੁਨ ਗਾਇਬਾ ॥੨॥

ਤਿਸੀ ਨੇ ਤਿਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਿ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਜਬ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕੀਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਬ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੌ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਖੀਨ ਧੁਰਿ ਪਾਏ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸੁ ਨ ਪਾਇਬਾ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਭਾਗ (ਖੀਨ) ਨੂਨ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਪਾਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਵਹਿ ਗ੍ਰਭ ਜੋਨੀ ਸਭੁ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਤਿਨ ਜਾਇਬਾ ॥੩॥

ਸੋ ਜਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਗਰਭ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜੈਂਗੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਬਿਮਲ ਮਤਿ ਗੁਰ ਸਾਧ ਪਗ ਸੇਵਹ ਹਮ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਇਬਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਰਮਲ ਬੁਧੀ ਦੇਹੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੇਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਰੇਣ ਸਾਧ ਪਗ ਮਾਗੈ ਹਰਿ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਦਿਵਾਇਬਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰ ਸੋਈ ਹਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦੇਵਾਵੇਗਾ॥੪॥੪॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਬਸਿਓ ਤਿਨ ਮਾਤ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਬਾਂਝਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨਕੀ ਮਾਤਾ ਤੋਵੰਝ ਕਰ ਦੇਣੀ ਯੋਗ ਥੀ ਭਾਵਸੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਹੋਣਾ ਹੀ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਥਾ ਵਾ ਆਗੇ ਕੋ ਬੰਧਯਾ ਕਰੋ॥

ਤਿਨ ਸੁੰਞੀ ਦੇਹ ਫਿਰਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਓਇ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੁਏ ਕਰਾਂਝਾ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦੇਹੀ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁੰਨੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਕਰਾਂਝਾ) ਕੁਰਲਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਵਾ ਕਜੀਆਂ ਮੈ ਵਾ ਜਿਸਮੈ ਦੁਖ ਰੂਪ ਕੰਡੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰੰਜੂਏ ਕੇ ਬਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਮਾਝਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦੀਓ ਮਨੁ ਸਮਝਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਮਨਮੇਂ ਰਿਦੇ (ਮਾਝਾ) ਬੀਚ ਹੀ ਜਪਿਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੀਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਮਝਾ ਹੈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਲਜੁਗਿ ਪਦੁ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਝਾ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਉਤਮ ਪਦ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਾਝਾ) ਬੀਚ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਗੁਪਤੁ ਨਾਮੁ ਪਰਗਾਝਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਗੁਪਤਿ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਪਰਗਾਝਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਦਰਸਨੁ ਸਾਧ ਮਿਲਿਓ ਵਡਭਾਗੀ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ਗਵਾਝਾ ॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ (ਗਏ ਗਵਾਝਾ) ਗਏ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗਵਾਵਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਥੇ ਸੋ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹੁ ਪਾਇਆ ਵਡ ਦਾਣਾ ਹਰਿ ਕੀਏ ਬਹੁ ਗੁਣ ਸਾਝਾ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਹਿ ਜੋ ਵੱਡਾ (ਦਾਣਾ) ਦਨਾਉ ਵਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਝ ਕਰੀ ਹੈ ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੬੯੮

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਜੀਵਨਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਓ ਮਨ ਮਾਝਾ ॥

ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਉਰਿ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੇ (ਮਾਝਾ) ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਦਰਿ ਕਾਗਦ ਫਾਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਲੇਖਾ ਸਮਝਾ ॥੪॥੫॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦਰ ਮੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕੇ ਕਾਗਜ ਸੇ ਸੋ ਪਾੜੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕਾ ਲੇਖਾ ਸਮਝਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਾ ਕਾ ਲੇਖਾ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਯਥਾ- ਸੰਤਨ ਮੋਕਉ ਪੂੰਜੀ ਸਉਪੀ ਤਉ ਉਤਰਿਆ ਮਨ ਕਾ ਧੋਖਾ। ਧਰਮਰਾਇ ਅਬ ਕਹਾ ਕਰੈਗੋ ਜਉ ਫਾਟਿਓ ਸਗਲੋ ਲੇਖਾਂ॥੪॥੫॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਪਾਈ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨੁ ਚਲਤੌ ਭਇਓ ਅਰੂੜਾ ॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੰਗਤਿ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੂਆ (ਅਰੂੜਾ) ਇਸਥਿਤ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਤ ਧੁਨਿ ਵਾਜਹਿ ਨਿਤ ਵਾਜੇ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਰਸਿ ਲੀੜਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅਨਾਹਦ ਧੁਨੀ ਵਾ ਸੋਹੰ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕੇ ਨਿਤ ਵਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੋ (ਲੀੜਾ) ਲੇਹ ਲੀਆ ਭਾਵ ਚੁੰਘ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰੂੜਾ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿਓ ਲਾਇ ਝਪੀੜਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਰੂੜਾ) ਸੁੰਦਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਝਪੀੜਾ) ਜੱਫੀ ਪਾਇਕੇ ਮਿਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਸਾਕਤ ਬੰਧ ਭਏ ਹੈ ਮਾਇਆ ਬਿਖੁ ਸੰਚਹਿ ਲਾਇ ਜਕੀੜਾ ॥

ਔਰ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸੰਜੁਗਤ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸੇ ਵਾ ਵਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਜਕੀੜਾ) ਹਠ ਧਾਰ ਕੇ ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਚ ਕੇ ਜਖੀਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਅਰਥਿ ਖਰਚਿ ਨਹ ਸਾਕਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਹਹਿ ਸਿਰਿ ਪੀੜਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਅਰਥ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕੋ ਖਰਚੁ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅੰਤ ਸਮੇ ਮੈਂ ਜਮਕੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਸਿਰ ਪਰ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਅਰਥਿ ਸਰੀਰੁ ਲਗਾਇਆ ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਬਹੁ ਸਰਧਾ ਲਾਇ ਮੁਖਿ ਧੂੜਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਅਰਥ ਅਪਨਾ ਸਰੀਰ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਬਹੁਤ ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ਮਨਿ ਗੂੜਾ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵੁਹ (ਹਲਤਿ) ਇਸ ਲੋਕ ਔ (ਪਲਤਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਾਵੇਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਗੂੜਾ) ਸੰਘਨਾ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਮੇਲਿ ਜਨ ਸਾਧੂ ਹਮ ਸਾਧ ਜਨਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਮੇਲ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੇਲੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਕਿਰਮ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਪਗ ਸਾਧ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪਾਖਾਣੁ ਹਰਿਓ ਮਨੁ ਮੂੜਾ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਨ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ (ਪਾਖਾਣ) ਪਥਰ ਵਤ ਮੂੜ ਸੁਭਾਵ ਹਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੂੜ ਜੋ ਪਾਖਾਣ ਵਤ ਰੁਖਾ ਥਾ ਸੋ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਹੈ ॥੪॥੬॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਮਿਟੈ ਹਮਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਅਸਦਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਵਹੁ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥੧॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸਾਥ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾਵੋ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈਗੀ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੋ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵਹੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੇ ਅਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵੋ ਪਰੰਤੂ ਇਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਧੁਸੂਦਨ ਹਰਿ ਮਾਧੋ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ॥

ਹਰੀ ਮਧ ਸੁਦਨ ਮਾਧੋ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਵਹੁ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵੈ ਤਬ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸੁਖਾਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੁਆ ਹੈ।

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਹਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥੪॥੧॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਜੋ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮੇਲੋ ਤਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਸੁਖਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈਗੀ ਵਾ ਜਪਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੭॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਃ ੪ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਪੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਸਦਾ ਲਾਭ ਲੇਵੋ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਓੁਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵੋ ਜਿਸਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਤੁਮ ਕੋ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੋਵੈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਆਲੁ ਧਿਆਹਾ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਹਾ ॥

ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗਕੇ ਵਾ ਲਾਲ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਘੂਮਰਿ ਪਾਵਹੁ ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਿ ਓੁਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਰ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਘੂਮਰ ਪਾਵੋ ਭਾਵ ਸੇ ਬਹੁਤ ਜਨ ਮਿਲ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਉ ਸਖੀ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਹਾ ॥
ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨਾਮੁ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਸਖੀ ਰੂਪ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਾ ਲਾਭ ਲੇਵੋ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੬੯੯

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਗੁਰ ਮੇਲਹੁ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮੇਲੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕੀਰਤਿ ਜਸੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗਾਵਾਹਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਜਸ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤ ਕਰ ਪੁਨਾ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਮੋ ਕਉ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮਿਲੀਐ ਗੁਰ ਦਾਤੇ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੪॥੨॥੮॥

ਹੇ ਗੁਰ ਦਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸਾਹ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੪॥੨॥੮॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਃ ੪ ॥

ਰਸਿ ਰਸਿ ਰਾਮੁ ਰਸਾਲੁ ਸਲਾਹਾ ॥

ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਭੀਨਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ (ਰਸਾਲੁ) ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਮਨੇ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੀਨਾ ਹੂਆ ਅਨੰਦ ਕਾ ਲਾਭ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮਤਿ ਭਗਤਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੧॥

ਹਮ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਰਾਤ੍ਰ ਆਪਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਹੈ॥੧ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਜਪਾਹਾ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਜੀਤਿ ਸਬਦੁ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪੁਨਾ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪੰਚ ਦੂਤ ਵਸਿ ਆਵਹਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਓਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇਨੇ ਸੇ ਪੰਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਦੂਤ ਅਪਨੇ ਵਸ ਆ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤਿਸੀਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਦਾ ਲੈ ਲਾਹਾ ॥

ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰੂਪੀ ਰਤਨ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਮਾਧੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਮਾਧੋ ਜਬ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਉਮਾਹਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਪਿ ਜਗਦੀਸੁ ਜਪਉ ਮਨ ਮਾਹਾ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗੰਨਾਥੁ ਜਗਿ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਨ ਕਰ ਭੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਭੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਲਾਭ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡੇ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਓਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੪॥੩॥੯॥

ਹੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਉਮਾਹਾ ਹੋਤਾ ਰਹੇ ਇਹੀ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਹੀ ਕਰੂੰ ॥੪॥੯॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਜੁਗਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਨਿਰਭਉ ਤਾੜੀ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਮੈਂ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਆਪੇ ਨਾਮਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੧॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨਾ ਆਪ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਰਾਮ ਜੋ ਨਾਮੀ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਦੀਪ ਲੋਅ ਦੀਪਾਹਾ ॥
ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਮੁੰਦੁ ਮਥਾਹਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਦੀਪ ਔ ਲੋਕ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਦੀਪਾਹਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮਥਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋ ਨੇ ਵੇਦ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਪ ਹੀ ਮਥਿਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਥਿ ਮਥਿ ਤਤੁ ਕਢਾਏ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਵਤੇ ਔ ਦੈਤੋਂ ਸਹਤ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਚੌਦਹ ਰਤਨ ਕਢਾਏ ਹੈਂ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਰਿੜਕ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪੀ (ਤਤੁ) ਮਖਨ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਆਦੀ ਸਾਰ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਕਢਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋ ਰਾਮ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਰਤਨ ਜਪਨੇ ਕਾ ਉਮਾਹਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਖੀ ਮਿਲਹੁ ਮਿਲਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾਹਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਜਗਜਾਸੀ ਵਾ ਸੰਤੋ ਆਕੇ ਮਿਲੋ ਜੋ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੀਏ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਹੁ ਔਰ ਲਾਭ ਲੇਵੋ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜੀ ਮਨਿ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਤੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਉਮਾਹ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਵਡ ਦਾਣਾ ਵਡ ਸਾਹਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹਾ ॥

ਆਪਹੀ ਵਡਾ ਦਾਣਾ ਦਨਾਉ ਵਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਡਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇਕਰ (ਵਿਸਾਹਾ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਾਤਿ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੪॥੪॥੧੦॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਔਰ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਉਤਸਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਰਹੇ॥੪॥੪॥੧੦॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੰਗਿ ਗੁਰਾਹਾ ॥

ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਸਾਹਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੈਨੇ (ਵੇਸਾਹਾ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਮਧੁਸੂਦਨ ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਧੁ ਸੂਧਨ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੋ ਸੰਸਕਾਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈ ਮਿਲਕਰ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਮਾਹਾ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰਵਣਿ ਸੁਣਾਹਾ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਹਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਬ ਮੈਂ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਸੇ ਸੁਣਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਗੁਣ ਬੋਲਹ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਜਪਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੨॥

ਰਾਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਉਮਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਜਗ ਪੁੰਨ ਤੋੁਲਾਹਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਪੁਜਹਿ ਪੁਜਾਹਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਔ ਬ੍ਰਤ ਜਗ ਆਦੀ ਜੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੁਲ ਪੁਜਾਏ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਪੁਜਤੇ ਹੈਂ॥ਯਥਾ-ਅਸਮੇਧ ਜਗਨੇ ਤੁਲਾ ਪੁਰਖ ਦਾਨੇ ਪ੍ਰਾਗ ਇਸਨਾਨੇ ਤਉ ਨ ਪੁਜਹਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਨਾਮਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਤੁਲੁ ਤੋਲੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਜਪਿ ਉਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਅਤੁਲ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਅਤਯੰਤ ਭਾਰੀ ਤੋਲੁ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਸੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਹਾ ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਮੈਲੁ ਪਾਪ ਧੋਵਾਹਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਜਾਪ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਜਨ ਨੇ ਕਿਲਵਿਖ ਮਹਾਨ ਔ ਸਮਾਨ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹੋਹੁ ਜਨ ਊਪਰਿ ਦੇਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਓਮਾਹਾ ਰਾਮ ॥੪॥੫॥੧੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਦੀਨ ਜਨ ਊਪਰ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਵੋ ਔਰ ਇਹ ਦਾਨ ਦੇਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਤਸਾਹ ਬਨਾ ਰਹੇ ॥੪॥੫॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੭੦੦

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਲਖਾਯਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਜਾਨੈ ਕਵਨੁ ਈਹਾ ਜਗਿ ਮੀਤੁ ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਬੂਝੈ ਤਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕਵਨ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਦਯਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਓਹੀ ਇਸੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਇਸਟ ਮੀਤ ਅਰੁ ਭਾਈ ॥

ਇਹੁ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਔ (ਬੰਧਪ) ਸਨਬੰਧੀ (ਇਸਟ) ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਭਾਈ ਆਦੀ ਜੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸੰਜੋਗੀ ਅੰਤਹਿ ਕੋ ਨ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੋ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਕਤਿ ਮਾਲ ਕਨਿਕ ਲਾਲ ਹੀਰਾ ਮਨ ਰੰਜਨ ਕੀ ਮਾਇਆ ॥

ਮੋਤੀਓਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਸ੍ਵਰਨ ਲਾਲ ਹੀਰੇ ਆਦੀ ਜੇਤੀ ਬਿਭੂਤੀ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਮਨ ਕੇ (ਰੰਜਨ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਾ ਹਾ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨੀ ਅਵਧਹਿ ਤਾ ਮਹਿ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

(ਹਾਹਾ) ਹਾਇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਰਲਾਪ ਵਾ ਅਹੰਮਮ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤ ਗਈ ਇਸ ਬਿਭੂਤੀ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਨ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਾ ਭਇਆ॥੨॥

ਹਸਤਿ ਰਥ ਅਸ੍ਵ ਪਵਨ ਤੇਜ ਧਣੀ ਭੂਮਨ ਚਤੁਰਾਂਗਾ ॥

ਪੁਨਾ ਹਸਤੀ ਔ ਰਥ ਪਵਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਬੇਗ ਵਾਲੇ ਤੇਜ ਘੋੜੇ ਔ ਇਨਕਾ ਧਨੀ ਮਾਲਕ ਹੈ (ਭੂ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਮਨ) ਮਣੀਆ ਭੀ ਹੋਵੈ (ਚਤੁਰਾਂਗਾ) ਚਾਰ ਪਰਕਾਰ ਦੀ ਸੈਨਾਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਤੀ ਬਿਭੂਤੀ ਯਦਪੀ ਹੋਵੈ॥

ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਿਓ ਇਨ ਮਹਿ ਕਛੂਐ ਊਠਿ ਸਿਧਾਇਓ ਨਾਂਗਾ ॥੩॥

ਤਦਪਿ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ ਭੀ ਨਾ ਚਲਤਾ ਭਇਆ ਜਬ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਜਾਣਾ ਬਣਾ ਤੋ ਉਠ ਕਰ ਨਗਨ ਹੀ ਜਾਤਾ ਭਇਆ॥੩ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਤਾ ਕੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਬ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਊਜਲ ਸੰਗਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਈਐ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ (ਈਹਾ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਕਾ ਉਜਲ ਹੋਣਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੇਹੁ ਸੰਦੇਸਰੋ ਕਹੀਅਉ ਪ੍ਰਿਅ ਕਹੀਅਉ ॥
ਬਿਸਮੁ ਭਈ ਮੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸੁਨਤੇ ਕਹਹੁ ਸੁਹਾਗਨਿ ਸਹੀਅਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸਖੀਓ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨੀ ਮਿਤਰੋ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਕਰ ਸੇ ਸੁਣਤਿਆਂ ਅਸਚਰਜ ਹੋਈ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹ ਦੇਵੋ ਕਹ ਦੇਵਹੁ ਵਾ ਮੇਰਾ ਪਤੀ (ਕਹੀਅਉ) ਕਹਾਂ ਕਹਾਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬਿਧੀ ਸੁਨਤਿਆਂ ਅਚਰਜ ਭਈ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ (ਸਹੀਅਉ) ਸਚੋਸਚ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਹ ਦੇਈਓ॥੧॥

ਕੋ ਕਹਤੋ ਸਭ ਬਾਹਰਿ ਬਾਹਰਿ ਕੋ ਕਹਤੋ ਸਭ ਮਹੀਅਉ ॥

ਕੋਈ ਤੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਸਭਤੇ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਕੇ (ਮਹੀਅਉ) ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਰਨੁ ਨ ਦੀਸੈ ਚਿਹਨੁ ਨ ਲਖੀਐ ਸੁਹਾਗਨਿ ਸਾਤਿ ਬੁਝਹੀਅਉ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾ ਕੋਈ (ਬਰਨੁ) ਰੰਗ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਚਿਹਨ ਹੀ ਲਖੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਹੁ (ਸਾਤਿ) ਸਚ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੋ॥

ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਸੀ ਲੇਪੁ ਨਹੀ ਅਲਪਹੀਅਉ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਬਾਹਰ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਸਦਾ (ਅਲਪਹੀਅਉ) ਅਲੇਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹਤ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਲੋਗਾ ਸੰਤ ਰਸਨ ਕੋ ਬਸਹੀਅਉ ॥੨॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਨੋ ਹੇ ਭਾਈ ਲੋਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ (ਬਸਹੀਅਉ) ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੨॥੧॥੨॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਃ ੫ ॥
ਧੀਰਉ ਸੁਨਿ ਧੀਰਉ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਧੀਰਉ) ਧੀਰਜ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ (ਧੀਰਉ) ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਵਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨ ਕਰ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੧ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਅਰਪਉ ਨੀਰਉ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਨੀਰਉ ॥੧॥

ਸਰਬ ਤੇ (ਨੀਰਉ) ਨਿਕਟ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਨੀਰਉ) ਨਿਕਟ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਤਨ ਸੰਪੂਰਨ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤੁ ਬਡ ਦਾਤਾ ਮਨਹਿ ਗਹੀਰਉ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ॥੨॥

(ਬੇਸੁਮਾਰ) ਗਿਨਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਅੰਤ ਵਡਾ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਗਹੀਰਉ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਜੋ ਚਾਹਉ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਉ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰਉ ਜਪਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ॥੩॥

ਜੋ ਜੋ ਤਿਸਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਜਪ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਦੂਖਿ ਨ ਕਬਹੂ ਝੂਰਉ ਬੁਝਿ ਪ੍ਰਭ ਕਉ
॥੪॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕਬੀ ਝੂਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਇਆ ਹੂੰ॥੪॥੨॥੩॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲੋੜੀਦੜਾ ਸਾਜਨੁ ਮੇਰਾ ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੰਗਲ ਗਾਵਹੁ ਨੀਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤਿਸਹਿ ਬਸੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਭ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਘਰ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ (ਨੀਕੇ) ਚੰਗੇ ਵਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ । ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈਂ॥

ਸੂਖਿ ਅਰਾਧਨੁ ਦੂਖਿ ਅਰਾਧਨੁ ਬਿਸਰੈ ਨ ਕਾਹੂ ਬੇਰਾ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਸੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅਰਾਧਨ ਔਰ ਦੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਭੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਉਜਾਰਾ ਬਿਨਸੈ ਭਰਮੁ ਅੰਧੇਰਾ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੂਰਜੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਭਰਮ ਰੂਪ ਅਨੇਰਾ ਦੂਰ ਜੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਥਾਨਿ ਥਨੰਤਰਿ ਸਭਨੀ ਜਾਈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ॥

ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰਿ ਸਰਬ (ਜਾਈ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈ ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਪਾਵੈ ਜੋ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਫੇਰਾ ॥੨॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੪॥

ਪੰਨਾ ੭੦੧

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਦੁਪਦੇ
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਅਬ ਮੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਗੁਰ ਆਗ੍ਹਿ ॥
ਤਜੀ ਸਿਆਨਪ ਚਿੰਤ ਵਿਸਾਰੀ ਅਹੰ ਛੋਡਿਓ ਹੈ ਤਿਆਗ੍ਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਆਗਿ) ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਰਬ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਵਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਭੀ ਤਿਆਗ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ॥

ਜਉ ਦੇਖਉ ਤਉ ਸਗਲ ਮੋਹਿ ਮੋਹੀਅਉ ਤਉ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਗੁਰ ਭਾਗਿ ॥

ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਖਉਂ ਤੌ ਇਹੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਮੋਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਬ ਮੈਂ ਭਾਗ ਕਰ ਵਾ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਟਹਲ ਹਰਿ ਲਾਇਓ ਤਉ ਜਮਿ ਛੋਡੀ ਮੋਰੀ ਲਾਗਿ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸੀ ਸਮੈਂ ਜਮ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਲਾਗਿ) ਲਗਤ ਭਾਵ ਵੈਰ ਵਾ ਪਿਛਾ ਕਰਨਾ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਰਿਓ ਸਾਗਰੁ ਪਾਵਕ ਕੋ ਜਉ ਸੰਤ ਭੇਟੇ ਵਡ ਭਾਗਿ ॥

ਜਬ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਵਾ ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਮੋਰੋ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਚਿਤੁ ਲਾਗਿ ॥੨॥੧॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਬ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੫॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਧਿਆਨੁ ਧਰਾ ॥

ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਗਿਆਨੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਮਇਆ ਕਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਮੈਂਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਰਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂਨੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਲ ਜਾਲ ਅਰੁ ਮਹਾ ਜੰਜਾਲਾ ਛੁਟਕੇ ਜਮਹਿ ਡਰਾ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਾਲ ਕਾ ਜਾਲ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜੰਜਾਲ ਔਰ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਤਿਨ ਸਭ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਆਇਓ ਦੁਖ ਹਰਣ ਸਰਣ ਕਰੁਣਾਪਤਿ ਗਹਿਓ ਚਰਣ ਆਸਰਾ ॥੧॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਕਰ ਕਰਣਾਪਤ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਆ ਹੈ ॥੧॥

ਨਾਵ ਰੂਪ ਭਇਓ ਸਾਧਸੰਗੁ ਭਵ ਨਿਧਿ ਪਾਰਿ ਪਰਾ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ (ਨਾਵ) ਬੇੜੀ ਰੂਪ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗ ਕੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪਰਾ ਹੂੰ॥

ਅਪਿਉ ਪੀਓ ਗਤੁ ਥੀਓ ਭਰਮਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਜਰੁ ਜਰਾ ॥੨॥੨॥੬॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਅਪਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਬ ਪਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਸਹਿਤ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ (ਗਤੁ) ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅਜਰ ਜੋ ਸਕਤੀ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਰਿਆ ਵਾ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਜਰਾ) ਭਾਵ ਰੋਕਿਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੬॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਏ ਗੋਵਿੰਦ ਸਹਾਈ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਸਗਲ ਸਿਉ ਵਾ ਕਉ ਬਿਆਧਿ ਨ ਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸੂਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਨੰਦੋਂ ਸੇ ਸਹਤ ਭਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ (ਬਿਆਧਿ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਦੀਸਹਿ ਸਭ ਸੰਗਿ ਰਹਹਿ ਅਲੇਪਾ ਨਹ ਵਿਆਪੈ ਉਨ ਮਾਈ ॥

ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਹੂਏ ਵਹੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਅਲੇਪਾ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨਕੋ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੀ ਹੈ॥

ਏਕੈ ਰੰਗਿ ਤਤ ਕੇ ਬੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਸੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਬੇਤੇ) ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਬੁਧੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ ॥੧॥

ਦਇਆ ਮਇਆ ਕਿਰਪਾ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਸੇਈ ਸੰਤ ਸੁਭਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਠਾਕਰ ਕੀ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਦਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤ (ਸੁਭਾਈ) ਸੋਭਾਇਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਰੀਐ ਜਿਨ ਰਸਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥੨॥੩॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੭॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਰੂਪ ॥

ਅਗਿਆਨ ਮੋਹ ਮਗਨ ਮਹਾ ਪ੍ਰਾਨੀ ਅੰਧਿਆਰੇ ਮਹਿ ਦੀਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗਬਿੰਦ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਵਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰ ਧਨ ਰੂਪ ਤੁਹੀ ਹੈਂ॥ ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਹਾ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਤੁਮਰਾ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਨੂਪ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ (ਅਨੂਪ) ਉਪਮਾਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਕਰਉ ਤਿਹ ਬੰਦਨ ਮਨਹਿ ਚਰ੍ਹਾਵਉ ਧੂਪ ॥੧॥

ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਤੇਰੇ ਕੌ ਧੂਪ ਚੜ੍ਹਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਤੁਮ੍ਰੈ ਪ੍ਰਭ ਦੁਆਰੈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੁ ਕਰਿ ਗਹੀ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਲੂਕ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਹਾਰ ਪਰਾ ਹੂੰ ਔਰ ਆਪਕੀ (ਲੂਕ) ਸਰਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਸੰਸਾਰ ਪਾਵਕ ਕੇ ਕੂਪ ॥੨॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੇ ਕੂਏਂ ਸੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਿਕਾਸ ਲੇਵੋ ॥੨॥੪ ॥੮॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਈ ਜਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਦੇਵੈ ਜੋਰਿ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਸਾਥ ਜੋੜ ਦੇਵੈ॥

ਚਰਨ ਗਹਉ ਬਕਉ ਸੁਭ ਰਸਨਾ ਦੀਜਹਿ ਪ੍ਰਾਨ ਅਕੋਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇ (ਬਕਉ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ (ਅਕੋਰਿ) ਭੇਟਾ ਚੜ੍ਹਾਇ ਦੇਵੋ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲ ਕਰਤ ਕਿਆਰੋ ਹਰਿ ਸਿੰਚੈ ਸੁਧਾ ਸੰਜੋਰਿ ॥

ਤਨ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਕਿਆਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਾਕਰ ਮਨ ਕੋ (ਜੋਰ) ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਇਹੀ ਬੈਲ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਇਹ ਜਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਆ ਰਸ ਮਹਿ ਮਗਨੁ ਹੋਤ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਤੋਰਿ ॥੧॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਮਹਾ ਵਿਸਿਅਹੁ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਜੀਵ ਮਗਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਆਇਓ ਸਰਣਿ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਚਿਤਵਉ ਤੁਮ੍ਰੀ ਓਰਿ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੁਮਾਰੀ ਤਰਫ ਹੀ ਸਦਾ (ਚਿਤਵਉ) ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੭੦੨

ਅਭੈ ਪਦੁ ਦਾਨੁ ਸਿਮਰਨੁ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਬੰਧਨ ਛੋਰਿ ॥੨॥੫॥੯॥

ਅਭੈ ਪਦ ਕੇ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਬੰਧਨ ਛੋਡ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੯॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੀਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਚਿਤਵਤ ਬਰਸਤ ਮੇਂਹ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਕਰੁਣਾ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕੋ ਨੇਂਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੇਘ ਕਾ ਬਰਸਨਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਦ ਬਰਸੇਗਾ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਨੇਹ ਦੇਵੋ॥

ਅਨਿਕ ਸੂਖ ਚਕਵੀ ਨਹੀ ਚਾਹਤ ਅਨਦ ਪੂਰਨ ਪੇਖਿ ਦੇਂਹ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਚਕਵੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੀ ਹੈ (ਦੇਹ) ਸੂਰਜ ਕੌ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਆਨ ਉਪਾਵ ਨ ਜੀਵਤ ਮੀਨਾ ਬਿਨੁ ਜਲ ਮਰਨਾ ਤੇਂਹ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਔਰ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰਕੇ ਮਛੀ ਜੀਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਜਲ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਅਪੁਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂਹ ॥

ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਥ ਹਮ ਅਨਾਥ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣੀ ਆਏ ਹੈਂ ਹਮ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਨਾਨਕੁ ਆਰਾਧੈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਕੇਂਹ ॥੨॥੬॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਆਪਕੇ ਹੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਮਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਪਿਆਰਾ ਵਾ ਰਖਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਕਤੇ॥੨॥੬॥੧੦॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸਿ ਰਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਭੇਟੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਠਗਉਰੀ ਜਿਨ ਕਉ ਪਾਈ ਤਿਨ ਰਸੁ ਪੀਅਉ ਭਾਰੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਭਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਨ ਹਮ੍ਾਰੀ ॥੧॥

ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਜਸ ਕਹਣੇ ਕੀ ਹਮਾਰੀ ਕਿਆ ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਇ ਲਏ ਲੜਿ ਦਾਸ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਉਧਰੇ ਉਧਰਨਹਾਰੇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਾਇ ਲਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਚਰਨੀਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਧਰਨੇ ਹਾਰੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਦੁਆਰੇ ॥੨॥੭॥੧੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਹੈਂ॥੨ ॥੭॥੧੧॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਏ ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਸਰਣੀ ॥
ਉਧਰੁ ਦੇਹ ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਲਾਵਹੁ ਅਪੁਨੀ ਚਰਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰ ਅਬ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣੀ ਆਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਧਾਰ ਦੇਵੋ ਔਰ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਲਗਾਇ ਲੇਵੋ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਕਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾ ਨਾਹਿਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਣੀ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨਾਦੀ (ਕਿਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋਈ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨਾ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਅੰਚਲਿ ਲਾਵਹੁ ਬਿਖਮ ਨਦੀ ਜਾਇ ਤਰਣੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ (ਅੰਚਲ) ਲੜ ਲਾਵੋ ਜਿਸਤੇ ਇਹ ਮਾਯਾ ਰੂਪ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਨਦੀ ਤਰੀ ਜਾਵੈ॥੧॥

ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਮਾਇਆ ਰਸ ਮੀਠੇ ਇਹ ਨਹੀ ਮਨ ਮਹਿ ਧਰਣੀ ॥

ਇਹ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਰਸ ਜੋ ਮੀਠੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਮੈਂਨੇ ਧਰਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਪਾਵਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗ ਆਭਰਣੀ ॥੨॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਆਭਰਣੀ) ਮਟੀ ਸੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰੰਗ ਮਨ ਕੋ ਚੜਾਇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੧੨॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸਿਮਰਹੁ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਅਪਦਾ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੂਰਨ ਦਾਸ ਕੇ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨੋਂ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਅਪਦਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਹਰਿ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਬਿਨਸਹਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਨਿਹਚਲੁ ਗੋਵਿਦ ਧਾਮ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਿਘਨ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਨਿਸਚਲ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਧਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਵੰਤ ਭਗਤ ਕਉ ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਆਦਰੁ ਦੇਵਤ ਜਾਮ ॥੧॥

ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਭਗਤ ਕੌ ਕਿਛੁ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਆਦਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਗੋਪਾਲ ਆਨ ਜੋ ਕਰਣੀ ਸੋਈ ਸੋਈ ਬਿਨਸਤ ਖਾਮ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਔਰ ਕਰਨੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਕਰਤੂਤ (ਖਾਮ) ਕਚੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਗਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਬਿਸਰਾਮ ॥੨॥੯॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਮੂਹ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਬਿਸਰਾਮ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਸਮੂਹ ਸੁਖ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਹੋਵੈ॥੨॥੯॥੧੩॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੂਲਿਓ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਉਰਝਾਇਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਯਾ ਮੈ ਤੈਂਨੇ (ਉਰਝਾਇਓ) ਫਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਓ ਲਾਲਚ ਲਗਿ ਤਿਹ ਤਿਹ ਆਪੁ ਬੰਧਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਤੈਨੇਂ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਵਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬੰਧਾਇਵਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਮਝ ਨ ਪਰੀ ਬਿਖੈ ਰਸ ਰਚਿਓ ਜਸੁ ਹਰਿ ਕੋ ਬਿਸਰਾਇਓ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਭਲੇ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੜੀ ਇਸੀ ਤੇ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਚਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਤੈਨੇਂ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਜਾਨਿਓ ਨਾਹਿਨ ਬਨੁ ਖੋਜਨ ਕਉ ਧਾਇਓ ॥੧॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਤੈਨੇਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜਾਣਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਬਨੋਂ ਬੀਚ ਤਿਸ ਕੇ ਖੋਜਨੇ ਕੋ ਧਾਯਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੦੩

ਰਤਨੁ ਰਾਮੁ ਘਟ ਹੀ ਕੇ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਕੋ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਇਓ ॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਰਾਮ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੈਨੇ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਭਗਵੰਤ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੧॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਜੂ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪਤਿ ਮੇਰੀ ॥

ਜਮ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸ ਭਇਓ ਉਰ ਅੰਤਰਿ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਤੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਮੇਰੀ ਪਤ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਿ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਮੁਗਧ ਲੋਭੀ ਫੁਨਿ ਕਰਤ ਪਾਪ ਅਬ ਹਾਰਾ ॥

ਮੈਂ ਮਹਾਂ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਔ ਮੂਰਖ ਔ ਲੋਭੀ ਹੂੰ ਪਾਪੋਂ ਕੌ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਅਬ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਭੈ ਮਰਬੇ ਕੋ ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿਨ ਤਿਹ ਚਿੰਤਾ ਤਨੁ ਜਾਰਾ ॥੧॥

ਮਰਨੇ ਕਾ ਭੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਤਨ ਕੋ (ਜਾਰਾ) ਜਲਾਯਾ ਹੈ ॥੧॥

ਕੀਏ ਉਪਾਵ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਕਾਰਨਿ ਦਹ ਦਿਸਿ ਕਉ ਉਠਿ ਧਾਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਕਾਰਨ ਮੈਨੇਂ ਕੀਏ ਹੈਂ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਉਠ ਕਰ ਧਾਯਾ ਹੂੰ॥

ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਬਸੈ ਨਿਰੰਜਨੁ ਤਾ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਘਟ ਭੀਤਰ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ॥੨॥

ਨਾਹਿਨ ਗੁਨੁ ਨਾਹਿਨ ਕਛੁ ਜਪੁ ਤਪੁ ਕਉਨੁ ਕਰਮੁ ਅਬ ਕੀਜੈ ॥

ਨਾ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਜਪ ਤਪ ਹੈ ਅਬ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕਰੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਸਰਨਾਗਤਿ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਦੀਜੈ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਹਾਰ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪੜਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਭੈ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥੩॥੨॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਰੇ ਸਾਚਾ ਗਹੋ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮਿਥਿਆ ਮਾਨੋ ਸਗਰੋ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਸਚਾ ਵੀਚਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ ਤਿਸ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਝੂਠਾ ਮਾਨ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਜੋਗੀ ਖੋਜਤ ਹਾਰੇ ਪਾਇਓ ਨਾਹਿ ਤਿਹ ਪਾਰਾ ॥

ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਨਿਕਟਿ ਪਛਾਨੋ ਰੂਪ ਰੇਖ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੋਗੀ ਜਨ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੁਏ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਤੁਮ ਨਿਕਟ ਹੀ ਪਛਾਨੋਂ ਜੋ ਰੂਪ ਰੇਖ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ॥੧ ॥

ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਜਗਤ ਮੈ ਹਰਿ ਕੋ ਕਬਹੂ ਨਾਹਿ ਸੰਭਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਕਬੀ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਜਗ ਬੰਦਨ ਰਾਖਹੁ ਬਿਰਦੁ ਤੁਹਾਰਾ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਬੰਦਨ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਸੇ ਰਾਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨ ਰਖ੍ਯਕ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਦਰਸਨ ਪਿਆਸੀ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਚਿਤਵਉ ਅਨਦਿਨੁ ਨੀਤ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਹੋ ਕਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਿਤ ਚਿਤਵਤੀ ਥੀ॥

ਖੋਲ੍ਹਿ ਕਪਟ ਗੁਰਿ ਮੇਲੀਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮੀਤ ॥੧॥

ਸੋ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਕਪਟ ਖੋਲਕੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਮੇਲੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾਈ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਅਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਛੰਤ ॥

ਸੁਣਿ ਯਾਰ ਹਮਾਰੇ ਸਜਣ ਇਕ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀਆ ॥

ਤਿਸੁ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਫਿਰਉ ਖੋਜੰਤੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ (ਯਾਰ) ਪਜਾਰੇ ਸੰਤੋ ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਸਜਣੋਂ ਆਪ ਸੁਣੋਂ ਤੌ ਮੈਂ ਏਕ ਆਪ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਮਨ ਮੋਹਨ ਪਿਆਰੇ (ਲਾਲ) ਪਤੀ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ॥

ਤਿਸੁ ਦਸਿ ਪਿਆਰੇ ਸਿਰੁ ਧਰੀ ਉਤਾਰੇ ਇਕ ਭੋਰੀ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ ਬਤਾਇ ਦੇਵੋ ਤੋ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਸੀਸ ਉਤਾਰ ਕਰ ਧਰਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਇਕ (ਭੋਰੀ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੀਜੈ॥

ਨੈਨ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗ ਰੰਗਾਰੇ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਭੀ ਨਾ ਧੀਰੀਜੈ ॥

ਹਮਾਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ਜਿਉ ਜਲ ਮੀਨਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਿਵੈ ਤਿਸੰਤੀਆ ॥

ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਐਸਾ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਮਛੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਵਤ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਰੂਪ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਹੂੰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਸਗਲੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝੰਤੀਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਨ) ਦਾਸ ਨੇ ਜਬ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਤਬ ਆਪ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਬੁਝ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਯਾਰ ਵੇ ਪ੍ਰਿਅ ਹਭੇ ਸਖੀਆ ਮੂ ਕਹੀ ਨ ਜੇਹੀਆ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੁਸੀ (ਹਭੇ) ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕੀਆਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਹੋ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਜੈਸੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥

ਯਾਰ ਵੇ ਹਿਕ ਡੂੰ ਹਿਕ ਚਾੜੈ ਹਉ ਕਿਸੁ ਚਿਤੇਹੀਆ ॥

ਹੇ ਸਜਨ ਸੰਤੋ ਤੁਸੀ ਇਕ ਤੇ ਇਕ ਚੜੰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਤਮ ਹੋ ਮੈਂ ਕਿਸਕੀ ਤਰਫ (ਚਿਤੇਹੀਆ) ਦੇਖੋਂ ਵਾ ਚਿਤਾਰੋਂ ਵਾ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਯਾਦ ਹਾਂ॥

ਹਿਕ ਦੂੰ ਹਿਕਿ ਚਾੜੇ ਅਨਿਕ ਪਿਆਰੇ ਨਿਤ ਕਰਦੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ ॥

ਇਕਦੂੰ ਇਕ ਚੜੰਦੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਤੁਸੀ ਨਿਤਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੀਆਂ ਹੋ॥

ਤਿਨਾ ਦੇਖਿ ਮਨਿ ਚਾਉ ਉਠੰਦਾ ਹਉ ਕਦਿ ਪਾਈ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪਾਵਤੀ ਕੌ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਉਠਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਣਤਾਸ ਹਰੀ ਕੋ ਕਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋਂ।

ਜਿਨੀ ਮੈਡਾ ਲਾਲੁ ਰੀਝਾਇਆ ਹਉ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਮਨੁ ਡੇਂਹੀਆ ॥

ਜਿਨ ਤੁਮ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ (ਰੀਝਾਇਆ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ ਆਪਣਾ ਮਨ (ਡੇਹੀਆ) ਦੇਤੀ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਣਿ ਬਿਨਉ ਸੁਹਾਗਣਿ ਮੂ ਦਸਿ ਡਿਖਾ ਪਿਰੁ ਕੇਹੀਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਦਸੋ ਦੇਖਾਂ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਕੈਸਾ ਕੁ ਹੈ॥

ਯਾਰ ਵੇ ਪਿਰੁ ਆਪਣ ਭਾਣਾ ਕਿਛੁ ਨੀਸੀ ਛੰਦਾ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਸ੍ਰਜਨ ਵਹੁ ਪਤੀ ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਕਿਛੁ ਨੀਸੀ ਛੰਦਾ) ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੁਛ ਮੁਲਾਹਿਜਾ ਵਾ ਦੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੦੪

ਯਾਰ ਵੇ ਤੈ ਰਾਵਿਆ ਲਾਲਨੁ ਮੂ ਦਸਿ ਦਸੰਦਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤਰ ਸੰਤੋ ਤੁਮਨੇ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ (ਦਸੰਦਾ) ਪੁਛਤਾ ਹੂੰ ਦਸ ਦਿਉ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਲਾਲਨੁ ਤੈ ਪਾਇਆ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਜੈ ਧਨ ਭਾਗ ਮਥਾਣੇ ॥

ਪਿਆਰਾ ਪਤੀ (ਤੈ) ਤਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹੰਕਾਰ ਤਿਸਨੇ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ (ਧਨੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਜਗਿਆਸੂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕਹੁ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਬਾਂਹ ਪਕੜਿ ਠਾਕੁਰਿ ਹਉ ਘਿਧੀ ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਨ ਪਛਾਣੇ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਂ ਭੁਜਾ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰ ਠਾਕਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ (ਘਿਧੀ) ਲੈ ਲਈ ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਤਿਸਨੇ ਪਛਾਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਹਾਰੁ ਤੈ ਪਾਇਆ ਰੰਗੁ ਲਾਲੁ ਬਣਾਇਆ ਤਿਸੁ ਹਭੋ ਕਿਛੁ ਸੁਹੰਦਾ ॥

ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਹਾਰ (ਤੈ) ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਸਖੀ ਕੋ ਸਭ ਕਿਛ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਧੰਨਿ ਸੁਹਾਗਣਿ ਸਾਈ ਜਿਸੁ ਸੰਗਿ ਭਤਾਰੁ ਵਸੰਦਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਜਨ) ਦਾਸ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਪਤੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ॥੩॥ ਅਬ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਯਾਰ ਵੇ ਨਿਤ ਸੁਖ ਸੁਖੇਦੀ ਸਾ ਮੈ ਪਾਈ ॥
ਵਰੁ ਲੋੜੀਦਾ ਆਇਆ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਸ੍ਰਜਨੋਂ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਨਿਤ ਸੁਖਾਂ ਸੁਖਦੀ ਥੀ ਸੋ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਅਬ ਮੈਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਜੋ (ਵਰ) ਪਤੀ ਲੋੜੀਦਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ॥

ਮਹਾ ਮੰਗਲੁ ਰਹਸੁ ਥੀਆ ਪਿਰੁ ਦਇਆਲੁ ਸਦ ਨਵ ਰੰਗੀਆ ॥

ਮਹਾਂ ਮੰਗਲ ਔ (ਰਹਸੁ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਦਾ ਨਵੀਨ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਦਿਆਲੂ ਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ॥

ਵਡ ਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਮਿਲਾਇਆ ਸਾਧ ਕੈ ਸਤਸੰਗੀਆ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੌ ਪਾਇਆ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਆ) ਵਿਸ਼ੇਸ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਗਲ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਿਅ ਅੰਕਿ ਅੰਕੁ ਮਿਲਾਈ ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੇਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਸਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਭਗਤੋਂ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਪਖੀ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਕਿ ਬੀਚ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹੂੰ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸੁਖ ਸੁਖੇਦੀ ਸਾ ਮੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਪਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸੁਖਦੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ਅਕਥੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਰਾਖਨ ਕਉ ਸਮਰਥੁ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ (ਅਗਮ) ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਥਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਿਆ ॥
ਕੇਤੇ ਗਨਉ ਅਸੰਖ ਅਵਗਣ ਮੇਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੋਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੌ ਰਾਖੋ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਹੀ ਦਾਸ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੈ ਸੋ ਅਸੰਖ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੇ ਅਵਗੁਣ ਨਾ ਚਿਤਾਰੀਏ॥

ਅਸੰਖ ਅਵਗਣ ਖਤੇ ਫੇਰੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਸਦ ਭੂਲੀਐ ॥
ਮੋਹ ਮਗਨ ਬਿਕਰਾਲ ਮਾਇਆ ਤਉ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਘੂਲੀਐ ॥

ਅਨੰਤ ਹੀ ਅਵਗੁਣ ਔਰ ਪੁਨਾ (ਖਤੇ) ਅਪਰਾਧ ਕਰਕੇ ਹਮ ਜੀਵ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਦਾ ਭੂਲਤੇ ਹੈਂ ਮੋਹ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋ ਕਰ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਿਕਰਾਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਛੂਟੀਐਗਾ॥

ਲੂਕ ਕਰਤ ਬਿਕਾਰ ਬਿਖੜੇ ਪ੍ਰਭ ਨੇਰ ਹੂ ਤੇ ਨੇਰਿਆ ॥

ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ (ਲੂਕ) ਛਪ ਕਰਕੇ (ਬਿਖੜੇ) ਔਖੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਵਾ ਮੈਂ ਵਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਨਿਕਟ ਤੇ ਨਿਕਟ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਕਾਢਿ ਭਵਜਲ ਫੇਰਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੀ ਦਇਆ ਧਾਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਫੇਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੀਏ ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਨਿਰਤਿ ਨ ਪਵੈ ਅਸੰਖ ਗੁਣ ਊਚਾ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਅੰਨਤ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਿਰਤਿ) ਗਿਣਨਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਮਿਲੈ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਨਿਥਾਵੇਂ ਕੌ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ਕਾ ਪਹਿ ਜਾਈਐ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਕਰ ਜੋੜਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਈਏ। ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਨ ਜਾਵੋਂਗਾ ਆਠ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੌ ਹੀ ਧਿਆਈਐ॥

ਧਿਆਇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਅਪੁਨਾ ਮਨਹਿ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਈਐ ॥
ਤਜਿ ਮਾਨ ਮੋਹੁ ਵਿਕਾਰੁ ਦੂਜਾ ਏਕ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥

ਸੋ ਹੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਮਨਵਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਏਹ ਵਰ ਦੇਹਮਾਨ ਮੋਹ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਈਐ॥

ਅਰਪਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਭੂ ਆਗੈ ਆਪੁ ਸਗਲ ਮਿਟਾਈਐ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈਐ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਜਬ ਮਿਟਾਈਐ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ॥੨॥ ਉਪਦੇਸ॥

ਸਲੋਕੁ ॥
ਰੇ ਮਨ ਤਾ ਕਉ ਧਿਆਈਐ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾ ਕੈ ਹਾਥਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਈਐ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚੀਐ ਨਾਨਕ ਨਿਬਹੈ ਸਾਥਿ ॥੩॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਧਨ ਕੋ ਹੀ (ਸੰਚੀਐ) ਏਕੱਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਿਭੈਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈਗਾ ॥੩॥

ਛੰਤੁ ॥
ਸਾਥੀਅੜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਆਪਿ ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰ ਸੋਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਜਲ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਨੀ ॥

ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਆਦਿ ਸਰਬ ਬੀਚ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਧਨੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਤਾ ਕੇ ਕਿਆ ਗਨੀ ॥

ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਕਿਆ ਗਿਣੋਂ ਭਾਵ ਗੁਣ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਜੁ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹ ਗਾਮੀ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਅਨ ਨਾਹਿ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਭਜ ਕਰਕੇ ਹਮ ਸੁਖ ਮੈਂ (ਗਾਮੀ) ਵਿਚਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਤਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਨਾਮੁ ਹੋਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਪਰ ਦਇਆ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀਕੋ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੨੦੫

ਸਲੋਕੁ ॥

ਚਿਤਿ ਜਿ ਚਿਤਵਿਆ ਸੋ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸੁਖ ਸਬਾਇਆ ॥੪॥

ਜੋ ਚਿਤ ਬੀਚ ਚਿਤਵਿਆ ਥਾ ਸੋਈ ਅਬ ਮੈਂਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਛੰਤੁ ॥

ਅਬ ਮਨੁ ਛੂਟਿ ਗਇਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਰਲੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਟ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੋਤੀ ਕੀ ਜੋਤ ਮੈਂ ਹਮ ਰਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਮਿਟੇ ਕਿਲਬਿਖ ਬੁਝੀ ਤਪਤਿ ਅਘਾਨਿਆ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰਬ ਪਾਪ ਹਮਾਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪੋਂ ਕੀ ਤਪਤ ਬੁਝੀ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨੇ ਦਇਆ ਕੀਨੇ ਆਪਨੇ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਭੁਜਾ ਤੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਨੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਹੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਲੈ ਅੰਕਿ ਲਾਏ ਹਰਿ ਮਿਲਾਏ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਦੁਖ ਜਲੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਅੰਗ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮ ਮਿਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਦੁਖ ਹਮਾਰੇ ਅਬ ਜਲ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਮੇਲਿ ਲੀਨੇ ਇਕ ਪਲੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਏਕ ਪਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹਮ ਮੇਲ ਲੀਨੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਜੈਤਸਰੀ ਛੰਤ ਮਃ ੫ ॥

ਪਾਧਾਣੂ ਸੰਸਾਰੁ ਗਾਰਬਿ ਅਟਿਆ ॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ (ਪਾਧਾਣੂ) ਰਾਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚਲੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੋਂ ਭੀ (ਗਾਰਬਿ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਅਟਿਆ) ਦਬਿਆ ਵਾ ਪੂਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਪਾਪ ਅਨੇਕ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਰਟਿਆ ॥

ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਅਭਿਮਾਨਿ ਬੂਡੇ ਮਰਣੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵਏ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ (ਰਟਿਆ) ਰਤੇ ਹੂਏ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲੋਭ ਔਰ ਮੋਹਿ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਮਰਨਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਬਿਉਹਾਰ ਬਨਿਤਾ ਏਹ ਕਰਤ ਬਿਹਾਵਏ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਇਹੀ ਕਰਤਿਆਂ ਇਸਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪੁਜਿ ਦਿਵਸ ਆਏ ਲਿਖੇ ਮਾਏ ਦੁਖੁ ਧਰਮ ਦੂਤਹ ਡਿਠਿਆ ॥

(ਮਾਏ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਔਧੀ ਕੇ ਦਿਨ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਜਬ (ਪੁਜਿ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਆਏ ਤਬ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਦੂਖ ਜੀਵ ਨੇ ਦੇਖਣਾ॥

ਕਿਰਤ ਕਰਮ ਨ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਨਹੀ ਖਟਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਮ (ਕਿਰਤ) ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੰਦ ਭਾਗੀ ਜੀਵ ਨੇ ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਉਦਮ ਕਰਹਿ ਅਨੇਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਗਾਵਹੀ ॥

ਭਰਮਹਿ ਜੋਨਿ ਅਸੰਖ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਆਵਹੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਉਦਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਗਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਇਸੀਤੇ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਭਰਮੇਂਗਾ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਸੈਲ ਤਰਵਰ ਗਣਤ ਕਛੂ ਨ ਆਵਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਸੂ ਪੰਖੀ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤ (ਤਰਵਰ) ਬ੍ਰਿਛ ਆਦੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕੁਛ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਬੀਜੁ ਬੋਵਸਿ ਭੋਗ ਭੋਗਹਿ ਕੀਆ ਅਪਣਾ ਪਾਵਏ ॥

ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਬੋਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਆਗੇ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਹਾਰੰਤ ਜੂਐ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ਨ ਭਾਵਹੀ ॥

ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਰਤਨ ਕੌ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਭਰਮਹਿ ਭ੍ਰਮਾਏ ਖਿਨੁ ਏਕੁ ਟਿਕਣੁ ਨ ਪਾਵਹੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭਰਮ ਕੇ ਭ੍ਰਮਾਏ ਹੂਏ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਟਿਕਣਾ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋਬਨੁ ਗਇਆ ਬਿਤੀਤਿ ਜਰੁ ਮਲਿ ਬੈਠੀਆ ॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜੋਬਨ ਬੀਤ ਗਿਆ ਤਬ (ਜਰੁ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਮਲਿ) ਰੋਕ ਬੈਠੀ ॥

ਕਰ ਕੰਪਹਿ ਸਿਰੁ ਡੋਲ ਨੈਣ ਨ ਡੀਠਿਆ ॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਹਾਥ ਕੰਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਰ ਡੋਲਨੇ ਲਗ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੰਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਹ ਨੈਣ ਦੀਸੈ ਬਿਨੁ ਭਜਨ ਈਸੈ ਛੋਡਿ ਮਾਇਆ ਚਾਲਿਆ ॥

ਜਬ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਦੀਸਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲਤਾ ਭਯਾ॥

ਕਹਿਆ ਨ ਮਾਨਹਿ ਸਿਰਿ ਖਾਕੁ ਛਾਨਹਿ ਜਿਨ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਅਪਨਾ ਜਲਾਇਆ ਥਾ ਸੋ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾ ਕਹਿਆ ਮਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਇਸ ਕੇ ਸਿਰ ਖਾਕ ਛਾਣਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀਰਾਮ ਰੰਗ ਅਪਾਰ ਪੂਰਨ ਨਹ ਨਿਮਖ ਮਨ ਮਹਿ ਵੂਠਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੋ ਅਪਾਰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਇਸ ਜੀਵਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਵਸਤਾ ਭਯਾ।

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕੋਟਿ ਕਾਗਰ ਬਿਨਸ ਬਾਰ ਨ ਝੂਠਿਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ (ਕਾਗਰ) ਕਾਗਜੋਂ ਕੇ ਕੋਟ ਵਤ ਜੋ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਇਨਾਂ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋਤਿਆਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਣਾਇ ਨਾਨਕੁ ਆਇਆ ॥

ਦੁਤਰੁ ਭੈ ਸੰਸਾਰੁ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਤਰਾਇਆ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਇਸ ਦੁਸਤਰ ਭੈਦਾਯਕ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗੇ ਭਜੇ ਸ੍ਰੀਧਰ ਕਰਿ ਅੰਗੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤਾਰਿਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ (ਸ੍ਰੀਧਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰਾ (ਅੰਗੁ) ਪਖ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮਾਨਿ ਲੀਏ ਨਾਮ ਦੀਏ ਅਵਰੁ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਵਾ ਆਰਤ ਬਚਨ ਮਾਨ ਲੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਦਾਨ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਅਵਗੁਣ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਵੀਚਾਰਿਆ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਅਪਾਰ ਠਾਕੁਰ ਮਨਿ ਲੋੜੀਦਾ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਿਧਾਨ ਜੋ ਅਪਾਰ ਠਾਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹੀਤਾ ਥਾ ਸੋ ਹਮਨੇਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਇਆ ॥੪॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭੋਜਨ ਖਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੩॥੨੭॥

ਜੈਤਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ਵਾਰ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਸਲੋਕ ਔ ਟੀਕਾ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਆਦਿ ਪੂਰਨ ਮਧਿ ਪੂਰਨ ਅੰਤਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੇ (ਆਦਿ) ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਥਾ ਔਰ ਜੋ (ਮਧ) ਅਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ (ਅੰਤ) ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਭੀ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਹੋਗਾ॥

ਸਿਮਰੰਤਿ ਸੰਤ ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਮਣੰ ਨਾਨਕ ਅਘਨਾਸਨ ਜਗਦੀਸੁਰਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੌ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਰਮਣੰ) ਵਿਆਪਕ ਜਾਣ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੦੬

ਪੇਖਨ ਸੁਨਨ ਸੁਨਾਵਨੋ ਮਨ ਮਹਿ ਦ੍ਰਿੜੀਐ ਸਾਚੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀਕਾ ਦੇਖਨਾ ਔਰ ਤਿਸੀਕਾ ਜਸ ਸੁਣਨਾ ਕਰਕੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਵਣਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀਏ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਚੁ ॥੨॥

ਜੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਚੋ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗਾਈਐ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਸੋਈ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਗਾਈਐ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋਈ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈ ਵਹੁ (ਕਾਰਣ) ਮਹਤਤ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਦਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਾਤਾਲ ਦੀਪ ਰਵਿਆ ਸਭ ਲੋਈ ॥

ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰ ਔਰ (ਉਥਾਪਦਾ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਐਪਰ ਸਮਰਥ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਾਤਾਲ ਦੀਪ ਆਦੀ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ (ਲੋਈ) ਜੋਤਿ ਪੂਰਨ ਹੈ ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਨਿਰਮਲ ਜਨੁ ਸੋਈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝਾਵੇਗਾ ਸੋ ਜਾਣੇਗਾ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕ ॥

ਰਚੰਤਿ ਜੀਅ ਰਚਨਾ ਮਾਤ ਗਰਭ ਅਸਥਾਪਨੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਅਸਥਾਪਨੰ) ਇਸਥਿਤਿ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਨ ਬਿਨਾਸਨੰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਏਹ ਜੀਵ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਉਦਰ ਕੀ ਮਹਾ ਅਗਨੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਕੇ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਖੁ ਤਲੈ ਪੈਰ ਉਪਰੇ ਵਸੰਦੋ ਕੁਹਥੜੈ ਥਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਨੀਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੈਰ ਉਪਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ (ਕੁਹਥੜੈ) ਮਲੀਨ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਥਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਧਣੀ ਕਿਉ ਵਿਸਾਰਿਓ ਉਧਰਹਿ ਜਿਸ ਦੈ ਨਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ (ਧਣੀ) ਸੁਆਮੀ ਤੈਨੇ ਅਬ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮਕਰ ਤੂੰ ਐਸੇ ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਨਿਕਸਿਆ ਹੈਂ ਵਾ ਆਗੇ ਕਲਿਆਣ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਕਤੁ ਬਿੰਦੁ ਕਰਿ ਨਿੰਮਿਆ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਝਾਰਿ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਔਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਬੀਰਜ ਸੇ ਅਗਨੀ ਵਾ ਉਦਰ ਬੀਚ ਨਿੰਮਿਆ ਹੈ॥

ਉਰਧ ਮੁਖੁ ਕੁਚੀਲ ਬਿਕਲੁ ਨਰਕਿ ਘੋਰਿ ਗੁਬਾਰਿ ॥

(ਉਰਧ) ਉਲਟਾ ਮੁਖ ਕੀਆ ਹੂਆ (ਕੁਚੀਲ) ਅਪਵ੍ਰਿਤ ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੂੰ (ਬਿਕਲੁ) ਵਿਆਕੁਲ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਥਾ ਅਰ ਘੋਰ ਅੰਧੇਰੇ ਨਰਕ ਮੈ ਤੂੰ ਪੜਾ ਥਾ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤੂ ਨਾ ਜਲਹਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੂੰ ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਨਾ ਜਲਤਾ ਭਇਆ। ਅਬ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਬਿਖਮ ਥਾਨਹੁ ਜਿਨਿ ਰਖਿਆ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਐਸੇ (ਬਿਖਮ) ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ (ਤਿਲੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਿਸਾਰ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਸੁਖੁ ਕਦੇ ਨਾਹਿ ਜਾਸਹਿ ਜਨਮੁ ਹਾਰਿ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਸਲੋਕ ॥

ਮਨ ਇਛਾ ਦਾਨ ਕਰਣੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਆਸਾ ਪੂਰਨਹ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਇਛਤ ਪਦਾਰਥ ਦਾਨ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਆਸਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਖੰਡਣੰ ਕਲਿ ਕਲੇਸਹ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਨਹ ਦੂਰਣਹ ॥੧॥

ਪੁਨਾ (ਕਲਿ) ਕਲਪਨਾ ਔਰ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਆਦਿ ਕਲੇਸੋਂ ਕੋ (ਖੰਡਣੰ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ॥੧॥

ਹਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣਹਿ ਜਿਸੁ ਸੰਗਿ ਤੈ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ਨੇਹੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤੂੰ (ਹਭਿ) ਸਰਬ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣਹਿ) ਭੋਗੇਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋਲ ਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਸੋ ਸਹੁ ਬਿੰਦ ਨ ਵਿਸਰਉ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਸੁੰਦਰੁ ਰਚਿਆ ਦੇਹੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਸਹੁ) ਪਤੀ (ਬਿੰਦ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਰਮ ਸੁੰਦਰ ਰਚਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਤਨੁ ਧਨੁ ਦੀਆ ਦੀਨੇ ਰਸ ਭੋਗ ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਦਰ ਰਥ ਅਸੁ ਦੀਏ ਰਚਿ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਹ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਤਨ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਰ ਔਰ ਮੰਦਰ ਰਥ ਔ (ਅਸੁ) ਘੋੜੇ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੇਵਕ ਦੀਏ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨ ਜੋਗ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਲਹਿ ਜਾਹਿ ਵਿਜੋਗ ॥

ਜਿਸ ਦੇਵਣੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਸੇਵਕ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਹਰਿਆ ਹੋਇਗਾ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਜੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਮਹੁ ਬਿਨਸੇ ਸਭਿ ਰੋਗ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤਉ ਸਰਬ ਰੋਗ ਤੇਰੇ ਬਿਨਸ ਜਾਏਂਗੇ॥੩॥

ਸਲੋਕ ॥

ਕੁਟੰਬ ਜਤਨ ਕਰਣੰ ਮਾਇਆ ਅਨੇਕ ਉਦਮਹ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਹੇਤ ਜਤਨ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭਾਵ ਹੀਣੰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਤੇ ਪ੍ਰੇਤਤਹ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀਣ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਤੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰੇਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰੇਤ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਟੜੀਆ ਸਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜੋ ਲਾਈ ਬਿਅੰਨ ਸਿਉ ॥

ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਔਰੋਂ ਸਾਥ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਥੀ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੀ ਰੀਤਿ ਸਾਂਈ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸਾਂਈ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਿਆਂ ਰਹਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸੁ ਬਿਸਰਤ ਤਨੁ ਭਸਮ ਹੋਇ ਕਹਤੇ ਸਭਿ ਪ੍ਰੇਤੁ ॥

ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਕੇ (ਬਿਸਰਤ) ਬਿਛੜਨੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸਨਬੰਧੀ ਪ੍ਰੇਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਬਸਨ ਨ ਦੇਵਹੀ ਜਿਨ ਸਿਉ ਸੋਈ ਹੇਤੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਥਾ ਸੋ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਕੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈ ਵਸਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਅਨਰਥ ਦਰਬੁ ਸੰਚਿਆ ਸੋ ਕਾਰਜਿ ਕੇਤੁ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਅਨਰਥੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਜੋ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸਕੇ ਕਿਆ ਕਾਰਜ ਆਯਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਕਰਮ ਇਹੁ ਖੇਤੁ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਖੇਤ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੈਸਾ ਇਹ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿਆ ਜੋਨੀ ਭਰਮੇਤੁ ॥੪॥

ਜਿਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਨ ਜਾਨਣੇਹਾਰੇ ਕ੍ਰਿਤਘਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਬਿਸਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪ ॥ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਕੋਟਿ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨੰ ਅਨਿਕ ਸੋਧਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਹ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦਾਨ ਔ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਔ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਅਨੇਕ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਤਿਸਨੇ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਉਚਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਸਰਬ ਪਾਪ ਬਿਮੁਚਤੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਸਨਾ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਪਾਪ (ਬਿਮੁਚਤੇ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਕਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਤੋ ਦੇਖਣੇ ਮੈਂ ਅਲਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਏਤੇ ਪਾਪ ਕੈਸੇ ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਈਧਣੁ ਕੀਤੋਮੂ ਘਣਾ ਭੋਰੀ ਦਿਤੀਮੁ ਭਾਹਿ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ (ਈਧਣੁ) ਲਕੜੀਆਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤਾ (ਕੀਤੋਮੂ) ਕੀਆ ਹੈ (ਭੋਰੀ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਦਿਤੀਮੁ) ਲਗਾਇ ਦਿਤੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਵਹੁ ਸਭ ਜਲ ਕਰ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੨੦੨

ਮਨਿ ਵਸੰਦੜੋ ਸਚੁ ਸਹੁ ਨਾਨਕ ਹਭੇ ਡੁਖੜੇ ਉਲਾਹਿ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਸਹੁ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਇ ਵਸੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਪਾਪ ਲਾਹਿ ਦੇਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੋਟਿ ਅਘਾ ਸਭਿ ਨਾਸ ਹੋਹਿ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਫਲ ਪਾਈਅਹਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਕਟੀਅਹਿ ਨਿਹਚਲ ਸਚੁ ਥਾਉ ॥

ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਮਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਕਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੫॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਲੋਕ ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਰਚਨਾ ਅਪਾਰੰ ਮਨਿ ਬਿਲਾਸ ਸੁਆਦੰ ਰਸਹ ॥

ਜੋ ਜੀਵ (ਗ੍ਰਿਹ) ਘਰ ਕੀ ਅਪਾਰ ਰਚਨਾ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕਾ ਸੁਆਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਦਾਂਚ ਨਹ ਸਿਮਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਤੇ ਜੰਤ ਬਿਸਟਾ ਕ੍ਰਿਮਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਕਿਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧ ॥

ਮੁਚੁ ਅਡੰਬਰੁ ਹਭੁ ਕਿਹੁ ਮੰਝਿ ਮੁਹਬਤਿ ਨੇਹ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਅਡੰਬਰੁ) ਅਰੰਭ ਕੀ (ਮੁਚੁ) ਵੱਡੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਦਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਔਰ ਭੀ ਸਭ ਕਿਛ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ (ਮੁਹਬਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ (ਨੇਹ) ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਾਂਈ ਜੈਂ ਵਿਸਰੈ ਨਾਨਕ ਸੋ ਤਨੁ ਖੇਹ ॥੨॥

ਸੋ ਐਸਾ ਸਾਂਈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਨੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਤਨ ਖੇਹ ਵਤ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸੇਜ ਅਨੇਕ ਸੁਖ ਰਸ ਭੋਗਣ ਪੂਰੇ ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਸੋਇਨ ਚੰਦਨ ਸੁਗੰਧ ਲਾਇ ਮੋਤੀ ਹੀਰੇ ॥

ਮੋਤੀ ਹੀਰੇ ਲਗੇ ਹੂਏ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਚੰਦਨ ਆਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸੁੰਦਰ ਸੇਜਾ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਸਹਿਤ ਪੂਰੇ ਰਸੋਂ ਕੌ ਭੋਗਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਸੁਖ ਮਾਣਦਾ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀਰੇ ॥

ਮਨ ਇਛਤ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਛ ਝੋਰੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਕਿਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋ ਪੁਰਸ ਅਬ ਭੀ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਜਾਣੋ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੬॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੬॥

ਸਲੋਕ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਿਰਹੰ ਖੋਜੰਤ ਬੈਰਾਗੀ ਦਹ ਦਿਸਹ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ (ਬਿਰਹੰ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਸੋ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਤਿਆਗੰਤ ਕਪਟ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਨਾਨਕ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਸਾਧ ਸੰਗਮਹ ॥੧॥

ਔ ਕਪਟ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਸੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨਿ ਸਾਂਈ ਮੁਖਿ ਉਚਰਾ ਵਤਾ ਹਭੇ ਲੋਅ ॥

ਨਾਨਕ ਹਭਿ ਅਡੰਬਰ ਕੂੜਿਆ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਤੇ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਯਦਿਪ ਸਰਬ ਲੋਕੋ ਬੀਚ ਹੀ (ਵਤਾ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰੋਂ ਅੰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਪਤਤ ਪਰਵਾਹ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੇ (ਹਭਿ) ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਇਕ ਅਡੰਬਰ ਝੂਠੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੌ ਸੁਣ ਕਰ ਮੈ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਸਤਾ ਤੂਟੀ ਝੁੰਪੜੀ ਚੀਰ ਸਭਿ ਛਿੰਨਾ ॥

ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ਨ ਆਦਰੋ ਉਦਿਆਨ ਭ੍ਰਮਿੰਨਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਟੂਟੀ ਹੋਈ (ਝੁੰਪੜੀ) ਝੁਗੀ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕਾ ਬਸਤ੍ਰ ਭੀ ਸਭ (ਛਿੰਨਾ) ਫਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਾਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਨਾ ਪਤ ਹੀ ਬਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਆਦਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਤ੍ਰੁ ਨ ਇਠ ਧਨ ਰੂਪ ਹੀਣ ਕਿਛੁ ਸਾਕੁ ਨ ਸਿੰਨਾ ॥

ਰਾਜਾ ਸਗਲੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਭਿੰਨਾ ॥

ਨਾ ਕੋਈ ਅਤੀ (ਇਠ) ਪਿਆਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਧਨ ਔ ਰੂਪ ਸੇ ਭੀ ਹੀਨ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਜਿਸਕਾ (ਸਿੰਨਾ) ਸਨਿਗਧ ਸਾਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਭਿੰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਓਹ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਧੂੜਿ ਮਨੁ ਉਧਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨਾ ॥੭॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕਰਕੇ (ਮਨੁ) ਜੀਵ (ਉਧਰੈ) ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਧੂੜੀ ਤੌਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕ ॥

ਅਨਿਕ ਲੀਲਾ ਰਾਜ ਰਸ ਰੂਪੰ ਛਤ੍ਰ ਚਮਰ ਤਖਤ ਆਸਨੰ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਰਾਜ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੂਆ ਅਨੇਕ ਲੀਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਖਤ ਪਰ (ਆਸਨੰ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਛਤ੍ਰ ਔਰ ਚੋਰ ਕੋ ਸਿਰ ਪਰ ਫਿਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਚੰਤਿ ਮੂੜ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਹ ਨਾਨਕ ਸੁਪਨ ਮਨੋਰਥ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਇਹ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਮੂੜ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਔ ਮਨੋਂ ਰਾਜ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰਜ ਸਮ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਪਨੈ ਹਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ਮਿਠਾ ਲਗੜਾ ਮੋਹੁ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਾਗਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਪਨੇ ਸਮ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਪਰਵਾਰ ਕਾ ਮੋਹ ਇਸਕੋ ਮਿਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੀਆ ਸੁੰਦਰਿ ਮਾਇਆ ਧ੍ਰੋਹੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਮਾਇਆ ਸਭ (ਧ੍ਰੋਹ) ਛਲਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁਪਨੇ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਮੂਰਖਿ ਲਾਇਆ ॥
ਬਿਸਰੇ ਰਾਜ ਰਸ ਭੋਗ ਜਾਗਤ ਭਖਲਾਇਆ ॥

ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸਾਥ ਇਸ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨਾ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਰਾਜ ਆਦੀ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਔਰ ਈਰਖਾ ਸੇ (ਭਖਲਾਇਆ) ਤਪਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਰੂਪ ਜਾਗ੍ਰਤ ਭਈ ਤਬ ਰਾਜ ਆਦਿ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਵਿਸਰੇ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਤਪਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਰਜਾ ਗਈ ਵਿਹਾਇ ਧੰਧੈ ਧਾਇਆ ॥
ਪੂਰਨ ਭਏ ਨ ਕਾਮ ਮੋਹਿਆ ਮਾਇਆ ॥

ਆਰਬਲਾ ਬਤੀਤ ਹੋ ਗਈ ਸਦਾ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਧਾਵਤਾ ਰਹਿਆ। ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕੰਮ ਨ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਭਏ॥

ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ਜੰਤੁ ਜਾ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥੮॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਇਸਕੋ ਆਪ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਇਹ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ॥
ਬਸੰਤਿ ਸ੍ਵਰਗ ਲੋਕਹ ਜਿਤਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਵ ਖੰਡਣਹ ॥

ਯਦਪ ਸ੍ਵਰਗ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੋਵੈਂ ਔਰ ਨਉ ਖੰਡ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੌ ਭੀ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੋਵੈ॥

ਬਿਸਰੰਤ ਹਰਿ ਗੋਪਾਲਹ ਨਾਨਕ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਉਦਿਆਨ ਭਰਮਣਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਉਤਕ ਕੋਡ ਤਮਾਸਿਆ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਸੁ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕੋੜੀ ਨਰਕ ਬਰਾਬਰੇ ਉਜੜੁ ਸੋਈ ਥਾਉ ॥੨॥

ਇਹ ਜੀਵ (ਕਉਤਕ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤਮਾਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਰਹੇ ਭਾਵ ਸੇ ਵੱਡੇ ਈਸ਼ਵਰਜ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਾ ਆਵੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਕੋੜੀ) ਕੁਸ਼ਟੀ ਵਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਨਰਕੋਂ ਕੇ (ਬਰਾਬਰੇ) ਤੁਲ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਵਹੁ ਬੇਮੁਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਉਜਾੜ ਵਤ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਉਦਿਆਨ ਨਗਰ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ॥
ਝੂਠ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੇਖਿ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਮਹਾਂ ਭੈ ਦਾਇਕ ਉਜਾੜ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਨਗਰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਰੌਣਕ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਝੂਠੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਚ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੦੮

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਫਿਰਹਿ ਦੇਵਾਨਿਆ ॥
ਸਿਰਿ ਲਗਾ ਜਮ ਡੰਡੁ ਤਾ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥

ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਦਿਵਾਨੇ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮ ਕਾ ਦੰਡਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ਫਿਰੈ ਸੈਤਾਨਿਆ ॥੯॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ (ਸੈਤਾਨਿਆ) ਕਾਮ ਕੇ ਵਿਗੋਏ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੈਤਾਨ ਰੂਪ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਲੋਕ ॥

ਰਾਜ ਕਪਟੰ ਰੂਪ ਕਪਟੰ ਧਨ ਕਪਟੰ ਕੁਲ ਗਰਬਤਹ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜ (ਕਪਟੰ) ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਭੀ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਨ ਔ ਕੁਲ ਔ ਇਨਕਾ ਹੰਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਸੰਚੰਤਿ ਬਿਖਿਆ ਛਲੰ ਛਿਦ੍ਰੰ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਤੇ ॥੧॥

ਔਰੋਂ ਕੋ (ਛਿਦ੍ਰੰ) ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਨ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੋ ਛਲ ਕਰਕੇ ਸੰਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਚਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੇਖੰਦੜੋ ਕੀ ਭੁਲੁ ਤੁੰਮਾ ਦਿਸਮੁ ਸੋਹਣਾ ॥

ਅਢੁ ਨ ਲਹੰਦੜੋ ਮੁਲੁ ਨਾਨਕ ਸਾਥਿ ਨ ਜੁਲਈ ਮਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਤੁੰਮਾ ਫਲ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਤੋ ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਕਟਕ ਸੁਆਦ ਹੋਣੇ ਸੇ ਵਹੁ ਏਕ (ਅਢੁ) ਕੌਡੀ ਭੀ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਫਲ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਮਾਇਆ ਜਨ ਸੁਖ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲੈ ਸੋ ਕਿਉ ਸੰਜੀਐ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਕਹੁ ਕਿਆ ਜਤਨੁ ਜਿਸ ਤੇ ਵੰਜੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਚਲਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗੀ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਉਂ ਸੰਚਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਕਹੁ ਤੌਂ ਕਿਆ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਵਿਛੜ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਿਐ ਕਿਉ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ਨਾ ਮਨੁ ਰੰਜੀਐ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਛੋਡਿ ਅਨ ਲਾਗੈ ਨਰਕਿ ਸਮੰਜੀਐ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਸਰੇ ਤੇ ਕੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਆਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔ ਨਾ ਮਨ ਹੀਂ (ਰੰਜੀਐ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ (ਸਮੰਜੀਐ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਐਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਨਾਨਕ ਭਉ ਭੰਜੀਐ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਵੋ ਪੁਨਾ ਮੇਰਾ ਭੈ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਵੋ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ॥

ਨਚ ਰਾਜ ਸੁਖ ਮਿਸਟੰ ਨਚ ਭੋਗ ਰਸ ਮਿਸਟੰ ਨਚ ਮਿਸਟੰ ਸੁਖ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਚ) ਪੁਨਾ ਰਾਜ ਕਾ ਸੁਖ ਭੀ ਮਿਠਾ (ਨ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗ ਭੀ ਮਿਠਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸੁਖ ਭੀ ਮਿਠਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਿਸਟੰ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਮਿਸਟੰ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨੰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਮੀਠਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੀਠਾ ਹੈ॥੧॥

ਲਗੜਾ ਸੋ ਨੇਹੁ ਮੰਨ ਮਝਾਹੂ ਰਤਿਆ ॥

ਵਿਧੜੋ ਸਚ ਥੋਕਿ ਨਾਨਕ ਮਿਠੜਾ ਸੋ ਧਣੀ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕੇ (ਮਝਾਹੂ) ਬੀਚ ਭੀ ਤਿਸੀ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੂਏ ਰਹਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਭਗਤ ਸਚ ਵਸਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਵਿਧੜੋ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਈ ਧਨੀ ਮੀਠਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਛੂ ਨ ਲਾਗਈ ਭਗਤਨ ਕਉ ਮੀਠਾ ॥

ਆਨ ਸੁਆਦ ਸਭਿ ਫੀਕਿਆ ਕਰਿ ਨਿਰਨਉ ਡੀਠਾ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕਛੁ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵਾਦ ਸੰਪੂਰਨ ਫਿਕੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਨਿਰਨਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਭਰਮੁ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਗੁਰ ਭਏ ਬਸੀਠਾ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਜਿਉ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠਾ ॥

ਅਗਿਆਨ ਔ ਭਰਮ ਜੰਨਜ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਜ ਤਿਨਕਾ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਸੀਠਾ) ਵਕੀਲ ਭਏ ਹੈਂ। ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਕਾ ਰੰਗ ਪਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਖਜ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨੁ ਮਨੁ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਸੇ ਸਭਿ ਝੂਠਾ ॥੧੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨ ਤਨ ਆਦੀ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ (ਸੇ) ਉਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਸਭ ਝੂਠਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੀਚ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਤਿਅਕਤ ਜਲੰ ਨਹ ਜੀਵ ਮੀਨੰ ਨਹ ਤਿਆਗਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੇਘ ਮੰਡਲਹ ॥

ਜੈਸੇ (ਮੀਨ) ਮਛੀ ਜਲ ਕੋ (ਤਿਅਕਤ) ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮੇਘੋਂ ਕੇ ਮੰਡਲ ਕੋ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਣ ਬੇਧੰਚ ਕੁਰੰਕ ਨਾਦੰ ਅਲਿ ਬੰਧਨ ਕੁਸਮ ਬਾਸਨਹ ॥

ਜੈਸੇ (ਕੁਰੰਗ) ਹਰਨ ਨਾਦ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੂਆ ਬਾਣੋ ਸੇ ਬੇਧਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅਲਿ) ਭੌਰੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਲੇਤੇ ਬੰਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਚੰਤਿ ਸੰਤਹ ਨਾਨਕ ਆਨ ਨ ਰੁਚਤੇ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਮੈਂ ਸੰਤ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਖੁ ਡੇਖਾਊ ਪਲਕ ਛਡਿ ਆਨ ਨ ਡੇਊ ਚਿਤੁ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮੁਖ (ਡੇਖਾਊ) ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਪਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਣ ਸੰਗਮੁ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸੰਤਾਂ ਮਿਤੁ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਧਨੀ ਹਰੀ ਕੇ (ਸੰਗਮੁ) ਮਿਲਾਪ ਸਾਥ ਹੀ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਣਾ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਉ ਮਛੁਲੀ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀਐ ਕਿਉ ਜੀਵਣੁ ਪਾਵੈ ॥
ਬੂੰਦ ਵਿਹੂਣਾ ਚਾਤ੍ਰਿਕੋ ਕਿਉ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਪਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਜੀਵਣਾ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਔ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਪੀਹਾ ਕੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਦ ਕੁਰੰਕਹਿ ਬੇਧਿਆ ਸਨਮੁਖ ਉਠਿ ਧਾਵੈ ॥
ਭਵਰੁ ਲੋਭੀ ਕੁਸਮ ਬਾਸੁ ਕਾ ਮਿਲਿ ਆਪੁ ਬੰਧਾਵੈ ॥

ਜੈਸੇ ਹਰਨ ਘੰਡੇ ਹੇੜੇ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬੇਧਿਆ ਹੂਆ ਸਨਮੁਖ ਉਠ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਲੋਭੀ ਹੂਆ ਭਵਰਾ ਫੂਲੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਬੰਧਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਅਘਾਵੈ ॥੧੨॥

ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ॥

ਚਿਤਵੰਤਿ ਚਰਨ ਕਮਲੰ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਅਰਾਧਨਹ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸਦਾ ਮਨ ਕਰ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਹ ਬਿਸਰੰਤਿ ਨਾਮ ਅਚੁਤ ਨਾਨਕ ਆਸ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥੧॥

ਹੇ ਅਚੁਤ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੀਤੜਾ ਮੰਨ ਮੰਝਾਹਿ ਪਲਕ ਨ ਥੀਵੈ ਬਾਹਰਾ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ (ਮੰਝਾਹਿ) ਬੀਚ ਆਪਣੇ ਮਨ ਕੌਂ (ਸੀਤੜਾ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਬਾਹਰਾ) ਰਹਤ ਪਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਸੜੀ ਨਿਬਾਹਿ ਸਦਾ ਪੇਖੰਦੋ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ਕੋ ਨਿਬਾਹ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਕਰੋ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਧਨੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਸਾਵੰਤੀ ਆਸ ਗੁਸਾਈ ਪੂਰੀਐ ॥
ਮਿਲਿ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਕਬਹੂ ਝੂਰੀਐ ॥

ਹੇ ਗੁਸਾਈਂ ਮੈਂ ਆਸਾ ਵਾਲੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਆਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਝੂਰੀਏਗਾ ਨਹੀਂ॥

ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਚਾਉ ਲਹਿ ਜਾਹਿ ਵਿਸੂਰੀਐ ॥

ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਵਿਸੂਰੀਐ) ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਜਾਵੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੦੯

ਹੋਇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰੁ ਚਰਨਾ ਧੂਰੀਐ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਦੇਵ ਸਦਾ ਹਜੂਰੀਐ ॥੧੩॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਗੁਰਦੇਵ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਹੀ ਰਹੂੰ ਵਾ ਸਦਾ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਰਹੂੰ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ॥

ਰਸਨਾ ਉਚਰੰਤਿ ਨਾਮੰ ਸ੍ਰਵਣੰ ਸੁਨੰਤਿ ਸਬਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਹ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਰਵਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਬਦ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੰ ਜਿਨਾ ਧਿਆਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਣਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਹੈ॥੧॥

ਹਭਿ ਕੂੜਾਵੇ ਕੰਮ ਇਕਸੁ ਸਾਈ ਬਾਹਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਧੰਨੁ ਜਿਨਾ ਪਿਰਹੜੀ ਸਚ ਸਿਉ ॥੨॥

ਇਕ ਸਾਂਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਾਹਰਾ ਔਰ (ਹਭਿ) ਸੰਪੂਰਣ ਕੰਮ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਏਕ ਸਚੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਪਿਰਹੜੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨਾ ਜਿ ਸੁਨਤੇ ਹਰਿ ਕਥਾ ॥

ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਰਧਾਨ ਨਿਵਾਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮਥਾ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਔ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖਜ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਸੀਸ ਨਿਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਹਿ ਬੇਅੰਤ ਸੋਹਹਿ ਸੇ ਹਥਾ ॥

ਚਰਨ ਪੁਨੀਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਚਾਲਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪਥਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਅੰਤ ਜਸ ਕੋ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਥ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਚਰਣ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੁ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਲਥਾ ॥੧੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਉਧਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਦੁਖ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਉੱਤਰ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥੧੪ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਭਾਵੀ ਉਦੋਤ ਕਰਣੰ ਹਰਿ ਰਮਣੰ ਸੰਜੋਗ ਪੂਰਨਹ ॥

ਜਬ ਭਾਵੀ ਅਪਨਾ ਆਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਭਾਵੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਭਾਗੋਂ ਕੋ ਉਦੈ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਕਾ ਰਮਣ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੋਪਾਲ ਦਰਸ ਭੇਟੰ ਸਫਲ ਨਾਨਕ ਸੋ ਮਹੂਰਤਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਗੋਪਾਲ ਕਾ (ਦਰਸ) ਸਰੂਪ ਇਸਕੋ ਮਿਲਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ (ਮਹੂਰਤਹ) ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਵਾ ਸਮਾਂ ਸਫਲ ਹੈ॥੧ ॥

ਕੀਮ ਨ ਸਕਾ ਪਾਇ ਸੁਖ ਮਿਤੀ ਹੂ ਬਾਹਰੇ ॥

ਤਿਸ ਮਿਲਾਪ ਕੇ ਸੁਖ ਕੀ ਮੈਂ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੁਖ ਮਿਰਯਾਦਾ ਅਰਥਾਤ ਅੰਦਾਜੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਵੇਲੜੀ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਤੁ ਮਿਲੰਦੜੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਵੇਲੜੀ) ਘੜੀ ਪਰਵਾਣ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਾ ਵੇਲਾ ਕਹੁ ਕਉਣੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਪਾਈ ॥

ਸੋ ਮੂਰਤੁ ਭਲਾ ਸੰਜੋਗੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਮਿਲੈ ਗੁਸਾਈ ॥

ਸੋ ਸਮਾਂ ਕੌਣ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕਹੁ ਤੋ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਅਪਨੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੌ ਪਾਵੋਂ ਸੋਈ ਮਹੂਰਤ ਬੀ ਭਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉੱਤਮ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਗੁਸਾਈਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਕੈ ਮਨ ਇਛ ਪੁਜਾਈ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗੁ ਹੋਇ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਪਾਈ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਕੇ ਮਨ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰ ਲੇਵੋਂ ਪਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗ ਹੋਵੇ ਤੌ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਨਿਵ ਕਰ ਲਗਾਂ॥

ਮਨਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਗੋਬਿੰਦਹ ਸਰਬ ਦੋਖ ਨਿਵਾਰਣਹ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਸੂਰ ਭਗਵਾਨਹ ਜਪੰਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥੧॥

ਸਰਣ ਆਏ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮਾ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਹਮ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਛਡਿਓ ਹਭੁ ਆਪੁ ਲਗੜੋ ਚਰਣਾ ਪਾਸਿ ॥

ਨਠੜੋ ਦੁਖ ਤਾਪੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪੇਖੰਦਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਲਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦੀ ਦੁਖ ਔ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਨਾਸ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਦਇਆਲ ਢਹਿ ਪਏ ਦੁਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਆਕੇ ਗਿਰ ਪਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭ੍ਰਮਤ ਬਹੁ ਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖਿ ਲੇਵੋ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਆਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਅਬ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦੁ ਹਰਿ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋਣਾ ਤੇਰਾ ਬਿਰਦ ਹੈ ਔਰ ਤੈਨੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਉਧਾਰਾ ਹੈ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਬਿਨਉ ਮੋਹਿ ਸਾਰਿਆ ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਦਇਆਲ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰਿਆ ॥੧੬॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਆਸਰਾ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਵਾਕ ਆਪ ਪਾਸ ਮੈਂਨੇ (ਸਾਰਿਆ) ਬਿਨੈ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਣਾਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਸੇ ਹੇ ਦਿਆਲ ਮੇਰਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਸੇ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੧੬॥

ਸਲੋਕ ॥

ਸੰਤ ਉਧਰਣ ਦਇਆਲੰ ਆਸਰੰ ਗੋਪਾਲ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਰਮ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ ਔਰ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਜਿਨ ਕੋ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲੰ ਸੰਤ ਸੰਗੇਣ ਓਟ ਨਾਨਕ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਓਟ ਲੀਨੀ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ ਪਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚੰਦਨ ਚੰਦੁ ਨ ਸਰਦ ਰੁਤਿ ਮੂਲਿ ਨ ਮਿਟਈ ਘਾਂਮ ॥

ਸੀਤਲੁ ਥੀਵੈ ਨਾਨਕਾ ਜਪੰਦੜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਚੰਦਨ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਪੁਨਾ ਅਸੂ ਕਾਤਕ ਕਾ ਮਹੀਨਾ ਜੋ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਐਸੇ ਯਥਾਰਥ ਸੀਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸਾਕੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੂਲ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਤਪਤ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਮੂਲ) ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ ਤਪਤ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਓਟ ਉਧਰੇ ਸਗਲ ਜਨ ॥

ਸੁਣਿ ਪਰਤਾਪੁ ਗੋਵਿੰਦ ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਮਨ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਓਟ ਲੇ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਗਬਿੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਭੈ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਮੂਲਿ ਸੰਚਿਆ ਨਾਮੁ ਧਨ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਪਾਈਐ ਵਡੈ ਪੁਨ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਨੁ ਕੋ (ਸੰਚਿਆ) ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮੂਲ ਤੇ ਹੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਵੱਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਜਸੁ ਨਿਤ ਸੁਨ ॥੧੭॥

ਤਿਸਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਆਠ ਪਹਿਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇ ਨਿਤ ਹਰਿ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ॥

ਦਇਆ ਕਰਣੰ ਦੁਖ ਹਰਣੰ ਉਚਰਣੰ ਨਾਮ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਜਬ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਇਸ ਜੀਵ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ (ਕੀਰਤਨਹ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨਹ ਨਾਨਕ ਲਿਪਤ ਨ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਦਯਾਲੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਲਿਪਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੧੦

ਭਾਹਿ ਬਲੰਦੜੀ ਬੁਝਿ ਗਈ ਰਖੰਦੜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਜੋ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੋਈ ਹੋਈ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

ਨੇ ਏਹੁ (ਮੇਦਨੀ) ਧਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲ ਨ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥
ਕੋਟਿ ਅਘਾ ਗਏ ਨਾਸ ਹਰਿ ਇਕੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਬ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲ ਭਏ ਤਬ ਸੋ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਬ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਨਾਸ ਗਏ ਹੈਂ ਜਬ ਏਕ ਹਰੀਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਸਰੀਰ ਜਨ ਧੂਰੀ ਨਾਇਆ ॥
ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਸੰਤੋਖ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਨਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਖਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਤਰੇ ਕੁਟੰਬ ਸੰਗਿ ਲੋਗ ਕੁਲ ਸਬਾਇਆ ॥੧੮॥

ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਕ ਔਰ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੧੮॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ॥

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਗੁਰ ਗੁਰ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਣਹ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੁਪਾਲ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਨਾਰਾਇਣ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਦਇਆਲ ਸਮਰਥ ਗੁਰ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣਹ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਦਇਆਲ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਅਸਗਾਹੁ ਗੁਰਿ ਬੋਹਿਥੈ ਤਾਰਿਅਮੁ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ (ਅਸਗਾਹੁ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਬੋਹਥੈ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਤਾਰਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰ ਕਰੰਮ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਗਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਜਿਸੁ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਜਪੇ ॥
ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜਬ ਭਏ ਤ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿ ਛਪੇ ॥

ਸੋ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਮ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣ ਛਪੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਦੇਵ ਨੀਚਹੁ ਉਚ ਥਪੇ ॥
ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਦੁਖ ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਲੀਨੇ ਅਪ ਦਸੇ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵ ਨੇ ਨੀਚ ਜੀਵ ਉਚ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੁਖਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕੀ (ਸਿਲਕ) ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਕਰਕੇ (ਅਪ ਦਸੇ) ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਏ ਬੇਅੰਤ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਜਸੇ ॥੧੯॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਤੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦ੍ਰਿਸਟੰਤ ਏਕੋ ਸੁਨੀਅੰਤ ਏਕੋ ਵਰਤੰਤ ਏਕੋ ਨਰਹਰਹ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਹਮ ਕੌ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਜਸ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਹੇ ਨਰਹਰੀ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਜਾਚੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਹੀ (ਜਾਚੰਤਿ) ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਦਿਆਲ ਪੁਰਖ ਜਬ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਬ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਕੁ ਸੇਵੀ ਹਿਕੁ ਸੰਮਲਾ ਹਰਿ ਇਕਸੁ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਮੈਂ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ (ਸੰਮਲਾ) ਯਾਦ ਅਰਥਾਤ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਏਕ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਮੇਰੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਨਾਨਕ ਸਚੀ ਰਾਸਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਨੇ (ਧਨ) ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਹੀ (ਵਖਰੁ) ਸੌਦਾ ਸੰਚਿਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਬੇਅੰਤ ਪੂਰਨ ਇਕੁ ਏਹੁ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਦੂਜਾ ਕਹਾ ਕੇਹੁ ॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਅੰਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਇਕ ਤੂੰਹੀ (ਏਹੁ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਤੁਹੀ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਲੇਹੁ ॥
ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਹੁਕਮੁ ਸਭੁ ਨਿਹਚਲੁ ਤੁਧੁ ਥੇਹੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੋ॥ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੋ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰੂ ਔਰ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਏਕ ਤੇਰਾ (ਥੇਹੁ) ਸਰੂਪ ਹੀ ਅਚਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥੨੦॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਵੋ॥੨੦॥੧॥

ਜੈਤਸਰੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਥ ਕਛੂਅ ਨ ਜਾਨਉ ॥
ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕੈ ਹਾਥਿ ਬਿਕਾਨਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਾਥ ਮੈਂ ਤੋ ਕਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹਾਥ ਬਿਕਾ ਹੈ॥.

ਤੁਮ ਕਹੀਅਤ ਹੌ ਜਗਤ ਗੁਰ ਸੁਆਮੀ ॥
ਹਮ ਕਹੀਅਤ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਕਾਮੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਤੋ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰ ਕਹੀਤੇ ਹੋ। ਔਰ ਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ (ਕਾਮੀ) ਜੀਵ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਨ ਪੰਚਨ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਜੁ ਬਿਗਾਰਿਓ ॥
ਪਲੁ ਪਲੁ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇ ਅੰਤਰੁ ਪਾਰਿਓ ॥੨॥

ਇਨ ਪੰਚੋਂ ਕਾਮ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਬਿਗਾੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ (ਅੰਤਰੁ) ਫਰਕ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਦੁਖ ਕੀ ਰਾਸੀ ॥
ਅਜੌਂ ਨ ਪਤ੍ਹਾਇ ਨਿਗਮ ਭਏ ਸਾਖੀ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਤਹਾਂ ਇਹੀ ਵਿਕਾਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਰਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਵੇਦ ਭੀ ਸਾਖੀ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗਵਾਹੀ ਦੇਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਜੇ ਭੀ ਮਨ ਪਤੀਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਗੋਤਮ ਨਾਰਿ ਉਮਾਪਤਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ॥
ਸੀਸੁ ਧਰਨਿ ਸਹਸ ਭਗ ਗਾਂਮੀ ॥੪॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾ ਬਿਸ਼ਨ ਜੀ ਬ੍ਰਿਦਾ ਭਾਵ ਜਲੰਧਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਗੋਤਮ ਰਿਖੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਹਿਲਿਆ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇੰਦਰ ਹਜਾਰ ਭਗ ਵਾਲਾ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ (ਉਮਾਪਤਿ) ਸ਼ਿਵਜੀ ਮੋਹਣੀ ਅਵਤਾਰ ਸਮੇਂ ਵਿਆਕਲੁ ਹੂਏ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹੇਤ ਚਾਰ ਸੀਸ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਵਾ ਸ਼ਿਵਜੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਸੀਸ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਕਾਟਣੇ ਤੇ ਕਪਾਲੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਇਨ ਦੂਤਨ ਖਲੁ ਬਧੁ ਕਰਿ ਮਾਰਿਓ ॥
ਬਡੋ ਨਿਲਾਜੁ ਅਜਹੂ ਨਹੀ ਹਾਰਿਓ ॥੫॥

ਇਨ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਦੂਤੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕੋ ਬੰਧਨ ਕਰਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਮਨ ਵਡਾ ਨਿਲਾਜ ਹੈ ਅਜੇ ਤਕ ਇਨੋਂ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਇਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਕਹਾ ਕੈਸੇ ਕੀਜੈ ॥
ਬਿਨੁ ਰਘੁਨਾਥ ਸਰਨਿ ਕਾ ਕੀ ਲੀਜੈ ॥੬॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਨਸੇ ਭਾਜ ਕਰ ਕਹਾਂ ਜਾਈਏ ਔ ਕੈਸੇ ਕੀਜੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਰਘਨਾਥ ਇਨ ਸੇ ਬਚਣੇ ਹੇਤ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈਏ। ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਹੂੰ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਤੁਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੬॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੧੧

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਿਜ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਲੇ ਤਬ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਲੋਚ ਲਗੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਹਰਿ ਨੈਨਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹੇਰਾ ॥

ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਲੋਚ) ਇਛਾ ਲਗੀ ਹੋਈ ਥੀ ਸੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬ ਮੈਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਾ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਇਆਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਪਾਧਰੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਇਆਲ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕਾ (ਪਾਧਰੁ) ਰਸਤਾ (ਹਰਿ) ਸਭ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਹੈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਰੰਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਰੰਗੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰਥੁ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਚੰਗੇਰਾ ॥੨॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਮੁਖਰਪ ਭਾਗ ਚੰਗਾ ਥਾ॥੨॥

ਲੋਭ ਵਿਕਾਰ ਜਿਨਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿਆ ਪੁਰਖੁ ਚੰਗੇਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਲੋਭ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਤੇ (ਚੰਗੇਰਾ) ਉਤਮ ਵਿਸਰਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਓਇ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਅਗਿਆਨੀ ਕਹੀਅਹਿ ਤਿਨ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਮੰਦੇਰਾ ॥੩॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਭਾਗ ਮੰਦਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾੜਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ ॥

ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਬੁਧੀ ਮੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਗੁਰ) ਵੱਡਾ ਗਿਆਨ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਲਿਖੇਰਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਨ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ॥੪॥੧॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਤਨ ਅਵਰ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਨੀ ॥

ਬੇਪਰਵਾਹ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਕੈ ਜਾ ਕੋ ਪਾਖੁ ਸੁਆਮੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਸਦਾ ਬੇਪਰਵਾਹ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਆਪ ਪਖ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਊਚ ਸਮਾਨਾ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੋ ਅਵਰ ਨ ਕਾਹੂ ਤਾਨੀ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਸਮਾਨਾ) ਤੰਬੂ ਊਚਾ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਨਾਤ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਵਾ ਅਕਾਸ ਰੂਪੀ ਤੇਰਾ ਊਚਾ ਚੰਦੋਆ ਹੈ ਦਿਸਾ ਰੂਪੀ ਕਨਾਤ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਤੇ ਤਾਨੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਐਸੋ ਅਮਰੁ ਮਿਲਿਓ ਭਗਤਨ ਕਉ ਰਾਚਿ ਰਹੇ ਰੰਗਿ ਗਿਆਨੀ ॥੧॥

ਹੇ ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਐਸਾ ਸਮਰਥੁ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਗਿਆਨੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਦੁਖ ਜਰਾ ਮਰਾ ਹਰਿ ਜਨਹਿ ਨਹੀ ਨਿਕਟਾਨੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰੋਗ ਸੋਗ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਰਹੇ ਲਿਵ ਏਕੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮਨੁ ਮਾਨੀ ॥੨॥੧॥

ਤੇਰੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੋ ਸੰਤ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਮਾਨੀ) ਪਤਿਆਈ ਹੈ ॥੨॥ ੧॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸਦਾ ਖੁਆਰੀ ॥

ਤਾ ਕਉ ਧੋਖਾ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ਜਾ ਕਉ ਓਟ ਤੁਹਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਵਿਸਰਨੇ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਖੁਆਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਬਾਤ ਕਾ ਧੋਖਾ ਵਿਆਪੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੧੨

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਜੋ ਜੀਵਨੁ ਬਲਨਾ ਸਰਪ ਜੈਸੇ ਅਰਜਾਰੀ ॥

ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਬਲਨਾ) ਦਗਧ ਹੋਨਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਬਿਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਸਰਪ ਕੀ (ਅਰਜਾਰੀ) ਆਰਬਲਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਜਹਰ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਜਲਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਵ ਖੰਡਨ ਕੋ ਰਾਜੁ ਕਮਾਵੈ ਅੰਤਿ ਚਲੈਗੋ ਹਾਰੀ ॥੧॥

ਯਦਿਪ ਨੌ ਖੰਡੋਂ ਕਾ ਭੀ ਰਾਜ ਕਮਾਵਤਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤ ਕੋ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਨਮ ਕੌ ਹਾਰ ਹੀ ਚਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਜਾਵੇਗੀ॥੧॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਗੁਣ ਤਿਨ ਹੀ ਗਾਏ ਜਾ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਗਾਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਧੰਨੁ ਉਸੁ ਜਨਮਾ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨॥੨॥

ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮੁ ਭੀ ਧੰਨਜ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਧਾਇਓ ਰੇ ਮਨ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਇਓ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹ ਮਨ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਵਾ ਧਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਸੁਆਦਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿਓ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਓ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੂਆ ਸੁਆਦੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੋਇਆ ਤਿਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਹਰਿ ਜਸ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਇਕੁ ਮੁਹਤੁ ਨ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇਓ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਰੂਪ ਜਸ ਬੀਚ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਏਕ ਮਹੂਰਤ ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਹ ਮਨ ਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਗਸਿਓ ਪੇਖਿ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕੋ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹ ਜੋਹਨਿ ਜਾਇਓ ॥੧॥

ਕੁਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਜੋ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ (ਬਿਗਸਿਓ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਬਿਗਾਨੇ ਘਰ ਕੋ ਦੇਖਣ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਭਾਉ ਨ ਕੀਨੋ ਨਹ ਸਤ ਪੁਰਖੁ ਮਨਾਇਓ ॥

ਆਪੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਇਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨਾਇਆ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਧਾਵਤ ਕਉ ਧਾਵਹਿ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਜਿਉ ਤੇਲੀ ਬਲਦੁ ਭ੍ਰਮਾਇਓ ॥੨॥

ਧਾਇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤਰਫ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੇਲੀ ਬੈਲ ਕੋ ਕੋਲੂ ਕੇ ਚੁਫੇਰੇ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਤੈਸੇ ਇਹੁ ਵਾਸਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਨ ਕੀਓ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇਓ ॥

ਨਾਮ ਜਾਪ ਔ ਦਾਨ ਪੁਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੌ ਇਸਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤਿ ਕੋ ਇਸਨੇ ਗਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਝੂਠਿ ਲਾਇ ਮਨੁ ਤੋਖਿਓ ਨਹ ਬੂਝਿਓ ਅਪਨਾਇਓ ॥੩॥

ਝੂਠ ਆਦੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਉਪਦ੍ਰਵੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ (ਤੋਖਿਓ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਪਰਉਪਕਾਰ ਨ ਕਬਹੂ ਕੀਏ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਧਿਆਇਓ ॥

ਪਰਉਪਕਾਰ ਆਦੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਕਬੀ ਕੀਏ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਰਚਿ ਸੰਗਤਿ ਗੋਸਟਿ ਮਤਵਾਰੋ ਮਦ ਮਾਇਓ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਪਾਂਚ ਦੂਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਰਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਗੋਸਟ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸੁਣਿ ਆਇਓ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਇਸੀ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕਾ ਬਿਰਦ ਭਗਤ ਵਛਲ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗਿ ਪਰਿਓ ਹਰਿ ਪਾਛੈ ਰਾਖੁ ਲਾਜ ਅਪੁਨਾਇਓ ॥੫॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਭਾਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਪੀਛੇ ਪੜਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਅਬ (ਅਪੁਨਾਇਓ) ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥੫॥੧॥੩॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਨੁਖੁ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਬਿਰਥਾ ਆਇਆ ॥

ਅਨਿਕ ਸਾਜ ਸੀਗਾਰ ਬਹੁ ਕਰਤਾ ਜਿਉ ਮਿਰਤਕੁ ਓਢਾਇਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਸਮਲੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਮੈਂ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਨੋਂ ਕੌ ਸਾਜ ਕੇ ਜੋ ਸੀਗਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮਿਰਤਕ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਉਢਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਵਿਅਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਿਨ ਸਮਝੇ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਧਾਇ ਧਾਇ ਕ੍ਰਿਪਨ ਸ੍ਰਮੁ ਕੀਨੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥

ਦਾਨੁ ਪੁੰਨੁ ਨਹੀ ਸੰਤਨ ਸੇਵਾ ਕਿਤ ਹੀ ਕਾਜਿ ਨ ਆਇਆ ॥੧॥

ਕਿਰਪਨਤਾ ਕੌ ਧਾਰ ਕਰ ਦੌੜ ਦੌੜ ਕੇ ਅਤੀ ਸ੍ਰਮ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਕਸਟ ਸਹਾਰ ਕੇ ਮਾਇਆ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਨ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾ ਤੌ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਹੀ ਕੀਆ ਔਰ ਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਹੁ ਧਨ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਨ ਆਇਆ ਨਿਸਫਲ ਹੀ ਗਇਆ॥੧॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਆਭਰਣ ਸਵਾਰੀ ਸੇਜਾ ਕਾਮਨਿ ਥਾਟੁ ਬਨਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ (ਆਭਰਣ) ਭੂਖਨੋਂ ਕੌ ਪਹਰ ਕਰਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਸਿਹਜਾ ਸਵਾਰੀ ਔ ਕਾਮ ਸੁਖ ਕਾ ਬਣਾਉ ਸਭੀ ਬਨਾਇਆ ਹੈ।

ਸੰਗੁ ਨ ਪਾਇਓ ਅਪੁਨੇ ਭਰਤੇ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸਨੇ ਜਬ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗ ਨ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਸੇ ਪਤੀ ਨਾ ਮਿਲਾ ਤਬ ਉਸ ਥਾਟ ਕੌ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ॥੨॥

ਸਾਰੋ ਦਿਨਸੁ ਮਜੂਰੀ ਕਰਤਾ ਤੁਹੁ ਮੂਸਲਹਿ ਛਰਾਇਆ ॥

ਜੈਸਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮਜੂਰ ਮਜੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਧਾਨੋਂ ਕੇ ਤੁਹ ਕੋ ਮੂਸਲ ਸੇ ਛੜਨੇ ਕੋ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਕਰਤਵ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਖੇਦੁ ਭਇਓ ਬੇਗਾਰੀ ਨਿਆਈ ਘਰ ਕੈ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਆ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਵਿਗਾਰੀ ਕੋ ਬੋਝਾ ਉਠਾਵਣੇ ਸੇ ਖੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਕੋ ਤਿਸ ਵਿਗਾਰੀ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਖੇਦ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਧਨ ਕੋ ਕਸਟ ਸੇ ਸੰਚਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖਯਾ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋਕੇ ਖੇਦਵਾਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਧਨ ਪਰਾਏ ਬੋਝੇ ਵਤ ਘਰ ਕੇ ਕੰਮ ਨ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਸਾਧਨ ਨ ਹੂਆ ॥੩॥

ਭਇਓ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਜਾ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਤਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਅਨੁਗ੍ਰਾਹ) ਪ੍ਰਸਾਦ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਆਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਪਾਛੈ ਪਰਿਅਉ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਨੇ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੪॥ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਬਸਹੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨੀਤ ॥

ਤੈਸੀ ਬੁਧਿ ਕਰਹੁ ਪਰਗਾਸਾ ਲਾਗੈ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਨਿਧੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋ॥ ਤੁਸੀ ਬੁਧੀ ਕਾ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਤੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗ ਜਾਵੈ॥

ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਕੀ ਪਾਵਉ ਧੂਰਾ ਮਸਤਕਿ ਲੇ ਲੇ ਲਾਵਉ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕੋ ਲੇ ਲੇ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗਾਵੋਂ॥

ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਤੇ ਹੋਤ ਪੁਨੀਤਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕਰ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਵੋਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੧੩

ਆਗਿਆ ਤੁਮਰੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗਉ ਕੀਓ ਤੁਹਾਰੋ ਭਾਵਉ ॥

ਆਪਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੀਠੀ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗੇ ਆਪਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ॥

ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਹੀ ਇਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਆਨ ਨ ਕਤਹੂ ਧਾਵਉ ॥੨॥

ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਵੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਜਗੈ ਧਾਵੈ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਸਦ ਹੀ ਨਿਕਟਿ ਜਾਨਉ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਸਗਲ ਰੇਣ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਰਹੂੰ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀ (ਰੇਣ) ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਹਮ ਹੋਏ ਰਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਹੋਇ ਪਰਾਪਤਿ ਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਲਹੀਐ ॥੩॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਬ ਤੇਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ (ਲਹੀਏ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ॥੩॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਮ ਛੋਹਰੇ ਤੁਮਰੇ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਹਮਰੋ ਮੀਰਾ ॥

ਸਰਬ ਸਮੈਂ ਮੇਂ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ (ਛੋਹਰੇ) ਬਾਲਕੇ ਭਾਵ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰੋ ਖੀਰਾ ॥੪॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬਾਲਕ ਹੂੰ ਆਪ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਔ ਮੁਖ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਖੀਰਾ) ਅਸਥਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੩॥੫॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਠਾਕੁਰ ਨਾਮ ॥

ਅਵਰੁ ਕਛੂ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਮਿਲੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਦਾਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਕਛੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਹੀ ਮਿਲੇ ਤੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋਂ ਵਾ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਮਿਲੇ॥੧॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਅਨੇਕ ਭੋਗ ਰਸ ਸਗਲ ਤਰਵਰ ਕੀ ਛਾਮ ॥

ਰਾਜ ਔ ਮਾਲਆਦੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਇਆ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਖਿਨ ਭੰਗ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਧਾਇ ਧਾਇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਉ ਧਾਵੈ ਸਗਲ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਮ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਮਨ ਜੋ ਧਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥ ਧਾਇ ਜਾਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੇ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਕੰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੋਵਿੰਦ ਅਵਰੁ ਜੇ ਚਾਹਉ ਦੀਸੈ ਸਗਲ ਬਾਤ ਹੈ ਖਾਮ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚਾਹੋਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਖਾਮ) ਕਚੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੀ ਹੈ।

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਰੇਨ ਮਾਗਉ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਪਾਵੈ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥੨॥੧॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤ ਵਾ ਅਰਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥੨॥੧॥੬॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਮਨਹਿ ਸਾਧਾਰੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੂਖ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਬਰਤਨਿ ਏਹ ਹਮਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਕੋ ਇਸੀ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਔਰ ਏਹੀ ਹਮਾਰੇ ਬਰਤਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਾਤਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਹੈ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਪਰਵਾਰੈ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਤੋ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਵਾਰ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ਸਦਾ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੋ ਕਉ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਸਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਖੈ ਬਿਲਾਸ ਕਹੀਅਤ ਬਹੁਤੇਰੇ ਚਲਤ ਨ ਕਛੂ ਸੰਗਾਰੈ ॥

ਔਰ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਜੋ ਬਹੁਤ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਛੂ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸਟੁ ਮੀਤੁ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਭੰਡਾਰੈ ॥੨॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਇਸ਼ਟ ਅਰੁ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ (ਭੰਡਾਰੈ) ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੭॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਃ ੫ ॥

ਨੀਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ਮਿਟਹੀ ਰੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਨੀਕੇ) ਉਤਮ ਗੁਣ ਗਾਉ ਜਿਨਕੇ ਗਾਵਣੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦਿ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਵੈ॥

ਮੁਖ ਊਜਲ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇਰੋ ਰਹੈ ਈਹਾ ਊਹਾ ਲੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਸੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਔ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜਸ ਰਹਿ ਆਵੈਗਾ॥

ਚਰਨ ਪਖਾਰਿ ਕਰਉ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਨਹਿ ਚਰਾਵਉ ਭੋਗ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਕਵਲੋਂ ਕੌ ਧੋਇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਔ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਹੀ ਭੋਗ ਚੜਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਛੋਡਿ ਆਪਤੁ ਬਾਦੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ਮਾਨੁ ਸੋਈ ਜੋ ਹੋਗੁ ॥੧॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਜੋ ਪਤਿ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਅਰਥ ਹੰਕਾਰ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੋਈ ਮਾਨ ਜੋ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ॥੧॥

ਸੰਤ ਟਹਲ ਸੋਈ ਹੈ ਲਾਗਾ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖੋਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਮੈਂ ਸੋਈ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥੨॥੩॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੮॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਆਇਓ ਸਰਣਿ ਤੁਹਾਰੀ ॥

ਮਿਲੈ ਸੂਖੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਚਿੰਤਾ ਲਾਹਿ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ। ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਸੋ ਦੇਕਰ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀਏ॥

ਅਵਰ ਨ ਸੂਝੈ ਦੂਜੀ ਠਾਹਰ ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਤਉ ਦੁਆਰੀ ॥

ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ ਜਾਗਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਾਰ ਅਰਥਾਤ ਥਕਤ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਲੇਖਾ ਛੋਡਿ ਅਲੇਖੈ ਛੂਟਹ ਹਮ ਨਿਰਗੁਨ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੀ ॥੧॥

ਲੇਖਾ ਛੋਡਿ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਨ (ਅਲੇਖੈ) ਹਿਸਾਬ ਲੀਏ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਜਮ ਸੇ ਛੂਟ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਆਪ ਉਬਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੧॥

ਸਦ ਬਖਸਿੰਦੁ ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਸਭਨਾ ਦੇਇ ਅਧਾਰੀ ॥

ਆਪ ਸਦਾ ਬਖਸਿੰਦ ਔਰ ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੋ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਕੋ ਅਧਾਰ ਦਾਤਾ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸੰਤ ਪਾਛੈ ਪਰਿਓ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਇਹ ਬਾਰੀ ॥੨॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪਰਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਣ ਹੂਆ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਇਹ ਬਾਰੀ) ਇਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੪॥੯॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਨਿਧਿ ਗਾਇਣ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਗੁਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜੁ ਰਹਸੁ ਮਨਿ ਉਪਜਿਓ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਪਲਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਾਂਤਿ) ਅਰ (ਸਹਜੁ) ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕਾ (ਰਹਸੁ) ਅਨੰਦ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਣ ਦੁਖ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੧੪

ਜੋ ਮਾਗਹਿ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਹਿ ਸੇਵਿ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਰਸਾਇਣ ॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਾਇਣ) ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਚਰਣੋਂ ਕੌ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੋਈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਹੂ ਤੇ ਛੂਟਹਿ ਭਵਜਲੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਣ ॥੧॥

ਜਨਮ ਔ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੋਨੋਂ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਜੋ ਭੈ ਕੇ ਜਲ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਵਹੁ (ਤਰਾਇਣ) ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤਰਣ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਦਾਸ ਗੋਵਿੰਦ ਪਰਾਇਣ ॥

ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਇਹ (ਤਤੁ) ਸਿਧਾਂਤ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਕੇ ਪਰਾਇਣ ਰਹਿਨਾ ਭਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਖੇਮ ਚਾਹਹਿ ਜੇ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥੨॥੫॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਅਬਨਾਸ਼ੀ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਅਪਨੀ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਸਦਾ ਨਰਾਇਣ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੨॥੫॥੧੦॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋ ਕਰ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਣ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਤਬ ਵਹੁ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਕੋਠੇ ਨਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਆਵੇ ਬੀਚ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਣਾ ਸੁਣ ਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਾਟਿਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨਿੰਦਕ ਹਟ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਸਿਵ ਕੈ ਬਾਣਿ ਸਿਰੁ ਕਾਟਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤਲਵਾਰ ਹੀ ਸ਼ਿਵ ਕਾ ਬਾਣ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਹੋ ਗਿਆ ਵਾ ਹਮਨੇ ਜੋ (ਸਿਵ) ਸਾਂਤੀ ਧਾਰੀ ਥਾ ਤਿਸੀ ਬਾਣ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਚ ਕਾ ਪੰਥਾ ਥਾਟਿਓ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਜਮ ਹੈ ਸੋ ਜਾਲ ਆਦੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਤਰਫ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹਮਨੇ (ਥਾਟਿਓ) ਭਾਵ ਸੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਕਿਛੁ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਧਨੁ ਖਾਟਿਓ ॥੧॥

ਜੋ ਖਾਤਿਆਂ ਖਰਚਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਛ ਨਿਖੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਨ ਹਮਨੇ ਖਟਿਆ ਹੈ॥੧ ॥

ਭਸਮਾ ਭੂਤ ਹੋਆ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਇਆ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਹਮਾਰਾ ਦੋਖੀ ਖਿਨ ਬੀਚ ਭਸਮ (ਭੂਤ) ਰੂਪ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਆਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਕਰਮ ਥਾ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਗਮ ਨਿਗਮੁ ਕਹੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਭੁ ਦੇਖੈ ਲੋਕੁ ਸਬਾਇਆ ॥੨॥੬॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ (ਆਗਮੁ) ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਰ (ਨਿਗਮ) ਵੇਦ ਭੀ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕ ਭੀ ਕਰਮ ਗਤੀਕੇ ਭੀਤਰ ਆਏ ਕੋ ਵਾ ਨਿਰਵੈਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕੀ ਦੁਰਗਤੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੧੧॥

ਟੋਡੀ ਮਃ ੫ ॥

ਕਿਰਪਨ ਤਨ ਮਨ ਕਿਲਵਿਖ ਭਰੇ ॥

ਹੇ (ਕਿਰਪਨ) ਦੀਨ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਨ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਤਨ ਮਨ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਜਨੁ ਕਰਿ ਸੁਆਮੀ ਢਾਕਨ ਕਉ ਇਕੁ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਢਾਕਣੇ ਕੋ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਛਿਦ੍ਰ ਬੋਹਿਥ ਕੇ ਛੁਟਕਤ ਥਾਮ ਨ ਜਾਹੀ ਕਰੇ ॥

ਜੈਸੇ ਜਹਾਜ ਕੇ ਅਨੇਕ (ਛਿਦ੍ਰ) ਛੂਟਤੇ ਹੋਵੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਾਥੋਂ ਸੇ (ਥਾਮ) ਰੋਕਣਾ ਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਪਾਣੀ ਪੜਨੇ ਸੇ ਡੂਬੇ ਹੀਗਾ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਬੋਹਿਥੁ ਤਿਸੁ ਆਰਾਧੇ ਖੋਟੇ ਸੰਗਿ ਖਰੇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਜਹਾਜ ਹੈ ਤਿਸ ਮਲਾਹ ਕੋ ਜਬ ਅਰਾਧੇ ਤਬ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਸਭ ਕੋ ਏਕ ਸੰਗ ਹੀ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ ਅਨੇਕ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਬਲ ਕਰ ਰੋਕੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਇਹ ਜੀਵ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੇ ਤਬ ਖੋਟਿਓਂ ਕੋ ਭੀ ਵਹੁ ਖਰਿਓਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰਕੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਲੀ ਸੈਲ ਉਠਾਵਤ ਚਾਹੈ ਓਇ ਊਹਾ ਹੀ ਹੈ ਧਰੇ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਬਾਤੋਂ ਸੇ ਪਹਾੜੋਂ ਕੋ ਉਠਾਯਾ ਚਾਹੇ ਤਬ ਵਹੁ ਊਹਾਂ ਹੀ ਧਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੁਖ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਨਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜੋਰੁ ਸਕਤਿ ਨਾਨਕ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖਹੁ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ॥੨॥੭॥੧੨॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਕਰਾਮਾਤ ਰੂਪ ਕਿਛੁ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੭॥੧੨॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸਰਬ ਦੁਖ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੀ ਸਾਧਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨਿ ਧਿਆਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ॥

ਕਾਢਿ ਕੁਠਾਰੁ ਪਿਤ ਬਾਤ ਹੰਤਾ ਅਉਖਧੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਕੁਹਾੜਾ (ਕਾਢਿ) ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਵਾਤ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਪਿਤ ਹੈ॥ ਕਾਮ ਰੂਪੀ ਕਫ ਇਸ ਤ੍ਰਿਦੋਖ ਰੋਗ ਕੋ ਕਾਟਣੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔਖਧ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੀਨੇ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰਾ ਦੁਖ ਹੰਤਾ ਸੁਖ ਰਾਸਿ ॥

ਪੁਨਾ ਅਧਜਾਤਮਾਦੀ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪੋਂ ਕੋ ਨਿਵਰਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਰਾ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਰਾਸਿ ਹੈ॥

ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗੈ ਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਬੈਦ ਨਾਰਾਇਣ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ॥

ਏਕ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਰਾਯਣ ਹੀ ਸੰਤ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਵੈਦ ਰੂਪੁ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਪੂਰਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕ ॥੨॥੮॥੧੩॥

ਹਮ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਬੁਧੀਓਂ ਕੋ ਵਹੀ ਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਤੋ ਏਕ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ॥੨॥੮॥੧੩॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸਦ ਜਾਪਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਸਦਾ ਸਦ) ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਵਸਦੀ ਕੀਨੀ ਆਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਵਸਤੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ।

ਜਿਸ ਕੇ ਸੇ ਫਿਰਿ ਤਿਨ ਹੀ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ਬਿਨਸੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਹਮ ਦਾਸ ਥੇ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸਮਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਸੋਕ ਸੰਤਾਪ ਸਰਬ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਜਨ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਹੋਏ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੧॥

ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਹੋਏ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਦਯਾ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਨਾਥ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਜੰਤ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਪੈ ਮਿਹਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਥ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜਾ ਕਾ ਬਡ ਪਰਤਾਪ ॥੨॥੯॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਕੀ ਹਮ ਸਰਨ ਪਰੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਪਰਤਾਪ ਹੈ॥੨॥੯॥੧੪॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰਾ ਹੂੰ॥

ਕੋਟਿ ਅਪਰਾਧ ਖੰਡਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਉਨੁ ਉਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੇ ਖੰਡਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕੌਨ ਉਧਾਰੇ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰਾ ਉਦਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੇ ਸਰਬ ਅਰਥ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਅਰਥ ਬੀਚਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ਮਾਇਆ ਰਚਿ ਬੰਧਿ ਹਾਰੇ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਪਰਮ ਗਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਸਭ ਬੰਧਨ (ਹਾਰੇ) ਤਿਆਗੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੧੫

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨਿ ਲਾਗੀ ਸੁਰਿ ਜਨ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ (ਸੁਰਿ ਜਨ) ਚਤਰ ਦੇਵ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਦ ਕਰੇ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਗਲੇ ਰੋਗ ਨਿਵਾਰੇ ॥੨॥੧੦॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਹਮਨੇ ਅਨੰਦ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥੧੫॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਂ ਹਾਂ ਲਪਟਿਓ ਰੇ ਮੂੜ੍ਹੇ ਕਛੂ ਨ ਥੋਰੀ ॥
ਤੇਰੋ ਨਹੀ ਸੁ ਜਾਨੀ ਮੋਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ (ਹਾਂਹਾਂ) ਅਤੀ ਕਸਟ ਹੈ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਕਛ ਥੋੜੀ ਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਭਾਵ ਸੇ ਬਹੁਤ ਕਰੀ ਹੈ॥ਜਿਸ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਤੈਨੇ (ਮੋਰੀ) ਮੇਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਰਾਮੁ ਨ ਚੀਨੋ ਖਿਨੂਆ ॥
ਜੋ ਪਰਾਈ ਸੁ ਅਪਨੀ ਮਨੂਆ ॥੧॥

ਜੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਪਰਾਈ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਨੀ ਹੈ ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਸੰਗੀ ਸੋ ਮਨਿ ਨ ਬਸਾਇਓ ॥
ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਵਾਹੂ ਚਿਤੁ ਲਾਇਓ ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਸੰਗੀ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਤੈਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੌ ਛੋਡਿ ਜਾਇਗੀ ਵਾ ਤੂੰ ਉਸਕੋ ਛੋਡ ਜਾਇਗਾ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਚਿਤੁ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੰਚਿਓ ਜਿਤੁ ਭੂਖ ਤਿਸਾਇਓ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੋਸਾ ਨਹੀ ਪਾਇਓ ॥੩॥

ਸੋਈ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਤੈਨੇ ਸੰਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਭੂਖਾ ਪਿਆਸਾ ਰਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੀ ਲਗੀ ਰਹੈ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮੋਹ ਕੂਪਿ ਪਰਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਕੋ ਤਰਿਆ ॥੪॥੧॥੧੬॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹਿ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪ ਕੂਏ ਮੈ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਆਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਪਟੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਮਾਰੈ ਏਕੈ ਹਰੀ ਹਰੀ ॥
ਆਨ ਅਵਰ ਸਿਞਾਣਿ ਨ ਕਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੌ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ । ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ (ਆਨ) ਭਿੰਨ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਹਮਨੇ ਸਿਆਣ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਪਾਇਓ ॥
ਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਤਾਪ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮਾ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਕੁਸਲ ਸਭਿ ਖੇਮਾ ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਜਪੁ ਤਪੁ ਬ੍ਰਤੁ ਔ ਨੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਸਭ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ ਔਰ (ਖੇਮ) ਰਖਯਾ ਭਈ ਹੈ॥

ਆਚਾਰ ਬਿਉਹਾਰ ਜਾਤਿ ਹਰਿ ਗੁਨੀਆ ॥
ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਕੀਰਤਨ ਹਰਿ ਸੁਨੀਆ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਆਚਾਰ) ਕਰਮ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰ ਪੁਨਾ ਜਾਤੀ ਹਮਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਠਾਕੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥੪॥੨॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੌ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸਭੁ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਸ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ। ਵਾ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੭॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰੂੜੋ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਲੋੜੈ ॥
ਗਾਲੀ ਹਰਿ ਨੀਹੁ ਨ ਹੋਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ (ਰੂੜੋ) ਸੁੰਦਰ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗੋ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਕੋ ਹੀ (ਲੋੜੈ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ (ਨੀਹੁ) ਨੇਹ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਢੂਢੇਦੀ ਦਰਸਨ ਕਾਰਣਿ ਬੀਥੀ ਬੀਥੀ ਪੇਖਾ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇਆ ਹੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀ (ਬੀਥੀ ਬੀਥੀ) ਗਲੀ ਗਲੀ ਮੇਂ ਦੇਖਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਦੇਖਾ ਪਰੰਤੂ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਨ ਭਯਾ। ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਅਬ ਮੈਨੇ ਭ੍ਰਮ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਹ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਮੈ ਸਾਧੂ ਕੰਨਹੁ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਓ ਧੁਰਿ ਮਾਥੈ ॥
ਇਹ ਬਿਧਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨੈਣ ਅਲੋਇ ॥੨॥੧॥੧੮॥

ਇਹ ਬੁਧੀ ਮੈਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਕੰਨਹੁ) ਪਾਸੋਂ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦਕਾ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਿਧੀ ਸੇਹਰੀ ਕੋ ਮੈਨੇ ਨੇਤਰੋਂ ਸਾਥ (ਅਲੋਇ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੧੮॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗਰਬਿ ਗਹਿਲੜੋ ਮੂੜੜੋ ਹੀਓ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਕਾ ਰਿਦਾ (ਗਰੀਬ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਗਹੇਲੜੋ) ਬਾਵਰਾ ਵਾ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੀਓ ਮਹਰਾਜ ਰੀ ਮਾਇਓ ॥

ਡੀਹਰ ਨਿਆਈ ਮੋਹਿ ਫਾਕਿਓ ਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਇਸ ਕਾ ਰਿਦਾ (ਡੀਹਰ) ਮਛੀ ਕੀ ਨਿਆਈ ਮੋਹ ਕਰ (ਫਾਕਿਓ) ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਡੀਹਰ) ਡੈਣ ਕੀ ਤ੍ਰਹ ਮੋਹ ਨੇ (ਫਾਕਿਓ) ਫਕ ਭਾਵ ਖਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਘਣੋ ਘਣੋ ਘਣੋ ਸਦ ਲੋੜੈ ਬਿਨੁ ਲਹਣੇ ਕੈਠੈ ਪਾਇਓ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਧਕ ਤੇ ਅਧਕ ਹੀ ਸਦਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪਰਾਰਬਧ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਪੂਰਬਲੇ ਲਿਖੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਹਰਾਜ ਰੋ ਗਾਥੁ ਵਾਹੂ ਸਿਉ ਲੁਭੜਿਓ ਨਿਹਭਾਗੜੋ ਭਾਹਿ ਸੰਜੋਇਓ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਗਾਥੁ) ਸਰੀਰ ਵਾ ਪਦਾਰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਹੈ (ਵਾਹੂ) ਤਿਸੀ ਸਾਥ ਇਹ ਜੀਵ (ਲੁਭੜਿਓ) ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ (ਨਿਹਭਾਗੜੋ) ਮੰਦਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਭਾਹਿ) ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ (ਸੰਜੋਇਓ) ਜੋੜਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਸੀਖ ਸਾਧੂ ਜਨ ਸਗਲੋ ਥਾਰੇ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਾਛਤ ਮਿਟਿਓ ਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਿਖਯਾ ਸੁਣੋਂ ਜਿਸਤੇ (ਥਾਰੇ) ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਵੈਂਗੇ॥

ਜਾ ਕੋ ਲਹਣੋ ਮਹਰਾਜ ਰੀ ਗਾਠੜੀਓ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗਰਭਾਸਿ ਨ ਪਉੜਿਓ ਰੇ ॥੨॥੨॥੧੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਗਠੜੀ ਤੇ ਲਹਿਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ (ਗਰਭਾਸਿ) ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੯॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੧੬

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਐਸੋ ਗੁਨੁ ਮੇਰੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕੀਨ ॥

ਪੰਚ ਦੋਖ ਅਰੁ ਅਹੰ ਰੋਗ ਇਹ ਤਨ ਤੇ ਸਗਲ ਦੂਰਿ ਕੀਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸਾ ਗੁਣ ਅਰਥਾਤ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਮ ਆਦੀ ਪੰਚ ਦੋਖ ਔਰ ਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਇਸ ਤਨ ਮਨ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਰਿ ਛੋਰਿ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਗੁਰ ਕੋ ਸਬਦੁ ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਦੀਨ ॥

ਬੰਧਨੋ ਕੇ ਤੋੜਨੇ ਹਾਰਾ ਔ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਤੇ ਛੁਡਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰੂਪੁ ਅਨਰੂਪੁ ਮੋਰੋ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਓ ਪ੍ਰੇਮ ਗਹਿਓ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ਭੀਨ ॥੧॥

ਰੂਪ ਔਰ ਅਰੂਪ ਭਾਵ ਸਫਾਈ ਔਰ ਕੁਟਲਤਾ ਕਾ ਕਛੁ ਬੀਚਾਰਿ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਭੀਜ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਸਨਿਗਧ ਭਇਆ ਹੂੰ॥

ਪੇਖਿਓ ਲਾਲਨੁ ਪਾਟ ਬੀਚ ਖੋਏ ਅਨਦ ਚਿਤਾ ਹਰਖੇ ਪਤੀਨ ॥

ਜਬ (ਲਾਲਨੁ) ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਭਰਮ ਕੇ (ਪਾਟ) ਪੜਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਖੋਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਜਬ ਮੇਰਾ ਚਿਤ (ਪਤੀਨ) ਪਤੀਆਇਆ ਤਬ ਹਮ (ਹਰਖੇ) ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਹੀ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹੁ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਤਿਸ ਹੀ ਕੋ ਧੀਨ ॥੨॥੧॥੨੦॥

ਤਿਸੀ ਕਾ ਇਹ ਗ੍ਰਿਹ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਸਰੀਰ ਔ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹਮ (ਧੀਨ) ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੨੦॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਏਹੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਜਪ ਏਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਰੀਤਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤੋ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ॥ ਏਹ ਸੁਭ ਕਰਮ ਔਰ ਏਹੀ ਧਰਮ ਅਰ ਜਪ ਆਦਿ ਸਭ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਜੀਵਨ ਧਨ ਮੋਰੈ ਦੇਖਨ ਕਉ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਭ ਨੀਤਿ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਧਨ ਮੇਰਾ ਇਹੀ ਹੈ ਔ ਦੇਖਣੇ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੀਂ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਬਾਟ ਘਾਟ ਤੋਸਾ ਸੰਗਿ ਮੋਰੈ ਮਨ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਮੈ ਹਰਿ ਸਖਾ ਕੀਤ ॥੧॥

(ਬਾਟ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਔ (ਘਾਟ) ਪਤਣ ਆਦਕੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਮ ਕੀ ਬਾਟ ਅਰ ਬੈਤਰਨੀ ਆਦੀ ਘਾਟ ਮੈਂ ਭੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਏਹੀ ਹਰਿਨਾਮ (ਤੋਸਾ) ਖਰਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਲੀਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਦੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤਨ ਕੇ ਮੀਤ ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਦ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਬਿਸਰੁ ਨਹੀ ਨਿਮਖ ਹੀਅਰੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕਉ ਪੂਰਨ ਦਾਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਹੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦਾਨ ਦੇਨ ਹਾਰੇ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਵਿਸਰ ਨਹੀਂ ਵਾ ਇਹੀ ਮੈਂ ਭਗਤ ਕੋ ਪੂਰਣ ਦਾਨ ਦੇਹ॥

ਖੋਵਹੁ ਭਰਮੁ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ॥

ਹੇ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ (ਖੋਵਹੁ) ਦੂਰ ਕਰੋ ਅਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ॥

ਕੋਟਿ ਰਾਜ ਨਾਮ ਧਨੁ ਮੇਰੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮਾਨ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਰਾਜ ਔ ਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਮਾਨ) ਮਾਨਣੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰੋ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਜਸੁ ਪੂਰਿ ਅਘਾਵਹਿ ਸਮਰਥ ਕਾਨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਠ ਪਹਰ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈ ਔ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ (ਕਾਨ) ਕੰਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਜੀਅਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥੩॥੨੨॥

ਹੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਹੋਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੨੨॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਪਗ ਕੀ ਧੂਰਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨਮੋਹਨ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮਨ ਮੋਹਨ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੁ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਸੁ ਤੁਮਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥

ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸੁ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਸਦਾ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਮਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿ ਕਰਤੇ ਸੇ ਜਨ ਕਬਹੁ ਨ ਮਰਤੇ ਝੂਰਿ ॥੧॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਤੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਕਬੀ ਝੂਰ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਧੰਧ ਬੰਧ ਬਿਨਸੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਮਿਟੇ ਬਿਸੂਰ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਧੰਧੇ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਬਿਸੂਰ) ਝੋਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਭੋਗ ਇਸੁ ਜੀਅ ਕੇ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਾਨੇ ਕੂਰ ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਜੇਤੇ ਸੁਖ ਸੰਪਤ ਰੂਪ ਭੋਗ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਝੂਠੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਟੋਡੀ ਮਃ ੫ ॥

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੌਂ ਏਕ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨ ਕਉ ਧਾਰੀ ਮਨਿ ਆਸ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਸ ਮੈਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਉ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਰਤੇ ਮਨ ਤਨ ਤੇ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖਦਾਤੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਿਮਲ ਜਾ ਕੋ ਜਾਸ ॥੧॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੋ ਤੂੰ ਐਸਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੇਰੇ ਪੂਰ ਮਨੋਰਥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭੇਟੇ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨੋਰਥ ਤੁਮਨੇ ਪੂਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੧੭

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਸੂਖ ਮਨਿ ਉਪਜਿਓ ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸ ॥੨॥੫॥੨੪॥

ਸਾਂਤਿ ਔ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰਾ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਅਰੁ ਕ੍ਰੋੜ ਸੂਰਜ ਵਤ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ॥੨॥੫॥੨੪॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੀ ਪਾਪੀਓਂ ਕੌ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਵਾ ਹਮ ਕੋ ਜੀਅ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨ ਪੁਨਾ ਮਾਨ ਔਰੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਭਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘੜੁ ਚਤੁਰੁ ਸਭ ਬੇਤਾ ਰਿਦ ਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਭਗਤ ਗੁਨ ਗਾਵਨ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਘੜ ਰਚਨਾ ਕੀ ਘਾੜਤ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਚਤੁਰ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕਾ ਹਾਲ (ਬੇਤਾ) ਜਾਣਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਭਗਤ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੁਮਾਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਸੁਆਮੀ ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਬੀਜਨ ਸੋ ਖਾਵਨ ॥੧॥

ਹੇ ਅਨੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜੀਵ ਜੋ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦਾ ਆਨ ਨ ਬੀਓ ਦੂਸਰ ਲਾਵਨ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਮ ਅਸਚਰਜ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰੁ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜਸੁ ਜੀਵਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਲਿ ਜਾਵਨ ॥੨॥੬॥੨੫॥

ਰਸਨਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੬॥੨੫॥ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਮਾਇਆ ਛਲੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਮਾਇਆ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਣ ਕੀ ਅਗਨਿ ਮੇਘ ਕੀ ਛਾਇਆ ਗੋਬਿਦ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਹੜ ਕਾ ਜਲੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਣੋਂਕੀ ਆਗ ਔਰੁ ਬਦਲੋਂ ਕੀ ਛਾਇਆ ਅਰੁ ਜੈਸਾ ਹੜ ਦਾ ਜਲੁ ਇਹੁ ਤੀਨੋਂ ਖਿਣਕ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਮਾਯਕ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਇਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਛੋਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਸਾਧ ਮਗਿ ਚਲੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧੀਨ ਹੋਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਸਿੱਖਯਾ ਮੇਂ ਚਲੁ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਇਹੁ ਊਤਮ ਫਲੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਇਹੁ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਾ ਉਤਮ ਫਲੁ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਏਹੀ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹੈ॥੧॥

ਬੇਦ ਬਖਿਆਨ ਕਰਤ ਸਾਧੂ ਜਨ ਭਾਗਹੀਨ ਸਮਝਤ ਨਹੀ ਖਲੁ ॥

ਬੇਦ ਔ ਸੰਤ ਜਨ ਸਭੀ ਇਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ (ਖਲੁ) ਮੂਰਖ ਜੀਵੋਂ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੂਆ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਰਾਚੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਦਹਨ ਭਏ ਮਲ ॥੨॥੭॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਲ ਪਾਪ ਦਗਧ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੭॥੨੬॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਚਰਨ ਗੁਰ ਮੀਠੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਜੋ ਪਰਮ ਮੀਠੇ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਦੇਵੈ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕੋਟਿ ਫਲਾ ਦਰਸਨ ਗੁਰ ਡੀਠੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੋ ਚਰਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪੁਨੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਨਸੇ ਮਦ ਢੀਠੇ ॥

ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਆਦਿ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਢੀਠ ਥੇ ਸੋ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਸਥਿਰ ਭਏ ਸਾਚ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਾਹੁਰਿ ਨਹੀ ਪੀਠੇ ॥੧॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਚ ਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੁਏ ਇਸਥਿਰ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵੁਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਪੀਠੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਰੰਗ ਰਸ ਜੇਤੇ ਸੰਤ ਦਇਆਲ ਜਾਨੇ ਸਭਿ ਝੂਠੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇਤੇ ਰੰਗ ਔਰ ਰਸ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਸੰਤ ਦਿਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵੁਹ ਸਭ ਝੂਠੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦਿਆਲੂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਓ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਚਲੇ ਸਭਿ ਮੂਠੇ ॥੨॥੮॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ (ਮੂਠੇ) ਠਗਾਈ ਖਾ ਚਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਕੋ ਵਿਅਰਥ ਕਰ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੨॥੮॥੨੭॥ ਨਾਮ ਜਾਪ ਸੇ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰਾ ॥

ਸਹਜਿ ਅਨੰਦੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅੰਕੁਰੁ ਭਲੋ ਹਮਾਰਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਹਮਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਔ ਅਨੰਦ ਹਮ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤਿ ਹੋਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰਾ ਪੂਰਬਲਾ (ਅੰਕੁਰੁ) ਕਰਮ ਭਲਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਥਾ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਬਡਭਾਗੀ ਜਾ ਕੋ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਹਮ ਕੌ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਸ ਕਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਰੂਪ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਕਾਢਿ ਲੀਓ ਜਨੁ ਅਪੁਨਾ ਬਿਖੁ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰਾ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਅਪਨਾ ਵਿਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾਟੇ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਬਹੁੜਿ ਨ ਸੰਕਟ ਦੁਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਸੰਕਟੋਂ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਜਨਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਂਗੇ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥੨॥੯॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਵਾਰੰਵਾਰ ਤਿਸ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੨॥੯॥੨੮॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਅਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਅਨੰਦ ਰਾਜ ਸੁਖੁ ਭੁਗਵੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਬਿਨਸੈ ਸਭ ਦੁਖੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਸੁਖ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਰੋੜੋਂ ਸੁਖ ਰਾਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੈਸੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਨ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸੋ ਸਰਬ ਦੁਖ ਜਨਮਾਦੀ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸਹਿ ਸਿਮਰਤ ਪਾਵਨ ਤਨ ਮਨ ਸੁਖ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਕਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਸਰੂਪੁ ਪੂਰਨੁ ਭਈ ਆਸਾ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਉਤਰੀ ਭੁਖ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਦਰਸਨ ਭੇਟਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਮਹਾ ਸਿਧਿ ਕਾਮਧੇਨੁ ਪਾਰਜਾਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੁਖੁ ॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਸ਼ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਔ ਅਣਿਮਾ ਮਹਮਾ ਆਦਿ ਵਡੀਆਂ ਸਿਧੀਓਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਕਾਮ ਧੇਨ ਔ ਕਲਪ ਬਿਰਛ ਵਤ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਫਿਰਿ ਗਰਭ ਨ ਧੁਖੁ ॥੨॥੧੦॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਵਿਖੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ (ਧੁਖੁ) ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੨੯॥

ਪੰਨਾ ੭੧੮

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਨ ਰਿਦੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਮਨੇ (ਉਰ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਕਾਰਜ ਸਫਲ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਫਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨ ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਪੂਜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਪੁਨ ਔ ਦਾਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਕਰਮ ਹਮਨੇ ਏਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਔ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਅਤੁਲ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਨੇ ਅਤੁਲ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੇ ਸਦਰਸ ਔਰ ਨ ਹੋਵੈ ਐਸਾ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਅਪਨੇ ਕੀਨੇ ਤਿਨ ਕਾ ਬਾਹੁਰਿ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪੁਨਾ ਗੁਨ ਅਵਗੁਨ ਕਛ ਨਹੀਂ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਸੁਨਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਕੰਠ ਮਝਾਰੇ ॥੨॥੧੧॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਕੌ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਕੰਠ ਬੀਚ ਹਮਨੇ ਭੂਖਣ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੧ ॥੩੦ ॥

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਉ ਕਹਾ ਅਪਨੀ ਅਧਮਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਅਪਨੀ ਨੀਚਤਾਈ ਕਿਆ ਉਚਾਰਣ ਕਰੂੰ॥

ਉਰਝਿਓ ਕਨਕ ਕਾਮਨੀ ਕੇ ਰਸ ਨਹ ਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਗਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ (ਕਨਕ) ਸ੍ਵਰਨ ਔ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਉਰਝ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਇਸਨੇ ਗਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਗ ਝੂਠੇ ਕਉ ਸਾਚੁ ਜਾਨਿ ਕੈ ਤਾ ਸਿਉ ਰੁਚ ਉਪਜਾਈ ॥

ਇਸ ਝੂਠੇ ਜਗਤ ਕੋ ਸਚਾ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰੁਚੀ ਉਪਜਾਈ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਬੰਧ ਸਿਮਰਿਓ ਨਹੀ ਕਬਹੂ ਹੋਤ ਜੁ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਤੁਝਕੋ ਇਸਨੇ ਕਬੀ ਸਿਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਇਸਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਗਨ ਰਹਿਓ ਮਾਇਆ ਮੈ ਨਿਸ ਦਿਨਿ ਛੁਟੀ ਨ ਮਨ ਕੀ ਕਾਈ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਹੀ ਇਹ ਮਗਨ ਰਹਿਆ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਕੀ (ਕਾਈ) ਕੋਈ ਖੋਟੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀ ਹੈ ਵਾ (ਕਾਈ) ਜਲ ਕੇ ਬੂਰ ਵਤ ਜੋ ਮਲਨਤਾ ਸੀ ਸੋ ਨ ਛੁਟਤੀ ਭਈ॥

ਕਹਿ ਨਾਨਕ ਅਬ ਨਾਹਿ ਅਨਤ ਗਤਿ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨਾਈ ॥੨॥੧॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਅਬ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨਾਈ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੀ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੩੧ ॥

ਟੋਡੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਹੀਂ ਏਕ ਪੰਡਤ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਹਠ ਕੀਆ ਏਕ ਕਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੂਰ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਕਹੈ ਨਿਕਟ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਨਿਰਵਾ ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਦੂਰਿ ॥

ਕੋਈ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨਿਰਵਾ) ਨਜੀਕ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਐਸੇ ਹੈ॥

ਜਲ ਕੀ ਮਾਛੁਲੀ ਚਰੈ ਖਜੂਰਿ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਕਿ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀ ਮਛੀ (ਖਜੂਰਿ) ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਚੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਸਰਬ ਕਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨੇੜੇ ਔਰ ਦੂਰ ਕਹਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ॥

ਕਾਂਇ ਰੇ ਬਕਬਾਦੁ ਲਾਇਓ ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਤਿਨਹਿ ਛਪਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮਨੇ ਕਿਉਂ (ਬਾਦੁ) ਵਿਅਰਥ ਬਕਣਾ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਉਂ ਝਗੜਤੇ ਹੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੋ ਆਪਣਾ ਆਪ ਛਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਹੁ ਕਹੀਂ ਛਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਡਿਤੁ ਹੋਇ ਕੈ ਬੇਦੁ ਬਖਾਨੈ ॥

ਤੂੰ ਤੋ ਪੰਡਤ ਹੋਇਕੈ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਮੂਰਖੁ ਨਾਮਦੇਉ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨੈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਅਰਥਾਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਰਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਣੇ ਤੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਉਨ ਕੋ ਕਲੰਕੁ ਰਹਿਓ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲੇਤ ਹੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਲੇਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸ ਕਉ ਕਲੰਕ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥

ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਭਏ ਰਾਮੁ ਕਹਤ ਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਕਹਤਿਆਂ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਸੰਗਿ ਨਾਮਦੇਵ ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਆਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਪ੍ਰਤਗਿਆ) ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿਸਚਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਏਕਾਦਸੀ ਬ੍ਰਤੁ ਰਹੈ ਕਾਹੇ ਕਉ ਤੀਰਥ ਜਾਈਂ ॥੧॥

ਅਬ ਇਕਾਦਸੀ ਬ੍ਰਤ ਆਦੀ ਨੇਮ ਭੀ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕਛੁ ਜਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਰਮ ਸੇ ਨਾਮ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ॥੧॥

ਭਨਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਸੁਮਤਿ ਭਏ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੁ ਕਹਿ ਕੋ ਕੋ ਨ ਬੈਕੁੰਠਿ ਗਏ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਵੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥੨॥

ਤੀਨਿ ਛੰਦੇ ਖੇਲੁ ਆਛੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਗਿਆਨ ਇਨ ਤੀਨੋਂ (ਛੰਦੇ) ਭਾਗੋਂ ਕਾ ਖੇਲ (ਆਛੈ) ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਤੀਨ ਤੀਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਾ ਖੇਲ (ਆਛੈ) ਉਤਮ ਹੈ। ਇਸਮੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੁੰਭਾਰ ਕੇ ਘਰ ਹਾਂਡੀ ਆਛੈ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਸਾਂਡੀ ਗੋ ॥

ਜੈਸੇ ਕੁੰਭਾਰ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਹਾਂਡੀ) ਤਾਉੜੀ ਉਪਲਖਤ ਭਾਂਡੇ (ਆਛੈ) ਹੋਵੈ ਤੌ ਕੁੰਭਾਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਸਾਂਡੀ) ਹਸਤਨੀ ਵਾ ਸੈਨਾ ਵਾ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਹੋਵੈ ਤਬ ਰਾਜਾ ਸੋਭਤਾ ਹੈ (ਗੋ) ਐਸੇ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਮਨ ਕੇ ਘਰ ਰਾਂਡੀ ਆਛੈ ਰਾਂਡੀ ਸਾਂਡੀ ਹਾਂਡੀ ਗੋ ॥੧॥

ਔ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਰਾਂਡੀ) ਪਤ੍ਰੀ ਵਾ ਵਿਦਿਆ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੀਨੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਕਾ ਸੂਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਤ੍ਰੀ ਔਰ ਸੈਨਾ ਔ ਭਾਂਡੇ ਇਨੋਂ ਸੇ ਰਾਜਾ ਔ ਕੁੰਭਾਰ ਔ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਣੀਏ ਕੇ ਘਰ ਹੀਂਗੁ ਆਛੈ ਭੈਸਰ ਮਾਥੈ ਸੀਂਗੁ ਗੋ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬਾਣੀ ਏ ਕੇ ਘਰ ਹੀਂਗ ਆਦਿ ਸੌਦੇ ਹੋਵੈ (ਆਛੈ) ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਔ (ਭੈਸ) ਗੈਂਡਾ ਵਾ ਮਹਿ ਕੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਕੁੰਡੇ ਸਿੰਗ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਸੋਭਤੀ ਹੈਂ॥

ਦੇਵੇਂ ਮਧੇ ਲੀਗੁ ਆਛੈ ਲੀਗੁ ਸੀਗੁ ਹੀਗੁ ਗੋ ॥੨॥

ਜੈਸੇ (ਦੇਵਲ) ਸ਼ਿਵ ਦਿਵਾਲਾ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਕੇ ਅਸਥਾਪਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜੈਸੇ ਇਹੁ ਤੀਨੋਂ ਬਾਣੀਆ ਔ ਮੈਂ ਔ ਦੇਵਲ ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ ਔ ਹਿੰਗ ਆਦੀ ਸੌਦੇ ਪੁਨਾ ਸਿੰਗੋਂ ਸੋ ਸੋਭਨੀਕ (ਗੋ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੇਲੀ ਕੈ ਘਰ ਤੇਲੁ ਆਛੈ ਜੰਗਲ ਮਧੇ ਬੇਲ ਗੋ ॥

ਜੈਸੇ ਤੇਲੀ ਕੇ ਘਰ ਤੇਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੰਗਲ ਬੀਚ ਬੇਲ ਅਰਥਾਤ ਸਬਜਾਈ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਲੀ ਕੇ ਘਰ ਕੇਲ ਆਛੈ ਕੇਲ ਬੇਲ ਤੇਲ ਗੋ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਮਾਲੀ ਕੇ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਬਗੀਚੇ ਮੈਂ ਕੇਲੇ ਆਦਿ ਬੂਟੇ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ। ਜੈਸੇ ਇਹੁ ਤੇਲੀ ਔ ਜੰਗਲ ਪੁਨਾ ਮਾਲੀ ਤੇਲ ਬੇਲ ਕੇਲੇ ਆਦਿ ਬੂਟਿਓਂ ਸੇ ਸੋਭਨੀਕ (ਗੋ) ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੰਤਾਂ ਮਧੇ ਗੋਬਿੰਦੁ ਆਛੈ ਗੋਕਲ ਮਧੇ ਸਿਆਮ ਗੋ ॥

ਜੈਸੇ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਖਿਆਤਕਾਰ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੋਕਲ ਗਾਮ ਬੀਚ (ਸਿਆਮ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੂਰਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਵਹੁ ਸੋਭਨੀਕ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਮਧੇ ਰਾਮੁ ਆਛੈ ਰਾਮ ਸਿਆਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਭਤਾ ਹੂੰ ਸੰਤਾਂ ਔ ਗੋਕਲ ਔ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਗੋਬਿੰਦ ਔ ਸਿਆਮ ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਇਨਸੇ ਸੋਭਨੀਕ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੧੯

ਰਾਗੁ ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੈਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਨਿ ਮਨ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਰਿਧਿ ਬੁਧਿ ਸਿਧਿ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਭਜੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵਾ ਹੇ ਪਿਆਰੇ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੌ ਜਪੋ। ਜਿਸਤੇ ਰਿਧੀਆਂ ਔ ਸਰਬ ਬੁਧੀ ਪੁਨਾ ਸਿਧੀਆਂ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਤੂੰ ਪਾਇ ਲੇਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੇ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਅਰਥਾਤ ਜਪ॥

ਨਾਨਾ ਖਿਆਨ ਪੁਰਾਨ ਜਸੁ ਊਤਮ ਖਟ ਦਰਸਨ ਗਾਵਹਿ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਸੇ ਸੋ ਉਤਮ ਜਸ ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਕਰ ਕ੍ਰੋੜਿ ਤੇਤੀਸ ਧਿਆਇਓ ਨਹੀ ਜਾਨਿਓ ਹਰਿ ਮਰਮਾਮ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਸ਼ਿਵਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਮਰਮਾਮ) ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿ ਸਭ ਗਾਵਤ ਜੇਤ ਉਪਾਮ ॥

ਜਿਸਕਾ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ ਗਣ ਔ ਗੰਧਰਭ ਆਦੀ ਸਭੀ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਹਰੀ ਕੇ (ਉਪਾਮ) ਉਤਪਤਿ ਕਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹਰਿ ਜਿਨ ਕਉ ਤੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਹਰਿ ਰਾਮ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਹੈਂ॥੨॥੧ ॥

ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਨੀਕੋ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਾਨੁ ਦਿਵਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੌ ਹਰੀ ਨੇ (ਗੁਰਿ) ਵੱਡੇ ਵਾ ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਰਤਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਦੇਵਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਨਾਇਓ ॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਤਨ ਮਨ ਆਦੀ ਸਭ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿਨਾਮ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਮਾਇਆ ਸੰਪੈ ਤਿਸੁ ਦੇਵਉ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਮੀਤੁ ਮਿਲਾਇਓ ॥੧॥

ਧਨ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਆਦੀ ਔਰ ਮਾਇਆ ਰੋਕੜੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਖਿਨੁ ਕਿੰਚਿਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਦੀਸਰਿ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਧਿਆਇਓ ॥

ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ (ਕਿੰਚਿਤ) ਥੋੜੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭੀ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔ ਜਸ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਭੇਟੇ ਸੁਆਮੀ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਓ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦੀ ਦੁਖ ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਨਿੰਦ ਕਰੇ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਅਪੁਨਾ ਗੁਨੁ ਨ ਗਵਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਹਰਿਜਨ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਭੀ ਅਪਨਾ ਉਪਕਾਰ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਵਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਮਤਿ ਦੇਵੈ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਆਪੇ ਬੋਲਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਸੁਆਮੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾਰ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ (ਬੋਲਿ) ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੨੦

ਹਰਿ ਆਪੇ ਪੰਚ ਤਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ਵਿਚਿ ਧਾਤੂ ਪੰਚ ਆਪਿ ਪਾਵੈ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਸੇ ਇਸ ਜਗਤ ਕਾ (ਬਿਸਥਾਰਾ) ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਪਾਂਚ ਧਾਤੂਓਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਆਪੇ ਹਰਿ ਆਪੇ ਝਗਰੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕੇ ਹਰੀ ਆਪੇ ਮਤੋਂ ਕਾ ਵਾ ਕਾਮ ਆਦਕੋਂ ਕਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਕੇ ਪਾਪ ਸਭਿ ਖੋਵੈ ਹਰਿ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤਿਸੀਤੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕੋਟਾਂਨ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਸੰਪੂਰਨ (ਖੋਵੈ) ਦੂਰ ਕਰਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰਿ ਬਸਤ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਇਕ ਕਾਯਾਂ ਰੂਪੀ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਿਰਭੈ ਨਿਰਭੈਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਬਸਤ ਕਛੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਹਰਿ ਲਾਧਾ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਾ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਦਾ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਲਾਧਾ) ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਸਰਾਫੁ ਰਤਨੁ ਹੀਰਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕੀਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਾਹੁ ਔਰ ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਸਰਾਫ ਹੋ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਔ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਇਹ ਜਗਤ ਰੂਪ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਹਾਝੇ ਸੋ ਸਾਹੁ ਸਚਾ ਵਣਜਾਰਾ ॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਤ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਔ ਸਚਾ ਵਣਜਾਰਾ ਰੂਪ ਜਗਜਾਸੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥੨॥੪॥

ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸੀਕੋ ਜਪ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਧਿਆਈਐ॥

ਅਗਨਿ ਕੁੰਟ ਮਹਿ ਉਰਧ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਉਦਰ ਮੰਝਾਰਾ ॥

ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਖਯਾ ਹੇਤ ਜਿਸ ਮੈਂ ਉਰਧ ਮੁਖ ਕਰ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਥਾ ਸੋ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਦਰ ਬੀਚ ਅਗਨੀ ਸੇ ਰਾਖਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਅੰਤਿ ਛਡਾਵਣਹਾਰਾ ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਨਮਸਕਾਰਾ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਹੇ ਮਨ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜਮ ਤੇ ਛੁਡਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਸੋ ਮੇਰਾ ਜੋ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਾਮ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਜਪੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥੨॥੫॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ॥੨॥੫ ॥

ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਧਿਆਇ ॥

ਜੋ ਇਛਹਿ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਔਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਤਿਸ ਜਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੈਗਾ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਆਦੀ ਦੁਖ ਆਇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ॥੧॥

ਸੋ ਜਪੁ ਸੋ ਤਪੁ ਸਾ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇ ॥

ਸੋਈ ਜਪ ਔ ਸੋਈ ਤਪ ਔ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਕਰਮ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਭ ਝੂਠੀ ਇਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਸਰਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਝੂਠੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਖੈ ਸਭ ਬਿਸਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਸਰਬ ਕਲ ਪੂਰਾ ਕਿਛੁ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਛੁ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਛਡਾਇ ॥੨॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਹੁ॥੨॥੬॥

ਰਾਗੁ ਬੈਰਾੜੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਦੂਖ ਗਵਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋਈ ਮਨਿ ਪਾਇਓ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿਵਾਇਓ ॥੧॥

ਜੋ ਚਾਹੀਤਾ ਥਾ ਸੋਈ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪੇ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ। ਵਾ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਹਰਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸੇ ਹੀ ਹਮ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਮਤਿ ਪਾਈ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਹਮਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥੧॥੭॥

ਪੰਨਾ ੭੨੧

ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

੧ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਕਾਲੂ ਜੀ ਨੇ ਮੌਲਵੀ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹਨੇ ਬਠਾਏ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਫਾਰਸੀ ਇਲਮ ਪੜ ਕਰ ਸੁਨਾ ਦੀਆ। ਦੇਖ ਕਰ ਮੌਲਵੀ ਅਸਚਰਜ ਹੂਆ ਸਭ ਲੋਕ ਕਲਾ ਸੰਜੁਗਤ ਜਾਨਤਿ ਭਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਲਾ ਦੁਰਾਵਣੇ ਹੇਤ ਮਸਤਾਨਾ ਤੌਰ ਕਰ ਲੀਆ ਕੁਛ ਬਚਨ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਨਾ ਉਚਰੈਂ ਤਬ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰ ਤਿਸੀ ਮੌਲਵੀ ਕੋ ਲਿਆਏ ਕਰ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਤੁਮ ਬਡੀ ਉਪਮਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਇਨਕੋ ਬੁਲਾਓ। ਤਬ ਮੌਲਵੀ ਨੇ ਸੁਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੀਵ ਕੇ ਗੁਨਾਹ ਕੈਸੇ ਬਖਸ਼ੇ ਜਾਵੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਸਤਤਾ ਸੂਚਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਯਕ ਅਰਜ ਗੁਫਤਮ ਪੇਸਿ ਤੋ ਦਰ ਗੋਸ ਕੁਨ ਕਰਤਾਰ ॥

ਐ ਕਰਤਾਰ (ਯਕ) ਇਕ (ਅਰਜ) ਅਰਦਾਸ (ਗੁਫਤ) ਕਹਿਤਾ ਹਾਂ (ਮ) ਮੈਂ (ਪੇਸਿ) ਅਗੇ (ਤੋ) ਤੇਰੇ (ਦਰ) ਬੀਚ (ਗੋਸ) ਕੰਨਾਂ ਦੇ (ਕੁਨ) ਕਰ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ॥

ਹਕਾ ਕਬੀਰ ਕਰੀਮ ਤੂ ਬੇਐਬ ਪਰਵਦਗਾਰ ॥੧॥

(ਹਕਾ) ਕੇ ਹਕ ਰੂਪ (ਕਬੀਰ) ਬਡਾ (ਕਰੀਮ ਤੂ) ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈ ਤੂੰ (ਬੇਐਬ) ਰਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੇ (ਪਰਵਦਗਾਰ) ਪ੍ਰਵਸਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਦੁਨੀਆ ਮੁਕਾਮੇ ਫਾਨੀ ਤਹਕੀਕ ਦਿਲ ਦਾਨੀ ॥
ਮਮ ਸਰ ਮੂਇ ਅਜਰਾਈਲ ਗਿਰਫਤਹ ਦਿਲ ਹੇਚਿ ਨ ਦਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਦੁਨੀਆ) ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਮੁਕਾਮੈ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਫਾਨੀ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੀਵਨਾ ਝੂਠ ਹੈ (ਤਹਕੀਕ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਦਿਲ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਇਹ ਬਾਤ (ਦਾਨੀ) ਜਾਣੀ ਹੈ (ਮਮ) ਮੇਰੇ (ਸਰ) ਸਿਰ ਦੇ (ਮੂਇ) ਵਾਲ (ਅਜਰਾਈਲ) ਫਰੇਸ਼ਤੇ ਨੇ (ਗਿਰਫਤਹ) ਪਕੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ (ਦਿਲ) ਮਨ ਨੇ (ਹੇਚਿ) ਕੁਛ (ਨ) ਨਹੀਂ (ਦਾਨੀ) ਜਾਣੀ॥

ਜਨ ਪਿਸਰ ਪਦਰ ਬਿਰਾਦਰਾਂ ਕਸ ਨੇਸ ਦਸਤੰਗੀਰ ॥

(ਜਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਪਿਸਰ) ਪੁਤ੍ਰ (ਪਦਰ) ਪਿਤਾ (ਬਿਰਾਦਰਾਂ) ਭਾਈ ਇਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ (ਕਸ) ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ (ਨੇਸ) ਨਹੀਂ (ਦਸਤ) ਹਾਥ (ਗੀਰ) ਪਕੜਨਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਰਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਆਖਿਰ ਬਿਅਫਤਮ ਕਸ ਨ ਦਾਰਦ ਚੂੰ ਸਵਦ ਤਕਬੀਰ ॥੨॥

(ਆਖਿਰ) ਅੰਤ ਕੋ (ਬਿਅਫਤ) ਗਿਰਨਾ (ਮ) ਮੇਰਾ (ਚੂੰ) ਜਬ (ਸਵਦ) ਹੋਵੈਗਾ (ਤਕਬੀਰ) ਕੁਹਣਾ ਤਬ (ਕਸ) ਕੋਈ (ਨ) ਨਹੀਂ (ਦਾਰਦ) ਹਰਖ ਕਰੋਂਗਾ॥

ਸਬ ਰੋਜ ਗਸਤਮ ਦਰ ਹਵਾ ਕਰਦੇਮ ਬਦੀ ਖਿਆਲ ॥

(ਸਬ) ਰਾਤ (ਰੋਜ) ਦਿਨ (ਗਸਤ) ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ (ਮ) ਮੇਰੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ (ਹਵਾ) ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੇ (ਕਰਦੇ) ਕਰਤੇ ਹੂਏ (ਮ) ਮੁਝ ਕੋ (ਬਦੀ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਖਿਆਲ) ਧਿਆਨ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੇਰੇ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਦਿਨ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਹੇ ਨ ਨੇਕੀ ਕਾਰ ਕਰਦਮ ਮਮ ਈਂ ਚਿਨੀ ਅਹਵਾਲ ॥੩॥

(ਗਾਹੇ) ਕਦੇ ਭੀ (ਨ) ਨਹੀਂ (ਨੇਕੀ) ਭਲੀ (ਕਾਰ) ਕਰਣੀ (ਕਰਦ) ਕੀਤੀ (ਮ) ਮੈਂਨੇ (ਮਮ) ਮੇਰਾ (ਈ) ਐਸ (ਚਿਨੀ) ਜੈਸਾ ਭਾਵ ਸਾਫ ਕਥਨ ਐਸਾ ਜੈਸਾ (ਅਹਿਵਾਲ) ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਹੈ॥੩॥

ਬਦਬਖਤ ਹਮ ਚੁ ਬਖੀਲ ਗਾਫਿਲ ਬੇਨਜਰ ਬੇਬਾਕ ॥

(ਬਦ) ਮੰਦੇ (ਬਖਤ) ਭਾਗ ਭਾਵ ਖੋਟੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਵਾਲਾ ਹਾਂ (ਹਮ) ਭੀ (ਚੁ) ਐਸੇ ਹੀ (ਬਖੀਲ) ਈਰਖਾਲੂ (ਗਾਫਿਲ) ਬੇਖਬਰ ਅਚੇਤ ਪ੍ਰਮਾਦੀ ਪ੍ਰਯਾਇ ਹੈਂ (ਬੇਨਜਰ) ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਨੂੰ (ਬੇਬਾਕ) ਨਿਰਭੈ ਹਾਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਭੈ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਇਤਨੇ ਔਗਣ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਅਬ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਬੁਗੋਯਦ ਜਨੁ ਤੁਰਾ ਤੇਰੇ ਚਾਕਰਾਂ ਪਾ ਖਾਕ ॥੪॥੧॥

(ਨਾਨਕ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਬੁਗੋਯਦ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਨੁ) ਮੈਂ ਦਾਸ (ਤੁਰਾ) ਤੇਰਾ ਹੂੰ (ਤੇਰੇ ਚਾਕਰਾਂ) ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ (ਪਾ) ਪੈਰਾਂ ਕੀ (ਖਾਕ) ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੌਲਵੀ ਪ੍ਰਤਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਾ ਹਮ ਸਦਾ ਕਰਤਾਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਤਬ ਤੁਮ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦ ਭੈ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋਗੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਬਦ ਸੁਣ ਕਰ ਮੌਲਵੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੪॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਮਨਾਵਾਦ ਮੈਂ ਗਏ ਬਾਬਰ ਨੇ ਸਹਤ ਕਰਾਮਾਤ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਪੂਰਨ ਦਰਵੇਸ ਜਾਨ ਕਰ ਭਾਂਗ ਕੀ ਭੇਟਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਗੇ ਰਾਖੀ ਅਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ, ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਭਾਂਗ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਬਾਬਰ ਪਰਥਾਇ ਯੇਹਿ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਜੋ ਦਰਵੇਸ ਖਲੜੀ ਮੈਂ ਭਾਂਗ ਔਰ ਕਾਸਾ ਆਦੀ ਰਖ ਕਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਰੂਪਕ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਫਕੀਰ ਖਲੜੀ ਆਦੀ ਮੈਂ ਭਾਂਗ ਪਾਕਰ ਪਾਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਕਹੋ ਤੂੰ ਕੌਨ ਫਕੀਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਭੈ ਹੈ ਸੋਈ ਮੈਨੇ ਭਾਂਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਚੰਮ ਕੀ ਖਲੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਹੈ, ਭਾਵ ਯਿਹ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਭੈ ਕੋ ਮੈਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ ॥

ਤਿਸ ਭੈ ਰੂਪੀ ਭੰਗ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਿਆਗਵਾਨ ਭਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤਿਆਗੀ ਫਕੀਰ ਹੂੰ॥

ਕਰ ਕਾਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ ॥

ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਰ) ਹਾਥ ਹੀ ਕਾਸਾ ਭਾਵ ਆਪਕੇ ਹੀ ਆਗੇ ਮੈਂਨੇ ਹਾਥ ਪਸਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੧॥

ਮੈਂ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੇਰੇ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰ ਤੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ ॥

ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਸਮਾਇ) ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾ ਭਿਖਜਕ ਹਾਂ, ਦਰਸਨ ਰੂਪੀ ਭਿਖਯਾ ਪਾਵੋ॥

ਕੇਸਰਿ ਕੁਸਮ ਮਿਰਗਮੈ ਹਰਣਾ ਸਰਬ ਸਰੀਰੀ ਚੜ੍ਹਣਾ ॥

ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਕੇਸਰ ਫੂਲ (ਮਿਰਗ ਮੈ) ਕਸਤੂਰੀ (ਹਰਣਾ) ਮ੍ਰਿਗਾਨ ਇਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਵਸਤੂਆਂ ਕਾ ਸਰਬ ਜਾਤ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀਓਂ ਕੇ ਹਥੀਂ ਚੜਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਅਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆਂ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਜਾਤੀਓਂ ਕੇ ਭਗਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਬਾਲਮੀਕ ਜੀ ਆਦਿ ਭਗਤ ਧਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ ॥੨॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸੋਭਾ ਵਾ ਕੀਰਤੀ ਕ੍ਰਾਤੀ ਪ੍ਰਯਾਇ ਸਬਦ ਹੈ (ਇਨੇਹੀ) ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਏਕ ਬਾਂਸ ਬਿਨਾਂ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਚੰਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭਗਤ ਕੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ (ਪਰਮਲੁ) ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਵਾ ਮਲਾਦੀ ਵਖੇਜਪ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਬਨ ਸਰਬ ਕੋ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਕਰੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭਗਤ ਭੀ ਸਰਬ ਕਉ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਹੀ ਕਰੇ ਹੈ ਉਚ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਘਿਅ ਪਟ ਭਾਂਡਾ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਘਿਉ ਕਿਸੀ ਭਾਂਡੇ ਮੈਂ ਹੋ ਔਰ ਰੇਸਮ ਕਿਸੀ ਕੀੜੇ ਸੇ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਭਾਂਡੇ ਕਰ ਘਿਉ ਅਰ ਰੇਸਮ ਕੋ ਨਿੰਦਤ ਕਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ॥

ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਵਰਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥

ਐਸਾ ਹੀ ਭਗਤ ਕਿਸੀ ਵਰਨ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੀ ਕੋਈ ਨਿਖੇਧੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਓਹ ਸਰਬ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨਹਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣਿ॥ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕੁਟ ਬਾਂਢਲਾ ਢੋਰ ਢੋਵੰਤਾ ਨਿਤਹਿ ਬਾਨਾਰਸੀ ਆਸਪਾਸਾ॥ ਅਬ ਬਿਪ੍ਰ ਪਰਧਾਨ ਤਿਹ ਕਰਹਿ ਡੰਡਉਤਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਰਨਾਇ ਰਵਿਦਾਸ ਦਾਸਾ॥

ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਨਿਵੇ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਵੇ ਹੈਂ ਔ ਆਪਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਦਰਿ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦਵਾਰੇ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਅਪਨੀ ਦਰਸਨ ਰੂਪੀ ਭਿਖਜਾ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ॥੩॥੧॥੨॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਆਗੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰੂਪਕ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਾਇਆ ਪਾਹਿਆ ਪਿਆਰੇ ਲੀਤੜਾ ਲਬਿ ਰੰਗਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਕੰਤ ਇਹ (ਤਨੁ) ਸੂਖਜਮ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਮਾਯਾ ਛਲ ਰੂਪ ਪਾਹਿ ਸੇ ਪਾਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ (ਲਬਿ) ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਰੰਗ ਸੇ ਰੰਗਾਇ ਲੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੨੨

ਮੇਰੈ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ ਚੋਲੜਾ ਪਿਆਰੇ ਕਿਉ ਧਨ ਸੇਜੈ ਜਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਕੰਤ) ਪਤੀ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸਾ ਚੋਲਾ ਲਬ ਕਰ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਂਵਦਾ ਤਬ ਏਹ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ (ਧਨ) ਸਰਧਾ ਕੀ ਸੇਜਾ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਇਹ ਜੀਵ ਆਪਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥
ਹੰਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਲੈਨਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥
ਲੈਨਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਹੰਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਮਨ ਕਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੋਂ ਪੁਨਾ ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮੈਂ ਤਨ ਕਰ ਬੀ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹਾਂ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨਾਂ ਪਰ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਰਬ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸੌ ਵਾਰ ਵਾ ਹਮੇਸ਼ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਕਾਇਆ ਰੰਙਣਿ ਜੇ ਥੀਐ ਪਿਆਰੇ ਪਾਈਐ ਨਾਉ ਮਜੀਠ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੇਕਰ ਏਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਟੀ ਹੋਵੇ ਕਿਆ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਜੀਠ ਕਾ ਰੰਗ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਟੀ ਮੈਂ ਪਾਈਐ॥

ਰੰਙਣ ਵਾਲਾ ਜੇ ਰੰਙੈ ਸਾਹਿਬੁ ਐਸਾ ਰੰਗੁ ਨ ਡੀਠ ॥੨॥

ਰੰਗਣ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਜੀਠ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਚੋਲੇ ਕੋ ਜੇ ਕਦੀ ਰੰਗ ਭੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਐਸਾ ਰੰਗ ਚੜੇ ਜੋ ਕਦੀ ਨ ਦੇਖਿਆ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਚੋਲੇ ਰਤੜੇ ਪਿਆਰੇ ਕੰਤੁ ਤਿਨਾ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਿਨਾਂ ਮਹਾਤਮਾਂ ਦੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਚੋਲੇ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਾਸ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਧੂੜਿ ਤਿਨਾ ਕੀ ਜੇ ਮਿਲੈ ਜੀ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਮੇਰੀ ਏਕ ਇਹੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਬ ਸਫਲ ਹੋਈਏ॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸਤੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਕੋ ਦੇਖਾਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮਜੀਠ ਮੈਂ ਰੰਗ ਕਾ ਆਪ ਹੀ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਆਪ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੈ ਭਾਵੈ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਵੇਇ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਬ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਵੇਇ) ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਿਲੰਗ ਮਃ ੧ ॥

ਇਆਨੜੀਏ ਮਾਨੜਾ ਕਾਇ ਕਰੇਹਿ ॥

ਹੇ ਅਗਿਯਾਤ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਾਨੜਾ) ਗੁਮਾਨੁ (ਕਾਇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਕੀ ਨ ਮਾਣੇਹਿ ॥

ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗੋਂ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭੋਗਤੀ॥ ਪ੍ਰਮਾਣੁ-ਕਾਹੇ ਰੇ ਬਨੁ ਖੋਜਨ ਜਾਈ॥ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪਾ ਤੋਹੀ ਸੰਗਿ ਸਮਾਈ॥

ਸਹੁ ਨੇੜੈ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ॥

ਸਹੁ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਨਜੀਕ ਹੈ ਕਿਆ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈ (ਧਨ) ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਕਮਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਾਹਿਰ ਕਿਆ ਢੂੰਢਤੀ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ-ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਨੇਰੈ ਹੂੰ ਤੇ ਨੇਰੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਪਤੀ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ ਸਲਾਈਆ ਨੈਣੀ ਭਾਵ ਕਾ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੋ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਜੋ ਭੈ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਮੇਂ ਸੁਰਮੇਂ ਕੀ ਸਲਾਈਆਂ ਦੇਹ ਭਾਵ ਪਾਉ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਲਾਗੀ ਜਾ ਸਹੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੋ ॥੧॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਤਬ ਤੂੰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਤਤਪਰ ਹੋਈ ਜਾਣੀਏਗੀ ਜਬ ਸੋ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਮੈ ਪਿਆਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਏਹ ਜਗਜਾਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਲੈਂਦੀ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਆਣੀ ਬਾਲੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਾ ਧਨ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ ਨ ਭਾਵੇ (ਇਆਣੀ ਬਾਲੀ) ਅਗਜਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਜਗਜਾਸੀ ਭੈ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਯਾ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਾ ਧਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਊਚਾ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਆਦੀ ਯਤਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਦਯਾ ਤੇ ਉਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ॥

ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਧਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤੇਰਾ ਹੀ ਧਾਵਤੀ ਫਿਰੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਬਿਨਾ (ਕਿਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

(ਲਬ) ਖਾਣੇ ਕਾ ਲਾਲਚ (ਲੋਭ) ਜਮਾ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਰੁ ਅਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਕੀ (ਮਾਤੀ) ਮਸਤੀ ਕਰ ਮਾਇਆ ਬੀਚ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਕਯਾ ਤਤਪਰ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਭਈ ਕਾਮਣਿ ਇਆਣੀ ॥੨॥

ਇਨਾਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜਗਜਾਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਗਜਾਤ (ਭਈ) ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਅਗਜਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੈਸੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ?

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਵਾਹੈ ਕਿਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ॥

(ਵਾਹੈ) ਓਹ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛੇ ਜੋ ਕਿਨੀ (ਬਾਤੀ) ਗਲਾਂ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ ॥

ਤਬ ਓਹ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੰਤ ਜਨ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਛ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੱਨੀਏ (ਹਿਕਮਤਿ) ਸਿਆਣਪਾਂ (ਹੁਕਮੁ) ਜੋ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਇਉਂ ਤੈਨੇ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਅਬ ਐਸੇ ਕਰ ਸੋ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤ ਸੇ ਉਠਾਇ ਦੇਈਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੀਏ॥

ਜਾ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਤਉ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇਂ (ਪਦਾਰਥੁ) ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਤਬ ਉਸੀ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਈਐ॥

ਸਹੁ ਕਹੈ ਸੋ ਕੀਜੈ ਤਨੁ ਮਨੋ ਦੀਜੈ ਐਸਾ ਪਰਮਲੁ ਲਾਈਐ ॥

ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਕਹੇ ਸੋ ਕਰੀਏ ਤਨ ਮਨ ਅਪਣਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦੇਈਏ ਐਸੀ ਧਾਰਨਾ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਏਵ ਕਹਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਭੈਣੇ ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋ ਸੰਤਜਨ ਸੋਹਾਗਣੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਭੈਣੇ ਇਨਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਤਾ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਪੁਨਾ (ਆਪ ਗਵਾਈਐ) ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਰਿਦੇ ਤੇ ਗਵਾਈਏ ਤਬ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ॥

ਸਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੋ ਦਿਨੁ ਲੇਖੈ ਕਾਮਣਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰ ਦੇਖੇ ਸੋਈ ਦਿਨ ਲੇਖੇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਸੋਈ ਦਿਨ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਿਜਾਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਨੌ ਨਿਧ ਰੂਪ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਨਕ ਸਾ ਸਭਰਾਈ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਾਜਾ ਦੀ ਸਿਰੋਮਣਿ ਰਾਣੀ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਸਹਤ ਭਿਰਾਵਾਂ ਕੇ ਹੈ ਕਿਆ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਸੰਯੁਕਿਤ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜ ਕੀ ਮਾਤੀ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਾਇ ਸਮਾਣੀ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਅਰ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਕੀ (ਮਾਤੀ) ਮਸਤ ਹੋਈ ਹੈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰਿ ਸਾਇ ਸਰੂਪ ਬਿਚਖਣਿ ਕਹੀਐ ਸਾ ਸਿਆਣੀ ॥੪॥੨॥੪॥

ਸੋ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੁੰਦਰਿ) ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਅਰ (ਬਿਚਖਣਿ) ਬਿਸੇਸ ਕਰ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਤਰ ਕਹੀਤੀ ਹੈ॥੪॥੨॥੪॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਏਮਨਾਵਾਦ ਮੈਂ ਗਏ ਨਗਰ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਹੀ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਨਗਰ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਹੇਤ ਗਿਆ ਪਠਾਣੋ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਅਵਗਜਾ ਕਰੀ ਪੁਨਾ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਆਇਆ ਤਬ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਅਵਗਜਾ ਦੇਖ ਕਰ ਪਠਾਣੋ ਪਰ ਕੋਪ ਸੇ ਲਾਲੋ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਭਾਵੀ ਕਾ ਸੁਚਕ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਆਸਾ ਰਾਗ ਮੈਂ ਕਹ ਆਏ ਹੈਂ ਦੇਖ ਲੈਣਾ॥

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਹੇ ਲਾਲੋ ਜੈਸੀ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰੇਰੀ ਹੋਈ ਬਾਣੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਵੇ ਹੈ ਤੈਸਾ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਿ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਇਨ ਪਠਾਣੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਜੰਞ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਬਾਬਰ ਇਨ ਪਠਾਣੋਂ ਊਪਰ ਅਬ ਕਾਬਲ ਸੇ ਚਢਾਈ ਕਰ ਦੌੜਿਆ ਹੈ (ਜੋਰੀ) ਜੋਰ ਸੇ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨਕੀਆ ਦਾਨ ਮਾਂਗੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਲੂਟ ਕਰ ਇਨਕਾ ਸਤਰ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਹੇ ਲਾਲੋ (ਸਰਮੁ) ਲਜਿਆ ਔ ਧਰਮ ਦੋਨੋਂ ਛਪ ਖਲੋਵੈਂਗੇ ਔਰ ਈਹਾਂ ਝੂਠ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਇ ਕਰ ਫਿਰੈਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਭੈ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਝੂਠ ਬੋਲੇਂਗੇ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਬਚਾਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਲੁਕਾ ਕਰ ਕੁਛ ਔਰ ਹੀ ਕਹੇਂਗੇ॥

ਕਾਜੀਆ ਬਾਮਣਾ ਕੀ ਗਲ ਥਕੀ ਅਗਦੁ ਪੜੈ ਸੈਤਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਕਾਜੀਆਂ ਔ ਬ੍ਰਾਮਣਾਂ ਕੀ ਗਲ (ਥਕੀ) ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਜਾਣੋਂ (ਅਗਦੁ) ਨਕਾਹ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੀ ਪੜੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੇ ਲਾਲੋ ਕਾਮ ਕਰ ਪੀੜਤ ਹੂਏ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਾ ਕੀਏ ਪਰਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਸਾਥ ਗਮਨ ਆਦੀ ਖਰਾਬੀ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਮੁਸਲਮਾਨੀਆ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਕਸਟ ਮਹਿ ਕਰਹਿ ਖੁਦਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨੀਆਂ ਪੜਦਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠਕੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹੈਂ ਵਹ ਇਸ ਕਸ਼ਟ ਮੈਂ ਯਾ ਖੁਦਾਇ ਕਿਆ ਹੂਆ ਐਸੇ ਵਾ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਹਿਗੀਆਂ॥

ਜਾਤਿ ਸਨਾਤੀ ਹੋਰਿ ਹਿਦਵਾਣੀਆ ਏਹਿ ਭੀ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥

ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਂ ਹਿੰਦਵਾਣੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਨੀਚ ਜਾਤੀਆਂ ਭੀ ਹੈਂ ਇਹ ਭੀ ਉਸੀ ਲੇਖੈ ਲਾਈ ਜਾਵੈਂਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਉਨ ਮੁਸਲਮਾਨੀਓਂ ਸਮਾਨ ਇਨਕੋ ਭੀ ਕਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੭੨੩

ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ ॥੧॥

ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿਗੇ ਕਿਆ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਰੁਦਨ ਕਾ ਸਬਦ ਹੋਵੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਤ ਕਾ (ਕੁੰਗੂ) ਕੇਸਰ ਪੜੇਗਾ ਕਿਆ ਤਿਸ ਸਮੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਲੋਹੂ ਸੇ ਭੀਗ ਜਾਵੈਂਗੇ॥੧॥

ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਮਾਸ ਪੁਰੀ ਵਿਚਿ ਆਖੁ ਮਸੋਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਸ ਪੁਰੀ) ਜੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਇਹ (ਮਸੋਲਾ) ਮਸਲਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਮਾਸ ਹੀ ਕਾ ਮਸਲਾ ਆਖੀਏਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਮਿਰਤਕ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਹੋਵੇਂਗੀ॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਿ ਰਵਾਈ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਵਖਿ ਇਕੇਲਾ ॥

ਜਿਸ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦੋਂ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰਾਈ ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਬੈਠ ਕਰ ਅਸੰਗ ਹੂਆ ਹੂਆ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਰਚਨਾ ਕੌ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ ॥

ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਔ (ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ) ਸਚਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਚੇ ਹੀ ਨਿਆਉਂ ਕਾ ਮਸਲਾ ਆਗੇ ਕੋ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਜੈਸੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਇਨਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਦੇਵੈਗਾ॥

ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ ਹਿਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ ॥

ਜਬ ਇਨਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰੁ ਰੂਪੀ ਕਪੜੁ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਇਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਲੋਕ ਹਮਾਰੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ ॥

ਅਬ ਜੋ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਸੌ ਅਠਤਰਾ ਸੰਮਤੁ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਦਿਲੀ ਵਿਖੇ ਮੁਗਲ ਆਵੇਂਗੇ (ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ) ਪੁਨਾ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਸਤਾਨਵੇਂ ਸੰਮਤ ਵਿਖੇ ਦਿਲੀ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ (ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ) ਮਰਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਚੇਲਾ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਉਠੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਹੋਇਗਾ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਸਤਾਨਵੇ ਮੈਂ ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਿਲੀ ਮਾਰੀ ਮਾਨੋ ਤਬ ਤੇ ਮੁਗਲ ਗਏ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਮਸੀਤ ਥੀ ਸੋ ਗਿਰਾਇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਗਾਗਰ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਸਸਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਦਿਲੀ ਤੇ ਬਾਹਿਰ ਲੁਬਾਣਿਓਂ ਕੇ ਗਾਮ ਮੇਂ ਦੋ ਕੋਸ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਰਕਾਬਗੰਜ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਵਾ ਮਰਦ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਚੇਲਾ ਤਿਨਕਾ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹਿ ਸਾਹਿਬੁ ਉਠੇਗਾ॥

ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ ॥੨॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਹੁਕਮੁ ਪ੍ਰਮਾਣੰ ਧੁਰਿ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ (ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ) ਸਚੇ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕੀ ਵੇਲਾ ਸਮੇਂ ਸਵੇਰੇ ਸੋ ਸਚ ਹੀ ਅਸੀ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਹਾਂ ਔ ਸੁਣਾਵੈਂਗੇ॥੨॥੫॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚੌਥੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਆਏ ਹੁਕਮਿ ਖਸਮਾਹੁ ਹੁਕਮਿ ਸਭ ਵਰਤਨੀ ॥

ਤਿਸ ਸਚੇ ਖਸਮ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਸਭ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ। ਔਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਬੀਚ ਸਭ ਵਰਤਦੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਖੇਲੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਧਨੀ ॥੧॥

ਸੋ ਸਚ ਰੂਪ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗਤ ਰੂਪ ਸਾਚਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਸਭੁ ਹਰਿ ਧਨੀ) ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਹੈ ਭਾਵ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸਤਾ ਅਧਸਠਾਨ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਸਾਲਾਹਿਹੁ ਸਚੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ਹਰਿ ਧਨੀ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ਸਰੀਕੁ ਕਿਸੁ ਲੇਖੈ ਹਉ ਗਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਲਾਹੋ ਜੋ ਹਰੀ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕੁ ਸਭਨਾ ਤੇ ਊਪਰ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੇ ਲੇਖੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਕਿਸਕੋ ਗਿਣਾਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਆਕਾਸੁ ਘਰ ਮੰਦਰ ਹਰਿ ਬਨੀ ॥

ਪਵਨ ਔ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਅਗਨੀ ਅਕਾਸ ਹਰ ਏਕ ਘਰ ਔਰ ਮੰਦਰ ਇਨ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਹਰੀ ਕੀ ਬਨਾਈ ਹੋਈ ਬਨੀ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਵਰਤੈ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਝੂਠੁ ਕਹੁ ਕਿਆ ਗਨੀ ॥੨॥੧॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਹੀ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਕਯਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਝੂਠ ਕਿਸ ਚੀਜ ਕੋ ਗਿਣੀਏ, ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਮਾਣ-ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ॥ ਔਰ॥ ਬਨਿ ਤਿਨਿ ਪਰਬਤਿ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁੰ॥੨॥੧॥੬॥ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਿਤ ਨਿਹਫਲ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਬਫਾਵੈ ਦੁਰਮਤੀਆ ॥

ਹੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਜੋ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਸਫਲ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰ ਅਪਨੀ ਵਡਿਆਈ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਆਣੈ ਵਲਵੰਚ ਕਰਿ ਝੂਠੁ ਤਬ ਜਾਣੈ ਜਗੁ ਜਿਤੀਆ ॥੧॥

ਜਬ ਵਲਛਲ ਕਰਕੇ ਝੂਠੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈਂ, ਤਬ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਹੀ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਬਾਜੀ ਸੈਸਾਰੁ ਨ ਚੇਤੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸੈ ਸਭੁ ਝੂਠੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਧਿਆਇ ਰਾਮਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਜੋ (ਬਾਜੀ) ਖੇਲ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਅਸੱਤ ਹੈ, ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਝੂਠਾ ਖਿਨਮੈਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਜਾਨ ਕਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਵਯਾਪਕ ਸਰੂਪ ਰਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰ।

ਸਾ ਵੇਲਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜਿਤੁ ਆਇ ਕੰਟਕੁ ਕਾਲੁ ਗ੍ਰਸੈ ॥

ਸੋ ਸਮਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਕੰਟਕ ਦੁਖਦਾਈ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗ੍ਰਾਸ ਕਰ ਲੇਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਕੜ ਲੇਨਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਨਾਨਕ ਲਏ ਛਡਾਇ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸੈ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਮਦੂਤਾਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੭॥

ਏਕ ਆਲਮ ਨਾਮਾ ਮਸੂਲੀਆ ਜਿਹਲਮ ਵਾ ਝਨਾਇ ਪਰ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਜਬ ਕਾਬਲ ਔਰ ਪਿਸ਼ੌਰ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਈ ਅਰ ਕਹਾ ਹਮਕੋ ਛੇਤੀ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਹਿ ਤਬ ਤਿਸ ਮਸੂਲੀਏ ਨੇ ਰਿਸਵਤ ਮਾਂਗੀ ਕਹਾ ਜੋ ਜੋ ਚੰਗੀ ਵਸਤ ਲਿਆਏ ਹੋ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਦੇਹੁ, ਤਬ ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਕੁਛ ਨ ਦੀਆ ਉਸ ਰਾਤ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੰਗਤਿ ਵਹਾਂ ਪੜੀ ਰਹੀ, ਤਬ ਸੁਪਨ ਮੈਂ ਆਲਮ ਕੋ ਭੈ ਹੂਆ ਤੋ ਸਰਧਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਇਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਦਰਸਨ ਆਨ ਕੀਆ ਔ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੀਏ। ਤਬ ਤਿਸ ਆਲਮ ਮਸੂਲੀਏ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਖਾਕ ਨੂਰ ਕਰਦੰ ਆਲਮ ਦੁਨੀਆਇ ॥

ਹੇ ਆਲਮ ਖੁਦਾਇ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਖਾਕ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਜਤ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਮੈਂ (ਨੂਰ) ਅਪਨੀ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ (ਦੁਨੀਆਇ) ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ (ਕਰਦੰ) ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਆ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚੀ ਹੈ॥

ਅਸਮਾਨ ਜਿਮੀ ਦਰਖਤ ਆਬ ਪੈਦਾਇਸਿ ਖੁਦਾਇ ॥੧॥

(ਅਸਮਾਨ) ਅਕਾਸ (ਜਿਮੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਦਰਖਤ) ਬ੍ਰਿਛ (ਆਬ) ਜਲ ਆਦੀ ਇਹ ਸਭ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਬੰਦੇ ਚਸਮ ਦੀਦੰ ਫਨਾਇ ॥

ਦੁਨੀਆ ਮੁਰਦਾਰ ਖੁਰਦਨੀ ਗਾਫਲ ਹਵਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੰਦੇ ਖੁਦਾਇ ਕੇ (ਚਸਮ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਜੋ (ਦੀਦੰ) ਦੇਖੀਦਾ ਹੈ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਸੋ (ਫਨਾਇ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ (ਦੁਨੀਆ) ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਮੁਰਦਾਰ) ਮੁਏ ਪਸੂ ਕੋ (ਖੁਰਦਨੀ) ਖਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਰਮ ਕਾ ਖਾਣਾ ਖਾਤੀ ਹੈ (ਹਵਾਇ) ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾਇ ਸੇ (ਗਾਫਲ) ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਗੈਬਾਨ ਹੈਵਾਨ ਹਰਾਮ ਕੁਸਤਨੀ ਮੁਰਦਾਰ ਬਖੋਰਾਇ ॥

ਤਿਸ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ (ਗੈਬਾਨ) ਭੂਤੋਂ ਔਰ (ਹੈਵਾਨ) ਪਸੂਓਂ ਕੇ ਸਦਰਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਾਮ (ਕੁਸਤਨੀ) ਹਰਾ ਕੋ ਕੁਹ ਕਰ ਕਿਆ ਅਧਰਮ ਸੇ ਪੈਸਾ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਔਰ ਤਿਸ (ਮੁਰਦਾਰ) ਮੁਰਦੇ ਕਾ (ਬਖੋਰਾਇ) ਖਾਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਲ ਕਬਜ ਕਬਜਾ ਕਾਦਰੋ ਦੋਜਕ ਸਜਾਇ ॥੨॥

(ਕਬਜ) ਮਾਇਆ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਦਿਲ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰੋਕ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਖੈਂਚ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਕਾਦਰੋ ਦੋਜਕ ਸਜਾਇ) ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨਰਕ ਕੀ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਲੀ ਨਿਆਮਤਿ ਬਿਰਾਦਰਾ ਦਰਬਾਰ ਮਿਲਕ ਖਾਨਾਇ ॥

(ਵਲੀ ਨਿਆਮਤਿ) ਨਿਆਮਤਾਂ ਦੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪਿਤਾ (ਬਿਰਾਦਰਾ) ਭਾਈ (ਦਰਬਾਰ) ਸਭਾ (ਮਿਲਕ) ਜਗੀਰ (ਖਾਨਾਇ) ਘਰ ਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਅਜਰਾਈਲੁ ਬਸਤਨੀ ਤਬ ਚਿ ਕਾਰੇ ਬਿਦਾਇ ॥੩॥

ਜਬ ਅਜਰਾਈਲ ਨਾਮ ਫਰੇਸਤੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਬਸਤਨੀ) ਬੰਨ ਲੀਆ ਤਬ (ਚਿ ਕਾਰੇ) ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਤੂੰ (ਬਿਦਾਇ) ਕਹੁ॥੩॥

ਹਵਾਲ ਮਾਲੂਮੁ ਕਰਦੰ ਪਾਕ ਅਲਾਹ ॥

ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜੋ (ਅਲਾਹ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਭ (ਹਵਾਲ) ਅਹਿਵਾਲ ਕੋ ਮਲੂਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸਤੇ ਗੁਪਤ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਤਬ ਆਲਮ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਮ ਤੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੈਂ ਪੁਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕਲਿਆਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ॥

ਬੁਗੋ ਨਾਨਕ ਅਰਦਾਸਿ ਪੇਸਿ ਦਰਵੇਸ ਬੰਦਾਹ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦਰਵੇਸ) ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਬੰਦਾਹ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਪੇਸਿ) ਆਗੇ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਮੁਝੇ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੀਏ ਤਬ ਉਹ ਸੰਤ ਜਨ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਜਨਮ ਮਿਰਤ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗੇ॥੪॥੧॥

ਤਿਲੰਗ ਘਰੁ ੨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਰਤਾਰੁ ਕਰਹਿ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ਤੇਰੀ ਮਨਿ ਟੇਕ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜੋਰ ਤਨ ਮੈਂ ਹੈ ਔ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਏਕ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਤੈਨੂੰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭ ਊਪਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਦਾਤਾਰੁ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਾਤਾਰ ਤੂੰ ਸਭਕੇ (ਊਪਰਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ, ਔ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੨੪

ਹੈ ਤੂਹੈ ਤੂ ਹੋਵਨਹਾਰ ॥

ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ (ਹੈ ਤੂ) ਤੂੰ ਹੀ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਆਗੇ ਭਵਿਖਜਤ ਕਾਲ ਹੋਵਨ ਹਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਊਚ ਆਪਾਰ ॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਬਡਾ ਹੈਂ ਔ ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸੇਵਹਿ ਤਿਨ ਭਉ ਦੁਖੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਣ ਆਦੀ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਹਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਗੋਵਿੰਦ ਅਨੂਪ ॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਵਿੰਦ ਤੂੰ (ਅਨੂਪ) ਉਪਮਾਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜਨ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸੋ ਜਨ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋ ਕਰ ਸਿਮਰਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਤਿਸ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ ॥

ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਜਪਣ ਵਾਲੇ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰੀ ਇਛਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ। ਜੋ ਕਹੇਂ ਕਜਾ ਇਛਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਬਾਛਉ ਧੂਰਿ ॥੪॥੨॥

ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਧੂੜੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਹਮਾਰਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮ ਦਿਆਲੂ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਸਗਲ ਕਉ ਦੇਇ ਦਾਨੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਹੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਾਹੇ ਡੋਲਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਤੁਧੁ ਰਾਖੈਗਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਜਿਨਿ ਪੈਦਾਇਸਿ ਤੂ ਕੀਆ ਸੋਈ ਦੇਇ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਪਾਲਨਾ ਨਮਿਤ ਕਿਉਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈਂ? ਸੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਰਖਯਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਧਾਰੁ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ ਸੋਈ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥

ਜਿਸ ਐਸੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ (ਮੇਦਨੀ) ਧਰਤੀ ਉਪਲਖਤ ਵਾ ਗੁਰੂ ਸੰਕੇਤੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਖਬਰ ਲੇ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਾਲਕੁ ਦਿਲਾ ਕਾ ਸਚਾ ਪਰਵਦਗਾਰੁ ॥੨॥

ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ ਦਿਲਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ॥੨॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਜਾਣੀਐ ਵਡਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥

ਤਿਸਕੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਸਰਬ ਤੇ ਵਡਾ ਪੁਨਾ ਵੇਪਰਵਾਹ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੀ ਉਸਕੋ ਪਰਵਾਹਿ ਨਹੀਂ॥

ਕਰਿ ਬੰਦੇ ਤੂ ਬੰਦਗੀ ਜਿਚਰੁ ਘਟ ਮਹਿ ਸਾਹੁ ॥੩॥

ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਸੁਆਸ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਬੰਦੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਬੰਦਗੀ) ਭਗਤੀ ਕਰ ਭਾਵ ਇਹ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਆਗੇ ਨਿਰਹੰਕਾਰਤਾ ਸੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥੩॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਅਕਥੁ ਅਗੋਚਰੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ (ਅਗੋਚਰੁ) ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਆਦੀ ਵਾ ਜੀਵਨਾ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤੇਰੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਰਹਮ ਤੇਰੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੩॥

ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੀ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਇਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਰਹੂੰ॥੪॥੩॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ॥

ਕਰਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮੁਸਤਾਕੁ ॥

ਹੇ ਅਨੇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਰਤੇ ਤੇਰੇ ਪਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ (ਮੁਸਤਾਕੁ) ਮੋਹਿਤ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਏਕ ਤੂਹੀ ਸਭ ਖਲਕ ਹੀ ਤੇ ਪਾਕੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਰਖਯਕ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ (ਖਲਕ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇ ਤੂੰ (ਪਾਕੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਸੰਗ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਖਿਨ ਮਾਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਦਾ ਆਚਰਜ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ॥

ਖਿਨ ਮੈਂ ਰਚਨਾ ਕਰ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਉਥਾਪਦਾ) ਉਠਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਭਾਵ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਿਰਗੁਨ ਸ੍ਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਅਸਚਰਜ ਹੈਂ॥

ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਚਲਤ ਤੇਰੇ ਅੰਧਿਆਰੇ ਮਹਿ ਦੀਪ ॥੧॥

ਕੌਣ ਤੇਰੇ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਖੁਦਿ ਖਸਮ ਖਲਕ ਜਹਾਨ ਅਲਹ ਮਿਹਰਵਾਨ ਖੁਦਾਇ ॥

ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਖੁਦਾਇ ਅਲਹ ਸਰਬ ਕਾ ਪੂਜ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜਹਾਨ ਔਰ ਖਲਕਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਅਰਾਧੇ ਸੋ ਕਿਉ ਦੋਜਕਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨ ਕਰੇ ਸੋ ਕਿਉਂ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਅਜਰਾਈਲੁ ਯਾਰੁ ਬੰਦੇ ਜਿਸੁ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਉਸ ਬੰਦੇ ਕਾ (ਅਜਰਾਈਲ) ਧਰਮ ਰਾਜਾ (ਯਾਰ) ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਨਹ ਉਸ ਕੇ ਸਗਲ ਆਫੂ ਤੇਰੇ ਜਨ ਦੇਖਹਿ ਦੀਦਾਰੁ ॥੩॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਸਗਲ ਪਾਪ (ਆਫੂ) ਬਖਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੁਨੀਆ ਚੀਜ ਫਿਲਹਾਲ ਸਗਲੇ ਸਚੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਸੰਪੂਰਨ (ਫਿਲਹਾਲ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸਚ ਅਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਬੂਝਿਆ ਸਦਾ ਏਕਸੁ ਗਾਉ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲਨ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਅਬ ਏਕ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਸਦਾ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੀਰਾਂ ਦਾਨਾਂ ਦਿਲ ਸੋਚ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਿਸਾਹਿ (ਦਾਨਾ) ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਸੋਚ) ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੁਹਬਤੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੈ ਸਚੁ ਸਾਹ ਬੰਦੀ ਮੋਚ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ (ਮੁਹਬਤੇ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ (ਬਸੈ) ਬਸਤੀ ਵਾ ਬਹੁਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੈਂ ਮੋਹ ਆਦੀ (ਬੰਦੀ) ਬੇੜੀ ਕੋ (ਮੋਚ) ਕਾਟਨੇਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਵਾ ਬੰਦੀ ਖਾਨਾ (ਮੋਚ) ਛਡਾਉ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤਿ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੀ॥

ਦੀਦਨੇ ਦੀਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕਛੁ ਨਹੀ ਇਸ ਕਾ ਮੋਲੁ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰਾ ਜੋ (ਦੀਦਾਰ) ਦਰਸਨ (ਦੀਦਨੇ) ਦੇਖਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜੋ ਜਾਣਨਾ ਹੈ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਕਿਛ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੀ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥

ਪਾਕ ਪਰਵਦਗਾਰ ਤੂ ਖੁਦਿ ਖਸਮੁ ਵਡਾ ਅਤੋਲੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰਮ (ਪਾਕ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰਬ ਕੇ (ਪਰਵਦਗਾਰ) ਪਾਲਨ ਕਰਨਹਾਰ ਸਰਬ ਕਾ (ਖੁਦਿ) ਆਪ ਹੀ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਔ ਬਡਾ ਅਤੋਲ ਹੈਂ ਕਿਆ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਦਸ੍ਤਗੀਰੀ ਦੇਹਿ ਦਿਲਾਵਰ ਤੂਹੀ ਤੂਹੀ ਏਕ ॥

(ਦਸ੍ਤ) ਹਾਥ ਮੇਰੇ ਕਾ (ਗੀਰੀ) ਪਕੜਨਾ ਕਰ ਏਹੀ ਦਾਨ ਮੈਨੂੰ ਦੇਹ ਹੇ ਪਰਮ (ਦਿਲਾਵਰ) ਬਹਾਦਰ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਲੋਕ ਔ ਤੂ ਹੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਵਾਲੀ ਹੈਂ॥

ਕਰਤਾਰ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਣ ਖਾਲਕ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥੨॥੫॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕੋ ਰਚਨਹਾਰ ਹੈਂ (ਖਾਲਕ) ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸਦਾ ਤੇਰੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੨॥੫॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਜਾਸੀ ਔ ਤਤਵੇਤਾ ਰੂਪ ਉਤਮ ਮਧਮ ਸਖੀਓਂ ਕੇ ਸੰਬਾਦ ਕੇ ਰੂਪਕ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਰੇ ਭਾਈ ॥

ਜਿਨ ਜਗਤ ਕੋ ਪੈਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਆ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹੀਏ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਕੋਈ ਤਿਸ ਪਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਪੰਨਾ ੭੨੫

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜਿਨਿ ਵਾੜੀ ਹੈ ਲਾਈ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਔਰ ਫਲ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਬਗੀਚੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਇਸਾ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਰਾਇਸਾ ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਬ ਮੈਂ (ਰਾਇਸਾ) ਰਾਵਣਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੂੰਗਾ ਤਬ ਤਿਸਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਰੰਗਿ ਕੰਤੁ ਨ ਰਾਵਿਆ ਸਾ ਪਛੋ ਰੇ ਤਾਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਐਸੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਰਾਵਿਆ) ਅਰਾਧਿਆ(ਸਾ) ਸੋਈ ਅਗਜਾਨੀ ਛੁਟੜ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਪਛੋੜੈ ਸਿਰੁ ਧੁਣੈ ਜਬ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੨॥

ਜਬ ਇਹ ਆਯੂ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਈ ਤਬ ਹਥਾਂ ਕੋ (ਪਛੋੜੈ) ਪਛਾੜ ਕਰ ਸਿਰ ਫੇਰੇਗੀ॥੨॥

ਪਛੋਤਾਵਾ ਨਾ ਮਿਲੈ ਜਬ ਚੂਕੈਗੀ ਸਾਰੀ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਤੇ ਭੂਲ ਜਾਵੇਗੀ ਵਾ ਉਠ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਰ ਗ੍ਰਸਾ ਜਾਵੇਗਾ ਫੇਰ ਪਤੀ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਏਗਾ॥

ਤਾ ਫਿਰਿ ਪਿਆਰਾ ਰਾਵੀਐ ਜਬ ਆਵੈਗੀ ਵਾਰੀ ॥੩॥

ਜਬ ਫੇਰ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਵੇਗੀ ਤਬ ਫੇਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਨਾ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਗਯਾ ਫੇਰ ਏਹ ਜਨਮ ਮਿਲੇਗਾ ਤਬ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੋਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਇਸੀ ਜਨਮ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੩॥

ਕੰਤੁ ਲੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਮੈ ਤੇ ਵਧਵੀ ਏਹ ॥

ਜਿਨਾਂ ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਕਰ ਵਧੀਕ ਹੈਂ ਕਯਾ ਬਡੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਸੇ ਗੁਣ ਮੁਝੈ ਨ ਆਵਨੀ ਕੈ ਜੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇਹ ॥੪॥

ਸੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਿ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤੌ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪਰ ਦੋਸ ਧਰਾਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿਸੀ ਪਰ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਹੀ ਸਰਬ ਦੋਸੋਂ ਸੇ ਭਰੀ ਹੁਈ ਹੂੰ॥੪॥

ਜਿਨੀ ਸਖੀ ਸਹੁ ਰਾਵਿਆ ਤਿਨ ਪੂਛਉਗੀ ਜਾਏ ॥

ਇਸੀਤੇ ਜਿਨ ਉਤਮ ਸਖੀਆਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ ਰਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਉਪਾਉ ਪੁਛਾਂਗੀ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਬੇਨਤੀ ਕਰਉ ਲੇਉਗੀ ਪੰਥੁ ਬਤਾਏ ॥੫॥

ਤਿਨਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰਗੀ ਔਰ ਮਾਰਗ (ਬਤਾਏ) ਪੂਛਾਇ ਲੇਵੋਂਗੀ ਜਬ ਐਸੇ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸੰਤਨ ਸੇ ਪੂਛਾ ਤਬ ਵਹਿ ਸਾਧਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਨਾਨਕਾ ਭਉ ਚੰਦਨੁ ਲਾਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਾ ਪਛਾਣਨਾ ਕਰੇ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਭੈ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੇ॥

ਗੁਣ ਕਾਮਣ ਕਾਮਣਿ ਕਰੈ ਤਉ ਪਿਆਰੇ ਕਉ ਪਾਵੈ ॥੬॥

ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਐਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ (ਕਾਮਣਿ) ਜਾਦੂ ਜਬ ਕਰੇ ਤਬ ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ॥੬॥

ਜੋ ਦਿਲਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਐ ਰੇ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਦਿਲ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਸਲੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹੀ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਕਹੀਦਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ ਬਾਤੀ ਮੇਲੁ ਨ ਹੋਈ ॥੭॥

ਜੇਕਰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਲੋਚੀਐ) ਚਾਹੀਏ ਤੋ ਗਲਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਕਦਾਚਿਤ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੭॥

ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ ਲਿਵ ਲਿਵੈ ਕਉ ਧਾਵੈ ॥

ਜਥਾ ਧਾਤੂ ਸਜਾਤੀ ਧਾਤੂ ਕੋ॥ ਪੁਨਾ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਥਾ ਹੀ ਜਿਸਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ (ਲਿਵੈ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਕੋ ਦੌੜਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਾਣੀਐ ਤਉ ਅਨਭਉ ਪਾਵੈ ॥੮॥

ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਬ ਜਾਣੀਐ ਤਬ ਤਿਸ ਅਨੁਭਵ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਗਜਾਸੀ ਪਾਏ ਲੇਤਾ ਹੈ ਯਦਪਿ ਅਨੁਭਵ ਸਰੂਪ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਹੈ ਤਦਪਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸੇ ਪਿਰ ਕਾ ਗਜਾਨੁ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ-

ਪਾਨਾ ਵਾੜੀ ਹੋਇ ਘਰਿ ਖਰੁ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਪਾਨਾਂ ਕੀ ਵਾੜੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋਇ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਗਧਾ ਤਿਸ ਪਾਨੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ, ਦਾਸਟਾਂਤ, ਤੈਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਅਨਅਧਕਾਰੀ ਗਧਾ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨਤਾ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਰਸੀਆ ਹੋਵੈ ਮੁਸਕ ਕਾ ਤਬ ਫੂਲੁ ਪਛਾਣੈ ॥੯॥

ਜਬ (ਮੁਸਕ) ਸੁਗੰਧੀ ਕਾ ਰਸ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਫੂਲੋਂ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਏਹ ਅਮਕਾ ਹੈ, ਦਾਸਟਾਂਤ। ਜਬ ਆਤਮ ਸੁਗੰਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਫੂਲ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਤਾਤਪ੍ਰਜ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਅਪਿਉ ਪੀਵੈ ਜੋ ਨਾਨਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭ੍ਰਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵੈ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਜੱਨ ਭਰਮ ਕੋ (ਭ੍ਰਮੁ) ਅਸਤ ਰੂਪ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਅਨਭਵ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਸਹਜੇ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥੧੦॥੧॥

ਜੋ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਹਜੇ) ਸਾਂਤਿ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਅਮਰਾ ਪਦੁ) ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥੧॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਏਕ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਚੌਥੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਖ ਆਏ ਤਿਨ ਪਰਤੀ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀਆ ਕਥਾ ਕਹਾਣੀਆ ਗੁਰਿ ਮੀਤਿ ਸੁਣਾਈਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਦੀਆਂ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈਂ ਸੋ (ਕਹਾਣੀਆ) ਇਤਹਾਸੋਂ ਸੰਯੁਕਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸੁਖਦਾਈ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਆ ॥੧॥

ਐਸੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਣੇ ਯੋਗਜ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਆਪਣਿਆਂ ਕੋ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਆਇ ਮਿਲੁ ਗੁਰਸਿਖ ਆਇ ਮਿਲੁ ਤੂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਅਬ ਮੈਨੂੰ ਛੇਤੀ ਆਇ ਮਿਲ ਕਯੋਂਕਿ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਹੋ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਹਰਿ ਭਾਵਦੇ ਸੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜੋ ਹਰੀ ਦੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਆਪ ਹਰੀਕੋ ਭਾਂਵਦੇ ਹੋ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨ ਘੁਮਿ ਘੁਮਿ ਜਾਏ ॥੨॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਤਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਤਿਨ ਕਉ ਹਉ ਵਾਰੀ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਮ ਪਿਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਕੀ ਕੀਤੀ ਚਾਕਰੀ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੩॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੀ (ਚਾਕਰੀ) ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਦੁਖ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥

ਸੋ ਐਸਾ ਨਾਮ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਹੀ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤੇ ਜਨ ਪਰਵਾਨਾ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਉ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਜਨ) ਦਾਸ ਪਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਨਾਨਕੁ ਵਾਰਿਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨਾ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਉਤੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਾ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੁਈ ਓਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਦੇ ਤਿਨ ਹਰਿ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੋ (ਹਰਿ) ਸਭ ਅਰਥਾਤ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਦੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਤਿਨਾ ਜੀਅ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲੇ ॥

ਜਿਨਕੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਪਿਰਹੜੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਜਪਿ ਜਪਿ ਪਿਆਰਾ ਜੀਵਦੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ॥੭॥

ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਓਹ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਆਰਾ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਕਉ ਘੁਮਿ ਜਾਇਆ ॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਪਰ ਮੈਂ (ਘੁਮਿ) ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਛੁਟੇ ਪਰਵਾਰ ਸਿਉ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਛਡਾਇਆ ॥੮॥

ਓਹਿ ਆਪ ਤੋ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਜਨਮ ਅਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤਿਨਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰਿ ਪਿਆਰੈ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਗੁਰੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੁ ਧੰਨੋ ॥

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਜ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਦਸਿਆ ਗੁਰ ਪੁੰਨੁ ਵਡ ਪੁੰਨੋ ॥੯॥

ਜਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਦਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰ ਬਡੇ ਪੁੰਨਜ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ (ਪੁੰਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੭੨੬

ਜੋ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੁ ਸੇਵਦੇ ਸੇ ਪੁੰਨ ਪਰਾਣੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪੁੰਨਜ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਆ ਸੇ ਆਪਿ ਹਰਿ ਭਾਈਆ ॥

ਐਸੀ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੂਪ ਸਖੀ ਪਜਾਰੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਭਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਨਾਈਆ ਹਰਿ ਆਪਿ ਗਲਿ ਲਾਈਆ ॥੧੧॥

ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸੋ (ਪੈਨਾਈਆ) ਪਤ ਸਹਿਤ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਸਜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਆਪਨੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਹਮ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤਿਨ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥

ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣ ਪਖਾਲਦੇ ਧੂੜਿ ਘੋਲਿ ਘੋਲਿ ਪੀਜੈ ॥੧੨॥

ਹਮ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨ (ਪਖਾਲਦੇ) ਧੋਵਦੇ ਰਹੀਏ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕੋ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਘੋਲਿ ਘੋਲਿ ਕਰ ਪੀਵੀਏ॥੧੨॥ ਜੋ ਐਸੀ ਸ੍ਰਧਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਖਾਤੀਆ ਮੁਖਿ ਬੀੜੀਆ ਲਾਈਆ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਤੱਖ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮੁਖ ਕਰ ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀਆਂ ਖਾਤੀਆਂ ਥੀਂ ਔਰ ਮੁਖ ਪਰ (ਬੀੜੀਆ) ਬਿੰਦੀਆਂ ਵਾ ਪਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀੜੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਥੀਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਦੇ ਨ ਚੇਤਿਓ ਜਮਿ ਪਕੜਿ ਚਲਾਈਆ ॥੧੩॥

ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਵਹੁ ਜਮ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਚਲਾ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਚੇਤਿਆ ਹਿਰਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਉ ਰਿਦੇ (ਉਰਿ) ਬੀਚ ਧਾਰ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ॥੧੪॥

ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੇ ਜਮੁ ਨਿਕਟ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇ ਸਕਤਾ॥੧੪॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਧਾਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਰੰਗਿ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਾ ਹੈ (ਰੰਗਿ ਰਲੀਆ) ਸੋ ਖੁਸੀਆਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਣਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਆਖੀਐ ਤੁਸਿ ਕਰੇ ਪਸਾਓ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਕੀ (ਪਸਾਓ) ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਸਦ ਵਾਰਿਆ ਜਿਨਿ ਦਿਤੜਾ ਨਾਓ ॥੧੬॥

ਜਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧੬॥

ਸੋ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਹਰਿ ਦੇਇ ਸਨੇਹਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ (ਸਨੇਹਾ) ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸਾਬਾਸ ਕਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਉ ਵੇਖਿ ਵੇਖਿ ਗੁਰੂ ਵਿਗਸਿਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਹਾ ॥੧੭॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਪੁਜ ਔਰ ਵਡੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ (ਵਿਗਸਿਆ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਜਾ ਹੂੰ॥੧੭॥

ਗੁਰ ਰਸਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬੋਲਦੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹਾਵੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਸਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸੁਣਿ ਸਿਖਾ ਗੁਰੁ ਮੰਨਿਆ ਤਿਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਵੀ ॥੧੮॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰੁਸਿਖਾਂ ਨੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੀ (ਭੁਖ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੮॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਆਖੀਐ ਕਹੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਾਈਐ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਆਖੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਤਿਸੁ ਮਾਰਗ ਵਿਖੇ ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਸੇ ਜਾਈਏ ਭਾਵ ਪਾਸ ਖਰਚ ਚਾਹੀਏ? ਆਗੇ ਤੇ ਉਤ੍ਰ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਲੈ ਜਾਈਐ ॥੧੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖ੍ਰਚੁ ਲੈਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਈਏ॥੧੯॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਸੇ ਸਾਹ ਵਡ ਦਾਣੇ ॥

ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਹੁ ਸਰਬ ਤੇ (ਵਡਦਾਣੇ) ਬਡੇ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਵਾਰਿਆ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਸਮਾਣੇ ॥੨੦॥

ਜਿਨ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਵਾਕ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨੦॥ ਅਬ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਾਸ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਤੂ ਸਾਹਿਬੋ ਤੂਹੈ ਮੇਰਾ ਮੀਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰੁ ਪਿਛੇ ਥਾ ਔ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ ਆਗੇ ਹੋਵੇਂਗਾ ਅਬ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਤੂ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥੨੧॥

ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰਾ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਆਪੇ ਹਰਿ ਇਕ ਰੰਗੁ ਹੈ ਆਪੇ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਆਪ (ਇਕ ਰੰਗੁ) ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਬਹੁ ਰੰਗੀ) ਸ੍ਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਸਾਈ ਗਲ ਚੰਗੀ ॥੨੨॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੂੰ ਭਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗਲ ਚੰਗੀ ਹੈ॥੨੨॥੨॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ਕਾਫੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਬਦਿ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੇਤਨਾ ਹੈ ਤਉ ਚੇਤ ਲੈ ਨਿਸਿ ਦਿਨਿ ਮੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੌ ਅਬ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਕਰ ਲੈ॥

ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ਅਉਧ ਬਿਹਾਤੁ ਹੈ ਫੂਟੈ ਘਟ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਛਿਨ ਛਿਨ ਕਰ ਆਯੂ ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ? ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੂਟੇ ਹੂਏ ਘੜੇ ਸੇ ਪਾਣੀ ਸ੍ਰਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਕਾਹਿ ਨ ਗਾਵਹੀ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਅਗਜਾਤ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਝੂਠੈ ਲਾਲਚਿ ਲਾਗਿ ਕੈ ਨਹਿ ਮਰਨੁ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥

ਇਹ ਜੋ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਾਗਕੇ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਤੈਂਨੇ ਪਛਾਨਿਆ ਨਹੀਂ॥੧॥ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕਹੇ ਅਬ ਕੈਸੇ ਕਰੋਂ ਅਬ ਕੋਈ ਉਪਾਵ ਬਤਾਈਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਹੂ ਕਛੁ ਬਿਗਰਿਓ ਨਹੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਜੇ ਭੀ ਕਛੂ ਬਿਗਰਯੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਬ ਭੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਭਜਨ ਤੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਭੀ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥੧॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜਾਗ ਲੇਹੁ ਰੇ ਮਨਾ ਜਾਗ ਲੇਹੁ ਕਹਾ ਗਾਫਲ ਸੋਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਜਾਗ ਲੇਹੁ ਤਿਸ ਸੇ ਗਾਫਲ ਹੋ ਕਰ (ਕਹਾ) ਕਿਉਂ ਸੋਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਨੁ ਉਪਜਿਆ ਸੰਗ ਹੀ ਸੋ ਭੀ ਸੰਗਿ ਨ ਹੋਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਾਥ ਉਤਪਤਿ ਭਜਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧ ਜਨ ਹਿਤੁ ਜਾ ਸਿਉ ਕੀਨਾ ॥

ਮਾਤਾ ਔ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਛੂਟਿਓ ਜਬ ਦੇਹ ਤੇ ਡਾਰਿ ਅਗਨਿ ਮੈ ਦੀਨਾ ॥੧॥

ਸੋ ਜਬ ਜੀਵ ਦੇਹ ਸੇ ਛੁਟਾ ਭਾਵ ਜੁਦਾ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਨ ਸਬੰਧੀਓਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਡਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੨੭

ਜੀਵਤ ਲਉ ਬਿਉਹਾਰੁ ਹੈ ਜਗ ਕਉ ਤੁਮ ਜਾਨਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੀਵਤਿਆਂ ਤਕ ਹੀ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਐਸੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਤੁਮ ਜਾਣੋ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਲੈ ਸਭ ਸੁਫਨ ਸਮਾਨਉ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਸੁਪਨੇ ਸਮਾਨ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥

ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਰੇ ਮਨਾ ਗਾਇ ਲੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤੇਰੋ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰਿਆ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਲੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈ॥

ਅਉਸਰੁ ਬੀਤਿਓ ਜਾਤੁ ਹੈ ਕਹਿਓ ਮਾਨ ਲੈ ਮੇਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਕਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਕਹਣਾ ਮਾਨ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਸੰਪਤਿ ਰਥ ਧਨ ਰਾਜ ਸਿਉ ਅਤਿ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ ॥

ਇਹ ਜੋ ਸਪਤਾ ਰਥਾਦਿ ਸਵਾਰੀ ਔ ਧਨ ਰਾਜਾਦੀ ਹੁਕਮ ਕਰਨਾ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸਾਥ ਤੈਨੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਾਲ ਫਾਸ ਜਬ ਗਲਿ ਪਰੀ ਸਭ ਭਇਓ ਪਰਾਇਓ ॥੧॥

ਸੋ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸੀ ਤੇਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਆਨ ਪੜੀ ਤਬ ਇਹ ਧਨ ਸੰਪਤਾ ਕਾ ਸਮੂਹ ਪਰਾਯਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਸਾਥੀ ਨ ਹੋਇਗਾ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਔਰ ਬਨ ਜਾਏਂਗੇ॥

ਜਾਨਿ ਬੂਝ ਕੈ ਬਾਵਰੇ ਤੈ ਕਾਜੁ ਬਿਗਾਰਿਓ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਜਾਣ ਬੂਝਿ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਬਿਗਾੜ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਪ ਕਰਤ ਸੁਕਚਿਓ ਨਹੀ ਨਹ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿਓ ॥੨॥

ਪਾਪਾਂ ਕੇ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੈਂਨੇ ਕੁਛ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਅਰੁ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਚਿਤ ਸੇ ਨਹੀਂ ਨਿਵਰਤ ਕੀਆ॥੨॥

ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿਆ ਸੋ ਸੁਨੁ ਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੁ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਪੁਕਾਰਿ ਕੈ ਗਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਾਈ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਨ ਕੌ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੁ॥੩॥੩॥

ਤਿਲੰਗ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ਕਬੀਰ ਜੀ

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਏਕ ਕਾਜੀ ਔ ਪੰਡਤ ਦੋਨੋਂ ਮਿਲ ਕਰ ਆਏ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਨਕੋਂ ਅਭੇਦ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਇਫਤਰਾ ਭਾਈ ਦਿਲ ਕਾ ਫਿਕਰੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੇਦ ਔ ਕਤੇਬੋਂ ਕੇ (ਇਫਤਰਾ) ਖੋਲਨੇ ਅਰਥਾਤ ਪੜਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਧਾਰਨ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕਾ (ਫਿਕਰੁ) ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਟੁਕੁ ਦਮੁ ਕਰਾਰੀ ਜਉ ਕਰਹੁ ਹਾਜਿਰ ਹਜੂਰਿ ਖੁਦਾਇ ॥੧॥

ਜੇਕਰ (ਟੁਕੁ) ਥੋੜਾ ਦਮੁ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਕਰਾਰੀ) ਨਿਸਚਾ ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਔਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਪਰ ਕਰੋ ਤਬ (ਖੁਦਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਬੰਦੇ ਖੋਜੁ ਦਿਲ ਹਰ ਰੋਜ ਨਾ ਫਿਰੁ ਪਰੇਸਾਨੀ ਮਾਹਿ ॥

ਇਹ ਜੁ ਦੁਨੀਆ ਸਿਹਰੁ ਮੇਲਾ ਦਸਤਗੀਰੀ ਨਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬੰਦੇ) ਹੇ ਪੁਰਸ (ਹਰ ਰੋਜ) ਸਰਬ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਖੋਜ) ਢੂੰਢੋ ਕਜਾ ਬਿਚਾਰੋ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਫੇਰ (ਪਰੇਸਾਨੀ) ਸਰਮਿੰਦਗੀ ਬੀਚ ਨਹੀਂ ਪੜੇਗਾ ਇਹੁ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਸੋ (ਸਿਹਰੁ) ਜਾਦੂ ਵਤ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਾਦੂ ਕਰ ਅਨਹੰਤੀ ਵਸਤੂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਸਤਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤੈਸੇ ਏਹ ਜਗਤ ਕੇ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਭੀ ਅਸਤਜ ਹੈ ਅਨਹੋਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਮੇਂ ਸੇ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਮੇਂ (ਦਸਤਗੀਰੀ) ਹਥ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਦਰੋਗੁ ਪੜਿ ਪੜਿ ਖੁਸੀ ਹੋਇ ਬੇਖਬਰ ਬਾਦੁ ਬਕਾਹਿ ॥

ਤਿਨ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਔ ਪ੍ਰੇਮੁ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੋ (ਦਰੋਗੁ) ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਪੜ ਪੜਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਸੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਮਝਤੇ ਬਿਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਬਕਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਕੁ ਸਚੁ ਖਾਲਕੁ ਖਲਕ ਮਿਆਨੇ ਸਿਆਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਓਹੁ ਕੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ (ਹਕੁ) ਸਚ ਸਰੂਪ (ਖਾਲਕੁ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਖਲਕ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ (ਮਿਆਨੇ) ਬੀਚ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ (ਸਿਆਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਹਿ) ਸ਼ਾਮ ਸਰੂਪਾਦੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਅਸਮਾਨ ਮ੍ਹਿਾਨੇ ਲਹੰਗ ਦਰੀਆ ਗੁਸਲ ਕਰਦਨ ਬੂਦ ॥

ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਅਕਾਸ਼ ਮੈਂ (ਦਰੀਆ) ਦਰੀਆਇ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਲਹੰਗ) ਲਖ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਗੁਸਲ) ਇਸਨਾਨ (ਕਰਦ) ਕਰਨਾ ਥਾ (ਨਬੂਦ) ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਭਾਵ ਯਿਹ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਪੜਨਾ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਵਿਅਰਥ ਭਜਾ॥ ਤਬ ਕਾਜੀ ਔ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਫਕਰੁ ਦਾਇਮ ਲਾਇ ਚਸਮੇ ਜਹ ਤਹਾ ਮਉਜੂਦੁ ॥੩॥

ਦੋ ਪਾਠ ਹੈਂ ੧ ਬੀੜਦਾ (ਫਕਰੁ) ਵੈਰਾਗ ੨ ਬੀੜਦਾ (ਫਿਕਰ) ਯਾਦਗੀਰੀ ਤਾਂ ਤੇ ਵੈਰਾਗ ਔ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰਕੇ (ਦਾਇਮ) ਹਮੇਸ਼ਾਂ (ਜਹ ਤਹਾ) ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਮਉਜੂਦੁ) ਇਸਥਿਤ ਰੂਪ ਦੇਖ॥

ਅਲਾਹ ਪਾਕੰ ਪਾਕ ਹੈ ਸਕ ਕਰਉ ਜੇ ਦੂਸਰ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਵਿਤ੍ਰ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਤਉ ਕਰੀਏ ਜੇ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੇ॥

ਕਬੀਰ ਕਰਮੁ ਕਰੀਮ ਕਾ ਉਹੁ ਕਰੈ ਜਾਨੈ ਸੋਇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ (ਕਰੀਮ) ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਕਾ (ਕਰਮੁ) ਕਰਤਬ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਸੋਈ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਪਰ ਤਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਓਹੁ ਉਨ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਲਗਾਵਨ ਕਰਕੇ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਿਹ ਅਭੇਦ ਅਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਆਗੇ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ॥

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖੁੰਦਕਾਰਾ ॥

(ਖੁੰਦਕਾਰਾ) ਹੇ ਸਤਾਂ ਵਿਲਾਯਤੋਂ ਵਾ ਦੀਪੋਂ ਕੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਵ (ਖੁੰਦਕਾਰਾ) ਛੀਪੇ ਕੇ ਪਟੜੇਦੇ ਕਿਲੇ ਵਤ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਮੈਂ ਅੰਧੁਲੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ॥

ਮੈ ਗਰੀਬ ਮੈ ਮਸਕੀਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੇ ਗਰੀਬ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੀਮਾਂ ਰਹੀਮਾਂ ਅਲਾਹ ਤੂ ਗਨੀ ॥

ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਹੇ (ਕਰੀਮਾਂ) ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਰਹੀਮਾਂ) ਰਹਿਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਅਲਾਹ) ਅਲੱਖ ਰੂਪੁ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਗਨੀ) ਧਨੀ ਹੈ ਵਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਜਾਲ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ਦਰਿ ਪੇਸਿ ਤੂੰ ਮਨੀ ॥੧॥

(ਮਨੀ) ਮੇਰੇ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਪੁਨਾ (ਪੇਸਿ) ਅਗੇ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਦਰੀਆਉ ਤੂ ਦਿਹੰਦ ਤੂ ਬਿਸੀਆਰ ਤੂ ਧਨੀ ॥

(ਦਰੀਆਉ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭੀ ਤੂਹੀਂ ਹੈ (ਬਿਸੀਆਰ) ਬਡਾ ਧਨਾਢ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀਂ ਹੈ। ਅਰ (ਦਿਹੰਦ) ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਦੇਹਿ ਲੇਹਿ ਏਕੁ ਤੂੰ ਦਿਗਰ ਕੋ ਨਹੀ ॥੨॥

ਦੇਤਾ ਲੇਤਾ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ (ਦਿਗਰ) ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾਂ ਤੂੰ ਬੀਨਾਂ ਮੈ ਬੀਚਾਰੁ ਕਿਆ ਕਰੀ ॥

ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਔ ਅਸਮਦਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਇਹ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੇ ਚੇ ਸੁਆਮੀ ਬਖਸੰਦ ਤੂੰ ਹਰੀ ॥੩॥੧॥੨॥

ਭਗਤਿ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਬਖਸਿੰਦ ਹੈਂ॥੩॥੧॥੨॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਕਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਥਕਤ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਕਲਪ ਕੀਆ ਅਬ ਅਸਵਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਏਕ ਘੋੜੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਤੀ ਹੈ ਤਬ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੁਗਲ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਏਕ ਘੋੜੀ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੁਏ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਤਬ ਘੋੜੀ ਸੂ ਪਈ ਵਛੇਰੀ ਚੁਕਾਵਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਇਸ ਵਛੇਰੀ ਕੋ ਉਠਾ ਲਵੋ ਤੌ ਵਛੇਰੀ ਕੋ ਉਠਾ ਕਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ॥

ਹਲੇ ਯਾਰਾਂ ਹਲੇ ਯਾਰਾਂ ਖੁਸਿਖਬਰੀ ॥

ਮੁਗਲ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕਹੇ ਤੁਰ ਯਾਰ ਤੁਰ ਯਾਰ ਛੇਤੀ ਵਾ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹੇ ਅਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਯਾਰਾ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ (ਖਬਰੀ) ਖਬਰ ਦੇਹੁ ਰਾਜੀ ਹੈਂ ਤੌ ਹਰੀ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵਗਾਰੀ ਫੜਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਪੂਛਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਂਉ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਂਉ ॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਔ ਸਰੂਪ ਔ ਬਚਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨੀਕੀ ਤੇਰੀ ਬਿਗਾਰੀ ਆਲੇ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਿਗਾਰ ਭੀ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹੈ ਤੌ ਹਰੀ ਕਹੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹੈ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਆਲੇ ਬੇਗ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਇਹ ਬਤਾਵੋ॥

ਕੁਜਾ ਆਮਦ ਕੁਜਾ ਰਫਤੀ ਕੁਜਾ ਮੇ ਰਵੀ ॥

(ਕੁਜਾ ਆਮਦ) ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈਂ (ਕੁਜਾ ਰਫਤੀ) ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਥਾ (ਕੁਜਾ ਮੇਰਵੀ) ਕਹਾਂ ਕੋ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਨਗਰੀ ਰਾਸਿ ਬੁਗੋਈ ॥੧॥

ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਗਰੀ ਮੈਂ (ਰਾਸਿ) ਸਚ (ਬੁਗੋਈ) ਕਹੀਂ ॥੧॥

ਖੂਬੁ ਤੇਰੀ ਪਗਰੀ ਮੀਠੇ ਤੇਰੇ ਬੋਲ ॥

(ਖੂਬ) ਸੁੰਦਰ ਤੇਰੀ ਪਗ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮ ਮੀਠੇ ਤੇਰੇ ਬਚਨ ਹੈਂ॥

ਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਨਗਰੀ ਕਾਹੇ ਕੇ ਮਗੋਲ ॥੨॥

ਇਸ ਦ੍ਵਾਰਿਕਾ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਮੁਗਲ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਏ ਤੋ ਹਰੀ ਕਹੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚੰਦੀਂ ਹਜਾਰ ਆਲਮ ਏਕਲ ਖਾਨਾਂ ॥

(ਚੰਦੀਂ) ਕਈ ਹਜਾਰ (ਆਲਮ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਏਕ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਾਰ ਲਖਿਆ ਕਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਏਕਲ) ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਖਾਨਾਂ) ਘਟ ਹੈ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋਕਰੁ ਤੂੰ ਭਾਵ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਚਿਨੀ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਾਂਵਲੇ ਬਰਨਾਂ ॥੩॥

(ਹਮ ਚਿਨੀ) ਭੀ ਐਸੇ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਸਾਮ ਸਰੂਪ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਦੀ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਸਪਤਿ ਗਜਪਤਿ ਨਰਹ ਨਰਿੰਦ ॥

(ਅਸਪਤਿ) ਸਪਤਿ ਸੁਖੀ ਘੋੜੇ ਕਾ ਪਤੀ ਸੂਰਜ ਔ (ਗਜਪਤਿ) ਐਰਾਵਤ ਹਸਤੀ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਇੰਦ੍ਰ ਔ (ਨਰਹ ਨਰਿੰਦ) ਨਰੋਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸ੍ਵੰਭੂ ਮੁਨਿ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੀ ਜੋ ਸਰਬ ਈਸਰ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ॥

ਨਾਮੇ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੀਰ ਮੁਕੰਦ ॥੪॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ (ਮੁਕੰਦ) ਮੁਕਤ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ (ਮੀਰ) ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਊਹਾਂ ਪ੍ਰਤਖਜ ਚਤਰੁ ਭੁਜ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਦਰਸਨ ਦੀਆ॥੪॥੨॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੨੮

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਬੈਸਿ ਧੂਪੁ ਦੇਵਹੁ ਤਉ ਦੂਧੈ ਕਉ ਜਾਵਹੁ ॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰੋ ਏਹੀ ਭਾਂਡਾ (ਧੋਇ) ਧੋਣਾਂ ਹੈ ਔ ਸੁਭ (ਬੈਸ) ਵਾਸਨਾ ਜੋ ਧਾਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਏਹੀ ਉਸ ਭਾਂਡੇ ਕੋ ਧੂਪ ਦੇਹੋ ਜਬ ਪਹਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੋ (ਤਉ) ਤਬ ਤੁਮ ਦੂਧ ਕੋ ਜਾਵੋ ਸੋ ਦੂਧ ਆਗੇ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਧੁ ਕਰਮ ਫੁਨਿ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇਣੁ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸ ਜਮਾਵਹੁ ॥੧॥

ਗੁਰਉਪਦੇਸੁ ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪ ਜੋ ਕਰਮੁ ਹੈ ਏਹੀ ਦੂਧ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਸਮਾਇਣ) ਜਾਗ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਦਹੀ ਜਮਾਵਣਾ॥੧॥

ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ ॥

ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨੁਖੁ ਜਨਮ ਕੀ ਜੇ ਸਫਲਤਾ ਚਾਹੋ ਤੋ ਭੇਖਾਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤਯਾਗ ਕੇ ਜਪਣਾ ਹੈ (ਤ) ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪਹੁ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਕਾਮ ਨਿਸਫਲ ਜਾਨੋਂ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਈਟੀ ਹਾਥਿ ਕਰਹੁ ਫੁਨਿ ਨੇਤ੍ਰਉ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ॥

ਇਸ ਮਨ ਔ ਚਿਤ ਕੋ ਜੋ ਵਸ ਕਰਣਾ ਹੈ ਇਹੀ (ਈਟੀ) ਗੁਲੀਆ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪਕੜਨਾ ਕਰੋ ਔ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਜੋ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ਏਹੀ ਨੇਤਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਲਸ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ॥

ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਤਬ ਮਥੀਐ ਇਨ ਬਿਧਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵਹੁ ॥੨॥

ਜਿਹਬਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਰਿੜਕਨਾ ਕਰੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਘ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਵਹੁ॥॥੨॥

ਮਨੁ ਸੰਪਟੁ ਜਿਤੁ ਸਤ ਸਰਿ ਨਾਵਣੁ ਭਾਵਨ ਪਾਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰੇ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਜੀਤਣਾ ਰੂਪੁ (ਸੰਪਟੁ) ਡਬਾ ਕਰੋ ਔਰੁ ਸਤਸੰਗ ਸਰ ਮੈ ਸਨਾਨ (ਭਾਵਨ) ਸ੍ਰਧਾ ਆਦ ਪਤ੍ਰ ਫੂਲ ਆਦਿ ਸੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ (ਤ੍ਰਿਪਤਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੈ ਸੋ ਸੇਹੁ ਸਮ੍ਰਗੀ ਸੇ ਪੂਜਨ ਕਹਾ॥

ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਸੇਵੇ ਇਨ੍ਹ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਤੁ ਰਹੈ ॥੩॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਕ (ਪ੍ਰਾਣ) ਪ੍ਰਯੰਤ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਪੂਜਾ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਤੋ ਮਾਲਕ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਰਮਤ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ॥੩॥

ਕਹਦੇ ਕਹਹਿ ਕਹੇ ਕਹਿ ਜਾਵਹਿ ਤੁਮ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਭਗਤਿ ਹੀਣੁ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਜੰਪੈ ਹਉ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥੪॥੧॥

ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਬਿਨਾ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਕਥਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹ ਕਹ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ (ਸਰਿ) ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਭਗਤੀ ਤੇ (ਹੀਣੁ) ਰਹਤ ਹੁਆ ਹੁਆ (ਜੰਪੈ) ਕਹਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਮੈਂ ਸੋਈ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਾਂ॥੪॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸੰਗਤ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਮੇਂ ਆਈ ਦਰਸਨ ਪਾਇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਲੋਕ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਤਰਾਂ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜਿਸਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਯਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਭ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਨ ਬਾਹਰਿ ਜਾਇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛੋਡਿ ਕਾਹੇ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਬਾਹਰ ਤਿਸ ਕੋ ਢੂੰਢਣੇ ਵਾਸਤੇ ਨ (ਜਾਇ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਕਿਉਂ ਖਾਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਹੋਵਹੁ ਚਾਕਰ ਸਾਚੇ ਕੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਐਸਾ (ਗਿਆਨੁ) ਜਾਨ ਕਰ ਤੁਮ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਹੁ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੀ ਚਾਕਰ ਹੋਵੋ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਭੁ ਕੋਈ ਰਵੈ ॥

ਬਾਂਧਨਿ ਬਾਂਧਿਆ ਸਭੁ ਜਗੁ ਭਵੈ ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਔ ਧਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਰੱਸੀ ਕਰਕੇ ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਸਾਰਾ (ਜਗੁ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸੁਭ ਵਾਸ਼ਨਾ ਹੂਈ ਤੌ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜੌ ਅਸੁਭ ਹੂਈ ਤੌ ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸੁ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਚਾਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। (ਜਲਿ ਥਲਿ) ਜਲ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਭਾਵ ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੇਂ (ਸੋਇ) ਓਹੁ ਵਿਆਪ ਰਿਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਨਹੀ ਚੰਗੇ ਬੁਰਾ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਤਾਰੇ ਸੋਇ ॥੪॥੧॥੨॥

ਜੌ ਤੁਮ ਐਸੀ ਧਾਰਣਾ ਧਾਰ ਲੇਵੋ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਔ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਬੁਰਾ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਭ ਗੁਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ (ਸੋਇ) ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਾਰੇਗਾ॥੪॥੧॥੨॥

ਪੰਨਾ ੭੨੯

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਛਮ ਦਿਸਾ ਖੁਰਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਮਰਦਾਨਾ ਮਿਰਤ ਹੂਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸ ਕੇ ਬੇਟੇ ਸਜਾਦੇ ਕੋ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕੀ ਸਮਾਧ ਦਿਖਾਉਣੇ ਵਾਸਤੇ ਚਲੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਮੁਲਤਾਨ ਤੇ ਨਜੀਕ ਦੁਲੰਭੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਂ ਸੱਜਣ ਠਗ ਸਾਧੂ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਔ ਧਰਮਸਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਮੁਸਾਫਰ ਆਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਦੇਤਾ ਥਾ ਦੁਲੰਭੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਔਰ ਸਹਜਾਦੇ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਭੁਖ ਲਗੀ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੋ ਤੋ ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਸੇ ਕੁਛ ਖਾਇ ਆਊਂ। ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜਾਓ ਤੋ ਸਜਾਦਾ ਉਸੀ ਧਰਮਸਾਲ ਮੈਂ ਗਿਆ ਅਗੇ ਸਜਣ ਨੇ ਇਕ ਅੰਦਰ ਦੇਕੇ ਜੰਦਰਾ ਲਾਇ ਦੀਆ ਇਧਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਕੋ ਕਹਾ ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਸਜਾਦਾ ਤਾਂ ਫਸ ਗਿਆ। ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਛੁਡਾਵੋ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗਏ ਤੋ ਸਜਣ ਕੋ ਪੁਛਿਆ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਏਥੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਜਾਦੇ ਕਾ ਨਾਮ ਪੁਕਾਰਿਆ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਖੁਲਾਈਆਂ ਤਦ ਸਜਣ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਡਿਗਾ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਬਖਸੋ ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਸਭ ਕਹ ਦੀਏ ਉਸਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਉਜਲੁ ਕੈਹਾ ਚਿਲਕਣਾ ਘੋਟਿਮ ਕਾਲੜੀ ਮਸੁ ॥
ਧੋਤਿਆ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਾ ਤਿਸੁ ॥੧॥

ਏਹ ਤੇਰਾ ਭੇਖ ਤਾਂ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ (ਕੈਹਾ) ਧਾਤੁ ਉਜਲ ਅਰ ਚਿਲਕਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਜੋ ਓਸ ਨੂੰ ਰਗੜੀਏ ਤਾਂ ਕਾਲੀ (ਮਸੁ) ਸਾਹੀ ਹੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਓਸ ਨੂੰ (ਧੋਤਿਆ) ਧੋਈਏ ਤੌ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਓਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਸੌ ਵਾਰੀ ਧੋਵੀਏ ਭਾਵ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਮੱਟੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਲਿਖਾ ਹੈ ਏਕ ਬਾਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਇ ਫੇਰ ਓਹ ਸੁਟਨੇ ਲਾਯਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੈਨੇ ਪਾਖੰਡ ਰੂਪ ਭੇਖ ਉਜਲ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਊਪਰ ਸੇ ਤਾਂ ਤਿਲਕ ਛਾਪਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਵੀਚ ਸੇ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਿਕਲਤੀ ਹੈ ਚਾਹੇ ਤੌਂ ਕਿਤਨੇ ਉਪਾਵ ਕਰੇਂ ਤੇਰੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰੇਗੀ ਤੈਨੇ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੈਨ॥੧॥

ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ੍ ॥
ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਜਣ ਤਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ (ਸੇਈ) ਸੋ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਦਿਆਂ ਭੀ ਸਾਥ ਚਲਨ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੀ ਸਜਣ ਹੈਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਹਾਈ ਹੋਣਾ ਹੈ (ਜਿਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏ (ਤਿਥੈ) ਉਥੇ ਹੀ ਖੜੇ ਦਿਸਨ ਭਾਵ ਨਰਕਾਂ ਤੇ ਬਚਾਵਨ॥੧॥

ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਪਾਸਹੁ ਚਿਤਵੀਆਹਾ ॥
ਢਠੀਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ੍ ਵਿਚਹੁ ਸਖਣੀਆਹਾ ॥੨॥

(ਕੋਠੇ) ਕੱਚੇ (ਮੰਡਪ) ਪੱਕੇ ਮਾੜੀਆਂ ਦੁਮੰਜਲੀਆਂ ਆਸੋਂ ਪਾਸੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਿਤ੍ਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਜੋ ਵੀਚ ਮੈਂ ਸੇ ਸਖਣੀਆਂ ਹੋਹਿਂ ਤੋ (ਢਠੀਆ) ਗਿਰੀਆਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇ ਕਾਮ ਨ ਆਈਆਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਵਿਜਰਥ ਹੈਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੀ ਬਨਾਵਟ ਸਭ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ॥੨॥ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਬਗਾ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਵਸੰਨਿ੍ ॥
ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆ ਖਾਵਣੇ ਬਗੇ ਨਾ ਕਹੀਅਨਿ੍ ॥੩॥

ਬਗੁਲਿਆਂ ਕੇ ਸੁਫੈਦ (ਕਪੜੇ) ਪਰ ਹੈਨ ਯਦਜਪਿ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ (ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ) ਪਕੜ ਪਕੜ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰ ਓਹ ਬਗੇ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਭੀ ਓਨਾਂ ਕੋ ਹੰਸ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਰਮਸਾਲ ਮੈਂ ਪਰਮਹੰਸ ਬਨਕੇ ਪਾਖੰਡੀ ਬੈਠੇਂ ਤੌ ਭੀ ਉਨਕੇ ਕਰਮ ਉਨਕੋ ਛਪਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਭਾਵ ਓਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਕੋਈ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ॥੩॥ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥

ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰੀਰੁ ਮੈ ਮੈਜਨ ਦੇਖਿ ਭੁਲੰਨਿ੍ ॥
ਸੇ ਫਲ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ੍ ਤੇ ਗੁਣ ਮੈ ਤਨਿ ਹੰਨਿ੍ ॥੪॥

ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਸਿਮਲ ਬ੍ਰਿਛ (ਮੈ) ਰੂਪ ਹੈ (ਮੈ) ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਭੇਖ ਦੇਖਕੇ (ਜਨ) ਪੁਰਸ ਭੁਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ॥ 'ਮੈ ਜਨ' ਨਾਮ ਤੋਤਿਓਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋਤੇ ਭੂਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਿੰਬਲ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਫਲ ਹੈਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ (ਤੇ) ਓਹੀ ਨਿਕੰਮੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਤਨ ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਹੈਨ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ॥੪॥

ਅੰਧੁਲੈ ਭਾਰੁ ਉਠਾਇਆ ਡੂਗਰ ਵਾਟ ਬਹੁਤੁ ॥
ਅਖੀ ਲੋੜੀ ਨਾ ਲਹਾ ਹਉ ਚੜਿ ਲੰਘਾ ਕਿਤੁ ॥੫॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪ ਤੌ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਜੀਵ ਨੇ ਪਰਬਤਾਂ ਕਾ ਰਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਮ ਮਾਰਗ ਵਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਉਸ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੁਨਾਂ ਰੂਪ ਅਖੀਆਂ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਔਰ ਕਾਮ ਆਦਿ ਪਰਬਤ ਲੰਘਣੇ ਕੋ ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰ ਚਾਹੀਏ ਥੇ ਸੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅਤਿਅੰਤ (ਹਉ) ਹੰਕਾਰ ਯੁਕਤਿ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਜੇ ਭੀ ਮਨ ਮੇਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਕਿ ਆਗੇ ਨਿਹਾਇਤ ਦੁਸਤਰ ਵੈਤਰਨੀ ਆਦਿ ਨਦੀਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਣ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਬੇੜੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਲੰਘਾਂਗਾ॥੫॥

ਚਾਕਰੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥੬॥੧॥੩॥

ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਭਇਆ ਔਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋ ਕੇ ਆਪ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰੂੰਗਾ ਫੇਰ ਚੰਗਿਆਈ ਔਰ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਵੈਂਗੀਆਂ। ਤੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਤੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਰ ਭਾਵ ਇਹ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਨ ਪਾਪਾਂ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੈ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤੇਰਾ ਪਾਪਾਂ ਮੈਂ ਜੋ ਬਾਂਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ ਛੂਟ ਜਾਏ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੈਂ ਲਗੇ ਔਰ ਚਾਕਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ (ਚੰਗਿਆਈਆਂ) ਭਲਿਆਈਆਂ ਸਭ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਨਗੀਆਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਿਆਣਪਾਂ (ਕਿਤੁ) ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀਆਂ॥੬॥੧॥੩॥ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼॥ ਹੇ ਸਜਣ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੰਧੁ ਬੇੜੁਲਾ ਜਿਤੁ ਲੰਘਹਿ ਵਹੇਲਾ ॥
ਨਾ ਸਰਵਰੁ ਨਾ ਊਛਲੈ ਐਸਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ (ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੰਧੁ ਬੇੜਲਾ) ਬੇੜਾ ਬਨਾਉ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਵਹੇਲਾ) ਸੁਖਾਲਾ ਹੀ ਲੰਘੇ ਨ ਵਹੁ ਦਸ ਹਜਾਰ ਜੋਜਨ ਦਾ ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ ਆਵੇਗਾ ਅਰ (ਨਾ ਉਛਲੈ) ਨ ਵੈਤਰਣੀ ਨਦੀ ਉਛਲੀ ਨਜਰ ਆਵੈਗੀ ਐਸਾ ਰਸਤਾ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਜਮ ਮਾਰਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨ ਪੜੈਗਾ। ਵਾ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਾ ਸਰੋਵਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਮ ਆਦਿ ਉਛਾਲੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਡੋਬੇਂਗੇ ਐਸਾ ਬੇੜੇ ਸੇ ਸੁਖਾਲਾ ਪੰਥ ਲੰਘ ਜਾਏਗਾ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਫੇਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਊ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਮੰਜੀਠੜਾ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਚੋਲਾ ਸਦ ਰੰਗ ਢੋਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਸਦਰੰਗ ਢੋਲਾ) ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰਾ ਇਕ ਨਾਮ ਹੀ ਮਜੀਠੀ ਰੰਗ ਹੈ ਭਾਵ ਸਦਾ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਚ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਚੋਲਾ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੰਗਿਆ ਰਹੇ ਵਾ ਹੇ ਸਜਣ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਕਰਤਾ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ਕਾ ਇਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰਾ ਭੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਚੋਲਾ ਉਸੀ ਸਚੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਹੀ ਰਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਚਲੇ ਪਿਆਰਿਆ ਕਿਉ ਮੇਲਾ ਹੋਈ ॥
ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਹਿ ਗੰਠੜੀਐ ਮੇਲੇਗਾ ਸੋਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਯਾਰਿਆ ਸਜਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਤੇ ਵਿਛੜ ਕਰ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮੇਲਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਗੰਠ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਗੁਣ ਹੋਵੈ ਤਉ ਸੋ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵੀਛੁੜੈ ਜੇ ਮਿਲਿਆ ਹੋਈ ॥
ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ॥੩॥

(ਜੇ) ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਫਿਰ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਅਭਿੰਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਰਤ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਾਚਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਰੂਪ ਸੋਈ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰਿਆ ਸੀਤਾ ਹੈ ਚੋਲਾ ॥
ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸਹ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੋਲਾ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ (ਨਿਵਾਰਿਆ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ (ਸੀਤਾ ਹੈ ਚੋਲਾ) ਸਰੀਰ ਦਾ ਮਨ ਚੋਲਾ ਸੀਤਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਕੀਆ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਚਨਾਂ ਕੋ ਸਹਾਰਕੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਬਚਨਾਂ ਕੋ ਭਾਵ ਬੇਦ ਬਚਨਾਂ ਕੋ ਮਾਨਕੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਫਲ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮ੍ਰਥ ਹੈਂ॥੪॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਹੇਲੀਹੋ ਸਹੁ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ ॥
ਹਮ ਸਹ ਕੇਰੀਆ ਦਾਸੀਆ ਸਾਚਾ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੫॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਹੇਲੀਹੋ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸਹੁ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਖਰਾ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਹੈ (ਹਮ) ਅਸਮਦਾਦਕ (ਸਹ) ਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ ਸਚਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥੫॥੨॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਭਾਂਡੈ ਭਾਉ ਤਿਨਾ ਸਵਾਰਸੀ ॥
ਸੂਖੀ ਕਰੈ ਪਸਾਉ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਸੀ ॥
ਸਹਸਾ ਮੂਲੇ ਨਾਹਿ ਸਰਪਰ ਤਾਰਸੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭਾਂਡੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਸਵਾਰੇਗਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨਾਂ ਕੋ ਸੁਖਾਂ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰੇਗਾ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਵਿਸਾਰੇਗਾ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਮੇਂ (ਮੂਲੇ) ਕਦਾਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਰੇਗਾ॥੧॥

ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਿਲਿਆ ਗੁਰੁ ਆਇ ਜਿਨ ਕਉ ਲੀਖਿਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਦੇਵੈ ਦੀਖਿਆ ॥
ਚਾਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ਭਵਹਿ ਨ ਭੀਖਿਆ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਗੁਰੂ ਦੀਖਿਆ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ (ਭੀਖਿਆ) ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਭਵਦੇ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਮਹਲੁ ਹਜੂਰਿ ਦੂਜੇ ਨਿਵੈ ਕਿਸੁ ॥
ਦਰਿ ਦਰਵਾਣੀ ਨਾਹਿ ਮੂਲੇ ਪੁਛ ਤਿਸੁ ॥
ਛੁਟੈ ਤਾ ਕੈ ਬੋਲਿ ਸਾਹਿਬ ਨਦਰਿ ਜਿਸੁ ॥੩॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਨਿਵੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ (ਦਰਿ) ਦਰਵਾਜੇ ਕੇ ਦਰਵਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਹੈ ਉਨਕੋ ਹਿਸਾਬ ਕਦਾਚਿਤ ਕੋਈ ਪੁਛਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਪਰ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੈ ਤਿਨਕੌ ਬਚਨ ਕਰ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਵਾ ਤਿਨ ਦੁਆਰ ਪਾਲੋਂ ਸੇ (ਮੂਲੇ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪੁਛ॥

ਘਲੇ ਆਣੇ ਆਪਿ ਜਿਸੁ ਨਾਹੀ ਦੂਜਾ ਮਤੈ ਕੋਇ ॥
ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੇ ਸਾਜਿ ਜਾਣੈ ਸਭ ਸੋਇ ॥

ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਬਖਸੀਸ ਨਦਰੀ ਕਰਮੁ ਹੋਇ ॥੪॥੩॥੫॥

ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਆਣੈ) ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਜੀਵਾਂ ਕੋ (ਘਲੇ) ਭੇਜਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੂਸਰਾ ਸਲਾਹ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਢਾਹਣੇ ਕਾ ਔਰ ਉਸਾਰਣੇ ਕੀ (ਸਾਜਿ) ਸਮਗ੍ਰੀ ਭਾਵ ਪਰਕਾਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦਿਕ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋ (ਕਰਮੁ) ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ਤਉ (ਨਾਉ) ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੩॥੫॥

ਪੰਨਾ ੭੩੦

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭਾਂਡਾ ਹਛਾ ਸੋਇ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ॥

ਭਾਂਡਾ ਅਤਿ ਮਲੀਣੁ ਧੋਤਾ ਹਛਾ ਨ ਹੋਇਸੀ ॥

(ਭਾਂਡਾ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਬਹੁਤ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਮੈਲਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਔਰ ਜਤਨੋਂ ਸਾਥ ਧੋਇਆ ਹੂਆ ਤਾਂ (ਹਛਾ) ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਹੋਇ ਸੋਝੀ ਪਾਇਸੀ ॥

ਏਤੁ ਦੁਆਰੈ ਧੋਇ ਹਛਾ ਹੋਇਸੀ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਇ ਤੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਸੋਝੀ) ਗਿਆਤ ਪਾਵੇਗਾ (ਏਤੁ ਦੁਆਰੈ) ਏਸ ਦਰਵਾਜੇ ਭਾਵ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਧ ਕਰੇ ਤੋ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਮੈਲੇ ਹਛੇ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਆਪਿ ਵਰਤਾਇਸੀ ॥

ਮਤੁ ਕੋ ਜਾਣੈ ਜਾਇ ਅਗੈ ਪਾਇਸੀ ॥

ਮੈਲੇ ਹਛੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾ ਬੀਚਾਰ (ਆਪਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਨ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਅਗੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਗਾ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਤੇਹਾ ਹੋਇਸੀ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋ ਫਲ ਹੋਇਗਾ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਆਪਿ ਵਰਤਾਇਸੀ ॥

ਚਲਿਆ ਪਤਿ ਸਿਉ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿ ਵਾਜਾ ਵਾਇਸੀ ॥

ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਆਪ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ ਵਰਤਾਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪਾਉਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਪਤਿ ਸਾਥ ਚਲਜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾਜਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਪੀਛੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭੀ ਵਾਜਤਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਮਾਣਸੁ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਸੁਣਾਇਸੀ ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਨਿਹਾਲ ਸਭਿ ਕੁਲ ਤਾਰਸੀ ॥੧॥੪॥੬॥

ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਲੋਕ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪ ਵਾਜਾ ਤਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਵੇਗਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਤੋ (ਨਿਹਾਲੁ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭੁ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਉਸਨੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਕੀਸ ਕੁਲ ਉਸ ਕੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥੪॥੬॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੋਗੀ ਹੋਵੈ ਜੋਗਵੈ ਭੋਗੀ ਹੋਵੈ ਖਾਇ ॥

ਤਪੀਆ ਹੋਵੈ ਤਪੁ ਕਰੇ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਮਲਿ ਨਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੋਵੇ ਹੈ ਵਹੁ ਜੋਗ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭੋਗੀ ਹੋਵੈ ਹੈ ਵਹੁ ਖਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਪਸੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਮਲ ਮਲ ਨਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਸਦੜਾ ਸੁਣੀਜੈ ਭਾਈ ਜੇ ਕੋ ਬਹੈ ਅਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇਰਾ ਜਸ ਬੈਠਕੇ ਕਹੇ ਤਉ ਮੈਂ ਸੁਣਾਂ॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੇ ਜੋ ਖਟੇ ਸੁੋ ਖਾਇ ॥

ਅਗੈ ਪੁਛ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਸਣੁ ਨੀਸਾਣੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜੈਸਾ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਕਿਸਾਨ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਨਾਜ ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੈਸਾ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਜੋ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਖੱਟੇਗਾ ਭਾਵ ਜਮਾ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਕਾ ਫਲ ਸੁਖ ਦੁਖ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭੋਗੇਗਾ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਖ (ਸਣੁ ਨੀਸਾਣੈ) ਸਹਤ ਪਰਵਾਨੇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਵੈਗਾ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਪੂਛੀਏਗਾ॥੨॥

ਤੈਸੋ ਜੈਸਾ ਕਾਢੀਐ ਜੈਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੇਂ ਚਿਤ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਸ ਬਿਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਵੇਚੀ ਬੈ ਕਰੀ ਜੇ ਕੋ ਲਏ ਵਿਕਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਈ ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਨਾਹੀ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥੪॥੫॥੭॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਵੇਚਾ ਮੁਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਕਦੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਲਵੇ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਮੋਲ ਵਿਕੇ ਕਾ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਏਹ ਤਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ॥੪॥੫॥੭॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਆਪ ਕੋਈ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਕਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੁ ਨ ਖਿੰਥਾ ਜੋਗੁ ਨ ਡੰਡੈ ਜੋਗੁ ਨ ਭਸਮ ਚੜਾਈਐ ॥

(ਖਿੰਥਾ) ਖਫਨੀ ਵਾ ਗੋਦੜੀ ਫਾਹੁਰੀ ਡੰਡਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੀਆ ਭਸਮ ਸਰੀਰ ਪਰ ਲਗਾਈ॥ ਇਨ ਬਾਤੋਂ ਸੇ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜੋਗੁ ਨ ਮੁੰਦੀ ਮੂੰਡਿ ਮੁਡਾਇਐ ਜੋਗੁ ਨ ਸਿੰਙੀ ਵਾਈਐ ॥

ਕੰਨ ਪੜਾਏ ਮੁੰਦ੍ਰੈ ਪਹਿਰੇ ਸਿਰ ਮੁਨਾ ਲੀਆ ਸਿੰਗੀਆਂ ਵਜਾਈਆਂ ਇਨੋਂ ਭੇਖੋਂ ਸੇ (ਜੋਗੁ ਨ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੁੜਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋ? ਉਤਰੁ॥

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ ਅਸੰਗ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਸੁਭਾਵਕ ਜੋ ਹੋ ਉਸੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਆਪਕੋ ਅਸੰਗ ਜਾਣ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜੀਏ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਦੀ ਹੈ॥ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਸੇ ਨਰਾਲਾ ਜੋਗ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਿੱਧੋ ਬਾਤੋਂ ਸੇ ਜੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ (ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ) ਏਕਤਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ (ਸਮਸਰਿ) ਤੁਲ ਏਕ ਰਸ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣੇ ਸੋ ਜੋਗੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਜੋਗੁ ਨ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ ॥

(ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ) ਜੋ ਸਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਹੈਂ ਔ ਸਮਸਾਨ ਜੋ ਹੈਂ ਊਹਾਂ ਬੈਠਨੇ ਸੇ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਾੜੀ ਲਾਇਕੇ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਬਹੇ ਤਬ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਗੁ ਨ ਦੇਸਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵਿਐ ਜੋਗੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ ॥

ਨਿਜ ਦੇਸ ਸੇ ਅਨਯਦੇਸ ਮੇਂ ਭੌਣਾ ਇਸਤੇ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਤੀਰਥ ਮੇਂ ਸਨਾਨ ਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਂ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਹੋਤੇ ਹੀ ਨਿਰਮਾਇਆ ਹੋ ਰਹੀਏ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਤਉ ਪਾਈਏਗੀ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਤਾ ਸਹਸਾ ਤੂਟੈ ਧਾਵਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਈਐ ॥
ਨਿਝਰੁ ਝਰੈ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਲਾਗੈ ਘਰ ਹੀ ਪਰਚਾ ਪਾਈਐ ॥
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਅਰ ਸੰਸਾ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਮਨ ਜੋ ਦਸਾਂ ਦਿਸਾ ਵਲ ਭਾਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖੀਏ ਤੋ ਘਰ ਹੀ ਸੇ ਪਰਚਾ (ਪਾਈਐ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਰਸ ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਧੁਨਿ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਸ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਲਾਗੇਗੀ ਪਰੰਤੂ (ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ) ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਵਰਤਤੇ ਹੀ ਜੋ ਅਸੰਗ ਹੋਵੋਗੇ ਤੋ ਜੋਗ ਕੀ ਸਾਰ ਜਾਨੋਂਗੇ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ ਐਸਾ ਜੋਗੁ ਕਮਾਈਐ ॥
ਵਾਜੇ ਬਾਝਹੁ ਸਿੰਙੀ ਵਾਜੈ ਤਉ ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਉ ਪਾਈਐ ॥੪॥੧॥੮॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਜੇ ਐਸਾ ਜੋਗ ਕਮਾਵੋਗੇ ਤੋ ਵਜਾਏ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ (ਸਿੰਙੀ) ਸਜਾਤੀ ਪ੍ਰਤੈ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਰਹੇਗਾ॥ ਔ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਜੋ (ਨਿਰਭਉ ਪਦੁ) ਭੈ ਰਹਿਤ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ (ਵਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਪਾਵੋਂਗੇ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਾਇਆ ਬੀਚ ਹੀ ਅਮਾਏ ਹੋ ਰਹੀਏ ਤਉ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਸੁਗਮ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੮॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਉਣ ਤਰਾਜੀ ਕਵਣੁ ਤੁਲਾ ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਸਰਾਫੁ ਬੁਲਾਵਾ ॥
ਕਉਣੁ ਗੁਰੂ ਕੈ ਪਹਿ ਦੀਖਿਆ ਲੇਵਾ ਕੈ ਪਹਿ ਮੁਲੁ ਕਰਾਵਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ (ਕਉਣ) ਕੌਨਸੀ ਤਕੜੀ ਔ ਤੁਲਾ ਛੋਟੇ ਕੰਡੇ ਕੋ ਕਹੋ ਹੈਂ ਵਾ ਵਟਾ ਕੌਣ ਹੋਵੇ ਤੇਰੇ ਤੋਲਨੇ ਕੋ ਸਰਾਫ ਕੌਨ ਸਾ ਬੁਲਾਵਾਂ ਜੋ ਤੋਲੇ ਵਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰੇ ਕੌਨਸੇ ਗੁਰੂ ਪਾਸੋਂ ਸਿਖਯਾ ਲੇਵਾਂ ਕਿਸ ਪਾਸੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੋਲ ਕਰਾਵੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤੂੰ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੩੧

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥
ਤੂੰ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਰਬ ਸਮਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਜੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਸਮਾਣਾ) ਵ੍ਯਾਪ੍ਯਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਤੂੰ ਜਲ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਆਕਾਸ ਮੈਂ (ਭਰਿਪੂਰਿ) ਪੂਰਣ ਹੋਕੇ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੜ ਚੇਤਨ ਸਰਬ ਰੂਪ ਮੇਂ (ਸਮਾਣਾ) ਸਮਾ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨੁ ਤਾਰਾਜੀ ਚਿਤੁ ਤੁਲਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਸਰਾਫੁ ਕਮਾਵਾ ॥
ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੋ ਸਹੁ ਤੋਲੀ ਇਨ ਬਿਧਿ ਚਿਤੁ ਰਹਾਵਾ ॥੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਸੁੱਧ ਮਨ ਤਕੜੀ ਹੋਇ ਚਿਤ ਬੱਟਾ ਹੋਇ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵਾਂ (ਸਰਾਫੁ) ਇਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੋਯਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸੱਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਸ੍ਵਰੂਪੁ (ਸੋ) ਤਿਸ ਕੇ ਜੋ ਇਸ ਬਿਧ (ਤੋਲੀ) ਬਿਚਾਰਾ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਵਾਂ ॥੨॥ ਜੋ ਅਭੇਦ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਆਪੇ ਕੰਡਾ ਤੋਲੁ ਤਰਾਜੀ ਆਪੇ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥
ਆਪੇ ਦੇਖੈ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ਆਪੇ ਹੈ ਵਣਜਾਰਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਆਪੇ (ਕੰਡਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਹੈਂ (ਤੋਲੁ) ਆਪੇ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਟਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਤਕੜੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਤੋਲਣਹਾਰ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਵੀ ਆਪ ਬੂਝਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਵਣਜਾਰਾ) ਸਿਖ ਵੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਔ ਸਾਧਨ ਗੁਰੂ ਸਭ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਧੁਲਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਪਰਦੇਸੀ ਖਿਨੁ ਆਵੈ ਤਿਲੁ ਜਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਛਿਨਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਲਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅੰਧਾ ਹੈ ਔ ਨੀਚ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ (ਜਾਤਿ) ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨੀਚ ਜੋ ਅਨਾਤਮ ਪਾਂਚ ਤਤ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਸਤੋ ਅੰਸ ਤੇ ਜਾਤ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਔ ਆਤਮ ਪਦ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ (ਪਰਦੇਸੀ) ਅਨਾਤਮ ਦੇਸ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕੁ ਰਹਦਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮੂੜਾ ਪਾਵੈ ॥੪॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਐਸੇ ਮਨ ਕੇ ਅਧੀਨ ਚਲਤਾ ਹੂੰ (ਕਿਉ ਕਰਿ) ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਇਸ ਮੂੜ ਮਨ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਔ ਤੁਝਕੋ ਏਹੁ ਦਾਸੁ ਪਾਵੈ॥੪॥੨॥੯॥ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਆਰਾਧਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਕੇ ॥
ਸਭਿ ਇਛਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪੂਰੀਆ ਸਭੁ ਚੂਕਾ ਡਰੁ ਜਮ ਕੇ ॥੧॥

ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਗੁਰੂ ਬਡੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ (ਤਨਿ) ਸੂਖਮ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀਆਂ ਸਭੁ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਔ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤਾਂ ਕਾ ਡਰੁ ਸਭ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਜਨਮ ਬੀ ਰਹਿਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ॥
ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਿਆ ਹਰਿ ਪੀਆ ਰਸੁ ਗਟਕੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਰੁ ਗੁਨ ਗਾਉ॥ ਜਿਨ ਪਰ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਗਟਕੇ) ਗਟਗਟ ਜੈਸੇ ਮਿਠੇ ਦੁਧ ਆਦੀ ਸ੍ਵਾਦ ਸੇ ਪਾਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੌ ਉਸੀ ਹਰਿਨਾਮ ਨੇ (ਪ੍ਰਬੋਧਿਆ) ਵਿਸੇਸ ਬੋਧ ਯੁਕ੍ਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਊਤਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇਰੀ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਮ ਧੋਵਹ ਪਗ ਜਨ ਕੇ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰਾਂ ਕੀ ਉਤਮ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ (ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ) ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਮ੍ਰਥ ਵਾ ਰਖਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗੇ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਵੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲਹੁ ਹਮ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਵੀਏ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਭੁ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਰਸੁ ਗੁਰਮਤਿ ਰਸੁ ਰਸਕੇ ॥
ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਲਾਥੀ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੇ ॥੩॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਹਮਕੋ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸਭਕਾ ਕਲਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜ਼ਾ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਪੀਏ ਹਮ ਭੀ ਰਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਵੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੁਇਓਂਨੇਂ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ (ਲਾਥੀ) ਭਾਵ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਮਰੀ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਮ ਵੇਚਿਓ ਸਿਰੁ ਗੁਰ ਕੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ਗੁਰ ਚੇਲਾ ਗੁਰ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਜਨ ਕੇ ॥੪॥੧॥

ਹਮਾਰੀ ਜਾਤ ਭੀ ਔਰ (ਪਾਤਿ) ਪਤਿ ਭੀ ਬਡੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਹਮ ਨੇ ਸਿਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਵੇਚਿਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਚੇਲਾ ਪੜਾ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਜਨ ਕੇ ਸਰਨ ਆਏ ਕੀ ਲਜਾ ਰਾਖਹੁ॥੪॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭਜਿਓ ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਦਾਲਦ ਦਲਘਾ ॥
ਭਉ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਮੇਟਿਓ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਅਸਥਿਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖਿ ਸਮਘਾ ॥੧॥

(ਪੁਰਖੋਤਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਿਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਦਾਲਿਦ ਔ (ਦਲਘਾ) ਦਲ ਅਘਾ ਸਭ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਡਰ ਮੇਟਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਇਸਥਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹਾਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਤਿ ਪਿਰਘਾ ॥
ਮੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰਿਓ ਗੁਰ ਆਗੈ ਸਿਰੁ ਵੇਚਿ ਲੀਓ ਮੁਲਿ ਮਹਘਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ ਅਤੀ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਜ ਮੈਨੇ ਤੋ ਮਨ ਔ ਤਨ ਸਭ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਆਗੇ ਅਰਪਨ ਕਰ ਰਖਜ਼ਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸਿਰ ਕੋ ਵੇਚਕੇ ਭਾਵ ਇਹ ਤੁਛ ਸਿਰ ਦੇਕੇ ਜੋ ਮੋਲ ਮੈਂਹਗਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਮੋਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਥੋੜੇ ਮੁਲ ਕੀ ਚੀਜ ਕਾ ਬਹੁਤ ਮਿਲੇ ਸੋ ਭੀ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਘੇ ਮੁਲ ਵਿਕੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਰਪਤਿ ਰਾਜੇ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਕੜਿ ਖੜੇ ਸਭਿ ਕਲਘਾ ॥
ਧਰਮ ਰਾਇ ਸਿਰਿ ਡੰਡੁ ਲਗਾਨਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨੇ ਹਥ ਫਲਘਾ ॥੨॥

(ਨਰਪਤਿ) ਮਾਨੁਖਾਂ ਕੇ ਮਾਲਕ ਰਾਜੇ ਬਨਕੇ ਰਸਾਂ ਕੇ ਆਨੰਦੋਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਪਕੜਕੇ (ਖੜੇ) ਲੇ ਗਜਾ ਹੈ ਕਾਲ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਘਾਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਿਰ ਪਰ ਜਬ ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੇ ਡੰਡਾ ਲਾਯਾ ਫੇਰ ਪਛਤਾਏ (ਹਥ ਫਲਘਾ) ਜਬ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਫਲ ਹਾਥ ਆਇਆ॥੨॥

ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਜਨ ਕਿਰਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਤਿਪਲਘਾ ॥

ਦਰਸਨੁ ਸੰਤ ਦੇਹੁ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਲੋਚ ਪੂਰਿ ਜਨੁ ਤੁਮਘਾ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੱਖ ਲੈ ਹਮ ਛੋਟੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰੱਖ ਲੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਸੁਖ ਪਾਵੀਏ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹਮਾਰੀ ਏਹ ਚਾਹ ਪੂਰੀ ਕਰ॥੩॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਮੋ ਕਉ ਕੀਜੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਨਿਮਘਾ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਹਮ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਸਦ ਘੁਮਘਾ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਬਡੇ ਸਮਰੱਥ ਪੁਰਖ ਹੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਵੋ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਨਿਮਘਾ) ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਵਾ ਨਿਮਖ ੨ ਮੈਂ ਜਪਾਂ ਏਹੁ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਦਾਸ ਕੋ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਤੌ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਊਪਰੋਂ ਸਦਾ (ਘੁਮਘਾ) ਭਾਵ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਰੰਙੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੰਙੁ ਮਜੀਠੈ ਰੰਙੁ ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਚਾੜਿਆ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਹੋਵੀ ਭੰਙੁ ॥੧॥

ਹਰੇਕ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਮਜੀਠਾ ਰੰਗ ਜੋ ਸਚਾ ਆਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਤਿਸਨੇ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਕੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗ ਚੜਾਇਆ ਹੈ (ਫਿਰਿ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਬਹੁੜ ਨਹੀਂ ਫਿਰਤੇ॥ ਪੁਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਮੇਂ (ਭੰਙੁ) ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੩੨

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਕਰਿ ਰੰਙੁ ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਰਾਉ ਨਿਸੰਙੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਰਾਮ ਆਦਿ ਨਾਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਵਾ ਹਰੀ ਜੋ ਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਕੇ ਜਿਸਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਉਨਾਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਸੰਕਾ ਤੇ ਨਿਸੰਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੋ ਕਰ ਵਹੁ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਮਨਮੁਖੀ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅੰਙੁ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਇਓ ਮਨਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਸਹਲੰਙੁ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਗਜਾਤ ਹੋਈ ਹੈ (ਫਿਰਿ) ਫੇਰ ਉਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਜਾਨਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਕਾਹੇ ਤੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਜੋ ਨਾ ਆਇਆ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੀ (ਸਹਲੰਙੁ) ਇਕੱਠਾ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਛੋਡਕੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪ ਗਏ ਹੈਨ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਮ ਮੈਲੁ ਭਰੇ ਦੁਹਚਾਰੀਆ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਅੰਗੀ ਅੰਙੁ ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਵਲਾਇਆ ਸਭਿ ਲਾਥੇ ਕਿਲਵਿਖ ਪੰਙੁ ॥੩॥

ਹਮ ਪਾਪੋਂ ਸਾਥ ਭਰੇ ਹੂਏ ਖੋਟੇ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪੱਖੀ ਮੇਰਾ ਭੀ ਪੱਖ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰੱਖ ਲੇਵੋ ਐਸੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਵਾ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਚਿਕੜ ਰੂਪ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਦੀਨਾ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਹੁ ਸੰਙੁ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਰੰਙੁ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਦੀਨਦਜਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਦੀਨੋਂ ਕੋ ਸਤਸੰਗਤ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮੇਲੋ ਜਿਨਾਂ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਦਾਸਾਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਕਰਤਬ ਨਿਸਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਹਿ ਨਿਤ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵਹਿ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਉਪਰੋਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨ ਅੰਤਰ ਕਪਟ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕਰਮ ਤੋ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੇ ਬਹੁਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਵਾ ਕਦਾਚਿਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥੧॥

ਗਿਆਨੀ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਕੋਰੈ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਨ ਚੜੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਕੋਈ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹੇ ਭੀ ਤਉ ਕੋਰੇ ਕਪੜੇ ਪਰ ਰੰਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਚੜਤਾ ਤੈਸੇ ਸ੍ਰਧਾ ਲਜਾ ਆਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਜਪੁ ਤਪ ਸੰਜਮ ਵਰਤ ਕਰੇ ਪੂਜਾ ਮਨਮੁਖ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਰੋਗੁ ਮਹਾ ਅਭਿਮਾਨਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਵਰਤ ਪੂਜਾ ਕੇ ਬਹੁਤੇਰੇ (ਸੰਜਮ) ਉਪਾਉ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕਨੇ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਕਾ (ਰੋਗੁ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਉਨਕੇ ਅੰਤਰ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ ਬਡਾ ਰੋਗ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ ਹੀ ਉਨੋਂ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਬਹੁਤੁ ਚਤੁਰਾਈ ਮਨੂਆ ਦਹ ਦਿਸਿ ਧਾਵੈ ॥
ਹਉਮੈ ਬਿਆਪਿਆ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਆਵੈ ॥੩॥

ਬਾਹਰ ਤੇ ਤੌ ਬਡੀ ਚਤਰਾਈ ਸਾਥ ਭੇਖ ਬਨਾਉਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਰ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨ ਹੰਤਾ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨਾਂ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਬੂਝੈ ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਬੂਝੈ ਏਕਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੋ ਜਾਣੇ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਏ) ਜਪੇ ਪੁਨਾ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਏਕ ਕੋ ਜਾਣੇ ਬਹੁੜੋ ਸੋ ਤਿਸ ਏਕ ਮੈਂ (ਸਮਾਏ) ਅਭੇਦ ਹੋਵੇ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਗਰੀ ਖੋਜਿ ਖੋਜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੈਕੇ ਦੇਹੀ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਢੂੰਢੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਸਮਝ ਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੈਸੇ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਾਂਤਿ ਵਸਾਈ ॥

ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਖਿਨ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਭ ਭੁਖ ਗਵਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਸਾਈ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨਿ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਬੁਝ ਗਈ ਸਭ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਭੁਖ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਗਵਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਇਆਲਿ ਗੁਣ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਰੂਪ ਸੰਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਦ੍ਰਿੜਾਈ) ਤਕੜੀ ਕਰਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ (ਜੀਵਾ) ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ਢੂਢਿ ਢੂਢਾਈ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਮੈਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨਕੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਢੂਢਿ) ਰਸਤੇ ਕੋ (ਢੂਢਾਈ) ਖੋਜਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰਿ ਜੋ ਰਸ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹਰਿ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਮੇਲੈ ਹਰਿ ਭਾਈ ॥੪॥੧॥੫॥

ਆਦੋਂ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਖਬਰ ਪਾਈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਕੋ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੫॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਬ ਨਾਮ ਜਪਕੇ (ਨਾਮਿ) ਹਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਮਨੁ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਾਤਾ) ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗ ਕਉ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗੁ ਚਲੂਲਾ ਹੋਈ ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਰੰਗੁ ਚਲੂਲਾ) ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਕੀ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮੁਗਧੁ ਨਰੁ ਕੋਰਾ ਹੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੩

ਜੇ ਸਉ ਲੋਚੈ ਰੰਗੁ ਨ ਹੋਵੈ ਕੋਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ਼ (ਕੋਰਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਚਾਹੇ ਤੋ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਥੀ (ਕੋਇ) ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਉਪਾਇ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥੨॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੈ ਤੌ (ਹਰਿ ਰਸਿ) ਹਰੀ ਜੋ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲਵੇ ਪੁਨਾ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਸਮਾਵੈ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੬॥

ਜੇ ਕਹੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਹੀ ਅਘਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੀਵੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਰਸ ਕਰਕੇ ਰਜ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਸ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਉਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਨ ਚਾਖਹੁ ਜੇ ਭਾਈ ॥

ਤਉ ਕਤ ਅਨਤ ਸਾਦਿ ਲੋਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖੋ ਤੌ ਔਰ ਬਿਖਿਓਂ ਕੇ ਜੋ ਸੁਆਦ ਹੈਂ ਉਨ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੋ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਸੁ ਰਾਖਹੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤੇ ਰੰਗਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਇਸ ਆਨੰਦ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੋ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਤੇ ਹਰੀ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਹੁ ਹਉਮੈਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਜਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੪॥੩॥੭॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੭॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹਰਿ ਜਪਤਿਆ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਇ ॥

ਪੂਛਹੁ ਬਿਦਰ ਦਾਸੀ ਸੁਤੈ ਕਿਸਨੁ ਉਤਰਿਆ ਘਰਿ ਜਿਸੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਬਿਦਰ ਦਾਸੀ ਕਾ ਪੁਤਰ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਛੋ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਪੜਕੇ ਦੇਖੋ ਜੋ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀਕੋ ਜਪਤਜਾਂ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ (ਜਿਸੁ ਜਾਇ) ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਤਰਿਆ ਥਾ ਬਡੇ ਬਡੇ ਦੁਰਯੋਧਨ ਜੈਸੇ ਧਨ ਪਾਤਰ ਔ ਕੁਲੀਨ ਛੋਡੇ ਥੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਸੁਨਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਜਿਤੁ ਸਹਸਾ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਹਰੀ ਜੋ ਅਕੱਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨੋ ਕੈਸੀ ਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਪਰਮਾਣ ਔ ਪ੍ਰਮੇਯਗਤਿ ਸੰਸਾ ਔ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਕ੍ਰਿਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਨ॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸੁ ਚਮਾਰੁ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਨਿਮਖ ਇਕ ਗਾਇ ॥
ਪਤਿਤ ਜਾਤਿ ਉਤਮੁ ਭਇਆ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਪਏ ਪਗਿ ਆਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਰਵਿਦਾਸ ਚਮਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰੁ ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੇਂ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰੁ ਚਾਰ ਵਰਨ ਰਵਦਾਸ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔਰੁ (ਪਤਿਤ) ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਤੇ ਉਤਮੁ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮਦੇਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲੋਕੁ ਛੀਪਾ ਕਹੈ ਬੁਲਾਇ ॥
ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਿਠਿ ਦੇ ਛੋਡੇ ਹਰਿ ਨਾਮਦੇਉ ਲੀਆ ਮੁਖਿ ਲਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਕੋ ਲੋਕ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਛੀਂਬਾ ਕਹਤੇ ਥੇ ਤਿਸੁ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਭਨਾਂ ਤੀ ਤਰਫ ਪਿਠ ਦੇ ਕਰ (ਛੋਡੇ) ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹਰੀ ਨੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੋ ਮੁਖ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਯਹ ਦੇਹਰੇ ਦਾ ਮੁਖੁ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ ਸਨਮੁਖੁ ਕਰ ਦੀਆ॥੩॥

ਜਿਤਨੇ ਭਗਤ ਹਰਿ ਸੇਵਕਾ ਮੁਖਿ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਤਿਨ ਤਿਲਕੁ ਕਢਾਇ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕਉ ਅਨਦਿਨੁ ਪਰਸੇ ਜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੪॥੧॥੮॥

ਜਿਤਨੇ ਹਰਿਕੇ ਸੇਵਕ ਭਗਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੁਖ ਤੀਰਥ ਜੋ ਅਠਾਹਠ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜੋ ਮਹਾਤਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਤਿਲਕੁ ਕਢਾਇ) ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਤਿਲਕ ਕਢਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸਭਨੋਂ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਸਿਰੋਮਨੀ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ:-ਗੰਗਾ ਜਮੁਨਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਸੁਰਸੀ ਤੇ ਕਰਹਿ ਉਦਮੁ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਕੀ ਤਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਦਯਾ ਕਰੇ ਤਉ ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਿਲੀਏ॥੪॥੧॥੮॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਗਦੀ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੈਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਯ ਭਾਈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੇ ਤਾਈ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤਿਨ੍ਹੀ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲਿਖਤੁ ਲਿਲਾਰਾ ॥
ਤਿਨ ਕੀ ਬਖੀਲੀ ਕੋਈ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਿਨ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਕਰਤਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਆਦ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਬਖੀਲੀ) ਚੁਗਲੀ ਕੋਈ ਕਯਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕਾ (ਅੰਗ) ਪੱਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਕਰਤਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਸਭਿ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਇ) ਜਪੁ ਕੈਸਾ ਹਰਿ ਹੈ? ਮਨ ਮੈਂ ਧਯਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਧੁਰਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਬਖਸਿਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਮੂਰਖੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਉਨ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਹੁ ਕਾਰਾ ॥੨॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਭੰਡਾਰਾ) ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੂਰਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸੇ ਸੇਵਕਾ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥
ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਿਰਿ ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਪਵੈ ਛਾਰਾ ॥੩॥

ਭਗਤ ਸੇਈ ਹੈਂ ਸੇਈ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਪਜਾਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜੇ ਉਨਕੀ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਤਉ ਤਿਸ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸਿਰ (ਛਾਰਾ) ਸ੍ਵਾਹ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਘਰਿ ਵਿਰਤੀ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜਗਤ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੂਛਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਚਹੁ ਪੀੜੀ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਬਖੀਲੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੨॥੯॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਏਹੁ ਬਾਤ (ਵਿਰਤੀ) ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਬ ਜੀ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਗਾਦੀ ਬੈਠਨੇ ਤਕ ਜੋ ਚਾਰ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਹੈਂ ਇਨ ਚਹੁ ਪੀੜੀਓ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਔਰੁ ਸੰਪ੍ਰਦਾਓਂ ਮੇਂ ਭੀ ਗੁਰ ਸਿੱਖ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਰੀਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਰਹਿਨਾ ਏਹੀ ਬਾਤ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਈਰਖਾ ਸਾਥ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਦੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੇਵਕੀ ਭਾਉ ਜਿਨਾਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾ ਕਾ ਹਰੀ ਨੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੯॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਜਿਥੈ ਹਰਿ ਆਰਾਧੀਐ ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਮਿਤੁ ਸਹਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੪

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹੋਰਤੁ ਬਿਧਿ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਲਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥੧॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚੀਐ ਭਾਈ ॥
ਜਿ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਹਰਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੋ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤੀ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟੀਐ ਹੋਰ ਥੈ ਹੋਰਤੁ ਉਪਾਇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਕਿਤੈ ਨ ਪਾਈ ॥
ਹਰਿ ਰਤਨੈ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀਆ ਹਰਿ ਰਤਨ ਧਨੁ ਵਿਹਾਝੇ ਕਚੈ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀਏ ਵਾਕਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਲਇਆ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੇ (ਸੰਗ) ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹਰਿਰੂਪ ਧਨ ਖਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਗਾ ਔਰ ਉਪਾਉ ਸੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਕਹੀਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹਰਿ ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਖਰੀਦਤਾ

ਹੈ ਜੋ ਕਚੇ ਝੂਠੇ ਧਨ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਹੈਂ (ਵਾਕ) ਤਿਨਾ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਵਾ ਬਾਤਾਂ ਸਾਥ ਹਰਿ ਧਨ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੨॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਤਨੁ ਜਵੇਹਰੁ ਮਾਣਕੁ ਹਰਿ ਧਨੈ ਨਾਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਵਤੈ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਹਰਿ ਧਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਵਤੈ ਕਾ ਬੀਜਿਆ ਭਗਤ ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਰਹੇ ਨਿਖੁਟੈ ਨਾਹੀ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਹਰਿ ਧਨੈ ਕੀ ਭਗਤਾ ਕਉ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਵਵੇਕ ਗਯਾਨ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਇਸੀ ਤੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਵਤੈ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਵਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਨ ਸਾਥ ਹੀ ਇਹ ਹਰਿ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਵਤੈ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਹੀ ਵੱਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਜਾਨਕੇ ਜੋ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ (ਖਾਇ) ਜਪੇ ਹੈਂ ਖਰਚ, ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਧਨ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸੀਤੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਧਨ ਕੀ ਸਾਬਾਸੀ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਿਰਭਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਸਥਿਰੁ ਹੈ ਸਾਚਾ ਇਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਅਗਨੀ ਤਸਕਰੈ ਪਾਣੀਐ ਜਮਦੂਤੈ ਕਿਸੈ ਕਾ ਗਵਾਇਆ ਨ ਜਾਈ ॥
ਹਰਿ ਧਨ ਕਉ ਉਚਕਾ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਡੰਡੁ ਨ ਲਗਾਈ ॥੪॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਿਰਭੌ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਫੇਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਾਚਾ ਹੈ ਇਹ ਹਰਿ ਧਨੁ ਅਗਨਿ ਕਰਕੈ ਤੋ ਜਲਤਾ ਨਹੀਂ ਚੋਰ ਛੀਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਪਾਨੀ ਡੋਬਤਾ ਨਹੀਂ ਜਮਦੂਤ ਆਦੀ ਜੋ ਔਰ ਵਿਘਨ ਹੈਂ ਕਿਸੇ ਕਾ ਗਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹਰਿ ਧਨੁ ਐਸਾ ਹੈ ਕੋਈ ਉਚੱਕਾ ਠੱਗ ਉਠਾਈਗੀਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔਰ ਧਨ ਵਾਸਤੇ ਜਗਾਤੀ ਹੈਂ ਇਸ ਧਨੀ ਕੋ ਜਮ ਰੂਪ ਜੋ ਮਸੂਲੀਆ ਹੈ ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇ ਸਕਤਾ॥੪॥

ਸਾਕਤੀ ਪਾਪ ਕਰਿ ਕੈ ਬਿਖਿਆ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਤਿਨਾ ਇਕ ਵਿਖ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਹਲਤੈ ਵਿਚਿ ਸਾਕਤ ਦੁਹੇਲੇ ਭਏ ਹਥਹੁ ਛੁੜਕਿ ਗਇਆ ਅਗੈ ਪਲਤਿ ਸਾਕਤੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਢੋਈ ਨ ਪਾਈ ॥੫॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਲੀਏ ਝੂਠਾ ਧਨ ਸੰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਇਕ ਕਦਮ ਭਰ ਵੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਧਨ ਹਥੋਂ ਚਲਾ ਗਯਾ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਔਰ ਅਗੇ ਮਨਮੁਖ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਢੁਕਣੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ ਭਾਵ ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੫॥

ਇਸੁ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਸਾਹੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਸੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਲਦਿ ਚਲਾਈ ॥
ਇਸੁ ਹਰਿ ਧਨੈ ਕਾ ਤੋਟਾ ਕਦੇ ਨ ਆਵਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੬॥੩॥੧੦॥

ਇਹ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਹਰਿ ਧਨ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੈ ਸੰਤਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰ ਧਨ ਕੀ ਖੇਪ ਲੱਦ ਕੇ ਲੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਧਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਸੇ ਹਨ ਇਸ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨਾਦਿਕ ਧਨ ਕਾ ਉਨਾਂ ਪਾਸ ਤੋਟਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਅਲਸਾਉਤੇ॥੬॥੩॥੧੦॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਹੋਇ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣਾ ਰਵੈ ਸੋ ਭਗਤੁ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਆ ਵਰਨੀਐ ਜਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ਜੀਉ ਲਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲਿ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਧ੍ਯਾਨ ਲਾਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈਐ॥੧॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸਾਕਤ ਕਾਮਨਾ ਅਰਥਿ ਦੁਰਗੰਧ ਸਰੇਵਦੇ ਸੋ ਨਿਹਫਲ ਸਭੁ ਅਗਿਆਨੁ ॥੨॥

ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਪਰਮ ਨਿਧਾਂ ਕਾ ਘਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਅਰ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ (ਦੁਰਗੰਧ) ਵਿਸ੍ਯਾਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਉਦਮ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਨੋ ਪਰਤੀਤਿ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗਾਵਿਆ ਥਾਇ ਪਵੈ ਸੋ ਪਾਵੈ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ॥
ਜੋ ਬਿਨੁ ਪਰਤੀਤੀ ਕਪਟੀ ਕੂੜੀ ਕੂੜੀ ਅਖੀ ਮੀਟਦੇ ਉਨ ਕਾ ਉਤਰਿ ਜਾਇਗਾ ਝੂਠੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਪਰਤੀਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਜਨ ਗਾਵਿਆ ਸਭ ਥਾਂਇ ਪਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੋਇਗਾ॥ ਅਰ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵੇਗਾ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਓਹ ਕਪਟੀ ਝੂਠੀ ਝੂਠੀ ਅਖੀਂ ਮੀਟਕੇ ਬਕ ਧ੍ਯਾਨੀ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਠਗਨਾਰਥ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਝੂਠਾ ਜੋ ਗੁਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਉਤਰ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਜੋ ਉਨ ਕਾ ਕਹਨਾ ਹੈ ਹਮ ਤਪਸੀ ਹੈਂ ਹਮ ਧ੍ਯਾਨੀ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਝੂਠ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥੩॥

ਜੇਤਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨੁ ॥
ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੇਹਾ ਤੂੰ ਕਰਾਇਹਿ ਤੇਹਾ ਹਉ ਕਰੀ ਵਖਿਆਨੁ ॥੪॥੪॥੧੧॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਤੂੰ ਦਿਖਲਾਵੇ ਛੋਡ ਔ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਯਹਿ ਜਿਤਨੀ ਚੇਤਨ ਕਲਾ ਔ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਯਾ ਹੈ ਹੇ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਹੋਇਕੈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਕਹਤਾ ਹਾਂ॥ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇਹਾ ਤੂੰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਮੈਂ (ਵਖਿਆਨੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥੪॥੪॥੧੧॥ ਸਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੫

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੭
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਹਿ ਗਾਵਾ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਊਚ ਭਗਵਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮਾਰੇ ਕਉਨ ਸੇ ਗੁਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿ ੨ ਕਰ ਗਾਇਨ ਕਰਾਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈਂ ਤੁਮਰੀ ਮਹਿਮਾਂ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ, ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਵਾਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਰ ਸੋਈ ॥
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਰਖ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਮੈ ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਤੂਹੈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈ ਤੁਧੁ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਮੈ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੁਝ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਹਮਾਰੇ ਤਨ ਕਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਅਰੁ ਦੀਬਾਣੁ ਆਸਰਾ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ਜਬ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਰਜ ਬਨਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਜਗਾ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜਿਸ ਪਾਸ ਜਾਇਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂ ਮੇਰਾ ਦੁਖੁ ਔ ਸੁਖੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂ ਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਵਿਚੇ ਧਰਤੀ ਵਿਚੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚਿ ਕਾਸਟ ਅਗਨਿ ਧਰੀਜੈ ॥
ਬਕਰੀ ਸਿੰਘੁ ਇਕਤੈ ਥਾਇ ਰਾਖੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਦੂਰਿ ਕੀਜੈ ॥੩॥

ਇਹ ਤੇਰੀ ਸਮ੍ਰਥਤਾ ਪਰਤੱਖਯ ਹੈ ਧਰਤੀ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੁਮਾਰੀ ਤਿਸ ਮੇਂ ਐਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਧਰਤੀ ਕੋ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਔ ਲਕੜੀਆਂ ਕੇ ਵੀਚ ਹੀ ਅਗਨੀ (ਧਰੀਜੈ) ਰਖੀ ਹੂਈ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਬਕਰੀ ਵਤ ਧਰਤੀ ਔ ਲਕੜੀ ਔ ਸਿੰਘ ਵਤ ਅਗਨ ਦੇਵਤਾ ਔਰੁ ਪਾਨੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਲਤ ਦੇਖ ਕੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਸੰਸਾ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮੁ ਨਵਿਰਤ ਕਰੁ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖਹੁ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਨਿਮਾਣਿਆ ਮਾਣੁ ਦੇਵਾਏ ॥
ਜਿਉ ਧਰਤੀ ਚਰਣ ਤਲੇ ਤੇ ਊਪਰਿ ਆਵੈ ਤਿਉ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਜਨਾ ਜਗਤੁ ਆਣਿ ਸਭੁ ਪੈਰੀ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਭੀ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖੋ ਹਰੀ ਸਦਾ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਮਾਨੁ ਦੇਵਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤੁ॥ ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਨੀਂਵੀ ਹੋਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੇ ਤਲੇ ਰਹਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਬਰੀਕ ਹੋਕੇ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਆਉਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਨ ਜੋ ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਹਰੀ ਲਿਆਕੇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੨॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਪਹਿ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤੁਧੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਝੈ ਜੇਹਾ ਕੋ ਕਰੇ ਤੇਹਾ ਕੋ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਕਹਿਕੇ ਕਿਆ ਸੁਨਾਈਏ॥ ਅਰੁ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੰਕਲਪੁ ਵਾ ਕਰਮੁ ਤੁਝਕੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਭਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਓਹੁ ਕੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਣਹਿ ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤੁਧੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬੁਲਾਵਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂ ਹੀ ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤੁਝਕੋ ਸਭ ਕਿਛ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੁਮੇਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਮ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਸਭੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਸਰੀਰੁ ਹਰਿ ਕੀਆ ਵਿਚਿ ਦੇਹੀ ਮਾਨੁਖ ਭਗਤਿ ਕਰਾਈ ॥
ਇਕਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸੁਖੁ ਦੇਵਹਿ ਇਕਿ ਮਨਮੁਖਿ ਧੰਧੁ ਪਿਟਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹੁ ਹੋਰੁਤੋ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਤਿਨੋਂ ਜੂਨੋਂ ਮੇਂ ਸਘਨ ਅਵਿਦਯਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦਾ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਮੇਂ ਹੀ ਤੈਂ ਆਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਈ ਹੈ ਮਾਨੁਖੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾਕੇ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਕਨਾ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੋ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਹੀ ਲਾਇਕੇ ਪਿਟਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਤੁਧੁ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ॥
ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤੇਹਾ ਕੋ ਹੋਵੈ ਬਿਨੁ ਨਦਰੀ ਨਾਹੀ ਕੋ ਭੇਖੁ ॥੩॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੋਯਾ ਹੈ ਤੁਹੀ ਸਭਕਾ ਪਾਲਕ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਤੈਨੇ ਹੀ ਸਭਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੈਸੀ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਪੁਰਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ (ਭੇਖੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬ੍ਰਣ ਆਸਰਮ ਆਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਸਭ ਤੁਧਨੋ ਨਿਤ ਧਿਆਏ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਮੇਲਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਏ ॥੪॥੨॥੧੩॥

ਤੇਰੀ ਜੋ ਮਹਿਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧਯਾਵਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੩॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਏ ॥
ਤੇ ਮੁਕਤ ਭਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਪਵਿਤੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਤਰ ਮੇਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੇ ਸਭ ਰੋਗ ਗਵਾਏ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਜਿਨਾਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ (ਪਰਮ ਪਦੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ (ਪਾਏ) ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਰਿ ਜਨ ਆਰੋਗ ਭਏ ॥
ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਜਿਨਾ ਜਪਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਗਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹਾਦੇਉ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਰੋਗੀ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਬਪੁੜੇ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ੍ਨ ਮਹਾਦੇਉ ਏਹ ਤ੍ਰੈਗੁਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਤੇ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਹੀ ਇਨੋਂ ਨੇ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਖੋ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਵਾ ਬ੍ਰਮਾਦਿਕ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਦੇਖਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਚੇਤਹਿ)

ਯਾਦ ਕਰਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਕਾਰਕਾਂ ਕੋ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਤੋ ਹਮ ਵਿਚਾਰੇ ਤੁਛ ਕਯਾ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗਿ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਬਿਆਪਿਆ ਤਿਨ ਕਉ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੬

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਛੂਟੈ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਰੂਪ ਰੋਗ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗਤ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਉਸੀਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ਲਗਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਇਸ ਦੁਖ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਜੋ ਛੂਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਉਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਸਿਸਟਿ ਸਾਜੀ ਸੋਈ ਹਰਿ ਜਾਣੈ ਤਾ ਕਾ ਰੂਪੁ ਅਪਾਰੋ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਹਰਿ ਬਿਗਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੋ ॥੪॥੩॥੧੪॥

ਜਿਨ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਾਜੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਇਸਕੀ ਗਤਿ ਕੋ ਜਾਣੈ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਰੂਪ ਕਾ ਕੋਈ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਭਾਵ ਅਤਿ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਨੇ ਕੀਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰੁ ਕੋਊ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ॥੪॥੩॥੧੪॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਸਰਬ ਰਜਾਈ ਕਿਛੁ ਕੀਚੈ ਜੇ ਕਰਿ ਸਕੀਐ ॥
ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਜਿਉ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੀਐ ॥੧॥

ਜੋ ਪੀਛੇ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਆਗੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸਭ ਆਪ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੈ ਅਬ ਭੀ ਹਮ ਤਬ ਕਰੀਏ ਜੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੋਵੀਏ ਭਾਵ ਹਮ ਜੀਵ ਤੌ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਹੀ ਅਸਮਰਥ ਹੈਂ ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਹਮ ਕੋ ਰਖ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ॥
ਅਸਾ ਜੋਰੁ ਨਾਹੀ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਹਮ ਸਾਕਹ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬਖਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਸ ਹੈ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਮੇਂ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਭੀ ਕੁਛ ਕਰ ਸਕੀਏ ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਿਉਂ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼॥

ਸਭੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੀਆ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ ॥
ਜੇਹਾ ਤੂੰ ਹੁਕਮੁ ਕਰਹਿ ਤੇਹੇ ਕੋ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ਜੇਹਾ ਤੁਧੁ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਤੈਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪੇ ਕਾਰ ਮੈਂ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੁਕਮ ਕਰੇਂਗਾ ਤੈਸੇ ਆਗੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈਂਗੇ ਅਰ ਜੈਸਾ ਆਦਿ ਸੇ ਇਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਤੈਸਾ ਸੁਖ ਵਾ ਦੁਖ ਅਬ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਕਰਿ ਤੁਧੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਸਾਜੀ ਕੋਈ ਛੇਵਾ ਕਰਿਉ ਜੇ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਹੋਵੈ ॥
ਇਕਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਤੂੰ ਬੁਝਾਵਹਿ ਇਕਿ ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਹਿ ਸਿ ਰੋਵੈ ॥੩॥

ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਭ ਸਾਜੀ ਹੈ ਛੇਵਾਂ ਤਤ ਕੋਈ ਕਰੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕੀਤਾ ਕਛ ਹੋ ਜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਅਸਮਰਥ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਉਪਰ ਤੇਰੀ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮੇਲ ਕਰਕੈ ਤੂੰ ਸਮਝਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਇਕ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਜਾ ਪਾਇ ਰੋਤੇ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹਉ ਆਖਿ ਨ ਸਾਕਾ ਹਉ ਮੂਰਖੁ ਮੁਗਧੁ ਨੀਚਾਣੁ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਬਖਸਿ ਲੈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪਇਆ ਅਜਾਣੁ
॥੪॥੪॥੧੫॥੨੪॥

ਹੇ ਹਰਿ ਆਪ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਮੈਂ ਮੂਰਖੋਂ ਸੇ ਮੂਰਖ ਔ ਨੀਚ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਮੈਂ ਅਜਾਣ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥੧੫॥੨੪॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਜਨਕ ਰਾਜਾ ਕੇ ਵਕਤ ਕਾ ਸਮਾਧ ਲਾਕੇ ਜਹਾ ਸੰਤੋਖਸਰ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਥਾ ਜਬ ਤਲਾਉ ਖੁਦਾਯਾ ਵਹੁ ਨਿਕਲਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਯਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜੋ ਜਗਤੁ ਹੈ ਸੋ ਚੇਤਨ ਮੈ ਵਿਵਰਤੁ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜੀਗਰਿ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥
ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਭੇਖ ਦਿਖਲਾਈ ॥
ਸਾਂਗੁ ਉਤਾਰਿ ਥੰਮ੍ਹਿਓ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਤਬ ਏਕੋ ਏਕੰਕਾਰਾ ॥੧॥

ਨਟ ਨੇ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਜਬ ਨਟਪਣੇ ਕਾ ਸਾਂਗ ਉਤਾਰਿ ਕਰ ਬਾਜੀ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਰੋਕਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੋ ਏਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਤਬ ਏਕੋ ਏਕ ਨਟ ਹੀ ਰਹਾ ਤੈਸੇ ਅਨੇਕ ਰੂਪੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਾਯਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕੋ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤੋ ਏਕ ਕਾ ਏਕ (ਅਕਾਰਾ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਵਨ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟਿਓ ਬਿਨਸਾਇਓ ॥
ਕਤਹਿ ਗਇਓ ਉਹੁ ਕਤ ਤੇ ਆਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੇ ਕਛੁ ਰੂਪੁ ਕਹੋਗੇ ਤਉ ਆਤਮਾ ਨਾਸੀ ਹੋਵੈਗਾ ਕਹਾ ਗਯਾ ਥਾ ਅਰੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਯਾ ਹੈ ਹਮ ਏਹੁ ਭੀ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਤੀਸਰਾ ਵਿਕਲਪੁ ਏਹੁ ਹੈ ਜੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਕਿਰਿਆਵਾਨੁ ਮਾਨੋਗੇ ਤਉ ਉਸਮੇਂ ਨਾਨਤੱਤਾ ਭੀ ਆਵੈਗੀ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਿਓਂ ਰੂਪੁ ਜਗਤੁ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਕਵਨ ਰੂਪ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ (ਬਿਨਸਾਇਓ) ਬਿਨਸਨੇ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਸ ਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਸਾਖੀ ਕਰਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥ਉਤ੍ਰ॥

ਜਲ ਤੇ ਊਠਹਿ ਅਨਿਕ ਤਰੰਗਾ ॥
ਕਨਿਕ ਭੂਖਨ ਕੀਨੇ ਬਹੁ ਰੰਗਾ ॥
ਬੀਜੁ ਬੀਜਿ ਦੇਖਿਓ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰਾ ॥
ਫਲ ਪਾਕੇ ਤੇ ਏਕੰਕਾਰਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਅਨੇਕ ਤਰੰਗ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਲ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਗਹਨੇ ਸੁਨਿਆਰੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕੀਏ ਸੋ ਕਨਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਬੀਜ ਬੀਜਕੇ ਉਸ ਬੀਜ ਕਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫਲ ਫੁਲ ਪੱਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਬਿਸਥਾਰਿ ਹੁਆ ਜਬ ਫਲ ਪੱਕਾ ਤਬ ਏਕ ਬੀਜ ਕਾ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੇ ਅਭਾਵ ਸੇ ਸੇਖ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਸ ਘਟਾ ਮਹਿ ਏਕੁ ਆਕਾਸੁ ॥
ਘਟ ਫੂਟੇ ਤੇ ਓਹੀ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਭਰਮ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਵਿਕਾਰ ॥
ਭ੍ਰਮ ਛੂਟੇ ਤੇ ਏਕੰਕਾਰ ॥੩॥

ਹਜਾਰਾਂ ਘੜਿਓਂ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਅਕਾਸ ਹੈ ਘਟ ਫੂਟ ਜਾਇ ਤੋ ਵਹੀ ਏਕ ਅਕਾਸ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਘਟੋਂ ਕੀ ਉਪਾਧੀ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਰੀਰ ਉਪਾਧੀ ਰਹਿਤ ਏਕ ਚੇਤਨ ਹੀ ਹੈ ਭਰਮ ਲੋਭ ਮੋਹ ਏਕ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਹੈਂ ਜੇ ਭ੍ਰਮ ਨਵਿਰਤੀ ਸੇ ਲਿੰਗ ਉਪਾਧੀ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਇ ਤੌ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ॥੧॥

ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਿਨਸਤ ਨਾਹੀ ॥
ਨਾ ਕੋ ਆਵੈ ਨਾ ਕੋ ਜਾਹੀ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਧੋਈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥੪॥੧॥

ਯਦਜਪਿ ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਓਹ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਔਰ ਅਬ ਭੀ ਨਾਸਵਾਨ ਨਹੀਂ ਨਾ ਕੋਈ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਜਾਤਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕੇ ਅਪਨਾ ਅਨਭਵੁ (ਕਹੁ) ਕਥਨ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਅਪਨਾ ਅਨਭਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਗੁਰੋ ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੀ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਧੋਈ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਆਪਕੀ ਦਯਾ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਗਯਾਨ ਕਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੀਤਾ ਲੋੜਹਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਹੋਇ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਜੋ ਜਨੁ ਸੇਵੇ ਤਿਸੁ ਪੂਰਨ ਕਾਜ ॥
ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੂੰ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਸਮ੍ਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ (ਜਨੁ) ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤੂੰ ਕਾਮ ਪੂਰੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸਦਾ ਲਾਜ ਰਖਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪੂਰਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਣੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੌਨ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦਯਾਲ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ॥
ਲੋਕ ਪਤੀਆਰੈ ਕਛੂ ਨ ਪਾਈਐ ॥
ਸਾਚਿ ਲਗੈ ਤਾ ਹਉਮੈ ਜਾਈਐ ॥੨॥

ਜਲੋਂ ਕੇ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪੁਨਾ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸਭਕੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕੋਈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਪਤੀਆਉਣੇ ਕਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਜੇ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਤੇਰੇ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੇ ਤਾਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਇ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੭੩੭

ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਲਾਗੈ ॥
ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸੁ ਜਾਗੈ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪਨੀ ਤਰਫ ਲਗਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਗ੍ਯਾਨੁ (ਰਤਨ) ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵੇ ਅਰ ਉਸ ਕੀ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਮਪਦੁ) ਮੋਖ੍ਯ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਆਣਹਿ ਰਾਸਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਲਾਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ॥੪॥੨॥

ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤਾਂ (ਆਣਹਿ ਰਾਸਿ) ਤੌਂ ਰਾਸ ਲ੍ਯਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹੇ ਬੇਨਤੀ ਮਨਾਯਕੇ ਕ੍ਯਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਏ ਔਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਧ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਰਹਾਂ॥੪॥੨॥

ਸੁਹਾਗਨ ਸਖੀ ਰੂਪ ਜੋ ਗ੍ਯਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮੱਧ੍ਯਮ ਸਖੀ ਰੂਪ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਤੀ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਨਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪਛਾਨੈ ॥
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਤਜੈ ਅਭਿਮਾਨੈ ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਰਾਤੀ ਰਲੀਆ ਮਾਨੈ ॥੧॥

ਜੋ ਅਪਨੇ (ਪ੍ਰਭੂ) ਭਰਤੇ ਕੋ ਪਛਾਨਤੀ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਭਰਤੇ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਾਤੀ) ਮਿਲ ਕੇ ਖੁਸੀਆਂ ਮਾਨਤੀ ਹੈਂ ਅਰ ਧੰਨ੍ਯਤਾ ਜੋਗ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨਿ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਨੀਸਾਨੀ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਤਜਿ ਲਾਜ ਲੋਕਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਸੁਨ ਜੋ ਲੋਕ ਲਾਜ ਛੋਡ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਔ ਤਨ ਅਰਪਨ ਕਰੇ ਵਹੁ ਸੁਹਾਗਨੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ੍ਯ ਹੈ॥੧॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਕਉ ਸਮਝਾਵੈ ॥
ਸੋਈ ਕਮਾਵੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥
ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥

ਤਟਸਥ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਮ ਸਖੀ ਮਧਮ ਸਖੀ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਅਪਨੇ ਭਰਤੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਜੇ ਵੇਹੀ ਕਮਾਵੇ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਨ (ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ) ਭਰਤੇ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗਰਬਿ ਗਹੇਲੀ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ਜਬ ਰੈਣਿ ਬਿਹਾਵੈ ॥
ਕਰਮਹੀਣਿ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਜੇਹੜੀ ਗਰਬ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਭਰਤੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਫੇਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਣੇ ਕੋ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਹੀਣ ਹੋਈ ਹੋਈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਪਾਵੈ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨਉ ਕਰੀ ਜੇ ਜਾਣਾ ਦੂਰਿ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਦੇਖਿ ਹਦੂਰਿ ॥੪॥੩॥

ਮਧਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਸਖੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਬੇਨਤੀ ਤੌਂ ਕਰਾਂ ਜੇ ਮੈਂ ਦੂਰ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ ਵਹੁ ਤੌਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗ੍ਰਿਹੁ ਵਸਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨਾ ਹਉ ਘਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ॥
ਦਸ ਦਾਸੀ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਭਤਾਰਿ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮੈ ਘਰ ਕੀ ਜੋੜੀ ॥
ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਪਿਰ ਕਉ ਲੋੜੀ ॥੧॥

ਘਰ ਵਾਲਾ ਕੰਤ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਘਰ ਕੀ ਨਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਕਰ ਛੋਡੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਇੰਦਰੇ ਮੇਰੇ ਵਸ ਵਰਤੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਭ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜਬ ਮੈਂ ਜੋੜੀ ਭਾਵ ਇਹ ਜਬ ਮੈਂ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਹੁਈ ਹੂੰ ਅਰ ਆਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਪਿਆਸੀ ਹੋਈ ਹੋਈ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਚਾਹੁਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਵਨ ਕਹਾ ਗੁਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ਦਇਆਲ ਮੁਰਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੁੰਦਰ ਦਇਆ ਕੇ ਘਰ ਮੁਰਦੈਤ ਕੇ ਮਾਰਣੇ ਹਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਮੈਂ ਕੌਨ ਕੌਨ ਗੁਣ ਕਹਾਂ॥

ਸਤੁ ਸੀਗਾਰੁ ਭਉ ਅੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੰਬੋਲੁ ਮੁਖਿ ਖਾਇਆ ॥
ਕੰਗਨ ਬਸਤ੍ਰ ਗਹਨੇ ਬਨੇ ਸੁਹਾਵੇ ॥
ਧਨ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਜਾਂ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥੨॥

ਅਬ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਅਰ ਭੈ ਰੂਪ ਸੁਰਮਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਪਾਨੋਂ ਕਾ ਬੀੜਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਖਾਇਆ ਹੈ ਕੰਗਨ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰ ਗਹਨੇ ਸਭ ਸੋਭਾ ਲਾਇਕ ਬਨੇ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਤੌਂ ਹੀ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤੀ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਜਗਯਾਸੂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਤੌ ਸਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਖਿਆਤ ਹੋਵੈ ਨਹੀਂ ਤੌਂ ਸਭ ਸਾਧਨ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਣ ਕਾਮਣ ਕਰਿ ਕੰਤੁ ਰੀਝਾਇਆ ॥
ਵਸਿ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਮੰਦਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਸਭ ਕਾਮਣਿ ਤਿਆਗੀ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੇਰਾ ॥੩॥

ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਜਾਦੂ ਕਰਕੇ ਜਬ ਕੰਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਤੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕੀਆ ਤੋ ਪਤੀ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਆ ਸਭ ਤੇ ਬਡਾ ਨਿਸਚਾ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਮੰਦਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਤ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਸਭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਸੂਰੁ ਜੋਤਿ ਉਜੀਆਰਾ ॥
ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ਸਰਧ ਅਪਾਰਾ ॥
ਨਵ ਰੰਗ ਲਾਲੁ ਸੇਜ ਰਾਵਣ ਆਇਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਿਰ ਧਨ ਮਿਲਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੪॥

ਅਬ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਜੋਤੀ ਕਾ ਸੂਰਜ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਪਾਰ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ਭਾਵ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਕੀ ਸਫਾਈ ਕਰੀ ਤਬ ਨਵੀਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਪਿਆਰਾ ਭਰਤਾ ਸੇਜ ਪਰ ਰਾਵਣ ਆਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੋ (ਧਨ) ਪਤੀ ਮਿਲੀ ਤਬ ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਕੇ ਅਤਿਅੰਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥੪॥੪॥ ਨਿਜ ਦਸ਼ਾ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਉਮਕਿਓ ਹੀਉ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਭ ਤਾਈ ॥
ਖੋਜਤ ਚਰਿਓ ਦੇਖਉ ਪ੍ਰਿਅ ਜਾਈ ॥
ਸੁਨਤ ਸਦੇਸਰੋ ਪ੍ਰਿਅ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ॥
ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ਤਉ ਨਦਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ (ਹੀਉ) ਹ੍ਰਿਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਅਰ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਕਰ ਦੇਖਉਂ ਅਰੁ ਜਬ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਸੰਦੇਸਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਤਬ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਰੂਪ ਸੇਜਜ ਬਿਛਾਈ ਪਹਿਲੇ ਭ੍ਰਮ ਯੁਕ੍ਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮ ਆਇਆ ਥਾ ਤਬ ਤੌ ਚੈਤੰਨਜ ਸੱਤਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਥੀ॥੧॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਹੀਅਰੋ ਧੀਰੈ ਨਿਮਾਨੋ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਜਨ ਹਉ ਤੁਝੁ ਕੁਰਬਾਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂ ਮਿਲੁ ਤੇਰੇ ਊਪਰਿ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਏਕਾ ਸੇਜ ਵਿਛੀ ਧਨ ਕੰਤਾ ॥
ਧਨ ਸੂਤੀ ਪਿਰੁ ਸਦ ਜਾਗੰਤਾ ॥
ਪੀਓ ਮਦਰੋ ਧਨ ਮਤਵੰਤਾ ॥
ਧਨ ਜਾਗੈ ਜੇ ਪਿਰੁ ਬੋਲੰਤਾ ॥੨॥

ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰੁ ਸਾਖੀ ਪਤੀ ਕੀ ਏਕ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਸੇਜ ਬਿਛੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਬਿਸਿਸ੍ਟ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਅਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਉਪਹਤ ਈਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਹੈ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਵਿਦਜਾ ਨੀਂਦ ਕਰ ਸੁਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਤੀ ਸਦਾ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਿਦਜਾ ਨੀਂਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਮਦਰਾ ਪੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਸਤ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜੀਵ ਕੀ ਅਵਿਦਿਆ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੌ ਜਾਗਤੀ ਹੈ ਜੌ ਪਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਵੇ॥

ਭਈ ਨਿਰਾਸੀ ਬਹੁਤੁ ਦਿਨ ਲਾਗੇ ॥

ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਮੈ ਸਗਲੇ ਝਾਗੇ ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੯

ਖਿਨੁ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਵਉ ਬਿਨੁ ਪਗ ਪਾਗੇ ॥
ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਹ ਸਭਾਗੇ ॥੩॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਗਈ ਜਬ ਸਾਧਨ ਕਰਤਿਆਂ ਬਹੁਤੁ ਦਿਨ ਲਾਗੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੇਸ ਦਿਸਾਂਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਝਾਗੇ) ਲੰਘੇ ਥੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੀ ਵਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪੁ ਦੇਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਖਚਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇਕੇ ਮਿਲੋ ਤਬ ਹਮ ਭੀ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੋਈਏ॥੩॥

ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਥੀ॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥
ਬੂਝੀ ਤਪਤਿ ਘਰਹਿ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਗਲ ਸੀਗਾਰ ਹੁਣਿ ਮੁਝਹਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੪॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੋਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਯਾ ਤਬ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਬੂਝ ਗਈ ਅਰੁ ਪਿਰ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸਾਧਨੋ ਰੂਪ ਸੀਂਗਾਰ ਸੋਭਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥ ਇਸੀ ਕੋ ਫੇਰ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਪਿਰੁ ਹੈ ਭਾਈ ॥
ਖੋਲ੍ਹਿਓ ਕਪਾਟੁ ਤਾ ਮਨੁ ਠਹਰਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਪਤੀ ਹੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਠਹਰਾਈ ਹੈ॥੧॥੫॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਰਿ ਸਮ੍ਹਾਲੀ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਕੇ ਦਾਤਾਰੇ ॥
ਬੈ ਖਰੀਦੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ਇਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਥਾਰੇ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਕਯਾ ਕਯਾ ਉਪਕਾਰ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰਤੇ ਸੰਭਾਲਾਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਨਿਰਗੁਣ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦਿਆ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰੇ ਭਾਵ ਜੋ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੇ ਉਸ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਹਾਂ ਇਹ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਲਾਲ ਰੰਗੀਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਹਮ ਬਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਅਨੰਦੀ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੇ ਮਨਮੋਹਨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੌ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਮੋਹਿ ਦੀਨੁ ਭੇਖਾਰੀ ਤੁਮ੍ ਸਦਾ ਸਦਾ ਉਪਕਾਰੇ ॥
ਸੋ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਜਿ ਮੈ ਤੇ ਹੋਵੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਮੰਗਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਤੁਮ ਸਦਾ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸੁ ਐਸਾ ਕੋਈ ਉਤਮ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਹੋ ਸਕੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬੁਧੀ ਸੇ ਪਰੇ (ਅਪਾਰੇ) ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਸੇਵ ਕਮਾਵਉ ਕਿਆ ਕਹਿ ਰੀਝਾਵਉ ਬਿਧਿ ਕਿਤੁ ਪਾਵਉ ਦਰਸਾਰੇ ॥
ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਅੰਤੁ ਨ ਲਹੀਐ ਮਨੁ ਤਰਸੈ ਚਰਨਾਰੇ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਕਹਾ ਕਮਾਵਾਂ ਔਰ ਤੁਝਕੋ ਕਹਾ ਬਾਣੀ ਕਹਿਕੇ ਰੀਝਾਵਾਂ ਵਹੁ ਕੌਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵਾਂ ਤੇਰੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਅਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਜਾਤਾ॥ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਤਰਸਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਪਾਵਉ ਦਾਨੁ ਢੀਠੁ ਹੋਇ ਮਾਗਉ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸੰਤ ਰੇਨਾਰੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਹਾਥ ਦੇਇ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੪॥੬॥

ਆਪ ਸੇ ਦਾਨ ਪਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਠੋਰ ਹੋ ਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਪਰ ਲਾਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕਉ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਧਾਰੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਬ ਤੈਨੇ (ਹਾਥ) ਆਸਰਾ ਦੇਕੇ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥ ਪਾਖੰਡ ਕਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵਾ ਥੋਰੀ ਮਾਗਨੁ ਬਹੁਤਾ ॥
ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕਹਤੋ ਪਹੁਤਾ ॥੧॥

(ਸੇਵਾ ਥੋਰੀ) ਟਹਲ ਤੁਛ ਭਾਵ ਸੁਭ ਕਰਮ ਤੋ ਥੋੜਾ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਫਲ ਬਹੁਤ ਮੰਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤੋ ਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੂੰ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਿਅ ਮਾਨੇ ਤਿਨ ਕੀ ਰੀਸਾ ॥
ਕੂੜੇ ਮੂਰਖ ਕੀ ਹਾਠੀਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਮੰਨ ਲਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੀਆਂ ਜੋ ਰੀਸਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੇ ਮੂਰਖ ਕੀਆਂ (ਠੀਸਾ) ਗਪਾਂ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਭੇਖ ਦਿਖਾਵੈ ਸਚੁ ਨ ਕਮਾਵੈ ॥
ਕਹਤੋ ਮਹਲੀ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਊਪਰ ਸੇ ਭੇਖ ਝੂਠੇ ਬਨਾ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਦਰ ਸੱਚ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਅਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਉਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੨॥

ਅਤੀਤੁ ਸਦਾਏ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮਾਤਾ ॥
ਮਨਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਹੈ ਮੁਖਿ ਰਾਤਾ ॥੩॥

ਊਪਰ ਸੇ (ਅਤੀਤੁ) ਫਕੀਰ ਸਦਾਵਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰੋਂ ਮਾਯਾ ਮੈਂ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋ ਪ੍ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਔ ਮੁਖੋਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰੰਗਜਾ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਉ ਸੁਨੀਜੈ ॥
ਕੁਚਲੁ ਕਠੋਰੁ ਕਾਮੀ ਮੁਕਤੁ ਕੀਜੈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ ਮੰਦ ਕਾਲ ਖੋਟੀ ਰੀਤ ਵਾਲਾ ਔ ਕਠੋਰ ਰਿਦੇ ਔ ਕਾਮੀ ਜੀਵ ਹੂੰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕੀਜੀਏ॥੪॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਤੁਮ੍ ਸੁਖਦਾਤੇ ਪੁਰਖ ਸੁਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੭॥

ਤੁਮਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖੇ ਕੀ ਇਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਤੁਮ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਮੈਨੂੰ ਸੁਖ ਦੇਹੋ॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵ ਕੀ ਮੰਦਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੁਰੇ ਕਾਮ ਕਉ ਊਠਿ ਖਲੋਇਆ ॥
ਨਾਮ ਕੀ ਬੇਲਾ ਪੈ ਪੈ ਸੋਇਆ ॥੧॥

ਬੁਰੇ ਕਾਮੋਂ ਕੋ ਤੋ ਉਠਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਤ੍ਰ ਜਾਗ੍ਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਪੈ) ਬਹੁੜੇ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਵੇਲਾ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੈ ਉਸਮੈਂ ਸੋਇਆ ਪੜਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਉਸਰੁ ਅਪਨਾ ਬੂਝੈ ਨ ਇਆਨਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਰੰਗਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਅਪਨੇ ਤਰਨੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਰੰਗਾਂ ਰੰਗਾਂ ਕੇ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਕਉ ਬਿਗਸਿ ਫੂਲਿ ਬੈਠਾ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕਾ ਦਰਸੁ ਨ ਡੀਠਾ ॥੨॥

ਲੋਭ ਸੇ ਜਬ ਮਾਇਆ ਕੀਆਂ (ਲਹਰਿ) ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਉਠਤੀਆਂ ਹੈਂ ਉਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਫੂਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜਾਕੇ ਪਦਾਰਥ ਲੇ ਆਵਾਂਗਾ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ॥੨॥

ਕਬਹੂ ਨ ਸਮਝੈ ਅਗਿਆਨੁ ਗਵਾਰਾ ॥
ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਲਪਟਿਓ ਜੰਜਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ (ਗਵਾਰਾ) ਮੂਰਖ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੰਜਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਲਪਟਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖੈ ਨਾਦ ਕਰਨ ਸੁਣਿ ਭੀਨਾ ॥
ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਤ ਆਲਸੁ ਮਨਿ ਕੀਨਾ ॥੩॥

ਬਿਖਿਓਂ ਕੋ ਸਬਦ ਕੰਨੀ ਸੁਨ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਭੀਜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਜਸ ਕੇ ਸੁਣਤਿਆਂ ਮਨ ਮੈਂ ਆਲਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਾਹੀ ਰੇ ਪੇਖਤ ਅੰਧੇ ॥
ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਧੰਧੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਝੂਠੇ ਧੰਧੇ ਸਭ ਛੋੜਕੇ ਚਲਾ ਜਾਇਗਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਬਖਸ ਕਰੀਜੈ ॥

ਪੰਨਾ ੭੩੯

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਸਾਧਸੰਗੁ ਦੀਜੈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੇਵੋ॥੪॥

ਤਉ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਜਉ ਹੋਈਐ ਰੇਨਾ ॥
ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਤਿਸੁ ਨਾਮੁ ਲੈਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥੨॥੮॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ (ਰੇਨਾ) ਧੂੜੀ ਹੋਈਐ ਤੌ ਕਛੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਮਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਸ ਕੋ ਇਹ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੮॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਥਰ ਮਾਤਰ ਮੈਂ ਭਾਵਨਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਕਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਠਾਕੁਰੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਗਲ ਮਹਿ ਪਾਹਣੁ ਲੈ ਲਟਕਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਸਚਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਨਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਅਰ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਲੈਕਰ ਗਲ ਮੈਂ ਲਟਕਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਸਾਕਤੁ ਫਿਰਤਾ ॥
ਨੀਰੁ ਬਿਰੋਲੈ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮਰਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਸਾਕਤ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਣੀ ਕੋ ਰਿੜਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਮੈਂ ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪਾਹਣ ਕਉ ਠਾਕੁਰੁ ਕਹਤਾ ॥
ਓਹੁ ਪਾਹਣੁ ਲੈ ਉਸ ਕਉ ਡੁਬਤਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਥਰ ਕੋ ਇਹ ਠਾਕੁਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਥਰ ਲੈ ਕੇ ਉਸੀ ਕੋ ਡੂਬਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਨਹਗਾਰ ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ॥
ਪਾਹਣ ਨਾਵ ਨ ਪਾਰਗਿਰਾਮੀ ॥੩॥

(ਗੁਨਹਗਾਰ) ਗੁਨਾਹੀਂ ਹੇ ਨਿਮਕ ਹਰਾਮ, ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਚੜ੍ਹਕੇ ਕਬੀ (ਗਿਰਾਮੀ) ਸਮੂਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ॥੩॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰੁ ਜਾਤਾ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨ ਬਿਧਾਤਾ ॥੪॥੩॥੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ (ਠਾਕੁਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਲ ਸਥਲ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਪੂਰਨ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੯॥

ਉਤਮ ਸਖੀ ਸੇ ਮਧਮ ਸਖੀ ਪੂਛਤੀ ਹੈ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲਾਲਨੁ ਰਾਵਿਆ ਕਵਨ ਗਤੀ ਰੀ ॥
ਸਖੀ ਬਤਾਵਹੁ ਮੁਝਹਿ ਮਤੀ ਰੀ ॥੧॥

ਤੈਨੇ ਪਿਆਰਾ ਕਿਸ ਚਾਲ ਅਰਥਾਤ ਰਹਿਣੀ ਕਰ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਕਹੁ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਆ ਬਤਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਸੂਹਬ ਸੂਹਬ ਸੂਹਵੀ ॥
ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਤੂੰ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਹੈਂ॥

ਪਾਵ ਮਲੋਵਉ ਸੰਗਿ ਨੈਨ ਭਤੀਰੀ ॥
ਜਹਾ ਪਠਾਵਹੁ ਜਾਂਉ ਤਤੀ ਰੀ ॥੨॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਧੀਰੀ ਸਾਥ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਮਲਤੀ ਹੂੰ ਜਹਾਂ ਭੇਜੇਂਗੀ ਮੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਊਂਗੀ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਦੇਉ ਜਤੀ ਰੀ ॥
ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਿਲਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ ਰੀ ॥੩॥

ਰੀ ਸਖੀ ਜਪ ਕਰਨਾ ਔ ਚਿਤ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਰੂਪ ਤਪ ਪੁਨਾ ਬਾਹਜ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਰੂਪ ਸੰਜਮ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਰੂਪ ਜਤ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਦੇਵੋਂਗੀ ਭਾਵ ਇਨੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਛੋਡ ਕਰ ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰਗੀ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ (ਪ੍ਰਾਨ ਪਤੀ) ਸਾਖੀ ਚੈਤਨ ਕੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਦੇ ਰੀ ਸਖੀ॥੩॥

ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਅਹੰਬੁਧਿ ਹਤੀ ਰੀ ॥
ਸਾ ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗਵਤੀ ਰੀ ॥੪॥੪॥੧੦॥

ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨ ਅਰ (ਤਾਣ) ਬਲ ਅਰ ਅਹੰਬੁਧੀ (ਹਤੀ) ਨਾਸ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰੀ ਸਖੀ ਸੋ ਸੁਹਾਗ ਵਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮ ਭੀ ਤਿਆਗ ਵਾਲੀ ਮਤ ਕੋ ਧਾਰੇਗੀ ਤੌ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਰਾਵੇਗੀ॥੪॥੪॥੧੦॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੂੰ ਜੀਵਨੁ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥
ਤੁਝ ਹੀ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਨ ਸਹਤ ਆਧਾਰ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਸਵਾਰਿਆ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਸਾਜਨੁ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੇਰਾ ॥
ਚਿਤਹਿ ਨ ਬਿਸਰਹਿ ਕਾਹੂ ਬੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਸਾਜਨ ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਵਾਲੇ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਤਿਅੰਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਵੇਲੇ ਚਿਤ ਸੇ ਨਾ ਬਿਸਰ ਭਾਵ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਤੂੰ ਯਾਦ ਰਹੁ॥

ਬੈ ਖਰੀਦੁ ਹਉ ਦਾਸਰੋ ਤੇਰਾ ॥
ਤੂੰ ਭਾਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਗੁਣੀ ਗਹੇਰਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮੁਲ ਕਾ ਖਰੀਦਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਂ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਭਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਦਾਸ ਜਾ ਕੈ ਦਰਬਾਰੇ ॥
ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਵਸੈ ਤਿਨ੍ ਨਾਲੇ ॥੩॥

ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਦਾਸ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੂੰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ॥
ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਨਾਨਕ ਸੰਗਿ ਬਸੇਰਾ ॥੪॥੫॥੧੧॥

ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਸਭ ਕੁਛੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਬਸੇਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੧੧॥ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਅਰ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੂਖ ਮਹਲ ਜਾ ਕੇ ਊਚ ਦੁਆਰੇ ॥
ਤਾ ਮਹਿ ਵਾਸਹਿ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥

ਹਰੀ (ਸੂਖ ਮਹਲ) ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸਤਿਸੰਗ ਆਦੀ ਦੁਆਰੇ (ਊਚ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ। ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਭਗਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਹਜ ਕਥਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ ॥
ਵਿਰਲੈ ਕਾਹੂ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਡੀਠੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਅਤਯੰਤ ਮੀਠੀ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਕਥਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਸ਼੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਤਹ ਗੀਤ ਨਾਦ ਅਖਾਰੇ ਸੰਗਾ ॥
ਊਹਾ ਸੰਤ ਕਰਹਿ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥੨॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵਾਜੇ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਥ ਹੀ (ਅਖਾਰੇ) ਜੋੜ ਮੇਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸੰਤ ਹਰੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਹ ਮਰਣੁ ਨ ਜੀਵਣੁ ਸੋਗੁ ਨ ਹਰਖਾ ॥
ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖਾ ॥੩॥

ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਰਖਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਸੋਗ ਹਰਖ ਏਹ ਦ੍ਵੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਹਜ ਕਥਾ ਇਹ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥
ਨਾਨਕ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥੪॥੬॥੧੨॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੇਕ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਗੁਝੀ ਕਥਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੨॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਦਰਸਿ ਪਾਪ ਕੋਟਿ ਉਤਾਰੇ ॥
ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਇਹੁ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੇ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕੋਟ ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਕੇ ਪਾਪ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਉਨਕੀ ਸੰਗਤ ਹੋ ਤੌ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਓਇ ਸਾਜਨ ਓਇ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥
ਜੋ ਹਮ ਕਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੀ ਸੱਜਨ ਔ ਮੀਤ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ (ਚਿਤਾਰੇ) ਸਿਮਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਨਤ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ॥
ਜਾ ਕੀ ਟਹਲ ਜਮਦੂਤ ਬਿਦਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨਤਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਸੇ ਜਮਦੂਤ (ਬਿਦਾਰੇ) ਮਾਰੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾ ਕੀ ਧੀਰਕ ਇਸੁ ਮਨਹਿ ਸਧਾਰੇ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਮੁਖ ਉਜਲਾਰੇ ॥੩॥

ਜਿਨਕੀ ਧੀਰਜ ਦਈ ਹੁਈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਅਧਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥
ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੪॥੭॥੧੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਇਕੈ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੭॥੧੩॥

ਪੰਨਾ ੭੪੦

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨਕੈ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵਾ ॥
ਊਠਿ ਸਿਧਾਰੇ ਕਰਿ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵਾ ॥੧॥

ਦੇਵਤਾ ਔ (ਨਰ ਦੇਵਾ) ਰਾਜਾ ਰਹਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਮੁਨੀ ਜਨ ਵੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਉਠ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਤ ਪੇਖੇ ਜਿਨੑੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਿਨੑੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਾਧਸੰਗਤ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਸਾਹ ਵਾਪਾਰੀ ਮਰਨਾ ॥
ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਕਾਲਹਿ ਖਰਨਾ ॥੨॥

ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਔਰ ਵਾਪਾਰੀ ਸਭ ਨੇ ਮਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ (ਖਰਨਾ) ਲੈਜਾਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੂੜੈ ਮੋਹਿ ਲਪਟਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥
ਛੋਡਿ ਚਲਿਆ ਤਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥੩॥

(ਕੂੜੈ) ਝੂਠੇ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੇ ਮੋਹ ਕੀ (ਲਪਟਿ) ਬਾਸਨਾ ਮੈਂ ਲਪਟਿਆ ਹੈ ਵ ਲੰਪਟ ਹੋਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅੰਤਕਾਲ ਸਮੈਂ ਜਬ ਛੋਡ ਚਲਿਆ ਤੌ ਫੇਰ ਪਛਤਾਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਕਰਹੁ ਦਾਤਿ ॥
ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਜਪੀ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥੪॥੮॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਇਹ ਦਾਤ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਪਾਂ॥੪॥੮॥੧੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨਾ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤੁਮਹਿ ਬਸਾਰੇ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸੂਤਿ ਤੁਮਾਰੇ ॥੧॥

ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤੁਮ ਹੀ ਬਸ ਰਹੇ ਹੋ ਸਗਲ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੁਮਾਰੇ (ਸੂਤਿ) ਸੱਤਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ ਵਾ ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਰੋਈ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੇ ॥
ਤੁਮ ਹੀ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਮਨੁ ਬਿਗਸਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਹੀ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਹਾਰੇ ॥
ਓਟ ਗਹੀ ਅਬ ਸਾਧ ਸੰਗਾਰੇ ॥੨॥

ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਭ੍ਰਮਾਏ ਹੁਏ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਫਿਰ ਫਿਰਕੇ ਹਮ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬਿਚਾਰਕੇ ਅਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਓਟ (ਗਹੀ) ਪਕੜੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਸਿਮਰੈ ਦਿਨੁ ਰੈਨਾਰੇ ॥੩॥੯॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥੯॥੧੫॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਵਨ ਕਾਜ ਮਾਇਆ ਵਡਿਆਈ ॥
ਜਾ ਕਉ ਬਿਨਸਤ ਬਾਰ ਨ ਕਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਿਸ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਦੇਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੁਪਨਾ ਸੋਵਤ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ॥
ਅਚੇਤ ਬਿਵਸਥਾ ਮਹਿ ਲਪਟਾਨੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹ ਜਗਤ ਸੁਪਨਾ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਇਹ ਜੀਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ (ਅਚੇਤ) ਮੂਰਖਤਾਈ ਕੀ (ਬਿਵਸਥਾ) ਦਸਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੀ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਾ ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਓ ਗਾਵਾਰਾ ॥
ਪੇਖਤ ਪੇਖਤ ਊਠਿ ਸਿਧਾਰਾ ॥੨॥

(ਮਹਾ ਮੋਹਿ) ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਮੂਰਖ ਦੇਖਤਿਆਂ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਊਚ ਤੇ ਊਚ ਤਾ ਕਾ ਦਰਬਾਰਾ ॥
ਕਈ ਜੰਤ ਬਿਨਾਹਿ ਉਪਾਰਾ ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਊਚਾ ਹੈ ਕਈ ਜੰਤ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੂਸਰ ਹੋਆ ਨਾ ਕੋ ਹੋਈ ॥
ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥੪॥੧੦॥੧੬॥

ਉਸ ਜੈਸਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਨਾ ਆਗੇ ਹੋਇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ (ਏਕੋ) ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੋ॥੪॥੧੦॥੧੬॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਾ ਕਉ ਹਉ ਜੀਵਾ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਤੇਰੇ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ॥੧॥

(ਤਾਕਉ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕੇ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੋ ਹਰਿ ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਿ) ਸਾਥ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਔ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਾ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥੨॥

ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਲੀਲਾ ਮਨਿ ਆਨੰਦਾ ॥

ਗੁਣ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੩॥

ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਲੀਲਾ ਕੋ ਮਨ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਅਪਾਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਛੁ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਾਪੈ ॥੪॥੧੧॥੧੭॥

ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕੋਈ ਭਉ ਨਹੀਂ ਬਯਾਪਤਾ ਇਸੀਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥੧੭॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਰਿਦੈ ਧਿਆਨੁ ਧਾਰੀ ॥
ਰਸਨਾ ਜਾਪੁ ਜਪਉ ਬਨਵਾਰੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਜਾਨ ਧਾਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਜਿਹਵਾ ਕਰ ਤਿਸ (ਬਨਵਾਰੀ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮਾਲੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਦਰਸਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਨ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਫਲ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਚਰਨਕਮਲ ਹੈਂ ਮਨ ਕਾ ਔ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਵਾਰੀ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਥਾ ਸੁਣਿ ਕਰਨ ਅਧਾਰੀ ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਥਾ ਕਰਣਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਨ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਆਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਤਜਾਰੀ ॥
ਦ੍ਰਿੜੁ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਸੁਚਾਰੀ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਤਜਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਇਨ (ਸੁਚਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੪॥੧੨॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਏਹ ਬਾਤ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਜਾਪ ਹੈ ਏਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਨਉਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੧੮॥

ਅਪਨੇ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅਵਗੁਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਗਨ ਅਪਰਾਧੀ ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੧

ਕਰਣਹਾਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਸਾਧੀ ॥੧॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਤੋ ਲੋਭ ਮੋਹ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਣ ਹਾਰ ਹਮਨੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰੇ ॥
ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਰੇ ਸਭ ਨਾਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਨਾਮ ਦੇਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਖ ਲੇਵੋ॥

ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਕਾਚੀ ਦੇਹ ਮਾਨੁਖ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਏਹੁ ਮਾਨੁਖ ਕਚੀ ਦੇਹ ਮੈਂ ਰਹਿਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਆਦ ਬਾਦ ਈਰਖ ਮਦ ਮਾਇਆ ॥
ਇਨ ਸੰਗਿ ਲਾਗਿ ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਸੁਵਾਦ ਝਗੜੇ ਔ ਈਰਖਾ ਤੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਇਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਗ ਕੇ (ਰਤਨ) ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜਗਜੀਵਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਾਇਆ ॥੪॥੧੩॥੧੯॥

ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਨਣਹਾਰ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਸਭ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਤਿਆਗ ਕੇ ਇਕ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥੪॥੧੩॥੧੯॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪੇਖਤ ਚਾਖਤ ਕਹੀਅਤ ਅੰਧਾ ਸੁਨੀਅਤ ਸੁਨੀਐ ਨਾਹੀ ॥
ਨਿਕਟਿ ਵਸਤੁ ਕਉ ਜਾਣੈ ਦੂਰੇ ਪਾਪੀ ਪਾਪ ਕਮਾਹੀ ॥੧॥

ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈਂ ਮੰਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਯਾਨੀ ਵਿਸੇ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਨੀ ਕੋ ਤੂੰ ਸੁਨਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਚਾਖਤ) ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕਰਕੇ ਵੇਖਤਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਅੰਧਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਸੁਨਤਾ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰ ਸੁਨਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਮਰਤੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਪਿਛਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਰਣਾ ਭੀ ਸੁਣਤਾ ਹੈਂ ਪਰ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਗਊਣ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ। ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾ ਕਾਲ ਨੇੜੇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਤੂੰ ਦੂਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਪਾਪ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰਿ ਜਿਤੁ ਛੁਟਹਿ ਪਰਾਨੀ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸੋ ਕਿਛੁ ਉਪਾਵ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੂਟੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕਹੇ ਕਯਾ ਕਰਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਬਾਨੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਪ॥੧॥

ਘੋਰ ਮਹਲ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥
ਸੰਗਿ ਤੁਮ੍ਾਰੈ ਕਛੂ ਨ ਜਾਤਾ ॥੨॥

ਘੋੜੇ ਔਰ ਮਹਲ ਪੱਕੇ ਇਨ ਕੇ ਆਨੰਦਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਰੰਗਿਆ ਹੋਇਆਂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤਾਂ ਕੁਛ ਭੀ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ॥੨॥

ਰਖਹਿ ਪੋਚਾਰਿ ਮਾਟੀ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ॥
ਅਤਿ ਕੁਚੀਲ ਮਿਲੈ ਜਮ ਡਾਂਡਾ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਪੋਚ ੨ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਏਹ ਸਰੀਰ ਤੋ ਮਾਟੀ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਠੋਕਰ ਲਗੇ ਹੀ ਬਿਨਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਅਤਿ ਮੈਲਾ ਹੈ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰਾਦਿ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਜਮ ਡੰਡ ਮਿਲੇਗਾ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਬਾਧਾ ॥
ਮਹਾ ਗਰਤ ਮਹਿ ਨਿਘਰਤ ਜਾਤਾ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਅਤੀ ਭੈਦਾਇਕ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਖਾਤ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਨਿਘ੍ਰਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀਜੈ ॥
ਡੂਬਤ ਪਾਹਨ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਲੀਜੈ ॥੫॥੧੪॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਂ ਤੌ ਬਚੇਂਗਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਪਾਹਨ ਵਤ ਮੈਂ ਡੁਬਤੇ ਕੋ ਰੱਖ ਲੀਜੈ॥੫॥੧੪॥੨੦॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਦੁਸ੍ਤਰ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ? ਉਤਰੁ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਬੁਝੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮਿ) ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਇਉ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ॥
ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੁਸ੍ਤਰ ਕੋ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰੀਏ॥

ਏਕ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਗਜਾਸੂ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨੇ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨੈ ॥
ਆਦਿ ਅੰਤ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਜਾਨੈ ॥੩॥

ਜੋ ਕੁਛ ਅਪਨਾ ਭਾਣਾ ਕਰੇ ਉਸੇਕੋ ਜੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੇ ਅਰ ਆਦਿ ਅੰਤ ਪੂਰਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮਹਤਤਾ ਕੋ ਸੋ ਜਾਨੇ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਹਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥੪॥੧੫॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ (ਮੁਰਾਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਦੁਸ੍ਤਰ ਸੇ ਤਰਾ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੨੧॥ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ॥
ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਉ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਨ ਧਿਆਇ ॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਜੋ ਕਮਲ ਵਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਯਾਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਇਸ ਤਨ ਤੇ ਦੂਖ ਜਨਜ ਦਰਦ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਭਵਜਲਿ ਡੂਬਤ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਾਢੈ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਟੂਟਾ ਗਾਢੈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਡੂਬਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਕਢਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ (ਟੂਟਾ) ਵਿਛੜਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ (ਗਾਢੈ) ਮਿਲਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਮਨਿ ਆਵੈ ਸਾਂਤਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕਰੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਵੈਗੀ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਰੇਣੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਵੈ ॥੪॥੧੬॥੨੨॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਰੇਣੁ) ਧੂੜ ਜੀਵ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ॥੪॥੧੬॥੨੨॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਊਪਰਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਈਐ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਗੁਰਾਂ ਉਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਪੁਨਾ ਅਠੇ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਸਿਮਰਉ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਸਵਾਮੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੋ। ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸਭ ਘਟਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਸਾਚੀ ਪੂਰਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਔ ਪੂਰਨ ਔ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਜਾਹੀ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਮਨ ਮੈ ਵਸੇ ਤਬ ਹੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਸੰਤ ਰਵਾਲਾ ॥੪॥੧੭॥੨੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੭॥੨੩॥ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੨

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਜੀਵਾ ਗੁਰ ਤੇਰਾ ॥
ਪੂਰਨ ਕਰਮੁ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗਯ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਇਹ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਦੇਹਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਅਪਣੇ ਚੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਏਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਦੇਵੋ॥

ਅਪਣੀ ਸਰਣਿ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤੇ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਰਖ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਜਾਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਪਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਨਹੁ ਬਿਨਉ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਵਸਹਿ ਮੇਰੈ ਚੀਤਾ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ ਆਪਕੋ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਰੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਪੂਰਨ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥੪॥੧੮॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਏਕ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਾ ਵਿਸਰ ॥੪॥੧੮॥੨੪॥ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਭਾਈ ॥
ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਮਿਤਰ ਸਜਨ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਸੰਬੰਧੀ ਔ ਭ੍ਰਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਹਰੀ ਹੀ ਸੰਗੀ ਹੋਕੇ ਮੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਤਿ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਮੇਰੀ ਧਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਬਿਸਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਪਤ ਔ ਧਨ ਭੀ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਤੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਹਮ ਇਸਥਤੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਪਿ ਪਹਿਰਿ ਸਨਾਹ ॥
ਕੋਟਿ ਆਵਧ ਤਿਸੁ ਬੇਧਤ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਜੋ ਜਪ ਹੈ ਹਮਨੇ ਏਹ ਸੰਜੋਇ ਪਹਰੀ ਹੈ ਖੋਟੇ ਬਚਨ ਰੂਪ (ਕੋਟਿ ਆਵਧ) ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਸਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਬੇਧਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਣ ਗੜ ਕੋਟ ਹਮਾਰੈ ॥

ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਜਮੁ ਤਿਸੁ ਨ ਬਿਦਾਰੈ ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਜੇ ਸਰਣ ਹੈ ਏਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਿਲੇ ਕੋਟ ਹੈ ਸਮਾਂ ਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਕੰਟਕੁ) ਦੁਖਦਾਈ ਜੋ ਜਮ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥੪॥੧੯॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਦਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੯॥੨੫॥ ਮੱਧਮ ਸਖੀ ਕਨਿਸ੍ਰ ਸਖੀ ਕੋ ਉਤਮ ਸਖੀ ਪਾਸ ਜਾਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਨਿਤ ਗਾਹਾ ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਮੰਗਲ ਸੁਖ ਤਾਹਾ ॥੧॥

ਗੁਣ ਸਮ੍ਰਥ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਵੀਏ (ਅਨਦ) ਆਤਮ ਸੁਖ (ਬਿਨੋਦ) ਤਮਾਸੇ ਭਾਵ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨਾਦਿਕ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਔ ਉਤਸਾਹ ਤੇ ਬਿਹਾਰਕ ਸੁਖ ਸਭ ਤਹਾਂ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਲੁ ਸਖੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਵਣ ਜਾਹਾ ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੀ ਚਰਣੀ ਪਾਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਚਲ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਪੈਰੀਂ ਪੈਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਭੋਗਣੇ ਕੋ ਚਲੀਏ॥

ਕਰਿ ਬੇਨਤੀ ਜਨ ਧੂਰਿ ਬਾਛਾਹਾ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਲਾਹਾਂ ॥੨॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜ ਚਾਹੀਏ ਇਸੀਤੇ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕੇ ਪਾਪਾਂ ਕੋ ਲਾਹੀਏ॥੨॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਾਣ ਜੀਉ ਅਰਪਾਹਾ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਕਟਾਹਾਂ ॥੩॥

ਮਨ ਔ (ਤਨੁ) ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਔ ਜੀਵ ਤਿਨ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰੀਏ॥ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਮਾਨ ਤੇ ਮੋਹ ਕੋ ਕਟੀਏ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕਰਹੁ ਉਤਸਾਹਾ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਸਮਾਹਾ ॥੪॥੨੦॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਸੰਤੋ ਹਮਕੋ ਏਹ (ਉਤਸਾਹਾ) ਮੰਗਲ ਕਰੋ ਹਮ ਦਾਸਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰੋ॥੪॥੨੦॥੨੬॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੈਕੁੰਠ ਨਗਰੁ ਜਹਾ ਸੰਤ ਵਾਸਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਣ ਕਮਲ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਨਗਰ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਤਨ ਤੁਝੁ ਸੁਖੁ ਦਿਖਲਾਵਉ ॥

ਹਰਿ ਅਨਿਕ ਬਿੰਜਨ ਤੁਝੁ ਭੋਗ ਭੁੰਚਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸੁਣ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਦਿਖਾਉਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੱਕੇ ਭੋਜਨੋਂ ਕਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੁੰਚੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥
ਅਚਰਜ ਸਾਦ ਤਾ ਕੇ ਬਰਨੇ ਨ ਜਾਹੀ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਭੋਗੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਅਸਚਰਜ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈਂ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥੨॥

ਲੋਭੁ ਮੂਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਿ ਥਾਕੀ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਨ ਤਾਕੀ ॥੩॥

ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਤਕੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਲੋਭ ਮੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਵਿਰਤ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮੰਦ ਬੁਦੀ ਥਕਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਭੈ ਮੋਹ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥੪॥੨੧॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪ ਹਸਤ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਮੋਹ ਜਨਿਤ ਭੈ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੨੧॥੨੭॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਨਿਕ ਬੀਂਗ ਦਾਸ ਕੇ ਪਰਹਰਿਆ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨਾ ਕਰਿਆ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਕੁਟਲਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਆਪਨੇ ਦੂਰ ਕੀਏ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮਹਿ ਛਡਾਇ ਲੀਓ ਜਨੁ ਅਪਨਾ ॥
ਉਰਝਿ ਪਰਿਓ ਜਾਲੁ ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੇ (ਸੁਪਨਾ) ਝੂਠੇ ਮੋਹ ਜਲ ਬੀਚ ਫਸ ਖੜਾ ਥਾ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ॥

ਪਰਬਤ ਦੋਖ ਮਹਾ ਬਿਕਰਾਲਾ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਦੂਰਿ ਕੀਏ ਦਇਆਲਾ ॥੨॥

(ਪਰਬਤ) ਬੜੇ ਦੋਸ਼ ਜੋ ਅਤੀ ਭੈਦਾਇਕ ਥੇ ਹੇ ਦਿਆਲ ਜੀ ਸੋ ਆਪ ਨੇ ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਮੈਂ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੋਗ ਰੋਗ ਬਿਪਤਿ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥
ਦੂਰਿ ਭਈ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੩॥

ਸੋਗ ਰੋਗ ਅਰ ਬਿਪਤਾ ਜੋ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਥੀ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਦੂਰ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਲੀਨੋ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੩

ਹਰਿ ਚਰਣ ਗਹੇ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੨੨॥੨੮॥

ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰ ਕੇ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲੜ ਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਕਰ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਪਕੜੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥੨੮॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੀਨੁ ਛਡਾਇ ਦੁਨੀ ਜੋ ਲਾਏ ॥

ਦੁਹੀ ਸਰਾਈ ਖੁਨਾਮੀ ਕਹਾਏ ॥੧॥

ਅਪਨਾ ਧਰਮ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਮੰਦ ਅਦਿਸ਼ਟੋ ਨੇ ਜੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਨ ਸੋ (ਦੁਹੀ ਸਰਾਈ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹੀਂ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਆਪਣੀ ਸਕਤੀ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਧਰਮੁ ਪੁੰਨੁ ਭਲਾ ਕਰਾਏ ॥

ਦੀਨ ਕੈ ਤੋਸੈ ਦੁਨੀ ਨ ਜਾਏ ॥੨॥

(ਸਚਾ) ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਧਰਮ ਬਰਣਾਸ਼੍ਰਮ ਕਾ ਔ ਪੁੰਨ ਔ ਭਲਾ ਕਰਮ ਜਿਸ ਸੇ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ (ਦੀਨ ਕੈ ਤੋਸੈ) ਖਰਚ ਪਲੇ ਬੰਨਣੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਮਾਇਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਲਗੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਏਕੋ ਜਾਗੈ ॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਕੋ ਲਾਗੈ ॥੩॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਰਸ ਤੂੰ ਹੀ ਪਰਕਾਸਤਾ ਹੈਂ ਜਿਤ ਜਿਤ ਕਰਮ ਮੈਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਸੋ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਬੋਲਾਇਆ ਤੇਰਾ ॥੪॥੨੩॥੨੯॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਮਨ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪਾਵਣਾ ਕਠਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬੁਲਾਇਆ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥੪॥੨੩॥੨੯॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੀ ॥

ਈਤ ਊਤ ਕੀ ਓਟ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਉਠਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਜੋ ਬਾਤ ਹੈ ਇਸੀ ਆਸਰੇ ਸਵਾਰ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਵਹਿ ਮਨ ਕੇ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪੀਏ ਤੌਂ ਮਨ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੈਣਿ ਦਿਨੁ ਗਾਉ ॥

ਜੀਵਤ ਮਰਤ ਨਿਹਚਲੁ ਪਾਵਹਿ ਥਾਉ ॥੨॥

ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਓ (ਮਰਤ) ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਅਪਨੇ ਨਿਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੨॥

ਸੋ ਸਾਹੁ ਸੇਵਿ ਜਿਤੁ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਸੁਖਿ ਅਨਦਿ ਵਿਹਾਵੈ ॥੩॥

ਉਸ ਸ਼ਾਹ ਕੋ ਸੇਵ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸਕੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਮੈਂ ਕਬੀ ਭੀ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਆਪ ਖਾਤਿਆਂ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ (ਖਰਚਤ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਿਆਂ ਅਵਸਥਾ ਆਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਬੀਤੇ॥੩॥

ਜਗਜੀਵਨ ਪੁਰਖੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੨੪॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੨੪॥੩੦॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਪੂਰਨ ਭਈ ਘਾਲ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਜਬ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤੌਂ ਮੇਰੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਸੀ ਸੋ ਸਫਲ ਹੂਈ ਅਰ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋਏ॥੧॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾ ਦਰਸੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਠਾਕੁਰ ਕਵਨੁ ਹਮਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰਾ ਕੌਨ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਪੂਰਬ ਕਰਮਿ ਲਿਖਤ ਧੁਰਿ ਪਾਈ ॥੨॥

ਅਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਆਈ ਆਦਿ ਸੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਲਿਖਤ ਥੀ ਇਸੀ ਤੇ ਸਤਸੰਗਤ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਚਰਜੁ ਪਰਤਾਪ ॥

ਜਾਲਿ ਨ ਸਾਕਹਿ ਤੀਨੇ ਤਾਪ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਅਚਰਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਤਾਪ ਨਹੀਂ ਜਲਾ ਸਕਤੇ॥੩॥

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰਹਿ ਹਰਿ ਚਰਣ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਦਾਨੁ ਪਿਆਰੇ ॥੪॥੨੫॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਜਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਏਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਨਾ ਵਿਸਰੇਂ॥੪॥੨੫॥੩੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਿਤੁ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ (ਸੇ) ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ (ਸੰਜੋਗ) ਮਿਲਾਪ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਾਧ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਰਸਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨਦਜਾਲ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ (ਰਸਾਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਓ॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪੁ ਸਿਮਰਣੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥
ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਬਸਹਿ ਤਿਸੁ ਨੇਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਣ ਹੀ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਤੂੰ ਨਿਕਟ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕੀ ਭੂਖ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅਹਾਰੁ ॥
ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਕਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਆਹਾਰ ਭੋਜਨ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਦੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਸੰਤਨ ਸੁਖੁ ਮਾਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦੇਵਨਹਾਰ ਸੁਜਾਨਾ ॥੪॥੨੬॥੩੨॥

ਇਸੀ ਤੇ ਰਾਮ ਉਚਾਰਤਿਆਂ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਦੇਵਨਹਾਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥੨੬॥੩੨॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਹਤੀ ਜਾਤ ਕਦੇ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਧਾਰਤ ॥
ਮਿਥਿਆ ਮੋਹ ਬੰਧਹਿ ਨਿਤ ਪਾਰਚ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਵਸਥਾ (ਬਹਤੀ ਜਾਤ) ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤੂੰ ਝੂਠੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਹ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਨਿਤ ਪਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਧਵੇ ਭਜੁ ਦਿਨ ਨਿਤ ਰੈਣੀ ॥
ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਿ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਾਧਵ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਜ ਔਰ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਕੇ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਹੈ ਇਸ ਕੋ (ਜੀਤਿ) ਭਾਵ ਸਫਲ ਕਰ॥੧॥

ਕਰਤ ਬਿਕਾਰ ਦੋਊ ਕਰ ਝਾਰਤ ॥
ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਰਿਦ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਧਾਰਤ ॥੨॥

ਤੂੰ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਨਮੈਂ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਅੰਤ ਕੇ ਦੋਵੇਂ ਹਾਥ ਝਾਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ (ਝਾਰਤ) ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਰਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਰਣ ਪੋਖਣ ਸੰਗਿ ਅਉਧ ਬਿਹਾਣੀ ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੪

ਜੈ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ॥੩॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਭਰਨੇ ਔ ਪੁਸ਼ਟ ਕਰਣੇ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਜਗਦੀਸ ਨੇ ਤੇਰੀ ਜੈ ਕਰਨੀ ਹੈ ਵਾ ਉਸ ਕ੍ਰਿਸਟ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਤੈਨੇ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ॥੩॥

ਸਰਣਿ ਸਮਰਥ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ॥
ਉਧਰੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੨੭॥੩੩॥

ਆਸਰਾ ਦੇਣੇ ਕੋ ਜੋ ਸਮਰਥ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਉਧਰ॥੪॥੨੭॥੩੩॥ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਰੈ ਭੈ ਸਾਗਰੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿ ਰਤਨਾਗਰੁ ॥੧॥

ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਭੈਦਾਯਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਾ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮਿਲਿ ਪਾਪ ਤਜਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਨਾਰਾਯਣ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਤਬ ਦੂਖ ਮਨ ਕੇ ਰੋਗ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸੋਗ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋਏ ਔਰ ਪਾਪ ਜੋ ਦੁਖਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਘਰ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਤਜੇ॥੧॥

ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚੁ ਸੁਆਉ ॥੨॥

(ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ) ਮੋਖਦਾਤਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੇ ਲਾਭ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਤੁ ਹੋਇ ਤਾ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਭਾਈ ਆਠ ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਜਾਉਣਾ ਕਰੀਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਧਿਆਉਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਣਿ ਪਏ ਜਪਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਸੰਤ ਰਵਾਲਾ ॥੪॥੨੮॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕੀ ਸਰਨ ਪਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੮॥੩੪॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਘਰ ਕਾ ਕਾਜੁ ਨ ਜਾਣੀ ਰੂੜਾ ॥

ਝੂਠੈ ਧੰਧੈ ਰਚਿਓ ਮੂੜਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਘਰ ਕਾ ਕਾਜੁ) ਜੋ ਤੇਰਾ ਭਜਨ (ਰੂੜਾ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਅਰ ਝੂਠੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਤੁ ਤੂੰ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਜਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕਰਮ ਮੈਂ ਤੂੰ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਮ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਲਗਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੋਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਦੇਵੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਕਰਉ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਸੋ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇਤ ਕਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤੁਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਕਾਢੇ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਟੂਟੇ ਗਾਢੇ ॥੩॥

ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਛੜੇ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਤੈਨੇ ਆਪ (ਗਾਢੇ) ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਦਾਸ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕੇ ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਢੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਉਧਰੁ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਦੁਆਰੇ ॥੪॥੨੯॥੩੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੋ ਉਧਾਰ ਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੯॥੩੫॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਿਹਚਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਫਿਰਿ ਨਹੀ ਡੋੁਲਾਇਆ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਫੇਰ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀ ਡੋਲਾਇਆ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਚਰਨ ਮਨਿ ਚੀਨ੍ੇ ॥
ਤਾ ਤੇ ਕਰਤੈ ਅਸਥਿਰੁ ਕੀਨ੍ੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਧਿਆਨ ਕਰ (ਕਰਤੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਸਥਿਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥
ਤਾ ਤੇ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੨॥

(ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਔ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਸੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੀਨੇ ਲੜਿ ਲਾਏ ॥
ਸਦਾ ਅਨਦੁ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੩॥੩੦॥੩੬॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਇ ਲੀਏ ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਅਚੁਤ ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਨੰਦ ਇਸ ਰਸ ਹੈ॥੨॥੩੦॥੩੬॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸਾਧ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਰਸਨ ਬਖਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰੈ ਸੇ ਜੋ ਬਚਨ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਭਾਵ ਜਾਤ ਕੁਜਾਤ ਕਾ ਕੁਛ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਹੋਵੈਗੀ ਯਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਿਤਾ ਰਹੁ॥

ਕਲੀ ਕਾਲ ਕੇ ਮਿਟੇ ਕਲੇਸਾ ॥
ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮਹਿ ਪਰਵੇਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਵੇਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕੇ ਦੁਖ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਲਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥੩੧॥੩੭॥

ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਵਹੁ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਸਰਬ ਪਾਪ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਇਸਤੇ (ਉਧਰੇ) ਤਰੇ ਹਾਂ॥੨॥੩੧॥੩੭॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ॥
ਗੋਬਿੰਦਾ ਗੁਣ ਗਾਉ ਦਇਆਲਾ ॥
ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਨੇ ਯੋਗਜ ਦਿਆਲ ਜੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਾਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਔ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਘਰ ਮੇਰੇ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਵੋ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰਾ ਮਾਲਾ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਹੀ ਸਭ ਕੀ ਪ੍ਰਤਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰ ਔਰ ਮਾਲ ਭੀ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਨਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਚਲੈ ਜਪਿ ਨਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਸੰਤ ਰਵਾਲਾ ॥੨॥੩੨॥੩੮॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਏਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਦੇਹ ਭਾਵ ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਫਲੁ ਕਰੂੰ॥੨॥੩੨॥੩੮॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਆਪੇ ਥੰਮੈ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸੋ (ਸਚਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਕੇ ਸਭ ਕੋ (ਥੰਮੈ) ਇਸਥਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਅਪਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਰਣ) ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਜੋ (ਅਪਾਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਕੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਓਹ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਪਰਾਣਾਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ॥

ਸਭ ਰੋਗ ਮਿਟਾਵੇ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥
ਨਾਨਕ ਰਖਾ ਆਪੇ ਹੋਆ ॥੨॥੩੩॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਰਾਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਅਗਿਆਨ ਜਨਤਾ ਸਭ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇ ਕੇ ਵਹੁ ਨਿਤਜ ਨਵਾਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਨਿਰੋਆ) ਰਾਜੀ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੨॥੩੩॥੩੯॥

ਪੰਨਾ ੭੪੫

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦਰਸਨ ਕਉ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦਰਸਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਤਜਿ ਨੀਦ ਕਿਉ ਆਈ ॥
ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਦੂਤਾ ਲਾਈ ॥੧॥

ਸਿਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਭਜਨ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਅਵਿਦਿਆ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਈ? ਉਤਰ (ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ) ਮਾਇਆ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਦੂਤਾ) ਕਾਮਾਦਿਕਾਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਲਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰੂਪ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹਾ ਕਰਤ ਕਸਾਈ ॥
ਨਿਰਦੈ ਜੰਤੁ ਤਿਸੁ ਦਇਆ ਨ ਪਾਈ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਦਰਸਨ ਭੂਲਾ ਕਿਉਂ? ਉਤਰ॥ ਪੂਰਬੋਕਤ ਦੂਤ (ਕਸਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਓਹੁ ਕਾਮਾਦੀ ਐਸੇ ਨਿਰਦਏ ਜੀਵ ਹੈਂ (ਤਿਸੁ) ਪੰਕਤੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਦਯਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੀ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬੀਤੀਅਨ ਭਰਮਾਈ ॥
ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਦੇਵੈ ਦੁਤਰ ਮਾਈ ॥੩॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਬੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਰਮਾਈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਈ) ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ ਕਠਨ ਸਾਧਨੇ ਮੈਂ ਹੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਸਣ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਾਇਆ ਤਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੩॥

ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਈ ॥
ਕਿਸੁ ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਕਿਰਤੁ ਭਵਾਈ ॥੪॥

ਜੀਵ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਕਿਸਕੋ ਦੋਸ ਦੀਜੀਏ ਜਬ ਕਰਮ ਹੀ ਭਰਮਾ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਜਨ ਭਾਈ ॥
ਚਰਣ ਸਰਣ ਨਾਨਕ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੫॥੩੪॥੪੦॥

ਤਾਂਤੇ ਸੁਨੋ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣਾਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਾ ਸਾਧਨ ਚਰਣ ਸਰਣ ਹੀ ਹੈ॥੫॥੩੪॥੪੦॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੈਂ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਸਵਾਰ ਹੁਏ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਜੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਅੰਧੇਰੀ ਔ ਬਰਖਾ ਆਈ ਏਕ ਪਠਾਣੋ ਕੇ ਗ੍ਰਾਮ ਖਾਂਨ ਪੁਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਏਕ ਸਿੱਖ ਕੋ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੈਠਕਰ ਬਸਤ੍ਰ ਬਚਾਇ ਲੇਇ ਆਗੇ ਮਦਰਾ ਸੇ ਮਸ੍ਤ ਹੂਏ ਪਠਾਂਨ ਕੰਚਨੀਯੋਂ ਕਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖ ਰਹੇ ਥੇ ਤਬ ਸਿੱਖ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਅਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਜਬਾਬ ਦੀਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੇ ਗਏ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਪਰ ਭਾਈ ਹੇਮਾ ਨਾਮ ਸਿੱਖ ਟੂਟੀ ਹੁਈ ਛਪਰੀ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਔਰ ਪੀਸ ਰਹਾ ਥਾ ਔ ਊਪਰ ਫਟੀ ਹੁਈ ਕੰਬਲੀ ਲਈ ਹੁਈ ਥੀ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਤਬ ਬਡੇ ਆਨੰਦ ਸਾਥ ਉਠ ਕਰ ਊਪਰ ਕੀ ਕੰਬਲੀ ਬਿਛਾਇ ਊਪਰ ਬਿਠਾਇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਠਾਨੋਂ ਕੌ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਅਰ ਭਾਈ ਹੇਮੇਂ ਕੋ ਵਰ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥ ਅਬ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਦੋ ਕੋਸ ਪਰ ਗੁਰਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਭਲੀ ਸੁਹਾਵੀ ਛਾਪਰੀ ਜਾ ਮਹਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥

ਕਿਤ ਹੀ ਕਾਮਿ ਨ ਧਉਲਹਰ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਬਿਸਰਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਛਾਪਰੀ ਅਛੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਛਪਰੀ ਮੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਮੰਦਰ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਵਸ ਕਰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਦੁ ਗਰੀਬੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭ ਚਿਤਿ ਆਏ ॥
ਜਲਿ ਜਾਉ ਏਹੁ ਬਡਪਨਾ ਮਾਇਆ ਲਪਟਾਏ ॥੧॥

ਉਸ ਗਰੀਬੀ ਮੇਂ ਹੀ ਅਨੰਦਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਕੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵੇਂ ਏਹ ਵਡਿਆਈ ਜਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਜੀਵ ਲਪਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੀਸਨੁ ਪੀਸਿ ਓਢਿ ਕਾਮਰੀ ਸੁਖੁ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖਾਏ ॥
ਐਸੋ ਰਾਜੁ ਨ ਕਿਤੈ ਕਾਜਿ ਜਿਤੁ ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਏ ॥੨॥

ਜੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਤੌ ਜਦਜਪ ਕੰਬਲੀ ਓਢਨੇ ਕਾ ਔ ਪੀਸਣ ਬਨਾਕੇ ਅੰਨ ਕਾ ਪੀਸਣਾ ਭੀ ਕਰੀਏ ਤਦਜਪਿ ਸੁਖ ਹੈ ਐਸਾ ਰਾਜ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਰਾਜ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨ ਹੋਵੈ॥੨॥

ਨਗਨ ਫਿਰਤ ਰੰਗਿ ਏਕ ਕੈ ਓਹੁ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥
ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਬਿਰਥਿਆ ਜਿਹ ਰਚਿ ਲੋਭਾਏ ॥੩॥

ਨੰਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਤਜੰਤ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਮੇਂ ਰਚਕੇ ਵਿਸਜੋਂ ਮੇਂ ਲੁਭਾਯਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸੂਤੀ ਬਸਤਰ ਔ ਰੇਸ਼ਮੀ ਸਭ ਬਿਰਥ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮ੍ਰੈ ਹਾਥਿ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਿਮਰਤ ਰਹਾ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥੪੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਕਿਛ ਤੁਮਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਨ ਕਰਕੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗੇ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਏਹ ਦਾਨ ਪਾਵਾਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੈਨੂੰ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹਾਂ॥੪॥੧॥੪੧॥

ਸਤਿਸੰਗ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤੁ ਪਰਾਨ ਧਨ ਤਿਸ ਕਾ ਪਨਿਹਾਰਾ ॥
ਭਾਈ ਮੀਤ ਸੁਤ ਸਗਲ ਤੇ ਜੀਅ ਹੂੰ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਆਪਕਾ ਸੰਤ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਨ ਔ ਧਨ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖਜ ਹੈ ਮੈਂਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਕੀਆ ਔ ਮੈਂ ਉਨ ਕਾ (ਪਨਿਹਾਰਾ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੂੰ ਭਾਈ ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਤਥਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਔਰ ਅਪਨੇ ਜੀਉ ਸੇ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਪਜਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੇਸਾ ਕਾ ਕਰਿ ਬੀਜਨਾ ਸੰਤ ਚਉਰੁ ਢੁਲਾਵਉ ॥
ਸੀਸੁ ਨਿਹਾਰਉ ਚਰਣ ਤਲਿ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਵਉ ॥੧॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਸਰਧਾ ਦੇਹ ਜੋ ਕੇਸੋਂ ਕਾ (ਬੀਜਨਾ) ਪੱਖਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਚਉਰੁ) ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਝੁਲਾਵੋ ਵਾ ਕੇਸਾਂ ਕਾ ਚੌਰ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਊਪਰ (ਬੀ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਝਲਾਵੋਂ ਭਾਵ ਕੁਛ ਮਨ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨ ਨਾ ਆਵੇ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਨੀਵਾਂ ਕਰੋ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਔ ਧੂੜ ਮੁਖ ਪਰ ਲਾਵੋਂ ਵਾ ਸੀਸ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤਲੇ ਦੇਵੋਂ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦਰਸਨ (ਨਿਹਾਰਉ) ਦੇਖੋਂ ਅਰ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਵੋਂ॥੧॥

ਮਿਸਟ ਬਚਨ ਬੇਨਤੀ ਕਰਉ ਦੀਨ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥
ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਸਰਣੀ ਪਰਉ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੨॥

ਮੀਠੇ ਬਚਨ ਬੋਲੂੰ ਔਰ ਦੀਨੋਂ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰ॥ ਪੁਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕੇ ਸਰਨੀ ਪੜੋ ਹੇ ਹਰਿ ਗੁਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵੋਂ॥੨॥

ਅਵਲੋਕਨ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਕਰਉ ਜਨ ਕਾ ਦਰਸਾਰੁ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿੰਚਉ ਬੰਦਉ ਬਾਰ ਬਾਰ ॥੩॥

ਏਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਬਾਰੰਬਾਰ ਦੇਖਣਾ ਕਰੂੰ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਿੰਚਉ) ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ ਔ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰੂੰ॥੩॥

ਚਿਤਵਉ ਮਨਿ ਆਸਾ ਕਰਉ ਜਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਮਾਗਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦਾਸ ਚਰਣੀ ਲਾਗਉ ॥੪॥੨॥੪੨॥

ਏਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਚਿਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜਬ ਕਬੀ ਮਾਂਗੋ ਤੌ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੀ ਮਾਂਗੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਦਾਸ) ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋਂ॥੪॥੨॥੪੨॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਨਿ ਮੋਹੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਤਾਹੂ ਮਹਿ ਪਾਉ ॥
ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਇਹੁ ਬਿਖਈ ਜੀਉ ਦੇਹੁ ਅਪੁਨਾ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੇ ਸਰਬ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਮੋਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਸ ਮਾਯਾ ਸੇ ਮੈਂ ਬਿਖਈ ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਰਖ ਲੇਵਹੁ॥੧॥

ਜਾ ਤੇ ਨਾਹੀ ਕੋ ਸੁਖੀ ਤਾ ਕੈ ਪਾਛੈ ਜਾਉ ॥
ਛੋਡਿ ਜਾਹਿ ਜੋ ਸਗਲ ਕਉ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਲਪਟਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਤੇ ਕੋਈ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਛੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਸਰਬ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੁਣਾਪਤੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਮਾਉ ॥੨॥੩॥੪੩॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਪਤੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਯਨ ਕਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਰਹੂੰ॥੨॥੩॥੪੩॥

ਪੰਨਾ ੭੪੬

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੁਰੀਆ ਮੋਹਨ ਲਾਲਨਾ ॥
ਜਪਿ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਏਕੈ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਕੋ ਲੇਖੈ ਸੰਤ ਲਾਗੁ ਮਨਹਿ ਛਾਡੁ ਦੁਬਿਧਾ ਕੀ ਕੁਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰੀਤੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੋਹਨ ਪਯਾਰੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਵਡੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਜਪ ਮੋਖ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਅਵਰ ਕੋਈ ਕਾਮ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਦੁਬਿਧਾ ਕੀ (ਕੁਰੀਆ) ਡੰਡੀ ਦੁਬਿਧਾ ਰੂਪ ਛੋਡ ਦੇਹ ਭਾਵ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨਾ ਚਲ॥੧॥

ਨਿਰਗੁਨ ਹਰੀਆ ਸਰਗੁਨ ਧਰੀਆ ਅਨਿਕ ਕੋਠਰੀਆ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਿਨ ਕਰੀਆ ॥
ਵਿਚਿ ਮਨ ਕੋਟਵਰੀਆ ॥
ਨਿਜ ਮੰਦਰਿ ਪਿਰੀਆ ॥
ਤਹਾ ਆਨਦ ਕਰੀਆ ॥
ਨਹ ਮਰੀਆ ਨਹ ਜਰੀਆ ॥੧॥

ਨਿਰਗੁਨ ਹਰੀ ਨੇ ਹੀ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਸਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਅਨਿਕ ਕੋਠਰੀਆ) ਅਨੇਕ ਦੇਹਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਤੀਨ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਨਿਆਰੀਆਂ ਨਿਆਰੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਵੀਚ ਮਨ ਕੋਟਵਾਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਮਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੈਂ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਅਪਨਾ ਖਾਸ ਮੰਦਰ ਹੈ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਦੁਆਰਾ ਤਹਾਂ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਆਗ ਮੇਂ ਜਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਰਤਨਿ ਜੁਰੀਆ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਫਿਰੀਆ ਪਰ ਕਉ ਹਿਰੀਆ ॥
ਬਿਖਨਾ ਘਿਰੀਆ ॥
ਅਬ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਰੀਆ ॥
ਹਰਿ ਦੁਆਰੈ ਖਰੀਆ ॥
ਦਰਸਨੁ ਕਰੀਆ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਰੀਆ ॥
ਬਹੁਰਿ ਨ ਫਿਰੀਆ ॥੨॥੧॥੪੪॥

ਐਸਾ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਾਏ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਅਵਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਇਹੀ ਜੀਵ ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਬਨਾਸੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਖੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਤੌਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਹੋਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਫਿਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੪੪॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਸਿ ਮੰਡਲੁ ਕੀਨੋ ਆਖਾਰਾ ॥
ਸਗਲੋ ਸਾਜਿ ਰਖਿਓ ਪਾਸਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਏਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਤੈਂ ਰਚਿਆ ਹੈ ਸਰਬ ਪਸਾਰਾ ਸਾਜਕੇ ਫੇਰ ਇਸਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੂਪ ਰੰਗ ਆਪਾਰਾ ॥
ਪੇਖੈ ਖੁਸੀ ਭੋਗ ਨਹੀ ਹਾਰਾ ॥
ਸਭਿ ਰਸ ਲੈਤ ਬਸਤ ਨਿਰਾਰਾ ॥੧॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰੰਗ ਹੈਂ ਦੇਖ ਕਰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਨਿਸਚੇ ਭੋਗਨ ਹਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਭ ਰਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਫੇਰ ਅਸੰਗ ਬਸਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨਾਹੀ ਮੁਖੁ ਨ ਮਾਸਾਰਾ ॥

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਖੇਲੁ ਤੁਹਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰੇਣ ਸੰਤ ਚਰਨਾਰਾ ॥੨॥੨॥੪੫॥

ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਰੰਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਿਲ ਲਸਣਾਦਿ ਚਿਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮੁਖ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਮਾਸਾਰਾ) ਦਾੜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕੁਛ ਮਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਖੇਲ ਕੁਛ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਹੋਵਾਂ ਭਾਵ ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ॥੨॥੨॥੪੫॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਉ ਮੈ ਆਇਆ ਸਰਨੀ ਆਇਆ ॥
ਭਰੋਸੈ ਆਇਆ ਕਿਰਪਾ ਆਇਆ ॥
ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮਾਰਗੁ ਗੁਰਹਿ ਪਠਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੇਜਾ ਹੈ ਤਉ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਆਇਆ) ਬਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔ ਜਬ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਭਾਰੋਸੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਅਬ ਜਿਉਂ ਭਾਵੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਉਂ ਰਾਖ ਵਾ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਬ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਮੈਂ ਆਇਆ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੂਆ ਤਬ ਮੈਂ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਜਬ ਮੈਂ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਭਰੋਸੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਔ ਏਸ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪਠਾਇਆ) ਭੇਜਿਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਦੁਤਰੁ ਮਾਇਆ ॥
ਜੈਸੇ ਪਵਨੁ ਝੁਲਾਇਆ ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਮਹਾਂ ਦੁਤਰ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਪਵਨ ਕਾ ਝੁਲਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਡੁਲਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਹੀ ਡਰਾਇਆ ॥
ਕਰਰੋ ਧ੍ਰਮਰਾਇਆ ॥੨॥

ਔ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਰੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕਰ ਰਿਦਾ ਡਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧ ਕੂਪਾਇਆ ॥
ਪਾਵਕੁ ਸਗਰਾਇਆ ॥੩॥

ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਅੰਧ ਕੂਪ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨਿ ਕਾ ਸਾਗਰ ਹੈ ਇਸਕੇ ਬਚਾਉ ਲੀਏ॥੩॥

ਗਹੀ ਓਟ ਸਾਧਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥
ਅਬ ਮੈ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥੩॥੪੬॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਰੇਨ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੈਂਨੇ ਤੇਰਾ ਪੂਰਣ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੪੬॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ਬੇਨੰਤੀਆ ਮਿਲੈ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰਾ ॥
ਤੁਠਾ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਤਾਪੁ ਗਇਆ ਸੰਸਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਿਲੇ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਤਾਪ (ਸੰਸਾਰਾ) ਦੁਖ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਟੇਕ ਤੂੰ ਸੰਤਾ ਕੀ ਓਟ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਿਰਜਨਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਤੂੰ ਸਭ ਕੇ ਰਚਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਓਟ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਤੇਰੀ ਸਾਮਗਰੀ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰਾ ॥
ਸਚੁ ਤੇਰੇ ਖਾਜੀਨਿਆ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤੇਰਾ (ਦਰਬਾਰਾ) ਦੀਵਾਨ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਤੇਰੇ (ਖਾਜੀਨਿਆ) ਖਜਾਨੇ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰਾ (ਪਾਸਾਰਾ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ 'ਯਥਾ-ਆਪਿ ਸਤਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਸਤਿ'॥੨॥

ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਅਨੂਪੁ ਤੇਰਾ ਦਰਸਾਰਾ ॥
ਹਉ ਕੁਰਬਾਣੀ ਤੇਰਿਆ ਸੇਵਕਾ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਹੈ ਪਾਵਣਾ ਬੜਾ ਕਠਨ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ (ਅਨੂਪੁ) ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਕੋਈ ਉਪਮਾਨ ਤੇਰੇ ਸਾਦਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਨ ਤੇਰਿਆਂ ਸੇਵਕੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਣ ਹਾਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੪੭

ਸਭੇ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਜਾ ਪਾਇਆ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਮਿਲਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਤੇਰਿਆ ਚਰਣਾ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥੪॥੧॥੪੭॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਜਬ ਤੈਨੂੰ ਪਾਇਆ ਤਬ ਸਭ ਇਛਾਂ ਪੂਰਣ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਣਾਂ ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥੪॥੧॥੪੭॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਤੂਹੈ ਮਨਾਇਹਿ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਹਿ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸਾਈ ਭਗਤਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਜੋ ਭਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਔ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਸੰਤਾ ਟੇਕ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਤੂਹੈ ਅਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੋ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਹੀ (ਅਧਾਰੀ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਮਨਸਾ ਪੂਰਣਹਾਰਾ ॥
ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਸਭਿ ਪ੍ਰਾਣਪਤਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੂੰ ਭਗਤਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ॥੨॥

ਪੀਛੇ ਤੂੰ ਦਿਆਲ ਥਾ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੈਂ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧੀ ਹੋਵੇਂਗਾ ਸਭ ਕੀ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮਨਸਾ ਪੂਰਣ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਪਤੀ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ

ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਤੋੜ ਕਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਤੂੰ ਭੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂ ਅਥਾਹੁ ਅਪਾਰੁ ਅਤਿ ਊਚਾ ਕੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਤੇਰੀ ਭਾਤੇ ॥
ਇਹ ਅਰਦਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਸੁਆਮੀ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥੩॥

ਸੋ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੇਦ ਭੀ ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਅਪਾਰੁ) ਮਨ ਬੁਧਿ ਆਦਿਕੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ (ਊਚਾ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਤੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਊਚਾ ਹੈਂ ਕੋਈ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਭਾਤੇ) ਤੁਹ ਕਾ ਭਾਵ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਏਹ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨ ਕਰ ਏਕ ਸੁਆਸ ਭੀ ਵਿਸਰ ਨਾਹੀਂ॥੩॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਜੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ॥
ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਸਾਹਿਬ ਤੁਠੈ ਪਾਵਾ ॥੪॥੧॥੪੮॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੇਕਰ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੇ ਤੋ ਦਿਨ ਰੈਨ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤੇਰਾ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੈਂ ਤਬਹੀ ਮੈਂ ਪਾਵੋਂ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੪॥੧॥੪੮॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ ਜਿਤੁ ਤੂ ਕਬਹੂ ਸੋ ਥਾਨੁ ਤੇਰਾ ਕੇਹਾ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਦੇਹਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਕਬੀ ਭੀ ਨਾ ਬਿਸਰੇਂ ਔ ਜਹਾਂ ਅੱਠੇ ਪਹਿਰ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੋ ਧਯਾਈਏ॥ ਪੁਨਾ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ ਵਹੁ ਅਸਥਾਨ ਤੇਰਾ ਕੌਨ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਉ ਸੋ ਥਾਨੁ ਭਾਲਣ ਆਇਆ ॥
ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਭਇਆ ਸਾਧਸੰਗੁ ਤਿਨ੍ ਸਰਣਾਈ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਵਹੁ ਅਸਥਾਨ ਢੂੰਢਣੇ ਕੋ ਆਯਾ ਹੂੰ ਜਬ ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜੀ ਤਬ ਇਸ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਯਾ॥੧॥

ਬੇਦ ਪੜੇ ਪੜਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਹਾਰੇ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥
ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਫਿਰਹਿ ਬਿਲਲਾਤੇ ਤੇ ਭੀ ਮੋਹੇ ਮਾਈ ॥੨॥

ਬੇਦ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤੌਂ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੇ ਹਾਰ ਗਏ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਭਾਵ ਨੇਤ ਨੇਤ ਹੀ ਕਹਤੇ ਚਲੇ ਗਏ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔ ਜੋ ਸਿਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅੰਤ ਲੇਨੇ ਕੋ ਬਿਲਲਾਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਸ ਅਉਤਾਰ ਰਾਜੇ ਹੋਇ ਵਰਤੇ ਮਹਾਦੇਵ ਅਉਧੂਤਾ ॥
ਤਿਨ੍ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਤੇਰਾ ਲਾਇ ਥਕੇ ਬਿਭੂਤਾ ॥੩॥

ਦਸ ਜੋ ਮੁੱਖ ਅਵਤਾਰ ਚੌਵੀਓਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂਦਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔ ਰਾਜੇ ਪ੍ਰਥੂ ਆਦਿ ਜੋ ਅੰਸਾਵਤਾਰ ਹੋਇ ਵਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਿਵ ਪੁਨ: (ਅਉਧੂਤਾ) ਦੱਤ੍ਰਾਤ੍ਰੇ ਆਦ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਬਿਭੂਤਾ ਕੋ ਲਗਾਇਕਰ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਰਸ ਹਰਿ ਸੰਤੀ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥
ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੨॥੪੯॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਜਬ ਤੇਰਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸ ਗਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਆਤਮ ਸੁਖ ਤਥਾ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮਿਲੇਂ ਤਾਂ ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਭਾਵ ਜਪਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੪੯॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਪਾਖੰਡ ਜੋ ਦੀਸਹਿ ਤਿਨ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਲੂਟੈ ॥

ਨਿਰਬਾਣ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਹੁ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਿਮਖ ਸਿਮਰਤ ਜਿਤੁ ਛੂਟੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਾਖੰਡ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਧਰਮ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਜਾਗਾਤੀਆ ਲੂਟ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਤਪਤ ਕਰਿ ਜੀਵ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਪਾਨੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਿਤਨੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭਕਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈਕਰ ਪਾਨੀ ਕਾ ਏਕ ਕੌਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਤਿਨ ਜਮੋਂ ਕਾ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਥੋੜਾ ਪਦਾਰਥ ਦੇਕਰ ਸਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰਬਾਣ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਜਸ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਸਾਗਰੁ ਪਾਰਿ ਉਤਰੀਐ ॥

ਜੇ ਕੋ ਬਚਨੁ ਕਮਾਵੈ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੋ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਕਮਾਵੇ॥ ਪੁਨਾ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨਾ ਇਸੁ ਕਲਿ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲੁ ਕਰਿ ਲੀਜੈ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਸ੍ਨਾਨ ਕੀਏ ਸੇ ਭੀ ਇਸ ਕਲੀਕਾਲ ਮੇਂ ਇਹ ਜੀਵ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਭਿ ਸਾਸਤ ਇਨ੍ ਪੜਿਆ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਏਕੁ ਅਖਰੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੋਈ ॥੩॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਏਹ ਸਭ ਪੜਨੇ ਸੇ ਮੁਕ੍ਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇਨਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਜੋ ਏਕ ਅਖਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਰਮਲ (ਸੋਈ) ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ ਉਪਦੇਸੁ ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਕਉ ਸਾਝਾ ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੮

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਉਧਰੈ ਸੋ ਕਲਿ ਮਹਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਨਕ ਮਾਝਾ ॥੪॥੩॥੫੦॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ ਏਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਚੋਹਾਂ ਹੀ ਵਰਣੋਂ ਕੌ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਲੀਕਾਲ ਮੈਂ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਵਿਜਾਪਕ ਜਾਨ ਕੇ ਜੋ ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਮੈਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇਗਾ ਸੋ ਉਧਰੇਗਾ॥੪॥੩॥੫੦॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਮਾਨਹਿ ਓਇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਿਨ੍ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ਜਿਨ੍ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਣ ਪਰਾਤੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜੋ ਕੁਛ ਅਰਜ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਪਛਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਰਿ ਸੰਤਾ ਜੇਵਡੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਭਗਤਾ ਬਣਿ ਆਈ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਸਿਉ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜਲੋਂ ਸਥਲੋਂ ਪ੍ਰਥਵੀ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੂਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧੀ ਸੰਤਸੰਗਿ ਉਧਰੈ ਜਮੁ ਤਾ ਕੈ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਬਿਛੁੜਿਆ ਹੋਵੈ ਤਿਨ੍ ਹਰਿ ਸਿਉ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੨॥

ਕੋਟ ਅਪਰਾਧੀ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਕੇ ਨੇੜੇ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਜੋ ਜੀਵ ਵਿਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਿਆ ਕਰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਭਰਮੁ ਭਉ ਕਾਟੈ ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਜੋ ਆਵੈ ॥
ਜੇਹਾ ਮਨੋਰਥੁ ਕਰਿ ਆਰਾਧੇ ਸੋ ਸੰਤਨ ਤੇ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਯਾ ਮੋਹਿ ਅਰ ਭਰਮ ਔਰ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਮਨੋਰਥ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜੀਵ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੇਤਕ ਬਰਨਉ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸੇ ਸਭ ਤੇ ਭਏ ਨਿਕਾਣੇ ॥੪॥੪॥੫੧॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਿਤਨੀਕ ਬਰਨਨ ਕਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰਨ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨੋਂ ਸੇ (ਨਿਕਾਣੇ) ਕਣੌਂਡ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ॥੪॥੪॥੫੧॥ ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਤੇ ਤੁਧੁ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖੇ ਪਏ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਤੇਰਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਆਸ ਚੁਕਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹਾਂ ਤਬ ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੈਨੇ ਹਥ ਦੇਕੇ ਹਮਕੋ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਾਣ ਅਰ ਬਲ ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਸਭ ਆਸ ਚੁਕਾ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਤੁਧੁ ਚਿਤਿ ਆਇਐ ਉਬਰੇ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਭਰਵਾਸਾ ਤੁਮ੍ਰਾ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਉਧਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਯਾਦ ਆਇਆਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਚੇ ਹਾਂ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਲਈ ਹੈ ਔਹ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹਾਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਬਚ ਗਏ ਹਾਂ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢਿ ਲੀਏ ਤੁਮ੍ ਆਪਿ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥
ਸਾਰਿ ਸਮ੍ਾਲਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੀਏ ਆਪਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੨॥

ਜਬ ਤੁਮ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੋ ਤਬ ਅੰਧੇ ਕੁਏ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੂੰ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਆਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਛਡਾਏ ॥
ਆਪਣੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ਆਪੇ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਨਦਰ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛਡਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਈ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਤੁਮਨੇ ਮਨ ਆਦੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਭੈ ਮੋਹ ਬਿਨਾਸੇ ਮਿਟਿਆ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਕਰੀ ਸੁਖਦਾਤੈ ਭੇਟਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੪॥੫॥੫੨॥

ਭਰਮ ਗਿਆ ਭੈ ਔਰ ਮੋਹਾਦਿ ਆਸੁਰੀ ਗੁਨ ਬਿਨਾਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਝੂਰਨਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਬ ਤੈਂ ਦਇਆ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੫੨॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਬ ਕਛੁ ਨ ਸੀਓ ਤਬ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਕਵਨ ਕਰਮ ਕਰਿ ਆਇਆ ॥
ਅਪਨਾ ਖੇਲੁ ਆਪਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਠਾਕੁਰਿ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਗਰਭ ਮੈਂ ਕੁਛ ਕਰਨੇ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਇਹ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਥਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ। ਔ ਮਾਤ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨਾ ਖੇਲ ਆਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਠਾਕਰ ਤੈਨੇ ਹੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਰਚਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਮੁਝ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਈ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਸੋ ਤੂੰਹੀ ਬਿਰਾਜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥

ਗਣਤੀ ਗਣੀ ਨ ਛੂਟੈ ਕਤਹੂ ਕਾਚੀ ਦੇਹ ਇਆਣੀ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਰਣੈਹਾਰੇ ਤੇਰੀ ਬਖਸ ਨਿਰਾਲੀ ॥੨॥

ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਨੇ ਸੇ ਏਹ ਜੀਵ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਔਰ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਦੇਹ ਹੈ ਔਰ ਬਿਸਮਝ ਬੁਧੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਣੇਹਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਤੇਰੀ ਬਖਸ ਸਭ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੋਂ ਸੇ (ਨਿਰਾਲੀ) ਭਿੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਦੇਵਤਾ ਅੰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤੁਹੀ ਧਿਆਈਐ ॥
ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈਐ ॥੩॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹੂਏ ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਜਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਤੂੰ ਇਦੰ ਕਰ ਜਾਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਮੁਗਧੁ ਅਜਾਣੁ ਅਗਿਆਨੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਨਹੀ ਜਾਣਾ ॥
ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਿਠਾ ਲਗੈ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥੪॥੬॥੫੩॥

ਨਿਰਗੁਣ ਮੂਰਖ ਅਜਾਣ ਬਬੇਕ ਰਹਤ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨੀ ਕੁਛ ਕਰਮ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਦਇਆ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੈ ਔ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਿੱਠਾ ਲਗੇ॥੪॥੬॥੫੩॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੭੪੯

ਭਾਗਠੜੇ ਹਰਿ ਸੰਤ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਜਿਨ੍ ਘਰਿ ਧਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥
ਪਰਵਾਣੁ ਗਣੀ ਸੇਈ ਇਹ ਆਏ ਸਫਲ ਤਿਨਾ ਕੇ ਕਾਮਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਰੂਪ ਹੀ ਧਨ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਤ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਸੇਈ ਪਰਵਾਣ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਫਲ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਕੇਸਾ ਕਾ ਕਰਿ ਚਵਰੁ ਢੁਲਾਵਾ ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਮੁਖਿ ਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਸੰਤਾਂ ਕਉ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਕਾ ਚੌਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਝੁਲਾਵਾਂ ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਮੁਖ ਕੋ ਲਾਵਾਂ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਹੂ ਮਹਿ ਨਾਹੀ ਜਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ॥
ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲੈਨਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਤੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕੇ ਲੀਏ ਆਏ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਸਚੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਾਤੇ ॥
ਸਚਾ ਸੁਖੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸ ਕੇ ਸੇ ਤਿਨਿ ਜਾਤੇ ॥੩॥

ਸੱਚਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਔ ਸੱਚੀ ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕਾ ਕਬੀ ਅਭਾਵ ਨਹੀਂ ਔ ਸੱਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਸਚਾ ਸੁਖੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੈਂ ਇਸੀਸੇ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ (ਤਿਨਿ) ਤੈਨੇ ਹੀ ਉਨਕੇ ਗੁਣ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਖਾ ਫੇਰੀ ਪਾਣੀ ਢੋਵਾ ਹਰਿ ਜਨ ਕੈ ਪੀਸਣੁ ਪੀਸਿ ਕਮਾਵਾ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ਬੇਨੰਤੀ ਤੇਰੇ ਜਨ ਦੇਖਣੁ ਪਾਵਾ ॥੪॥੭॥੫੪॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਇਹੀ ਸਰਧਾ ਦੇਹੋ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਪੱਖਾ ਕਰਾਂ ਤੇ ਪਰਕ੍ਰਮਾ ਲਵਾਂ ਤੇ ਪਾਨੀ ਢੋਵਾਂ ਭਾਵ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਤਪਰ ਰਹਾਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਪੀਸਣੁ) ਚੱਕੀ ਪੀਸਣੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਏਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਦੀਦਾਰ ਪਾਵਤਾ ਰਹਾਂ॥੪॥੭॥੫੪॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪੇ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥
ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਤੇਰੀ ਸੇਵਕੁ ਮਾਗੈ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਪੂਜ ਸਭ ਕੁਛ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਭੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ॥
ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹਿ ਸੁਖੁ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਜਿਉਂ ਰਾਖੇਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਾਂ ਨਾਮ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਭੁਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਆਪਿ ਕਰਾਇਹਿ ॥
ਤਹਾ ਬੈਕੁੰਠੁ ਜਹ ਕੀਰਤਨੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਸਰਧਾ ਲਾਇਹਿ ॥੨॥

ਮੁਕਤਿ ਔ (ਭੁਗਤਿ) ਸੰਸਾਰ ਸੁਖ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਕਰਤਾ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਧਾ ਲਾਉਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਜੀਵਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲਾ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਤੇਰੇ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕੇ ਜੀਉਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਾਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕੇ ਪੀਵਾਂ ਏਹੁ ਸਰਧਾ ਦੇਹੋ॥੩॥

ਕੁਰਬਾਣੁ ਜਾਈ ਉਸੁ ਵੇਲਾ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਤੁਮਰੈ ਦੁਆਰੈ ਆਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥੮॥੫੫॥

ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੀ ਸੋਭਨੀਕ ਘੜੀ ਉਪਰੋਂ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਬ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੁਏ ਹੋ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੫੫॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਧੁ ਚਿਤਿ ਆਏ ਮਹਾ ਅਨੰਦਾ ਜਿਸੁ ਵਿਸਰਹਿ ਸੋ ਮਰਿ ਜਾਏ ॥
ਦਇਆਲੁ ਹੋਵਹਿ ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਕਰਤੇ ਸੋ ਤੁਧੁ ਸਦਾ ਧਿਆਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤਿ ਆਵੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਬਡਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਵਿਸਰਹਿ ਸੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੁਮਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਮੈ ਮਾਣੁ ਨਿਮਾਣੀ ॥
ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਆਗੈ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਹੀ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਕੋ ਮਾਣ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਬਾਨੀ ਕੋ ਜੀਵਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਨਾਂ॥

ਚਰਣ ਧੂੜਿ ਤੇਰੇ ਜਨ ਕੀ ਹੋਵਾ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੰਗੁ ਪਾਈ ॥੨॥

ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋਵਾਂ ਔ ਤੇਰੇ ਦਰਸ ਕੌ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਊਂ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਚਨ ਅਧਕ ਜਾਨ ਕਰ ਭਾਵ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਇ ਤੋ ਸੰਗ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਤੁਧੁ ਪਹਿ ਸਾਰੀ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਇ ਲੈਹਿ ਸੋ ਲਾਗੈ ਭਗਤੁ ਤੁਹਾਰਾ ਸੋਈ ॥੩॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਓਰ ਲਾ ਲਏਂ ਸੋ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਭਗਤ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਮਾਗਉ ਇਕੁ ਦਾਨਾ ਸਾਹਿਬਿ ਤੁਠੈ ਪਾਵਾ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਾਨਕੁ ਆਰਾਧੇ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥੪॥੯॥੫੬॥

ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਮੈਂ ਏਕ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧੇ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਏਹ ਦਾਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਤੇ ਪਾਵਾਂਗਾ॥੪॥੯॥੫੬॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਦੁਖੁ ਕੈਸਾ ਪਾਵੈ ॥
ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਮਰਣਾ ਚੀਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਤੂੰ ਹਾਥ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸਾ ਦੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ॥ ਔਰ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਵਿੱਚ ਮੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਭ ਵਾਕ ਵਾ ਨਾਮ ਬੋਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਔਰ ਮਰਨਾ ਉਸਕੌ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੧॥ ਕਿਉਂਕਿ

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਤੂੰ ਸੰਤਾ ਕਾ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੭੫੦

ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੈਂ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਭੈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨੇਰੇ ਆਉਤਾ॥੧॥

ਜੋ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ੍ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਾਸਾ ॥
ਤੇਰੀ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਿਲਾਸਾ ॥੨॥

ਔ ਜੋ ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤੌ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕੋਈ ਮੇਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਅਰ ਬਖਸੀਸ ਉਨਕੋ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਿਲਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਇਨਿ ਆਠ ਪਹਰ ਆਰਾਧਹਿ ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਤੇਰੈ ਭਰਵਾਸੈ ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਲੈ ਸਾਧਹਿ ॥੩॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਅੱਠੇ ਪਹਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਭਰਵਾਸੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪੰਚ ਦੁਸਟ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਕਰਮੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ ॥
ਸਭ ਤੇ ਵਡਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਾਖੀ ਮੇਰੀ ॥੪॥੧੦॥੫੭॥

ਮੈਂ ਤੋ ਗਯਾਨ ਅਰ ਧਯਾਨ ਕੋਈ ਕਰਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਗਯਾਤ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਸੇਵ ਡਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ (ਕਲ) ਇਜਤ ਰੱਖ ਲਈ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੫੭॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ॥
ਜਿਤੁ ਤੂ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਹਮ ਲਾਗਹ ਕਿਆ ਏਹਿ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਗਲ ਕੁਟੰਬਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗਕੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹਾਂ ਹੇ ਰਾਖਣਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਲਾਵਨਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਅਸਮਦਾਦ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਜੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਦੇਵ ਦਇਆਲਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਜੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਹੇ ਬੜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਦਯਾਲ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਦਾਨ ਦੇਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹਾਂ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਉ ਤਰੀਐ ॥
ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਹੋਈਐ ਸਭ ਰੇਣਾ ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਰੱਖਯਕ ਜਾਨਕੇ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਧਯਾਈਏ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਯਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਉ ਤਯਾਗ ਕੇ ਸਭਕੀ ਧੂੜਿ ਹੋਈਏ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਰੀਏ॥੨॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਉ ਜਾਪੇ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜਿਸੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥੩॥

ਸਫਲ ਜਨਮ ਤਾਂ ਉਸੀ ਕਾ ਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰੇ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਦਯਾ ਕਰੇਂ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਦਇਆਲਾ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਰਵਾਲਾ ॥੪॥੧੧॥੫੮॥

ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਦਯਾ ਕੇ ਘਰ ਹਮਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੧੧॥੯੨॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਐਸੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸਭਿ ਅਵਗਣ ਮੈ ਗੁਣੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਕੰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਸਭ ਔਗਨ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਨ ਤੌ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਕੰਤ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮੇਲ ਕੈਸੇ ਹੋਗਾ॥੧॥

ਨਾ ਮੈ ਰੂਪੁ ਨ ਬੰਕੇ ਨੈਣਾ ॥
ਨਾ ਕੁਲ ਢੰਗੁ ਨ ਮੀਠੇ ਬੈਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾ ਮੈਂ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਰੂਪੁ) ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਔ ਨਾ ਮੇਰੇ ਕੌ ਸਾਸਤ ਬੋਧ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਨਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਕੁਲ ਕਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੱਬੁ ਹੈ ਨਾ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਹੀ ਮੀਠੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਹਜਿ ਸੀਗਾਰ ਕਾਮਣਿ ਕਰਿ ਆਵੈ ॥
ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾ ਕੰਤੈ ਭਾਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਂਤੀ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵੇ ਔ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਾਧਨ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਤੋ ਸੁਹਾਗਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ ॥
ਅੰਤਿ ਨ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਈ ॥੩॥

ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ (ਰੇਖਿਆ) ਚਿੰਨ ਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਤੋ ਸਿਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਹੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ॥੩॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਲਾਵਹੁ ਪਾਈ ॥੪॥

(ਸੁਰਤਿ) ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਚਤੁਰਾਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਲਾਵੋ॥੪॥

ਖਰੀ ਸਿਆਣੀ ਕੰਤ ਨ ਭਾਣੀ ॥
ਮਾਇਆ ਲਾਗੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥੫॥

ਜੋ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਖਰੀ) ਅਤੀ ਸਿਆਣੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਾਰਜੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਹੀ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਜਾਈ ਤਾ ਕੰਤ ਸਮਾਈ ॥
ਤਉ ਕਾਮਣਿ ਪਿਆਰੇ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੬॥

ਜੇ ਹਉਮੈ ਜਾਏ ਤੋ ਕੰਤ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਉ ਹੀ (ਕਾਮਣਿ) ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਬਿਛੁਰਤ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਰਾਇਆ ॥੭॥

ਐਸੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਹਮਨੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਛਰ ਕੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜਾ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇਵੋ॥੭॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸਹੁ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ॥
ਜੈ ਭਾਵੈ ਪਿਆਰਾ ਤੈ ਰਾਵੇਸੀ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਹੁ ਤੀਨੇ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਪਿਆਰਾ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੫੧

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ ਥੋੜੜਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਜੀਉ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਲੀਆ ਠਗਿ ਮੁਠੀ ਕੂੜਿਆਰਿ ਜੀਉ ॥
ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਜਨਮੁ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੁਸੰਭੇ ਵਤ ਵਿਸਿਓਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਅਤੀ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਠਗਾਂ ਕੇ ਝੂਠੇ ਰੰਗ ਨੇ ਲੁਟ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਰੰਗੇ ਕਾ ਕਿਆ ਰੰਗੀਐ ਜੋ ਰਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ਜੀਉ ॥
ਰੰਗਣ ਵਾਲਾ ਸੇਵੀਐ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਕੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਰੰਗੇ ਹੋਇਆਂ ਕਾ ਹੋਰ ਇਸਤੇ ਪਰੇ ਕਿਆ ਰੰਗਣਾ ਹੈ? ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਰੰਗਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵੀਏ ਔ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਈਏ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਜੇ ਭਵਹਿ ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਧਨੁ ਨਾਹਿ ਜੀਉ ॥
ਅਵਗਣਿ ਮੁਠੀ ਜੇ ਫਿਰਹਿ ਬਧਿਕ ਥਾਇ ਨ ਪਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰਤਖ ਅਥਵਾ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਅਰਥ ਜੇਕਰ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰੇ ਤਊ ਭੀ ਬਿਨਾਂ (ਭਾਗਾ) ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਮੁਠੀ) ਠਗੀ ਹੋਈ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਜੋ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਧਿਕ) ਹਿੰਸਕ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ (ਥਾਇ) ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਸੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈ? ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ਜੀਉ ॥੨॥
ਚਿਟੇ ਜਿਨ ਕੇ ਕਪੜੇ ਮੈਲੇ ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਜੀਉ ॥
ਤਿਨ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਪਜੈ ਦੂਜੈ ਵਿਆਪੇ ਚੋਰ ਜੀਉ ॥
ਮੂਲੁ ਨ ਬੂਝਹਿ ਆਪਣਾ ਸੇ ਪਸੂਆ ਸੇ ਢੋਰ ਜੀਉ ॥੩॥

ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੋ ਚਿਟੇ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ (ਮੈਲੇ) ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਔ ਕਠੋਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਿੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਤਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਭਾਵ ਕਬੀ ਮੁਖੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਬਿਆਪੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਚੋਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨਕੇ ਦੂਜੇ ਕਾਮਾਦੀ ਚੋਰ ਵਿਆਪਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਲੁਟਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ (ਮੂਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਵਹੁ (ਪਸ਼ੂਆਂ) ਗਊ ਭੈਂਸ ਆਦਿਕ ਔ ਢੋਰ ਭਾਵ ਵਹੀ ਖਰ ਆਦੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਖੁਸੀਆ ਮਨੁ ਕਰੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮੰਗੈ ਸੁਖ ਜੀਉ ॥
ਕਰਤਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਲਗਹਿ ਦੁਖ ਜੀਉ ॥
ਸੁਖ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਕੈਸੀ ਭੁਖ ਜੀਉ ॥੪॥

ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਰੋਜ ਹੀ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਅਖੈ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹੈਂ ਓਹ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਇਸੀ ਸੇ ਜੀਉ ਕੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦੀ ਦੂਖ ਹੀ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤਿਸ ਤਨ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਕੈਸੀ ਭੂਖ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਨਿਤ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਾਕੀ ਵਾਲਾ ਤਲਬੀਐ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਜੰਦਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਦੇਵਣਾ ਪੁਛੈ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਸਚੇ ਕੀ ਲਿਵ ਉਬਰੈ ਬਖਸੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ਜੀਉ ॥੫॥

ਜਿਨਕੇ ਜਿੰਮੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸਿਰ ਪਰ (ਜੰਦਾਰੁ) ਜਮ ਡੰਡਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਲੇਖਾ ਮੰਗੇ ਸੋ ਤੋ ਦੇਣਾ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਲੇਖਾ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜੁਲਮ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮਾਰਤਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਚੇ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਣੀ (ਕੀ) ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਜੀਉ) ਜੀਵ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਬਖਸ਼ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਅਨ ਕੋ ਕੀਜੈ ਮਿਤੜਾ ਖਾਕੁ ਰਲੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥
ਬਹੁ ਰੰਗ ਦੇਖਿ ਭੁਲਾਇਆ ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥
ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਛੁਟੀਐ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥੬॥

ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਔਰ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰੀਏ ਤੌ ਵਹੁ ਮਰ ਕੇ ਖਾਕ ਮੇਂ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਕੀ ਓਸ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਮਾਇਆ ਕੇ

ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਭੂਲ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵੈ ਤੌ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗਾਫਲ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਿਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਭਾਲਿ ਜੀਉ ॥
ਖਿੰਚੋਤਾਣਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਨਾਲਿ ਜੀਉ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭੈ ਰਤਿਆ ਸਭ ਜੋਹੀ ਜਮਕਾਲਿ ਜੀਉ ॥੭॥

ਹੇ (ਗਾਫਲ) ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਗਿਆਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰਥੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਨਾ ਢੂੰਢ (ਖਿੰਚੋਤਾਣਿ) ਕਬੀ ਕਿਸੀ ਤਰਫ ਮਨ ਕੋ ਖੈਂਚਨਾਂ ਕਬੀ ਕਿਸੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚਨਾਂ ਇਸਸੇ ਖਰਾਬ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਰਮ ਲਿਖਨੇ ਵਾਲੇ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈਨ ਵਾ ਦੋਨੋਂ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਜੰਨਜ ਧਰਮਾਧਰਮ ਤੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਰਤਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮ ਔ ਕਾਲ ਕੀ (ਜੋਹੀ) ਤਕੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਕਾਰਣੁ ਧਾਰਿਆ ਸਭਸੈ ਦੇਇ ਆਧਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰੁ ਜੀਉ ॥੮॥੧॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਮਾਇਆ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਓਹੀ ਸਭ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਮਨ ਸੇ ਵਿਸਾਰੀਏ ਜੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾ ਵੀਸਰੈ॥੮॥੧॥੨॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਕਾਫੀ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਕਾਫੀ) ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਵਾ ਛੰਦ ਹੈ॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇ ਚੁਲੰਭੁ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਜੋ ਦੁਰਲਭ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਮਨ ਤਨ ਅਤੀ (ਚੁਲੰਭੁ) ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਯਾ ਰਹੇ॥੧॥

ਚਲੈ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿ ਵਖਰੁ ਸਚੁ ਲੈ ॥
ਪਤਿ ਪਾਏ ਦਰਬਾਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਭੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਵਖਰੁ) ਮਾਲ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਓਹੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਭੈ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿ ਸਾਚੇ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੭੫੨

ਲਾਲਿ ਰਤਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਪੂਰਾ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਜੀਵਾ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ਅੰਤਰਿ ਤੂ ਵਸੈ ॥

ਤੂੰ ਵਸਹਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਹਜੇ ਰਸਿ ਰਸੈ ॥੩॥

ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੇ ਤੂੰ ਜੀਉ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਵਸੈਂ ਤਉ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋਵੈ॥੩॥

ਮੂਰਖ ਮਨ ਸਮਝਾਇ ਆਖਉ ਕੇਤੜਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਰੰਗਿ ਰੰਗੇਤੜਾ ॥੪॥

ਇਸ ਮੂਰਖ ਮਨ ਕੋ ਕੇਤੜਾ ਹੀ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਆਖੀਦਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਗਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਆਪਣਾ ॥

ਜੇ ਚਲਹਿ ਗੁਣ ਨਾਲਿ ਨਾਹੀ ਦੁਖੁ ਸੰਤਾਪਣਾ ॥੫॥

ਤੂੰ ਭੀ ਨਿਤਯ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਭਾਲ ਜੋ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਚਲੇਗਾ ਤੋ ਦੁਖੋਂ ਕਰਕੇ ਤਪਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੰਗੁ ਹੈ ॥

ਮਰਸੀ ਹੋਇ ਵਿਡਾਣਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੰਗੁ ਹੈ ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਔਝੜ ਮੈਂ ਹੀ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਾ ਜੋ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ (ਵਿਡਾਣਾ) ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕਰ ਮਰੇਗਾ॥੬॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਲਾਹਾ ਘਰਿ ਆਣਿਆ ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਰਬਾਣੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣਿਆ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇਕੇ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ (ਘਰਿ) ਮਨ ਵਿਚ (ਆਣਿਆ) ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਨਿਰਬੰਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ ॥

ਮੈ ਦੀਜੈ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਸੀ ॥੮॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਰੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੮॥੧॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਸਜਾਇ ਹੈ ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਉ ਆਰਣਿ ਲੋਹਾ ਪਾਇ ਭੰਨਿ ਘੜਾਈਐ ॥

ਤਿਉ ਸਾਕਤੁ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ਭਵੈ ਭਵਾਈਐ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਲੁਹਾਰ ਕੀ (ਆਰਣਿ) ਭਠੀ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਲੋਹੇ ਕੋ ਤਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭੰਨਕੇ ਘੜੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਕਤ ਕੋ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭਵਾਯਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭੌਂਦਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਣਾ ॥

ਹਉਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਤੋਂ ਸਭ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਵਣਾਂ ਕੀਆ ਹੂਆ ਮਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਖਣਹਾਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥

ਮੇਲਹਿ ਤੁਝਹਿ ਰਜਾਇ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ॥੨॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੂੰ ਰਖਣਹਾਰਾ ਹੈਂ ਇਹ ਦਯਾ ਕਰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਜਾਵਣਾ ਕਰੀਏ (ਤੁਝਹਿ) ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਮੇਲੇ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਤੂੰ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਆਪਿ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਈਐ ॥

ਤੂ ਦੇਖਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ਦਰਿ ਬੀਨਾਈਐ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਥਾਪ ਉਥਾਪਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ (ਬੀਨਾਈਐ) ਨਿਗਾ ਦੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਦਰਬੀ) ਕਛੜੀ ਦੇ ਨਿਯਾਇ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਾਲੇ (ਦਰਬੀ) ਧਨੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੇਹੀ ਹੋਵਗਿ ਖਾਕੁ ਪਵਣੁ ਉਡਾਈਐ ॥

ਇਹੁ ਕਿਥੈ ਘਰੁ ਅਉਤਾਕੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥੪॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਨੇ ਤੋ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ (ਪਵਣੁ) ਪ੍ਰਾਣਾਸਹਿਤ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਯਹਿ ਘਰ ਕਹਾਂ ਸਾਥ ਜਾਇਗਾ (ਅਉ) ਫੇਰ ਦੇਖ ਤੂੰ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਗਾ॥

ਦਿਹੁ ਦੀਵੀ ਅੰਧ ਘੋਰੁ ਘਬੁ ਮੁਹਾਈਐ ॥

ਗਰਬਿ ਮੁਸੈ ਘਰੁ ਚੋਰੁ ਕਿਸੁ ਰੂਆਈਐ ॥੫॥

(ਦਿਹੁ ਦੀਵੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਵਾ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤੇ ਹੀ (ਅੰਧ ਘੋਰੁ) ਅਗਜਾਨ ਭਜਾਨਕ ਕਰ (ਘਬੁ) ਘਰ ਕੋ ਲੁਟਾਈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਚੋਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸੇ ਧਰਮ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਲੁਟੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪਾਸ ਆਪਨਾ ਦੁਖ ਰੋਈਏ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੋਰੁ ਨ ਲਾਗਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਜਗਾਈਐ ॥

ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੀ ਆਗਿ ਜੋਤਿ ਦੀਪਾਈਐ ॥੬॥

ਔ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਜਾਗ ਆਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋਤਿ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਲਾਲੁ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰਿ ਸੁਰਤਿ ਬੁਝਾਈਐ ॥

ਸਦਾ ਰਹੈ ਨਿਹਕਾਮੁ ਜੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈਐ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਜਾਤ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਜੋ (ਲਾਲੁ ਰਤਨੁ) ਕਿਆ ਅਮੋਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਓਹ ਸਦਾ ਨਿਸਕਾਮ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਹਰਿ ਨਾਉ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਈਐ ॥੮॥੨॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਈਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ (ਮਿਲਾਇ) ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਤਿਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਯਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨਾਮ ਨ ਭੂਲੇ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਧਜਾਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਰੱਖੇ ਤੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੀਠਾ ਲਗੇ॥੧॥

ਮੈ ਅੰਧುਲੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲਕੁਟੀ ਟੋਹਣੀ ॥
ਰਹਉ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਟੇਕ ਨ ਮੋਹੈ ਮੋਹਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇ ਕੋ ਟੋਹਣੀ ਅਗਾ ਟੋਹ ਕਰ ਤੁਰਨੇ ਵਾਲੀ ਲਕੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਟੇਕ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹੋਂ ਤਉ (ਮੋਹਨੀ) ਮਾਯਾ ਮੁਝੇ ਨਹੀਂ ਮੋਹੇਗੀ॥੧॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਨਾਲਿ ਗੁਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਭਾਲਿ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਪਹਲੇ ਤੋ ਅਗਜਾਨ ਦਸਾ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਖੋਜਤਾ ਥਾ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਵੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥
ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਰਜਾਇ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭੰਜਨਾ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਸੇਵੀ) ਸੇਵਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੈਕੇ ਭੰਨਣੇ ਨਸਟ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੈ ਤੇਰੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਰਜਾ ਮਾਨੀਏ ਵਾ ਜੈਸੇ ਭਾਵੇ ਤੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰ॥੩॥

ਜਨਮਤ ਹੀ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਮਰਣਾ ਆਇ ਕੈ ॥
ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕੈ ॥੪॥

ਜੀਵ ਕੇ ਜਨਮਤੇ ਹੀ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਆਇਕੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਗੁਨਾਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਹਉ ਨਾਹੀ ਤੂ ਹੋਵਹਿ ਤੁਧ ਹੀ ਸਾਜਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੭੫੩

ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥੫॥

ਜਹਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਏਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਤੈਨੇ ਹੀ (ਸਾਜਿਆ) ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਥਾਪਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਤੈਨੇ (ਨਿਵਾਜਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਦੇਹੀ ਭਸਮ ਰੁਲਾਇ ਨ ਜਾਪੀ ਕਹ ਗਇਆ ॥
ਆਪੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ਸੋ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭਇਆ ॥੬॥

ਦੇਹੀ ਭਸਮ ਮੈਂ ਰੁਲਾਈਤੀ ਹੈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਜੋ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਗਯਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਸ ਵਤ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਬੇਦ ਭੀ ਨੇਤ ੨ ਕਹਤੇ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਤੂੰ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਦੂਰਿ ਜਾਣਹਿ ਸਭ ਤੂ ਹੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖਿ ਹਦੂਰਿ ਅੰਤਰਿ ਭੀ ਤੂ ਹੈ ॥੭॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਭ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਹਰ ਭੀ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਭੀ ਤੂੰ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੈ ਦੀਜੈ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥੮॥੩॥੫॥

ਇਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਮੁਝੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੀਜੀਏ ਇਸੀ ਤੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣ ਹੀ ਗਾਉਂਦਾ ਰਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕੀ ਹੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਸਿਖਿਆ ਦੇਹੁ॥੮॥੩॥੫॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਮੈ ਹੀ ਤੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਬਿਨੁ ਚਾਖੇ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥
ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਚੀਨਸਿ ਨਾਹੀ ਆਪੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤਾ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥੧॥

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਹੂਈ ਕਿ ਨਾਮ ਹੀ ਸੇ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਇਹ ਸਭ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਨਹੀਂ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਰਸ ਬਹੁਤ ਮੀਠਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪਾਨ ਕੀਏ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ ਏਹੁ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਪਾਨ ਕਰੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜੋ ਪਛਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਜੋ ਗੁਰਮਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਇਕ ਕੋ ਜਾਣੈ ਫੇਰ ਫਲ ਏਹ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਸੇ ਜੋ ਦੁਖ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਨਕੋ ਫਿਰ ਨਾ ਦੁਖੀ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਅਪਣੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ੍ ਆਤਮੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਵੀਚਾਰਿਆ ਤੇ ਅਪਣਾ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਹੈ ਫੇਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ ਉਪਜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ਬਿਖੁ ਖਟੇ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੀਉ ਤੇ ਸਰੀਰ ਸਭ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ (ਉਪਜੈ) ਉਭਰਤਾ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸਭ ਕਾਮ ਬਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਅੰਧੁ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਿਸ਼ਿਆਂ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਉਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੋਈ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਚਾਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥
ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਸਿਫਤਿ ਹੈ ਸਾਚੀ ਸਾਚਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਏ ॥
ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਕਰਮੁ ਹੈ ਸਾਚਾ ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥੩॥

ਸੇਵਕ ਤੋ ਸੋਈ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸਚ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਉਸ ਕੀ (ਸਿਫਤਿ) ਭੀ ਸੱਚੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹਉਮੈਂ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੀ ਬਾਣੀ

ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਉਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕਰਤੱਤ ਭੀ ਸਭ ਸੱਚਾ ਹੈ ਇਹ ਕੌਣ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਸੱਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇ ਦੇਵੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਘਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖਟੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਏ ॥
ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਸਾਚੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਸਦ ਹੀ ਕੂੜੋ ਬੋਲੈ ਬਿਖੁ ਬੀਜੈ ਬਿਖੁ ਖਾਏ ॥
ਜਮਕਾਲਿ ਬਾਧਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਧਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਵਣੁ ਛਡਾਏ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕੀ ਘਾਲਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਤੇ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੀ ਯਹਿ ਜਗਜਾਸੂ ਸਚੇ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਦਾ ਅਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਬਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਵਿਖੇਪ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਔ ਮਨਮੁਖ ਤੌ ਸਦਾ ਹੀ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਸਜੋਂ ਕੋ ਹੀ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਉਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਤੋ ਬਿਸਜੋਂ ਕੋ (ਖਾਏ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਿਸੇ ਪਰਾਯਨ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜਲਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਅਰ (ਕਾਲਿ) ਮਰਨ ਮੈ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਐਸਾ ਕੌਨ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਉਸਕੋ ਛੁਡਾਏ॥੪॥

ਸਚਾ ਤੀਰਥੁ ਜਿਤੁ ਸਤ ਸਰਿ ਨਾਵਣੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਏ ਤਿਤੁ ਨਾਤੈ ਮਲੁ ਜਾਏ ॥
ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚਾ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ ਨ ਲਾਏ ॥
ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੀ ਸਾਲਾਹ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ॥੫॥

ਸਚਾ ਤੀਰਥ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸ ਸ੍ਰੇਸਟ ਤਲਾਵ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਣਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਠਾਹਠ, ੬੮ ਤੀਰਥ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਖੇ ਸਿਖਾਂ ਕੋ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਮਲ ਪਾਪ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਨਾਂ ਉਸਕੋ ਮੈਲ ਲਗਤੀ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚੀ ਉਸ ਕੀ ਸਿਫਤ ਹੈ ਅਰ ਜੋ (ਸਾਲਾਹ) ਮਸਲਤ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹਰਿ ਤਿਸੁ ਕੇਰਾ ਦੁਰਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥
ਹੁਕਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਸਹਜੇ ਚਾਖੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਾਤਾ ਸਹਜੇ ਮਾਤਾ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥੬॥

ਤਨ ਤੇ ਮਨ ਯਹਿ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਪਨੇ ਜਾਨ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਤੌ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਮਲ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖਯਾ ਸਾਂਤਿ ਕਰਕੇ ਪਾਨ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਂਤਿ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੌ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੭੫੪

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਸਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਏਕੋ ਸਚਾ ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਤਾ ਬਖਸੇ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਸਵਾਰੇ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਉਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੱਚੀ (ਵਡਿਆਈ) ਸੋਭਾ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ ਇਕੋ ਹੀ ਸੱਚਾ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਆਪ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਖਸੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਭੋ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ॥
ਜੰਮਣ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਾਏ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਦਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਜਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥੮॥੧॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਸਭ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਨਮਨਾ ਮਰਨਾ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹੁਕਮੀ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਭਾਯਾ ਪੁਨਾ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਇਛੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਜ਼ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥ ਸਮਸਟੀ ਬਿਜਸਟੀ ਕੀ ਏਕਤਾ ਹੋਣ ਤੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀ ਰਚਨਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਾਇਆ ਕਾਮਣਿ ਅਤਿ ਸੁਆਲਿ੍ਉ ਪਿਰੁ ਵਸੈ ਜਿਸੁ ਨਾਲੇ ॥
ਪਿਰ ਸਚੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਮ੍ਾਲੇ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਲੇ ॥੧॥

ਸੋ ਕਾਯਾ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਤਜੰਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਪਿਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਤਾ ਭਾਵ ਸਾਖਛ੍ਾਤ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਗਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਉਸ ਕਾ ਮਨ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਉਮੈ ਆਦਿ ਖੋਟ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਸੇ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਉਪਜੀ ਸਾਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਔ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਸਾਚਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਵਸੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਪਾਤਾਲਾ ॥
ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਵਸੈ ਸਭਨਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥
ਕਾਇਆ ਕਾਮਣਿ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਲਾ ॥੨॥

ਯਹਿ ਉਸਕੋ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਬਸਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਭਾਗ ਔ ਜਿਤਨੇ ਪਾਤਾਲ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਓਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਆਪੇ ਵਸੈ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਮੁਗਧੁ ਬੂਝੈ ਨਾਹੀ ਬਾਹਰਿ ਭਾਲਣਿ ਜਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਸਤਿਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਦਿਤਾ ਲਖਾਈ ॥੩॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆਪੇ ਪਰਮੇਸਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਬਾਹਰ ਭੀ ਢੂੰਢਣੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਐਸਾ ਗੁਪਤ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲਖਾ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਨਉਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਹਾਟ ਪਟਣ ਬਾਜਾਰਾ ॥
ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੪॥

ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਅਰ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭੀ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸ ਕਾਇਆ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਉਖੰਡ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਔਰ ਬਡੇ ਨਗਰ ਬਜਾਰਾਂ ਕੇ ਹਟ ਭੀ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ 'ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ' ਭਾਵ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੂਆ ਤੋ ਇਸ ਮੈਂ ਸਭੀ ਹੂਏ ਔਰ ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਾਮ ਨਉਨਿਧ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਤੋਲਿ ਤੁਲਾਵੈ ਆਪੇ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਤਨੁ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਕੁ ਤਿਸ ਕਾ ਮੋਲੁ ਅਫਾਰਾ ॥
ਮੋਲਿ ਕਿਤ ਹੀ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਾ ॥੫॥

ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੋ ਆਪ ਵਿਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਬਿਬੇਕ ਔ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮੋਲ ਭਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਹ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਮ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਸੇ ਮੋਲ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਾਇਆ ਖੋਜੈ ਹੋਰ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ਹੋਰ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਭਉ ਭਾਉ ਵਸੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਾਇਆ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਹਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਹੀ ਆਤਮਾ ਮਾਨ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੀਚਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਚਤਰਾਈ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਭਉ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸਾ ਸਭ ਓਪਤਿ ਜਿਤੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਸਚੈ ਆਪਣਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਆਪਿ ਦਿਖਾਇਆ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੭॥

ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ (ਮਹੇਸਾ) ਸ਼ਿਵ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਉਤਪਤਿ ਔ ਪਾਲਣਾ ਪੁਨਾ ਸੰਘਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਜੋ ਆਵਣ ਜਾਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾ ਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਾ ਕਾਇਆ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸਚੈ ਆਪਿ ਸਵਾਰੀ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਦਰਿ ਢੋਈ ਨਾਹੀ ਤਾ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਵਡਿਆਈ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੮॥੨॥

(ਸਾ) ਵਹੁ ਕਾਇਆਂ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਆਪ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਸਵਾਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੋ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਇਸੀ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਮ ਖੁਆਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਵਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੫੫

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੁਨੀਆ ਨ ਸਾਲਾਹਿ ਜੋ ਮਰਿ ਵੰਞਸੀ ॥
ਲੋਕਾ ਨ ਸਾਲਾਹਿ ਜੋ ਮਰਿ ਖਾਕੁ ਥੀਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜਗਾ ਕੀ (ਦੁਨੀਆ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਨਾ ਸਾਲਾਹ ਜੋ ਮਰ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਏਗੀ ਔਰ ਉਪਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਸਾਲਾਹੁ ਜੋ ਮਰ ਕਰ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਏਂਗੇ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਵਾਹੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੇ ਹਰੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹੁ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਤੂੰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈਂ॥

ਦੁਨੀਆ ਕੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਮਨਮੁਖ ਦਝਿ ਮਰੰਨਿ ॥
ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਵੇਲਾ ਨ ਲਾਹੰਨਿ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਕੀ ਦੋਸਤੀ ਮੇਂ ਹੀ ਪੜੇ ਜਲ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਵੇਲਾ (ਨ ਲਾਹਿੰਨ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਲਗੰਨਿ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਸਹਜੇ ਸੁਖਿ ਰਹੰਨਿ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਸਬਦ ਮੇਂ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਉਨਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਰਚੰਨਿ ॥
ਤਿਸਨਾ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਤ ਫਿਰੰਨਿ ॥੪॥

ਅਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ (ਦੂਜੈ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਦੁਸਟਾ ਨਾਲਿ ਦੋਸਤੀ ਨਾਲਿ ਸੰਤਾ ਵੈਰੁ ਕਰੰਨਿ ॥
ਆਪਿ ਡੁਬੇ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਡੋਬੰਨਿ ॥੫॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦੁਸਟੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਡੁਬੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲ ਡੋਬਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਕਿਸੈ ਕੀ ਨਾਹੀ ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਕਰੰਨਿ ॥
ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕਾ ਨਰਕੇ ਘੋਰਿ ਪਵੰਨਿ ॥੬॥

ਨਿੰਦਾ ਤੋ ਕਰਨੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਭੀ ਭਲੀ ਨਹੀਂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨਿੰਦਕਾਂ ਕੇ ਸੋ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਏ ਮਨ ਜੈਸਾ ਸੇਵਹਿ ਤੈਸਾ ਹੋਵਹਿ ਤੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵਣਾ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੭॥

(ਏ) ਹੇ ਮਨ ਜੈਸਾ ਸੇਵੇਂਗਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ਜਿਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਅਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਹੋਇਆ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੇ ਫਲ ਕੋ ਜੀਉ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਤੋ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੭॥

ਮਹਾ ਪੁਰਖਾ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਹੋਵੈ ਕਿਤੈ ਪਰਥਾਇ ॥
ਓਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੇ ਭਰਪੂਰ ਹਹਿ ਓਨਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੮॥

ਮਹਾ ਪੁਰਖਾ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪਰ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਅਤੀ ਪੂਰਣ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੀ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਵਾ ਲੋਭ ਨਹੀਂ॥੮॥

ਗੁਣਕਾਰੀ ਗੁਣ ਸੰਘਰੈ ਅਵਰਾ ਉਪਦੇਸੇਨਿ ॥
ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿ ਓਨਾ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਲਏਨਿ ॥੯॥

ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਔਗਣ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਔਰ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨ ਕੋ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਦੇਸੀ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ ॥
ਏਕੋ ਹੈ ਦਾਤਾਰੁ ਸਚਾ ਆਪਿ ਧਣੀ ॥੧੦॥

ਇਹ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹ (ਮੇਦਨੀ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਏਕ ਹੀ ਦਾਤਾ ਸਚਾ ਆਪ ਧਨੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸੋ ਸਚੁ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਮਾਲਿ ॥੧੧॥

ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਨਦਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਮਾਲ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਔਗਣਾਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਸਚੁ ਨਿਰਮਲਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਿਆ ਜਾਇ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ ਤਾ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੧੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨ ਤੋ ਮੈਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾ ਜਾਏਗਾ?

ਉੱਤਰ: ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਲੇ ਤਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਮਿਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸੋ ਸਹੁ ਸਚਾ ਵੀਸਰੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਨਾ ਵੀਸਰੈ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧੩॥

ਜੇ ਸੋ ਸਚਾ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਵਿਸਰ ਜਾਇ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੇ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਦੁਆਰਾ ਬੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ॥੧੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਤਾ ਮਿਲਿ ਰਹਾ ਸਾਚੁ ਰਖਾ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥
ਮਿਲਿਆ ਹੋਇ ਨ ਵੀਛੁੜੈ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੧੪॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੇ ਤਾਂ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹਾਂ ਤੌ ਹੀ ਸਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਾਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੇਤ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੈ ਤੌ ਫਿਰ ਵੀਛੜਤਾ ਨਹੀਂ॥੧੪॥

ਪਿਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥੧੫॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਮਨਮੁਖ ਮਨੁ ਨ ਭਿਜਈ ਅਤਿ ਮੈਲੇ ਚਿਤਿ ਕਠੋਰ ॥
ਸਪੈ ਦੁਧੁ ਪੀਆਈਐ ਅੰਦਰਿ ਵਿਸੁ ਨਿਕੋਰ ॥੧੬॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਪਾਪਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਔ ਚਿਤ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪਥਰ ਵਤ ਕਠੋਰ ਹੈ ਚਾਹੋ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਭਲਾ ਕਰੋ ਵਹੁ ਬੁਰਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈ ਜੇਸੇ ਸਰਪ ਕੋ ਚਾਹੋ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਦੂਧ ਪਿਲਾਈਏ ਅੰਦਰ ਉਨਕੇ (ਨਿਕੋਰ) ਕੇਵਲ ਵਿਸ ਹੋਤੀ ਜਾਏਗੀ॥੧੬॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੈਲੁ ਉਤਰੈ ਤਾ ਸਚੁ ਬਣਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥੧੭॥

ਗੁਰਮੁਖ ਔ ਮਨਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਰ ਭਲਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਬਖਸਨਹਾਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਬ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਵੈ ਤਬ ਸਚ ਰੂਪ ਸੀਂਗਾਰ ਬਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸਾਧਨ ਸਫਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਪੰਨਾ ੭੫੬

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ਓਥੈ ਕੂੜੇ ਨ ਟਿਕੰਨਿ ॥
ਓਨਾ ਸਚੁ ਨ ਭਾਵਈ ਦੁਖ ਹੀ ਮਾਹਿ ਪਚੰਨਿ ॥੧੮॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੱਚਾ ਸ਼ਾਹੁ ਹੈ ਉਸ ਕੇ (ਵਣਜਾਰੇ) ਸੰਤ ਭੀ ਸੱਚੇ ਹੀ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰੂ ਸ਼ਾਹ ਸਿੱਖ ਵਣਜਾਰੇ (ਓਥੈ) ਉਸ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਝੂਠੇ ਤੋ ਠਹਰਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਓਨਾਂਕੋ ਸੱਚ ਤੋ ਭਾਵਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਹੀ ਮੇਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਹਉਮੈ ਮੈਲਾ ਜਗੁ ਫਿਰੈ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥
ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰ ॥੧੯॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਮੈਲਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਪਏ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੯॥

ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਤਾ ਸਚਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਸਚੁ ਸਲਾਹੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥੨੦॥

ਜੀਵ ਦਾ ਜੇ ਕੋਈ ਪੂਰਾ ਅਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋ ਤੌ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੌ ਹੀ ਸੱਚ ਮੇਂ ਪਜਾਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੱਚ ਕਾ ਹੀ ਸਲਾਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੱਚ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਚਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਹੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥
ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਵਡ ਰੋਗੁ ਹੈ ਵਿਚਹੁ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇ ॥੨੧॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕੀ ਤੋ ਏਹੀ ਪੂਰੀ ਸਿਖੵਾ ਹੈ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਉ ਹਉਮੈਂ ਔ ਮੇਰਾ ਏਹ ਬਡਾ ਰੋਗ ਹੈ ਇਸਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਿਚੋਂ ਰੋਕ ਰਖੋ॥੨੧॥

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਆਪਣਾ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪੀ ਆਗੈ ਧਰੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੨੨॥

ਆਪਣੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਸਾਲਾਹੁਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵਾਂ ਅਰ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕੇ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹਰਣੀ ਲਗਾਂ ਅਰ ਮਨ ਸੌਂਪੂ ਤਨ ਕੋ ਆਗੇ ਰੱਖੂੰ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਹੋਵਾਂ ਔਰ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਊਂ॥੨੨॥

ਖਿੰਚੋਤਾਣਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਛਡਿ ਤੂ ਤਾ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੨੩॥

ਬਲਾਤਕਾਰ ਸੇ ਜੋ (ਖਿੰਚੋਤਾਣਿ) ਸੰਕਲਪ ਖੈਂਚਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਕਰ ਤੌ ਖਰਾਬ ਹੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਊਂ ਜੌ (ਹਉ) ਮੈਂ ਅਰ ਏਹ ਮੇਰਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਨ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਛੋਡੇਂ ਤੌ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇਗਾ॥੨੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੇ ਸਿ ਭਾਇਰਾ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਲਗੰਨਿ ॥
ਸਚਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਦਰਿ ਸਚੈ ਦਿਸੰਨਿ ॥੨੪॥

(ਭਾਇਰਾ) ਹੇ ਭਾਈਓ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਲਗੰਨਿ) ਲਗੇ ਵ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੱਚੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਵੀਛੜਤੇ॥ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਵਹੀ ਸੁਰਖਰੂ ਦਿਖਲਾਈ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸਚੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੨੪॥

ਸੇ ਭਾਈ ਸੇ ਸਜਣਾ ਜੋ ਸਚਾ ਸੇਵੰਨਿ ॥
ਅਵਗਣ ਵਿਕਣਿ ਪਲ੍ਰਨਿ ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਝ ਕਰੰਨ੍ਹਿ ॥੨੫॥

ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਭਾਈ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੇਈ ਸੱਜਣ ਹੈਂ ਜੋ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਖਾਲੀ ਜਾਨਕੇ ਤਜਾਗ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੫॥

ਗੁਣ ਕੀ ਸਾਝ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰੇਨਿ ॥
ਸਚੁ ਵਣੰਜਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸਿਉ ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਲਏਨਿ ॥੨੬॥

ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸੱਚ ਕੋ ਹੀ ਵਣਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਭੀ ਸੱਚ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਲਾਭ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਪਾਪ ਕਰਿ ਕਰਿ ਸੰਚੀਐ ਚਲੈ ਨ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਸੀ ਸਭ ਮੁਠੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥੨੭॥

(ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ) ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੋ ਪਾਪ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮਕਾਲ ਕਰ ਠਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ (ਮੁਠੀ) ਲੁਟੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨੭॥

ਮਨ ਕਾ ਤੋਸਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਿਰਦੈ ਰਖਹੁ ਸਮ੍ਾਲਿ ॥
ਏਹੁ ਖਰਚੁ ਅਖੁਟੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਿ ॥੨੮॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਖਰਚ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰਖੋ ਭਾਵ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਚੋਰੋਂ ਕਾ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਨ ਕਰੋ॥ ਏਹ ਖਰਚ ਅਖੁਟ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਲੇਵੋਗੇ ਤੌ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਨਿਭੇਗਾ॥੨੮॥

ਏ ਮਨ ਮੂਲਹੁ ਭੁਲਿਆ ਜਾਸਹਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥
ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਮੋਹਿ ਦੂਜੈ ਵਿਆਪਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚੁ ਧਿਆਇ ॥੨੯॥

ਹੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਤੋਂ ਭੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਕੋ ਵਜਰਥ ਹੀ ਖੋਇ ਜਾਇਗਾ॥ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਯਹਿ ਜਗਤ ਤੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈ ਕੇ (ਸਚੁ) ਸਰੂਪ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ॥੨੯॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਪੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੩੦॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪੜਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਇਦੰਤਾਕੇ ਬਿਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਪੁਨਾ ਹਰੀਕਾ ਜੋ ਜਸ ਹੈ ਸੋ ਸਮਗ੍ਰ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਰੰਗੇ ਗਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਸੋ ਸਹੁ ਮੇਰਾ ਰੰਗੁਲਾ ਰੰਗੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਕਾਮਣਿ ਰੰਗੁ ਤਾ ਚੜੈ ਜਾ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੩੧॥

ਵਹੁ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਆਪ ਬਡਾ ਰੰਗੀਲਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੀ ਸਰਣ ਹੋਵੈ ਉਸਕੋ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਜ ਮੇਂ ਰੰਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਰੰਗ ਤੌ ਚੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਵੇ॥੩੧॥

ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੇ ਭੀ ਮਿਲਨਿ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੰਨਿ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਖਾਨਿ ਖਰਚਨਿ ਨ ਨਿਖੁਟਈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਹਜਿ ਰਵੰਨਿ ॥੩੨॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨੌ ਨਿਧ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਆਪ (ਖਾਨਿ) ਜਪਨਾ ਚਾਹੋ ਔਰ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੋ ਦੇਨ ਤੋ ਭੀ (ਨ ਨਿਖੁਟਈ) ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਾਂਤਿਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵੰਨਿ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩੨॥

ਨਾ ਓਇ ਜਨਮਹਿ ਨਾ ਮਰਹਿ ਨਾ ਓਇ ਦੁਖ ਸਹੰਨਿ ॥
ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਕੇਲ ਕਰੰਨਿ ॥੩੩॥

ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਖ ਹੀ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਖ ਲਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਕਰ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਭਾਵ ਆਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩੩॥

ਸਜਣ ਮਿਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਜਿ ਅਨਦਿਨੁ ਮਿਲੇ ਰਹੰਨਿ ॥
ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਵਿਰਲੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਲਹੰਨਿ ॥੩੪॥੧॥੩॥

ਜੋ ਸਜਣ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਵਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਿਲੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਇਸ ਜਗ ਮਹਿ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੩੪॥੧॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਹਰਿ ਜੀ ਸੂਖਮੁ ਅਗਮੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲਿਆ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਅਚਿੰਤੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਹੁਤ ਸੂਖਮ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਪਾਵਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਜਾਏ?

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕੱਟਿਆ ਜਾਏ ਤੌ ਅਕਸਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੰਨਿ ॥

ਪੰਨਾ ੭੫੭

ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਰਵੰਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਹੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰੁ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਖ ਲਹੰਨ੍ਹਿ ॥
ਸੇਵਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿਆ ਸੇ ਹੰਸੁਲੇ ਨਾਮੁ ਲਹੰਨਿ ॥੨॥

ਸਰੋਵਰੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹੰਸ ਨਾਮੀ ਕੋ ਲਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨਿ੍ ਰੰਗ ਸਿਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਲਗੰਨਿ੍ ॥
ਧੁਰਿ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਗੁਰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਲਏਨਿ੍ ॥੩॥

ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਨੰਦ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਵਡਭਾਗੀ ਘਰੁ ਖੋਜਿਆ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵੇਖਾਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨੁ ॥੪॥

ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੋ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਉਹਾਂ ਸੇ ਨਾਮ ਖਜ਼ਾਨਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਪੂਰਜੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾਲਿਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਆਤਮਾ ਕੋ ਔ ਰਾਮ ਬਿਆਪ ਕਈ ਸਰ ਕੋ ਏਕ ਰੂਪ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੫॥

ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਵਸੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਵਸੈ ਸਭ ਥਾਇ ॥
ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਸਬਦਿ ਵੇਖਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੬॥

ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਕੇ ਅਪਨੇ ਅਨਭਵ ਮੇਂ ਵੇਖੋ॥ ਜਬ ਦੇਖਾ ਤੌ ਫਿਰ ਮੰਦਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੈ॥੬॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤਿਚਰੁ ਆਖਦਾ ਜਿਚਰੁ ਹੈ ਦੁਹੁ ਮਾਹਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਬੁਝਿਆ ਏਕਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੭॥

ਜਬ ਤਕ ਦ੍ਵੈਤ ਮੇਂ ਹੈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਤੋ ਤਬ ਤਕ ਹੀ ਕਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸੇਵਾ ਸਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ਥਾਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਰਾਧਿਆ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੮॥੨॥੪॥੯॥

ਸੇਵਾ ਭੀ ਵੁਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਵੈ ਔ ਫਲਦਾਯਕ ਭੀ ਵੁਹੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਇ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਆਰਾਧਿਆ ਹੈ॥੮॥੨॥੪॥੯॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰੂਪ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਪ੍ਰੇਮ ਮਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ਹਉ ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਆਪੁ ਵੇਚਾਈ ॥੧॥
ਦਰਸਨੁ ਹਰਿ ਦੇਖਣ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕੋਈ ਆਣ ਕੇ ਮਿਲਾਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਾਸ ਆਪਨਾ ਆਪ ਵੇਚ ਦੇਊਂ॥ ਭਾਵ ਉਸ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਪਰ ਚਲਣਾ ਕਰੂੰ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੁਝੇ ਮੇਲੇ ਹੇ ਹਰੀ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਧਿਆਈ) ਧਯਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਊਂ॥੧॥

ਜੇ ਸੁਖੁ ਦੇਹਿ ਤ ਤੁਝਹਿ ਅਰਾਧੀ ਦੁਖਿ ਭੀ ਤੁਝੈ ਧਿਆਈ ॥੨॥

ਜੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਸੁਖ ਦੇਵੇਂ ਤੌ ਭੀ ਤੁਝ ਕੋ ਅਰਾਧੂੰ ਜੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਆਵੇ ਤੌ ਭੀ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਧਿਆਊਂ॥੨॥

ਜੇ ਭੁਖ ਦੇਹਿ ਤ ਇਤ ਹੀ ਰਾਜਾ ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਸੂਖ ਮਨਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਭੁਖ ਦੇਹ ਤਾ (ਇਤ ਹੀ) ਇਸੀ ਮੇਂ ਹੀ (ਰਾਜਾ) ਸਤੁੰਸ੍ਰ ਰਹੂੰ ਜੇ ਦੁਖ ਦੇਹਿ ਤੋ ਦੁਖ ਮੇਂ ਭੀ ਸੁਖੁ ਮਨਾਈ ਜਾਊਂ॥੩॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਸਭੁ ਅਰਪੀ ਵਿਚਿ ਅਗਨੀ ਆਪੁ ਜਲਾਈ ॥੪॥

ਤਨੁ ਕੋ ਕਾਟ ਕੇ ਭਾਵ ਅਵਰ ਓਰ ਸੇ ਤੋੜ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਊਂ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੁ ਅਗਨੀ ਕੇ ਵੀਚ ਆਪਾ ਭਾਵ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨ ਕੋ ਜਲਾਊਂ॥੪॥

ਪਖਾ ਫੇਰੀ ਪਾਣੀ ਢੋਵਾ ਜੋ ਦੇਵਹਿ ਸੋ ਖਾਈ ॥੫॥

ਤੇਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪਖਾ ਫੇਰੂੰ ਤੇ ਪਾਨੀ ਢੋਊਂ ਜੋ ਸੰਤ ਆਪ ਦੇਵੇਂਗੇ ਸੋ ਪਾਊਂ॥੫॥

ਨਾਨਕੁ ਗਰੀਬੁ ਢਹਿ ਪਇਆ ਦੁਆਰੈ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਵਡਿਆਈ ॥੬॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਆਗੇ (ਢਹਿ ਪਇਆ) ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਹੁ ਇਹੁ ਆਪਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ॥੬॥

ਅਖੀ ਕਾਢਿ ਧਰੀ ਚਰਣਾ ਤਲਿ ਸਭ ਧਰਤੀ ਫਿਰਿ ਮਤ ਪਾਈ ॥੭॥

ਆਪਨੀ ਸਰਧਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਖੀ ਕਾਢ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਧਰੂੰ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਫਿਰਕੇ ਏਹੁ ਸਿਖਯਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੭॥

ਜੇ ਪਾਸਿ ਬਹਾਲਹਿ ਤਾ ਤੁਝਹਿ ਅਰਾਧੀ ਜੇ ਮਾਰਿ ਕਢਹਿ ਭੀ ਧਿਆਈ ॥੮॥

ਜੇ ਪਾਸ ਬਹਾਲੇ ਤੌ ਭੀ ਤੁਝੇਹੀ ਅਰਾਧੂੰਗਾ ਜੇ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਾਸੋਂ ਨਿਕਾਲ ਦੇਹਿ ਅਰਥਾਤ ਨਰਾਦਰੁ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਧਿਆਈ) ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਊਂਗਾ॥੮॥

ਜੇ ਲੋਕੁ ਸਲਾਹੇ ਤਾ ਤੇਰੀ ਉਪਮਾ ਜੇ ਨਿੰਦੈ ਤ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ॥੯॥

ਜੋ ਲੋਕ ਮੁਝੇ ਸਲਾਹੇ ਤੋ ਵਹੁ ਤੇਰੀ ਹੀ ਉਪਮਾ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰਗਾ ਜੋ ਨਿੰਦੇਂਗੇ ਤੌ ਭੀ ਤੁਝੇ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਜਾਊਂਗਾ॥੯॥

ਜੇ ਤੁਧੁ ਵਲਿ ਰਹੈ ਤਾ ਕੋਈ ਕਿਹੁ ਆਖਉ ਤੁਧੁ ਵਿਸਰਿਐ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥੧੦॥

ਜੇ ਤੇਰੀ ਓਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨੀ ਰਹੇ ਤੌ ਕੋਈ ਕਿਛੁ ਕਹੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੇ ਕਹਨੇ ਸੇਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਮਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਈ ਗੁਰ ਊਪਰਿ ਪੈ ਪੈਰੀ ਸੰਤ ਮਨਾਈ ॥੧੧॥

ਅਰ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੈਰੀ ਪੈ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੧੧॥

ਨਾਨਕੁ ਵਿਚਾਰਾ ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਹਰਿ ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਾ ਬਾਵਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੧੨॥

ਝਖੜੁ ਝਾਗੀ ਮੀਹੁ ਵਰਸੈ ਭੀ ਗੁਰੁ ਦੇਖਣ ਜਾਈ ॥੧੩॥

(ਝਖੜ) ਅੰਧੇਰੀ (ਝਾਗੀ) ਲੰਘਾਂ ਮੀਂਹ ਭੀ ਵਰਸਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਬਿਘਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਛੂ ਨਾ ਗਿਨੂੰ ਵ ਯਦਜਪੀ (ਝਖੜ) ਲੋਭ (ਮੀਹੁ) ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋ ਤੌ ਭੀ ਇਨਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਜਾਵੋਂ॥੧੩॥

ਸਮੁੰਦੁ ਸਾਗਰੁ ਹੋਵੈ ਬਹੁ ਖਾਰਾ ਗੁਰਸਿਖੁ ਲੰਘਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਜਾਈ ॥੧੪॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਸਾਗਰ) ਸਹਿਤ ਜਹਿਰ ਕੇ ਹੋਵੇ ਔ ਖਾਰਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖੁ ਸਿਦਕੀ ਹੈਂ ਇਨ ਵਿਘਨੋਂ ਕੋ ਲਾਂਘ ਕੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਲ ਬਿਨੁ ਹੈ ਮਰਤਾ ਤਿਉ ਸਿਖੁ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥੧੫॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਖੁ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਪੰਨਾ ੭੫੮

ਜਿਉ ਧਰਤੀ ਸੋਭ ਕਰੇ ਜਲੁ ਬਰਸੈ ਤਿਉ ਸਿਖੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਬਿਗਸਾਈ ॥੧੬॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਜਲ ਕੇ ਬਰਸਨੇ ਸੇ ਸੋਭਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਿਖੁ ਮਿਲੇ ਤੌ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਸੇਵਕ ਕਾ ਹੋਇ ਸੇਵਕੁ ਵਰਤਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਿਨਉ ਬੁਲਾਈ ॥੧੭॥

ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕਾ ਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਕੇ ਵਰਤੂੰ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਊਂ॥੧੭॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਹਰਿ ਪਹਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੧੮॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ (ਗੁਰ ਸੁਖੁ) ਵੱਡਾ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਕੋ ਪਾਵੋਂ॥੧੮॥

ਤੂ ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਰ ਵਿਚੁ ਦੇ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਈ ॥੧੯॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔਰ ਚੇਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੧੯॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸੇਵਹਿ ਸੋ ਤੂਹੈ ਹੋਵਹਿ ਤੁਧੁ ਸੇਵਕ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੨੦॥

ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਉਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਵਹੁ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਵ ਪਤ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਰਖਵਾਈ ਹੈ॥੨੦॥

ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਦੇਵਾਈ ॥੨੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਭਗਤੀ ਦਿਵਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਹੋਰ ਨਿਹਫਲ ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ ॥੨੨॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਚਤਰਾਈਆਂ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਪ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੇ॥੨੨॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਸੋਇਆ ਮਨੁ ਜਾਗਾਈ ॥੨੩॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਜਾਗਾਈ) ਜਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਸੇ ਹਟਾਇ ਕੇ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨੩॥

ਇਕੁ ਦਾਨੁ ਮੰਗੈ ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ਹਰਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਰਾਈ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰਾ ਇਹੀ ਇਕ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮੁਝੇ ਦਾਸਾਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰ॥੨੪॥

ਜੇ ਗੁਰੁ ਝਿੜਕੇ ਤ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ਜੇ ਬਖਸੇ ਤ ਗੁਰ ਵਡਿਆਈ ॥੨੫॥

ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਬਿਗੜੇ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਝਿੜਕੇ) ਤਾੜੇ ਤੋਂ ਉਨ ਕਾ ਬਚਨ ਮੁਝੇ ਮਿਠਾ ਹੀ ਲਗੇ ਜੇ ਉਸ ਗੁਨਾਹ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲਏ ਤੋਂ ਭੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕੀ ਹੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਭੀ ਕਹੇਂਗੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਡੇ ਧੀਰਜੀ ਹੈਂ॥੨੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲਹਿ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਏ ਮਨਮੁਖਿ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥੨੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨ ਕਾ ਬੋਲਣਾ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਥਾਉਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਬੋਲਿਆ ਕੁਛ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੨੬॥

ਪਾਲਾ ਕਕਰੁ ਵਰਫ ਵਰਸੈ ਗੁਰਸਿਖੁ ਗੁਰ ਦੇਖਣ ਜਾਈ ॥੨੭॥

(ਪਾਲਾ) ਸਮਾਨ ਸਰਦੀ (ਕਕਰੁ) ਬਹੁਤ ਸਰਦੀ ਕਰ ਸੁਪੇਦੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਵਾ ਪਾਣੀ ਪਟਣ ਬਝ ਜਾਣਾ ਅਰ ਵਰਫ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਵਰਸਤੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨੭॥

ਸਭੁ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਦੇਖਉ ਗੁਰੁ ਅਪੁਨਾ ਵਿਚਿ ਅਖੀ ਗੁਰ ਪੈਰ ਧਰਾਈ ॥੨੮॥

ਏਹੀ ਸਰਧਾ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਹ ਅਪਨੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੇਖੋਂ ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੀਂ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰੇ ਤੋਂ ਅਪਨੀ ਅਖੀਓਂ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਵਾਉ ਭਾਵ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸਾਥ ਹੀ ਚਲੂੰ॥੨੮॥

ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰੀ ਗੁਰ ਕਾਰਣਿ ਗੁਰ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥੨੯॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰੋਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਥਾਇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਕਰਤਬ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੯॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਅਰਾਧੀ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਸਾਈ ॥੩੦॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰੋ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਅਰਾਧਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੋਂ॥੩੦॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ॥੩੧॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਔ ਸਰੀਰ ਸਭ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਬ ਕੋਈ ਕਾਮਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥੩੧॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਹੈ ਜਤ ਕਤ ਤਤ ਗੋਸਾਈ ॥੩੨॥੧॥

ਏਹੁ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਹੀ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤਹਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩੨॥੧॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਪਨਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਲਾਇਆ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣੈ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ਜਾ ਗੁਰੁ ਦੇਖਾ ਸਾਮ੍ਣੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਅੰਦਰ ਆਪਨੇ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਨਾਲ ਸਚਾ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਤਬ ਨਿਹਾਲ ਭਾਵ ਸੁਖੀ ਹੋਵੈ ਜਬ ਮੈਂ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖਾਂਗਾ॥੧॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹੁ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਅਗਮ ਅਥਾਹੁ) ਜੋ ਮਨਿ ਤੇ ਅਵਿਖੇ ਅਰ ਬੇਅੰਤ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੀਆ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਲਗਾ ਪਿਆਰੁ ॥
ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਮੇਲਿਅਨੁ ਪਾਇਆ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੨॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਹੂੰ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਰ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਿਰਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਉ ॥
ਜੇ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਹਜਿ ਪੀਏਉ ॥੩॥

ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਤਨ ਮਨ ਦੇ ਦੇਵੋਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਪੂਰਬ ਸੁਭ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਤੋ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਵਉ॥੩॥

ਸੁਤਿਆ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਉਠਦਿਆ ਭੀ ਗੁਰੁ ਆਲਾਉ ॥
ਕੋਈ ਐਸਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੇ ਮਿਲੈ ਹਉ ਤਾ ਕੇ ਧੋਵਾ ਪਾਉ ॥੪॥

ਸੁਤਿਆਂ ਭੀ ਗੁਰੁ ਕੋ ਸਾਲਾਹੀਏ ਉਠਤਿਆਂ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪੈਰ ਧੋਵੂੰ॥੪॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਜਣੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੫॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਚਾਹ ਕਰਕੇ (ਲਹੁ) ਲਵਾਂ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੁਛ ਜਤਨ ਕੀਆ ਹੋਗਾ? ਉੱਤਰੁ॥ ਉਨਕੋ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੭੫੯

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਗੁਣ ਨਾਮ ਕਾ ਮੈ ਤਿਸੁ ਦੇਖਣ ਕਾ ਚਾਉ ॥
ਹਉ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਊ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮਰਿ ਜਾਉ ॥੬॥

ਸਤਗੁਰੂ ਨਾਮ ਆਦੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ ਬਿਨ ਦੇਖੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖਤ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੬॥

ਜਿਉ ਮਛੁਲੀ ਵਿਣੁ ਪਾਣੀਐ ਰਹੈ ਨ ਕਿਤੈ ਉਪਾਇ ॥
ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਸੰਤੁ ਨ ਜੀਵਈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥੭॥

ਜਿਉਂ ਮਛਲੀ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਉਪਾਜ ਕਰਕੇ (ਰਹੈ) ਬਚਤੀ ਨਹੀਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੋ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਕਿਉ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਜੀਵਾ ਮਾਉ ॥
ਮੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਧਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਾਗਿ ਰਹਾਉ ॥੮॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਮੇਰੀ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਹੀ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੮॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਦੇਵੈ ਮਾਇ ॥
ਮੈ ਧਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਹਾ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਹੀ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਏ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੯॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਦੇਇ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥
ਜਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਸੋ ਲਹੈ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਗਜ਼ਾਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੋ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬ ਭਾਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਕੀ ਚਰਨੀ ਆ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਆਖੈ ਆਇ ॥
ਤਿਸੁ ਦੇਵਾ ਮਨੁ ਆਪਣਾ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਾ ਪਾਇ ॥੧੧॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੇਵਾਂ ਔ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕੇ ਉਸ ਕੇ ਪਾਵੋਂ ਕੋ ਲਾਗੂੰ॥੧੧॥

ਸਜਣੁ ਮੇਰਾ ਏਕੁ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੀਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ਮੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ॥੧੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮੇਰਾ ਸੱਜਨ ਤੋ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਤ੍ਰ ਨੇ ਮੁਝੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਓਹੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧੩॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਿਤਜ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹ ਪੁਰਸ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਸਾਬਤੁ ਪੂੰਜੀ ਰਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਮੰਨਿਆ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥੧੪॥੧॥੨॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਉਨਕੀ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਰਹੀ ਹੈ ਔ (ਰਾਸਿ) ਸੱਚੀ ਭਾਵ ਸਫਲੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਮੰਨੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੇ ਸਾਬਾਸੀ ਦਈ ਹੈ॥੧੪॥੧॥੨॥੧੧॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੀਵ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਬਿਖਿਆ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥
ਮਨਹਿ ਬਿਆਪਤ ਅਨਿਕ ਤਰੰਗਾ ॥੧॥

ਇਹ ਜੀਵ ਬਿਸਜੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਬਿਆਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ॥
ਕਤ ਪਾਈਐ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਅਰ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਖਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ॥੧॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪੇ ॥
ਅਤਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਬਹੂ ਨਹੀ ਧ੍ਰਾਪੇ ॥੨॥

ਮੋਹ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋਕੇ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਤਜੰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਬਸਇ ਕਰੋਧੁ ਸਰੀਰਿ ਚੰਡਾਰਾ ॥
ਅਗਿਆਨਿ ਨ ਸੂਝੈ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰਾ ॥੩॥

ਅਰ ਕਰੋਧ ਚੰਡਾਲ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਮਹਾਂ ਅੰਧਕਾਰ ਮੇਂ ਕੁਛ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਭ੍ਰਮਤ ਬਿਆਪਤ ਜਰੇ ਕਿਵਾਰਾ ॥
ਜਾਣੁ ਨ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭ ਦਰਬਾਰਾ ॥੪॥

ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਅਤੀ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹੀ (ਕਿਵਾਰਾ) ਤਖਤੇ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ (ਪ੍ਰਭ ਦਰਬਾਰਾ) ਸਭਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥੪॥

ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਬੰਧਿ ਪਰਾਨਾ ॥
ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਫਿਰਤ ਬਿਗਾਨਾ ॥੫॥

ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਪਰਯੰਤ ਆਸਾ ਤੇ ਸੰਸਿਓਂ ਮੇਂ ਬੰਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਅਰ ਭੂਤਨਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੱਛ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਗਲ ਬਿਆਧਿ ਕੈ ਵਸਿ ਕਰਿ ਦੀਨਾ ॥
ਫਿਰਤ ਪਿਆਸ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮੀਨਾ ॥੬॥

ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕੇ ਬਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ (ਪਿਆਸਾ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਐਸੇ ਦੁਖੀ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਛ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਛੂ ਸਿਆਨਪ ਉਕਤਿ ਨ ਮੋਰੀ ॥
ਏਕ ਆਸ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਤੋਰੀ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਕੁਛ ਸਿਆਨਪ ਅਰ ਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ॥੭॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਸੰਤਨ ਪਾਸੇ ॥

ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਨਾਨਕ ਅਰਦਾਸੇ ॥੮॥

ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਹੁ॥੮॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਆ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਯਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ (ਪੂਰਾ) ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਪਾਯਾ ਤੋ (ਤ੍ਰਿਪਤੇ) ਪੂਰਨ ਹੁਏ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੬੦

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਿਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਥਨ ਮੋਹ ਅਗਨਿ ਸੋਕ ਸਾਗਰ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਉਧਰੁ ਹਰਿ ਨਾਗਰ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਮਿਥ੍ਯਾ ਰੂਪ ਮੋਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸ਼ੋਕ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ (ਨਾਗਰ) ਚਤੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿਕਾਲ॥੧॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਰਣਾਇ ਨਰਾਇਣ ॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਭਗਤ ਪਰਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਨਾਰਾਯਨ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਹੋ ਜੋ ਗਰੀਬੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਅਰੁ ਭਗਤ ਜਨ ਜਿਸਮੈਂ (ਪਰਾਇਣ) ਤਤਪਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਨਾਥਾ ਨਾਥ ਭਗਤ ਭੈ ਮੇਟਨ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਮਦੂਤ ਨ ਭੇਟਨ ॥੨॥

ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਭੈ ਮੇਟਨ ਹਾਰੇ ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੀ ਇਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਮੁਝ ਕੋ ਨ (ਭੇਟਨ) ਮਿਲੈਂ॥੨॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਦਇਆਲਾ ॥

ਰਵਣ ਗੁਣਾ ਕਟੀਐ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥੩॥

ਹੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੇ ਅਨੂਪ ਦਿਆਲ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਕਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਸਨ ਨਿਤ ਜਾਪੈ ॥

ਰੋਗ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥੪॥

ਇਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾਂ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪੇ ਅਰ ਰੋਗ ਰੂਪ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਇਹੁ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾ ਬਿਆਪੇ॥੪॥

ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸੰਗੀ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ॥

ਪੋਹਤ ਨਾਹੀ ਪੰਚ ਬਟਵਾਰੇ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਪਿਆ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਗੀ ਅਪਨੇ ਸਭ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪੰਚ ਜੋ ਰਹਮਾਰ ਹੈਂ ਉਨ ਕੋ ਵਹੁ ਛੂਹਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਉਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ॥੫॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਧਿਆਏ ॥
ਸਰਬ ਫਲਾ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥੬॥

ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਭ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨਾ ॥
ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਦੀਨਾ ॥੭॥

ਜਿਨਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੇਵਲ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਰਸ ਦੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੮॥੧॥੨॥

ਇਹ ਉਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੁਈ ਹੈ ਆਦਿ ਮਧ ਅੰਤ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੋ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੮॥੧॥੨॥

ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਔਰ ਗੁਣ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਨ ਡਿਠਿਆ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਤਿਨ੍ ਸੰਗੁ ਜੀਉ ॥
ਸੰਤ ਸਜਨ ਮਨ ਮਿਤ੍ਰ ਸੇ ਲਾਇਨਿ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਜੀਉ ॥
ਤਿਨ੍ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤੁਟਈ ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਵੈ ਭੰਗੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਦੇਖਿਆਂ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ (ਸੰਤ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਜਨ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਔ ਪਰਲੋਕ ਕੇ (ਮਿਤ੍ਰ) ਸਹਾਈ ਸੋਈ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾ ਤੂਟੇ ਤੌਂ ਫੇਰ ਕਬੀ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਕਰਿ ਦਇਆ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਤੇਰੇ ਨਿਤ ਜੀਉ ॥
ਆਇ ਮਿਲਹੁ ਸੰਤ ਸਜਣਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹ ਮਨ ਮਿਤ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਐਸੀ ਦਇਆ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਿਤ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹਾਂ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਸੰਤ ਸਜਣ ਮਨ ਦੇ ਮਿਤ੍ਰ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਹਿ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਮ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਰਹੇਂ॥

ਦੇਖੈ ਸੁਣੇ ਨ ਜਾਣਈ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਅੰਧੁ ਜੀਉ ॥
ਕਾਚੀ ਦੇਹਾ ਵਿਣਸਣੀ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਧੰਧੁ ਜੀਉ ॥
ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸੇ ਜਿਣਿ ਚਲੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਨਬੰਧੁ ਜੀਉ ॥੨॥

ਏਹ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਠਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸਰੀਰਾਦੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਦੇਖਤਾ ਔਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਅਰ ਕਚੀ ਦੇਹ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਤੇ ਵਿਣਸਣੀ ਹੈ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕੈ ਝੂਠ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਝੂਠੇ ਧੰਧੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤ ਚਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹੁਕਮੇ ਜੁਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਚਲਣੁ ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗਿ ਜੀਉ ॥
ਹੁਕਮੇ ਪਰਪੰਚੁ ਪਸਰਿਆ ਹੁਕਮਿ ਕਰੇ ਰਸ ਭੋਗ ਜੀਉ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਤਾ ਵਿਸਰੈ ਤਿਸਹਿ ਵਿਛੋੜਾ ਸੋਗੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਇਹ ਜੀਵ ਹੁਕਮ ਸਾਥ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਚਲਨਾ ਭੀ ਹੁਕਮ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਸਾਥ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਪਸਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੀ ਜੀਵ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਛੋੜਾ ਅਰ ਸ਼ੋਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਨੜੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਿਆ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥
ਐਥੈ ਸੁਖੁ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਜੀਉ ॥
ਆਦਰੁ ਦਿਤਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਸਤ ਭਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਉ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਤ ਯੁਕਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਉਨਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਦਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜੀਉ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥੪॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਜੀਉ ॥
ਸਚੁ ਖਜਾਨਾ ਸੰਚਿਆ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਮਾਲ ਜੀਉ ॥
ਮਨ ਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜਾ ਆਪੇ ਹੋਇ ਦਇਆਲ ਜੀਉ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਥਾਨੋਂ ਮੇਂ (ਥਨੰਤਰਿ) ਔਰ ਜੋ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਨਾਮ ਹੀ ਸਚਾ ਖਜਾਨਾ ਇਕਤਰ ਕੀਆ ਹੈ ਉਨਾਂ ਪਾਸ ਮਾਲ ਧਨ ਭਾਵ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਗਊ ਭੈਂਸ ਸਭ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਪਰ ਆਪ ਦਇਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਨਕੇ ਮਨ ਸੇ ਕਬੀ ਭੀ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੭੬੧

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਰਹਿ ਗਏ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਊਚਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ਜੀਉ ॥
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਣਾ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਲਖ ਵਾਰ ਜੀਉ ॥੬॥

ਜਿਨਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਵਣ ਜਾਨਾ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਹੈ ਇਸਤੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਸੋ ਊਚਾ ਹੈ ਔ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਵਿਸਰੇ ਸੋ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਵਾਰੀ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਚੁ ਨੇਹੁ ਤਿਨ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਪਿ ਜੀਉ ॥
ਗੁਣ ਸਾਝੀ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਬਸੇ ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਜਾਪਿ ਜੀਉ ॥
ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਪਰਮੇਸਰੈ ਬਿਨਸੇ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪ ਜੀਉ ॥੭॥

ਤਿਨ ਪ੍ਰੀਤਮੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਪ ਵਸਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਣੋ ਕੇ ਸਾਂਝੀ ਹੋਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗ ਗਏ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸਭ ਦੂਖ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਕਰਣਹਾਰੁ ਤੂਹੈ ਏਕੁ ਅਨੇਕ ਜੀਉ ॥
ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਤੂ ਸਰਬ ਮੈ ਤੂਹੈ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ਜੀਉ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਜਪੀ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਟੇਕ ਜੀਉ ॥੮॥੧॥੩॥

ਤੂੰਹੀ ਪੀਛੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੂਹੀ ਅਬ ਕਰਣ ਹਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰਹੀ ਏਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਰਚਣੇ ਕੋ ਸਮ੍ਰਥ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ਤੂਹੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂਹੀ ਬਬੇਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂਹੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਜਪਤਾ ਰਹਾਂ॥੮॥੧॥੩॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧੦ ਕਾਫੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲੰਮੇ ਦੇਸਕੀ ਬੋਲੀ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸਖੀ ਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਭੁਲੀ ਜੇ ਚੁਕੀ ਸਾਈਂ ਭੀ ਤਹਿੰਜੀ ਕਾਢੀਆ ॥
ਜਿਨ੍ਾ ਨੇਹੁ ਦੂਜਾਣੇ ਲਗਾ ਝੂਰਿ ਮਰਹੁ ਸੇ ਵਾਢੀਆ ॥੧॥

ਹੇ ਮਾਲਕ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੀ ਹੂੰ ਅਰ ਜੇ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਸੇ ਚੂਕ ਗਈ ਹੂੰ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕਹਾਵਤੀ ਹੂੰ ਅਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਨੇਹੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਵਿਛੜੀ ਹੁਈ ਝੂਰਕੇ ਮਰੇਂਗੀ॥੧॥

ਹਉ ਨਾ ਛੋਡਉ ਕੰਤ ਪਾਸਰਾ ॥
ਸਦਾ ਰੰਗੀਲਾ ਲਾਲੁ ਪਿਆਰਾ ਏਹੁ ਮਹਿੰਜਾ ਆਸਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕੰਤ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਪਾਸਰਾ) ਅਸਥਾਨ ਵਾ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅਰ ਅਮੋਲਕ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਤੇਰਾ ਚਿੰਤਨ ਹੈ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸਜਣੁ ਤੂਹੈ ਸੈਣੁ ਤੂ ਮੈ ਤੁਝ ਉਪਰਿ ਬਹੁ ਮਾਣੀਆ ॥
ਜਾ ਤੂ ਅੰਦਰਿ ਤਾ ਸੁਖੇ ਤੂੰ ਨਿਮਾਣੀ ਮਾਣੀਆ ॥੨॥

(ਸਜਣੁ) ਅਕਿਰਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ (ਸੈਣ) ਸਾਥੀ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਹੈ ਭਾਵ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਮਨਕੇ ਅੰਦਰ ਯਾਦ ਹੈਂ ਤੌ ਹੀ ਹਮ (ਸੁਖੇ) ਸੁਖ ਮੈ ਹੈ ਤੂਹੀ ਮੈ ਨਿਮਾਣੀ ਕਾ ਮਾਣੁ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਤੂ ਤੁਠਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨਾ ਦੂਜਾ ਵੇਖਾਲਿ ॥
ਏਹਾ ਪਾਈ ਮੂ ਦਾਤੜੀ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਰਖਾ ਸਮਾਲਿ ॥੩॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੁਝ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੈਂ ਤੌ ਅਪਨੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝੇ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਖਾਲੁ ਇਹੁ ਦਾਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪਾਊਂ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਨਿਤ ਸੰਭਾਲ ਯਾਦਗੀਰੀ ਰਖੂੰ॥੩॥

ਪਾਵ ਜੁਲਾਈ ਪੰਧ ਤਉ ਨੈਣੀ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਲਿ ॥
ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੀ ਕਹਾਣੀਆ ਜੇ ਗੁਰੁ ਥੀਵੈ ਕਿਰਪਾਲਿ ॥੪॥

ਪੈਰੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਰਸਤੇ ਚਲੂੰ ਔ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨੁ ਦਿਖਾਉ ਕੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀਆਂ ਕਥਾ ਸੁਨੂੰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਿਪਾਲ (ਥੀਵੇ) ਹੋਵੇ ਏਹ ਬਾਤਾਂ ਤੌ ਹੀ ਬਣਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਿਤੀ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ਪਿਰੀਏ ਰੋਮ ਨ ਪੁਜਨਿ ਤੇਰਿਆ ॥
ਤੂ ਸਾਹੀ ਹੂ ਸਾਹੁ ਹਉ ਕਹਿ ਨ ਸਕਾ ਗੁਣ ਤੇਰਿਆ ॥੫॥

ਹੇ ਪਤੀ ਕਿਤਨੇ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰੇ ਰੋਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਪੁਜਨਿ) ਹੋਤੇ ਅਰੁ ਤੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੋਂ ਕਾ ਭੀ ਬਾਦਸਾਹੁ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਹੀਆ ਤਊ ਅਸੰਖ ਮੰਞਹੁ ਹਭਿ ਵਧਾਣੀਆ ॥
ਹਿਕ ਭੋਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ਦੇਹਿ ਦਰਸੁ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਆ ॥੬॥

ਤੇਰੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਔ ਮੇਰੇ ਸੇ ਸਭ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਕੇ ਉਤਮ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਥੋੜੀ ਭੀ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਔਰ ਦਰਸਨ ਅਪਨਾ ਦੇਵੇਂ ਤੌ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗੂੰ॥੬॥

ਜੈ ਡਿਠੇ ਮਨੁ ਧੀਰੀਐ ਕਿਲਵਿਖ ਵੰਞਨ੍ਹਿ ਦੂਰੇ ॥
ਸੋ ਕਿਉ ਵਿਸਰੈ ਮਾਉ ਮੈ ਜੋ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥੭॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਔਰ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋਵੈਂ ਹੇ (ਮਾਉ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਈਸਰ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੇ ਭਾਵ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਹੋਇ ਨਿਮਾਣੀ ਢਹਿ ਪਈ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸਹਾਇ ॥੮॥੧॥੪॥

ਜਬ ਮੈਂ ਨਿਮਾਨੀ ਹੋਕੇ ਸਰਨ ਮੈ ਗਿਰਪੜੀ ਤਬ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਕਾ ਜੋ ਪੁੰਨ ਰੂਪੁ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੂਈ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੮॥੧॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੁਕਾਰਨਿ ਪੋਥੀਆ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਕੂੜੁ ਗਾਲ੍ਹੀ ਹੋਛੀਆ ॥੧॥

ਇਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ੨੭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ੪ ਬੇਦ ੧੮ ਪੁਰਾਣ ਪੋਥੀਆਂ ਭੀ ਅਗਣਤ ਪੁਕਾਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕੂੜੀਆਂ ਔ ਤੁਛ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਅਪਾਰੁ ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੋਹੁ ਦੁਖੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਨਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਪੁਨ:ਮੋਹ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਨਸ੍ਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੋਹਿ ਬਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਸਰਪਰ ਰੁੰਨਿਆ ॥
ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਇਨਿ੍ ਮੂਲਿ ਨਾਮ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥੨॥

ਮੋਹ ਔਰ ਝਗੜੇ ਔ ਹੰਕਾਰ ਇਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਸਰਪਰ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਕਭੀ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਧਾਰਿ ਬੰਧਨਿ ਬੰਧਿਆ ॥
ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰ ਮਾਇਆ ਧੰਧਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਏਹ ਬਿਰਤੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਉਨਕੋ ਜਮ ਨੇ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਬੰਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਬੰਧਿਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੇਂ ਫਸਕੇ ਨਰਕ ਔ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸੁਖੁ ਨਾਹਿ ਸਰਪਰ ਹਾਰਿਆ ॥੪॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸੋਧ ਕੇ ਇਹੁ ਸਾਰ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਮੰਨੀ ਨਹੀਂ ਉਨ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੭੬੨

ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਅਨੇਕ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮਤੇ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਭੁ ਵਾਦਿ ਜੋਨੀ ਭਰਮਤੇ ॥੫॥

ਉਨਕੋ ਫਲ ਇਹ ਹੂਆ ਕਬੀ ਆਇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ (ਮਰਿ) ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਨਿਕ ਕਲਪੋਂ ਪ੍ਰਜੰਤ ਉਨਕੀ ਇਹੀ ਦਸ਼ਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਸਭ ਸਾਧਨ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਨ੍ ਕਉ ਭਏ ਦਇਆਲ ਤਿਨ੍ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਭਇਆ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨ੍ੀ ਜਨੀ ਜਪਿ ਲਇਆ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਦਇਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਜਪ ਲੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਖੋਜਹਿ ਕੋਟਿ ਅਸੰਖ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਤ ਕੇ ॥
ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਏ ਆਪਿ ਨੇੜਾ ਤਿਸੁ ਹੇ ॥੭॥

(ਅਸੰਖ) ਕਰੋੜ ਅਗਿਣਤ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਸਮਝਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ (ਨੇੜਾ) ਸਮੀਪਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਦਾਤਾਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨਾਨਕ ਚਾਉ ਏਹੁ ॥੮॥੨॥੫॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਾਤੇ ਤੂੰ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ ਔ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ ਏਕ ਪਲ ਭੀ ਨਾਂ ਵਿਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਏਹੁ ਚਾਉ ਹੈ॥੮॥੨॥੫॥੧੬॥

(ਕੁਚਜੀ) ਸੁਭ ਅਚਾਰ ਰਹਿਤ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਅਧਿਕਾਰੀ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਕੁਚਜੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਿਰੀਆ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਮੇਂਢਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਅਪਨੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕਾ ਅਚਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੰਞੁ ਕੁਚਜੀ ਅੰਮਾਵਣਿ ਡੋਸੜੇ ਹਉ ਕਿਉ ਸਹੁ ਰਾਵਣਿ ਜਾਉ ਜੀਉ ॥

ਮਧਮ ਸਖੀ ਉਤਮ ਪਾਸ ਹਾਲ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕੁਚਜੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂੰ (ਅੰਮਾਵਣਿ) ਇਤਨੇ ਦੋਸ਼ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਜੋ ਸਮਝਾਇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤੀ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਣੇ ਜਾਊਂ ਭਾਵ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋਕੇ ਆਨੰਦ ਕੈਸੇ ਭੋਗੂੰ॥

ਇਕ ਦੂ ਇਕਿ ਚੜੰਦੀਆ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਾਸ ਤੋ ਏਕ ਸੇ ਏਕ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਊਹਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਕੌਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਕਿਸ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਹੂੰ॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਸਖੀ ਸਹੁ ਰਾਵਿਆ ਸੇ ਅੰਬੀ ਛਾਵੜੀਏਹਿ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਸਖੀਓਂ ਨੇ ਪਤੀ (ਰਾਵਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅੰਬੋਂ ਕੀ ਛਾਊਂ ਹੇਠ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਵਾ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਗੁਣ ਮੰਞੁ ਨ ਆਵਨੀ ਹਉ ਕੈ ਜੀ ਦੋਸ ਧਰੇਉ ਜੀਉ ॥

ਵਹੁ ਗੁਣ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਇਸੀਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪਰ ਦੋਸ ਧਰੂੰ ਭਾਵ ਸਭ ਦੋਸ ਤੋ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਵਿਥਰਾ ਹਉ ਕਿਆ ਕਿਆ ਘਿਨਾ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈ ਕਯਾ ਕਹਿ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਵਿਸਥਾਰੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਿਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਲੇਊਂ॥

ਇਕਤੁ ਟੋਲਿ ਨ ਅੰਬੜਾ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਤੇਰੈ ਜਾਉ ਜੀਉ ॥

ਤੇਰੇ ਏਕ ਉਪਕਾਰ ਵਾ ਪਦਾਰਥ ਦੀਏ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤੀ ਭਾਵ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੀ ਹੂੰ॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਰੰਗੁਲਾ ਮੋਤੀ ਤੈ ਮਾਣਿਕੁ ਜੀਉ ॥
ਸੇ ਵਸਤੂ ਸਹਿ ਦਿਤੀਆ ਮੈ ਤਿਨ੍ ਸਿਉ ਲਾਇਆ ਚਿਤੁ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਸੁਵਰਣ ਔ ਚਾਂਦੀ ਮੋਤੀ ਤਥਾ ਮਾਣਕ (ਰੰਗੁਲਾ) ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਹਬ ਜੋ ਤੈਨੇ ਦੀਆ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਚਿਤੁ ਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਮੰਦਰ ਮਿਟੀ ਸੰਦੜੇ ਪਥਰ ਕੀਤੇ ਰਾਸਿ ਜੀਉ ॥
ਹਉ ਏਨੀ ਟੋਲੀ ਭੁਲੀਅਸੁ ਤਿਸੁ ਕੰਤ ਨ ਬੈਠੀ ਪਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਮਿਟੀ ਕੇ ਔ ਪੱਥਰੋਂ ਕੇ ਬਨਾਏ ਜੋ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਹੀ ਭੂਲ ਗਈ ਹੂੰ ਅਪਨਾ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ (ਤਿਸ) ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਨਾ ਬੈਠੀ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਚਿੰਤਨ ਕਾ ਅਨੰਦ ਨਾ ਲੀਆ॥

ਅੰਬਰਿ ਕੂੰਜਾ ਕੁਰਲੀਆ ਬਗ ਬਹਿਠੇ ਆਇ ਜੀਉ ॥
ਸਾ ਧਨ ਚਲੀ ਸਾਹੁਰੈ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸੀ ਅਗੈ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਅੰਬਰਿ ਕੂੰਜਾ ਕੁਰਲੀਆ ਭਾਵ ਕੂਜਾਂ ਜਾਨੇ ਲਗੀ ਸਿਰਤੋਂ ਕਾਲੇ ਕੇਸ ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਅਰੁ ਬਗੁਲੇ ਭਾਵ ਸੁਫੈਦ ਕੇਸ ਆ ਬੈਠੇ ਜਬ ਸਾਧਨ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸਾਹੁਰੈ) ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲੀ ਤਬ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਮੁਖੁ ਦਿਖਾਵੈਗੀ ਭਾਵ ਸ਼ਰਮਿੰਦੀ ਹੀ ਹੋਊ॥

ਸੁਤੀ ਸੁਤੀ ਝਾਲੁ ਥੀਆ ਭੁਲੀ ਵਾਟੜੀਆਸੁ ਜੀਉ ॥
ਤੈ ਸਹ ਨਾਲਹੁ ਮੁਤੀਅਸੁ ਦੁਖਾ ਕੂੰ ਧਰੀਆਸੁ ਜੀਉ ॥

ਅਵਿਦਜਾ ਨੀਂਦ ਮੈਂ ਸੁਤੀ ਕੋ ਜਬ ਕਾਲ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਰੂਪ (ਝਾਲੁ) ਪ੍ਰਾਤਾਕਾਲ ਹੂਆ ਅਰੁ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ (ਵਾਟੜੀ) ਡੰਡੀ ਭੂਲ ਗਈ ਸੋ ਹੇ (ਸਹ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸੇ ਵਿਛੜ ਗਈ ਇਸੀ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਗੁਣ ਮੈ ਸਭਿ ਅਵਗਣਾ ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਤੋ ਗੁਣ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮੈ ਅਵਗੁਨਾਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਏਕ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਰਾਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਮੈ ਡੋਹਾਗਣਿ ਕਾਈ ਰਾਤਿ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸਭ ਰਾਤਾਂ ਅਵਸਥਾ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੀਆਂ ਸਫਲ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਮੈਂ ਜੋ (ਡੁਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਹੂੰ ਮੁਝ ਕੀ ਭੀ ਕੋਈ ਰਾਤ ਸਫਲੀ ਕਰੋ ਭਾਵ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਸੁਚਜੀ ॥

(ਸੁਚਜੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਆਚਾਰ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮੁ ਅਧਕਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸਹਿਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਮੈ ਸਭੁ ਕੋ ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ਜੀਉ ॥
ਤੁਧੁ ਅੰਤਰਿ ਹਉ ਸੁਖਿ ਵਸਾ ਤੂੰ ਅੰਤਰਿ ਸਾਬਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਰਖਕ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਭੁ ਕੋਈ ਹਿਤੂ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਹਿਬ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਮੈਂ ਵਸੂੰਗੀ ਅਰ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਬਾਸੀ ਹੋਵੇ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਤਖਤਿ ਵਡਾਈਆ ਭਾਣੈ ਭੀਖ ਉਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥
ਭਾਣੈ ਥਲ ਸਿਰਿ ਸਰੁ ਵਹੈ ਕਮਲੁ ਫੁਲੈ ਆਕਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਡਿਆਈਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰਾਜ ਕਾ ਤਖਤੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰ ਜੀਵ ਉਦਾਸੀਨ ਹੁਏ ਭੀਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰ ਹੀ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਕਵਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਣੈ ਭਵਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਭਾਣੈ ਮੰਝਿ ਭਰੀਆਸਿ ਜੀਉ ॥
ਭਾਣੈ ਸੋ ਸਹੁ ਰੰਗੁਲਾ ਸਿਫਤਿ ਰਤਾ ਗੁਣਤਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਲੰਘੀਤਾ ਹੈ ਔ ਭਾਣੇ ਕਰ ਹੀ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ (ਭਰੀਆਸਿ) ਭਰ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਿਦਾ ਡੂਬ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਮੀ ਗੁਨੋਂ ਕੇ (ਤਾਸਿ) ਪਾਤ੍ਰ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਸਹੁ ਭੀਹਾਵਲਾ ਹਉ ਆਵਣਿ ਜਾਣਿ ਮੁਈਆਸਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਾਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੂੰ ਭੈ ਦੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਆਵਣ ਜਾਣ ਮੈ ਹੀ ਮਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਜੰਮਣ ਮਰਨ ਮੇਂ ਆਕਰ ਅਤਜੰਤ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਸਹੁ ਅਗਮੁ ਅਤੋਲਵਾ ਹਉ ਕਹਿ ਕਹਿ ਢਹਿ ਪਈਆਸਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਅਗਮ ਔਰ ਤੋਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਗਿਰ ਪੜੀ ਹੂੰ॥

ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਆ ਕਹਿ ਸੁਣੀ ਮੈ ਦਰਸਨ ਭੂਖ ਪਿਆਸਿ ਜੀਉ ॥

ਤੇਰੇ ਜਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਆ ਮੈਂ ਮਾਂਗੂੰ ਔਰ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਔਰ ਕਿਆ ਸੁਣੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਭੁਖ ਔਰ ਪਿਆਸ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਹੁ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜਬ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸਚੀ ਤੈਨੇਂ ਸੁਨੀ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਸਾਚੇ ਸਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥ (ਗੁਣਵੰਤੀ) ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਨ ਵਾਲੀ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੀ ਕਹਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੩

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਗੁਣਵੰਤੀ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਗੁਰਸਿਖੜਾ ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੇ ਲੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦੇਖੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਜੀਉ ਮਨ ਕਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਨਿਉਂ ਨਿਉਂ ਕਰ ਲਗੂੰ॥

ਆਖਾ ਬਿਰਥਾ ਜੀਅ ਕੀ ਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਦੇਹਿ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ ॥

ਔਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੀ ਏਹੁ ਬਿਰਥਾ ਕਹੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਸੱਜਣ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝੇ ਮਿਲਾ ਦੇਵੋ॥

ਸੋਈ ਦਸਿ ਉਪਦੇਸੜਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ ਕਹੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰਨੇ ਨਾ ਜਾਏ।

ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੈ ਕੂੰ ਡੇਵਸਾ ਮੈ ਮਾਰਗੁ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ ਜੀਉ ॥

ਯਹਿ ਮਨ ਤੁਝ ਕੋ ਮੈਂ ਦੇਵੋਂਗਾ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਸਤਾ ਬਤਾਇ ਦੇਵੋ॥

ਹਉ ਆਇਆ ਦੂਰਹੁ ਚਲਿ ਕੈ ਮੈ ਤਕੀ ਤਉ ਸਰਣਾਇ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਦੂਰ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਆਯਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਨ ਤਕੀ ਹੈ॥

ਮੈ ਆਸਾ ਰਖੀ ਚਿਤਿ ਮਹਿ ਮੇਰਾ ਸਭੋ ਦੁਖੁ ਗਵਾਇ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਏਹੀ ਆਸਾ ਰਖੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਹੀ ਤਾਰੋਗੇ ਇਸਤੇ ਮੇਰਾ ਸਭ ਦੁਖ ਗਵਾਈਏ ਜੀਉ॥ ਆਗੇ ਤੇ ਗੁਰਸਿਖ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਚਲੇ ਭਾਈਅੜੇ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਜੋ ਇਸ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਚਲੇਂ ਤੋ ਜੋ ਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਸੋ ਕਮਾਓ॥

ਤਿਆਗੇਂ ਮਨ ਕੀ ਮਤੜੀ ਵਿਸਾਰੇਂ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਜੀਉ ॥

ਜੌਂ ਤੂੰ ਮਨ ਕੀ ਮੱਤ ਕੋ ਤਿਆਗੇਂ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵੈਂ॥

ਇਉ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਦਰਸਾਵੜਾ ਨਹ ਲਗੈ ਤਤੀ ਵਾਉ ਜੀਉ ॥

ਇਉਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵੇਂਗਾ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੱਤੀ ਪਉਨ ਨ ਲਗੇਗੀ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਕੀ ਲੇਸ ਭੀ ਨਾ ਰਹੇਗੀ॥

ਹਉ ਆਪਹੁ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣਦਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਹੁਕਮਾਉ ਜੀਉ ॥

ਮੈਂ ਆਪ ਤੋ ਬੋਲਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਜਿਤਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ਸਭ ਉਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸਭ ਉਸੀਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਕੀਆ ਪਸਾਉ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ (ਪਸਾਉ) ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹਰੀ ਨੇ ਮੁਝੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਬਖ਼ਸ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਬਹੁੜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖੜੀ ਹਉ ਰਜਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਇ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਐਸਾ ਰਜਿਆ ਹੂੰ ਕਿ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਅਘਾਇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਦੀਸੈ ਸਿਖੜਾ ਤਿਸੁ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਦੇਖਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕੇ ਪਾਉਂ ਲਗਾਂ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਖੀ ਭਾਵ ਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਔਗਣ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਮੈ ਮਤ ਪੇਈਅੜੈ ਘਰਿ ਪਾਹੁਣੀ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜ੍ਵਾਨੀ ਜਬ ਭਰੀ ਉਸੀ ਮਦਰਾ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕੀ ਪਰਾਹੁਣੀ ਹੈ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਮੈਲੀ ਅਵਗਣਿ ਚਿਤਿ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਸਮਾਵਨੀ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਚਿਤ ਮੈਂ ਔਗਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਿਆਂ ਗੁਣ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਤੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਗੁਣ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ਜੋਬਨੁ ਬਾਦਿ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਭੁਲ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਬਿਜਰਥ ਹੀ ਵਿਸਜਾਂ ਮੇਂ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਵਰੁ ਘਰੁ ਦਰੁ ਦਰਸਨੁ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਪਿਰ ਕਾ ਸਹਜੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

(ਵਰੁ) ਪਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਰੂਪ ਅੰਦਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਰੀ ਕਾ ਗਜਾਨ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਅੱਛਾ ਨ ਲਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਛਿ ਨ ਮਾਰਗਿ ਚਾਲੀ ਸੂਤੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਕੇ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਰਸਤੇ ਜੋ ਨਾ ਚਲੀ ਇਸੀਤੇ ਅਗਜਾਤਤਾ ਮੇਂ ਹੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤ ਗਈ॥

ਨਾਨਕ ਬਾਲਤਣਿ ਰਾਡੇਪਾ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਧਨ ਕੁਮਲਾਣੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਾਲਤਣਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ (ਰਾਡੇਪਾ) ਬਿਛੋੜਾ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੁਮਲਾਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋਕ ਕਰ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮੈ ਵਰੁ ਦੇਹਿ ਮੈ ਹਰਿ ਵਰੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੀ ਹੈਂ (ਬਾਬਾ) ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਮਿਲਾਇ ਦੇਹੁ ਜੇ ਕਹੋ ਕੌਨਸਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਵਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਇੱਛਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਬਾਣੀ ਜਿਸ ਕੀ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਰਵ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਜਿਸਕੀ ਬਨਾਵਟ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਕੰਤੁ ਰਵੈ ਸੋਹਾਗਣਿ ਅਵਗਣਵੰਤੀ ਦੂਰੇ ॥

ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਹਾਗਣ ਕੰਤ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਗਨ ਵਾਲੀ ਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦੂਰ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਆਸਾ ਤੈਸੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਜੈਸੀ ਆਸਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਮਨਸਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਪੂਰਿ) ਸੰਬ੍ਰਹਾ ਮੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁ ਸਰਬ ਸੁਹਾਗਣਿ ਰਾਂਡ ਨ ਮੈਲੈ ਵੇਸੇ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਗਤੀਵਾਨ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਸਮਿਓਂ ਮੇਂ ਸੁਹਾਗਨ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਰਾਂਡ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੇ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ (ਮੈਲੈ ਵੇਸੇ) ਨ ਔਗਣੋ ਯੁਕ੍ਤ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੈ ਵਰੁ ਸਾਚਾ ਭਾਵੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੈਸੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੌ ਸੱਚਾ ਵਰ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਜੈਸਾ ਓਹ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਾਬਾ ਲਗਨੁ ਗਣਾਇ ਹੰ ਭੀ ਵੰਞਾ ਸਾਹੁਰੈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਗੁਰੋ ਸਾਹੇ ਦਾ ਲਗਨ ਏਹੀ ਗਿਣਾਵੋ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੇ ਔ ਮੈਂ ਸਾਹੁਰੇ (ਵੰਞਾ) ਜਾਉਂ ਅਰ ਪਤੀ ਅਪਨੇ ਕੋ ਮਿਲੂੰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਸਾਹਾ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਇ ਸੋ ਨ ਟਲੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਸਾਹਾ ਏਹੀ ਸੋਧੋ ਜੋ ਹੁਕਮ ਰਜਾਈ ਕਾ ਮਨਾਵੋ ਸੋ ਹੁਕਮ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਕਰਤੈ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਸ੍ਤਕ ਪਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਨੇ ਫਲ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਜਾਞੀ ਨਾਉ ਨਰਹ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਤਿਹੁ ਲੋਈ ॥

ਸੁੱਧ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਨਾਉਂ ਹੈ ਨਰਾਂ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਏਹ ਜਾਪ ਹੀ ਜਾਂਞੀ ਹੈ। ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ? (ਤਿਹੁ ਲੋਈ) ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਾਇ ਨਿਰਾਸੀ ਰੋਇ ਵਿਛੁੰਨੀ ਬਾਲੀ ਬਾਲੈ ਹੇਤੇ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਬਾਲੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ (ਬਾਲੈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਤਾ ਵਿਛੜ ਕਰ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕੇ ਮਾਯਾ ਰੋਈ ਭਾਵ ਫੇਰ ਮਾਯਾ ਰਹਿਤ ਹੋਕੇ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਔਰ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨਰਥਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਸੁਖ ਮਹਲੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਪ੍ਰਭੁ ਚੇਤੇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਬ ਮਹਲੀ ਜਗਜਾਸੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਚਰਣੀ) ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚੇਤੇ ਤਬ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੬੪

ਬਾਬੁਲਿ ਦਿਤੜੀ ਦੂਰਿ ਨਾ ਆਵੈ ਘਰਿ ਪੇਈਐ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਤਬ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਉਤੀ॥

ਰਹਸੀ ਵੇਖਿ ਹਦੂਰਿ ਪਿਰਿ ਰਾਵੀ ਘਰਿ ਸੋਹੀਐ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ (ਪਿਰਿ) ਰਾਵੀ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਹੁਈ ਹੈ ਔ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਸਾਚੇ ਪਿਰ ਲੋੜੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋੜੀ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਪਰਧਾਨੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇਂ ਚਾਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮਤੀ ਪੂਰੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ (ਜੋੜੀ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਪਰਧਾਨੇ) ਮੁਖ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲਾ ਥਾਨਿ ਸੁਹੇਲਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਰ ਗਿਆਨੇ ॥

ਜਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਸਤਸੰਗ ਅਸਥਾਂਨ ਕਾ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਮੇਲਾ ਹੂਆ ਤਬ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਦੇਣੇਂ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਪਲੈ ਸਚੁ ਬੋਲੈ ਪਿਰ ਭਾਏ ॥

ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ (ਪਲੈ) ਬਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚ ਕੋ ਜੋ ਬੋਲੇ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਛੁੜਿ ਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਉਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਵਿਛੜ ਕੇ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ॥੪॥੧॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤੁ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ॥
ਸਾਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਏ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਏ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਾਈ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜਿਸੁ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਘਰ ਮੰਦਰ ਸੋਹਾਏ ॥
ਪੰਚ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨ ਆਏ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੰਤ ਆਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਗਏ ਤਬ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਕਰ ਮਿਲਾਏ ਹਾਂ ਔਰ ਜਬ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਲਾਇਆ ਹੂਆ ਥਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਮੇਲ ਹੂਆ ਤੌ ਮਨ ਮੰਨਿਆਂ ਘਰ ਮੰਦਰ ਪਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਏਮਾਂਨ ਹੂਏ ਵਾ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਦ੍ਵੈਤ ਚਿੰਤਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕ ਰਸ ਪਰਗਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਵਹੁ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥
ਮੰਗਲ ਗਾਵਹੁ ਨਾਰੇ ॥
ਸਚੁ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹੁ ਤਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹੁ ਸੋਹਿਲੜਾ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ॥
ਅਪਨੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ਥਾਨਿ ਸੁਹਾਇਆ ਕਾਰਜ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥
ਗਿਆਨ ਮਹਾ ਰਸੁ ਨੇਤ੍ਰੀ ਅੰਜਨੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਸਖੀ ਮਿਲਹੁ ਰਸਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹੁ ਹਮ ਘਰਿ ਸਾਜਨੁ ਆਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਆਵਹੁ ਪਿਆਰੇ (ਮੀਤ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਵੀਏ ਜੋ ਸੱਚੇ ਕੇ ਮੰਗਲੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋਗੇ ਤੌ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਾਵੋਗੇ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵ

ਕਬੀਰ ਆਦਿਕੋਂ ਵਤ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਰਹੇਗਾ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੈਂ ਵਹੁ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੋਭਨੀਕ ਸਤੰਸਗ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗਿਆਨ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਦਾਇਕ ਜੋ ਹੈ ਏਹੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਅੰਜਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨੋਂ ਮੇਂ ਭਗਵਤ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਯਾ ਹੈ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀਓ ਤੁਮ ਭੀ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੋ ਔਰ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਗਾਵਹੁ ਜੈਸੇ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਿੰਨਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਤੰਨਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਰਤਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮੇਰੈ ਪਰਮ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੋ ॥
ਜੰਤ ਭੇਖ ਤੂ ਸਫਲਿਓ ਦਾਤਾ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਦੇਵਣਹਾਰੋ ॥
ਤੂ ਜਾਨੁ ਗਿਆਨੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਕੀਨਾ ॥
ਸੁਨਹੁ ਸਖੀ ਮਨੁ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭੀਨਾ ॥੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭਿੰਨਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਬੀਚੁ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰਾ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਤਰ (ਰਤੰਨਾ) ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਯਹਿ ਜੀਵ ਤੇਰੇ (ਭੇਖ) ਭਿਖਾਰੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਫਲ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸਿਰ ਸਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਹਰੇਕ ਕੋ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੇ ਬਬੇਕੀ ਤੂੰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਓਸ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਨੇ (ਕਾਰਣ) ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਆਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਸੁਨੋ ਹੇ (ਸਖੀ) ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਨ ਨੇ ਮੋਹ ਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਉਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਭਿਜ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਸਾਚਾ ਖੇਲੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ॥
ਸਚੁ ਖੇਲੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਕਉਣੁ ਬੁਝਾਏ ॥
ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸਿਆਣੇ ਕੇਤੇ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਣੁ ਕਹਾਏ ॥
ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਭਏ ਦੇਵਾਨੇ ਮਨੁ ਰਾਖਿਆ ਗੁਰਿ ਠਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਅਵਗਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ਗੁਣ ਸੰਗਮਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਰਾਮ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰ ਖੇਲ ਤੇਰਾ ਅਪਨਾਂ ਆਪ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਾਚਾ ਹੈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਖੇਲ ਤੁਮਾਰਾ ਸਚਾ ਹੈ ਹੇ ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਸੇ ਜਾਨਨੇ ਸੇ (ਅਗਮ) ਕਠਨ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਬਿਅੰਤ ਏਹੁ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੌਨ ਸਮਝਾਏ ਔਰ ਸਿਧੀ ਵਾਲੇ ਔਰ ਜੋ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਔਰ ਸਿਆਣੇਂ ਕਈ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੌਨ ਕਹ ਕਹਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਛ ਮੈ ਭੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਬਿਨਾਂ ਪੱਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਿਲ ਸਕਤਾ ਅਰ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਸਥਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ (ਦੇਵਾਨੇ) ਕਮਲੇ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਉਨਕੇ ਦੂਰ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਵਗੁਣ) ਜਬ ਆਸੁਰੀ ਗੁਣ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਜਲਾਏ ਤਬ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੁਆ ਤੌ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੨॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਵਹੁ ਸਜਣਾ ਹਉ ਦੇਖਾ ਦਰਸਨੁ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਘਰਿ ਆਪਨੜੈ ਖੜੀ ਤਕਾ ਮੈ ਮਨਿ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ ਰਾਮ ॥
ਮਨਿ ਚਾਉ ਘਨੇਰਾ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਮੈ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥
ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਭਈ ਨਿਹਕੇਵਲ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਾਸਾ ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੫

ਸਗਲੀ ਜੋਤਿ ਜਾਤਾ ਤੂ ਸੋਈ ਮਿਲਿਆ ਭਾਇ ਸੁਭਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਜਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਸਾਚਿ ਮਿਲੇ ਘਰਿ ਆਏ ॥੧॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਜਣਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਰਸ ਦੇਖੋਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਉ ਔਰ ਮੈਂ (ਘਰਿ) ਆਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ (ਖੜੀ ਤਕਾ) ਸਵਾਧਾਨ ਹੋਕੇ ਦੇਖ ਰਹੀ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਾਉ ਹੈ ਸੁਣ ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਦੇਖਣੇ ਕਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਚਾਉ ਹੈ ਪੁਨ: ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਭਰਵਾਸਾ) ਨਿਹਚਾ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ਉਸੀਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਹਚਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਦੁਖ (ਨਾਸਾ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਮੈਂ ਜਿਸ ਤੁਮਾਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਸਾਜਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਘਰਿ ਆਇਅੜੇ ਸਾਜਨਾ ਤਾ ਧਨ ਖਰੀ ਸਰਸੀ ਰਾਮ ॥
ਹਰਿ ਮੋਹਿਅੜੀ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਠਾਕੁਰ ਦੇਖਿ ਰਹੰਸੀ ਰਾਮ ॥
ਗੁਣ ਸੰਗਿ ਰਹੰਸੀ ਖਰੀ ਸਰਸੀ ਜਾ ਰਾਵੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤੈ ॥
ਅਵਗਣ ਮਾਰਿ ਗੁਣੀ ਘਰੁ ਛਾਇਆ ਪੂਰੈ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ॥
ਤਸਕਰ ਮਾਰਿ ਵਸੀ ਪੰਚਾਇਣਿ ਅਦਲੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬ ਤੂੰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਹੁਤ ਰਸ ਸਹਿਤ ਹੋਈ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਨਾਮ ਵਾ ਬੇਦ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮੋਹੀ ਗਈ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤੌ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਤਿਸ ਦਵਾਰਾ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ ਔਰੁ ਜਬਤੇ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਨੇ ਰਾਵੀ ਤੌ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਈ ਅਉਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ (ਗੁਣੀ) ਸੰਤੋਂ ਮੇਂ ਰਿਦਾ ਲਾਯਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸੰਤ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਕੇ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਔਰ (ਤਸਕਰ) ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬੀਚਾਰੇ ਔਰ (ਅਦਲੁ ਕਰੇ) ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕਾ ਅਨਸਾਫੁ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਨਾਰਾਇਣ) ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਜੋ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਸੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਰੁ ਪਾਇਅੜਾ ਬਾਲੜੀਏ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰੀ ਰਾਮ ॥
ਪਿਰਿ ਰਾਵਿਅੜੀ ਸਬਦਿ ਰਲੀ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਹ ਦੂਰੀ ਰਾਮ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ਨ ਹੋਈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸਬਾਈ ॥
ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਆਪੇ ਰਾਵੇ ਜਿਉ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਅਮਰ ਅਡੋਲੁ ਅਮੋਲੁ ਅਪਾਰਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਜੋਗ ਸਜੋਗੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥੩॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬਤੂੰ ਵਰ ਪਾਯਾ ਤਬ ਮੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਥੀ ਸੋ ਪੂਰੀ ਹੂਈ ਜਬ ਤੈਂ ਪਿਰੀਨੇ ਰਾਵੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਲੀ) ਆਭੇਦ ਹੁਈ ਏਹੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਹੋਈ ਜੋ ਤੂੰ

ਪਿਰੀ ਰਾਮੁ ਹੈ। ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਜਬ ਤੁਝੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਦੂਰ ਨਾ ਹੁਈ ਤਾਂ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਦੇਖਜਾ ਇਹ ਜਾਨਜਾ ਕਿ ਯਹ ਸਭ ਤੇਰੀਆਂ ਨਾਰੀਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸਭ ਅਧੀਨ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਰਸੀਆ ਹੋ ਕੇ ਜੈਸੇ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਮਰ ਹੈ ਔਰ ਅਡੋਲੁ ਹੈਂ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈਂ ਔ ਪਾਰਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਗੁਰੁ ਪੂਰਿਆਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਐਸਾ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ (ਸੰਜੋਗੀ) ਸੰਤੋਂ ਮੇਂ ਜੋੜਤਾ ਹੈਂ ਜੇ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਈਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਿਰੁ ਉਚੜੀਐ ਮਾੜੜੀਐ ਤਿਹੁ ਲੋਆ ਸਿਰਤਾਜਾ ਰਾਮ ॥
ਹਉ ਬਿਸਮ ਭਈ ਦੇਖਿ ਗੁਣਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਅਗਾਜਾ ਰਾਮ ॥
ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਣੋ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਖੋਟੇ ਨਹੀ ਠਾਹਰ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਪਰਵਾਣੋ ॥
ਪਤਿ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਪੂਰਾ ਪਰਵਾਨਾ ਨਾ ਆਵੈ ਨਾ ਜਾਸੀ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਪ੍ਰਭ ਜੈਸੇ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥੪॥੧॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀ ਉਚੜੀ ਮਾੜੀ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਸਚਰਜ ਹੋਈ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਰਮਿਆ ਹੂਆ (ਅਗਾਜਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ਜਬ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੂਏ ਤੌ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਈ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਣੋ) ਪ੍ਰਵਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਕਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਖੋਟਿਆਂ ਕੋ ਠਹਰਣੇ ਕੋ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂਕੀ ਪਤਿ ਔਰ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਯਥਾ "ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ"॥੪॥੧॥੩॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੪ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਜਗੁ ਧੰਧੜੈ ਲਾਇਆ ॥
ਦਾਨਿ ਤੇਰੈ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਤਨਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਾਇਆ ॥
ਚੰਦੋ ਦੀਪਾਇਆ ਦਾਨਿ ਹਰਿ ਕੈ ਦੁਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਉਠਿ ਗਇਆ ॥
ਗੁਣ ਜੰਞ ਲਾੜੇ ਨਾਲਿ ਸੋਹੈ ਪਰਖਿ ਮੋਹਣੀਐ ਲਇਆ ॥
ਵੀਵਾਹੁ ਹੋਆ ਸੋਭ ਸੇਤੀ ਪੰਚ ਸਬਦੀ ਆਇਆ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਜਗੁ ਧੰਧੜੈ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਏਹ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਲਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਘਟ ਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਚੰਦ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਂਨ ਸੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਵਤ (ਦੀਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਅਗਜਾਨ ਜੋ ਦੁਖਦਾਈ ਅੰਧੇਰਾ ਥਾ ਸੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਗੁਣੋ ਰੂਪ ਜੰਞ (ਲਾੜੇ) ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ ਤਿਨ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਜਥਾਰਥ ਰੂਪ ਕੋ

ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਵੀਆਹੁ ਸੋਭਾ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦਤਾ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਅਭੇਦਤਾ ਕੈਸੇ ਹੁਈ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਧੰਧਜੋਂ ਮੇਂ ਲਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਦੇਖਿਆ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਭੀ ਵਹੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਾਜਨਾ ਮੀਤਾ ਅਵਰੀਤਾ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਿਨ ਸਿਉ ਗਾਡਿਆ ਮਨੁ ਲੀਅੜਾ ਦੀਤਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਹੂੰ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਭਿੰਨ ਅਵਰ ਹੀ ਰੀਤਾਂ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹੁ ਤਨ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਲੀਆ ਤ ਦੀਆ ਮਾਨੁ ਜਿਨ੍ ਸਿਉ ਸੇ ਸਜਨ ਕਿਉ ਵੀਸਰਹਿ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਮਾਨ ਲੀਆ ਹੈ (ਸੇ) ਵਹੁ ਸਜਨ ਕਿਉਂ ਵਿਸਰ ਜਾਏ ਭਾਵ ਬਿਸਰਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਨ੍ ਦਿਸਿ ਆਇਆ ਹੋਹਿ ਰਲੀਆ ਜੀਅ ਸੇਤੀ ਗਹਿ ਰਹਹਿ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਆਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹਿ ਉਨ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੇ ਸਾਥ ਪਕੜ ਰਖੀਏ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਧਜਾਨ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਬਾਹੀਏ॥

ਸਗਲ ਗੁਣ ਅਵਗਣੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਹਿ ਨੀਤਾ ਨੀਤਾ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਾਜਨਾ ਮੀਤਾ ਅਵਰੀਤਾ ॥੨॥

ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਸਭ ਗੁਣ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਔਗੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸੋਂ ਮੈਂ ਗੁਣ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਜਿਨਕੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੀ ਰੀਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਣਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ਵਾਸੁਲਾ ਕਢਿ ਵਾਸੁ ਲਈਜੈ ॥

ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨ੍ਹਿ ਸਾਜਨਾ ਮਿਲਿ ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ॥

ਜੇਕਰ ਕਿਸੀ ਮਹਾਤਮਾ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਵਾਸੁਲਾ) ਡਬਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲਈਏ ਭਾਵ ਤਿਨਕਰ ਵਸਨਾਂ ਸਹਤ ਹੋਈਏ ਜੇਕਰ ਆਪ ਪਾਸ ਸ੍ਰਧਾ ਆਦਕ ਗੁਨ ਹੋਵੈ ਤਉ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸਾਂਝ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੬

ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ ਛੋਡਿ ਅਵਗਣ ਚਲੀਐ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰੀਏ ਅਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਚਲੀਏ॥

ਪਹਿਰੇ ਪਟੰਬਰ ਕਰਿ ਅਡੰਬਰ ਆਪਣਾ ਪਿੜੁ ਮਲੀਐ ॥

(ਪਹਿਰੇ ਪਟੰਬਰ) ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪਟ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੀਏ ਔ ਉਪਸਮ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਰੰਭ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ (ਪਿੜੁ) ਅਸਥਾਨੁ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪੁ ਮਲੀਏ ਤਿਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈਏ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੀਐ ਭਲਾ ਕਹੀਐ ਝੋਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥

ਜਹਾਂ ਜਾਇਕਰ ਬੈਠੀਏ ਭਲਾ ਬਚਨ ਕਹੀਏ ਔ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੂਰ ਕੋ ਹਟਾਇਕਰ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵੀਏ॥

ਗੁਣਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ਵਾਸੁਲਾ ਕਢਿ ਵਾਸੁ ਲਈਜੈ ॥੩॥

ਜੋ ਸੰਤ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ (ਵਾਸੁਲਾ) ਡੱਬਾ ਭਾਵ ਗੁਣ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਨਿਕਾਲੁ ਕਰ ਗੁਨ ਰੂਪੁ ਸੁਗੰਧੀ ਲਈਏ ਭਾਵ ਗਣੋਂ ਕਰ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲਈਏ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ ॥

ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖੀਏ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰ ਦੇਵੇ ਔਰ ਐਸਾ ਕੋਈ ਕਰਨੇ ਕਉ ਸਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ॥

ਆਖਣ ਤਾ ਕਉ ਜਾਈਐ ਜੇ ਭੂਲੜਾ ਹੋਈ ॥

ਆਖਣ ਤੌ ਉਸਕੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੋਵੇ॥

ਜੇ ਹੋਇ ਭੂਲਾ ਜਾਇ ਕਹੀਐ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਕਿਉ ਭੁਲੈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਭੁਲਾ ਹੋਇ ਤੋ ਜਾਕੇ ਕਹੀਏ ਭੀ ਵਹੁ ਤੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਣੇ ਦੇਖੇ ਬਾਝੁ ਕਹਿਐ ਦਾਨੁ ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਿਵੈ ॥

ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਔ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰਵਣਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਔਰ ਅਣਮੰਗਿਆ ਹੀ ਦਾਨ (ਦਿਵੈ) ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਦਾਤਾ ਜਗਿ ਬਿਧਾਤਾ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਜਗਤ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਹੋਰੁ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ ॥੪॥੧॥੪॥

ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤੀ ਆਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸਕੋ ਇਹ ਬਾਤ ਕਹੀਏ ਕਿ ਅਮਕਾ ਇਸ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਗੁਰੂ ਔਰ ਸਾਸਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿਵਹਾਰ ਕੇ ਔਰ ਕਰਨੇ ਲਾਇਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਗੁਣ ਰਵੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਸਾਚ ਕੀ ਸਾਚਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਜੋ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਪੌੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਾਚਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਆਵੈ ਸਾਚ ਭਾਵੈ ਸਾਚ ਕੀ ਮਤਿ ਕਿਉ ਟਲੈ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਭਾਵੈ ਤੌ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਜੋ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਫਲ ਦੇਨੇ ਸੇ ਕੈਸੇ ਹਟੇ ਭਾਵ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਾਇ ਹੀ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਦਾਨੁ ਸੁਗਿਆਨੁ ਮਜਨੁ ਆਪਿ ਅਛਲਿਓ ਕਿਉ ਛਲੈ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ (ਮਜਨੁ) ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਔ ਸੁਸਟੂ ਗਿਆਨ ਭੀ ਮੁਖ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰਣਾ ਇਸ ਸੇ ਹਰੀ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਛਲਿਆ ਜਾਵੇ॥

ਪਰਪੰਚ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਥਾਕੇ ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਨ ਦੋਈ ॥

ਜੋ ਮੋਹ ਆਦਿ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਪਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਥਾਕੇ) ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਝੂਠ ਅਰ ਕਪਟ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਗੁਣ ਰਵੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਵੈ) ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਨਿ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ॥

ਮਾਇਆ ਮਹਿਤਵ ਆਦਿਕ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ (ਸਾਹਿਬ) ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ॥

ਮੈਲੁ ਲਾਗੀ ਮਨਿ ਮੈਲਿਐ ਕਿਨੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸਾ ਦੀ ਮੈਲ ਕਰਕੇ ਮੈਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਮਥਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਆ ਗੁਰ ਪਹਿ ਮੋਲੁ ਕਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਮਥਿ) ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਹ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਮੋਲ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਸਿਖ ਤਨ ਮਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਦੇਕਰ ਇਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਨੜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਹਜਿ ਪਛਾਤਾ ਜਾ ਮਨੁ ਸਾਚੈ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਹੋਇ ਪਰਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਮੋਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤੌਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ਜੇਕਰ ਤਿਸੁ ਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਾਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਏਹ ਪੂਛਾਂ ਜੋ ਪਰਾਯਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਜੋ ਆਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸੁ ਸੇ ਅਭੇਦਤਾ ਕੈਸੇ ਹੋਗੀ?

ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥

ਆਇ ਗਇਆ ਕੀ ਨ ਆਇਓ ਕਿਉ ਆਵੈ ਜਾਤਾ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਆ ਹੈ ਤਬ ਕਯਾ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਆਵੈ ਹੈ ਤਬ ਕਯੋਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗਯਾਨੁ ਆਯਾ ਅਹੁ ਅਗਯਾਨ ਗਯਾ ਰਹੇ ਕੇਹੜਾ ਸਾਧਨੁ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਨ ਆ ਗਏ (ਕਿਉ ਆਵੈ ਜਾਤਾ) ਪੁਨਾ ਅਗਯਾਨੁ ਕੈਸੇ ਆਵੇ ਅਰੁ ਗਯਾਨੁ ਕਿਉਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਾਤਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਥ ਮਨ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਚ ਕੀ ਬਾਤਾ ਜਿਨਿ ਬਿੰਬ ਕਾ ਕੋਟੁ ਉਸਾਰਿਆ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੈਸਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਸਰੀਰ (ਬਿੰਬ) ਪਾਂਨੀ ਕਾ ਕੋਟੁ ਉਸਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਸੇ ਉਪਜਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਭੂ ਨਾਇਕੋ ਆਪਿ ਸਿਰੰਦਾ ਜਿਨਿ ਸਚ ਕਾ ਪਿੰਡੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਪੰਚ (ਭੂ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਆਦ ਤਤੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਚੇ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਨਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਮ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ਤੂ ਸੁਣਿ ਪਿਆਰੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਨਮੁਖ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਸੁਣ ਹਮ ਅਵਗਣਹਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਨਾ ਥੀਐ ਸਾਚੀ ਮਤਿ ਹੋਈ ॥੩॥

ਤਿਸਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਾਚੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਜਨੁ ਤੈਸਾ ਅੰਜੀਐ ਜੈਸਾ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਰਮਾਂ ਤੈਸਾ ਪਾਈਏ ਜੈਸਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਭਾਵੈ ਭਾਵ ਤੈਸਾ ਗ੍ਯਾਨ ਧਾਰੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਾਵੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਸਹਤ ਗ੍ਯਾਨੁ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਕਥਨੀ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ॥

ਸਮਝੈ ਸੂਝੈ ਜਾਣੀਐ ਜੇ ਆਪਿ ਜਾਣਾਵੈ ॥

ਸਮਝੇ ਹੋਏ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੂਝੇ ਤੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਣਾਏ ਤਬ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੇ ਇਹ ਆਪ ਜਨਾਵੇ ਤਬ (ਸਮਝੈ) ਤਤ ਪਦ ਕੇ ਅਰਥੋਂ ਕੋ ਜਾਣੇਂ (ਸੂਝੈ) ਤ੍ਵੰ ਪਦ ਕੇ ਅਰਥ ਕੋ ਜਾਣੇ ਪੁਨਾ (ਜਾਣੀਐ) ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਜਾਣਾਵੈ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵੈ ਆਪੇ ਮਨੂਆ ਲੇਵਏ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਲੇਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਆਪ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਪ੍ਰੇਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਸੁਕਰਮ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਕਉਣ ਅਭੇਵਏ ॥

ਮੰਦ ਕਰਮ ਔ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਰਮ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸ ਬਿਅੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੌਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਪਾਖੰਡੁ ਨ ਜਾਣਾ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤੌ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰੁ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੈ ਤੰਤ੍ਰ[1] ਔ ਮੰਤ੍ਰ[2] ਪਾਖੰਡ ਕਰਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ॥

ਅੰਜਨੁ ਨਾਮੁ ਤਿਸੈ ਤੇ ਸੂਝੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਜਾਨਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਬਦੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸੀ ਹੁਏ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾਮ ਅੰਜਨ ਤਿਸੀ ਸੇਂ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਪੜੇ ਤੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਸੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਹੋਵਨਿ ਆਪਣੇ ਕਿਉ ਪਰ ਘਰ ਜਾਹੀ ॥

ਸਾਜਨ ਰਾਤੇ ਸਚ ਕੇ ਸੰਗੇ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਜਬ ਸੰਤ ਜਨ ਆਪਨੇ ਸਜਨ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਮੁਕਤੀ ਲੀਏ (ਪਰ ਘਰ) ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾਂ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਸਜਨ ਸੱਚ ਕੇ (ਸੰਗੇ) ਸਾਥ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਦਾਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਾਜਨ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਬਾਇਆ ॥

ਇਸੀ ਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਾਨ ਕਰ ਖੁਸੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਉਨ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ (ਸਬਾਇਆ) ਅਧਕ ਸੇਂ ਅਧਕ ਹੈ ਵਾ ਸਭੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਉਨ ਕਾ ਸਫਲਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਤਨਾਂ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਕਰਮ ਹੈ ਸਭ ਉਨ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਹੀ ਜਾਨੋਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੭

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਪੁੰਨ ਪੂਜਾ ਨਾਮੁ ਸਾਚਾ ਭਾਇਆ ॥

[1] ਜੋ ਬਹੁਤ ਚੀਜਾਂ ਮਿਲਾਕੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਕਰੀਏ ਸੋ ਤੰਤ੍ਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ।

[2] ਅਰੁ ਜੋ ਅਖਰ ਰੂਪ ਪਾਠ ਹੋਵੇ ਵਹੁ ਮੰਤ੍ਰ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਨਾਵਣੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਭੀ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ ਔ ਪੂਜਾ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਭਾਯਾ ਹੈ ਯਹ ਉਨਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੇਂ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਾਜੇ ਥਾਪਿ ਵੇਖੈ ਤਿਸੈ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥

ਰਚਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਸਥਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਣਾਂ ਹੀ ਮੰਨਣਾਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਰਾਂਗਿ ਰੰਗੀਲੜੇ ਰੰਗੁ ਲਾਲੁ ਬਣਾਇਆ ॥੫॥

ਵਹੁ ਸਾਜਨ ਅਨੰਦ ਕਰ ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਧਾ ਆਗੂ ਜੇ ਥੀਐ ਕਿਉ ਪਾਧਰੁ ਜਾਣੈ ॥

ਆਪਿ ਮੁਸੈ ਮਤਿ ਹੋਛੀਐ ਕਿਉ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੇਕਰ ਅਗਜਾਨੀ ਗੁਰੂ ਬਨ ਬੈਠੇ ਤੋ ਸੂਧੇ ਰਸਤੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੇਗਾ ਆਪ ਤੋ ਹੋਛੀ ਮਤ ਵਾਲਾ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰੋਂ ਕਰ ਲੂਟੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗਨੇ ਵਾਲਾ ਰਸਤੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਛਾਣੇਗਾ॥

ਕਿਉ ਰਾਹਿ ਜਾਵੈ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ਅੰਧ ਕੀ ਮਤਿ ਅੰਧਲੀ ॥

ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਕਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਹੈ ਉਸ ਰਸਤੇ ਵਹੁ ਕਿਉਂ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ ਅਗਜਾਨੀ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਵਾ ਬੁਧੀ ਭੀ (ਅੰਧਲੀ) ਅੰਧੀ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਕਛੁ ਨ ਸੂਝੈ ਅੰਧੁ ਬੂਡੌ ਧੰਧਲੀ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਇਸ ਸੇ ਅਗਜਾਨੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਚਾਨਣੁ ਚਾਉ ਉਪਜੈ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਕਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕਾ ਚਾਉ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹੀ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਕਰਿ ਬਿਨੰਤੀ ਰਾਹੁ ਪਾਧਰੁ ਗੁਰੁ ਦਸੈ ॥੬॥

ਉਨ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਸੀਧਾ ਰਾਸਤਾ ਬਤਾਵੇਗਾ॥੬॥

ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ ॥

ਏਹੁ ਮਨ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਕੇ ਜੇ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋਵੇ ਤੌਂ ਸਭ ਦੇਸ ਪਰਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੱਤ ਛੋਡ ਦੇਵੇ॥

ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਖੋਲ੍ਉ ਗੰਠੜੀ ਦੂਖੀ ਭਰਿ ਆਇਆ ॥

ਕਿਸ ਪਾਸ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਖੋਲੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁੱਖ ਸੁਨਾਵੋਂ ਜੋ ਸਭ ਜਗਤ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਕਾਲ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਖੀ ਭਰਿ ਆਇਆ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਬਿਧਿ ਮੇਰੀਆ ॥

ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਆਯਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਦੁਖ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੀ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਧ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੌਨ ਜਾਨੈ॥

ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਖਰੇ ਡਰਾਵਣੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਫੇਰੀਆ ॥

ਜੰਮਣੇ ਮਰਣੇ ਕਰ ਅਤੀ ਭਜਾਨਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈ ਫਿਰਨੇ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਊਣੇ ਝੂਣੇ ਨਾ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੈਂ (ਝੂਣੇ) ਨਿੰਮੋਝੂਣੇ ਭਾਵ ਉਦਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ॥

ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ ॥੭॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਹੋਵੇ ਤੌਂ ਸਭ ਦੇਸ ਹੀ ਪਰਾਯਾ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰ ਮਹਲੀ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਸੋ ਭਰਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਕਰੇ ਸਚ ਸਬਦਿ ਪਤੀਣਾ ॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਤੌਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਨ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਪਤੀਣਾ) ਪ੍ਰਤੀਤਵਾਨ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਜਗਜਾਸਾ ਹੋਵੈ॥

ਸਬਦੇ ਪਤੀਜੈ ਅੰਕੁ ਭੀਜੈ ਸੁ ਮਹਲੁ ਮਹਲਾ ਅੰਤਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਪਤੀਜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਅੰਕੁ) ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਮਹਲਾ) ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਅੰਤਿ ਨਿਰੰਤਰੇ ॥

ਆਪ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ (ਨਿਰੰਤਰੇ) ਏਕ ਰਸ ਭਾਵ ਸਦਾ (ਅੰਤਿ) ਸੰਘਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੇਲਾ ਤਾਂ ਸੁਹੇਲਾ ਬਾਜੰਤ ਅਨਹਦ ਬੀਣਾ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਮੇਲਾ ਹੋਇ ਤੌਂ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਹਰੀ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਬਾਜਾ ਬਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਲਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਮਹਲੀ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਸੋ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਸ ਜਗਿਆਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸੋ ਪਰੀ ਪੂਰਣ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਰਿਪੂਰਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ (ਲੀਣਾ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਈ ॥

ਏਹੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਇਸਕੋ ਕਿਆ ਸਲਾਹੀਏ ਜੋ ਇਨਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਸਲਾਹੀਏ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਕੋਈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਣੀ ਚਾਹੇ ਤੌਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਮਹਤਤਾ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਬੇਅੰਤ ਮਹਿੰਮਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ਆਪਿ ਜਾਣਾਵੈ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੁਲਏ ॥

ਪਰੰਤੂ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭੂਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕਰਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਮੁਲਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਮੋਲਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਤੁਮਕੋ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਹੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੀਣਉ ਨੀਚੁ ਕਰਉ ਬੇਨੰਤੀ ਸਾਚੁ ਨ ਛੋਡਉ ਭਾਈ ॥

ਮੈਂ ਗੁਣ ਕਰਕੇ ਹੀਣਾ ਹੂੰ ਇਸੀ ਸੇ ਨਿਮਰ ਹੋਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਚ ਨਾਮ ਨਾ ਛੋਡੋਂ ਇਹੀ ਬਾਤ ਮੁਝੇ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਦੇਖਿਆ ਦੇਵੈ ਮਤਿ ਸਾਈ ॥੯॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਇਸ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਇਨ ਕੇ ਕਰਮੋ ਕੌ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜੋ ਮਤ ਦੇਵੈ ਹੈ (ਸਾਈ) ਓਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੯॥੨॥੫॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਖ ਸੋਹਿਲੜਾ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੋ ਇਸ ਸੇ ਸੁਖ ਔ ਜਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਗੁਰਮੁਖੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ ਪੀਛੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਅਪਣੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹਮ ਤੋ ਅਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਜਾਪਹੁ ਸੁਖ ਫਲ ਹਰਿ ਜਨ ਪਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੋ ਤੌ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਗਾ ਹੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਪੁਨਾ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਸੁਖ ਪਾਵੇਗੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਣਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਸੁਖ ਸੋਹਿਲੜਾ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਨਹੁ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਤੌ ਸੁਖ ਅਰ ਜਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਭੀਨੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਕਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਆਦੋਂ ਹੀ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋਂ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਭਾਜ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੮

ਅੰਦਰਹੁ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜੀ ਖੋਈ ਸੋ ਜਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਜੰਨ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਮੇਰੈ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਭੀਨੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਉਪਜੈ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਤੌ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਗਵਾਏ ॥

ਸੋਈ ਸਹਜੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਪਾਪ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਾ ਹਉ ਤੇਰਾ ਤੂ ਹਮਾਰਾ ॥

ਔ ਐਸੀ ਵਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਮੈ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਅਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੩॥

ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਤੌ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਆਇ ਵੁਠੇ ਘਰ ਮਾਹੀ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਹੀ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹਰੀ ਸਜਨ ਆਇ ਵਸੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਰਜ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ ਫਿਰਿ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ਆਏ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਫੇਰ ਉਨਕੋ ਆਇ ਕਰ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ॥

ਦਹ ਦਿਸਿ ਪੂਜ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੂਏ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਦਹ ਦਿਸਿ) ਦਸੋਂ ਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕੀ ਮਾਨਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਜੋੜਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਵਿਛੋੜਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਆਇ ਵੁਠੇ ਘਰ ਮਾਹੀ ॥੪॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਾਜਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਆਇ ਵਸੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੩ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖੈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਰਾਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਅਬ ਭੀ ਸੋ ਹਰੀ ਜੀ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਭਗਤੁ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਅਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਹੌਮੈਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਵਾ ਜਿਸ ਭਗਤ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਓਹ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਭਗਤੀ ਸੱਚੀ ਕੌਨ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜੋ ਬੇਦੋਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਕਈ (ਆਖਿ) ਅਖਯਾਂਨੋ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹੀ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਚਾਲ ਸਚੀ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਇਸੀ ਸੇ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਸਭ (ਚਾਲ) ਰੀਤ ਸੱਚੀ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਅਤਯੰਤ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਜੋ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸਚੋ ਸੱਚ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਧਯਾਨ ਭਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੀ ਭਗਤ ਸੱਚੇ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਕੀ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਹੈ ਭਗਤ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਹਰੀ ਹੀ ਜਾਤ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਹੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਹੈ ਭਗਤ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਵਹਿ ਜਿਨ ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਪਛਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭਮਾਨ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਗੁਣ ਅਰ ਔਗਣ ਪਛਾਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਵਗਣ ਤਯਾਗ ਕਰ ਗੁਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਅਉਗਣ ਪਛਾਣੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਭੈ ਭਗਤਿ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ॥

ਗੁਣ ਔਗਣ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਖਾਣੈ) ਕਹੇ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰੇ ਔ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਾ ਤਯਾਗ ਕਰੇ ਉਨਕੋ ਹੀ ਭੈ ਯੁਕ੍ਤ ਹੋਇਕੇ ਭਗਤੀ ਮੀਠੀ ਲਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਨਕੀ ਪ੍ਰੀਛਯਾ ਕਯਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਘਰ ਹੀ ਮੈਂ ਰਹਿਕੇ ਸਭ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਰਾਗ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਰਤੇ ਹੀ ਅਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਸਦਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵੇਖਹਿ ਸਦਾ ਨਾਲੇ ॥

ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਭਗਤ ਹਰਿ ਕੈ ਦਰਿ ਸਾਚੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਲੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾਂ ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਔ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਹਉ ਤੇ ਮੈ ਇਹੁ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਲਗੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਦੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਰਜ ਵਿਗੋਈ ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਮਰਤੇ ਔ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਦੈਤ ਨੇ ਪਰਜਾ ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਭਗਤਿ ਵਿਹੂਣਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿਆ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਨਿਆ ॥

ਭਗਤੀ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭਰਮਿਆ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਗਿਆ ਤਬ ਪਛਤਾਨਿਆ ਭਾਵ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਜੋ ਹਮਨੇ ਕਛੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨ ਕੀਆ॥

ਪੰਨਾ ੭੬੯

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਨੈ ਪਛਾਣਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਇਸ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰਯੋ ਜੋ ਸਚਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹੀ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤਾ ਕੈ ਘਰਿ ਕਾਰਜੁ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਵਖਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈ ਕਾਰਜ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਵੀਆਹੁ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਸਦੀਵ ਗੁਣ ਵਖਜਾਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਆਪੇ ਦੀਆ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਸਮਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕਾਲ ਦੁਖਦਾਈ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਰਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿ ਸਮਾਣੇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਭਾਣੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਾਲ ਦੁਖਦਾਈ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਅਖੁਟੁ ਕਦੇ ਨ ਨਿਖੁਟੈ ਹਰਿ ਦੀਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਅਖੁਟੁ ਹੈ ਕਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਘਟਤਾ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੋਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਊਚੇ ਸਦ ਹੀ ਊਚੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਜਨ ਊਚੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇਂ ਭੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਊਚੇ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਜੋ ਉਨ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੁਹਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੋਭਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਮਿਲਾਏ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਚਹਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਭ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੨॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ ਜਿਥੈ ਸਚੇ ਕਾ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਾ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜਹਾਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਰਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਸਭ ਪਾਪ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਟੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰੇ ਦੁਤਰੁ ਤਾਰੇ ਫਿਰਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬੀਤ ਗਯਾ ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇਂ ਤਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਯਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਹੀ ਤਰਣੇਂ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਵਿਖਾਲਿਆ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਚੁ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਵਿਖਾਲਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਸਚੀ ਉਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸਚੁ ਵੇਖੈ ਸਭੁ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇਗਾ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸੋ ਸਭ ਮੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ਸਚੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਈ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚ ਮੈ ਜੇ ਮਨ ਲਗੇ ਤੋ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੇ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਾਚੁ ਬੁਝਾਇਆ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥

ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੁ ਰੂਪ ਰਾਮ ਪਤਿ ਕੇ ਰਾਖਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਸਚਾ ਹੈ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਉਨਕਾ ਭੋਜਨ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਏਕ ਸਚੇ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਮਰੈ ਨ ਕੋਈ ਗਰਭਿ ਨ ਜੂਨੀ ਵਾਸਾ ॥

ਸੱਚੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਯੋਨੀ ਮੈ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇਂ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ਸਚਿ ਨਾਇ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਐਸੇ ਦਿਆਲੂ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਜੋਤ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਸਤਾ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ (ਸਚਿ) ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਸੇ ਸਚੇ ਹੋਏ ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇਂ ਸੱਚ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਧ੍ਯਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਨਾ ਵੀਛੁੜਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਸੇ ਵਿਛੜ ਕਰ ਦੁਖ ਕੋ ਅਨਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸੋਹਿਲਾ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਜਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਸਾਚੇ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ਵਿਚਿ ਸਾਚਾ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥

ਵਹੁ ਆਪ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣ ਭੀ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਤਨ ਮਨ ਭੀ ਉਨ ਕਾ ਸਾਚਾ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਚਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸੋਈ ਵਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਚੋ ਬੋਲੈ ਜੋ ਸਚੁ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਇਹ ਤਿਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੂਈ ਹੈ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਔ ਸੱਚ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਕਰੇ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਬਾਤ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਸਚੁ ਪਸਰਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹ ਸਚ ਹੀ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਸਚੇ ਉਪਜੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਦੂਜਾ ਹੋਈ ॥

ਸਚੇ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵੈ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਕਾਲ ਹੀ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਕਰਾਵੈ ਸੋਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੇ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਵਾਰੇ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਰਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਭਗਤ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟ ਅੰਤਰੇ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਾਚੋ ਆਪਿ ਪਛਾਣੇ ਰਾਮ ॥

ਉਨਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮੁ ਹੈ ਔ ਸਾਚੇ ਰਾਮ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ਤਾ ਸਚੁ ਜਾਣਹਿ ਸਾਚੇ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਆ ਵਸਤੂ ਹਾਂ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਸੋਝੀ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਹੈ ਸੋਭਾ ਸਾਚੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਤਿਸਕਾ ਸਬਦਿ ਉਪਦੇਸ ਸਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸਾਚੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਭਗਤ ਇਕ ਰੰਗੀ ਦੂਜਾ ਰੰਗੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਸਚੇ ਮੈਂ ਜੋ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭਗਤ ਇਕ ਆਤਮਨੰਦੀ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਬਿਸਯਾਨੰਦ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਕਉ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥੪॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੇਂ ਉਤਮ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਗਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੩॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਧਨ ਜੇ ਭਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਹਾਗੁ ਨ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜਗਯਾਸੀ ਜੋ ਭਵੈ ਤਉ ਹੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਮ ਕੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੦

ਨਿਹਚਲੁ ਰਾਜੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇਰਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਾਮ ॥

ਸਦਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਣਿਆ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾ ਅਬਾਧ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਇਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਆ ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਂਨਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਤਾ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਤੌ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੈ ਰਾਵੇ ਮਨਿ ਮਾਨਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਮੇਂ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ (ਰਾਵੇ) ਭੋਗਤੀ ਭਾਵ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਉਸਹੀ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਧਨ ਬਾਲੜੀਏ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਵਹਿ ਸੋਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਗਯਾਤ ਰਹਤ ਜਗਯਾਸੂ ਤੂੰ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਹਰੀ ਰਾਮੁ ਜੋ ਪਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸੋਈ ਪਾਵੇਂਗੀ॥

ਸਦਾ ਹੋਵਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਫਿਰਿ ਮੈਲਾ ਵੇਸੁ ਨ ਹੋਈ ਰਾਮ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੋਵੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵਿਛੋੜਾ ਕਬੀ ਨਾ ਹੋਗਾ ਹੇ ਸਖੀ ਫੇਰ ਤੇਰਾ ਮੈਲਾ ਵੇਸ ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਮੰਦ ਅਚਾਰ ਵਾਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਫਿਰਿ ਮੈਲਾ ਵੇਸੁ ਨ ਹੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਝਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੰਦ ਕਰਮੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵੈ ਅੰਤਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣਿਆ ॥

ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਔ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਜਿਸਨੇ ਏਕੋ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਹੀ ਜਾਨਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਵੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਆਪਣਾ ਸਾਚੀ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਚੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਆਪਣਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪਣਾ ਪਤੀ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਵ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰੇ ਧਨ ਬਾਲੜੀਏ ਹਰਿ ਵਰੁ ਦੇਇ ਮਿਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੂਈ ਕਾਰ ਕਰੇ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜੋ ਵਰੁ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤੀ ਹੈ ਕਾਮਣਿ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਹੈ ਵਹੁ ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਥਾਈ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਉਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਂ ਸਭ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਸਚ ਹੀ ਵਰਤੇ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਵਿਦੇਹ ਮੋਖ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਕਾਮਣਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਚਾ ਹੀ ਸੀਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਕਾਮਣਿ ਲਇਆ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ॥

ਹਰਿ ਜੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾਮਣ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਹਲੀ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੈ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੀ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਾ ਧਨ ਬਾਲੀ ਧੁਰਿ ਮੇਲੀ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਈ ਰਾਮ ॥

ਵਹੁ ਅਗਜਾਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਕੀ ਹੀ ਮੇਲੀ ਹੂਈ ਭਾਵ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭਗਤੀ ਕਰਤੀ ਆਈ ਥੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਬ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਆ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਘਟ ਮੈਂ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਤਬ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਸਮਰਥ ਰਾਮ ਰਵਿਆ ਹੀ ਜਾਨਿਆ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਤੋ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਰਮਣਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬਲੇ ਲਿਖੇ ਅਨਸਾਰ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤੌ ਮਨ ਮੇਂ ਸਿਖ੍ਯਾ ਵਸਾਈ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀ ਸਚੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਆਦੀ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਿਆਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਨਿਰਮਲ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਖੋਈ ਗੁਰਮਤਿ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ॥

ਸੋ (ਕਾਮਣਿ) ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੌਮੇ ਕੀ ਮਲ ਖੋਈ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਈ ਕਰਤੈ ਨਾਮੁ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੪॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਵਨਿਧਿ ਰੂਪ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਕਰਤੇ ਨੇ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੪॥੩॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖੇ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਜੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਗਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੋ ਸਬਦਿ ਰਵਹੁ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਬਦ ਕੋ (ਰਵਹੁ) ਉਚਾਰੋ ਜਿਨਾ ਰਵਿਆ ਹੈ ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਹਰਿ ਜੀਉ ਘਰਿ ਆਏ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਨਾਰੀ ॥

ਜਿਨਾਂ ਇਕ ਰਸ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਉਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਹਰਿ ਜੀ (ਆਏ) ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਜਨੋਂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਸਾ ਧਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਅਨਸਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੰਤ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸੇ ਜਨ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਂਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਘਰਿ ਸਦ ਹੀ ਸੋਹਿਲਾ ਹਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੈ॥੧॥

ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਜੋ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਗਾਏ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਹਰਿ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਰਸਨਾ ਕਰ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰਣੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਣੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਹ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੇਈ ਜਨ ਨਿਸਤਰੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੇਈ ਪੁਰਸ ਤਰੇ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੧

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ੀਓਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ:(ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ (ਤੇ) ਵਹੁ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸਹਜੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਤਿਨ ਕੇਰਾ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਹਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕਾ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸਾਥ ਮੇਲ ਭਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਮਨੂਆ ਰਤਾ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਚਿਤ ਆਦੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਹ ਚੁਕਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਰਾਤਾ ਸਹਜੇ ਮਾਤਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਉਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਮਸ੍ਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਫੇਰ ਭੀ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਏ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਕਲਯਾਨਾਰਥ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਤਯਾਗ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਘਰਿ ਸਦ ਹੀ ਸੋਹਿਲਾ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਗਤ ਭਰਮ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖੇ ਇਕਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ਤਿਨ ਕੇ ਦੂਖ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਇਕ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਰਾਮ ਨੇ ਗਵਾਯ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਦੂਖ ਗਵਾਇਆ ਜਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਸਦਾ ਗਾਵਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਤੌਂ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤਿਨਕਾ ਕਰਮ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰੱਤੇ ਹੁਏ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸਦ ਹੀ ਜਾਤੇ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਰਿ ਜਾਪਹਿ ਘਰਿ ਦਰਿ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਸਾਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਤੇ ਉਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਚੀ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਸਬਦੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੪॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਬੀ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ ਅਰੁ ਉਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਔਰੋਂ ਕੌ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੪॥੫॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਵਰੁ ਬਾਲੜੀਏ ਤਾ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜੇ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਜੇ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪੁ ਪਤੀ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਤੌਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਇ॥

ਸਦਾ ਹੋਵਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਫੇਰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੋਵੈਂਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਰੂਪ ਜੋ ਪਤੀ ਹੈ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਜਾਏ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ਸਾ ਧਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਰਹੇਂਗੀ ਤਾਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਭਾਜਮਾਨ ਹੋਵੇਂਗੀ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੰਤ ਕੋ ਪਜਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸੰਜਮਿ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਸੰਗਾਰੀ ਹੈ ਉਸ ਕਾ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਣਾਂ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਦ ਹੀ ਸਾਚਾ ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਯਹ ਉਸ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਆਪਣਾ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪਤੀ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਰੁ ਪਾਇਅੜਾ ਬਾਲੜੀਏ ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜੇ ਮਾਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸ੍ਵਤੇ ਹੀ ਮਸਤ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਮੈਲੁ ਨ ਰਾਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਤਨ ਮੇਂ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਰਤੀ ਭਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਮੈਲੁ ਨ ਰਾਤੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਤੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਤਿਸਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਰਤੀ ਭਰ ਵੀ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਸਾਮਰਥ ਮੈਂ ਜੋ ਰੰਗੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੌਨ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ਜਿਸਕੋ (ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮ੍ਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਵੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਣਾ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਪਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ ਔ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਆਦਿ ਆਸੁਰੀ ਗੁਨ ਗਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ਅਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਤੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਿਖ੍ਯਾ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨੁ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਾਥ (ਰਾਤੀ) ਰੰਗੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਸ ਨਾਮ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਵੈ ਹੈ॥੨॥

ਪਿਰੁ ਰਾਵੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੜੀਏ ਪਿਰ ਕਾ ਮਹਲੁ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਸੋ ਸਹੋ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲੁ ਦਾਤਾ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸੋ ਪਤੀ ਅਤਯੰਤ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਿਸਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਵਿਚਹੁ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ਹਰਿ ਕਾਮਣਿ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਮੋਹ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਭਾਯਾ ਹੈ ਤੌ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਕਥੇ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਤਯ ਰੂਪ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਕਥਨ ਕਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸਰ ਏਕ ਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਵਹੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੨

ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਵੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਦੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮਣਿ ਮਨਿ ਸੋਹਿਲੜਾ ਸਾਜਨ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਉਸ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਰਾਮ ਪਯਾਰੇ ਸਾਜਨ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜੁ ਸਵਾਰੇ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਰੱਖਯਕ ਜਾਨਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੀਤਮਿ ਮੋਹਿ ਲਇਆ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਪਾਇਆ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਜਬ ਵਹੁ ਪਾਯਾ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲੀਆ ਭਾਵ ਅਬ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੌ ਛੋਡ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮੰਨਿ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਅਚੁਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰਿ ਅਪੁਨੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥੪॥੫॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸਵਾਰੇ ਭਾਵ ਸੁੱਧ ਕੀਏ ਤਬ ਅਪਨੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਮੇਲ ਲਈ ਹੂੰ॥੪॥੫॥੬॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੋਹਿਲੜਾ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮਨੁ ਤਨੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭੀਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਕੋ ਰਾਮਕੇ ਨਾਮ ਪਿਆਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮਖਾਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਂ ਸਨਿਗਧ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੇ ਸਭਿ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ॥

ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤਿਨਕੇ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਰਹਿ ਗਏ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਕ ਰਸ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਉਨ ਕੀ ਸੁਰਤ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਏਕੋ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥
ਸੋਹਿਲੜਾ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਭਏ ਤਬ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਹਰਤਾ ਸੁ ਏਕੋ ਹਰੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਜਸੁ ਸਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮ ਨੀਵੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਿਆ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੇ ਪੂਛੇ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੈਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ ਅਤੀ ਨੀਵੀਂ ਹੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਅਤੀ ਊਚਾ ਹੈ ਉਸ ਸਾਥ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਤਾ ਜਾਏਗਾ॥

ਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਬਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਏ ਰਾਮ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਸੋ ਤੈਨੋ ਮਿਲਾ ਦੇਵੇਂਗੇ ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੈ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਲੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਏ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਲੀਆ ਮਾਣੇ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਕੇ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸੁਭਾਏਮਾਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸਾਥ ਖੁਸੀਆਂ ਮਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤੌ ਇਹ ਕਰਮ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸੇਜ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਾ ਵਡਭਾਗੀ ਜੇ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗਣੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੀ ਹੈ॥

ਹਮ ਨੀਵੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਊਚਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਿਆ ਜਾਏ ਰਾਮ ॥੨॥

ਮੈਂ ਨੀਵੀ ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੀ ਊਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲਿਆ ਜਾਏ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟੇ ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਏਕੋ ਏਕੋ ਰਾਮ ਭਤਾਰੋ ਰਾਮ ॥
ਇਕਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ਵਸੈ ਇਕਨਾ ਮਨਿ ਆਧਾਰੋ ਰਾਮ ॥

ਸਭਨਾਂ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਏਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਵਯਾਪਕ ਹੈ ਔਰ ਏਕੋ ਹੀ ਰਾਮ ਭ੍ਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾਂ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਕਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੂਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਕ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਰਾਮ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਮਨ ਆਧਾਰੋ ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਨ ਇਕਨਾਂ ਕੇ ਮਨ ਕਾ (ਸਿਰਜਣਹਾਰੋ) ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਰਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥

ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੇਂ ਹਰ ਪ੍ਰਭ ਸਵਾਮੀ ਏਕੋ ਹੈ ਵਹੁ ਅਲਖ ਮੁਖ ਰੂਪ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਲਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਅਨਦੁ ਹੋਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਮੇਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਉਨਕੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟੇ ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਏਕੋ ਏਕੋ ਰਾਮ ਭਤਾਰੋ ਰਾਮ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੇਂ ਏਕੋ ਹੈ ਸੋਈ ਏਕੋ ਹੀ ਰਾਮ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਭਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਯ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚਾਰ ਬਰਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਂਮੀ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਉਸੀ ਹਰੀ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧੂੜਿ ਦੇਵਹੁ ਮੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਹਮ ਪਾਪੀ ਮੁਕਤੁ ਕਰਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਦੇਵੋ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਧੂੜੀ ਸੇ ਅਸਮਦਾਦਿ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਪੀ ਮੁਕਤੁ ਕਰਾਏ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਨਿਜ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ਵਾਸਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪਾਪੀ ਮੁਕਤ ਕਰਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀ ਸੁਖਿ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਵਸਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਸਾਖਿਆਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀਓਂ ਕੀ ਸੁਖ ਮੈ ਗੁਰੋਂ ਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੀਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਏ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ (ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ) ਇਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਨੇ ਹੀ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੀਠੇ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੬॥੭॥੫॥੭॥੧੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਵਡਿਆਈ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੭॥੧੨॥

ਪੰਨਾ ੭੭੩

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਛੰਤ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਰੂਪਕ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇ ਅਵਗਣ ਵਿਕਣਾ ਗੁਣ ਰਵਾ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੀ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਉ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਵੇਚ ਦੇਵਾਂ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੇਵਾਂ ਔ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚਵਾ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਹੇ ਰਾਮ ਜੀਉ ਹਰਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਹਰ ਵਕਤ ਧਿਆਵਾਂ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਨਿਤ ਫਲ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਹੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰੂੰ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਦ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਪਾਪ ਵਿਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਦਾ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਔ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਾ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕਾ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਗਇਆ ਹੈ ਔ ਜਮਾਂ ਕਾ ਭਉ ਭੀ ਭਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਹਜਿ ਪਦ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਸੇਜ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਖਾਲੀ ਗਿਆਨ ਤਤਿ ਕਰਿ ਭੋਗੋ ॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੁਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਚੇਤਨ ਤਤ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੁਖਿ ਮਾਣੇ ਨਿਤ ਰਲੀਆ ਨਾਨਕ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗੋ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਜੋਗ ਹੋਣੇ ਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਤ ਸੁਖ ਰੂਪ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਮਗਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਕਰਿ ਭਾਉ ਕੁੜਮੁ ਕੁੜਮਾਈ ਆਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਇਹ ਕੁੜਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੁੜਮਾਈ ਕਾ ਸਾਜ ਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਰਿ ਮੇਲੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵਾਈਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਗਾਈ ਔ ਗਵਾਈ ਹੈ ਏਹੀ ਮੰਗਲੋਂ ਕੇ ਗੀਤ ਹੈਂ॥

ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਗਾਈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਸੋਹਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਗਾਈ ਔ (ਪਰਮਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰੁ ਜਬ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਕਾਰਜ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗਇਆ ਕਰੋਧੁ ਮਮਤਾ ਤਨਿ ਨਾਠੀ ਪਾਖੰਡੁ ਭਰਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਕਰੋਧ ਚਲਾ ਗਿਆ ਔ ਮਨ ਤਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਭੀ (ਨਾਠੀ) ਨਾਸ ਹੋਈ ਪਖੰਡੁ ਔ ਭ੍ਰਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਪੀਰ ਗਈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਆਰੋਗਤ ਭਏ ਸਰੀਰਾ ॥

ਜੌ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪ ਪੀੜਾ ਗਈ ਤੌ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਅਬ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਤਾ ਨਾਨਕ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਕੈਸਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਵਿਛੁੜੀ ਦੂਰਿ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਏ ਬਲਿ ਗਈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਵਿਛੁੜੀ ਹੂਈ ਦੂਰ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜ ਗਈ ਹੈ ਵਹੁ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲ ਗਈ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਮਮਤਾ ਕੂਰਿ ਕੂੜੁ ਵਿਹਾਝੇ ਕੂੜਿ ਲਈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਅੰਤਰਿ ਉਸ ਕੇ ਮਮਤਾ ਅਰੁ ਝੂਠ ਹੈ ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਝੂਠ ਹੀ ਖਰੀਦਤੀ ਹੈ ਔ ਕੂੜ ਨੇ ਹੀ ਮਾਰ ਲਈ ਹੈ ਵਾ ਕੂੜ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਝੂਠੁ ਖਰੀਦ ਭਾਵ ਝੂਠ ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵੈ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਗੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਕੂੜ ਔ ਕਪਟ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਡਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਉਝੜ ਪੰਥਿ ਭ੍ਰਮੈ ਗਾਵਾਰੀ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਧਕੇ ਖਾਇਆ ॥

ਗਵਾਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਉਝੜਿ ਪੰਥਿ) ਪਾਖੰਡ ਮਤੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਧਕਿਓਂ ਕੋ ਹੀ ਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਤਾ ਦਯਾ ਕਰੇ ਤਉ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਿਲਾਏ ਦੇਵੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਜਨ ਮੇਲੇ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌਂ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੋਏ ਜਨਾਂ ਕੋ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਇਆ ਲਗਨੁ ਗਣਾਇ ਹਿਰਦੈ ਧਨ ਓਮਾਹੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਅਤੀ ਲਗਨ ਲਗੀ ਹੈ ਮਾਨੋ ਏਹੁ ਗਿਣਿਆ ਹੂਆ ਲਗਨ ਆਯਾ ਹੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਪੰਡਿਤ ਪਾਧੇ ਆਣਿ ਪਤੀ ਬਹਿ ਵਾਚਾਈਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤੀਤ ਪੰਡਤ ਜਥਾ-''ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਤਿਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਪੰਡ ਉਤਾਰੈ''ਵਾ ਸਮਦਰਸੀ ਪੰਡਤ ਔ (ਪਾਂਧੇ) ਬਿਬੇਕੀ ਜੋ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਲਯਾਯ ਬੈਠਾਯ ਕਰਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪੀ ਪਤਰੀ ਵਾਚਾਈ ਹੈ॥

ਪਤੀ ਵਾਚਾਈ ਮਨਿ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਜਬ ਸਾਜਨ ਸੁਣੇ ਘਰਿ ਆਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਜਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਪਤ੍ਰੀ ਵਚਾਈ ਪੁਨਾ: ਜਬ ਸਾਜਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਬਿਬੇਕੀਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਨੇ ਵਾ ਜਬ ਮਹਾਤਮਾ ਸੇਂ ਸੁਨਿਆ ਕੇ (ਸਾਜਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੇਂਗੇ॥

ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਬਹਿ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਫੇਰੇ ਤਤੁ ਦਿਵਾਏ ॥

ਗਯਾਨੀਆਂ ਔ ਗੁਨੀਆਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਬਹਿ ਕਰਕੇ (ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ) ਅਧਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰੀ ਅਰ ਤੱਤ ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੋਧਕ ਮਹਾਂ ਵਾਕੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਏਹ ਫੇਰੇ ਦਿਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਦ ਨਵਤਨੁ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ॥

(ਪੁਰਖੁ) ਨਰਕੋਂ ਸੇ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ (ਅਗੰਮੁ) ਕਠਨ ਹੈ ਪਾਵਨਾਂ ਜਿਸਕਾ (ਅਗੋਚਰੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਾ ਔ (ਸਦ ਨਵਤਨੁ) ਸਦੀਵ ਹੀ ਨਵੀਨ ਸਰੂਪ ਇਹ ਵਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕੈਸਾ ਵਰ ਹੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ (ਬਾਲ ਸਖਾਈ) ਸਦਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਦਾ ਅਭੇਦ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਮੇਲੇ ਵਿਛੁੜਿ ਕਦੇ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਲੇ ਵਹੁ ਵਿਛੜ ਕੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ (ਜਾਈ) ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਕਰ ਲਾਵਾਂ ਕੇ ਰੂਪਕ ਸੇ ਚਾਰ ਭੂਮਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪਹਿਲੜੀ ਲਾਵ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਹਲੀ ਲਾਂਵ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਵਰਜ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਪਵਿਰਤੀ ਰੂਪ (ਕਰਮ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਯਾ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਵਾ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ॥

ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦੁ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਪਾਪ ਤਜਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਬਾਣੀ ਜੋ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬੇਦ ਪ੍ਰਮਾਣ ਧਰਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਧਰਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ ਅਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵੋ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਨਾਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਹੁ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗਯ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੂਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਜਰ ਪਾਪ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਸਭ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਵਡਭਾਗੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੀਠਾ ਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਵਡਾਭਾਗੀਓਂ ਕੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੪

ਜਨੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਾਵ ਪਹਿਲੀ ਆਰੰਭੁ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਤਿਸ ਕੀ ਪਹਲੀ ਲਾਂਵ ਹੈ ਜੋ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪੀ ਵਿਵਾਹ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਰੰਭ ਰਚਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਦੂਜੜੀ ਲਾਵ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਏਹ ਹੈ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਆਦ ਗੁਨੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਨਿਰਭਉ ਭੈ ਮਨੁ ਹੋਇ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਭੈ ਤੇ ਮਨ ਨਿਰਭਉ ਹੋ ਗਿਆ ਔ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਯ ਦੀਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਭਉ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਵੇਖੈ ਰਾਮੁ ਹਦੂਰੇ ॥

ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭਉ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਪ੍ਰਤਖ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਸਾਰਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਹਰਿ (ਆਤਮ ਰਾਮੁ) ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪਸਾਰ ਕੇ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਪੂਰੇ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ॥

ਜੋ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਿਰ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤਾਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦੂਜੀ ਲਾਵ ਚਲਾਈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਲਾਂਵ ਚਲਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਰਸ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਰਤੀ ਵਜਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਤੀਜੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਬੈਰਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਬੈਰਾਗਵਾਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤੀਜੀ ਲਾਂਵ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਮੇਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ਮੁਖਿ ਬੋਲੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਔ ਮੁਖੋਂ ਭੀ ਹਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੀ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕਥੀਐ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਸੋ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਸੰਗ ਉਤਮ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹਰੀ ਅਕਥ ਕੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਥਨ ਕਰੀਦੀਆਂ ਹੈਨ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਰਾਇਣਤਾ ਰੂਪ ਧੁਨਿ ਉਪਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ੈਣੀ ਬਿਰਤੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੋ ਤੌ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬਡਾ ਉਤਮ ਜੀਵ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਹੋਵੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਤੀਜੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਬੈਰਾਗੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਉਤਪਤ ਹੋਵੈ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਇਹ ਤੀਜੀ ਲਾਂਵ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਚਉਥੜੀ ਲਾਵ ਮਨਿ ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਉਥੀ ਲਾਂਵ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਅਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਇਆ ਸੋ ਜਗਿਆਸੂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥

ਸੁਆਮੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਇਹੀ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਧਾਈ ਵਜੀ ਭਾਵ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਠਾਕੁਰਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ਧਨ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮਿ ਵਿਗਾਸੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸਾਮ੍ਰਥ ਠਾਕਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਵਿਆਹ ਰਚਾਇਆ ਤਬ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਪ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਚਉਥੀ ਲਾਵੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਉਥੀ (ਲਾਵੈ) ਲਾਂਵ ਭਾਵ ਭੂਮਕਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਰੀ ਰੂਪ ਵਰ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਏ॥੪॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨ ॥

ਪੂਰਬ ਛੰਦ ਮੇਂ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੁਏ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਹਿਰਦੈ ਰਸਨ ਰਸਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮੁਖ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਉਸੀ ਰਸ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਣ ਗਾਏ ਰਸਨਾ ਕਰ ਅਰ ਤਦਾਕਾਰ ਰਿਦੇ ਕਰ ਹੋਏ॥

ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਏ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਏ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਔਰ ਰਿਦੇ ਕਰ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਤਤਪਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਸੁਖਿ ਸੋਵੈ ਸਬਦਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਔਰ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੀ ਖਾਨ ਪਹਿਰਾਨਾਦੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਨਾਨਕ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਏ ॥੧॥

ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਗਤਿ ਸੰਤ ਮਿਲਾਏ ॥
ਹਰਿ ਸਰਿ ਨਿਰਮਲਿ ਨਾਏ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਨਿਰਮਲ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲਿ ਜਲਿ ਨਾਏ ਮੈਲੁ ਗਵਾਏ ਭਏ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥

ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੈਲ ਰੂਪ ਪਾਪ ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਈ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ਹਉਮੈ ਬਿਨਠੀ ਪੀਰਾ ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਮੈਲ ਭੀ ਗਈ ਔ ਭਰਮ ਭੀ ਭਾਗਾ ਜੋ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਪੀੜਾ ਥੀ ਵਹੁ ਭੀ (ਬਿਨਠੀ) ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਹੋਆ ਵਾਸਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਜਬ ਸਤਸੰਗਤ ਪਾਈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵਾਸਾ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੫

ਹਰਿ ਮੰਗਲ ਰਸਿ ਰਸਨ ਰਸਾਏ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਿਹਬਾ ਕੋ ਜਪਨੇ ਲੀਏ ਤਦਾਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੋ ਆਇਆ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਰਤਨੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ਅਗਿਆਨੁ ਅਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਦਵਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਚੰਡੁ ਬਲਿਆ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਘਰ ਮੰਦਰ ਸੋਹਾਇਆ ॥

ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣ ਤਿਸ ਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਤੀਖਣ ਬਲਿਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਘਰ ਮੰਦਰ) ਘਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸੁਭਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਹੀ ਸੁਹਾਯਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਭਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪ ਕੇ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਚੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਪਰੁ ਕੀਜੈ ਨਾਨਕ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਵਾਕ ਬੇਦ ਮੇਂ ਕਰਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਵਹੁ ਸੋਈ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੀਏ ਜਿਸਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਹੀ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਜੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੀਆਹਣਿ ਆਇਆ ॥

ਜਗਯਾਸੂਆਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਨ ਕੋ ਏਹੀ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਨੇ ਵੀਆਹੁ ਰਚਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਕੀਆ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਮਿਲਵਾਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵੀਆਹਨ ਆਯਾ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਵੀਵਾਹੁ ਹੈ॥

ਵੀਆਹਣਿ ਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਾ ਧਨ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜਬ ਵੀਆਹਨ ਆਯਾ ਤੌਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਵਹ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਕੰਤ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਯਾਰੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਸਵਾਰੀ ॥

ਅਰੁ ਤਿਸਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਯੁਕਤ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਮਿਲਿ ਆਏ ਅਪੂਰਬ ਜੰਞ ਬਣਾਈ ॥

ਦੇਵਤਾ ਔ ਮਾਨੁਖ ਨੰਦੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਆਦਿ ਸਿਵ ਕੇ ਅਨੁਚਰ ਔ (ਗੰਧਰਬ) ਸ੍ਵਰਗ ਕੇ ਗਵਯੀਜੇ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ ਐਸੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਜੰਞ ਬਣਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਸਭੁ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਮੈ ਸਾਚਾ ਨਾ ਕਦੇ ਮਰੈ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਭੀ ਓਹੀ ਸਾਚਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਨਾ ਕਭੀ ਮਰਤਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬਨਾਸੀ ਵਰ ਪਾਕੇ ਹਮ ਭੀ ਅਬਨਾਸੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੩॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਹੋ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਆਵੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੀਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਘਰਿ ਵਾਜਹਿ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਰਹੀਏ ਜਿਨਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਬਦ ਬਹੁਤ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਉਸਤਤ ਕਰੋ॥

ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਭ ਥਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸਮ੍ਰੱਥ ਤੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀ (ਸਬਦ) ਵਾਕ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਥਾਂਈ ਵਜ਼ਾਪਕ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਪੀ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਨਾਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਪੀਏ ਪੁਨਾ ਅਸਤੋਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਏ ਔਰ ਸੱਚ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਪੂਜਾ ॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰੱਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਏਹੀ ਉਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਏਕ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥੧॥

ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਰਾਮ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰਵੈ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਜ਼ਾਪ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿਆ ਸੋਈ ॥

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋਈ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤਿਸਕੋ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਪਾਈਏ ਤਬ ਸਹਜ ਪਦ ਪੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਾਂ ਤੌ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਾਂ ਤਉ ਆਪੇ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਬਦੇ ਜਾਪੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਹ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਏ ਤਉ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਹੁ ਜਗੋ ਦੁਤਰੁ ਮਨਮੁਖੁ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਇਸ ਕਾ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੀਤਾ॥

ਅੰਤਰੇ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚਤੁਰਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਦਰ ਹੋਮੈਂ ਔਰ ਮਮਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਚਤੁਰਾਈ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਅੰਤਰ ਮੈਂ ਐਸੀ ਜੋ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਕਰਮ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਮ ਮਗਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇਆ ॥

ਆਗੇ ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਚੋਟਾਂ ਖਾਕੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਪੁਤੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸੁਤੁ ਭਾਈ ॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਔ (ਸੁਤੁ ਭਾਈ) ਭਤੀਜਾ ਕੋਈ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਸਾਰਾ ਆਗੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਹਉ ਪੂਛਉ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਦੁਸ੍ਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ਚਲਹੁ ਜੀਵਤਿਆ ਇਵ ਮਰੀਐ ਰਾਮ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੈ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੀ ਇਉਂ ਮਰੋ॥

ਜੀਵਤਿਆ ਮਰੀਐ ਭਉਜਲੁ ਤਰੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵਤਿਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਰੀਏ ਤੌਂ (ਭਉਜਲੁ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੬

ਪੂਰਾ ਪੁਰਖੁ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਪੂਰਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਡਭਾਗੀ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹਿ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਲਿਵ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਪਰਗਾਸੁ ਭਈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜਿਨ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਯੁਕਤ ਭਈ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਮਹਿੰਮਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸਮੇਂ ਮਨ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜੋਤੀ) ਨੇ ਉਨਕੀ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੁ ਸੰਤ ਜਨੋ ਪਿਆਰਾ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਿ ਗਈਆਸੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜੋ ਪਾਇਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਰਜਨਾ ਨਾਂ ਅਰ ਆਸਾ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਰਹਿਨੀ ਅਮਕੀ ਵਸਤੂ ਮਿਲੇ ਏਹੁ ਔਰ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥

ਹਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰੈ ਮੈ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸੇ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਮੇਲੇ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਮੈ ਦਸੇ ਹਰਿ ਸਾਬਾਸੇ ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਬਡਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਬਤਾਏ (ਸਾਬਾਸੇ) ਮੇਰੀ ਬਹੁਤ ਤਿਸ ਤੇ ਉਸਤਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਿਗਾਸੇ ॥੧॥

ਵਡਭਾਈਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਨਾਮੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਪਿਆਰਾ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਦਸਾਹਾ ॥

ਗੁਰ ਸਜਣ ਪਿਆਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਹੋਰ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਪੂਛਾ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਮਿਲੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭ ਨਾਹਾ ॥

ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਚਿਰ ਕੇ ਬਿਛੜੇ ਹੂਏ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਆਵੋ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰੋ॥

ਹਉ ਤੁਝੁ ਬਾਝਹੁ ਖਰੀ ਉਡੀਣੀਆ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮੀਨੁ ਮਰਾਹਾ ॥

ਮੈਂ ਤੁਝ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤੁ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਛ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜੀਵਿਆ ਜਾਤਾ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਦਹ ਦਿਸਿ ਚਲਿ ਚਲਿ ਭਰਮਿਆ ਮਨਮੁਖੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਭਰਮ ਕਾ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ (ਚਲਿ) ਭੰਭੀਰੀ ਵਤ (ਚਲਿ) ਚੰਚਲ ਹੋਇਆ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਭਰਮਿਆ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਆਸਾ ਮਨਿ ਚਿਤਵੈ ਮਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਲਗਾਇਆ ॥

ਨਿਤ ਹੀ ਆਸਾ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਤਾ ਧਨੁ ਧਰਿ ਦਬਿਆ ਫਿਰਿ ਬਿਖੁ ਭਾਲਣ ਗਇਆ ॥

ਬਹੁਤ ਧਨ ਤੋ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਫੇਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਧਨ ਢੂੰਢਨੇ ਕੋ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਇਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੂੰ ਤੋ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹ ਮਨਮੁਖ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਲ ਜਲ ਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਮਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਸੁੰਦਰੁ ਮੋਹਨੁ ਪਾਇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਣੀ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਪਾਇ ਕਰੇ) ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਬਾਣ ਸੇ ਮੈਂਨੇ ਅਪਣੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਅਚਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਹਿਰਦੈ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਵਿਸਰਿ ਗਈ ਮਨ ਆਸਾ ਚਿੰਤ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸੰਸਾਰਕ ਬੁਧੀ ਜੋ ਗਜਾਤ ਸੀ ਸੋ ਭੁਲ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤੇ ਆਸਾ ਔ ਚਿੰਤਾ ਕੋ ਭੀ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਅੰਤਰਿ ਵੇਦਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਗੁਰ ਦੇਖਤ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਪੀੜਾ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਭਾਵ ਵਿਛੋੜੇ ਕੀ ਥੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮਨ (ਸਾਧਾਰਿਆ) ਅਧਾਰ ਕੇ ਸਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਵਿਯੋਗ ਕੀ ਪੀੜਾ ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਪ੍ਰਭ ਆਇ ਮਿਲੁ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਵਾਰਿਆ ॥੪॥੧॥੫॥

ਮੈਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਆਪ ਉਪਰੋਂ ਵਾਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਵਡਭਾਗੀ ਨੂੰ ਤੂੰ ਆ ਮਿਲਾ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੫॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਾਰੇਹਿਸੁ ਵੇ ਜਨ ਹਉਮੈ ਬਿਖਿਆ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਨ ਦਿਤੀਆ ॥

ਸੋ ਹੇ ਜਨੋਂ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪ ਵਿਖ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੇ ਸਾਥ ਬੁਧੀ ਮਿਲਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਮਾਰੇਹਿ) ਮਾਰੋ॥

ਦੇਹ ਕੰਚਨ ਵੇ ਵੰਨੀਆ ਇਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਵਿਗੁਤੀਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਸੁਵਰਨ ਕੇ ਰੰਗ ਸੀ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਸੀ ਇਸੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੀ ਹੈ॥

ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਵੇ ਸਭ ਕਾਲਖਾ ਇਨਿ ਮਨਮੁਖਿ ਮੂੜਿ ਸਜੁਤੀਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ ਕਾਲਖ ਰੂਪ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਮੈ ਬੁਧੀ ਜੋੜ ਦਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਉਮੈ ਛੁਟੀਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਛੁਟੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਮੋਹ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਸਿ ਆਣਿਹੁ ਵੇ ਜਨ ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਮਨੁ ਬਾਸੇ ਜਿਉ ਨਿਤ ਭਉਦਿਆ ॥

ਹੇ ਜਨੋਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਵਸ ਮੈਂ ਲਿਆਵੋ ਜੋ ਮਨ ਨਿਤਜ ਬਾਸੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਬਾਸ਼ਾ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਜਾਨਵਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖਿ ਰੈਣਿ ਵੇ ਵਿਹਾਣੀਆ ਨਿਤ ਆਸਾ ਆਸ ਕਰੇਦਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਮਨੁਖੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤੀ ਹੈ ਨਿਤ ਦਖਣ ਪੂਰਬਾਦਿ ਆਸਾ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਵੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮਨਿ ਆਸ ਪੂਰੀ ਹਰਿ ਚਉਦਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਨਿਤਜ ਹਰੀ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤਿਆਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਛਡਿ ਆਸਾ ਨਿਤ ਸੁਖਿ ਸਉਦਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਹੁ॥੨॥

ਸਾ ਧਨ ਆਸਾ ਚਿਤਿ ਕਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੇਜੜੀਐ ਆਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਿਤ ਮੈਂ ਇਹੀ ਆਸਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਤੁਮ ਆਵੋ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੈਂ ਤੁਮ ਪਰਗਟ ਹੋਹੁ॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਅਗਮ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰੁ ਅਗਮ ਹੈ ਅਰ ਦਇਆਲ ਹੈ ਉਸ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾ ਲੇਹੁ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੭

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲੋਚਾ ਗੁਰਮੁਖੇ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਤਨ ਮਨ ਮੇਂ ਚਾਹ ਬਹੁਤ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਬਿਛਾਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀਆ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਉਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਸਰਧਾ ਦੇਖ ਕਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਤੁ ਸੇਜੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੋ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਗੁਰੁ ਦਸੇ ਹਰਿ ਮੇਲੇਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਏਕ ਸੇਜ ਪਰ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵ ਈਸਰ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਗੁਰੂ ਬਤਾਵੇ ਤੋ ਹਰੀ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਬੈਰਾਗੁ ਹੈ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਈ ॥

ਮੇਰੇ ਤੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਭੀ ਬੈਰਾਗ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ ਰਖਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ (ਮੇਲੇ) ਮੇਲ ਲੇਵੇਂ॥

ਹਉ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਜੀਉ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਦੇਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਤਯੰਤ ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਔ (ਜੀਉ) ਮਨ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਜੀਉ ਰਾਮ ਰਾਜਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲੇਈ
॥੪॥੨॥੬॥੫॥੭॥੬॥੧੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਉ ਕੋ ਹਰੀ ਸਾਥ (ਈ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਈਸ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੬॥੧੮॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਜਗਤ ਮਿਥ੍ਯਤ੍ਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਤੂ ਕਾਏ ਦੇਖਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥
ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਨੇਹੁ ਕੂੜਾ ਲਾਇਓ ਕੁਸੰਭ ਰੰਗਾਨਾ ॥

ਸੁਣ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਗਤ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈਂ ਸੁਣ ਹੇ ਕਮਲੇ ਨੇਹੁ ਕੂੜਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਭਾਵ ਇਨ ਝੂਠੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਮੇਂ ਭੁਲਿਆ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੀ ਡੇਖਿ ਭੁਲੋ ਅਢੁ ਲਹੈ ਨ ਮੁਲੋ ਗੋਵਿਦ ਨਾਮੁ ਮਜੀਠਾ ॥

ਜਿਸ ਝੂਠੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੁਲਾ ਹੈਂ ਇਨ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕਾ (ਅਢੁ) ਕੌਡੀ ਭੀ ਮੁਲੁ ਨ ਲਏਗਾ ਔ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਮਜੀਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਸੱਚਾ ਹੈ॥

ਥੀਵਹਿ ਲਾਲਾ ਅਤਿ ਗੁਲਾਲਾ ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਗੁਰ ਮੀਠਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੀਠਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਹਿਚਾਨੇਂਗਾ ਭਾਵ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਨ ਲਗਾਵੇਂਗਾ ਤਬ ਅਤੀ ਸਘਨ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੋਵੈਂਗਾ॥

ਮਿਥਿਆ ਮੋਹਿ ਮਗਨੁ ਥੀ ਰਹਿਆ ਝੂਠ ਸੰਗਿ ਲਪਟਾਨਾ ॥

ਅਬ ਤੋ ਤੂੰ ਮਿਥ੍ਯਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੋਹ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੂਬ ਰਹਾ ਹੈਂ ਝੂਠ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਨ ਮੇਂ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਸਰਣਿ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਰਾਖੁ ਲਾਜ ਭਗਤਾਨਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਮੋਹ ਤੇ ਛੂਟਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਮੈਂ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਤੂੰ ਲੱਜਾ ਰੱਖ ਲੈ ਜੈਸੇ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਲੱਜਾ ਰੱਖਤਾ ਆਯਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਸੇਵਿ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਥੁ ਪਰਾਣਾ ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਜੋ ਆਇਆ ਤਿਸੁ ਜਾਣਾ ॥

ਸੁਨ ਹੇ ਕਮਲੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੁਣ ਕਮਲੇ ਜੋ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੋ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਹਭ ਵੈਸੀ ਸੁਣਿ ਪਰਦੇਸੀ ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ॥

ਹੇ ਪਰਦੇਸੀ ਜਿਸਕੋ ਤੈਂ ਨਿਹਚਲ ਮਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ ਹਮਾਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਸੁਣ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੌਨਸੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਭਾਗੀ ਸੁਣਿ ਬੈਰਾਗੀ ਚਰਣ ਪ੍ਰਭੂ ਗਹਿ ਰਹੀਐ ॥

ਹੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਸੁਨ ਹਰੀ ਕੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਪਕੜ ਰਹੀਏ॥

ਏਹੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸੰਕ ਨ ਕੀਜੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਜਿ ਬਹੁ ਮਾਣਾ ॥

ਪੁਨਾ ਏਹ ਮਨ ਦੇ ਦੇਈਏ ਅਰ ਸੰਕਾ ਨ ਕਰੀਏ ਔ ਜੋ ਧਨ ਆਦਿਕ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਜ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਭਗਤ ਭਵ ਤਾਰਣ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਭੀ ਕਰੋਂ ਹੇ ਦੀਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਯਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਾਂ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਕਿਆ ਕੀਚੈ ਕੂੜਾ ਮਾਨੋ ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਹਭੁ ਵੈਸੀ ਗਰਬੁ ਗੁਮਾਨੋ ॥

ਸੁਣ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਕਯਾ ਝੂਠਾ ਮਾਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੁਣ ਹੇ ਕਮਲੇ ਗਰਬ ਧਨ ਕਾ ਔ ਗੁਮਾਨ ਬਿਦ੍ਯਾ ਆਦਕਾ ਸਭ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਹਭ ਜਾਣਾ ਮਿਥਿਆ ਮਾਣਾ ਸੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਹੋਇ ਦਾਸਾ ॥

ਔ ਜਿਸਕੋ ਨਿਹਚਲ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਂਤਾਤਮਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ॥

ਜੀਵਤ ਮਰੀਐ ਭਉਜਲੁ ਤਰੀਐ ਜੇ ਥੀਵੈ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆਸਾ ॥

ਜੇ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੈ ਤਉ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੋਂ ਮਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਜਿਸੁ ਲਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੋ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵੀਏ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਂਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਧਯਾਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਹਰਿ ਦੁਆਰੈ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੋ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਮਤੁ ਜਾਣਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥

ਸੁਣੁ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਏਹ ਭੀ ਮਤ ਜਾਣਤਾ ਹੋਵੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਬਾਵਰੇ ਥੀਉ ਰੇਣੁ ਜਿਨੀ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੁਣ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਤਿਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋਹੁ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਥੀਉ ਨਿਮਾਣਾ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਾ ਸਗਲਾ ਆਪੁ ਮਿਟਾਈਐ ॥

ਹੋਹੁ ਨੀਵਾਂ ਔ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਹੁ ਮਹਾਤਮਾ ਕੇ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗ ਕੇ ਸਗਲਾ ਜੋ (ਆਪੁ) ਅਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਾਯ ਦਈਏ॥

ਓਹੁ ਧਨੁ ਭਾਗ ਸੁਧਾ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਧਾ ਹਮ ਤਿਸੁ ਪਹਿ ਆਪੁ ਵੇਚਾਇਆ ॥

ਵੋਹੀ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰੁ (ਸੁਧਾ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਲਧਾ) ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਪਾਸ ਅਪਨਾ ਆਪ ਆਇ ਬੇਚਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਸਰਣਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਰਾਖੁ ਲਾਜ ਅਪਨਾਇਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਹੇ (ਸੁਖਸਾਗਰ) ਵਾਹਗੁਰੂ (ਅਪਨਾਇਆ) ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕੇ ਮੇਰੀ ਲਜਾ ਰਖੁ॥੧॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਟੇਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਤੀ ਤੁਸਿ ਕੈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੮

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਘਰਿ ਤਿਸ ਕੈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ (ਭੰਡਾਰ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹੋਰ ਭੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥

ਬਾਬੁਲੁ ਮੇਰਾ ਵਡ ਸਮਰਥਾ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਹਾਰਾ ॥

ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਾ ਸਾਮ੍ਰਥੁ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾਰਣ ਜੋ ਮਹਿਤਤ੍ਵਾਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਕੋਈ ਨ ਲਾਗੈ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਣੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸੇ ਭੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਉਸਤਤਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜੀਵਾ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਹੁ ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਅਨਦਿਨੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪੀਵਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਰਸ ਹੈ ਸੋ (ਮਹਾ) ਬਹੁਤੁ ਹੀ ਮੀਠਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪੀਵਤਾ ਰਹਾਂ॥੧॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਕਿਉ ਵੇਛੋੜਾ ਥੀਵਈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਾ ਲੇਵੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਕਿਉਂ ਹੋਵੈਗਾ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਹੇ ਰਾਮ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦ ਜੀਵਈ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਈਏ ਹੇ ਰਾਮ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੁਝੈ ਤੇ ਪਾਈ ਸਾਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਵੀ ਤੁਝ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਤੂੰ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਆਸ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੈਨੇਂ ਤੇਰਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ॥

ਸਫਲੁ ਦਰਸੁ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਤਬ ਤੇਰਾ ਜੋ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਔ ਸਤਗੁਰੋਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸੰਮ੍ਲਿਆ ਸਚੁ ਥਾਨੁ ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਸਚੇ ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਬ ਆਦਰ ਔ (ਮਹਤੁ) ਵਡ ਪੁਨੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹਾਂ ਰਾਮ ਕੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਦਇਆਲੁ ਗੁਣ ਅਬਿਨਾਸੀ ਗਾਇਆ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਦਇਆ ਕਾ ਘਰੁ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਬਨਾਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਐਸਾ ਸੰਜੋਗ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਆਮੀਆ ॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕਾ ਗਜਾਤ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਗਾਉਣੇ ਕਰੇ॥

ਸੁਭ ਦਿਵਸ ਆਏ ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਮਿਲੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀਆ ॥

ਤਬ ਸੁਭ ਦਿਨ ਆਏ ਔ ਪਕੜ ਕੇ ਕੰਠ ਨਾਲ ਲਾਏ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਨ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਾ ਲਏ ਫੇਰ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਵਜਹਿ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦਾ ਝੁਣਕਾਰੇ ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਜੋ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਇਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਕੈਸੇ ਵਹੁ ਵਾਜੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਭੈ ਬਿਨਾਸੇ ਸਗਲ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਕਰਣੈਹਾਰੇ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਰਖ ਕਰਣੇਹਾਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਵਾਜੇ ਸੁਣ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭੈ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਉਪਜਿਆ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ ਇਕੁ ਹਰਿ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਜਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਤਬ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਵਯਾਪਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਿਆ ਕੋਇ ਨ ਸਾਕੈ ਭਿੰਨ ਕਰਿ ਬਲਿ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ (ਬ੍ਰਹਮੈ) ਈਸਰ ਮੈਂ (ਬ੍ਰਹਮੁ) ਜੀਵ ਮਿਲਿਆ ਜੈਸੇ ਘਟਾਕਾਸ ਮਠਾਕਾਸ ਮੈਂ ਮਿਲੈ ਵਾ ਮਹਾ ਕਾਸ ਮੈ ਮਠਾ ਅਕਾਸ ਮਿਲੇ ਤਬ ਜੁਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਬਿਸਮੁ ਪੇਖੈ ਬਿਸਮੁ ਸੁਣੀਐ ਬਿਸਮਾਦੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ (ਬਿਸਮਾਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਨਜਰ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੀ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨ ਸੁਆਮੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਲ ਅਰ ਥਲੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਸਵਾਮੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਸੂਰਜ ਅਨੇਕੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਤਿਸੁ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅਗਯਾਨ ਤੇ ਉਤਪਨ ਹੂਆ ਭਾਵ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਾਨਾਂ ਥਾ ਤਿਸੀਕੇ ਗਿਆਨ ਸੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਚਲਤ ਨ ਜਾਹੀ ਲਖਣੇ ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਏ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਲਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੀ ਹਮ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਵਣ ਲਾਗੇ ॥
ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨੇ ਲਗੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਾਗੇ ਪਾਪ ਭਾਗੇ ਮਿਲੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਂ ਜਾਗੇ ਅਰ ਪਾਪ ਭਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਭਰਮ ਭਾਗੇ ਕਾਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀਂ ਲਗੇ ਤਬ ਸਭ ਭ੍ਰਮ ਨਠ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸ੍ਰਵਣ ਬਾਣੀ ਸਹਜਿ ਜਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਵਡਭਾਗੈ ॥

ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਨ ਕੇ ਏਹੁ ਬਾਤ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਵੱਡੇ ਪੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਪ੍ਰਭ ਆਗੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵ ਔ ਸਰੀਰ ਸਭ ਹਰੀ ਕੇ ਹੀ ਆਗੇ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਹਤ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥

ਸਚੁ ਮੰਗਲੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵਾ ॥

ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਸਚਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦੂਖ ਨਾਸੇ ਰਹਸੁ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਘਣਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਤੇ ਹੀ ਦੂਖ ਨਾਸੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤੰਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਮੁਖਿ ਭਣਾ ॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੈ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ॥

ਪੰਨਾ ੭੭੯

ਹੋਇ ਰੇਣ ਸਾਧੂ ਪ੍ਰਭ ਅਰਾਧੂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ॥

ਔ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਅਰਾਧੂ) ਅਰਾਧਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋਈਐ ਤੌ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਾਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਜਪਤ ਨਿਸਤਰਿਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤਰਿਆ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਜਪਤਿਆਂ ਤਰਿਆ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਧਿਆਏ ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ਮਿਟੇ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣ ਧਿਆਉਣੇ ਸੇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ ਅਰ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਜਪਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਾਂਗਾ ਵਾ ਭਾਵਤਾ ਹਾਂ॥

ਜਪਿ ਏਕੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਪੂਰਨ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਜਪਿਆ ਹੈ ਏਕ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਜੋ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਖੋਇਆ ਜਤ ਦੇਖਾ ਤਤ ਸੋਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਨਜਰ ਆਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੇ ਕਾਮਾ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਂਮ ਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ ਇਸੀ ਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਕੀਏ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸੰਤੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ਸਗਲ ਇਛਾ ਪੁੰਨੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਨਾਂਮ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀਆਂ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਤਾਪ ਬਿਨਸੇ ਸਦਾ ਸਰਸੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਤਿਨਾਂਕੇ ਹੌਮੈਂ ਔਰਤਾਪ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਵਿਛੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਸਾਤਿ ਆਈ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ਮਨਹੁ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਉਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਆਈ ਹੈ ਔ ਵਧਾਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸਦਾ ਭਜੁ ਜਗਦੀਸਰੈ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹੀ ਮੰਤਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼ਰ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਭਜੋ॥੪॥੧॥੩॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂ ਠਾਕੁਰੋ ਬੈਰਾਗਰੋ ਮੈ ਜੇਹੀ ਘਣ ਚੇਰੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ (ਬੈਰਾਗਰੋ) ਹੀਰਿਓਂ ਕਾ ਪਰਬਤ ਭਾਵ ਗਿਆਨਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਜੈਸੀਆਂ ਬਹੁਤ ਤੇਰੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਸਾਗਰੋ ਰਤਨਾਗਰੋ ਹਉ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ ਰਾਮ ॥

ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ॥

ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ ਤੂ ਵਡ ਦਾਣਾ ਕਰਿ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਸਾਂਈ ॥

ਮੈਂ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਬਡਾ ਔ ਦਾਂਨਾ ਰਿਦੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਕਿਆ ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸਾਈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ॥

ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਸਾ ਮਤਿ ਦੀਜੈ ਆਠ ਪਹਰ ਤੁਧੁ ਧਿਆਈ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਰ ਓਹ ਮਤ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਾਂ॥

ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੈ ਰੇਣ ਹੋਵੀਜੈ ਤਾ ਗਤਿ ਜੀਅਰੇ ਤੇਰੀ ॥

ਗਰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਔ ਸਭ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋਵੀਏ ਤੌ ਤੁਮਾਰੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੀਵ ਕੇ ਤਾਈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਭ ਊਪਰਿ ਨਾਨਕ ਕਾ ਠਾਕੁਰੁ ਮੈ ਜੇਹੀ ਘਣ ਚੇਰੀ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਾਨਕ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਰਾਮ ਤੂੰ ਐਸਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਜੈਸੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੇਰੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਗਉਹਰ ਅਤਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਤੁਮ ਪਿਰ ਹਮ ਬਹੁਰੀਆ ਰਾਮ ॥

ਤੁਮ ਭਾਵ ਮੋਤੀ ਰੂਪ (ਗਉਹਰ) ਸੁਧ ਹੋ ਔਰ ਅਤੀ ਡੂੰਘੇ ਔ ਨਿਰਹਲ ਹੋ ਹੇ ਰਾਮ ਤੁਮ ਪਤੀ ਹੋ ਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮ ਸਭ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਵਡੇ ਵਡੇ ਵਡ ਊਚੇ ਹਉ ਇਤਨੀਕ ਲਹੁਰੀਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇਵਤੋਂ ਸੇ ਊਚੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਤੁਮ ਊਚੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਛ ਮਾਤਰ ਛੋਟੀ ਸੀ ਹੂੰ॥

ਹਉ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਏਕੋ ਤੂਹੈ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਹੇ ਚਤਰ ਮੈਂ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਏਕ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਪੀਛੇ ਥਾ ਆਗੇ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਮਖ ਪ੍ਰਭ ਜੀਵਾ ਸਰਬ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਵ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਨਿਮਖ ਮਾਤਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਤੁਮ ਕਰੋ ਤੌ ਮੈਂ ਜੀਵਤੀ ਹੋ ਜਾਵੋਂ ਔ ਸਰਬ ਆਨੰਦੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ (ਮਾਨਾ) ਭੋਗੂੰ॥

ਚਰਣਹ ਸਰਨੀ ਦਾਸਹ ਦਾਸੀ ਮਨਿ ਮਉਲੈ ਤਨੁ ਹਰੀਆ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਜਬ ਦਾਸੀ ਹੂਈ ਤੌ ਮਨ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਰਫੁਲਤ ਹੂਏ ਔ ਤਨ ਭੀ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੂਆ॥

ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰੁ ਸਰਬ ਸਮਾਣਾ ਆਪਨ ਭਾਵਨ ਕਰੀਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਝੁ ਊਪਰਿ ਮੇਰਾ ਹੈ ਮਾਣਾ ਤੂਹੈ ਮੇਰਾ ਤਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਾਣੁ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਤਨ ਕਾ ਬਲ ਹੈ॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਤੇਰੀ ਤੂ ਜਾਣਾਇਹਿ ਜਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਗਜਾਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਔ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਮੱਤ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰ ਮੈਂ ਚਤੁਰਾਈ ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬਖਸਿਸ ਹੈ ਜਿਸ ਬਿਵਹਾਰ ਕੋ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਸੋਈ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਪਛਾਣੈ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਸਿਰੰਦੇ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰੋਖ ਅਪ੍ਰੋਖ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਹਚਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭੂਲੀ ਬਹੁਤੀ ਰਾਹੀ ਫਾਥੀ ਮਾਇਆ ਫੰਦੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਬੁਧੀ ਬਹੁਤੇ ਰਾਹੋਂ ਵਿਚ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਜਾਲ ਮੇਂ ਫਸੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰ ਭਾਣੀ ਸਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਤਿਨ ਹੀ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਸਭ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਸਭ ਆਨੰਦ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਧਰ ਤੂਹੈ ਠਾਕੁਰ ਤੂ ਨਾਨਕ ਕਾ ਮਾਣਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੀ ਤੋ ਧਿਰ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਮਾਨੁ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਵਾਰੀ ਵੰਞਾ ਘੋਲੀ ਵੰਞਾ ਤੂ ਪਰਬਤੁ ਮੇਰਾ ਓਲ੍ਹਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਵਾਰੀ ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਪਰਬਤੁ) ਪਹਾੜ ਵੱਡਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ਲਖ ਲਖ ਲਖ ਬਰੀਆ ਜਿਨਿ ਭ੍ਰਮੁ ਪਰਦਾ ਖੋਲ੍ਹਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਲਖ ਰੂਪ ਰਾਮ ਤੁਝ ਕੋ ਲਖਕੇ ਮੈਂ ਲਖਾਂ ਵਾਰੀ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਤੈਂਨੇ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਖੋਲਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੦

ਮਿਟੇ ਅੰਧਾਰੇ ਤਜੇ ਬਿਕਾਰੇ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਨ ਮਾਨਿਆਂ ਹੈ ਅਰ ਬਿਕਾਰ ਤਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭਰਮ ਆਦਿਕ ਅੰਧੇਰੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਭਾਣੀ ਭਈ ਨਿਕਾਣੀ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਭਾਣੀ ਅਰ ਪਰਵਾਨ ਭਈ ਤਬ ਹੀ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਨੌਡ ਤੇ ਰਹਿਤ ਭਈ ਔ ਸਫਲ ਜਨਮ ਵਾਲੀ ਭਈ॥

ਭਈ ਅਮੋਲੀ ਭਾਰਾ ਤੋਲੀ ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਦਰੁ ਖੋਲ੍ਹਾ ॥

ਅਰ ਅਮੋਲਕ ਹੋ ਗਈ ਔ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਅਤੋਲ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਤੈਨੇ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਜੁਗਤੀ ਦੇਕਰ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਖੋਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਉ ਨਿਰਭਉ ਹੋਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਓਲ੍ਹਾ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਿਸਠਾਨ ਆਪਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਪੂਰਾ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸੱਜਨ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀ ਜੀ ਪ੍ਰਾਂਣ ਹੋਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਣਾ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰ ਏਹ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਰਬ ਕਲਿਆਣਾ ॥

ਤਿਸਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਔ ਮੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਭੀ ਸਰਬ ਕਲਜ਼ਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪਭੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪੀਐ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਉਤਰਹਿ ਹਰਿ ਸੰਤ ਧੂੜੀ ਨਿਤ ਨਾਪੈ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਨਿਤ ਨਾਵੀਏ ਤੌ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਪਾਪ ਉੱਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਧੂੜੀ ਨਾਈਐ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਈਐ ਬਾਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਈਐ ॥

ਪਾਪਾਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਾਈਏ ਅਰ ਸਾਮ੍ਰੱਥ ਰਾਮ ਕੋ ਧਜ਼ਾਈਏ ਤਬ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਈਤਾ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਭਾਗੇ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭੈ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੇਕਰ ਹਮ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਗੀਏ ਤੋ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਤ ਗਾਏ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਫਿਰਿ ਸੋਗੁ ਨਾਹੀ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਜ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਧਜਾਏ ਹੈਂ ਫੇਰ ਉਨਕੋ ਸੋਗ ਔ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਪਰਤਾਪੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਆਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧੇ ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਵਸਿ ਆਏ ਰਾਮ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮੋਂ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਭੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਵਸ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਚਰਣ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਮਪਦ) ਰੂਪ ਹਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕਰਤਿਆਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪਾ ਭਾਉ ਤਿਨਕਾ ਮਿਟਾ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹੋਆ ਭਉ ਭਾਗਾ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੌ ਭਾਗਾ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਜੋ ਏਕ ਹੈ ਮੁਰ ਦੈਂਤ ਕਾ ਅਰੀ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਨ ਹੀ ਮੇਲਿ ਲੀਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਜਿਸਕਾ ਪਹਿਲੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਬ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋਤ ਮੈਂ ਸਮਾ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਜਪੀਐ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਨਿਰੰਜਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਗਾਉ ਮੰਗਲੋ ਨਿਤ ਹਰਿ ਜਨਹੁ ਪੁੰਨੀ ਇਛ ਸਬਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨੋ ਸੋ ਜਸ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਿਤਜ ਤੁਮ ਭੀ ਗਾਵੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋ ਗਾਜ ਕੇ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਅਪੁਨੇ ਸੁਆਮੀ ਸੇਤੀ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਆਨੰਦ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਵਹਿ ਮਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਏ ॥

ਉਨੋਂ ਨੇ ਜਬ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਅਬਨਾਸੀ ਹਰੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਾ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਏ ॥

ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਾਂਤਿ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਆਨੰਦ ਬੁਹਤ ਹੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਸਾਈ ॥

ਉਨਕਾ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੈ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ (ਸਾਂਈ) ਮਾਲਕ ਬਾਹਰ ਥਾਨੋਂ ਔਰੁ ਥਨੰਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਾਰਜ ਸਗਲੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਈ ॥੪॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜ ਸਭ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਬ ਆਈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਮਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੫॥ ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿਥੂ ਰਾਜਾ ਸਮ ਵਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਆਮੀ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇਖਹਿ ਦਰਸੁ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਾ ਪਰਤੀਤ ਹੋਵੈ॥

ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਦੇਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੁਖੁ ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਰਾਮ ਲਾਖ ਜਿਹਵਾ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਕਰ ਦੇਹੁ ਜਿਸਤੇ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਹਰੀ ਰਾਮਾਦਿ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਅਰਾਧੇ॥

ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ਜਮ ਪੰਥੁ ਸਾਧੇ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਤੇ ਹੀ ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਸਾਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨ ਸੁਆਮੀ ਜਤ ਦੇਖਾ ਤਤ ਸੋਈ ॥

ਜਲ ਸਥਲੋਂ ਮੇਂ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਹਾਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਸੋ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥

ਭਰਮ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਨਾਠੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰ ਹੂ ਤੇ ਨੇਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੁਝਕੋ ਨੇਰੇ ਹੂੰ ਤੇ ਨੇਰੇ ਦੇਖਾ ਤਬ ਭਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਜਨਤ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਥੇ ਸੋ (ਨਾਠੇ) ਦੂਰ ਹੁਏ ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੧

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇਖਹਿ ਦਰਸੁ ਤੇਰਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇਂ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਕਰਨ ਦੀਜਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸੁਣੀਅਹਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਕਾਨ ਦੇਹੁ ਹਮਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕ੍ਰੋੜ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਣੀਏ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਕਟੀਐ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕੇ ਏਹ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈਗਾ ਔ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਟੀ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਕਟੀਐ ਜਮ ਫਾਸੀ ਸਿਮਰਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਗਲ ਮੰਗਲ ਸੁਗਿਆਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਸਭ ਮੰਗਲਦਾਇਕ ਸੁਭ ਵਸਤੁ ਅਰ ਗਿਆਨ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਭੀ ਕਟੀ ਜਾਵੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪੀਐ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਕੋ ਹਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਜਪੀਐ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤ ਸੂਰਪ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਮਲ ਦੁਖ ਜਾਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਗੁਨ ਯਾਦ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਦੁਰਮਤਿ (ਨਾਸੀ) ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਜਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸੁਣੀਅਹਿ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਹੀ ਸੁਨਤੇ ਰਹੀਏ॥੨॥

ਕਰੋੜਿ ਹਸਤ ਤੇਰੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਹਿ ਚਰਣ ਚਲਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮਾਰਗਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰੀ ਟਹਿਲ ਕੁਰੰ ਔਰ ਚਰਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਾਂ॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਨਾਵ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਜੋ ਚੜੈ ਤਿਸੁ ਤਾਰਗਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਨਉਕਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਉਕਾ ਪਰ ਚੜੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਰੈਗਾ॥

ਭਵਜਲੁ ਤਰਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿਆ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਬਿਕਾਰ ਗਏ ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥

(ਮਹਾ ਬਿਕਾਰ) ਬਡੇ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਥੇ ਸੋ ਗਏ ਔ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਜਸ ਰੂਪ ਇਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ਸਗਲੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਅਪਾਰਗਿ ॥

ਸਭ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾ ਲੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਕੁਦਰਤ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ਮਨੁ ਸਦਾ ਚਲੈ ਤੇਰੈ ਮਾਰਗਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਚਲੇ॥੩॥

ਏਹੋ ਵਰੁ ਏਹਾ ਵਡਿਆਈ ਇਹੁ ਧਨੁ ਹੋਇ ਵਡਭਾਗਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਰਹੇ ਤੌ ਇਹੀ ਵਰ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਇਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਇਹੀ ਧਨ ਹੈ ਇਹੀ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਾ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਹੈ॥

ਏਹੋ ਰੰਗੁ ਏਹੋ ਰਸ ਭੋਗਾ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਰਾਮ ॥

ਇਹੀ ਆਨੰਦ ਹੈ ਅਰ ਇਹੀ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇ (ਰਾਮੁ) ਬਿਆਪਕ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਰਹੈ॥

ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਚਰਣੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣੇ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਾਮ੍ਰਥ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੋਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਾ ਰਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਔਰ ਤੂਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਮਾਲਕ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਨੁ ਜਾਗਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਜਬ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨ੍ਹੀ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥੪॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੇ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੬॥ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜਪੇ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸਾਜਿਆ ਸੰਤ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਰਾਮ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਮੰਦਰ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ (ਹਰਿ) ਹਰੀ ਨੇ ਵਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਸਗਲੇ ਪਾਪ ਤਜਾਵਹਿ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਤਜਾਵਹਿ) ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਐਸੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰਿ ਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕੇ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਕਥਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ ਕਥੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਜੋ ਕਥਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਅਤੀ ਮੀਠੀ ਹੈ ਐਸੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਹਰਿਮੰਦਰਿ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਕਥੀਤੀ ਹੈ॥

ਭਲਾ ਸੰਜੋਗੁ ਮੂਰਤੁ ਪਲੁ ਸਾਚਾ ਅਬਿਚਲ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ॥

ਵਹੁ ਮਹੂਰਤ ਕਾ ਭਲਾ ਸੰਜੋਗ ਥਾ ਵਹੁ ਪਲ ਭੀ ਸਾਚਾ ਥਾ ਜਿਸ ਪਲ ਮਹੂਰਤ ਮੈਂ ਅਬਚਲ ਹਰਮੰਦਰ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ਸਰਬ ਕਲਾ ਬਣਿ ਆਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਦਜਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸਭ ਸਕਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਆਨੰਦਾ ਵਜਹਿ ਨਿਤ ਵਾਜੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ਰਾਮ ॥

ਆਨੰਦ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਬਾਜੇ ਨਿਤ ਹੀ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖੇ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ਬਿਨਸੇ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਝੂਠਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚ ਰੂਪ ਦੀ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਸਮਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੈ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਝੂਠਾ ਸੁਭਾਉ ਭੀ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਖਾਣੀ ਜਸੁ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ॥

ਇਕ ਰਸ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਨਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਤਿਸ ਹੀ ਬਣਿ ਆਏ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨਾ ਕਰਿਆ ॥

ਸਭ ਸੁਖ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਬਣਿ ਆਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਨਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਵਨਿਧਿ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਰੈ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੇ ਭਾਗਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਛਾਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਕੀਨ੍ਹੀ ਸਗਲੀ ਤਪਤਿ ਬਿਨਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਛਾਇਆ ਕਰੀ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਗਲੀ ਤਪਤ ਦੂਰ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਡੇਰਾ ਢਾਠਾ ਕਾਰਜੁ ਆਇਆ ਰਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਡੇਰਾ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਥਾ ਸੋ (ਢਾਠਾ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਔ ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਕਾਰਜ (ਰਾਸੀ) ਸੂਤ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਫੁਰਮਾਇਆ ਮਿਟੀ ਬਲਾਇਆ ਸਾਚੁ ਧਰਮੁ ਪੁੰਨੁ ਫਲਿਆ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੁਕਮ ਜਬ ਮਾਂਨਾ ਤਬ ਹੀ ਅਵਿਦਜਾ ਮਿਟ ਗਈ॥ ਪੁਨਾ: ਜੋ ਸਾਚ ਬੋਲਾ ਹੂਆ ਔ ਧਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਪੁੰਨ ਫਲਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੨

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਸੋਵਤ ਬੈਸਤ ਖਲਿਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੋਤੇ ਬੈਠੇ ਖੜੇ ਹੂਏ ਧਜਾਈਐ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਆਮੀ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਈ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਜਲ ਅਸਥਲੋਂ ਮੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਕੋਈ ਰੱਛਕ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਘਰੁ ਬਨਿਆ ਬਨੁ ਤਾਲੁ ਬਨਿਆ ਪ੍ਰਭ ਪਰਸੇ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਘਰ ਬਨਿਆਂ ਹੈ ਅਰ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪ ਬਨ ਬਣਿਆਂ ਹੈ ਅਰ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪ ਤਾਲ ਬਨਿਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਕ੍ਤ ਹੋਇਕੈ ਸੁਭਜਮਾਨ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕਬ ਬਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਸਾਮ੍ਰਥ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਘਰ ਵਾ ਹਰਿ ਮੰਦਰ (ਬਨੁ) ਗੁਰੂ ਕਾ ਬਾਗ਼ ਤਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਭ ਠਾਟ੍ ਸੋਭਤਾ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੋਹਿਆ ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸਰਸੇ ਗੁਣ ਮੰਗਲ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੋਭਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਔ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਮਿਤ੍ਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਅਧਿਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇ ਸਾਚਾ ਸਗਲ ਇਛਾ ਪਾਈਆ ॥

ਜਬ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਅਰ ਸਾਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਜਾਯਾ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਸਦਾ ਜਾਗੇ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾਧਾਈਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਤੌਂ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਜਾਗੇ ਔ (ਵਾਧਾਈਆ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਆਂ॥

ਕਰੀ ਨਦਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹ ਗਾਮੀ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੇਵਲ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਨਿਤ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਧਾਰਿਆ ॥੪॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰਿਓ ਨਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੋ ਕਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੭॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭੈ ਸਾਗਰੋ ਭੈ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਰਾਮ ॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਭੈ ਦਾਯਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੌ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਹਰੇਕ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਧਜਾਯ ਕਰ ਮੈਂਨੇ ਤਰਯਾ ਹੈ॥

ਬੋਹਿਥੜਾ ਹਰਿ ਚਰਣ ਅਰਾਧੇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਿ ਲਘਾਏ ਰਾਮ ॥

ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਅਰਾਧੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਰਾਮ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਜ ਕਰ ਪਾਰ ਲੰਘਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਤਰੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਰੀਐ ਚੂਕੈ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮਰੀਤਾ ਅਰ (ਆਵਣ ਜਾਣਾ) ਜਨਮ ਔ ਮਰਣ ਹੀ ਚੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਉ ਤਾ ਮਨੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੈਂ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਣਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਨ ਭੂਖ ਨ ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਰਣੀ ਪਾਏ ॥

ਜਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਸਾਗਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਹਮ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਅਗਜਾਨ ਜੰਨ (ਦੂਖਨ) ਮਨ ਕੀ ਪੀੜਾ (ਭੂਖਨ) ਮਨ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਏ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟਾਇ ਦੀਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਸਾਜਨ ਵਸਗਤਿ ਕੀਨੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੰਤਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਹਰੀ ਸਾਜਨ ਵਸੀਕਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਨੜਾ ਮਨੁ ਆਗੈ ਧਰਿਆ ਸਰਬਸੁ ਠਾਕੁਰਿ ਦੀਨੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਧਰਾ ਹੈ ਔ ਸਭੀ ਰਸ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਅਪੁਨੀ ਦਾਸੀ ਮਿਟੀ ਉਦਾਸੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰਿ ਥਿਤਿ ਪਾਈ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦਾਸੀ ਕਰੀ ਹੂੰ ਮਨ ਕੀ ਉਦਾਸੀ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਹਰੀ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੈਂਨੇ ਇਸਥਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਵਿਛੁੜਿ ਕਬਹੂ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸਾਚਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹਾਂ ਤਿਸ ਕਰ ਅਨੰਦ ਔ ਬਿਲਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਤੇ ਵਿਛੜ ਕੇ ਮਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਾ ਵਡਭਾਗਣਿ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਚੀਨੑੇ ॥

ਸੋ ਵਡਭਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਪਛਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਰਵਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ ਰਸਿ ਭੀਨੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੁਏ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਮਹਾਂ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਭਏ ਨਿਤ ਸਖੀਏ ਮੰਗਲ ਸਦਾ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਖੀਏ ਨਿਤ ਹੀ ਆਨੰਦ ਔ ਬਿਲਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਰਾਮ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਆਪਨੜੈ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਸੀਗਾਰੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੀਂਗਾਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥

ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਅਰ ਔਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਜਾਨਕੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਮਦ ਸਗਲ ਬਿਆਪੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਔ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਜਾਪੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਮਾਨ ਮੋਹ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭੈ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਪੂਰਨ ਕਾਜ ਹਮਾਰੇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭੈਦਾਇਕ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਗਾਵਹੁ ਨਿਤ ਸਖੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਨਿਤ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੋ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਰਾਮ ਤੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹੋਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਏਕੰਕਾਰੁ ਧਿਆਏ ਰਾਮ ॥

ਸਾਧੂਆਂ ਕੋ ਮਿਲਕੈ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਰਾਮ ਜੀ ਧਿਆਏ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨੇਕ ਰਵਿਆ ਸਰਬ ਮੰਡਲਿ ਛਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਨੇਕ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਕਾ ਜਸ ਸਰਬ (ਮੰਗਲ) ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਛਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮੋ ਪਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਸਰਿਆ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ॥

ਪਸਾਰਾ ਰੂਪ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਵਿਯਾਪਕ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿ ਪੂਰਨ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜਾਏ ॥

ਜਲ ਅਸਥਲੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔ ਅਕਾਸ ਆਦਿ (ਪੂਰਿ) ਸਮੂਹ ਮੈ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੩

ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸੇ ਆਪਿ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥੪॥੫॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕੈ ਹਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥੮॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਚਲ ਨਗਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸਥਤ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰਜੀ ਮੇਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਵਾ ਪੂਜ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਨਗਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਏ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਵਸਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਇੱਛੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ ਅਹੁ (ਕਰਤੈ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਪ ਵਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਵਸਾਇਆ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਪੁਤ ਭਾਈ ਸਿਖ ਬਿਗਾਸੇ ॥

ਆਪ ਜੋ ਕਰਤੇ ਨੇ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਪੁਤ ਔ ਭਾਈ ਔ ਸਿਖ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈਂ ਵਾ (ਪੁਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾਰਜੁ ਆਇਆ ਰਾਸੇ ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਆਪੇ ਰਖਾ ਆਪਿ ਪਿਤਾ ਆਪਿ ਮਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਤਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਿਸਜਾਗਨੀ ਤੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਹੌਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਹੁ ਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਜੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਸੁਭਾਇਮਾਂਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਨਿਉਂ ਰਾਖੀ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸੁਭਾਇਮਾਂਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਘਰ ਮੰਦਰ ਹਟਨਾਲੇ ਸੋਹੇ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਘਰ ਏਕ ਛੱਤੇ ਮੰਦਰ ਬੁਹ ਛੱਤੇ ਵਾ (ਘਰ) ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਅਰ (ਮੰਦਰ) ਹਰ ਮੰਦਰ ਜੀ (ਹਟਨਾਲੇ) ਬਾਜਾਰ ਸਭ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਰ) ਸਰੀਰ (ਮੰਦਰ) ਰਿਦੇ (ਹਟਨਾਲੇ) ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਭਗਤ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਹਿ ਕਟੀਐ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਔ ਭਗਤ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਤਸਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀਓਂ ਕੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਟ ਦਈ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰੀ ਕੇ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਵਕਤ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਏ ॥

ਸਭ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੋਈ ਪੁਰੀ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗੀਓ ਮੈਂ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਸਭ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਪੂਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੀਓਂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਜਨ ਸੁਖਿ ਮਾਣਹਿ ਰਲੀਆ ਦੂਖ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮ ਨਾਸੀ ॥

ਸੰਤ ਸਜਨ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਖੁਸੀਆਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਖ) ਜਨਮ ਮਰਣ (ਦਰਦ) ਈਰਖਾ ਅਰੁ ਭ੍ਰਮ ਏਹ ਆਸਰੀ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਹੀ ਨਸਟ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਸੀ ॥੨॥

ਸਤਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸਭੀ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਪਰ ਹਮ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦਾਤਿ ਖਸਮ ਕੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦਾਤ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤਿ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ ਜਿਸ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਰਾਮ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਖਸਮਾਨਾ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਕੈਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ? ਜਿਸ ਰਾਮ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਭਇਆ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸੁਖੀ ਵਸਾਏ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਕਰਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੂ ਸੋ ਸਭ ਸੁਖੀ ਵਸਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਜਸੁ ਸੁਆਮੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਜਸੁ ਪੂਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਅਬਿਚਲ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਤਗੁਰ ਪੈ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਅਬਚਲ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨਿਤ ਸੁਣੀਐ ਰਾਮ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਵਾ ਸੰਤ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਤਹਾਂ ਨਿਤ ਹੀ ਸੁਨੀਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਚੋਜ ਭਗਤ ਭਵ ਭੰਜਨ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਧੁਨੀਐ ਰਾਮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ (ਭਵਭੰਜਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭਗਤ ਏਕ ਰਸ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਰਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕੇ ਜੋੜੀਓਂ ਸਰੰਦਿਓਂ ਕੇ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਵਾਜੇ) ਪਰਗਟ ਹੀ (ਧੁਨੀਐ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਭਗਤ ਭੈ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਹਦ ਝੁਣਕਾਰੇ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ ਸੰਤ ਗੋਸਟਿ ਨਿਤ ਹੋਵੈ ॥

ਜੋਗ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਹਦ ਥੀਂ ਰਹਤ ਵਾਜੇ (ਝੁਣਕਾਰੇ) ਬਾਜਤੇ ਹੂਏ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤੱਤੂ ਕੇ ਬਿਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗੋਸਟ ਨਿਤਹੀ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਗ੍ਯਾਨ ਗੋਦੜੀਆਂ ਲਗਤੀਆਂ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਹਿ ਮੈਲੁ ਸਭ ਕਾਟਹਿ ਕਿਲਵਿਖ ਸਗਲੇ ਖੋਵੈ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਸਭ ਮੈਲ ਕੋ ਕਾਟਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਹਾ ਪਾਪ ਸਗਲੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਖੋਵੈ ਹੈ॥

ਤਹ ਜਨਮ ਨ ਮਰਣਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਾਈਐ ਜੋੁਨੀਐ ॥

(ਤਹ) ਤਿਥੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕੇ ਆਵਣਾ ਔ ਮਰਕੇ ਜਾਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੇ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਇਆ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਛ ਪੁਨੀਐ ॥੪॥੬॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਜਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੯॥

ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਕਾਰ ਨਿਕਾਸਣੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ੍ਨ ਦੇਵ ਜੀਨੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸਹਤ ਆਪ ਆਕਰ ਟੋਕਰੀ ਉਠਾਈ ਤਿਸੁ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਾ ਕੇ ਕਾਰਜਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ਹਰਿ ਕੰਮੁ ਕਰਾਵਣਿ ਆਇਆ ਰਾਮ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨੇ ਮੈ ਹਰੀ ਆਪ ਆਇ ਖਲੋਇਆ ਹੈ ਤਾਲ ਕੀ ਕਾਰ ਨਿਕਾਸਨੇ ਕਾ ਜੋ ਕਾਮ ਥਾ ਸੋ ਕਰਨੇ ਲੀਏ (ਰਾਮ) ਵਿਸਨੂੰ ਦੇਵਤਜੋਂ ਕੋ ਸੰਗ ਲੈ ਕੇ ਆਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੁ ਕੰਮੁ ਕਰਾਵਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਹੋਕੇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਤਾਲੁ ਸੁਹਾਵਾ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਛਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਧਰਤੀ ਸਾਰੀ ਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਭਈ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਧਰਤੀ ਔ ਤਾਲ ਐਸਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਛਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਫੈਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਚ ਆਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਛਾਇਆ) ਬਨਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਰੀਰੁ ਧਰਤੀ (ਤਾਲੁ) ਰਿਦਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਨਾਮੁ ਪੂਰਨੁ ਹੂਆ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਛਾਇਆ ਪੂਰਨ ਸਾਜੁ ਕਰਾਇਆ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

(ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਰਹਿਤ ਕਰਨੇ ਕੀ ਸਕ੍ਤਿ ਸੰਜੁਕ੍ਤ ਜਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਛਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਵਿਸਨੁ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਨ (ਸਾਜੁ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਬਨਾਵਨਾ ਕਰਾਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਸਨੁਕੀ ਆਗਜਾਨੁਸਾਰ ਸਭ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਆਪੋ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਮੇਂ ਨਾਮੁ ਅਰੁ ਸਾਧਨ ਸਮਗ੍ਰੀ ਰੂਪ ਪੂਰਨੁ ਸਾਜੁ ਬਨਾਜਾ ਹੈ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਭਇਆ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਲਾਥੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਸਬਦੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾ ਪੁਰੀ ਨਿਵਾਸੀਓਂ ਕੇ ਝੋਰੇ ਸਭੁ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਸੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੀ ਗਾਇਆ ॥

ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਜਸੁ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਗਾਜਾ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਰਖਿਆ ਪਰਮੇਸਰਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਵਾ ਪੁਰੀ ਨਿਵਾਸੀਓਂ ਕਾ ਬਿਰਦ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਵ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਰਿਧਿ ਦੀਨੇ ਕਰਤੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਕਾਈ ਰਾਮ ॥

ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਔ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧਾਂ ਔ ਰਿਧੀਆਂ ਇਹੁ ਪਦਾਰਥ ਕਰਤੇ ਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਬ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੪

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਬਿਲਛਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਕਰਤੇ ਕੀ ਦਾਤਿ ਸਵਾਈ ਰਾਮ ॥

ਖਾਤਿਆਂ ਖਰਚਤਿਆਂ ਬਿਲਾਸ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਤਿਆਂ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤੇ ਕੀ ਦਿਨ ਦਿਨ ਦਾਤ ਅਧਕ ਹੀ ਹੋਤੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਦਾਤਿ ਸਵਾਈ ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਜਾਈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਾਇਆ ॥

ਕੈਸੀ ਦਾਤ ਅਧਕ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਸਗਲੇ ਉਠਿ ਨਾਠੇ ਦੂਖੁ ਨ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ॥

ਕੋਟ ਬਿਘਨ ਕਰਨ ਹਾਰ ਜੋ ਬਿਸ਼ੇ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਉਠਕੇ ਭਾਗ ਗਏ ਭਾਵ ਐਸੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਸੇ ਉਠੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਭੀ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਕਭੀ ਦੂਖ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਬਿਨਸੀ ਭੂਖ ਸਬਾਈ ॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਹਿਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔ ਭੂਖ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਸਾਰੀ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋਈ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਨਵਿਰਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਅਚਰਜੁ ਜਿਸੁ ਵਡਿਆਈ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੀ (ਵਡਿਆਈ) ਮਹਿਮਾਂ ਆਸਚਰਜ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਤਿਨ ਹੀ ਕੀਆ ਮਾਣਸੁ ਕਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕਾਰਜ ਥਾ ਤਿਨਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨੁਖ ਬਿਚਾਰਾ ਕਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰ ਸਕੇ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰਜੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਸਾਜੁ ਔਰ ਮਾਹਤਮ ਸਭ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਸੋਹਨਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਦਾ ਕਰਹਿ ਜੈਕਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਸੁਧਾਸਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਭਗਤ ਸੋਭ ਰਹੈ ਹੈਂ ਅਰ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਗੋਬਿੰਦ ਅਨਦ ਉਪਜੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੰਗਿ ਬਨੀ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਆਨੰਦ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰੀ ਸੁਧਾਸਰ ਮੇਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਸਭ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਉਦਮੁ ਕੀਆ ਤਾਲ ਕੇਰਾ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਿਆ ਗਨੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤਾਲ ਕੇ ਬਨਾਵਨੇ ਕਾ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦਾ ਤਾਲ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਵਾ ਹਰੀ ਦੀ ਉਪਮਾਂ ਕਿਯਾ ਗਿਨੀਏ ਭਾਵ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਪੁੰਨ ਕਿਰਿਆ ਮਹਾ ਨਿਰਮਲ ਚਾਰਾ ॥

ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਂਨ ਕਾ ਜੋ ਪੁਨ ਹੈ ਕਿਰਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂਯਾਮ ਕਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਤਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਨਾਂਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਉਸ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਪੂਰਬਕਤ ਗੁਨ ਸਭੀ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਸਬਦ ਅਧਾਰਾ ॥੩॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਬਿਰਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤਾ ਉਸਤਤਿ ਕਉਨੁ ਕਰੀਜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾਂ ਜੌ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਮਰਥ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਰੀਏ॥

ਸੰਤਾ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਆਮੀ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਦੀਜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਇਸਤੇ ਹੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਮਹਾਂ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ਕੀਜੈ ਬਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਇਕ ਖਿਨੋ ॥

ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਪਰੰਤੂ ਦਾਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਕੈਸਾ ਦਾਨ ਕਰੋ ਜੋ ਏਕ ਖਿਨਭੀ ਨਾ ਬਿਸਰੋ॥

ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਉਚਰੁ ਰਸਨਾ ਸਦਾ ਗਾਈਐ ਅਨਦਿਨੋ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਸਨਾ ਉਚਾਰੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਹੀ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗਾਵਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਨਾਮ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੀਜੈ ॥

ਜਿਨਕੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੀਜੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਜੀਜੈ ॥੪॥੭॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੭॥੧੦॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਠ ਬੋਲੜਾ ਜੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸੁਆਮੀ ਮੋਰਾ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਜਣ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਸੰਮਲਿ ਥਕੀ ਜੀ ਓਹੁ ਕਦੇ ਨ ਬੋਲੈ ਕਉਰਾ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਥਕ ਰਹੀ ਹੂੰ ਵਹੁ ਕਬੀ ਭੀ ਕੌੜਾ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ॥

ਕਉੜਾ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਨੈ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨੈ ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ ॥

ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸੋ ਕੌੜਾ ਤੋ ਬੋਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਪੁਨਾ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਕੋਈ ਅਵਗੁਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕਰਤਾ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਹਰਿ ਬਿਰਦੁ ਸਦਾਏ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਭੰਨੈ ਘਾਲੇ ॥

ਹਰਿ ਅਪਨਾ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤੋੜਤਾ ਭਾਵ ਸਭ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇਰੈ ਹੀ ਤੇ ਨੇਰਾ ॥

(ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ) ਜੋ ਸਰਬ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ ਅਰ ਨੇਰੇ ਤੇ ਨੇਰਾ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਤੇ ਭੀ ਨਿਕਟ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਸਦਾ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਜਣੁ ਮੇਰਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਜਨ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਕੀ ਸਦਾ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਰਾਪਤਿ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਉ ਬਿਸਮੁ ਭਈ ਜੀ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹਰੀ ਅਪਾਰ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਅਸਚਰਯ ਭਈ ਹੂੰ॥

ਮੇਰਾ ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਆਮੀ ਜੀ ਹਉ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਗ ਛਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਛਾਰ ਵਿਖੇ (ਪਗ) ਖਚਤ ਹੋਈ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਤ ਜੀਵਾ ਠੰਢੀ ਥੀਵਾ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਜੀਵਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਠੰਢੀ ਹੋਤੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਬਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿਆ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਈ ॥

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਆਦਿ ਅੰਤ ਔਰ ਮਧ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਜਲ ਅਸਥਲ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਪਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ਭਵਜਲ ਉਤਰੇ ਪਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਪਕੇ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਹੁ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਤੇਰਾ ਰੱਖਯਕ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਨਿਮਖ ਨ ਛੋਡਾ ਜੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੋ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਆ ਜੀ ਸਾਚਾ ਅਗਮ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਪੂਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਜੋ ਅਗਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਦੀਨਾ ਤਾ ਨਾਮੁ ਲੀਨਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਨਾਠੇ ॥

ਸਾਧੂਆਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਜੋ ਮਨ ਦੀਨਾ ਤੌ ਨਾਮ ਲੀਨਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਇਹ ਫਲ ਹੂਆ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਦੁਖ ਥੇ ਸੋ (ਨਾਠੇ) ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਹਉਮੈ ਬਿਨਠੀ ਗਾਠੇ ॥

ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਬਹੁਤ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਹਉਮੈ ਕੀ ਗੰਠ (ਬਿਨਠੀ) ਦੂਰ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੫

ਸਭ ਕੈ ਮਧਿ ਸਭ ਹੂ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਰਾਗ ਦੋਖ ਤੇ ਨਿਆਰੋ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਔਰ ਸਭ ਤੇ ਬਾਹਰ ਅਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਪੁਨਾ ਰਾਗ ਔ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਤੇ ਭੀ ਨਿਆਰੋ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਹਿ ਸਧਾਰੋ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੂੰ। ਅਰ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਅਧਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮੈ ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਜੀ ਹਰਿ ਨਿਹਚਲੁ ਸੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਹਰੀ ਜੋ ਨਿਸਚਲ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਅਧ੍ਰੁਵ ਡਿਠੇ ਜੀਉ ਤਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਬ ਸਭ ਪਦਾਰਥ (ਅਧ੍ਰੁਵ) ਚਲ ਰੂਪ ਦੇਖੇ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹਉ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੂੰ ਸੋ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜੋ ਮਰਤਾ ਔਰ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਸਭਿ ਪੂਰਨ ਮਨਿ ਚਿੰਦੀ ਇਛ ਪੁਜਾਏ ॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕਰੀ ਹੁਈ ਇਛਾ ਪੁਜਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੁਤਿ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਕਰਤੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੁਨਿ ਜਨ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੂਤੀਆਂ ਔ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਰਤੇ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸਿਧੋਂ ਔ ਸਾਧਿਕੋਂ ਅਰ ਮੁਨੀ ਜਨੋਂ ਆਦਿ ਸਭਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਸੁਆਮੀ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ॥੪॥੧॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਣਿ ਹੋਇ ਕੈ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੧॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਰ ਸੂਹੀ ਕੀ ਸਲੋਕਾ ਨਾਲਿ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ ਵਿਛੋੜੇ ਅਰੁ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਵਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹੈ ਵੇਸਿ ਦੋਹਾਗਣੀ ਪਰ ਪਿਰੁ ਰਾਵਣ ਜਾਇ ॥

ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਸੂਹੇ ਵੇਸ ਵਿਸਜੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ (ਪਰੁ ਪਿਰ ਰਾਵਣ ਜਾਇ) ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਜੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਛੋਡਿਆ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਮੋਹੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

(ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ (ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਮਿਠਾ ਕਰਿ ਕੈ ਖਾਇਆ ਬਹੁ ਸਾਦਹੁ ਵਧਿਆ ਰੋਗੁ ॥

(ਮਿਠਾ) ਭਾਵ ਸੁਖ ਰੂਪ ਕਰਕੈ ਬਿਸਜੋਂ ਕੋ ਭੋਗਾ ਥਾ ਬਿਸੇ ਰਸੋਂ ਸੇ ਬਹੁਤ ਰੋਗੁ ਵਧ ਗਿਆ॥

ਸੁਧੁ ਭਤਾਰੁ ਹਰਿ ਛੋਡਿਆ ਫਿਰਿ ਲਗਾ ਜਾਇ ਵਿਜੋਗੁ ॥

ਸੁਧ ਭਰਤਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਜਨਮ ਕਰ ਵਿਛੋੜਾ ਹੀ ਲਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਪਲਟਿਆ ਹਰਿ ਰਾਤੀ ਸਾਜਿ ਸੀਗਾਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੂਹਾ ਵੇਸ ਉਤਾਰ ਕੇ ਮਜੀਠਾ ਵੇਸੁ ਬਦਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰੁ (ਸਾਜਿ) ਬਨਾ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਸਚੁ ਪਿਰੁ ਰਾਵਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਰੂਪੁ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਭੋਗਾ ਹੈ॥

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਦਾ ਸੋੁਹਾਗਣਿ ਆਪਿ ਮੇਲੀ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਸੋ ਆਗਜਾਕਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮੇਲ ਲਈ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਓਹੁ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਸਦਾ ਸੋੁਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸੱਚਾ ਭਰਤਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਹਾਗਣਿ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹਵੀਏ ਨਿਮਾਣੀਏ ਸੋ ਸਹੁ ਸਦਾ ਸਮੑਾਲਿ ॥

ਹੇ ਸੂਹੇ ਵੇਸ ਵਾਲੀਏ ਮਨ ਰਹਿਤ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਸੰਭਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਭੀ ਸਦਾ ਸੰਭਾਲੁ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਹਿ ਆਪਣਾ ਕੁਲੁ ਭੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥੨॥

ਜਬ ਸੰਭਾਲੇਗੀ ਤਬ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰੇਂਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਕੁਲ ਭੀ ਛੂਟ ਜਾਏਗੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਓਨੁ ਆਕਾਸ ਪਤਾਲਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਆਪ ਹੀ ਤੈਂਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ (ਤਖਤੁ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰਚਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਕਾਸੋਂ ਪਤਾਲ ਸਹਿਤ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਧਰਤੀ ਸਾਜੀਅਨੁ ਸਚੀ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ॥

ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਧਰਤੀ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਚੀ ਧਰਮਸਾਲਾ ਰੂਪ ਭਰਤ ਭੂਮੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਖਪਾਇਦਾ ਸਚੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਉਪਾਇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿਦਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਪੁਨ: ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ (ਨਿਰਾਲਾ) ਹੋਰੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮਿਟ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੧॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹਬ ਤਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਾ ਮੰਨਿ ਲੈਹਿ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥

ਹੇ ਸੂਹੇ ਵੇਸ ਭਾਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੀਏ ਮਨਮੁਖੇ ਤਾਂਤੂੰ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ਜਾਂ ਸਚੇ ਨਾਉਂ ਕੋ ਮੋਖ ਦਾਤਾ ਮੰਨੇਗੀ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਣਾ ਮਨਾਇ ਲੈ ਰੂਪੁ ਚੜੀ ਤਾ ਅਗਲਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਜ ਲੈ ਤਉ ਸਫਾਈ ਰੂਪੀ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਚੜ੍ਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਥਾਉਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇ ਤੂ ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ ॥

ਤੂੰ ਐਸਾ ਸੀਂਗਾਰ ਬਨਾਉ ਜੋ ਕਬੀ ਮੈਲਾ ਨ ਹੋਗਾ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਲਾਗਾ ਰਹੇ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਹਾਗਣਿ ਕਾ ਕਿਆ ਚਿਹਨੁ ਹੈ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਖਸਮੈ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕਾ ਕਿਆ ਚਿੰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਮੈਂ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਉਂ?

ਉੱਤਰ: ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਤੌ ਸਚ ਹੈ ਭਾਵ ਇਕ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਨ ਹੈ ਔ ਮੁਖ ਉਨ ਕਾ ਉਜਲ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਆਇ ਬਣੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਮੁਖ ਹੈਂ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਆਪਨੇ (ਖਸਮੈ) ਮਾਲਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਹੀ ਸਮਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਲੋਕਾ ਵੇ ਹਉ ਸੂਹਵੀ ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਕਰੀ ॥

ਵੇਸੀ ਸਹੁ ਨ ਪਾਈਐ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਸ ਰਹੀ ॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਸੂਹਾ) ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਵੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਵੇਸੋਂ ਸੇ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨੀ ਸਹੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨੀ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੋ ਵਹੁ ਸਿਖਿਆ ਕੌਣ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਇਨ ਬਿਧਿ ਕੰਤ ਮਿਲੀ ॥੨॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੌ ਧਾਰ ਕੈ ਆਪਣੀ ਚਤਰਾਈ ਕੋ ਛੋਡੈ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨੇ ਇਨ ਬਿਧ ਸੇ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੭੯੬

ਪਉੜੀ ॥

ਹੁਕਮੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜੀਅਨੁ ਬਹੁ ਭਿਤਿ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹੁਕਮੀ ਤੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਬਹੁ ਭਿਤਿ) ਚੋਗ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪੀ ਕੇਤੜਾ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਤਾ ਜੋ ਕਿਤਨਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਤੂ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਤਿਨ ਇਕਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਹਉਮੈ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਤੁਧੁ ਮਿਲੈ ਸੋਈ ਸਚਿਆਰਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾ ਹੈ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲੇਂ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਸਚਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹਵੀਏ ਸੂਹਾ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਜਿਨ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੁਛ ਵਿਖੇ ਪਰਾਇਣ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਸੂਹਾ ਭਾਵ ਤੁਛ ਵਿਖੇ ਪਰਾਇਣ ਹੈ ਸੋ ਕਉਨ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾਂ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਝੂਠੁ ਸਭੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਜਿਉ ਟਿਕੈ ਨ ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਉ ॥

ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਝੂਠ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਹੈ। ਸੋ ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਮੈਂ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਇਆ (ਟਿਕੈ) ਠਹਿਰਤੀ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਲੋ ਲਾਲੁ ਹੈ ਜਿਉ ਰੰਗਿ ਮਜੀਠ ਸਚੜਾਉ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇਕੈ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਰੰਗਿ) ਆਨੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਮਜੀਠ ਕਾ ਰੰਗ (ਸਚੜਾਉ) ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਓਹ ਸਭ ਸੇ ਚੜਦਾ ਅਧਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਉਲਟੀ ਸਕਤਿ ਸਿਵੈ ਘਰਿ ਆਈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਉ ॥

(ਸਕਤਿ) ਮਾਇਆ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਬੁਧੀ ਉਲਟੀ ਹੈ ਔ (ਸਿਵੈ) ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ ਵਿਕਾਰੁ ਹੈ ਕੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਇਹ ਵਿਸ਼ਿਆਨੰਦ (ਵਿਕਾਰੁ) ਵਿਅਰਥ ਭਾਵ ਨਕੰਮਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਖੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗਨੇ ਕਰ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ॥

ਇਸੁ ਲਹਦੇ ਬਿਲਮ ਨ ਹੋਵਈ ਰੰਡ ਬੈਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਇਸ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋਤਿਆਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਇਸ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗਣੇ ਵਾਲੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੇ ਵਯੋਗ ਵਾਲੀ ਹੋ ਬੈਠੀ ਹੈ॥

ਮੁੰਧ ਇਆਣੀ ਦੁੰਮਣੀ ਸੂਹੈ ਵੇਸਿ ਲੋੁਭਾਇ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਅਗਿਆਤ ਦੁਚਿਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਸੂਹੈ ਵੇਸਿ) ਭਾਵ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਵੇਸ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਰੰਗੁ ਲਾਲੁ ਕਰਿ ਭੈ ਭਾਇ ਸੀਗਾਰੁ ਬਣਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਹੀ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸਚੇ ਰੰਗ ਸਾਥ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਲਾਲ ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿ ਚਲਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਚਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਪਾਇਅਨੁ ਆਪਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

(ਆਪੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਇਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪਈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਇਹ ਬੂਝ ਆਈ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਰਮਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਦ੍ਵੈਤ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰਮਾਈ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਠਉਰ ਨ ਪਾਇਨੀ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਅਰ (ਆਵੈ ਜਾਈ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੈਂ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਸਭ ਚਲੈ ਰਜਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਭ (ਰਜਾਈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹੈ ਵੇਸਿ ਕਾਮਣਿ ਕੁਲਖਣੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਛੋਡਿ ਪਰ ਪੁਰਖ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਵਿਸੇ ਪਰਾਯਣ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖੋਟੇ ਲਖਣਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰੂਪ ਭਰਤੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ (ਪਰ ਪੁਰਖੁ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈਂ ਪਯਾਰ ਕੋ ਧਾਰਤੀ ਹੈ॥

ਓਸੁ ਸੀਲੁ ਨ ਸੰਜਮੁ ਸਦਾ ਝੂਠੁ ਬੋਲੈ ਮਨਮੁਖਿ ਕਰਮ ਖੁਆਰੁ ॥

ਓਸਕਾ ਨਾ (ਸੀਲੁ) ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਸੋ ਸਦਾ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸਦੇ ਸਭ ਕਰਮ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕੇ ਹੀ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਭਤਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਭਰਤਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਸਭੁ ਉਤਾਰਿ ਧਰੇ ਗਲਿ ਪਹਿਰੈ ਖਿਮਾ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ) ਵਿਸਯੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਭ ਉਤਾਰ ਧਰਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਗਲ ਮੈਂ ਖਿਮਾਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਪਹਿਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਹਨਸੀਲਤਾ ਆਦੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਧਾਰਤੀ ਹੈ॥

ਪੇਈਐ ਸਾਹੁਰੈ ਬਹੁ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ਤਿਸੁ ਪੂਜ ਕਰੇ ਸਭੁ ਸੈਸਾਰੁ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਹ ਰਲਾਈ ਕਿਸੈ ਦੀ ਨਾ ਰਲੈ ਜਿਸੁ ਰਾਵੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ (ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ (ਰਾਵੈ) ਭੋਗਤਾ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਿਲਾਈ ਹੁਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸਦੀ ਰਹਤ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਭਿੰਨ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਸੁ ਅਵਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਭਰਤਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਵਨਾਸੀ ਪੁਰਖੁ ਭਰਤਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ ਸੁਪਨੈ ਨਿਸੀ ਬਿਨੁ ਤਾਗੇ ਗਲਿ ਹਾਰੁ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ (ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ) ਕਸੁੰਭੇ ਦਾ ਰੰਗੁ ਭਾਵ ਵਿਸਯੋਂ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਐਸੇ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸੁਪਨੇ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਫੂਲ ਮੈ ਫੂਲ ਫਸਾਯ ਬਿਨਾਂ ਤਾਗੇਹਾਰ ਬਨਾਯ ਕਰ ਗਲ ਮੈਂ ਕੋਈ ਪਹਿਰ ਲੇਵੇ ਵਹ ਨਹੀਂ ਠਹਰਤਾ ਪੌਣ ਕਰ ਬਿਖਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ਕਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਾਚਾ ਰੰਗੁ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਮਜੀਠੀ ਰੰਗ ਕੇ ਸਮ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸ ਆਨੰਦ ਕੋ ਕੌਨ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ ਰਸੀ ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਅਤੀ ਆਨੰਦਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆ ਸਭ ਛਾਰ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਆਪਿ ਉਪਾਇਓਨੁ ਕਰਿ ਚੋਜ ਵਿਡਾਨੁ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਪਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤਮਾਸਾ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਧਾਤੁ ਵਿਚਿ ਪਾਈਅਨੁ ਮੋਹੁ ਝੂਠੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਪੰਚ (ਧਾਤੁ) ਤੱਤ ਆਕਾਸਾਦਿਕ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਮੋਹ ਔਰੁ ਝੂਠੁ ਬੋਲਨਾ ਔਰੁ ਹੰਕਾਰ ਇਹ ਭੀ ਬੀਚ ਹੈ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਮਨਮੁਖੁ ਅਗਿਆਨੁ ॥

ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਅਗਯਾਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਓਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਓਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੪॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਨਕੋ ਫਲ ਕਿਆ ਹੂਆ?

ਉੱਤਰ: ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਸੇ ਵਹੁ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸੂਹਵੀਏ ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਛਡਿ ਤੂ ਤਾ ਪਿਰ ਲਗੀ ਪਿਆਰੁ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰਾਇਣੇ ਵਿਸ਼ਿਯੋਂ ਕਾ ਭੇਖ ਦੰਭ ਔ ਸਕਾਮਤਾ ਤੂੰ ਛੋਡ ਦੇਵੇਗੀ ਤੌ ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਪਤੀ ਮੈਂ ਲਗੇਗਾ।

ਪੰਨਾ ੭੮੭

ਸੂਹੈ ਵੇਸਿ ਪਿਰੁ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਮਨਮੁਖਿ ਦਝਿ ਮੁਈ ਗਾਵਾਰਿ ॥

ਵਿਸ਼ੈ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰਕੇ ਵਿਸੇ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਲ ਮੂਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ ਗਇਆ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਜਿਨਕਾ (ਸੂਹਾ ਵੇਸੁ) ਦੰਭਾਦਿ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਤਾ ਲਾਲੁ ਹੋਆ ਰਸਨਾ ਰਤੀ ਗੁਣ ਸਾਰਿ ॥

ਉਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਰਤਾ ਲਾਲੁ) ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਰਸਨਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣ ਸਮਾਂਲਣੇ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਭੈ ਭਾਇ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੈ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਪਿਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਕ ਪਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮੁੰਧੇ ਸੂਹਾ ਪਰਹਰਹੁ ਲਾਲੁ ਕਰਹੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਏ ਵਿਸਿਓਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਅਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਲਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਕਰ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਵੀਸਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ ਤੌ ਜਨਮ ਮਰਣ (ਵੀਸਰੈ) ਦੂਰ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਮੁੰਧ ਸੁਹਾਵੀ ਸੋਹਣੀ ਜਿਸੁ ਘਰਿ ਸਹਜਿ ਭਤਾਰੁ ॥

ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਯੁਕਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਉਸਤਤੀ ਹੈ ਔ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਰਾਵੀਐ ਰਾਵੇ ਰਾਵਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ (ਰਾਵਣਹਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮੋਹੁ ਕੂੜੁ ਕੁਟੰਬੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖੁ ਮੁਗਧੁ ਰਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕੁਟੰਬ ਕਾ ਮੋਹ ਕੂੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਰੰਗਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਮੁਏ ਕਿਛੁ ਸਾਥਿ ਨ ਲਿਤਾ ॥

ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਮਰ ਗਏ ਕਛੁ ਭੀ ਪਦਾਰਥ ਅੰਤ ਕੋ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲੀਆ॥

ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਸੁਝਈ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿਤਾ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਨੇ ਐਸਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰ ਪਰ ਤੋ ਜਮ ਕਾਲ ਖੜਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸਕੋ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ॥

ਫਿਰਿ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਜਮਕਾਲਿ ਵਸਿ ਕਿਤਾ ॥

ਜਮਕਾਲ ਕਰਤਾ ਨੇ ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਣੇ ਵਸ ਕੀਆ ਫੇਰ ਇਸਕੋ ਏਹੁ (ਵੇਲਾ) ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਜੇਹਾ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਓਨੁ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਿਤਾ ॥੫॥

ਜੈਸਾ ਧੁਰ ਸੇ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ਹੈ (ਸੇ) ਓਹੁ ਭਾਵ ਤਿਸ ਅਨਸਾਰ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੈਂ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਵਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤੀਆ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਜੋ ਮੜਿਆ ਲਗਿ ਜਲੰਨ੍ਹਿ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤੀ ਹੁਈ ਥੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਾਸ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਵਾਕ ਹੂਆ॥ (ਮੜਿਆ) ਮੁਰਦਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਚਿਤਾਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੀ ਹੈਂ ਇਹੁ ਉਤਮ ਸਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੀਆਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਅਧਮ ਸਤੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤੀਆ ਜਾਣੀਅਨ੍ਹਿ ਜਿ ਬਿਰਹੇ ਚੋਟ ਮਰੰਨ੍ਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਬਿਛੋੜੇ ਕੀ ਚੋਟ ਸੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਨ ਭਾਵ ਜੋ ਪਤੀ ਕਾ ਮਰਣਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਿਰਹ ਅਗਨਿ ਮੈਂ ਜਲ ਮਰੈ ਸੋ ਸਤੀਆਂ ਊਤਮ ਜਾਣੀਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਭੀ ਸੋ ਸਤੀਆ ਜਾਣੀਅਨਿ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖਿ ਰਹੰਨ੍ਹਿ ॥

ਫੇਰ ਵਹਿ ਸਤੀਆਂ ਜਾਣੀਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ (ਸੀਲ) ਜਤ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਮੈਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਨਿ ਸਾਈ ਆਪਣਾ ਨਿਤ ਉਠਿ ਸੰਮ੍ਹਾਲੰਨ੍ਹਿ ॥੨॥

ਔ ਅਪਣਾ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਨਿਤਯ ਹੀ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਪਤੀ ਕੋ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕੰਤਾ ਨਾਲਿ ਮਹੇਲੀਆ ਸੇਤੀ ਅਗਿ ਜਲਾਹਿ ॥

ਜੇ ਜਾਣਹਿ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਤਾ ਤਨਿ ਦੁਖ ਸਹਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਤੀਆਂ ਸਾਥ ਅਗਨੀ ਸੇਤੀ ਜਲਤੀ ਹੈਂ ਜਬ ਅਪਨੇ ਪਿਰ ਕੋ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਤਬੀ ਤੌਂ ਜਲਣੇ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਧਮ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੰਤ ਨ ਜਾਣਨੀ ਸੇ ਕਿਉ ਅਗਿ ਜਲਾਹਿ ॥
ਭਾਵੈ ਜੀਵਉ ਕੈ ਮਰਉ ਦੂਰਹੁ ਹੀ ਭਜਿ ਜਾਹਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪਤੀ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਵਹਿ ਬਿਭਚਾਰਣੀ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਪਤੀ ਜੀਵੋਂ ਵਾ ਮਰਜਾਊ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਭਾਜ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਮੁਖ ਹੈਂ ਸੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਜਲੰਤੀ ਹੈਂ ਓਹ ਸਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਹੁ ਚੌਥੀ ਨੀਚ ਹੈਂ ੪ ਦਾਸ਼ਟਾਂਤ ਉਪਦੇ ਸਾਰਬ ਐਸੇ ਕਰਨਾ ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਸੁਆਮੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹਿ ਸਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਤੀਨ ਭੇਦ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਅਧਿਆਸ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤਉਤਮ ਹੈਂ ੧ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਧਮ ਸਤੀਆਂ ਵਤ ਸੰਤ ਹੈਂ ੨ ਔਰ ਜੋ ਸੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬ ਉਕਤਿ ਪਾਖੰਡ ਰਹਿਤ ਪੰਚਾਗਨਿ ਆਦਿਕ ਤਪ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜਲਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਉਨਕੇ ਅੰਤਰ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਨ ਹੋ ਤੌਂ ਕਿਉਂ ਦੁਖ ਸਹਾਰੇਂ ਅਰ ਸੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸੋ ਕਨਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਚੌਥੇ ਜੋ ਕੰਤ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਬਿਵਸਥਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕੁਲਟਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਤ ਚਾਹੋ (ਜੀਵਉ) ਗਰਸਤੀ ਰਹੋ ਭਾਵੇਂ ਮਰੋ ਤਿਆਗੀ ਹੋਵੇ ਦੂਰੋਂ ਭਾਗਨਾਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਬਿਮੁਖ ਹੈਂ ਵਹੁ ਚੌਥੇ ਪਾਂਬਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹਮ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਤੀਓਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਰਖ ਬਰਨਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਨਾਲਿ ਉਪਾਇਆ ਲੇਖੁ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿਆ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੁਧਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਸਰੀਰ ਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਣੇ ਕਾ ਲੇਖ ਸਾਥ ਹੀ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਵੈ ਜੇਵਡ ਹੋਰ ਦਾਤਿ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰਿਖਿਆ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਭੀ ਵਡੀ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਨ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਅਖੁਟੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅਟੁਟ ਨਿਧਾਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਦੇਵਸੀ ਫਿਰਿ ਲੇਖੁ ਨ ਲਿਖਿਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੇਂਗਾ ਫੇਰ ਉਸ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਸੇ ਜਨ ਮਿਲੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪਿਆ ॥੬॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਧਾਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੨ ॥

ਜਿਨੀ ਚਲਣੁ ਜਾਣਿਆ ਸੇ ਕਿਉ ਕਰਹਿ ਵਿਥਾਰ ॥

ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚਲਣਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਧੰਧਿਓਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥

ਚਲਣ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਕਾਜ ਸਵਾਰਣਹਾਰ ॥੧॥

ਜੋ ਚਲਣੇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਸੋ ਮਰਣਾ ਬਿਸਾਰਕੇ ਘਰ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਰਾਤਿ ਕਾਰਣਿ ਧਨੁ ਸੰਚੀਐ ਭਲਕੇ ਚਲਣੁ ਹੋਇ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਰਾਤ ਰਹਣਾ ਹੈ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾ ਧਨੁ ਇਕੱਠਾ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਚਲਨਾ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਵੁਹ ਨਾਲ ਨ ਗਿਆ ਤੌ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਹੋਗਾ ਤੈਸੇ ਥੋੜੇ ਜੀਵਨੇ ਮੈਂ ਫੈਲਾਵੇ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਸਾਥ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੨ ॥

ਬਧਾ ਚਟੀ ਜੋ ਭਰੇ ਨਾ ਗੁਣੁ ਨਾ ਉਪਕਾਰੁ ॥

ਮੋਹ ਕਰ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਏਹ ਚੱਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਇਹੁ ਕੁਛ ਗੁਣ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਉਨ ਪਰ ਇਸ ਕਾ ਕਛੁ ਉਪਕਾਰ ਹੈ॥

ਵਾ (ਬਧਾ) ਕਿਸੀ ਕਸਟ ਕਰ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਜੋ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਾਣੋਂ ਚਟੀ ਭਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸਦਾ ਫਲ ਥੋੜਾ ਹੈ ਨਿਸਕਾਮ ਪੁੰਨ ਕੇ ਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰੁ ਉਸ ਪੁੱਨ ਕੇ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਉਪਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਜੋ (ਖੁਸੀ) ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰੀਏ ਤਉ ਮੋਖ ਰੂਪੁ ਕਾਰਜੁ ਸਵਾਰ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਤੀ ਖੁਸੀ ਸਵਾਰੀਐ ਨਾਨਕ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰੁ ॥੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪੂਰਬਕ ਪਰਮੇਸਰ ਨਮਿੱਤ ਪਦਾਰਥ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੋਖ ਰੂਪ ਅਪਨਾਂ ਕਾਰਜਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਾਮ ਅਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਮਨਹਠਿ ਤਰਫ ਨ ਜਿਪਈ ਜੇ ਬਹੁਤਾ ਘਾਲੇ ॥

ਜੇਕਰ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਤਪ ਕਰੇ ਤੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਕੀ ਤਰਫ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜੀਤੀ ਜਾਤੀ॥

ਤਰਫ ਜਿਣੈ ਸਤ ਭਾਉ ਦੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਆਸਰੀ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜੀਤਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਓਟ ਦੇਵੇ ਪੁਨਾ ਦੇ ਸਕੇ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਰਤੈ ਕਾਰਣੁ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕਰਣ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈਅਨੁ ਆਪੇ ਫੁਨਿ ਗੋਈ ॥

ਕਾਰਣੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪੇ ਹੀ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਰਣੋਂ ਮੈਂ (ਗੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੭੮੮

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਸਭ ਭਵਿ ਥਕੀ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਹੋਈ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਲਈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭ੍ਰਮ ਥਕੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕੀਮਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁਈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਏਕੁ ਵਿਖਾਲਿਆ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀਏ ਤਿਸ ਕੇ ਸਲਾਹੁਨੇ ਸੇ ਯਹ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਹੋਗਾ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਜਿਨਾ ਭਉ ਤਿਨ੍ ਨਾਹਿ ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਉ ਨਿਭਵਿਆਹ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭਉ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਰਭੈ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤਾ ਭੈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਹੁ ਪਟੰਤਰਾ ਤਿਤੁ ਦੀਬਾਣਿ ਗਇਆਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਗਜਾ ਤੇ ਯਹ (ਪਟੰਤਰਾ) ਨਿਰਨਾ ਹੋਗਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਭੌ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਂਗੇ ਔਰ ਜੋ ਭੈ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ਕਿਸੀ ਗੋਬਿੰਦ ਲੋਕ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਹੇ ਸਤਗੁਰੋ ਗਜਾਨਵਾਂਨ ਕੀ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਪੀਛੇ ਕਜਾ ਬਿਵਸਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪ੍ਰਤਿ ਉੱਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਤੁਰਦੇ ਕਉ ਤੁਰਦਾ ਮਿਲੈ ਉਡਤੇ ਕਉ ਉਡਤਾ ॥

ਜੀਵਤੇ ਕਉ ਜੀਵਤਾ ਮਿਲੈ ਮੂਏ ਕਉ ਮੂਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਤੁਰਦੇ) ਜਲ ਤੱਤ ਕੋ ਜਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ (ਉਡਤੇ) ਪਵਨ ਤਤ ਕੋ ਪਵਨ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਜੀਵਤੇ) ਅਗਨ ਤਤ ਕੋ ਅਗਨੀ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਮੂਏ) ਪਿਰਥਵੀ ਤਤ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੱਤ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਕਾਸ ਇਨ ਉਪਲਖੱਤ ਜਾਣ ਲੈਣਾਂ ਗਜਾਨੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਵਾ ਤੁਰਨ ਵਾਲੋ ਕਉ ਤੁਰਨ ਵਾਲਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ। ਯਥਾ-ਪੁਰਖ ਕੋ ਪੁਰਖ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਉਡਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਉਡਨੇ ਵਾਲਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਯਥਾ ਪੰਛੀਓ ਕੋ ਪੰਛੀ ਜੀਵਤੇ ਕਉ ਜੀਵਤਾ ਹੁਆ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਸੰਬੰਧ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮੂਏ ਹੁਏ ਕੋ ਮੂਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ। ਯਥਾ ਪਸਾਚਾਦਿਕ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਯਹ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਨਿ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਯਾਨੀ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਸਲਾਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਾਰਣਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ ਅਭੇਦ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸੇ ਸਚੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜੀਵ ਕੋ ਪਤੰਤਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਜੋ ਬਿਚਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਤੁਧ ਸਚ ਰੂਪ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਉਰਿ) ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਹੌਮੈ ਮਾਰ ਕੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਲਗਿ ਪਏ ਗਾਵਾਰੀ ॥

ਔ ਜੋ (ਗਵਾਰੀ) ਮੂਰਖ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਓਂ ਮੇਂ ਲਾਗ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਨਮੁਖਿ ਗੁਬਾਰੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਤਿਸਹਿ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ (ਗਵਾਰੀ) ਸਘਨ ਅਵਿਦਜਾ ਅੰਧੇਰੀ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਇਹਿ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਸਚਿਆ ਕਿਆ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੀ ॥੮॥

ਹੇ ਸੱਚਿਆ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਬੁਝਾਵੈ ਸੋਈ ਬੁਝੇਗਾ ਇਸ ਜੰਤ ਕੀ ਵਿਚਾਰੀ ਬੁਧ ਕਜਾ ਤੁਛ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਮਣਿ ਤਉ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰਿ ਜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਤੁ ਮਨਾਇ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੌਂ ਪਹਿਲੇ ਕੰਤ ਕੋ ਮਨਾਜ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਕਰੁ ਤਉ ਸਾਧਨ ਰੂਪੁ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੁ॥

ਮਤੁ ਸੇਜੈ ਕੰਤੁ ਨ ਆਵਈ ਏਵੈ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਮੈ ਕੰਤ ਨਾ ਆਵੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਐਵੇਂ ਹੀ ਬਿਜਰਥ ਜਾਵੈ॥

ਕਾਮਣਿ ਪਿਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਉ ਬਣਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਾਮਨੀ ਕਾ ਪਹਿਲੇ ਮਨ ਪਿਰੀ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਆਸਤਕ ਭਾਵਨਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤੌ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸੀਗਾਰ (ਬਣਿਆ) ਸੋਭਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕੀਆ ਤਉ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਾ ਸਹੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸੀਗਾਰ ਤੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਧਾਰੇ॥

ਭਉ ਸੀਗਾਰੁ ਤਬੋਲ ਰਸੁ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਕਰੇਇ ॥

ਜਉ ਭਉ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਪਾਨ ਖਾਏ ਗਜਾਨ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰੇ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪੇ ਕੰਤ ਕਉ ਤਉ ਨਾਨਕ ਭੋਗੁ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਤਨ ਔਰ ਮਨ ਕੰਤ ਕੋ ਅਰਪਨ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਜਲ ਫੂਲ ਤੰਬੋਲ ਰਸੁ ਲੇ ਧਨ ਕੀਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥

(ਕਾਜਲ) ਕੱਜਲ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਨੀ (ਫੂਲ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਕਰ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ (ਤੰਬੋਲ ਰਸੁ) ਪਾਨਾ ਕਾ ਬੀੜਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਨਾ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਭ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਲੋਕ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਨ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਜੋ ਧਨ ਨੇ ਸੀਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੇਜੈ ਕੰਤੁ ਨ ਆਇਓ ਏਵੈ ਭਇਆ ਵਿਕਾਰੁ ॥੨॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਜੋ ਕੰਤ ਨਾ ਆਇਆ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਜੋ ਨਾ ਹੂਆ ਤਉ ਸੀਗਾਰ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਅਰੁ ਬਿਅਰਥ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਧਨ ਪਿਰੁ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਬਹਨਿ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੁ ਏਹ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਜੋ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਮੂਰਤੀ ਧਨ ਪਿਰੁ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ॥੩॥

ਏਕ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਔਰੁ ਦੋ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੀਵ ਈਸਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਸੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰੁਧਾ ਰੂਪੁ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰੁ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈ ਪਜਾਰੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਭਉ ਕਿਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਭਉ ਊਪਜੈ ਭੈ ਭਾਇ ਰੰਗੁ ਸਵਾਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਭੈ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭੈ ਔ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਇਆ ਤੋ ਰੰਗੁਆਨੰਦ ਕੋ (ਸਵਾਰਿ) ਬਨਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥

ਤਨ ਮਨੁ ਅਨੰਦ ਸਿਉ ਰੰਗਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਉਮੈਂ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਤਿ ਸੋਹਣਾ ਭੇਟਿਆ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਮਨੁ ਤਨਾ ਜਬ ਅਤਯੰਤ (ਨਿਰਮਲੁ) ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰੀ ਜੋ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਭਉ ਭਾਉ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਸੋ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥੯॥

ਭੈ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਹਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੋ ਸਚੁ ਸਰੂਪੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥੯ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਵਾਹੁ ਖਸਮ ਤੂ ਵਾਹੁ ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਨਾ ਹਮ ਕੀਏ ॥

ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਖਸਮ ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਂਨੇ ਰਚਨਾ ਰਚਕੇ ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਆਗੇ ਖੋਲ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਗਰ ਲਹਰਿ ਸਮੁੰਦ ਸਰ ਵੇਲਿ ਵਰਸ ਵਰਾਹੁ ॥

ਸਗਰ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਹੋਵੇ ਉਸਕੋ ਸਾਗਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਏ ਲਹਿਰਾਂ ਕਰੀਆਂ ਅਰ (ਸਰ) ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਕੀਆ (ਵੇਲਿ) ਕਨਾਰੇ ਕੀਏ ਵਰਸ ਕੀਏ (ਵਰਾਹੁ) ਵਾ ਪਰਬਤ ਕੀਏ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਉਬਾਰਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਵਰਾਹੁ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਆਪਿ ਖੜੋਵਹਿ ਆਪਿ ਕਰਿ ਆਪੀਣੈ ਆਪਾਹੁ ॥

ਆਪ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਤਿਸਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਆਪਣੈ) ਅਪਣੈ ਸਰੂਪ ਕਰਕੈ ਤੂੰ (ਆਪਾਹੁ) ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਥਾਇ ਪਵੈ ਉਨਮਨਿ ਤਤੁ ਕਮਾਹੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੁਈ (ਥਾਇ ਪਵੈ) ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਸਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਤਤ ਹੈਂ ਸੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਸਕਤਿ ਲਹਹੁ ਮਜੂਰੀਆ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਖਸਮ ਦਰਾਹੁ ॥

ਹੇ ਖਸਮ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ (ਮਸਕਤਿ) ਮੇਹਨਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਮੰਗ ਮੰਗ ਕੇ ਮਜੂਰੀਆਂ ਕਾ ਫਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਪੁਰ ਦਰ ਵੇਪਰਵਾਹ ਤਉ ਦਰਿ ਊਣਾ ਨਾਹਿ ਕੋ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਣ ਤੇਰੇ ਦਰਵਾਜੇ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਘਾਟਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਅਚਾਹੁ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਸੋਹਣੇ ਰਤਨਾ ਨਾਲਿ ਜੁੜੰਨਿ ॥

ਤਿਨ ਜਰੁ ਵੈਰੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਬੁਢੇ ਥੀਇ ਮਰੰਨਿ ॥੨॥

ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੋਹਣੇ ਭੂਖਨ ਉਜਲ ਮੋਤੀਆਂ ਅਰ ਹੀਰੇ ਆਦਿ ਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਬੁਢੇ ਥੀਇ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਣੇ ਤੇ ਮਾਇਆ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਉਜਲ ਸੋਤੀ ਸ੍ਵੇਤ ਦੰਦ ਅਰ ਰਤਨੋਂ ਸਮ ਨੇਤਰ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜੜੇ ਹੂਏ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ (ਜਰੁ) ਬੁਢੇਪਾ ਵੈਰੀ ਹੈ ਜੋ ਬੁਢੇ ਹੋ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈਂ ਦੰਦ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨੇਤਰ ਜੋਤ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੭੮੯

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪਿ ਸਰੀਰੁ ॥

(ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਔ ਜੋ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਹ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਏ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਸਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸਚਾ ਜੋ (ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਿਰਦੈ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਹੀਰੁ ॥

ਹੀਰਿਓਂ ਕਾ ਹੀਰਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸੁਧ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਅਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ਫਿਰਿ ਪਵੈ ਨ ਫੀਰੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦਾ ਦੁਖ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀ ਕਾ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਹਰਿ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਖ ਜੋ ਹਰੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹੁ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲਾਇ ਦੇਹੁ ਵਾ ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਇੰਦਰ ਜਾਲ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਤ ਝੂਠਾ ਹੈ ਜਿਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਲੇ ਹੂਏ ਨੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਉਦੀ ਜਾਇ ਪਰਾਲਿ ਪਿਛੈ ਹਥੁ ਨ ਅੰਬੜੈ ਤਿਤੁ ਨਿਵੰਧੈ ਤਾਲਿ ॥੧॥

ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਨੀਵੇਂ ਤਾਲ ਮੈਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਪਰਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਮਲੁ ਪੜਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੈ ਭਾਵ ਜਾਣ ਲੈ ਜਬ ਰਿਦਾ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਅਟਿਆ ਗਇਆ ਫੇਰ ਪਿਛੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਹਥ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨ ਕੇ ਕੰਮ ਫਿਟਿਆ ਗਣਤ ਨ ਆਵਹੀ ॥

ਕਿਤੀ ਲਹਾ ਸਹੰਮ ਜਾ ਬਖਸੇ ਤਾ ਧਕਾ ਨਹੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ ਇਤਨੇ ਕੰਮ ਵਿਗੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾਮੋਂ ਕੀ ਕਿਤਨੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਸਹੰਮ) ਪੀੜਾ ਵਾ ਗਮੀ ਪਾਵਾਂਗਾ ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਬਖਸੇਗਾ ਤੌ ਕਈ ਧਕਾ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਚਲਾਇਓਨੁ ਕਰਿ ਸਚੁ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਬੇਦ ਰੂਪ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਨਿਹਚਲੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇਵੀਐ ਸਚੁ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਸਦਾ ਹੀ ਸੋ ਪੁਰਖ ਨਿਸਚਲ ਚਤੁਰ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੇਵੀਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਾ ਥਾਟੁ ਬਣਾਇਆ ਰੰਗੁ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਣੁ ॥

ਜਗਤ ਰੂਪ (ਥਾਟੁ) ਬਨਾਉ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰਾ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਨੰਦ ਗੁਰਮਤ ਲੈਕਰਿ (ਮਾਣੁ) ਭੋਗੁ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਾਣੁ ॥੧੧॥

(ਅਗੋਚਰੁ) ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਅਰੁ (ਅਲਖੁ) ਮਨ ਸੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਵਾਨਾ (ਅਗਮ) ਬਾਣੀ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨੁ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਬਦਰਾ ਮਾਲ ਕਾ ਭੀਤਰਿ ਧਰਿਆ ਆਣਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਦਰਾ ਮਾਲ ਕਾ) ਜੋ ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਲਿਆ ਧਰਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਹਜਾਰ ਰੁਪਜੀਏ ਕੀ ਥੈਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦਸ ਥੈਲੀ ਦਾ ਇਕ ਬਦਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਪਰਖੀਅਨਿ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਦੀਬਾਣਿ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਜੀਵ ਪਰਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਵਣ ਚਲੇ ਤੀਰਥੀ ਮਨਿ ਖੋਟੈ ਤਨਿ ਚੋਰ ॥

ਇਕੁ ਭਾਉ ਲਥੀ ਨਾਤਿਆ ਦੁਇ ਭਾ ਚੜੀਅਸੁ ਹੋਰ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਖੋਟੇ ਔ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਚੋਰ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੋ ਚਲੇ ਏਕ ਹਿੱਸਾ ਤੌ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਨਾਉਣੇ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਥੀ ਔਰ ਦੋ ਹਿਸਾ ਔਰ ਪਾਪ ਹੋ ਗਏ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ॥ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾਂ ਬੱਜ੍ਰ ਪਾਪ ਨਾ ਉਤਰੈ ਜਾ ਕੀਚੇ ਗੰਗੇ॥ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥

ਬਾਹਰਿ ਧੋਤੀ ਤੂਮੜੀ ਅੰਦਰਿ ਵਿਸੁ ਨਿਕੋਰ ॥

ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ ਚੋਰ ਸਿ ਚੋਰਾ ਚੋਰ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਤੁੰਬੀ ਬਾਹਿਰ ਸੇ ਧੋਤੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ਅੰਤਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਰੀ (ਵਿਸੁ) ਜਹਰ ਕਉੜਤਣ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਬਾਹਰ ਸਰੀਰ ਧੋਨੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਖੁਟਿਆਈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰੁ ਸਾਧੂ ਤੋ ਅਣਨਾਤੇ ਭੀ ਚਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ ਚੋਰ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਚੋਰ ਹੀ ਹੈਂ ਚਾਹੋ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰੈ ਤਹਾਂ ਭੀ ਚੋਰ ਹੀ ਕਮਾਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਦਾ ਜਗੁ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਰਚ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਲਾਇਅਨੁ ਗੁਰ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਆਪ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਇਹੁ ਮਨੁ ਧਾਵਦਾ ਗੁਰਿ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥

ਦਸਾਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਏਹ ਮਨ ਧਾਵਤਾ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰੋਕ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਨਾਵੈ ਨੋ ਸਭ ਲੋਚਦੀ ਗੁਰਮਤੀ ਪਾਇਆ ॥

ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੀਐ ਜੋ ਹਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਨੇ ਆਦ ਸੇ ਜੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਦੁਇ ਦੀਵੇ ਚਉਦਹ ਹਟਨਾਲੇ ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਰੂਪ ਦ੍ਵੈ ਦੀਵੇ ਹੈਂ ਅਰ (ਚਉਦਹ) ਲੋਕ (ਹਟਨਾਲੇ) ਬਾਜਾਰ ਹੈ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜੇਤੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤੇਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਨਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਖੁਲ੍ਹੇ ਹਟ ਹੋਆ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪਹੁਚੈ ਸੋ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥

ਲੋਕ ਰੂਪ ਹੱਟ ਖੁਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਰਮਾਂ ਰੂਪ ਬਪਾਰ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ (ਸੋ ਚਲਣਹਾਰੁ) ਮਰਣ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਧਰਮੁ ਦਲਾਲੁ ਪਾਏ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲਾਹਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਧਰਮ ਔ ਅਧਰਮ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਦਲਾਲ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਰਬ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ (ਪਾਏ ਨੀਸਾਣੁ) ਮਸ੍ਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਦਲਾਲੁ ਹੈ ਜੈਸਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਵਾ ਮੰਦ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਤਰਾਂ ਕਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੌਦਾ ਦੂਤਾਂ ਸੇ ਦਵਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਆਏ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥

ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਸੋ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ) ਖੁਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ (ਸਚ) ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਰਾਤੀ ਹੋਵਨਿ ਕਾਲੀਆ ਸੁਪੇਦਾ ਸੇ ਵੰਨ ॥

ਦਿਹੁ ਬਗਾ ਤਪੈ ਘਣਾ ਕਾਲਿਆ ਕਾਲੇ ਵੰਨ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਸੰਗਤਾ ਔ ਕੁਸੰਗੀਓਂ ਕਾ ਕਠੋਰ ਪੁਨਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਧੇਰੀਆਂ ਰਾਤ੍ਰੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਤਨੀਆਂ (ਕਾਲੀਆਂ) ਹੋਨ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੁਫੇਦ ਵਸਤੂਓਂ ਕੇ (ਸੇਵੰਨ) ਓਹੀ ਚਿਟੇ ਰੰਗ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਦਿਨ (ਬਗਾ) ਚਿਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਪੈ ਘਣਾ) ਬਹੁਤ ਤਪਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਾਲਿਆਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਕਾਲੇ ਹੀ ਰੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤੀ ਸਮ ਜੋ ਕੁਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਉਜਲ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰੁ ਦਿਨ ਸਮ ਉਜਲ ਜੋ ਸਤਸੰਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਦੁਸਟਾਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਉਜਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਕਾਲੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਹੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਧੇ ਅਕਲੀ ਬਾਹਰੇ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਗਿਆਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੇ ਕਬਹਿ ਨ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਅਕਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਹੈ ਰਿਦਾ ਕਜਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਕੋ ਹੀ ਆਤਮ ਰੂਪ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਦਰੀ ਕੀ ਨਦਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਰਚਾਇਆ ਹਰਿ ਸਚੈ ਆਪੇ ॥

ਹਰੀ ਸੱਚੇ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਕੋਟ ਆਪ ਹੀ (ਰਚਾਇਆ) ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇਅਨੁ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਵਿਆਪੇ ॥

ਇਕ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਾਇਕੇ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਉਮੈ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਆਪੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਸਾ ਮਨਮੁਖ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਹੁਤ ਦੁਰਲੰਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਮੈਂ ਪੜਕੇ (ਸੰਤਾਪੇ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਦੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਥਾਪੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਸਮਝਾਏ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਥਾਪ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮਝ ਮੇਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰੇ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਓਨੁ ਸਭ ਵਰਤੈ ਆਪੇ ॥੧੩॥

ਸਭ ਜਗਤ ਅਪਨਾ ਖੇਲ ਮਾਤਰ ਹੀ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਪੰਨਾ ੨੯੦

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥
ਚੋਰਾ ਜਾਰਾ ਰੰਡੀਆ ਕੁਟਣੀਆ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਰਤੂਤ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਲੀਕਾਲ ਮੈਂ ਚੋਰਾਂ ਔ ਯਾਰਾਂ ਪੁਨ: (ਰੰਡੀਆ) ਵੇਸਵਾ ਵਾ ਬਿਭਚਾਰਣੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਔ (ਕੁਟਣੀਆਂ) ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕਰ ਬਿਭਚਾਰ ਕਰਮ ਕਰਾਵਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨਕਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਦਰਬਾਰੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹੁ ਆਪਕੋ ਚਤਰੁ ਜਾਨ ਕਰ ਮੰਦਹੀ ਸਲਾਹਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਦਾਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਚੋਰਾ) ਗੁਰਾਂਸੇ ਬੇਮੁਖ (ਜਾਰਾ) ਦੇਵਤਯੋਂ ਕੇ ਉਪਾਸਕ (ਰੰਡੀਆ) ਨਾਸਤਕ (ਕੁਟਣੀਆ) ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ ਰੁਚੀ ਹਟਾਇ ਕਰ ਔਰ ਤ੍ਰਫ ਲਗਾਇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਅਧ੍ਰਮ ਦੀ ਸਭਾ ਲਗਤੀ ਹੈ॥

ਵੇਦੀਨਾ ਕੀ ਦੋਸਤੀ ਵੇਦੀਨਾ ਕਾ ਖਾਣੁ ॥

ਏਨਾ (ਵੇਦੀਨਾ ਕੀ) ਅਧਰਮੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੋ ਦੋਸਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਧਰਮੀਆਂ ਕਾ ਹੀ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਫਤੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਸਦਾ ਵਸੈ ਸੈਤਾਨੁ ॥
ਗਦਹੁ ਚੰਦਨਿ ਖਉਲੀਐ ਭੀ ਸਾਹੂ ਸਿਉ ਪਾਣੁ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਖਬਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਕਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੈਸੇ ਗਧੇ ਕੋ ਚੰਦਨੁ (ਖਉਲੀਐ) ਰਗੜ ਕੇ ਲਾਈਏ ਬਹੁੜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਭਸਮ ਹੀ ਮੈਂ ਲੇਟ ਪੜਨਾ॥

ਨਾਨਕ ਕੂੜੈ ਕਤਿਐ ਕੂੜਾ ਤਣੀਐ ਤਾਣੁ ॥

ਕੂੜਾ ਕਪੜੁ ਕਛੀਐ ਕੂੜਾ ਪੈਨਣੁ ਮਾਣੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠੇ ਕਤਣੇ ਸੇ ਭਾਵ ਝੂਠੇ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਝੂਠਾ ਮਨਨੁ ਰੂਪੁ ਤਾਣਾ ਤਣਦੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਝੂਠਾ ਕਪੜਾ ਮਿਣਦੇ ਭਾਵ ਝੂਠਾ ਨਿਧਿਆਸਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੈਨਣਾ ਝੂਠਾ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਜੋ ਸਾਛਾਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠਾ ਮੰਨੋ ਵਾ ਉਨੋਂ ਦਾ ਮਾਣੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਵਾ ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਅਰੁ ਗਜਾਨੁ ਅਰੁ ਤਿਨ ਸੇ ਜੋ ਅਨੰਦੁ ਭੋਗਨਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਝੂਠੀ ਰਗ ਪਹਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇ ਜੁਲਾਹੇ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਹੈ ਵਾ ਪਾਨੀ ਪਰ ਬਹੁਤੁ ਛੇਤੀ ਇਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੁਲਾਹੇ ਨਾਮ ਜਲ ਕੇ ਜੀਵ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਬਾਂਗਾ ਬੁਰਗੂ ਸਿੰਙੀਆ ਨਾਲੇ ਮਿਲੀ ਕਲਾਣ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ (ਬੁਰਗੂ) ਕਾਜੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕਾਜੀ ਬਾਂਗਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋਗੀ ਸਿੰਙੀਆਂ ਬਜਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਨਾਲੇ ਮਿਲੀ ਕਲਾਣ) ਨਾਲੇ ਬਹੁੜੇ ਡੂਮ ਭੱਟ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕਲਿਆਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਡਿਓਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਮੰਗਤੇ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਏਕ ਦਾਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਏਕ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਵਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ਹੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਮੰਨਿਆ ਹਉ ਤਿਨਾ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਹੈ ਕੂੜੋ ਹੋਇ ਗਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜਿਤਨਾ ਹੈ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਭੀ ਕੂੜ ਹੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਝਗੜਾ ਪਾਇਓਨੁ ਝਗੜੈ ਜਗੁ ਮੁਇਆ ॥

ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਝਗੜਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਝਗੜਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਜਗ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਝਗੜੁ ਚੁਕਾਇਓਨੁ ਇਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਝਗੜਾ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਹੀ ਰਵ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਭਉਜਲੁ ਤਰਿ ਗਇਆ ॥

ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ (ਭਉਜਲੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਇਆ ॥੧੪॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤੀ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੀਖਿਆ ਦੇਹਿ ਮੈ ਤੂੰ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਤੂੰ ਸਮ੍ਰਥ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀਖਿਆ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਦੇਹੁ॥

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੀਐ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈਂ ਦੇਹਾਭਿਮਾਨ ਔ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਾ ਗਰਬ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀਏ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਪਰਜਾਲੀਐ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਆਧਾਰੁ ॥

ਅਰ ਜਬ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਿਲਤੇ ਤਬ ਲਬ ਲੋਭ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਵਤਨ ਨਿਰਮਲਾ ਮੈਲਾ ਕਬਹੂੰ ਨ ਹੋਇ ॥

ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਵੀਨ ਨਿਰਮਲ ਰਹੇ ਅਰ ਮੈਲਾ ਕਬੀ ਨਾ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਛੁਟੀਐ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਇਕੋ ਕੰਤੁ ਸਬਾਈਆ ਜਿਤੀ ਦਰਿ ਖੜੀਆਹ ॥

ਜਿਤਨੀਆਂ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਖੜੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੰਤੈ ਰਤੀਆ ਪੁਛਹਿ ਬਾਤੜੀਆਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪੂਛਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਭੇ ਕੰਤੈ ਰਤੀਆ ਮੈ ਦੋਹਾਗਣਿ ਕਿਤੁ ॥

ਮੈ ਤਨਿ ਅਵਗਣ ਏਤੜੇ ਖਸਮੁ ਨ ਫੇਰੇ ਚਿਤੁ ॥੩॥

ਸਭ ਗਿਆਨਵਾਨ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੰਤ ਮੈਂ ਰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਮੈਂ ਛੁਟੜ ਕਿਸ ਗਿਨਤੀ ਮੈਂ ਹੂੰ ਅਰ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਔਗਣ ਇਤਨੇ ਬੜੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕੇ ਮੇਰੀ ਓਰ ਕੰਤ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਫੇਰਤਾ ਭਾਵ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਸਿਫਤਿ ਜਿਨਾ ਦੈ ਵਾਤਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮੁਖੋਂ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਣ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਭਿ ਰਾਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ ਇਕ ਮੈ ਦੋਹਾਗਣਿ ਰਾਤਿ ॥੪॥

ਸਭ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੀ (ਰਾਤੀ) ਰਾਤ੍ਰ ਅਵਸਥਾ ਸਫਲ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਮੈਂ ਦੁਹਾਗਣੀ ਕੀ ਭੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਵਸਥਾ ਸਫਲ ਕਰੋ॥੪॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦਰਿ ਮੰਗਤੁ ਜਾਚੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਦੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਹੋ ਕਰ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੀਜੀਏ ਜੇਕਰ ਕਹੋ ਕਯਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ ਜਿਨ ਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੋਂ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜਾਇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਧਰਿ ॥

ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਰਸ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਜਪ ਕਰ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਜੈ ਜੈ ਸਬਦੁ ਹਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੈ ਜੈ ਸਬਦੁ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੌ ਅਸੀਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਧੰਨ ਹੈਂ ਤੂੰ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਆਪਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ॥੧੫॥

ਅਰੁ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਹੋਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਪਰੀਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਉ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਕੰਤ ਨ ਪਾਇਓ ਸਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਰੁ (ਕੰਤੁ) ਪਤੀ ਕਾ ਲਾਭੁ ਵਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਸੁੰਞੇ ਘਰ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਉ ॥੧॥

ਵਹੁ (ਸੁੰਞੇ) ਖਾਲੀ ਘਰ ਕਾ ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਯਾ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਉ ਓਲਾਮ੍ਹੇ ਦਿਨੈ ਕੇ ਰਾਤੀ ਮਿਲਨ੍ਹਿ ਸਹੰਸ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੈਂਕੜੇ ਉਲਾਂਮੇ ਦਿਨ ਕੇ ਮਿਲੇਂਗੇ ਔ ਰਾਤ ਕੇ ਹਜਾਰਾਂ ਮਿਲਨਗੇ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਕੋ ਦੀਆ ਥਾ ਅਰੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇਵਲ ਭਜਨ ਵਾਸਤੇ ਕਰੀ ਥੀ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਦੋਊ ਵਿਰਥ ਗਵਾਏ ਵਾ ਦਿਨ ਬੁਢੇਪੇ ਕੇ ਥੋੜੇ ਉਲਾਮੇਂ ਮਿਲਨਗੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤਿਸ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤਪ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਔ ਜਵਾਨੀ ਮੈਂ ਤਪ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਬਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਜਾਰ ਉਲਾਮੇ ਮਿਲਨਗੇ॥

ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਣੁ ਛਡਿ ਕੈ ਕਰੰਗੀ ਲਗਾ ਹੰਸੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਜੋ ਮੋਤੀਓਂ ਸਮ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜੀਵ ਵਿਖੇ ਰੂਪ (ਕਰੰਗੀ) ਹਾਡ ਚੂਸਨੇ ਲਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਵਿਖੇ ਪਰਾਇਣੁ ਹੋਆ ਹੈ॥

ਫਿਟੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ ॥

(ਇਵੇਹਾ) ਐਸਾ ਜੀਵਿਆ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਕੌ (ਫਿਟੁ) ਲਖ ਲਾਨਤ ਹੈ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਪੇਟ ਵਧਾਇਆ ਭਾਵ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਭੁਲਾਯਾ ਕੋਈ ਉਪਕਾਰ ਭੀ ਨਾ ਕੀਆ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਸਭੋ ਦੁਸਮਨੁ ਹੇਤੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜੋ ਕਰਤੱਬਯ ਹੈਂ ਸਭ ਦੁਸਮਨ ਤਾਂਕਾ (ਹੇਤੁ) ਕਾਰਣ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਢਾਢੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥

(ਢਾਢੀ) ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਿਤਜ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਗਾਵੈ) ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਿ ਸਲਾਹਿ ਸਚਾ ਉਰ ਧਾਰਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੱਚਾ ਹੀ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਪੰਨਾ ੭੯੧

ਘਰੁ ਦਰੁ ਪਾਵੈ ਮਹਲੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਜੋ ਵਸੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਹਉ ਗੁਰ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਉਪਰੋਂ ਵਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਆਪਿ ਸਵਾਰਹਿ ਆਪਿ ਸਿਰਜਨਹਾਰਿਆ ॥੧੯॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੁਭ ਸਾਧਨ ਦੇਕੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕਾ (ਸਿਰਜਨਹਾਰਿਆ) ਉਤਪਤ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਵਸ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥

ਬੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਖਾਇ ॥

ਅਬ ਤੀਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਗਿਆਨੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦੀਵਾ ਬਲੇ ਸੇ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਕਾ ਪਾਠ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਖਾਜ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਉਗਵੈ ਸੂਰੁ ਨ ਜਾਪੈ ਚੰਦੁ ॥

ਜਹ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਅਗਿਆਨੁ ਮਿਟੰਤੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਜੋ ਚੰਦ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਹਾਂ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਗਜਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਪਾਠ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਕਾਰ ॥

ਪੜ੍ਹਿ ਪੜ੍ਹਿ ਪੰਡਿਤ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਬੇਦ ਪਾਠ ਥਾ ਜਿਸ ਕਰ ਬੁਧੀ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਵੇਂ ਸੋ ਬੇਦ ਪਾਠ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਏਕ ਕਾਰ ਸਮਝੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪੰਡਤ ਬੇਦਾਂ ਕੌ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਉਪਜੀਵਕਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਯਹ ਜੋ ਵੇਦ ਪਾਠ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਆ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਕਾਰ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਬੇਦ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਵਿਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤ੍ਰਿਗੁਨਾ ਅਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਭ ਹੋਇ ਖੁਆਰ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੧॥

ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜਾਣੇ ਸਭ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥

ਅਬ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਇਸੀ ਤੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ॥

ਰਸਨਾ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਤਯ ੨ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲੇਖ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਲੇਖ ਕੋ ਮੇਟਣ ਹਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਲਾਹੇ ਆਪਣਾ ਸੋ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਸਚੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜੌਨਸੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈਂ ਮਨ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਸਚਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ਗੁਰ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਬਾਨੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ (ਸਚਾ ਸੁਖੁ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਬਿਛੁੜਿਓਂ ਕਾ ਅਬ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪੁਰਖੁ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥ਕਉਨ ਉਪਾਇ ਕਰ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਇਵ ਸੁਧੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥੧੭॥

ਜੋ ਮਨ ਮੈਲਾ ਥਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਜਾਵਨੇ ਕਰ (ਇਵ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਧੁ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਉਪਾਵ ਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਾਖ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਜੇ ਸਿਖ ਪੂਛੇ ਕਿ ਕਿਸ ਪੂਜਾ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕਾਇਆ ਕੂਮਲ ਫੁਲ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਗੁਪਸਿ ਮਾਲ ॥

ਕਾਇਆਂ ਮੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਡਾਲ ਹੈਂ (ਕੂਮਲ) ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਆਦੀ ਗੁਣ ਫੁਲ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹੇ ਏਹੁ ਮਾਲਾ ਬਨਾਵੋ॥

ਏਨੀ ਫੁਲੀ ਰਉ ਕਰੇ ਅਵਰ ਕਿ ਚੁਣੀਅਹਿ ਡਾਲ ॥੧॥

ਏਨੇ ਫੁਲੀ ਰੁਕ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਵਰ ਬਿਰਛਾਂ ਕੀਆਂ ਡਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕਿਆ ਫੂਲ ਚੁਗਣੇਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨਾ ਬਸੰਤੁ ਹੈ ਜਿਨ੍ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਕੰਤੁ ॥

ਕੋਈ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਬਸੰਤੁ) ਆਨੰਦ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਕੰਤ ਦਿਸਾਪੁਰੀ ਸੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਫਿਰਹਿ ਜਲੰਤ ॥੨॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਤੀ ਔਰ ਦੇਸੋਂ ਪੁਰੀਓਂ ਮੇਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੂਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦਇਆ ਕਰਿ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ॥

ਪੂਜਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਦਯਾ ਕਰ ਆਪੇ ਹਰੀ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵੀ ਗੁਣ ਰਵਾ ਮਨੁ ਸਚੈ ਰਚਨੀ ॥

ਸਰੀਰ ਸੇਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਅਰ ਰਸਨਾਂ ਕਰਕੇ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੇ ਮੈਂ (ਰਚਨੀ) ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰੋਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਬੇਅੰਤੁ ਹੈ ਅੰਤੁ ਕਿਨੈ ਨ ਲਖਨੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਗਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਜਪਨੀ ॥

ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤੋ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਅੰਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਸਭਿ ਘਰੈ ਵਿਚਿ ਜਚਨੀ ॥੧੮॥

ਜੋ ਇਛੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸਭ ਜਾਚਨਾਂ ਘਰ ਹੀ ਮੈਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਪਹਿਲ ਬਸੰਤੈ ਆਗਮਨਿ ਪਹਿਲਾ ਮਉਲਿਓ ਸੋਇ ॥

ਕੋਈ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਮੈਂ ਬਿਰਛੋਂ ਕੇ ਮੌਲਣੇ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਰੁਤੋਂ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਬਸੰਤ ਕਾ ਆਗਮਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਭੀ ਪਹਿਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਜਿਤੁ ਮਉਲਿਐ ਸਭ ਮਉਲੀਐ ਤਿਸਹਿ ਨ ਮਉਲਿਹੁ ਕੋਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਮਉਲਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਪਰਫੁਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਸਦਾ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਪਹਿਲ ਬਸੰਤੈ ਆਗਮਨਿ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਬਸੰਤ ਕੇ ਆਵਣੇ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿ ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਸੋ) ਉਸ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ ਜੋ ਸਭ ਕੋ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੨ ॥

ਮਿਲਿਐ ਮਿਲਿਆ ਨਾ ਮਿਲੈ ਮਿਲੈ ਮਿਲਿਆ ਜੇ ਹੋਇ ॥

ਅੰਤਰ ਆਤਮੈ ਜੋ ਮਿਲੈ ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥੋ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਵਾ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ੨ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਮੇਂ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਅੰਦਰੋਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਿਲੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਸਚੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿਆ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ ਇਹੁ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੇ ਇਸਤੇ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤਿਆ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਨਾਮੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤਿਆਂ ਨਾਮੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਐ ਤਉ ਜੀਉ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਸੇਵਿਐ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥੧੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਸੇਵਣੇ ਸੇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ॥

ਸਲੋਕ ਮः ੨ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਕੋਈ ਕੋਇ ਮੰਞੁ ਨਿਮਾਣੀ ਇਕੁ ਤੂ ॥

ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਹੈ ਮੁਝ ਨਿਮਾਣੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਏਕ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੭੯੨

ਕਿਉ ਨ ਮਰੀਜੈ ਰੋਇ ਜਾ ਲਗੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਹੀ ॥੧॥

ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੋਇ ਕੇ ਮਰੀਏ (ਜਾ ਲਗੁ) ਜਬ ਤਕ ਤੂੰ ਯਾਦ ਨਾ ਆਵੇਂ॥੧॥

ਮः ੨ ॥
ਜਾਂ ਸੁਖੁ ਤਾ ਸਹੁ ਰਾਵਿਓ ਦੁਖਿ ਭੀ ਸੰਮ੍ਹਾਲਿਓਇ ॥

ਉਪਦੇਸ਼॥ ਜੌ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਪਤੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹੋ ਔਰ ਦੁਖ ਮੇਂ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲੋ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਿਆਣੀਏ ਇਉ ਕੰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਆਣੀਏ ਇਉਂ ਕਰਨੇ ਕਰ ਕੰਤ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਹਉ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਰਮ ਜੰਤੁ ਵਡੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਵਾਰ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਤੇ ਵੱਡੀ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਕਿਆ ਕਿਰਮ ਜੰਤ ਸਲਾਹਾਂ ਭਾਵ ਮੈਂ ਤੁਛ ਜੀਵ ਕਿਆ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਅਗਮ ਦਇਆਲੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਆਪਿ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥

ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਬੇਲੀ ਕੋ ਨਹੀ ਤੂ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥

ਹਮਾਰਾ ਤੁਧ ਬਿਨਾਂ (ਬੇਲੀ) ਹਿਤੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਤਿਨ ਲੈਹਿ ਛਡਾਈ ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਈ ॥੨੦॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈਂ (ਤਿਸੁ) ਤੁਝਕੋ (ਤਮਾਈ) ਇਛਾ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੦॥੧॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਤਥਾ ਸਭਨਾ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥
ਕਬੀਰ ਕੇ

ਸਰਬ ਕੋ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਵਤਰਿ ਆਇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਕੀਨਾ ॥
ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਲੀਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵ (ਅਵਤਰਿ) ਅਵਤਾਰ ਰੂਪ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਤੁਮਨੇ ਕਿਆ ਕੀਆ ਭਾਵ ਕੁਛ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਪਾ॥

ਰਾਮ ਨ ਜਪਹੁ ਕਵਨ ਮਤਿ ਲਾਗੇ ॥
ਮਰਿ ਜਇਬੇ ਕਉ ਕਿਆ ਕਰਹੁ ਅਭਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਭਾਗੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਕਿਸ ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੋ ਜਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਹੋਵੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਿ ਕੈ ਕੁਟੰਬੁ ਜੀਵਾਇਆ ॥
ਮਰਤੀ ਬਾਰ ਇਕਸਰ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਜਿਸ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ (ਜੀਵਾਇਆ) ਪਾਲਿਆ ਮਰਨ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਇਕਸਰ) ਇਕ ਰਸ ਵਾ ਏਕਤਾ ਵਾ ਏਕ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੈਂਨੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਕੰਠ ਗਹਨ ਤਬ ਕਰਨ ਪੁਕਾਰਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਆਗੇ ਤੇ ਨ ਸੰਮ੍ਹਾਰਾ ॥੩॥੧॥

ਜਬ ਜਮਦੂਤ ਤੁਮਾਰਾ ਗਲਾ ਪਕੜੇਗਾ ਤਬ ਫਰਿਆਦਿ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਵੇਗੀ ਵਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰੈਗਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਰਨ ਕਾਲ ਸੇ ਆਗੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਨ ਸੰਮ੍ਹਾਰਾ) ਯਾਦ ਨਾ ਕੀਆ ਤੌ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਰਹਿ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਿਉਂ ਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਜੋ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਸੋ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਕਰਹੁ॥੩॥ ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ॥
ਥਰਹਰ ਕੰਪੈ ਬਾਲਾ ਜੀਉ ॥
ਨਾ ਜਾਨਉ ਕਿਆ ਕਰਸੀ ਪੀਉ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਅਸਮਝ ਅਤੀ ਕਾਂਪਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਪੀਆ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਰੈਨਿ ਗਈ ਮਤ ਦਿਨੁ ਭੀ ਜਾਇ ॥
ਭਵਰ ਗਏ ਬਗ ਬੈਠੇ ਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਤਖ ਰਾਤ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਮਤ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਦਿਨ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਵੈ (ਭਵਰ) ਰਾਤੀ ਕੇ ਪਹਰ ਕਾਲੇ ਚਲੇ ਗਏ (ਬਗ) ਚਿਟੇ ਦਿਨ ਕੇ ਪਹਿਰਿ ਆਇ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਵਾ (ਰੈਨਿ) ਭਾਵ ਜੁਆਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਮਤ (ਦਿਨੁ) ਭਾਵ ਬੁਢੇਪਾ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੋਵੇ (ਭਵਰ) ਕਾਲੇ ਕੇਸ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ (ਬਗ) ਧੌਲੇ ਕੇਸ ਹੈਂ ਸੋ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਚੈ ਕਰਵੈ ਰਹੈ ਨ ਪਾਨੀ ॥
ਹੰਸੁ ਚਲਿਆ ਕਾਇਆ ਕੁਮਲਾਨੀ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਕਾਚੇ ਕਰਵੇ ਮੈਂ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ ਤੈਸੇ ਦੇਹ ਰੂਪ ਕਾਚੇ ਘੜੇ ਤੇ ਸੁਆਸ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਸ੍ਰਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੰਸ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਾਇਆਂ ਕੁਮਲਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕੁਆਰ ਕੰਨਿਆ ਜੈਸੇ ਕਰਤ ਸੀਗਾਰਾ ॥
ਕਿਉ ਰਲੀਆ ਮਾਨੈ ਬਾਝੁ ਭਤਾਰਾ ॥੩॥

ਜੈਸੀ ਕੁਆਰੀ ਕੰਨਿਆਂ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਪਤੀ ਤੇ ਕਿਸਤਰਾਂ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਮਾਣੇ ਭਾਵ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਤਪਣੇ ਸੰਜੁਗਤ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਗ ਉਡਾਵਤ ਭੁਜਾ ਪਿਰਾਨੀ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਹ ਕਥਾ ਸਿਰਾਨੀ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਪਤੀ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪ ਕਾਗ ਉਡਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ (ਭੁਜਾ) ਬਾਹੁ ਪੀੜਤ ਹੋਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਕਥਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ (ਸਿਰਾਨੀ) ਕਹੀ ਹੈ ਵਾ ਸਿਰੇ ਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸੂਹੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਸੂਬੇ ਪਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੀ ਖਪਕੀ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਕੜਨੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਜ ਦੂਤ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਰ ਜੀਵ ਪਰ ਕੋਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਲੁ ਸਿਰਾਨੋ ਲੇਖਾ ਦੇਨਾ ॥
ਆਏ ਕਠਿਨ ਦੂਤ ਜਮ ਲੇਨਾ ॥

ਜੋ (ਅਮਲੁ) ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਨੇ ਲੇਖਾ ਦੇਨਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਕਠਨ ਜਮਦੂਤ ਲੇਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਤੈ ਖਟਿਆ ਕਹਾ ਗਵਾਇਆ ॥
ਚਲਹੁ ਸਿਤਾਬ ਦੀਬਾਨਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੂਛੇਂਗੇ ਤੈਨੇ ਕਿਆ ਖਟਿਆ ਹੈ ਔਂ ਕਿਆ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਿਆ ਚੰਗਾ ਤੈਨੇ ਖਟਿਆ ਪਾਯਾ ਥਾ ਕਹਾਂ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਕਿਆ ਖਟਿਆ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਅਰ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੈਸਾ ਦੁਰਲਭ ਥਾ ਸੋ ਤੈਨੇ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਲ ਸ਼ਿਤਾਬੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਚਹਿਰੀ ਮੇਂ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਲੁ ਦਰਹਾਲੁ ਦੀਵਾਨਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥
ਹਰਿ ਫੁਰਮਾਨੁ ਦਰਗਹ ਕਾ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸੀ ਹਾਲ ਅੰਦਰ ਚਲੁ ਭਾਵ ਜਮਦੂਤ ਐਸੇ ਕਹੇਂਗੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਕਾ ਹੁਕਮ ਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ਗਾਵ ਕਿਛੁ ਬਾਕੀ ॥
ਲੇਉ ਨਿਬੇਰਿ ਆਜੁ ਕੀ ਰਾਤੀ ॥

ਜੀਵ ਤਿਨ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਮੈਂ ਅਰਜ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਘਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਕੁਛ ਬਾਕੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਆਜ ਕੀ ਰਾਤ ਵਿਖੇ ਨਿਬੇੜ ਲੇਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਬਿਵਹਾਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕੁਛ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੋਂਗਾ॥

ਕਿਛੁ ਭੀ ਖਰਚੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਸਾਰਉ ॥
ਸੁਬਹ ਨਿਵਾਜ ਸਰਾਇ ਗੁਜਾਰਉ ॥੨॥

ਕਛੁਕ ਖਰਚੁ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੋਂਗਾ ਭਾਵ ਕੁਛ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਭੀ ਕਰ ਲੇਵੋਂਗਾ ਜਿਸ ਕਰ ਤੁਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਕਰੜਾਈ ਨਾ ਕਰੋਗੇ ਸੁਵੇਰ ਕੀ ਨਿਵਾਜ (ਸਰਾਇ) ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਮਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੁਜਾਰੋਂਗਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਮਦੂਤ ਏਕ ਘੜੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨੇ ਦੇਤੇ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੋ ਜਨੁ ਪੁਰਖੁ ਸਭਾਗਾ ॥

ਸਾਧਸੰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਜਾਂਕੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਭਾਗੋਂ ਸਹਿਤ ਹੈ ਅਰ ਧੰਨੁ ਧੰਨ ਕਰਨੇ ਜੋਗੁ ਹੈ॥

ਈਤ ਊਤ ਜਨ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਿ ਅਮੋਲੇ ॥੩॥

(ਈਤ ਊਤ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਜਨਮ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਗਤੁ ਸੋਇਆ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਮਾਲੁ ਧਨੁ ਜੋਰਿਆ ਭਇਆ ਪਰਾਇਆ ॥

ਔਰ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਜੀਵ ਜਾਗਤਾ ਹੀ ਸੋਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸ੍ਵਪਨੇ ਮੈਂ ਜਾਗਣੇ ਕਰ ਕਾਰਜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਵਾ ਜਾਗਦਿਆਂ ਸੌਂਦਿਆਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਨਮ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਜੋ (ਮਾਲੁ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜੀ ਜੋੜਾ ਥਾ ਸੋ ਮਰਨ ਉਪਰਾਂਤ ਪਰਾਯਾ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤੇਈ ਨਰ ਭੂਲੇ ॥

ਖਸਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਮਾਟੀ ਸੰਗਿ ਰੂਲੇ ॥੪॥੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨਕੀ ਬਾਤ ਪੀਛੇ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਨਰ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨ: (ਮਾਟੀ) ਮਿਟੀ ਸੰਗ ਰੁਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤਿਅੰਤ ਨੀਚ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੯੩

ਸੂਹੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਲਲਿਤ ॥

ਲਲਿਤ ਕੇ ਸਾਥਿ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦੁਖ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਥਾਕੇ ਨੈਨ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਿ ਥਾਕੇ ਥਾਕੀ ਸੁੰਦਰਿ ਕਾਇਆ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੰਦ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਕਾਨ ਸੁਨਣੇ ਤੇ ਥਕ ਗਏ ਭਾਵ ਸਕਤਹੀਣ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੁੰਦ੍ਰ ਦੇਹੀ ਥਾਕੀ ਹੈ ਵਾ ਦੇਹ ਕੀ ਸੁੰਦ੍ਰਤਾ ਥਕ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਰਾ ਹਾਕ ਦੀ ਸਭ ਮਤਿ ਥਾਕੀ ਏਕ ਨ ਥਾਕਸਿ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਜਬ ਅਵਾਜ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਧੌਲਾ ਕੇਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬੁਢੇਪਾ ਮਾਨੋਂ ਸਬਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਆਈ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋਹੁ ਵਾ ਜਰਾ ਕੋ ਹਾਕ ਦੀ ਭਾਵ ਕਿਸੀਤਰਾਂ ਬੁਢਾਪਾ ਆਗੇ ਜੋ ਜਾਵੇ ਕਲਫ ਲਗਾਉਣੀ ਧਾਤੂਆਂ ਖਾਣੀਆਂ ਐਸੇ ਕਰਤੀ ਸਭ ਬੁਧੀ ਥਕਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਮਾਯਾ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਨਾ ਥਾਕੀ॥੧॥

ਬਾਵਰੇ ਤੈ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਤੈਂਨੇ ਗਯਾਨ ਦਾ ਜਨਕੁ ਬੀਚਾਰੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਇਸੀ ਤੇ ਬਿਯਰਥ ਹੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਬ ਲਗੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਜਬ ਲਗੁ ਘਟ ਮਹਿ ਸਾਸਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਿਤਨਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਘਟ ਮੈਂ ਸਾਸ ਹੈ ਤਬ ਪਰਯੰਤ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ॥

ਜੇ ਘਟੁ ਜਾਇ ਤ ਭਾਉ ਨ ਜਾਸੀ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸਾ ॥੨॥

ਜੇ ਸਰੀਰ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਜਾਣੋਂ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾ ਜਾਏ ਐਸੇ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੋ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਉ ਸਬਦੁ ਬਸਾਵੈ ਅੰਤਰਿ ਚੂਕੈ ਤਿਸਹਿ ਪਿਆਸਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਉ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਵਸਾਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਚੂਕ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥

ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਚਉਪੜਿ ਖੇਲੈ ਮਨੁ ਜਿਣਿ ਢਾਲੇ ਪਾਸਾ ॥੩॥

ਤਿਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਬੂਝਨੇ ਕਾ ਚੌਪੜੁ ਖੇਲੇ ਔ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤੇ ਏਹੀ ਪਾਸਾ ਢਾਲੇ॥੩॥

ਜੋ ਜਨ ਜਾਨਿ ਭਜਹਿ ਅਬਿਗਤ ਕਉ ਤਿਨ ਕਾ ਕਛੂ ਨ ਨਾਸਾ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅਵਗਤ ਜਾਨ ਕਰ ਭਜਤੇ ਹੈਂ (ਤਿਨ ਕਾ ਕਛੂ ਨ ਨਾਸਾ) ਉਨ ਕਾ ਕਛੁ ਬਿਗੜਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਸਭ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤੇ ਜਨ ਕਬਹੁ ਨ ਹਾਰਹਿ ਢਾਲਿ ਜੁ ਜਾਨਹਿ ਪਾਸਾ ॥੪॥੪॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ ਜੋ ਇਸ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਾਵ ਮਨ ਜੀਤਨ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਢਾਲ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਸੂਹੀ ਲਲਿਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ॥

ਪਟਵਾਰੀ ਕੇ ਰੂਪਕ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਕੋਟੁ ਪੰਚ ਸਿਕਦਾਰਾ ਪੰਚੇ ਮਾਗਹਿ ਹਾਲਾ ॥

ਜਿਮੀ ਨਾਹੀ ਮੈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬੋਈ ਐਸਾ ਦੇਨੁ ਦੁਖਾਲਾ ॥੧॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਏਕ ਕੋਟ ਹੈ ਇਸ ਮੇਂ ਪੰਚ (ਸਿਕਦਾਰਾ) ਸਰਦਾਰ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਪੰਚੇਹਾਲਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਿਮੀ ਕਿਸੇਕੀ ਨਹੀਂ ਬੀਜੀ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੀ ਇਛਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਐਸਾ ਮਾਮਲਾ ਦੇਨਾ (ਦੁਖਾਲਾ) ਕਠਨ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਯਕ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗਾ ਮੋ ਕਉ ਨੀਤਿ ਡਸੈ ਪਟਵਾਰੀ ॥

ਊਪਰਿ ਭੁਜਾ ਕਰਿ ਮੈ ਗੁਰ ਪਹਿ ਪੁਕਾਰਿਆ ਤਿਨਿ ਹਉ ਲੀਆ ਉਬਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਧਰਮਰਾਇ ਪਟਵਾਰੀ ਨਿਤਯ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਦੂਾਰੇ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਥਾ (ਊਪਰਿ ਭੁਜਾ ਕਰਿ) ਬੁਧੀ ਕੋ ਬਿਸਯਾਂ ਤੇ ਉਪਰਾਂਮ ਕਰਕੇ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਹਮਕੋ ਤਿਸ ਸੇ (ਉਬਾਰੀ) ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਉ ਡਾਡੀ ਦਸ ਮੁੰਸਫ ਧਾਵਹਿ ਰਈਅਤਿ ਬਸਨ ਨ ਦੇਹੀ ॥

ਨਉ ਗੋਲਕ ਰੂਪ (ਡਾਡੀ) ਡੰਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਚਪਰਾਸੀ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰਿਯਾਂ ਰੂਪ ਦਸ ਮੁਨਸਿਫ ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪ ਰਈਯਤ ਕੋ ਬਸਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ॥

ਡੋਰੀ ਪੂਰੀ ਮਾਪਹਿ ਨਾਹੀ ਬਹੁ ਬਿਸਟਾਲਾ ਲੇਹੀ ॥੨॥

(ਡੋਰੀ) ਜਰੀਬ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਣਤੇ ਮਾਪ ਕੀ ਸੰਗਲੀ ਕੋ ਜਰੀਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹਨੇ ਦੇਤੇ ਬਹੁਤ ਬਿਸੈ ਰੂਪ (ਬਿਸਟਾਲਾ) ਭੇਟਾ ਭਾਵ ਵਢੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਹਤਰਿ ਘਰ ਇਕੁ ਪੁਰਖੁ ਸਮਾਇਆ ਉਨਿ ਦੀਆ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਈ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਦਫਤਰੁ ਸੋਧਿਆ ਬਾਕੀ ਰਿਜਮ ਨ ਕਾਈ ॥੩॥

ਬਹਤਰ ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜੋ (ਘਰ) ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਹੀ ਇਕ ਪੁਰਖ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਉਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਲਿਖਾਈ) ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਉਸ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਉਪਰਾਂਤ ਜਬ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਦਫਤਰੁ ਸੋਧਾਂ ਤਬ ਕੋਈ ਭੀ ਬਾਕੀ (ਰਿਜਮ) ਅਤੀ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਨਾ ਦੇਖੀ ਭਾਵ ਗ੍ਯਾਨੀ ਸ੍ਵਰਗ ਨਰਕ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਯਹ ਨਿਸਚੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤਾ ਕਉ ਮਤਿ ਕੋਈ ਨਿੰਦਹੁ ਸੰਤ ਰਾਮੁ ਹੈ ਏਕੋੁ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮੈ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ਬਿਬੇਕੋੁ ॥੪॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਐਸਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਤ ਕੋਈ ਨਿੰਦੋ ਸੰਤ ਔ ਰਾਮੁ ਏਕੁ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸੋ ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਾਂਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਤੇ (ਬਿਬੇਕੋੁ) ਜੋ ਦੋ ਜੀਵ ਈਸਰ ਵਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਵਡਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮੁ ਬਬੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿਖੇ ਮੁਖ ਸਾਧਨ ਬਬੇਕੁ ਹੈ ਇਨਤੇ ਏਕ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਗ੍ਯਾਨੀਓਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹ ਕੀ ਸਾਰ ਸੁਹਾਗਨਿ ਜਾਨੈ ॥
ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਸੁਖ ਰਲੀਆ ਮਾਨੈ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਖਬਰ ਸੁਹਾਗਾਣੀਆਂ ਜਾਨਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨੁ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਖੁਸੀਆਂ ਮਾਣਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਇ ਨ ਅੰਤਰੁ ਰਾਖੈ ॥
ਅਵਰਾ ਦੇਖਿ ਨ ਸੁਨੈ ਅਭਾਖੈ ॥੧॥

ਤਨ ਮਨ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਦੇਕੇ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤੀਆਂ (ਅਵਰਾ) ਅਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਅਵਰੋਂ ਔਰੁ ਅਵਿਦਿਆ ਕਰ ਔਰੁ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੀਆਂ (ਅਭਾਖੈ) ਬੋਲਤੀਆਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਮਹਾਤਮ ਪੁਰਸ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਅਪੇਛਾ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸੋ ਕਤ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ ॥
ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਦਰਦੁ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਦਰਦ ਨਹੀਂ (ਪਾਈ) ਪਾਈਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਦ੍ਯਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਪਰਾਈ ਪੀੜਾ ਕੋ (ਕਤ) ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਵਾ ਜਿਸਦੇ ਅੰਤਰ ਦਰਦੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਦਾ ਭਾਵ ਜੋ ਗ੍ਯਾਨਵਾਨ ਨਿਰਦੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਈ ਦੇਹਾਦਿਕੋਂ ਦਾ ਦੁਖੁ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖੀ ਦੁਹਾਗਨਿ ਦੁਇ ਪਖ ਹੀਨੀ ॥
ਜਿਨਿ ਨਾਹ ਨਿਰੰਤਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਨੀ ॥

ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਰੂਪ ਛੁਟੜ ਦੁਖੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਦੁਇ ਪਖ) ਜੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਵ ਵੈਰਾਗ ਬਬੇਕ ਇਸਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸੇ ਆਤਮਕ ਕੋ ਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਨਾਹਿ) ਭਰਤਾ ਕੀ ਨਿਰਤ੍ਰੰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਵਹੀ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥

ਪੁਰ ਸਲਾਤ ਕਾ ਪੰਥੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥
ਸੰਗਿ ਨ ਸਾਥੀ ਗਵਨੁ ਇਕੇਲਾ ॥੨॥

(ਪੁਰ ਸਲਾਤ ਕਾ ਪੰਥੁ) ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਮਤ ਮੈਂ ਪੁਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸਲਾਤਲ ਮੁਸਤਕੀਮੁ ਹੈ ਉਸ ਪਰ ਲੰਘਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਹੈ ਉਸਕੋ (ਦੁਹੇਲਾ) ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਵੈਗਾ ਤਿਸ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਾ ਸਾਥੀ ਕੋਈ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ਔਰੁ ਜੀਵ ਇਕੇਲਾ ਗਵਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਦੁਖੀਆ ਦਰਦਵੰਦੁ ਦਰਿ ਆਇਆ ॥

ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਸ ਜਬਾਬੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਐ (ਦਰਦਵੰਦੁ) ਦਿਆਲ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ (ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਬਹੁਤੁ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਅਬ ਤਕ ਕੋਈ ਜਬਾਬੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਕਰੁ ਗਤਿ ਮੇਰੀ ॥੩॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਉ ਜਾਨੋਂ (ਤਿਉ) ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤੀ ਕਰੀਏ॥੩॥੧॥

ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਆਵਹਿ ਸੋ ਦਿਨ ਜਾਹੀ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਿਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸੇ (ਜਾਈ) ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਘਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਨਾ ਕੂਚੁ ਰਹਨੁ ਥਿਰੁ ਨਾਹੀ ॥

ਸੋ ਏਹੁ ਨਿਸਚੇ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਦਿਨ ਕੂਚ ਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਨਾ ਹੋਗਾ॥

ਸੰਗੁ ਚਲਤ ਹੈ ਹਮ ਭੀ ਚਲਨਾ ॥

ਸੰਬੂਹ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹਮ ਨੇ ਭੀ ਇਕ ਦਿਨ ਚਲਨਾ ਹੈ॥

ਦੂਰਿ ਗਵਨੁ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਮਰਨਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਗਮਨ ਕਿ ਭਾਵ ਮਰ ਜਾਣਾ ਦੂਰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮਰਨਾ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ਵਾ ਮਰਨਾਂ ਤੋ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਤਕ ਗਵਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੯੪

ਕਿਆ ਤੂ ਸੋਇਆ ਜਾਗੁ ਇਆਨਾ ॥

ਤੈ ਜੀਵਨੁ ਜਗਿ ਸਚੁ ਕਰਿ ਜਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਇਆਨਾ ਜਾਗੁ ਤੂੰ ਕਿਆ ਸੋਇਆ ਹੈਂ ਤੈਂਨੇ ਜੀਵਨਾਂ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸਚ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਦੀਆ ਸੁ ਰਿਜਕੁ ਅੰਬਰਾਵੈ ॥

ਸਭ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਹਾਟੁ ਚਲਾਵੈ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਜੀਉ) ਜੀਵਣਾ ਦੀਆ ਹੈ ਜੀਵ ਕੋ ਦੇਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ (ਸੁ) ਓਹੀ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਘਟੋਂ ਕੇ ਭੀਤਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਰਕ (ਹਾਟੁ) ਦੁਕਾਨ ਚਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਤੇ ਚਾਹੇਗਾ ਤਹਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਖਾਂਨ ਪਾਨ ਦਿਵਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਕਰਿ ਬੰਦਿਗੀ ਛਾਡਿ ਮੈ ਮੇਰਾ ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰਿ ਸਵੇਰਾ ॥੨॥

ਤੂੰ ਬੰਦਗੀ ਕਰੁ ਏਹੁ ਮੈਂ ਹਾਂ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਪਦਾਰਥੁ ਹੈ ਏਹ ਸੁਭਾਉ ਛਾਡ ਦੇਹੁ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਰੁ (ਸਵੇਰਾ) ਸੁਵਖਤ ਭਾਵ ਛੇਤੀ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰੁ॥੨॥

ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਨੋ ਪੰਥੁ ਨ ਸਵਾਰਾ ॥

ਜਨਮ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਤੈਂਨੇ ਨਾ ਸਵਾਰ ਲਿਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਜਪੁ ਤਪੁ ਨ ਕੀਆ॥

ਸਾਂਝ ਪਰੀ ਦਹ ਦਿਸ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਜਬ ਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪੁ ਸੰਧਿਆ ਪੜੀ ਤਬ (ਦਹਦਿਸ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾ ਦਸੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਮੈਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸਿਥਲ ਹੋ ਜਾਇਗੀਆਂ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਨਿਦਾਨਿ ਦਿਵਾਨੇ ॥

ਚੇਤਸਿ ਨਾਹੀ ਦੁਨੀਆ ਫਨ ਖਾਨੇ ॥੩॥੨॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਿਦਾਨਿ) ਮੂਰਖ ਬਾਵਰੇ (ਦੁਨੀਆ ਫਨ ਖਾਨੇ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਘਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮੈਂ ਰਹਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤਾ॥੩॥੨॥

ਜੀਵ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਅਰ ਕਥਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਹੀ ॥

ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਸਾਲ ਰਸੋਈ ॥

ਏਕ ਘਰੀ ਫੁਨਿ ਰਹਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ ਜਾਨਤਾ ਔਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਮੇਰੇ ਊਚੇ ਮੰਦਰ ਹੈਂ ਏਹੁ (ਸਾਲ ਰਸੋਈ) ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਜਾਗਾ ਹੈ ਪੁਨ:ਮਰਨੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਏਕ ਘੜੀ ਭੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਐਸਾ ਜੈਸੇ ਘਾਸ ਕੀ ਟਾਟੀ ॥

ਜਲਿ ਗਇਓ ਘਾਸੁ ਰਲਿ ਗਇਓ ਮਾਟੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹੁ ਤਨ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਘਾਸ ਕੀ ਟਾਟੀ ਬਾਂਧੀ ਹੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਘਾਸ ਕੀ ਖਿੜਕੀ ਹੋਵੈ ਜਬ ਘਾਸ ਜਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਲਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਸਭੀ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਕਉਨ ਸੀ ਬਸੇਸਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜੈਸੇ ਕਾਸਟ ਕੋ ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਦੇਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਪੇਖਯਾ ਕਰ ਘਾਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਮਾਟੀ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋਨੇ ਪਰ ਘਾਸ ਕੀ ਟਾਟੀ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਹੈ॥

ਭਾਈ ਬੰਧ ਕੁਟੰਬ ਸਹੇਰਾ ॥

ਓਇ ਭੀ ਲਾਗੇ ਕਾਢੁ ਸਵੇਰਾ ॥੨॥

ਭਾਈ ਸਕੇ ਔਰ ਜੋ (ਬੰਧ) ਸੰਬੰਧੀ ਥੇ ਔਰ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਤਥਾ ਜੋ (ਸਹੇਰਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਓਇ ਭੀ ਕਹਨੇ ਲਾਗੇ (ਕਾਢੁ ਸਵੇਰਾ) ਮੁਰਦੇ ਕੋ ਘਰ ਤੇ ਕਾਢੋ ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਕਰੋ ਅਬ ਵਖਤ ਹੈ॥

ਘਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਉਰਹਿ ਤਨ ਲਾਗੀ ॥

ਉਹ ਤਉ ਭੂਤੁ ਭੂਤੁ ਕਰਿ ਭਾਗੀ ॥੩॥

ਘਰ ਕੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਿਦੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਵਹ ਤੌ ਭੂਤ ਭੂਤ ਕਹ ਕਰ ਭਾਗ ਗਈ ਭਾਵ ਉਸੀ ਪਤੀ ਪਾਸ ਏਕਲੀ ਰਾਤ੍ਰ ਭਰ ਭੀ ਨ ਰਹਿ ਸਕੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੈ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭੈ ਜਗੁ ਲੂਟਿਆ ॥

ਹਮ ਤਉ ਏਕ ਰਾਮੁ ਕਹਿ ਛੂਟਿਆ ॥੪॥੩॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਜਗਤ ਸਬੰਧੀ ਵਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਲੁਟੇਰਿਓਂ ਨੇ ਲੂਟਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤੋ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਕੇ ਛੂਟਿਆ ਹੂੰ॥੪॥੩॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ ਬਾਣੀ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੀ ॥

ਤਪਿ ਤਪਿ ਲੁਹਿ ਲੁਹਿ ਹਾਥ ਮਰੋਰਉ ॥

ਤਪ ਤੋ ਤਪਤੀ ਹੂਈ ਲੋਹੇ ਸਮ (ਲੁਹਿ) ਜਲਤੀ ਹੂਈ ਵਾ ਤਪ ਤਪ ਜਲ ਜਲ ਹਾਥ ਮਰੋੜਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਸ੍ਰ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ॥

ਬਾਵਲਿ ਹੋਈ ਸੋ ਸਹੁ ਲੋਰਉ ॥

ਬਾਵਲੀ ਹੂਈ ਹੂਈ ਸੋ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੂੰ॥

ਤੈ ਸਹਿ ਮਨ ਮਹਿ ਕੀਆ ਰੋਸੁ ॥

ਮੁਝੁ ਅਵਗਨ ਸਹ ਨਾਹੀ ਦੋਸੁ ॥੧॥

(ਤੈ) ਤਿਸ ਸਹੁ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਅਉਗਣ ਹੈਂ ਪਤੀ ਮੈਂ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਮੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਨੀ ॥

ਜੋਬਨੁ ਖੋਇ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਤੈ) ਤਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਮੈਂਨੇ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਔਰੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਰਹੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਾਲੀ ਕੋਇਲ ਤੂ ਕਿਤ ਗੁਨ ਕਾਲੀ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਹਉ ਬਿਰਹੈ ਜਾਲੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ (ਕਾਲੀ ਕੋਇਲ) ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਜਗਜਾਸੂ ਤੂੰ ਦੁਖੀ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਬਿਯੋਗ ਨੇ ਮੈਂ ਜਾਲੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ॥

ਪਿਰਹਿ ਬਿਹੂਨ ਕਤਹਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜਾ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਪਿਰੀ ਸੇ (ਬਿਹੂਨ) ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਊਂ ਜੌ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਹਿ ਤੌ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਵਿਧਣ ਖੂਹੀ ਮੁੰਧ ਇਕੇਲੀ ॥

ਨਾ ਕੋ ਸਾਥੀ ਨਾ ਕੋ ਬੇਲੀ ॥

(ਵਿਧਣ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਮੈਂ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਕੇਲੀ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਅਰੁ ਨ ਕਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਹੀ ਬੇਲੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮੇਲੀ ॥

ਜਾ ਫਿਰਿ ਦੇਖਾ ਤਾ ਮੇਰਾ ਅਲਹੁ ਬੇਲੀ ॥੩॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਲੀ ਹੂੰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਫਿਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤੌ ਹਮ ਕੋ (ਅਲਹੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਵ ਰੱਖਕ ਨਜਰ ਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਵਾਟ ਹਮਾਰੀ ਖਰੀ ਉਡੀਣੀ ॥

ਖੰਨਿਅਹੁ ਤਿਖੀ ਬਹੁਤੁ ਪਿਈਣੀ ॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਵਾਟ (ਖਰੀ ਉਡੀਣੀ) ਅਤੀ ਉਦਾਸ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਵਾ ਮੌਤ ਹਮਾਰੀ ਵਾਟ (ਉਡੀਣੀ) ਉਡੀਕਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸੀ ਹੈ (ਖੰਨਿਅਹੁ) ਖੰਡੇ ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਪਿਈਣੀ) ਪਤਲੀ ਹੈ॥

ਉਸੁ ਊਪਰਿ ਹੈ ਮਾਰਗੁ ਮੇਰਾ ॥

ਉਸ ਉਪਰ ਮੇਰਾ ਮਾਰਗੁ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਰਸਤੇ ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚਲਨਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਸੇਖ ਫਰੀਦਾ ਪੰਥੁ ਸਮ੍ਾਰਿ ਸਵੇਰਾ ॥੪॥੧॥

ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਰਸਤਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਯਾਦੁ ਕਰੁ ਅਜੇ (ਸਵੇਰਾ) ਸਵਖਤਾ ਭਾਵ ਸਮਾਂ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸੂਹੀ ਲਲਿਤ ॥

ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨ ਸਕਿਓ ਬੰਧਨ ਕੀ ਵੇਲਾ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੇੜਾ ਬੰਧਨੇ ਕੋ ਤਬ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਬ ਬੰਨਣੇ ਕਾ ਵੇਲਾ ਥਾ ਭਾਵ ਜਬ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਥੀ ਤਬ ਸਾਧਨ ਨ ਕੀਏ॥

ਭਰਿ ਸਰਵਰੁ ਜਬ ਊਛਲੈ ਤਬ ਤਰਣੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥੧॥

ਜਬ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਭਰਕੇ ਉਛਲੇ ਭਾਵ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸਿਥਲ ਹੋ ਗਏ ਵਾ ਬ੍ਰਿਧਤਾ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਭਰ ਕੇ ਜਬ ਰੋਗੋਂ ਰੂਪ ਤਰੰਗ ਉਛਲੇਂਗੇ ਤਬ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪ ਨਦੀ ਕਾ ਤਰਣਾਂ ਕਠਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਤਬ ਜਪ ਤਪ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇਗਾ॥੧॥

ਹਥੁ ਨ ਲਾਇ ਕਸੁੰਭੜੈ ਜਲਿ ਜਾਸੀ ਢੋਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪ ਕਸੁੰਭੇ ਕੋ ਮਨ ਰੂਪ ਹੱਥ ਨਾ ਲਗਾਉ ਪੁਨੋਂ ਕੀ ਖੀਣਤਾ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਕੇ ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਵਾ ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਕੋ ਕਸੁੰਭਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਮਨ ਲਗਾਵੇਂਗਾ ਤਬ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੧ ॥

ਇਕ ਆਪੀਨ੍ਹੈ ਪਤਲੀ ਸਹ ਕੇਰੇ ਬੋਲਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਹਾਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਏਕ ਪੁਰਖੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਜਤ ਰਖ ਲਈ ਹੈ॥

ਦੁਧਾ ਥਣੀ ਨ ਆਵਈ ਫਿਰਿ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਗਊ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੂਧ ਜਿਨ ਛੇਕੋਂ ਦੁਆਰੇ ਚੋਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਧ ਉਨ ਅਸਥਨੋਂ ਮੇਂ ਉਨ ਛੇਕੋਂ ਦੁਆਰੇ ਫੇਰ ਉਲਟਾ ਹੋ ਕਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਫੇਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਮੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ਜੁਦਾ ਹੋ ਕਰ ਜੀਉ ਇਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੈ ਫਰੀਦੁ ਸਹੇਲੀਹੋ ਸਹੁ ਅਲਾਏਸੀ ॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀਓ ਸਹੁ ਜਬ ਬੁਲਾਵੇਗਾ॥

ਹੰਸੁ ਚਲਸੀ ਡੁੰਮਣਾ ਅਹਿ ਤਨੁ ਢੇਰੀ ਥੀਸੀ ॥੩॥੨॥

ਤਬ ਜੋ (ਹੰਸ) ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ (ਡੁੰਮਣਾ) ਦੁਮਨਾ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ ਚਲੇਗਾ ਤਬ ਏਹ ਸਰੀਰ ਖਾਕ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਵਾ ਸਹੁ ਨੂੰ (ਅਲਾਏਸੀ) ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸਰੀਰੁ ਖਾਕੁ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥੩॥੨॥

ਪੰਨਾ ੭੯੫

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ਕਹਾ ਹਉ ਮੀਆ ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਵਡਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਣ ਕਰਉਂ ਤਉ ਤੇਰੀ ਕੌਨਸੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਵਡੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋ ਮੀਆਂ ਕਹਣੇ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਸੁਨ ਕਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰਾਵਣਾਰੀ ਮਧਸੂਦਨ ਮੁਰਾਰੀ ਆਦੀ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਤੇਰੀ ਕੁਛ ਪੂਰਣ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੂੰ ਅਕ੍ਰੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ (ਕਹਾ) ਕਿਥੇ ਤੂੰ (ਸੁਲਤਾਨੁ) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਅਰ ਕਹਾਂ ਮੈਂ (ਮੀਆ) ਛੋਟਾ ਸਰਦਾਰ ਭਾਵ ਤੂੰ ਈਸ਼ਰ ਮੈਂ ਤੁਛ ਜੀਵ ਹੂੰ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਬਿਅੰਤ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਕਹਿ ਸਕਾਂ॥

ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੁ ਕਹਾ ਸੁਆਮੀ ਮੈ ਮੂਰਖ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਹਿਣਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਅਧਕ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਸਚ ਮਹਿ ਰਹਉ ਰਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਐਸੀ ਸਮਝ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਪੁਨਾ ਹੇ (ਰਜਾਈ) ਹੁਕਮ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਰਹੂੰ ਜੇਕਰ ਆਪ ਕਹੋ ਆਗੇ ਕੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਝ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਭ ਅਸਨਾਈ ॥

ਜੋ ਇਹ ਸਭ ਕੁਛ ਪ੍ਰਪੰਚ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਹੀ ਫੁਰਨੇ ਸੇ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਸਰਬ ਵਿਖੇ (ਅਸਨਾਈ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਅੰਧਲੇ ਕੀ ਕੋਈ ਚਤੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਸੇ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਜਾਣ ਸਕੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਿਛ ਪਹਿਲੇ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਹੀ ਕਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਆ ਹਉ ਕਥੀ ਕਥੇ ਕਥਿ ਦੇਖਾ ਮੈ ਅਕਥੁ ਨ ਕਥਨਾ ਜਾਈ ॥

(ਕਥੀ) ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਵਾਰਿਓਂ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰੇ ਹੋਏ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਕਿਆ ਉਚਾਰਣ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋਂ ਵਾ ਕਥਨ ਵਾਲਾ ਹੋਕੇ ਤੇਰੀਆਂ ਕਥਾ ਕੋ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਹੇ (ਅਕਥੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਮੱਗਰ ਜਸ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਜਾਤਾ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਆਖਾ ਤਿਲੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੩॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਤਿਲੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤਰ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਏਤੇ ਕੂਕਰ ਹਉ ਬੇਗਾਨਾ ਭਉਕਾ ਇਸੁ ਤਨ ਤਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜੇਕਰ (ਏਤੇ ਕੂ) ਇਸ ਅਭਿਮਾਨ ਕੌ ਬੇਗਾਨਾ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗੂੰ ਕੌਨ ਅਭਿਮਾਨ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਤਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੇਰੀ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਭੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਤੌ ਇਸ ਤਨ ਭਾਵ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਉਪਲਖਤ ਮਨ ਕੋ ਕਿਆ ਡਰ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਸ਼ ਨਿਰਭੈ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ (ਏਤੇ) ਭਾਵ ਬਿਆਸਾਦਿਕ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ (ਕੂਕਰ) ਕੂਕਦੇ ਭਾਵ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੇਕਰ (ਹਉ) ਮੈਂ ਭੀ ਗਾਵਾਂ ਤਉ ਇਸ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੋ ਕਿਆ ਡਰ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਹੀਣੁ ਨਾਨਕੁ ਜੇ ਹੋਇਗਾ ਤਾ ਖਸਮੈ ਨਾਉ ਨ ਜਾਈ ॥੪॥੧॥

ਜੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋਂਗਾ ਤੌ ਭੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਹੀ ਦਾਸ ਹਾਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਇਹ ਨਾਮ ਤੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਲਜਾ ਰਾਖ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੪॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ ਤਨੁ ਵੇਸ ਕਲੰਦਰੁ ਘਟ ਹੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਮੰਦਰ) ਬਾਂਦਰ ਕੋ ਵਸ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰੀਰ ਪਰ (ਕਲੰਦਰ) ਵਰਕਤ ਫਕੀਰੋਂ ਕਾ ਭੇਖ ਮੈਂਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਤਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਮਨ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹੀ (ਕਲੰਦਰੁ) ਸੰਤ ਕਾ ਭੇਖ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਕਲੰਦਰੀ ਭੇਖ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਜਾਤੇ ਈਹਾਂ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਟ ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪਵਿਤਰ ਤੀਰਥ ਬੀਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਨ ਦੇ ਵੇਸ ਹੈਂ ਅਰ ਕਲ ਕਲੇਸ਼ ਭੀ ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੈਂ ਜੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਲੇਵਾਂ ਤੌ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਆਤਮ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਂ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੋਵਾਂ॥

ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਨਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਾ ॥੧॥

ਹੇ (ਏਕੁ) ਅਦੁਤੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਭਾਵ ਜੀਵਣ ਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਸਦਾ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਬੀਚ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੋਂਗਾ॥੧॥

ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਦਇਆਲ ਸੇਤੀ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ ॥

ਹਮ ਨਾਹੀ ਚਿੰਤ ਪਰਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਐਸੇ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ (ਬੇਧਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਬ (ਪਰਾਈ) ਸਨਬੰਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਕੋ ਤੋ ਪਰਾਈ ਚਿੰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਕਰ (ਅਗਮ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ (ਅਗੋਚਰ) ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਲਖ ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਤੁਮ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥੨॥

ਬਾਹਰ ਤੂੰ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਸੰਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕੇ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਤਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ॥੨ ॥

ਸਿਖ ਮਤਿ ਸਭ ਬੁਧਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਮੰਦਿਰ ਛਾਵਾ ਤੇਰੇ ॥

(ਸਿਖ) ਸਾਸਤ੍ਰ (ਮਤ) ਬਿਵਹਾਰ ਕੀ ਮਤ ਔਰ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਦਈ ਹੁਈ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮੰਦਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਛਾਵਾ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਨਿਤ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਰਣਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ਸਰਬ ਚਿੰਤ ਤੁਧੁ ਪਾਸੇ ॥

ਏਹ ਜੀਵ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਕੇ ਪਾਲਣੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਨਹਾਰ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਚੰਗਾ ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸੀਕੋ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਚੰਗਾ ਜਾਨੋਂ ਏਕ ਏਹੀ ਮੇਰੀ ਆਪਕੇ ਆਗੇ (ਅਰਦਾਸੇ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਆਪੇ ਨੀਸਾਨੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ (ਨੀਸਾਨੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਆਪੇ ਜਾਨੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਸੁਰਤਾ) ਸ੍ਰੋਤਾ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਗਜਾਨੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਤਾਣੁ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਨਾਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥੧॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮਦਾਨ ਤੈਂਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੯੬

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥

ਹਉ ਜਾਚਿਕੁ ਤੂ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਲੇਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਪਕ ਕੌ ਮੁਕਤੀ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਚਕ ਮਾਗਣੇਹਾਰਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਧਰਕਟੀ ਨਾਰਿ ॥

ਤੇਰੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੋਹਣੇ ਵਾਲੀ (ਧਰਕਟੀ) ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਮ ਹੈ॥

ਭੂੰਡੀ ਕਾਮਣਿ ਕਾਮਣਿਆਰਿ ॥

ਸੋ (ਭੂੰਡੀ) ਭੈੜੀ ਕਜਾ ਖੋਟੀ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਕਾਮਣਿਆਰਿ) ਟੂਣੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਛਲ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੋ ਆਪਣੇ ਵਸਿ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਜੁ ਰੂਪੁ ਝੂਠਾ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ॥

ਇਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਪਦਾਰਥ ਰਾਜ ਔਰ ਰੂਪਾਦੀ ਸਭ ਚਾਰ ਦਿਨਕੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਚਾਨਣੁ ਅੰਧਿਆਰਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸਤੇ ਅਗਜ੍ਞਾਨ ਸਹਤ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੨॥

ਚਖਿ ਛੋਡੀ ਸਹਸਾ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਮਾਇਆ ਦੇਖ ਛਡੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਮੇਂ ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਨਰਵਚਨੀ ਹੈ॥

ਬਾਪੁ ਦਿਸੈ ਵੇਜਾਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥ ਜਿਸ ਕਾ ਪਿਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹੋਰ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਸ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੈ ਓਹ ਤੇਰਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਕਉ ਨਾਹੀ ਭਉ ਕੋਇ ॥

ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਸਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਪਛਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਕਰਾਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਕਰਤਾ ਰੂਪ ਜਾਨਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਏਹੁ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮੁਏ ਮਨੁ ਮਨ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ॥

ਐਸੇ ਜੋ ਪੁਰਖ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਮਨੌਤ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਠਾਕਿ ਰਹੇ ਮਨੁ ਸਾਚੈ ਧਾਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਔਰ ਮਨ ਕੋ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਣੇ ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸੱਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝੈ ਗੁਰ ਕਉ ਵਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਸੂਝੈ) ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਨੇ ਏਹ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਮੈਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥੪॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਨਾਮ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਂਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਤੈਂਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਬ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਸੂਚਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਸਹਜ ਧਿਆਨੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਸਹਿਜ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮਨੁ ਮਾਨੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪਤੀਆਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਬਉਰਾਨੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਬਾਵਰੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੇ ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਪਛਾਣ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹਿਆ ਜਾਵੇ ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਕੈਸੇ ਜੀਵਉ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਅਰਾ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਖਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵਾਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਬ ਸਤਗੁਰਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਮੈਨੂੰ (ਬੁਝਾਈ) ਸਮਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰੈ ਹਉ ਮਰਉ ਦੁਖਾਲੀ ॥

ਜਬ ਛਿਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸੁਆਮੀ ਬਿਸਰੇ ਤਬ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਜਪਉ ਅਪੁਨੇ ਹਰਿ ਭਾਲੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗ੍ਰਾਸ ਲੇਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਾਥ ਅਪਨੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰ ਸਦਾ ਜਪਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਦ ਬੈਰਾਗਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਹਾਲੀ ॥

ਤਿਸ ਕਰ ਸਦਾ (ਬੈਰਾਗਨਿ) ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮਵਾਂਨ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਭਈ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸਹੀ ਕੌ ਸਦਾ (ਨਿਹਾਲੀ) ਦੇਖਤੀ ਹੈ॥

ਅਬ ਜਾਨੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਲੀ ॥੨॥

ਅਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਜਾਨੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਹੀਐ ਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਮੈਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਕਥਾ ਕੌ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ। ਕਿਆ ਹਰੀ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰੋਂ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕੋ ਬਰਨਨ ਕਰਨਾਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਦੇਇ ਦਿਖਾਇ ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਕਿਆ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਿਆ ਕਮਾਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਸੇ ਸਿਤਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸੁਭ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੌਮੈ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੁ ਵਿਛੁੜੈ ਖੋਟੀ ਰਾਸਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਮੰਦਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਖੋਟੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਦਾ ਵਿਯੋਗੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰਧਾ ਪੂੰਜੀ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਹੀ (ਸਾਬਾਸਿ) ਧੰਨਜਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ॥

ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਪੁਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕੀਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰਤੇ ਹੂਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਖਾਇਆ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਸੋਇਆ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਕਾਪੜੁ ਅੰਗਿ ਚੜਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਹਿਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕੋ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਮਾਨ ਕਰ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਸੋਣੇ ਕੋ ਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਔ ਅੰਗੋਂ ਵਿਖੇ ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਰਣੇ ਕੋ ਭੀ ਸਦਾ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਸਰੀਰੁ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਜਿਤੁ ਹੁਣਿ ਖਸਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਸੂਬਤ ਕੁਟੰਬ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਸੰਜੁਗਤ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਸਿਉਂ (ਹੁਣਿ) ਅਬ ਹੇ (ਖਸਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਭਾਵ ਇਹ ਧਨ ਪਦਾਰਥ ਸੰਪਦਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਨਾਦੀ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ਛੁੜਕੀ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕੀ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਹਾਥ ਸੇ ਛੁਟ ਗਈ ਤਬ ਫੇਰ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਔਰ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ (ਅਹਿਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਵਾ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਯਥਾ 'ਕਬੀਰ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਹੋਇ ਨ ਬਾਰੰਬਾਰ'॥੧॥

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਨ ਦੇਈ ਲਿਵ ਲਾਗਣਿ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਜਨ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ਤਿਨ ਕੇ ਤੈ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਣਾਰਵਿੰਦ ਮਨ ਤੇ ਵਿਸਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਣੇ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਯਿਹ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਤੇਰੇ ਜੋ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਤੈਂਨੇ ਸਰਬ ਅਗਜਾਨ ਜਨਜ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆਪਤਿ ਦਾਤਾ ਕਿਆ ਏਹਿ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ॥

ਤੂੰ ਪ੍ਰਮ ਦਜਾਲ ਦਜਾ ਕੇ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਕਾ (ਪਤਿ) ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਏਹ ਵਿਚਾਰੇ ਜੰਤ ਅਨਾਥ ਕਜਾ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤ ਬੰਧ ਸਭਿ ਤੁਝ ਤੇ ਹੋਏ ਐਸਾ ਆਖਿ ਵਖਾਣੇ ॥

ਏਹ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਭੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੋਵੈਂਗੇ ਵਾ ਬੰਧਨ ਔ ਮੁਕਤਿ ਸਹਿਤ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਤੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਜਸ ਬੇਦ (ਵਖਾਣੇ) ਬਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮੁਕਤੁ ਕਹੀਐ ਮਨਮੁਖ ਬੰਧ ਵਿਚਾਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਬੀਚਾਰੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਮੁਕਤੁ ਜਿਸੁ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਦਾ ਰਹੈ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਸਦਹੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਹਤਾ ਹੈ ਕਯਾ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਗਹਣ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ਸਚੈ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਗਹਣ) ਗੁਹਯ ਗਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੭੯੭

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੇ ਸਿ ਮਨਮੁਖ ਕਹੀਅਹਿ ਨਾ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰੇ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਤੇ ਨਾ ਉਰਾਰ ਨਾ ਪਾਰ ਹੋਤੇ ਭਏ ਬੀਚ ਹੀ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ॥

ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇਂ ਸੋ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਨਿਜ ਦਾਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਤੇ ਤੈਂਨੇ ਨਿਸਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾਵੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਕੇ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਕਾਲਹਿ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਐਸੇ ਭਾਗ ਹੋਵੇਂ ਸੋ (ਕਾਲਹਿ) ਜਮਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅਤੁਲੁ ਕਿਉ ਤੋਲਿਆ ਜਾਇ ॥

ਸੋ ਅਤੁਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ॥

ਦੂਜਾ ਹੋਇ ਤ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰੁ ਦੂਜੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਕੂ ਹੋਇ ॥੧॥

ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਤਾ ਕੋ ਜਾਣੈ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਇ ਵਸੇ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਜੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਸਰਾਫੁ ਕਸਵਟੀ ਲਾਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰ ਰੂਪੀ ਸਰਾਫ ਹੋ ਕਰ ਜਗਿਆਸੀ ਰੂਪੀ ਸੋਇਨੇ ਕੋ ਤਾੜਨਾਂ ਰੂਪੀ ਕਸਵਟੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਆਪਿ ਚਲਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਅਧਕਾਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤੋਲੇ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਕਰ ਤੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਧਨਾ ਸੰਪੰਨ ਜਗਿਆਸੀ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਇ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਸਭ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਤੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਮੇਲੇ ਸੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ਲਗੈ ਤਿਸੁ ਆਇ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਆਇ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚੁ ਦਿਖਾਲੇ ਤਾ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਚੇ ਕੀ ਜੋਤਿ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵੇ ਤਬ ਇਹ ਜੀਵ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਲਿਵ ਧਾਤੁ ਹੈ ਆਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਬਿਰਤੀ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਆਪੇ ਜਾਪੇ ॥

ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਆਪ ਹੀ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਖ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਆਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਆਪੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਉਪਦੇਸ਼ (ਆਖਿ) ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਬਹਾਨਾ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੇਵਕ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਓਹੀ ਸੇਵਕ (ਸੇਵ) ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕਿਆ (ਬਹਾਨਾ) ਤਰਕ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਇਕੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਬਨਿਆ ਹੈ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਸਮਾਨਾ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਏਕ ਖੇਲ ਹੀ ਬਨਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੂੰ ਏਕ ਹੈਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਰਚੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਜਿਸੁ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗੈ ਸਹਜ ਧਿਆਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਹਰੀ) ਸਤਿਗਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਜੋ ਪਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਚਿਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਸਮਾਨਾ) ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ (ਕਰਮੁ) ਭਾਗੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਵੈ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਸਹਿਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੈਂ ਲਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੀ ਅਭੇਦ ਵਿਸੈਕ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੇ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਆ ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਔਰ ਕਿਆ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੇ॥

ਜਬ ਅਪੁਨੀ ਜੋਤਿ ਖਿੰਚਹਿ ਤੂ ਸੁਆਮੀ ਤਬ ਕੋਈ ਕਰਉ ਦਿਖਾ ਵਖਿਆਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਬ ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਖੈਂਚ ਲੇਵੇਂ ਤਬ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਕੇ ਤੋ ਦਿਖਲਾਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਗੁਰੁ ਚੇਲਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਹੇ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨਾਂ) ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਚੇਲਾ ਭੀ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਆਪਿ ਚਲਾਏ ਤਿਵੈ ਕੋਈ ਚਾਲੈ ਜਿਉ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਭਗਵਾਨਾ ॥੩॥

ਹੇ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਵਾਨ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਚਲਾਵਨਾ (ਭਾਵੈ) ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਕੋਈ (ਚਾਲੈ) ਚਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਤੂ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਤੇਰੇ ਕਾਮਾਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਤੇਰੇ (ਕਾਮਾਂ) ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ ਕੌਣ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਜੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਘਰ ਮਹਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭਵਹਿ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥੪॥੩॥

ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਘਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਅਭਿਮਾਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਦਾ ਭੂਲੇ ਹੋਏ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਧਰਮ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਰੂਪੁ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਾ ਥਾਟੁ ਬਣਾਇਆ ਪੂਰੈ ਵੇਖਹੁ ਏਕ ਸਮਾਨਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਪੂਰਨ (ਥਾਟੁ) ਬਣਾਉ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨੋਂ ਜੋ ਏਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਸਦਾ ਦੇਖੋ॥

ਇਸੁ ਪਰਪੰਚ ਮਹਿ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਤੁ ਕੋ ਧਰਹੁ ਗੁਮਾਨਾ ॥੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਤ ਕੋਈ ਧਨ ਰੂਪਾਦੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰੋ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜਿਸ ਨੋ ਮਤਿ ਆਵੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਇਹ ਬਾਣੀ ਜੋ ਜੀਅਹੁ ਜਾਣੈ ਤਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਰਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਤ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਜੋ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਲੇਵੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿਨਾਮ (ਰਵੈ) ਰਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੋ ਸਦਾ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਹੁ ਜੁਗਾ ਕਾ ਹੁਣਿ ਨਿਬੇੜਾ ਨਰ ਮਨੁਖਾ ਨੋ ਏਕੁ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗਾਂ ਕਾ (ਹੁਣ) ਅਬ (ਨਿਬੇੜਾ) ਮੁਕਾਉ ਵਾ ਅੰਤੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜਨਮ ਧਾਰਤੇ ਰਹੇ ਅਬ ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ (ਨਰ ਮਨੁਖਾ) ਮਰਦ ਮਨੁਖੋਂ ਭਾਵ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸੰਜਮ ਤੀਰਥ ਓਨਾ ਜੁਗਾ ਕਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਕਲਿ ਮਹਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥੨॥

ਜਤ ਧਾਰਨਾ ਔਰ ਸਤ ਬੋਲਨਾ (ਸੰਜਮੁ) ਬਹੁਤ ਤੀਰਥਾਦਿ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਆਦੀ ਜੁਗਾਂ ਕਾ ਧਰਮ ਥਾ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਔ ਕੀਰਤੀ ਕਰਨੀ ਵਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੀ ਮੁਖ੍ਯ ਧਰਮ ਹੈ-ਯਥਾ'ਸਤਿਜਗਿ ਸੁਤ ਤੇਤਾ ਜਗੀ ਦੁਾਪੁਰਿ ਪੂਜਾ ਚਾਰ॥ ਤੀਨੌ ਜੁਗ ਤੀਨੌ ਦ੍ਰਿੜੇ ਕਲਿਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ॥ ਪੁਨਾ-ਅਬ ਕਲੂ ਆਇਓ ਰੇ॥ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੋਵਹੁ ਬੋਵਹੁ॥ ਅਨ ਰੂਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ॥ ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ''॥੨॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਸੋਧਿ ਦੇਖਹੁ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਖੇ ਪੂਰਬੋਕਤ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਕਲਜਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬੇਦੋਂ ਔਰ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਹੁ ਸਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗਿ ਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਵਾਨਾ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਓਹੀ ਪੂਰੇ ਸੰਤ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੭੯੮

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਏ ਚੂਕੈ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਵੈ ਤਬ ਮਨ ਸੇ ਦੇਹ ਆਦਕੋਂ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਸੁਣਤ ਸਭੇ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨਤ ਪਾਹਿ ਨਿਧਾਨਾ ॥੪॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਸੁਣਤੇ ਸੰਪੂਰਣ (ਸੁਖ) ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਸਰਬ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨਨ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਹਰਿਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥

ਸਤਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਵੇ॥

ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਬਿਲਾਵਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਤਿਸਹੀ ਕੇ (ਘਰਿ) ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਆਨੰਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੰਗਲੁ ਨਾਰੀ ਗਾਵਹਿ ਆਏ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਮੰਗਲ ਗੁਰਾਂ ਪਾਸ ਆਇਕਰ ਗਾਇਨ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੧॥

ਓਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਖੀਆਂ ਤਿਸ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮਨ ਵਿਖੇ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਅਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਓਹ ਹਰਿਜਨ ਹਰੀ ਕੋ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਦਾ ਗਾਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਤੇਰੈ ਚਾਏ ॥

ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾ ਤਿਸੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਰੇ) ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਭੀ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਜਪਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਤਬ ਹਰਿ ਜੀ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਗਾ॥

ਆਪੇ ਸੋਭਾ ਸਦ ਹੀ ਪਾਏ ॥

ਤਬ ਤੂੰ ਆਪ ਤੇ ਹੀ ਸਦਾ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਜਨ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਤੇ ਸਬਦਿ ਰੰਗਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਰ ਜੀਵ ਭੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਰੰਗਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਹਰਿ ਰਸਿ ਭਾਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈ ਅਰ (ਚਲੂਲੈ) ਸੰਘਨੇ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਐਸੇ ਜੋ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਇਹੁ ਰੰਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਮਿਟਿਆ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ॥

ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਤਿਸਕਰ ਤਿਨਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੇਰਾ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਗਜਾਨੁ ਦੀਆ ਤਬ ਮੇਰਾ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਤਿਨ ਬਹੁੜਿ ਨ ਫੇਰਾ ॥

ਜੋ ਸੱਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਾਮ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਨਾਮ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ॥

(ਪੂਰੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਈ ॥

ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਕਰ ਜੋ (ਹਉਮੈ) ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸੀ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਗਦੀਸ ਸੇਵਉ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕਾਜਾ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਾਗਉ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰੋਂ ਔਰ ਮੇਰਾ ਕਾਰਜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਆਨੰਦ ਬਨਾ ਰਹੇ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ (ਨਿਵਾਜਾ) ਵਡਿਆਈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਮਾਂਗਤਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਮਨ ਕੀ ਪਰਤੀਤਿ ਮਨ ਤੇ ਪਾਈ ॥

ਮਨ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਨਿਸਚਾ ਵਾ ਗ੍ਯਾਨ ਮਨ ਤੇ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ ਯਥਾ-ਮਨ ਸਾ ਮਿਲਿਆ ਨ ਕੋਇ॥ ਮਨ ਜੈਸਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥

ਜੀਵਣ ਮਰਣੁ ਕੋ ਸਮਸਰਿ ਵੇਖੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵਣ ਔ ਮਰਨੇ ਕੋ ਸਮਾਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ "ਯਥਾ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਸੰਕਾ ਨਾਸੀ"॥

ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਰੈ ਨਾ ਜਮੁ ਪੇਖੈ ॥੨॥

ਵਹੁ ਫੇਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਘਰ ਹੀ ਮਹਿ ਸਭਿ ਕੋਟ ਨਿਧਾਨ ॥

ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਖਜਾਨੇ ਸਰਬ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਖੀ ਸਰੂਪ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਖਾਏ ਗਇਆ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਜਬ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਅਭਿਮਾਨ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਦ ਹੀ ਲਾਗਾ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨ ॥

ਸਦਾ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਧ੍ਯਾਨ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗਾਵੈ ਏਕੋ ਨਾਮ ॥੩॥

ਅਬ ਤੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਮ ਤੇਰੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਵਡਿਆਈ ਪਾਈ ॥

ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਹਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਦੇਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਰਬ ਵਿਸ੍ਵ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥੪॥

ਜੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮਿਰਯਾਦਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹਮ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਤਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੫॥੬॥੪॥੬॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੫॥੬॥੧੦॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਚੌਥੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਦਮ ਮਤਿ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਿਉ ਪ੍ਰੇਰੇ ਤਿਉ ਕਰਨਾ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦਿਓਂ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦਮ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤੂੰ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ॥

ਜਿਉ ਨਟੂਆ ਤੰਤੁ ਵਜਾਏ ਤੰਤੀ ਤਿਉ ਵਾਜਹਿ ਜੰਤ ਜਨਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਨਟੂਆ (ਤੰਤੀ) ਪੁਤਲੀ ਨਚਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਨਟੁ ਹੈ (ਤੰਤ ਵਜਾਏ) ਜੈਸੇ ਤਾਰ ਕਉ ਹਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪੁਤਲੀ ਵਾਜਹਿ ਭਾਵ ਨਾਚਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ (ਜਨਾ) ਪੁਰਸਾਂ ਰੂਪ (ਜੰਤ) ਪੁਤਲੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਤਾਰ ਸੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਵਜਾਏ) ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੭੯੯

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ॥

ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਬਸਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਨ ਔ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮਸਤਕ ਕੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਕੀ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੇ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਗਿਰਸਤਿ ਭ੍ਰਮਤੁ ਹੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਜਨੁ ਅਪਨਾ ॥

ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਪੜ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਹਰਣਾਖਸਿ ਗ੍ਰਸਿਓ ਹਰਿ ਰਾਖਿਓ ਹਰਿ ਸਰਨਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਜਨ ਕੋ ਹਰਨਾਖਸ ਨੇ ਗ੍ਰਸਿ ਲੀਆ ਥਾ ਅਪਨੀ ਸਰਣ ਹੂਆ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਹੇ ਹਰੀ ਨਰ ਹਰਿ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੨॥

ਕਵਨ ਕਵਨ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀਐ ਹਰਿ ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵੰਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਣੇ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮੋਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਓਹੁ ਢੋਵੈ ਢੋਰ ਹਾਥਿ ਚਮੁ ਚਮਰੇ ਹਰਿ ਉਧਰਿਓ ਪਰਿਓ ਸਰਨਾ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਏ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਢੋਵਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁਰਦੇ ਪਸੂ ਢੋਣੇ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਥਾ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਸਦਾ ਚੰਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਚਮਰੇ) ਲਗੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਯਹ ਜੱਦਪ ਜੁਤੀਆਂ ਗੰਢਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਥਾ ਤਥਾਪਿ ਹੇ ਹੀਰ ਓਹ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਿਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਗਤ ਭਵ ਤਾਰਨ ਹਮ ਪਾਪੀ ਰਾਖੁ ਪਪਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਦਾਸ ਹਮ ਕਰੀਅਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਾਸੰਨਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਦੇ ਦਸਨੇ ਵਾ ਦਿਖਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਤਾਂਈ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਹਮ ਕੋ ਭੀ ਦਾਸ ਕੀਜੀਏ॥੪॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਅਗਿਆਨ ਮਤੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪੁਰਖ ਅਜਨਮਾ ॥

ਹੇ ਅਜਨਮ ਪੁਰਖ ਹਮ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਤ ਬੁਧਿ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਮ ਪਾਥਰ ਹੀਨ ਅਕਰਮਾ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮ (ਅਕਰਮਾ) ਅਭਾਗੀ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਪਾਥਰ ਵਤ ਜੜੋਂ ਕੇ ਤਾਈਂ ਸਰਣ ਆਏ ਜਾਣ ਕਰ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮੈ ਰਾਮਾ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ ਹੋਰਿ ਤਿਆਗਹੁ ਨਿਹਫਲ ਕਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਹੇ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਿਆ ਹੈ ਮੈਂਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਰਸ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਸਫਲ ਕਾਮ ਸਭ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸੇਵਕ ਸੇ ਹਰਿ ਤਾਰੇ ਹਮ ਨਿਰਗੁਨ ਰਾਖੁ ਉਪਮਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਸੋ ਸੇਵਕ ਹੁਏ ਹੈਂ (ਸੇ ਹਰਿ) ਸੋ ਹਰ ਪ੍ਰਾਕਰ ਸੇ ਤੈਂਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਨਿਰਗੁਣੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀਏ ਆਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਵਡੇ ਕਰੰਮਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਖਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮਹੀਨ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਤੇ ਤਿਨ ਵਡ ਦੂਖ ਸਹੰਮਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀਨ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਡਾ ਜਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰਨਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਮੰਦਭਾਗੀ ਮੂੜ ਅਕਰਮਾ ॥੩॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਵਿਖੇ ਭਰਮਾਈਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਜਨ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਧੁਰਿ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖੇ ਵਡ ਕਰਮਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਾਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਤੈਂਨੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਲਿਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਓਹ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਫਲੁ ਜਨੰਮਾ ॥੪॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰਾ ਚਿਤੁ ਲੁਭਤ ਮੋਹਿ ਬਿਖਿਆ ਬਹੁ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਭਰਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤ ਮੋਹ ਆਦੀ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪੀ ਮਲ ਸਾਥ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਨ ਸਕਹ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮੁਗਧ ਤਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ (ਮੁਗਧ) ਮੂਰਖ ਜਨ ਕੈਸੇ ਤਰੋਂਗਾ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਨਰਹਰ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰਾ ॥

ਜਨ ਊਪਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਿ ਪਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ (ਨਰਹਰ) ਨਰ ਸਿੰਘਾਦੀ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰਾ ਸਦਾ (ਜਪਿ) ਜਪਿਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਾਪਕ ਨਰ ਕੋ ਹਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੁਝਦਾਸ ਪਰ ਜਬ ਤੈਨੇ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਾਈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਹਮਰੇ ਪਿਤਾ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਜਸੁ ਕਰਾ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਠਾਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਹਰੀ ਮੈਨੂੰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਐਸੀ ਬੁਧੀ ਦੇਵੋ ਜਿਸਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਹੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਤੁਮ੍ਰੈ ਸੰਗਿ ਲਗੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਜਿਉ ਸੰਗਿ ਕਾਸਟ ਲੋਹ ਤਰਾ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸਾਥ ਲੋਹਾ ਤਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਕਤ ਨਰ ਹੋਛੀ ਮਤਿ ਮਧਿਮ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵ ਨ ਕਰਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ (ਮਧਿਮ) ਸਮਾਨ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਅਰ (ਹੋਛੀ ਮਤਿ) ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਨਰ ਭਾਗਹੀਨ ਦੁਹਚਾਰੀ ਓਇ ਜਨਮਿ ਮੁਏ ਫਿਰਿ ਮਰਾ ॥੩॥

ਤੇ ਨਰ ਭਾਗੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਖੋਟੇ ਅਚਾਰੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮ੍ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਤੇ ਨ੍ਹਾਏ ਸੰਤੋਖ ਗੁਰ ਸਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਤੁਮ ਗੁਰਾਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ (ਤੇ) ਸੋਈ ਜਨ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਵਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਨ੍ਹਾਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਈ ਹਰਿ ਭਜਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਪਰਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪ ਮਲ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਭਜਿਆ) ਜਪਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕਰਹੁ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਭਾਈਓ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਵੋ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਹਰੀ ਕੀਆਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੋਹਿਥੁ ਹੈ ਕਲਜੁਗਿ ਖੇਵਟੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਤਰਹੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਹਰਿ) ਸੰਪੂਰਣ ਨਾਮ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ ਰੂਪੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਹਾਜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰਨਾਂ ਕਰੋ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਗੁਣ ਹਰਿ ਉਚਰਹੁ ॥

ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਤ ਲਿਖੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਪਾਰਿ ਪਰਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਤੁਮ ਭੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਪਰੋਗੇ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੦

ਕਾਇਆ ਨਗਰ ਮਹਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਊਤਮੁ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਉਪਦੇਸੁ ਜਨ ਕਰਹੁ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹਿ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਰਸ ਲੈਣਾ ਉਤਮਤਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ? ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਪਾਈਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਫਲ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਮਿਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਅਹੁ ॥੨॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਚਾਖਿ ਦਿਖਹੁ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਨਿਆਈ ਮੀਠਾ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ (ਚਾਖਿ) ਭਾਵ ਲੇ ਕਰਦੇ ਖੋ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਤਿਨ ਬਿਸਰੇ ਸਭਿ ਬਿਖ ਰਸਹੁ ॥੩॥

ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਤੀ ਸੇ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਰਸ ਬਿਸਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ॥

(ਰਾਮ) ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਰਾਮ ਕਾ ਜੋ ਰਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਸਾਇਣੁ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਚਾਰੇ ਪਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜਹੁ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਜੋ ਪਾਏ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਉ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥੪॥੪॥

ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਸੂਦੁ ਵੈਸੁ ਕੋ ਜਾਪੈ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਜਪੈਨੀ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦਰ ਔ ਬਸ ਚਾਰੋਂ ਵਰਨੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ (ਜਪੈਨੀ) ਜਪਨੇ ਜੋਗ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੈ ਸੋਈ ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਿ ਪੂਜਹੁ ਨਿਤ ਸੇਵਹੁ ਦਿਨਸੁ ਸਭ ਰੈਨੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਹਰਿਨਾਮ ਦਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਪੂਜਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਨਿਤ ਸਰਬ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਦੇਖਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨੈਨੀ ॥

ਜੋ ਇਛਹੁ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਗੁਰਮਤਿ ਬੈਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਨੇਤਰੋਂ ਸੇ ਦਰਸਨ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਤਿ ਦੁਆਰਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰ ਤਬ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚਾਹੋਗੇ ਤਿਸੀ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਚਿਤਵੀਅਹਿ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਾ ਹੋਵੈ ਜਿ ਬਾਤ ਹੋਵੈਨੀ ॥

ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤੇਰਾ ਹੀ ਚਿਤਵਨ ਕਰੀਏ ਤੌ ਭੀ (ਹੋਵੈਨੀ) ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਸਭੁ ਕੋਈ ਬਾਛੈ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਮੇਰੈ ਚਿਤਿ ਨ ਚਿਤੈਨੀ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਓਹ ਬਾਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਕੀ ਚਿਤਵਨੀ ਮੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਯਥਾ-''ਮਤਾ ਕਰੈ ਪਛਮ ਕੈ ਤਾਈ ਪੂਰਬ ਹੀ ਲੈ ਜਾਤ''॥੨॥

ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਏਹਾ ਬਾਤ ਕਠੈਨੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮਨ ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਪਰੰਤੂ ਇਹੀ ਬਾਤ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਲੈਨੀ ॥੩॥

ਸਰਬ ਤੇ ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਮਤਿ ਸੁਮਤਿ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਜੰਤ ਤੂ ਪੁਰਖੁ ਜੰਤੈਨੀ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ (ਮਤਿ) ਬਿਵਹਾਰਕ ਔ ਸੁਮਤਿ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਏਹੁ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ (ਜੰਤ) ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੇ ਬਜਾਵਨ ਹਾਰਾ (ਜੰਤੈਨੀ) ਵਜੰਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਕਰਤੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬੁਲੈਨੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤੇ ਸਭ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥ ਪੁਨਾ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਨਦ ਮੂਲੁ ਧਿਆਇਓ ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦ ਅਨੰਦੇ ॥

ਸਰਬ ਅਨੰਦੋਂ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਕਾਰਣ (ਪੁਰਖੋਤਮੁ) ਜੋ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਕਾਣਿ ਚੁਕਾਈ ਸਭਿ ਚੂਕੇ ਜਮ ਕੇ ਛੰਦੇ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕਣੌਡ (ਚੁਕਾਈ) ਉਠਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਜੋ (ਛੰਦੇ) ਦੀਨਤਾ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਸੋ ਸਭ (ਚੂਕੇ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗੋੁਬਿੰਦੇ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਣ ਗਾਏ ਪਰਮਾਨੰਦੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪਨਾ ਕਰ। ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਨੀਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅਬ ਤਿਸ ਪਰਮਾਨੰਦ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਧਿਕ ਵਿਚਿ ਮਾਇਆ ਫਿਰਹਿ ਫਿਰੰਦੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ (ਸਾਕਤ) ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕੇ (ਬਧਿਕ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ ਜਤਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੇ ਸੰਗੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਿਨਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਤ ਕਿਰਤ ਕੇ ਬਾਧੇ ਜਿਉ ਤੇਲੀ ਬਲਦ ਭਵੰਦੇ ॥੨॥

ਸੋ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਬਾਧੇ) ਅਧੀਨ ਹੂਏ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਤੇਲੀ ਕੇ ਬਲਦ ਕੋਹਲੂ ਕੇ ਚਉਫੇਰੇ ਭਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਸੋ ਸਾਕਤ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕਰ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵ ਲਗੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਉਧਰੇ) ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹੀ ਵਡਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਸਭਿ ਤੂਟੇ ਮਾਇਆ ਫੰਦੇ ॥੩॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਮੋਖਸ਼ ਰੂਪੀ ਫਲ ਕੌ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਰੂਪੀ (ਫੰਦੇ) ਫਾਹੇ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੩ ॥

ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਗੋਵਿੰਦੇ ॥

ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਈ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਠਾਕਰੁ) ਸੁਆਮੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਗਿਆ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਭ ਆਪ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਹੈ। ਯਥਾ "ਸਭੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੈ ਸਭੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਹੈ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨੁ ਨਹੀਂ ਕੋਈ"॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਭੁ ਵਰਤੈ ਜਿਉ ਰਾਖੈ ਤਿਵੈ ਰਹੰਦੇ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਆਪ ਸਰਬ ਵਿਸ੍ਵ ਮੈਂ (ਵਰਤੈ) ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਓਹ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪

ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੧੩ ॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੋਲਹੁ ਭਈਆ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੋ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਸੰਤ ਭਗਤ ਤਾਰਨੋ ॥

ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੧

ਹਰਿ ਭਰਿਪੁਰੇ ਰਹਿਆ ॥

ਜਲਿ ਥਲੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ॥

ਨਿਤ ਗਾਈਐ ਹਰਿ ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਜਲ ਥਲ ਆਦਿ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਿਪੁਰੇ) ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰੇਕ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨਹਾਰੇ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਹਰਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਹਰਿ ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਨਹਾਰਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਹੈ ਮੁਕਤਿ ਦਾਤਾ ॥

ਹਰਿ ਕੀਈ ਹਮਾਰੀ ਸਫਲ ਜਾਤਾ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤੀ ਗੁਨ ਗਾਵਨੋ ॥੧॥

ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਹਮ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਭਾਵ ਆਵਣਾ ਸਫਲ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰਿ ਆਸਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਸਦਾ (ਆਸਾ) ਇਛਾ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸਾ ॥

ਵਾ ਜਬ ਔਰ ਧਨਾਦੀ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਕੀ (ਬਿਨਾਸਾ) ਅਸਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਦ੍ਵੈਤਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਿਨਾਸਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਵਿਚਿ ਆਸਾ ਹੋਇ ਨਿਰਾਸੀ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਪਾਸੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕੀ ਆਸ ਬੀਚ ਹੋਇ ਕੈ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸੀ ਅਰਥਾਤ ਤਜਾਗੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ (ਪਾਸੀ) ਨਿਕਟ ਹੀ ਥੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵਨੋ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਰਾਮ ਨਾਂਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਪਗਿ ਲਾਵਨੋ ॥੨॥੧॥੭॥੪॥੬॥੭॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੭॥੧੭॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਪਨੀ ਦਸਾਂ ਸੂਚਨ ਕਰ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਮੋਹੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕਾ ਮੋਹਿ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੋਹਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅਬਨਾਸੀ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਐ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ ਪਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਅੰਚਲਿ ਲਾਵਹੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ (ਅੰਚਲਿ) ਲੜ ਭਾਵ ਆਸਰੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੧॥

ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਬਿਖਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਵੈ ਪਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਉਪਾਉ ਸੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਵਿਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਕਿਉ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਐ ਜੇਕਰ ਸਤਗੁਰੁ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਦੇਵੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕਉ ਪਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪਵਨ ਝੁਲਾਰੇ ਮਾਇਆ ਦੇਇ ॥

ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਪੂਰੀ ਪਵਨ ਛਲ ਰੂਪ ਝੁਲਾਰੇ ਦੇਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਤਰਹਿ ਕੇ ਛਲ ਦਿਖਲਾਇ ਕਰ ਮੋਹਿਤ ਕਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿਤ ਕੋ ਥਿਰ ਰਹਿਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਸੇਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਭਗਤ) ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਥਿਰੁ) ਅਡੋਲ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰਖ ਸੋਕ ਤੇ (ਨਿਰਾਰਾ) ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਆਪਿ ਗੁਰੂ ਰਖਵਾਰਾ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸਤਗੁਰ ਆਪ ਇਸਥਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਤਗੁਰਾਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਹਰਖ ਸੋਕ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਾਇਆ ਵੇੜੁ ਮਾਇਆ ਸਰਬ ਭੁਇਅੰਗਾ ॥

ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਭੁਇਅੰਗਾ) ਸਰਪਨੀ ਨੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਵੇੜੁ) ਘੇਰਾ ਪਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸਰਬ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਕਰ ਗ੍ਰਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਪਚੇ ਦੀਪਕ ਦੇਖਿ ਪਤੰਗਾ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਕੋ ਪਤੰਗ ਦੇਖਕਰ ਜਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਯਾਵੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸੀਗਾਰ ਭੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਰੇ ਤਉ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵੈ ॥੩॥

ਜਬ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਿਨ ਗੁਰਮਖਾਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਉ ਫਿਰਉ ਉਦਾਸੀ ਮੈ ਇਕੁ ਰਤਨੁ ਦਸਾਇਆ ॥

ਮੈ ਉਦਾਸੀ ਹੋਈ ਫਿਰਤੀ ਨੇ (ਇਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਰਤਨ (ਦਸਾਇਆ) ਪੂਛਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹੀਰਾ ਮਿਲੈ ਨ ਉਪਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਅਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਵ ਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਲਾਲੁ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਤੂੰ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਖੋਲਿਆ ਪੜਦਾ ਦੇਖਿ ਭਈ ਨਿਹਾਲੁ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪੜਦਾ ਖੋਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੌ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ॥੪॥

ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ਤਿਸੁ ਆਇਆ ਸਾਦੁ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਜਾਣਨੇ ਕਾ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਇਸ ਰਸ ਕਾ ਸੁਆਦ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਗੂੰਗਾ ਮਨ ਮਹਿ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁੰਗਾ ਮਿਠਾਈ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਇਸ ਰਸਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਨਦ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਤੁਹੀ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਆਖਿ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤੁ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੫॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਕੀਏ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਸੇਵਕੁ ਅਪਨੀ ਲਾਇਓ ਸੇਵ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕਾ ਚਿਤ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਭ (ਕਲਿਆਣ) ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਜਪਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥੧॥

ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਅਭੇਵ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਧਰਤਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥

ਦੁਰਤੁ ਗਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਧਰਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਬੈਠ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹੈਂ॥

ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ ਰਵਿਆ ਆਪਿ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜਾ ਕਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥

ਸੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵੱਡਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨ ਹੋਇ ਸੰਤਾਪੁ ॥੨॥

ਸਤੁਗਰੋਂ ਕੀ (ਪਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਰੂਪਕੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਤਿਸ ਜਨਕੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਆਦੀ ਸੰਤਾਪ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਲਗੇ ਮਨਿ ਮੀਠੇ ॥

ਨਿਰਬਿਘਨ ਹੋਇ ਸਭ ਥਾਂਈ ਵੂਠੇ ॥

ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਮੀਠੇ) ਪਿਆਰੇ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਵਿਖੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਹੋਏ ਕਰ ਵਸੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਤੂਠੇ ॥੩॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਤੂਠੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਰਖਵਾਲੇ ॥

ਜਿਥੈ ਕਿਥੈ ਦੀਸਹਿ ਨਾਲੇ ॥

ਤਿਨਾ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਹੀ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਾਥ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਖਸਮਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੨

ਅਗਨਤ ਗੁਣ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ॥

ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਚਰਨ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਮੈਂ ਜੋ ਅਨਾਥ ਹੂੰ ਅਬ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੋ ਧਿਆਵਾਂ॥੧॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਬਸਹੁ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਲੀਜੈ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਦਯਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਆਇ ਬਸੋ ਔਰੁ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਤਾ ਕੈਸੀ ਭੀੜ ॥
ਹਰਿ ਸੇਵਕ ਨਾਹੀ ਜਮ ਪੀੜ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨਾਂਕੇ ਚਿਤਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਆਵੈ ਤਿਨਾਂਕੋ (ਭੀੜ) ਅਪਦਾ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਅਪਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕਾਂ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਦੂਖ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਨਸੇ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬਸੈ ॥੨॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਧਾਰੁ ॥
ਬਿਸਰਤ ਨਾਮੁ ਹੋਵਤ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਆਸਰਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਿਸਰਨੇ ਤੇ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ (ਛਾਰੁ) ਖਾਕ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਿਤਿ ਆਏ ਪੂਰਨ ਸਭ ਕਾਜ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਸਭ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਜਿਨ ਕੋ ਯਾਦ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਤੇ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕਾ (ਮੁਹਤਾਜ) ਅਧੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਦੁਰਮਤਿ ਰੀਤਿ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਕੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਤੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕੀ ਰੀਤਿ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤ ॥
ਨਾਨਕ ਭਗਤਨ ਕੈ ਘਰਿ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ॥੪॥੩॥

ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿਨਾਮ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਯਾਨੜੀਏ ਕੈ ਘਰਿ ਗਾਵਣਾ

ਯਾਨੜੀ ਛੰਤਾਂ ਕੀ ਜਾਤ ਹੈ ਵਾ ਜਾਨੀਅੜਾ ਮੇਰਾ ਜਾਨੀਅੜਾਂ ਇਸ ਸਬਦ ਕੌ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਨਾ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈ ਮਨਿ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਸਿਆਣਪਾ ਬਿਰਥੀਆ ਪਿਆਰੇ ਰਾਖਨ ਕਉ ਤੁਮ ਏਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਚਤਰਾਈਆਂ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਸਰਬ ਭੈ ਤੇ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕਉ ਏਕ ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰੇ ਸੋ ਜਨੁ ਹੋਤ ਨਿਹਾਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪੂਰਾ ਸਤਗੁਰੂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਮਿਲੈ ਤਬ ਸੋ ਜਨ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਇ ਦਇਆਲਾ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋਈ ਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਜਿਸ ਜਨ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਦਇਆਲੂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰਦੇਉ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੀ ਸਫਲ ਮੂਰਤੀ ਰੂਪ ਆਪ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਰੇ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਸਰੂਪ ਕੌ ਸਦਾ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਸੋਇ ਤਿਨਾ ਕੀ ਜਿਨ੍ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਹਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਹੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਕਰ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਹੀ ਸਦਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨੁ (ਰਾਤਾ) ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਹੀ ਲੀਨ ਹੈ॥

ਸੇਵਕੁ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਾਗੈ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਕਮਾਵਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਤਿਨ ਤੇਰੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਜਨ ਦੇਖਣੁ ਪਾਵਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਰੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸੇ ਕਾਢੀਅਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਜਿਨਾ ਵਾਸੋ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋਈ ਵਡਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧੀਐ ਨਿਰਮਲੁ ਮਨੈ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੋ ॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਜਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਮਨ ਵਿਖੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਾਟੀਐ ਪਿਆਰੇ ਚੂਕੈ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣੇ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਦੁਖ (ਕਾਟੀਐ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣ ਦੀਨਤਾ ਭੀ ਉਠ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੌ ਹੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਊਚ ਅਪਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਔ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਉਣ ਜਾਣ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੌ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ॥

ਗਾਵਤੇ ਉਧਰਹਿ ਸੁਣਤੇ ਉਧਰਹਿ ਬਿਨਸਹਿ ਪਾਪ ਘਨੇਰੇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਗਾਵਣੇਹਾਰੇ ਕਲਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਕਹਣੇ ਤੇ ਅਨੇਕਾ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਕਉ ਤਾਰੇ ਪਾਹਨ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ॥

ਔ ਉਤਮ ਜਨੋਂ ਕੀ ਤੋ ਕਿਆ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਪਸੂ ਔ ਪ੍ਰੇਤ ਔਰ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪਾਥਰ ਭੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਜਬ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰ ਪੁਲ ਬਾਂਧਨੇ ਸਮੈਂ ਪਥਰੋਂ ਪਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਖ ਕਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਸਭ ਬ੍ਰਿਛ ਪਾਥਰ ਭੀ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੀ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਪਰ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਪਰ ਸਦਾ ਸਰਬ ਸਬ ਸਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੪॥ ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਸਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਖੈ ਬਨੁ ਫੀਕਾ ਤਿਆਗਿ ਰੀ ਸਖੀਏ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਓ ॥

ਹੇ ਸਖੀਅਹੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਇਹੁ ਵਿਸਹੁ ਕਾ ਰਸ ਰੁਪੀ (ਬਨੁ) ਫੀਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਰਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਾਮੁ (ਮਹਾਰਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ॥

ਬਿਨੁ ਰਸ ਚਾਖੇ ਬੁਡਿ ਗਈ ਸਗਲੀ ਸੁਖੀ ਨ ਹੋਵਤ ਜੀਓ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਰਸ ਚਾਖੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਦੁਖ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਨ ਸਕਤਿ ਹੀ ਕਾਈ ਸਾਧਾ ਦਾਸੀ ਥੀਓ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਾਨ ਔ (ਮਹਤੁ) ਵਡਿਆਈ ਔ (ਸਕਤ) ਸਮਰਥਤਾ ਕਾ ਗੁਮਾਂਨ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨ ਕਰੋ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਵੋ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੩

ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਰਿ ਸੋਭਾਵੰਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਕੀਓ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨਾਂ ਕੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਚਿਤ ਭ੍ਰਮੁ ਸਖੀਏ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦ੍ਰੁਮ ਛਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਖੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ (ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧ੍ਰਬ ਨਗਰੀ ਅਨਹੋਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਪਰਛਾਵੇਂ ਕੋ ਚਿਤ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਬੈ ਤਾਲ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾ ਜਲ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਹੋਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਚਿਤ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਅਨਹੋਤੇ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਭਾਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਸੇ ਅਸਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਯਾ ਭੀ ਅਨਿਸਥਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਚੰਚਲਿ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਤੀ ਸਖੀਏ ਅੰਤਿ ਤਜਿ ਜਾਵਤ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਇਹ ਮਾਯਾ ਪਰਮ ਚੰਚਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਏਹ ਜੀਉ ਭੀ ਅੰਤ ਸਮੈਂ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਿ ਭੋਗਣ ਅਤਿ ਰੂਪ ਰਸ ਮਾਤੇ ਇਨ ਸੰਗਿ ਸੂਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਰੂਪ ਰਸਾਦੀ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਮੈਂ ਜੋ (ਮਾਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਬੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਹਰਿ ਸਾਧ ਜਨ ਸਖੀਏ ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗਜ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾਇ ਬਸਹੁ ਵਡਭਾਗਣੀ ਸਖੀਏ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਸਮਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਸਖੀਓ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਵਸਣਾ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੀਏ॥੨॥

ਤਹ ਦੂਖ ਨ ਭੂਖ ਨ ਰੋਗੁ ਬਿਆਪੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥

ਤਹਾਂ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦੀ ਦੁਖ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਔ ਆਧ ਵਜਾਯ ਉਪਾਧ ਆਦੀ ਰੋਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਤਹ ਜਨਮ ਨ ਮਰਣੁ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਨਿਹਚਲੁ ਸਰਣੀ ਪਾਈਐ ॥

ਤਹਾਂ ਜਨਮ ਕਰ ਆਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਮਰ ਕਰ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਹਚਲ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਐ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ਨ ਮੋਹੁ ਬਿਆਪੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਈਐ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਤੇ ਨ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨ ਮੋਹ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਪਿਆਰੇ ਰਤੜੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪੇਦਸ਼ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਜਨ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਲਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਸੁਹਾਵੀ ਭਈ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣਾਂ ਕੌ ਚਾਇਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਮਨ ਤਨ ਇਛ ਪੁਜਾਏ ॥

ਸੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਪਰਮ (ਸਹੇਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਰੂਪੀ ਵਾ ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਾਤੀ) ਮਸਤ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੀ ਸਰਬ ਇੱਛਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ॥

ਨਾਨਕ ਅਚਰਜੁ ਅਚਰਜ ਸਿਉ ਮਿਲਿਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਏ ॥੪॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਅਚਰਜ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਾਥ ਗਿਆਨਵਾਨ (ਮਿਲਿਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਖੇ ਹੋਣ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ (ਕਹਣਾ) ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੪॥੨॥੫॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਹ ਕਰ ਪੁਨਾ ਅਸੰਗ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਰੂਪ ਸਗਲੋ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਆਪੇ ਬਨਜੁ ਆਪਿ ਬਿਉਹਾਰਾ ॥੧॥

ਸਰਬ ਵਿਸ੍ਵ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਏਕ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਵਣਜ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੋ ਗਿਆਨੁ ਬਿਰਲੋ ਈ ਪਾਏ ॥
ਜਤ ਜਤ ਜਾਈਐ ਤਤ ਦ੍ਰਿਸਟਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਾਈਏ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸਾਰੇ ਹਰੀ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਨਿਰਗੁਨ ਇਕ ਰੰਗਾ ॥
ਆਪੇ ਜਲੁ ਆਪ ਹੀ ਤਰੰਗਾ ॥੨॥

ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕਰ ਅਨੇਕ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਔ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕਰ ਏਕ ਰੰਗ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਜਲ ਸਰੂਪ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਰੰਗ ਸਰਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਮੰਦਰੁ ਆਪਹਿ ਸੇਵਾ ॥
ਆਪ ਹੀ ਪੂਜਾਰੀ ਆਪ ਹੀ ਦੇਵਾ ॥੩॥

ਆਪ ਹੀ ਮੰਦਰ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਜਾਰੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਦੇਵਾ) ਜੋ ਮੰਦਰ ਕਾ ਸ਼ਿਵ ਵਿਸ਼ਨਾਦ ਦੇਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪਹਿ ਜੋਗ ਆਪ ਹੀ ਜੁਗਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਦ ਹੀ ਮੁਕਤਾ ॥੪॥੧॥੬॥

ਆਪ ਹੀ ਜੋਗ ਸਰੂਪ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਜੁਗਤਾ) ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਜੁੜਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੬॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਵਨ ਆਪਿ ਸਧਰਨਾ ॥
ਆਪਿ ਕਰਾਵਨ ਦੋਸੁ ਨ ਲੈਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ॥ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ (ਸਧਰਨਾ) ਸੁਵਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਹਿਤ ਆਸਰੇ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸਰਬ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਾਵਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੧॥

ਆਪਨ ਬਚਨੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਨਾ ॥
ਆਪਨ ਬਿਭਉ ਆਪ ਹੀ ਜਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਬਚਨੁ) ਬੇਦ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਕਰਤਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਬਿਭਉ) ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਸਮਰਥ ਅਰਥਾਤ ਈਸ੍ਵਰਜ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਜਰਨਾ) ਤਿਸ ਕੋ ਸਹਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭਾਵ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨ ਹੈ॥

ਆਪ ਹੀ ਮਸਟਿ ਆਪ ਹੀ ਬੁਲਨਾ ॥
ਆਪ ਹੀ ਅਛਲੁ ਨ ਜਾਈ ਛਲਨਾ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਮੋਨੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਨੇਕ ਤਰਹਾਂ ਕੇ ਬਚਨ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਅਛਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਛਲੋਂ ਸੇ ਛਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਆਪਿ ਪਰਗਟਨਾ ॥
ਆਪ ਹੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਪਿ ਅਲਿਪਨਾ ॥੩॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਪਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਸਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਤੇ ਅਲੇਪ ਹੋ ਕਰ ਅਸੰਗ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਅਵਿਗਤੁ ਆਪ ਸੰਗਿ ਰਚਨਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸਭਿ ਜਚਨਾ ॥੪॥੨॥੭॥

ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਅਬਿਗਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਰਚਨਾ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਭ ਜੀਵ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਜਚਨਾ) ਜਾਚਕ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੭॥ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਨਿਜ ਮਨ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭੂਲੇ ਮਾਰਗੁ ਜਿਨਹਿ ਬਤਾਇਆ ॥
ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਜਾਨ ਮਾਰਗ ਬਤਲਾਯਾ ਹੈ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਹਮਨੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ॥
ਬਸਿ ਰਹੇ ਹਿਰਦੈ ਗੁਰ ਚਰਨ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਵਸਾਇ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈਸੇ ਹੈਂ?

ਪੰਨਾ ੮੦੪

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥
ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨਾ ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਵਸੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੂਆ ਥਾ। ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਤਿਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤ ਜਨਮਿ ਫੁਨਿ ਮੂਆ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰਿ ਆਸ੍ਰਮੁ ਦੀਆ ॥੩॥

ਜਿਨ ਕਰਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੌ ਭੋਗਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਥਾ ਇਹ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜੋ ਭਰਮ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਪਨੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਾ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨਾਬਿੰਦਾਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕਾ (ਆਸ੍ਰਮੁ) ਅਸਥਾਨ ਇਸਥਿਤੀ ਕੌ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਬੂਡਤ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੩॥੮॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਬੜਵਾਅਗਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰ ਤਾਰ ਦੀਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਇਹ ਮੁਝ ਕੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੮॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਰਪਉ ਸਭੁ ਅਪਨਾ ॥
ਕਵਨ ਸੁ ਮਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਹੀ ਚਰਣੋਂ ਵਿਖੇ ਅਰਪਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ। ਔਰ ਓਹ (ਸੁਮਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬੁਧੀ ਕੌਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਕਰੋ॥੧॥

ਕਰਿ ਆਸਾ ਆਇਓ ਪ੍ਰਭ ਮਾਗਨਿ ॥
ਤੁਮ੍ ਪੇਖਤ ਸੋਭਾ ਮੇਰੈ ਆਗਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਜਨ ਆਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਮਾਂਗਨੇ ਕੌ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਆਇਆ ਹੂੰ। ਸੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਜੋ (ਆਗਨਿ) ਵੇਹੜੇ ਵਤ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਸੋਭਾ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਬਹੁਤੁ ਬੀਚਾਰਉ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਇਸੁ ਮਨਹਿ ਉਧਾਰਉ ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਬੀਚਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਅਬ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਐਸਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੂੰ॥੨ ॥

ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਸੁਰਤਿ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਜਾ ਲਏ ਮਿਲਾਈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਤਿ ਬਿਵਹਾਰਕ ਔ ਬੁਧੀ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਔ ਸੁਮਤਿ ਸਾਸਤਰ ਕੀ ਸਮਝ ਔਰ ਚਤਰਾਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਨੂੰ ਤਬ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੈਂ ॥੩॥

ਨੈਨ ਸੰਤੋਖੇ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਫਲੁ ਸੋ ਆਇਆ ॥੪॥੪॥੯॥

ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇਤਰ ਸੰਤੋਖ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸਫਲ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੯॥ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਸਾਥਿ ਨ ਮਾਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਭੁ ਦੂਖੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤਰ ਆਦਿ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਵਾ (ਮਾਇਆ) ਧਨ ਆਦਿ ਕੋਈ ਸਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਸਭ ਦੁਖ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥੧ ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਮਹਿ ਆਪੇ ॥
ਹਰਿ ਜਪੁ ਰਸਨਾ ਦੁਖੁ ਨ ਵਿਆਪੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ। ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਖਾ ਭੂਖ ਬਹੁ ਤਪਤਿ ਵਿਆਪਿਆ ॥
ਸੀਤਲ ਭਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਜਾਪਿਆ ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਭੂਖ ਕਰ ਆਧ ਵਿਆਧ ਪਰਮ ਤਪਤ ਕਰਕੇ (ਵਿਆਪਿਆ) ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੩॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਪਾਵ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਸ ਮਨ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਬ ਗਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਦੇਹੁ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਸੁਆਮੀ ॥੪॥੫॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਸੁਆਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਮਾਰੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰੇ ਆਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੫॥੧੦॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੈ ਭਜੁ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ (ਭਜੁ) ਸੇਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਵਰਿ ਕਰਮ ਸਭਿ ਲੋਕਾਚਾਰ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਹੋਇ ਉਧਾਰ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਕਾਚਾਰ ਭਾਵ ਲੋਕਾਂ ਕਾ ਦਿਖਲਾਵਾ ਹੈ। ਔ ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਉਧਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ਜਿਤੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥੩॥

ਸਤਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਛੇ ਸਾਸਤਰ ਚਾਰ ਬੇਦ ਇਹ ਸਭ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਹ ਭੀ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਨੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕਰੀਐ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਐ ॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਮਿਲੈ ਨਿਸਤਰੀਐ ॥੪॥੬॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕਾ (ਜਨ) ਦਾਸ ਹੂੰ ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੋ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਏ। ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸਕੇ ਪਰਤਾਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥੧੧॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਚੀਨਾ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਆਸੀਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਆਸੀਨਾ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਕੀਨਾ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਨਾਮੁ ਦੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨਾ ॥
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਗਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀਨਾ ॥੨॥

ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏਂ ਸੇ ਗਿਰਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਬੀਚ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਨੀਚਾ ਤੇ ਊਚ ਊਨ ਪੂਰੀਨਾ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਲੀਨਾ ॥੩॥

ਸੋ ਨੀਚੋਂ ਸੇ ਉਤਮ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਖਾਲੀ ਰਿਦੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਯਥਾਂ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹਰਿ ਜਪਤਿਆ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਇ" (ਸੂ:ਮ:੪) ਪੁਨ:"ਜਿਸੁ ਨੀਚ ਕਉ ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਹੁ ਚਹੁਕੁੰਟ ਮਾਨੈ (ਅ:ਮ:੫)॥ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਾਂਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾਰਸ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਪਾਪ ਜਲਿ ਖੀਨਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਪ੍ਰਸੀਨਾ ॥੪॥੭॥੧੨॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਪਾਪ ਜਲ ਕੇ ਵਾ ਨਾਮ ਜਲ ਕਰਕੇ (ਖੀਨਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ (ਪ੍ਰਸੀਨਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੭॥੧੨॥ ਪੁਨ: ਬੇਨਤੀ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਈਅਹਿ ਮੀਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੫

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ਚੀਤਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਿਉਂ ਚਿਤ ਕਉ ਲਗਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਵਤ ॥
ਜਲਨਿ ਬੁਝੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜਲਨਤਾ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹੋਵਤ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਾਮਹਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੨॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਬਡਭਾਗੀਓਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਤਿ ਪਤਿ ਧਨੁ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦਾ ॥
ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਵਿਸਰਹੁ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੩॥

(ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ (ਧਨੁ) ਈਸ੍ਵਰਜ ਸੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਸਹਜ) ਸਰੂਪ ਕਾ ਆਨੰਦ ਵਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਹੀ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨ ਵਿਸਰੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਮਨਿ ਪਿਆਸ ਘਨੇਰੀ ॥
ਭਨਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥੪॥੮॥੧੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਇਛਾ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥੮॥੧੩॥ ਪਨਾ: ਬੇਨਤੀ ਸਹਤ ਗੁਣ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਸਭ ਗੁਣਹ ਬਿਹੂਨਾ ॥
ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਲੀਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਬਿਹੀਨ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਤੈਨੇਂ ਦਯਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿ ਗੋਪਾਲਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭੁ ਘਰ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਗੋ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਮੇਂ ਸਦਾ ਸੁਹਾਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਕਾਟਨਹਾਰੇ ॥
ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਅਬ ਉਤਰੇ ਪਾਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਗਤਾਂ ਕੇ (ਵਛਲ) ਵਤਸਲ ਪਿਆਰੇ ਹੇ ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਬ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਦੁ ਬੇਦਿ ਲੇਖਿਆ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋ ਨੈਨਹੁ ਪੇਖਿਆ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਪੀਆਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਵਾ ਸੁਭਾਵ ਬੇਦ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਨਾਰਾਇਣ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਭਿ ਦੂਖ ਪਲਾਇਣ ॥੪॥੯॥੧੪॥

ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਆਪ ਪ੍ਰਤੱਖ੍ਯ ਭਏ ਹੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣਾਦੀ ਦੁਖ ਸਰਬ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੯॥੧੪॥ ਪਨਾ: ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਵਨੁ ਜਾਨੈ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਅਵਿਨਾਸੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਕਉਨ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਭ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੇ ॥
ਊਚ ਮਹਲ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਤੂ ਅਪਰੰਪਰ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਔਰ ਹੇ ਸਮਰਥ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚ ਤੇਰੇ (ਮਹਲ) ਮੰਦਰ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪਨਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਤੂੰ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੂਜਾ ॥
ਤੁਮ੍ ਹੀ ਜਾਨਹੁ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ॥੨॥

ਏਕ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕਉ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੨॥ ਔ ਹਮ ਤੋ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਤ ਭਾਈ ॥
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਵੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਜਨੁ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥
ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੦॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੧੫॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਕਾ ਇਸ ਜੀਵ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਿਆ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਛੋਡਿ ਬਿਖਿਆ ਫਲੁ ਚਾਖਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਸੈ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਜਲਨ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਤੈਨੇ ਵਿਸਅਹੁ ਰੂਪੀ ਫਲੋਂ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਜੁ ਗੋਬਿਦ ਸਭ ਛੋਡਿ ਜੰਜਾਲ ॥
ਜਬ ਜਮੁ ਆਇ ਸੰਘਾਰੈ ਮੂੜੇ ਤਬ ਤਨੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਬੇਹਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਔਰ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਛੋਡਹੁ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਦੂਤ ਆਇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰਾ ਤਨ ਬਿਨਸ ਜਾਇਗਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਤੂੰ (ਬੇਹਾਲ) ਵਿਆਕਲ ਹੋਵੈਂਗਾ ਕਿਆ ਦੁਖੀ ਹੋਵੈਂਗਾ॥੧॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਅਪਨਾ ਕਰਿ ਥਾਪਿਆ ॥
ਕਰਨਹਾਰੁ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਜਾਪਿਆ ॥੨॥

ਇਸ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੋ ਤੈਂਨੇ ਅਪਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਣਹਾਰਾ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨ ਜਪਤਾ ਭਯਾ॥੨॥

ਮਹਾ ਮੋਹ ਅੰਧ ਕੂਪ ਪਰਿਆ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਾਇਆ ਪਟਲਿ ਬਿਸਰਿਆ ॥੩॥

ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਤੂੰ (ਮਹਾ ਮੋਹ) ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰੇ ਖੂਹ ਬੀਚ ਪੜ ਗਿਆ ਹੈਂ। ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਪੜਦੇ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤੈਨੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇਆ ॥
ਸੰਤਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੧॥੧੬॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਕੀਰਤਨੁ) ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ॥੪॥੧੧॥੧੬॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸੰਜੁਗਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਭਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਹੋਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ (ਬੰਧਪ) ਸੰਬੰਧੀ ਔ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਸਰਬ ਸਨਬੰਧੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸਹਾਯਕ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਣੇ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪੂਰੀ ਜਾ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਨਿਕ ਗੁਣਾ ਜਾ ਕੇ ਜਾਹਿ ਨ ਗਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਵਾ (ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਔ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ (ਘਣੇ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸਰਬ ਸਮਰਥਤਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰੀ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਆਦੀ ਅਨੇਕ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਮੂਹ ਜਿਨਕੇ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਸਰੰਜਾਮ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ॥
ਭਏ ਮਨੋਰਥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੇ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਸੁਖ ਕੇ (ਸਰੰਜਾਮ) ਉਪਾਵ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਰਥ ਧਰਮ ਕਾਮ ਮੋਖ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੬

ਪੂਰੀ ਭਈ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਬਿਧਾਤਾ ॥੩॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖਜ ਚਾਰੋਂ ਫਲੋਂ ਕਾ ਦੇਨਹਾਰਾ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਾਰੀ ਅਵਸਥਾ ਵਾ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ। ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਪੜੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਿਆ ॥
ਘਰਿ ਆਇਆ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਆਣਿਆ ॥੪॥੧੨॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਸੀ ਤੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਲਿਆਇਆ ਹੂਆ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਅਪਨੇ (ਘਰ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੧੨ ॥੧੭॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਔ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਰ ਜੀਵੇ ॥
ਮਰਿ ਖੁਆਰੁ ਸਾਕਤ ਨਰ ਥੀਵੇ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਐਸੇ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖੁਆਰ ਹੋ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੋਆ ਰਖਵਾਰਾ ॥
ਝਖ ਮਾਰਉ ਸਾਕਤੁ ਵੇਚਾਰਾ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸਦਾ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਸਾਕਤ ਵੇਚਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਤਨਾ ਹੀ (ਝਖ ਮਾਰਉ) ਖਿਝਨਾ ਕਰੋ ਉਨ ਕਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਪਚਹਿ ਘਨੇਰੇ ॥
ਮਿਰਤਕ ਫਾਸ ਗਲੈ ਸਿਰਿ ਪੈਰੇ ॥੩॥

ਐਸੇ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਤਯੰਤ ਕਰ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਮੇਂ (ਪਚਹਿ) ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਏ ਤੇ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਗਲ ਮੈਂ ਫਾਸੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਰ ਕੇ (ਪੈ) ਉਪਰ ਡੰਡ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪੈਰਾਂ ਮੈਂ ਬੇੜੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਰੇ ਸਬਦ ਕਹ ਕਰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਪਹਿ ਜਨ ਨਾਮ ॥
ਤਾ ਕੇ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਜਾਮ ॥੪॥੧੩॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਨਜੀਕ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਾਦੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੧੮॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਨ ਸੰਜੋਗ ਮਿਲਉ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ॥
ਪਲੁ ਪਲੁ ਨਿਮਖ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਗੁਰੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਵਨ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਮਿਲਨਾ ਕਰੂੰ?

ਉੱਤਰ: (ਪਲੁ ਪਲੁ ਨਿਮਖ) ਸਰਬ ਦਾ ਕਾਲ ਹਰਿ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਿਲੇਗਾ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਨਿਤ ਧਿਆਵਉ ॥
ਕਵਨ ਸੁ ਮਤਿ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਕੌਨਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੋ?

ਉੱਤਰ: ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥੧॥

ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਬਿਸਰੁ ਨ ਕਾਹੂ ਬੇਰੇ ॥੨॥੧॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਿਸੀ ਵੇਲੇ ਭੀ ਮੁਝ ਸੇ ਨਾ ਬਿਸਰੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਾਮ ਸੇ ਲਗੀ ਰਹੇ॥੨॥੧॥੧੯॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰੇ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ॥

ਰੋਗ ਗਏ ਸਗਲੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਜਬ ਤੇ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਤਨ ਮਨ ਕੇ ਰੋਗ ਸਭੀ ਦੂਰ ਭਏ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਦੁਖੁ ਕਾਟਿਆ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਜੀਵਨ ਪਰਵਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੇਕਰ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਆਦੀ ਦੁਖ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਔ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਪਰਵਾਨ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਭ ਬਾਨੀ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜੀਵੇ ਗਿਆਨੀ ॥੨॥੨॥੨੦॥

ਹੇ (ਅਕਥ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਪਰਾ ਰੂਪ (ਪ੍ਰਭ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਕਥਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਪਿ) ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨੀ ਜਨ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੨੦॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੇ ॥

ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੂਜਨੀਯ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਉਤਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਅਨਹਦ ਏਕ ਰਸ ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਆਦੀ (ਤੂਰੇ) ਸਬਦ ਬਾਜਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਾਪ ਪਾਪ ਸੰਤਾਪ ਬਿਨਾਸੇ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਨਾਸੇ ॥੧॥

ਜੋ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਤਪ) ਤਪਾਵਤੇ ਥੇ ਸੇ ਤਨ ਕੇ ਸਰਬ ਤਾਪ ਔ ਮਨ ਕੇ ਪਾਪ ਸਰਬ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਸਭ ਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹੁ ਹੈ ੧ ਸੋਨਾ ਚੁਰਾਵਨਾ, ੨ ਗੁਰ ਸਿਹਜਾਪਰ ਗਵਨ, ੩ ਬ੍ਰਹਮ ਹਤਿਆ, ੪ ਮਦਰਾ ਪਾਨ॥

ਅਨਦੁ ਕਰਹੁ ਮਿਲਿ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ॥

ਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੨॥੩॥੨੧॥

ਮੈਂ ਸੁੰਦਰ (ਨਾਰੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੨॥੩॥੨੧॥

ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਅਵਗੁਣ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਧ੍ਰੋਹ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਅਤਿ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਮੋਹਿ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਆ ਇਹ ਜੀਵ (ਧ੍ਰੋਹ) ਛਲ ਔ (ਮਦਿ) ਅਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਅਤੀ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭਿਆਨਕ ਭਰਮ ਰੂਪੀ ਬੰਧਨੋਂ ਕਰ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਛਿਜਤ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤ ਅਉਧ ਫਾਹੀ ਫਾਥਾ ਜਮ ਕੈ ਜਾਲ ॥੧॥

ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਨੇ ਸੇ ਆਰਬਲਾ ਇਸਕੀ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ (ਛਿਜਤ) ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਫਾਸਾ ਹੂਆ ਜਮੋਂ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਸਾਗਰੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਉਧਰਹੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਰਵਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਮਹਾਂ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਜੋ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਭਾਰੀ ਹੈ ਆਪਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਦੇਕਰ ਤਿਸਤੇ (ਉਧਰਹੁ) ਪਾਰ ਕਰੋ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰਾ ਮਾਲ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਮਰਥ ਔ ਸਰਬ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਜੀਵ ਔਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ ਮਾਲ ਸਭ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥੨॥੪॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਭਰਮ ਉਪਜਾਏ ਹੂਏ ਬੰਧਨ ਕਾਟੋ॥੨॥੪॥੨੨॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਏਕ ਦਿਨ ਤਾਪ ਨੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਰਵੇਸ ਕਰ ਕਛਕ ਵਿਖੇਜਪ ਦੀਆ ਪੁਨਾ ਅਲਪ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੂਰ ਦੂਰ ਹੋ ਗਇਆ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਈ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ। ਜਿਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਅਪਨੇ ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ। ਸੋ ਇਹ ਸਬਦ ਏਕ ਜਗਹ ਇਕਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖੇ ਕੁਛ ਸੋਰਠਿ ਰਾਗ ਮੈਂ ਅਰ ਕੁਛ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮੈਂ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਅਬ ਉਚਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਗਲ ਅਨੰਦੁ ਕੀਆ ਪਰਮੇਸਰਿ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਸਮ੍ਹਾਰਿਆ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਨੰਦ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਅਪਨਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਬਿਗਸੇ ਸਭਿ ਪਰਵਾਰਿਆ ॥੧॥

(ਸਾਧ ਜਨਾ) ਜੋ ਭਾਈ ਬੁਢਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਦਿ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਸਰਬ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਰਜੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੨

ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਕਾਰਜ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ। ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਬਡੀ ਆਰਬਲਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਕਾ ਦੇਨ ਹਾਰ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਨਾਮੁ ਹਮ ਨੇ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਹਰਿਆ ਹੋਏ ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥

ਬਨ ਤ੍ਰਿਨਆਦੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਸਿਖ ਸੇਵਕ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਸਭ ਜੀਵ ਪਰਫੁਲਤ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਸਹਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਨਾਨਕ ਫਲ ਪਾਏ ਪੂਰਨ ਇਛ ਪੁਜਾਰਿਆ ॥੨॥੫॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਇਛਤ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਇਛਾ ਕੋ ਪੁਜਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੫॥੨੩॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਹੋਵਤ ਦਇਆਲੁ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਾਟੈ ਸੋ ਕਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਜਨ ਊਪਰ ਹਰੀ ਦਯਾਲੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਮਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਜੀਐ ਗੋਪਾਲੁ ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਤੂਟੈ ਜਮ ਜਾਲੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਸਦਾ ਹੀ (ਭਜੀਐ) ਸਿਮਰੀਏ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਕੌ ਗਾਯਨ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਤਨੇ ਜਮ ਕੇ (ਜਾਲੁ) ਬੰਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥੨॥੬॥੨੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਈਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੋਖਜ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ (ਜਾਚੈ) ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੨੪॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਜ ਮਨ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਸਿੰਚਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਹੀ ਸਿੰਚਨਾਂ ਕਰ ਕਯਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਤਰਾਵਤ ਵਾਲਾ ਹੋ ਅਰੁ ਦਿਨੇ ਰਾਤਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਗਾਉ॥੧॥

ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਹੁ ਨੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ ਆਠ ਪਹਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਸਦਾ ਆਪਨੇ (ਨੇਰੇ) ਨਜੀਕ ਹੀ ਜਾਣ॥੧॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਭਾਗ ॥

ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਤਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗ ॥੨॥੭॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸਾਂ ਕੇ (ਨਿਰਮਲ) ਉਜਲ ਭਾਗ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥੭॥੨੫॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨ: ਤਾਪ ਹਟੇ ਤੇ ਵਾ ਸਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਗਵਾਇਆ ॥

ਨੀਦ ਪਈ ਸੁਖ ਸਹਜ ਘਰੁ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰੋਗ) ਤਾਪ ਰੂਪ ਵਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗਨਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ (ਸਹਜ ਸੁਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ (ਘਰੁ) ਰਿਦੈ ਮੈਂ (ਆਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤਖ ਨੀਦ ਪਈ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਰਜਿ ਰਜਿ ਭੋਜਨੁ ਖਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮਨਬਾਨੀ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਕਰਕੇ ਪਰਤਖ ਵਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਕੋ ਛਕੋ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੋ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਰਨਾਈ ॥

ਜਿਨਿ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ॥੨॥੮॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਮੈਂ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਨਾਂਮ ਕੀ ਆਪ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਿਆ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੨॥੮॥੨੬॥

ਜਿਸ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸੇ ਸੁਲਹੀ ਕਾ ਆਵਣਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਕਾ ਬਚਨ ਸਤਿ ਕਰਨੇ ਨਮਿਤ ਵਡਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਚਲੇ ਗਏ ਵਡਾਲੀ ਮੈਂ ਤੀਨ ਬਰਸ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਿ ਦੀਨੇ ਅਸਥਿਰ ਘਰ ਬਾਰ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜੋ ਨਿੰਦ ਕਰੈ ਇਨ ਗ੍ਰਿਹਨ ਕੀ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਹੀ ਮਾਰੈ ਕਰਤਾਰ ॥੧॥

ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਬਾਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਇਨ ਮੰਦਰੋਂ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਘਰ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਗੇ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਮਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਾ ਕੀ ਸਰਨਾਈ ਜਾ ਕੋ ਸਬਦੁ ਅਖੰਡ ਅਪਾਰ ॥੨॥੯॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈਂ। ਜਿਸ ਅਪਾਰ ਹਰੀ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਅਖੰਡ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸੋਈ ਹਮਾਰੀ ਸਦਾ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੨॥੯॥੨੭॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਜ੍ਵਰ ਉਤਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਵਰ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਪ ਸੰਤਾਪ ਸਗਲੇ ਗਏ ਬਿਨਸੇ ਤੇ ਰੋਗ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਤੂ ਬਖਸਿਆ ਸੰਤਨ ਰਸ ਭੋਗ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮਾਰੇ ਤਨ ਮੈਂ ਤਾਪ ਹੋਨੇ ਤੇ ਜੋ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤਾਪ ਸੇ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ ਅਬ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਸੋ ਸੰਤਾਪ ਕੇ ਦੇਨ ਹਾਰੇ ਜੋ ਤਾਪ ਸੀਤਲਾ ਆਦੀ ਰੋਗ ਥੇ ਸੋ ਸਰਬ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਸੰਤਾਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਪੋ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਤੇਰੀ ਮੰਡਲੀ ਤੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਆਰੋਗ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੀਰੁ ਅਰੁ ਮਨ ਅਰੋਗ ਹੋਣੇ ਤੇ ਅਬ ਤੁਮਾਰੀ (ਮੰਡਲੀ) ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ਨਿਤ ਰਾਮ ਕੇ ਇਹ ਅਵਖਦ ਜੋਗ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਅਬ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਵੋ ਇਹੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਉਸ਼ਧੀ ਸਦਾ ਤੁਮਾਰੇ ਯੋਗਜ ਹੈ। ਯਥਾ "ਸਰਬ ਰੋਗ ਕਾ ਅਉਖਧੁ ਨਾਮੁ। ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਮ " (ਗ: ਸੁ: ਮ: ੫)॥੧॥

ਆਇ ਬਸਹੁ ਘਰ ਦੇਸ ਮਹਿ ਇਹ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ॥

ਅਬ ਬਾਹਰ ਵਡਾਲੀ ਤੇ ਆਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਦੇਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਬਸਹੁ ਇਹੁ ਸੰਜੋਗ ਈਹਾਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਭਲੇ ਹੀ ਰਚ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਲਹਿ ਗਏ ਬਿਓਗ ॥੨॥੧੦॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਵਿਜੋਗ ਆਦੀ ਦੁਖ ਸਰਬ ਲਹਿ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥੨੮॥ ਮਾਇਆ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਹੂ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲਹੀ ਮਾਇਆ ਜੰਜਾਲ ॥

ਊਠਿ ਸਿਧਾਰੇ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਸੰਤਨ ਕੈ ਖਿਆਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਡੇ ਬਡੇ ਛਤਰਪਤੀ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜੇ ਭੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਥੇ ਜੋ ਰਾਜੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਤਨ ਕੇ ਹੀ ਖਿਆਲ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਥੇ॥

ਵਾ ਇਹ ਬਾਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਹੈ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਉ ਬਿਨਸਨਾ ਇਹ ਧੁਰ ਕੀ ਢਾਲ ॥

ਅਹੰ ਮਮਤਾ ਕੀ ਬੁਧ ਵਾਲੇ ਕਉ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ ਔ ਜਨਮਣਾ ਹੈ ਇਹ (ਧੁਰ) ਆਦਿ ਕੀ (ਢਾਲ) ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਜਨਮਹਿ ਮਰਹਿ ਬਿਖਿਆ ਬਿਕਰਾਲ ॥੧॥

ਵਹੁ ਵਿਖਿਅਹੁ ਮੇਂ ਬਿਕਰਾਲ ਹੂਏ ਹੂਏ ਬੁਹਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤਿ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਕਹਹਿ ਨਿਤ ਜਪਹਿ ਗੁਪਾਲ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਿਰਤ ਕੋ ਯਾਦ ਰਖ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਸਚੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਤ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਤਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਰੰਗ ਲਾਲ ॥੨॥੧੧॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਲਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੧॥੨੯॥ ਅਬ ਅਪਨੇ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਅਨੰਦ ਸੂਖ ਪੂਰੇ ਗੁਰਿ ਦੀਨ ॥

ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਚੀਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਹਜ) ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ (ਸਮਾਧਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਨੇ ਕਾ ਅਨੰਦ ਵਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ॥ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਅੰਗ ਸੰਗ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਚੀਨ) ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੮

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਗਤ੍ਰ ਮਹਿ ਲੋਚਹਿ ਸਭਿ ਜੀਆ ॥

ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਥੀਆ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਮਨ ਹਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ (ਲੋਚਹਿ) ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਾ ਅੰਗੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕੇ ਸਭ ਦਾਸ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਡਿਆਈਆ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥੨॥੧੨॥੩੦॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ (ਅੰਗੁ) ਪਖ੍ਯ ਸੋ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਭੂਤ ਭਵਿਖ੍ਯਤਾਦੀ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਹੀ ਐਸੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੨॥੧੨॥੩੦॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਤ ਕੀ ਅਸਤਤਾ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਜਗੁ ਸਾਜਿਆ ਜਿਉ ਬਾਲੂ ਘਰ ਬਾਰ ॥
ਬਿਨਸਤ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗਈ ਜਿਉ ਕਾਗਦ ਬੂੰਦਾਰ ॥੧॥

ਇਹ ਜੋ ਜਗਤ (ਮੰਡਲ) ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਰਚਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ (ਮ੍ਰਿਤ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ (ਬਾਲੂ) ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕਾ ਘਰੁ (ਬਾਰ) ਜਲ ਮੈਂ ਬਾਲਕੇ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਰੇਤੇ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਨਾਸ ਹੋਤਿਆਂ (ਬਾਰ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਗਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਕਾਗਦ ਪਰ ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਕਾਗਦ ਕੀ ਵੈਰੀ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਲ ਪੜਤੇ ਹੀ ਕਾਗਦ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਗਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਗਤ ਨਾਸ ਰੂਪੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨਿ ਮੇਰੀ ਮਨਸਾ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਸਤਿ ਦੇਖੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਗਿਰਹੀ ਜੋਗੀ ਤਜਿ ਗਏ ਘਰ ਬਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰੀ ਮਨਸਾ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਔ ਮਨ ਮੈ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਤਿ ਕੋ ਦੇਖ ਅਰ ਮਿਥਿਆ ਤੋ ਤਿਆਗ ਜਗਤ ਕੀ ਮਿਥ੍ਯਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਿਧ ਸਿਧੀਆਂ ਵਾਲੇ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ ਜੋਗੀ ਔ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੇਤੇ ਜਗ ਮੈਂ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਥੇ ਸੋ ਸਬ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਘਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਬਾਰ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਮਸਾਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਸੁਪਨਾ ਰੈਨਿ ਕਾ ਤੈਸਾ ਸੰਸਾਰ ॥
ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਸਭੁ ਬਿਨਸੀਐ ਕਿਆ ਲਗਹਿ ਗਵਾਰ ॥੨॥

ਪੁਨਾ: ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਕਾ ਬਿਵਹਾਰ ਸਤਿ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦੇਖਨੇ ਹੀ ਮਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਅਸਤ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗਵਾਰ ਤਿਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹਾ ਸੁ ਭਾਈ ਮੀਤ ਹੈ ਦੇਖੁ ਨੈਨ ਪਸਾਰਿ ॥
ਇਕਿ ਚਾਲੇ ਇਕਿ ਚਾਲਸਹਿ ਸਭਿ ਅਪਨੀ ਵਾਰ ॥੩॥

ਸੋ ਤੇਰੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਔ ਬਾਲਸਖਾਈ ਮ੍ਰਿਤ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਪਸਾਰਿ) ਖੋਲਕੇ ਦੇਖ ਏਕ ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਏਕ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਚਲਣੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਭਏ ਹੈਂ ਏਕ ਭਵਿਖਤ ਆਗੇ ਕੋ ਸਭ ਆਪੋ ਅਪਨੀ ਵਾਰੀ ਸੇ ਚਲੇ ਜਾਵੈਂਗੇ। ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅਸਤ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਯਥਾ-'ਰਾਮ ਗਇਓ ਰਾਵਨ ਗਇਓ ਜਾਕਉ ਬਹੁ ਪਰਵਾਰ। ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਸੁਪਨੇ ਜਿਉ ਸੰਸਾਰਿ' (ਸ: ਮ: ੯)॥ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਅਸਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇਵਲ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋ ਕਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਸੇ ਅਸਥਿਰੁ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਰਾਖੁ ਪੈਜ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿਸਟਾ (ਮੁਰਾਰਿ) ਮੁਰ ਦੈਤ ਕਾ ਸਿੰਘਾਰਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਤੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੋਕਨ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਬੈਸੰਤਰਿ ਪਾਗਉ ॥
ਜਿਉ ਮਿਲੈ ਪਿਆਰਾ ਆਪਨਾ ਤੇ ਬੋਲ ਕਰਾਗਉ ॥੧॥

ਲੋਕਾਂ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ (ਬੈਸੰਤਰਿ) ਅਗਨਿ ਬੀਚ ਪਾਵਣਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਇਨ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਅਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਇਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਾਨ ਕਰ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਮਿਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੋਵੈ ਤੇ (ਬੋਲ) ਬਚਨ ਮੁਖ ਤੇ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ (ਕਰਾਗਉ) ਕਰੋ॥੧॥

ਜਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਦਇਆਲ ਹੋਇ ਤਉ ਭਗਤੀ ਲਾਗਉ ॥
ਲਪਟਿ ਰਹਿਓ ਮਨੁ ਬਾਸਨਾ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਇਹ ਤਿਆਗਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਯਾਲੂ ਹੋਵੈ ਤਬ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਵਿਖੇ ਲਾਗਣਾ ਕਰੋ। ਇਹ ਜੋ ਅਨੇਕ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਮਨ ਲਪਟਿ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੌ ਮਿਲਿ ਕਰ ਇਨਾਂ ਵਾਸਨਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰੋ॥

ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਅਤਿ ਘਨੀ ਇਹੁ ਜੀਉ ਹੋਮਾਗਉ ॥
ਅਰਥ ਆਨ ਸਭਿ ਵਾਰਿਆ ਪ੍ਰਿਅ ਨਿਮਖ ਸੋਹਾਗਉ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਵਾ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਤ ਆਗੇ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ (ਘਨੀ) ਬਹੁਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਔਰ ਇਸ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨੀ ਵਿਖੇ (ਹੋਮਾਗਉ) ਹੋਮ ਕਰ ਦੇਵੋ (ਅਰਥ) ਯਤਨ ਆਦੀ (ਆਨ) ਔਰ ਮਨ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਸੁਹਾਗ ਕੇ ਸੁਖ ਤੇ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਚ ਸੰਗੁ ਗੁਰ ਤੇ ਛੁਟੇ ਦੋਖ ਅਰੁ ਰਾਗਉ ॥
ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਆ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਜਾਗਉ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪੰਚੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਔਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਜਾਦੀ ਵਿਕਾਰ ਸਭ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਕੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਤੇ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ (ਪ੍ਰਗਟ) ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ। ਜਿਸਤੇ ਅਬ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਾਗਦਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਣਿ ਸੋਹਾਗਨਿ ਆਇਆ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਉ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਗਉ ॥੪॥੨॥੩੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀਆਂ (ਸੋਹਾਗਨਿ) ਸੰਤ ਜਨ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਵਿਖੇ ਸੋ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸਭੀ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈ॥੪॥੨॥੩੨॥ ਪੁਨਾ: ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਲਾਲ ਰੰਗੁ ਤਿਸ ਕਉ ਲਗਾ ਜਿਸ ਕੇ ਵਡਭਾਗਾ ॥
ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਨਹ ਲਾਗੈ ਦਾਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਲਾਲ) ਪਿਆਰੇ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਵੀ ਲਾਲ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੌ ਐਸਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰੰਗੁ ਲਾਗਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਕਾਮਾਦਕੋਂ ਕਰ ਵਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਮਲੀਨ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਉਨਕੋ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕਾ (ਦਾਗਾ) ਕਲੰਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੁਰਪ ਮੈਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਕੇ ਭਾਗੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਸੁਖਦਾਈਆ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖ ਭਾਇ ॥
ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ਭੀਤਰੇ ਛੋਡਿਆ ਨਹ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹ ਸੁਖਦਾਯਕ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੁਖੈਨ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ (ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ਭੀਤਰੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਛੋਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਰਾ ਮਰਾ ਨਹ ਵਿਆਪਈ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਘਾਨਿਆ ਗੁਰਿ ਅਮਰੁ ਕਰਾਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਔ (ਮਰਾ) ਮਰਨ ਆਦੀ ਖਟਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਵਖੇਪ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਤਿਸਨੇ ਕੋਈ ਔਰੁ ਦੁਖੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜਨੁ (ਆਘਾਨਿਆ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਅਮਰ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਾ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈਐ ਕਿਆ ਕਹਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲਾ ॥੩॥

ਐਸਾ ਅਮੋਲਕ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੇ ਲੇ ਕਰ ਚਾਖਿਆ ਭਾਵ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਇਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਆ ਮੁਖੋਂ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਬੋਲੂੰ॥੩॥

ਸਫਲ ਦਰਸੁ ਤੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥

ਪੰਨਾ ੮੦੯

ਪਾਵਉ ਧੂਰਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਨਾਨਕ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੪॥੩॥੩੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ਔ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਊਂ॥੪॥੩॥੩੩॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਖਹੁ ਅਪਨੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਮੋਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥
ਸੇਵਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਊ ਨੀਚੁ ਮੂਰਖਾਰੇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਰਾਖੋ। ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਕਛੂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਮੂਰਖੋਂ ਤੇ ਭੀ ਨੀਚ ਮੂਰਖ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਤੇ ਅਗਿਆਤ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਾਨੁ ਕਰਉ ਤੁਧੁ ਊਪਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ॥
ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਸਦ ਭੂਲਤੇ ਤੁਮ੍ ਬਖਸਨਹਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈਂ ਸਰਬ ਤਰਹ ਕਾ ਮਾਨੁ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਹੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ। ਹਮ ਤੋ ਸਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਭੂਲਣ ਹਾਰੇ ਹੀ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥

ਹਮ ਅਵਗਨ ਕਰਹ ਅਸੰਖ ਨੀਤਿ ਤੁਮ੍ ਨਿਰਗੁਨ ਦਾਤਾਰੇ ॥
ਦਾਸੀ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗਿ ਏ ਕਰਮ ਹਮਾਰੇ ॥੨॥

ਹਮ ਤੋ ਨਿਤ ਹੀ (ਅਸੰਖ) ਅਨਗਿਣਤ ਔਗਣਾਂ ਕੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਐਸੇ ਨਿਰਗੁਣੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਅਪਣੀ ਦਾਤ ਦੇਨ ਹਾਰੇ ਹੋ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਦਾਸੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ਭਾਵ ਮਾਇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਪਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕਰਮ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਮ੍ ਦੇਵਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਹਮ ਅਕਿਰਤਘਨਾਰੇ ॥
ਲਾਗਿ ਪਰੇ ਤੇਰੇ ਦਾਨ ਸਿਉ ਨਹ ਚਿਤਿ ਖਸਮਾਰੇ ॥੩॥

ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਹਮ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਹੈਂ। ਔਰ ਤੇਰੇ ਦਾਨ ਦੀਏ ਹੂਏ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਪੜੇ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਜੋ (ਖਸਮਾਰੇ) ਮਾਲਕ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਯਥਾ-'ਦਾਤਿ ਪਿਆਰੀ ਵਿਸਰਿਆ ਦਾਤਾਰਾ' (ਧ: ਮ: ੫)॥੩॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਭਵ ਕਾਟਨਹਾਰੇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਦਇਆਲ ਗੁਰ ਲੇਹੁ ਮੁਗਧ ਉਧਾਰੇ ॥੪॥੪॥੩੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਤੇ (ਬਾਹਰਿ) ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੂਹੀਂ ਅਨੇਕ (ਭਵਿ) ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ (ਸਰਬ) ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮੁਗਧ ਕੋ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਉਧਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੪॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੋਸੁ ਨ ਕਾਹੂ ਦੀਜੀਐ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਧਿਆਈਐ ॥
ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਘਨਾ ਮਨ ਸੋਈ ਗਾਈਐ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੀ ਦਇਆ ਕਰ ਦੋਸ ਕਿਸੀ ਕੌ ਨ ਦੇਵੀਏ ਔ ਅਪਨਾ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੀਏ। ਯਥਾ-'ਦਦੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ।' (ਅ: ਪਟੀ: ੧)॥ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਤੇ ਘਨਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਔ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਕਹੀਐ ਕਾਇ ਪਿਆਰੇ ਤੁਝੁ ਬਿਨਾ ॥

ਤੁਮ੍ ਦਇਆਲ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਅਵਗਨ ਹਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਹਮ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤੁਮ ਤੋ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹੋ ਔ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਵਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤੁਮ੍ ਰਾਖਹੁ ਤਿਉ ਰਹਾ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਚਾਰਾ ॥
ਨੀਧਰਿਆ ਧਰ ਤੇਰੀਆ ਇਕ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਰਾਖੋ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਚਾਰਾ ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਹੇ ਨਿਆਸਰਿਓਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਮੁਝ ਕੋ (ਅਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਤੁਮ੍ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲਾ ਮਨਿ ਲੇਤਾ ਮੁਕਤਾ ॥
ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤੇਰੀਆ ਸਭ ਤੇਰੀ ਜੁਗਤਾ ॥੩॥

ਜੋ ਤੁਮ ਕਰੋ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਕੋ ਜੋ ਭਲਾ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਸੋ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕਰੀ ਹੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਸਰਬ ਵਿਖੇ (ਜਗਤਾ) ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਤੇਰੀਆਂ ਹੀ ਜੁਗਤਾਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਰਨ ਪਖਾਰਉ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਜੇ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ ॥
ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੪॥੫॥੩੫॥

ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕਉ (ਪਖਾਰਉ) ਧੋਵੋਂ ਪੁਨਾ ਅਵਰ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਚਿਤ ਬੀਚ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਜੀਏ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਤੇਰੇ ਜਸੁ ਕੌ ਹੀ ਸਦਾ ਗਾਵਤਾ ਰਹੋਂ॥੪॥੫॥੩੫॥ ਅਬ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਿਰਤੁ ਹਸੈ ਸਿਰ ਊਪਰੇ ਪਸੂਆ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥
ਬਾਦ ਸਾਦ ਅਹੰਕਾਰ ਮਹਿ ਮਰਣਾ ਨਹੀ ਸੂਝੈ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸਿਰ ਊਪਰ ਖੜੀ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਸ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਐਸਾ ਪਸੂ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਮਰਨੇ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ॥ ਵਿਸਅਹੁ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਔ ਹੰਕਾਰ (ਬਾਦ) ਝਗੜਿਹੁ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ (ਸੂਝੈ) ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਆਪਨਾ ਕਾਹੇ ਫਿਰਹੁ ਅਭਾਗੇ ॥
ਦੇਖਿ ਕਸੁੰਭਾ ਰੰਗੁਲਾ ਕਾਹੇ ਭੂਲਿ ਲਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਭਾਗੀ ਪੁਰਸੋ ਕਿਉਂ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੌ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਕਸੁੰਭੇ ਰੰਗ ਕੋ (ਰੰਗੁਲਾ) ਸੁੰਦਰ ਦੇਖ ਕਰ ਕਿਉਂ ਭੂਲ ਕਰ ਉਸ ਰੰਗਿ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਵਿਸਜ ਰੂਪ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤਜਾਗੋ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਪਾਪ ਦਰਬੁ ਕੀਆ ਵਰਤਣ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਮਾਟੀ ਸਿਉ ਮਾਟੀ ਰਲੀ ਨਾਗਾ ਉਠਿ ਜਾਈ ॥੨॥

ਅਪਨੇ (ਵਰਤਣ) ਭੋਗਣੇ ਕੇ (ਤਾਈ) ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਿ ਕਰਕੇ (ਦਰਬ) ਧਨ ਕੌ ਇਕਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨੇ ਹੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਮਿਟੀ ਕੀ ਦੇਹ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਹੀ ਰਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਮਾਯਾ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਨਗਨ ਹੀ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜਥਾ "ਕਰਿ ਅਨਰਥ ਦਰਬੁ ਸੰਚਿਆ ਸੋ ਕਾਰਜਿ ਕੇਤੁ" (ਜੈ: ਵ: ਮ: ੫)॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਕੀਐ ਸ੍ਰਮੁ ਕਰੈ ਤੇ ਬੈਰ ਬਿਰੋਧੀ ॥

ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਭਜਿ ਜਾਹਿਗੇ ਕਾਹੇ ਜਲਹੁ ਕਰੋਧੀ ॥੩॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਜਿਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ (ਕੀਐ) ਵਾਸਤੇ (ਸ੍ਰਮੁ) ਕਸਟੁ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇ ਸਨਬੰਧੀ (ਅੰਤਕਾਲਿ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧੀ ਹੂਏ ਵੈਰੀ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਦੁਖੀ ਦੇਖੁ ਭਾਗ ਜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤ ਤਜਾਗ ਦੇਵੇਂਗੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕ੍ਰੋਧੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਜਲਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਦਾਸ ਰੇਣੁ ਸੋਈ ਹੋਆ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮਾ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੰਧਨ ਛੁਟੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥੪॥੬॥੩੬॥

ਦਾਸ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਕਰਮਾ) ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਨੇ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬੰਧਨ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੩੬॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਖਲ ਚਤੁਰ ਬਕੀਤਾ ॥

ਅੰਧੁਲੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੂਝਿਆ ਗੁਰ ਭੇਟਿ ਪੁਨੀਤਾ ॥੧॥

ਜੋ ਨਿਸਕਾਂਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਥੇ ਐਸੇ ਪਿੰਗਲ ਸੰਸਾਰ ਪਰਬਤ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਖਲ) ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਥੇ ਸਤਸੰਗ ਨੇ ਸੋ ਚਤੁਰਬ ਅਰਥਾਤ ਸਹਬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬਕਤਾ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਧਲੇ ਅਗਯਾਨੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਤੇ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਿਮਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕੀ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤਾ ॥

ਮੈਲੁ ਖੋਈ ਕੋਟਿ ਅਘ ਹਰੇ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਚੀਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜਨੋਂ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਕੋਟਾਨਕੋਟ (ਅਘ) ਪਾਪ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਗ ਦਵੈਖ ਰੂਪੁ ਮਲ ਭੀ ਖੋਈ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਤਸੰਗੀਆਂ ਤੇ ਚਿਤ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੀ ਭਗਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਕੀਟਿ ਹਸਤੀ ਜੀਤਾ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕੀਨੋ ਆਪਨੋ ਤਿਸੁ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਦੀਤਾ ॥੨॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਵਾ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਕੀੜੀ ਨੇ ਮਨਰੂਪੀ ਹਸਤੀ ਕੌ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੌ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੌ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਅਭੈ ਪਦ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਿੰਘੁ ਬਿਲਾਈ ਹੋਇ ਗਇਓ ਤ੍ਰਿਣੁ ਮੇਰੁ ਦਿਖੀਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੦

ਸ੍ਰਮੁ ਕਰਤੇ ਦਮ ਆਢ ਕਉ ਤੇ ਗਨੀ ਧਨੀਤਾ ॥੩॥

ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸੇਰ (ਬਿਲਾਈ) ਬਿਲੀ ਵਤ ਤੁਛ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਵਾ ਬਿਲੀ ਤੋਂ ਸ਼ੇਰ ਹੋ ਗਯਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ (ਮੇਰੁ) ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਸਮ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਥਾ ਸੋ (ਤ੍ਰਿਣੁ) ਕਖ ਸਮਾਨ ਤੁਛ ਦਿਖਲਾਈ ਦੇਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮ ਡੋਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਜੀਓ ਸਮੇਰ ਪਰਬਤ ਸਮੁ ਅਚਲ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਜੋ (ਸ੍ਰਮੁ) ਕਸਟ ਕਰਤੇ ਥੇ ਆਧੇ ਦਮ ਵਾਸਤੇ (ਦਮ) ਪੈਸੇ ਕਾ ਅਠਤਾਲੀਵਾਂ ਹਿਸਾ ਭਾਵ ਸੇ ਇਹ ਜੋ ਕੌਡੀ ਕੌਡੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਸਟ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤਾਂਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਡੇ ਧਨੀ ਸਾਹੁ ਗਿਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਵਨ ਵਡਾਈ ਕਹਿ ਸਕਉ ਬੇਅੰਤ ਗੁਨੀਤਾ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਨਾਨਕ ਦਰ ਸਰੀਤਾ ॥੪॥੭॥੩੭॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰ ਸਕੌਂ ਅਰਥਾਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ (ਤਾ) ਸੋ ਸੰਤ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤਾਂ ਪਾਸ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਸੰਤੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਇਹੀ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰੇ ਕੀ ਰਹੁ ਰੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਨ ਆਪ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦਰਸਨ ਤੇ (ਰੀਤਾ) ਖਾਲੀ ਹੂੰ॥੪॥੭ ॥੩੭॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਪਰਬਾਦ ਨੀਤ ਲੋਭ ਰਸਨਾ ਸਾਦਿ ॥

ਲਪਟਿ ਕਪਟਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬੇਧਿਆ ਮਿਥਿਆ ਬਿਖਿਆਦਿ ॥੧॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਅਹੰਕਾਰ ਕੌ ਧਾਰ ਕਰ (ਪਰਬਾਦ) ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਸਾਥ ਝਗੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਤਹੀ ਲੋਭ ਕੇ ਭਟਕਾਏ ਹੂਏ ਰਸਨਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਹੇਤ ਅਨੇਕ ਉਦਮ ਕਰ ਭਰਮ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਇਹ ਕਪਟੀ ਜੀਵ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਕਰ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਘਰ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਨ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਲੇਨੇ ਹੇਤ ਯਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੀ ਪੇਖੀ ਨੇਤ੍ਰ ਮਹਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਧਨ ਜੋਬਨਾ ਨਾਮੈ ਬਿਨੁ ਬਾਦਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ (ਪਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇਖੀ ਹੈ (ਰਾਜ) ਹੁਕਮ ਔ ਮਿਲਖ ਜਗੀਰ ਮਕਾਨ ਜਮੀਨ ਆਦੀ (ਧਨ) ਰੋਕੜੀ ਔ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸੇ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾਂ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਣ (ਬਾਦਿ) ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਮਲੀਨਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੂਪ ਧੂਪ ਸੋਗੰਧਤਾ ਕਾਪਰ ਭੋਗਾਦਿ ॥

ਮਿਲਤ ਸੰਗਿ ਪਾਪਿਸਟ ਤਨ ਹੋਏ ਦੁਰਗਾਦਿ ॥੨॥

ਰੂਪ ਭਾਵ ਸਾਵੇ ਚਿਟੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਰਨਾ (ਧੂਪ) ਅਤਰ ਸੁਗੰਧ (ਭੋਗ) ਭੋਜਨ ਇਤਆਦਿ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਹੈਂ ਵਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਦਾਰਥ (ਪਾਪਿਸਟ) ਪਾਪੀ ਸ਼ਰੀਰ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਮਾਨੁਖੁ ਭਇਆ ਖਿਨ ਭੰਗਨ ਦੇਹਾਦਿ ॥

ਇਹ ਅਉਸਰ ਤੇ ਚੂਕਿਆ ਬਹੁ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਦਿ ॥੩॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਕੌ ਇਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਦੇਹੁ ਆਦੀ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈਂ ਕਯਾ ਅਸਤ ਰੂਪ ਹੈਂ। ਇਸ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਸਮੇਂ ਸੇ ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਤੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਤਬ ਓਹੀ ਸੂਕਰ ਕੂਕਰਾਦਿ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫੇਰ ਭਰਮੇਂਗਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਨਾਨਕ ਅਨੰਦ ਤਾ ਕੈ ਪੂਰਨ ਨਾਦ ॥੪॥੮॥੩੮॥

ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ (ਬਿਸਮਾਦਿ) ਅਚਰਜ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ (ਸਹਜ ਸੁਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਔ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਪੂਰਨ ਨਾਦ) ਪੂਰਨ ਜਸ ਕੇ ਵਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੮॥੩੮॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਐਸਾ ਅਨੰਦ ਤਿਨਾਂ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਨੇ ਕਿਸ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਯਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਭਏ ਸੰਤ ਬੋਹਿਥਾ ਤਰੇ ਸਾਗਰੁ ਜੇਤ ॥
ਮਾਰਗ ਪਾਏ ਉਦਿਆਨ ਮਹਿ ਗੁਰਿ ਦਸੇ ਭੇਤ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਆਸਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਬੋਹਿਥਾ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਜੀਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਵਿਖੇ ਗਿਆਨ ਔ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਮਾਰਗ) ਰਸਤੇ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਭੇਤ ਦਸੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੇਤ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਵਿਖੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਂ (ਹੇਤ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ। ਕੈਸੇ? ਉਠਤੇ ਬੀ ਹਰੀ ਬੈਠਤੇ ਬੀ ਹਰੀ ਸੋਵਤੇ ਬੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੋ (ਚੇਤ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ "ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੈ ਸਦ ਕਾਮ" (ਗ: ਸੁ: ਮ:੫)॥੧॥

ਪੰਚ ਚੋਰ ਆਗੈ ਭਗੇ ਜਬ ਸਾਧਸੰਗੇਤ ॥
ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਘਣੋ ਲਾਭੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੋਭਾ ਸੇਤ ॥੨॥

ਜਬ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਪੰਚ ਚੋਰ ਆਗੇ ਹੀ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸਿ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਰਾਸ ਸਬੂਤ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੋਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਬਡਾ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਾਇਕਰ ਸਦਾ ਤਿਨ ਕੀ (ਸੇਤ) ਉਜਲ ਸੋਭਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਾ ਸੋਭਾ ਕੇ (ਸੇਤ) ਸਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਿਹਚਲ ਆਸਣੁ ਮਿਟੀ ਚਿੰਤ ਨਾਹੀ ਡੋਲੇਤ ॥
ਭਰਮੁ ਭੁਲਾਵਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਤ ਨੇਤ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਇਕਰ ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਕਬੀ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਭਰਮ ਜੰਨ ਭੁਲਾਵਾ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਅਪਨੇ ਨੇਤ੍ਰੂੰ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਭੀਰ ਗੁਨ ਨਾਇਕਾ ਗੁਣ ਕਹੀਅਹਿ ਕੇਤ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰੇਤ ॥੪॥੯॥੩੯॥

ਗੰਭੀਰਤਾ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਓਹ ਸੰਤ ਜਨ ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਕੇ (ਨਾਇਕ) ਪਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣ ਕਿਤਨੇਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਬਿਅੰਤ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੯॥੩॥੯॥ ਪੁਨਾ: ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਿਨੁ ਸਾਧੂ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਤੇਤੋ ਬਿਰਥਾਰੀ ॥
ਮਿਲਤ ਸੰਗਿ ਸਭਿ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟੇ ਗਤਿ ਭਈ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਣ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਸੰਪੂਰਣ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਮਾਰੀ (ਗਤਿ) ਕਲਯਾਨ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਦਿਨ ਭੇਟੇ ਸਾਧ ਮੋਹਿ ਉਆ ਦਿਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਪਨੋ ਜੀਅਰਾ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਹਉ ਵਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੈ ਉਸ ਦਿਨ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ। ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਪਰ ਅਪਨੇ ਤਨ ਮਨ ਸਹਤ ਜੀਅ ਕੇ ਮੈਂ ਵਾਰਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਏਤ ਛਡਾਈ ਮੋਹਿ ਤੇ ਇਤਨੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾਰੀ ॥

ਸਗਲ ਰੇਨ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭਇਆ ਬਿਨਸੀ ਅਪਧਾਰੀ ॥੨॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਤੇ ਛੁਡਾਈ ਹੈ ਔਰ ਏਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ (ਰੇਣ) ਧੂੜੀ ਇਹ ਮਨ ਹੋਆ ਹੈ ਇਹੁ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਈ ਹੈ ਔਰ (ਅਪਰਾਧੀ) ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਥੀ ਸੋ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤੀ ਭਈ ਇਹ ਛੁਡਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਨਿੰਦ ਚਿੰਦ ਪਰ ਦੂਖਨਾ ਏ ਖਿਨ ਮਹਿ ਜਾਰੀ ॥

ਦਇਆ ਮਇਆ ਅਰੁ ਨਿਕਟਿ ਪੇਖੁ ਨਾਹੀ ਦੂਰਾਰੀ ॥੩॥

ਪਰਾਈ ਜੋ (ਨਿੰਦ ਚਿੰਦ) ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਅਰ ਪਰ ਮੈਂ ਦੋਖ ਅਰੋਪਣ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਐਸੇ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਇਹ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ। ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਦਾ (ਨਿਕਟਿ) ਨਜੀਕ ਦੇਖ ਕਰ ਸਰਬ ਪਰ ਦਇਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਉਪਦੇਸ ਦੇਨਾ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰੂਪ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਇਹੁ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ਅਬ ਮੁਕਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ॥

ਹੀਤ ਚੀਤ ਸਭ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਨਾਨਕ ਦਰਸਾਰੀ ॥੪॥੧੦॥੪੦॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਗਏ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਬੰਧਨਾਂ ਤੇ (ਮੁਕਤੇ) ਛੂਟਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਦਰਸਾਰੀ) ਦਰਸਨ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰ ਧਨ ਸਭ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਕਾ (ਹੀਤ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੪੦॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਟਹਲ ਕਰਉ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਪਗ ਝਾਰਉ ਬਾਲ ॥

ਮਸਤਕੁ ਅਪਨਾ ਭੇਟ ਦੇਉ ਗੁਨ ਸੁਨਉ ਰਸਾਲ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਟਹਲ) ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ ਔ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕੋ (ਬਾਲ) ਕੇਸੋਂ ਕਰ ਝਾੜਨਾਂ ਕਰੂੰ ਅਪਨਾ (ਮਸਤਕੁ) ਸੀਸ ਤਿਨਕੀ ਭੇਟਾ ਕਰ ਦੇਵੋਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਨਵਾਦ (ਰਸਾਲ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਸਦਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਮਿਲਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਜੀਓ ਤੁਮ੍ ਮਿਲਹੁ ਦਇਆਲ ॥

ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਹੋਤ ਚਿਤਵਤ ਕਿਰਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੋ। ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੌ (ਚਿਤਵਤ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੧

ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਸਾਧ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ੍ ਲਾਗਹੁ ਪਾਲ ॥

ਮੋ ਕਉ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤਨ ਪਗ ਰਾਲ ॥੨॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ (ਉਧਾਰਣ) ਤਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਪਾਲ) ਲੜ ਲਾਗੋਂ ਭਾਵ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਆਸਰਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੂੰ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ (ਰਾਲ) ਧੂੜੀ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੋ॥੨॥

ਉਕਤਿ ਸਿਆਨਪ ਕਛੁ ਨਹੀ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਘਾਲ ॥
ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਰਾਖਹੁ ਮੋਹ ਤੇ ਕਾਟਹੁ ਜਮ ਜਾਲ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ (ਉਕਤਿ) ਬਾਣੀ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਸਹਿਤ ਕਥਨ ਔ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ (ਘਾਲ) ਕਮਾਈ ਕੀ ਸਾਮ੍ਰਥਤਾ ਭੀ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ (ਕਛੁ) ਰੰਚਕ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਰਮ ਔ ਭੈ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਰ ਮੋਹਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਰਖਿਆ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕੇ (ਜਾਲ) ਬੰਧਨ ਕੋ ਕਾਟ ਦੀਜੀਏ॥੩॥

ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਕਰੁਣਾਪਤੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵਉ ਤੇਰੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਾਲ ॥੪॥੧੧॥੪੧॥

ਹੇ (ਕਰੁਣਾਪਤੇ) ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਕੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ (ਸੁਖ ਸਾਲ) ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਇਹੀ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੧੧॥੪੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੀਤਾ ਲੋੜਹਿ ਸੋ ਕਰਹਿ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ॥
ਪਰਤਾਪੁ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਜਮਦੂਤ ਛਡਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਜੋ ਕੀਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਸੋ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਔਰ ਤੁਮਾਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇਖ ਕਰ ਭਾਵ ਪੁਰਸ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਭਜਨ ਦੇਖ ਕਰ ਯਮਦੂਤ ਭੀ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਛੂਟੀਐ ਬਿਨਸੈ ਅਹੰਮੇਵ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਭੋ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਾਮਰਥ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੋਹਾਦੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਖੋਜਿਆ ਨਾਮੈ ਬਿਨੁ ਕੂਰੁ ॥
ਜੀਵਨ ਸੁਖੁ ਸਭੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨਸਾ ਪੂਰੁ ॥੨॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਕਯਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਅਸਤਯ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਮਨਸਾ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਸਿਆਨਪ ਸਭ ਜਾਲੀ ॥
ਜਤ ਕਤ ਤੁਮ੍ ਭਰਪੂਰ ਹਹੁ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲੀ ॥੩॥

ਜਿਧਰ ਜਿਧਰ ਆਪ ਹਮ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਪਾਸੇ ਹਮ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਸੰਪੂਰਣ ਜਲਾਇ ਦਈ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤੁਮ (ਭਰਪੂਰ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ॥ ਦਇਆਲੀ ਪਦ ਤੁਕਾਂਤ ਹੈ॥੩॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮ ਤੇ ਮਾਗਨਾ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀਵਾ ਗੁਨ ਗਾਏ ॥੪॥੧੨॥੪੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਕਿਛ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਸੇ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਹਮਾਰੀ ਏਹੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਨਾਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜੀਵਨਾ ਕਰੂੰ॥੪॥੧੨॥੪੨॥

ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਬਾਸਬੈ ਕਲਮਲ ਸਭਿ ਨਸਨਾ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰਾਤਿਆ ਤਾ ਤੇ ਗਰਭਿ ਨ ਗ੍ਰਸਨਾ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ (ਬਾਸਬੈ) ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪ ਸੰਪੂਰਨ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਰਾਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸਤੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਗ੍ਰਸਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਕਹਤ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਸੂਚੀ ਭਈ ਰਸਨਾ ॥
ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਗੁਰ ਕਾ ਜਪੁ ਜਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਨੇ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਰਸਨਾ (ਸੂਚੀ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਈ ਹੈ। ਮਨ ਤਨ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਮਲ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਤ ਧ੍ਰਾਪਿਆ ਮਨਿ ਰਸੁ ਲੈ ਹਸਨਾ ॥
ਬੁਧਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਉਲਟਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸਨਾ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਮਨ (ਧ੍ਰਾਪਿਆ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਨ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਮਨ (ਹਸਨਾ) ਪਰਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ। ਪੁਨ: ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਈ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ ਉਲਟ ਕਰ (ਬਿਗਸਨਾ) ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਭਯਾ॥੨॥

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਇ ਸਭ ਬੂਝੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ॥
ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵਤ ਮਿਟਿ ਗਏ ਨਿਰਮਲ ਥਾਨਿ ਬਸਨਾ ॥੩॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਇਹੁ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ (ਬੂਝੀ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੇ (ਥਾਨਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਕੋ (ਧਾਵਣੇ) ਭਾਵ ਫੁਰਨੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪਾਦੀ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਭਏ॥੩॥

ਰਾਖਨਹਾਰੈ ਰਾਖਿਆ ਭਏ ਭ੍ਰਮ ਭਸਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖੀ ਪੇਖਿ ਸਾਧ ਦਰਸਨਾ ॥੪॥੧੩॥੪੩॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਸੇ ਮੈਨੂੰ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ (ਭਸਨਾ) ਭਸਮ ਵਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਭਰਮ ਜਲ ਗਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਹਮ ਸਖੀ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੪੩॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਸੁ ਦਾਸ ਕੈ ਤਬ ਹੋਹਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥
ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਸਿਕਦਾਰੀਆ ਅਗਨੀ ਮਹਿ ਜਾਲੁ ॥੧॥

ਜਪ ਪਾਣੀ ਢੋਵਣਾ ਔ ਪਖਾ ਕਰਨਾ ਚਕੀ ਪੀਸਣ ਆਦੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ। (ਰਾਜ) ਹੁਕਮ ਔ (ਮਿਲਖ) ਜਗੀਰਾਂ ਜਮੀਨ ਆਦਿਕੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਔਰ ਜੋ ਸਰਦਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾਈਏ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਛੋਹਰਾ ਤਿਸੁ ਚਰਣੀ ਲਾਗਿ ॥
ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਤਿਨ੍ ਛੋਡਉ ਤਿਆਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ (ਛੋਹਰਾ) ਬਾਲਕ ਭਾਵ ਛੋਟੇ ਸੇਵਕ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗੋਂ ਅਰ ਮਾਇਆਧਾਰੀ (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਛੋਡੂੰ॥

ਸੰਤਨ ਕਾ ਦਾਨਾ ਰੂਖਾ ਸੋ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ॥
ਗ੍ਰਿਹਿ ਸਾਕਤ ਛਤੀਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਬਿਖੂ ਸਮਾਨ ॥੨॥

ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ (ਦਾਨਾ ਰੂਖਾ) ਰੁਖਾ ਅੰਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ (ਨਿਧਾਨ) ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਕੇ ਛਕਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਕੇ ਛਤੀਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਜਹਰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਭੋਜਨ ਸੇ ਮਨ ਕੁਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸਾਖੀ ਏਮਨਾਵਾਦ ਕੀ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਕੇ ਭੋਜਨ ਸੇ ਦੂਧ ਔ ਭਾਗੋ ਖਤ੍ਰੀ ਕੇ ਭੋਜਨ ਸੇ ਰਕਤ ਦਿਖਲਾਈ॥੨॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਾ ਲੂਗਰਾ ਓਢਿ ਨਗਨ ਨ ਹੋਈ ॥
ਸਾਕਤ ਸਿਰਪਾਉ ਰੇਸਮੀ ਪਹਿਰਤ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੩॥

ਪੁਨਾ॥ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਾ (ਲੂਗਰਾ) ਜੋ ਕੰਮਲੀ ਆਦੀ ਮੋਟਾ ਬਸਤਰ ਫਟਿਆ ਹੂਆ ਕੰਨੀਆਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਕੇ ਓਢਨੇ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਵਿਖੇ ਨਗਨ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸ ਕੋ ਪਹਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਮਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾਂ॥ ਜਿਸਤੇ ਦੋ ਲੋਕਨ ਮੇਂ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਬੇਮੁਖ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਸਿਰੋਪਾਉ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਹਿਰਣੇ ਸੇ ਦੋ ਲੋਕਨ ਮੈਂ ਪਤਿ ਖੋਈਤੀ ਹੈ।ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸ ਕੋ ਪਹਰ ਕਰ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਵਿਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਕਤ ਸਿਉ ਮੁਖਿ ਜੋਰਿਐ ਅਧ ਵੀਚਹੁ ਟੂਟੈ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰੇ ਇਤ ਊਤਹਿ ਛੂਟੈ ॥੪॥

ਪੁਨਾ॥ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਜੋੜਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਬੀਚ ਤੇ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ (ਹਰਿਜਨ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਔ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੁਮ੍ ਹੀ ਤੇ ਹੋਆ ਆਪਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥
ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਸਾਧ ਕਾ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੫॥੧੪॥੪੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਕਿਛ ਤੁਮਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੈਂਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਤੂਹੀਂ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਿਤ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੫॥੧੪॥੪੪॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਪਾਸੋਂ ਗੁਨ ਜਾਚਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੨

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸ੍ਰਵਨੀ ਸੁਨਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਠਾਕੁਰ ਜਸੁ ਗਾਵਉ ॥

ਸੰਤ ਚਰਣ ਕਰ ਸੀਸੁ ਧਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਉ ॥੧॥

ਪੁਨਾ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਹਰੀ ਜੀ ਕੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੂੰ ਔ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ। ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਇਹ ਨਿਧਿ ਸਿਧਿ ਪਾਵਉ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁਕਾ ਲੈ ਮਾਥੈ ਲਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਇਹੁ ਨਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਪਾਇ ਲੇਵੋਂ। ਕੌਨ ਸੀਆਂ? ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੋਂ॥

ਨੀਚ ਤੇ ਨੀਚੁ ਅਤਿ ਨੀਚੁ ਹੋਇ ਕਰਿ ਬਿਨਉ ਬੁਲਾਵਉ ॥
ਪਾਵ ਮਲੋਵਾ ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸੰਤਸੰਗਿ ਸਮਾਵਉ ॥੨॥

ਨੀਵੇਂ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਅਤਿ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੋ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਵੋ ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਮਲੋਵਾ) ਪਲੋਸਣਾ ਕਰੂੰ ਅਪਨੇ ਆਪਕਾ ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਸਮਾਵੋਂ॥੨॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਹ ਵੀਸਰੈ ਅਨ ਕਤਹਿ ਨ ਧਾਵਉ ॥
ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਮਿਟਾਵਉ ॥੩॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੀਸਰੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਤਰਫ ਕੋ ਨਾ ਦੌੜਾਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਸੇਂ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੋਂ॥ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਮਾਨ ਮੋਹਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਵੋਂ॥੩॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਸੀਗਾਰੁ ਬਨਾਵਉ ॥
ਸਫਲ ਸੁਹਾਗਣਿ ਨਾਨਕਾ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਉ ॥੪॥੧੫॥੪੫॥

ਸਤ ਔ ਸੰਤੋਖ ਦਯਾ ਧਰਮ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਬਣਾਵੋਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੋਂ ਅਰਥਾਤ ਪਸਿੰਦ ਆਉਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਸਫਲ ਸੁਹਾਗਣ ਹੋਊਂ॥੪॥੧੫॥੪੫॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਟਲ ਬਚਨ ਸਾਧੂ ਜਨਾ ਸਭ ਮਹਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥
ਜਿਸੁ ਜਨ ਹੋਆ ਸਾਧਸੰਗੁ ਤਿਸੁ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਅਟਲ ਬਚਨੁ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਜੀ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹ ਪਰਤੀਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਅਨਿਕ ਬਾਤਾ ਸਭਿ ਕਰਿ ਰਹੇ ਗੁਰੁ ਘਰਿ ਲੈ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤੀ ਕਰਾਵਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਮਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਵਾਹਯ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਜੋ ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਵਹੁ ਗੁਰਾਂਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲੈ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਕੀ ਰਾਖਤਾ ਨਾਹੀ ਸਹਸਾਇਆ ॥

ਕਰਮ ਭੂਮਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੋਇ ਅਉਸਰੁ ਦੁਲਭਾਇਆ ॥੨॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਿਣ ਪਏ ਕੀ ਲੱਜਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਮੈਂ ਕੋਈ (ਸਹਸਾਇਆ) ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ (ਕਰਮ ਭੂਮਿ) ਜੋ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਵਾ ਭਾਰਥ ਖੰਡੁ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬੀਜਣਾ ਕਜਾ ਜਪਣਾ ਕਰੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਾਂ ਦੁਰਲਭਤ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਘਣੇ ਕਰੇ ਠਾਕੁਰ ਬਿਰਦਾਇਆ ॥੩॥

ਸੋ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸਰਬ ਜੀਵ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਹੂਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਨੇ (ਘਣੇ) ਅਨੰਦ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਹੁ ਤਿਸ ਹਮਾਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਪ੍ਰਣ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਮਤ ਭੂਲਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨ ਮਾਇਆ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪਤਿ ਰਾਖਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥੪॥੧੯॥੪੯॥

ਹੇ ਮਨੁਖ ਜਨੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਭ੍ਰਮਾਏ ਹੂਏ ਮਤ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤ ਰਾਖੇਗਾ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਵਾ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਰੇਪਾਉ ਸੇ ਪਹਰਾਯਾ ਹੂਆ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੪੯॥

ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਟੀ ਤੇ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ਕਰਿ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ॥

ਅਨਿਕ ਛਿਦ੍ਰ ਮਨ ਮਹਿ ਢਕੇ ਨਿਰਮਲ ਦ੍ਰਿਸਟੇਹ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਮਾਟੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਪਲਖਤ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਤੇ ਇਸ ਦੁਰਲਭ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਕੋ (ਸਾਜਿਆ) ਸਾਜਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਨੇਕ (ਛਿਦ੍ਰ) ਵਿਕਾਰ ਕਾਮਾਦੀ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਢਕੇ) ਗੁਪਤ ਕਰ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਾਹਰਿ ਤੇ ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨੈ ਤੇ ਜਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਏਹ ॥

ਪ੍ਰਭ ਤਜਿ ਰਚੇ ਜਿ ਆਨ ਸਿਉ ਸੋ ਰਲੀਐ ਖੇਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵੀਸਰੈ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣ ਏਹੁ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤਭਾਵ ਮੈ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਖੇਹ ਮੈਂ ਰਲਾਈਐਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਫਿਰੈਂਗੇ॥

ਸਿਮਰਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਮਤ ਬਿਲਮ ਕਰੇਹ ॥

ਛੋਡਿ ਪ੍ਰਪੰਚੁ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰਚਹੁ ਤਜਿ ਕੂੜੇ ਨੇਹ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਉ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰੋ ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਰੀ ਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੇ ਸਰਬ (ਪਰਪੰਚੁ) ਛਲੋਂ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਰਚਹੁ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ ਔਰ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਨੇਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਅਨਿਕ ਏਕ ਬਹੁ ਰੰਗ ਕੀਏ ਹੈ ਹੋਸੀ ਏਹ ॥

ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਤਿਸੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਤੇ ਮਤਿ ਲੇਹ ॥੩॥

ਜਿਨ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬਹੁਤ ਰੰਗ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਜ ਸਰੂਪ ਅਬ ਹੈ ਔਰ ਪੀਛੇ ਥਾ ਔ ਆਗੇ ਬੀ ਸਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹੁ ਪ੍ਰਤਖਜ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਮਤਿ) ਬੁਧ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪੇ॥੩॥

ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਵਡਾ ਸਭ ਸੰਗਿ ਬਰਨੇਹ ॥
ਦਾਸ ਦਾਸ ਕੋ ਦਾਸਰਾ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਲੇਹ ॥੪॥੧੭॥੪੭॥

ਸੋ ਸਰਬ ਊਚਿਓਂ ਤੇ ਬਡਾ ਊਚਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੈ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰ ਔ ਸਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਰਣਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸਾਂ ਕਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਦਾਸਰਾ) ਦਾਸ ਕਰ ਲੇਹੁ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕਲਜਾਨ ਹੋਇਗੀ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਪੂਰਬਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੈ ਭਰੋਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਏਕ ਟੇਕ ਗੋਵਿੰਦ ਕੀ ਤਿਆਗੀ ਅਨ ਆਸ ॥
ਸਭ ਊਪਰਿ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਗੁਣਤਾਸ ॥੧॥

ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਕੀ ਟੇਕ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਅਰ ਆਸਾ ਸਰਬ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੋ (ਪ੍ਰਭ) ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਕੇ ਊਪਰ ਹੈ ਅਰੁ ਸਮਰਥ ਔਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਰੀ ਪੂਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸ) ਪਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਜਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣੀ ਪਾਹਿ ॥
ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸੰਤਨ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਪਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਸਦਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਰਖੈ ਆਪਿ ਦੇਵਸੀ ਆਪੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੩

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧੇ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮ੍ਾਰੈ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਓਹੁ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਦੇਵਸੀ) ਆਪ ਹੀ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਵੇਗਾ ਅਰੁ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਓਹੁ ਸੰਤ ਤਿਸ ਦੀਨਦਯਾਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਰਣਹਾਰੁ ਜੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਸਾਈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਉਪਦੇਸਿਆ ਸੁਖੁ ਖਸਮ ਰਜਾਈ ॥੩॥

ਪੁਨ: ਜੋ ਓਹ ਕਰਨਹਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਬ ਵਡਿਆਈ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਖਸਮ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਚਲਕਰ ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਚਿੰਤ ਅੰਦੇਸਾ ਗਣਤ ਤਜਿ ਜਨਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਨਹ ਬਿਨਸੈ ਨਹ ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੪॥੧੮॥੪੮॥

ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਔ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਔਰ ਗਿਣਤੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਓਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਛੋਡ ਜਾਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸਦਾ ਰੱਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧੮॥੪੮॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਤਪਤਿ ਤੇ ਭਈ ਸਾਂਤਿ ਪਰਸਤ ਪਾਪ ਨਾਠੇ ॥
ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਗਲਤ ਥੇ ਕਾਢੇ ਦੇ ਹਾਥੇ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ (ਮਹਾਂ ਤਪਤਿ) ਵਿਸਹੁ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਨਤਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਵਯੋਗ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੀ ਅਤੀ ਤਪਤ ਸਾਂਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏ ਮੈਂ ਪੜੇ (ਗਲਤ) ਗਲਿ ਰਹੇ ਥੇ ਸੋ ਤਿਨਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਕਾਢ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਓਇ ਹਮਾਰੇ ਸਾਜਨਾ ਹਮ ਉਨ ਕੀ ਰੇਨ ॥
ਜਿਨ ਭੇਟਤ ਹੋਵਤ ਸੁਖੀ ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਦੇਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਓਹੀ ਸੰਤ ਜਨ ਹਮਾਰੇ ਸਾਜਨ ਹੈਂ ਔ ਉਨ ਹੀ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਹਮ (ਰੇਨ) ਧੂੜੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਾਪ ਤੇ (ਜੀਅ) ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਦਾਨ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਛੁਡਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਲੀਖਿਆ ਮਿਲਿਆ ਅਬ ਆਇ ॥
ਬਸਤ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਸਾਧ ਕੈ ਪੂਰਨ ਆਸਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ (ਪਰਾ) ਸਰਬ ਤੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਅਬ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਰਬ ਆਸਾਂ ਹਮਾਰੀਆਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਕੇ ਪਾਏ ਸੁਖ ਥਾਨ ॥
ਦਇਆ ਕਰੀ ਸਮਰਥ ਗੁਰਿ ਬਸਿਆ ਮਨਿ ਨਾਮ ॥੩॥

ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਤੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਆਦੀ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਅਸਥਾਨ ਹਮਨੇ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਰਥ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਦਯਾ ਕਰੀ ਤਿਸਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਆਨ ਬਸਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਤੂ ਟੇਕ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਆਧਾਰ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੪॥੧੯॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੂੰਹੀ ਟੇਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹਮਕੋ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਮੇਰੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੪॥੧੯॥੪੯॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਔ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਸੇਧੀ ਪੂਰਬਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਮਲੀਨੁ ਦੀਨੁ ਹੀਨੁ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰਾਨਾ ॥
ਕਰਨੈਹਾਰੁ ਨ ਬੂਝਈ ਆਪੁ ਗਨੈ ਬਿਗਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮਲੀਨ ਔ ਦੀਨ ਸੋਭਾ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਤੇ ਵਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤਾ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਗਿਨੈ ਹੈ ਸੋ (ਬਿਗਾਨਾ) ਮੂਰਖ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਗਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜਮੋਂ ਕਾ ਅਰ ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਪਸੂ ਦਾਸੁ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਖੁ ਤਦੇ ਜਦਿ ਵੀਸਰੈ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਭ ਚਿਤਿ ਆਏ ॥
ਸੰਤਨ ਕੈ ਆਨੰਦੁ ਏਹੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੂੰ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰਮ ਦੁਖੀ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵੇਂ ਤਬ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਇਹੀ ਆਨੰਦ ਨਿਤ ਬਨਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਓਹੁ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਚੇ ਤੇ ਨੀਚਾ ਕਰੈ ਨੀਚ ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪੈ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈਐ ਠਾਕੁਰ ਪਰਤਾਪੈ ॥੨॥

ਤੂੰ ਊਚੇ ਤੇ ਨੀਚ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਨੀਚ ਕਉ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਊਚ ਪਦ ਮੈਂ ਇਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਠਾਕੁਰ) ਸਰਬ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪੇਖਤ ਲੀਲਾ ਰੰਗ ਰੂਪ ਚਲਨੈ ਦਿਨੁ ਆਇਆ ॥
ਸੁਪਨੇ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਭਇਆ ਸੰਗਿ ਚਲਿਆ ਕਮਾਇਆ ॥੩॥

ਰੰਗ ਰੂਪੋਂ ਕੀ ਲੀਲਾ ਦੇਖਤਿਆਂ ੨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਚਲਨੇ) ਮ੍ਰਿਤਯ ਹੋਣੇ ਕਾ ਦਿਨ ਜਬ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਪਨ ਸਮ ਜੋ ਅਸਤਯ ਪਰਪੰਚ ਥਾ ਸੋ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਗਯਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗੀ ਨ ਭਯਾ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋਈ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਹਰਿ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਨਾਨਕੁ ਜਪੈ ਸਦ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੪॥੨੦॥੫੦॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਤੋ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੦॥੫੦॥

ਅਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਲੁ ਢੋਵਉ ਇਹ ਸੀਸ ਕਰਿ ਕਰ ਪਗ ਪਖਲਾਵਉ ॥
ਬਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬੇਰੀਆ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾਵਉ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਸ ਸੀਸ ਕਰਕੇ ਜਲ ਢੋਵੋਂ ਔਰੁ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੋ (ਪਖਲਾਵਉ) ਧੋਵੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੰਤੋਂ ਪਰ ਲਾਖੋਂ ਬੇਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਊਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮ੍ਰਿਤ ਹੁਏ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵਾਵੂੰ॥੧॥

ਕਰਉ ਮਨੋਰਥ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਪਾਵਉ ॥
ਦੇਉ ਸੂਹਨੀ ਸਾਧ ਕੈ ਬੀਜਨੁ ਢੋਲਾਵਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਜੋ ਇਹੁ ਮਨੋਰਥ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਹੀ ਪਾਵੂੰ ਸੋ ਕਯਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਸੂਹਨੀ) ਬਹਾਰੂ ਵਾ ਝਾੜੂ ਦੇਊਂ ਔ (ਬੀਜਨੁ) ਪੱਖਾ ਝੁਲਾਊਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਸੰਤ ਬੋਲਤੇ ਸੁਣਿ ਮਨਹਿ ਪੀਲਾਵਉ ॥
ਉਆ ਰਸ ਮਹਿ ਸਾਂਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ਬਿਖੈ ਜਲਨਿ ਬੁਝਾਵਉ ॥੨॥

ਅਉਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੰਤਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਨਿਜ ਮਨ ਕੋ ਪੀਲਾਵੂੰ ਉਸੀ ਰਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਔ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਵਿਸਿਅਹੁ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੀ ਜਲਨਤਾ ਕੋ ਬੁਝਾਵੂੰ॥੨॥

ਜਬ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਸੰਤ ਮੰਡਲੀ ਤਿਨ੍ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗਾਵਉ ॥
ਕਰਉ ਨਮਸਕਾਰ ਭਗਤ ਜਨ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਵਉ ॥੩॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੰਡਲੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮਿਲਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤਿ ਜਨੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਵੂੰ॥੩॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਜਪਉ ਨਾਮੁ ਇਹੁ ਕਰਮੁ ਕਮਾਵਉ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਸਮਾਵਉ ॥੪॥੨੧॥੫੧॥

ਪੁਨਾ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਾਪ ਕਰੂੰ ਇਸ ਕਰਮ ਕੋ ਕਮਾਊਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕਾ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੂੰ॥੪॥੨੧॥੫੧॥

ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਹੁ ਸਾਗਰੁ ਸੋਈ ਤਰੈ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਸੰਗਿ ਵਸੈ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਸੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਤਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਸੰਗ ਵਿਖੇ (ਵਸੈ) ਵਾਸ ਕੋ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੧੪

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵੈ ਦਾਸੁ ਤੁਮ੍ ਬਾਣੀ ਜਨ ਆਖੀ ॥
ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਸਭ ਲੋਅ ਮਹਿ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਾਖੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬਲੇ ਤੁਮਾਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਆਖੀ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਕਰ ਹਮ ਦਾਸ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਇਹ ਬਾਤ ਸਰਬ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਈ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਜਾ ਵਾ ਪਰਤਸਿਜਾ ਪਤ ਰਾਖੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਕਹੇ ਗਊ ਜਿਵਾਈ ਔ ਸਧਨੇ ਆਪਕੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਤੇ ਕਾਢਿਆ ਪ੍ਰਭਿ ਜਲਨਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਜਲੁ ਸੰਚਿਆ ਗੁਰ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹਾਈ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਕੋ ਸਿੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਕਢ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੀ ਜਲਨਤਾ ਤੈਂਨੇ ਬੁਝਾਈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਕਾਟਿਆ ਸੁਖ ਕਾ ਥਾਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਕਾਟੀ ਸਿਲਕ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਕੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥੩॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਤਿਨਕੀ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਮੋਹ ਰੂਪ (ਸਿਲਕ) ਲੜੀ ਅਰਥਾਤ ਫਾਸੀ ਬੇੜੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਕਰਮੁ ਭਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਤ ਕੋਈ ਜਾਣਹੁ ਅਵਰੁ ਕਛੁ ਸਭ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਹਾਥਿ ॥
ਸਰਬ ਸੂਖ ਨਾਨਕ ਪਾਏ ਸੰਗਿ ਸੰਤਨ ਸਾਥਿ ॥੪॥੨੨॥੫੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਮਤ ਔਰ ਕੁਛ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਜਾਣੋਂ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੨॥੫੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਰੋਗ ਹੋਨੇ ਕੇ ਸਮੈਂ ਵਾ ਸਧਾਰਨ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭਿ ਹੋਆ ਕਿਰਪਾਲ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਾ ਕੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਸਰਬ ਬੰਧਨ ਆਪ (ਪ੍ਰਭਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਕਾਟਿਆ ਦੁਖੁ ਰੋਗੁ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸੁਖੀ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਵਨ ਜੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਤੀ ਰੋਗ ਵਾ ਰੋਗ ਜੰਨਜ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਨ ਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਨ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਵਣੇ ਯੋਗ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਯਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਉਖਧੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਰੋਗੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਿਤੈ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪਰਮ ਔਸਧੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕੋਈ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ। ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਹਿਤ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜਪੈ ਤੋ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੀਐ ਅੰਤਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਉਤਰਹਿ ਸੁਧੁ ਹੋਇ ਸਾਧੂ ਸਰਣਾਈ ॥੩॥

ਅੰਤ੍ਰੀਵ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੀਐ॥ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਉਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਨੁ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਨਤ ਜਪਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਸੁ ਤਾ ਕੀ ਦੂਰਿ ਬਲਾਈ ॥
ਮਹਾ ਮੰਤ੍ਰੁ ਨਾਨਕੁ ਕਥੈ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੪॥੨੩॥੫੩॥

ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਖ ਸੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਵਿਦ੍ਯਾਰੂਪੀ ਬਲਾਈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮਹਾ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੩॥੫੩॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭੈ ਤੇ ਉਪਜੈ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਿ ਹੋਇ ਸਾਂਤਿ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਬਿਨਸੈ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਰ ਜੋ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾਂ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੇਟਿਆ ਤਾ ਕੈ ਸੁਖਿ ਪਰਵੇਸੁ ॥
ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੀਐ ਸੁਣੀਐ ਉਪਦੇਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਨਾਂ ਕੋ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੀ ਮਤ ਤਿਆਗੀਏ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਿਮਰਤ ਸਿਮਰੀਐ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਦਾਤਾਰੁ ॥
ਮਨ ਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾਰੁ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਸੋ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਮਨ ਤੇ ਕਬੀ ਨ ਬੀਸਰੇ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ਅਚਰਜ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਜਾ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕਉ ਲਾਵਹੁ ਸੇਵ ॥੩॥

ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤਿਸੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਗੁਰੋ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ॥

ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਨੰਦ ॥
ਨਾਨਕ ਕਬਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਪ੍ਰਭ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥੪॥੨੪॥੫੪॥

ਔਰ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਸੋ ਮਨ ਤਨ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ (ਪਰਮਾਨੰਦ) ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੪॥੫੪॥ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝੀ ਮਮਤਾ ਗਈ ਨਾਠੇ ਭੈ ਭਰਮਾ ॥
ਥਿਤਿ ਪਾਈ ਆਨਦੁ ਭਇਆ ਗੁਰਿ ਕੀਨੇ ਧਰਮਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔਰੁ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਭੀ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੁ ਕਾ ਭੈ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਵਿਖੇ ਭੇਦਾਦੀ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ ਔ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮ ਧਰਮਾਤਮਾ ਕੀਏ ਹਾਂ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਬਿਨਸੀ ਮੇਰੀ ਪੀਰ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਭੁ ਸੀਤਲੁ ਭਇਆ ਪਾਇਆ ਸੁਖੁ ਬੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਵਜੋਗ ਕੀ ਪੀੜਾ ਥੀ ਸੋ ਸਰਬ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ॥ (ਬੀਰ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਰਬ ਸੀਤਲੁ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੋਵਤ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਗਿਆ ਪੇਖਿਆ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥
ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿਆ ਤਾ ਕਾ ਅਚਰਜ ਸੁਆਦੁ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਸੋਵਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਜਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਜਾਗਿਆ ਤੋ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਂਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਅਸਚਰਜ ਹੀ ਸ੍ਵਾਦ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸੇ ਸੇਸਟ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ॥੨॥

ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਸੰਗੀ ਤਰੇ ਕੁਲ ਕੁਟੰਬ ਉਧਾਰੇ ॥
ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਦਰਬਾਰੇ ॥੩॥

ਆਪ ਭੀ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਕੁਟੰਬ ਸੰਯੁਗਤ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲਾਂ ਕੇ ਲੋਕ ਭੀ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਰਮ ਸਫਲ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਨੀਚੁ ਅਨਾਥੁ ਅਜਾਨੁ ਮੈ ਨਿਰਗੁਨੁ ਗੁਣਹੀਨੁ ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੫

ਨਾਨਕ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਦਾਸੁ ਅਪਨਾ ਕੀਨੁ ॥੪॥੨੫॥੫੫॥

ਜੋ ਮੈਂ ਨੀਚੁ ਅਨਾਥੁ ਔ (ਅਜਾਨੁ) ਅਗਜਾਤ ਔ ਨਿਰਗੁਨ ਸੁਭ ਗੁਣ ਤੇ ਹੀਨ ਥਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੇਰੇ ਪਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਤਬ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਯਦਪ ਕੈਸਾ ਨੀਚ ਪੁਰਸ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਦਪ ਜਬ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਅਵਗੁਣ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੫॥੫੫॥ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਕਾ ਆਸਰਾ ਅਨ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਤਾਣੁ ਦੀਬਾਣੁ ਪਰਵਾਰ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਔ ਦੀਵਾਨ ਅਰੁ ਪਰਵਾਰ ਪੁਨਾ ਧਨਾਦੀ ਈਸ੍ਵਰਜ ਸੰਪੂਰਣ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਣੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਰਖਿ ਲੀਏ ॥

ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਪਚੇ ਜਮਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸੀਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਂਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਵਾ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਜੋ ਜਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾਂ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ (ਪਚੇ) ਜਲ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕਾਲ ਨੇ ਗ੍ਰਸ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਾ ਏਕੁ ਧਿਆਵਨਾ ਦੂਸਰ ਕੋ ਨਾਹਿ ॥

ਏਕਸੁ ਆਗੈ ਬੇਨਤੀ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਥਾਇ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਂਮ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਉਨ ਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਾਂਕੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਰਵਿਆ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਥਾ ਪੁਰਾਤਨ ਇਉ ਸੁਣੀ ਭਗਤਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥

ਸਗਲ ਦੁਸਟ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕੀਏ ਜਨ ਲੀਏ ਮਾਨੀ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਪੁਰਾਤਨ ਕਥਾ ਮੈਂ ਐਸੀ ਰੀਤ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪ ਸਹਾਯਕ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਬਾਨੀ) ਬਣੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਐਸੇ ਸੁਣੀ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਦੁਸਟ ਤੈਂਨੇ ਕੁਟਕੇ (ਖੰਡ ਖੰਡ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਭਗਤ ਮਾਨ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਮਾਰ ਕਰ ਸਹਾਈ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੋ॥੩॥

ਸਤਿ ਬਚਨ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਪਰਗਟ ਸਭ ਮਾਹਿ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਤਿਨ ਕਉ ਭਉ ਨਾਹਿ ॥੪॥੨੬॥੫੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਸਚੇ ਬਚਨ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਇਹ ਕਥਾ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥੪॥੨੬॥੫੬॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾ ਕੈ ਕਲ ਹਾਥ ॥
ਅਵਰ ਕਰਮ ਨਹੀ ਛੂਟੀਐ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਨਾਥ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ (ਕਲ) ਸਕਤੀਆਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦੀ ਬੰਧਨ ਕਾਟਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਥ ਆਪ ਹੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥੧॥

ਤਉ ਸਰਣਾਗਤਿ ਮਾਧਵੇ ਪੂਰਨ ਦਇਆਲ ॥
ਛੂਟਿ ਜਾਇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਰਾਖੈ ਗੋਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਮਾਧਵ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੂੰ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜਿਸਨੋਂ ਤੂੰ ਰਾਖ ਲੇਵੈਂ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਸਾ ਭਰਮ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਇਨ ਮਹਿ ਲੋਭਾਨਾ ॥
ਝੂਠੁ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮਨਿ ਵਸੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਇਨ ਆਸਾ ਮੋਹਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲੋਭਾਏਵਾਂਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਔਰ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਸਮਗਰੀ) ਬਿਭੂਤੀ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ॥
ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮਜੋਤ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹੁ ਸਭ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਰਖੈਂ ਤਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹਿ ਅਪਨਾ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਤਰੀਐ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੪॥੨੭॥੫੭॥

ਹੇ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੨੭॥੫੭॥

ਮਨ ਕੋ ਉਪਾਲੰਬ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਵਨੁ ਕਵਨੁ ਨਹੀ ਪਤਰਿਆ ਤੁਮ੍ਰੀ ਪਰਤੀਤਿ ॥
ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਿਆ ਨਰਕ ਕੀ ਰੀਤਿ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਜਨ ਜਪ ਕਰਨ ਤੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਨਹੀਂ (ਪਤਰਿਆ) ਗਿਰਿਆ ਭਾਵ ਯਹ ਬਹੁਤ ਗਿਰੇ ਹੈਂ (ਮਹਾ ਮੋਹਨੀ) ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਤੂੰ ਨਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕੀ ਰੀਤ ਵਿਖੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਖੁਟਹਰ ਤੇਰਾ ਨਹੀ ਬਿਸਾਸੁ ਤੂ ਮਹਾ ਉਦਮਾਦਾ ॥
ਖਰ ਕਾ ਪੈਖਰੁ ਤਉ ਛੁਟੈ ਜਉ ਊਪਰਿ ਲਾਦਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਖੁਟਹਰ) ਖੋਟੇ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਸਾਹੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਵਿਸੇ ਰਸ ਮੈਂ (ਮਹਾ ਉਦਮਾਦਾ) ਅਤੀ ਉਨਮਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਜਨ ਸੇ ਗਫਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗਧੇ ਕੇ ਪੈਰਾਂ ਕਾ (ਪੈਖਰੁ) ਬੰਧਨ ਤਬ ਛੋੜਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਭਾਰ ਲਦ ਦੇਈਦਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਖੜ ਤਬ ਛੋੜੀਏ ਜਬ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ ਕਰਨ ਰੂਪੀ ਲਾਦਾ ਤੇਰੇ ਪਰ ਪਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਯਹ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੇਹਲਾ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦੇਈਏ ਸਮਾਧੀ ਵਾ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਰਖੀਏ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਤੁਮ੍ ਖੰਡੇ ਜਮ ਕੇ ਦੁਖ ਡਾਂਡ ॥
ਸਿਮਰਹਿ ਨਾਹੀ ਜੋਨਿ ਦੁਖ ਨਿਰਲਜੇ ਭਾਂਡ ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ (ਸੰਜਮ) ਜਿਦ ਦ੍ਰਿੜਤਾਦੀ ਗੁਣ ਤੈਂਨੇ (ਖੰਡੇ) ਕਟੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਜਮਡੰਡ ਕੇ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੇ ਨਿਰਲਜ (ਭਾਂਡ) ਮਸਕਰੇ ਮਨ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਉਨ ਤ੍ਰਿਜਕ ਜੋਨੀਆਂ ਕੇ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਬੀ ਤੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਮਹਾ ਮੀਤੁ ਤਿਸ ਸਿਉ ਤੇਰਾ ਭੇਦੁ ॥
ਬੀਧਾ ਪੰਚ ਬਟਵਾਰਈ ਉਪਜਿਓ ਮਹਾ ਖੇਦੁ ॥੩॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਦਾ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸਹਾਯਕ ਪਰਮ ਮਿਤਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ (ਭੇਦ) ਫਰਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤੂੰ ਪੰਜ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ (ਬਟਵਾਰਈ) ਵਾਟ ਮਾਰਣ ਵਾਲਿਓਂ ਸਾਥ (ਬੀਧਾ) ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤਆਦੀ (ਮਹਾ) ਅਤੀ (ਖੇਦੁ) ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਕੌ ਆਨ ਉਤਪਤ ਭਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸੰਤਨ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿਨ ਮਨੁ ਵਸਿ ਕੀਨਾ ॥
ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਰਬਸੁ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਿ ਜਨ ਕਉ ਦੀਨ੍ਾ ॥੪॥੨੮॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਧਨ ਆਦੀ ਸਰਬੰਸ (ਪ੍ਰਭਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੨੮॥੫੮॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਉਦਮੁ ਕਰਤ ਆਨਦੁ ਭਇਆ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਪੂਰਨ ਬੀਚਾਰੁ ॥੧॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਔ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਜਪ ਕਰ (ਪੂਰਨ) ਯਥਾਰਥ ਵਾ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਕੇ ਜਪਤ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਉ ਜੀਵਾ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਆਰਾਧਤੇ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂਆ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਔਰ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕੋ ਮੁਖ ਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸੁਖਿ ਬਸੇ ਸਭ ਕੈ ਮਨਿ ਲੋਚ ॥
ਪਰਉਪਕਾਰੁ ਨਿਤ ਚਿਤਵਤੇ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਪੋਚ ॥੨॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖਜਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਜੰਤ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰੈਂ ਸਰਬ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹੀ (ਲੋਚ) ਇਛਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਿਤ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਵਿਖੇ ਕੋਈ (ਪੋਚ) ਨੀਚਤਾ ਭਾਵ ਮਲੀਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੧੯

ਧੰਨੁ ਸੁ ਥਾਨੁ ਬਸੰਤ ਧੰਨੁ ਜਹ ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ॥
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਅਤਿ ਘਨਾ ਸੁਖ ਸਹਜ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਧੰਨਜ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਭੀ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥ ਤਹਾਂ ਕਥਾ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ (ਘਨਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੋਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਏਹ ਹੈ ਜੋ (ਸੁਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਬਿਸਰਾਮ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਤੇ ਕਦੇ ਨ ਵੀਸਰੈ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਾ ਕੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹਾਥ ॥੪॥੨੯॥੫੯॥

ਜਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ (ਨਾਥੁ) ਮਾਲਕੁ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂੰ। ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਿਸਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੫੯॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਨਿ ਤੂ ਬੰਧਿ ਕਰਿ ਛੋਡਿਆ ਫੁਨਿ ਸੁਖ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥
ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾਇਆ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਤ ਗਰਭ ਮੈਂ ਬਾਂਧਕਰ ਪੁਨਾ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਸੁਖੋਂ ਮੈ ਤੈਨੂੰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਰਣਾਬਿੰਦੋਂ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਹੋਤਾਇਆ) ਤਪਤ ਕਰ ਤਪਜਾ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਜੀਵਤਿਆ ਅਥਵਾ ਮੁਇਆ ਕਿਛੁ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ਕੋਊ ਤਿਸ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਥੇ ਜੀਵਤਿਆਂ ਅਥਵਾ ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਤੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੁਛ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਇਉਂ ਜਾਣਕੇ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਇਹ (ਰਚਨੁ) ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਰਚਾਇਆ) ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕੋਈ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਉਸਨ ਸੀਤ ਕਰਤਾ ਕਰੈ ਘਾਮ ਤੇ ਕਾਢੈ ॥
ਕੀਰੀ ਤੇ ਹਸਤੀ ਕਰੈ ਟੂਟਾ ਲੇ ਗਾਢੈ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ (ਉਸਨ) ਗਰਮੀ ਔ ਸੀਤਲਤਾ ਕਰਤੇ ਨੇ ਹੀ ਰਚੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਰੂਪੀ (ਘਾਮ) ਤਪਤ ਤੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਕਾਢ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਔਰ ਕੀੜੀ ਤੋਂ ਹਾਥੀ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਮੇਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਇਹ ਕਿਰਤਿ ॥
ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਨ ਸਰਬ ਫਲ ਰਵੀਐ ਹਰਿ ਨਿਰਤਿ ॥੩॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀ (ਕਿਰਤ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਨੀ ਯੇਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਿਰਤਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਣਾ ਹੈ॥੩॥ਔਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਹਮ ਤੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਨਾ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਸਾਧ ॥
ਮੋਹ ਮਗਨ ਕੂਪ ਅੰਧ ਤੇ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕਾਢ ॥੪॥੩੦॥੬੦॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸੋਂ ਪਿਛੇ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਕੁਛ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮੋਹ) ਮੈਂ (ਮਗਨ) ਗਲਤਾਨਤਾ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏ ਮੈਂ ਪਰੇ ਹੂਏ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੩੦॥੬੦॥

ਜਗਜਾਸੀ ਕਾ ਕਥਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਮੈ ਫਿਰਾ ਖੋਜਉ ਬਨ ਥਾਨ ॥
ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਪ੍ਰਭ ਐਸੇ ਭਗਵਾਨ ॥੧॥

ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਖੋਜਤੀ ਖੋਜਤੀ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਔ ਬਨ ਆਦੀ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਬਹੁਤ ਖੋਜਤੀ ਹੋਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਛਲੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ (ਅਛੇਦ) ਜੋ ਕਾਟਾ ਨ ਜਾਇ ਭਾਵ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ (ਭੇਦ) ਸਜਾਤੀ ਵਿਜਾਤੀ ਸੁਗਤ ਤ੍ਰਿਧਾ ਭੇਦੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਭਗਵਾਨ ਹੈ॥੧॥

ਕਬ ਦੇਖਉ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਆਤਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥
ਜਾਗਨ ਤੇ ਸੁਪਨਾ ਭਲਾ ਬਸੀਐ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੌ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਕਬ ਦੇਖਣਾ ਕਰੂੰ ? ਤਿਸ ਜਾਗਣੇ ਤੇ ਸੁਪਨਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਵਾਸ ਕਰੀਏ॥

ਬਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੁਨਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥
ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਨ ਪੰਚ ਤਤ ਠਾਕੁਰ ਅਬਿਨਾਸ ॥੨॥

ਸਭ ਵਰਨੋਂ ਆਸਰਮੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਇਨ ਸਭ ਤੇ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਨ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾ ਰੇਖ ਹੈ ਨ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਰਹਤ ਹੈ ਐਸਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਠਾਕਰ ਹੈ॥੨ ॥

ਓਹੁ ਸਰੂਪੁ ਸੰਤਨ ਕਹਹਿ ਵਿਰਲੇ ਜੋਗੀਸੁਰ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਾ ਕਉ ਮਿਲੇ ਧਨਿ ਧਨਿ ਤੇ ਈਸੁਰ ॥੩॥

ਓਹ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕੋ ਵਿਰਲੇ ਜੋਗੀਸੁਰ ਸੰਤ ਜਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਿਨ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਓਹ ਈਸਰ ਰੂਪ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰੇ ਬਿਨਸੇ ਤਹ ਭਰਮਾ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਭੇਟਿਆ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮਾ ॥੪॥੩੧॥੬੧॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਸੋਈ ਸਰੂਪ ਅੰਤਰ ਔ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਸੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਕਾ ਨਾਸ ਭਇਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕੌ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਨ (ਕਰਮਾ) ਭਾਗ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੩੧॥੬੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਜਨਾਵਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਦੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਪਰਤਾਪ ॥
ਕਰਜੁ ਉਤਾਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਿ ਆਹਰੁ ਆਪ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪ (ਆਹਰੁ) ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਕਰਜ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਰੂਪੀ ਥਾ ਸੋ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਨਿਬਹਤ ਰਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਅਖੂਟ ॥

ਪੂਰਨ ਭਈ ਸਮਗਰੀ ਕਬਹੂ ਨਹੀ ਤੂਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕਉ ਗੁਰ ਸਬਦ ਅਖੁਟ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੌ (ਖਾਤ) ਖਾਵਤੇ ਭਾਵ ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਖਰਚਤ) ਖਰਚਤੇ ਭਾਵ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਦਾ ਤਿਸੀ ਸਾਥ ਨਿਰਬਾਹ ਹੋਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖਾਦੀ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਤੂਟ) ਟਟ ਸਕਦੀ ਕਿਆ ਕਛ ਕਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਆਰਾਧਨਾ ਹਰਿ ਨਿਧਿ ਆਪਾਰ ॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਰੁ ਕਾਮ ਮੋਖ ਦੇਤੇ ਨਹੀ ਬਾਰ ॥੨॥

ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਕਰ ਹਰੀ ਅਪਾਰ ਨਿਧ ਰੂਪ ਕੋ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਨਾਂ ਕੌ ਧਰਮ ਅਰ ਕਾਮ ਮੋਖਜ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਦੇਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਬਾਰ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਗਤ ਅਰਾਧਹਿ ਏਕ ਰੰਗਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਾਲ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਜਾ ਕਾ ਨਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥੩॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਭਗਤ ਜਨ ਏਕ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕਾ ਸੰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ (ਸੁਮਾਰ) ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਭਗਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਇਉਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਬੇਅੰਤ ਗੁਸਾਈ ॥੪॥੩੨॥੬੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਜਾਨ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕਾ (ਗੁਸਾਈ) ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥੪॥੩੨॥੬੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾਰਜ ਭਏ ਰਾਸਿ ॥

ਕਰਤਾਰ ਪੁਰਿ ਕਰਤਾ ਵਸੈ ਸੰਤਨ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੇ (ਪਾਸਿ) ਨਿਕਟ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਮੈਂ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਊ ਲਾਗਤਾ ਗੁਰ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਰਖਵਾਲਾ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਭਗਤਨ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ। ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਪ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੧੭

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਕਦੇ ਮੂਲਿ ਪੂਰਨ ਭੰਡਾਰ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸੇ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੀ (ਮੂਲਿ) ਕਬੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਆਨ ਬਸੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਸਤ ਕਮਾਵਤ ਸਭਿ ਸੁਖੀ ਕਿਛੁ ਊਨ ਨ ਦੀਸੈ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭੇਟੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਜਗਦੀਸੈ ॥੩॥

ਜੋ ਔਰ ਭੀ ਤਿਸ ਸੰਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੁਏ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਕੁਛ ਊਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਸਭੈ ਕਰਹਿ ਸਚੁ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੩੩॥੬੩॥

ਐਸਾ ਜੋ (ਸਚੁ ਥਾਨੁ) ਸਤਿਸੰਗ ਸੁਹਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ (ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੬੩॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਔ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧੀਐ ਹੋਈਐ ਆਰੋਗ ॥
ਰਾਮਚੰਦ ਕੀ ਲਸਟਿਕਾ ਜਿਨਿ ਮਾਰਿਆ ਰੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਅਰਾਧੀਐ ਜਿਸ ਤੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਏ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਲਾਠੀ ਐਸੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿਨਾਖਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰ ਰਾਜ ਗਦੀ ਦਈ ਤਬ ਕੋਈ ਕਾਲ ਪਾਇ ਕਰ ਕੁਸੰਗ ਸੇ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੌ ਰਾਜ ਮਦ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਵੈਰ ਲੈਨੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਯੁਧ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਸਭ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰੀ ਤਬ ਹਰੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿਧ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੌ ਆਨਕਰ ਕਹਾ ਕੇ ਤੂੰ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਲੜਨੇ ਕੋ ਦਲ ਤਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਮਾਰਿ ਕਰ ਬਦਲਾ ਲੇਵਾਂਗਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਨੇ ਅਛਾ ਕੀਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਬੀ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਤਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਬੀ ਵੈਰ ਲੀਆ ਚਾਹਿਤਾ ਥਾ ਤੇਰੀ ਸਹਾਯਤਾ ਤੇ ਮੈਂ ਬੀ ਵੈਰ ਲੇਵੋਂਗਾ ਪਰੰਤੂ ਉਹ ਰਹਿਤਾ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਉਸ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਤੌਂ ਮੈਂ ਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਹਾਂ ਮਾਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਇਤਨੇ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਲਾਠੀ ਗਿਰ ਪੜੀ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਇਹ ਲਾਠੀ ਮੈਨੂੰ ਪਕੜਾ ਦੇਹ ਮੈਂ ਬੂਢਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਉਠਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਬ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਤਿਸ ਲਾਠੀ ਕੇ ਉਠਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਬਲ ਲਗਾਇਆ ਪਰੰਤੂ ਲਾਠੀ ਉਠਾਈ ਨਾ ਗਈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਇਸੀ ਬਲ ਕੇ ਭਰੋਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਲੜਿਆ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਭਇਆ ਚਰਨਾ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਆਗੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੀ ਆਪਨੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਥੀ ਅਬ ਪੁਨਾ ਇਸ ਲਾਠੀ ਉਠਾਵਨੇ ਕੇ ਨਿਮਿਤ ਸੇ ਮੇਰੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸਤ੍ਰੂ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੌ ਸੂਚਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕੀ (ਲਸਟਿਕਾ) ਲਾਠੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਹਰਿ ਜਾਪੀਐ ਨਿਤ ਕੀਚੈ ਭੋਗੁ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਵਾਰਣੈ ਮਿਲਿਆ ਸੰਜੋਗੁ ॥੧॥

ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੀਏ ਤਬ ਨਿਤ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜਿਸਕੇ ਸੰਜੋਗ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੨॥੩੪॥੬੪॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨਸੈ ਬਿਓਗੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੁ ॥੨॥੩੪॥੬੪॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਈਏ ਔ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਦੁਖ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਯੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣਾਗਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੩੪॥੬੪॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਔ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਰਿ ਉਪਾਵ ਸਭਿ ਤਿਆਗਿਆ ਦਾਰੂ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥
ਤਾਪ ਪਾਪ ਸਭਿ ਮਿਟੇ ਰੋਗ ਸੀਤਲ ਮਨੁ ਭਇਆ ॥੧॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਹੀ ਦਾਰੂ ਹਮ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਹਮਨੇ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਤਾਪ ਅਧਆਤਮ ਆਦੀ ਪਾਪ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਰੋਗ ਹੰਕਾਰ ਅਗਿਆਨ ਸਰਬ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ॥
ਰਾਖਨਹਾਰੈ ਰਾਖਿਆ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਮਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ (ਪੂਰਾ) ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਆਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਹਮਾਰਾ ਚਲਾ ਗਇਆ ਹੈ॥ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਢਿਆ ਕੀਨਾ ਅਪਨਇਆ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਮਨ ਤਨ ਸੁਖੀ ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਇਆ ॥੨॥੧॥੬੫॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰਭਿ) ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ ਔ (ਅਪਨਇਆ) ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋਇਕਰ (ਨਿਰਭਇਆ) ਨਿਰਭੈ ਭਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੬੫॥ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰੁ ਧਰਿ ਮਸਤਕਿ ਥਾਪਿਆ ਨਾਮੁ ਦੀਨੋ ਦਾਨਿ ॥
ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਤਾ ਕੀ ਨਹੀ ਹਾਨਿ ॥੧॥

ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਥ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਥਾਪਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਫਲ ਰੂਪ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਕਬੀ ਹਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖਤਾ ਭਗਤਨ ਕੀ ਆਨਿ ॥
ਜੋ ਜੋ ਚਿਤਵਹਿ ਸਾਧ ਜਨ ਸੋ ਲੇਤਾ ਮਾਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਭਗਤਾਂ ਕੀ (ਆਨਿ) ਪ੍ਰਤਗਜ਼ਾ ਵਾ ਵਡਿਆਈ ਵਾ ਇਜਤ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਜੋ ਸਾਧ ਜਨ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਜਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨ ॥੨॥੨॥੬੬॥

ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਭਾਵ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋ ਜਨ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੨॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੀ ਔ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਚਰਣ ਕਮਲ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੀਨੋ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤਿ ਜਨ ਪਰੇ ਤਾ ਕਾ ਸਦ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਸਦ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪਰਤਾਪ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਨਹਾਰ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭ ਤਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇਵ ॥
ਰਾਮ ਰਾਜ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰਿ ਕੀਨ੍ਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਰਾਖਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥ ਤਿਸਤੇ (ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰਿ) ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਿਖੇ (ਰਾਮ ਰਾਜ) ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਰਾਜੁ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਵਾਲੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਰਾਮ ਕੇ ਦਾਸਾਂ ਕੀ ਪੁਰੀ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਰਾਮਕੇ (ਰਾਜ) ਪਰਕਾਸ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੰਤ (ਕੀਨੇ) ਕਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਕਿਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਭਇ ਦੁਸਮਨ ਭਾਗੈ ॥੨॥੩॥੬੭॥

ਤਾਂਤੇ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਈਐ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਉ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਜਿਸ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਸੇ ਸਰਬ ਭੈ ਔ ਦੁਸਮਨ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੬੭॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨ ਹਾਰੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧੀਐ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਸਮਾਗੈ ॥
ਉਚਰਤ ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ਜਸੁ ਦੂਰ ਤੇ ਜਮੁ ਭਾਗੈ ॥੧॥

ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ ਅਰਾਧੀਐ॥ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੋਇਆਂ ਦੂਰ ਤੇ ਹੀ ਜਮ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜੋ ਜਨੁ ਜਪੈ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦ ਜਾਗੈ ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੮

ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਨਹ ਜੋਹਈ ਤਿਤੁ ਚਾਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤਜਨ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਦਾ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਸਰਬ ਵਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਸੋ ਜਨ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਬੁਰਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੰਤਰ ਮੰਤਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਬੀ ਨਹੀਂ (ਜੋਹਈ) ਦੇਖ ਵਾ ਦਬਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਚਾਖੁ) ਖੋਟੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਬੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਵਾ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਡਾਇਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਮਾਨ ਮੋਹ ਬਿਨਸੇ ਅਨਰਾਗੈ ॥
ਆਨੰਦ ਮਗਨ ਰਸਿ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਨਾਨਕ ਸਰਨਾਗੈ ॥੨॥੪॥੬੮॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਜਨ (ਅਨਰਾਗੈ) ਪ੍ਰੇਮਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ (ਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਮੋਹ ਸਰਬ ਵਿਕਾਰ (ਬਿਨਸੈ) ਨਾਸ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਸਰਨਾਗੈ) ਸਰਣਾਗਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸੇ ਹੂਏ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੬੮॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਵਸਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈ ਜੋ ਕਹੈ ਸੁ ਕਰਨਾ ॥
ਭਏ ਪ੍ਰਸੰਨ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਭਉ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਕਰਨਾ ॥੧॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਜੁਗਤੀ ਜੋ ਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀ (ਵਸ) ਅਧੀਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਹੇ ਸੋਈ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਬੇਦ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਏ। ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਪਰ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਫੇਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੁਛ ਭੈ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਕਰਨੇ ਸੇ ਔਰ ਭੈ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕਦੇ ਤੁਧੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਚਿਤਾਰੇ ॥
ਜਮਕੰਕਰੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਸਿਖ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੌ (ਚਿਤਾਰੇ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਂ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਦੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ॥ ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਹਮਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਤੇ ਜਮ ਕਿੰਕਰ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕੇ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਹੋਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਜੋਰੁ ॥੨॥੫॥੬੯॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਕਰ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੬੯॥ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਲਾਭ ਹੂਆ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਨਾਠਾ ਦੁਖ ਠਾਉ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਾਥ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਠਾਉ) ਅਸਥਾਨ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਪਾਏ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਾ ਤੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਧਾਉ ॥੧॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਕੇ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਹੁੜ ਨਹੀਂ ਧਾਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹਾਂ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਨੇ ਚਰਨਨ੍ਹ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਅਨਦ ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਬਨੇ ਪੇਖਤ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਪਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਪੇਖਤ) ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕੌ ਗਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਰੁ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪੁਨਾ ਮੰਗਲ ਉਤਸਾਹ ਏਹ ਸਭ ਹਮਕੋ (ਬਨੇ) ਪਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਰਾਗ ਨਾਦ ਧੁਨਿ ਇਹੁ ਬਨਿਓ ਸੁਆਉ ॥

ਅਬ ਹਮਕੋ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰਾਗ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਵਾ ਗਗੋਂ ਮੈਂ ਕੀਰਤਨ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਵਜਾ ਕਰ ਧੁਨੀ ਕਾ ਹੋਣਾ ਇਹੁ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਬਣਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਉ ॥੨॥੬॥੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਹਮ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੭੦॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਚਨਾਂ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਰਿਦ ਕਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਮੁਝ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੋ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦੋਖਨ ਕੋ ਨਾਸੁ ॥੧॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਰਬ ਦੋਖਾਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਾ ਆਸਰਾ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਕੀਰਤਨ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਰਹਉ ਜਬ ਲਗੁ ਘਟਿ ਸਾਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਤਾਸ ਭਾਵ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਉ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਜਬ ਤਕ (ਘਟਿ) ਸਰੀਰ ਮੈ ਸ੍ਵਾਸ ਹੋਵੇ। ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬੰਧਪ ਤੂਹੈ ਤੂ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ (ਬੰਧਪ) ਸਬੰਧੀ ਭਾਈ ਸਭ ਹਮਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਤੂੰ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਾ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਜਾਸੁ ॥੨॥੭॥੭੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹੂੰ ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਹੈ॥੨॥੭॥੭੧॥ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਲਾਭ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਰਬ ਸਿਧਿ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ਸਭਿ ਭਲਾ ਮਨਾਵਹਿ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਈਐ ਤਬ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਗਾਵਣ ਵਾਲੇ ਕਾ ਸਭ ਲੋਕ ਭਲਾ ਮਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਹਿ ਸੁਣਿ ਦਾਸ ਮਿਲਾਵਹਿ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸਭੀ ਲੋਕ (ਸਾਧੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਔ ਮੁਖ ਤੇ ਸਾਬਾਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਸ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਸ ਮਿਲ ਕਰ ਕਲਯਾਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਕਲਿਆਣ ਰਸ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਕੀਨ੍ ॥

ਜੀਅ ਸਗਲ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੀਨ੍ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੂਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਔ (ਕਲਿਆਣ) ਮੋਖ ਪੁਨਾਂ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਹਮਾਰੇ ਤਾਂਈ ਏਹੁ ਗੁਣ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੁਨਾਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਂਮੀ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰ) ਸਮੁੰਦਰ ਵਾ ਗੁਣ ਗ੍ਰਾਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਆਨੰਦ ਮੈ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਧੀਰ ॥੨॥੮॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਧੀਰਜਤਾ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਅਨੰਦ (ਮੈ) ਸਰੂਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਭ੍ਰਿਗਲਤਾ ਆਦੀ ਕਾ ਸਹਾਰਨ ਕੀਆ ਸੋ ਧੀਰਜ ਹੈ॥੨॥੮॥੭੨॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਪਿਰਥੀ ਚੰਦ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤੇ ਜਹਿਰ ਦਿਵਾਈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਖਯਾ ਕਰੀ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀ ਦਾਤਾਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਅਪਨਾ ਸੇਵਕੋ ਮੁਖਿ ਨਿੰਦਕ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਧਿਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਛਾਰੁ) ਸਵਾਹ ਪੜੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਝਹਿ ਨ ਜੋਹੈ ਕੋ ਮੀਤ ਜਨ ਤੂੰ ਗੁਰ ਕਾ ਦਾਸ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਤੂ ਰਾਖਿਆ ਦੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੀਤ ਜਨ ਵਾ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਤੂੰ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕੋਈ (ਜੋਹੈ) ਦੇਖ ਵਾ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੀਅਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕੁ ਹੈ ਬੀਆ ਨਹੀ ਹੋਰੁ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀਆ ਮੈ ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ॥੨॥੯॥੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ (ਮੈ) ਮੈਨੂੰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲ ਹੈ॥੨॥੯॥੭੩॥

ਪੁਨਾ॥ ਤਿਸੀ ਪਰਸੰਗ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਜੋ ਜਨ ਤਿਸ ਉਪਦਰਵ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂਨ ਹੋ ਰਹੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ਸਾਜਨਾ ਰਾਖੇ ਗੋਵਿੰਦ ॥

ਹੇ ਸਾਜਨ ਪਿਆਰਿਓ ਹਮਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਕ ਮਿਰਤਕ ਹੋਇ ਗਏ ਤੁਮ੍ਹ ਹੋਹੁ ਨਿਚਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਅਪਨੇ ਆਪ ਜਸ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਅਬ ਮਾਨੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਤੁਮ ਨਿਚਿੰਦਿ ਹੋਵੋ। ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਅਪਜਸ ਹੋ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤੁਲ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਏ ਭੇਟੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਹਮ ਕੌ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੧੯

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਗਤ ਮਹਿ ਸਫਲ ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ॥੧॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਉਨਕੀ ਭਗਤੀ ਫਲਹੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਊਚ ਅਪਾਰ ਅਗਨਤ ਹਰਿ ਸਭਿ ਜੀਅ ਜਿਸੁ ਹਾਥਿ ॥

ਸਰਬ ਤੇ ਊਚ ਔ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਅਗਿਣਤ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸਭ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਹਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਤ ਕਤ ਮੇਰੈ ਸਾਥਿ ॥੨॥੧੦॥੭੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਜਤ ਕਤ) ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੭੪॥ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਆਰਾਧਿਆ ਹੋਏ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਗੁ ਸੰਤਿ ਬਤਾਇਆ ਤੂਟੇ ਜਮ ਜਾਲ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਨੇ (ਮਾਰਗੁ) ਰਸਤਾ ਦਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਜਮ ਕੈ ਜਾਲ ਸਭ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਖ ਭੂਖ ਸੰਸਾ ਮਿਟਿਆ ਗਾਵਤ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ॥

ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਰਸ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਰਬ ਦੂਖ ਭੂਖ ਔਰ ਸੰਸਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋਇਕਰ (ਸਹਜ ਸੂਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਹਮ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾਮ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਲਨਿ ਬੁਝੀ ਸੀਤਲ ਭਏ ਰਾਖੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪ ॥

ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਰਾਖੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀਤੇ ਸਭ ਜਲਨਤਾ ਹਮਾਰੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔ ਹਮ ਸੀਤਲ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਾ ਕਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪ ॥੨॥੧੧॥੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਰਬ ਤੇ ਬਡਾ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੭੫॥ ਸਤਸੰਗ ਔ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਸਫਲ ਥਾਨੁ ਪੂਰਨ ਭਏ ਕਾਮ ॥

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਭਈ ਹੈ ਔ ਇੰਦ੍ਰੇਯ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਭਉ ਨਾਠਾ ਭ੍ਰਮੁ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਰਵਿਆ ਨਿਤ ਰਾਮ ॥੧॥

ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਡਰੁ ਹਮਾਰਾ ਭਾਗ ਗਯਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਭ੍ਰਮ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਨਿਤਯ ਰਾਮ ਕੋ ਹਮ ਨੇ (ਰਵਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸਤ ਸੁਖ ਸਹਜ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਸਾਈ ਘੜੀ ਸੁਲਖਣੀ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸਨੇ ਤੇ ਹਮ ਕੋ (ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਭਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਘੜੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੌ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਸੰਸਾਰ ਮਹਿ ਫਿਰਤੇ ਪਹਨਾਮ ॥

ਸੋ (ਪਹਨਾਮ) ਛਿਪੇ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਘਟ ਘਟ ਸਭ ਜਾਨ ॥੨॥੧੨॥੭੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਘਟ ਘਟ) ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇਂ ਕਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹੈਂ॥੨॥੧੨॥੭੬॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਰੋਗ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਏ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੋਗੁ ਮਿਟਾਇਆ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭਿ ਉਪਜਿਆ ਸੁਖੁ ਸਾਂਤਿ ॥

ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰੋਗ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਆਨ ਉਪਜਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ਅਚਰਜ ਰੂਪੁ ਹਰਿ ਕੀਨ੍ਹੀ ਦਾਤਿ ॥੧॥

ਵੱਡਾ ਜਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ ਤਿਸ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਗੋਵਿੰਦਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਰਾਖਿਆ ਮੇਰਾ ਭਾਈ ॥

ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜੋ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ (ਭਾਈ) ਭਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰਾ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਹਮ ਸਦਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ॥

ਬਿਰਥੀ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਬਿਅਰਥ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋਰੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਪੂਰਨ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥੨॥੧੩॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੂਰਣ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸਿ) ਸਮੁੰਦਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਹੀ ਹਮ ਕੌ ਜੋਰ ਹੈ॥੨॥੧੩॥੭੭॥

ਪੁਨਾ ਸਤਸੰਗ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਜਿਨ ਬਿਸਰਿਆ ਜੀਵਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਕਰਕੇ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਸਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਨਿ ਸੇਵਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੧॥

ਔ ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਤਿਸ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜੁ ਆਨਦੁ ਘਨਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਆਸ ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਿਮਰਤ ਗੁਣਤਾਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਂਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ (ਸਹਜੁ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਘਨਾ) ਬਡਾ ਅਨੰਦ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹਮਾਰੀ ਸਭੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸਿ) ਸਮੁੰਦਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਰਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਆਮੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜਨ ਤੁਮ੍ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਰਬ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਤੋ ਸੁਣੋਂ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹੇ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ॥੨॥੧੪॥੭੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ (ਰਵਿ ਰਹੇ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੪॥੭੮॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਚਉਗਿਰਦ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਕਾਰ ਦੁਖੁ ਲਗੈ ਨ ਭਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸਤੇ ਹਮਾਰੇ ਚੌਗਿਰਦ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਕਾਰ) ਰਖੵਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਆ ਜਿਨਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਦੀਆ ਏਕਾ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਇਹੁ (ਬਣਤ) ਬਣਾਵਟ ਬਣਾਈ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਅਉਖਧੁ) ਦਾਰੂ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਵਿਖੇ ਹਮਾਰੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਤਿਨਿ ਰਖਨਹਾਰਿ ਸਭ ਬਿਆਧਿ ਮਿਟਾਈ ॥

ਤਿਸ ਰਾਖਨ ਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਿਆਧਿ) ਰੋਗ ਜਿਨ ਪੀੜਾ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥੨॥੧੫॥੭੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੫॥੭੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਣੇ ਬਾਲਕ ਆਪਿ ਰਖਿਅਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਬਾਲਕ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਆਨਦ ਭਏ ਪੂਰਨ ਭਈ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਔ ਤਨ ਕਰ ਸੁਖ ਪੁਨਾ (ਸਹਜ ਆਨਦ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਗੇ ਕੋ ਕਰਤਬਜ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੦

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੈ॥

ਰੋਗ ਮਿਟਾਇ ਜੀਵਾਲਿਅਨੁ ਜਾ ਕਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਤਿਸਨੇ ਰੋਗ ਤਾਪ ਰੂਪੀ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਜਿਵਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ॥੧॥

ਦੋਖ ਹਮਾਰੇ ਬਖਸਿਅਨੁ ਅਪਣੀ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥

ਅਪਨੀ (ਕਲ) ਸਕਤੀ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਦੋਖ ਬਖਸੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਦਿਤਿਅਨੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨॥੧੬॥੮੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਹਮ ਕੋ ਦਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੬॥੮੦॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਅਭੈ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਮੋਹਨ ਸ੍ਰਵਨੀ ਇਹ ਨ ਸੁਨਾਏ ॥

ਹੇ (ਮੋਹਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਮੈਂ ਇਹੁ ਨਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਵੈ॥ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ?

ਸਾਕਤ ਗੀਤ ਨਾਦ ਧੁਨਿ ਗਾਵਤ ਬੋਲਤ ਬੋਲ ਅਜਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ (ਨਾਦ) ਬਾਜੇ ਬਜਵਾਇ ਕਰ ਧੁਨ ਉਠਾਇ ਕਰ ਗੀਤ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਅਜਾਏ) ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮਨ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਤ ਸੇਵਿ ਸੇਵਿ ਸਾਧ ਸੇਵਉ ਸਦਾ ਕਰਉ ਕਿਰਤਾਏ ॥

ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਯੋਗ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਤਿਨ ਕਰ ਸੇਵਨੇ ਯੋਗ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਿਨ ਕਰ ਸੇਵਨੇ ਯੋਗ ਸਾਧ ਤਿਨ ਸਾਧੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਸੇਵੋਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਇਹੀ ਕਿਰਤ ਕਰੋਂ। ਵਾ ਹੇ ਸੇਵਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਤੁਝ ਕਉ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੇਵੋਂ ਅਰਥਾਤ ਜਪੋਂ ਇਸੀ ਕਿਰਤ ਕਾ ਸਦਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੋਂ। ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਪਾਵਉ ਪੁਰਖ ਦਾਤੇ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥

ਹੇ ਦਾਤੇ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਜਬ ਸੰਤ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ਤਬ ਮੈਂ ਤੁਝ ਤੇ ਅਭੈ ਦਾਨ ਪਾਵਉਂਗਾ॥੧॥

ਰਸਨਾ ਅਗਹ ਅਗਹ ਗੁਨ ਰਾਤੀ ਨੈਨ ਦਰਸ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥

ਹੇ (ਅਗਹ) ਪਕੜਨੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਿਆ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ (ਅਗਹ) ਬਿਅੰਤ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਰਾਤੀ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਰਹੇ ਔਰੁ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਹਮ ਲਗਾਵਤੇ ਰਹੈਂ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਮੋਹਿ ਚਰਣ ਰਿਦੈ ਵਸਾਏ ॥੨॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸਾਏ ਰਖੀਏ॥੨॥

ਸਭਹੂ ਤਲੈ ਤਲੈ ਸਭ ਊਪਰਿ ਏਹ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਏ ॥

ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਕੇ ਹੇਠ ਜੋ ਚਰਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹੇਠ ਜੋ ਖਾਕ ਹੈ ਸੋ ਮਰਨੇ ਤੇ ਬਾਦ ਵਾ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਊਪਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਖਾਕ ਜੈਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇਖਾਓ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਾ ਸਭ ਨੀਵਿਆਂ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਹੋਵਾਂ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਜਾਨੋਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੈਂ ਐਸੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਅਭਿਮਾਨੁ ਖੋਇ ਖੋਇ ਖੋਇ ਖੋਈ ਹਉ ਮੋ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਦੇਵੈ ਤਬ ਸੁਧ ਖੋਇ ਖੋਇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਖੋਇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ (ਖੋਈ) ਗਵਾਇ ਦੇਵਾਂ॥੩॥

ਅਤੁਲੁ ਅਤੁਲੁ ਅਤੁਲੁ ਨਹ ਤੁਲੀਐ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਕਿਰਪਾਏ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਤੇ ਜੋ ਅਤੁਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਗੁਰ) ਵੱਡੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪਰਿਓ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਭੈ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੯੧॥

ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰੈ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਡੰਡਉਤਿ ਬੰਦਨਾ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਜਾਉ ਬਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਮਨ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਔ ਤਨ ਕਰ ਡੰਡਉਤ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬੰਦਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤੁਝਹਿ ਚਿਤਾਰੈ ॥

ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਵਤਿਆਂ ਜਾਗਤਿਆਂ ਸਰਬ ਸਮੈਂ ਇਹੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਚਿਤਾਰਤਾ ਰਹੈ॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਤੁਝ ਹੀ ਆਗੈ ਸਾਰੈ ॥੧॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਔ ਇਸ ਮਨ ਕੀ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਹਮ (ਸਾਰੈ) ਕਹੇਂ॥

ਤੂ ਮੇਰੀ ਓਟ ਬਲ ਬੁਧਿ ਧਨੁ ਤੁਮ ਹੀ ਤੁਮਹਿ ਮੇਰੈ ਪਰਵਾਰੈ ॥

ਤੂੰਹੀ ਮੇਰੀ ਓਟ ਹੈਂ ਔ ਬਲਿ ਬੁਧੀ ਧਨ ਸਭ ਤੁਮ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਤੁਮ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲ ਹਮਰੈ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਚਰਨਾਰੈ ॥੨॥੨॥੯੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤੁਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਭਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਰ ਬਿੰਦ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨ ॥੯੨॥

ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਨੀਅਤ ਪ੍ਰਭ ਤਉ ਸਗਲ ਉਧਾਰਨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਝਕੋ ਐਸੇ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਸਭ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਪਤਿਤ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਐਸੇ ਮਨਹਿ ਬਿਸਾਰਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੋਹਿ ਕਰ ਗ੍ਰਸਤ (ਪਤਿਤ) ਜੋ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਵਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲ ਕੇ (ਮਗਨ) ਮਸਤ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔ ਐਸੇ ਜੋ ਤੁਮ ਉਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤੁਮਕੋ ਇਸਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਤੇ ਵਿਸਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਚਿ ਬਿਖਿਆ ਲੇ ਗ੍ਰਾਹਜੁ ਕੀਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮਨ ਤੇ ਡਾਰਨ ॥

ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪੀ ਜ਼ਹਰ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ (ਸੰਚਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ (ਗ੍ਰਾਹਜੁ) ਗ੍ਰਹਨ ਕਰ ਲੀਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਵਿਖਯੋਂ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਤਿਆਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰੂਪੀ ਨਾਮ ਮਨ ਤੇ ਡਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤਿਆਗਨੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਰਤੁ ਨਿੰਦਾ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਬਿਦਾਰਨ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ (ਰਤ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਕੋ (ਬਿਦਾਰਨ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਨ ਤੇ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਾਰਿ ਪਰੇ ਤੁਮ੍ ਸਾਰਨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਇਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਹਾਰ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਇ ਪਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਰੰਕ ਤਾਰਨ ॥੨॥੩॥੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਇਹੀ ਬਿਨਤੀ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਕਰ ਮੈਂ ਰੰਕ ਕੋ ਤਾਰਨਾ ਕਰੋ॥੨॥੩॥੯੩॥ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਜਨਾਇ ਕਰ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੁਨੀਅਤ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਬਾਤ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੀ ਬਾਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ॥

ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਧੁਨਿ ਪੂਰਿ ਰਹੀ ਦਿਨਸੁ ਅਰੁ ਰਾਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਧੁਨੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੇ ਨਾਮ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਂਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸੋ ਸੰਤ ਅਪਨੇ ਸਾਸ ਕੀਨੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤੈਨੇ ਦਾਤ ਕੀਨੀ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਜਾਤ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਠੋ ਪਹਰ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਸ ਤਨ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੨੧

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਵਹੁ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਭੋਜਨੁ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਸਰਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਤ ॥੨॥੪॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲਾਵਣਾ ਕਰੁ ਵਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੯੪॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਔ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਅਪਨੇ ਜਨ ਆਪ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਨ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਨੋ ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਸਭ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੋਕ ਸੰਤਾਪ ਸਭੀ ਨਾਸ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਵਹੁ ਸਭਿ ਹਰਿ ਜਨ ਰਾਗ ਰਤਨ ਰਸਨਾ ਆਲਾਪ ॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਰਾਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇ ਅਲਾਪ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋ ਤੁਮ ਸਭ ਗੁਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੋ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਰੀ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਆਤਮ ਧ੍ਰਾਪ ॥੧॥

ਤਿਨਕੀ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਜਨਮੋ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਿਸ ਹਰਿ ਜਾਪ ਸੇ ਨਿਵਰੀ ਹੈ ਔ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ (ਰਸਾਇਣਿ) ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਨੇ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਣ ਗਹੇ ਸਰਣਿ ਸੁਖਦਾਤੇ ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਜਪੇ ਹਰਿ ਜਾਪ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਮ ਨੇ ਭੀ ਤਿਸ ਸਰਣ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਬਚਨਿ) ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਾਪ ਜਪੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਗਰ ਤਰੇ ਭਰਮ ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਪਰਤਾਪ ॥੨॥੫॥੮੫॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਸਭ ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਐਸਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ॥੨॥੫॥੮੫ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਤਾਪ ਨਿਵਰਤ ਹੋਏ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਪੁ ਲਾਹਿਆ ਗੁਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਤਾਪੁ (ਲਾਹਿਆ) ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਅਪਨੇ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ਜਿਨਿ ਪੈਜ ਰਖੀ ਸਾਰੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪੈਜ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿ ਬਾਲਿਕੁ ਰਖਿ ਲੀਨੋ ॥

ਮਸਤਕਿ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰ ਕੇ ਅਪਨਾ ਬਾਲਕ ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਦੀਨੋ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਹਾ ਰਸ ਹਮ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਸ ਕੀ ਲਾਜ ਰਖੈ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਲਜਾ ਕੋ ਵਹੁ (ਮਿਹਰਵਾਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥੨॥੬॥੮੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦਰਗਾਹ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਸਚਖੰਡ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੮੬॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਉਜਾਰੋ ਦੀਪਾ ॥

ਜਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਕਾ (ਉਜਾਰੋ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਸਿਓ ਅੰਧਕਾਰ ਤਿਹ ਮੰਦਰਿ ਰਤਨ ਕੋਠੜੀ ਖੁਲ੍ਹੀ ਅਨੂਪਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਕਾ ਅਗਜਾਨੁ ਅੰਧਕਾਰ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਔ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਅਨੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰੂਪੁ ਵਾ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰੂਪ ਖੁਲ ਪਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਜਉ ਪੇਖਿਓ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਪੁਨਾ ਵਿਸਜਾਂ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮਨੁ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਸੇ ਮਨੋਰਥ ਥਕਤ ਰਹ ਗਏ ਭਾਵ ਮਨੁ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਵਾ ਦੇਖ ਕਰ ਅਤੀ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਗਨ ਭਏ ਊਹਾ ਸੰਗਿ ਮਾਤੇ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਲਪਟਾਈ ॥੧॥

ਊਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਹਮ ਮਗਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਸਭ ਮੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਆਲ ਜਾਲ ਨਹੀ ਕਛੂ ਜੰਜਾਰਾ ਅਹੰਬੁਧਿ ਨਹੀ ਭੋਰਾ ॥

(ਆਲ) ਘਰ ਕੇ ਜੋ (ਜੰਜਾਰਾ) ਧੰਧਿਓਂ ਕੇ (ਜਾਲ) ਸੰਮੂਹ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਅਬ (ਭੋਰਾ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਊਚਨ ਊਚਾ ਬੀਚੁ ਨ ਖੀਚਾ ਹਉ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਮੋਰਾ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਬਡਿਓਂ ਤੇ ਬਡਾ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਕੀ ਖੈਂਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਮੈਂ (ਬੀਚ) ਪੜਦਾ ਕੋਈ (ਖੀਚਾ) ਤਾਣਿਆਂ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਏਕੰਕਾਰੁ ਏਕੁ ਪਾਸਾਰਾ ਏਕੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ॥

(ਏਕੰਕਾਰੁ) ਤੂੰ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰਾ ਭੀ ਤੈਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਏਕ (ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ) ਬਿਅੰਤ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਬਿਸਥੀਰਨੁ ਏਕੁ ਸੰਪੂਰਨੁ ਏਕੈ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ (ਬਿਸਥੀਰਨੁ) ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸੱਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਸੂਚਾ ਸੂਚੋ ਸੂਚਾ ਸੂਚੋ ਸੂਚਾ ॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਕਰ ਸੂਚਿਓਂ ਤੇ ਸੂਚਾ ਹੈਂ ਔ ਤਨ ਕਰ ਸੂਚਿਓਂ ਤੇ ਸੂਚਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੀ ਤੂੰ (ਸੂਚਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਅੰਤ ਨ ਅੰਤਾ ਸਦਾ ਬੇਅੰਤਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਊਚੋ ਊਚਾ ॥੪॥੧॥੮੭॥

ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀਨੇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਅਰ ਅਬ ਬਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਗੇ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਤੂੰ ਸਦਾ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਉਚਿਓਂ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈਂ॥੪॥੧॥੮੭॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵਤ ਹੇ ॥

ਜਾ ਸਿਉ ਰਾਚਿ ਮਾਚਿ ਤੁਮ੍ ਲਾਗੇ ਓਹ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਾਵਤ ਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚ ਕੇ (ਮਾਚਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਤੁਮ ਲਾਗੇ ਹੋ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਮੋਹਨੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਮੋਹਾਵਤ) ਲੁਟਾਵਤੀ ਵਾ ਠਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੁਹਾਵਣਾਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ਸੇਜ ਸੋਹਨੀ ਛੋਡਿ ਖਿਨੈ ਮਹਿ ਜਾਵਤ ਹੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਕਨਿਕ) ਸ੍ਵਰਨ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਸਿਹਜਾ ਏਕ ਛਿਨ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕਰ ਜੀਵ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਸ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਖਾਵਤ ਹੇ ॥੧॥

ਇੰਦਰੀਓਂ ਕੇ ਰਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਤਨ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਉਰਝ ਪਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਵਿਸਜੋਂ ਰੂਪੀ (ਠਗਉਰੀ) ਠਗ ਬੂਟੀ ਇਹ ਜੀਵ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਠਗ ਧਤੂਰਾ ਆਦੀ ਖੁਆਇ ਕਰ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕੋ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਠਗੋਂ ਸੇ ਮੁਹਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਣ ਕੋ ਮੰਦਰੁ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਓ ਪਾਵਕੁ ਤਲੈ ਜਰਾਵਤ ਹੇ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਤ੍ਰਿਣ) ਘਾਸ ਕਾ ਮੰਦਰ (ਸਾਜਿ) ਰਚਕੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨੀਚੇ ਅਗਨੀ ਜਲਾਇ ਦੇਵੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਗੜ ਮਹਿ ਐਠਿ ਹਠੀਲੋ ਫੂਲਿ ਫੂਲਿ ਕਿਆ ਪਾਵਤ ਹੇ ॥੨॥

ਹੇ (ਹਠੀਲੋ) ਹਠੀਏ ਜੀਵ ਐਸੇ ਪੂਰਬਉਕਤ (ਗੜ) ਕਿਸੇ ਮੈਂ ਵਸ ਕਰ (ਐਠਿ) ਆਕੜ ਕੇ ਫੂਲ ਫੂਲ ਕਰ ਕਿਆ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਇਸਮੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਲਾਭ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਹਸ ਹਸ ਕੀ (ਪਾਵਤ) ਪੈਂਦਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਮੂਡ ਪਰਿ ਠਾਢੇ ਕੇਸ ਗਹੇ ਫੇਰਾਵਤ ਹੇ ॥

ਔਰ ਕਾਮ ਯੋਧਾਦੀ ਪਾਂਚੋ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਦੂਤ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾਲ ਪਕੜ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਫਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਕਾਮ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਕ੍ਰੋਧ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੨

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਆਵਹਿ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ਰਹਿਓ ਮਦ ਮਾਵਤ ਹੇ ॥੩॥

ਹੇ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਸੋ ਦੂਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਮਦ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਹੋਇ ਕਰ ਸੋ ਰਿਹਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾਲੁ ਪਸਾਰਿ ਚੋਗ ਬਿਸਥਾਰੀ ਪੰਖੀ ਜਿਉ ਫਾਹਾਵਤ ਹੇ ॥

ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਪਸਾਰ ਕਰ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਚੋਗ ਵਿਸਥਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਪੰਛੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਫਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੰਧਨ ਕਾਟਨ ਕਉ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਵਤ ਹੇ ॥੪॥੨॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟਨੇ ਹੇਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਵੋ॥੪॥੨॥੮੮॥ ਆਪਨੇ ਕੌ ਸੁਹਾਗਣ ਰੂਪ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰ ਅਮੋਲੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਪਾਰ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਔ (ਅਮੋਲੀ) ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੋ ਮਨਹਿ ਅਧਾਰੋ ਚੀਤਿ ਚਿਤਵਉ ਜੈਸੇ ਪਾਨ ਤੰਬੋਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਮੈਂ ਚਿਤ ਵਿਕੇ ਐਸੇ ਚਿਤਵਤਾ ਹਾਂ ਜੈਸੇ ਪਾਨੋਂ ਕੋ ਤੰਬੋਲੀ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਨਾਂ ਕੇ ਗਲ ਜਾਣਕੇ ਭੈ ਕਰ ਯਾਦ ਰਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਸਦਾ ਹਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕਾ ਅਭਿਆਸੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਸਮ ਪਿਆਰਾ ਔ ਮਨ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ਗੁਰਹਿ ਬਤਾਇਓ ਰੰਗਿ ਰੰਗੀ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੀ ਚੋਲੀ ॥

ਜਬ ਐਸਾ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਬਤਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ (ਤਨ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਕੀ ਦੇਹ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪੀ ਚੋਲੀ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈ ਰੰਗੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਮੁਖਿ ਲਾਗੋ ਜਉ ਵਡਭਾਗੋ ਸੁਹਾਗੁ ਹਮਾਰੋ ਕਤਹੁ ਨ ਡੋਲੀ ॥੧॥

ਜੋ ਮੈਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਥਾ ਤੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ (ਮੁਖਿ ਲਾਗੋ) ਦਰਸਨ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਸੁਹਾਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲੈਗਾ। ਭਾਵ ਕਿ ਕਬੀ ਬਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਰੂਪ ਨ ਧੂਪ ਨ ਗੰਧ ਨ ਦੀਪਾ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਮਉਲੀ ॥

ਨਾ ਮੇਰੇ ਮੈਂ (ਰੂਪ) ਸਫਾਈ ਹੈ ਨ ਤੇਰਾ (ਧੂਪ) ਜਸ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਭ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਚੇਤਨਸੱਤਾ (ਓਤਿ ਪੋਤਿ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇਵਤ ਅੰਗ ਅੰਗਕੇ ਸਾਰ (ਮਉਲੀ) ਮਿਲ ਰਹੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਅ ਰਵੀ ਸੁਹਾਗਨਿ ਅਤਿ ਨੀਕੀ ਮੇਰੀ ਬਨੀ ਖਟੋਲੀ ॥੨॥੩॥੮੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਸ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਹਰੀ ਨੇ (ਰਵੀ) ਅਭੇਦ ਕਰੀ ਹਾਂ ਤਬ ਮੈਂ ਸੋਹਾਗਨ ਹੋਈ ਹੂੰ ਭਾਵ ਨਿਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤਸੇ ਕਰ ਚੰਗੀ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ (ਖਟੋਲੀ) ਮੰਜੀ ਬਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਧਾ ਆਦਿ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੂੰ॥੨॥੩॥੮੯॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਮਈ ॥

ਜਬ ਤੇ ਭੇਟੇ ਸਾਧ ਦਇਆਰਾ ਤਬ ਤੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰਿ ਭਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਦਿਆਲੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬਤੇ ਮਭ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਦਇਆਲ ਦਈ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੋ (ਪੂਰਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦਇਆਲੂ ਨੇ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਸੀਤਲਤਾ ਹਮਕੋ ਦਈ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਹੰਕਾਰਾ ਤਨ ਤੇ ਹੋਏ ਸਗਲ ਖਈ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਤਨ ਤੇ (ਖਈ) ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਸੁਚਿ ਸੰਤਨ ਤੇ ਇਹੁ ਮੰਤੁ ਲਈ ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮੁ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਆਦੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਇਹ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਗੁਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਮਨਹੁ ਪਛਾਨਿਆ ਤਿਨ ਕਉ ਸਗਲੀ ਸੋਝ ਪਈ ॥੨॥੪॥੯੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਵਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਝੀ ਪਈ ਹੈ॥੨॥੪॥੯੦॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਆ ਹਮ ਜੀਅ ਜੰਤ ਬੇਚਾਰੇ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਹ ਏਕ ਰੋਮਾਈ ॥

ਹਮ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ (ਜੰਤ) ਕਿਰਮ ਸਮ ਤੁਛ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਏਕ ਰੋਮ ਭੀ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਏਕ ਏਕ ਰੋਮ ਵਿਖੇ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਲਿਖੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸ ਸਿਧ ਮੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰਾ ਬੇਅੰਤ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਿਵਜੀ ਸਿਧ ਮੁਨੀ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਕਥੀਐ ਕਿਛੁ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਛ ਕਥਨ ਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਦੂਖ ਜਮ ਸੁਨੀਐ ਤਹ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਤੂਹੈ ਸਹਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਮਹਾਂ ਭਇਆਨਕ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੈਂ॥

ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਹਰਿ ਚਰਨ ਗਹੇ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਕਉ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੨॥੫॥੯੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰਿਆ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ (ਬੂਝ) ਗਿਆਤ (ਬੁਝਾਈ) ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਔਰ ਤਬ ਤੇ ਹੀ ਮੈਂਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੯੧॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਗਮ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਰਤਾ ਪਤਿਤ ਪਵਿਤ ਇਕ ਨਿਮਖ ਜਪਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਅਗੰਮ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਨੂੰ ਏਕ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਾਈਐ। ਭਾਵ ਯਹ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਕਲਜਾਨ ਹੋਇਗੀ॥

ਅਚਰਜੁ ਸੁਨਿਓ ਪਰਾਪਤਿ ਭੇਟੁਲੇ ਸੰਤ ਚਰਨ ਚਰਨ ਮਨੁ ਲਾਈਐ ॥੧॥

ਹੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਮੈਂਨੇ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਭੇਟੁਲੇ) ਮਿਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਜੋ (ਚਰਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਵਾ ਪੂਜ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਬੀਚ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਈਐ॥੧॥

ਕਿਤੁ ਬਿਧੀਐ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਪਾਈਐ ॥

ਕਹੁ ਸੁਰਜਨ ਕਿਤੁ ਜੁਗਤੀ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਸ ਵਿਧੀ ਸੇ ਔ ਕਿਸ (ਸੰਜਮਿ) ਉਪਾਵ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਈਏ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ (ਜਨ) ਦਾਸ ਕੋ ਸਰ ਦੇਵਤਾ ਰੂਪ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਕਹੁ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਜੁਗਤੀ ਸੇ ਧਿਆਈਐ?

ਜੋ ਮਾਨੁਖੁ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਸੇਵਾ ਓਹੁ ਤਿਸ ਕੀ ਲਈ ਲਈ ਫੁਨਿ ਜਾਈਐ ॥

ਜੋ ਮਨੁਖ ਕਿਸੀ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨੁਖ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਪੁਨਾ ਲਈ ਲਈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਯਾਦਗੀਰੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਵਤੇ ਜੋ ਉਤਮ ਕ੍ਰਿਤਗ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕਾਲ ਇਸਨੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਥੀ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਕਾ ਫਲੁ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੈਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵੈਂਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਸਰਣਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮੋਹਿ ਟੇਕ ਤੇਰੋ ਇਕ ਨਾਈਐ ॥੨॥੬॥੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਸੁਖ ਸਾਗਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂਨੇ ਸਰਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਾਨਕੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਟੇਕ ਲਈ ਹੈ॥੨॥੬॥੯੨॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਸੰਤ ਟਹਲ ਕਰੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋ ਕਰ ਮੈਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਹੀ ਟਹਲ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਧੰਧੁ ਬੰਧੁ ਅਰੁ ਸਗਲ ਜੰਜਾਰੋ ਅਵਰ ਕਾਜ ਤੇ ਛੂਟਿ ਪਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਪੁਨਾ ਔਰ ਕਾਰਜੋਂ ਤੇ ਮੈਂ ਛੂਟ ਪਰੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਦੁਖਦਾਯਕ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਰੁ ਘਨੋ ਅਨੰਦਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਓ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਂ (ਸੁਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਅਤਜੰਤ ਅਨੰਦਵਾਨ ਭਇਆ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੩

ਐਸੋ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਰੀ ਉਲਟਿ ਧਰੀ ॥੧॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਰਸ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜਗਤ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟਾਇਕਰ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਧਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੇਖਿਓ ਮੋਹਨੁ ਸਭ ਕੈ ਸੰਗੇ ਊਨ ਨ ਕਾਹੂ ਸਗਲ ਭਰੀ ॥

ਸੋ ਮਨਮੋਹਨ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਸੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀ ਜਗਹ ਜਿਸਕੀ ਊਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ॥੨॥੭॥੯੩॥

ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੋਆ ਹੂੰ॥੨॥੭॥੯੩॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਹਾਲ ਸਹਤ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਕਿਆ ਕਹਤਾ ਹਉ ਕਿਆ ਕਹਤਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸੇ ਪਰਾਯਣ ਹੋ ਔ ਮੈਂ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਆ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰੁ ਹੋ॥

ਜਾਨ ਪ੍ਰਬੀਨ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਕਿਆ ਕਹਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਮੈਂ ਜੋ ਤੁਮ ਚਤਰ ਹੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰਥ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਇਸ ਕਾ ਹਾਲ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਾਹਿਰ ਤੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅੰਤਰ ਤੇ ਜਗਤ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਅਨਬੋਲੇ ਕਉ ਤੁਹੀ ਪਛਾਨਹਿ ਜੋ ਜੀਅਨ ਮਹਿ ਹੋਤਾ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਕੇ ਤਿਸ ਸੰਕਲਪੁ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਬ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਰੇ ਮਨ ਕਾਇ ਕਹਾ ਲਉ ਡਹਕਹਿ ਜਉ ਪੇਖਤ ਹੀ ਸੰਗਿ ਸੁਨਤਾ ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ (ਕਾਇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਕਹਾਂ ਲਗ (ਡਹਕਹਿ) ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸਤੇ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਰਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਐਸੋ ਜਾਨਿ ਭਏ ਮਨਿ ਆਨਦ ਆਨ ਨ ਬੀਓ ਕਰਤਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ (ਬੀਓ) ਦੂਸਰਾ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਮ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਐਸਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਰਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਨ ਕਬਹੂ ਲਹਤਾ ॥੨॥੮॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਆਲੂ ਭਏ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥੮॥੯੪॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸੁਲਹੀ ਪਠਾਣ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਪਰ ਚਢਾਈ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਰਸਤੇ ਬੀਚ ਆਵੇ ਮੈਂ ਗਿਰ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਭਇਆ ਤਿਸ ਕਾ ਭਤੀਜਾ ਸੁਲਬੀ

ਨਾਮ ਥਾ ਪੁਨਾ ਸੋ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਵੈਰ ਭਾਵ ਰਾਖਤਾ ਭਇਆ ਪੁਨਾ ਜਬ ਚੰਦੂ ਸ੍ਵਾਹੀ ਕੀ ਲੜਕੀ ਕਾ ਸਾਕ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੇਤ ਭੇਜਾ ਹੂਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਂਨ ਕਰ ਔ ਤਿਸ ਨੀਚ ਕੋ ਹੰਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਤਬ ਤਿਸ ਨੀਚ ਨੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਬਹੁਤ ਚੁਗਲੀ ਕਰੀ ਜਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਲਹੌਰ ਕੋ ਆਵਤਾ ਹੂਆ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਘੋੜੇ ਸੇ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤਬ ਨਜੂਮੀ ਸੇ ਕਹਾਯਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬ ਮੇਰੀ ਚੋਰ ਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚੋਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਸੇ ਮੰਗਵਾ ਲੇਵੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾਂ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਓਹ ਖੁਦਾ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਐਸੇ ਦੋਸ ਅਰੋਪਣੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫੇਰ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਪਾਤਸਾਹਿ ਸੇਂ ਸੁਲਭੀ ਕੋ ਹੁਕਮ ਦਿਵਾਯਾ ਤਬ ਓਹ ਸੁਲਹੀ ਕਾ ਭਤੀਜਾ ਸੁਲਭੀ ਚੰਦੂ ਦੁਸਟ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੂਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਹੇਤ ਚਲਾ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਏਕ ਸਈਯਦ ਮਿਲਾ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਚਾਚੇ ਸੁਲਹੀ ਸੇਂ ਰੁਪਏ ਲੈਣੇ ਥੇ ਇਸ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਸੁਲਭੀ ਕੋ ਕਿਹਾ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਚਾਚੇ ਕੀ ਮਲਕੀਯਤ ਲਈ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਦੇਣਾਂ ਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਹ ਐਸੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਤਕਰਾਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਈਯਦ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਸੁਲਭੀ ਕੋ ਤਲਵਾਰ ਮਾਰੀ ਅਰ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦੀਆ ਜਬ ਏਹ ਖਬਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਐਸੇ ਹੀ ਝਰਿ ਪਰੀਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਿੰਦਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹ ਨੀਸਾਨੀ ਸੁਨਹੁ ਤੁਮ ਭਾਈ ਜਿਉ ਕਾਲਰ ਭੀਤਿ ਗਿਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਇਹੁ (ਨੀਸਾਨੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਲਰ ਕੇ ਲਗਨੇ ਸੇ ਕੰਧ ਗਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਜਉ ਦੇਖੈ ਛਿਦ੍ਰੁ ਤਉ ਨਿੰਦਕੁ ਉਮਾਹੈ ਭਲੋ ਦੇਖਿ ਦੁਖ ਭਰੀਐ ॥

ਜਬ ਕੋਈ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਛਿੱਦ੍ਰ ਦੋਸ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿੰਦਕ (ਉਮਾਹੈ) ਖੁਸੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਲਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਭਰੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਚਿਤਵੈ ਨਹੀ ਪਹੁਚੈ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤ ਚਿਤਵਤ ਮਰੀਐ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਅਸਟ ਪਹਰ ਮੈਂ ਬੁਰਾ ਹੀ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬੁਰਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਪ੍ਰਭੂ ਭੁਲਾਇਆ ਕਾਲੁ ਨੇਰੈ ਆਇਆ ਹਰਿ ਜਨ ਸਿਉ ਬਾਦੁ ਉਠਰੀਐ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭੁਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਜੋ ਨਿੰਦਕੁ ਸੁਲਭੀ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਕਾਲ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਥਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਸਾਥ (ਬਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਉਠਾਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਰਾਖਾ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ਕਿਆ ਮਾਨਸ ਬਪੁਰੇ ਕਰੀਐ ॥੨॥੯॥੯੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤੋ ਮਾਨੁਖ (ਬਪੁਰੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹਮਾਰਾ ਰਖਜਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਭ ਨਿੰਦਕ ਨਸ੍ਰਿ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯॥੯੫॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੇ ਕਾਹੇ ਭੂਲਿ ਪਰੇ ॥

ਹੇ ਜੀਵੋ ਐਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਭੂਲ ਪਰੇ ਹੋ। ਸੋ ਕੈਸੇ ਭੂਲੇ ਹੋ?

ਕਰਹਿ ਕਰਾਵਹਿ ਮੂਕਰਿ ਪਾਵਹਿ ਪੇਖਤ ਸੁਨਤ ਸਦਾ ਸੰਗਿ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਖੋਟੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਆਪ ਕਰਤੇ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਫੇਰ ਮੁਕਰ ਪੜਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੋ ਹਮ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮਾਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਏਕ ਹਰੀ ਸਦਾ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੁਮ ਬੋਲਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸੁਨਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੁਮਾਰਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਤੇ ਕੁਛ ਦੁਰਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਚ ਬਿਹਾਝਨ ਕੰਚਨ ਛਾਡਨ ਬੈਰੀ ਸੰਗਿ ਹੇਤੁ ਸਾਜਨ ਤਿਆਗਿ ਖਰੇ ॥

ਵਿਸਿਓਂ ਰੂਪੀ ਕੰਚ ਕਾ (ਬਿਹਾਝਨ) ਖਰੀਦਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਕੰਚਨ) ਸ੍ਵਰਨ ਛੋਡਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀ ਜੋ ਕਲਜਾਨ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਵਿਘਨ ਕਰਤਾ ਸਤ੍ਰੂ ਸਮ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਸਾਥ (ਹੇਤੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਖਰੇ ਸਾਜਨ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਕਲਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹੋਵਨੁ ਕਉਰਾ ਅਨਹੋਵਨੁ ਮੀਠਾ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਲਪਟਾਇ ਜਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਹੋਨਹਾਰ ਅਵਸਜ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕਉੜਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜੀਵਣਾ (ਅਨਹੋਵਨੁ) ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੈਂ (ਜਰੇ) ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੜੇ ਗਏ ਖਚਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਪਰਿਓ ਪਰਾਨੀ ਭਰਮ ਗੁਬਾਰ ਮੋਹ ਬੰਧਿ ਪਰੇ ॥

ਗ੍ਰਿਸਤ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕੂਪ ਮੈਂ (ਪਰਾਨੀ) ਜੀਵ ਪਰਿਆ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ ਗੁਬਾਰੇ ਮੇਂ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਬੰਧਨ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਹੋਤ ਦਇਆਰਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਕਾਢੈ ਬਾਹ ਫਰੇ ॥੨॥੧੦॥੯੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦਇਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲਕਰ ਬੁਧੀ ਰੁਪ ਭੁਜਾ ਤੇ (ਫਰੇ) ਪਕੜ ਕਰ ਤਿਸ ਅੰਧਕੂਪ ਸੇ ਕਾਢ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੯੬॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਹੂਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਤਨ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਚੀਨ੍ਹਾ ॥

ਭਏ ਅਨੰਦਾ ਮਿਟੇ ਅੰਦੇਸੇ ਸਰਬ ਸੂਖ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨ੍ਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਬ ਹਮ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੀਨਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਕੋ ਅਨੰਦ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ (ਅੰਦੇਸੇ) ਸੰਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਇਆਨਪ ਤੇ ਸਭ ਭਈ ਸਿਆਨਪ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ॥

ਅਬ (ਇਆਨਪ) ਅਗਜਾਤ ਤੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਿਆਨਪ) ਗਜਾਤ ਭਈ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਰਿਦੇ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੈ ਅਪਨੇ ਕਉ ਕਾਹੂ ਨ ਕਰਤੇ ਕਛੁ ਖੀਨਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕੋਈ ਕੁਛ ਛੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਉਨ ਕਾ ਕੁਛ ਭੀ ਬਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਲਿ ਜਾਵਉ ਦਰਸਨ ਸਾਧੂ ਕੈ ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਨਾ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਤੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੈਂਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਭਾਰੋਸੈ ਕਹੂ ਨ ਮਾਨਿਓ ਮਨਿ ਛੀਨਾ ॥੨॥੧੧॥੯੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਠਾਕੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਰੋਸੇ ਸੇ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਔਰ ਜਗਹ (ਛੀਨਾ) ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਸਭ ਪਦਾਰਥ (ਛੀਨਾ) ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ ਕਿਸੀ ਮੇਂ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੯੭॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਰੀ ਰਾਖਿ ਲਈ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲਜਾ ਰਾਖ ਲਈ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਦੀਨੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਗਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਵਰੇ ਦੂਤ ਦੁਸਟ ਬੈਰਾਈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕਾ ਜਪਿਆ ਜਾਪੁ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ (ਬੈਰਾਈ) ਵੈਰ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਜੋ ਦੂਸਟ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਵਾ ਸੁਲਹੀ ਸੁਲਭੀ ਆਦੀ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਨਿਵਿਰਤ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਓਹੁ ਮ੍ਰਿਤੁ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਜਾਪੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੌ (ਜਪਿਆ) ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੪

ਕਹਾ ਕਰੈ ਕੋਈ ਬੇਚਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕਾ ਬਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਅਬ ਕੋਈ ਬਿਚਾਰਾ ਹਮਾਰਾ ਬੁਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਬੁਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਪਰਤਾਪ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਖੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਖੁ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਜਾ ਤੇ ਊਪਰਿ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥੨॥੧੨॥੯੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਊਪਰ ਸਮਰਥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੧੨॥੯੮॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪੀਐ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ॥

ਜਰਾ ਮਰਾ ਕਛੁ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਆਗੈ ਦਰਗਹ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸਦਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੀਐ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਔ (ਮਰਾ) ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭੈ ਔ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗਾ ਭਾਵ ਦੇਹ ਸੇ ਆਪ ਕੋ ਅਸੰਗ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਜਰਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਕੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਭੀ ਸਭ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਪਰੀਐ ਨਿਤ ਸਰਨੀ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਇਹ ਨਾਮ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਰਹੀਐ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਕਟੀਐ ਫਾਸੀ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਕਾ ਨੀਸਾਨੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਕਾ (ਨੀਸਾਨੁ) ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥

ਜੋ ਤੁਮ੍ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਉ ਮਨ ਤੇ ਛੂਟੈ ਸਗਲ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤੁਮ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤੇ ਸਭ ਗੁਮਾਨ ਛੂਟ ਜਾਵੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥੨॥੧੩॥੯੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਸੰਪੂਰਨ (ਜਹਾਨੁ) ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੧੩॥੯੯॥ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਹੀ ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਪਰਉਪਕਾਰ ਨਿਤ ਤਿਸੁ ਰਸਨਾ ਕਾ ਮੋਲੁ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ (ਅੰਤਰਿ) ਬੀਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ। ਵਾ ਭਗਤ ਮਨ ਤਨ ਬੀਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ (ਆਹੀ) ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਰਸਨਾ ਕਾ ਮੋਲ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨ ਕਲਜਾਨ ਕਰਤਾ ਪਰਮ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੁਲ ਸਮੂਹ ਉਧਰੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਲਾਹੀ ॥

ਤਿਨਕੇ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਖਿਨ ਮਹਿ (ਉਧਰੇ) ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਾਮ ਨੇ (ਲਾਹੀ) ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਅਨਦ ਸੇਤੀ ਬਿਖਿਆ ਬਨੁ ਗਾਹੀ ॥੧॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਕੇ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨ ਕੇ (ਗਾਹੀ) ਗਾਹੁਨੇ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਿਸਯੋਂ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਕੋ ਲੰਘ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬੋਹਿਥੁ ਪਾਏ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਪਾਰਿ ਪਰਾਹੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਪਰੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸੇਵਕ ਭਗਤ ਹਰਿ ਤਾ ਕੇ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਾਹੀ ॥੨॥੧੪॥੧੦੦॥

ਜੋ ਐਸੇ ਸੰਤ ਭਗਤਿ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੧੦੦॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧੀਰਉ ਦੇਖਿ ਤੁਮ੍ਾਰੈ ਰੰਗਾ ॥

ਤੁਹੀ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂਹੀ ਵਸਹਿ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਰੰਗਾਂ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ (ਧੀਰਉ) ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ॥ ਤੂਹੀ ਅੰਤਰ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂਹੀ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਰੰਗ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਨਿਵਾਜੇ ਠਾਕੁਰ ਨੀਚ ਕੀਟ ਤੇ ਕਰਹਿ ਰਾਜੰਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਖਿਨ ਬੀਚ ਗਰੀਬ ਕੋ ਭਲੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਕੇ (ਨਿਵਾਜੇ) ਵਡਿਆਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨੀਚ ਕੀੜੇ ਕਉ (ਰਾਜੰਗਾ) ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ-''ਛਿਨ ਮਹਿ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਉ ਕਰਈ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਰਿ ਡਾਰੇ'' (ਬਿ: ਮ:੯)॥੧॥

ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਸਰੈ ਹੀਏ ਮੋਰੇ ਤੇ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਇਹੀ ਦਾਨੁ ਮੰਗਾ ॥੨॥੧੫॥੧੦੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਕਬੀ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੫॥੧੦੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਚੁਤ ਪੂਜਾ ਜੋਗ ਗੋਪਾਲ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਰਖਉ ਹਰਿ ਆਗੈ ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਹੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਗੋਪਾਲ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪ ਰਖਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਨਿ ਸਮ੍ਰਥ ਅਕਥ ਸੁਖਦਾਤਾ ਕਿਰਪਾ ਸਿੰਧੁ ਬਡੋ ਦਇਆਲ ॥

ਹੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਣਾਂਗਤਾਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਸਮਰਥੁ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬਡਾ ਦਇਆਲੂ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੈ ਅਪਨੇ ਕਉ ਤਿਸ ਨੋ ਲਗੈ ਨ ਤਾਤੀ ਬਾਲ ॥੧॥

ਜਿਨ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਰਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਫੇਰ ਤਤੀ ਵਾਉ ਦੁਖ ਰੂਪੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਮੋਦਰ ਦਇਆਲ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬਸੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਧਨ ਮਾਲ ॥

ਹੇ ਦਾਮੋਦਰ ਦਇਆਲੂ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੋ ਧਨ ਮਾਲ ਆਦੀ ਸਰਬੰਸ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਚਿਕ ਦਰਸੁ ਪ੍ਰਭ ਮਾਗੈ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਮਿਲੈ ਰਵਾਲ ॥੨॥੧੬॥੧੦੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾਂ ਹੂੰ ਔ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ॥੨॥੧੬॥੧੦੨॥ ਨਾਮ ਸੇ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਭਏ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ਜਮਦੂਤਨ ਕਉ ਤ੍ਰਾਸ ਅਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕੇ ਕੋਟਾਨਕੋਟ (ਜਤਨ) ਉਪਾਵ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਹਮਾਰਾ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ (ਅਹੇ) ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਤੇ ਜਮਦੂਤ ਡਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੇਤੇ ਪੁਨਹਚਰਨ ਸੇ ਕੀਨ੍ਹੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਚਰਣ ਗਹੇ ॥

ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਜਿਤਨੇ (ਪੁਨਹਚਰਨ) ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਤੋਂ ਕਰ ਕੋਈ ਯੱਗੋਂ ਕਰ ਕੋਈ ਤੀਰਥੋਂ ਕਰ ਪਾਪ ਨਿਵਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਆ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਧਿਆਵਣੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਨਾਠਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਦਹੇ ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਔ ਸਭ ਭਰਮ (ਨਾਨਾ) ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਜੋ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਦਹੇ) ਜਲਾਏ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਭਜਹੁ ਜਗਦੀਸੈ ਏਹੁ ਪਦਾਰਥੁ ਵਡਭਾਗਿ ਲਹੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇਕੇ ਜਗਦੀਸਰ ਕਉ ਭਜਹੁ ਏਹੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੀ (ਲਹੇ) ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੫

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕਹੇ ॥੨॥੧੭॥੧੦੩॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ॥੨॥੧੧॥੧੦੩॥

ਜਿਸ ਸਮੈਂ ਸਲੁਹੀ ਪਠਾਣ ਦਿਲੀ ਕੇ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਜਹਾਂਗੀਰ ਕਾ ਉਮਰਾਵ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਕੇ ਫੌਜ ਲੈਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੋ ਆਯਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਵਹੁ ਦੁਸਟ ਫੇਰ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਆ ਵਹੁ ਈਹਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚੇਗਾ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਇ ਜਾਇਗੀ। ਸੁਨ ਕਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ॥ ਜਬ ਵਹੁ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਜੀ ਕੇ ਕੋਠੇ ਗਾਉਂ ਮੈਂ ਆਇਕੇ ਆਵਾ ਦੇਖਣੇ ਕੋ ਊਪਰ ਚੜਾ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥੀਚੰਦ ਪੀਛੇ ਰਹਾ ਅਰ ਵਹੁ ਜਹਾਂ ਆਵੇ ਕੀ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਥੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਾਇ ਧਸਾ ਅਰ ਤਿਸੀ ਕੀ ਤਲਵਾਰ ਕਾ ਡੋਰਾ ਨਿਕਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਗਰਦਨ ਮੈਂ ਲਗਾ ਸਿਰ ਕਾਟਾ ਗਯਾ ਔ ਜਲ ਗਿਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਯਹਿ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚੀ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੁਲਹੀ ਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਰਾਖੁ ॥

ਸੁਲਹੀ ਕਾ ਹਾਥੁ ਕਹੀ ਨ ਪਹੁਚੈ ਸੁਲਹੀ ਹੋਇ ਮੂਆ ਨਾਪਾਕੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਕੋ ਸੁਲਹੀ ਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਸੁਲਹੀ ਕਾ ਹਾਥ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਨਾਪਾਕ ਹੋ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਗਨ ਮੈਂ ਜਲ ਮਰਨੇ ਤੇ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਗਿਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਢਿ ਕੁਠਾਰੁ ਖਸਮਿ ਸਿਰੁ ਕਾਟਿਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਖਾਕੁ ॥

ਤਲਵਾਰ ਰੂਪੀ (ਕੁਠਾਰੁ) ਕੁਹਾੜਾ ਕਾਢਕੇ ਵਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਕੀ ਖਿਮਾ ਰੂਪੀ ਕੁਹਾੜੇ ਕਰਕੇ (ਖਸਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਲ ਕਰ ਖਾਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਮੰਦਾ ਚਿਤਵਤ ਚਿਤਵਤ ਪਚਿਆ ਜਿਨਿ ਰਚਿਆ ਤਿਨਿ ਦੀਨਾ ਧਾਕੁ ॥੧॥

ਗੁਰ ਘਰ ਕਾ (ਮੰਦਾ) ਬੁਰਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਚਿਤਵਤਾ ਹੀ ਆਵੇ ਮੈਂ (ਪਚਿਆ) ਜਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਚਿਆ) ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਨੇ ਆਵੇ ਮੈਂ ਵਾ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਧਕ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਮੀਤ ਧਨੁ ਕਿਛੂ ਨ ਰਹਿਓ ਸੁ ਛੋਡਿ ਗਇਆ ਸਭ ਭਾਈ ਸਾਕ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀ ਔ ਧਨ ਤਿਸ ਕਾ ਕਛੁ ਭੀ ਨਾ ਰਹਿਆ ਔਰੁ ਸਭ ਭਾਈ ਸਾਕ ਕੋ ਛਡ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨਿ ਜਨ ਕਾ ਕੀਨੋ ਪੂਰਨ ਵਾਕੁ ॥੨॥੧੮॥੧੦੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਰਥ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਮੈਂ ਜਨ ਕਾ ਬਚਨ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੮॥੧੦੪॥ ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪੂਰੀ ਸੇਵ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਸੁਆਮੀ ਕਾਰਜੁ ਰਾਸਿ ਕੀਆ ਗੁਰਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਪੂਰੀ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਤੇ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਈ ਹੈ ਸਰਬ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਵਰਤ ਰਹੈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵਨੇ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਿ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨਾ ਥਾਟੁ ਬਨਾਇਓ ਆਪਿ ॥

ਆਦਿ ਮਧ ਅੰਤਿ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਪਨਾ (ਥਾਟੁ) ਬਣਾਉ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਲੱਜਾ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਬਡਾ ਪਰਤਾਪੁ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਵਸਿ ਕੀਨ੍ਹੇ ਜਿਨਿ ਸਗਲੇ ਜੰਤ ॥

ਸਤ ਸਰੂਪ (ਗੁਰ) ਵੱਡਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ॥੨॥੧੯॥੧੦੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣਾਈ ਹੋਇਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧੯॥੧੦੫॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾਪ ਪਾਪ ਤੇ ਰਾਖੇ ਆਪ ॥

ਸੀਤਲ ਭਏ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮਹਿ ਜਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਕੋ (ਤਾਪ) ਦੁਖ ਔ ਪਾਪੋਂ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਨੇ ਤੇ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਸਤ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨੇ ਜਗਤ ਉਧਾਰ ਨਵ ਖੰਡ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਸਤ ਕਮਲ ਧਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔ ਜਗਤ ਤੇ ਹਮਕੋ ਉਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਨਵਖੰਡੋਂ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਭਯਾ ਹੈ ਨਵਖੰਡ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਅਨਦ ਪ੍ਰਵੇਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝੀ ਮਨ ਤਨ ਸਚੁ ਧ੍ਰਾਪ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਨ ਪ੍ਰਵੇਸਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਹਮਾਰੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤਨ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇਕਰ (ਧ੍ਰਾਪ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥੁ ਸਰਣਿ ਸਮਰਥਾ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕੋ ਮਾਈ ਬਾਪੁ ॥

ਅਨਾਥਾਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਔ ਸਰਣਾਗਤੋਂ ਕਾ ਰਖਕ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਭੰਜਨ ਸੁਆਮੀ ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਨਾਨਕ ਆਲਾਪ ॥੨॥੨੦॥੧੦੬॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਵਛਲ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਾਗੋਂ ਮੈਂ ਅਲਾਪ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੦॥੧੦੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਤਿਸਹਿ ਪਛਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਮੈਂ ਉਪਜਿਆ ਥਾ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਿਆਂ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਧਿਆਇਆ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਹੋਏ ਕਲਿਆਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਕੁਸਲ) ਸੁਖ (ਖੇਮ) ਰਖ੍ਯਾ ਔਰ (ਕਲਿਆਨ) ਮੁਖ੍ਯ ਸਭ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਬਡ ਭਾਗੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ (ਸੁਘੜੁ) ਸੁਸਟੂ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਸੋ (ਸੁਜਾਨੁ) ਚਤਰੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਮ ਵਡਭਾਗੀਆ ਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਕਰਿ ਅਪਨੇ ਬਡ ਸਮਰਥੁ ਨਿਮਾਣਿਆ ਕੋ ਮਾਨੁ ॥੧॥

ਬਡਾ ਸਮਰਥ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਕਾ ਮਾਣ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਕਰਕੇ ਹਾਥ ਦੇ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਅੰਧਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟੇ ਚਾਨਾਣੁ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਖਿਨ ਮੈਂ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਜੋ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰੁ ਥਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੋ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਆਰਾਧੈ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੨॥੨੧॥੧੦੭॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮ ਸਾਸ ਸਾਸ ਕਰ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੧॥੧੦੭॥ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੋਵੈ ਥਾਵ ਰਖੇ ਗੁਰ ਸੂਰੇ ॥

ਹਲਤ ਪਲਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਵਾਰੇ ਕਾਰਜ ਹੋਏ ਸਗਲੇ ਪੂਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਸੂਰਮੇ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਦੁਸਮਨ ਦੋਵੇਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਥਾਵ ਰਖੇ ਭਾਵ ਮਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਨਿਵਰਤ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਹਲਤ) ਲੋਕ (ਪਲਤ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਮਜਨੁ ਹੋਵਤ ਸਾਧੂ ਧੂਰੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਥਿਤਿ ਪਾਈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਮਿਟੇ ਬਿਸੂਰੇ ॥੧॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ (ਬਿਸੂਰੇ) ਝੋਰੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਤਰੇ ਛੁਟੇ ਭੈ ਜਮ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਏਕੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਭ੍ਰਮ (ਭੈ) ਭਇਆ ਥਾ ਜੋ ਤਿਸ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਹਮ ਤਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਮਕੇ ਭੈ ਤੇ ਭੀ ਛੁਟੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ (ਭਰਪੂਰੇ) ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੬

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਪੇਖਿ ਹਜੂਰੇ ॥੨॥੨੨॥੧੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਦੇਖਾਂ ॥੨॥੨੨॥੧੦੮॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਤ ਦੋਖ ਨਸੇ ॥

ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਵਹੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਗੋਚਰ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਦੋਸ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਕਭੀ ਹਮਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਅਗੋਚਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੋ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥

ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕਾ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰੇ ਆਪ ਸਰਬ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ॥੨॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਰਿ ਸਮ੍ਾਰੀ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਝਹਿ ਚਿਤਾਰੀ ॥੨॥

ਕਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੰਭਾਰੋ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਸ ਸਾਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਚਿਤਾਰੀ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਂ॥੨॥

ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੩॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲੂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਸੂਖਸ਼ਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੩॥

ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਨੁ ਜਾਪੇ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ॥੪॥੨੩॥੧੦੯॥

ਮੈਂ ਜਨੁ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੪॥੨੩॥੧੦੯॥

ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਆਯੂ ਕੋ ਬਿਰਥ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਚਲਤ ਗਇਆ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਭਜਨੁ ਨ ਕੀਨੋ ਕਰਤ ਬਿਕਾਰ ਨਿਸਿ ਭੋਰੁ ਭਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਨ ਧਨ ਜੋਬਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਜੋ ਚਲਤ (ਛਲ) ਰੂਪ ਥਾ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਭਜਨੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੀ ਆਯੂ ਰੂਪੀ (ਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਇ ਗਈ ਔਰ ਕਾਲ ਕੀ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਰੂਪੀ (ਭੋਰੁ) ਦਿਨ ਆਨ ਉਦੇ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਜਨ ਨਿਤ ਖਾਤੇ ਮੁਖ ਦੰਤਾ ਘਸਿ ਖੀਨ ਖਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਭੋਜਨ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਖਾਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਘਸ ਗਯਾ ਔਰੁ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ (ਖੀਨ) ਸਿਥਲ ਹੋ ਗਏ ਪੁਨਾ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਲ ਭੀ (ਖਇਆ) ਨਸਟ ਹੋ ਗਇਆ ਅਰਥ ਬਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਮੂਠਉ ਪਾਪ ਕਰਤ ਨਹ ਪਰੀ ਦਇਆ ॥੧॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਕਰ ਕਰਕੇ (ਮੂਠਉ) ਠਗਿਆ ਗਿਆ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦਯਾ ਨ ਪੜਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦਯਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਹਿੰਸਾ ਕਰੀ॥੧॥

ਮਹਾ ਬਿਕਾਰ ਘੋਰ ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗਲਤੁ ਪਇਆ ॥

ਮਹਾਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਘੋਰ) ਅਤੀ ਭੈਦਾਯਕ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰੁ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਇਹੁ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਪੜਾ ਹੂਆ ਗਲਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਢਿ ਲਇਆ ॥੨॥੨੪॥੧੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੁ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਤਿਸ ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੨੪॥੧੧੦॥

ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਲਾਭ ਦਿਖਾਇਕਰ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇਆ ਚੀਤਿ ॥

ਦੁਸਮਨ ਦੁਸਟ ਰਹੇ ਝਖ ਮਾਰਤ ਕੁਸਲੁ ਭਇਆ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਬ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੁਸ਼ਟ ਜੋ ਅਕਾਰਣ ਵਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਅਰਥ ਸਬਦ ਕਰਤੇ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਤਰਹ (ਕੁਸਲੁ) ਆਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗਈ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਸਭ ਨਾਸੀ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਬਿਆਧੀ ਭੀ ਗਈ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੇ ਰੋਗ ਔ (ਉਪਾਧਿ) ਦੇਵ ਪਿਤ੍ਰ ਪੀੜਾ ਭੀ ਸਭ ਨਾਸ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਹਮਾਰਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਅਰੁ ਅਨਦ ਘਨੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਉਰ ਹਾਰਿ ॥੧॥

ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਸੁਖ ਔ ਹਮਕੋ (ਘਨੇਰੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਾਰ ਵਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਉਰ) ਅਧਕ ਜਾਨ ਕਰ ਪਹਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਇਹੁ ਬੇਨਤੀ ਹੈ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ (ਰਾਸਿ) ਸਮੂਹ ਰੂਪੁ ਜੋ ਵਿਭੂਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਹੈ ਚੇਰਾ ॥੨॥੨੫॥੧੧੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਕਾ (ਚੇਰਾ) ਦਾਸੁ ਹੂੰ॥੨॥੨੫॥੧੧੧॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿਦੁ ਸਿਮਰਿ ਹੋਆ ਕਲਿਆਣੁ ॥

ਮਿਟੀ ਉਪਾਧਿ ਭਇਆ ਸੁਖੁ ਸਾਚਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਕਲਜਾਣ ਹੂਆ ਹੈ ਸਰਬ ਉਪਾਧੀ ਹਮਾਰੀ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਸਾਚਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਤਿਨਿ ਕੀਏ ਸੁਖਾਲੇ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਾਚਾ ਤਾਣੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਮ ਜੀਵ ਥੇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਹਮ ਸੁਖਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਭਗਤਿ ਜਨਾ ਕੇ ਤਾਈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੀ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਆਪੇ ਰਾਖੀ ਭੈ ਭੰਜਨ ਊਪਰਿ ਕਰਤੇ ਮਾਣੁ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀ ਲਜਿਆ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖੀ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਵਹੁ ਦਾਸ ਤਿਸ (ਭੇ ਭੰਜਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਰ ਹੀ ਮਾਣੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਈ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਮਿਟੀ ਬੁਰਾਈ ਦ੍ਰੁਸਟ ਦੂਤ ਹਰਿ ਕਾਢੇ ਛਾਣਿ ॥

ਤਿਨਕੀ ਸਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਭਈ ਹੈ ਔ ਬੁਰਿਆਈ ਸਭ ਸੇ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਦੁਸਟਾਈ ਕਰਨ ਹਾਰੇ (ਦੂਤ) ਚੁਗਲ ਹਰੀ ਨੇ ਛਾਣਿ ਚੁਗਕੇ ਕਾਢੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੁਦਾਕਰ ਮੰਦ ਗਤੀ ਕੇ ਲਾਇਕ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਗੁਣਹ ਵਖਾਣਿ ॥੨॥੨੬॥੧੧੨॥

ਤਿਨਕੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੋਣੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਿਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰ ਕਰ ਵਹੁ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੬॥੧੧੨॥ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਕਾਰਜ ਸਗਲ ਸਵਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਾਧੂ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਦੋਖੀ ਸਗਲੇ ਭਏ ਰਵਾਲ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਖੀ ਜਨ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੇ ਜਨ ਅਪਨੇ ਉਧਰਿ ਲੀਏ ਲਾਇ ਅਪਨੈ ਪਾਲ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਜਨ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ (ਪਾਲ) ਪੱਲੇ ਭਾਵ ਆਸਰੇ ਲਗਾਇ ਕਰ ਉਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੨੭

ਸਹੀ ਸਲਾਮਤਿ ਮਿਲਿ ਘਰਿ ਆਏ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਮੁਖ ਹੋਏ ਕਾਲ ॥

ਹਮ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਡਾਲੀ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਆਏ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਏ ਤਬ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਲਾਮਤਿ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਨਿੰਦਕ ਕਾਲ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਵਾ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਹੂਏ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥੨੭॥੧੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਜੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੭॥੧੧੩॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੋਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਛੋਰੀ ਨ ਛੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੰਚ ਤਨੀ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਲਾਲਨ) ਪਿਆਰੇ (ਮੂ) ਮੇਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨੀ ਹੈ ਔਰ ਕੀ ਤੋੜੀ ਹੋਈ ਤੁੜਤੀ ਨਹੀਂ ਔ ਆਪ ਸੇ ਛੋਰੀ ਹੁਈ ਛੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੇ ਮਾਧੋਂ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰੀਤੀ ਖਿੰਚ ਕੇ (ਤਨੀ) ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਐਸਾ ਖੈਂਚ ਲੀਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਤੂ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ॥੨॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਕਉ ਅਕਥ ਕਥਾ ਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ॥੩॥

ਹੇ ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਕਥਨ ਤੇ ਅਕਥ ਹੈਂ ਐਸੀ ਜਿਸ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਠਾਕੁਰ ਅਪੁਨੀ ॥੪॥੨੮॥੧੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਠਾਕਰ ਐਸੇ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥੪॥੨੮॥੧੧੪॥

ਨਿਜ ਮਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਜਪਿ ਜਾਂਉ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਤਾ ਕਾ ਹਿਰਦੈ ਧਰਿ ਮਨ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਵਾਂ ਮੇਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਬਤਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨੁ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥

ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਰਤਮਾਨ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਿਸਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਰਵਹੁ ਏਕੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹੁ ਮਾਨੁ ॥੧॥

ਤਿਸ ਏਕ ਨਾਰਾਯਣ ਕਾ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ (ਰਵਹੁ) ਜਪੋ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵੋਗੇ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤਿ ਜਾ ਕਉ ਤਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਇਹ ਨਾਮ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਆਗੈ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਗਾਵਉ ਗੁਣ ਕੀਰਤਨੁ ਨਿਤ ਸੁਆਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਦੀਜੈ ਦਾਨੁ ॥੨॥੨੯॥੧੧੫॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਯਨ ਕਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਕੋ ਇਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥੨॥੨੯॥੧੧੫॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣ ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਹੋਆ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮੇਰੋ ਤਾਰਣ ਤਰਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹਮ ਜਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣੁ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਸ੍ਵੰਭਰ ਪੂਰਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪੋਖਣ ਭਰਣ ॥

(ਬਿਸ੍ੰਭਰ) ਵਿਸ੍ਵ ਕੇ ਭਰਨ ਹਾਰਾ (ਪੂਰਨ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਜਗਤ ਰੂਪ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੌ ਭਰਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਪੋਖਣ) ਪੁਸਟੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ?

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਂਈ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ॥੧॥

ਸ਼ਰਬ ਅਸਥਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਰੁ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਏਕ ਰਸ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਵਸਿ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਸਿਧਿ ਤੁਮ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਔਰੁ ਸਰਬ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਅਰੁ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੁਮਹੀ ਹੋ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਡਰਣ ॥੨॥੩੦॥੧੧੬॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਦ ਜੁਗਾਦਿ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥੩੦॥੧੧੬॥ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੮

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ॥

ਈਘੈ ਨਿਰਗੁਨ ਊਘੈ ਸਰਗੁਨ ਕੇਲ ਕਰਤ ਬਿਚਿ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਵਾ ਮੈਂਨੇ ਆਪਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਮਨ ਤਨ ਆਦੀ ਸਭ ਕਿਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ (ਈਘੈ) ਇਧ੍ਰ ਤੌਂ (ਨਿਰਗੁਨ) ਸਰਬਜਗਜਤਾ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ (ਊਘੈ) ਉਧਰ (ਸਰਗੁਨ) ਸਰਬ ਗੁਣ ਸਪੰਨ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ (ਕੇਲ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨਗਰ ਮਹਿ ਆਪਿ ਬਾਹਰਿ ਫੁਨਿ ਆਪਨ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਗਲ ਬਸੇਰਾ ॥

ਨਗਰ ਮੈਂ ਬੀ ਆਪ ਔ ਬਾਹਰ ਭੀ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਬਸੇਰਾ) ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੂੰ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਜਨੁ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਇਆ ਕਹ ਕਹ ਠਾਕੁਰੁ ਕਹ ਕਹ ਚੇਰਾ ॥੧॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਾਜਿਓਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਰਾਇਆ ਰੂਪ ਹੈਂ ਰਾਇਆ ਰਾਜੇ ਸੇ ਨੀਚੇ ਜੁਦੀ ਸੰਗਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ ਠਾਕੁਰ ਔ ਕਹੀਂ ਕਹੀਂ (ਚੇਰਾ) ਦਾਸ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾ ਕਉ ਦੁਰਾਉ ਕਾ ਸਿਉ ਬਲਬੰਚਾ ਜਹ ਜਹ ਪੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਨੇਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਕਾ (ਦੁਰਾਉ) ਛਪਾਉ ਕਰੀਏ ਔ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਬਲਬੰਚਾ) ਠਗੀ ਵਾ ਬਲ ਅਰੁ ਠਗੀ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੁਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ (ਨੇਰਾ) ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀਂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਓ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿ ਸਾਗਰ ਬੂੰਦ ਨਹੀ ਅਨ ਹੇਰਾ ॥੨॥੧॥੧੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਜਬ ਹਮ ਕੋ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲੇ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹਮਨੇ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਬੂੰਦ ਜਲ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀ ਹੋਈ

ਅਭੇਦ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਤੇ (ਅਨ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਯਥਾ "ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ॥ ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਐ" (ਬਿ: ਛੰ: ਮ: ੫) ॥੨॥੧॥੧੧੭॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੮

ਤੁਮ੍ ਸਮਰਥਾ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ॥

ਢਾਕਨ ਢਾਕਿ ਗੋਬਿਦ ਗੁਰ ਮੇਰੇ ਮੋਹਿ ਅਪਰਾਧੀ ਸਰਨ ਚਰਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮਰਥ ਰੂਪ ਹੋ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਸਰਬ (ਢਾਕਨ) ਪੜਦੇ ਢਕ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਪਰਾਧੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਕੀਨੋ ਸੋ ਤੁਮ੍ ਜਾਨਿਓ ਪੇਖਿਓ ਠਉਰ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਢੀਠ ਮੁਕਰਨ ॥

ਜੋ ਜੋ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਕਰਮ ਕੀਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਤੁਮਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਐਸਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਔ ਕਛ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਐਸੇ ਢੀਠ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮੁਕਰਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਡ ਪਰਤਾਪੁ ਸੁਨਿਓ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ਰੋ ਕੋਟਿ ਅਘਾ ਤੇਰੋ ਨਾਮ ਹਰਨ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹਮਨੇ ਸੁਨਿਆ ਹੈ ਕੋਟਾਂਨਕੋਟ (ਅਘਾ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰੋ ਸਹਾਉ ਸਦਾ ਸਦ ਭੂਲਨ ਤੁਮ੍ਰੋ ਬਿਰਦੁ ਪਤਿਤ ਉਧਰਨ ॥

ਹਮਾਰਾ (ਸਹਾਉ) ਸੁਭਾਵ ਸਦਾ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਭੂਲਨੇ ਕਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਦਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੈ॥

ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਕਿਰਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਜੀਵਨ ਪਦ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ॥੨॥੨॥੧੧੮॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਪਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਕੋ ਦੀਜੀਏ ॥੨॥੨॥੧੧੮॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਕਰਹੁ ॥

ਸੰਤਹ ਚਰਣ ਹਮਾਰੋ ਮਾਥਾ ਨੈਨ ਦਰਸੁ ਤਨਿ ਧੂਰਿ ਪਰਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਬ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਸੰਤਹੁ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਹਮਾਰਾ ਮਸਤਕ ਹੋਵੇ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਤਨ ਪਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਾਣਾਰਬਿੰਦ ਕੀ ਧੂੜੀ ਆਇ ਪੜੇ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੋ ਸਬਦੁ ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਬਾਸੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮਨ ਸੰਗਿ ਧਰਹੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਮਨ ਦੇ ਸਾਥ ਭਾਵ ਮਨ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਤਸਕਰ ਪੰਚ ਨਿਵਾਰਹੁ ਠਾਕੁਰ ਸਗਲੋ ਭਰਮਾ ਹੋਮਿ ਜਰਹੁ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰੁ ਪਾਂਚ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਤੇ ਨਿਵਾਰਨਾ ਕਰੋ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਹੋਮ ਸਮ ਜਲ ਜਾਵੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਤੁਮ੍ ਕਰਹੁ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨੈ ਭਾਵਨੁ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਟਰਹੁ ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਕਰੋ ਸੋਈ ਹਮ ਦਾਸ ਭਲਾ ਮਾਨ ਲੇਵੈਂ (ਭਾਵਨ) ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਮੇਰੀ ਦੁਬਿਧਾ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਦੂਰ ਟਾਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਹੀ ਦਾਤੇ ਸੰਤਸੰਗਿ ਲੇ ਮੋਹਿ ਉਧਰਹੁ ॥੨॥੩॥੧੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਹੀ ਦਾਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮੈਨੂੰ (ਲੇ) ਲਜਾ ਕਰ ਭਾਵ ਮੇਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਉਦਾਰ ਕਰੋ॥੨॥੩॥੧੧੯॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭਤੇ ਉਤਮ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜਾਨ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸੋਈ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸੀ ਦੀਖਿਆ ਜਨ ਸਿਉ ਮੰਗਾ ॥
ਤੁਮ੍ਰੋ ਧਿਆਨੁ ਤੁਮ੍ਾਰੋ ਰੰਗਾ ॥
ਤੁਮ੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਅੰਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਐਸੀ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇ ਔ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹੇ। ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ ਔ ਤੁਮਾਰੇ (ਅੰਗਾ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਜਨ ਕੀ ਟਹਲ ਸੰਭਾਖਨੁ ਜਨ ਸਿਉ ਊਠਨੁ ਬੈਠਨੁ ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਾ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਰੋਂ ਔ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਬਾਣੀ (ਸੰਭਾਖਨੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ ਉਠਨਾ ਬੈਠਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਹੋਵੈ॥

ਜਨ ਚਰ ਰਜ ਮੁਖਿ ਮਾਥੈ ਲਾਗੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਅਨੰਤ ਤਰੰਗਾ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੇ (ਚਰ) ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਜਬ ਮੁਖ ਔ ਮਸਤਕ ਪਰ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧੂੜੀ ਮਾਥੇ ਪਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ (ਅਨਤ) ਬੇਅੰਤ (ਤਰੰਗਾ) ਲਹਰਾਂ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਨਵਿਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਮਹਿਮਾ ਜਨ ਕੇ ਚਰਨ ਤੀਰਥ ਕੋਟਿ ਗੰਗਾ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਜਨ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਪਰਮ ਊਜਲ ਮਹਿਮਾਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਗੰਗਾ ਆਦੀ ਤੀਰਥ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕੀਓ ਮਜਨੁ ਨਾਨਕ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਹਰੇ ਕਲੰਗਾ ॥੨॥੪॥੧੨੦॥

ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਨੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਕਲੰਗਾ) ਕਲੰਕ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ (ਹਰੇ) ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੧੨੦॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ੍ ਪਿਤਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੀਏ। ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਤੁਮ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੋ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਾਕਉ ਤੁਮ੍ਰੀ ਘਾਲ ॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਬੀਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਮਰੀ ਦਇਆਲਤਾ ਕੋ ਕਿਸੀ (ਘਾਲ) ਕੁਮਾਈ ਕਰ ਭੀ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤੁਮਾਰੀ ਘਾਲ ਭਾਵ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹਾਂ॥

ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਹੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰੋ ਮਾਲ ॥੧॥

ਤੁਮਾਰੀ ਗਤੀ ਔ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਇਹ ਜੀਵ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਔਰੁ ਸੰਪੂਰਣ (ਮਾਲੁ) ਪਦਾਰਥ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖ ਸੁਆਮੀ ਅਨਬੋਲਤ ਹੀ ਜਾਨਹੁ ਹਾਲ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਿਯਾਮੀ ਪੁਰਖ ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਬੋਲੇ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਾਲ ਕੋ ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ਹਮਾਰੋ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥੫॥੧੨੧॥

ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰਾ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਕਰੋ॥੨॥੫॥੧੨੧॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਲਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਖੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੈ ਸਾਥ ॥

ਤੂ ਹਮਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਨਮੋਹਨੁ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਜੀਵਨੁ ਸਗਲ ਅਕਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਕੋ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਾਖੀਏ ਤੂੰ ਮਨਮੋਹਨ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਰੰਕ ਤੇ ਰਾਉ ਕਰਤ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੋ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਤੂੰ ਏਕ ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਰੰਕ) ਗਰੀਬ ਤੇ ਰਾਜਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥੁ ਹੈਂ॥

ਜਲਤ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਨ ਆਪਿ ਉਧਾਰੇ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹਾਥ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਬੀਚ ਜਲਤੇ ਹੋਏ ਤੈਂਨੇ ਅਪਨੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਦੇ ਕਰਕੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੀਤਲ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸ੍ਰਮ ਸਗਲੇ ਲਾਥ ॥

ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਬ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਵਿਸੇ ਭੋਗੋਂ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਥਕੇਵੇਂ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲ ਅਕਾਥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਧੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨ) ਖਜਾਨਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰ ਜਿਤਨੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੧੨੨॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੨੯

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਕਬਹੁ ਨ ਬਿਸਾਰਹੁ ॥

ਉਰਿ ਲਾਗਹੁ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਬੀਚਾਰਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਰਿਦੇ ਤੇ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਾਗ ਜਾਵੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਰਹੇ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਸਾਥ ਪਰੀਤ ਕਰਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਅਬ ਭੀ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ ਵਾ ਪੂਰਬ ਪ੍ਰੀਤ ਗਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਚਿਤਾਰੋ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਬ ਭੀ ਰਖੋ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਦੁ ਤੁਮ੍ਾਰੋ ਹਮਰੇ ਦੋਖ ਰਿਦੈ ਮਤ ਧਾਰਹੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਤੁਮਾਰਾ ਬਿਰਦੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਦੋਖਾਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਤ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੁਖੁ ਤੁਮ ਹੀ ਹਉਮੈ ਪਟਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਜਾਰਹੁ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਂਨ ਔਰ ਧਨ ਆਦੀ ਸੁਖ ਸਭ ਤੁਮਹੀ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ (ਪਟਲੁ) ਪੜਦਾ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋ॥੧॥ ਪੁਨਾ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਆਪ ਮੈਂ ਐਸੀ ਹੋਵੇ॥

ਜਲ ਬਿਹੂਨ ਮੀਨ ਕਤ ਜੀਵਨ ਦੂਧ ਬਿਨਾ ਰਹਨੁ ਕਤ ਬਾਰੋ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਛੀ ਕਾ ਕਬ ਜੀਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਦੂਧ ਤੇ ਬਿਨਾ ਬਾਲਕ ਕਾ ਰਹਨਾਂ ਕਬ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਇਨ ਵਸਤੂਓਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਿਆਸ ਚਰਨ ਕਮਲਨ੍ਹ ਕੀ ਪੇਖਿ ਦਰਸੁ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖ ਸਾਰੋ ॥੨॥੭॥੧੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਹਮਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੭॥੧੨੩॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਲਾਭ ਹੂਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਕੁਸਲੁ ਭਇਆ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਸਭ ਰਾਖੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਮਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਵਾ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਹਮ ਕੋ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕੁਸਲੁ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਲੱਜਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪੂਰਨ ਰਾਖੀ ਹੈ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੂਖ ਦਰਦ ਸਗਲਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਦੁਖ ਅਗਜਾਨੁ ਦਰਦੁ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਆਨਦ ਗੁਣ ਗਾਏ ਦੂਤ ਦੁਸਟ ਸਭਿ ਹੋਏ ਖਇਆ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਸਾਂਤਿ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਸਭ ਹੀ (ਖਇਆ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੁਨੁ ਅਵਗੁਨੁ ਪ੍ਰਭਿ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਓ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨਾ ਕਰਿ ਲਇਆ ॥

ਮੇਰਾ ਗੁਨ ਅਵਗੁਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਛੁ ਬਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਅਤੁਲ ਬਡਾਈ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾਨਕੁ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਕੀ ਜਇਆ ॥੨॥੮॥੧੨੪॥

ਤਿਸ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪਕੀ ਅਤੁਲ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸਦਾ ਜੈ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੮॥੧੨੪॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਭੈ ਭਗਤੀ ਤਰਨੁ ਕੈਸੇ ॥

ਕਰਹੁ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਰਾਖੁ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਭਰੋਸੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਭੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਔ ਅਪਨੇ ਭਰੋਸੇ ਹਮਕੋ ਰਾਖੀਏ॥੧॥

ਸਿਮਰਨੁ ਨਹੀ ਆਵਤ ਫਿਰਤ ਮਦ ਮਾਵਤ ਬਿਖਿਆ ਰਾਤਾ ਸੁਆਨ ਜੈਸੇ ॥

ਇਸ ਜੀਵਕੋ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਔ ਮਦ ਮੈ ਮਾਤਾ ਹੂਆ ਐਸੇ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦਰ ਦਰ ਮੈਂ (ਸੁਆਨ) ਕੂਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਧ ਬਿਹਾਵਤ ਅਧਿਕ ਮੋਹਾਵਤ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤ ਬੁਡੇ ਐਸੇ ॥੧॥

ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ (ਅਧਿਕ) ਅਤੀ (ਮੋਹਾਵਤ) ਠਗਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਆਰਬਲਾ ਕੋ ਬਿਤਾਵਤੇ ਐਸੇ ਹੀ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਨਿ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਰਵਣੁ ਜੈਸੇ ॥

ਹੇ ਸਰਣਾਗਤੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਐਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ (ਰਵਣੁ) ਚਲ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਵਾ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਰਵਣੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਕੇਸਵ ਕਲੇਸ ਨਾਸ ਅਘ ਖੰਡਨ ਨਾਨਕ ਜੀਵਤ ਦਰਸ ਦਿਸੇ ॥੨॥੯॥੧੨੫॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਕਲੇਸੋਂ ਕੇ ਨਾਸਕ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਖੰਡਨ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਦਿਸੇ ਤਉ ਹੀ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯॥੧੨੫॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਪਹਿ ਮੇਲਿ ਲਏ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਏ ਤਬ ਤੇ ਦੋਖ ਗਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ ਜਬ ਤੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣਿ ਆਏ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਦੋਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਅਰੁ ਚਿੰਤ ਬਿਰਾਨੀ ਸਾਧਹ ਸਰਨ ਪਏ ॥

ਬਿਗਾਨੀ ਚਿੰਤਾ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਫਿਕਰ ਔ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਅਬ ਹਮ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪਏ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਤੁਮ੍ਾਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਨ ਤੇ ਰੋਗ ਖਏ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਹਮਾਰੇ ਤਨ ਕੇ ਸਰਬ ਰੋਗ (ਖਏ) ਨਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ ਅਗਿਆਨੀ ਰਾਖੇ ਧਾਰਿ ਦਏ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਮਹਾਂ ਮੁਗਧ ਅਜਾਨ ਅਗਜਾਨੀ ਹਮ ਜਨ ਤੁਮਨੇ ਦਇਆ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਆਵਨ ਜਾਨ ਰਹੇ ॥੨॥੧॥੧੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਮਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲਾ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਆਵਣ ਜਾਣ (ਰਹੇ) ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੧੨੬॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਹੂਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਉ ਨਾਮੁ ਸੁਨੀ ॥

ਜਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤਬ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੁਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਬ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਤਬ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪੀਰ ਗਈ ਬਾਧੀ ਮਨਿ ਧੀਰਾ ਮੋਹਿਓ ਅਨਦ ਧੁਨੀ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਪੀੜਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਧੀਰਜਤਾ ਬਾਂਧ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਸਹਤ ਸੰਤ ਜਨ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਧੁਨੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਉਪਜਿਓ ਚਾਉ ਮਿਲਨ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਖਿਨੀ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਪਜ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਅਬ ਏਕ ਖਿਨਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੩੦

ਅਨਿਕ ਭਗਤ ਅਨਿਕ ਜਨ ਤਾਰੇ ਸਿਮਰਹਿ ਅਨਿਕ ਮੁਨੀ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਅਨੇਕਾਨਿ ਅਨੇਕ ਭਗਤਿ ਜਨ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਮੁਨੀ ਜਿਸਕੋ ਸਦਾ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੁਲੇ ਟਿਕ ਨਿਰਧਨ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਅਨਿਕ ਗੁਨੀ ॥੨॥੨॥੧੨੭॥

ਅੰਧਲਿਓਂ ਕਾ (ਟਿਕ) ਆਸਰਾ ਔ ਨਿਰਧਨੋਂ ਕਾ ਧਨ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੨੭॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੩ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਧਮ ਸਖੀ ਉਤਮ ਸਖੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਸੁਨਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮੋਹਨ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਹਾਵੈ ਹਾਰ ਕਜਰ ਬਸਤ੍ਰ ਅਭਰਨ ਕੀਨੇ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਉਤਮ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੋਹਿਨ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਸੇ ਮੈਨੂੰ ਨਿੰਦਰਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ (ਹਾਵੈ) ਹਾਹੁਕੇ ਅਰਥਾਤ ਊਚੇ ਸਵਾਸ ਲੇਤੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਹੇਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਰੂਪੰ ਹਾਰ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪੀ ਕਜਲ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤਿ (ਆਭਰਣ) ਗਹਿਣੇ ਮੈਂਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਉਡੀਨੀ ਉਡੀਨੀ ਉਡੀਨੀ ॥
ਕਬ ਘਰਿ ਆਵੈ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੌ ਭੀ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਉਡੀਨੀ) ਉਦਾਸ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ ਵਾ (ਉਡੀਨੀ) ਉਡੀਕਤੀ ਹੂੰ ਰੀ ਸਖੀ ਮੇਰੇ (ਘਰੁ) ਰਿਦੈ ਮੇ ਕਬ ਵਹੁ ਪਤੀ ਆਵੈਗਾ ਭਾਵ ਯਿਹ ਤਿਸ ਕਾ ਸਖਯਾਤਕਾਰ ਮੁਝਕੋ ਕਬ ਹੋਵੈਗਾ।

ਸਰਨਿ ਸੁਹਾਗਨਿ ਚਰਨ ਸੀਸੁ ਧਰਿ ॥
ਲਾਲਨੁ ਮੋਹਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ॥
ਕਬ ਘਰਿ ਆਵੈ ਰੀ ॥੧॥

ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹੇ ਸੁਹਾਗਨ ਸੰਤ ਜਨ ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਹੋ ਕਰ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਧਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ (ਲਾਲਨੁ) ਪਿਆਰਾ ਪਤੀ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਸਖੀ ਸੋ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਕਬ ਆਵੇਗਾ? ॥੧॥

ਸੁਨਹੁ ਸਹੇਰੀ ਮਿਲਨ ਬਾਤ ਕਹਉ ॥
ਸਗਰੋ ਅਹੰ ਮਿਟਾਵਹੁ ਤਉ ਘਰ ਹੀ ਲਾਲਨੁ ਪਾਵਹੁ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਸੁਹਾਗਨ ਸਖੀ ਰੂਪ ਉਤਮ ਸੰਤਜਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ (ਸਹੇਰੀ) ਸਖੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਤੀ ਹੂੰ ਜਬ ਸੰਪੂਰਨ ਅਹੰ ਮਿਟਾਵੋਗੇ ਤਬ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਤਬ ਰਸ ਮੰਗਲ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ॥

ਆਨਦ ਰੂਪ ਧਿਆਵਹੁ ॥

ਔ ਤਬ ਹੀ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋਗੇ ਔ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸਦਾ (ਧਿਆਵਹੁ) ਧਿਆਨ ਕਰੋਗੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਸੇ ਮੈਂ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਦੁਆਰੈ ਆਇਓ ॥

ਤਉ ਮੈ ਲਾਲਨੁ ਪਾਇਓ ਰੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ (ਦੁਆਰੈ) ਸਤਸੰਗਤ ਰੂਪੀ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਬ ਮੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਤਿਸ (ਲਾਲਨ) ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੋਹਨ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਵੈ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਨੀਦ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਅਬ ਹਰ ਜਗਹ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੋਹਿਨ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੁਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਭ ਮੇਰੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਨੀ ॥

ਅਬ ਮੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਪੁਨ: ਅਬ ਸੰਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਖਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੇਰੀ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੂੰ॥

ਮੀਠੀ ਪਿਰਹਿ ਕਹਾਨੀ ॥

ਮੋਹਨੁ ਲਾਲਨੁ ਪਾਇਓ ਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੧੨੮॥

ਜਿਸ ਪਤੀ ਕੀ (ਕਹਾਨੀ) ਕਥਾ ਪਰਮ (ਮੀਠੀ) ਮਧਰ ਹੈ॥ ਹੇ ਸਖੀ ਤਿਸ ਮੋਹਿਨ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥੧੨੮॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋਰੀ ਅਹੰ ਜਾਇ ਦਰਸਨ ਪਾਵਤ ਹੇ ॥

ਰਾਚਹੁ ਨਾਥ ਹੀ ਸਹਾਈ ਸੰਤਨਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵਤੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਥ ਕੇ ਸਾਥ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੂੰ॥

ਅਬ ਚਰਨ ਗਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਹੇ ਮਨ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਵੈ ਚਰਨਾਵੈ ਚਰਨਾਵੈ ਉਲਝਿਓ ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਕਮਲ ਜਿਉ ॥

ਔਰ ਤਿਸੀਕੇ ਅਬ ਚਰਨ ਕਮਲ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮਨ ਕਰ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ (ਆਹੇ) ਚਾਹੁਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤਿਸੀਕੇ (ਚਰਨਾਵੈ) ਜੋ ਪੈਰ ਚਰਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੂਜਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਵੈ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮੈਰਾ ਮਨ ਐਸੇ ਉਰਝਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਅਲਿ) ਭਵਰ ਕਮਲੋਂ ਕੀ (ਮਕਰੰਦ) ਰਸ ਮੈਂ ਔਰੁ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਉਲਝ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨ ਰਸ ਨਹੀ ਚਾਹੈ ਏਕੈ ਹਰਿ ਲਾਹੈ ॥੧॥

ਅਨ ਤੇ ਟੂਟੀਐ ਰਿਖ ਤੇ ਛੂਟੀਐ ॥

ਤੈਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਬ ਆਨ ਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ ਏਕ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਲਾਹੈ) ਲਾਭ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਜਬ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤੂਟੀਐ ਤਬ (ਰਿਖ ਤੇ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਸ਼ੋਂ ਤੇ ਵਾ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ। ਜਮ ਨੇ ਏਕ ਸਮੇਂ ਏਕ ਰਿਖੀ ਕੀ ਸਤੋਗੁਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਯਾ ਲੀਏ ਰਿਖੀ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਰਿਖੀ ਕੀ ਇਸਤਰੀ ਪਾਸ ਗਯਾ ਪੀਛੇ ਰਿਖੀ ਬਨ ਕੇ ਆਇਕੇ ਉਸ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ਦੇਖਾ ਪੀਛੇ ਹਟਾ ਜਬ ਘਰ ਤੇ ਨਿਕਲਾ ਤੋ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨ ਕੀਆ ਤਿਸਤੇ ਰਿਖਿ ਨਾਮ ਜਮ ਕਾ ਹੂਆ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਰਸ ਘੂਟੀਐ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਉਲਟੀਐ ॥
ਅਨ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਰੇ ॥

ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੀ (ਘੂਟੀਐ) ਘੂਟੈਂ ਲਈਏ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟੀਐ ਔ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤਰਫ ਹੋਈਏ। ਹੇ ਭਾਈ (ਅਨ) ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਚਰਨ ਹੇ ॥੨॥੨॥੧੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜੋ (ਚਰਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਨੇ ਤਿਨੋ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੁਮ ਭੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥੨॥੨॥੧੨੯॥੧੪੬॥

ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੯ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨੋ ॥
ਅਜਾਮਲੁ ਗਨਿਕਾ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਮੁਕਤ ਭਏ ਜੀਅ ਜਾਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਹੈ ਐਸੇ ਪਛਾਨੋਂ। ਅਜਾਮਲ ਔ ਗਨਕਾ ਆਦੀ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਜਾਣੋ॥

ਗਜ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੀ ਛਿਨਹੂ ਮਹਿ ਜਬ ਹੀ ਰਾਮੁ ਬਖਾਨੋ ॥

ਪੁਨਾ (ਗਜ) ਹਸਤੀ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ ਰੂਪ ਅਪਦਾ ਤਬ ਏਕ ਖਿਨ ਹੀ ਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਭਈ ਜਬ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਰਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ॥

ਨਾਰਦ ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਧ੍ਰੂਅ ਬਾਰਿਕ ਭਜਨ ਮਾਹਿ ਲਪਟਾਨੋ ॥੧॥

ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਥਨ ਹੂਆ ਧ੍ਰੂਅ ਭਗਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਦਪਿ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਲਪਟਾਇ ਗਿਆ॥੧॥

ਅਚਲ ਅਮਰ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਪਾਇਓ ਜਗਤ ਜਾਹਿ ਹੈਰਾਨੋ ॥

ਤਬ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਧ੍ਰੂਅ ਨੇ ਅਚਲ ਔ ਅਮਰ ਭੈ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪਰਮਪਦ ਪਾਇ ਲੀਆ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ (ਹੈਰਾਨੋ) ਅਸਚਰਜ ਹੂਆ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਭਗਤ ਰਛਕ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨੋ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਸਦਾ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਮਾਨੋ॥੨॥੧॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਨਾ ਸਹਸਾ ਨਹ ਚੂਕੈ ਗੁਰੁ ਇਹੁ ਭੇਦੁ ਬਤਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਦਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤਾ॥

ਕਹਾ ਭਇਓ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਕੀਏ ਰਾਮ ਸਰਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥

ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਔ ਬ੍ਰਤ ਆਦੀ ਭੀ ਕੀਏ ਤੌ ਕਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਤੁਛ ਫਲਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਲਗ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਰਾਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੧

ਜੋਗ ਜਗ ਨਿਹਫਲ ਤਿਹ ਮਾਨਉ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜਸੁ ਬਿਸਰਾਵੈ ॥੧॥

ਯੋਗ ਰੀਤੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾਂਯਾਮਾਦੀ ਔ ਯਗਜ ਆਦੀ ਕ੍ਰਮ ਤਿਸ ਕੇ ਤਬ ਲਗ ਨਿਸਫਲ ਮਾਨ ਲੇਵੋ ਜਬ ਲਗ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਦੋਨੋ ਕਉ ਪਰਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਾਨ ਔ ਮੋਹ ਦੋਨੋਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰਿ) ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਹਾਵੈ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਜਾ ਮੈ ਭਜਨੁ ਰਾਮ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਤਿਹ ਨਰ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥੁ ਖੋਇਆ ਯਹ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ (ਭਜਨੁ) ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਨਸ ਨੇ ਇਹੁ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਬਾਤ ਮਨ ਬੀਚ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੋ॥

ਤੀਰਥ ਕਰੈ ਬ੍ਰਤ ਫੁਨਿ ਰਾਖੈ ਨਹ ਮਨੂਆ ਬਸਿ ਜਾ ਕੋ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰੈ ਔ ਬ੍ਰਤ ਭੀ ਰਾਖੇ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਿਹਫਲ ਧਰਮੁ ਤਾਹਿ ਤੁਮ ਮਾਨਹੁ ਸਾਚੁ ਕਹਤ ਮੈ ਯਾ ਕਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਧਰਮ ਕੀਏ ਹੁਏ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਮਾਨੋਂ ਹਮ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਤਜ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪਖੰਡ ਹੇਤ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਪਾਹਨੁ ਜਲ ਮਹਿ ਰਾਖਿਓ ਭੇਦੈ ਨਾਹਿ ਤਿਹ ਪਾਨੀ ॥

ਜੈਸੇ ਪਥਰ ਕਉ ਜਲ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਕਾਲ ਰਖਿਆ ਜਾਏ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਪਾਥਰ ਕੋ ਜਲੁ ਭੇਦ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਮ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨਹੁ ਭਗਤਿ ਹੀਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਤੇ ਹੀਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹੈ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਸੇ ਪਛਾਨੇ। ਭਾਵ ਕਠੋਰ ਰਿਦੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਲ ਮੈ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮ ਤੇ ਪਾਵਤ ਗੁਰੁ ਯਹ ਭੇਦੁ ਬਤਾਵੈ ॥

ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਨਾਮਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਮੁਕਤਿ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਨਰੁ ਗਰੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਗਰੂਆ) ਭਾਰੀ ਭਾਵ ਪੂਜਨੀਯ ਹੈ ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਲਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਦੇਖੈ ਸਭੁ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥
ਵਿਣੁ ਭੈ ਪਇਐ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਕੇ ਨਿਕਟ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ (ਬੁਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਮਨ ਮੈਂ (ਪਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਿਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਮੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਸਿ ਰਸਿ ਰਸਿ ਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਐਸਾ (ਗਿਆਨੁ) ਜਾਣ, ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਤਿਸ ਨਾਮ ਵਿਖੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕੇ ਮਾਨਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੁ ਗਿਆਨੁ ਕਥੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਕਥਿ ਕਥਿ ਬਾਦੁ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਗਿਆਨ ਹੀ ਗਿਆਨ ਕੀਆ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਮੁਖ ਸੇਂ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਕਥ ਕਥ ਕਰਕੇ (ਬਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਥਿ ਕਹਣੈ ਤੇ ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਰਸ ਰਾਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਹਣੇ ਪਰ ਰਹਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੈਂ ਰਤੇ ਬਿਨਾ ਕਦਾਚਿਤ ਮਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੨॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਈ ॥
ਸਾਚੀ ਰਹਤ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਸੋਈ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਾਚੀ ਹੀ ਰਹਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋਈ ਸਚ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ ॥
ਨਾਵਹੁ ਭੂਲੇ ਥਾਉ ਨ ਕੋਈ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੁਬਾਨੀ ਕਥਨੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤਿਸ ਕਥਨ ਪਰ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਬੰਧਿਓ ਸਰ ਜਾਲਿ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਓ ਬਿਖੁ ਨਾਲਿ ॥

ਮਾਯਾ ਜੋ ਜਾਲ ਕੇ (ਸਰ) ਸਦਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਘਟ ਘਟ ਭਾਵ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਵਿਖਯੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰੁ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬਯਾਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਿਖਯੋ ਨਾਲ ਜੀਵ ਦਾ ਰਿਦਾ ਅਛਾਦਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਆਂਜੈ ਸੋ ਦੀਸੈ ਕਾਲਿ ॥
ਕਾਰਜੁ ਸੀਧੋ ਰਿਦੈ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਆਂਜੈ) ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕਾਲੁ ਹੋਤਾ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋਈ ਮਰਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਆਜ ਹੈ ਸੋ (ਕਾਲਿ) ਕਲ ਕੋ ਦੀਸੈਗਾ ਭਾਵ ਨਾ ਦੀਸੇਗਾ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੰਮਾਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੀ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਜਿਨਿ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਅਪਨੀ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਤੈ ਭਗਤਿ ਕਰਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਰੈਣਿ ਅੰਧਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਝੂਠੇ ਕੁਚਲ ਕਛੋਤਿ ॥

ਇਹੁ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰੈਣਿ ਰਾਤ੍ਰੀ ਪਾਪੋਂ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਜੋ (ਅੰਧਾਰੀ) ਕਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੋ (ਜੋਤਿ) ਜੋਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਔ (ਕੁਚਲ) ਖੋਟੀ ਤਿਨਕੀ ਚਲਨੀ ਕ੍ਰਤਬ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਕੁਛੋਤਿ) ਛੋਹਣਾ ਭੀ ਖੋਟਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇਂ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦੁ ਪੁਕਾਰੈ ਭਗਤਿ ਸਰੋਤਿ ॥
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮਾਨੈ ਵੇਖੈ ਜੋਤਿ ॥੬॥

ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਕੋ ਬੇਦ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਰੋਤਿ) ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ॥ ਜੋ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਬਾਕੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪੂਰਨ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਮੰ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਂਤਿ ਊਤਮ ਕਰਾਮੰ ॥

ਔਰ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੀ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਸਾਂਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਉਤਮ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹੀਂ ਕਰਾਮੰ ਭੀ ਪਾਠੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਰਾਮੰ ਕਾ ਕਲਾਮ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਉਤਮ ਹੈ ਐਸੇ ਕਰਨਾ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਜੋਨੀ ਦੂਖ ਸਹਾਮੰ ॥

ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਵਸਾਮੰ ॥੭॥

ਔ ਮਨਮੁਖ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਸਹਾਮੰ) ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਇਕ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸਭ ਤੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੰਨੇ ਨਾਮੁ ਸਚੀ ਪਤਿ ਪੂਜਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਸਚੀ ਪਤਿ) ਇਜ਼ਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸਚੀ ਕਾ ਪਤੀ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਸੁ ਵੇਖਾ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੂਜਾ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਣਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਮੈਂ ਦੇਖੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਕਹਉ ਭਾਵੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥੮॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਔ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜਸਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਔ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੮੩੨

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨ ਕਾ ਕਹਿਆ ਮਨਸਾ ਕਰੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੁੰਨੁ ਪਾਪੁ ਉਚਰੈ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ ਇਹ ਮਨ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੋਂ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਹੀ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮੁਕਤਿ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਭਾਵੈ ॥੧॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਕਲਤੁ ਸਭੁ ਦੇਖੁ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਨ ਔ ਧਨ (ਕਲਤੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਸਾਥ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਕੀਚਹਿ ਰਸ ਭੋਗ ਖੁਸੀਆ ਮਨ ਕੇਰੀ ॥

ਧਨੁ ਲੋਕਾਂ ਤਨੁ ਭਸਮੈ ਢੇਰੀ ॥

ਮਨ ਕੀਆਂ ਖੁਸੀਆਂ ਅਨਸਾਰ ਰਸਾਂ ਦਾ ਭੋਗਣਾ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਧਨ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਔ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਖਾਕੂ ਖਾਕੁ ਰਲੈ ਸਭੁ ਫੈਲੁ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਨਹੀ ਉਤਰੈ ਮੈਲੁ ॥੨॥

(ਖਾਕੂ) ਖਾਕ ਕਾ ਕਾਰ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸੋ ਖਾਕੁ ਮੈਂ ਰਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ (ਫੈਲੁ) ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੂਏ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੈ) ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੀਤ ਰਾਗ ਘਨ ਤਾਲ ਸਿ ਕੂਰੇ ॥
ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਦੂਰੇ ॥

ਤਾਲੋਂ ਕੇ ਸਹਤ ਜੋ ਗੀਤ ਰਾਗ (ਘਨ) ਅਧਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਉਪਜਤੇ ਔਰ ਬਿਨਸਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਦੂਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਦੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਛੂਟੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਾਰੂ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੩॥

ਜਬ ਲਗ ਇਸ (ਜੀ) ਜੀਵ ਮੈਂ (ਦੁ) ਦ੍ਵੈਤ ਹੈ ਵਾ ਸੁਮਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਦੂਜੀ ਖੋਟੀ ਮਤੀ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਦਰਦੁ) ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣ ਗਾਵਣ ਰੂਪੀ ਦਾਰੂ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਦਰਦ ਤੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਧੋਤੀ ਊਜਲ ਤਿਲਕੁ ਗਲਿ ਮਾਲਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪੜਹਿ ਨਾਟ ਸਾਲਾ ॥

ਔ ਬਾਹਰ ਸੇ ਐਸਾ ਭੇਖ ਉਜਲਾ ਹੈ ਧੋਤੀ ਔ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਤਿਲਕ ਔ ਗਲ ਮੈਂ ਮਾਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਨਟੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਟੋਂ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਪੜ੍ਹ ਲੇਵੇ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਂਗ ਪੜੇ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਤਬ ਵਾ ਭੇਖ ਛਲ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਮਾਇਆ ਮਦੁ ਪੀਆ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨਾਹੀ ਸੁਖੁ ਥੀਆ ॥੪॥

ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਾ ਛਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਕਰ ਸੁਆਨ ਗਰਧਭ ਮੰਜਾਰਾ ॥
ਪਸੂ ਮਲੇਛ ਨੀਚ ਚੰਡਾਲਾ ॥

(ਸੂਕਰ) ਸੂਰ ਔ (ਕੂਕਰ) ਕੁਤੇ (ਗਰਧਪ) ਗਧੇ (ਮੰਜਾਰਾ) ਬਿਲੇ ਆਦੀ॥ ਔ ਪਸੂ ਔ ਮਲੇਛ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਚਿਹਨ ਸੁੰਨਤ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਮੈਂ ਨੀਚ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਸੇ ਨੀਚ ਜੋ ਚੰਡਾਲ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮੁਹੁ ਫੇਰੇ ਤਿਨ੍ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਐ ॥
ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਮੁਖ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਨ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕਾ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਲਹੈ ਪਦਾਰਥੁ ॥
ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਕਿਰਤਾਰਥੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਸੇ ਯਿਹ ਜੀਵ ਗਜਾਨ ਪਦਾਰਥ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸਦਾ (ਕਿਰਤਾਰਥੁ) ਕਲਜਾਣ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪੂਛ ਨ ਹੋਇ ॥
ਮਾਨੇ ਹੁਕਮੁ ਸੀਝੈ ਦਰਿ ਸੋਇ ॥੬॥

ਤਿਸ ਕੋ ਫੇਰ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪੂਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਂਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਸੀਝਤੇ ਅਰਥਾਤ ਕਲਜਾਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਤਿਸ ਕਉ ਜਾਣੈ ॥
ਰਹੈ ਰਜਾਈ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈਂ ਔ ਰਜਾਈ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਤੌ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿ ਸਚੈ ਦਰਿ ਵਾਸੁ ॥
ਕਾਲ ਬਿਕਾਲ ਸਬਦਿ ਭਏ ਨਾਸੁ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਚੇ ਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਵਾਸੁ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਿਕਾਲ) ਜਨਮ (ਕਾਲ) ਮਰਨ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪੈ ਹੈ ਇਹੁ ਜਿਸ ਕਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਆਪ ਅਤੀਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕਾ ਇਹ ਤਨ ਮਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਓਹੁ ਆਵੈ ਨਾ ਓਹੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੮॥੨॥

ਨਾ ਓਹ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗੁ ਕਊਆ ਮੁਖਿ ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੁ ॥
ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਝੂਠੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਇਹੁ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਕਾਗ ਕੇ ਸਮਾਂਨ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਕਾਲਾ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖਤੇ ਜੋ ਗਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚੁੰਚ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹ ਹੈ ਧਾਰਨਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੈ॥ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਝੂਠ ਔ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਾਜੁ ਲਹਗੁ ਨਿਦਾਨਿ ॥੧॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ (ਨਿਦਾਨਿ) ਅੰਤ ਕੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ (ਪਾਜੁ) ਦਿਖਲਾਵਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਪਾਤ੍ਰ ਕਾ ਪਾਜ ਕੋਈ ਦਿਨ ਮੈਂ ਉਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ॥
ਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੇਤਾਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰ ਝੂਠੁ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਿਤ ਲਗਾਏ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵਣੇ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨ ਬਸੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਨਾਮ ਸਿਮਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਨਾਂਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਝੂਠੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ ॥
ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ੍ ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ॥
ਸਾਚੈ ਨਾਇ ਵਡਾਈ ਪਾਵਹੁ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵੋ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਚੀਨਿ) ਜਾਣ ਕਰ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋਗੇ ਤਿਸ ਸਾਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਪਾਵੋ॥੨॥

ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਵੈ ॥
ਮਨ ਕਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਦਰੁ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਠਉਰੁ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਆਪ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਅੰਧਾ ਅੰਧ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਅਗਜਾਨ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੇ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਆਪਨਾ ਆਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਠਉਰੁ) ਠਹਿਰਾਨਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਵੈ॥੩॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੇਵੀਐ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਜਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨੀ ॥
ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਆ ਚਲੈ ਪਹਨਾਮੀ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਅੰਤਰਯਾਂਮੀ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਆ (ਪਹਿਨਾਮੀ) ਛਿਪਾਉ ਕੀ ਬਾਤ ਚਲਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਲੁਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੮੩੩

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਜਾਨੈ ॥
ਆਪੈ ਆਪੁ ਮਿਲੈ ਚੂਕੈ ਅਭਿਮਾਨੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਖਾਨੈ ॥੫॥

ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਜਾਨੈਂ ਤਬ ਸੋ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਂਣੀ ਸੇ ਸਦਾ (ਵਖਾਨੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਈ ॥
ਅਉਗਣ ਕਾਟਿ ਪਾਪਾ ਮਤਿ ਖਾਈ ॥
ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਣੇ ਸੇ (ਦੂਜੀ) ਦਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇਂ ਖੋਟੀ ਮਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰਬ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪ ਬੁਧੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਾਂਇਆ ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ ਅਰਥਾਤ ਬੁਧੀ ਸਵਰਨ ਵਤ ਸੁਧ ਭਈ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਜੋਤ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਦੁਖੁ ਕਾਟੈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਸੋ ਸਦਾ (ਰਤੇ) ਲਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਨਿਆ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਨਿਆ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਨਿਆ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥੮॥੧॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਮਾਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਸਹਿਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਉਦਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਵਾਰ ਸੰਯੁਗਤਿ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੮॥੧॥੩॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਨਿਜ ਮਨ ਕੀ ਉਮੰਗਤਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਖਾਇ ਹਉ ਮੇਟੈ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਗੀਤ ਗਵਈਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਉਮੈ ਮੇਟ ਦੇਵੈ ਔਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤਰ ਸਦਾ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਤਉ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਖਾਇ) ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਅਨਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਨਿਰਭਉ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਈਆ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਸਵਰਨ ਵਤ ਸੁਧ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਸੋ ਨਿਰਭੈ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜੋਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਤੁਕਾਂ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈਂ ਆਕਰ ਵਸੇਸ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ ਵਾ ਕਾਫੀਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਰਮਈਆ ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਠ ਪੜਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ (ਰਮਈਆ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਬ ਮੈਂ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਗਿਰਹੁ ਦਸ ਦੁਆਰ ਹੈ ਜਾ ਕੇ ਅਹਿਨਿਸਿ ਤਸਕਰ ਪੰਚ ਚੋਰ ਲਗਈਆ ॥

ਏਕ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪੀ ਦਸ ਦਵਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਘਰ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਸਦਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪੰਜ ਚੋਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਚੋਰੋਂ ਸਮ ਲਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਭੁ ਹਿਰਿ ਲੇ ਜਾਵਹਿ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੁਲੇ ਖਬਰਿ ਨ ਪਈਆ ॥੨॥

ਸੋ ਚੋਰ ਇਸ ਕਾ ਧਰਮ ਰੂਪੀ (ਅਰਥੁ) ਧਨ ਵਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਆਦੀ ਚਾਰੋਂ ਫਲ (ਹਿਰਿ) ਚੁਰਾਇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਕੋ ਕੁਛ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ॥੨॥

ਕੰਚਨ ਕੋਟੁ ਬਹੁ ਮਾਣਕਿ ਭਰਿਆ ਜਾਗੇ ਗਿਆਨ ਤਤਿ ਲਿਵ ਲਈਆ ॥

ਪੁਨਾ ਸਵਰਨ ਕਾ ਕੋਟ ਜੋ ਇਹੁ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਔਰ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਮੰਨਨ ਆਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਮਾਣਕੋਂ ਸੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੋਟ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਚੇਤਨ ਤਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਤਸਕਰ ਹੇਰੂ ਆਇ ਲੁਕਾਨੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਕੜਿ ਬੰਧਿ ਪਈਆ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਜੋ ਚੋਰ ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੇ (ਹੇਰੂ) ਹਰਨੇ ਵਾ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇ ਆਇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲੁਕੇ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਨ ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪਕੜਕੇ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੋਤੁ ਬੋਹਿਥਾ ਖੇਵਟੁ ਸਬਦੁ ਗੁਰੁ ਪਾਰਿ ਲੰਘਈਆ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਪੋਤੁ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੌ (ਬੋਹਥਾ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਤਿਸ ਭਵਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾ ਕੋ ਤਸਕਰੁ ਚੋਰੁ ਲਗਈਆ ॥੪॥

ਪੁਨਾ ਜਮ ਰੂਪੀ ਜਗਾਤੀਆ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਫੇਰ ਕੋਈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਧਾੜਵੀ ਚੋਰ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਤੇ ਅੰਤੁ ਨ ਲਹੀਆ ॥

ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹਮ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਸਦਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਲਖਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੂਆ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਵੈ ਮਿਲਉ ਗੋੁਪਾਲ ਨੀਸਾਨੁ ਬਜਈਆ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇ ਕਰ ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੇ ਤਬ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਨੁ) ਨਗਾਰੇ ਕੋ ਬਜਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਮੈਂ ਮਿਲੂੰ ॥੫॥

ਨੈਨੀ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਸ੍ਰਵਨ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਈਆ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਵੈ ਔ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਮੈਂ ਸੁਨਨਾ ਕਰੋਂ॥

ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਆਤਮ ਦੇਵ ਹੈ ਭੀਨੇ ਰਸਿ ਰਸਿ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਰਵਈਆ ॥੬॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਦੇਵ ਮੈਂ ਹਮ ਭੀਨੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਇ ਕਰ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਸਦਾ ਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਤੁਰੀਆ ਗੁਣੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੀਆ ॥

ਔਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਵਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਤੁਰੀਆ) ਚੋਥਾ ਗੁਣ ਜੋ ਆਤਮ ਪਦ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਲਹੀਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਸਰਈਆ ॥੭॥

ਵੋਹ ਏਕਤਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਸਮਾਨ ਹੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਪਸਾਰੇ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੀ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਤਿਨ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਈਆ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਜੋਤ ਸਭ ਮੈਂ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਜਾਨ ਕਰ ਲਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਈਆ ॥੮॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਦੀਨਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸੋ ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰ ਤਿਸ (ਨਾਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸਹਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੀਤਲ ਜਲੁ ਧਿਆਵਹੁ ਹਰਿ ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਸੁਗੰਧ ਗੰਧਈਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੋ ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਜੋ ਗੰਧ (ਗੰਧਈਆ) ਗੰਧਾਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸੁਸਟੂਗੰਧ ਵਾ ਸੁਜਸੁ ਭਗਤੀ ਕੋ ਲੀਜੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੪

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਮੈ ਹਿਰਡ ਪਲਾਸ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਬੁਹੀਆ ॥੧॥

ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਨੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਦਪਿ ਮੈ ਇਰੰਡ ਔ (ਪਲਾਸ) ਢਕ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਸਮ ਤੁਛ ਥਾ ਯਦਪਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਚੰਦਨ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ (ਬੁਹੀਆ) ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਪਿ ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਈਆ ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਸੇਈ ਜਨ ਉਬਰੇ ਜਿਉ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਉਧਾਰਿ ਸਮਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਗਤ ਕੌ ਨਾਥ ਜਗਦੀਸਰ ਸਰਬ ਕਾ ਈਸ੍ਵਰ (ਗੁਸਈਆ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਗੁਸਾਈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਜਪ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਪਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕੈਸੇ? ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਲਾਦ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਧਾਰ) ਕਾਢ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਮਹਿ ਚੰਦਨੁ ਊਤਮ ਚੰਦਨ ਨਿਕਟਿ ਸਭ ਚੰਦਨੁ ਹੁਈਆ ॥

ਸਰਬ ਬਨਾਸਪਤੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇਹੈ ਬਤੀ ਸੌ ਸਾਠ ਤੋਲੇ ਕਾ ਏਕ ਭਾਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਏਕ ਏਕ ਜਾਤੀ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕਾ ਏਕ ਏਕ ਪਤਾ ਲੇ ਕਰ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰ ਤੋਲਨੇ ਸੇ ਐਸੇ ਅਹਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨੇ ਇਤਨੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੀ ਅਹਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਚੰਦਨ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਚੰਦਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਕ ਬਾਂਸ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਛ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਚੰਦਨਵਤ ਪਰਮ ਉਤਮ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜੇ ਊਭ ਸੁਕ ਹੂਏ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਵਿਛੁੜਿ ਦੂਰਿ ਗਈਆ ॥੨॥

ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਖੜ ਸੁਕ ਬ੍ਰਿਛ ਸਮ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੁ ਸਬਜੀ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਸੋ ਅਸੁਧ ਕਠੋਰ ਹੈਂ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਲਾਵਣੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਛੜ ਕਰ ਦੂਰ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸਭ ਬਿਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਬਨਈਆ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਔਰ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸੁ ਕੰਚਨੁ ਹੋਵੈ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮਿਟੈ ਨ ਮਿਟਈਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮਿਟਾਯਾ ਹੂਆ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਵੈ ਸਾਗਰ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਖੁਲ੍ਹਈਆ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨਾ ਖੁਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਤੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਇਕ ਸਰਧਾ ਉਪਜੀ ਮੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਕਹਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਭਈਆ ॥੪॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਇਕ ਇਹੁ ਸਰਧਾ ਉਪਜੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੂੰ॥੪॥

ਪਰਮ ਬੈਰਾਗੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹਰਿ ਧਿਆਏ ਮੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਕਹਤੇ ਭਾਵਨੀ ਕਹੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਦਾ ਹਰੀ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਸਤ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਤਿਨ ਬੀਚ ਗੁਰਾਂ ਨੇ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਕਰਨੀ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਵਾ (ਮੈ) ਮੇਰਾ (ਹੀਆ) ਰਿਦਾ (ਭਾਵਨੀਕ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਕਹੀਐ ਹਰਿ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ਪਰੈ ਪਰਈਆ ॥੫॥

ਖਿਨ ਖਿਨ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਐ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੋਈ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਭੀ (ਪਰੈ) ਬਿਅੰਤੁ ਰੂਪ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੁਕਾਰਹਿ ਧਰਮੁ ਕਰਹੁ ਖਟੁ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਈਆ ॥

ਛੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਨ ਚਾਰ ਬੇਦ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਧਰਮ ਕੋ ਕਰੋ ਔ ਖਟ ਕਰਮ ਜਪ ੧ ਹੋਮ ੨ ਸੰਧਿਆ ੩ ਇਸਨਾਨ ੪ ਦੇਵ ਅਰਚਨ ੫ ਅਥਿਤ ਪੂਜਨਾ ਇਹ ੬ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰੋ॥

ਮਨਮੁਖ ਪਾਖੰਡਿ ਭਰਮਿ ਵਿਗੂਤੇ ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਨਾਵ ਭਾਰਿ ਬੁਡਈਆ ॥੬॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਪਾਖੰਡੀ ਲੋਕ ਭਰਮ ਕਰ ਵਿਗੁਤੇ ਹੈਂ ਲੋਭ ਲਹਿਰ ਮੈਂ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧ ਰੂਪੀ (ਨਾਵ) ਬੇੜੀ (ਬੁਡਈਆ) ਡੁਬ ਗਈ ਹੈ॥੬॥

ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਨਾਮੇ ਗਤਿ ਪਾਵਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਈਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਤਿਸ ਨਾਂਮ ਤੇ ਹੀ (ਗਤਿ) ਕਲਿਆਣ ਪਾਵੋਗੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਸਭ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਤ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਈਆ ॥੭॥

ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਮੈਲ ਜਾਵੈ ਤਬ ਇਹੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਰਚਣਾ ਕਰੇ ਤਬ ਪਰਮਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ।

ਇਹੁ ਜਗੁ ਵਰਨੁ ਰੂਪੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਈਆ ॥

ਇਹੁ ਜਗਤ (ਵਰਨੁ) ਬ੍ਰਹਿਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਅਰੁ (ਰੂਪੁ) ਅਕਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਤਰਫ ਤੂੰ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਮ (ਕਮਈਆ) ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਜਾਏ ਵਾਜਹਿ ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਰਾਹਿ ਚਲਈਆ ॥੮॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਭ ਵਾਜੰਤ੍ਰ ਵਾਜੰਤ੍ਰੀ ਕੇ ਵਜਾਏ ਹੂਏ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਰਸਤੇ ਇਹ ਜੀਵ (ਚਲਈਆ) ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿ ਇਹ

ਜੀਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇਨਹੁ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ॥੮॥੨॥ ਪੁਨਾਂ ਆਪਨੀ ਦਸਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਧਿਆਇਆ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਪੁਰਖਈਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ (ਸਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਖੋਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਾਣਿ ਵਸਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਈਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਨਿਕਲਤੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਵਸ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰੋਕ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੌ (ਪਰਸਿ) ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਨ ਕੀ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਟਿਕਈਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਧਰ ਲਾਗਾ ਜਾਵਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਦਰੁ ਲਹੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ (ਟਿਕਈਆ) ਟਿਕਾਈ ਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਧਰ) ਟੇਕ ਸਰਣ ਵਿਖੇ ਲਗਾ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਮੈਨੇ (ਲਹੀਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਕਰਮ ਕੀ ਧਰਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਥਿ ਮਥਿ ਤਤੁ ਕਢਈਆ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਕੇ ਬੀਜਣੇ ਕੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਮਥਿ ਮਥਿ) ਵਾਹ ਵਾਹ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਅਭ੍ਯਾਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਾਰ ਜੋ ਅਨਾਜੁ ਹੈ ਕੌਨ ਆਤਮੁ ਤਤੁ ਸੋ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਵਾ ਇਸ ਤੁਕ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਹੈਂ ਖੇਤੀ ਔਰ ਦੂਧ ਕਾ ਸੋ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਮਥਨੀ ਸੇ ਮਥ ਕਰ ਤਤ ਸਰੂਪ ਮਾਖਨ ਕੋ ਕਢ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਲੁ ਜਵੇਹਰ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਭਾਂਡੈ ਭਾਉ ਪਵੈ ਤਿਤੁ ਅਈਆ ॥੨॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭਾਂਡੇ ਬੀਚ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਆਇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਦਾਸ ਹੋਇ ਰਹੀਐ ਜੋ ਜਨ ਰਾਮ ਭਗਤ ਨਿਜ ਭਈਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਭਈਆ) ਭਾਈ ਜੋ ਜਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਿਜ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋ ਰਹੀਏ॥

ਮਨੁ ਬੁਧਿ ਅਰਪਿ ਧਰਉ ਗੁਰ ਆਗੈ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੈ ਅਕਥੁ ਕਥਈਆ ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਬੁਧੀ ਸੰਪੂਰਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਦੇਵੋ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੈਂ (ਅਕਥੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਤ ਤਿਖਈਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਵਿਆਪੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮਨੁ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸੇ ਜਲਤਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਖਾਤ੍ਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਦੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਈਆ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਗਨੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਬੁਝਾਈ ਹੋਈ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ॥੪॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਾਚੈ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਤੂਰ ਵਜਈਆ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਅਨਹਾਦ) ਏਕ ਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ (ਧੁਨਿ) ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਨ ਵਾ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਜਸ ਕਾ (ਤੂਰ) ਵਾਜਾ ਬਜਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੫

ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਸਤਤਿ ਕਰੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਰਖਿ ਰਖਿ ਚਰਣ ਹਰਿ ਤਾਲ ਪੂਰਈਆ ॥੫॥

ਔਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਚਰਨਾਂ ਕੋ ਰਖ ਰਖ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੋ ਰੋਕ ਰੋਕ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਠਹਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮਨੁ ਗਾਵੈ ਰਸਿ ਰਸਾਲ ਰਸਿ ਸਬਦੁ ਰਵਈਆ ॥

ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਰਸੋਂ ਵਿਖੇ ਜੋ (ਰਸਾਲ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਧਾਰ ਚੁਐ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਖੁ ਲਹੀਆ ॥੬॥

ਅਪਣੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਧਾਰਾ ਅਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹਮਕੋ (ਚੁਐ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਹੋਰ ਭੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਬਕੋ (ਲਹੀਆ) ਲਹਿਆ ਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜਿਉ ਬਾਲਕ ਬਾਲੂ ਘਰ ਉਸਰਈਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਹਠ ਕਰ ਜੋ ਇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਕੋਈ ਬਾਲਕ (ਬਾਲੂ) ਰੇਤੇ ਕਾ ਘਰ ਉਸਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਵੈ ਲਹਰਿ ਸਮੁੰਦ ਸਾਗਰ ਕੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਢਹਿ ਪਈਆ ॥੭॥

ਜਬ (ਸਾਗਰ) ਸਗਰ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਰ ਰਚਤ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਜਲ ਕੀ ਲਹਰ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਰੇਤੇ ਕਾ ਘਰ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਨਾਸਤਾ ਰੂਪੀ ਲਹਰ ਕਰ ਸਕਾਮੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਰੂਪ ਸੁਖ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥ ਅਬ ਲਹਰੋਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਹਰਿ ਹੈ ਆਪੇ ਇਹੁ ਜਗੁ ਹੈ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਖੇਲਈਆ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਮਾਨ ਹੈ ਇਹ ਜਗਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ ਖੇਲ ਖੇਲਿਆ ਹੂਆ ਵਾ ਖਿਲਾਰਿਆ ਹੂਆ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਸਮਾਵਹਿ ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਰਮਈਆ ॥੮॥੩॥੬॥

ਜੈਸੇ ਜਬ ਜਲ ਕੇ ਤਰੰਗ ਜਲ ਵਿਖੇ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਕਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਜਲ ਮੈਂ ਓਹ ਤਰੰਗ (ਸਮਾਵਹਿ) ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਕਰ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਅਬ ਭੀ ਸਰਬ ਰੂਪੁ ਆਪੇ ਆਪ ਰਮਈਆ ਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਜਬ ਦੇਹੋਂ ਰੂਪੀ ਤਰੰਗੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਸੇਸ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵ ਅਕਾਰ ਕਲਪਤ ਹੈ ਕਲਪ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸਤਾ ਅਧਸਠਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੮॥੩॥

ਸਚੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਚੈ ਮਨਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਤਨਿ ਭਸਮ ਦ੍ਰਿੜਈਆ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਰਚਣੇ ਕੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕੀ ਜੋੜੀ ਪਾਈ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਹੀ ਤਨ ਮੈਂ (ਭਸਮ) ਬਿਭੂਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਮਰ ਪਿੰਡ ਭਏ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੋਊ ਮਿਟਿ ਗਈਆ ॥੧॥

ਸੋ ਜਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ (ਅਮਰ ਪਿੰਡ) ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹੀਆ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਮਧਸੂਦਨ ਮਾਧਉ ਮੈ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਪਖਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੋ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਮਧ ਕੈਟਭ ਆਦੀ ਦੈਤਾਂ ਕੇ (ਸੂਦਨ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਮਾਧੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਪਖਈਆ) ਧੋਵੋਂ ਵਾ ਪੇਖਤਾ ਰਹੂੰ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪਰਚੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅਬ ਤਿਨਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਜੈ ਗਿਰਸਤੁ ਭਇਆ ਬਨ ਵਾਸੀ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਮਨੂਆ ਟਿਕੈ ਨ ਟਿਕਈਆ ॥

ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਭਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਟਿਕਾਯਾ ਹੂਆ ਇਕ ਖਿਨ ਭੀ ਟਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਧਾਵਤੁ ਧਾਇ ਤਦੇ ਘਰਿ ਆਵੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਪਵਈਆ ॥੨॥

ਇਹ ਮਨ ਜੋ (ਧਾਵਤ) ਧਾਵਣੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਧਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਹੀ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਇਕਾਗਰ ਹੋਵੈ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੇ॥੨॥

ਧੀਆ ਪੂਤ ਛੋਡਿ ਸੰਨਿਆਸੀ ਆਸਾ ਆਸ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਕਰਈਆ ॥

ਧੀਆਂ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਯਦਪਿ ਸੰਨਿਆਸ ਭੀ ਹੂਆ ਤਦਪਿ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾ ਹੀ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਰਹਿਆ॥

ਆਸਾ ਆਸ ਕਰੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਿਰਾਸ ਸੁਖੁ ਲਹੀਆ ॥੩॥

ਆਸਾ ਹੀ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਹ ਜੀਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ (ਨਹੀਂ ਬੂਝੈ) ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਜਿਸ ਸਬਦ ਕੇ ਆਸਰੇ ਨਿਰਾਸ ਸੁਖ (ਲਹੀਆ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਉਪਜੀ ਤਰਕ ਦਿਗੰਬਰੁ ਹੋਆ ਮਨੁ ਦਹ ਦਿਸ ਚਲਿ ਚਲਿ ਗਵਨੁ ਕਰਈਆ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਵਿਯੋਗ ਤੇ ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਰਕ ਉਪਜੀ ਤਬ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਦਿਗੰਬਰ) ਨਗਨ ਹੋ ਗਿਆ ਐਸਾ ਭੇਖ ਭੀ ਕੀਆ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ (ਚਲਿ) ਭੰਬੀਰੀ ਸਮ (ਚਲਿ) ਚੰਚਲ ਹੋਇਕਰ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਗਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਪਾਵਨੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਵਨੁ ਕਰੈ ਬੂਝੈ ਨਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਸਾਧ ਦਇਆ ਘਰੁ ਲਹੀਆ ॥੪॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਪ੍ਰਭਵਨੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਭਰਮਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ (ਘਰੁ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੋ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਸਣ ਸਿਧ ਸਿਖਹਿ ਬਹੁਤੇਰੇ ਮਨਿ ਮਾਗਹਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਚੇਟਕ ਚੇਟਕਈਆ ॥

ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਹੀ ਆਸਨਾ ਕੋ ਸਿਖਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ (ਚੇਟਕਈਆ) ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੋ ਕਰ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਚੇਟਕੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਯਾ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਵਸੀ ਕਰਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਕੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੰਤੋਖੁ ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਿਧਿ ਪਈਆ ॥੫॥

ਸੰਤੋਖ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਤੇ ਜੋ ਸਾਂਤ ਹੋਣੀ ਥੀ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਵਾ ਮੋਖ (ਪਈਆ) ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੫॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਔਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਣ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਸਭਿ ਵਰਨ ਰੂਪ ਜੀਅ ਜੰਤ ਉਪਈਆ ॥

ਅੰਡਿਓਂ ਸੇ ਔ ਜੇਰ ਸੇ ਪ੍ਰਸੀਨੇ ਤੇ ਔ ਧਰਤੀ ਸੇ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਜੋ ਰੰਗ ਸਰੀਰ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਜੀਵ ਅਰੁ ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸੰਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸੋ ਉਬਰੈ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਸੂਦੁ ਵੈਸੁ ਚੰਡਾਲੁ ਚੰਡਈਆ ॥੬॥

ਇਨਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਤਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਰੇ ਸੋਈ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਬਚਤਾ ਹੈ ਖਤਰੀ ਬਰਹਿਮਣ ਸੂਦਰ ਵੈਸ ਚਾਰੋਂ ਵਰਨ ਔ ਚੰਡਾਲ ਪੁਨਾ (ਚੰਡਈਆ) ਚੰਡਾਲੋ ਮੈਂ ਅਤੀ ਨੀਚ ਕਰਮ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਉਤਮ ਹੈਂ ਔ ਨੀਚੋਂ ਤੇ ਬੀ ਮਹਾਂ ਨੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਣੇ ਤੇ ਉਬਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਜੇ ਕੋਈ ਪੂਛੈ ਕਿ ਕੌਨ ਕੌਨ ਤਰੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਾ ਜੈਦੇਉ ਕੰਬੀਰੁ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਅਉਜਾਤਿ ਰਵਿਦਾਸੁ ਚਮਿਆਰੁ ਚਮਈਆ ॥

ਨਾਮ ਦੇਉ ਜੀ ਔ ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ ਕਬੀਰ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਔ ਜਾਤ ਕੇ ਚਮਿਆਰ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਪੁਨਾ (ਚਮਈਆ) ਚਮਕੀ ਕਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ॥

ਜੋ ਜੋ ਮਿਲੈ ਸਾਧੂ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਧਨੁ ਧੰਨਾ ਜਟੁ ਸੈਣੁ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਦਈਆ ॥੭॥

ਇਤਆਦੀ ਉਚ ਨੀਚ ਮੈਂ ਤੇ ਜੋ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਜੋ ਜਾਤੀ ਕਾ ਜਟ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੈਣ ਭਗਤ ਇਨ ਸਰਬ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈ ਸੋ ਆਨ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੭॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰਈਆ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਐਸੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਵਾ ਪਤਿ ਭਗਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਹੀ ਰਖ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਵਛਲੁ) ਪਿਆਰਾ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖਯ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਜਗਜੀਵਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਰਖਈਆ ॥੮॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਭਾਵ ਜੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਹਰਿਨਾਮ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥੪॥ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੁਏ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਸ ਉਠੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਸੁਣਿ ਗੁਰ ਬਚਨ ਮਨਿ ਤੀਰ ਲਗਈਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਤੀਰ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਤੀਰ ਲਾਗਾ ਤਬ ਮੇਰੇ ਅੰਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਉਠੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੬

ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਮਨ ਹੀ ਜਾਣੈ ਅਵਰੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ਕੋ ਪੀਰ ਪਰਈਆ ॥੧॥

ਤਿਸ ਮਨ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਮਨੁ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਕੌਨ ਪਰਾਈ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਮਨੁ ਲਈਆ ॥
ਹਉ ਆਕਲ ਬਿਕਲ ਭਈ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਹਉ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋਇ ਪਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਮੋਹਿਨ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੋ ਅਕਲ ਵਾਲੀ ਥੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਕਰ (ਬਿਕਲ) ਬੇਸੁਧ ਹੋ ਗਈ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਕਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਲੋਟ ਪੋਟ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਬਿਸੁਧ ਭਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਉ ਨਿਰਖਤ ਫਿਰਉ ਸਭਿ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਦੇਖਨ ਕੋ ਬਹੁਤੁ ਮਨਿ ਚਈਆ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਭ ਦੇਸ ਦੇਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਚਈਆ) ਚਾਉ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਕਾਟਿ ਦੇਉ ਗੁਰ ਆਗੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਦਿਖਈਆ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਪੰਥ ਮੁਝ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਕਾਟ ਕਰ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੋੜ ਕਰ ਵਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦੇ ਦੇਵੋਂ॥੨॥

ਕੋਈ ਆਣਿ ਸਦੇਸਾ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰਾ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠ ਲਗਈਆ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਭੀ ਆਇ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਕੇ ਬੇਦ ਰੂਪ ਵਾਕਜ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਨਾਵੈ ਸੋ ਮਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪਰਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਮਸਤਕੁ ਕਾਟਿ ਦੇਉ ਚਰਣਾ ਤਲਿ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਈਆ ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਮਸਤਕ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਤਿੰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤਲੇ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਕਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈ॥੩॥

ਚਲੁ ਚਲੁ ਸਖੀ ਹਮ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਬੋਧਹ ਗੁਣ ਕਾਮਣ ਕਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਹੀਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪ ਸਖੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲ ਕਰ ਹਮ ਔਰ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਪ੍ਰਬੋਧਹ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਜਾਣੀਐ ਵਾ (ਪ੍ਰਬੋਧਹ) ਵਸ ਕਰ ਲੇਵੇਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਲੇਵੇਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨ ਰੂਪੀ (ਕਾਮਣਿ) ਜਾਦੂ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਲਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਉਆ ਕੋ ਨਾਮੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸੁ ਪਾਛੈ ਪਈਆ ॥੪॥

ਔਰ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਛੇ ਪੜੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸੀ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲਈਏ॥੪॥

ਖਿਮਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਖੁਸੀਆ ਮਨਿ ਦੀਪਕ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬਲਈਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖਿਮਾਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਧਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਬ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਖੁਸੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਨ ਬੀਚ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ (ਬਲਈਆ) ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਿ ਰਸਿ ਭੋਗ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਹਮ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਜੀਉ ਕਟਿ ਕਟਿ ਪਈਆ ॥੫॥

ਔਰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕੇ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਆਗੇ ਹਮ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਕਾਟ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਕੰਠਿ ਹੈ ਬਨਿਆ ਮਨੁ ਮੋਤੀਚੂਰੁ ਵਡ ਗਹਨ ਗਹਨਈਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਬਨਿਆ ਹੂਆ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੋ (ਗਹਨ) ਪਕੜ ਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਖੋਟਾ ਸਭਾਵ (ਚੂਰੁ) ਚੂਰਨ ਕਰਕੇ ਮੋਤੀ ਸਮ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੂਆ ਮਨ ਵਡਾ ਭਾਰਾ ਗਹਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਬਸ ਕੀਆ ਹੈ ਏ ਬਡਾ ਭੂਖਨ ਪਹਰਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿ ਨ ਸਕੈ ਬਹੁਤੁ ਮਨਿ ਭਈਆ ॥੬॥

ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਵਿਛਾਈ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਵਹੁ ਸੇਹਜਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਅਵਰੁ ਅਵਰੁ ਕਿਛੁ ਕੀਜੈ ਸਭੁ ਬਾਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ਫੋਕਟ ਫੋਕਟਈਆ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਛੁ ਔਰ ਕਹੇ ਅਰ ਔਰ ਹੀ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਾ ਮਾਨੀਏ ਤਬ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਜਿਤਨਾ ਸੀਗਾਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਔਰ (ਫੋਕਟ ਫੋਕਟਈਆ) ਅਤੀ ਨਿਸਫਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੀਓ ਸੀਗਾਰੁ ਮਿਲਣ ਕੈ ਤਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਲੀਓ ਸੁਹਾਗਨਿ ਥੂਕ ਮੁਖਿ ਪਈਆ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਸੁਹਾਗਨੀਓਂ ਨੇ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹੁਕਮ ਨ ਮਾਨਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਹਾਗਣੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਥੁਕ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੀ ਹੋਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਹਮ ਚੇਰੀ ਤੂ ਅਗਮ ਗੁਸਾਈ ਕਿਆ ਹਮ ਕਰਹ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਪਈਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਜਗਿਆਸੀ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਗੁਸਾਂਈ ਹੈਂ ਔ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਵਸ ਮੈਂ ਪਈ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੂੰ॥

ਦਇਆ ਦੀਨ ਕਰਹੁ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਸਮਈਆ ॥੮॥੫॥੮॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਹਰੀ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਪੁਨਾ ਉਮੰਗ ਸਹਤ ਅਪਨੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਸਰਧਾ ਮਨਿ ਬਹੁਤੁ ਉਠਈਆ ॥

ਤਿਸ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਖਿਨ ੨ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬੀਚ ਅਧਕ ਹੀ ਸਰਧਾ ਉਠਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਦੇਖੇ ਸਰਧਾ ਮਨ ਪੂਰੀ ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਬੂੰਦ ਮੁਖਿ ਪਈਆ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਾਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਤੀ ਬੂੰਦ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਆਇ ਪੜੀ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਚਾਤ੍ਰਕ ਵਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੂੰਦ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਦਈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸ਼ਾਂਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਲੁ ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਈਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ ਮੈ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਸਿਰੁ ਕਟਿ ਕਟਿ ਪਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓਂ ਕੋ ਮਿਲ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਹਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਕਰ ਪਾਇ ਦੇਵੋਂਗਾ ਤਬ ਸਤਗੁਰੂ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਇਕ ਬੇਦਨ ਮੈ ਪ੍ਰਭ ਦੇਖੇ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਨ ਪਈਆ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਬੈਦਕ ਨਾਟਿਕ ਦੇਖਿ ਭੁਲਾਨੇ ਮੈ ਹਿਰਦੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪੀਰ ਲਗਈਆ ॥੨॥

ਵੈਦਕ ਗ੍ਰੰਥ ਪੜਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਵੈਦ ਹੈਂ (ਨਾਟਿਕ) ਨਾੜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰੋਗ ਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਉ ਬਿਨੁ ਅਮਲੈ ਅਮਲੀ ਮਰਿ ਗਈਆ ॥

ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਨਾ ਅਮਲ ਖਾਏ ਤੇ ਅਮਲੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪਿਆਸ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਤਿਨ੍ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਵੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕੋ ਦੁਈਆ ॥੩॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕੋਈ ਆਨਿ ਆਨਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵੈ ਹਉ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਬਲਿ ਘੁਮਿ ਗਈਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ (ਆਨਿ) ਔਰ (ਆਨਿ) ਲਿਆਇਕਰ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਵੈਤ ਰੂਪ ਤਿਸ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮੋੜ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਕੇ ਵਿਛੁੜੇ ਜਨ ਮੇਲੇ ਜਾ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਪਵਈਆ ॥੪॥

ਜਬ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੇਂ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ (ਜਨ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਦੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੮੩੭

ਸੇਜ ਏਕ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਈਆ ॥

ਏਕ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਠਾਕਰ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮਰਥ ਤਿਸ ਪਰ ਬਿਰਾਜਵਾਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਸਰਣਿ ਜੇ ਆਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ਮਿਲੈ ਖਿਨੁ ਢੀਲ ਨ ਪਈਆ ॥੫॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇ ਜਾਵੈ ਤਬ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਮੈ ਕਛੁ (ਢੀਲ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆਚਾਰ ਵਧਾਏ ਮਨਿ ਪਾਖੰਡ ਕਰਮੁ ਕਪਟ ਲੋਭਈਆ ॥

ਕਿਰਿਆ ਕਰ ਕਰਕੇ (ਆਚਾਰ) ਕਰਮ ਵਧਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪਖੰਡ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਲੋਭ ਸੇ ਕਪਟ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਸੁਆ ਕੈ ਘਰਿ ਬੇਟਾ ਜਨਮਿਆ ਪਿਤਾ ਤਾਹਿ ਕਿਆ ਨਾਮੁ ਸਦਈਆ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਵੇਸਵਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜੋ ਬੇਟਾ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਕਿਆ ਨਾਮ ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਤੈਸੇ ਤਿਸ ਪਖੰਡੀ ਕਪਟੀ ਲੋਭੀ ਕਾ ਕੋਈ ਗੁਰ ਪੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮਿ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਆਏ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਜਮਈਆ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਬ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੀ ਭਗਤੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਦਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਈਆ ॥੭॥

ਜਬ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭਗਤਿ ਸੇਵ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਯਾ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਤੀ ਭਈ॥੭॥

ਪ੍ਰਭਿ ਆਣਿ ਆਣਿ ਮਹਿੰਦੀ ਪੀਸਾਈ ਆਪੇ ਘੋਲਿ ਘੋਲਿ ਅੰਗਿ ਲਈਆ ॥

ਜੋ ਇਸ ਮਨਕੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਤਰਫ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ (ਆਣਿ) ਲਿਆਵਨਾ ਹੈ। ਵਾ (ਆਣਿ ਆਣਿ) ਮੋੜ ਮੋੜ ਮਨ ਕੋ ਸਾਧਨੋ ਕਰ ਸੂਖਮ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਮਹਿੰਦੀ ਪੀਸਾਈ ਹੈ ਜੋ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਅਭ੍ਯਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹ ਘੋਲ ਘੋਲ ਕਰ (ਅੰਗਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਮਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਠਹਰਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਠਾਕੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਨਾਨਕ ਕਢਿ ਲਈਆ ॥੮॥੬॥੨॥੧॥੬॥੯॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਠਾਕੁਰਿ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥੬॥੯॥

ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੧੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਪਮਾ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਉਪਮਾ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥
ਤਜਿ ਆਨ ਸਰਣਿ ਗਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਮਨ ਕਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਅਰੁ ਨਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਪਾਰ ॥
ਹਉ ਜਾਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਾਰ ਕੇ ਜੋ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਤਾਹਿ ॥
ਤਜਿ ਆਨ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਨ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਅਬ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕਹਨ ॥
ਮਲ ਪਾਪ ਕਲਮਲ ਦਹਨ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਜਨ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਔ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਮਲ ਪੁਨਾ (ਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਕੋ ਵ (ਕਲਮਲ) ਵਡੇ ਪਾਪ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ (ਦਹਨ) ਜਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੜਿ ਨਾਵ ਸੰਤ ਉਧਾਰਿ ॥
ਭੈ ਤਰੇ ਸਾਗਰ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਹਾਰੀ ਪਰ ਜੋ ਚੜੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਭੈ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਿ ਡੋਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰੀਤਿ ॥
ਇਹ ਸੰਤ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਉਨਕੇ ਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪੀ ਡੋਰੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਇਹੁ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਗਏ ਪਾਪ ਬਿਕਾਰ ॥
ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਔ ਵਿਕਾਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਸੋਈ ਸੰਤ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਪੇਖੀਐ ਬਿਸਮਾਦ ॥
ਚਖਿ ਅਨਦ ਪੂਰਨ ਸਾਦ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਬ ਦੇਖਣਾ ਕਰੀਏ॥ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ ਤਬ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਹ ਡੋਲੀਐ ਇਤ ਊਤ ॥
ਪ੍ਰਭ ਬਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੀਤ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਇ ਬਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਦਰ ਉਧਰ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤਿਨ੍ ਨਾਹਿ ਨਰਕ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਨਿਤ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਨਿਤ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਬੀ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਜਮੁ ਨ ਪੇਖਹਿ ਨੈਨ ॥
ਸੁਨਿ ਮੋਹੇ ਅਨਹਤ ਬੈਨ ॥੫॥

ਤੇ ਜਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ (ਅਨਹਤ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸਬੰਧੀ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਸੂਰ ਗੁਪਾਲ ॥
ਪ੍ਰਭ ਭਗਤ ਵਸਿ ਦਇਆਲ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਪਾਲ ਸਰਨ ਆਏ ਕੀ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੂਰਮਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਗਮ ਲਹਹਿ ਨ ਭੇਵ ॥
ਨਿਤ ਕਰਹਿ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ ॥੬॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਭੇਦ (ਨਿਗਮ) ਬੇਦ ਨਹੀਂ ਲਖ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੁਨੀ ਜਨ ਨਿਤ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਦੁਖ ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰ ॥

ਜਾ ਕੀ ਮਹਾ ਬਿਖੜੀ ਕਾਰ ॥

ਦੀਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦਰਦ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰਨੀ (ਮਹਾ ਬਿਖੜੀ) ਅਤੀ ਕਠਨੁ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਮਿਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ॥੭॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਜਲ ਥਲ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥੭॥

ਕਰਿ ਬੰਦਨਾ ਲਖ ਬਾਰ ॥

ਥਕਿ ਪਰਿਓ ਪ੍ਰਭ ਦਰਬਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਲਾਖੋਂ ਵਾਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਥਕਤ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਰਹੁ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਸਾ ਪੂਰਿ ॥੮॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਵਾ ਚਰਨਾਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਇਹ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਕਰੋ॥੮॥੧॥ ਵਾਗਿਰੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਦੁਆਰਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਵਾਰ ਦੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਹਾਰ ਕੇ ਆਇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਗਹਿ ਚਰਨ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ॥

ਮਨ ਮਿਸਟ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੂੰ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਾਗੇ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੮

ਕਰਿ ਦਇਆ ਲੇਹੁ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥

ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਗਾਇ ਲੇਵਹੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਧਿਆਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੧॥

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ॥

ਜਾਚਉ ਸੰਤ ਰਵਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦੀਨਾਨਾਥ ਦਿਆਲੂ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਪੀਛੇ ਬੀ ਤੂੰਹੀ ਥਾ ਔ ਅਬ ਭੀ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਦਿਆਲ ਸਰੂਪ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਰਵਾਲ) ਧੂੜੀ ਕੋ (ਜਾਚਹੁ) ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਬਿਖਿਆ ਕੂਪ ॥

ਤਮ ਅਗਿਆਨ ਮੋਹਤ ਘੂਪ ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖਿਓਂ ਕਾ ਕੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਤਮ (ਧੂਪ) ਗਾਹੜਾ ਤਿਸਮੈਂ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਮੂਰਛਾ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਜੀਉ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਲੇਹੁ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਪੁਨਾ ਦੇਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਐਸੇ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਵੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਠਾਉ ॥

ਨਾਨਕਾ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਬਾਧੀ ਦੇਹ ॥

ਬਿਨੁ ਭਜਨ ਹੋਵਤ ਖੇਹ ॥

ਲੋਭ ਔ ਮੋਹ ਕੀ ਇਹੁ ਦੇਹੁ ਬਾਂਦੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੇਹ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਮਦੂਤ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ॥

ਚਿਤ ਗੁਪਤ ਕਰਮਹਿ ਜਾਨ ॥

ਜਮ ਦੂਤ ਮਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਜਾਂਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਾਖਿ ਸੁਨਾਇ ॥

ਨਾਨਕਾ ਹਰਿ ਸਰਨਾਇ ॥੩॥

ਦਿਨ ਔਰ ਰਾਤ ਗਵਾਹੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਯਾਂ ਤੇ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਭੈ ਭੰਜਨਾ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਰੇ ਮੁਰਾਰੀ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਮੇਰੇ ਦੋਖ ਗਨੇ ਨ ਜਾਹਿ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨਾ ਕਤਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਦੋਖ ਤੌਂ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹਮਾਰੀ ਕਹਾਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤਤ ਪਾਵਨ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ॥

ਗਹਿ ਓਟ ਚਿਤਵੀ ਨਾਥ ॥

ਨਾਨਕਾ ਦੇ ਰਖੁ ਹਾਥ ॥੪॥

ਹੇ ਨਾਥ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਹਾਥ ਦੇ ਕਰ ਸਰਬ ਭੈ ਤੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ॥੪॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧੇ ਗੋਪਾਲ ॥

ਸਰਬ ਘਟ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਸਰਬ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਧਾਰੀਓਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਨ ਹਾਰੇ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਰਨ ਆਸ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਔ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੀ ਇਹੁ ਆਸ ਪੂਰਨ ਕਰੋ॥

ਇਕ ਨਿਮਖ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਵਡ ਭਾਗਿ ਨਾਨਕ ਪਾਇ ॥੫॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੌ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਪ੍ਰਭ ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਹੋਰ ॥
ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚੰਦ ਚਕੋਰ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਪਿਆਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਚਕੋਰ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮੀਨ ਜਲ ਸਿਉ ਹੇਤੁ ॥
ਅਲਿ ਕਮਲ ਭਿੰਨੁ ਨ ਭੇਤੁ ॥

ਪੁਨਾਂ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਕਾ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਜੈਸੇ (ਅਲਿ) ਭੌਰੇ ਕਾ ਕਵਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਉ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਆਸ ॥
ਨਾਨਕ ਚਰਨ ਪਿਆਸ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਚਕਵੀ ਕੋ ਸੂਰਜ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਹਮਕੋ ਪਿਆਸਾ ਹੈ॥੬॥ ਪੁਨਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤਰੁਨਿ ਭਰਤ ਪਰਾਨ ॥
ਜਿਉ ਲੋਭੀਐ ਧਨੁ ਦਾਨੁ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤਿਬਰਤਾ (ਤਰੁਨਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ (ਭਰਤ) ਪਤੀ ਪ੍ਰਾਂਣ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲੋਭੀ ਨਟ ਧਨ ਕੋ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ (ਦਾਨੁ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਦੂਧ ਜਲਹਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥
ਜਿਉ ਮਹਾ ਖੁਧਿਆਰਥ ਭੋਗੁ ॥

ਜੈਸੇ ਦੂਧ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਪੂਰਬਕ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਹਾਂ ਖੁਧਿਆਰਥੀ ਕੋ ਅੰਨ ਕੋ ਭੋਗਣੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮਾਤ ਪੂਤਹਿ ਹੇਤੁ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਨੇਤ ॥੭॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕਾ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਨ ਕੇ ਸਮਾਂਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਜਿਉ ਦੀਪ ਪਤਨ ਪਤੰਗ ॥
ਜਿਉ ਚੋਰੁ ਹਿਰਤ ਨਿਸੰਗ ॥

ਜੈਸੇ ਪਤੰਗ ਦੀਪਕ ਮੈਂ ਪਰੀਤੀ ਕਰ (ਪਤਨ) ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਤਨ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਦਪ ਪੀਛੇ ਮੁੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਰ ਪਰ ਧਨ ਕੋ ਨਿਸੰਕ ਹੋਇ ਕਰ ਹਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਤਿਸ ਧਨ ਕੇ ਹਰਨੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਬਚਾਉ ਕਾ ਭੈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੈਗਲਹਿ ਕਾਮੈ ਬੰਧੁ ॥

ਜਿਉ ਗ੍ਰਸਤ ਬਿਖਈ ਧੰਧੁ ॥

ਜੈਸੇ (ਮੈਗਲਹਿ) ਹਸਤੀ ਕਾਗਜ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਬਨੀ ਹੋਈ ਹਸਤਨੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਾਮ ਕਰ ਆਤਰ ਹੂਆ ਗਰਤ ਮੈਂ ਗਿਰ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਗ੍ਰਸਤੀ ਵਿਸਈ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਗਲਤਾਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜੂਆਰ ਬਿਸਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇ ॥੮॥

ਜੈਸੇ ਜੁਆਰੀਏ ਕਾ ਜੂਆ ਖੇਲਣੇ ਕਾ (ਬਿਸਨੁ) ਅਤੀ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਸੁਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਸੇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਇਸ ਮਨਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਕੁਰੰਕ ਨਾਦੈ ਨੇਹੁ ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਚਾਹਤ ਮੇਹੁ ॥

ਜੈਸੇ (ਕੁਰੰਕ) ਮ੍ਰਿਗ ਕਾ ਘੰਡਾਹੇੜੇ ਕੇ (ਨਾਦੈ) ਸਬਦ ਸੁਣਨੇ ਮੈਂ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੇ ਲੀਏ ਬ੍ਰਖਾ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਜੀਵਨਾ ਸਤਸੰਗਿ ॥

ਗੋਬਿਦੁ ਭਜਨਾ ਰੰਗਿ ॥

ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ (ਜਨਿ) ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਭਜਨਾਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਬਖਾਨੈ ਨਾਮੁ ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਨ ਦਾਨੁ ॥੯॥

ਤਾਂਤੇ ਹਮਾਰੀ ਰਸਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਯਹੀ ਦਾਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੮॥

ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਨ ਗਾਇ ਸੁਨਿ ਲਿਖਿ ਦੇਇ ॥

ਸੋ ਸਰਬ ਫਲ ਹਰਿ ਲੇਇ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈ ਅਥਵਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕਉ ਲਿਖ ਕਰ ਦੇਵੈ ਸੋ ਜਨ ਹਰੀ ਤੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕੁਲ ਸਮੂਹ ਕਰਤ ਉਧਾਰੁ ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥

ਪੁਨਾਂ ਸੋ ਕੁਲਾਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਬੋਹਿਥ ਤਾਹਿ ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਸੁ ਗਾਹਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਜਹਾਜ ਵਤ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਜਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪੈਜ ਰਖੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥
ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰਿ ॥੧੦॥੨॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ (ਦੁਆਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮੈਨੇ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥੧੦॥੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ਥਿਤੀ ਘਰੁ ੧੦ ਜਤਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਥਿਤੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਕਾ ਨਾਮ ਜਤਿ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਛੰਦ ਕੀ ਚਾਲ ਵਸੇਸ ਹੈ ਵੈਸੇ ਪੰਦ੍ਰਹ ਵਾ ਸੋਲਹਿ ਥਿਤੋਂ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਲੋਕ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤੈਸੇ ਇਨ ਥਿਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪਹਿਚਾਨ ਔ ਪੂਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਮ ਏਕੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਲਾ ॥
ਅਮਰੁ ਅਜੋਨੀ ਜਾਤਿ ਨ ਜਾਲਾ ॥

ਏਕਮ ਥਿਤ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਤੇ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਅਰੁ (ਅਜੋਨੀ) ਜਨਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਕਾ ਬੰਧਨੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ॥
ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਰੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਅਗਮ) ਮਨ ਕਾ ਅਵਿਖੇ ਔ (ਅਗੋਚਰੁ) ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਅਵਿਖੇ ਹੈ ਸਰਬ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੩੯

ਜੋ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਵੈ ਤਿਸ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਆਪ ਦੇਖ ਕਰ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋ ਦਿਖਾਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਧਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਜਪੁ ਜਾਪਉ ਬਿਨੁ ਜਗਦੀਸੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਦੀਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਯਾ ਜਪਕੋ ਜਪੀਏ ਔਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਜਗਦੀਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗੇ ਪਛੁਤਾਣੇ ॥
ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ॥

ਦੁਤੀਆ ਦੁਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਸਦਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ।

ਕਿਆ ਲੈ ਆਵਹਿ ਕਿਆ ਲੇ ਜਾਹਿ ॥
ਸਿਰਿ ਜਮਕਾਲੁ ਸਿ ਚੋਟਾ ਖਾਹਿ ॥

ਵੋਹ ਕਿਆ ਲੈ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਆ ਲੇ ਕਰ ਜਾਵੈਂਗੇ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਖਾਲੀ ਹੀ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖਾਲੀ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਭਾਗ ਹੀਨ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮਕਾਲ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਛੂਟਸਿ ਕੋਇ ॥
ਪਾਖੰਡਿ ਕੀਨੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟੋਂ ਸੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੂਟ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪਾਖੰਡ ਸਹਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਤੇ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਚੁ ਕੀਆ ਕਰ ਜੋੜਿ ॥

ਅੰਡਜ ਫੋੜਿ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜਿ ॥

ਸ਼ਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਜੋੜਿ) ਜੋਰ ਬਲ ਕਰ ਐਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਕੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅੰਡਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋੜਨਾ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਅੰਡੇਕੋ ਫੋੜ ਕਰ ਵਿਛੋੜ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕੈਸੇ ਹੂਆ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਤਿ ਅਕਾਸੁ ਕੀਏ ਬੈਸਣ ਕਉ ਥਾਉ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤੁ ਕੀਏ ਭਉ ਭਾਉ ॥

ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਆਦਿ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬੈਠਨੇ ਹੇਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਚੌਦਹ ਲੋਕ ਰੂਪੀ ਅਸਥਾਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ॥ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰ ਹੇਤ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਭੈ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਕਰਿ ਵੇਖਣਹਾਰਾ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਹੀ ਇਨਕੋ (ਕਰਿ) ਰਚਕੇ ਆਪ ਦੇਖਣਹਾਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸਾ ॥

ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਉਪਾਏ ਵੇਸਾ ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਦੁਆਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਔ ਵਿਸਨੂ ਪੁਨਾ (ਮਹੇਸਾ) ਸਿਵਜੀ ਇਹ ਤ੍ਰਿਧਾ ਮੂਰਤੀ ਔਰ ਦੇਵੀ ਔ ਦੇਵਤੇ ਆਦਿ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਰੂਪ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੋਤੀ ਜਾਤੀ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜਿਨਿ ਸਾਜੀ ਸੋ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਾਤੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਕੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮੋਲੁ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਕਿਸੁ ਨੇੜੈ ਕਿਸੁ ਆਖਾ ਦੂਰਿ ॥੪॥

ਔਰ ਕੀਮਤ ਪਾਇਕਰ ਵਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਪੂਰਿ) ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਨਿਕਟ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ਔ ਦੂਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ਵਾ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਤੇ ਨੇੜੇ ਕਹੋ ਅਰ ਦੂਰ ਕਿਸ ਤੇ ਕਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਕਾ ਅਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੪॥

ਚਉਥਿ ਉਪਾਏ ਚਾਰੇ ਬੇਦਾ ॥

ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ ਬਾਣੀ ਭੇਦਾ ॥

ਚਉਥ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਪੁਨਾ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਉਤਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਕਰੀ ਹੈਂ ਔ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਮਧਮਾ ਬੈਖਰੀ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਆਂ ਕੇ ਭੇਦ ਵਾ ਅਨੁਸਟਪ ਆਈ ਛੰਦੋਂ ਕੋ ਭੇਦ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਟ ਦਸਾ ਖਟੁ ਤੀਨਿ ਉਪਾਏ ॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥

ਪੁਨਾ ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਨ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਾਏ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਸੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਸਮਾਵੈ ਚਉਥੈ ਵਾਸਾ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤਾ ਕੇ ਦਾਸਾ ॥੫॥

ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਮਾਇ ਕਰਕੇ ਚਉਥੇ ਸਾਖੀ ਮੈਂ ਵਾਸ ਕਰੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਮ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੫॥ ਅਬ ਉਤਪਤੀ ਕਹ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚਮੀ ਪੰਚ ਭੂਤ ਬੇਤਾਲਾ ॥

ਆਪਿ ਅਗੋਚਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਪੰਚਮੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਂਚ (ਭੂਤ) ਭੂਤਨੇ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਸਰੂਪ ਤਾਲ ਤੇ ਭੁਲ ਗਿਆ ਹੈ ਆਪ ਵਹੁ ਅਗੋਚਰ ਔ ਸਰਬ ਸੇ ਨਿਰਾਲਮ ਪੁਰਖ ਹੈ ਭਾਵ ਅਲੇਪ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਖੇ ਮੋਹ ਪਿਆਸੇ ॥

ਇਕਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਸਬਦਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ॥

ਏਕ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੁਖ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਪਿਆਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਇਕਿ ਮਰਿ ਧੂਰਿ ॥

ਇਕਿ ਦਰਿ ਘਰਿ ਸਾਚੈ ਦੇਖਿ ਹਦੂਰਿ ॥੬॥

ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਕਰ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਕਿ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸਾਚੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਹਦੂਰਿ) ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਝੂਠੇ ਕਉ ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਨਾਉ ॥

ਕਬਹੁ ਨ ਸੂਚਾ ਕਾਲਾ ਕਾਉ ॥

ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਇਜ਼ਤ ਔਰ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਜੈਸੇ ਕਾਲਾ ਕਾਂਉ ਕਬੀ ਸੂਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਿੰਜਰਿ ਪੰਖੀ ਬੰਧਿਆ ਕੋਇ ॥

ਛੇਰੀਂ ਭਰਮੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ (ਛੇਰੀ) ਛੇਕੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਣੇ ਕਰ ਤਿਸ ਪਿੰਜਰੇ ਸੇ (ਮੁਕਤਿ) ਛੂਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ ਯਹਿ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਆਨ ਦੇਵ ਕੀ ਮਨੌਤ ਰੂਪੀ ਛਿਦ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਿਰ ਨਿਕਾਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤਉ ਛੂਟੈ ਜਾ ਖਸਮੁ ਛਡਾਏ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲੇ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥੭॥

ਤਬ ਇਹ ਜੀਵ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਜਬ ਆਪ (ਖਸਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸਕੋ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਤੇ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਖਸਟੀ ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਭ ਸਾਜੇ ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਨਿਰਾਲਾ ਵਾਜੇ ॥

ਛਟ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਆਦਿ ਖਟ ਦਰਸਨ ਭੇਖ ਸਾਜੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਅਨਹਦ ਏਕ ਰਸ ਸਭਤੇ (ਨਿਰਾਲਾ) ਅਸੰਗ (ਵਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਹੀਦਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥
ਸਬਦੇ ਭੇਦੇ ਤਉ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕਉ ਭਾਵੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਉ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਸ ਖਪਹਿ ਜਲਿ ਜਾਵਹਿ ॥
ਸਾਚੈ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥੮॥

ਤਿਸ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਖਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ ਸਾਚੇ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਪਤਮੀ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰੀਰਿ ॥
ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਭਰੇ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰਿ ॥

ਸਪਤਮੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰਜ ਔ ਮਨ ਬੁਧੀ ਯੇਹ ਸਾਤੋਂ ਸਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਸੇ ਭਰੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਜਨੁ ਸੀਲੁ ਸਚੁ ਰਿਦੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਾਵੈ ਸਭਿ ਪਾਰਿ ॥

ਪੁਨਾ (ਸੀਲੁ) ਜਲ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਰਹਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਸਾਚਉ ਭਾਇ ॥
ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੈ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ ॥੯॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰ ਭੀ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚੇ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪਰਵਾਨੇ ਸਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਪੜੀ॥ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਈ ਜਮ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਤੇ ॥੯॥

ਅਸਟਮੀ ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਬੁਧਿ ਸਾਧੈ ॥
ਸਚੁ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਕਰਮਿ ਅਰਾਧੈ ॥

ਅਸਟਮੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੁਧੀ ਕੋ ਸਾਧਤੇ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਣਿਮਾ ਮਹਿਮਾ ਆਠ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ। ਵਾ ਅਸਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਾਮ ਕੋ ਸਾਧ ਕਰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਸਿਧਿ ਕਿਆ ਸੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਸਚ ਸੁਧਕੇ ਅਰਾਧਨ ਰੂਪੀ ਕਰਮ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਬਿਸਰਾਉ ॥
ਤਹੀ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਾਚੋ ਨਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ) ਤਮੋ ਰਜੋ ਸਤੋ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਅਤੀਤ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਇਨ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਆਦੀ ਤਤੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ (ਤਹੀ) ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੧੦॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਨਾਉ ਨਉਮੀ ਨਵੇ ਨਾਥ ਨਵ ਖੰਡਾ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਾਥੁ ਮਹਾ ਬਲਵੰਡਾ ॥

ਨੌਵੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨੌ ਨਾਥੋਂ ਔ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਕੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕਾ (ਨਾਥ) ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮਹਾਂ ਬਲਵੰਤ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੦

ਆਈ ਪੂਤਾ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਾਰਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਆਦੇਸੁ ਆਦਿ ਰਖਵਾਰਾ ॥

ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਿਸਕੀ (ਪੂਤਾ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ ਜੋ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹਮਾਰੀ (ਆਦੇਸੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੈ ਭੀ ਹੋਗੁ ॥

ਓਹੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥੧੧॥

ਪੀਛੇ ਭੀ ਥਾ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਮੈਂ ਥਾ ਔ ਅਬ ਭੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਗੇ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਹੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਕਿਛ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ॥੧੧॥

ਦਸਮੀ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਮਜਨੁ ਸਚਾ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ॥

ਦਸਮੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਜਪੋ ਦਾਨ ਔ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਔਰ ਗਿਆਨ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਰਹਣਾ ਇਹੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਚਾ ਮਜਨ ਕਰੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮਕੋ ਇਸ ਮਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਬਿਲਮੁ ਨ ਤੂਟਸਿ ਕਾਚੈ ਤਾਗੈ ॥

ਸਚੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਔ ਭਰਮ ਪੁਨਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਤੋ ਵਡੀ ਹੈ ਕਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਕਾਚੇ ਤਾਗੇ ਕੇ ਟੂਟਣੇਂ ਮੈਂ (ਬਿਲਮੁ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਤਾਗਾ ਜਗੁ ਏਵੈ ਜਾਣਹੁ ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਚੀਤੁ ਸਾਚਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਹੁ ॥੧੨॥

ਜੈਸੇ ਕੱਚਾ ਤਾਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਕੋ ਜਾਣੋ ਭਾਵ ਕਚੇ ਤਾਗੇ ਵਤ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਰੂਪ ਹੈ ਚਿਤਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣਹੁ) ਭੋਗੋ॥੧੨॥

ਏਕਾਦਸੀ ਇਕੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਵੈ ॥

ਹਿੰਸਾ ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਵੈ ॥

ਇਕਾਦਸੀ ਕਾ ਬ੍ਰਤ ਇਹੀ ਰਾਖੇ ਜੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵੈ॥ ਪੁਨਾ (ਹਿੰਸਾ) ਜੀਵ ਘਾਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਮਤਾ ਔਰ ਮੋਹ ਕੋ ਰਿਦੇ ਤੇ ਉਠਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਫਲੁ ਪਾਵੈ ਬ੍ਰਤੁ ਆਤਮ ਚੀਨੈ ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਰਾਚਿ ਤਤੁ ਨਹੀ ਬੀਨੈ ॥

ਜੋ ਆਪਨੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੇ ਇਸ ਬ੍ਰਤ ਕਾ ਇਹੀ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਪਖੰਡੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬੀਨੈ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਾਹਾਰੁ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ॥
ਸੂਚੈ ਸਾਚੇ ਨਾ ਲਾਗੈ ਮਲੁ ॥੧੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਸੁਧੁ ਸਰੂਪੁ (ਨਿਰਾਹਾਰ) ਅਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔ (ਨਿਹਕੇਵਲ) ਅਦੁਤੀਯ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਸੁਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਲਾਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੩॥

ਅਬ ਅਪਨੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਏਕੋ ਏਕਾ ॥
ਹੋਰਿ ਜੀਅ ਉਪਾਏ ਵੇਕੋ ਵੇਕਾ ॥

ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕੋ ਏਕ ਸੋਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਤ੍ਰਹ ਕੇ (ਵੇਕੋ ਵੇਕਾ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਉਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਫਲੋਹਾਰ ਕੀਏ ਫਲੁ ਜਾਇ ॥
ਰਸ ਕਸ ਖਾਏ ਸਾਦੁ ਗਵਾਇ ॥

ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਭੋਗ ਰੂਪੀ ਫਲੋਹਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਕਰਮ ਫਲ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗਜਾਨੁ ਫਲੁ ਜਾਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਮਧਰ ਆਦੀ ਖਟ ਰਸ ਜੋ ਮਨਕੋ (ਕਸ) ਖੈਚਨੇਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਖਾਇਕਰ (ਸਾਦ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਪਟੈ ਲਪਟਾਇ ॥
ਛੂਟੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਕਮਾਇ ॥੧੪॥

ਝੂਠੇ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਆਪ ਲਪਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਲਪਟਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਸਾਚੁ ਕਮਾਇ ਕਰ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਦੁਆਦਸਿ ਮੁਦ੍ਰਾ ਮਨੁ ਅਉਧੂਤਾ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਾਗਹਿ ਕਬਹਿ ਨ ਸੂਤਾ ॥

ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਔਰ ਮਨ ਬੁਧ ਇਨ ਦ੍ਵਾਦਸੋਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਮੁਦ੍ਰਾ) ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ (ਅਉਧੂਤਾ) ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਕਬੀ ਸੁਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਾਗਤੁ ਜਾਗਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥

ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਜਾਗਤੁ) ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਵਾ ਜਗਤ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ ਸੇ ਜਨ (ਜਾਗਿ ਰਹੈ) ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਸਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਤੀਤ ਭਏ ਮਾਰੇ ਬੈਰਾਈ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਹ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧੫॥

ਜੋ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਤੇ (ਅਤੀਤ) ਅਸੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵੈਰੀ ਮਾਰ ਲਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਦੁਆਦਸੀ ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ॥
ਬਾਹਰਿ ਜਾਤੋ ਭੀਤਰਿ ਆਣੈ ॥

ਦ੍ਵਾਦਸੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਇਆ ਔ ਦਾਨ ਕਰ ਜਾਣੈ ਔਰ ਮਨ ਵਾਹਯ ਮੁਖ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਕਉ ਅੰਤਰ ਲਿਆਵੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੈ॥

ਬਰਤੀ ਬਰਤ ਰਹੈ ਨਿਹਕਾਮ ॥
ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਜਪੈ ਮੁਖਿ ਨਾਮ ॥

ਬ੍ਰਤੀ ਪੁਰਸ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਦਾ ਰਹਣਾ ਕਰੈ ਔ ਮੁਖ ਜੋ ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੈ ਵਾ ਮਨ ਕਰ ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਕਿਆ ਸੋਹੰ ਐਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਅਰੁਚਿਤ ਉਥਾਨ ਹੁਏ ਮੁਖ ਤੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਜਾਪ ਹੋਵੇ ਸੋ ਅਜਪਾ ਜਾਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਔ ਵਾਰਯ ਜਾਨੇ ਸਮੇਂ ਏਕ ਏਕ ਸ੍ਵਾਸ ਸਾਥ ਨਾਮ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ॥

ਤੀਨਿ ਭਵਣ ਮਹਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥
ਸਭਿ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣੈ ॥੧੬॥

ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਕੋ ਪੂਰਨਜਾਣੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਸੇ ਸਭੀ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੬॥

ਤੇਰਸਿ ਤਰਵਰ ਸਮੁਦ ਕਨਾਰੈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੂਲੁ ਸਿਖਰਿ ਲਿਵ ਤਾਰੈ ॥

ਤ੍ਰਿਦੋਸੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਰਹਣੇ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਜਾਣੋ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਮੂਲ ਆਦਿ ਔ ਸਭ ਕਾ (ਸਿਖਰਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਆਪਨੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਤਾਰ ਲੇਵੈ॥

ਡਰ ਡਰਿ ਮਰੈ ਨ ਬੂਡੈ ਕੋਇ ॥
ਨਿਡਰੁ ਬੂਡਿ ਮਰੈ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ (ਡਰਿ) ਭੈ ਸੇ ਡਰਿਕੈ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੁਬਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਨਿਡਰ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਕੋ ਖੋਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਰ ਮਹਿ ਘਰੁ ਘਰ ਮਹਿ ਡਰੁ ਜਾਣੈ ॥
ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਸਚੁ ਮਨਿ ਭਾਣੈ ॥੧੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਭੈ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਘਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਡਰ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਕਿਸੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕੋ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਣੈ) ਭਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਖਤ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੮॥

ਚਉਦਸਿ ਚਉਥੇ ਥਾਵਹਿ ਲਹਿ ਪਾਵੈ ॥
ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਤ ਕਾਲ ਸਮਾਵੈ ॥

ਚੌਦਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ ਚਉਥੇ ਤੁਰੀਆ ਸਰੂਪ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਲਖ ਕਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਕੋ (ਸਮਾਵੈ) ਲਯ ਕਰ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਸੀਅਰ ਕੈ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਸਮਾਵੈ ॥
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥

(ਸਸੀਅਰ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਰੂਪ ਸਤੋ ਗੁਣ ਸਹਤ ਜੋ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਵਾ ਚੰਦ ਕਾ ਘਰੁ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੌਨ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਤਿਸਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੋ (ਸਮਾਵੈ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਅਵਿਦਿਆ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ (ਜੋਗ) ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਚਉਦਸਿ ਭਵਨ ਪਾਤਾਲ ਸਮਾਏ ॥
ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੧੮॥

ਪਤਾਲੋਂ ਸਹਤ ਜੋ ਚੌਦਾਂ ਭਵਣ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾਂ ਖੰਡੋਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਅਮਾਵਸਿਆ ਚੰਦੁ ਗੁਪਤੁ ਗੈਣਾਰਿ ॥
ਬੂਝਹੁ ਗਿਆਨੀ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਅਮਾਵਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜੋ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਗੈਣਾਰਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਗੁਪਤਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝ ਲੇਵੋ॥

ਸਸੀਅਰੁ ਗਗਨਿ ਜੋਤਿ ਤਿਹੁ ਲੋਈ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕਰਤਾ ਸੋਈ ॥

ਔਰ ਤਿਸ ਚੇਤਨ ਸਰੂਪ (ਸਸੀਅਰੁ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਰੂਪੀ ਜੋਤਿ ਅਕਾਸ ਵਤ ਤੀਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਜੋਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਸਰਬ ਕੋ ਰਚਿ ਰਚਿ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਦੀਸੈ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਭੂਲੇ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥੧੯॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥ ਔ ਮਨਮੁਖ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਥਾਪਿ ਥਿਰੁ ਥਾਨਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥
ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ (ਦਰੁ) ਅੰਤਰ ਹੀ ਮਨ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਥਿਰੁ ਥਾਨਿ) ਅਚਲ ਅਸਥਾਨ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ (ਸੁਹਾਵੈ) ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਜਹ ਆਸਾ ਤਹ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸਾ ॥
ਫੂਟੈ ਖਪਰੁ ਦੁਬਿਧਾ ਮਨਸਾ ॥

ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਆਸਾ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਬਿਨਸ ਗਈ ਤਬ ਬਿਨਾ ਆਸਾ ਤੇ ਹੂਆ ਔਰੁ ਤਬ ਬੁਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇ ਦੁਬਿਧਾ ਰੂਪੀ ਖਪਰ ਫੂਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਮਤਾ ਜਾਲ ਤੇ ਰਹੈ ਉਦਾਸਾ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤਾ ਕੇ ਦਾਸਾ ॥੨੦॥੧॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਤੇ ਉਦਾਸ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿਸੀ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਜਿਸਕੀ ਮਮਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਾਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੨੦॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੪੧

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ਵਾਰ ਸਤ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਪਤ ਵਾਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿਤ ਵਾਰਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਸੋਈ ॥
ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

(ਆਦਿਤ) ਸੂਰਜ ਕਾ ਜੋ ਵਾਰ ਐਤਵਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਸਰੁਪੁ ਹੈ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਜਗੁ ਰਹਿਆ ਪਰੋਈ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਤਾਂਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਮੇ ਪਰੋਇ ਰਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬੁਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਜਪਨੀ ਜਪਉ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥
ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਪਗਿ ਲਗਿ ਧਿਆਵਉ ਹੋਇ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਰੂਪੀ (ਜਪਨੀ) ਮਾਲਾ ਲੇ ਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਜਪਣਾ ਕਰੋ ਵਾ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ (ਜਪਨੀ) ਮਾਲਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਜਪੋ ਭਾਵ ਗੁਣ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ। ਔਰ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਪਰੰਪਰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕੇ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕਰਿ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ।

ਸੋਮਵਾਰਿ ਸਚਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸੋਮਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਹਤਤਾ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ॥

ਆਖਿ ਆਖਿ ਰਹੇ ਸਭਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਤਿਸੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਤਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਆਪ ਆਖ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਲਖਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲਿਓਂ ਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥੨॥

ਮੰਗਲਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਆਪੇ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਮੰਗਲ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਜਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹੁ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਪਜਾਯਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਕੋ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਵਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਦਰੁ ਘਰੁ ਸੂਝੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮਝਾਵੈ ਸੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੀ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਘਰ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦਰਵਾਜਾ ਸੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੩॥

ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬੁਧਵਾਰਿ ਆਪੇ ਬੁਧਿ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਬੁਧ ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰਸਬਦ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਕਰਨੀ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਖੋਇ ॥

ਔਰ (ਨਾਮਿ) ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਤਿਨਕੀ ਖੋਈ ਗਈ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਦ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥੪॥

ਔਰ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਪਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸੋਭਾਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਦੁਆਰਿ ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਦੇਨਹਾਰ ਹਰੀ ਆਪ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋ। ਨਾਮ ਦੇਨਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਜੈਕਾਰ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਵੀਰਵਾਰਿ ਵੀਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥

ਪ੍ਰੇਤ ਭੂਤ ਸਭਿ ਦੂਜੈ ਲਾਏ ॥

ਵੀਰਵਾਰ ਦਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਟੂਣੀਆਂ ਆਦਿ ਬਵੰਜਾ ਬੀਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਭੁਲਾਏ ਹੂਏ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਤ ਭੂਤ ਆਦੀ ਸਭ ਦਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਵੇਕਾ ॥
ਸਭਨਾ ਕਰਤੇ ਤੇਰੀ ਟੇਕਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਵੇਕਾ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਈ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਸੂਖਸਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਸੁਕ੍ਰਵਾਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਸਭ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸ਼ੁਕ੍ਰਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਭ ਕੀ ਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮ ਦੇਖਕੇ ਜਥਾ ਜੋਗ ਸੁਖ ਵਾ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਹੈ ਕਾਰ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਚ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਭਗਤੀ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣਾ ਇਹੀ ਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਰਤੁ ਨੇਮੁ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਪੂਜਾ ॥

ਵਰਤ ਨੇਮ[1] ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਜੋ ਚਤੁਰ ਮਾਸ ਮੈਂ ਨਿਮਕ ਆਦੀ ਤਿਆਗਣੇ ਵ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਭੁ ਭਾਉ ਹੈ ਦੂਜਾ ॥੭॥

ਇਤਜਾਦੀ ਜੇਤੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਭ ਵਿਯਰਥ ਹੈਂ॥੭॥

ਛਨਿਛਰਵਾਰਿ ਸਉਣ ਸਾਸਤ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਭਰਮੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸਨਿਸਚਰ ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਸਉਣ ਸਾਸਤ) ਜੋਤਸ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਗਨ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥
ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧਾ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗਿ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮਕੇ ਦਰ ਮੇਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਅੰਤ ਕੋ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੮॥

---

[1] ਵਾ ਜੋ ਬਾਰਾਂ ਨੇਮ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਸਚ ੧ ਅਕਪਟਤਾ ੨ ਸ੍ਵੈ ਧਰਮ ਕੋ ਆਦਰੁ ੩ ਜਪੁ ੪ ਤਪੁ ੫ ਪੂਜਨ ੬ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ੭ ਅਥਿਤ ਕੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨਤਾ ੮ ਗੁਰਸੇਵਾ ੯ ਸੰਤੋਖ ੧੦ ਪਰਉਪਕਾਰ ੧੧ ਹੋਮ ਕਰਨਾ ੧੨ ਇਹ ਨੇਮ ਕਰਨੇ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਬਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਹੌਮੈ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਸਚਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੨

ਤੂ ਸੁਖਦਾਤਾ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਏਕਸ ਤੇ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥੯॥

ਏਕ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨਣੇ ਸੇ ਐਸੀ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੯॥ ਅਬ ਥਿਤੋਂ ਔ ਵਾਰੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਦ੍ਰਹ ਥਿਤੀ ਤੈ ਸਤ ਵਾਰ ॥

ਮਾਹਾ ਰੁਤੀ ਆਵਹਿ ਵਾਰ ਵਾਰ ॥

ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਥਿਤੀ ਔ ਇਹ ਜੋ ਸਤਵਾਰ ਹੈਂ (ਮਾਹਾ) ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਔ ਛੈ ਰੁਤਾਂ ਇਹ ਸਭ ਵਾਰੰਵਾਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਜੈਸੇ ਇਨੋਂ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਤਿਵੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਕੀਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਔਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਾ ਭੀ ਚਕ੍ਰ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਵਾਗਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਸਾਚੁ ਰਹਿਆ ਕਲ ਧਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧੦॥੧॥

ਨਿਹਚਲ ਜੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਕਲਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਬਦ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੦॥੧॥

ਅਬ ਥਿਤੀ ਵਾਰੋਂ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਪੂਜਨ ਨਿਸੇਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜੇ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਾਜੇ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ (ਸਾਜੇ) ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ (ਜੀਅ) ਅਸਥੂਲ (ਜੰਤ) ਸੂਖਮ ਸਰਬ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ (ਪਾਜੇ) ਜੋੜੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਰਪੰਚਿ ਲਾਗੇ ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਮਰਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੰਪਚ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਅਭਾਗੀ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਭੇਟਿਐ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥
ਪਰਪੰਚੁ ਚੂਕੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਪੰਚ (ਚੂਕੈ) ਉਠ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ॥
ਤਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਏਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਆਪੇ ਸਭੁ ਵੇਖੈ ॥
ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਤੇਰੈ ਲੇਖੈ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ॥
ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਾਧਕ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਵਡਾ ਕਹਾਇ ਕਰ ਕਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮਰਥ ਹੋਂ ਸੋ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਬੂਝੈ ॥
ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ ॥੨॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਤਿਸ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਬ ਰਿਦੇ ਕੇ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭੁ ਦੂਜਾ ਹੂਆ ॥
ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ॥

ਤਿਸ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਹੀ ਇਹੁ (ਦੂਜਾ) ਸੰਸਾਰ ਹੂਆ ਹੈ। ਵਹੁ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ (ਵਰਤੈ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਾ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੂਜੇ ਤੇ ਜੇ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਜੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਵੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ (ਨੀਸਾਣੋ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਤਾ ਏਕੋ ਪਾਏ ॥
ਵਿਚਹੁ ਦੂਜਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੇ ਤਿਸ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਠਾਕਿ) ਰੋਕ (ਰਹਾਏ) ਰਖਤਾ ਭਾਵ ਹਟਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਹਿਬੁ ਡਾਢਾ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸ ਨੋ ਮਾਰਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸਾਹਿਬੁ (ਡਾਢਾ) ਬਲੀ ਹੋਵੈ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਾਲਕ ਜਾਣੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸੇਵਕੁ ਰਹੈ ਸਰਣਾਈ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਐਸੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਕ ਸਰਣ ਮੈਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਬਖਸੀਸ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਊਪਰਿ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਕਉਣੁ ਡਰੈ ਡਰੁ ਕਿਸ ਕਾ ਹੋਇ ॥੪॥

ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਸੇ ਉਪਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਉਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਡਰੇ ਔਰ ਤਿਸਕੌ ਕਿਸਕਾ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਕ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੪॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਾਂਤਿ ਵਸੈ ਸਰੀਰ ॥
ਸਬਦੁ ਚੀਨ੍ਹਿ ਫਿਰਿ ਲਗੈ ਨ ਪੀਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਇ ਵਸਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਚੀਨਿ) ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥

ਨਾ ਵਹੁ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਾਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜਨੁ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖੈ ਹਦੂਰਿ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਭਰਪੂਰਿ) ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਇਕਿ ਸੇਵਕ ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥
ਆਪੇ ਕਰੇ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਕੀਜੈ ਜੇ ਦੂਜਾ ਹੋਇ ॥

ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੀ ਪਰ ਮਨ ਮੈਂ ਰੋਸ ਤਬ ਕਰੀਏ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਹੋਵੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥
ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ (ਸਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਦਰਬਾਰ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਚੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਸਭਿ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਥਿਤੀ ਔ ਵਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਹਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ। ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤਬ ਧਰਮ ਅਰਥ ਆਦੀ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਸਭਿ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨਿਹਚਲੁ ਸਦਾ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਥਿਤੀ ਵਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮ ਸਭ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਥਿਤੀ ਵਾਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਵਾਲੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਨਿਹਚਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਤਾ ਜਾ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭਿ ਭਰਮਹਿ ਕਾਚੇ ॥੭॥

ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਤੌ ਸਫਲ ਹੈਂ ਜਬ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੋਵੈ॥ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਭ ਕਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਰਹੈਂਗੇ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਮਰਹਿ ਮਰਿ ਬਿਗਤੀ ਜਾਹਿ ॥

ਏਕੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਹਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਰ ਕਰ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਕ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅਚੇਤ ਪਿੰਡੀ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕਿਉ ਪਾਏ ਪਾਰੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਪਿੰਡੀ) ਬੁਧੀ ਸਰੂਪ ਤੇ (ਅਚੇਤ) ਅਗ੍ਯਾਤ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਬਦ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਉਪਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਕੀਤੋਨੁ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੁ ॥੮॥

ਉਪਾਵਨ ਹਾਰ ਨੇ ਜੀਵ ਆਪ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਤਿਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਭਵਿ ਭਵਿ ਭਰਮਹਿ ਕਾਚੀ ਸਾਰੀ ॥

ਜੋ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਭੇਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਖੰਡੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਧੀ (ਸਾਰੀ) ਨਦਰ ਕਰੀ ਹੋਣੇ ਤੇ (ਭਵਿ) ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ (ਭਵਿ) ਉਤਪਤ ਹੋ ਕਰ ਪੜੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਸੁਖੁ ਨ ਆਗੈ ਹੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੩

ਮਨਮੁਖ ਮੁਏ ਅਪਣਾ ਜਨਮੁ ਖੋਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ (ਖੋਇ) ਗਵਾਇ ਕਰ ਮਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਮਹਲੁ ਪਾਏ ॥੯॥

ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਭਰਮ (ਚੁਕਾਏ) ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਸਚ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਆਪੇ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥
ਏਹਿ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਦੂਜਾ ਦੋਇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਜੋ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਥਿਤੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵਾਰੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਦ੍ਵੈਤ ਹੀ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ (ਥਿਤੀ ਵਾਰ) ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਫਲ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਤ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਫਲੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਅੰਧੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥
ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਸੇਵਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਗੁਬਾਰ ਸੇ ਜੀਵ ਅੰਧੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਥਿਤੋਂ ਔ ਵਾਰੋਂ ਕੋ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥
ਇਕਤੁ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧੦॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪੂਛ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਤਿਸੀ ਏਕ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧੦॥੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ਛੰਤ ਦਖਣੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਖੀ ਭਾਵ ਕਰ ਪਤੀ ਕਾ (ਛੰਤ) ਜਸ ਉਚਾਰ ਕਰ ਵਾ ਦਖਣੀ ਛੰਤ ਕੀ ਚਾਲ ਮੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁੰਧ ਨਵੇਲੜੀਆ ਗੋਇਲਿ ਆਈ ਰਾਮ ॥
ਮਟੁਕੀ ਡਾਰਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵੁਹ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਨਵੇਲੜੀਆ) ਨਵੀਨ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਕੋ ਗੋਇਲ ਆਈ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਤਿਸਨੇ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕਾ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਵਾ ਲੋਕ ਲਾਜ ਰੂਪੀ ਮਟਕੀ ਡਾਰ ਦਈ ਹੈ ਔ ਹੇ ਰਾਮ ਭਾਈ ਉਸਨੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਲਿਵ ਲਾਇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੀ ਗੋਇਲਿ ਸਹਜਿ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੀਆ ॥
ਕਰ ਜੋੜਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਕਰਿ ਬਿਨੰਤੀ ਮਿਲਹੁ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੀਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਾਥ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇਕਰ (ਗੋਇਲ) ਗਊ ਚਰਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਜੈਸੇ ਨਿਜ ਸਥਾਨ ਸੇ ਦੁਰਭਿਖ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਗਾਇ ਪਾਲਨ ਨਮਿਤ ਜਾ ਰਹੇ ਸੋ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਵਾਸੁ ਮਾਨ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਹੁ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੋ ਹਮਕੋ ਐਸਾ ਵਰ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਸੇ ਤਿਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ਕਉ ਮੈ ਮਿਲ ਜਾਵੋਂ ਵਾ ਸਚ ਰੂਪ ਕੀਆਂ ਪਜਾਰੀਆਂ ਭਾਵ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਮਿਲਾਂ॥

ਧਨ ਭਾਇ ਭਗਤੀ ਦੇਖਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਮੁੰਧ ਨਵੇਲ ਸੁੰਦਰਿ ਦੇਖਿ ਪਿਰੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਭਾਇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ

ਨਵੀਨ ਜਗਿਜਾਸਾ ਵਾਲੀ ਅਰੁ ਸਫਾਈ ਵਾਲੀ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨਕੋ (ਸਾਧਾਰਿਆ) ਸੁਧ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਆਸਰੇ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਚਿ ਨਵੇਲੜੀਏ ਜੋਬਨਿ ਬਾਲੀ ਰਾਮ ॥
ਆਉ ਨ ਜਾਉ ਕਹੀ ਅਪਨੇ ਸਹ ਨਾਲੀ ਰਾਮ ॥

ਰਾਮ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ (ਬਾਲੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਵੀਨ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀਏ ਸਚ ਸਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਔਰ ਕੀ ਅਰਾਧਨਾ ਮੈਂ ਆਉ ਜਾਉ ਨਹੀਂ ਅਪਨੇ (ਸਹ) ਪਤੀ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹੋ॥

ਨਾਹ ਅਪਨੇ ਸੰਗਿ ਦਾਸੀ ਮੈ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਕੀ ਭਾਵਏ ॥
ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਅਕਥੁ ਕਥੀਐ ਸਹਜਿ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣ ਗਾਵਏ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਅਪਨੇ (ਨਾਹ) ਪਤੀ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਦਾਸੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਜਿਸ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹਿ (ਬੋਧਿ) ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਅਕਥ ਹਰੀ ਕੋ ਸਭੀ (ਕਥੀਐ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਾਲ ਰਸੀਆ ਰਵੈ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੀਆ ॥
ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਦੀਆ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਨਾਨਕਾ ਵੀਚਾਰੀਆ ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ (ਰਸਾਲ) ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਰਸੀਆ) ਪ੍ਰੇਮਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜੋ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦਯਾ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਘਾਲਨਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਹੀ ਰੀਝੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਸ੍ਰੀਧਰ ਮੋਹਿਅੜੀ ਪਿਰ ਸੰਗਿ ਸੂਤੀ ਰਾਮ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਇ ਚਲੋ ਸਾਚਿ ਸੰਗੂਤੀ ਰਾਮ ॥

(ਸ੍ਰੀਧਰ) ਲਖਮੀ ਕੇ ਪਤੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਮੋਹ ਲਈ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸੁ ਰਾਮ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਸੂਤੀ) ਸੁਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਨ ਸੇ ਸੋਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੀ ਹੈ ਵਾ ਐਸੇ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਚਲੋ ਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਚ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਧਨ ਸਾਚਿ ਸੰਗੂਤੀ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸੂਤੀ ਸੰਗਿ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਆ ॥
ਇਕ ਭਾਇ ਇਕ ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮੇਲੀਆ ॥

(ਸਖੀ) ਪਜਾਰੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਵਹੁ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੁਤੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਸੇ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਘੜੀ ਨ ਚਸਾ ਵਿਸਰੈ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਨਿਰੰਜਨੋ ॥
ਸਬਦਿ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਪਕੁ ਨਾਨਕਾ ਭਉ ਭੰਜਨੋ ॥੩॥

ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਘੜੀ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਨ ਕੌ ਨਿਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਰੂਪ ਜੋਤਿ ਅਗਨੀ ਸੇ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਜਗਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਭੈ (ਭੰਜਨੋ) ਨਸਟ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੋਤਿ ਸਬਾਇਣੀਏ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰੇ ਰਾਮ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਅਲਖ ਅਪਾਰੇ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੌ (ਸਾਰੇ) ਸੰਭਾਲਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸਰਬ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਰਵਿ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਅਪਾਰੁ ਸਾਚਾ ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਮਿਲਾਈਏ ਤਬ ਅਪਾਰ ਸਾਚੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਲੋਭੁ ਜਾਲਹੁ ਸਬਦਿ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਈਐ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਲੋਭ ਕੌ ਜਲਾਇ ਦੇਵੋ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਉਠਾ ਦੇਈਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਜਾਇ ਦਰਸਨੁ ਕਰੀ ਭਾਣੈ ਤਾਰਿ ਤਾਰਣਹਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈਂ ਸੋ (ਤਾਰਣ ਹਰਿਆ) ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਤਾਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖਿ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਾਨਕਾ ਉਰ ਧਾਰਿਆ ॥੪॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੌ ਪਾਨ ਕਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਿਖਾਇਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਚਾਉ ਘਣਾ ਸਾਚਿ ਵਿਗਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਮੈਂ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤ (ਚਾਉ) ਉਤਸਾਹੁ ਹੂਆ ਹੈ ਸਚਿ ਰਾਮਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਵਿਗਾਸੀ) ਖਿੜ ਆਈ ਹੂੰ॥

ਮੋਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰੇ ਪ੍ਰਭਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮੋਹਿਤ ਭਈ ਹੂੰ॥

ਅਵਿਗਤੋ ਹਰਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥਹ ਤਿਸੈ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ॥

ਹਰੀ ਅਬਗਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥੁ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਥੀਐ) ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਤੂੰ ਜੀਐ ॥

ਸਦਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਔ ਦਇਆਲ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਜਾਣ ਵਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੀਵਨ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਆਸ੍ਰੇ ਤੇ ਸਭ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੪

ਮੈ ਅਵਰੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਧਿਆਨੁ ਪੂਜਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿ ਰਹੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਨੂੰ ਔਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਕੋਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਵਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਭੇਖੁ ਭਵਨੀ ਹਠੁ ਨ ਜਾਨਾ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਗਹਿ ਰਹੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸਚਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਭੇਖੋਂ ਮੈਂ ਭਵਨਾ ਔਰ ਹਠ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਭਿੰਨੜੀ ਰੈਣਿ ਭਲੀ ਦਿਨਸ ਸੁਹਾਏ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਭਿੰਨੀ ਹੈ ਤਬ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਭ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਹਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਸੁਤੜੀਏ ਪਿਰਮੁ ਜਗਾਏ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹੋਈਏ ਜੇਕਰ (ਪਿਰਮੁ) ਪਤੀ ਜਗਾਵੇ ਤੌ ਸਭ ਅਵਸਥਾ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਵ ਹਾਣਿ ਨਵ ਧਨ ਸਬਦਿ ਜਾਗੀ ਆਪਣੇ ਪਿਰ ਭਾਣੀਆ ॥

ਨਵੀਨ ਰੂਪੁ ਵਾਲਾ ਔਰੁ ਹਾਣੀ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸੁਵ ਤੇ ਜੋ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਨਵੀਨ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਸੁਭਾਉ ਦੂਜਾ ਚਾਕਰੀ ਲੋਕਾਣੀਆ ॥

ਝੂਠ ਔ ਕਪਟ ਆਦੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਲੋਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ॥

ਮੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕਾ ਹਾਰੁ ਕੰਠੇ ਸਾਚ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਪਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਸਰੂਪ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ (ਨੀਸਾਣਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਮਾਗੈ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਤੁਧੁ ਭਾਣਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੂੰ ਔ ਮੇਰੇ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਤੋ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਹਮ ਤੁਝਤੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮੁਝਕਉ ਦੀਜੀਏ ਯਦਪੀ ਸਾਖਯਾਤ ਹੁਏ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਅਪੇਖ੍ਯਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਦਪੀ ਲੋਕ ਸਿਖ੍ਯਾਰਥ ਜਨਕਾਦਿਕੋਂ ਵਤ ਗਿਆਨੀ ਬੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਯਥਾ-'ਗਿਆਨੀ ਜਾਪ ਜਪੇ'॥੨॥

ਜਾਗੁ ਸਲੋਨੜੀਏ ਬੋਲੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਸਲੋਨੜੀਏ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਜਸ ਕਥਨ ਵਾਲੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਜਿਨਿ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਅੜੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਏ ॥

ਸੋ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ (ਨਿਰਬਾਣੀ) ਮੋਖ੍ਯ ਪਦ ਕੇ ਦੇਨ ਹਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਬੂਝਏ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਸਬਦਿ ਸਮਾਏ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਸੂਝਏ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਖਬਰ ਉਸੀ ਕੋ ਸੂਝ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਮਿਥ੍ਯਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ ਅਪਰੰਪਰਿ ਰਾਤਾ ਸਾਚੁ ਮਨਿ ਗੁਣ ਸਾਰਿਆ ॥

ਸੋ (ਅਪੰਰਪਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਅਤੀਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਚੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਾਰਿਆ) ਸਮਾਲਿਆ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਠਾਈ ਨਾਨਕਾ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਸ ਜਨ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਇੜੀਏ ਭਗਤਿ ਸਨੇਹੀ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਰਾਮ ਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਸਨੇਹ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਨਿ ਰਹਸੀ ਸੀਝਸਿ ਦੇਹੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਭਈ ਹੈ ਔ ਵਹੀ ਇਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਕਲਜਾਨ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮਾਰਿ ਰੀਝੈ ਸਬਦਿ ਸੀਝੈ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਨਾਥੁ ਪਛਾਣਏ ॥

ਔ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਰੀਝੇ ਹੈਂ ਔ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਨਾਥ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸੀਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਡੀਗਿ ਡੋਲਿ ਨ ਜਾਇ ਕਤ ਹੀ ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਜਾਣਏ ॥

ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ (ਡੀਗਿ) ਵਿੰਗੇ ਰਸਤੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਕਹੀਂ ਕਬੀ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਹੋਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਆਪਨੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਮੈ ਆਧਾਰੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਖਸਮੁ ਮੇਰਾ ਮੈ ਤਾਣੁ ਤਕੀਆ ਤੇਰਓ ॥

ਮੈਨੂੰ ਤਕੀਏ ਵਤ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ ਤਕਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਖਸਮ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਭੀ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਸੂਚਾ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਝਗਰੁ ਨਿਬੇਰਓ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਸੂਚਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਝਗੜਾ ਨਿਬੇੜਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਛੰਤ ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ਮੰਗਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਜੈ ਆਇਆ ਮਨੁ ਸੁਖਿ ਸਮਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਬ ਸੁਖ ਮੈ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਰੰਗਿ ਰਲੀਆ ਮਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਸੇ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਰਲੀਆ) ਖੁਸੀਆਂ ਕੋ ਮਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹਰਿ ਮਸਤਕਿ ਮਾਣਾ ਰਾਮ ॥

ਸੋਈ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਰੂਪੀ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਕੇ (ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਰੀਰਾਮ ਕੋ (ਮਾਣਾ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਸੋਹਾਗੁ ਹੈ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੁਖ ਹਰਿਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਕਾ ਸੁਹਾਗੁ ਅਨੰਦ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਮਾਣਿਆ ਹਰਿ ਮਾਣੁ ਹੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਆਪੈ ਰਾਮ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਹਰਿ) ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਨਿਮਾਣਿਓਂ ਕਾ ਮਾਣ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਹੀ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੈ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਹਰਿ ਰਾਪੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ (ਰਾਪੈ) ਰੰਗੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ਹਰਿ ਰਸਿ ਹਰਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮ ਹਰੀ ਰਾਮ (ਰਸਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਧਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਾਣਸ ਜਨਮਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਾਵਣ ਵੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਜਨਮੁ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਾ (ਵੇਰਾ) ਸਮਾਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਰੰਗੁ ਹੋਇ ਘਣੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੋ ਮਿਲ ਜਿਸ ਸੇ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਤੁਝਕੋ (ਘਨੇਰਾ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਿਨ ਮਾਣਸ ਜਨਮਿ ਨ ਪਾਇਆ ਤਿਨ੍ ਭਾਗੁ ਮੰਦੇਰਾ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਭਾਗ ਮੰਦਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਸੋ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਝਕੌ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੇਗਾ ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਰਾਖੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸੁ ਹਾਂ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰੰਗਿ ਭੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨਕੌ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਅਗਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਮਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੫

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਲੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਜੀਵਦੇ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਬਿਨਾ ਮਛੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨਾ ਰਾਮ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪਕੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੪ ਸਲੋਕੁ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਵਡਭਾਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਾਮਰਥ ਸਜਣ ਕੋ (ਲੋੜਿ) ਖੋਜ ਕਰ ਵਾ ਚਾਹਿ ਕਰ (ਲਹੁ) ਪਾਇ ਲੇਵੋ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਸਜਣ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵੇਖਾਲਿਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੁ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਪੂਰੈ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤੀ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਵਣਿ ਆਈਆ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਝਾਗੇ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰ ਵਿਖ ਰੂਪ (ਝਾਗੇ) ਲੰਘੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸੀਆਂ ਤਿਸਕੌ (ਰਾਵਣਿ) ਭੋਗਣ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਨ ਆਈਆਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਆਪੁ ਮਿਟਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ਰਾਮ ॥

ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ॥ ਔ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਹਮ ਰਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਲਾਗੇ ਭਾਵ ਤਤਪਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੀ ਜਾਗੇ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਦਰ ਸੇ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ (ਪਰਗਾਸਿਆ) ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਪੂਰੈ ਵਡਭਾਗੇ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਬਡੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਵਧਾਈ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮੁ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਇਹ ਜਨ ਭਾਵਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਹਰਿਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕੀ (ਵਧਾਈ) ਖੁਸੀ ਹੋਤੀ ਭਈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਕਟਿਆ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟਿਆਈ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰ (ਕਟਿਆ) ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀਰਾਮ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮਾਈ ਭਾਵ ਸੇਂ ਅਭੇਦ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥

ਧਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਪਿਆਰੈ ਰਾਵੀਆ ਜਾਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ਰਾਮ ॥

ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪੀ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਤਬ ਹੀ ਰਾਵਿਆ ਹੈ॥ ਜਬ ਰਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਅਖੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਸਾਈਆ ਜਿਉ ਬਿਲਕ ਮਸਾਈ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਹਰੀ ਪਿਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਕਸਾਈਆਂ ਕਸ ਖੈਚ ਵਿਚਿ ਆਈਆਂ ਰਹਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਬਿਲਕ) ਬਿਲੀ ਕੀਆਂ ਅਖੀਆਂ (ਮਸਾਈ) ਮਾਸ ਕੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬੁਧੀ ਧਯਾਨ ਪਰਾਇਣ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਮੇਲਿਆ ਹਰਿ ਰਸਿ ਆਘਾਈ ਰਾਮ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ (ਅਘਾਈ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਿਗਸਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਵਿਗਸਿਆ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਇਆ ਹੈ (ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਮਿਲਾਇਆ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਹਮ ਜੈਸੇ (ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ) ਅਤੀ ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੀ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਧੰਨ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਬਾਸ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਵਡਭਾਗੀਆ ਵਡਭਾਗੁ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰੀ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਨਾਮੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਰਾਮ ॥੪॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਪਰ ਸਭ ਜਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੪॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤਿ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਰੂਪਕ ਦੁਆਰੇ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਸੋ ਪੂਛਤੀ ਹੈ॥

ਮੰਗਲ ਸਾਜੁ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਗਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਮੰਗਲੋਂ ਕਾ ਸਾਜੁ ਭਾਵ ਆਰੰਭੁ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਰੁ ਸੁਣਿਆ ਮਨਿ ਉਪਜਿਆ ਚਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਵਰੁ ਪਤੀ ਕਾ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਾਇਆ) ਉਤਸਾਹ ਉਪਜਤਾ ਭਯਾ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੈ ਵਡੈ ਭਾਗੈ ਕਬ ਮਿਲੀਐ ਪੂਰਨ ਪਤੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਸਮੈਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਪਤੀ ਕੋ ਹਮ ਕਬ ਮਿਲੈਗੇ॥

ਸਹਜੇ ਸਮਾਈਐ ਗੋਵਿੰਦੁ ਪਾਈਐ ਦੇਹੁ ਸਖੀਏ ਮੋਹਿ ਮਤੇ ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈਏ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੌ ਪਾਈਏ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓ ਐਸੀ (ਮਤੇ) ਬੁਧਿ ਮੁਝਕੌ ਦੀਜੀਏ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਠਾਢੀ ਕਰਉ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕਵਨ ਜੁਗਤੀ ਪਾਇਆ ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਲੈਹੁ ਮੋਹਿ ਲੜਿ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ (ਠਾਢੀ) ਖੜੀ ਹੋ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਤੁਮਨੇ ਕੌਨ ਜੁਗਤੀ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਲੜ ਸਾਥ ਲਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਭਇਆ ਸਮਾਹੜਾ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਵਿਸਾਹਾ ਰਾਮ ॥

ਅਬ ਹਮ ਕੌ (ਸਮਾਹੜਾ) ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਹਮਨੇ (ਵਿਸਾਹਾ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ॥

ਖੋਜੀ ਖੋਜਿ ਲਧਾ ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਪਾਹਾ ਰਾਮ ॥

ਖੋਜੀ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਾਸੋਂ ਤਿਸ ਕਾ (ਖੋਜਿ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਸਦਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਦਇਆ ਧਾਰੇ ਕਥਹਿ ਅਕਥ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਜਬ ਵੁਹ ਹਰੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮੁਝ ਪੈ ਦਯਾ ਧਾਰ ਕਰ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਭਏ॥

ਇਕ ਚਿਤਿ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇ ਸੁਆਮੀ ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੋ ॥

ਏਕ ਚਿਤ ਹੋਇਕਰ ਮਨ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਸੇ ਚਿਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਔਰ ਮਨਸੇ (ਪਿਆਰੋ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਸਾਮੀਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਕਰਿ ਬਿਨੰਤੀ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਾਹਾ ॥

ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕਾ ਲਾਭ (ਮਿਲੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਗਮੁ ਅਥਾਹਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੪੬

ਸਾਹਾ ਅਟਲੁ ਗਣਿਆ ਪੂਰਨ ਸੰਜੋਗੋ ਰਾਮ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸਾਹਾ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਅਟਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਾਥ ਸੰਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਖਹ ਸਮੂਹ ਭਇਆ ਗਇਆ ਵਿਜੋਗੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਏ ਬਣੇ ਅਚਰਜ ਜਾਞੀਆਂ ॥

ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਸਾਹੇ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਮਿਲ ਕੇ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲਾੜਾ ਜੰਞ ਸਹਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਧਿਆਇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਸਚਰਜ ਸੋਭਾ ਵਾਲੇ ਜਾਂਞੀ ਬਣੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਏ ਸਹਜਿ ਢੋਏ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਉਪਜੀ ਮਾਞੀਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਕੇ (ਢੋਏ) ਢੁਕੇ ਅਰ ਤਿਨ (ਮਾਂਞੀਆਂ) ਉਨ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਉਪਜਤੀ ਭਈ ਧਿਅਤਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਤੇ ਜੋ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮਾਂਞੀ ਕਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਓਤਿ ਪੋਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗੋ ॥

ਤਿਨਕੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜੋਤਿ (ਓਤਿ ਪੋਤੀ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸਰਬ ਰਸ ਰੂਪ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਭ ਸੰਤਿ ਮੇਲੀ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੋ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਯੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮੇਲੀ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵਨੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਧਰਤਿ ਸਭਾਗੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਭਵਨੁ) ਘਰੁ ਹਮਾਰਾ (ਸੁਹਾਵੜਾ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਘਰਿ ਆਇਅੜਾ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੀ ਰਾਮ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਯਾਪਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੀ ਸਹਜਿ ਜਾਗੀ ਸਗਲ ਇਛਾ ਪੁੰਨੀਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਤਬ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਪਦ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਇਛਾਂ (ਪੁੰਨੀਆ) ਪੂਰਨ ਭਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਸੰਤ ਧੂਰੀ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਕੰਤ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ (ਵਿਛੁੰਨਿਆ) ਵਿਜੋਗੀਆਂ ਕੋ ਹਰੀ (ਕੰਤ) ਪਤੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਆਨੰਦ ਅਨਦਿਨੁ ਵਜਹਿ ਵਾਜੇ ਅਹੰ ਮਤਿ ਮਨ ਕੀ ਤਿਆਗੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਵਾਜੇ ਅਬ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਬਾਜਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਹੰਬ੍ਰਹਮਸਮੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਹਕੀ ਅਹੰਬੁਧੀ ਮਨ ਮੈਂ ਅਬ ਤਿਆਗਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸੰਤਸੰਗਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸੀਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬਰਨਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਾਗ ਸੁਲਖਣਾ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਹਮਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲਾ ਔਰ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹਰੀ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਹਮਾਰਾ (ਕੰਤੁ) ਪਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਜਿਤ੍ਰਾ ਤਿਸੁ ਧੁਨਿ ਦਰਬਾਰਾ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਤਸੰਗ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਬੰਧੀ ਵਾਜਿਓਂ ਕੀ (ਅਨਹਦ) ਇਕ ਰਸ ਧੁਨੀ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਆਨੰਦ ਅਨਦਿਨੁ ਵਜਹਿ ਵਾਜੇ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਉਮਾਹਾ ॥

ਅੰਨਦਦਾਯਕ ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਭਜਨ ਕਾ (ਉਮਾਹਾ) ਉਤਸਾਹਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਤਹ ਰੋਗ ਸੋਗ ਨ ਦੂਖੁ ਬਿਆਪੈ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨ ਤਾਹਾ ॥

ਤਹਾਂ ਰੋਗ ਸੋਗ ਕਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਹਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਰਿਧੀਓਂ ਰੂਪੀ ਸੁਧਾਰਸ ਔਰ ਸਿਧੀ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਹਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰੇ ਭਗਤੀ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤਹਾਂ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਹਾਜਰ ਹੈ (ਸੁਧਾ) ਕੇਵਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਔ ਭਗਤੀ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰਿ ਵੰਞਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਅਧਾਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਊਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸਖੀਅ ਸਹੇਲੜੀਹੋ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੀ ਸਹੇਲੀ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਸੁਣੋਂ ਹਮ ਤੁਮ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਮ ਕੇ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸ ਕੌ ਗਾਵੀਐ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਰਾਵਹ ਰਾਮ ॥

ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਕੋ (ਰਾਵਹ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਐ॥

ਕਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਾਵਹ ਤਿਸੈ ਭਾਵਹ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਲਕ ਨ ਤਿਆਗੀਐ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਵੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮ ਭਾਵੈ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਿਆਗੀਐ ਨਹੀਂ॥

ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਈਐ ਨਹ ਲਜਾਈਐ ਚਰਨ ਰਜ ਮਨੁ ਪਾਗੀਐ ॥

ਤਿਸਕੋ (ਗਹ) ਪਕੜ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਕੰਠ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਗਾਈਐ ਪੁਨਾ ਕਬੀ ਲੱਜਾ ਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮਨ ਕੋ (ਪਾਗੀਐ) ਖਚਤ ਕਰੀਐ॥

ਭਗਤਿ ਠਗਉਰੀ ਪਾਇ ਮੋਹਹ ਅਨਤ ਕਤਹੂ ਨ ਧਾਵਹ ॥

ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ (ਠਗਉਰੀ) ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਲਈਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਜਗਹ ਨ ਧਾਵਹ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੀ ਅਭੇਦ ਰਹੇ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਸਾਜਨ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪਾਵਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤੋਂ ਸ੍ਰਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੀਏ॥੨॥

ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਈ ਪੇਖਿ ਗੁਣ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਭਈ ਹੂੰ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਗਹੀ ਕਟਿ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰ ਗਹ ਹਾਥ ਕੀ ਜਗਾ ਮਨ ਔ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲਈ ਅਰ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨ੍ੀ ਦਾਸਿ ਕੀਨ੍ੀ ਅੰਕੁਰਿ ਉਦੋਤੁ ਜਣਾਇਆ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲਈ ਹਰੀ ਨੇ ਜਬ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਦਾਸੀ ਕਰ ਲਈ ਤਬ ਪੁੰਨ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਨੇ (ਅੰਕੁਰਿ) ਅੰਗੁਰੁ ਸੁਭ ਸੰਕਲਪ ਕਾ ਉਦੇ ਹੋਨਾ ਜਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਲਨ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਨਾਠੇ ਦਿਵਸ ਨਿਰਮਲ ਆਇਆ ॥

ਮੋਹ ਆਦੀ ਮਲਨ ਵਿਕਾਰ ਸਭ ਨਸਟ ਭਏ ਹੈ ਆਜ ਕਾ ਦਿਨ ਨਿਰਮਲੁ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰੀ ਮਨਿ ਪਿਆਰੀ ਮਹਾ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੀ ॥

ਜਬ ਤਿਸਨੇ ਮੁਝ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਧਾਰੀ ਔਰ ਮਹਾਂ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਭਈ ਨਿਰਮਲ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਭਈ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਕੋ (ਮਿਲੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਅਬ ਅਭੇਦਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਮਿਲੇ ਜਲ ਕਾ ਜਲੁ ਹੂਆ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਨ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਲਗਣੇ ਸੇ ਬਰਫ ਕਾ ਟੁਕੜਾ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਜਲ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਥਾ ਪੀਛੇ ਭੀ ਜਲ ਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਰਲੀ ਸੰਪੂਰਨੁ ਥੀਆ ਰਾਮ ॥

ਤੈਸੇ ਜਬ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਬਰਫ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕਾ ਸਪਰਸ ਹੂਆ ਤਬ ਜੋਤੀ ਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਔ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੋ ਗਇਆ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋ ਗਈ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਏਕ ਅਦੁਤੀਜ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਵਖਜਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਪਸਾਰਾ ਕਰਣਹਾਰਾ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ ॥

ਕਰਣਹਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਇਹ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਤਮ) ਅਪਨੇ ਆਪ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੇ ਅਭੇਦ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਭੁਗਤਾ ਆਪਿ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਐਸਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਇਹੁ ਜਗਤ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਜਾਣਹਿ ਜਿਨ੍ਹੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੪੭

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਛੰਤੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਦੋਹਿਰੇ ਪਦੋਂ ਕੀ ਹੈ॥

ਸਖੀ ਆਉ ਸਖੀ ਵਸਿ ਆਉ ਸਖੀ ਅਸੀ ਪਿਰ ਕਾ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਹ ॥

ਹੇ (ਸਖੀ) ਪਿਆਰੀ (ਆਉ) ਵਸਿ ਬੈਠੋ ਵਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਵਸਿ ਲਿਆਉਣੇ ਵਾਸਤੇ ਹਮ ਤੁਮ ਸਖੀਆਂ ਸਖੀਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕਾ (ਮਗੰਲੁ) ਜਸੁ ਗਾਵੀਏ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਸਖੀ ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਸਖੀ ਮਤੁ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਵਹ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਖੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗੀਏ (ਮਤੁ) ਭਲਾ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਈਏ॥

ਤਜਿ ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਬਿਕਾਰੁ ਦੂਜਾ ਸੇਵਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੋ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮਾਨ ਮੋਹ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗੁ ਅਰੁ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਕੌ ਸੇਵਨਾ ਕਰੁ॥

ਲਗੁ ਚਰਣ ਸਰਣ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਗਲ ਦੁਰਤ ਬਿਖੰਡਨੋ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਤਿਸ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਗੁ॥ ਸੋ ਸਰਣ ਕੈਸੀ ਹੈ? ਸੰਪੂਰਨ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਬਿਸੇਸ ਕਰ ਖੰਡਣੇ ਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਤਜਿ ਉਦਾਸੀ ਬਹੁੜਿ ਬਿਧੀ ਨ ਧਾਵਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੋਇਕਰ ਉਦਾਸੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਬਹੁੜੋ ਵਿਧਾ ਨਿਖੇਧੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਵੋਂਗੀ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਤਾਮਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਪਇਅੰਪੈ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤਬ ਹਮ ਤੇਰਾ (ਮੰਗਲੁ) ਜਸੁ ਗਾਯਨ ਕਰੇਂ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪ੍ਰਿਅ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਟੋਹਨੀ ॥

ਮੈਂ ਅੰਧਲੇ ਕੋ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੁਕਤ ਦਾਤਾ ਹੀ (ਟੋਹਨੀ) ਸੋਟੀ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਓਹ ਜੋਹੈ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰ ਸੁੰਦਰਿ ਮੋਹਨੀ ॥

ਸੁੰਦਰਿ ਜੋ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਮੋਹਨੀ) ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵੋਹ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਜੋਹੈ) ਦੇਖਤੀ ਹੈ॥

ਮੋਹਨੀ ਮਹਾ ਬਚਿਤ੍ਰਿ ਚੰਚਲਿ ਅਨਿਕ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵਏ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋਈ (ਮੋਹਨੀ) ਮਾਯਾ ਮਹਾ ਚੰਚਲ (ਬਚਿਤ੍ਰਿ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਪਨੇ ਅਨੇਕ ਹਾਵ ਭਾਵੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਢੀਠ ਮੀਠੀ ਮਨਹਿ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਲੈਣ ਨ ਆਵਏ ॥

ਔਰ ਸੋਈ ਮਾਇਆ (ਢੀਠ) ਕਠੋਰ ਵਾ ਬਿਸ੍ਰਮ ਹੋਇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਮੀਠੀ) ਪਿਆਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਬਨਹਿ ਤੀਰੈ ਬਰਤ ਪੂਜਾ ਬਾਟ ਘਾਟੈ ਜੋਹਨੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬਰਤ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ (ਬਾਟ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਔਰ ਘਾਟੋਂ ਮੈਂ ਇਨ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਕੇ ਵਿਘਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ (ਜੋਹਨੀ) ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਦਇਆ ਧਾਰਹੁ ਮੈ ਨਾਮੁ ਅੰਧੁਲੇ ਟੋਹਨੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਧਾਰੋ ਇਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਅੰਧਲੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੀ (ਟੋਹਨੀ) ਲਕੜੀ ਵਤ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਪ੍ਰਿਅ ਨਾਥ ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਰਖਹੁ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੁਝ ਅਨਾਥ ਕੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨਾਥ ਜੈਸੇ ਜਾਨੋਂ ਤੈਸੇ ਰਾਖੋ॥

ਚਤੁਰਾਈ ਮੋਹਿ ਨਾਹਿ ਰੀਝਾਵਉ ਕਹਿ ਮੁਖਹੁ ॥

ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਚਤਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਮੁਖ ਸੇ ਤੇਰਾ ਜਸ ਕਹ ਕਰ ਤੁਝਕੋ (ਰੀਝਾਵਉ) ਪਰਸੰਨ ਕਰੋਂ।

ਨਹ ਚਤੁਰਿ ਸੁਘਰਿ ਸੁਜਾਨ ਬੇਤੀ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨਿ ਗੁਨੁ ਨਹੀ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੈਂ ਚਤਰ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਔਰ ਸਰੀਰ ਦੀ (ਸੁਘਰਿ) ਉਤਮੁ ਘਾੜਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤਪੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨਾ ਰੂਪੀ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਸੁਜਾਨ) ਗਯਾਤ ਭੀ ਮੁਝ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ (ਬੇਤੀ) ਜਾਣਨੇ ਹਾਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਐਸੀ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਹ ਰੂਪ ਧੂਪ ਨ ਨੈਣ ਬੰਕੇ ਜਹ ਭਾਵੈ ਤਹ ਰਖੁ ਤੁਹੀ ॥

ਤਥਾ ॥ ਨਾ ਮੇਰੇ ਮੈਂ (ਰੂਪ) ਰਿਦੇ ਕੀ ਸਫਾਈ ਹੈ ਔਰ ਜਸ ਰੂਪੀ ਧੂਪ ਭੀ ਨਹੀਂ ਧੁਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰੁ ਵੈਰਾਗਯ ਬਬੇਕ ਰੂਪੁ ਬੰਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮ ਰਾਖੋ॥

ਜੈ ਜੈ ਜਇਅੰਪਹਿ ਸਗਲ ਜਾ ਕਉ ਕਰੁਣਾਪਤਿ ਗਤਿ ਕਿਨਿ ਲਖਹੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭੀ ਜੈ ਜੈ (ਅੰਪਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਅਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਗਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਖਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੇਵ ਸੇਵਕੁ ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਮੋਹਿ ਰਖਹੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ (ਸੇਵ) ਸੇਵਨੇ ਯੋਗ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਉਂ ਜਾਨੋਂ ਤਿਉਂ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖੋ॥੩॥ ਅਬ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਮਛੁਲੀ ਤੁਮ ਨੀਰ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਸਰੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਮਛੀ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ (ਸਰੈ) ਬਣੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤੁਮ੍ਹ ਬੂੰਦ ਤ੍ਰਿਪਤਉ ਮੁਖਿ ਪਰੈ ॥

ਮੈਂ ਚਾਤ੍ਰਕ ਹੂੰ ਔਰ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਹੈ ਜਬ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਰੈ ਤਬ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੋਂ॥

ਮੁਖਿ ਪਰੈ ਹਰੈ ਪਿਆਸ ਮੇਰੀ ਜੀਅ ਹੀਆ ਪ੍ਰਾਨਪਤੇ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਮੁਖਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂੰਦ ਪਰੈ ਤਿਸੀ ਸਮੈਂ ਮੇਰੀ ਪਿਆਸਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਹੈਂ॥

ਲਾਡਿਲੇ ਲਾਡ ਲਡਾਇ ਸਭ ਮਹਿ ਮਿਲੁ ਹਮਾਰੀ ਹੋਇ ਗਤੇ ॥

ਤੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸੇਂ ਲਾਡਕਰ ਲਡਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਿਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਹਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਲਾਡਲੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਕੋ ਸਭ ਲਾਡੋਂ ਮੈਂ (ਲਡਾਇ) ਖਡਾਉ ਭਾਵ ਆਪਨੇ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਹਮਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰਾਖੁ ਅਰੁ ਅਬ ਹਮਕੋ ਮਿਲੋ ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰੀ (ਗਤੇ) ਮੋਖਜ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥

ਚੀਤਿ ਚਿਤਵਉ ਮਿਟੁ ਅੰਧਾਰੇ ਜਿਉ ਆਸ ਚਕਵੀ ਦਿਨੁ ਚਰੈ ॥

ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਮਿਟ ਜਾਣੇ ਲੀਏ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਿਤਵਤੀ ਹੂੰ ਕੈਸੇ ਜੈਸੇ ਚਕਵੀ ਕੋ ਦਿਨ ਚੜਨੇ ਕੀ ਆਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਦਿਨ ਚੜੇ ਤਬ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੋਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਮੇਲੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ (ਪੈ) ਵਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੈਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਕੋ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਬੀਸਰਤਾ ਤੈਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਬ ਤੂੰ ਬੀਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਅਬ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਫਲ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਨਿ ਧੰਨਿ ਹਮਾਰੇ ਭਾਗ ਘਰਿ ਆਇਆ ਪਿਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੇਂ ਹੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਤੂੰ ਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈਂ॥

ਸੋਹੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ਸਗਲਾ ਬਨੁ ਹਰਾ ॥

ਇੰਦ੍ਰਜ ਰੂਪੀ (ਬੰਕ) ਸੁੰਦਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੋਭਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬਨ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਗਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰ ਹਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹ ਗਾਮੀ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਰਸੁ ਘਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰੀ ਤੈਂ ਹਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਗਾਮੀ) ਗਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੰਦ ਪੁਨਾ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਾਹਿ ਔਰ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ (ਘਣਾ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਨਵਲ ਨਵਤਨ ਨਾਹੁ ਬਾਲਾ ਕਵਨ ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਭਣਾ ॥

(ਨਵਲ) ਕੋਮਲ ਵਾ ਸਮੁੰਦਰ ਔਰ (ਨਵਤਨ) ਨਵੀਨ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਤੇ (ਬਾਲਾ) ਬਡਾ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਤੂੰ (ਨਾਹ) ਪਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਗੁਣ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਮੇਰੀ ਸੇਜ ਸੋਹੀ ਦੇਖਿ ਮੋਹੀ ਸਗਲ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਹਰਾ ॥

ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਮੇਰੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇਜਾ ਸੋਭਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਅਪਰੰਪਰਾ ॥੫॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਅਪਰੰਪਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫॥੩॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ਮੰਗਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸਾਂਤਿ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਨਿਧਿ ਪੀਉ ॥

ਸੁੰਦਰ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਪਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੪੮

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭ ਭੇਟਿਐ ਨਾਨਕ ਸੁਖੀ ਹੋਤ ਇਹੁ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸੋ ਐਸੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਭੇਟਿਐ) ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਈਐ ਜਬ ਹੋਵੈ ਭਾਗੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਬ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਾ ਸੰਮੂਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਮਾਨਨਿ ਮਾਨੁ ਵਞਾਈਐ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਲਾਗੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਮਾਨਨਿ) ਮਾਨ ਵਾਲੀ ਸਖੀਏ ਮਾਨ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ ਗਵਾਇ ਕਰ ਹਰੀ (ਰਾਮ) ਬਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਨਾ ਕਰੋ॥

ਛੋਡਿ ਸਿਆਨਪ ਚਾਤੁਰੀ ਦੁਰਮਤਿ ਬੁਧਿ ਤਿਆਗੋ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਿਆਣਪਾਂ ਔਰ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਤੇ ਖੋਟੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥

ਨਾਨਕ ਪਉ ਸਰਣਾਈ ਰਾਮ ਰਾਇ ਥਿਰੁ ਹੋਇ ਸੁਹਾਗੋ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਰਾਮ ਰਾਇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜੁ ਤੇਰਾ ਤਿਸ ਰਾਮ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਹਾਗੁ ਅਨੰਦ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਜਿ ਕਤ ਲਾਗੀਐ ਜਿਸੁ ਬਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਰਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਨਾ ਔ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਹਾਂ ਜਾਈਏ ਕਿਸ ਕੇ ਲੜ ਲਗੀਏ॥

ਲਾਜ ਨ ਆਵੈ ਅਗਿਆਨ ਮਤੀ ਦੁਰਜਨ ਬਿਰਮਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਤੁਝਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਦੁਰਜਨੋਂ ਨੇ (ਬਿਰਮਾਈਐ) ਅਟਕਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਹੇ ਅਗਜਾਤ ਮਤ ਵਾਲੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਜਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਆਗਿ ਕਰੇ ਕਹੁ ਕਤ ਠਹਰਾਈਐ ਰਾਮ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਰਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕਹੋ ਤੋ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਭਾਉ ਕਰਿ ਦਇਆਲ ਕੀ ਜੀਵਨ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਦਇਆਲ ਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਜੀਵਨ ਪਦੁ) ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਰਸਨਾ ਔ ਬੁਧੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲੁ ਨ ਉਚਰਹਿ ਬਲਿ ਗਈਏ ਦੁਹਚਾਰਣਿ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਸਨਾ (ਬਲਿ ਗਈਏ) ਜਲ ਗਈਏ ਤੂੰ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਦੁਹਚਾਰਣਿ) ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਨਹ ਸੇਵਹੀ ਕਾਇਆ ਕਾਕ ਗ੍ਰਸਨਾ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸੇਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੀ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਾਗੋਂ ਨੇ ਗ੍ਰਸਨਾ ਖਾਣਾ ਹੈ ਵਾ ਬੁਧੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾਗੋਂ ਸੇ ਗ੍ਰਸੀ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮਿ ਮੋਹੀ ਦੂਖ ਨ ਜਾਣਹੀ ਕੋਟਿ ਜੋਨੀ ਬਸਨਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਬੁਧੀ ਭਰਮ ਕਰ ਮੋਹੀ ਹੋਈ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਵਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਅਵਰੁ ਜਿ ਚਾਹਨਾ ਬਿਸਟਾ ਕ੍ਰਿਮ ਭਸਮਾ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਚਾਹਿਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਲੀਏ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਪੀਛੇ ਤੀਨ ਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਕੂਕਰ ਸ੍ਰਿਗਾਲ ਆਦੀ ਖਾਇ ਜਾਵੈ ਤਬ ਵਿਸਟਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਰਹਣੇ ਤੇ ਕਿਰਮ ਪੜ ਜਾਵੈਂਗੇ ਜਲਾਉਣੇ ਕਰ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸਹਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੩॥ ਅਸੱਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਦੋਸ ਦਿਖਲਾਇਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਤਿਆਗਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਇ ਬਿਰਹੁ ਭਗਵੰਤ ਸੰਗੇ ਹੋਇ ਮਿਲੁ ਬੈਰਾਗਨਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਾਥ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਕੇ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲੁ॥

ਚੰਦਨ ਚੀਰ ਸੁਗੰਧ ਰਸਾ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਤਿਆਗਨਿ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚੰਦਨ ਕਾ ਤਨ ਮੈਂ ਲਗਾਵਣਾ ਔਰ ਅਤ੍ਰ ਆਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸਹਤ (ਚੀਰ) ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੁਨਾ ਇਤਯਾਦੀ ਅਨੇਕ ਵਿਸੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਸਹਤ ਤਿਯਾਗਣਾਂ ਕਰ॥

ਈਤ ਊਤ ਨਹ ਡੋਲੀਐ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਜਾਗਨਿ ਰਾਮ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਜਾਗਣਾ ਕਰੋ ਔਰੁ ਇਦਰ ਉਦਰ ਨਹੀਂ ਡੋਲੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਆਪਣਾ ਸਾ ਅਟਲ ਸੁਹਾਗਨਿ ਰਾਮ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਅਟਲ ਸੁਹਾਗ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈ॥੪॥੧॥੪॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਖੋਜਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਵਡਿਭਾਗੀ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਖੋਜਨਾ ਕਰੋ॥

ਗੁਨ ਗੋਵਿਦ ਸਦ ਗਾਈਅਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਰੰਗੇ ਰਾਮ ॥

ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਗਾਯਨ ਕਰੀਐ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦ ਹੀ ਸੇਵੀਐ ਪਾਈਅਹਿ ਫਲ ਮੰਗੇ ਰਾਮ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੇਵੀਐ ਜਿਸ ਰਾਮ ਸੇ ਮੁਖ ਮਾਂਗੇ ਫਲ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਪਿ ਅਨਤ ਤਰੰਗੇ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਤਰੰਗੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਈਹਾਂ ਮਿਟਾਵਣੇ ਕਾ ਅਧਜਾਹਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਰਾਮ ਨੇ ਸਭ ਕਿਛ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਤਿਲ ਕਿਆ ਥੋੜਾ ਸ੍ਵਾਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨ ਵੀਸਰ ਜਾਵੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਮੇਲਾਵੜਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਿਰੁ ਚੀਨ੍ਹਾ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਭਯਾ ਤਬ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਅਪਣਾ ਪਤੀ (ਚੀਨ੍ਹਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਤਮ ਤੇ ਕਾਢਿਆ ਕਰਿ ਅਪੁਨਾ ਲੀਨਾ ਰਾਮ ॥

ਪੁਨਾ ਅਗਯਾਨ (ਤਮ) ਅੰਧੇਰੇ ਸੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਭੁਜਾ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਸੀਤਲੁ ਮਨੁ ਸੀਨਾ ਰਾਮ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਔਰ ਸੀਨਾ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥ ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਰੂਪ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਕਹਿ ਸਕਉ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਬਿਅੰਤ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਰਾਇਣੈ ਭਏ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਨਾਰਾਯਣ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰਗ੍ਰਾਮੀ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਗੋਵਿੰਦ ਕੇ ਸਭ ਇਛ ਪੁਜਾਮੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਜਪਿ ਹਰੇ ਸਭਹੂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਮ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਸਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਸ ਭਿੰਨਿਅੜੇ ਅਪੁਨੇ ਰਾਮ ਸੰਗੇ ਸੇ ਲੋਇਣ ਨੀਕੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਕੇ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਭਿੰਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ (ਨੀਕੇ) ਚੰਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਤ ਇਛਾ ਪੁੰਨੀਆ ਮਿਲਿ ਸਾਜਨ ਜੀ ਕੇ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਹਮਾਰੀਆਂ ਇਛਾਂ ਸਭੀ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਕੇ ਜੋ ਸਾਜਨ ਹੈਂ ਰਾਮ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹਾਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਫੀਕੇ ਰਾਮ ॥

ਨਾਨਕ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਸਮਾਇਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮੀਕੇ ਰਾਮ ॥੪॥੨॥੫॥੯॥

ਹਰੀ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਔਰ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਰਸ ਸਭ ਫੀਕੇ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਜੋਤਿ ਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਤਬ (ਮੀਕੇ) ਏਕ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੫॥੯॥

ਪੰਨਾ ੮੪੯

ਬਿਲਾਵਲੁ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਿਲਾਵਲ ਮੈਂ ਵਾਰ ਨਾਮਕ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਵਿਆ ਕਰਿ ਨਾਦੁ ਬਿਲਾਵਲੁ ਰਾਗੁ ॥

ਹਮ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਉਤਮ ਜਸਕੋ (ਨਾਦਿ) ਵਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਬਿਲਾਵਲ ਰਾਗ ਮੈਂ ਵਾ (ਨਾਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਗ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਸੇ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਗੁਰੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਆ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਪੂਰਾ ਭਾਗੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮਨੁ ਖਿੜਿਆ ਹਰਿਆ ਬਾਗੁ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ (ਮਨੁ) ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਾਨੋ ਤਨ ਸਭ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਐਸਾ ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹਰਿਆ ਬਾਗ ਖਿੜਿਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਗੁਰ ਚਾਨਣੁ ਗਿਆਨੁ ਚਰਾਗੁ ॥

ਤਿਨਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਚਰਾਗੁ) ਦੀਪਕ ਕਾ (ਚਾਨਣੁ) ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਦੇਖਿ ਹਰਿ ਇਕ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਮੁਖਿ ਲਾਗੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਆਗਤੇ ਨਹੀਂ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਲਾਗੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਕਿਆ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਤਬ ਹੀ ਕੀਜੀਐ ਜਬ ਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਨਾਮੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਜਬ ਮੁਖ ਤੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੋਵੈ॥

ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਬਦਿ ਸੋਹਣੇ ਜਾ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

(ਨਾਦ) ਵਾਜਿਓਂ ਸੰਯੁਗਤ ਰਾਗ ਤਬ ਹੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗ ਜਾਵੈ॥

ਰਾਗ ਨਾਦ ਛੋਡਿ ਹਰਿ ਸੇਵੀਐ ਤਾ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਜਬ ਵਿਸੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰਾਗੋਂ ਨਾਦੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੀਐ ਚੂਕੈ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮਕੋ ਬੀਚਾਰੀਏ ਤਬ ਮਨਤੇ (ਅਭਿਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦੇਹ ਅਧਯਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਅਗਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇਹ ਸਰਬ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ॥ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ ਆਪੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਤੈਂ ਆਪ ਹੀ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਯਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਅਪਣੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਭਗਤਹੁ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਅੰਤਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥

ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਭਗਤੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਹ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਨਿਸੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਿਲਾਵਲੁ ਨ ਹੋਵਈ ਮਨਮੁਖਿ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਇਹ ਜੀਵ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਬੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਖੰਡਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਪਖੰਡੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਥਾਇ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇ ॥

ਮਨ ਕੇ ਝੂਠੇ ਹਠ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵੋਹ ਕਰਮ ਨਿਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਬੀਚਾਰੀਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀਏ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਆਪ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਕਟਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਕਰਿਹੁ ਤੁਮ੍ਹ ਪਿਆਰਿਹੋ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਤੁਮ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇਕਰ ਸਦਾ (ਬਿਲਾਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਕਰੋ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਕਟੀਐ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨੁ ਸਮਾਇ ਰਹੇਗਾ॥

ਸਦਾ ਬਿਲਾਵਲੁ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਜੋ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤੀ ਬਹਿ ਭਾਉ ਕਰਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸੋ ਭਗਤਾ ਕਾ ਮਿਤੁ ਹਰਿ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਬੀਚ ਆਪ ਹਰੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋਈ ਹਰਿ ਕੈ ਵਸਿ ਭਗਤਾ ਕੈ ਅਨੰਦੁ ਘਰਿ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਭ ਕੋਈ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੈ।

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਕਾ ਮੇਲੀ ਸਰਬਤ ਸਉ ਨਿਸੁਲ ਜਨ ਟੰਗ ਧਰਿ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਮੇਲੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਭਗਤ ਜਨ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਨਿਸੁਲ) ਪਸਾਰ ਕਰ ਵਾ ਨਿਰਦੁਖ ਹੋਕੇ ਟੰਗ ਪਰ ਟੰਗ ਧਰਕੇ (ਸਉ) ਸੈਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਸੋਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਕਾ ਹੈ ਖਸਮੁ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਚਿਤਿ ਕਰਿ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਗਤ ਜਨ (ਚਿਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕੈ ਸਭ ਝਖਿ ਝਖਿ ਪਵੈ ਝੜਿ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ (ਅਪੜਿ) ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ (ਝਖਿ ਝਖਿ) ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਾ ਲਖਣ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੦

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦਹਿ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲੈ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬਿੰਦਹਿ) ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਹਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਸੰਗ੍ਰਹਹਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਵਿਰਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦਹਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਸਚਾ ਸੇ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੋ ਸਚਾ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਤੀਆ ਸਬਦਿ ਨ ਲਗੋ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਕਮਾਵਣਾ ਅਤਿ ਦੀਰਘੁ ਬਹੁ ਸੁਆਉ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ (ਸੁਆਉ) ਸੁਆਰਥ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਹਉਮੈਂ ਕਾ ਰੋਗੁ ਅਤੀ ਬਡਾ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੇ ਝੂਠੇ ਹਠ ਕਰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਤੇ ਸੋ ਇਹ ਜੀਵ (ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ) ਵਾਰੰਵਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲੁ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਨਾਮ ਧਨੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤੌ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭ ਵਡਿਆਈਆ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਸਰਬ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿ ਵਸਤੁ ਮੰਗੀਐ ਸਾਈ ਪਾਈਐ ਜੇ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਨਾਮ ਬੀਚ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਈਏ ਤਉ ਜੋ ਵਸਤੂ ਮੰਗੀਐ ਸੋਈ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਹਜ ਗਲ ਜੀਅ ਕੀ ਕੀਚੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸਿ ਤਾ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ (ਜੀਅ) ਰਿਦੇ ਕੀ ਗੁਪਤ ਬਾਤ ਜੋ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਹਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਇ ਸਭ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਈਐ ॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਵੇ ਤਬ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪੂਰਬਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬ ਤੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਖਾਲੀ ਕੋ ਨਹੀ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸੋਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੇਹਾ ਕੋ ਇਛੇ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਫਲ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਗਵਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਆ ਸਚੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਧਿਆਇ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਾਏ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਦਹ ਦਿਸਿ ਪਸਰਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ (ਪਸਰਿਆ) ਵਿਆਪਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਹੈ ਸੇ ਜਨ ਛਪਹਿ ਨ ਕਿਸੈ ਦੇ ਛਪਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਛਿਪਾਏ ਹੂਏ ਛਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੁਸਮਨੋਂ ਕੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਉਨ ਕਾ ਜਸੁ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਭਏ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ॥

ਵਹੁ ਮਾਨਸੋਂ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਭਾਵ ਸਤੋ ਪਰਧਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹਰੀ ਨੇ ਦੇ ਦਈ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਚੇਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜੋ (ਸੁਚੇਇ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਨਾਮੁ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਜਪਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਨਾਵੈ ਕੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਵਧਾਈ ॥

ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬੀਚ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਵਧਾਈ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਸਭਿ ਵੇਖਿ ਵੇਖਿ ਜੀਵਨਿ੍ ਓਨ੍ਾ ਅੰਦਰਿ ਹਿਰਦੈ ਭਾਈ ॥

ਸਿਖ ਔਰ ਸੇਵਕ ਤਿਸ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਓਨਾਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਵਹੁ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਵਡਿਆਈ ਵੇਖਿ ਨ ਸਕਨਿ ਓਨ੍ਾ ਪਰਾਇਆ ਭਲਾ ਨ ਸੁਖਾਈ ॥

ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟ ਜਨ ਤਿਸ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੋ ਪਰਾਇਆ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਹੋਵੈ ਕਿਸ ਹੀ ਕੀ ਝਖ ਮਾਰੀ ਜਾ ਸਚੇ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਝਖ ਮਾਰੀ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿਆ ਬਿਗੜਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਨਕੀ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਿ ਗਲ ਕਰਤੇ ਭਾਵੈ ਸਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਈ ਸਭ ਝਖਿ ਝਖਿ ਮਰੈ ਲੋਕਾਈ ॥੪॥

ਜੋ ਬਾਤ ਕਰਨਹਾਰ ਕਰਤੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਹੀ ਨਿਤ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਲੋਕਾਈ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਖਪ ਖਪ ਕੇ ਮਰਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਏਹ ਆਸਾ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕੀ ਜੋ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮੋਹਿ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਆਸ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਲ੍ਰਿ ਤਿਆਗਿਆ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੁਖ (ਪਲਰਿ) ਖਾਲੀ ਜਾਣਕਰ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਮਹਾਂ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੧

ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁਲੇ ਜਨਮਿ ਮਰਹਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੂਏ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਫਿਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਏ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਖ ਆਦੀ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਯ ਅੰਤ ਕੋ ਪਛਤਾਇ ਕਰ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜਨ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ੍ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਬਲਿ ਜਾਏ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਮੇਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਪਰ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਜਗਿ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਮੋਹਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਇਸ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ (ਜਗਿ) ਜੀਵ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਜਮ ਕੇ ਚੀਰੇ ਵਿਚਿ ਹੈ ਜੇਤਾ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ॥

ਇਸੀ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਜਮ ਕੇ (ਚੀਰੇ) ਦਫਤਰ ਵਾ ਪ੍ਰਵਾਨੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕੌਣ ਜਿਤਨਾ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਅਕਾਰ ਮਾਤ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਹੀ ਜਮੁ ਲਗਦਾ ਸੋ ਉਬਰੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੈ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸ (ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਜਮ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਤੇ (ਉਬਰੈ) ਬਚਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਕਰਤਾਰ ਬਖਸਿ ਲੇਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਹੁ ਮਨੁ ਤਾਂ ਤਰੈ ਜਾ ਛੋਡੈ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਤਬ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਵੈ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮਾਰੇ ਨਿਰਾਸੁ ਹੋਇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜਬ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਵਿਚੋਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਮਰੇ ਤਬ ਨਿਰਾਸ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਕਲਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਥੈ ਜਾਈਐ ਜਗਤ ਮਹਿ ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਸਾਈ ॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਹਾ ਜਾਈਐ ਹਰੀ (ਸਾਈ) ਮਾਲਕੁ ਤਹਾਂ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਸਭੁ ਆਪੇ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਸਚਾ ਨਿਆਈ ॥

ਪੁਨਾ (ਅਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਵੋਹ ਸਭ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਚੇ ਨਿਆਉਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਕੂੜਿਆਰਾ ਕੇ ਮੁਹ ਫਿਟਕੀਅਹਿ ਸਚੁ ਭਗਤਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਝੂਠਿਓਂ ਕੇ ਮੂੰਹ ਊਹਾਂ ਈਹਾਂ ਦੋਨੋਂ ਜਗਹ ਫਿਟਕਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚਾ ਨਿਆਉ ਹੈ ਸਿਰਿ ਨਿੰਦਕ ਛਾਈ ॥

ਸਚਾ ਹੀ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਛਾਈ) ਸੁਆਹ ਪੜਤੀ ਭਾਵ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਅਰਾਧਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਜੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਖਸ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਬਖਸਸ ਕਰੇ ਤੌ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਪਾਵਾ ਸਿਰਿ ਓਪਾਉ ਹੈ ਨਾਉ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਕਲਜਾਨ ਕਾ ਸਰਬ ਉਪਾਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਾਵ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਂਤਿ ਹੈ ਹਿਰਦੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਸਾਂਤੀ ਕਰ ਸੀਤਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖਾਣਾ ਪੈਨ੍ਣਾ ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਵਡਿਆਈ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ ਸਭ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਏ ਮਨ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣਿ ਪਾਇਹਿ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣੇ ਤਬ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੈ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਤਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸੇਗਾ ਔਰ ਹਉਮੈ ਅਰੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਭਾਵ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਤਨੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਾਹ ਰਾਜੇ ਖਾਨ ਉਮਰਾਵ ਸਿਕਦਾਰ ਹਹਿ ਤਿਤਨੇ ਸਭਿ ਹਰਿ ਕੇ ਕੀਏ ॥

ਜਿਤਨੇ ਮੁਲਖੋਂ ਕੇ ਵਿਲਾਯਤੋਂ ਕੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਔਰ (ਸਾਹ) ਸਾਹੂਕਾਰ (ਰਾਜੇ) ਅਲਪ ਦੇਸ ਕੇ ਮਾਲਕ ਵਾ ਰਾਜਪੂਤ (ਖਾਨ) ਪਠਾਣ (ਉਮਰਾਵ) ਪਟੇਦਾਰ ਵਾ ਨੌਕਰੀ ਮੈਂ ਪੰਜ ਦਸ ਹਜਾਰ ਜਗੀਰ ਪਾਵਣ ਵਾਲੇ (ਸਿਕਦਾਰ) ਠਾਣੇਦਾਰ ਵਾ ਸਰਦਾਰ ਜੋ ਬਿਨਾ ਨੌਕਰੀ ਜਗੀਰ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਤਿਤਨੇ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹਰਿ ਕਰਾਵੈ ਸੁ ਓਇ ਕਰਹਿ ਸਭਿ ਹਰਿ ਕੇ ਅਰਥੀਏ ॥

ਤਿਨੋਂ ਪਾਸੋਂ ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਹੁ ਹਰੀ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਹੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਸਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਅਰਥੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸਭਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਵਲਿ ਹੈ ਤਿਨਿ ਸਭਿ ਵਰਨ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਗੋਲੇ ਕਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣ ਕਉ ਦੀਏ ॥

ਐਸਾ ਹਰੀ ਜੋ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਲਿ) ਤਰਫ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਖੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸਭੀ ਵਰਨ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੇ ਕੋ ਗੋਲੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੇਤ ਰਚੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਵੇ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖਹੁ ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਦੁਸਮਨ ਦੂਤ ਸਭਿ ਮਾਰਿ ਕਢੀਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸੇਵਣੇ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਦੇਖੋ ਜਿਸਨੇ ਇਸ (ਕਾਂਇਆ) ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚੋਂ ਦੁਸਮਨੀ ਕੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਦੂਤ ਸਭ ਮਾਰਕੇ ਕਾਢ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਆ ਭਗਤ ਜਨਾ ਉਪਰਿ ਹਰਿ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਰਖਿ ਲੀਏ ॥੬॥

ਸੋ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੬॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਸੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਦਰਿ ਕਪਟੁ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਧਿਆਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕਪਟ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਦੁਖੁ ਵਰਤੈ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਛੇ ਦੁਖ ਵਿਚ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਗੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹੀ ਪਾਵੈਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਤਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥

ਪੂਰਬਲੇ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਅੰਦਰਹੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਦਰ ਤੇ ਭਰਮ ਔ ਭੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਸਭ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਹੈ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੨

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਖਣੁ ਬੋਲਣਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਮੁਖ ਕਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਤਿਮਰ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਅੰਧੇਰਾ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਵਰਨ ਔਰ ਵਖੇਪ ਦੋਨੋਂ ਸਕਤੀਆਂ ਸਹਤ ਅਗਜਾਨ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਰਤਤੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੈਲੇ ਮਰਹਿ ਗਵਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਮੈਲੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੇ ਰਿਦੇ (ਨਿਰਮਲ) ਉਜਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਜਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸਤੇ ਹਉਮੈਂ ਮੈਲ ਜਾਤੀ ਰਹੇਗੀ॥

ਅੰਦਰਿ ਸੰਸਾ ਦੂਖੁ ਵਿਆਪੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧਾ ਨਿਤ ਮਾਰ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸੂਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਜਾਗਹਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੰਸਾ ਰੂਪ ਦੁਖ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਨਿਤ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਸਿਰ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ ਅਵਿਦਿਆ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਕਬੀ ਜਾਗਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਸਬਦੁ ਨ ਵੀਚਾਰਹਿ ਇਹੁ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਇਆ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਨਾਨਕ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਕਰੇ ਖੁਆਰ ॥੩॥

ਤਿਨਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਭਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਵਿਰਥਾ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮ ਖੁਆਰ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇਗਾ ਵਾ ਮਾਰ ਕਰ ਖ੍ਵਾਰ ਕਰੇਗਾ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸਚੁ ਬਖਸੀਅਨੁ ਸੋ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ॥

ਜਿਸਨੋਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੋਈ ਨਾਮ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਮੁਹਤਾਜੀ ਲੋਕੁ ਕਢਦਾ ਹੋਰਤੁ ਹਟਿ ਨ ਵਥੁ ਨ ਵੇਸਾਹੁ ॥

ਤਿਸਕੀ ਮੋਹਤਾਜੀ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਕਢਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਭ ਖੁਸਾਂਮਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਟ ਮੈਂ ਨਾ ਤੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ (ਵੇਸਾਹੁ) ਖਰੀਦਨਾ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਲਏ ਵੇਮੁਖ ਭਸੁ ਪਾਹੁ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਭਸੁ) ਸੁਆਹ ਭਾਵ ਧਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਹਰਿ ਭਗਤ ਹਹਿ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਤਿਨਾ ਨੇੜਿ ਨ ਜਾਹੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤਿ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਾਗਾਤ ਲੇਨੇ ਵਾਸਤੇ ਜਮ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਲਦਿਆ ਸਦਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਲਦਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਸਦਾ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਰਇਛਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਹੋਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਨਦਿਨੁ) ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ਉਦਾਸ ਹੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ (ਬਿਖਿਆ) ਜਹਰ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਲ ਉਧਰੇ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਆਪ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਕੁਲ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਭੀ ਧੰਨਜ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ (ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਵਸਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਸਚੇ ਸਾਥ ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਲਗਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹਾਦੇਉ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭੁਲੇ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਅਪਨੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਔਰ ਵਿਸਨ ਜੀ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਨਾਮਨੀ ਜਲੰਧ੍ਰ ਦੈਂਤ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਛਲ ਕਰ ਪਤਿਬ੍ਰਤ ਰੂਪ ਧਰਮ ਭੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਿਵਜੀ ਮੋਹਨੀ ਅਵਿਤਾਰ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਕਈ ਮੁਤਕ ਨਿਆਇ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਐਸੇ ਈਸਰ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ ਤੌ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਵਧਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭੂਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਿ ਪੜਿ ਮੋਨੀ ਭੁਲੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੰਡਤ ਪੜ ਪੜਕੇ ਔਰ ਮੋਨੀ ਮੌਨ ਧਾਰਤੇ ਹੂਏ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਭੁਲੇ ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਜੋਗੀ ਔਰ ਜੰਗਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਸਰਬ ਭੇਖੋਂ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਬਿਨਾ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਗੁਰੂ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੁਖੀਏ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਿ ਭੁਲੇ ਤਿਨ੍ਹੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਦੁਖਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇਈ ਜਨ ਸਮਧੇ ਜਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜਨ (ਸਮਧੇ) ਸਮਝੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਕਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਵਸਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸਹਿ ਸਰੇਵਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀਹੋ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰੇਵਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਸਮਰਥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸਦਾ ਨਾਮ ਵਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨੁ ਨ ਖਟਿਓ ਸੇ ਦੇਵਾਲੀਏ ਜੁਗ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਯੁਗ ਮੈਂ ਸਦਾ ਦਿਵਾਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਿਖੀ ਦੇਵਤਾ ਅਰੁ ਪਿਤਰੋਂ ਕੇ ਰਿਣੀ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰਹਿ ਸਭ ਜਗਤ ਮਹਿ ਕੋਈ ਮੁਹਿ ਥੁਕ ਨ ਤਿਨ ਕਉ ਪਾਹਿ ॥

ਵੋਹ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮੰਗਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਕੋਈ ਥੁਕ ਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਅਤੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰਿਆ ਹੂਆ ਨਿਰਲਜ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਾਈ ਬਖੀਲੀ ਕਰਹਿ ਆਪਣੀ ਪਰਤੀਤਿ ਖੋਵਨਿ ਸਗਵਾ ਭੀ ਆਪੁ ਲਖਾਹਿ ॥

ਪਰਾਈ ਬਖੀਲੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਖੋਵਤੇ ਹੈਂ (ਸਗਵਾ) ਉਲਟਾ ਆਪ ਨੂੰ ਲਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੂਰਖ ਵਾ ਨਿੰਦਕ ਜਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਾਰਣਿ ਚੁਗਲੀ ਕਰਹਿ ਸੋ ਧਨੁ ਚੁਗਲੀ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਓਇ ਭਾਵੈ ਤਿਥੈ ਜਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਈ ਚੁਗਲੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਨ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਉਨਕੋ ਭਾਵੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰੈ ਔਰ ਕਹੀ ਜਾਵੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕੌ ਹਰਿਧਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੩

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਮਿਲੈ ਤਿਥਹੁ ਕਰਮਹੀਣ ਲੈ ਨ ਸਕਹਿ ਹੋਰ ਥੈ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਾਹਿ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ (ਕਰਮਹੀਣ) ਭਾਗੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਲੈ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਚਿੰਤਾ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ਸੁ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਿਸੀ ਬਿਉਹਾਰ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕਾ ਆਖਿਆ ਆਪਿ ਸੁਣੇ ਜਿ ਲਇਅਨੁ ਪੰਨੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਆਖਿਆ) ਉਚਾਰਣ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਪੰਨੈ) ਕਾਗਜ ਵਾ ਆਸਰੇ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਬਖਸੀਸ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਗਵਨ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮੋਖ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਲਖਸ਼ਣ ਉਚਾਰਣ ਕਰੀਏ? ਸੋਈ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਲੁ ਮਾਰਿ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਣੀ ਅੰਤਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਉ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਤ ਸੰਤਜ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀਆਂ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸ਼ਨਾ ਜੋ ਥੀਆਂ ਸੋ (ਮਨਹਿ ਸਮਾਣੀ) ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਲੇ ਕਰ ਦਈਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਬੀਚ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ਕਦੇ ਨ ਸੋਵੈ ਸਹਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਿਆਉ ॥

ਵੋਹ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਵਹੁ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੀਠਾ ਬੋਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ (ਬਾਣੀ) ਵਾਕ ਇੰਦ੍ਰਯ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਮੀਠਾ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਸਦਾ ਸੋਹਦੇ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖੁ ਪਾਉ ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਵੋਹ ਸਦਾ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਤੁਮ ਸੁਖ ਪਾਓਗੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰੀ ਸੋ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਹਰਿ ਪਾਸਹੁ ਦੇਵਾਇਆ ॥

ਇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਜੋ ਰਤਨ ਔਰ ਜਵਾਹਿਰ ਰੂਪ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਹਰੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸੋਂ ਦਿਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕਿਸੈ ਕਿਹੁ ਦਿਸਿ ਆਵੈ ਤਾ ਕੋਈ ਕਿਹੁ ਮੰਗਿ ਲਏ ਅਕੈ ਕੋਈ ਕਿਹੁ ਦੇਵਾਏ ਏਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜੋਰਿ ਕੀਤੈ ਕਿਸੈ ਨਾਲਿ ਨ ਜਾਇ ਵੰਡਾਇਆ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਪਾਸ ਕਿਸੀ ਨੂੰ (ਕਿਹੁ) ਕਛੁ ਦਿਸ ਆਵੈ ਤੌ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਤਰਹਾਂ (ਕਿਹੁ) ਕਛ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗ ਲਏ (ਅਕੈ) ਵਾ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਕਹਕੇ ਦਿਵਾਇ ਦੇਵੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਕਿਸੀ ਨਾਲ ਜੋਰ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਵੰਡਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਸੋਂ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਹਿਸਾ ਹਾਕਮ ਕੇ ਜੋਰ ਸੇ ਲੇਵੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲਿ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਲਾਏ ਤਿਸੁ ਹਰਿ ਧਨ ਕੀ ਵੰਡ ਹਥਿ ਆਵੈ ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਤੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੋ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸਾਥ ਸਰਧਾ ਲਗਾਇ ਦੇਵੈ ਤਿਸਨੋ ਹਰਿਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਵੰਡ ਅਰਥਾਤ ਹਿਸਾ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਹਥ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਕਰਤੇ ਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕੁ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕਾ ਖਤੁ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੈ ਸੀਵ ਬੰਨੈ ਰੋਲੁ ਨਾਹੀ ਜੇ ਕੋ ਹਰਿ ਧਨ ਕੀ ਬਖੀਲੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਹੁ ਹਰਿ ਚਹੁ ਕੁੰਡਾ ਵਿਚਿ ਕਾਲਾ ਕਰਾਇਆ ॥

ਇਹ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਖਤ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਕੋ ਆਵਤੇ ਹੀ ਦੇ ਦੇਣਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ (ਸੀਵ) ਹਦ ਨਗਰੋਂ ਕੀ ਔਰ (ਬੰਨਾ) ਵਟ ਖੇਤ ਦਾ ਭੀ ਰੌਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਲਕੀਅਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਹਰਿ ਧਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਬਖੀਲੀ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮੂੰਹ ਹਰੀ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਕਾਲਾ ਕਰਾਵੈਗਾ। ਅਰੁ ਜਿਸਨੇ ਪੀਛੇ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਦੋਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਅਰੁ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਿਤੇ ਨਾਲਿ ਕਿਸੈ ਜੋਰੁ ਬਖੀਲੀ ਨ ਚਲਈ ਦਿਹੁ ਦਿਹੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥੯॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਿਤੇ ਨਾਲ ਕਿਸੀਕਾ ਜੋਰ ਔਰ (ਬਖੀਲੀ) ਚੁਗਲੀ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ ਵੁਹ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਹਰਿ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਵਾਇਆ ਚੜਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਰਖਿ ਲੈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਇਹ ਜਗਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜੋ ਜਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੋ ਵਾ ਤਿਸ ਜਗਤ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਜਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਉਬਰੈ ਤਿਤੈ ਲੈਹੁ ਉਬਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬਚਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਅਗਨੀ ਤੇ (ਉਬਾਰਿ) ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੁਖੁ ਵੇਖਾਲਿਆ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਜੋ ਸਬਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਸੁਝਈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਬਖਸ਼ਣੇਹਾਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੁਝ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਜੋ ਮੋਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈ ਜਾਇ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਇਹ ਮਾਰੀ ਨ ਮਰੈ ਨਾ ਇਹ ਹਟਿ ਵਿਕਾਇ ॥

ਨਾ ਤੋ ਇਹ ਕਿਸੀ ਪਾਸੋਂ ਮਾਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੇ ਇਹ ਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਨਾ ਇਹ ਕਿਸੀ ਦੁਕਾਨ ਮੈਂ ਵਿਕ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਰਜਾਲੀਐ ਤਾ ਇਹ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਇਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਪਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ ਤਬ ਇਹੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਇਸਦੇ ਜਲਾਉਣੇ ਕਰ ਤਨ ਮਨ ਉਜਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮਾਰਣੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਗੁਰਸਬਦ ਹੀ (ਮਾਰਣੁ) ਮਸਾਲਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਧਾਤੂ ਕਿਸੀ ਔਖਧੀ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਸਬਦ ਜੰਨ ਗਿਆਨ ਕਰ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਤੀ ਧੁਰਹੁ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਜੋ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ (ਧੁਰਹੁ) ਆਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਸਮਝ ਕੇ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਦਾਤ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਪੁਤੀ ਭਾਤੀਈ ਜਾਵਾਈ ਸਕੀ ਅਗਹੁ ਪਿਛਹੁ ਟੋਲਿ ਡਿਠਾ ਲਾਹਿਓਨੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਓਂ ਕੋ ਔਰ ਭਤੀਜੇ ਔਰ ਜਵਾਈ ਔਰ ਜੋ (ਸਕੀ) ਸੰਬੰਧੀ ਹੈ ਵਾ ਕੁੜਮੋਂ ਆਦੀ ਸਭਨੋਂ ਕੋ (ਅਗਹੁ ਪਿਛਹੁ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੋਜਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਉਨ ਸਭ ਮੈਂ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਾਇਕ ਦੇਖੇ ਤਬ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਤੇ (ਅਭਿਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਕੋ ਵੇਖੈ ਤਿਥੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਬਖਸਿਓਸੁ ਸਭੁ ਜਹਾਨੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਦੇਖੋ ਤਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਾਮਾਤਿ ਕਰ ਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸਰਬ ਜਹਾਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ ਨੇ ਸਰਬ ਜਹਾਨ ਵਿਚੋਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲਿ ਮੰਨੇ ਸੁ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਸਿਝੈ ਜਿ ਵੇਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਸੁ ਫਿਰੈ ਭਰਿਸਟ ਥਾਨੁ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ (ਮੰਨੇ) ਮੰਨਨ ਕਰੇ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਿਝ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਲਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਭਰਿਸਟਥਾਨੁ) ਨੀਚ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੪

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੈ ਵਲਿ ਹੋਆ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸਜਣ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਨ) ਦਾਸ ਕੇ (ਵਲਿ) ਤਰਫ ਜਬ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰੀ ਸੁਜਾਨ ਪੁਰਖ ਮੇਰਾ ਸ੍ਰਜਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਪਉਦੀ ਭਿਤਿ ਦੇਖਿ ਕੈ ਸਭਿ ਆਇ ਪਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਲਾਹਿਓਨੁ ਸਭਨਾ ਕਿਅਹੁ ਮਨਹੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਲੰਗਰ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਜਨੋਂ ਰੂਪੀ (ਭਿਤਿ) ਚੋਗ ਪੜਤੀ ਦੇਖਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਵਰਤਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਸਭਕੇ ਮਨਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਗੁਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇਖ ਕਰ ਸਭ ਚਰਨੀ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪਨੇ ਬੇਟੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਆਦਿਕ ਗੁਰਿਆਈ ਸੇ ਖਾਲੀ ਰਹ ਗਏ ਅਰ ਥੋੜੇ ਦਿਨਾਂ ਕੇ ਆਏ ਹੂਏ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇ ਦਿਤੀ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕੋਈ ਵਾਹੇ ਕੋ ਲੁਣੈ ਕੋ ਪਾਏ ਖਲਿਹਾਨਿ ॥

ਕੋਈ ਜਮੀਨ ਵਾਂਹਵਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਖੇਤ ਕੋ (ਲੁਣੈ) ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ (ਖਲਿਹਾਨਿ) ਖਲਵਾੜੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵ ਨ ਜਾਪਈ ਕੋਈ ਖਾਇ ਨਿਦਾਨਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਏਵ) ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਜੋ ਅੰਤ ਮੈਂ ਇਸ ਅੰਨ ਕੋ ਕੌਨ ਖਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੀ ਗਾਦੀ ਥੀ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਹੈ॥ ਇਸ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਐਸੇ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੋਈ ਵਾਹੇ ਭਾਵ ਸਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਮਨਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਖਲਹਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਨਿਧਜਾਸਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਏਵ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਆਤਮ ਸਿਧਾਂਤ ਪਹਲੇ ਕੌਨ ਖਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਧਾਰੇਗਾ ਕਿਆ ਜਾਣੀਏ ਸ੍ਰਵਣ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹੀ ਪਹਲੇ ਸਛਾਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਿਘਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਨਿਧਿਆਸਨ ਵਾਲਾ ਪੀਛੇ ਰਹ ਜਾਵੇ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਤਰਿਆ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਦਇਆਲਿ ਸਾਗਰੁ ਤਾਰਿਆ ॥

ਤਿਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਦਿਆਲ ਹੋਇਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮਿਹਰਵਾਨਿ ਭਰਮੁ ਭਉ ਮਾਰਿਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜਿਸਕਾ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਕਰਾਲੁ ਦੂਤ ਸਭਿ ਹਾਰਿਆ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ (ਬਿਕਰਾਲੁ) ਭਯਾਨਕ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਤਿਸਤੇ ਸਭ ਹਾਰ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਕੰਠਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਨਿਧਾਨੁ) ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਤਿਸਨੇ ਕੰਠ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਜਨਮੁ ਮਰਣੁ ਸਵਾਰਿਆ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਮਰਨੁ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕੂੜੇ ਕਹਣ ਕਹੰਨ੍ਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਝੂਠੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਚੋਰ ਤਿਨਾ ਘਰੁ ਮੁਹਨ੍ਹਿ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸੰਨ੍ਹਿ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਕੋ (ਮੁਹਨ੍ਹਿ) ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੇ ਲੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪੁ ਸੰਨ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਮੁਠੇ ਦੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਜਾਣੰਨ੍ਹਿ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਜੋ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੂਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭਰਮਿ ਲੁਟਾਇਆ ਬਿਖੁ ਸਿਉ ਰਚਹਿ ਰਚੰਨ੍ਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਵਾ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਧਰਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਲੁਟਾਯਾ ਹੈ ਵਿਖ ਰੂਪੀ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਆਪ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਰਚਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਸਟਾ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਜਨ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ਕਰੰਨਿ੍ ॥

ਦੁਸਟੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਪਿਰਹੜੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ (ਵਾਦੁ) ਝਗੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਕਤ ਨਰਕ ਮਹਿ ਜਮਿ ਬਧੇ ਦੁਖ ਸਹੰਨਿ੍ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਜਮਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਦੇ ਜਿਵ ਰਾਖਹਿ ਤਿਵੈ ਰਹੰਨਿ੍ ॥੧॥

ਵਹੁ ਮਸਤਕ ਪਰ (ਕਿਰਤਿ) ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਾਣੁ ਨਿਤਾਣੇ ਤਿਸੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਨਿਰਬਲਿਓਂ ਕੋ ਬਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਸਦਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਤਿਸੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਵਾ ਗ੍ਰਾਸ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਭੀ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸੁ ਕਵਲਾ ਸੇਵਕਿ ਤਿਸੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਕਵਲਾ) ਲਖਮੀ ਆਪ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੋਇ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥੁ ਤਿਸੁ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੋਖ ਰੂਪ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਵਸੈ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਤਿਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਨ੍ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਰਸੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਤਿਸੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪੂਰਬ ਉਤਮੁ ਲੇਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਾਥ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਬੋਲੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰਿ ਸੁਣਿਆ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਬੋਲੇਗਾ ਸੋ ਸੁਣੇਗਾ ਅਰੁ ਜੋ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਬ ਸੁਣਿਆ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਵਾਕ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਵਰਤਿਆ ਜਗਤ ਮਹਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੁਖਿ ਭਣਿਆ ॥

ਸੋਈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਰਤਿਆ ਹੈ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰੀਰ ਧਾਰੀਓਂ ਨੇ ਮੁਖ ਤੇ (ਭਣਿਆ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾ ਕੇ ਵਾਕ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਣ ਕਰ ਸਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁਤੁ ਵਡਿਆਈਆ ਸਾਹਿਬੈ ਨਹ ਜਾਹੀ ਗਣੀਆ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਹਜੁ ਅਨਦੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸਿ ਸਚੀ ਗੁਰ ਮਣੀਆ ॥

ਸੋ ਸਚ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਅਰ ਅਨੰਦ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਮਣੀਆ) ਮਨੌਤ ਭਾਵ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸਵਾਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਸਚੇ ਜਿਉ ਬਣਿਆ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨ ਕਾ ਜਸ ਵਾ ਅਨੰਦ ਸਚੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਬਣਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ਦੂਰਿ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਅਪਣੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕੋ ਤੌ ਪਛਾਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਤੇ ਦੂਰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਵਿਸਰੀ ਕਿਉ ਮਨੁ ਰਹੈ ਹਜੂਰਿ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਇਸਕੋ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਵਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਜੂਰ ਇਸ ਕਾ ਮਨ ਕੈਸੇ ਹਾਜਰ ਰਹੇ?

ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਝੂਠੈ ਲਾਲਚਿ ਕੂਰਿ ॥

(ਕੂਰਿ) ਝੂਠੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸਚੇ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਜੂਰ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਬਨਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅਵਗੁਨ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਚਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਣਾ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪੂਰਨੁ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥

ਤਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੰਗੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਕੋਈ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨ ਕੋ ਲੋਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੫੫

ਪਉੜੀ ॥

ਕੋਈ ਨਿੰਦਕੁ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਫਿਰਿ ਸਰਣਿ ਗੁਰ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਭੀ ਹੋਵੈ ਪਰੰਤੂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਆਇ ਜਾਵੈ॥

ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਲਿ ਰਲਾਵੈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਾਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸਾਥ ਰਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮੀਹਿ ਵੁਠੈ ਗਲੀਆ ਨਾਲਿਆ ਟੋਭਿਆ ਕਾ ਜਲੁ ਜਾਇ ਪਵੈ ਵਿਚਿ ਸੁਰਸਰੀ ਸੁਰਸਰੀ ਮਿਲਤ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਪਾਵਨੁ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੀਹਾਂ ਕੇ ਬਰਸਣੇ ਸੇ ਗਲੀਆਂ ਨਾਲਿਆਂ ਔਰ ਟੋਬਿਓਂ ਕਾ ਜਲ (ਸੁਰਸਰੀ) ਗੰਗਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗੰਗਾ ਜਲ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਵੋਹ ਜਲ ਭੀ ਪਾਵਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਏਹ ਵਡਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰਵੈਰ ਵਿਚਿ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਤਿਸਨਾ ਭੁਖ ਉਤਰੈ ਹਰਿ ਸਾਂਤਿ ਤੜ ਆਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਨਿਰਵੈਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਕੇ (ਤੜ) ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਸਾਂਤਿ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਅਚਰਜੁ ਦੇਖਹੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਸਚੇ ਸਾਹ ਕਾ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਮੰਨੈ ਸੁ ਸਭਨਾਂ ਭਾਵੈ ॥੧੩॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿ ਹਰੀ ਕਾ ਇਹੁ ਅਸਚਰਜੁ ਦੇਖੋ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੋ (ਮੰਨੋ) ਪੂਜਨ ਕਰੇ ਸੋ ਸਭਨਾ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥੧॥ਸੁਧੁ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥
ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਮਿਥਯਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਪੂਰਬ ਕੀ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸੋ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਪੇਖਨਾ ਰਹਨੁ ਨ ਕੋਊ ਪਈਹੈ ਰੇ ॥

(ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਦੇਖਣਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਐਸਾ ਦੇਖਣਾ ਕਰੋ ਵਾ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਪੁਤਲੀਓਂ ਕਾ (ਪੇਖਨਾ) ਤਮਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਕੋਈ ਜੀਵ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸਭਿ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ॥

ਸੂਧੇ ਸੂਧੇ ਰੇਗਿ ਚਲਹੁ ਤੁਮ ਨਤਰ ਕੁਧਕਾ ਦਿਵਈਹੈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਧੇ ਸੁਧੇ ਚਲੋ ਵਾ ਸੁਧੇ ਸੁਧੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ (ਰੇਗਿ) ਰਸਤੇ ਵਾ (ਰੇਗਿ) ਚਲੇ ਚਲੋ (ਨਤਰ) ਨਹੀਂ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਮਕੋ ਜਮਕੇ ਪਾਸੋਂ (ਕੁਧਕਾ) ਖੋਟਾ ਧਕਾ ਦਿਵਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜੋਗੇ ਵਾ ਨਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਕਰੇਗਾ ਅਰੁ ਨਾ ਧਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਰਾਦਰੁ ਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਮਕਾ ਧਕਾ ਤੋ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਏ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਬ ਭੈ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਬਾਰੇ ਬੂਢੇ ਤਰੁਨੇ ਭਈਆ ਸਭਹੂ ਜਮੁ ਲੈ ਜਈਹੈ ਰੇ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ (ਬਾਰੇ) ਬਾਲਕ ਔਰ (ਬੂਢੇ) ਬ੍ਰਿਧ ਔਰ (ਤਰਨੇ) ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਇਤਆਦਿਕ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਜਮ ਲੇਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ॥ ਯਥਾ-ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਪੰਚਮੇ ਪਾਤਸਾਹਿ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਹੈ ਨਹ ਬਾਰਕ ਨਹਿ ਜੋਬਨੈ ਨਹਿ ਬਿਰਧੀ ਕਛੁ ਬੰਧ॥ ਓਹ ਬੇਰਾ ਨਹ ਬੂਝੀਐ ਜਬ ਆਇ ਪਰੈ ਜਮ ਫੰਧੁ॥

ਮਾਨਸੁ ਬਪੁਰਾ ਮੂਸਾ ਕੀਨੋ ਮੀਚੁ ਬਿਲਈਆ ਖਈਹੈ ਰੇ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਇਹ ਮਾਨੁਸ (ਬਪੁਰਾ) ਵਿਚਾਰਾ ਬਲ ਤੇ ਹੀਨ (ਮੁਸਾ) ਚੂਹਾ ਰੂਪ ਕੀਆ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਿ ਰੂਪੀ ਬਿਲੀ ਇਸਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਧਨ ਕਰਕੇ ਤੋ ਜਮਤੇ ਰਖ੍ਯਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੋਇਗੀ?

ਧਨਵੰਤਾ ਅਰੁ ਨਿਰਧਨ ਮਨਈ ਤਾ ਕੀ ਕਛੂ ਨ ਕਾਨੀ ਰੇ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਧਨਵੰਤ ਔਰ ਨਿਰਧਨ (ਮਨਈ) ਮਾਨਸ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਮ ਕੁਛ ਕਾਣ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਧਨਵਾਨ ਕਾ ਲਿਹਾਜ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਨਿਰਧਨ ਦੇਖਕਰ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਸਭ ਕੋ ਸਮਾਨ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਸਮ ਕਰਿ ਮਾਰੈ ਐਸੋ ਕਾਲੁ ਬਡਾਨੀ ਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜਾ ਔਰ ਪਰਜਾ ਕੋ ਏਕ ਸਮ ਜਾਨ ਕਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ (ਬਡਾਨੀ) ਅਸਚਰਜ ਹੀ ਹੈ ਵਾ (ਬਡਾਨੀ) ਸਭਤੋਂ ਬਡਾਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭੀ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਸਮ ਕਾਲ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤੌਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਮਹਤਤਾ ਹੈ? ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਏ ਤਿਨ੍ ਕੀ ਕਥਾ ਨਿਰਾਰੀ ਰੇ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਨਿਆਰੀ ਹੈ॥

ਆਵਹਿ ਨ ਜਾਹਿ ਨ ਕਬਹੂ ਮਰਤੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੰਗਾਰੀ ਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਨ ਕਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਨਾ ਵਹੁ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਨ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ

ਭਾਵ ਯਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਯਥਾ 'ਨਾਨਕ ਲੀਨ ਭਇਓ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਉ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ਸੰਗਿ ਪਾਨੀ' (ਸੋ:ਮ:੯) ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਹਮਕੋ ਦਿਖਾਵਣੇ ਸੇ ਆਪਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਆ ਹੈ? ॥੩॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਲਛਿਮੀ ਮਾਇਆ ਇਹੈ ਤਜਹੁ ਜੀਅ ਜਾਨੀ ਰੇ ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਜੋ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ (ਲਛਿਮੀ) ਧਨ ਆਦੀ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਜੀਅ ਮੈਂ ਛਲ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗਨ ਕਰੋ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਮਿਲਿਹੈ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਤਿਆਗਨੇ ਤੇ (ਸਾਰਿਗ) ਧਨਖ ਹਾਥ ਮੇਂ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਮਕੋ ਮਿਲੇਗਾ॥੪॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਲੋਗ ਭਗਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਵਾਦ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਦਿਆ ਨ ਪਰਉ ਬਾਦੁ ਨਹੀ ਜਾਨਉ ॥
ਹਰਿ ਗੁਨ ਕਥਤ ਸੁਨਤ ਬਉਰਾਨੋ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਅਰੁ ਨ (ਬਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਕਰ ਜਾਨਤਾ ਹਾਂ ਮੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਅਰੁ ਸੁਨਤਾ ਹੂਆ ਬਾਵਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਬਾਬਾ ਮੈ ਬਉਰਾ ਸਭ ਖਲਕ ਸੈਆਨੀ ਮੈ ਬਉਰਾ ॥
ਮੈ ਬਿਗਰਿਓ ਬਿਗਰੈ ਮਤਿ ਅਉਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਤੀ ਕਮਲਾ ਹੋਗਜਾ ਹਾਂ ਅਰੁ ਹੋਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸਿਆਣੀ ਹੈ ਮੈਂ ਤੋ ਬਿਗਰ ਹੀ ਗਜਾ ਹਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਾ ਬਿਗੜੇ॥੧॥ ਜੇ ਲੋਕ ਕਹੇਂ ਆਪ ਬਾਵਰੇ ਕੈਸੇ ਹੋ ਗਏ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਨ ਬਉਰਾ ਰਾਮ ਕੀਓ ਬਉਰਾ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੇ ਬਉਰਾ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਮ ਨੇ ਬਉਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਰਿ ਗਇਓ ਭ੍ਰਮੁ ਮੋਰਾ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਸੇ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੈ ਬਿਗਰੇ ਅਪਨੀ ਮਤਿ ਖੋਈ ॥
ਮੇਰੇ ਭਰਮਿ ਭੂਲਉ ਮਤਿ ਕੋਈ ॥੩॥

ਮੈਂ ਬਿਗੜ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਇਜਤ ਖੋਇ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਤੁਮ ਮਤ ਕੋਈ ਭੂਲ ਜਾਵੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹਮਾਰੀ ਚਾਲ ਮੈਂ ਮਤ ਆਵੋ॥੩॥

ਸੋ ਬਉਰਾ ਜੋ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਨੈ ॥
ਆਪੁ ਪਛਾਨੈ ਤ ਏਕੈ ਜਾਨੈ ॥੪॥

ਸੋਈ ਬਉਰਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨੈ ਤਬ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਬਹਿ ਨ ਮਾਤਾ ਸੁ ਕਬਹੁ ਨ ਮਾਤਾ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੫॥੨॥

ਜੋ ਇਸ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਬ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਸੋ ਕਬੀ ਮਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਇਤੂ ਜੋਨੀਓਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਬਨ ਖੰਡ ਜਾਈਐ ਚੁਨਿ ਖਾਈਐ ਕੰਦਾ ॥

ਘਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਜੇਕਰ ਬਨ ਕੇ ਭਾਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਜਾਈਏ ਔਰ ਤਹਾਂ (ਕੰਦਾ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਵਾ ਜੋ ਜਿਮੀ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਸੋ ਕੰਦ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਚੁਣ ਕਰ ਖਾਈਏ॥

ਅਜਹੁ ਬਿਕਾਰ ਨ ਛੋਡਈ ਪਾਪੀ ਮਨੁ ਮੰਦਾ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਐਸੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਜੇ ਭੀ ਮੇਰਾ ਪਾਪੀ ਮਨੁ ਮੰਦ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਉ ਛੂਟਉ ਕੈਸੇ ਤਰਉ ਭਵਜਲ ਨਿਧਿ ਭਾਰੀ ॥

ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਮੇਰੇ ਬੀਠੁਲਾ ਜਨੁ ਸਰਨਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਮੈਂ ਛੂਟੋਂ ਔਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭਉਜਲ ਕੋ ਤਰ ਜਾਵਉ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਬੀਠੁਲਾ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੁਝ ਕੋ ਇਨਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ॥

ਬਿਖੈ ਬਿਖੈ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਤਜੀਅ ਨਹ ਜਾਈ ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀਆਂ ਜੋ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਸੇ ਤਿਆਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਾਖੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਲਪਟਾਈ ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਯਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਇਸ ਮਨ ਕੋ (ਰਾਖੀਐ) ਰੋਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਮਨ ਤਿਨੋਂ ਵਿਖੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਲਪਟਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੫੬

ਜਰਾ ਜੀਵਨ ਜੋਬਨੁ ਗਇਆ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਨ ਨੀਕਾ ॥

ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਜੋ ਜੀਵਨ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਬੀਤ ਗਿਆ ਔਰ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਕਾ (ਨੀਕਾ) ਚੰਗਾ ਭਾਵ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਜੀਅਰਾ ਨਿਰਮੋਲਕੋ ਕਉਡੀ ਲਗਿ ਮੀਕਾ ॥੩॥

ਇਹ ਜੀਵ ਨਿਰਮੋਲਕ ਥਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਵਿਸਿਓਂ ਸਾਥ ਲਾਗ ਕੇ ਕਉਡੀ (ਮੀਕਾ) ਬਰਾਬਰ ਵਾ ਏਕ ਕੌਡੀ ਕਾ ਹੀ ਹੋਇ ਗਿਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਮੇਰੇ ਮਾਧਵਾ ਤੂ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਾਧਵਾ ਤੂੰ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਸਮਸਰਿ ਨਾਹੀ ਦਇਆਲੁ ਮੋਹਿ ਸਮਸਰਿ ਪਾਪੀ ॥੪॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਦਇਆਲੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਕਲਜਾਨ ਕਰ॥੪॥੩॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦਿਰਾਨੀਓਂ ਜਿਠਾਨੀਓਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਬਾਤ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਤ ਉਠਿ ਕੋਰੀ ਗਾਗਰਿ ਆਨੈ ਲੀਪਤ ਜੀਉ ਗਇਓ ॥

ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਕਰ ਕੋਰੀ ਗਾਗਰ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੇਪਨ ਕਰਨੇ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾ ਜੀਉ ਗਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਤਾਨਾ ਬਾਨਾ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲਪਟਿਓ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸਕੋ (ਤਾਨਾ) ਤਾਣਾਂ ਔ (ਬਾਨਾ) ਪੇਟਾ ਵਾ ਉਨਨਾ ਕੁਛ ਸੋਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਲਪਟਿ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਕੁਲ ਕਉਨੇ ਰਾਮੁ ਕਹਿਓ ॥

ਜਬ ਕੀ ਮਾਲਾ ਲਈ ਨਿਪੂਤੇ ਤਬ ਤੇ ਸੁਖੁ ਨ ਭਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਭਾਵਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹਿੰਦੂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਇਸ (ਨਿਪੂਤੇ) ਔਤਰੇ ਨੇ ਮਾਲਾ ਹਥ ਮੈਂ ਲਈ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਹਮਕੋ ਤੌਂ ਕੋਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਨਹੁ ਜਿਠਾਨੀ ਸੁਨਹੁ ਦਿਰਾਨੀ ਅਚਰਜੁ ਏਕੁ ਭਇਓ ॥

ਹੇ ਦਰਾਨੀ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ਔਰ ਹੇ ਜਠਾਨੀ ਤੁਮ ਭੀ ਸੁਨੋ ਏਕ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਔਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਤ ਸੂਤ ਇਨਿ ਮੁਡੀਂਏ ਖੋਏ ਇਹੁ ਮੁਡੀਆ ਕਿਉ ਨ ਮੁਇਓ ॥੨॥

(ਸਾਤ ਸੂਤ) ਪ੍ਰਤਖ ਸਾਤ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਸੂਤਰ ਵਾ ਸਰਬ ਵਲੇਵੇ ਇਸ (ਮੁੰਡੀਏ) ਲੜਕੇ ਨੇ ਵਾ ਫਕੀਰ ਨੇ (ਖੋਏ) ਗਵਾਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮੁੰਡੀਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਹੈ॥੨॥ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਕਾ ਏਕੁ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦਇਓ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਏਕ ਹਰੀ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੀ ਪੈਜ ਜਿਨਿ ਰਾਖੀ ਹਰਨਾਖਸੁ ਨਖ ਬਿਦਰਿਓ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਵਾ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਹੈ ਔਰ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਹਰਣਾਖਸ ਕੋ ਨਖੋਂ ਸਾਥ ਬਿਦਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਉਦਰ ਪਾੜਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਕੈਸੇ ਥੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰ ਕੇ ਦੇਵ ਪਿਤਰ ਕੀ ਛੋਡੀ ਗੁਰ ਕੋ ਸਬਦੁ ਲਇਓ ॥

ਘਰ ਕੇ (ਦੇਵ) ਪਰੋਹਤ ਸੁਕ੍ਰ ਕੇ ਬੇਟੇ ਸੰਡਾ ਔ ਮਰਕਾ ਥੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ (ਪਿਤਰ) ਪਿਤਾ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤ ਕੀ ਥੀ ਸੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਜੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰੁ ਸਗਲ ਪਾਪ ਖੰਡਨੁ ਸੰਤਹ ਲੈ ਉਧਰਿਓ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਔਰ ਲੜਕਿਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਬਨਾਇਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਲੇ ਕਰ ਉਧਰਾ ਹੈ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਖੰਡਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਲੈ ਉਦਰਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖਿ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਊ ਹਰਿ ਸਮਾਨਿ ਨਹੀ ਰਾਜਾ ॥

ਏ ਭੂਪਤਿ ਸਭ ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੇ ਝੂਠੇ ਕਰਤ ਦਿਵਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੋ ਜਗਤ ਮੇਂ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੀ (ਦਿਵਾਜਾ) ਦਾਵੇ ਵਾ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਤੇਰੋ ਜਨੁ ਹੋਇ ਸੋਇ ਕਤ ਡੋਲੈ ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਪਰ ਛਾਜਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਹਾਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਤੀਨ ਲੋਕ ਪਰ ਛਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਾਥੁ ਪਸਾਰਿ ਸਕੈ ਕੋ ਜਨ ਕਉ ਬੋਲਿ ਸਕੈ ਨ ਅੰਦਾਜਾ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸ ਪਰ ਪਕੜਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਹਾਥੁ ਪਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ (ਅੰਦਾਜਾ) ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕਾ ਬਚਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸਤੇ ਸਭ ਭੈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਮੂੜ ਮਨ ਮੇਰੇ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਬਾਜਾ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ (ਅਚੇਤ) ਅਗਜਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ (ਅਨਹਦ) ਇਕ ਰਸ ਵਾਜਾ ਬਾਜੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਅਖੰਡ ਜਸ ਹੋਇਗਾ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕੋ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਿਵਾਜਾ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਜੰਨਜ ਸੰਸਾ ਥਾ ਕਿ ਹਮ ਤਰੋਂਗੇ ਕਿ ਨਹੀਂ ਸੋ ਅਬ ਉਠ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧ੍ਰੂ ਔਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦਕੋਂ ਕੋ (ਨਿਵਾਜਾ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹਮਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਮੋਖ ਦਾਨ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੈਗਾ॥੨॥੫॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਇਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇ ਬਿਗਰੀ ॥

ਸੀਲੁ ਧਰਮੁ ਜਪੁ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਨੀ ਹਉ ਅਭਿਮਾਨ ਟੇਢ ਪਗਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਯਦਪਿ ਹਮਾਰੇ ਤੇ ਬਿਗਰੀ ਹੈ ਤਦਪਿ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ (ਸੀਲੁ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਹੋ ਕਰ ਧਰਮ ਔ ਜਪ ਰੂਪੁ ਭਗਤੀ ਭੀ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਔਹੰ ਮਮ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਟੇਢਤਾ ਹੀ ਪਕੜੀ ਹੈ॥

ਅਮਰ ਜਾਨਿ ਸੰਚੀ ਇਹ ਕਾਇਆ ਇਹ ਮਿਥਿਆ ਕਾਚੀ ਗਗਰੀ ॥

ਮਰਨੇ ਤੇ ਰਹਤ ਜਾਨ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਜਲ ਸਾਥ ਇਹ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹੀ ਪਾਲੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਦੇਹੀ ਕਾਚੀ ਗਾਗਰ ਵਤ ਝੂਠੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜਿ ਸਾਜਿ ਹਮ ਕੀਏ ਤਿਸਹਿ ਬਿਸਾਰਿ ਅਵਰ ਲਗਰੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ (ਸਾਜ) ਰਚਕੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਕੀਏ ਔਰ (ਨਿਵਾਜਿ) ਵਡਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਧਿਕ ਤੋਹਿ ਸਾਧ ਨਹੀ ਕਹੀਅਉ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ਤੁਮਰੀ ਪਗਰੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ (ਸੰਧਿਕ) ਚੋਰ ਹੈਂ ਸਾਧ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਮਨ ਕਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਟੇਕ ਮੈਨੇ (ਪਗਰੀ) ਪਕੜੀ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨੀਅਹੁ ਮਤ ਘਾਲਹੁ ਜਮ ਕੀ ਖਬਰੀ ॥੨॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੀ ਏਹੁ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ ਮਤ ਹਮਾਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮਕੀ (ਖਬਰੀ) ਖਬੜ ਅਰਥਾਤ ਫਾਸੀ ਵ ਜਮਕੀ ਖਬਰ ਹੀ ਨਾ ਮੁਝ ਕੋ ਭੇਜੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਮੁਝ ਕੋ ਜਮਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੀਏ॥੨॥੬॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਦਰਮਾਦੇ ਠਾਢੇ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਗ੍ਰਸੇ ਹੂਏ ਹਮ (ਦਰਮਾਦੇ) ਆਜਜ਼ ਵਾ ਅੰਦਰ ਮਾਂਦਗੀ ਕੇ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਤੇਰੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਖੜੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਸੁਰਤਿ ਕਰੈ ਕੋ ਮੇਰੀ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ਖੋਲ੍ਹਿ ਕਿਵਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੀ ਯਾਦਗੀਰੀ ਔਰ ਕੌਨ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ ਕਿਵਾੜ ਖੋਲ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਤੁਮ ਧਨ ਧਨੀ ਉਦਾਰ ਤਿਆਗੀ ਸ੍ਰਵਨਨ੍ਹ ਸੁਨੀਅਤੁ ਸੁਜਸੁ ਤੁਮ੍ਹਾਰ ॥

ਤੁਮ ਧਨਾਢੋਂ ਸੇ ਧਨਾਢਿ ਵਾ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗਜ ਔਰ ਧਨੀ ਸੁਆਮੀ ਹੋ ਪੁਨਾ ਪਰਮ ਉਦਾਰ (ਤਿਆਗੀ) ਵਿਰਕਤ ਰੂਪ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਅਲੇਪ ਹੋ ਐਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਨੋ ਕਰਕੇ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਗਉ ਕਾਹਿ ਰੰਕ ਸਭ ਦੇਖਉ ਤੁਮ੍ਹ ਹੀ ਤੇ ਮੇਰੋ ਨਿਸਤਾਰੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਮੈਂ ਮਾਂਗੋ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੋ ਮੈਂ (ਰੰਕ) ਕੰਗਾਲ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਹੀ ਮੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੈ॥

ਜੈਦੇਉ ਨਾਮਾ ਬਿਪ ਸੁਦਾਮਾ ਤਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਅਪਾਰ ॥

ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜੋ ਸੁਦਾਮਾਂ ਹੈ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰੀ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੁਮ ਸੰਮ੍ਰਥ ਦਾਤੇ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤ ਨ ਬਾਰ ॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਦਾਤਾਰ ਹੋ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਦੇਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਬਾਰ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ॥੨॥੭॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਭੇਖਧਾਰੀ ਪਾਖੰਡੀ ਮਾਯਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਆਯਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਭੂਤ ਥੇ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਆਸਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਉਚਾ ਨਿਰਾਸਰੇ ਦਿਖਾਯਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠੇ ਅਪਨੀ ਸਿਧੀ ਜਨਾਇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਪੂਜਾ ਲੇਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਤਿਸ ਪਖੰਡੀ ਕਾ ਪਖੰਡ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਭੀ ਗਏ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੌ ਦੇਖਕਰ ਜੋ ਭੂਤ ਤਿਸ ਕੇ ਆਸਨ ਕੋ ਉਠਾਈ ਰਾਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਭਾਜ ਗਏ ਤਬ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਆਸਨ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਡੰਡਾ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਖਿੰਥਾ ਆਧਾਰੀ ॥

ਹਾਥ ਮੈਂ ਡੰਡਾ ਔ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਔ ਗਲ ਮੈਂ (ਖਿੰਥਾ) ਖਫਨੀ (ਆਧਾਰੀ) ਝੋਲੀ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ॥

ਭ੍ਰਮ ਕੈ ਭਾਇ ਭਵੈ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥੧॥

ਭਰਮ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨਸਾਰ ਹੂਆ ਪੜਾ (ਭਵੈ) ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਖੰਡ ਭੇਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋਗੀ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੫੭

ਆਸਨੁ ਪਵਨ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਬਵਰੇ ॥

ਛੋਡਿ ਕਪਟੁ ਨਿਤ ਹਰਿ ਭਜੁ ਬਵਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ (ਪਵਨ) ਭੂਤੋਂ ਪਰ ਆਸਨ ਕਰਕੇ ਬੈਠਣਾ ਇਸ ਪਾਖੰਡ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗਣ ਕਰ ਦੇਹਿ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੋਗੀ ਕਪਟ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ॥

ਜਿਹ ਤੂ ਜਾਚਹਿ ਸੋ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਭੋਗੀ ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਕੇਸੌ ਜਗਿ ਜੋਗੀ ॥੨॥੮॥

ਜਿਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਭੋਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸਰਬ ਕੀ ਜੂਠ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੋ (ਕੇਸੌ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਜੋਗੀ) ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਵਾ ਅਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰੀ ਕਲ੍ਯਾਨ ਹੋਵੇਗੀ॥੨॥੮॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਇਨਿ੍ ਮਾਇਆ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ਤੁਮ੍ਰੇ ਚਰਨ ਬਿਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਗੁਸਾਈ ਇਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਵਿਸਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਬਿਸਿਮਰਨ ਕਰਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਿੰਚਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਪਜੈ ਜਨ ਕਉ ਜਨ ਕਹਾ ਕਰਹਿ ਬੇਚਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਲ ਕਰ (ਜਨ) ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ (ਕਿੰਚਤ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਨ ਵਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰੇਂ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਇਹ ਮਾਇਆ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਫੰਨੀ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਇਸ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਮਤ ਕੋ ਭੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਔਰ (ਫੰਨੀ) ਚਤ੍ਰਾਈਆਂ ਵਾਲੀ ਚਾ ਵਾਲੀ ਭਾਵ ਛਲੋਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਕਉ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਬਾਂਧੇ ਆਪ ਬਚੰਨੀ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪਾਸ (ਦ੍ਰਿੜੁ) ਤਕੜੀ ਕਰਕੇ ਰਖੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਯਾ ਆਪਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਾਂਧਤੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਆਪਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਵਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਬਚਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੋ ਜੀਵ ਝੂਠੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਇਉਂ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਖੇਤੀ ਕਿਆ ਲੇਵਾ ਦੇਈ ਪਰਪੰਚ ਝੂਠੁ ਗੁਮਾਨਾ ॥

ਖੇਤੀ ਆਦੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵੋ ਕਾ (ਲੇਵਾ ਦੇਈ) ਲੈਣ ਦੇਣ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ (ਗੁਮਾਨਾ) ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇ ਅੰਤਿ ਬਿਗੂਤੇ ਆਇਆ ਕਾਲੁ ਨਿਦਾਨਾ ॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਜਬ (ਨਿਦਾਨਾ) ਓੜਕ ਨੂੰ ਕਾਲ ਆਇਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਜਮਦੂਤ ਦੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਜੀਵ ਅੰਤ ਸਮੇ ਮੈਂ (ਬਿਗੂਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯॥

ਨਿਜ ਮਨ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਸਰੀਰ ਸਰੋਵਰ ਭੀਤਰੇ ਆਛੈ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹਿਰਦਾ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਪਰਮ ਅਨੂਪ (ਆਛੈ) ਹੈ ਵਾ ਹਛਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਧ ਵਾ ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥

ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪੁਰਖੋਤਮੋ ਜਾ ਕੈ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪ ॥੧॥

ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਰਮ ਪੁਰਖੋਤਮ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਰੂਪਰੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਿਰਾਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਜਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਭਜੁ) ਸਿਮਰੁ ਔਰ ਭਰਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਰਾਮ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਵਤ ਕਛੂ ਨ ਦੀਸਈ ਨਹ ਦੀਸੈ ਜਾਤ ॥

ਨਾ ਕਛੂ ਆਵਤਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਜਾਤਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਹ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਤਹੀ ਜੈਸੇ ਪੁਰਿਵਨ ਪਾਤ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਤੇ ਸਰੀਰ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਬਿਨਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਪੁਰਿਵਨ) ਚੁਪਤੀ ਕੇ ਪਤ੍ਰਜਲ ਮੈਂ ਹੀ ਉਪਜ ਕਰ ਜਲ ਮੈਂ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਦਸਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਥਿਆ ਕਰਿ ਮਾਇਆ ਤਜੀ ਸੁਖ ਸਹਜ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੋ ਝੂਠੀ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰ (ਸੁਖ ਸਹਜ) ਆਤਮਸੁਖ ਕੌ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੇਵਾ ਕਰਹੁ ਮਨ ਮੰਝਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੩॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਜੋ ਮੁਰਾਰੀ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸੀਕੇ ਨਾਮਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੩॥੧੦॥

ਏਕ ਪੰਡਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਬਾਦ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ਗੋਬਿਦ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨੇ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਜੀਵਤ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਨਿਆ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹਮ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਹੈ॥ ਅਬ ਦੇਹ ਤੇ ਆਤਮਾ ਅਸੰਗ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਸੀ ਤੇ ਧੁਨਿ ਊਪਜੈ ਧੁਨਿ ਕਾਸੀ ਜਾਈ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਸੀ ਕੇ ਬਰਤਨ ਥਾਲੀ ਘੜਿਆਲ ਆਦਕੋਂ ਕੇ ਬਜਾਵਨੇ ਸੇ (ਧੁਨਿ) ਸਬਦ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹ ਧੁਨੀ ਤਿਸ ਕਾਸੀ ਕੇ ਪਾਤ੍ਰ ਬੀਚ ਹੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਸੀ ਫੂਟੀ ਪੰਡਿਤਾ ਧੁਨਿ ਕਹਾਂ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਵੋਹ ਕਾਸੀ ਫੂਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕਹਾਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਧੁਨੀ ਤਿਸ ਘੜਿਆਲ ਵਾ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਾਸੀ ਰੂਪੀ ਸਰੀਰ ਤੇ ਬੋਲਨ ਚਲਨ ਆਦੀ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸਖੋਪਤ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਈ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜਬ ਸਰੀਰ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੋ ਚੇਤਨਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਬਦਾਦ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਤਤੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਦੇਹ ਰੂਪ ਕਾਸੀਕੇ ਨਾਸ ਤੇ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਹ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਥਾ ਕਿਉਂਕੇ ਧੁਨੀ ਸਮ ਉਪਜ ਕਰ ਵਹੁ ਬਿਨਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕਾਂਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰਿਸਟ ਰੂਪੀ ਧੁਨੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਪਰਲੈ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਵਿਚ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜਬ ਆਤਮ ਬੋਧ ਕਰ ਅਵਿਦਿਆ ਕਾਸੀ ਫੂਟ ਗਈ ਤਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਾ ਸਮਾਈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਆਤਮਾ ਵੀਚ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਧਿ ਮੈ ਪੇਖਿਆ ਘਟ ਹੂ ਘਟ ਜਾਗੀ ॥

ਤੀਨ ਗੁਣ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਵਾ ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਕ੍ਰਿਯਾ ਧਿਆਤਾ ਧਿਆਨ ਧੇਯ ਗਿਆਤਾ ਗਿਆਨ ਗੇਯ ਆਦੀ ਤ੍ਰਿਕਟੀਓਂ ਮੈਂ (ਸੰਧਿ) ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਵਾ ਜੋ ਤ੍ਰਿਕਟੀਓਂ ਕੀ ਸੰਧੀਓਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਚੇਤਨੁ ਪਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਕੋ? ਜਿਸਕੀ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਜਾਗੀ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਸਮਾਚਰੀ ਘਟ ਮਾਹਿ ਤਿਆਗੀ ॥੨॥

ਜਬ ਐਸੀ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਬੁਧੀ ਮੈਨੇ (ਸਮਾਚਰੀ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈਂ ਤਬ ਘਟ ਹੀ ਬਿਖੇ ਤਿਆਗੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਬੁਧੀ ਥੀ ਸੋ ਹਮਨੇ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੁ ਆਪ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ਤੇਜ ਤੇਜੁ ਸਮਾਨਾ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਆਪ ਤੇ ਭਾਵ ਸ੍ਵੈ ਅਨਭਵ ਤੇ ਵਾ ਸੁਧ ਮਨ ਤੇ ਜਾਨਿਆਂ ਤਬ ਆਤਮਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਜ ਮੈਂ ਸਮਾਨਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪਕ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਗੋਬਿਦ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥੧੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸਹਿ ਸੋ ਜਨੁ ਕਿਉ ਡੋਲੈ ਦੇਵ ॥

(ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਕਿਉਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਫੇਰ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਨੌ ਸਭ ਸੁਖ ਨਉ ਨਿਧਿ ਤਾ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਜਸੁ ਬੋਲੈ ਦੇਵ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਮਾਨੌ) ਮਾਨ ਲੇਵੋ ਜੋ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਧਾਰਕਰ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਦੇਵ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਉ ਨਿਧੀ ਅਰੁ ਹੋਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਬ ਇਹ ਮਤਿ ਜਉ ਸਭ ਮਹਿ ਪੇਖੈ ਕੁਟਿਲ ਗਾਂਠਿ ਜਬ ਖੋਲੈ ਦੇਵ ॥

ਜਬ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਬਿਰਤੀ ਅਰੂੜ ਹੋ ਕਰ ਅਧਜਾਸ-ਰੂਪੀ ਟੇਢੀ ਗੰਠ ਖੋਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਹ ਆਤਮ ਵਿਖੈਨੀ ਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇਵ ਕੋ ਦੇਖੇ ਹੈ॥

ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਮਾਇਆ ਤੇ ਅਟਕੈ ਲੈ ਨਰਜਾ ਮਨੁ ਤੋਲੈ ਦੇਵ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮਾਯਾ ਤੇ (ਅਟਕੈ) ਰੋਕਣਾ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ (ਨਰਜਾ) ਤਕੜ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਅੰਤਹਕਰਨ ਉਪਹਿਤ ਕੋ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋਲਨਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਇਹ ਵਿਕਾਰ ਕਰੇ ਜੀਵ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਅਭੇਦਤਾ ਕਰੇ॥੧॥

ਜਹ ਉਹੁ ਜਾਇ ਤਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਮਾਇਆ ਤਾਸੁ ਨ ਝੋਲੈ ਦੇਵ ॥

(ਦੇਵ) ਐਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵੋਹ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਉ ਮਾਯਾ (ਝੋਲੈ) ਡੁਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਰਾਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀਓ ਲੈ ਦੇਵ ॥੨॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੀ ਪਰੀਤੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਅਬ ਮੈਂਨੇ ਮਨਕੋ ਰਾਮ ਦੇਵ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੈਂ ਲੈ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੨॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪਨੇ ਅਨੰਦ ਕੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰ ਕੀਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੫੮

ਦੁਖ ਬਿਸਾਰਿ ਸੁਖ ਅੰਤਰਿ ਲੀਨਾ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਇਸ ਜਨਮ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਫਲ ਕੀਨਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਜੀਵਨੁ ਮਨ ਹੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੁਝ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਦੀਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਨਾ ਹੀਨਤਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮਦੇਇ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਜਾਨਾਂ ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਸਿਉ ਜੀਉ ਸਮਾਨਾਂ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮੁ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਕੇ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਸਾਥ ਹਮਰਾ ਜੀਉ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਜੀ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਰਿਦੁ ਦੇਖਿ ਸਭ ਕੋ ਹਸੈ ਐਸੀ ਦਸਾ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੀ ਐਸੇ ਦਰਿਦ੍ਰ ਦਸਾ ਰੂਪ ਥੀ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਹਾਸੀ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਅਸਟ ਦਸਾ ਸਿਧਿ ਕਰ ਤਲੈ ਸਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ ॥੧॥

ਅਬ ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀਆਂ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇ ਦੇਵੈਂ ਸੋ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਜਾਨਤ ਮੈ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਭਵ ਖੰਡਨ ਰਾਮ ॥

ਸਗਲ ਜੀਅ ਸਰਨਾਗਤੀ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਖੰਡਨਹਾਰੇ ਰਾਮ ਤੂੰ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਮੈਂ ਤੁਛ ਅਲਪਗਜ ਰੂਪ ਹੂੰ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ (ਗਤੀ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾਗਤਾ ਤਿਨ ਨਾਹੀ ਭਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰਕ (ਭਾਰੁ) ਦੁਖੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਤੁਮ ਤੇ ਤਰੇ ਆਲਜੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਇਸ (ਆਲਜੁ) ਸਰਬ ਓਰ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੁਆਲੁਘਰੁ ਹੈ (ਆਲਜੁ) ਨਿਰਲਜੁ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬਹੁ ਕਾਇ ਕਰੀਜੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਕਥ) ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਤੇ (ਬਹੁ) ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਜੈਸਾ ਤੂ ਤੈਸਾ ਤੁਹੀ ਕਿਆ ਉਪਮਾ ਦੀਜੈ ॥੩॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਸਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਦਈਏ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਅਨੂਪਮ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ॥

ਜਿਹ ਕੁਲ ਸਾਧੁ ਬੈਸਨੌ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੈਂ ਵਿਸਨੂੰ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਭਗਤ ਸਾਧੂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਰਨ ਅਬਰਨ ਰੰਕੁ ਨਹੀ ਈਸੁਰੁ ਬਿਮਲ ਬਾਸੁ ਜਾਨੀਐ ਜਗਿ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਰਨ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਾਤੀ (ਅਬਰਨ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਔ (ਰੰਕੁ) ਗਰੀਬ ਅਥਵਾ ਈਸ਼੍ਵਰ ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਯਦਪੀ ਕੈਸਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਔ ਜਸ ਰੂਪੀ ਨਿਰਮਲ ਵਾਸਨਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਨ ਬੈਸ ਸੂਦ ਅਰੁ ਖ੍ਯ੍ਤ੍ਰੀ ਡੋਮ ਚੰਡਾਰ ਮਲੇਛ ਮਨ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਸੂਦਰ ਔਰ ਵੈਸ ਆਦਿਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਭੀ ਹੋਵੇ ਯਦਪਿ ਇਨਸੇ ਭੀ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਡੂੰਮ (ਡੋਮ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਸੇਸ ਔਰ ਚੰਡਾਲ ਔ ਮਲੇਛੋਂ ਮੈਂ ਸਿਰੋਮਣੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਤੀ ਨੀਚ ਭੀ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਹੋਇ ਪੁਨੀਤ ਭਗਵੰਤ ਭਜਨ ਤੇ ਆਪੁ ਤਾਰਿ ਤਾਰੇ ਕੁਲ ਦੋਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸੋਇ ਪਦ ਈਹਾਂ ਪੀਛਲੀ ਤੁਕ ਕਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਆਪਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਤਾਰ ਕੇ ਔਰ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕ ਦੋਨੋਂ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧੰਨਿ ਸੁ ਗਾਉ ਧੰਨਿ ਸੋ ਠਾਉ ਧੰਨਿ ਪੁਨੀਤ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਲੋਇ ॥

ਵਹੁ ਭਗਤਿ ਜਨ ਜਿਸ (ਗਾਉ) ਨਗਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈ ਔ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਧੰਨਜਤਾ ਰੂਪ ਜਸ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਕੁਟੰਬੀ ਲੋਕ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸਾਰ ਰਸੁ ਤਜੇ ਆਨ ਰਸ ਹੋਇ ਰਸ ਮਗਨ ਡਾਰੇ ਬਿਖੁ ਖੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਾਰ ਰਸ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਮਗਨ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਕਰ ਵਿਸੇ ਰਸੋਂ ਕੌ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਸਨੇ ਵਿਸੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਡਿਤ ਸੂਰ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਰਾਜਾ ਭਗਤ ਬਰਾਬਰਿ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਸੂਰਮਾ (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਚਕਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਆਦਿਕ ਭੀ ਤਿਸ ਭਗਤ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਪੁਰੈਨ ਪਾਤ ਰਹੈ ਜਲ ਸਮੀਪ ਭਨਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜਨਮੇ ਜਗਿ ਓਇ ॥੩॥੨॥

ਜੈਸੇ ਜਲਕੇ ਸਮੀਪ ਹੀ (ਪੁਰੈਨ) ਚੁਪਤੀ ਕੋ ਪਤ੍ਰ ਜਲ ਸੇ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਭਗਤ ਜਗਤ ਤੇ ਅਸੰਗ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਨਮੇਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੀ ਜਨਮ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥੨॥

ਬਾਣੀ ਸਧਨੇ ਕੀ ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਕਸਾਈ ਜਾਤੀ ਕੇ ਭਗਤ ਸਧਨਾ ਜੀ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੇ ਪਾਸ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਨੇ ਨਾਲਸ ਕਰੀ ਕਿ ਇਹ ਸਧਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਤ ਬੁਤ ਪ੍ਰਸਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਨੇ ਸਰਾ ਮੈਂ ਹਾਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕਾਜੀਓਂ ਕੇ ਕਹਣੇ ਸੇ ਸਧਨੇ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਬੁਰਜ ਮੈਂ ਚਿਣਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਜਬ ਸਧਨਾ ਭਗਤ ਜੀ ਬੁਰਜ ਮੈਂ ਚਿਣਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੰਠ ਤਕ ਚਿਣੇ ਗਏ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਉਪਾਲੰਭ ਸਹਿਤ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨ੍ਰਿਪ ਕੰਨਿਆ ਕੇ ਕਾਰਨੈ ਇਕੁ ਭਇਆ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਏਕ ਕਿਸੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਣ ਕੀਆ ਕਿ ਮੈਂ ਵਿਸਨੂ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨਾ ਵਿਵਾਹ ਕਰੋਂਗੀ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਕਉ ਸੁਨ ਕਰ ਏਕ ਸੁਨਿਆਰਾ ਚਤਰ ਭੁਜ ਬਨ ਕਰ ਕਲਾ ਕੇ ਗਰੜ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਾ ਵਹੁ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਭਈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਪਟੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਧਾ ਦੇਖ ਕਰ ਆਯਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਬ ਤੁਝੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਦੋ ਭੁਜਾ ਰਾਖੂੰਗਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੰਨਿਆ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰ ਵਿਵਾਹਿ ਕਰ ਲੀਆ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜਵਾਈ ਵਿਸਨੂੰ ਹੂਆ ਹੈ ਕੋਈ ਦਿਨ ਪਾਕਰ ਉਸ ਰਾਜਾ ਪਰ ਕੋਈ ਉਸ ਕਾ ਸਤ੍ਰੂ ਬਡਾ ਰਾਜਾ ਚਢ ਆਯਾ ਤਬ ਤਿਸ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਵਾਈ ਕੋ ਕਹਾ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ ਤਬ ਵਹੁ ਭੇਖੀ ਭੈ ਕੋ ਧਾਰਕਰ ਫਾਹਾ ਲੇ ਕਰ ਮਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਅਬ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲਜਾਵਤਾ ਹੈਂ ਜਾਇਕਰ ਯੁਧ ਕਰ ਸਤ੍ਰੂ ਕੋ ਜੀਤੇਂਗਾ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਬਚਨ ਸੇ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਫਤੇ ਪਾਈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸ ਕਰਨੇ ਕਰ ਕਲਜਾਨ ਭਈ॥ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੇ ਭਗਤਿ ਸਧਨਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਕ ਪੁਰਸ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੇ ਭੇਖ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਕਾਮਾਰਥੀ ਸੁਆਰਥੀ ਵਾ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨੀ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਭੀ ਕੈਸਾ (ਕਾਮਾਰਥੀ) ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਕਾ ਅਰਥੀ ਥਾ ਭਾਵ ਯਦਪਿ ਐਸਾ ਪਾਪੀ ਭੀ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਭੇਖ ਕੀ ਲਜਾ ਕਰ ਤੁਮਨੇ ਤਿਸ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿਸਟਾ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥

ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ ਉਸ ਕੇ ਕਰਮ ਚੰਗੇ ਥੇ ਤੂੰ ਆਪਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗ ਤਬ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਵ ਗੁਨ ਕਹਾ ਜਗਤ ਗੁਰਾ ਜਉ ਕਰਮੁ ਨ ਨਾਸੈ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ (ਗੁਰਾ) ਬਡੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਕਾ ਗੁਣ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਰਮ ਹੀ ਨਾ ਨਾਸ ਹੂਆ॥

ਸਿੰਘ ਸਰਨ ਕਤ ਜਾਈਐ ਜਉ ਜੰਬੁਕੁ ਗ੍ਰਾਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ਼ੇਰ ਕੀ ਸਰਣ ਕਿਉਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਉ ਗਿਦੜ ਹੀ (ਗ੍ਰਾਸੈ) ਖਾਇ ਲੇਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੁਝਕੋ ਸ਼ੇਰ ਜਾਨ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂਆ ਹੋਂ ਅਬ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਗਿਦੜ ਕਾ ਮੁਝ ਕੋ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਏ॥ ਪੁਨਾ ਆਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ ਤੂੰ ਸੰਸਾ ਨਾ ਕਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਰ ਲੇਵੋਂਗਾ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਬੂੰਦ ਜਲ ਕਾਰਨੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਜਲ ਕੀ ਏਕ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਗਏ ਸਾਗਰੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਗਏ ਤੇ ਤਿਸ ਕੌ ਸਮੁੰਦਰ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਉ ਤਿਸ ਕੇ ਵਹੁ ਕਾਂਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜੀਵਤੇ ਹੁਏ ਰਖ੍ਯਾ ਨਾ ਕਰੀ ਪੀਛੇ ਮੁਕਤਿ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਸ ਅਰਥ ਹੈ॥ ਲੋਕ ਕਹੈਂਗੇ ਹਰੀ ਨੇ ਭਗਤ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਨ ਕਰੀ ਯਥਾ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਮੂਏ ਹੂਏ ਜਉ ਮੁਕਤਿ ਦੇਹੁਗੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇਲੰ ਮ: ਨਾਮਦੇਵ॥੨॥ ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ ਜਰਾ ਧੀਰਜ ਕਰ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਜੁ ਥਾਕੇ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਕੈਸੇ ਬਿਰਮਾਵਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤੋ (ਥਾਕੇ) ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੂਕ ਗਏ ਹੈਂ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਡੇਰ ਕਰੋਂ॥

ਬੂਡਿ ਮੂਏ ਨਉਕਾ ਮਿਲੈ ਕਹੁ ਕਾਹਿ ਚਢਾਵਉ ॥੩॥

ਡੂਬ ਕਰ ਮਰ ਗਏ ਮੁਰਦੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਬੇੜੀ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤਬ ਕਹੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸ ਕੌ ਚੜਾਵੋਗੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੋ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰਗਾ ਪੁਨਾ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਭਈ ਤੈਨੇ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਹੋਇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੈ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਹਉ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਆਹਿ ਨ ਮੋਰਾ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੌਂ ਔਰ ਰਿਦੈ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕਛ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਉਸਰ ਲਜਾ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਸਧਨਾ ਜਨੁ ਤੋਰਾ ॥੪॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ (ਅਉਸਰ) ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਕੀ ਲਜਾ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਸਧਨਾਂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀਏ॥ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਭਗਤ ਸਧਨਾ ਜੀ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਵਹੁ ਬੁਰਜ ਫੁਟ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਇਟਾਂ ਉਡ ਕਰ ਨਿੰਦਕ ਦੁਸਟੋਂ ਕੇ ਅੰਗੇਂ ਮੈ ਲਾਗੀ ਪਥਰੋਂ ਕੇ ਲਗਨੇ ਕਰ ਦੁਸਟੋਂ ਕੇ ਅੰਗ ਫੂਟੇ ਐਸੀ ਕਲਾ ਦੇਖ ਕਰ ਸਧਨਾ ਭਗਤ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸਭੀ ਆਇ ਪੜੇ॥ ਜੋ ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਭੈ ਸੇ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੫੯

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ॥

ਛੇ ਸਬਦੋਂ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੁਨ: ਪਹਲੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ੪ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਆਸ ਰਖਹਿ ਹਰਿ ਊਪਰਿ ਤਾ ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਫਲ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇ ਹਰੀ ਚੈਤੰਨ ਕੇ ਊਪਰ ਆਸ ਰਖੇ ਤਾਂ ਮਨ ਇਛਤ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਹੁਤ ਫਲ ਪਾਵੈ॥

ਹਰਿ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜੋ ਜੀਇ ਵਰਤੈ ਪ੍ਰਭੁ ਘਾਲਿਆ ਕਿਸੈ ਕਾ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨ ਗਵਾਈ ॥

ਜੋ ਜੀਆਂ ਮੈਂ ਸੰਕਲਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਕਰਮ ਕਿਸੇ ਕਾ ਹਰੀ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ ਕੀਜੈ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਸਭ ਮਹਿ ਸੁਆਮੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਮਹਿ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਸਾ ਕਰਿ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ॥

ਜੋ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਆਸ ਅਵਰ ਕਾਹੂ ਕੀ ਕੀਜੈ ਸਾ ਨਿਹਫਲ ਆਸ ਸਭ ਬਿਰਥੀ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਆਸ ਕਰਿ (ਜਗਦੀਸ) ਪਰਮੇਸੑਰ ਕੀ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਸੑਾਮੀ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਨਾ ਪਰਮੇਸੑਰ ਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੀ ਆਸ ਕਰੇ ਸੋ ਆਸ ਤੋ ਨਿਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ ਪੁਨਹ ਅਵਸਥਾ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਜਾਵੇਗੀ॥੧॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕੁਟੰਬੁ ਸਭੁ ਮਤ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ ਲਗਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਸੁਖਦਾਇਕ ਸਭ ਕੁਟੰਬ (ਦੀਸੈ) ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਮਤ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸੇ ਬਚੀਂ॥

ਇਨੑ ਕੈ ਕਿਛੁ ਹਾਥਿ ਨਹੀ ਕਹਾ ਕਰਹਿ ਇਹਿ ਬਪੁੜੇ ਇਨੑ ਕਾ ਵਾਹਿਆ ਕਛੁ ਨ ਵਸਾਈ ॥

ਇਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਕੁਛ (ਹਾਥਿ) ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਬੀਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਕਾ (ਵਾਹਿਆ) ਚਲਾਯਾ ਭਾਵ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਛੂ ਨਹੀਂ (ਵਸਾਈ) ਵਸ ਜੋਰ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਸ ਕਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਪੁਨੇ ਕੀ ਜੋ ਤੁਝੁ ਤਾਰੈ ਤੇਰਾ ਕੁਟੰਬੁ ਸਭੁ ਛਡਾਈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਤਾਰੇ ਪੁਨਹ ਤੇਰਾ ਕੁਟੰਬ ਭੀ ਸਭ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਜੇ ਕਿਛੁ ਆਸ ਅਵਰ ਕਰਹਿ ਪਰਮਿਤ੍ਰੀ ਮਤ ਤੂੰ ਜਾਣਹਿ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ਆਈ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਰ ਆਸ ਕਰੇ (ਪਰਮਿਤ੍ਰੀ) ਮਾਇਆ ਵਾ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਤੋ ਇਹ ਤੂੰ ਮਤ ਜਾਣ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ॥

ਇਹ ਆਸ ਪਰਮਿਤ੍ਰੀ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਹੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਝੂਠੁ ਬਿਨਸਿ ਸਭ ਜਾਈ ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜੋ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠ ਖਿਨ ਮੈਂ ਬਿਨਸ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਨ ਕੀ ਆਸ ਹੀ ਛੋਡ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਸਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚੇ ਕੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਘਾਲਿਆ ਸਭੁ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥੩॥

ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਸਾ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੇ ਕੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਥਾਇ ਪਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਲੇਖੇ ਲਾਵੇ॥੩॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਜੈਸੀ ਤੂ ਆਸ ਕਰਾਵਹਿ ਤੈਸੀ ਕੋ ਆਸ ਕਰਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਕਰਾਈ ਹੁਈ ਏਹੁ ਜੀਵ ਕਰੇਗਾ ਐਸੀ ਆਸਾ ਕੋ ਤੂੰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੀ ਹੀ ਜੀਵ ਆਸ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੦

ਕਿਛੁ ਕਿਸੀ ਕੈ ਹਥਿ ਨਾਹੀ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਐਸੀ ਮੇਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਕੁਛ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੇ (ਹਥਿ) ਵਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਐਸੀ ਸਮਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਬੂਝ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸਮਝਾਵਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਆਸ ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨਕੀ ਆਸ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਔਰ (ਹਰਿ) ਸਭ ਦਰਸਨੋਂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਤ੍ਰਫੋਂ ਬਿਰਤੀ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਆਸਾ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵੀਐ ਨਿਤ ਧਿਆਈਐ ਜੋ ਖਿਨ ਮਹਿ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਕਰੇ ਬਿਨਾਸਾ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵੀਐ ਨਿਤ ਸਰੀਰ ਕਰ ਔ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਮਨ ਕਰ॥

ਜੇ ਹਰਿ ਤਿਆਗਿ ਅਵਰ ਕੀ ਆਸ ਕੀਜੈ ਤਾ ਹਰਿ ਨਿਹਫਲ ਸਭ ਘਾਲ ਗਵਾਸਾ ॥

ਜੇ ਹਰੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਔਰ ਕੀ ਆਸ ਕਰੇਂਗਾ ਤੌ ਹਰੀ ਸਭ ਕਮਾਈ ਤੇਰੀ ਨਿਸਫਲ ਗਵਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਸੇਵਿਹੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸੁ ਸੇਵਿਐ ਸਭ ਭੁਖ ਲਹਾਸਾ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਜੋ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਭ ਆਸ ਰੂਪ ਭੂਖ ਲਹ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਊਪਰਿ ਕੀਜੈ ਭਰਵਾਸਾ ॥

ਜਹ ਜਾਈਐ ਤਹ ਨਾਲਿ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਅਪਨੀ ਪੈਜ ਰਖੈ ਜਨ ਦਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀਕੇ ਉਪਰ ਭਰਵਾਸਾ ਕਰ ਔਰ ਐਸੇ ਜਾਨ ਜਹਾਂ ਜਾਈਐ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੇਵਕ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗ੍ਯਾ ਪਤਿ ਕੋ ਆਪਨੀ ਜਾਨ ਕੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਕਹਹੁ ਅਵਰਾ ਪਹਿ ਤਾ ਆਗੈ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਬਹੁ ਬਹੁਤੁ ਕਢਾਸਾ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਔਰੋਂ ਪੈ ਕਹੇਂਗਾ ਤੌ ਆਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਬਹੁਤ ਕਾਢੇਂਗੇ ਭਾਵ ਵਹੁ ਆਪਨੇ ਦੁਖ ਦੂਨੇ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਕਹਹੁ ਹਰਿ ਅਪੁਨੇ ਸੁਆਮੀ ਪਹਿ ਜੋ ਤੁਮ੍ਰੇ ਦੂਖ ਤਤਕਾਲ ਕਟਾਸਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਆਪਨੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਪੈ ਹੀ ਕਹੁ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਕਾਟੇ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਅਵਰਾ ਪਹਿ ਕਹੀਐ ਅਵਰਾ ਪਹਿ ਕਹਿ ਮਨ ਲਾਜ ਮਰਾਸਾ ॥੨॥

ਐਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਸੋ) ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਆਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਔਰੋਂ ਪੈ ਕਹੀਐ ਤੌ ਹੋਰਨਾਂ ਪਾਸ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਹੇ ਮਨ ਲਾਜ ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰੈ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਦੀਸਹਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੇ ਸਭਿ ਅਪਨੈ ਸੁਆਇ ਮਿਲਾਸਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕੁਟੰਬੀ ਮਿਤ੍ਰ ਭਾਈ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਸਭ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਲੀਏ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਉਨ੍ ਕਾ ਸੁਆਉ ਹੋਇ ਨ ਆਵੈ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਨੇੜੈ ਕੋ ਨ ਢੁਕਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਉਨ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪੂਰਾ ਨ ਬਨ ਆਵੈਗਾ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਢੁਕਾਸਾ) ਆਵੈਗਾ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਅਪਨਾ ਹਰਿ ਸੇਵਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜੋ ਤੁਧੁ ਉਪਕਰੈ ਦੂਖਿ ਸੁਖਾਸਾ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਪਨਾ ਸਹਾਇਕ ਜਾਨਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੈਂ (ਉਪਕਰੈ) ਸਹਾਇਤਾ ਵਾ ਸਮੀਪਤਾ ਕਰੇ॥੩॥

ਤਿਸ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ਕਿਉ ਕੀਜੈ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰਿ ਰਖਿ ਨ ਸਕਾਸਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਉਂ ਭਰਵਾਸਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਰਖ ਨ ਸਕੇ॥

ਹਰਿ ਜਪੁ ਮੰਤੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਲੈ ਜਾਪਹੁ ਤਿਨ੍ ਅੰਤਿ ਛਡਾਏ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਿਤਾਸਾ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਲੈ ਹਰੀ ਮੰਤਰ ਕੋ ਜਪ ਜਿਨ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ ਕੈ ਚਿਤ ਸੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਹਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਇਹੁ ਛੂਟਣ ਕਾ ਸਾਚਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਜਪੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕਾ ਸਚਾ (ਭਰਵਾਸਾ) ਨਿਸਚਾ ਜਾਣੋ॥੪॥੨॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਸਦਾ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਸੁਖੁ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸੀਤਲ ਮਨੁ ਅਪਨਾ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ? ਉਤ੍ਰ॥ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਦਾ ਵਾਹਜਿ ਸਾਂਤਿ ਆਨੰਦ ਹੋਵੈਗਾ ਪੁਨਾ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਹੋਵੈਗਾ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੀਤਲ ਮਾਨੁ॥

ਜੈਸੇ ਸਕਤਿ ਸੂਰੁ ਬਹੁ ਜਲਤਾ ਗੁਰ ਸਸਿ ਦੇਖੇ ਲਹਿ ਜਾਇ ਸਭ ਤਪਨਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਦੇ (ਸਕਤਿ) ਬਲ ਕਰ ਸਿਕਤਾ ਭਾਵ ਰੇਤਾ ਆਦਿ ਬਹੁਤ ਜਲਤਾ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖੇ ਤੋ ਸਭ ਤਪਤ ਲੈਹ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਸੂਰਜ ਕਰ ਜਲਤੇ ਜੀਵ ਕੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਤਪਤ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਨਦਿਨੁ ਧਿਆਇ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥
ਜਹਾ ਕਹਾ ਤੁਝੁ ਰਾਖੈ ਸਭ ਠਾਈ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਤੂ ਅਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਤ ਦਿਨ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਪਣਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਜਪੁ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਤੈਸੇ ਤੁਝਕੋ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ (ਰਾਖੈ) ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੇਵ॥

ਜਾ ਮਹਿ ਸਭਿ ਨਿਧਾਨ ਸੋ ਹਰਿ ਜਪਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਲਹਹੁ ਹਰਿ ਰਤਨਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਸ ਮਹਿ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ (ਸੋ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਪੁਨਹ ਹਰੀ (ਰਤਨਾ) ਅਮੋਲਕ ਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਖੋਜ ਲੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣ ਮਲਹੁ ਹਰਿ ਦਸਨਾ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ (ਦਸਨਾ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਮਲਹੁ) ਪੁਲੋਸੋਂ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਦਾਸ ਦਾਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਮਲੋਂ ॥੪॥

ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਪਾਵਹੁ ਓਹੁ ਊਤਮੁ ਸੰਤੁ ਭਇਓ ਬਡ ਬਡਨਾ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਛਾਨ ਕੇ ਰਾਮ ਰਸ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਪਾਵਹੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲੇਵੋ ਜਿਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ (ਓਹੁ) ਊਤਮ ਸੰਤ ਬਡਿਓਂ ਤੇ ਬਡਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਵਧਾਈ ਓਹੁ ਘਟੈ ਨ ਕਿਸੈ ਕੀ ਘਟਾਈ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਤਿਲਨਾ ॥੩॥

ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਵਧਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਕੀ ਘਟਾਈ ਹੂਈ ਤਿਲ ਭਰ ਭੀ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੮੬੧

ਜਿਸ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸੋ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਨਿਤ ਕਰ ਜੁਰਨਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਸ ਤੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਨਿਤ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਕਰਿ ਵਾ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਦਾਨੁ ਇਕੁ ਦੀਜੈ ਨਿਤ ਬਸਹਿ ਰਿਦੈ ਹਰੀ ਮੋਹਿ ਚਰਨਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨਕੋ ਏਕ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰ ਵਕਤ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਨਿਤ ਬਸੇਂ॥੪॥੩॥ ਅਬ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪੁਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸਾਹ ਪਾਤਿਸਾਹ ਉਮਰਾਵ ਸਿਕਦਾਰ ਚਉਧਰੀ ਸਭਿ ਮਿਥਿਆ ਝੂਠੁ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਜਾਣੁ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸਾਹ ਪਾਤਸਾਹਿ ਪੁਨਹ ਉਮਰਾਵ ਔ ਠਾਣੇਦਾਰ ਤਥਾ ਚੌਧਰੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸਭ ਸਿਖਿਆ ਹੋਣ ਤੇ ਝੂਠਾ ਜਾਣ॥

ਹਰਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਤਿਸੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਜੋ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਔ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਭਜ ਜਿਸ ਕਰ ਤੂੰ ਪਰਵਾਨ ਔ ਨਿਸਚਲ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ਭਜੁ ਸਦਾ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਦਾ ਤਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਜੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਬਲੀ ਕੇ ਆਸ੍ਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਅਨਸਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਤਨੇ ਧਨਵੰਤ ਕੁਲਵੰਤ ਮਿਲਖਵੰਤ ਦੀਸਹਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਭਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਜਿਉ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਚਾਣੁ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਤਨੇ ਧਨਵੰਤ ਪੁਨਹ ਮਿਲਖਵੰਤ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਹਿੰਗੇ ਜੈਸੇ ਰੰਗ ਕੁਸੰਭੇ ਕਾ ਕਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਦਾ ਸੇਵਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਤੂ ਮਾਣੁ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਸਤ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੇਵ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮਾਨ ਪਾਵੈਂ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਖਤ੍ਰੀ ਸੂਦ ਵੈਸ ਚਾਰਿ ਵਰਨ ਚਾਰਿ ਆਸ੍ਰਮ ਹਹਿ ਜੋ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ਸੋ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਪੁਨਹ ਸੂਦ੍ਰ ਤਥਾ ਵੈਸ ਇਹੁ ਜੋ ਚਾਰ ਵਰਣ ਔ ਜੋ ਚਾਰ ਗ੍ਰਸਤਾਦਿ ਆਸ੍ਰਮ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵੇ ਸੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮੁਖ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਚੰਦਨ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਹਿਰਡੁ ਬਪੁੜਾ ਤਿਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਪਤਿਤ ਪਰਵਾਣੁ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਇਰੰਡ ਬਿਚਾਰਾ ਬਸੈ ਤੌ ਚੰਦਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਤਸੰਗਤ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਪਾਪੀ ਬੀ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਓਹੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਸਭ ਤੇ ਸੂਚਾ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਤੇ ਸੂਚਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਪਖਾਲੈ ਜੋ ਹਰਿ ਜਨੁ ਨੀਚੁ ਜਾਤਿ ਸੇਵਕਾਣੁ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਹਰਿ ਜਨ ਨੀਚ ਜਾਤ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਇਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇ॥੪॥੪॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭਤੈ ਵਰਤੈ ਜੇਹਾ ਹਰਿ ਕਰਾਏ ਤੇਹਾ ਕੋ ਕਰਈਐ ॥

ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਸਭ ਜਗਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜੈਸਾ ਹਰੀ ਜਿਸ ਸੇ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ (ਤੇਰਾ) ਤੈਸਾ ਹੀ (ਕੋ) ਉਹ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਮਨ ਮੇਰੇ ਜੋ ਤੁਧਨੋ ਸਭ ਦੂ ਰਖਿ ਲਈਐ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਸਭ ਵਿਘਨਾ (ਦੂ) ਥੀਂ ਰਖ ਲੇਵੈ ਸੋ ਐਸਾ ਹਰੀ ਸਦੀਵ ਸੇਵ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਪੜਈਐ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲਿ ਨ ਸਾਕੈ ਤਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾਇਤੁ ਕੜਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪ ਨਿਤ ਹੀ (ਪੜਈਐ) ਜਪੀਏ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਬ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਮਾਰ ਜੀਵਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਾਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਝੂਰੀਏ॥

ਹਰਿ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਰਤੈ ਵਿਚਿ ਆਪੇ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਧਰਈਐ ॥

ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਸਭੁ (ਪਰਪੰਚੁ) ਸੰਸਾਰੁ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਏਕੋ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਏਕੁ ਬੁਲਾਏ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਏਕੁ ਦਿਖਈਐ ॥੨॥

ਔ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਏਕ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਏਕ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੋ॥੨॥

ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਨਾਲੇ ਬਾਹਰਿ ਨਾਲੇ ਕਹੁ ਤਿਸੁ ਪਾਸਹੁ ਮਨ ਕਿਆ ਚੋਰਈਐ ॥

ਹਰੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਭੀ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੂਆ ਸਾਥ ਹੈ ਪੁਨਹ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਭੀ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਕਰਮ ਚੁਰਾਈਏ ਭਾਵ ਛਪਾਉ ਕਯਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਿਹਕਪਟ ਸੇਵਾ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਈਐ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਿਸਕਪਟ ਹੋਇਕੇ ਸੇਵਾ ਹਰੀ ਕੀ ਕਰ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ਵਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸ ਦੈ ਵਸਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੋ ਸਭ ਦੂ ਵਡਾ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦਾ ਧਿਅਈਐ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਸਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਦੂ) ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਸੇ ਕੋਈ ਬਡਾ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ (ਸੋ) ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਹੈ ਤੇਰੈ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ਤੂ ਤੁਧੁ ਲਏ ਛਡਈਐ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਤੂੰ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕੈ (ਧਿਆਇ) ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਧਯਾਨ ਸੇ ਕਯਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ? ਉਤ੍ਰ॥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਾਮਾਂਦਿ ਦੁਸਟੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੪॥੫॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕਉ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਹੁ ਤਪਤੈ ਜਿਉ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤੁ ਬਿਨੁ ਨੀਰ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਕੌ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਹੁਤ (ਤਪਤੈ) ਜਲਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਖਾਤੂ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਤਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗੋ ਹਰਿ ਤੀਰ ॥

ਹਮਰੀ ਬੇਦਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਕੀ ਪੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਤੀਰ ਲਾਗਾ ਹੈ। ਹਮਾਰੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੌਨ ਸੀ ਪੀੜ? (ਉਤ੍ਰ) ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਕੀ ਬਿਰਹਿ ਪੀੜਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ਸੋ ਭਾਈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਬੀਰ ॥੨॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਨ ਕਥਨ ਸੁਨਾਵੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਔ ਸੋਭਾ ਸੰਯੁਗਤ ਭਰਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੬੨

ਮਿਲੁ ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਗੁਣ ਕਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਧੀਰ ॥੩॥

(ਸਖੀ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਮਿਲੁ) ਮਿਲਾਪ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹੋ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੀਰਜ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਧੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈਕੇ ਕਹੋ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਹਰਿ ਆਸ ਪੁਜਾਵਹੁ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ ॥੪॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਕੀ ਆਸ ਜੋ ਆਪਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੀ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਸਰੀਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਛਕਾ ੧॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੇਦਾਂਤ ਮਤ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਅਸਲ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਭੁਗਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਪੁਨਹ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੁਨਤੋ ਕਰਤਾ ਪੇਖਤ ਕਰਤਾ ॥
ਅਦ੍ਰਿਸਟੋ ਕਰਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੋ ਕਰਤਾ ॥

ਸ੍ਰਵਨ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਔ ਸੁਨਤਾ ਭੀ (ਕਰਤਾ) ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਪੁਨਹ ਦੇਖਤਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈ ਵਹੁ ਵੀ (ਕਰਤਾ) ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਪਤਿ ਕਰਤਾ ਪਰਲਉ ਕਰਤਾ ॥
ਬਿਆਪਤ ਕਰਤਾ ਅਲਿਪਤੋ ਕਰਤਾ ॥੧॥

ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪਰਲੋ ਕਾ ਕਰਤਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਬਿਆਪਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅਲੇਪ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥੧॥

ਬਕਤੋ ਕਰਤਾ ਬੂਝਤ ਕਰਤਾ ॥
ਆਵਤੁ ਕਰਤਾ ਜਾਤੁ ਭੀ ਕਰਤਾ ॥

ਕਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਔ ਸਮਝਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ। ਆਵਤਾ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਗੁਨ ਕਰਤਾ ਸਰਗੁਨ ਕਰਤਾ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸਮਦ੍ਰਿਸਟਾ ॥੨॥੧॥

ਕਰਤਾ ਹੀ ਨਿਰਗੁਨ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕਰਤਾ ਹੀ ਸਰਗੁਨ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਏਕ ਸਮ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥੨॥੧॥ ਅਪਨੇ ਮਨਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਾਕਿਓ ਮੀਨ ਕਪਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਤੂ ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਕਸੁੰਭਾਇਲੇ ॥

ਫਸਿਆ ਹੈ ਮਛੀ ਔ (ਕਪਕਿ) ਬਾਂਦਰ ਕੀ ਨਿਆਈ ਵਹੁ ਤੋ ਮਾਸ ਔ ਚਨਿਓਂ ਕੀ ਖੀਲੋਂ ਮੈਂ ਉਰਝਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੂੰ (ਉਰਝਿ) ਫਸ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਕਸੁੰਭੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ॥

ਪਗ ਧਾਰਹਿ ਸਾਸੁ ਲੇਖੈ ਲੈ ਤਉ ਉਧਰਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਲੇ ॥੧॥

ਜੌ ਪੈਰ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੋ ਸੁਵਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਲੇਖੇ ਮੇਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਅਰੁ ਸਭ ਕਰਮ ਹਿਸਾਬ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਗਾਫਲ ਮਤ ਹੋਹੁ ਪਰੰਤੂ ਤੌਂ (ਉਧਰੇ) ਛੁਟੇਂਗਾ ਜੌ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਮਨ ਸਮਝੁ ਛੋਡਿ ਆਵਾਇਲੇ ॥

ਅਪਨੇ ਰਹਨ ਕਉ ਠਉਰੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਕਾਏ ਪਰ ਕੈ ਜਾਇਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਅਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਤੂੰ ਅਵੈੜ ਪੁਨੇ ਭਾਵ ਅਵਿਤਹ ਕਰਮ ਛੋਡ ਦੇਹ ਭਾਵ ਸੇ ਅਮੋੜ ਨਾ ਹੋ ਜੋ ਗੁਰ ਸਾਸਤਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਂਨ ਅਪਨੇ ਕਹਨੇ ਕੀ ਠੌਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਉਸਕੋ ਤੋ ਤੂੰ ਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪਰਾਇਓਂ ਕੀ ਓਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਵਾਸਤੇ ਕਿਉਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਮੈਗਲੁ ਇੰਦ੍ਰੀ ਰਸਿ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਤੂ ਲਾਗਿ ਪਰਿਓ ਕੁਟੰਬਾਇਲੇ ॥

ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੂਆ ਫਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਲਗ ਪਯਾ ਭਾਵ ਫਸ ਗਯਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਪੰਖੀ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਫਿਰਿ ਬਿਛੁਰੈ ਥਿਰੁ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਲੇ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੁਟੰਬੀਓਂ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਇਹ ਦਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੰਖੀ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇ ਇਕ ਬ੍ਰਿਛ ਮੈਂ ਬਸਕੇ ਫੇਰ ਪਰਭਾਤ ਕੋ ਬਿਛੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗਰਸਤੀ ਬਰਿਛ ਮੈਂ ਸੰਬੰਧੀ ਪੰਛੀ ਇਕਤਰ ਹੋਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਕਹੀਂ ਕੇ ਕਹੀਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤੈਂਨੇ ਜੋਨੀਓਂ ਸੇ ਬਚਨਾ ਹੈ ਤੌਂ ਥਿਰ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਲੈ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮੀਨੁ ਰਸਨ ਸਾਦਿ ਬਿਨਸਿਓ ਓਹੁ ਮੂਠੌ ਮੂੜ ਲੋਭਾਇਲੇ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਰਸਨਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕਰ ਮਛ ਨਸਟ ਹੂਆ ਹੈ ਉਹ ਮੂਰਖ ਮਾਸ ਵਾ ਆਟੇ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਭਾਵ ਏਕ ਵੈਰੀ ਨੇ ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤੂ ਹੋਆ ਪੰਚ ਵਾਸਿ ਵੈਰੀ ਕੈ ਛੂਟਹਿ ਪਰੁ ਸਰਨਾਇਲੇ ॥੩॥

ਤੂੰ ਤੋ ਪਾਂਚ ਵਿਸੇ ਵੈਰੀਓਂ ਕੇ ਬਸ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈਂ ਛੂਟੇਂਗਾ ਤੌਂ ਜੇ ਭਗਵਤ ਕੀ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸਰਨ ਲੇਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸਰਣ ਪੜ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸਵਰ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥੩॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸਭਿ ਤੁਮ੍ਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤਾਇਲੇ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵਹੁ ਏਕ ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੇਤੇ ਜੀਵ ਜੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਵਉ ਦਾਨੁ ਸਦਾ ਦਰਸੁ ਪੇਖਾ ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਇਲੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਭੀ ਏਹੁ ਦਾਨ ਪਾਵੇ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪਕੇ (ਦਰਸੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ (ਪੇਖਾ) ਦੇਖੋਂ॥੪॥੨॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕੀਏ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿ ॥
ਮਾਟੀ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਨਿਵਾਜਿ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਜੀਅ ਔ ਪ੍ਰਾਨਾਦਿ ਸਾਜਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਮਾਟੀ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਦੇਕੇ ਵਡਿਆਈ ਰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਜੜ ਕੋ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ॥

ਬਰਤਨ ਕਉ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਭੋਜਨ ਭੋਗਾਇ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਜਿ ਮੂੜੇ ਕਤ ਜਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਬਰਤਨੇ ਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਪੈਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਭੋਜਨ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੁਗਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਲਾਗਉ ਸੇਵ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਸੁਝੈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰਯੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗੋ (ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ) ਨਿਰਉਪਾਧ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸੂਝਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਰੰਗ ਅਨਿਕ ਪਰਕਾਰ ॥
ਓਪਤਿ ਪਰਲਉ ਨਿਮਖ ਮਝਾਰ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੰਗ ਪੈਦਾ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸਮਰਥ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਤੀ ਔ ਪ੍ਰਲੋ ਚਾਹੇ ਤੌਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਧਿਆਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰ॥੨॥

ਆਇ ਨ ਜਾਵੈ ਨਿਹਚਲੁ ਧਨੀ ॥
ਬੇਅੰਤ ਗੁਨਾ ਤਾ ਕੇ ਕੇਤਕ ਗਨੀ ॥

ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਨਿਸਚਲ ਧਨੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਬੇਅੰਤ ਗੁਣ ਹੈਂ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਗਨੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੩

ਲਾਲ ਨਾਮ ਜਾ ਕੈ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਦੇਵੈ ਆਧਾਰ ॥੩॥

ਨਾਮ ਰੂਪ ਲਾਲੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ ਸਗਲ ਸਰੀਰਾਂ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਜਾ ਕੋ ਹੈ ਨਾਉ ॥
ਮਿਟਹਿ ਕੋਟਿ ਅਘ ਨਿਮਖ ਜਸੁ ਗਾਉ ॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਜਸ ਗਾਵਨੇ ਸੇ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਭਗਤਨ ਕੋ ਮੀਤ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਨਾਨਕ ਹਿਤ ਚੀਤ ॥੪॥੧॥੩॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਤੋ ਆਦ ਕਾ ਹੀ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਚੀਤ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾ ਹਿਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਖੀ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਸੱਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਨਾਮ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਔ ਨਾਮ ਕਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਕੀ ਸਿਧੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਕੀਨੋ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥
ਨਾਮੋੁ ਹੀ ਇਸੁ ਮਨ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪਨਾ ਜਪਾਵਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਹੀ ਇਸ ਮਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਹੀ ਚਿਤਿ ਕੀਨੀ ਓਟ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਿਟਹਿ ਪਾਪ ਕੋਟਿ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਓਟ ਕੀਨੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਔ ਨਿਸਚਾ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਹੀ ਕੋਟੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ (ਮਿਟਹਿ) ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਸਿ ਦੀਈ ਹਰਿ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਮਨ ਕਾ ਇਸਟੁ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਪੂੰਜੀ ਦਈ ਹੈ ॥ ਹਮ ਭੀ ਮਨ ਕਾ ਇਸਟ ਜਾਨਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸੰਗ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥
ਨਾਮੋ ਸੰਗੀ ਜਤ ਕਤ ਜਾਤ ॥

ਨਾਮ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਨ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸੰਗੀ (ਜਾਤ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਹੀ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਮੀਠਾ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਸਭ ਮਹਿ ਨਾਮੋ ਡੀਠਾ ॥੨॥

ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਸਭ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਮਹਾਤਮੁ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਅਰ ਨਾਮੀ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੇ ਦਰਗਹ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ॥
ਨਾਮੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਉਧਰੇ ॥

ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਰਗਾਹ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕੁਲ ਉਦਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸੀਧ ॥
ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਗੀਧ ॥੩॥

ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ (ਸੀਧ) ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਇਹ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਰੀਝਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੋਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮੇ ਹੀ ਹਮ ਨਿਰਭਉ ਭਏ ॥
ਨਾਮੇ ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਰਹੇ ॥

ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਮ ਨਿਰਭਉ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇਂ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਲੇ ਗੁਣਤਾਸ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੪॥੨॥੪॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੇਕੇ (ਗੁਣਤਾਸ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੀਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਮੈ ਨਿਵਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੪॥ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਇਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਮਾਨੇ ਕਉ ਜੋ ਦੇਤੋ ਮਾਨੁ ॥

ਸਗਲ ਭੂਖੇ ਕਉ ਕਰਤਾ ਦਾਨੁ ॥

ਨਿਮਾਨਿਆਂ ਕੋ ਜੋ ਮਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਕਲ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੂਖੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਭੁਖ ਸਭ ਵਹੀ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗਰਭ ਘੋਰ ਮਹਿ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਜੋ (ਘੋਰ) ਭਇਆਨਕ ਨਰਕ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਭੀ ਵਹੁ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰ॥੧॥

ਐਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ਧਿਆਇ ॥

ਘਟਿ ਅਵਘਟਿ ਜਤ ਕਤਹਿ ਸਹਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਐਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ (ਘਟਿ) ਸੌਖੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪੁਨਹ (ਅਵਿਘਟਿ) ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਜੋ ਸਹਾਈ ਹੈ॥

ਰੰਕੁ ਰਾਉ ਜਾ ਕੈ ਏਕ ਸਮਾਨਿ ॥

ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਸਗਲ ਪੂਰਾਨ ॥

ਪੁਨਹ ਕੰਗਾਲ ਔ ਰਾਜੇ ਜਿਸਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਕੀੜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ ਕੋ ਭੋਜਨ ਕਰ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬੀਓ ਪੂਛਿ ਨ ਮਸਲਤਿ ਧਰੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਆਪਹਿ ਕਰੈ ॥੨॥

ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਪੂਛਕੇ ਨਹੀਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਜੋ ਕਿਛ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬੇਵਜੀਰ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨਸਿ ਕੋਇ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸੋ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਕਾਰੁ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਘਟ ਘਟ ਘਟਿ ਸਭ ਘਟ ਆਧਾਰੁ ॥੩॥

ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਹੈ॥ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਭਗਤ ਭਏ ਲਾਲ ॥

ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਸੰਤ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਕਰ ਭਗਤ ਲਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਜਾਰੇ ਵਾ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੋ ਸੰਤ ਸਦਾ (ਨਿਹਾਲੁ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਜਨ ਰਹੇ ਅਘਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਨ ਲਾਗੈ ਪਾਇ ॥੪॥੩॥੫॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਇ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੫॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਕਿਲਬਿਖ ਹੋਹਿ ਨਾਸ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਿਦੈ ਪਰਗਾਸ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਕਲੇਸੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਹੋਨੇ ਤੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਨਾਸ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਸੰਤਨ ਹਰਿ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥
ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਗਾਈਐ ਜਾ ਕੈ ਨੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਹਰੀ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਹੈਂ ਸੁਧ ਨਾਮ ਜਿਨਕੇ (ਨੀਤ) ਸਦਾ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਮੰਤ੍ਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥
ਜਾ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿ ਭਰਮੁ ਭਉ ਨਸੈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੈ ਜਮੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਕੀਰਤਿ ਨਿਰਮਲ ਸਾਰ ॥
ਜਾ ਕੀ ਰੇਨੁ ਬਾਂਛੈ ਸੰਸਾਰ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੇ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਔ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਗਤ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਸੰਸਾਰ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਪਤਿਤ ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰ ॥
ਏਕੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਜਾ ਕੈ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥

ਕ੍ਰੋੜ ਪਾਪੀਓਂ ਕਾ ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਵਹੁ ਕੌਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕਾ ਜਾਨੈ ਭੇਉ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੩॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭੇਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਵੁਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖੁ ਅਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
ਤਬ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਸਾਧ ਦਇਆਲ ॥

ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਪੂਜ ਦਜਾਲ ਜੋ ਸਾਧੂ ਹੈਂ ਤਬ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੪

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥
ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਹਰਿ ਨਾਏ ॥੪॥੪॥੬॥

ਤਿਨ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਮ ਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਅਰਥਾਤ ਜਪੇ ਹੈਂ ਤੋ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਸਰੀਰ ਪੁਨਹ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਵਾ (ਸਹਜ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੬॥ ਤੀਨ ਸਬਦੋਂ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਮਨ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਮਨੁ ਮਾਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਮ ਵਾ ਓਅੰ ਵਾ ਸੋਹੰ ਮੈਂ ਮਨੁ (ਮਾਨ) ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਾਰਉ ॥

ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰਉ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇਵੋਂ ਪੁਨਹ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨ ਕੈ ਸਦਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥੧॥

ਮਤ ਕੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋ ਭਰਮ ਕਰ ਮਤੁ ਕੋਈ ਭੂਲ ਜਾਵੋ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਊਂਗਾ ਇਹੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਲੌ ਕਿ ਬਿਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਕੋਈ ਪਾਰ ਨਾ ਉਤਰੇਗਾ॥

ਭੂਲੇ ਕਉ ਗੁਰਿ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥

ਅਵਰ ਤਿਆਗਿ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਲਾਇਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਨ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੀਧੇ ਰਸਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੋਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਬੇਅੰਤ ਵਡਾਈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ) ਭੈ ਔ ਪੀੜਾ ਮਿਟਾਈ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਬੇਅੰਤ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਊਰਧ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸ ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਮਹਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਊਪਰ ਹੋਇਕੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਰਿਦਾ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਸੋਕ ਕਰ ਮੂੰਦਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਖਿੜ ਆਇਆ ਅਨੰਦਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇਰੇ ਰੂਪ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮੁਗਧ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਏਹ ਮੂਰਖ ਮਨ ਜੀਵ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਮੁਗਧ ਕਾ ਮਨ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਭੀ ਹੋਗੁ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਪੀਛੇ ਬੋਧ ਕਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਬ ਭੀ ਗੁਰੂ ਹੀ ਗਯਾਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਅਬ ਹੈ (ਭੀ) ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਹੋਵੈਂਗੇ॥ ਭਾਵ ਪ੍ਰਥਮ ਜਗਜਾਸੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਜਾਨਕੇ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇਗਾ॥ ਪਸਚਾਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜਬ ਬੋਧ ਹੋਗਾ ਤਬ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨੇਗਾ ਕਿ ਇਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਬੋਧ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਵਨਾ ਹੈ ਤੌ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਇਹੈ ਜਨਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ॥੪॥੫॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਜਨਾਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ॥੪॥੫॥੭॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮੋਰ ॥
ਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਹੋਰ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਜਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਕੋਈ ਔਰ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਟੇਕ ਰਹਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਜਾ ਕੀ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਦਾਤਿ ॥੧॥

ਇਸ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਹੁ। ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਾਮੁ ਦਾਤ ਦਈ ਹੂਈ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਗੁਰੂ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਏਕ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਜੋ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਨਿਹਚੇ ਕਰ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗੈ ॥
ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾ ਕਾ ਭਾਗੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਮੇਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਔ (ਦਰਦੁ) ਦੁਖ ਜੰਨ ਪੀੜਾ ਵਾ ਦ੍ਰਿਦ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਆਲਸ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਉਠਕੇ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਭ੍ਰਮ ਭੀ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਾਏ ਮਾਨੁ ॥
ਗੁਰ ਊਪਰਿ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਹਮ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪੂਰਨ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੁਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਦਹ ਦਿਸਿ ਜਾਪੈ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ। ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਦਸਾਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ। ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੈਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸੀਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋਨੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਭੀ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਵਿਚ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਧਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬੇਦ ਨ ਜਾਨਹਿ॥'

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ॥

ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਤਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗ ॥੪॥੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥੮॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰੁ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਯਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾਂ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਗੋਬਿੰਦੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਭਗਵੰਤ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਦੇਉ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ॥

ਸਰਬ ਪੂਜ ਚਰਨ ਗੁਰ ਸੇਉ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਅਲਖ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ ਸਰਬ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਥਾਉ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਪਉ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਥਾਉਂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਇਸ ਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੁ ਰਿਦੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗੁਰੁ ਗੋਪਾਲੁ ਪੁਰਖੁ ਭਗਵਾਨੁ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੀ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਜਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲਕ ਜੋ ਭਗਵਨ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਰਹਉ ਕਰ ਜੋਰਿ ॥

ਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ॥੨॥

ਇਸੀਤੇ ਮੈਂ ਦੋਵੇਂ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰ ਹੂਆ ਹੂਆ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰਾ ਔਰ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਤਾਰੇ ਭਵ ਪਾਰਿ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਜਮ ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਿ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜਹਾਜ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੀ ਜਮ ਸੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਮਹਿ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੁ ਉਜਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਗਲ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੩॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਹੀ ਚਾਨਣਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸਕਲ ਜਾਤੀ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੀ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥੪॥੭॥੯॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਵਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਤੋ ਹਰੀ ਅਦੁਤੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਨਾਨਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਰੁਪ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਅਮੇਟ ਹੈ॥੪॥੭॥੯॥

ਪੰਨਾ ੮੬੫

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸੰਗਿ ਕਰਿ ਬਿਉਹਾਰ ॥
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਤੂੰ ਸਭ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਉਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਨਾਮੁ ਹੀ ਜਪੁ ਰਾਮ ਰਾਮ ਹੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਔ ਪ੍ਰਾਨੋ ਕਾ ਅਧਾਰ ਜਾਨ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇ ॥
ਰਮਤ ਰਾਮੁ ਸਭ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ (ਕੀਰਤਨੁ) ਜਸ ਗਾਏ। ਜੋ ਰਾਮ ਸਭ ਮੈ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਮਤ) ਉਚਾਰਤਾ ਰਹੁ॥੭॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਬੋਲਹੁ ਰਾਮ ॥
ਸਭ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੋਲੋ। ਸਭ ਕਾਮੋਂ ਸੇ ਸੁਧ ਔ ਪੂਰਨ ਏਹੀ ਕਾਮ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਧਨੁ ਸੰਚਿ ਭੰਡਾਰ ॥
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਰਿ ਆਹਾਰ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਧਨ ਕਾ ਹੀ ਭੰਡਾਰਾ (ਸੰਚਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਆਹਾਰ) ਭੋਜਨ ਭਾਵ ਅਧਾਰ ਕਰੁ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਵੀਸਰਿ ਨਹੀ ਜਾਇ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬਤਾਇ ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨਾਂ ਵਿਸਰ ਨਾ ਜਾਏ। ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਦਾ ਸਹਾਇ ॥
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਜਾਨ। ਔਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਮਿਆ ਜਾਣ ਕੇ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਪਿ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਮਤ ਰਾਮ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥
ਉਚਰਤ ਰਾਮ ਭੈ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਮਤ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਰਾਮੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਰਾਮ ਪਰਗਾਸ ॥
ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ॥੪॥੮॥੧੦॥

ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਰਾਮ ਸਭਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਹੋਇਕੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ॥੪॥੮॥੧੦॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਜਗਤ ਪਰ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਔ ਭਗਤੋਂ ਪਰ ਨਿਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਨ ਕਉ ਖਸਮਿ ਕੀਨੀ ਠਾਕਹਾਰੇ ॥
ਦਾਸ ਸੰਗ ਤੇ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥

ਉਨ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਖਸਮਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਰੋਕ ਕਰੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਤੇ) ਭੀ ਸੋ ਮਾਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਰਾਮ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥੧॥

ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਨੇ (ਮਹਲ) ਅਸਥਾਨ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ (ਮਹਲੁ) ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਕੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਭਗਵਤ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਮੰਗਲ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਤਿਨ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਕਬੀ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਕਾਰ ਕਹਾਂ ਵਸੇ॥

ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕੇ ਪੰਚ ਸਿਕਦਾਰ ॥
ਰਾਮ ਭਗਤ ਕੇ ਪਾਨੀਹਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ (ਸਿਕਦਾਰ) ਠਾਣੇਦਾਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਤੋ ਨੌਕਰ ਹੋਇ ਕੇ ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਹਾਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਗਤ ਪਾਸ ਤੇ ਲੇਤੇ ਦਾਨੁ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਕਉ ਕਰਹਿ ਸਲਾਮੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਵਹੁ (ਦਾਨੁ) ਡੰਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਖੋਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ (ਸਲਾਮੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੂਟਿ ਲੇਹਿ ਸਾਕਤ ਪਤਿ ਖੋਵਹਿ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਪਗ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਹਿ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜੋ (ਸਾਕਤੁ) ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤੋ ਇਜਤ ਖੋਇਕੇ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜੋ ਯਦਿ ਕਿੰਚਤ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਮ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੋਹ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪੈਰ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਚ ਪੂਤ ਜਣੇ ਇਕ ਮਾਇ ॥

ਉਤਭੁਜ ਖੇਲੁ ਕਰਿ ਜਗਤ ਵਿਆਇ ॥

ਏਕ ਮਾਇਆ ਨੇ (ਵਿਆਇ) ਪਰਸੂਤ ਹੋਇਕੇ ਪੰਚ ਭੂਤ ਭਾਵ ਪੰਚ ਤਤ ਜਣੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਉਸ ਸੇ ਉਤਭੁਜ ਆਦੀ ਚਾਰ ਖਾਣੀ ਰੂਪ ਖੇਲ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਵਨਾ ਕਰਾ ਹੈ। ਵਾ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਪੂਤ ਏਕ ਮਾਯਾ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਕੌਨ ਹੈ ਤਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਉਤਭੁਜ) ਉਤਕ੍ਰਿਸਟ ਹੈ ਭੁਜਾਂ ਜਿਸ ਕੀਆਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸਤਾ ਪਾਇਕਰ (ਵਿਆਇ) ਪਰਸੂਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੰਮ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਰੂਪ ਖੇਲ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਚਿ ਰਸੇ ॥

ਇਨ ਕਉ ਛੋਡਿ ਊਪਰਿ ਜਨ ਬਸੇ ॥੩॥

ਪੁਰਸ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਵਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ (ਰਚਿ) ਮਿਲ ਕੇ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਇਨਪੰਚੋਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਉਪਰਾਮ ਹੋਇਕੈ ਜਗਤ ਮੇਂ ਬਸੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਨ ਲੀਏ ਛਡਾਇ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਸੇ ਤਿਨਿ ਰਖੇ ਹਟਾਇ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੰਤ ਜਨ ਛਡਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਵਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੁਏ ਥੇ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਜਾਨੇ ਸੇ ਹਟਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਥਲੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਸਾਰੁ ॥

ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਸਭ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੪॥੯॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈ॥ ਬਿਨਾ ਭਗਵਤ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਸਭ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੯॥੧੧॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੁਨਹ ਰਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੋ ਬੂਨੀ ਖਨਨ ਨਯਾਇ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਕੀਨੋ ਠਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਕਲਪਨਾ ਔ ਕਲੇਸ ਸਭ ਮਿਟੇ ਹੈਂ॥ ਦੁਖ ਭੀ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੁਖ ਨੇ ਥਾਉ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੁਖ ਤਿਨ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਅਘਾਏ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਗਲ ਫਲ ਪਾਏ ॥੧॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਗਲ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਜਪਤ ਜਨ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਨ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਪਾਪ ਤਿਨ ਕੇ ਹਰੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥
ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਤੇ ਉਤਰੇ ਪਾਰੇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ (ਉਰਿ) ਬੀਚ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਸੇ ਸੰਤ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਸਭ ਮਿਟੀ ਉਪਾਧਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ॥੨॥

ਤਿਨ ਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਉਪਾਧਿ ਸਭ ਮਿਟੀ ਹੈ॥ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੀ ਸਮਾਧੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੨॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਜੋ ਸਗਲ ਘਟਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਥਾਨੋਂ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਾ ਕਉ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਨਾਉ ਲੇਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ॥
ਤਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰੀਐ ॥
ਜਪਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਰੀਐ ॥੪॥੧੦॥੧੨॥

ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥੧੨॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੬

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਮਸਕਾਰਿ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਮਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਪੈ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਇਸ ਤਨ ਤੇ ਮਾਰ॥

ਹੋਇ ਰਹੀਐ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਸਭ ਮਹਿ ਚੀਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਸਭ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋਕੇ ਰਹੋ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋ ਔ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਰਮਈਆ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣੋ॥੧॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਰਮਹੁ ਗੋਪਾਲ ਗੋ੍ਬਿੰਦੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਜਿੰਦੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਬਿਧੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਉਚਾਰ॥ ਏਹ ਸਭ ਤਨ ਪੁਨਹ ਧਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੈ ਔ ਜਿੰਦ ਭੀ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਣੋ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥

ਅਠੇ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਉ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੈਂ ਜਾਣ ਕਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਾ ਲਾਭੁ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜਾਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗਿ ॥
ਸਾਧ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਾਥ ਜਾਣ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮਿ ਸਾਥ ਮਨ ਕੋ ਰੰਗੁ॥

ਜਿਨਿ ਤੂੰ ਕੀਆ ਤਿਸ ਕਉ ਜਾਨੁ ॥
ਆਗੈ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੁਮਕੋ ਪੈਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ਇਸੀ ਤੇ ਆਗੇ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ॥
ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਗੋਪਾਲ ॥੩॥

ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਜਪਤਿਆਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਔ ਤਨ ਕਰ (ਨਿਹਾਲੁ) ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਔ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥
ਸਾਧੂ ਕੀ ਮਨੁ ਮੰਗੈ ਰਵਾਲਾ ॥

ਹੇ (ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ। ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹੀ ਮਾਂਗੈ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਬਨੀ ਰਹੈ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ॥੪॥੧੧॥੧੩॥

ਪੁਨਹ ਦਿਆਲ ਹੋਇਕੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਦੇਹੁ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕੇ ਜੀਵਾਂ ॥੪॥੧੧॥੧੩॥ ਅਪਨਾ ਅਨੁਭਵ ਪਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧੂਪ ਦੀਪ ਸੇਵਾ ਗੋਪਾਲ ॥
ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਬੰਦਨ ਕਰਤਾਰ ॥

ਧੂਪ ਦੀਪਾਦੀ ਸੇ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਹਮਨੇ ਸੋਈ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਕੋ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਗਹੀ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ॥
ਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਵਡ ਭਾਗਿ ॥੧॥

ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਤੇ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗਾਈਐ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਜਿੰਦੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਤਨ ਪੁਨਹ ਧਨ ਏਹ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਥਾ (ਜਿੰਦ) ਬੁਧੀ ਵਾ ਚੇਤਨ ਕਲਾ ਭੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਮਤ ਭਏ ਆਨੰਦ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਉਚਾਰਤੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬਖਸੰਦ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਨ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਮੇਟਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪੁਨਹ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਔਗਨੇਂ ਕੋ ਬਖਸਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ (ਜਨ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਹਮ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਹਮਾਰੇ ਮੇਟ ਕੇ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਇਹੁ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਅਬ ਤੋ ਏਹੀ ਕਰਮੁ ਔ ਏਹੀ ਧਰਮ ਪੁਨਹ ਏਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨਾ ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾ॥

ਸਾਗਰ ਤਰਿ ਬੋਹਿਥ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ॥੩॥

ਔ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਭਾਗੇ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਕੇ ਹਮ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਪੰਚ ਦੂਤ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਰਾਲ ਸੇ ਵਹੁ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਡਰਕੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਹਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕੀਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥੪॥੧੨॥੧੪॥

ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਜੂਏ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕਬੀ ਨਾ ਹਾਰੂੰਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੨॥੧੪॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੁਖ ਅਨਦ ਕਰੇਇ ॥

ਬਾਲਕ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਗੁਰਦੇਵਿ ॥

ਤੈਨੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਦੇਵਿ) ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਬਾਲਕ ਜਾਨ ਕੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋੁਬਿੰਦ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਬਖਸਿੰਦ ॥੧॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਸਮਰਥ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਗਯਾਤਾ ਪੁਨਹ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬਖਸਨੇਹਾਰਾ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਪਿ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਕੇ ਹਮ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਦੂਸਰ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਸਮਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸਾ ਦਯਾਲ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਸਵਾਰੈ ॥
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਬਿਰਦੁ ਤੁਮ੍ਾਰੈ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ ਕਰਤਾ ਇਹ (ਬਿਰਦੁ) ਬਾਂਨ ਵਾ ਸੁਭਾਵ ਬਖਸਨੇ ਕਾ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਉਖਧ ਕੋਟਿ ਸਿਮਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਭਜੀਐ ਭਗਵੰਤ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਏਹ ਕੋਟ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਔਖਧ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਭੀ ਇਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਜਨਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਬਹੁਤ ਵਸਤੂ ਮਿਲਾਇਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰੀਏ ਸੋ ਤੰਤ੍ਰ ਪੁਨਹ ਜੋ ਮੁਖ ਸੇ ਪੜਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੰਤ੍ਰ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਮਿਟੇ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਏ ॥
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਪੂਰਨ ਫਲ ਪਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ (ਧਿਆਏ) ਧਿਆਨ ਸੇ ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਹ ਮਨ ਇਛੇ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲ ਪਾਇ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਦਇਆਰ ॥
ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਮਹਾ ਬੀਚਾਰ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਸਭ ਕਾਰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ। ਤੇਰੇ (ਮਹਾ) ਬਹੁਤ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਸਭ ਖਜਾਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਧ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕੋ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥੪॥੧੩॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਸਮਾਦਿਕ ਦਾਸ ਬਖਸ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੧੫॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੭

ਨਿਰਮਲ ਹੋਇ ਤੁਮ੍ਾਰਾ ਚੀਤ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪੋ ਇਸਤੇ ਤੁਮਾਰਾ (ਚੀਤ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਮਨ ਤਨ ਕੀ ਸਭ ਮਿਟੈ ਬਲਾਇ ॥
ਦੂਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਸਗਲਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਤਨ ਕੀ (ਬਲਾਇ) ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਿਟ ਜਾਵੈਗੀ ਪੁਨਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਤਥਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਤਰੀਐ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਵਡ ਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਹਰੀ ਵਡੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਕਰੈ ਕੀਰਤਨੁ ਗੋਪਾਲ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਪੋਹਿ) ਲਾਗ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਪਨਾ ਖਸਮੁ ਪਛਾਣੁ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜਗ ਬੀਚ ਆਇਆ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਅਪਨਾ (ਖਸਮ) ਮਾਲਕ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਿਟਹਿ ਉਨਮਾਦ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ ਉਨਮਾਦਾਦਿ ਰੋਗ ਭਾਵ ਉਨਮਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਜਾਣੁ ਭਗਵੰਤ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਪੂਰਨ ਮੰਤ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਨ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਹੀ ਜਾਨ॥੩॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਾਟਿ ਕੀਏ ਭੰਡਾਰ ॥
ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਕਮਾਇਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਪੂਰਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਸਵਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਸੰਗਿ ਜਾਗਾ ॥
ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥੪॥੧੪॥੧੬॥

ਔ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੧੬॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਸਭ ਸੇ ਅਗਾਧ ਗਤੀ ਕਹ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵ ਸਾਗਰ ਬੋਹਿਥ ਹਰਿ ਚਰਣ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਮਰਣ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਹੀ ਜਹਾਜ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਪੁਨਹ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਮਤ ਨਾਹੀ ਜਮ ਪੰਥ ॥

ਮਹਾ ਬੀਚਾਰ ਪੰਚ ਦੂਤਹ ਮੰਥ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤਿਆਂ ਜਮ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ॥ ਤੇਰਾ ਜੋ ਭਜਨ ਹੈ ਸੋ ਬਡਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਦੂਤ ਮਥਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਿਥਲ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਉ ਸਰਣਾਈ ਪੂਰਨ ਨਾਥ ॥
ਜੰਤ ਅਪਨੇ ਕਉ ਦੀਜਹਿ ਹਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੈਂ। ਹਮ ਜੋ ਆਪਕੇ (ਜੰਤ) ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਕੌ ਹਾਥ ਦੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਆਸਰਾ ਦੇਵੋ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥

ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁਨਹ ਬੇਦ ਤਥਾ ਪੁਰਾਣ। ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਹ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਕਾ ਵਖਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਬੈਸਨੋ ਰਾਮਦਾਸ ॥
ਮਿਤਿ ਨਾਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸ ॥੨॥

ਜੋਗੀ ਪੁਨਹ ਜਤੀ ਔ ਬੈਸਨੋ ਤਥਾ ਰਮਦਾਸੀਏ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ। ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਤੁਮਾਰੀ ਏਹ ਸਭ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰਹਿ ਸਿਵ ਦੇਵ ॥
ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ॥

ਪੁਨਹ ਸਿਵ ਆਦਿ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ (ਕਰਣ ਪਲਾਹ) ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਸਰੂਪ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਿਸੁ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥
ਜਗ ਮਹਿ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਦੇਤੇ ਹੋ। ਐਸੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ (ਕੇਇ) ਏਕ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੁ ਕਿਛਹੂ ਨਾਹਿ ॥
ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਹਿ ॥

ਔ ਮੈਂ ਤੋ ਨਿਰਗੁਣ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਗੁਨ ਤੌਂ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਸੁਖ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਦੀਨੁ ਜਾਚੈ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਜੈ ਗੁਰਦੇਵ ॥੪॥੧੫॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਹੋਇ ਕੈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਬਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਹੁ॥੪॥੧੫॥੧੭॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤ ਕਾ ਪਖੀ ਔ ਸੰਤ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਨਾਸਕ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਕਾ ਲੀਆ ਧਰਤਿ ਬਿਦਾਰਉ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਅਕਾਸ ਤੇ ਟਾਰਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ (ਲੀਆ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਸੇ ਬਿਦਾਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਉਸਕੋ ਧਰਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਨ ਦੇਤਾ। ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਤੇ ਭੀ ਟਾਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਕੇਤਾ ਬਡਾ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰ ਸਰੀਖਾ ਭੀ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਨਸਟ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤ ਕਉ ਰਾਖਉ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ॥
ਸੰਤ ਉਧਾਰਉ ਤਤਖਿਣ ਤਾਲਿ ॥੧॥

ਸੰਤ ਕੋ ਤੌ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਇਕੇ ਰਾਖਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤ ਤੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੋ (ਤਤਖਿਣ) ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਤਾਲ ਸੇ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੋਈ ਸੰਤੁ ਜਿ ਭਾਵੈ ਰਾਮ ॥
ਸੰਤ ਗੋਬਿੰਦ ਕੈ ਏਕੈ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਕਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਅਸਟ ਪਹਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਕੈ ਊਪਰਿ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਹਾਥ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹਾਥ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸੰਤਹ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ॥
ਸੰਤ ਕਾ ਦੋਖੀ ਰਾਜ ਤੇ ਟਾਲਿ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦੋਖੀ ਜੋ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਜ ਤੇ ਟਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜੋ ਨਿੰਦੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪਤਨੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੋ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਨਿੰਦੇਗਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਪਤਨੁ) ਨਾਸ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਰਾਖੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥
ਝਖ ਮਾਰਉ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ (ਸਿਰਜਨਹਾਰ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਖੇ ਉਸ ਪਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਝਖ ਮਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਛ ਬਿਗੜਤਾ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੇ ਕਾ ਭਇਆ ਬਿਸਾਸੁ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਭਇਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜੀਉ ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਸਭ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਮ ਜਾਨੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਕਉ ਉਪਜੀ ਪਰਤੀਤਿ ॥
ਮਨਮੁਖ ਹਾਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਦ ਜੀਤਿ ॥੪॥੧੬॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਪਰਤੀਤ ਉਤਪਤ ਭਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਹਾਰ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੀਤ ਸਦਾ ਹੀ ਹੋਤੀ ਆਈ ਹੈ॥੪॥੧੬॥੧੮॥ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨੀਰਿ ਨਰਾਇਣ ॥

ਰਸਨਾ ਸਿਮਰਤ ਪਾਪ ਬਿਲਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮੁ ਜਲ ਵਤ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੀ ਪਾਪ (ਬਿਲਾਇਣ) ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜਿਨ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਨਾਮ ਜਲ ਵਤ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਪੰਨਾ ੮੬੮

ਨਾਰਾਇਣ ਸਭ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪਰਗਾਸ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਸਭ ਮਹਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੈ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਕਹਤੇ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਹਿ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਸੇਵਿ ਸਗਲ ਫਲ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਜੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ। ਪੁਨਾ ਨਾਰਾਇਣ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਫਲੋਂ ਕੋਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਰਾਇਣ ਮਨ ਮਾਹਿ ਅਧਾਰ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਹਿਥ ਸੰਸਾਰ ॥

ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਔ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਜਹਾਜ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਕਹਤ ਜਮੁ ਭਾਗਿ ਪਲਾਇਣ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਦੰਤ ਭਾਨੇ ਡਾਇਣ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਕਰ ਜਮ (ਭਾਗਿ) ਭਗੌੜਾ ਅਰਥਾਤ ਕਾਇਰ ਹੋਇਕੈ (ਪਲਾਇਣ) ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮ ਨੇ ਮਾਇਆ ਡਾਇਣ ਕੇ ਦੰਦ ਤੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਤਖ ਡਾਇਣ ਕੇ ਦੰਤ ਤੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਬਲ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਰਾਇਣ ਸਦ ਸਦ ਬਖਸਿੰਦ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਕੀਨੇ ਸੂਖ ਅਨੰਦ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਤੋ (ਸਦ ਸਦ) ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤਿ ਬਖਸ਼ੰਦ ਹੈ। ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਹੀ ਹਮਕੋ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਨੋ ਪਰਤਾਪ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਸੰਤ ਕੋ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੩॥

ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਪਰਤਾਪ ਪਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕੇ ਨਾਰਾਇਣ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਰਾਇਣ ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਰਾਇਣ ॥

ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਨਰਾਇਣ ਗਾਇਣ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਸਾਧ ਸੰਗੁ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨਰਾਇਣ ਰੂਪੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਵਾਰੰਵਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਹੀ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਲਹੀ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਓਟ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਗਹੀ ॥੪॥੧੭॥੧੯॥

ਜੋ ਆਤਮ ਬਸਤੂ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਅਬਿਸੇ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਲਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕੀ ਓਟ (ਗਹੀ) ਪਕੜੀ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੧੯॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਖੈ ਰਾਖਣਹਾਰੁ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕਰੇ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਖਨਹਾਰ ਜਿਸਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈ (ਨਿਰੰਕਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਕਾ ਪਖੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਅਗਨਿ ਨ ਜੋਹੈ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਨ ਪੋਹੈ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਨਹੀਂ (ਜੋਹੈ) ਦਬਾਵਤੀ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੇ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਮੁਹਿ ਲਾਗੈ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਸੁਆਹ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਕਵਚੁ ਦਾਸ ਕਾ ਸੰਨਾਹੁ ॥
ਦੂਤ ਦੁਸਟ ਤਿਸੁ ਪੋਹਤ ਨਾਹਿ ॥

ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਸ ਕਾ ਕਵਚ ਅਰੁ ਸੰਜੋਇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਖੋਟੇ ਦੁਸਮਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸਪਰਸੁ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਗਰਬੁ ਕਰੇ ਸੋ ਜਾਇ ॥
ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਕੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਣਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਜੋ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਜਾਇ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗਰੀਬ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਸੋ ਦਾਸੁ ਰਖਿਆ ਅਪਣੈ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਜੋ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਰਣ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਨਾਲ ਲਾਇ ਕੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਬਹੁਤੁ ਕਰੇ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥
ਓਹੁ ਖਿਨ ਮਹਿ ਰੁਲਤਾ ਖਾਕੂ ਨਾਲਿ ॥੩॥

ਜੋ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰ ਕਰੇ॥ ਵਹੁ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਖਾਕ ਨਾਲ (ਰੁਲਤਾ) ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹੈ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੋਵਣਹਾਰੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਂਈ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਜੋ ਅਬ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔ ਆਗੇ ਭੀ ਹੋਵਨੇ ਹਾਰ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਉਪਰੋਂ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਰਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥੪॥੧੮॥੨੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਸਭ ਵਿਘਨਾ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ॥੪॥੧੮॥੨੦॥

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਿਧ ਹੋਣੇ ਤੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਦ੍ਵੰਦੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਚਰਜ ਕਥਾ ਮਹਾ ਅਨੂਪ ॥
ਪ੍ਰਾਤਮਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਰੂਪੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵਾਤਮਾ ਜੋ (ਪ੍ਰ) ਵਸੇਸ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਕਥਾ ਅਤੀ ਅਨੂਪਮ ਅਰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ੍ਰ ਹੈ॥

ਨਾ ਇਹੁ ਬੂਢਾ ਨਾ ਇਹੁ ਬਾਲਾ ॥
ਨਾ ਇਸੁ ਦੂਖੁ ਨਹੀ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਇਹ ਬੁਢਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾ ਏਹੁ ਬਾਲਕਾ ਹੀ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਨਹੀਂ ਇਸਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਜਮ ਕਾ ਹੀ ਜਾਲੁ ਹੈ॥

ਨਾ ਇਹੁ ਬਿਨਸੈ ਨਾ ਇਹੁ ਜਾਇ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਨਾ ਇਹੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੀ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਇਹ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਇਸੁ ਉਸਨੁ ਨਹੀ ਇਸੁ ਸੀਤੁ ॥
ਨਾ ਇਸੁ ਦੁਸਮਨੁ ਨਾ ਇਸੁ ਮੀਤੁ ॥

ਨਹੀਂ ਇਸਕੋ ਗਰਮੀ ਨਹੀਂ ਇਸਕੋ ਸਰਦੀ॥ ਨਹੀਂ ਇਸ ਕਾ ਕੋਈ ਦੁਸਮਨ ਔ ਕੋਈ ਇਸ ਕਾ ਮੀਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾ ਇਸੁ ਹਰਖੁ ਨਹੀ ਇਸੁ ਸੋਗੁ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਇਸ ਕਾ ਇਹੁ ਕਰਨੈ ਜੋਗੁ ॥੨॥

ਨਹੀਂ ਇਸਕੋ ਹਰਖ ਪੁਨਹ ਇਸਕੋ ਸੋਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸਭ ਕੁਛ ਇਸੀਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਅਰੁ ਇਹੀ ਕਰਨ ਜੋਗ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਇਸੁ ਬਾਪੁ ਨਹੀ ਇਸੁ ਮਾਇਆ ॥
ਇਹੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਹੋਤਾ ਆਇਆ ॥

ਇਸਕਾ ਬਾਪ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਮਾਤਾ ਭੀ ਇਸਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਅਪਰੰਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔ ਹੋਤਾ ਹੀ ਚਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਅਬਾਧ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਇਸੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਦ ਹੀ ਜਾਗੈ ॥੩॥

ਪਾਪੋਂ ਔ ਪੁਨੋਂ ਕਾ ਤੌ ਇਸਕੋ ਲੇਪ ਲਾਗਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਰਬ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਦੀਵ (ਜਾਗੈ) ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕਾ ਭੇਦ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੀਨਿ ਗੁਣਾ ਇਕ ਸਕਤਿ ਉਪਾਇਆ ॥
ਮਹਾ ਮਾਇਆ ਤਾ ਕੀ ਹੈ ਛਾਇਆ ॥

ਤੀਨ ਗੁਣਾਤਮਕ ਜੋ ਮਹਾ ਮਾਇਆ ਇਕ ਸਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ (ਤਾ ਕੀ) ਤਿਸੁ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਛਾਇਆ ਪੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੁਧ ਮਲਨ ਉਪਾਧੀਓਂ ਕੇ ਭੇਦ ਤੇ ਜੀਵ ਅਰੁ ਈਸਰ ਕੋ ਮਾਯਾ ਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਦੋ ਸੰਗਿਆ ਕਰ ਦਈ ਹੈ? ਪੁਨਾ ਈਸਰ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਅਛਲ ਅਛੇਦ ਅਭੇਦ ਦਇਆਲ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਦਜਾਲੂ ਅਛਲੁ ਔ ਅਛੇਦ ਪੁਨਹ ਅਭੇਦ ਹੈ॥ ਦੀਨੋਂ ਪੈ ਦਿਆਲ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਛੂ ਨ ਪਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਇ ॥੪॥੧੯॥੨੧॥

ਜਿਸਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਕੀ ਗਤੀ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਿਖ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਇਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਉਪਾਧੀ ਭੇਦ ਕਰ ਨਾਮ ਭਿੰਨ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੨੧॥

ਪੰਨਾ ੮੯੯

ਗੋਂਡ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਕਾ ਜਪ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਗਏ ॥

ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਵਡਭਾਗੀ ਪਏ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮੁ ਜਪਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪਤਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜਪੀਦਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਬ ਹੋਇ ਦਇਆਲ ॥

ਸਾਧੂ ਜਨ ਕੀ ਕਰੈ ਰਵਾਲ ॥

ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਿਆਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰਮ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਦੇ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਇਸੁ ਤਨ ਤੇ ਜਾਇ ॥

ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਭੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਾਮ (ਰਤਨੁ) ਅਮਲੋਕ ਮਨ ਮੈ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਤਾਂ ਕਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਣੁ ॥

ਸਫਲ ਜਨਮ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਇਆ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਿਕਟ ਕਰਿ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀਰਤਨਿ ਲਾਗੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੈ ॥੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਕੀਰਤਨਿ) ਜਸ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕਾ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਨ ਕਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਰਉਂ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਤਿਸ ਜਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਹੀ ਸਭ ਵਾਪਾਰੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਲੈਨ ਦੇਨ ਹੈ ਸਭ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਜਨਾ ਕੀ ਮਨਸਾ ਪੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਜਨ ਧੂਰਿ ॥੪॥੨੦॥੨੨॥੬॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਦਾਸ ਜਨੋਂ ਕੀ ਭੀ ਸ੍ਰਧਾ ਪੂਰਨ ਕਰਿ ਹਮ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧਰ ਪਾਵੈਂ॥੪॥੨੦॥੨੨॥੬॥੨੮॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਪਰਗਟ ਭਾਵ ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਕਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਔ ਮਰਵਾਹਿਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਪਰ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਸਫਲ ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਫਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੋ ਪੁਰਖ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਕੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਹੀ ਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਗੋਪਾਲ ॥
ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਰਾਖਨਹਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨੋਂ ਤੇ ਰਾਖਨੇ ਹਾਰ ਗੁਰੂ ਹੈਂ॥

ਪਾਤਿਸਾਹ ਸਾਹ ਉਮਰਾਉ ਪਤੀਆਏ ॥
ਦੁਸਟ ਅਹੰਕਾਰੀ ਮਾਰਿ ਪਚਾਏ ॥

ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪੁਨਾ ਸਾਹਿ ਤਥਾ ਉਮਰਾਉ ਸਭ ਪਤੀਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਪਰਤੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਦੁਸਟ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਾਰਕੇ ਨਰਕ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਪਚਾਏ) ਜਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਮੁਖਿ ਕੀਨੋ ਰੋਗੁ ॥
ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕਰੈ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਰੋਗ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਲਗ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਤਨ ਕੈ ਮਨਿ ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ॥
ਸੰਤ ਜਪਹਿ ਗੁਰਦੇਉ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੌ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਸੰਤ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮੁਖ ਊਜਲ ਭਏ ॥
ਸਗਲ ਥਾਨ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਗਏ ॥੩॥

ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸਗਲ ਥਾਨ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਗੜ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਜਨੁ ਸਦਾ ਸਲਾਹੇ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਬੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਭੈ ਮਿਟੇ ਜਾ ਕੀ ਸਰਨਿ ॥
ਨਿੰਦਕ ਮਾਰਿ ਪਾਏ ਸਭਿ ਧਰਨਿ ॥੪॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲੇਨੇ ਸੇ ਸਗਲ ਭੈ ਮਿਟੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰ ਕਰ ਧਰਤੀ ਪਰ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੰਦੇ ਹਾਲ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਨ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜੋ ਕਰੈ ਸੋ ਦੁਖੀਆ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋਇਗਾ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਨੁ ਏਕੁ ਧਿਆਏ ॥
ਜਮੂਆ ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਜਾਏ ॥੫॥

ਜੋ ਜਨ ਅਠੇ ਪਹਰ ਏਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜਮ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੫॥

ਜਨ ਨਿਰਵੈਰ ਨਿੰਦਕ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਜਨ ਭਲ ਮਾਨਹਿ ਨਿੰਦਕ ਵੇਕਾਰੀ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਤੋ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈਂ ਔ ਨਿੰਦਕ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਉਨ ਕਾ (ਭਲ ਮਾਨਹਿ) ਭਲਾ ਮਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਨਿੰਦਕ ਵੇਕਾਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਮਨਾਵਤੇ ਭਾਵ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਿਖਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧਿਆਇਆ ॥
ਜਨ ਉਬਰੇ ਨਿੰਦਕ ਨਰਕਿ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੋ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਕਲੰਕ ਤੋਂ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਔ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਰਕ ਬੀਚ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਸੁਣਿ ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਤਿ ਬਚਨ ਵਰਤਹਿ ਹਰਿ ਦੁਆਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਜਣੋਂ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰਿਓ ਤੁਸੀਂ ਸਚ ਬਚਨ ਸੁਣੋਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਏ ॥
ਅਭਿਮਾਨੀ ਕੀ ਜੜ ਸਰਪਰ ਜਾਏ ॥੭॥

ਜੈਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੜ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੭॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਧਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਧਰ ਤੇਰੀ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਜਨ ਕੇਰੀ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਨਿਰਾਸਰਿਆਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਧਰ) ਟੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਲਜਿਆ ਰਾਖੀਏ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੮॥੧॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਿਮਰਨਿ) ਭਜਨ ਨੇ ਮੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੮॥੧॥੨੯॥

ਪੰਨਾ ੮੭੦

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥
ਕਬੀਰ ਜੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਈ ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੀ ਚਰਚਾ ਹੇਤ ਆਇਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਚੁਪ ਰਹੇ ਸਿਖਾਂ ਪੂਛਾ ਜੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬੋਲੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਕਿਛੁ ਸੁਨੀਐ ਕਹੀਐ ॥
ਮਿਲੈ ਅਸੰਤੁ ਮਸਟਿ ਕਰਿ ਰਹੀਐ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਸੰਤ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੋ ਕੁਛ ਉਸ ਸੇ ਸੁਣੀਏ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕੁਛ ਸੁਣਾਵੋ ਤੌ ਉਸ ਕੇ ਪਾਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਬਾਣੀ ਕਹੀਏ ਜੇ ਕੋਈ ਅਸੰਤ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰੋਧੀ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੌ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲਨਾ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥
ਜੈਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਵਿ ਰਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੋਲਣਾ ਬਾਣੀ ਕਾ ਤੋ (ਕਿਆ) ਕੈਸਾ ਵਾ ਵਹੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਸੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ (ਰਵਿ) ਉਚਾਰਣਿ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ॥੧॥

ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਬੋਲੇ ਉਪਕਾਰੀ ॥
ਮੂਰਖ ਸਿਉ ਬੋਲੇ ਝਖ ਮਾਰੀ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਪਕਾਰੀ ਜਨ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਕਰ ਔਰ ਅਨਜਾਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਖਬਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਮੂਰਖ ਸਾਥ ਬੋਲਨਾ ਤੌ (ਝਖ ਮਾਰੀ) ਖਪਣਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਨਕੀ ਬਿਸਮਝੀ ਪਰ ਖਿਝਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬੋਲਤ ਬੋਲਤ ਬਢਹਿ ਬਿਕਾਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਬੋਲੇ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਰਖ ਸਾਥ ਬੋਲਤੇ ਬੋਲਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਢ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੇ ਨਾ ਬੋਲੋਗੇ ਤੌ ਵਹੁ ਬਿਚਾਰਾ ਮੂਰਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੀਨ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਹੀ ਚੁਪ ਕਰ ਜਾਏਗਾ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਛੂਛਾ ਘਟੁ ਬੋਲੈ ॥
ਭਰਿਆ ਹੋਇ ਸੁ ਕਬਹੁ ਨ ਡੋਲੈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਖਾਲੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਬੋਲੇਗਾ ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਕਰ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭਰੇ ਘਟਿ ਵਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ॥੪॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਤੇ ਭੀ ਨੀਚਤਾ ਔਰ ਕਰਮਗਤੀ ਕੀ ਕਠਿਨਤਾ ਪੁਨਹ ਵੈਰਾਗ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥
ਨਰੂ ਮਰੈ ਨਰੁ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਪਸੂ ਮਰੈ ਦਸ ਕਾਜ ਸਵਾਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਨਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਨਰੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪੁਨਹ ਜਬ ਪਸ਼ੂ ਮਰਤਾ ਹੈ (ਦਸ) ਬਹੁਤ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਚੰਡਾਲਾਦਿ ਮਾਸ ਭਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਕੋਊ ਚਾਮ ਲੈਕੇ ਜੁਤੇ ਨਾੜੇ ਆਦਿ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਮੈ ਕਿਆ ਜਾਨਉ ॥

ਮੈ ਕਿਆ ਜਾਨਉ ਬਾਬਾ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਕਰਮ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਹਾਡ ਜਲੇ ਜੈਸੇ ਲਕਰੀ ਕਾ ਤੂਲਾ ॥

ਕੇਸ ਜਲੇ ਜੈਸੇ ਘਾਸ ਕਾ ਪੂਲਾ ॥੨॥

ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਜਾਲਤੇ ਹੈਂ ਹਾਡ ਤੌ ਐਸੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਲਕਰੀ ਕੀ (ਤੂਲਾ) ਭਰੀ ਔ ਕੇਸ ਐਸੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸੁਕੇ ਘਾਸ ਕਾ ਪੂਲਾ ਜਲਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੀਘਰ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਤਬ ਹੀ ਨਰੁ ਜਾਗੈ ॥

ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਮੂੰਡ ਮਹਿ ਲਾਗੈ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹੀ ਇਹ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਗੇਗਾ ਭਾਵ ਤਬ ਹੀ ਇਸਕੋ ਖਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਮੋਲਕ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਬਜਰਥ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡਾ (ਮੂੰਡ) ਸਿਰ ਪੈ ਲਾਗੇਗਾ॥੩॥੨॥

ਸਿਖ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੈਨੂੰ ਵੈਰਾਗ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਏਹ ਬਤਾਓ ਕਿ ਏਹ ਜੀਵ ਚੈਤੰਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਛੂਟ ਜਾਣੇ ਤੇ ਪੀਛੇ ਕਹਾਂ ਕੋ ਗਇਆ ਹੈ? ਐਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਆਕਾਸ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਆਕਾਸਿ ਗਗਨੁ ਪਾਤਾਲਿ ਗਗਨੁ ਹੈ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਗਗਨੁ ਰਹਾਇਲੇ ॥

(ਆਕਾਸਿ) ਊਪਰਲੇ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੈ ਔਰ ਪਾਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਭੀ (ਗਗਨੁ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੈ ਪੁਨਹ ਚਹੁ ਦਿਸੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਨਦ ਮੂਲੁ ਸਦਾ ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਘਟੁ ਬਿਨਸੈ ਗਗਨੁ ਨ ਜਾਇਲੇ ॥੧॥

ਅਨੰਦੋਂ ਕਾ ਮੂਲੁ ਪੁਨਹ ਨਰਕ ਤੇ ਰਖਜਕ ਔਰ ਉਤਮ ਸਰਬ ਸੇ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਹੈ ਜੇ ਸਰੀਰ ਬਿਨਸ ਭੀ ਜਾਏ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਚਿਦਾਕਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹਿ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਓ ॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਆਇ ਕਹਾ ਗਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਰਹਾਉ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਪਹਿਲੇ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਕਾਇਆ ਕੀਨ੍ਹੀ ਤਤੁ ਕਹਾ ਤੇ ਕੀਨੁ ਰੇ ॥

ਤਬ ਕਹੇ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਦੇਹੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤੋ ਏਹ ਕਹੋ ਵਹੁ ਤਤ ਕਹਾਂ ਸੇ ਕੀਏ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਨਾ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸਕਤੀ ਸੇ ਤਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਬਧ ਤੁਮ ਜੀਉ ਕਹਤ ਹੌ ਕਰਮਹਿ ਕਿਨਿ ਜੀਉ ਦੀਨੁ ਰੇ ॥੨॥

ਜੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਬਧਾ ਹੂਆ ਤੁਮ ਜੀਵ ਕੇ ਕਹਤੇ ਹੋ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਜੀਵ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਜੜ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨੇ ਕੀ ਸਕਤੀ ਕਿਸਨੇ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ

ਕਿ ਕਰਮ ਭੀ ਚੇਤਨ ਸਕਤੀ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਸਮਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਕਰਮੋਂ ਵਿਖੇ ਕਿਸਨੇ ਜੀਵਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਮਹਿ ਤਨੁ ਹੈ ਤਨ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹੈ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸੋਇ ਰੇ ॥

ਹਰੀ ਮੈਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਲਪਤਿ ਹੈ ਔ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਅਧਾਰ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਜੈਸੇ ਰਜੂ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਸਰਪ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਧਸਠਾਨ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡਉ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ਰੇ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੂੰ ਹੋਰ ਜੋ ਕੁਛ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਰਹੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਮ ਜਤਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਂਗੇ॥੩॥੩॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਬਾਣੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਸੀ ਬੀਚ ਕਾਜੀ ਔ ਬਾਮਨੋਂ ਨੇ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਕਿ ਏਕ ਕਬੀਰ ਨਾਮ ਜੁਲਾਹਾ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਸ਼ਰਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਡਾਂਟ ਕਰ ਹਟਾਵੋ ਤਿਸ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕਬੀਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਹਾਥੀ ਅਗੇ ਪਾਵਨਾ ਔਰੁ ਗੰਗਾ ਮੇਂ ਬੋਰਨਾਦਿ ਭੈ ਦਿਖਾਇਆ ਪਰੰਤੂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕੁਛ ਖੇਦ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਤਬ ਪਾਤਸਾਹੁ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਕੈ ਚਰਨੀ ਪੜਾ ਤੌ ਕਬੀਰ ਜੀ ਘਰਕੋ ਆਏ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਕੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਭਏ ਤਬ ਜੋ ਬੀਤੀ ਥੀ ਸੋ ਲੋਕੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਤਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੁਜਾ ਬਾਂਧਿ ਭਿਲਾ ਕਰਿ ਡਾਰਿਓ ॥
ਹਸਤੀ ਕ੍ਰੋਪਿ ਮੂੰਡ ਮਹਿ ਮਾਰਿਓ ॥

ਮੇਰੀਆਂ ਭੁਜਾਂ ਬਾਂਧ (ਭਿਲਾ) ਇਕਠਾ ਕਰ ਹਾਥੀ ਕੇ ਆਗੇ ਡਾਰ ਦੀਆ ਪੁਨਹ ਕਾਜੀ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਹਾਥੀ ਕੇ ਸਿਰਮੈਂ (ਕ੍ਰੋਪਿ) ਕ੍ਰੋਧ ਸੈ ਵਾ ਅੰਕਸੁ ਮਹਾਵਤ ਨੇ ਮਾਰਿਆ॥

ਹਸਤਿ ਭਾਗਿ ਕੈ ਚੀਸਾ ਮਾਰੈ ॥
ਇਆ ਮੂਰਤਿ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥੧॥

ਹਾਥੀ ਪੀਛੇ ਕੋ ਭਾਗਕੈ ਚੀਕਾਂ ਕੋ ਮਾਰੈ ਅਰਥਾਤ ਡਰ ਕਰ ਕੈ ਊਚੇ ਸਬਦ ਕਰੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਆਗੇ ਭਗਵੰਤ ਸ਼ੇਰ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੈ ਪੁਨਹ ਮੈਨੇ ਦੇਖਕੈ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਪੈ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਧਾਰਕੈ ਮੇਰਾ ਰਛਕ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਵਹੁ ਹਾਥੀ ਜੋ ਬੋਲਤਾ ਥਾ ਤੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਥਾ ਕਿ ਇਹ ਹਾਥੀ ਮਾਨੋਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਕਬੀਰ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਬ ਪੋਟ ਬਾਂਧ ਕਰ ਕੈ ਖੂਨੀ ਹਾਥੀ ਆਗੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਡਾਰਿਆ ਤਬ ਕਾਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸਕਾ ਜੋਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਛੂਟੇਂਗਾ ਤਬ ਮੈਂਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਾ॥੧॥

ਆਹਿ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮਰਾ ਜੋਰੁ ॥
ਕਾਜੀ ਬਕਿਬੋ ਹਸਤੀ ਤੋਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਠਾਕੁਰ) ਮੇਰੇ ਕੇ ਤੋ ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ (ਆਹਿ) ਹੈ ਐਸਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕਾਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੁਸਾ ਕੀਆ ਪੁਨਹ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਵਤ ਤੂੰ ਆਗੇ ਕੋ ਹਸਤੀ (ਤੋਰੁ) ਚਲਾਉ॥

ਰੇ ਮਹਾਵਤ ਤੁਝੁ ਡਾਰਉ ਕਾਟਿ ॥
ਇਸਹਿ ਤੁਰਾਵਹੁ ਘਾਲਹੁ ਸਾਟਿ ॥

ਹੇ ਮਹਾਵਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਾਟ ਡਾਰੋਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤੌ ਸਾਟ ਪਵਾਇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਬੀਰ ਕੋ ਤੁੜਾਇ ਅਰਥਾਤ ਇਸਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਦੋ ਟੁਕੜੇ ਕਰਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਹਸਤਿ ਨ ਤੋਰੈ ਧਰੈ ਧਿਆਨੁ ॥
ਵਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਬਸੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੨॥

ਆਗੇ ਹਾਥੀ ਨ ਤੋੜੈ ਅਰਥਾਤ ਟੁਕੜੇ ਨਾ ਕਰੇ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸ਼ੇਰ ਕਾ ਆਗੇ ਧਿਆਨ ਧਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ੇਰ ਕੋ ਪ੍ਰਤਛ ਦੇਖੇ ਉਸ ਹਾਥੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ੇਰ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਬੀਰ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥ ਪੁਨਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕਾਜੀ ਕੋ ਕਹਾ॥

ਕਿਆ ਅਪਰਾਧੁ ਸੰਤ ਹੈ ਕੀਨ੍ਾ ॥
ਬਾਂਧਿ ਪੋਟ ਕੁੰਚਰ ਕਉ ਦੀਨ੍ਾ ॥

ਇਸ ਸੰਤ ਨੇ ਕਿਆ ਤੁਮਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੰਡ ਮੈਂ ਬਾਂਧਕੇ ਹਾਥੀ ਕੋ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕੁੰਚਰੁ ਪੋਟ ਲੈ ਲੈ ਨਮਸਕਾਰੈ ॥
ਬੂਝੀ ਨਹੀ ਕਾਜੀ ਅੰਧਿਆਰੈ ॥੩॥

ਹਾਥੀ ਤੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪੰਡ ਕੋ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੈ ਤੌ ਭੀ ਕਾਜੀ ਨੇ (ਅੰਧਿਆਰੈ) ਮੂਰਖਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਤੀਨਿ ਬਾਰ ਪਤੀਆ ਭਰਿ ਲੀਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੭੧

ਮਨ ਕਠੋਰੁ ਅਜਹੂ ਨ ਪਤੀਨਾ ॥

ਹਾਥੀ ਕੇ ਆਗੇ ਤੀਨ ਬੇਰ ਡਾਰਕੈ ਪਰਤਾਵਾ (ਭਰਿ ਲੀਨਾ) ਲੈ ਲੀਆ ਵਹੁ ਕਾਜੀ ਐਸਾ ਮਨ ਕਾ ਕਠੋਰ ਥਾ ਕਿ ਅਜੇ ਭੀ ਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਤਾ ਭਯਾ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਮਰਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥
ਚਉਥੇ ਪਦ ਮਹਿ ਜਨ ਕੀ ਜਿੰਦੁ ॥੪॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੌ ਮਾਲਕ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਹੈ (ਚਉਥੇ ਪਦ) ਤੁਰੀਆਂ ਪਦ ਮੈਂ (ਜਨ ਕੀ ਜਿੰਦੁ) ਬੁਧੀ ਲਗ ਰਹੀ ਥੀ॥੪॥੧॥੪॥

ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਪੂਛਿਆ ਹੇ ਭਗਵਨ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਜੋ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸਦਾ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਨਾ ਇਹੁ ਮਾਨਸੁ ਨਾ ਇਹੁ ਦੇਉ ॥
ਨਾ ਇਹੁ ਜਤੀ ਕਹਾਵੈ ਸੇਉ ॥

ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਇਹੁ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ (ਜਤੀ) ਸੰਨਿਆਸੀ ਭੀ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਨਾ ਸਿਵ ਉਪਾਸਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਇਹੁ ਜੋਗੀ ਨਾ ਅਵਧੂਤਾ ॥
ਨਾ ਇਸੁ ਮਾਇ ਨ ਕਾਹੂ ਪੂਤਾ ॥੧॥

ਇਹੁ ਜੋਗੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਅਵਧੂਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਕੀ ਮਾਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾ ਇਹੁ ਬੇਟਾ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਇਆ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਕੌਨ ਬਸਾਈ ॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕੋਊ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਕੌਨ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਏਹੁ ਜੋ ਤੈਨੇ ਪੂਛਾ ਹੈ ਜੋ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨੁਖ ਵਾ ਦੇਵਤਾ ਉਪਾਸਜ ਵਾ ਉਪਾਸਕ ਆਦਿ ਕੌਨ ਹੈ ਕੋਈ ਤੋ ਹੋਵੈਹੀਗਾ? ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾ ਇਹੁ ਗਿਰਹੀ ਨਾ ਓਦਾਸੀ ॥
ਨਾ ਇਹੁ ਰਾਜ ਨ ਭੀਖ ਮੰਗਾਸੀ ॥

ਨਾ ਇਹੁ ਗ੍ਰਸਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਦਾਸੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਇਹ ਰਾਜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਭੀਖ ਮੰਗਾਸੀ) ਭਿਛਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾ ਇਸੁ ਪਿੰਡੁ ਨ ਰਕਤੁ ਰਾਤੀ ॥
ਨਾ ਇਹੁ ਬ੍ਰਹਮਨੁ ਨਾ ਇਹੁ ਖਾਤੀ ॥੨॥

ਨਾ ਇਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਅਰੁ ਨਾ ਇਸੁ ਮੈਂ (ਰਕਤੁ) ਰਤੁ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਇਹੁ ਬ੍ਰਹਮਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਖਤਰੀਵਾ (ਖਾਤੀ) ਤਖਾਣੁ ਭਾਵ ਸੂਦਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਇਹੁ ਤਪਾ ਕਹਾਵੈ ਸੇਖੁ ॥
ਨਾ ਇਹੁ ਜੀਵੈ ਨ ਮਰਤਾ ਦੇਖੁ ॥

ਇਹੁ ਤਪਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੇਖੁ) ਬਿਰਕਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਸੇਖ ਜਾਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ॥ ਇਹੁ ਜੀਵਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣ ਧਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਸੰਗ ਹੋਨੇ ਤੇ ਪੁਨਹ ਮਰਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ॥

ਇਸੁ ਮਰਤੇ ਕਉ ਜੇ ਕੋਊ ਰੋਵੈ ॥
ਜੋ ਰੋਵੈ ਸੋਈ ਪਤਿ ਖੋਵੈ ॥੩॥

ਇਸਕੋ ਮਰਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕੋਈ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਪਨੀ ਪਤ ਖੋਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੈ ਡਗਰੋ ਪਾਇਆ ॥
ਜੀਵਨ ਮਰਨੁ ਦੋਊ ਮਿਟਵਾਇਆ ॥

ਮੈਨੇ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ (ਡਗਰੋ) ਰਸਤਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਤਿਸ ਰਸਤੇ ਸੇ ਜੀਵਨਾ ਔ ਮਰਨਾ ਦੋਊ ਕੋ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੈ ਕੁਛ ਹੈ ਭੀ ਤਹਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਹੁ ਰਾਮ ਕੀ ਅੰਸੁ ॥
ਜਸ ਕਾਗਦ ਪਰ ਮਿਟੈ ਨ ਮੰਸੁ ॥੪॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਚੇਤਨ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਰਾਮ ਕੀ ਅੰਸ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਗਜ ਪਰ ਸੇ ਸਿਆਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਦ ਰੂਪ ਹੈ। ਵਾ ਜੋ ਇਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਾਗਜ ਪਰ ਲਿਖੀਏ ਤਉ (ਮਿਟੈ ਨ) ਮੇਂਉਦਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਜਸ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਸਿਧ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੫॥

ਕਬੀਰ ਕੀ ਮਾਈ ਅਪਨੀਆਂ ਪੜੋਸਨੀਆਂ ਪਾਸ ਬੇਟੇ ਕੀ ਨਿਲਾਇਕੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਤੂਟੇ ਤਾਗੇ ਨਿਖੁਟੀ ਪਾਨਿ ॥
ਦੁਆਰ ਊਪਰਿ ਝਿਲਕਾਵਹਿ ਕਾਨ ॥

ਤਾਣੀ ਕੇ ਤਾਗੇ ਤੂਟੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਣ ਨਿਖੁਟੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਕਾਨੇ ਖਾਲੀ ਚਿਲਕਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂਚ ਬਿਚਾਰੇ ਫੂਏ ਫਾਲ ॥
ਇਆ ਮੁੰਡੀਆ ਸਿਰਿ ਚਢਿਬੋ ਕਾਲ ॥੧॥

ਕੂਚ ਬਿਚਾਰੇ ਗਰੀਬ ਕਿਤੇ ਫੁਲੇ ਫੈਲੇ ਪਏ ਹੈਂ ਇਸ ਮੁੰਡੀਏ ਕੇ ਸਿਰ ਪੈ ਕਾਲ ਚੜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਇਹ ਮਰੇਗਾ॥੧॥

ਇਹੁ ਮੁੰਡੀਆ ਸਗਲੋ ਦ੍ਰਬੁ ਖੋਈ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਨਾਕ ਸਰ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਕਬੀਰ (ਮੁੰਡੀਆ) ਫਕੀਰੁ ਹੈ ਵਾ ਲੜਕਾ ਸਰਬ ਧਨ ਕਾ (ਖੋਈ) ਗਵਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਖੀ ਹੁਈ ਹੂੰ ਇਤਨੇ ਫਕੀਰ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਪੁਨਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੋ (ਨਾਕ ਸਰ) ਨਕ ਜਾਨ ਭਾਵ ਮਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੋਂ ਪੀਸਨ ਆਦਿ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੋਈ ਵਾ (ਕਸਰ) ਕੁਛ ਭੀ ਕਸਰ (ਨਾ) ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਤਨੇ ਹੀ ਔਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਰੀ ਨਾਰਿ ਕੀ ਛੋਡੀ ਬਾਤਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਾ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

(ਤੁਰੀ) ਤੁਰ ਜਿਸਪੈ ਕਪੜਾ ਲਪੇਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਾਰ) ਨਾਲਾਂ ਕੀ ਤੌ ਬਾਤ ਹੀ ਛੋਡ ਦੀਨੀ ਹੈ ਕਬੀਰ ਕਾ ਮਨ ਤੋ ਵਾ ਉਸ ਰਾਮ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਲਰਿਕੀ ਲਰਿਕਨ ਖੈਬੋ ਨਾਹਿ ॥
ਮੁੰਡੀਆ ਅਨਦਿਨੁ ਧਾਪੇ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਲੜਕੀ ਔ ਲੜਕਿਓਂ ਕੇ ਤੋ ਖਾਣੇ ਕੋ ਕਿਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਕੀਰ ਤੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਕ ਦੁਇ ਮੰਦਰਿ ਇਕ ਦੁਇ ਬਾਟ ॥
ਹਮ ਕਉ ਸਾਥਰੁ ਉਨ ਕਉ ਖਾਟ ॥

ਏਕ ਦੋ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਏਕ ਦੋ ਔਰ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲੇ ਆਵਤੇ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਹਮਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਤੋ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਸਥਰੁ ਅਰਥਾਤ ਘਾਸ ਕੀ ਸੇਜਾ ਹੈ ਔ ਉਨ ਮੁੰਡੀਓਂ ਕੋ ਤੋ (ਖਾਟ) ਚਾਰਪਾਈ ਬਿਛਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਡ ਪਲੋਸਿ ਕਮਰ ਬਧਿ ਪੋਥੀ ॥
ਹਮ ਕਉ ਚਾਬਨੁ ਉਨ ਕਉ ਰੋਟੀ ॥੩॥

ਸਿਰ ਪੈ ਹਾਥ ਫੇਰਤੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕਮਰੋਂ ਸੇ ਪੋਥੀਆਂ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੋ ਦਾਨੇ ਚਾਬਨੇ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਉਨਕੋ ਰੋਟੀ ਪਕਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਮੈਂ ਏਹ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ॥

ਮੁੰਡੀਆ ਮੁੰਡੀਆ ਹੂਏ ਏਕ ॥
ਏ ਮੁੰਡੀਆ ਬੂਡਤ ਕੀ ਟੇਕ ॥

ਫਕੀਰ ਫਕੀਰ ਏਕ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ, ਏਹ ਹਨ (ਬੂਡਤ) ਡੁਬਤਿਆਂ ਕੋ ਕਿਆ ਆਸਰਾ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਏਹ ਹਨ (ਬੂਡਤ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੂਬਣੇ ਦੀ ਟੇਕ ਪਕੜੀ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਜਬ ਮਾਈ ਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਇਕੈ ਕਹੇ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਏਕ ਲੋਈ ਕੇ ਮੁਖ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਕਰਕੇ ਮਾਤਾ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਤਾ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੋਲਣਾ ਬਿਅਦਬੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਨਿ ਅੰਧਲੀ ਲੋਈ ਬੇਪੀਰਿ ॥
ਇਨ੍ ਮੁੰਡੀਅਨ ਭਜਿ ਸਰਨਿ ਕਬੀਰ ॥੪॥੩॥੬॥

ਸੁਣ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਬੇਮੁਰਸਦੀ ਲੋਈ ਇਨ ਫਕੀਰੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਭੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਹੁ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਤੂੰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚੇਗੀ॥੪॥ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਮੂੜ ਪਲੋਸ) ਸਿਰ ਪਲੋਸਣਾ ਭਾਵ ਜਬ ਸਿਖ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਤਬ ਪੋਥੀਓਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤੁ ਸਮਝਨੇ ਮੈਂ ਸਿਖ ਨੇ ਕਮਰ ਬਾਂਧੀ ਪੁਨਹ ਬਿਉਹਾਰ ਰੂਪੁ ਤਾਗੇ ਤੂਟੇ ਅਰੁ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਪਾਨ ਭੀ ਨਿਖੁਟੀ ਜਬ ਦੁਆਰ ਸਰੀਰ ਥੋਂ (ਊਪਰਿ) ਉਪਰਾਮ ਹੁਏ ਤਬ (ਝਿਲਕਾਵਹਿ ਕਾਨ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਦੁਆਰ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੀ ਝਲਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੋ ਫੈਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਫਾਲ ਪਦਾਰਥ ਸੋ (ਕੂਚ ਬਿਚਾਰੇ) ਚਲੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਬੀਚਾਰੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹੁ ਮੁੰਡੀਆ ਜੀਉ ਬਬੇਕੀ ਕਾਲ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਚੜ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਲ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਆਸਰੀ ਸੰਪਤੀ ਦਰਬੁ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਔਰੁ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਏਕ (ਸਰ) ਸਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥ ਪੁਨਹ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਇਸਿਥਤ ਹੋਇਕੈ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਛੋਡੀ ਹੈ ਵਾ ਕਬ ਉਸ ਸਿਖ ਕਾ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ। ਅਬ (ਲਰਕੀ) ਇੰਦਜੋਂ (ਲਰਕਨ) ਬਿਸਜੋਂ ਕੋ ਖਾਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਅਰ (ਮੰਡੀਆ) ਜੀਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਹਾ ਜਾਣੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਜਾਹਿ) ਬਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਇਕ ਦੁਇ) ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਿਆਸਨ ਇਹ ਤੀਨ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਠਹਰਾਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਇਕ ਦੁਇ) ਸੰਸੈ ਬਿਪਰਜੈ ਪੁਨਹ ਕੁਤਰਕ ਏਹ ਤੀਨ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੀਏ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਦੋ ਸੇ ਏਕ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗਜਾਨ ਅੰਦਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਏਕ ਸੇ ਦੋ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਗਜਾਨ ਥਾ ਸੋ ਰਸਤੇ ਪਾ ਦੀਆ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਸਥਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਉਨ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਖਟਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔ (ਹਮ ਕਉ) ਤਮਾਮ ਕੋ ਜੋਕਾਲ ਚਰਬਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਰੋਟੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ (ਮੁੰਡੀਆ ਮੁੰਡੀਆ) ਈਸਰ ਔ ਜੀਵ ਗਜਾਨ ਕਰ ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਜਾ ਉਪਾਧੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਏਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਏਹ) ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜੀਵ ਈਸ ਕੀ ਏਕਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਡੂਬਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਅਰਥਾਤ ਧਿਰ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਨੋ ਹੇ ਅੰਧੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਲੋਕੋ ਤੁਮ ਪੀੜਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਵੋਗੇ ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਈਸ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕੇ ਲੀਏ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋਗੇ॥੪॥੩॥੬॥ ਮਾਯਾ ਕੋ ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਨਛੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਖਸਮੁ ਮਰੈ ਤਉ ਨਾਰਿ ਨ ਰੋਵੈ ॥
ਉਸੁ ਰਖਵਾਰਾ ਅਉਰੋ ਹੋਵੈ ॥

ਜਬ ਏਕ ਮਾਲਕ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਰੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕਾ ਰਾਖਾ ਔਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰਖਵਾਰੇ ਕਾ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸ ॥
ਆਗੈ ਨਰਕੁ ਈਹਾ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ॥੧॥

ਜੋ ਉਸ ਰਾਖੇ ਕਾ ਭੀ ਬਿਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰ ਨਰਕ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਗਵਾਈ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਏਕ ਸੁਹਾਗਨਿ ਜਗਤ ਪਿਆਰੀ ॥

ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਨਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸੁਹਾਗਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਾਰੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਵਹੁ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਏਹ ਮਾਇਆ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਪਤੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੌ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਕਰ ਲੇਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਹਾਗਨਿ ਗਲਿ ਸੋਹੈ ਹਾਰੁ ॥

ਸੰਤ ਕਉ ਬਿਖੁ ਬਿਗਸੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਹਾਰ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੌ ਬਿਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਪਾਇਕੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੁ ਬਹੈ ਪਖਿਆਰੀ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਠਿਠਕੀ ਫਿਰੈ ਬਿਚਾਰੀ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਮਾਇਆ ਰੂਪ (ਪਖਿਆਰੀ) ਵੇਸਵਾ ਵਿਸਓਂ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਫਿਟਕਾਰੀ ਹੂਈ ਗਰੀਬਨੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਭਾਗਿ ਓਹ ਪਾਛੈ ਪਰੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਾਰਹੁ ਡਰੈ ॥

ਸੰਤ ਭਾਗ ਕੇ ਉਸਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਹੁਤ ਪੀਛੇ ਧਰਤੀ ਹੈ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਹਿਤ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮਾਰ ਸੇ ਡਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਇਸਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥

ਸਾਕਤ ਕੀ ਓਹ ਪਿੰਡ ਪਰਾਇਣਿ ॥

ਹਮ ਕਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪਰੈ ਤ੍ਰਖਿ ਡਾਇਣਿ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤੌਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈ ਉਨਕੀ ਦੇਹ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਸਕਤੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੀ ਉਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਤਪਰਤਾ ਹੈ ਹਮਕੋ ਤੌਂ (ਤ੍ਰਖਿ) ਭਿਆਨਕ ਵਾ ਤਰਕ ਦੀ ਅਸਵਾਰੀ ਵਾਲੀ ਡਾਇਣ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਤਿਸ ਕਾ ਬਹੁ ਜਾਨਿਆ ਭੇਉ ॥

ਜਬ ਹੂਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮਿਲੇ ਗੁਰਦੇਉ ॥

ਹਮਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਬਹੁਤ ਭੇਦ ਤਬ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਅਬ ਬਾਹਰਿ ਪਰੀ ॥

ਸੰਸਾਰੈ ਕੈ ਅੰਚਲਿ ਲਰੀ ॥੪॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਵੁਹ ਮਾਇਆ ਹਮਾਰੇ ਬਾਹਰ ਪਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨਿਕਸ ਗਈ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਲਰੀ) ਲਗ ਗਈ ਹੈਂ ਵਾ ਲਟਕ ਪਈ ਹੈ॥੪॥੪॥੭॥

ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਾਯਾ ਕੀ ਆਪਨੇ ਨਛੇਧੀ ਕਰੀ ਆਪ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੋ ਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤਬ ਸੇਵਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਮਾਯਾ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੭੨

ਗੋਂਡ ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੋਭਾ ਜਾ ਕੈ ਰੇ ਨਾਹਿ ॥

ਆਵਤ ਪਹੀਆ ਖੂਧੇ ਜਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਸੋਭਾ) ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਾਹੁਣੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖੁਧੇ) ਭੂਖੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਨਹੀ ਸੰਤੋਖੁ ॥
ਬਿਨੁ ਸੋਹਾਗਨਿ ਲਾਗੈ ਦੋਖੁ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ਉਨ ਪਰਾਹੁਣਿਓਂ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਾਇਆ ਬਿਨਾ ਉਨਕੇ ਭੂਖੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਗ੍ਰਸਤੀਓਂ ਕੋ ਦੋਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਨਿ ਮਹਾ ਪਵੀਤ ॥
ਤਪੇ ਤਪੀਸਰ ਡੋਲੈ ਚੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਧੰਨ ਸੋਹਾਗਨੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਪੀਸਰੋਂ ਕੇ ਭੀ ਤਪ ਕਰਨੇ (ਚੀਤ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਡੋਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਖਾਨ ਪਾਨ ਅਸਨਾਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਤਪੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਚਾਹੀਤੀ ਹੈ॥

ਸੋਹਾਗਨਿ ਕਿਰਪਨ ਕੀ ਪੂਤੀ ॥
ਸੇਵਕ ਤਜਿ ਜਗਤ ਸਿਉ ਸੂਤੀ ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਸੂਮੋਂ ਕੀ ਤੌਂ (ਪੂਤੀ) ਬੇਟੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਤਜ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਸੰਗ (ਸੂਤੀ) ਅਭੇਦ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਕੈ ਠਾਢੀ ਦਰਬਾਰਿ ॥
ਸਰਨਿ ਤੇਰੀ ਮੋ ਕਉ ਨਿਸਤਾਰਿ ॥੨॥

ਔ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਖੜੀ ਅਰਜ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ (ਤੇਰੀ) ਤੁਮਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੌ ਤਾਰੋ ਭਾਵ ਸੇ ਕਹੀਂ ਅਪਨੇ ਅਰਥ ਲਗਾਇ ਕੇ ਸਫਲੀ ਕਰੋ॥੨॥

ਸੋਹਾਗਨਿ ਹੈ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰੀ ॥
ਪਗ ਨੇਵਰ ਛਨਕ ਛਨਹਰੀ ॥

ਇਹ ਮਾਇਆ ਤੋ ਅਤਿਅੰਤ ਸੁੰਦਰੀ ਹੈ ਵਿਸਜੋਂ ਰੂਪ ਜਿਸਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਝਾਂਜਰਾਂ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਝਾਂਜਰਾਂ ਛਨਕ ਕੇ ਭਾਵ ਚਮਤਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੋ (ਹਰੀ) ਚੁਰਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਜਉ ਲਗੁ ਪ੍ਰਾਨ ਤਉ ਲਗੁ ਸੰਗੇ ॥
ਨਾਹਿ ਤ ਚਲੀ ਬੇਗਿ ਉਠਿ ਨੰਗੇ ॥੩॥

ਜਬ ਲਗ ਪ੍ਰਾਨ ਹੈਂ ਤਬ ਲਗ ਇਹ ਮਾਇਆ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ (ਨਾਹਿ ਤ) ਨਿਹਾਇਤ ਭਾਵ ਅੰਤ ਕੋ ਸਿਤਾਬੀ ਉਠਕੇ ਨੰਗੇ ਹੀ ਚਲੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋਹਾਗਨਿ ਭਵਨ ਤ੍ਰੈ ਲੀਆ ॥
ਦਸ ਅਠ ਪੁਰਾਣ ਤੀਰਥ ਰਸ ਕੀਆ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਅਹਾਰਾ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਔ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਅਪਨਾ ਹੀ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣ ਪਾਠੀ ਔ ਤੀਰਥਵਾਸੀ ਸਭਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਮਾਇਆ ਕੀ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸਰ ਬੇਧੇ ॥
ਬਡੇ ਭੂਪਤਿ ਰਾਜੇ ਹੈ ਛੇਧੇ ॥੪॥

ਪੁਨਹ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਔ ਸ਼ਿਵਜੀ ਭੀ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਹੀ (ਬੇਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਬਡੇ ਜੋ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਜਰਨੇ ਸੇ (ਛੇਧੇ) ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੋਹਾਗਨਿ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰਿ ॥

ਪਾਂਚ ਨਾਰਦ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਿਧਵਾਰਿ ॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਕਾ ਉਹਵਾਰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਂਚ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਬਿਧਵਾਰਿ) ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪਾਂਚ ਨਾਰਦ ਕੇ ਮਿਟਵੇ ਫੂਟੇ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਛੂਟੇ ॥੫॥੫॥੯॥

ਜਬ ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਔ ਮਨ ਕੇ ਵਿਸੇ ਰੂਪ (ਮਿਟਵੇ) ਬਾਜੇ ਜਿਨਕੇ ਫੂਟੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥੫॥੯॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਮੋਖ ਕੀ ਸਿਧੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਨਿਜਮ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥
ਜੈਸੇ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਬਲਹਰ ਨਾ ਠਾਹਰੈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਪਾਰਿ ਉਤਰੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮੰਦਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਵਲਾ ਅਰਥਾਤ ਮਧਕਾ ਸਤੀਰੁ ਖੈਂਚ ਲਈਏ ਤੌ ਮੰਦਰੁ ਵਲੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ॥ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਪਾਰਿ ਉਤਰੇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਮ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੁੰਭ ਬਿਨਾ ਜਲੁ ਨਾ ਟੀਕਾਵੈ ॥
ਸਾਧੂ ਬਿਨੁ ਐਸੇ ਅਬਗਤੁ ਜਾਵੈ ॥੧॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਲ ਕੋ ਕੋਈ ਟਿਕਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਬਿਨਾ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਜਾਰਉ ਤਿਸੈ ਜੁ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ॥
ਤਨ ਮਨ ਰਮਤ ਰਹੈ ਮਹਿ ਖੇਤੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਨ ਰੂਪ ਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਰਮਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਜੋ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਰਾਮ ਕੋ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਲ ਦੇਵੋ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੇਵੋ ਵਾ ਮਨੁ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਮਨ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਵੋ ਭਾਵ ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੋ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਹਲਹਰ ਬਿਨਾ ਜਿਮੀ ਨਹੀ ਬੋਈਐ ॥
ਸੂਤ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਮਣੀ ਪਰੋਈਐ ॥

ਜੈਸੇ ਹਲ ਔ (ਹਰ) ਜਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਮੀਂ ਨਹੀਂ ਬੀਜੀਤੀ॥ ਔ ਸੂਤ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਮਨਕਿਆਂ ਕੋ ਪਰੋਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਰੋਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਘੁੰਡੀ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਗੰਠਿ ਚੜ੍ਹਾਈਐ ॥
ਸਾਧੂ ਬਿਨੁ ਤੈਸੇ ਅਬਗਤੁ ਜਾਈਐ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਮਰੋੜੀ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਗੰਠਕੋ ਚੜਾਈਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਸੇ ਹੀਨ ਹੋ ਕਰ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਕੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬਿਨੁ ਬਾਲੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਬਿੰਬ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਕਪਰੇ ਧੋਈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਬਿਨੁ ਬਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਤਾ॥ ਔ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਕਪੜਿਓਂ ਕੋ ਧੋਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਧੋਵੇਗਾ॥

ਘੋਰ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਅਸਵਾਰ ॥
ਸਾਧੂ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਦਰਵਾਰ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਘੋੜੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਵੈਗਾ ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਬਿਨਾ (ਦਰਵਾਰ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਬਾਜੇ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਲੀਜੈ ਫੇਰੀ ॥
ਖਸਮਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਤਜਿ ਅਉਹੇਰੀ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਜੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਾਚ ਕੀ ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਤੀ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਜੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਇਕਾਗ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਛੁਟੜ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖਸਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ (ਅਉ) ਔਰ ਪੁਰਸ ਕੋ ਵਿਸੇ ਭਾਵਨਾਂ ਸੇ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਗਜਾਨੀ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਏਕੈ ਕਰਿ ਕਰਨਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਬਹੁਰਿ ਨਹੀ ਮਰਨਾ ॥੪॥੬॥੯॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕੁ ਪਰਮੇਸੂਰ (ਕਰਨਾ) ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਔਰੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਹੋਵੈ ਤੌ ਬਹੁਰੋ ਮਰਨਾ ਨਾ ਹੋਵੈ॥੪॥੬॥੯॥

ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਕਮਾਲੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚੋਰ ਸੁਆਇਆ ਤਬ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਝਗੜਾ ਕੀਆ ਕਿ ਤੂੰ ਤੋ ਕੁਟਨ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭੇਟੂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਕੂਟਨੁ ਸੋਇ ਜੁ ਮਨ ਕਉ ਕੂਟੈ ॥
ਮਨ ਕੂਟੈ ਤਉ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟੈ ॥

ਕੂਟਨਿ ਤੌ ਸੋਇ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੌ ਕੂਟਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮਨਕੋ ਕੂਟੈ ਤੌ ਇਹ ਜੀਵ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਕੁਟਿ ਕੁਟਿ ਮਨੁ ਕਸਵਟੀ ਲਾਵੈ ॥
ਸੋ ਕੂਟਨੁ ਮੁਕਤਿ ਬਹੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਔ ਮਨ ਕੌ ਕੁਟ ਕੁਟ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਕਸਵਟੀ ਪਰ ਜਬ ਲਾਵੇ ਭਾਵ ਸੁਧ ਕਰੇ॥ ਸੋ ਕੂਟਨੇ ਹਾਰਾ ਤਬ ਬਹੁਤ ਮੁਕਤੀਓਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਲੋਕ ਸਮੀਪ ਸਰੂਪ ਸੁਜੁਜ ਪੁਨਹ ਕੇਵਲ ਇਨ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ (ਬਹੁ) ਕੂਟਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੂਟਨੁ ਕਿਸੈ ਕਹਹੁ ਸੰਸਾਰ ॥
ਸਗਲ ਬੋਲਨ ਕੇ ਮਾਹਿ ਬੀਚਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕੋ ਤੁਮ ਕੂਟਨ ਕਿਸਕੋ ਕਹਤੇ ਹੋ ਸਗਲ ਬੋਲੀਓਂ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰੁ ਅਰਥ ਹੈ॥ ਇਹ ਸੁਨ ਕੇ ਪੁਨਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਕੈਸੇ ਨਾਚਤਾ ਹੈ ਭਲੀ ਕਹੀ ਕੋ ਬੁਰੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਚਨੁ ਸੋਇ ਜੁ ਮਨ ਸਿਉ ਨਾਚੈ ॥
ਝੂਠਿ ਨ ਪਤੀਐ ਪਰਚੈ ਸਾਚੈ ॥

(ਨਾਚਨੁ) ਨਾਚਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਕੰਜਰ ਤੋ ਸੋਇ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾਚੇ ਭਾਵ ਮਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰੇ॥ ਪੁਨਾ ਝੂਠੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਮੈਂ ਨਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੇ ਔਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਰਚ ਰਹੇ॥

ਇਸੁ ਮਨ ਆਗੇ ਪੂਰੈ ਤਾਲ ॥
ਇਸੁ ਨਾਚਨ ਕੇ ਮਨ ਰਖਵਾਲ ॥੨॥

ਇਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਤਾਲ ਪੂਰੇ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨੋ ਮਈ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੇ॥ ਐਸੀ ਨਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਮਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਾਖਾ ਹੈ॥੨॥ ਪੁਨਹ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੇਖੋ ਕੈਸਾ ਬਜਾਰੀ ਹੈ ਬਾਜਾਰੀ ਨਾਮ ਮਸਕਰੇ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਜਾਰੀ ਸੋ ਜੁ ਬਜਾਰਹਿ ਸੋਧੈ ॥
ਪਾਂਚ ਪਲੀਤਹ ਕਉ ਪਰਬੋਧੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਜਾਰੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਰੂਪ ਬਜਾਰ ਕੋ ਸੋਧੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਫ ਰਖੇ ਕਾਮ ਆਦੀ ਜੋ ਪੰਚ (ਪਲੀਤਹ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਵਰਜੇ ਵਾ ਬਜਾਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੌ ਸੁਧ ਕਰੇ ਆਪ ਇੰਦ੍ਰੈ ਜੋ ਅਸੁਧੁ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕਰੇ॥ ਭਾਵ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਾਵੈ॥

ਨਉ ਨਾਇਕ ਕੀ ਭਗਤਿ ਪਛਾਨੈ ॥
ਸੋ ਬਾਜਾਰੀ ਹਮ ਗੁਰ ਮਾਨੇ ॥੩॥

ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨੌਧਾ ਭਗਤੀ ਪਛਾਣੇ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤਿਸ ਬਜਾਰੀ ਕੋ ਤੌ ਹਮ ਗੁਰੂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਤਬ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਭਏ ਕਿ ਇਹ ਤਸਕਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਸਕਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਸਕਰ ਨਾਮ ਚੋਰ ਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਸਕਰੁ ਸੋਇ ਜਿ ਤਾਤਿ ਨ ਕਰੈ ॥
ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੈ ਜਤਨਿ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ॥

ਤਸਕਰ ਤੋ ਸੋਇ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ (ਤਾਤਿ) ਚਾਹ ਨਾ ਕਰੇ ਵਾ ਨਿੰਦਾ ਨ ਕਰੇ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਰੋਕਨੇ ਕਾ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਰੇ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਮ ਐਸੇ ਲਖਨ ॥
ਧੰਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ਅਤਿ ਰੂਪ ਬਿਚਖਨ ॥੪॥੭॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਇਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਲਛਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅਤੀ ਚਤਰ ਸਰੂਪ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰ ਦੇਵ ਧੰਨ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪੂਰਬਉਕਤ ਲਛਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਲੋਕ ਸ਼ਰਿਮੰਦੇ ਹੋਕੇ ਜਾਤੇ ਰਹੇ॥੪॥੭॥੧੦॥ ਕੋਈ ਪਖੰਡੀ ਅੰਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਰਹਿਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੭੩

ਗੋਂਡ ॥
ਧੰਨੁ ਗੁਪਾਲ ਧੰਨੁ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਧੰਨੁ ਅਨਾਦਿ ਭੂਖੇ ਕਵਲੁ ਟਹਕੇਵ ॥

ਗੁਰਦੇਵ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗੋਪਾਲ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਧੰਨ ਅਨਾਜ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਖਾਇ ਕੇ ਭੂਖੇ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਟਹਿਕ ਅਰਥਾਤ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਓਇ ਸੰਤ ਜਿਨ ਐਸੀ ਜਾਨੀ ॥
ਤਿਨ ਕਉ ਮਿਲਿਬੋ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥੧॥

ਵਹੁ ਸੰਤ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਪੂਰਬਉਕਤ ਬਾਤ ਜਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ (ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਤੇ ਹੋਇ ਅਨਾਦਿ ॥
ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ਅੰਨ ਕੈ ਸਾਦਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਦ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਹੁਆ ਹੈ ਔ ਅੰਨ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੋ ਹੀ ਲੈਕੇ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਨ ਖਾਈਐ ਤੋਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਪੀਐ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਅੰਨੁ ॥
ਅੰਭੈ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨੀਕਾ ਵੰਨੁ ॥

ਜਬ (ਜਪੀਏ) ਖਾਈਏ ਅੰਨ ਕੋ ਤਬ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਅੰਨ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਚੰਗਾ (ਵੰਨੁ) ਰੰਗੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਬਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਨੈ ਬਾਹਰਿ ਜੋ ਨਰ ਹੋਵਹਿ ॥
ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਮਹਿ ਅਪਨੀ ਖੋਵਹਿ ॥੨॥

ਅੰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜੋ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਅੰਨ ਕਾ ਤਜਾਗੀ ਹੋਵਤਾ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਛੋਡਹਿ ਅੰਨੁ ਕਰਹਿ ਪਾਖੰਡ ॥
ਨਾ ਸੋਹਾਗਨਿ ਨਾ ਓਹਿ ਰੰਡ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਅੰਨ ਛੋਡ ਕੇ ਪਾਖੰਡ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਨਾ ਤੋ ਸੁਹਾਗਨਿ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਨੰਦੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਵਹੁ (ਰੰਡ) ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਬਕਤੇ ਦੂਧਾਧਾਰੀ ॥
ਗੁਪਤੀ ਖਾਵਹਿ ਵਟਿਕਾ ਸਾਰੀ ॥੩॥

ਜਗ ਬੀਚ ਤੋਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦੂਧਾਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਧ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਗੁਝੀ ਖਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਾਰੀ (ਵਟਿਕਾ) ਵਟੀ, ਵਟੀ ਨਾਮ ਪਾਂਚ ਸੇਰ ਕਾ ਹੈ॥ ਪੰਚ ਸੇਰ ਪੇੜੇ ਫਲੋਹਾਰ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਖਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵ ਬਨਾਇ ਕੇ ਕਸਾਰ ਦੀਆਂ ਪਿੰਨੀਆਂ ਰਖ ਛੋਡਨੀਆਂ ਔ ਚੋਰੀ ਖਾਇ ਲੈਣੀਆਂ॥੩॥

ਅੰਨੈ ਬਿਨਾ ਨ ਹੋਇ ਸੁਕਾਲੁ ॥
ਤਜਿਐ ਅੰਨਿ ਨ ਮਿਲੈ ਗੁਪਾਲੁ ॥

ਅੰਨ ਪੈਦੇ ਹੋਇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਕਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਖੁਧਾ ਕਰ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅੰਨ ਕੇ ਤਜਾਗਨੇ ਸੇ ਗੁਪਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਮ ਐਸੇ ਜਾਨਿਆ ॥
ਧੰਨੁ ਅਨਾਦਿ ਠਾਕੁਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੪॥੮॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤਾਂ ਐਸੇ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਅਨਾਜ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਛਕ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੧॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੀ ਸਰਬ ਤੀਰਥਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਅਧਿਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸੁਮੇਧ ਜਗਨੇ ॥

ਤੁਲਾ ਪੁਰਖ ਦਾਨੇ ॥
ਪ੍ਰਾਗ ਇਸਨਾਨੇ ॥੧॥

ਅਸੁਮੇਧ ਆਦਿ ਯਗੋਂ ਕੋ ਕਰੇ॥ ਪੁਰਖ ਤੁਲਾ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੇ ਅਪਣੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਸੀ ਵਸਤੂ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਤੁਲਾ ਹੈ ਵਾ ਤੁਲਾ ਦਾਨ ਅਰ (ਪੁਰਖ) ਪੌਰਸ ਦਾਨ ਕਰੇ ਕੋਈਕ ਨਛਤ੍ਰ ਮੈਂ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰ ਵਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਸਾਵਰਣ ਕੀ ਮਨੁਖ ਜੈਸੀ ਮੂਰਤੀ ਬਨ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਉਸ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਕਾਟ ਲਈਏ ਤਉ ਤਤਕਾਲ ਓਹੀ ਅੰਗ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਦ ਤਕ ਸਿਰ ਨ ਕਟਿਆ ਜਾਏ ਸਿਰ ਕਾਟਨੇ ਤੇ ਵਰਤੀਦਾ ਹੂਆ ਮੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫੇਰ ਅੰਗ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਪ੍ਰਾਗ ਮੈਂ ਮਕਰ ਮਾਘ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ॥੧॥

ਤਉ ਨ ਪੁਜਹਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਨਾਮਾ ॥
ਅਪੁਨੇ ਰਾਮਹਿ ਭਜੁ ਰੇ ਮਨ ਆਲਸੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ (ਪੁਜੇ) ਹੋਤੇ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਆਲਸੀਆ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਭਜ॥੧॥

ਗਇਆ ਪਿੰਡੁ ਭਰਤਾ ॥
ਬਨਾਰਸਿ ਅਸਿ ਬਸਤਾ ॥
ਮੁਖਿ ਬੇਦ ਚਤੁਰ ਪੜਤਾ ॥੨॥

ਗਇਆ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਪਿੰਡੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਬਨਾਰਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਬਸਤਾ (ਅਸਿ) ਹੈ॥ ਔਰ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਮੁਖਿ ਕੰਠ ਸੇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਅਛਿਤਾ ॥
ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ॥
ਖਟੁ ਕਰਮ ਸਹਿਤ ਰਹਤਾ ॥੩॥

ਔ ਵਰਣ ਆਸਰਮੋਂ ਕੇ ਸਗਲ ਧਰਮੋਂ (ਅਛਿਤਾ) ਸਹਿਤ ਹੈ ਬੜਾ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਇੰਦ੍ਰਯਾਂ ਕੋ ਬਾਹਰ ਤੇ ਸੰਕੋਚਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ॥ ਜਪ ੧ ਹੋਮ ੨ ਸੰਧਿਆ ੩ ਸਨਾਨ ੪ ਅਥਿਤ ਪੂਜਾ ੫ ਦੇਵ ਅਰਚਾ ੬ ਇਨ ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਵਾ ਸਕਤਿ ਸੰਬਾਦੰ ॥
ਮਨ ਛੋਡਿ ਛੋਡਿ ਸਗਲ ਭੇਦੰ ॥
ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਗੋਬਿੰਦੰ ॥
ਭਜੁ ਨਾਮਾ ਤਰਸਿ ਭਵ ਸਿੰਧੰ ॥੪॥੧॥

ਸਿਵ ਸੇ ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਪੂਜਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਚਤਰਾਈ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਕਾਮਨਾ ਕੇ ਹੀ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਿਵਾ ਕਾ ਅਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਕਾ ਸੰਬਾਦੁ ਰਾਮਾਯਣ ਪੜਨਾ ਏਹ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਭੇਦ ਕੋ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਮਨ ਇਨ ਕੋ ਛੋਡ ਤੂੰ ਛੋਡ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕੋ ਤੂੰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਿਮਰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੈਗਾ? ਉਤ੍ਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜੇਂਗਾ ਤੋ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੪॥੧॥ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸਹਿਤ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥
ਨਾਦ ਭ੍ਰਮੇ ਜੈਸੇ ਮਿਰਗਾਏ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਵਾ ਕੋ ਧਿਆਨੁ ਨ ਜਾਏ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਘੰਟਾ ਹੇੜੇ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਗ ਭਰਮਤਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਠਹਿਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਘੰਟੇ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾ ਧਿਆਨ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਮਨ ਤੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਐਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੇ ਰਾਮਾ ਐਸੇ ਹੇਰਉ ॥

ਰਾਮੁ ਛੋਡਿ ਚਿਤੁ ਅਨਤ ਨ ਫੇਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਤੋ ਐਸੇ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਐਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਮੈਨੂੰ ਐਸੇ ਦੇਖੋ ਰਾਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਚਿਤ ਕੋ ਔਰ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਫੇਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਹੇਰੈ ਪਸੂਆਰਾ ॥

ਸੋਨਾ ਗਢਤੇ ਹਿਰੈ ਸੁਨਾਰਾ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮਛੀਆਂ ਕੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਚਿਤ ਹੋਇਕੈ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਪਸੂਆਰਾ) ਦੁਤੀਰਾ ਨਾਮੁ ਕੋਈ ਜਾਨਵਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਬਗੁਲੇ ਕੋ ਹੀ ਪਸੂਆਰਾ ਨਾਮ ਪੰਛੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਸੋਨੇ ਕੋ ਘੜਤੇ ਹੂਏ ਇਕ ਚਿਤ ਹੂਆ ਸੁਨਾਰਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਵਾ (ਹਿਰੈ) ਚੁਰਾਵਤਾ ਭਾਵ ਚੁਰਾਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਬਿਖਈ ਹੇਰੈ ਪਰ ਨਾਰੀ ॥

ਕਉਡਾ ਡਾਰਤ ਹਿਰੈ ਜੁਆਰੀ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਬਿਸਈ ਪੁਰਖ ਵਿਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਹਿਤ ਪਰਨਾਰੀ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕੌਡੀ ਕੋ ਗੇਰਤਾ ਹੂਆ ਜੈਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਜੁਆਰੀਆ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਤਹ ਰਾਮਾ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਨਿਤ ਧਿਆਵੈ ਨਾਮਾ ॥੪॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਜਹਿਂ ਜਹਿਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਰਾਮ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਨਿਤ ਹੀ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਅਪਨਾ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਰਾਮ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਮੋ ਕਉ ਤਾਰਿ ਲੇ ਰਾਮਾ ਤਾਰਿ ਲੇ ॥

ਮੈ ਅਜਾਨੁ ਜਨੁ ਤਰਿਬੇ ਨ ਜਾਨਉ ਬਾਪ ਬੀਠੁਲਾ ਬਾਹ ਦੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਾਰ ਲੇ। ਮੈਂ ਅਜਾਨ ਦਾਸ ਤਰਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਬਾਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਬਾਂਹਿ ਪਕੜਾਇ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੁ ਜੋ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਨਿਕਸ ਆਵਾਂ॥

ਨਰ ਤੇ ਸੁਰ ਹੋਇ ਜਾਤ ਨਿਮਖ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਬੁਧਿ ਸਿਖਲਾਈ ॥

ਤਬ ਨਰ ਤੇ ਦੇਵਤਾ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਹੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਗਵਤ ਸੰਬੰਧੀ ਬੁਧੀ ਸਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਰ ਤੇ ਉਪਜਿ ਸੁਰਗ ਕਉ ਜੀਤਿਓ ਸੋ ਅਵਖਧ ਮੈ ਪਾਈ ॥੧॥

ਮਨੁਖ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋਕੇ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਕੇ ਜਿਸ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਔਖਧੀ ਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਔਖਧੀ ਮੈਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਛਾ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਨਾ ਹੀ ਸ੍ਵਰਗ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਾਈ) ਪਾਵਾ॥੧॥

ਜਹਾ ਜਹਾ ਧੂਅ ਨਾਰਦੁ ਟੇਕੇ ਨੈਕੁ ਟਿਕਾਵਹੁ ਮੋਹਿ ॥

ਪੁਨਹ ਜਹਾਂ ਧ੍ਰੂ ਜੀ ਔ ਜਹਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤੈਨੇ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ (ਨੈਕੁ) ਥੋੜਾ ਸਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਉਹਾਂ ਟਿਕਾਵੋ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਵਿਲੰਬਿ ਬਹੁਤੁ ਜਨ ਉਧਰੇ ਨਾਮੇ ਕੀ ਨਿਜ ਮਤਿ ਏਹ ॥੨॥੩॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕਰਿ ਬਹੁਤ ਜਨਤਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਅਪਨੀ ਮਤਿ ਤੋ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸਹਤ ਅਪਨੀ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੭੪

ਗੋਂਡ ॥

ਮੋਹਿ ਲਾਗਤੀ ਤਾਲਾਬੇਲੀ ॥

ਬਛਰੇ ਬਿਨੁ ਗਾਇ ਅਕੇਲੀ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਾਗਤੀ ਹੈ (ਤਾਲਾ) ਚਾਹਿ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੀ॥ ਜੈਸੇ ਸਜਾਏ ਬਛੇ ਬਿਨਾ ਗਊ ਇਕੇਲੀ ਤੜਫਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਮੈਂ ਤੜਫ ਰਹਿਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਾਨੀਆ ਬਿਨੁ ਮੀਨੁ ਤਲਫੈ ॥

ਐਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਬਿਨੁ ਬਾਪੁਰੋ ਨਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਛ ਤੜਫਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਬਿਚਾਰਾ ਨਾਮਦੇਵ ਮੈਂ ਤੜਫਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਗਾਇ ਕਾ ਬਾਛਾ ਛੂਟਲਾ ॥

ਥਨ ਚੋਖਤਾ ਮਾਖਨੁ ਘੂਟਲਾ ॥੨॥

ਝੈਸੇ ਗਊ ਕਾ ਬਛਾ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਥਨ ਚੋਖਤਾ ਔ (ਮਾਖਨੁ) ਦੂਧ ਕੇ ਘੂਟ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮਦੇਉ ਨਾਰਾਇਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰੁ ਭੇਟਤ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੩॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਨਰਾਇਣ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੌ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਲਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਬਿਖੈ ਹੇਤ ਪਰ ਨਾਰੀ ॥

ਐਸੇ ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਬਿਸੇ ਨਮਿਤ ਪਰ ਨਾਰੀ ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਨਾਮੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੁਰਾਰੀ ਸਾਥ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਤਾਪਤੇ ਨਿਰਮਲ ਘਾਮਾ ॥

ਤੈਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਬਿਨੁ ਬਾਪੁਰੋ ਨਾਮਾ ॥੫॥੪॥

ਜੈਸੇ (ਤਾਪਤੇ) ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਸੂਰਜ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਘਾਤਮਾ ਤਪਾਜਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰਾ ਨਾਮਾ ਤਪਾਜਮਾਨ ਹੂੰ॥੫॥੪॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭਗਤੋਂ ਤਾਰਿਓਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਿ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤ ਮਿਟੇ ਸਭਿ ਭਰਮਾ ॥
ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲੈ ਊਤਮ ਧਰਮਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤਿਆਂ ਸਭਕੇ ਭਰਮ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਉਤਮੁ (ਧਰਮੁ) ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤ ਜਾਤਿ ਕੁਲ ਹਰੀ ॥
ਸੋ ਹਰਿ ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਲਾਕਰੀ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ਕਰਤਿਆਂ ਜਾਤੀ ਔ ਕੁਲ ਕੀ ਹੰਤਾ ਹਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਮੇਰਾ ਤੈਸੇ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅੰਧਲੇ ਕੀ (ਲਾਕਰੀ) ਛਟੀ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਏ ਨਮਸਤੇ ਹਰਏ ਨਮਹ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤ ਨਹੀ ਦੁਖੁ ਜਮਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤਿਓਂ ਕੋ ਜਮਾਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਨਾਖਸ ਹਰੇ ਪਰਾਨ ॥
ਅਜੈਮਲ ਕੀਓ ਬੈਕੁੰਠਹਿ ਥਾਨ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਹੀ ਹਰਨਾਖਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ (ਹਰੇ) ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਜਾਮਲ ਨੇ ਹਰੀ ਜਾਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਅਪਨਾ (ਥਾਨੁ) ਠਹਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੂਆ ਪੜਾਵਤ ਗਨਿਕਾ ਤਰੀ ॥
ਸੋ ਹਰਿ ਨੈਨਹੁ ਕੀ ਪੂਤਰੀ ॥੨॥

ਔ ਤੋਤੇ ਕੋ ਪੜਾਵਤੀ ਵੇਸਿਆ ਤਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨੈਨੋਂ ਕੀ ਪੂਤਰੀ ਕਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਅਰੁ ਅਤੀ ਪਜਾਰਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤ ਪੂਤਨਾ ਤਰੀ ॥
ਬਾਲ ਘਾਤਨੀ ਕਪਟਹਿ ਭਰੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤੀ ਹੂਈ ਸੋ ਪੂਤਨਾ ਤਰ ਗਈ ਹੈ॥ ਜੋ ਬਾਲਕੋਂ ਕੇ ਘਾਤ ਕਰਨ ਹਾਰੀ ਔ ਕਪਟ ਸੇ ਭਰੀ ਹੂਈ ਥੀ॥

ਸਿਮਰਨ ਦ੍ਰੋਪਦ ਸੁਤ ਉਧਰੀ ॥
ਗਊਤਮ ਸਤੀ ਸਿਲਾ ਨਿਸਤਰੀ ॥੩॥

ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦ੍ਰੁਪਦ ਰਾਜਾ ਕੀ (ਸੁਤ) ਪੁਤ੍ਰੀ ਤਰ ਗਈ ਔਰੁ ਗੋਤਮ ਜੋ (ਸਤੀ) ਸਤਵਾਦੀ ਥਾ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਹਲਿਆ ਤਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਕੇਸੀ ਕੰਸ ਮਥਨੁ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ॥
ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਕਾਲੀ ਕਉ ਦੀਆ ॥

ਕੇਸੀ ਜੋ ਦੈਤ ਥਾ ਸੋ ਘੋੜੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸਾਥ ਲੜਿਆ ਥਾ ਔ ਕੰਸ ਰਾਜਾ ਵਾ ਕੇਸੋਂ ਤੇ ਪਕੜ ਕੇ ਕੰਸ ਕੋ ਮਥਨ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੀਵਨੇ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕਾਲੀ ਨਾਗ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਾ ਐਸੋ ਹਰੀ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਭੈ ਅਪਦਾ ਟਰੀ ॥੪॥੧॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ (ਜਾਸੁ) ਜਿਸਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਭੈ ਔ ਬਿਪਦਾ ਸਭ ਟਰੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੫॥ ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਨਿਰਗੁਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਵਿਧਾਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਹੋਰਿ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੀ ਗਉਨਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਭੈਰਉ ਭੂਤ ਸੀਤਲਾ ਧਾਵੈ ॥

ਖਰ ਬਾਹਨੁ ਉਹੁ ਛਾਰੁ ਉਡਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਭੈਰੋਂ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੈਰੋਂ ਕਾ ਬਾਹਨ ਅਰਥਾਤ ਕੁੱਤਾ ਬਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੋ ਭੂਤੋਂ ਕਾ ਉਪਾਸਕੁ ਹੈ ਵਹੁ (ਛਾਰ ਉਡਾਵੈ) ਵਾਉ ਵਰੋਲਾ ਬਨਤਾ ਹੈ ਔ ਜੌ ਸੀਤਲਾ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਉਸ ਸੀਤਲਾ ਕਾ (ਖਰ) ਗਧਾ ਬਨਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਤਉ ਏਕੁ ਰਮਈਆ ਲੈਹਉ ॥

ਆਨ ਦੇਵ ਬਦਲਾਵਨਿ ਦੈਹਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਏਕ ਰਮਈਆ ਜੋ ਬਿਆਪਕ ਨਿਰਗੁਣ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਲੇਉਂਗਾ ਔ ਹੋਰ ਦੇਵਤਾ ਰਮਈਏ ਕੇ ਬਦਲੇ ਮੈਂ ਦੇਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਮੈਂ ਕਿਆ ਦੋਖੁ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਸਿਵ ਸਿਵ ਕਰਤੇ ਜੋ ਨਰੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਬਰਦ ਚਢੇ ਡਉਰੂ ਢਮਕਾਵੈ ॥੨॥

ਸਿਵ ਸਿਵ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜੋ ਨਰ ਸਿਵ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਲਦ ਪਰ ਚੜਕੇ ਡੌਰੂ ਬਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਉਪਾਸਕੁ ਸਿਵ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਬਲਦ ਪਰ ਚੜਕੇ ਡੌਰੂ ਬਜਾਵਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮਰਕੇ ਬੈਲੁ ਜਰੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਹਾ ਮਾਈ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ॥

ਨਰ ਸੈ ਨਾਰਿ ਹੋਇ ਅਉਤਰੈ ॥੩॥

ਜੋ ਮਹਾਮਾਈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ਕੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਸ਼ੇਰ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੩॥

ਤੂ ਕਹੀਅਤ ਹੀ ਆਦਿ ਭਵਾਨੀ ॥

ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਬਰੀਆ ਕਹਾ ਛਪਾਨੀ ॥੪॥

ਪੀਪਾ ਟੋਡਰ ਪੁਰ ਕਾ ਰਾਜਾ ਥਾ ਦੇਵੀ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਕਹੇ ਤੇ ਦੇਵੀ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦੇਹੁ ਤਬ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੋ ਔਰ ਵਰੋਂ ਕੀ ਦਾਤੀ ਹੂੰ ਜੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤੋ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇਹੁ ਔਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ। ਤਬ ਪੀਪੇ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹੋਇਕੈ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਵਾਨੀ ਤੂੰ ਆਦਿ ਸਕਤੀ ਕਹਾਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਮੁਕਤੀ ਦੇਨੇ ਕੀ ਬੇਰ ਕਹਾਂ ਛਿਪਾਤੀ ਹੈ॥੪॥ ਤਬ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗਹੁ ਮੀਤਾ ॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਾ ਇਉ ਕਹੈ ਗੀਤਾ ॥੫॥੨॥੬॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੁ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਹਣੇ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਪਾਸ੍ਯ ਕੀ ਉਪਾਸਕ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਉਂ ਦੇਵੀ ਜੀ ਨੇ (ਗੀਤਾ) ਸਬਦ ਕਹੇ ਵਾ ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੁ ਗੀਤਾ ਜੀ ਭੀ ਇਉਂ ਹੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੋ॥੫॥੨॥੬॥ ਮਿਲੇ ਦੋ ਰਾਗੋਂ ਮੇਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਜਾਤੀ ਅਭਿਮਾਨੀ ਅਤੀ ਜੜ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮਾਰੀ ਛਾਯਾ ਕਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ॥ ਅਬ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੂੰਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਸ਼ੁਧ ਹੋਵੋਂਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਲਾਵਲੁ ਗੋਂਡ ॥

ਆਜੁ ਨਾਮੇ ਬੀਠਲੁ ਦੇਖਿਆ ਮੂਰਖ ਕੋ ਸਮਝਾਊ ਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਨਾਮੇ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਜ ਅਲਪਗ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੇ ਮੂਰਖ ਕੋ ਵਾ ਅਰੋ ਮੂਰਖ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਰੀ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਲੋਧੇ ਕਾ ਖੇਤੁ ਖਾਤੀ ਥੀ ॥

ਲੈ ਕਰਿ ਠੇਗਾ ਟਗਰੀ ਤੋਰੀ ਲਾਂਗਤ ਲਾਂਗਤ ਜਾਤੀ ਥੀ ॥੧॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਭਾਵ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਦਾਨ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤੁਮਾਰੀ ਉਪਾਸਜ ਰੂਪ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਦੇਖੀ ਥੀ ਲੋਧੇ ਨਾਮ ਪਾਪੋਂ ਕਾ (ਖੇਤ) ਸਮਦਾਉ ਖਾਤੀ ਥੀ ਭਾਵ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਤੀ ਥੀ ਬਸਿਸਟ ਜੀ ਕਾ ਔਂ ਵਿਸਵਾ ਮਿਤ੍ਰ ਜੀ ਕਾ ਬਿਰੋਧ ਹੂਆ ਰਾਜ ਰਿਖੀ ਕਹਣੇ ਕਰ ਬਸਿਸਟ ਜੀ ਕਾ ਸੌ ਪੁਤ੍ਰ ਵਿਸ੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਆ ਮੈਤ੍ਰੀ ਹੋਣੇ ਉਪਰੰਤ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹਤਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਤਬ ਰਿਖੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ ਲੇਤਾ ਥਾ ਤਉ ਹਤਿਆ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਤਬ ਬਸਿਸ੍ਟ ਜੀ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਕਾ ਤਿਨਕਾ ਲੇ ਕਰ ਚੌਥਾਈ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਮੇਸ ਦੀਨੀ ਲਕੜੀ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡਿਤ ਹੂਈ ਹੂਈ ਤਬ ਸੇ ਚਲਤੀ ਹੈ ਇਨ ਕੇ ਬਿਰੋਧ ਕੀ ਕਥਾ ਪੁਰਾਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਇਸਤੇ ਈਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ। ਵਾ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪੁ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਰਹਣ ਲਗੀ। ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਲੇਛੁ ਦੈਤ ਵਾ ਮਨੁਖ ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੋ ਦੌੜਾ ਤਬ ਐਸੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਕਰ ਕੇ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ ਆਵੇਂਗਾ ਤਉ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਨਦੀ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋ ਕਰ ਗਊ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਕਰ (ਲੋਧੇ) ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕੇ ਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਬਜੀ ਖਾਣੇ ਲਗੀ ਤਿਸ ਖੇਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਹਰਆਇ ਜਾਨ ਕਰ ਸੋਟਾ ਮਾਰ ਕਰ ਲਾਤ ਤੋੜ ਦਿਤੀ ਲੰਗੀ ਲੰਗੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀ॥੧॥ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੋ ਮਹਾਦੇਵ ਕਾ ਉਪਾਸਕ ਹੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਰਾ ਮਹਾਦੇਉ ਧਉਲੇ ਬਲਦ ਚੜਿਆ ਆਵਤੁ ਦੇਖਿਆ ਥਾ ॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋ ਮਹਾਦੇਵ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਧੌਲੇ ਬੈਲ ਪਰ ਚੜਿਆ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਦੇਖਿਆ ਥਾ॥

ਮੋਦੀ ਕੇ ਘਰ ਖਾਣਾ ਪਾਕਾ ਵਾ ਕਾ ਲੜਕਾ ਮਾਰਿਆ ਥਾ ॥੨॥

(ਮੋਦੀ) ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਮੋਦ ਨਾਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਰਬਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਟਨੇ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਏਕ ਮੂਰਤੀ ਬਨਾਇਕਰ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਖੜੀ ਕਰ ਦਈ ਥੀ ਸੋ ਗਨੇਸ ਥਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਬ ਤਕ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਤਬ ਤਕ ਕੋਈ ਭੀਤਰ ਨ ਆਵਨਾ ਪਾਵੇ ਤਬ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਆਏ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਰੋਕੇ ਤਬ ਸਿਵ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਸ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਕਰਿ ਚਲਾਇ ਦੀਆ ਭਾਵ ਐਸੇ ਕ੍ਰੋਧੀ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਹਾਂ॥ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਚੰਦ ਕਾ ਉਪਾਸਕ ਹੂੰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੮੭੫

ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਰਾ ਰਾਮਚੰਦੁ ਸੋ ਭੀ ਆਵਤੁ ਦੇਖਿਆ ਥਾ ॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋ ਰਾਮਚੰਦ ਉਪਾਸਜ ਹੈ॥ ਓਹ ਭੀ ਹਮਨੇ ਆਵਤਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਰਾਵਨ ਸੇਤੀ ਸਰਬਰ ਹੋਈ ਘਰ ਕੀ ਜੋਇ ਗਵਾਈ ਥੀ ॥੩॥

ਉਸਨੇ ਘਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗਵਾਈ ਥੀ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕੀ ਰਾਵਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਈ ਥੀ॥ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਭੀ ਉਪਾਸਕ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਿੰਦੂ ਅੰਨ੍ਾ ਤੁਰਕੂ ਕਾਣਾ ॥
ਦੁਹਾਂ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਸਿਆਣਾ ॥

ਏਕ ਸ੍ਵੈ ਧਰਮ ਏਕ ਗਿਆਨ ਏਹ ਦੋ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਹਿੰਦੂਕੇ ਦੋਨੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਇਸ ਲੀਏ ਅੰਧਾ ਹੈ ਔ (ਤੁਰਕੂ) ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਜੋ ਏਕ ਦੀਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਕਾਣਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੋ ਇਨਾਂ ਦੁਹਾਂ ਤੋਂ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈ ਸੋ ਸਿਆਣਾ ਹੈ॥

ਹਿੰਦੂ ਪੂਜੈ ਦੇਹੁਰਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਮਸੀਤਿ ॥
ਨਾਮੇ ਸੋਈ ਸੇਵਿਆ ਜਹ ਦੇਹੁਰਾ ਨ ਮਸੀਤਿ ॥੪॥੩॥੭॥

ਹਿੰਦੂ ਤੋ ਦੇਹੁਰਾ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮਸੀਤ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਨਾਮੇ ਨੇ ਸੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ (ਜਹ) ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਾ ਦੇਹੁਰਾ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ਔ ਨਾ ਮਸੀਤ ਹੀ ਹੋਇ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਤਾਤਪਰਜੁ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਂਡੇ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਬਿਆਜ ਨਿਹਚੇ ਰਹਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂਤਾਤਪਰਜੁ ਹੈ॥੪॥੩॥੭॥

ਰਾਗੁ ਗੋਂਡ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੁਕੰਦ ਨਾਮ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕੰਦ ਮੁਕੰਦ ਜਪਹੁ ਸੰਸਾਰ ॥
ਬਿਨੁ ਮੁਕੰਦ ਤਨੁ ਹੋਇ ਅਉਹਾਰ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਕੋ ਮੁਕੰਦ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪੋ॥ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੰਦ ਕੇ ਜਾਪਤੇ ਤਨ ਨਿਸਫਲ ਹੋਵੈਗਾ (ਅਉ) ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਾਰ ਆਵੈਗਾ॥

ਸੋਈ ਮੁਕੰਦੁ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
ਸੋਈ ਮੁਕੰਦੁ ਹਮਰਾ ਪਿਤ ਮਾਤਾ ॥੧॥

ਵਹੀ ਮੁਕੰਦ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਦੇਵੈ ਸੋ ਕਹੀਏ ਮੁਕੰਦੁ ਓਹੀ ਮੁਕੰਦ ਹਮਾਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਵਤ ਮੁਕੰਦੇ ਮਰਤ ਮੁਕੰਦੇ ॥
ਤਾ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਸਦਾ ਅਨੰਦੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੀਵਤੇ ਭੀ ਮੁਕੰਦਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਬ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਮੁਕੰਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਕੰਦ ਮੁਕੰਦ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨੰ ॥
ਜਪਿ ਮੁਕੰਦ ਮਸਤਕਿ ਨੀਸਾਨੰ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਔ ਸਰੀਰੁ ਕਾ ਰਛਕ ਮੁਕੰਦ ਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਮੁਕੰਦ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ (ਨੀਸਾਨੰ) ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੇਵ ਮੁਕੰਦ ਕਰੈ ਬੈਰਾਗੀ ॥
ਸੋਈ ਮੁਕੰਦੁ ਦੁਰਬਲ ਧਨੁ ਲਾਧੀ ॥੨॥

ਬੈਰਾਗਮਾਨ ਮੁਕੰਦ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਵੁਹੀ ਮੁਕੰਦੁ ਨਿਰਬਲੋਂ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਧਨੋਂ ਨੇ ਭਾਵ ਤਿਆਗੀ ਬੈਰਾਗਵਾਨੋਂ ਨੇ ਧਨ ਕੀ ਖੇਪ ਲਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੁ ਮੁਕੰਦੁ ਕਰੈ ਉਪਕਾਰੁ ॥
ਹਮਰਾ ਕਹਾ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਜੇ ਵਹੁ ਮੁਕੰਦ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਕਰੇ ਤੌ ਸੰਸਾਰੁ ਹਮਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਟੀ ਜਾਤਿ ਹੂਏ ਦਰਬਾਰਿ ॥
ਤੁਹੀ ਮੁਕੰਦ ਜੋਗ ਜੁਗ ਤਾਰਿ ॥੩॥

ਜਾਤੀ ਕੀ ਹੰਗ ਮੇਟੀ ਹੈ। ਔ ਦਰਬਾਰੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਮੁਕੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਭੀ ਮੁਕੰਦ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਜੋੜਨਾ ਕਰ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਤਾਰ ਲੈ॥੩॥ ਵਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੈ ਹੇ ਮੁਕੰਦ ਤੂੰ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਦੇਕਰ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਉਪਜਿਓ ਗਿਆਨੁ ਹੂਆ ਪਰਗਾਸ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੀਨੇ ਕੀਟ ਦਾਸ ॥

ਜਬ ਮੁਕੰਦ ਕਾ (ਗਿਆਨੁ) ਬਿਚਾਰ ਉਪਜਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਕਾਸ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਿ ਕੈ ਜਾਨਿਆ। ਜੋ (ਕੀਟ) ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਨੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਅਬ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚੂਕੀ ॥
ਜਪਿ ਮੁਕੰਦ ਸੇਵਾ ਤਾਹੂ ਕੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੌ ਚੂਕ ਗਈ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਮੁਕੰਦ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸਰੀਰ ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਗਤ ਜੀ ਅਮਕਾ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਤਰਿਆ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਂਡ ॥

ਜੇ ਓਹੁ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਵੈ ॥
ਜੇ ਓਹੁ ਦੁਆਦਸ ਸਿਲਾ ਪੂਜਾਵੈ ॥

ਜੇ ਵਹੁ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸਨਾਨ ਕਰੇ। ਜੇ ਓਹ ਬਾਰਾਂ ਸਿਲਾ ਜੋ ਜੋਤੀ ਲਿੰਗ ਹੈ ਬੈਜਨਾਥਾਦੀ ਵਹੁ ਭੀ ਪੂਜ ਆਵੈ॥

ਜੇ ਓਹੁ ਕੂਪ ਤਟਾ ਦੇਵਾਵੈ ॥
ਕਰੈ ਨਿੰਦ ਸਭ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਕੂਏ ਔ ਤਲਾਉ ਭੀ (ਦੇਵਾਵੈ) ਲਗਾਵੇ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਤੋ ਕੀਆ ਕਰਾਇਆ ਸਭ ਉਸ ਕਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਵੈ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧ ਕਾ ਨਿੰਦਕੁ ਕੈਸੇ ਤਰੈ ॥
ਸਰਪਰ ਜਾਨਹੁ ਨਰਕ ਹੀ ਪਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿੰਦਕ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ, ਤੁਮ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਲੇਵੋ ਵਹੁ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜੇਗਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਤੋ ਬਹੁਤ ਸੁਧ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਰਕ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਪੜੇਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੇ ਓਹੁ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੈ ਕੁਲਖੇਤਿ ॥
ਅਰਪੈ ਨਾਰਿ ਸੀਗਾਰ ਸਮੇਤਿ ॥

ਜੇ ਵਹੁ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਨ ਕਾ ਪੁਰਬ ਕਰੇ ਔਰ ਸੀਗਾਰ ਸਹਿਤ ਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਪੈ॥

ਸਗਲੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸ੍ਰਵਨੀ ਸੁਨੈ ॥
ਕਰੈ ਨਿੰਦ ਕਵਨੈ ਨਹੀ ਗੁਨੈ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਸਭ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨੀ ਸ੍ਰਵਨੀ ਸੁਨੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਤੌ ਕਿਸੀ ਗੁਨ ਕੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਓਹੁ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਰਾਵੈ ॥
ਭੂਮਿ ਦਾਨ ਸੋਭਾ ਮੰਡਪਿ ਪਾਵੈ ॥

ਜੇ ਵਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਬ੍ਰਹਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ (ਕਰਾਵੈ) ਖੁਲਾਵੈ ਔਰੁ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੈ ਔ ਸੁਭ ਮੰਦਰ ਭੀ ਧਰਮ ਅਰਥ ਪਾਇ ਦੇਵੈ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲੇਵੈ॥

ਅਪਨਾ ਬਿਗਾਰਿ ਬਿਰਾਂਨਾ ਸਾਂਢੈ ॥
ਕਰੈ ਨਿੰਦ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਹਾਂਢੈ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਅਪਨਾ ਕਾਜ ਬਿਗਾੜ ਕੇ ਬਿਗਾਨਾ ਕਾਰਜ (ਸਾਂਢੈ) ਸਵਾਰੈ ਜੇ ਵਹੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਤੌ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ (ਹਾਂਢੈ) ਫਿਰੈ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿੰਦਾ ਕਹਾ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਪਰਗਟਿ ਪਾਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਨਿੰਦਾ ਕਿਆ ਕਰਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਨ ਕਰੋ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਤੌ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਪਹਾਰੇ ਮੈਂ ਫਲ ਨਰਕੁ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਸੋਧਿ ਸਾਧਿ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥
ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਪਾਪੀ ਨਰਕਿ ਸਿਧਾਰਿਆ ॥੪॥੨॥੧੧॥੭॥੨॥੪੯॥ ਜੋੜੁ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਕੋ ਤੌ ਸਾਧੂਓਂ ਨੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਔ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਸੋਧਕੈ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿੰਦਕ ਜੋ ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਸਿਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੧॥੭॥੨॥੪੯॥

ਪੰਨਾ ੮੭੬

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਪੜਤਾ ਸਹਸਾਕਿਰਤਾ ਕੋਈ ਪੜੈ ਪੁਰਾਨਾ ॥
ਕੋਈ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜਪਮਾਲੀ ਲਾਗੈ ਤਿਸੈ ਧਿਆਨਾ ॥

ਕੋਈ ਤੋ ਸੰਸਾਕ੍ਰਿਤਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਕਰਣ ਪੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕੋਈ ਪੁਰਾਨਾ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔ ਕੋਈ ਜਪ ਮਾਲਾ ਲੈ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੂਰਬਉਕਤ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਬ ਹੀ ਕਬ ਹੀ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ਤੇਰਾ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥

ਮੈਨੇ ਤੋ ਅਬ ਭੀ ਔਰ ਕਬੀ ਭੀ ਔਰ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤੇਰਾ ਏਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਨ ਜਾਣਾ ਹਰੇ ਮੇਰੀ ਕਵਨ ਗਤੇ ॥
ਹਮ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਪਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕੌਨ ਗਤੀ ਹੋਇਗੀ ਹਮ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਲਾਜ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਬਰੋ ਰਾਖਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਮਨਕੀ ਚੰਚਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬਹੂ ਜੀਅੜਾ ਊਭਿ ਚੜਤੁ ਹੈ ਕਬਹੂ ਜਾਇ ਪਇਆਲੇ ॥

ਕਬੀ ਤੌਂ ਜੀਉ ਮੇਰਾ (ਊਭਿ) ਉਪਰ ਊਚੇ ਸੁਰਗਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨੋ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਔ ਕਭੀ ਪਇਆਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਭੀ ਜੀਅੜਾ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਤੁ ਹੈ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲੇ ॥੨॥

ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਨ ਐਸਾ ਲੋਭੀ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਜਗਾ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਲੋਭ ਕਾ ਮਰਿਆ ਚਾਰੇ ਦਿਸਾ ਕੋ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਆਏ ਜੀਵਣੁ ਸਾਜਹਿ ਮਾਈ ॥
ਏਕਿ ਚਲੇ ਹਮ ਦੇਖਹ ਸੁਆਮੀ ਭਾਹਿ ਬਲੰਤੀ ਆਈ ॥੩॥

ਹਮ ਜੀਵ ਮਰਣਾ ਲਿਖਾਇਕੈ ਸੰਸਾਰ ਚਕ੍ਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਹੇ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਣਾ ਜੀਵਣਾ ਹੀ ਸਾਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਣ ਦੇ ਉਪਾਇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ ਤੌਂ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਜੋ ਬਾਕੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੌਤ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਬਲਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮੀਤੁ ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਾਈ ਨਾ ਕਿਸੈ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਜੇ ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੪॥੧॥

ਜਬ ਮ੍ਰਿਤੂ ਆਯਾ ਤਬ ਨਹੀਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਮੀਤ ਔ ਨਹੀਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਾਈ ਰਖੱਕ ਹੈ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਾਪ ਨੇ ਹੀ ਰਾਖ ਲੇਨਾ ਹੈ ਨਾ ਮਾਈ ਨੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਾਮ

ਦੇਵਹਿ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਤੇਰੀ ਪਸਰਿ ਰਹੀ ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਨਰਹਰੀ ॥੧॥

ਸਰਬ ਬਿਖੇ ਤੇਰੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਪਸਰ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ ਸੁਆਮੀ ॥

ਅੰਧ ਕੂਪਿ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਗਾਡਿਆ ਕਿਉ ਕਰਿ ਉਤਰਉ ਪਾਰਿ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਵਾ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਇਛਾ ਨਿਵਰਤਿ ਕਰਿ॥ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਅੰਧੇ ਕੂਏ ਵਤ ਜੋ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਬੀਚ ਪੜਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਹ ਚਿਕੜ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਗਾਡਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਰ ਉਤਰੋਂ॥੧॥

ਜਹ ਭੀਤਰਿ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਬਸਿਆ ਬਾਹਰਿ ਕਾਹੇ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਬੀਚ ਹਰੀ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਤੀਤ (ਕਾਹੇ) ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸਭ ਜਗਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸਾਰ ਕਰੇ ਨਿਤ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਚਿੰਤ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੨॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਨ ਬੀਚ ਸਦਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ ਨਿਤ ਹੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਆਪੇ ਦੂਰਿ ॥

ਆਪੇ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੨

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਨੇੜੇ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਅਰੁ ਦੂਰ ਜੋ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਐਸੇ ਹੈ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਸਰਬ ਵਸਤੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਐਸੇ ਕਬ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਗਜ੍ਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਹਾਂ ਦੇਖੀਐ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਸਹਸਾ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ਨੈਣੀ ਲਾਗਸਿ ਬਾਣੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਹਸਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਾਹਰ (ਨੈਣੀ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਬਾਣੀ ਬਨਾਵਟ ਭਾਵ ਰੂਪ ਕਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਥਾਣੀ ਮੈ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਮਾਇਆ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਰਬ ਤਰਾਂ ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮਾਇਆ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਪਰਤਾਪਹਿਗਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਰਹੋ ਨਹੀਂ ਤੋ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਂਗਾ ਵਾ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਤਪੇਂਗਾ॥੪॥੨॥ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਤੁ ਦਰਿ ਵਸਹਿ ਕਵਨੁ ਦਰੁ ਕਹੀਐ ਦਰਾ ਭੀਤਰਿ ਦਰੁ ਕਵਨੁ ਲਹੈ ॥

ਜਿਸ (ਦਰਿ) ਦਰਵਾਜੇ ਭਾਵ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਸਥਾਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔ ਦਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਦਰ ਕੌਨ (ਲਹੈ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਦਰ ਕਾਰਣਿ ਫਿਰਾ ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਦਰੁ ਕੋਈ ਆਇ ਕਹੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਦਰ ਕਾਰਣ ਭਾਵ ਜਿਸ ਦਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੂਈ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਸੋ ਦਰੁ ਕੋਈ ਆਇਕੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹੈ॥੩॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ॥

ਜੀਵਤਿਆ ਨਹ ਮਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥੀਂ ਤਰੀਏ ਜੀਵਤਿਆ ਨਹੀਂ ਮਰਿਆ ਜਾਤਾ ਸੋ ਕੈਸੇ ਮਰਿਆ ਜਾਵੈ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਠਨ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖੁ ਦਰਵਾਜਾ ਰੋਹੁ ਰਖਵਾਲਾ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਦੁਇ ਪਟ ਜੜੇ ॥

ਦੁਖ ਤੋਂ ਦਰਵਾਜਾ ਹੈ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਰਖਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਡੇਉਢੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਸਾ ਤਥਾ ਸੰਸਾ ਏਹੁ ਦੁਇ (ਪਟ) ਤਾਕ ਦੁਖ ਰੂਪ ਦਰਵਾਜੇ ਕੋ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਜਲੁ ਖਾਈ ਪਾਣੀ ਘਰੁ ਬਾਧਿਆ ਸਤ ਕੈ ਆਸਣਿ ਪੁਰਖੁ ਰਹੈ ॥੨॥

ਔਰ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਚੋਫੇਰੇ ਖਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਲ ਹਾਂਡੇ ਭਾਵ ਅਤੀ ਡੂੰਘੀ ਔ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਿ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਇਨ ਸਭਕੇ ਅੰਦਰ ਹਰੀ ਨੇ ਘਰ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪੁਰਖ ਸਭ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਨ ਦੁਖੋਂ ਆਦਿ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਉਲੰਘਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿੰਤੇ ਨਾਮਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ਤੁਮ ਸਰਿ ਨਾਹੀ ਅਵਰੁ ਹਰੇ ॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤੁਮ ਐਸੇ ਜਾਣੋ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਊਚਾ ਨਹੀ ਕਹਣਾ ਮਨ ਮਹਿ ਰਹਣਾ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਕਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਦੁਖ ਵਾ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਆਇ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਉਚਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਔ ਮਨ ਬੀਚ ਹੀ ਸਹਾਰ ਰਹਨਾ ਵਾ ਆਪ ਕੋ ਉਚਾ ਨਹੀਂ ਕਹਣਾ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਮਰ ਹੋ ਰਹਣਾ ਚਾਹੀਏ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖ ਤਥਾ ਸੁਖ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨ ਸੁਖ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਰ ਵਡਿਆਂ ਕਿਆ ਕਹਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਬ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਤਬ ਹੀ ਕਿਉ ਕਰਿ ਏਕੁ ਕਹੈ ॥

ਜਬ ਤਕ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇ ਆਸਾ ਔ ਸੰਸਾ ਰੂਪ ਪਟ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਸਾਖੀ ਪੁਰਖ ਕੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਏਕਤਾ ਕਹੇ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਬ ਤਕ ਆਪਕੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾ ਸਾਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਮਿਲੈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਰਹੇ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਯਦਿ ਕਿੰਚਤ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਸੇਸ ਭੋਗ ਇਛਾ ਵਿਖੇ ਨਰਾਸ ਹੋ ਰਹੇ॥ ਤਉ ਇਹੁ ਜੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲੇ॥੪॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ॥

ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੩॥

ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਭੀ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰ ਨਾਮ ਜੋਗੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਜੋਗ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਏਹੀ ਮੋਖ ਦਾਇਕ ਹੈ ਅਰ ਗੋਰਖ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੋ ਜੋ ਸਰਬ ਸਿਧਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੌ ਆਗੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜਬ ਜੋਗੀ ਹੋ ਤਬ ਗੋਰਖ ਜਾਪ ਅਰ ਜੋਗ ਕੇ ਤਮਾਰੇ ਸਿੰਙੀ ਆਦਿ ਚਿੰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਜੋਗ ਕੇ ਚਿੰਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜੈ ਲੋਕੁ ਸੁਣੇ ॥

ਜੋ ਸਾਖੀ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਣਾ ਵਾ ਸਾਖੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਹਮਾਰੀ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਨੀਤੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ॥ਉਤਰ॥ ਜੋ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਮੰਗਣ ਕੈ ਤਾਈ ਭੀਖਿਆ ਨਾਮੁ ਪੜੇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਰਧਾ ਹੈ ਇਹੀ ਝੋਲੀ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔ ਏਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹਮਕੋ ਭੀਖਿਆ ਪੜੇ ਜਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਕੀ ਪਤਿਸਟਾ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਪਤੁ) ਪਾਤ੍ਰ ਖਪਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਗੋਰਖੁ ਜਾਗੈ ॥

ਗੋਰਖੁ ਸੋ ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ ਕਰਤੇ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਏਹ ਗੋਰਖ ਹੈ ਜੋ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਓਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋਈ ਗੋਰਖ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ (ਗੋਇ) ਬਾਜੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਪਰਪੰਚ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੇ ਕਰਤਿਆਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਗੋਰਖ ਕੀਆਂ ਸਕਤੀਆਂ ਔ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰ ਪਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣਿ ਬੰਧਿ ਰਾਖੇ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਦੀਏ ॥

ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਤਿਨ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚੰਦ ਤਥਾ ਸੂਰਜ ਏਹ ਮੁਖੀ ਦੀਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸਤੁ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਮੁਖ ਪਰ ਜੋ ਸੱਜਾ ਖੱਬਾ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈ ਇਹ ਦੋ ਦੀਵੇ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਉ ਧਰਤੀ ਦੀਨੀ ਏਤੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰੇ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਮਰਣ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧਰਤੀ ਕਰ ਦੀਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਉਤਪਤੀ ਇਸਥਤੀ ਧਰਤੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥ ਇਹ ਜੀਵ ਐਸਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨੁ ਹੈ ਕਿ ਏਤੇ ਗੁਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਇਸਕੋ ਬਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਰੁ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਪੀਰ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥

ਸਿਧੀਆਂ ਕੋ ਸੰਜੁਗਤ ਪੁਨਹ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਰ ਜੋਗੀ ਪੁਨਹ ਜੰਗਮ ਜੋ ਹੈਂ ਔ ਕਰਾਮਾਤੀ ਪੁਰਸ ਏਹੁ ਬਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਤਿਨ ਮਿਲਾ ਤ ਕੀਰਤਿ ਆਖਾ ਤਾ ਮਨੁ ਸੇਵ ਕਰੇ ॥੩॥

ਜੇ ਤਿਨਾ ਕੋ ਮਿਲਾ ਤਾ ਮਨੁ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤੌ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਕਹੋਂ॥੩॥ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਜਮ ਨਹੀਂ ਛੋਡੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਗਦੁ ਲੂਣੁ ਰਹੈ ਘ੍ਰਿਤ ਸੰਗੇ ਪਾਣੀ ਕਮਲੁ ਰਹੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਗਦ ਤਥਾ ਲੋਨੁ ਏਹ ਘਿਉ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਘ੍ਰਿਤੁ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੋ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ॥

ਐਸੇ ਭਗਤ ਮਿਲਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਮੁ ਕਿਆ ਕਰੈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਜੋ (ਜਨ) ਦਾਸ ਹੋਇਕੈ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ॥੪॥੪॥

ਪੁਨਹ ਮਛਿੰਦ੍ਰ ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਅਵਧੂਤ ਜੋਗੀ ਕਾ ਕਿਆ ਲਛਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ॥
ਵਸਗਤਿ ਪੰਚ ਕਰੇ ਨਹ ਡੋਲੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਛਿੰਦ੍ਰਾ ਸੁਨ ਭਗਵਤ ਕੇ ਨਾਮਕੋ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰੇ ਪੁਨਹ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਵਸੀਕਾਰ ਕਰੇ ਔ ਡੋਲੇ ਨਾਹੀਂ॥

ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗ ਕਉ ਪਾਲੇ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ॥੧॥

ਐਸੀ ਜੁਗਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਜੋਗ ਕੋ ਪੁਸਟ ਕਰੇ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਆਪ ਤਰੇਗਾ ਔ ਸਾਰੇ ਕੁਲ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਗਾ॥੧੧॥

ਸੋ ਅਉਧੂਤੁ ਐਸੀ ਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਉਧੂਤ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਬੁਧੀ ਪਾਵੈ। ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੋਗ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਲੇ? ॥੧॥

ਭਿਖਿਆ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲੈ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਭਿਖਿਆ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕੀ ਲਏ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਚਲੇ॥

ਹੋਵੈ ਸੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੰਤੋਖਿ ਅਮੁਲੈ ॥

ਸੰਤੋਖ ਰੂਪ ਅਮਲ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਮੋਲਕ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਧਿਆਨ ਰੂਪਿ ਹੋਇ ਆਸਣੁ ਪਾਵੈ ॥
ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਤਾੜੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਧੇਆਕਾਰ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਏਹੀ ਆਪਣੇ ਹੇਠ ਆਸਣ (ਪਾਵੈ) ਵਛਾਵੇ। ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬੀਚ ਚਿਤ ਕੀ (ਤਾੜੀ) ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵੈ॥੨॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥
ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ਅਉਧੂ ਨੀਸਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਬੰਧੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬੋਲੈ ਹੇ ਮਛਿੰਦ੍ਰ ਤੂੰ ਸੁਣ ਇਹੁ ਅਉਧੂ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸੁ ਵਲਾਏ ॥
ਨਿਹਚਉ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਪਾਏ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਔਰਨ ਕੋ ਤੋ ਆਸਾ ਬੀਚ ਵਰਤਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੈ ਔ ਅਪਨੇ ਮਨਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇਕਰ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦਿਨ (ਵਲਾਏ) ਬਤੀਤ ਕਰੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਪਾਏਗਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਅਗਮੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਕੀ ਸੰਧਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਸੁਧ ਮਨ ਕੀ ਗਮਤਾ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵ ਸੁਧ ਮਨ ਉਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣੇ ਔਰ ਸੁਨਾਏ। ਪੁਨਹ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਰੇ॥

ਦੀਖਿਆ ਦਾਰੂ ਭੋਜਨੁ ਖਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੯

ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੪॥੫॥

ਔ ਗੁਰੂ ਕੀ ਦੀਖਿਆ ਰੂਪੁ (ਦਾਰੂ) ਸਰਾਬ ਤਥਾ ਭੋਜਨ ਖਾਵੈ ਵਾ (ਦਾਰੂ) ਔਖਧੀ ਰੂਪ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਭੋਜਨ ਕੋ ਖਾਵੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਛੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਵਾ ਛੀ ਮਤੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਮ ਡੋਲਤ ਬੇੜੀ ਪਾਪ ਭਰੀ ਹੈ ਪਵਣੁ ਲਗੈ ਮਤੁ ਜਾਈ ॥

ਹਮ ਤੋ ਬਹੁਤ ਡੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਪਾਪੋਂ ਸਾਥ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਪੌਂਣ ਲਾਗ ਕੇ ਮਤ ਡੂਬ ਜਾਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਸਨਮੁਖ ਸਿਧ ਭੇਟਣ ਕਉ ਆਏ ਨਿਹਚਉ ਦੇਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਹੇ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਿਧ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਹਮਕੋ ਵਡਿਆਈ ਅਰਥਾਤ ਸੋਭਾ ਦੇਹੁ॥੧॥

ਗੁਰ ਤਾਰਿ ਤਾਰਣਹਾਰਿਆ ॥

ਦੇਹਿ ਭਗਤਿ ਪੂਰਨ ਅਵਿਨਾਸੀ ਹਉ ਤੁਝ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਸੇ ਬਡੇ ਤਾਰਣ ਹਾਰ ਹਮਕੋ ਤਾਰ ਲੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਤਰਾਂ ਝਾਰੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਹਮਕੋ ਦੇਹੁ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਜੋਗੀ ਅਰੁ ਜੰਗਮ ਏਕੁ ਸਿਧੁ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਔਰ ਜੋਗੀ ਤਥਾ ਜੋ ਜੰਗਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਹੇ ਸਿਧ ਰੂਪ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਪਰਸਤ ਪੈਰ ਸਿਝਤ ਤੇ ਸੁਆਮੀ ਅਖਰੁ ਜਿਨ ਕਉ ਆਇਆ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ (ਅਖਰੁ) ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪ ਸੁਆਮੀ (ਆਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਉਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੇ ਜੋ ਚਰਨ ਪਰਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਵਹੁ (ਸਿਝਤ) ਮੋਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਤੁਮਨੇ ਭੀ ਕੁਛ ਕਰਤਬ ਕੀਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਨ ਜਾਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥

ਜਪ ਕਰਨਾ ਔ ਤਪ ਕਾ ਕਰਤਬ ਪੁਨਹ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨ ਰੂਪ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਨਾਨਕ ਭੇਟਿਓ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਬੇਰਾ ॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਤੌਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਸਨੇ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਮਾਰਾ (ਨਿਬੇਰਾ) ਇਨਸਾਫ ਕਰ ਦੀਆ ਭਾਵ ਸਤ ਕੋ ਸਤ ਔ ਅਸਤ ਕੌ ਅਸਤ ਜਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥੬॥

ਕਾਤਕ ਕੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਕੋ ਪੰਚ ਭੀਖਮਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੁਲਹੇ ਬਾਂਧ ਕਰ ਊਪਰ ਦੀਵੇ ਰਾਖ ਕੈ ਪਾਨੀ ਪਰ ਤਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਦੀਵਾ ਤਾਰਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਐਸੇ ਸਬਦ ਭੀ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਗੇ ਦੀਵੜਾ

ਪਾਛੇ ਮੇਰਾ ਜੀਵੜਾ ਕਿਸੀ ਸਿਖ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਵੀ ਦੀਵਾ ਜਲ ਪਰ ਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸੁਰਤੀ ਸੁਰਤਿ ਰਲਾਈਐ ਏਤੁ ॥
ਤਨੁ ਕਰਿ ਤੁਲਹਾ ਲੰਘਹਿ ਜੇਤੁ ॥

ਸਭ ਗਜਾਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਸੁਰਤਿ) ਚਿਤ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈਐ (ਏਤੁ) ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਵਾ ਹੇ (ਸੁਰਤੀ) ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ (ਏਤੁ) ਇਸ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮਿਲਾਈਏ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤੂੰ ਤੁਲਹਾ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੌਲਾ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਭਾਹਿ ਤਿਸੈ ਤੂ ਰਖੁ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅਥਕੁ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਅੰਤਰਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ (ਰਖੁ) ਰੋਕ ਜਬ ਅਗਨੀ ਰੋਕੇਗਾ ਤਬ ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਜਾਨ ਰੂਪ (ਅਥਕੁ) ਨਾਸ ਰਹਤ ਵਾ ਸਿਥਲਤਾ ਰਹਤ ਭਾਵ ਏਕ ਰਸ ਦੀਵਾ ਬਲੇਗਾ॥੧॥

ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਨੀਰਿ ਤਰਾਇ ॥
ਜਿਤੁ ਦੀਵੈ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਜਲ ਪਰ ਤਾਰ ਜਿਸ ਦੀਵੇ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਸੇ ਸਭ (ਸੋਝੀ) ਗਜਾਤ ਪਾਇ ਲੇ ਪੁਨਹ ਕੈਸੇ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੀਵਾ ਮਿਟੀ ਤਥਾ ਚਕ੍ਰ ਆਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ ਬਨਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸੋ ਸਾਧਨ ਕਉਨ ਹੈ? ਉਤਰ॥

ਹਛੀ ਮਿਟੀ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਤਾ ਕਾ ਕੀਆ ਮਾਨੈ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਧਰਮਾਧਰਮ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਹੈ ਇਹ ਚੰਗੀ ਮਿਟੀ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਮਿਟੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਦੀਵਾ (ਸੋਇ) ਪਰਮੇਸਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਣੀ ਤੇ ਕਰਿ ਚਕਹੁ ਢਾਲਿ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ ॥੨॥

ਜਪ ਤਪ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਜੋ ਚਕ੍ਰ ਹੈ ਇਸਤੇ ਢਾਲਣਾ ਕਰ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਹ ਦੀਵਾ ਨਾਲ ਨਿਭੇਗਾ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਲੋਕ ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਕਿਉਂ ਬਾਲਤੇ ਹੈਂ? ਉਤਰ॥

ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਾ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਦੀਵਾ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ॥
ਪਾਣੀ ਮਰੈ ਨ ਬੁਝਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਦੀਵਾ ਨਿਸਚਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਦੀਵਾ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਜਨਕਾਦਿਕੋਂ ਸਮ ਔਰ ਕਿਸੀ ਔਰ ਵਿਘਨ ਕਰਿ ਵਹੁ ਗਯਾਨ ਦੀਵਾ ਬੁਝਾਇਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਨੀਰਿ ਤਰਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਜਲ ਪਰ ਤਰਾਇ ਵਾ ਐਸਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪੁ ਦੀਵਾ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਜਲ ਤੋਂ ਤਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਡੋਲੈ ਵਾਉ ਨ ਵਡਾ ਹੋਇ ॥

ਜਾਪੈ ਜਿਉ ਸਿੰਘਾਸਣਿ ਲੋਇ ॥

ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਪੌਣ ਸੇ ਡੋਲਕੇ ਬੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ (ਜਿਉ) ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਲੋਇ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪੁ ਸਿੰਘਾਸਨ ਅਰਥਾਤ ਭਗਵਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲਣੇ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਨ ਕੌਨ ਜਾਤੀ ਕੋ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਸੂਦੁ ਕਿ ਵੈਸੁ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ਤਥਾ ਬ੍ਰਹਮਨ ਪੁਨਾ ਸੂਦ੍ਰ ਔ ਵੈਸ ਹੋਇ॥

ਨਿਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ਗਣੀ ਸਹੰਸ ॥

ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲੇ ਕੋਇ ॥

ਗਿਣਤੀ ਵਾ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਜੇ ਗਿਣੀਏ ਤੋ ਹਜਾਰੋਂ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਜਾਤੀਓਂ ਮੈਂ ਐਸਾ ਦੀਵਾ ਕੋਈ ਬਾਲੇ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪਾਰੰਗਤਿ ਹੋਇ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਪਾਰੰਗਤਿ) ਕੇਵਲ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰੂਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਧਨੋ ਨਿਵਣੁ ਮੰਨਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥

ਸਾਚੁ ਭੇਟ ਬੈਸਣ ਕਉ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰੂਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਇਹੀ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਨਿਉਣਾ ਹੈ॥ ਜਉ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੀ ਜਾਪ ਰੂਪ ਭੇਟਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਤੂੰ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨ ਪੁਰਸ ਕੋ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਵੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਤਾ ਸੁਣਿ ਸਦਿ ਬਹਾਲੇ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਅਰ ਜੋ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖਾਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣ ਪਾਸ ਹੋਵੈ ਇਨ ਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ ਤੌ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਸਦ ਕੇ ਪਾਸ ਬਹਾਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਨਜੀਕੀ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਹੋਇ ॥

ਐਸੀ ਦਰਗਹ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀੜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੋ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰੂਰ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪੋਤਾ ਕਰਮੁ ਪਸਾਉ ॥

ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਮੰਗਤ ਜਨ ਚਾਉ ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਪੋਤਾ) ਖਜਾਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਤੇਰੀ (ਕਰਮ) ਕਿਰਪਾ ਕੀ (ਪਸਾਉ) ਦਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਭਿਛਕ ਜਨ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋ ਦਾਤ ਲੈਨੇ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਤੂੰ ਦੇਵੇਂ ਤੌ ਵਹੁ ਖਜਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਡੈ ਭਾਉ ਪਵੈ ਤਿਤੁ ਆਇ ॥

ਧੁਰਿ ਤੈ ਛੋਡੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨੁ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਏਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ॥

ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪੇ ਧਰੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਕਛੂ ਸਾਧਨ ਸੰਚੈ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਕਛੂ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਕਰੇ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਆਪ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਜਿਸ ਆਪਨੇ ਪੀਛੇ ਕਛੁ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਅਬ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਪਨੀ (ਕੀਮਤਿ) ਮੋਲੁ ਭਾਵ ਮਹਤਤਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਨਾ ਕੋ ਆਵੈ ਨਾ ਕੋ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਹਚੇ ਮੈਂ ਨਾ ਕੋਈ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਥਾ-ਨਹ ਕਿਛੁ ਜਨਮੈ ਨਹ ਕਿਛੁ ਮਰੈ॥੩॥ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ।

ਲੋਕੁ ਧਿਕਾਰੁ ਕਹੈ ਮੰਗਤ ਜਨ ਮਾਗਤ ਮਾਨੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਮੰਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭਲੇ ਲੋਕ ਧਿਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੂਏ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਨਿਰਾਦਰ ਸਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਹ ਕੀਆ ਗਲਾ ਦਰ ਕੀਆ ਬਾਤਾ ਤੈ ਤਾ ਕਹਣੁ ਕਹਾਇਆ ॥੪॥੮॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਨਾ ਸੁਨਣੇ ਤੇ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਦਰ) ਸਤਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਨਾ ਕਹਿਣੇ ਤੇ ਤੈਂ ਤੋ (ਕਹਣੁ) ਉਲਾਂਭਾ ਭੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਲਾਂਭਾ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਤੈਨੇ ਅਮੋਲਕ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸਹੁ ਕੇ ਦਰ ਕੀਆਂ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਕਾ ਤੈਂ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਕਹਿਆ ਕਹਾਇਆ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ॥੪॥੮॥

ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਕੋ ਕੈਵਲ੍ਯ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ ਮੁਖ੍ਯ ਸਾਧਨ ਅਭੇਦ ਗ੍ਯਾਨ ਬੋਧਨ ਰਥ ਯੁਕਤੀ ਸਿਧ ਜੀਵ ਈਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਭੇਦ ਬੋਧਕ ਮਹਾਂ ਵਾਕ੍ਯੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਬੂੰਦ ਬੂੰਦ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ ਕਵਣੁ ਬੁਝੈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥ ਮਹਾਂਨ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਜਲ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਅਲਪ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲੇ ਬੂੰਦ ਜਲਕੀ ਔਰ ਬੂੰਦਕੇ ਜਲ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਜਲ ਕੀ ਏਕਤਾ ਬਨੇ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਾਸ੍ਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲੇ ਸਰਬੱਗ ਈਸਰ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਉਪਾਧੀ ਵਾਲੇ ਅਲਪੱਗ ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਕੀ ਔਰ ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਈਸਰ ਤੇ ਤਨਕੀ ਮਾਇਆ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪੁ ਉਪਾਧੀਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਭਾਗ ਤਿਆਗ ਲਛਨ ਸੇ ਦੇਵ ਦਤ ਕੇ ਪਿੰਡ ਮਾਤ੍ਰ ਵਤ ਏਕ ਰੂਪਤਾ ਹੈ ਏਹੀ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਇਸ ਸੁਰਤੀ ਵਾ

'ਬ੍ਰਹਮ ਮਹਿ ਜਨੁ ਜਨ ਮਹਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ॥ ਏਕਹਿ ਆਪਿ ਨਹੀ ਕਛੁ ਭਰਮ' ਇਸ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਸਿਧਿ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਬਨੇ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕੌਨ ਬੂਝੈ ਹੈ ਯਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਿ ਉਤਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਲਛਨਾਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਣੈ ਹੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਹੈ॥ ਨਨੁ॥ ਜਬ ਔਰ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰਚਨਾ ਕੇ ਭੇਦ ਨਾ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਔ ਈਸ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋ ਯਹਿ ਅਸੰਕਾ ਕਰਿ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਉਤਭੁਜ ਚਲਤ ਆਪਿ ਕਰਿ ਚੀਨੈ ਆਪੇ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ॥੧॥

ਉਤਭੁਜ ਸਬਦ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਉਪਲਖਤ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟ ਪਰ ਹੈ (ਚਲਤ) ਰੂਪੇ ਮਾਇਕ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਆਪ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ॥ ਨਨੁ॥ ਦੇਖਤਾ ਹੂਆ ਕਿਆ ਕਰੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਲਭਧ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਯਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਭੈ ਕਲਪਤ ਪਹਿਚਾਨੈ ਸੁਪਨਾ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਤ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੭੯

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੈ ਕੋਈ ॥
ਤਿਸ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸੁ ਬੀਚਾਰੇ ਤਿਸੀ ਗਿਆਨ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਔ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸਾ ਗਜਾਨ? ਉਤ੍ਰ॥

ਦਿਨ ਮਹਿ ਰੈਣਿ ਰੈਣਿ ਮਹਿ ਦਿਨੀਅਰੁ ਉਸਨ ਸੀਤ ਬਿਧਿ ਸੋਈ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਜੀਵ ਈਸ ਕੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਏਕ ਰੂਪਤਾ ਔਰ ਨਨਤਜ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾਨਜ ਸੇ ਅਧਿਸ੍ਰਤਾ ਦਿਖਾਇ ਕਰਿ ਅਬ ਬਿਸੇਸ ਸੇ ਦਿਖਾਵਨ ਹਿਤ ਥੂਨੀ ਖਨਨ ਨਿਆਇ ਕਰਕੇ ਓਤਿਪੋਤਿ ਰਵਿਆ ਰੂਪ ਰੰਗੁ॥ ਬਣ ਤਿਣ ਪਰਬਤ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ॥ ਇਤਜਾਦੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਸਿਧ ਚੇਤਨ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਅਧਿਜਸ੍ਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਰਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਉਲੂਓਂ ਕਰਕੇ ਕਲਿਪਤ ਤਮ ਹੈ ਔਰ ਤਮ ਮੈਂ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨਤਾ ਰੂਪਸੈ ਸੂਰਜ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸ੍ਵੈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਮੈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਲਿਪਤ ਹੈ ਔਰ ਅਵਿਦਿਆ ਮੈਂ ਅਧਿਸਠਾਨਤਾ ਚੇਤਨ ਕੀ ਹੈ ਯਹਿ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸਿਧ ਕਾਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪਰਸਪਰ ਅਧਯਾਸਤਾ ਦਿਖਾ ਕਰ ਅਬ ਕਾਰਜੋਂ ਮੈਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਉਸਨੁ ਸੀਤ ਪਦ ਭੀ ਸਰਬ ਸੂਖਮ ਅਸਤੂਲ ਕਾ ਉਪਲਖਣ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਉਸਨੇ ਸੀਤੋਪਲਖਤ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭੀ (ਸੋਈ) ਪੂਰਬਕ ਹੀ ਜੋ ਅਧਿਜਾਸਤਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸਮਝ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਜੋ ਇਸ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਬੀਚਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਤਤ ਬੇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ (ਅਵਰੁ ਨ) ਔਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਾਹੇ ਤੇ? ਉਤਰ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਅਸਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਅਧਿਜਸਤਾ ਔਰ ਅਨਾਤਮਾ ਮੈਂ ਆਤਮ ਕੀ ਅਧਿਸ੍ਰਾਨਤਾ ਕੀ ਗਿਆਤ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੀ ਪ੍ਰੌਢਤਾ ਕੇ ਹੇਤ ਠਾਕੁਰ ਏਕ ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ ਇਸ ਵਾਕ ਸੇ ਸਰਬ ਕੇ ਨਿਅੰਤਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਅਦੇਜਤਾ ਔ ਜੀਵ ਮੈਂ ਈਸਰ ਕੀ ਅਧਾਰਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਨਾਰਿ ਨਾਰਿ ਮਹਿ ਪੁਰਖਾ ਬੂਝਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਤਦਾਤਮਾ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਔਰ (ਨਾਰਿ) ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਤਦਾਤਮਾ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਅਧਜਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਨਨੁ॥ ਹਮ ਕੈਸੇ ਜਾਣੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਬ੍ਰਹਮ

ਬੇਤਾ ਮਹਾਤਮਾ ਸੇ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਯੁਕਤੀ ਸਿਧ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੋ (ਬੂਝਹੁ) ਪੂਛੋ ਔ ਪੂਛ ਕਰ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇਕਰ ਨਿਸਚੈ ਕਰੋ ਪੁਨਹ ਪੂਛਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੁਨਿ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ ਧਿਆਨ ਮਹਿ ਜਾਨਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ॥੩॥

ਉਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਵਿਖੇ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਉਸ ਧਿਆਨ ਤੱਤ ਕਥਨ ਤੱਤ ਚਿੰਤਨ ਤੱਤ ਪ੍ਰਬੋਧ ਰੂਪ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਕਹਾਨੀ) ਬਾਣੀ ਕੇ ਕਹਣੇ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਵਿਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਵਿਸੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਕਥਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਪੰਚ ਮਿਲੇ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥

ਕਾਹੇ ਤੇ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਾਖਜ਼ਾਤਕਾਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ (ਜੋਤੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਲੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਖੋਂ ਕੋ ਜੋ ਮਮੁਖੂ ਗੁਰ ਭਾਵਨਾ ਕਰਿ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਿਨ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥੯॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਨ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਤਨੁ ਮਨ ਧਨ ਅਰਪਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਆਤਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰਿ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਧੰਨਜ਼ਤਾ ਜੋਗ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੯॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਤਾ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰੀ ॥

ਜਬ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਨੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਹੰਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਸੇਵਕਿ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰੀ ॥੧॥

ਜੋ ਭਗਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰਾਮ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਲਾਜ ਛੋਡਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ਼ੋ (ਹਰਿਜਨੁ) ਭਗਤੁ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਦਿਨ ਰਾਤੀ) ਇਕ ਰਸ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੈਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ? ਲੋਕ ਲਾਜ ਛੋਡਕੈ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਧੁਨਿ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਘੋਰਾ ॥

ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮੋਰਾ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਧੁਨੀ ਏਕ ਰਸ (ਘੋਰਾ) ਗੰਭੀਰ ਤਿਸ ਭਗਤ ਕੀ (ਵਾਜੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਭੀ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੈ ਸਚੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਦੁਆਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਆਦ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸਭ ਸੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਭਿ ਨਾਦ ਬੇਦ ਗੁਰਬਾਣੀ ॥
ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ ॥

ਸਭ ਬੇਦੋਂ ਕਾ (ਨਾਦ) ਉਪਦੇਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੁਆਰੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ॥

ਤਹ ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਤਪ ਸਾਰੇ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਤੀਰਥ ਔ ਵਰਤ ਪੁਨਹ ਤਪ ਭੀ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਸਾਧਨ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਿਖ ਹਰੀ ਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਹ ਆਪੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥
ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਸੇਵਕੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਸੇਵਕ ਹੋਇਕੈ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ (ਭਾਗਾ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੪॥੧੦॥

ਗੁਰ ਪੂਜਜ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੀ ਕਾ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਮਿਲਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੧੦॥ ਪਾਖੰਡੀ ਜੋਗੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਰਾਮ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਛਾਦਨੁ ਭੋਜਨੁ ਮਾਗਤੁ ਭਾਗੈ ॥
ਖੁਧਿਆ ਦੁਸਟ ਜਲੈ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ॥

ਜੋ ਕਪੜਾ ਤਥਾ ਭੋਜਨ ਕਾ ਮੰਗਤਾ ਭਿਖਕ ਹੂਆ ਹੂਆ ਭਾਗਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਸਟ ਭੁਖ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਤੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮੋਂ ਸੇ ਦੁਖ ਪਾਵੇ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਹੀ ਲੀਨੀ ਦੁਰਮਤਿ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਭਗਤਿ ਪਾਵੈ ਜਨੁ ਕੋਈ ॥੧॥

ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਤੇ ਲੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਇ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕੋਈ ਜਨ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਵਾਸੈ ॥
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਏਕੋ ਕਰਿ ਦੇਖਿਆ ਭੀਖਿਆ ਭਾਇ ਸਬਦਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋਗੀ ਤੌਂ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਵਾਸੇ) ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ॥ ਪੁਨਹ ਅਦ੍ਵੈਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਭਿਛਾ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਕੋ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣੈ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਚ ਬੈਲ ਗਡੀਆ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ॥

ਰਾਮ ਕਲਾ ਨਿਬਹੈ ਪਤਿ ਸਾਰੀ ॥

ਗਜ਼ਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਪੰਚ ਬੈਲੋਂ ਨੇ ਦੇਹ ਰੂਪ ਗਾਡੀ ਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਉਠਾਈ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇਹ ਕੀ ਸਾਰੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸਟਾ ਨਿਭ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਧਰ ਤੂਟੀ ਗਾਡੋ ਸਿਰ ਭਾਰਿ ॥

ਲਕਰੀ ਬਿਖਰਿ ਜਰੀ ਮੰਝ ਭਾਰਿ ॥੨॥

ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਧੁਰ ਟੂਟ ਪੜੀ ਤਬ ਗਾਡੀ ਸਿਰਭਾਰ ਅਰਥਾਤ ਉਹਾਂ ਹੀ ਪੜੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਬ ਦੇਹ ਜਰਤੀ ਹੈ ਬੀਚ (ਭਾਰ) ਚਿਖਾ ਕੇ ਤਬ ਜੋ ਹਡੀਆਂ ਰੂਪ ਲਕੜੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਿਖਰਿ) ਖਿੰਡ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਜੋਗੀ ॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਣਾ ਸੋਗ ਬਿਓਗੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈਕੇ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਵੀਚਾਰਿ) ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਔਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਤਥਾ ਕਿਸੀ ਪਦਾਰਥ ਸੇ ਬਜੋਗ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸੋਗ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਹਰਖ ਜੋ ਹੈ ਇਨ ਦੁੰਦੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਸਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਭੁਗਤਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਕੰਧੁ ਜਪੈ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥੩॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨੰਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰੀ ਜੋ ਹੋਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਭੁਗਤਿ ਅਰਥਾਤ ਭੋਜਨ ਲੇਹੁ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੈਗਾ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜੇ ਤੂੰ ਏਹ ਸਾਧਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤੋ ਤੂੰ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਮੈਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਹਜ ਜਗੋਟਾ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੂਟਾ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਲੂਟਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ ਜਗੋਟਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੂਟਾ ਹੈ। ਕਾਲੀ ਸੇਲੀ ਜੋ ਬਹੁਤ ਤਾਰਉ ਕਰਕੇ ਛਾਤੀ ਉਪਰ ਲਪੇਟਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਗੋਟਾ ਹੈ। ਪੁਨਹੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਲੂਟਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸਰਣਾ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਜਨ ਤਰਣਾ ॥੪॥੧੧॥

ਤਥਾ ਮਨ ਮਹਿ ਹਰੀ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਏਹੀ ਦੋ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਹਿਰੀਆਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਜਨੋਂ ਕਾ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੯੯੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਪੁਨਹ ਧਰਮ ਕੇ ਚਰਨ ਔ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਅਚਾਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਪ੍ਰਤੀ ਕਮ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਚੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਮੈਂ ਸਭੁ ਕੋਈ ਸਚ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਥੀ॥

ਸਤਜੁਗਿ ਧਰਮੁ ਪੈਰ ਹੈ ਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋ ਬੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਸਤਜੁਗਿ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰ ਪੈਰ ਹੈਸਨ ਸਤ ਤਪ ਸੋਚ ਵਾ ਦਯਾ ਦਾਨ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਹ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ॥
ਜਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਰੋ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਤ੍ਰੇਤੈ ਇਕ ਕਲ ਕੀਨੀ ਦੂਰਿ ॥
ਪਾਖੰਡੁ ਵਰਤਿਆ ਹਰਿ ਜਾਣਨਿ ਦੂਰਿ ॥

ਪੁਨਹ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੀ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੂਰ ਕੀਨੀ ਹੈ ਪਾਖੰਡ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਣੇ ਲਗੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥੨॥

ਤਬ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ (ਬੁਝੈ) ਪੂਛਿਆ ਥਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਸੋਝੀ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਥੀ॥੨॥

ਦੁਆਪੁਰਿ ਦੂਜੈ ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਇ ॥
ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ ਜਾਣਹਿ ਦੋਇ ॥

ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰੀ ਬਿਧਿ ਹੋਈ ਐਸੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਕਿ ਦੋਇ ਜਾਨਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਪਰਸਪਰ ਵੈਰੁ ਅਧਕ ਹੋ ਗਯਾ ਸੰਮਤੀ ਨਾ ਰਹੀ॥

ਦੁਆਪੁਰਿ ਧਰਮਿ ਦੁਇ ਪੈਰ ਰਖਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥੩॥

ਦੁਆਪੁਰ ਜੁਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੇ ਦੋਇ ਪੈਰ ਜੀਵਾਂ ਪਾਸੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਰਖਾਏ ਤਬ ਭੀ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਹੋਵੈ) ਹੁਏ ਹੈਂ (ਤ) ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਏ ਥੇ॥੩॥

ਕਲਜੁਗਿ ਧਰਮ ਕਲਾ ਇਕ ਰਹਾਏ ॥
ਇਕ ਪੈਰਿ ਚਲੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਏ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੀ ਕਲਾ ਏਕ ਰਹੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਮੋਹ (ਵਧਾਏ) ਅਧਿਕ ਕੀਏ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਅਧਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਈ ਸਤ ਤਪ ਸੋਚ ਦਾਨ ਇਨਕਾ ਚੌਥਾ ਚੌਥਾ ਭਾਗ ਰਹ ਗਇਆ ਅਰੁ ਏਕ ਪੈਰ ਸੇ ਧਰਮ ਚਲਾ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅਤਿ ਗੁਬਾਰੁ ॥
ਸਤਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰੁ ॥੪॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਬਹੁਤ ਅੰਧੇਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮੀ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਭ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਸਚੁ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਸੋਈ ਸਚਾ ਪੂਰਨ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸਭ ਮੈਂ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਸਾਚੀ ਕੀਰਤਿ ਸਚੁ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਕੋਈ ॥੫॥

ਜੋ ਸਾਚ ਕੀਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰਿ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਖਾਣੈ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਭ ਜੁਗ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਊਤਮੁ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਸੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ॥੬॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੇ ਸੋਈ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥੧॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਵਡਭਾਗੀ ਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਕੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵਨ ਤਉ ਵਡਭਾਗੀ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੇ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਨਾਮੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੇ ਤਉ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਔ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਸਦ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਹੋਵੈ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਦਾ ਭਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਗਤੀ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੇ ਅਰੁ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਸਮਾਈ ਤਬ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਹੀਰਾ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕ ਬਹੁ ਸਾਗਰ ਭਰਪੂਰੁ ਕੀਆ ॥

(ਹੀਰਾ) ਪ੍ਰੋਖ ਗਜਾਨ ਔ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰਤਾ ਤਥਾ (ਮਾਣਕ) ਮਨਨ ਇਤਜਾਦੀ ਬਹੁਤ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਭਰਪੂਰੁ) ਲਬਾਲਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਵਡ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਵਡ ਮਸਤਕਿ ਤਿਨਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕਢਿ ਕਢਿ ਲੀਆ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਡੇ ਤੇ ਬਡਾ ਨਿਸਕਾਮਤਾ ਰੂਪ ਭਾਗ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰਮਤ ਕੋ ਪਾਇਕੈ ਗੁਰੂ ਚੂਪ (ਕਢਿ) ਖਾਨ ਤੇ ਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਤਨੁ ਜਵੇਹਰੁ ਲਾਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਗੁਰਿ ਕਾਢਿ ਤਲੀ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਵੈਰਾਗ ਔ ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਦੇਕੇ ਤਲੀ ਹਿਰਦੇ ਅਸਥਲੀ ਮੈਂ (ਕਾਢਿ) ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਕਰਕੈ ਦਿਖਾਏ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਗੁਨ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ॥

ਭਾਗਹੀਣ ਮਨਮੁਖਿ ਨਹੀ ਲੀਆ ਤ੍ਰਿਣ ਓਲੈ ਲਾਖੁ ਛਪਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਭਾਗ ਹੀਨ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਤ੍ਰਿਣ) ਘਾਸ ਭਾਵ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੇ ਓਲੇ ਨੇ ਲਾਖੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਾ ਪਦਾਰਥੁ ਛਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਮੋਲਕ ਨਾਮ ਕੋ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨ ਦੀਆ॥੬॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਤਾ ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਭਗਵੰਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਪਾਵੈ ਧਨੁ ਧਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪੂਰਬੋਕਤ ਜੋ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਤਸੰਗਿ ਮਾਂਗਨੇ ਸਹਿਤ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦਾ ਹਰਿ ਨੀਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ॥

ਤਿਨਕੋ (ਰਾਮ ਜਨਾ) ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਹਰੀ ਕੀ ਸੁੰਦਰ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਈ ਸਭ ਨੀਕਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬੁਧਿ ਪਾਇ ॥੧॥

ਇਸੀਤੇ ਜੋ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪ ਮੈਲ ਸੀ ਸੋ ਸਭ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ ਔ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੮੧

ਰਾਮ ਜਨ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮੁ ਬੋਲਾਇ ॥

ਜੋ ਜੋ ਸੁਣੈ ਕਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਰਾਮ ਜਪਤ ਸੋਹਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਗੁਰਮਤੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਮ ਕੋ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਜਨਾ ਭੇਟਾਇ ॥

ਜੇ (ਵਡੇ) ਮੁਖ ਸ੍ਰੇਸਟ ਭਾਗ ਮਾਥੇ ਪੈ ਹੋਵੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਜੋ ਜਨੁ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਭੇਟਾਇ) ਮੇਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਸੰਤ ਦੇਹੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਭੁ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਦਰਸਨ ਸੇ ਦਰਿਦ੍ਰ ਅਰ ਦੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਵੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਰਾਮ ਜਨ ਨੀਕੇ ਭਾਗਹੀਣ ਨ ਸੁਖਾਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਲੋਗ ਰਾਮ ਜਨ ਸੰਤ (ਨੀਕੇ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਸੋ ਭਾਗ ਹੀਣ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਰਾਮ ਕਹਹਿ ਜਨ ਊਚੇ ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਡੰਸੁ ਲਗਾਇ ॥੩॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਊਚੀ ਸੁਰ ਸਾਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿੰਦਕ ਨਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਡੰਸੁ) ਡੰਗ ਅਰਥਾਤ ਕਾਟਨਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਜਿਨ ਜਨ ਨਹੀ ਭਾਏ ਹਰਿ ਕੇ ਸਖਾ ਸਖਾਇ ॥

ਤਿਨ ਨਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਨਹੀਂ ਭਾਏ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔ ਦਾਸੋਂ ਕੇ (ਸਖਾਇ) ਸਹਾਈ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਚੋਰ ਵੇਮੁਖ ਮੁਖ ਕਾਲੇ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਜ ਨ ਭਾਇ ॥੪॥

ਵੁਹ ਜੋ ਵੇਮੁਖ ਹੈਂ ਕਾਲੇ ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚੋਰ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਗਜਾ ਜੋ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਕੀ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ॥੪॥

ਦਇਆ ਦਇਆ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਮ ਦੀਨ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥

ਹੇ (ਦਇਆ) ਦਯਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਮ ਦੀਨ ਹੋਇਕੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਿ ਭਾਵ ਹਮਾਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਰਕ ਅਰਥਾਤ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਵਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੈ॥੫॥੨॥ ਅਤੀ ਉਮੰਗ ਕਰ ਪੁਨਹ ਵਹੀ ਸਤਸੰਗ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸਖਾ ਸਾਧ ਜਨ ਨੀਕੇ ਤਿਨ ਊਪਰਿ ਹਾਥੁ ਵਤਾਵੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨ ਹੀ ਹੈਂ (ਨੀਕੇ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਹਾਥ (ਵਤਾਵੈ) ਫੇਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸਮ ਜਾਨਕੇ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧ ਸੇਈ ਪ੍ਰਭ ਭਾਏ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਮੇਲਿ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥
ਅਮਿਉ ਅਮਿਉ ਹਰਿ ਰਸੁ ਹੈ ਮੀਠਾ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਕਉ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤ ਮੇਲ ਉਨ ਕਾ ਮੇਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸੇ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੀਠਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਰਸ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਮ ਪਾਵੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਰਾਮ ਜਨ ਊਤਮ ਮਿਲਿ ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਵੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਗ (ਰਾਮ ਜਨ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਬਹੁਤ ਊਤਮ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਹੋਵਤ ਚੇਰੀ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੀ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਖੁਸੀ ਕਰਾਵੈ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਦਾਸੀ ਹੋਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਖੁਸੀ ਕਰਾਵੈਂ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਾਖੇਂ॥੨॥

ਸੇਵਕ ਜਨ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਰਿਦ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਵੈ ॥

ਜੋ ਰਿਦਿਓਂ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇਕੈ (ਸੇਵਕ ਜਨ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਬਾਤਾ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਕੂੜੋ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਜੋ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਹੁਤ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਮੋ ਕਉ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਹਰਿ ਸੰਤ ਪਗੀ ਲੇ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਣੀ ਲੈਕੇ ਪਾਉ॥

ਹਉ ਕਾਟਉ ਕਾਟਿ ਬਾਢਿ ਸਿਰੁ ਰਾਖਉ ਜਿਤੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤੁ ਚੜਿ ਆਵੈ ॥੪॥੩॥

ਕਾਟਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਤਲਵਾਰ ਕੋ ਬਾਢ ਚੜਾਇਕਰ ਸਿਰਕੋ ਕਾਟਿ ਕਰਿ ਬਿਖੜੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਰਾਖ ਦੇਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜਿਤੁ) ਜਿਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹਕੈ ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਸੰਤ ਜਨ ਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸੰਤਾਂ ਮੈਂ ਅਤੀ ਸ੍ਰਧਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥ ਪੁਨਹ ਵਹੀ ਉਥਾਨਕਾ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਵਡ ਮੇਰੇ ਜਨ ਮਿਲਦਿਆ ਢਿਲ ਨ ਲਾਈਐ ॥

ਜੇ ਵਡਿਓਂ ਸੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਮੇਰੇ ਹੋਵੈਂ ਤੌਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲਦਿਆਂ (ਢਿਲ) ਦੇਰੀ ਨ ਲਾਈਏ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੁੰਟ ਸਰ ਨੀਕੇ ਵਡਭਾਗੀ ਤਿਤੁ ਨਾਵਾਈਐ ॥੧॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ (ਕੁੰਟ) ਤਲਾਵੌਂ ਕੇ ਸਾਦਸ (ਨੀਕੇ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਜੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਮੈਂ ਨ੍ਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਕਾਰੈ ਲਾਈਐ ॥

ਹਉ ਪਾਣੀ ਪਖਾ ਪੀਸਉ ਸੰਤ ਆਗੈ ਪਗ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਈਐ ਮੈਂ ਪੰਖਾ ਕਰੂੰ ਔ ਪਾਣੀ ਢੋਵਾਂ ਪੁਨਹ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਪੀਸਉਂਗਾ ਤਥਾ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕੋ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਲਗਾਵੋਂਗਾ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਵਡੇ ਵਡੇ ਵਡ ਊਚੇ ਜੋ ਸਤਗੁਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਵਡੇ ਊਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮਿਲਿ ਸਤਗੁਰ ਪੁਰਖ ਧਿਆਈਐ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਗੁਰ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਲਾਜ ਰਖਾਈਐ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਲਾਜ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਅਪਣੈ ਸੁਆਇ ਆਇ ਬਹਹਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਜਿਉ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈਐ ॥੩॥

ਇਕੁ ਅਪਨੇ ਸੰਸਾਰਕ ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਲੀਏ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬਗੁਲੇ ਕੀ (ਜਿਉ) ਨਿਆਈ ਸਮਾਧੀ ਲਾਇਕੈ ਆਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਗੁਲਾ ਕਾਗ ਨੀਚ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਜਾਇ ਕਰੰਗ ਬਿਖੁ ਮੁਖਿ ਲਾਈਐ ॥

ਬਗਲਾ ਔ ਕਾਗਵਤ ਨੀਚੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਗਲੇ ਔ ਕਾਗ ਤੇ ਕਰੰਗ ਔ ਮਾਸ ਪਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਸਿਆਂ ਕੋ ਮੁਖ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹੰਸੁ ਕਰਾਈਐ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਉ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਹੰਸ ਕਰਾਈਐ ਭਾਵ ਸੇ ਤਤ ਸਿਖਿਆ ਕੇ ਬਿਬੇਚਨ ਵਾਲੇ ਹੋਈਏ॥੪॥੪॥

ਪੰਨਾ ੮੮੨

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਗੁਰ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਣ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਚੇਰੀ ਹੋਇ ਲਗਹ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਭ ਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪੰਥ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਆਪ ਕੀ ਹਉ ਦਾਸੀ ਹੋਇਕੈ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਸਖਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਭਾਯਾ ਹੈ ਹਰੀ ਬਿਨਾ (ਮੈ) ਮੇਰਾ ਔਰ ਕੋਈ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਔ ਬਾਲ ਸਖਾ ਸਭ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਨ ਰਹਹਿ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮਰਹਿ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੇ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ ਸੋ ਬਿਨਾ ਦਰਸਨ ਥੀਂ ਮਰਤੇ ਥੇ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡ ਭਾਗ ਗੁਰ ਸਰਣੀ ਆਏ ਹਰਿ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਬਡਭਾਗੀ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਆਇ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਲੀਆ॥੨॥

ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਸੂਝੈ ਬੂਝੈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪਉ ਜਪਾਇਆ ॥

ਨਾਮਹੀਣ ਫਿਰਹਿ ਸੇ ਨਕਟੇ ਤਿਨ ਘਸਿ ਘਸਿ ਨਕ ਵਢਾਇਆ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਸੂਝੈ) ਨਿਗਾਹ ਆਵਤਾ ਜਿਸਕੋ ਹਮ (ਬੂਝੈ) ਪੂਛਉ ਹਮ ਤੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜਪਾਇਆ ਹੂਆ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਨਾਮੁ ਤੇ ਹੀਣ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਕ ਕਟੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਇਸ ਲੋਗ ਮੈਂ ਜਸ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਨਕ ਰਗੜ ਰਗੜ ਕੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਨੇ ਅਪੁਨੇ ਦੂਤੋਂ ਸੇ (ਵਢਾਇਆ) ਕਟਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮੋ ਕਉ ਜਗਜੀਵਨ ਜੀਵਾਲਿ ਲੈ ਸੁਆਮੀ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵਾਲ ਲੈ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਆਪਨੇ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਬ ਉਸ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਕਰ ਲੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡੇ ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥੪॥੫॥ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਵਡਾ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਡਾ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ ਹੈ ਪੁਨਹ ਬਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਮਾਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਸਦੀਵ ਜੀਵਨੇ ਕਾ ਦਾਨੁ ਭਾਵ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪੁ ਦਾਨੁ ਗੁਰੋਂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਕਬ? ਜਬ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸੰਭਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੰਠਿ ਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਥਾ ਸੁਣੀ ਮਨਿ ਭਾਈ ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡ ਭਾਗ ਹਮਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੰਠ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਤੌ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇ ਗਈ ਇਸਤੇ ਹਮਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਭਾਗੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਡੇ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਧਿਆਵਹਿ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰੇ ॥

ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਕੋਟ ਬਰਸੋਂ ਪਰਯੰਤ ਵਾ ਕੋਟ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਾਮ ਕਾਮਨੀ ਮਾਗਹਿ ਰਿਧਿ ਮਾਗਹਿ ਹਾਥੁ ਪਸਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਕਾਮ) ਇਛਾ ਹੈ ਸੋ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਔਰ ਰਿਧੀਆਂ ਹਾਥੁ ਪਸਾਰ ਕਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਜਪਿ ਜਪੁ ਵਡਾ ਵਡੇਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਖਉ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਵਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੂੰ ਭੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖ॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਤਾ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥੩॥

ਜੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਹਰੀ ਜਾਪਕੋ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਜਨ ਨਿਕਟਿ ਨਿਕਟਿ ਹਰਿ ਜਨ ਹੈ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਕੰਠਿ ਜਨ ਧਾਰੇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਮੀਪ ਹੋਇਕੇ ਜਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਇਕੇ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਨਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਨ ਦੇਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ॥੪॥੬॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਔ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਸਮਦਾਦਿ ਦਾਸ ਬਾਰਕੇ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੧੮॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਔਰ ਮਨ ਅਪਨੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਦੀਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੇਰਾ ਗੁਣੁ ਅਵਗਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰਹੁ ਕੋਈ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਪੁਨਹ ਮੇਰਾ ਗੁਨ ਤਥਾ ਔਗਨ ਕੋਈ ਨਾ ਬੀਚਾਰੋ ਭਾਵ ਸੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਅਸੁੱਧ ਹੂੰ॥

ਮਾਟੀ ਕਾ ਕਿਆ ਧੋਪੈ ਸੁਆਮੀ ਮਾਣਸ ਕੀ ਗਤਿ ਏਹੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੈਸੇ ਮਾਟੀ ਕਾ ਕਿਆ ਧੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਸੁਧ ਕਰ ਮੈਲੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਮਾਨਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਹ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਧੋਣੇ ਮਾਂਜਨੇ ਸੇ ਕਬੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਇਛਹੁ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਵੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ? ਉਤਰ॥ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰੋਗੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ ਪੁਨਹ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨ ਵਿਆਪੇਗਾ॥

ਕਾਚੇ ਭਾਡੇ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜੇ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਕਚੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਕੇ ਅੰਤਰ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਕੀ ਸਮਾਈ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਡਿਆਏ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਹਮ ਤੈਸੀ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੈਨੇ ਜੈਸਾ ਆਦੋਂ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਹਮ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਤੈਸੀ ਹੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਥਾਪਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਅਪਨਾ ਏਹੋ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਤਨ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਥਾਪੁ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ (ਏਹੋ) ਮਾਰਗ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਾ ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਸੋ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਮੋਹਿ ਅੰਧੁ ਲਪਟਾਣਾ ॥੩॥

ਜਿਨ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਨ ਯਾਦ ਆਉਣ ਤੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨੀ ਲਪਟਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੮੮੩

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਇਸਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਸਰੂਪ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਂ ਪੁਨਾ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਆਪਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਦਾਸ ਹਾਂ॥੪॥੧॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਵਹੁ ਚਰਣਾ ਤਲਿ ਊਪਰਿ ਆਵਹੁ ਐਸੀ ਸੇਵ ਕਮਾਵਹੁ ॥

ਆਪਸ ਤੇ ਊਪਰਿ ਸਭ ਜਾਣਹੁ ਤਉ ਦਰਗਹ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ॥੧॥

ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਜਾਰਿਓ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਪਵੋ ਤਬ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਆਵੋਗੇ ਭਾਵ ਅਤਜੰਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰ ਤੋਂ ਸਭ ਸੇ ਊਪਰ ਹੋਵੋਗੇ ਪੁਨਾ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਐਸੀ ਕੈਸੀ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸੇ ਊਪਰ ਜਾਣੋ ਇਸ ਸੇ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਸੰਤਹੁ ਐਸੀ ਕਥਹੁ ਕਹਾਣੀ ॥

ਸੁਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਰ ਦੇਵ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਖਿਨੁ ਬੋਲਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਐਸੀ ਕਹਾਣੀ ਕਥਾ ਕਰੋ ਕਿਸ ਕਥਾ ਸੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦੇਖਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਰ ਦੇਵ ਰਾਜੇ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰਮੁਖੋ ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਹੁ॥

ਪਰਪੰਚੁ ਛੋਡਿ ਸਹਜ ਘਰਿ ਬੈਸਹੁ ਝੂਠਾ ਕਹਹੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਹੁ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਵਹੁ ਇਨ ਬਿਧਿ ਤਤੁ ਬਿਲੋਈ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਛਲ ਕੋ ਛੋਡਕੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੋਵੋ ਔਰ ਝੂਠਾ ਬਚਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕਹੋ ਪੁਨਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਕੋ ਪਾਵੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਬਿਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵਹੁ॥੨॥

ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ਆਤਮੁ ਚੀਨਹੁ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਲਿਵ ਲਾਵੋ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੋ ਪੁਨਹ ਆਤਮ ਕੋ ਪਛਾਨੋ॥

ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਣਹੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹਾਜਰੁ ਕਿਸੁ ਸਿਉ ਕਰਹੁ ਬੁਰਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਸਦਾ ਹਾਜਰ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਕਰ ਜਾਣੋ ਕਿਸ ਸਿਉਂ ਬੁਰਾਈ ਕਰਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਮਾਰਗੁ ਮੁਕਤਾ ਸਹਜੇ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਖੁਲਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਵਹੀ ਸੁਆਮੀ ਕੋ (ਸਹਜੇ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੇ ਜਨ ਜਿਨੀ ਕਲਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੪॥੨॥

ਸੋ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਪੈ ਹਮ ਸਦੀਵ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਔ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲਿਓਂ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਪੁਨਹ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਵਤ ਹਰਖ ਨ ਜਾਵਤ ਦੂਖਾ ਨਹ ਬਿਆਪੈ ਮਨ ਰੋਗਨੀ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਆਇ ਜਾਇ ਤੌ ਹਰਖ ਨਹੀਂ ਔ ਜੇ ਚਲਾ ਜਾਏ ਤੌ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭੀ ਮਨ ਕੋ (ਰੋਗਨੀ) ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਤਉ ਉਤਰੀ ਸਗਲ ਬਿਓਗਨੀ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਪੁਨਹ ਤਿਨਕੀ ਸਭ (ਬਿਓਗਨੀ) ਪੀੜਾ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਇਹ ਬਿਧਿ ਹੈ ਮਨੁ ਜੋਗਨੀ ॥
ਮੋਹੁ ਸੋਗੁ ਰੋਗੁ ਲੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਤਹ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸ ਭੋਗਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਿਧੀ (ਜੋਗਨੀ) ਜੋਗ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਨ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਮੋਹ ਸੋਗ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ (ਤਹ) ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ (ਭੋਗਨੀ) ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੁਰਗ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਮਿਰਤ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਪਇਆਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਲੋਗਨੀ ॥

ਵਹੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਅਸੰਗ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਭੁੰਚੈ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਹਰਿ ਗੁਨੀ ॥੨॥

ਭਗਵਤ ਕੇ ਆਗ੍ਯਾਕਾਰੀ ਹੋਇਕੈ ਸਦਾ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਹੁ ਗੁਨੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਹ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਜਲੁ ਨਹੀ ਪਵਨਾ ਤਹ ਅਕਾਰੁ ਨਹੀ ਮੇਦਨੀ ॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਈਸਰ ਪੁਨਹ ਮਾਇਆ ਔ ਜਲ ਤਥਾ ਉਨਚਾਸ ਪਵਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕਾ ਆਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੋਗ ਕਾ ਤਹਾ ਨਿਵਾਸਾ ਜਹ ਅਵਿਗਤ ਨਾਥੁ ਅਗਮ ਧਨੀ ॥੩॥

ਜਹ ਅਵਗਤਿ ਨਾਥ ਅਗਮ (ਧਨੀ) ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਜੋਗ ਧਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਤਹਾਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੩॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਧਨੁ ਸਭੁ ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਹਉ ਕਿਆ ਗਨੀ ॥

ਸਰੀਰ ਔ ਮਨ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਧਨ ਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨ ਉਪਕਾਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਗਨੋਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਤੁਮ ਗੁਰਿ ਖੋਈ ਹੈ ਅੰਭੈ ਅੰਭੁ ਮਿਲੋਗਨੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਔ ਮਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਜਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸਿਖਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਤਮ ਵਸਤੁ ਕੈਸੀ ਹੈ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਰਹਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਰਹਤ ਰਹੈ ਨਿਰਾਰੀ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਨ ਜਾਨੈ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੋਂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਸੇ ਏਹ ਵਸਤੂ ਨਿਆਰੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਤਾ ਜੋ ਸਿਧ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਰਤਨ ਕੋਠੜੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਖਜਾਨੈ ॥੧॥

ਰਤਨ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਆਤਮ ਵਸਤੁ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਐਸੀ ਵਸਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਚਰਜੁ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਬਸਤੁ ਅਗੋਚਰ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਕਹਣਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਛੁ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਵਸਤੂ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਲੁ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗਾ ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਪੁਨਹ ਮੋਲ ਭੀ ਕੁਛ ਕਰਨੇ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੋਲ ਕੋ ਕਹਕੇ ਕਿਆ ਕੋਈ ਸੁਨਾਵੇ॥

ਕਥਨ ਕਹਣ ਕਉ ਸੋਝੀ ਨਾਹੀ ਜੋ ਪੇਖੈ ਤਿਸੁ ਬਣਿ ਆਵੈ ॥੨॥

ਉਨਕੀ ਕਥਾ ਮਾਤ੍ਰ ਕਹਨੇ ਕੋ (ਸੋਝੀ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਵਾ ਗੁਣ ਕਹਣੇ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਚਕਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਨ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਬੇਚਾਰਾ ॥

ਵਹੁ ਜੇ ਕੋਰਣਹਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ (ਕੀਤਾ) ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਗਰੀਬ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਲਪਗ ਹੈ॥

ਆਪਣੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਪੂਰ ਭੰਡਾਰਾ ॥੩॥

ਆਪਣੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ (ਪੂਰ) ਪੂਰਨ ਭੰਡਾਰੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭ ਵਸਤੂ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਐਸਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮਨਿ ਚਾਖਿਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਈ ॥

ਐਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਨੇ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਭੀ (ਆਘਾਈ) ਰਜ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂਨੇ ਲਈ ਤਬ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ॥੪॥੪॥

ਪੰਨਾ ੮੯੪

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਬੈਰੀ ਸਗਲੇ ਸਾਧੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਜਾਨਕੈ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਬੈਰੀ ਸਗਲੇ ਸਾਧੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਬੈਰੀ ਹੈ ਇਹੁ ਜਗੁ ਲੂਟਿਆ ਤੇ ਬੈਰੀ ਲੈ ਬਾਧੇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾਮਾਦੀ ਬੈਰੀਓਂ ਨੇ ਇਹ ਜਗਤ ਸਭ ਲੂਟਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇ ਬੈਰੀ ਲੈਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਅਨਿਕ ਰਾਜ ਭੋਗ ਰਸ ਮਾਣੀ ਨਾਉ ਜਪੀ ਭਰਵਾਸਾ ਤੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਰਾਜਆਦਿ ਅਨੇਕ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਮਾਣਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੈਂ॥

ਚੀਤਿ ਨ ਆਵਸਿ ਦੂਜੀ ਬਾਤਾ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਰਖਵਾਰਾ ॥

ਅਬ ਤੋ ਦੂਸਰੀ ਬਾਤ ਭੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਸਿਰਕੇ ਊਪਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਖਾ ਹੈ॥

ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਰਹਤ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਨਾਮ ਕੈ ਆਧਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਬੇਪਰਵਾਹ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਮਿਲਿਓ ਸੁਖਦਾਈ ਊਨ ਨ ਕਾਈ ਬਾਤਾ ॥

ਹਮ ਤੋ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅਬ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਸੇ ਹਮ (ਊਨ) ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਤੁ ਸਾਰੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਤਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ ਪਰਮਪਦੁ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਜੈਸਾ ਤੂ ਹੈ ਸਾਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹਾਂ॥

ਅਤੁਲ ਅਥਾਹ ਅਡੋਲ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥੪॥੫॥

(ਅਤੁਲ) ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਮ ਨਹੀਂ ਵਾ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਪਰੇ ਅਥਾਹ ਔ ਅਡੋਲ ਹੈਂ ਤੂੰ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਖਸਮ ਹੈਂ॥੪॥੫॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂ ਦਾਨਾ ਤੂ ਅਬਿਚਲੁ ਤੂਹੀ ਤੂ ਜਾਤਿ ਮੇਰੀ ਪਾਤੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੂੰ ਦਨਾਇ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਅਬਚਲ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਤ ਹੈਂ ਤਥਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪੰਗਤੀ ਹੈਂ ਵਾ ਪਤਿ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਅਡੋਲੁ ਕਦੇ ਡੋਲਹਿ ਨਾਹੀ ਤਾ ਹਮ ਕੈਸੀ ਤਾਤੀ ॥੧॥

ਤੂੰ ਅਡੋਲ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਬਿਸੇ ਕਰਕੇ ਕਦੇ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਮ ਕੋ ਕੈਸੀ ਕਿਸੇ ਕੀ (ਤਾਤੀ) ਇਛਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੈ ਏਕੈ ਏਕ ਤੂਹੀ ॥
ਏਕੈ ਏਕੈ ਤੂ ਰਾਇਆ ॥
ਤਉ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਰਾਜਨ ਤੂੰ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ (ਤਉ) ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਸਾਗਰੁ ਹਮ ਹੰਸ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮ ਮਹਿ ਮਾਣਕ ਲਾਲਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਤੋ ਸਾਗਰ ਉਪਲਖਤ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਵਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਹਿ ਭੀ ਹੀਰੇ ਲਾਲੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਹੈਂ ਔ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇਹਾਰੇ ਹੰਸ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਮਾਣਕ ਤਥਾ ਲਾਲ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਤਿਲੁ ਸੰਕ ਨ ਮਾਨਹੁ ਹਮ ਭੁੰਚਹ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖੁ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਔ (ਹਮ) ਦਾਸ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੂਏ ਸਦਾ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਤੁਮ ਪਿਤਾ ਹਮਾਰੇ ਤੁਮ ਮੁਖਿ ਦੇਵਹੁ ਖੀਰਾ ॥

ਹਮ ਤੋ ਆਪਕੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਔ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਹੋ ਪੁਨਹ ਤੁਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੂਧ ਵਾ (ਖੀਰਾ) ਥਣ ਮਾਤਾ ਕਾ ਦੇਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਮਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦੂਧ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਥਣ ਦੇਕੇ ਪਾਲਤੇ ਹੋ॥

ਹਮ ਖੇਲਹ ਸਭਿ ਲਾਡ ਲਡਾਵਹ ਤੁਮ ਸਦ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥੩॥

ਹਮ ਖੇਲਤੇ ਹੂਏ ਸਭ ਲਾਡੋਂ ਕੋ (ਲਡਾਵਹ) ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੁਸੀਂ ਲਾਡ ਕਰਾਵਤੇ ਹੋ ਪੁਨਹ ਤੁਮ ਹੀ ਸਦਾ ਗੁਨੋਂ ਕੋ (ਗਹੀਰਾ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੋ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥੩॥

ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਮ ਭੀ ਸੰਗਿ ਅਘਾਏ ॥

ਹੇ (ਪੂਰਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤੁਮ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹੋ ਪੁਨਹ ਹਮ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ (ਸੰਗਿ) ਸੰਗਤ ਕਰਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਲੋਕ ਆਦਿ ਈਖਣਾ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਤ ਮਿਲਤ ਮਿਲਤ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥੪॥੬॥

ਜਬ ਹਮ ਨੇ ਸਰਵਣ ਸਾਧਨ ਸੇ ਮਿਲਤ ਕਰੀ ਪੁਨਹ ਮਨਨ ਸੇ ਕਰੀ ਔ ਨਿਧਿਆਸਨ ਸੇ ਮਿਲਤ ਕਰੀ ਤਬ ਹੀ ਤੂੰ (ਮਿਲਿ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤੂੰ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਤੁਮ ਹਮ ਅਬ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੀਚ ਕੋਈਕ ਨਿਰਤਕਾਰੀਓਂ ਨੇ ਰਾਸਕੇ ਨਮਿੱਤ ਅਨੇਕ ਬਾਜੇ ਬਜਾਇਕੇ ਨਿਰਤ ਕਰੀ ਤਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਭੀ ਦੇਖੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਰਾਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰ ਕਰਿ ਤਾਲ ਪਖਾਵਜੁ ਨੈਨਹੁ ਮਾਥੈ ਵਜਹਿ ਰਬਾਬਾ ॥

(ਕਰ) ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਤਾਲ ਕੰਸੀਆਂ ਬਜ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਿ ਜੋ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ (ਪਖਾਵਜੁ) ਜੋੜੀ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਅਤੀ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਕਰਿ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਰਬਾਬ ਬਾਜਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਨਹੁ ਮਧੁ ਬਾਸੁਰੀ ਬਾਜੈ ਜਿਹਵਾ ਧੁਨਿ ਆਗਾਜਾ ॥

ਔ ਜਿਹਬਾ ਕਰਿ ਜੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਮਧੁਰ ਧੁਨੀ ਬਾਂਸੁਰੀ ਕੀ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਆਗਾਜਾ) ਪਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਿਰਤਿ ਕਰੇ ਕਰਿ ਮਨੂਆ ਨਾਚੈ ਆਣੇ ਘੂਘਰ ਸਾਜਾ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਨਿਰਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਏਹ ਨਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਜੁਗਤੀਆਂ ਜੋ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲਿਆਵਣੀਆਂ ਹੈਂ ਏਹੁ ਘੁੰਘਰੂਓਂ ਕਾ ਸਾਜੁ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਕੋ ਨਿਰਤਿਕਾਰੀ ॥

ਪੇਖੈ ਪੇਖਨਹਾਰੁ ਦਇਆਲਾ ਜੇਤਾ ਸਾਜੁ ਸੀਗਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕਾ ਰਚਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਏਹੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਜੇਤਾ ਸਾਜ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੀ ਹੂਈ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖਨ ਹਾਰ ਦਿਆਲੁ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਖਾਰ ਮੰਡਲੀ ਧਰਣਿ ਸਬਾਈ ਊਪਰਿ ਗਗਨੁ ਚੰਦੋਆ ॥

ਪਵਨੁ ਵਿਚੋਲਾ ਕਰਤ ਇਕੇਲਾ ਜਲ ਤੇ ਓਪਤਿ ਹੋਆ ॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਸਭ ਧਰਤੀ ਹੈ ਏਹੀ ਅਖਾੜੇ ਕਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਔ ਊਪਰ ਅਕਾਸ ਰੂਪ ਚੰਦੋਆ ਤਾਣਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਨਿਰਤ ਬਿਖੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣ ਵਿਚੋਲਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਪਵਣ ਸਭ ਕੋ (ਇਕੇਲਾ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾ ਕਰ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੈ ਵਾ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਮੇਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਿਰਤ ਕਾ ਸਾਜ ਸਭ ਜਲ ਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਕੇਵਲ ਜਲ ਤੇ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰ ਸੰਜੋਗ ਤੇ? ਉਤ੍ਰ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਕਰਿ ਪੁਤਰਾ ਕੀਨਾ ਕਿਰਤ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਆ ॥੨॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਪੁਤਲਾ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜੀਵ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਜਰੇ ਚਰਾਗਾ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਭੀਤਰਿ ਰਾਖੇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪੁਨਾ ਚੰਦ ਔ ਸੂਰਜ ਏਹੁ ਦੇਵੋਂ ਦੀਵੇ (ਜਰੇ) ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਚਹੁ ਕੁੰਟੋਂ ਮੈਂ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਪਾਤਉ ਪੰਚ ਸੰਗੀਤਾ ਏਕੈ ਭੀਤਰਿ ਸਾਥੇ ॥

ਜੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਏਹੀ (ਪਾਤਉ) ਵੇਸਿਆ ਭਾਵ ਗੋਪੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਪਾਂਚ ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਸੰਗੀਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪ ਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵਹੁ ਡੂਮ ਪੀਛੇ ਤਾਲ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਕ ਅਗਜਾਨ ਵਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਭ ਸਾਥ ਹੈਂ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੋਇ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵਹਿ ਸਭਹੁ ਨਿਰਾਰੀ ਭਾਖੇ ॥੩॥

ਇਹ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੁਦੇ ਜੁਦੇ ਹੋਇਕੈ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੀ ਨਿਆਰੀ ਨਿਆਰੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾ ਜੁਦਾ ਜੁਦਾ ਰਸੁ ਹੈ॥੩॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਨਿਰਤਿ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਤੂਰਾ ॥

ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰਤ ਹੋ ਰਹੀ ਔ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਵਾਜਾ ਵਜ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਏਕਿ ਨਚਾਵਹਿ ਏਕਿ ਭਵਾਵਹਿ ਇਕਿ ਆਇ ਜਾਇ ਹੋਇ ਧੂਰਾ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਨਾ ਕੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਕਨਾ ਕੋ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਭਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਜਨ ਮੇਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਗਰਦ ਮੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਬਹੁਰਿ ਨ ਨਾਚੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਪੂਰਾ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਇਸ ਰਾਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਨਚਤੇ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ॥੪॥੭॥

ਅਬ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰਾਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੮੫

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਏਕ ਧੁਨਿ ਏਕੈ ਏਕੈ ਰਾਗੁ ਅਲਾਪੈ ॥

ਏਕੋ ਏਕ ਜੋ ਓਅੰਕਾਰ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਾਸਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਏਕ ਰਾਗ ਅਲਾਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਾ ਦੇਸੀ ਏਕੁ ਦਿਖਾਵੈ ਏਕੋ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪੈ ॥

ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਏਕਾ ਹੀ ਸੇਵਾ ਏਕੋ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਪੈ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦੇਸੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਭੀ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰਬ ਹੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਏਕ ਕੀ ਹੀ (ਸੁਰਤਿ) ਸੁਸਟ੍ਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਵੀ ਵਹੁ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਏਕ ਕਿਸਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਵਹੁ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਲੋ ਭਲੋ ਰੇ ਕੀਰਤਨੀਆ ॥

ਰਾਮ ਰਮਾ ਰਾਮਾ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਛੋਡਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੰਧ ਸੁਆਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਰਾਮ) ਲਛਮੀ ਪਤੀ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੰਧਿਆਂ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਸੁਆਦ ਵਾ ਲਾਭ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਲਾ ਹੈ। ਹੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਮੇਂ (ਰਮਾ) ਰਮ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ॥

ਪੰਚ ਬਜਿਤ੍ਰ ਕਰੇ ਸੰਤੋਖਾ ਸਾਤ ਸੁਰਾ ਲੈ ਚਾਲੈ ॥

ਪੁਨਹ ਪੰਚ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਣ ਏਹ ਪੰਚ ਵਾਜੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਤ ਸੁਰ ਅਰਥਾਤ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਤਾ ਅਪੇਖਿਆ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸ੍ਰਧਾ ਖਿਮਾ ਇਨਕੀ (ਲੈ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜਾ ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਤਜਿ ਤਾਨਾ ਪਾਉ ਨ ਬੀਗਾ ਘਾਲੈ ॥

ਫੇਰੀ ਫੇਰੁ ਨ ਹੋਵੈ ਕਬ ਹੀ ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਬੰਧਿ ਪਾਲੈ ॥੨॥

ਬਾਜਾ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਮਾਣ ਤਜਾਗਜਾ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਬਲੁ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਏਹੀ ਤਾਨਾ ਕਾ ਲਜਾਉਣਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੋ (ਪਾਉ) ਬੁਧੀ ਕੋ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤੇ ਏਹ ਨਿਰਾਕਾਰੀ ਹੈ॥ ਔ ਫੇਰੀ ਏਹੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਬੀ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਚੁਰਾਸੀ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਹੀ ਖਰਚ ਪਲੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਰਦੀ ਨਰਹਰ ਜਾਣਿ ਹਦੂਰੇ ॥

ਨਾਰਦ ਕੀ ਨਿਰਤ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹਜੂਰ ਅਰਥਾਤ ਪਾਸ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਘੂੰਘਰ ਖੜਕੁ ਤਿਆਗਿ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਘੁੰਘਰੂਆਂ ਕਾ (ਖੜਕੁ) ਸਬਦ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਝੋਰਿਆਂ ਕੋ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਅਨੰਦ ਦਿਖਾਵੈ ਭਾਵੈ ॥

ਏਹੁ ਨਿਰਤਿਕਾਰੀ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵੈ ॥੩॥

ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਰੂਪਨ ਇਹ ਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਨਿਰਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ ॥

ਕੋਟਿ ਮਧਿ ਏਹੁ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵੈ ॥

(ਜੇ) ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੇ ਸੋ ਕੋਈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਇਸ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਜਾਵਉ ਟੇਕ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਕੀਰਤਨੁ ਏਕ ॥੪॥੮॥

ਐਸੇ ਜੋ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ (ਟੇਕ) ਆਸਰੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸਕੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਹੇਤੁ ਪੂਰਬਉਕਤ ਕੀਰਤਨੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕਾ ਪੱਖ ਅਧਕ ਹੈ ਵਾ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕਾ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਵਾ ਦੋ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪਖੋਂ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਰਖ ਕਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਵਾਲੇ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਈ ਬੋਲੈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੋਈ ਖੁਦਾਇ ॥

ਕੋਈ ਸੇਵੈ ਗੁਸਈਆ ਕੋਈ ਅਲਾਹਿ ॥੧॥

ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਤੋ ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ (ਕੋਈ) ਮੁਸਲਮੀਨ ਉਸਕੋ ਖੁਦਾਇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਗੁਸਾਈਆਂ ਕਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਲਾਹਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਰੀਮ ॥

ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਰਹੀਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਿੰਦੂ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਸਲਮੀਨ ਉਸੀ ਕੋ ਕਰੀਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸੀ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮੁਸਲਮੀਨ ਰਹੀਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਈ ਨਾਵੈ ਤੀਰਥਿ ਕੋਈ ਹਜ ਜਾਇ ॥

ਕੋਈ ਕਰੈ ਪੂਜਾ ਕੋਈ ਸਿਰੁ ਨਿਵਾਇ ॥੨॥

ਹਿੰਦੂ ਤੀਰਥ ਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੁਸਲਮੀਨ ਹਜ ਕਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੁਸਲਮੀਨ ਸਿਰ ਨਿਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਾਜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਈ ਪੜੈ ਬੇਦ ਕੋਈ ਕਤੇਬ ॥

ਕੋਈ ਓਢੈ ਨੀਲ ਕੋਈ ਸੁਪੇਦ ॥੩॥

ਹਿੰਦੂ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਮੁਸਲਮੀਨ ਕਤੇਬ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਮੁਸਲਮੀਨ ਨੀਲ ਓਢਤੇ ਹੈਂ ਹਿੰਦੂ ਸੁਫੈਦ ਓਢਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਈ ਕਹੈ ਤੁਰਕੁ ਕੋਈ ਕਹੈ ਹਿੰਦੂ ॥

ਕੋਈ ਬਾਛੈ ਭਿਸਤੁ ਕੋਈ ਸੁਰਗਿੰਦੂ ॥੪॥

ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਤੁਰਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ। ਮੁਸਲਮੀਨ ਭਿਸਤ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਹਿੰਦੂ ਸੁਰਗ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਰਗ ਦੇ ਪਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪਦਵੀ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਤਿਨਿ ਭੇਦੁ ਜਾਤਾ ॥੫॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਦੋਊ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਵਤ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਔ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਭੇਦ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕਤਾ ਜਾਨੀ ਹੈ॥੫॥੯॥

ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਗਜਾਨਵਾਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਿਖ ਥਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਅਤੀ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ। ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਦ੍ਵੈਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋਕ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਵਨੈ ਮਹਿ ਪਵਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੋਤੀ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਇਆ ॥

ਪਵਨ ਮੈਂ ਤੋ ਪਵਨ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ ਔ (ਜੋਤੀ) ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਅਗਨ ਤਤ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਮਾਟੀ ਮਾਟੀ ਹੋਈ ਏਕ ॥

ਰੋਵਨਹਾਰੇ ਕੀ ਕਵਨ ਟੇਕ ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਤ ਕੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਮਿਲ ਏਕਤਾ ਹੁਈ ਹੈ ਰੋਵਨ ਹਾਰੇ ਕੌ ਕਿਸਕੀ ਟੇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਮੂਆ ਤੋ ਕੋਈ ਨਾ ਜੀਵ ਚੇਤਨ ਹੈ ਤੱਤ ਭੀ ਤਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥੧॥

ਕਉਨੁ ਮੂਆ ਰੇ ਕਉਨੁ ਮੂਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰਾ ਇਹੁ ਤਉ ਚਲਤੁ ਭਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੌਨ ਮੂਆ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਕੇ ਲੀਏ ਦੂਸਰੀ ਬੇਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਹ ਮਰੀ ਹੈ ਵਾ ਆਤਮਾ ਮਰਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ ਸੋ ਤੋ ਏਹ ਕਹੇਂਗੇ ਏਹ ਤੌ ਏਕ ਚਲਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੪

ਅਗਲੀ ਕਿਛੁ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਰੋਵਨਹਾਰੁ ਭਿ ਊਠਿ ਸਿਧਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਅਗਲੀ ਠੌਰ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਕੇ ਆਗੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਨਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੋਵਨ ਹਾਰ ਭੀ ਉਠਕੇ ਸਿਧਾਇ ਜਾਏਗਾ।

ਭਰਮ ਮੋਹ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਬੰਧ ॥

ਸੁਪਨੁ ਭਇਆ ਭਖਲਾਏ ਅੰਧ ॥੨॥

ਭਰਮ ਔ ਮੋਹ ਕੇ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਜੀਵ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਹ ਏਕ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰਕੇ ਸੁਪਨਾ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵ (ਭਖਲਾਏ) ਭ੍ਰਮਤੇ ਵਾ ਬ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਵਾ ਤਪਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਹੁ ਤਉ ਰਚਨੁ ਰਚਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਹੁਕਮਿ ਅਪਾਰਿ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਤੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਏਕ (ਰਚਨੁ) ਤਮਾਸ਼ਾ ਰਚਿਆ ਹੈ ਏਹ ਸਭ (ਅਪਾਰਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਕੋ ਮੂਆ ਨ ਮਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥

ਨਹ ਬਿਨਸੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋਗੁ ॥੩॥

ਕੋਈ ਪੀਛੇ ਭੀ ਮੂਆ ਨਹੀਂ ਕੌਈ ਆਗੇ ਮਰਨੇ (ਜੋਗੁ) ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਅਬ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਬਿਨਸੈ) ਮਰਤਾ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਬਨਾਸੀ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਇਹੁ ਜਾਣਹੁ ਸੋ ਇਹੁ ਨਾਹਿ ॥

ਜਾਨਣਹਾਰੇ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਜੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਇਸ ਜੀਵ ਮੈਂ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਸੋ ਏਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਆਤਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਐਸੇ ਜਥਾਰਥ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਨਾ ਕੋਈ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇਆ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮੁ (ਚੁਕਾਇਆ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਨਾ ਕੋਈ ਆਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮਰਕੇ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਏਕ ਰਸ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗੋਪਾਲ ਲਾਲੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿ ਤੂ ਜੀਵਹਿ ਫਿਰਿ ਨ ਖਾਈ ਮਹਾ ਕਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪ ਗੋਬਿੰਦ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਹਾਰੇ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਇਸ ਤੇ ਤੂੰ ਸਦੀਵ ਜੀਵੈਗਾ ਫੇਰ ਤੁਮ ਕੋ ਮਹਾਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਏਗਾ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਓ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੬

ਬਡੈ ਭਾਗਿ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਓ ॥੧॥

ਅਨੰਤ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਭਰਮਤਾ ਤੂੰ ਆਇਆ ਹੈਂ ਅਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨਾਹੀ ਉਧਾਰੁ ॥

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੨॥੧੧॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਸੇ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਏਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚਾਰ ਲੈ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਇਕੈ ਨਾਮ ਜਪੁ॥੨॥੧੧॥

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਕਿਸੀ ਟਾਪੂ ਕੋ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚੜ ਕੇ ਗਿਆ ਥਾ ਤੋ ਜਹਾਜ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਅਟਕ ਗਿਆ ਤਬ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਏਕ ਆਦਮੀ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕੋ ਭੇਟਾ ਦੇਵੇਂ ਤੋ ਸਭ ਨੇ ਸਲਾਹ ਕਰ ਜੋਗੀ ਕਉ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੋ ਮਛ ਨਿਗਲ ਗਿਆ ਔ ਏਕ ਕਾਨ ਕਾਟਕੇ ਮੱਛ ਨੇ ਪਾਰਲੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਉਗਲ ਦੀਆ ਪੁਨਹ ਵਹੀ ਜੋਗੀ ਦੁਆਬੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀਂ ਹਸ਼ਾਂਕਰ ਨਾਮ ਨਗਰ ਬੀਚ ਰਹਿਣੇ ਲਗਾ ਬਹੁਤ ਰੋਜ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰਿ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸਿਆ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਏਕ ਬਾਰ ਮੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਏਕ ਬਰਸ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਰਹੇਗਾ ਤਬ ਲੋਗ ਸਭੀ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਏਕ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਸੰਕਰ ਨਾਮੈਂ ਨਗਰ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾ ਗਿਆ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਸਭ ਆ ਗਏ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤੋ ਏਕਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏਕ ਸਿਖ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਤਉ ਭੀ ਨ ਆਇਆ ਤਬ ਜੋਗੀ ਆਪ ਗਿਆ ਸੁਨ ਕੇ ਜੋਗੀ ਕਾ ਆਉਣਾ ਸਿਖ ਨੇ ਕਿਵਾੜ ਲਗਾਇ ਲੀਏ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕਿਵਾੜ ਖੋਲ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕਰਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸ੍ਵਰਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਤੋ ਸਿਖ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਚਾਹਿ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੋਕ ਕੀ ਇਛਾ ਰਾਖਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤੈਨੇ ਸ੍ਵਰਗ ਕੀ ਚਾਹਿ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਕਰਾਉ॥ ਤਬ ਜੋਗੀ ਕੋ ਸਿਖ ਸਾਥ ਲੈਕਰਿ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਪੈ

ਆਇਆ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਮਰ ਪੂਛੀ ਤੋ ਸਿਖ ਸੇ ਚਾਲੀ ਬਰਸ ਵਾ ਕੁਛ ਕਮ ਜਾਦਾ ਸੁਨਕਰਿ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸੰਕਾ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜ ਸੈਂ ਬਰਸ ਕੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਇਨਸੇ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਊਂ ਐਸੀਆਂ ਸੰਕਾ ਕਰਿ ਪੀਛੇ ਕੋ ਮੁੜਿਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਤਰਿਜਾਮਤਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਕੋ ਜਾਨਾ ਪੁਨਹ ਉਸਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰਿ ਤੰਬੂ ਸੇ ਹਾਥ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਜੋਗੀ ਕਉ ਵਹੀ ਕਾਂਨ ਸਹਿਤ ਮੁਦ੍ਰਾ ਦੀਆਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਛਾਨ ਕਰਿ ਜੋਗੀ ਹੈਰਾਨ ਹੂਆ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਈਸਰ ਜਾਨ ਕਰਿ ਸਰਣ ਪੜਿਆ ਔ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਸਰਧਾ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਚਾਰਿ ਪੁਕਾਰਹਿ ਨਾ ਤੂ ਮਾਨਹਿ ॥
ਖਟੁ ਭੀ ਏਕਾ ਬਾਤ ਵਖਾਨਹਿ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਚਾਰ ਬੇਦ ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ॥ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਬਾਤ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਜਗਤ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਦਸ ਅਸਟੀ ਮਿਲਿ ਏਕੋ ਕਹਿਆ ॥
ਤਾ ਭੀ ਜੋਗੀ ਭੇਦੁ ਨ ਲਹਿਆ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਅਠਾਰੋਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਨੇ ਭੀ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਕਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੋ ਭੀ ਤੈਨੇ ਭੇਦ ਨਹੀਂ (ਲਹਿਆ) ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਿੰਕੁਰੀ ਅਨੂਪ ਵਾਜੈ ॥
ਜੋਗੀਆ ਮਤਵਾਰੋ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਬਾਹਰ ਸੁੰਦਰ ਕਿੰਗਰੀ ਵਜ ਰਹੀ ਹੈ ਤੂੰ ਇਸ ਮੈਂ ਮਸਤੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਚੇਤਨਸਤਾ ਰੂਪ ਜੋ ਕਿੰਗਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਤੋਂ ਤੂੰ (ਮਤਵਾਰੋ) ਕਮਲਾ ਭਾਵ ਭੁਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਵਸਿਆ ਸਤ ਕਾ ਖੇੜਾ ॥
ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਮਹਿ ਕਿਛੁ ਭਇਆ ਦੁਤੇੜਾ ॥

ਪਹਲੇ ਭਾਵ ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ[1] ਸੱਤ ਕਾ ਨਗਰੁ ਬਸਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸਭ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲਤਾ ਥਾ ॥ ਅਰ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰ ਚਰਨ ਥੇ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਕੁਛ ਦੁਤੇੜਾ ਭਾਵ ਕਛੁ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਲਗੇ ਅਰੁ ਕਲੇਸ ਹੋਤਾ ਭਜਾ ਦੋ ਚਰਨ ਰਹੇ॥

ਦੁਤੀਆ ਅਰਧੋ ਅਰਧਿ ਸਮਾਇਆ ॥
ਏਕੁ ਰਹਿਆ ਤਾ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੨॥

ਅਰ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਆਧੋ ਭਾਵ ਰਹਾ ਅਰੁ ਆਧਾ (ਸਮਾਇਆ) ਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਏਕੁ ਕਲਜੁਗੁ ਦੇਖਾਇਆ ਭਾਵ ਵਰਤਾਇਆ ਤਬ ਏਕ ਚਰਨੁ ਹੀ ਰਹਾ॥੨॥

ਏਕੈ ਸੂਤਿ ਪਰੋਏ ਮਣੀਏ ॥
ਗਾਠੀ ਭਿਨਿ ਭਿਨਿ ਭਿਨਿ ਭਿਨਿ ਤਣੀਏ ॥

ਏਕ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਮਣਕੇ ਪਰੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਰੂਪ ਗੰਢਾਂ ਚਹੁੰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜੁਦੀਆਂ ਜੁਦੀਆਂ ਬਿਸਥਾਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

[1] ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਬ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਸਤ ਆਦਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੋਂ ਨਗਰ ਵਸਿਆ ਹੋ ਤੋ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਛੁ (ਦੁਤੇਕਾ) ਦ੍ਵੈਸ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਸੱਤ ਕੋ ਬੀਚਾਰਨੇ ਲਾਗਾ॥

ਫਿਰਤੀ ਮਾਲਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਇ ॥
ਖਿੰਚਿਆ ਸੂਤੁ ਤ ਆਈ ਥਾਇ ॥੩॥

ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪ (ਮਾਲਾ) ਪੰਕਤੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਜਬ ਚੇਤਨਸਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ ਕੋ ਖੈਂਚ ਲੀਆ ਤਬ (ਆਈ ਥਾਇ) ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਚਹੁ ਮਹਿ ਏਕੈ ਮਟੁ ਹੈ ਕੀਆ ॥
ਤਹ ਬਿਖੜੇ ਥਾਨ ਅਨਿਕ ਖਿੜਕੀਆ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਕੋ ਵਾ ਚਾਰ ਤਤ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ ਮਟ ਬਨਾਇ ਕਰ ਇਨ ਮੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਇਸਥਤੀ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਕਠਨ ਸਥਾਨ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਵਾ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਜੋ ਲੰਘਨੇ ਔਖੇ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਖਿੜਕੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਦੁਆਰੇ ਆਇਆ ॥
ਤਾ ਨਾਨਕ ਜੋਗੀ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥

ਜਬ ਖੋਜ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੂਆ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਆਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੋਗੀ ਜੁੜਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਘਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਇਉ ਕਿੰਕੁਰੀ ਆਨੂਪ ਵਾਜੈ ॥
ਸੁਣਿ ਜੋਗੀ ਕੈ ਮਨਿ ਮੀਠੀ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥੧੨॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਰੂਪ ਕਿੰਗੁਰੀ ਜੋ ਅਨੂਪ ਹੈ ਸੋ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਉਪਦੇਸ ਧਿਆਨ ਦੇਕੈ ਸੁਣਿ ਇਹੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਉਤਪਤ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੧॥੧੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਕਰਕੈ ਪੁਨਹ ਜੋਗੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਗਾ ਕਰਿ ਕੈ ਲਾਈ ਥਿਗਲੀ ॥
ਲਉ ਨਾੜੀ ਸੂਆ ਹੈ ਅਸਤੀ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਏਹੁ (ਥਿਗਲੀ) ਟਾਕੀ ਤੁਚਾਤਾਗਾ ਲੈ ਕਰਕੇ ਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਾਗਾ ਕੌਨ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ (ਲਉ) ਲਵੀਆ ਵਾ ਸੰਬੂਹ ਨਾੜੀਆਂ ਤਾਗਾਂ ਹੈਂ ਹਡੀਆਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸੀਵਨੇ ਕਾ ਸਾਧਨ ਸੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਭੈ ਕਾ ਕਰਿ ਡੰਡਾ ਧਰਿਆ ॥
ਕਿਆ ਤੂ ਜੋਗੀ ਗਰਬਹਿ ਪਰਿਆ ॥੧॥

ਔ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਲ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਰਕਤਬਿੰਦ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਡੰਡਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਬਨਾ ਕਰ ਧਰਿਆ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਧਰਿਆ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂੰ ਕਿਆ ਪਿਆ ਗਰਬਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਨਾਥੁ ਦਿਨੁ ਰੈਨਾਈ ॥
ਤੇਰੀ ਖਿੰਥਾ ਦੋ ਦਿਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ (ਨਾਥੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜਪੁ ਏਹ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਰੂਪ ਖਿੰਥਾ ਦੋ ਦਿਨ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰਹਿਨ ਹਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਗਹਰੀ ਬਿਭੂਤ ਲਾਇ ਬੈਠਾ ਤਾੜੀ ॥
ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਧਾਰੀ ॥

ਗਾੜੀ ਬਿਭੂਤ ਲਾਈ ਹੈ ਔ ਤਾੜੀ ਲਾਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਥੀਂ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋ ਉਠੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕਾਨੋ ਮੈਂ ਪਹਿਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਮਾਗਹਿ ਟੂਕਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥
ਨਾਥੁ ਛੋਡਿ ਜਾਚਹਿ ਲਾਜ ਨ ਆਵੈ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਟੁਕੜੇ ਮੰਗਤਾ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਛੋੜਕੈ ਔਰਨ ਸੇ ਜੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥੨॥

ਚਲ ਚਿਤ ਜੋਗੀ ਆਸਣੁ ਤੇਰਾ ॥
ਸਿੰਙੀ ਵਾਜੈ ਨਿਤ ਉਦਾਸੇਰਾ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੇਰਾ ਚਿਤ ਤੋ ਚੰਚਲ ਹੈ ਔ ਆਸਣੁ ਲਗਾਇ ਲਗਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ। ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਰੂਪ ਸਿੰਙੀ ਜੋ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਨਿਤ ਹੀ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਗੋਰਖ ਕੀ ਤੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ॥
ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਗੀ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੩॥

ਵਡਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੀ ਰਛਿਆ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਕੀ ਤੈਨੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਆ ਨਾਥੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥
ਰਹਰਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਜਿਸਨੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੁਆ ਹੈ ਉਸਨੇ ਏਹ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਗੁਪਾਲ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਹਮਾਰੀ (ਰਹਰਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੈ ਖਿੰਥਾ ਨਾਮੈ ਬਸਤਰੁ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਜੋਗੀ ਹੋਆ ਅਸਥਿਰੁ ॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਖਿੰਥਾ ਪਹਿਰੀ ਹੈ ਔ ਨਾਮਕਾ ਹੀ ਹੋਰੁ ਬਸਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥

ਇਉ ਜਪਿਆ ਨਾਥੁ ਦਿਨੁ ਰੈਨਾਈ ॥
ਹੁਣਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰੁ ਗੋਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੨॥੧੩॥

ਜਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਉਂ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੁਣ ਭਾਵ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਹੀ ਬਡਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੩॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸੋਈ ॥
ਆਨ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਈ ॥

ਕਰਨੇ ਔ ਕਰਾਵਨ ਕੋ ਵਹੀ ਸਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ॥

ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਨਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਰੰਗੁ ਮਾਨਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਜੋ ਉਤਮ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਾ ਚਤਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੋ ਰੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਨੈ ਵਿਰਲੈ ਡੀਠਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਾਈ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਨੰਦ ਮੀਠਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਚਖਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੭

ਪੀਵਤ ਅਮਰ ਭਏ ਨਿਹਕਾਮ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਕਾਮ ਹੋਇਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਮਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਅਨਦ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟੇ ਸੰਸਾਰੀ ॥੨॥

ਵਹੁ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰੀ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਦੇਵਉ ਜਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਉ ਲਖ ਬੇਰਾ ॥

ਐਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਹਮ ਆਪ ਕੋ ਭੇਟਾ ਦੇਵੀਏ ਜਾਂ ਸਭ ਕੁਛ ਆਗੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਹੈ। ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਹਮ ਲਾਖੋਂ ਬੇਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਸਾਜਿਆ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨੀਚੁ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥੩॥

ਅਸਥੂਲ ਪਿੰਡੁ ਸਰੀਰ ਤੈਨੇ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਮਨ ਔਰੁ ਜੀਉ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮੈਂ ਨੀਚ ਕੋ ਆਪ ਨੇ ਵਡਿਆਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਖੋਲਿ ਕਿਵਾਰਾ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਇਆ ॥

ਜੈਸਾ ਸਾ ਤੈਸਾ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥

ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਤਖਤਾ ਖੋਲ ਕੈ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਜੈਸਾ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਥਾ ਆਪ ਨੇ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਪੜਦਾ ਤੂਟਾ ॥

ਹਉ ਤੇਰਾ ਤੂ ਮੈ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ॥੪॥੩॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਵਰਨ ਰੂਪ ਸਭ ਪੜਦਾ ਟੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਜਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਤਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੪॥੩॥੧੪॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੇਵਕੁ ਲਾਇਓ ਅਪੁਨੀ ਸੇਵ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਮੁਖਿ ਦੇਵ ॥

ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਤ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਦੇਵ) ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਪਨੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਗਲੀ ਚਿੰਤਾ ਆਪਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਆਪ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਪੈ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਾਜ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰੇ ਸਤਗੁਰ ॥

ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ਸਤਗੁਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਅਨਹਦ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਿਮਾ ਜਾ ਕੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ॥
ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ਦੇਇ ਜਿਸੁ ਧੀਰ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਡੂੰਘੀ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਔ ਨਿਰਹਲ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ॥ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਧੀਰਜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਰਾਇ ॥
ਸੋ ਨਰੁ ਬਹੁਰਿ ਨ ਜੋਨੀ ਪਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਬੰਧਨਾਂ ਕੋ (ਰਾਇ) ਗੁਰੂ ਰਾਜੇ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਜੋਨੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਆਪ ॥
ਤਾ ਕਉ ਨਾਹੀ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਆਪ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਤਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਲਾਲੁ ਰਤਨੁ ਤਿਸੁ ਪਾਲੈ ਪਰਿਆ ॥
ਸਗਲ ਕੁਟੰਬ ਓਹੁ ਜਨੁ ਲੈ ਤਰਿਆ ॥੩॥

ਪਿਆਰਾ ਅਮੋਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਕੇ (ਪਾਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਪੜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਲੈਕੇ ਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਭਰਮੁ ਨ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਜਾ ॥
ਏਕੋ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ ਪੂਜਾ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਅਦੁਤੀ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਕੋ ਪੂਜਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨ ਕੁਛ ਭਰਮ ਹੈ ਔ ਨਾ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਔ ਨ ਕੁਛ ਦੂਜਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਆਪਿ ਦਇਆਲ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਰਸਾਲ ॥੪॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਆਪ (ਦਇਆਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਏਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸਭ ਦਿਆਲ ਹੀ ਪੂਰਨ ਦੇਖੋ॥੪॥੪॥੧੫॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਨ ਤੇ ਛੁਟਕੀ ਅਪਨੀ ਧਾਰੀ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਲਗੀ ਪਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ ਹੰਤਾ ਥੀ ਸੋ ਤਨ ਤੇ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ। ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ਮੀਠਾ ॥
ਤਾ ਇਹੁ ਅਚਰਜੁ ਨੈਨਹੁ ਡੀਠਾ ॥੧॥

ਜੋ ਕੁਛ ਭਗਵੰਤ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਬ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਏਹ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਨੇਤ੍ਰੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਾਨੀ ਰੇ ਮੇਰੀ ਗਈ ਬਲਾਇ ॥
ਬੁਝਿ ਗਈ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨਿਵਾਰੀ ਮਮਤਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਲੀਓ ਸਮਝਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੈਂ ਏਹ ਬਾਤ ਜਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਬਲਾਇ ਭਾਵ ਅਵਿਦਿਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਜੋ ਜਲਤੀ ਥੀ ਸੋ ਤੋ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਮਤਾ ਭੀ ਨਿਵਰਤ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਿਓ ਗੁਰਿ ਸਰਨਾ ॥
ਗੁਰਿ ਪਕਰਾਏ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨਾ ॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਰਾਖਿਆ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣ ਪਕੜਾਏ ਹੈਂ॥

ਬੀਸ ਬਿਸੁਏ ਜਾ ਮਨ ਠਹਰਾਨੇ ॥
ਗੁਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕੈ ਹੀ ਜਾਨੇ ॥੨॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਿ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਣ ਠਹਿਰੇ॥ ਤਬ ਗੁਰੂ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਕੀਨੋ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸ ॥
ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਗਲ ਨਿਵਾਸ ॥

ਜੋ ਜੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕਾ ਸਾਰੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ।

ਨਾ ਕੋ ਦੂਤੁ ਨਹੀ ਬੈਰਾਈ ॥
ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਚਾਲੇ ਏਕੈ ਭਾਈ ॥੩॥

ਇਸੀ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਹਮਾਰੀ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਬੈਰੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਤੋ (ਗਲਿ ਮਿਲਿ) ਅਭੇਦ ਹੋਕੇ ਏਕਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਚਾਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਏਕਤਾ ਹੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਦੀਏ ਸੂਖਾ ॥
ਤਾ ਕਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਲਾਗਹਿ ਦੂਖਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਫੇਰ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ॥ ਕਿਉਂ ਵਹੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਤਉ ਰੰਗਿ ਗੋਪਾਲ ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਬਾਹਰਲੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਮਾ ਵਿਖੇ ਉਤਰ ਕੀ ਬਾਹੀ ਬਾਬੇ ਬੁਢੇ ਕੀ ਬੇਰ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਥਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਹੋ ਕਰ ਪਰਕਰਮਾ ਕੋ ਚਲੇ ਗਏ ਜਬ ਦੂਸਰੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਆਏ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਿ ਕਹਿਤਾ ਭਯਾ ਕਿ ਤੁਮ ਛਤ੍ਰੀ ਹੋਕਰਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹਮ ਪੰਡਤ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੁਖ ਤੇ ਪੜਤਾ ਟੀਕਾ ਸਹਿਤ ॥
ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਨਹੀ ਪੂਰਨ ਰਹਤ ॥

ਤੂੰ ਮੁਖ ਤੇ ਤੋ ਟੀਕਾ ਸਹਿਤ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਪੂਰਨ (ਰਹਤ) ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ।

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰੇ ਕਰਿ ਲੋਕ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥
ਅਪਨਾ ਕਹਿਆ ਆਪਿ ਨ ਕਮਾਵੈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਡਿਤ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਪੰਡਿਤ ॥
ਮਨ ਕਾ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰਿ ਪੰਡਿਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਤੂੰ ਪੰਡਿਤ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਬਬੇਕ ਵਤੀ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਜੁਗਤ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਤੂੰ ਮਨ ਕਾ ਕ੍ਰੋਧ ਨਿਵਰਤ ਕਰਿ॥

ਆਗੈ ਰਾਖਿਓ ਸਾਲ ਗਿਰਾਮੁ ॥

ਪੰਨਾ ੮੮੮

ਮਨੁ ਕੀਨੋ ਦਹ ਦਿਸ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਆਗੇ ਤੋ ਸਾਲਗਰਾਮ ਰਾਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮ ਕੀਆ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਲਕੁ ਚਰਾਵੈ ਪਾਈ ਪਾਇ ॥
ਲੋਕ ਪਚਾਰਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥੨॥

ਤਿਲਕ ਚੜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪੈਰੀ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੂੰ ਲੋਕ ਦਿਖਲਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਅਗਜਾਨੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਖਟੁ ਕਰਮਾ ਅਰੁ ਆਸਣੁ ਧੋਤੀ ॥
ਭਾਗਠਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪੜੈ ਨਿਤ ਪੋਥੀ ॥

ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਸਣ ਬਿਛਾਇ ਕਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਧੋਤੀ ਪਹਿਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਧਨੀਆਂ ਕੇ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ ਨਿਤ ਪੋਥੀ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਲਾ ਫੇਰੈ ਮੰਗੈ ਬਿਭੂਤ ॥
ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੋਇ ਨ ਤਰਿਓ ਮੀਤ ॥੩॥

ਮਾਲਾ ਫੇਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਇਸ ਬਿਧਿ ਕਰਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥
ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਕੀ ਓਸੁ ਉਤਰੀ ਮਾਇ ॥

ਪੰਡਿਤ ਤੋ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਪੰਡਤ ਕੀ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਇਆ ਉਤਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸੇ ਓਹੀ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਤੁਰ ਬੇਦ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਾਇ ॥੪॥੬॥੧੭॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਚਾਰ ਬੇਦ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਨੀ ਮਨ ਅਪਨੇ ਕੋ ਪਾਉ॥੪॥੬॥੧੭॥ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਨਹੀ ਆਵਹਿ ਨੇਰਿ ॥
ਅਨਿਕ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਾ ਕੀ ਚੇਰਿ ॥

ਉਸਕੇ ਨਿਕਟ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਔ ਅਨੇਕ ਤਰੋਂ ਕੀ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਪਾਪ ਤਾ ਕੇ ਪਾਨੀਹਾਰ ॥
ਜਾ ਕਉ ਮਇਆ ਭਈ ਕਰਤਾਰ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਤਾਕੇ ਪਾਨੀ ਕੋ ਭਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਸਹਾਈ ਹੋਇ ਭਗਵਾਨ ॥
ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਉਆ ਕੈ ਸਰੰਜਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਭਗਵਾਨ ਸਹਾਈ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਉਸ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਤਨੋਂ ਕੇ (ਸਰੰਜਾਮ) ਉਦਮ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਤਾ ਰਾਖੈ ਕੀਤਾ ਕਉਨੁ ॥
ਕੀਰੀ ਜੀਤੋ ਸਗਲਾ ਭਵਨੁ ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੌ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਕਉਣ ਤੁਛ ਹੈ ਜੋ ਮਾਰੋ ਤਿਸ ਕੀੜੀ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤੌ ਸਗਲਾ ਭੌਨ ਹੀ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬੇਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਤਾ ਕੀ ਕੇਤਕ ਬਰਨ ॥
ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਤਾ ਕੇ ਚਰਨ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਤੋ ਬਿਅੰਤ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਕਿਤਨੀਕੁ ਬਰਨਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥੨॥

ਤਿਨ ਹੀ ਕੀਆ ਜਪੁ ਤਪੁ ਧਿਆਨੁ ॥
ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦਾਨੁ ॥

ਤਿਸੀ ਨੇ ਜਪ ਤਪ ਧਿਆਨ ਸਭ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਭਗਤੁ ਸੋਈ ਕਲਿ ਮਹਿ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਜਾ ਕਉ ਠਾਕੁਰਿ ਦੀਆ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਸੋਈ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਭਗਤ ਪ੍ਰਮਾਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਠਾਕਰ ਜੀ ਨੇ ਮਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਭਏ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥
ਸਹਜ ਸੂਖ ਆਸ ਨਿਵਾਸ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ (ਪ੍ਰਗਾਸ) ਗਜਾਨ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਭਯਾ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨੇ ਕੌ ਸਮਰਥ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬਿਸਾਸ ॥
ਨਾਨਕ ਹੋਏ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ॥੪॥੭॥੧੮॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੭॥੧੮॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਕਾਹੂ ਲੋਗ ॥
ਜੋ ਕਮਾਵਨੁ ਸੋਈ ਭੋਗ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੇ ਲੋਗ ਕੋ ਦੋਸ ਨਾਹੀ ਦੇਈਏ ਜੀਵ ਜੋ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਨ ਕਰਮ ਆਪੇ ਹੀ ਬੰਧ ॥
ਆਵਨੁ ਜਾਵਨੁ ਮਾਇਆ ਧੰਧ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਬੰਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਵਨਾ ਪੁਨਹ ਜਾਵਨਾ ਇਹ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕਾ ਹੀ ਧੰਧ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਜਾਨੀ ਸੰਤ ਜਨੀ ॥
ਪਰਗਾਸੁ ਭਇਆ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ (ਪਰਗਾਸੁ) ਗਜਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਕਲਤੁ ਮਿਥਿਆ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਹੈਵਰ ਗੈਵਰ ਚਾਲਨਹਾਰ ॥

ਸਰੀਰ ਔ ਧਨ ਤਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਏਹ ਸਭ ਬਿਸਥਾਰ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਘੋੜੇ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹਾਥੀ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਚਾਲਨੇ ਹਾਰੇ ਹੀ ਜਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਜ ਰੰਗ ਰੂਪ ਸਭਿ ਕੂਰ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੋਇ ਜਾਸੀ ਧੂਰ ॥੨॥

ਰਾਜ ਕਾ ਅਨੰਦ ਔ ਰੂਪ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ॥ ਸਭ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧੂਰ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਬਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਸੰਗਿ ਨਾਹੀ ਰੇ ਸਗਲ ਪਸਾਰੀ ॥

ਜੋ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜੋ ਸਭ ਮਾਇਆ ਪਸਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ॥

ਸੋਗ ਹਰਖ ਮਹਿ ਦੇਹ ਬਿਰਧਾਨੀ ॥
ਸਾਕਤ ਇਵ ਹੀ ਕਰਤ ਬਿਹਾਨੀ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੇਹੀ ਸੋਗ ਔ ਹਰਖ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਕਤ ਹੈਂ ਏਹ ਮੇਰੀ ਹੈ ਏਹ ਤੇਰੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬਿਤੀਤ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਲਿ ਮਾਹਿ ॥
ਏਹੁ ਨਿਧਾਨਾ ਸਾਧੂ ਪਾਹਿ ॥

ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਇਹ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿਦੁ ਜਿਸੁ ਤੂਠਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਤਿਨ ਹੀ ਡੀਠਾ ॥੪॥੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਰਸਿਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੯॥ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਹ ਪੂਰਨ ਨਾਦ ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਜੇ ਅਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਪੰਚ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਪੂਰਨ ਨਾਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਪੰਚ) ਸੰਤ ਤਹਾਂ ਪੂਰਨ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਜੇ ਇਕ ਰਸ ਵਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਅਸਚਰਜ ਸੇ ਅਸਚਰਜ ਅਨੰਦੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਲ ਕਰਹਿ ਸੰਤ ਹਰਿ ਲੋਗ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਨਿਰਜੋਗ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨਕਾ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਜੋਗ) ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਭਵਨ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਬੈਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਤਹ ਰੋਗ ਸੋਗ ਨਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖ ਕਾ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਘਰੁ ਹੈ ਐਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਜੋ ਬੈਠਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਰੋਗ ਮਨ ਕਰ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪੁਨਹ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਊਹਾ ਸਿਮਰਹਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ॥

ਬਿਰਲੇ ਪਾਵਹਿ ਓਹੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਮਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਬਿਰਲੇ ਹੀ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਕੀਰਤਨ ਆਧਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੯

ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ ਬੇਸੁਮਾਰੁ ॥੨॥

ਊਹਾਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਗਿਆਨ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਬੇਸੁਮਾਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈ ਤਿਨਕਾ ਆਸਣ ਨਿਹਚਲਤਾ ਵਾ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਡਿਗਿ ਨ ਡੋਲੈ ਕਤਹੂ ਨ ਧਾਵੈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਇਹੁ ਮਹਲੁ ਪਾਵੈ ॥

ਔ (ਡਿਗਿ) ਗਿਰਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਵਿੰਗਿਆਂ ਰਸਤਿਆਂ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਔ ਨਾ ਕਹੀਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਹ ਅਸਥਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮੋਹ ਨ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾਲ ॥੩॥

ਤਿਸਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜਾਲ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੀ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਵਹੁ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਆਪੇ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਕੈਸਾ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਗੁਣ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੁਆਦੁ ॥

ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ਨਾਨਕ ਬਿਸਮਾਦੁ ॥੪॥੯॥੨੦॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀ ਜਾਤੀ॥੪॥੯॥੨੦॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭੇਟਤ ਸੰਗਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ॥
ਸੰਗਤਿ ਕਰਤ ਸੰਤੋਖੁ ਮਨਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਯਾਦ ਆਇਆ ਅਰ ਸੰਗਤਿ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਮਨ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਹ ਚਰਨ ਮਾਥਾ ਮੇਰੋ ਪਉਤ ॥
ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਸੰਤਹ ਡੰਡਉਤ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਮਾਥਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔ ਅਨੇਕ ਬੇਰ ਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਡੰਡਵਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥
ਜਾ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਰਾਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਇਹ ਅਪਨਾ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਹਮ ਕੋ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹ ਚਰਣ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ॥
ਸੰਤਹ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਹਮ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕੇ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹਮ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਹ ਕੀ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਆਸ ॥
ਸੰਤ ਹਮਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਰਾਸਿ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਸ ਹੈ ਔ ਸੰਤ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਨਿਰਮਲ ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਹਮਾਰਾ ਰਾਖਿਆ ਪੜਦਾ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੋਹਿ ਕਬਹੂ ਨ ਕੜਦਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਪੜਦਾ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਝੂਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤਹ ਸੰਗੁ ਦੀਆ ਕਿਰਪਾਲ ॥
ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥੩॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ (ਕਿਰਪਾਲ) ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸੰਤ ਦਿਆਲੂ ਮੇਰੇ ਸਹਾਈ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਪਾਰ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਸੰਤ ਹੀ ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਔ ਵਿਹਾਰਕ ਬੁਧੀ ਪੁਨਹ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਮਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੰਤ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਡੂੰਘੇ ਔ ਨਿਰਹਲ ਹੈਂ ਔ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਅਪਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤਹ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥੪॥੧੦॥੨੧॥

ਪੁਨਹ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਦੁਖ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥੨੧॥ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੇਰੈ ਕਾਜਿ ਨ ਗ੍ਰਿਹੁ ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ॥
ਤੇਰੈ ਕਾਜਿ ਨ ਬਿਖੈ ਜੰਜਾਲੁ ॥

ਰਾਮ ਮਾਲ ਔ ਗ੍ਰਹ ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਔਰ ਬਿਖੇ ਜੰਜਾਲ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ॥

ਇਸਟ ਮੀਤ ਜਾਣੁ ਸਭ ਛਲੈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ॥੧॥

ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭੀ ਸਭ ਛਲ ਰੂਪ ਹੀ ਜਾਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਚਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਗਾਇ ਲੇ ਮੀਤਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤੇਰੀ ਲਾਜ ਰਹੈ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਜਮੁ ਕਛੁ ਨ ਕਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਲੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਤੇਰੀ ਲਜਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪਤਿ ਰਹਿਣੀ ਹੈ। ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਗਲ ਨਿਰਾਰਥ ਕਾਮ ॥
ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਮਾਟੀ ਦਾਮ ॥

ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਸਭ ਕੰਮ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥ ਸੋਇਨਾ ਔ ਚਾਂਦੀ ਆਦਿਕ ਦਾਮ ਰੁਪਯੇ ਸਭ ਮਾਟੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਥਯਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਜਾਪਿ ਮਨ ਸੁਖਾ ॥
ਈਹਾ ਊਹਾ ਤੇਰੋ ਊਜਲ ਮੁਖਾ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਜਾਪੁ ਇਸਤੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸੀ ਤੇ (ਈਹਾ) ਇਸ ਲੋਕ (ਊਹਾ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਊਜਲ ਹੋਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ ॥
ਕਿਨ ਹੀ ਨ ਕੀਏ ਕਾਜ ਮਾਇਆ ਪੂਰੇ ॥

ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡੇ ਜੋ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਉਪਾਵ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਤਾ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ॥੩॥

ਜੋ ਕੋਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੇ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਸਭ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਭਗਤਨ ਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥
ਸੰਤੀ ਜੀਤਾ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ। ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਅਪਾਰ ਅਰਥਾਤ ਅਮੋਲਕ ਜੋ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਹੈ ਸੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੰਤੁ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤਾ ਕੈ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੪॥੧੧॥੨੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥੨੨॥

ਵਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿੰਚਹਿ ਦਰਬੁ ਦੇਹਿ ਦੁਖੁ ਲੋਗ ॥

ਤੇਰੈ ਕਾਜਿ ਨ ਅਵਰਾ ਜੋਗ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਤੂੰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਰਨਾਂ ਕੇ ਕੰਮ ਆਵੈਗਾ॥

ਕਰਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਹੋਇ ਵਰਤਹਿ ਅੰਧ ॥

ਜਮ ਕੀ ਜੇਵੜੀ ਤੂ ਆਗੈ ਬੰਧ ॥੧॥

ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ (ਤੂ) ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮ ਕੀ ਰਸੀ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧਿਆ ਜਾਏਗਾ॥੧॥

ਛਾਡਿ ਵਿਡਾਣੀ ਤਾਤਿ ਮੂੜੇ ॥

ਈਹਾ ਬਸਨਾ ਰਾਤਿ ਮੂੜੇ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਾਤੇ ਤੈ ਉਠਿ ਚਲਨਾ ॥

ਰਾਚਿ ਰਹਿਓ ਤੂ ਸੰਗਿ ਸੁਪਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂੜ ਬੇਗਾਨੀ ਆਸ ਛੋਡ ਦੇਹ॥ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਕੋਈ ਰਾਤ ਕਾ ਹੀ ਵਸਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੁਏ ਤੈਂਤੋ ਥੋੜੇ ਹੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਉਠ ਚਲਨਾ ਹੈ ਤੂੰ ਤੋ ਸੁਪਨੇ ਸਮ ਥੋੜਾ ਕਾਲੁ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਰਚਿ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਬਾਲ ਬਿਵਸਥਾ ਬਾਰਿਕੁ ਅੰਧ ॥

ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਲਾਗਾ ਦੁਰਗੰਧ ॥

ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੋ (ਬਾਰਿਕੁ) ਅੰਧੁ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔ ਜਬ (ਜੋਬਨਿ) ਜੁਆਨੀ ਭਰੀ ਤੋ ਵਿਸੈ ਰੂਪ ਦੁਰਗੰਧ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਰਹਤਾ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੦

ਤ੍ਰਿਤੀਅ ਬਿਵਸਥਾ ਸਿੰਚੇ ਮਾਇ ॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਛੋਡਿ ਚਲਿਓ ਪਛੁਤਾਇ ॥੨॥

ਤੀਸਰੀ ਅਰਥਾਤ ਮਧਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕੋ ਸਿੰਚਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਛੋਡਕੇ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਿਰੰਕਾਲ ਪਾਈ ਦ੍ਰੁਲਭ ਦੇਹ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਣੀ ਹੋਈ ਖੇਹ ॥

ਏਹ ਦੁਲਭ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਚਿਰੰਕਾਲ ਪੀਛੇ ਪਾਈ ਥੀ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਮਿਲੀ ਥੀ॥ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾ ਏਹੁ ਖੇਹ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਮੁਗਧ ਤੇ ਬੁਰੀ ॥

ਤਿਸਹਿ ਨ ਬੂਝੈ ਜਿਨਿ ਏਹ ਸਿਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਏਹ ਦੇਹੀ ਪਸੂ ਔ ਪ੍ਰੇਤ ਤੇ ਭੀ ਬੁਰੀ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਪਾਵਨ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਨੇ ਏਹ ਦੇਹੀ (ਸਿਰੀ) ਬਨਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੩॥ ਭਾਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਸੁਣਿ ਕਰਤਾਰ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹੇ ਸਦੈਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤੂੰ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ॥

ਤੁਮਹਿ ਛਡਾਵਹੁ ਛੁਟਕਹਿ ਬੰਧ ॥
ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਨਾਨਕ ਜਗ ਅੰਧ ॥੪॥੧੨॥੨੩॥

ਜੇ ਤੁਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵੋਗੇ ਤੋ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟੇਂਗੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਿਛਲੇ ਔਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਖਸ ਕੇ ਆਪਨੇ ਪੈ ਹਮ ਅੰਧ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵੋਂ॥੪॥੧੨॥੨੩॥ ਦੇਹ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਬਨਾਈ ਕਾਛਿ ॥
ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਰਹਿਓ ਇਆਨਾ ਰਾਚਿ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਨੇ ਤੇ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੀ (ਕਾਛਿ) ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਮਿਣਕੇ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਹਾਥ ਕੀ ਬਣਾਈ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਸਾਥ ਇਹੁ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਰਾਚ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ਨਿਤ ਸਾਰਿ ਸਮਾਰੈ ॥
ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਊਠਿ ਸਿਧਾਰੈ ॥੧॥

ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸਕੀ ਨਿਤ ਹੀ ਖਬਰ ਸੰਭਾਲਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਉਠਕੇ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭੁ ਝੂਠੁ ਪਰਾਨੀ ॥
ਗੋਵਿਦ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਤੇ ਸਭਿ ਮਾਇਆ ਮੂਠੁ ਪਰਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨਾਂਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਝੂਠ ਹੀ ਜਾਨ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨ ਜੋ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸਭ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮੋਹਿ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੀਰਥ ਨਾਇ ਨ ਉਤਰਸਿ ਮੈਲੁ ॥
ਕਰਮ ਧਰਮ ਸਭਿ ਹਉਮੈ ਫੈਲੁ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨ੍ਹਾਵਨੇ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਯਗਜਾਦਿ ਕਰਮ ਔ ਵਰਣਾਸ੍ਰਮੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਫੈਲੁ) ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਲੋਕ ਪਚਾਰੈ ਗਤਿ ਨਹੀ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮ ਬਿਹੂਣੇ ਚਲਸਹਿ ਰੋਇ ॥੨॥

ਏਹੁ ਕਰਮ ਜੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ (ਪਚਾਰੈ) ਦਿਖਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ (ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗੀ॥ ਜੋ ਜੀਵ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਰੋਇਕੇ ਚਲੇ ਜਾਇੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਪਾਇਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਏਂਗੇ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਟੂਟਸਿ ਪਟਲ ॥
ਸੋਧੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਗਲ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਪੰਚ ਕੋਸੋਂ ਰੂਪ ਪੜਦੇ ਨਹੀਂ ਟੂਟਦੇ। ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕੋ ਸੋਧਕੈ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਇਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਬੀ ਇਹ ਜੀਵ ਨਾ ਛੂਟੇਗਾ॥

ਸੋ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਜਪਾਏ ॥

ਸਗਲ ਫਲਾ ਸੇ ਸੂਖਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਸਭ ਜੋ ਚਾਰ ਫਲ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸਭ ਸੁਖ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਐਸੇ ਵਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਰਾਖਹੁ ਆਪਿ ॥

ਸਗਲ ਸੁਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥਿ ॥

ਹੇ ਰਾਖਨਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਸੁਖ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਲਾਗਹ ਸੁਆਮੀ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੪॥੧੩॥੨੪॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਹਾਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਸਭ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਹੋਇਕੈ (ਜਾਮੀ) ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥੨੪॥

ਮਹਾਂ ਪੁਰਖੋਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗਿਆ ਮਾਨਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰ ਕਰਿ ਸ੍ਵੈ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਜਾਨਾ ॥

ਮਨੁ ਅਸਮਝੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਤੀਆਨਾ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਭਗਵੰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਇਹੁ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤੇ ਬਹੁਤਾ (ਅਨਸਮਝੁ) ਮੂਰਖ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਅਬ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥

ਡੋਲਨ ਤੇ ਚੂਕਾ ਠਹਰਾਇਆ ॥

ਸਤਿ ਮਾਹਿ ਲੇ ਸਤਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਅਬ ਇਹ ਮਨ ਡੋਲਨੇ ਤੇ ਹਟਿਆ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ (ਸਤਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਤਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਲੈਕੇ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੂਖੁ ਗਇਆ ਸਭੁ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਨ ਮਹਿ ਮਾਨੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸੰਗੁ ਭਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਹਮਾਰਾ ਗਿਆ ਤੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ (ਦੁਖ) ਕਲੇਸ਼ ਜੋ ਸੀ ਸੋ ਭੀ ਸਭ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ ਗਿਆ? ਉਤਰ ਜਬ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਨ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਨੀ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰਬ ਨਿਰਮਲਾ ॥

ਜੋ ਵਰਤਾਏ ਸੋਈ ਭਲਾ ॥

ਸਭ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਮੈਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਮਨ ਪਾਪ ਮਲ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਅਬ ਸੋਈ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਹ ਰਾਖੈ ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਥਾਨੁ ॥
ਜੋ ਜਪਾਏ ਸੋਈ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਰਾਖੇ ਸੋਈ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਵੈਕੁੰਠ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਹੁ ਮਨ ਨਾਮ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਜਹ ਸਾਧ ਪਗ ਧਰਹਿ ॥
ਤਹ ਬੈਕੁੰਠੁ ਜਹ ਨਾਮੁ ਉਚਰਹਿ ॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਚਰਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਹੈਂ॥ ਬੈਕੁੰਠ ਤਹਾਂ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਜਬ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਐ ॥
ਰਾਮ ਗੁਣਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ॥੩॥

ਜਬ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਐ ਤੋ ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਬਿਆਪਿ ॥
ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਪਰਗਟ ਪਰਤਾਪ ॥

ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਰਾਮ ਹਰੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦਯਾ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ।

ਕਪਟ ਖੁਲਾਨੇ ਭ੍ਰਮ ਨਾਠੇ ਦੂਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਪੂਰੇ ॥੪॥੧੪॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਰਿਦੇ ਕੇ ਕਪਟ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਭ੍ਰਮ ਦੂਖ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੪॥੨੫॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੋਟਿ ਜਾਪ ਤਾਪ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥
ਰਿਧਿ ਬੁਧਿ ਸਿਧਿ ਸੁਰ ਗਿਆਨ ॥
ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਰੰਗ ਭੋਗ ਰਸੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਾਪ ਔ ਸਭ ਤਪ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਰਿਧੀ ਔ ਬੁਧ ਪੁਨਹ ਸਿਧੀ ਤਥਾ (ਸੁਰ) ਦਿਬ੍ਯ ਗ੍ਯਾਨ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਅਕਾਰ (ਰੰਗ) ਆਦੀ ਔ ਸਰਬ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਰਸ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਇਨ ਸਭ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨਿਮਖ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭਗਵਤ ਕੇ ਨਾਮ ਵਸੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਸੂਰਬੀਰ ਧੀਰਜ ਮਤਿ ਪੂਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੧

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਧੁਨਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਵਹੀ ਸੁਰਮਿਓਂ ਮੇਂ ਬਡਾ (ਬੀਰ) ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਧੀਰਜਮਾਨ ਪੁਨਹ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪੂਰਾ ਹੈ॥ ਸੁਤੇ ਹੀ ਵਹੁ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕੀ (ਧੁਨੀ) ਬਾਨੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕਾਮ ॥
ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥੨॥

ਵਹੁ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਅਰੋਗ ॥
ਸਮਦਰਸੀ ਪੂਰਨ ਨਿਰਜੋਗ ॥

ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਔ ਅਰੋਗਤਾ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਮਦਰਸੀ ਔ (ਪੂਰਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਵਸੇ ਕਰ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ।

ਆਇ ਨ ਜਾਇ ਡੋਲੈ ਕਤ ਨਾਹੀ ॥
ਜਾ ਕੈ ਨਾਮੁ ਬਸੈ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੩॥

ਵਹੁ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਕਦੀ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਗੁੋਪਾਲ ਗੋਵਿੰਦ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੀਐ ਉਤਰੈ ਚਿੰਦ ॥

ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਜੋ ਦਜਾਲੁ ਔ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਪਾਲਨੇਹਾਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਪੀਐ ਤੋ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਨਾਮੁ ॥
ਸੰਤਨ ਕੀ ਟਹਲ ਸੰਤ ਕਾ ਕਾਮੁ ॥੪॥੧੫॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੀ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੫॥੨੬॥

ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਉ ॥
ਆਗੈ ਮਿਲੀ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਮੰਤ੍ਰ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਗਾਉ। ਹੇ ਨਿਥਾਵੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਗੇ ਥਾਉਂ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੁ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੁ। ਤੂੰ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਅਬ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਤੋ ਜਾਗੁ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਜਪਲਾ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਿਰਦੈ ਵਾਸੈ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਰਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪ ਲੈ ਜੇ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਿਰਦੈ ਮੈ ਵਸ ਜਾਏ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਪਾਰ (ਪਰਲਾ) ਪੜੈਗਾ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਧਿਆਇ ਮਨ ਅਟਲ ॥
ਤਾ ਛੂਟਹਿ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਟਲ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਉ ਇਸ ਤੇ ਤੂੰ ਅਟਲ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤੋ ਹੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪੜਦੇ ਸੇ ਛੂਟੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਉ ॥
ਤਾ ਤੇਰਾ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲ ਜੀਉ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਰਸ) ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਿ ਤਾਂ ਤੇਰਾ (ਜੀਉ) ਅੰਤਹਕਰਣੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈਗਾ॥੨॥

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਸੋਧਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਕੋ ਸੋਧਕੈ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਸਭ ਏਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਰੀ ਭਗਤਿ ਬਿਨਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਪੈ ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੩॥

ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗਿ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰੀ ਕੈ ਰੰਗਿ ਮੇਂ ਰੰਗਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਛੋਡਿ ਸਿਆਣਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਮਨ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਜਾਇ ਨ ਕਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕੀ ਸਿਆਨਪਾਂ ਛੋਡੁ ਦੇਹੁ॥ ਏਹ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਿਨ ਕੋਈ ਜਾਗਾ ਸੁਖਦਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਗੋਵਿਦ ਗੋੁਸਾਈ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ॥੪॥੧੯॥੩੦॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੋਵਿੰਦ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਣ ਦਈ ਹੈ॥੪॥੧੯॥੩੦॥

ਏਕ ਪੰਡਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਹੰਕਾਰੀ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੰਤ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਾਮ ਰੰਗ ਕੇਲ ॥
ਆਗੈ ਜਮ ਸਿਉ ਹੋਇ ਨ ਮੇਲ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੈ ਰਾਮਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਕੇਲ ਕਰਿ ਵਾ ਰਾਮ (ਕੇਲ) ਲੀਲਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਲੈ॥ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਮ ਸਾਥ ਮੇਲ ਨ ਹੋਵੈ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਾ ਭਇਆ ਬਿਨਾਸ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਹੋਈ ਸਗਲੀ ਨਾਸ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਅਹੰਬੁਧੀ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਹੁਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਖੋਟੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਭੀ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਗਾਇ ਪੰਡਿਤ ॥
ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਕਾਜੈ ਕੁਸਲ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹਿ ਪੰਡਿਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੇ ਕਾਜ ਨਹੀਂ ਆਵਣਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜਿਸ ਕਰਮ ਸੇ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਹੋਇਕੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਨਿਧਿ ਲੀਆ ਲਾਭ ॥
ਪੂਰਨ ਭਏ ਮਨੋਰਥ ਸਾਭ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸ ਨਿਧੀ ਰੂਪੁ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਖੁ ਨਾਠਾ ਸੁਖੁ ਘਰ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸਾਇਆ ॥੨॥

ਦੁਖ ਤਿਸ ਕਾ ਨਸ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਸੁਖ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਖਿੜਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਦਾਨੁ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਹੋਏ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਾਮ ਅਮੋਲਕ ਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਭ (ਨਿਧਾਨ) ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਆਇਆ ਮਨਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇ ॥
ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਮਾਗਨ ਕਾਹੇ ਜਾਇ ॥੩॥

ਮਨ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਇਕੇ ਸੰਤੋਖ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਫੇਰ ਫੇਰ ਵਹੁ ਮਾਂਗਨੇ ਕੋ ਕਿਸ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਤ ਪਵਿਤ ॥
ਜਿਹਵਾ ਬਕਤ ਪਾਈ ਗਤਿ ਮਤਿ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਤਾ ਹੂਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜਿਹਬਾ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਬਕਤ) ਕਹਿਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਊਤਮ ਭਾਈ ॥੪॥੧੭॥੨੮॥

ਸੋਈ ਪਰਵਾਣੁ ਹੂਏਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਉਤਮ ਹੈਂ॥੪॥੧੭॥੨੮॥ ਮਾਇਆ ਕੋ ਚੰਚਲ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗਹੁ ਕਰਿ ਪਕਰੀ ਨ ਆਈ ਹਾਥਿ ॥
ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੀ ਚਾਲੀ ਨਹੀ ਸਾਥਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਪਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤੋ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਈ॥ ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਾਲੀ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਉ ਤਿਆਗਿ ਦਈ ॥
ਤਬ ਓਹ ਚਰਣੀ ਆਇ ਪਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਹ ਮਾਇਆ ਤਿਆਗ ਦਈ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਪਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਸੰਤਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬੀਚਾਰ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਗਤਿ ਨਹੀ ਕਾਈ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਤ ਉਧਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਨਿਰਮਲ ਬੀਚਾਰ ਸੁਣੋਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਭਾਵ ਸਭ ਮੁਕਤੀਆਂ ਨਾਮ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੯੨

ਜਬ ਉਸ ਕਉ ਕੋਈ ਦੇਵੈ ਮਾਨੁ ॥
ਤਬ ਆਪਸ ਊਪਰਿ ਰਖੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਜਬ ਉਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਗੁਮਾਨੁ ਰਖਤੀ ਹੈ॥

ਜਬ ਉਸ ਕਉ ਕੋਈ ਮਨਿ ਪਰਹਰੈ ॥
ਤਬ ਓਹ ਸੇਵਕਿ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ॥੨॥

ਜਬ ਉਸ ਮਾਇਆ ਕੋ ਕੋਈ ਮਨ ਸੇ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵੁਹ ਮਾਇਆ ਸੇਵਕ ਹੋਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਮੁਖਿ ਬੇਰਾਵੈ ਅੰਤਿ ਠਗਾਵੈ ॥
ਇਕਤੁ ਠਉਰ ਓਹ ਕਹੀ ਨ ਸਮਾਵੈ ॥

ਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੇਂ (ਬੇਰਾਵੈ) ਪਰਚਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮੁਖ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਪਰਚਾਉਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਕਰ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਬਨਤੀ ਬਾਹਰ ਸੇ ਐਸੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰਾਵਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੂੰ ਔ ਅੰਤ ਕੋ ਠਗੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਇਕ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਹੁ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਮਾਵਤੀ।

ਉਨਿ ਮੋਹੇ ਬਹੁਤੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥
ਰਾਮ ਜਨੀ ਕੀਨੀ ਖੰਡ ਖੰਡ ॥੩॥

ਉਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤੋ ਬਹੁਤੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੋਹ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਦਾਰਤਾ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਅਰਥ ਲਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਮਾਗੈ ਸੋ ਭੂਖਾ ਰਹੈ ॥
ਇਸੁ ਸੰਗਿ ਰਾਚੈ ਸੁ ਕਛੂ ਨ ਲਹੈ ॥

ਜੋ (ਮਾਗੈ) ਮਾਇਆ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਭੂਖਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚਤਾ ਸੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਔ ਭਜਨ ਤੇ ਖਾਲੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ॥

ਇਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕਰੈ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਓਹੁ ਤਰੈ ॥੪॥੧੮॥੨੯॥

ਜੋ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੮॥੨੯॥

ਸਿਖ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਤਮ ਕੋ ਕਹਾਂ ਦੇਖੂੰ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਊਂ ਪੁਨਹ ਜਮਕੀ ਸਾਸਨਾ ਤੇ ਕੈਸੇ ਰਹੂੰ? ਉਤਰ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸਰਬ ਮਹਿ ਪੇਖੁ ॥
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭ ਏਕੁ ॥

ਆਤਮਾ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਖ॥ ਏਕ ਪ੍ਰਭ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇਕੈ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਰਤਨੁ ਅਮੋਲੁ ਰਿਦੇ ਮਹਿ ਜਾਨੁ ॥
ਅਪਨੀ ਵਸਤੁ ਤੂ ਆਪਿ ਪਛਾਨੁ ॥੧॥

ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਰੂਪ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਨ॥ ਤੇਰੀ ਅਪਨੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨ॥੧॥

ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਤਨ ਪਰਸਾਦਿ ॥
ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵਹਿ ਤਉ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਕਿਆ ਜਾਣੈ ਸੁਆਦੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪਾਨ ਕਰ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾ ਜਿਹਬਾ ਤੋਂ ਹੈ ਸੋ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੋ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਜਿਸਕੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅਠ ਦਸ ਬੇਦ ਸੁਨੇ ਕਹ ਡੋਰਾ ॥
ਕੋਟਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨ ਦਿਸੈ ਅੰਧੇਰਾ ॥

ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਔ ਚਾਰ ਬੇਦ ਏਹ ਬੋਲਾ ਕਬ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਵਿਚਾਰ ਕਾਨੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਇਨ ਸਭ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕੁਛ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸੁਰਤੀਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤੇ ਅਗਜਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ॥

ਪਸੂ ਪਰੀਤਿ ਘਾਸ ਸੰਗਿ ਰਚੈ ॥
ਜਿਸੁ ਨਹੀ ਬੁਝਾਵੈ ਸੋ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਬੁਝੈ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਪਸ਼ੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਘਾਸ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਆਗੇ ਸੁਇਨਾ ਮਿਲਾਇਕੇ ਪਾਈਏ ਤੋ ਵਹੁ ਪਸ਼ੂ ਘਾਸ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨੁਖ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਕੇ ਔਗੁਣੋਂ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝੇ॥੨॥

ਜਾਨਣਹਾਰੁ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿ ॥
ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਭਗਤਨ ਸੰਗਾਨਿ ॥

ਜਾਨਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੈ॥

ਬਿਗਸਿ ਬਿਗਸਿ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਗਾਵਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਮ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਹਿ ॥੩॥੧੯॥੩੦॥

ਇਸੀ ਸੇ ਭਗਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੩॥੧੯॥੩੦॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੀਨੋ ਨਾਮੁ ਕੀਓ ਪਵਿਤੁ ॥
ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਨਿਰਾਸ ਇਹ ਬਿਤੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦੇਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਕੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂੰਜੀ ਦਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਨਿਰਾਸੋਂ ਕਾ ਧਨ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਤਿਆਗੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਟੀ ਬੰਧਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਰਾਮ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇਕੇ ਮਾਯਾ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਹੀ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਬਾਜਾ ॥

ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਜਨ ਅਪਨੈ ਗੁਰਦੇਵਿ ਨਿਵਾਜਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਕਾ ਬਾਜਾ ਬਜੇ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵਡਿਆਯਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ? ਉਤਰ॥

ਆਇ ਬਨਿਓ ਪੂਰਬਲਾ ਭਾਗੁ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੁ ॥

ਕੋਈ ਉਨ ਕਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ (ਭਾਗੁ) ਪੁੰਨ ਫਲ ਦੇਣੇ ਕੋ ਆਣ ਉਦੇ ਹੂਆ ਹੈ। ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਸੋਯਾ ਹੂਆ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਜਾਗਿਆ ਭਾਵ ਅਵਰਣ ਸੇ ਰਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗਈ ਗਿਲਾਨਿ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤੋ ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨਕੇ ਮਨ ਕੀ ਗਿਲਾਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਕ ਲੱਜਾ ਰੂਪ ਗਿਲਾਨੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਹਰੀ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਖੇ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲ ॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਿਛੁ ਘਾਲ ॥

(ਰਾਖਨਹਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਆਲੁ ਨੇ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਨਾ ਕੁਛ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਘਾਲ) ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੀ ਦਇਆ ॥

ਬੂਡਤ ਦੁਖ ਮਹਿ ਕਾਢਿ ਲਇਆ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਨ ਪਰ ਦਇਆ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨਕੇ ਦੁਖ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤਿਆਂ ਕੋ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਉਪਜਿਓ ਮਨ ਮਹਿ ਚਾਉ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਾਕ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਜਨ ਕਾ ਚਾਉ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਠੇ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਤ ਗਾਵਤ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥੨੦॥੩੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਾਵਤਿਆਂ ਗਾਵਤਿਆਂ ਪਰਮ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੩੧॥

ਜੀਵ ਕੀ ਮੂਰਖਤਾ ਜਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਤਿਆਗੈ ਰਤਨੁ ॥

ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਤਾਹੂ ਕਾ ਜਤਨੁ ॥

ਤੁਛ ਰੂਪੁ ਹੇ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਵੈਰਾਗ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਭਜਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ। ਪੁਨਹ ਜੋ ਛੋਡ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਸਬੰਧੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਤੂੰ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਸੰਚੈ ਜੋ ਹੋਛੀ ਬਾਤ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਟੇਢਉ ਜਾਤ ॥੧॥

ਔ ਸੋ ਤੂੰ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ (ਹੋਛੀ) ਤੁਛ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋਣੇ ਵਾਲੀ ਬਾਤ ਹੈ ਹੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੇ ਟੇਢਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਭਾਗੇ ਤੈ ਲਾਜ ਨਾਹੀ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹਰਿ ਨ ਚੇਤਿਓ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਖੋਟੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਰੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਉਰਾ ਬਿਖਿਆ ਮੀਠੀ ॥

ਸਾਕਤ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨੈਨਹੁ ਡੀਠੀ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੌੜਾ ਹੈ ਔ ਬਿਖਿਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤੈਨੇ ਮੀਠੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਸਾਕਤ ਕੀ ਏਹੁ ਦਸ਼ਾ ਹਮਨੇ ਨੇਤ੍ਰੀਂ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਕੂੜਿ ਕਪਟਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਰੀਝਾਨਾ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੩

ਨਾਮੁ ਸੁਨਤ ਜਨੁ ਬਿਛੂਅ ਡਸਾਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਝੂਠੇ ਤੂੰ ਕਪਟ ਔ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਰੀਝਿਆ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨੋ ਕਾਲਾ ਜਹਿਰੀ ਬਿੱਛੂ ਡਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਮ ਸੁਨਤਾ ਨਿੰਦ੍ਾ ਯੁਗਤ ਮੂਰਛਤ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਸਦ ਹੀ ਝੂਰੈ ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਕਬਹਿ ਨ ਉਸਤਤਿ ਕਰੈ ॥

ਔ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਝੂਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਤੂੰ ਕਬੀ ਭੀ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਰੈ ਗਵਾਰੁ ॥੩॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਵਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਰਭਉ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਗਵਾਰ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭ ਸਾਹਾ ਸਿਰਿ ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ॥

ਵੇਮੁਹਤਾਜੁ ਪੂਰਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥

ਸਭ ਸਾਹਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਵਹੀ ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ਹੈ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਅਰੁ ਵਹੀ ਪੂਰਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਲਪਟਿਓ ਭ੍ਰਮ ਗਿਰਹ ॥

ਨਾਨਕ ਤਰੀਐ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ॥੪॥੨੧॥੩੨॥

ਤੂੰ ਮੋਹ ਮੈਂ ਡੁਬਕੇ ਬਰਣ ਆਸ੍ਰਮੋਂ ਕੀ (ਗਿਰਹ) ਗੰਠੋਂ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਲਪਟਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਤਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥੨੧॥੩੨॥ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਜਪਉ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਆਗੈ ਦਰਗਹ ਪਾਵਉ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਫਲ ਕਿਆ ਹੋਗਾ?
ਉੱਤਰ: ਅਗੇ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਪਾਵੋਗੇ ਭਾਵ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਆਦਰ ਹੋਗਾ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਨ ਹੋਵੀ ਸੋਗੁ ॥
ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਆਪੈ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ॥੧॥

ਔ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਪੁਨਹ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਥਾ ਕਬੀ ਭੀ ਹਉਮੈ ਆਦਿ ਰੋਗ ਨਾ ਬਿਆਪੇਗਾ॥੧॥

ਖੋਜਹੁ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ॥
ਬਿਸਮਨ ਬਿਸਮ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦਾ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪਰਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਰੀ ਜੋ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਨਨਹਾਰ ਕੋ ਖੋਜੋ ਵਿਸੈ ਰੂਪ ਜ਼ਹਿਰ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਠਹਿਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਬਿਸਮਾਦਾ) ਅਸਚਰਜ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਉਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਤੁਮ ਭੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੋਗੇ ਤੌ ਕੇਵਲ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਗਨਿ ਮਿਨਿ ਦੇਖਹੁ ਸਗਲ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਤਾਰਿ ॥

ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਗਿਨ ਲਈਤੀ ਹੈ ਔ ਕੋਈ (ਬੀਚਾਰਿ) ਅਨੁਮਾਨ ਕਰ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਮ ਸਭ ਤਰਾਂ ਸੇ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖੋਗੇ ਤੇ ਏਹੀ ਬੀਚਾਰ ਨਿਕਸੇਗਾ ਕਿ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਉਪਾਵ ਨ ਚਾਲਹਿ ਸੰਗਿ ॥
ਭਵਜਲੁ ਤਰੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਸਾਰੇ ਉਪਾਵ ਜੋ ਜਗ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ॥ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤੋ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਵੇ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਧੋਇ ਨ ਉਤਰੈ ਮੈਲੁ ॥
ਹਉਮੈ ਬਿਆਪੈ ਦੁਬਿਧਾ ਫੈਲੁ ॥

ਅਸਥੂਲ ਦੇਹੀ ਕੇ ਧੋਨੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਉਮੈ ਸਹਤ (ਫੈਲੁ) ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਕਰਮ ਵਿਆਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਜੋ ਜਨੁ ਖਾਇ ॥
ਤਾ ਕਾ ਰੋਗੁ ਸਗਲ ਮਿਟਿ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਔਸਧ ਜੋ ਪੁਰਸ ਖਾਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਸਕਲ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਇਆਲ ॥
ਮਨ ਤੇ ਕਬਹੁ ਨ ਬਿਸਰੁ ਗੁੋਪਾਲ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਿਆਲੁ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ। ਹੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਤੂੰ ਕਬੀ ਨ ਵਿਸਰ ਔ ਇਹ ਬੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਕੀ ਹੋਵਾ ਧੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਸਰਧਾ ਪੂਰਿ ॥੪॥੨੨॥੩੩॥

ਕਿ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਧੂਰ ਹੋਵਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਇਹ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ॥੪॥੨੨॥੩੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਪੁਨਹ ਸਰਬ ਕਰਕੇ ਪੂਜਜ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ॥
ਸੋ ਧਿਆਏ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਕਰਮੁ ॥੧॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਬਾਤ ਮੈਂ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਾ ਕਰਮ ਹੈ॥੧॥

ਤਰਣ ਤਾਰਣ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥
ਏਕਾ ਸਰਣਿ ਗਹੀ ਮਨ ਮੇਰੈ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਤਾਰਣੇ ਕੋ ਜਹਾਜ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਨ ਗਹੀ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥
ਆਗੈ ਦਰਗਹ ਪਾਵਉ ਠਾਉ ॥

ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪ ਜਪਕੇ ਜੀਵਾਂ। ਇਸੀ ਤੇ ਆਗੇ ਦਰਗਾਹਿ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਕੋ ਪਾਵੋਂਗਾ॥

ਦੂਖੁ ਅੰਧੇਰਾ ਮਨ ਤੇ ਜਾਇ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਨਸੈ ਰਾਚੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥੨॥

ਔ (ਅੰਧੇਰਾ) ਅਗਿਆਨ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਏ। ਖੋਟੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਇਕੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਲਾਗੈ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ਧਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਅਚਾਰ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਭਉ ਭਾਗਾ ਨਿਰਭਉ ਮਨਿ ਬਸੈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਨਿਤ ਜਪੈ ॥੩॥

ਹੇ (ਨਿਰਭਉ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਬ ਤੇ ਤੁਮ ਬਸੇ ਹੋ ਤਬ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਹਮ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਨਿਤ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਕਾਟੇ ਫਾਹੇ ॥
ਪਾਇਆ ਲਾਭੁ ਸਚਾ ਧਨੁ ਲਾਹੇ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਅਬ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਫਾਹੇ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਲਾਭ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਅਨੇਕ (ਲਾਹੇ) ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਹਰਿ ਦੁਆਰ ॥੪॥੨੩॥੩੪॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰੇ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨੩॥੩੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਨਾਮ ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਦਇਆ ਕਾ ਪੋਤਾ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਹਵਾਲੈ ਹੋਤਾ ॥੧॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਅਰ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਜਵੇਹਰ) ਸਾਛਾਤਤਾ ਔ ਸਤਿ ਬੋਲਣਾ ਪੁਨਹ ਜਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ਤਥਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਜੋ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸੁਖ ਦਯਾ ਅਰ ਪੂਰਬਉਕਤ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਇਹ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪਦਾਰਥ ਸਭੀ ਰਾਮ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਮੈਂ ਜਮਾ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਖਾਤ ਖਰਚਿ ਕਛੁ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਹਰਿ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਕਾ ਐਸਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ॥ ਖਾਤਿਆਂ ਔ ਖਰਚਤਿਆਂ ਕੁਛ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪ ਜਪਤਿਆਂ ਔ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤਿਆਂ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਕੀਰਤਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ॥

ਆਨੰਦ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਪੂੰਜੀ ॥

ਸੰਤਨ ਹਥਿ ਰਾਖੀ ਕੂੰਜੀ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਇਨ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕੁੰਜੀ ਰਾਖੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਸੰਤ ਕਹਾਂ ਹੈਂ? ਉੱਤਰ:

ਪੰਨਾ ੮੯੪

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਗੁਫਾ ਤਹ ਆਸਨੁ ॥

ਕੇਵਲ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਤਹ ਬਾਸਨੁ ॥

ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਆਸਨ ਹੈ (ਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਗੋਸਟਿ ਕਰਤ ॥

ਤਹ ਹਰਖ ਨ ਸੋਗ ਨ ਜਨਮ ਨ ਮਰਤ ॥੩॥

ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਤਹ) ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਨ ਹਰਖ ਹੈ ਨ ਸੋਕ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਸੰਤ ਨ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਿਵਾਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਿ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣਾ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਨਾਨਕ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਵਰਤਣਿ ਹਰਿ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ॥੪॥੨੪॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਮਾਰੀ ਏਹੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮੇਰੀ ਵਰਤਨ ਹੋਵੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੋਵੈਂ॥੪॥੨੪॥੩੫॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਬੇਅੰਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਹਿਮਾ ਨ ਜਾਨਹਿ ਬੇਦ ॥
ਬ੍ਰਹਮੇ ਨਹੀ ਜਾਨਹਿ ਭੇਦ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬੇਦ ਭੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬ੍ਰਹਮੇ ਭੀ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਤਾਰ ਨ ਜਾਨਹਿ ਅੰਤੁ ॥
ਪਰਮੇਸਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬੇਅੰਤੁ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਜੋ ਈਸਰੁ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਬੇਅੰਤੁ ਹੈ॥੧॥

ਅਪਨੀ ਗਤਿ ਆਪਿ ਜਾਨੈ ॥
ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਅਵਰ ਵਖਾਨੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਬਖਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਕਰਾ ਨਹੀ ਜਾਨਹਿ ਭੇਵ ॥
ਖੋਜਤ ਹਾਰੇ ਦੇਵ ॥

ਸ਼ਿਵਜੀ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਖੋਜਕੇ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਵੀਆ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ਮਰਮ ॥
ਸਭ ਊਪਰਿ ਅਲਖ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥੨॥

ਦੇਵੀਆਂ ਜੋ ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭਕੇ ਊਪਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਅਲਖ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਭੇਦੁ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੨॥

ਅਪਨੈ ਰੰਗਿ ਕਰਤਾ ਕੇਲ ॥
ਆਪਿ ਬਿਛੋਰੈ ਆਪੇ ਮੇਲ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅਪਨੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਲੀਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਿਛੋੜਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਭਰਮੇ ਇਕਿ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ॥
ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਆਪਿ ਜਣਾਏ ॥੩॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭਰਮ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੁਣਿ ਸਾਚੀ ਸਾਖੀ ॥
ਸੋ ਬੋਲਹਿ ਜੋ ਪੇਖਹਿ ਆਖੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਚੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸੁਣ ਸੰਤ ਜਨ ਸੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਸੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸੰਤ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹੀ ਲੇਪੁ ਤਿਸੁ ਪੁੰਨਿ ਨ ਪਾਪਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥੪॥੨੫॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ (ਆਪੇ ਆਪਿ) ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੪॥੨੫॥੩੬॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਆਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਿਛਹੂ ਕਾਜੁ ਨ ਕੀਓ ਜਾਨਿ ॥
ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਗਿਆਨਿ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੇ ਕੋਈ ਭੀ (ਕਿਛਹੂ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਾਮੁ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਸਾਧਨ ਹੀਨ ਹਾਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਰੁ ਆਤਮੁ ਵਿਸੈਣੀ ਮਤੀ ਪੁਨਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਗਿਆਨ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਸੀਲ ਨਹੀ ਧਰਮ ॥
ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨਉ ਕੈਸਾ ਕਰਮ ॥੧॥

ਜਪੁ ਔ ਤਪੁ ਪੁਨਹ (ਸੀਲ) ਜਤੁ ਵਾ ਉਤਮੁ ਸੁਭਾਉ ਧਰਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਸੁਖਦਾਈ ਕੈਸਾ ਕਰਮੁ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਭੂਲਹ ਚੂਕਹ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਠਾਕੁਰ ਸਾਮਰਥ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਤੇ ਭੂਲ ਜਾਵੇ ਔ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਸੇ ਚੂਕ ਹੋ ਜਾਏ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਦਾਸ ਕਹਾਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਰਿਧਿ ਨ ਬੁਧਿ ਨ ਸਿਧਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ਕੇ ਗਾਵ ਮਹਿ ਬਾਸੁ ॥

ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਰਿਧੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਕਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਹ ਕਿਸੀ ਸਿਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਖੇ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਆਪੀ ਰੋਗ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਗਾਉਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਬਾਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥

ਕਰਣਹਾਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ॥
ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਮਨ ਮਹਿ ਟੇਕ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਣਹਾਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਉ ਮਨਿ ਇਹੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥
ਪਾਪ ਖੰਡਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ (ਇਹੁ) ਇਸੀ ਸੇ ਇਹੀ ਬਿਸਰਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਖੰਡਨਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਅਗਨਤੁ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
ਜਿਸਹਿ ਜਣਾਵਹਿ ਤਿਨਿ ਤੂ ਜਾਤਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਹੀ ਬਿਅੰਤ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਤੂੰ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈਂ (ਤੂੰ) ਤਿਸੀ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਉਪਾਇਓ ਤਿਸੁ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥
ਸਗਲ ਅਰਾਧਹਿ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੈ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥
ਬੇਅੰਤ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਮਿਹਰਵਾਣੁ ॥੪॥੨੬॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਬੇਅੰਤ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੬॥੩੭॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨ ਸੂਚਨ ਕਰਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲ ॥
ਕੋਟਿ ਭਵ ਖੰਡੇ ਨਿਮਖ ਖਿਆਲ ॥

ਦਿਆਲ ਹਰੀ ਸਭ ਕੀ ਰਖਸ਼ਾ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈ ਏਕ ਨਿਮਖ ਭਾਵ ਥੋੜੇ ਹੀ ਧਿਆਨ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮ ਖੰਡਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਆਗੇ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਨ॥ ਏਕ ਚਿਤ ਜਿਨ ਇਕ ਛਿਨ ਧਿਆਇਓ॥ ਕਾਲ ਫਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਨ ਆਇਓਂ (ਅ: ਉ: ਪਾ: ੧੦)

ਸਗਲ ਅਰਾਧਹਿ ਜੰਤ ॥
ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਮੰਤ ॥੧॥

ਸਭ ਜੀਵ ਅਰਾਧਤੇ ਤੋ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ॥
ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੁਆਮੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਤਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਜੋ ਈਸਰ ਹੈ ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਕਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਰਾਤਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਗਹੀ ਮਨ ਓਟ ॥
ਬੰਧਨ ਤੇ ਹੋਈ ਛੋਟ ॥

ਤਿਸਕੀ ਹੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੁਰਨ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੋਟ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਜਪਿ ਪਰਮਾਨੰਦ ॥
ਮਨ ਮਾਹਿ ਭਏ ਅਨੰਦ ॥੨॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ (ਪਰਮਾਨੰਦ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਹਮ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਆਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਾਰਣ ਤਰਣ ਹਰਿ ਸਰਣ ॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹਰਿ ਚਰਣ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਸਰਣਿ ਹੈ ਸੋ ਤਾਰਣੇ ਕੋ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈ। ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ ਚਰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਜੀਵਣ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੫

ਸੰਤਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰ ॥
ਊਚੇ ਤੇ ਊਚ ਅਪਾਰ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕਾ ਭਗਵਤ ਅਧਾਰ ਹੈ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੁ ਮਤਿ ਸਾਰੁ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀਜੈ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪੇ ਦੀਜੈ ॥

ਸੋਈ ਬੁਧੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਵੇ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਜਪਿਆ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਉ ॥੪॥੨੭॥੩੮॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਸੁਖ ਅਰ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨੭॥੩੮॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਗਲ ਸਿਆਨਪ ਛਾਡਿ ॥
ਕਰਿ ਸੇਵਾ ਸੇਵਕ ਸਾਜਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਸਿਆਨਪਾਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹ। ਸੇਵਕੋਂ ਕਾ ਸਾਜ ਸਾਜਕੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰ ਹੋਇ॥

ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਸਗਲ ਮਿਟਾਇ ॥
ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਸੇਈ ਫਲ ਪਾਇ ॥੧॥

(ਅਪਨਾ ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਸਭ ਮਿਟਾਇ ਦੇਹੁ ਜੇ ਐਸੇ ਕਰੇਂ ਤੋ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਿੰਦੇ) ਚਿਤਵੇਂ ਸੋਈ ਫਲ ਤੂੰ ਪਾਇ ਲੇਵੋ॥

ਹੋਹੁ ਸਾਵਧਾਨ ਅਪੁਨੇ ਗੁਰ ਸਿਉ ॥
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਪਾਵਹਿ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ਗੁਰ ਸਿਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਤੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਗਾ॥ ਉਤਰ॥ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ (ਸਾ) ਸੋ ਤੇਰੀ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੧॥

ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ਕੋਇ ॥
ਸਤਗੁਰੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥

ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਏ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਕਰਕੇ ਨਾ ਜਾਨੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੂ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਕਰਿ ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਨੁ ॥
ਮਿਲੀ ਨਿਮਾਨੇ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਨਾ ਜਾਨ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਨਿਮਾਣੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਾਨ ਮਿਲੇਗਾ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਹਰਿ ਟੇਕ ਟਿਕਾਇ ॥
ਅਵਰ ਆਸਾ ਸਭ ਲਾਹਿ ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਖ ਹੋਰ ਇੱਛਾ ਸਭ ਲਾਹਿਦੇ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਾਗੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਤਾ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਾਗੁ ਤੋ ਤੂੰ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨੁ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਜਪਿ ਮੰਤੁ ॥
ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਸਾਰ ਤਤੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਚਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਪੁ ਏਹੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਤਤੁ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਨਿਹਾਲ ॥੪॥੨੮॥੩੯॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਾਸ ਨਿਹਾਲ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥੨੮॥੩੯॥ ਪੁਨ:ਵਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨੁ ॥
ਆਪਨਾ ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹੋਵੈ ਉਸੀ ਕੋ ਭਲਾ ਮਾਨੁ ਅਪਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤੂੰ ਸਭ ਤਿਆਗ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸਦਾ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥
ਪੂਰਨ ਏਹੀ ਸੁਆਉ ॥੧॥

ਤੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਗਾਵਤਾ ਰਹੁ ਪੂਰਨ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਏਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਆਨੰਦ ਕਰਿ ਸੰਤ ਹਰਿ ਜਪਿ ॥
ਛਾਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ਗੁਰ ਕਾ ਜਪਿ ਮੰਤੁ ਨਿਰਮਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਕੇ ਆਨੰਦ ਕਰਿ॥ ਸਿਆਨਪਾਂ ਬਹੁਤ ਚਾਤੁਰੀਆਂ ਛੋਡ ਦੇਹ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਪ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ॥

ਏਕ ਕੀ ਕਰਿ ਆਸ ਭੀਤਰਿ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਭੀਤਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਆਸ ਕਰ ਅਰ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਨਮਸਕਾਰਿ ॥
ਭਵਜਲੁ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ॥ ਇਸੀ ਕਰਮ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਪਾਰ ਉਤਰੇਂਗਾ॥੨॥

ਦੇਵਨਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਵਨਹਾਰ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਘਰਿ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ॥
ਰਾਖਨਹਾਰ ਨਿਦਾਨ ॥੩॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭ ਨਿਧਾਂ ਹੈਂ ਵਹੀ ਅੰਤ ਕੋ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨ ॥
ਹਰੇ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਜਾਪ ਹੈ ਇਹ ਖਜਾਨਾ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੪॥੨੯॥੪੦॥

ਜੋ ਇਸ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਾਪ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਵਾ ਭਗਵਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੯॥੪੦॥ ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਸਵਾਰਿ ॥
ਜਾਹਿ ਨ ਦਰਗਹ ਹਾਰਿ ॥

ਗੁਨ ਗਾਇ ਕੇ ਦੁਰਲਭ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਵਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲੀ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਏਥੇ ਹਾਰ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਨਿਸਫਲ ਨ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਤੁਧੁ ਹੋਇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਲਾ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥੧॥

ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਣ ਅੰਤ ਕੀ (ਬੇਲਾ) ਬੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਮਾਂ ਤੇ ਛੁਡਾਈ ਲਏ॥

ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥
ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਹੋਹਿ ਦੋਵੈ ਸੁਹੇਲੇ ਅਚਰਜ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਦੋਵੇਂ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖਦਾਈ ਹੋਵੈਂਗੇ ਇਸਤੇ ਤੂੰ (ਅਚਰਜ) ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਧਿਆਉ॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ॥
ਬਿਨਸੈ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪ॥ ਇਸਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੁਖ ਬਿਨਸ ਜਾਇੰਗੇ॥

ਬੈਰੀ ਸਭਿ ਹੋਵਹਿ ਮੀਤ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਚੀਤ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਬੈਰੀ ਭੀ ਸਭ ਮੀਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥ ਔ ਤੇਰਾ (ਚੀਤ) ਮਨ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਸਭ ਤੇ ਊਤਮ ਇਹੁ ਕਰਮੁ ॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮੁ ॥

ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਊਤਮ ਇਹ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਰੂਪ ਕਰਮ ਹੈ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਮੈਂ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਧਰਮ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਤੇਰਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਉਤਰੈ ਭਾਰੁ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਪਾਪ ਰੂਪ ਭਾਰ ਉਤਰ ਜਾਏਗਾ॥੩॥

ਪੂਰਨ ਤੇਰੀ ਹੋਵੈ ਆਸ ॥
ਜਮ ਕੀ ਕਟੀਐ ਤੇਰੀ ਫਾਸ ॥

ਤੇਰੀ ਸਭ ਆਸ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈਗੀ ਤੇਰੀ ਗ੍ਰੀਵਾਂ ਸੇ ਜਮਕੀ ਫਾਸੀ ਭੀ ਕਟੀ ਜਾਏਗੀ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨੀਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮੀਜੈ ॥੪॥੩੦॥੪੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਤੂੰ ਸੁਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਏਂਗਾ ਵਾ ਸਵੇਂਗਾ॥੪॥੩੦॥੪੧॥

ਭਾਣਾ ਮਾਨਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੬

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਸ ਕੀ ਤਿਸ ਕੀ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥
ਆਪਨ ਲਾਹਿ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਏਹ ਵਸਤੂ ਦਈ ਹੂਈ ਹੈ ਤੂੰ ਤਿਸੀ ਕੀ ਕਰਕੇ ਮੰਨ ਅਪਨਾ ਤੂੰ ਅਭਮਾਨ ਹੀ (ਲਾਹਿ) ਉਤਾਰ ਦੇਹ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਤਿਸਹਿ ਅਰਾਧਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਤੂੰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਭ ਕੋਈ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਤੂੰ ਯਾਦ ਕਰਿ ਇਸਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਹਿ ਬਿਗਾਨੇ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਛੁ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਬਹੁਤੁ ਪਛੁਤਾਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਿਗਾਨੇ) ਮੂਰਖ ਵਾ (ਬਿਗਾਨੇ) ਸੰਬੰਧੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਭ੍ਰਮ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈਂ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤੇਰੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰਾ ਹੈ ਏਹੁ ਕੁਟੰਬ ਮੇਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਛਤਾਏ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰੈ ਸੋਈ ਮਾਨਿ ਲੇਹੁ ॥
ਬਿਨੁ ਮਾਨੇ ਰਲਿ ਹੋਵਹਿ ਖੇਹ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਭਲਾ ਜਾਨਕੈ ਤੂੰ ਮੰਨ ਲੈ ਇਸ ਭਾਣੇ ਦੇ ਮੰਨਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਖੇਹ ਹੋਇਕੈ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਏਗਾ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਬਿਅਰਥ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਣਾ ਲਾਗੈ ਮੀਠਾ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਿਰਲੇ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ॥੨॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਜੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ਤੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਅਗੋਚਰੁ ਆਪਿ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਮਨ ਤਾ ਕਉ ਜਾਪਿ ॥

ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਔ ਵੇਪਰਵਾਹ ਜੋ ਆਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਠ ਪਹਿਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਰਹੁ॥

ਜਿਸੁ ਚਿਤਿ ਆਏ ਬਿਨਸਹਿ ਦੁਖਾ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਤੇਰਾ ਊਜਲ ਮੁਖਾ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਚਿਤ ਆਯਾਂ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਿਮਰੁ॥੩॥

ਕਉਨ ਕਉਨ ਉਧਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥
ਗਨਣੁ ਨ ਜਾਈ ਕੀਮ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਕੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਪੁਰਸ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਔ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨਕੀ ਮਹਤਤਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਬੂਡਤ ਲੋਹ ਸਾਧਸੰਗਿ ਤਰੈ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਕਰੈ ॥੪॥੩੧॥੪੨॥

ਜੋ ਲੋਹੇ ਵਤ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਸੇ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਕਰਕੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੪॥੩੧॥੪੨॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨ ਮਾਹਿ ਜਾਪਿ ਭਗਵੰਤੁ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਇਹੁ ਦੀਨੋ ਮੰਤੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸੁ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਟੇ ਸਗਲ ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸ ॥੧॥

ਇਸੀ ਤੇ ਸਭੀ ਸੰਸਾਰੀ ਭੈ ਔ ਜਮੋਂ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਆਸ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੇਵਾ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਸਾਚੇ ਸਚੁ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਫਲ ਕੀ ਦੇਨੇਹਾਰੀ ਹੈ॥ ਸਾਚੇ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਕੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਆਪਿ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਸਦਾ ਮਨ ਜਾਪਿ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਪੁ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਨੀਤ ॥

ਸਚੁ ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਮੀਤ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਹੀ ਕਰਿ॥ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੨॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਅਤਿ ਭਾਰਾ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਅਤੀ (ਭਾਰਾ) ਬਡਾ ਹੈ ਜੋ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਬਣਾਇਕੇ ਪੁਨ: ਉਠਾਇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਡਾ ਸਾਮਰਥੁ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਸੋਈ ॥੩॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਾਮਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਵਹੀ ਹੈ॥੩॥ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀਜੈ ॥

ਅਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੀਏ॥ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਪੀ ਜਪੁ ਜਾਪੁ ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਜਾ ਕਾ ਪਰਤਾਪੁ ॥੪॥੩੨॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਕੋ ਜਾਪ ਕਰਿਕੇ ਤੂੰ ਜਾਪੀ ਅਰਥਾਤ ਜਾਨਨੇਹਾਰਾ ਹੋ ਵਾ (ਜਾਪੀ) ਜਪਨੇ ਜੋਗੁ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਕੋ ਜਪ ਵਾ (ਜਾਪੀ) ਜਾਪਕ ਹੋਇਕੈ ਜਾਪਿ ਕੋ ਜਾਪੁ ਸੌ ਕੌਣ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਭ ਤੇ (ਊਚਾ) ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਹੈ॥੪॥੨॥੪੩॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਰਥਾ ਭਰਵਾਸਾ ਲੋਕ ॥

ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥ ਸਾਮਰਥ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਟੇਕ) ਧਿਰ ਹੈ॥

ਅਵਰ ਛੂਟੀ ਸਭ ਆਸ ॥

ਅਚਿੰਤ ਠਾਕੁਰ ਭੇਟੇ ਗੁਣਤਾਸ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਔਰ ਆਸ ਸਭ ਛੂਟੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਨੋ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਠਾਕੁਰ (ਅਚਿੰਤ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਕਾਰਜੁ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ ਪੂਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤੂੰ ਧਿਆਇ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੋ ਬਾਣੀ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਲੇਂ ਤਉ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਤੁਮ ਹੀ ਕਾਰਨ ਕਰਨ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਰਿ ਸਰਨ ॥

ਕਾਰਨੋਂ ਕੋ ਕਰਨਹਾਰ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਤੁਮ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਨ ਲੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਓਹੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਆਨੰਦ ਹਰਿ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਹੀ ਹਰੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਓਟ ਸਦੀਵ ॥

ਜਾ ਕੇ ਕੀਨੇ ਹੈ ਜੀਵ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਭ ਜੀਵ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਨ ਲੈ॥

ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਕਰਤ ਨਿਧਾਨ ॥

ਰਾਖਨਹਾਰ ਨਿਦਾਨ ॥੩॥

ਹਰੀ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਭੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਬ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋਵੀਜੈ ॥

ਆਪੁ ਮਿਟਾਇ ਮਿਲੀਜੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋਈਏ ਅਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਕੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਰਹੀਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਧਿਆਈਐ ਨਾਮੁ ॥

ਸਫਲ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਕਾਮੁ ॥੪॥੩੩॥੪੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਐ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸਫਲ ਕਾਮ ਹੈ॥੪॥੩੩॥੪੪॥

ਜਬ ਲਾਹੌਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਜਹਾਂਗੀਰ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਪੂਛਾ ਹਿੰਦੂ ਜਿਸਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਿਸ ਕੋ ਅਲਾਹ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਜਾਪ ਕੇ ਭੇਦ ਕੈਸੇ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਸੁਨਾਵੋ? ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉੱਤਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਾਰਨ ਕਰਨ ਕਰੀਮ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਰਹੀਮ ॥

ਹਿੰਦੂ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰੀਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਿੰਦੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈਂ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ ਰਹੀਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਹ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ॥

ਖੁਦਿ ਖੁਦਾਇ ਵਡ ਬੇਸੁਮਾਰ ॥੧॥

ਹਿੰਦੂ ਅਗਮੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪ ਖੁਦਾਇ ਬਡਾ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੮੯੭

ਓਂ ਨਮੋ ਭਗਵੰਤ ਗੁਸਾਈ ॥

ਖਾਲਕੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਠਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਓਂ ਰੂਪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਭਗਵੰਤ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਹੋਵੇ ਐਸੇ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਹੀ ਖਲਕਤ ਕਰਨ ਹਾਰ ਖੁਦਾਇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀਂ ਸਰਬ ਜਗਹ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਜੀਵਨ ਮਾਧੋ ॥

ਭਉ ਭੰਜਨ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਅਰਾਧੋ ॥

ਹਿੰਦੂ ਜਗਤ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਔ ਜਗਤ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭੰਨਨੇ ਹਾਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰੋ॥

ਰਿਖੀਕੇਸ ਗੋਪਾਲ ਗੋੁਵਿੰਦ ॥

ਪੂਰਨ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੁਕੰਦ ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪ੍ਰਿਥੀਵਾਲ ਔ ਬੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਨਨੇ ਜੋਗ ਔਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਿਹਰਵਾਨ ਮਉਲਾ ਤੂਹੀ ਏਕ ॥

ਪੀਰ ਪੈਕਾਂਬਰ ਸੇਖ ॥

ਮੇਹਰਬਾਨ ਔ ਮੌਲਾ ਤੂਹੀ ਏਕ ਹੈਂ ਪੀਰ ਔ ਪੈਕੰਬਰ ਪੁਨਾ ਸੇਖ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਦਿਲਾ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਕਰੇ ਹਾਕੁ ॥

ਕੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਤੇ ਪਾਕੁ ॥੩॥

ਸਰਬ ਦਿਲੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਕਰੇ ਹਾਕੁ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੂ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਵਾ ਬੰਦਿਆਂ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਹੱਕ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਕੁਰਾਨਾਦਿ ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤੂੰ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਇਨਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਨਰਹਰ ਦਇਆਲ ॥

ਰਮਤ ਰਾਮ ਘਟ ਘਟ ਆਧਾਰ ॥

ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਰੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਘਰ ਹੈ ਔ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸਾ ਤੂੰ ਦਿਆਲ ਹੈਂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਦਿਆਲ ਰਮਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਬਾਸੁਦੇਵ ਬਸਤ ਸਭ ਠਾਇ ॥

ਲੀਲਾ ਕਿਛੁ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਾਸਦੇਵ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤੂੰ ਸਰਬ ਥਾਵੋਂ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਲੀਲਾ ਕੁਛ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਿਹਰ ਦਇਆ ਕਰਿ ਕਰਨੈਹਾਰ ॥

ਭਗਤਿ ਬੰਦਗੀ ਦੇਹਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਹਰ ਕਰ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਇਆ ਕਰ ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਦੇਹ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਹਮਕੋ ਬੰਦਗੀ ਦੇਹੁ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਖੋਏ ਭਰਮ ॥

ਏਕੋ ਅਲਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥੫॥੩੪॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਲਹੁ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥੫॥੩੪॥੪੫॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਨਸੇ ਪਾਪ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਨਾਹੀ ਸੰਤਾਪ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਸੁ ਗਾਵਨੇ ਸੇ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਜਾਪ ਜਪਤਿਆਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨਿ ਵਸੇ ॥
ਮਹਾ ਬਿਕਾਰ ਤਨ ਤੇ ਸਭਿ ਨਸੇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਵਸੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਬਿਸੇ ਬਡੇ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਜਸੁ ਗਾਉ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਅਕਥ ਕਥਾ ਸਾਚੀ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਉ ਜਿਸਕੀ ਕਥਾ ਅਕਥ ਪੁਨਾ ਸਾਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਨ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਨਾਸੀ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪਿਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਭੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਰੈਨਿ ਦਿਨਸੁ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵ ਕਮਾਨੀ ॥
ਹਰਿ ਮਿਲਣੈ ਕੀ ਏਹ ਨੀਸਾਨੀ ॥੨॥

ਔਰੁ ਤਿਸਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈ ਹੈ ਹਰੀਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਏਹੀ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਟੇ ਜੰਜਾਲ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਤਿਨਕੇ ਜੰਜਾਲ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੇ ਨਿਹਾਲੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮੁ ਬਣਿ ਆਇਆ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤ ਰਸਨਾ ਗਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਕਰਮ ਬਨ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਫਲੀ ਭੂਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸਦਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਸਤਕਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਸਦਾ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹੀ ਸੁਭ (ਨੀਸਾਣ) ਲੇਖੁ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਕੀ ਰੇਣੁ ਪਾਏ ਜੇ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਕੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੪॥੩੫॥੪੬॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਜੋ ਕੋਈ ਜਨ ਪਾਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋ ਜਾਏ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਏ॥੪॥੩੫॥੪੬॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਰਸਨ ਕਉ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਧਰਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਨੁ ਜਾਈਐ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਧਾਰੀਐ॥

ਧੂਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਮਸਤਕਿ ਲਾਇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗਾਈਏ ਤੌ ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਦੁਰਮਤੀ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਮਿਟੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਭੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਏ॥ ਔ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵੇ ਪੁਨਹ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕੀਰਤਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜਸ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਨਿਕਟਿ ਕਰਿ ਜਾਨੁ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਕੀ) ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਨੇੜੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੰਨੁ॥੨॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਮਸਰਿ ਸੁਖ ਦੂਖ ॥

ਕਦੇ ਨ ਬਿਆਪੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਖ ਔ ਦੁਖ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਭੂਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ॥

ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਰਾਜੇ ॥

ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦੁ ਪੜਦੇ ਸਭਿ ਕਾਜੇ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਲੈ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਪਕੇ ਸਭ ਪੜਦੇ ਅਪਨੇ ਕਜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਦਇਆਲ ਬਖਸਿੰਦੁ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਹੀ ਬਡੇ ਪਰਮ ਈਸਰ ਸਮਰਥ ਔ ਗੁਰੂ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔ ਦਇਆ ਦੇ ਘਰ ਔ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੋ ਬਖਸਨੇਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਜਾ ਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਿਸੁ ਪੂਰਨ ਭਾਗਾ ॥੪॥੩੬॥੪੭॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ॥੪॥੩੬॥੪੭॥ ਇਸਕੀ ਤੀਨ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਚੌਥੀ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੮

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਿਸੁ ਭਰਵਾਸੈ ਬਿਚਰਹਿ ਭਵਨ ॥
ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਤੇਰਾ ਸੰਗੀ ਕਵਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਤੂੰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ। ਹੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਕਹੁ ਤੇਰਾ ਕੌਨ ਸੰਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ॥

ਰਾਮੁ ਸੰਗੀ ਤਿਸੁ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨਹਿ ॥
ਪੰਚ ਬਟਵਾਰੇ ਸੇ ਮੀਤ ਕਰਿ ਮਾਨਹਿ ॥੧॥

ਏਕ ਤੇਰਾ ਰਾਮ ਹੀ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਔ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਰਾਹਮਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਮੀਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋ ਘਰੁ ਸੇਵਿ ਜਿਤੁ ਉਧਰਹਿ ਮੀਤ ॥
ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਰਵੀਅਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਾਧਸੰਗਿ ਕਰਿ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੀਤ ਸੋ ਘਰ ਸੇਵ ਜਿਸੁ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਉਧਰੇਂ ਪੁਨਹ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਚਾਰੁ ਔਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਿ॥੧॥

ਜਨਮੁ ਬਿਹਾਨੋ ਅਹੰਕਾਰਿ ਅਰੁ ਵਾਦਿ ॥
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਖਿਆ ਸਾਦਿ ॥

ਹੰਕਾਰ ਔ ਝਗੜਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮੁ ਬੀਤਿਆ ਹੈ ਬਿਸਿਆਂ ਕੇ ਸੁਆਦ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਭਰਮਤ ਭਰਮਤ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਤਰੀ ਨ ਜਾਈ ਦੁਤਰ ਮਾਇਆ ॥੨॥

ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਿਆਂ ਭ੍ਰਮਤਿਆਂ ਬਡਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਦੁਸਤਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਸੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥
ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ ॥

ਜੋ ਕੰਮ ਨਾ ਆਵੇ ਸੋ ਤੂੰ ਕਾਰ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ ਇਹ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਆਪ ਬੀਜ ਬੀਜਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਨਕਾ ਫਲ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਖਾਵੇਂਗਾ॥

ਰਾਖਨ ਕਉ ਦੂਸਰ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥
ਤਉ ਨਿਸਤਰੈ ਜਉ ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤੌ ਤੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੩॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥
ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਕੀਜੈ ਦਾਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਦਾਨੁ ਕਰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਦੇਹੁ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਗਤਿ ਕਰਿ ਮੇਰੀ ॥
ਸਰਣਿ ਗਹੀ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥੪॥੩੭॥੪੮॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤਿ ਕਰਿ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ॥੪॥੩੭॥੪੮॥ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਪਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਇਹ ਲੋਕੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਨਹੀ ਭੇਟਤ ਧਰਮ ਰਾਇਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਪਰਲੋਕ ਮੇਂ ਧਰਮਰਾਇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾਵੰਤ ॥
ਫੁਨਿ ਗਰਭਿ ਨਾਹੀ ਬਸੰਤ ॥੧॥

ਹਰੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੇਂ ਹਮ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਵੇਂਗੇ॥ ਪੁਨਾ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਾਸਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਜਾਨੀ ਸੰਤ ਕੀ ਮਿਤ੍ਰਾਈ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਨੋ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਪੂਰਬਿ ਸੰਜੋਗਿ ਮਿਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਜਾਨੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬਲੇ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ (ਮਿਲਾਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੈ ਚਰਣਿ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥
ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਸੰਜੋਗੁ ਸਭਾਗਾ ॥

ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਕਰ ਮੈਂ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਸਭਾਗਾ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਧੂਰਿ ਲਾਗੀ ਮੇਰੈ ਮਾਥੇ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਸਗਲੇ ਮੇਰੇ ਲਾਥੇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ਲਾਗੀ ਹੈ। ਪਾਪ ਔ ਦੁਖ ਸਭੀ ਮੇਰੇ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸਚੁ ਟਹਲ ਕਮਾਨੀ ॥
ਤਬ ਹੋਏ ਮਨ ਸੁਧ ਪਰਾਨੀ ॥

ਹੇ (ਪਰਾਨੀ) ਜੀਵ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਸੁਧ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕਾ ਸਫਲ ਦਰਸੁ ਡੀਠਾ ॥
ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵੂਠਾ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋ ਸਹਿਤ ਫਲੋਂ ਕੇ ਹੈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਟਾਨੇ ਸਭਿ ਕਲਿ ਕਲੇਸ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਪਰਵੇਸ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਪੰਚ ਕਲੇਸ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਤੋ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਉਪਜੇ ਸੇ ਅਬ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਲੈ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟੇ ਆਨੂਪ ਗੋੁਵਿੰਦ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੂਰੇ ਨਾਨਕ ਬਖਸਿੰਦ ॥੪॥੩੮॥੪੯॥

ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਔਰ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥ ਬਖਸ਼ਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪਰਗਟ ਹੋ ਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੩੮॥੪੯॥

ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਊ ਕਉ ਚਾਰੇ ਸਾਰਦੂਲੁ ॥

ਕਉਡੀ ਕਾ ਲਖ ਹੂਆ ਮੂਲੁ ॥

ਤਮੇ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਸਾਰਦੂਲੁ) ਸੇਰ ਥਾ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪ ਗਊਆਂ ਕੋ ਸਤੋ ਸਹਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਘਾਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਬਨ ਮੈਂ ਜਾਕਰ (ਚਾਰੇ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਜੀਉ ਕਉਡੀ ਕਾਲ ਅਤੀ ਤੁਛਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਥਾ ਸੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਖ ਕੇ ਔ ਵਾਚ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਲਖ ਰੂਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਬਕਰੀ ਕਉ ਹਸਤੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇ ॥

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥੧॥

ਬਕਰੀ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਤੀ ਅਤੀ ਨਿਰਬਲ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਹਸਤੀ ਵਤ ਜੋ ਮਨ ਅਸਥੂਲ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਬੇਕ ਕੋ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਨਿਹਾਲ ਕੀਏ ਤੋ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਬਹੁ ਗੁਨ ਤੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੁਣ ਹੈਂ ਮੈਂ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੀਸਤ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਇ ਬਿਲਾਈ ॥

ਮਹਾ ਕਸਾਬਿ ਛੁਰੀ ਸਟਿ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਇਹ ਵਿਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਭੋਗ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਗ੍ਰਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪ ਜੋ ਅਤੀ ਕਸਾਈ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਹਿੰਸਾ ਰੂਪ ਛੁਰੀ ਸੁਟ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਰਣਹਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਹਿਰਦੈ ਵੂਠਾ ॥

ਫਾਥੀ ਮਛੁਲੀ ਕਾ ਜਾਲਾ ਤੂਟਾ ॥੨॥

ਏਹ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੌਂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਰਣਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੂੰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਕੇ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਜਿੰਦ ਰੂਪ ਮਛੀ ਜੋ ਫਾਸੀ ਹੁਈ ਥੀ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲਾ ਤਿਸ ਕਾ ਤੂਟ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰੇ ਚਲੂਲ ॥

ਊਚੈ ਥਲਿ ਫੂਲੇ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ॥

ਜੋ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦਿ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਸਮ ਭਗਤੀ ਰਸ ਸੇ ਹੀਨ ਥੇ ਸੋ ਗਾੜੇ ਹਰੇ ਹੂਏ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦਮਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਥਾ ਅਬ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ ਕਮਲ ਫੂਲ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ॥
ਸੇਵਕੁ ਅਪਨੀ ਲਾਇਓ ਸੇਵ ॥੩॥

ਹੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਬਡੇ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਤੁਮਨੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਕਿਰਤਘਣਾ ਕਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰੁ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸਦਾ ਦਇਆਰੁ ॥

ਤੁਮ ਹੀ ਕ੍ਰਿਤਘਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਸਦਾ ਦੀਨੋਂ ਪੈ ਦਿਆਲ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੩੯॥੫੦॥

ਤੂੰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਜਾਨ ਕੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੩੯॥੫੦॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੮੯੯

ਪੰਚ ਸਿੰਘ ਰਾਖੇ ਪ੍ਰਭਿ ਮਾਰਿ ॥
ਦਸ ਬਿਘਿਆੜੀ ਲਈ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਹਮਕੋ ਭੈ ਦੇਨੇ ਲੀਏ ਸ਼ੇਰ ਥੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਾਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਬਘਿਆੜੀ ਵਤ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰੀਆਂ ਥੀ ਵਹੁ ਭੀ ਨਿਵਾਰ ਲਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਤੀਨਿ ਆਵਰਤ ਕੀ ਚੂਕੀ ਘੇਰ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਚੂਕੇ ਭੈ ਫੇਰ ॥੧॥

ਜੋ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪ (ਆਵਰਤ) ਭੌਰੀਆਂ ਥੀ ਤਿਨਕੀ (ਘੇਰ) ਜੋ ਰੋਕ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਰਿਦੇ ਸੇ ਉਠ ਗਈ ਹੈ ਔ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਭੈਦਾਇਕ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਰੇ ਭੀ (ਚੂਕੇ) ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਾ ਗੋਵਿੰਦ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਿਓ ਦਾਸੁ ਅਪਨਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਚਾ ਬਖਸਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਤੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸਿਮਰ ਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਖਸੰਦ ਹੈ॥

ਦਾਝਿ ਗਏ ਤ੍ਰਿਣ ਪਾਪ ਸੁਮੇਰ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਪੂਜੇ ਪ੍ਰਭ ਪੈਰ ॥

ਜੋ ਸੁਮੇਰ ਸਮ ਬਡੇ ਪਾਪ ਥੇ ਸੋ ਘਾਸ ਕੇ ਸਮ ਦਗਧ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਬ? ਜਬ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਕੋ ਜਪਿਆ ਤਥਾ ਪ੍ਰਭੂ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜੇ॥

ਅਨਦ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਸਭ ਥਾਨਿ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜੋਰੀ ਸੁਖ ਮਾਨਿ ॥੨॥

ਸਭ ਥਾਵੋਂ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਬ ਬੁਧੀ ਜੋੜੀ ਤੌ ਐਸੇ ਸੁਖ ਕੋ (ਮਾਨਿ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਓ ਬਾਛਰ ਖੋਜ ॥
ਖੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ਨਹ ਫੁਨਿ ਰੋਜ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਐਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਛੇ ਕੇ (ਖੋਜ) ਪੈੜ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰਮ ਬਿਨਾ ਹੀ ਲੰਘੀਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਪਾਰ ਹੋਨੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਖੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਪੁਨਹ ਰੋਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਿੰਧੁ ਸਮਾਇਓ ਘਟੁਕੇ ਮਾਹਿ ॥
ਕਰਣਹਾਰ ਕਉ ਕਿਛੁ ਅਚਰਜੁ ਨਾਹਿ ॥੩॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਗਿਆਨੁ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਇਹੁ ਕੁਛ (ਕਰਣਹਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕਠਨਤਾ ਸੇ ਸੁਗਮਤਾ ਹੋਨੀ ਕੁਛ ਅਸਚਰਜੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਜਉ ਛੂਟਉ ਤਉ ਜਾਇ ਪਇਆਲ ॥
ਜਉ ਕਾਢਿਓ ਤਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬਿਛੜਿਆ ਥਾ ਤੋ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਤਾ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਸੇ ਨੀਚ ਗਤੀ ਤੋਂ ਕਾਢਿਆ ਤਬ (ਨਿਹਾਲ) ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਦੂਰ ਹੂਆ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਹਮਰੈ ਵਸਿ ਨਾਹਿ ॥
ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੪॥੪੦॥੫੧॥

ਪਾਪ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕਰਨਾ ਹਮਾਰੇ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਭੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪੦॥੫੧॥ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾ ਮਨੁ ਤੋਹਿ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਿਆ ਧੋਹਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੇਰਾ ਤੋ ਇਹੁ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਤੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹਿ ਕਰ ਛਲ ਮੈਂ (ਬਿਆਪਿਆ) ਡੂਬਿਆ ਹੈਂ॥

ਕੁਦਮ ਕਰੈ ਗਾਡਰ ਜਿਉ ਛੇਲ ॥
ਅਚਿੰਤੁ ਜਾਲੁ ਕਾਲੁ ਚਕ੍ਰੁ ਪੇਲ ॥੧॥

ਜੀਵ ਤੈਸੇ ਕੁਦਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭੇਡੋ ਮੈਂ ਛਤ੍ਰਾ ਔ ਬਕਰੀਓਂ ਮੈਂ (ਛੇਲ) ਬਕਰਾ ਕਲੋਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਾਲ ਜੋ ਚਕ੍ਰ ਵਤ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਪੇਲ) ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੂਆ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਜਮ ਕਾ ਜਾਲ ਸਰਬ ਪਰ ਆਇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਨਾਇ ਮਨਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਹਿ ਸਾਚੁ ਧਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਪੁਨ: ਜੋ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇਂ ਤੋ ਸਚਾ ਧਨੁ ਪਾਵੇਂ॥੧॥

ਊਨੇ ਕਾਜ ਨ ਹੋਵਤ ਪੂਰੇ ॥
ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮਦਿ ਸਦ ਹੀ ਝੂਰੇ ॥

ਘਟ ਤੇ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਾਰਜ ਕਿਸੀ ਕੇ ਭੀ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਇਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਝੂਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਰੈ ਬਿਕਾਰ ਜੀਅਰੇ ਕੈ ਤਾਈ ॥
ਗਾਫਲ ਸੰਗਿ ਨ ਤਸੂਆ ਜਾਈ ॥੨॥

ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਇਸਕੇ ਜੀ ਤਾਈਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੀਵਨੇ ਕੇ ਤਾਈਂ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਏਹ ਜੋ ਜੀਵ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋ (ਤਸੂਆ) ਦੋ ਫੂਲ ਜਿਸਕੋ ਐਂਚੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਭੀ ਕੁਛ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਧਰਤ ਧੋਹ ਅਨਿਕ ਛਲ ਜਾਨੈ ॥

ਕਉਡੀ ਕਉਡੀ ਕਉ ਖਾਕੁ ਸਿਰਿ ਛਾਨੈ ॥

(ਧੋਹ) ਦਗੇਬਾਜ਼ੀਆਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਨੇਕ ਛਲੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਕਉਡੀ ਕਉਡੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰ ਪਰ ਖਾਕ ਛਾਨਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਤਿਸੈ ਨ ਚੇਤੈ ਮੂਲਿ ॥

ਮਿਥਿਆ ਲੋਭੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸੂਲੁ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਖਾਨ ਪਹਿਰਨਾਦਿ ਸੁਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਕਦਾਚਿਤ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥ ਔ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਕੀ ਪੀੜਾ ਤੋ ਮਨ ਤੇ ਉਤਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੋਆ ਸਾਧ ਰਵਾਲ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਬ ਇਹ ਮਨੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਸਤ ਕਮਲ ਲੜਿ ਲੀਨੋ ਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੪੧॥੫੨॥

ਤਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਹਾਥ ਕਵਲ ਰਾਖਕੇ ਅਪਨੇ (ਲੜ) ਆਸਰੇ ਲਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਚਾ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥੪੧॥੫੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਸਾਧਸੰਗਿ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਜਮ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਅਗਯਾਨ ਦੁਖ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਾਮੁ ਬਸੈ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਸੋ ਜਨੁ ਦੁਤਰੁ ਪੇਖਤ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਦੁਸਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਗਮੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਨ ਨਿਤ ਜਪਨੇ ॥੧॥

ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਭ ਕੰਮ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹਰ ਵੇਲੇ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਵਹੁ ਨਿਤ ਜਪਨੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਹਾਥੁ ਗੁਰੁ ਧਰੈ ॥

ਸੋ ਦਾਸੁ ਅਦੇਸਾ ਕਾਹੇ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਗੁਰੂ ਹਾਥ ਧਰ ਦੇਵੈਂ॥ ਸੋ ਦਾਸ ਸੰਸਾ ਕਿਉਂ ਕਰੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਊਪਰਿ ਕੁਰਬਾਣ ॥੨॥

ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਕਨੌੜ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਭੇਟਿ ਨਿਹਾਲ ॥
ਸੋ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਅਗਜਾਨ ਦੁਖ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੋਈਦਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਵਹੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸੋ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹੁ ਸਾਧ ਪਿਆਰੇ ॥
ਮੁਖ ਊਜਲ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵੋ ਇਸਤੇ ਸਾਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਵੇਗੇ॥ ਭਾਵ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋਵੋਗੇ॥੧॥

ਅਨਦ ਕਰਹੁ ਤਜਿ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਿ ॥੪॥੪੨॥੫੩॥

ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਆਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗਨਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤਜੰਤ ਸੁਖ ਪਾਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੋ॥੪॥੪੨॥੫੩॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਾਮ੍ਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੦੦

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਈਂਧਨ ਤੇ ਬੈਸੰਤਰੁ ਭਾਗੈ ॥
ਮਾਟੀ ਕਉ ਜਲੁ ਦਹ ਦਿਸ ਤਿਆਗੈ ॥

ਲਕੜੀਓਂ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਭੈ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਜਲਾਵਨੇ ਸੇ ਭਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਲਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਟੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਲ ਦਸ ਹਿਸੇ ਜਿਆਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਰਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਗਾਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਊਪਰਿ ਚਰਨ ਤਲੈ ਆਕਾਸੁ ॥
ਘਟ ਮਹਿ ਸਿੰਧੁ ਕੀਓ ਪਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਡਾਲੇ ਰੂਪ ਚਰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਊਪਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਆਕਾਸੁ) ਊਪਰ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਸਿਰ ਰੂਪ ਜੋ ਮੁਢ ਹੈ ਸੋ (ਤਲੈ) ਨੀਚੇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਘਟ ਜੋਨੀ ਅਗਸਤ ਰਿਖੀ ਨੇ ਘਟ ਮਹਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਨ ਕਰ ਲੀਆ॥੧॥ ਵਾ (ਈਂਧਨ) ਬਾਲਣ ਰੂਪ ਗਰਭ ਨਿਵਾਸੀ ਬਾਲਕੋਂ ਕੀਆਂ ਅਸਤੀਆਂ ਤੇ ਜਠਰਾਗਨਿ ਰੂਪ ਬੈਸੰਤਰ ਭਾਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔ ਮਾਣੀ ਰੂਪ ਕਮਲ ਸਰੀਰ ਕੋ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਲ ਗਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਿਸ ਬਾਲਕੇ ਕੇ ਊਪਰ ਚਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਲੇ (ਆਕਾਸੁ) ਸੀਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਬਾਲਕ ਕੇ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਿਰਪਾ (ਸਿੰਧੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਿਛਲੇ ਜੋ ਜਨਮ ਕੀ ਖਬਰ ਦਿਤੀ ਹੈ॥ ਇਹ ਸਭ ਸਮਰਥਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜਾਨ ਲੇਵੋ॥

ਐਸਾ ਸੰਮ੍ਰਥੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਸਰੈ ਜੀਅ ਭਗਤਨ ਕੈ ਆਠ ਪਹਰ ਮਨ ਤਾ ਕਉ ਜਾਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਜੋ ਆਪ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥ ਸੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਾਖਨੁ ਪਾਛੈ ਦੂਧੁ ॥
ਮੈਲੁ ਕੀਨੋ ਸਾਬੁਨੁ ਸੂਧੁ ॥

ਬਾਲਕੇ ਕੇ ਜਨਮ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਮਾਖਨ ਸਮ ਜੋ ਗਾੜਾ ਦੂਧ ਥਾ ਬਾਲਕ ਦੇ ਜਨਮਣੇ ਸੇ (ਪਾਛੈ) ਮਗਰੋਂ ਸੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਥਣੋਂ ਸੇ ਪਤਲਾ ਹੋਕੇ ਅਸਲ ਦੂਧ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਨਿਕਸਨੇ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਮੂਤ੍ਰ ਪੁਰੀਖ ਮੈਂ (ਮੈਲੁ) ਮੈਲਾ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸਾਬਣ ਸੇ ਕਪੜਾ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੁਧ ਕਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਵਾਇ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਡਰਤਾ ਫਿਰੈ ॥
ਹੋਂਦੀ ਕਉ ਅਣਹੋਂਦੀ ਹਿਰੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਭੈ ਕਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਡਰਤਾ ਥਾ ਅਬ ਜਨਮ ਕੇ ਤਿਸਤੇ ਨਿਰਭੈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਹੋਂਦੀ ਜੋ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਣਹੋਂਦੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਹੋਤੀ ਜੋ ਥੀ ਗਿਆਤ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਣਹੋਂਦੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਭੂਲਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਗੁਪਤ ਬਿਦੇਹੀ ਦੀਸੈ ॥
ਸਗਲੇ ਸਾਜਿ ਕਰਤ ਜਗਦੀਸੈ ॥

ਜੋ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਸਤਵ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਬਿਦੇਹੀ ਬਿਸੇਸ ਕਰ ਜੋ ਦੇਹ ਭਾਵ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਸਰੀਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਸਾਜ ਕਰਤਾ ਈਸਰ ਹੈ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਇਕੈ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਠਗਣਹਾਰ ਅਣਠਗਦਾ ਠਾਗੈ ॥
ਬਿਨੁ ਵਖਰ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਉਠਿ ਲਾਗੈ ॥੩॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੋ ਇਹ ਠਗਣੇ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਠਗਣਹਾਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਠਗ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬਾਰ ਬਾਰ (ਉਠਿ) ਲਾਗੈ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲਗਦਾ ਭਾਵ ਉਦਮ ਕਰਦਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਿਲਿ ਕਰਹੁ ਬਖਿਆਣ ॥
ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬਖਿਆਣ) ਕਥਨ ਕਰੋ ਪੁਨਹ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ੨੭ ਔ ਸਾਸਤ ੬ ਬੇਦ ੪ ਪੁਰਾਣ ੧੮ ਸਭ ਏਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਸਤਵ ਮੇਂ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ਬੀਚਾਰੇ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਪਰਮ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੪॥੪੩॥੫੪॥

ਜੋ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬੀਚਾਰੇ) ਨਿਸਚਤ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪਰਮਗਤੀ ਅਰਥਾਤ ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥ ਵਾ ਐਸਾ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪ ਹੈ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਪ ਮਨ ਆਠ ਪਹਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਈਧਨ ਸਮ ਜੋ ਮਨ ਜਲਤਾ ਥਾ ਤਿਸਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਭਾਗ ਗਈ ਮਾਟੀ ਸਮ ਬੁਧੀ ਕੋ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਜਲ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਤੇ

ਤਿਆਗ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸਭ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਥਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕਰ ਸਭ ਆਗੇ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਕਾਸਵਤ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਭਾਵ ਪੂਜਯ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਗਿਆ ਪੁਨਹ ਘਟ ਮੈਂ ਸਿੰਧ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਪਨਾ ਗਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥ ਔ (ਮਾਖਨੁ) ਗਯਾਨ (ਪ੍ਰਥਮੈ) ਮੁਖਯ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ (ਦੂਧੁ) ਕਰਮ ਪੀਛੇ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਾਬਨ ਕਰ ਕਪੜੇ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਿਆ ਮੈਲ ਤੇ ਰਹਿਤ ਗਯਾਨ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਜੋ ਜਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਡਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਨਿਰਭੈ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਅਗਯਾਨ ਮੈਂ ਹੋਈ ਭਾਵ ਸਤ ਭਾਸਤੀ ਥੀ ਅਬ ਗਯਾਨ ਕੇ ਅਨੰਤਾਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨ ਹੋਈ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ (ਦੇਹੀ) ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਆਪ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਥਾ ਸੋ ਗੁਪਤ ਹੋ ਗਯਾ (ਬਿਦੇਹੀ) ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋਈ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਸਾਜ ਜਗਦੀਸ ਹੀ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਠਗਣਹਾਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਇਹ ਠਗਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਅਬ ਅਣਠਗਿਆ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਖਰ) ਵਸਤੂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲਾਗਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਨ (ਵਖਰ) ਸਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਰਥਾਤ ਅਸਾਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੰਤ ਸਭਾ ਇਤੀ ਇਨ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਉਪਰ ਕੀਆ ਹੈ ਈਹਾਂ ਭੀ ਓਹੀ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥੪॥੪੩॥੫੪॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਸੇਧੀ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਆ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਆਨ ਬੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤੋ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਰਖਕ ਨਹੀਂ॥

ਪੁਤੁ ਕਲਤ੍ਰੁ ਲਖਿਮੀ ਦੀਸੈ ਇਨ ਮਹਿ ਕਿਛੂ ਨ ਸੰਗਿ ਲੀਆ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਨਹ ਮਾਇਆ ਜੋ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਛੂ ਭੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਰਲੋਕ ਜਾਤੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਖਾਇ ਭੁਲਾਨਾ ਮਾਇਆ ਮੰਦਰੁ ਤਿਆਗਿ ਗਇਆ ॥੧॥

ਇਹ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖਿਓਂ ਰੂਪ ਠਗ ਬੂਟੀ ਖਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਚਲਤੀ ਬੇਰ ਮਾਇਆ ਤਥਾ ਪੱਕੇ ਮੰਦਰ ਭੀ ਛੋਡਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਹੁਤੁ ਵਿਗੂਤਾ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਕਿਰਤਿ ਪਇਆ ॥

ਔ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਪੁਰਬ ਕਮਾਣੇ ਛੋਡਹਿ ਨਾਹੀ ਜਮਦੂਤਿ ਗ੍ਰਾਸਿਓ ਮਹਾ ਭਇਆ ॥੨॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਛਡਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਮਹਾਂ ਭਇਆਨ ਜੋ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗ੍ਰਸ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਬੋਲੈ ਝੂਠੁ ਕਮਾਵੈ ਅਵਰਾ ਤ੍ਰਿਸਨ ਨ ਬੂਝੈ ਬਹੁਤੁ ਹਇਆ ॥

ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਔ ਔਰ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਕਮਾਵੈ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਗਨੀ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਤੀ ਇਸੀ ਸੇ ਬਹੁਤ ਬੇਰ (ਹੋਇਆ) ਰਤ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਸਾਧ ਰੋਗੁ ਉਪਜਿਆ ਸੰਤ ਦੂਖਨਿ ਦੇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਮਹਾ ਖਇਆ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਦੂਖਣ ਅਰੋਪਣੇ ਸੇ (ਅਸਾਧ) ਜੋ ਨਾ ਸਾਧਿਆ ਜਾਏ ਐਸਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਏਹ ਮਨੁਖ ਦੇਹੀ ਬਿਨਾਸ ਹੁਈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੁਈ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਅਤਯੰਤ ਨਸ਼ਟ ਹੂਆ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਨਰਕ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ॥੩॥

ਜਿਨਹਿ ਨਿਵਾਜੇ ਤਿਨ ਹੀ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਕੀਨੇ ਸੰਤ ਜਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰਬ ਸਰੀਰ ਸਾਜੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਵਡਿਆਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਤ (ਜਇਆ) ਜੀਤ ਵਾਲੇ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਇਆ ॥੪॥੪੪॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ (ਮਇਆ) ਦਇਆ ਕੇ ਰੂਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੪॥੪੪॥੫੫॥ ਰੂਹ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸਾ ਪੂਰਾ ਗੁਰਦੇਉ ਸਹਾਈ ॥

ਜਾ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਬਿਰਥਾ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਐਸਾ ਸਹਾਈ ਹੈ॥ ਜਿਸਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਜਾ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਾਟੈ ਜਮ ਜਾਲੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਕਾਟ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ॥

ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਸਗਲੇ ਤਨ ਕੇ ॥੧॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਰਾਖੈ ਹਾਥੁ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੋ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥੁ ॥

ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਗਰੀਬਾਂ ਕਾ ਜੋ ਮਾਲਕ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਥ ਰਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥

(ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨੁ) ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਤਿਸ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ॥੨॥

ਨਿਰਮਲ ਮੰਤੁ ਦੇਇ ਜਿਸੁ ਦਾਨੁ ॥

ਤਜਹਿ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਦਾਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹ ਪੁਰਸੁ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਥੀਂ ਅਭਿਮਾਨੁ ਭੀ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਧਿਆਈਐ ਸਾਧ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਪਾਪ ਬਿਨਾਸੇ ਨਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਧਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਗਲ ਨਿਵਾਸ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਪੂਜਜ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਾਰੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਦਰਸੁ ਦੇਹਿ ਧਾਰਉ ਪ੍ਰਭ ਆਸ ॥
ਨਿਤ ਨਾਨਕੁ ਚਿਤਵੈ ਸਚੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੪੫॥੫੬॥

ਮੈਂ ਏਹੀ ਆਸ ਨਿਤ ਧਾਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਰਸਨ ਦੇਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਕੇ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਭੀ ਮੁਖ ਸੇ ਏਹੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਦਰਸਨ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪੫॥੫੬॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੦੧

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਾਵਹੁ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗੀਤ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਮਿਟੈ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗੀਤ ਗਾਵੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ (ਪਰਮ) ਬਡਾ ਸੁਖ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਹੋਵਤ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਹਿ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧॥

ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣੇ ਕਰ (ਪ੍ਰਕਾਸ) ਗਯਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹੋਇ ਉਧਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੨॥੧॥੫੭॥

ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੫੭॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੇ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਰੋਗ ਕੂਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਸਭ ਕਾਮ ਮੈਂ ਪੂਰਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਹਮ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਸਗਲ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ (ਕੂਰਾ) ਮੂਰਖਪੁਣਾ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੁ ਅਰਾਧਹੁ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥
ਜਾ ਕੀ ਸਰਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਜੋ ਸਾਚਾ ਹੈ (ਸੋਇ) ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਾਧੋ ਜਿਸਕੀ ਸਰਨ ਲੈਨੇ ਸੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਨੀਦ ਸੁਹੇਲੀ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੀ ਭੂਖ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਬਿਨਸੇ ਸਭ ਦੂਖ ॥੨॥

ਜਬ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਭੂਖ) ਚਾਹ ਲਗੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਹਜਿ ਅਨੰਦ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਭ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਅਬ ਹਮ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕਾ ਧਾਰਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟਾਈ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਖਾ ਹੋਆ ਆਪਿ ॥੪॥੨॥੫੮॥

ਹਮ ਤੋ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਰਾਖਾ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਭਜਨ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥੨॥੫੮॥

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਰਨਰਹ ਨਮਸਕਾਰੰ ॥

ਜਲਨ ਥਲਨ ਬਸੁਧ ਗਗਨ ਏਕ ਏਕੰਕਾਰੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਨਰਹ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਾ ਨਿਅੰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰੂ ਅਸਥਲੋਂ ਮੈਂ ਔ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਪੁਨਹ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਨ ਧਰਨ ਪੁਨ ਪੁਨਹ ਕਰਨ ॥

ਨਹ ਗਿਰਹ ਨਿਰੰਹਾਰੰ ॥੧॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਕੇ (ਧਰਨ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਹਰਨ) ਨਾਸ ਭੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਿਸਕਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਭੋਜਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ॥੧॥

ਗੰਭੀਰ ਧੀਰ ਨਾਮ ਹੀਰ ਊਚ ਮੂਚ ਅਪਾਰੰ ॥

ਕਰਨ ਕੇਲ ਗੁਣ ਅਮੋਲ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੰ ॥੨॥੧॥੫੯॥

ਨਿਹਚਲ ਔ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ (ਹੀਰ) ਸੁਧ ਅਮੋਲਕ ਔ ਊਚਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤ ਊਚਾ ਹੈ॥ ਤਥਾ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣ ਜਿਸਕੇ ਅਮੋਲ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੫੯॥ ਮਾਯਾ ਕੋ ਛਲ ਰੂਪ ਔ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵਨੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੂਪ ਰੰਗ ਸੁਗੰਧ ਭੋਗ ਤਿਆਗਿ ਚਲੇ ਮਾਇਆ ਛਲੇ ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੂਪ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਰੰਗ ਪੁਨਾ ਸੁਗੰਧ ਔਰ ਜੋ ਭੋਗ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਇਨਾ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਹ ਸਭ ਮਾਯਾ ਕੇ ਫਲ ਹੈਂ॥ ਇਨਕੋ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਭੰਡਾਰ ਦਰਬ ਅਰਬ ਖਰਬ ਪੇਖਿ ਲੀਲਾ ਮਨੁ ਸਧਾਰੈ ॥

ਨਹ ਸੰਗਿ ਗਾਮਨੀ ॥੧॥

ਅਰਬ ਔਰ ਖਰਬ ਗਿਨਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਧਨ ਕੇ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨਿਓਂ ਕੀ (ਲੀਲਾ) ਖੇਡ ਦੇਖਕੇ ਮਨ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਸਧਾਰੈ) ਤਿਸ ਤਰਫ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਤ ਕਲਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਉਰਝਿ ਪਰਿਓ ਭਰਮਿ ਮੋਹਿਓ ਇਹ ਬਿਰਖ ਛਾਮਨੀ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਥਾ ਭਾਈ ਔ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਇਨ ਕੇ ਬੀਚ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਏਹ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ (ਛਾਮਨੀ) ਛਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਨ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਸੰਤ ਭਾਵਨੀ ॥੨॥੨॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਇਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੬੦॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੯ ਤਿਪਦੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਵੈਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਓਟ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਲੇਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਦੁਰਮਤੀ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਔ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਕੋ ਪਾਵੇਂ॥

ਬਡਭਾਗੀ ਤਿਹ ਜਨ ਕਉ ਜਾਨਹੁ ਜੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਜਾਨੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਖੋਇ ਕੈ ਫੁਨਿ ਬੈਕੁੰਠਿ ਸਿਧਾਵੈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪੁਨਹ (ਬੈਕੁੰਠਿ) ਅਬਚਲ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੦੨

ਅਜਾਮਲ ਕਉ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮਹਿ ਨਾਰਾਇਨ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥

ਅਜਾਮਲ ਕਉ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਪੁਤ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਨਾਰਾਇਣ ਕੀ ਗਿਆਤ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਗਤਿ ਕਉ ਜੋਗੀਸੁਰ ਬਾਛਤ ਸੋ ਗਤਿ ਛਿਨ ਮਹਿ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਗਤੀ ਕੋ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਬਡੇ ਜੋ (ਈਸਰੁ) ਸਿਵਜੀ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਤੀ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਹਿਨ ਗੁਨੁ ਨਾਹਿਨ ਕਛੁ ਬਿਦਿਆ ਧਰਮੁ ਕਉਨੁ ਗਜਿ ਕੀਨਾ ॥

ਨਾਹੀ ਥਾ ਗੁਨ ਔ ਕੁਛ ਬਿਦਿਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਕਹੁ ਹੇ ਮਨ ਕਉਨ ਸਾ ਧਰਮ ਹਾਥੀ ਨੇ ਕੀਆ ਥਾ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਦੁ ਰਾਮ ਕਾ ਦੇਖਹੁ ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਤਿਹ ਦੀਨਾ ॥੩॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਰਾਮ ਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਦੇਖੋ ਜਿਸਨੇ ਅਭੈਤਾ ਕਾ ਦਾਨ ਤਿਸ ਹਾਥੀ ਕੋ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਨ ਲੇਵੋ॥੩॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਕਉਨ ਜੁਗਤਿ ਅਬ ਕੀਜੈ ॥

ਜਾ ਤੇ ਦੁਰਮਤਿ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੈ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਅਬ ਕੌਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰ ਬੀਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਜੁਗਤੀ ਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ ਸਾਰੀ ਹੀ (ਬਿਨਾਸੈ) ਨਸ਼ਟ ਹੋਵੈ ਔਰ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਮਨ ਹਮਾਰਾ (ਭੀਜੈ) ਤਤਪਰ ਹੋਵੈ॥੯॥

ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਹੈ ਬੂਝੈ ਨਹ ਕਛੁ ਗਿਆਨਾ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਮਨ ਤੌ ਹਮਾਰਾ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਹ (ਕਛੁ) ਥੋੜਾ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕਾ ਜਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਉਨੁ ਨਾਮੁ ਜਗੁ ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰੈ ਪਾਵੈ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥੧॥

ਇਸਤੇ ਏਹ ਕਹੀਏ ਵਹੁ ਕੌਨ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਿ ਏਹੁ (ਜਗ) ਜੀਵ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਕੋ ਪਾਵੇ॥੧॥ ਐਸੇ ਜਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ॥੧॥

ਭਏ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੰਤ ਜਨ ਤਬ ਇਹ ਬਾਤ ਬਤਾਈ ॥

ਦਯਾ ਕੇ ਘਰ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਤਬ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਏਹੁ ਬਾਤ ਬਤਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਧਰਮ ਮਾਨੋ ਤਿਹ ਕੀਏ ਜਿਹ ਪ੍ਰਭ ਕੀਰਤਿ ਗਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਰਬ ਧਰਮ ਕਰਿ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਹ ਤੁਮ ਮਾਨ ਲੇਵੋ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਰੁ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਮਹਿ ਨਿਮਖ ਏਕ ਉਰਿ ਧਾਰੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਅਲਪ ਕਾਲ ਭੀ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ॥੨॥

ਜਮ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ਮਿਟੈ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਅਪੁਨੋ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰੈ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਜਮ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਉਰ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਨਾਰਾਇਨ ਸੁਧਿ ਲੇਹਿ ॥

ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ਅਉਧ ਘਟੈ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਾਤੁ ਹੈ ਦੇਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤੂੰ ਨਾਰਾਇਣ ਕੀ ਸੁਧ ਲੈ ਭਾਵ ਯਾਦ ਕਰੁ ਕਿਉਂਕਿ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਐਸਾ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਜੋ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਰਨਾਪੋ ਬਿਖਿਅਨ ਸਿਉ ਖੋਇਓ ਬਾਲਪਨੁ ਅਗਿਆਨਾ ॥

ਬਾਲਪਨ ਤੋ ਅਗਯਾਤ ਮੈਂ ਗਿਆ ਹੀ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਜਵਾਨੀ ਕਾ ਵਕਤ ਭੀ ਬਿਸਯੋਂ ਮੇਂ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਓ ਅਜਹੂ ਨਹੀ ਸਮਝੈ ਕਉਨ ਕੁਮਤਿ ਉਰਝਾਨਾ ॥੧॥

ਬੁਢਾ ਭੀ ਹੂਆ ਅਜੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕੌਨ ਸੀ ਖੋਟੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਮੇਂ ਫਸਿਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਦੀਓ ਜਿਹ ਠਾਕੁਰਿ ਸੋ ਤੈ ਕਿਉ ਬਿਸਰਾਇਓ ॥

ਜਿਸ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮੂਢ ਸੋ ਤੈਨੇ ਕਿਉਂ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮੁਕਤੁ ਹੋਤ ਨਰ ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰੈ ਨਿਮਖ ਨ ਤਾ ਕਉ ਗਾਇਓ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਦੁ ਕਹਾ ਕਰਤੁ ਹੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਈ ॥

ਮਾਯਾ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਤੂੰ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੇ ਕੇ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹਤੁ ਚੇਤਿ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਹੋਇ ਹੈ ਅੰਤਿ ਸਹਾਈ ॥੩॥੩॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਿੰਤਾਮਨੀ ਸਰੂਪ ਜੋ ਨਾਰਾਇਣੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਯਾਦ ਕਰਿ ਸੋ ਅੰਤਕਾਲ ਕੋ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥੩॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਗੁਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਪਰ ਗਏ ਤਹਾਂ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ ਲੋਕ ਮਿਲਨੇ ਆਏ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਰੂਪ ਅਰੁ ਥਾਉਂ ਪੂਛਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੋਈ ਚੰਦੁ ਚੜਹਿ ਸੇ ਤਾਰੇ ਸੋਈ ਦਿਨੀਅਰੁ ਤਪਤ ਰਹੈ ॥

ਸਾ ਧਰਤੀ ਸੋ ਪਉਣੁ ਝੁਲਾਰੇ ਜੁਗ ਜੀਅ ਖੇਲੇ ਥਾਵ ਕੈਸੇ ॥੧॥

ਜੋ ਚੰਦ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਚੜਤਾ ਥਾ ਸੋਈ ਅਬ ਕਲਯੁਗਿ ਮੈਂ ਚੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੂਰਜ ਭੀ ਤਪਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਰਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਪੌਨ ਭੀ ਵਹੀ ਝੁਲਾਰੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਕਲਿਜੁਗ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਥਾਉਂ ਕਲਯੁਗਿ ਕਾ ਕੈਸੇ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ॥ ਵਾ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਵ ਇਸਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਲਤੇ ਭਾਵ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਹੋਰ ਥਾਉਂ ਕਹੀਏ॥੧॥

ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਜੋ (ਤਲਬ) ਇਛਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਵਰਤ ਕਰੋ ਯੁਗ ਕੇ ਐਸੇ ਲਛਨ ਬੀਚਾਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਜੋਰਾਵਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਲੋਕੋਂ ਮੇਂ ਪਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਤੈ ਦੇਸਿ ਨ ਆਇਆ ਸੁਣੀਐ ਤੀਰਥ ਪਾਸਿ ਨ ਬੈਠਾ ॥

ਦਾਤਾ ਦਾਨੁ ਕਰੇ ਤਹ ਨਾਹੀ ਮਹਲ ਉਸਾਰਿ ਨ ਬੈਠਾ ॥੨॥

ਔ ਕਿਸੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਭੀ ਕਲਯੁਗ ਆਇਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਕਿ ਅਮਕੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸੇ ਤੀਰਥ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀਤਾ ਜੇ ਕਿਤੇ ਦਾਤਾ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਮਹਲ ਉਸਾਰ ਕੇ ਭੀ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੇ ਸੋ ਛੀਜੈ ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦਨਾਵੀ ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ ॥੩॥

ਏਹ ਲਛਨ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਜਰੂਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਸਤ ਬੋਲਣੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਵਹੁ ਪ੍ਰਣ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤਪ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਪੁਰਸ ਕਾ ਤਪੁ ਭੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸਕੋ ਕਲਿਜੁਗ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਕਰਿ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਏਹੀ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਲਖਣ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਸਿਕਦਾਰੀ ਤਿਸਹਿ ਖੁਆਰੀ ਚਾਕਰ ਕੇਹੇ ਡਰਣਾ ॥
ਜਾ ਸਿਕਦਾਰੈ ਪਵੈ ਜੰਜੀਰੀ ਤਾ ਚਾਕਰ ਹਥਹੁ ਮਰਣਾ ॥੪॥

ਜਿਸਕੋ ਸਰਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖੁਆਰੀ ਭੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਚਾਕਰੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਡਰੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਰਦਾਰ ਕੋ ਜੰਜੀਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਬ ਪਾਤਸਾਹਿ ਕੈਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਚਾਕਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੯੦੩

ਆਖੁ ਗੁਣਾ ਕਲਿ ਆਈਐ ॥
ਤਿਹੁ ਜੁਗ ਕੇਰਾ ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸੁ ਜੇ ਗੁਣ ਦੇਹਿ ਤ ਪਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਿਯੁਗ ਆਇ ਗਇਆ ਹੈ ਔ ਤੀਨ ਜੁਗ ਪਿਛਲਿਓਂ ਕਾ ਜੋ ਨਿਆਉਂ ਥਾ ਸਤ ਬੋਲਣਾ ਔ ਯਗ ਕਰਨੇ ਪੁਨ: ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਇਹ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਅਪਣੇ ਗੁਣਾਨਵਾਦ ਦੇਵੈ ਤੋ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ ਕਾਜੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਆ ॥
ਬਾਣੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬੇਦੁ ਅਥਰਬਣੁ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਲਹਿਆ ॥੫॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕਲੇਸ ਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵੱਢੀ ਲੈਕੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਕਾਜੀ ਭਾਵ ਅਦਾਲਤੀ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਕਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਅਥਰਬਣ ਆਦਿ ਬੇਦ ਬਾਨੀ ਕਾ ਜੋ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਕਰਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪੂਜਾ ਸਤ ਵਿਣੁ ਸੰਜਮੁ ਜਤ ਵਿਣੁ ਕਾਹੇ ਜਨੇਊ ॥
ਨਾਵਹੁ ਧੋਵਹੁ ਤਿਲਕੁ ਚੜਾਵਹੁ ਸੁਚ ਵਿਣੁ ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ ॥੬॥

ਜੇ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਔ ਪਤਿ ਨ ਰਹੀ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਉਤਮ ਕਰਮ ਤੇ ਹੀ ਪਤਿ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਚ ਤੋ ਬੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤਥਾ ਜਤ ਤੋ ਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਔ ਪਹਿਰਿਆ ਜਨੇਊ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ॥ ਨਾਵਤੇ ਭੀ ਹੋ ਔ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਧੋਤੇ ਭੀ ਹੋ ਪੁਨਹ ਤਿਲਕ ਭੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਵਤੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਬਿਚਾਰ ਬਿਨਾ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਨਾ ਮੁਖ ਕਰਤਬੁ ਹੈ॥੬॥

ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੁ ॥
ਪੋਥੀ ਪੰਡਿਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣ ॥

ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕਾ ਤੇਜੁ ਹੈ ਔ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਮ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਪੋਥੀਆਂ ਸਧਾਰਨ ਪੁਸਤਕ ਔ ਪੁਰਾਨ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇ ਜਾਨਣੇਹਾਰੇ ਪੰਡਿਤ ਭੀ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਭਇਆ ਰਹਮਾਣੁ ॥
ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜਾਣੁ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਰਹਿਮਾਨ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਾਈ (ਕਰਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਊ ਕੇ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਏਕੋ ਹੀ ਜਾਨੁ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਏਦੂ ਉਪਰਿ ਕਰਮੁ ਨਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਇਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੇ ਊਪਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੇ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ ਫਿਰਿ ਓਲਾਮਾ ਮਿਲੈ ਤਹੀ ॥੮॥੧॥

ਜੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਔਰ ਸੇ ਮੰਗਣੇ ਕੋ ਜਾਈਐ ਤੌਂ (ਤਹੀ) ਤਿਸੁ ਮੰਗਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਉਲਾਂਭਾ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬਡਾ ਬੇਸ਼ਰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਮੁਖਤਾ ਹੈਂ ਇਸਕੋ ਛੋਡਕੈ ਜੋ ਯਗਜਾਦਿਕ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਧਰਮਰਾਇ ਤਾੜਕੇ ਕਹੇਗਾ ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਕੇ ਤੈਨੇ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਕਿਉਂ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੧॥ ਕਿਸੀ ਜੋਗੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਅਸਟਪਦੀ ਉਚਾਰੀ ਹੈ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਗੁ ਪਰਬੋਧਹਿ ਮੜੀ ਬਧਾਵਹਿ ॥

ਆਸਣੁ ਤਿਆਗਿ ਕਾਹੇ ਸਚੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਤੂੰ ਜਗਤ ਕੋ ਤੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਘਰ ਤਜਾਗੋ ਔ ਆਪ (ਮੜੀ) ਮਠ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਜਹਾਂ ਜੋਗੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸਥਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਮਠ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਆਸਣ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ (ਕਾਹੇ) ਕਿਆ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਗਾ ਚੰਚਲਤਾ ਕਰ ਦੁਖੀ ਰਹੇਗਾ॥

ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥

ਨਾ ਅਉਧੂਤੀ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ॥੧॥

ਚੇਲਿਓਂ ਮੈਂ ਮਮਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਮੋਹ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ (ਹਿਤਕਾਰੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਤੂੰ ਨਾ ਅਵਧੂਤ ਹੂਆ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਬੈਸਿ ਰਹਹੁ ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਖੁ ਭਾਗੈ ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਗਤ ਲਾਜ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਰਹੁ ਅਰ ਆਤਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਇਸ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਕਰਕੇ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਭਾਗ ਜਾਏਗਾ। ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਰ ਘਰ ਮਾਂਗਣੇ ਸੇ ਲੱਜਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਗਾਵਹਿ ਗੀਤ ਨ ਚੀਨਹਿ ਆਪੁ ॥

ਕਿਉ ਲਾਗੀ ਨਿਵਰੈ ਪਰਤਾਪੁ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਗੀਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੀ ਜੋ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਪਤ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਚੈ ਮਨ ਭਾਇ ॥

ਭਿਖਿਆ ਸਹਜ ਵੀਚਾਰੀ ਖਾਇ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਰਾਚ ਰਹੇ। ਔ (ਗਿਆਨ) ਬਿਚਾਰ ਰੂਪ ਭਿਖਿਆ ਕੋ ਖਾਵੇਂ ਤਬ ਤਪਤ ਕੀ ਨਿਬਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਭਸਮ ਚੜਾਇ ਕਰਹਿ ਪਾਖੰਡੁ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਹਹਿ ਜਮ ਡੰਡੁ ॥

ਔਰ ਜੋ ਭਸਮ ਚੜਾਇ ਕੇ ਪਾਖੰਡ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਦੰਡ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਫੂਟੈ ਖਾਪਰੁ ਭੀਖ ਨ ਭਾਇ ॥

ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੩॥

ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਖਪਰ ਜਿਸਕਾ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਰਿਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਾ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਭਿਖਯਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬਾਧਿਆ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿੰਦੁ ਨ ਰਾਖਹਿ ਜਤੀ ਕਹਾਵਹਿ ॥
ਮਾਈ ਮਾਗਤ ਤ੍ਰੈ ਲੋਭਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਜਤੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿੰਦ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ਮਾਈ ਕਰਕੇ ਭਿਛਾ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਤ੍ਰੈ) ਦੋਵੇਂ ਨੇਤ੍ਰ ਔ ਏਕ ਮਨ ਦੇਹ ਤੀਨ ਤੇਰੇ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਦਇਆ ਨਹੀ ਜੋਤਿ ਉਜਾਲਾ ॥
ਬੂਡਤ ਬੂਡੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲਾ ॥੪॥

ਤੂੰ ਦਇਆ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੋਤ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਜੰਜਾਲ ਧੰਧਿਓਂ ਮੇਂ ਡੂਬਤਾ ਹੀ ਡੂਬਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਖਿੰਥਾ ਬਹੁ ਥਟੂਆ ॥
ਝੂਠੋ ਖੇਲੁ ਖੇਲੈ ਬਹੁ ਨਟੂਆ ॥

ਨਾਨਾ ਭੇਖ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਖਿੰਥਾ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਥਟੂਆ) ਬਨਾਉ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈਂ। ਔ ਨਟ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪੇਟ ਭਰਨੇ ਕਾ ਹੀ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਝੂਠਾ ਖੇਲ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁ ਜਾਰੇ ॥
ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ ॥੫॥

ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਬਹੁਤ ਸਾੜ ਰਹੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਸੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇਂਗਾ॥੫॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਫਟਕ ਬਨਾਈ ਕਾਨਿ ॥
ਮੁਕਤਿ ਨਹੀ ਬਿਦਿਆ ਬਿਗਿਆਨਿ ॥

ਬਿਲੌਰ ਕੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਭੀ ਬਨਾਇਕੈ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਗਜਾਨ ਬਿਦਜਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜਿਹਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਾਦਿ ਲੋੁਭਾਨਾ ॥
ਪਸੂ ਭਏ ਨਹੀ ਮਿਟੈ ਨੀਸਾਨਾ ॥੬॥

ਜਿਹਬਾ ਆਦਿ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਤੂੰ ਲੁਭਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਅਰੁ ਪਸੂਆਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੂਏ ਹੋ ਤੁਮਾਰਾ ਪੂਰਬਲਾ (ਨੀਸਾਨਾ) ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਲੋਗਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਜੋਗਾ ॥
ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ ਚੂਕਸਿ ਸੋਗਾ ॥

ਉਤਮ ਮੱਧਮ ਅਧਮ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਲੋਗ (ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ) ਤੀਨ ਬਿਧਿ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸਤ, ਰਜ, ਤਮ, ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ (ਜੋਗਾ) ਜੁੜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੋਗ (ਚੂਕਸਿ) ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਜਲੁ ਸਾਚੁ ਸੁ ਸਬਦੁ ਹੋਇ ॥
ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋਇ ॥੭॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ (ਸੋਇ) ਉਸ ਜੀਵ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਉਜਲ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਂ ਹੈ। ਉਤਰ॥

ਤੁਝ ਪਹਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਤੂ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥

ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਨੌਨਿਧੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤੂੰ ਉਸ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕਰਣੇ ਜੋਗ ਕੋ ਜਾਣੁ ਚਾਹੇ ਤੌ ਥਾਪ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੇ ਚਾਹੇ ਤੌ ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਿਆ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚੁ ਸੁਚੀਤੁ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋਗੀ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਮੀਤੁ ॥੮॥੨॥

ਜਤੁ ਅਰੁ ਸਤੁ ਔ (ਸੰਜਮੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੋ ਰੋਕਨਾ ਹੈ ਇਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਜਿਸਨੇ (ਸਚੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਤਿਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕਾ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਜੋਗ ਕੀ ਨਿਸੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਜੋਗੀ ਹੋ ਔ ਕਿਸ ਕਰਿ ਆਪ ਸੁਖ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਖਟੁ ਮਟੁ ਦੇਹੀ ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥
ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ ਧੁਨਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਗੀ ॥

ਖਟ ਚਕ੍ਰੋਂ ਵਾਲਾ (ਦੇਹੀ) ਸਰੀਰੁ ਜੋ ਹੈ ਏਹ ਮਨੁ ਹੈ ਔ ਮਨ ਇਸ ਮੈਂ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਵਿਰਕਤ ਜੋਗੀ ਹੈ ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਹਮਾਰੀ (ਧੁਨਿ) ਬ੍ਰਿਤਿ ਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਵਾਜੈ ਅਨਹਦੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੀਣਾ ॥
ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਪਤੀਣਾ ॥੧॥

ਏਕ ਰਸ ਵਾਜੇ ਜੋ ਅੰਸਗੋਹੰ ਆਦਿ ਚਿੰਤਨ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪ੍ਰਾਣੀ) ਹੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ ਤੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੦੪

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਿਵਰਜਿ ਸਮਾਏ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਪੁਨ: ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਬਰਜ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਹਮ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਹੀਰਾ ॥
ਤਿਤੁ ਰਾਤਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਹੀਰਾ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਤਾ ਤਬ (ਧੀਰਾ) ਠਹਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਰੋਗੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਉਮੈਂ ਔਰੁ ਮਮਤਾ ਆਦਿਕ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਰਿ ਜਮ ਕਾ ਭੌ ਭੀ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਮੁ ਜੰਦਾਰੁ ਨ ਲਾਗੈ ਮੋਹਿ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਸੋਹਿ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਬ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਗੇ ਦੁਰਮਤਿ ਪਰਹਾਰੀ ॥

ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮੈਂ ਜਬ ਜਾਗੇ ਤਬ ਹੀ ਖੋਟੀ ਸਿਖ੍ਯਾ (ਪਰਹਾਰੀ) ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਅੰਤਰਿ ਪਾਈ ॥੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨੁ ਜਾਗ ਕੇ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਤਰਾਂ ਥੀ ਸੋ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਅਲਿਪਤ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰੇ ॥
ਤਸਕਰ ਪੰਚ ਸਬਦਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥

ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਨਿਆਰੇ ਹੋਇਕੈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੰਚ ਚੋਰ ਕਾਮਾਦਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਘਰ ਜਾਇ ਨ ਮਨੁ ਡੋਲਾਏ ॥
ਸਹਜ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਹਉ ਸਮਾਏ ॥੫॥

ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ ਹਮ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਡੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਕਿਸੇ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਕ ਰਸ ਹਮ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗਿ ਰਹੇ ਅਉਧੂਤਾ ॥
ਸਦ ਬੈਰਾਗੀ ਤਤੁ ਪਰੋਤਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸੁਧ ਹੋਇਕੈ ਜਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇਕੈ ਹਮਨੇ ਤਤ ਸਰੂਪ ਬੀਚ ਮਨ ਕੋ ਪਰੋਤਾ ਭਾਵ ਅਭੇਦੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਗੁ ਸੂਤਾ ਮਰਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੬॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤੋ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਰ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜੀਵ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਵਜੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥
ਅਵਿਗਤ ਕੀ ਗਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਗਤੀ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਏਕ ਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਵਜੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਉ ਜਾਨੀ ਜਾ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੀ ॥
ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥੭॥

ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਪਛਾਨੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਬ ਏਹੁ ਬਾਤ ਜਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਹੀ ਨਿਰਬਾਨ ਰਵਿ ਰਿਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਹਜਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥
ਤਜਿ ਹਉ ਲੋਭਾ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥

ਤਬ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜਬ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਭਜਨ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਔ ਲੋਭ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਿ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਦੂਜਾ ਮੇਟਿ ਸਮਾਨਿਆ ॥੮॥੩॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਜਬ ਚੇਲੇ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਮੇਟਕੈ ਤਬ ਇਹੁ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਏਕਤਾ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਪੰਡਤ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸਾਹਾ ਗਣਹਿ ਨ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਸਾਹੇ ਊਪਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਓਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਾ (ਸਾਹਾ) ਦਿਨ ਗਿਣਤਾ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਤਾ ਇਸ ਸਾਹੇ ਕੇ ਗਿਣਨੇ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋਣੇ ਤੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਛੁ ਹੈ ਸਭ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਪਰਾਮ ਹੋਣੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ ਪਾਡੇ ਸਚੁ ਕਹੀਐ ॥
ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਸਬਦਿ ਘਰੁ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਝੂਠ ਨਾ ਬੋਲ ਸਚੇ ਬਚਨਾਂ ਕੋ ਕਹਿਆ ਚਾਹੀਏ॥ ਜੋ ਹਉਮੈ ਚਲੀ ਜਾਇ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲਈਦਾ ਹੈ॥

ਗਣਿ ਗਣਿ ਜੋਤਕੁ ਕਾਂਡੀ ਕੀਨੀ ॥
ਪੜੈ ਸੁਣਾਵੈ ਤਤੁ ਨ ਚੀਨੀ ॥

ਗਿਣ ਗਿਣ ਕੇ ਜੋਤਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਕਾਂਡੀ) ਪਤ੍ਰੀ ਬਨਾਈ॥ ਆਪ ਪੜਤਾ ਔ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਭੀ ਤੂੰ ਸਾਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਸੈ ਊਪਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਹੋਰ ਕਥਨੀ ਬਦਉ ਨ ਸਗਲੀ ਛਾਰੁ ॥੨॥

ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਉਪਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ॥ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਬਦੋ) ਗਿਣਤਾ ਏਹ ਸਭ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਨਾਵਹਿ ਧੋਵਹਿ ਪੂਜਹਿ ਸੈਲਾ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰਾਤੇ ਮੈਲੋ ਮੈਲਾ ॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਧੋਂਦਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪੱਥਰਾਂ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਮਨ ਰੰਗੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਤੂੰ ਮੈਲਾ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਰਥਿ ॥
ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਾਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਕਿਰਤਾਰਥਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਇਸ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਹਿਤ ਅਰਥ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਵੇਗੇ ਵਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਰਜਨ ਕਾ ਰਥਵਾਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਾਨਾ ਉਪਲਖਤ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ॥੩॥

ਵਾਚੈ ਵਾਦੁ ਨ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥
ਆਪਿ ਡੁਬੈ ਕਿਉ ਪਿਤਰਾ ਤਾਰੈ ॥

ਤੂੰ ਝਗੜਿਓਂ ਕੋ ਵਾਚਤਾ ਹੈਂ ਔ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਡੂਬਤਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪਿਤਰਾਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਤਾਰੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਆਪ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਓਹ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਕੈਸੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇਗਾ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਚੀਨੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥੪॥

ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਗਜਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਗਣਤ ਗਣੀਐ ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਜੀਐ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਵੈ ਸੁਖੁ ਥੀਐ ॥

ਜੋ ਗਿਣਤੀਆਂ ਗਿਣੀਐ ਤੋ ਜੀਉ ਕੋ ਸੰਸਿਆਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਇਹ ਜੀਵ ਪੜੇ ਤੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਕਰਿ ਅਪਰਾਧ ਸਰਣਿ ਹਮ ਆਇਆ ॥
ਗੁਰ ਹਰਿ ਭੇਟੇ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਕੋਈ ਅਤੀ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ਤਉ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਸਰਣਿ ਨ ਆਈਐ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥
ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈਐ ਜਨਮਿ ਮਰਿ ਆਈਐ ॥

ਅਰ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਨਹੀਂ ਆਈਤਾ ਤਿਤਨਾ ਚਿਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਈਤਾ॥ ਔ ਭਰਮ ਮੈਂ ਹੀ ਭੂਲੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਅਰ ਮਰਨ ਮੈਂ ਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧਉ ਮਰੈ ਬਿਕਾਰੁ ॥
ਨਾ ਰਿਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਸਬਦੁ ਅਚਾਰੁ ॥੬॥

ਬਿਸੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੂਆ ਏਹੁ ਜੀਵ ਜਮ ਦਰ ਮੈਂ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਪਿਆ ਔ ਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਕੋਈ ਔਰ (ਅਚਾਰੁ) ਸਾਧਨ ਸੀਖਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਇਕਿ ਪਾਧੇ ਪੰਡਿਤ ਮਿਸਰ ਕਹਾਵਹਿ ॥
ਦੁਬਿਧਾ ਰਾਤੇ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥

ਵਿਆਹ ਮੈਂ ਚੌਕ ਪੂਰਨਾਦਿ ਕਾਰ ਦੇਵਨੇ ਹਾਰੇ ਪਾਂਧੇ ਔ ਵਜਾਕਰਨੀ ਪੰਡਿਤ ਪੁਨਾ ਜਾਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਮਿਸਰ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੦੫

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥
ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਜਨੁ ਆਪਾਰੁ ॥੭॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ (ਅਪਾਰੁ) ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੁ ਕੋਈ ਏਕ ਜਨੁ ਹੈ॥੭॥

ਏਕੁ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਚੁ ਏਕੈ ॥
ਬੂਝੁ ਗਿਆਨੀ ਸਤਗੁਰ ਕੀ ਟੇਕੈ ॥

ਅਸੁਭ ਸੁਭ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਚਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਸੋ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗਯਾਨੀਓਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੀ ਏਕੋ ਜਾਣਿਆ ॥
ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਮੇਟਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਵਿਰਲੀ) ਥੋੜਿਓਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਮੇਟਕੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥
ਸਰਬ ਗੁਣੀ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਵਹੁ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰਿਕੇ ਗੁਣੀ ਹੈ ਔ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੯॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰਿਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੯॥੪॥ ਸ੍ਰੈਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਹਠੁ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰਿ ਕਾਇਆ ਛੀਜੈ ॥
ਵਰਤੁ ਤਪਨੁ ਕਰਿ ਮਨੁ ਨਹੀ ਭੀਜੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਪੂਜੈ ॥੧॥

ਹਠ ਕੇ ਵਿਸੇਸ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੇਹੀ ਛੀਜਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਿਥਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਰਤ ਰਖਨੇ ਸੇ ਔ ਤਪੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਭਗਵੰਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਾਮਸੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਔਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਮਨਾ ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਗੁ ਕੀਜੈ ॥
ਜਮੁ ਜੰਦਾਰੁ ਜੋਹਿ ਨਹੀ ਸਾਕੈ ਸਰਪਨਿ ਡਸਿ ਨ ਸਕੈ ਹਰਿ ਕਾ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਔ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਇਸ ਸੇ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਂਗੇ ਔ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਸਰਪਨੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਪਾਨ ਕਰ ਲੈ॥੧॥

ਵਾਦੁ ਪੜੈ ਰਾਗੀ ਜਗੁ ਭੀਜੈ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਖਿਆ ਜਨਮਿ ਮਰੀਜੈ ॥

ਪੁਨਾ (ਵਾਦੁ) ਚਰਚਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਪੜਤਾ ਹੈਂ ਔ (ਰਾਗੀ) ਗਾਨਾ ਸੀਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਗਤ ਹਮਾਰੀ ਚਰਚਾ ਅਰ ਰਾਗ ਪਰ (ਭੀਜੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਕੈ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਦੂਖੁ ਸਹੀਜੈ ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਬਿਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੂਖ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਾੜਸਿ ਪਵਨੁ ਸਿੰਘਾਸਨੁ ਭੀਜੈ ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਖਟੁ ਕਰਮ ਕਰੀਜੈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥਾ ਸਾਸੁ ਲੀਜੈ ॥੩॥

ਔ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ (ਸਿੰਘਾਸਨੁ) ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਚਾੜਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਆਸਨੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਪਵਨ ਚਾੜਿ ਦਸਵੇਂ ਦਵਾਰ ਮੈਂ (ਭੀਜੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਭਾਵ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਜੋ ਜੋਗ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਔ ਅਸਟ ਕਰਮ ਜੋ ਜਪ ਹੋਮ ਸੰਧਿਆ ਇਸਨਾਨ ਦੇਵ ਅਰਚਨ ਅਥਿਤ ਪੂਜਾ ਏਹ ਸਭ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਲਿਆਣ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਸਾਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਪੰਚ ਅਗਨਿ ਕਿਉ ਧੀਰਜੁ ਧੀਜੈ ॥

ਅੰਤਰਿ ਚੋਰੁ ਕਿਉ ਸਾਦੁ ਲਹੀਜੈ ॥

ਜਬ ਤਕ ਅੰਤਰ ਅਗਨੀ ਸਮ ਜਲਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਕੈਸੇ ਧੀਰਜ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਇਹ ਮਨ ਪਤੀਆਵੇ॥ ਜਬ ਤਕ ਅੰਤਰ ਅਸੁਧ ਮਨ ਹੀ ਚੋਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਕੈਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸੁਆਦ ਲੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਕਾਇਆ ਗੜੁ ਲੀਜੈ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਗੜ ਕੋ ਜੀਤੇ ਤੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਸੁਆਦ ਲੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਤੀਰਥ ਭਰਮੀਜੈ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਮੇਲ ਹੈ ਅਰ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਨਹੀ ਸੂਚਾ ਕਿਆ ਸੋਚ ਕਰੀਜੈ ॥

ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਦੋਸੁ ਕਾ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥੫॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਤੋ ਸਦੀਵ ਹੀ ਅਸੁਧ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮ ਹੀ ਐਸੇ ਮਥੇ ਮੇਂ ਪੜਾ ਹੈ ਤੇ ਦੋਸ ਕਿਸ ਕੋ ਦੇਣਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰੋ॥੫॥

ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਹਿ ਦੇਹੀ ਦੁਖੁ ਦੀਜੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀ ਥੀਜੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮੈ ਜਨਮਿ ਮਰੀਜੈ ॥੬॥

ਅੰਨ ਕੋ ਨਾ ਖਾਇਆ ਔ ਦੇਹੀ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਮਨਮੁਖਤਾ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਥਮੇ ਜਨਮੇਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਛਿ ਸੰਗਤਿ ਜਨ ਕੀਜੈ ॥
ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਾਚੈ ਨਹੀ ਜਨਮਿ ਮਰੀਜੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਕਰਮੁ ਕੀਜੈ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਕੇ (ਜਨ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਹੈ॥੭॥

ਊਂਦਰ ਦੂੰਦਰ ਪਾਸਿ ਧਰੀਜੈ ॥
ਧੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ॥੮॥੫॥

ਊਂਦਰ ਮੂਸਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਦੁੰਦ ਮਚਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਕੇ (ਪਾਸਿ) ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਧਰੀਐ ਵਾ ਉਦਰ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਦੂੰਦਰ) ਦੁੰਦ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖਾਦਿ ਨਿਕਾਸ ਦੇਈਏ॥ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਏਹੀ ਸੇਵਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਤੌਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਅੰਤਰਿ ਉਤਭੁਜੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਜੋ ਕਹੀਐ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੋਈ ॥

ਉਤਭੁਜ ਆਦਿ ਜੋ ਚਾਰਿ ਖਾਣੀਓਂ ਕੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਹਿਨੇ ਔ ਸੁਨਨੇ ਮੈਂ ਆਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥
ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਉਤਪਤੀ ਔ ਪਾਲਨਾ ਤਥਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਕਰਤਾ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ॥
ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਜਮ ਤੀਰੁ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਐਸਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਡੂੰਘਾ ਔਰ ਨਿਰਹਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਜਮਕਾ ਮੌਤ ਰੂਪ ਤੀਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮੁ (ਤੀਰੁ) ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮੋਲੁ ॥
ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਮਰੁ ਅਤੋਲੁ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮ ਰਤਨੋਂ ਔ ਹੀਰਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਅਮਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ (ਅਤੋਲੁ) ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਜਿਹਵਾ ਸੂਚੀ ਸਾਚਾ ਬੋਲੁ ॥
ਘਰਿ ਦਰਿ ਸਾਚਾ ਨਾਹੀ ਰੋਲੁ ॥੨॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਕਾ ਬੋਲੁ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਜਿਹਵਾ ਸੂਚੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੁਛ (ਰੋਲੁ) ਝੂਠੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੧॥

ਇਕਿ ਬਨ ਮਹਿ ਬੈਸਹਿ ਡੂਗਰਿ ਅਸਥਾਨੁ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਪਚਹਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਏਕ ਥਨ ਮੈਂ ਬੈਸਤੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਘਰ ਕੇ ਤਿਆਗ ਕੈ ਪਰਬਤੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਅਰਥਾਤ ਕੰਦਰਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕੇ ਏਹ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਅਭਮਾਨ ਮੈਂ ਹੀ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਆ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਕਰੇ ਯਾ ਧਿਆਨ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਤੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਨਾ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਠੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਕਰੈ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥
ਪਾਠ ਪੜੈ ਲੇ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਹਠ ਔ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੀਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਪੜਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਵਡਿਆਈ ਕੋ (ਲੇ) ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੦੬

ਤੀਰਥਿ ਭਰਮਸਿ ਬਿਆਧਿ ਨ ਜਾਵੈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥੪॥

ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਇਸਸੇ ਭੀ (ਬਿਆਧਿ) ਤੀਨ ਤਾਪ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਪੀੜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥੪॥

ਜਤਨ ਕਰੈ ਬਿੰਦੁ ਕਿਵੈ ਨ ਰਹਾਈ ॥
ਮਨੂਆ ਡੋਲੈ ਨਰਕੇ ਪਾਈ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬੀਰਜ ਕੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਬਿੰਦੁ) ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਮਨ ਕੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਠਹਿਰਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਮਨ ਡੋਲਨੇ ਸੇ ਹੀ ਏਹ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਧੋ ਲਹੈ ਸਜਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੫॥

ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਜਮਪੁਰ ਮੈਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਅਨੇਕ ਸਜਾ ਲੇਤਾ ਔ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਹ ਜੀਵ ਜਲਬਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਕੇਤੇ ਮੁਨਿ ਦੇਵਾ ॥
ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਹਿ ਭੇਵਾ ॥

ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪੁਨਾ ਮੁਨੀਸੁਰ ਤਥਾ ਦੇਵਤੇ ਜੋ ਹੈਂ ਜੋ ਹਠ ਕਰਕੇ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਰੋਕਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਭੇਦ ਭਾਵ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਗਹਹਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਿਰਮਲ ਅਭਿਮਾਨ ਅਭੇਵਾ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ (ਅਭੇਵਾ) ਅਭਿਜ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਭੇਦ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਅਭਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਪਾਵੈ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥
ਤੁਮ ਸਰਣਾਗਤਿ ਰਹਉ ਸੁਭਾਉ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮਿ) ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਤਉ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜੀਵ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਜੀਵ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਸਦੀ ਸਰਨਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੁ॥

ਤੁਮ ਤੇ ਉਪਜਿਓ ਭਗਤੀ ਭਾਉ ॥
ਜਪੁ ਜਾਪਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੭॥

ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਪਰਗਟਿਆ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਜਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਜਪੋ॥੭॥

ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਜਾਇ ਮਨ ਭੀਨੈ ॥
ਝੂਠਿ ਨ ਪਾਵਸਿ ਪਾਖੰਡਿ ਕੀਨੈ ॥

ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਭੀਨੇ ਤਬ ਹੰਕਾਰੁ ਦੇਹਾਦਿਕਾਂ ਅਰੁ ਗ੍ਰਬੁ ਪਦਾਰਥ ਇਹੁ ਜਾਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠ ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਪਾਖੰਡ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨਹੀ ਘਰੁ ਬਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੮॥੬॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾ ਅਪਨੇ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਕਾ (ਬਾਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਜੋ ਗਜ੍ਯਾਨ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੋ॥੮॥੬॥ ਜੀਵ ਕੋ ਡਾਂਟਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਵਹਿ ਬਉਰੇ ਜਿਉ ਜਨਮੇ ਤਿਉ ਮਰਣੁ ਭਇਆ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜੀਵ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਖਾਲੀ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਚਲਾ ਜਾਏਂਗਾ ਔ ਜੈਸੇ ਕਸਟ ਸਾਥ ਜਨਮਤਾ ਹੈਂ ਤਿਉਂ ਹੀ ਕੋਈ ਦਿਨ ਕੋ ਮਰਣ ਭਇਆ ਹੂਆ ਜਾਣੋ॥

ਜਿਉ ਰਸ ਭੋਗ ਕੀਏ ਤੇਤਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਭਵਜਲਿ ਪਇਆ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗ ਅਧਕ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਦੁਖ ਭੀ ਤੇਤਾ ਹੀ ਲਾਗੇਗਾ ਵਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਦੇਖਤ ਗਰਬਿ ਗਇਆ ॥
ਕਨਿਕ ਕਾਮਨੀ ਸਿਉ ਹੇਤੁ ਵਧਾਇਹਿ ਕੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਭਰਮਿ ਗਇਆ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਸਰੀਰ ਔ ਧਨ ਕੋ ਦੇਖਕੈ ਤੂੰ ਗਰਬ ਮੈਂ ਪੜ ਗਿਆ ਹੈਂ ਸੋਇਨੇ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਮੋਹ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕੈ ਭਰਮ ਮੈਂ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈਂ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸੀਲੁ ਨ ਰਾਖਿਆ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿੰਜਰ ਮਹਿ ਕਾਸਟੁ ਭਇਆ ॥

ਜਤੁ ਔ ਸਤ ਬੋਲਨਾ ਪੁਨ: ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਾ (ਸੰਜਮੁ) ਰੋਕਨਾ ਤਥਾ (ਸੀਲ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੁਭਾਵ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਹੇ ਪ੍ਰੇਤ ਜੀਵ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਅਸੁਧ ਸਰੀਰ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਕੈ (ਕਾਸਟੁ) ਹਲਕਾਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਦੌੜਾਇਆ ਪੜਾ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਤ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਾਸਟਾਤ੍ਰ ਭਜਾ ਜਾਣੁ॥

ਪੁੰਨੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਨ ਸੰਜਮੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨੁ ਬਾਦਿ ਜਇਆ ॥੨॥

ਪੁੰਨ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔ ਇਸਨਾਨ ਤਥਾ ਸੰਜਮ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਬਯਰਥ ਹੀ ਜਨਮਾ ਹੈ॥੨॥

ਲਾਲਚਿ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ॥

ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲਾਲਚਿ ਮੈਂ ਲਾਗਕੈ ਤੈਨੇ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਵਤਿਆਂ ਔ ਜਾਤਿਆਂ ਭਾਵ ਇਧਰ ਓਧਰ ਫਿਰਤਿਆਂ ਤੇਰਾ ਏਹੁ ਮਨੁਖ ਜਨਮੁ ਅਮੋਲਕ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਜਮੁ ਧਾਇ ਕੇਸ ਗਹਿ ਮਾਰੈ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਮੁਖਿ ਕਾਲ ਗਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਜਮ ਧਾਇਕੈ ਕੇਸੋਂ ਤੇ ਪਕੜ ਕੇ ਪਟਕਾਵੇਗਾ ਤੂੰ ਕਾਲ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਗਾਇਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤੌ ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ॥੩॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿੰਦਾ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਸਰਬ ਦਇਆ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਹ ਕਰਕੇ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਪਰ ਦਇਆ ਭੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਵਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਨਰਕਿ ਗਇਆ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਂਗਾ ਏਹੀ ਤੂੰ ਜਾਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਮੈ ਨਰਕ ਕੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਵੇਸ ਕਰਹਿ ਨਟੂਆ ਜਿਉ ਮੋਹ ਪਾਪ ਮਹਿ ਗਲਤੁ ਗਇਆ ॥

ਖਿਨ ਖਿਨ ਮਹਿ ਨਏ ਨਏ ਵੇਸ ਨਟੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਮੇਂ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈਂ॥

ਇਤ ਉਤ ਮਾਇਆ ਦੇਖਿ ਪਸਾਰੀ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੈ ਮਗਨੁ ਭਇਆ ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸਮਗ੍ਰੀ ਪਸਾਰੀ ਹੁਈ ਦੇਖਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਤੂੰ ਮਗਨ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੫॥

ਕਰਹਿ ਬਿਕਾਰ ਵਿਥਾਰ ਘਨੇਰੇ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਭਰਮਿ ਪਇਆ ॥

ਘਨੇ ਹੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਗਯਾਤ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਵਹੁ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ॥੬॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਕਾ ਤੁਮ ਕੋ ਬਡਾ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਵੇਂ ਤੌ ਤੂੰ ਜਾਨ ਕਿ ਏਹ ਰੋਗ ਗਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਕਉ ਆਵਤ ਦੇਖੈ ਸਾਕਤ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਭਇਆ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਜਬ ਆਵਤੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਤਬ (ਸਾਕਤ) ਬੇਮੁਖ ਪੁਰਸ ਦੇ ਮਨਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਇਹੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸੋ ਫਿਰਿ ਲੇਵੈ ਅੰਤਰਿ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਪਇਆ ॥੭॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਏਹ ਸਰੀਰ ਔ ਧਨ ਹੈ ਜੇ ਫੇਰ ਸੋਈ ਲੇ ਲੇਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਸਹਿਸਾ ਅਰ ਦੁਖ ਪੜਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਕਿਛੁ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭੁ ਤਿਸਹਿ ਮਇਆ ॥

ਅੰਤਕਾਲ ਕੋ ਤੋ ਕਛੂਭੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਜੋ ਅਬ ਸੁਖ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੮॥

ਆਦਿ (ਪੁਰਖ) ਪੂਰਨ ਔ (ਅਪਰੰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪਰੇ ਜੋ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪਇਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤੁਮ ਭੀ ਉਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ॥੮॥

ਮੂਏ ਕਉ ਰੋਵਹਿ ਕਿਸਹਿ ਸੁਣਾਵਹਿ ਭੈ ਸਾਗਰ ਅਸਰਾਲਿ ਪਇਆ ॥

ਮੂਏ ਹੂਏ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ ਜੋ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਤਿਆਂ ਕੋ ਤੁਸੀਂ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਮਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਜੋ (ਅਸਰਾਲਿ) ਭਯਾਨਕ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਸਰਾਲ ਅਜਗਰ ਅਰਥਾਤ ਭਾਰੀ ਸਰਪ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਸਨਾਨੁਸਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਕੇ ਫੇਟੇ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਕੁਟੰਬੁ ਮਾਇਆ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਦਰੁ ਸਾਕਤੁ ਜੰਜਾਲਿ ਪਰਾਲਿ ਪਇਆ ॥੯॥

ਹੇ ਸਾਕਤ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੁਟੰਬ ਔ (ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਦਰੁ) ਮਹਿਲਾਇਤਾ ਭੂਲ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀ ਜੰਜਾਲੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਤੂੰ ਪਿਆ ਹੈਂ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੯੦੭

ਜਾ ਆਏ ਤਾ ਤਿਨਹਿ ਪਠਾਏ ਚਾਲੇ ਤਿਨੈ ਬੁਲਾਇ ਲਇਆ ॥

ਜਾਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਆਏ ਹੈਂ ਜਬ ਉਸਨੇ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ਤੋ ਉਠਕੇ ਚਲ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਬਖਸਣਹਾਰੈ ਬਖਸਿ ਲਇਆ ॥੧੦॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਬਖਸ਼ਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਚਾਖਿਆ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਖੋਜੁ ਭਇਆ ॥

ਰਾਮ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਖੋਜੁ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਬੁਧਿ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ॥੧੧॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਔ ਅਕਲ ਭੀ ਪੁਨਾ ਮੁਕਤੀ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਆਇ ਸਰਣ ਪਇਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਭਯਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਬਿਰਕਤੁ ਭਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਬਰਾਬਰ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਹੀ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਬਿਰਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਾਏ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ਲਇਆ ॥੧੨॥੭॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਮਾਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੨॥੧॥

ਕਿਸੀ ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਪਕਾ ਗੁਰੂ ਕਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਦਖਣੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਰਸਿ ਲੀਣਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਸਾਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰਸ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੂਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਤ ਸਤ ਔ ਸੰਜਮ ਪੁਨਾ ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਦਇਆਲੁ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਲੀਣਾ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਾਚੇ ਦੇਖਿ ਪਤੀਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਜੋ ਦਇਆਲੁ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਲੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ? ਰਾਤ ਦਿਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔ ਸਾਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਹੈ ਗਗਨ ਪੁਰਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮੈਸਰਿ ਅਨਹਤ ਸਬਦਿ ਰੰਗੀਣਾ ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਅਕਾਸ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਨਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮ ਹੈ ਔ ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਤੁ ਬੰਧਿ ਕੁਪੀਨ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਜਿਹਵਾ ਰੰਗਿ ਰਸੀਣਾ ॥੩॥

ਔ ਸਚ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਲੰਗੋਟੀ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਤਥਾ (ਭਰਿਪੁਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜਿਨਕੀ ਲੀਣ ਹੁਈ ਹੁਈ ਹੈ ਔ ਜਿਹਬਾ ਜਿਨਕੀ ਨਾਮਕੇ ਰਸਕੇ ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਰਸੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਲੈ ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਜਿਨਿ ਰਚੁ ਰਾਚੇ ਕਿਰਤੁ ਵੀਚਾਰਿ ਪਤੀਣਾ ॥੪॥

ਹਮਕੋ ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਚੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤ ਰਚ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹਮਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਨੇ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਉਸ ਸਾਮਰਥ ਕੀ ਜਬ ਮੈਨੇ ਕਿਰਤ ਬਿਚਾਰੀ ਤੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇਆ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਰਥ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜ ਤਤ ਰਚਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਕਰਤਤ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਜਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਏਕ ਮਹਿ ਸਰਬ ਸਰਬ ਮਹਿ ਏਕਾ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਈ ॥੫॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਏਹ ਸਭ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ (ਏਕ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਔ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਨਿ ਕੀਏ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਖਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੬॥

ਜਿਸਨੇ ਨੌ ਖੰਡੋਂ ਕੇ ਮੰਡਲ ਅਸਥਾਨ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਦੀਪਕ ਤੇ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜੋਤਿ ਦਿਖਾਈ ॥੭॥

ਗੁਰੂ ਦੀਪਕ ਸੇ ਸਿਖ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਸੇ ਸਿਖ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸੁ ਗਿਆਨ ਨੇ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥੭॥

ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਸਚ ਮਹਲੀ ਬੈਠੇ ਨਿਰਭਉ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥੮॥

ਸਤ ਸਰੂਪ (ਤਖਤਿ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਿਕੇ ਜਗਜਾਸੀ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤ ਲਗਾਇਕੇ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਮੋਹਿ ਗਇਆ ਬੈਰਾਗੀ ਜੋਗੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਈ ॥੯॥

ਤਿਸ ਵਿਰਕਤ ਜੋਗੀ ਕਾ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਤੋ ਮੋਹ ਕਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਏਹੀ ਕਿੰਗਰੀ ਬਜਾਈ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸੁ ਵਿਰਕਤ ਜੋਗੀ ਕਾ ਮੋਹੁ ਘਟ ਗਯਾ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਬਾਹਲੀ ਕਿੰਗਰੀ (ਘਟਿ) ਥੋੜੀ ਵਜਾਈ ਭਾਵ ਦੇਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਜੋ ਕਰਮ ਥੇ ਸੋ ਤਜਾਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੯॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਛੂਟੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਸਖਾਈ ॥੧੦॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵਣੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੦॥੯॥ ਅਉਧੂਤ ਜੋਗੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਅਰੁ ਅੰਤਰੀਵ ਜੋਗ ਕੇ ਚਿੰਨ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਉਹਠਿ ਹਸਤ ਮੜੀ ਘਰੁ ਛਾਇਆ ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੇਤੀ ਸਬਦਿ ਉਧਾਰੀ ਸੰਤਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਉਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਆ ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਆ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਧਰਤੀ ਔ ਅਕਾਸ ਮੈਂ (ਕਲਾ) ਸਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਕੇ (ਅਉ) ਪੁਨਾ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਮਨੁ ਵਿਖੇ ਆਪ (ਘਰੁ ਛਾਇਆ) ਪਾਇਆ (ਹਸਤ) ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਕਰੋ ਏਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਕੈ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਾਰੀ ਹੈ॥

ਮਮਤਾ ਮਾਰਿ ਹਉਮੈ ਸੋਖੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨॥

ਜੋ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਸੇ ਸੋਖਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਕਥਨ ਐਸਾ ਹੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਮਹਾਤਮਾ ਹੈ? ਉਤਰ॥

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਮਨੈ ਮਹਿ ਰਾਖੈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾਂ ਕੋ ਮਨ ਵਿਖੇ ਮਾਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜੋਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਿੰਙੀ ਸੁਰਤਿ ਅਨਾਹਦਿ ਵਾਜੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੪॥

ਜੋ ਗਜਾਤ ਪੂਰਬਕ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਜਾਣੀ ਹੈ ਏਹੀ ਉਨਕੀ ਇਕ ਰਸ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਐਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ॥੪॥

ਪਰਪੰਚ ਬੇਣੁ ਤਹੀ ਮਨੁ ਰਾਖਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨਿ ਪਰਜਾਰੀ ॥੫॥

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਬਦ ਰੂਪ (ਬੇਣੁ) ਬਾਜਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਬਦ ਬੀਚ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਰਾਖਿਆ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦ ਧਜਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਰਿਦ ਧਜਾਨ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਬਿਸੇਸ ਕਰਿ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲੁ ਕਰੀ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਦੀਪਕੁ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰੀ ॥੬॥

ਸੰਤ ਜੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ (ਦੀਪਕੁ ਨਿਰਮਲ) ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗਜਾਨ ਕਰਿ (ਅਪਾਰੀ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ॥੬॥ ਅਬ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਸੇ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਲਉਕੇ ਇਹੁ ਤਨੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਜੈ ਸਬਦੁ ਨਿਰਾਰੀ ॥੭॥

ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਔ ਚੰਦ ਸੁਰ ਏਹ (ਲਉਕੇ) ਤੂੰਬੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਤਨ ਕਿੰਗਰੀ ਕੀ ਡੰਡੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸੱਤਾ ਜੋ ਅਸੰਗ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ ਔਰ ਸ੍ਵਾਸ ਆਵਤੇ ਜਾਵਤੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਸੰਬੰਧ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ (ਨਿਰਾਰੀ) ਅਸੰਗ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿੰਗਰੀ (ਵਾਜੈ) ਵਜ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਰਵਿ ਸਸਿ ਪ੍ਰਾਨ ਅਪ੍ਰਾਨ ਤੂੰਬੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਕੇ ਸਬਦ ਬਾਜਤੇ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਾਰੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨ ਵੈਰਾਗ ਤੂੰਬੇ ਤਨ ਅਭਿਮਾਨੀਕ ਨਵਿਰਤੀ ਇਹੁ ਡੰਡੀ ਹੈ॥ ਅਹੰਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਸਬਦ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਸੱਤਾ ਅਸੰਗ ਜਾਣੀ ਹੈ ਇਹ ਕਿੰਗੁਰੀ ਦਾ ਬਾਜਨਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਿਵ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਅਉਧੂ ਅਲਖੁ ਅਗੰਮੁ ਅਪਾਰੀ ॥੮॥

ਹੇ ਅਉਧੂ (ਸਿਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸਿਵ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਲਖ ਹੈ ਔ ਅਗੰਮ ਹੈ ਤਥਾ ਅਪਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ॥੮॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਪੰਚ ਵਸਹਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੯॥

ਤਿਨਕੀ ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਇਹ ਮਨ ਰਾਜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਨੇ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਦਬਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੰਚ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵੀਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇ ਮਿਰਯਾਦ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਬਦਿ ਰਵੈ ਆਸਣਿ ਘਰਿ ਰਾਜਾ ਅਦਲੁ ਕਰੇ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧੦॥

ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਬਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਰਾਜਾ) ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਜਿਨ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ ਗੁਨ (ਕਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸਾਧਨ ਸੰਪੰਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਅਦਲ) ਇਨਸਾਫ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਕਹੇ ਕਹਿ ਬਪੁਰੇ ਜੀਵਤ ਮੂਆ ਮਨੁ ਮਾਰੀ ॥੧੧॥

ਮ੍ਰਿਤ ਔ ਜਨਮ ਬਿਚਾਰੇ ਉਨਕੋ ਕਿਆ ਕਹੇਂਗੇ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਜਿਸਨੇ ਮਾਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੯੦੮

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸ ਇਕ ਮੂਰਤਿ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰੀ ॥੧੨॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਆਦਿਕ ਸਭ ਕਾ ਏਕ ਜੋ ਸਰੂਪ ਹੈ ਕਰਤਾ ਸੋ ਆਪ ਹੀ (ਕਾਰੀ) ਕਰਨੇਹਾਰ ਅਰਥਾਤ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਾਇਆ ਸੋਧਿ ਤਰੈ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਆਤਮ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਮਨ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ ਜੋ ਪਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾ ਕੋ ਵੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵਿਆ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧੪॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਏਹੀ ਸੁੰਦਰ ਗੁਨ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ (ਸਦਾ ਸੁਖੁ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਗੁਣਦਾਤਾ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈ ਔ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਾਰੀ ਹੈ (ਗੁਣਦਾਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੇ ਚਉਥੈ ਵਰਤੈ ਏਹਾ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਰੀ ॥੧੬॥

ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕੇ (ਚਉਥੈ) ਤੁਰੀਆਂ ਪਦ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਉਨਕੀ (ਨਿਰਾਰੀ) ਪਰਾ ਭਗਤੀ ਹੈ॥੧੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਗ ਸਬਦਿ ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ ਹਿਰਦੈ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧੭॥

ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਥ (ਜੋਗੁ) ਮਿਲਕੈ ਆਤਮਾ ਕੋ ਏਕ (ਮੁਰਾਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਹਿਚਾਨਿਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਮਨੂਆ ਅਸਥਿਰੁ ਸਬਦੇ ਰਾਤਾ ਏਹਾ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥੧੮॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਜੋ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਉਨ ਕਾ ਇਸਥਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਇਹ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੧੮॥

ਬੇਦੁ ਬਾਦੁ ਨ ਪਾਖੰਡੁ ਅਉਧੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥੧੯॥

ਹੇ ਅਵਧੂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਝਗੜਾ ਔਰ ਪਖੰਡ ਉਨਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਗੁ ਕਮਾਵੈ ਅਉਧੂ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੦॥

ਹੇ ਅਉਧੂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਗ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਤ ਔ ਸਤ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਅਉਧੂ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੧॥

ਹੇ ਅਵਧੂ ਪੁਨਾ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਮਰੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ॥੨੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਭਵਜਲੁ ਹੈ ਅਵਧੂ ਸਬਦਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਤਾਰੀ ॥੨੨॥

ਹੇ ਅਵਧੂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹੁ ਹੈ ਏਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਤਾਰੀ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਬਦਿ ਸੂਰ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਅਉਧੂ ਬਾਣੀ ਭਗਤਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੩॥

ਹੇ ਅਵਧੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੂਰਜ ਸਮ ਚਾਰੋਂ ਜਗੋਂ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤੀ ਸਰੂਪ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਅਉਧੂ ਨਿਕਸੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੪॥

ਹੇ ਅਵਧੂ ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਤੇ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ॥੪੨॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨੫॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰੀਖੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸਿਆ ਹੈ॥੨੫॥੯॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਜੋਗੀ ਕੋ ਦੇਖਾ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਚਿੰਨ ਜੋਗ ਕੇ ਹੈਂ ਔ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥੀ ਅੰਤਰੀਵ ਜੋਗ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਮੈ ਦੀਆ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਕੰਨੀ ਪਾਇ ਜੋਗੀ ਖਿੰਥਾ ਕਰਿ ਤੂ ਦਇਆ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਤਨ ਮਨ ਸੇ ਵਿਸਜੋਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਮੈਂ (ਸਰਮੈ) ਲਜਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਤੂੰ ਕੰਨੀ ਪਾਇ ਪੁਨਾ ਜੋ ਦੀਨੋ ਪੈ ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਏਹ ਖਿੰਥਾ ਪਹਿਰਨੀ ਕਰਿ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਬਿਭੂਤਿ ਲਾਇ ਜੋਗੀ ਤਾ ਤੀਨਿ ਭਵਣ ਜਿਣਿ ਲਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣ ਏਹੀ ਬਿਭੂਤ ਕੋ ਲਾਇ ਲੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਏਹੁ ਜਾਣੀ ਕੇ ਮੈਂਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਹੀ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਜਾਇ ਜੋਗੀ ॥

ਜਿਤੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਕਿੰਗੁਰੀ ਹੈ ਐਸੀ ਤੂੰ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਇ ਜਿਸ ਕਿੰਗਰੀ ਕੇ ਬਜਾਵਨੇ ਸੇ ਏਕ ਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਰਹੈ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਪਤੁ ਕਰਿ ਝੋਲੀ ਜੋਗੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੁਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਸਤ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਪਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਚਿਪੀ ਬਨਾਉ ਔ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਝੋਲੀ ਕਰਿ ਪੁਨਹ ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰੂਪ ਜਪਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਤੂੰ ਪਾਈ ਭਾਵ ਏਹੀ ਭੋਜਨ ਖਾਇ॥

ਧਿਆਨ ਕਾ ਕਰਿ ਡੰਡਾ ਜੋਗੀ ਸਿੰਙੀ ਸੁਰਤਿ ਵਜਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਧ੍ਯਾਨ ਕਾ ਡੰਡਾ ਕਰਿ ਔ ਸਿੰਙੀ ਸੁਸ੍ਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਬਜਾਵਣਾ ਕਰਿ॥੨॥

ਮਨੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸੁ ਜੋਗੀ ਤਾ ਤੇਰੀ ਕਲਪਣਾ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਮਨ ਕੋ ਜੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹੁ ਆਸਣ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਵਸ ਕਰਿ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਕਲਪਨਾ ਚਲੀ ਜਾਏਗੀ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਮੰਗਣਿ ਚੜਹਿ ਜੋਗੀ ਤਾ ਨਾਮੁ ਪਲੈ ਪਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੇ ਤੂੰ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਮੰਗਣੇ ਕੋ ਚੜੇ ਭਾਵ ਜੇ ਤੂੰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸੋਧੇਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤੇਰੇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਪਵੈ॥੩॥

ਇਤੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਧਿਆਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਜੋਗੀ ਨਾ ਸਚੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਹ ਜੇਹੜੀ ਲੋਕ ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੀ ਤੂੰ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਵਤਾ ਹੈਂ ਇਸਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਇਸੀ ਤੇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਇਤੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋਗੀ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥੪॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਸ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਪੁਨਹ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਭਉ ਭਾਉ ਦੁਇ ਪਤ ਲਾਇ ਜੋਗੀ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਕਰਿ ਡੰਡੀ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੈ ਔਰ ਪਰੇਮ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਰਹਤ ਕਰਕੇ ਸੋਧ ਕਰ ਜੋ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਦੋ (ਪਤ) ਪਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਤੂੰ ਬੇ ਲਗਾਉ ਪੁਨਾ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਡੰਡੀ ਲਗਾਇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵਹਿ ਤਾ ਤੰਤੀ ਵਾਜੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਖੰਡੀ ॥੫॥

ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰੀ (ਤੰਤੀ ਵਾਜੈ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਗਟੇਗਾ ਇਸ ਬਿਧ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਖੰਡੀ ਜਾਇਗੀ॥੫॥

ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਏਕਸ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਜਾਣਕੇ ਤਿਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਾਏ ਸੋ ਪੂਰਾ ਜੋਗੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਸਾ ਤੂਟੈ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਏ ॥੬॥

ਤੌਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਵਹੁ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਨਦਰੀ ਆਵਦਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਬਿਨਸੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਨਜਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਕਛ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮਝ ਕੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤਕੋ ਲਗਾਇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲਿ ਤੇਰੀ ਭਾਵਨੀ ਲਾਗੈ ਤਾ ਇਹ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤੇਰੀ (ਭਾਵਨੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗ ਜਾਏ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਸੋਝੀ ਪਾਵੇ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੯੦੯

ਏਹੁ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਵੈ ਜੋਗੀ ਜਿ ਕੁਟੰਬੁ ਛੋਡਿ ਪਰਭਵਣੁ ਕਰਹਿ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਹ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਭੌਣਾ ਕਰੇ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਸਰੀਰ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅਪਣਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਹਹਿ ॥੮॥

ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਿਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਤੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਆਪ ਜੋ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖ ਲੇਵੈ॥੮॥

ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਮਿਟੀ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਜੋਗੀ ਇਸੁ ਮਹਿ ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਹ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਮਿਟੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਮੈਂ ਵਡਾ ਰੋਗ ਇਹ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੀ ਅਧਿਕ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ॥

ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਭੇਖ ਕਰੇ ਜੋਗੀ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਇ ਗਵਾਇਆ ॥੯॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਅਨੇਕ ਜਤਨੋਂ ਸੇ ਜੀਵ ਕੇਤੇ ਹੀ ਭੇਖ ਕਰੇ ਤਉ ਭੀ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੋਗ ਗਵਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੯॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਹੈ ਜੋਗੀ ਜਿਸ ਨੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਔਸਧ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭਗਵੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸੋ ਪਾਏ ॥੧੦॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਔਖਧ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਜੋਗੈ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਬਿਖਮੁ ਹੈ ਜੋਗੀ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਡਾ ਕਠਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਵੇਖੈ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥੧੧॥

ਪੁਨ: ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਿ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਵਿਣੁ ਵਜਾਈ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਾਜੈ ਜੋਗੀ ਸਾ ਕਿੰਗੁਰੀ ਵਜਾਇ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹੁ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਿਨਾ ਵਜਾਈ ਤੌਂ ਬਾਜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਕੋ ਵਜਾਇ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸਕੋ ਜੋ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਬਜਾਵਨਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵਹਿ ਜੋਗੀ ਸਾਚੇ ਰਹਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧੨॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੋਗੀ ਇਸ ਪੂਰਬਉਕਤ ਜੋਗ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ ਔਰ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇਂਗਾ॥੧੨॥੧॥ ਸਮੁਚੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝਿ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥

ਭਗਤੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਰਹਹੁ ਸਦਾ ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ ਉਪਜੈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਵਿਚਹੁ ਜਾਈ ॥੨॥

ਜੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੋ ਤੌ ਆਤਮ ਸੁਖ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਭੀ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਚਲੇ ਜਾਏਂਗੇ॥੨॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਮਮਤਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥੩॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਛੋਡਕੈ ਜਿਨਕੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਮਤਾ ਜਲਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੈ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਸੈ ਅੰਤੇ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਿਕੇ ਜੀਵ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਬਿਨਸਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ਦੂਰਿ ਨਹ ਦੇਖਹੁ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਹਜੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਨਾ ਦੇਖੋ॥੫॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਰਵੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੬॥

ਵਹੁ ਸਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਕੌਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥੭॥

ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਵਹੁ ਅਮੋਲਕ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਿਕੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਭਰਮਿ ਨ ਭੂਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹੁ ਮਨੁ ਰਾਖਹੁ ਇਕ ਠਾਈ ॥੮॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਭਰਮ ਮੈਂ ਨ ਭੂਲੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੋ ਔ ਮਨ ਕੋ (ਇਕ ਠਾਈ) ਏਕਤਾ ਮੈਂ ਰਾਖੋ॥੮॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਭੂਲੀ ਫਿਰਦੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥੯॥

ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਭੂਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਵਤੀ ਹੈ॥੯॥

ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਗਵਾਈ ਹੰਢੈ ਪਾਖੰਡਿ ਜੋਗੁ ਨ ਪਾਈ ॥੧੦॥

ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਗਵਾਈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਖੰਡ ਕਰਕੇ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ ॥੧੦॥

ਸਿਵ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜੋਗੁ ਪਾਈ ॥੧੧॥

ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਆਸਣ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੋਵੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੇ ਤੋ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਧਾਤੁਰ ਬਾਜੀ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥੧੨॥

ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਏਕ (ਧਾਤੁਰ) ਮਾਇਆ ਕੀ ਬਾਜੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰੈ ਤੌ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਸਰਵਰੁ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧੩॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਇਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਨਾਮ ਜਲ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਜਲ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਅਰਥਾਤ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਨਾਮਿ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੇ ਮੈਲੁ ਗਵਾਈ ॥੧੪॥

ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੀ ਮੈਲ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੇ ਗਵਾਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਅਚੇਤ ਨਾਮੁ ਚੇਤਹਿ ਨਾਹੀ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਿਨਸਿ ਜਾਈ ॥੧੫॥

ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਕੇ ਜੀਵ ਅਗਜ਼ਾਨੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਤ੍ਰੈ ਮੂਰਤਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥੧੬॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਏਹ ਤੀਨ ਮੂਰਤੀਆਂ ਭੀ ਏਹ ਕਹਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਇਹ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੧੬॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੈ ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧੭॥

ਜਿਨਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿੰਨੋ ਗੁਨ ਵਾ ਗਜਾਤਾ ਗਿਆਨ ਗੇਜ ਆਦੀ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਛੂਟੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਚਉਥੈ ਪਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਹਿ ਪੜਿ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਤਿੰਨਾ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ॥੧੮॥

ਪੰਡਤ ਲੋਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪੜ ਕਰ ਜੋ ਝਗੜੇ ਹੀ ਬਿਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੧੮॥

ਬਿਖਿਆ ਮਾਤੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਹਿ ਕਿਸੁ ਭਾਈ ॥੧੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਕਹੋ ਵਹੁ ਪੰਡਤ ਉਪਦੇਸ ਕਿਸਕੋ ਕਹੇਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਉਪਜੀਵਕਾ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਧਾਰਨਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਰਹੀ ਸਮਾਈ ॥੨੦॥

ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜੋ ਊਤਮ ਬਾਨੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੨੦॥

ਬਾਣੀ ਲਾਗੈ ਸੋ ਗਤਿ ਪਾਏ ਸਬਦੇ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ॥੨੧॥

ਜੋ ਉਨਕੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨੧॥

ਪੰਨਾ ੯੧੦

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਸਬਦੇ ਖੋਜੇ ਨਾਮੁ ਨਵੰ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੨੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਹੀ ਇਕ ਨੌ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੨੨॥

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਮਨੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣਾ ਬਿਨੁ ਰਸਨਾ ਉਸਤਤਿ ਕਰਾਈ ॥੨੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨਸਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ (ਬਿਨੁ ਰਸਨਾ) ਭਾਵ ਰਸਨਾ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਰੀ ਅਰ ਕਰਾਈ ਹੈ ਵਾ ਬਿਨਾਂ ਰਸਨਾ ਮਨ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਕਰਾਈ ਹੈ॥੨੩॥

ਲੋਇਣ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦੀ ਚਿਤੁ ਅਦਿਸਟਿ ਲਗਾਈ ॥੨੪॥

ਤਿਨਕੇ ਨੇਤ੍ਰ (ਬਿਸਮਾਦੀ) ਅਸਚਰਜ ਸਕਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਚਿਤਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅਦਿਸਟਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੨੪॥

ਅਦਿਸਟੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਨਿਰਾਲਮੁ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੨੫॥

ਵਹੁ (ਅਦਿਸਟੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਦਾ ਹੀ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੨੫॥

ਹਉ ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਆਪਣਾ ਜਿਨਿ ਸਾਚੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੨੬॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਹਮ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਲਾਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਸਾਚੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੨੬॥

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਨਾਵਹੁ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੨੭॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਔਰ ਮਤਿ ਪਾਈਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਮੁਖ ਸਾਧਨੁ ਹੈ॥੨੭॥੨॥

ਕੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਆਏ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਹਰੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਦੁਲੰਭ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਬਡੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੁਛ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰਾ ਪਾਈ ॥

ਨਾਮੋ ਪੂਜ ਕਰਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਹਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪੂਜਾ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈਲਾ ਸੰਤਹੁ ਕਿਆ ਹਉ ਪੂਜ ਚੜਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੁਛ ਮੈਲਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਆ ਉਸ ਪਰ ਹਮ ਪੂਜ ਕੇ ਚੜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਮਾਇਕ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ਸਾ ਪੂਜਾ ਹੋਵੈ ਭਾਣਾ ਮਨਿ ਵਸਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸਾਚੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋ ਉਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਉਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮਾਨਣੇ ਕੀ ਸਲਾਹੁ ਹਮਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੂਜਾ ਕਰੈ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਸੰਤਹੁ ਮਨਮੁਖਿ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਪੂਜਾ ਤੋ ਸਭ ਲੋਕ ਕਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਦੀ ਔਰੁ ਜੋ ਪੂਜਾ ਥਾਇ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੰਤਹੁ ਏਹ ਪੂਜਾ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥੫॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੀ ਇਹ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਹੁਈ ਭਗਵਤ ਨੇ ਥਾਇ ਪਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਪਵਿਤ ਪਾਵਨ ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੬॥

ਸੋ ਜਨ ਪਵਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪਾਵਨ ਹੋਇਕੇ ਸਾਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰ ਪੂਜ ਨ ਹੋਵੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਲੋਕਾਈ ॥੭॥

ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੋਰ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਹੁ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸਭ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸੰਤਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੮॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਆਪੇ ਨਿਰਮਲੁ ਪੂਜ ਕਰਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਥਾਇ ਪਾਈ ॥੯॥

ਜਿਸਸੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਆਪ (ਨਿਰਮਲੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਥਾਇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਪੂਜਾ ਕਰਹਿ ਪਰੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਲੁ ਲਾਈ ॥੧੦॥

ਜੋ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੂਜਾ ਕੀ ਬਿਧੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੋ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਲਾਈ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਪੂਜਾ ਜਾਣੈ ਭਾਣਾ ਮਨਿ ਵਸਾਈ ॥੧੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਭਾਣੇ ਤੇ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਸੰਤਹੁ ਅੰਤੇ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥੧੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਭਾਣੇ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵ ਕਾ ਨਾਮ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ਸੰਤਹੁ ਕੂੜਿ ਕਰਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥੧੩॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਵਹੁ ਝੂਠੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਪਾਖੰਡਿ ਕੀਨੈ ਜਮੁ ਨਹੀ ਛੋਡੈ ਲੈ ਜਾਸੀ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥੧੪॥

ਪਾਖੰਡੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਪਤਿਸਟਾ ਕੋ ਗਵਾਇਕੇ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤਿਨ ਹੀ ਪਾਈ ॥੧੫॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਏਹੁ ਮਨੂਆ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੧੬॥

ਉਨਕਾ ਇਹ ਮਨ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਲੈ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੧੬॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਹਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਈ ॥੧੭॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਵਖਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਆਪੁ ਗਵਾਵੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੧੮॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇਕੇ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਵਖਾਣੈ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧੯॥

ਸਚੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੯॥

ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਅਤਿ ਪਾਪ ਨਿਖੰਜਨੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥੨੦॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਭੈ ਕੇ ਭੰਨਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਤੀ ਪਾਪ ਕੋ (ਨਿਖੰਜਨੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥੨੧॥੩॥੧੨॥

ਸਭ ਕੁਛ ਹੂਆ ਹੂਆ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨੧॥੩॥ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਮ ਕੁਚਲ ਕੁਚੀਲ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਮਿਲਿ ਸਬਦੇ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੀ ॥੧॥

ਵਾ ਪਹਲੇ (ਹਮ) ਅਸੀਂ ਮੰਦ ਚਲਣ ਵਾਲੇ ਔ ਮਲੀਨ ਔਰ ਅਤੀ ਹੰਕਾਰੀ ਥੇ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੂਰਬਉਕਤ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਖੋਟੀ ਚਾਲ ਵਾਲੇ ਕੁਚੀਲ ਅਤੀ ਅਭਮਾਨੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂਓਂ ਕੋ ਆਇਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਕੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰੀ ॥
ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਸਵਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਨਾਮ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਾਰਤਾ ਹੈ। ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੧੧

ਪਾਰਸ ਪਰਸੇ ਫਿਰਿ ਪਾਰਸੁ ਹੋਏ ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਕੇ ਪਰਸਨੇ ਕਰ ਓਹ ਭੀ ਪਾਰਸ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਪਰ ਹਰਿ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥੨੯॥

ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ (ਪਰਸੇ) ਮਿਲਕੇ (ਫਿਰਿ) ਬਹੁੜੋ ਹਮ ਭੀ ਪਾਰਸ ਭਾਵ ਗੁਰਤ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ। ਇਸ ਬਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਲੈਣੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਹਰਿ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਫਿਰਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਤਿਨ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੩॥

ਇਕ ਜੋ ਅਭਮਾਨੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੇਖ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੂਐ) ਛਲ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਿ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ॥੪॥

ਇਕ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਰਸ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੪॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਤੇ ਸਹਜੇ ਮਾਤੇ ਸਹਜੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੫॥

ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੀ ਮਸਤੀ ਮੈਂ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਹੈ॥੫॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ਕਬ ਹੀ ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਸਵਾਰੀ ॥੬॥

ਭੈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੈ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੬॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ਗਿਆਨਿ ਤਤਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥੭॥

ਔ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਤ ਗਜਾਨ ਕੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਭੰਡਾਰੀ ॥੮॥

ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਇਹੁ ਭਾਵਨਾ ਹੁਈ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੀ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਿਸ ਕਿਆ ਗੁਣਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਹਉ ਗਾਵਾ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੯॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤੋ ਸਬਦਿ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਪੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਲਾਹੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰੀ ॥੧੦॥

ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਅਖੁਟ ਸਚੇ ਭੰਡਾਰੀ ॥੧੧॥

ਹਮਨੇ ਤੋ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥੁ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ? ਵਹੁ ਸਚੇ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕੀ ਤੋਟ ਜਿਸਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੧॥

ਅਪਣਿਆ ਭਗਤਾ ਨੋ ਆਪੇ ਤੁਠਾ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥੧੨॥

(ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਅਪਣਿਆਂ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਆਪੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ (ਕਲ) ਸਕਤੀ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਤਿਨ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਦਾ ਭੁਖ ਲਾਗੀ ਗਾਵਨਿ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੧੩॥

ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਭੂਖ ਲਾਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔ (ਸਬਦਿ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਖਣੁ ਬਿਖਮੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥੧੪॥

ਸਰੀਰਾਦਿ ਸਭੁ ਤਿਸੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਕਹਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਹੈ ਇਹੁ ਬਾਤ ਕਠਨੁ ਵਿਚਾਰੀਤੀ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਬਦਿ ਲਗੇ ਸੇਈ ਜਨ ਨਿਸਤਰੇ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੧੫॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮੈ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਾਚੇ ਕੋ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਵੈ ਬੂਝੈ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀ ॥੧੬॥

ਬਿਨਾ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਪਾਰੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬੀਚਾਰਵਾਨ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋਈ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀ ॥੧੭॥

ਜੋ ਆਦੋਂ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਫਲੁ ਅਬ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌ ਤਿਸਨੇ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਵਾਰ ਲਈ॥੧੭॥

ਕਾਇਆ ਕੰਚਨੁ ਸਬਦੇ ਰਾਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰੀ ॥੧੮॥

ਕਾਇਆ (ਕੰਚਨੁ) ਸੁਵਰਨ ਵਤ ਤਬ ਸੁਧ ਹੁਈ ਹੈ ਜਬ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਔ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਹੁਈ॥੧੮॥

ਕਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਰਹੀ ਭਰਪੂਰੇ ਪਾਈਐ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੧੯॥

ਇਹੁ ਕਾਇਆ ਤੋ ਨਾਂਮ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਖੋਜਹਿ ਸੇਈ ਪਾਵਹਿ ਹੋਰਿ ਫੂਟਿ ਮੂਏ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੨੦॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਖੋਜ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਖੋਜਤੇ ਸੋ (ਫੂਟਿ) ਜਨਮ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਬਾਦੀ ਬਿਨਸਹਿ ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥੨੧॥

ਜੋ ਝਾਗੜੂ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨਸਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋਇਕੈ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਉਨਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਜਾਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥੨੧॥

ਸੋ ਜੋਗੀ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੇ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ॥੨੨॥

ਜੋ ਤਤੁ ਗਜਾਨ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਉਮੈਂ ਔਰੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ॥੨੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਤਿਨੈ ਪਛਾਤਾ ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ ॥੨੩॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਭੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਹੈ॥੨੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵਹਿ ਮਾਇਆ ਲਾਗੇ ਡੂਬਿ ਮੂਏ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੨੪॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹੰਕਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ॥੨੪॥

ਜਿਚਰੁ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸੁ ਤਿਚਰੁ ਸੇਵਾ ਕੀਚੈ ਜਾਇ ਮਿਲੀਐ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥੨੫॥

ਇਸਸੇ (ਜਿਚਰੁ) ਜਬ ਤਕ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਾਸ ਹੈਂ (ਤਿਚਰੁ) ਤਬ ਤਕ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੀਏ ਇਸਸੇ ਜੋ ਮੁਰ ਨਾਮੇ ਦੈਂਤ ਕਾ ਅਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਤ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥੨੬॥

ਜਿਨਕੀ ਅਪਨੇ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਜਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਇਕ ਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜਾਗਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਵਾਰੀ ਵਾਰਿ ਘੁਮਾਈ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੨੭॥

ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸਰੀਰ ਔ ਮਨੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਵਾਰ ਦੇਈਏ॥੨੭॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇਗਾ ਉਬਰੇ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੮॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਸੋ ਇਸ ਮੋਹੁ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨੮॥ ਪੁਨਾ ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਜਗਾਏ ਸੇਈ ਜਾਗੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੨੯॥

ਜੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੋਹੁ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸਬਕੇ ਬੀਚਾਰੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਮੂਏ ਜਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਭਗਤ ਜੀਵੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥੩੦॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੁ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਸੋ ਮੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਔ ਜੋ ਭਗਤ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੩੦॥੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਈ ॥੧॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਇਕੇ ਰਜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਮੋਹੁ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੯੧੨

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪੂਰੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ। ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਘਟ ਭੀਤਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਏਹ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ਦੇਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸਬਾਈ ॥੨॥

ਸੋ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਰਿਜਕੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਕੁਛ ਉਸਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕੁਛ ਕਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਏ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਈ ॥੪॥

ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਾਜ ਕੈ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧੰਧਿਓਂ ਮੇਂ ਲਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਤਿਸਹਿ ਸਰੇਵਹੁ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੫॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂਗੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋਵੋ॥੫॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ॥੬॥

ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਉਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਅਲਖ ਹੈ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੬॥

ਆਪੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਆਪੇ ਤਿਸ ਨੋ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਈ ॥੭॥

ਆਪ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੀਵਾਵਤਾ ਭੀ ਆਪੇ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕਿ ਮੰਗਤੇ ਕੀਤੇ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਈ ॥੮॥

ਇਕ ਤਿਸਨੇ ਦਾਤੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਕਰਮੋਂਨੁਸਾਰ ਏਕ ਮੰਗਤੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਇਕਨਾਂ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਭਰਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਸਚੇ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥੯॥

ਸੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਵਹੁ ਤਿਸ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਆਪਿ ਸਰੂਪੁ ਸਿਆਣਾ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧੦॥

ਆਪ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਿਆਣਾ ਭੀ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧੦॥

ਆਪੇ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥੧੧॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਦੁਖ ਤਥਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤਿਸਨੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੧੧॥

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਨਿਗੁਰੀ ਅੰਧ ਫਿਰੈ ਲੋਕਾਈ ॥੧੨॥

ਐਸਾ ਬਡਾ ਦਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟੀ ਨਿਗੁਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧ ਹੁਈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਤਿਨਾ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੧੩॥

ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਹੀ ਸੁਆਦ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਚਾਖਿਆ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਇਕਨਾ ਨਾਵਹੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ॥੧੪॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹਿਹੁ ਸੰਤਹੁ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧੫॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਲਾਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਕਰਿ ਤਪਾਵਸੁ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥੧੬॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਨਸਾਫ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਫਲੁ ਭੁਗਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਨਿਆਉ ਤਿਸੈ ਕਾ ਹੈ ਸਦ ਸਾਚਾ ਵਿਰਲੇ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਈ ॥੧੭॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਆਉਂ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਹੀ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਤਿਸ ਨੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥੧੮॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਤੁਸੀ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਭਲੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੈ ਸੋ ਜਨੁ ਸੀਝੈ ਜਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਈ ॥੧੯॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਲਜਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਦਾ ਹੈ ਸਾਚਾ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਈ ॥੨੦॥

ਸਚਾ ਜੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਨੇ ਸੁਣਾਈ ਹੈ॥੨੦॥

ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਵੇਖਿ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਥਾਈ ॥੨੧॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੀ ਵੇਖ ਸੁਣ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਥਾਈਂ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨੧॥੫॥੧੪॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਨਹੀ ਕੀਆ ਪਰਵਿਰਤਿ ਪਸਾਰਾ ॥
ਕਿਨਹੀ ਕੀਆ ਪੂਜਾ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਜਾ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਿਨਹੀ ਨਿਵਲ ਭੁਇਅੰਗਮ ਸਾਧੇ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ॥੧॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਜੋਗ ਕੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕੀਨੀ ਹੈ ਭੁਯੰਗਮ ਨਾੜੀ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ (ਸਾਧੇ) ਇਸਥਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰੇ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਅਰਾਧੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਭਰੋਸਾ ਪਿਆਰੇ ॥
ਆਨ ਨ ਜਾਨਾ ਵੇਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਕਿਨਹੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਵਣ ਖੰਡਿ ਪਾਇਆ ॥
ਕਿਨਹੀ ਮੋਨਿ ਅਉਧੂਤੁ ਸਦਾਇਆ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਘਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕੈ ਬਨ ਸਥਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੋਨ ਧਾਰਕੈ ਅਵਧੂਤ ਕਹਾਯਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਕਹਤਉ ਅਨੰਨਿ ਭਗਉਤੀ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਓਟ ਲੀਤੀ ॥੨॥

ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਅਵਿਰਲ ਭਗਤ ਹੂੰ ਮੈਂ ਦੀਨ ਨੇ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਨਹੀ ਕਹਿਆ ਹਉ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ॥
ਕੋਈ ਅੰਨੁ ਤਜਿ ਭਇਆ ਉਦਾਸੀ ॥

ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਵਾਸੀ ਹੂੰ ਕੋਈ ਅੰਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਿਨਹੀ ਭਵਨੁ ਸਭ ਧਰਤੀ ਕਰਿਆ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਪਰਿਆ ॥੩॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਭ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਭਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਕਿਨਹੀ ਕਹਿਆ ਮੈ ਕੁਲਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪੰਨਾ ੯੧੩

ਕਿਨਹੀ ਕਹਿਆ ਬਾਹ ਬਹੁ ਭਾਈ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ਕੁਲ ਕੀ ਬਡੀ ਬਡਿਆਈ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਮੇਰੀਆਂ ਭਾਈਆਂ ਰੂਪੁ ਬਾਹਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਕਹੈ ਮੈ ਧਨਹਿ ਪਸਾਰਾ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਧਾਰਾ ॥੪॥

ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਧਨ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਕੋ ਤੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਆਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਿਨਹੀ ਘੂਘਰ ਨਿਰਤਿ ਕਰਾਈ ॥
ਕਿਨਹੂ ਵਰਤ ਨੇਮ ਮਾਲਾ ਪਾਈ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਘੁੰਘਰੂ ਬਾਧਕੈ ਨਿਰਤ ਆਪ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰੋਂ ਪੈ ਕਰਾਈ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਵਰਤੋਂ ਕਾ ਨੇਮੁ ਕਰਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਗਲ ਮੈਂ ਮਾਲਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਿਨਹੀ ਤਿਲਕੁ ਗੋਪੀ ਚੰਦਨ ਲਾਇਆ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੫॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਗੋਪੀ ਚੰਦਨ[1] ਕਾ ਤਿਲਕੁ ਲਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਿਨਹੀ ਸਿਧ ਬਹੁ ਚੇਟਕ ਲਾਏ ॥
ਕਿਨਹੀ ਭੇਖ ਬਹੁ ਥਾਟ ਬਨਾਏ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਿਧ ਹੋਇਕੇ ਬਹੁਤ ਚੇਟਕ ਲਾਏ ਹਨ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਹੀ ਬਹੁਤ (ਥਾਟ) ਚਿਨ ਬਣਾਏ ਹੈਂ॥

ਕਿਨਹੀ ਤੰਤ ਮੰਤ ਬਹੁ ਖੇਵਾ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ॥੬॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੰਤ੍ਰ ਔ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਹੁਤ (ਖੇਵਾ) ਚਲਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਕੋਈ ਚਤੁਰੁ ਕਹਾਵੈ ਪੰਡਿਤ ॥
ਕੋ ਖਟੁ ਕਰਮ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਮੰਡਿਤ ॥

[1] ਗੋਪੀ ਚੰਦਨ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਗੋਪੀਆਂ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੈਂ ਲੇ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਕੋਈ ਪੰਡਤ ਔ ਕੋਈ ਚਤੁਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਖਟ ਕਰਮੋਂ (ਸਹਿਤ) ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਕੋਈ ਮਾਟੀ ਕੇ ਸਿਵੋਂ ਕੋ (ਮੰਡਿਤ) ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਕਰੈ ਆਚਾਰ ਸੁਕਰਣੀ ॥
ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ॥੭॥

ਕੋਈ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਣੀ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥੭॥

ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਜੁਗ ਸੋਧੇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨ ਪ੍ਰਬੋਧੇ ॥

ਸਾਰੇ ਕਰਮ ਔ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੈਂ॥ ਬਿਨਾਂ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਉ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥
ਬੂਝੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਹਾ ਸੀਤਲਾਇਆ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੋ (ਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੂਈ ਔ ਮਨ ਠੰਢਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥੧॥ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਇਸੁ ਪਾਨੀ ਤੇ ਜਿਨਿ ਤੂ ਘਰਿਆ ॥
ਮਾਟੀ ਕਾ ਲੇ ਦੇਹੁਰਾ ਕਰਿਆ ॥

ਇਸ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਏਹ ਸਰੀਰ ਘੜਿਆ ਹੈ॥ ਮਾਟੀ ਉਪਲਖਤ ਪੰਚ ਤੱਤੋਂ ਕੋ ਲੈਕਰ ਏਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਦੇਹੁਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਕਤਿ ਜੋਤਿ ਲੈ ਸੁਰਤਿ ਪਰੀਖਿਆ ॥
ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਜਿਨਿ ਤੂ ਰਾਖਿਆ ॥੧॥

ਉਕਤਿ ਬਾਣੀ ਔਰ ਪੁਨਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਗਜਾਤ ਤਥਾ (ਪਰੀਖਿਆ) ਵਿਸੇਸ ਗਜਾਨ ਏਹ ਵਸਤੂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਲੈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਜੋਤੀ ਕੋ (ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ (ਉਕਤਿ) ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰ ਲੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣ॥ ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਨਹਾਰੁ ਸਮ੍ਹਾਰਿ ਜਨਾ ॥
ਸਗਲੇ ਛੋਡਿ ਬੀਚਾਰ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਤਿਸ ਰਖਿਆ ਕਰਨਹਾਰੇ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਹੋਰ ਸਭ ਬੀਚਾਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਹ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤੁਧੁ ਬਾਪ ਮਹਤਾਰੀ ॥
ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਭ੍ਰਾਤ ਪੁਤ ਹਾਰੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਪਾਲਨੇ ਕੋ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ (ਹਾਰੀ) ਹਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮੇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਏ ਤੁਧੁ ਬਨਿਤਾ ਅਰੁ ਮੀਤਾ ॥
ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕਉ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਚੀਤਾ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਤੁਮ ਚੀਤ ਮੈਂ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਤੁਧੁ ਪਵਨੁ ਅਮੋਲਾ ॥
ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਤੁਧੁ ਨੀਰੁ ਨਿਰਮੋਲਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਮਲੋਕ ਪੌਨ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮੋਲ ਤੋਂ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਦੀਆ ਤੁਧੁ ਪਾਵਕੁ ਬਲਨਾ ॥
ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਰਹੁ ਮਨ ਸਰਨਾ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਗਨੀ ਔ ਬਾਲਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਰਣ ਰਹੁ॥੩॥

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਿਨਿ ਭੋਜਨ ਦੀਏ ॥
ਅੰਤਰਿ ਥਾਨ ਠਹਰਾਵਨ ਕਉ ਕੀਏ ॥

ਛਤੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਤਵਤ ਜਿਸਨੇ ਭੋਜਨ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਲ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਠਹਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੁਧਾ ਦੀਓ ਬਰਤਨਿ ਬਲਨਾ ॥
ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਚਿਤਿ ਰਖੁ ਚਰਨਾ ॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਹਨੇ ਕੋ ਔ ਵਰਤਨੇ ਕੋ ਵਿਲੇਵਾ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਾਖ॥੪॥

ਪੇਖਨ ਕਉ ਨੇਤ੍ਰ ਸੁਨਨ ਕਉ ਕਰਨਾ ॥
ਹਸਤ ਕਮਾਵਨ ਬਾਸਨ ਰਸਨਾ ॥

ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰ ਔ ਸੁਨਨੇ ਕੋ ਕਾਨ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਹਾਥ ਕਮਾਵਨੇ ਕੋ ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਨਾਕ ਔ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਰਸਨਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਚਲਨ ਕਉ ਸਿਰੁ ਕੀਨੋ ਮੇਰਾ ॥
ਮਨ ਤਿਸੁ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪੂਜਹੁ ਪੈਰਾ ॥੫॥

ਚਰਨ ਤੁਰਨੇ ਕੋ ਔ ਸਿਰ (ਮੇਰਾ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਕੀਆ ਹੈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜੋ॥੫॥

ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਿਨਿ ਤੂ ਕਰਿਆ ॥
ਸਗਲ ਜੋਨਿ ਮਹਿ ਤੂ ਸਿਰਿ ਧਰਿਆ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਥੀਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਮਹਾਂ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਸੇ ਕੈਸਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਦੀਆ ਹੈ ਸਗਲੀਆਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਭਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੂੰ ਹੀ ਸਿਰੋਮਣੀ ਕਰਿਆ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਤੂ ਸੀਝੁ ਭਾਵੈ ਨਹੀ ਸੀਝੈ ॥
ਕਾਰਜੁ ਸਵਰੈ ਮਨ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਜੈ ॥੬॥

ਅਬ ਤੂੰ ਕਲਿਆਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚਾਹੇ ਨਾ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਕਾਮ ਤੇਰਾ ਤਬ ਹੀ ਸਵਰੇਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਿਆਵੇਗਾ॥੬॥

ਈਹਾ ਊਹਾ ਏਕੈ ਓਹੀ ॥
ਜਤ ਕਤ ਦੇਖੀਐ ਤਤ ਤਤ ਤੋਹੀ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਕ ਓਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਨ ਓਹੀ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸੇਵਤ ਮਨਿ ਆਲਸੁ ਕਰੈ ॥
ਜਿਸੁ ਵਿਸਰਿਐ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਸਰੈ ॥੭॥

ਤਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਲਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਸੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਰਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ॥
ਨਾ ਕਿਛੁ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਨਿਰਗੁਨੀ ਹੈਂ । ਹਮ ਸੇ ਨਾ ਕਛੁ ਸੇਵਾ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਵਡਭਾਗੀ ਮਿਲਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸੰਗਿ ਪਾਥਰ ਤਰਿਆ ॥੮॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਜਹਾਜੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਜੋ ਪਾਥਰ ਸਮ ਜੜ ਥਾ ਸੋ ਤਰਿਆ ਹਾਂ॥੮॥੨॥ ਰਚਨਾ ਕੀ ਅਨੇਕਤਾ ਔ ਕਾਰਜ ਕਾਰਣ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਸੇ ਸਤ ਰੂਪਤਾ ਔ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਿਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਰੰਗ ਰਸ ਰੂਪ ॥

ਪੰਨਾ ੯੧੪

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਮਾਇ ਬਾਪ ਪੂਤ ॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਰੰਗੋਂ ਔ ਰਸੋਂ ਪੁਨ: ਰੂਪੋਂ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮਾਇ ਬਾਪ ਪੂਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤਿਆਂ ਬਿਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਰਾਜ ਮਿਲਖ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਸੰਤ ਬਿਹਾਵੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਰਾਜ ਔ ਮਿਲਕੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨ: ਬਿਆਪਾਰੋਂ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਚਨਾ ਸਾਚੁ ਬਨੀ ॥
ਸਭ ਕਾ ਏਕੁ ਧਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਜੇਤੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸਭ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੀ ਬਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕਲਪਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਸੱਤਾ ਭਿੰਨ ਨਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਅਧਸਟਾਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਕਹਾ ਹੈ 'ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ' ਵਾ ਰਚਨਾਂ (ਸਾਚੁ ਬਨੀ) ਸਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਕੇ ਬਨੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਸ੍ਵਾਮੀ ਭੀ ਸਭ ਕਾ ਏਕ ਸਾਚਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਬੇਦ ਅਰੁ ਬਾਦਿ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਰਸਨਾ ਸਾਦਿ ॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਚਰਚਾ ਮੈਂ ਔ ਕਿਸੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਝਗੜਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰਸਨਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਲਪਟਿ ਸੰਗਿ ਨਾਰੀ ॥
ਸੰਤ ਰਚੇ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥੨॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪਟਿਆਂ ਹੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥ ਔ ਸੰਤ ਕੇਵਲ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਰਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਖੇਲਤ ਜੂਆ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਅਮਲੀ ਹੂਆ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਜੂਆ ਖੇਲਤਿਆਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇਕੀ ਅਵਸਥਾ ਅਮਲੀ ਹੋਇਆਂ ਕੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਪਰ ਦਰਬ ਚੋੁਰਾਏ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਬਿਹਾਵੈ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥੩॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਪਰਾਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਚੁਰਾਵਨੇ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਜੋਗ ਤਪ ਪੂਜਾ ॥
ਕਾਹੂ ਰੋਗ ਸੋਗ ਭਰਮੀਜਾ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਜੋਗ ਤਪ ਤਥਾ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੀ ਰੋਗ ਔ ਸੋਗ ਪੁਨਾ ਭਰਮਨੇ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਪਵਨ ਧਾਰ ਜਾਤ ਬਿਹਾਏ ॥
ਸੰਤ ਬਿਹਾਵੈ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਏ ॥੪॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਪਵਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਮੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਮੈਂ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੰਤ ਭਗਵਤ ਕਾ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਬਤੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਚਾਲਤ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਸੋ ਪਿੜੁ ਮਾਲਤ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੁਰਨੇ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਏਕ (ਪਿੜੁ) ਜੁਧ ਭੂਮੀ ਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਮਾਲਤ) ਮਲਦਿਆਂ ਕੀ ਭਾਵ ਜੁਧ ਮੈਂ ਜੀਤ ਪਾਵਤਜਾਂ ਕੀ ਉਮਰ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਵਾ (ਪਿੜੁ ਮਾਲਤ) ਏਕ ਜਗਾ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਬਾਲ ਪੜਾਵਤ ॥
ਸੰਤ ਬਿਹਾਵੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ॥੫॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਬਾਲਕੋਂ ਕੇ ਪੜਾਵਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਗਾਵਤਿਆਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਨਟ ਨਾਟਿਕ ਨਿਰਤੇ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਜੀਆਇਹ ਹਿਰਤੇ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਟੋਂ ਕੇ ਤਮਾਸਿਓਂ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਵੇਸਜਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਨਿਰਤੋਂ ਮੈਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੀ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਹਿਰਤੇ) ਮਾਰਤੇ ਕੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਰਾਜ ਮਹਿ ਡਰਤੇ ॥
ਸੰਤ ਬਿਹਾਵੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ॥੬॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਰਾਜ ਮੈਂ ਡਰਤੇ ਹੁਏ ਕੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਜ ਕਰਤਾ ਭੀ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕਾ ਭੈ ਰਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਰਤੇ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਮਤਾ ਮਸੂਰਤਿ ॥
ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਸੇਵਾ ਜਰੂਰਤਿ ॥

ਕਿਸੀ ਕੀ ਮਤਾ ਕਰਤਿਆਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਿਸੇ ਕੀ ਮਸੂਰਤਿ ਕਰਤਿਆਂ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੀ (ਜਰੂਰਤਿ) ਜਰੂਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕਾਹੂ ਬਿਹਾਵੈ ਸੋਧਤ ਜੀਵਤ ॥
ਸੰਤ ਬਿਹਾਵੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਤ ॥੭॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਸੋਧਤਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋਤਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰਾ ਮਰਨੇ ਕੇ ਦਿਨ ਹੀ ਗਿਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੀਵਤ ਸੋਧਤ ਕੀ ਤਤਤ੍ਵੰ ਪਦ ਕਾ ਸੋਧਨ ਕਰਤਿਆਂ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ ਔਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਗਾਨਾ ॥
ਨਾ ਕੋ ਮੂੜੁ ਨਹੀ ਕੋ ਸਿਆਨਾ ॥

ਜਿਸੁ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਰਿਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤੁਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਨਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੮॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੩॥

ਦੋ ਸਬਦੋਂ ਕਰਿ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਬੂਟ ॥
ਮਾਤ ਗਰਭ ਸੰਕਟ ਤੇ ਛੂਟ ॥

ਜੈਸੇ ਦਾਵਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਕੋਈ ਬੂਟਾ ਹਰਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਕੇ ਸੰਕਟ ਸੇ ਬਾਲਕ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਭਉ ਜਾਇ ॥
ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜਿਸ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਭੈ ਚਲਾ ਜਾਇ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਸ਼ਟ ਮੇਂ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੇ ਰਾਖਨਹਾਰ ਦਇਆਲ ॥
ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤੁਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਦਇਆਲੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਾਖਨਹਾਰ ਤੁਮ ਹੋ॥ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੋ॥

ਜਲੁ ਪੀਵਤ ਜਿਉ ਤਿਖਾ ਮਿਟੰਤ ॥
ਧਨ ਬਿਗਸੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਵਤ ਕੰਤ ॥

ਪੁਨਾ ਜਲ ਕੇ ਪੀਨੇ ਸੇ ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਮਿਟਤੀ ਹੈ॥ ਔ ਜੈਸੇ ਜਬ ਘਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਲੋਭੀ ਕਾ ਧਨੁ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰੁ ॥
ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਲੋਭੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਧਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਜਨ ਜੋ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਪਿਆਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਰਸਾਨੀ ਜਿਉ ਰਾਖੈ ਰਖਵਾਲਾ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਦਇਆ ਜਿਉ ਬਾਲਾ ॥

ਖੇਤੀ ਕੋ ਜੈਸੇ ਰਾਖਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ । ਜਾਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਾਲਕ ਪੈ ਦਇਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਖਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲਿ ਜਾਇ ॥
ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਰਾਖੈ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ॥੩॥

ਮਿਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਜੈਸੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਉ ਅੰਧੁਲੇ ਪੇਖਤ ਹੋਇ ਅਨੰਦ ॥
ਗੂੰਗਾ ਬਕਤ ਗਾਵੈ ਬਹੁ ਛੰਦ ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਧੇ ਕੋ (ਪੇਖਤ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੂੰਗਾ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਸਿਧ ਕੇ ਵਰ ਕਰ ਰਸਨਾ ਕੋ ਪਾਇ ਉਚੇ ਸੁਰ ਸਾਥ ਛੰਦੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇ ਤੋ ਉਸ ਕੋ ਬਹੁਤ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਿੰਗੁਲ ਪਰਬਤ ਪਰਤੇ ਪਾਰਿ ॥
ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਗਲ ਉਧਾਰਿ ॥੪॥

ਕਿਸੀ ਕੇ ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕੈ ਤੁਰ ਕਰ ਪਰਬਤ ਸੇ ਪਾਰ ਪਰਤੇ ਹੂਏ ਜੈਸੇ ਪਿੰਗਲੇ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਗਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਔਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਉ ਪਾਵਕ ਸੰਗਿ ਸੀਤ ਕੋ ਨਾਸ ॥
ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਛਤ ਸੰਤਸੰਗਿ ਬਿਨਾਸ ॥

ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸਰਦੀ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਹੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਛਤ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਸਾਬੁਨਿ ਕਾਪਰ ਊਜਲ ਹੋਤ ॥
ਨਾਮ ਜਪਤ ਸਭੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਖੋਤ ॥੫॥

ਜੈਸੇ ਸਾਬਨ ਕਰਕੇ ਕਪੜੇ ਉਜਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਭ੍ਰਮ ਤਥਾ ਭੈ ਖੋਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਉ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਕੀ ਆਸ ॥
ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬੂੰਦ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥

ਜੈਸੇ ਚਕਵੀ ਕੋ ਸੂਰਜ ਕੀ ਆਸ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਉਂ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕੀ ਪਿਆਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਕੁਰੰਕ ਨਾਦ ਕਰਨ ਸਮਾਨੇ ॥
ਤਿਉ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰਿ ਜਨ ਮਨਹਿ ਸੁਖਾਨੇ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਕਾਨ ਮੈਂ ਨਾਦ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਅਨੰਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਜਾਰੇ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੯੧੫

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਦਇਆਲ ਭਏ ਤਾ ਆਏ ਚੀਤਿ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ ਜਬ ਤੁਮ ਹੀ ਦਿਆਲ ਹੂਏ ਤਬ ਤੁਮ ਯਾਦ ਆਏ ਹੋ॥

ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਤਿਨਿ ਧਾਰਣਹਾਰ ॥
ਬੰਧਨ ਤੇ ਹੋਈ ਛੁਟਕਾਰ ॥੭॥

ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਹੈ (ਤਿਨਿ) ਤੈਨੇ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਤੋ ਇਸੀ ਸੇ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੁਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਭਿ ਥਾਨ ਦੇਖੇ ਨੈਣ ਅਲੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਿ (ਅਲੋਇ) ਅਲੋਕ ਕਰ ਵਾ (ਅਲੋਇ) ਅਲੋਕਨ ਭਾਵ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਅਸਚਰਜ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਰਖਕ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਛੂਟੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦ ॥
ਨਾਨਕ ਪੇਖਿਓ ਸਭੁ ਬਿਸਮਾਦ ॥੮॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭ੍ਰਮਨੇ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਸਭ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਪੇਖੀਅਹਿ ਪ੍ਰਭ ਸਗਲ ਤੁਮਾਰੀ ਧਾਰਨਾ ॥੧॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੋ ਜੀਵ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਹੁ ਸਭ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਧਾਰਨਾ ਅਰਥਾਤ ਬਨਾਵਟ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਉਧਾਰਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਭਿ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕਾਰਨਾ ॥੨॥

ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੀ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨੀ ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਖਿਨ ਮੈਂ ਹੀ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਹੇ ਕਰਤੇ ਏਹੁ ਸਭ ਆਪਕੇ ਹੀ (ਕਾਰਨਾ) ਕਰਤਤੁ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਝੂਠੁ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਬਿਦਾਰਨਾ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਔ ਝੂਠ ਪੁਨਾ ਨਿੰਦਾ ਆਦਿ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭਨਾਂ ਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਿਕੇ (ਬਿਦਾਰਨਾ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਸੂਖੇ ਸੂਖਿ ਗੁਦਾਰਨਾ ॥੪॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਸਾਥ ਸਮਾਂ ਗੁਜਾਰੀਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਭਗਤ ਸਰਣਿ ਜੋ ਆਵੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸੁ ਈਹਾ ਊਹਾ ਨ ਹਾਰਨਾ ॥੫॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੂਖ ਦੂਖ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਤੁਮ ਹੀ ਆਗੈ ਸਾਰਨਾ ॥੬॥

ਸੁਖ ਔ ਦੁਖ ਤਥਾ ਜੋ ਇਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ ਹੀ (ਸਾਰਨਾ) ਕਹਣਾ ਹੈ॥੬॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਆਪਨ ਕੀਆ ਪਾਲਨਾ ॥੭॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਕੋਟਿ ਜਨ ਊਪਰਿ ਨਾਨਕੁ ਵੰਞੈ ਵਾਰਨਾ ॥੮॥੫॥

ਅਨੇਕ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਮੈਂ ਵਾਰਨਾ (ਵੰਞੈ) ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੫॥ ਗੁਰੂ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਪਾਪ ਸਭਿ ਨਾਸਹਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਦੇਇ ਮਿਲਾਈ ॥੧॥

ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੈਸਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਗਲ ਦੂਖ ਕਾ ਡੇਰਾ ਭੰਨਾ ਸੰਤ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਈ ॥੨॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਮੁਖ ਕੋ ਲਾਈ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਜੋ ਅਗਜ਼ਾਨ ਹੈ ਸੋ (ਭੰਨਾ) ਦੂਰ ਹੂਆ॥੨॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕੀਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਵੰਞਾਈ ॥੩॥

ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਗਜ਼ਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥

ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਹੈਂ॥੪॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੫॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਕਾਢਿਓ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਬਣਿ ਆਈ ॥੬॥

ਬਿਸੇ ਜੋ ਅੰਧਾ ਕੂਆ ਥਾ ਤਿਨ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਢਿਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਅਬ ਸਚੇ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ॥੬॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਸਹਸਾ ਚੂਕਾ ਬਾਹੁੜਿ ਕਤਹੁ ਨ ਧਾਈ ॥੭॥

ਇਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਕਾ ਸੰਸਾ ਚੂਕ ਗਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਧਾਵੋਂਗਾ॥੭॥

ਨਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਈ ॥੮॥

ਨਾਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਇਹ ਮਨ ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਆਈ ਹੈ॥੮॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇਆ ਨਿਹਚਲ ਵਸਿਆ ਜਾਈ ॥੯॥

ਜਬ ਸੰਤਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕੈ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਜਸਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਨਿਸਚਲ ਜਾਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੂੰ॥੮॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਦੀਨੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਭਾਈ ॥੧੦॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹ ਪੂਰੀ ਸਿਖਜ਼ਾ ਦੀਨੀ ਹੈ ਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੦॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈ ॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਰਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥੧੧॥

ਘਾਲ ਸਿਆਣਪ ਉਕਤਿ ਨ ਮੇਰੀ ਪੂਰੈ ਗੁਰੂ ਕਮਾਈ ॥੧੨॥

(ਉਕਤਿ) ਕਥਨੀ ਸਿਆਣਪ ਔਰੁ ਬਾਣੀ ਕੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਔਰ ਬੁਧੀ ਭੀ ਮੇਰੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਤੌਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਕਮਾਈ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸੁਚਿ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਈ ॥੧੩॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪੁਨ: ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਜਾਨਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਗੁਰਿ ਸਾਚੈ ਲਾਇ ਤਰਾਈ ॥੧੪॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ ਬਿਖਜੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਲਾਇਕੈ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਤਰਾਈ) ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੯੧੬

ਅਪਣੇ ਜੀਅ ਤੈ ਆਪਿ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ਆਪਿ ਲੀਏ ਲੜਿ ਲਾਈ ॥੧੫॥

ਅਪਨੇ ਜੀਵ (ਤੈ) ਤਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਭਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਲੜ ਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਆਸਰੇ ਕਰਿ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਾਚ ਧਰਮ ਕਾ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਿਆ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਪਵਾਈ ॥੧੬॥

ਸਾਚ ਜੋ ਧਰਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੇੜਾ ਜਬ ਬਾਂਧਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਜਬ ਸਾਚ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੁਈ ਇਸੀ ਸੇ ਹਮ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੬॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੧੭॥

ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਸੁਮਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਊਪਰ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੰਭਉ ਕਲਿ ਅੰਧਕਾਰ ਦੀਪਾਈ ॥੧੮॥

ਅਕਾਲ ਸਰੂਪ ਪੁਨਾ ਜੋਨੀਆਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਜੋ (ਦੀਪਾਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੀਅਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਦੇਖਤ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ॥੧੯॥

ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰੇਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਭੀ ਰਜੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਏਕੰਕਾਰੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰਭਉ ਸਭ ਜਲਿ ਥਲਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੨੦॥

ਏਕ ਸਰੂਪ ਪੁਨਾ ਨਿਰੰਜਨ ਔ ਨਿਰਭੌ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਾਰੇ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਅਸਥਲੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨੦॥

ਭਗਤਿ ਦਾਨੁ ਭਗਤਾ ਕਉ ਦੀਨਾ ਹਰਿ ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਮਾਈ ॥੨੧॥੧॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦਾਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਸੇ ਹਮ ਸਰਬ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥੧॥੬॥

ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਅਪਨਾ ਲਾਭੁ ਔ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਿਖਹੁ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਿਹੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਟੇਕ ॥

ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਤ ਏਕ ॥੧॥

ਹੇ ਪਜਾਰਿਓ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਿਖ ਲਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਤੁਫੋਂ ਟੇਕ ਆਸਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਈਹਾਂ ਤੋ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਵੈਗਾ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹੋਗੇ॥੧॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਬਣਿ ਆਈ ਸੰਤਹੁ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਬਣਿ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਖੇਪ ਨਿਬਾਹੀ ਸੰਤਹੁ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲਾਹਾ ਦਾਸ ਕਉ ਦੀਆ ਸਗਲੀ ਤ੍ਰਿਸਨ ਉਲਾਹੀ ਸੰਤਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੁ ਖੇਪ ਨਿਬਾਹੀ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤੋ ਹਰੀ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਸਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ (ਉ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਲਾਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਲਾਲੁ ਇਕੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਇਕ ਹਰੀ ਜੋ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਧਿਆਨਾ ਸਾਚੈ ਦਰਸਿ ਸਮਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੩॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਧਿਆਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ (ਦਰਸਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਗਾਵਤ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੪॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਕਤ ਆਵੈ ਕਤ ਜਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੫॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਮੈਨੇ ਸਭ ਕੇ ਭੀਤਰਿ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਹਮ ਕਹਾਂ ਆਵੈਂ ਔਰ ਕਹਾਂ ਜਾਵੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹਾਂ ਸੋ ਆਤਮ ਰਾਮ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਕ ਰਸ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੫॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਸਭ ਜੀਆ ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੬॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਵਹੁ ਆਤਮਾਰਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਵਹੁ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਆਪਿ ਬੇਅੰਤੁ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੭॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਆਪ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਵਹੁ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਸੁਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਬਾਪੁ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ਸੰਤਹੁ ॥੮॥੨॥੭॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਜਨ ਮਾਲ ਜੋਬਨ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨ: ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥੮॥੨॥੭॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਚਿਤਾਰੀ ॥

ਘੂਮਨ ਘੇਰਿ ਮਹਾ ਅਤਿ ਬਿਖੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਚਿਤਾਰਨੇਹਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਮਹਾਂ ਘੁਮਣਵਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਲੰਘਣੀ ਅਤੀ ਔਖੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਸੂਖਾ ਬਾਹਰਿ ਸੂਖਾ ਹਰਿ ਜਪਿ ਮਲਨ ਭਏ ਦੁਸਟਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਤੌ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਅਰੀ ਦੁਸ੍ਰ ਥੇ ਸੋ ਮਲੇ ਗਏ ਇਸੀ ਸੇ ਅੰਤਰ ਸੁਖ ਔ ਬਾਹਰੋਂ ਭੀ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਔ ਬਾਹਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਤੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨਹਿ ਨਿਵਾਰੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਲਾਗੇ ਥੇ (ਤਿਨਹਿ) ਤੈਨੇ ਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਤੈਨੇ ਆਪਨੀ ਕਿਰਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੋਈ ਜਪ ਤਪ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਉਧਰੇ ਸੰਤ ਪਰੇ ਹਰਿ ਸਰਨੀ ਪਚਿ ਬਿਨਸੇ ਮਹਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਬਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ਸੇ ਸੋ ਜਲ ਕੇ (ਬਿਨਸੇ) ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਇਹੁ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਇਕੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੀ ॥੪॥

ਜੋ ਏਕ ਸੁਧ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਏਹ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਨ ਕੋਈ ਸੂਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੀਣਾ ਸਭ ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ॥੫॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਰਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੋਈ (ਹੀਣਾ) ਕਾਇਰੁ ਹੀ ਹੈ ਸਭ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੫॥

ਤੁਮ੍ ਸਮਰਥ ਅਕਥ ਅਗੋਚਰ ਰਵਿਆ ਏਕੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੬॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਔ ਕਥਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਏਕ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੬॥

ਕੀਮਤਿ ਕਉਣੁ ਕਰੇ ਤੇਰੀ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੀ ॥੭॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੇਰੀ ਕੌਨ ਕੀਮਤਿ ਕਰੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥੭॥

ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਨਾਨਕ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰਿਆ ਸੰਤ ਜਨਾ ਰੇਣਾਰੀ ॥੮॥੩॥੮॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਦਾਨ ਅਰੁ ਤੇਰਿਆਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋਨ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੋ॥੮॥੩॥੮॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਕਿਸੀ ਜੋਗੀ ਨੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ ਚਾਹਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੈਨੇ ਏਕ ਹੋਰ ਜਨਮ ਪਉਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ ਤਿਸਨੇ ਵੁਹ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਔਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਪੋਤਰਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਨੰਦ ਨਾਮੁ ਕਰ ਜਨਮੁ ਧਾਰਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦਾਈ ਕੇ ਹਾਥ ਮੰਗਵਾਇਕੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਪਰ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਅਨੰਦ ਰਖਿਆ ਪੁਨ:ਲੋਕ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਲਗੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈਂ ਬੋਲਕਰ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਰਚਤੇ ਭਏ ਤਿਸੀ ਕਰ ਸਭ ਮੰਗਲ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਜੀਕਾ ਪਾਠ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੧੭

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਮੇਰੀ ਮਾਏ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥

(ਮਾਏ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਤੌ ਉਸੀ ਦਿਨ ਤੇ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਮਨਿ ਵਜੀਆ ਵਾਧਾਈਆ ॥

ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਾਂ (ਸਹਜ ਸੇਤੀ) ਗਜ਼ਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਰਾਗ ਰਤਨ ਪਰਵਾਰ ਪਰੀਆ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਆਈਆ ॥

ਰਾਗ ਰਾਗਨੀਆਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਆਈਆਂ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਵੈਰਾਗ ਪਰਵਾਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰ ਪੁਨਹ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਤਾ ਅਪੇਖਜ਼ਾ ਇਨ ਗੁਨੋਂ ਕੀਆ ਪੰਕਤੀਆਂ (ਸਬਦ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਨ ਤੇ (ਆਈਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਆਂ ਹੈਨ॥

ਸਬਦੋ ਤ ਗਾਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇਰਾ ਮਨਿ ਜਿਨੀ ਵਸਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਦੁਆਰੇ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅਨੰਦੁ ਹੋਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਉਸੀ ਦਿਨਤੇ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਆ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਲ ਰਹੁ॥

ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਰਹੁ ਤੂ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਦੂਖ ਸਭਿ ਵਿਸਾਰਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਤੂੰ ਸਾਥ ਰਹੁ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਵਰਜਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਨਗੇ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਓਹੁ ਕਰੇ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਾਰਣਾ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਤੇਰਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਕਰੇਗਾ ਇਸਤੇ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਨ ਕਰੇਗਾ॥

ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਗਲਾਂ ਮੈਂ ਸੁਆਮੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਉਂ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮੰਨ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਰਹੁ ਹਰਿ ਨਾਲੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੁ ਔਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬਾ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭੀ ਕੁਛ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਤ ਤੇਰੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਵਏ ॥

ਤੇਰੇ ਘਰ ਤਾਂ (ਸਭੁ ਕਿਛੁ) ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਤੇਰੀ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਵਏ ॥

ਹੇ ਸਿਫਤੀ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਘਨੇਰੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ੳਨਕੇ ਜਸ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਵਾਜੇ ਵਜੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਿਆ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੁਛੁ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥

ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਮੇਰਾ ਜਿਨਿ ਭੁਖਾ ਸਭਿ ਗਵਾਈਆ ॥

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਮੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਐਸਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਮੇਰਾ ਅਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਭੁਖਾਂ ਗਵਾਇ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ॥

ਕਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖ ਮਨਿ ਆਇ ਵਸਿਆ ਜਿਨਿ ਇਛਾ ਸਭਿ ਪੁਜਾਈਆ ॥

ਪੁਨ: ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ?

ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਗੁਰੂ ਵਿਟਹੁ ਜਿਸ ਦੀਆ ਏਹਿ ਵਡਿਆਈਆ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਇਹੁ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸਬਦਿ ਧਰਹੁ ਪਿਆਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਸੀ ਭੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਧਾਰੋ॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੋ ॥੪॥

ਔਰੁ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥

ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ॥

ਤਿਸੁ ਸਭਾਗੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪੰਚ ਸਬਦੋਂ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਸਭਾਗੈ ਸਬਦ ਵਾਜੇ ਕਲਾ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਧਾਰੀਆ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਜਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਵਿਸੇਸ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਭਾਗੇ ਘਰ ਸਰੀਰ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਬਦ ਬਾਜੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਤੁਧੁ ਵਸਿ ਕੀਤੇ ਕਾਲੁ ਕੰਟਕੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਤਿਸਨੇ ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦੀ ਤੇਰੇ ਭਰੋਸੇ ਪਰ ਵਸ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾਕਾਲ ਜੋ ਦੁਖਦਾਈ ਸਾ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਧੁਰਿ ਕਰਮਿ ਪਾਇਆ ਤੁਧੁ ਜਿਨ ਕਉ ਸਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਾਗੇ ॥

ਆਦੋਂ ਹੀ ਸੁਭ ਕਰਮੁ ਜਿਨ ਕੋ (ਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਹ ਸੁਖੁ ਹੋਆ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਬਾਜੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਗੀਤ ਗਾਇਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਾਚੀ ਲਿਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ॥

ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦੇਹਿ (ਨਿਮਾਣੀ) ਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲਿਵੈ ਬਾਝਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥

ਦੇਹੀ ਮਾਨ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾ ਤੋ ਇਹੁ ਬਿਚਾਰੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਭਾਵ ਇਹ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ ਸਮਰਥ ਕੋਇ ਨਾਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਬਨਵਾਰੀਆ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੇਹ ਕੇ ਸਫਲ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਕੇ ਵਾਲੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਤੇ ਸਫਲ ਹੋਵੈ॥

ਏਸ ਨਉ ਹੋਰੁ ਥਾਉ ਨਾਹੀ ਸਬਦਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰੀਆ ॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਸਫਲ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੋ ਔਰ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਤੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਥ ਲਾਗਕੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਲਿਵੈ ਬਾਝਹੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰੀਆ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੋਂ ਬਿਨਾ ਏਹੁ ਬਿਚਾਰੀ ਜੜ ਦੇਹ ਕਿਆ ਕਰੇ॥੬॥

ਆਨੰਦੁ ਆਨੰਦੁ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਕਾ ਆਨੰਦ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਣਿਆ ਆਨੰਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਅਚੁਤ ਅਨੰਦ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸਿਖਾ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟੇ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਿਆ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਪਾਪ ਕਟੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਗਿਆਨੁ ਅੰਜਨੁ (ਸਾਰਿਆ) ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਜਿਨ ਕਾ ਮੋਹੁ ਤੁਟਾ ਤਿਨ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਚੈ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਦਰੋਂ ਮੋਹ ਟੂਟਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਵਾਕ ਸਚੇ ਨੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਆਨੰਦੁ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਅਨੰਦ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੯੧੮

ਬਾਬਾ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਵੈ ਤ ਸੋ ਜਨੁ ਦੇਹਿ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਰਿ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵੇਚਾਰਿਆ ॥

ਸੋ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਬਿਚਾਰੇ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਦਹ ਦਿਸਿ ਇਕਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਏਕ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਦਸੋਂ ਦਿਸੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਜੋ ਤੁਧੁ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਤੈਨੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਭਇਆ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਨਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਏ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵਏ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਹੋ ਅਕਥ ਕੀ ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਓ ਆਵੋ ਮਿਲ ਕੇ (ਆਪ) ਗੁਰੂ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਹ ਕਹਾਣੀ ਅਕਥ ਕੇਰੀ ਕਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਪਾਈਐ ॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਕਰੀਏ ਅਰੁ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਕਿ (ਕਿਤੁ) ਕਿਸ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰੇ (ਅਕਥ) ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਸਉਪਿ ਗੁਰ ਕਉ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਪਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਹੁਕਮ (ਮੰਨਿਐ) ਮੰਨਣੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰਾ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੋ ਅਰੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵੋ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਕਥਿਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੁਣੋ ਔ ਅਕਥ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਕਥਨ ਕਰੋ॥੯॥

ਏ ਮਨ ਚੰਚਲਾ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਚੰਚਲ ਮਨਾ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨ ਮੇਰਿਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਆ ਮਨ ਤੂੰ ਸੁਣੁ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਏਹ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਏਤੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਏਹ ਜੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਸਸੰਾਰ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਜੀਵ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਤ ਮੋਹਣੀ ਤਿਨੈ ਕੀਤੀ ਜਿਨਿ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਮੋਹਨਹਾਰੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਭਰਮ ਕੀ ਠਗੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਤਾ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਜਿਨਿ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੋਹੁ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਏ ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਚ ਕੋ ਸਮਾਲੁ॥

ਏਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਤੂ ਜਿ ਦੇਖਦਾ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਏਹ ਕੁਟੰਬ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥

ਸਾਥਿ ਤੇਰੈ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਜੋ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੋ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤਕੋ ਕਿਉਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਕੰਮੁ ਮੂਲੇ ਨ ਕੀਚੈ ਜਿਤੁ ਅੰਤਿ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਐਸਾ ਕੰਮ ਤੋ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਿ ਤੂ ਹੋਵੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਤੂੰ ਸੁਣੁ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕੁ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ਤੂ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਚੁ ਕੋ ਸੰਮਾਲ ਔ ਐਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਿ॥੧੧॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਨੇ ਕੋ ਕਠਨ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਤੋ ਨ ਪਾਇਆ ਕਿਨੈ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਤੂ ਜਾਣਹੇ ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਖੇਲੁ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣਏ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਆ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਕਾ ਵਖਿਆਨ ਕਰੇ॥

ਆਖਹਿ ਤ ਵੇਖਹਿ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਆਖਣੇ ਹਾਰਾ ਔ ਵੇਖਣੇਹਾਰਾ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਏਹ ਜਗਤੁ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤੂ ਸਦਾ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਵਣਾ ਕਠਨੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੋਜਦੇ ਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥

ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਪੁਰਸ ਔ ਮੁਨੀ ਜਨ ਜਿਸ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਤੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਚਾ ਸੁਖੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਉਪਾਏ ਇਕਿ ਵੇਖਿ ਪਰਸਣਿ ਆਇਆ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੈਨੇ ਹੀ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਏਕ ਜਗਜਾਸੂ ਸਤਿਸੰਗ ਕੋ ਅਬੀ ਪਰਸਣ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਚੂਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

ਤਿਸਕਾ ਲਬ ਲੋਭ ਤਥਾ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਤੁਠਾ ਤਿਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਚਾਲ ਨਿਰਾਲੀ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਆਰੀ ਹੈ॥

ਚਾਲਾ ਨਿਰਾਲੀ ਭਗਤਾਹ ਕੇਰੀ ਬਿਖਮ ਮਾਰਗਿ ਚਲਣਾ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਜੁਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਠਨ ਹੈ ਜੋ ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕੇ ਕਠਨ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਹੈ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਜਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਨਾਹੀ ਬੋਲਣਾ ॥

ਪੁਨ: ਨਿਰਬਾਹ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਅਧਕ ਖਾਣਾ ਲਬ ਔ ਸੰਚੇ ਰੂਪ ਲੋਭ ਔ ਹੰਕਾਰ ਪੁਨ: ਤਿਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਤਥਾ (ਬਹੁਤੁ) ਬੇ ਮਿਰਯਾਦਾ ਬੋਲਨਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੰਨਿਅਹੁ ਤਿਖੀ ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਏਤੁ ਮਾਰਗਿ ਜਾਣਾ ॥

ਤਿਸਕੀ ਧਾਰ ਖੰਡੇ ਸੇ ਤੌ ਤਿਖੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਾਲ ਸੇ ਬਰੀਕ ਜਿਸ ਭਗਤੀ ਕਾ ਸਮਝਨਾ ਹੈ ਏਸ ਰਸਤੇ ਪਰ ਤਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਜਾਣਾ) ਚਲਨਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੧੯

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਤਜਿਆ ਹਰਿ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਜਿਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਿਨਕੀ ਵਾਸਨਾ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਜਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਚਾਲ ਭਗਤਾ ਜੁਗਹੁ ਜੁਗੁ ਨਿਰਾਲੀ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੀ (ਚਾਲ) ਰੀਤੀ (ਜੁਗਹੁ ਜੁਗੁ) ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ॥੧੪॥ ਭਗਤ ਜਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵ ਚਲਹ ਸੁਆਮੀ ਹੋਰੁ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਚਲਾਂਵਦੇ ਹੋ ਤਿਸੀ ਤਰਹਿ ਹਮ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਗੁਨ ਕੌਨ ਕੌਨ ਹੈਂ॥

ਜਿਵ ਤੂ ਚਲਾਇਹਿ ਤਿਵੈ ਚਲਹ ਜਿਨਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੇ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹ ਜੀਵ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੈਂਦੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਨ ਨਾਮਿ ਲਾਇਹਿ ਸਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਹੇ (ਹਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇਹਿ ਆਪਣੀ ਸਿ ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੇ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹੇ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਜੀਆਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਏਹੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥

ਇਹ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜਸੁ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੋ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਜਸੁ ਸਦਾ ਹੀ (ਸੁਹਾਵਾ) ਸੋਹਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਨਾ ਹੈਂ॥

ਏਹੁ ਤਿਨ ਕੈ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਜਿਨ ਧੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ॥

ਇਹ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਫਿਰਹਿ ਘਨੇਰੇ ਕਰਹਿ ਗਲਾ ਗਲੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਇਕ ਬਹੁਤ ਗਲਾਂ ਕਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗਲਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣਾਇਆ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜੋ ਜਸੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੀ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ॥੧੬॥

ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਸੇ ਜਨਾ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੇ ਜਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਪਵਿਤੁ ਹੋਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਧਜਾਨੁ ਸਫਲੁ ਹੈ॥

ਪਵਿਤੁ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਿਉ ਪਵਿਤੁ ਸੰਗਤਿ ਸਬਾਈਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਿਉ ਪੁਨਾ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਉਨ ਕੀ ਸੰਗਤ ਭੀ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਕਹਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੁਣਦੇ ਪਵਿਤੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਕਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਪਵਿਤ ਔ ਸੁਨਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਪਵਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੇ ਭੀ ਪਵਿਤ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੇ ਪਵਿਤੁ ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਪਵਿਤ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਕਰਮੀ ਸਹਜੁ ਨ ਊਪਜੈ ਵਿਣੁ ਸਹਜੈ ਸਹਸਾ ਨ ਜਾਇ ॥

ਕੇਵਲ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀਓਂ ਕੋ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨੁ ਨਹੀਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਸਰੂਪ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਹ ਜਾਇ ਸਹਸਾ ਕਿਤੈ ਸੰਜਮਿ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਉ ਸੇ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਬਹੁਤੇਰੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਸਹਸੈ ਜੀਉ ਮਲੀਣੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਧੋਤਾ ਜਾਏ ॥

ਸੰਦੇਹ ਕਰਕੇ (ਜੀਉ) ਮਨੁ ਮਲੀਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਸ ਉਪਾਇ ਕਰਿ ਧੋਇਆ ਜਾਇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸੁਧ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ॥ਉਤਰ॥

ਮੰਨੁ ਧੋਵਹੁ ਸਬਦਿ ਲਾਗਹੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਹੁ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕੈ ਮਨ ਕੋ ਧੋਵੇ ਪੁਨ: ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੋ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੁ ਉਪਜੈ ਇਹੁ ਸਹਸਾ ਇਵ ਜਾਇ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਜਾਨ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਏਹ ਸੰਦੇਹ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੮॥

ਜੀਅਹੁ ਮੈਲੇ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥

ਜੋ ਜੀਅ ਸੇ (ਮੈਲੇ) ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬਾਹਿਰੋਂ (ਨਿਰਮਲ) ਸਾਫ ਨਜਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਤ ਮੈਲੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ॥

ਬਾਹਰੋਂ ਤੋ ਸਾਫ਼ ਔ ਜੀਅਹੁ ਅਰਥਾਤ ਅੰਦਰੋਂ (ਮੈਲੇ) ਕਪਟੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਏਹ ਤਿਸਨਾ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਲਗਾ ਮਰਣੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ॥

ੳੁਨਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਇਹ ਵਡਾ ਰੋਗ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਇਸੀ ਸੇ ਮਨ ਸੇ ਮਰਨਾ ਬਿਸਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਵੇਦਾ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਸੋ ਸੁਣਹਿ ਨਾਹੀ ਫਿਰਹਿ ਜਿਉ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥

ਵੇਦੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਨਾਮੁ ਉਤਮੁ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔ ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਸਚੁ ਤਜਿਆ ਕੂੜੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਔ ਝੂਠ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਜਨਮੁ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਹਰਹੁ ਨਿਰਮਲ ॥

ਜੋ ਜੀ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਪੁਨਾ ਬਾਹੁਰੋਂ ਭੀ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰਹੁ ਤ ਨਿਰਮਲ ਜੀਅਹੁ ਨਿਰਮਲ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਰਣੀ ਕਮਾਣੀ ॥

ਬਾਹਰ ਸੇ ਭੀ ਸਫਾ ਔ (ਜੀਅਹੁ) ਅੰਤਰ ਸੇ ਭੀ ਸਫਾ ਹੈਂ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਕੂੜ ਕੀ ਸੋਇ ਪਹੁਚੈ ਨਾਹੀ ਮਨਸਾ ਸਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤਿਨਕੋ ਝੂਠ ਕੀ (ਸੋਇ) ਖਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕੀ ਮਨਸਾ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਰਤਨੁ ਜਿਨੀ ਖਟਿਆ ਭਲੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮਲੋਕ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਖਟਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਸੇ (ਵਣਜਾਰੇ) ਜੀਵ ਭਲੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਮੰਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਜੇ ਕੋ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਸੇਤੀ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਮੁਖ ਹੋਵੈ॥

ਹੋਵੈ ਤ ਸਨਮੁਖੁ ਸਿਖੁ ਕੋਈ ਜੀਅਹੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਨਾਲੇ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸਨਮੁਖ ਸਿਖ ਹੋਵੈ ਔਰੁ ਜੀਅ ਸੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੇ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਧਿਆਏ ਅੰਤਰ ਆਤਮੈ ਸਮਾਲੇ ॥

ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨੁ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇ॥

ਆਪੁ ਛਡਿ ਸਦਾ ਰਹੈ ਪਰਣੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਏ ॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੇ ਛੋਡਕੈ ਸਦਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਰਹੇ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਰਖਕ ਜਾਣੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੦

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸੋ ਸਿਖੁ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਏ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਣੋ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੋ ਸਿਖੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੧॥

ਜੇ ਕੋ ਗੁਰ ਤੇ ਵੇਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਸਾਕਤ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਵੈਗਾ ਤੋ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਪਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਰ ਥੈ ਕੋਈ ਪੁਛਹੁ ਬਿਬੇਕੀਆ ਜਾਏ ॥

ਹੋਰ ਥੇ ਕੋਈ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਬਿਬੇਕੀਆਂ ਸੇ ਜਾਇਕੇ ਪੁਛ ਲਏ ਭਾਵ ਵਹੁ ਭੀ ਏਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨੇਕ ਜੂਨੀ ਭਰਮਿ ਆਵੈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥

ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਆਵੇਗਾ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਫਿਰਿ ਮੁਕਤਿ ਪਾਏ ਲਾਗਿ ਚਰਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥

ਜੋ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਵੈ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਏ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਕਬੀ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਆਵਹੁ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਹੋ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਆਵਹੁ ਹੇ ਸਿਖੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰਿਓ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਹੁ॥

ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੇਰੀ ਬਾਣੀਆ ਸਿਰਿ ਬਾਣੀ ॥

ਬਾਣੀ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਗਾਵਹੁ ਪਰੰਤੂ ਬਾਣੀਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ (ਸਿਰਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਬਾਣੀ ਜਾਣੋ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਹਿਰਦੈ ਤਿਨਾ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਿਨਾ ਕਉ (ਨਦਰਿ) ਪ੍ਰਮਸ੍ਵੇਰ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਵੈ ਤਿਨਕੈ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਪੀਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਜਪਿਹੁ ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਹੋ ਔ (ਸਾਰਿਗਪਾਣੀ) ਸਾਰੰਗ ਧਨਖਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹੋ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਗਾਵਹੁ ਏਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਸਬੰਧੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵੋ॥੨੩॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਕਹੀਏ ਸਤ ਸਰੂਪ ਔਰੁ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਾ ਭਾਵ ਜਿਸ ਬਾਨੀ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਜਨਮ ਅਰੁ ਕਰਮ ਯਥਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਕਚੀ ਹੈ ਕਿਆ ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਪਰਮਾਣ ਇਕਾਦਸ ਸਕੰਧ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਥਨੁ ਉਧਵ ਪ੍ਰਤੀ॥

ਬਾਣੀ ਤ ਕਚੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਬਾਣੀ ਤੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾ ਕਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਕੋਈ ਭਰਮਾਵੇ ਤੋ ਭਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਇਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰੋ ਕੇ ਏਹ ਬਾਣੀ ਕਚੀ ਹੈ॥

ਕਿੰਥਾ ਜਨਮ ਕਰਮ ਬਹੁਤੇਰੇ । ਜਾ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਮੇਰੇ। ਬੰਧਿਆ ਬਾਨੀ ਤਾਂਹਿ ਵਿਚਾਰੋ। ਨਿਸ਼ਫਲ ਜਾਨਨ ਪੰਡਤ ਧਾਰੋ॥

ਕਹਦੇ ਕਚੇ ਸੁਣਦੇ ਕਚੇ ਕਚੀ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਜਿਸ ਬਾਣੀ ਕੇ ਕਹਨੇ ਵਾਲੇ ਕਚੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਹਾਰੇ ਭੀ ਕਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਭੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਚੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਕਰਹਿ ਰਸਨਾ ਕਹਿਆ ਕਛੂ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਤੋ ਨਿਤ ਹਰਿ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਪਨਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸੋ ਕਛੁ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਹਿਰਿ ਲਇਆ ਮਾਇਆ ਬੋਲਨਿ ਪਏ ਰਵਾਣੀ ॥

ਜਿਨਕਾ ਚਿਤ ਮਾਇਆ ਨੇ ਹਿਰ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਏ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ (ਰਵਾਣੀ) ਪੌਣ ਕੀ ਨਿਆਈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਵਾ (ਰਵਾਣੀ) ਰਵਤ ਪਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕਚੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ॥੨੪॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਹੀਰੇ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ (ਰਤੰਨੁ) ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਗਿਆਨਾਦਿ ਹੀਰੇ ਜੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਸਾਧਨ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਜਿਤੁ ਮੰਨੁ ਲਾਗਾ ਏਹੁ ਹੋਆ ਸਮਾਉ ॥

ਜਬ ਉਪਦੇਸ ਅਮੋਲਕ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਬ (ਇਹੁ) ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਸਬਦ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਿਲਿਆ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ਭਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਮਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੇ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਆਪੇ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਆਪੇ ਹੀ (ਹੀਰਾ) ਗਿਆਨ ਔ ਆਪੇ ਹੀ (ਰਤਨੁ) ਬੈਰਾਗ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੈ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਹੀਰਾ ਜਿਤੁ ਜੜਾਉ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਜੜਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨੫॥

ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਕੈ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ॥

(ਸਿਵ) ਈਸ਼ਰ ਆਪ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਕਤਿ) ਉਪਾਇਕੈ ਮਾਇਆ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੀਵ ਅਰਥਾਤ ਅਵਰ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਭੀ ਤਿਨਾ ਉਪਰ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਏ ਆਪਿ ਵੇਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥

ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਬੂਝ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਈਸਰ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੋੜੇ ਬੰਧਨ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤੁ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਤਬ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕੇ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਵੈ ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਲਿਵ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਆਪਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਾਏ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕੌ ਆਪ ਹੀ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਬੀਚਾਰਦੇ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਸਤਾਈ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪਾਪ ਔ ਪੁਨੋਂ ਕੋ ਤਥਾ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਸਾਰ) ਯਥਾਰਥ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਜਾਤੀ॥

ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਤਤੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕੇਵਲ ਬੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਤਤ ਕੀ ਸਾਰ ਪੀਛੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਔ ਅਬ ਭੀ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਾਰ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਤਿਹੀ ਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰੁ ਭ੍ਰਮਿ ਸੁਤਾ ਸੁਤਿਆ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੋਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਸੁਤਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੇ ਜਨ ਜਾਗੇ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਔ ਮੁਖ ਸੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸੋ ਤਤੁ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਜਾਗਤ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬਾਗਤੀ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕੀ (ਜਾਗਤ) ਗਿਆਤ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬਤੀਤ ਹੁਈ ਹੈ॥੨੭॥

ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੇ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਪੇਟ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਮ੍ਰਥ ਮਨ ਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਐ॥

ਮਨਹੁ ਕਿਉ ਵਿਸਾਰੀਐ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਜਿ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਆਹਾਰੁ ਪਹੁਚਾਵਏ ॥

ਏਤਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਮਨ ਸੇ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜੋ ਜਠਰਾਗਨੀ ਮੈਂ ਆਹਾਰੁ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਓਸ ਨੋ ਕਿਹੁ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੀ ਜਿਸ ਨਉ ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਲਾਵਏ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੁਛ (ਪੋਹਿ) ਬਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਬਿਘਨੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੧

ਆਪਣੀ ਲਿਵ ਆਪੇ ਲਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਮਾਲੀਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦੈਵ ਸੰਭਾਲਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਵਡੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਡਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਕਿਉਂ ਮਨ ਸੇ ਬਿਸਾਰੀਏ ਭਾਵ ਸਿਮਰਤੇ ਰਹੀਏ॥੨੮॥

ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਹਿ ਤੈਸੀ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥

ਜੈਸੀ ਅਗਨੀ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗ੍ਰਭ ਮੈਂ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸੇ ਕੋ ਮਾਇਆ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਔ ਅਗਨੀ ਏਹੁ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਹੈ ਇਹੁ ਆਦ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਖੇਲ ਹੀ ਰਚਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਜੰਮਿਆ ਪਰਵਾਰਿ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ॥

ਜਾਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਾਂ ਜਨਮਿਆਂ ਤੋ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਇਸ ਕਾ ਜਨਮਣਾ ਭਲਾ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਿਵ ਛੁੜਕੀ ਲਗੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥

ਜਬ ਇਸਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਛੂਟੀ ਤੋ ਮਾਇਆ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਾਇਆ ਤਉ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗ ਗਈ॥

ਏਹ ਮਾਇਆ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਵਿਸਰੈ ਮੋਹੁ ਉਪਜੈ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ਲਾਇਆ ॥

ਏਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਬਿਸਰ ਜਾਏ ਔ ਮੋਹ ਉਤਪੰਨ ਹੋਵੈ ਜਿਸ ਮੋਹ ਨੇ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰੇ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰੰਗ ਰੂਪੁ ਨਹੀਂ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਿਨਾ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤਿਨੀ ਵਿਚੇ ਮਾਇਆ ਪਾਇਆ ॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਿਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨੯॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕਾ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ॥

ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਕਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਰਹੇ ਲੋਕ ਵਿਲਲਾਇ ॥

ਕਿਸੇ (ਵਿਟਹੁ) ਪਾਸੋਂ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜੈਸਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇਰੇ ਲੋਕ ਬਿਲਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਜਤਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਿਸ ਨੋ ਸਿਰੁ ਸਉਪੀਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਐਸਾ ਮਿਲ ਜਾਏ ਭਾਵ ਜੈਸਾ ਬੇਦ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਉਸਕੋ ਸਿਰ ਸੌਂਪ ਦੇਈਏ ਤੋ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਚਲਾ ਜਾਏ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਜੀਉ ਤਿਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਹਰੀ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਕੌ ਇਹ ਜੀਉ ਮਿਲ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਜੀਵ ਆਪਸੇ ਭਿੰਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਅਮੁਲਕੁ ਹੈ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਕੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੩੦॥

ਆਪ ਹਰੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਭਾਗ ਵਡੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ (ਪਾਇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩੦॥

ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਇਹ ਮਨ ਮੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਧਾ ਮੇਰੀ ਰਾਸ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਰਾਸਿ ਜਾਣੀ ॥

ਹਰੀ ਦੀ ਸਰਧਾ ਮੇਰੀ ਰਾਸ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਮਨ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਰਾਸ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਤ ਜਪਿਹੁ ਜੀਅਹੁ ਲਾਹਾ ਖਟਿਹੁ ਦਿਹਾੜੀ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੁਮ ਭੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪੋ ਪੁਨਾ (ਦਿਹਾੜੀ) ਦਿਨ ਦਿਨ ਵਿਖੇ ਏਹੀ ਲਾਭ ਖਟੋ॥

ਏਹੁ ਧਨੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਾਣਾ ॥

ਏਹ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਤਿਨਾ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕਉ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ (ਭਾਣਾ) ਚਾਹਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਮਨੁ ਹੋਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਤੋ ਹਰੀ ਰਾਸ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੇਰਾ ਵਣਜਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩੧॥

ਏ ਰਸਨਾ ਤੂ ਅਨ ਰਸਿ ਰਾਚਿ ਰਹੀ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੂੰ (ਅਨ) ਹੋਰ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚ ਰਹੀ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ਹੋਰਤੁ ਕਿਤੈ ਜਿਚਰੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥

(ਜਿਚਰੁ) ਜਬ ਤਕ ਤੇਰੇ ਹਰੀ ਰਸ ਪਲੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਰਕੇ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇ ਪਲੈ ਪੀਐ ਹਰਿ ਰਸੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥

ਜੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਔ ਹਰੀ ਰਸਕੋ ਹੀ ਪਾਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਜਪੇ ਫੇਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਬੀ ਨ ਆਇਕੇ ਲਾਗੇਗੀ॥

ਏਹੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕਰਮੀ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਆਇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਬ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹੋਰਿ ਅਨ ਰਸ ਸਭਿ ਵੀਸਰੇ ਜਾ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਰਸ ਵਾ (ਅਨਰਸ) ਕੁਰਸ ਬੀਸਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਰਸ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਆ ਸਰੀਰਾ ਹਰੀ ਨੇ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਜੋਤ ਰਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਜਬ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਰਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਉਪਾਇ ਜਗਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਪਿਤਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਜੀਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਤਾ ਚਲਤੁ ਹੋਆ ਚਲਤੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਜਗਤ (ਚਲਤੁ) ਕੌਤਕ ਭਾਵ ਮਦਾਰੀ ਕੀ ਖੇਡ ਸਮ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੱਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਥਾ ਔਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਇਹ ਸਾਰ ਮਦਾਰੀ ਕੀ (ਚਲਤੁ) ਬਾਜੀ ਰੂਪ ਨਜਰ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਮੂਲੁ ਰਚਿਆ ਜੋਤਿ ਰਾਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਰ ਪਹਿਲੇ ਜਗਤੁ ਰਚਿਆ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਗ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ।॥੩੩॥

ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭ ਆਗਮੁ ਸੁਣਿਆ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜਬ (ਆਗਮੁ) ਆਉਣਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਸੁਣਿਆ ਤੋ ਮਨ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਚਾਉ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਉ ਸਖੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਮੰਦਰੁ ਬਣਿਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀ ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਭੀ (ਗ੍ਰਿਹੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ (ਮੰਦਰੁ) ਰਿਦਾ ਸੋਭਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗਾਉ ਮੰਗਲੁ ਨਿਤ ਸਖੀਏ ਸੋਗੁ ਦੂਖੁ ਨ ਵਿਆਪਏ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਓ ਹੇ ਸਖੀ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋਗ ਔ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਂਗੇ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ ਆਪਣਾ ਪਿਰੁ ਜਾਪਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਬਡੇ ਹੀ ਸਭਾਗੇ ਆਏ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਜੋ ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹਾਂ॥

ਅਨਹਤ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਜਾਣੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗੋ ॥

ਇਕ ਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਰੰਤ੍ਰ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੨

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੋਗੋ ॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਜੋਗਹ ਹੈ॥੩੪॥

ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇ ਕੈ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਆ ਸਰੀਰਾ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਆਇ ਕੈ ਤੈਨੇ ਕਿਆ ਸੁਭ ਕਰਮੁ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਿ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਤੁਧੁ ਸਰੀਰਾ ਜਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤੈਨੇ ਹੇ ਸਰੀਰਾ ਜਾ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਰਚਨੁ ਰਚਿਆ ਸੋ ਹਰਿ ਮਨਿ ਨ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਇਹੁ (ਰਚਨੁ) ਬਣਾਉ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਤੋ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਸਭੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਿਆ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬਲੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਆ ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਪਰਵਾਣੁ ਹੋਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ॥੩੫॥

ਏ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਓ ਨੇਤਰੋ ਹਰੀ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜੋਤ ਧਰੀ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਹਰੀ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਦੇਖੋ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੇਖਹੁ ਕੋਈ ਨਦਰੀ ਹਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਹਰੀ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਦੇਖੋ ਹਰੀ (ਨਦਰੀ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਏ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖੋ॥

ਏਹੁ ਵਿਸੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੁਮ ਦੇਖਦੇ ਏਹੁ ਹਰਿ ਕਾ ਰੂਪੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥

ਇਹ (ਵਿਸੁ) ਸਮੂਹਾ ਵਾ ਜਹਰ ਰੂਪ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਏਹ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਅਬ ਹੈ ਪੀਛੇ ਭੀ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੀ ਏਹ ਨਜਰੀ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝਿਆ ਜਾ ਵੇਖਾ ਹਰਿ ਇਕੁ ਹੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਖਿਆ ਤੋ ਏਕੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਏਹਿ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਹੋਈ ॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧੇ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਗਜਾਨੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪੁ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੩੬॥

ਏ ਸ੍ਰਵਣਹੁ ਮੇਰਿਹੋ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥

ਹੇ ਮੇਰਿਓ ਕਰਣੋ ਤੁਸੀਂ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਕੋ (ਪਠਾਏ) ਭੇਜੇ ਹੋ॥

ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ਸਰੀਰਿ ਲਾਏ ਸੁਣਹੁ ਸਤਿ ਬਾਣੀ ॥

ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਏ ਹੋ ਸੋ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਲੀਏ ਭੇਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੁਣੋ॥

ਜਿਤੁ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਰਸਨਾ ਰਸਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨਾ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਰਸਨਾ ਰਸ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਅਲਖ ਵਿਡਾਣੀ ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੋ ਗਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਣਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵਹੁ ਸਾਚੈ ਸੁਨਣੈ ਨੋ ਪਠਾਏ ॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਸੁਨੋ ਤੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੁਣਨੇ ਕੋ ਹੀ ਭੇਜੇ ਹੋ॥੩੭॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਜੀਉ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਕੇ ਅੰਦਰ ਰਖ ਕੈ ਵਿਚ ਬਾਜਾ ਪੌਨ ਕਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਪੌਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਈ ਹੈ॥

ਵਜਾਇਆ ਵਾਜਾ ਪਉਣ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਪਰਗਟੁ ਕੀਏ ਦਸਵਾ ਗੁਪਤੁ ਰਖਾਇਆ ॥

ਵਾਜਾ ਪੌਣ ਕਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨੋ ਦੁਆਰੇ (ਪਰਗਟ) ਖੁਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਦਸਵਾਂ ਜੋ ਦਰ ਹੈ ਗੁਪਤ ਹੀ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਇਕਨਾ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਧਾ ਲਾਈ ਹੈ ਤਿਨਾ ਇਕਨਾ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤਖ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਵਾ ਸੁਰਗ ਆਦਿ ਨਵੇਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਦਸਵਾਂ ਚੈਤਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਹ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਨਾਉ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨੌ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ ॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਨੇ ਜੀਉ ਕੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਖਕੇ ਪੁਨਾ ਪਵਣ ਕਾ ਵਾਜਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ॥੩੮॥

ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੀ ਇਹੁ ਇਕ ਪਉੜੀ ਚੌਥੀ ਪਾਤਸਾਹੀ ਨੇ ਉਚਾਰੀ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਸਾਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੁ ॥

ਇਹ ਜੋ ਸਚਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸ ਹੈ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਹੈ (ਸਾਚੈ ਘਰਿ) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਗਾਵਹੁ॥

ਗਾਵਹੁ ਤ ਸੋਹਿਲਾ ਘਰਿ ਸਾਚੈ ਜਿਥੈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਇਸ ਜਸ ਵਾ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਘਰ ਸਾਚੈ ਮੈਂ ਗਾਵਹੁ ਜਹਾਂ ਸਦਾ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋਹਿਲਾ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੋ ਧਿਆਵਹਿ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਬੁਝਾਵਹੇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਉਨ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਸਮਝ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਕਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪਾਵਹੇ ॥

ਇਹੁ ਸਚ ਰੂਪ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਰਖਜਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਖਸੇ ਸੋ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਚੁ ਸੋਹਿਲਾ ਸਚੈ ਘਰਿ ਗਾਵਹੇ ॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਜੋ ਜਸ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਸੋ (ਸਚੈ ਘਰਿ) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਗਾਵਨਾਂ ਕਰੋ॥੩੯॥

ਗੁਰੂ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਮਾਪਤਿ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਮਹਾਤਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦੁ ਸੁਣਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਵਡਭਾਗੀਓ ਇਹ ਜੋ ਅਨੰਦ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਸੁਣੋ ਇਸ ਸੇ ਸਭ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਉਤਰੇ ਸਗਲ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਾਮਰਥ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਝੋਰੇ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਸੰਤਾਪ ਉਤਰੇ ਸੁਣੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਰੋਗ ਪੁਨਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਧਿ ਬਿਆਧਾਦਿ ਤਾਪ ਭੀ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਭਏ ਸਰਸੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੀ ॥

ਸੰਤ ਜੋ ਸਜਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਹਿਤ ਰਸਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਹੁ ਅਨੰਦ ਬਾਣੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹਮਨੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਤੇ ਪਵਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਸੁਣਤੇ ਪੁਨੀਤ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਸ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਜੋ ਪੂਜ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਚਰਣ ਲਾਗੇ ਵਾਜੇ ਅਨਹਦ ਤੂਰੇ ॥੪੦॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨੰਮਰੀ ਹੋਇਕੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਰਸ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਕੇ ਬਾਜੇ ਵਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਸਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪੦॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੨੩

ਰਾਮਕਲੀ ਸਦੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਏ ਔਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਦੇਹੁਰੇ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਲਾਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪੂਛਤੇ ਭਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਪੌਤ੍ਰਾ ਬਾਬਾ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਨਾਮ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸਦੇ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਇਸ ਮੈਂ ਸੱਦਾ ਵਰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਬਦ ਕਾ ਨਾਮ ਸਦੁ ਹੈ॥ ਪਹਿਲੇ ਮੰਗਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਗਿ ਦਾਤਾ ਸੋਇ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ਜੀਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪ ਜਗਤ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਂਨ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵਏ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਂਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥

ਅਵਰੋ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਕੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੈ ਸੋਈ ਜਾਣੇ ਹੈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਪਰਮ ਪਦਵੀ ਪਾਵਹੇ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪਰਮ ਪਦਵੀ ਪਾਵਤੇ ਭਏ॥

ਆਇਆ ਹਕਾਰਾ ਚਲਣਵਾਰਾ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਬ (ਹਕਾਰਾ) ਸੱਦਾ ਆਇਆ ਕੈਸਾ ਹੈ ਸੱਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲਣ ਵਾਰਾ ਹੈ ਹਰਿ ਰਾਮ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਚਿਤ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਗਿ ਅਮਰੁ ਅਟਲੁ ਅਤੋਲੁ ਠਾਕੁਰੁ ਭਗਤਿ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

(ਅਟਲੁ) ਸਦਾ ਇਸਥਤ (ਅਤੋਲੁ) ਜੋ ਬਿਚਾਰਣੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਬੁਧੀ ਸੇ ਪਰੇ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਅਚਲ ਹੈ ਸੋ (ਜਗ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਹੀ (ਅਮਰੁ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਐਸਾ ਹਰੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਭਏ॥੧॥

ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਗੁਰ ਭਾਇਆ ਗੁਰੁ ਜਾਵੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਦੇਹ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਭਯਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹਮ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੀਉ ਪਦ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪਹਿ ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ ਪੈਜ ਰਖਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਪੈ ਬੇਨਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬਕ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਵਾ ਪਤਿ ਰਾਖੋ॥

ਪੈਜ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਜਨਹ ਕੇਰੀ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੋ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ ਅਰੁ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਰਖੋ॥

ਅੰਤਿ ਚਲਦਿਆ ਹੋਇ ਬੇਲੀ ਜਮਦੂਤ ਕਾਲੁ ਨਿਖੰਜਨੋ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਚਲਦਿਆਂ ਨਾਲ (ਬੇਲੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਟਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਪਾਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਸੁਣੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਨੇ ਸੁਣ ਪਾਈ॥

ਹਰਿ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਾਇਆ ਧਨੁ ਧਨੁ ਕਹੈ ਸਾਬਾਸਿ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰ ਜੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਤਬ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਵਾ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਿਤੇ ਭਏ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਸਿਖ ਸੁਣਹੁ ਪੁਤ ਭਾਈਹੋ ਮੇਰੈ ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਆਉ ਮੈ ਪਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਵੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਗਮਨ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸਿਖੋ ਪੁਤੋ ਭਾਈਓ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੁਣੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਉ॥

ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਗੁਰ ਭਾਇਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਹਰੀ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਤਕਾਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਭਗਤੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸੋਈ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ਭਾਵਏ ॥

ਭਗਤ ਸੋਈ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ॥

ਆਨੰਦ ਅਨਹਦ ਵਜਹਿ ਵਾਜੇ ਹਰਿ ਆਪਿ ਗਲਿ ਮੇਲਾਵਏ ॥

ਅਬ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਗਲ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਵੇਗਾ॥

ਤੁਸੀ ਪੁਤ ਭਾਈ ਪਰਵਾਰੁ ਮੇਰਾ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨਿਰਜਾਸਿ ਜੀਉ ॥

ਤੁਸੀ ਪੁਤ ਭਾਈ ਹੋਰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਸਭ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਨਿਰਜਾਸਿ) ਨਿਰਨੇ ਕਰ ਦੇਖੋ॥

ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਪਰਵਾਣਾ ਫਿਰੈ ਨਾਹੀ ਗੁਰੁ ਜਾਇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੁਕਮ ਨਾਮਾ ਹੈ। ਕਿਸੀ ਯਤਨ ਸੇ ਫਿਰਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਕਹਤੇ ਭਏ ਕੇ ਹਮ ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਏਂਗੇ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਭਾਣੈ ਆਪਣੈ ਬਹਿ ਪਰਵਾਰੁ ਸਦਾਇਆ ॥

ਸੁੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਕੇ ਔ ਬੈਠਕੇ ਸਾਰਾ ਹੀ ਪਰਵਾਰ ਸਦਾਇ ਲੀਆ॥

ਮਤ ਮੈ ਪਿਛੈ ਕੋਈ ਰੋਵਸੀ ਸੋ ਮੈ ਮੂਲਿ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਔ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਗਏ ਪੀਛੇ ਮਤਿ ਕੋਈ ਰੋਵੈ ਜੇ ਰੋਵੇਗਾ ਸੋ (ਮੈ) ਮੇਰੇ ਕੋ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵੇਗਾ ਪੀਛੇ ਭੀ ਭਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਿਤੁ ਪੈਝੈ ਮਿਤੁ ਬਿਗਸੈ ਜਿਸੁ ਮਿਤ ਕੀ ਪੈਜ ਭਾਵਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਮਿਤ੍ਰ (ਪੈਝ) ਸਿਰੋਪਾਉ ਪਹਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਿਰਉਪਾਧ ਹੋ ਕਰ ਅਭੇਦ ਹੋਣਾ ਦੇਖਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੋ॥

ਤੁਸੀ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਪੁਤ ਭਾਈ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੈਨਾਵਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਤਖਿ ਹੋਦੈ ਬਹਿ ਰਾਜੁ ਆਪਿ ਟਿਕਾਇਆ ॥

ਤੁਸੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੋ ਔ ਭਾਈਓ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹਮਕੋ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਰੂਪੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਹਰੀ ਪਹਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਨਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਸੁੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਬ ਪ੍ਰਤੱਖ ਥੇ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਆਪ (ਰਾਜੁ) ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਿਲਕੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਦੀਆ॥

ਸਭਿ ਸਿਖ ਬੰਧਪ ਪੁਤ ਭਾਈ ਰਾਮਦਾਸ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ ॥੪॥

(ਸਭਿ) ਜਿਤਨੇ ਸਿਖ ਥੇ ਸੰਬੰਧੀ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨ: ਭਾਈ ਸਭ ਕੋ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਇਆ॥੪॥

ਅੰਤੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਲਿਆ ਮੈ ਪਿਛੈ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਿਅਹੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਐਸੇ ਬੋਲਿਆ ਮੇਰੇ ਪਿਛੇ ਏਕ ਰਸ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ॥

ਕੇਸੋ ਗੋਪਾਲ ਪੰਡਿਤ ਸਦਿਅਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਪੜਹਿ ਪੁਰਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਕੇਸੋ ਗੋਪਾਲ ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਸਦੀਓ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਯੁਕਤ ਜੋ ਪੁਰਾਨ ਹੈ ਸੋ ਪੜਹਿ॥ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਬੰਧੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣੀਐ ਬੇਬਾਣੁ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਗੁਰ ਭਾਵਏ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰਿਕਥਾ ਹੀ ਪੜੀਐ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸੁਣੀਐ ਔ ਹਮਕੋ ਬਿਬਾਨ ਭੀ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਾ ਵ ਹਰੇ ਰੰਗ ਕਾ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਿੰਡੁ ਪਤਲਿ ਕਿਰਿਆ ਦੀਵਾ ਫੁਲ ਹਰਿ ਸਰਿ ਪਾਵਏ ॥

ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਕਿਰਿਆ ਔ ਦੀਵਾ ਤਥਾ ਫੁਲ ਏਹ ਹਰ ਸਰੀ[1] ਗੰਗਾ ਜੀ ਮੈਂ ਪਾਵਣੇ॥

ਹਰਿ ਭਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਲਿਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਕੇ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਸੁਜਾਣ ਹਮਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਰਾਮਦਾਸ ਸੋਢੀ ਤਿਲਕੁ ਦੀਆ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਨੀਸਾਣੁ ਜੀਉ ॥੫॥

ਸਚੁ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸੋਢੀ ਕੋ ਤਿਲਕ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਐਸਾ ਤਿਲਕ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੯੨੪

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਜਿ ਬੋਲਿਆ ਗੁਰਸਿਖਾ ਮੰਨਿ ਲਈ ਰਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖ ਬੋਲਿਆ ਸੋਈ ਆਗਿਆ ਗੁਰੂ ਕਿਆਂ ਸਿਖਾਂ ਮਨ ਲਈ॥

ਮੋਹਰੀ ਪੁਤੁ ਸਨਮੁਖੁ ਹੋਇਆ ਰਾਮਦਾਸੈ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੋਹਰੀ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਸਨਮੁਖ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਤਿਸ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਪਾਇਆ॥

ਸਭ ਪਵੈ ਪੈਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇਰੀ ਜਿਥੈ ਗੁਰੂ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਅਨਕੂਲੀ ਜੋ ਸੰਬੰਧੀ ਥੇ ਜਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਕਤੀ ਕੋ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸਾਹਿ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਸਭ ਪੜਤੇ ਭਏ॥

ਕੋਈ ਕਰਿ ਬਖੀਲੀ ਨਿਵੈ ਨਾਹੀ ਫਿਰਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਣਿ ਨਿਵਾਇਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਈਰਖਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਵਿਆਂ ਥਾ ਉਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਪ੍ਰੇਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਆਣ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਰਹਿ ਭਾਣਾ ਦੀਈ ਵਡਿਆਈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ ਜੀਉ ॥

[1] ਜਨ ਕੇ ਚਰਨ ਤੀਰਥ ਕੋਟ ਗੰਗਾ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਭਾਣਾ) ਭਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ ਔ ਇਹ ਆਦੋਂ ਲੇਖ (ਰਜਾਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਥਾ॥

ਕਹੈ ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਣਹੁ ਸੰਤਹੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਪੈਰੀ ਪਾਇ ਜੀਉ ॥੬॥੧॥

ਸੁੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੁਣੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ (ਪੈਰੀ) ਚਰਨੀਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੬॥੧॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਿਹਰੇ ਪਦ ਛੰਦੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ ਸਾਜਨ ਜਾਨੀ ਇਹ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ॥

ਸਾਜਨੜਾ ਮੇਰਾ ਸਾਜਨੜਾ ਨਿਕਟਿ ਖਲੋਇਅੜਾ ਮੇਰਾ ਸਾਜਨੜਾ ॥

ਮੇਰਾ (ਸਾਜਨੜਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕੇ (ਨਿਕਟਿ) ਪਾਸ ਹੀ ਖੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਜਾਨੀਅੜਾ ਹਰਿ ਜਾਨੀਅੜਾ ਨੈਣ ਅਲੋਇਅੜਾ ਹਰਿ ਜਾਨੀਅੜਾ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਪਜਾਰਾ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਨੈਣ ਅਲੋਇਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੋਇਆ ਅਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਿਅ ਗੂੜਾ ॥

ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੈਂ (ਸੋਇਆ) ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਭੀ ਅਤੀ (ਗੂੜਾ) ਸਘਨ ਹੈ॥

ਨਾਲਿ ਹੋਵੰਦਾ ਲਹਿ ਨ ਸਕੰਦਾ ਸੁਆਉ ਨ ਜਾਣੈ ਮੂੜਾ ॥

ਸਾਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਏਹੁ (ਮੂੜਾ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸਦੇ (ਸੁਆਉ) ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਹੋਛੀ ਬਾਤਾ ਮਿਲਣੁ ਨ ਜਾਈ ਭਰਮ ਧੜਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਕਰਿ ਜੋ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹੋਛੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਰਮ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਧੜਾ) ਪਖੁ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਸੂਝੈ ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਸਭ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਖੜਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਜੋ ਸੱਜਨ ਹੈ ਸਭ ਕੇ (ਨਿਕਟਿ) ਪਾਸ ਹੀ ਖੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾ (ਸੂਝੈ) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦਾ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਪ੍ਰਾਣ ਅਧਾਰਾ ਮੇਰੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੀਨੋਂ ਹੀ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾਲਾ ਮੇਰੇ ਕਿਰਪਾਲਾ ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ ਮੇਰੇ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੈ ਔ ਤੀਨੋ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਦਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਨ ਦਾਤਾਰਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸੋਹਨਿਆ ॥

ਦਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: (ਅਪਰ) ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰੁ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਇਕ ਦਾਸੀ ਧਾਰੀ ਸਬਲ ਪਸਾਰੀ ਜੀਅ ਜੰਤ ਲੈ ਮੋਹਨਿਆ ॥

ਇਕ ਦਾਸੀ ਸਬਲ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਐਸੀ (ਧਾਰੀ) ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਭ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕਰ ਲੈਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਰਾਖੈ ਸੋ ਸਚੁ ਭਾਖੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਇਸ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਭਾਣਾ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਣੋ ਪ੍ਰਭ ਮਾਣੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਮਾਣੋ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਮਾਣੋ) ਭੋਗੋ ਵਾ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ ਮਾਨੁ ਹੈ॥

ਜਾਣੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੋ ਸੁਆਮੀ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੋ ॥

ਜਾਣੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸੁਆਮੀ (ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੋ) ਚਤੁਰੋਂ ਥੀਂ ਚਤੁਰ ਹੈ॥

ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨਾ ਸਦ ਪਰਧਾਨਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮਾ ॥

ਵਹੁ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨ ਸਦਾ ਹੀ ਪਰਧਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਖਿ ਅਘਾਣੇ ਸਾਰਿਗਪਾਣੇ ਜਿਨ ਕੈ ਭਾਗ ਮਥਾਨਾ ॥

(ਸਾਰਿਗਪਾਣੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰਕੈ (ਅਘਾਣੇ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੌਣ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ਤਿਨਹਿ ਧਿਆਇਆ ਸਗਲ ਤਿਸੈ ਕਾ ਮਾਣੋ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸੇ ਕਾ ਹੀ (ਮਾਣੋ) ਆਦਰੁ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੀ ਸਚੁ ਤਿਸੈ ਦੀਬਾਣੋ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਣੇ ਅਚਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਸਚਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ (ਦੀਬਾਣੋ) ਦਰਬਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਮੰਗਲਾ ਹਰਿ ਮੰਗਲਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸੁਣੀਐ ਮੰਗਲਾ ॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਸਾਮਰਥ ਹਰੀ ਕੇ ਮੰਗਲ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਹਿਲੜਾ ਪ੍ਰਭ ਸੋਹਿਲੜਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀਐ ਸੋਹਿਲੜਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਸ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ (ਧੁਨੀਐ) ਉਚਾਰਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਸਬਦ ਅਗਾਜੇ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਿਸਹਿ ਵਧਾਈ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਅਨਹਦ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੀ ਜਿਸਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੁ ਘਰ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਖੰਡ ਜਸੁ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥

(ਸੋ) ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜੇ ਧਿਆਈਐ ਤਉ ਸਭ ਕਿਛ ਪਾਇ ਲਈਏ॥ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ? ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਹੈ॥

ਚੂਕੀ ਪਿਆਸਾ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੁ ਨਿਰਗੁਨੀਐ ॥

(ਨਿਰਗੁਨੀਐ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਪਿਆਸ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਮੰਗਲੁ ਸੁਨੀਐ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਤ ਨਿਤ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਹੀ ਸੁਨੀਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੨੫

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਮਨਾ ਖਿਨੁ ਨ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਮਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਸਾਰਨਾ ਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਰਾਮ ਰਾਮਾ ਰਾਮ ਰਮਾ ਕੰਠਿ ਉਰ ਧਾਰੀਐ ॥

(ਰਾਮਾ) ਹੇ ਭਾਈ (ਰਾਮਾ) ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਲਛਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਪਤੀ ਜੋ ਹੈ ਰਾਮ (ਰਾਮਾ) ਸੁਖਾਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੰਠ ਮੈਂ ਔਰ ਉਰ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਉਰ ਧਾਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਪੂਰਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਰੰਜਨੋ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਧਾਰਿ) ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੈ ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਅਰੁ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਭੈ ਦੂਰਿ ਕਰਤਾ ਪਾਪ ਹਰਤਾ ਦੁਸਹ ਦੁਖ ਭਵ ਖੰਡਨੋ ॥

ਭੈ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਔ ਪਾਪਾਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਜੋ (ਦੁਸਹ) ਕਠਨ ਦੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਖੰਡਨੋ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਗਦੀਸ ਈਸ ਗੁੋਪਾਲ ਮਾਧੋ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਵੀਚਾਰੀਐ ॥

ਜਗਤ ਕਾ ਈਸਰ ਜੋ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਸ ਕਾ ਭੀ (ਈਸ) ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਾਲਨਹਾਰਾ (ਮਾਧੋ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਚਿਤਾਰੀਐ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਜਾਰਿਆ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨਾ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੀਏ॥੧॥ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਭੀ ਕੁਛ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੈ ਐਸੇ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਧਾਰੁ ਜਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਔ ਮਨ ਕਾ ਅਧਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਮਾਲੁ ਮਿਲਖ ਭੰਡਾਰ ਨਾਮੁ ਅਨੰਤ ਧਰਾ ॥

(ਮਾਲੁ) ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦੀ (ਮਿਲਖ) ਜਾਗੀਰ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨੇਂ ਏਹੁ ਸਭ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ ਨਾਮ ਹੀ (ਅਨੰਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਰਹਰ ਨਿਧਾਨੁ ਜਿਨ ਕੈ ਰਸ ਭੋਗ ਏਕ ਨਰਾਇਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ (ਨਰਹਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਖਜਾਨੇਂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਹੀ ਭੋਗ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਰਸ ਰੂਪ ਰੰਗ ਅਨੰਤ ਬੀਠਲ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਧਿਆਇਣਾ ॥

ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਬੇਅੰਤ (ਬੀਠਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੇ ਏਹੀ ਰਸ ਰੂਪੁ ਅਰੁ ਰੰਗ ਹੈਂ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਹਰਣਾ ਨਾਮ ਪੁਨਹਚਰਣਾ ਨਾਮੁ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਹਰਾ ॥

ਪਾਪਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ (ਪੁਨਹ ਚਰਣਾ) ਉਪਾਇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਜਮ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ) ਪੀੜਾ ਔ ਭੈ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਸਿ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਕਮਲਹ ਆਸਰਾ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਕੋਇ ਨ ਜਾਨਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ॥

ਦੇਖਿ ਚਲਤ ਦਇਆਲ ਸੁਣਿ ਭਗਤ ਵਖਾਣਈ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਔ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਜਨ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੁਝੁ ਧਿਆਵਹਿ ਪੁਰਖਪਤਿ ਪਰਮੇਸਰਾ ॥

ਹੇ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਪਤਿ) ਮਾਲਿਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਾ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਜਾਚਿਕ ਏਕੁ ਦਾਤਾ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਜਗਦੀਸਰਾ ॥

ਹੇ ਕਰੁਣਾ ਸਰੂਪ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ ਤੂੰ (ਏਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਤੁ ਸੁਜਾਣੁ ਸੋਈ ਜਿਸਹਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮਾਨਈ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸਾਂਤੀ ਯੁਕਤ ਔ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਾਤੁਰ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੁਮ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੋ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਹੁ ਕਿਰਪਾ ਸੋਇ ਤੁਝਹਿ ਪਛਾਨਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋਈ ਤੁਝ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਣ ਅਨਾਥੁ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਔ ਅਨਾਥ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਗੁਰਦੇਵ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਕੁਸਲੁ ਥੀਆ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੁੰਨੀਆ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗਰੋਂ ਨੇਂ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਹੂਆ ਔ ਸਭ ਇਛਾ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕੀਆਂ ਪੂਰਨ ਭਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਜਲਨੇ ਬੁਝਾਈ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਮਿਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜਲਨ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਬੁਝਾਈ ਦਈ ਪੁਨ: ਸਾਂਤ ਆਈ ਚਿਰਕੇ ਬਿਛੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਆਪਿ ਮਿਲ ਗਏ॥

ਆਨੰਦ ਹਰਖ ਸਹਜ ਸਾਚੇ ਮਹਾ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਾਚੇ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਬਡਾ (ਹਰਖ) ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ ਗੁਣ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਾਇਆ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਤਬ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਸਭ ਕਾਮ ਹੁਏ॥੪॥੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੁਣ ਝੁਣੋ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਨਿਤ ਉਠਿ ਗਾਈਐ ਸੰਤਨ ਕੈ ॥

ਸੰਤਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ (ਰੁਣ ਝੁਣੋ) ਏਕ ਰਸ ਆਨੰਦ ਕੇ ਸਬਦ ਨਿਤ ਉਠਕਰ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਗੁਰ ਮੰਤਨ ਕੈ ॥

(ਕਿਲਵਿਖ) ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਔ ਸਭ ਦੋਖਾਂ ਕੇ ਬਿਨਾਸਨ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੀਐ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਜੈ ਅਮਿਉ ਪੀਜੈ ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਅਰਾਧੀਐ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਲੀਜੀਏ ਏਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਜੀਏ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸੁ) ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧੀਏ॥

ਜੋਗ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਕਿਰਿਆ ਲਗਿ ਚਰਣ ਕਮਲਹ ਸਾਧੀਐ ॥

ਜੋਗ ਕਮਾਵਨਾ ਦਾਨ ਕਾ ਦੇਨਾ ਔਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਫਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਲਗਨੇ ਸੇ ਹੀ (ਸਾਧੀਐ) ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਦਇਆਲ ਮੋਹਨ ਦੂਖ ਸਗਲੇ ਪਰਹਰੈ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਜੋ ਦਇਆਲੂ (ਮੋਹਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਹੈ ਏਹੀ ਸਗਲੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਪਰਹਰੈ) ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਤਰੈ ਸਾਗਰੁ ਧਿਆਇ ਸੁਆਮੀ ਨਰਹਰੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਨਰਹਰੈ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਮਰਣੁ ਭਗਤ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰਾ ਸਿਮਰਣ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ ਰਾਮ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਪਾਏ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਸੁਖ ਘਨੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਨਿਧਾਨੁ ਮਿਲਿਆ ਦੂਖ ਹਰਿਆ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ) ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਇਸੀ ਤੇ ਰਖ੍ਯਾ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਹਰਿਆ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ।

ਹਰਿ ਚਰਣ ਲਾਗਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਭਾਖਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੀ ਜਬ ਲਾਗਾ ਔ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਭਾਖਿਆ) ਕਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਭੈ ਭਾਗਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਏਕੁ ਚਿਤਵੈ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਏਕੁ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ॥

ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਏਕ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਹੀ ਓਹ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਹੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੬

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰੀ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੈਂਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਉਪਦੇਸ ਔ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਪ੍ਰਭ ਸਾਧ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਨੀਐ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹੀਏ ਔਰ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨੀਏ॥

ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਮੋਦਰ ਮਾਧੋ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਨੀਐ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦਮੋਦਰ ਔ ਮਾਧੋ ਰਾਮ ਇਤਯਾਦਿ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਦਇਆਲ ਦੁਖ ਹਰ ਸਰਣਿ ਦਾਤਾ ਸਗਲ ਦੋਖ ਨਿਵਾਰਣੋ ॥

ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਦਇਆਲ) ਦਇਆ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸਰਣ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਰੇ ਕਾ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਖਾਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਮੋਹ ਸੋਗ ਵਿਕਾਰ ਬਿਖੜੇ ਜਪਤ ਨਾਮ ਉਧਾਰਣੋ ॥

ਪੁਨ: ਮੋਹ ਸੋਗ ਬਿਸੈ ਜੋ ਔਖੇ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਤੇ ਹੀ (ਉਧਾਰਣੋ) ਤਿਨ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਭ ਰੇਣ ਥੀਵਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਇਹ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਸਭ ਕੀ (ਰੇਣ) ਧੂੜੀ ਹੋਵਾਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ਕੀਜੈ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਜਪਿ ਜੀਵਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਜੀਵਾਂ ਭਾਵ ਜਿਤਨਾਂ ਚਿਰ ਜੀਵਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨੀ ਰਹੇ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਭਗਤ ਜਨਾ ਅਪਣੀ ਚਰਣੀ ਲਾਏ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਨੇ ਭਗਤ ਜਨ ਅਪਨੀ ਚਰਨੀ ਲਾਇਕੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਹ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਰਾਮ ॥

ਵਹੁ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਅਪਨਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਹੀ ਨਾਮ (ਧਿਆਏ) ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਲਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਿਆਇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਰੇ ਭਵਜਲ ਰਹੇ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਲਿਆਇ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਥੀਂ ਤਰੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਕਲਿਆਣ ਕੀਰਤਨੁ ਪ੍ਰਭ ਲਗਾ ਮੀਠਾ ਭਾਣਾ ॥

ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਔ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜੋ ਕੀਰਤਨ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਮਿਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਿਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰਿਆਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਇਛਾ ਜੋ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਥੀ ਸੋ ਸਭ (ਪੁੰਨੀ) ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਔ ਆਸ ਜੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਫਿਰਿ ਨਾਹੀ ਦੂਖ ਵਿਸੂਰਿਆ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਉਨਕੋ ਝੋਰਿਆਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਛੰਤ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਣਾਗਤੀ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਮ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣਾ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧੀਐ ਬਿਪਤਿ ਨਿਵਾਰਣ ਰਾਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਜੋ ਬਿਪਤਾ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਅਰਾਧੀਏ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਪਤਿ ਨਿਵਾਰਣੋ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਜੀਉ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਪਤਾ ਕੋ ਨਿਵਾਰਣੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀਐ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੋਇ ਜੀਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ (ਸੋਇ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੀਏ ਜੋ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਔ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ॥

ਜੋ ਪੀਛੇ ਭੀ ਜਲ ਸਥਲੋਂ ਮੈਂ ਔ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਹੇ ਭਾਈਓ ਐਸੇ ਕਰੋ ਜੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨ ਥੀਂ ਨ ਵੀਸਰੇ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਦਿਨ ਸਭਾਗੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਜਗਦੀਸਰੈ ॥

ਹਮਤੋ ਜਬਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਉਸ ਦਿਨ ਸੇ ਲੈਕੇ ਭਾਗੋਂ ਸਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਮਾਨ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਬਨ ਗਈ ਹੈ ਏਹੁ ਸਰਬ ਗੁਨ (ਜਗਦੀਸਰੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਸੇਵ ਸੇਵਕ ਦਿਨਸੁ ਰੈਣੀ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਭੀ ਸੇਵਕ ਹੋਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਚਲੇਂਗੇ॥

ਬਲਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਸੁਖਹ ਦਾਤੇ ਪਰਗਾਸੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਹੋਇ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਤਨੋਂ ਮੈਂ ਉਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੁਖੀ ਬਿਨਸੀ ਦੁਤੀਆ ਸੋਚ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਦੂਸਰੀ (ਸੋਚ) ਚਿੰਤਾ ਬਿਨਸੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਟੇਕ ਗੋੁਪਾਲ ਕੀ ਗੋਵਿੰਦ ਸੰਕਟ ਮੋਚ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ (ਸੰਕਟ) ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਮੋਚ) ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਛੰਤੁ ॥

ਭੈ ਸੰਕਟ ਕਾਟੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦਇਆਲ ਜੀਉ ॥

ਨਾਰਾਇਣ ਦਿਆਲ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਭੈ ਅਰੁ ਹੋਰ ਸੰਕਟ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਆਨੰਦ ਗਾਏ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਜੋ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਅਚੁਤ ਪੁਰਖੁ ਏਕੋ ਤਿਸਹਿ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਚੁਤੁ ਪੁਰਖ ਜੋ ਏਕ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਕਰ ਚਰਨ ਮਸਤਕੁ ਮੇਲਿ ਲੀਨੇ ਸਦਾ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥

ਜਬ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮਸਤਕੁ ਧਾਰਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਥਾਨੁ ਤਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਜੋਬਨੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ਜੀਉ ॥

ਜੀਉ ਸਰੀਰ ਘਰ ਅਸਥਾਨ ਸਰੀਰ ਕਾ ਜੋਬਨ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜ ਔ ਹਸਤੀ ਘੋੜੇ ਆਦੀ ਸਭ ਕੁਛ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਸਦ ਸਦਾ ਬਲਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਜੀਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਇਕ ਰਸ ਤਿਸਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਐ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਹਰੇ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਵਖਿਆਨ ॥

ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਹਰਿਕੇ ਨਾਮਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪਕੜੀ ਟੇਕ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰੁ ਰਖੈ ਨਿਦਾਨ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਸਰਨ ਪਕੜੀ ਹੈ ਅੰਤਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਰਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਰਖਕੋ ਅੰਚਲਿ ਤਾ ਕੈ ਲਾਗੁ ਜੀਉ ॥

ਸਾਮ੍ਰਥ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੈ ਹੇ ਜੀਉ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ (ਅੰਚਲਿ) ਪੱਲੇ ਭਾਵ ਸਰਣ ਲਾਗੁ॥

ਭਜੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਦਇਆਲ ਦੇਵ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਜੀਉ ਸੰਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਦਿਆਲੁ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਜ ਔ ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਮਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੭

ਇਕ ਓਟ ਕੀਜੈ ਜੀਉ ਦੀਜੈ ਆਸ ਇਕ ਧਰਣੀਧਰੈ ॥

ਇਕ ਧਰਣੀਧਰ ਕੀ ਓਟ ਕਰੀਏ ਔਰੁ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜੀਉ ਦੇਈਏ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੀ ਆਸ ਕਰੀਏ॥

ਸਾਧਸੰਗੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗੇ ਸੰਸਾਰੁ ਸਾਗਰੁ ਸਭੁ ਤਰੈ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਥੀਂ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਬਿਕਾਰ ਛੂਟੇ ਫਿਰਿ ਨ ਲਾਗੈ ਦਾਗੁ ਜੀਉ ॥

ਤਿਨਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਕਲੰਕੁ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ॥

ਬਲਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਥਿਰੁ ਜਾ ਕਾ ਸੋਹਾਗੁ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ ਜਿਸਕਾ (ਸੁਹਾਗੁ) ਸੁਖ ਸਦਾ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਰੁ ਕਾਮ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਨਾਥ ॥

ਜੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਔ ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤੀ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਿਆ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਮਾਥ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮਸਤਕ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਨਾਥ ਨੇ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਛੰਤੁ ॥

ਸਗਲ ਇਛ ਮੇਰੀ ਪੁੰਨੀਆ ਮਿਲਿਆ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਇ ਮਿਲਿਆ ਸਭ ਇਛਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਪੂਰਨ ਹੋਈਆਂ॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਪ੍ਰਭ ਆਇ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਡਭਾਗੀਓ ਬਡਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੋਇਆ ਜੋ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਆ ਪ੍ਰਗਟੇ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਾਲ ਆਏ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਏ ਤਾ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਿਆ ਗਣਾ ॥

ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਕਮਾਏ ਅਨੁਸਾਰ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰਾ ਜੀ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਜਾਰੇ ਦੀ ਉਪਮਾ ਕੋ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਹ ਕਰ ਗਿਣਾ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਮਹਿੰਮਾ ਹੈ॥

ਬੇਅੰਤ ਪੂਰਨ ਸੁਖ ਸਹਜ ਦਾਤਾ ਕਵਨ ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਭਣਾ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬੇਅੰਤ ਪੂਰਨ ਹੈ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਸੁਖ ਕਾ ਵਹੁ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨ ਕੌਨ ਕੌਨ ਰਸਨਾ ਸੇ (ਭਣਾ) ਕਹਾਂ॥

ਆਪੇ ਮਿਲਾਏ ਗਹਿ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਤਿਸੁ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਜਾਇ ਜੀਉ ॥

ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਨਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਕੰਠ ਨਾਲ ਲਾਇਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਜਨੀ ਹੈ॥

ਬਲਿ ਜਾਇ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਕਰਤੇ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ਜੀਉ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ ਯਹਿ ਸਬਦ ਸਾਰਾ ਭਾਈ ਬਨੋਂ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਣ ਝੁੰਝਨੜਾ ਗਾਉ ਸਖੀ ਹਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਵਹੁ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓ ਹਰੀ ਦਾ (ਰਣ ਝੁੰਝਨੜਾ) ਜਸ ਗਾਵਹੁ ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਮ ਸੇਵਿ ਸਖੀ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਅੜਾ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਸਖੀਓ ਤੁਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਪੁਨਾ ਜਨ ਇਛਤ ਫੂਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵੋ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਰੁਤੀ ਸਲੋਕੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਖਟ ਰੁਤੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਿਮਰਣ ਕਾ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਥਮ ਮੰਗਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਬੰਦਨ ਪ੍ਰਭ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਾਛਉ ਸਾਧਹ ਧੂਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬੰਦਨਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਚਾਹੋ॥

ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਜਉ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਭਰਪੂਰ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਕੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੋ ਭਜੋ॥੧॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟਣ ਭੈ ਹਰਣ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਪਾਪਾਂ ਕੇ ਕਾਟਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਭੈ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦੁਖ ਭੰਜਨੋ ਨਾਨਕ ਨੀਤ ਧਿਆਇ ॥੨॥

ਦੀਨਾਂ ਪਰ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਭੰਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਨੀਤ) ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਵੇ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਜਸੁ ਗਾਵਹੁ ਵਡਭਾਗੀਹੋ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਵੰਤ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਡਭਾਗੀਓ ਪੁਰਸੋ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਜਸ ਗਾਵੋ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਹਮ ਕੋ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਵੈਗਾ? ਉਤਰ॥ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਗਾ॥

ਰੁਤੀ ਮਾਹ ਮੂਰਤ ਘੜੀ ਗੁਣ ਉਚਰਤ ਸੋਭਾਵੰਤ ਜੀਉ ॥

ਖਟ ਰੁਤ ਔ ਮਹੀਨਾ ਘੜੀ ਪੁਨਾ ਦੋ ਘੜੀ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰੋਗੇ ਤੌ ਇਹ ਸਭ ਰੁਤ ਆਦਿਕ (ਸੋਭਾਵੰਤ) ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਗੁਣ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਧੰਨਿ ਤੇ ਜਨ ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇ ਕੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਧੰਨ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਜਿਨੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਨ ਤੁਲਿ ਕਿਰਿਆ ਹਰਿ ਸਰਬ ਪਾਪਾ ਹੰਤ ਜੀਉ ॥

ਪੁੰਨੁ ਔਰੁ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਭੀ ਔਰ ਜੋ (ਕਿਰਿਆ) ਕਰਮ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਰਬ ਪਾਪੋਂ ਕੇ (ਹੰਤ) ਹਤਨੇ ਕੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹੰਤ ਜੀਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕ ॥

ਉਦਮੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੋ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਉਦਮ ਕਰੋਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਨਸਮਕਾਰ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਸਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥੧॥

ਕਥਾ ਤੋ ਓਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਸਾਜਨ ਪਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸਿਮਰਿ ਅਨੰਤ ॥

ਸਜਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ ਅਨੰਤ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥

ਸੂਕੇ ਤੇ ਹਰਿਆ ਥੀਆ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਭਗਵੰਤ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਸੂਕੇ ਤੇ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਸੂਕਾ ਹੂਆ ਥਾ ਅਬ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਭਜਨ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਰੁਤਿ ਸਰਸ ਬਸੰਤ ਮਾਹ ਚੇਤੁ ਵੈਸਾਖ ਸੁਖ ਮਾਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਹਿਤ ਅਨੰਦ ਕੇ ਰੁਤ ਬਸੰਤ ਕੀ ਹੈ (ਮਾਹਿ) ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੇ ਰਸ ਵਾਲੀ ਹੈ ਚੇਤ ਵੈਸਾਖ ਕੇ (ਮਾਸੁ) ਮਹੀਨੇ ਵਾ ਜਿਸ ਰੁਤ ਮੈਂ ਮਹੀਨਾ ਚੇਤ ਔ ਵੈਸਾਖ ਕਾ ਮਾਸ ਹੋ ਤਬ ਇਹੁ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾਹੁ ਮਿਲਿਆ ਮਉਲਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਾਸੁ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਜੀਉ (ਨਾਹੁ) ਭਰਤਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮਨ ਤਨ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਨਾਹੁ ਨਿਹਚਲੁ ਅਨਦੁ ਸਖੀਏ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਿਆ ॥

ਪੰਨਾ ੯੨੮

ਸੁੰਦਰੁ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ਬੇਤਾ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਅਮੁਲਿਆ ॥

ਜਬ ਘਰ ਮੈਂ (ਨਾਹੁ) ਸੁਆਮੀ ਨਿਹਚਲ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀਏ ਤਬ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਾਇਕੈ ਰਿਦਾ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਆ ਹੈ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਉਤਮ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਚਤੁਰ ਹੈ ਔ ਸਭ ਘਟੋਂ ਕਾ ਗਿਆਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ॥

ਵਡਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਦੁਖੁ ਗਵਾਇਆ ਭਈ ਪੂਰਨ ਆਸ ਜੀਉ ॥

ਤਿਸਕੋ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਦੁਖ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਆਸ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੇਰੀ ਮਿਟੀ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਜੀਉ ॥੨॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਬ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਤਬ ਜਮ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ) ਪੀੜਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬਿਨੁ ਭ੍ਰਮਿ ਮੁਈ ਕਰਤੀ ਕਰਮ ਅਨੇਕ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮੁਈ ਹੈ॥

ਕੋਮਲ ਬੰਧਨ ਬਾਧੀਆ ਨਾਨਕ ਕਰਮਹਿ ਲੇਖ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਹ ਰੂਪ ਕੋਮਲ ਬੰਧਨੋਂ ਕਰ ਬੰਧੀ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਭਾਣੇ ਸੇ ਮੇਲਿਆ ਵਿਛੋੜੇ ਭੀ ਆਪਿ ॥

ਜੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨੇ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਵਛੋੜ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਾ ਕਾ ਵਡ ਪਰਤਾਪੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਮ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਗ੍ਰੀਖਮ ਰੁਤਿ ਅਤਿ ਗਾਖੜੀ ਜੇਠ ਅਖਾੜੈ ਘਾਮ ਜੀਉ ॥

(ਗ੍ਰੀਖਮ) ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁਤ ਤਿਨ ਕੋ ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੈ ਜੇਠ ਹਾੜ ਮੈਂ (ਘਾਮ) ਧੂਪ ਕੀ ਤਪਤ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹੁ ਦੁਹਾਗਣੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਕਰੀ ਰਾਮ ਜੀਉ ॥

ਜਿਨ ਛੁਟੜੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਬਿਛੋੜਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਪਰ ਰਾਮ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਹ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵੈ ਮਰਤ ਹਾਵੈ ਮਹਾ ਗਾਰਬਿ ਮੁਠੀਆ ॥

ਤਿਨ ਪਰ ਰਾਮ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਹਾਵੈ) ਹਾਹੁਕੇ ਵਾ ਝੋਰਿਓਂ ਕਰਕੇ ਮਰਤੀ ਹੈ ਬਡੇ ਗਰਬ ਮੈਂ ਲੁਟੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਲ ਬਾਝੁ ਮਛੁਲੀ ਤੜਫੜਾਵੈ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ ਰੁਠੀਆ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮਛੀ ਤੜਫਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਸਾਥ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ (ਰੁਠੀਆ) ਰੁਸੀਆਂ ਭਾਵ ਬੇਮੁਖ ਹੋਈਆ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਪਾਪ ਜੋਨੀ ਭੈ ਭੀਤ ਹੋਈ ਦੇਇ ਸਾਸਨ ਜਾਮ ਜੀਉ ॥

ਪਾਪਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋਨੀਆਂ ਕੇ ਵੇਖ ਭੈ ਯੁਕਤ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਜਮ ਤਾੜਨਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਓਟ ਤੇਰੀ ਰਾਖੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਜੀਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਤੇਰੀ ਓਟ ਹੈ ਹੇ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਨੂੰ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੩॥

ਸਲੋਕ ॥

ਸਰਧਾ ਲਾਗੀ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਮੈ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਮੇਰੀ (ਪ੍ਰੀਤਮੈ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸਰਧਾ ਲਾਗੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੀ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਥੋੜਾ ਚਿਰ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਜਾਤਾ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹੇ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਭਾਉ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੀ ਸਾਜਨਹਿ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮੀਤ ॥

ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲਈ ਹੈ ਸਾਜਨ ਨੇ ਕੌਨ ਸਾ ਸਾਜਨ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮੀਤ ਹੈਂ॥

ਚਰਨਹ ਦਾਸੀ ਕਰਿ ਲਈ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਹਿਤ ਚੀਤ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਚਿਤ ਕੇ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਕਰ ਲਈ ਹਾਂ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਰੁਤਿ ਬਰਸੁ ਸੁਹੇਲੀਆ ਸਾਵਣ ਭਾਦਵੇ ਆਨੰਦ ਜੀਉ ॥

ਬਰਖਾ ਕੀ ਰੁਤ ਸੁਖਾਲੀ ਹੈ ਵਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੈ ਸਾਵਨ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਜੋ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਮਹੀਨੇ ਹੈਂ॥

ਘਣ ਉਨਵਿ ਵੁਠੇ ਜਲ ਥਲ ਪੂਰਿਆ ਮਕਰੰਦ ਜੀਉ ॥

ਜੈਸੇ ਬਦਲ ਝੁਕ ਕਰਕੇ ਵਰਸੇ ਹੈਂ ਔ (ਮਕਰੰਦ) ਪਾਨੀ ਜਲ ਕੇ ਥਲਾਸਥਾਨਾ ਮੈਂ ਪੂਰਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬ ਠਾਈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਵ ਨਿਧਿ ਗ੍ਰਿਹ ਭਰੇ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੁਲ ਸਮੂਹਾ ਸਭਿ ਤਰੇ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਥਾਈਂ ਪੂਰ ਰਹਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਨੌ ਨਿਧ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਗ੍ਰਿਹ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਭਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕੁਲ ਜੋ ਸਮੂਹ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗਿ ਜਾਗੇ ਨਹ ਛਿਦ੍ਰ ਲਾਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਸਦ ਬਖਸਿੰਦੁ ਜੀਉ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੋ ਕੋਈ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਦਾ ਬਖਸੰਦ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੰਤੁ ਪਾਇਆ ਸਦਾ ਮਨਿ ਭਾਵੰਦੁ ਜੀਉ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਕੰਤ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕ ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਮੈ ਫਿਰਉ ਕਬ ਪੇਖਉ ਗੋਪਾਲ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਮੇਂ (ਪਿਆਸੀ) ਅਤੀ ਚਾਹਵੰਤ ਹੂਈ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਕਬ ਦੇਖੋਂਗੀ॥

ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਜਨੁ ਸੰਤ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਣਹਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲਣਹਾਰਾ ਹੋਵੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਜਨ ਮੇਰਾ ਸਜਨੁ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਊਪਜੈ ਤਿਲੁ ਪਲੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਬਿਨਾ ਮਿਲਨੇ ਥੀਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ (ਤਿਲੁ ਪਲੁ) ਅਤੀ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਭੀ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਹਰਿ ਸਾਧਹ ਸਰਣਾਗਤੀ ਨਾਨਕ ਆਸ ਪੁਜਾਇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਆਸ ਕੋ ਪੁਜਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਰੁਤਿ ਸਰਦ ਅਡੰਬਰੋ ਅਸੂ ਕਤਕੇ ਹਰਿ ਪਿਆਸ ਜੀਉ ॥

ਸਰਦ ਰੁਤ ਕਾ ਜੋ (ਅਡੰਬਰੋ) ਆਵਣਾ ਵਾ ਅਰੰਭ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਸੂ ਕਤਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਪਜਾਸ ਹੈ॥

ਖੋਜੰਤੀ ਦਰਸਨੁ ਫਿਰਤ ਕਬ ਮਿਲੀਐ ਗੁਣਤਾਸ ਜੀਉ ॥

ਦਰਸਨ ਕੋ ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਕਬ ਮਿਲੀਏ (ਗੁਣਤਾਸ) ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਕੋ॥

ਬਿਨੁ ਕੰਤ ਪਿਆਰੇ ਨਹ ਸੂਖ ਸਾਰੇ ਹਾਰ ਕੰਙਣ ਧ੍ਰਿਗੁ ਬਨਾ ॥

ਬਿਨਾ ਪਜਾਰੇ ਕੰਤ ਸੇ ਕੋਈ ਸਾਰੇ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਵਾ ਸਬ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਕੰਤ ਬਿਨ ਔ ਹਾਰ ਕੰਗਨੋਂ ਕਾ ਬਨਨਾ ਸਭ ਧਿਕਾਰ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰਿ ਸੁਜਾਣਿ ਚਤੁਰਿ ਬੇਤੀ ਸਾਸ ਬਿਨੁ ਜੈਸੇ ਤਨਾ ॥

ਬਾਹਿਜ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਸੁਜਾਣ ਹੈ ਔ ਵਾਕੋਂ ਕਰਕੇ ਚਤਰ ਹੈ ਅਰ (ਬੇਤੀ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਜਾਤਾ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਬਿਨਾ ਐਸੇ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਬਿਨਾ ਜੈਸੇ ਤਨ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਈਤ ਉਤ ਦਹ ਦਿਸ ਅਲੋਕਨ ਮਨਿ ਮਿਲਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਸ ਜੀਉ ॥

ਇਧਰ ਉਧਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਨਾ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਪਜਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਸੁਨਤੀ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੂੰ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਧਾਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸ ਜੀਉ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੈ ਮੇਲ ਲਵੋ॥੫॥

ਸਲੋਕ ॥

ਜਲਣਿ ਬੁਝੀ ਸੀਤਲ ਭਏ ਮਨਿ ਤਨਿ ਉਪਜੀ ਸਾਂਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਮਿਲੇ ਦੁਤੀਆ ਬਿਨਸੀ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਰਨ ਮਿਲੇ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਸੀ ਸੋ ਬਿਨਸ ਗਈ ਔ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਉਤਪਤ ਭਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੀ ਜਲਣਤਾ ਬੁਝ ਗਈ ਪੁਨਾ ਸੀਤਲ ਭਈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੨੯

ਸਾਧ ਪਠਾਏ ਆਪਿ ਹਰਿ ਹਮ ਤੁਮ ਤੇ ਨਾਹੀ ਦੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮਿਟਿ ਗਏ ਰਮਣ ਰਾਮ ਭਰਪੂਰਿ ॥੨॥

ਆਪ ਹਰੀ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਿਕੇ ਸਾਧ ਭੇਜੇ ਹੈਨ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਭਰਮ ਭੈ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਮਣ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਰੁਤਿ ਸਿਸੀਅਰ ਸੀਤਲ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਮੰਘਰ ਪੋਹਿ ਜੀਉ ॥

ਮਘਰ ਪੋਹ ਜੋ ਹਿਮਕਰ ਰੁਤਿ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿ ਸੀਤਲ ਹੈ (ਸਿਸੀਅਰ)[1] ਬਰਫ਼ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਸਲ ਮੈਂ ਈਹਾਂ ਸਿਸੀਅਰ ਕੀ ਜਗਾ ਹਿਮਕਰ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਨੀ॥

ਜਲਨਿ ਬੁਝੀ ਦਰਸੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨਸੇ ਮਾਇਆ ਧ੍ਰੋਹ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਤਬ ਜਲਨ ਬੁਝ ਗਈ ਛਲ ਪੁਨਾ ਕਪਟ ਦਗਾ ਬਿਨਸ ਗਏ॥

ਸਭਿ ਕਾਮ ਪੂਰੇ ਮਿਲਿ ਹਜੂਰੇ ਹਰਿ ਚਰਣ ਸੇਵਕਿ ਸੇਵਿਆ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣਾ ਕੇ ਜੋ ਸੇਵਕ ਸੰਤ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਬ (ਹਜੂਰੇ) ਪਾਸ ਹੀ ਮਿਲੇ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੰਮ ਪੂਰੇ ਹੋਏ॥

ਹਾਰ ਡੋਰ ਸੀਗਾਰ ਸਭਿ ਰਸ ਗੁਣ ਗਾਉ ਅਲਖ ਅਭੇਵਿਆ ॥

(ਹਾਰ) ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਨਾ (ਡੋਰ) ਡੋਰੀ ਭੀ ਏਕੁ ਜਨਾਨਾ ਭੂਸਣ ਹੈ ਜੋ ਪਰਾਂਦੇ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਟਕਤੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਡੋਰੀ ਪ੍ਰਸਿਧ ਪਰਾਂਦੇ ਦਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨੀ ਹੋਰ ਜੋ ਸੀਗਾਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਜੋ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਭ ਰਸ ਜੋ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਅਨੰਦ ਇਤਯਾਦਿ ਸਾਧਨ ਜੋ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਤਬ ਸਫਲ ਭਏ ਹੈਂ ਜਬ ਅਲਖ ਅਭੇਦ ਕੇ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਬਾਂਛਤ ਜਮੁ ਨ ਸਾਕੈ ਜੋਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਬਾਂਛਤਿਆਂ ਕੋ ਜਮ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਤਾ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮੇਲੀ ਤਹ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਛੋਹ ਜੀਉ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੇਲੀ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮਕਾ ਬਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਡੋਲਤ ਨਾਹੀ ਚੀਤ ॥

ਜਿਸ ਸੋਹਾਗਣੀ ਨੇ ਹਰਿ ਰੂਪ ਧਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਾ ਚਿਤੁ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ॥

ਸੰਤ ਸੰਜੋਗੀ ਨਾਨਕਾ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਪ੍ਰਭ ਮੀਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈਂ ਉਨਕੇ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਘਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ॥੧॥

[1] ਕੋਸ ਮੈਂ ਸਿਸੀਅਰ ਨਾਮ ਬਰਫ ਕਾ ਹੈ॥

ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਅਨੰਦ ਕੋਡ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਗਿ ਬਨੇ ॥
ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਭਨੇ ॥੨॥

(ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ (ਭਨੇ) ਉਚਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਔ ਨਾਦ ਰਾਗ ਕੇ ਔ ਜੋ ਕੌਤਕੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤਬ (ਬਨੇ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਹਿਮਕਰ ਰੁਤਿ ਮਨਿ ਭਾਵਤੀ ਮਾਘੁ ਫਗਣੁ ਗੁਣਵੰਤ ਜੀਉ ॥

ਈਹਾਂ ਹਿਮਕਰ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਿਸਰ ਰੁਤ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨਾ ਜੋਗਯ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰੀ ਰੁਤ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਮਨ ਭਾਵਤੀ ਮਾਘ ਫਗਨ ਕੀ ਵਡੀ ਗੁਣਵੰਤੀ ਹੈ॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਗਾਉ ਮੰਗਲੋ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਏ ਹਰਿ ਕੰਤ ਜੀਉ ॥

ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਰੂਪ ਕੰਤ ਆਏ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਹੇ ਸਖੀ ਅਤੀ ਪਿਆਰੀ ਸਹੇਲੀ ਰੂਪ ਸੰਤੋ ਮੰਗਲੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਾਲ ਆਏ ਮਨਿ ਧਿਆਏ ਸੇਜ ਸੁੰਦਰਿ ਸੋਹੀਆ ॥

(ਗ੍ਰਿਹਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸੋ (ਲਾਲ) ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਆਏ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਏ ਥੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਸੁੰਦਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਭਏ ਹਰਿਆ ਦੇਖਿ ਦਰਸਨ ਮੋਹੀਆ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇਕੈ (ਤ੍ਰਿਭਵਣ) ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਭਾਵ ਜੀਵ ਜੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦਾਇ (ਹਰਿਆ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੋਹਤ ਹੁਈ ਹੂੰ॥

ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਇਛ ਪੁੰਨੀ ਮਨਿ ਜਪਿਆ ਨਿਰਮਲ ਮੰਤ ਜੀਉ ॥

ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਪਿਆ ਤਬ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈਆਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਨਿਤ ਕਰਹੁ ਰਲੀਆ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਸ੍ਰੀਧਰ ਕੰਤ ਜੀਉ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਤ ਖੁਸ਼ੀਆਂ (ਕਰਹੁ) ਕਰਤੀ ਹਾਂ ਹੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸਖੀਓ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਹਰਿ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਰ ਲਛਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਕੰਤ) ਪਤੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ॥

ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਜੀਅ ਕੇ ਭਵਜਲ ਤਾਰਣਹਾਰ ॥

ਇਸ ਜੀਅ ਕੇ ਸੰਤ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਥੀਂ ਤਾਰਣ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਪਿਆਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਊਚੇ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨ ਜਾਨਿਆ ਸੇਈ ਤਰੇ ਸੇ ਸੂਰੇ ਸੇ ਬੀਰ ॥

ਜਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਨਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬੀਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਹਰਿ ਜਪਿ ਉਤਰੇ ਤੀਰ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇਹੜੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਾਰਲੇ (ਤੀਰ) ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਛੰਤੁ ॥

ਚਰਣ ਬਿਰਾਜਿਤ ਸਭ ਊਪਰੇ ਮਿਟਿਆ ਸਗਲ ਕਲੇਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਭਾਵ ਸਭ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕਲੇਸ਼ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਦੁਖ ਹਰੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕੀਆ ਪਰਵੇਸੁ ਜੀਉ ॥

ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰੇ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨੇ ਪਰਵੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਯਥਾ-'ਗਿਆਨੀ ਜਾਪੁ ਜਪਾਹਿ'॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਹਜਿ ਮਾਤੇ ਤਿਲੁ ਨ ਮਨ ਤੇ ਬੀਸਰੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਤੁਮ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤੇ ਹੋ॥

ਤਜਿ ਆਪੁ ਸਰਣੀ ਪਰੇ ਚਰਨੀ ਸਰਬ ਗੁਣ ਜਗਦੀਸਰੈ ॥

ਆਪਾ ਭਾਉ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਤੁਮਰੇ ਚਰਨੋ ਕੀ ਸਰਣ ਪਏ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਦੀਸਰ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਗੁਨ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਸੁਆਮੀ ਆਦਿ ਕਉ ਆਦੇਸੁ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਨਿਧਿ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ ਲਖਮੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਦਾਤਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਸਭ ਕੀ ਆਦਿ ਹੋ ਆਪਕੋ ਹਮਾਰਾ ਅਦੇਸ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਇਆ ਧਾਰਹੁ ਜੁਗੁ ਜੁਗੋ ਇਕ ਵੇਸੁ ਜੀਉ ॥੮॥੧॥੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋ (ਇਕ) ਅਦੁਤੀ (ਵੇਸੁ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣਾ॥੮॥੧॥੬॥੮॥

ਨਰਬਦਾ ਨਦੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਦੱਖਣ ਦੇਸ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਓਅੰਕਾਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਾ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਪਾਂਧੇ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਐਸੇ ਅਖਰ ਸਮਝ ਔ ਪੜ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ਓਅੰਕਾਰੁ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਤਪਤਿ ॥
ਓਅੰਕਾਰੁ ਕੀਆ ਜਿਨਿ ਚਿਤਿ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸਰੂਪ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਜਿਸਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ (ਚਿਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਸੈਲ ਜੁਗ ਭਏ ॥
ਓਅੰਕਾਰਿ ਬੇਦ ਨਿਰਮਏ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਚਾਰ ਪਰਬਤ ਹੁਏ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਮਰਜਾਦਾ ਕੇ ਲੀਏ ਉਦਾਚਲ ਅਸਤਾਚਲ ਬਿੰਧਯਾਚਲ ਮੰਦ੍ਰਾਚਲ ਅਰੁ ਜੁਗ ਭੀ ਚਾਰ ਸਤਿਜੁਗ ਆਦੀ ਹੁਏ ਓਅੰਕਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਤੇ ਬੇਦ (ਨਿਰਮਏ) ਉਤਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੦

ਓਅੰਕਾਰਿ ਸਬਦਿ ਉਧਰੇ ॥
ਓਅੰਕਾਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੇ ॥

ਓਅੰਕਾਰ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਓਅੰਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਦੈਂਤ ਕਰ ਹਰੇ ਹੁਏ (ਸਬਦਿ) ਬੇਦ ਉਧਰੇ ਹੈ ਓਅੰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਸੇ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਜੀਵ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਮ ਅਖਰ ਸੁਣਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਓਨਮ ਅਖਰੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਓਅੰਕਾਰ ਜੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ ਔ ਓਅੰਕਾਰ ਹੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਤੁਮ ਸੁਨੋ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਪਾਡੇ ਕਿਆ ਲਿਖਹੁ ਜੰਜਾਲਾ ॥
ਲਿਖੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੋਪਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਸੁਨ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋ ਕੋ ਕਿਆ ਲਿਖਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਖ॥੧॥

ਸਸੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਸਹਜਿ ਉਪਾਇਆ ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਇਕ ਜੋਤੀ ॥

ਸਸੈ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਵੀਚਾਰ ਹੈ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਜੋ ਸਭੀ (ਇਕ ਜੋਤੀ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਨੇ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਚੁਣਿ ਲੈ ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ (ਮਾਣਕ) ਮਨਨ (ਮੋਤੀ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚੁਣ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਮਝੈ ਸੂਝੈ ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੂਝੈ ਅੰਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸਾਚਾ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸਮਝ ਕਰਿ ਅਭ੍ਯਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੀ (ਅੰਤਿ) ਔਧੀ ਰੂਪ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਖੈ ਸਾਚੁ ਸਮਾਲੇ ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਜਗੁ ਕਾਚਾ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਕਿ ਬਿਨ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇ ਜੋ ਇਹ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ (ਕਾਚਾ) ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਧਧੈ ਧਰਮੁ ਧਰੇ ਧਰਮਾ ਪੁਰਿ ਗੁਣਕਾਰੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥

ਧਧੈ ਅਖਰ ਕਾ ਇਹ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਓਹ ਮਹਾਤਮਾਂ ਧਰਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਗਲ ਧਰਮੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਨਕਾਰੀਓਂ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਗੁਨਵਾਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਧਧੈ ਧੂਲਿ ਪੜੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਕੰਚਨ ਭਏ ਮਨੂਰਾ ॥

ਧਧੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਜੋ ਚਰਨ ਧੂੜ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੜੇ ਤਉ ਜੀਉ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਨਕੇ ਪੜੀ ਹੈ ਯਦਪਿ ਵਹੁ ਮਨੂਰ ਵਤ ਮੈਲੇ ਥੇ ਤਉ ਭੀ (ਕੰਚਨ) ਸੁਵਰਨ ਭਾਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧਰਣੀਧਰੁ ਆਪਿ ਅਜੋਨੀ ਤੋਲਿ ਬੋਲਿ ਸਚੁ ਪੂਰਾ ॥

(ਧਰਣੀਧਰੁ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਧੰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਆਪ ਅਜੋਨੀ ਹੈ ਔ (ਤੋਲਿ) ਬੀਚਾਰ ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਾ ਹੈ ਅਰ (ਬੋਲਿ) ਸਚੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਧਨ ਧਰਣੀਧਰ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋ ਕਾ (ਤੋਲਿ) ਬੀਚਾਰ ਪੂਰਾ ਹੈ ਅਰ (ਬੋਲਿ) ਬਚਨ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਰਤਾ ਜਾਣੈ ਕੈ ਜਾਣੈ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ॥੩॥

ਕਰਤੇ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਜਾਤਾ ਕਰਤਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ (ਕੈ) ਅਥਵਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਾਮਾਦਿ ਸ਼ਤਰੂ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਮਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇਆ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ਗਰਬਿ ਗਲੇ ਬਿਖੁ ਖਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਭਾਇਆ ਹੈ ਔ ਗਯਾਨ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਗਲੇ ਹੂਏ ਨੇ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਵਿਖ ਕੋ ਖਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਰਸੁ ਗੀਤ ਬਾਦ ਨਹੀ ਭਾਵੈ ਸੁਣੀਐ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਰਸ ਰੂਪ (ਗੀਤ) ਜਸ ਬਾਦ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜਿਸਕੋ ਸੁਣਿਆਂ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਤਿਸਨੇ (ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਸਚੁ ਕਹਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲਹਿਆ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਚੁ ਸੁਖਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਾਚ ਸੁਖਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਆਪੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਇਆ ॥੪॥

ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆਇ ਦੇਵੇ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਜਗਯਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਆਇ ਪੀਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਵਿਆਪੈ ॥

ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤਰ ਸੇ ਦੇਹ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਅਰ ਧਨਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਗਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ਇਉ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਸਿਞਾਪੈ ॥

ਜੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰਿ ਏਕ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਸੁਣੇ (ਇਉ) ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਂ (ਘਰੁ) (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ (ਸਿਞਾਪੈ) ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਨੇੜੈ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਹੁ ਏਕੋ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਬਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਣੋ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਨਿਕਟ ਹੈਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਏਕੋ ਹੀ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੰਕਾਰੁ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਸਮਾਈ ॥੫॥

ਸੋ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਅਵਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਲੈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਇਸੁ ਕਰਤੇ ਕਉ ਕਿਉ ਗਹਿ ਰਾਖਉ ਅਫਰਿਓ ਤੁਲਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥

ਇਸ ਕਰਤੇ ਭੋਗਤੇ ਮਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਕੜ ਰਖੋਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਅਫਰਿਓ) ਅਮੋੜ ਹੈ ਔਰ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤੋਲਾ ਔਰੁ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਾਸਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਦੇਵਾਨੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਝੂਠਿ ਠਗਉਰੀ ਪਾਈ ॥

ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਦੀਵਾਨੇ ਕੀਏ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਜੀਵਾਂ ਪਰ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਲਬਿ ਲੋਭਿ ਮੁਹਤਾਜਿ ਵਿਗੂਤੇ ਇਬ ਤਬ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਈ ॥

ਲਬਿ ਲੋਭ ਕਰਕੇ (ਮੁਹਤਾਜਿ) ਦੀਨ ਹੁਏ ਹੂਏ ਖਰਾਬ ਹੁਏ ਹੈਂ (ਇਬ) ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਤਬ) ਅੰਤਕਾਲ ਮੈਂ (ਫਿਰਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਛਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਸਰੇਵੈ ਤਾ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਵੈ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਈ ॥੬॥

ਜੋ ਇਕ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੇ ਤੋ ਮੋਖ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਪਾਵੇ ਤੌ ਹੀ ਏਕ ਜੀਉ ਆਵਨ ਜਾਵਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ॥੬॥

ਸਰਬ ਰੂਪ ਏਕ ਹੀ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਅਚਾਰੁ ਰੰਗੁ ਇਕੁ ਰੂਪੁ ॥

ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮ ਰੂਪ ਹੈ ਸਭ ਰੰਗ ਰੂਪ ਭੀ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਅਸਰੂਪੁ ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ (ਅਸ) ਹੈ॥

ਏਕੋ ਭਵਰੁ ਭਵੈ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥

ਏਕ ਓਹੀ (ਭਵਰੁ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਬੂਝੈ ਸੂਝੈ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਏਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੈ ਔ (ਸੂਝੈ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਲੇ ਸਮਸਰਿ ਰਹੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਧ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਲੈਕਰ (ਸਮਸਰਿ) ਸਮ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਹੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੁ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਲਹੈ ॥

ਤਉ ਇਸ ਏਕਤਾ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਆਗੇ ਓਹ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਦੇਵੈ ਵਹੁ ਭੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਦੁਆਰੇ ਆਖਕੇ ਸੁਨਾਏ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂ ਚੁਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੋਇ ਔ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋਏ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੈ॥੭॥

ਊਰਮ ਧੂਰਮ ਜੋਤਿ ਉਜਾਲਾ ॥

ਤੀਨਿ ਭਵਣ ਮਹਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

(ਊਰਮ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਧੂਰਮ) ਅਕਾਸ ਇਨ ਮੈਂ ਜੋਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਵਾ ਊਰਮ ਧੂਰਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ ਓਹੀ ਜਿਸ ਜੋਤੀ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਤੀਨ ਭਵਨ ਮੈਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੈ॥

ਊਗਵਿਆ ਅਸਰੂਪੁ ਦਿਖਾਵੈ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੈ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਕੋ ਐਸੇ ਗਿਆਨ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਅਸ) ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਊਨਵਿ ਬਰਸੈ ਨੀਝਰ ਧਾਰਾ ॥

ਊਤਮ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

(ਊਨਵਿ) ਝੁਕ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਦਯਾਲੁ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਵਰਸਤਾ ਹੈ ਇਕ ਰਸ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਕੋ ਸੋ ਉਤਮੁ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਕੋ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਏਕੇ ਕਾ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਦੇਉ ॥੮॥

ਇਸ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ ਭੇਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਦੇਉ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥੮॥

ਉਗਵੈ ਸੂਰੁ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੈ ॥
ਊਚਉ ਦੇਖਿ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਜਬ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਸੁਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਨਸ੍ਟ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਊਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ?

ਊਪਰਿ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥
ਆਪੇ ਕਰੈ ਕਥੈ ਸੁਣੈ ਸੋਇ ॥

ਊਪਰ ਹੈ (ਆਦਿ ਅੰਤਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੀਨੋਂ (ਲੋਇ) ਲੋਕੋਂ ਮੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬੇਦਾਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੰਡਤ ਰੂਪੁ ਹੋ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹੀ ਸ੍ਰੋਤਾ ਹੋ ਕਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੧

ਓਹੁ ਬਿਧਾਤਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਦੇਇ ॥
ਓਹੁ ਬਿਧਾਤਾ ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸੋਇ ॥

ਓਹ ਜੋ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹੀ ਬਿਧਾਤਾ ਮਨ ਹੈ ਅਰੁ ਮੁਖ ਸੇ ਸੋਈ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥੯॥

ਓਹੀ ਸਾਮਰਥ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਜੀਵਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਸ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਵਾ ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੯॥

ਰਾਜਨ ਰਾਮ ਰਵੈ ਹਿਤਕਾਰਿ ॥
ਰਣ ਮਹਿ ਲੂਝੈ ਮਨੂਆ ਮਾਰਿ ॥

ਜੋ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰਣ ਮੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਲੂਝੈ) ਝਗੜਤਾ ਵਾ ਲੜਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥
ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ ॥

ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅੰਤਿ ਮਰਨ ਤਕ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਔ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਜਾਤਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ ॥
ਅਤਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਸੀਝਸਿ ਦੇਹਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਭਗਵਤ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰੁ ਅਤੀ ਉਜਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਕਲਿਆਨ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ॥

ਰਹਸੀ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਇਕ ਭਾਇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧੦॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰਿ ਕਰਕੇ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਅੰਤਰ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੦॥ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਰਹਣੁ ਨਹੀ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੀ ਪਰ ਗੁਸਾ ਨ ਕਰੋ ਔ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੋ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਜੇ ਰਾਇ ਰੰਕ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ਆਇ ਜਾਇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ॥

ਰਾਜੇ ਰਾਣੇ ਪੁਨਾ ਰੰਕੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਰਹਣ ਕਹਣ ਤੇ ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬਿਨੰਤੀ ॥
ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਰੋਧਰੁ ਗੁਰੁ ਦੇਵੈ ਪਤਿ ਮਤੀ ॥੧੧॥

ਰਹਿਣਾ ਤੋ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਰਹਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕਹਣੇ ਕੀ ਕਹਣੀ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਭਾਵ ਜੈਸੀ ਕਥਨੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪੈ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੂੰ ਏਕ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਦੇਵੈਂ ਤੋ ਪਤ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਬ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਜ ਮਰੰਤੀ ਮਰਿ ਗਈ ਘੂਘਟੁ ਖੋਲਿ ਚਲੀ ॥

ਜਿਸ ਸੰਸਾਰੀ ਲਾਜ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਮਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਲਾਜ ਮਰ ਗਈ ਅਬ ਮੁਲਾਜੇ ਰੂਪ ਵਾ ਅਵਰਨ ਰੂਪ ਘੁੰਘਟ ਕੋ ਖੋਲਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਸੁ ਦਿਵਾਨੀ ਬਾਵਰੀ ਸਿਰ ਤੇ ਸੰਕ ਟਲੀ ॥

ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਰੁਪੀ ਦਿਵਾਨੀ ਸਾਸ ਥੀ ਔਰ ਬੁਧੀ ਕੋ ਬਾਵਰੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਸੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਕਾ ਸਿਰ ਪਰ ਸੇ (ਟਲ) ਹਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮਿ ਬੁਲਾਈ ਰਲੀ ਸਿਉ ਮਨ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਅਨੰਦੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮਕੇ ਸਾਥ ਬੁਲਾਈ ਪਤੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵਾ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਥ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋ ਗਈ॥

ਲਾਲਿ ਰਤੀ ਲਾਲੀ ਭਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਈ ਨਿਚਿੰਦੁ ॥੧੨॥

ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੋਈ ਦਾਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੂੰ॥੧੨॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ ॥
ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਨਾਮ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਾ ਲਾਭ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋ ਔ ਲਬ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਕਰਨਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਲਾੜੀ ਚਾੜੀ ਲਾਇਤਬਾਰੁ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ ॥

(ਲਾੜੀ) ਨਿੰਦਾ (ਚਾੜੀ) ਉਸਤਤੀ ਪੁਨ: (ਲਾਇਤਬਾਰੁ) ਚੁਗਲੀ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਲਾਹੇ ਕਾਰਣਿ ਆਇਆ ਜਗਿ ॥
ਹੋਇ ਮਜੂਰੁ ਗਇਆ ਠਗਾਇ ਠਗਿ ॥

ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਥਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮਜੂਰ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਠਗੋਂ ਸੇ ਧਰਮ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਜੀਵ ਠਗਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਪੂੰਜੀ ਵੇਸਾਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੀ ਪਤਿ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥੧੩॥

ਪੁਨਾ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਖਰੀਦ ਕਰ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੈ॥ ਭਗਤੀ ਕੇ ਬਿਨਾ ਖਰਾਬੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਆਇ ਵਿਗੂਤਾ ਜਗੁ ਜਮ ਪੰਥੁ ॥
ਆਈ ਨ ਮੇਟਣ ਕੋ ਸਮਰਥੁ ॥

ਆਇ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਮਾਯਾ ਕਰ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ਮੌਤ ਆਈ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟਨੇ ਕੌ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਵਾ (ਆਈ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਥਿ ਸੈਲ ਨੀਚ ਘਰਿ ਹੋਇ ॥
ਆਥਿ ਦੇਖਿ ਨਿਵੈ ਜਿਸੁ ਦੋਇ ॥

(ਆਥਿ) ਮਾਯਾ ਜੇ ਨੀਚ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਤਉ ਉਸਕੋ ਭੀ (ਸੈਲ) ਅਨੰਦ ਦੇਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕੇ (ਦੋਇ) ਦੋਊ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਉਂਦੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਾਯਾਵਾਨ ਕੋ ਸਭ ਨਿਉਂਦੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਮਾਯਾਵਾਨ ਨੀਚ ਘਰ ਹੋਵੇ ਤੋ ਭੀ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤ ਭਾਵ ਵਡਾ ਬਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਆਥਿ) ਮਾਇਆ ਨੀਚ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋ ਭੀ (ਸੈਲ) ਅਨੰਦ ਦੇਤੀ ਹੈ ਭਗਤੀ ਦੇਖਕੇ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਉਂਦੇ ਹੈਂ॥

ਆਥਿ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਗਧੁ ਸਿਆਨਾ ॥
ਭਗਤਿ ਬਿਹੂਨਾ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥

ਜੇ ਘਰ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਹੋਇ ਤੌ ਮੂਰਖ ਭੀ ਸਿਆਨਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਮੇਂ ਭਗਤੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮੂਰਖ ਭੀ ਚਤੁਰ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਓਹ ਜੀਵ ਚਾਹੋ ਬਹੁਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚਤਰੁ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤੌ ਭੀ ਓਹ ਬਉਰਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੧੪॥

ਸਭ ਮੈਂ (ਸੋਇ) ਪੂਰਬੁਕਤ ਏਕ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਜੇ ਕਹੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਥਾਪਿ ਸਦਾ ਨਿਰਵੈਰੁ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰਣਿ ਨਹੀ ਧੰਧਾ ਧੈਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਚਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋ ਥਾਪਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਉਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਧੰਧਾ ਨਹੀ ਅਰ ਕਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਅਜਨਮਾ ਹੈ (ਧੈਰੁ) ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਆਪੇ ਘਟ ਥਾਪਿ ॥

ਜੋ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਆਪੇ ਹੀ ਘਟੋਂ ਮੈ ਚੇਤਨਤਾ ਥਾਪੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਗੋਚਰੁ ਧੰਧੈ ਲੋਈ ॥
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਜਗਜੀਵਨੁ ਸੋਈ ॥

ਆਪ ਤੋ (ਅਗੋਚਰੁ) ਇੰਦਰੀਓਂ ਕੇ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ (ਲੋਈ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਲਾਇ ਛੋਡੀ ਹੈ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਸੋਈ ਜਗ ਜੀਵਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਆਚਾਰੁ ਸਚੁ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਾ ਮੁਕਤਿ ਕਿਵ ਹੋਈ ॥੧੫॥

ਸੁਭ ਕਰਮ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਤੇ (ਵਿਹੂਣਾ) ਖਾਲੀ ਹੈ ਸੋ (ਕਿਵ) ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥੧੫॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਰੋਧੁ ਸਰੀਰ ॥
ਕਿਉ ਨ ਮਿਲਹਿ ਕਾਟਹਿ ਮਨ ਪੀਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸਰੀਰ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਦੁਸਮਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਕੀ ਪੀੜ ਭਾਵ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਵਾਟ ਵਟਾਊ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਕਿਆ ਲੇ ਆਇਆ ਕਿਆ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਰਸਤੇ ਕਾ ਰਾਹੀ ਹੈ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਇਹ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਕੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾ ਲੈ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਤੋਟਾ ਸਭ ਥਾਇ ॥
ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਜਾ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸੇ ਸਭ ਥਾਉਂ ਮੈਂ ਤੋਟ ਹੀ ਹੈ ਲਾਹਾ ਤਾਂ ਤੋ ਮਿਲੇਗਾ ਜਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੁਝਾਇ ਦੇਵੈ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰੁ ਵਣਜੈ ਵਾਪਾਰੀ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੈਸੀ ਪਤਿ ਸਾਰੀ ॥੧੬॥

ਵਾਪਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਬਾਹਰਲੇ ਵਣਜ ਵਾਪਾਰੋਂ ਕੋ ਵਣਜਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਪਤਿ ਕੈਸੇ ਰਹੇਗੀ ਵਾ (ਸਾਰੀ) ਸਮਗਰੀ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਪਤਿਸਟਾ ਕੈਸੇ ਰਹੇਗੀ॥੧੬॥

ਗੁਣ ਵੀਚਾਰੇ ਗਿਆਨੀ ਸੋਇ ॥
ਗੁਣ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਮੈਂ ਗਜ਼ਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਣਦਾਤਾ ਵਿਰਲਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਸਾਚੀ ਕਰਣੀ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗਜ਼ਾਨ ਗੁਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਚੀ ਕਰਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੨

ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਜਾ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਪੁਨਾ (ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਤੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੈ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਸਾਰੇ ਨੀਤ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੀਐ ਮੀਤ ॥੧੭॥

ਪੁਨਾ ਜੋ (ਗੁਣਵੰਤੀ) ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਤ ਹੀ (ਸਾਰੇ) ਸੰਭਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ (ਮੀਤ) ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ ॥
ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ ਬੁਧੀ ਕੇ ਵਿਸੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਗਾਲ ਦੇਵੈ ਜੈਸੇ ਸੁਹਾਗਾ ਕੰਚਨ ਕੋ ਢਾਲਤਾ ਹੈ ਔ ਮੈਲ ਕੋ ਜਲਾਉਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰੇ॥

ਕਸਿ ਕਸਵਟੀ ਸਹੈ ਸੁ ਤਾਉ ॥
ਨਦਰਿ ਸਰਾਫ ਵੰਨੀ ਸਚੜਾਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਖੈਚ ਰਖਣੀ ਹੈ ਏਹੀ ਕਸਵਟੀ ਪਰਖਣੇ ਕੋ ਕਰੇ ਜੇ ਇਸ੍ਟ ਅਨਿਸਟ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਸਮਤਾ ਰਹੇ ਤਿਤਿਖੁ ਪਤੀਆ ਹੋ ਤੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਰਾਫ ਕੀ ਨਦਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਤਬ ਹੀ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀਆਂ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪ (ਵੰਨੀ ਸ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਰੰਗ ਕਾ ਚੜਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਗਤੁ ਪਸੂ ਅਹੰ ਕਾਲੁ ਕਸਾਈ ॥
ਕਰਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣੀ ਕਰਿ ਪਾਈ ॥

ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ[1] ਕਰਿ ਜਗ ਪਸੂ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਕਾਲ ਕਸਾਈ ਸਮ ਨਿਰਦਈ ਹੋਕੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੈਸੀ ਕਰਨੀ ਹਾਥ ਪਰ ਲਿਖ ਪਾਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਤਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥
ਹੋਰ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧੮॥

ਜਿਸਨੇ ਏਹ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਓਹੀ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਯਾ ਕੁਛ ਕਹੀਏ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੧੮॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ॥
ਖਿਮਾ ਗਹੀ ਮਨੁ ਸਤਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥

ਔਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨੁ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਖਿਮਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਖਰਾ ਖਰਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਖਰਾ ਰਤਨੁ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਹੋਇ ॥

ਖਰਾ ਖਰਾ ਤਾਂ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਖਰਾ ਤੋ ਚਹੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਖਾਤ ਪੀਅੰਤ ਮੂਏ ਨਹੀ ਜਾਨਿਆ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਮੂਏ ਜਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਮੂਏ ਜੀਵ ਖਾਤੇ ਅਰ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ (ਜਾ) ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਤੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਏ ਹੈਂ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਚੀਤੁ ਮਰਨਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥੧੯॥

ਜਿਨਕਾ ਮਰਨੇ ਮੈਂ ਮਨਿ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਸਥਿਰ ਚਿਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਰਨੇ ਮੈਂ ਕਿਨਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੧੯॥

---

[1] ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੀ ਕਸਾਈ ਰੂਪ ਹੋਕਰ ਮਾਰ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗਗਨ ਗੰਭੀਰੁ ਗਗਨੰਤਰਿ ਵਾਸੁ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

(ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਜੋ ਗੰਭੀਰੁ ਹੈ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤਿਸ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਚੇਤਨ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ (ਸਹਜਿ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗਇਆ ਨ ਆਵੈ ਆਇ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਗਯਾ ਹੂਆ ਅਗਯਾਨ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਗਯਾਨ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਵਾ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਗਯਾ ਹੂਆ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕੇ ਫੇਰ ਆਯਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਗਨੁ ਅਗੰਮੁ ਅਨਾਥੁ ਅਜੋਨੀ ॥
ਅਸਥਿਰੁ ਚੀਤੁ ਸਮਾਧਿ ਸਗੋਨੀ ॥

ਜੋ ਅਕਾਸ ਵਤ ਪੂਰਨ ਅਗੰਮ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਅਨਾਥੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਐਸੇ (ਅਜੋਨੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜਿਨਕਾ ਚਿਤ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਤਿਸ (ਸਗੋਨੀ) ਸਰਗੁਣ ਮੈਂ ਵਾ ਸੌਗੁਨੀ ਸਮਾਧ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੇਤਿ ਫਿਰਿ ਪਵਹਿ ਨ ਜੂਨੀ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ ਹੋਰ ਨਾਮ ਬਿਹੂਨੀ ॥੨੦॥

ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਹੀ ਸਭ ਸੇ ਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਹੈ॥੨੦॥

ਘਰ ਦਰ ਫਿਰਿ ਥਾਕੀ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥
ਜਾਤਿ ਅਸੰਖ ਅੰਤ ਨਹੀ ਮੇਰੇ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਬਹੁਤੇ ਘਰੋਂ ਕੇ (ਦਰ) ਅੰਤਰ ਫਿਰਤੀ ਹੋਈ ਜੀਵ ਕਲਾ ਥਕ ਗਈ ਹੈ ਅਸੰਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਕਾ ਮੇਰੇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੇਤੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਧੀਆ ॥
ਕੇਤੇ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਫੁਨਿ ਹੂਆ ॥

(ਕੇਤੇ) ਕਈ ਮਾਤਾ ਔ ਪਿਤਾ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਈ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਧੀਆਂ ਹੂਈ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੀਵ ਕੋ ਕੇਤੇ ਗੁਰੂ ਕਈ ਚੇਲਿਓਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸੰਕਾ॥ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਮੁਕਤ ਹੋਨਾ ਥਾ? ਉਤ੍ਰ॥

ਕਾਚੇ ਗੁਰ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੂਆ ॥

ਕਾਚੇ ਗੁਰੂ ਜਬ ਤਕ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਕ ਇਹ ਜੀਵ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਤੀ ਨਾਰਿ ਵਰੁ ਏਕੁ ਸਮਾਲਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਰਣੁ ਜੀਵਣੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲਿ ॥

ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਭਾਲਣੇ ਵਾਲਾ ਭਰਤਾ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਔ ਮਰਣਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਿਤ ਆਵੇ ਤੋ ਜੀਵਨਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭੂਲਨੇ ਸੇ ਮਰਨਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣ॥ ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਢੂਢਿ ਘਰੈ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥
ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥੨੧॥

ਦਿਸੋਦਿਸਾ ਮੈਂ ਢੂੰਢਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਮੇਲ ਭਇਆ ਤੋ (ਘਰੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੀ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਯਾ ਹੂਆ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨੧॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਗ ਮੈਂ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੁਭਾਵਕ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੋਲਿ ਤੁੋਲਾਵੈ ਤੋਲੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ (ਤੋਲਿ) ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੋ (ਤੋਲਾਵੇ) ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ਨਿਸੰਗੁ ॥

ਪਰਹਰਿ ਮੈਲੁ ਜਲਾਇ ਕਲੰਕੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਸੰਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਜਹਾਂ ਚਾਹੇ ਨਿਸੰਕ ਆਉਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਰਾਹ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਭੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਜ਼ਾਨ ਕਲੰਕ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਜਨੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਹੈ ਏਹੀ ਬੇਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਦ ਸੇ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਏਹੀ ਇਸਨਾਨ ਜੋ ਭਲੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਪਾਰੁ ॥੨੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਭੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਚੰਚਲੁ ਚੀਤੁ ਨ ਰਹਈ ਠਾਇ ॥

ਚੋਰੀ ਮਿਰਗੁ ਅੰਗੂਰੀ ਖਾਇ ॥

ਏਹ ਚਿਤ ਜੋ ਚੰਚਲੁ ਹੈ ਸੋ (ਠਾਇ) ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅੰਗੂਰੀ ਕੋ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਖਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਮ੍ਰਿਗ ਵਿਖਯੋਂ ਰੂਪ ਅੰਗੂਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਦੇਤਾ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਉਰ ਧਾਰੇ ਚੀਤ ॥

ਚਿਰੁ ਜੀਵਨੁ ਚੇਤਨੁ ਨਿਤ ਨੀਤ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਉਰ) ਅਧਿਕ ਜਾਨ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਚੇਤਨ ਨਿਤ ਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰਿ ਨਿਤ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਿੰਤਤ ਹੀ ਦੀਸੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਚੇਤਹਿ ਏਕੁ ਤਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਏਕ ਕੋ ਚੇਤੈ ਤਬ ਹੀ (ਤਹੀ) ਚੇਤਨ ਵਾਲੇ ਕੋ ਵਾ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚਿਤਿ ਵਸੈ ਰਾਚੈ ਹਰਿ ਨਾਇ ॥

ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥੨੩॥

ਔ ਜਿਸਕੀ ਜਿਹਬਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਮੈਂ ਰਚੇ ਅਰੁ ਧਯਾਨ ਦੁਆਰਾ ਭਗਵਤ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਸੇ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਿਚਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਮੁਕਤਿ) ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਨੇ ਪਰ ਪਤ ਸੰਜੁਗਤ (ਘਰਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਉਪਾਧ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੩॥

ਛੀਜੈ ਦੇਹ ਖੁਲੈ ਇਕ ਗੰਢਿ ॥

ਛੇਆ ਨਿਤ ਦੇਖਹੁ ਜਗਿ ਹੰਢਿ ॥

ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਔਰੁ ਪ੍ਰਾਣ ਕੀ ਗੰਠ ਖੁਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਦੇਹ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਛੇਆ) ਛੈਤੇ ਨਿਤਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਹੰਢਿ) ਫਿਰਕੈ ਦੇਖ ਲੇਹੁ॥

ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਘਰਿ ਆਣੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਧੂਪ ਛਾਵ) ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਤੁਲ ਕਰਕੇ ਸਮਝੈ ਤੋ ਬੰਧਨਾ ਕੋ ਕਾਟਕੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਮਨ ਕੋ (ਆਣੈ) ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਛਾਇਆ ਛੂਛੀ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਲਿਖਿਆ ਕਿਰਤੁ ਧੁਰੇ ਪਰਵਾਨਾ ॥

(ਛਾਇਆ) ਮਾਇਆ ਜੋ ਤੁਛ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਕਰਮ ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਛੀਜੈ ਜੋਬਨੁ ਜਰੂਆ ਸਿਰਿ ਕਾਲੁ ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੩

ਕਾਇਆ ਛੀਜੈ ਭਈ ਸਿਬਾਲੁ ॥੨੪॥

ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਤੋ ਜਨਮ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬੁਢੇਪੇ ਕਰਕੇ ਜੋਬਨ ਨਸਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਾਇਆ ਬੁਢੇਪੇ ਮੈਂ (ਛੀਜੈ) ਨਸਟ ਹੋਕੇ (ਸਿਬਾਲੁ) ਜਾਲਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਥਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨੪॥

ਜਾਪੈ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਹੋਰ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੋਈ ਸਭ ਕੋ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਦਾਤੇ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹਿ ਰਾਖੁ ॥

ਜਸੁ ਜਾਚਉ ਦੇਵੈ ਪਤਿ ਸਾਖੁ ॥

ਹੇ ਰਖਦੇ ਜੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਉਂ ਤੁਮਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਉਂ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਖ ਲੈ ਤੁਮਾਰਾ ਜਸ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੇ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸਾਖੁ) ਇਜਤ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਜਾਗਤੁ ਜਾਗਿ ਰਹਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ॥

ਜਾ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਵਾ ॥

(ਜਾਗਤੁ) ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਰਹੂੰ ਜੇ ਤੁਮਕੋ ਭਾਊ ਜੇ ਤੁਮ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੋ ਤਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੋਂ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਪਉ ਜਗਦੀਸ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਲੀਐ ਬੀਸ ਇਕੀਸ ॥੨੫॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰੋਂ ਔ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋਂ ਔਰ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ (ਬੀਸ) ਬੀਸ ਬਿਸਵੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅਦੁਤੀਜ ਜੋ ਤੂੰ ਈਸੁ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੀਐ॥੨੫॥

ਝਖਿ ਬੋਲਣੁ ਕਿਆ ਜਗ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ॥
ਝੂਰਿ ਮਰੈ ਦੇਖੈ ਪਰਮਾਦੁ ॥

ਜਗਤ ਸਾਥ ਜੋ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲਣਾ ਝਖ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਪਰਮਾਦ ਵਾਲੇ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮਿ ਮੂਏ ਨਹੀ ਜੀਵਣ ਆਸਾ ॥
ਆਇ ਚਲੇ ਭਏ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਸਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਆਏ ਥੇ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕਰਿ ਚਲਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਕਰ ਆਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਝੁਰਿ ਝੁਰਿ ਝਖਿ ਮਾਟੀ ਰਲਿ ਜਾਇ ॥
ਕਾਲੁ ਨ ਚਾਂਪੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਝੁਰ ਝੁਰਕੇ ਜੋ ਖਪਣਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਰਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਕੋ ਗਾਵਨੇ ਸੇ ਕਾਲ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦਬਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਈ ਨਵ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥
ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੨੬॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨੌ ਨਿਧਿ ਰੂਪ ਨੌਧਾ ਭਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਞਿਆਨੋ ਬੋਲੈ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ॥
ਆਪੇ ਸਮਝੈ ਆਪੇ ਸੂਝੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਗਿਆਨ ਕੋ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪੁ ਹੋਕੇ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਫਲਾਫਲ ਕੋ (ਸੂਝੈ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਸੂਚੇ ਸਾਚੋ ਭਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੋਇਆ ਉਪਦੇਸ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਇ ਤਿਸ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕੇ ਸੂਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਰਤਨੀ ਨਹੀ ਤੋਟ ॥
ਲਾਲ ਪਦਾਰਥ ਸਾਚੁ ਅਖੋਟ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਔ ਨਿਖੁਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵਹੁ ॥੨੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਬਚਨ ਕਹਿਆ ਹੈ ਵਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ ਦੇਖਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਵਰਤਨੇ ਕੋ ਕਾਹੇ ਧਾਵਤੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੋ॥੨੭॥

ਟੂਟੈ ਨੇਹੁ ਕਿ ਬੋਲਹਿ ਸਹੀ ॥
ਟੂਟੈ ਬਾਹ ਦੁਹੂ ਦਿਸ ਗਹੀ ॥

ਪਰਸਪਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ (ਕਿ ਬੋਲਹਿ) ਖੋਟੇ ਬਚਨ ਬੋਲਨੇ ਸੇ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੋ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦੋਊ ਦਿਸਾ ਪਕੜ ਕੇ ਖੈਂਚਨੇ ਤੇ ਬਾਂਹ ਟੂਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਟੂਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ ਬੁਰ ਬੋਲਿ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਪਰਹਰਿ ਛਾਡੀ ਢੋਲਿ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ (ਬੁਰ) ਬੁਰੇ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਹੁਕਮੁ ਨਾ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ ਦੁਰਮਤ ਧਾਰਨੇ ਤੇ (ਢੋਲਿ) ਪਿਆਰੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਆਗ ਛੋਡੀ ਹੈ॥

ਟੂਟੈ ਗੰਠਿ ਪੜੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਘਰਿ ਕਾਰਜੁ ਸਾਰਿ ॥

ਟੂਟੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਸਤ ਅਸਤ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਗੰਢ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ (ਸਾਰਿ) ਕਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਹਾ ਸਾਚੁ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਾ ॥
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਠਾਕੁਰੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੋਟਾ ॥੨੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚਾ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੋ ਤ੍ਰੈਲੋਕੀ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਗਤ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਮੋਟਾ) ਅਤੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥੨੮॥

ਠਾਕਹੁ ਮਨੂਆ ਰਾਖਹੁ ਠਾਇ ॥
ਠਹਕਿ ਮੁਈ ਅਵਗੁਣਿ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰੋਕ ਕੇ ਮਨ ਕੋ (ਠਾਇ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ਅਵਗੁਨ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ (ਠਹਕਿ) ਲਾਗ ਕੈ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਮਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ ॥
ਬਹੁਤੇ ਵੇਸ ਕਰੇ ਕੂੜਿਆਰਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਏਕ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਜੋ (ਕੂੜਿਆਰਿ) ਪਾਖੰਡੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਪਰ ਘਰਿ ਜਾਤੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਈ ॥
ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈ ਠਾਕ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਪਰ ਘਰਿ) ਅਨਿਸ੍ਟ ਮੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਅਪਨਾ ਇਸਟ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਾਤੀ ਰੋਕ ਰਖੀ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇ ਲਈ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੀ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਸਾਈ ਸੁੋਹਾਗਣਿ ਠਾਕੁਰਿ ਧਾਰੀ ॥੨੯॥

ਜੋ ਸਾਚ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਸੋਹੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਕ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਡੋਲਤ ਡੋਲਤ ਹੇ ਸਖੀ ਫਾਟੇ ਚੀਰ ਸੀਗਾਰ ॥
ਡਾਹਪਣਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਬਿਨੁ ਡਰ ਬਿਣਠੀ ਡਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਜੋਨੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੇ ਸਖੀ ਅਨੇਕ ਸਰੀਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸਮੇਤ (ਫਾਟੇ) ਨਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਾਮਕ ਬੁਧੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਿਨਾ ਭਗਵਤ ਕੇ ਡਰ ਸੇ (ਡਾਰ) ਪੰਕਤੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਨਾਸ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਡਰਪਿ ਮੁਈ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਡੀਠੀ ਕੰਤਿ ਸੁਜਾਣਿ ॥
ਡਰੁ ਰਾਖਿਆ ਗੁਰਿ ਆਪਣੈ ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਿ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਡਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੁਈ ਹੈ ਸੋ ਚਤੁਰ ਕੰਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਡਰ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਨਿਰਭਉ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਡੂਗਰਿ ਵਾਸੁ ਤਿਖਾ ਘਣੀ ਜਬ ਦੇਖਾ ਨਹੀ ਦੂਰਿ ॥
ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪ ਪਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਬਾਸਾ ਥਾ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਬਹੁਤ ਲਾਗ ਰਹੀ ਥੀ ਜਬ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤਬ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਮੀਪ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਮੰਨ ਕੇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਭਰਪੂਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਜਾਨਿ ਕੈ ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਤੁ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥
ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਦੇਵਸੀ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੈ ਸੋਇ ॥੩੦॥

ਉਪਦੇਸ ਦੇਹੋ ਦੇਹੋ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਆਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ੍ਨਾ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕੋ ਸੋਇ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩੦॥

ਢੰਢੋਲਤ ਢੂਢਤ ਹਉ ਫਿਰੀ ਢਹਿ ਢਹਿ ਪਵਨਿ ਕਰਾਰਿ ॥
ਭਾਰੇ ਢਹਤੇ ਢਹਿ ਪਏ ਹਉਲੇ ਨਿਕਸੇ ਪਾਰਿ ॥

ਢੂੰਢਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋ ਕਰ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤੀ ਫਿਰੀ ਹੂੰ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸਥਤ ਭੀ ਹੈਂ ਤੋ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ਜੋ (ਕਰਾਰਿ) ਤਕੜੇ ਰਾਵਣ ਦੁਰਯੋਧਨ ਆਦੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਢਹਿਣੇ ਜੋਗ ਸੋ ਢਹਿ ਪਏ ਹਉਲੇ ਜੋ ਪੁੰਨੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਨਿਕਸੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਰ ਅਜਾਚੀ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜਿ ਅਘੁਲੀਐ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥

(ਅਜਾਚੀ) ਨਿਸਕਾਮ ਹੋ ਕਰ ਅਮਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਧੂੜ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨਾ ਤੇ (ਅਘੁਲੀਐ) ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕੋ ਮਿਲਾਉ॥

ਮਨੁ ਦੀਆ ਗੁਰਿ ਆਪਣੈ ਪਾਇਆ ਨਿਰਮਲ ਨਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੪

ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਤਿਸੁ ਸੇਵਸਾ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਮੈਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹੀ ਏਕ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਉਸਾਰੇ ਸੋ ਢਾਹਸੀ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਿਸੁ ਸੰਮ੍ਲਾ ਤਾ ਤਨਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥੩੧॥

ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਕੋ (ਢਾਹਸੀ) ਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਸੰਮ੍ਲਾ) ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਤੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਦੂਖ ਨ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਏ॥੩੧॥

ਣਾ ਕੋ ਮੇਰਾ ਕਿਸੁ ਗਹੀ ਣਾ ਕੋ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥

ਆਵਣਿ ਜਾਣਿ ਵਿਗੁਚੀਐ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਆਪੈ ਰੋਗੁ ॥

ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ ਨਹੀਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਆਗੇ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਜਬ ਤਕ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਖਰਾਬ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਦੁਬਿਧਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਣਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ ਕਲਰ ਕੰਧ ਗਿਰੰਤਿ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਛੂਟੀਐ ਜਾਇ ਰਸਾਤਲਿ ਅੰਤਿ ॥

ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਦਮੀ ਐਸੇ ਗਿਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੱਲਰ ਲਗਨੇ ਸੇ ਕੰਧ ਗਿਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਸਫਲ ਗਿਰਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੂਟਨਾ ਹੋਗਾ ਅੰਤ ਕੋ (ਰਸਾਤਲਿ) ਨਰਕੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਜਾਇੰਗੇ॥

ਗਣਤ ਗਣਾਵੈ ਅਖਰੀ ਅਗਣਤੁ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਮਤਿਹੀਣੁ ਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਅਖਰ ਪੜਕੇ ਗਣਤੀਆਂ ਗੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਮਕੇ ਅਮਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੈਨੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਅਗਣਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਅਗਜਾਨੀ ਮਤ ਕਾ ਹੀਣ ਹੈ ਇਸਕੋ ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੂਟੀ ਤੰਤੁ ਰਬਾਬ ਕੀ ਵਾਜੈ ਨਹੀ ਵਿਜੋਗਿ ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥੩੨॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਰਬਾਬ ਕੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਤੰਤ ਟੂਟ ਗਈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਬਯੋਗ ਕਰ (ਵਾਜੈ ਨਹੀਂ) ਚੇਸਟਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਿਛੜਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਹ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਮੇਲਤਾ ਭਾਵ ਇਸ ਸਰੀਰ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸਾਥ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੂਟੀ ਤੰਤੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮਨ ਰੂਪ ਰਬਾਬ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ (ਵਾਜੈ ਨਹੀਂ) ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਿਛੜਿਆ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਤਰਵਰੁ ਕਾਇਆ ਪੰਖਿ ਮਨੁ ਤਰਵਰਿ ਪੰਖੀ ਪੰਚ ॥

ਤਤੁ ਚੁਗਹਿ ਮਿਲਿ ਏਕਸੇ ਤਿਨ ਕਉ ਫਾਸ ਨ ਰੰਚ ॥

ਤਰਵਰੋਂ ਮੈਂ ਕਾਇਆ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਪੰਖੀ ਹੈ ਪੰਚ ਪ੍ਰਾਣ ਇਸਕੇ ਪੰਖ ਹੈਂ ਜੋ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੋ ਮਿਲ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਾਥ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਫਾਹੀ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਉਡਹਿ ਤ ਬੇਗੁਲ ਬੇਗੁਲੇ ਤਾਕਹਿ ਚੋਗ ਘਣੀ ॥

ਪੰਖ ਤੁਟੇ ਫਾਹੀ ਪੜੀ ਅਵਗੁਣਿ ਭੀੜ ਬਣੀ ॥

ਜੋ (ਉਡਹਿ) ਸੰਕਲਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਬੇਗੁਲ ਬੇਗੁਲੇ) ਸੀਘਰ ਤੇ ਸੀਘਰ ਔਰ ਵਿਖਜੋਂ ਰੂਪ ਘਨੀ ਚੋਗ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਜਬ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਔਗੁਣੋਂ ਕਰ ਭੀੜ ਬਨਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਕਿਉ ਛੂਟੀਐ ਹਰਿ ਗੁਣ ਕਰਮਿ ਮਣੀ ॥

ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੂਟੀਐ ਵਡਾ ਆਪਿ ਧਣੀ ॥

ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਫਾਸੀ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੀਏ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ (ਹਰਿ ਗੁਣ ਕਰਮਿ ਮਣੀ) ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਡਾ ਜੋ ਆਪ (ਧਣੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਛੁਡਾਇ ਭਾਵ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੋਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਛੂਟੀਐ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥

ਅਪਣੈ ਹਾਥਿ ਵਡਾਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੩੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਉਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਥਰ ਥਰ ਕੰਪੈ ਜੀਅੜਾ ਥਾਨ ਵਿਹੂਣਾ ਹੋਇ ॥

ਥਾਨਿ ਮਾਨਿ ਸਚੁ ਏਕੁ ਹੈ ਕਾਜੁ ਨ ਫੀਟੈ ਕੋਇ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਹੂਣਾਂ ਹੋਇਆ ਥਰਨ ਥਰਨ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਕਾਂਪਤਾ ਹੈ ਮਾਨਦਾਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਇਕ ਸਚਾ ਥਾਂਨ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਕੋਈ ਕਾਜ (ਫੀਟੈ) ਬਿਗੜਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਥਿਰੁ ਗੁਰੂ ਥਿਰੁ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਨਾਥਹ ਨਾਥੁ ਤੂ ਨਿਧਾਰਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਤੂੰ ਸਦਾ ਥਿਰ ਹੈਂ ਯਾ ਗੁਰੂ ਥਿਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਥਿਰ ਹੈ ਦੇਵਤੇ ਔ ਨਰ ਪੁਨਾ ਨਾਥਾਂ ਕਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਨਾਥ ਹੈਂ ਔ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਬੇ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੀ ਤੂ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੁ ਤੂ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਸਭ ਥਾਵੋਂ ਮੈਂ ਔ ਜੋ ਉਨ (ਥਨੰਤਰੀ) ਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਉਦਾਰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ॥

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਸੀ ਵਡਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥੩੪॥

(ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ) ਤੂੰਹੀ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਇਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਸੋ ਵਡਾ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਅਣਮੰਗਿਆਂ ਹੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਿਨਾ ਮਾਗੇ ਤੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲੁ ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਣਹਾਰੁ ॥

ਦਇਆ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰਿ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਹ ਤੂੰਹੀਂ ਇਨ ਜੀਆਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਇਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਦਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਖਿਨ ਮੈਂ ਢਾਹਿ ਕੇ ਉਸਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦਾਨਾ ਤੂ ਬੀਨਾ ਤੁਹੀ ਦਾਨਾ ਕੈ ਸਿਰਿ ਦਾਨੁ ॥

ਦਾਲਦ ਭੰਜਨ ਦੁਖ ਦਲਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ॥੩੫॥

ਦਾਨਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀਂ ਹੈਂ ਦਾਨੀਓਂ ਕੇ ਸਿਰੋਂ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਦਲਿਦ੍ਰ ਕੋ (ਭੰਜਨ) ਭੰਨਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦਲਨ ਹਾਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩੫॥

ਧਨਿ ਗਇਐ ਬਹਿ ਝੂਰੀਐ ਧਨ ਮਹਿ ਚੀਤੁ ਗਵਾਰ ॥
ਧਨੁ ਵਿਰਲੀ ਸਚੁ ਸੰਚਿਆ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜਿਸ ਧਨ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਨੇ ਕਰ ਬੈਠ ਕਰ ਝੁਰੀਦਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਧਨ ਮੈਂ ਗਵਾਰੋਂ ਕਾ ਚਿਤੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਿਰਮਲ ਔਰ ਸਚਾ ਜੋ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਹੈ ਸੋ (ਵਿਰਲੀ) ਥੋੜੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਗਇਆ ਤਾ ਜਾਣ ਦੇਹਿ ਜੇ ਰਾਚਹਿ ਰੰਗਿ ਏਕ ॥
ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸਿਰੁ ਸਉਪੀਐ ਭੀ ਕਰਤੇ ਕੀ ਟੇਕ ॥

ਜੇ ਏਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਨੁ ਰਾਚੇ ਔ ਧਨੁ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਣ ਦੇਹ ਮਨ ਦੇਕੇ (ਸਿਰੁ) ਹੰਤਾ ਭੀ ਸੌਂਪੀਏ ਫੇਰ ਭੀ ਕਹਤੇ ਕੀ ਹੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਲਈਏ ਭਾਵ ਤਜਾਗ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਕਰੀਏ॥

ਧੰਧਾ ਧਾਵਤ ਰਹਿ ਗਏ ਮਨ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਅਨੰਦੁ ॥
ਦੁਰਜਨ ਤੇ ਸਾਜਨ ਭਏ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ॥

ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਸਬਦ ਕਾ ਅਨੰਦ ਆਇਆ ਔਰੁ (ਗੁਰ) ਪੂਜਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤਬ ਜੋ ਧੰਦਾ ਹੈਸੀ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਧਾਉਣੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਔਰੁ ਜੋ ਦੁਰਜਨ ਥੇ ਸੋ ਸਜਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਨੁ ਬਨੁ ਫਿਰਤੀ ਢੂਢਤੀ ਬਸਤੁ ਰਹੀ ਘਰਿ ਬਾਰਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲੀ ਮਿਲਿ ਰਹੀ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥੩੬॥

ਅਗੇ ਤੋ ਬੁਧੀ ਬਨ ਬਨ ਮੈਂ (ਢੂਢਤੀ) ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀ ਔ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ (ਬਾਰਿ) ਬੀਚ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰਹਿ ਗਈ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਲੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਫਲ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਥਾ ਸੋ (ਨਿਵਾਰਿ) ਨਿਵਰਤ ਹੋਆ ਹੈ॥੩੬॥

ਨਾਨਾ ਕਰਤ ਨ ਛੂਟੀਐ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਏਹੁ ਨ ਓਹੁ ਹੈ ਅਵਗੁਣਿ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਿਆਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀਤਾ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਗੁਣ ਤੇ ਜਮ ਪੁਰ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਣ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ (ਫਿਰਿ) ਬਹੁੜ ਜੀਵ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ ਨ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਏਹੁ ਲੋਕ ਸਉਰਾ ਅਰ ਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਉਰਾ ਵਾ ਨ ਏਹੁ ਮਾਯਾ ਮਿਲੀ ਅਰੁ ਨਾ ਓਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮਿਲਾ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੫

ਨਾ ਤਿਸੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਧਰਮੁ ਧਿਆਨੁ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਿਰਭਉ ਕਹਾ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਭਗਵਤ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਹੀ ਲਾਗਾ ਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਧਰਮ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਧਿਆਨੁ ਲਗਾ ਏਹ ਜੀਵ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਔ ਕਿਆ ਜਾਣੀਏ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਥਾਕਿ ਰਹੀ ਕਿਵ ਅਪੜਾ ਹਾਥ ਨਹੀ ਨਾ ਪਾਰੁ ॥
ਨਾ ਸਾਜਨ ਸੇ ਰੰਗੁਲੇ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕਰਤੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਥਾਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਹੁੰਚਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪਾਰ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨ ਸੰਤ ਜਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਪਾਸ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰੁ ਕਰੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਜੇ ਕਰੀ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥
ਜਿਨਿ ਵਿਛੋੜੀ ਸੋ ਮੇਲਸੀ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਤੀ ਪਤੀ ਜੇ ਕਹੀਏ ਤੋ (ਮੇਲਣਹਾਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਲੇਗਾ॥ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਛੋੜੀ ਹੈ ਵਹੁ ਵਿਛੋੜਨੇ ਹਾਰ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਅਪਾਰ (ਹੇਤਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕੇ ਮੇਲੇਗਾ॥੩੭॥

ਪਾਪੁ ਬੁਰਾ ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰਾ ॥
ਪਾਪਿ ਲਦੇ ਪਾਪੇ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਪਾਪ ਬੁਰਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔ ਪਾਪ ਲਾਦਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥੋਂ ਭੀ ਪਾਪਾਂ ਕਾ ਫੈਲਾਉ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਹਰਿ ਪਾਪੁ ਪਛਾਣੈ ਆਪੁ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਜੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾ ਵਿਯੋਗ ਕਾ ਸੋਗ ਹੈ ਔ ਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਵੇਹੈ॥

ਨਰਕਿ ਪੜੰਤਉ ਕਿਉ ਰਹੈ ਕਿਉ ਬੰਚੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥
ਕਿਉ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਵੀਸਰੈ ਝੂਠੁ ਬੁਰਾ ਖੈ ਕਾਲੁ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਨਰਕ ਪੜਨੇ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹੇ ਔ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਤਾ ਸੇ ਬਚੇ ਔ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ (ਵੀਸਰੈ) ਵਿਛੜੈ ਭਾਵ ਹਟੇ ਝੂਠ ਜੋ ਬੁਰਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਹੀ ਏਹ ਜੀਵ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸ ਕਾ (ਕਾਲ) ਜਮ (ਖੈ) ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਜੰਜਾਲੀ ਵੇੜਿਆ ਭੀ ਜੰਜਾਲਾ ਮਾਹਿ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਛੂਟੀਐ ਪਾਪੇ ਪਚਹਿ ਪਚਾਹਿ ॥੩੮॥

ਇਹ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਜੰਜਾਲ ਮੈਂ ਵੇੜਿਆ ਹੋਇਆ ਫਸਾ ਹੈ ਫੇਰ ਵੀ ਜੰਜਾਲਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੂਟੀਏ ਆਪ ਪਾਪੋਂ ਮੈਂ ਪਚਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਪਚਾਉਤਾ ਹੈ॥੩੮॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਫਾਹੀ ਫਾਸੈ ਕਊਆ ॥
ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ਅਬ ਕਿਆ ਹੂਆ ॥

ਇਹ ਜੀਉ ਰੂਪ ਕਊਆ ਫਿਰ ਫਿਰਕੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਫਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਫੇਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਕਿਆ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਫਾਥਾ ਚੋਗ ਚੁਗੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥
ਸਤਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਆਖੀ ਸੂਝੈ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਐਸਾ ਫਾਸਾ ਹੈ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤਾ ਹੂਆ ਸਮਝਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਸੂਝ ਆਵੇ॥

ਜਿਉ ਮਛੁਲੀ ਫਾਥੀ ਜਮ ਜਾਲਿ ॥
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਦਾਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਭਾਲਿ ॥

ਇਹ ਤੋ ਜਮ ਕੇ ਜਾਲ ਮੈਂ ਐਸਾ ਫਾਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਫਸੀ ਹੁਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦਾਤਿਓਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਾ ਭਾਲ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜਾਇ ॥
ਇਕ ਰੰਗਿ ਰਚੈ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਇਵ ਛੂਟੈ ਫਿਰਿ ਫਾਸ ਨ ਪਾਇ ॥੩੯॥

ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਇਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜੋ ਰਚੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ (ਇਵ) ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੩੯॥

ਬੀਰਾ ਬੀਰਾ ਕਰਿ ਰਹੀ ਬੀਰ ਭਏ ਬੈਰਾਇ ॥
ਬੀਰ ਚਲੇ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਬਹਿਣ ਬਿਰਹਿ ਜਲਿ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੁਧੀ ਬੀਰਾ ਬੀਰਾ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੋ ਉਚਾਰ ਭਾਵ ਚਾਹ ਰਹੀ ਵਹੀ ਪਦਾਰਥ ਵਾ ਜੋਗ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬੈਰੀ ਹੋ ਗਏ ਜਬ ਪਦਾਰਥ ਅਪਨੇ ਘਰਕੋ ਚਲੇ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਔਰ ਪੁੰਨ ਵਾਨੋਂ ਪਾਸ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ (ਬਹਿਣ) ਭੈਣ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰਕੇ ਜਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਬਾਬੁਲ ਕੈ ਘਰਿ ਬੇਟੜੀ ਬਾਲੀ ਬਾਲੈ ਨੇਹਿ ॥
ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਵਰੁ ਕਾਮਣੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤੇਹਿ ॥

(ਬਾਬੁਲ) ਪਿਤਾ ਅਗਜਾਨ ਤਿਸ ਕਾ (ਘਰਿ) ਸੰਸਾਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਿੰਦ ਬੇਟੀ ਇਸ ਬਾਲੀ ਕਾ (ਬਾਲੈ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨੇਹੁ ਹੈ ਜੋ (ਵਰੁ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਤੇਹਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵੇ॥

ਬਿਰਲੋ ਗਿਆਨੀ ਬੂਝਣਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚਿ ਮਿਲੇਇ ॥
ਠਾਕੁਰ ਹਾਥਿ ਵਡਾਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥

ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗਿਆਨੀ (ਬੂਝਣਉ) ਸਮਝਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਥੋੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਵਡਿਆਈਆਂ ਤੌਂ (ਠਾਕੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਉ ਬੀਚਾਰਸੀ ਜੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ॥
ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥੪੦॥

(ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਗੁਰੋ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਇਹੁ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਹੈ ਇਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪੦॥

ਭਨਿ ਭਨਿ ਘੜੀਐ ਘੜਿ ਘੜਿ ਭਜੈ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੈ ਉਸਰੇ ਢਾਹੈ ॥

ਭੰਨ ਭੰਨ ਕੇ ਘੜਤਾ ਹੈ ਘਾੜਤ ਜੋ ਘੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ (ਭਜੈ) ਨਸਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਢਠਿਆਂ ਕੋ ਉਸਾਰਤਾ ਹੈ ਉਸਰਿਆਂ ਕੋ ਢਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਰ ਭਰਿ ਸੋਖੈ ਭੀ ਭਰਿ ਪੋਖੈ ਸਮਰਥ ਵੇਪਰਵਾਹੈ ॥

ਤਲਾਵ ਜੋ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਕਾਵਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਜੋ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਪੋਖੈ) ਪੁਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਭਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ ਭਏ ਦਿਵਾਨੇ ਵਿਣੁ ਭਾਗਾ ਕਿਆ ਪਾਈਐ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਡੋਰੀ ਪ੍ਰਭਿ ਪਕੜੀ ਜਿਨ ਖਿੰਚੈ ਤਿਨ ਜਾਈਐ ॥

ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਏਹੁ ਜੀਵ (ਦਿਵਾਨੇ) ਕਮਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਬਿਨਾ ਭਾਗਾਂ ਸੇ ਏਹ ਕਿਆ ਬੀਚਾਰ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਆਪ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਰਬਧ ਰੂਪ ਡੋਰੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਪਕੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰਫ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਓਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਬਹੁੜਿ ਨ ਪਛੋਤਾਈਐ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਫੇਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥

ਭਭੈ ਭਾਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਹਿ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਈਐ ॥

ਭਭੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਭਾਲਹਿ) ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਭੈ ਭਉਜਲੁ ਮਾਰਗੁ ਵਿਖੜਾ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ਤਰੀਐ ॥

ਭਭੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਬਹੁਤ ਕਠਨ ਹੈ ਜੋ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਤੋ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੋ ਚੀਨ੍ਹੈ ਜੀਵਤਿਆ ਇਵ ਮਰੀਐ ॥੪੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਹ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੋ (ਇਵ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਚੀਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਤੌ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪੧॥

ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ਕਰਿ ਮੁਏ ਮਾਇਆ ਕਿਸੈ ਨ ਸਾਥਿ ॥

ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ਕਰਤੇ ਸਭ ਮਰ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਮਾਇਆ ਕਿਸੇ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾ ਗਈ॥

ਹੰਸੁ ਚਲੈ ਉਠਿ ਡੁਮਣੋ ਮਾਇਆ ਭੂਲੀ ਆਥਿ ॥

ਹੰਸ ਜੀਵ ਹੋਕੇ ਉਠਕੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਇਆ ਭੂਲੀ ਹੈ ਆਥਿ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਪੜੀ ਰਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਝੂਠਾ ਜਮਿ ਜੋਹਿਆ ਅਵਗੁਣ ਚਲਹਿ ਨਾਲਿ ॥

(ਮਨੁ) ਜੀਵ ਜੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮ ਨੇ (ਜੋਹਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਗਨ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਉਲਟੋ ਮਰੈ ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਹਿ ਨਾਲਿ ॥

ਜੇ ਸੁਭ ਗੁਨ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਮਨਕਾ ਸੰਕਲਪੁ ਉਲਟ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਵੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੬

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਮੁਏ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਭਾਲਿ ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਕੇ ਮੂਏ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ (ਭਾਲਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂਗੇ॥

ਗੜ ਮੰਦਰ ਮਹਲਾ ਕਹਾ ਜਿਉ ਬਾਜੀ ਦੀਬਾਣੁ ॥

(ਗੜ) ਕਿਲੇ ਮੰਦਰ ਔ ਮਹਿਲ ਪਕੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਔ (ਦੀਬਾਣੁ) ਕਚਹਰੀਆਂ ਵਾ ਦੀਵਾਨਖਾਨੇ ਏਹ ਸਭ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਨਟ ਕੀ ਬਾਜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਝੂਠਾ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥

ਆਪੇ ਚਤੁਰੁ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਆਪੇ ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਜੋ ਏਹ ਜੀਵ ਝੂਠਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਵਹੁ (ਚਤੁਰੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਰਬ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਕੋ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤੁਰ ਹੈ॥੪੨॥

ਜੋ ਆਵਹਿ ਸੇ ਜਾਹਿ ਫੁਨਿ ਆਇ ਗਏ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥

ਜੋ (ਆਵਹਿ) ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਨਾ (ਜਾਹਿ) ਮਰਤੇ ਹੈ (ਆਇ ਗਏ) ਆਵਨੇ ਜਾਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਛਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਘਟੈ ਨ ਵਧੈ ਉਤਾਹਿ ॥

ਜੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਪਰ ਕਰੀ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਘਟਤੀ ਹੈ ਨਾ ਉਪਰ ਕੋ ਵਧਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਬਨੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਉਪਰ ਕੋ ਵਧਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਦਿਨ ਦਿਨ ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਜਨ ਉਬਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ॥

ਧੰਧਾ ਮੁਆ ਵਿਗੂਤੀ ਮਾਇਆ ॥

ਸੇ ਜਨ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਭਾਇਆ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਧੰਧਾ ਮਚ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਮਾਇਆ ਛਲਨਹਾਰੀ ਥੀ ਸੋ ਖਰਾਬ ਹੁਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨ ਕਰ ਧੰਧਿਓਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਚਾਲਸੀ ਕਿਸ ਕਉ ਮੀਤੁ ਕਰੇਉ ॥

ਜੀਉ ਸਮਪਉ ਆਪਣਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਦੇਉ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਤਿਨਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਚਲਨੇਹਾਰਾ ਹੀ ਹੈ ਹਮ ਕਿਸਕੋ ਮੀਤ ਕਰੇਂ ਐਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਮੈਂ ਜੀਉ ਸਮਰਪਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਉਸ ਕੇ ਆਗੇ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਕਰਤਾ ਤੂ ਧਣੀ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਮੈ ਓਟ ॥

ਗੁਣ ਕੀ ਮਾਰੀ ਹਉ ਮੁਈ ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਮਨਿ ਚੋਟ ॥੪੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਸਥਿਰ ਧਨੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਓਟ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੀ ਚੋਟ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਲਗੀ ਤਬ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਪੁਨ: ਗੁਨੋ ਕੀ ਮਾਰੀ ਹੰਤਾ ਮਰ ਗਈ ॥੪੩॥

ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਨ ਕੋ ਰਹੈ ਰੰਗੁ ਨ ਤੁੰਗੁ ਫਕੀਰੁ ॥

ਰਾਣਾ ਆਰ ਰਾਇ ਇਹੁ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਭੇਦ ਹੈਂ (ਰੰਗੁ) ਬਿਸਜਾਨੰਦ (ਤੁੰਗੁ) ਊਚੇ ਧਨਾਢ ਫਕੀਰ ਭੀ (ਨ) ਨਹੀਂ ਰਹਿਨਗੇ॥

ਵਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੋਇ ਨ ਬੰਧੈ ਧੀਰ ॥

ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਧੀਰ) ਧੀਰਜ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹਦਾ॥

ਰਾਹੁ ਬੁਰਾ ਭੀਹਾਵਲਾ ਸਰ ਡੂਗਰ ਅਸਗਾਹ ॥

ਅਗੇ ਰਾਹੁ ਬੁਰਾ ਡਰ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਸਰ) ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਵਾ ਤਲਾਉ ਜੋ ਦਸ ਹਜਾਰ ਜੋਜਨ ਕਾ ਹੈ ਸੋ (ਅਸਗਾਹ) ਅਥਾਹ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਬਤ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਸਰ ਹੈਂ ਔਰੁ ਕਾਮਾਦੀ ਪਰਬਤ ਹੈਂ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਮੇਂ ਸੋ ਗਜਾਨ ਮਾਰਗ ਅਤੀ (ਬੁਰਾ) ਕਠਨ ਹੈ॥

ਮੈ ਤਨਿ ਅਵਗਣ ਝੁਰਿ ਮੁਈ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕਿਉ ਘਰਿ ਜਾਹ ॥

ਮੇਰੇ ਤਨ ਮੈਂ ਔਗੁਣ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਝੁਰ ਝੁਰ ਕੇ ਮਰਤੀ ਹੂੰ ਬਿਨਾ ਦੈਵੀ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਊਂਗੀ॥ ਜਗਜਾਸੂ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣੀਆ ਗੁਣ ਲੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਕਿਉ ਤਿਨ ਮਿਲਉ ਪਿਆਰਿ ॥

ਜੋ (ਗੁਣੀਆਂ) ਗੁਨਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੈਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲੇਂਗੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪਿਆਰ ਸੇ ਮਿਲਾਂ। ਫੇਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਥੀ ਰਹਾਂ ਜਪਿ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਪ ਜਪ ਕੇ (ਮੁਰਾਰਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਹੋ ਰਹੂੰ ਮਿਲਨਾ ਇਸੀ ਤਰਹ ਕਾ ਹਛਾ ਹੈ॥

ਅਵਗੁਣੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਗੁਣ ਭੀ ਵਸਹਿ ਨਾਲਿ ॥

ਇਹ ਜੀਉ ਔਗਣਾਂ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਣ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਸੁਰੀ ਔ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਦੋਨੋਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪੪॥

ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਹੁ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਬ ਤਕ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਨ ਕਰੇਗਾ॥੪੪॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਰਿ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਸਨਮੁਖਤਾ ਵਾ ਬੇਮੁਖਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਸਕਰੀਆ ਘਰ ਸੰਮਲੇ ਆਏ ਵਜਹੁ ਲਿਖਾਇ ॥

(ਲਸਕਰੀਆ) ਨੌਕਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸੰਭਾਲੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੇਜੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੁਮਾਹਾਂ ਲਿਖਾਇਕੇ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਰ ਕਮਾਵਹਿ ਸਿਰਿ ਧਣੀ ਲਾਹਾ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਸਿਰ ਪਰ ਆਗਜਾ ਜਾਨਕੈ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਲਾਭ ਪਲੇ ਪੈ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛੋਡੇ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਔ ਲਬ ਲੋਭ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥

ਗੜਿ ਦੋਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੀ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਗੜ ਮੈਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹਿ ਕੀ (ਦੋਹੀ) ਦੁਹਾਈ ਹੋਵੇ ਤੌ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਿਲੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਿਆ ਜਾਵੇ ਉਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਚਾਕਰੁ ਕਹੀਐ ਖਸਮ ਕਾ ਸਉਹੇ ਉਤਰ ਦੇਇ ॥

ਜੈਸੇ ਚਾਕਰ ਕਹਾਵੇ ਖਸਮ ਕਾ ਔਰ ਸਾਹਮਣੇ ਉਤਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮਾਨੇ॥

ਵਜਹੁ ਗਵਾਏ ਆਪਣਾ ਤਖਤਿ ਨ ਬੈਸਹਿ ਸੇਇ ॥

ਅਪਨਾ ਦੁਮਾਹਾ ਗਵਾਏਗਾ ਔ ਸੋਇ ਪੁਰਸ ਤਖਤ ਨ ਬੈਠੇਗਾ ਤਿਸ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਾ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਪਰਾਰਬਧ ਕੋ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਭੋਗੇਗਾ ਅਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥

(ਪ੍ਰੀਤਮ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਕਰੇਇ ॥੪੫॥

ਆਪ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਔਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਕੇ ਕਰੇ ਮੈਂ ਰਾਜੀ ਰਹੀਏ॥੪੫॥

ਬੀਜਉ ਸੂਝੈ ਕੋ ਨਹੀ ਬਹੈ ਦੁਲੀਚਾ ਪਾਇ ॥

(ਬੀਜਉ) ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਗਾਦੀ ਲਗਾਇ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇ॥

ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣੁ ਨਰਹ ਨਰੁ ਸਾਚਉ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਨਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ (ਨਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਦੇਕੇ ਨਰਕ ਨਿਵਾਰਣੇ ਕੋ (ਸਾਚਉ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਢੂਢਤ ਫਿਰਿ ਰਹੀ ਮਨ ਮਹਿ ਕਰਉ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਮੈਂ ਬਨੋਂ ਔ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੇਂ ਢੂੰਢਤੀ ਫਿਰਤੀ ਰਹੀ ਜਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ॥

ਲਾਲ ਰਤਨ ਬਹੁ ਮਾਣਕੀ ਸਤਿਗੁਰ ਹਾਥਿ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਬਹੁਤ ਲਾਲ ਔ ਰਤਨ ਪੁਨਾ ਮਾਣਕਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਰਤਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਊਤਮੁ ਹੋਵਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲੈ ਇਕ ਮਨਿ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਰਤਨੋਂ ਆਦਿ ਭੂਸਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਧਾਰ ਕਰ (ਊਤਮ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਵੇਂ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਇਕ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੈ ਤੋ (ਇਕ) ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਸਿ ਮਿਲੇ ਲਾਹਾ ਲੈ ਪਰਥਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਪ੍ਰਥਾਇ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਲਾਭੁ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਚਨਾ ਰਾਚਿ ਜਿਨਿ ਰਚੀ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸੂਖਮ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਪੁਨਾ ਅਸਥੂਲ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਜਿਸਨੇ ਰਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਤਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੇਅੰਤੁ ਧਿਆਈਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੪੬॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਬਿਅੰਤ ਵਾਰ ਧ੍ਯਾਈਏ ਭਾਵ ਅਧਕ ਭਜਨ ਕਰੀਏ॥੪੬॥

ੜਾੜੈ ਰੂੜਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੋਈ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਾਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ੜਾੜੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁੰਦਰੁ ਸੋਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾ ਰਾਜਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭਕਾ ਸਾਮੀ ਹੈ॥

ੜਾੜੈ ਗਾਰੁੜੁ ਤੁਮ ਸੁਣਹੁ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ੜਾੜੇ ਦੁਆਰਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗਾਰੜ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਰਪੋਂ ਕੇ ਵਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਸੁਣਹੁ ਇਸੀ ਸੇ ਹਰੀ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਮਤੁ ਕੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਮਤ ਕੋਈ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੋ॥

ਸੋ ਸਾਹੁ ਸਾਚਾ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿ ਹੈ ਜਿਸ ਪਾਸ ਸਚੀ ਹੀ ਹਰਿ ਧਨੁ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰਾ ਤਿਸੁ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਪੂਰਾ ਧਨੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਬਾਸੀ ਹੈ॥

ਰੂੜੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸੁੰਦਰ ਬਾਣੀ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੁ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੭

ਆਪੁ ਗਇਆ ਦੁਖੁ ਕਟਿਆ ਹਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਨਾਰਿ ॥੪੭॥

ਆਪਾ ਭਾਵ ਜਿਸਕਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੋਗ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹਰਿ ਰੂਪ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪੭॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸੰਚੀਐ ਧਨੁ ਕਾਚਾ ਬਿਖੁ ਛਾਰੁ ॥

ਸੋਇਨਾ ਔ ਚਾਂਦੀ ਰੂਪ ਜੋ ਧਨੁ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਕਾਚਾ ਹੈ ਅਰੁ ਛਾਰ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਔਰੁ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਹੁ ਸਦਾਏ ਸੰਚਿ ਧਨੁ ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਇਸ ਧਨ ਕੋ ਸੰਚ ਕਰਕੇ ਸਾਹੁ ਸਦਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਂ ਖੁਆਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਿਆਰੀ ਸਚੁ ਸੰਚਿਆ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੁ ॥

ਔ ਸਚੇ ਜਗਤਜਾਸੂਓਂ ਨੇ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸੰਚਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਊਜਲੋ ਪਤਿ ਸਾਚੀ ਸਚੁ ਬੋਲੁ ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰਿ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਉਜਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਸਚੀ ਪਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ (ਬੋਲੁ) ਬਚਨ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੂੰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਸੁਜਾਣੁ ਤੂ ਤੂ ਸਰਵਰੁ ਤੂ ਹੰਸੁ ॥

ਹੇ ਸੁਜਾਨ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਜਨੁ ਮੀਤ ਹੈ ਤੂੰ (ਸਰਵਰੁ) ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ (ਹੰਸੁ) ਸੰਤਰੂਪ ਹੋਕੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਉ ਠਾਕੁਰੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਸੁ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਜਾਣੁ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਇਸ ਕੀ ਮਮਤਾ ਜਿਸਨੈ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣ॥

ਬਿਖਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਏਕੁ ਹੈ ਬੂਝੈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥੪੮॥

ਅੰਮ੍ਰਤ ਔਰ ਬਿਖੁ ਏਕੁ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤੁਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤੁਰ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਬਬੇਕੀ ਐਸੇ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ॥੪੮॥

ਖਿਮਾ ਵਿਹੂਣੇ ਖਪਿ ਗਏ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਅਸੰਖ ॥

(ਅਸੰਖ) ਗਿਨਤੀ ਰਹਿਤ ਲਖਾਂ ਖੂਹਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੂਹਣੀਆਂ ਖਿਮਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਖਪ ਗਏ ਕਜਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ਕਿਉ ਗਣੀ ਖਪਿ ਖਪਿ ਮੁਏ ਬਿਸੰਖ ॥

ਤਿਨਕੀ ਗਿਣਤੀ ਤੌ ਆਵਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਗਿਣੀਏ ਖਪ ਖਪ ਕੇ (ਬਿਸੰਖ) ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਮੂਏ ਹੈਂ॥

ਖਸਮੁ ਪਛਾਣੈ ਆਪਣਾ ਖੂਲੈ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਇ ॥

ਜਿਹੜੇ ਆਪਣਾ ਖਸਮ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖੁਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੰਧਨਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਫੇਰ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਹਲੀ ਖਰਾ ਤੂ ਖਿਮਾ ਸਚੁ ਸੁਖ ਭਾਇ ॥

ਖਰਚੁ ਖਰਾ ਧਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤੂ ਆਪੇ ਵਸਹਿ ਸਰੀਰਿ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਤੂੰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਖਰਾ ਹੋਵੈਗਾ ਖਿਮਾ ਔ ਪਰੇਮ ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਖਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਨ ਰੂਪੁ ਧਨੁ ਕਾ ਖਰਚ ਲੈ ਤੂੰ ਤਿਸਤੇ ਆਪੇ ਹੀ ਵਹੁ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਵਸਹਿ ਅਰਥਾਤ ਸਾਛਾਤ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ਸਦਾ ਗੁਣ ਅੰਤਰਿ ਮਨਿ ਧੀਰ ॥

ਜੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸਦਾ ਜਪੇਂ ਤੋ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਅੰਤਰ ਧਾਰਕੇ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਹਉਮੈ ਖਪੈ ਖਪਾਇਸੀ ਬੀਜਉ ਵਥੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਹਉਮੈਂ ਅਰ ਖਪਣਾ ਖਪਾਉ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੋਰ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈਂ॥

ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਵਿਚਿ ਪਾਇਅਨੁ ਕਰਤਾ ਅਲਗੁ ਅਪਾਰੁ ॥੪੯॥

ਜੰਤਾਂ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰਿ ਇਨਾਂ ਕੋ ਵਿਚ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਆਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ਜੋ ਹੈ ਇਨਤੇ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੪੯॥

ਸ੍ਰਿਸਟੇ ਭੇਉ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥
ਸ੍ਰਿਸਟਾ ਕਰੈ ਸੁ ਨਿਹਚਉ ਹੋਇ ॥

(ਸ੍ਰਿਸਟੇ) ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੇਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਔ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਕਰੇ ਸੋ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਪੈ ਕਉ ਈਸਰੁ ਧਿਆਈਐ ॥
ਸੰਪੈ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖੇ ਕੀ ਪਾਈਐ ॥

ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਪਤਾ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਕਰਮ ਕੀ ਦਿਤੀ ਹੁਈ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਪੈ ਕਾਰਣਿ ਚਾਕਰ ਚੋਰ ॥
ਸੰਪੈ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਹੋਰ ॥

ਸੰਪਤਾ ਲੀਏ ਚਾਕਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਚੋਰੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪਤਾ ਸਾਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਾਲਤੀ ਪੁਨਾ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਵਾ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਸੰਪਤਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਨਹੀ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਛੁਟੈ ਨਿਦਾਨਿ ॥੫੦॥

ਬਿਨਾਂ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵੈਗਾ ਸੋ ਓੜਕ ਨੂੰ ਛੂਟੇਗਾ॥੫੦॥

ਹੇਰਤ ਹੇਰਤ ਹੇ ਸਖੀ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈਰਾਨੁ ॥
ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੀ ਮੈ ਮੁਈ ਸਬਦਿ ਰਵੈ ਮਨਿ ਗਿਆਨੁ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਦੇਖਤੀ ਦੇਖਤੀ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਹਉਂ ਹਉਂ ਕਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਬ ਮਰੀ ਭਾਵ ਨਵਿਰਤ ਹੋਈ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੂਆ॥

ਹਾਰ ਡੋਰ ਕੰਕਨ ਘਣੇ ਕਰਿ ਥਾਕੀ ਸੀਗਾਰੁ ॥

(ਹਾਰ) ਹਰਿ ਹਰਿ (ਡੋਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰੀ (ਕੰਕਨ) ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸੀਗਾਰ ਕਰਕੇ ਥਕ ਗਈ ਸਾਂ ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਥਾ ਔਰ ਗੁਨ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਥੇ॥

ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਗਲ ਗੁਣਾ ਗਲਿ ਹਾਰੁ ॥

ਅਬ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲੀ ਔਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਹਾਰ ਗਲ ਮੈਂ ਥਾ ਸੋ ਸੋਭਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਸਿਉਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੇਖਹੁ ਮਨਿ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪੜਣਾ ਹਰਿ ਬੁਝਣਾ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਖਹੁ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਪੜਨਾ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਬੁਝਣਾ ਕਰੋ ਔਰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਹੀ ਪਿਆਰ ਰਖੋ॥

ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥੫੧॥

ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੀਏ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਕਰੋ॥੫੧॥

ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਲੇਖੁ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ॥

ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਗੁ ਧਾਰਿ ॥

ਆਪੇ ਹੀ (ਕਾਰਣੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਕੋਂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਪਗੁ) ਪੈਰੁ ਭਾਵ ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਜੀਵ ਦੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਦਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਬ ਸੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਤੇ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਬੂਝਹੁ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਕਰਤੇ ਕੇ ਹੱਥ ਮੈਂ ਸਭ ਵੱਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਇਹ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਬੂਝਹੁ) ਜਾਣਹੁ॥

ਲਿਖਿਆ ਫੇਰਿ ਨ ਸਕੀਐ ਜਿਉ ਭਾਵੀ ਤਿਉ ਸਾਰਿ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਲਿਖਾ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਸਮਾਲ ਭਾਵ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ॥

ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰੀ ਨਦਰ ਸਾਥ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਮੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਵੁਹ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰਿ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਨਦਰ ਹੀ ਨਾ ਆਵੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਕਰਕੇ ਕਹਿਆ ਜਾਏ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਕਹਿਨਾ ਬਨਤਾ ਹੈ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਹਿਰਦੈ ਦਿਤਾ ਦਿਖਾਇ ॥੫੨॥

ਹਮ ਤੋ ਅਪਨੇ ਗੁਰੂ ਉਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੫੨॥

ਪਾਧਾ ਪੜਿਆ ਆਖੀਐ ਬਿਦਿਆ ਬਿਚਰੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੮

ਬਿਦਿਆ ਸੋਧੈ ਤਤੁ ਲਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ ਧਾਰਕੇ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਔਰੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਇ ਕਰ ਬਿਦਿਆ ਕੋ ਸੋਧਕੇ ਤਤ ਕੋ (ਲਹੈ) ਜਾਣੇ ਸੋ ਪਾਧਾ ਪੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕਹੀਦਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਬਿਦਿਆ ਬਿਕ੍ਰਦਾ ਬਿਖੁ ਖਟੇ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਦਿਆ (ਬਿਕ੍ਰਦਾ) ਬੇਚਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਨ ਲੈਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦਾ ਹੈ ਔਂ ਬਿਸਯੋਂ ਕੋ (ਖਟੇ) ਸੰਚਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਿਸਯੋਂ ਕੋ ਹੀ (ਖਾਇ) ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਰਖੁ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨਈ ਸੂਝ ਬੂਝ ਨਹ ਕਾਇ ॥੫੩॥

ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਤੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ (ਸੂਝ) ਦੇਖਨੇ ਕੀ (ਬੂਝ) ਸਮਝ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫੩॥

ਪਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀਐ ਚਾਟੜਿਆ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਪਾਧਾ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਚਾਟੜਿਆਂ ਕੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਹੁ ਨਾਮੁ ਸੰਗਰਹੁ ਲਾਹਾ ਜਗ ਮਹਿ ਲੇਇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਧਾਰੋ ਇਸੀ ਤੇ ਜਗ ਮੈਂ ਲਾਭ ਲਵੋਗੇ॥

ਸਚੀ ਪਟੀ ਸਚੁ ਮਨਿ ਪੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸੁ ਸਾਰੁ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਕੀ ਸ੍ਰਧਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸਚੀ ਪਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਾਚ ਰੂਪ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪੜੀਏ ਭਾਵ ਅਭ੍ਯਾਸ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪੜਿਆ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ ਜਿਸੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗਲਿ ਹਾਰੁ ॥੫੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ (ਬੀਨਾ) ਚਤਰ ਪੰਡਤ ਭਾਵ ਤਤ ਵੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਓਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਵਹੁ ਓਅੰਕਾਰ ਸਿਵ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਹਨੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੫੪॥੧॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਏਕ ਸਮੈਂ ਮਾਝੇ ਮੇਂ ਵਟਾਲੇ ਸ਼ਹਰ ਪਾਸ ਅਚਲ ਨਾਮ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸਿਵਰਾਤ ਫਾਗੁਨ ਵਦੀ ਚੌਦਸ ਕਾ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਿਧ ਸਭੀ ਆਏ ਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਗਏ ਤਹਾਂ ਸਿਧੋਂ ਸੇ ਚਰਚਾ ਹੁਈ ਸੋ ਚਰਚਾ ਇਸ ਬਾਨੀ ਮੇਂ ਲਿਖੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਸਿਧ ਗੋਸਟ ਕੋ ਸਿਖੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਔਰ ਕਾਲ ਮੈਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੁਨਾਉਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਸਭਾ ਕਰਿ ਆਸਣਿ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਜੈਕਾਰੋ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਧ ਸਭਾ ਲਗਾਇ ਕਰ ਆਸਣੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੁਏ ਥੇ ਤਬ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਤੁਮਕੋ ਜੈਕਾਰੋ ਕਹੀਏ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਤਬ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੁਮਨੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ ਪ੍ਰਿਥਮ ਤੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੇਰੀ ਲਾਗਤੀ ਥੀ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਹਰਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਸਾਚਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਹਮਾਰੀ ਤਿਸੁ ਆਗੇ ਰਹਰਾਸਿ ਕਹੀਏ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਮੈਨੇ ਦੋਹਾਂ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਸਤਕੁ ਕਾਟਿ ਧਰੀ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਤਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਦੇਉ ॥

ਮਸਤਕੁ ਕਾਟਕੇ ਤਨ ਮਨ ਸਭ ਆਗੇ ਧਰ ਦੇਉ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਨ ਮਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਉ ਸਿਧੋ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਸਹਜ ਭਾਇ ਜਸੁ ਲੇਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਤੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸਹਜ ਭਾਇ ਕਹੀਏ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਜਸ ਕੋ ਲਈਦਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਬ ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬਾਲੇ ਚਲੁ ਤੁਮ ਕੋ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਵਾਈਏ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਕਿਆ ਭਵੀਐ ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਭਵਣੇ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਸੂਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਚੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਵਨ ਤੁਮੇ ਕਿਆ ਨਾਉ ਤੁਮਾਰਾ ਕਉਨੁ ਮਾਰਗੁ ਕਉਨੁ ਸੁਆਓ ॥

ਆਪ ਕਵਨ ਸਰੂਪ ਹੋ ੧ ਅਰੁ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਕਿਆ ਹੈ ੨ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਰਸਤਾ ਕਵਨ ਹੈ ੩ ਅਰ ਤੇਰਾ (ਸੁਆਓ) ਪਰੋਜਨ ਕਵਨ ਹੈ॥੪॥ ਉਤਰ॥

ਸਾਚੁ ਕਹਉ ਅਰਦਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਹਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਬਲਿ ਜਾਓ ॥

ਹੇ ਸਿਧੋ ਮੈਂ ਸਚ ਕਹਤਾ ਹਾਂ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਹਮਾਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹੈ ਅਰ ਹਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ[1] ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਰਥ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ੧ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ੨ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ੩ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੋਜਨੁ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੋਜਨ ਹੈ॥੧॥ ਪ੍ਰਸਨੁ॥

ਕਹ ਬੈਸਹੁ ਕਹ ਰਹੀਐ ਬਾਲੇ ਕਹ ਆਵਹੁ ਕਹ ਜਾਹੋ ॥

---

[1] ਵਾ-ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵਾ ਸਾਚ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ੧ ਅਰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਅਰ ਦਾ ਸੀਆ ਹੈ ੨ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਜੋ ਮਾਰਗ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ੩ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਨਾ ਏਹੀ ਪਰੋਜਨ ਹੈ॥੪॥

ਹੇ ਬਾਲੇ ਕਹਾਂ ਬੈਠਤੇ ਹੋ ੧ ਅਰ ਕਹਾਂ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ੨ ਔ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ਹੋ ੩ ਔ ਕਹਾਂ ਜਾਹੁਗੇ॥੪॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਸੁਣਿ ਬੈਰਾਗੀ ਕਿਆ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਹੋ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਸਿੱਧ ਬੋਲੇ ਸੁਣ ਹੇ ਬੈਰਾਗਵਾਨ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਹੁ ਕਿਆ ਹੈ॥੨॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬੈਸਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਹੀਐ ਚਾਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥

ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੈ ਜੋ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ (ਬੈਸਿ) ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਮ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਨਾ ਏਹ ਹਮਾਰਾ ਰਾਹੁ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜੇ ਆਏ ਹੁਕਮਿ ਸਿਧਾਏ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਰਜਾਏ ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਹੁਕਮ ਸੇ ਆਏ ਹੈਂ ੩ ਔ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ (ਸਿਧਾਏ) ਜਾਹਿਗੇ ੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕਾਲ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਰਜਾਏ) ਆਗਯਾ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਣਿ ਬੈਸਣਿ ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ ॥

ਆਸਣ ਕਰਕੇ ਜੋ ਥਿਰੁ ਨਾਰਾਇਣ ਮੈਂ ਬੈਸਣਾ ਕਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਰਬ ਸਾਧਨ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮਝ ਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਵ੍ਹ ਸਚੇ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨੋ॥੩॥ ਚਰਪਟ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ ਕਿਉ ਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ ॥

ਏਹ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦੁਸ੍ਤਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਇਸਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ॥੧॥

ਚਰਪਟੁ ਬੋਲੈ ਅਉਧੂ ਨਾਨਕ ਦੇਹੁ ਸਚਾ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਚਰਪਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਅਵਧੂਤ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਉਤ੍ਰ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਹੁ ਚਰਪਟ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਸਹਿਤ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਆਖੈ ਆਪੇ ਸਮਝੈ ਤਿਸੁ ਕਿਆ ਉਤਰੁ ਦੀਜੈ ॥

ਜੋ ਆਪੇ ਪ੍ਰਸਨੁ ਕਰੇ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਕਿਆ ਦੇਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਸਭ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੁ ਕਹਹੁ ਤੁਮ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਤੁਝੁ ਕਿਆ ਬੈਸਣੁ ਦੀਜੈ ॥੪॥

ਹਮ ਸਚੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਹੋ ਤੁਮਕੋ (ਬੈਸਣੁ) ਉਤ੍ਰ ਕਯਾ ਦੀਜੀਏ॥੪॥ ਪੁਨ: ਚਰਪਟ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਰਸਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਛੁ ਸੁਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਮੁਰਗਾਈ ਨੈ ਸਾਣੇ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੈਸੇ ਮੁਰਗਾਈ ਕੀ ਅਸੰਗਤਾ ਮੈਂ (ਨੈਸਾਣੇ) ਨੀਸਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਜਲ ਮੈਂ ਰਹਿਕੇ ਪੰਖ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੰਤੁ ਅਸੰਗ ਰਹੇ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਖਾਣੇ) ਜਪੇ ਇਉਂ ਭਵਸਾਗਰ ਕੋ (ਤਰੀਐ) ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਤਰੇ ਹੋਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਉਸ੍ਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹਹਿ ਇਕਾਂਤਿ ਏਕੋ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸੋ ॥

ਵਹੁ ਇਕਾਂਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਉਨ ਕਾ ਮਨੁ ਵਸਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਨਿਰਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਅਸੰਗ ਹੈਂ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਏ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੋ ॥੫॥

(ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਆਪ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੁਮ ਭੀ ਦਾਸਾ ਭਾਉ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੋ ਤੋ ਤੁਮ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥੫॥

ਔਰ ਸਿਧ ਤੀਨ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਤੀਨ ਹੀ ਉਤ੍ਰ ਇਸ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਆਮੀ ਅਰਦਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਪੂਛਉ ਸਾਚੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ ਹਮ ਸਾਚ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਉਤ੍ਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ ਉਤਰੁ ਦੀਜੈ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਦੁਆਰੋ ॥

ਆਪ ਕ੍ਰੋਧ ਨ ਕਰਨਾ ਹਮ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦੇਨਾ॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥੧॥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਏ? ਉਤ੍ਰ ੧॥ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਚਲਤਉ ਸਚ ਘਰਿ ਬੈਸੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥

ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਇਹ ਮਨੁ ਜੋ (ਚਲਤਉ) ਚੰਚਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਚ ਘਰਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ੨॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਕਰਤਾ ਲਾਗੈ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੋ ॥੬॥

ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਆਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾਵੇ? ॥ ਉਤ੍ਰ॥ ਝੂਠ ਤਿਆਗ ਕੇ ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਲਾਗੈ ਤੋ ਕਰਤਾ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਲੋਹਾਰੀਪਾ ਸਿਧੁ ਸਿਧੋਂ ਕਾ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਲੇ ਰੂਖਿ ਬਿਰਖਿ ਉਦਿਆਨੇ ॥

(ਹਾਟੀ) ਦੁਕਾਨ ਭਾਵ ਘਰ (ਬਾਟੀ) ਰਸਤੇ ਇਨਤੇ ਸਿਧੁ ਨਿਆਰਾ ਰਹਿ ਕਰਿ ਉਦਜਾਨ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ॥

ਵਾ (ਰੁਖ) 'ਨਿਸਫਲ ਬ੍ਰਿਖ ਫਲ ਵਾਲ ਕਾ ਉਦਿਆਨ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੇਂ ਰੁਖ ਰਖੇ। +ਵਾ (ਕੰਦ) ਵਰਤਲਾ ਕਾਰ (ਮੂਲ) ਮੂਲੀ ਕੀ ਤਰਾਂ ਜੋ ਲੰਬਾਈ ਮੈਂ ਹੋਵੇ॥

ਕੰਦ ਮੂਲੁ ਅਹਾਰੋ ਖਾਈਐ ਅਉਧੂ ਬੋਲੈ ਗਿਆਨੇ ॥

(ਕੰਦ) ਫਲ ਔਰ ਜੋ ਜਮੀਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਲ ਤਿਨ ਕਾ ਆਹਾਰੁ ਕਰੇ ਅਰ ਮੁਖ ਤੇ (ਅਉਧੂ) ਸੁਧ ਗਜਾਨ ਬੋਲੇ॥

ਪੰਨਾ ੯੩੯

ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ ਸੁਖੁ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕਾਈ ॥

ਔ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਤੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਗੋਰਖ ਪੂਤੁ ਲੋਹਾਰੀਪਾ ਬੋਲੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬਿਧਿ ਸਾਈ ॥੭॥

ਗੋਰਖ ਕਾ (ਪੂਤੁ) ਬੇਟਾ ਭਾਵ ਚੇਲਾ ਲੋਹਾਰੀਪਾ ਬੋਲਤਾ ਭਇਆ ਹੇ ਨਾਨਕ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂਨੇ ਪੀਛੇ ਕਹੀ ਹੈ॥੭॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਪਰ ਘਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਡੋੁਲਾਈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਟੇਕ ਨ ਟਿਕਈ ਨਾਨਕ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ ॥

(ਹਾਟੀ) ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਰਹੈ ਅਰ (ਬਾਟੀ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਚਲੇ ਪਰੰਤੂ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦਰਾ ਨ ਆਵੈ ਔ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਚਿੱਤ ਨਾ ਡੁਲਾਵੇ ਅਰ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਕੋ ਨ ਟਿਕਾਵੈ ਅਰੁ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਭੂਖ ਨ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਬਨੀ ਰਹੇ॥

ਹਾਟੁ ਪਟਣੁ ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੋ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਸਹਿਰ ਮੈਂ (ਹਾਟੁ) ਰਿਦਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਘਰੁ) ਸਰੂਪ ਅਪਨਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨਾ ਰੂਪ ਬਿਆਪਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੰਡਿਤ ਨਿਦ੍ਰਾ ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੮॥

ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਖੰਡਤ ਕਰੀ ਹੈ ਔ (ਅਲਪ) ਥੋੜਾ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਵਾ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਔ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਅਗਰ ਥੋੜਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੱਤ ਸਿਖਯਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥ ਨਿਜਮਤ ਮੈਂ ਲਿਆਵਣੇ ਕੋ ਸਿਧੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਖ ਕਰਹੁ ਜੋਗਿੰਦ੍ਰਾ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਝੋਲੀ ਖਿੰਥਾ ॥

ਹੇ ਬਾਲੇ ਇਹ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਜੋਗੀ ਦਰਸਨ ਹੈ ਤੁਮ ਇਸ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਤੁਮਕੋ ਜੋਗੀਓਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਬਨਾਵੈਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਹਿਰੋ ਅਰ ਝੋਲੀ ਪਕੜੋ ਖਿੰਥਾ ਗਲੇ ਮੈਂ ਪਾਵੋ॥

ਬਾਰਹ ਅੰਤਰਿ ਏਕੁ ਸਰੇਵਹੁ ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਇਕ ਪੰਥਾ ॥

ਖਟ ਦਰਸਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕ ਹਮਾਰਾ ਦਰਸਨ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਬਾਰਹਿ ਪੰਥ ਹੈਂ ਬਾਰਾਂ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਆਈ ਪੰਤ ਤੁਮ ਸੇਵਨ ਕਰੋ॥

ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਈਐ ਪੁਰਖਾ ਬਾਹੁੜਿ ਚੋਟ ਨ ਖਾਈਐ ॥

(ਇਨ ਬਿਧਿ) ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਪੰਥ ਮੈਂ ਆਇਕੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਈਏ ਹੇ ਪੁਰਖਾ (ਬਾਹੁੜਿ) ਫੇਰ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟ ਨਾ ਖਾਈਏ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਖਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਵੁਹ ਸਿੱਧ ਐਸੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮਝੇ ਵਾ ਪੂਛੇ ਤਬ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੯॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ਮੁਦ੍ਰਾ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਦੂਰਿ ਕਰੀ ॥

ਅਪਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਅੰਤਰ ਏਕ ਰਸ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਏਹ ਦਰਸਨ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਇੰਦਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਹੰਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਸਮਤਾ ਜੋ ਧਾਰੀ ਇਹ ਦੋ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਹਿਰੀਆਂ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨਿਵਾਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁ ਸਮਝ ਪਰੀ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਮਝ ਪਰੀ ਹੈ ਇਹੁ ਹਮਾਰਾ ਆਈ ਪੰਥ ਹੈ॥

ਖਿੰਥਾ ਝੋਲੀ ਭਰਿਪੁਰਿ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਤਾਰੈ ਏਕੁ ਹਰੀ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਹਸਤੀ ਚੀਟੀ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਏਹ ਹਮਾਰੀ ਖਿੰਥਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਤਾਰੇਗਾ ਏਹ ਜੋ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹ ਝੋਲੀ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ਪਰਖੈ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਤ ਖਰੀ ॥੧੦॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜੋ ਖਰੀ ਬਾਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਰਖੈ) ਜਾਣੈ॥੧੦॥ ਅਪਨੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਬਿਨਾਂ ਪੂਛੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਂਧਉ ਖਪਰੁ ਪੰਚ ਭੂ ਟੋਪੀ ॥

ਕਾਂਇਆ ਕੜਾਸਣੁ ਮਨੁ ਜਾਗੋਟੀ ॥

(ਊਂਧਉ) ਉਲਟੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਜੋ ਸੀਧਾ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਹਾਥ ਮੈਂ ਖਪਰੁ ਪਕੜਾ ਹੈ ਅਰ ਪੰਚ ਤੱਤੋਂ ਕੇ ਜੋ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਹ ਟੋਪੀ ਪਹਿਰੀ ਹੈ ਕਾਇਆ ਕੋ ਜੋ ਜਪ ਤਪ ਕਰਕੇ ਕਸਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਇਹ ਕੜਾਸਣ ਹੈ ਜੋ ਛਾਤੀ ਪਰ ਮੋਟੀ ਕਾਲੀ ਸੇਲੀ ਵਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਕੜਾਸਣ ਹੈ ਮਨ ਕੋ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਵਲ ਜੋੜਾ ਹੈ ਏਹ (ਜਾਗੋਟੀ) ਗਲ ਕੀ ਸੇਲੀ ਹੈ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੰਜਮੁ ਹੈ ਨਾਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧੧॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਸੰਜਮ ਏਹ ਸਾਥ ਚੇਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹਾਂ॥੧੧॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਗੁਪਤਾ ਕਵਨੁ ਸੁ ਮੁਕਤਾ ॥
ਕਵਨੁ ਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਜੁਗਤਾ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਪਤ ਕਿਸਕੋ ਹੈ ੧ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਾ ਹੂਆ ਕਵਨ ਹੈ ੨ ਅੰਤਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੌਨ ਜੁੜ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਵਨੁ ਸੁ ਆਵੈ ਕਵਨੁ ਸੁ ਜਾਇ ॥
ਕਵਨੁ ਸੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧੨॥

ਆਵਤਾ ਜਾਵਤਾ ਕਵਨ ਹੈ ੪ ਔ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋ ਮੇਂ ਕਵਨ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੫॥੧੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਗੁਪਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਬਦਿ ਸੁ ਜੁਗਤਾ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ (ਘਟਿ ਘਟਿ ਗੁਪਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਪਤੁ ਹੈ ੧ ਗੁਰਮੁਖ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ (ਮੁਕਤਾ) ਛੂਟਾ ਹੈ ੨ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰਿ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੁੜ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਮੁਖਿ ਬਿਨਸੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧੩॥

ਮਨਮੁਖ ਮਰਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਨਮਕੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੫॥੧੩॥ ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਬਾਧਾ ਸਰਪਨਿ ਖਾਧਾ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਖੋਇਆ ਕਿਉ ਕਰਿ ਲਾਧਾ ॥

ਕਿਉਂਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਬਾਂਧਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮਾਯਾ ਸਰਪਨੀ ਨੇ ਖਾਧਾ ਹੈ ੨। ਕਿਉਂਕਰ ਜਨਮ ਖੋਇਆ ਹੈ॥ ੩ ਕਿਉਂਕਰ (ਲਾਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਕਿਉ ਕਰਿ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥
ਇਹੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ਸੁ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ ॥੧੪॥

ਨਿਰਮਲ ਕਿਉਂਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ। ੫ ਅੰਧਿਆਰਾ ਕਿਉਂਕਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ੬। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰੇ ਸੋ ਹਮਾਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈ॥੧੪॥

ਦੁਰਮਤਿ ਬਾਧਾ ਸਰਪਨਿ ਖਾਧਾ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਖੋਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ ॥

ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰ ਜੀਵ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ੧ ਦੁਰਮਤ ਕਰ ਮਾਯਾ ਸਰਪਨੀ ਨੇ ਖਾਧਾ ਹੈ ੨ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਜਨਮ ਖੋਇਆ ਹੈ ੩ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਜਨਮ ਲਾਧਾ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਇ ॥੧੫॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਤੋਂ ਅਗਜਾਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮੇਟਕੈ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਇਉਂ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ੬ ਈਹਾਂ ਛਠਵਾਂ ਉਤਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਮਲਤਾ ਪਰ ਰਖਨਾ ਥਾ॥੧੫॥ ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਪੌੜੀ ਚਲੀ॥

ਸੁੰਨ ਨਿਰੰਤਰਿ ਦੀਜੈ ਬੰਧੁ ॥

ਉਡੈ ਨ ਹੰਸਾ ਪੜੈ ਨ ਕੰਧੁ ॥

(ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਬੰਧ ਦੀਜੀਏ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਹੰਸਾ) ਜੀਵ ਉਡਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਘਰੁ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ਸਾਚਾ ॥੧੬॥

ਸਤਿ ਰੂਪ (ਗੁਫਾ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋ (ਸਾਚਾ) ਘਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਚਾ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿਓ ਉਦਾਸੀ ॥

ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਇਹੁ ਭੇਖੁ ਨਿਵਾਸੀ ॥

ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਗ੍ਰਹਸਤ ਤਿਆਗ ਕਰ ਉਦਾਸੀ ਭਏ ਹੈਂ ੧ ਅਰ ਇਸ ਨਮਿਤ ਇਸ ਭੇਖ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਸੁ ਵਖਰ ਕੇ ਤੁਮ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਸਾਥੁ ਲੰਘਾਵਹੁ ਪਾਰੇ ॥੧੭॥

ਕਿਸ ਸੋਦੇ ਕੇ ਤੁਮ ਵਣਜਾਰੇ ਹੋ ੩ ਅਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਸਿਖ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ (ਲੰਘਾਵਹੁ) ਉਤਾਰੋਗੇ॥੪॥੧੭॥ ਉੱਤਰ:

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ ॥

ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਵਾ ਪੂਜਜ ਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਉਦਾਸੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ੧ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭੇਖ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ ॥੧੮॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੋਦੇ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਹੈਂ ੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਭ ਪਾਰ ਉਤਾਰੈਂਗੇ ੪॥੧੮॥

ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪੁਰਖਾ ਜਨਮੁ ਵਟਾਇਆ ॥

ਕਾਹੇ ਕਉ ਤੁਝੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਤੁਮਨੇ ਕਿਸੀ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਜਨਮੁ (ਵਟਾਇਆ) ਬਦਲਾਇਆ ਹੈ ੧ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਤੁਮਨੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ੨॥

ਪੰਨਾ ੯੪੦

ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਖਾਈ ॥

ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪਾਈ ॥

ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਤੁਮਨੇ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਖਾਈ ਹੈ ੩ ਅਰ ਏਕ ਰਸ ਜੋਤਿ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਦੰਤਾ ਕਿਉ ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥੧੯॥

ਬਿਨਾਂ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਾਰੁ) ਲੋਹੇ ਕੋ ਖਾਈਏ ੫ ਹੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਇਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਹੁ॥੧੯॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਜਨਮੇ ਗਵਨੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥
ਅਨਹਤਿ ਰਾਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਲੀਆ ਤਬ ਜਨਮੁ ਔ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਭ੍ਰਮਣਾ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੁਏ ਤਬ ਜਨਮ ਬਦਲਾ ਗਯਾ ਹੈ॥ ਪਰਮਾਨ॥ ਜਿਨ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ॥ ਔਰ ਚੋਰਾਸੀ ਕਾ (ਗਵਨੁ) ਭਰਮਨਾ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ੧ (ਰਾਤੇ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਕੇ ਇਸ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ (ਅਨਹਤਿ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ੨॥

ਮਨਸਾ ਆਸਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪਾਈ ॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਥੀ ਸੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜਲਾਈ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਖਾਈ ਹੈ ੩ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜੋਤ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੇ ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨੦॥

ਜੋ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਟਣਾ ਹੈ ਏਹੀ ਇਸ (ਸਾਰੁ) ਲੋਹੇ ਕਰੜੇ ਕੋ ਖਾਈਤਾ ਹੈ ੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਰਨਹਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥੨੦॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਆਦਿ ਕਉ ਕਵਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ਕਥੀਅਲੇ ਸੁੰਨ ਕਹਾ ਘਰ ਵਾਸੋ ॥

ਆਦਿ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰ (ਕਵਨੁ) ਕਥਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ੧ ਪੁਨਾ ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਕਾ ਕਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੨॥

ਗਿਆਨ ਕੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਵਨ ਕਥੀਅਲੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕਵਨ ਨਿਵਾਸੋ ॥

ਗਿਆਨ ਕੀ (ਮੁਦ੍ਰਾ) ਨਿਸਾਨੀ ਕਵਨ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ੩ ਅਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਕਿਸਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੪॥

ਕਾਲ ਕਾ ਠੀਗਾ ਕਿਉ ਜਲਾਈਅਲੇ ਕਿਉ ਨਿਰਭਉ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ॥

ਕਾਲ ਕਾ (ਠੀਗਾ) ਸੋਟਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਜਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਨਿਰਭਉ ਘਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜਾਈਏ॥੬॥

ਸਹਜ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਆਸਣੁ ਜਾਣੈ ਕਿਉ ਛੇਦੇ ਬੈਰਾਈਐ ॥

ਸਹਜ ਸੰਤੋਖ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਆਸਣੁ) ਠਹਿਰਣਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੇ ੭ ਅਰ ਵੈਰੀਆਂ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਛੇਦੇ) ਕਟੇ ੮॥ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਮੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਮਾਰੈ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਹੋਵੈ ਵਾਸੋ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਉਮੈ ਔ ਵਿਖਯੋਂ ਕੋ ਜਬ ਮਾਰੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੋ ॥੨੧॥

ਜਿਨ ਨੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਰਚਿ) ਬਨਾਉ ਕੋ (ਰਚਿਆ) ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਇਨ ਕੇ ਉਤ੍ਰ ਤੇਈਸਵੀ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨੧॥

ਇਹ ਪ੍ਰਸਨ ਤੋ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹੇ ਔਰ ਏਕ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲਾ ਸਿਧ ਆਇਆ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੁਨ ਕਰ ਉਤ੍ਰ ਦੇ ਲਉ ਪੀਛੇ ਇਸ ਕੇ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਭੀ ਕਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ ਕਹਾ ਇਹੁ ਜਾਵੈ ਕਹਾ ਇਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਈ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ੧ ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ੨ ਕਹਾਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ੩ ਔਰ ਅਵਗਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਏਸੁ ਸਬਦ ਕਉ ਜੋ ਅਰਥਾਵੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਈ ॥

ਤਿਸ ਹਮਾਰੇ ਸਬਦ ਕਾ ਜਿਸ ਕੋ (ਅਰਥਾਵੈ) ਅਰਥ ਆਵੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਤਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਤਤੈ ਅਵਿਗਤੈ ਪਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੋ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕਾ ਉਤਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਾਗੇ ਤੌ (ਅਵਿਗਤੇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰੋ ॥

ਸੋ ਅਬਗਤ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ (ਸੁਰਤਾ) ਗਜਾਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ ਜਾਵੈ ਹੁਕਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਈ ॥

ਪੁਨਾ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ੧ ਔ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ੨ ਉਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ੩॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵੈ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਸਬਦੇ ਪਾਈ ॥੨੨॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕਮਾਵੈ ਤੋ ਇਸ (ਮਿਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਕਰਕੇ (ਸਬਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪਰਾਪਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੨੨॥ ਅਬ ਇਕੀਵੀਂ ਪੌੜੀ ਕੇ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਕਉ ਬਿਸਮਾਦੁ ਬੀਚਾਰੁ ਕਥੀਅਲੇ ਸੁੰਨ ਨਿਰੰਤਰਿ ਵਾਸੁ ਲੀਆ ॥

ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰ (ਬਿਸਮਾਦੁ) ਅਸਚਰਜ ਹੈ ੧ ਅਰੁ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੈਂ ਬਾਸੁ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਕਲਪਤ ਮੁਦ੍ਰਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੀਅਲੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਚਾ ਸਰਬ ਜੀਆ ॥

ਕਲਪਣਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਏਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੀ (ਮੁਦ੍ਰਾ) ਨੀਸਾਨੀ ਵਿਚਾਰੀਤੀ ਹੈ ੩ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਅਵਿਗਤਿ ਸਮਾਈਐ ਤਤੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਹਜਿ ਲਹੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਅਵਗਤ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਕਾਲ ਕਾ ਠੀਗਾ ਜਲਾਈਤਾ ਹੈ ੫ ਤਤ ਨਰਿੰਜਨ ਕੋ (ਸਹਜਿ ਲਹੈ)ਗਜਾਨ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਉ ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਨਾਨਕ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਨ ਕਰਣੀ ਸੇਵੈ ਸਿਖੁ ਸੁ ਖੋਜਿ ਲਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਣੀ ਚਾਹਤੀ ਜੇ ਕਰ ਇਉਂ ਸਹਿਜ ਸੰਤੋਖ ਕੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਜੋ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮਾਦੀ ਵੈਰੀਓਂ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਕਾ ਖੋਜੁ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਹੁਕਮੁ ਬਿਸਮਾਦੁ ਹੁਕਮਿ ਪਛਾਣੈ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥

(ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਜੋ ਜੀਉ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸੀ (ਹੁਕਮਿ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅਸਚਰਜ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਮੇਟਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਹੋਵੈ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ ॥੨੩॥

ਆਪਾ ਭਾਉ ਮੇਟ ਕੈ (ਨਿਰਾਲਮੁ) ਅਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਅੰਤਰ ਸਾਚ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੨੩॥ ਉਨੀਸ ਪੌੜੀਓਂ ਮੇਂ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਿਗਤੋ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਉਪਜੇ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣੁ ਥੀਆ ॥

ਅਵਗਤ ਜੋ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਗੁਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਉਪਜ ਕਰ ਸਰਗੁਣ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੈ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ਲੀਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਪਰਚੈ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਿਖ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਏਕੇ ਕਉ ਸਚੁ ਏਕਾ ਜਾਣੈ ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਦੂਰਿ ਕੀਆ ॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਔ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਜੋਗੀ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਥੀਆ ॥

ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ (ਅੰਤਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਕਮਲ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਪਰਕਾਸ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਦਇਆ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਉਪਰ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸੇ ਦਯਾ ਕਰ ਜਾਣੈ ਔਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੌ ਸਭ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤ ਅਸਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸਰਬ ਜੀਆ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਬਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਸਾਚੌ ਉਪਜੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸਾਚੇ ਸੂਚੇ ਏਕ ਮਇਆ ॥

(ਸਾਚੌ) ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਾਚਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜੋ ਸੂਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਾਥ ਏਕ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਝੂਠੇ ਆਵਹਿ ਠਵਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ਦੂਜੈ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਭਇਆ ॥

ਜੋ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਹੈਂ ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਠਹਿਰਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੌ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਹੀ (ਭਯਾ) ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਮਿਟੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਆਪੇ ਪਰਖੈ ਬਖਸਿ ਲਇਆ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਤੌ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਖਰੇ ਪਰਖ ਲਏ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਖਸ ਲਇਆ ਹੈ॥

ਏਕਾ ਬੇਦਨ ਦੂਜੈ ਬਿਆਪੀ ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਵੀਸਰਿਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕੀ ਏਕ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਬਯਾਪੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ (ਵੀਸਰਿਆ) ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੧

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁ ਮੁਕਤੁ ਭਇਆ ॥

ਸੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਮਝਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੂ ਮੁਕਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰਾ ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਪਰਹਰਿਆ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਉਮੈਂ ਔ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਰਣਹਾਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭੂਲੈ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣਿ ॥
ਪਰ ਘਰੁ ਜੋਹੈ ਹਾਣੇ ਹਾਣਿ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮਕੀ ਕਣੌਡ ਹੈ ਅਰੁ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਕੋ ਜੋ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਨੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੋ ਹਾਨ ਹੀ ਹਾਨ ਹੈ ਕੁਛ ਨਫਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮਿ ਭਵੈ ਬੇਬਾਣਿ ॥
ਵੇਮਾਰਗਿ ਮੂਸੈ ਮੰਤ੍ਰਿ ਮਸਾਣਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ (ਬੇਬਾਣਿ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਇਕ (ਵੇਮਾਰਗਿ) ਖੋਟੇ ਰਸਤਯੋਂ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਕਰਕੇ ਲੂਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਖੋਟੇ ਰਸਤੇ ਕੌਨ ਹੈਂ ਉਤ੍ਰ (ਮੰਤ੍ਰਿ ਮਸਾਣਿ) ਮਸਾਣੋਂ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਣੇ ਆਦਿ॥

ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਲਵੈ ਕੁਬਾਣਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਜਾਣਿ ॥੨੬॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਤੋ ਪਹਚਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਔ ਖੋਟੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਕੋ (ਲਵੈ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨੬॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਕਾ ਭਉ ਪਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਅਘੜੁ ਘੜਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਉ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ (ਅਘੜੁ) ਨਿਕੰਮੀ[੧] ਬਾਣੀ ਕੋ (ਘੜਾਵੈ) ਸਵਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਕੈ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਰਮਪਦ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨੭॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮ ਰੋਮ ਹਰੀਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸਮੈਂ ਦੋ ਭਾਵ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੇ ਰਾਮਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਨੂਮਾਨਵਤ ਵਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਭਾਵ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੇਵਲ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਤਰੀਐ ਤਾਰੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੇ ਬੇਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਮੈਂ ਪਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ (ਤਾਰੀ)[੧] ਨਦੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰੀਤੀ ਹੈ॥

---

[੧] ਵਾ (ਅਘੜੁ) ਅਸੁਧ ਮਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਸੁਧੁ ਕਰਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਸੁ ਸਬਦਿ ਗਿਆਨੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਅੰਤਰ ਬਿਧਿ ਜਾਨੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਪਰਚੈ) ਉਪਦੇਸ ਤੇ (ਸੁ ਸਬਦਿ) ਸੁਸਟੂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬਾਂਤਰਯਾਮੀ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥੨੮॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ (ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ) ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਗਿਆਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥੁ ਕਥੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਬਹੈ ਸਪਰਵਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਅਕਥੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਥੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਸਹਿਤ ਪਰਵਾਰ ਕੇ (ਨਿਬਹੈ) ਨਿਭੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੀਐ ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਸਬਦਿ ਅਚਾਰਿ ॥

ਔ ਅੰਤਰ ਸੇ ਪਿਆਰ ਲਾਇਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ (ਅਚਾਰਿ) ਕਰਤੱਬਜ ਸਿਖ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਜਾਣੈ ਜਾਣਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਜਾਲਿ ਸਮਾਈ ॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪ ਲਾਟ ਜਾਲਿ (ਸਮਾਈ) ਨਸਟ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਭੇਦ ਕੋ ਆਪ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਔ ਜਗਗਾਸੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਾਣਾਈ ਹੈ॥੨੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਸਾਚੈ ਸਾਜੀ ॥
ਤਿਸ ਮਹਿ ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਸੁ ਬਾਜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਸੱਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਜੀ ਅਰਥਾਤ ਰਚੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਉਤਪਤੀ ਅਰ ਖਪਣਾਂ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਜੀ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਪੈ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥
ਸਾਚਿ ਰਤਉ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਰੰਗ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਚ ਮੈਂ (ਰਤਉ) ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ (ਘਰਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਪਤਿ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੩੦॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ (ਪਤਿ) ਪਰਤਿਸਟਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੇਗਾ॥੩੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਸਟ ਸਿਧੀ ਸਭਿ ਬੁਧੀ ॥

---

[੧] ਵਾ (ਤਾਰੀ) ਨਉਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਵਜਲੁ ਤਰੀਐ ਸਚ ਸੁਧੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਅਸਟ ਸਿਧੀਆਂ ਔ ਬਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਕੀਆਂ ਸਭ ਬੁਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚ ਕੀ ਭੀ (ਸੁਧੀ) ਗਜ਼ਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਰ ਅਪਸਰ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਵਿਰਤਿ ਨਰਵਿਰਤਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਔ ਨਵਿਰਤੀ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਾਰੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩੧॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਵਹੀ (ਤਾਰੇ) ਜਹਾਜ ਵਾ ਮਲਾਹ ਹੋ ਕਰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ (ਨਿਸ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩੧॥

ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰ) ਗਜ਼ਾਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੩੨॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕੀ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩੨॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਤਪੁ ਹੋਇ ॥

ਨਾਮ ਮੇਂ ਜੋ ਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ (ਸਿਧ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਗੋਸਟਿ) ਮਿਲਾਪਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਤਪ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਜੋ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਸਿਧ) ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਗੋਸਟਿ) ਚਰਚਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵ ਪ੍ਰਤਖ ਸਿਧੀਆਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਸਚੀ ਔ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਜ਼ਾਨ ਆਦਿਕ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬੋਲੈ ਸਭੁ ਵੇਕਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥੩੩॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸਭ (ਵੇਕਾਰੁ) ਨਿਕੰਮਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੌਂ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ (ਜੈਕਾਰੁ) ਜੀਤ ਹੀ ਹੈ॥੩੩॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮੁ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਰਹ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ਭਰਮਾਏ ਸੰਨਿਆਸੀ ਛਿਅ ਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੋ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਸੋ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਬਾਰਾਂ ਸੰਙ੍ਯਿਆ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਨੇ ਜੋਗੀ ਪੁਨਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦਸ ਸੰਙ੍ਯਿਆ ਮੈਂ ਭਰਮਾਏ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਯਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੨

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸਭਿ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਸਭ ਲੋਕ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਆਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਵਡੇ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਬਡੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਓਹੀ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੩੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਤਨੁ ਲਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਖੈ ਰਤਨੁ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ (ਰਤਨੁ) ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰਤਨ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਚੇ ਮੈਂ ਮਨੁ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੋਟ ਨ ਖਾਵੈ ॥੩੫॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਕੋ (ਅਲਖੁ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਲਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਮੋਂ ਕੀ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ॥੩੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਧਿਆਨੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖ ਭਉ ਕੇ ਭੰਜਨ ਮੈਂ ਮੁਖਯ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਨਿਵ੍ਰਤੀ ਮੁਖ ਇਨਸੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਰਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੩੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਗਤਾਸੀਓਂ ਸੇ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਭੇਦ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ੬ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ੨੭ ਬੇਦ ੪ ਇਨ ਸਭਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਬੇਦ ਪਦ ਸਲੇਖ ਹੈ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੇਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਗਵਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਗਲੀ ਗਣਤ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਵੈਰ ਜੋ ਨਵਾਂ ਹੋਵੈ ਵਿਰੋਧ ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਸਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਟਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖਸਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥੩੭॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੩੭॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਘਾਲ ਨ ਪਵਈ ਥਾਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਭਰਮ ਮੈਂ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕਮਾਈ ਥਾਇ ਨਹੀ ਪੜਤੀ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮਨੂਆ ਅਤਿ ਡੋਲਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਨ ਅਤਯੰਤ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਸਯੋਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬਿਸੀਅਰੁ ਡਸੈ ਮਰਿ ਵਾਟ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘਾਟੇ ਘਾਟ ॥੩੮॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਲ ਰੂਪ (ਬਿਸੀਅਰੁ) ਸਰਪੁ ਡਸਤਾ ਹੈ ਔ (ਮਰਿ) ਜਮ ਕੇ ਬਾਟ ਮੈਂ ਵਾ ਅਧ ਵਿਚਾਲੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘਾਟਾ ਹੀ ਘਾਟਾ ਹੈ॥੩੮॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ॥
ਅਵਗਣ ਮੇਟੈ ਗੁਣਿ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਔਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੇਟਕੇ ਗੁਣ ਦੇਕੇ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤਿ ਮਹਾ ਸੁਖ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਬਿਚਾਰ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਤਨੁ ਹਟੜੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥੩੯॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਤੌ ਹੋਟੀ ਬਨਾਈ ਹੈ ਔ ਮਨ ਇਸ ਮੈਂ ਵਣਜਾਰਾ ਕਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਹਟੀ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੱਚ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੩੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਂਧਿਓ ਸੇਤੁ ਬਿਧਾਤੈ ॥
ਲੰਕਾ ਲੂਟੀ ਦੈਤ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨ ਕੋ ਬਿਧਾਤੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਰੂਪ ਪੁਲ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਔ ਦੇਹ ਵਾ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪ ਲੰਕਾ ਲੂਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਦੈਤ ਥੇ ਸੋ ਸੰਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਚੰਦਿ ਮਾਰਿਓ ਅਹਿ ਰਾਵਣੁ ॥
ਭੇਦੁ ਬਭੀਖਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚਾਇਣੁ ॥

(ਅਹਿ) ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਰਾਵਣ ਰਾਮਚੰਦ ਕੋ ਨਾਮ ਕਰ ਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਮਾਰਾ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਸੋਈ ਭਏ ਭਬੀਖਨ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਭੇਦ (ਪਰਚਾਇਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦਸਨੇ ਕਰ ਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਵਾ ਰਾਮ ਨੇ ਰਾਵਣ ਕੋ ਮਾਰਿਆ (ਅਹਿ) ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਖਿ ਭਬੀਖਨ ਕੇ ਭੇਦ ਕੇ (ਪਰਚਾਇਣ) ਪਰਚੇ ਭਾਵ ਦਸਣੇ ਤੇ ਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਇਰਿ ਪਾਹਣ ਤਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਉਧਾਰੇ ॥੪੦॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਥਰੋਂ ਸੇ ਜੜ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਭਾਰੇ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੪੦॥

ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ (ਬਿਧਾਤੇ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰ ਪੁਲ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਔ ਲੰਕਾ ਲੂਟੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦੈਂਤ ਸੰਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰਾਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰ ਪਾਥਰ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰਾਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹੀ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤੇ ਰਾਵਣ ਕੀ ਅਧੀਨਤਾ ਤੇ ਨਿਕਾਸੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੂਕੈ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਮਾਣ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਪਛਾਣੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਕੀ ਪਛਾਣ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਸਿਫਤਿ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਇ ॥੪੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਿਫਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਭਾਵ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥੪੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ (ਸਾਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ (ਸਾਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ॥੪੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪਤ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੁਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪੨॥

ਕਵਣ ਮੂਲੁ ਕਵਣ ਮਤਿ ਵੇਲਾ ॥
ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ ਚੇਲਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲਕੇ ਤੁਮ ਸੁਣੋ ਉਤਮ ਮਤ ਕਾ ਮੂਲ ਕਵਨ ਹੈ ਔ ਮਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਵੇਲਾ ਕਉਨ ਹੈ ੨ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਚੇਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੌਨ ਹੈ॥

ਕਵਣ ਕਥਾ ਲੇ ਰਹਹੁ ਨਿਰਾਲੇ ॥
ਬੋਲੈ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਹੁ ਤੁਮ ਬਾਲੇ ॥

ਕੌਨ ਸੀ ਕਥਾ ਲੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝ ਕਰ ਨਿਰਾਲੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ॥

ਏਸੁ ਕਥਾ ਕਾ ਦੇਇ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥੪੩॥

ਏਸ ਕਥਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਦੇਹ ਕਿ ਭਵਜਲ ਸੇ (ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ) ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਕੌਨ ਸਬਦ ਹੈ॥੪੩॥

ਪੰਨਾ ੯੪੩

ਪਵਨ ਅਰੰਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਵੇਲਾ ॥
ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ ॥

ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਰੋਕਨੇ ਕਾ ਵਾ ਸੁਵਾਸਾਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਜੋੜਨੇ ਕਾ ਜੋ ਅਰੰਭ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਮਤਿ ਪਰਾਪਤੀ ਕਾ ਮੂਲੁ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਵੇਲਾ ਹੈ॥ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੀ ਧੁਨੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਚੇਲਾ ਹਾਂ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਲੇ ਰਹਉ ਨਿਰਾਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਲੇ ਕਰ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਗੁਰੂ ਗੁਪਾਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਜਿਤੁ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥੪੪॥

(ਏਕੁ) ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕਥਾ (ਵੀਚਾਰੀ) ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈ ਅਗਨੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਇਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਭਵਜਲ ਸੇ ਲੰਘਾਵਨਾ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੪੪॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਮੈਣ ਕੇ ਦੰਤ ਕਿਉ ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ ॥
ਜਿਤੁ ਗਰਬੁ ਜਾਇ ਸੁ ਕਵਣੁ ਆਹਾਰੁ ॥

(ਮੈਣ) ਮੋਮ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਕਰਕੇ (ਸਾਰੁ) ਲੋਹਾ ਕੈਸਾ ਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ੧ ਅਰੁ ਜਿਸੁ ਕਰਕੇ ਗਰਬੁ ਜਾਇ ਸੋ ਕਵਨੁ ਭੋਜਨੁ ਹੈ ੨॥

ਹਿਵੈ ਕਾ ਘਰੁ ਮੰਦਰੁ ਅਗਨਿ ਪਿਰਾਹਨੁ ॥

(ਹਿਵੈ) ਬਰਫ ਰੂਪੀ ਸਾਂਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ੩ ਅਰੁ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਪਿਰਾਹਨੁ) ਚੋਲਾ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ੪॥

ਕਵਨ ਗੁਫਾ ਜਿਤੁ ਰਹੈ ਅਵਾਹਨੁ ॥

ਵਹੁ ਕੌਨ ਗੁਫਾ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਆਵਣ ਜਾਣ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈ ੫॥

ਇਤ ਉਤ ਕਿਸ ਕਉ ਜਾਣਿ ਸਮਾਵੈ ॥
ਕਵਨ ਧਿਆਨੁ ਮਨੁ ਮਨਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪੫॥

ਇਤ ਉਤ ਕਿਸਕੋ ਸਮਾਇਆ ਜਾਣੇ ੬ ਅਰੁ ਕੌਣ ਵਹੁ ਧਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸਕਰ ਇਹੁ ਮਨੁ (ਮਨਹਿ) ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ੭॥੪੫॥ ਦੋ ਪਉੜੀ ਮੈਂ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਹਉ ਮੈ ਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ ॥
ਦੂਜਾ ਮੇਟੈ ਏਕੋ ਹੋਵੈ ॥
ਜਗੁ ਕਰੜਾ ਮਨਮੁਖੁ ਗਾਵਾਰੁ ॥
ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਐ ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥
ਨਾਨਕ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ॥੪੬॥
ਸਚ ਭੈ ਰਾਤਾ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥
ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ ॥
ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਸਚੁ ਅੰਤਰਿ ਹੀਆ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਰੰਗਿ ਰੰਗੀਆ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਖੁ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥੪੭॥

ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰੋਂ ਕੋ ਜਗ ਕਰੜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈਏ ਤੌ ਸੰਸਾਰ (ਸਾਰੁ) ਲੋਹੇ ਸਮ ਕਰੜੇ ਕੋ ਖਾਯਾ ਜਾਇ ੧ ਅਰੁ ਸਚੇ ਕੇ ਭੈ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਹੋਵੈ ਔ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਪੁਨਾ ਏਕ ਕੋ ਜਾਣੈ ਇਸ ਭੋਜਨ ਕਰ ਗਰਬ ਕੋ ਨਿਵਾਰਤਾ ਹੈ ੨ ਅਰੁ ਜੋ ਸਚੁ ਸਬਦ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਸੇ ਤੌ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ (ਹਿਵੈ ਘਰ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਜੀਵ ਇਸਿਥਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ੩ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਨਦਰੀ ਕੀ ਨਦਰਿ ਕਰ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਰੂਪੁ ਜੋ ਅਗਨੀ ਵਿਖ ਸਮ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਤਬ ਅਗਨਿ ਕਾ ਚੇਲਾ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ੪ (ਹਉ ਹਉ ਮੈਂ ਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ) ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਜਬ ਜੀਵ ਖੋਇ ਦੇਵੇ ਔਰੁ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਮੇਟਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਬ ਇਸ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਇਸਿਥਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ੫ ਔ ਅੰਤਰ

ਬਾਹਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਮਾਇ ਜਾਣੈ ੬ ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕਾ ਵਿਘਨੁ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ੭॥੪੭॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਚੰਦੁ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਛਾਇਆ ॥

ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਸੂਰਜੁ ਤਪੈ ਤਪਾਇਆ ॥

ਚੰਦ ਜੋ ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਕਵਨ ਦੁਆਰੇ ਛਾਯਾ ਰਹੇ ੧ ਅਰੁ ਓਹੁ ਕਵਨੁ ਦੁਆਰੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੂਆ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿਸਾ ਮੈਂ ਜਬ (ਪ੍ਰਕਾਸੇ) ਵਸੇ ਅਗਯਾਨ ਜਨ ਅੰਧਕਾਰ ਤਬ ਮਿਟ ਜਾਵੈ॥੨॥

ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਕਾਲੁ ਜੋਹਤ ਨਿਤ ਰਹੈ ॥

ਕਵਨ ਬੁਧਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਤਿ ਰਹੈ ॥

ਕਵਨ ਦੁਆਰੇ ਕਾਲ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਰਹੇ ਭਾਵ ਸਮੇਂ ਕੀ ਅਗਮਾ ਪਾਈ ਕਿਸ ਦੁਆਰੇ ਜਾਣੇ ੩ ਅਰ ਸੋ ਕਵਨ ਬੁਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਪਤਿ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਕਵਨੁ ਜੋਧੁ ਜੋ ਕਾਲੁ ਸੰਘਾਰੈ ॥

ਬੋਲੈ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥੪੮॥

ਸੋ ਕਵਨੁ (ਜੋਧੁ) ਸੂਰਮਾਂ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲ ਕੋ (ਸੰਘਾਰੈ) ਮਾਰਤਾ ਹੈ ੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬੀਚਾਰੁ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਿਧ ਬੋਲੇ॥੪੮॥ ਉੱਤਰ:

ਸਬਦੁ ਭਾਖਤ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

(ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਭਾਖਤ) ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਸਤੋਗੁਣ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਅਪਾਰ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਵਸੈ ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ (ਸਸਿ ਘਰਿ) ਸਤੋ ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਜਬ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਅਧਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਨ ਜਾਨਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਨਿਤ ਕਾਲ ਕੋ ਜੋਹਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੁਖਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਮਹਾਤਮਾਂ ਅਨਿਤ ਜਾਣਕੇ ਸਹਾਰਤਾ ਹੂਆ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਆਤਮਕ ਬੁਧੀ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਮਨੁ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੪੯॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਰਚੇ ਕਰ ਜੋ ਮਨ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪੯॥ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਤਤੁ ਸਭ ਹੀ ਸਿਰਿ ਜਾਪੈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ (ਸਿਰਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸੇ ਕਾਲ ਕਾ ਦੁਖ ਸੰਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਤੋ ਤਤੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥

ਦੂਜਾ ਜਾਇ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਨੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤਰ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਮਾਨੈ) ਮਨਨ ਕਰੈ ਤਬ ਈਸਰ (ਤਤੋ ਤਤੁ) ਸਾਰ ਸਾਰ ਭਾਵ ਵਾਚੋਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਲਖ ਲਖ ਭਾਗ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇ (ਦੂਜਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਜਾਏ ਔ ਏਕਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਲਿਆਵੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵੁਹ ਏਕ ਕੌਨ ਹੈ? ਉਤਰ॥

ਬੋਲੈ ਪਵਨਾ ਗਗਨੁ ਗਰਜੈ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲੁ ਮਿਲਣੁ ਸਹਜੈ ॥੫੦॥

ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਪੌਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਔ ਅਕਾਸ ਗਰਜਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਿਸਚਲ ਰੂਪ ਕੋ (ਸਹਜੇ) ਗਿਆਨ ਕਰ ਮਿਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫੦॥

ਵਾ ਜੈਸੇ (ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਕਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਪਵਨ (ਗਰਜੈ) ਸਬਦ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸੁੰਨੰ ਬਾਹਰਿ ਸੁੰਨੰ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੁੰਨ ਮਸੁੰਨੰ ॥

(ਅੰਤਰਿ) ਸ੍ਵਪਨ ਮੈਂ ਭੀ ਵਹੁ ਸੁੰਨ ਅਰ (ਬਾਹਰਿ) ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁੰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤੀਸਰਾ ਭਵਣ ਜੋ ਸਖੋਪਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁੰਨ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਸੁੰਨ ਵਾਦ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਮਸੁੰਨੰ) ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਵਾ (ਅੰਤਰਿ) ਸੁਪਨ ਅਰ (ਬਾਹਰਿ) ਜਾਗ੍ਰਤ (ਤ੍ਰਿਭਵਨ) ਤੀਸਰਾ ਜੋ ਅਸਥਾਨ ਸਖੋਪਤਿ ਹੈ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਅਸਥਾਨ (ਸੁੰਨ) ਚਕ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਇਨਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਕਵਨ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਮਸੁੰਨੰ) ਚੇਤਨ ਵਾ ਪਰਤੱਖ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਮੰਦਰ ਉਜਾੜ ਅਕਾਸਾਦਿਕ ਮੈਂ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਹੀ ਚੇਤਨ ਹੈਂ॥

ਚਉਥੇ ਸੁੰਨੈ ਜੋ ਨਰੁ ਜਾਣੈ ਤਾ ਕਉ ਪਾਪੁ ਨ ਪੁੰਨੰ ॥

ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸਾਖੀ ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਚੌਥੇ ਕੋ ਜੋ ਜਾਣੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੁੰਨ ਕਾ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥

ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸੁੰਨ ਕਾ ਭੇਦ ਜੋ ਜਾਣੇ ਸੋ ਆਦਿ ਰੂਪ ਔ ਮਾਇਆ ਰਹਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਰਬਤ ਮੈਂ (ਪੁਰਖੁ) ਬਿਆਪਕ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸੁੰਨ ਨਾਮ ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ (ਬਿਧਾਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੫੧॥

ਸੁੰਨੋ ਸੁੰਨੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਅਨਹਤ ਸੁੰਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਹੋਈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁੰਨ ਸੁੰਨ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਅਨਹਤ) ਏਕ ਰਸ ਸੁੰਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਹਤ ਸੁੰਨਿ ਰਤੇ ਸੇ ਕੈਸੇ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਤਿਸ ਹੀ ਜੈਸੇ ॥

(ਅਨਹਤ) ਏਕ ਰਸ ਸੁੰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਉਤਰ॥ ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਤਿਸਹੀ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਜਨਮਿ ਨ ਮਰਹਿ ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਹਿ ॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਵੁਹ ਆਇਕੇ ਜਨਮਤੇ ਨਹੀਂ ਔ ਮਰਕੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ॥੫੨॥ ਜੋ ਬਵੰਜਾ ਪੌੜੀ ਮੈਂ ਅਨਹਤ ਸੁੰਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਹਾ ਥਾ ਉਸ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਉ ਸਰ ਸੁਭਰ ਦਸਵੈ ਪੂਰੇ ॥
ਤਹ ਅਨਹਤ ਸੁੰਨ ਵਜਾਵਹਿ ਤੂਰੇ ॥

ਨਉ ਦਵਾਰੋਂ ਕੋ ਰੋਕ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨਹਦ ਸੁੰਨ ਕੇ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨੌ ਦੁਆਰੇ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦਸਵੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪੂਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾ ਸਾਸੋਂ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨਹਤ ਸੁੰਨ (ਤੂਰੇ) ਸੀਘਰ (ਵਜਾਵਹਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੈ ਰਾਚੇ ਦੇਖਿ ਹਜੂਰੇ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਚੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥

ਜੋ (ਹਜੂਰੇ) ਪਾਸ ਸਚੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸਾਚੇ ਮੇਂ ਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਸਚਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੪

ਗੁਪਤੀ ਬਾਣੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਪਰਖਿ ਲਏ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੫੩॥

(ਗੁਪਤੀ) ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਜੋ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ (ਸਚੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਪਰਖਿ) ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੫੩॥ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਭਾਇ ਮਿਲੀਐ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੈ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥

ਜੋ (ਸਹਜ ਭਾਇ) ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਇ ਮੈਂ ਮਿਲੀਐ ਤੌ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਵਿਦਜਾ ਨੀਂਦ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੋਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁੰਨ ਸਬਦੁ ਅਪਰੰਪਰਿ ਧਾਰੈ ॥
ਕਹਤੇ ਮੁਕਤੁ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥

(ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਜੋ (ਅਪਰੰਪਰਿ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਤੋ ਮੁਕਤਿ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਦੀਖਿਆ ਸੇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ॥
ਨਾਨਕ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲਣ ਨਹੀ ਭ੍ਰਾਤੇ ॥੫੪॥

ਜੋ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦੀਖਿਆ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਮੈਂ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫੪॥

ਕੁਬੁਧਿ ਚਵਾਵੈ ਸੋ ਕਿਤੁ ਠਾਇ ॥
ਕਿਉ ਤਤੁ ਨ ਬੂਝੈ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥
ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਕੋਇ ਨ ਰਾਖੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਸਾਖੈ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਬੂਝੈ ਪਾਵੈ ਪਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਨ ਬੂਝੈ ਗਵਾਰੁ ॥੫੫॥

ਵਹੁ ਕੌਨਸਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਜਹਾਂ-ਕਬੁਧਿ ਕੋ (ਚਵਾਵੈ) ਉਠਾਵੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੇ ੧ ਅਰ ਤਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਔ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ੨ ਅਰ ਜਮ ਦੁਆਰੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੀ ਕੋਈ ਰਖਯਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ੩ (ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ) ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾ (ਪਤਿ) ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਈਹਾਂ ਅਰੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਖੈ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ੪ ਸਿਧ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੂਰਖੁ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੈ॥੫੫॥ ਉਤ੍ਰ॥

ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥
ਤਤੁ ਨ ਚੀਨੈ ਮਨਮੁਖੁ ਜਲਿ ਜਾਇ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਸਭੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ॥
ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥੫੬॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ੧ ਅਰ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਭੇਟੈ) ਮਿਲੈ ਤਬ (ਮੋਖ ਦੁਆਰਿ) ਗਯਾਨ ਕੋ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਤਬ ਤਤ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਚੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੱਤ ਕੋ ਜੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜਲ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਵਿਛੜਾ ਹੂਆ ਜਮ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨੇ ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਨ ਔ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਪਤਿਸਟਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਮ ਸੇ ਰਖਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫੬॥

ਸਾਚੁ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ਹੋਇ ॥
ਆਪਿ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਭੀ ਸੋਇ ॥

ਸੱਚ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਔ ਸਰਦਾ ਰੂਪ ਧਨ ਜਿਸਕੇ (ਪਲੈ) ਲੜ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਹੋਵੈ ਸੋ ਆਪ ਤੌ ਤਰੇ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਗਯਾਸੀ ਕੌ ਭੀ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਜਿ ਰਤਾ ਬੂਝੈ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਂ ਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ਸਚ ਭਾਇ ॥੫੭॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਚ ਭਾਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੈ॥੫੭॥

ਸੁ ਸਬਦ ਕਾ ਕਹਾ ਵਾਸੁ ਕਥੀਅਲੇ ਜਿਤੁ ਤਰੀਐ ਭਵਜਲੁ ਸੰਸਾਰੋ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕਹਾਂ ਬਾਸਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ੧ ਅਰ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਿ ਜਾਵੀਏ ਸੋ ਉਪਦੇਸ ਕੌਨ ਹੈ ੨॥

ਤ੍ਰੈ ਸਤ ਅੰਗੁਲ ਵਾਈ ਕਹੀਐ ਤਿਸੁ ਕਹੁ ਕਵਨੁ ਅਧਾਰੋ ॥

(ਤ੍ਰੈ ਸਤ) ਤੀਨ ਅਰ ਸਾਤ ਦਸ ਅੰਗੁਲ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਨਾਸਕਾ ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾਤਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੌਣ ਹੈ ੩॥

ਬੋਲੈ ਖੇਲੈ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਵੈ ਕਿਉ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ॥

(ਬੋਲੈ ਖੇਲੈ) ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਔ ਮਨੋਰਾਜ ਕਰਤਾ ਜੋ ਮਨ ਚੰਚਲ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ੪ ਔ ਕਿਉਂ ਕਰ ਅਲਖ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਜੀਵ ਕੋ ਲਖਾਵੈ ੫॥

ਸੁਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਣਵੈ ਅਪਣੇ ਮਨ ਸਮਝਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਸੁਨੋਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵੌਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਿ ਹੈ ਮਨ ਜੋ ਚੰਚਲ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਸਥਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਮੈਂ ਸਿਧਾਂਤੁ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੇ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਕਰਿ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵੇ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀਨਾ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਮਾਏ ॥੫੮॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੋਂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਜੀਉ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਬੋਲਤਾ ਖੇਲਤਾ ਅਸਥਿਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ੧॥੫੮॥ਉਤ੍ਰ॥

ਸੁ ਸਬਦ ਕਉ ਨਿਰੰਤਰਿ ਵਾਸੁ ਅਲਖੰ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਸੋਈ ॥

(ਸੁ ਸਬਦ ਅਲਖੰ) ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਅਲਖੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਵਾਸੁ ਜਹਾਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਪੂਰਨ ਹੈ॥ ਪਹਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਪਵਨ ਕਾ ਵਾਸਾ ਸੁੰਨ ਨਿਵਾਸਾ ਅਕਲ ਕਲਾ ਧਰ ਸੋਈ ॥

ਪਵਨ ਕਾ ਵਾਸਾ ਆਪਨੇ ਪੂਛਾ ਥਾ ਸੋ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁੰਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਆਪ (ਅਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਵਾ ਕਲੇਸੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸੋਈ ਕਲਾ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਕੇ ਆਸ੍ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਫੁਰਣੁ ਹੈ ੩॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਉੱਤਰ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਬਦੁ ਘਟ ਮਹਿ ਵਸੈ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਘਟ ਮੈਂ ਗੁਰਉਪਦੇਸੁ ਮਨੁ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੌ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਭਰਮ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਨਾਮੋੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਜੀਉ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਏ ਤਬ ਤਨ ਮਨ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਬਾਣੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਭਵਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ਇਤ ਉਤ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਵਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਔ ਇਤ ਉਤ ਏਕ ਕੋ ਜਾਣੇ ਹੈ॥ ਏਹੁ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹੈ॥

ਚਿਹਨੁ ਵਰਨੁ ਨਹੀ ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ॥੫੯॥

ਜਿਸਕਾ ਚਿੰਨ ਔ ਵਰਣੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ (ਛਾਇਆ) ਅਵਿਦਜਾ ਪੁਨਾ ਮਾਯਾ ਦੋਨੋਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਅਲਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪੁਰਸ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੫੯॥ ਪੰਚਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਤਬ ਸਿਧੋਂਨੇ ਕਹਾ ਹਮਤੋ ਪਵਨ ਕਾ ਅਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਹਾਰੁ ਪੂਛਾ ਥਾ ਆਪਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁੰਨ ਪਵਨ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪੁਨਾ ਏਹ ਉਤ੍ਰ ਕਹੋ ਪਵਨ ਕਾ ਅਹਾਰ ਕੌਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰੈ ਸਤ ਅੰਗੁਲ ਵਾਈ ਅਉਧੂ ਸੁੰਨ ਸਚੁ ਆਹਾਰੋ ॥

ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਦਸ ਅੰਗਲ ਜੋ ਪਵਨ ਨਾਸਕਾ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਪੂੰਨ ਹੀ ਅਹਾਰੁ ਭੋਜਨ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸੱਤਾ ਪਾਕਰ ਪਵਨੁ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ਤਤੁ ਬਿਰੋਲੈ ਚੀਨੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰੋ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੇ ਨਾਮੁ ਬੋਲੇ ਭਾਵ ਜਪੇ ਤੌਂ ਤੱਤ ਕੋ ਬਸੇਸ ਕਰ ਰੋਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥਜਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾਂ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੈ ਸਬਦੁ ਵਸਾਏ ਤਾ ਮਨਿ ਚੂਕੈ ਅਹੰਕਾਰੋ ॥

ਜਾਂ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੇਟਕੈ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਸੇ ਹੰਕਾਰ (ਚੂਕੈ) ਉਠ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੋ ॥

ਔ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਤੌਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖਮਨਾ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਬੂਝੈ ਜਾ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ॥

ਜਬ ਆਪ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਲਖਾਵੇ ਤਬ (ਸੁਖਮਨਾ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ) ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋਂ ਤੀਨ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਏਹੁ ਜੜ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਇਨਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਚੈਤਨ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਵਾ ਜਬ ਪ੍ਰਤੱਖ ਤੀਨ ਸੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਵਨ ਕੋ ਚੜਾਉਨੇ ਠਹਰਾਵਣੇ ਉਤਾਰਨੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਸਮਝੇ ਤਬ ਅਲੱਖੁ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਹੁ ਤੇ ਊਪਰਿ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਏ ॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤਿਹੁ) ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਤੇ ਸਾਚਾ ਊਪਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਾਨਤਾ ਤੋ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵੇ॥੬੦॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਮਨ ਕਾ ਜੀਉ ਪਵਨੁ ਕਥੀਅਲੇ ਪਵਨੁ ਕਹਾ ਰਸੁ ਖਾਈ ॥

ਮਨ ਕਾ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਰ ਮਨੁ ਫੁਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੌਨ ਕਿਸ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਿਆਨ ਕੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਵਨ ਅਉਧੂ ਸਿਧ ਕੀ ਕਵਨ ਕਮਾਈ ॥

ਔ ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਗਜਾਨ ਕੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕੌਨ ਹੈ ੨ ਸਿਧ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਮੋਖ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕੌਨ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਕੌਨ ਹੈ? ੩ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਖੇੜੇ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਤੌਂ ਨ ਕਰੋ ਪਵਨ ਕਾ ਅਹਾਰ ਸੁੰਨ ਸਚਾ ਔ ਗਜਾਨ ਕੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਲਪਨਾ ਰਹਿਤ ਹੋਨਾਂ ਦੋਊ ਉੱਤਰ ਪੀਛੇ ਹਮਨੇ ਕਹ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਮੋਖ ਕੀ ਕਮਾਈ ਸੁਨੋ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੫

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਰਸੁ ਨ ਆਵੈ ਅਉਧੂ ਹਉਮੈ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਮਮੋਖੁ ਕੋ ਰਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚੇ ਰਹੇ ਅਘਾਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਰਸ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਚੇ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਤੀਨੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋ ਕੋ ਤੀਨ ਹੀ ਉਤਰ ਇਨ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਮੇਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਰ ਪਜਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਵਨ ਬੁਧਿ ਜਿਤੁ ਅਸਥਿਰੁ ਰਹੀਐ ਕਿਤੁ ਭੋਜਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਔਰ ਕਵਨ ਬੁਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਅਸਥਿਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ੧ ਔ ਕਿਸ ਭੋਜਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ੨ ਸਾਚੇ ਕੋ ਪਾਕਰ ਜੋ ਗਜਾਨਵਾਨ ਅਘਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਗਿਆਨ ਕੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਨੀਸਾਨੀ ਹੈ ਜੇ ਨਰੰਕਸ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਤੇ ਰਹਿਨਾ ਇਹ ਸਿਧਕੀ ਕਮਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਪੈ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਕਾਲੁ ਨ ਗ੍ਰਾਸੈ ॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਕਰ ਜਾਣੈ ਸਮਤਾ ਬੁਧੀ ਕਰ ਅਸਥਿਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ੧ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸੀ ਤੇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਸਤਾ ੨॥੬੧॥

ਰੰਗਿ ਨ ਰਾਤਾ ਰਸਿ ਨਹੀ ਮਾਤਾ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਜਲਿ ਬਲਿ ਤਾਤਾ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਕੈਸੇ ਰਪੈ ੧ ਅਰ (ਰਸਿ) ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਸਤ ਹੋਤਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ੨ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਜਲ (ਬਲਿ) ਕਰਕੇ ਤਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਸੀਤਲ ਹੋਵੇ॥੩॥

ਬਿੰਦੁ ਨ ਰਾਖਿਆ ਸਬਦੁ ਨ ਭਾਖਿਆ ॥

ਪਵਨੁ ਨ ਸਾਧਿਆ ਸਚੁ ਨ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਬਿੰਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਾਖਿਆ ਕੈਸੇ ਰਾਖੇ ੪ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਕੈਸੇ ਕਹੇ ੫ ਪਵਨ ਨਹੀਂ ਸਾਧਿਆ ਕੈਸੇ ਸਾਧੇ ੬ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਅਰਾਧਿਆ ਕੈਸੇ ਅਰਾਧੇ ੭॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਲੇ ਸਮ ਕਰਿ ਰਹੈ ॥

ਤਉ ਨਾਨਕ ਆਤਮ ਰਾਮ ਕਉ ਲਹੈ ॥੬੨॥

ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਲੈਕਰ ਮਨਮੈਂ ਜੀਉ ਸਮਤਾ ਬ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਰਹੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਉ (ਆਤਮ ਰਾਮ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ (ਲਹੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਸਭੀ ਕਛੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਜਾਨ ਲੈਣਾ ਸਮਾਨ ਤੇ ਉੱਤਰ ਕਹਾ ਹੈ॥੬੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਰੰਗੇ ਰਾਤਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਸਾਚੇ ਮਾਤਾ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੱਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ੧ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੀਆ ਹੈ ਓਹ ਸਾਚੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤੁ ਰਹਾ ਹੈ ੨॥

ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਅਪਿਉ ਪੀਓ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਧਾਰੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਬੀਚਾਰੀ ਹੁਆ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸ਼ਾਂਤ ਹੁਆ ਹੈ ੩ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ (ਅਪਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪੇ ੫ ਪੰਜਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹੈ ਤਬ ਬਿੰਦ ਕੋ ਰਖਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ

ਇਉਂ ਬੀਰਜ ਰਖੇ ਇਹ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉੱਤਰ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਉੱਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਅਰਾਧਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ॥
ਨਾਨਕ ਬੂਝੈ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀ ॥੬੩॥

ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਉਸੀ ਨੇ ਪਰਾਨ ਪਵਨ ਕੋ ਸਾਧਿਆ ਹੈ ੬ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ (ਤਾਰੀ) ਬੇੜੀ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ ੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ (ਵੀਚਾਰੀ) ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੬੩॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਵਾ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਤਰਕ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਭੀ ਮਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਨਹ ਗੁਰ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰ ਜਲਤਾ ਬਲਤਾ ਤਪਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੀਰਜ ਭੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਭੀ ਤੈਨੇ ਨਹੀਂ ਜਪਾ ਹੈ ਪਵਨ ਭੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ੭ ਪ੍ਰਥਮ ਸਮਾਨ ਤੇ ਉਤਰ ਹੈ ਕਥ ਕਬਾਲੇ ਇਤੀ ਅਰ ਵਸੇਸ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਨੇ ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਇਉਂ ਸਾਚੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹਾਂ॥ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤਤੁ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਹਮ ਵੀਚਾਰੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਉਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਾਂ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹਾਂ ਇਉਂ ਥਿੰਦ ਕੋ ਰੋਕਿਆ ਸਚ ਕੋ ਮੈਨੇ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ (ਤਾਰੀ) ਕੇ ਨਉਕਾ ਪਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਤਰੇ ਹਾਂ ਇਸ ਕਰ ਜਾਣੋ ਪਵਨ ਭੀ (ਮਾਧਿਆ) ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਹਮਾਰੇ ਉਤਰੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੈਗਲੁ ਕਹਾ ਬਸੀਅਲੇ ਕਹਾ ਬਸੈ ਇਹੁ ਪਵਨਾ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਾਥੀ ਕਹਾਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ੧ ਅਰ ਇਹੁ ਪਵਨੁ ਕਹਾਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਹਾ ਬਸੈ ਸੁ ਸਬਦੁ ਅਉਧੂ ਤਾ ਕਉ ਚੂਕੈ ਮਨ ਕਾ ਭਵਨਾ ॥

ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਨਾਨਕ ਸੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਕਹਾਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ੩ ਜਿਸ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਫਿਰਨਾ ਚੂਕ ਜਾਏ ਸੋ ਕਉਨ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ੪ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਪਹਿਲੇ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨਜਰ ਕਰੇ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੈ ਆਪੁ ਖਾਇ ਤਾ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਧਾਵਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ॥

(ਆਪੈ ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਖਾਇ ਲੇਵੈ ਤੋ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਤਉ ਧਾਵਤੇ ਮਨ ਕੋ ਸਿਖ ਰੋਕ ਰਾਖੇ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮਨ ਕਾ ਭੌਣਾ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਇਹਾਂ ਤਕ ਉਤਰ ਹੈ॥੪॥ ਸਰੀਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਿਉ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੈ ਆਤਮੁ ਜਾਣੈ ਕਿਉ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਸਮਾਵੈ ॥

ਮੂਲੁ ਕਾਰਣ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਛਾਣੇ ੫ ਔਰ ਆਤਮਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਣੇ ੬ ਔ ਸਸਿ ਘਰ ਮੈਂ ਸੂਰਜੁ ਕੈਸੇ ਸਮਾਵੈ ਭਾਵ ਸਾਂਤੀਵਾਨ ਵਾ ਵੈਰਾਗਾਦੀ ਸਾਧਨੋਂ ਵਾਲੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ੭ ਸਾਤਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ ਤੋ ਜੋ (ਸਸਿ ਘਰਿ) ਸਤੋਗਨੁ ਸਹਿਤ ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜੁ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ

ਜਬ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲੇ ਤਾਂ ਨਿਜ ਘਰ ਵਾਸਾ ਇਹੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਇਉਂ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ੭॥੬੪॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹਿਰਦੈ ਵਸੀਅਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣਿ ਰਹੈ ॥

ਪਹਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲ ਹੋ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ੧ ਪਾਂਚਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਗੁਰਮੁਖ ਮੂਲ ਕੋ ਭਾਵ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਪਛਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਨਾਭਿ ਪਵਨੁ ਘਰਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਤਤੁ ਲਹੈ ॥

ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੁ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਨਾਭੀ ਘਰ ਮੈਂ ਪਵਨ ਆਸਨੁ ਕਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਭੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪਵਨ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਛੇਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜਤ ਤਤ ਲਹੇ ਇਉਂ ਆਤਮ ਜਾਣੈ ੬॥

ਸੁ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਛੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜੋਤਿ ਸੁ ਸਬਦਿ ਲਹੈ ॥

(ਸੁ ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਆਛੈ) ਹੈ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਸੋ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ (ਸੁ) ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਗੁਰ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ (ਲਹੈ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ੩॥

ਖਾਵੈ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਾਚੇ ਕੀ ਸਾਚੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਿ ਰਹੈ ॥

ਸਿਧਾਂਤ ਚਲਾ ਜੋ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭੂਖ ਹੋਵੈ ਤੋ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਾਚੇ ਕੀ ਚਾਹ ਸਾਥ ਹੀ ਆਸਾ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀ ਬਿਰਲੋ ਕੋ ਅਰਥਾਵੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਰੀਤੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਬਿਰਲੇ ਕੋ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਭਾਖੈ ਸਚਿ ਰਪੈ ਰੰਗੁ ਕਬਹੂ ਨ ਜਾਵੈ ॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਹੀ ਜੋ ਕਹੇ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ (ਰਪੈ) ਰੰਗੇ ਤੌ ਇਹ ਰੰਗੁ ਕਭੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥੬੫॥ ਅਸੰਕਾ ਪੂਰਬਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਜਾ ਇਹੁ ਹਿਰਦਾ ਦੇਹ ਨ ਹੋਤੀ ਤਉ ਮਨੁ ਕੈਠੈ ਰਹਤਾ ॥

ਜਾਂ ਇਹੁ ਹਰਦਾ ਔ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤਉ ਇਹੁ ਮਨੁ (ਕੈਠੈ) ਕਹਾਂ ਰਹਤਾ ਥਾ ੧॥

ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਅਸਥੰਭੁ ਨ ਹੋਤੋ ਤਾ ਪਵਨੁ ਕਵਨ ਘਰਿ ਸਹਤਾ ॥

ਜਬ ਨਾਭੀ ਕਮਲ (ਅਸਥੰਭੁ) ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੌ (ਪਵਨੁ) ਸਾਸ ਕਵਨ ਘਰ ਕੇ ਸਹਤ ਸੰਜੁਗਤ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਥਾ ੨॥

ਰੂਪੁ ਨ ਹੋਤੋ ਰੇਖ ਨ ਕਾਈ ਤਾ ਸਬਦਿ ਕਹਾ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਥਾ ਪੁਨਾ ਰੇਖ ਭੀ (ਕਾਈ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇ ਕਹਾ ਲਿਵ ਲਗੀ ਥੀ ਭਾਵ ਕਿਸ ਵਸਤੂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਥਾ੩॥

ਰਕਤੁ ਬਿੰਦੁ ਕੀ ਮੜੀ ਨ ਹੋਤੀ ਮਿਤਿ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕੀ ਮੜੀ ਜੋ ਦੇਹ ਹੈ ਜਬ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤਬ (ਮਿਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਥੀ ਭਾਵ ਤਬ ਗੁਰਮੁਖ ਕਿਸਕਾ ਮੂਲ ਪਛਾਨਤੇ ਥੇ ੪॥

ਵਰਨੁ ਭੇਖੁ ਅਸਰੂਪੁ ਨ ਜਾਪੀ ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਾਪਸਿ ਸਾਚਾ ॥

ਵਰਨ ਭੇਖ ਰੂਪ ਜਬ ਏਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੇ (ਅਸ) ਹੈ ਤੌ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਾਚਾ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਤਬ ਤਰਲੋਕੀ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਕੈਸੇ ਪਾਈਤੀ ਥੀ ੫॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਇਬ ਤਬ ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ ॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਬਿਰਕਤ ਹੈਂ (ਇਬ) ਅਬ ਜਬ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਣਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈਂ ਔ ਤਬ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣਾਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਸੋ ਉਨਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤੌ ਸਚਾ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੁਕ ਕਰ ਸਾਧਾਰਣ ਉਤਰ ਕਹਾ ਹੈ॥੬੬॥

ਹਿਰਦਾ ਦੇਹ ਨ ਹੋਤੀ ਅਉਧੂ ਤਉ ਮਨੁ ਸੁੰਨਿ ਰਹੈ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਉੱਤਰ: ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਜੋ ਹਿਰਦਾ ਔ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤੌ ਇਹ ਮਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇਕੇ (ਸੁਨਿ) ਅਫੁਰ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ੧॥

ਨਾਭਿ ਕਮਲੁ ਅਸਥੰਭੁ ਨ ਹੋਤੋ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਬਸਤਉ ਪਵਨੁ ਅਨਰਾਗੀ ॥

ਜਬ ਨਾਭੀ ਕਮਲ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੌ ਸ੍ਵਾਸ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਅਪਨਾ ਜੋ ਕਾਰਣ ਹੈ ਈਸਰ ਵਾ ਅਵਿਦਯਾ (ਅਨਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਇਕੇ ਬਸਤਾ ਹੈ ੨॥

ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਜਾਤਿ ਨ ਹੋਤੀ ਤਉ ਅਕੁਲੀਣਿ ਰਹਤਉ ਸਬਦੁ ਸੁ ਸਾਰੁ ॥

ਜਬ ਰੂਪ ਰੇਖ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਤੌ (ਅਕੁਲੀਣਿ) ਕੁਲ ਰਹਿਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ੩॥

ਗਉਨੁ ਗਗਨੁ ਜਬ ਤਬਹਿ ਨ ਹੋਤਉ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜੋਤਿ ਆਪੇ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਬ (ਗਉਨੁ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵਾ ਪਵਨ ਔ ਅਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਜਬ ਪੰਜ ਤਤ ਨਹੀਂ ਥੇ ਤਬ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਆਪੇ ਭਾਵ ਅਦੁਤੀ ਹੀ ਥਾ ੪॥

ਪੰਨਾ ੯੪੬

ਵਰਨੁ ਭੇਖੁ ਅਸਰੂਪੁ ਸੁ ਏਕੋ ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਵਿਡਾਣੀ ॥

ਵਰਨ ਭੇਖ ਤਥਾ (ਰੂਪੁ) ਅਕਾਰ ਜੋ ਸੋ ਏਕ ਹੀ (ਅਸ) ਹੈਸੀ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਥਾ ਭਾਵ ਤਹਾਂ ਧਿਆਨ ਕੌਨ ਕਿਸਕਾ ਕਰੇ ੫॥

ਸਾਚ ਬਿਨਾ ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ਨਾਨਕ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੬੭॥

ਸਚ ਧਾਰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸੂਚਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਅਰਥ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ॥੬੭॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਿਤੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਕਿਤੁ ਕਿਤੁ ਦੁਖਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਕਿਸ ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ੧ ਔ ਕਿਸ ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ੨॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਨਾਮਿ ਵਿਸਰਿਐ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਜਗ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਰ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਗਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਯਾਨ ਕਰਕੇ (ਤਤੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਾਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔ ਬਾਣੀ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਝੂਠ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਬੈਰਾਗੀ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਬਿਰਕਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਰ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਕੋ ਵਾ ਸਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰੇ ॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਿਧੋ ਤੁਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੌ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੬੮॥ ਅਬ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕਾ ਮਨ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥੬੯॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤ ਪਹਿਚਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੬੯॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਜੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਬੜਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾ ਗਰਬਿ ਗੁਬਾਰਿ ॥

ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ (ਮਹਾ ਗਰਬਿ) ਬਡਾ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਸੇ ਮਨ ਕੀ (ਗੁਬਾਰਿ) ਅੰਧੇਰਾ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਆ ਜਨਮੁ ਹਾਰਿ ॥੭੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਕੇ ਮੂਆ ਹੈ॥੭੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਜੀਤਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰਕੈ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸਾਚ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗੁ ਜੀਤਾ ਜਮਕਾਲੁ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਗ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜਮ ਜੋ ਕਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਬਿਸਸੇ ਦਲ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਸੁੋ ਜਾਣੈ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥੭੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਸ ਕੋ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਗੁਰਮੁਖ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੭੧॥

ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ ਅਉਧੂ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਸਿਧ (ਸਬਦੈ ਕਾ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤ੍ਰ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤੂੰ ਸੁਣ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੈ ਹੀ ਤੇ ਸਭੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਵੈ ਨਾਮੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਭ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਭ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਚੈ ਆਪਿ ਖੁਆਈ ॥

ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚੇ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਉਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭੁਲਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਅਉਧੂ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਅਵਧੂਤ ਗੋਰਖ ਜੀ ਜੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤੋ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖੋ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਬੀ ਨ ਹੋਵੇਗੀ॥੭੨॥

ਬਾਣੀ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈ॥

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਤੂਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋਈ ਕਹਿਕੇ ਕਯਾ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰੇ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਗੁਪਤਾ ਆਪੇ ਪਰਗਟੁ ਆਪੇ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ (ਗੁਪਤਾ) ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ (ਪਰਗਟੁ) ਸਰਗੁਨ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਭ ਅਨੰਦੋਂ ਕੋ ਮਾਣਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ ਖੋਜਤ ਫਿਰਹਿ ਫੁਰਮਾਣੈ ॥

(ਸਾਧਿਕ) ਜਗਯਾਸੀ ਔ ਸਿਧ ਤਥਾ ਗੁਰੂ ਔ ਬਹੁਤ ਚੇਲੇ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਗਹਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮ ਕੋ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਪਾਵੋ ਹਮ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਅਬਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਏਹ ਸਭ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ (ਸੋਝੀ) ਖਬਰ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਭਿ ਜੁਗ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੭੩॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭੩॥੧॥ ਇਸ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਫਿਰ ਸਭ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਔਰ ਫਿਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਛੋਡ ਕਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਪੂਰਬਕ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਗੁਨ ਕਥਨ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੋ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੋਧੈ ਵੀਰੈ ਪੂਰਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ॥

ਉਥਾਨਕ॥ ਜੋਧੇ ਵੀਰੈ ਪੂਰਬਾਣੀ ਕੀ (ਧੁਨੀ)[੧] ਕਥਾ॥ ਰਾਜਾ ਪੁਰਬਾਣੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਪੂਤ ਝਲ ਕਾਂਗੜੇ ਗਰਾਮ ਵਸਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਏਕ ਰਾਣੀ ਕੇ ਜੋਧ ਔ ਬੀਰ ਥੇ ਦੂਜੀ ਰਾਣੀ ਕੇ ਔਰ ਥੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਈਓਂ ਕਾ ਜੰਗ ਹੂਆ ਪੀਛੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੇਤ ਡਾਲੀ ਆਈ ਔ ਏਕ ਅਜਾਇਬ ਘੋੜਾ ਲੂਟਾ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਕਬਰ ਕੀ ਭੇਜੀ ਹੂਈ ਫੌਜ ਸੇ ਜੰਗ ਕਰ ਫੌਜ ਮਾਰੀ ਪੁਨਾ ਆਪ ਭੀ ਮੂਏ ਢਾਢੀਆਂ ਵਾਰ ਬਨਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਧੁਨੀ ਪਰ ਯੇਹ ਵਾਰ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜੈ ਦਾ ਖੇਤੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ਭਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ (ਸਹਜੇ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਭਾਉ ਲਾਏ ਸੋ ਗੁਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਬੀਜੇ ਨਾਉ ਉਗਵੈ ਨਾਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਨਾਉਂ ਕੇ ਲੀਏ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹ ਬੀਜਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ (ਉਗਵੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਵਹੁ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਏਹੋ ਬੀਜੁ ਹੈ ਸਹਸਾ ਗਇਆ ਵਿਲਾਇ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਸਹਿਸਾ ਇਹ ਜੋ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਬੀਜ ਹੈ ਏਹ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਦਾ ਏਹ ਹੈ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਬੀਜੇ ਨ ਉਗਵੈ ਜੋ ਬਖਸੇ ਸੋ ਖਾਇ ॥

ਨਾ ਵਹੁ ਹੰਕਰਤਾ ਜਾਣਕੇ (ਬੀਜੇ) ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਨਾ ਉਗਵੈ) ਉਨ ਕਾ ਮੰਦ ਫਲ ਭਾਵ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਸੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਭੈ ਸੇਤੀ ਅੰਭੁ ਰਲਿਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਨਿਕਸਿਆ ਜਾਇ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਵਹੁ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਬਹੁੜਿ) ਫੇਰ ਉਸ ਜਲ ਤੇ ਨਿਕਸਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਲਤੁ ਹੈ ਵੇਖਹੁ ਲੋਕਾ ਆਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ (ਲੋਕਾ) ਜੀਵੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਕੈ ਤੁਮ ਦੇਖੋ॥

ਲੋਕੁ ਕਿ ਵੇਖੈ ਬਪੁੜਾ ਜਿਸ ਨੋ ਸੋਝੀ ਨਾਹਿ ॥

ਪੁਨਾ ਅਨਅਧਕਾਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੇ ਜਿਸ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰੇ ਕੋ (ਸੋਝੀ) ਗਜਾਤ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਕਿਆ ਦੇਖੇਗਾ॥

ਜਿਸੁ ਵੇਖਾਲੇ ਸੋ ਵੇਖੈ ਜਿਸੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੧॥

---

[੧] ਤਿਸਕੀ ਪੌੜੀ ਇਹੁ ਹੈ॥ ਜੋਧਬੀਰ ਪੂਰਬਾਣੀ ਯੇਹਦ ਗਲਾਂ ਕਰੀ ਕਰਾਰੀਆਂ॥ ਫੌਜ ਚੜਾਈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਕਬਰ ਨੇ ਭਾਰੀਆਂ॥ ਧੂਹੋਂ ਮਿਯਾਨ ਕਢੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਜਿਉਂ ਚਮਕਾਰੀਆਂ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਸਣੇ ਅਪੱਛਰਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਜੁਹਾਰੀਆਂ॥ ਏਹੀ ਕੀਤੀ ਜੋਧ ਵੀਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਗੱਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ॥ ਇਸ ਛੇ ਤੁਕੀ ਸਾਥ ਛੇ ਤੁਕੀ ਮੇਲੀ॥ ਸਚੈ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ਬੈਸਣ ਕਉ ਜਾਈ॥ ਇਤਯਾਦਿ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗੁਰੂ ਕਿਸਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ?
ਉੱਤਰ: ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਦੁਖ ਕਾ ਖੇਤੁ ਹੈ ਦੁਖੁ ਬੀਜੇ ਦੁਖੁ ਖਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਦੁਖਦਾਯਕ ਮੰਦਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਦੁਖੁ ਖਾਇ) ਦੁਖ ਕੋ ਹੀ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਜੰਮੈ ਦੁਖਿ ਮਰੈ ਹਉਮੈ ਕਰਤ ਵਿਹਾਇ ॥

ਵਹੁ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਿਆਂ ਤਿਸ ਕੀ ਅਵਸਥਾ (ਵਿਹਾਇ) ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਨ ਸੁਝਈ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਇ ॥

ਜਨਮਣਾ ਔ ਮਰਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਸੁਝਈ) ਦਿਸਤਾ ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ (ਅੰਧੁ) ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣਈ ਦਿਤੇ ਕਉ ਲਪਟਾਇ ॥

ਜੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਪਹਿਰਾਨਾਦਿ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਦੀਏ ਹੁਏ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਭੋਗਨੇ ਕੋ ਲਪਟਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਵਣਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਔਰ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਸੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੌ (ਸੋਇ) ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਮੇਲੇ॥

ਸੁਖੈ ਏਹੁ ਬਿਬੇਕੁ ਹੈ ਅੰਤਰੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰ(ਅੰਤਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਨ (ਨਿਰਮਲੁ) ਮਲ ਵਿਖੇਪ ਰਹਿਤ ਹੋਇ॥

ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਗਿਆਨੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਕਜਾ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਅਗਜਾਨ ਕ੍ਰਿਤ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਸੋ ਕਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਫਲ ਕਜਾ ਹੂਆ?

ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਸੋਇ ॥੩॥

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਗਿਆਨੀ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਸੋਇ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚੈ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ਬੈਸਣ ਕਉ ਜਾਂਈ ॥

ਹੇ (ਸਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪ ਤਖਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬੈਠਣੇ ਕੇ ਲੀਏ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਰੂਪ (ਜਾਈ) ਜਗਾ ਬਨਵਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਣਾਈ ਤਬ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਕਿ ਹੇ ਸੱਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਅਨੁ ਕਰਿ ਮਹਲ ਸਰਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇੱਛਾ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਮਹਿ (ਮਹਲ) ਬੈਕੁੰਠਾਦਿ ਲੋਕ (ਸਰਾਈ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਆਦਿ ਲੋਕ ਕੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਚਾਨਣੇ ਪੂਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਚੰਦ ਔ ਸੁਰਜ ਦੋਵੇਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੇ ਚਾਂਨਨੇ ਲੀਏ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਪੂਰੀ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਬਣਤਾ ਬਣਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਸੁਣੇ ਆਪਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਧਿਆਈ ॥੧॥

ਜੋ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ (ਧਿਆਈ) ਧ੍ਯਾਨੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਹ ਤਿਨਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔ ਸੁਣਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਤੂ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੂੰ ਸਚੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਇਹ ਰਹਾਉ ਕੀ ਤੁਕ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਪੌੜੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਨੀ ਚਾਹੀਏ ਅਰਥ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਹੀ ਜਾਣ ਲੈਨਾ ਇਸ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਸਲੋਕ ਰਖਣ ਦਾ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸਾਥ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਬੀਰ ਮਹਿਦੀ ਕਰਿ ਕੈ ਘਾਲਿਆ ਆਪੁ ਪੀਸਾਇ ਪੀਸਾਇ ॥

ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਰਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਹਿੰਦੀ ਕਰ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਠਨ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੈ ਸਹ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੀਆ ਕਬਹੂ ਨ ਲਾਈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਕਬੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛੀ ਸਰਗੁਨ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾ ਦੀਆ ਔ ਚਰਨੀ ਭੀ ਨ ਲਗਾਈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਨਾ ਮਿਲਾਈ॥੧੧॥ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਕਥਨ ਸੇ ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਨਿਸਫਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਮਹਿਦੀ ਕਰਿ ਕੈ ਰਖਿਆ ਸੋ ਸਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਮਹਿਦੀ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰਖ੍ਯਾ ਭਾਵ ਸਾਧਨੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਵਸ੍ਯ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪੀਸੈ ਆਪੇ ਘਸੈ ਆਪੇ ਹੀ ਲਾਇ ਲਏਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪੀਸੈ ਭਾਵ ਅਸਥੂਲ ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਘਸੈ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਦਮਨਾਦਿ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਘਸੈ) ਕਟਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਪਿਰਮ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੨॥

ਇਹੁ ਸਾਧਨ ਸਭ ਪਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪਿਆਲਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਪੂਰਬ ਸਲੋਕ ਦੇ ਕਥਨ ਦਾ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਨ ਛੋਡ ਨ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਲਗ ਜਾਵੈ ਅਰ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਫਲੀਭੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵੇਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈਅਨੁ ਸਭ ਹੁਕਮਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ਸਮਾਹੀ ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਦਾ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖਕੇ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖੁ ਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਹੀ ॥

ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਗਜਾਤ ਦੇਕੇ ਰਖਜਾ ਕਰੁ॥

ਸਭਨਾ ਤੇਰਾ ਜੋਰੁ ਹੈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜੋਰੁ ਹੈ ਜਿਉਂ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡ ਮੈ ਨਾਹਿ ਕੋ ਕਿਸੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਵਡਾ ਹੋਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਆਖਕੇ (ਸੁਣਾਈ) ਸੁਣਾਵਾਂ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਿਰੀ ਫਾਵੀ ਹੋਈ ਭਾਲਿ ॥

ਭਰਮ ਕੀ ਭੁਲਾਈ ਹੂਈ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫਿਰੀ ਔ (ਭਾਲਿ) ਢੂੰਢਤੀ ਥਕਤ ਹੋਇ ਗਈ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੯

ਸੋ ਸਹੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਦੇਵਈ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

ਪਤੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋਈ ਜੇ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਨਾ ਦੇਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਆ ਜੋਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਸਾਂਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਅੰਤਰਿ ਰਖੀਐ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਯਾਨੁ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਰਬ ਸਮੈਂ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੀਐ॥

ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਸਹੁ ਪਾਇਆ ਜਾ ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਕਰਤਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤੌਂ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਧੰਧਾ ਧਾਵਤ ਦਿਨੁ ਗਇਆ ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਿਆਂ ਦਿਨ ਬਜਰਥ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਰਾਤ ਸੋਇਕਰ ਗਵਾਇ ਦਈ॥

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇਆ ਮਨਮੁਖਿ ਚਲਿਆ ਰੋਇ ॥

ਝੂਠ ਬੋਲਕੇ ਬਿਸਜਾਂ ਕੋ ਖਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਇਸਤੇ ਮਨਮੁਖ ਰੋ ਕੇ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲਿਆ॥ ਰੋਨੇ ਕਾ ਕਾਰਨ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੈ ਉਪਰਿ ਜਮ ਡੰਡੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਸਿਰ ਊਪਰ ਜਮਕਾ (ਡੰਡੁ) ਡੰਡਾ ਵਾ ਕਰੁ ਲਗਤਾ ਹੈ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਖੋਈ ਗਈ ਵਾ ਖੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਦੇ ਨ ਚੇਤਿਓ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਹੋਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਚੇਤਿਆ ਇਸੀ ਤੇ ਫੇਰ ਫੇਰ ਜਨਮ ਮਰਣ (ਹੋਇ) ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਜਮ ਡੰਡੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤੌਂ (ਕੋਇ) ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਜਮ ਆਦ ਕਾ ਦੰਡੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਮਿਲਿ ਰਹੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਉ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਿ ਆਪਣੀ ਸਿਫਤੀ ਲਾਇਅਨੁ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤੀ ॥

ਹੇ (ਸਿਫਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹਨ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਨਾਉ ਬਖਸਿਓਨੁ ਅਸਥਿਰੁ ਹਰਿ ਸਤੀ ॥

ਇਕਨਾ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਹੁਕਮਿ ਕਰਹਿ ਭਗਤੀ ॥

ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮੁ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਨਾ ਨੋ ਭਉ ਅਗਲਾ ਪੂਰੀ ਬਣਤ ਬਣਤੀ ॥

ਇਨਕੋ ਭਉ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਪੂਰੀ ਬਣਤੀ ਬਣਾਈ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਇਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਦਾ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਸਭ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹ॥

ਇਹੁ ਤੁਕ ਸਾਰੀ ਭੀ ਪਾਠ ਅਰ ਅਰਥੁ ਚਾਹੀਏ ਸਾਰੀਆਂ ਪਉੜੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾਂ ਕੰਠ ਸੇ ਹੀ ਬਿਨਾ ਲਿਖੇ ਤੇ ਏਹ ਜੋਗ ਹੈ ਏਹੁ ਰੀਤੀ ਪਿਛਲੇ ਸਿਖ ਔ ਗਿਆਨੀਆਂ ਤੇ ਸੁਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਕਬੀਰ ਕਸਉਟੀ ਰਾਮ ਕੀ ਝੂਠਾ ਟਿਕੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਕਸੌਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਝੂਠ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ॥

ਰਾਮ ਕਸਉਟੀ ਸੋ ਸਹੈ ਜੋ ਮਰਜੀਵਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਰਾਮ ਕੀ ਕਸੌਟੀ ਸੋ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਰਜੀਵੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਜੀਵਤਾ ਵੀ ਮਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਿਉ ਕਰਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਾਰੀਐ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਰਤਕੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰੀਏ ਔ ਮਿਰਤਕ ਹੋਏ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ॥

ਕਹਿਆ ਸਬਦੁ ਨ ਮਾਨਈ ਹਉਮੈ ਛਡੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਛੁਟੈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਸੋ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਉਮੈ ਛੂਟਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਛੂਟੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਏ ਮਨ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਖਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜੀਵਤ ਮਰਣਾ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਣਾ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਕਾ ਸੰਜਮੁ ਜੇ ਕਰੇ ਦਾਰੂ ਭਾਉ ਲਾਏਇ ॥

ਉੱਤਰ: ਭੈ ਕਾ (ਸੰਜਮੁ) ਪਥੁ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਕਰੇ ਔ ਦਾਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਲਾਏ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਜੀਵੱਤ ਭਾਵ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੁਖ ਸਹਜੇ ਬਿਖੁ ਭਵਜਲੁ ਨਾਮਿ ਤਰੇਇ ॥

ਜੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੇ ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਮੁਕਤੀ ਕੈਸੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਰਚਾਇਓਨੁ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਵਰਤਾਰਾ ॥

(ਦੂਜਾ ਭਾਉ) ਸੰਸਾਰ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਇਸਦਾ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਇਅਨੁ ਹੁਕਮਿ ਕਮਾਵਨਿ ਕਾਰਾ ॥

ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਔ ਸਿਵਜੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਦੇ ਜੋਤਕੀ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਪੰਡਤ ਔ ਜੋਤਸ਼ੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋਤਸ਼ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਤੇਰੇ ਪਾਵਨੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਸਚਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਈ ॥੪॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨ ਕਾ ਝੂਠਾ ਝੂਠੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਮਾਇਆ ਨੋ ਫਿਰੈ ਤਪਾ ਸਦਾਵੈ ॥

ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਨ ਕਾ ਜੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਝੂਠ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੇ ਲੀਏ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤਪਾ ਸਦਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਪੀ ਕੋ ਲੋਭ ਨ ਚਾਹੀਏ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਗਹੈ ॥

ਓਹੁ ਤਪਾ ਕੈਸੇ ਪਰਮ ਗਤਿ ਲਹੈ ॥

ਜੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਸਭ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ (ਗਹੈ) ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੇ ਵਹੁ ਤਪਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਪਰਮ ਗਤਿ) ਮੁਕਤੀ ਕੋ (ਲਹੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਤਪਾ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਪਾ ਭੇਦ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਰੂਪੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੋ ਤਪਾ ਜਿ ਇਹੁ ਤਪੁ ਘਾਲੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੈ ਸਬਦੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਤਪਾ ਤੋ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਸੰਭਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਮਨਨ ਕਰੇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਇਹੁ ਤਪੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਤਪਾ ਦਰਗਹਿ ਪਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਹੀ ਤਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਪਾ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਉਪਾਇਅਨੁ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਵਰਤਣਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਵਰਤਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੪੯

ਗੁਰਮਤੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਆਨੇਰੁ ਬਿਨਾਸਣਿ ॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚਾਨਣਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਅਗਜਾਨ ਨਸਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਸਭ ਸਾਜੀਅਨੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ॥

ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਤੂੰਹੀ ਸਭ ਵਣੋਂ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈਂ ਰਵਿ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਭਣਿ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਹੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖ (ਭਣਿ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੇ ਹੀ ਸੋਝੀ ਪਈ ਸਚੈ ਆਪਿ ਬੁਝਾਈ ॥੫॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜਬ ਤੈਨੇ ਆਪ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ (ਸੋਝੀ) ਖਬਰ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਅਭਿਆਗਤ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਜਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਮਹਿ ਭਰਮੁ ॥

ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਭਿਆਗਤੀ ਹੋ ਕਰ ਆਇਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਲੰਗਰ ਤੇ ਭੋਜਨ ਨਾ ਕੀਆ ਕਹਾ ਸਭ ਕਾ ਹਾਥੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਭ੍ਯਾਗਤ ਏਹੁ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਰਮ ਹੋਵੈ॥

ਤਿਸ ਦੈ ਦਿਤੈ ਨਾਨਕਾ ਤੇਹੋ ਜੇਹਾ ਧਰਮੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਦੇਨ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋਹੇ ਜੇਹਾ ਹੀ ਧਰਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਉਸ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਅਭੈ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਤਾ ਕਾ ਭੂਖਾ ਹੋਇ ॥

ਮਾਇਆ ਰਹਤ ਪਰਮਪਦ ਜੋ ਭੈ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਭੂਖਾ ਹੋਵੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਨਾਨਕਾ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਜਨ ਜੋ ਗ੍ਯਾਨ ਦੇਣ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਦਾਤਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸਾ ਅਭਯਾਗਤੀ ਵਿਰਲਾ ਹੈ ਔ ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਭੀ ਵਿਰਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਅਭਿਆਗਤ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਜਿ ਪਰ ਘਰਿ ਭੋਜਨੁ ਕਰੇਨਿ ॥

ਅਭ੍ਯਾਗਤਿ ਏਹੁ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਜੋ ਪਰਾਏ ਘਰ ਜਾਇਕੇ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਦਰੈ ਕਾਰਣਿ ਆਪਣੇ ਬਹਲੇ ਭੇਖਿ ਕਰੇਨਿ ॥

ਅਪਨੇ ਉਦਰ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੇਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਭਿਆਗਤ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਆਤਮ ਗਉਣੁ ਕਰੇਨਿ ॥

ਭਾਲਿ ਲਹਨਿ ਸਹੁ ਆਪਣਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਰਹਣੁ ਕਰੇਨਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭਿਖ੍ਯਾ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਅੰਨ ਲੈਣੇ ਵਾਸਤੇ ਆ ਜਾਵੈ ਸੋ ਅਭ੍ਯਾਗਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਭਿਆਗਤ ਸਚੇ ਤੌ ਏਹ ਹੈਂ ਜੋ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਗਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਢੂੰਢ ਲੇੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ (ਕਰੇਨਿ) ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਬਰੁ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜਿਅਨੁ ਵਿਚਿ ਸਚਾ ਅਸਰਾਉ ॥

ਅਕਾਸ ਔ ਧਰਤੀ ਵਿਛੋੜੇ ਹੈਨ ਵਿਚ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਕਾ ਤੁਮਨੇ ਸਚਾ ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਸਭੋ ਸਚੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਸਭ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥

ਸਭ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਆਪਿ ਤਖਤੁ ਸਚਾ ਬਹਿ ਸਚਾ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰਾ (ਤਖਤੁ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਸਚਾ ਹੀ ਨਿਆਉ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਪਰ ਬੈਠਕੇ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਕੇ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈ ॥੬॥

ਹੇ (ਅਲਖ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤੇਰੀ ਲਖਤਾ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਸਭ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਰੈਣਾਇਰ ਮਾਹਿ ਅਨੰਤੁ ਹੈ ਕੂੜੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

(ਰੈਣਾਇਰ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ (ਅਨੰਤੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਝੂਠੀ ਆਵਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਆਪਣੈ ਬਹੁਤੀ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਲਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਬਹੁਤੀ ਸਜਾਇ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਰੈਣਾਇਰ ਮਹਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੈ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਗਜਾਨ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਚਲੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਇਹ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲੇ ਤੌ ਨੌ ਨਿਧਿ (ਪਾਈਐ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸੁਖ ਵਾ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਹਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਜਨਮਿ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਸਾਂਤਿ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਾ ਸੇਵਿਆ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਨਮ ਨਸ੍ਟ ਹੂਆ ਵਾ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨ ਚਖਿਓ ਕਮਲੁ ਨ ਹੋਇਓ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਨਾ ਚੱਖਿਆ ਭਾਵ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਾ ਇਸੀਤੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਨਾ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਨਾ ਹੂਆ॥

ਬਿਖੁ ਖਾਧੀ ਮਨਮੁਖੁ ਮੁਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਣਾਸੁ ॥

ਵਿਸ਼ੇ ਰੁਪ ਜੋ ਬਿਖ ਖਾਧੀ ਇਸੀਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਿਆਂ ਔ (ਮੁਆ) ਮਰਿਆ ਮਾਯਾ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਸ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵਾਸੁ ॥

ਇਕ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣ ਕੋ ਧ੍ਰਿਗੁ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ (ਵਾਸੁ) ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਜਾ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸਚਾ ਤਾ ਹੋਵੈ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ॥

ਜਾਂ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚਾ ਆਪੇ (ਨਦਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜੀਵ (ਦਾਸਨਿ) ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਦਾਸੁ) ਸੇਵਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਬਹਿ ਨ ਛੋਡੈ ਪਾਸੁ ॥

ਜਾਂ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਬੀ ਭੀ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਉਸਕੋ ਫਲ ਕ੍ਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ ਤਿਉ ਵਿਚੇ ਗਿਰਹ ਉਦਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਰਹਿਕੇ ਅਲੇਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਘਰ ਕੇ ਵੀਚ ਹੀ ਰਹਿਕੇ ਸਭ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਸੇ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵ ਹਰਿ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਹਰੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਕਰਾਇਆ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰਲੋ ਤੇ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਤੇ ਪਰਪੰਚ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਣੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਛਤੀਹ ਜੁਗ ਗੁਬਾਰੁ ਸਾ ਆਪੇ ਗਣਤ ਕੀਨੀ ॥

ਬਹੁਤ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਥਾ ਪੁਨਾ ਆਪਹੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਏਕ ਸੇ ਬਹੁਤੁ ਹੋਵਾਂ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪਿ ਮਤਿ ਦੀਨੀ ॥

ਤਿਸ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਸਾਜਿਅਨੁ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਗਣਤ ਗਣੀਨੀ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੈਨੇ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੇ ਲੀਏ ਆਪ ਹੀ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ (ਗਣੀਨੀ) ਗਿਣੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਏ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਪਤੀਨੀ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਤਿਆਈ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਈ ॥੭॥

ਸਭ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਸਭੋ ਰਤੁ ਹੈ ਰਤੁ ਬਿਨੁ ਤੰਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰ ਜਥਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਰਤੀ ਰਤ ਨ ਨਿਕਲੈ ਜੇ ਤਨੁ ਚੀਰੈ ਕੋਇ। ਜੋ ਤਨ ਰਤਾ ਰਬ ਸੈ ਤਿਨ ਤਨ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੇ ਸਲੋਕ ਕਾ ਭਾਵ ਰਖਾ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਹ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸਭ ਰੱਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਬਿਨਾ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕੇ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਹਿ ਰਤੇ ਆਪਣੈ ਤਿਨ ਤਨਿ ਲੋਭ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਅਪਨੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲੋਭ ਰੂਪ ਰੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਭੈ ਪਇਐ ਤਨੁ ਖੀਣੁ ਹੋਇ ਲੋਭ ਰਤੁ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਕੇ ਪੜਨੇ ਸੇ ਤਨ ਦੁਬਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲੋਭ ਰੂਪ ਰੱਤ ਵਿਚੋਂ ਮਨ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੦

ਜਿਉ ਬੈਸੰਤਰਿ ਧਾਤੁ ਸੁਧੁ ਹੋਇ ਤਿਉ ਹਰਿ ਕਾ ਭਉ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਸ੍ਵਰਣਾਦਿ ਧਾਤੂ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਭੌ ਦੁਰਮਤ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਜੋ ਰਤੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਇ ਕਰ ਜੋ ਰਤੇ ਤਦਾਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੁੰਦਰ ਭਾਵ ਗੁਨੋਂ ਯੁਕਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਤਾ ਬਨਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗਨੀ ਗਾਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸਕੋ ਪਸੰਦ ਨ ਰਖਾ ਵਹੁ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜਸ ਕੇ ਥੀ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗਨੀ ਦੁਵਾਰੇ ਰਾਮ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤੋ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਸਿੰਗਾਰ ਤਿਸ ਕਾ ਬਨਾ ਹੈ ਵਾ (ਰਾਮਕਲੀ) ਬੁਧੀ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਜਾਂ ਰਾਮ ਬਸਿਆ ਤਾਂ ਸੀਗਾਰ ਬਨਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸਿਆ ਤਾ ਸਉਪਿਆ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਜਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਿਦਾ ਖਿੜਾ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਸੌਂਪਿਆ ਭਾਵ ਵਹੁ ਆਗੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਤਾ ਜਾਗਿਆ ਚੂਕਾ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰੁ ॥

ਜਾਂ ਭਰਮ ਗਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨ ਜਾਗਿਆ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ (ਚੂਕਾ) ਦੂਰ ਹੋਇਆ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਰੂਪੁ ਅਤਿ ਅਗਲਾ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੁਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਫਾਈ ਵਾ ਸੋਭਾ ਰੂਪੀ ਅਤਯੰਤ ਬਹੁਤ ਚੜਿਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਰਵੈ ਪਿਰੁ ਆਪਣਾ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਪਿਰ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾਵਤੀ ਕਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸੀਗਾਰੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਜਾਸਨਿ ਜਨਮੁ ਸਭੁ ਹਾਰਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਸੀਗਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀਆਂ ਵਹੁ (ਸਭੁ) ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰ ਜਾਵੇਂਗੀਆਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰਹਿ ਨਿਤ ਜੰਮਹਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਹਰੀ ਭਗਤ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੰਭ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਰਨ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਖੁਆਰ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਸੈਸਾਰੈ ਵਿਚਿ ਸੋਭ ਨ ਪਾਇਨੀ ਅਗੈ ਜਿ ਕਰੇ ਸੁ ਜਾਣੈ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੌ ਸੋਭਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀਆਂ ਆਗੇ ਜੋ ਜਮਦੂਤ ਉਸਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਕਰਤਾਰ ਜਾਣੈ ਯਾ ਵਹੁ ਜਾਨੇਗੀਆਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਏਕੁ ਹੈ ਦੁਹੁ ਵਿਚਿ ਹੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਚਾ ਤੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ (ਦੁਹੁ) ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਚੰਗੈ ਮੰਦੈ ਆਪਿ ਲਾਇਅਨੁ ਸੋ ਕਰਨਿ ਜਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾਰੁ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਚੰਗੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਔ ਮੰਦੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਸੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਾਏ ਹੈਨ ਇਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਸੋਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਦ੍ਰਿਸਟੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਤਾਰ ਆਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵਈ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਿਆਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔਰ ਦੂਜੀ ਕੋਈ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਲੈ ਲਏ॥

ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਕਹੇ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਲੋਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤਾ ਹੀ (ਲੋਚੀਐ) ਚਾਹੀਏ ਤੌ ਭੀ ਬਿਨਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਲੋਭ ਰੂਪ ਵਿਕਾਰ ਹੈ ਵਹੁ ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਕਰਕੇ (ਖੁਆਇ) ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਔ ਮਰਣ ਨਹੀਂ (ਚੁਕਈ) ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਵਹੁ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਹੋਕੇ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸੋ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ (ਸੋ) ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਭਾਵ ਸਭੀ ਸਦਗਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜਮ ਕੀ ਤਲਬ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਓਇ ਦੁਖ ਸਹਾਹਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ਉਨਕੀ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਕਬੀ ਯਾਦਗੀਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਹੀ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪਿ ਅਲਿਪਤੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਹੋਰਿ ਧੰਧੈ ਸਭਿ ਧਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਸਦਾ ਅਲੇਪੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਿਹਚਲੁ ਅਚਲੁ ਹੈ ਹੋਰਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ॥

ਆਪ ਤੂੰ (ਅਚਲੁ) ਪਰਬਤ ਕੀ ਨਿਆਈ ਨਿਸਚਲ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੈ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਈਏ ਔਰੁ ਜੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਈਐ ਸਚਿ ਸਿਫਤਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਫਤੀ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਸੁਖ ਲੈਕੇ ਪੀਛੇ ਬਿਦੇਹ ਮੁਕਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥੮॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਡੂੰਘਾ ਔ ਨਿਰਹਲ ਹੈਂ ਏਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਸਚੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਨਾਮ ਤੂੰ ਧਿਆਇ ਔ ਤੂੰ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਕਰ ਜੋ ਸਭ ਸਚੁ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਜੋ ਬੁਝੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸਚੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਕਰਤਾ ਫਿਰੈ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਸਚੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਕਥਾ ਔ ਕਬੀਸਰੀਆਂ ਵਾ (ਬਦਨੀ) ਮੁਖ ਦੀ ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਚੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਸੋ ਭਗਤੁ ਹੋਇ ਵਿਣੁ ਮੰਨੇ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਮੰਨੇ ਸੋ ਤੋ ਭਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਣੇ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕੱਚ ਤੇ ਭੀ ਵਿਸੇਸ ਕਚ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਕੰਮਾਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਉਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਓਇ ਥਾਉ ਕੁਥਾਉ ਨ ਜਾਣਨੀ ਉਨ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਉਨਕੇ ਅੰਦਰ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਵਹੁ ਥਾਉਂ ਕੁਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਭਾਵ ਜੋਗੁ ਅਜੋਗੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਆਪਣੈ ਸੁਆਇ ਆਇ ਬਹਿ ਗਲਾ ਕਰਹਿ ਓਨਾ ਮਾਰੇ ਜਮੁ ਜੰਦਾਰੁ ॥

ਵਹੁ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵਾਸਤੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੱਲਾਂ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਨਕੋ ਜਮੁ ਡੰਡਾ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਦਰਗਹ ਲੇਖੈ ਮੰਗਿਐ ਮਾਰਿ ਖੁਆਰੁ ਕੀਚਹਿ ਕੂੜਿਆਰ ॥

ਆਗੇ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਉਨ ਸੇ ਲੇਖਾ (ਮੰਗਿਐ) ਮੰਗਨੇ ਤੇ ਉਹ ਕੂੜੇ ਮਾਰਕੇ ਖੁਆਰ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਹ ਕੂੜੈ ਕੀ ਮਲੁ ਕਿਉ ਉਤਰੈ ਕੋਈ ਕਢਹੁ ਇਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਇਹ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕਿਉਂ ਉਤਰੇ ਕੋਈ ਬੀਚਾਰ ਕਢਹੁ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਏ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟਣਹਾਰੁ ॥

ਉੱਤਰ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਟਣ ਹਾਰ ਮਿਲੇ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ਤੋ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮਲ ਉਤਰੇ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੇ ਨਾਮੋ ਆਰਾਧੇ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕਰਹੁ ਸਭਿ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੧

ਮਲੁ ਕੂੜੀ ਨਾਮਿ ਉਤਾਰੀਅਨੁ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਹੋਆ ਸਚਿਆਰੁ ॥

ਕੂੜੀ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਉਤਾਰੀ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ਼ ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਦੇ ਏਹਿ ਚਲਤ ਹਹਿ ਸੋ ਜੀਵਉ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਇਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਵਨਹਾਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨ ਲੋਕ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ ਵਹੁ ਅਚਲ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਨਾਹਿ ਕਿਸੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥

ਤੇਰੇ ਜੇਡਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਆਖਕੇ ਸੁਨਾਈਏ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇ ਜਿਥਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਈਐ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਮਝ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਹਾਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੇ ਹਉਮੈ ਜਾਏ॥

ਰਸ ਕਸ ਸਾਦਾ ਬਾਹਰਾ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈਐ ॥

ਰਸ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਸੇ ਤੂੰ ਬਾਹਰਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਦੇਇ ਆਪਿ ਲਏ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਆਪ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸੀ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਖਿਓਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਪਿਆਈ ॥੯॥

ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਤੁਮਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪੀਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਕਟੋਰੀ ਸਿਖਜਾ ਪੀਆਈ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬਾਣੀਆ ਕਹਾਣੀਆ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਰੇਨਿ ॥

(ਬਾਬਾਣੀਆ) ਬਾਬੇ ਕੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਬਡੇ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਕਹਾਣੀਆਂ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਪੜਨਾ ਸੁਣਨਾ (ਪੁਤ ਸਪੁਤ) ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵੈ ਸੁ ਮੰਨਿ ਲੈਨਿ ਸੇਈ ਕਰਮ ਕਰੇਨਿ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਚਨ ਮੰਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਬਿਆਸ ਸੁਕ ਨਾਰਦ ਬਚਨ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇਨਿ ॥

ਜਾਇ ਕੇ ਪੂਛ ਦੇਖੋ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਬਿਆਸ ਕੇ ਕੀਏ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੋ ਔ ਸੁਕਦੇਵ ਪੁਨਾ ਨਾਰਦ ਅਰੁ ਜੋ ਹੋਰੁ ਸਭ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪੁਰਸ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਲਾਏ ਸਚਿ ਲਗੇ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਮਾਲੇਨਿ ॥

ਵਹੁ ਬਚਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਸੱਚੇ ਨੇ ਸੱਚ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਭਏ ਜਿ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇਨਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰੂ ਜਿਨਾ ਕਾ ਅੰਧੁਲਾ ਸਿਖ ਭੀ ਅੰਧੇ ਕਰਮ ਕਰੇਨਿ ॥

ਔ ਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਅਗਜਾਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਕੇ ਸਿਖ ਭੀ ਅੰਧੇ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਨਗੇ॥

ਓਇ ਭਾਣੈ ਚਲਨਿ ਆਪਣੈ ਨਿਤ ਝੂਠੋ ਝੂਠੁ ਬੋਲੇਨਿ ॥

ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਫੁਰਨੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਤ ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਕੁਸਤੁ ਕਮਾਵਦੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸਦਾ ਕਰੇਨਿ ॥

ਵਹੁ ਝੂਠ ਔ (ਕੁਸਤੁ) ਖੋਟਾ ਹਠੁ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਸਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਡੁਬੇ ਪਰ ਨਿੰਦਕਾ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਡੋਬੇਨਿ ॥

ਵਹੁ ਪਰਨਿੰਦਕ ਆਪ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਰੇ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਭੀ ਡੋਬਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਓਇ ਲਾਏ ਤਿਤੁ ਲਗੇ ਉਇ ਬਪੁੜੇ ਕਿਆ ਕਰੇਨਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਲਾਏ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਗੇ ਹੈਂ ਓਇ ਵੀਚਾਰੇ ਕ੍ਯਾ ਕਰਨ ਉਨਕੇ ਕਛ ਅਖਤ੍ਯਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭ ਨਦਰੀ ਅੰਦਰਿ ਰਖਦਾ ਜੇਤੀ ਸਿਸਟਿ ਸਭ ਕੀਤੀ ॥

ਹੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੈਨੇ ਜੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟ ਉਤਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨੀ ਨਜਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਰਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਕੂੜਿ ਕੁਸਤਿ ਲਾਇਅਨੁ ਮਨਮੁਖ ਵਿਗੂਤੀ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਵਿਗੂਤੀ) ਖਰਾਬ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਇਕਨੋ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਵਲ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਅੰਦਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਹਰੀ ਕਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਾਰ ਕੇ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸਦਾ ਆਪਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਤਿਨ੍ ਵਾਤਿ ਸਿਪੀਤੀ ॥

ਜਿਨਕਾ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ (ਪੁੰਨੁ) ਪੂਰਬਲਾ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਵਾਤਿ) ਮੁਖ ਸੇ ਤੇਰੀ (ਸਿਪੀਤੀ) ਸਿਫਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਚੁ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਈ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੋ (ਧਿਆਈਐ) ਜਪੀਐ ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਫਤੀ ਤੇ ਤੇਰੀ ਪਹਿਚਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੦॥ ਸਿਧੋਂ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਲਖਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਾਖੰਡ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਤੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਸਤੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਘਰਿ ਦੇਵਣ ਜਾਹਿ ॥

ਜੋ (ਸਤੀ) ਧਰਮਾਤਮਾ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪ ਕਰ ਜੁਗਤ ਸਤ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਦਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸਤ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਨੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖੈ ਖਟਿਐ ਭਾਉ ॥

ਭਾਵੈ ਆਵਉ ਭਾਵੈ ਜਾਉ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਤਬ ਹੋਤਾ ਜਬ ਧਨ ਕੋ ਖਟ ਕੇ ਲਿਆਵੈ ਜੇ ਧਨ ਨਾ ਲਿਆਵੈ ਤੌ ਭਾਵੇਂ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੇ ਚਾਹੇ ਪਰਦੇਸ ਕੋ ਚਲਾ ਜਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਉਲਟਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਖੱਟੂ ਕਾ ਹਮਨੇ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ ॥

ਆਪੋ ਆਪੈ ਪੂਜਾ ਹੋਇ ॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਔ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਔਰ ਆਪੋ ਆਪ ਹੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਲੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਰਹਤ ਮਨ ਦੀ ਮਰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਜੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਹੈ ਨਿਆਇ ॥

ਫੇਰੇ ਤਸਬੀ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ॥

(ਕਾਜੀ) ਨਿਆਇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਕੇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਹਾਥ ਸੇ ਤੌਂ ਤਸਬੀ ਫੇਰਤਾ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਢੀ ਲੈ ਕੈ ਹਕੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੇ ਕੋ ਪੁਛੈ ਤਾ ਪੜਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਵਢੀ ਲੈ ਕਰਕੇ (ਹਕੁ) ਸਚ ਬਾਤਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਕਾਜੀ ਕੋ ਪੂਛੇ ਤੁਮਨੇ ਇਹ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਾਂ ਉਸਕੋ ਪੜ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਨੂਨ ਕਾ ਮਸਲਾ ਕੁਰਾਨ ਕੇ ਸਪਾਰੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨ ਸੇ ਔਰ ਉਲਟਾ ਅਰਥ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਰਕ ਮੰਤ੍ਰੁ ਕਨਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਹਿ ॥

ਹਿੰਦੂ ਜਬ ਫਾਰਸੀ ਪੜਨ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਤੁਰਕ ਮੰਤ੍ਰ) ਕਲਮਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨ ਮੈਂ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕੰਨ ਦੁਆਰੇ ਓਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਮੁਨਸ਼ੀਓਂ ਦਾ ਏਹੁ ਹਾਲ ਹੈ॥

ਲੋਕ ਮੁਹਾਵਹਿ ਚਾੜੀ ਖਾਹਿ ॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ (ਚਾੜੀ) ਚੁਗਲੀ ਖਾ ਕੇ ਵਾ ਉਸਤਤੀ ਕਰਕੇ ਲੁਟਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੇ ਅਮਕੇ ਪਾਸੋਂ ਆਪ ਹਜਾਰ ਰੁਪਯਾ ਲੈ ਲਓ ਤੇ ਉਸ ਕੇ ਆਗੇ ਤੌਂ ਕਾਨ ਕੀ ਮੈਲ ਹੈ ਵਹੁ ਬਡਾ ਧਨਾਢ ਹੈ॥

ਚਉਕਾ ਦੇ ਕੈ ਸੁਚਾ ਹੋਇ ॥

ਐਸਾ ਹਿੰਦੂ ਵੇਖਹੁ ਕੋਇ ॥

ਔ ਚੌਕਾ ਦੇਕੇ ਸੁਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੌਕੇ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਆਪ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਹਿੰਦੂ ਐਸਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਦੇਖ ਲਓ॥

ਜੋਗੀ ਗਿਰਹੀ ਜਟਾ ਬਿਭੂਤ ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਰੋਵਹਿ ਪੂਤ ॥

ਔ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਜੋ ਗਰਸਤੀ ਹੈਂ ਜਟਾਂ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਬਿਭੂਤੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਭੇਖ ਤੌਂ ਵਿਰਕਤੋਂ ਕਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਬ ਕਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈਂ ਤੌਂ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਪਾਛੇ ਪੂਤ ਰੋਵਤੇ ਹੀ ਨਜਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਕਿਤੁ ਕਾਰਣਿ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈ ॥

ਭਗਵਤ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾਂ ਤੌਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਸਿਖਾਈ ਸੀ ਓਹ ਭੀ ਗਵਾਇ ਲਈ ਭਾਵ ਮੰਤ੍ਰ ਭੀ ਭੂਲ ਗਿਆ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜੋਗੀ ਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸੁਆਹ ਪਾਈ ਭਾਵ ਭੁਖ ਕਿਉਂ ਧਾਰਣੁ ਕੀਆ॥

ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਆਪੇ ਆਖਣੁ ਆਪੇ ਜਾਣੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਲਿਯੁਗ ਕਾ ਲਖਣ ਤੌਂ ਇਹ (ਪਰਵਾਣੁ) ਨਿਸਚੇ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਆਖਣੁ) ਪ੍ਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕਾ ਆਪ ਹੀ ਉਤਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਾਣ ਕਰ ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਮਾਨ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲੀਏ ਪ੍ਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਹਿੰਦੂ ਕੈ ਘਰਿ ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ ॥

ਸੂਤੁ ਜਨੇਊ ਪੜਿ ਗਲਿ ਪਾਵੈ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਘਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਿੰਦੂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਮੰਤਰ ਪੜਕੈ ਸੂਤ ਕਾ ਜਨੇਊ ਗਲ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਤੁ ਪਾਇ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ ॥

ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਸੂਤ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਬੁਰਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਤਾ ਔ ਬਸਤ੍ਰ ਧੋਤਾ ਕੋਈ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਸਲਮਾਨੁ ਕਰੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੨

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੀਰੈ ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਮੁਸਲਮੀਨ ਹੈ ਅਪਨੇ ਦੀਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰਪੀਰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਰਮ ਤਿਨਕਾ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਹੋ ਚਾਹੇ ਮੁਸਲਮੀਨ ਹੋ ਗੁਰਪੀਰ ਬਿਨਾ (ਥਾਇ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਹੁ ਦਸਾਇ ਓਥੈ ਕੋ ਜਾਇ ॥

ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਭਿਸਤਿ ਨ ਪਾਇ ॥

ਰਾਹ ਸਭ ਕੋ ਦਿਖਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਓਥੈ) ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਕੋਈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਕਰਨੀਓਂ ਸੇ ਸ੍ਵਰਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ॥

ਜੋਗੀ ਕੈ ਘਰਿ ਜੁਗਤਿ ਦਸਾਈ ॥

ਤਿਤੁ ਕਾਰਣਿ ਕਨਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਈ ॥

ਜੋਗੀ ਕੈ ਘਰ ਮਾਇਆ ਪਾਵਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਦਿਸ ਆਈ ਭਾਵ ਦੇਖਾ ਕੇ ਇਸ ਪਾਸ ਇਤਨਾ ਧਨ ਜਮਾਂ ਹੈ ਔਰ ਚੇਲਾ ਹੋਕੇ ਲਵਾਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕੰਨ ਪੜਾਇਕੇ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਈਆਂ ਮੋਖ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਇ ਫਿਰੈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਥੈ ਕਿਥੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਇਕੇ ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫਿਰਨੇ ਲਗਾ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਗਲਾਂ ਕਾ ਸਿਰਜਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਭੇਖੁ ਧਾਰ ਕਰ ਭੀ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨੁ ਨ ਕੀਆ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਵਾਟਾਊ ॥

ਚੀਰੀ ਆਈ ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ (ਵਟਾਊ) ਰਾਹੀ ਹੈਂਨ ਭਾਵ ਚਲਤੇ ਚਲਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਏਹੁ ਭੀ ਏਕ ਮੰਜਲ ਪਰ ਆਇ ਅਟਕੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਚਿੱਠੀ ਆਈ ਤਬ ਕੋਈ ਭੀ ਢੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਏਥੈ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾਣੈ ॥

ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ॥

ਜੋ (ਏਥੈ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਣੈ ਸੋ ਰਿਦੇ ਰੂਪ (ਜਾਇ) ਜਾਗਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਜਾਣੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਹੋਵੈ ਚਾਹੋ ਔਰ ਕੋਈ ਹੋਵੈ ਅਥਵਾ ਮੁਸਲਮੀਨ ਹੋਵੈ ਸਭ ਕੋ (ਫਕੜੁ) ਖਰਾਬੀ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ ॥

ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਤਰੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੌਂ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਰੇਗਾ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਪੁਛ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਕੋ ਵਖਿਆਨ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪੇਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗੇ ਉਸ ਕੋ ਹਿਸਾਬ ਕੀ ਪੂਛ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਆਖੀਐ ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਗੜੁ ॥

ਕਾਇਆਂ ਕੋਟ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਰਿਦਾ (ਗੜੁ) ਕਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਲਾਲ ਜਵੇਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੜੁ ॥

ਇਸਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਸਭ ਗੁਨ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਪੜੁ ਭਾਵ ਜਪੁ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਸਰੀਰੁ ਅਤਿ ਸੋਹਣਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜੁ ॥

ਏਹੁ ਸਰੀਰ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਅਤਜੰਤ ਸੋਹਿਣਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੁ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਪਿ ਖੁਆਇਅਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਨਿਤ ਕੜੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੇ ਤੇ ਭੁਲਾਏ ਹਨ ਵਹੁ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ (ਕੜੁ) ਝੂਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਹੈ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥੧੧॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਤੌਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾ ਸਤਿ ਦੁਖੀਆ ਨਾ ਸਤਿ ਸੁਖੀਆ ਨਾ ਸਤਿ ਪਾਣੀ ਜੰਤ ਫਿਰਹਿ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰੁ ਜਗਤ ਕਾ ਰੂਪ ਪੂਛਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦੀਏ ਬਿਨਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਭੀ ਸਤਿ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਦੁਖੀਆ ਰਹਣੇ ਤੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰੁ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਕਰ ਭੀ ਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਪਾਣੀ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਰਹੇ ਤੌਂ ਭੀ ਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਸਤਿ ਮੂੰਡ ਮੁਡਾਈ ਕੇਸੀ ਨਾ ਸਤਿ ਪੜਿਆ ਦੇਸ ਫਿਰਹਿ ॥

ਨਾ ਸਿਰ ਕੇ ਕੇਸੋਂ ਕੇ ਮੁਨਾਵਣੇ ਕਰ ਸਤਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਪੜਨੇ ਕਰ ਅਰ ਨਾ ਦੇਸੋਂ ਕੇ ਫਿਰਨੇ ਕਰ ਸਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਸਤਿ ਰੁਖੀ ਬਿਰਖੀ ਪਥਰ ਆਪੁ ਤਛਾਵਹਿ ਦੁਖ ਸਹਹਿ ॥

ਰੁਖ ਬਨੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਖ ਬਾਗੋਂ ਕੇ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਹਣੇ ਕਰ ਔ ਪਥਰ ਸਮ ਸੀਤ ਉਸਨ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾ ਪ੍ਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਰਹਨੇ ਤੇ (ਆਪੁ ਤਛਾਵਹਿ) ਕਾਂਸੀ ਕਲਵੱਤ ਲੈਨੇ ਤੇ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਸਹਾਰਨੇ ਤੇ ਯਥਾ ਸੂਲੋਂ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੋਨਾਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਨਾ ਸਤਿ ਹਸਤੀ ਬਧੇ ਸੰਗਲ ਨਾ ਸਤਿ ਗਾਈ ਘਾਹੁ ਚਰਹਿ ॥

ਹਸਤੀ ਸਮਾਨ ਸੰਗਲੋਂ ਸੇ ਸਰੀਰ ਬਾਂਧਨੇ ਕਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔ ਗਾਈ ਸਮਾਨ ਘਾਸ ਚਰਨੇ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਕੰਦ ਮੂਲ ਖਾਣੇ ਸੇ ਭੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਵਾ ਇਸ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਸਲੋਕ ਦੇ ਸਭ ਪਦੋਂ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥੁ ਨਾਸਤਾ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੈਨਾ ਜਥਾ ਨਾਸਤ ਦੁਖੀਆ ਜੋ ਦੁਖੀ ਹੋ ਸੋਭੀ ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸੀ ਰੀਤੀ ਕਰ ਸਭ ਪਦ ਲਗਾਉਨੇ॥

ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਸਿਧਿ ਦੇਵੈ ਜੇ ਸੋਈ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਤਿਸੁ ਆਇ ਮਿਲੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹਥ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਹੈ ਜੇ ਸੋਈ (ਦੇਇ) ਦੇਵੇ ਜਿਸਕੋ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਜਿਸੁ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਵਡਾਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ (ਹਵੈ) ਅਭ੍ਯਾਸ ਹੈ॥ ਜੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਐਸੇ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਘਟ ਮੇਰੇ ਹਉ ਸਭਨਾ ਅੰਦਰਿ ਜਿਸਹਿ ਖੁਆਈ ਤਿਸੁ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਸਭ ਸਰੀਰ ਮੇਰੇ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮੈਂ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਬਿਆਪਕ ਹੂੰ ਜਿਸਕੋ ਮੈਂ ਭੂਲਾਊਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਨ ਸੁਭ ਉਪਦੇਸ ਕਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ॥

ਜਿਸਹਿ ਦਿਖਾਲਾ ਵਾਟੜੀ ਤਿਸਹਿ ਭੁਲਾਵੈ ਕਉਣੁ ॥

ਔ ਜਿਸਕੋ ਮੈਂ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਵਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਫੇਰ ਕੌਣ ਭੁਲਾਵੇ॥

ਜਿਸਹਿ ਭੁਲਾਈ ਪੰਧ ਸਿਰਿ ਤਿਸਹਿ ਦਿਖਾਵੈ ਕਉਣੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ (ਪੰਧ) ਰਸਤਾ ਮੈਂ (ਸਿਰਿ) ਸਿਰਿਓਂ ਆਦੋਂ ਹੀ ਭੁਲਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਭੁਲਾ ਦੇਵਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਨ ਦਿਖਾਵੈ ਭਾਵ ਜੋ ਜਨਮਤੇ ਸਾਰ ਹੀ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ ਤੋ ਕੌਨ ਸੁਮਾਰਗਿ ਮੈਂ ਪਾਵੈ॥੧॥

ਇਹ ਸਿਧੋ ਸਾਥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਕਹੀਂ ਉਤ੍ਰ ਬੀਚ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਊਪਰ ਸੇ ਕਥਨ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੀਚ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਤ੍ਰ ਊਪਰ ਸੇ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਹੀਂ ਪ੍ਰਸਨ ਉਤ੍ਰ ਦੋਨੋਂ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਈਸਰ ਨੇ ਗ੍ਰਿਹੀ ਕਾ ਧਰਮੁ ਪੂਛਾ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰੈ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ ॥

ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਰੋਕਨਾ ਭਾਵ ਜੀਤਨਾ ਕਰੈ ਔਰੁ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰੇ ਔ ਅਤੀਤੋਂ ਕੇ ਭਿਖ੍ਯਾ ਕਾ ਦੇਨਾ ਕਰੇ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰੁ ॥

ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਨੀਰੁ ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰੁ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸਦਾ ਪੁਨ ਕਰਤਾ ਰਹੇ ਸੋ ਗ੍ਰਹਸਥੀ ਗੰਗਾ ਕੇ ਜਲ ਸਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰੇ ਉਸ ਕੇ ਭੀ ਕਈ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੋਲੈ ਈਸਰੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥

ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਈਸਰ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤ ਸਰੂਪ ਅਕਾਰ ਅਰੁ ਚਿੰਨ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗ੍ਰਹਸਥੀ ਉਸ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਜੋ ਧੂਪੈ ਆਪੁ ॥

ਭਿਖਿਆ ਭੋਜਨੁ ਕਰੈ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਇਸ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਹੈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਪਰੋਂ ਸਮਝ ਲੇਨਾ ਸੋ ਅਉਧੂਤੁ ਹੈ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ (ਧੁਪੈ) ਜਲਾਵੈ ਔ ਭਿਖ੍ਯਾ ਮਾਂਗ ਕਰ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਪੁਨਾ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਤਾਪੁ) ਤਪੁ ਕਰੇ॥

ਅਉਹਠ ਪਟਣ ਮਹਿ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ ॥

ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਸਿਵ ਪੁਰਿ ਚੜੈ ॥

ਬਹੁੜੋ (ਹਠ) ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਸਹਰ ਮੈਂ ਭੀਖ੍ਯਾ ਕਰੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਧਾਰੇ ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਕਿਰਿਆ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਸਿਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਜੋ (ਪੁਰਿ) ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਚੜੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੋਲੈ ਗੋਰਖੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥

ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਗੋਰਖ ਵਹੁ ਅਵਧੂਤ ਜਿਸ ਪਰਮ ਤਤ ਮੈਂ ਰੂਪ ਰੇਖ ਨਹੀਂ ਉਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਜਿ ਪਾਲੇ ਉਦਾਸੁ ॥

ਅਰਧ ਉਰਧ ਕਰੇ ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਸੁ ॥

ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕੋ (ਪਾਲੇ) ਪੁਸਟ ਕਰੇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰੇ ਨੀਚੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਊਪਰ ਜੋ ਈਸਰੁ ਹੈ ਤਿਨਕਾ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਯਾ ਰਹਤ ਜੋ ਸੁਧ ਚੇਤਨ ਵ੍ਯਾਪਕੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ ਭਾਵ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰੇ ਵਾ ਅਰਧ ਉਰਧ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਨਿਰੰਜਨ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਧਾਰੇ॥

ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕੀ ਪਾਏ ਗੰਢਿ ॥

ਤਿਸੁ ਉਦਾਸੀ ਕਾ ਪੜੈ ਨ ਕੰਧੁ ॥

(ਚੰਦ) ਸਤੋਗੁਨ (ਸੂਰਜ) ਗ੍ਯਾਨ ਇਨਕੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੰਢ ਪਾਵੇ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਉਦਾਸੀ ਕਾ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੋਲੈ ਗੋਪੀ ਚੰਦੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥

ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਜਿਸ ਪਰ ਤਤ ਸਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰੇਖ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਉਦਾਸੀ ਤਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਜਿ ਕਾਇਆ ਪਖਾਲੇ ॥

ਕਾਇਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਜਾਲੇ ॥

ਪਖੰਡੀ ਭੀ ਇਹੁ ਜੋਗੀਆਂ ਕੀ ਸੰਗ੍ਯਾ ਹੈ ਪਾਖੰਡੀ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਕਾਯਾਂ ਕੋ ਧੋਵੈ ਭਾਵ ਜਲ ਵਾ ਸਾਧਨ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗ੍ਯਾਨ ਕੀ ਅਗਨੀ ਕਰ ਕਾਯਾਂ ਕੋ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਜਾਲੇ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਜਾਣੇ॥

ਸੁਪਨੈ ਬਿੰਦੁ ਨ ਦੇਈ ਝਰਣਾ ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੩

ਤਿਸੁ ਪਾਖੰਡੀ ਜਰਾ ਨ ਮਰਣਾ ॥

ਔ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਵਾ ਕਦੇ ਭੀ (ਬਿੰਦੁ) ਬੀਰਜੁ ਕੋ ਝਰਨ ਨ ਦੇਹ ਭਾਵ ਊਰਧ ਰੇਤਾ ਹੋਕੇ ਇੰਦ੍ਰ੍ਯੋਂ ਕੋ ਵਸ ਰਖੇ ਤਿਸ ਪਾਖੰਡੀ ਕੋ ਨ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਔ ਨਾਂ ਮਰਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਰਾ ਆਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਮੈਂ ਵਹੁ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਬੋਲੈ ਚਰਪਟੁ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥
ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਚਰਪਟ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰੂਪ ਰੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮ ਸਾਰਸਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਵਹੁ ਪਾਖੰਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿ ਉਲਟੇ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥
ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰੋਪੈ ਥੰਮੁ ॥

ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਉਲਟੇ) ਉਲਟਾਵੈ ਰਿਦੇ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਥੰਮ ਗਾਡੇ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਤਰਿ ਰਹੈ ਧਿਆਨਿ ॥
ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਤ ਸਮਾਨਿ ॥

ਦਿਨ ਰਾਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਰਹੇ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਔ (ਸਤ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਮਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਬੋਲੈ ਭਰਥਰਿ ਸਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥
ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰੂਪੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਬੈਰਾਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕਿਉ ਮਰੈ ਮੰਦਾ ਕਿਉ ਜੀਵੈ ਜੁਗਤਿ ॥
ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਕਿਆ ਖਾਜੈ ਭੁਗਤਿ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਕੈਸੇ ਮਰੇ ੧ ਔ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ? ੨ ਕਾਨ ਛਿਦਾਇ ਕੈ ਕਯਾ (ਭੁਗਤਿ) ਭੋਜਨ ਖਾਈਐ॥੩॥

ਆਸਤਿ ਨਾਸਤਿ ਏਕੋ ਨਾਉ ॥
ਕਉਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਜਿਤੁ ਰਹੈ ਹਿਆਉ ॥

ਕੌਨ ਸੋ ਅਖਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ (ਹਿਆਉ) ਪਤਿ ਰਹੇ ਵਾ ਹੀਆ ਇਸਥਿਤ ਰਹੇ ਉਤ੍ਰ ਦੂਸਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨਣਾ ਏਹੋ ਜੀਵਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਹੈ॥ ਉਤ੍ਰ ਪਹਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ (ਨਾਉ) ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਜਗਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਮੰਦਾ ਸੁਭਾਵ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਸਹੈ ॥
ਤਾ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਗੁਰੁ ਕੋ ਕਹੈ ॥

ਕਉਣੁ ਸੁ ਅਖਰ ਕਾ ਉਤਰ ਚੋਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ (ਧੂਪ ਛਾਵ) ਸੁਖੁ ਦੁਖ ਜੋ ਸਮ ਜਾਣਕੇ ਸਹਾਰੇ ਔ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹਿਆਉ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਵਰਤਹਿ ਪੂਤ ॥
ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਨਾ ਅਉਧੂਤ ॥

ਖਟ ਭੇਖ ਜੋ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ (ਪੂਤ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹੇ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਕਿਰਿਆ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਵੈ ਨ ਅਵਧੂਤੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਵੈ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮ ਰਹੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਕੰਨ ਪੜਾਇਕੈ ਸਮਤਾ ਰੂਪ ਭੁਗਤ ਖਾਵੈ॥

ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਜੋ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥
ਕਾਹੇ ਭੀਖਿਆ ਮੰਗਣਿ ਜਾਇ ॥੭॥

ਜੋ (ਨਿਰੰਕਾਰਿ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਪੁਨਾ ਸੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਭਿਖਯਾ ਕੋ ਮੰਗਣ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸਮਤ ਰੂਪ ਭੀਖਯਾ ਖਾਵੇ॥੭॥

ਪਉੜੀ ॥
ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸੋਈ ਆਖੀਐ ਜਿਥਹੁ ਹਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਸੋਈ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਹਰੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਹੀ ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਪਾਇਆ ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਜਬ ਸਾਰੇ ਹੀ (ਆਤਮ ਰਾਮੁ) ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ ਤਬ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾਯਾ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਮੂਲਿ ਨ ਖੋਜੀਐ ਘਰ ਮਾਹਿ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਬਾਹਰ ਕਦੇ ਭੀ ਨ ਖੋਜੀਐ (ਘਰ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਹੀ (ਬਿਧਾਤਾ) ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਤਾ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਮੰਦਰ ਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਇਕੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥੧੨॥

ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥
ਮੂਰਖੁ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸੁਣੈ ਮੂਰਖ ਕਾ ਕਹਣਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੂਰਖ ਕਾ (ਕਹਣਾ) ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਮੂਰਖ ਕੇ ਕਿਆ ਲਖਣ ਹੈ ਕਿਆ ਮੂਰਖ ਕਾ ਕਰਣਾ ॥

ਮੂਰਖ ਕੇ ਚਿਹਨ ਕਿਆ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮੂਰਖ ਕਾ ਕਰਣਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਉੱਤਰ:

ਮੂਰਖੁ ਓਹੁ ਜਿ ਮੁਗਧੁ ਹੈ ਅਹੰਕਾਰੇ ਮਰਣਾ ॥

ਮੂਰਖ ਓਹ ਹੈ ਜੋ (ਮੁਗਧੁ) ਅਸਮਝ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨੀ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਔ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਉਨ ਕਾ ਕਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਦਪਿ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਪੜਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਸਿਧਾਂਤ ਨ ਸਮਝੇ ਵਹੁ ਮੂਰਖੁ ਹੀ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥

ਏਤੁ ਕਮਾਣੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਦੁਖ ਹੀ ਮਹਿ ਰਹਣਾ ॥

ਹੰਕਾਰ ਪੂਰਬਕ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਸਦਾ ਦੁਖ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਯੰਤ ਰਹਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੇ ਅਪਨਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧੀ ਮੂਰਖ ਹੋਵੇ ਤਉ ਕਿਆ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਤਿ ਪਿਆਰਾ ਪਵੈ ਖੂਹਿ ਕਿਹੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣਾ ॥

ਅਤਯੰਤ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਜੋ ਓਹ ਖੂਹ ਮੈਂ ਪਵੇ ਭਾਵ ਜੋ ਮੰਦਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੇ ਤੋ ਉਸ ਵਾਸਤੇ (ਕਿਹੁ) ਕਛੁ ਉਪਾਇ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ਓਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਰਹਣਾ ॥

ਜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਊ ਤੌਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਹਟ ਜਾਏਗਾ ਜੇ ਮਨਮੁਖ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤੋ ਉਸਤੇ ਅਲਪ ਹੀ ਰਹਿਨਾ ਹੱਛਾ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਨਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਉਸਕੋ ਸੁਭ ਮਤੀ ਦੇਕਰ ਹਟਾਈਏ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਹਟ ਜਾਵੇ ਤੌਂ ਭਲਾ ਜੇ ਨਾ ਹਟੇ ਤੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪੀਛਾ ਨਾ ਕਰੇ ਉਸ ਕਾ ਸੰਗ ਛੋਡ ਦੇਵੇ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਆਪਿ ਉਧਰੈ ਓਸੁ ਪਿਛੈ ਡੁਬਦੇ ਭੀ ਤਰਣਾ ॥

ਆਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਤਰੇ ਉਸ ਕੇ ਪੀਛੇ ਡੂਬਤੇ ਕਾ ਭੀ ਤਰਨਾ ਹੋਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁ ਸਹਣਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖ ਵਾ ਦੁਖ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸਹਾਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਰੇ ਮਨਾ ਸੁਣੀਐ ਸਿਖ ਸਹੀ ॥

ਲੇਖਾ ਰਬੁ ਮੰਗੇਸੀਆ ਬੈਠਾ ਕਢਿ ਵਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸਚੀ ਸਿਖਿਆ ਸੁਣ ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ (ਵਹੀ) ਦਫਤਰ ਨਿਕਾਲ ਬੈਠਾ ਤਬ ਲੇਖਾ ਮੰਗੇਗਾ॥

ਤਲਬਾ ਪਉਸਨਿ ਆਕੀਆ ਬਾਕੀ ਜਿਨਾ ਰਹੀ ॥

ਤਬ ਤੋ ਆਕੀਆ ਕੋਈ (ਤਲਬਾ ਪਉਸਨਿ) ਸੱਦੇ ਪੜਨਗੇ ਜਿਨਕੀ ਤਰਫ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਚਲੇ ਉਨਕੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਯਾਦਗੀਰੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਅਜਰਾਈਲੁ ਫਰੇਸਤਾ ਹੋਸੀ ਆਇ ਤਈ ॥

(ਅਜਰਾਈਲ) ਧਰਮ ਰੂਪ (ਫਰੇਸਤਾ) ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਦੂਤ ਆਇਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਈ) ਤਿਸ ਜਗਹ ਸਾਹਮਨੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਨ ਸੁਝਈ ਭੀੜੀ ਗਲੀ ਫਹੀ ॥

ਭੀੜੀ ਗਲੀ ਜਮ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਿੰਦ ਫਸੀ ਹੁਈ ਕੋ ਆਉਣਾ ਜਾਨਾ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੇ ਕਹਾਂ ਜਾਉਂ ਔ ਕਿਧਰੋਂ ਆਯਾ ਹਾਂ ਭਾਵ ਜੀਵ ਤਹਾਂ ਅਤੀ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠ ਤੋ ਨਿਖੁਟ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਸਚ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸਭੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭੁ ਆਪੈ ॥

ਸਰੀਰ ਆਦੀ ਸਭ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਕਛੁ ਕਹਾ ਨਹੀਂ (ਜਾਪੈ) ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਲਾਹੀਐ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਰਾਪੈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ (ਰਾਪੈ) ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਅਹੰਕਾਰੁ ਗਵਾਪੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ (ਗਵਾਪੈ) ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਭ ਪਰਕਾਰ ਮਨ ਤਨ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਅਨੰਦ ਅਰ ਤਨ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹਰਿ ਕਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਈ ॥੧੩॥

ਏਹੁ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਏਕ (ਖੇਲੁ) ਤਮਾਸਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਹੀ ਏਹ (ਬੁਝਾਈ) ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਤਿ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਤਕੀਏ ਲਗੇ ਹੂਏ ਬੈਠਾ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਕੇ ਨਜੀਕ ਜਾ ਉਤਰੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹੁ ਤੌਂ ਪਰਮ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਬਿਨਾਂ ਬਿਬੇਕੀਓਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸੁਖੀ ਕਉਨ ਹੈ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਸਾਹੂਕਾਰ ਕੋ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਨੇ ਆਇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮਥਾ ਟੇਕਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਹੂਕਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਏਹ ਅਧਿਕ ਵਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਦਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਅਰ ਕਹਤਾ ਭਯਾ ਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਮੇਰੇ ਜੈਸਾ ਤੌਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਸੁਨਾਵਨੇ ਲੀਏ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਪੂਛਾ ਤਬ ਵਹੁ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਅਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਅਧਿਕ ਪਰੀਤੀ ਥੀ ਵੋਹ ਮਰਨੇ ਲਗੀ ਤੋ ਮੈਂ ਰੁਦਨੁ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿਉਂ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਆਪ ਕੋ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਿਲ ਜਾਏਗੀ ਤਬ ਮੈਂ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੇ ਸਾਥ ਅੰਗ ਸਪਰਸ ਨਾ ਕਰੂੰਗਾ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਤੇਰੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈਨ ਤਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੇ ਲੀਏ ਅਪਨਾ ਸਿਸਨ ਕਾਟ ਦੀਆ ਤਬ ਵੁਹ ਮਰਨੇ ਤੇ ਬਚੀ ਅਬ ਔਰ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਿਭਚਾਰ ਕਰਮ ਕਰਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਦੇਖਕਰ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੂੰ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਉਚੇ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਵਡਿਓਂ ਵਡਿਓਂ ਕੋ ਰੁਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਭੀ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਪਾਸ ਬੈਠਾਇ ਲੀਆ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਭਏ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਹੰਸਰ ਦਾਨ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰੁ ਰੋਆਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਮ ਨੇ ਸਹੰਸ੍ਰ ਭਗ ਰੂਪੀ ਦੰਡ ਦੇਕਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਰੁਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਗੋਤਮ ਰਿਖੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਸ ਇੰਦ੍ਰ ਭੋਗ ਇਛਾ ਕਰ ਆਯਾ ਤਬ ਗੋਤਮ ਨੇ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹਜਾਰ ਭਗ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੁਈ ਤਬ ਰੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪਰਸ ਰਾਮੁ ਰੋਵੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਘਰ ਮੈਂ ਪਰਸਰਾਮ ਆਇਆ ਔਰ ਜਮ ਦਗਨ ਕੋ ਸਹੰਸਰ ਬਾਹੂ ਸੇ ਮਰਾ ਦੇਖਾ ਤਬ ਪਰਸਰਾਮ ਰੋਤਾ ਭਯਾ ਸਹੰਸਰਬਾਹੂ ਕਾ ਨਾਤੇਦਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਭੈਨ ਕਾ ਪਤੀ ਜਮਦਗਨ ਥਾ ਤਿਸ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸਹੰਸਰਬਾਹੂ ਕੋ ਨੇਉਤਾ ਮਨਾਇਆ ਕਾਮਧੇਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਭੋਜਨ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਨ ਬਹੁ ਮੋਲ ਕੇ ਸਭ ਸੈਨਾ ਸਹਿਤ ਦੀਏ ਸਹੰਸਰਬਾਹੂ ਲੋਭ ਕਰ ਕਾਮਧੇਨ ਮਾਂਗੀ ਤਿਸਨੇ ਨਾ ਦਈ ਤਬ ਸਹੰਸ੍ਰ ਬਾਹੂ

ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਬਾਨ ਮਾਰ ਜਮਦਗਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਮਾਤਾ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਆ ਪਰਸਰਾਮ ਆਇਕੇ ਪਿਤਾ ਮੂਆ ਦੇਖ ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਪਿਤਾਕੇ ਵੈਰ ਲੈਨੇਕੋ ਸਹੰਸ੍ਰਬਾਹੁ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਇਕੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀਕੇ ਰਾਜੇ ਮਾਰੇ॥

ਅਜੈ ਸੁ ਰੋਵੈ ਭੀਖਿਆ ਖਾਇ ॥

ਅਜ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਕਾ ਪਿਤਾ ਰਾਨੀ ਇੰਦ ਮਤੀ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਰਾਨੀ ਕੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸਮੈਂ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਰੁਧਰ ਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਅਪਨਾ ਭਿਗੋਇ ਕਰ ਦਾਸ ਕੇ ਹਾਥ ਭੇਜਾ ਦਾਸ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਨੀ ਜੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰੁਦਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਰਾਜਾ ਰਾਜ ਤਿਆਗ ਕੇ ਭਿਖਜਾ ਮਾਂਗਤਾ ਭਯਾ॥

ਐਸੀ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਐਸੀ ਹੀ ਕਰਮਾਂਨੁਸਾਰ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਜੀਵ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਵੈ ਰਾਮੁ ਨਿਕਾਲਾ ਭਇਆ ॥

ਜਬ ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਸਹਿਰ ਅਜੁਧਜਾ ਤੇ ਬਨ ਕੋ ਨਿਕਾਲਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਬਨ ਕੋ ਚਲੇ ਗਏ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੪

ਸੀਤਾ ਲਖਮਣੁ ਵਿਛੁੜਿ ਗਇਆ ॥

ਅਰ ਸੀਤਾ ਕੋ ਰਾਵਨ ਲੈ ਗਿਆ ਔ ਲਛਮਨ ਬਰਛੀ ਸੇ ਮੂਛਤ ਹੋਇਕੇ ਵਿਛੁੜ ਗਇਆ ਥਾ ਤਬ ਰਾਮਚੰਦ ਜੀ ਰੋਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਰੋਵੈ ਦਹਸਿਰੁ ਲੰਕ ਗਵਾਇ ॥

ਰਾਵਨ ਨੇ ਤੋ ਲੰਕਾ ਤਬ ਹੀ ਗਵਾਇ ਲਈ ਸੀ ਜਬ ਬਿਭੀਛਨ ਜਾਇ ਮਿਲਾ ਔ ਲੰਕੇਸ ਕਹ ਦੀਆ ਇਸ ਵਾਕ ਕੋ ਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਵਾ ਜਦਿ ਪੁਤ੍ਰ ਮੇਘਨਾਦ ਮੂਆ ਤਬ ਰਾਵਨ ਨੇ ਕਹਾ ਆਜ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਮਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰੀ ਸੰਪਦਾ ਅਰ ਰਾਜ ਰਾਮਚੰਦਰ ਕਾ ਹੂਆ ਮੈਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਕਹਿਕੇ ਬਹੁਤ ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸੀਤਾ ਆਦੀ ਡਉਰੂ ਵਾਇ ॥

ਕੈਸਾ ਰਾਵਨ ਥਾ ਜਿਸਨੇ ਡੌਰੂ ਵਜਾਇਕੇ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕੇ ਸੀਤਾ ਆਂਦੀ ਸੀ ਵਾ ਜੋਗੀਓਂ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਏਕੁ ਡੋਰੁ ਬਾਜਾ ਹੈ ਸੋ ਭੇਖ ਬਨਾਇਕੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਉਸਕੋ ਬਜਾਇ ਰਾਵਨ ਤੰਦਲ ਸੀਤਾ ਜੀ ਜੇ ਮਾਂਗੇ ਭਿਖਜਾ ਦੇਤੀ ਹੀ ਸੀਤਾ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੇ ਗਿਆ ਥਾ॥

ਰੋਵਹਿ ਪਾਂਡਵ ਭਏ ਮਜੂਰ ॥
ਜਿਨ ਕੈ ਸੁਆਮੀ ਰਹਤ ਹਦੂਰਿ ॥

ਪਾਂਡਵ ਜੂਏ ਮੈਂ ਸਭ ਕਛੁ ਹਾਰਕੇ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਬਨਬਾਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਰਹੇ ਤੇਰਵੇਂ ਬਰਸ ਮੈਂ ਛਪਕੇ ਮਜੂਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਭਾਵ ਵੈਰਾਟ ਕੇ ਨੌਕਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਥੇ ਜੁਧਿਸਟਰ ਬ੍ਰਹਮਨ ਅਰਜਨ ਖੁਸਰਾ ਭੀਮਸੈਨ ਰਸੋਈਆ ਸਹਿਦੇਵ ਜੋਤਸੀ ਨੁਕਲ ਘੋੜਿਓਂ ਕਾ ਦਰੋਗਾ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਨਾਇਨ ਬਨੀ ਤਿਸਕੋ ਵੈਰਾਟ ਕੇ ਸਾਲੇ ਨੇ ਹਾਸੀ ਕਰੀ ਸੋ ਦੌੜਤੀ ਸਭਾ ਮੇ ਆਈ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਸਭਾ ਵਿਚੋਂ ਪਕੜੀ ਤਬ ਅਰਜਨ ਆਦ ਪਾਂਡਵ ਬੈਠੇ ਸਭ ਮੈਂ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਤੇ ਜਲ ਤਿਆਗੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਨੇ ਕੇ ਭੈ ਤੇ ਬੋਲੇ ਨਾ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕਾ ਵਿਰਲਾਪੁ ਸੁਨ ਅਰ ਹਾਲ ਦੇਖ ਕਰ ਰੋਵਤੇ ਭਏ ਸੇ ਕੈਸੇ ਪਾਂਡਵ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਖਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸਦਾ ਹੀ ਹਜੂਰ ਰਹਿਤੇ ਥੇ॥

ਰੋਵੈ ਜਨਮੇਜਾ ਖੁਇ ਗਇਆ ॥
ਏਕੀ ਕਾਰਣਿ ਪਾਪੀ ਭਇਆ ॥

ਜਨਮੇਜਾ ਏਕ ਦਿਨ ਬਿਆਸ ਜੀ ਕਉ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਕੇ ਭੀਖਮ ਪਤਾਮਾਂ ਔ ਆਪਕੇ ਹੋਤੇ ਹਮਾਰੇ ਬਡੇ ਪ੍ਰਸਪਰ ਜੁਧ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਤਿਨ ਕੋ ਵਰਜਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਆ ਬਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਨ ਭਾਵੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਰਾਜਾ ਕਹਾ ਜੇ ਪਥਰ ਹੋ ਤੋ ਉਪਾਇ ਸੇ ਮਿਟਾ ਲੇਈਤੀ ਹੈ ਬਿਆਸ

ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹਤਿਆ ਹੋਗੀ ਸਭ ਬਾਤ ਬਤਾਈ ਸੋ ਰਾਜਾ ਜਗ ਕੀਆ ਰਾਨੀ ਕੋ ਦੇਖ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹਸੇ ਰਾਜਾ ਮਰਵਾਏ ਤਬ ਤਿਸ ਪਾਪ ਸੇ ਸਰੀਰ ਕੁਸ਼ਟੀ ਹੂਆ ਤਬ ਕੁਸਟ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕੋ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸੁਨਨੇ ਲਗਾ ਜਬ ਗੰਧਰਬੋਂ ਕੇ ਜੁਧ ਸਮੇਂ ਭੀਮਸੈਨ ਹਸਤੀ ਮਾਰੇ ਥੇ ਸੋ ਆਕਾਸ ਮੇਂ ਪੌਨਚਕ੍ਰ ਮੇਂ ਗਏ ਮੁੜੇ ਨਹੀਂ ਏਹ ਸੁਨਾ ਤੋ ਕਹਾ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਬ ਨਾਕ ਪਰ ਕੁਸਟ ਰਹਾ ਤਬ ਵੈਸਨ ਪਾਇਨ ਕੇ ਵਾਕ ਤੇ ਭੂਲ ਗਿਆ ਏਕ ਵਾਕ ਨ ਮਾਨਨੇ ਕੇ ਕਾਰਣ ਵਾ ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਕਾਰਨ ਪਾਪੀ ਹੂਆ ਰੋਵਤਾ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਰੋਵਹਿ ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਪੀਰ ॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਮਤੁ ਲਾਗੈ ਭੀੜ ॥

(ਸੇਖ) ਤਿਆਗੀ ਵਾ ਜਤੀ ਔ (ਸਮਾਇਕ) ਮੁਸਕਤੀ ਭਾਵ ਜਪ ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੂ ਵਾ ਮਹੰਤ ਤਥਾ (ਪੀਰ) ਕਰਾਮਾਤ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਧ ਗੁਰੂ ਭੀ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਲ ਕੀ ਭੀੜ ਮਤ ਲਾਗੇ ਭਾਵ ਕੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਨ ਪੜੀਏ ਤਿਸ ਭੈ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਵਹਿ ਰਾਜੇ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਗਹਿ ਭੀਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਰਾਜਾ ਲੋਗ ਕਾਨੋਂ ਕੋ ਪੜਾਇ ਕੇ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਇਕੇ ਔ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕੇ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਡੋਲਨੇ ਪਰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਭਰਥਰੀ ਰਾਜ ਛੋਡਕੇ ਜੋਗੀ ਹੋ ਤਪ ਕੀਆ ਏਕ ਦਿਨ ਬੀਰਜ ਪਤਨ ਹੂਆ ਤੋ ਤਪ ਕੀ ਨਿਸਫਲ ਜਾਨ ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਜੋਗ ਛੋਡ ਘਰਿ ਚਲਾ ਤੋ ਗੋਰਖ ਨੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਹਾ ਥੋੜਾ ਖਾਣਾ ਸੀ ਭਰਿਆ ਉਛਲਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਹਾ ਹੈਂ ਭਰਿਆ ਭਾਂਡਾ ਉਛਲੇ ਭੈ ਵਿਚ ਰਖੋ ਕਜੰ॥

ਰੋਵਹਿ ਕਿਰਪਨ ਸੰਚਹਿ ਧਨੁ ਜਾਇ ॥
ਪੰਡਿਤ ਰੋਵਹਿ ਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸੂਮ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਧਨ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੰਡਿਤ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨ ਕੋ ਗਵਾਇਕਰ ਭਾਵ ਜਬ ਚਰਚਾ ਮੈਂ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਭਜ ਕੇ ਨਗਰ ਮੈਂ ਏਕ ਪੰਡਿਤ ਆਇਆ ਜੋਤਸੀ ਕਹਾ ਗਾਗਾ ਤੇਲੀ ਕਾਨਾ ਇਸਕੋ ਜੀਤੇਗਾ ਤਬ ਗਾਗੇ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਪਹਿਲੇ ਸੈਨਤ ਕੀ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂਗੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਨੇ ਏਕ ਅੰਗੁਲੀ ਉਠਾਈ ਗਾਗੇ ਦੋ ਅੰਗਲੀ ਉਠਾਈ ਫੇਰ ਪੰਡਿਤ ਪਾਂਚ ਅੰਗੇਲੀ ਗਾਗੇ ਮੁਠ ਮੀਚ ਲਈ ਇਨਕਾ ਭਾਵ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਜੁਦਾ ੨ ਸਮਝਾ ਪੰਡਿਤ ਏਕ ਅੰਗਲੀ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਹਾ ਗਾਗੇ ਦੋ ਅੰਗਲੀ ਸੇ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਦੋਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰ ਕਾਢੋ ਗਾ ਪੰਡਿਤ ਪਾਂਚ ਅੰਗਲੀ ਸੇ ਕਹਾ ਪਾਂਚ ਤਤ ਗਾਗੇ ਮੁਠ ਵੱਟੀ ਕਹਾ ਤੂੰ ਚੁਪੇੜ ਮਾਰੇਗਾ ਤੋ ਮੈਂ ਘਸੁੰਨ ਮਾਰੂੰਗਾ ਪੰਡਿਤ ਸਮਝਾ ਕੇ ਏਹੁ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤਬ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾ ਹਮ ਤੇਰੀ ਬੁਧ ਜਾਨੀ ਹੈ ਅਬ ਔਰ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਤਬ ਗਾਗੇ ਕੇ ਜੀਤ ਕੇ ਨਗਾਰੇ ਬਜੇ ਪੰਡਿਤ ਰੋਤਾ ਭਜਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਹਾਰ ਹੋ ਗਈ॥

ਬਾਲੀ ਰੋਵੈ ਨਾਹਿ ਭਤਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਏਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੋਤੀ ਭਈ ਉਸਕੋ ਭਰਤਾ ਨਾ ਮਿਲਾ ਦਿਵੋਦਾਸ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਦਿਵਿਆ ਦੇਵੀ ਨਾਮ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਰਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਘਰ ਸੰਤਾਨ ਨਹੀਂ ਥੀ ਘਰ ਮੈਂ ਜਵਾਈ ਰਾਖਾ ਤਿਸਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮੂਏ ਪਤੀ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਬਿਭਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਾਗੀ ਕਈ ਉਸ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਆਗ ਹੂਏ ਥੇ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋ ਕੁਟਨੀ ਬਨਕੇ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਪਤੀ ਦੂਸਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਨੇ ਲਾਗੀ ਦੂਸਰੇ ਜਨਮ ਰਾਜਾ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹੂਈ ਕਿਸੀ ਪੁੰਨਿ ਸੇ ਜਬ ਵਿਵਾਹੁ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤੋ ਲਾਵਾਂ ਸੇ ਪਹਿਲੇ

ਹੀ ਪਤੀ ਮਾਰਾ ਪੁਨਾ ਔਰ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਆਹੁਨੇ ਲਾਗੇ ਸੋ ਭੀ ਲਾਵਾਂ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਮਾਰਾ ਐਸੇ ਇਕੀ ਪਤੀ ਮਾਰੇ ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਨੈ ਸੁਅੰਬਰ ਕੀਆ ਤੋ ਉਸ ਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਮੋਹੇ ਹੂਏ ਰਾਜਾ ਪਰਸਪਰ ਜੁਧ ਕਰਿ ਮਰੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਸੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਤਿਸਨੇ ਪਿਛਲੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ਜਿਸ ਪਾਪ ਤੇ ਪਤੀ ਮਰਤੇ ਥੇ ਪੰਡਤ ਕਹਾ ਜੇ ਇਸ ਕੋ ਘਰ ਰਾਖੋਗੇ ਤੌਂ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਜ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਇਗਾ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪਾਪਨ ਜਾਨ ਕੈ ਬਨਬਾਸ ਦੀਆ ਤਹਾਂ ਰੋਤੀ ਭਈ ਏਹੁ ਕਥਾ ਪਦਮ ਪੁਰਾਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਦੁਖੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਇ ॥

ਅਉਰੀ ਕਰਮ ਨ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮੰਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਿਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮ ਕੋਈ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥੧॥ ਇਸ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਭਈ॥ ਮਨਨ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੨ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੰਨਿਐ ਅਵਰਿ ਕਾਰਾ ਸਭਿ ਬਾਦਿ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਸਭ ਸਾਧਨ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਤਨੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਹੈ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੰਨਿਆ ਮੰਨੀਐ ਬੁਝੀਐ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮੰਨਨੇ ਤੇ ਏਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਾਇਆ ਹੰਸ ਧੁਰਿ ਮੇਲੁ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਸਰੀਰ ਕਾ ਔ ਜੀਵ ਕਾ ਮੇਲ ਹੋਣਾ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਲਿਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਗੁਪਤੁ ਵਰਤਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਕਰਤਾ ਸਭ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਹੋਕੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਗੁਣ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੁਭਾਵਕ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਹੈ ਸਚੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਕੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਐਸੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥੧੪॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਕੈ ਰਤਨਾ ਪਰਖਣ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨੀ ਹੋਇਕੈ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਅਰ ਵਾਕ ਹੈਂ ਜੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਖਨੇ ਕੋ ਜਾਵੈ॥

ਰਤਨਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਆਵੈ ਆਪੁ ਲਖਾਇ ॥੧॥

ਤਿਨ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਤੋ ਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਲਟਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਲਖਾਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹੁ ਬੜਾ ਮੂਰਖ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਰਤਨਾ ਕੇਰੀ ਗੁਥਲੀ ਰਤਨੀ ਖੋਲੀ ਆਇ ॥

ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਥੈਲੀ ਬਾਣੀ ਵਾ ਰਿਦੇ ਕਾ ਅਭਿਪਰਾਯ ਰੂਪੁ ਜਬ (ਰਤਨੀ) ਰਤਨੋਂ ਵਾਲੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਖੋਲੀ ਭਾਵ ਜਬ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ॥

ਵਖਰ ਤੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਦੁਹਾ ਰਹੀ ਸਮਾਇ ॥

ਤਬ ਸੌਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਔ ਵਣਜਾਰੇ ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਪਰਸਪਰ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਣੁ ਪਲੈ ਨਾਨਕਾ ਮਾਣਕ ਵਣਜਹਿ ਸੇਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਸਰਧਾ ਆਦਿ ਗੁਣ (ਪਲੈ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨਕ ਰੂਪ ਜੋ ਮਨਨਾਦਿ ਹੈਂ ਸੇ ਵਣਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਤਨਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਅੰਧੇ ਵਤਹਿ ਲੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸੋ ਲੋਕ (ਅੰਧੇ) ਅਗਜਾਨੀ (ਵਤਹਿ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਹੈ ਦਸਵੈ ਗੁਪਤੁ ਰਖੀਜੈ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਜੋ ਕੋਟ ਹੈ ਇਸਕੇ ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਤੌਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ਔ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਕੋ ਵਾ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗੁਪਤ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੁਲਨੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਖੁਲੀਜੈ ॥

ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪ ਬੱਜਰ ਕੇ ਤਖਤੇ ਵਾ ਚਕ੍ਰ ੬ ਤਖਤੇ ਸੋ ਨਹੀਂ ਖੁਲਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਖੋਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਧੁਨਿ ਵਜਦੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣੀਜੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਵਹੁ ਤਖਤੇ ਖੁਲੇ ਹੈਂ ਏਕ ਰਸ ਧੁਨਿ ਵਾਲੇ ਵਾ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਜੋ ਇਕ ਰਸ ਧੁਨੀ ਰੂਪ ਵਾਜੇ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੁਣੀਦੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਨੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਤੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਚਾਨਣਾ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਮਿਲੀਜੈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹੀ (ਘਟਿ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ (ਚਾਨਣਾ) ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਉਨ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਰਚਨ ਰਚਾਈ ॥੧੫॥

ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਤੂੰ ਵਰਤਦਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਰਚਨਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਚਾਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਅੰਧੇ ਕੈ ਰਾਹਿ ਦਸਿਐ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਸੁ ਜਾਇ ॥

ਅਗਜਾਨੀ ਕੇ ਰਾਹ ਦਸਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਸੁਜਾਖਾ ਨਾਨਕਾ ਸੋ ਕਿਉ ਉਝੜਿ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਬੇਕ ਕਰ ਸੁਜਾਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਕਿਉਂ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਪੜੇਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੜੇਗਾ॥

ਅੰਧੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਜਿਨ ਮੁਖਿ ਲੋਇਣ ਨਾਹਿ ॥
ਅੰਧੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਖਸਮਹੁ ਘੁਥੇ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਅੰਧੇ ਏਹ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਨੇਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੰਧੇ ਤੋ ਸੋ ਹੈਂ ਜੋ (ਖਸਮਹੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਘੁਥੇ) ਭੂਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਸਾਹਿਬਿ ਅੰਧਾ ਜੋ ਕੀਆ ਕਰੇ ਸੁਜਾਖਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਅੰਧਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜੇ ਸੋਈ ਸੁਆਮੀ ਸੁਜਾਖਾ ਕਰੇ ਤੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਜਾਣੈ ਤੇਹੋ ਵਰਤੈ ਜੇ ਸਉ ਆਖੈ ਕੋਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅੰਧੇ ਕਾ ਕੀ ਲਖ੍ਯਣ ਹੈ? ਉਤਰ॥ ਜੇਹਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜੇ (ਸਉ) ਸਿਆਣਾ ਭੀ ਜੁੜਕੇ ਕੋਈ ਆਖੇ ਕਿ ਐਸੀ ਨਾ ਕਰ ਤੌਂ ਮਾਨਤਾ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਥੈ ਸੁ ਵਸਤੁ ਨ ਜਾਪਈ ਆਪੇ ਵਰਤਉ ਜਾਣਿ ॥

ਜਹਾਂ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਪੇ (ਜਾਣਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਗੇਯ ਹੋਕੇ ਵਰਤਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਾਹਕੁ ਕਿਉ ਲਏ ਸਕੈ ਨ ਵਸਤੁ ਪਛਾਣਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਕੇ ਵਸਤੂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੇਵੇ ਜੋ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਛਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤਬ ਤਹਾਂ ਸੋ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ॥੨॥

ਮਃ ੨ ॥

ਸੋ ਕਿਉ ਅੰਧਾ ਆਖੀਐ ਜਿ ਹੁਕਮਹੁ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਕਿਉਂ ਅੰਧਾ ਕਹੀਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰਹੀਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਮੈਂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਗਿਆਨੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੁਕਮਹੁ ਅੰਧਾ ਨ ਹੋਇੰ ਪਾਠ ਹੈ, ਇਸਤੇ ਇਸਕਾ ਅਰਥ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਅੰਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ, ਕਿੰਤੂ ਵੋਹ ਅੰਧਾ ਹੈ ਜੋ ਨੀਚਲੀ ਪੰਕਤੀ ਕੇ ਅਰਥ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨੇਤ੍ਰ ਹੀਣ ਕਾ ਯਹੀ ਚਕੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੁਝਈ ਅੰਧਾ ਕਹੀਐ ਸੋਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਜੋ ਅੰਧਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੩॥
ਪੰਨਾ ੯੫੫

ਪਉੜੀ ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਗੜੁ ਕੋਟੁ ਹੈ ਸਭਿ ਦਿਸੰਤਰ ਦੇਸਾ ॥

(ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਰੂਪੁ ਕੋਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰੁ (ਗੜ) ਕਿਲਾ ਹੈ ਰਿਦਾ ਆਤਮਾ ਕਾ (ਦੇਸਾ) ਨਿਜ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸ੍ਰਵਨ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਸਭ ਦੇਸ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੋਟ ਗੜੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੈ ਸੋ ਕਾਯਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤਾੜੀ ਲਾਈਅਨੁ ਸਭ ਮਹਿ ਪਰਵੇਸਾ ॥
ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪਿ ਗੁਪਤੁ ਰਖੇਸਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਇਕੇ ਤਾੜੀ ਲਾਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟ ਬਣਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਗੁਪਤ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਸਚੁ ਪਰਗਟੀਏਸਾ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਹੈ ਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੧੯॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੋ ਸਚਾ ਈਸਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸੋਝੀ) ਗਜਾਤ ਪਾਈ ਤਬ ਸਭ ਕਿਛ ਤੂੰ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੧੯॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਖੇਤੀ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਵਣੁ ਰਾਤਿ ਅਹਾੜੁ ਦਿਹੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਖੇਤ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਸਾਵਨ ਪਾਵਸ ਕਾਲੀ ਰੁਤ ਸਾਵਣੀ ਅੰਨ ਭੀ ਮਹਾਂ ਆਦਿ ਕਾਲੇ ਜਾਦਾ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਚੋਰੀ ਆਦ ਪਾਪ ਕਾਲੇ ਹੈਂ ਦਿਨੁ ਹਾੜ ਗਰੀਖਮ ਚਿਟੀ ਦਿਨ ਮੈਂ ਸਕਾਮ ਪੁੰਨ ਆਦਿ ਚਿਟੇ ਅੰਨ ਭੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਾੜੀ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੋ ਖੇਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਛਾ ਸੈ ਅਰ ਦ੍ਵੈਛ ਸੈ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਪੈਦਾ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਖੇਤੋਂ ਸੇ ਅੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦ੍ਵੈਖ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਹਿੰਸਾ ਆਦ ਪਾਪ ਕਾਮਨਾ ਸੇ ਔਰ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਬੁ ਵਤ੍ਰ ਦਰੋਗੁ ਬੀਉ ਹਾਲੀ ਰਾਹਕੁ ਹੇਤ ॥

ਲੋਭੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵੱਤ੍ਰ ਹੈ ਹਲ ਜੋਤਨੇ ਲਾਇਕ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੀ ਗਿਲ ਕੋ ਵੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਬੀਜ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਾਲੀ (ਰਾਹ) ਵਾਹੁਣੇ ਵਾਲਾ ਜਮੀਨ ਕੇ (ਕੁਹੇਤ) ਖੋਟਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬਿਖਜੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਣਾ ਹੈ॥

ਹਲੁ ਬੀਚਾਰੁ ਵਿਕਾਰ ਮਣ ਹੁਕਮੀ ਖਟੇ ਖਾਇ ॥

ਬਿਸਜੋਂ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹੁ ਹਲੁ ਹੈ ਔ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਕਮਾਉਣਾ ਏਹੁ (ਮਣ) ਬੋਹਲੁ ਹੈ ਇਹੁ ਜੀਉ (ਹੁਕਮੀ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਖਟਤਾ ਔ ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਮੰਗਿਐ ਅਉਤੁ ਜਣੇਦਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏਗਾ ਤਾਂ (ਜਣੇਦਾ) ਪਿਤਾ ਹੀ ਔਤਰਾ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਨਰਕੋਂ ਸੇ ਰਖਜਾ ਨ ਕਰੇਗਾ ਜੈਸਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਆ ਜੈਸਾ ਨਾ ਹੂਆ ਬਿਰਥਾ ਹੈ॥੧॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਖੇਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਭਉ ਭੁਇ ਪਵਿਤੁ ਪਾਣੀ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਬਲੇਦ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਉ ਹੈ ਇਹੁ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਣੀ ਹੈ ਸਤ ਔ ਸੰਤੋਖ ਬਲਦ ਹੈਂ॥

ਹਲੁ ਹਲੇਮੀ ਹਾਲੀ ਚਿਤੁ ਚੇਤਾ ਵਤ੍ਰ ਵਖਤ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਜੋ (ਹਲੇਮੀ) ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਹੈ ਇਹੀ ਹਲ ਹੈ ਚਿਤੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹਾਲੀ ਹੈ ਔ (ਚੇਤਾ) ਸਮਝ ਜੋ ਹੈ ਏਹੁ (ਵਤ੍ਰ) ਬੀਜਨੇ ਕੀ ਤਰਾਵਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੈ ਇਹੁ ਬੀਜਨੇ ਕਾ ਵਖਤ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਬੀਜੁ ਬਖਸੀਸ ਬੋਹਲ ਦੁਨੀਆ ਸਗਲ ਦਰੋਗ ॥

ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਜੋ ਹੈ ਇਹੁ ਬੀਜੁ ਹੈ ਔ ਗਜਾਨ ਵਾ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਖਸਸ ਹੋਨੀ ਹੈ ਇਹੁ ਬਹਲੁ ਹੈ ਔ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਰੀ ਕੋ ਝੂਠ ਜਾਨਣਾ ਇਹੁ ਬੋਹਲੁ ਕੇ ਊਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੁ ਹੋਇ ਜਾਵਹਿ ਸਗਲ ਵਿਜੋਗ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਐਸੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਗਲ (ਵਿਜੋਗੁ) ਦੁਖ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭ ਵਿਛੋੜੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬੋਲੈ ॥

ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਮੋਹ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਦੂਜੇ ਭਾਇ) ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਹੈ ਨਿਤ ਨੀਰੁ ਵਿਰੋਲੈ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਤੌਂ ਸਦਾ ਦੁਖ ਕੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਜਲ ਕੋ ਹੀ ਰਿੜਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਮਥਿ ਤਤੁ ਕਢੋਲੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਤੱਤ ਕੋ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਹਰਿ ਲਧਾ ਟੋਲੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਚਾਨਣਾ ਹੋਇਆ ਤਬ ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਢੂੰਢਕੇ (ਲਧਾ) ਲਭਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਦਾ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧੭॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਛੁ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਪਰ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੋ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧੭॥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਨਾਨਕ ਚਿੰਤਾ ਮਤਿ ਕਰਹੁ ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਹੀ ਹੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਚਿੰਤਾ ਤੁਮ ਨਾ ਕਰੋ ਤੁਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋ ਤਿਸੀ ਕੋ (ਹੇਇ) ਹੈ॥

ਜਲ ਮਹਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇਅਨੁ ਤਿਨਾ ਭਿ ਰੋਜੀ ਦੇਇ ॥

ਜੋ ਜਲ ਮੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਰੋਜੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਹਟੁ ਨ ਚਲਈ ਨਾ ਕੋ ਕਿਰਸ ਕਰੇਇ ॥

ਉਸ ਜਲ ਮੈਂ ਕੋਈ ਹਟੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਪੁਨਾ ਨਾ ਕੋਈ ਖੇਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਉਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾ ਕੋ ਲਏ ਨ ਦੇਇ ॥

ਓਥੇ ਸੌਦਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਊਹਾਂ ਉਧਾਰ ਹੀ ਲੇਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਆ ਕਾ ਆਹਾਰੁ ਜੀਅ ਖਾਣਾ ਏਹੁ ਕਰੇਇ ॥

ਊਹਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਅਹਾਰ ਜੀਵ ਹੀ ਹੈਂ (ਖਾਣਾ) ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਚਿ ਉਪਾਏ ਸਾਇਰਾ ਤਿਨਾ ਭਿ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਜੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਭੀ ਸਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰਹੁ ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਹੀ ਹੇਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਹੇ ਭਾਈ ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜੀਉ ਮਛੁਲੀ ਝੀਵਰੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਮਛੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਸੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਝੀਵਰ ਹੈ॥

ਮਨੂਆ ਅੰਧੁ ਨ ਚੇਤਈ ਪੜੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ ॥

ਏਹ ਜੀਵ ਅਗਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਚੇਤਦਾ ਇਸੀ ਤੇ ਅਚੇਤ ਹੀ ਮੌਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਰੂਪ ਜਾਲ ਆ ਪੜੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਚਿਤੁ ਅਚੇਤੁ ਹੈ ਚਿੰਤਾ ਬਧਾ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਕਾ (ਚਿਤੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ (ਅਚੇਤ) ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਮੈਂ ਹੀ ਬੱਧਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਜੇ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਕੀਤਾ ॥

ਹੇ (ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਹੈ ਵਡਭਾਗੀ ਲੀਤਾ ॥

ਸਭ ਕਿਛ ਭਾਵ ਗੁਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਘਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਰਿ ਗਈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੀਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤੇ ਬਿਸਿਓਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਰ ਗਈ ਹੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ॥੧੮॥

ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬੂਝ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਵੇਲਿ ਪਿੰਞਾਇਆ ਕਤਿ ਵੁਣਾਇਆ ॥

ਜੀਵ ਈਸ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਮੈਂ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਬਤ੍ਰ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਤੌ ਸਪਸਟ ਹੈਂ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਐਸੇ ਹੈਂ (ਵੇਲਿ) ਪਹਿਲੇ ਵੈਰਾਗ ਧਾਰਾ (ਪਿਞਾਇਆ) ਪੁਨਾ ਵਿਵੇਕ ਹੂਆ ਔ (ਕਤਿ) ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਹੂਈ (ਵੁਣਾਇਆ) ਜੋ ਮੋਖ ਇਛਾ ਹੂਈ॥

ਕਟਿ ਕੁਟਿ ਕਰਿ ਖੁੰਬਿ ਚੜਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪਰਮਾਣ ਗਤ ਸੰਸਾ ਥਾ ਸੋ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਕਟ ਦੀਆ ਹੈ ਕਜਾ ਜੋ ਸਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਹੈ ਵਾ ਅੰਨਜ ਵਸਤੂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਕ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਜਗਤ ਸੰਸਾ ਜੋ ਥਾ ਸੋ ਮਨਨ ਕਰ ਕੁਟ ਦੀਆ ਕਜਾ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੂੰ ਕਿ ਭਿੰਨ ਹੂੰ ਤਬ ਯਹਿ ਸ਼ੰਕਾ ਮਿਟੀ ਖੁੰਬ ਚੜਾਇਆ ਜੈਸੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਖੁੰਬ ਪਰ ਚੜਾਇ ਕਰ ਮੈਲ ਦੂਰ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਿਧਜਾਸਨ ਕਰਕੇ ਵਿਪਰਜੇ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਂਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਔ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਜੋ ਮੈਂ ਤੀਨ ਉਪਾਧ ਤੇ ਜੁਦਾ ਹੂੰ॥

ਲੋਹਾ ਵਢੇ ਦਰਜੀ ਪਾੜੇ ਸੂਈ ਧਾਗਾ ਸੀਵੈ ॥

ਲੋਹਤ ਵਰਣ ਰਜੋ ਗੁਣੋ ਵਾ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਲੋਭਾਦ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਵਢਿਆ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਜੋ (ਜੀ) ਜੀਉ ਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਫਾੜ ਦੀਆ (ਸੂਈ) ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਤਾਗੇ ਕਰਕੇ (ਸੀਵੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ ਆਤਮਾਂ ਕੀ ਲਖਣਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਅਭੇਦਤਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਇਉ ਪਤਿ ਪਾਟੀ ਸਿਫਤੀ ਸੀਪੈ ਨਾਨਕ ਜੀਵਤ ਜੀਵੈ ॥

ਪਤੀ ਸੇ ਭਿੰਨਤਾ ਹੋਈ ਹੋਈ ਇਉਂ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਿਫਤੀ ਨਾਲ ਸੀਵੀਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਫੇਰ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਪੁਰਾਣਾ ਕਪੜੁ ਪਾਟੈ ਸੂਈ ਧਾਗਾ ਗੰਢੈ ॥

ਔਰ ਕਪੜਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਾਨਾ ਹੋ ਕਰ ਫਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੇਰ ਸੂਈ ਤਾਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਗੰਢਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਹੁ ਪਖੁ ਕਿਹੁ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਘੜੀ ਮੁਹਤੁ ਕਿਛੁ ਹੰਢੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਬਸਤ੍ਰ ਜੋ ਪੁਰਾਨੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਗੰਢਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਹੀਨਾ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਦਿਨ ਤੋ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਘੜੀ ਆਧੀ ਘੜੀ ਥੋੜਾ ਸਾ (ਹੰਢੈ) ਕਾਰਜ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੬

ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਸੀਤਾ ਕਦੇ ਨ ਪਾਟੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਸਚੁ) ਸਤ ਵਸਤੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਨਾ ਕਬੀ ਪੁਰਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੀ ਅਭੇਦਤਾ ਰੂਪ ਜੁਗਤੀਓਂ ਸੇ ਏਕ ਰੂਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਬੀ ਫਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਦਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਵਿਤ੍ਰੇਕ ਅੰਸ ਪਰ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਅਨ੍ਹੈ ਪਰ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੋ ਸਚਾ ਤਿਚਰੁ ਜਾਪੀ ਜਾਪੈ ॥੧॥

ਸਿਧਾਂਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵੀਏ ਤਬ ਤਕ (ਸਚੋ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਤਬ ਸੇਖ ਜੀ ਮਹਿਮਾਨੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਕਰਾ ਲੈ ਆਏ ਅਰ ਹਲਾਲ ਖਾਣੇ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਬਕਰੇ ਕੇ ਕੁਹਣੇ ਕੇ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਚ ਕੀ ਕਾਤੀ ਸਚੁ ਸਭੁ ਸਾਰੁ ॥
ਘਾੜਤ ਤਿਸ ਕੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ ਸੇਖ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲਣ ਰੂਪ ਸਾਰ ਕੀ (ਕਾਤੀ) ਕਰਦ ਹਮਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਘਾੜਤ (ਤਿਸਕੀ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਬੇਅੰਤ ਜਾਨਨਾ ਵਾ ਅਤਜੰਤ ਦਿਲ ਕੀ ਸਫਾਈ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਸਾਣ ਰਖਾਈ ਲਾਇ ॥
ਗੁਣ ਕੀ ਥੇਕੈ ਵਿਚਿ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜੋ ਸਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਲਗਾਇ ਰਖੀ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ (ਥੇਕੈ) ਮਿਆਨ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਦਾ ਕੁਠਾ ਹੋਵੈ ਸੇਖੁ ॥
ਲੋਹੂ ਲਬੁ ਨਿਕਥਾ ਵੇਖੁ ॥

ਹੇ ਸੇਖ ਜੇ ਤਿਸ ਕਾਤੀ ਕਾ ਕੁਠਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਰੂਪ ਬਕਰਾ ਹੋਵੇ ਤਉ ਲਬ ਰੂਪ ਲਹੂ ਤੂੰ (ਨਿਕਥਾ) ਨਿਕਲਿਆ ਹੀ ਵੇਖ॥

ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਲਗੈ ਹਕਿ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਦੀਦਾਰਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

(ਹਕਿ) ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਜੀਵ ਹਲਾਲ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੋਇ ਤੌਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਦਰਿ) ਸਰੂਪ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕਮਰਿ ਕਟਾਰਾ ਬੰਕੁੜਾ ਬੰਕੇ ਕਾ ਅਸਵਾਰੁ ॥

ਏਕ ਕੋਈ ਸੁੰਦਰ ਜੁਆਨ ਸੁੰਦਰ ਘੋੜੇ ਪਰ ਅਸਵਾਰ ਹੂਆ ਕਮਰ ਮੈਂ ਕਟਾਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਾਂਧੇ ਹੁਏ ਜਾਤਾ ਥਾ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਨੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਰਕਾਬ ਮਾਰੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਾ ਇਤਨੇਂ ਮੈਂ ਥੋੜੀ ਦੂਰ ਤਕ ਜਾਕਰ ਘੋੜਾ ਸਿਰ ਪਰਨੇ ਗਿਰ ਕਰ ਮਰ ਗਿਆ ਕਾਠੀ ਸਿਰ ਪਰ ਉਠਾ ਕਰ ਚਲਤਾ ਭਯਾ ਵਾਹਿਜ ਪਰਸਿਧ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ ਕਟਾਰਾ (ਕਮਰ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੈ ਨਾਨਕਾ ਮਤੁ ਸਿਰਿ ਆਵੈ ਭਾਰੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗਰਬ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕਯਾ ਜਾਣੀਏ ਗਰਬ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਭਾਰ ਭਾਵ ਗਰਭ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਪੜੇ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਲੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਸੰਗ ਦਵਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸੇ ਸਚੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਖਰਚੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ॥

ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਧਨ ਕਾ ਹੀ ਖਰਚ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਸੋਹਨਿ ਗੁਣ ਗਾਵਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਅਚਲੈ ॥

ਜੋ ਭਗਤ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰ ਅਚੱਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਰਤਨ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਲੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਲੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪ ਰਤਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ਆਪੇ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥੧੯॥

ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਆਪਣੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਆਸਾ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਕੋਇ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਇ ॥

ਆਸਾ ਕੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋਈ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਮਰਿ ਜੀਵਿਆ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਔਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਿਆ ਹੈ (ਸੋਇ) ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਆਇਆ ਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾ ਕਿਛੁ ਆਸਾ ਹਥਿ ਹੈ ਕੇਉ ਨਿਰਾਸਾ ਹੋਇ ॥

ਕੁਛ ਆਸਾ ਕੇ ਹੱਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰੁ ਜੀਉ (ਕੇਉ ਨਿਰਾਸਾ) ਆਸਾ ਤੇ ਰਹਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਵਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਕਰੇ ਏਹ ਬਪੁੜੀ ਜਾਂ ਭੁੋਲਾਏ ਸੋਇ ॥੨॥

ਜਾ (ਸੋਇ) ਓਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਭੁਲਾਇ ਦੇਵੇ ਤੋ ਇਹੁ ਬੁਧੀ ਵਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਬਿਚਾਰੀ ਕਯਾ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰ ਨਿਹਚਲੁ ਏਹੁ ਧਨੁ ॥

ਸਾਮ੍ਰਥ ਜੋ ਦਾਤਿਓਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਹਚਲ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਆਰਾਧੇ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਇ ਜਨੁ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਅਗਮੁ ਰਸਨਾ ਏਕੁ ਭਨੁ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੋ ਪਾਵਣਾ ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਏਕ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇ (ਭਨੁ) ਉਚਾਰੁ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤਿ ਨਾਨਕੁ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੨੦॥

ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਰਮ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨੦॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਰਵਰ ਹੰਸ ਧੁਰੇ ਹੀ ਮੇਲਾ ਖਸਮੈ ਏਵੈ ਭਾਣਾ ॥

ਸਰਵਰ ਰੂਪ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੰਸ ਕਾ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਮੇਲਾ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਏਵੈ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਰਵਰ ਅੰਦਰਿ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਸੋ ਹੰਸਾ ਕਾ ਖਾਣਾ ॥

ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਰੂਪ ਗਯਾਨ ਵੈਰਾਗ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੰਸਾਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਗੁਲਾ ਕਾਗੁ ਨ ਰਹਈ ਸਰਵਰਿ ਜੇ ਹੋਵੈ ਅਤਿ ਸਿਆਣਾ ॥

ਜੋ ਅਤਯੰਤ ਸਯਾਣਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੋ ਭੀ ਦੰਭੀ ਰੂਪ ਬਗੁਲਾ ਔ ਪਾਪੀ ਰੂਪ ਕਾਉਂ ਸਤਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਰਿਜਕੁ ਨ ਪਇਓ ਓਥੈ ਓਨ੍ਾ ਹੋਰੋ ਖਾਣਾ ॥

ਉਨਕਾ ਰਿਜਕ ਓਥੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ ਕਾ ਤੋ ਔਰ ਹੀ ਮਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਸਚਿ ਕਮਾਣੈ ਸਚੋ ਪਾਈਐ ਕੂੜੈ ਕੂੜਾ ਮਾਣਾ ॥

ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠਿਓਂ ਕਾ ਤੌ ਝੂਠਾ ਹੀ ਮਾਣ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੌ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨਾ ਧੁਰੇ ਪੈਯਾ ਪਰਵਾਣਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ (ਪਰਵਾਣਾ) ਲੇਖ ਪੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਉਜਲਾ ਜੇ ਕੋ ਚਿਤਿ ਕਰੇਇ ॥

ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਉਜਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰੇ ਵਹੁ ਭੀ ਉਜਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਸੇਵੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੋ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਣਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਖਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਆਦਿ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਸੇਵੀਐ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਣੇ ਤੇ ਅਗਜਾਨ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਇ॥

ਅਵਗੁਣ ਵੰਞਨਿ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਆਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਰ ਔਗਣ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂ ਔ ਗਣ (ਰਵਹਿ) ਮਿਲ ਜਾਏ ਵਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਮੇਂ ਸੁਖ ਆਇ ਵਸੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈਅਨੁ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਤੀਆਈਅਨੁ ॥

ਆਪਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪਤਿਆਉਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਉਝੜਿ ਪਾਇਅਨੁ ਇਕਿ ਭਗਤੀ ਲਾਇਅਨੁ ॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖ ਆਪ ਹੀ ਉਝੜ ਰੂਪ ਕੁਸੰਗ ਮੈਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਏਕ ਗੁਰਮੁਖ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹਨ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਆਪੇ ਨਾਇ ਲਾਈਅਨੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹੋ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਧਿਆਈਏ॥੨੧॥੧॥ ਸੁਧੁ॥

ਵਾਹ ਵਾਹ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹ॥

ਇਹੁ ਤੁਕ ਸਭ ਪੌੜੀ ਕੇ ਅੰਤ ਜੋੜ ਲੈਣੀ ਸਭ ਪਉੜੀਓਂ ਕੀ ਪੰਜਮੀ ਤੁਕ ਕਾ ਪਦੰਤ ਇਸ ਤੁਕ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੭

ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਣੀਦਾ ਤੈਸੋ ਹੀ ਮੈ ਡੀਠੁ ॥
ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਕਾ ਬਸੀਠੁ ॥

ਬੇਦਾਦਿਕੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁਣੀਤਾ ਥਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਮੈਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਛੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਕੀਲ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਦਾ ਕਟੇ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਾਇਆ ਜਿਨਾ ਧੁਰੇ ਪਇਆ ਸੰਜੋਗੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਆਦਿ ਰੋਗਾਂ ਕੋ ਕਟ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਿਨਾਂ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਸੰਜੋਗ ਕਾ ਕਰਮ ਪੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਇਕੁ ਸਜਣੁ ਸਭਿ ਸਜਣਾ ਇਕੁ ਵੈਰੀ ਸਭਿ ਵਾਦਿ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੇਖਾਲਿਆ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਬਾਦਿ ॥

ਜੋ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੇ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵੈਰੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਸਭ ਵਾਦ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵੇਖਾਲਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੋਂ ਸਭ ਕਰਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨ ਭਰਮਿਆ ਜੋ ਲਗੇ ਦੂਜੈ ਸਾਦਿ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬੁਝਿਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਪਰਸਾਦਿ ॥੨॥

ਜੋ ਦੂਜੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਸਾਕਤ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਖੋਟੇ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਘਟਣਹਾਰੈ ਘਾਟੁ ਆਪੇ ਹੀ ਘਟਿਆ ॥
ਆਪੇ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਹੀ ਖਟਿਆ ॥

ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਹਾਰੇ ਤੈਨੇ ਬਣਾਉ ਆਪੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਖਟਿਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਪਾਸਾਰੁ ਆਪੇ ਰੰਗ ਰਟਿਆ ॥
ਕੁਦਰਤਿ ਕੀਮ ਨ ਪਾਇ ਅਲਖ ਬ੍ਰਹਮਟਿਆ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਪਸਾਰੇ ਕੋ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਇਸ ਕੇ ਰਗ ਮੈਂ (ਰਟਿਆ) ਰੰਗਜਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਅਲਖ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕੇ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤੂੰ ਹੀ ਇਸ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਬੇਅੰਤ ਪਰੈ ਪਰਟਿਆ ॥
ਆਪੇ ਵਡ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਆਪਿ ਵਜੀਰਟਿਆ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਵਡਾ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਸੰਤ ਰੂਪ ਵਜੀਰ ਹੈਂ॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਕੀਮ ਕੇਵਡੁ ਮਟਿਆ ॥
ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟਿਆ ॥੧॥

ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਜੇ ਕੇਤਾ ਵਡਾ ਤੇਰਾ (ਮਟਿਆ) ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਸੁਣਿ ਸਜਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰਿਆ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਹੁ ਦਿਖਾਲਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਜਣ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਣ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਦੇਵਾ ਮਨੁ ਆਪਣਾ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਰਖਾ ਸਮਾਲਿ ॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਨ ਦੇਵਾਂ ਔ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਨਿਤ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਲ ਰਖੋਂ॥

ਇਕਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਹਰਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਇਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਣਾਂ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਨਾ ਮਿਲਾਇਓਨੁ ਜਿਨ ਸਦ ਹੀ ਵਰਤੈ ਨਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਨ ਜਨਾਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਥ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਅਪੋਖ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਲੋਚਾ ਮਿਲਣ ਕੀ ਕਿਉ ਪਾਵਾ ਪ੍ਰਭ ਤੋਹਿ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਸੋ (ਤੋਹਿ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਵੋਂ॥

ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਜਣੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜੋ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੋਹਿ ॥

ਇਸ ਸਲੋਕ ਕੀ ਦੂਸਰੀ ਤੁਕ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਉਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੰਤ ਢੂੰਢ ਲੇਵੋ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਾਂ ਸੋ ਮੁਝ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਵੇ ਵਾ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਫੇਰ ਸੰਕਲਪ ਕੀਆ ਮੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਸਜਣ (ਲੋੜਿ ਲਹੁ) ਢੂੰਢ ਲਵਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਵੇ ਜਬ ਸੰਕਲਪ ਕੀਆ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਲਾਇਆ ਜਤ ਦੇਖਾ ਤਤ ਸੋਇ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਤੋ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ (ਸੋਇ) ਤੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਹੋਇ ਕੈ ਸੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇਵਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੇਵਣਹਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਕਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ॥
ਜਿਸੁ ਰਖੈ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹੀਐ ॥

ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਰਖੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕੁ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਵਸਿ ਸਭਨਾ ਇਕ ਧਰ ॥

ਪਾਲੇ ਬਾਲਕ ਵਾਗਿ ਦੇ ਕੈ ਆਪਿ ਕਰ ॥

ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੈ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਐਸੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਬਾਲਕੇ ਕੋ ਸਿਰ ਪਰ ਅਪਣਾ ਹਥ ਦੇਕੇ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਦਾ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥

ਸਰਬ ਧਾਰ ਸਮਰਥ ਹਉ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਣੀਐ ॥

ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕੌਤਕਾਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਛੂ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅਨੰਦ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੋ ਕਛੁ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸਰਬ ਸਾਮ੍ਰਥਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪੈ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗਾਈਐ ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤੁ ਗਾਵਣ ਜੋਗਿਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ਤਿਨੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੋਗਿਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਗਾਵੀਐ ਵਹੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਗਾਵਣ ਜੋਗਯ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਭੀੜਹੁ ਮੋਕਲਾਈ ਕੀਤੀਅਨੁ ਸਭ ਰਖੇ ਕੁਟੰਬੈ ਨਾਲਿ ॥

ਕਾਰਜ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿਅਨੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਸਭਾਲਿ ॥

ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਹਤ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸਿਖ ਸੇਵਕੋਂ ਸਹਤ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਭ ਕੰਮ ਆਪ ਸਵਾਰੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਜਨੋਂ (ਸੋ) ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਦਾ ਸਮਾਲ ਕਰੋ ਭਾਵ ਯਾਦ ਰਖੋ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੰਠਿ ਲਾਇਦਾ ਲਹੁੜੇ ਬਾਲਕ ਪਾਲਿ ॥

ਦਇਆਲ ਹੋਏ ਸਭ ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਕੰਠ ਸਾਥ ਲਾਉਤਾ ਹੈ (ਲਹੁੜ) ਛੋਟੇ ਬਾਲਕ ਵਤ ਸਦਾ ਹੀ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਸਾਥ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਸਭ (ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ) ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋ ਗਏ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੫੮

ਮਃ ੫ ॥

ਵਿਣੁ ਤੁਧੁ ਹੋਰੁ ਜਿ ਮੰਗਣਾ ਸਿਰਿ ਦੁਖਾ ਕੈ ਦੁਖ ॥

ਦੇਹਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤੋਖੀਆ ਉਤਰੈ ਮਨ ਕੀ ਭੁਖ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੋਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦਿਓ ਜਿਸਤੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਭੁਖ ਉਤਰ ਜਾਏ ਅਰ ਜਿਸ ਕਰ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਾਂ॥

ਗੁਰਿ ਵਣੁ ਤਿਣੁ ਹਰਿਆ ਕੀਤਿਆ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਨੁਖ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੌ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਸਭ ਹਰੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਤੌ ਮਾਨੁਖ ਜੂਨੀ ਹੈ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਕਿਆ ਬਡੀ ਬਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਜੜ ਤਾਰ ਦੀਏ ਏਹ ਤੌ ਚੇਤਨ ਹੈ ਸਭ ਬਾਤ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਦਾਤਾਰੁ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ॥

ਘੜੀ ਨ ਮੁਹਤੁ ਚਸਾ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਾ ਸਰੈ ॥

ਐਸਾ ਦਾਤਾਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨਾ ਬੀਸਰੈ ਘੜੀ ਦੋ ਘੜੀ ਵਾ ਅਧੀ ਘੜੀ ਔ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਬਾਹੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਕਿਆ ਕੋ ਲੁਕਿ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸੁ ਪਤਿ ਰਖੈ ਆਪਿ ਸੋ ਭਵਜਲੁ ਤਰੈ ॥

ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੀ ਜੋ ਰਹੇ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਕੋਈ ਛਪਾਵ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਕੀ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤਿ ਰਖੇ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੁ ਗਿਆਨੀ ਤਪਾ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥

ਸੋ ਪੂਰਾ ਪਰਧਾਨੁ ਜਿਸ ਨੋ ਬਲੁ ਧਰੈ ॥

ਸੋਈ ਭਗਤ ਅਰ ਸੋਈ ਗਯਾਨੀ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਤਪਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਪੂਰਨ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਮੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਲ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਮੈਂ ਬਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਜਰਾਏ ਆਪਿ ਸੋਈ ਅਜਰੁ ਜਰੈ ॥

ਤਿਸ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸਚੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਗੁਰ ਮਨਿ ਧਰੈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪਿ ਸਹਾਰਨਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਜਰ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜਰਤਾ ਹੈ ਯਥਾਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਣ ਸੋ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੫ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਰਾਗ ਸੁਰੰਗੜੇ ਆਲਾਪਤ ਸਭ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਜੰਤ ਸੁਹਾਵੜੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪਦੇ ਨਾਉ ॥

ਸੋ ਰਾਗ ਧੰਨ ਹੈਂ ਔ ਉਨ ਕਾ ਅਨੰਦ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਵਾ ਰਾਗ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ (ਸੁਰੰਗੜੇ) ਪੁਤ੍ਰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਆਲਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚਲੀ ਜਾਇ ਔਰ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਵਹੁ ਜੀਵ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜਿ ਹਮ ਬਾਛਦੇ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਹੋਇ ਕੈ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਮ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਿਆਰਿਓਂ ਕੀ ਧੂੜ ਹਮ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਪਲੇ ਪੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਧੂੜ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਗੋਵਿਦ ਕੈ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਆਖਾ ਬਿਰਥਾ ਜੀਅ ਕੀ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਮੇਲਹੁ ਰਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਪੈ ਹੀ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਵਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕ੍ਹੂੰਗਾ ਕਿ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਜੋ ਸਜਣ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੋ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਲਾਇਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਅਗਮ ਰੂਪੁ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਜਾਇ ॥੧॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨ ਜਬ ਮਿਲਾਇਆ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਅਗੰਮ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਘੜੀ ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਮੂਰਤੁ ਪਲੁ ਸਾਰੁ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਦਿਨਸੁ ਸੰਜੋਗੜਾ ਜਿਤੁ ਡਿਠਾ ਗੁਰ ਦਰਸਾਰੁ ॥

ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਵਹੁ ਸਮਾਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਘੜੀ ਭੀ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈ ਧੰਨ ਵਹੁ ਮਹੂਰਤ ਹੈ ਔ ਪਲ ਭੀ ਵਹੁ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨਕਾ ਸੰਜੋਗ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਅਗਮ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹਉਮੈ ਤੁਟਾ ਮੋਹੜਾ ਇਕੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਪਾਇਆ ਮਨ ਕੀਆ ਸਭ ਵਾਸਨਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮੋਹ ਥਾ ਇਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਬ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਤਬ ਵਹੁ ਤੂਟਾ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਲਗਾ ਸੇਵ ਹਰਿ ਉਧਰਿਆ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾ ਤਉ ਤੌ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਉਧਰਿਆ) ਤਰਿਆ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਸਭ ਛੂਟ ਗਈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਣੁ ਭਗਤਿ ਵਿਰਲੇ ਦਿਤੀਅਨੁ ॥

ਸਉਪੇ ਜਿਸੁ ਭੰਡਾਰ ਫਿਰਿ ਪੁਛ ਨ ਲੀਤੀਅਨੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ (ਸਿਫਤਿ) ਉਸਤਤੀ ਸਲਾਹੁਣ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਹੀ ਦਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸੌਪੇ ਹੈਨ ਫਿਰ ਉਨਸੇ ਪੁਛ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਏ ਭਾਵ ਓਹੁ ਬਖਸ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਲਗਾ ਰੰਗੁ ਸੇ ਰੰਗਿ ਰਤਿਆ ॥

ਓਨਾ ਇਕੋ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਇਕਾ ਉਨ ਭਤਿਆ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋਈ ਰੰਗ ਅਨੰਦ ਮੈਂ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੋ ਇਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਹੈ ਇਕੋ ਉਨਕੀ ਤਰਾਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਬਨਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਚਾ ਨਿਸਚਾ ਇਕ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਪਿਛੈ ਜਗੁ ਭੁੰਚੈ ਭੋਗਈ ॥

ਓਨਾ ਪਿਆਰਾ ਰਬੁ ਓਨਾਹਾ ਜੋਗਈ ॥

ਉਨਕੇ ਆਸਰੇ ਜਗਤ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਉਨੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਓਨਾਹਾ) ਉਨੋਂ ਕੋ ਜੋਗ ਲਾਇਕ (ਈ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਆ ਗੁਰੁ ਆਇ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣਿਆ ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਜਿ ਖਸਮੈ ਭਾਣਿਆ ॥੪॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਖਸਮ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਦੋਸਤੀ ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਰੰਗੁ ॥

ਹਰਿ ਇਕੋ ਮੇਰਾ ਸਜਣੋ ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਸੰਗੁ ॥

ਹਮਾਰੀ ਇਕ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਔ ਇਕ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਤਨ ਕਰਕੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਸਜਣ ਭੀ ਇਕੋ ਹਰੀ ਹੈ ਇਕ ਹਰੀ ਸਾਥ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੰਗ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਗੋਸਟੇ ਮੁਹੁ ਮੈਲਾ ਕਰੈ ਨ ਭੰਗੁ ॥
ਜਾਣੈ ਬਿਰਥਾ ਜੀਅ ਕੀ ਕਦੇ ਨ ਮੋੜੈ ਰੰਗੁ ॥

ਇਕ ਹਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੀ ਗੋਸਟ ਭਾਵ ਕਹਿਣਾ ਸੁਨਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁਹ ਮੈਲਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਮੋੜਤਾ॥

ਹਰਿ ਇਕੋ ਮੇਰਾ ਮਸਲਤੀ ਭੰਨਣ ਘੜਨ ਸਮਰਥੁ ॥
ਹਰਿ ਇਕੋ ਮੇਰਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਸਿਰਿ ਦਾਤਿਆ ਜਗ ਹਥੁ ॥

ਇਕ ਹਰੀ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭੰਨਣੇ ਔ ਘੜਨੇ ਕਉ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਇਕ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਿਸਕਾ ਹਥ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੈ ਦੀ ਮੈ ਟੇਕ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਿ ਸਭਨਾ ਸਮਰਥੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿ ਕੈ ਹਥੁ ॥

ਇਕ ਹਰੀ ਕੀ ਹੀ ਮੁਝ ਕੋ ਓਟ ਹੈ ਜੋ ਸਭਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਧਾਰ ਕੇ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ॥

ਪੰਨਾ ੯੫੯

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ਜਿਨਿ ਤਾਰਿਆ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਭ ਅਧਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਨੇ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਪਾਇਆ ਧੁਰਿ ਸੰਜੋਗ ॥

ਜਬ ਧੁਰੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਬ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀਆਂ ਇਛਾਂ ਸਭ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਦ ਹੀ ਭੋਗੇ ਭੋਗ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸਭ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਕੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਨਬੰਧੁ ॥
ਵੇਖਦਿਆ ਹੀ ਭਜਿ ਜਾਨਿ ਕਦੇ ਨ ਪਾਇਨਿ ਬੰਧੁ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੋ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਨਬੰਧ ਕੀ ਹੈ ਜਬ ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾ ਹੋਈ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਸਾਰ ਹੀ ਭਜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਬੰਧੁ) ਸੰਤੋਖ ਵਾ ਧੀਰਜ ਵਾ ਸੰਬੰਧ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਜਿਚਰੁ ਪੈਨਨਿ ਖਾਵਨੑੇ ਤਿਚਰੁ ਰਖਨਿ ਗੰਢੁ ॥
ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਕਿਛੁ ਨ ਹੋਵਈ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਬੋਲਨਿ ਗੰਧੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਪੈਨਨਾਂ ਔ ਖਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨਾ ਚਿਰ ਹੀ (ਗੰਢੁ) ਮੇਲ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਨਕੋ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਦਿਨ ਮੈ ਤੋਂ ਦੁਰਗੰਧ ਕੇ ਹੀ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਨਮੁਖ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ॥
ਕੂੜਾ ਗੰਢੁ ਨ ਚਲਈ ਚਿਕੜਿ ਪਥਰ ਬੰਧੁ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੇ ਹੁਏ ਹੁਏ ਅਪਨਾ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਭਾਵ ਉਸਦੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ (ਗੰਢੁ) ਮੇਲ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸੋ

ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ॥ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਚਿਕੜ ਲਗਾਇਕੇ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਨਦੀ ਮੇਂ (ਬੰਧੁ) ਪੁਲ ਬਨਾਈਏ ਤੋ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧੇ ਆਪੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਫਕੜੁ ਪਿਟਨਿ ਧੰਧੁ ॥
ਝੂਠੈ ਮੋਹਿ ਲਪਟਾਇਆ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹੰਧੁ ॥

ਵਹੁ ਅਗਜਾਨੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ (ਫਕੜੁ) ਖਰਾਬ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਪਿਟਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਝੂਠੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਹੀ ਲਪਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਉਂ ਹਉਂ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਉਨ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਧੁਰਿ ਪੂਰਾ ਕਰਮੁ ਕਰੇਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਨ ਉਬਰੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰਮ ਵੋਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਸਮਝ ਕੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਰਤੇ ਦੀਦਾਰ ਸੇਈ ਸਚੁ ਹਾਕੁ ॥
ਜਿਨੀ ਜਾਤਾ ਖਸਮੁ ਕਿਉ ਲਭੈ ਤਿਨਾ ਖਾਕੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੀਦਾਰ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੇਈ ਸਚੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਚਾ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਖਸਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਖਾਕੁ) ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਲਭੈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮੈਲਾ ਵੇਕਾਰੁ ਹੋਵੈ ਸੰਗਿ ਪਾਕੁ ॥
ਦਿਸੈ ਸਚਾ ਮਹਲੁ ਖੁਲੈ ਭਰਮ ਤਾਕੁ ॥

ਮਨ ਜੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮੈਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚਾ ਸਰੂਪ ਦਿਸਤਾ ਹੈ ਔ ਭਰਮ ਰੁਪ ਤਾਕੁ ਖੁਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸਹਿ ਦਿਖਾਲੇ ਮਹਲੁ ਤਿਸੁ ਨ ਮਿਲੈ ਧਾਕੁ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ਬਿੰਦਕ ਨਦਰਿ ਝਾਕੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਧਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਜੇ ਵਹੁ ਥੋੜੀ ਨਜਰ ਕਰਕੇ ਬੀ ਦੇਖੇ ਤੋ ਮਨ ਤਨ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਲਾਗੁ ॥
ਤਿਸੈ ਮਿਲੈ ਸੰਤ ਖਾਕੁ ਮਸਤਕਿ ਜਿਸੈ ਭਾਗੁ ॥੫॥

ਨੌ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਨਿਧੀ ਔ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਖਜਾਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਉਤਮ ਸਖੀ ਮਧਮ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਹਰਣਾਖੀ ਕੂ ਸਚੁ ਵੈਣੁ ਸੁਣਾਈ ਜੋ ਤਉ ਕਰੇ ਉਧਾਰਣੁ ॥

ਹੇ ਝੂਠੇ ਰੂਪ ਵਾ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮਰਤੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ ਤੈਨੂੰ ਸਚਾ ਵਾਕ ਸੁਣਾਵਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰੇ॥

ਸੁੰਦਰ ਬਚਨ ਤੁਮ ਸੁਣਹੁ ਛਬੀਲੀ ਪਿਰੁ ਤੈਡਾ ਮਨ ਸਾਧਾਰਣੁ ॥

ਹੇ ਛਬੀਲਾ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਚਨਾਂ ਕੋ ਸੁਣ ਤੇਰਾ ਪਿਰੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੁਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਦੁਰਜਨ ਸੇਤੀ ਨੇਹੁ ਰਚਾਇਓ ਦਸਿ ਵਿਖਾ ਮੈ ਕਾਰਣੁ ॥
ਊਣੀ ਨਾਹੀ ਝੂਣੀ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਵਿਹੂਣੀ ॥

ਐਸੇ ਪਤੀ ਕੌ ਛੋਡਕੇ ਦੁਰਜਨ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਵਿਕਾਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਤੈਨੇ ਨੇਹੁ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਤੂੰ ਦਸ ਮੈਂ ਓਹ ਕਾਰਨ ਦੇਖਾਂ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਤੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਕਾਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਲਾਭ ਜਾਨਿਆ ਹੈ (ਊਣੀ) ਖਾਲੀ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਰਹਤ ਭੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ (ਝੂਣੀ) ਪਤੀ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਨਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਨਿਮੋਝੂਣੀ ਵੀ ਭਾਵ ਸੋਕਾਤਰ ਭੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸੇ (ਵਿਹੂਣੀ) ਰਹਤ ਭੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਪਿਰੁ ਛੈਲੁ ਛਬੀਲਾ ਛਡਿ ਗਵਾਇਓ ਦੁਰਮਤਿ ਕਰਮਿ ਵਿਹੂਣੀ ॥

ਹੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਵਿਹੂਣੀ) ਰਹਿਤ ਭਾਵ ਹੇ ਮੰਦਭਾਗ ਪਤੀ ਜੋ (ਛੈਲੁ) ਸੁੰਦਰ ਅਰ ਬਾਂਕੀ ਛਬ ਵਾਲਾ ਸੋ ਦੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਛੋਡਕੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥ ਮੱਧਮ ਸਖੀ ਕਾ ਉੱਤਰ॥

ਨਾ ਹਉ ਭੁਲੀ ਨਾ ਹਉ ਚੁਕੀ ਨਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਦੋਸਾ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਨਾ ਮੈਂ ਭੁਲੀ ਹਾਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾ ਮੈਂ ਚੁਕੀ ਹਾਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਾ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਕਛੁ ਅਧਿਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਤੁ ਹਉ ਲਾਈ ਤਿਤੁ ਹਉ ਲਗੀ ਤੂ ਸੁਣਿ ਸਚੁ ਸੰਦੇਸਾ ॥

ਜਿਤ ਵਲ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਲਾਈ ਹਾਂ ਤਿਤ ਵਲ ਹੀ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹਾਂ ਹੇ ਸਖੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਮੇਰਾ ਏਹ ਸਚਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ॥

ਸਾਈ ਸੁੋਹਾਗਣਿ ਸਾਈ ਭਾਗਣਿ ਜੈ ਪਿਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਮਪਤੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਪਿਰਿ ਅਉਗਣ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭਿ ਗਵਾਏ ਗਲ ਸੇਤੀ ਲਾਇ ਸਵਾਰੀ ॥

ਪਤੀ ਨੇ ਔਗਣ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਗਵਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਗਲ ਸਾਥ ਲਾਇਕੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥

ਕਰਮਹੀਣ ਧਨ ਕਰੈ ਬਿਨੰਤੀ ਕਦਿ ਨਾਨਕ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ॥

ਮੈਂ ਕਰਮਾਂ ਥੀਂ ਹੀਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਕਬ ਆਵੇਗੀ॥

ਸਭਿ ਸੁਹਾਗਣਿ ਮਾਣਹਿ ਰਲੀਆ ਇਕ ਦੇਵਹੁ ਰਾਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮੈਂ ਤੋ ਯਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੀ ਰਹਤੀ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਸਭ ਸੁਹਾਗਣਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣਤੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ ਰਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਦੇਵਹੁ ਭਾਵ ਇਕ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨਾ ਅਨੰਦ ਦੇਵੋ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਾਹੇ ਮਨ ਤੂ ਡੋਲਤਾ ਹਰਿ ਮਨਸਾ ਪੂਰਣਹਾਰੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਭਿ ਦੁਖ ਵਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਡੋਲਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਮਨਸਾ ਤੇਰੀ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ (ਪੁਰਖੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤੂੰ ਧਿਆਇ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਆਰਾਧਿ ਮਨ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਜਾਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮਾ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਅਰਾਧ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਪਾਪ ਔ ਵਿਕਾਰ ਚਲੇ ਜਾਇਗੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕਰ ਸਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਰੰਗ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਓਨੀ ਛਡਿਆ ਮਾਇਆ ਸੁਆਵੜਾ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥
ਅਠੇ ਪਹਰ ਇਕਤੈ ਲਿਵੈ ਮੰਨੇਨਿ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਓਨਾਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਸਵਾਦ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਛਡਿਆ ਹੈ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਅਪਾਰ ਹੀ ਧਨ ਸੰਚਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਆਠ ਪਹਿਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੦

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਇਕੁ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਪਿਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਇਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਏਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪਿਆਰ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਤਿਸ ਨੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਜਮ ਨਾਹਿ ਦੁਖ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਯਾਦ ਆਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਕਿ ਕਾੜਿਆ ॥
ਜਿਸ ਦਾ ਕਰਤਾ ਮਿਤ੍ਰੁ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਹਿ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਝੂਰਨਾ ਹੈ ਹੇ ਕਰਤਾ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਕਾਰਜ ਤੈਂਨੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਜਨੁ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਬਹੁਤਾ ਤਿਸੁ ਧਨੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਨਾਮਧਨ ਬਹੁਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਸੋ ਵਡ ਪਰਵਾਰਿਆ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਤਿਨਿ ਕੁਲ ਉਧਾਰਿਆ ॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਹਿ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਸਭ ਕੁਲ ਉਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵਹਿ ਸੋਈ ਵਡੇ ਪਰਵਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੬॥

ਏਕ ਪੰਡਤ ਅਤੀ ਲੋਭੀ ਅਰ ਪਖੰਡੀ ਵੈਸਨਵ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ ਇਕ ਵਿਦਯਆਰਥੀ ਦੰਭੀ ਥਾ ਦੋਨੋਂ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਥਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਹਾਜਰ ਤੋ ਦੀਨ ਰਹਤੇ ਥੇ ਔਰ ਪੀਛੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਜਬ ਉਨ ਕਾ ਪਖੰਡ ਜਾਹਰ ਹੂਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਸਭਾ ਸੇ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਭਏ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਪਖੰਡ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਔ ਸਚ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਅੰਨਾ ਬਾਹਰਹੁ ਅੰਨਾ ਕੂੜੀ ਕੂੜੀ ਗਾਵੈ ॥
ਦੇਹੀ ਧੋਵੈ ਚਕ੍ਰ ਬਣਾਏ ਮਾਇਆ ਨੋ ਬਹੁ ਧਾਵੈ ॥

ਅੰਤਰੀਵ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਿਆਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਤੇ ਵਿਤੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ਝੂਠੀ ਝੂਠੀ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਥਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਹਤ ਤੇ ਸੁੰਨ

ਹੈ ਸਰੀਰ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਪਰ ਚਕ੍ਰ ਆਦੀ ਚਿਨ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੋ ਬਹੁਤ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਹਉਮੈ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥
ਨੀਂਦ ਵਿਆਪਿਆ ਕਾਮਿ ਸੰਤਾਪਿਆ ਮੁਖਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਾਵੈ ॥

ਅੰਤਰ ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਜੋ ਲਾਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਓਹ ਤੋ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਦੋਖ ਸੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਸੰਤਪਤ ਹੈ ਮੁਖਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰਨ ਸੇ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੈਸਨੋ ਨਾਮੁ ਕਰਮ ਹਉ ਜੁਗਤਾ ਤੁਹ ਕੁਟੇ ਕਿਆ ਫਲੁ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਤੋ ਵੈਸਨੋ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਇਹ ਤੋ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਤੋਹ ਕੁਟਤਾ ਹੋਵੈ ਉਸ ਕੋ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਹਉਮੈ ਜੁਗਤ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਏਹ ਕਿਆ ਫਲ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਹੰਸਾ ਵਿਚਿ ਬੈਠਾ ਬਗੁ ਨ ਬਣਈ ਨਿਤ ਬੈਠਾ ਮਛੀ ਨੋ ਤਾਰ ਲਾਵੈ ॥

ਹੰਸੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਜੈਸੇ ਬਗਲਾ ਨਹੀਂ (ਬਣਈ) ਸੋਭਤਾ ਵਹੁ ਨਿਤ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਮਛੀ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੋ ਹੀ (ਤਾਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਸ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿਖ ਸਰੋਵਰ ਗੁਰੂ ਬਗਲਾ ਦੰਭੀ ਮਛੀ ਪਦਾਰਥ ਸੰਤਾਂ ਅਰ ਦੰਭੀ ਕਾ ਮੇਲ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਗਜਾਨ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਸਿਖ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਦੰਭੀ ਵਿਖਿਓਂ ਕੋ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਜਾ ਹੰਸ ਸਭਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਿ ਦੇਖਨਿ ਤਾ ਬਗਾ ਨਾਲਿ ਜੋੜੁ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜਬ ਹੰਸੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਨੇ ਲਗੀ ਤਾਂ ਬਗਲਿਆਂ ਨਾਲ ਤਿਨਕਾ ਸੰਬੰਧ ਕਬੀ ਭੀ ਨ ਆਇਆ॥

ਹੰਸਾ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਚੁਗਣਾ ਬਗੁ ਡਡਾ ਭਾਲਣ ਜਾਵੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਸਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਹੀਰਾ ਮੋਤੀ ਹੀ ਚੁਗਨਾ ਹੈ ਬਗਲਾ ਡਡੋਂ ਕੋ ਹੀ ਢੂੰਡਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਉਡਰਿਆ ਵੇਚਾਰਾ ਬਗੁਲਾ ਮਤੁ ਹੋਵੈ ਮੰਞੁ ਲਖਾਵੈ ॥

ਅੰਤ ਕੋ ਬਗਲਾ ਜੋ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ ਤਿਨ ਹੰਸੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਉਡਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮਤ ਕਿਤੇ ਮੇਰਾ ਲਖਣਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਕਿਤੇ ਮੇਰਾ ਪਾਜ ਨ ਉਘੜ ਜਾਵੇ॥

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਕਿਸੁ ਦੋਸੁ ਦਿਚੈ ਜਾ ਹਰਿ ਏਵੈ ਭਾਵੈ ॥

ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਥੇ ਹੀ ਓਟ ਕੋਈ ਲਾਗਾ ਹੈ ਕਿਸਕੋ ਦੋਸ ਦੇਵੀਏ ਜਾਂ ਹਰੀ ਕੋ ਏਵੇ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਉਸੀ ਅਨਸਾਰ ਕਰਤਾਰ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ ਰਤਨੀ ਭਰਪੂਰੇ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਰਤਨੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਖ ਹੰਸ ਸਰਵਰਿ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਹੁਕਮਾਵੈ ॥

ਸਿਖ ਜੋ ਹੰਸ ਔ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰੋਵਰ ਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਬ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕਠੇ ਹੂਏ ਭਾਵ ਗੁਰ ਸਿਖ ਜਬ ਮਿਲ ਬੈਠੇ ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸਿਖ ਜਬ ਆਇਆ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਮਾਣਕ ਸਰਵਰਿ ਭਰਪੂਰੇ ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਰਹੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰੋਵਰ ਰੂਪ ਰਚਨ ਪਦਾਰਥ ਮਾਨਕੋਂ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖ ਉਨੋਂ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਖਾਇ ਖਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਸਰਵਰ ਹੰਸੁ ਦੂਰਿ ਨ ਹੋਈ ਕਰਤੇ ਏਵੈ ਭਾਵੈ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਦੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਸਿਖੁ ਗੁਰੂ ਪਹਿ ਆਵੈ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਸੇ ਹੰਸ ਵਤ ਜੋ ਸਿਖ ਹੈਂ ਸੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਰਤੇ ਕੋ (ਏਵੈ) ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਦੋਂ ਹੀ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਟੰਬ ਸਭਿ ਤਾਰੇ ਸਭਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਛਡਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਤਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਤਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸਭ ਅਧਕਾਰੀਆਂ ਕੋ ਮੁਕਤ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪੰਡਿਤੁ ਆਖਾਏ ਬਹੁਤੀ ਰਾਹੀ ਕੋਰੜ ਮੋਠ ਜਿਨੇਹਾ ॥
ਅੰਦਰਿ ਮੋਹੁ ਨਿਤ ਭਰਮਿ ਵਿਆਪਿਆ ਤਿਸਟਸਿ ਨਾਹੀ ਦੇਹਾ ॥

ਪੰਡਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਬਹੁਤਿਆਂ ਰਸਤਿਓਂ ਮੇਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰੋਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਕਰ ਪੰਡਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਸਾਬਤ ਦਾਲ ਮੇਂ ਜੋ ਦਾਣਾ ਗਲੇ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਰੜੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕੋਰੜੂ ਮੋਠ ਜਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿਤ ਕਠੋਰ ਹੈ ਔਰ ਦਿਲੋਂ ਕਿਸੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਅੰਦਰ ਤਿਸਦੇ ਮੋਹ ਹੈ ਅਰੁ ਨਿਤ ਭਰਮ ਮੇਂ ਹੀ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦੇਹ ਕਰਕੇ ਭੀ ਇਸਥਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਨ ਚੰਚਲ ਹੈ॥

ਕੂੜੀ ਆਵੈ ਕੂੜੀ ਜਾਵੈ ਮਾਇਆ ਕੀ ਨਿਤ ਜੋਹਾ ॥
ਸਚੁ ਕਹੈ ਤਾ ਛੋਹੋ ਆਵੈ ਅੰਤਰਿ ਬਹੁਤਾ ਰੋਹਾ ॥

ਝੂਠਾ ਹੀ ਉਸ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਆਵਣਾ ਹੈ ਔ ਝੂਠਾ ਹੀ ਉਸ ਕਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਕੀ ਹੀ ਨਿਤ (ਜੋਹਾ) ਝਾਕ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਸਚ ਕਹੇ (ਤਾ ਛੋਹੋ) ਗੁਸੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅੰਤਰ ਤਿਸ ਕੇ ਬਹੁਤਾ (ਰੋਹਾ) ਗੁਸਾ ਹੀ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਵਿਆਪਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਕੁਬੁਧਿ ਕੁਮੂੜਾ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਤਿਸੁ ਮੋਹਾ ॥
ਠਗੈ ਸੇਤੀ ਠਗੁ ਰਲਿ ਆਇਆ ਸਾਥੁ ਭਿ ਇਕੋ ਜੇਹਾ ॥

ਵਹੁ ਦੁਰਮਤੀ ਖੋਟੀ ਵਿਸੇ ਪਰਾਯਣ ਕੁਬੁਧੀ ਮੈਂ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਕੁਮੂੜਾ) ਕੁਤਸਤ ਔ ਮੂਰਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਜੋ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੰਡਤ ਠਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਦਿਆ ਅਰਥੀ ਰਲਕੇ ਸੰਤਾਂ ਮੈਂ ਆਇਆ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਸਾਥ ਇਕੋ ਜੇਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੋਨੋਂ ਪਖੰਡੀ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਾਫੁ ਨਦਰੀ ਵਿਚਦੋ ਕਢੈ ਤਾਂ ਉਘੜਿ ਆਇਆ ਲੋਹਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਾਫ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਾਂ ਨਜਰ ਵਿਚੋਂ ਕਢਿਆ ਤਾਂ ਉਘੜ ਆਇਆ ਲੋਹਾ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਕਾਲਾ ਪਰਤੀਤ ਹੋਇਆ॥

ਬਹੁਤੇਰੀ ਥਾਈ ਰਲਾਇ ਰਲਾਇ ਦਿਤਾ ਉਘੜਿਆ ਪੜਦਾ ਅਗੈ ਆਇ ਖਲੋਹਾ ॥

ਬਹੁਤੀ ਥਾਂਈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਉਤਮ ਜਗਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਰਲਾਇ ਰਲਾਇ ਦੀਆ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕਾ ਪੜਦਾ ਉਘੜਿਆ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪਾਪੀ ਮਸ਼ਾਹੂਰ ਹੋ ਹੀ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਕਰਮ ਥਾ ਸੋ ਆਗੇ ਉਸ ਕੇ ਆਇ ਖਲੋਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਜੇ ਸਰਣੀ ਆਵੈ ਫਿਰਿ ਮਨੂਰਹੁ ਕੰਚਨੁ ਹੋਹਾ ॥

ਜੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਹੁ ਸਰਨੀ ਆ ਜਾਵੇ ਫੇਰ ਤੌਂ ਮਨੂਰ ਸੇ ਕੰਚਨ ਹੂਆ ਹੀ ਜਾਣੋ ਭਾਵ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਪੁਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਸਮਾਨੇ ਅਉਗਣ ਕਟੇ ਕਰੇ ਸੁਧੁ ਦੇਹਾ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਤੌ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਸਤ੍ਰੂ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਔਗੁਣ ਕਟਕੇ ਇਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਸੁਧ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲਿ ਸਨੇਹਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੧

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋਵੈ ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਵਸੇਹਾ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬਸਤੀ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਤਿਸ ਕਾ ਕਟੀਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਹਾ ॥੨॥

ਤਿਸਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਟੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਣਾ ਜੰਤੁ ਸੋ ਤੁਧੁ ਬੁਝਈ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਣਾ ਜੰਤੁ ਸੁ ਦਰਗਹ ਸਿਝਈ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੋ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੁਝਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਸਿਝਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਸਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਨਦਰਿ ਹਉਮੈ ਤਿਸੁ ਗਈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਸੰਤੁਸਟੁ ਕਲਮਲ ਤਿਸੁ ਖਈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਉਮੈ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਨਸ਼ਟ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਸੁਆਮੀ ਵਲਿ ਨਿਰਭਉ ਸੋ ਭਈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਚਾ ਸੋ ਥਿਅਈ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸਕੇ ਵਲ ਤੁਸੀ ਹੂਏ ਹੋ ਸੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਿਰਭਉ ਹੁਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੋ ਸੋ ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਮਇਆ ਨ ਪੋਹੈ ਅਗਨਈ ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਸਦਾ ਦਇਆਲੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਤੇ ਮਤਿ ਲਈ ॥੭॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੁਈ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਦਿਆਲਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਿਰਪਾਲ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਇ ਪੈ ॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪੈਕੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਨਾਉਂ ਜਪੀਏ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਵਸੁ ਦੂਖਾ ਨਾਸੁ ਹੋਇ ॥

ਹਥ ਦੇਇ ਆਪਿ ਰਖੁ ਵਿਆਪੈ ਭਉ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਔ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਸ ਤੂੰ ਜਿਸਤੇ ਦੁਖਾਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਆਪ ਹਥ ਦੇਕੇ ਰਖਿਆ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਭੈ ਨ ਵਿਆਪੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਏਤੈ ਕੰਮਿ ਲਾਇ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਜਾਇ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਏਸੇ ਕੰਮ ਮੈਂ ਲਾਇ॥ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਸੰਗ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈ ਕਾ ਰੋਗ ਜਾਇ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਖਸਮੁ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਚੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਲਹਿਆ ॥

ਹੇ ਖਸਮ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਛਲਖਿਆ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲ ਅਪਣੀ ਸਿਫਤਿ ਦੇਹੁ ॥
ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਏਹ ॥੧॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨੀ ਦੇਹੁ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤੌ ਏਹੁ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਏਕੋ ਜਪੀਐ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਇਕਸ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥
ਇਕਸੁ ਸਿਉ ਕਰਿ ਪਿਰਹੜੀ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਜਪੀਐ ਔ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸਰਣਾਇ ਹੋਈਐ ਇਕ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੋ ਔਰ ਦੂਜੀ ਕੋਈ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਮੰਗੀਐ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥
ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਇਕੋ ਇਕੁ ਧਿਆਇ ॥

ਇਕੋ ਦਾਤਾ ਹੀ ਸਦੀਵ ਮੰਗੀਐ ਜਿਸ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਪਲੈ ਪੈ ਜਾਏ॥ ਮਨ ਤਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਹੀ ਅਦੁਤੀ ਜਾਨਕੈ ਧਿਆਈਐ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਚੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵੁਠਾ ਆਇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਨਾਮ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਵਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਗਵਤ ਕਾ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥
ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਨਾਮੁ ਉਚਰਾ ਨਾਨਕ ਖਸਮ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਜਲ ਅਸਥਲ ਔ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਵਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈ ਦੂਸ੍ਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਈ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਖਸਮ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਰਖਵਾਲਾ ਮਾਰੇ ਤਿਸੁ ਕਉਣੁ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਰਖਵਾਲਾ ਜਿਤਾ ਤਿਨੈ ਭੈਣੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਣ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਰਾਖਾ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਤੀਨੋਂ ਭਵਣੋਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਹਾਂ ਭੈਣ ਪਦ ਮੂਲ ਮੈਂ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਗਾਉ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅਰਥ ਕਰਨਾ॥ ਸਰੀਰੁ ਜੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰਾ ਅੰਗੁ ਤਿਸੁ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰਾ ਅੰਗੁ ਸੁ ਨਿਰਮਲੀ ਹੂੰ ਨਿਰਮਲਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਪਖੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਪਖੁ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਸੇ ਨਿਰਮਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਨਦਰਿ ਨ ਲੇਖਾ ਪੁਛੀਐ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਖੁਸੀ ਤਿਨਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਭੁੰਚੀਐ ॥

ਜਿਸਨੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਲੇਖਾ ਨਹੀ ਪੁਛੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਤੇਰੀ ਖੁਸੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨੌਨਿਧਾਂ ਭੋਗੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਵਲਿ ਤਿਸੁ ਕਿਆ ਮੁਹਛੰਦਗੀ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਸੁ ਤੇਰੀ ਬੰਦਿਗੀ ॥੯॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਵਲ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਕਿਸੇ ਕੀ (ਮੁਹਛੰਦਗੀ) ਮੁਹਤਾਜੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਾਧੀਨਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੇਰੀ ਮੇਹਰ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਬੰਦਗੀ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਸੰਗਿ ਵਿਹਾਵੇ ॥
ਤੁਧਹੁ ਭੁਲੇ ਸਿ ਜਮਿ ਜਮਿ ਮਰਦੇ ਤਿਨ ਕਦੇ ਨ ਚੁਕਨਿ ਹਾਵੇ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਕੇ ਇਹੁ ਦਾਨੁ ਦੇਵੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਬੀਤੇ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਥੀਂ ਭੁਲੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਮ ਜਮਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਕਬੀ ਭੀ ਹਾਹੁਕੇ ਨਹੀਂ (ਚੁਕਨਿ) ਸਕਦੇ ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਮਰਹੁ ਆਪਣਾ ਘਟਿ ਅਵਘਟਿ ਘਟ ਘਾਟ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੰਤਿਆ ਕੋਇ ਨ ਬੰਧੈ ਵਾਟ ॥੨॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਘਟਿ) ਸੁਖੈਨ ਔਰ (ਅਵਘਟਿ) ਔਖੇ (ਘਾਟ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਘਟ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਸਿਮਰੋ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ ਵਾ (ਘਟਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ (ਅਵਘਟਿ) ਔਖੇ (ਘਟ) ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਘਟਾ ਕੇ ਸਿਮਰੋ ਭਾਵ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋਈ ਬਿਕਾਰ ਤੁਮਾਰੀ ਵਾਟ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਬਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਿਘਨ ਕਰੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੨

ਤਿਥੈ ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਜਿਥੈ ਕੋਇ ਨਾਹਿ ॥
ਓਥੈ ਤੇਰੀ ਰਖ ਅਗਨੀ ਉਦਰ ਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਰਾਖਾ ਨਹੀਂ ਤਿਥੈ ਤੂੰ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪੇਟ ਮੈਂ ਜੋ ਅਗਨੀ ਹੈ ਓਥੇ ਭੀ ਤੇਰੀ ਹੀ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਕੈ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਛਡਿ ਜਾਹਿ ॥
ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਅਸਗਾਹੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਰਿ ਪਾਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਕੈ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਭੀ ਛਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਗਾਹਿ ਅਥਾਹਿ ਅਰ ਕਠਨ ਹੈ ਤਰਨਾ ਜਿਸਕਾ ਐਸਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਲਗੀ ਪਿਆਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੇਇ ਖਾਹਿ ॥
ਕਲਿ ਮਹਿ ਏਹੋ ਪੁੰਨੁ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਗਾਹਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਹੈ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਸੇਈ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗਾਵਣਾ ਇਹੋ ਵਡਾ ਪੁਨ ਹੈ॥

ਸਭਸੈ ਨੋ ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਮੑਾਲੇ ਸਾਹਿ ਸਾਹਿ ॥
ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਇ ਜਿ ਆਵੈ ਤੁਧੁ ਆਹਿ ॥੯॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਭ ਕਿਸੇ ਕੋ ਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਸੰਭਾਲਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਰ ਵਕਤ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ (ਤੁਧੁ) ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਚਾਹਿ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਦੂਜਾ ਤਿਸੁ ਨ ਬੁਝਾਇਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਆਧਾਰੁ ॥
ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੋ ਸਮਰਥੁ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਤੇਰਾ ਪਾਵਣਾ ਕਠਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਤੂੰ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਸਚਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਨਿਹਚਲੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸਚੁ ਸਚਾ ਤੁਧੁ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਨਿਸਚਲ ਔ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਤੇਰਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸਾਧਸੰਗ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿ ਹੋਰੁ ਜਿ ਮੰਗਣਾ ਸਭੁ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਛਾਰੁ ॥
ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਸਚੁ ਸਾਹ ਸੇ ਜਿਨ ਸਚਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਾਮਰਥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਰਸਾਂ ਕੋ ਜੋ ਮੰਗਨਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰਸ ਸਭ (ਛਾਰੁ) ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈ ਓਹੀ ਸੁਖੀ ਹੈ ਵਹੀ ਸਚੇ ਸਾਹੁ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਸਚਾ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਲਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮ ਸਹਜ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਆਰਾਧੇ ਸੰਤਨ ਰੇਣਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਔ ਇਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਹਮ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਦੇਹੁ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਅਨਦ ਸੂਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਨਿਤ ਹਰਿ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਇ ॥
ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਛਾਡਿ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਉਧਰਸਿ ਨਾਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਨੰਦ ਔ ਸੁਖ ਮੈਂ ਨਿਤ ਬਿਸਰਾਮ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਹਰੀ ਕਾ (ਕੀਰਤਨੁ) ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰ ਹੋਰ ਸਿਆਨਪਾਂ ਸਭ ਛੋਡ ਦੇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹੀ ਉਧਰ ਜਾਇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਬਹੁਤੁ ਘਿਣਾਵਣੇ ॥
ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਬੇਦ ਪੜਾਵਣੇ ॥

ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਪੜਾਵਣੇਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ ॥
ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਧਰਤੀ ਧਾਈਐ ॥

ਜੇ ਬਹੁਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਈਐ ਤੌ ਭੀ ਤੂੰ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਚਾਹੋ ਬਹੁਤ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਧਾਈਏ ਤੌਭੀ ਵਸ ਨਹੀਂ ਤੂ ਆਵਤਾ॥

ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਕਿਤੈ ਸਿਆਣਪੈ ॥
ਨਾ ਤੂ ਆਵਹਿ ਵਸਿ ਬਹੁਤਾ ਦਾਨੁ ਦੇ ॥

ਕਿਸੇ ਸਿਆਣਪ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੂੰ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਬਹੁਤਾ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਸੇ ਭੀ ਤੂੰ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ॥
ਤੂ ਭਗਤਾ ਕੈ ਵਸਿ ਭਗਤਾ ਤਾਣੁ ਤੇਰਾ ॥੧੦॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰਾ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਵਸ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਵਸ ਹੈਂ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਬਲ ਹੈ॥੧੦॥ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਨਿਵਰਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਵੈਦ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥
ਆਪੇ ਵੈਦੁ ਆਪਿ ਨਾਰਾਇਣੁ ॥
ਏਹਿ ਵੈਦ ਜੀਅ ਕਾ ਦੁਖੁ ਲਾਇਣ ॥

ਆਪੇ ਆਪ ਨਾਰਾਯਣ ਵੈਦ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕਕ ਵੈਦ ਜੀਅ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਉਲਟਾ ਦੁਖ ਲਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਕਾ ਸਾਧਨ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਬਢਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕਬੀ ਕਹੇ ਨਿਕੁੰਬਤੀ ਅਰ ਖਿਲਤ ਵਿਗੜੀ ਹੈ ਭਰਮ ਪਾਕੇ ਔਖਧੀ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦਾ ਲਗਾਈ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਖਾਇਣ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭਿ ਦੂਖ ਮਿਟਾਇਣ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਰਸੁ) ਔਖਧ ਕੋ ਖਾਣਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਸਬਦ ਵਸ ਜਾਏ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥
ਹੁਕਮਿ ਉਛਲੈ ਹੁਕਮੇ ਰਹੈ ॥
ਹੁਕਮੇ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਸਮ ਕਰਿ ਸਹੈ ॥

ਸਭ ਕੋ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਹੁਕਮ ਕਰ ਉਛਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੁਕਮ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਕਰਕੇ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨਕੇ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਹੋਵੈ ਦਾਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮਿ ਮਰੈ ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਜੀਵੈ ॥

ਹੁਕਮੇ ਨਾਨ੍ਹਾ ਵਡਾ ਥੀਵੈ ॥

ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਛੋਟਾ ਵਡਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਸੋਗ ਹਰਖ ਆਨੰਦ ॥

ਹੁਕਮੇ ਜਪੈ ਨਿਰੋਧਰ ਗੁਰਮੰਤ ॥

ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੋਗ ਔ (ਹਰਖ) ਉਤਸਾਹ ਔ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਏ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾ ਕਉ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ॥੨॥

ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਵਣ ਜਾਣ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਢਾਢੀ ਕੁਰਬਾਣੁ ਜਿ ਤੇਰਾ ਸੇਵਦਾਰੁ ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਢਾਢੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਿ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹਾਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਢਾਢੀ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਢਾਢੀ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਜਿਸੁ ਲੋੜੇ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਸੋ ਢਾਢੀ ਭਾਗਠੁ ਜਿਸੁ ਸਚਾ ਦੁਆਰ ਬਾਰੁ ॥

ਵੁਹ ਢਾਢੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜਿਸ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਵੁਹ ਢਾਢੀ (ਭਾਗਠੁ) ਧਨੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਸਚਾ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਢਾਢੀ ਤੁਧੁ ਧਿਆਇ ਕਲਾਣੇ ਦਿਨੁ ਰੈਣਾਰ ॥

ਮੰਗੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨ ਆਵੈ ਕਦੇ ਹਾਰਿ ॥

ਵੁਹ ਢਾਢੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਕਪੜੁ ਭੋਜਨੁ ਸਚੁ ਰਹਦਾ ਲਿਵੈ ਧਾਰ ॥

ਸੋ ਢਾਢੀ ਗੁਣਵੰਤੁ ਜਿਸ ਨੋ ਪ੍ਰਭ ਪਿਆਰੁ ॥੧੧॥

ਉਸਕਾ ਕਪੜਾ ਔ ਭੋਜਨ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚੀ ਲਿਵ ਕੇ ਆਸਰੇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਢਾਢੀ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੈ॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੯੬੩

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਅਮਿਉ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਿਰਦੈ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬੇਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਔ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਏਹੁ ਤੀਨੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਇਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਕਰੇ ਤੀਨ ਹੀ ਅਮਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਸਿਮਰੀਏ? ਉਤ੍ਰ॥ ਅਠੇ ਪਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਹੁ ਤੁਮ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਸਚਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸਫਲੁ ਹੋਇ ਮਨ ਮਹਿ ਲਾਇਹੁ ਭਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਤੁਮ ਇਹੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣੋ ਸਚਾ ਏਹੋ ਸੁਆਦ ਵਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਮੋਲਕ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥ ਸਫਲੁ ਹੋਵੈਗਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਲਾਵੋ।

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨਦੁ ਘਣਾ ਪ੍ਰਭ ਜਪਤਿਆ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਥਾਉ ॥੧॥

ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਔ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਘਣਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਸਭ ਸੁਖ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਪਾਵੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਤਿ ਦੇਇ ॥

ਭਾਣੈ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੋ ਭਾਣੈ ਹੀ ਕਢਿ ਲੇਇ ॥

ਸਭ ਭਾਣੇ ਅੰਦਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਤੌਂ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸਿਖਿਆ ਦੇਵੇ ਉਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹੈਂ ਔ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕਢ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਐ ਭਾਣੈ ਬਖਸ ਕਰੇਇ ॥

ਭਾਣੈ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭੋਗੀਐ ਭਾਣੈ ਕਰਮ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਜੋਨੀਜੋਂ ਮੈਂ ਭਵਾਵਤਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਤੌਂ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਬਖਸ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਣੈ ਮਿਟੀ ਸਾਜਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋਤਿ ਧਰੇਇ ॥

ਭਾਣੈ ਭੋਗ ਭੋਗਾਇਦਾ ਭਾਣੈ ਮਨਹਿ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਮਿਟੀ ਆਦਿ ਤਤਾਂ ਕੋ ਸਾਜਕੈ ਆਪਣੇ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਹੀ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਭੋਗੋਂ ਸੇ (ਮਨਹਿ ਕਰੇਹਿ) ਹਟਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਉਤਾਰੇ ਭਾਣੈ ਧਰਣਿ ਪਰੇਇ ॥

ਭਾਣੈ ਹੀ ਜਿਸੁ ਭਗਤੀ ਲਾਏ ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੇ ਹੇ ॥੨॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਨਰਕ ਔ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਧਰਨੀ ਪਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਡਿਆਈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹਉ ਜੀਵਾ ਸੁਣਿ ਸੁਣੇ ॥

ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਅਗਿਆਨ ਉਧਾਰੇ ਇਕ ਖਣੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਪਸੁ ਪ੍ਰੇਤ ਔ ਅਗਜਾਨੀ ਨਾਮ ਨੇ ਇਕ ਖਿਨਮੈਂ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਣਿ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਸਦਾ ਸਦ ਜਾਪੀਐ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਵਿਕਰਾਲ ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਧ੍ਰਾਪੀਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਦਿਨ ਰਾਤ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ (ਤ੍ਰਿਸਨਾ) ਭੁਖ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਵਿਕ੍ਰਾਲ ਕਰ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰੋਗੁ ਸੋਗੁ ਦੁਖੁ ਵੰਞੈ ਜਿਸੁ ਨਾਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥
ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਲਾਲੁ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰਸੈ ॥

ਰੋਗ ਅਗਜਾਨ ਅਰ ਸੋਗ ਔ ਦੁਖ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਸਭ ਤਿਨ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਗਿਆਨ ਲਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਬੇਅੰਤ ਉਧਾਰਣਹਾਰਿਆ ॥
ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਤੁਧੁ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ॥੧੨॥

ਹੇ ਬਿਅੰਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੋਂ ਕੇ (ਉਧਾਰਣ) ਰਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆ ਹੇ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਆ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਤੇਰੇ ਪਰ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਮਿਤ੍ਰੁ ਪਿਆਰਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੈ ਛਡਿ ਗਵਾਇਆ ਰੰਗਿ ਕਸੁੰਭੈ ਭੁਲੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਜੋ ਅਤੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛਡਕੇ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਨਾਸੀ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਿਖੇ ਮੈਂ (ਜੀ) ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੁਲੀ ਹਾਂ॥

ਤਉ ਸਜਣ ਕੀ ਮੈ ਕੀਮ ਨ ਪਉਦੀ ਹਉ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਢੁ ਨ ਲਹਦੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸਜਣ ਤੇਰੀ (ਮੈ) ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੌਡੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਕੋਈ ਕੌਡੀ ਸੇ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤੁਛ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਸੁ ਵਿਰਾਇਣਿ ਨਾਨਕ ਜੀਉ ਸਸੁਰਾ ਵਾਦੀ ਜੇਠੋ ਪਉ ਪਉ ਲੂਹੈ ॥

ਅਵਿਦਜਾ ਸਾਸੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਵੈਰਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਵਾ ਦੇਹਿ ਅਧਿਆਸ ਰੂਪ ਸਹੁਰਾ (ਵਾਦੀ) ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮਰਾਇ ਜੇਠ (ਪਉ ਪਉ) ਪੈਰ ਪੈਰ ਪਰ ਵਾ ਪੈ ਪੈ ਕਰ ਭਾਵ ਆ ਕਰ ਐਸੇ ਭਾਵ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਪਲ ਪਲ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹਾਂ॥

ਹਭੇ ਭਸੁ ਪੁਣੇਦੇ ਵਤਨੁ ਜਾ ਮੈ ਸਜਣੁ ਤੂਹੈ ॥੨॥

ਜਾਂ ਮੇਰਾ ਸਜਣ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਭੇ ਖਾਕ ਛਾਣਦੇ ਫਿਰੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਵੁਠਾ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਦਰਦੁ ਨਿਵਾਰਣੋ ॥
ਜਿਸੁ ਤੂ ਵੁਠਾ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਹਾਰਣੋ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੇਂ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਦ ਨਿਵਿਰਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਮਿਲਿਆ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਸੁ ਸਰਪਰ ਤਾਰਣੋ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ਸਚਿ ਤਿਸੁ ਸਚੁ ਸਮ੍ਾਲਣੋ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਚ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਸਚ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਆਇਆ ਹਥਿ ਨਿਧਾਨੁ ਸੁ ਰਹਿਆ ਭਾਲਣੋ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਇਕੋ ਰੰਗੁ ਭਗਤੁ ਸੋ ਜਾਨਣੋ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਥ ਮੈ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਾ ਕਰਮਾ ਕੇ ਢੂੰਢਣ ਸੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਇਕ ਕਾ ਹੀ ਰੰਗ ਚੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਸਭਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ਬਿਰਹੀ ਚਾਰਣੋ ॥

ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਕਾਰਣੋ ॥੧੩॥

ਵਹੁ ਸਭਨਾਂ ਕੀ ਖਾਕ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੌਤਕ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜਿਤਨਾ (ਕਾਰਣੋ) ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੈ ਹਭ ਵਞਾਈ ਛੋੜਿਆ ਹਭੁ ਕਿਝੁ ਤਿਆਗੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਸਤਤੀ ਔ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਜੀ ਸੇ ਸਭ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਸੰਸਾਰੀ ਬਿਵਹਾਰ ਸਭ ਕੁਛ ਮੈਂ ਤਿਆਗ ਛੋਡਿਆ ਹੈ॥

ਹਭੇ ਸਾਕ ਕੂੜਾਵੇ ਡਿਠੇ ਤਉ ਪਲੈ ਤੈਡੈ ਲਾਗੀ ॥੧॥

ਜਬ ਸਭ ਸਾਕ ਭੀ ਮੈਨੇ ਝੂਠੇ ਦੇਖੇ ਤੌ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਲੇ ਲਾਗੀ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਲਗੀ ਹਾਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਿਰਦੀ ਫਿਰਦੀ ਨਾਨਕ ਜੀਉ ਹਉ ਫਾਵੀ ਥੀਈ ਬਹੁਤੁ ਦਿਸਾਵਰ ਪੰਧਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜੂਨੀਆਂ ਰੂਪ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਰਸਤਿਓਂ ਮੇਂ ਫਿਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਮੈਂ (ਫਾਵੀ) ਥਕਤ ਵਾ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਗਈ॥

ਤਾ ਹਉ ਸੁਖਿ ਸੁਖਾਲੀ ਸੁਤੀ ਜਾ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਸਜਣੁ ਮੈ ਲਧਾ ॥੨॥

ਤਦ ਮੈਂ ਸੁਖ ਨਾਲ ਸੁਖਾਲੀ ਹੋਕੇ ਸੁਤੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਈ ਹਾਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ (ਸਜਣੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੪

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੇ ਦੁਖ ਸੰਤਾਪ ਜਾਂ ਤੁਧਹੁ ਭੁਲੀਐ ॥

ਜੇ ਕੀਚਨਿ ਲਖ ਉਪਾਵ ਤਾਂ ਕਹੀ ਨ ਘੁਲੀਐ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭੁਲੀਏ ਤਾਂ ਸਭੇ ਦੁਖ ਔ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਾਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਲਖਾਂ ਹੀ ਉਪਾਵ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਘੁਲੀਐ) ਛੂਟੀਤਾ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ਸੁ ਨਿਰਧਨੁ ਕਾਂਢੀਐ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ਸੋ ਜੋਨੀ ਹਾਂਢੀਐ ॥

ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਨਿਰਧਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਵਿਸਰੈ ਸੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਖਸਮੁ ਨ ਆਵੈ ਚਿਤਿ ਤਿਸੁ ਜਮੁ ਡੰਡੁ ਦੇ ॥

ਜਿਸੁ ਖਸਮੁ ਨ ਆਵੀ ਚਿਤਿ ਰੋਗੀ ਸੇ ਗਣੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਖਸਮ ਚਿਤਿ ਨਹੀਂ ਆਉਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਡੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਖਸਮ ਨਾ ਚਿਤ ਆਵੈ ਸੋ ਰੋਗੀ (ਗਣੇ) ਗਣਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਖਸਮੁ ਨ ਆਵੀ ਚਿਤਿ ਸੁ ਖਰੋ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ॥

ਸੋਈ ਦੁਹੇਲਾ ਜਗਿ ਜਿਨਿ ਨਾਉ ਵਿਸਾਰੀਆ ॥੧੪॥

ਜਿਸਕੋ ਖਸਮ ਚਿਤ ਨ ਆਵੈ ਸੋ ਖਰਾ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਦੁਖੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਤੈਡੀ ਬੰਦਸਿ ਮੈ ਕੋਇ ਨ ਡਿਠਾ ਤੂ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਭਾਣਾ ॥

ਤੇਰੀ (ਬੰਦਸਿ) ਨਯਾਈ ਭਾਵ ਬਰਾਬਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਤਿਸੁ ਮਿਤ੍ਰ ਵਿਚੋਲੇ ਜੈ ਮਿਲਿ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਾ ॥੧॥

ਤਿਸ ਮਿਤ੍ਰ ਵਕੀਲ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਾਵ ਸੁਹਾਵੇ ਜਾਂ ਤਉ ਧਿਰਿ ਜੁਲਦੇ ਸੀਸੁ ਸੁਹਾਵਾ ਚਰਣੀ ॥

ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜਾਂ ਤਉ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਜੀਉ ਪਇਆ ਤਉ ਸਰਣੀ ॥੨॥

ਪੈਰ ਤਾਂ ਸੁਹਾਵਣੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਚਲਣ ਸੀਸ ਸੁਹਾਵਾ ਤੌਂ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇਰੀ ਚਰਣੀ ਲਗੈ ਮੁਖ ਤੌਂ ਸੁਹਾਵਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵੈ ਮਨ ਤੋ ਸੁਹਾਵਾ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣੀ ਪਵੈ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ ਪਕੜੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਿਲਿ ਨਾਰੀ ਸਤਸੰਗਿ ਮੰਗਲੁ ਗਾਵੀਆ ॥

ਘਰ ਕਾ ਹੋਆ ਬੰਧਾਨੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਧਾਵੀਆ ॥

ਜਗਜਾਸ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜਸ ਗਾਵਿਆ ਹੈ (ਘਰ) ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਬੰਧਾਨ) ਸਾਧਨੁ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੋ ਗਯਾ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਫੇਰ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਠੀ ਦੁਰਮਤਿ ਦੁਰਤੁ ਸੋਇ ਕੂੜਾਵੀਆ ॥

ਸੀਲਵੰਤਿ ਪਰਧਾਨਿ ਰਿਦੈ ਸਚਾਵੀਆ ॥

ਖੋਟੀ ਮਤ ਔ ਪਾਪ ਪੁਨਾ ਕੂੜੀ ਸੋਭਾ ਏਹ ਸਮਗ੍ਰੀ ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ ਸਾਂਤ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਔ ਪਰਧਾਨ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਇਕੁ ਇਕ ਰੀਤਾਵੀਆ ॥

ਮਨਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਚਰਣ ਦਾਸਾਵੀਆ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਇਕ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔ ਏਕਤਾ ਕਥਨ ਕੀ ਰੀਤੀ ਭੀ ਆਇ ਗਈ ਹੈ ਮਨ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸੋਭਾ ਬਣੀ ਸੀਗਾਰੁ ਖਸਮਿ ਜਾਂ ਰਾਵੀਆ ॥

ਮਿਲੀਆ ਆਇ ਸੰਜੋਗਿ ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਵੀਆ ॥੧੫॥

ਜਾਂ ਖਸਮ ਨੇ ਰਾਵੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤੌਂ ਸੀਗਾਰ ਰੂਪ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਬਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ ਤਉ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਆਇ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਹਭਿ ਗੁਣ ਤੈਡੇ ਨਾਨਕ ਜੀਉ ਮੈ ਕੂ ਥੀਏ ਮੈ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਵੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪੂਰਨ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਕੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਉਪਕਾਰ ਕਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਤਉ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾਰੁ ਨ ਕੋਈ ਜਾਚਕੁ ਸਦਾ ਜਾਚੋਵੈ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਤਾਂ ਸਦਾ ਹੀ ਮੰਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਦੇਹ ਛਿਜੰਦੜੀ ਊਣ ਮਝੂਣਾ ਗੁਰਿ ਸਜਣਿ ਜੀਉ ਧਰਾਇਆ ॥

ਦੇਹ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤੀ ਦੇਖਕੇ (ਊਣ ਮਝੂਣਾ) ਸ਼ੋਕਾਤਰ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਜਣ ਮਿਲੇ ਤੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੀਉ ਧਰਾਇਆ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਸਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਭੇ ਸੁਖ ਸੁਹੇਲੜਾ ਸੁਤਾ ਜਿਤਾ ਜਗੁ ਸਬਾਇਆ ॥੨॥

ਸਭ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਔ ਸੁਖੀ ਹੋਕੇ ਮੈਂ ਸਤਾ ਭਾਵ ਬੇਫਿਕਰ ਹੂਆ ਜੀਤ ਲੀਆ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰੁ ਸਚਾ ਤੁਧੁ ਤਖਤੁ ॥

ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਨਿਹਚਲੁ ਚਉਰੁ ਛਤੁ ॥

ਤੇਰਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਦਰਬਾਰ ਵਡਾ ਹੈ ਔ ਤੇਰਾ ਬੈਕੁੰਠ ਰੂਪ ਤਖਤ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸਰੂਪ ਚੌਰ ਔ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਛਤ੍ਰ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਤੂੰ ਸਿਰ ਸਾਹਾ ਕੇ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਭਾਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੋਈ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ॥

ਜੇ ਭਾਵੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਥਾਵੇ ਮਿਲੈ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋਈ ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤੌ ਨਿਥਾਵੇ ਕੋ ਥਾਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕੀਨ੍ਹੀ ਕਰਤਾਰਿ ਸਾਈ ਭਲੀ ਗਲ ॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਪਛਾਤਾ ਖਸਮੁ ਸੇ ਦਰਗਾਹ ਮਲ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਜੋ ਗਲ ਤੈਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭਲੀ ਹੈ ਹੇ ਖਸਮ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਬਲਵਾਨ ਹੈਂ ਵਾ ਬੀਚ ਜਗਾ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਕੇ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਹੀ ਤੇਰਾ ਫੁਰਮਾਨੁ ਕਿਨੈ ਨ ਫੇਰੀਐ ॥

ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਕਰੀਮ ਕੁਦਰਤਿ ਤੇਰੀਐ ॥੧੬॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਸੱਚਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਫੇਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੇ ਕਰੀਮ ਕਾਰਣ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਣ ਹਾਰੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ॥੧ ॥੬॥ ਸਤ ਸਰੂਪ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਸੋਇ ਸੁਣੰਦੜੀ ਮੇਰਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਮਉਲਾ ਨਾਮੁ ਜਪੰਦੜੀ ਲਾਲੀ ॥

ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇ ਜਪਣੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਪਰ ਅਨੰਦ ਕੀ ਲਾਲੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਪੰਧਿ ਜੁਲੰਦੜੀ ਮੇਰਾ ਅੰਦਰੁ ਠੰਢਾ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਨਿਹਾਲੀ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਸਤਿਸੰਗ ਵਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਿਆਂ ਮੇਲਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਠੰਢਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਨਿਹਾਲ ਹੁਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਹਠ ਮੰਞਾਹੂ ਮੈ ਮਾਣਕੁ ਲਧਾ ॥

ਮੁਲਿ ਨ ਘਿਧਾ ਮੈ ਕੂ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਮਾਣਕ (ਲਧਾ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੁਲ ਨਹੀਂ (ਘਿਧਾ) ਲੀਆ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਢੂੰਢ ਵਢਾਈ ਥੀਆ ਥਿਤਾ ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਨਾਨਕ ਜਿਤਾ ॥੨॥

ਅਬ ਭਾਲ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ ਮਨ (ਥਿਤਾ) ਇਸਥਤ (ਥੀਆ) ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ (ਜਿਤਾ) ਸਫਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮੁ ਹੋਇ ਸੋ ਸੇਵਾ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਸੋ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗਾ ਹੈ॥

ਲਗਾ ਰੰਗੁ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਸਭੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੫

ਆਤਮੁ ਜਿਤਾ ਗੁਰਮਤੀ ਆਗੰਜਤ ਪਾਗਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਸਭ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੌ ਭਾਗਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁ ਜੀਤਿਆ ਹੈ (ਆਗੰਜਤ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਪਾਗਾ) ਖਚਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਧਿਆਇਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੋ ਕਲਿ ਮਹਿ ਤਾਗਾ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਨਿਰਮਲਾ ਅਠਸਠਿ ਮਜਨਾਗਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਲੀ ਮੈਂ (ਤਾਗਾ) ਗਜਾਨੀ ਹੈ ਵਾ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਔਰ ਜੋ ਸਾਧੂਆਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਕਰਕੇ ਮਲ ਵਿਛੇਪ ਤੇ (ਨਿਰ) ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਆਪਣਾ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਸਭਾਗਾ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਸੁ ਏਵਡ ਭਾਗਾ ॥੧੭॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਸਹਿਤ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਏਡੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾਂ ਪਿਰੁ ਅੰਦਰਿ ਤਾਂ ਧਨ ਬਾਹਰਿ ॥

ਜਾਂ ਪਿਰੁ ਬਾਹਰਿ ਤਾਂ ਧਨ ਮਾਹਰਿ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਜਾਣਿਆ ਤਾਂ (ਧਨਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਰਿਦੇ ਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ॥ ਜਬ ਪਿਰ ਬਾਹਰ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਵਾ ਜਾਂ ਪਿਰ ਅੰਤਰ ਲੁਕਾ ਹੂਆ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰੋਖ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਾਂ (ਧਨ) ਬੁਧੀ ਬਾਹਰ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸੇ ਪਰਾਯਣ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਜਾਂ ਪਿਰ ਬਾਹਰ ਹੋਯਾ ਅਰਥਾਤ ਅਪ੍ਰੋਖ ਹੂਆ ਤਾਂ (ਧਨ) ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਾਹਰਿ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਜ ਹੋਇ ਗਈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹੁ ਫੇਰੁ ਫਿਰਾਹਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੰਗਿ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਹਰਿ ॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਏਹ ਜੀਵ ਫੇਰੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਸੰਗਿ) ਸਾਥ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਖ ਦੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਪ੍ਰੋਖ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਸਚੇ ਕਾ ਸਚਾ (ਸਮਾਹਰਿ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਆਹਰ ਸਭਿ ਕਰਦਾ ਫਿਰੈ ਆਹਰੁ ਇਕੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਉਦਮ ਤਾਂ ਸਭ ਕੰਮੋਂ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਲੀਏ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਤੁ ਆਹਰਿ ਜਗੁ ਉਧਰੈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮੋਖ ਕੇ ਸਾਧਨੋ ਰੂਪ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਬਚ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਉਦਮ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਡੀ ਹੂ ਵਡਾ ਅਪਾਰੁ ਤੇਰਾ ਮਰਤਬਾ ॥

ਰੰਗ ਪਰੰਗ ਅਨੇਕ ਨ ਜਾਪਨ੍ਹਿ ਕਰਤਬਾ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਵਡੇ ਤੋਂ ਵਡਾ ਤੇਰਾ ਮਰਤਬਾ ਹੈ ਰੰਗ ਜੁਦੇ ਜੁਦੇ ਔ (ਪਰੰਗ) ਮਿਸ੍ਰਤ ਰੰਗ ਤੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕਰਤਬ ਹੈਂ ਜੋ ਜਾਣੀਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਲਾ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਤੇਰਾ ਘਰੁ ਭਲਾ ॥

ਜੀਆਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੀਉ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਸਭ ਕੁਛ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੈ ਵਸ ਹੈ ਤੇਰਾ ਘਰ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਤੇਰੈ ਘਰਿ ਆਨੰਦੁ ਵਧਾਈ ਤੁਧੁ ਘਰਿ ॥

ਮਾਣੁ ਮਹਤਾ ਤੇਜੁ ਆਪਣਾ ਆਪਿ ਜਰਿ ॥

ਤੇਰੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਵਧਾਈ ਔ ਆਨੰਦ ਹੈ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਔ (ਮਹਤਾ) ਵਡਪਨ ਅਰ ਤੇਜ ਜੋ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਤੈਨੇ ਜਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਭਰਪੂਰੁ ਦਿਸੈ ਜਤ ਕਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਤੁਧੁ ਆਗੈ ਬਿਨਵਤਾ ॥੧੮॥

ਸਰਬ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਔ ਤੂੰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵਾਂ ਏਹ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗੇ (ਬਿਨਵਤਾ) ਕਹਤਾ ਹਾਂ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਛਤੜੇ ਬਾਜਾਰ ਸੋਹਨਿ ਵਿਚਿ ਵਪਾਰੀਏ ॥

ਵਖਰੁ ਹਿਕੁ ਅਪਾਰੁ ਨਾਨਕ ਖਟੇ ਸੋ ਧਣੀ ॥੧॥

ਤੀਨ ਲੋਕ ਰੂਪ ਛਤੇ ਹੁਏ ਬਾਜਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਇਹ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਵਪਾਰੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਤ ਰੂਪ ਬਜਾਰ ਹੈਂ ਗੁਨਾ ਸੇ ਅਛਾਦੇ ਹੁਏ ਜਗਗਾਸੀ ਬਪਾਰੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ (ਅਪਾਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਵਖਰ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਨੀ ਧਨਾਢ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰਾ ਹਮਰਾ ਕੋ ਨਹੀ ਹਮ ਕਿਸ ਹੂ ਕੇ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ਤਿਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔ ਹਮ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਰਚਨਾ ਕੋ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਫਲਿਉ ਬਿਰਖੁ ਸੁਹਾਵੜਾ ਹਰਿ ਸਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ॥

ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਉਨ੍ ਮਿਲਣ ਕਉ ਕਿਉ ਵੰਞੈ ਘਿਤਾ ॥

ਹਰੀ ਸੋਭਨੀਕ ਸਫਲ ਬਿਰਖ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਫਲ ਜਨਮ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਤੁ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕੋ ਉਨ ਕਾ ਸੰਗ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਘਿਤਾ) ਲੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ਓਹੁ ਅਗਮੁ ਅਜਿਤਾ ॥

ਓਹੁ ਪਿਆਰਾ ਜੀਅ ਕਾ ਜੋ ਖੋਲ੍ਹੈ ਭਿਤਾ ॥

ਰੰਗਾਂ ਔ ਚਿੰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਓਹ ਅਗਮ ਹੈ ਔ ਨਹੀਂ ਜੀਤਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਭਿਤਾ) ਤਾਕ ਵਾ ਪੜਦਾ ਖੋਲੇ॥

ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤੁਸਾੜੀਆ ਮੈ ਦਸਿਹੁ ਮਿਤਾ ॥

ਕੁਰਬਾਣੀ ਵੰਞਾ ਵਾਰਣੈ ਬਲੇ ਬਲਿ ਕਿਤਾ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਸੋ ਮਿਤ੍ਰ ਪਰਮੇਸਰ ਤੁਮਾਰੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਨ ਕਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰੁ ਤਨ ਕੋ ਵਾਰਨੇ ਔ ਬਲਿਹਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਸਨਿ ਸੰਤ ਪਿਆਰਿਆ ਸੁਣਹੁ ਲਾਇ ਚਿਤਾ ॥

ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਿਸੁ ਨਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਤਾ ॥੧੯॥

ਸੰਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਤੁਸਾਨੂੰ ਦਸਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਪਦੇਸੁ ਚਿਤ ਲਾਇਕੇ ਸੁਣੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਧਰਤੀ ਸਾਧ ਕੀ ਤਸਕਰ ਬੈਸਹਿ ਗਾਹਿ ॥

ਧਰਤੀ ਭਾਰਿ ਨ ਬਿਆਪਈ ਉਨ ਕਉ ਲਾਹੂ ਲਾਹਿ ॥੧॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਧਰਤੀ ਧਰਮੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਰਾਜਿਓਂ ਕੀ ਥੀ ਅਬ ਚੋਰ ਰੂਪ ਅਧਰਮੀ ਰਾਜੇ ਹੁਏ ਸੋ ਦਬਾਇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਧਰਤੀ ਕੋ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੇ ਔਰ ਉਨ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ (ਲਾਹੂ) ਸਮਦਾਯ ਕਾਲ ਨੇ ਵਾ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਨੇ ਲਾਹਿ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਸ੍ਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰ ਭਾਗਵਤ ਦੁਆਦਸ ਸਕੰਧ ਮੈਂ ਭੁਗੀਤ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕੇ ਏਹੁ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਮੈਨੂੰ ਆਪਨੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਨੀ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਰਾਜੇ ਮੈਨੇ ਖਪਾਏ ਦੀਏ ਹੈਂ (ਵਾ) (ਧਰਤੀ) ਬੁਧੀ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਥੀ ਔ ਕਾਮਾਦਿ ਚੋਰ ਦਬਾਇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ (ਲਾਹੂ) ਸਮਦਾਯ ਲਾਹਿ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧ ਕੀ ਧਰਤੀ ਸਤਸੰਗ ਧਰਮਸਾਲ ਮੈਂ ਚੋਰ ਆਇ ਬੈਠੇ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਕੋ ਉਨਕੀ ਚੋਰੀ ਕਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਉਨਕੋ (ਲਾਹੂ ਲਾਹਿ) ਨਫਾ ਹੀ ਨਫਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਤੇ ਪੁੰਨ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਚਾਵਲ ਕਾਰਣੇ ਤੁਖ ਕਉ ਮੁਹਲੀ ਲਾਇ ॥

ਸੰਗਿ ਕੁਸੰਗੀ ਬੈਸਤੇ ਤਬ ਪੂਛੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਾਵਲੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹਕੋ ਮੋਹਲੀ ਲਾਈਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੁਸੰਗੀਆਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਬੈਸਨੇ ਤੇ ਹੀ ਦੁਖ ਹੈ ਜਬ ਕੁਸੰਗ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਧਰਮਰਾਇ ਪੂਛੇ ਹੀ ਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਵਡ ਪਰਵਾਰੁ ਆਪਿ ਇਕਾਤੀਆ ॥

ਆਪਣੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪਿ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਤੀਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਬਡੇ (ਪਰਵਾਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਇਕੰਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਕਾ ਏਕਾ ਹੋ ਬੈਸਤਾ ਹੈ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਉਪੰਨਿਆ ॥

ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਆਪਿ ਆਪਿ ਵਰੰਨਿਆ ॥

ਔ ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਬਰਨਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਜਿਥੈ ਤੂ ਵੁਠਾ ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੬

ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਿਨੑੀ ਸਚੁ ਤੂੰ ਡਿਠਾ ॥

ਧੰਨ ਵਹੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭਗਤ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਸਚੇ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ਸਲਾਹੇ ਸੋਇ ਤੁਧੁ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਸੋਈ ਸੁਧੁ ॥੨੦॥

ਜਿਸਨੋ ਤੇਰੀ ਦਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਨਿਰਮਲ) ਮਲਵਿਖੇਪ ਰਹਿਤ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਭੂਮਿ ਰੰਗਾਵਲੀ ਮੰਝਿ ਵਿਸੂਲਾ ਬਾਗੁ ॥

ਜੋ ਨਰ ਪੀਰਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ਤਿਨੑਾ ਅੰਚ ਨ ਲਾਗ ॥੧॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਆਨੰਦ ਵਾਲੀ ਹੈਸੀ ਇਸਕੇ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਸੂਲਾਂ ਕਾ ਬਾਗ ਲਗ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਖ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸੇਕ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਵਾ ਸੂਲਾਂ ਦੇ ਬਾਗ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੂਮਕਾ (ਰੰਗਾਵਲੀ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਨਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸੇਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਉਮਰ ਸੁਹਾਵੜੀ ਸੰਗਿ ਸੁਵੰਨੜੀ ਦੇਹ ॥

ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਪਾਈਅਨਿ੍ ਜਿਨੑਾ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਫਰੀਦ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਕੋਈ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ ਪਾਇਕੈ ਜਿਨਕਾ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਨੇਹੁ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਇਹਿ ਅਗਨਿ ਆਪਿ ਸੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਦਇਆ ਔ ਧਰਮ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਵੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਤੂੰ ਆਪ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਅਗਮ ਪੁਰਖੁ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦਿਖਾਏ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਆਸਰੈ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਅਗਮ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਜਿਸਕੋ ਏਕਤਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਗਣ ਕਟਿ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਤਰਾਏ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਭਉ ਕਟਿਓਨੁ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਤਰਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਔਗੁਣ ਕਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਕਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੂਨੀ ਮੈਂ ਵਹੁ ਨਹੀਂ ਪਾਏ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢਿਅਨੁ ਲੜੁ ਆਪਿ ਫੜਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਰਖੇ ਗਲਿ ਲਾਏ ॥੨੧॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅੰਧੇ ਕੂਪ ਥੀਂ ਆਪਨਾ ਲੜ ਫੜਾਇ ਕੈ ਵਹੁ ਕਾਢ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸਰਨ ਮੇਂ ਪਾਇ ਲਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਪਨੇ ਗਲ ਲਗਾਇ ਕੇ ਵਿਸਿਆਂ ਤੇ ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਸਭ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਮੁਹਬਤਿ ਜਿਸੁ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਰਤਾ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੇ ਪਾਈਅਹਿ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀਮ ਨ ਮੂਲਿ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਵਹੁ ਸਘਨੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਅੰਦਰੁ ਵਿਧਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਬਾਹਰਿ ਭੀ ਸਚੁ ਡਿਠੋਮਿ ॥
ਨਾਨਕ ਰਵਿਆ ਹਭ ਥਾਇ ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਰੋਮਿ ॥੨॥

ਜਿਨਾਂ ਕਾ (ਅੰਦਰੁ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਬੇਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਭੀ ਸਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਬਣੋਂ ਮੈਂ ਔ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਤੀਨ ਭਵਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਥਾਉਂ ਮੈਂ ਰਵਿਆ ਹੋਇਆ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਕੀਤੋ ਰਚਨੁ ਆਪੇ ਹੀ ਰਤਿਆ ॥
ਆਪੇ ਹੋਇਓ ਇਕੁ ਆਪੇ ਬਹੁ ਭਤਿਆ ॥

ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਰਤਿਆ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਇਕ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤੋ ਕਾ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਭਨਾ ਮੰਝਿ ਆਪੇ ਬਾਹਰਾ ॥
ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਦੂਰਿ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਹਰਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਬਾਹਰ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਸ੍ਵੈ ਆਸਰੇ ਵਿਖੇ ਕਲਪਤ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅਗਿਆਨੀ ਹੋਕੇ ਦੂਰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਗਜਾਨਵਾਨ ਹੋਕੇ (ਜਾਹਰਾ) ਪ੍ਰਤਖਯ ਜਾਨ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਹੋਵਹਿ ਗੁਪਤੁ ਆਪੇ ਪਰਗਟੀਐ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੈ ਨ ਪਾਇ ਤੇਰੀ ਥਟੀਐ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਨਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤਾ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਅਥਾਹੁ ਅਪਾਰੁ ਅਗਣਤੁ ਤੂੰ ॥

ਨਾਨਕ ਵਰਤੈ ਇਕੁ ਇਕੋ ਇਕੁ ਤੂੰ ॥੨੨॥੧॥੨॥ ਸੁਧੁ ॥

ਤੂੰ ਡੂੰਘਾ ਨਿਹਚਲ ਅੰਤ ਰਹਿਤ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਪਰੇ ਪੁਨਾ ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਿਛੇ ਵੀ ਇਕ ਹੀ ਸੈਂ ਔ ਅਬ ਭੀ ਇਕ ਹੀ ਤੂੰ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਗੇ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਤੂੰ ਹੋਵੇਗਾ॥੨੨॥੧॥੨॥

ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ ਰਾਇ ਬਲਵੰਡਿ ਤਥਾ ਸਤੈ ਡੂਮਿ ਆਖੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਥਾਨਕਾ ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ ਮੈਂ ਇਉਂ ਲਿਖੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਦੋ ਰਬਾਬੀ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਰਾਇ ਵਡਿਆਈ ਕਾ ਖਤਾਬ ਥਾ ਬਲਵੰਡ ਕਾ ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਸੱਤਾ ਥਾ ਜਾਤੀ ਕੇ ਡੂੰਮ ਰਬਾਬੀ ਥੇ ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਉਨਕੀ ਭੈਣ ਕਾ ਵਿਵਾਹ ਥਾ ਉਨਕੋ ਰੁਪਈਆ ਇਕ ਸੌ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੀਆ ਕਹਿਆ ਔਰ ਭੀ ਦੇਵੇਂਗੇ ਸੋ ਗੁਸੇ ਹੋਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠ ਰਹੇ ਸਬਦ ਚੌਂਕੀ ਵੇਲੇ ਨ ਆਏ ਮਨਾਉਣੇ ਕੋ ਸਿਖ ਭੇਜੇ ਔ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਗਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਆਦਰ ਨ ਕੀਆ ਉਲਟੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਦ ਸਭ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੀ ਕਿ ਉਹ ਹਮਾਰੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਨਾਇ ਹੁਏ ਥੇ ਮਰਦਾਨੇ ਰੁਬਾਬੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਗਾਵਨੇ ਸੇ ਲੋਕ ਪੂਜਤੇ ਥੇ ਅਸੀ ਜਿਸ ਸੋਢੀ ਪਾਸ ਸਬਦ ਗਾਵੇਂਗੇ ਉਸੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਬਨਾਇ ਲੇਵਾਂਗੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਡਿਓਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਸਹਾਰ ਸਕੇ ਤਬ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਫਿਟ ਗਏ ਹੋ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਸੁਨਾਇ ਦੀਆ ਕਿ ਡੂੰਮ ਫਿਟ ਗਏ ਹੈਨ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਸਿਖ ਹੋਵੇਗਾ ਉਨਕੋ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲਗਾਵੇਗਾ ਔ ਉਨਕੀ ਕੋਈ ਅਰਜ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਕਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਕੇ ਖੋਤੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਂ ਫੇਰਾਂਗੇ ਤਬ ਉਨਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿਗੜ ਗਏ ਕੋਈ ਉਨਕੋ ਮੂੰਹ ਨ ਲਾਵੇ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਲਾਹੌਰ ਭਾਈ ਲੱਧੇ ਪਾਸ ਗਏ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਖਤਰੀ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਨਾਮ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਿਧ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਰਜ ਮਨਜੂਰ ਕਰੀ ਕਾਲਾ ਮੁਖ ਕਰ ਗਧੇ ਪਰ ਚੜਕੇ ਲਹੋਰ ਔ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੀ ਗਲੀ ਗਲੀ ਮੈਂ ਫਿਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖੁ ਆਕੇ ਚੜੇ ਚੜਾਏ ਨੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਾਲ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸੁਨਾ ਥਾ ਉਠਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅੰਕ ਮੈਂ ਲੇ ਲੀਆ ਕਹਾ ਧੰਨ ਭਾਈ ਲੱਧਾ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਜੇ ਤੂੰ ਐਮੇਂ ਭੀ ਅਰਜ ਕਰਤਾ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਤੇਰਾ ਕਹਿਆ ਫੇਰਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਏਹੁ ਤੈਨੇ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਬ ਲਧੇ ਨੇ ਅਰਜ ਕਰੀ ਕਿ ਹਜੂਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤੋ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਥਾ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਮਾਨ ਲੀਆ ਉਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਉਨ ਰਬਾਬੀਆਂ ਕੋ ਬਖਸਿਆ ਤੇ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੀ ਥੀ ਤੈਸੇ ਅਬ ਉਸਤਤੀ ਕਰੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਚੰਗਾ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਹੋਰ ਭੀ ਕੋਈ ਐਸੇ ਰੋਗ ਵਾਲਾ ਨੇਮ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵਾਰ ਕੋ ਏਕ ਬਰਸ ਪੜੇ ਤੌਂ ਉਸ ਕਾ ਰੋਗੁ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸੀ ਕੋ ਟਿਕੇ ਦੀ ਵਾਰ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਿਲਕ ਇਸ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ੫ ਪਉੜੀਆਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੀ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਤੀਨ ਪੌੜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੀਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਭ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ ਕਹ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰੁ ਕਰੇ ਕਿਉ ਬੋਲੁ ਹੋਵੈ ਜੋਖੀਵਦੈ ॥
ਦੇ ਗੁਨਾ ਸਤਿ ਭੈਣ ਭਰਾਵ ਹੈ ਪਾਰੰਗਤਿ ਦਾਨੁ ਪੜੀਵਦੈ ॥

ਜਿਸੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਨਾਉਂ ਕਾਦਰ ਨੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸਕਾ ਨਾਉਂ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਕਤੀਮਾਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰ ਦੇਵੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੋਲ ਕਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਜੋਖੀਵਦੈ) ਜੋਖਣਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਕੈਸੇ ਜੋਖਣਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਜੋ ਤਿਨਾਂਕੇ ਬੋਲੋਂ ਕਾ ਕੈਸੇ (ਖੀਵਦੈ) ਸਹਾਰਨਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਖੈ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਜੋ ਸਤਿਆਦਕ ਗੁਣ ਹੈਂ ਇਹੁ ਜਿਨਕੇ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੈਂ ਔ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਤਾ ਅਪੇਖਿਆ ਇਹੁ ਭੈਣਾਂ ਹੈਂ (ਪਾਰੰਗਤਿ ਦਾਨੁ) ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਿਖ (ਪਰੰਗਤਿ) ਮੋਖਦਾਨ ਕੋ (ਪੜੀਵਦੈ) ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ ਸਚੁ ਕੋਟੁ ਸਤਾਣੀ ਨੀਵ ਦੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਐਸਾ ਰਾਜ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਕੋਟੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਸਤਾਣੀ) ਸਹਿਤ ਬਲ ਕੇ ਸਰਧਾ ਭਗਤੀ ਕੀਨੀ ਵਾ ਦਿਤੀ ਭਾਵ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰੇ ਸੈਂ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭਗਤੀ ਕੀ ਮੁਖਤਾ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਲਹਣੇ ਧਰਿਓਨੁ ਛਤੁ ਸਿਰਿ ਕਰਿ ਸਿਫਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਦੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਲਹਿਣੇ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਗੁਰਿਆਈ ਰੂਪ ਛਤ੍ਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਕੀ ਉਪਦੇਸਟਾ ਲਹਣਾ ਜੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਲਹਣਾ ਜੀ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਸਿਫਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪੁ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਤਿ ਗੁਰ ਆਤਮ ਦੇਵ ਦੀ ਖੜਗਿ ਜੋਰਿ ਪਰਾਕੁਇ ਜੀਅ ਦੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦਈ ਹੈ ਏਹੁ ਘਾਲ ਹੈ (ਖੜਗਿ) ਖੰਡਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਹੈ (ਜੋਰਿ) ਚੰਗਾ ਔਰੁ (ਪਰਾਕੁਇ) ਬਲ ਵਾਲਾ ਲਹਣੇ ਜੀ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਚੇਲੇ ਰਹਰਾਸਿ ਕੀਈ ਨਾਨਕਿ ਸਲਾਮਤਿ ਥੀਵਦੈ ॥
ਸਹਿ ਟਿਕਾ ਦਿਤੋਸੁ ਜੀਵਦੈ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਕੀ ਜੋ ਮਰਜਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਲਾਮਤਿ (ਥੀਵਦੈ) ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਕੀਈ) ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰਜਾਦਾ ਏਹੁ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ (ਟਿਕਾ) ਤਿਲਕ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਲਹਣੇ ਜੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਲਹਣੇ ਦੀ ਫੇਰਾਈਐ ਨਾਨਕਾ ਦੋਹੀ ਖਟੀਐ ॥
ਜੋਤਿ ਓਹਾ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਫਿਰਾਈ ਹੋਈ ਲਹਿਣੇ ਜੀ ਕੀ ਦੋਹੀ (ਖਟੀਐ) ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋਤ ਓਹੋ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਵਾਲੀ (ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ) ਔ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਕਾਇਆ ਹੀ ਔਰ ਬਦਲ ਲਈ ਹੈ॥

ਝੁਲੈ ਸੁ ਛਤੁ ਨਿਰੰਜਨੀ ਮਲਿ ਤਖਤੁ ਬੈਠਾ ਗੁਰ ਹਟੀਐ ॥
ਕਰਹਿ ਜਿ ਗੁਰ ਫੁਰਮਾਇਆ ਸਿਲ ਜੋਗੁ ਅਲੂਣੀ ਚਟੀਐ ॥

ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਪਰ ਝੂਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਲਹਣਾ ਜੀ (ਗੁਰ ਹਟੀਐ) ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਖਤ ਤੂੰ ਮਲ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ (ਜਿ) ਜੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਗ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਮਿਲਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਭੋਗ ਰੂਪ ਲੂਣ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਟਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸੁ ਲੇਤੇ ਹੋ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੭

ਲੰਗਰੁ ਚਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੀ ਖਟੀਐ ॥
ਖਰਚੇ ਦਿਤਿ ਖਸੰਮ ਦੀ ਆਪ ਖਹਦੀ ਖੈਰਿ ਦਬਟੀਐ ॥

ਲੰਗਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਬਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਜਿਸਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਐਸੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧ ਆਪਨੇ ਖਟੀ ਹੈ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖਟੀ ਹੈ। ਦਿਤੀ ਹੋਈ ਦਾਤ ਖਸਮ ਕੀ ਖਰਚਤੇ ਹੋ ਔ (ਆਪ ਖਹਦੀ) ਆਪ ਖਾਤੇ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੋ ਪੁਨਾਂ ਖੈਰਾਇਤ (ਦਬਟੀਐ) ਬਾਂਟਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਔਰਾਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਹੋਵੈ ਸਿਫਤਿ ਖਸੰਮ ਦੀ ਨੂਰੁ ਅਰਸਹੁ ਕੁਰਸਹੁ ਝਟੀਐ ॥
ਤੁਧੁ ਡਿਠੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਮਲੁ ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀ ਕਟੀਐ ॥

(ਖਸੰਮ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਿਫਤਿ ਆਪਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਅਰਸਹੁ) ਵੈਕੁੰਠ (ਕੁਰਸਹੁ) ਤਖਤ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਐਸਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਨੂਰ) ਪ੍ਰਕਾਸ (ਝਟੀਐ) ਝੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਬਿਸਨ ਜੀ ਵਾਲੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਤੇਰੇ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕਟੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਜਿ ਗੁਰਿ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿਉ ਏਦੂ ਬੋਲਹੁ ਹਟੀਐ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਚੁ ਹੈ ਇਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੋਲ ਕਮਾਵਣੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਹਟੀਐ ਭਾਵ ਹੇ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਹਟੇ ਨਹੀਂ ਆਗਿਆ ਮਾਨਤੇ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਉਲੁ ਨ ਪਾਲਿਓ ਕਰਿ ਪੀਰਹੁ ਕੰਨ੍ ਮੁਰਟੀਐ ॥

ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਸਾਹਿਬ ਔ ਲਖਮੀ ਚੰਦ ਸਾਹਿਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਚਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ (ਨ ਪਾਲਿਓ) ਨਾ ਮੰਨਿਆ (ਕਰਿ ਪੀਰਹੁ) ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕਰਨੇ ਥੇ ਪਰੰਤੂ (ਕੰਨ) ਮੋਢਾ (ਮਰਟੀਐ) ਮੋੜ ਗਏ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਨ ਪਰ ਨਰਾਜ ਹੂਏ॥

ਦਿਲਿ ਖੋਟੈ ਆਕੀ ਫਿਰਨ੍ਹਿ ਬੰਨ੍ਹਿ ਭਾਰੁ ਉਚਾਇਨ੍ਹਿ ਛਟੀਐ ॥

ਜਿਨਿ ਆਖੀ ਸੋਈ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਤਿਨੈ ਥਟੀਐ ॥

ਦਿਲ ਖੋਟੇ ਬੇਟੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਆਕੀ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਥੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਭਾਰ ਕੀ (ਛਟੀਐ) ਗੂਣ ਚਕ ਰਹੇ ਥੇ ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਕੀਤੀ) ਰਚੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਗੁਰਜਾਈ (ਥਟੀਐ) ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਆਖ੍ਯਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਲਹਿਣੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਦਈ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਗਦ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕਉਣੁ ਹਾਰੇ ਕਿਨਿ ਉਵਟੀਐ ॥੨॥

ਆਗੇ ਕੋ ਲੋਗੁ ਅਨਮਾਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦੇਖੀਏ ਜੋ ਕੌਣ ਹਾਰੇਗਾ ਪੁਨਾ (ਕਿਨਿ ਉਵਟੀਐ) ਕਿਸਨੇ ਜੀਤ ਲੈਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਗੇ ਗੁਰਿਆਈ ਬੇਟਿਓਂ ਔਰੁ ਸਿਖੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸਕੋ ਮਿਲੇਗੀ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਮੰਨਣਾ ਕੋ ਸਾਲੁ ਜਿਵਾਹੇ ਸਾਲੀ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀਨੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਜਾਈ ਅਰਪਣ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਏ ਔਰੁ ਜੌਨ ਸੇ ਗੁਰਾਂ ਨਾਲ (ਕੋ ਸਾਲੁ) ਖੋਟੇ ਵਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੌਨਸੇ (ਸਾਲੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਹੈ ਦੇਵਤਾ ਲੈ ਗਲਾ ਕਰੇ ਦਲਾਲੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖੈ ਸਚਾ ਕਰੇ ਸਾ ਬਾਤ ਹੋਵੈ ਦਰਹਾਲੀ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀਆਂ ਗਲਾਂ ਲੈਕੇ ਵਿਚੋਂ ਦਲਾਲਗੀ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਦੇਵੈਗਾ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਇਹੁ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹਛਾ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਂ ਧਰਮਰਾਇ ਸਚਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਾਤ (ਦਰਹਾਲੀ) ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਹੋਣੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ ਸਚੁ ਕਰਤੈ ਬੰਧਿ ਬਹਾਲੀ ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਾਇਆ ਪਲਟੁ ਕਰਿ ਮਲਿ ਤਖਤੁ ਬੈਠਾ ਸੈ ਡਾਲੀ ॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੀ ਦੋਹੀ ਫਿਰੀ ਹੈ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਣਾਇਕੇ (ਬਹਾਲੀ) ਬੈਠਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਹੀ ਸਰੀਰ ਪਲਟ ਕੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਖਤ ਮਲ ਬੈਠਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਤਖਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿਖ ਪਰ ਸਿਖ ਰੂਪ ਡਾਲੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਦਰੁ ਸੇਵੇ ਉਮਤਿ ਖੜੀ ਮਸਕਲੈ ਹੋਇ ਜੰਗਾਲੀ ॥

ਦਰਿ ਦਰਵੇਸੁ ਖਸੰਮ ਦੈ ਨਾਇ ਸਚੈ ਬਾਣੀ ਲਾਲੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਰ ਪਰ ਖੜੀ ਹੋਈ (ਉਮਤਿ) ਸਿਖੀ ਸੇਵਕੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਜੰਗਾਲ ਕਰ ਜੰਗਾਲੀ ਹੁਈ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪ ਮਸਕਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪੱਥਰ ਵਿਸੇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮਸਕਲਾ ਹੈ ਜਿਸਸੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਮਾਂਜੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਖਸਮ ਕੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ (ਲਾਲੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਲਵੰਡ ਖੀਵੀ ਨੇਕ ਜਨ ਜਿਸੁ ਬਹੁਤੀ ਛਾਉ ਪਤ੍ਰਾਲੀ ॥

ਰਾਇ ਬਲਵੰਡ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਖੀਵੀ (ਨੇਕ ਜਨ) ਭਲੀ ਲੋਕ ਹੈ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੇ ਮਹਿਲ ਥੇ ਖੀਵੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੀ ਪਰਵਾਰ ਰੂਪ ਪਤ੍ਰ ਸੁਖ ਰੂਪ ਛਾਇਆ ਬਹੁਤ ਹੈ॥

ਲੰਗਰਿ ਦਉਲਤਿ ਵੰਡੀਐ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖੀਰਿ ਘਿਆਲੀ ॥

ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲੰਗਰ ਮੈਂ ਦੌਲਤ ਧਨੁ ਰੋਕੜੀ ਬੰਡਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਤ ਹੈ ਐਸੀ ਖੀਰ ਹੈ (ਘਿਆਲੀ) ਘਿਉ ਵਾਲੀ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਲੰਗਰ ਚਲਤਾ ਹੈ (ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਗਿਆਨ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਘੀ ਵਾਲੀ ਖੀਰ ਪਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਅਧਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੋਰ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਧਨ ਵੰਡੀਦਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਮਨਮੁਖ ਥੀਏ ਪਰਾਲੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਾਲ ਥੀਏ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹੇ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਕੁਛ ਭੀ ਲਾਭ ਨਾ ਹੂਆ॥

ਪਏ ਕਬੂਲੁ ਖਸੰਮ ਨਾਲਿ ਜਾਂ ਘਾਲ ਮਰਦੀ ਘਾਲੀ ॥

ਓਹੁ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ (ਖਸੰਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਪਏ ਸਚੇ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਜਾਂ) ਜਿਨੋਂ ਮਰਦੋਂ ਨੇ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੋ ਮਰਦ ਹੈਂ॥

ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਸਹੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ ॥੩॥

ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਕਾ ਸੋ ਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਗੋਇ) ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਹੋਰਿੰਓ ਗੰਗ ਵਹਾਈਐ ਦੁਨਿਆਈ ਆਖੈ ਕਿ ਕਿਓਨੁ ॥

(ਦੁਨਿਆਈ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਲਟੀ ਗੰਗਾ ਚਲਾਈ ਹੈ ਇਹ ਕਿਆ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਮਾਲਕ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਨਾਨਕ ਈਸਰਿ ਜਗਨਾਥਿ ਉਚਹਦੀ ਵੈਣੁ ਵਿਰਿਕਿਓਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋ ਸਾਮਰਥ ਜਗਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਉਚਹਦੀ) ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਹਦ ਸੇ ਉਚੇ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਬਚਨ (ਵਿਰਿਕਿਓਨੁ) ਬਰਨਨ ਕੀਏ॥

ਮਾਧਾਣਾ ਪਰਬਤੁ ਕਰਿ ਨੇਤ੍ਰਿ ਬਾਸਕੁ ਸਬਦਿ ਰਿੜਕਿਓਨੁ ॥

ਇਹ ਤੋ ਵਹੁ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਰਬਤ ਕਾ ਮਧਾਣਾ ਬਨਾਇ ਕਰ ਅਰ ਬਾਸਕ ਨਾਗ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰਾ ਪਾਇਕਰ (ਸਬਦਿ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਰਿੜਕਿਆ ਹੈ॥

ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਨਿਕਾਲਿਅਨੁ ਕਰਿ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਚਿਲਕਿਓਨੁ ॥

ਪੁਨਾ ਚੌਦਾਂ ਰਤਨੋਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਕਰਕੇ (ਆਵਾਗਉਣੁ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਚਿਲਕਿਓਨੁ) ਪ੍ਰਕਾਸਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਏਹੁ ਮੰਦ੍ਰਾਚਲੁ ਹੈ ੧ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪੁਨ ਬਾਸਕ ਨਾਗੁ ੨ ਬੇਦ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ੩ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਿਸਨੂੰ ਨੇ ੪ ਮਥਕਰ ਏਹੁ ਰਤਨ ੧੪ ਨਿਕਾਲੇ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹਣੇ ਹੈਂ॥ ਭਗਤੀ ਲਛਮੀ ੧ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਮਣੀ ੨ ਕੀਰਤੀ ਰੰਭਾ ੩ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਮਦਰਾ ੪ ਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ੫ ਰਾਗ ਗਾ ਅਲਾਪਨਾ ਸੰਖ ੬ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਹਚਾ ਹਸਤੀ ੭ ਦਾਨ ਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ੮ ਸਤਸੰਗ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ੯ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਕਾਮ ਧੇਨੂ ੧੦ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਬਿਖੁ ੧੧ ਸਤਿ ਬੋਲਨਾ ਧਨਖੁ ੧੨ ਸਤਗੁਰੂ ਵੈਦਰਾਜ ਧਨੰਤ੍ਰ ੧੩ ਗਜਾਨ ਉਚੀਸਵਾਂ ਘੋੜਾ ੧੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਇਨ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੁਦਰਤਿ ਅਹਿ ਵੇਖਾਲੀਅਨੁ ਜਿਣਿ ਐਵਡ ਪਿਡ ਠਿਣਕਿਓਨੁ ॥

(ਜਿਣ) ਜਿਸਨੇ ਏਹੁ ਸਕਤੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਕੇ ਆਸਰੇ (ਐਵਡ ਪਿਡ) ਏਤਾ ਵਡਾ ਪਿੰਡੁ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮੰਡ (ਠਿਣਕਿਓਨਿ) ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਹਣੇ ਧਰਿਓਨੁ ਛਤ੍ਰੁ ਸਿਰਿ ਅਸਮਾਨਿ ਕਿਆੜਾ ਛਿਕਿਓਨੁ ॥

ਲਹਿਣੇ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਧਰਿਆ ਹੈ ਔ ਜਿਸਨੇ ਅਸਮਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜਸ ਰੂਪ (ਕਿਆੜਾ) ਚੰਦੋਆ ਫੈਲਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਲਹਣੇ ਜੀ ਕਾ ਰਿਦਾ ਜੋ (ਕਿਆੜਾ) ਖੇਤ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਾਨ ਰੂਪੀ ਨਦੀਨੁ (ਅਸ) ਹੈਸੀ ਸੋ (ਛਿਕਿਓਨੁ) ਖੈਂਚ ਲੀਆ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅਸੰਭਵ ਆਗਜਾ ਮਨਾਇਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਮਾਹਿ ਆਪੁ ਆਪੈ ਸੇਤੀ ਮਿਕਿਓਨੁ ॥

ਜੋਤੀ ਬੀਚ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਗਈ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਆਪ ਕੋਈ (ਮਿਕਓਨੁ) ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਆਪਕਾ ਈਹਾ ਆਪ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸਾਥ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋਤਿ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਸਿਖਾਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਘੋਖਿ ਕੈ ਸਭ ਉਮਤਿ ਵੇਖਹੁ ਜਿ ਕਿਓਨੁ ॥

ਸਭ ਉਮਤਿ ਕਹਤੀ ਹੈ ਸਿਖੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਔ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਸੇ (ਘੋਖਿਕੈ) ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖੋ॥

ਜਾਂ ਸੁਧੋਸੁ ਤਾਂ ਲਹਣਾ ਟਿਕਿਓਨੁ ॥੪॥

ਜਬ (ਸੁਧੋਸੁ) ਸੋਧ ਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਇਹੀ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤੋ ਲਹਣਾ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕਰਕੇ (ਟਿਕਓਨੁ) ਟਿਕਾ ਦੀਆ ਭਾਵ ਗੁਰਤਾ ਕੀ ਗਾਦੀ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ॥੪॥

ਫੇਰਿ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰੁਆਣਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਖਾਡੂਰੁ ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਲਿ ਤੁਧੁ ਹੋਰੁ ਮੁਚੁ ਗਰੂਰੁ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਪਲੰਘ ਉਠਾ ਕੇ ਜੋਗੀ ਕੇ ਕਹੇ ਜਿਮੀਂਦਾਰ ਔਰ ਗਾਂਵ ਕੀ ਹਦਿ ਮੈਂ ਛਡਿ ਆਏ ਥੇ ਤਬ ਤੋ ਅਤੀਕਾਲ ਔ ਦੁਖਤੇ ਖਡੂਰ ਉਜੜਨੇ ਲਾਗਾ ਥਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਮਨਾਇਕੇ ਲਿਆਇ ਤਬ ਵਰਖਾ ਹੋਈ ਅਰ ਨਗ੍ਰ ਵਸਿਆ ਸੋ ਕਹੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ (ਫੇਰੁਆਣਿ) ਫੇਰੂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਫੇਰ ਖਡੂਰ ਕੋ ਵਸਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਜਪ ਤਪ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੀ ਜੀਤਤਾ ਅਰ ਗੌਰਵਤਾ ਆਦੀ ਔਰ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਲਬੁ ਵਿਣਾਹੇ ਮਾਣਸਾ ਜਿਉ ਪਾਣੀ ਬੂਰੁ ॥

ਵਹਿਐ ਦਰਗਹ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨੂਰੁ ॥

ਲਬ ਜੋ ਹੈ ਏਹੀ ਮਾਨੁਖਾਂ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਕੋ ਬੂਰ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਨੂੰ ਲਬੁ ਕਰਨੇ ਤੇ ਐਸਾ ਕਸਟੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ (ਕੁਦਰਤੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨੂਰ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਸੁ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ਤੂੰ ਓਹੁ ਠਰੂਰੁ ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਭਰਪੂਰੁ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਥਾਹਿ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਲਭਈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਤੂੰ ਓਹੀ ਸਰੂਪ (ਠਰੂਰੁ) ਠਹਰਾਇਆ ਹੈ ਨੌ ਨਿਧੀ ਸਰੂਪ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਾ ਤੇਰੀ ਜੋ ਕਰੇ ਸੋ ਵੰਞੈ ਚੂਰੁ ॥

ਨੇੜੈ ਦਿਸੈ ਮਾਤ ਲੋਕ ਤੁਧੁ ਸੁਝੈ ਦੂਰੁ ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਾਤ ਲੋਕ ਕੇ ਜੋ ਅਸਮਦਾਦਕ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਾਰੀ (ਨੇੜੇ ਦਿਸੈ) ਤੁਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਔ (ਤੁਧੁ ਸੁਝੈ ਦੁਰੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੂਰ ਤਕ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਦੀਰਘ ਕਿਆ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੇ ਹੋ ਵਾ ਜੋ ਮਾਤ ਲੋਕ ਭਾਵ ਮਰਨਾ

ਨੇੜੇ ਦਿਖਾਈ ਪੜਤਾ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਮਰਨਾ ਧਰਮ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਕੇ (ਸੁਝੈ) ਦੇਖਨੇ ਤੇ ਸੋ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਉ ਆਪਕੋ ਅਬਨਾਸੀ ਰੂਪ ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਫੇਰਿ ਵਸਾਇਆ ਫੇਰੁਆਣਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਖਾਡੂਰੁ ॥੫॥

ਫੇਰੂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਖਡੂਰ ਕੋ ਆਪਨੇ ਫੇਰ ਆਇ ਕਰ ਅਬਾਦ ਕੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੯੬੮

ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਬੈਹਣਾ ਸੋਈ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਪਿਯੂ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ ਪੋਤਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਸੋਈ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਔ ਸੋਈ ਤਖਤ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਭਾਈ ਬੁਢੇ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੀਵਾਨ ਭਾਵ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਿਨੋਂ ਜੇਹਾ ਪ੍ਰੋਤਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪਰਵਾਨ ਹੂਆ॥

ਜਿਨਿ ਬਾਸਕੁ ਨੇਤ੍ਰੈ ਘਤਿਆ ਕਰਿ ਨੇਹੀ ਤਾਣੁ ॥
ਜਿਨਿ ਸਮੁੰਦੁ ਵਿਰੋਲਿਆ ਕਰਿ ਮੇਰੁ ਮਧਾਣੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਬਾਸਕ ਨੇਤ੍ਰ ਕੀ ਜਗਾਂ (ਘਤਿਆ) ਪਾਇਆਂ ਹੈ ਔ ਬਲਕੀ ਨੇਹੀ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਨੇਹੀ ਗਡੀ ਹੋਈ ਲਕੜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਧਾਨੀ ਕੀ ਰਸੀ ਪਾਕਰ ਸੰਬੰਧ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਰਿੜਕਿਆ ਹੈ (ਮੇਰੁ) ਮੰਦ੍ਰਾਚਲ ਕੋ ਮਧਾਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕਲਪ ਮੇਂ ਸੁਮੇਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਬਿਸਨੂੰ ਰੂਪ ਹੋ॥

ਚਉਦਹ ਰਤਨ ਨਿਕਾਲਿਅਨੁ ਕੀਤੋਨੁ ਚਾਨਾਣੁ ॥
ਘੋੜਾ ਕੀਤੋ ਸਹਜ ਦਾ ਜਤੁ ਕੀਓ ਪਲਾਣੁ ॥

ਪੁਨਾ ਚੌਦਾਂ ਰਤਨ ਨਿਕਾਲ ਕੇ ਰਤਨੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੈਂ ਘੋੜਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਤ ਕਾ ਉਪਰ ਜੀਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਧਣਖੁ ਚੜਾਇਓ ਸਤ ਦਾ ਜਸ ਹੰਦਾ ਬਾਣੁ ॥
ਕਲਿ ਵਿਚਿ ਧੂ ਅੰਧਾਰੁ ਸਾ ਚੜਿਆ ਰੈ ਭਾਣੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸੱਤ ਬੋਲਣੇ ਕਾ ਧਨੁਖ ਚਢਾਇਆ ਹੈ ਔ ਜਸ ਉਚਾਰਣ ਕਾ ਬਾਣ ਕੀਆ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਅਤੀ ਅੰਧਕਾਰ ਥਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਅਵਤਾਰ ਐਸੇ ਹੈ ਮਾਨੋ (ਰੈ) ਕਿਰਨੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੂਆ ਸੂਰਜ ਚੜਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਹੁ ਖੇਤੁ ਜਮਾਇਓ ਸਤਹੁ ਛਾਵਾਣੁ ॥
ਨਿਤ ਰਸੋਈ ਤੇਰੀਐ ਘਿਉ ਮੈਦਾ ਖਾਣੁ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪਨੇ ਆਪਨੀ ਸੱਤਾ ਕਰਕੇ ਮਹੀਆਂ ਕਾ ਖਾਇਆ ਹੂਆ ਖੇਤ ਜਮਾਇਆ ਹੈ ਔ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਤੇ ਵਣ ਕੀ ਛਾਇਆ ਉਸੀ ਜਾਗਾ ਠਹਿਰਾਇ ਛੋਡੀ ਵਾ ਸਤਿਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖੇਤ ਜਮਾਇਆ ਹੈ ਆਪਨੇ ਔ ਸਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸ ਕਰਣ ਰੂਪ (ਛਾਵਾਣੁ) ਛਾਇਆਵਾਨ ਤਾਣਿਆ ਹੈ ਨਿਤ ਹੀ ਤੇਰੀ ਰਸੋਈ ਮੈਂ ਘਿਉ ਔ ਮੈਦਾ ਪੁਨਾ (ਖਾਣੁ) ਖੰਡ ਅਰਥਾਤ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਗਿਆਨ ਭਗਤੀ ਏਹ ਤੇਰੀ ਨਿਤ ਰਸੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਸੁਝੀਓਸੁ ਮਨ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਨਿਵਾਰਿਓ ਕਰਿ ਨਦਰਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਮਨ ਮੈਂ (ਪਰਵਾਣੁ) ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੁਝੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਤੁਮਨੇ ਨਦਰ ਕਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਰਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਉਤਰਿਆ ਅਉਤਾਰੁ ਲੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥
ਝਖੜਿ ਵਾਉ ਨ ਡੋਲਈ ਪਰਬਤੁ ਮੇਰਾਣੁ ॥

ਸੁਜਾਣੁ ਪੁਰਖ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਤੂੰ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈਂ ਆਪ (ਝਖੜਿ) ਲੋਭ ਔਰੁ (ਵਾਉ) ਵਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤੇ ਹੋ (ਮੇਰਾਣੁ) ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਸਮ ਅਚਲ ਹੋ॥

ਜਾਣੈ ਬਿਰਥਾ ਜੀਅ ਕੀ ਜਾਣੀ ਹੂ ਜਾਣੁ ॥
ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜਾਂ ਤੂ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਆਪ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੋਕੇ ਸਭ ਜੀਆਂ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹੁ ਜਾ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਚਤਰਾਂ ਸੇ ਚਤਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਮਕੋ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਏ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੋ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾ ਉਪਰ ਉਪਮਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਦਾਨੁ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਵਸੀ ਸੋ ਸਤੇ ਦਾਣੁ ॥
ਨਾਨਕ ਹੰਦਾ ਛਤ੍ਰੁ ਸਿਰਿ ਉਮਤਿ ਹੈਰਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਜੋ ਦਾਨੁ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਆਪਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਸਤੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਜੋ ਸਿਰ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਥਾ ਏਸ ਬਾਤ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਉਮਤਿ ਹੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਆਪਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਹੈ॥

ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਬੈਹਣਾ ਸੋਈ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਪਿਯੂ ਦਾਦੇ ਜੇਵਿਹਾ ਪੋਤ੍ਰਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥੬॥

ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦਾਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜੈਸਾ ਪੋਤ੍ਰਾ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਵਾਣੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਤਿਨੈ ਸਵਾਰਿਆ ॥
ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਕਰਾਮਾਤਿ ਆਪਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ਧਾਰਿਆ ॥

ਧੰਨੁ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੂੰ ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇਕੇ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈਂ ਜਿ ਆਪ ਮੈਂ ਕਰਾਮਾਤ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਆਪਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸਿਖੀ ਅਤੈ ਸੰਗਤੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥
ਅਟਲੁ ਅਥਾਹੁ ਅਤੋਲੁ ਤੂ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਿਆ ॥

ਪਾਸ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਬਹੁੜੋ ਔਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਟਲੁ ਪੁਨਾ ਅਥਾਹੁ ਔ ਅਤੋਲ ਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਤੂੰ ਸੇਵਿਆ ਭਾਉ ਕਰਿ ਸੇ ਤੁਧੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ ॥
ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮੋਹੁ ਮਾਰਿ ਕਢੇ ਤੁਧੁ ਸਪਰਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ ਲਬ ਲੋਭੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮੋਹੁ ਏਹ ਸਭ ਪ੍ਰਵਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਤੁਮਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਮਾਰਕੇ ਕਢ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਤੇਰਾ ਥਾਨੁ ਹੈ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਪੈਸਕਾਰਿਆ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤੂ ਲਹਣਾ ਤੂਹੈ ਗੁਰੁ ਅਮਰੁ ਤੂ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਤੇਰਾ ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗੁ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਔ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਪਾਸਾਰਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਵਾ ਪੇਸਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਯ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭੀ ਤੁੰਹੀ ਹੈਂ ਔ ਲਹਣਾ ਜੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਡਿਠਾ ਤਾਂ ਮਨੁ ਸਾਧਾਰਿਆ ॥੭॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ (ਸਾਧਾਰਿਆ) ਸੁਧ ਕੀਆ ਵਾ ਸਹਿਤ ਆਸਰੇ ਕੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣੁ ਆਪੇ ਹੋਆ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਾਰ ਅਵਤਾਰ ਰੂਪ ਗੁਰੂ (ਜਾਗੇ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਲੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪੰਚਮ ਅਵਤਾਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੋਆ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਹੰਸ ਆਦਿ ਚਾਰੇ ਅਵਤਾਰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟੇ ਪੰਚਮ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਚਾਰ ਬੇਦ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਪੰਚਮ ਵੈਦ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਚਾਰੇ ਨਾਮ ਵਾਸਦੇਵ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਜਾਗੇ ਫਲਦਾਇਕ ਹੁਏ ਹੈ ਪੰਜਵਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੀਨੈ੍ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓਨੁ ਆਪੇ ਹੀ ਥੰਮਿ੍ ਖਲੋਆ ॥

ਆਪੇ ਪਟੀ ਕਲਮ ਆਪਿ ਆਪਿ ਲਿਖਣਹਾਰਾ ਹੋਆ ॥

ਆਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਇਸਥਤ ਕਰ ਖਲੋਆ ਹੈ ਮਸਤਕ ਰੂਪ ਪਟੀ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਲਿਖਣ ਭੀ ਆਪੇ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਲੇਖ ਦੇ ਲਿਖਣ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਉਮਤਿ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ ਆਪੇ ਹੀ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥

ਤਖਤਿ ਬੈਠਾ ਅਰਜਨ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਖਿਵੈ ਚੰਦੋਆ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੌ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਨਿਤ ਨਵਾਂ ਔ ਨਿਰੋਆ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੂੰ ਅਬ ਆਪ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪ ਚੰਦੋਆ (ਖਿਵੈ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੈ॥

ਉਗਵਣਹੁ ਤੈ ਆਥਵਣਹੁ ਚਹੁ ਚਕੀ ਕੀਅਨੁ ਲੋਆ ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਓ ਮਨਮੁਖਾ ਪਇਆ ਮੋਆ ॥

(ਉਗਵਣਹੁ) ਪੂਰਬੋ (ਤੈ) ਬਹੁੜੋ (ਆਥਣਵਹੁ) ਪਸਚਮੋਂ ਲੈ ਕਰ ਚਹੁ ਚਕੀ ਚਾਰੋ ਕੁੰਟਹੁੰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੇ ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੋ ਮਰਣਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਪਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਣੀ ਚਉਣੀ ਕਰਾਮਾਤਿ ਸਚੇ ਕਾ ਸਚਾ ਢੋਆ ॥

ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣੁ ਆਪੇ ਹੋਆ ॥੮॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਮੈਂ ਦੂਣੀ ਚਉਣੀ ਭਾਵ ਅਧਕ ਤੇ ਅਧਕ ਕਰਾਮਾਤ ਹੈ ਵਾ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕਰਾਮਾਤ ਭਾਵ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਔ ਹੇ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ (ਢੋਆ) ਮਿਲਾਪ ਹੈ 'ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣੁ ਆਪੇ ਹੋਆ' (ਚਹੁ ਜੁਗੀ) ਨਾਮ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਾਰੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਪੰਚਮਾ ਅਵਤਾਰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਇਸ ਜਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਸਾਰ ਹੀ ਉਨ ਕਾ ਕੁਸਟ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥
ਕਬੀਰ ਜੀਉ
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਿਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਦਰਾ ਪੀਆ ਕਰੋ ਤੌਂ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੋ ਐਸਾ ਮਦਰਾ ਆਗੇ ਹੀ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪਾਸ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਹਮੈ ਦੇਵੈ ਜੋਗੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕੈਸਾ ਚਾਹੀਏ? ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਕਲਾਲਨਿ ਲਾਹਨਿ ਮੇਲਉ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਗੁੜੁ ਕੀਨੁ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਦੇਹ ਰੂਪ (ਕਲਾਲਨਿ)[1] ਮਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਗੁੜ ਕੀਆ ਹੈ ਲਾਹਨਿ ਪੂਰ ਭਾਵ ਮਦਰਾ ਕੀ ਸਕ ਆਦਿ ਸਮਗ੍ਰੀ ਮੇਲ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੬੯

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਦ ਮਤਸਰ ਕਾਟਿ ਕਾਟਿ ਕਸੁ ਦੀਨੁ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਔ ਈਰਖਾ ਇਨਾਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਾਟਨਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਕਾਟਿ) ਕੁਤਰ ਕੇ (ਕਸੁ) ਸੱਕਮਟੀ ਬੀਚ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਈ ਹੈ ਰੇ ਸੰਤੁ ਸਹਜ ਸੁਖ ਅੰਤਰਿ ਜਾ ਕਉ ਜਪੁ ਤਪੁ ਦੇਉ ਦਲਾਲੀ ਰੇ ॥
ਏਕ ਬੂੰਦ ਭਰਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੇਵਉ ਜੋ ਮਦੁ ਦੇਇ ਕਲਾਲੀ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਆਪਨੇ ਅੰਤਰ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਮੈਂ ਜਪ ਤਪ ਦਲਾਲੀ ਦੇ ਦੇਵਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕਉ ਤਿਸ ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਮਦਰਾ ਕੀ ਏਕ ਬੂੰਦ ਭਰ ਦੇਹ ਰੂਪ (ਕਲਾਲੀ) ਮਟੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਦੇਵੇ ਤੌਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਬਖਸੀਸ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥

ਭਵਨ ਚਤੁਰ ਦਸ ਭਾਠੀ ਕੀਨ੍ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨਿ ਤਨਿ ਜਾਰੀ ਰੇ ॥

ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਜੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ ਚੌਦਾਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾਲਾ ਤਨੁ ਇਹ ਭਠੀ ਬਨਾਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੁ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹੀ ਅਗਨੀ ਜਲਾਈ ਹੈ॥

ਮੁਦ੍ਰਾ ਮਦਕ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਲਾਗੀ ਸੁਖਮਨ ਪੋਚਨਹਾਰੀ ਰੇ ॥੨॥

ਔ ਊਪਰ ਤੇ ਮਦ ਕਾ ਮੂੰਦਣਾ ਏਹ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਧੁਨਿ) ਓਅੰ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਔ (ਸੁਖਮਨ) ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਵੈ ਭਗਤੀ ਏਹ ਪੋਚਨ ਹਾਰੀ ਹੈ ਚੋਇਕੇ ਜਿਸ ਘੜੀ ਮੈਂ ਮਦ ਪੜਤਾ ਹੈ ਉਸ ਊਪਰ ਪੋਚਾ ਫੇਰੀਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਉਸ ਘੜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਪੋਚਨਹਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਨੇਮ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮ ਰਵਿ ਸਸਿ ਗਹਨੈ ਦੇਉ ਰੇ ॥

ਜੋ ਤੀਰਥ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੂਰਜ ਕੇ ਔ ਕ੍ਰਿਸ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣ ਆਦੀ ਬਰਤ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔ ਨੇਮ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਭ ਸਾਧਨ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਗਹਣੇ ਧਰ ਦੇਵੋ ਵਾ ਏਹ ਭੂਛਣ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਮੈਂ ਦੇ ਦੇਵਾਂ ਭਾਵ ਏਹ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਉਨਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥

ਸੁਰਤਿ ਪਿਆਲ ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਏਹੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੇਉ ਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਪਿਆਲਾ ਹੈ (ਸੁਧਾ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਾ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਜੋ ਹੈ ਆਤਮ ਸੁਖ ਸੋ ਏਹ ਮਹਾਂਰਸ ਮਦ ਤਿਸ ਸੇ ਪਾਨ ਕਰ ਲੇਵੋ॥੩॥

ਨਿਝਰ ਧਾਰ ਚੁਐ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ ਇਹ ਰਸ ਮਨੂਆ ਰਾਤੋ ਰੇ ॥

---

[1] ਾਰਵਾੜ ਦੇਸ ਮੈਂ ਸਰਾਬ ਨਿਕਾਲਨੇ ਵਾਲੀ ਮਟੀ ਨੂੰ 'ਕਲਾਲਨਿ' ਆਖਦੇ ਹੈਂ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਕ ਰਸ ਧਾਰ ਅਤਿ ਨਿਰਮਲ (ਚੁਐ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਸ ਰਸ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੋ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸਗਲੇ ਮਦ ਛੂਛੇ ਇਹੈ ਮਹਾ ਰਸੁ ਸਾਚੋ ਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਆਗੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮਦ (ਛੂਛੇ) ਤੁਛ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਮਹਾਰਸ ਹੈ ਸੋ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਹਮ ਇਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥ ਤਬ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹੂਏ ਕਾ ਮਦ ਨਹੀਂ ਪੀਆ ਹੋਗਾ ਆਪਨੇ ਵਹੁ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਮਾਧੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜੋੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਭੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁੜੁ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਰਿ ਮਹੂਆ ਭਉ ਭਾਠੀ ਮਨ ਧਾਰਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਜੋ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਗੁੜ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਏਹ ਮਹੁਏ ਕੇ ਫੁਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਭਉ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਇਹੁ ਭਾਠੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੁਖਮਨ ਨਾਰੀ ਸਹਜ ਸਮਾਨੀ ਪੀਵੈ ਪੀਵਨਹਾਰਾ ॥੧॥

ਸੁਖਮਨ ਨਾਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਘੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ (ਸਹਜਿ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਮਨ ਜੋ ਪੀਵਨ ਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮਦ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਧੂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਤਵਾਰਾ ॥

ਉਨਮਦ ਚਢਾ ਮਦਨ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਭਇਆ ਉਜਿਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਉਧੂਤ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਸਤੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ (ਉਨ) ਉਸ ਸਰਾਬ ਕਾ ਮਦੁ ਚੜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਬਾਹਰ ਕੇ ਮਦ ਕਾ ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਵਾ ਕਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਏਹੀ ਚਾਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਰਸੁ ਨਹੀਂ ਚਾਖਾ ਔ ਹਮ ਕੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦੁਇ ਪੁਰ ਜੋਰਿ ਰਸਾਈ ਭਾਠੀ ਪੀਉ ਮਹਾ ਰਸੁ ਭਾਰੀ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਕੀਏ ਜਲੇਤਾ ਛੂਟਿ ਗਈ ਸੰਸਾਰੀ ॥੨॥

ਰਾਰਾ ਮਮਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਵਾ ਜੀਵ ਈਸਰ ਏਹੁ ਦੁਇ ਪੁੜ ਪਾਸੇ ਜੋੜਕੇ ਭਾਠੀ ਰਚਾਈ ਹੈ ਇਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਭਾਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੋਨੋਂ (ਜਲੇਤਾ) ਲਕੜੀਆਂ ਸਥਾਨੀ ਜਾਲਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਮਦਰਾ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਗਾਸ ਗਿਆਨ ਗੁਰ ਗੰਮਿਤ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੁਧਿ ਪਾਈ ॥

(ਗੁਰ ਗੰਮਿਤ) ਗੁਰੂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨਾਂ ਤੇ ਸੁਧ ਪਾਈ ਤਬ ਸਤ ਅਰੁ ਸਭ ਤੇ ਬਡਾ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗਜ਼ਾਨ ਕਾ (ਪ੍ਰਗਾਸ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ॥

ਦਾਸੁ ਕਬੀਰੁ ਤਾਸੁ ਮਦ ਮਾਤਾ ਉਚਕਿ ਨ ਕਬਹੂ ਜਾਈ ॥੩॥੨॥

ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਦ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਮਤਾ ਹੂਆ ਹੈ (ਉਚਕਿ) ਉਭਰਤਾ ਕਬਹੂ ਨਾਹੀਂ ਵਾ ਮਨ ਕੋ ਇਸ ਮਦ ਤੇ ਉਚਾਟ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਗਿਲਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਨਾ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰਿ ਕਹਾ ਹਮ ਬਾਮਨ ਤੁਮ ਜੁਲਾਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਬੀਰ ਜੇ ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਵਡਾ ਮਾਨੇ ਤਬ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਤੁਲ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਮੁਕਤਿ ਲੀਏ ਬੈਠਾ ਹੈਂ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗਜ਼ਾਨ ਭਜਨ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਕੇ ਦਿਖਾਨੇ ਕੋ ਮਗਹਰ ਮੇਂ ਗਏ ਥੇ ਸਰੀਰ ਅੰਤਸ ਮੈਂ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਨਿਸਚੇ ਕੀ ਪਰੀਖਜ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਦ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇ ਬਿਸਨੂੰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਕਬੀਰ ਮਹਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਆਇਆ ਹਛਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਮੇਰੋ ਮੇਰੁ ਪਰਬਤੁ ਸੁਆਮੀ ਓਟ ਗਹੀ ਮੈ ਤੇਰੀ ॥

ਨਾ ਤੁਮ ਡੋਲਹੁ ਨਾ ਹਮ ਗਿਰਤੇ ਰਖਿ ਲੀਨੀ ਹਰਿ ਮੇਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਬਤ ਵਤ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤੁਮ ਡੋਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਭੀ ਗਿਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਵਾ ਪਤ ਰਖ ਲੀਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਤਬ ਜਬ ਕਬ ਤੁਹੀ ਤੁਹੀ ॥

ਹਮ ਤੁਅ ਪਰਸਾਦਿ ਸੁਖੀ ਸਦ ਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਕਾ ਅੰਤ ਹੋਨੇ ਲਗੇਗਾ ਤਬ ਭੀ ਔ ਅਬ ਭੀ ਮੈਨੇ ਤਾਂ ਤੂਹੀਂ ਤੂਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਤੌ (ਕਬ) ਕਬੀ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ ਅਰ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੋਰੇ ਭਰੋਸੇ ਮਗਹਰ ਬਸਿਓ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੀ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਹੀ ਆਸਰੇ ਮੈਂ ਮਗਹਰ ਬੀਚ ਬਸਿਆ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੀ ਤੁਮ ਨੇ ਸੰਦੇਹ ਰੂਪ ਤਪਤ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਪਹਿਲੇ ਦਰਸਨੁ ਮਗਹਰ ਪਾਇਓ ਫੁਨਿ ਕਾਸੀ ਬਸੇ ਆਈ ॥੨॥

ਪਹਿਲੇ ਮੈਨੇ ਮਗਹਰ ਕਈ ਦਿਨ ਬਸ ਕੇ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ਥਾ ਫੇਰ ਹਮ ਕਾਸੀ ਬੀਚ ਆਇਕੇ ਬਸੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੁਨਿ ਫੇਰ ਮਗਹਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹਾਂ॥੨॥

ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬਿ ਮਗਹਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸਾ ਮਗਹਰੁ ਤੈਸੀ ਕਾਸੀ ਹਮ ਏਕੈ ਕਰਿ ਜਾਨੀ ॥

ਹਮ ਨੇ ਤਾਂ ਜੈਸਾ ਮਗਹਰੁ ਤੈਸੀ ਕਾਸੀ ਸਮਝੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭੁ ਭੂਮਕਾ ਏਕ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨੀ ਜਹਾਂ ਸਰੀਰੁ ਤਿਆਗੇ ਹੈ ਗਿਆਨ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੁਕਤੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਨਿਰਧਨ ਜਿਉ ਇਹੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਮਰਤੇ ਫੂਟਿ ਗੁਮਾਨੀ ॥੩॥

ਨਿਰਧਨ ਜੈਸੇ ਧਨ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਨੇ ਜਬ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਇਹੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਅਤਜੰਤ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਹਰਲੇ ਧਨ ਕੇ (ਗੁਮਾਨੀ) ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ (ਫੂਟਿ) ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ਚੁਭਹਿ ਤਿਸੁ ਸੂਲਾ ਕੋ ਕਾਢਨ ਕਉ ਨਾਹੀ ॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੁ ਕੋ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਸੂਲਾਂ ਚੁਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨ ਸੂਲਾਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਕਢਣੇ ਕੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ॥

ਅਜੈ ਸੁ ਚੋਭ ਕਉ ਬਿਲਲ ਬਿਲਾਤੇ ਨਰਕੇ ਘੋਰ ਪਚਾਹੀ ॥੪॥

ਅਜੇ ਭੀ ਉਸ ਚੋਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੁਏ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਚੋਭ ਨਿਕਲਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਆਪ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਜਾਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਗੇ ਜਲੇ ਹੀ ਗੇ ਨਰਕ ਨਿੰਦਾ ਕੇ ਫਲ ਭੋਗਨੇ ਕਉ ਭਾਵ ਹਮ ਕਾਂਸੀ ਛੋਡ ਕੇ ਚਲੇ ਭੀ ਆਏ ਅਜੇ ਭੀ ਉਨਕੇ ਮਨ ਸੇ ਈਰਖਾ ਨਹੀਂ ਮਿਟੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਿਥੀ ਮੈਂ ਬਿਆਸ ਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਤੇ ਜੀਵ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇਂ ਕਿਉਂ ਬਸੇ ਹੋ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਵਨੁ ਨਰਕੁ ਕਿਆ ਸੁਰਗੁ ਬਿਚਾਰਾ ਸੰਤਨ ਦੋਊ ਰਾਦੇ ॥

ਨਰਕ ਕਿਆ ਹੈ ਔ ਸੁਰਗ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤੋ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਰਦ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਖੇਧੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਕਾਹੂ ਕੀ ਕਾਣਿ ਨ ਕਢਤੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੇ ॥੫॥

ਹਮ ਤੌ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਿਸੇ ਕੀ ਕਾਣ ਨਹੀਂ (ਕਢਤੇ) ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਤਉ ਜਾਇ ਚਢੇ ਸਿੰਘਾਸਨਿ ਮਿਲੇ ਹੈ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥

ਅਬ ਤੌਂ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਜਾਇ ਚਢੇ ਹੈਂ ਔ (ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ) ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਕਬੀਰਾ ਏਕ ਭਏ ਹੈ ਕੋਇ ਨ ਸਕੈ ਪਛਾਨੀ ॥੬॥੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤੌਂ ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਔਰੁ ਤੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਕਰ ਪਛਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੬॥੩॥ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੋਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਕਬੀਰ ਤੈਨੂੰ ਵਾਦੀ ਲੋਕ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਤੈਨੂੰ ਕਟਵਾਲ ਬਨਾਇਕੇ ਕਾਂਸੀ ਕੀ ਕੁਟਵਾਲੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨੁ ਕਰਿ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤਾ ਮਾਨਉ ਦੂਤਾ ਡਾਨਉ ਇਹ ਕੁਟਵਾਰੀ ਮੇਰੀ ॥
ਦਿਵਸ ਰੈਨਿ ਤੇਰੇ ਪਾਉ ਪਲੋਸਉ ਕੇਸ ਚਵਰ ਕਰਿ ਫੇਰੀ ॥੧॥

ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਵਾ ਦੈਵੀ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮਾਨੋ ਔ (ਦੂਤਾ) ਕਾਮਾਦਿਕਾਂ ਕੋ ਡੰਡ ਦੇਵੋ ਮੇਰੀ ਏਹੁ ਕੁਟਵਾਰੀ ਬਨੀ ਰਹੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤੇਰੇ ਵਾ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਕੋ ਮਲੋ ਔ ਕੇਸਾਂ ਕਾ ਚਵਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਸੰਤਨ ਪਰ ਫੇਰੋਂ॥੧॥

ਹਮ ਕੂਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰਿ ॥
ਭਉਕਹਿ ਆਗੈ ਬਦਨੁ ਪਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਕੇ ਕੁਤੇ ਹਾਂ ਮੁਖ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕੇ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਭਉਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੦

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਹਮ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਸੇਵਕ ਅਬ ਤਉ ਮਿਟਿਆ ਨ ਜਾਈ ॥
ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੈ ਧੁਨਿ ਸਹਜ ਕੀ ਮਾਥੈ ਮੇਰੇ ਦਗਾਈ ॥੨॥

ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਭੀ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਥੇ ਭਾਵ ਪਰੰਪਰਾ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਆਏ ਹਾਂ ਵਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਵਿਦਯਾ ਪੜਤੇ ਥੇ ਰਵਦਾਸ ਕਬੀਰ ਧੰਨਾ ਸੈਨੁ ਨਾਮਦੇਵ ਚਮਾਰ ਕੇ ਗੁਮਾਸਤੇ ਕਾ ਅੰਨ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਤੇ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਰਾਮਾ ਨੰਦਾ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰਾਪੁ ਦੀਆ ਏਹੁ ਕਥਾ ਭਗਤ ਮਾਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥ ਅਬ ਭੀ ਤੌਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਕੀ ਸੇ ਮਿਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਧੁਨੀ ਸਾਂਤਕੀ ਕਰਨੀ ਏਹੁ ਮੇਰੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਦਗਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜੋ ਭਗਤ ਨਾਮ ਹੈ ਏਹ ਚਿੰਨ ਵਾ ਕਾਰ ਪਈ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਦਾਗੇ ਹੋਹਿ ਸੁ ਰਨ ਮਹਿ ਜੂਝਹਿ ਬਿਨੁ ਦਾਗੇ ਭਗਿ ਜਾਈ ॥
ਸਾਧੂ ਹੋਇ ਸੁ ਭਗਤਿ ਪਛਾਨੈ ਹਰਿ ਲਏ ਖਜਾਨੈ ਪਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਦਾਗੇ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਨ ਮੈਂ ਲੜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਬਿਨ ਦਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਾਜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਲੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਸੂਰਮਿਓਂ ਕੋ ਦਾਗ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਦਾਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤਿ ਸਾਥ ਲੜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਿਗੁਰੇ ਕਾਇਰੋਂ ਕੋ ਬਿਕਾਰ ਜੀਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਭਗਤੀ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕੋਠਰੇ ਮਹਿ ਕੋਠਰੀ ਪਰਮ ਕੋਠੀ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਗੁਰਿ ਦੀਨੀ ਬਸਤੁ ਕਬੀਰ ਕਉ ਲੇਵਹੁ ਬਸਤੁ ਸਮ੍ਹਾਰਿ ॥੪॥

ਵਾ ਸਰੀਰੁ ਕੋਠੇ ਮੈਂ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪ ਕੋਠਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਰਮ ਕੋਠੀ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਚਾਰ ਤੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਮੁਝ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੇਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲ ਲੇਤਾ ਹਾਂ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਦੇਹੁ ਰੂਪ ਕੋਠੀ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਡੀ ਕੋਠੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਸੰਮਲ ਕਰ ਲੈ ਰਹਾ ਹਾਂ॥

ਕਬੀਰਿ ਦੀਈ ਸੰਸਾਰ ਕਉ ਲੀਨੀ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਦਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਲਈ ਉਸਨੇ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਥਿਰੁ ਤਾ ਕਾ ਸੋਹਾਗੁ ॥੫॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਆਤਮ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸੁਹਾਗ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਖਥਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੪॥ ਏਕ ਪੰਡਤ ਜਾਤ ਅਭਿਮਾਨੀ ਝਗੜਨੇ ਲਾਗਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਮੁਖ ਬੇਦੁ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਨਿਕਸੈ ਸੋ ਕਿਉ ਬ੍ਰਹਮਨੁ ਬਿਸਰੁ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇਂ ਬੇਦ ਔ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਾਰਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਤੁਮਾਰੇ ਮੁਖ ਤੇ ਬੇਦ ਅਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਣ ਬੇਦ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਪੜੇ ਸੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਹਰਿ ਵਿਸਾਰਨ ਕਰੇ ਤੁਮ ਕੋ ਜਰੂਰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਜਾ ਕੈ ਪਾਇ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਲਾਗੈ ਸੋ ਕਿਉ ਪੰਡਿਤੁ ਹਰਿ ਨ ਕਹੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੀ ਚਰਨੀ ਜਗਤ ਸਭ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ (ਸੋ) ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਤੁਮਾਰੀ ਚਰਨੀ ਸਭ ਜਗਤ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਮ੍ਹਨ ਹਰਿ ਨ ਕਹਹਿ ॥
ਰਾਮੁ ਨ ਬੋਲਹਿ ਪਾਡੇ ਦੋਜਕੁ ਭਰਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਝਗੜਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਬਾਹਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ ਔ ਵਤੰਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਦੋਜਕ ਮਰਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਦੋਜਖ ਮੈਂ ਇਨ ਮੰਦਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ (ਭਰੈ) ਪਾਵੈਗਾ॥

ਆਪਨ ਊਚ ਨੀਚ ਘਰਿ ਭੋਜਨੁ ਹਠੇ ਕਰਮ ਕਰਿ ਉਦਰੁ ਭਰਹਿ ॥

ਆਪ ਉਚਾ ਬਨਤਾ ਹੈਂ ਔ ਨੀਚੋਂ ਕੇ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਹਠਕੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੂੰ ਪੇਟ ਭਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਿਨਾ ਸਰਧਾ ਤੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈਂ॥

ਚਉਦਸ ਅਮਾਵਸ ਰਚਿ ਰਚਿ ਮਾਂਗਹਿ ਕਰ ਦੀਪਕੁ ਲੈ ਕੂਪਿ ਪਰਹਿ ॥੨॥

ਚੌਦੇਂ ਔ ਅਮਾਵਸ ਆਦੀ ਪੁਰਖੋਂ ਮੈਂ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਲਕ ਛਾਪੇ ਆਦਿ ਲਗਾਇ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਲੀਆ ਹੈ ਫੇਰ ਭੀ ਤੂੰ ਅਗਜਾਤਤਾ ਵਾ ਪਤਿਗ੍ਰਹੁ ਰੂਪ ਕੂਏ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਨੁ ਮੈ ਕਾਸੀਕ ਜੁਲਹਾ ਮੁਹਿ ਤੋਹਿ ਬਰਾਬਰੀ ਕੈਸੇ ਕੈ ਬਨਹਿ ॥

ਤੂੰ ਤੌ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹੈਂ ਔ ਮੈਂ ਕਾਂਸੀ ਕੇ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਜੁਲਾਹਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੈਸੇ ਕਰ ਬਨੇ ਹੈ॥

ਹਮਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਿ ਉਬਰੇ ਬੇਦ ਭਰੋਸੇ ਪਾਂਡੇ ਡੂਬਿ ਮਰਹਿ ॥੩॥੫॥

ਹਮਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤੋ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹਮ ਤੋ (ਉਬਰੇ) ਬਚ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਬੇਦ ਕੇ ਭਰੋਸੇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਤਿਆਗ ਵਿਦਯਾ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਗਾਫਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਮਰੇਂਗਾ ਚਿਤਕੇ ਟਿਕਾਵਨ ਕੋ ਵੈਰਾਟ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੫॥

ਤਰਵਰੁ ਏਕੁ ਅਨੰਤ ਡਾਰ ਸਾਖਾ ਪੁਹਪ ਪਤ੍ਰ ਰਸ ਭਰੀਆ ॥

ਅਨੰਤ ਸਰਗੁਨ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਹੈਂ ਸਾਖਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਪੁਹਪ ਕਰਮ ਹੈ ਪਤ੍ਰ ਔਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਫਲ ਸੁਖ ਦੁਖ ਹੈਂ ਚੇਤਨਤਾ ਰੂਪ ਰਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪੰਕਤੀ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬਾੜੀ ਹੈ ਰੇ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਪੂਰੈ ਕਰੀਆ ॥੧॥

ਇਹ ਜਗਤ ਹਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕੀ ਬਗੀਚੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਨੇ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਨੀ ਜਾਨੀ ਰੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਕਹਾਨੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਰਾਮ ਪਰਗਾਸਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਿਰਲੈ ਜਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਜੋ ਕਥਾ (ਜਾਨੀ) ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜਾਨੀ ਹੈ ਵਾ (ਜਾਨੀ) ਗਯਾਨੀ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਾ ਦੁਆਰੇ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ (ਕਹਾਨੀ) ਕਥਾ ਜਾਨੀ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਜੋਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਇਹ ਬਾਤ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਭਵਰੁ ਏਕੁ ਪੁਹਪ ਰਸ ਬੀਧਾ ਬਾਰਹ ਲੇ ਉਰ ਧਰਿਆ ॥

ਸੋਰਹ ਮਧੇ ਪਵਨੁ ਝਕੋਰਿਆ ਆਕਾਸੇ ਫਰੁ ਫਰਿਆ ॥੨॥

ਜੋ ਕੋਈ ਏਕ ਭਵਰ ਵਿਰਲਾ ਜਗਯਾਸੁ ਹੈ ਸੋ ਪੋਹਪ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਾ ਕਰਮਾਦ ਮੈਂ ਜੋ ਰਸ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਬੀਧਾ) ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਬਾਰਹਿ ਅਖਰਾਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਲੈ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਖਰ ਕੌਨ ਹੈਂ॥ ਉਨਮੋ ਭਗਵਤੇ ਵਾਸਦੇਵਾਇ ਅਰ ਜਬ ਸੋਲਾਂ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਹਰੇ ਰਾਮ ਹਰੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਹਰੇ ਹਰੇ॥ ਹਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਰੇ ਹਰੇ॥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਝਕੋਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਬ ਚਿਦਾਕਾਸ ਰੂਪ ਫਲ ਫਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਜ ਸੁੰਨਿ ਇਕੁ ਬਿਰਵਾ ਉਪਜਿਆ ਧਰਤੀ ਜਲਹਰੁ ਸੋਖਿਆ ॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੂਪ ਔ ਅਫੁਰ ਰੂਪ (ਬਿਰਵਾ) ਬਿਰਛ ਇਕ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਜਬ ਉਪਜਿਆ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਤਬ (ਧਰਤੀ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾਂ ਰੂਪ ਜਲ ਸੁਖਾਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸ ਵੈਰਾਟ ਕੋ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛ ਨੇ ਸੋਖ ਲੀਆ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਉ ਤਾ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਬਿਰਵਾ ਦੇਖਿਆ ॥੩॥੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸੇਵਕਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਬੈਰਾਟ ਰੂਪ ਬਿਰਛੁ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਵੈਰਾਟ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥੬॥ ਕਿਸੀ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਜੋਗ ਕਮਾਵੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਜੋਗ ਕਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਭੀ ਇਸ ਜੋਗ ਕੋ ਕਮਾਵੋ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜੋਗ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਮੋਨਿ ਦਇਆ ਕਰਿ ਝੋਲੀ ਪਤ੍ਰ ਕਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਨੀ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸਬੰਧੀ ਵਾਕ ਬਿਨਾਂ ਮੋਨਿ ਧਾਰਨੇ ਕੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਹਿਰੋ ਔ ਦਇਆ ਕੀ ਝੋਲੀ ਭਰੋ ਬੀਚਾਰ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਕਰੋ॥

ਖਿੰਥਾ ਇਹੁ ਤਨੁ ਸੀਅਉ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਕਰਉ ਆਧਾਰੁ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਖਿੰਥਾ ਏਹੀ ਸੀਵੋ ਜੋ ਅਪਨਾ ਤਨ ਗੁਨੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਕਰੋ ਔ ਨਾਮ ਕਾ (ਆਧਾਰੁ) ਭੋਜਨ ਕਰੋ॥

ਐਸਾ ਜੋਗੁ ਕਮਾਵਹੁ ਜੋਗੀ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭੋਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਐਸੀ ਜੋਗ ਤੁਮ ਕਮਾਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ॥

ਬੁਧਿ ਬਿਭੂਤਿ ਚਢਾਵਉ ਅਪੁਨੀ ਸਿੰਗੀ ਸੁਰਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਆਪਨੀ ਬੁਧੀ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨੋ ਇਹੁ ਬਿਭੂਤ ਚੜਾਓ ਔ ਸਿੰਗੀ ਇਹੀ ਵਜਾਓ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸੁਰਤ ਲਗਾਈ ਰਖੋ॥

ਕਰਿ ਬੈਰਾਗੁ ਫਿਰਉ ਤਨਿ ਨਗਰੀ ਮਨ ਕੀ ਕਿੰਗੁਰੀ ਬਜਾਈ ॥੨॥

ਬੈਰਾਗ ਕਰਕੇ ਤਨ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਫਿਰੋ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਕਰੋ ਔ ਮਨ ਕੀ ਕਿੰਗਰੀ ਵਜਾਈ ਚਾਹੀਏ ਭਾਵ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ॥੨॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਲੈ ਹਿਰਦੈ ਰਾਖਹੁ ਰਹੈ ਨਿਰਾਲਮ ਤਾੜੀ ॥

ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਕੋ ਲੈ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰ ਰਖੋ ਏਹੁ ਚੇਲੇ ਕਰੋ ਜੋ ਮਨ (ਨਿਰਾਲਮ) ਅਸੰਗ ਹੋ ਰਹੇ ਇਹੁ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਓ ਜਹਾਂ ਜੋਗੀ ਜਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈ ਤਹਾਂ ਫੁਲਵਾੜੀ ਭੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਧਰਮੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਬਾੜੀ ॥੩॥੭॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਸੁਨੋਂ ਧਰਮ ਔ ਦਇਆ ਕੀ (ਬਾੜੀ) ਬਗੀਚੀ ਕਰੋ॥੩॥੭॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਨ ਕਾਜ ਸਿਰਜੇ ਜਗ ਭੀਤਰਿ ਜਨਮਿ ਕਵਨ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਕਿਸ ਕਾਮ ਕੋ ਹਮ ਬਨਾਏ ਥੇ ਜਗ ਕੇ ਬੀਚ ਔ ਜਨਮ ਕਾ ਹਮਨੇ ਕੌਨ ਸਾ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਕਾ ਕੁਛ ਫਲ ਨਾ ਪਾਇਆ॥

ਭਵ ਨਿਧਿ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇਆ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਤਾਰਨੇ ਕਉ ਜੋ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ (ਚਿੰਤਾਮਨਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਹੁ ਮਨ ਮੈਨੇ ਨਾ ਲਾਇਆ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੭੧

ਗੋਬਿੰਦ ਹਮ ਐਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ॥

ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਥਾ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕੀ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਸਾਧੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮ ਐਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੀਉ ਦੀਆ ਹੈ (ਤਿਸ) ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਤੀ ਨਿੰਦਾ ਪਰ ਅਪਬਾਦੁ ਨ ਛੂਟੈ ॥

ਆਵਾ ਗਵਨੁ ਹੋਤੁ ਹੈ ਫੁਨਿ ਫੁਨਿ ਇਹੁ ਪਰਸੰਗੁ ਨ ਤੂਟੈ ॥੨॥

ਪਰਾਏ ਧਨ ਮੈਂ ਔ (ਪਰ ਤਨ) ਪਰਾਏ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੁਨਾ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਪਰਾਇਆ ਅਪਵਾਦ ਖੋਟਾ ਝਗੜਾ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਨਾ ਜਾਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਾਪ ਕਾ ਪਰਸੰਗ ਨਹੀਂ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਜਿਹ ਘਰਿ ਕਥਾ ਹੋਤ ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਨੑੋ ਮੈ ਫੇਰਾ ॥

ਲੰਪਟ ਚੋਰ ਦੂਤ ਮਤਵਾਰੇ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਸਦਾ ਬਸੇਰਾ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਕਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੈਨੇ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਭਾਵ ਕਬੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲੰਪਟ ਤਥਾ ਚੋਰ ਔ ਜੁਏਬਾਜ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਪੁਰਖ ਬਿਭਚਾਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੂਤ ਹੈਂ ਮਦਰਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਮਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਦਾ ਹਮਾਰਾ ਬਸਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਹਮ ਕੋ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਸਰ ਏ ਸੰਪੈ ਮੋ ਮਾਹੀ ॥

ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਅਰੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਏ ਸੁਪਨੰਤਰਿ ਨਾਹੀ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਛਲ ਹੰਕਾਰ ਤਥਾ ਬਖੀਲੀ ਏਹੁ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਔ ਧਰਮ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਹੈ ਏਹੁ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਮੋਦਰ ਭਗਤਿ ਬਛਲ ਭੈ ਹਾਰੀ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇ ਦਾਮੋਦਰ ਹੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁਨਾ ਭੈ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਭੀਰ ਜਨ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਕਰਉ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥੫॥੮॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਾਇਰ ਜਨ ਕੋ ਰਖ ਲੇਵੋ ਵਾ (ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਭੀੜ ਭਾਵ ਸਮਾਜ ਮੈਂ ਰਖੋ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਭ ਨਿਰਾਰਥਕ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੂੰ॥੫॥੮॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਹੋਇ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥
ਜਾਹਿ ਬੈਕੁੰਠਿ ਨਹੀ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਕਿਸੇ ਪਖੰਡੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਦੁਆਰ ਭਾਵ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ ਪੁਨਾ ਬੈਕੁੰਠ ਲੋਕ ਵਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰਿ ਬਜਾਵਹਿ ਤੂਰ ॥
ਅਨਹਦ ਬਜਹਿ ਸਦਾ ਭਰਪੂਰ ॥੧॥

ਨਿਰਭਉ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਇਕੈ ਪਰਮੇਸਰ ਸਬੰਧੀ ਬਾਜੇ ਬਜਾਵੇਗਾ ਇਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਜੇਂਗੇ ਲਬਾਲਬ ਹੋਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਉਚਾਰਗੇ ਵਾ ਅਹੰ ਬ੍ਰਹਮਾਸਮੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਐਸਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਮੁਕਤਿ ਕਤ ਨਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਐਸਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਬਿਨਾ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੋਰ (ਕਤ) ਕਿਸੀ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਨਨਕਾਰੁ ॥
ਮੁਕਤਿ ਕਰੈ ਉਤਰੈ ਬਹੁ ਭਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਵਹੁ ਸਿਮਰਨ ਤੇਰੇ ਕੌ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇਗਾ ਔ ਪਾਪਾਂ ਕਾ ਬਹੁਤ ਵਾ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਭਾਰੁ ਉਤਰ ਜਾਇਗਾ॥

ਨਮਸਕਾਰੁ ਕਰਿ ਹਿਰਦੈ ਮਾਹਿ ॥
ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਤੇਰਾ ਆਵਨੁ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਤੇਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੇਰ ਫੇਰ ਆਵਨਾ ਨਾ ਹੋਵੈਗਾ॥੨॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਕਰਹਿ ਤੂ ਕੇਲ ॥
ਦੀਪਕੁ ਬਾਂਧਿ ਧਰਿਓ ਬਿਨੁ ਤੇਲ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਕੇਲ) ਆਨੰਦ ਕਰੇਂਗਾ ਗਯਾਨ ਦੀਪਕ (ਬਾਂਧਿ) ਇਸਥਤ ਕਰਕੇ ਧਰਿਆ ਹੈ ਸਿਮਰਨਿ ਵਾਲਿਓਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਤਖ ਤੇਲ ਥੀਂ ਵਾ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਤੇਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਸਿਮਰਨ ਨੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਦੀਪਕੁ ਅਮਰਕੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਕਾਢੀਲੇ ਮਾਰਿ ॥੩॥

ਸੋ ਦੀਵਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਮਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਸੇ ਲੈ ਕਰ ਮਾਰ ਕਢਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥
ਸੋ ਸਿਮਰਨੁ ਰਖੁ ਕੰਠਿ ਪਰੋਇ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਿਮਰਨ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਰੋਇ ਰਾਖ॥

ਸੋ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਨਹੀ ਰਾਖੁ ਉਤਾਰਿ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੪॥

ਸੋ ਐਸਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ (ਰਾਖੁ) ਭਸਮ ਉਤਾਰ ਦੇਹੁ ਜੇ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਤੌ ਭੇਖ ਕਿਉਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਉਤਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਮੈਂ ਰਖ ਭਾਵ ਵਿਸਾਰ ਨਹੀਂ ਭਜਨ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੈਗੀ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਇਗਾ॥੪॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਤੁਹਿ ਕਾਨਿ ॥
ਮੰਦਰਿ ਸੋਵਹਿ ਪਟੰਬਰ ਤਾਨਿ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਨੌਡ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਸੋਵਹਿ) ਇਸਥਤ ਹੋਵੈਗਾ॥ (ਪਟੰਬਰ ਤਾਨਿ) ਗਜਾਨ ਬਸਤਰ ਤਾਨ ਕੇ ਭਾਵ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੇ ਸਹਤ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਬਿਗਸੈ ਜੀਉ ॥
ਸੋ ਸਿਮਰਨੁ ਤੂ ਅਨਦਿਨੁ ਪੀਉ ॥੫॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰੁ (ਜੀਉ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈਗਾ ਸੋ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪੀਉ ਵਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤੂੰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਿ॥੫॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਤੇਰੀ ਜਾਇ ਬਲਾਇ ॥
ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਤੁਝੁ ਪੋਹੈ ਨ ਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਤੇਰੀ ਅਵਿਦਜਾ ਜਾਏ ਜਿਸ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੌ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗੀ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਗਾਈਐ ॥
ਇਹੁ ਸਿਮਰਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ॥੬॥

ਹਰੀ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ ਔ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ ਇਹੁ ਸਿਮਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਿਮਰਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ॥

ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸ੍ਵਾਸ-ਸ੍ਵਾਸ ਭੋਜਨੁ ਖਾਤਿਆਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੁ॥

ਜਾਗੁ ਸੋਇ ਸਿਮਰਨ ਰਸ ਭੋਗ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਪਾਈਐ ਸੰਜੋਗ ॥੭॥

ਜਾਗਤਿਆਂ ਸੁਤਿਆਂ ਸੁਪਨਆਦ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਾ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਜੋਗੁ ਮਿਲਾਪ ਪਾਈਤਾ ਹੈ। ਵਾ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਹ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਤੁਝੁ ਭਾਰ ॥
ਸੋ ਸਿਮਰਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕਰੁ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਾ ਕਾ ਨਹੀ ਅੰਤੁ ॥
ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਤੰਤੁ ਨ ਮੰਤੁ ॥੮॥੯॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਆਗੇ ਨ ਤੰਤ੍ਰ ਔ ਨ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਤੁਛ ਹੈ ਨਾਮ ਸਭ ਸੇ ਅਧਕ ਹੈ॥੮॥੯॥

ਰਾਮਕਲੀ ਘਰੁ ੨ ਬਾਣੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੰਧਚਿ ਬੰਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਮੁਕਤੈ ਗੁਰਿ ਅਨਲੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਬੰਧਨੋਂ ਕੇ ਜੋਗ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣ ਹੈ (ਚਿ) ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਜਬ ਗਰੋਂ ਨੇ ਪਉਨ ਕਾ ਉਤਾਰਨਾ ਚੜਾਉਣਾ ਸਮਝਾਇਆ ਤਬ ਖਟ ਚਕ੍ਰ ਖੁਲ ਗਏ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੨

ਜਬ ਨਖ ਸਿਖ ਇਹੁ ਮਨੁ ਚੀਨ੍ਾ ॥
ਤਬ ਅੰਤਰਿ ਮਜਨੁ ਕੀਨ੍ਾ ॥੧॥

ਬਖ ਨਖ ਸਿਖ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰਿ ਇਹੁ (ਮਨੁ) ਸੁਖਮਨਾ ਆਦੀ ਨਾੜੀਆਂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ॥੧॥

ਪਵਨਪਤਿ ਉਨਮਨਿ ਰਹਨੁ ਖਰਾ ॥
ਨਹੀ ਮਿਰਤੁ ਨ ਜਨਮੁ ਜਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਤੀ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਪੂਰਾ ਹੈ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕਾ ਪਾਣ ਪਵਣ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਔ ਬੁਢੇਪਾ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਉਲਟੀ ਲੇ ਸਕਤਿ ਸਹਾਰੰ ॥
ਪੈਸੀਲੇ ਗਗਨ ਮਝਾਰੰ ॥
ਬੇਧੀਅਲੇ ਚਕ੍ਰ ਭੁਅੰਗਾ ॥
ਭੇਟੀਅਲੇ ਰਾਇ ਨਿਸੰਗਾ ॥੨॥

ਜੋ ਪਵਨ ਨੀਚੇ ਕੋ ਜਾਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਬ ਸਹਾਰ ਲਈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰ ਜਬ ਰੋਕ ਲਈ ਤਬ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰ ਗਈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਔ ਕਿਸ ਰਸਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰ ਗਈ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਖਟ ਚਕ੍ਰ[1] ਔ ਭੁਅੰਗ ਨਾੜੀ ਜੋ ਨਾਭੀ ਤੇ ਲੈਕੇ ਸੀਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਪਿਠ ਕੀ ਕਮਰੌੜ ਕੇ ਅੰਤ ਲਾਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਬੇਧਕੇ ਲੰਘ ਗਈ ਹੈ ਤੌ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰਾਜਾ ਨਿਸੰਗ ਹੀ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਚੁਕੀਅਲੇ ਮੋਹ ਮਇਆਸਾ ॥
ਸਸਿ ਕੀਨੋ ਸੂਰ ਗਿਰਾਸਾ ॥

ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੀ ਮੋਹ ਰੂਖ ਆਸਾ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈ ਸਸੀ ਕੀ ਸੁਰ ਕੋ ਸੂਰਜ ਕੀ ਸੁਰ ਨੇ ਗਿਰਾਸ ਕਰ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਅਪਾਨੁ ਪੌਣ ਨੂੰ ਪਰਾਣ ਪੌਣ ਨੇ ਊਪਰ ਕੋ ਖੈਂਚ ਲੀਆ॥

[1] ਵਾ ਚਕਰ ਜੋ (ਭਅੰਗਾ) ਕੰਡਲਾਕਾਰ ਹੈ॥

ਜਬ ਕੁੰਭਕੁ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ॥

ਤਹ ਬਾਜੇ ਅਨਹਦ ਬੀਣਾ ॥੩॥

ਜਬ ਸੁਖਮਨਾ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਲੀਣ ਹੂਆ ਤਬ ਤਹਾਂ ਤਤ ਤੰਤੀ ਆਦਿਕ ਅਨਹਤ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਜੋਗੀ ਤਿਨ ਕਉ ਸੁਨਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਬਕਤੈ ਬਕਿ ਸਬਦੁ ਸੁਨਾਇਆ ॥

ਸੁਨਤੈ ਸੁਨਿ ਮੰਨਿ ਬਸਾਇਆ ॥

ਜੋਗੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਬ ਕਹ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਇਆ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਸੁਨ ਕੇ ਤਬ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਇਆ॥

ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੰ ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰਾ ਸਾਰੰ ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਕਰਤਾ ਹੋ ਕਰ ਜੋਗੁ ਕਿਰਿਆ ਕਾ ਪਾਰ ਉਤਰਿਆ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋਗ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੦॥ ਵਾ ਵੇਦਾਂਤ ਮਤ ਮੈਂ ਅਰਥ ਐਸੇ ਸਮਝਣਾ॥ ਬੰਧਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਾਮ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਬੰਧਨ ਪਾਇਆ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋਂ ਬੁਝਾਇਆ ਤਬ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਜਬ ਨਖ ਸਿਖ ਪਰਯੰਤ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਇਹੁ ਮਨ ਸੁਧ ਆਤਮਾ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਅੰਤਰ ਹੀ ਆਤਮਾ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਨਾ ਹੈ ਪਵਨ ਪਤੀ ਜੋ (ਉਨਮਨਿ) ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਹੈ (ਖਰਾ) ਸੁਧ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਹਿਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਜਨਮ ਜਰਾਦੀ ਖਟ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਸਕਤ) ਮਾਇਆ ਤਰਫ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਥੀ ਸੋ (ਸਾਰੰ) ਰੋਕੀ ਵਾ ਖੈਂਚੀ ਹੂਈ ਉਲਟੀ ਹੈ ਚੇਤਨ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪਰਵੇਸ ਹੂਈ ਹੈ ਚਕ੍ਰ ਸਮ ਭ੍ਰਮਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਕਾਲ ਰੂਪ ਸਰਪ ਥਾ ਸੋ (ਬੇਧੀਅਲੇ) ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸਤੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਰਾਜਾ ਕੋ ਨਿਸੰਗ ਹੋਇਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਮੋਹ ਮਈ ਆਸਾ ਚੂਕ ਗਈ ਹੈ ਸਸਿ ਸਤਿਗੁਣ ਨੇ ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਸੂਰਜ ਕੋ ਗਰਾਸ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਗਯਾਨ ਸੂਰਜ ਨੇ ਅਗਯਾਨ ਸਸੀ ਕੋ ਗਰਸ ਲੀਆ ਹੈ ਜਬ ਸਰਬ (ਕੰਭਕੁ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਤਬ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜੇ ਬਾਜਣੇ ਲਗੇ ਭਾਵ ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਇਕ ਰਸ ਹੰਬ੍ਰਹਮ ਬਿਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟੀ॥੩॥ (ਬਕਤੈ) ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਤ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਬ ਸਬਦ ਕਹਿਕੇ ਸੁਨਾਇਆ ਜਗਜਾਸੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੁਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਪੁਨਾ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਕਰਕੇ ਪਾਰ ਉਤਰਿਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਬੇਦਾਂਤ ਮਤਸਾਰ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੁ ॥

ਜੋਤੀ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਅਨੂਪੁ ॥੧॥

ਚੰਦ ਔ ਸੂਰਜ ਦੋਵੇਂ ਪਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤੀ ਅਨੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋਤੀ ਅੰਤਰਿ ਧਰਿਆ ਪਸਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗਯਾਨੀ ਤੂੰ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਜਿਸ ਜੋਤੀ ਨੇ ਸਭ ਪਸਾਰੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਅਪਨੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਧਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਪਸਾਰੇ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੀਰਾ ਦੇਖਿ ਹੀਰੇ ਕਰਉ ਆਦੇਸੁ ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਨਿਰੰਜਨ ਅਲੇਖੁ ॥੨॥੨॥੧੧॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਤਿਸ (ਹੀਰੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਿਰੰਜਨ ਔ ਅਲੇਖ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੧॥

ਦੁਨੀਆ ਹੁਸੀਆਰ ਬੇਦਾਰ ਜਾਗਤ ਮੁਸੀਅਤ ਹਉ ਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲੋਕੋ ਹੁਸਿਆਰ ਰਹੋ ਸੋ ਲੋਕ ਆਗੇ ਤੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ (ਬੇਦਾਰ) ਖਬਰਦਾਰ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਸੀ ਤੋ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਲੁਟੀਤੇ ਹੋ॥ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਬੇਦ ਰਾਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਗਮ ਹੁਸੀਆਰ ਪਹਰੂਆ ਦੇਖਤ ਜਮੁ ਲੇ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਦ ਜੋ ਹੁਸੀਆਰ ਪਹਿਰੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੰਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਜਮ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜਬ ਤਕ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਵੇਦ ਵਿਦਿਆ ਕੇ ਪੜਨੇ ਤੇ ਭੀ ਜਮ ਡੰਡ ਤੇ ਜੀਵ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨੀਬੁ ਭਇਓ ਆਂਬੁ ਆਂਬੁ ਭਇਓ ਨੀਬਾ ਕੇਲਾ ਪਾਕਾ ਝਾਰਿ ॥
ਨਾਲੀਏਰ ਫਲੁ ਸੇਬਰਿ ਪਾਕਾ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਨਿੰਮ ਸਮ ਦੁਖਦਾਇਕ ਜੋ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮਕੋ ਆਬ ਸਮ ਸੁਖਦਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮਕੋ ਨਿੰਮ ਸਮ ਦੁਖਦਾਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰ ਤੁਮ ਮੂਰਖ ਹੋ ਔ ਕੇਲੇ ਸਮ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਰਸਰੂਪ ਸੋ ਤੁਮ ਕੋ ਝਾੜਵਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਕੰਟਿਓਂ ਵਾਲਾ ਝਾੜ ਜੋ ਕਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਕੋ ਕੇਲੇ ਸਮ ਰਸਦਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਮੁਗਧ ਹੋ॥

ਨਾਲੀ ਏਰ ਫਲ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਸਿੰਮਲ ਪਕੇ ਸਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਕੁਸੰਗੁ ਸਿੰਮਲ ਨਾਲੀਏਰ ਸਮ ਤੁਮਕੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਗਵਾਰ ਹੋ॥੧॥

ਹਰਿ ਭਇਓ ਖਾਂਡੁ ਰੇਤੁ ਮਹਿ ਬਿਖਰਿਓ ਹਸਤੀ ਚੁਨਿਓ ਨ ਜਾਈ ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਖੰਡ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਹੈ (ਹਸਤੀ) ਅਸਥੂਲ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹਾਥੀ ਤੇ ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਖੰਡ ਕਾ ਮਿਠਾ ਜਿਸਕਾ ਰਸ ਸੋ ਚੁਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਕਹਿ ਕਮੀਰ ਕੁਲ ਜਾਤਿ ਪਾਂਤਿ ਤਜਿ ਚੀਟੀ ਹੋਇ ਚੁਨਿ ਖਾਈ ॥੨॥੩॥੧੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੁਲ ਔ ਜਾਤ ਪੁਨਾ ਪਾਤਿ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤਜ ਕਰਕੇ ਜੋ ਚੀਟੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਵੈ ਸੋ ਚੁਨਕੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਖੰਡ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੨॥

ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ ਰਾਮਕਲੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਭਗਤ ਆਇਆ ਥਾ ਨਾਮ ਦੇਵ ਛਾਇਲਾ ਰੰਗਤੇ ਕੌ ਦੇਖ ਕੇ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਨੇ ਤਰਕ ਕਰੀ ਕਿ ਤੇਰਾ ਚਿਤ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਸੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰੀਏ ਚੀਤ ਨਿਰੰਜਨ ਨਾਲ ਲਾਈਏ ਤਿਸ ਪਰ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੁਨਾਵੋ ਜਿਸ ਮੈਂ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਕਾਮ ਕਰੀਏ ਔ ਚੀਤ ਨਿਰੰਜਨ ਨਾਲ ਲਗਾ ਰਹੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਨੀਲੇ ਕਾਗਦੁ ਕਾਟੀਲੇ ਗੂਡੀ ਆਕਾਸ ਮਧੇ ਭਰਮੀਅਲੇ ॥

ਕਾਗਦ ਲਿਆਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਟਕੇ ਗੁਡੀ ਬਨਾਈ ਸੋ ਤੋ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਬਾਲਕ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈ ਡੋਰ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਬਾਤ ਬਤਊਆ ਚੀਤੁ ਸੁ ਡੋਰੀ ਰਾਖੀਅਲੇ ॥੧॥

ਪਾਂਚ ਸਾਤ ਬਾਲ ਜਨੋਂ ਸੇ ਬਾਤ ਬਤਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔ ਚਿਤ ਡੋਰ ਹੀ ਮੇਂ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਬੇਧੀਅਲੇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਨਿਕ ਕਲਾ ਚਿਤੁ ਮਾਂਡੀਅਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੁਇਨੇ ਕੇ ਗਹਿਨੇ ਘੜਨੇ ਸਮੇਂ ਸੁਨਿਆਰੇ ਨੇ ਚਿਤ ਕੀ (ਕਲਾ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਵਾ (ਕਲਾ) ਸਚੇ ਮੈਂ ਚਿਤ (ਮਾਂਡੀਅਲੇ) ਜੋੜ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਆਨੀਲੇ ਕੁੰਭੁ ਭਰਾਈਲੇ ਊਦਕ ਰਾਜ ਕੁਆਰਿ ਪੁਰੰਦਰੀਏ ॥

ਜੈਸੇ ਘੋੜਾ ਲਿਆਇ ਕਰ ਜਲ ਕਾ ਭਰਾਇਆ ਹੈ ਰਾਜ ਦਾਸੀ ਪਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਕੋ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਸਤ ਬਿਨੋਦ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਚੀਤੁ ਸੁ ਗਾਗਰਿ ਰਾਖੀਅਲੇ ॥੨॥

ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਔ ਸਖੀਓ ਕੇ ਸਾਥ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਬਿਨੋਦ ਵਾ ਹਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਚਿਤ ਗਾਗਰ ਕੇ ਬੀਚ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੰਦਰੁ ਏਕੁ ਦੁਆਰ ਦਸ ਜਾ ਕੇ ਗਊ ਚਰਾਵਨ ਛਾਡੀਅਲੇ ॥

ਜਿਸ ਏਕ ਮੰਦਰ ਕੇ ਦਸ ਦੁਆਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੇ ਗਊ ਚਰਾਵਨੇ ਕਉ ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਛਾਡੀ ਹੈ॥

ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਪਰ ਗਊ ਚਰਾਵਤ ਚੀਤੁ ਸੁ ਬਛਰਾ ਰਾਖੀਅਲੇ ॥੩॥

ਗਊ ਕੋ ਪਾਂਚ ਕੋਸ ਪਰ ਵਾਗੀ ਚਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਗਊ ਬਛੇ ਕੇ ਬੀਚ ਚਿਤ ਰਾਖਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਸੁਨਹੁ ਤਿਲੋਚਨ ਬਾਲਕੁ ਪਾਲਨ ਪਉਢੀਅਲੇ ॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸੁਨੋ (ਪਾਲਨ) ਪੰਘੂੜੇ ਪਰ ਬਾਲਕ (ਪਉਢੀਅਲੇ) ਬਿਰਾਜ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਕਾਜ ਬਿਰੂਧੀ ਚੀਤੁ ਸੁ ਬਾਰਿਕ ਰਾਖੀਅਲੇ ॥੪॥੧॥

ਉਸ ਬਾਲਕੇ ਕੀ ਮਾਤਾ ਕਾਜ ਮੈਂ (ਬਿਰੁਧੀ) ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਫਿਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਚੀਤ ਬਾਲਕੇ ਮੈਂ ਰਾਖਤੀ ਹੈ ਹੇ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਲਗਾ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਕਿਸੀ ਬੈਰਾਗੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਿਸਚਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਨੰਤਾ ਗੀਤ ਕਬਿਤ ਨ ਗਾਵਉਗੋ ॥

ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜੋ ਅਨੰਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਗੀਤ) ਰਾਗ ਪਾਕੇ ਛੰਦ ਔ ਕਬਿਤੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਗਾਵੋਂ ਕਹੋਂਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੩

ਅਖੰਡ ਮੰਡਲ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮਹਿ ਅਨਹਦ ਬੇਨੁ ਬਜਾਵਉਗੋ ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ ਮੰਡਲੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕ ਰਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਹਿ) ਬੀਚ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜਾ ਬਜਾਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਹੰਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹਾਂ॥੧॥

ਬੈਰਾਗੀ ਰਾਮਹਿ ਗਾਵਉਗੋ ॥

ਸਬਦਿ ਅਤੀਤ ਅਨਾਹਦਿ ਰਾਤਾ ਆਕੁਲ ਕੈ ਘਰਿ ਜਾਉਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਹਮ ਤੌ ਰਾਮ ਕੋ ਗਾਵੋਂਗਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਬੀਚ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਅਤੀਤ ਜੋ (ਆਕੁਲ) ਪੂਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਂਗਾ॥੧॥

ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਅਉਰੁ ਸੁਖਮਨਾ ਪਉਨੈ ਬੰਧਿ ਰਹਾਉਗੋ ॥

ਔਰ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਜੋ ਨਾੜੀ ਹੈਂ ਇਨ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਪੌਨ ਕਾ ਬੰਧਨਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਰਹਤਿ ਹੋ ਜਾਵੋਂਗਾ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਸਮ ਕਰਿ ਰਾਖਉ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਜਾਉਗੋ ॥੨॥

ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਸੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਰਾਖੋਂਗਾ ਭਾਵ ਇਹੁ ਸਾਧਨ ਨ ਕਰੋਂਗਾ ਵਾ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਸੀਤ ਉਸਨ ਉਪਲਖਤ ਸਭ ਦੰਦੋਂ ਕੋ ਸਮਕਰ ਰਖੋਂਗਾ ਭਾਵ ਇਨਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋਂਗਾ ਹੇਤੂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਜੋਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਵੋਂਗਾ॥

ਤੀਰਥ ਦੇਖਿ ਨ ਜਲ ਮਹਿ ਪੈਸਉ ਜੀਅ ਜੰਤ ਨ ਸਤਾਵਉਗੋ ॥

ਤੀਰਥ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਜਲ ਬੀਚ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੂੰਗਾ ਤਹਾਂ ਜੀਆਂ ਪੁਨਾ ਸੂਖਮ ਜੰਤਾਂ ਕੋ ਮੈਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਊਂਗਾ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਏ ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਨ੍ਹਾਉਗੋ ॥੩॥

ਮੁਖ ਜੋ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਨਹਾਵਾਂਗਾ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਵੋਂਗਾ॥੩॥

ਪੰਚ ਸਹਾਈ ਜਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਭਲੋ ਭਲੋ ਨ ਕਹਾਵਉਗੋ ॥

ਪਰਧਾਨ ਹੋਕੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਜਨਾ ਕੀ ਔ ਸੋਭਾ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਲੋਕੋਂ ਤੇ ਭਲਾ ਭਲਾ ਕਹਾਉਣੇ ਵਾਸਤੇ ਸੋ ਨਾ ਕਰੋਂਗਾ ਔ ਭਲਾ ਭਲਾ ਨਾ ਕਹਾਵੋਂਗਾ॥

ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਚਿਤੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤਾ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਉਗੋ ॥੪॥੨॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਮੈਂ ਅਬ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧੀ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਰਹਿਤ ਹੋਊਂਗਾ॥੪॥੨॥ ਬੈਰਾਗ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਜਗਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇ ਨ ਹੋਤੀ ਬਾਪੁ ਨ ਹੋਤਾ ਕਰਮੁ ਨ ਹੋਤੀ ਕਾਇਆ ॥

ਪਰਲੋ ਮੈਂ ਜਬ ਮਾਇ ਨਹੀਂ ਥੀ ਔ ਬਾਪ ਨਹੀਂ ਥਾ ਨਾ ਕਰਮ ਥਾ ਨਾ ਕਾਇਆ ਹੀ ਹੋਤੀ ਥੀ॥

ਹਮ ਨਹੀ ਹੋਤੇ ਤੁਮ ਨਹੀ ਹੋਤੇ ਕਵਨੁ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ॥੧॥

ਹਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ ਔ ਤੁਮ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ ਤਬ ਇਹੁ ਜੀਵ ਕਵਨ ਥਾ ਔ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਥਾ ਇਹੁ ਕੈਹਨਾ ਊਹਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ ਥਾ॥੧॥

ਰਾਮ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਕੇਰਾ ॥

ਜੈਸੇ ਤਰਵਰਿ ਪੰਖਿ ਬਸੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਪੰਛੀਓਂ ਕਾ ਬਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ॥

ਚੰਦੁ ਨ ਹੋਤਾ ਸੂਰੁ ਨ ਹੋਤਾ ਪਾਨੀ ਪਵਨੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਨਾ ਚੰਦ ਹੀ ਥਾ ਨਾ ਸੂਰਜ ਹੀ ਥਾ ਪਾਨੀ ਔ ਪੌਨ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਲੈ ਚਿੰਤਨ ਕੀ ਰੀਤ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋ ਕਾਲ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਸਾਸਤੁ ਨ ਹੋਤਾ ਬੇਦੁ ਨ ਹੋਤਾ ਕਰਮੁ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ॥੨॥

ਜਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਔ ਬੇਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਥਾ॥੨॥

ਖੇਚਰ ਭੂਚਰ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥

ਅਕਾਸ ਚਾਰੀ ਔ ਪ੍ਰਿਥੀ ਮੈਂ ਬਿਚਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੋ ਪੰਕਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਤੁਲ ਬਿਆਪਕ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਖੇਚਰੀ ੧ ਭੂਚਰੀ ੨ ਚਾਚਰੀ ੩ ਉਨਮਨੀ ੪ ਅਗੋਚਰੀ ੫ ਪੰਜ ਮੁੰਦ੍ਰਾਨਾਮ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਕਰਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ

ਭਾਵ ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹੁ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੈਸਨਵਾ ਤੁਲਸੀ ਆਦ ਮਾਲਾ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਨੇ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਪਰਮ ਤਤੁ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਇ ਲਖਾਇਆ ॥੩॥੩॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮ ਤਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਲਖਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥੩॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਪਖੰਡ ਆਦ ਨਿਖੇਧੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੁਲ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ॥

ਰਾਮਕਲੀ ਘਰੁ ੨ ॥

ਬਾਨਾਰਸੀ ਤਪੁ ਕਰੈ ਉਲਟਿ ਤੀਰਥ ਮਰੈ ਅਗਨਿ ਦਹੈ ਕਾਇਆ ਕਲਪੁ ਕੀਜੈ ॥

ਕਾਂਸੀ ਜੀ ਮੈਂ ਤਪ ਕਰੈ ਹੈ ਵਾ ਉਲਟਾ ਹੋਕੇ ਸਿਰ ਹੇਠ ਔ ਪਾਉਂ ਉਪਰ ਕਰਕੇ ਲਟਕੇ ਔ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਮਰੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਤੀਓਂ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜਾਲੇ ਔ ਕਾਇਆ ਕੇ ਕਲਪ ਪਰਯੰਤ ਜੀਵਤੀ ਕਰ ਲਏ ਵਾ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰੇ ਭਾਵ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਕਰੇ॥

ਅਸੁਮੇਧ ਜਗੁ ਕੀਜੈ ਸੋਨਾ ਗਰਭ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਤਊ ਨ ਪੂਜੈ ॥੧॥

ਅਸਮੇਧ ਜਗ ਕਰੇ ਸੁਇਨਾ (ਗਰਭ) ਗੁਪਤ ਪੇਠੇ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਦਾਨ ਦੇਵੇ ਰਾਮਕੇ ਨਾਮ ਬਰਾਬਰ ਤਬ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਜੇਗਾ॥੧॥

ਛੋਡਿ ਛੋਡਿ ਰੇ ਪਾਖੰਡੀ ਮਨ ਕਪਟੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਨਿਤਹਿ ਲੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਖੰਡੀ ਮਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਪਾਖੰਡ ਛੋੜ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਪਟ ਨਾ ਕਰਿ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਤ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਲੈ॥

ਗੰਗਾ ਜਉ ਗੋਦਾਵਰਿ ਜਾਈਐ ਕੁੰਭਿ ਜਉ ਕੇਦਾਰ ਨ੍ਹਾਈਐ ਗੋਮਤੀ ਸਹਸ ਗਊ ਦਾਨੁ ਕੀਜੈ ॥

ਗੋਦਾਵਰਿ ਨਾਮ ਗੰਗਾ ਪਰ ਭੀ ਜਾਈਐ ਵਾ ਗੰਗਾ ਮੈਂ ਔ ਗੋਦਾਵਰੀ ਕੁੰਭ ਮੈਂ ਭੀ ਜਾਈਐ ਜੇਕਰ ਕਿਦਾਰ ਖੰਡ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਈਐ ਪੁਨ: ਗੋਮਤੀ ਮੈਂ ਜਾਇਕੈ ਹਜਾਰਾਂ ਗਊਓਂ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਵਾ ਗੋਮਤੀ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਔ ਗਊਆਂ ਹਜਾਰੋਂ ਹੀ ਨਿਤ ਦਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਕੋਟਿ ਜਉ ਤੀਰਥ ਕਰੈ ਤਨੁ ਜਉ ਹਿਵਾਲੇ ਗਾਰੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਤਊ ਨ ਪੂਜੈ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜੇ ਤੀਰਥ ਕਰੈ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਭੀ ਹਿਵਾਲੇ ਮੈਂ ਗਾਲੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਤਬ ਭੀ ਨਾ ਪੁਜੇਗਾ॥੨॥

ਅਸੁ ਦਾਨ ਗਜ ਦਾਨ ਸਿਹਜਾ ਨਾਰੀ ਭੂਮਿ ਦਾਨ ਐਸੋ ਦਾਨੁ ਨਿਤ ਨਿਤਹਿ ਕੀਜੈ ॥

ਘੋੜਿਓਂ ਕੇ ਦਾਨ ਹਾਥੀਓਂ ਕਾ ਦਾਨੁ ਸਿਹਜਾ ਸਮੇਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕਾ ਦਾਨ ਐਸਾ ਦਾਨ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਕਰੇ॥

ਆਤਮ ਜਉ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਕੀਜੈ ਆਪ ਬਰਾਬਰਿ ਕੰਚਨੁ ਦੀਜੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਤਊ ਨ ਪੂਜੈ ॥੩॥

ਸਰੀਰ ਜੋ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਕਰੀਏ ਔ ਅਪਨੇ ਬਰਾਬਰ ਤੋਲਕੈ ਸੁਵਰਨ ਦੀਜੀਏ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਤਊ ਭੀ ਨ ਪੁਜੇਗਾ॥੩॥

ਮਨਹਿ ਨ ਕੀਜੈ ਰੋਸੁ ਜਮਹਿ ਨ ਦੀਜੈ ਦੋਸੁ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਚੀਨਿ੍ ਲੀਜੈ ॥

ਪੂਰਬ ਸਾਧਨ ਨਿਸੇਧਨੇ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਰੋਸ ਨ ਕਰੋ ਔ ਜਮ ਕੋ ਦੋਸ ਨਾ ਦੇਵੋ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ ਦੰਡ ਤੇ ਰਹਿਤ ਨਾ ਹੋਵੋਗੇ॥ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਤਉ ਜਮਦੰਡ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਜਸਰਥ ਰਾਇ ਨੰਦੁ ਰਾਜਾ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਚੰਦੁ ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਾ ਤਤੁ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥੪॥੪॥

ਦਸਰਥ ਰਾਜਾ ਕਾ ਜੋ ਬੇਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਛਾ ਲੀਏ ਸੋ ਮੇਰਾ ਰਾਜਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮਚੰਦ ਹੈ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਸਾਰ ਰੂਪ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸੁ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀਵਨਾ ਕਰੋ॥੪॥੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੜੀਐ ਗੁਨੀਐ ਨਾਮੁ ਸਭੁ ਸੁਨੀਐ ਅਨਭਉ ਭਾਉ ਨ ਦਰਸੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ॥ ਪੜੀਤਾ ਭੀ ਹੈ ਬਿਚਾਰੀਤਾ ਭੀ ਹੈ ਔ ਭਗਵਤ ਕੇ ਸਭ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਨਭਉ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਹਾ ਕੰਚਨੁ ਹਿਰਨ ਹੋਇ ਕੈਸੇ ਜਉ ਪਾਰਸਹਿ ਨ ਪਰਸੈ ॥੧॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਲੋਹਾ ਜੋ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਸ ਕੋ ਨਾ ਸਪਰਸ ਕਰੇ ਤੋ ਬਾਰਾਂ ਵੰਨੀ ਕਾ ਸੋਇਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤੌਂ ਜੀਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੪

ਦੇਵ ਸੰਸੈ ਗਾਂਠਿ ਨ ਛੂਟੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਤਸਰ ਇਨ ਪੰਚਹੁ ਮਿਲਿ ਲੂਟੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸੇ ਕੀ ਗਾਂਠ ਨਹੀਂ ਛੁਟਤੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਾਇਆ ਔ ਹੰਕਾਰ ਤਥਾ ਬਖੀਲੀ ਇਨਾਂ ਪੰਚਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਦੈਵੀਗੁਨ ਲੂਟੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮ ਬਡ ਕਬਿ ਕੁਲੀਨ ਹਮ ਪੰਡਿਤ ਹਮ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥

ਹਮ ਬਡੇ ਕਵੀ ਔਂ ਕੁਲੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਨ: ਬਡੇ ਹਮ ਪੰਡਤ ਹਮ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਹਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੀ ਗੁਨੀ ਸੂਰ ਹਮ ਦਾਤੇ ਇਹ ਬੁਧਿ ਕਬਹਿ ਨ ਨਾਸੀ ॥੨॥

ਹਮ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਔ ਗੁਨੀ ਹੈਂ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਬੁਧੀ ਕਬੀ ਭੀ ਨਾਸ ਨਾ ਹੁਈ ਇਸ ਬੁਧੀ ਕੇ ਦੋਖ ਕਰਿ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥੨॥

ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭੈ ਨਹੀ ਸਮਝਸਿ ਭੂਲਿ ਪਰੇ ਜੈਸੇ ਬਉਰੇ ॥

ਰਵਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਸਭੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਭੂਲ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਬਉਰੇ) ਕਮਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਤੈਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਅਧਾਰੁ ਨਾਮੁ ਨਾਰਾਇਨ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਮੋਰੇ ॥੩॥੧॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਆਸਰਾ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਨ ਸਰੂਪ ਔ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪੁਨ: ਧਨ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹੀ ਹੈ॥੩॥੧॥

ਰਾਮਕਲੀ ਬਾਣੀ ਬੇਣੀ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਅਉਰ ਸੁਖਮਨਾ ਤੀਨਿ ਬਸਹਿ ਇਕ ਠਾਈ ॥

ਇੜਾਂ ਸਜੀ ਸੁਰ ਔ (ਪਿੰਗੁਲਾ) ਖਬੀ ਸੁਰ ਪੁਨਾ ਸੁਖਮਨਾ ਜਹਾਂ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਇਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪਰਾਣ ਉਪਰ ਕੋ ਗਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹੁ ਤੀਨੋਂ ਸੁਰ (ਇਕ ਠਾਈ) ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਤਹ ਕੁੰਭਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਣੀ ਸੰਗਮੁ ਤਹ ਪਿਰਾਗੁ ਮਨੁ ਮਜਨੁ ਕਰੇ ਤਿਥਾਈ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗਮ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਬੇਣੀ) ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਯਾਗ ਹੈ ਔ ਮਨ ਜੋ ਜੋਗੀ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਹੁ ਤਹਾ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਮੁ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਗਮਿ ਚੀਨੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥

ਤਹਾਂ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਮਈਆ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਤਹਾਂ ਨਿਰੰਜਨ ਸਰੂਪ ਰਾਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਵਾਰਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਦਸਮੇਂ ਦਵਾਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਨਿਰੰਜਨ ਰਮਈਆ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਵ ਸਥਾਨੈ ਕਿਆ ਨੀਸਾਣੀ ॥

ਤਹ ਬਾਜੇ ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ ਬਾਣੀ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤਿਸ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਕੀ ਭਾਵ ਦਸਮੇਂ ਦਵਾਰ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਹ) ਅਨਹਦ ਇਕ ਰਸ ਸਬਦ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਤਹਾਂ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਾਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਵਾ (ਬਾਣੀ) ਬੇਦ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਹ ਚੰਦੁ ਨ ਸੂਰਜੁ ਪਉਣੁ ਨ ਪਾਣੀ ॥

ਸਾਖੀ ਜਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀ ॥੨॥

ਤਹਾਂ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕੀ ਸੁਰ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਨ ਏਕਠੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਦੋਨੋਂ ਸੁਰਾਂ ਕੇ ਔ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਚੰਦ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਸਮਾਧੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਿਨਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਬਿਰਤੀ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਕੀ ਜਗਾ ਵਾ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਉਪਜੈ ਗਿਆਨੁ ਦੁਰਮਤਿ ਛੀਜੈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਿ ਗਗਨੰਤਰਿ ਭੀਜੈ ॥

ਜਬ ਪੌਣ ਝੜਾਵਣੇ ਉਤਾਰਨੇ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਊਪਜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਖੋਟੀ ਮਤ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਗਗਨੰਤਰਿ) ਦਸਮੇਂ ਦਵਾਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਕਾ ਮਨ ਭੀਜਤਾ ਹੈ॥

ਏਸੁ ਕਲਾ ਜੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥

ਭੇਟੈ ਤਾਸੁ ਪਰਮ ਗੁਰਦੇਉ ॥੩॥

ਏਸੁ ਜੋਗ ਕਲਾ ਕਾ ਜੋ ਭੇਦ ਜਾਣੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ (ਪਰਮ ਗੁਰਦੇਉ) ਅਤੀ ਬਡਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ॥੩॥

ਦਸਮ ਦੁਆਰਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਕੀ ਘਾਟੀ ॥

ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਜੋ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਹੈ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਤਿਸ ਕੀ (ਘਾਟੀ) ਜਾਗਾ ਹੈ॥

ਊਪਰਿ ਹਾਟੁ ਹਾਟ ਪਰਿ ਆਲਾ ਆਲੇ ਭੀਤਰਿ ਥਾਤੀ ॥੪॥

ਸਭਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ (ਹਾਟੁ) ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਊਪਰ (ਆਲਾ) ਸੀਸ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਸਸੀ ਮੈਂ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਆਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਤਮ ਰੂਪ ਥੈਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਆਤਮ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਇਸਥਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਸੁ ਕਬਹੁ ਨ ਸੋਵੈ ॥
ਤੀਨਿ ਤਿਲੋਕ ਸਮਾਧਿ ਪਲੋਵੈ ॥

ਜਾਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੋਤਾ ਤੀਨ ਸੁਰ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਸੁਖਮਨਾ ਤਿਨੋਂ ਸੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਲੋਕ) ਦੇਖਨਾ ਹੈ (ਤਿ) ਸੋ ਸਮਾਧੀ ਮੈ ਲੈ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰੁ ਲੈ ਹਿਰਦੈ ਰਹੈ ॥
ਮਨੂਆ ਉਲਟਿ ਸੁੰਨ ਮਹਿ ਗਹੈ ॥੫॥

ਓਂਕਾਰ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਲੇਕਰਿ ਦਸਮ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮਨਿ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਉਲਟਾਇਕੈ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਦਸਮ ਦੁਆਰੁ ਤਾਂ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਨ ਭਾਵ ਮਿਲਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਨ ਅਲੀਆ ਭਾਖੈ ॥
ਪਾਚਉ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਸਿ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ॥

ਜਾਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਪਾਚੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਰਾਖੈ ਚੀਤਿ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪੈ ਕ੍ਰਿਸਨ ਪਰੀਤਿ ॥੬॥

ਔ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਚੀਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਰ ਪਲਵ ਸਾਖਾ ਬੀਚਾਰੇ ॥
ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਨ ਜੂਐ ਹਾਰੇ ॥

ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਜੋ ਕਮਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਤੇ ਮਾਸ ਦੀਆਂ ਬੋਟੀਆਂ ਹੀ ਪਤਿਓਂ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈਂ ਸਾਖਾ ਨਾੜੀਆਂ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ (ਜੂਏ) ਬਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤਾ॥

ਅਸੁਰ ਨਦੀ ਕਾ ਬੰਧੈ ਮੂਲੁ ॥
ਪਛਿਮ ਫੇਰਿ ਚੜਾਵੈ ਸੂਰੁ ॥

ਅਸੁਰ ਨਦੀ ਮੂਲ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਏਡੀ ਲਗਾਇ ਕਰਿ ਅਪਨਾ ਪੌਨ ਕਾ ਜੋ ਬੰਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਪਛਿਮ) ਨੀਚੇ ਜਾਤੇ ਪੌਨ ਕੇ ਫੇਰ ਕੈ (ਸੂਰੁ) ਸਜੇ ਸੁਰ ਦੁਆਰ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਕੌ ਚੜਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਸੁ ਨਿਝਰੁ ਝਰੈ ॥
ਜਗੰਨਾਥ ਸਿਉ ਗੋਸਟਿ ਕਰੈ ॥੭॥

ਐਸੇ ਜੋ ਅਜਰ ਸੁਆਸਾਂ ਕੋ ਜਰੈ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਨਿਝਰ) ਏਕ ਰਸ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਝਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਸਾਥ ਵਹੁ (ਗੋਸਟਿ) ਬਾਤਾਂ ਭਾਵ ਮਿਲਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਚਉਮੁਖ ਦੀਵਾ ਜੋਤਿ ਦੁਆਰ ॥
ਪਲੂ ਅਨਤ ਮੂਲੁ ਬਿਚਕਾਰਿ ॥

ਚਹੁਮੁਖੀਏ ਦੀਵੇ ਸਮਾਨ ਜੋਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ (ਪਲੂ) ਪਤੇ ਅਨੰਤ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੌਲ ਕੋ ਜੋ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਔ ਮੂਲ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮਧ ਤਿਸ ਕੇ ਇਸਥਤ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਲੇ ਆਪੇ ਰਹੈ ॥
ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਰਤਨਾ ਮਹਿ ਗੁਹੈ ॥੮॥

ਸਭ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੋ ਲੈਕੇ ਆਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਾ ਜੋਗੀ ਤਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਮਨਕੋ (ਹਤਨਾ) ਸਾਸਾਂ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਜਨ ਜਬ (ਗੁਹੈ) ਜੋੜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਮਸਤਕਿ ਪਦਮੁ ਦੁਆਲੈ ਮਣੀ ॥
ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਣੀ ॥

(ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਕਮਲ ਹੈ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੇਂ (ਦੁਆਲੈ) ਆਸ ਪਾਸ ਮਾਸ ਕੀਆ ਬੋਟੀਆਂ ਮਣੀਓਂ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੈਨ ਤਿਸ ਕਮਲ ਕੇ (ਮਾਹਿ) ਬੀਚ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਿਰਜੰਨੁ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਨਿਰਮਾਇਲ ਬਾਜੇ ॥
ਢੁਲਕੇ ਚਵਰ ਸੰਖ ਘਨ ਗਾਜੇ ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਤਤ ਤੰਤੀ ਆਦਿਕ (ਨਿਰਮਾਇਲ) ਸੁਧ ਬਾਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਢੁਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਚਵਰ ਔ ਸੰਖ ਬਜ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਘਨ ਵਤ ਤਹਾਂ ਗਰਜ ਹੈ ਏਹ ਸਮਾਜ ਤਹਾਂ ਜੋਗੀ ਦੇਖਤਾ ਅਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ॥

ਦਲਿ ਮਲਿ ਦੈਤਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ॥
ਬੇਣੀ ਜਾਚੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ॥੯॥੧॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦਲਿਆ ਮਲਿਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਦਲ ਕੋ ਮਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋਗ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਬੇਣੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜੋਗ ਸਹਿਤ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਸਗ੍ਰਭ ਜੋਗ ਮੁਕਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਅਗ੍ਰਭ ਜੈਸੇ ਔਰ ਕ੍ਰਿਯਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੈ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਵਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਬੇਦਾਂਤ ਮੈਂ (ਇੜਾ) ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਗੰਗਾ (ਪਿੰਗਲਾ) ਕਰਮ ਕਥਾ ਰੂਪ ਮਨਾ (ਸੁਖਮਨਾ) ਗ੍ਯਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਰੂਪ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਏਹ ਤੀਨੋਂ ਨਦੀਆਂ ਏਕ ਸਤਿਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਸਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਰੂਪ ਪਰਾਗ ਹੈ ਤਹਾਂ ਬਬੇਕੀਆਂ ਪੁਰਸਾਂ ਕਾ ਮਨ ਮਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤੋ ਤਹਾਂ ਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਰੂਪ ਰਾਮ ਇਸਥਤ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਦੇਵ ਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਕਿਆ ਨੀਸਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਤਾ) ਤਾਹਿ ਪ੍ਰਗਟ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਏਕ ਰਸ ਉਚਾਰਨ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਪੌਨ ਪਾਣੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ (ਚੰਦ) ਸਤੋ ਗੁਣ (ਸੂਰਜ) ਤਮੋ ਗੁਣ (ਪੌਣ) ਵਾਸਨਾ (ਪਾਣੀ) ਪਦਾਰਥ ਇਹੁ ਜਿਸਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਜਾਗੀ ਹੈ ਤੌਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭਾ ਜਾਨੀ ਹੈ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੁਰਮਤਿ ਛੀਜ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਚਿਦਾਕਾਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਖੇ ਮਨ ਭੀਜ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਏਸ ਗ੍ਯਾਨ ਕਲਾ ਕਾ ਜੋ ਭੇਦ ਜਾਣੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲੇ ਹੈ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰ ਔ ਪੰਚ ਅਕਾਸਾਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਧਾਰਨਾ ਇਨ ਦਸੋਂ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਘਰ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੀਚਾਰ ਸੋ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰ ਕੀ ਘਾਟੀ ਸਥਾਨੁ ਹੈ ਉਪਰਹਾਟ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਹਾਟੁ ਤਿਸਤੇ ਪਰੇ ਆਲਾ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਥੈਲੀ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗੀ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਕਬੀ ਸੋਂਵਤੇ ਨਹੀਂ ਤੀਨ ਗੁਣ ਔਰੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਸਮਾਧੀ ਕਰਿ (ਪਲੋਵੈ) ਲੈ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ (ਬੀਜਮੰਤ੍ਰ) ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਲਟਾਇ ਕੈ ਮਨ ਕੇ ਅਫੁਰ ਕੋ ਪਕੜਿਆ ਹੈ ਜਾਗਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਅਲੀਆ) ਸਖੀਆਂ ਰੂਪ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਖਾਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀਆਂ ਪਾਂਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕੋ ਯਾਦ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਅਰਪਤੇ ਹੈਂ ਬੇਦ ਸਾਖਾ ਕੋ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪਲਵ) ਜਹਾਜ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਦੂਏ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤੇ ਜੋ ਆਸੁਰੀ ਗੁਨ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮੂਲੁ ਜੋ ਅਗ੍ਯਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਧਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਿਛਲੀ ਤਰਫ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮਨ ਕੋ ਫੇਰ ਕੈ (ਸੂਰ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਵਿਖੇ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਜਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੋ (ਜਰੈ) ਸਹਾਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ (ਝਰਤਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਗੋਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਸ

ਕੇ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਜੋਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਨੇ ਕੋ ਮਾਨੋ ਚੌਮੁਖੀਆ ਦੀਵਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਬਿਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਪਲੂ) ਪਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਪੰਚ ਕੋਸ (ਅਨਤ) ਬਾਹਰ ਕੀਏ ਭਾਵ ਅਨਾਤਮ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਔ ਮੂਲ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰਨਾ ਕਰ ਰਹਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਗੁੰਦਿਆ ਹੈ ਸਿਰੋਮਨੀ ਪਦ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਚੌਫੇਰੇ ਕਰਨਾ ਮੁਦਤਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਅਪੇਖ੍ਯਾ ਸਾਂਤੀ ਸਰਧਾ ਏਹੁ ਮਣੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਪੂਰਨ ਹੈ ਪੰਚ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦਕ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਧੁ ਸੰਤ (ਬਾਜੇ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਜਸ ਰੂਪ ਚੋਰ ਝੁਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੰਖ੍ਯਾਤੇ ਘਨਾ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕ ਅਸੰਖ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਗਾਜੈ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਆਸੁਰੀ ਗੁਣ ਜੋ ਦੈਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਲਿ ਕੋ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਬੇਣੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਨੇ ਤੇ ਜੋ ਗੁਰ ਗ੍ਯਾਨ ਹੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਔ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈ।॥੯॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੭੫

ਰਾਗੁ ਨਟ ਨਾਰਾਇਨ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਹਰੇ ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਦੋਖ ਬਹੁ ਕੀਨੇ ਸਭ ਪਰਹਰਿ ਪਾਸਿ ਧਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨਾਮ ਹਰੀ ਕਾ ਜਪਿਆ ਹੈ ਕਰੋੜ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕੋਟ ਜੋ ਦੋਖ ਕੀਨੇ ਥੇ ਪਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸੋ ਸਭ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ (ਪਾਸਿ ਧਰੇ) ਪਾਸੇ ਧਰ ਦੀਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹਿ ਆਰਾਧਹਿ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਖਰੇ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਦੋਖ ਗਏ ਸਭ ਨੀਕਰਿ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ਮੈਲੁ ਹਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਭਾਇ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖਰੇ) ਸਭ ਸੇ ਚੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਔ ਦੋਖ ਸਭ ਐਸੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਮੈਲ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਰੁ ਨਾਰਾਇਨੁ ਗਾਵਹਿ ਮੁਖਿ ਬੋਲਹਿ ਨਰ ਨਰਹਰੇ ॥

ਜੋ ਨਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਾਰਾਇਨ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਰਾਗ ਮੈਂ ਪਾਇਕੈ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੁਭਾਵਕ ਮੁਖ ਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਨਗਰ ਮਹਿ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਦੂਰਿ ਕਰੇ ॥੨॥

ਪੰਚ ਕਾਮ ਆਦ ਦੋਖ ਜੋ ਅਸਾਧ ਤਿਨ ਕੇ (ਨਗਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੇ ਸੌ ਇਕ ਖਿਨ ਪਲ ਮੈਂ ਦੂਰ ਕਰਿ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਹਰੇ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤਿ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਭ ਜਾਚਉ ਮੈ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਨਿਸਤਰੇ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਏਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੇਹਿ ਕਿਉਂਕੇ ਉਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਜੈਸੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਕਈ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਜਗਜੀਵਨ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਸਰਨਿ ਪਰੇ ॥

ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਹਮਕੋ ਰਾਖ ਲੇਹੁ ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਾਈ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਲਾਜ ਹਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਅਸਾਡੀ ਲਜਿਆ ਰਖ ਲੇਵੋ ਜੋ ਹਮ ਅਨੰਦ ਹੋਈਏ॥੪॥੧॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਜਪਿ ਜਨ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਰਲੇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਜਪ ਕੇ ਦਾਸ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਤਬ ਹਰੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਜਪਿ ਮਿਲਿ ਸਲਲ ਸਲਲੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜੋ ਅਗਮ ਔ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਾਮੀ ਕੋ ਜਨ ਜਪਕੇ ਐਸੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਜਲ ਮਿਲ ਕੇ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹਮ ਜਨ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਲੇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਨਿ ਗਾਇਓ ਸਭਿ ਦਾਲਦ ਦੁਖ ਦਲਲੇ ॥

ਜਿਨ ਉਤਮ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਔ ਦਰਿੱਦਰ ਦਲ ਲਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਵਿਚਿ ਦੇਹੀ ਦੋਖ ਅਸਾਧ ਪੰਚ ਧਾਤੂ ਹਰਿ ਕੀਏ ਖਿਨ ਪਰਲੇ ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਪੰਚ (ਧਾਤੂ) ਧਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਅਸਾਧ ਦੋਖ ਥੇ ਭਾਵ ਕਾਮ ਥੀਂ ਆਦਿ ਜੋ ਪੰਚ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਖਿਨਮੈਂ ਪ੍ਰਲੈ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਜਿਉ ਦੇਖੈ ਸਸਿ ਕਮਲੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਐਸੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੰਦਮੁਖੀ ਕਮਲ ਅਰਥਾਤ ਕਵੀਆਂ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਹੈਂ॥

ਉਨਵੈ ਘਨੁ ਘਨ ਘਨਿਹਰੁ ਗਰਜੈ ਮਨਿ ਬਿਗਸੈ ਮੋਰ ਮੁਰਲੇ ॥੩॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ (ਘਨੁ) ਸਘਨ ਘਟ ਹੋ ਕਰ (ਘਨਿ) ਬਾਦਲ (ਹਰਿ) ਹਰ ਤਰਫ ਭਾਵ ਚਾਰੋ ਓਰ (ਉਨਵੈ) ਝੁਕ ਕਰਕੇ (ਘਨਿ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਬ ਗਰਜਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਮੁਰਲੇ) ਕਲੈਰੀ ਮੋਰ ਮੈਂ ਬਿਗਸਦੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਮਰੈ ਸੁਆਮੀ ਲੋਚ ਹਮ ਲਾਈ ਹਮ ਜੀਵਹਿ ਦੇਖਿ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸਵਾਮੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਲਾਈ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਜੀਵੈਂਗੇ ਵਾ ਜੋ (ਹਰਿ ਮਿਲੇ) ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹਮ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਅਮਲ ਹਰਿ ਲਾਏ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਅਨਦ ਭਲੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪ ਕੇ ਅਸਲ ਮੈਂ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮੇਲੋ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਹਮ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸਥਤ ਹੋਵੈਂ॥੪॥੨॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਖੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਸਖੇ) ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਤੂੰ ਜਪੁ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੬

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਓ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਪਖੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਮਨੇਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਪਖੇ) ਪਖਾਲ ਵਾ ਪਖ ਲੀਆ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਊਤਮ ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸੁਰ ਹਮ ਪਾਪੀ ਸਰਨਿ ਰਖੇ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਉਤਮ ਜਗਦੀਸਰ ਨੇ ਹਮ ਸੇ ਪਾਪੀ ਸਰਨ ਦੇਕੇ (ਰਖੇ) ਰਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਵਡ ਪੁਰਖ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਰਿ ਦੀਓ ਨਾਮੁ ਮੁਖੇ ॥੧॥

ਤੁਮ ਬਡੇ ਪੁਰਖ ਹੋ ਔ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਹੋ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਨੇ ਹਰੀਨਾਮ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਊਚ ਨੀਚ ਹਮ ਗਾਏ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਸਖੇ ॥

ਸਤਗੁਰ ਸਖੇ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਊਚ ਕੇ ਗੁਨ ਹਮ ਨੀਚੋਂ ਨੇ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਚੰਦਨ ਸੰਗਿ ਬਸੈ ਨਿੰਮੁ ਬਿਰਖਾ ਗੁਨ ਚੰਦਨ ਕੇ ਬਸਖੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿੰਬ ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਚੰਦਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਬਸੇ ਤੌ ਗੁਨ ਚੰਦਨ ਕੇ (ਬਸਖੇ) ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਮਰੇ ਅਵਗਨ ਬਿਖਿਆ ਬਿਖੈ ਕੇ ਬਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਿਮਖੇ ॥
ਅਵਗਨਿਆਰੇ ਪਾਥਰ ਭਾਰੇ ਹਰਿ ਤਾਰੇ ਸੰਗਿ ਜਨਖੇ ॥੩॥

ਹਮਾਰੇ ਔਗਨ ਜੋ ਬਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਕੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਔ ਤਿਨ ਅਵਗੁਨੋਂ ਵਾਲਾ ਹਮ ਭਾਰੇ ਪਥਾਰ ਹੂਏ ਥੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੇਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮ ਹਰਿ ਰਾਖਹੁ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਕ੍ਰਿਖੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਰਖਿਆ ਚਾਹੁਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਪ (ਕ੍ਰਿਖੇ) ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਦੁਸਟ ਤਾਰੇ ਹਰਣਖੇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਜਨੋਂ ਪਰ ਤੌ ਸਦੀਵ ਹੀ ਦਿਆਲੂ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਨਾਖਸ ਸਰੀਖੇ ਦੁਸਟ ਤੁਮਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਅਵਸ ਹੀ ਤਾਰੋਗੇ॥੧॥੩॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਰੰਗੇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਦੁਆਰਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਹਰੀ ਰਾਮ ਜਪੁ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਦੀਸੁਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਓ ਜਨ ਪਗਿ ਲਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੌ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਭੂਲ ਚੂਕ ਹਮ ਅਬ ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨਗੇ ॥

ਜਨਮੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਭੂਲੇ ਚੂਕੇ ਹਮ ਅਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਤੁਮ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਰਾਖਹੁ ਵਡ ਪਾਪਗੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਸਰਣ ਆਇਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੋ ਹਮ ਬਡੇ (ਪਾਪਗੇ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਅਰ ਅਗਜਾਨੀ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਕੋ ਕੋ ਨ ਉਧਰਿਓ ਪ੍ਰਭ ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਕੌਣ ਕੌਣ ਨਹੀਂ (ਉਧਰਿਆ) ਤਰਿਆ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਤੁਮਨੇ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਛੀਪਾ ਦੁਸਟਾਰਿਓ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੀ ਪੈਜ ਜਨਗੇ ॥੨॥

(ਗੁਨ ਗਾਵਤ) ਛੀਪਾ ਜੋ ਨਾਮਦੇਵ ਥਾ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਕਾ ਸੋ (ਦੁਸ) ਦੋਸ ਟਾਰ ਦੀਆ ਭਾਵ ਸੂਦ੍ਰਤ ਦੋਸ ਜੋ ਥਾ ਵਾ ਬਿਧਵਾ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਦੋਸ ਵਾ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਅਪਨੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕਾ ਦੋਸ ਜੋ

ਚਰਨਦਾਸੀ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਬਜਾਈ ਥੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਰਾਖੀ ਹੈ ਪੈਜ (ਜਨਗੇ) ਜਨੋਂ ਕੀ ਵਾ ਆਗੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ (ਅਗੇ) ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਨਾਮਦੇਵ ਸੇ ਕਈਓਂ ਕੀ ਪੈਜ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਤੁਮਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਸੁਆਮੀ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਤਿਨਗੇ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵਨ ਭਵਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਭਿ ਕੀਏ ਜਹ ਧੂਰਿ ਪਰੀ ਜਨ ਪਗੇ ॥੩॥

ਜਿਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਗੋਂ ਕੀ ਜਹਾਂ ਧੂੜੀ ਪੜ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੁਮਰੇ ਗੁਨ ਪ੍ਰਭ ਕਹਿ ਨ ਸਕਹਿ ਹਮ ਤੁਮ ਵਡ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡਗੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨ ਹਮ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤੁਮ ਉਨਸੇ ਭੀ ਬਡੇ ਪੁਰਖ ਹੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਹਮ ਸੇਵਹ ਤੁਮ ਜਨ ਪਗੇ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨ ਪਰ ਇਹੁ ਦਇਆ ਕਰੋ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਪਗ ਸੇਵਨ ਕਰੋਂ॥੪॥੪॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਜਪ ਵਾ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਮਨੇ) ਹਟਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ॥

ਜਗੰਨਾਥਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮ ਬਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਮਤਿ ਬਿਖੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰਿ ਨਾਮ ਬਨੇ (ਸੋਭਤੇ) ਭਏ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਜਸੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਓ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸੁਨੇ ॥

ਜਬ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਤਬ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕਾਟੇ ਜਿਵ ਖੇਤ ਕ੍ਰਿਸਾਨਿ ਲੁਨੇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਨੇ ਬਡੇ ਭਾਰੀ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਐਸੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਖੇਤ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਉਪਮਾ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਹੁ ਹਮ ਕਹਿ ਨ ਸਕਹਿ ਹਰਿ ਗੁਨੇ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਉਪਮਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਹਮ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥

ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਹੀ ਗੁਨ ਜਾਨਹੁ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਹੋ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਔਰ ਕੋਈ ਤੁਮਾਰੀ ਉਪਮਾ ਦੇਨੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਅਪਨੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਫਾਸ ਬੰਧ ਬਹੁ ਬੰਧੇ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਖੁਲ ਖੁਲਨੇ ॥

ਮਾਇਆ ਫਾਸੀ ਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਥੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਖੁਲ ਕਰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਬਹੁਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤੌ ਬੰਧਨ (ਖੁਲਨੇ) ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਕੁੰਚਰੁ ਤਦੂਐ ਬਾਂਧਿਓ ਹਰਿ ਚੇਤਿਓ ਮੋਖ ਮੁਖਨੇ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਹਸਤੀ ਕੋ ਤੰਦੂਏ ਨੇ ਬਾਂਧਿਆ ਥਾ ਹੇ ਹਰੀ (ਮੁਖ ਨੇ) ਤੁਝ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕੋ ਚੇਤਿਆ ਤੌ ਮੋਖ ਹੁਆ ਥਾ॥੩॥

ਸੁਆਮੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰੁ ਤੁਮ ਖੋਜਹੁ ਜੁਗ ਜੁਗਨੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਭਗਤ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਰੀ ਥਾਹ ਪਾਈ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਵਡਨੇ ॥੪॥੫॥

ਤਿਨੋਂ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ (ਥਾਹ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਹਮ ਤੁਛ (ਜਨ) ਜੀਵ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਡੇ ਤੁਝ ਕੋ ਕੈਸੈ ਪਾਵੈਂ॥੪॥੫॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਲਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਵਣੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਲਯੁਗੁ ਮੈਂ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰੀ ਲਗਿ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਜਪਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੭

ਹਰਿ ਤੁਮ ਵਡ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਰੁੜਣੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਬਡੇ ਅਗਮ ਔ ਅਗੋਚਰ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ (ਰੁੜਣੇ) ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮ੍ਹਰੇ ਵਡ ਕਟਾਖ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣੇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਤੁਮਾਰੇ ਬਡੇ ਕਟਾਖ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖਨਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹੁ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਸਭੁ ਜਗਜੀਵਨੁ ਜੁਗਣੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਹੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਤੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਆਪ ਸਭ ਮੈਂ (ਜੁਗਣੇ) ਜੁੜੇ ਭਾਵ ਬਿਆਪੇ ਹੁਏ ਹੋ॥ ਇਸ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਉਠਹਿ ਬਹੁ ਲਹਰੀ ਮਿਲਿ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਸਮਣੇ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਸਲਲ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਲਹਰੀ ਉਠਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਸਮਾਇ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਆ ਸੁ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਹੁ ਹਮ ਨਹ ਜਾਣੀ ਹਰਿ ਗਹਣੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਤੁਮਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਕਠਨ ਗਤੀ ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਉਪਜਕੇ ਤੇਰੇ ਅਧਾਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਔਰੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਕਉ ਰਿਦ ਉਸਤਤਿ ਧਾਰਹੁ ਹਮ ਕਰਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰਣੇ ॥੩॥

ਮੈਂ ਬਾਰਿਕੇ ਕਉ ਆਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰੁ ਜਿਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਆਪਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਤੁਮ ਜਲ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਜੋ ਸੇਵੈ ਸਭ ਫਲਣੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵੇ ਸੋ ਸਭ ਸਫਲੋਂ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਤੁਮ ਸਭ ਫਲ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਾਂਛੈ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਣੇ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਚਾਹੁਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਦੇਵੋ॥੪॥੬॥

ਨਟ ਨਾਰਾਇਨ ਮਹਲਾ ੪ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇਵ ਸਫਲ ਹਰਿ ਘਾਲ ॥

ਲੇ ਗੁਰ ਪਗ ਰੇਨ ਰਵਾਲ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵ ਇਹੁ ਕਮਾਈ ਸਫਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ (ਰਵਾਲ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਲੈਣੀ ਕਰੁ॥

ਸਭਿ ਦਲਿਦ ਭੰਜਿ ਦੁਖ ਦਾਲ ॥

ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਹੋ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਦਾਰਿਦ ਕੋ ਭੰਨ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔ ਦੁਖ ਕੋ ਭੀ ਦਲ ਦੇਤੇ ਹੈਂ (ਹੋ) ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਵੈਗੀ ਤਬ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਰਿ ਕਾ ਗ੍ਰਿਹੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿਓ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗ ਮਹਲ ਬੇਅੰਤ ਲਾਲ ਲਾਲ ਹਰਿ ਲਾਲ ॥

ਲਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਿਅੰਤ ਲਾਲ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਹਰਿ ਰੰਗਾਂ ਕਾ ਰੰਗ ਮਹਲੁ (ਲਾਲ) ਪਿਆਰਾ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਸਵਾਰਿਆ ਹੂਆ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਗ੍ਰਹ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਜਸਥਾਨੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਆਪਿ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਇਓ ਹਮ ਹਰਿ ਕੀ ਗੁਰ ਕੀਈ ਹੈ ਬਸੀਠੀ ਹਮ ਹਰਿ ਦੇਖੇ ਭਈ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਕਾਲਤ ਕਰੀ ਤੋ ਆਪ ਘਰ ਆਇਯਾ ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰੀ ਨਿਹਾਲ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਮਨ ਬਾਨੀ ਤਨ ਕਰਿ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਗਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਰਿ ਆਵਤੇ ਕੀ ਖਬਰਿ ਗੁਰਿ ਪਾਈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਨਦੋ ਆਨੰਦ ਭਏ ਹਰਿ ਆਵਤੇ ਸੁਨੇ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਹਰਿ ਲਾਲ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਆਵਤੇ ਕੀ ਖਬਰ ਪਾਈ ਭਾਵ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਅਨੰਦਤ ਭਏ ਸੋ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਹਰੀ ਆਵਤੇ ਸੁਨੇ ਤੌ ਮੈਂ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਹੂਆ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਿਲੇ ਭਏ ਗਲਤਾਨ ਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦਾਸ ਕੋ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਿਲੇ ਤੌ ਤਦ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ (ਹਾਲ) ਸੀਘ੍ਰ ਵਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੋਏ (ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ) ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੁਏ ਹਾਂ॥੨॥੧॥੭॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਮਿਲੁ ਸੰਤ ਸੰਗਤਿ ਸੁਭਵੰਤੀ ॥

ਸੁਨਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਸੁਖਵੰਤੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜੋ (ਸੁਭਵੰਤੀ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਅਚਾਰ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਮਿਲ ਕਰ (ਅਕਥ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਖ ਵਾਲੀ ਸੁਨ॥

ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਲਹੰਤੀ ॥
ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਹੋ ਲਿਖਤੁ ਲਿਖੰਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਪਾਪ ਜੋ ਭਾਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹਤਜਾ ਦੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ (ਲਹੰਤੀ) ਦੂਰ ਕਰਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਮਸਤਕ ਵਿਖੈ ਲਿਖਤ ਲਿਖੀ ਹੋਵੈ ਤਉ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚਿ ਊਤਮ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕਥਾ ਭਜੰਤੀ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸ ਬੁਧੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਿਖਜਾ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਕਥਾ ਕੋ (ਭਜੰਤੀ) ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਸੁਣੀ ਮਨੀ ਹੈ ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੰਤੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸੁਣੀ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਮੰਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਰਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਾ ਜਿਨਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਤਿਸੁ ਜਨ ਸਭ ਭੂਖ ਲਹੰਤੀ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਜੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਿਸਨੇ ਰਸ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਭ ਭੂਖ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਿ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੋਵੰਤੀ ॥੨॥੨॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੨॥੮॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਕੋਈ ਆਨਿ ਸੁਨਾਵੈ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਗਾਲ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਾਲ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਆਨਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕਉ (ਬਾਲ) ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰਕੇ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹੈ ਭਲ ਭਾਲ ॥

ਪੰਨਾ ੯੭੮

ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਹੋ ਮੇਲਿ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਭਲੇ ਸੇ ਭਲਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਹੋਵੇ ਤੌ ਜੀਉ (ਨਿਹਾਲ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਗੁਰ ਸੰਤਿ ਬਤਾਇਓ ਗੁਰਿ ਚਾਲ ਦਿਖਾਈ ਹਰਿ ਚਾਲ ॥

ਔ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਗੁਰੂ ਜੋ ਸਾਂਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਤਾਇਓ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੀ ਚਾਲ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਹੋਰ ਚਾਲ ਸਭ ਹਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਚੁਕਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਨਿਹਕਪਟ ਕਮਾਵਹੁ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਘਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖੋ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕਪਟ ਦੂਰ ਕਰੋ ਅਰ ਨਿਸਕਪਟ ਹੋਇ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕੀ (ਘਾਲ) ਕਰਣੀ ਕਮਾਵਹੁ ਤਉ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੋਗੇ॥੧॥

ਤੇ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਭਾਏ ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿਓ ਮੇਰਾ ਨਾਲਿ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਰਖਜਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਮਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨੀ ਹਰਿ ਦੇਖਿ ਨਿਕਟਿ ਹਦੂਰਿ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਜਬ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦਈ ਤੌ ਹਰੀ ਨਿਹਾਲ ਰੂਪ ਕੋ ਨਿਕਟ ਸੇ ਦੇਖਿਆ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੂੰ॥੨॥੩॥੯॥ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਨਟ ਨਾਰਾਇਨ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮ ਹਉ ਕਿਆ ਜਾਨਾ ਕਿਆ ਭਾਵੈ ॥
ਮਨਿ ਪਿਆਸ ਬਹੁਤੁ ਦਰਸਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨੋਂ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਕਿਆ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਸ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਸੋਈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਰੁਚ ਆਵੈ ॥

ਸੋ ਗ੍ਯਾਨੀ ਔ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਤੇਰੀ ਰੁਚੀ ਹੋ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜਿਸੁ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੁਧੁ ਧਿਆਵੈ ॥੧॥

ਹੇ ਪੁਰਖ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤੇ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਤੁਮ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਵਨ ਜੋਗ ਕਵਨ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨਾ ਕਵਨ ਗੁਨੀ ਰੀਝਾਵੈ ॥

ਵਹੁ ਕੌਨ ਜੋਗ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗ੍ਯਾਨ ਧਿਆਨ ਕਵਨ ਹੈ ਵਹੁ ਕੌਨ ਸੇ ਗੁਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕੇ ਹੇ (ਗੁਨੀ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਝਾਈਏ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਉਪਾਵ ਨਹੀਂ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਜਨੁ ਸੋਈ ਨਿਜ ਭਗਤਾ ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ ॥੨॥

ਸੋਈ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਨਿਜ ਭਗਤੁ ਦਾਸੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਊਪਰਿ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕਾ ਰੰਗ ਲਾਵੇ॥੨॥

ਸਾਈ ਮਤਿ ਸਾਈ ਬੁਧਿ ਸਿਆਨਪ ਜਿਤੁ ਨਿਮਖ ਨ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰਾਵੈ ॥

ਸੋਈ ਮਤਿ ਸਫਲ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਿਆਨਪ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੂੰ ਪੁਰਖ ਨਾ ਵਿਸਾਰੇ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਲਗਿ ਏਹੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਗੁਨ ਸਦ ਹੀ ਗਾਵੈ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਸਦਾ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੇਖਿਓ ਅਚਰਜੁ ਮਹਾ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਕਿਛੁ ਆਨ ਨਹੀ ਦਿਸਟਾਵੈ ॥

ਜਬ ਤੇ ਤੇਰਾ ਅਸਚਰਜ ਔ ਮਹਾਂ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਬ ਤੇ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੋਰਚਾ ਗੁਰਿ ਲਾਹਿਓ ਤਹ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਕਹ ਆਵੈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਜਬ ਜੰਗਾਲ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲਾਹਿਆ ਤਬ ਪੁਰਖ ਕੋ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾਸ ਕਹਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੪॥੧॥ ਪੁਨਾ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਟ ਨਾਰਾਇਨ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਲਾਹਨੋ ਮੈ ਕਾਹੂ ਨ ਦੀਓ ॥
ਮਨ ਮੀਠ ਤੁਹਾਰੋ ਕੀਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮਾਰੋ ਕੀਓ ਮਨ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਧਾਰਨ ਕੀਓ ਹੈ ਇਸਤੇ ਉਲਾਂਭਾ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੀਓ ਭਾਵ ਜੋ ਕਿਸੀ ਤੇ ਦੁਖ ਹੂਆ ਤੌ ਇਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ ਵਾ ਮੈਨੇ (ਕਾਹੂ) ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਕੋ ਉਲਾਂਭਾ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਜਾਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸੁਨਿ ਸੁਨਿ ਨਾਮੁ ਤੁਹਾਰੋ ਜੀਓ ॥

ਆਗਜ਼ਾ ਕੋ ਮਾਨਕੈ ਔ ਇਸੀ ਕੋ ਕਲਿਆਨ ਕਰਤਾ ਜਾਨ ਪੁਨਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੈ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਸੁਨਸੁਨ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਈਹਾਂ ਊਹਾ ਹਰਿ ਤੁਮ ਹੀ ਤੁਮ ਹੀ ਇਹੁ ਗੁਰ ਤੇ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜੀਓ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਇਹੁ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ (ਈਹਾਂ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਊਹਾਂ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨੇ ਹੋ॥੧॥

ਜਬ ਤੇ ਜਾਨਿ ਪਾਈ ਏਹ ਬਾਤਾ ਤਬ ਕੁਸਲ ਖੇਮ ਸਭ ਥੀਓ ॥

ਜਬ ਤੇ ਇਹੁ ਬਾਤ ਜਾਨ ਪਈ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕੁਸਲ) ਅਨੰਦ ਖੇਮ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖਜ਼ਾ ਏਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਪਰਗਾਸਿਓ ਆਨ ਨਾਹੀ ਰੇ ਬੀਓ ॥੨॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਤਬ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਈ ਤੁਮਾਰੀ ਧੀਰ ॥

ਜਿਨਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਧੀਰ ਵਾ ਧੀਰਜਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਿਕਸੀ ਹਉਮੈ ਪੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਤਿਸ ਕੀ ਮਿਟ ਗਈ ਔ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੌਮੈਂ ਕੀ ਪੀਰ ਨਿਕਸ ਗਈ ਹੈ॥

ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕ ਖੀਰ ॥

ਤਿਸਨਾ ਦੂਰ ਹੋਈ ਪੁਨ: ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਤ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਹੋ ਗਈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਐਸੇ ਹੂਏ ਜਿਉ ਬਾਲਕ ਦੂਧ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਬੀਰ ॥੧॥

ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਜਨ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗਜ ਔ ਸੰਤ ਹੀ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੭੯

ਖੁਲੇ ਭ੍ਰਮ ਭੀਤਿ ਮਿਲੇ ਗੋਪਾਲਾ ਹੀਰੈ ਬੇਧੇ ਹੀਰ ॥
ਬਿਸਮ ਭਏ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਠਾਕੁਰ ਗੁਨੀ ਗਹੀਰ ॥੨॥੨॥੩॥

ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਕਪਾਟ (ਭੀਤਿ) ਭੈ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਗੋਪਾਲ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਹੀਰੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਬੇਧੇ) ਮਿਲਿ ਗਿਆ ਹੈ (ਹੀਰ) ਜੀਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਠਾਕੁਰ ਗਨੀ ਗਹੀਰ ਕੇ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਅਸਚਰਜ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੩॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨਾ ਜਨੁ ਆਪਹਿ ਆਪਿ ਉਧਾਰਿਓ ॥

ਆਪਨਾ ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਉਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਬਸਿਓ ਮਨ ਤੇ ਨਾਹਿ ਬਿਸਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਠੇ ਪਹਰ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਬਸਿਆ ਹੈ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਬਸਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਪੇਖਿਓ ਦਾਸ ਕਾ ਕੁਲੁ ਨ ਬਿਚਾਰਿਓ ॥

(ਬਰਨੁ) ਭੇਖ (ਚਹਨੁ) ਨਿਸ਼ਾਨ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਔ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਾ ਕੁਲ ਭੀ ਊਚ ਨੀਚ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਿਆ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਦੀਓ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਸਵਾਰਿਓ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਾ ਬਿਖਮੁ ਅਗਨਿ ਕਾ ਸਾਗਰੁ ਤਿਸ ਤੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਓ ॥

ਬੜਾ ਕਠਨ ਜੋ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਉਸਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਨੋ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਬਲਿਹਾਰਿਓ ॥੨॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਕਹਿਓ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਕਹ੍ਯੋ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧ ਮਿਟਹਿ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਕਾ ਦੁਖੁ ਨ ਰਹਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਅਪਰਾਧ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ (ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ) ਖਿਨ ਮੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਭਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਲਹਿਓ ॥

ਖੋਜਤਿਆਂ ਖੋਜਤਿਆਂ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗੀ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਲਇਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਨ ਗਹਿਓ ॥੧॥

ਤਬ ਸਭ ਸਾਧਨ ਤਿਆਗ ਕੇ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗ ਗਈ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪਕੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਹਤ ਮੁਕਤ ਸੁਨਤੇ ਨਿਸਤਾਰੇ ਜੋ ਜੋ ਸਰਨਿ ਪਇਓ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰੋਤੇ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਏ ਪੁਨ: ਜੋ ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਨਦੁ ਭਇਓ ॥੨॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪਣਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਸਿਮਰਿਆ ਤਬ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੫॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਲਾਗੀ ਡੋਰੀ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਪਰਮਗਤੀ ਕਹਿ॥

ਅੰਚਲਾ ਗਹਾਇਓ ਜਨ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਮਨੁ ਬੀਧੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੋਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ (ਅੰਚਲਾ) ਪੱਲਾ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਪਕੜਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੋੜ ਮੇਂ ਬੇਧਿਆ ਹੈ॥

ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਉਪਜਿਓ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤੋਰੀ ॥੧॥

ਜਸੁ ਗਾਵਤਿਆਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਤੋੜੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਆਨ ਨ ਪੇਖਉ ਹੋਰੀ ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਓ ਦਾਸੁ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਕਬਹੂ ਥੋਰੀ ॥੨॥੫॥੬॥

(ਪੂਰਨ) ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਕਭੀ ਥੋੜੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਭਾਵ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਅਧਕ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬਧਾਈ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪੁ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੁ॥

ਕਬਹੂ ਨ ਬਿਸਰਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੇ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਥਨਾਂ ਕਰਿ ਕਿ ਕਬੀ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਨਾਂ ਬਿਸਰੋ ਆਠ ਪਹਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਕਰਉ ਨਿਤ ਮਜਨੁ ਸਭ ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ ਗਵਾਇਣ ॥

ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋਂ ਤਿਸ ਤੇ ਸਭ ਭਾਰੀ (ਪਾਪ) (ਗਵਾਇਣ) ਨਸਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦਿਸਟਿ ਸਮਾਇਣੁ ॥੧॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧੀ ਤੁਮ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਖੇ ਪੂਰ ਰਹੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬਾਂਤ੍ਰਜਾਮੀ ਹੋ॥੧॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਕੋਟਿ ਲਖ ਪੂਜਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣ ਤੁਲਿ ਨ ਲਾਇਣ ॥

ਜਪ ਤਪ ਲਾਖੋਂ ਔ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੀਆ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀਆਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਣ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਲਾਈਦੀਆਂ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗੈ ਤੇਰੇ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਦਸਾਇਣੁ ॥੨॥੬॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਇਹ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੋਵੋਂ॥੧॥੭॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਸਰਬਸੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਿਓ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਸਰਬੰਸ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਏਹੁ ਦਾਨੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨਹਾਰਾ ਗਾਉ ਕੀਰਤਨੁ ਪੂਰਨ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਨਣੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗਾਵੋਂ ਇਸਤੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕੀਨ੍ਹੇ ਬਿਨਸਿਓ ਮੂੜ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸਭ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਮੂੜ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਥਾ ਸੋ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਿ ਵਖਾਣਾ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੁ ॥

ਮੈਂ ਕਿਆ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਏਕ ਮੁਖ ਸੇ ਕਥਨ ਕਰੋਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਨਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਨਾਨਕੁ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੁ ॥੨॥੭॥੮॥

ਹੇ ਸੁਖਸਾਗਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੮॥

ਪੰਨਾ ੯੮੦

ਨਟ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਉ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਜਾਉ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਪਾਲਕ ਤੇਰੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਦਾਤੇ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨ ਅਨਾਥਾਂ ਪੈ ਦਿਆਲੂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਹੂੰ ਤੁਮ ਪੂਰਨ ਦਾਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨ ਮਾਲ ॥੨॥

ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਵਤਿਆਂ ਜਾਗਤਿਆਂ ਜੀਅ ਰੂਪ ਅਰੁ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਬਹੁਤੁ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਨਿਹਾਲ ॥੩॥੮॥੯॥

ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰੀਏ॥੩॥੯॥

ਨਟ ਪੜਤਾਲ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੋਊ ਹੈ ਮੇਰੋ ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਨਾਵੈ ਨੀਤ ॥

ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਐਸਾ ਸਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਸੁਨਾਵੈ॥

ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥
ਸਭੁ ਅਰਪਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਚੀਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਤੇ ਦੁਖ ਔ ਉਲਟੀ ਰੀਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਔ ਚਿਤ ਭੀ ਅਰਪ ਦੇਵੋਂ॥

ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਆਪਨ ਕੀਤ ॥
ਸੰਗਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਸੀਤ ॥

ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਸੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਦੀਤ ॥੧॥
ਹਰਿ ਭਜਿ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤ ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਜਸ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜ ਕੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਪਤਿਤ ਹੋਹਿ ਪੁਨੀਤ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਬਲਿ ਬਲਿ ਕੀਤ ॥੨॥੧॥੧੦॥੧੯॥

ਤਿਸਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਬਲਿਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੧੦॥੧੯॥

ਨਟ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਨ ਤੁਕਾਂਤ ਮੈਂ ਰਕਾਰ ਚਲੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥
ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਮੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਹੈ ਇਕ ਖਿਨ ਪਲ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਬਿਨਾ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਸਮਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਧਿਆਵਹੁ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਰਿਆ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮਨ ਮੈਂ ਦਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਠਾਕੁਰ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥

ਜਬ ਸਾਮ੍ਰਥ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਦੀਨ ਹੈ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਧਸੂਦਨ ਜਗਜੀਵਨ ਮਾਧੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥

ਮਧ ਦੈਤ ਕੇ ਨਸ੍ਰ ਕਰਤਾ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਆਵਨੇ ਵਾਲੇ ਲਛਮੀ ਕੇ ਕੰਤ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਔਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਬਿਨਉ ਬੇਨਤੀ ਕਰਉ ਗੁਰ ਆਗੈ ਮੈ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਪਖਾਰੇ ॥੨॥

ਮੈਂ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਯੁਕਤ ਹੋਇਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਆਗੇ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਵੋਂ॥

ਸਹਸ ਨੇਤ੍ਰ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਸੈਂਕੜੇ ਨੇਤ੍ਰ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹੈਂ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਸੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਏਕੋ ਪੁਰਖ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਨਿਰਾਰੇ) ਨਿਆਰੇ ਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਦੁਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਤਾਰੇ ॥੩॥

ਹਜਾਰੋਂ ਜੋ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਏਕਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਠਾਕੁਰ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਦਮੋਦਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਦਾਮੋਦਰ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਬਨੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ ਜਿਉ ਗੂੰਗਾ ਗਟਕ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥੪॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਅਤਜੰਤ ਮੀਠੀ ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁੰਗਾ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇਕੇ (ਗਟਕ) ਗਟਾਕੇ ਭਾਵ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਆਨੰਦ ਹੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕਾ ਜੋ ਰਸ ਹੈ ਸੋ ਅਕਥਨੀਯ ਹੈ (ਸਮਾਰੇ) ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਰਸਨਾ ਸਾਦ ਚਖੈ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਅਤਿ ਫੀਕੇ ਲੋਭ ਬਿਕਾਰੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਲੋਭਾਦ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਰਸਨਾ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਰ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਭਾਵ ਮਾਇਕ ਵਿਖੇ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫੀਕੇ ਬਿਰਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਦ ਚਖਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਸਭ ਅਨ ਰਸ ਸਾਦ ਬਿਸਾਰੇ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਚਾਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੋਰ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਬਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਸੁਣਿ ਕਹਤਿਆ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਣਤਿਆਂ ਔ ਕਹਤਿਆਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਪਿਆਰੇ ॥੬॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਦੂਤ ਤਿਨ ਕੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥੬॥

ਸਾਸ ਸਾਸ ਸਾਸ ਹੈ ਜੇਤੇ ਮੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥

(ਸਾਸ) ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਤੋਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਸਮਾਲੇ॥

ਸਾਸੁ ਸਾਸੁ ਜਾਇ ਨਾਮੈ ਬਿਨੁ ਸੋ ਬਿਰਥਾ ਸਾਸੁ ਬਿਕਾਰੇ ॥੭॥

ਜੋ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸ੍ਵਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਸ ਬਿਰਥਾ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਸਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੭॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਨ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨੀ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਜਨ ਮੇਲਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਮ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸਰਣੀ ਆਏ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤ ਮਲੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੮੧

ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹਤੁ ਹੈ ਹਮ ਦਾਸਨ ਕੇ ਪਨਿਹਾਰੇ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਜੋ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ (ਪਨਿਹਾਰੇ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਹਮ ਪਾਥਰ ਨਿਰਗੁਨੀਆਰੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਹਮ ਨਿਰਗੁਨੀ ਪੱਥਰ ਥੇ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ਹਮ ਪਾਹਨ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਏ ਹਮ ਜੋ ਪਥਰ ਵਤ ਸੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ਮੈਲਾਗਰੁ ਮਲਗਾਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਤੀ ਮੀਠਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਮੈਲਾਗਰੁ) ਚੰਦਨ ਕਾ ਭੀ (ਮਲਗਾਰੇ) ਚੰਦਨ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਸੀਤਲ ਹੈ ਵਾ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਬੀਚਾਰ ਰੂਪ ਸੁਹਾਗਾ ਹੋਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਰੂਪ ਮਲ ਗਾਲਕੇ ਰਿਦਾ ਰੂਪ ਸ੍ਵਰਨ ਸੁਧ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੈ ਸੁਰਤਿ ਵਜੀ ਹੈ ਦਹ ਦਿਸਿ ਹਰਿ ਮੁਸਕੀ ਮੁਸਕ ਗੰਧਾਰੇ ॥੧॥

ਹਰੀ (ਗੰਧਾਰੇ) ਸੁਗੰਧ ਵਾਲੇ ਕੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਗਜਾਤ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਔ ਜਸਰੂਪ ਮੁਸਕ ਮੁਸਕ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਨਿਰਗੁਣ ਕਥਾ ਕਥਾ ਹੈ ਮੀਠੀ ਗੁਰਿ ਨੀਕੇ ਬਚਨ ਸਮਾਰੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਬਚਨ ਸੰਭਾਰੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕਥਾ ਵਿਚੋਂ ਤੇਰੀ ਨਿਰਗੁਨ ਕਥਾ ਅਤੀ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਗਾਵਤ ਗਾਵਤ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੨॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਹੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਿਬੇਕੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਸਮਦਰਸੀ ਤਿਸੁ ਮਿਲੀਐ ਸੰਕ ਉਤਾਰੇ ॥

ਬਿਬੇਕ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔ (ਗੁਰੂ) ਬਡੇ ਸਮਦਰਸੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਕ ਉਤਾਰ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀਐ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਕੁਲ ਕੀ ਸੰਕਾ ਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪਰਮਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਾਖੰਡ ਪਾਖੰਡ ਕਰਿ ਕਰਿ ਭਰਮੇ ਲੋਭੁ ਪਾਖੰਡੁ ਜਗਿ ਬੁਰਿਆਰੇ ॥

ਪਾਖੰਡ ਪਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ਲੋਭ ਅਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰਕੇ (ਜਗਿ) ਜੀਵ ਬੁਰਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਵਹਿ ਜਮਕਾਲੁ ਖੜਾ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ॥੪॥

ਲੋਭ ਪਖੰਡਾਦੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਮ ਜੋ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਿਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ਵਹੁ ਚੋਟਾਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਉਗਵੈ ਦਿਨਸੁ ਆਲੁ ਜਾਲੁ ਸਮ੍ਹਾਲੈ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਸਥਾਰੇ ॥

ਦਿਨ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਪੁਰਸ ਘਰ ਕੇ ਜਾਲ ਰੂਪ ਧੰਧੇ ਸੰਭਾਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਰਮ ਬਿਸਥਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਈ ਰੈਨਿ ਭਇਆ ਸੁਪਨੰਤਰੁ ਬਿਖੁ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਦੁਖ ਸਾਰੇ ॥੫॥

ਜਬ ਰਾਤ ਆਈ ਤਬ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਦੁਖ ਰੂਪ ਬਿਖੋਂ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਭਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਖਯੋਂ ਕੇ ਸੁਪਨੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਰੁ ਖੇਤੁ ਲੈ ਕੂੜੁ ਜਮਾਇਆ ਸਭ ਕੂੜੈ ਕੇ ਖਲਵਾਰੇ ॥

ਕਲਰ ਵਾਲਾ ਖੇਤ ਭਾਵ ਅਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਕੂੜ ਰੂਪ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਮਾਇਆ ਭਾਵ ਧਾਰਿਆ ਅਰੁ ਸਭ ਕੂੜ ਕੇ ਹੀ ਖਲਵਾੜੇ ਹੁਏ ਭਾਵ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੁਏ ਵਾ ਅਸੁਧ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਜੋ ਸਾਧਨ ਕਰੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ ਜੋ ਸਾਛਾਤ ਹੋਣਾ ਸੋ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਨਰ ਸਭਿ ਭੂਖ ਭੁਖਾਨੇ ਦਰਿ ਠਾਢੇ ਜਮ ਜੰਦਾਰੇ ॥੬॥

ਭੁਲੇ ਹੋਏ ਪੁਰਖ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੁਖ ਕਰਕੇ ਭੂਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਡੰਡਾ ਲੀਏ ਖੜੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਜੁ ਚੜਿਆ ਬਿਖੁ ਭਾਰੀ ਉਤਰੈ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਬਿਖੇ ਲੰਪਟ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਾਵ ਪਿਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਬਹੁਤ ਭਾਰੀ ਕਰਜੁ ਚੜਿਆ ਹੈ ਕਰਜ ਤੌਂ ਉਤਰੇ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ॥

ਜਿਤਨੇ ਕਰਜ ਕਰਜ ਕੇ ਮੰਗੀਏ ਕਰਿ ਸੇਵਕ ਪਗਿ ਲਗਿ ਵਾਰੇ ॥੭॥

ਕਿਤਨੇ ਦੇਵਤਾ ਰਿਖੀ ਪਿਤਰ ਕਰਜ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਥੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕਰਕੇ ਪਗੋ ਮੈਂ ਲਗਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਗੰਨਾਥ ਸਭਿ ਜੰਤ੍ਰ ਉਪਾਏ ਨਕਿ ਖੀਨੀ ਸਭ ਨਥਹਾਰੇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਭ ਜੀਉ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਨਕਿ ਖੀਨੀ) ਨਾਕ ਫਾੜ ਕਰਿ ਕੇ ਸਭ (ਨਥਹਾਰੇ) ਨਥਾਂ ਵਾਲੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਖਿੰਚੈ ਤਿਵ ਚਲੀਐ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜਿਉ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਵਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਮਜਨੁ ਹੈ ਨੀਕੋ ਮਿਲਿ ਕਲਮਲ ਪਾਪ ਉਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹੁ ਸ੍ਨਾਨ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਭਾਰੀ ਔ ਸਾਮਾਨ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਪਾਪ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਗੁਨੁ ਬਹੁਤੁ ਅਧਿਕਾਈ ਪੜਿ ਸੂਆ ਗਨਕ ਉਧਾਰੇ ॥

ਸੰਗਤ ਕਾ ਗੁਨ ਬਹੁਤ ਥੀਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਗਨਕਾ ਕੋ (ਸੂਏ) ਤੋਤੇ ਕੇ ਪੜਾਵਣੇ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਵਾ ਜੋ ਉਤਮ ਤੋਤਾ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ ਨੇ ਦੀਆ ਥਾ ਉਸਦੇ ਸੰਗ ਨੇ ਗਨਕਾ ਕੋ ਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪਰਸ ਨਪਰਸ ਭਏ ਕੁਬਿਜਾ ਕਉ ਲੈ ਬੈਕੁੰਠਿ ਸਿਧਾਰੇ ॥੧॥

ਅਛੂਹ ਕੁਬਜਾ ਕੋ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਪਰਸਤੇ ਭਏ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਲੈਕੇ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਸਿਧਾਰਿ ਗਏ॥੧॥

ਅਜਾਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕੀਨੀ ਕਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲਾਰੇ ॥

ਅਜਾਮਲ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਥੀ ਅਰੁ ਜਾਂ ਨਾਰਾਇਣ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਇਆ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਇ ਭਾਵਨੀ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਹੁ ਭਾਵਨੀ ਭਾਇ ਗਈ ਅਰ ਮਮ ਕੰਕਰ ਮਾਰ ਕੇ ਦੂਰ ਕੀਏ॥੨॥

ਮਾਨੁਖੁ ਕਥੈ ਕਥਿ ਲੋਕ ਸੁਨਾਵੈ ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋ ਨ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਥਕੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਉਪਦੇਸ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਤਾ ਭਾਵ ਆਪ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਤ ਦਿੜਤਾ ਆਵੈ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਜੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੈ ਤੌਂ ਇਸਕੋ (ਦਿੜਤਾ) ਨਿਸਚਾ ਆਵੈ ਕਿ ਹਰੀ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਹੈ ਸਾਬਤੁ ਤਬ ਲਗਿ ਕਿਛੁ ਨ ਸਮਾਰੇ ॥

ਜਿਤਨਾ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਰੀਰ ਸਾਬਤ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਇਹੁ ਜੀਵ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਛ ਥੋੜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਰਤਾ॥

ਜਬ ਘਰ ਮੰਦਰਿ ਆਗਿ ਲਗਾਨੀ ਕਢਿ ਕੂਪੁ ਕਢੈ ਪਨਿਹਾਰੇ ॥੪॥

(ਜਬ) ਜਿਸ ਸਮਜ ਕਾਲ ਰੂਪ ਅਗਨੀ (ਘਰ ਮੰਦਰਿ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਆਇ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਬ ਏਹ ਜੀਵ (ਕਢਿ ਕੂਪੁ) ਕੂਆ ਨਿਕਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਢੈ ਪਨਿਹਾਰੇ) ਪਾਨੀ ਨਿਕਾਲਨਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਕਰਨਾ ਰੂਪ ਜਲ ਸਾਥ ਉਸ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾਵਨੇ ਅਰਥ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਜਨ ਰੂਪ ਕੂਆ ਚਾਹੀਏ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਸਿਉ ਮਨ ਮੇਲੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥

ਸਾਕਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕਾ ਮੇਲ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸਾਕਤ ਕੌਨ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਬਚਨ ਬਿਛੂਆ ਜਿਉ ਡਸੀਐ ਤਜਿ ਸਾਕਤ ਪਰੈ ਪਰਾਰੇ ॥੫॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਬਿਛੂ ਕੀ ਤਰਾਂ ਡਸਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੋ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਤਜੋ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੯੮੨

ਲਗਿ ਲਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਲਗਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਵਾਰੇ ॥

(ਲਗਿ ਲਗਿ) ਮਿਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਕਤੋਂ ਸਾਥ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖ ਨ ਹੂਆ ਜਬ ਸਾਧੂ ਸੰਗ (ਲਗਿ) ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਤਬ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਭ ਕਾਂਮ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਸਿਧ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਰੇ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸਚੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੰਨੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੇ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਪੂਰਬਿ ਜਨਮਿ ਪਰਚੂਨ ਕਮਾਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਚੂਨ) ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਜਾਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਰਸੁ ਗਾਵੈ ਰਸੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪ ਰੰਗਿ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਲਾਲਨ ਲਾਲ ਗੁਲਾਰੇ ॥

ਹਰਿ ਰੂਪ ਔ ਹਰਿ ਰੰਗ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ (ਲਾਲਨ) ਪਜਾਰੇ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ॥

ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਦੇਹਿ ਸੋ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੇ ॥੮॥੩॥

ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਇਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਬੀਚਾਰੇ ਜੀਵ ਕਿਆ ਤੁਛ ਹੈਂ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰ ਸਕੇਂ॥੮॥੩॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਗੁਰ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖਵਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਕੁੰਚਰੁ ਤਦੂਐ ਪਕਰਿ ਚਲਾਇਓ ਕਰਿ ਊਪਰੁ ਕਢਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਤੰਦੂਏ ਨੇ ਪਕਰ ਕਰ ਜਲ ਮੈਂ ਚਲਾਇਆ ਥਾ (ਕਰਿ) ਹਾਥ ਜੋ ਸੁੰਡ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਤੇ ਉਪਰ ਕਢਿ ਕੇ ਜਬ ਰਾਮ ਸਬਦ ਕਹਿਆ ਤਬ ਦੋਵੈ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਹਾਥੀ ਔ ਤੰਦੂਆ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸੇਵਕ ਬਹੁਤੁ ਅਤਿ ਨੀਕੇ ਮਨਿ ਸਰਧਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਬਹੁਤ ਅਤਯੰਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭਿ ਸਰਧਾ ਭਗਤਿ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਲਾਗੈ ਸਭੁ ਦੇਖੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੇ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਔ ਭਗਤੀ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਯਾ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ (ਪਸਾਰੇ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਪੁਰਖੁ ਇਕੁ ਨਦਰੀ ਆਵੈ ਸਭ ਏਕਾ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਏਕ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਇਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਨਜਰੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ਸਭੁ ਚੇਰੀ ਜਗਤੁ ਸਮਾਰੇ ॥

ਹਰਿ ਸਾਮ੍ਰਥ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਥਾਵੋਂ ਮੈਂ ਰਵਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕੈ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਉਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਔ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਤੀ ਸਮਾਲਤਾ ਭਾਵ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵੈ ਵਿਚਿ ਪਾਥਰ ਕੀਰੇ ਕਾਰੇ ॥੩॥

ਆਪ ਜੋ ਦਇਆ ਕਾ ਘਰਿ ਹੈ ਸੋ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚ ਪਾਥਰ ਕੇ ਕੀੜੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵੀ ਖਾਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਵਾਸੁ ਬਹੁਤੁ ਮੁਸਕਾਈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲਾ ਮਿਰਗੁ ਸਿੰਙ੍ਹਾਰੇ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅੰਤ੍ਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਸਤੂਰੀ ਕੀ ਬਹੁਤ ਬਾਸਨਾ ਮੁਸਕਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਭੀ ਮੈਂ ਵਹੁ ਮ੍ਰਿਗ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਝਾੜੀਓਂ ਕੋ (ਸਿੰਙ੍ਹਾਰੇ) ਸੁੰਘਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਬਨੁ ਬਨੁ ਢੂਢਿ ਢੂਢਿ ਫਿਰਿ ਥਾਕੀ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਘਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੪॥

ਜੋ ਭ੍ਰਾਮਕ ਬੁਧੀ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢ ਢੂੰਢ ਕੇ (ਫਿਰਿ) ਪੁਨਾ ਥਕੀ ਪਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨਾ ਮਿਲਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਮਿਲੇ ਤਬ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਕੇ ਤਾਰ ਲੀਏ ॥੪॥

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੇ ॥

ਗੁਰੁ ਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੫॥

ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਤੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਣੀ ਕੇ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਸਾਰੇ) ਸਭ ਜਗਾ ਹੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਹੈ ਔ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮੰਨ ਲਏ ਤਬ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਗੁਰੂ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਭੁ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈ ਪਸਰਿਆ ਮਨਿ ਬੀਜਿਆ ਖਾਵਾਰੇ ॥

ਸਭ ਜਗਤ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਔ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਹੈ ਏਸ ਮਨ ਕੋ ਬੀਜ ਬੀਜੇ ਖਵਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਭੋਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਨ ਚੰਦ੍ਰਹਾਂਸੁ ਦੁਖਿਆ ਧ੍ਰਿਸਟਬੁਧੀ ਅਪੁਨਾ ਘਰੁ ਲੂਕੀ ਜਾਰੇ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਚੰਦ੍ਰਹਾਸ (ਜਨ) ਭਗਤ ਵਜ਼ੀਰ ਧ੍ਰਿਸਟਬੁਧੀ ਸੇ ਦੁਖੀਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਅਪਰਾਧ ਸੇ ਧ੍ਰਿਸ੍ਟਬੁਧੀ ਨੇ ਆਪਨਾ ਘਰ ਈਰਖਾ ਰੂਪ (ਲੂਕੀ) ਅਗਨੀ ਕਹਿ ਜਲਾਇ ਲੀਆ ਸੀ ਸੁ ਧਰਮ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਚੰਦ੍ਰਹਾਸ ਥਾ ਦੇਵ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਧ੍ਰਿਸ੍ਟ ਬੁਧੀ ਕੀ ਈਰਖਾ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਇਸਕੋ ਮਰਵਾਇ ਦੇਊਂ ਮਦਨਸਿੰਗ ਧ੍ਰਿਸਟ ਬੁਧੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਉਸ ਕੇ ਥਾਂ ਵਹੁ ਵਹੁ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਔ ਚੰਦਰਹਾਸ ਕੋ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਿਆ ਇਹੁ ਕਥਾ ਭਗਤਿ ਮਾਲ ਮੈਂ ਵਾ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਮੈਂ ਬਿਸਤਾਰ ਸੇ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਰਿਦ ਲੋਚੈ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਕੇ ਸਾਸ ਨਿਹਾਰੇ ॥

ਦਾਸ ਤੌ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰਿ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਮੁਖੋਂ ਬਚਨ ਕਹੇ ਸੋ ਉਸੀ ਵੇਲੇ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਜਨ ਪੀਛੈ ਜਗੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੭॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਦਾਸਾਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਕਈ (ਜਗੁ) ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਨ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਣਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਇਕੈ ਰਚਨਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਭੁ ਵਰਤੈ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਪਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਭ ਮੈਂ ਚੇਤਨ ਸੱਤਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਰਖ ਲੇਵਹੁ॥

ਜਿਉ ਪਕਰਿ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਦੁਸਟਾਂ ਆਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਾਜ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਪਕਰ ਕੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਦੁਸਟਾਂ ਨੇ ਸਭਾ ਮੈਂ ਆਨੀ ਥੀ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਕਸੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੇ ਦੁਸਾਸਨਾ ਦੀ ਲਜਾ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਥੇ ਸੋ ਤੈਨੈ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਾਚਿਕ ਜਨ ਤੇਰੇ ਇਕੁ ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਪਿਆਰੇ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਹਮ ਜਾਚਕ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਇਕ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਨਿਤ ਸਰਧਾ ਲਾਗੀ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਨਿਤ ਸਰਧਾ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਮੇਲੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਵਾਰੇ॥੧॥

ਸਾਕਤ ਕਰਮ ਪਾਣੀ ਜਿਉ ਮਥੀਐ ਨਿਤ ਪਾਣੀ ਝੋਲ ਝੁਲਾਰੇ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਕੋ ਮਥੀਐ ਤੌ ਘੀਉ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਝਾਗ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮ ਤਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬਿਖੇ ਸੁਖ ਝਾਗ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਿਤ ਪਾਨੀ ਕੋ ਝੋਲਕੈ ਝਾਗ ਕੇ ਝੁਲਾਰੇ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਕਢਿ ਮਾਖਨ ਕੇ ਗਟਕਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਾਢਕੇ (ਮਾਖਨ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਗਟਕਾਰੇ) ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਕਾਇਆ ਮਜਨੁ ਕੀਆ ਨਿਤ ਮਲਿ ਮਲਿ ਦੇਹ ਸਵਾਰੇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਕਰਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਦੇਹ ਕੋ ਭੀ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਸਵਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੇਹਧਯਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੮੩

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਮਨਿ ਬਚਨ ਨ ਭਾਏ ਸਭ ਫੋਕਟ ਚਾਰ ਸੀਗਾਰੇ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਭਾਏ ਉਨਕੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੀਗਾਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨਾਂ ਸਭ (ਫੋਕਟ) ਖਾਲੀ ਹੈ॥੩॥

ਮਟਕਿ ਮਟਕਿ ਚਲੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਿਆਰੀ ਸਹੇਲੀ ਸਨੇ ਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲ ਔ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਸੰਭਾਲੁ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਅਲਖੁ ਲਖਾਰੇ ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇ ਗਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਅਲਖੁ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਲਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਨਾਰੀ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੁ ਸਭ ਨਾਰੀ ਸਭੁ ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

(ਨਾਰੀ) ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ (ਪੁਰਖੁ) ਈਸਰ ਅਰਥਾਤ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਪੁਰਖ ਔ ਨਾਰੀ ਸਭ ਉਤਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਵੀਚਾਰ ਕੀਏ ਤੇ ਸਭ ਏਕ ਮੁਰਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਹੈਂ ਭੇਦ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਰੇਨੁ ਮਨਿ ਭਾਈ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੫॥

ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਤੈਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗ੍ਰਾਮ ਗ੍ਰਾਮ ਨਗਰ ਸਭ ਫਿਰਿਆ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਭਾਰੇ ॥

(ਗ੍ਰਾਮ) ਥੋੜੇ ਘਰੋਂ ਕੀ ਵਾਸੀ (ਨਗਰ) ਬਹੁਤ ਘਰੋਂ ਕੀ ਵਾਸੀ ਸਭ (ਗ੍ਰਾਮ) ਸਮੂਹੋਂ ਵਿਖੇ ਫਿਰਿਆ ਥਾ ਤੌ ਹਰੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ਔ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਭਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਧਾ ਸਰਧਾ ਉਪਾਇ ਮਿਲਾਏ ਮੋ ਕਉ ਹਰਿ ਗੁਰ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੬॥

ਸਰਧਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਉਪਾਇ ਕਰਿ ਜਗਯਾਸੀ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਮੋਕੋ ਭੀ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਗੁਰੂ (ਗੁਰਿ) ਬਡਾ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਨਿਸਤਾਰੇਗਾ॥੬॥

ਪਵਨ ਸੂਤੁ ਸਭੁ ਨੀਕਾ ਕਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਰੂਪ ਸੂਤ ਸਭ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਜਾਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਆ ਬਿਨੁ ਨੈਨਾ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਰੇ ॥੭॥

ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਜਾਇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਕੈ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪੀਆ ਹੈ ਇਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਤਉ ਗੁਨ ਈਸ ਬਰਨਿ ਨਹੀ ਸਾਕਉ ਤੁਮ ਮੰਦਰ ਹਮ ਨਿਕ ਕੀਰੇ ॥

ਹੇ ਈਸਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਤੁਮ ਤੋ ਮੰਦਰ ਰੂਪ ਹੋ ਹਮ ਨੀਕੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਮੇਲਹੁ ਮੈ ਰਾਮੁ ਜਪਤ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੮॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲੋ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੇ ਰਾਮ ਆਪਕੋ ਜਪੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੀ ਮਨ (ਧੀਰੇ) ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਨਾ ਜਾਪ ਸੇ ਮਨ ਚੰਚਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਨਟ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਠਾਕੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥
ਹਮ ਪਾਪੀ ਬਹੁ ਨਿਰਗੁਣੀਆਰੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਠਾਕਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਹਮ ਪਾਪੀ ਔ ਬਹੁਤ ਨਿਰਗੁਨੀ ਥੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਪੁਰਖ ਸਾਧ ਜਨ ਪਾਏ ਇਕ ਬਿਨਉ ਕਰਉ ਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ॥

(ਸਾਧੂ ਪੁਰਖ) ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਨ ਪਾਇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਅਗੇ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪੂਜੀ ਦੇਵਹੁ ਸਭੁ ਤਿਸਨਾ ਭੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਪੂਜੀ) ਰਾਸ ਦੇਵੋ ਤਿਸ ਪੂੰਜੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਔ ਭੂਖ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰੇਗੀ॥੧॥

ਪਚੈ ਪਤੰਗੁ ਮ੍ਰਿਗ ਭ੍ਰਿੰਗ ਕੁੰਚਰ ਮੀਨ ਇਕ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਕਰਿ ਸਘਾਰੇ ॥

ਜਲਤਾ ਹੈ ਪਤੰਗਾ ਮ੍ਰਿਗ ਭੌਰਾ ਹਾਥੀ ਮਛ ਏਕ ਏਕ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨੇ ਪਕਰਕੇ ਏਹੁ ਸਭ ਸੰਘਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਭੂਤ ਸਬਲ ਹੈ ਦੇਹੀ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੇ ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਤੌ ਪੰਚ ਹੀ ਸਹਿਤ ਬਲ ਕੇ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਮਾਦੀ ਭੂਤਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਨਿਵਾਰੇ) ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸੋਧਿ ਸੋਧਿ ਦੇਖੇ ਮੁਨਿ ਨਾਰਦ ਬਚਨ ਪੁਕਾਰੇ ॥

ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਸੋਧ ਸੋਧ ਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਇਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮੁਨੀ ਨਾਰਦਾਦਿਕ ਭੀ ਇਹੀ ਬਚਨ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪੜਹੁ ਗਤਿ ਪਾਵਹੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੩॥

ਸੋ ਬਚਨ ਇਹੁ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪੜੋ ਤੋ ਹੀ ਗਤੀ ਪਾਵੋਗੇ ਪਰੰਤੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਵਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਤਾਰੇਂਗੇ॥੩॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਜਿਵ ਸੂਰਜੁ ਕਮਲੁ ਨਿਹਾਰੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਰਜ ਕੌ ਕਮਲੁ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰ ਸੁਮੇਰ ਮੋਰੁ ਬਹੁ ਨਾਚੈ ਜਬ ਉਨਵੈ ਘਨ ਘਨਹਾਰੇ ॥੪॥

ਜਬ (ਉਨਵੈ ਘਨ) ਓਰੜ ਅਰਥਾਤ ਝੁਕ ਕਰਿ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ (ਘਨਹਾਰੇ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦਿਆਲ ਹੋਕਰਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਮੇਰ) ਊਚਾ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਇਸਥਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੋਰ ਨਿਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਤ ਬਿਤ ਹੋਇ ਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਾਕਤ ਕਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਹੁ ਸਿੰਚਹੁ ਸਭ ਡਾਲ ਫੂਲ ਬਿਸੁਕਾਰੇ ॥

ਸਾਕਤ ਕਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੀ ਬਹੁ ਸੰਚੀਐ ਭਾਵ ਉਤਮ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਕਰੀਏ ਤਬ ਭੀ ਡਾਲ ਰੂਪ ਇੰਦ੍ਰਜ (ਫੂਲ) ਕਰਮ (ਬਿਸਕਾਰੇ) ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਕਾਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਰਮ ਪਾਪੋਂ ਸਹਤ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਿਵਹਿ ਸਾਕਤ ਨਰ ਸੇਤੀ ਛੇੜਿ ਛੇੜਿ ਕਢੈ ਬਿਖੁ ਖਾਰੇ ॥੫॥

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਭਲਾ ਪੁਰਸ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸੁ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਵੇ ਵਹੁ ਛੇੜ ਕੋ ਛੇੜ ਕੈ ਭਾਵ ਤਰਕਾਂ ਕਾਢਤਾ ਹੈ। ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਚਨ ਖਾਰੇ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੰਤਨ ਸੰਤ ਸਾਧ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਗੁਣ ਬੋਲਹਿ ਪਰਉਪਕਾਰੇ ॥

(ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਜੋ ਸਾਧ ਹੈਂ (ਸੰਤ) ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੀਏ ਵਹੁ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਕੇ ਲੀਏ ਗੁਣ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤੈ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਜਿਉ ਜਲ ਮਿਲਿ ਕਮਲ ਸਵਾਰੇ ॥੬॥

ਸੰਤ ਕੋ ਸੰਤੁ ਮਿਲਕੈ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸਾਥ ਮਿਲਕੈ ਕਮਲ (ਸਵਾਰੇ) ਪ੍ਰਾਤਹਿਕਾਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਸਭੁ ਸੁਆਨੁ ਹਲਕੁ ਹੈ ਹਲਕਿਓ ਸਭਹਿ ਬਿਗਾਰੇ ॥

ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਰ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਸੁਆਨੁ) ਕੂਕਰ ਕਾ ਹਲਕੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਲਕਿਆ ਹੋਇਆ ਵਹੁ ਕੁਤਾ ਸਭ ਸਾਥੀਓਂ ਕੋ ਬਿਗਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਲੋਭੀ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਦੀਬਾਨਿ ਖਬਰਿ ਹੋਈ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਖੜਗੁ ਲੈ ਮਾਰੇ ॥੭॥

ਮੇਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਦੀਬਾਨਿ) ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਜਬ ਖਬਰ ਹੋਈ ਬਡਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਖੜਗੁ) ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਭਾਵ ਤਲਵਾਰ ਲੈਕੇ ਲੋਭੀ ਕੁਤੇ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ ਭੀ ਆਵੇ ਤੋਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਉਸਕੋ ਤਜਾਗ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਮੈ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕੈ ਰਾਖ ਲੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੈ ਧਰ ਅਵਰ ਨ ਕਾਈ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੮॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੋਰ ਓਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜਜ ਹੈਂ ਏਹੀ ਤਾਰੈਂਗੇ॥੮॥੬॥ ਛਕਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੮੪

ਰਾਗੁ ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਜਤਨ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਆਦੇਸੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਬੋਧ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔ ਅਗਾਧ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਜਾ ਕੋ ਹਮਾਰਾ ਆਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਨਿਤ ਝਗਰਤੇ ਝਗਰਾਇਆ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦਕਿ ਜੋ ਆਸਰੀ ਗੁਨ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਝਗਰਾਏ ਹੋਏ ਜੀਵ ਨਿਤ ਝਗਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਦੀਨ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਕੋ ਰਖੋ ਦੀਨ ਹਾਂ ਔ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ॥੧॥

ਸਰਣਾਗਤੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਲਤੇ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਨਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਪਾਲਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਤੇਰਾ ਨਾਉਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਜਨੁ ਹਰਨਾਖਿ ਪਕਰਿਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਓ ਤਰਾਇਆ ॥੨॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੋ ਦਾਸ ਥਾ ਜਬ ਹਰਿਨਾਖਸ ਨੇ ਪਕਰਿਆ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਂਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਔ ਸੰਸਾਰ ਥੀਂ ਭੀ ਤਾਰਿਆ॥੨॥

ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਰੇ ਮਨ ਮਹਲੁ ਪਾਵਣ ਸਭ ਦੂਖ ਭੰਜਨੁ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੋ ਚੇਤੁ ਜੋ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਭੰਨਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਭਉ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰਿ ਠਾਕੁਰ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਐਸਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਸੁਆਮੀ ਭਉ ਭਗਤ ਭੰਜਨੁ ਗਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭਉ ਭੰਜਨ ਹਾਰਾ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਹਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਾਰੁ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿਓ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਹਾਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਕਰ ਹਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੪੭॥੧॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਪੁ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਸਾਦੁ ਆਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਈ ਸਭ ਨੀਕਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਹਰਿ ਸਰਿ ਨਾਤਾ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਨਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਮੈਲ ਸਭ ਨਿਕਲ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਾਧੁ ਜਿਨ੍ਹੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਤਿਨ੍ ਪੂਛਉ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਤਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਸਾਧੂਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਾਇ ਲਗਉ ਨਿਤ ਕਰਉ ਜੁਦਰੀਆ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਕਰਮਿ ਬਿਧਾਤਾ ॥੨॥

ਤਿਨਕੀ ਪੈਰੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲਹੁ॥੨॥

ਲਿਲਾਟ ਲਿਖੇ ਪਾਇਆ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਲਿਖੇ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨੁ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਆਇ ਮਿਲੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਵਾਤਾ ॥੩॥

ਹਰੀ ਸਾਮਰਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹਤਿਆਦਿ ਭਾਰੇ ਪਾਪੋਂ ਅਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਜਿਨ੍ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇਆ ਤਿਨ੍ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਤਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਰਾਮ ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਅਤੀ ਉਤਮ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਪੰਕ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਚਰਨਿ ਪਰਾਤਾ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੯੮੫

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਭਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਮੁਨਿ ਜਨਾ ਮਨਿ ਭਾਵਨੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇਓ ॥

ਸਭ ਸਿਧੋਂ ਔ ਸਾਧਕੋਂ ਤਥਾ ਮੁਨੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੀ ਭਾਵਨੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਅਪਰੰਪਰੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਅਲਖੁ ਗੁਰੂ ਲਖਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਜੋ ਬ੍ਯਾਪਕ ਸੁਆਮੀ ਅਲਖ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਮ ਨੀਚ ਮਧਿਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਨਹੀ ਚੇਤਿਓ ਹਰਿ ਰਾਇਓ ॥

ਹਮ ਨੀਚੋਂ (ਮਧਿਮ) ਮੰਦ ਹੀ ਕਰਮ ਕੀਏ ਥੇ ਅਰੁ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਥਾ॥

ਹਰਿ ਆਨਿ ਮੇਲਿਓ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖਿਨੁ ਬੰਧ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਓ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਆਨ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਇਆ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਸੇ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਕਰਾ ਦੀਆ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭਿ ਮਸਤਕੇ ਧੁਰਿ ਲੀਖਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇਓ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੁਆਰਾ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਾਇਆ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਦਰਗਹ ਬਾਜਿਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਓ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਓ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਗਹ) ਜਾਗਾ ਕੇ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਇਸਥਤ ਹੋਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ (ਬਾਜਿਆ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਜਬ ਅਭਿਆਸ ਕੀਆ ਤਬ ਹਰੀ ਮਿਲਿਆ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੰਗਲ ਗਾਇਆ॥੨॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰਿ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਨਹੀ ਭਾਇਓ ॥

(ਨਰਹਰਿ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਪਤਤ ਪਾਵਨ ਹੈ ਸੋ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ॥

ਤੇ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਗਾਲੀਅਹਿ ਜਿਉ ਲੋਨੁ ਜਲਹਿ ਗਲਾਇਓ ॥੩॥

ਜਿਉਂ ਲੋਨ ਜਲ ਮੈਂ ਗਾਲੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਗਾਲੀਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਤਿ ਦੇਹਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਗੁਰ ਚਰਨ ਮਨੁ ਮੈ ਲਾਇਓ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਪਰੇ ਠਾਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਹੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਈ ਰਖੋਂ।॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੈ ਰਹਉ ਲਾਗੋ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਓ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਬ੍ਯਾਪਕ ਮੈਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੂੰ ਅਰ ਹੇ ਨਾਮੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਰਹੂੰ॥੪॥੩॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਰਸਿ ਲਾਗਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਆ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪਾਇਆ ਤੋ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਤਾ ਭਯਾ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਜਪਿਆ ਪਸਚਾਤ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਅਰੁ ਭ੍ਯ ਥਾ ਸੋ ਭਾਜ ਗਿਆ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਲਾਗੋ ਮੇਰਾ ਹੀਅਰਾ ਮਨੁ ਸੋਇਓ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਗਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਹਿਰਦਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮਨ ਜੋ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਖੀਨ ਭਏ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿਓ ਵਡਭਾਗਾ ॥੧॥

ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਿ ਹਰੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਤਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਔ ਸਾਂਤ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖੁ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭੁ ਹੈ ਕਚੂਆ ਜਿਉ ਕੁਸਮ ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਚਾਗਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਸੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਤ ਕਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੂਲ ਚਾਰ ਦਿਨ ਭਾਵ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਚੰਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੇ ਤੈਸੇ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਪਰਤਾਪੈ ਡੰਡੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਲਾਗਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨਮੁਖ (ਪਰਤਾਪੈ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਧਰਮਰਾਜ ਕਾ ਡੰਡ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧ ਅਤਿ ਗੂੜੀ ਜਿਉ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠ ਬਹੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਔ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਐਸੀ ਅਤੀ ਗੂੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੰਗ ਮੰਜੀਠ ਕਾ ਬਹੁਤ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਅਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਕਾਪਰੁ ਚੀਰ ਬਹੁ ਫਾਰੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਨ ਲਹੈ ਸਭਾਗਾ ॥੩॥

ਸੋ ਜੋ ਸਭਾਗਾ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਬਸਤਰ ਕੋਈ ਚੀਰ ਕੇ ਬਹੁਤ ਫਾਂਕਾਂ ਭੀ ਕਰ ਦੇਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਕਸ੍ਟ ਭੀ ਦੇਵੈ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਚਾਰ੍ਹਿਓ ਰੰਗੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰੁ ਸੋਭਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਰਾਂਗਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਆਪ ਹਰੀ ਕੇ ਗਾੜੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਜੀਉ ਤਿਨ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਦਾ ਰੰਗ (ਚਾਰਿਓ) ਚਾੜਿਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਪਖਾਰੈ ਜੋ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਜਨੁ ਲਾਗਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗੁਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰੁ ਗੋਪਾਲ ਨਾਮੁ ਭਜੁ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਲੀਨੁ ਭਇਆ ਰਾਮ ਨਾਮੈ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸਾਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਰਾਮ ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਜਪਮਾਲਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਐ (ਮਨਿ) ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੀ ਹੀ ਮਾਲਾ ਜਪੀਐ॥

ਜਿਨ੍ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਲੀਖਿਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਬਨਮਾਲਾ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਬਨ ਮਾਲਾ ਪਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ੍ ਚੂਕੇ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਧੰਧੇ (ਚੂਕੇ) ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ੍ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਹਰਿ ਰਖਵਾਲਾ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਮ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਰਾਖੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰੀ ਭੀ ਰਾਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਣਹੂ ਹਰਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਹਮ ਤੋ ਬਾਰਕ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਨਿਤ ਮੇਲਤੇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਮਨੁ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਨਿਤਹੀ (ਮੇਲਤੇ) ਪਾਵਤੇ ਥੇ ਗੁਰੂ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਰਖ ਲੀਏ॥੩॥

ਬਹੁ ਮੈਲੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇਆ ਸਭ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰਿ ਜਸਿ ਜਾਲਾ ॥

ਬਹੁਤ ਮੈਲੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਥੇ ਅਬ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਪਾਪ ਕਾ ਭੀ ਸਮੂਹ ਭਗਵਤ ਜਸ ਨੇ ਜਾਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਕਈ ਜਨ ਨਿਹਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਕੋ ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪੰਨਾ ੯੮੬

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸਭ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜ ਇਸਤੇ ਸਭ ਪਾਪ ਕਾਟੇ ਜਾਏਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿਓ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਰਾ ਸੀਸੁ ਕੀਜੈ ਗੁਰ ਵਾਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਹੇਠ ਮੇਰਾ ਸਸੀ ਰਹੇ॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਮੈ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ਤਿਸੁ ਮਨੁ ਦੇਵਉ ਕਟਿ ਕਾਟ ॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਬਾਤ ਸੁਨਾਵੈ ਤਿਸਕੌ ਮਨ ਕਟ ਕਟ ਕੇ ਦੇਵਾਂ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਤੋੜ ਤੋੜ ਕੇ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾ ਦੇਵੋਂ॥

ਹਰਿ ਸਾਜਨੁ ਮੇਲਿਓ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਬਿਕਾਨੋ ਹਟਿ ਹਾਟ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਨੇ ਹਰੀ ਸਜਣ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਹਟ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਨ ਕਰ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿਖੇ ਬਿਕਿਆ ਹਾਂ॥੧॥

ਮਕਰ ਪ੍ਰਾਗਿ ਦਾਨੁ ਬਹੁ ਕੀਆ ਸਰੀਰੁ ਦੀਓ ਅਧ ਕਾਟਿ ॥

ਮਕਰ ਰਾਸ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਘ ਕਾ ਸਾਰਾ ਮਹੀਨਾ ਪ੍ਰਾਗ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਔ ਸਰੀਰ ਭੀ ਕਾਟ ਦੀਆ ਭਾਵ ਕਾਂਸੀ ਕਰਵਤੁ ਲੈ ਲੀਆ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ਬਹੁ ਕੰਚਨੁ ਦੀਜੈ ਕਟਿ ਕਾਟ ॥੨॥

ਬਿਨਾ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਤੇ ਕੋਈ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਨਾ ਪਾਵੇਗਾ ਚਾਹੋ ਪੌਰਸ ਕੋ ਕਾਟ ਕਾਟ ਕੈ ਬਹੁਤ ਸਵਰਨ ਭੀ ਦੇਵੇ ਪੌਰਸ ਏਕ ਸ੍ਵਰਨ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਜੋਗੀ ਜਨ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਰ ਮਨੁਖ ਕੋ ਤੇਲ ਕੇ ਕੜਾਹੇ ਮੇਂ ਗੇਰ ਕਰ ਸਵਰਨ ਰੂਪ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਰਥੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਅੰਗ ਕਾਟ ਲਈਏ ਫਿਰ ਉਸੀ ਤਰਾਂ ਅੰਗ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ਮਨਿ ਉਘਰੇ ਕਪਟ ਕਪਾਟ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਿਕੇ ਜਬ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਗਾਇਆ ਤਬ ਮਨ ਕੇ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਖੁਲ ਗਏ ਭਾਵ ਮਨ ਸਰਲ ਹੂਆ ਅਰ ਜਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਫੋਰਿ ਭਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗਾ ਲਜ ਭਾਨੀ ਮਟੁਕੀ ਮਾਟ ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕਾ ਭਰਮ ਜਬ ਫੋੜਿਆ ਤੌ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਭਾਗ ਗਿਆ ਔ ਲੋਕਕ (ਲਜ) ਸਰਮ ਰੂਪੁ ਜੋ ਮਟਕੀ ਥੀ ਸੋ (ਮਾਟ) ਝਟਤ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ (ਭਾਨੀ) ਫੁਟ ਗਈ॥੩॥

ਕਲਜੁਗਿ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖੇ ਲਿਲਾਟ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਸਭ ਲਾਥੀ ਭੂਖ ਤਿਖਾਟ ॥੪॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਭੂਖ ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰੇ ਮਨ ਟਹਲ ਹਰਿ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੀ ਟਿਹਲ ਕਰੁ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਹੈਂ॥

ਅਵਰ ਟਹਲਾ ਝੂਠੀਆ ਨਿਤ ਕਰੈ ਜਮੁ ਸਿਰਿ ਮਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਰ ਜੋ ਟਹਲਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ ਉਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਜਮ ਸਿਰ ਪਰ ਮਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਮਸਤਕਿ ਲੀਖਿਆ ਤੇ ਮਿਲੇ ਸੰਗਾਰ ॥

ਸੰਸਾਰੁ ਭਉਜਲੁ ਤਾਰਿਆ ਹਰਿ ਸੰਤ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਸਰੂਪ ਅਪਾਰ ਪਰਖ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥੀਂ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਤ ਚਰਨ ਸੇਵਹੁ ਸਾਧ ਕੇ ਤਜਿ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸਭ ਤਜਹੁ ਦੂਜੀ ਆਸੜੀ ਰਖੁ ਆਸ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੨॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦੀ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨ ਨਿਤ ਹੀ ਸੇਵੋ ਸਭ ਆਸਾ ਦੂਜੀ ਤਿਆਗੋ ਅਰੁ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਆਸ ਰਖੋ॥੨॥

ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਸਾਕਤਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰ ॥

ਧੁਰਿ ਹੋਵਨਾ ਸੁ ਹੋਇਆ ਕੋ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰ ॥੩॥

ਏਕ ਸਾਕਤ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਅੰਧਾਰ) ਅਗਜ਼ਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੁਏ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਹੋਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਆਦੋਂ ਹੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟਨਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਅਗਮ ਰੂਪੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਅਨਿਕ ਨਾਮ ਅਪਾਰ ॥

ਜਿਸ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਨੇਕ ਨਾਮ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਰੂਪ ਪਾਵਨਾ ਅਤਿ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਤੇ ਜਨ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਉਰਿ ਧਾਰ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਹੋਵਤ ਉਧਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਉ ਹਮ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਕਲਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮਿਟਹਿ ਧੰਧ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਛੂਟਹਿ ਬੰਧ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਿ ਧੰਧੇ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਬੰਧਨ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮੂਰਖ ਚਤੁਰ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕੁਲਹ ਉਧਰ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਚਤੁਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਦੁਖ ਹਰੈ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਪਦਾ ਟਰੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਅਰੁ ਭੈ ਹਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਬਿਪਤਾ ਟਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਮੁਚਤ ਪਾਪ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਹੀ ਸੰਤਾਪ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਰਿਦ ਬਿਗਾਸ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਵਲਾ ਦਾਸਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਿਗਾਸ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਸਿਰਮਨੇ ਸੇ ਲਛਮੀ ਦਾਸੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਿਧਿ ਨਿਧਾਨ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤਰੇ ਨਿਦਾਨ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਨਿਧੀਆਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਅੰਤ ਕੋ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮੂਰਖੋਂ ਕਾ ਭੀ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ॥

ਕੋਟਿ ਭਗਤ ਉਧਾਰੁ ਕਰੀ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਭਗਤ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਵਾ (ਕਰੀ) ਹਾਥੀ ਆਦਿ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਾਸ ਦਾਸਾ ਦੀਨੁ ਸਰਨ ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਥਾ ਸੰਤ ਚਰਨ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦੀਨਾਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮੇਰਾ (ਮਾਥਾ) ਸੀਸ ਸਦੀਵ ਪੜਾ ਰਹੇ॥੪॥੨॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੋ ਸਹਾਈ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਐਸੋ ਸਹਾਈ ਹੈ ਜੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਭਜੀਐ ਤੌ ਸਭ ਕਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੂਡਤ ਕਉ ਜੈਸੇ ਬੇੜੀ ਮਿਲਤ ॥

ਪੰਨਾ ੯੮੭

ਬੂਝਤ ਦੀਪਕ ਮਿਲਤ ਤਿਲਤ ॥

ਡੂਬਤੇ ਕੋ ਜੈਸੇ ਨਾਉਕਾ ਮਿਲ ਜਾਇ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਦੇ ਬੁਝਤਿਆਂ ਤੇਲ ਮਿਲ ਜਾਇ॥

ਜਲਤ ਅਗਨੀ ਮਿਲਤ ਨੀਰ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਰਿਕ ਮੁਖਹਿ ਖੀਰ ॥੧॥

ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਕੋ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਇ ਜੈਸੇ ਬਾਰਕ ਭੂਖੇ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੂਧ ਮਿਲ ਜਾਇ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਰਣ ਮਹਿ ਸਖਾ ਭ੍ਰਾਤ ॥

ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਭੋਜਨ ਮਾਤ ॥

ਜੈਸੇ ਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀੜ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਹੀ (ਸਖਾ) ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇ ਤੋਂ ਭੂਖ ਮਾਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਰਖਹਿ ਬਰਸ ਮੇਘ ॥

ਜੈਸੇ ਪਾਲਨ ਸਰਨਿ ਸੇਂਘ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਕੇ ਬਰਸਨੇ ਸੇ ਖੇਤੀ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਿੰਘ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਨੇ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕੋਈ ਸੂਰਮੇਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਵੈ ਤੌ ਉਸ ਕੀ ਵਹੀ ਸੂਰਮਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗਰੁੜ ਮੁਖਿ ਨਹੀ ਸਰਪ ਤ੍ਰਾਸ ॥

ਸੂਆ ਪਿੰਜਰਿ ਨਹੀ ਖਾਇ ਬਿਲਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਮੁਖ ਗਾਰੜੀ ਮੰਤ੍ਰ ਵਾਲਾ ਜਿਸਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਪ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੋ ਤੋਤਾ ਪਿੰਜਰੇ ਮੇਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿੱਲਾ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ॥

ਜੈਸੋ ਆਂਡੋ ਹਿਰਦੇ ਮਾਹਿ ॥

ਜੈਸੋ ਦਾਨੋ ਚਕੀ ਦਰਾਹਿ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਕੂੰਜਾਂ ਆਂਡਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸਿਮਰਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਾਣਾਂ ਚਕੀ ਬੀਚ ਕਿਲੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਆਹਿ) ਹੈ ਕਿਲੀ ਉਸ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਬਹੁਤੁ ਓਪਮਾ ਥੋਰ ਕਹੀ ॥

ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਤੁਹੀ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪਰ ਬਹੁਤ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਉਪਮਾਂ ਤੌ ਬਹੁਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਨੇ ਥੋੜੀ ਹੀ ਕਹੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਪਾਉਣਾਂ ਕਠਨ ਹੈ ਔ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਅਗਾਧ ਹੈਂ॥

ਊਚ ਮੂਚੌ ਬਹੁ ਅਪਾਰ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਨਕ ਤਰੇ ਸਾਰ ॥੪॥੩॥

ਤੂੰ ਬਡਾ ਉਚਾ ਹੈਂ ਔ ਬਹੁਤ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਵੀ ਤੂੰ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਭਗਤ ਜਨ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਇਹੀ ਹਮਾਰੈ ਸਫਲ ਕਾਜ ॥

ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਲੇਹੁ ਨਿਵਾਜਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਇਹੀ ਕੰਮ ਸਫਲ ਕਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ (ਨਿਵਾਜਿ) ਵਡਿਆ ਲੇਵੋ॥

ਚਰਨ ਸੰਤਹ ਮਾਥ ਮੋਰ ॥

ਨੈਨਿ ਦਰਸੁ ਪੇਖਉ ਨਿਸਿ ਭੋਰ ॥

ਮੇਰਾ ਮਾਥਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਉਪਰ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦਰਸਨ ਦੇਖੋਂ॥

ਹਸਤ ਹਮਰੇ ਸੰਤ ਟਹਲ ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸੰਤ ਬਹਲ ॥੧॥

ਹਾਥ ਹਮਾਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਮੈਂ ਲਾਗੈਂ ਪ੍ਰਾਨ ਔ ਮਨ ਪੁਨਾ ਧਨੁ ਮੇਰਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬਾਹੁਲਤਾ ਮੈਂ ਲਗੈ ਭਾਵ ਅਧਕਤਾ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਰਥ ਲਗੇ ਵਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤਿਨਕਾ ਸਰੂਪ ਵਸੇ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਸੰਤ ਗੁਨ ਬਸਹਿ ਮੇਰੈ ਚੀਤਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੰਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਹੈ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਗੁਨ ਮੇਰੇ ਚੀਤ ਮੈ ਬਸਹਿ॥

ਸੰਤ ਆਗਿਆ ਮਨਹਿ ਮੀਠ ॥

ਮੇਰਾ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਸੰਤ ਡੀਠ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਮੀਠੀ ਲਾਗੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜ ਆਵੇ॥੨॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮੇਰਾ ਹੋਇ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਮੋਹਿ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਸ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪਿਆਸ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਬਚਨ ਮੇਰੇ ਮਨਹਿ ਮੰਤ ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੇਰੇ ਬਿਖੈ ਹੰਤ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਮੇਰੇ ਮਨਕੋ ਠਹਿਰਾਵਨ ਕੋ ਮੰਤਰ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਬਿਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਏਹਾ ਨਿਧਾਨ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਮੋਹਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨ ॥

ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਭੀ ਇਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਭੀ ਏਹੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੀ ਦਾਨ ਦੇਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ॥

ਚਰਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮਝਾਰਿ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਦਇਆ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਤਿਨਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੂੰ॥੪॥੪॥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਵੈਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭ ਕੈ ਸੰਗੀ ਨਾਹੀ ਦੂਰਿ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਭਕੇ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਰਨੇ ਕੋ ਔ ਜੀਓਂ ਸੇ ਕਰਾਵਨੇ ਕੋ ਹਾਜਰ ਹੈਂ॥

ਸੁਨਤ ਜੀਓ ਜਾਸੁ ਨਾਮੁ ॥

ਦੁਖ ਬਿਨਸੇ ਸੁਖ ਕੀਓ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਦੁਖ ਬਿਨਸ ਗਏ ਔ ਸੁਖ ਨੇ ਬਿਸਰਾਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥
ਮੁਨਿ ਜਨ ਤਾ ਕੀ ਸੇਵ ਕਰੇ ॥੧॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਭ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਹੈ ਮੁਨੀ ਜਨ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਘਰਿ ਸਗਲੇ ਸਮਾਹਿ ॥
ਜਿਸ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸਭ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਅਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ੍ਰ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੇਵਹੁ ਕਿਰਪਾਲ ॥੨॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਆਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੋ ਸੇਵੋ॥੨॥

ਸਦਾ ਧਰਮੁ ਜਾ ਕੈ ਦੀਬਾਣਿ ॥
ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਨਹੀ ਕਿਛੁ ਕਾਣਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕਚੈਹਰੀ ਮੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਕੇ ਆਸ੍ਰੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਧਰਮ ਹੈ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੀ ਕੁਛ ਭੀ ਕਨੌਡ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਨਾ ਆਪਨ ਆਪਿ ॥
ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਤਾ ਕਉ ਜਾਪਿ ॥੩॥

ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਕਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੁ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰ ॥
ਜਾਸੁ ਮਿਲਿ ਹੋਵੈ ਉਧਾਰੁ ॥

ਮੈਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਮਨ ਤਨਹਿ ਰਾਤ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰੀ ਦਾਤਿ ॥੪॥੫॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਉ ਤਉ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨੇ (ਦਾਤਿ) ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਸਮਰਥ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥

ਹਮ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਏਕ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਕਾਰਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਭੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਜੀਉ ਸਰੀਰ ਅਰੁ ਧਨੁ ਅਰੁ ਪੂੰਜੀ ਮੇਰਾ ਸਭ ਕਛੁ ਵਹੀ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਜੀਵਣੈ ਕਾ ਮੂਲੁ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਮੂਲ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤ ਠਾਈ ਸੂਖਮੋ ਅਸਥੂਲ ॥੧॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਰਬਤ ਜਗਾ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੯੮

ਆਲ ਜਾਲ ਬਿਕਾਰ ਤਜਿ ਸਭਿ ਹਰਿ ਗੁਨਾ ਨਿਤਿ ਗਾਉ ॥

ਘਰਕੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਜਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਤਜਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨਾਂ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਮੈਂ (ਗਾਉ) ਗਾਵੋਂ ਵਾ ਗਾਵਤਾ ਹਾਂ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗੈ ਦੇਹੁ ਅਪਨਾ ਨਾਉ ॥੨॥੧॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਏਹੁ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹੁ॥੨॥॥੧॥੬॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ਦੇਵ ਅਪਾਰ ॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਭ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ (ਅਪਾਰ) ਬੇਅੰਤ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਉਨੁ ਜਾਨੈ ਚਲਿਤ ਤੇਰੇ ਕਿਛੁ ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਪਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਕੌਨ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਉਰਾਰ ਪਾਰ ਕਾ ਕਿਛ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਇਕ ਖਿਨਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਦਾ ਘੜਿ ਭੰਨਿ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥

ਜੇਤ ਕੀਨ ਉਪਾਰਜਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਦਾਤਾਰ ॥੧॥

ਤੂੰ ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਉਠਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ (ਘੜਿ) ਭਾਵ ਰਚਕੇ (ਭੰਨਿ) ਤੋੜਨੇ ਭਾਵ ਲਯ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਾਰੰਵਾਰ ਉਤਪਤੀ ਇਸਥਿਤੀ ਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਬੇਅੰਤ ਤੂੰ ਹੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਭ ਊਚ ਅਗਮ ਮੁਰਾਰ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਊਚੇ ਅਗਮ ਮੁਰਾਰਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਇਕੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਕਢਿ ਲੇਹੁ ਭਉਜਲ ਬਿਖਮ ਤੇ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੨॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੌ ਅਤੀ ਕਠਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਕਾਢ ਲੇਵੋ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੭॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸਿ ਰਹੇ ਗੋਪਾਲ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਦੀਨ ਬਾਂਧਵ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮ ਨਿਤਯਪ੍ਰਤੀ ਜੋ ਕਿਰਪਾਲ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਸਹਾਈਂ ਔ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋ॥

ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ ਤੁਹੈ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਗਲ ਮੰਡਲ ਏਕੁ ਸੁਆਮੀ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਆਦਿ ਔ ਅੰਤ ਪੁਨਾ ਮਧ ਭੀ ਤੂਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਇਕੋ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਰਨਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਨੇਤ੍ਰ ਦਰਸਨੁ ਰਸਨਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਾਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸੁਨੂੰ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਦਰਸਨ ਕਰੂੰ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਊਂ॥

ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਏ ਸਦਾ ਨਾਨਕੁ ਦੇਹੁ ਅਪਣਾ ਨਾਉ ॥੨॥੩॥੮॥੬॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਮੈਨੂੰ ਦੇਹੁ ਜਿਸਕੋ ਜਪ ਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਵੀਐ॥੨॥੩॥੮॥੬॥੧੪॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ 'ਤੋਖਰ' ਪੋਥੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਨਾਮਦੇਵ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕੰਸ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰ ਲੀਏ ਇਹੁ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਮੈਂ ਰਹਾ ਥਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੀ ਬੰਸੀ ਕਾ ਗਜਾਨੁ ਥਾ ਸੋ ਸੰਸਕਾਰ ਫੁਰੇ ਤਿਸਕਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਰ ਬੰਸੀ ਕੋ ਧੰਨਤਾ ਕਹੀ॥

ਮਾਲੀ ਗਉੜਾ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਧਨਿ ਧੰਨਿ ਓ ਰਾਮ ਬੇਨੁ ਬਾਜੈ ॥
ਮਧੁਰ ਮਧੁਰ ਧੁਨਿ ਅਨਹਤ ਗਾਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਧੰਨ ਰਾਮ ਬਲਭਦ੍ਰ ਔ ਧੰਨ ਉਹ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੈ ਧੰਨਿ ਓਹ ਬੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੇ ਅਧਰੋ ਸੇਂ ਲਾਗਕੈ ਅਧਰਾਮ੍ਰਤ ਪਾਨ ਕਰਤੀ ਹੁਈ ਬਾਜਤੀ ਹੈ ਔ ਮਿਠੀ ਮਿਠੀ ਧੁਨੀ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰਸ ਬਾਜ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਧਨਿ ਧਨਿ ਮੇਘਾ ਰੋਮਾਵਲੀ ॥
ਧਨਿ ਧਨਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਓਢੈ ਕਾਂਬਲੀ ॥੧॥

ਧੰਨ ਹੈ (ਮੇਘਾ) ਭੇਡੂ ਅਰਥਾਤ ਛਤ੍ਰਾ ਔ ਧੰਨ ਉਸ ਕੀ (ਰੋਮਾਵਲੀ) ਉੱਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧੰਨ ਉਨਕੀ ਕੰਬਲੀ ਹੈ ਔ ਧੰਨ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੰਬਲੀ ਓਢਣੇ ਵਾਲੇ ਹਨ॥੧॥

ਧਨਿ ਧਨਿ ਤੂ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ॥
ਜਿਹ ਗ੍ਰਿਹ ਰਮਈਆ ਕਵਲਾਪਤੀ ॥੨॥

ਹੇ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ਤੂੰ ਧੰਨਿ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਰਮਈਏ ਕਮਲਾਪਤੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਜਸੋਧਾਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਬਾਲ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਧਨਿ ਧਨਿ ਬਨ ਖੰਡ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨਾ ॥
ਜਹ ਖੇਲੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਨਾ ॥੩॥

ਧੰਨਿ ਬਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਔ ਧੰਨ ਬ੍ਰਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਸਹਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਖੇਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਬੇਨੁ ਬਜਾਵੈ ਗੋਧਨੁ ਚਰੈ ॥
ਨਾਮੇ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਆਨਦ ਕਰੈ ॥੪॥੧॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬੰਸਰੀ ਬਜਾਵਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਔ (ਗੋਧਨੁ) ਗਊਆਂ ਰੂਪ ਮਾਲ ਚਰਾਵਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਨੰਦ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਮੇਰੋ ਬਾਪੁ ਮਾਧਉ ਤੂ ਧਨੁ ਕੇਸੌ ਸਾਂਵਲੀਓ ਬੀਠੁਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਮਾਧਵ ਹੇ ਕੇਸਵ ਸਾਵਲੇ (ਬੀਠੁਲਾਇ) ਭਗਵੰਤ ਤੂੰ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗਜ ਹੈਂ॥

ਕਰ ਧਰੇ ਚਕ੍ਰ ਬੈਕੁੰਠ ਤੇ ਆਏ ਗਜ ਹਸਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਉਧਾਰੀਅਲੇ ॥

ਹਾਥ ਮੈਂ ਚਕ੍ਰ ਧਾਰ ਕੇ ਵੈਕੁੰਠ ਸੇ ਆਏ ਹੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਸਤੀ ਕੇ ਵਾ ਗਜ ਕੇ ਹਸਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤੰਦੂਏ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਏ॥

ਦੁਹਸਾਸਨ ਕੀ ਸਭਾ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਅੰਬਰ ਲੇਤ ਉਬਾਰੀਅਲੇ ॥੧॥

ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਦੁਹਸਾਸਨ ਨੇ ਨਗਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਛਾ (ਕੀ) ਕੀਤੀ ਸੋ ਦੁਸਟ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਤੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੋ ਤੈਨੇ ਰਖਲੀਆ॥੧॥

ਗੋਤਮ ਨਾਰਿ ਅਹਲਿਆ ਤਾਰੀ ਪਾਵਨ ਕੇਤਕ ਤਾਰੀਅਲੇ ॥

ਗੋਤਮ ਕੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਹਲਿਆ ਸੀ ਸੋ (ਪਾਵਨ) ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਾ ਹੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਤੈਨੇ ਵਾ ਪੈਰੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਤਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਭੀ (ਕੇਤਕ) ਕੇਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਅਧਮੁ ਅਜਾਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਤਉ ਸਰਨਾਗਤਿ ਆਈਅਲੇ ॥੨॥੨॥

ਜੈਸੇ ਪੀਛੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਹੀ ਏਕ ਨੀਚ ਔ ਜਾਤ ਕੋ ਹੀਨ ਨਾਮ ਦੇਉ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕੋ ਆਇਆ ਹੂੰ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਸੇ ਤਰ ਗਿਆ॥੨॥੨॥

ਸਭੈ ਘਟ ਰਾਮੁ ਬੋਲੈ ਰਾਮਾ ਬੋਲੈ ॥
ਰਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਬੋਲੈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੀਨ ਕਾਲ ਰਾਮ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਹੀ ਕਹੋ ਰਾਮ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੌਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਏਕਲ ਮਾਟੀ ਕੁੰਜਰ ਚੀਟੀ ਭਾਜਨ ਹੈਂ ਬਹੁ ਨਾਨਾ ਰੇ ॥

ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਕਰ ਏਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਏਕ ਮਾਟੀ ਤੇ ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਔ (ਚੀਟੀ) ਕੀੜੀ ਪੁਨਾ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਘੜੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਏਕ ਮਾਟੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੀਟ ਪਤੰਗਮ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਸਮਾਨਾ ਰੇ ॥੧॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਕੀੜੇ ਪਤੰਗੇ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਏਕਲ ਚਿੰਤਾ ਰਾਖੁ ਅਨੰਤਾ ਅਉਰ ਤਜਹੁ ਸਭ ਆਸਾ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਸਭ ਆਸ ਕੌ ਤਿਆਗੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਏਕ ਅਨੰਤ ਕੀ ਚਿਤਵਨੀ ਰਾਖੋ॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਾ ਭਏ ਨਿਹਕਾਮਾ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕੋ ਦਾਸਾ ਰੇ ॥੨॥੩॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਿਸਕਾਮ ਹੂਏ ਤਬ ਠਾਕੁਰ ਕੌਨ ਅਰ ਦਾਸ ਕੌਨ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਬ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋਇ ਗਏ ਤੌ ਏਕਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾਂ ਕਹਾਂ ਸਮਾਵਤੀ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਪੰਨਾ ੯੮੯

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਸਲੋਕੁ ॥

ਸਾਜਨ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕੀ ਹੋਇ ਰਹਾ ਸਦ ਧੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਹਾਰੀਆ ਪੇਖਉ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥

ਹੇ ਸਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਧੂਰ ਹੋ ਰਹੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਹੋਇਕੇ ਤੇਰੇ ਕਉ ਸਦਾ ਹੀ ਹਜੂਰ ਦੇਖੋਂ॥੧॥

ਸਬਦ ॥

ਪਿਛਹੁ ਰਾਤੀ ਸਦੜਾ ਨਾਮੁ ਖਸਮ ਕਾ ਲੇਹਿ ॥
ਖੇਮੇ ਛਤ੍ਰ ਸਰਾਇਚੇ ਦਿਸਨਿ ਰਥ ਪੀੜੇ ॥

ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤਖਜ ਵਾ ਪਿਛਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਾ ਕਲਜੁਗ ਵਾ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਬਿਖੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਇਹੁ (ਸਦੜਾ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਖਸਮ ਕਾ (ਲੇਹੁ) ਜਪੋ ਖਿਮਾਂ ਰੂਪ (ਖੇਮੇ) ਚੰਦੋਏ ਜਸ ਰੂਪ ਛਤ੍ਰ ਔ ਭਗਤੀ ਰੂਪ (ਸਰਾਇਚੇ) ਕਨਾਤਾਂ ਵਾ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾਸਨ ਏਹੁ ਸਭ (ਰਬ) ਗਜਾਨ ਕੇ (ਪੀੜੇ) ਦ੍ਰਿੜ ਸਾਧਨ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਕਉ ਸਦਿ ਮਿਲੇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਸਦਿ) ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਵਾ ਸੀਘਰ ਹੀ ਇਹੁ ਸਾਧਨ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮੈ ਕਰਮਹੀਣ ਕੂੜਿਆਰ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇਰਾ ਅੰਧਾ ਭਰਮਿ ਭੂਲਾ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਵਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਤੇ (ਹੀਣ) ਝੂਠਾ ਹੂੰ ਨਾਮ ਜੋ ਤੇਰਾ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਿਓਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਅਗਜਾਨੀ ਮਨ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਦ ਕੀਤੇ ਦੁਖ ਪਰਫੁੜੇ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖੇ ਮਾਇ ॥
ਸੁਖ ਥੋੜੇ ਦੁਖ ਅਗਲੇ ਦੂਖੇ ਦੂਖਿ ਵਿਹਾਇ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਵਾਦ ਭੋਗਣੇ ਕੀਤੇ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਦੁਖ (ਪਰਫੁੜੇ) ਪਰਫੁਲਤ ਹੁਏ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੇ (ਮਾਇ) ਮਾਇਆਪਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖ ਤੋ ਥੋੜੇ ਹੈਂ ਦੁਖ (ਅਗਲੇ) ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਔ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਮੈਂ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਵੀਛੁੜੈ ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਏਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਵੀਛੜੀਏ ਭਾਵ ਉਨ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਨਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸੰਤ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੇਲੁ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਮੇਲ ਕੋ ਕਬੀ ਨਾ ਤਿਆਗੀਏ ਵਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਹੁਏ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕੀ ਵਿਛੁੜਨਾਂ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਵਿਛੁੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ । ਜੋ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਭਾਵ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੇਲ ਕਜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਮਦਾਦਿ ਜਗਜਾਸੀਆਂ ਕੋਂ ਮਿਲਾਈਏ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਦੇਖਿਆ ਖੇਲੁ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਖੇਲ ਕਰਕੇ ਦਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕੌ ਸਲਾਹੀਏ॥੩॥ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਆਗਮਾਂਪਾਈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਜੋਗੀ ਮੇਲਾਵੜਾ ਇਨਿ ਤਨਿ ਕੀਤੇ ਭੋਗ ॥

ਪੂਰਬ ਸੰਜੋਗ ਸੇਂ ਇਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੰਜੋਗ ਨੇ ਮਿਲਾਇਆ ਤੌ (ਇਨਿ) ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਕੀਏ॥

ਵਿਜੋਗੀ ਮਿਲਿ ਵਿਛੁੜੇ ਨਾਨਕ ਭੀ ਸੰਜੋਗ ॥੪॥੧॥

ਜਬ ਬਿਜੋਗ ਕੇ ਕਰਮ ਆਏ ਤੋ ਆਪ ਮੈਂ ਜੋ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਬੀਛੜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਫੇਰ ਸੰਜੋਗ ਕੇ ਕਰਮ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਫੇਰ ਭੀ ਮੇਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਆਗਮਾਪਾਈ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰੁ ਸਤਿਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਇਤਨਾ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸੇ ਵਜੋਗੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਾਸ ਸਹੁਰਾ ਔਰ ਲੋਕਾਂ ਕੋ ਸੰਗ ਲੈਕਰ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਮੈਂ ਆਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਣੇ ਲਗੇ ਤੈਨੇ ਘਰੁ ਕਿਉਂ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮਸਾਣਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਨ ਬੈਠੇ ਹੋ ਚੰਦੋ ਸਾਸ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਬੈਰਾਗੁ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਿਲਿ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਪਿੰਡੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਆ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਇਹੁ ਸਰੀਰ (ਕਮਾਇਆ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਇਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਲੇਖੁ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਿਖੁ ਦਾਤਿ ਜੋਤਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮਿਲਿ ਮਾਇਆ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈ ॥੧॥

(ਜੋਤਿ) ਗਜਾਤ ਔ (ਦਾਤਿ) ਬਿਭੂਤੀ ਔ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੀ ਹੈ ਓਹ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਲਿਖ ਦਈ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਗਿਆਤ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਵਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੂਰਖ ਮਨ ਕਾਹੇ ਕਰਸਹਿ ਮਾਣਾ ॥

ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਖਸਮੈ ਭਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨਾ ਤੂੰ (ਮਾਣਾ) ਹੰਕਾਰੁ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਬ ਖਸਮ ਦਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮੁ ਹੂਆ ਤਬ ਉਠ ਚਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਜਿ ਸਾਦ ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਘਰ ਛਡਣੇ ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੋ ਤਜ ਦੇਹੁ ਇਸਤੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਸਭਨੇ ਏਹੁ ਘਰ ਛੋਡਣੇ ਹੈਂ ਇਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ॥ ਚੰਦੋ ਨੇ ਕਹਾ ਤੈਨੇ ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ਕਿਉਂ ਲੁਟਾਇ ਦੀਆ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਛੁ ਖਾਜੈ ਕਿਛੁ ਧਰਿ ਜਾਈਐ ॥

ਜੇ ਬਾਹੁੜਿ ਦੁਨੀਆ ਆਈਐ ॥੨॥

ਜੇ ਫੇਰ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਇਨ ਘਰੋਂ ਬੀਚ ਆਵਣਾ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕੁਛ ਖਾਵੀਏ ਪੁਨ: ਕੁਛ (ਧਰਿ) ਰਖ ਭੀ ਜਾਈਐ ਅਰਥਾਤ ਉਸੀ ਘਰ ਉਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਵਣਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਜੁ ਕਾਇਆ ਪਟੁ ਹਢਾਏ ॥

ਫੁਰਮਾਇਸਿ ਬਹੁਤੁ ਚਲਾਏ ॥

ਸਜੁ ਅਰਥਾਤ ਨਵੀਨ ਵਾ (ਸਜੁ) ਬਨਾਇ) ਕਰ ਬਸਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਪਰ ਹੰਡਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਹੁਕਮ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਸੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਸੋਵੈ ॥
ਹਥੀ ਪਉਦੀ ਕਾਹੇ ਰੋਵੈ ॥੩॥

ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਸਮੂਹ ਸੇਜਾ ਕੋ ਕਰਕੇ ਸੋਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਮੋਂ ਨੇ ਆਇਕੇ ਹਾਥ ਪਾਏ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਪਕੜ ਲੀਆ ਫੇਰ ਕਿਉਂ ਬਚੇਗਾ ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਰੋਣਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਹੁਣ ਰੁਦਨ ਕਰੁ ਵਾ ਜਿਸ ਕਰ ਰੋਣਾ ਨ ਪੜੇ ਸੋ ਜਤਨ ਕਰੁ॥੩॥

ਘਰ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ ਭਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੯੯੦

ਪਾਪ ਪਥਰ ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਤੱਖ ਘਰੁ ਘੰਮੁਣਵਾਣੀ ਹੈ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਪਥਰ ਉਠਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਰੀਰੁ ਘਰੁ ਤੇਰਾ ਕਾਲ ਰੂਪ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਪਾਪ ਰੂਪ ਪਥਰੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ਪ੍ਰਸਨ॥ ਤਰਿਆ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਇ? ਉਤ੍ਰ॥

ਭਉ ਬੇੜਾ ਜੀਉ ਚੜਾਉ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵੈ ਕਾਹੂ ॥੪॥੨॥

ਭਉ ਰੂਪ ਬੇੜਾ ਹੋਵੈ ਜੀਉ ਝੜਾਉ ਹੋਵੈ ਤੌਂ ਕਾਲ ਰੂਪ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ ਤੇ ਨਿਕਸੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰਿਆ ਜਾਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਭੈ ਰੂਪ ਬੇੜਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ॥

ਕਰਣੀ ਕਾਗਦੁ ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਲੇਖ ਪਏ ॥

ਜੋ (ਕਰਣੀ) ਕਿਰਿਆ ਵਾਲੀ ਦੇਹ ਹੈ ਏਹੁ ਕਾਗਤ ਹੈ ਔ ਮਨ (ਮਸਵਾਣੀ) ਦੁਵਾਤ ਹੈ ਔ (ਬੁਰਾ ਭਲਾ) ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਇਹੁ ਦੋਇ ਉਸ ਪਰ (ਲੇਖ) ਅਖਰ ਪਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪ ਸਿਆਹੀ ਕਰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਕਿਰਤੁ ਚਲਾਏ ਤਿਉ ਚਲੀਐ ਤਉ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਅੰਤੁ ਹਰੇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ ਚਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਚਲੀਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਹਮਾਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰ॥੧॥

ਚਿਤ ਚੇਤਸਿ ਕੀ ਨਹੀ ਬਾਵਰਿਆ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਲਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਚੇਤਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸਭ ਗਲਿਆ ਹੈ॥

ਜਾਲੀ ਰੈਨਿ ਜਾਲੁ ਦਿਨੁ ਹੂਆ ਜੇਤੀ ਘੜੀ ਫਾਹੀ ਤੇਤੀ ॥

ਰਾਤ ਜਾਲੀ ਔ ਦਿਨ ਜਾਲ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇਤੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇਤੀਆਂ ਜੀਵ ਕੇ ਫਸਾਵਨੇਂ ਕਉ ਫਾਹੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਉਨ ਫਾਹੀਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਸਜੋਂ ਕੀ ਚੋਗ ਪਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਰਸਿ ਰਸਿ ਚੋਗ ਚੁਗਹਿ ਨਿਤ ਫਾਸਹਿ ਛੂਟਸਿ ਮੂੜੇ ਕਵਨ ਗੁਣੀ ॥੨॥

(ਰਸਿ) ਬਿਸਜੋਂ ਕੀ ਚੋਗ (ਰਸਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਤ ਫਸਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਕਵਨ ਗੁਨ ਕਰਕੇ ਛੂਟੇਂਗਾ ਭਾਵ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੰਬੰਧੀ ਗੁਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੈ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਤੇ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥੨॥ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂਤ੍ਰ ਸੇ ਭੈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਆਰਣੁ ਮਨੁ ਵਿਚਿ ਲੋਹਾ ਪੰਚ ਅਗਨਿ ਤਿਤੁ ਲਾਗਿ ਰਹੀ ॥

ਆਰਣ ਨਾਮ ਲੁਹਾਰ ਕੀ ਭਠੀ ਕਾ ਹੈ ਕਾਂਇਆਂ ਰੂਪ ਤੌ ਆਰਣ ਹੈ ਔ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਲੋਹਾ ਪੜਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਗ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕੋਇਲੇ ਪਾਪ ਪੜੇ ਤਿਸੁ ਊਪਰਿ ਮਨੁ ਜਲਿਆ ਸੰਨ੍ਹੀ ਚਿੰਤ ਭਈ ॥੩॥

ਪਾਪ ਰੂਪ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਕੋਲੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਮਨ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਚਿੰਤਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸੰਨੀ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਨੀ ਵਤ ਉਲਟਾਇ ਪੁਲਟਾਇ ਕਰ ਚਿੰਤਾ ਜਲਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਭਇਆ ਮਨੂਰੁ ਕੰਚਨੁ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ ਜੇ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਨੇਹਾ ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਰ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਮਨ ਕੰਚਨ ਤਬ ਹੋਵੈ ਜੇ ਜੈਸਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਤ੍ਰੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਲਿਖਾ ਹੈ (ਤਿਨੇਹਾ) ਤੈਸਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਓਹੁ ਦੇਵੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਸਟਸਿ ਦੇਹਾ ॥੪॥੩॥

ਪੁਨਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਤਵਤ ਹੈ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੇ ਦੇਵੈਂ ਤਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਹਤ ਦੇਹ ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੇਹ ਵਿਖੇ ਮਨ ਇਸਥਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿੰਤਾ ਛਡਕੇ ਚੰਚਲਤਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਜਹੁਰੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹਾਂ ਅਰੁ ਕਥਾ ਭੀ ਸੁਨਤਾ ਹਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਇਸਥਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਤਸੰਗੀ ਕੇ ਗਨ ਔਰ ਕਸੰਗੀ ਕੇ ਅਵਗੁਨ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਰੇ ॥

ਨਿਰਮਲ (ਪਦਮਨਿ) ਕੋਲ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਜਾਵਲ) ਜਾਲਾ ਭੀ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਵਲ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਕੇ (ਮਝਾਰਿ) ਬੀਚ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਨਾਮ ਤਹਾਂ ਨਿਰਮਲੁ ਜਲ ਹੈ ਲਹੈ ਤਹਾਂ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ (ਜਾਵਲੁ) ਜਾਲਾ ਭੀ ਹੈ ਪਦਾਰਥ ਜਾਲਾ ਕੇ ਖਾਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਭੋਗਬੁਧੀ ਕਰਿ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਂਡਕ ਵਸਈ ਭੀ ਤਹਾਂ ਹੈਂ॥

ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਜਲ ਰਸ ਸੰਗਤਿ ਸੰਗਿ ਦੋਖ ਨਹੀ ਰੇ ॥੧॥

ਸੰਤ ਰੂਪ (ਪਦਮਨਿ) ਕੌਲੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲਿ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਔ ਜਾਲੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੀ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਰਸ) ਜਲਕੀ ਸੰਗਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦੋਸੁ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਉ ਭੀ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੁ ਜਾਲੇ ਕੋ ਗ੍ਰਹਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਦਰ ਤੂ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਨਸਿ ਰੇ ॥

ਭਖਸਿ ਸਿਬਾਲੁ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨ ਲਖਸਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਂਡਕ ਵਸਈ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲ ਸੰਤ ਕੋਲੋਂ ਗੁਣ ਰੂਪ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੋ ਨ ਜਾਨਤਾ ਹੁਆ (ਸਿਬਾਲ) ਜਾਲੇ ਰੂਪ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਔਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੋ ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਤੂੰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬਸੁ ਜਲ ਨਿਤ ਨ ਵਸਤ ਅਲੀਅਲ ਮੇਰ ਚਚਾ ਗੁਨ ਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਮੇਂਡਕ ਤੂੰ ਸਤਸੰਗ (ਜਲ) ਵਿਖੇ ਨਿਤ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਔ ਨਹੀਂ ਵਸਤੇ ਭੌਰੀ ਔ ਭੌਰੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਜਾਸਣਾ ਔ ਜਗਜਾਸੀ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਸਥ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ (ਮੇਰ) ਉਪਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰੋਂ ਆਇਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਚਚਾ) ਚੁੰਘਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਦੂਰੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗ੍ਰਹਣ ਨਜੀਕ ਤੇ ਨਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਇਸ ਮੈਂ ਕੌਨ ਹੇਤੁ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਚੰਦ ਕੁਮੁਦਨੀ ਦੂਰਹੁ ਨਿਵਸਸਿ ਅਨਭਉ ਕਾਰਨਿ ਰੇ ॥੨॥

ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਜੈਸੇ ਕੁਮੁਦਨੀਆਂ ਦੂਰੋਂ ਹੀ (ਨਿਵਸਸਿ) ਨਿਉਂਦੀਆਂ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਖਿੜ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਅਨਭਉ ਰਿਦੇ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਰਿ ਦੂਰ ਰਹੇ ਤੌ ਭੀ ਗਣੋਂ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਚਾਹੋ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੁ ਦੂਧਿ ਮਧੁ ਸੰਚਸਿ ਤੂ ਬਨ ਚਾਤੁਰ ਰੇ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਦੂਧ ਔ (ਮਧੁ) ਸਹਿਤ ਸੰਚੀਐ ਅਰਥਾਤ ਪਾਈਐ (ਤੂਬ) ਤੁੰਬੇ ਵਿਖੇ ਪੁਨ: ਅਤਰ (ਨਚ) ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖੰਡ (ਦੂਧੁ) ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਹਿਤ ਜੋ ਇਨਕਾ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਪਾਸ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰੀਏ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅਤਰ ਨਹੀਂ ਪੜੇਗਾ ਪੁਨਾ ਔਗਣ ਰੂਪ ਕੌੜੱਤ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਜੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਖੰਡ ਦੂਧ (ਮਧੁ) ਸਹਿਤ ਪਾਉਨੇ ਤੇ ਤੂੰਬਾ ਮਿੱਠਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਮਨਮੁਖ ਸੇ ਮਨਮੁਖਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਤੂ ਕਬਹੁ ਨ ਛੋਡਸਿ ਪਿਸਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਿਉ ਰੇ ॥੩॥

(ਅਪਨਾ ਆਪੁ) ਹੰਕਾਰ ਅਰਥਾਤ ਦੇ ਹੋਹੰ ਇਸ ਬੁਧੀ ਕੋ ਕਬੀ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ (ਪਿਸਨ) ਚੁਗਲ ਜੈਸੇ ਚੁਗਲੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਪਿਸਨ) ਚਿਚੁੜ ਕੀ ਜੈਸੇ ਰਕਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਰਕਤ ਚੂਸਤਾ ਹੈ ਥਣੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਦੂਧ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੂਸਤਾ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਰਹਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਔਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਪੰਡਿਤ ਸੰਗਿ ਵਸਹਿ ਜਨ ਮੂਰਖ ਆਗਮ ਸਾਸ ਸੁਨੇ ॥
ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਤੂ ਕਬਹੁ ਨ ਛੋਡਸਿ ਸੁਆਨ ਪੂਛਿ ਜਿਉ ਰੇ ॥੪॥

ਪੰਡਤ ਕੇ ਸਾਥ ਵਸਦਾ ਹੈ ਮੂਰਖ ਮਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ (ਸਾਸ) ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ (ਸਾਸ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਆਪ ਜੋ ਹਠ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੁਤੇ ਕੀ ਪੂਛ ਅਪਨੇ ਟੇਢਪੁਨੇ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਸੂਧੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੪॥

ਇਕਿ ਪਾਖੰਡੀ ਨਾਮਿ ਨ ਰਾਚਹਿ ਇਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਕ ਜੋ ਪਖੰਡੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਰਚਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਰਾਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਵਸਿ ਨਾਨਕ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਰੇ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਵੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪਵੋ ਇਸਤੇ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਮਾਥੇ ਕੇ ਹਛੇ ਹੋ ਜਾਨਗੇ॥੫॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਲੋਕੁ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਅਸੰਖ ਹੋਹਿ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਮਨੁ ਲਾਗ ॥
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਅਠਾਹਠੋ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਿਨ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਇ॥੧॥

ਸਬਦੁ ॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਗਰਬਿ ਗਹੇਲੀ ॥

ਸੁਣਿ ਸਹ ਕੀ ਇਕ ਬਾਤ ਸੁਹੇਲੀ ॥੧॥

ਹੇ ਸਖੀ (ਸੇਹਲੀ) ਪਿਆਰੀ ਤੂੰ ਇਕ (ਸਹ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਣ ਵਹੁ ਕੈਸੀ ਬਾਤ ਹੈ ਜੋ (ਸਹੇਲੀ) ਸੁਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਹੇ (ਗਰਬਿ) ਹੰਕਾਰ ਕੀ ਪਕੜੀ ਹੋਈਏ ਵਾ ਕਮਲੀ ਕਰੀ ਹੋਈਏ॥੧॥

ਜੋ ਮੈ ਬੇਦਨ ਸਾ ਕਿਸੁ ਆਖਾ ਮਾਈ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਨ ਰਹੈ ਕੈਸੇ ਰਾਖਾ ਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਮੈਂ ਮਧਮ ਉਤਮ ਸਖੀਓਂ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਜਗਜਾਸੀ ਅਰ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਤ੍ਰ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪੀੜਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਕਹੋਂ ਹੇ ਸਖੀ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਾਂ॥

ਹਉ ਦੋਹਾਗਣਿ ਖਰੀ ਰੰਞਾਣੀ ॥

ਗਇਆ ਸੁ ਜੋਬਨੁ ਧਨ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥੨॥

ਮੈਂ (ਦੁਹਾਗਣਿ) ਛੁਟੜ (ਖਰੀ) ਅਤੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ (ਰੰਞਾਣੀ) ਦੁਖਾਈ ਹੂਈ ਹੂੰ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਅਧਕ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਜੋਬਨੁ ਚਲਾ ਗਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਧਕ ਪਛੁਤਾਈ ਹਾਂ॥

ਤੂ ਦਾਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਰਿ ਮੇਰਾ ॥

ਖਿਜਮਤਿ ਕਰੀ ਜਨੁ ਬੰਦਾ ਤੇਰਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਦਾਨਾ ਔ (ਸਿਰਿ) ਸਿਰੋਮਨੀ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਇਕੈ (ਖਿਜਮਤਿ) ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ ਇਸੀ ਸੇ ਸਭ ਮੇਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਅੰਦੇਸਾ ਏਹੀ ॥

ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਕੈਸੇ ਰਵਉ ਸਨੇਹੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਧਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੌਂ ਇਹੁ ਸੰਸਾ ਹੈ ਕਿ (ਸਨੇਹੀ) ਪਤੀ ਕੋ ਮੈਂ ਬਿਨਾ ਦਰਸਨ ਕੈਸੇ (ਰਵਉ) ਭੋਗੋਂ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਗਯਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਅਭੇਦ ਹੋਊਂਗੀ ਆਗੇ ਉਤਰ ਕੀ ਤੁਕਾਂ ਕੀ ਜੋਜਨ ਕਰਨੀ ਸੋ ਇਹੁ ਤੁਕਾਂ ਹੈਂ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਅਰ ਤੂੰ ਦਾਨਾਂ ਸਾਹਿਬ ਇਹੁ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਏਹੁ ਸਭ ਚਾਰ ਤੁਕਾਂ ਉਤ੍ਰ ਦੀਆਂ ਹੈਂ[੧]॥੪॥੫॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਕ ਗ੍ਰਸਤੀ ਸਿਖ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਏਕ ਦਿਨ ਕਿਸੀ ਜਤਨ ਕਰ ਭੋਜਨ ਦੀਆ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਜ਼ਾ ਹੇਤ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰਹਿ ਗਏ ਵਹੁ ਸਿਖ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਵੇਚਨ ਚਲਾ ਗੁਰੂ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਸਿਖ ਨੇ ਸਚ ਕਹਾ ਏਹੁ ਭੀ ਕਹਾ ਕੇ ਲੜਕਾ ਆਪ ਕਾ ਹੈ ਲੜਕੇ ਸੇਂ ਪੂਛਾ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਹਾਂ ਲੜਕੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਗੁੰਥਨ ਕਰੀਆਂ ਸਾਰਾ ਸਬਦ ਇਸੀ ਤ੍ਰਹ ਲਗਾ ਲੈਣਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਭਾਗਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕਰ ਮੈਂ ਹਟੀ ਮੈਂ ਬਿਕਤਾ ਥਾ ਮੇਰੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਚਤੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਰਥ ਕਰਨਾ॥

---

[੧] ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਮੈਂ ਛੇ ਤੁਕਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹੈਂ 'ਜੋ ਮੈਂ ਬੇਦਨ ਸੀ ਕਿਸੁ ਆਖਾਂ' ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਇਹ ਰਹਾਉਂ ਦੀਆਂ ਹੈਂ 'ਹਉ ਦੋਹਾਗਣਿ ਪਈ ਰੰਞਾਣੀ' ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਏਹੁ ਔ 'ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ' ਦੋ ਇਹੁ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੯੧

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੁਲ ਖਰੀਦੀ ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਸਭਾਗਾ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਮੋਲ ਕਰ ਖਰੀਦਿਆ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੂੰ ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਸਭਾਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਚਨੀ ਹਾਟਿ ਬਿਕਾਨਾ ਜਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਲਾਗਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਮੈਂ (ਹਾਟਿ) ਦੁਕਾਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬੀਚ ਬਿਕਿਆ ਹੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰਫ ਲਾਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਸੀ ਤਰਫ ਲਾਗਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਲਾਲੇ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਚਤਰਾਈ ਕਿਆ ਚਲ ਸਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋਵੈ ਉਸ ਸੇ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਹੁਕਮ ਫੇਰਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨਿਬਾਹ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਮਾ ਲਾਲੀ ਪਿਉ ਲਾਲਾ ਮੇਰਾ ਹਉ ਲਾਲੇ ਕਾ ਜਾਇਆ ॥

ਲਾਲੀ ਨਾਚੈ ਲਾਲਾ ਗਾਵੈ ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਤੇਰੀ ਰਾਇਆ ॥੨॥

ਮਾਤਾ ਬੁਧੀ ਮੇਰੀ ਆਪਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈ ਅਰ (ਪਿਉ) ਸੰਤੋਖ ਵਿਸਸਟ ਮਨੁ ਭੀ ਮੇਰਾ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਹਉ) ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਮਨ ਦਾਸ ਕਾ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸੁਧ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧੀ ਨਾਚਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਮਨ ਭੀ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰਾਜਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੀਅਹਿ ਤ ਪਾਣੀ ਆਣੀ ਮੀਰਾ ਖਾਹਿ ਤ ਪੀਸਣ ਜਾਉ ॥

ਪਖਾ ਫੇਰੀ ਪੈਰ ਮਲੋਵਾ ਜਪਤ ਰਹਾ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਬਾਦਸਾਹੁ ਜੇ ਜਲ ਪੀਓ ਤਾਂ ਲਿਆਵਾਂ ਜੇ ਕੁਛ ਖਾਓ ਤਾਂ ਚਕੀ ਪੀਸਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਔ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੂਚਨ ਕਰੀ ਪਖਾ ਫੇਰੂੰ ਔ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪਲੋਸੋ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੩॥

ਲੂਣ ਹਰਾਮੀ ਨਾਨਕੁ ਲਾਲਾ ਬਖਸਿਹਿ ਤੁਧੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਤੌਂ ਨਿਮਕ ਹਰਾਮ ਹੂੰ ਜੇ ਬਖਸ ਲਏ ਤੌਂ ਤੇਰੀ ਏਹ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਇਆਪਤਿ ਦਾਤਾ ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥੪॥੬॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਤੁਮ ਸਵਾਮੀ ਦਾਤਾ ਹੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਸੇਵਾ ਭਗਤੀ ਤੌਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕੇਵਲ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਦਸ਼ਾ ਕਰ ਜਬ ਮਸਾਣ ਭੂਮਕਾ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਾ ਪੜੇ ਤਬ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਦਾ ਭੇਜਾ ਹੂਆ ਕਾਜੀ ਗਜਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਛਨੇ ਪਰ ਸਬਦੁ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕੋਈ ਆਖੈ ਭੂਤਨਾ ਕੋ ਕਹੈ ਬੇਤਾਲਾ ॥

ਕੋਈ ਆਖੈ ਆਦਮੀ ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੇ ਕਾਜੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਐਸੀਆਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਤਾਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋ ਭੂਤਨਾ ਚੰਬੜਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਬੇਤਾਲ ਲਗਾ ਹੈ ਕੋਈ ਆਖਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਾਂ ਬਿਚਾਰਾ ਨਾਨਕ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਔਰ ਕਛ ਨਹੀਂ ਚੰਬੜਿਆ॥੧॥

ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ ਨਾਨਕੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥

ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬਾਵਰਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਸੋ ਤੌ ਬਾਵਰਾ (ਸਾਹ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਭਇਆ ਹੂੰ ਇਸੀ ਕਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਭੈ ਦੇਵਾਨਾ ਹੋਇ ॥

ਏਕੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥੨॥

ਬਾਵਰਾ ਤਾਂ ਤੌ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਦੀਵਾਨਾ ਹੋਵੈ ਏਕ ਸੁਆਮੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ ਸੁਆਮੀ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਣੇ॥੨॥

ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਏਕਾ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਖਸਮ ਕਾ ਦੂਜੀ ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਾਇ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਤੌ ਬਾਵਰਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਏਕਾ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੇ (ਖਸਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੈ ਦੁਐਤ ਕੀ ਔਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥੪॥੭॥

ਔ ਤੌ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੀਵਾਨਾ ਜਾਣ ਲਈਏ ਜੋ ਪਰੇਮਸੁਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਧਰਤਾ ਹੋਵੈ ਔ ਮੰਦਾ ਆਪ ਕਉ ਜਾਣੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਤਨਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸਭ ਕੋ ਭਲਾ ਜਾਣੈ ਲੋਕ ਐਸੇ ਵਾਕ ਸੁਨ ਕੇ ਅਪਨੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਧਾ ਕਰਤੇ ਭਏ॥੪॥੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਸਿ ਜਾਣਹਿ ਦੂਰਿ ॥੧॥

ਜੋ ਇਹੁ ਨਾਮ ਧਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੋਹੀ ਮੁਖ ਜਾਨ ਕੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸੋ ਧਨੁ ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਹਮਾਰੈ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਵਖਰ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਇਹੋ ਨਾਮ ਧਨੁ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਨ ਇਹੁ ਧਨੁ ਜਲੈ ਨ ਤਸਕਰੁ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਨ ਇਹੁ ਧਨੁ ਡੂਬੈ ਨ ਇਸੁ ਧਨ ਕਉ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੨॥

ਨਾ ਇਹੁ ਨਾਮ ਧਨ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਜਲਤਾ ਹੈ ਨਾ ਚੁਰਾਕੇ ਚੋਰ ਹੀ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਨਾਮ ਧਨ ਪਾਨੀ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਬੀ ਨਹੀਂ ਔ ਨਾ ਇਸ ਧਨ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਭਾਵ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਜਮ ਨੇੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੨॥

ਇਸੁ ਧਨ ਕੀ ਦੇਖਹੁ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਹਜੇ ਮਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਖੋ ਜੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਇਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਨ ਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਹਿਜੇ) ਸੁਖ ਮੈਂ (ਜਾਈ) ਬਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਇਕ ਬਾਤ ਅਨੂਪ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਭਾਈ ॥

ਇਸੁ ਧਨ ਬਿਨੁ ਕਹਹੁ ਕਿਨੈ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਰਸੋ ਏਕ ਔਰ ਭੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਕਹੋ ਤੋ ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਨੇ ਪਰਮਗਤੀ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੪॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਇਹੁ ਧਨੁ ਪਾਏ ॥੫॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਨਾਮ ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਤੋ ਐਸਾ ਦੁਰਲਭ ਪਦਾਰਥ ਕਬ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੫॥੮॥

ਨਾਮ ਸਹਤ ਸਗ੍ਰਭ ਨਾਮ ਰਹਤ ਅਗ੍ਰਭ ਜੋਗੁ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਗ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੂਰ ਸਰੁ ਸੋਸਿ ਲੈ ਸੋਮ ਸਰੁ ਪੋਖਿ ਲੈ ਜੁਗਤਿ ਕਰਿ ਮਰਤੁ ਸੁ ਸਨਬੰਧੁ ਕੀਜੈ ॥

ਸੂਰਜ ਕੀ ਸੁਰਕਰ (ਸੋਸਿ ਲੈ) ਚੜਾਇ ਲੈ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਸੋਮ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀ ਸੁਰਸੈ ਪੋਖ ਇਸਥਤ ਕਰ ਲੈ ਇਸ ਜੁਗਤੀ ਕਰਿ (ਮਰਤੁ) ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਪੌਣ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਦਸਮਾਂ ਦ੍ਵਾਰ (ਸੁ) ਸਾਥ ਸਨਬੰਧ ਕਰੁ।

ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਸਿਉ ਜੁਗਤਿ ਮਨੁ ਰਾਖੀਐ ਉਡੈ ਨਹ ਹੰਸੁ ਨਹ ਕੰਧੁ ਛੀਜੈ ॥੧॥

ਮਛੀ ਮਸ ਜੋ ਚੰਚਲ ਮਨ ਹੈ ਇਸ ਪੂਰਬਕ ਹੀ ਜੁਗਤਿ ਸਿਉਂ (ਰਾਖੀਐ) ਰੋਕੀਐ ਤਉ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰੁ ਕਲਪ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਹੀਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤਾ ਔ ਇਸ ਦੇਹ ਤੇ (ਹੰਸੁ) ਜੀਉ ਨਹੀਂ ਉਡਤਾ ਵਾ ਜੀਉ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੇਹ ਤਜਾਗ ਕਰਿ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰੁ ਨ ਸਰੀਰ ਨਿਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੂੜੇ ਕਾਇਚੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾ ॥

ਨਹ ਚੀਨਿਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਭਰਮ ਮੈਂ (ਕਾਇਚੇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਭੂਲਾ ਹੈਂ ਵੈਰਾਗੀ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਨੰਦ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਜਰ ਗਹੁ ਜਾਰਿ ਲੈ ਅਮਰ ਗਹੁ ਮਾਰਿ ਲੈ ਭ੍ਰਾਤਿ ਤਜਿ ਛੋਡਿ ਤਉ ਅਪਿਉ ਪੀਜੈ ॥

ਅਜਰ ਜੋ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਹਿਕੇ ਜਲਾਇ ਲੈ ਅਮਰ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਕੜ ਕੇ ਮਾਰ ਲੈ ਔ ਭਰਮ ਕੋ ਤਜ ਛੋਡ ਤੌ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਤੇ ਚੁਆਇ ਕੈ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੀਓ॥

ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਸਿਉ ਜੁਗਤਿ ਮਨੁ ਰਾਖੀਐ ਉਡੈ ਨਹ ਹੰਸੁ ਨਹ ਕੰਧੁ ਛੀਜੈ ॥੨॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬੋਕਤ ਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੯੨

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਜਨੋ ਰਵੈ ਜੇ ਹਰਿ ਮਨੋ ਮਨ ਪਵਨ ਸਿਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਕਰਿ (ਰਵੈ) ਜਪੇ ਤਾਂ ਮਨ ਔ ਪੌਣ ਕੋ ਰੋਕਕੈ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪਾਨ ਕਰੈ॥

ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਸਿਉ ਜੁਗਤਿ ਮਨੁ ਰਾਖੀਐ ਉਡੈ ਨਹ ਹੰਸੁ ਨਹ ਕੰਧੁ ਛੀਜੈ ॥੩॥੯॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬੋਕਤ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਮਾਇਆ ਮੁਈ ਨ ਮਨੁ ਮੁਆ ਸਰੁ ਲਹਰੀ ਮੈ ਮਤੁ ॥
ਬੋਹਿਥੁ ਜਲ ਸਿਰਿ ਤਰਿ ਟਿਕੈ ਸਾਚਾ ਵਖਰੁ ਜਿਤੁ ॥

ਮਨ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਮੁਈ ਔ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਜੋ (ਸਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਈ (ਮੈਂ) ਮਦਰਾ ਤਿਸ ਕਰ (ਮਤਿ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ (ਜਿਤ) ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਬੋਹਥ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਵਖਰੁ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਜਲ ਸੇ ਤਰਕੇ (ਸਿਰ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਟਿਕੈ) ਇਸਥਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਣਕੁ ਮਨ ਮਹਿ ਮਨੁ ਮਾਰਸੀ ਸਚਿ ਨ ਲਾਗੈ ਕਤੁ ॥
ਰਾਜਾ ਤਖਤਿ ਟਿਕੈ ਗੁਣੀ ਭੈ ਪੰਚਾਇਣ ਰਤੁ ॥੧॥

ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਮਾਨਕ ਮਨ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੋ (ਮਾਰਸੀ) ਮਾਰੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਚਿ) ਸਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੇ ਕਰਿ (ਕਤੁ) ਚੀਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਵਾ (ਕਤੁ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਲੁ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਸੰਸਾਰ ਤਖਤ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਜੋ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਗੁਣੀ ਪੁਰਸ ਟਿਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ (ਪੰਚਾਇਣ) ਪੰਚ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭੈ ਸਾਥ (ਰਤੁ) ਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਦੂਰਿ ਨ ਦੇਖੁ ॥
ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਜਗਜੀਵਨਾ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਸਾਚਾ ਲੇਖੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਦੂਰ ਨਾ ਦੇਖ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਜਗਜੀਵਨਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪੈ ਵਹੁ (ਸਾਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲੇਖ ਲਿਖਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਸੰਕਰੁ ਇੰਦੁ ਤਪੈ ਭੇਖਾਰੀ ॥
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਸੋਹੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਆਕੀ ਮਰਹਿ ਅਫਾਰੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਔ ਬਿਸਨ ਰਿਖੀ ਤਥਾ ਮੁਨੀ ਪੁਨਾ ਸਿਵ ਔ ਚੰਦ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਕੋਈ (ਤਪੇ) ਤਪ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤਥਾ ਜੋ ਭਿਛਕ ਹੈਂ ਇਨਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਕਰਨਗੇ ਸੋ ਸਾਚੇ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੇਂਗੇ ਔ ਜੋ ਅਮੋੜ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭਜਨ ਤੇ ਆਕੀ ਰਹੇਂਗੇ ਸੋ ਜਨਮੈਂ ਮਰੈਂਗੇ॥

ਜੰਗਮ ਜੋਧ ਜਤੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਫਲੁ ਕਬਹੁ ਨ ਪਾਵਸਿ ਸੇਵਾ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥੨॥

ਜੰਗਮ ਔ ਜੋਧੇ ਜਤੀ ਪੁਨਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਵੀਚਾਰੀ) ਬੀਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ ਹੈਂ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਫਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭਗਤੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਧਨਿਆ ਧਨੁ ਨਿਗੁਰਿਆ ਗੁਰੁ ਨਿੰਮਾਣਿਆ ਤੂ ਮਾਣੁ ॥
ਅੰਧੁਲੈ ਮਾਣਕੁ ਗੁਰੁ ਪਕੜਿਆ ਨਿਤਾਣਿਆ ਤੂ ਤਾਣੁ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਨਿਰਧਨੋ ਕਾ ਧਨੁ ਛੋਟਿਆਂ ਕੋ ਵਡਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਨਿਮਾਨਿਆਂ ਕੋ ਤੂੰ ਮਾਨੁ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਰਬਲੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਬਲੁ ਹੈਂ ਹੇ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਮੈਂ ਅੰਧੇ ਨੇ ਤੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਪਕੜਜਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਹੋਮ ਜਪਾ ਨਹੀ ਜਾਣਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣੁ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਦਰਿ ਢੋਈ ਝੂਠਾ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥੩॥

ਹੋਮ ਕਰਨੇ ਤੋ ਪੁਨਾ ਜਪ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ

ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਝੂਠਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ (ਆਵਣ ਜਾਣੁ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ ਸਾਚੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਗਿਆਨ ਰਤਨਿ ਮਨੁ ਮਾਜੀਐ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮੈਲਾ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਸਲਾਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਇ ਜਾਏ ਔ ਜੇ ਮਨ ਕੋ ਵਵੇਕ ਕਰਕੇ (ਮਾਜੀਐ) ਸੁਧ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਬੀ ਮੈਲਾ ਨਾ ਹੋਵੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਬ ਲਗੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਿਰੁ ਦੇ ਛੁਟੀਐ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥੪॥੧੦॥

ਜਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਯੰਤ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸੋ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸਿਰੁ ਦੇਈਏ ਤੌਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਲਾ ਦੀਪ ਸਿਵਨਾਭ ਰਾਜੇ ਕੇ ਬਾਗ ਮੈਂ ਏਕ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਜਾਇ ਆਸਣ ਕੀਆ ਸਿਵਨਾਭ ਸੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਯਾ ਲੀਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਵਾੜ ਬੰਦ ਕਰ ਲੀਏ ਤਿਸ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਨਕਰ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜਾਤੀ ਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਮੈਨੂੰ ਮਹਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੁਲਾਇ ਲਵੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬਾਤ ਪਾਸ ਹੋ ਕਰ ਪੁਛ ਲਵਾਂ ਜੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਵਾੜ ਖੋਲ ਕਰ ਕਹਾ ਕਹੁ ਤੂ ਕਯਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਪ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਤਾ ਕੈ ਮੈਲੁ ਨ ਰਾਤੀ ॥
ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਥੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੰਗੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਗਤਿ ਬੀਤੀ ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਥ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਸਦਾ ਸੰਗ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਗਤੀ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਕੀ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਸਾਈ ਤੇਰਾ ਕਹਾ ਨਾਮੁ ਕੈਸੇ ਜਾਤੀ ॥
ਜਾ ਤਉ ਭੀਤਰਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵਹਿ ਪੂਛਉ ਬਾਤ ਨਿਰੰਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਰਹਾਉ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਆਦਿ ਮੈਂ ਕਰਾ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਆਪ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਇਸਨਾਨੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਪੂਜੇ ਪਾਤੀ ॥
ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਏਕਾ ਜੋਤੀ ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਜਲ ਕਾ ਇਸਨਾਨੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਇਹੁ (ਪਾਤੀ) ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਏਕੋ ਏਕ ਨਾਰਾਇਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਔ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਜੋਤੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਪ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹਵਾ ਡੰਡੀ ਇਹੁ ਘਟੁ ਛਾਬਾ ਤੋਲਉ ਨਾਮੁ ਅਜਾਚੀ ॥
ਏਕੋ ਹਾਟੁ ਸਾਹੁ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ ਵਣਜਾਰੇ ਇਕ ਭਾਤੀ ॥੩॥

ਜਿਹਵਾ ਰੂਪ ਤੋ ਡੰਡੀ ਹੈ ਔ ਇਹੁ ਹਮਾਰਾ ਰਿਦਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਛਾਬਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ (ਨਾਮੁ) ਤੋਲਤਾ ਹੂੰ (ਅਜਾਚੀ) ਅਗਿਣਤ ਜਪਤਾ ਹਾਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਏਕ ਹਾਟ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ

ਪਰ ਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਵਣਜਾਰੇ ਜਗਜਾਸੀ (ਇਕ ਭਾਤੀ) ਏਕ ਤਰਾਂ ਕੋ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਗਾਹਕ ਹੈਂ॥੩॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੋ ਵਾ ਤਿਆਗੀ ਹੋ॥

ਦੋਵੈ ਸਿਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਬੇੜੇ ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਜੀਅਹੁ ਰਹੈ ਨਿਭਰਾਤੀ ॥

(ਦੋਵੈ ਸਿਰੇ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਵਾ ਗ੍ਰਸਤ ਉਦਾਸ ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਬੇੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੁੰਦ ਮਿਟਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔ ਮਨ ਸੇ ਨਿਸ ਭ੍ਰਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਵਸਾਏ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ਸਦਾ ਸੇਵਕੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਰਮ ਕੋ (ਚੁਕਾਏ) ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਦਿਨਰਾਤ ਭਗਵਤ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥ ਫੇਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਪ ਗੋਰਖ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਪਰਿ ਗਗਨੁ ਗਗਨ ਪਰਿ ਗੋਰਖੁ ਤਾ ਕਾ ਅਗਮੁ ਗੁਰੂ ਪੁਨਿ ਵਾਸੀ ॥

ਊਪਰਿ ਜੋ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਹੈ (ਪਰਿ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਗਗਨ) ਚਿਦਾਕਾਸ ਹੈ (ਗੋ) ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਤਾਕਾ) ਤਾ ਅਗਮ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪੁਨਾ ਮੈਂ ਵਾਸੀ ਹੂੰ ਵਾ ਚਾਰ ਤਤੋਂ ਤੇ ਊਪਰ ਜੋ ਅਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਈਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਰੂ ਅਗੰਮ ਭਾਵ ਸੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਵਾਸੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਮੇਰੀ ਏਕ ਸੁਧ ਚੈਤਨ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਹੈ॥ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਆਪ ਉਦਾਸੀ ਹੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਬਾਹਰਿ ਘਰਿ ਏਕੋ ਨਾਨਕੁ ਭਇਆ ਉਦਾਸੀ ॥੫॥੧੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮ ਨੇ ਬਾਹਰ ਤਥਾ ਘਰ ਮੈਂ ਏਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਮੈਂ ਉਦਾਸੀ ਭਇਆ ਹੂੰ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਕੀਆ ਰਾਜਾ ਸੇਵਾ ਕਰ ਮੋਖ ਹੁਆ॥੫॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੯੯੩

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਇਤਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਾਗੈ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥
ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਿਸੁ ਵੇਦਨ ਹੋਵੈ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਨੀਂਦ ਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਹੋਇਕੈ ਸੋਵਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਰੀਤੀ ਨੂੰ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ (ਵੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਕਾਨ ਲਗੇ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਵੈਦੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ਕਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ (ਤਨ) ਸੁਖਮ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਬਾਨ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਬੈਦ ਕਿਆ (ਕਾਰੀ) ਦਵਾਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਾਚਾ ਸਿਫਤੀ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੇ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਸਾਰ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਸਿਫਤੋਂ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਸਮਝ ਆਵਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਜਿ) ਜੌਨਸਾ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਾ ਬਜਾਪਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੀ ਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈ ਸੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਸਾਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਸੇਤੀ ਧਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਰਚਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਥਾ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ (ਰਚਾਇ) ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਧਨ ਖਰੀ ਸੁਹੇਲੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੁ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸਹਜ ਸੇਤੀ) ਗਜਾਨ ਸਹਤ ਹੋਈ ਹੋਈ ਅਤੀ ਸੁਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਰਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਹਸਾ ਤੋੜੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਸਹਜੇ ਸਿਫਤੀ ਧਣਖੁ ਚੜਾਏ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਭਰਮ ਸਭ ਚੁਕਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੰਸੇ ਕੋ ਤੋੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੋ ਜੋ ਸੰਸਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਣ ਹੂੰ ਦੇਹ ਹੂੰ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੂੰ ਕਿ ਮਨ ਹੂੰ ਇਤਜਾਦੀ ਸੰਸਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਿਫਤ ਰੂਪ ਧਨਖ ਸੁਤੇ ਹੀ ਚੜਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਸੁੰਦਰਿ ਜੋਗਾਧਾਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੋਂ ਆਪ ਮਰਿਆ ਹੈ ਔ ਜਗਜਾਸੀਆਂ ਕੋ (ਮਨੁ) ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਗਜਾਨ ਜੋਗ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੋਇਕੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਜਲਿਆ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਵਜਹਿ ਖੜਗ ਕਰਾਰੇ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕਾ ਜਲਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮਨ ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮਪੁਰ ਮੈਂ (ਕਰਾਰੇ) ਤਕੜੇ (ਖੜਗ) ਖੰਡੇ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਕੈ ਕਹਿਐ ਨਾਮੁ ਨ ਮਿਲਈ ਤੂ ਸਹੁ ਜੀਅੜੇ ਭਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥

ਜਬ ਜਮਦੂਤ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡੋ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪ ਲਵਾਂ ਤਿਸ ਪਰ ਜਮਦੂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਅਬ ਕਹਣੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਭਾਰੀ ਸਜਾਇ (ਸਹੁ) ਸਹਾਰੁ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਪਵਹਿ ਖਿਆਲੀ ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਫਾਸਹਿਗਾ ਜਮ ਜਾਲੀ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਮੱਤ ਕਰ ਤੂੰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈਂ (ਖਿਆਲੀ) ਧਿਆਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਜਮੋਂ ਕੀ ਜਾਲੀ ਬੀਚ ਤੂੰ ਫਸੇਂਗਾ॥

ਹੇਤ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਨ ਸਾਕਹਿ ਤਾ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ਜੀਉ ॥੫॥

ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬੰਧਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਜਮ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਖੁਆਰੀ ਕਰੇਗਾ॥੫॥ ਜੀਵ ਕਹੇ ਮਮਤਾ ਮੇਰੀ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕੈਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਹਉ ਕਰਤਾ ਨਾ ਮੈ ਕੀਆ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ॥ ਨਾ ਅਬ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਨਾ ਮੈਨੇ ਪੀਛੇ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤਿਸੈ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥੬॥੧॥੧੨॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੁਮਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤੂੰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਵੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕਿਆ (ਚਾਰਾ) ਜੋਰ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਕੋ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਜਿਉਂ ਹੋ ਸਕੇ ਤਿਉਂ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਨਾਮ ਦੇਵੋ॥੬॥੧॥੧੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਹ ਬੈਸਾਲਹਿ ਤਹ ਬੈਸਾ ਸੁਆਮੀ ਜਹ ਭੇਜਹਿ ਤਹ ਜਾਵਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬੈਠਾਲੇਂ ਤਿਸੀ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੈਠਾਂਗਾ ਜਹਿ ਭੇਜੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੈਂ ਜਾਵੂੰਗਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਾਂਗਾ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਂਗਾ॥

ਸਭ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਏਕੋ ਰਾਜਾ ਸਭੇ ਪਵਿਤੁ ਹਹਿ ਥਾਵਾ ॥੧॥

ਸਭ ਨਗਰੀਓਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਤੂੰ (ਰਾਜਾ) ਬਿਰਾਜ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਏਕ ਤੁਹੀ ਰਾਜਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਦੇਹਿ ਵਸਾ ਸਚ ਗਾਵਾ ॥

ਜਾ ਤੇ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਚ ਰੂਪ ਪਿਤਾ ਜਬ ਤਕ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਵਸਾਂ ਤਬ ਤਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗਾਵਾਂ ਵਾ ਸੱਚੇ ਗ੍ਰਾਮ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮੈਨੂੰ ਵਸਣਾ ਦੇਹ ਜਿਸ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵਾਂ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਿਛੁ ਆਪਸ ਤੇ ਜਾਨਿਆ ਏਈ ਸਗਲ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਔ ਭਲਾ ਕਰਮ ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਰਿਹਾ ਸੋ ਆਪਣੇ ਤੇ ਹੋਤਾ ਜਾਣਿਆਂ ਏਹੀ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ਖਸਮ ਕਾ ਹੋਆ ਵਰਤੈ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਖਸਮ ਇਹੁ ਜੋ ਆਪ ਕਾ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਇਹੁ) ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਧਾਤੁ ਸਬਲ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਿਸ ਤੇ ਹੋਈ ॥

ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਧਾਵਣਾ ਜੋ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈ ਬਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਹੋ ਤੋ ਕਿਸਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਤਾ ਪਾਇਕੇ ਦੌੜਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰੈ ਸਭਿ ਕਰਤਾ ਐਸਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਸਭ ਖੇਲ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਦੁਬਿਧਾ ਤਦੇ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਜੀਵ ਕੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਦੂਸਰੀ ਬਿਧ ਭਾਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ (ਤਦੇ) ਤਦੋਂ ਹੀ (ਬਿਨਾਸੀ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੪॥

ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿ ਕਰਿਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤਿਨਕੀ ਜਮਕੀ ਫਾਂਸੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥੪॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਕਵਨਾ ਜਾ ਚੂਕਾ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਾ) ਜਬ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ (ਚੂਕਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਲੇਖਾ ਕਿਸਨੇ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ॥

ਤਾਸੁ ਤਾਸੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਪਤੁ ਹੈ ਪਏ ਸਚੇ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥੫॥੧॥

ਜੋ ਸਚੇ ਕੀ ਸਰਨ ਪਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਵਾ ਰਖਜਾ ਕਰੋ ਐਸੇ ਕਹ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਧਰਮਰਾਇ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੫੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਨਾ ਥੀਐ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ ॥

ਸਚੁ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥੧॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਪ੍ਰਸਨ॥ ਸਰੂਪ ਕਾ ਅਨੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਸਕੋ (ਸਚੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੯੯੪

ਏ ਮਨ ਹਰਿ ਜੀਉ ਚੇਤਿ ਤੂ ਮਨਹੁ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਧਿਆਇ ਤੂ ਸਚਿ ਲਗੀ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਯਾਦ ਕਰਿ ਔ ਮਨ ਸੇ ਵਿਕਾਰ ਤਿਆਗੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਿ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਸਚ ਮੈਂ ਪਿਆਰ (ਲਗੀ) ਲਾਗੇਗਾ॥

ਐਥੈ ਨਾਵਹੁ ਭੁਲਿਆ ਫਿਰਿ ਹਥੁ ਕਿਥਾਊ ਨ ਪਾਇ ॥

ਜੋਨੀ ਸਭਿ ਭਵਾਈਅਨਿ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਮੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਤੋਂ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਹਥ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਭਾਵ ਹੋਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਬਿਸਟਾ) ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਹੀ (ਸਮਾਇ) ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਮਾਇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਚਾ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਅਪਨੇਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈਆ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੪॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਸਾਜੀ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ (ਕਰੇਇ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਗਵਤ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮੁ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਹ ਬਖਸਾਇ ਜੀਉ ਅਬ ਤੂ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗਿ ਰਹਾ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਜੀਉ ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸਾਇ ਲੈ ਪੁਨਾਂ ਅਬ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਾਇ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਰਹੋ ਔਰ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਹੁ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥
ਸਦਾ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਲਾਗਿ ਰਹਾ ਇਕ ਮਨਿ ਏਕੈ ਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਜਾਇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇਕੈ (ਏਕੈ ਭਾਇ) ਇਕ ਰਸ ਭਾਵ ਨਿਰੰਤਰ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ (ਰਹਾ) ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕਰ॥

ਨਾ ਮੈ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ਹੈ ਨਾ ਮੈ ਥੇਹੁ ਨ ਥਾਉ ॥
ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟਿਆ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਸਮਝਾਇ ॥੨॥

ਐਸੇ ਕਹੋ ਨਾ ਮੇਰੀ ਉਤਮ ਜਾਤ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਮੇਰੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਇਜਤ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ (ਥੇਹੁ) ਠਹਿਰਨੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਉ ਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੀ ਬਿਰਤੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਹੋਈ ਭੀ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਟਿਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਉ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਐਸੀ ਬਿਰਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਰੇਕ ਕੋ ਸਮਝ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ? ਉਤ੍ਰ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਲਚ ਕਰਦਾ ਫਿਰੈ ਲਾਲਚਿ ਲਾਗਾ ਜਾਇ ॥
ਧੰਧੈ ਕੂੜਿ ਵਿਆਪਿਆ ਜਮ ਪੁਰਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥੩॥

ਇਹ ਜੀਉ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਲਚ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੀ ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਾ ਭੀ ਹੋ ਜਾਇ ਤੌ ਭੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਰਜੰਤ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਝੂਠਿਆਂ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਮ ਕੇ ਪੁਰ ਮੈਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੈ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥
ਭਗਤਿ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਓਨੁ ਗੁਰਮੁਖਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਨੇ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਤੌ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਟੋਲਿ ਲਹੁ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਤਿਨ ਮਿਲਿਆ ਮੁਖੁ ਉਜਲਾ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਖੋਜ ਲੈ ਪਰੰਤੂ (ਸੇ) ਓਹ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਰਿਦੈ ਸਮਾਲਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਪੁਛਿ ਦੇਖੁ ਲੇਹੁ ਵਖਰੁ ਭਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਲਿ) ਯਾਦ ਕਰ ਔ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੀ ਪੁਛਕੇ ਦੇਖ ਲੈ ਓਹ ਭੀ ਇਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਵਖਰ ਕੋ ਖੋਜ ਲੈ॥

ਇਕੁ ਸਚਾ ਸਭ ਸੇਵਦੀ ਧੁਰਿ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਪਾਵਹਿ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੨॥

ਇਕ ਸਚੇ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸੇਵਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਦੋਂ ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਇਂ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਕਿ ਭਗਤੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਭਗਤੀ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੩॥

ਓਨਾ ਮਨਮੁਖਾਂ ਵਿਚ (ਆਪਿ) ਹੰਕਾਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨਸੇ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਨਾਲਿ ਜੋਰੁ ਨ ਚਲਈ ਖਲੇ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋਰੁ) ਪੇਸ਼ ਨ ਜਾਇ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਤੌਂ ਖਲੇ ਹੋਇਕੈ ਬੇਨਤੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਬਨਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਸੁਣਿ ਕਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸ ਜਾਇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਣਕੈ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਬਾਸ ਹੀ ਕਰਨਗੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਭੀ ਸਾਬਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਾਰੂ ਤੇ ਸੀਤਲੁ ਕਰੇ ਮਨੂਰਹੁ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇ ॥

ਸੋ ਸਾਚਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ (ਮਾਰੂ) ਰੇਤੇ ਦੇ ਟਿਬੇ ਭਾਵ ਥਲ ਸਮਾਨ ਤਪਤੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਸੀਤਲੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨੂਰ ਨਾਮੁ ਸੜੇ ਹੂਏ ਲੋਹੇ ਕਾ ਹੈ ਮਨੂਰ ਵਤ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੁਛ ਹੈਂ ਸੋ ਕੰਚਨ ਸਮ ਉਤਮ ਗਯਾਨੀ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਚਾ ਜੋ ਹੈ (ਸੋ) ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਲਾਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਜੇਡਾ ਵਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਨਦਿਨੁ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਅਰਾਧਿ ਤੂ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰੁ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਿ ਔ ਬਾਰੰਬਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਇਸਤੇ ਅਗਯਾਨ ਦੂਰ ਹੋਕੇ ਗਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ ॥

(ਜਾ) ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਬੁਝਾਇ) ਸਮਝਾ ਦੇਵੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ (ਜਾਣੀਐ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਦੂ ਏਹ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥੨॥

(ਸੋ) ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਾਲਾਹੀਏ (ਜਿਦੂ) ਜਿਸਤੇ ਇਹੁ ਜੀਉ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਕਿਆ ਕਰਨਿ ਅਗੈ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਛੋਡਿਕੈ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੇਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇਕੈ ਕਿਆ ਕਰਨਗੇ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਬਹੁਤੀ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਵਹ ਜਮਪੁਰੀ ਮੈਂ ਬਾਂਧਕੇ ਮਾਰੀਐਂਗੇ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਨਕੋ ਬਹੁਤੀ ਹੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮੇਂ ਮਰੇਂਗੇ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੯੯੫

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ (ਤਮਾਇ) ਲੋਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਉ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ (ਭਜਿ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਜਾਇ ਪਉ ਵਹੁ ਆਪਹੀ ਤੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਗੁਨਾਹ ਬਖਸ ਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਏਗਾ॥੪॥੫॥

ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣਾਦ ਦੇ ਕਰ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਪਿਓ ਨਾਮੁ ਸੁਕ ਜਨਕ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ॥
ਦਾਲਦੁ ਭੰਜਿ ਸੁਦਾਮੇ ਮਿਲਿਓ ਭਗਤੀ ਭਾਇ ਤਰੇ ॥
ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ॥੧॥

ਸੁਕਦੇਵ ਔ ਜਨਕ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਨਕ ਕੋ ਗੁਰੂ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਕਦੇਵ ਨੇ ਨਾਮੁ ਜਪਾ ਹੈ॥ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੁਦਾਮੇਂ ਕੇ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਦੂਰ ਕੀਏ ਔ ਬਡੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਜੁਗਤ ਭਗਵੰਤੀ ਮਿਲਿਆ ਜਿਨੋ ਨੇ ਪਰਮ ਭਗਤੀ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਧਰੇ ॥
ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਬਿਦਰੁ ਦਾਸੀ ਸੁਤੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਤਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਸਭ (ਉਧਰੇ) ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਦੇਖ ਲੈ ਧਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਔ ਬਿਦਰ ਦਾਸੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਵਾ ਨਾਰਦ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਹੀ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਜੁਗਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਧਾਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਭਗਤ ਜਨਾ ਉਧਰੇ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਮੁਖ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਹੀ ਉਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਾ ਜੈਦੇਉ ਕਬੀਰੁ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਸਭਿ ਦੋਖ ਗਏ ਚਮਰੇ ॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੈ ਦੇਵ ਕਬੀਰ ਜੀ ਔ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੋ ਇਨ ਕੌ ਚਮਰੇ ਹੂਏ ਅਗਜਾਨਾਦਿ ਦੋਖ ਸੇ ਸੋ ਸਭ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਵਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਚਮਿਆਰ ਰਵਦਾਸ ਕੇ ਸਭ ਦੋਖ ਚਲੇ ਗਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ ਟਰੇ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਟਲ ਗਏ ਪੁਨਾ ਸੋ ਪੁਰਖ (ਉਧਰੇ) ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਅਪਰਾਧੀ ਸਭਿ ਤਿਨ ਕੇ ਦੋਖ ਪਰਹਰੇ ॥

ਜੋ ਜੋ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਪਰਾਧੀ ਥੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਅਪਰਾਧ ਨਾਮ ਨੇ (ਪਰਹਰੇ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਔਰ ਕੀ ਕਿਆ ਕਹੋਂ॥

ਬੇਸੁਆ ਰਵਤ ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਰਿਓ ਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ਨਾਰਾਇਣੁ ਨਰਹਰੇ ॥

ਬੇਸੁਆ ਕੇ ਰਵਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਅਜਾਮਲ ਥਾ ਸੋ ਮੁਖੋਂ ਏਕ ਬੇਰ (ਨਰਹਰੇ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸੋ ਨਾਮ (ਬੋਲੈ) ਬੋਲਿਆ ਤੌ ਭੀ (ਉਧਰਿਓ) ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਉਗ੍ਰਸੈਣਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ਤੋੜਿ ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ॥੩॥

ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਜੋ ਕੰਸ ਕਾ ਪਿਤਾ ਥਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਤਿਸਨੇ ਭੀ ਗਤੀ ਪਾਈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਬਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਸਤਰੂ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਬੰਧਨ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਭੀ ਤੋੜਕੇ (ਮੁਕਤਿ) ਨਿਰਬੰਧ ਕਰਤੇ ਭਏ ਅਰਥਾਤ ਕੰਸ ਕੀ ਕੈਦ ਸੋ ਛੁਡਾਇਕੇ ਰਾਜ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤੇ ਭਏ॥੩॥

ਜਨ ਕਉ ਆਪਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਹਰਿ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰੇ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕਉ ਹਰੀ ਨੇ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਪੈਜ ਰਖੈ ਮੇਰਾ ਗੋਵਿਦੁ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਉਧਰੇ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋਇਕੇ ਸਰਣ ਪੜਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਜੋ ਗੋਵਿੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਪੈਜ) ਪਤ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤ ਕੋ (ਉਧਰੇ) ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਉਰ ਧਰਿਓ ਨਾਮੁ ਹਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ (ਉਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਅਤਯੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਜਪਿਓ ਲਿਵ ਲਾਈ ਸਾਧਿਕ ਮੁਨਿ ਜਪਿਆ ॥

ਸਿਧੋਂ ਨੇ ਸਮਾਧੀਓਂ ਮੈਂ ਜਪਿਆ ਔ ਸਾਧਕ ਜੋ ਸਾਧਨਾ ਕੇ ਹਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਲਿਵਲਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਮੋਨ ਧਾਰੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਅੰਤਰੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਧਿਆਇਆ ਮੁਖਿ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਰਵਿਆ ॥

ਜੋ ਜਤ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸਤਿ ਵਕਤਾ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਖੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਕੀ ਕਿਆ ਕਹੀਏ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈਂ ਮੁਖ ਅਰਥਾਤ ਅਗ੍ਰਣੀਵ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਰਵਿਆ) ਉਚਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਜਪਿਓ ਤੇ ਭਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਰਣ ਪੈਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤੇ ਭਾਇ ਗਏ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਸਮੁਦਾਇ ਪਾਰ ਪਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤਰਿਆ ॥

ਧੰਨਾ ਜਟੁ ਬਾਲਮੀਕੁ ਬਟਵਾਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਤਰ ਗਇਆ ਹੈ ਧੰਨਾ ਜੋ ਜਾਤ ਕਾ ਜਾਟ ਥਾ ਅਰੁ ਬਾਲਮੀਕ (ਬਟਵਾਰਾ) ਰਾਹਮਾਰ ਅਰਥਾਤ ਭੀਲ ਥਾ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਪਾਰ ਪੈ ਗਿਆ ਭਾਵ ਕਲਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧਰਬੇ ਜਪਿਓ ਰਿਖਿ ਬਪੁਰੈ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਨਰੋਂ ਨੇ ਗਣੋਂ ਨੇ ਗੰਧਰਬੋਂ ਨੇ ਭੀ ਜਪਿਆ ਔ ਰਿਖੀ ਜੋ ਬਿਚਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਗਾਇਆ ਰਿਖੀਓਂ ਕੋ ਬਿਚਾਰੇ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਰੋਕਨੇ ਮੈਂ ਜਬ ਅਸਕਤਿ ਹੁਏ ਤੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਰੁਕੀਆਂ॥

ਸੰਕਰਿ ਬ੍ਰਹਮੈ ਦੇਵੀ ਜਪਿਓ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ॥

ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮੇ ਔ ਦੇਵੀ ਨੇ ਭੀ ਜਪਿਓ ਔਰ ਕਿਆ ਕਹੋਂ ਜੋ (ਮੁਖਿ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹਰੀ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਮੁਖਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਜਿਨਾ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀਜਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਪਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਧਿਆਇਓ ਹਰਿ ਜਪਤਿਆ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਾਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਪਤਿਆਂ ਹਰੀ ਕਾ ਅੰਤੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਮੁਖਿ ਪੰਡਿਤ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ॥

ਬੇਦ ਪੁਨਾ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੰਡਿਤੋਂ ਮੈਂ ਮੁਖ ਬਿਆਸਾਦਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਰਸਾਲੁ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੩॥

ਐਸਾ ਜੋ ਨਾਮ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ (ਤੇ) ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਥ ਪਾਰ ਪਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਨਤ ਤਰੰਗੀ ਨਾਮੁ ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਮੈ ਗਣਤ ਨ ਕਰਿ ਸਕਿਆ ॥

ਜਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀਆਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸਨ ਆਦਿਕ ਅਨੰਤ ਹੀ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੋਬਿਦੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਥਾਇ ਪਾਏ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਥਾਇ ਪਾਇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਲਇਆ ॥੪॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਤਬ ਨਾਮੁ ਕੋ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੯੯੬

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਲੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਪਤਿ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧਾਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈ ਕਮਾਵੇ ਸੋ ਹਰਿ ਜਗਾ (ਪਤਿ) ਇਜ਼ਤ ਪਾਵੇ ਹੈ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਨਾਲਿ ਚਲਦਾ ਹਰਿ ਅੰਤੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮੋਂ ਸੇ ਭੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਥੈ ਅਵਘਟ ਗਲੀਆ ਭੀੜੀਆ ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਔਖੀਆਂ ਔ ਭੀੜੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਮੁਕਤਿ) ਲੰਘਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪੋ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵੋ ਮੇਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸਨਬੰਧੀ ਸਭ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਹਰੀ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਹਿਤੂ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਰਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕੋਈ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂੰ ਕੋਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਲਿਆਇ ਮਿਲਾਵੇ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਮੈ ਜੋਦੜੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ (ਜੋਦੜੀ) ਬੇਨਤੀ ਵਾ ਮੇਹਨਤ ਕਰਾਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੁ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਢਿਲ ਨ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖ ਜੋ ਦਇਆਲ ਮੂਰਤੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਕੋ ਮੇਲੈਂਗੇ ਢਿਲ ਨਹੀਂ ਪੜੇਗੀ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕੀਆ ਸੇ ਭਾਗਹੀਣ ਹੈਂ ਔ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਵਹੁ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਪੁਨਾ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਵੁਹ ਜਮ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਬੰਧੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਤੂ ਪ੍ਰਭੁ ਹਮ ਸਰਣਾਗਤੀ ਮੋ ਕਉ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਆਪਕੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੇ ਹਰਿ ਰਾਜਾ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਹੋ॥

ਹਰਿ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਗਜੀਵਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਣ ਦੇਹੁ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇ ॥੪॥੧॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੁਮ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਇਕੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਜਨ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੧॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਉ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਦਸਾਇਦਾ ਕੋ ਦਸੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਕੋਈ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਜੋ(ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਦਸੇ॥

ਹਉ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਖਨ ਖੰਨੀਐ ਮੈ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸਿ ॥

ਮੈਂ ਤਿਸ ਉਪਰੋਂ ਟੁਕੜੇ ਹੋਇਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਮੇਲੇ ਜੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ॥

ਮੈ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਿਰੰਮ ਕਾ ਕਿਉ ਸਜਣੁ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਸਿ ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸੱਜਣ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਬਹੁਤ ਆਸ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਰਿ ਧੀਰਕ ਹਰਿ ਸਾਬਾਸਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਭਾਵ ਸੂਧਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਧੀਰਜ ਔਰ ਸਾਬਾਸੀ ਹਰੀ ਨੇ ਦੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ਗੁਰੁ ਮੈ ਦਸੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥

ਮੈਨੇ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸਚਾ ਧਨ ਬਤਾਵੇ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੇਮੁ ਨ ਲਭਈ ਜਨ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਨਿਰਜਾਸਿ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਗੁਰ ਸਾਬਾਸਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗਜ ਹਰੀ ਕੋ ਮੇਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਾਗਰ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਹਰਿ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਖੋਲਿ ਦੇਇ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪਰਗਾਸਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕਿਰਪਾਲ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਖਜਾਨਾ ਖੋਲ ਦੇਵੇਂ ਤੌ ਮੁਖ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭਾਗ ਵਿਹੂਣਿਆ ਤਿਖ ਮੁਈਆ ਕੰਧੀ ਪਾਸਿ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਭਾਗ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਕੰਧੀ ਪਾਸਿ) ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕਰਕੇ ਮਰੇ ਭਾਵ ਮਹਾਤਮਾਂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਹਉ ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਗੁਰ ਪਾਸਿ ॥

ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਾ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਡੜੀ ਆਸ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਤਿਓਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੋ ਚਿਰਕਾ ਵਿਛੜਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਬਡੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਭਾਵੈ ਸੁਣਿ ਬੇਨਤੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੨॥੪॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੌਂ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੇ ਹੀਂ ਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਤੌ ਅਰਦਾਸ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ॥੪॥੨॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਇ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕਥਾ ਸਮਾਣੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਣਾਇ॥

ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਵਡਭਾਗੀਆ ਹਰਿ ਉਤਮ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥

ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਹਰੀ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਉਤਮ ਪਦ ਜੋ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਾਂ॥

ਪੰਨਾ ੯੯੭

ਗੁਰਮੁਖਾ ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ਹੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨਿਤ ਸਦਾ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੌਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਕਥਾ ਇਸ ਹੇਤੂ ਤੇ ਹੀ ਭਾਣੀ ਹੈ ਹਰਿ ਜੋ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ (ਸਦਾ ਕਰਿ) ਸਤਿ ਕਹੀਏ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਖਾਣ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਥਾ ਕਰਤੇ ਕੈਸੀ ਵਹੁ ਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕਾ ਮਹਾਤਮ ਅਕਥ ਹੈ॥੧॥

ਮੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਖੋਜਿ ਢੰਢੋਲਿਆ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਮੈਂ ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਕੇ ਖੋਜ ਕੋ ਢੂੰਢਿਆਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਐ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਪਾਇਆ ਸੁਣਿ ਅਕਥ ਕਥਾ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਜਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਖੋਜ ਕੋ ਪਾਇਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਸੁਣ ਤੂੰ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸਰੁ ਕੀ ਕਥਾ ਤੈਸੀ ਹੀ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਭਾਣੀ) ਭਾਇ ਗਈ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ਹਰਿ ਮੈ ਮੇਲੇ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੌਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹੁ ਜਾਣਿਆਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ (ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮੇਲੇਗਾ॥੨॥

ਗੁਰ ਪੁਰਖੈ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਿ ਸੁਰਤੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ (ਸੁਰਤੀ) ਸੁਸਟੂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਮਾਈ ਤੌਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ (ਗੁਰ ਪੁਰਖੈ) ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਿਲਾਏ ਦੇਹੁ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ (ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀ) ਚਤਰੋਂ ਸੇ ਚਤਰ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਜੋ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਿਆ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਾਗ ਵਿਹੂਣਿਆ ਤਿਨ ਦੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਭਾਗ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਹੀ ਬਤੀਤ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਜਾਚਿਕ ਦੀਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਿਆ ਮੁਖਿ ਦੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੋ (ਆ) ਸ੍ਰਬ ਓਰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਦੀਨ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮੁਖ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ (ਬਾਣੀ) ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰੁ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਤੌਂ ਮਿਤਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਸਮਰੱਥੁ ਔਰ ਚਤਰ ਸੇ ਚਤਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲੋ।

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਗਤੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥੪॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੋ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੪॥੩॥੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਭਾਉ ਲਗਾ ਬੈਰਾਗੀਆ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਾਖੁ ॥

ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਬਿਰਕਤੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ (ਮਨਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਸਰਧਾ ਊਪਜੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰਧਾ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਭਾਖੁ ॥੧॥

ਤਿਨਕਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਔ ਤਨ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਸੇ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ (ਭਾਖੁ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਪਿਆਰਿਆ ਮਿਤ੍ਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਪਤਿ ਰਾਖੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਕੇ ਪਿਅਰੇ ਮਿਤ੍ਰਾ ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਚਖੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਨਕੀ ਹਰੀ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਤ ਰਖ ਲਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਾਖੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੀਐ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੀ ਕੀਰਤੀ ਕਾ ਰਸੁ ਚਖੀਏ॥

ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਹਰਿ ਬੀਜੀਐ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੁ ॥

ਜੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਰਖੇ ਤੌ ਤਨ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬੀਜ ਬੀਜੀਏ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੁ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਖੀਏ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭਰਿ ਰਹੇ ਮਨਿ ਆਸਾ ਦਹ ਦਿਸ ਬਹੁ ਲਾਖੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਤੌ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹੁ ਆਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਧਨ ਬਹੁਤਾ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਕਮਾਈਏ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਦੇ ਵਿਚਿ ਬਿਸਟਾ ਮਨਮੁਖ ਰਾਖੁ ॥

ਜੋ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਭੀ ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਵਿਚ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਰਾਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਕੋ ਪਾਈਏਂਗੇ॥

ਓਇ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਦੁਰਗੰਧ ਭਾਖੁ ॥੩॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ (ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਭਵਾਈਏਂਗੇ ਔ ਸੂਕਰ ਕੂਕਰਾਦਿ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਹੋਇਕੈ (ਦੁਰਗੰਧ) ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੋ (ਭਾਖੁ) ਖਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਰਿ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੁ ॥

ਹਮ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਰਛਾ ਕਰ॥

ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਪੁ ਕਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਪਤਿ ਸਾਖੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸ ਸਤੰਸਗ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰੁ ਜਹਾਂ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਇਜਤ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਖ ਰਹਿ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਖੁ ॥੪॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ (ਭਾਖੁ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੪॥੬॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਕਰੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਜਪੀਏ ਤੌ ਰਾਮ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕੇ ਜੀਉ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਬਨਵਾਲੀ ॥
ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਮਾਲੀ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਜੀਅੜੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵੈ ਜੀਉ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ (ਵਾਲੀ) ਮਾਲਕ ਹਰੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤਰੰਪ੍ਰਤੀ ਸੰਮਾਲੀਤਾ ਹੈ। ਹੇ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜਪ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਜਪ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੯੯੮

ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਮੰਗਤ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਪਸਾਉ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਔ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਜੋ ਮੰਗਤ ਜਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸਤਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਜੀਉ ॥੨॥

ਹਰੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਵੇ ਛਿਦ੍ਰ ਸ੍ਰਵਹਿ ਅਪਵਿਤ੍ਰਾ ॥
ਬੋਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਭਿ ਕਿਤਾ ॥

ਨੌ ਜੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਛਿਦ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਰਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ (ਬੋਲਿ) ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਹਰਿ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਵੈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤੌ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਿਆਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਿਖਮੁ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥
ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਦੁਤਰੁ ਸੰਸਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਛੋਡਨਾ ਭਾਰੀ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਛੋਡੇ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਰੀਏ ਮੋਹ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਵੈ ਜੀਉ ॥੪॥

ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮ੍ਰਥ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਜਾਹਜ ਦੈਵੈ ਤਉ ਸੋ ਜਾਪ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥੪॥

ਤੂ ਸਰਬਤ੍ਰ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਭਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਸਭ ਕੋਈ ਦਾਸੁ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਬੇਚਾਰਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਹਰਿ ਥਾਇ ਪਾਵੈ ਜੀਉ ॥੫॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈਗਾ ਤਉ ਥਾਂਇ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ॥੫॥੧॥੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੈ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾਂ ਤੂੰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੁ ਤੇਰੇ ਸਭ ਪਾਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਕਾਟੇਗਾ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਹਰਿ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਸਖਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਖਉ ਭਾਵ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਬਚਾਉ ਔ ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਭਾਵ ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੀਉ ਕੇ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਧਿਆਵੈ ॥

ਨਿਤ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਜਪਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਵੈ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਸੋ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੀ ਨਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਜਾਪ ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਜਪਨੇ ਕਾ ਰਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਸ੍ਰੇਸਟੁ ਊਤਮ ਕਾਮੁ ॥

ਭੈ ਰਹਿਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਾ ਜੋ ਜਾਪ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਮ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੇਸਟ ਔ ਉਤਮ ਹੈ॥

ਦੁਸਮਨ ਦੂਤ ਜਮਕਾਲੁ ਠੇਹ ਮਾਰਉ ਹਰਿ ਸੇਵਕ ਨੇੜਿ ਨ ਜਾਈ ਜੀਉ ॥੨॥

(ਕਾਲੁ) ਸਮਾ ਪਾਕਰ ਦੁਸਮਨ ਹੋਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਜਮਦੂਤ ਹੈ ਤਿਸੁ ਨਾਮੁ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਠੇਹ) ਥਾਂ ਮਾਰੋ ਵਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਠੇਹ) ਠੇਂਗਾ ਮਾਰੋ ਇਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸੇਵਕ ਕੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਉਪਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਚਹੁ ਜੁਗ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਕੇ ਊਪਰ ਹਰੀ ਕਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੇਵਕ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਔਰ ਚਾਰ ਕੁੰਟੋਂ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਉਸ ਕਾ ਬੁਰਾ ਕਹੈ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਤਿਸੁ ਜਮਕੰਕਰੁ ਖਾਈ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੇ ਕੋਈ ਪਾਪੀ ਉਸ ਕਾ ਬੁਰਾ ਕਹੇ ਭਾਵ ਕਰਨਾ ਕਹੇ ਕਿ ਅਮਕੇ ਕੌ ਮਾਰੀਏ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਤੋ ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਖਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਰਤਾ ॥

ਸਭਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਅਪਣੇ ਚਲਤਾ ॥

ਸਭ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਸੁਧ ਏਕ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਭ ਅਪਨੇ ਚਲਤਾਂ ਕੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਕਉਣੁ ਮਾਰੈ ਜਿਸੁ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਛਡਾਈ ਜੀਉ ॥੪॥

ਐਸਾ ਹਰੀ ਜਿਸਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕਉਨ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਛੁਡਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਨ ਬਾਂਧ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਬਾਂਧਨੇ ਕੋ ਸਾਮਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਹਉ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਲਈ ਕਰਤਾਰੇ ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਕ ਭਗਤ ਸਭੇ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

ਇਸੀ ਸੇ ਹਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸੇਵਕ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਭ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਰਨ ਅਬਰਨ ਬਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦਸ ਅਠ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਸਭਿ ਪੂਛਹੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਛਡਾਈ ਜੀਉ ॥੫॥੨॥੯॥

ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਨ ਔ ਚਾਰ ਵੇਦ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਵਿਚਾਰ ਦੇਖੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਭੀ ਇਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਜੋ ਜੀਵ ਕੌ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਹੀ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਉ ਕੋ ਭਜਨ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੫॥੨॥੯॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਰਪੈ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸੁ ਨਖ੍ਯ੍ਰਤ੍ਰਾ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਅਮਰੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਡਰਤੀ ਹੈ ਧਰਤੀ ਪੁਨਾ ਅਕਾਸ ਔ ਤਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਉਪਰ (ਅਮਰੁ) ਹੁਕਮ (ਕਰਾਰਾ) ਤਕੜਾ ਹੈ॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਡਰਪੈ ਡਰਪੈ ਇੰਦ੍ਰੁ ਬਿਚਾਰਾ ॥੧॥

ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਤਥਾ ਬੈਸੰਤਰੁ ਭੀ ਡਰਤਾ ਹੈ ਔ ਬੇਚਾਰਾ ਇੰਦਰੁ ਭੀ ਡਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕਾ ਨਿਰਭਉ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ॥

ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜੋ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਗਾਇ ਗੁਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਰਭਉ ਹੋਨੇ ਕੀ ਏਕ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਦਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ (ਗੁਨੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਹਧਾਰ ਅਰੁ ਦੇਵਾ ਡਰਪਹਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਡਰਿ ਮੁਇਆ ॥

ਜੋ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦੇਵਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤੁਉ ਭੀ ਡਰਤੇ ਹੈਂ ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਤੌ ਡਰ ਡਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਡਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਜੋਇਆ ॥੨॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਮਰ ਮਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਜੋਇਆ) ਜੋੜਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੯੯੯

ਰਾਜਸੁ ਸਾਤਕੁ ਤਾਮਸੁ ਡਰਪਹਿ ਕੇਤੇ ਰੂਪ ਉਪਾਇਆ ॥

ਰਜੋ ਸਤੋ ਤਮੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨ ਭੀ ਡਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤਿਓਂ ਰੂਪੋਂ ਕੋ ਉਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਛਲ ਬਪੁਰੀ ਇਹ ਕਉਲਾ ਡਰਪੈ ਅਤਿ ਡਰਪੈ ਧਰਮ ਰਾਇਆ ॥੩॥

ਛਲ ਸਰੂਪ ਜੋ ਬਿਚਾਰੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਇਹ ਭੀ ਡਰਤੀ ਹੈ ਧਰਮ ਰਾਇ ਤੌਂ ਅਤ ਹੀ ਡਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੋਈ ਅਨੀਤ ਨ ਹੋਵੈ॥੩॥

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਡਰਹਿ ਬਿਆਪੀ ਬਿਨੁ ਡਰ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥

ਸਭ ਸਮਗਰੀ ਤੌ ਡਰ ਮੈਂ ਹੀ ਬਿਆਪਤ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਸੇ ਤੌ ਇਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਗਤਨ ਕਾ ਸੰਗੀ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਬਾਰਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੈ ਔ ਭਗਤਿ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ (ਸੋਹੈ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋ ਭਗਤੋਂ ਕੇ (ਦਰਬਾਰਾ) ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਵੈਮਨਕੋ ਭਰੋਸਾ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਤੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਾਂਚ ਬਰਖ ਕੋ ਅਨਾਥੁ ਧ੍ਰੂ ਬਾਰਿਕੁ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਅਮਰ ਅਟਾਰੇ ॥

ਪਾਂਜ ਬਰਖ ਕਾ ਧ੍ਰੂ ਬਾਲਕਾ ਅਨਾਥੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਿ ਅਮਰ ਹੂਆ ਔ (ਅਟਾਰੇ) ਅਟਲ ਪਦਕੋ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਹੇਤਿ ਨਾਰਾਇਣੁ ਕਹਿਓ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥੧॥

ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਅਜਾਮਲ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮ ਕਹਿਆ ਹੇ ਹਰੀ ਉਸ ਕੇ ਲੈ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਜਮ ਕੰਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਨੇ ਮਾਰਕੇ (ਬਿਦਾਰੇ) ਖੰਡਾਇ ਦੀਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇਤੇ ਅਗਨਤ ਉਧਾਰੇ ॥

ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਅਲਪ ਮਤਿ ਨਿਰਗੁਣ ਪਰਿਓ ਸਰਣਿ ਦੁਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਤੈਨੇ ਕਈ ਅਗਿਨਤ ਉਧਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਥੋੜੀ ਮਤਿ ਵਾਲਾ ਔ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਿਆ ਹੂੰ॥

ਬਾਲਮੀਕੁ ਸੁਪਚਾਰੋ ਤਰਿਓ ਬਧਿਕ ਤਰੇ ਬਿਚਾਰੇ ॥

ਬਾਲਮੀਕ ਚੰਡਾਲ ਤਰ ਗਿਆ ਜੋ ਪਾਡਵੋਂ ਕੇ ਜਗ ਮੈਂ ਮੰਗਵਾਇਆ ਥਾ ਔ ਬਿਚਾਰੇ 'ਬਧਕ' 'ਲੋਧੀ' ਔ 'ਜਰਾ' ਜਿਨਕਾ ਨਾਮ ਥਾ ਦੋਵੇਂ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਨ ਮਾਹਿ ਅਰਾਧਿਓ ਗਜਪਤਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਗ ਪਤੀ ਨੇ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਾਥੀ ਔਰ ਤੰਦੂਆ ਦੋਊ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕੇ ਪਰਤਾਪ ਕਰ ਦੁਸਮਨ ਕੋ ਭੀ ਲੈ ਤਰਜਾ ॥੨॥

ਕੀਨੀ ਰਖਿਆ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੈ ਹਰਨਾਖਸ ਨਖਹਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥

ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਨਖੋਂ ਸੇ ਬਿਦਾਰ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੀ ਤੈਨੇ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਬਿਦਰੁ ਦਾਸੀ ਸੁਤੁ ਭਇਓ ਪੁਨੀਤਾ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਉਜਾਰੇ ॥੩॥

ਬਿਦਰ ਜੋ ਦਾਸੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਵਹੁ ਤੋ ਪੁਨੀਤ ਹੂਆ ਹੀ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਰੇ ਕੁਲ ਹੀ ਉਜਲੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਵਾ ਸੋ ਬਿਦਰ ਜੀ ਸਭ ਕੁਲ ਵਿਖੇ ਉਜਾਗਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਵਨ ਪਰਾਧ ਬਤਾਵਉ ਅਪੁਨੇ ਮਿਥਿਆ ਮੋਹ ਮਗਨਾਰੇ ॥

ਆਇਓ ਸਾਮ ਨਾਨਕ ਓਟ ਹਰਿ ਕੀ ਲੀਜੈ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕੌਨ ਸੇ ਅਪਰਾਧ ਬਤਾਵੋਂ ਮਿਥਿਆ ਜੋ ਮੋਹ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਡੂਬਾ ਰਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਆਪ ਆਗੇ ਤੇ ਭੁਜਾ ਪਸਾਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਕੜ ਲੀਜੀਏ। ਭਾਵ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੨॥

ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਔਗੁਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਿਤ ਨਵਿਤ ਭ੍ਰਮਿਓ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਧਾਏ ॥

ਮੈਂ (ਵਿਤ) ਧਨ ਕੇ ਨਮਿਤ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭ੍ਰਮਿਆ ਹੂੰ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਧਾਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹਉ ਹਉਮੈ ਤੇ ਤੇ ਭਏ ਅਜਾਏ ॥੧॥

(ਹਉ) ਮੈਂਨੇ ਜੋ ਜੋ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਉਮੈਂ ਬੀਚ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਕਰਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਭਏ ॥੧॥

ਅਵਰ ਦਿਨ ਕਾਹੂ ਕਾਜ ਨ ਲਾਏ ॥

ਸੋ ਦਿਨੁ ਮੋ ਕਉ ਦੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਜਾ ਦਿਨ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹੋਰ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਕਾਜ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਾਏ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਨਿਸਫਲ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਜੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ਦਿਨ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਜਿਹਬਾ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸਭ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰਾਂ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਗ੍ਰਿਹ ਦੇਖਿ ਪਸਾਰਾ ਇਸ ਹੀ ਮਹਿ ਉਰਝਾਏ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਘਰ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਦੇਖ ਕੈ ਇਸੀ ਮੈਂ ਹਮ (ਉਰਝਾਇ) ਫਸੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮਦ ਚਾਖਿ ਭਏ ਉਦਮਾਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਬਹੁ ਨ ਗਾਏ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਮਦਰਾ ਚਾਖ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਉਨਮੱਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿਆਦਿ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀ ਗਾਏ॥੨॥

ਇਹ ਬਿਧਿ ਖੋਜੀ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰਾ ਬਿਨੁ ਸੰਤਨ ਨਹੀ ਪਾਏ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਜੋ ਬਿਧਿ ਹੈ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਖੋਜ ਦੇਖੀ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਸੰਤਾਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਦਾਤਾਰ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭ ਸੰਮ੍ਰਥ ਮਾਗਨ ਕਉ ਦਾਨੁ ਆਏ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਮਰਥ ਤੁਮ ਬਡੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਦਾਨ ਮਾਂਗਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਤਿਆਗਿਓ ਸਗਲਾ ਮਾਨੁ ਮਹਤਾ ਦਾਸ ਰੇਣ ਸਰਣਾਏ ॥

ਮਾਨ ਜੋ ਬੁਹਤ ਥਾ ਵਾ ਮਾਨ ਔਰ (ਮਹਤਾ) ਮਰਾਤਬਾ ਸੋ ਸਗਲ ਹਮਨੇ ਤਿਆਗਿਓ ਹੈ ਔ ਦਾਸ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਰੇਣ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮਿਲਿ ਭਏ ਏਕੈ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੁਮ ਮਿਲਕੈ ਏਕ ਹੀ ਰੂਪ (ਭਏ) ਹੁਏ ਹੈਂ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਨੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਕੋਈ ਚੁੰਚ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਗਾਲ ਸੁਨ ਕੇ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਇਸਨੇ ਗਾਲੀ ਨਿਕਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਸਹਿਤ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਵਾਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਵਨ ਥਾਨ ਧੀਰਿਓ ਹੈ ਨਾਮਾ ਕਵਨ ਬਸਤੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਤੂੰ ਏਹੁ ਕਹੁ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਵਨ ਸੇ ਥਾਂ ਭਾਵ ਅੰਗ ਪਰ ਠਹਿਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਲਪਤ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਕਵਨ ਵਸਤੂ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਛ ਵਸਤੂ ਹੈ॥

ਕਵਨ ਚਿਹਨ ਸੁਨਿ ਊਪਰਿ ਛੋਹਿਓ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਨਿ ਕਰਿ ਗਾਰਾ ॥੧॥

ਸੁਨ ਹੇ ਭਾਈ ਮੁਖ ਸੇ ਗਾਰ ਸੁਨ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਵਨ ਸਾ (ਚਿਹਨ) ਨਿਸਾਨੀ ਭਾਵ ਫਟ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਤੂੰ (ਛੋਹਿਓ) ਕੋਪ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਤੂ ਕਉਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਇਓ ॥

ਏਤੀ ਨ ਜਾਨਉ ਕੇਤੀਕ ਮੁਦਤਿ ਚਲਤੇ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੁਨ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈਂ ਔ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤੂੰ ਇਤਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮਰਨੇ ਮੈਂ ਕਿਤਨੀਕ ਦੇਰੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਤੇ ਚਲਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਖਬਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਨੇ ਅਪਨਾ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਨ ਸੀਲ ਪਵਨ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਬਸੁਧਾ ਖਿਮਾ ਨਿਭਰਾਤੇ ॥

ਪਵਨ ਪਾਣੀ ਤੌ ਸਹਿਨ (ਸੀਲ) ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੋ ਖਿਮਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਤੋ ਕੋਈ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਤਤ ਮਿਲਿ ਭਇਓ ਸੰਜੋਗਾ ਇਨ ਮਹਿ ਕਵਨ ਦੁਰਾਤੇ ॥੨॥

ਸਰੀਰ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਹੂਆ ਹੈ ਇਨ ਬਾਤੋਂ ਮੈਂ ਕਵਨ (ਦੁਰਾਤੇ) ਲੁਕਾਉ ਹੈ॥੨॥ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਿਸ ਕੋ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਨਾਲੇ ਹਉਮੈ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਰਚਕੇ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਉਸ ਹੀ ਕਉ ਹੈ ਰੇ ਓਹਾ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਉਸਕੋ ਹੀ ਹੈ ਓਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਜੋ ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਅਰਥਾਤ ਗਮਨਾਂ ਗਮਨ ਹੈ॥੩॥ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪਰਪੰਚ ਕਾ ਅਭਾਵ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਰਚਨਾ ਮਿਥਿਆ ਸਗਲ ਪਸਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਮੈਂ ਰੰਗ ਔ ਚਿੰਨ ਔਰ ਰਚਨਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔ ਜੋਨਸਾ (ਪਸਾਰਾ) ਸੰਸਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਉਸ ਮੈਂ ਸਭ (ਮਿਥਿਆ) ਕਲਪਤ ਹੈ॥

ਭਣਤਿ ਨਾਨਕੁ ਜਬ ਖੇਲੁ ਉਝਾਰੈ ਤਬ ਏਕੈ ਏਕੰਕਾਰਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਅਪਨੀ ਖੇਲ (ਉਝਾਰੈ) ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੋ ਲੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਏਕ ਹੀ ਏਕੇ ਸਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੦

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਅਰੁ ਲੋਭ ਵਿਕਾਰਾ ਬੀਓ ਚੀਤਿ ਨ ਘਾਲਿਓ ॥

ਮਾਨਿ ਮੋਹ ਔ ਲੋਭ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰ ਪੁਨਾਂ ਦੁਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਘਾਲਿਓ) ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਗੁਣਾ ਹਰਿ ਬਣਜੇ ਲਾਦਿ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਾਲਿਓ ॥੧॥

ਨਾਮ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਹੀ (ਬਣਜੇ) ਲੀਏ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਵਖਰ ਕੋ ਹੀ ਲਾਦਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲੈ ਚਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੇਵਕ ਕੀ ਓੜਕਿ ਨਿਬਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜੀਵਤ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵਿਓ ਅਪਨਾ ਚਲਤੇ ਰਾਖਿਓ ਚੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਅੰਤ ਪਰਯੰਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਿਭੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇਵਕ ਨੇ ਜੀਵਤਿਆਂ ਅਪਨਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਭੀ ਯਾਦ ਰਾਖਿਓ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਠਾਕੁਰਿ ਤਿਸ ਤੇ ਮੁਖੁ ਨਹੀ ਮੋਰਿਓ ॥

ਜੈਸੀ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮੁਖ ਨਹੀਂ ਫੇਰਿਆ ਭਾਵ ਆਗਯਾਨੁਸਾਰ ਚਲਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੁ ਅਨੰਦੁ ਰਖਿਓ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਉਠਿ ਉਆਹੂ ਕਉ ਦਉਰਿਓ ॥੨॥

ਗ੍ਯਾਨਾਨੰਦ ਕੋ (ਗ੍ਰਿਹ) ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਰਖ੍ਯਾ ਹੈ ਉਠ ਕਰਕੇ ਉਸੀ ਕੌ ਦਉੜਿਆ ਹੈ ਦਉੜਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਭੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਗਿਆ ਮਹਿ ਭੂਖ ਸੋਈ ਕਰਿ ਸੂਖਾ ਸੋਗ ਹਰਖ ਨਹੀ ਜਾਨਿਓ ॥

ਜੇ ਭੂਖ ਕੇ ਦਿਨ ਅਰਥਾਤ ਤੰਗੀ ਭੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤੌ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਸੁਖ ਹੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀ ਹੈ ਸੋਗ ਹਰਖ ਕੁਛ ਭੀ ਮਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਜੋ ਜੋ ਹੁਕਮੁ ਭਇਓ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਸੋ ਮਾਥੈ ਲੇ ਮਾਨਿਓ ॥੩॥

ਜੋ ਜੋ ਹੁਕਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਭਇਓ ਹੈ ਸੋ (ਮਾਥੇ) ਸਿਰ ਪਰ ਲੈਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਠਾਕੁਰੁ ਸੇਵਕ ਕਉ ਸਵਰੇ ਹਲਤ ਪਲਾਤਾ ॥

ਸੇਵਕ ਕੋ ਜਬ ਠਾਕੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਇਓ ਤਬ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਰ ਗਏ॥

ਧੰਨੁ ਸੇਵਕੁ ਸਫਲੁ ਓਹੁ ਆਇਆ ਜਿਨਿ ਨਾਨਕ ਖਸਮੁ ਪਛਾਤਾ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸੇਵਕ ਕਾ ਆਇਆ ਸਫਲਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੁਏ ਅਪਨਾ ਲਾਭੁ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੁਲਿਆ ਕਰਮੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਠਾਕੁਰ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਈ ॥

ਜਬ ਭਾਗ ਖੁਲਿਆ ਔਰ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਤੌ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤੀ ਗਾਈ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਮੁ ਥਾਕਾ ਪਾਏ ਬਿਸ੍ਰਾਮਾ ਮਿਟਿ ਗਈ ਸਗਲੀ ਧਾਈ ॥੧॥

ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਕਸ੍ਟ ਥਾ ਸੋ (ਥਾਕਾ) ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਔ (ਬਿਸ੍ਰਾਮਾ) ਅਨੰਦ ਪਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਗਲੀ ਧਾਈ ਮਿਟ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਜੂਨੀਓਂ ਕੀ ਧਾਵਣੀ ਦੂਰ ਹੂਈ ਹੈ॥੧॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ॥

ਚੀਤਿ ਆਇਓ ਮਨਿ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਜੀਵਨ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਯਾਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਨਿਵਾਰੇ ਨਿਵਰੇ ਸਗਲ ਬੈਰਾਈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਨਿਵਰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਹੋਰੁ ਸਭ ਵੈਰੀ ਨਿਵਿਰਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਦ ਹਜੂਰਿ ਹਾਜਰੁ ਹੈ ਨਾਜਰੁ ਕਤਹਿ ਨ ਭਇਓ ਦੂਰਾਈ ॥੨॥

ਵਹੁ ਸਦਾ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੈ ਵਾ ਪਾਸ ਹੀ ਹਾਜਰ ਹੈ॥ ਨਾਜਰ ਜੋ ਹਰੇਕ ਕੋ ਨਜਰ ਮੈਂ ਰਾਖਨੇ ਹਾਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸਰੁ ਹੈ ਸੋ ਕਦੀ ਭੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੨॥

ਸੁਖ ਸੀਤਲ ਸਰਧਾ ਸਭ ਪੂਰੀ ਹੋਏ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ॥

ਸੁਖ ਕਰਕੇ ਸੀਤਲ ਹੂਏ ਔ ਸਰਧਾ ਭੀ ਸਭ ਪੂਰੀ ਭਈ। ਕਬ ? ਜਬ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ਹੂਏ॥

ਪਾਵਨ ਪਤਿਤ ਕੀਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥

ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਪਲਕ ਬੀਚ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੩॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸਗਲ ਭੈ ਖੋਏ ਗੋਬਿਦ ਚਰਣ ਓਟਾਈ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਓਟ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰਿ ਅਬ ਨਿਰ ਭੌ ਭਏ ਹੈਂ ਸਭ ਭੈ ਖੋਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਿ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੋ ਸਮਰਥੁ ਸਰਬ ਗੁਣ ਨਾਇਕੁ ਤਿਸ ਕਉ ਕਬਹੁ ਨ ਗਾਵਸਿ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਾਇਕੁ) ਸਰਦਾਰ ਭਾਵ ਪੇਰਕ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਬਾਤ ਮੈਂ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕਉ ਤੂੰ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਗਾਵਤਾ॥

ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਤਾ ਕਉ ਉਆ ਕਉ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਧਾਵਸਿ ਰੇ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਛੋਡ ਜਾਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ (ਤਾਕਉ) ਦੇਖਤੇ ਭੀ ਹੋ ਵਾ ਜੋ (ਤਾਕਉ) ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਛੋਡ ਜਾਵੇਂਗੇ (ਉਆ ਕਉ) ਉਨਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਕਿਉ ਨ ਸਮਾਰਸਿ ਰੇ ॥

ਬੈਰੀ ਸੰਗਿ ਰੰਗ ਰਸਿ ਰਚਿਆ ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਜੀਅਰਾ ਜਾਰਸਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਰਤਾ ਬੈਰੀਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਿ ਸੁਖ ਸਾਥ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਥ ਹੀ ਜੀਉ ਤੈਨੇ (ਜਾਗਸਿ) ਜਾਗਨਾ ਭਾਵ ਜੋੜਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸੁਨਿਐ ਜਮੁ ਛੋਡੈ ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਿ ਨ ਪਾਵਸਿ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਮ ਛਡ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣਿ ਤੁਮ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਕਾਢਿ ਦੇਇ ਸਿਆਲ ਬਪੁਰੇ ਕਉ ਤਾ ਕੀ ਓਟ ਟਿਕਾਵਸਿ ਰੇ ॥੨॥

ਆਲਸ ਰੂਪੁ (ਸਿਆਲ) ਗਿਦੜ ਬਿਚਾਰੇ ਕੌ ਕਾਢਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸੀਕੀ ਓਟ ਕੋ ਤੂ ਟਿਕਾਵਤਾ ਹੈਂ ਏਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਲੀ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਰਾ ਤੂੰ ਛੋਡ ਕਰ ਉਦਮ ਰੂਪ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਲੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਜਾਸੁ ਸੁਨਤ ਭਵ ਤਰੀਐ ਤਾ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਨ ਲਾਵਸਿ ਰੇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਸੁਨ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਥੋਰੀ ਬਾਤ ਅਲਪ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਅਟਕਾਵਸਿ ਰੇ ॥੩॥

ਥੋਰੀ ਸੀ ਬਾਤ ਜੋ ਤੁਛ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਨ ਕੋ ਅਟਕਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਭਇਓ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਠਾਕੁਰ ਸੰਤਸੰਗਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥

ਹਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭਇਆ ਹੈ ਤੋਂ ਸੰਤ ਸੰਗ ਹੂਆ ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਸ੍ਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭ੍ਰਮੁ ਛੂਟਾ ਜਉ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਸਹਾਈ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਮੋਹਿ ਤਬ ਛੂਟਾ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਸਹਾਈ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਨੈ ਤਿਸ ਤੇ ਕਹਾ ਦੁਲਾਰਿਓ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਜੋ ਸਭ ਘਟਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕੁ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਬਿਧਾਂਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਹਾ (ਦੁਲਾਰਿਓ) ਛਪਾਉ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਹਸਤ ਪਾਵ ਝਰੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਸੰਗਿ ਲੈ ਜਾਰਿਓ ॥੧॥

ਜਬ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਲੈਕਰ ਅਗਨ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੌ (ਹਸਤ) ਹਾਥ ਔ ਪੈਰ ਖਿਨ ਮੈਂ ਝੜ ਜਾਏਂਗੇ ਭਾਵ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਪਾਲਨ ਪੋਖਨ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਉਪਦ੍ਰਵ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਤੋ ਇਹੁ ਦਸਾ ਹੋਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੧

ਮੂੜੇ ਤੈ ਮਨ ਤੇ ਰਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ॥

ਲੂਣੁ ਖਾਇ ਕਰਹਿ ਹਰਾਮਖੋਰੀ ਪੇਖਤ ਨੈਨ ਬਿਦਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੈਨੇ ਮਨ ਤੇ ਰਾਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕਾ ਲੂਣ ਖਾਇ ਕਰਿ (ਹਰਾਮਖੋਰੀ) ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਭ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਤਿਆਂ ਤੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਰਖਕੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਸਾਧ ਰੋਗੁ ਉਪਜਿਓ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਟਰਤ ਨ ਕਾਹੂ ਟਾਰਿਓ ॥

ਇਹੁ ਅਗਜਾਨ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਜਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਗਜਾਨ ਤੋ ਹੋਰੁ ਕਿਸੀ ਉਪਾਵ ਤੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਓ ਇਹੁ ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ॥੨॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਇਹੀ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਬਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਤੇ ਜੀਵ ਨੇ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੇ ਚੀਤਿ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥

ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰਖੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਹੈ ਸੋਊ ॥੧॥

ਉਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ। ਜਗਤ ਕੀ ਆਦਿ ਮੈਂ ਔ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਓਟ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਕੀ (ਓਟ) ਧਿਰ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਵਸਿ ਹੈ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪਿ ਹੀ ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਹਿਓ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥
ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਭੀ ਸੋ ਸਾਚਾ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਨੇ ਭੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੯॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜੀਅ ਸੁਖਦਾਤਾ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਬਿਸਾਰਿਓ ਅਗਿਆਨਥ ॥

ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਪੁਨਾ ਜੀਅ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੋ ਭੀ ਸੁਖ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤੁਮਨੇ ਵਹੁ ਕਿਉਂ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਹੇ ਅਗਜਾਨੀ (ਥ) ਤੁਕਾਂਤ ਕਾ ਹੈ॥

ਹੋਛਾ ਮਦੁ ਚਾਖਿ ਹੋਏ ਤੁਮ ਬਾਵਰ ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥ ॥੧॥

ਤੁਛ ਮਦ ਚੱਖ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਬਾਵਰੇ ਹੋਏ ਹੋ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਧਨ ਕਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰੁ ਹੈ ਸੋ ਹੋਛਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਰਲਭ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਥਾ ਸੋ (ਅਕਾਰਥ) ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਨਰ ਐਸੀ ਕਰਹਿ ਇਆਨਥ ॥
ਤਜਿ ਸਾਰੰਗਧਰ ਭ੍ਰਮਿ ਤੂ ਭੂਲਾ ਮੋਹਿ ਲਪਟਿਓ ਦਾਸੀ ਸੰਗਿ ਸਾਨਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਤੂੰ ਐਸੀ ਇਆਨਪੁਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਸਾਰੰਗਧਰ) ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੈਂ ਔ ਐਸਾ ਤੂੰ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਪਟਿਆ ਹੈਂ ਜੋ (ਦਾਸੀ) ਮਾਇਆ ਕੋ (ਸਾਨਥ) ਸੰਗੀ ਵਾ ਸਹਾਇਕਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਧਰਣੀਧਰੁ ਤਿਆਗਿ ਨੀਚ ਕੁਲ ਸੇਵਹਿ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਿਹਾਵਥ ॥

(ਧਰਣੀਧਰੁ) ਪਰਮਸੇਰ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਕੈ (ਨੀਚ ਕੁਲ) ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਅਵਸਥਾ ਹਉਂ ਹਉਂ ਕਰਤਿਆਂ ਬਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਫੋਕਟ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਅਗਿਆਨੀ ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧ ਕਹਾਵਥ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਅਗਜਾਨੀ ਜਿਨੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਖਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅੰਧਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿ ਹੋਤਾ ਅਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ਜੋ ਬਿਨਸਤ ਸੋ ਨਿਹਚਲੁ ਜਾਨਥ ॥

ਜੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਂਨੇ ਅਸੱਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਤੈਨੇ ਝੂਠ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਸਨੇ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ (ਸੋ) ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਨਿਹਚਲ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਕੀ ਕਉ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਪਕਰੀ ਐਸੇ ਭੂਲ ਭੁਲਾਨਥ ॥੩॥

ਤੈਨੇ ਪਰਾਈ ਵਸਤੁ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਕਰਿ ਪਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਦੇਹਾਦੀ ਵਸਤੂ ਪਰਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਭੂਲ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਵੈਸ ਸਭ ਏਕੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾਨਥ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੂਦ ਪੁਨਾ ਵੈਸ ਏਹ ਸਭ ਏਕ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਤਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਤੁ ਹੈ ਜੋ ਸੁਨੈ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨਥ ॥੪॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਭ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਗਜਾਸੀ ਸੁਨੇ ਸੋ ਪਾਰ ਪਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੦॥ ਤਾੜ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਪਤੁ ਕਰਤਾ ਸੰਗਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਡਹਕਾਵਏ ਮਨੁਖਾਇ ॥

(ਗੁਪਤੁ) ਲੁਕਕੇ ਤੂੰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨੁਖੋਂ ਕੋ (ਡਹਕਾਵਏ) ਭ੍ਰਮਾਵਤਾ ਭਾਵ ਠਗਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੈ॥

ਬਿਸਾਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਬਿਖੈ ਭੋਗਹਿ ਤਪਤ ਥੰਮ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਬਿਸਿਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਪੇ ਹੋਏ ਥੰਮੇਂ ਤੇਰੇ ਗਲ ਸਾਥ ਲਾਈਏਂਗੇ ਭਾਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਲੋਹੇ ਕੇ ਥੰਮ ਬਨਾਇ ਕੇ ਜਮਦੂਤ ਕਹੇਂਗੇ ਜੈਸੇ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੈਨੇ ਗਲ ਸੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸਕੋ ਭੀ ਲਗਾਇ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਗਾਵਨੀ ਪੜੇਗੀ॥੧॥

ਰੇ ਨਰ ਕਾਇ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹਿ ਜਾਇ ॥

ਕੁਚਲ ਕਠੋਰ ਕਾਮਿ ਗਰਧਭ ਤੁਮ ਨਹੀ ਸੁਨਿਓ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਕਿਉਂ ਪਰਾਏ ਘਰ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਕੁਚਾਲੀ ਵਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਔ ਰਿਦੇ ਕੇ ਕਠੋਰ ਪੁਨਾ ਹੇ ਕਾਮੀ ਗਧੇ ਤੁਮ ਨੇ ਸੁਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜੋ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਜਥਾ ਕਰਮ ਤਥਾ ਦੰਡ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਕਾਰ ਪਾਥਰ ਗਲਹਿ ਬਾਧੇ ਨਿੰਦ ਪੋਟ ਸਿਰਾਇ ॥

ਮਹਾ ਸਾਗਰੁ ਸਮੁਦੁ ਲੰਘਨਾ ਪਾਰਿ ਨ ਪਰਨਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਪਾਥਰ ਕੋ ਗਲ ਸਾਥ ਬਾਂਧਤਾ ਹੈ ਔ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕੀ ਪੰਡ ਸਿਰ ਪਰ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਰਤਛਜ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਭਾਰ ਉਠਾਕੇ ਲੰਘੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੰਘ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰ ਵਤ ਜੋ ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰਕਤ ਮਜਾ ਸਰੂਪ ਪਾਨੀ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਲੰਘਨਾਂ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਜਾਏਗਾ॥੨॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਿਓ ਨੇਤ੍ਰ ਰਖੇ ਫਿਰਾਇ ॥

ਸੀਸੁ ਉਠਾਵਨ ਨ ਕਬਹੂ ਮਿਲਈ ਮਹਾ ਦੁਤਰ ਮਾਇ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਔ ਮੋਹ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਿਆਪਿਆ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਫੇਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਤੂੰ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਐਸਾ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਖਚਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੀਸ ਉਠਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਾ ਤੋਂ ਅਵਕਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਪਾਵਤਾ ਔ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਨਦੀ ਕਾ ਤਰਨਾ ਮਹਾਂ ਕਠਨ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਸਮ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨੀ ਭੀ ਇਨ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਫਸੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ? ਉਤ੍ਰ॥ ਸੁਨ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਜਾਨੀਓਂ ਕੀ ਅਲੋਪਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੂਰੁ ਮੁਕਤਾ ਸਸੀ ਮੁਕਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਲਿਪਾਇ ॥

ਸੁਭਾਵਤ ਜੈਸੇ ਬੈਸੰਤਰ ਅਲਿਪਤ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲਾਇ ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕਿਰਨੋਂ ਕਰ ਸੁਭਾਸੁਭ ਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਸੋਖਤਾ ਹੂਆ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਮਲ ਤੋ ਰਹਿਤ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀ ਕਿਰਣ ਸਭ ਜਗਾ ਸਪਰਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਭੀ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਸੁਭਾਵ ਤੇ ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਸਭ ਕੁਛ ਭਛਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸਦਾਈ ਅਲੇਪ ਔ ਸੁਧ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਭੀ (ਅਲਿਪਾਇ) ਲੇਪ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਕਰਮ ਕਾ ਉਸਕੋ ਲੇਪ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਕਰਮੁ ਖੁਲਿਆ ਤਿਸੁ ਲਹਿਆ ਪੜਦਾ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਪਹਿ ਮੰਨਿਆ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਖੁਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਲਹਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਰਹਿਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੨

ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਅਵਖਧੁ ਨਾਮੁ ਦੀਨਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੰਕਟ ਜੋਨਿ ਨ ਪਾਇ ॥੫॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਔਖਧੁ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜੂਨੀਓਂ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਤਿਸ ਕਾ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥੨॥

ਰੇ ਨਰ ਇਨ ਬਿਧਿ ਪਾਰਿ ਪਰਾਇ ॥

ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹੋਇ ਮਿਰਤਕੁ ਤਿਆਗਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੨॥੧੧॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਤੂੰ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਗਾ ਹਰੀ ਜੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੁ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਔ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹ॥੨॥੨॥੧੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਾਹਰਿ ਢੂਢਨ ਤੇ ਛੂਟਿ ਪਰੇ ਗੁਰਿ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ਦਿਖਾਇਆ ਥਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਘਰ ਕੇ ਥਾਇ ਮੈਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਭਾਵ ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਤਬ (ਬਾਹਰਿ) ਜੰਗਲੋਂ ਪਹਾੜੋਂ ਮੈਂ ਢੂਢਨੇ ਸੇ ਛੂਟ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਭਉ ਅਚਰਜ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਿਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਇਆ ਥਾ ॥੧॥

ਅਸਚਰਯ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਅਨਭਉ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਕਰਿ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਥਾਂਇ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰਿ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਿ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧਨ ਕਹੋ?

ਮਾਨਕੁ ਪਾਇਓ ਰੇ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਥਾ ॥

ਮੋਲਿ ਅਮੋਲੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਦਿਵਾਇਆ ਥਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਖਜਾਤਕਾਰਤਾ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਰੀ ਜੋ ਪੂਰਨ ਰੂਪ (ਮਾਨਕੁ) ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮੋਲ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੇ ਉਪਾਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਪਰੰਤੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ (ਥਾ) ਰਿਦੇ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸੋਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ (ਥਾ) ਸਰੂਪੁ ਅਸਥਾਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਦਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਅਕਥੁ ਕਥਾਇਆ ਥਾ ॥

ਜਬ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਮਿਲ ਕੇ (ਅਕਥੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਾਇਆ ਭਾਵ ਜਬ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਨ ਕਥਨ ਹੂਆ ਤਬ ਅਵਿਸੇ ਜੋ ਅਗੋਚਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਦਸਮ ਦੁਆਰਿ ਵਜਿਓ ਤਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਚੁਆਇਆ ਥਾ ॥੨॥

ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ (ਦਸਮ) ਸਰਗ ਵਿਸਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ (ਦਸਮ ਦੁਆਰ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ (ਵਜਿਓ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸ ਥਾਂ ਵਿਖੇ ਆਤਮਾਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਚੁਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਸੇ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਤੁ ਚੁਆਇਆ ਹੈ ਏਹੁ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਤੋਟਿ ਨਾਹੀ ਮਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੀ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰ ਸਮਾਇਆ ਥਾ ॥

ਜਬ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਗਈ ਤਬ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਥਾਇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਜਾਣਿਆਂ ਤੌ ਤੋਟ ਨ ਆਵਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਸੁਖੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਚਰਣ ਚਰਣ ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਅਘੜੁ ਘੜਿਓ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਥਾ ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵੇ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ (ਚਰਣ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਚਰਣ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਸੇਵਨ ਕੀਏ ਤਬ ਅਸੁਧ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕੀਆ ਅਰ ਤਬ ਤਿਸ ਮਨ ਰੂਪ ਥਾਇ ਮੈਂ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜੇ ਆਵਾ ਸਹਜੇ ਜਾਵਾ ਸਹਜੇ ਮਨੁ ਖੇਲਾਇਆ ਥਾ ॥

ਸੁਖ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਸੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਵਨਾਗਵਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਤੇ ਉਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ (ਥਾ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਬਿਚਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਰਮੁ ਗੁਰਿ ਖੋਇਆ ਤਾ ਹਰਿ ਮਹਲੀ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਥਾ ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਗਜਾਨ ਭਰਮ (ਖੋਇਆ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਤੌ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਹਰੀ ਰੂਪ (ਮਹਲੁ) ਭਰਤੇ ਕੋ (ਥਾ) ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਾਇ ਲੀਆ (ਥਾ) ਹੈ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਥਾ ਪਾਠੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹੈ ਅਰਥੁ ਕਰਨਾ ਦੋ ਅਰਥ ਥਾ ਕੇ ਹੈਂ (ਥਾ) ਜਗਾ ਵਾ (ਥਾ) ਹੈ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸਹਿ ਸਾਜਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ਤਿਸਹਿ ਸਿਉ ਰੁਚ ਨਾਹਿ ॥
ਆਨ ਰੂਤੀ ਆਨ ਬੋਈਐ ਫਲੁ ਨ ਫੂਲੈ ਤਾਹਿ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਨਾਇਕੇ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਹੋਰ ਰੁਤ ਹੋਵੈ ਤੇ ਹੋਰ ਹੀ ਬੀਜ ਕੋ ਬੀਜੀਏ ਨਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨ (ਤਾਹਿ) ਤਿਸ ਕੋ ਫੂਲ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਲੀ ਜੁਗ ਮੈਂ ਯਗਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਅਬ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਵਤ੍ਰ ਬੀਜਣ ਨਾਉ ॥
ਬੋਇ ਖੇਤੀ ਲਾਇ ਮਨੂਆ ਭਲੋ ਸਮਉ ਸੁਆਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰਿਆ ਨਾਉਂ ਰੂਪ ਬੀਜਨੇ ਕਾ ਇਹੀ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਹੀ (ਵਤ੍ਰ) ਸਮਾਂ ਹੈ ਵਾ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖੇਤੀ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੁ (ਭਲੋ) ਲਾਭ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੈ॥

ਖੋਇ ਖਹੜਾ ਭਰਮੁ ਮਨ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ॥
ਕਰਮੁ ਜਿਸ ਕਉ ਧੁਰਹੁ ਲਿਖਿਆ ਸੋਈ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥੨॥

ਮਨ ਕਾ ਭਰਮੁ ਔ ਖਹੜਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ਪਵੋ। ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਕਾਰ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਸੋਈ ਸਤ੍ਰਿਗਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਾਉ ਲਾਗਾ ਗੋਬਿਦ ਸਿਉ ਘਾਲ ਪਾਈ ਥਾਇ ॥
ਖੇਤਿ ਮੇਰੈ ਜੰਮਿਆ ਨਿਖੁਟਿ ਨ ਕਬਹੂ ਜਾਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਥ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਮਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਥਾਇ ਪਾਈ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਖੇਤ ਜੰਮਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਘਟ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਅਚਲ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਇਆ ਅਮੋਲੁ ਪਦਾਰਥੋ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਇ ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਇਸੀ ਤੇ (ਅਮੋਲੁ ਪਦਾਰਥੋ) ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਛੋਡਕੇ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸਦੀਵ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਭੀ ਹਮ ਅਘਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫੂਟੋ ਆਂਡਾ ਭਰਮ ਕਾ ਮਨਹਿ ਭਇਓ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਕਾਟੀ ਬੇਰੀ ਪਗਹ ਤੇ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੁ ॥੧॥

ਭਰਮ ਕਾ (ਆਂਡਾ) ਪੜਦਾ ਫੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਭੀ (ਪਗਹ) ਮਨ ਬੁਧੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਤੇ ਖਲਾਸੀ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬੰਧਨ ਖੋਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਰਹਿਓ ॥
ਤਪਤ ਕੜਾਹਾ ਬੁਝਿ ਗਇਆ ਗੁਰਿ ਸੀਤਲ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਤਪਤ ਕੜਾਹਾ ਥਾ ਸੋ ਬੁਝ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਠੰਢਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੀਤਲੁ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਭਇਆ ਤਉ ਛੋਡਿ ਗਏ ਨਿਗਹਾਰ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਭਇਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਨਿਗਾਹਿ ਵਾਲੇ ਸੇ ਜੋ ਛੋਡ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਅਟਕ ਤਿਸ ਤੇ ਛੁਟੀ ਤਉ ਕਹਾ ਕਰੈ ਕੋਟਵਾਰ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਅਟਕ ਪਾਈ ਹੋਈ ਥੀ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਬ ਛੂਟ ਗਈ ਭਾਵ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਤਿਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਤਬ ਆਪਨੀ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਆਵਣੇ ਦੇਤਾ ਥਾ ਅਬ ਅਗ੍ਯਾਨ ਦੂਰ ਭਜਾ ਹੈ ਤੋ ਕੁਟਵਾਰ ਜੋ ਧਰਮਰਾਇ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚੂਕਾ ਭਾਰਾ ਕਰਮ ਕਾ ਹੋਏ ਨਿਹਕਰਮਾ ॥
ਸਾਗਰ ਤੇ ਕੰਢੈ ਚੜੇ ਗੁਰਿ ਕੀਨੇ ਧਰਮਾ ॥੩॥

ਕਰਮੋ ਕਾ (ਭਾਰਾ) ਭਾਗੁ ਚੂਕ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੂਆ ਤੌ ਨਿਹਕਰਮ ਹੋਏ ਭਾਵ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹਾਂ ਔਰੁ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਕੰਢੇ ਪਰ ਚੜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਧਰਮਾਤਮਾ ਕਰ ਦੀਏ ਹਾਂ॥੩॥

ਸਚੁ ਥਾਨੁ ਸਚੁ ਬੈਠਕਾ ਸਚੁ ਸੁਆਉ ਬਣਾਇਆ ॥
ਸਚੁ ਪੂੰਜੀ ਸਚੁ ਵਖਰੋ ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥੪॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਚੁ ਥਾਨੁ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰ (ਬੈਠਕਾ) ਬੈਠਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚਾ ਲਾਭ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸਚੀ ਪੂੰਜੀ ਔ ਨਾਮ ਭਗਵਤ ਕਾ (ਸਚ ਵਖਰੋ) ਸਉਦਾ (ਘਰਿ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਪਾਇਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੪॥

ਪਾਖੰਡ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੩

ਬੇਦੁ ਪੁਕਾਰੈ ਮੁਖ ਤੇ ਪੰਡਤ ਕਾਮਾਮਨ ਕਾ ਮਾਠਾ ॥
ਮੋਨੀ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਇਕਾਂਤੀ ਹਿਰਦੈ ਕਲਪਨ ਗਾਠਾ ॥

ਪੰਡਤ ਜੋ ਹੈ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਤੋ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔ ਕਮਾਵਨੇ ਤੇ ਮਨਕਾ (ਮਾਠਾ) ਢਿਲਾ ਹੈ ਵਾ ਕਾਮਨਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕਾ ਮਠਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਦ ਵਾਕੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਢੀਲਾ ਹੈ ਮੋਨ ਧਾਰਕੇ ਇਕਾਂਤ ਜੇ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਪੁਨਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਕੀ ਗੰਠ ਹੁਈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਹੋਇ ਉਦਾਸੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਚਲਿਓ ਛੁਟਕੈ ਨਾਹੀ ਨਾਠਾ ॥੧॥

ਅਰੁ ਉਦਾਸੀਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭੇਖੁ ਧਾਰ ਕਰ ਘਰ ਕੋ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਦਾ ਦੌੜਨਾ ਤਉ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਕੀ ਕੈ ਪਹਿ ਬਾਤ ਕਹਾ ॥

ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਮੋ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲੇ ਐਸੋ ਕਹਾ ਲਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਕੀ ਕਿਸ ਪਾਸ ਬਾਤ ਕਹਾਂ ਜੋ ਆਪ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ਔ ਮੇਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਦੇਵੇ ਐਸਾ ਮੈਂ ਸੰਤ ਕਿਸ ਅਸਥਾਨ ਸੇ ਲੇਵੋਂ ਭਾਵ ਐਸਾ ਦੁਰਲਭੁ ਹੈ॥

ਤਪਸੀ ਕਰਿ ਕੈ ਦੇਹੀ ਸਾਧੀ ਮਨੂਆ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਨਾ ॥

ਜੇ ਤਪਸ੍ਵੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਦੇਹੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧੀ ਔ ਮਨ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ (ਧਾਨਾ) ਧਾਇਆ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਚਾਰਿ ਬ੍ਰਹਮਚਜੁ ਕੀਨਾ ਹਿਰਦੈ ਭਇਆ ਗੁਮਾਨਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਆਠ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਕਾਮੁ ਜੀਤ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਭੀ ਕਹਾਵਨਾ ਪਰਸਿਧ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੀਆ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਗੁਮਾਨਾ) ਹੰਕਾਰ ਭਇਆ ਤੌ ਵਹੁ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਫਲ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੋਇ ਕੈ ਤੀਰਥਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਉਸੁ ਮਹਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਗਾਨਾ ॥੨॥

ਜੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹੋਇਕੈ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਰਹਾ ਔਰ ਉਸ ਭੌਣੇ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਤੋ (ਬੇਗਾਨਾ) ਮੂਰਖ ਪਣਾ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਘੂੰਘਰ ਬਾਧਿ ਭਏ ਰਾਮਦਾਸਾ ਰੋਟੀਅਨ ਕੇ ਓਪਾਵਾ ॥

ਬਰਤ ਨੇਮ ਕਰਮ ਖਟ ਕੀਨੇ ਬਾਹਰਿ ਭੇਖ ਦਿਖਾਵਾ ॥

ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਘੁੰਘਰੂ ਬਾਂਧ ਕੇ ਰਾਮਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਭਾਵ ਨਿਰਤਕਾਰੀਏ ਹੁਏ ਤਉ ਕਿਆ ਹੈ ਇਹੁ ਸਭ ਰੋਟੀਓਂ ਕੇ ਉਪਾਵ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣ ਆਦਿ ਬ੍ਰਤ ਰਖਣੇ ਔ ਨੇਮ ਧਾਰਣੇਂ ਔ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਪੁਨਾਂ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਕਾ ਕਰਨਾ ਇਹੁ ਸਭ ਦਿਖਾਵਾ ਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਜੋ ਲੋਕ ਮਾਨਤਾ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਗੀਤ ਨਾਦ ਮੁਖਿ ਰਾਗ ਅਲਾਪੇ ਮਨਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਵਾ ॥੩॥

ਸਾਧਾਰਨ ਗੀਤ ਗਾਵਨੇਂ ਔ ਸੰਖ ਪੂਰਨੇਂ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਜੋ ਰਾਗ ਖਟ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਾਪਣੇ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਮਨ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਤੌ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਲੋਭ ਮੋਹ ਰਹਤ ਹਹਿ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤਾ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਲੋਭ ਮੋਹਿ ਰਹਿਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜਿ ਪਾਏ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਜਾ ਦਇਆ ਕਰੇ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਤਿਨਕੀ ਜੋ ਧੂੜ ਹੈ ਜੇ ਭਗਵੰਤ ਦਇਆ ਕਰੇ ਤੋ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪਾਵੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਤਰੀ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੌ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੌ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਉੱਤਰ ਗਈ ਹੈ॥੪॥

ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਬਕਬਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੬॥੧੫॥

ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਬ ਹੂਆ ਤਬ ਸਭ ਬਕਬਾਦ ਮੇਰੇ ਬਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੬॥੧੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਲਾਖ ਸਰਬ ਕੋ ਰਾਜਾ ਜਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਲਾਖੋਂ ਜੋ (ਕੋਟਿ) ਕਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਵਾ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕੇ ਮੁਲਖੋਂ ਕਾ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਭਾਰ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਤਿਨ ਸਭ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਲਕ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਨਾਮੁ ਨ ਦੀਆ ਮੇਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਗਾਵਾਰਾ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਸੇ ਗਵਾਰ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ ਪਤਿ ਰਾਖੁ ॥

ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਤਬ ਹੀ ਪਤਿ ਪੂਰੀ ਬਿਸਰਤ ਰਲੀਐ ਖਾਕੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤੌਂ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪਤਿ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਯਾਦ ਆਵੇਂ ਤੋ ਇਜਤ ਪੂਰੀ ਹੋਵੈ। ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਜੇ ਬਿਸਰਿਆ ਰਹੇਂ ਤੌਂ ਖਾਕ ਮੈਂ ਰਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਰੂਪ ਰੰਗ ਖੁਸੀਆ ਮਨ ਭੋਗਣ ਤੇ ਤੇ ਛਿਦ੍ਰ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਜਿਤਨੇ ਰੂਪੋਂ ਕਾ ਦੇਖਣਾਂ ਪੁਨਾਂ ਰੰਗੋਂ ਕੀਆਂ ਖੁਸੀਆਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੈਂ ਭੋਗਣਾਂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਛਿਦ੍ਰ ਵਾ ਦੋਸ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਕਲਿਆਣਾ ਸੂਖ ਸਹਜੁ ਇਹੁ ਸਾਰਾ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਔ ਕਲਿਆਨ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੂਖ ਸਹਿਜ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਇਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਖਿਨੈ ਮਹਿ ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਰੰਗ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਖਿਨ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬਿਰੰਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਦਲੋਂ ਕੀ ਛਾਇਆ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਿਲਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੇ ਲਾਲ ਭਏ ਗੂੜੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਜਿਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ॥੩॥

ਸੇ ਲਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੂੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਊਚ ਮੂਚ ਅਪਾਰ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਦਰਬਾਰਾ ॥

ਬਹੁਤ ਊਚਾ ਔ ਅਪਾਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰ ਸਰੂਪ ਪਾਵਣਾਂ ਬਹੁਤ ਕਠਨੁ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਵਡਿਆਈ ਸੋਭਾ ਨਾਨਕ ਖਸਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥੪॥੭॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸੋਭਾ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਤੁਮਾਰਾ ਵਹੁ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੬॥

ਤਤਸਟ ਲਖਣ ਕਰਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਰੂਪ ਕਾ ਬੋਧਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਉਤਪਾਤੀ ॥
ਕੀਆ ਦਿਨਸੁ ਸਭ ਰਾਤੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਓਅੰਕਾਰਿ) ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੇ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਰਾਤੀਂ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਦਿਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਪਾਣੀ ॥
ਚਾਰਿ ਬੇਦ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ॥
ਖੰਡ ਦੀਪ ਸਭਿ ਲੋਆ ॥
ਏਕ ਕਵਾਵੈ ਤੇ ਸਭਿ ਹੋਆ ॥੧॥

ਬਨ ਔ ਘਾਸ ਪੁਨਾਂ ਤਿੰਨੇ ਭੌਨ ਤਥਾ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਚਾਰ ਬੇਦ ਔ ਚਾਰੇ ਖਾਂਣੀਆਂ ਨੌਂ ਖੰਡ ਔ ਸਾਤ ਦੀਪ ਔਰ ਜੋ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈਂ ਏਕ (ਕਵਾਵੈ)[੧] ਮਾਯਾ ਸਥਲ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਣੈਹਾਰਾ ਬੂਝਹੁ ਰੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਸੂਝੈ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝੋ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜੌ ਮਿਲੋਗੇ ਤੋ ਵਹੁ ਸੁਝੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੋ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਕੀਆ ਪਸਾਰਾ ॥
ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਅਵਤਾਰਾ ॥
ਹਉਮੈ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥

ਇਹੁ ਸਭ ਪਸਾਰਾ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤਮਕ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਨਕਰ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਜਨਮ ਹੋਣਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਟਿਕਣੁ ਨ ਪਾਵੈ ਰਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੪

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰਾ ॥
ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੨॥

ਇਹ ਮਨ ਥੋੜਾ ਭੀ ਟਿਕਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਹੈ। ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ॥
ਤੇ ਤੇ ਬੰਧ ਗਲਾਣੇ ॥
ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਧਾਰੀ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਣੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਸੋ ਗਲ ਮੈ ਬੰਧਨ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਹੁ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਇਤਯਾਦਿ॥

ਓਹਾ ਪੈਰਿ ਲੋਹਾਰੀ ॥
ਸੋ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਜਿਸੁ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ਮਥਾਣੈ ॥੩॥

ਵਹੀ ਪੈਰ ਮੈਂ ਬੇੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਥੇ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥੩॥

---

[੧] "ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ" "ਕਵਾਉ" "ਕਵਾਵੈ" ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਜਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥
ਸੋ ਭੂਲਾ ਜਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭੁਲਾਇਆ ॥
ਨਹ ਆਪਹੁ ਮੂਰਖੁ ਗਿਆਨੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਭਾਵ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਭੂਲਾ ਹੈ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਗਯਾਨੀ ਹੀ ਬਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜਿ ਕਰਾਵੈ ਸੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨੀ ॥
ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥੪॥੧॥੧੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਾਵੇ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਵਖਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਥਨ ਕਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧॥੧੭॥

ਮਾਇਆ ਕੋ ਚੰਚਲ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਿ ਲੀਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨੀਆ ॥
ਲੋਭਿ ਵਿਆਪੀ ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆ ॥
ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਸੰਚੀ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਸਗਲ ਲੇ ਛਲੀਆ ॥੧॥

ਇਸ ਮੋਹਨੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਸਭ ਮੋਹਿ ਲੀਏ ਹੈਂ। ਇਸੀ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈਂ। ਮੇਰੀ ਹੈ ਮੇਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਕਰ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਔ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਸਗਲ ਕੋ ਛਲ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੰਗੀ ਨ ਹੂਈ॥੧॥

ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਦਇਅਲੀਆ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਲੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਰਭਉ ਤੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਜੋ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਆਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈ॥

ਏਕੈ ਸ੍ਰਮੁ ਕਰਿ ਗਾਡੀ ਗਡਹੈ ॥
ਏਕਹਿ ਸੁਪਨੈ ਦਾਮੁ ਨ ਛਡਹੈ ॥

ਇਕ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਕਸਟ ਕਰਕੇ (ਗਡ) ਟੋਏ ਮੈਂ ਗਾਡੀ ਹੈ ਏਕ ਐਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਦੋ ਕੌਡੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛਡਤੇ॥

ਰਾਜੁ ਕਮਾਇ ਕਰੀ ਜਿਨਿ ਥੈਲੀ ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚੰਚਲਿ ਚਲੀਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਥੈਲੀ ਇਕੱਠੀ ਵਾ ਥੈਲੀ ਹਜਾਰ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਜਾਰਾਂ ਜੋੜ ਕਰ ਸੰਚੇ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਐਸੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਲੀ ਹੈ॥੨॥

ਏਕਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਪਿੰਡ ਤੇ ਪਿਆਰੀ ॥
ਏਕ ਸੰਚੀ ਤਜਿ ਬਾਪ ਮਹਤਾਰੀ ॥

ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਤੋ ਪ੍ਰਾਣ ਔ ਸਰੀਰ ਤੇ ਭੀ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ। ਇਕਨੋਂ ਨੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੁਤ ਮੀਤ ਭ੍ਰਾਤ ਤੇ ਗੁਹਜੀ ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਹੋਈ ਖਲੀਆ ॥੩॥

ਇਕਨੋਂ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਭ੍ਰਾਤਾ ਤੇ ਭੀ ਗੁਪਤ ਰਖੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਤੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਖਲੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ॥੩॥

ਹੋਇ ਅਉਧੂਤ ਬੈਠੇ ਲਾਇ ਤਾਰੀ ॥
ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਪੰਡਿਤ ਬੀਚਾਰੀ ॥

(ਅਉਧੂਤ) ਤਿਆਗੀ ਹੋਇ ਕਰਿ ਤਾੜੀ ਭੀ ਲਾਇ ਬੈਠੇ॥ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਔ ਪੰਡਤ ਜੋ ਬਿਚਾਰਮਾਨ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਬਨ ਮਹਿ ਬਸਤੇ ਊਠਿ ਤਿਨਾ ਕੈ ਲਾਗੀ ਪਲੀਆ ॥੪॥

ਘਰ ਮੁੜੀ ਮਸਾਂਣੀ ਪੁਨਾ ਜੋ ਬਨ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਥੇ ਉਠ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਭੀ (ਪਲੀਆ) ਲੜ ਭਾਵ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੪॥

ਕਾਟੇ ਬੰਧਨ ਠਾਕੁਰਿ ਜਾ ਕੇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਸਿਓ ਜੀਅ ਤਾ ਕੈ ॥

ਜਿਨਕੇ (ਠਾਕੁਰਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਤਾਕੇ ਜੀ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਸਿਓ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਏ ਜਨ ਮੁਕਤੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਲੀਆ ॥੫॥੨॥੧੮॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਜਨ ਇਸ ਮਾਇਆ ਸੇ (ਮੁਕਤੇ) ਛੂਟਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਭਗਵਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੫॥੨॥੧੮॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਿਮਰਹੁ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨ ਸੋਊ ॥
ਜਾ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਜਾਤ ਨ ਕੋਊ ॥

ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਨਿਰੰਜਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋਈ ਤੁਮ ਸਿਮਰੋ ਜਿਸਤੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਿਆ ਹੈ ਜੀਉ ਪਿੰਡ ਦੇਕੇ ਤੇਰਾ ਸਭ ਸਾਜ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਬਿਧਾਤਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਜਪੀਐ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਅਵਗੁਣ ਸਭਿ ਢਕੀਐ ॥

ਸੋਈ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਜਪੀਏ॥ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਔਗਣ ਛਪ ਜਾਏਂ॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਉਰ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰਹੁ ॥
ਬਿਖਿਆ ਬਨ ਤੇ ਜੀਉ ਉਧਾਰਹੁ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔ ਵਿਸਅਹੁ ਰੂਪ (ਬਨ) ਜਲ ਸੇ ਵਾ (ਧਨ) ਉਜਾੜ ਸੇ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਉਧਾਰੋ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਾਲੋ॥

ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਮਿਟਹਿ ਬਿਲਲਾਟਾ ॥
ਜਪਿ ਗੋਵਿਦ ਭਰਮੁ ਭਉ ਫਾਟਾ ॥

ਬਿਰਲਾਪ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਕਾ ਰੋਣਾ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਰ ਦੌੜਨਾ ਏਹੁ ਸਭ ਤਿਨਕਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ। ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਜਪ ਕੈ ਜਿਨਕਾ ਭਰਮੁ ਔ ਭੌ ਫਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਏ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਜਾਪ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਹਮ ਬਲ ਬਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਧਾਰਾ ॥
ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਕੋਈ ਸਿਮਰੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਵਸਤੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੀ ॥
ਹਿਤੁ ਲਾਇਓ ਸਠ ਮੂੜ ਅਗਿਆਨੀ ॥

ਝੂਠੀ ਵਸਤੂ ਦੇਹਾਦੀ ਤੌ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਤੀ ਮੂੜੋਂ ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਨੇ ਹਿਤ ਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਦ ਮਾਤਾ ॥
ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਤਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮੁ ਕੌਡੀ ਮਾਯਾ ਬਦਲੇ ਗਾਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਛੋਡਿ ਪਰਾਇਐ ਰਾਤਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਨ ਤਨ ਸੰਗਿ ਜਾਤਾ ॥

ਅਪਨਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਉਸਕੋ ਛੋਡਕੇ (ਪਰਾਇਐ) ਕਾਲ ਕੇ ਜੋ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਹੈਂ ਤਿਨਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ॥ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦਿ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ[1] ਕਿ ਆਤਮਾਂ ਤਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਮਰਤਾ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਵਨਾ ਜਾਣਾ ਅਭਾਸ ਸਹਤ ਬੁਧੀ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਇਹੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਛ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕੇਵਲ ਦੇਹ ਪਰਾਇਣ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨ ਨ ਬੂਝੈ ਕਰਤ ਕਲੋਲਾ ॥
ਊਣੀ ਆਸ ਮਿਥਿਆ ਸਭਿ ਬੋਲਾ ॥

ਕਲੋਲ ਕਰਤਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਸੇ ਭੋਗਤਿਆਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਸੋ ਆਸਾ ਭੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਬਿਸਜੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈਂ ਏਹੁ ਸਭਿ ਬੋਲ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਤ ਇਕੇਲਾ ਜਾਤ ਇਕੇਲਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੫

ਹਮ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਝੂਠੇ ਸਭਿ ਬੋਲਾ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਅਕੇਲਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤੁਮ ਭਾਵ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਝੂਠੇ ਬਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਇ ਠਗਉਰੀ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਓ ॥
ਨਾਨਕ ਕਿਰਤੁ ਨ ਜਾਇ ਮਿਟਾਇਓ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਠਗੀ ਪਾਇਕੇ ਇਹੁ ਜੀਉ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਕਾ ਕਰਤਤੁ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਭੂਤ ਅਰੁ ਪ੍ਰੇਤਾ ॥
ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਜੋਨੀ ਫਿਰਤ ਅਨੇਤਾ ॥

(ਅਨੇਤਾ) ਨੇਤ੍ਰ ਹੀਨ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨੀ ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਭੂਤ ਔ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

---

[1] ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਕਰਕੇ (ਮਨ) ਮੰਨਿਆਂ ਹੂਆ ਹੋ ਕੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਹ ਜਾਨੋ ਤਹ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥
ਥਾਨ ਬਿਹੂਨ ਉਠਿ ਉਠਿ ਫਿਰਿ ਧਾਵੈ ॥

ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਰਹਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ। ਸਰੂਪ ਥਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਉਠ ਉਠਕੇ (ਫਿਰਿ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਾਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥
ਅਹੰਮੇਵ ਮੂਠੋ ਬੇਚਾਰਾ ॥

ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਬਾਸਨਾ ਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ (ਬੇਚਾਰਾ) ਬੇ ਉਜਰ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਮੋਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਲ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਦੋਖ ਅਰੁ ਬਹੁਤੁ ਸਜਾਈ ॥
ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਦੋਖ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜਮਦੂਤ ਬਹੁਤ ਸਜਾਈਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਗਿਨਤੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਨਰਕ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥
ਤਹ ਮਾਤ ਨ ਬੰਧੁ ਨ ਮੀਤ ਨ ਜਾਇਆ ॥

ਇਹੁ ਜਾਨੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਜੀਵ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਨਰਕ ਹੈਂ ਨਾ ਤਹਾਂ ਮਾਤਾ ਨ ਭਾਈ ਨਾ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੀ ਰਖੵਕ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਨ ਕੋਈ ਤਹਾਂ (ਜਾਇਆ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਹੋਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਉ (ਸੁਆਮੀ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੈ ਹੈ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵੇ ਹੈ॥੩॥

ਭ੍ਰਮਤ ਭ੍ਰਮਤ ਪ੍ਰਭ ਸਰਨੀ ਆਇਆ ॥
ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਜਗਤ ਪਿਤ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਔ ਜਗਤ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਦੁਖ ਦਰਦ ਬਿਦਾਰਣ ॥
ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਣ ॥

ਦੁਖੀਆਂ ਕੇ ਦਰਦ ਕੋ ਬਿਦਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਵਹੁ ਜਿਸ ਕੋ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਤਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਕਾਢਨਹਾਰਾ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਹੋਵਤ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਅੰਧਾ ਕੂਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਤਿਸਤੇ ਕਾਢਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ॥
ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਤੇ ਆਪਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥

ਭਗਵਤ ਨੇ ਸਾਧੂਆਂ ਕਾ ਰੂਪ ਅਪਨਾਂ ਸਰੀਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਮਹਾਂ ਅਗਨ ਕਾ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਰਖੵਾ ਹੈ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਇਸ ਤੇ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਗਾਹੀ ॥

ਜਬ ਤਪ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰਿਆਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਗਮ ਔ ਅਥਾਹੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਿ॥

ਨਾਮੁ ਦੇਹਿ ਮਾਗੈ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹਰਿ ਜੀਵਨ ਪਦੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥੪॥੩॥੧੯॥

ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਏਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਮੁਝੇ ਨਾਮ ਦੇਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਏਹੀ ਜੀਵਾਵਨੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੯॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਤ ਕਉ ਡਹਕਾਵਹੁ ਲੋਗਾ ਮੋਹਨ ਦੀਨ ਕਿਰਪਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਲੋਕੋ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਭ੍ਰਮਾਵਤੇ ਹੋ ਮੋਹਨ ਤੌ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ॥੨॥

ਐਸੀ ਜਾਨਿ ਪਾਈ ॥

ਸਰਣਿ ਸੂਰੋ ਗੁਰ ਦਾਤਾ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ਵਡਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਨੇ ਤੌਂ ਐਸੀ ਬਾਤ ਜਾਨ ਪਾਈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸਰਣ ਆਇਆਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਵਡਾਈ ਦੇਕੈ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥੨॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਆਗਜਾਕਾਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੨॥ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ॥

ਅਪਨੇ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਅਹੁ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਪੈ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਕਰੀਅਹੁ) ਕਰੋ ਜੋ ਇਕ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਈ ਹੋਵੋਂ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਦੀਨੁ ਨਾਮੁ ਮਾਗੈ ਦੁਤੀਆ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਈ ॥੪॥੪॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੀਨ ਹੋਕੇ ਇਕ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰੇ ਭਾਵ ਕੋ ਔ ਭਰਮ ਕੌ (ਚੁਕਾਈ) ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੨੦॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਅਤਿ ਭਾਰਾ ॥

ਮੋਹਿ ਸੇਵਕੁ ਬੇਚਾਰਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਅਤੀ ਭਾਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਗਰੀਬ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੋਹਨੁ ਲਾਲੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨ ਪ੍ਰਾਨਾ ॥

ਮੋ ਕਉ ਦੇਹੁ ਦਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ। ਔ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲੇ ਮੈ ਦੇਖੇ ਜੋਈ ॥

ਬੀਜਉ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੨॥

ਹਮਨੇ ਸਭੀ ਦੇਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜੋਹ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪਰਖਕੇ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਖਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਅਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ਸਮਾਹੈ ॥

ਹੈ ਹੋਸੀ ਆਹੇ ॥੩॥

ਜੀਆਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਲਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਅਬ ਭੀ ਹੈ ਆਗੇ ਹੋਸੀ ਪੀਛੇ ਥਾ॥੩॥

ਦਇਆ ਮੋਹਿ ਕੀਜੈ ਦੇਵਾ ॥

ਨਾਨਕ ਲਾਗੋ ਸੇਵਾ ॥੪॥੫॥੨੧॥

ਇਸ ਸੇ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਿ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੂੰ॥੪॥੫॥੨੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਤਾਰਨ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲੇ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਭੇਟੈ ਸੰਤੁ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥

ਪਾਪੀਆਂ ਕੋ ਉਧਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਾਰਨ) ਬੇੜਾ ਰੂਪ ਹੋ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਈਏ॥੧॥

ਮੋ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਜਾਨਤ ਕਹੀਅਤ ਦਾਸੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਏਹਾ ਓਟ ਆਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ। ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰਾ ਕਹੀਤਾ ਹੂੰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਓਟ ਹੈ ਔ ਮਨ ਕਰਕੇ ਏਹਾ (ਆਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਧਾਰਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰਨ ਇਕ ਬਿਨਉ ਦੀਨਾ ॥

ਤੁਮਰੀ ਬਿਧਿ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਹੁ ਤੁਮ ਜਲ ਹਮ ਮੀਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਸਭਕੇ ਆਸਰਾ ਔ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਮੈਂ ਦੀਨ ਕੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਜੋ ਬਿਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਹਮ ਮਛ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥੨॥

ਪੂਰਨ ਬਿਸਥੀਰਨ ਸੁਆਮੀ ਆਹਿ ਆਇਓ ਪਾਛੈ ॥

ਸਗਲੋ ਭੂ ਮੰਡਲ ਖੰਡਲ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ ਹੀ ਆਛੈ ॥੩॥

ਸਭ ਬਿਸਥਾਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੁਮ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਚਾਹਿ ਕਰਿ ਤੁਮਾਰੇ ਪੀਛੇ ਅਰਥਾਤ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੈ ਸਭ ਖੰਡ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਤਿਨ ਮੈਂ ਤੁਮ ਹੀ ਬਜਾਪਕ (ਆਛੈ) ਹੋ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੬

ਅਟਲ ਅਖਇਓ ਦੇਵਾ ਮੋਹਨ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਤੁਮ ਅਟਲ ਹੋ॥ ਪੁਨਾ ਅਖੈ ਦੇਵ ਹੋ॥

ਦਾਨੁ ਪਾਵਉ ਸੰਤਾ ਸੰਗੁ ਨਾਨਕ ਰੇਨੁ ਦਾਸਾਰਾ ॥੪॥੬॥੨੨॥

ਆਪ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਰੂਪ ਦਾਨ ਪਾਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਭੀ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਨਿੰਮ੍ਰਤ ਹੋਊਂ॥੪॥੬॥੨੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਆਘਾਏ ਸੰਤਾ ॥

ਗੁਰ ਜਾਨੇ ਜਿਨ ਮੰਤਾ ॥

ਤਾ ਕੀ ਕਿਛੁ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਾ ਕਉ ਨਾਮ ਬਡਾਈ ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਕੇ ਸੰਤ ਰਜੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਛੁ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ਜਿਸ ਕਉ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਲਾਲੁ ਅਮੋਲਾ ਲਾਲੋ ॥
ਅਗਹ ਅਤੋਲਾ ਨਾਮੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਿਆਰਾ ਅਮੋਲਕ ਲਾਲ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਹ ਔ ਅਤੋਲ ਹੈ॥

ਅਵਿਗਤ ਸਿਉ ਮਾਨਿਆ ਮਾਨੋ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨੋ ॥
ਪੇਖਤ ਸਗਲ ਧਿਆਨੋ ॥
ਤਜਿਓ ਮਨ ਤੇ ਅਭਿਮਾਨੋ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੌ ਤਤ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਰੇ ਉਸੀ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਤਜਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਹਚਲੁ ਤਿਨ ਕਾ ਠਾਣਾ ॥
ਗੁਰ ਤੇ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣਾ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਜਾਗੇ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੇ ॥੩॥

ਨਿਸਚਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਠਹਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੂਰਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ॥
ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਹਰਿ ਭੰਡਾਰੁ ਹਾਥਿ ਆਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੪॥੭॥੨੩॥

ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਕੋ ਜਾਨਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਕੇ ਰਜੇ ਹੈਂ ਔ ਅਚੁਤ ਰੂਪ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਸੋਭੇ ਹੈਂ॥ ਹਰੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰਾ ਤਿਨ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੭॥੨੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬ ਦੁਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਹ ਸਬਦ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰਿ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਛੋਡਿ ਸਗਲ ਸਿਆਣਪਾ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਤਿਆਗਿ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਭ ਸਿਆਨਪਾਂ ਛੋਡ ਕੈ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਿ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਤਯਾਗ ਦੇਹੁ॥

ਅਵਰੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮਿਥਿਆ ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਵਖਾਨੁ ॥੧॥

ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਛ ਝੂਠਾ ਜਾਨਕੇ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਰਾਮ ਰਾਮ ਹੀ ਵਖਜਾਨ ਕਰਿ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਰਨ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਮਿਟਹਿ ਅਘ ਤੇਰੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਵਨੁ ਬਪੁਰੋ ਜਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਿ॥ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਹੈਂ ਸੋ ਮਿਟ ਜਾਏਂਗੇ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਜਮ ਕੌਨ ਬਿਚਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਆਵੈ॥

ਦੂਖ ਦੀਨ ਨ ਭਉ ਬਿਆਪੈ ਮਿਲੈ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕੁ ਬਖਾਨੈ ਹਰਿ ਭਜਨੁ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥੨॥੧॥੨੪॥

ਰੋਗ ਔ ਦੀਨਤਾ ਪੁਨਾ ਭਉ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪੇਗਾ ਤਥਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮ ਮਿਲੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਹੋਵੈਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਹੈ ਇਸਤੇ ਯਥਾਰਥ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪਜ਼ਾਰੇ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਕੇ ਭਜਨ ਕਰ॥੨॥੧॥੨੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਹੋਤ ਦੇਖੇ ਖੇਹ ॥
ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਬਿਲਾਸ ਬਨਿਤਾ ਤੂਟਤੇ ਏ ਨੇਹ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੌਂ ਖੇਹ ਹੋਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ (ਨੇਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਤੂਟ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹ ॥
ਜਲਤ ਨਾਹੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਸੂਖੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦੇਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾਂ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਤਜਪ੍ਰਤੀ ਲੇਹੁ ਜੋ ਨਾਂਮ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਗਨ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇਹਕੇ ਤਨਿ ਕਰੀਏ ਸਾਥ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੂਖਮ ਮਨਿ ਔ ਦੇਹ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਵੇਂਗਾ॥

ਬਿਰਖ ਛਾਇਆ ਜੈਸੇ ਬਿਨਸਤ ਪਵਨ ਝੂਲਤ ਮੇਹ ॥
ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜੁ ਮਿਲੁ ਸਾਧ ਨਾਨਕ ਤੇਰੈ ਕਾਮਿ ਆਵਤ ਏਹ ॥੨॥੨॥੨੫॥

ਬਿਰਛੋਂ ਕੀ ਛਾਇਆ ਜੈਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਿਨਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਪਵਨ ਕੇ ਚਲਨੇ ਕਰ ਮੇਘ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਖਿੰਨਕ ਹੈਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਕੰਮ ਆਵਨੇ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈ ਧਾਰ ਤੇਰੇ ਏਹੀ ਕਾਂਮ ਆਵੇਗੀ॥੨॥੨॥੨੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪੁਰਖੁ ਪੂਰਨ ਸੁਖਹ ਦਾਤਾ ਸੰਗਿ ਬਸਤੋ ਨੀਤ ॥
ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ਬਿਨਸੈ ਬਿਆਪਤ ਉਸਨ ਨ ਸੀਤ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਐਸਾ ਨਾਮ ਹੈ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਨਿਤ ਬਸਤਾ ਹੈ ਮਰਕੇ ਤੌਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ (ਜਾਇ) ਉਤਪਤ ਹੋਕੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ (ਬਿ) ਦ੍ਵੈਤ (ਨਸੈ) ਦੂਰ ਹੁਈ ਹੂਈ ਹੈ (ਉਸਨ) ਗਰਮੀ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਨ ਸੀਤ ਹੀ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁੰਦ ਰਹਿਤ ਇਕ ਰਸ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਸਿਉ ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਚੇਤਿ ਮਨ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਧਾਨਾ ਏਹ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਨਾਂਮ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮਹਿ ਸਿਮਰ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਇਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਂਮ ਹੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੀ ਸੁਧੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿਦ ਜੋ ਜਪੈ ਤਿਸੁ ਸੀਧਿ ॥
ਨਵਲ ਨਵਤਨ ਚਤੁਰ ਸੁੰਦਰ ਮਨੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਬੀਧਿ ॥੨॥੩॥੨੬॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਇਤਆਦੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਜਪੇ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੀਧਿ) ਕਲਿਆਨ ਹੋਤੀ ਹੈ (ਨਵਲ) ਕਿਸੋਰ ਅਵਸਥਾ ਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਲੁ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਾਵ ਸਰਲ ਔ ਨਵੀਨ ਪੁਨਾ ਚਤਰ ਤਥਾ ਸੁੰਦਰ ਐਸਾ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਬੀਧਿ) ਮਿਲ ਰਹੁ॥੨॥੩॥੨੬॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਚਲਤ ਬੈਸਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੁ ਰਿਦੈ ਚਿਤਾਰਿ ॥
ਚਰਣ ਸਰਣ ਭਜੁ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਭਵ ਸਾਗਰ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੧॥

ਚਲਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਸੋਵਤਿਆਂ ਜਾਗਤਿਆਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚਿਤਾਰ ਪੁਨਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੭

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰਿ ॥
ਕਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਲਾਇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਅਵਰ ਸਗਲ ਵਿਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਔ (ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਭੀ ਹਰੀ ਸੋਂ ਲਾਇ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਕਰੁ ਔਰ ਕੰਮ ਸਭ (ਵਿਸਾਰਿ) ਭੁਲਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਜੀਉ ਮਨੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਾਣ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਤੂ ਆਪਨ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥
ਗੋਵਿਦ ਭਜੁ ਸਭਿ ਸੁਆਰਥ ਪੂਰੇ ਨਾਨਕ ਕਬਹੁ ਨ ਹਾਰਿ ॥੨॥੪॥੨੭॥

ਜੀਵ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਾਨ ਏਹੁ ਸਭ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੀ ਜਾਨ ਪੁਨਾ ਅਪਨਾਂ ਆਪੁ ਤੂੰ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਭਜ ਤੇਰੇ ਸਭ (ਸੁਆਰਥ) ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਹੋਂਇਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਾਰ ਨਾ ਆਵੇਗੀ॥੨॥੪॥੨੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਜਿ ਆਪੁ ਬਿਨਸੀ ਤਾਪੁ ਰੇਣ ਸਾਧੂ ਥੀਉ ॥
ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਿਸੁ ਦੀਉ ॥੧॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਅਰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਰੇਨ ਹੋਹੁ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਤਾਪੁ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਗਾ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੁ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤੈਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਯਾ ਕਰ ਨਾਮ ਦੇਹੁ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ ॥
ਆਨ ਸਾਦ ਬਿਸਾਰਿ ਹੋਛੇ ਅਮਰੁ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਿ ਹੋਰ ਸਭ ਹੋਛੇ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਹ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸੇ ਅਮਰ ਹੋਕੇ (ਜੁਗ ਜੁਗੁ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਜੀਉ॥

ਨਾਮੁ ਇਕ ਰਸ ਰੰਗ ਨਾਮਾ ਨਾਮਿ ਲਾਗੀ ਲੀਉ ॥
ਮੀਤੁ ਸਾਜਨੁ ਸਖਾ ਬੰਧਪੁ ਹਰਿ ਏਕੁ ਨਾਨਕ ਕੀਉ ॥੨॥੫॥੨੮॥

ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਇਕ ਰਸ ਰੰਗਿਆ ਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ਤੌ ਨਾਮੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਲੀਉ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸਖਾ ਮਨਿ ਬਾਨੀ ਸਰੀਰ ਕਰ (ਬੰਧਪੁ) ਸੰਬੰਧੀ ਏਕ ਹਰੀ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੫॥੨੮॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ਮਾਤਾ ਉਦਰਿ ਰਾਖੈ ਲਗਨਿ ਦੇਤ ਨ ਸੇਕ ॥

ਸੋਈ ਸੁਆਮੀ ਈਹਾ ਰਾਖੈ ਬੂਝੁ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥੧॥

ਵਹੀ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਠਰਾਗਨੀ ਕਾ ਸੇਕ ਲਗਨ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਬੁਧੀਕੇ ਬਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੈ ਕਿ ਵਹੀ ਸੁਆਮੀ (ਈਹਾ) ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੀ ਕਰਿ ਟੇਕ ॥

ਤਿਸਹਿ ਬੂਝੁ ਜਿਨਿ ਤੂ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਏਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੀ (ਟੇਕ) ਧਿਰ ਕਰੁ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣੁ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਹੈ॥

ਚੇਤਿ ਮਨ ਮਹਿ ਤਜਿ ਸਿਆਣਪ ਛੋਡਿ ਸਗਲੇ ਭੇਖ ॥

ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਤਰੇ ਕਈ ਅਨੇਕ ॥੨॥੬॥੨੯॥

ਸਿਆਨਪ ਕੋ ਤਜ ਕੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰ ਅਰੁ ਸਾਰੇ ਭੇਖ ਛੋਡ ਦੇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਤੂੰ ਸਿਮਰ ਇਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਈ ਅਨੇਕ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੨੯॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਜਾ ਕੋ ਅਨਾਥ ਕੋ ਹੈ ਨਾਥੁ ॥

ਮਹਾ ਭਉਜਲ ਮਾਹਿ ਤੁਲਹੋ ਜਾ ਕੋ ਲਿਖਿਓ ਮਾਥ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਔ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਜੋ ਨਾਥ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ (ਮਾਹਿ ਤੁਲਹੋ) ਵੱਡਾ ਜਹਾਜ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਤਿਸ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਾਥੇ ਪੈ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਡੂਬੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਘਨ ਸਾਥ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਦੇ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਹਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਸਾਥ) ਪੂਰੋਂ ਕੇ ਪੂਰ ਡੂਬ ਗਏ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਔ ਜੋ ਹਾਥੁ ਦੇਕੇ ਰਖਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਗੁਣ ਉਚਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਥ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੁਰਾਰਿ ਮਾਧਉ ਸੁਣਿ ਨਾਨਕ ਜੀਵੈ ਗਾਥ ॥੨॥੭॥੩੦॥

ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਨਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨੋਂ ਦਵਾਰਾ ਪਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਪਾਥ) ਪਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਜਮ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੁਰ ਨਾਮੇ ਦੈਤ ਕੇ ਮਾਰਨ ਹਾਰ ਮਾਧਵ ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਣਿ ਕੈ ਜੀਵੈ॥੨॥੭॥੩੦॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਇ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਅੰਜੁਲੀ ਏਹ ਇਕ ਛੰਦ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਰੂ ਅੰਜੁਲੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਧੁਰਹੁ ਹੀ ਹੂਆ ॥
ਪੰਚ ਧਾਤੁ ਕਰਿ ਪੁਤਲਾ ਕੀਆ ॥
ਸਾਹੈ ਕੈ ਫੁਰਮਾਇਅੜੈ ਜੀ ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਜੀਉ ਆਇ ਪਇਆ ॥੧॥

ਸੰਜੋਗ ਪੁਨਾ ਵਿਜੋਗ ਇਹੁ ਆਦੋਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਚਲਾ ਆਵਤਾ ਪੰਚ ਤਤ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਪੁਤਲਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅਨਸਾਰ ਹੇ ਭਾਈ ਜੀ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਉ ਆਇ ਪਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਥੈ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਭੜਹਾਰੇ ॥
ਊਰਧ ਮੁਖ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰੇ ॥

ਜਿਥੈ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਭੜ ਭੜ ਕਰਕੇ ਅਗਨੀ ਭਖਤੀ ਹੈ ਔ ਊਪਰ ਕੋ ਮੁਖ ਤਥਾ ਬਡਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮਾਲੇ ਸੋਈ ਓਥੈ ਖਸਮਿ ਛਡਾਇ ਲਇਆ ॥੨॥

(ਓਥੈ) ਵਹਾਂ ਜੀਉ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਮਾਲਤਾ ਥਾ (ਸੋਈ) ਉਸਕੋ ਉਸ ਥਾਓਂ (ਖਸਮਿ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਵਿਚਹੁ ਗਰਭੈ ਨਿਕਲਿ ਆਇਆ ॥
ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਦੁਨੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗਰਭ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲ ਕੇ ਬਾਹਰਿ ਆਇਆ ਤਬ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਬਿਸਾਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਜੋਨੀ ਰਹਣੁ ਨ ਕਿਤਹੀ ਥਾਇ ਭਇਆ ॥੩॥

ਇਸੀ ਸੇ ਜਮਤਾ ਮਰਤਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੀ ਸਥਲ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਿਹਰਵਾਨਿ ਰਖਿ ਲਇਅਨੁ ਆਪੇ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤਿਸ ਕੇ ਥਾਪੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ (ਮਿਹਰਵਾਨਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ। ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਤਿਸੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ (ਥਾਪੇ) ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜਿਣਿ ਚਲਿਆ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਥਿਆ ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜਿਤ ਚਲਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈ ਆਇਆ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੩੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੮

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵੈਦੋ ਨ ਵਾਈ ਭੈਣੋ ਨ ਭਾਈ ਏਕੋ ਸਹਾਈ ਰਾਮੁ ਹੇ ॥੧॥

ਵਾਈ ਰੋਗੁ ਸੁਦਾਉ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਵੈਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਭੈਨ ਭਾਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਹਾਈ ਹੋਤੇ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੈ। ਵਾ ਵੈ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ (ਦੋ ਨ ਵਾਈ) ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਲਾ ਏਕ ਓਹੀ ਸਹਾਈ ਜੀਵ ਕਾ ਹੈ ਹੋਰ ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਹਾਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਕੀਤਾ ਜਿਸੋ ਹੋਵੈ ਪਾਪਾਂ ਮਲੋ ਧੋਵੈ ਸੋ ਸਿਮਰਹੁ ਪਰਧਾਨੁ ਹੇ ॥੨॥

ਜਿਸਕਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮਲਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ (ਪਰਧਾਨੁ) ਮੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟੇ ਵਾਸੀ ਸਰਬ ਨਿਵਾਸੀ ਅਸਥਿਰੁ ਜਾ ਕਾ ਥਾਨੁ ਹੇ ॥੩॥

ਅੰਤਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਵਸਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਬਾਹਰ ਭੀ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਨਵਾਸੁ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ। ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਸਥਾਨ ਅਸਥਿਰ ਹੈ॥੩॥

ਆਵੈ ਨ ਜਾਵੈ ਸੰਗੇ ਸਮਾਵੈ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕਾ ਕਾਮੁ ਹੇ ॥੪॥

ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਕੇ ਸੰਗ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਕਾਮ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਣ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਿਸਕੇ ਕੀਏ ਮੈਂ ਊਨਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਾ ਰਾਖਣਹਾਰਾ ॥

ਸੰਤ ਜੀਵਹਿ ਜਪਿ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਾ ਤੋ ਰਾਖਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸੰਤ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ।

ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨੁ ਹੇ ॥੫॥੨॥੩੨॥

ਸਭ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪਰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੨॥੩੨॥

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਦਾਹਰਣੋਂ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਸਦੀਵ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਸਿਮਰਿ ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਰਿਓ ਗਨਿਕਾ ਹੂ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਿਮਰਕੇ ਅਜਾਮਲ ਉਧਰ ਗਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵੇਸਿਆ ਨੇ ਭੀ ਗਤ ਪਾਈ ਹੈ ਮਿਥਲਾ ਪੁਰੀ ਅਰ ਜਿਸਕੋ ਸਾਧੂਓਂ ਨੇ ਤੋਤਾ ਦੀਆ ਥਾ ਅਰ ਏਕ ਵੇਸ ਨੇ ਰੰਗ ਨਾਥ ਜੀ ਕੋ ਮੁਕਟ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਪੰਚਾਲੀ ਕਉ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥

ਪੰਚਾਲ ਦੇਸ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹੋਨੇ ਤੇ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕਾ ਨਾਮ[੧] ਪੰਚਾਲੀ ਲਿਖਾ ਹੈ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੋ ਦੁਰਯੋਧਨ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਜਬ ਸੁਧ ਆਈ॥

ਤਾ ਕੋ ਦੂਖੁ ਹਰਿਓ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਅਪਨੀ ਪੈਜ ਬਢਾਈ ॥੧॥

(ਕਰੁਣਾਮੈ) ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਤਬ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਦੂਖ ਹਰਿਓ ਔ ਅਪਨੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਬਢਾਈ ਹੈ ॥੧॥

ਜਿਹ ਨਰ ਜਸੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਗਾਇਓ ਤਾ ਕਉ ਭਇਓ ਸਹਾਈ ॥

---

[੧] ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਪਾਂਚ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਣੇ ਤੇ 'ਪੰਚਾਲੀ' ਕਹੀਤੀ ਹੈ, ਯਥਾ: ਪੰਜੇ ਪਾਂਡੋ ਵੇਖਦੇ ਅਉਘਟ ਰੁੱਧੀ ਨਾਰਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਇਹੀ ਭਰੋਸੈ ਗਹੀ ਆਨਿ ਸਰਨਾਈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂਨੇ ਤੋ (ਇਹੀ) ਇਸੀ ਭਰੋਸੇ ਪਰ (ਆਨਿ) ਆਇ ਕਰਕੇ ਸਰਣ (ਗਹੀ) ਪਕੜੀ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਅਬ ਮੈ ਕਹਾ ਕਰਉ ਰੀ ਮਾਈ ॥

ਸਗਲ ਜਨਮੁ ਬਿਖਿਅਨ ਸਿਉ ਖੋਇਆ ਸਿਮਰਿਓ ਨਾਹਿ ਕਨ੍ਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੋਂ ਸਗਲ ਜਨਮ ਤੌ ਮੈਨੇ ਬਿਸਿਓਂ ਸੇ ਲਗ ਕੇ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਕਨ੍ਹਾਈ) ਕਨ੍ਹਈਆ ਕ੍ਰਿਸਨ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਿਮਰਿਆ ਨਹੀਂ॥

ਕਾਲ ਫਾਸ ਜਬ ਗਰ ਮਹਿ ਮੇਲੀ ਤਿਹ ਸੁਧਿ ਸਭ ਬਿਸਰਾਈ ॥

ਜਬ ਕਾਲ ਨੇ ਗਲ ਕੇ ਬੀਚ ਫਾਹੀ (ਮੇਲੀ) ਪਾਈ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਗਜਾਤ ਬਿਸਰਾਇ ਦੀਨੀ ਹੈ ਫੇਰ ਜੀਵ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਯਾ ਸੰਕਟ ਮਹਿ ਕੋ ਅਬ ਹੋਤ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਸੰਕਟ ਕੇ ਬੀਚ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਅਬ ਮੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਜੋ ਸੰਪਤਿ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨੀ ਛਿਨ ਮਹਿ ਭਈ ਪਰਾਈ ॥

ਜੌਨਸੀ ਸੰਪਤਿ ਅਪਨੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀ ਹੁਈ ਥੀ ਸੋ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਬਿਗਾਨੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਯਹ ਸੋਚ ਰਹੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਬਹੂ ਨ ਗਾਈ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਹਿ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਜਸ ਕੇ ਹਮ (ਗਾਈ) ਗਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਾਈ ਮੈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ਨ ਤਿਆਗਿਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਨੇ ਮਨ ਕਾ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦਿ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਇਓ ਰਾਮ ਭਜਨਿ ਨਹੀ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਮੈਨੇ ਜਨਮ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ ਔ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ ਹੂੰ॥

ਜਮ ਕੋ ਡੰਡੁ ਪਰਿਓ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਤਬ ਸੋਵਤ ਤੈ ਜਾਗਿਓ ॥

ਕਹਾ ਹੋਤ ਅਬ ਕੈ ਪਛੁਤਾਏ ਛੂਟਤ ਨਾਹਿਨ ਭਾਗਿਓ ॥੧॥

ਜਬ ਜੰਮਕਾ ਡੰਡਾ ਸਿਰ ਪਰ ਪੜਾ ਤਬ (ਸੋਵਤ) ਸੋਵਣੇ ਸੇ ਜਾਗਜਾ ਭਾਵ ਤਬ ਜੀਵ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬਕੇ ਪਛਤਾਏ ਹੂਏ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਅਭਾਗੇ ਅਬ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਉਪਜੀ ਘਟ ਮਹਿ ਜਬ ਗੁਰ ਚਰਨਨ ਅਨੁਰਾਗਿਓ ॥

ਸੁਫਲੁ ਜਨਮੁ ਨਾਨਕ ਤਬ ਹੂਆ ਜਉ ਪ੍ਰਭ ਜਸ ਮਹਿ ਪਾਗਿਓ ॥੨॥੩॥

ਜਬ ਇਹੁ ਚਿੰਤਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁਈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਕਤ ਹੂਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ॥੨॥੩॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਖੰਡੀ ਜੋ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪਾਪ ਕਮਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਥੇ ਸੁਣੇ ਹਾਰੇ ਮੁਨੀ ਅਨੇਕਾ ॥
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਬਹੁ ਘਣਾ ਭ੍ਰਮਿ ਥਾਕੇ ਭੇਖਾ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੇਦਾਂ ਔ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪੁਨਾ ਸੁਨਤੇ ਹੁਏ ਅਨੇਕ ਮੁਨੀ ਹਾਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਅਠਾਹਟੋਂ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਘਣਾਈ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਥਾਕ ਗਏ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੋ ਸਾਹਿਬੁ ਨਿਰਮਲੋ ਮਨਿ ਮਾਨੈ ਏਕਾ ॥੧॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਤੂੰ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂ ਅਜਰਾਵਰੁ ਅਮਰੁ ਤੂ ਸਭ ਚਾਲਣਹਾਰੀ ॥
ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਭਾਇ ਲੈ ਪਰਹਰਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਅਜਰ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਤੂੰ (ਵਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਅਮਰ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਚਲਣੇ ਹਾਰੀ ਹੈ। ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜੋ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਸੀ ਸੋ (ਪਰਹਰਿ) ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੦੯

ਹਰਿ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਬੁਝੀਐ ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰਾ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਹੈ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਜੌ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪੜੀਐ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝੀਏ ਤੌ ਹੇ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥

ਜਲੁ ਬਿਲੋਵੈ ਜਲੁ ਮਥੈ ਤਤੁ ਲੋੜੈ ਅੰਧੁ ਅਗਿਆਨਾ ॥

ਜੋ ਸਕਾਂਮ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਕੋ ਰਿੜਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋ ਸਕਾਂਮ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਕੋ ਮਥਤਾ ਹੈ ਔ ਅਗਜਾਨੀ ਅੰਧੁ ਫਲੁ ਤਿਨ ਕਾ ਸਾਰ ਰੂਪ ਮੋਖ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਦਧਿ ਮਥੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਿਖਜਾਕਰਿ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਵਾ ਸਤਿ ਅਸਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਰੂਪ ਦਹੀਂ ਮਥੀਐ ਤੌਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਨਿਧੀ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਪਸੂ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਸਾਰ ਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੈ ਇਨ ਪਸੂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਪਸੂਓਂ ਮੇਂ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਪਸੂਓਂ ਮੇਂ ਸਮਾਨ ਪਸੂ ਜੈਸੇ ਗਧਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਮਰੀ ਮਰੁ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਜੇ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਮਰੈ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਧਾਰਨੇ ਸੇ (ਮਰੀ) ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਐਸਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਹੀ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਥ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੌ ਦੂਜੀ ਬਾਰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਜਗਜੀਵਨੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਭਿ ਕੁਲ ਉਧਾਰਣਹਾਰ ॥੪॥

ਹੇ (ਜਗ ਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਜਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਚਾ ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰਿ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਚਾ ਸੌਦਾ ਤੌ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔ ਵਪਾਰ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜੋ ਜਪਨਾ ਜਪਾਉਨਾ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਲਾਭ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੁਆਰਾ ਬੀਚਾਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਨਿਤ ਤੋਟਾ ਸੈਸਾਰਾ ॥੫॥

ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਸਾਥ ਕਰ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਨਿਤ ਤੋਟਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਚੀ ਸੰਗਤਿ ਥਾਨੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਘਰ ਬਾਰਾ ॥
ਸਚਾ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਸਚੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਭੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਘਰ ਗੋਲਕ ਇੰਦ੍ਰੇਂ ਕੇ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔ (ਬਾਰਾ) ਮੁਖ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਿਨਾਂ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਬਾਤ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸੰਤੋਖਿਆ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥੬॥

ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਰਸ ਭੋਗਣ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸੰਘਾਰਾ ॥

ਜੋ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸੰਘਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਟਾ ਨਾਉ ਧਰਾਈਐ ਗਲਿ ਅਉਗਣ ਭਾਰਾ ॥
ਮਾਣਸ ਦਾਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਤੂ ਦਾਤਾ ਸਾਰਾ ॥੭॥

ਔ ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਧਰਾਇ ਲਈਏ ਔ ਗੁਨ ਕਰੀਏ ਤੋ ਗਲ ਮੈਂ ਭਾਰਾ ਫਾਹਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਤੌ ਕੋਈ ਦਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਅਰੁ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਕਾ ਸਾਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਤੂ ਧਣੀ ਅਵਿਗਤੁ ਅਪਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਦਰੁ ਜੋਈਐ ਮੁਕਤੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਮਨ ਸੇ ਅਗਮ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਅਵਸੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਧਨੀ ਹੌਂ ਐ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਇਸੀ ਸੇ ਤੂੰ ਅਪਾਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ (ਮੁਕਤੇ) ਬਹੁਤੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਸਾਚੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਬਜਾਪਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਚੂਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੮॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬਿਖੁ ਬੋਹਿਥਾ ਲਾਦਿਆ ਦੀਆ ਸਮੁੰਦ ਮੰਝਾਰਿ ॥

ਮਨ ਜਹਾਜ ਮੈਂ ਵਿਖੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਲਾਦਿਆ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕੰਧੀ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥

ਵੰਝੀ ਹਾਥਿ ਨ ਖੇਵਟੂ ਜਲੁ ਸਾਗਰੁ ਅਸਰਾਲੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਕਿਨਾਰਾ ਦਿਸਨੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔ ਨਾ ਉਰਾਰ ਅਰੁ ਨ ਪਾਰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਸਥੂਲ ਕਰਮ ਵੰਝੇਂ ਕਰਿ ਹਾਥਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔ ਖੇਵਟ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਗੁਰੂ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਪੁਨਾ ਜਲ ਜੋ ਪੰਚਵਿਸੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਾਗਰ) ਸਹਿਤ ਜਹਿਰ ਕੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸੁਖਦੁਖ ਮਿਸਰਤ ਹੈ ਤਥਾ ਕਾਲ ਰੂਪ ਅਜਗਰ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਮੁਖ ਪਸਾਰੀ ਬੈਠਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਜਗੁ ਫਾਥਾ ਮਹਾ ਜਾਲਿ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮੋਹ ਰੂਪ ਮਹਾ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਾਥਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਇਹੁ ਜੀਉ ਸੰਮਾਲੇ ਤਉ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲ ਤੇ ਬਚੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥

ਤਿਥੈ ਪਵਣੁ ਨ ਪਾਵਕੋ ਨਾ ਜਲੁ ਨਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਹੈ। ਜਹਾਂ ਗੁਰੂ ਪਹੁੰਚਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਪਵਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ॥

ਤਿਥੈ ਸਚਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਭਵਜਲ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਤਿਥੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਵਜਲ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੰਘੇ ਸੇ ਪਾਰਿ ਪਏ ਸਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਨਿਵਾਰਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਲੰਘ ਕੇ ਪਾਰ ਪਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਸਚੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੋ (ਸਹਜੁ) ਗ੍ਯਾਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਪੁ ਪਿੜਾਈ ਪਾਈਐ ਬਿਖੁ ਅੰਤਰਿ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ ਕਿਸ ਨੋ ਦੀਜੈ ਦੋਸੁ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰ ਮਨ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾਂ ਕੀ ਨਿਵਿਰਤੀ ਦੁਰਵਿਗ੍ਯ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇਕਰ ਸਰਪ ਕੋ (ਪਿੜਾਈ) ਪਟਾਰੀ ਮੈਂ ਪਾਈਏ ਸਰਪ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤੌ ਬਿਖ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੇਖ ਪਟਾਰੀ ਮੈਂ ਪੜੇ ਮਨਕੇ ਅੰਤਰ ਗੁਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸਰਪ ਮੰਤ੍ਰਕਰਿ ਜਹਿਰ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਕੋ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਨਸਾਰ ਹੀ ਤਾਮਸੀ ਸੁਭਾਇ ਜਹਿਰ ਵਾਲਾ ਪਾਈਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੋਸ ਕਿਸਕੋ ਦੇਣਾਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਰੜੁ ਜੇ ਸੁਣੇ ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੰਤੋਸੁ ॥੪॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੜ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣੇ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਔ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤੌ ਜਹਿਰ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਗਰਮਛੁ ਫਹਾਈਐ ਕੁੰਡੀ ਜਾਲੁ ਵਤਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਕੁੰਡੀ ਵਾ ਜਾਲ ਜਲ ਮੈਂ (ਵਤਾਇ) ਫਿਰਾਇ ਕਰ (ਮਾਗਰ) ਵੱਡਾ ਮਛ ਫਸਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਫਾਥਾ ਫਾਹੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਪਛੋਤਾਇ ॥

ਜੰਮਣ ਮਰਣੁ ਨ ਸੁਝਈ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਇ ॥੫॥

ਤੈਸੇ ਦੁਰਮਤ ਰੂਪ ਫਾਹੀ ਕਰਕੇ ਫਾਥਾ ਹੂਆ ਹੰਕਾਰੀ ਜੀਉ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੰਮਣ ਔ ਮਰਣ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤਾ ਪੁਨਾ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਿਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਪਾਇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਬਿਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜਰਾ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਬਿਖ ਪਾਇ ਦਈ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਤੌ ਇਹੁ ਬਿਖ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੌ ਏਹੁ ਬਿਖ ਜਰਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੋਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਿਨਕੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਸੋ ਆਖੀਐ ਜਿਸੁ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ॥੬॥

ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਹੀ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਬੀਚ ਸੇਂ ਹਉਮੈਂ ਗਈ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੦

ਧੰਧੈ ਧਾਵਤ ਜਗੁ ਬਾਧਿਆ ਨਾ ਬੂਝੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਹੰਤਾ ਹੀ ਨੇ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹੁ ਬਿਚਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ॥

ਜੰਮਣ ਮਰਣੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥੭॥

ਇਸੀ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਕਸਟ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਏਹੁ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸੂਹਟੁ ਪਿੰਜਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੈ ਬੋਲੈ ਬੋਲਣਹਾਰੁ ॥

ਸਚੁ ਚੁਗੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਐ ਉਡੈ ਤ ਏਕਾ ਵਾਰ ॥

ਜੋ ਗ੍ਯਾਨੀ ਰੂਪ ਤੋਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ (ਬੋਲਣਹਾਰੁ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸਚ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਚੋਗ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ (ਉਡੈ ਤੇ ਏਕਾ ਵਾਰੁ) ਦੇਹ ਕੋ ਏਕ ਬਾਰ ਤਿਆਗ ਕੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਸ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਕੌਨੁ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਖਸਮੁ ਪਛਾਣੀਐ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮੋਖ ਦੁਵਾਰਾ ਗ੍ਯਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਖਸਮੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪਹਿਚਾਂਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੮॥੨॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਮਾਰਿ ਮਰੁ ਭਾਗੋ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਜਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਡਰਿ ਭੈ ਭਾਗੀਐ ਅੰम੍ਰਿਤੁ ਤਾ ਕੋ ਨਾਉ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਤੌਂ (ਮਾਰਿ) ਮ੍ਰਿਤੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾ ਮਰਾ ਤੌਂ ਭਾਜ ਕਰਿ ਕਿਸ ਪਾਸ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਸਬਦ ਬਿਨ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਾਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਡਰਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਤਾਕੋ) ਤਿਸ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਮਾਰਹਿ ਰਾਖਹਿ ਏਕੁ ਤੂ ਬੀਜਉ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥੧॥

ਮਾਰਤਾ ਔ ਰਾਖਤਾ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਜਾ ਥਾਉਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮੈ ਕੁਚੀਲੁ ਕਾਚਉ ਮਤਿਹੀਨ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਕਛੁ ਨਹੀ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਕੀਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੁਚੀਲ ਥਾ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਾਚਾ ਔ ਬੁਧੀ ਕਾ ਭੀ ਹੀਨਾ ਥਾ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਗੁਨ ਕਾ ਲੇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਥਾ ਵਾ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸਾਧਨੁ ਕਿਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਭ ਤੁਛ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌਂ ਮੇਰੀ ਸਭ ਬਾਤ ਮੈਂ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਅਵਗਣਿ ਸੁਭਰ ਗੁਣ ਨਹੀ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਕਿਉ ਘਰਿ ਜਾਉ ॥

ਸਹਜਿ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਧਨੁ ਨਾਹਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਔਗਣ ਤੌਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਸੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜਾਵਾਂ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਤੇ ਸਬਦ ਰੂਪ ਧਨੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਨਾਮੁ ਨ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸੇ ਬਾਧੇ ਦੂਖ ਸਹਾਹਿ ॥੨॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਬਿਖੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਸੇ ਪੁਰਸ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸੇ ਕਿਤੁ ਆਏ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਗਾਡੇ ਲਾਦੇ ਛਾਰੁ ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਮੇਲਾ ਨਹੀ ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਜਮ ਦੁਆਰਿ ॥੩॥

ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਕੀ ਤੌਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਛਾਰਕੇ ਗਾਡੇ ਲਾਦੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪਾਪ ਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਿਛੜਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਮੇਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਮਕੇ ਦਵਾਰੇ ਨਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੇ ਘਨਾ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਗੈ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਨਾਹਿ ਮੈ ਭੂਲੇ ਤੂ ਸਮਝਾਇ ॥

ਭੂਲੇ ਮਾਰਗੁ ਜੋ ਦਸੇ ਤਿਸ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਜੋ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬਿਖੇ ਉਨ ਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਸ ਭੂਲੇ ਜੀਵ ਕੋ ਤੌਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਝਾਉਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਜੋ ਭੂਲੇ ਕੋ ਰਸਤਾ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦਾਤਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ॥੪॥

ਸਾਜਨੁ ਦੇਖਾ ਤਾ ਗਲਿ ਮਿਲਾ ਸਾਚੁ ਪਠਾਇਓ ਲੇਖੁ ॥

ਮੁਖਿ ਧਿਮਾਣੈ ਧਨ ਖੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀ ਦੇਖੁ ॥

ਹੇ ਸਾਜਨ ਜਬ ਲੇਖਨੇ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਮੈਨੂੰ ਭੇਜਾ ਤੋ ਹੇ ਸਾਚ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨੁ ਮਿਲਿਆ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਪਹਲੇ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੁਖਿ ਨਿਮੋਝੂਣੇ ਵਾ ਮੁਖ ਕੁਮਲਾਣੇ ਖੜੀ ਥੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਖੀ ਦੇਖਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਾਖਿਆਤ ਹੂਆ ਤਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਈ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤੂ ਮਨਿ ਵਸਹਿ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਵਿਸੇਖੁ ॥੫॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਵਿਸੇਸ ਹੈ॥੫॥

ਭੂਖ ਪਿਆਸੋ ਜੇ ਭਵੈ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਮਾਗਉ ਦੇਇ ॥

ਬੀਜਉ ਸੂਝੈ ਕੋ ਨਹੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪੂਰਨੁ ਦੇਇ ॥

ਜੋ ਆਪ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਕਰਿ ਦੁਖੀ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਔ ਕਿਆ ਤਿਸਨੇ ਦੇਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਿ ਸੁਖ ਚਾਹੇ ਤੌ ਓਹੁ ਆਪ ਹੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋ ਕਿਆ ਦੇਵੇਂਗੇ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪੂਰਨਤਾ ਦੇਵੈ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕਰੇ ਐਸਾ ਦੂਸਰਾ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਆਪਿ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੬॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੈਨੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਜਥਾ ਜੋਗ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਨਗਰੀ ਨਾਇਕੁ ਨਵਤਨੋ ਬਾਲਕੁ ਲੀਲ ਅਨੂਪੁ ॥

ਨਾਰਿ ਨ ਪੁਰਖੁ ਨ ਪੰਖਣੂ ਸਾਚਉ ਚਤੁਰੁ ਸਰੂਪੁ ॥

ਜੇ ਕਹੈ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹਾਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਤੀ ਦੇਹ ਰੂਪ ਨਗਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਔਂ ਨਵੀਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਬਾਲਕ ਸਮ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਤੂੰ ਅਨੂਪ ਲੀਲਾ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਚਤੁਰ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਂ ਹੀ (ਪੰਖਣੂ) ਹੀਜੜਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਤੂ ਦੀਪਕੁ ਤੂ ਧੂਪੁ ॥੭॥

ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੌ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਔ (ਧੂਪੁ) ਜਸਕੋ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੀਤ ਸਾਦ ਚਾਖੇ ਸੁਣੇ ਬਾਦ ਸਾਦ ਤਨਿ ਰੋਗੁ ॥

ਸਚੁ ਭਾਵੈ ਸਾਚਉ ਚਵੈ ਛੂਟੈ ਸੋਗ ਵਿਜੋਗੁ ॥

ਬਿਸਜੋਂ ਕੇ ਸੁਆਦ ਚਾਖੇ ਔ ਵਿਸੇ ਸੰਬੰਧੀ (ਗੀਤ) ਰਾਗ ਭੀ ਸੁਨੇ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਵਾਦ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਹੁਏ ਪੁਨ: ਉਨੋਂ ਨੇ ਤਨ ਮੈਂ ਰੋਗ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ। ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਾਂ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਕੇ ਸੋਗ ਵਿਜੋਗ ਆਦਿ ਰੋਗ ਸੇ ਜੀਵ ਛੂਟ ਜਾਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਹੋਗੁ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਹਮਾਰੀ ਤੋ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨ ਬਿਸਰ ਜਾਏ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੀਠਾ ਲਾਗੇ ਔ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ॥੮॥੩॥

ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਹੋਰਿ ਲਾਲਚ ਬਾਦਿ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਾਚੈ ਮੋਹਿਆ ਜਿਹਵਾ ਸਚਿ ਸਾਦਿ ॥

ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰੀ ਹੈ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਅਰਥ ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਸਚੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਰਸੁ ਨਹੀ ਹੋਰਿ ਚਲਹਿ ਬਿਖੁ ਲਾਦਿ ॥੧॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਚਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਸਭ ਨਾਮ ਬਿਹੂਨੇ ਬਿਸਜਾਂ ਕੋ ਲਾਦ ਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸਾ ਲਾਲਾ ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਕੋ ਸੁਣਿ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥

ਜਿਉ ਫੁਰਮਾਵਹਿ ਤਿਉ ਚਲਾ ਸਚੁ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲਾਲ ਪਿਆਰੇ ਹਮਾਰੇ ਖਸਮ ਤੂੰ ਸੁਣ ਐਸਾ ਦਾਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣੁ ਕੈਸਾ ਹੇ ਸਰੂਪ (ਲਾਲ) ਵੱਡੀ ਕੀਮਤਿ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਅਮੋਲਕ ਪਿਆਰੇ ਜਿਉਂ ਫਰਮਾਵੇਂ ਤਿਉਂ ਚਲਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਲੇ ਚਾਕਰੀ ਗੋਲੇ ਸਿਰਿ ਮੀਰਾ ॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਵੇਚਿਆ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਤੇਰੀ ਚਾਕਰੀ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਹੇ ਬਾਦਸਾਹ ਮੈਂ ਗੋਲੇ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੋ ਤੂਹੀ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤੌਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਪਰ ਮਨ ਬੇਚ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੧

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਕਾਟੈ ਮਨ ਪੀਰਾ ॥੨॥

ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਕੋ ਸਾਬਾਸੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ ਧਣੀ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹਉ ਵਡਿਆਈਐ ॥

ਭਾਣੈ ਬਖਸੇ ਪੂਰਾ ਧਣੀ ਸਚੁ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ ॥

ਹੇ (ਧਣੀ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹਣਾ ਬਖਸੇ ਤੌਂ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕਮਾਵੋਂ ਭਾਵ ਤੌਂ ਹੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਉ ਮੇਲਿ ਲਏ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪੈ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਐ ਜੋ ਵਿਛੜਿਓਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਲਾਲੇ ਗੋਲੇ ਮਤਿ ਖਰੀ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਨੀਕੀ ॥

ਸਾਚੀ ਸੁਰਤਿ ਸੁਹਾਵਣੀ ਮਨਮੁਖ ਮਤਿ ਫੀਕੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਚੰਗੀ ਲਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਚੰਗੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਚੀ ਗ੍ਯਾਤਕਰ ਬੁਧੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਤ ਫੀਕੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚੁ ਧੀਰਕ ਧੁਰ ਕੀ ॥੪॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਅਪਨਾ ਸੁਅਤ ਨਹੀਂ ਔ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾਮ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਆਦਿ ਕੀ ਧੀਰਜ ਦਈ ਹੂਈ ਹੈ ॥੪॥

ਸਾਚੈ ਬੈਸਣੁ ਉਠਣਾ ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਭਾਖਿਆ ॥

ਚਿਤਿ ਸਚੈ ਵਿਤੋ ਸਚਾ ਸਾਚਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਚੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠਣਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਉਚਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਭੋਜਨ ਖਾਇਆ ਹੈ। ਹੇ ਸਚੇ ਚੈਤੰਨ ਰੂਪ ਸਚਾ ਧਨੁ ਸੰਚ ਕਰ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੈ ਘਰਿ ਸਾਚੈ ਰਖੇ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਸੁਭਾਖਿਆ ॥੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਰਧਾ ਕਰ ਭਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਸਾਚੈ ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਮਨਮੁਖ ਕਉ ਆਲਸੁ ਘਣੋ ਫਾਥੇ ਓਜਾੜੀ ॥
ਫਾਥਾ ਚੁਗੈ ਨਿਤ ਚੋਗੜੀ ਲਗਿ ਬੰਧੁ ਵਿਗਾੜੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨ ਮੈਂ ਆਲਸ ਬਹੁਤ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਬੀਚ ਮੋਹ ਕੀ ਫਾਸ ਮੈਂ ਫਸਾ ਹੈ ਵਿਸਜੋਂ ਰੂਪ ਚੋਗ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗਕੇ ਆਪਨੀ ਬਾਤ ਬਿਗਾੜ ਲਈ ਹੈ ਵਾ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਨਿਸਫਲ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਗਾੜ ਲਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੁਕਤੁ ਹੋਇ ਸਾਚੇ ਨਿਜ ਤਾੜੀ ॥੬॥

ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸਾਚੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਅਨਹਤਿ ਲਾਲਾ ਬੇਧਿਆ ਪ੍ਰਭ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਉ ਝੂਠੇ ਵੇਕਾਰੀ ॥

ਜੋ ਇਕ ਰਸ (ਲਾਲਾ) ਦਾਸ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤਿਸਨੇ ਭਗਤੀ ਪਜਾਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਝੂਠੇ ਵਿਕਾਰੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲਦੀ ਅਗਨੀ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਬਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਦਿ ਕਾਰਾ ਸਭਿ ਛੋਡੀਆ ਸਾਚੀ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ॥੭॥

ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਵਿਆਰਥ ਕਾਰਾਂ ਸਭ ਛੋਡੀਆਂ ਹੈ ਸਾਚੀ ਜੌ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਤਿਨਾ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥
ਲਾਲੈ ਲਾਲਚੁ ਤਿਆਗਿਆ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਠਹਰਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਲਾਲਚ ਤਿਆਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੂ ਬਖਸਹਿ ਤਾ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੮॥੪॥

ਜੇ ਤੂੰ ਜੀਵ ਨੂੰ ਬਖਸੇਂ ਤਾਂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਲਾਲੈ ਗਾਰਬੁ ਛੋਡਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥
ਲਾਲੈ ਖਸਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜਿਸ ਦਾਸ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਗਰਬੁ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਂਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔ ਤਿਸਨੇ (ਖਸਮੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਖਸਮਿ ਮਿਲਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜੋ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧॥

ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ ਖਸਮ ਕਾ ਖਸਮੈ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਖਸਮ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਔ ਖਸਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇ ਕਰ ਸਭ ਦਾਸ ਬਚੇ ਹੈਂ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਲਾਲੇ ਨੋ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ਹੈ ਧੁਰਿ ਖਸਮਿ ਫੁਰਮਾਈ ॥
ਲਾਲੈ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰਜਾਈ ॥

ਦਾਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਆਦੋਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਦਾਸਨੇ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੀਰਾ ਬਖਸਿ ਲਏ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਆਪੇ ਹੀ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਕੇ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪਿ ਸਚਾ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੋ ਲੈਹਿ ਤੂ ਲਾਈ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਸਮਝ ਆਈ ਤੌਂ ਐਸ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੀ ਰਚਨਾ ਭੀ ਸਭ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਖੁਆਈ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਜੋ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭਰਮੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ (ਖੁਆਈ) ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਨਿਤ ਦੇਵੈ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਸਾਹੁ ਤਿਨੈ ਵਿਚਿ ਪਾਇਆ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰੀਏ ਜੋ ਨਿਤ ਹੀ ਦਾਤਿ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਵਾਇਆ ਹੀ ਚੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਕ ਤੋਂ ਅਧਕ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤਾ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੀਉ ਔ ਸਰੀਰ ਸਭ (ਤਿਸ) ਤੇਰਾ ਹੀ (ਦਾ) ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਭੀ (ਤਿਨੈ) ਤੈਨੇ ਹੀ ਬੀਚ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਸੇਵੀਐ ਸੇਵਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥

ਜਾਂ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵੀਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਲਾਲਾ ਸੋ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਮਰਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥
ਬੰਧਨ ਤੂਟਹਿ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਏ ॥

ਦਾਸ ਤੋ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਪੁਨ: ਮਰਕੇ ਇਸ ਮਰਨੇ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਏ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਬੰਧਨ ਤੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਵਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕੋ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਪਾਏ ॥੫॥

ਸਭਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜਕੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਲਾਲੇ ਵਿਚਿ ਗੁਣੁ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਲਾਲਾ ਅਵਗਣਿਆਰੁ ॥
ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਤੂ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥

ਮੈਂ ਦਾਸ ਬੀਚ ਤੌ ਗੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਔਗਣਹਾਰ ਹੂੰ॥ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਔਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬਖਸਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਲਾਲਾ ਮੰਨੇ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥੬॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਦਾਸੁ ਮੰਨੇ ਤੌਂ ਇਹ ਕਾਰ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥
ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਅਮਰੁ ਹੈ ਹਿਰਦੈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਹੈ ਤਿਨਤੇ ਜੋ ਸਿਖ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਅਮਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਿਖ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੨

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਇਨਾ ਰੁਪਾ ਸਭ ਧਾਤੁ ਹੈ ਮਾਟੀ ਰਲਿ ਜਾਈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਸੋਇਨਾ ਰੁਪਾ ਹੋਰ ਜੋ ਧਾਤੂ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ॥ ਏਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਚਲਨੇ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸਾਚੈ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥੮॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮਲ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੮॥੫॥

ਮ੍ਰਿਤੂ ਕਾ ਭੈ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹੁਕਮੁ ਭਇਆ ਰਹਣਾ ਨਹੀ ਧੁਰਿ ਫਾਟੇ ਚੀਰੈ ॥

ਏਹੁ ਮਨੁ ਅਵਗਣਿ ਬਾਧਿਆ ਸਹੁ ਦੇਹ ਸਰੀਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤੇਰਾ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੋ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਧੁਰ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜੀਵਨੇ ਕੇ (ਚੀਰੈ) ਦਫਤਰ ਫਟ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਏਹ ਜੀਉ ਔਗੁਣੋਂ ਕਰਿ ਬਾਂਧਿਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਾਰੀਏ ਗਾ ਜਬ ਪੁਕਾਰੇਗਾ ਤਬ ਜਮਦੂਤ ਕਹੇਂਗੇ ਦੇਹ ਕਰਿ ਜੋ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਏਹ ਮਾਰ ਭੀ ਸਰੀਰ ਪਰ (ਸਹੁ) ਸਹਾਰੁ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਬਖਸਾਈਅਹਿ ਸਭਿ ਗੁਨਹ ਫਕੀਰੈ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸੋਂ ਬਖਸਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਗੁਨਾਹੋਂ ਤੇ (ਫਕੀਰੈ) ਫਾਰਕ ਅਰਥਾਤ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਉਠਿ ਚਲਣਾ ਬੁਝੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਮਿਲੈ ਧੁਰਿ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਠ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਵ ਰਹੀਏ ਭਾਵ ਥਿਰੁ ਰਹਣੇ ਕਾ ਕੋਈ ਜਤਨੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਮਝੋ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਆਦਿ ਸੇ ਹੇ (ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਉ ਰਹਾ ਜੋ ਦੇਹਿ ਸੁ ਖਾਉ ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਵਹਿ ਤਿਉ ਚਲਾ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਉ ॥

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੂੰ ਰਾਖੇਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਮੈ ਰਹੂੰ ਔ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਹ ਮੈਂ ਸੋਈ ਖਾਵੋਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਚਲਾਵੈਂ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਚਲੋਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦੀਵ ਰਹੇ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹਥਿ ਵਡਿਆਈਆ ਮੇਲਹਿ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰੁ ਤੇਰੇ ਹਥਿ ਹੀ ਸਭ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਏਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਾਉ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੈ॥੨॥

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੋਈ ॥
ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਇਹ ਜੋ ਜੀਵ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਕਿਆ ਸਲਾਹੁਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਕਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਭਾਵ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਸਲਾਹੁਣੇ ਜੋਗੁ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਚਾਹਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਸੋ ਸਾਚਾ ਸਾਲਾਹੀਐ ਸਾਚੀ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥੩॥

ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ ਸਾਚਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ ਤੌ ਸਾਚੀ ਇਜਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਡਿਤੁ ਪੜਿ ਨ ਪਹੁਚਈ ਬਹੁ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ॥
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੁਇ ਸੰਗਮੇ ਖੁਧਿਆ ਜਮਕਾਲਾ ॥

ਸੋ ਪੰਡਤ ਭੀ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਪੜ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੇ ਜੋ ਘਰੋਂ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਜੰਜਾਲੋਂ ਮੈਂ ਫਸੇ ਹੈਂ॥ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੋਨੋਂ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਲਗਣੇ ਤੇ ਜਮ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਛੋੜਾ ਭਉ ਵੀਸਰੈ ਪੂਰਾ ਰਖਵਾਲਾ ॥੪॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸਕਾ ਤੂੰ ਪੂਰਾ ਰਖਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਔ ਭੈ ਸਭ (ਵੀਸਰੈ) ਭੂਲੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੂਏਂ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਨ ਕੀ ਲੇਖੈ ਪਤਿ ਪਵੈ ਸੇ ਪੂਰੇ ਭਾਈ ॥
ਪੂਰੇ ਪੂਰੀ ਮਤਿ ਹੈ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਤੇਰੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪਤਿ ਪਈ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸੋਈ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਵਡਿਆਈ) ਸੋਭਾ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਲੈ ਲੈ ਥਕਿ ਪਾਈ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜੀਵ ਲੈ ਲੈ ਕਰ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਖਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰੁ ਢੰਢੋਲੀਐ ਇਕੁ ਮਣੀਆ ਪਾਵੈ ॥
ਦੁਇ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣਾ ਮਾਟੀ ਤਿਸੁ ਖਾਵੈ ॥

ਜੋ ਖਾਰੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਢੂੰਢੇ ਇਕ ਪਦਾਰਥ ਮਣੀ ਆਦਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਦੁਇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਤਿਨ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਮਾਟੀ ਖਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਗਰੁ ਸਤਿ ਸੇਵੀਐ ਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਡੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਜੋ ਓਹ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤੋਟ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਾਚਾ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਨਿ ਸੇ ਊਜਲੇ ਸਭ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ॥
ਮੈਲਾ ਊਜਲੁ ਤਾ ਥੀਐ ਪਾਰਸ ਸੰਗਿ ਭੀਜੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਲੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਮੈਲ ਮੈਂ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਲਾ ਜੀਉ ਉਜਲ ਤੌ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਭੀਜੈ) ਤਤਪਰ ਹੋਵੈ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੈ॥

ਵੰਨੀ ਸਾਚੇ ਲਾਲ ਕੀ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਕੀਜੈ ॥੭॥

ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਰੰਗਤ ਜੋ ਸਾਚੇ (ਲਾਲ) ਪਰਮੇਸਰੁ ਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੀਏ॥੭॥

ਭੇਖੀ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ਤੀਰਥਿ ਨਹੀ ਦਾਨੇ ॥
ਪੂਛਉ ਬੇਦ ਪੜੰਤਿਆ ਮੂਠੀ ਵਿਣੁ ਮਾਨੇ ॥

ਭੇਖਾਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਅਰੁ ਤੀਰਥੋਂ ਮੇਂ ਨਾਮਣੇ ਸੇ ਪੁਨ: ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਥਾਹ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਬੇਦ ਪੜਨੇ ਹਾਰਿਆਂ ਕੋ ਪੂਛ ਦੇਖੋ ਮੰਨਨ ਕੀਏ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਖੋਸੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀਮਤਿ ਸੋ ਕਰੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਗਿਆਨੇ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਕੀਮਤਿ) ਮੋਲ ਪਰੀਖਤਾ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪੂਰਾ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੀਮਤ ਕਾ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਅਗੰਮ ਹੈ ਔ ਅਲਖ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਭੇਖੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅਰੁ ਪਾਖੰਡ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਨਿਸੇਧਤੇ ਹੂਏ ਸਚਾ ਸੰਨਿਆਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਲਹਰਿ ਘਰੁ ਤਜਿ ਵਿਗੂਚੈ ਅਵਰਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇਰੈ ॥
ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਭੇਟੈ ਦੁਰਮਤਿ ਘੂਮਨ ਘੇਰੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਕਿਸੀ ਲਹਿਰ ਮੈਂ ਹੋਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਏ ਘਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਗ੍ਰਸਤ ਧਰਮ ਭੀ ਗਵਾਇਆ ਅਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਨ ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਘੁਮਨ ਘਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵੈ ਪਾਠ ਪੜਿ ਥਾਕਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਇ ਵਧੇਰੈ ॥
ਕਾਚੀ ਪਿੰਡੀ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਉਦਰੁ ਭਰੈ ਜੈਸੇ ਢੋਰੈ ॥੧॥

ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਔ (ਪਾਠ) ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਥਾਕਾ ਪਰੰਤੂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤਿਸ਼ਨਾ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਗਈ ਕਾਚੀ (ਪਿੰਡੀ) ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਪੇਟ ਕੋ ਭਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਢੋਰੈ) ਪਸੂ ਭਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਐਸੀ ਰਵਤ ਰਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ (ਰਵਤ) ਰਹਤ ਮੈਂ ਜੋ ਰਹੇ ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਘੋਲੀ ਗੇਰੂ ਰੰਗੁ ਚੜਾਇਆ ਵਸਤ੍ਰ ਭੇਖ ਭੇਖਾਰੀ ॥
ਕਾਪੜ ਫਾਰਿ ਬਨਾਈ ਖਿੰਥਾ ਝੋਲੀ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ॥

ਘੋਲ ਕੇ ਗੇਰੂ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਰੰਗ ਝੜ੍ਹਾਇਆ ਐਸੇ ਭੇਖ ਕੋ ਬਨਾਇ ਕੇ ਭੇਖਾਰੀ ਬਨਿਆ ਅਰਥਾਤ ਭਿਛਕ ਹੂਆ ਔਰ ਕਪੜੇ ਕੋ ਫਾੜਕੈ ਇਕ ਖਿੰਬਾ ਭੀ ਬਨਾਈ ਪੁਨ: ਝੋਲੀ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਰਾਖੀ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਗੈ ਜਗੁ ਪਰਬੋਧੈ ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਪਤਿ ਹਾਰੀ ॥
ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੨॥

ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਫਿਰਤਾ ਜਗਤ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਮਨਕੇ ਅੰਧੇ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਜਤ ਹਾਰੀ ਹੈ॥ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਤਿਸ ਨੇ (ਜੂਐ) ਛਲ ਰੂਪ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੩

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਨ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਬਾਹਰਿ ਪੂਅਰ ਤਾਪੈ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵੀ ਕਿਉ ਕਰਿ ਚੀਨਸਿ ਆਪੈ ॥

ਅੰਤ੍ਰ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੂਝਤੀ ਨਹੀਂ ਔ ਬਾਹਰ ਸੇ (ਪੂਅਰ) ਧੂਨੀਆਂ ਸੇਕਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਤੋ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਦੇਖੈ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਨਰਕ ਨਿਵਾਸੀ ਅੰਤਰਿ ਆਤਮ ਜਾਪੈ ॥
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਭਰਮਿ ਵਿਗੂਚਹਿ ਕਿਉ ਮਲੁ ਧੋਪੈ ਪਾਪੈ ॥੩॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਕਰਕੇ ਨਰਕ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ (ਆਤਸ) ਅਗਨੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੂਆ ਭਰਮ ਮੈਂ ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੋਈ ਜਾਵੇਗੀ॥੩॥

ਛਾਣੀ ਖਾਕੁ ਬਿਭੂਤ ਚੜਾਈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮਗੁ ਜੋਹੈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੁ ਨ ਜਾਣੈ ਸਾਚੁ ਕਹੇ ਤੇ ਛੋਹੈ ॥

ਸੁਆਹ ਛਾਣ ਕੈ ਸਰੀਰ ਪਰ ਬਿਭੂਤੀ ਚੜਾਇ ਲਈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖਤਾ ਰਹਿਆ ਪੁਨ: ਅੰਦਰ ਬਾਹਰਿ ਏਕ ਕੋ ਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔ ਸਚ ਕਹੇ ਤੋ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਠੁ ਪੜੈ ਮੁਖਿ ਝੂਠੋ ਬੋਲੈ ਨਿਗੁਰੇ ਕੀ ਮਤਿ ਓਹੈ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਜਪਈ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਸੋਹੈ ॥੪॥

ਮੁਖ ਸੇ ਪੁਨਾ ਪਾਠ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਨਿਗੁਰੇ ਕੀ ਮਤਿ ਵਹੀ ਰਹੀ ਜੈਸੇ ਅਨਪੜ ਕੀ ਥੀ ਅਰਥਾਤ ਪੜਕੇ ਬੀ ਨਾਂ ਸੌਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕਿਸਤਰਾਂ ਪਾਵੇਗਾ ਔ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕੈਸੇ ਸੋਭੇਗਾ॥੪॥

ਮੂੰਡੁ ਮੁਡਾਇ ਜਟਾ ਸਿਖ ਬਾਧੀ ਮੋਨਿ ਰਹੈ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥
ਮਨੂਆ ਡੋਲੈ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵੈ ਬਿਨੁ ਰਤ ਆਤਮ ਗਿਆਨਾ ॥

ਸਿਰ ਮੁੰਡਾਯਾ ਜਟਾ ਬਾਧੀ ਰਖੀ ਅਰ ਮੋਨ ਭੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ॥ ਪੁਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਸਹਤ ਹੀ ਰਹਿਆ ਔ ਆਤਮ ਗਜਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਡੋਲਤਾ ਹੂਆ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਕੀ ਤਰਫ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛੋਡਿ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਪੀਵੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਦੇਵਾਨਾ ॥
ਕਿਰਤੁ ਨ ਮਿਟਈ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਪਸੂਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥੫॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਮਹਾ ਬਿਖ ਕੋ ਪਾਂਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਮਾਇਆ ਕਾ (ਦੇਵਾਨਾ) ਕਮਲਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਕਿਰਤੁ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪਸੂਓਂ ਮੈਂ ਇਹੁ ਸਮਾਨ ਪਸੂ ਹੈ ਭਾਵ ਭਾਰਵਾਹੀ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਬੋਝੁ ਉਠਾਈ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਾਥ ਕਮੰਡਲੁ ਕਾਪੜੀਆ ਮਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਉਪਜੀ ਭਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕਮੰਡਲ ਲੀਆ ਹੈ ਔ (ਕਾਪੜੀਆ) ਭੇਖ ਵਸੇਸ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭਾਰੀ ਉਪਜੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਜਿ ਕਰਿ ਕਾਮਿ ਵਿਆਪਿਆ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਪਰ ਨਾਰੀ ॥

ਘਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਵਿਖੇ ਹੀ ਬਿਆਪਜਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤਿ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਿਖ ਕਰੇ ਕਰਿ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ ਲੰਪਟੁ ਹੈ ਬਾਜਾਰੀ ॥

ਸਿਖ ਕਰ ਕਰਕੇ ਛੋਡੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲੰਪਟ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਬਾਜਾਰੀ) ਮਸਕਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਿਖੁ ਬਾਹਰਿ ਨਿਭਰਾਤੀ ਤਾ ਜਮੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ॥੬॥

ਅੰਤਰ ਬਿਖੇ ਬਾਸਨਾ ਸਾਥ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਬਾਹਰਿ ਸੇ ਆਪਕੋ ਭਰਮ ਰਹਿਤ ਜਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸੀ ਸੇ ਜਮ ਖੁਆਰੀ ਕਰੇਗਾ॥੬॥

ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੈ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਸੰਨਿਆਸੀ ਸਚਾ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਪੁਨ: ਵਿਚਹੁ ਅਪਨਾ ਆਪ ਗਵਾਏ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡੇ॥

ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਕੀ ਆਸ ਨ ਕਰਈ ਅਚਿੰਤੁ ਮਿਲੈ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਕਪੜੇ ਪੁਨ: ਭੋਜਨ ਕੀ ਆਸਾ ਭੀ ਨਾ ਕਰੇ ਅਚਾਨਕ ਜੋ ਮਿਲ ਜਾਏ ਸੋਈ (ਪਾਏ) ਖਾਏ ਵਾ ਲੈ ਲਵੇ॥

ਬਕੈ ਨ ਬੋਲੈ ਖਿਮਾ ਧਨੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਤਾਮਸੁ ਨਾਮਿ ਜਲਾਏ ॥

ਪੁਨ: ਬਕਬਾਦ ਨਾ ਬੋਲੈ ਔ ਖਿਮਾ ਰੂਪ ਧਨ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਤਥਾ ਤਮੋਗਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜਲਾਵੈ॥

ਧਨੁ ਗਿਰਹੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋਗੀ ਜਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥੭॥

ਵਹੁ ਗਿਰਸਥੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋਗੀ ਸਭ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਸ ਨਿਰਾਸ ਰਹੈ ਸੰਨਿਆਸੀ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਰਹੇ ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਔ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਹੀ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਵੇ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਤਾ ਸਾਤਿ ਆਵੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਏ ॥

ਜਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵੇ ਤੋ ਸਾਂਤਿ ਆਵੇ ਤੌਂ ਹੀ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤਾੜੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੂਆ ਨ ਡੋਲੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਧਾਵਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਸਮਝੇ ਤੋ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤਾ ਧਾਵਤੇ ਜੋ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਇਨਕੋ ਭੀ ਵਰਜ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਸਰੀਰੁ ਗੁਰਮਤੀ ਖੋਜੇ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਏ ॥੮॥

ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਿਕੇ ਜੇ ਸਰੀਰ ਵਾ ਸਰੀਰ ਘਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਿ ਖੋਜੇ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤੋ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਹੀ ਪਾਇ ਲਏ॥੮॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਸਰੇਸਟ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਏਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੈਂ॥

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਗਗਨ ਪਤਾਲੀ ਜੰਤਾ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਉਨਕੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਖਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਔ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਆਦਿ ਬਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਅਕਾਸੋਂ ਪੁਨ: ਪਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਔ ਜੰਤੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥

ਸਭ ਮੁਕਤੀਓਂ ਕੇ ਸੁਖ ਨਾਮ ਬਾਂਣੀ ਕੇ (ਧੁਨਿ) ਉਚਾਰਨੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਛੂਟਸਿ ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਤਰੁ ਤੂ ਤਾਰੀ ॥੯॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਛੂਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸਤੇ ਸਾਚੀ ਏਹੀ (ਤਾਰੀ) ਬੇੜੀ ਹੈ ਤੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾ॥੯॥੭॥

ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੰਜੋਗਿ ਉਪਾਏ ਰਕਤੁ ਬਿੰਦੁ ਮਿਲਿ ਪਿੰਡੁ ਕਰੇ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਦੁਆਰਾ ਈਸਰ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਗਰਭ ਉਰਧਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਰੇ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਗਰਭ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪੈਰ ਊਪਰ ਥੇ ਔ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇਰੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੂਈ ਥੀ ਇਸੀ ਸੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਭਾਲ ਕਰਿ ਤੇਰੇ ਪਰ ਰੱਛਾ ਰੂਪ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਥਾ॥੧॥

ਸੰਸਾਰੁ ਭਵਜਲੁ ਕਿਉ ਤਰੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਈਐ ਅਫਰਿਓ ਭਾਰੁ ਅਫਾਰੁ ਟਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਅਫਾਰੁ) ਅਮੋੜ ਜੀਵ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਤਰੇਗਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤਉ (ਅਫਰਿਓ) ਅਸਹਿ ਭਾਰ ਅਰਥਾਤ ਜੂਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰਿ ਗਏ ਅਪਰਾਧੀ ਮੈ ਬਉਰਾ ਕਿਆ ਕਰਉ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਅਪਰਾਧੀ (ਤੇ) ਸੋ ਗੁਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ ਜਬ ਕਹਤਾ ਥਾ ਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਾਵਰਾ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਬਚਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਥਾ॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਦਇਆਲੁ ਸਭੈ ਸਿਰਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਦਾਤਿ ਸਮਾਰਿ ਕਰੇ ॥੨॥

ਔ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਹੀ ਦਿਆਲ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਸਿਰਜ ਕਰ ਤੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੰਭਾਲਕੇ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਜਗਿ ਜਨਮਿਆ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਧਰੇ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਲੈਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਨਮਿਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਨੇਂ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਮਾਨੁਖ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਵਾਸਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੪

ਲਾਗੀ ਭੂਖ ਮਾਇਆ ਮਗੁ ਜੋਹੈ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਮੋਹਿ ਖਰੇ ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਲਾਗੀ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕਾ ਰਸਤਾ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸ ਉਪਾਇ ਕਰ ਮਾਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਔ ਮੁਕਤੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਮਾਯਾ ਨੇ ਠਗ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੇ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ਇਤ ਉਤ ਢੂਢਤ ਥਾਕਿ ਪਰੇ ॥

ਰੋਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਮੁਖਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਇਧਰ ਉਧਰ ਸੁਖ ਕੋ ਢੂੰਢਤਾ ਥਾਕ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਵਿਆਪੇ ਕੂੜ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ॥੪॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਔ ਝੂਠੇ ਕੁਟੰਬ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਖਾਵੈ ਭੋਗੈ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਦੇਖੈ ਪਹਿਰਿ ਦਿਖਾਵੈ ਕਾਲ ਘਰੇ ॥

ਰਸੋਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸਬਦ ਕੋ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਔ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਬਸਤਰੋਂ ਕੋ ਪਹਿਰ ਕੇ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਭ ਮੌਤਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਣਾ ਅਵਸ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਨ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਕਾਲੁ ਟਰੇ ॥੫॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਆਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਔ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਟਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਭੂਲੇ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤੇ ਛੀਨਿ ਖਰੇ ॥

ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਹੂਆ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਕਰਕੇ ਭੂਲ ਗਏ ਏਹ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਏਹੁ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਖੋਸ ਲੀਏ॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਬਿਨਸੈ ਸਹਸੈ ਸਹਸਾ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ਮੁਖਿ ਧੂਰਿ ਪਰੇ ॥੬॥

ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੇ ਬਿਨਸੇ ਸਹਿਮਾ ਹੂਆ ਜਬ ਧਨ ਬਿਨਸਿਆ ਤੌਂ ਭੀ ਸੰਸੇ ਮੈਂ ਪੜੇ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਖ ਪਰ ਧਿਕਾਰ ਰੂਪ ਧੂੜ ਪੜੀ ਤਬ ਫੇਰ ਭੀ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੀ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਜੋਬਨੁ ਤਨੁ ਖਿਸਿਆ ਕਫੁ ਕੰਠੁ ਬਿਰੂਧੋ ਨੈਨਹੁ ਨੀਰੁ ਢਰੇ ॥

ਜਬ ਬੂਢਾ ਹੂਆ ਜੋਬਨ ਜੋ ਤਨ ਮੈਂ ਥਾ ਸੋ ਭੀ (ਖਿਸਿਆ) ਦੂਰ ਭਇਆ ਪੁਨ: ਕਫ ਨੇ ਤੌਂ ਕੰਠੁ ਰੋਕਿਆ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਜਲ ਢਲਕਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਣ ਰਹੇ ਕਰ ਕੰਪਣ ਲਾਗੇ ਸਾਕਤ ਰਾਮੁ ਨ ਰਿਦੈ ਹਰੇ ॥੭॥

ਚਰਨ ਤੁਰਨੇ ਸੇ ਰਹੇ ਔਰ ਹਥ ਕੰਪਨੇ ਲਾਗੇ ਤਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦ ਮੈਂ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਾਮੁ ਯਾਦ ਨ ਆਇਆ॥੭॥

ਸੁਰਤਿ ਗਈ ਕਾਲੀ ਹੂ ਧਉਲੇ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਵੈ ਰਖਿਓ ਘਰੇ ॥

ਗਜਾਤ ਭੀ ਗਈ ਕਾਲੇ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਸਫੈਦ ਹੂਏ ਕਿਸੇ ਕੋ ਘਰ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਭੀ ਭਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਸਰਤ ਨਾਮ ਐਸੇ ਦੋਖ ਲਾਗਹਿ ਜਮੁ ਮਾਰਿ ਸਮਾਰੇ ਨਰਕਿ ਖਰੇ ॥੮॥

ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਸਾਰਨੇ ਸੇ ਐਸੇ (ਦੋਖ) ਦੂਖਨ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਜਮ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਨਰਕ ਮੈ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੋ ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਕਾ ਕਉ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਕੀਏ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖ ਜੋ ਸਿਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਤਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮੁ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਕਿਸਕੋ ਦੋਸ ਧਰੇ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਜਬ ਪੁਰਸ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾਲ ਤੇ ਪੂਰਬਕ ਕਾਲ ਮੇਂ ਹੀ ਪਾਪ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬਾਦਿ ਜੀਵਣੁ ਹੋਰੁ ਮਰਣਾ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਜਨਮੁ ਜਰੇ ॥੯॥

ਬਿਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜੀਵਣਾ ਔਰ ਮਰਣਾਂ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਣੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਆਗ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਖੁਸੀ ਖੁਆਰ ਭਏ ਰਸ ਭੋਗਣ ਫੋਕਟ ਕਰਮ ਵਿਕਾਰ ਕਰੇ ॥

ਖੁਸੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਖੁਆਰ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਲੋਭਿ ਮੂਲੁ ਖੋਇਓ ਸਿਰਿ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਡੰਡੁ ਪਰੇ ॥੧੦॥

ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਾਗਕੇ ਲਾਭ ਤੋ ਕਹੀਂ ਰਹਾ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਭੀ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਏਹੁ ਹੋਗਾ ਜੋ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਡੰਡਾ ਪੜੇਗਾ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਸਮਰਥੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਖ ਅਪਰੰਪਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਜਗ ਮਹਿ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰੇ ॥੧੧॥

ਤੇ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔ (ਅਪਰੰ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਪਰ) ਪਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕਰਿ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪੂਜ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਹਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸਮਾਰਹੁ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਜਨ ਭਾਉ ਕਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੋ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੋ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਗੁਰੁ ਪਰਧਾਨੁ ਦੁਆਰੈ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਹਰੇ ॥੧੨॥੮॥

(ਹਰਿਜਨ) ਸੰਤ ਜੋ ਹੈਂ ਭਗਵਤ ਕੇ ਦੁਆਰ ਪਰ ਪੂਜ ਔਰ ਪਰਧਾਨ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜ ਦੀਜੀਏ॥੧੨॥੮॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਰੂ ਕਾਫੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਆਵਉ ਵੰਞਉ ਡੁੰਮਣੀ ਕਿਤੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰੇਉ ॥

ਸਾ ਧਨ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਵਾਢੀ ਕਿਉ ਧੀਰੇਉ ॥੧॥

ਮੈਂ ਦੁਚਿਤੀ ਵਾ ਦੁਖੀ ਹੋਈ ਹੋਈ ਆਵਤੀ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤੀ ਹੂੰ ਵਿਛੁੜੀ ਹੋਈ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਪਾਵੋਂ॥੧॥

ਮੈਡਾ ਮਨੁ ਰਤਾ ਆਪਨੜੇ ਪਿਰ ਨਾਲਿ ॥

ਹਉ ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਖੰਨੀਐ ਕੀਤੀ ਹਿਕ ਭੋਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਾਥ (ਘੋਲਿ) ਮਿਲਾਕੇ (ਘੁਮਾਈ) ਵਾਰਨੇ ਕੀਤੀ (ਖੰਨੀਐ) ਟੂਕੜੇ ਟੂਕੜੇ ਕੀਤੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਏਕ ਥੋੜੀ ਨਜਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਦੇਖੇ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਡੋਹਾਗਣੀ ਸਾਹੁਰੜੈ ਕਿਉ ਜਾਉ ॥

ਮੈ ਗਲਿ ਅਉਗਣ ਮੁਠੜੀ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਝੂਰਿ ਮਰਾਉ ॥੨॥

(ਪੇਈਅੜੇ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਛੁਟੜ ਹੂੰ (ਸਹੁਰੜੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੁਖ ਸਾਥ ਜਾਵੋਂਗੀ ਮੇਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਔਗਣਾਂ ਰੂਪ ਫਾਸੀ ਪੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦੀ ਚੋਰੋਂ ਕੀ ਲੂਟੀ ਹੁਈ ਹੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਮੈਂ ਝੂਰਕੇ ਮਰਤੀ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੇਈਅੜੈ ਪਿਰੁ ਸੰਮਲਾ ਸਾਹੁਰੜੈ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਰੂਪ ਪੇਵਕਿਆਂ ਬੀਚ ਜੇ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਸੰਭਾਲਾ ਤੇ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈ ਸੁਖ ਸਾਥ ਵਾਸਾ ਹੋਵੈ॥

ਸੁਖਿ ਸਵੰਧਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੩॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਨੀਓਂ ਕਾ ਸੁਖਕੇ ਸਾਥ ਸਬੰਧ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਪਾਤ੍ਰ ਪਤੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਲੇਫੁ ਨਿਹਾਲੀ ਪਟ ਕੀ ਕਾਪੜੁ ਅੰਗਿ ਬਣਾਇ ॥

ਲੇਫ ਤੁਲਾਈ ਰੇਸ਼ਮੀ ਔ ਚੰਗੇ ਕਪੜੇ ਭੀ ਅੰਗਾਂ ਉਪਰ ਵਾ (ਅੰਗਿ) ਸਰੀਰ ਪਰ ਬਣਾਏ ਭਾਵ ਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਕੀਏ ਔ ਉਪਰਲੇ ਭੇਖ ਭੀ ਬਨਾਏ॥

ਪਿਰੁ ਮੁਤੀ ਡੋਹਾਗਣੀ ਤਿਨ ਡੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਤੀ ਨੇ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਛੁਟੜ ਕੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਹੀ (ਰੈਣਿ) ਅਵਸਥਾ ਬੀਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੫

ਕਿਤੀ ਚਖਉ ਸਾਡੜੇ ਕਿਤੀ ਵੇਸ ਕਰੇਉ ॥

ਬਹੁਤੇ ਸੁਆਦ ਚਖਤੀ ਹਾਂ ਅਰੁ ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਵੇਸ) ਭੇਖ ਕਰਤੀ ਹਾਂ॥

ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਜੋਬਨੁ ਬਾਦਿ ਗਇਅਮੁ ਵਾਢੀ ਝੂਰੇਦੀ ਝੂਰੇਉ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੀ (ਗਇਅਮੁ) ਗਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਵਿਛੁੜੀ ਹੁਈ ਝੂਰਤੀ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਚੇ ਸੰਦਾ ਸਦੜਾ ਸੁਣੀਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਸਚੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੁਣੀਐ ਪੁਨ: ਸਾਚੇ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੀਏ॥

ਸਚੇ ਸਚਾ ਬੈਹਣਾ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਪਿਆਰਿ ॥੬॥

ਸਚੇ ਕਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਚਾ (ਬੈਹਣਾ) ਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜੇ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗਿਆਨੀ ਅੰਜਨੁ ਸਚ ਕਾ ਡੇਖੈ ਡੇਖਣਹਾਰੁ ॥

ਗਿਆਨੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਜਨੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਿ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖਨਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਜਾਣੀਐ ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥੭॥

ਜਉ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪੂਛੇ ਪੁਨਾ ਹਉਮੈਂ ਔ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੇ ਤਉ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਉ ਭਾਵਨਿ ਤਉ ਜੇਹੀਆ ਮੂ ਜੇਹੀਆ ਕਿਤੀਆਹ ॥

ਜੋ ਐਸੇ ਜਾਨਤੀਆਂ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਵਹ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਮੇਰੇ ਜਹੀਆਂ ਤਉ ਦੁਹਾਗਣੀਆਂ (ਕਿਤੀਆਹ) ਬਹੁਤੀਆਂ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਹੁ ਨ ਵੀਛੁੜੈ ਤਿਨ ਸਚੈ ਰਤੜੀਆਹ ॥੮॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਭਰਤਾ ਵੀਛੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੮॥੧॥੯॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸਾਕ ਝੂਠੇ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾ ਭੈਣਾ ਭਰਜਾਈਆ ਨਾ ਸੇ ਸਸੁੜੀਆਹ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਤਥਾ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭੈਣਾਂ ਭਰਜਾਈਆਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤੀਆਂ ਔ ਸਸਾਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਹਾਈ ਹੋਤੀਆਂ॥

ਸਚਾ ਸਾਕੁ ਨ ਤੁਟਈ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸਹੀਆਹ ॥੧॥

ਸਚਾ ਸਾਕ ਤੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤਾ ਗੁਰੂ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਸਖੀਆਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਮੇਲਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਏਤਾ ਭਵਿ ਥਕੀ ਗੁਰਿ ਪਿਰੁ ਮੇਲਿਮੁ ਦਿਤਮੁ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵੇਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ (ਏਤਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਭੌ ਕੇ ਥਕ ਗਈ ਥੀ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਥਾ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪਿਰਕੇ ਮੇਲੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੌ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਪਤੀ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਫੁਫੀ ਨਾਨੀ ਮਾਸੀਆ ਦੇਰ ਜੇਠਾਨੜੀਆਹ ॥

ਜੋ ਭੂਆ ਨਾਨੀ ਮਾਸੀਆਂ ਦਰਾਣੀਆਂ ਜਿਠਾਣੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਆਵਨਿ ਵੰਞਨਿ ਨਾ ਰਹਨਿ ਪੂਰ ਭਰੇ ਪਹੀਆਹ ॥੨॥

ਸਭ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਮੇਂ ਹੈਂ ਇਹ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬੇੜੀ ਪਰ ਪੂਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ: ਪਰਾਹੁਣੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਭਾਵ ਛੇਤੀ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਾਮੇ ਤੈ ਮਾਮਾਣੀਆ ਭਾਇਰ ਬਾਪ ਨ ਮਾਉ ॥

ਮਾਮੇ ਤੇ ਮਾਮੀਆਂ (ਭਾਇਰ) ਭਾਈ ਤਥਾ ਬਾਪ ਔ ਮਾਤਾ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਜੀਵ ਕਾ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ॥

ਸਾਥ ਲਡੇ ਤਿਨ ਨਾਠੀਆ ਭੀੜ ਘਣੀ ਦਰੀਆਉ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਪਰਾਹੁਣਿਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਦੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਦਰੀਆਉ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੀੜ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਚਉ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਵਲੋ ਸਖੀ ਹਮਾਰੋ ਕੰਤੁ ॥

ਸਚਿ ਵਿਛੋੜਾ ਨਾ ਥੀਐ ਸੋ ਸਹੁ ਰੰਗਿ ਰਵੰਤੁ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸਚੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰੰਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਸਹੁ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਿ ਜਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਵਿਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥

ਸਭੇ ਰੁਤੀ ਚੰਗੀਆ ਜਿਤੁ ਸਚੇ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ॥

ਜਿਤੁ ਰੁਤ ਮੈਂ ਸਚੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਸੋ ਸਭ ਰੁਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈਂ॥

ਸਾ ਧਨ ਕੰਤੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੁਖਿ ਸੁਤੀ ਨਿਸਿ ਡੇਹੁ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਕੰਤਿ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ (ਸਾ ਧਨ) ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੁਖ ਸਾਥ ਸੁਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਪਤਣਿ ਕੂਕੇ ਪਾਤਣੀ ਵੰਞਹੁ ਧ੍ਰੂਕਿ ਵਿਲਾੜਿ ॥

ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਪਤਣ ਪਰ ਖੜੇ ਹੋਕੇ (ਪਾਤਣੀ) ਪਤਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਕੂਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵੋ (ਧ੍ਰੂਕਿ) ਦੌੜਕੇ (ਵਿਲਾੜਿ) ਲੰਘ (ਵੰਞਹੁ) ਜਾਵੋ ਅਰਥਾਤ ਸਿਤਾਬੀ ਲੰਘ ਜਾਵੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕਾ ਸੀਘ੍ਰ ਯਤਨ ਕਰੋ॥

ਪਾਰਿ ਪਵੰਦੜੇ ਡਿਠੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਬੋਹਿਥਿ ਚਾੜਿ ॥੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚਾੜੇ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਪਾਰ ਪੜਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਿਕਨੀ ਲਦਿਆ ਹਿਕਿ ਲਦਿ ਗਏ ਹਿਕਿ ਭਾਰੇ ਭਰ ਨਾਲਿ ॥

ਇਕਨਾ ਗਜਾਨ ਜਹਾਜ ਪਰ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਸਮਾਜ ਲਦਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਧਨ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਇਕ ਗਜਾਨੀ ਲਦਿਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਕ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕਰਿ ਭਾਰੇ ਥੇ ਸੋ ਸੰਸਾਰ (ਭਰ ਨਾਲਿ) ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਕ ਮਰਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੈਂ ਇਕ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਇਕ ਭਾਰੇ ਪਾਪੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਛੇਤੀ ਜਨਮ ਕਰਿ ਛੇਤੀ ਮਰਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ ਸੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲਿ ॥੭॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਵਣਜਿਆ ਹੈ ਸੇ ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਨਾ ਹਮ ਚੰਗੇ ਆਖੀਅਹ ਬੁਰਾ ਨ ਦਿਸੈ ਕੋਇ ॥

ਨਾ ਹਮ ਚੰਗੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਹਮ ਕੋ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀਐ ਸਚੇ ਜੇਹੜਾ ਸੋਇ ॥੮॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਰੀਏ ਔ ਜਿਸਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਜੈਸੇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੮॥੨॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾ ਜਾਣਾ ਮੂਰਖੁ ਹੈ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਣਾ ਸਿਆਣਾ ॥

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਔ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਰੰਗੇ ਰਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਤੋ ਸਦਾ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮੂਰਖੁ ਹਾ ਨਾਵੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਤੂ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਾਬਾ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਦਾਨਾਉ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈ ਤਰਾਉਣਾ ਹੈ॥

ਮੂਰਖੁ ਸਿਆਣਾ ਏਕੁ ਹੈ ਏਕ ਜੋਤਿ ਦੁਇ ਨਾਉ ॥

ਮੂਰਖ ਔਰ ਚਤੁਰ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਸੱਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾਉਂ ਦੋ ਹੈਂ॥

ਮੂਰਖਾ ਸਿਰਿ ਮੂਰਖੁ ਹੈ ਜਿ ਮੰਨੇ ਨਾਹੀ ਨਾਉ ॥੨॥

ਮੂਰਖਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਮੂਰਖ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਭਗਵਤ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਏਹ ਸੱਤਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰ ਏਕ ਦੇਖੇ ਮੂਰਖ ਚਤਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਨ ਕਰੇ ਅਰੁ ਬਿਉਹਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਤ ਰਹਤ ਪੁਰਖ ਕੋ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਜਾਨ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪੇ॥੨॥

ਗੁਰ ਦੁਆਰੈ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਪਲੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰਹੈ ਤੌ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਇਹੁ ਜੀਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਜੰ ਰੰਗੰ ਰੂਪੰ ਮਾਲੰ ਜੋਬਨੁ ਤੇ ਜੂਆਰੀ ॥

ਰਾਜ ਔ ਰੰਗ ਪੁਨਾ ਰੂਪ ਤਥਾ ਮਾਲ ਔ ਜੋਬਨ ਇਨੋਂ ਕਰ ਜੀਵ (ਜੂਆਰੀ) ਛਲੀਏ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥॥

ਹੁਕਮੀ ਬਾਧੇ ਪਾਸੈ ਖੇਲਹਿ ਚਉਪੜਿ ਏਕਾ ਸਾਰੀ ॥੪॥

ਹੁਕਮੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਬਾਧੇ ਹੁਏ ਤ੍ਰਿਗੁਨ ਰੂਪ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਚੌਂਪੜ ਕੋ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਦੇਹੋਂ ਰੂਪ ਨਰਦਾਂ ਹੈਂ ਤਿਨ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦਾਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਰਮ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਜਗਿ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣਾ ਨਾਉ ਪੰਡਿਤ ਪੜਹਿ ਗਾਵਾਰੀ ॥

ਏਹੁ ਜੀਵ ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਔ ਬੁਧੀ ਕਾ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਂਮ ਤੋ ਪੰਡਤ ਰਖਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮੂਰਖੋਂ ਕੀ ਵਿਦਯਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਵਿਸਾਰਹਿ ਬੇਦੁ ਸਮਾਲਹਿ ਬਿਖੁ ਭੂਲੇ ਲੇਖਾਰੀ ॥੫॥

ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਵੇਦ ਪੜਨਾ ਯਾਦ ਰਖਤਾ ਅਰੁ ਜੋ ਲਿਖਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਬਿਖਿਯੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੬

ਕਲਰ ਖੇਤੀ ਤਰਵਰ ਕੰਠੇ ਬਾਗਾ ਪਹਿਰਹਿ ਕਜਲੁ ਝਰੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕਲਰ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਖੇਤੀ ਬੀਜੈ ਤੌ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਸਕਾਮ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਦੀ ਕੰਢੇ ਪਰ ਬ੍ਰਿਛ ਖੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗਿਰਨੇ ਮੈਂ ਦੇਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ

ਸਰੀਰ ਨਸਟ ਹੋਇਆ ਹੀ ਜਾਣੋ ਪੁਨ: ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੁਸਾਕਾਂ ਪਹਰਕੇ ਕਜਲ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਝਾੜੇ ਤੋ ਅਵਸ ਕਾਲਖ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤਿਸੈ ਕੀ ਕੋਠੀ ਜੋ ਪੈਸੈ ਸੋ ਗਰਬਿ ਜਰੈ ॥੬॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਤਿਸੈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਕੋਠੀ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੋਠੀ ਮੈ ਪਰਵੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਰਭ ਆਦਕ ਕਜਲ ਕਰ (ਜਰੈ) ਜੜਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈ॥੬॥

ਰਯਤਿ ਰਾਜੇ ਕਹਾ ਸਬਾਏ ਦੁਹੁ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਜਾਸੀ ॥

ਰਯਤ ਕੇ ਲੋਕ ਔ ਰਾਜੇ ਇਹੁ ਕਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਚੀਟੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਰਯੰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਦੁਹੁ ਅੰਤਰਿ) ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ (ਦੁਹੁ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ (ਜਾਸੀ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ ਭਾਵ ਜਨਮੇਂ ਮਰੇਂਗੇ॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਸਚੇ ਕੀ ਪਉੜੀ ਰਹਸੀ ਅਲਖੁ ਨਿਵਾਸੀ ॥੭॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਬਖਸੀ ਹੈ ਵਹੁ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋ ਕਰ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੭॥੩॥੧੧॥

ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੫ ਅਸਟਪਦੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਪ੍ਰੇਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਏਹਾ ਵੇਦਨ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਅਵਰੁ ਕਿ ਜਾਣੈ ਕਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥

ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪੀੜ ਕੋ ਸੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਔਸ਼ਧੀ ਹੋਰ ਬਾਹਜ ਵੈਦ ਕਿਆ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਆਪਣਾ ਪਿਆਰੁ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥
ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਸਾਰ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਤਿਸੰਗ ਸਾਥ ਆਪੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸਤਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਆਪ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਸਾਰ ਤੌਂ ਸੋਈ ਜੀਵ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਜਾਗੈ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਜੋ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਏ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਜੋਗੀ ਇਹ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥੨॥

ਜੋ ਇਸ ਜੁਗਤ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਜੋਗੀ ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲਾ ਹੋਵੈ ॥

ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਹੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਹੁ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਵੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਿਕੇ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਕੋ ਖੋਵੈ॥

ਰੰਗ ਸਿਉ ਨਿਤ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ਅਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਜੀਉ ॥੩॥

ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੇ ਕੰਤ ਆਪ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਦ ਸਾਥ ਨਿਤ ਖੁਸੀਆਂ ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਵੈਦੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਿਆਨ ਰੋਗ ਨਵਿਰਤ ਕਰਤਾ ਬੈਦ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥

ਸੋ ਗੁਰ (ਆਪੇ ਆਪਿ) ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਜੋ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਮਰੈ ਮੰਦਾ ਹੋਵੈ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਮੰਦਾ ਸੁਭਾਉ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਂ ਗਜਾਨ ਕੇ ਵਿਚਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਏਹੁ ਸਬਦੁ ਸਾਰੁ ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ॥

ਏਹੁ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਇਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਲਾਏਂ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਗਵਾਏ ॥

ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਭੂਖ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣ ਲੀਆ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਈਐ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਲ ਧਾਰੀ ਜੀਉ ॥੫॥

ਅਪਨਾ ਲੀਆ ਹੂਆ ਤੌ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੈ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜੋ ਕਰੇਂ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਅਗਮ ਨਿਗਮੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਜਹਾਂ ਬੇਦ ਕੀ ਭੀ ਗੰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਲਖਣਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਸਾਖਜਾਤ ਕਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੈ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਬ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਇਆ ਹੈਂ॥

ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾਤਾ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੀਉ ॥੬॥

ਤਬ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਹੁਈ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਭਗਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਤਤੁ ਪਾਏ ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਵਿਚਹੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਤਤ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੋਈ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚੋਂ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਸਭੁ ਧੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਵੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥੭॥

ਏਹੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਹਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੂੜੇ ਧੰਧੇ ਹੀ ਕਰਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਨਕੋ ਕੁਛ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਇਕਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਫਿਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਏਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੰਕਾਰੀ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਰਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਗਾਵਾਰੀ ਜੀਉ ॥੮॥

ਇਕ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇਕੇ ਹੇ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਮੈ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਹੋਰਿ ਗਵਾਰ ਜੀਉ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖਾਂ ਨੇ ਬਿਅਰਥ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥੯॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋ ਜੀਉ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੀਚਾਰਿਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੯॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਸੋਈ ਪਾਏ ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ਜੀਉ ॥੧੦॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਨਾਮੁ ਦੇਵੇਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪੁ ਬਾਤ ਵਿਚਾਰੀ ਹੈ॥੧੦॥੧॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੭

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭ੍ਰਮਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਅਬ ਪਾਇਓ ॥੧॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀਓ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਦੁਰਲਭ ਜਨਮ ਅਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਮੂੜੇ ਤੂ ਹੋਛੈ ਰਸਿ ਲਪਟਾਇਓ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੰਗਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਤੇਰੈ ਬਿਖਿਆ ਸਿਉ ਉਰਝਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਹੋਛੇ ਰਸ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅੰਮ੍ਰਤ ਭਾਵ ਸੁਖ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਬਿਖ ਕੇ ਸਾਥ ਫਸਿਆ ਹੈਂ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਬਨਜਨਿ ਆਇਓ ਕਾਲਰੁ ਲਾਦਿ ਚਲਾਇਓ ॥੨॥

ਤੂੰ ਤਾਂ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਵਣਜਨੇ ਨੂੰ ਆਇਆ ਥਾ ਤੈਨੇ ਕੱਲਰ ਲੱਦ ਕੇ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਆਇਆ ਥਾ ਭਜਨ ਲੀਏ ਔ ਵਿਸਯੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਤਤਪਰ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਹ ਘਰ ਮਹਿ ਤੁਧੁ ਰਹਨਾ ਬਸਨਾ ਸੋ ਘਰੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਇਓ ॥੩॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਜਿਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਤੋ ਬਸ ਰਹਿਣਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਰਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਯਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਟਲ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਖਦਾਈ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਤੁਝੁ ਗਾਇਓ ॥੪॥

ਅਟਲ ਔ ਅਖੰਡ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੂਖ ਦਾਤਾ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੈਨੇ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ ॥੪॥

ਜਹਾ ਜਾਣਾ ਸੋ ਥਾਨੁ ਵਿਸਾਰਿਓ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਮਨੁ ਲਾਇਓ ॥੫॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਥਾਨ ਤੈਨੇ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਉਸ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਗ੍ਰਿਹ ਦੇਖਿ ਸਮਗ੍ਰੀ ਇਸ ਹੀ ਮਹਿ ਉਰਝਾਇਓ ॥੬॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਘਰ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਦੇਖਕੇ ਇਸੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਫਸਿਆ ਹੈਂ॥੬॥

ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਓ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇਓ ॥੭॥

ਕਰਮਾਂ ਨੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਜਹਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗਾ ਹੈ ਆਗੇ ਭੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਪੂਰਬਲੇ ਅਦਿਸਟ ਪ੍ਰੇਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਉ ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤਾ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਇਓ ॥੮॥੧॥

ਜਬ ਭਗਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਤਬ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪਾਇਆ। ਕੌਨ ਸੇ ਸਾਧੂ ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੰਤ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਪੂਰਬਲੇ ਮੰਦ ਕਰਮ ਨਸਟ ਹੋਕੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਰਾਖਿ ਲੀਨੋ ਭਇਓ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਉਚਾਰੈ ਮਿਸਟ ਗੂੜਾ ਰੰਗੁ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਰੇਮ ਕਰਿ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਚਾਰੇ ਹੈ ਔ ਗਾੜਾ ਮੀਠਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਾਨ ਕੋ ਅਸਥਾਨੁ ॥

ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸਖਾ ਬੰਧਪੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਸਖਾ ਭਾਈ ਔ ਮਾਨ ਕਾ ਸਥਾਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰੁ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਓ ਸਰਣਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਗਹੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਸਨੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹਮਨੇ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਰਾਧੇ ਜਮਕੰਕਰੁ ਕਿਛੁ ਨ ਕਹੀ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮੋਂ ਦੇ ਦਾਸ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਿ ਜਾ ਕੈ ਸੰਤ ਰਿਦਾ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਮੋਖ ਕੈਵਲਜ ਮੁਕਤੀਆਂ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀਆਂ ਜਿਸਕੇ ਦੁਆਰ ਸਤਸੰਗ ਤੇ ਪਾਈਤੀਆਂ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਿ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਸੁਜਾਣੁ ਸੁਆਮੀ ਸਦਾ ਰਾਖਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਜੀਆਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਾਨਣੇ ਕੋ ਸਵਾਮੀ ਚਤਰ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਰਖਿਆ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ॥੩॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਕਲੇਸ ਬਿਨਸਹਿ ਜਿਸੁ ਬਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਦੂਖ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦਰਦ ਈਰਖਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਕਲੇਸ ਅਵਿਦਿਆ ਅਸਮਤਾ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਅਭਿਨਿਵੇਸ ਅਰਥਾਤ ਹਠ ਏਹੁ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਰਤੁ ਨਰਕੁ ਅਸਥਾਨ ਬਿਖੜੇ ਬਿਖੁ ਨ ਪੋਹੈ ਤਾਹਿ ॥੪॥

ਤਿਸਕੋ ਮੌਤ ਔ ਨਰਕ ਪੁਨ: ਜੋ ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਤਥਾ ਵਿਖੈ ਰੂਪ ਵਿਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਜਾ ਕੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪਰਵਾਹ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਥਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਪਰਵਾਹਿ ਹੈ ਤਾਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਰਿਧੀਆਂ ਔ ਸਿਧੀਆਂ ਨਵੇ ਨਿਧੀਆਂ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਅੰਤੇ ਮਧਿ ਪੂਰਨ ਊਚ ਅਗਮ ਅਗਾਹ ॥੫॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔ ਊਚਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਕੋਈ ਗਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਥਾ ਅਗਾਹ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥੫॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜਨ ਬੇਦ ਕਰਹਿ ਉਚਾਰੁ ॥

ਸਿਧੀਆਂ ਯੁਕਤਿ ਔ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਪੁਨ: ਮੁਨੀ ਜਨ ਤਥਾ ਬੇਦ ਏਹ ਸਭ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਭੁੰਚਹਿ ਨਹੀ ਅੰਤੁ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੬॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰ ਕੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਾਛਤ ਮਿਟਹਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਰਿਦੈ ਜਪਿ ਭਗਵਾਨ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਕਰ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਖਿਨ ਮਹਿ ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਵਨਾ ਤੇ ਮਹਾ ਪਾਵਨ ਕੋਟਿ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ॥੭॥

ਵਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰਾਂ ਤੇ ਭੀ ਮਹਾਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਦਾਨ ਪੁਨਾ ਪੁਰਬੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਬਲ ਬੁਧਿ ਸੁਧਿ ਪਰਾਣ ਸਰਬਸੁ ਸੰਤਨਾ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਬਲ ਬੁਧ ਔ ਗਜਾਤ ਪ੍ਰਾਣ ਪੁਨ: ਸਭ ਸਰਬੰਸ ਜੋ ਹੈ ਔ ਪੂੰਜੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸਭ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਸਰੁ ਨਾਹੀ ਨਿਮਖ ਮਨ ਤੇ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮਨ ਤੇ ਨਾ ਵਿਸਰ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਹਿਨ ਸੀਲ ਆਦਿ ਲਖਣ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਸਤ੍ਰਿ ਤੀਖਣਿ ਕਾਟਿ ਡਾਰਿਓ ਮਨਿ ਨ ਕੀਨੋ ਰੋਸੁ ॥

ਤੀਖਣ ਕੁਹਾੜੀ ਕਰ। ਬ੍ਰਛ ਕੋ ਕਾਟਕੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੇਰ ਦੀਆ ਤੋ ਬ੍ਰਿਛ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥

ਕਾਜੁ ਉਆ ਕੋ ਲੇ ਸਵਾਰਿਓ ਤਿਲੁ ਨ ਦੀਨੋ ਦੋਸੁ ॥੧॥

ਸਗੋਂ ਧੀਰਜ ਕੋ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਕਾ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਆ ਜਰਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਦੀਆ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਰਉ ਨਿਤ ਨੀਤਿ ॥

ਦਇਆਲ ਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸੁਨਿ ਸੰਤਨਾ ਕੀ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ਕੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਉਚਾਰ ਦਇਆ ਕਾ ਘਰ ਔ ਪਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਰੀਤ ਤੂੰ ਸੁਨਿ ਅਰਥਾਤ ਸੁਨ ਕੇ ਤੂੰ ਭੀ ਕਮਾਉ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੮

ਚਰਣ ਤਲੈ ਉਗਾਹਿ ਬੈਸਿਓ ਸ੍ਰਮੁ ਨ ਰਹਿਓ ਸਰੀਰਿ ॥

ਮਲਾਹਿ ਨੇ ਉਸੀ ਕੀ ਨਉ ਬਣਾਈ ਪੁਨ: ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ (ਉਗਾਹਿ) ਦਬਾਇ ਬੈਠਾ ਔ ਤਿਨ ਮੁਸਾਫਰੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਥਕੇਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਅਰਥਾਤ ਅਰਾਮ ਦੀਆ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕੁਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਉਲਟੇ ਉਨਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਸਾਗਰੁ ਨਹ ਵਿਆਪੈ ਖਿਨਹਿ ਉਤਰਿਓ ਤੀਰਿ ॥੨॥

ਅਤੀ ਬਹੁਤਾ ਜਲ ਨਾ ਡੋਬਤਾ ਭਇਆ ਤਿਨ ਕੋ ਲੈ ਕੇ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਮੈਂ ਕਿਨਾਰੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਐਸੇ ਹੀ ਧੀਰਜਵਾਨ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਉਲਟ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਅਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਕਪੂਰ ਲੇਪਨ ਤਿਸੁ ਸੰਗੇ ਨਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਚੰਦਨ ਅਗਰ ਕਪੂਰ ਇਤ ਆਦਿਕੋਂ ਸੁਗੰਧੀ ਕਰ ਜੋ ਲੇਪਨ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੌ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਸਟਾ ਮੂਤ੍ਰ ਖੋਦਿ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਮਨਿ ਨ ਮਨੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥੩॥

ਇਸ ਪਰ ਬਿਸਟਾ ਮੂਤ੍ਰ ਕਰੇ ਚਾਹੋਂ ਕੋਈ ਤਿਲ ਤਿਲ ਭਰ ਖੋਦੇ ਤੌ ਮਨ ਮੈਂ ਉਨ ਪਰ ਕੋਈ ਉਲਟੀ ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧ ਯੁਕਤ ਪਿਰਥ੍ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੇਵਾ ਵਾਲੇ ਕੋ ਵਰ ਔ ਅਵਗਯਾ ਕਰਤੇ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਬਿਕਾਰ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਸੰਲਗਨ ਸਭ ਸੁਖ ਛਤ੍ਰ ॥

ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਊਚ ਹੋਵੈ ਵਾ ਨੀਚ ਹੋਵੈ ਕੋਈ ਬਿਕਾਰ ਕਰੇ ਕੋਈ ਪੁਨ ਕਰੇ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਕੋ ਛਤ੍ਰ ਸਮ ਹੋਇ ਕਰਿ ਸੁਖ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰੁ ਨ ਕਛੂ ਜਾਨੈ ਸਰਬ ਜੀਅ ਸਮਤ ॥੪॥

ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਸਤ੍ਰੂ ਭਾਵ ਕਛੂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸਰਬ ਜੀਓਂ ਮੈਂ ਸਮਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਊਚ ਨੀਚ ਪਾਪ ਪੁਨ ਕੀ ਤਰਫ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਸਭ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵਨਾ ਕਰਿ ਸਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਬ ਸੂਰਜ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰਿ ਸਮਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਪ੍ਰਚੰਡ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਅੰਧਕਾਰ ਬਿਨਾਸ ॥

ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੋ ਕਰਕੇ ਔ ਤੀਛਨ ਤੇਜ ਸਾਥ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਪੁਨ: ਅੰਧੇਰੇ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰਹ ਕਿਰਣ ਲਾਗੇ ਮਨਿ ਨ ਭਇਓ ਬਿਖਾਦੁ ॥੫॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਔ ਅਪਿਵਤ੍ਰ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਕਿਰਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦਾਇ ਭੀ ਲਾਗੇ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਬਿਖਾਦ ਨਹੀਂ ਭਇਆ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਤੀਛਨ ਤੇਜ ਕਰਿ ਪ੍ਰਕਾਸਤੇ ਹੂਏ ਸੰਤ ਜਨ ਪ੍ਰਗਟ ਰਹੇ

ਹੈਂ ਸੁਭ ਅਸ਼ੁਭ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਰੂਪ ਕਿਰਣਾਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈਂ ਤੌ ਮਨ ਮੈਂ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਜੋ ਅਨ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਹਮਨੇ ਬਚਨ ਕਿਉਂ ਕਹੇ॥

ਅਬ ਪਵਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਮਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੀਤ ਮੰਦ ਸੁਗੰਧ ਚਲਿਓ ਸਰਬ ਥਾਨ ਸਮਾਨ ॥

ਜੈਸੇ ਪੁਨ ਸੀਤਨ ਹੌਲੇ ਹੌਲੇ ਔ ਸੁਗੰਧੀ ਯੁਕਤਿ ਹੋਇਕੈ ਚਲਿਆ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਜੈਸਾ ਹੈ॥

ਜਹਾ ਸਾ ਕਿਛੁ ਤਹਾ ਲਾਗਿਓ ਤਿਲੁ ਨ ਸੰਕਾ ਮਾਨ ॥੬॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਜੋ ਕਛੁ ਥਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਾਗਿਆ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਭ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਛੁ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥੬॥ ਅਬ ਅਗਨ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ।

ਸੁਭਾਇ ਅਭਾਇ ਜੁ ਨਿਕਟਿ ਆਵੈ ਸੀਤੁ ਤਾ ਕਾ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਿ ਵਾ ਵੈਰ ਕਰਿ ਜੋ ਨੇੜੇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੀਤ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪ ਪਰ ਕਾ ਕਛੁ ਨ ਜਾਣੈ ਸਦਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੭॥

ਅਪਨਾ ਔ ਪਰਾਇਆ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸਦਾ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਸਮਤਾ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਕਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਿ ਆਵੈ ਵਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਿ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਸੀਤ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਰਹੂਗਣ ਕੀ ਜੜ ਭਰਥ ਸਾਥ ਅਭਾਸਿ ਕਰ ਨਿਕਟਤਾ ਭਈ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਗਜਾਨੁ ਕਰਿ ਦੀਆ॥੭॥

ਚਰਣ ਸਰਣ ਸਨਾਥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਲਾਲ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰਿ ਇਹੁ ਮਨ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੋਪਾਲ ਗੁਣ ਨਿਤ ਗਾਉ ਨਾਨਕ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾਲ ॥੮॥੩॥

ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਨ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੮॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਾਦਨਾ ਚਾਦਨੁ ਆਂਗਨਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਅੰਤਰਿ ਚਾਦਨਾ ॥੧॥

ਚਾਂਦਨੋ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੀ ਚਾਂਦਨਾ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਆਂਗਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕੇ ਗਜਾਨ ਕਾ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਰਾਧਨਾ ਅਰਾਧਨੁ ਨੀਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਨਾ ॥੨॥

ਅਰਾਧਨੇ ਮੈਂ ਸੇ ਅਰਾਧਨਾਂ ਵਹੁ (ਨੀਕਾ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨਾ ਹੈ॥

ਤਿਆਗਨਾ ਤਿਆਗਨੁ ਨੀਕਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਤਿਆਗਨਾ ॥੩॥

ਤਿਆਗਨੇ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੁ ਤਿਆਗਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗਨਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਗਨਾ ਮਾਗਨੁ ਨੀਕਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਮਾਗਨਾ ॥੪॥

ਮਾਂਗਨ ਮੇਂ ਸੇ ਵਹੁ ਮਾਗਨਾਂ ਅਛਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਮਾਂਗਨਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਾਗਨਾ ਜਾਗਨੁ ਨੀਕਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਜਾਗਨਾ ॥੫॥

ਜਾਗਨੇ ਭਾਵ ਲੋਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜਾਗੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੁ ਜਾਗਨਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ (ਜਾਗਨਾ) ਸਵਾਧਾਨੁ ਹੋਨਾ॥੫॥

ਲਾਗਨਾ ਲਾਗਨੁ ਨੀਕਾ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਗਨਾ ॥੬॥

ਲਾਗਨੁ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੁ ਲਾਗਨਾ ਭਲਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਮਨਿ ਲਾਗਨਾ ਹੈ॥੬॥

ਇਹ ਬਿਧਿ ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤੇ ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਨਾ ॥੭॥

ਇਹੁ ਰੀਤਿ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਭਾਗ ਹੈਂ॥੭॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਨੀਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਾਗਨਾ ॥੮॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭ ਕੁਛ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ॥੮॥੧॥੪॥ ਸੰਤਾਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਉ ਜੀ ਤੂ ਆਉ ਹਮਾਰੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਾਵਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਉ ਸੰਤੋ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੋ ਪੁਨਾ ਹਰਿ ਜਸ ਕਾ ਹਮਕੋ ਸੁਨਾਵਨਾਂ ਕਰੋ॥

ਤੁਧੁ ਆਵਤ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹਰਿ ਜਸੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਗਾਵਨਾ ॥੧॥

ਤੁਮਾਰੇ ਆਵਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗਾਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਿਰਦੈ ਵਾਸੈ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਵਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਮਿਟਾਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਗਤ ਦਇਆ ਤੇ ਬੁਧਿ ਪਰਗਾਸੈ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਖ ਤਜਾਵਨਾ ॥੩॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਆਪਕੀ ਦਇਆ ਸੇ ਹੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤੀ ਹੈ ਦੁਰਮਤੀ ਔ ਦੁਖ ਕਾ ਤਜਣਾ ਤਜਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਪੁਨੀਤਾ ਪੁਨਰਪਿ ਗਰਭਿ ਨ ਪਾਵਨਾ ॥੪॥

ਦਰਸਨ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਨਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਪਾਈ ਜੋ ਤੁਮਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਨਾ ॥੫॥

ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨੌ ਨਿਧਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧ ਸਭ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੫ ॥

ਸੰਤ ਬਿਨਾ ਮੈ ਥਾਉ ਨ ਕੋਈ ਅਵਰ ਨ ਸੂਝੈ ਜਾਵਨਾ ॥੬॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਔਰ ਆਸਰਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਜਹਾਂ ਜਾਵਨਾ ਕਰੋਂ॥੬॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਰਾਖੈ ਸੰਤਾ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵਨਾ ॥੭॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਮਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੭॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਚਲਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ਮਨ ਮਧੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਵਨਾ ॥੮॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪ ਨੇ ਐਸੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕਾ (ਰਾਵਨਾ) ਭੋਗਣਾ ਭਾਵ ਮਿਲਾਪ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥੨॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੧੯

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਨਾ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਦ ਜੀਵਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵਨੇ ਮੈਂ ਸੇ ਵਹੁ ਜੀਵਨਾਂ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਜੀਵਨਾ ਹੈ॥

ਪੀਵਨਾ ਜਿਤੁ ਮਨੁ ਆਘਾਵੈ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪੀਵਨਾ ॥੧॥

ਪੀਵਨਾ ਤੋ ਵਹੁ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਕਾ ਪੀਵਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਾਵਨਾ ਜਿਤੁ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ਸੰਤੋਖਿ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤੀਵਨਾ ॥੨॥

ਖਾਵਨਾ ਤੌ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭੂਖ ਨਾ ਲਾਗੈ ਸੋ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੈਨਣਾ ਰਖੁ ਪਤਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਫਿਰਿ ਨਾਗੇ ਨਹੀ ਥੀਵਨਾ ॥੩॥

ਪੈਨਣਾ ਤਾਂ ਸਫਲ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤਿ ਰਖੇ ਫੇਰ ਨਾਂਗੇ ਨਾ ਹੋਵੀਏ ਭਾਵ ਜਿਸ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਬੇਇਜਤ ਨਾ ਹੋਈਏ ਵਹੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਸ਼ਾਕ ਹੈ॥੩॥

ਭੋਗਨਾ ਮਨ ਮਧੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਲੀਵਨਾ ॥੪॥

ਭੋਗਨਾ ਤੌ ਵਹੁ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਬੀਚ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦਵਾਰਾ ਲੈਨਾ ਹੈ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਤਾਗੇ ਬਿਨੁ ਸੂਈ ਆਨੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਸੰਗਿ ਸੀਵਨਾ ॥੫॥

ਮੋਹ ਰੂਪ ਤਾਗੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔ ਸੰਸਾਰਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਤਾਗੇ ਸੁਈਆਣੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਮਨ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਸੀਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੀਵਨਾ ਸਫਲ ਹੈ॥੫॥

ਮਾਤਿਆ ਹਰਿ ਰਸ ਮਹਿ ਰਾਤੇ ਤਿਸੁ ਬਹੁੜਿ ਨ ਕਬਹੂ ਅਉਖੀਵਨਾ ॥੬॥

ਮਾਤੇ ਹੁਏ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨ ਦਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਫੇਰ ਕਬੀ ਔਖਾ ਵਾ ਬਿਨ ਅਮਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿਓ ਤਿਸੁ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਜਿਸੁ ਦੀਵਨਾ ॥੭॥

ਤਿਸਕੋ ਸਭ ਖਜਾਨਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇਕੈ ਜਿਸਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਰਣ ਸੰਤ ਧੋਇ ਪੀਵਨਾ ॥੮॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੇ ਇਸਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇਕੇ ਪੀਵਨਾ ਕਰੋ॥੮॥੩॥੬॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੮ ਅੰਜੁਲੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅੰਜੁਲੀਆ ਏਹ ਭੀ ਏਕ ਛੰਦ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ॥ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਹਰਖ ਸੋਗ ਦੁਖ ਸੁਖ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਹੁਤੁ ਤਿਸੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਚਿੰਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਥੋਰੀ ਸੁ ਫਿਰੈ ਭ੍ਰਮੰਤਾ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਘਰਿ ਮੈਂ ਥੋੜੀ ਹੈ ਸੋ ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਹੂ ਬਿਵਸਥਾ ਤੇ ਜੋ ਮੁਕਤਾ ਸੋਈ ਸੁਹੇਲਾ ਭਾਲੀਐ ॥੧॥

ਦੋਹਾਂ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਜੋ ਛੂਟਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਮੈਂ ਹਰਖ ਔ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗ੍ਰਿਹ ਰਾਜ ਮਹਿ ਨਰਕੁ ਉਦਾਸ ਕਰੋਧਾ ॥

ਗ੍ਰਹਸਥ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੂਆ ਜੋ ਰਾਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਆਗ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਸੇਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਧੋਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬੇਦ ਪਾਠ ਸਭਿ ਸੋਧਾ ॥

ਬਹੁਤ ਬਿਧੋਂ ਕਰਿ ਬੇਦ ਭੀ ਸਭ ਭਾਂਤ ਸੋਧ ਕਰਿ ਪਾਠ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਜੋ ਰਹੈ ਅਲਿਪਤਾ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਪੂਰਨ ਘਾਲੀਐ ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜੋ ਅਲੇਪ ਰਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਕਮਾਈ ਪੂਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਗਤ ਸੂਤਾ ਭਰਮਿ ਵਿਗੂਤਾ ॥

ਜਾਗਤਾ ਹੀ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਿਦਜਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਵਿਖੇ ਸੋਇਆ ਪੜਾ ਹੈ ਜਾਨ ਬੂਝ ਕਰ ਪਰਮਾਦੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਭਰਮ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈਐ ਮੀਤਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਤੁਟਹਿ ਹਉ ਬੰਧਨ ਏਕੋ ਏਕੁ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥੩॥

ਸੰਤ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਹੰਤਾ ਕੇ ਬੰਧਨ ਜਬ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਾਰੇ ਬਜਾਪਕ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਮ ਕਰੈ ਤ ਬੰਧਾ ਨਹ ਕਰੈ ਤ ਨਿੰਦਾ ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਮਨੁ ਵਿਆਪਿਆ ਚਿੰਦਾ ॥

ਜੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤੌਂ ਹੰਕਾਰ ਵਾ ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਬੰਧਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇ ਨਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਨਿੰਦਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਮਾਨ ਮੋਹ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਸਮ ਜਾਣੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਹਿਆਲੀਐ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮ ਜਾਣੈ ਤੌਂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ (ਹਿਆਲੀਐ) ਰਿਦੇ ਰੂਪੁ ਘਰ ਬਿਖੇ ਰਾਮ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਸਾਰੈ ਮਹਿ ਸਹਸਾ ਬਿਆਪੈ ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਗੋਚਰ ਨਹੀ ਜਾਪੈ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਵਹੁ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਅਵਿਸਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਜਾਤਾ॥

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਓਹੁ ਬਾਲਕ ਵਾਗੀ ਪਾਲੀਐ ॥੫॥

ਜਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਮਝਾਵੈ ਵਹੁ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਲਕ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਰਛਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਛੋਡਿ ਬਹੈ ਤਉ ਛੂਟੈ ਨਾਹੀ ॥

ਜਉ ਸੰਚੈ ਤਉ ਭਉ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਜੌ ਏਹ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੋ ਛੋਡ ਬੈਠੇ ਤੌਂ ਮਾਇਆ ਛੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਵਾਸਨਾ ਬਨੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਲੋੜ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌਂ ਮਨ ਮੈਂ ਰਛਿਆ ਕਾ ਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਸ ਹੀ ਮਹਿ ਜਿਸ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਸਾਧੂ ਚਉਰੁ ਢਾਲੀਐ ॥੬॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਵਰਤਤਿਆਂ ਹੀ ਜਿਸਕੀ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤ ਰਾਖੈ ਤਿਸ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਜਸ ਰੂਪ ਚੌਰ ਢਾਲੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜੋ ਸੂਰਾ ਤਿਸ ਹੀ ਹੋਇ ਮਰਣਾ ॥
ਜੋ ਭਾਗੈ ਤਿਸੁ ਜੋਨੀ ਫਿਰਣਾ ॥

ਜੌਨਸਾ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਏਕ ਬੇਰ ਰਣ ਮੈਂ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਇਰ ਹੋਇਕੈ ਭਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜੀਤਤਾ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਵਰਤਾਏ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨੈ ਬੁਝਿ ਹੁਕਮੈ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਲੀਐ ॥੭॥

ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਵਰਤਾਏ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨੇ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਜੋ ਕੁਤਰਕ ਵਾਲੇ ਦੁਰਮਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਵੈ॥੭॥

ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹਿ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗਨਾ ॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਜੀਵ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਏਹ ਲਾਗਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਅਪਣੇ ਜਚਨਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪਨੇ (ਜਚਨਾ) ਜਾਚਕਾ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਪੂਰਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ਤੂ ਦੇਹਿ ਤ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੀਐ ॥੮॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੇ ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੇ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲੀਐ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਜਪਤੇ ਰਹੀਏ॥੮॥੧॥੭॥ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਿਰਖੈ ਹੇਠਿ ਸਭਿ ਜੰਤ ਇਕਠੇ ॥
ਇਕਿ ਤਤੇ ਇਕਿ ਬੋਲਨਿ ਮਿਠੇ ॥

ਗ੍ਰਿਹਸਥ ਬਿਰਖ ਕੇ ਹੇਠ ਭਾਵ ਸੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਰੂਪ ਜੰਤੂ ਇਕੱਠੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਏਕ ਤਮੋ ਗੁਣੀ ਹੈਂ ਇਕ ਸਤੋਗੁਣੀ ਮਿਠੇ ਬਾਕ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਤੁ ਉਦੋਤੁ ਭਇਆ ਉਠਿ ਚਲੇ ਜਿਉ ਜਿਉ ਅਉਧ ਵਿਹਾਣੀਆ ॥੧॥

ਜੋ ਕਾਲ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਅਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਉਦੇ ਭਇਆ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਆਨ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਅਵਸਥਾ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਭਈ ਤਬ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵੈ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਉਠ ਚਲੇ ਜੈਸੇ ਮੁਸਾਫਰ ਪੁਰਸ ਵਾ ਪੰਛੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਪਿਛੇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੂਰਜ ਕੇ ਚੜ੍ਹੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਾਪ ਕਰੇਦੜ ਸਰਪਰ ਮੁਠੇ ॥
ਅਜਰਾਈਲਿ ਫੜੇ ਫੜਿ ਕੁਠੇ ॥

ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਸੇ ਸੋ ਤੌ ਅਵਸ ਖੋਹੇ ਗਏ ਔ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਫੜ ਫੜ ਕੇ ਕੋਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੦

ਦੋਜਕਿ ਪਾਏ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਬਾਣੀਆ ॥੨॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪਾਏ ਔ ਧਰਮਰਾਇ ਬਾਣੀਆ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗਤਾ ਭਇਆ॥੨॥

ਸੰਗਿ ਨ ਕੋਈ ਭਈਆ ਬੇਬਾ ॥
ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਧਨੁ ਛੋਡਿ ਵਞੇਸਾ ॥

ਹਿਸਾਬ ਦੇਣੇ ਵਕਤ ਭੈਣ ਔ (ਭਈਆ) ਭਰਾਉ ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਨਾ ਹੂਆ॥ ਮਾਲ ਜੋਬਨ ਧਨ ਛੋਡਕੇ ਚਲਾ ਗਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਰੀਮ ਨ ਜਾਤੋ ਕਰਤਾ ਤਿਲ ਪੀੜੇ ਜਿਉ ਘਾਣੀਆ ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਰਣ ਹਾਰਾ ਜੋ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਜਾਤੇ ਹੀ ਨਾਹੀਂ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਲੋਂ ਕੀ ਘਾਣੀ ਦੀ ਨਿਜਾਈਂ ਪੀੜਿਆ ਗਿਆ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਕੋ ਦੁਖੁ ਦੇਈਦਾ ਹੈ॥੩॥

ਖੁਸਿ ਖੁਸਿ ਲੈਦਾ ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ॥
ਵੇਖੈ ਸੁਣੇ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ਖੁਦਾਈ ॥

ਪਰਾਈਆਂ ਵਸਤੂਓਂ ਕੋ ਖੋਸ ਖੋਸ ਲੇਤਾ ਹੈ (ਖੁਦਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਵਾ (ਖੁਦ) ਆਪ ਆਈ ਹੂਈ ਹੈ ਸਤਾ ਜਿਸਕੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਣਤਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਨੀਆ ਲਬਿ ਪਇਆ ਖਾਤ ਅੰਦਰਿ ਅਗਲੀ ਗਲ ਨ ਜਾਣੀਆ ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਖਾਤੇ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪਿਆ ਹੈਂ (ਅਗਲੀ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਬਾਤ ਤੈਂਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਅਰਥਾਤ ਊਹਾਂ ਤੌ ਸਜਾਈਂ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਮਿ ਜਮਿ ਮਰੈ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਜੰਮੈ ॥
ਬਹੁਤੁ ਸਜਾਇ ਪਇਆ ਦੇਸਿ ਲੰਮੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਮਰੇਗਾ ਔ ਮਰ ਮਰ ਫੇਰ ਜਨਮੇਗਾ॥ ਤੇਰੇ ਕੌ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਵਾ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈ ਜਦ ਤੂੰ ਪਇਆ ਤਬ ਬਹੁਤ ਸਜਾਇ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਤਿਸੈ ਨ ਜਾਣੀ ਅੰਧਾ ਤਾ ਦੁਖੁ ਸਹੈ ਪਰਾਣੀਆ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਐਸਾ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਦੁਖ ਕੋ ਸਹਾਰੇਂਗਾ॥੫॥

ਖਾਲਕ ਥਾਵਹੁ ਭੁਲਾ ਮੁਠਾ ॥

ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਕਰਤੇ ਈਸਰ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਲੂਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈਂ॥

ਦੁਨੀਆ ਖੇਲੁ ਬੁਰਾ ਰੁਠ ਤੁਠਾ ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਕਾ ਖੇਲ ਬੁਰਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰਿ ਰੁਸ ਬੈਸਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋਕ ਯੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਸੰਜੋਗ ਕਰ (ਤੁਠਾ) ਪਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸੰਤੁ ਨ ਮਿਲਿਓ ਵਤੈ ਆਪਣ ਭਾਣੀਆ ॥੬॥

ਭਰੋਸੇ ਔ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਉਲਾ ਖੇਲ ਕਰੇ ਸਭਿ ਆਪੇ ॥
ਇਕਿ ਕਢੇ ਇਕਿ ਲਹਰਿ ਵਿਆਪੇ ॥

ਪਰਮੇਸਰੁ ਨੇ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਖੇਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਏਕ ਤੋ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਕਰੇ ਹੈਂ॥ ਇਕ ਅਬਿਚਾਰੀ ਮਾਇਆ ਕੀ ਲਹਿਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਨਚਾਏ ਤਿਉ ਤਿਉ ਨਚਨਿ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਕਿਰਤ ਵਿਹਾਣੀਆ ॥੭॥

ਜਿਉ ਮਾਇਆ ਵਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਚ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਨਚਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਸਿਰ ਸਿਰ ਪਰ ਬਿਉਹਾਵਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਮਿਹਰ ਕਰੇ ਤਾ ਖਸਮੁ ਧਿਆਈ ॥
ਸੰਤਾ ਸੰਗਤਿ ਨਰਕਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੇਹਰ ਕਰੇ ਤੌ ਇਹੁ ਜੀਉ ਖਸਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਣ ਗੀਤਾ ਨਿਤ ਵਖਾਣੀਆ ॥੮॥੨॥੮॥੧੨॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਦਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗੀਤਾ ਭੀ ਨਿਤ ਹੀ ਵਖਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗੀਤ ਨਿਤ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰੋਂ॥੮॥੨॥੮॥੧੨॥੨੦॥

ਸੋਲਹਾ ਨਾਮ ਸੋਲਾਂ ਪਉੜੀਓਂ ਕੇ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਹੈ ਯਦਪੀ ਕਹੀਂ ਇਕੀ ਕਹੀਂ ਨੌ ਪੌੜੀ ਹੈਂ ਤਦ ਭੀ ਬਹੁਲਤਾ ਸੋਲਾਂ ਪਉੜੀਆਂ ਕੀ ਹੈ॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਚਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਜਿਨਿ ਸਿਰਜੀ ਤਿਨ ਹੀ ਫੁਨਿ ਗੋਈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਅਵਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਜਿਨਿ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਨਾਈ ਹੈ (ਤਿਨ) ਤੈਨੇ ਬਹੁੜੋ (ਗੋਈ) ਬੁਲਾ ਲਈ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਵਾ ਲੁਕਾਇ ਭਾਵ ਪਰਲੋ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਰਹਣਾ ਤੁਮ ਸਿਉ ਕਿਆ ਮੁਕਰਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖਿਆ ਭਾਵੈ ਤਿਉਂ ਹਮ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਰਹਣਾ ਹੈ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਕਿਆ (ਮੁਕਰਾਈ) ਮੁਕਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਮੁਕਰਿਆ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸਾ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪਾਪ ਵਾਲਾ ਛੁਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਆਪਿ ਖਪਾਏ ॥
ਆਪੇ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਖਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਸਰਬ ਸਿਰ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਵੀਚਾਰੀ ਗੁਣਕਾਰੀ ਆਪੇ ਮਾਰਗਿ ਲਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਬਰਨਾਸਰਮੋਂ ਕੇ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀਨਾ ॥
ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇ ਪਤੀਨਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਵਾ (ਦਾਨਾ) ਦਾਤਾ ਅਰੁ (ਬੀਨਾ) ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਉਪਾਇਕੇ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇਨਕਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਸਿ ਸੂਰਾ ਪੂਰੋ ਪੂਰਾ ॥
ਆਪੇ ਗਿਆਨਿ ਧਿਆਨਿ ਗੁਰੁ ਸੂਰਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਪੂਰਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸੂਰਜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਧਜਾਨ ਰੂਪੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਔ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮਾ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਕਾਲੁ ਜਾਲੁ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ (ਕਾਲੁ) ਨਸ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਮੁ ਜਾਲ ਲੈ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਵਾ ਦਬਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੪॥

ਆਪੇ ਪੁਰਖੁ ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਰੀ ॥

ਆਪੇ ਪਾਸਾ ਆਪੇ ਸਾਰੀ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਪੁਰਖੁ) ਈਸ੍ਵਰ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਨਾਰੀ) ਮਾਇਆ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਤੀਨ ਗੁਨ ਰੂਪ ਪਾਸਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪਿੜ ਬਾਧੀ ਜਗੁ ਖੇਲੈ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ (ਪਿੜ ਬਾਧੀ) ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਹਠ ਬੰਨੁ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਖੇਲ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਯਾ ਜਾਣ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੫॥

ਆਪੇ ਭਵਰੁ ਫੁਲੁ ਫਲੁ ਤਰਵਰੁ ॥

ਆਪੇ ਜਲੁ ਥਲੁ ਸਾਗਰੁ ਸਰਵਰੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਭਵਰ ਰੂਪ ਜਗਜਾਸੀ ਪੁਨਾ ਧਰਮ ਰੂਪ ਫੁਲ ਔ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਫਲੁ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਿਛ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਜਲ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਅਰਥਾਤ ਬੇਦ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮਛੁ ਕਛੁ ਕਰਣੀਕਰੁ ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਆਪ ਹੀ ਮਛ ਰੂਪ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਕਛੂ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਕਰਨੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ॥੬॥

ਆਪੇ ਦਿਨਸੁ ਆਪੇ ਹੀ ਰੈਣੀ ॥

ਆਪਿ ਪਤੀਜੈ ਗੁਰ ਕੀ ਬੈਣੀ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਦਿਨ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਯਾਨ ਅਰ ਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਗੁਰਬਚਨੋਂ ਪਰ ਜਗਯਾਸੂ ਹੋਕੇ ਪਤੀਜਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨਾਹਦਿ ਅਨਦਿਨੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦੁ ਰਜਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਹੇ ਹੁਕਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਰਸ ਰਾਤ ਦਿਨ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਰਤਨੁ ਅਨੂਪੁ ਅਮੋਲੋ ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਪੂਰਾ ਤੋਲੋ ॥

ਅਨੂਪ ਅਮੋਲਕ ਵੈਰਾਗ ਰਤਨ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਆਪੇ ਪਰਖਨੇ ਵਾਲਾ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਅਰ ਯਥਾਰਥ ਵੀਚ ਰੂਪ ਪੂਰਾ ਤੋਲ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੧

ਆਪੇ ਕਿਸ ਹੀ ਕਸਿ ਬਖਸੇ ਆਪੇ ਦੇ ਲੈ ਭਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਆਪ ਹੀ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਕਸਿ) ਤਾੜਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਵਤ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪੇ ਗਯਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਅਗਯਾਨ ਕੋ ਲੈ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੮॥

ਆਪੇ ਧਨਖੁ ਆਪੇ ਸਰਬਾਣਾ ॥

ਆਪੇ ਸੁਘੜੁ ਸਰੂਪੁ ਸਿਆਣਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਨਖ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ (ਸਰ) ਤੀਰ (ਬਾਣਾ) ਬਨਿਆ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਸਿਆਣਾ ਅਤੀ ਚਤੁਰ ਹੈਂ॥

ਕਹਤਾ ਬਕਤਾ ਸੁਣਤਾ ਸੋਈ ਆਪੇ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਬਕਤਾ ਹੋਕੇ ਕਹਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਔ ਸੁਣਤਾ ਭੀ (ਸੋਈ) ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਸਵਾਮੀ ਸਭ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੯॥

ਪਉਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤ ਜਾਤਾ ॥
ਉਦਰ ਸੰਜੋਗੀ ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ॥

ਜਗਤ ਕਾ ਪੌਣ ਗੁਰੂ ਹੈ ਔ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਪੇਟ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਵਾਲੀ ਮਾਤਾ ਧਰਤੀ ਹੈ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਜਗੁ ਖੇਲੈ ਖੇਲਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਰਾਤ ਔ ਦਿਨ ਦੋਵੈ ਦਾਈ ਪੁਨ: ਦਾਇਆ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਜੀਵ (ਖੇਲਾਈ) ਖਿਲਾਯਾ ਹੂਆ ਖੇਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਆਪੇ ਮਛੁਲੀ ਆਪੇ ਜਾਲਾ ॥
ਆਪੇ ਗਊ ਆਪੇ ਰਖਵਾਲਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਮਛਲੀ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਮੋਹ ਰੂਪ ਜਾਲ ਹੈ ਆਪੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪ ਗਊ ਹੈ ਆਪੇ ਰਾਖਾ ਸਾਖੀ ਚੇਤਨ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਜਗਿ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ਜੈਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਫੁਰਮਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਆਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੈਸੀ ਤੁਮਨੇ ਆਗਜਾ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਆਪੇ ਜੋਗੀ ਆਪੇ ਭੋਗੀ ॥
ਆਪੇ ਰਸੀਆ ਪਰਮ ਸੰਜੋਗੀ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਭੋਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਵਾ ਪਰਤਖ ਹੀ (ਜੋਗੀ) ਸਿਵ (ਭੋਗੀ) ਕ੍ਰਿਸਨ (ਰਸੀਆ) ਪ੍ਰੇਮੀ (ਪਰਮ ਸੰਜੋਗੀ) ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਬਾਣੀ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਿਰਭਉ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਆਪ ਹੀ ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਨਿਰਦੁਖ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਰੀਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰ ਭੌ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਤੁਝਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਔ ਬਾਣੀਆਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਸਭ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਸਾਹ ਸਚੇ ਵਾਪਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਸੇਈ ਵਾਪਾਰੀ ਸਚੇ ਸਾਹ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਬਦੁ ਬੁਝਾਏ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਾਚੇ ਭਰਪੂਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਮਝਾਉਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਅਫਰਿਓ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਦਾ ਤੂ ਨਾ ਤਿਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੇ ਈਸ੍ਵਰ ਅਮੋੜ ਔ ਚਾਹਿ ਤੇ ਰਹਿਤ ਵਾ ਜਗਤ ਪਰਵਾਹਿ ਤੇ ਰਹਿਤੇ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੈਂ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ (ਤਿਸੁ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਮਾਨ ਵਸੇਸ ਲੋਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਜੋ (ਨਾ) ਪੁਰਸੁ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੈਨੂੰ ਤਿਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੪॥

ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਭਏ ਦੇਵਾਨੇ ॥
ਸਬਦੁ ਸਹਜ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਮਾਨੇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਮਲੇ ਹੋ ਗਏ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਰਸੁ ਕੋ ਜੋ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਅੰਤਰ ਮਾਨੇ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੁਕਤਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਵਰਦਾਤਾ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਮਨਿ ਭਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੁਕਤੀ ਔ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਪੁਨਾਂ ਵਰੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਆਪਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਗੁਰ ਗਮ ਗਿਆਨਾ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ (ਨਿਰਾਲਮੁ) ਨਿਰਾਲਾ ਹੈਂ ਆਪ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਸੇ ਗਜ਼ਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਭਿਖਿਆ ਦਰਿ ਜਾਚੈ ਮੈ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਨੀਚ ਭਾਵ ਦਾਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੀਜੀਏ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਯਹੀ ਭਿਖਜਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੧੬॥੧॥ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਹ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਪੇ ਧਰਤੀ ਧਉਲੁ ਅਕਾਸੰ ॥

ਆਪੇ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸੰ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਔ ਪਤਾਲ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਸ ਅਰ ਧੌਲੁ ਰਚੇ ਹੈਂ ਵਾ ਆਪੇ (ਧਰਤੀ) ਖਿਮਾ ਵਾ ਬੁਧੀ (ਧਉਲੁ) ਧਰਮ (ਅਕਾਸੰ) ਚਿਦਾਭਾਸ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਸਚੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਆਪੇ ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਤੋਖੀ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਜਤ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਸਭ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ॥

ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਸਾਚੇ ਲੇਖੈ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ (ਕਰਣਾ) ਪਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਇਨ ਕੇ (ਕਰਿ) ਕਰਤਤ ਕਰੇ ਹੋਏ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ (ਲੇਖੈ) ਲਿਖੇ ਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟਤਾ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਹੇ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਉਨਸੇ ਕਰਮ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਚ ਚੋਰ ਚੰਚਲ ਚਿਤੁ ਚਾਲਹਿ ॥

ਪਰ ਘਰ ਜੋਹਹਿ ਘਰੁ ਨਹੀ ਭਾਲਹਿ ॥

ਪੰਚ ਜੋ ਚੋਰ ਕਾਮਾਦਿ ਚੰਚਲ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਤ ਕੋ ਚਲਾਇਮਾਨ ਕਰ ਰਹੈ ਹੈਂ॥ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਕਰਿ (ਪਰ ਘਰ) ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਘਰ ਇਸਤਰੀ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਤਕਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸੁਰਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੁ ਢਹੈ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਪਤਿ ਜਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਕਾਇਆ ਰੁਪ ਜੋ ਨਗਰ ਢਹਿਆ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਅਬ ਭੀ ਢਹਿਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਬਿਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਥੀਂ ਪਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ॥੩॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬੂਝੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸੂਝੈ ॥
ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਮਨੈ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸੂਝਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸਾਥ ਹੀ ਝਗੜਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਤੁਧ ਹੀ ਜੇਹੇ ਨਿਰਭਉ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸੇਂਵਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹੀ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭੈ ਰਹਿਤ ਤੂੰ ਬਾਲ ਸਖਾਈ ਆਦਿਕ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੪॥

ਆਪੇ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲਾ ॥
ਆਪੇ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਬਾਲਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਵਰਗ ਮਾਤ ਲੋਕ ਔ ਪਤਾਲ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਬਡਾ ਹੈਂ॥

ਜਟਾ ਬਿਕਟ ਬਿਕਰਾਲ ਸਰੂਪੀ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਪੁਨ: ਕਠਨ ਹੈਂ ਜਟਾਂ ਜਿਸਕੀਆਂ ਔ ਭਇਆਨਕ ਜੋ ਸਿਵ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨ: ਰੇਖਾਇ ਚਿਨ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੫॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬੀ ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਤਾ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥

ਬੇਦ ਔ ਕਤੇਬਾਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਭਾਈ ਨਹੀਂ॥

ਸਗਲੇ ਸੈਲ ਉਪਾਇ ਸਮਾਏ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਣਾ ਜਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਸਾਰੇ ਪਰਬਤ ਵਾ ਸਬ ਜੀਵ (ਸੈਲ) ਸੁਖੈਨ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਲੈ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਲਖ ਹੈਂ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੬॥ ਜਗਜਾਸੀ ਕੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਥਾਕੀ ਮੀਤ ਘਨੇਰੇ ॥
ਕੋਇ ਨ ਕਾਟੈ ਅਵਗੁਣ ਮੇਰੇ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਘਨੇ ਹੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਥਕ ਗਈ ਹੂੰ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਔਗਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਾਟਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਨਾਥੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ ਭਾਇ ਮਿਲੈ ਭਉ ਜਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਸਿਰੋਮਨੀ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਿਲੇ ਔਰ ਭਜ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਦੂਰ ਹੋਆ ਹੈ॥੭॥

ਭੂਲੇ ਚੂਕੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹਿ ॥
ਆਪਿ ਭੁਲਾਇ ਤੂਹੈ ਸਮਝਾਵਹਿ ॥

(ਭੂਲੇ) ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭਜਨ ਕੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੂਕ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਹੀ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਤੂੰ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਨਾਵਹੁ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਲਿਆਨ ਕਰਤਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਸਾਧਨਾ ਨਹੀਂ ਨਜਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਪਾਈ ਹੈ ਤੋ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੮॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੨

ਗੰਗਾ ਜਮੁਨਾ ਕੇਲ ਕੇਦਾਰਾ ॥

ਕਾਸੀ ਕਾਂਤੀ ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ॥

ਗੰਗਾ ਪੁਨ: ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕੇਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਐਸੀ ਜੋ ਜਮਨਾ ਹੈ ਵਾ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਥਰਾ ਪੁਰੀ ਤਥਾ ਕਿਦਾਰ ਨਾਥ ਕਾਂਸੀ ਪੁਰੀ ਤਥਾ ਕਾਂਤੀ ਪੁਰੀ (ਦੁਆਰਾ) ਦੁਆਰਕਾ ਪੁਰੀ॥

ਗੰਗਾ ਸਾਗਰੁ ਬੇਣੀ ਸੰਗਮੁ ਅਠਸਠਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਗੰਗਾ ਸਾਗਰ ਜਹਾਂ ਸਾਗਰ ਕੇ ਸਾਥ ਗੰਗਾ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਬੇਣੀ ਸੰਗਮੁ) ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਸੁਰਸਤੀ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਗਰਾਜ ਤੀਰਥ ਹੈ ਇਤਆਦ ਅਠਾਹਠ ਜੋ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਭਕੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਆਪੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਆਪੇ ਰਾਜਨੁ ਪੰਚਾ ਕਾਰੀ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਸਿਧ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ (ਸਾਧਿਕੁ) ਸਾਧਨਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਵਾ ਪੰਜ ਤਤੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਅਦਲੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਭਰਮੁ ਭੇਦੁ ਭਉ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਅਦਲੀ) ਨਜਾਂਈ ਨਿਆਇਕਾਰੀ ਰਾਜਾ ਹੋਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਐਸਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਰਮ ਅਰੁ ਭੇਦ ਤਥਾ ਭੈ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਆਪੇ ਕਾਜੀ ਆਪੇ ਮੁਲਾ ॥

ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਨ ਕਬਹੂ ਭੁਲਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਕਾਜੀ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਲੜਕੇ ਪੜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਅਭੁਲ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾ॥

ਆਪੇ ਮਿਹਰ ਦਇਆਪਤਿ ਦਾਤਾ ਨਾ ਕਿਸੈ ਕੋ ਬੈਰਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਹੇ ਮੇਹਰ ਸਰੂਪ ਆਪੇ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਿਸੇ ਕਾ ਤੂੰ ਬੈਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਾ ਤੂੰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਭਸੈ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਅਵਗੁਣ ਬਖਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ (ਸਭਸੈ) ਸਭਕਾ ਤੂੰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕੋਈ ਤਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਹੋਰ ਜੋ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਸ ਆਦਿਕ ਕੀ ਤਮਾਂ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਰਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹਿਆ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਠਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਤੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੋਕੇ ਸਭ ਕੋ ਆਪਨੇ ਆਸਰੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਨਿਹਕੇਵਲੁ) ਸੁਧ ਹੈਂ ਔ ਗੁਪਤ ਪਰਗਟ ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਬਿਆਪ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰੈ ॥

ਸਾਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਮੁਰਾਰੈ ॥

ਹੇ ਅਗਮੁ ਅਪਾਰੁ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਹੇ ਸਚੇ (ਮੁਰਾਰੈ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਉਤਪਤ ਕਰਨਹਾਰੇ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲੈ ਮੇਲਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵਾ ਪੰਕਤੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਦੁਆਰੈ ॥
ਊਭੇ ਸੇਵਹਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰੈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਤੀਨ ਹੀ ਦੇਵਤਾ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਖੜੋਤੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਦਰਿ ਦੀਸੈ ਬਿਲਲਾਦੀ ਮੈ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ਕਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਖਲਕਤ ਤੇਰੇ ਦਰ ਆਗੇ ਬਿਲਲਾਵਤੀ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥੧੪॥

ਸਾਚੀ ਕੀਰਤਿ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥
ਹੋਰ ਨ ਦੀਸੈ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣੀ ॥

ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਸਾਚੀ ਔ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਬੇਦੋਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕੀਰਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੀ॥

ਪੂੰਜੀ ਸਾਚੁ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਮੈ ਧਰ ਹੋਰ ਨ ਕਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਹੇ ਸਚੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਪੂੰਜੀ ਸਾਚੁ) ਸਚੀ ਸਰਧਾ ਦੇਹੁ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੀ ਰਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸਾਚਾ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ॥
ਕਉਣੁ ਨ ਮੂਆ ਕਉਣੁ ਨ ਮਰਸੀ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਤੂੰ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੂੰ ਹੀ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਵਾਹ ਹੇ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੋਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪੁਨਾ ਭਵਿਖਤ ਭੀ ਹੋਵੇਂਗਾ॥ ਪੀਛੇ ਕੌਨ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਔਰ ਆਗੇ ਕੌਣ ਹੋ ਜੋ ਨਾ ਮਰੇਗਾ॥

ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਦਰਿ ਦੇਖਹੁ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨੀਚੁ) ਦਾਸ ਨੀਵਾਂ ਹੋਕੇ ਮੈਂ ਏਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਲਿਵ ਲਾਇਕਰ ਅਪਨੇ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰ ਤੈ ਨੂੰ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧੬॥੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਅੰਨੀ ਬੋਲੀ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਕਚੀ ਚੋਲੀ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਸੁਮਤੀ ਤੇ ਭਿੰਨ ਜੋ ਦੂਸਰੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧੀ ਅੰਨੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੂਧਾ ਅਰ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਕਚੀ ਚੋਲੀ ਪਹਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਾ ਜੀਉ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਭਰੀ ਹੂਈ ਦੇਹ ਰੂਪ ਕਚੀ ਚੋਲੀ ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨੁ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਵਰੁ ਸਹਜੁ ਨ ਜਾਣੈ ਛੋਹਰਿ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਨੀਦ ਨ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਇਸੀ ਤੇ (ਛੋਹਰਿ) ਇਆਣੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪਤੀ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਤਿਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਜਲੈ ਭੜਕਾਰੇ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਤਕੇ ਕੁੰਡਾ ਚਾਰੇ ॥

(ਭੜਕਾਰੇ) ਜੋਰ ਦੇਕਰ ਵਾ ਭਠ ਸਾਦਰਸ ਅੰਤਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਚਾਰੇ ਕੁਟਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਵਾਸਤੇ ਸੂਬ ਓਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਾਚੇ ਹਾਥਿ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵੋਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ॥੨॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਤਸਕਰ ਪੰਚ ਸਬਦਿ ਸੰਘਾਰੇ ॥

ਪੁਰਸ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਨਿਵਿਰਤਿ ਕਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਯਿਹ ਜੋ ਪੰਚ ਚੋਰ ਹੈਂ ਇਨਕੋ (ਸੰਘਾਰੇ) ਮਾਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਬਿਕਾਰੀਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨ:ਬਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰੇ॥

ਗਿਆਨ ਖੜਗੁ ਲੈ ਮਨ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਖੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਲੂਝੈ) ਲੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਖੋਟੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਫੇਰ ਉਦੇ ਨਹੀਂ ਹੂਈ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਪਿਤਾ ਬਿਦੁ ਧਾਰਾ ॥

ਮੂਰਤਿ ਸੂਰਤਿ ਕਰਿ ਆਪਾਰਾ ॥

ਜਬ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਕਾ (ਬਿਦੁ) ਬੀਰਜ ਧਾਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ (ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਤਬ ਤਿਸਤੇ ਭਾਵ ਮਲੀਨ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤੇ ਤੈਨੇ ਸੁੰਦਰ ਮੂਰਤੀ ਕਰ ਦੀਨੀ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਦਾਤਿ ਜੇਤੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਭ ਠਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਜੇਤੀ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਜੋਤਿ) ਸਤਾ ਅਰੁ ਦਾਤ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ ਦਈ ਹੂਈ ਹੈ ਹੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਾ ਹੈਂ ॥੪॥

ਤੁਝ ਹੀ ਕੀਆ ਜੰਮਣ ਮਰਣਾ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਮਝ ਪੜੀ ਕਿਆ ਡਰਣਾ ॥

ਜਮਣਾ ਔ ਮਰਣਾ ਸਭ ਤੈਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਜਬ ਐਸੀ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਕਿਆ ਡਰਨਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਸਰੀਰਹੁ ਜਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਹੇ ਦਇਆਲ ਜੇ ਤੂੰ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਦੇਖੇਂ ਤੌਂ ਦੁਖ ਪੁਨ: ਦਰਦ ਸਰੀਰ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਰਤ ਹੋਵੈ ॥੫॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਸਿ ਰਹੇ ਭਉ ਖਾਇਆ ॥

ਧਾਵਤ ਰਾਖੇ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਡਰੁ ਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇੰਦ੍ਰੇ ਬਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਅਪਨਾ ਰੋਕ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਕਮਲ ਬਿਗਾਸ ਹਰੇ ਸਰ ਸੁਭਰ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸਖਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਔ ਅਨੰਦ ਸੇ ਹਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ (ਸਰ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਆਤਮ ਰਾਮੁ) ਹੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਰਾਮ ਤੂੰ ਤਿਨਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਆਏ ॥

ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਚਲਣਾ ਪਰਥਾਏ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ (ਮੰਡਲ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਲਿਖਾਇਕੇ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਅਮਰ ਕੈਸੇ ਰਹੀਏ ਪਰਾਇ ਥਾਇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਸਚੇ ਅਮਰਾ ਪੁਰਿ ਸੋ ਸਚੁ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਅਮਰ ਪੁਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਮੋਖ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਿ ਉਪਾਇਆ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥
ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਤਿਨਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੈਨੇ ਹੀ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੩

ਸਚੈ ਊਪਰਿ ਅਵਰ ਨ ਦੀਸੈ ਸਾਚੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੇ ਸਚੇ ਇਸ ਜਗਤ ਕੀ ਪਾਲਨੇ ਔ ਸੰਘਾਰਨੇ ਕੀ ਤੂੰ ਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਜਗਤ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਯਥਾਰਥ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੮॥

ਐਥੈ ਗੋਇਲੜਾ ਦਿਨ ਚਾਰੇ ॥
ਖੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਧੁੰਧੂਕਾਰੇ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਾਰਕੁ ਦਿਨ ਕਾ ਗੋਇਲ ਹੈ ਇਹ ਜਗਤ ਬਾਜੀਗਰ ਕੇ ਤਮਾਸੇ ਕਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਤ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੰਸਾਰ (ਧੁੰਧੂਕਾਰੇ) ਅੰਧੇਰ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੋਣੇ ਵਿਖੇ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਔਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜੀ ਖੇਲਿ ਗਏ ਬਾਜੀਗਰ ਜਿਉ ਨਿਸਿ ਸੁਪਨੈ ਭਖਲਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਖੇਲ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਤਿਨਕੀ ਬਾਜੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਸਅ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸੋਏ ਹੋਏ ਪੁਰਸ ਕੋ ਸੁਪਨ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਜਗਤ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ॥੯॥

ਤਿਨ ਕਉ ਤਖਤਿ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਨਿਰਭਉ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੦॥

ਖੰਡੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡੀ ਪਾਤਾਲੀ ਪੁਰੀਈ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਨਵੇਂ ਜੋ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪੁਨ: ਪਾਤਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤਥਾ ਚੌਦਾਂ ਜੋ ਪੁਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੀਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨਕੈ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਾਚੀ ਨਗਰੀ ਤਖਤੁ ਸਚਾਵਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵਾ ॥

ਤਿਨਕੀ ਦੇਹ ਨਗਰੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਤਖਤ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤੌਂ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨਗਰੀ ਸਚੀ ਹੈ ਸਰੂਪ ਤਖਤ ਸਚਾ ਹੈ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਚੈ ਤਖਤਿ ਵਡਾਈ ਹਉਮੈ ਗਣਤ ਗਵਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਗਵਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਸਾਚੇ (ਤਖਿਤ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਗਣਤ ਗਣੀਐ ਸਹਸਾ ਜੀਐ ॥
ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਦੂਐ ਤੀਐ ॥

ਕਰਮਾਂ ਕੀ ਗਣਤੀ ਗਿਣਨੇ ਤੇ ਕਿ ਅਮਕਾ ਕਰਮ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾ ਅਰੁ ਦੁਖ ਜੀਅ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਔ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਹੋਇਕੈ ਵਾ ਦੋ ਕਰਮ ਕੀਏ ਤਿਨ ਜਗ ਕੀਏ ਇਨ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥

ਨਿਰਮਲੁ ਏਕੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਦਾਤਾ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਨਿਰਮਲ ਔ ਏਕ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਰਹਤ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਤ ਪ੍ਰਤਗਜ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਪੂਰਜੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਵਿਰਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ॥

ਸਾਚਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਤੈਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥ ਹੇ ਸਚਾ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਮਨ ਰੰਗਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੈਲੁ ਨ ਕਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਓਟ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਮੈਲ (ਕਾਈ) ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪਾਪ ਰਹਤ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜੀਭ ਰਸਾਇਣਿ ਸਾਚੈ ਰਾਤੀ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗੀ ਭਉ ਨ ਭਰਾਤੀ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜਿਨ ਕੀ ਜਿਹਬਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਵਿਖੇ ਰਤੀ ਹੈ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਵਹੁ ਆਪਕੇ ਸੰਗ ਹੁਏ ਹੈਂ ਨਾ ਤਿਨਕੌ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਉ ਹੈ ਔ ਨਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਰਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਵਣ ਸ੍ਰੋਤ ਰਜੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਗਰਬਾਣੀ ਕੌ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਰਜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੋਰ ਬਾਣੀ ਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਤੇ ਹਟ ਗਏ ਹੈਂ ਹੇ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੀ ਜੋਤ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਰਖਿ ਰਖਿ ਪੈਰ ਧਰੇ ਪਉ ਧਰਣਾ ॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥

(ਪਉ ਧਰਣਾ) ਧਰਤੀ ਕੇ ਉਪਰ ਵਹੁ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਚਰਨ (ਧਰੇ) ਧਾਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਆਚਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦੇਹਿ ਤੂਹੈ ਮਨਿ ਭਾਵਹਿ ਤੁਝ ਹੀ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਦੁਖ ਦੇਹ ਚਾਹੇ ਸੁਖ ਦੇਹੁ ਤੂੰ ਹੀ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਾਥ ਬਾਤ ਬਣਿ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਕੋ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥੧੫॥

ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਕੋ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਬੀਚ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਰਖਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਇਕੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੬॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰੇ ॥

ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨ ਖਸਮ ਹਮਾਰੇ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੁਮ ਬਿਅੰਤ ਹੋ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਸਭ ਕੀ ਆਦ ਹੋ ਔ ਮਾਇਆ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ॥

ਸਾਚੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਵੀਚਾਰੀ ਸਾਚੇ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਸਾਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਬਿਚਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕੇਤੜਿਆ ਜੁਗ ਧੁੰਧੂਕਾਰੈ ॥
ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੈ ॥

ਕਈ ਜੁਗ (ਧੁੰਧੂਕਾਰੈ) ਅੰਧਕਾਰ ਥਾ ਭਾਵ ਪਹਿਲੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਹੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਤੈਨੇਂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੁਈ ਥੀ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਸਾਚੈ ਤਖਤਿ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਪੁਰਸ ਈਹਾਂ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਚੇ (ਤਖਤਿ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਸਤਿ ਸਤਿ ਵਰਤੈ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਸਰੀਰਾਂ ਵਿਖੇ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਥੀ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਕੇ ਚਾਰ ਚਰਨ ਥੇ ਸਤ ਤਪ ਦਾਨ ਤਥਾ ਸੋਚ ਹੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਵਰਤਤੇ ਥੇ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਪਰਖੈ ਸਾਚੈ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਹੇ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਤੈਨੂੰ ਸਚੁ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਪਰਖ ਲੇਤੇ ਥੇ ਔ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਈ ਹੂਈ ਥੀ॥੨॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨੇ ਸੋ ਸੂਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੌਂ ਪੂਰਾ ਸੰਤੋਖੀ ਥਾ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮਾਦਿ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਤਾ ਥਾ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਸਾਚੁ ਨਿਵਾਸਾ ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਉਸਕੋ ਮਿਲਤਾ ਥਾ ਜੋ ਹੇ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤਾ ਥਾ॥੪॥

ਸਤਜੁਗਿ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਸਚਿ ਵਰਤੈ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ॥

ਸਤਿਜੁਗ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਸਚ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਵਰਤਤਾ ਥਾ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਥਾ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਭਰਮ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਸਖਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਮਨ ਮੈਂ ਔ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸਾਚ ਕੋ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਕਰ ਭਰਮੁ ਔ ਭਉ (ਭੰਜਨੁ) ਨਸਟ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਸਾਚ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਥਾ॥੫॥

ਤ੍ਰੇਤੈ ਧਰਮ ਕਲਾ ਇਕ ਚੂਕੀ ॥
ਤੀਨਿ ਚਰਣ ਇਕ ਦੁਬਿਧਾ ਸੂਕੀ ॥

ਤ੍ਰੇਤੇ ਜੁਗ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕਲਾ ਕਾ ਚੌਥਾ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੂਆ ਚਾਰੋਂ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਤੀਨ ਹਿਸੇ ਰਹੇ ਇਕ ਅੰਸ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰਕੇ ਸੂਕ ਗਈ ਵਾ ਦੁਬਿਧਾ (ਸੂਕੀ) ਫੈਲ ਗਈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਸਾਚੁ ਵਖਾਣੈ ਮਨਮੁਖਿ ਪਚੈ ਅਵਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਤਬ ਭੀ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਹੋਵੈ) ਹੋਤੇ ਥੇ ਸੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਥੇ ਔ ਮਨਮੁਖ ਤੋ (ਅਵਾਈ) ਅਵੈੜੇ ਦੁਬਿਧਾ ਮੈਂ (ਪਚੈ) ਜਲਤੇ ਥੇ॥੬॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕਦੇ ਨ ਦਰਗਹ ਸੀਝੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕਿਉ ਅੰਤਰੁ ਰੀਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਤੌਂ ਕਬੀ ਭੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ (ਸੀਝੈ) ਕਲਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਕੈਸੇ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ॥

ਬਾਧੇ ਆਵਹਿ ਬਾਧੇ ਜਾਵਹਿ ਸੋਝੀ ਬੂਝ ਨ ਕਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਪੁਨ: ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਝੀ) ਸਮਝ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥੀ॥੭॥

ਦਇਆ ਦੁਆਪੁਰਿ ਅਧੀ ਹੋਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੪

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਚੀਨੈ ਕੋਈ ॥

ਦੁਆਪਰ ਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋ ਦਇਆ ਉਪਲਖਤ ਚਾਰ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਅਧੀ ਹੋ ਗਈ ਇਸਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਭਇਆ॥

ਦੁਇ ਪਗ ਧਰਮੁ ਧਰੇ ਧਰਣੀਧਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਤਿਥਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਹੇ (ਧਰਣੀ ਧਰ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੈਂਨੇ ਧਰਮ ਕੇ ਦੁਇ ਪੈਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਅਰਥਾਤ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਸਾਚ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਥੇ॥੮॥

ਰਾਜੇ ਧਰਮੁ ਕਰਹਿ ਪਰਥਾਏ ॥

ਆਸਾ ਬੰਧੇ ਦਾਨੁ ਕਰਾਏ ॥

ਰਾਜਾ ਕਿਸੇ (ਪਰਥਾਏ) ਨਮਿਤ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਥੇ॥ ਆਸਾ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਦਾਨੁ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਥਾਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਬਹੁਤ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਕੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਥੀ॥੯॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਿ ਮੁਕਤਿ ਮੰਗਾਹੀ ॥

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤੀ ਮਾਂਗਤੇ ਥੇ॥ ਮੁਕਤੀ ਪਦਾਰਥ ਤੌਂ ਸਬਦ ਕੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਕਰਿ ਮਿਲਤੀ ਥੀ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਪਰਪੰਚੁ ਕਰਿ ਭਰਮਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਥੀਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਥੀ ਚਾਹੋ ਕੋਈ ਕਿਤਨੇ ਛਲ ਕਰਕੇ ਭਰਮਾਵਤਾ ਥਾ ਮਨ ਕੌ ਵਾ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਭਰਮਾਵਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਕਰਾਵਤੇ ਥੇ॥੧੦॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਛੋਡੀ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸੇ ਛੂਟੇ ਸਚੁ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਮਮਤਾ ਛੋਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਥੀ ॥ ਸੋ ਛੂਟ ਗਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਥੀ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਸੋ ਵੀਚਾਰਮਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸਾਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣਆਈ ਥੀ॥੧੧॥

ਇਕਿ ਜਪ ਤਪ ਕਰਿ ਕਰਿ ਤੀਰਥ ਨਾਵਹਿ ॥
ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹਿ ॥

ਇਕ ਜਪ ਤਪ ਕਰਕੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਥੇ॥ ਜੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤੇ ਥੇ ਤੂੰ ਤਿਸੇ ਤਰਾ ਚਲਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਅਪਤੀਜੁ ਨ ਭੀਜੈ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕਿਨਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹਠ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਨੁ ਅਪਤੀਜੁ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ॥ ਬਿਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਥੀਂ (ਹਰਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕਿਸਨੇ ਪਤਿ ਪਾਈ ਥੀ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਤੂੰ ਪਤ ਰਖਤਾ ਥਾ॥੧੨॥

ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਿ ਇਕ ਕਲ ਰਾਖੀ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕਿਨੈ ਨ ਭਾਖੀ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ (ਇਕ ਕਲ) ਇਕ ਹਿਸਾ ਅਰਥਾਤ ਚੌਥਾਈ ਧਰਮ ਕੀ ਰਾਖ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਾਣੀ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਕੂੜੁ ਵਰਤੈ ਵਰਤਾਰਾ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਝੂਠ ਕਾ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਥੀ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਿਰੰਦਾ ॥
ਨਾ ਜਮ ਕਾਣਿ ਨ ਛੰਦਾ ਬੰਦਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੌਂ (ਸਿਰੰਦਾ) ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਉਨਕੋ ਜਮ ਕੀ ਕਨੌਂਡ ਨਹੀਂ ਨਾ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਦੀਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾ ਤਿਸੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜੋ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਾਲ ਦੁਖਦਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਅਸੰਖ ਉਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੈਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੁਖ ਰੂਪੁ ਗੁਰੂ ਨੇ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਨਿਰਭਉ ਮੈਲੁ ਨ ਕਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਹੇ (ਨਿਰਭਉ) ਭਯ ਰਹਿਤ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਜਗਤ ਕੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਗਲੇ ਜਾਚਹਿ ਗੁਰ ਭੰਡਾਰੀ ॥
ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰੀ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਭੰਡਾਰੀ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਸਗਲੇ ਜਗਜਾਸੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਆਪ ਨਿਰੰਜਨ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਪ੍ਰਭ ਜਾਚੈ ਮੈ ਦੀਜੈ ਸਾਚੁ ਰਜਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਦੀਜੀਏ॥੧੬॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਾਚੈ ਮੇਲੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੈਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਚੇ ਜਾਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕਾ ਕਰਮ ਭਾਇਆ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜੋਤਿ ਧਰੀ ਪਰਮੇਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੈਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਣਾ ਮੈਂ ਸਤਾ ਧਾਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਜੋ ਭਾਇ ਜਾਵੇ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਚਾਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਸਬਦਿ ਪਤੀਜੈ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਚਾਕਰ ਹੋਵੈਂ ਜੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤੌ ਸੁਆਮੀ ਪਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਹੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਅਲਖ ਅਭੇਦ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਰਹੀਐ ਤੌ ਤੂੰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਤੀਜਤਾ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ਕਰਤਾ ਬਖਸਿ ਲਏ ਵਡਿਆਈ ਹੇ ॥੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਉਪਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਗੁਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਤੂੰ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਇਹ ਤੇਰੀ (ਵਡਿਆਈ) ਮਹਿਮਾਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਸਾਚੇ ॥

ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰਿ ਪਉਦੇ ਕਾਚੇ ॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤਿਆਂ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਕਾਚੇ ਜੀਵ ਮੁਕਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮੂਲੁ ਨ ਬੂਝਹਿ ਸਾਚਿ ਨ ਰੀਝਹਿ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਮੂਲ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਕਿ ਕਿਆ ਵਸਤੂ ਹਾਂ ਪਿਤਾ ਕੇ ਬੀਰਜ ਔ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤੈਨੂੰ ਮੂਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ ਔ ਹੇ ਸਾਚੇ ਆਪ ਕੇ ਊਪਰ ਰੀਝਤੇ ਨਹੀਂ ਦ੍ਵੈਤਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗਿ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ॥

ਸਾਚੇ ਕੀ ਲਿਵ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਤੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਾਚੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੋਇ ਰਹੇ ਸੇ ਲੂਟੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਬਤੁ ਭਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਿ ਸੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਲੂਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਬਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਆਪ ਕੋ ਭਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੪॥

ਕੂੜੇ ਆਵੈ ਕੂੜੇ ਜਾਵੈ ॥

ਕੂੜੇ ਰਾਤੀ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਝੂਠੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੁਨ: ਝੂਠੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਬੁਧੀ ਝੂਠ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਸਭ ਵਿਹਾਰ ਝੂਠ ਕੇ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਪੈਧੇ) ਪਤਿ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਉਨ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੫॥

ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਠਗੀ ਠਗਵਾੜੀ ॥
ਜਿਉ ਵਾੜੀ ਓਜਾੜਿ ਉਜਾੜੀ ॥

ਝੂਠ ਕਰਿ ਬੁਧਿ ਉਨਕੀ ਤਬ ਠਗੀ ਗਈ ਹੈ ਜਬ (ਠਗੀ) ਠਗਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦਿ ਠਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋ ਗਈ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਬੁਧੀ ਐਸੇ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਵਾੜੀ ਹੋਵੈ ਪੁਨ: ਉਜਾੜੀ ਗਈ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਫਲ ਫੁਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਿਛੁ ਸਾਦਿ ਨ ਲਾਗੈ ਹਰਿ ਬਿਸਰਿਐ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਛੁ ਵਸਤੂ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਇਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਭੋਜਨੁ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਆਘਾਈ ॥
ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਸਾਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤੇਰਾ ਸਾਚ ਨਾਮ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਮਿਲੇ ਤੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਚੀਨੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਹੇ (ਜੋਤੀ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੫

ਨਾਵਹੁ ਭੁਲੀ ਚੋਟਾ ਖਾਏ ॥
ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਾਮ ਤੋਂ ਭੁਲੀ ਹੈ ਓਹੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੁਹਤੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪਚਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਅਚੇਤ ਨ ਚੇਤਹਿ ਅਜਗਰਿ ਭਾਰਿ ਲਦਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਖਪ ਖਪ ਕੇ ਮੂਏ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਇਸੀ ਤੇ ਭਾਰੀ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਸਾਥ ਬੁਧੀ ਤਿਨਕੀ (ਲਦਾਈ) ਅਰਥਾਤ ਦਬਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੮॥

ਬਿਨੁ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧਹਿ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥
ਮੈ ਦੇਖਾਲਿਹੁ ਤਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਬਿਨਾਂ ਝਗੜੇ ਔ ਬਿਰੋਧੋਂ ਸੇ ਤੋ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ॥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਿਖਾਲੋ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਲਾਹੋਂ ਭਾਵ ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਸ ਦੁਰਲਭੁ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਮਿਲੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪ ਦੇਵੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੋਵੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੈ॥੯॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ॥
ਜੇ ਕੋ ਵਡਾ ਕਹਾਇ ਵਡਾਈ ਖਾਵੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਡਾ ਕਹਾਇ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਭੀ (ਖਾਵੈ) ਧਾਰੇ॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੋਟਿ ਨ ਦਾਤੀ ਸਗਲੀ ਤਿਨਹਿ ਉਪਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਕੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਗਲੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਤਿਸਨੈ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਦਾਨੁ ਸਮਾਹੇ ॥

ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਕੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਦਾਨ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੋ ਅਹਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਦੂਰਿ ਨਹੀ ਦਾਤਾ ਮਿਲਿਆ ਸਹਜਿ ਰਜਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਆਪ ਦਿਆਲੂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ (ਰਜਾਈ) ਆਗਜ਼ਾ ਦੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਗਿਆਨ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਇਕਿ ਸੋਗੀ ਇਕਿ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ॥

ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਮੈਂ ਏਕ ਤੋਂ ਸੋਗੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਏਕ ਰੋਗੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹ੍ਵੈ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਉ ਗੁਰ ਕੀ ਮਤਿ ਪੂਰੀ ਅਨਹਦਿ ਸਬਦਿ ਲਖਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦ ਕੇ (ਲਖਾਈ) ਲਖਨੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰਨ ਕੋ ਲਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਇਕਿ ਨਾਗੇ ਭੂਖੇ ਭਵਹਿ ਭਵਾਏ ॥
ਇਕਿ ਹਠੁ ਕਰਿ ਮਰਹਿ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਏ ॥

ਇਕਿ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਭਵਾਏ ਹੁਏ ਕਪੜੇ ਸੇ ਨਾਂਗੇ ਔਰ ਪੇਟ ਸੇ ਭੂਖੇ ਹੀ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹਠ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਭਾਵ ਮਹਿਮਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਗਤਿ ਅਵਿਗਤ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਏਕ ਮੋਖ ਔ ਬੰਧ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਬਦ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੈ॥੧੩॥

ਇਕਿ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਹਿ ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਵਹਿ ॥
ਇਕਿ ਅਗਨਿ ਜਲਾਵਹਿ ਦੇਹ ਖਪਾਵਹਿ ॥

ਇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਵਤੇ ਹੈ ਪੁਨ: ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਫਲੋਹਾਰ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਅਗਨੀ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰਿ ਦੇਹੀ ਕੋ ਖਪਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਕਸ੍ਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕਿਸ ਬਿਧ ਕਰਕੇ ਪਾਰ ਲੰਘਨ ਵਾਲੇ ਹੋਵੈਂਗੇ ਵਾ ਔਰ ਕੋ ਪਾਰਿ ਕੈਸੇ ਕਰੇਂਗੇ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤਿ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀਨ ਹੈਂ ॥੧੪॥

ਗੁਰਮਤਿ ਛੋਡਹਿ ਉਝੜਿ ਜਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਰਾਮੁ ਨ ਜਪੈ ਅਵਾਈ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੌ ਛੋਡਕੇ ਜੋ ਉਜਾੜ ਅਰਥਾਤ ਕੁਮਾਰਗ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਵੈੜੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ॥

ਪਚਿ ਪਚਿ ਬੂਡਹਿ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਕੂੜਿ ਕਾਲੁ ਬੈਰਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਜਲ ਥਲ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਵਾਲੋਂ ਕਾ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਵੈਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥੧੫॥

ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ ਜਾਵੈ ॥

ਬੂਝੈ ਹੁਕਮੁ ਸੋ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਮਝੇ ਕਿ ਸਭ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਭੀ ਸਚੇ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਾ ਹੀ ਮਾਨਨਾ ਮਿਲੈ ਏਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਕਾਰ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਈਏ॥੧੬॥੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਪਛਾਤਾ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਗਤ ਕਾ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਪੁਰਖੋਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪੇ ਸੇਵਕੁ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਗੁਰ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਨਾਹੀ ਦੂਰੇ ॥

ਬੂਝਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇ ਜਨ ਪੂਰੇ ॥

ਆਪ ਸਭ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੂਰੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਹਾ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਏਹ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਲਾਭ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਏਹੁ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕੋਈ ਸਾਬਾਸੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੰਤ ਭਲੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੇ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਰਸਨ ਰਸੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੇਂ ਸਦਾ ਭਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸੇ ਹੈਂ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਪਰਹਰਿ ਦੁਖੁ ਦਾਲਦੁ ਜਿਨ ਨਾਹੀ ਚਿੰਤ ਪਰਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਪਰਾਈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਦਲਿਦ੍ਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਓਇ ਜਾਗਤ ਰਹਹਿ ਨ ਸੂਤੇ ਦੀਸਹਿ ॥

ਸੰਗਤਿ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ਸਾਚੁ ਪਰੀਸਹਿ ॥

ਵਹੁ ਜਾਗਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀ ਸੋਏ ਹੂਏ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੇ ਸੰਮੂਹ ਸੰਗਤ ਅਰ ਕੁਲਾਂ ਕੋ ਤਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਚ ਕੋ ਹੀ ਪਰੋਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿਮਲ ਮੈਲੁ ਨਾਹੀ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਓਇ ਰਹਹਿ ਭਗਤਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਸਮਾਂ ਜੋ ਮਲ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਤੇ ਪੁਰਸ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਬੂਝਹੁ ਹਰਿ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ॥

ਏਹੁ ਜੋਬਨੁ ਸਾਸੁ ਹੈ ਦੇਹ ਪੁਰਾਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਮਝੋ ਇਹੁ ਜੋਬਨੁ ਆਦਿ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸਵਸਥਾ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਪਰਯੰਤ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪੁਰਾਣੀ ਹੁਈ ਹੀ ਜਾਣੋ॥

ਆਜੁ ਕਾਲਿ ਮਰਿ ਜਾਈਐ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਧਿਆਈ ਹੇ ॥੫॥

ਆਜ ਯਾ ਕਲ ਮਰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਈ ਹੋਵੋ ਭਾਵ ਹਰੀ ਨਾਮਕੋ ਸਿਮਰੋ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥੫॥

ਛੋਡਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੂੜ ਕਬਾੜਾ ॥

ਕੂੜੁ ਮਾਰੇ ਕਾਲੁ ਉਛਾਹਾੜਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤੁਮ ਝੂਠੀਆਂ ਗੱਪਾਂ ਭਾਵ ਬਿਅਰਥ ਬਾਤਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗੋ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲਨਹਾਰੇ ਕੋ ਕਾਲ (ਉਛਾਹੜਾ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰਕੇ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜਿ ਪਚਹਿ ਮਨਿ ਹਉਮੈ ਦੁਹੁ ਮਾਰਗਿ ਪਚੈ ਪਚਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਜੋ ਸਾਕਤ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਹਉਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਸੇ ਖੋਟੇ ਮਾਰਗ ਕਰ ਆਪ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੬

ਛੋਡਿਹੁ ਨਿੰਦਾ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਦਝਹਿ ਸਾਤਿ ਨ ਆਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਔ ਉਸਤਤੀ ਕੋ ਛੋਡੋ ਜੋ ਪੜ ਪੜਕੇ ਨਿੰਦਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਈ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਹੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸਖਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੋ ਰਾਮ ਜੋ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ॥੭॥

ਛੋਡਹੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬੁਰਿਆਈ ॥

ਹਉਮੈ ਧੰਧੁ ਛੋਡਹੁ ਲੰਪਟਾਈ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਬੁਰਾਈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਛੋਡੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਧੰਧੋਂ ਕੀ (ਲੰਪਟਾਈ) ਤਦਾਕਾਰਤਾ ਕੋ ਛੋਡੋ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਪਰਹੁ ਤਾ ਉਬਰਹੁ ਇਉ ਤਰੀਐ ਭਵਜਲੁ ਭਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜੋ ਤੋ ਬਚੋਗੇ ਔ ਇਸੀ ਉਪਾਇ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੋਗੇ॥੮॥

ਆਗੈ ਬਿਮਲ ਨਦੀ ਅਗਨਿ ਬਿਖੁ ਝੇਲਾ ॥

ਤਿਥੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਜੀਉ ਇਕੇਲਾ ॥

ਆਗੇ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਬਿਮਲ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਮੈਲ ਕੀ ਵੈਤਰਨੀ ਨਾਮ ਨਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਰ ਹੋਨੇ ਲੀਏ ਉਸ ਨਦੀ ਪਰ ਤਰਨੀ ਨਾਮ ਨੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਦਸ ਹਜਾਰ ਜੋਜਨ ਬੀਚ ਅਗਨ ਕਾ ਕੁੰਡ

ਹੈ ਪੁਨ: ਬਿਖ ਸੰਜੁਗਤ ਜਿਨ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ ਐਸਾ (ਝੇਲਾ) ਝਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਬੂਹ ਬਨ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੀਵ ਹੀ ਇਕੇਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭੜ ਭੜ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰੁ ਦੇ ਲਹਰੀ ਪੜਿ ਦਝਹਿ ਮਨਮੁਖ ਤਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਪੁਨ: ਜਿਸ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਭਠ ਕੀ ਤੌਰ ਭੜਕ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਸਾਗਰ ਲੈਹਰਾਂ ਕੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਨ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਗੁਰ ਪਹਿ ਮੁਕਤਿ ਦਾਨੁ ਦੇ ਭਾਣੈ ॥
ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਪਣੇ ਭਾਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਕੀ ਬਿਧੀਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਪੂਛਹੁ ਭਾਈ ਸੁਖੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਵਤ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਪੂਛ ਵਹੁ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥੧੦॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਉਰਝਿ ਮਰਹਿ ਬੇਕਾਰਾ ॥
ਜਮੁ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਕਰੇ ਖੁਆਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਫਸਕੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਜਮ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪਕੜਕੇ ਮਾਰ ਕਰ ਖੁਆਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਧੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਡੂਬਹਿ ਨਿੰਦ ਪਰਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਨਿੰਦਕ ਨਰ ਬਾਂਧੇ ਛੂਟਤੇ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਨਦੀ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਹੁ ਅੰਦਰਿ ॥
ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ ॥

ਸਾਚ ਬੋਲੋ ਤੌ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਛਾਣੋਂਗੇ ਜੇ ਨਦਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ਤੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਘਨੁ ਨਾਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ਇਉ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਨੌਕਾ ਪਰ ਇਸਥਤ ਹੋਕੇ ਤਰੋ ਤੌ ਬਿਘਨ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋ ਔ ਭਵਜਲ ਸੇ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਵੋ॥੧੨॥

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਦੇਹੀ ਕੇ ਅੰਦ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਔ ਨਾਮ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਹੀ ਨਾਮੀ ਕਾ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਤੇ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਈ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸਬਦਿ ਰਜਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਨ ਇਹੁ ਜੀਉ ਆਪ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮਾਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਰਜਾਇ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪ (ਸਬਦਿ) ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਓਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਨਾਹੀ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥
ਓਹੁ ਆਪੇ ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਸਚਿਆਰਾ ॥

ਵਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਔ ਅਗਜਾਨ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚਾ ਆਪ ਹੀ ਵੈਕੁੰਠ ਤਖਤ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜੇ ਬੰਧਿ ਭਵਾਈਅਹਿ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਆਈ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਸਾਕਤ ਜੋ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੰਧ ਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤੇ ਹੈਂ ਮਰਤੇ ਜਮਤੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਗੁਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਆਰੇ ॥
ਓਇ ਬੈਸਹਿ ਤਖਤਿ ਸੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁੰਦਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਤੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਤੁ ਲਹਹਿ ਅੰਤਰਗਤਿ ਜਾਣਹਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਚੁ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਤਤ ਕੌ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਕੈਸੇ? ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕੀ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਜਨੁ ਪਿਤਰਾ ਤਾਰੇ ॥
ਸੰਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਸੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥

ਆਪ ਤੌ ਤਰੇ ਹੈਂ ਉਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਪਿਤਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਉਨਕੇ ਸੰਗੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੋਕੇ ਪੁਨ: ਕਈ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਸ ਕਾ ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੧੬॥੬॥ ਪਰਲੋ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਕੇਤੇ ਜੁਗ ਵਰਤੇ ਗੁਬਾਰੈ ॥
ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਅਪਰ ਅਪਾਰੈ ॥

ਜਬ (ਅਪਰ ਅਪਾਰੈ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸਮਾਧੀ ਲਾਈ ਥੀ ਤਬ ਕਈ ਜੁਗ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਵਰਤੇ ਥੇ॥

ਧੁੰਧੂਕਾਰਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਬੈਠਾ ਨਾ ਤਦਿ ਧੰਧੁ ਪਸਾਰਾ ਹੇ ॥੧॥

ਤਿਸ (ਧੁੰਧੂਕਾਰਿ) ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ (ਨਿਰਾਲਮੁ) ਅਸੰਗ ਭਾਵ ਉਤਪਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਬੈਠਾ ਥਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਕੋਈ ਧੰਧੇ ਕਾ (ਪਸਾਰਾ) ਫੈਲਾਉ ਨਹੀਂ ਥਾ ॥੧ ॥

ਜੁਗ ਛਤੀਹ ਤਿਨੈ ਵਰਤਾਏ ॥
ਜਿਉ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਿਵੈ ਚਲਾਏ ॥

ਬਹੁਤੇ ਜੁਗ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸਨੇ ਵਰਤਾਏ ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਿਸੀ ਪਰਕਾਰ (ਚਲਾਏ) ਵਰਤਾਏ॥

ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਈ ਆਪੇ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਹੇ ॥੨॥

ਤਿਸਕਾ ਕੋਈ ਸਰੀਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ (ਅਪਰ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਵਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਪਤੇ ਬੂਝਹੁ ਜੁਗ ਚਤੁਆਰੇ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਰਤੈ ਉਦਰ ਮਝਾਰੇ ॥

(ਜੁਗ ਚਤੁਆਰੇ) ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਰਤਤੇ ਥੇ ਐਸੇ ਸਮਝੋ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਕੇ (ਉਦਰ) ਅੰਤਰ ਵਰਤਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਬ ਘਟ ਉਸ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਥੇ॥

ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕਾ ਏਕੀ ਵਰਤੈ ਕੋਈ ਬੂਝੈ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਾ ਹੇ ॥੩॥

ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕਾ ਏਕੀ ਹੋਇਕੈ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿੰਦੁ ਰਕਤੁ ਮਿਲਿ ਪਿੰਡੁ ਸਰੀਆ ॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਮਿਲਿ ਜੀਆ ॥

ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਪੁਨ: ਬਿੰਦ ਔ ਰਕਤ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੀਵ ਕਲਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਚੋਜ ਕਰੇ ਰੰਗ ਮਹਲੀ ਹੋਰ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰਾ ਹੇ ॥੪॥

(ਰੰਗ ਮਹਲੀ) ਸਰੀਰ ਮੰਦਰੋਂ ਬੀਚ ਆਪ ਹੀ ਚੋਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਪਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਗਰਭ ਕੁੰਡਲ ਮਹਿ ਉਰਧ ਧਿਆਨੀ ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਗਰਭ ਜੋ ਕੁੰਡਲਾਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕਾ ਊਪਰ ਮੁਖ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਉਲਟਾ ਥਾ ਔ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲੇ ਅੰਤਰਿ ਉਦਰ ਮਝਾਰਾ ਹੇ ॥੫॥

ਪੇਟ ਕੇ (ਮਝਾਰਾ) ਅੰਤਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਲਤਾ ਥਾ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੭

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਥਾ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਂਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਥਾ ਸਿਵ ਈਸਰ ਕੀ ਜੋ ਮਾਇਆ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੀ॥

ਏਕੁ ਵਿਸਾਰੇ ਤਾ ਪਿੜ ਹਾਰੇ ਅੰਧੁਲੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜੇ ਜੀਵ ਏਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਬਾਜੀ ਹਾਰਤਾ ਹੈ ਅਗਜਾਨੀ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਵਸ ਹਾਰੇਗਾ॥੬॥

ਬਾਲਕੁ ਮਰੈ ਬਾਲਕ ਕੀ ਲੀਲਾ ॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਰੋਵਹਿ ਬਾਲੁ ਰੰਗੀਲਾ ॥

ਜੇ ਬਾਲਕ ਮਰੇ ਤਾਂ ਬਾਲਕ ਕੀ ਖੇਲ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਬਾਲ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਥਾ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਸੋ ਤਿਨ ਹੀ ਲੀਆ ਭੂਲਾ ਰੋਵਣਹਾਰਾ ਹੇ ॥੭॥

ਜਿਸਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸੀ ਨੇ ਲੈ ਲੀਆ ਹੈ ਰੋਵਨਹਾਰਾ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ਕਿ ਕੀਜੈ ॥

ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਰੋਵੀਜੈ ॥

ਜੌਂ ਜੋਬਨ ਭਰਕੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਤੌਂ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਮੇਰਾ ਲਾਲ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਿ ਜੋ ਰੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਰੋਇ ਵਿਗੂਚਹਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੰਸਾਰਾ ਹੇ ॥੮॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰੋਇਕੈ ਜੋ ਖਰਾਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣਾ ਹੈ॥੮॥

ਕਾਲੀ ਹੂ ਫੁਨਿ ਧਉਲੇ ਆਏ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਗਥੁ ਗਇਆ ਗਵਾਏ ॥

ਕਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਧੌਲੇ ਭੀ ਆਇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਸੁਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ (ਗਥੁ) ਵਸਤੂ ਵਾ ਪੂੰਜੀ ਕੋ ਗਵਾਇ ਗਇਆ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਅੰਧੁਲਾ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸੈ ਮੂਠੇ ਰੋਇ ਪੂਕਾਰਾ ਹੇ ॥੯॥

ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਆਪ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਬਿਨਾਸਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀਤੀ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਖੋਹਿਆ ਹੋਇਆ ਰੋਇਕੇ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਆਪੁ ਵੀਚਾਰਿ ਨ ਰੋਵੈ ਕੋਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਜੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬੀਚਾਰੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸੋਝੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਿਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੂਲਹਿ ਸਬਦਿ ਮਿਲੈ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਜਰ ਕੇ ਤਖਤ ਨਹੀਂ ਖੁਲਤੇ ਅਰਥਾਤ ਅਗਯਾਨ ਵਾ ਕੋਸ ਵਾ ਜੜਤਾ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮਿਲੈ ਤੌਂ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਵੈ ॥੧੦॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਆ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ਦੇਹੀ ॥
ਰਾਮੁ ਨ ਜਪਈ ਅੰਤਿ ਸਨੇਹੀ ॥

ਜਬ (ਦੇਹੀ) ਜੀਉ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਕਾ ਸਰੀਰ ਬੂਢਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਨ ਛੀਜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਘਟਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਜੋ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹਿਤੂ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲੈ ਮੁਹਿ ਕਾਲੈ ਦਰਗਹ ਝੂਠੁ ਖੁਆਰਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜੋ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਿ ਕੇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਝੂਠ ਕਰਿਕੇ ਖੁਆਰੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲੈ ਕੂੜਿਆਰੋ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਪੜੈ ਸਿਰਿ ਛਾਰੋ ॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸੁਆਹ ਹੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਹੁਰੜੈ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਪਾਏ ਪੇਈਅੜੈ ਸਿਰਿ ਮਾਰਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਲੋਕ ਰੂਪ ਪੇਕੇ ਮੈਂ ਧੰਧਿਆਂ ਬੀਚ ਸਿਰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਖਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਲੋਕ ਸਾਹੁਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨੨॥

ਖਾਜੈ ਪੈਝੈ ਰਲੀ ਕਰੀਜੈ ॥
ਬਿਨੁ ਅਭ ਭਗਤੀ ਬਾਦਿ ਮਰੀਜੈ ॥

ਖਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਪੈਨੀਤਾ ਹੈ ਔ ਖੁਸੀਆਂ ਕਹੀਤੀਆਂ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਰਿਦੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਅਰਥ ਮਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਰ ਅਪਸਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਜਮੁ ਮਾਰੇ ਕਿਆ ਚਾਰਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕੀ ਭਾਵ ਸਾਰ ਅਸਾਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਜਬ ਜਮ ਮਾਰੇਗਾ ਤੋ ਤੁਮਾਰਾ ਕਿਆ ਉਸ ਆਗੇ ਚਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਬਲ ਹੋਵੈਗਾ॥੧੩॥

ਪਰਵਿਰਤੀ ਨਰਵਿਰਤਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਬਦਿ ਘਰੁ ਜਾਣੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਯਹ ਰੀਤੀ ਹੈ ਪਰਵਿਰਤੀ ਔ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕੋ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੁਖਦਾਈ ਸੁਖਦਾਈ ਵਾ ਪਰਵਿਰਤੀ ਵਿਖੇ ਰਹਤੇ ਹੀ ਨਿਵਿਰਤ ਰਹ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਹਾਂ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ? ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੋਇਕੈ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਘਰੁ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਕਿਸ ਹੀ ਮੰਦਾ ਆਖਿ ਨ ਚਲੈ ਸਚਿ ਖਰਾ ਸਚਿਆਰਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਕਿਸੇ ਕੋ ਭੀ ਮੰਦਾ ਆਖਕੇ ਨਹੀਂ ਚਲਤੇ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੇ ਬੁਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਰਵਿਰਤਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੱਚ ਕਰਕੇ ਖਰਾ ਸਚਿਆਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਾਚ ਬਿਨਾ ਦਰਿ ਸਿਝੈ ਨ ਕੋਈ ॥

ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਪੈਝੈ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਸਾਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ ਕਲਿਆਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਪੈਝੈ) ਪਹਰੈ ਭਾਵ ਧਾਰੇਗਾ ਤਿਸੀ ਕੀ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਜਤ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਸਨੇ ਹਉਮੈਂ ਔ ਗਰਬ ਕੋ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਭਗਵਤ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ਸਚੁ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਤੋ (ਤਰੁ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਏਹ (ਤਾਰੀ) ਬੇੜੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਨਦੀ ਸੰਸਾਰ ਤੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਾਰਣ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਤਾਰ ਲੇਵੇਗਾ॥੧੬॥੧॥੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਕੋਈ ॥

ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਆ ਸੁਰਤਿ ਸਮੋਈ ॥

ਹਰੀ ਸਰੀਖਾ ਮਿਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜਿਸਨੇ ਸਰੀਰ ਔ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਗਿਆਤ (ਸਮੋਈ) ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ਸਮਾਲੇ ਸੋ ਅੰਤਰਿ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਹੇ ॥੧॥

ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅੰਤਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੀ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਨੇ ਵਾਲਾ ਔ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ ਹਮ ਹੰਸ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਰਤਨ ਲਾਲ ਬਹੁ ਸਾਰੇ ॥

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ ਤੌ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ (ਹਮ) ਅਸਮਦਾਦੀ ਹੰਸ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਗੁਰੂ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੈਂ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਆਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭੀਨਾ ਹੇ ॥੨॥

ਮੋਤੀ ਮਾਣਕ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਸ ਗਾਵਨੇ ਤੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਗਾਵਣੇ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਭੀਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਹੁ ਅਗਾਧਿ ਨਿਰਾਲਾ ॥
ਹਰਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਹਰੀ ਮਨ ਤੇ ਅਗੰਮ ਹੈ ਪੁਨ: ਇੰਦ੍ਰੇ (ਅਗਾਹ) ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਅਗਾਧਿ) ਬਾਣੀ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਤੇ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਹਰੀ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰਾ ਮੇਲਿ ਲਏ ਰੰਗਿ ਲੀਨਾ ਹੇ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਰਣ ਹਾਰਾ ਮਤ ਦੇਕੇ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸਕੋ ਗੁਰ ਮੇਲ ਲਏ ਸੋ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਲੈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੇਹੀ ॥
ਓਹੁ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੈਸੀ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ॥

ਦਰਗਹ ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਬਖਸੇ ਅਵਗੁਣ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੪॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਔਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹੂਏ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਭੀ (ਮੁਕਤਿ ਕਰੇ) ਛਡਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੮

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਏ ॥
ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਤੁਸ੍ਰੈ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਕੇ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਮੁਕਤਿ) ਛੁਡਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਾ ਰਸ ਪਾਇਕੇ ਸਭ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਮੂਲੁ ਜੋ ਅਗਯਾਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮੁ ਜਾਗਾਤਿ ਨਾਹੀ ਕਰੁ ਲਾਗੈ ਜਿਸੁ ਅਗਨਿ ਬੁਝੀ ਠਰੁ ਸੀਨਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾਗਨੀ ਬੁਝੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸੀਨਾ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜਮ ਜਗਾਤੀ ਕਾ ਡੰਡਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਾਇਆ ਹੰਸ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਹੁ ਧਾਰੀ ॥
ਓਹੁ ਜੋਗੀ ਪੁਰਖੁ ਓਹ ਸੁੰਦਰਿ ਨਾਰੀ ॥

ਜੀਵ ਔ ਸਰੀਰ ਨੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਰੀਤਿ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਪਤੀ ਵਾਸਤਵ ਤੇ (ਜੋਗੀ) ਅਸੰਗ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਔ ਜੋ ਦੇਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਹੁ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਜੂਨ ਮੈਂ ਜੀਵ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਸੀ ਦੇਹ ਕੋ ਅਤੀ ਪ੍ਰਿਅ ਅਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਭੋਗੈ ਚੋਜ ਬਿਨੋਦੀ ਉਠਿ ਚਲਤੈ ਮਤਾ ਨ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੬॥

ਵਹੁ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਦੇਹ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔ ਕੌਤਕੀ ਪੁਨ: ਅਨੰਦੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਉਠ ਚਲਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਕੋ ਤਯਾਗਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੋਈ (ਮਤਾ) ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੬॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭ ਛਾਜੈ ॥
ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਜੈ ॥

ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਜਾਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ (ਗਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ (ਛਾਜੈ) ਬਿਰਾਜ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਨੂਆ ਡੋਲੈ ਦੂਤ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸੋ ਪਾਏ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੭॥

ਇਹੁ ਮਨ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਮ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਦੋਖ ਦੁਖ ਸਹੀਐ ॥

ਹੁਕਮੁ ਭਇਆ ਚਲਣਾ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕੇ (ਦੋਖ) ਕਲੰਕ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਹੁਕਮ ਹੋ ਚੁਕਾ ਤੌ ਚਲਣਾ ਹੀ ਹੈ ਫੇਰ ਕੈਸੇ ਰਹੀਏਗਾ॥

ਨਰਕ ਕੂਪ ਮਹਿ ਗੋਤੇ ਖਾਵੈ ਜਿਉ ਜਲ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਮੀਨਾ ਹੇ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੰਦਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਨਰਕ ਰੂਪ ਮੈਂ ਗੋਤੇ ਖਾਤੇ ਔ ਤੜਫਤੇ ਹੈਂ। ਕੈਸੇ? ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਸਿਆ ਹੂਆ ਮਛੁ ਤੜਫਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਚਉਰਾਸੀਹ ਨਰਕ ਸਾਕਤੁ ਭੋਗਾਈਐ ॥

ਜੈਸਾ ਕੀਚੈ ਤੈਸੋ ਪਾਈਐ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਜੂਨੋਂ ਰੂਪ ਕੂਪ ਨਰਕ ਸਾਕਤ ਕੌ ਭੁਗਾਈਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਫਲੁ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਕਿਰਤਿ ਬਾਧਾ ਗ੍ਰਸਿ ਦੀਨਾ ਹੇ ॥੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਜਬ ਜਮ ਗ੍ਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅਤਜੰਤ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਖੰਡੇ ਧਾਰ ਗਲੀ ਅਤਿ ਭੀੜੀ ॥

ਲੇਖਾ ਲੀਜੈ ਤਿਲ ਜਿਉ ਪੀੜੀ ॥

ਏਕ ਅਸਿਪਤ੍ਰ ਨਾਮ ਬਨ ਹੈ ਵੁਹ ਭੀ ਏਕ ਨਰਕ ਹੈ ਖੰਡੇ ਕੀ ਧਾਰ ਸਮਾਨ ਤਿਸ ਕੇ ਪਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਧਾਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਸੇ ਲੰਘਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਤਹਾਂ ਗਲੀ ਭੀ ਅਤਜੰਤ ਭੀੜੀ ਹੈ ਤਿਲੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪੀੜ ਕੇ ਤਹਾਂ ਲੇਖਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕਲਤ੍ਰ ਸੁਤ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਤਹਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਤਿਨ ਨਰਕੋਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਸੰਬੰਧੀ ਨੇ ਛੁਡਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਮੀਤ ਸਖੇ ਕੇਤੇ ਜਗ ਮਾਹੀ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਕਈ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਔਰ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਛੁਡਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤਿ ਪਰਾਇਣਿ ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਰਾਜਣ ਹ੍ਵੈ ਕਰਿ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਕੀਰਤਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਕੂੜੁ ਛੋਡਿ ਸਾਚੇ ਕਉ ਧਾਵਹੁ ॥

ਜੋ ਇਛਹੁ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਝੂਠ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਲੈਨੇ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਧਾਵਹੁ) ਜਾਵੋ ਪੇਰ ਜੋ ਚਾਹੋਗੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਵਿਰਲੇ ਲੈ ਲਾਹਾ ਸਉਦਾ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਸੌਦੇ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ਰੂਪ ਜਗਜਾਸੀ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤੇ ਨਹੀਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰੂਪ ਪਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਲਹੁ ॥

ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਹੁ ਸਹਜਿ ਮਹਲਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੌਦਾ ਲੈ ਕੇ ਚਲੋ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਲਹਹਿ ਜਨ ਪੂਰੇ ਇਉ ਸਮਦਰਸੀ ਚੀਨਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਜੋ ਪੂਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਸੌਦੇ ਕੋ ਖੋਜ ਕੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ (ਇਉ) ਇਸਤਰਾਂ (ਸਮਦਰਸੀ) ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਪ੍ਰਭ ਬੇਅੰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਪਾਵਹਿ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਨ ਕਉ ਸਮਝਾਵਹਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਸੋ ਕੌਣ ਪਾਵਤਾ ਹੈ? ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਹੁ ਇਉ ਆਤਮ ਰਾਮੈ ਲੀਨਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਸਤਿ) ਸਚੀ ਮੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਫੇਰ ਰਾਮ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਪਰਾਇਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੁਨ: ਉਥਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਨਾਰਦ ਸਾਰਦ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸੇਵਕ ਵਡਹੁ ਵਡੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਾਰਦ ਔ (ਸਾਰਦ) ਸੁਰਸਤੀ ਆਦੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਵਡਿਆਂ ਸੇ ਵਡੇ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੂ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਦਾਤਾ ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਕਾਰਣੁ ਕੀਨਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਸਿਰ-ਸਿਰ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਚੀਟੀ ਪਰਯੰਤ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣ ਸਭ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਦੁਵਾਰਾ ਜਗਤ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਇਕਿ ਦਰਿ ਸੇਵਹਿ ਦਰਦੁ ਵਞਾਏ ॥

ਓਇ ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਛਡਾਏ ॥

ਇਕ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਦ ਤੂੰ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਛੁਡਾਇ ਕਰ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਪੈਧੇ) ਪਤਿ ਸੰਜੁਗਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਬੰਧਨ ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੋੜੇ ਚਿਤੁ ਚੰਚਲੁ ਚਲਣਿ ਨ ਦੀਨਾ ਹੇ ॥੧੬॥

ਤਿਨਕੇ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੋੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਚਿਤ ਜੋ ਚੰਚਲ ਥਾ ਸੋ ਮੋਹ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਣੇ ਨਾ ਦੀਆ॥੧੬॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਹੁ ਚੀਨਹੁ ਬਿਧਿ ਸਾਈ ॥

ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਵਹੁ ਗਣਤ ਨ ਕਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੋ (ਸਾਈ) ਸੋਈ ਬਿਧੀ ਕੇ (ਚੀਨਹੁ) ਪਛਾਣੋ ਜਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਵੋ ਔ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਣਤੀ ਭੀ ਕੋਈ ਨਾ ਰਹੇ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੀਨਾ ਹੇ ॥੧੭॥੨॥੮॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਭੀਜਾ ਹੈ॥੧੭॥੨॥੮॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਸੁਰ ਸਘਾਰਣ ਰਾਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਰਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਆਸਰੀ ਸੰਪਤੀ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਪਿਆਰਾ ਰਾਮ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਲੇ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਮੂਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਿਖੁ ਵੀਚਾਰਾ ਹੇ ॥੧॥

ਨਾਲ ਹੀ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਅਲਖ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ (ਮੂਲੇ) ਕਦੇ ਭੀ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਲਿਖਿਆ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰਿ ਕਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੨੯

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ (ਸਰਨਿ) ਓਟ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵਹੀ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਣ ਤਾ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਸਾਗਰੁ ਅਤਿ ਗਹਰਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ਹੇ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੰਗਰ ਅਤੀ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਹੈ ਪੁਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਬੜਵਾਗਨੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੁਲੇ ਸੋਝੀ ਨਾਹੀ ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਮਰਹਿ ਮਰਿ ਜਾਹੀ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਿ ਜੋ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰੰਬਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਜਮ ਦਰਿ ਅੰਧੁ ਖੁਆਰਾ ਹੇ ॥੩॥

ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲੇਖ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਖਰਾਬੀ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦਾ ਹਾਲੁ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥

ਕਿਰਤ ਕੇ ਬਾਧੇ ਪਾਪ ਕਮਾਵਹਿ ॥

ਇਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਆਵਹਿ) ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਜਾਵਹਿ) ਮ੍ਰਿਤੁਲੋਕ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਅੰਧੁਲੇ ਸੋਝੀ ਬੂਝ ਨ ਕਾਈ ਲੋਭੁ ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰਾ ਹੇ ॥੪॥

ਅਗਜਾਨੀ ਕੋ ਸਮਝ ਸੋਝੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਉਤਮ ਗਜਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲੋਭ ਔ ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਬੁਰਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲੋਭ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਜੀਵ ਬੁਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥

ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਧਨ ਸੀਗਾਰਾ ॥

ਪਰ ਪਿਰ ਰਾਤੀ ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਜੋ ਪਰਾਏ ਪਿਰੀ ਸਾਥ ਰਤੀ ਹੈ ਔ ਆਪਨਾ ਪਤੀ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸੀਗਾਰ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ ॥ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਜਿਉ ਬੇਸੁਆ ਪੂਤ ਬਾਪੁ ਕੋ ਕਹੀਐ ਤਿਉ ਫੋਕਟ ਕਾਰ ਵਿਕਾਰਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜੈਸੇ ਬੇਸਿਆ ਕਾ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬਾਪੁ ਕੌਣ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਸਾਕਤਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਖਾਲੀ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪ੍ਰੇਤ ਪਿੰਜਰ ਮਹਿ ਦੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥
ਨਰਕਿ ਪਚਹਿ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ॥

ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰੇਤ ਆਦਿ ਕੇ (ਪਿੰਜਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਘਨੇ ਹੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਗ੍ਯਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਬਾਕੀ ਲੀਜੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਜੋ ਸੰਚਤ ਪਾਪ ਰੂਪ ਬਾਕੀ ਨਿਕਾਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜਮਦੂਤ ਨਰਕ ਆਦਿ ਡੰਡੁ ਦੇਵੇ ਹੈਂ ਏਹ ਬਾਕੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸੂਰਜੁ ਤਪੈ ਅਗਨਿ ਬਿਖੁ ਝਾਲਾ ॥
ਅਪਤੁ ਪਸੂ ਮਨਮੁਖੁ ਬੇਤਾਲਾ ॥

ਜਮ ਮਾਰਗਿ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਤਪਤਾ ਹੈ ਔ ਅਗਨੀ ਕਾ ਕੁੰਡ ਹੈ ਜਿਨ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਪਤੇ ਬਿਖ ਸਹਤ ਹੈਂ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਐਸਾ ਝਲੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਬਿਨਾਂ ਭੂਤਨਾ ਔ ਪਸੂ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਰੋਗੁ ਬੁਰਾ ਬੁਰਿਆਰਾ ਹੇ ॥੭॥

ਬੁਧੀ ਵਿਖੇ ਕੂੜ ਕੀ ਆਸਾ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੋਗ ਜੋ ਬੁਰਾ ਖੋਟਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਬਰਿਆਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੭॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਰੁ ਕਲਰ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਭਵਜਲੁ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਾ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਰੂਪ ਕਲਰ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਮਸਤਕ ਭਾਵ ਸਿਰੁ (ਭਾਰਾ) ਕਿਆ ਅਹੰਕਾਰ ਅਧਕ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘੇਂਗੇ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੇ ॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸਦਾ ਸਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਜਹਾਜੁ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੮॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਜਗਿ ਹੇਤੁ ਪਿਆਰਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਜੀਵ ਕਾ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤਰੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਮ ਕੇ ਫਾਹੇ ਸਤਿਗੁਰਿ ਤੋੜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਮਕੇ ਫਾਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੋੜੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਕੂੜਿ ਮੁਠੀ ਚਾਲੈ ਬਹੁ ਰਾਹੀ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਦਾਝੈ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਾਹੀ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਝੂਠ ਮੈ ਮੋਹੀ ਹੈ ਵਹੁ ਬਹੁਤ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਚਾਲਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਈਰਖਾ ਆਦਿ (ਭਾਹੀ) ਅਗਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਸੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਗੁਰੂ ਵਡ ਦਾਣਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਸੁਖ ਸਾਰਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੦॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਸਭਿ ਦੁਖ ਮੇਟੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਮੇਟਕੇ ਗਜਾਨ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਡਾ ਪਾਇ ਨ ਗਡਈ ਮੂਲੇ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਖਣਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜਿਸਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਖਣ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪਾਇ ਮੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਈਰਖਾ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਕੰਡਾ ਨਹੀਂ ਗਡਤਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥੧॥

ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲੈ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਪਾਥਰੁ ਸੈਲੁ ਨ ਭੀਜੈ ॥

(ਖੇਹੂ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਆਦਿ ਤਤ ਰਚਤ ਤਨ ਜਬ ਛੀਜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਖੇਹ ਮੈਂ ਰਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਪਥਰ ਕੀ (ਸੈਲੁ) ਸਿਲਾ ਹੈ ਇਸ ਤੇ ਭੀਜਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਇਸੀ ਤੇ ਰੋਣੇ ਕੇ ਉਚੇ ਸਬਦ ਬਤੇਰੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਰਕ ਕੁਬੀ ਸੁਰਗ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਹੀ ਹੋਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕਬੀ ਪੁੰਨ ਅਧਿਕ ਤੋਂ ਸ੍ਵਰਗ ਕਬੀ ਪਾਪ ਅਧਿਕ ਤੋਂ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੧੨॥

ਮਾਇਆ ਬਿਖੁ ਭੁਇਅੰਗਮ ਨਾਲੇ ॥
ਇਨਿ ਦੁਬਿਧਾ ਘਰ ਬਹੁਤੇ ਗਾਲੇ ॥

ਮਾਇਆ ਸੰਯੁਕਤ ਸਰਪਨੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਅਧਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਦੁਬਿਧਾ ਪਾਇਕੇ ਬਹੁਤੇ ਘਰ ਨਸਟ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਪਜੈ ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਪਤੀਆਰਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਵਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪਤਿਆਰਾ ਭਾਵ ਨਿਹਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਕਤ ਮਾਇਆ ਕਉ ਬਹੁ ਧਾਵਹਿ ॥
ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਸਾਕਤ ਮਾਇਆ ਕੋ ਬਹੁਤ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕੈ ਸੁਖ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਅੰਤਰਿ ਖਪਹਿ ਖਪਾਵਹਿ ਨਾਹੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਆਪ ਤਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਖਪੇ ਹੈਂ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਖਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਕੂਕਰ ਸੂਕਰ ਕਹੀਅਹਿ ਕੂੜਿਆਰਾ ॥
ਭਉਕਿ ਮਰਹਿ ਭਉ ਭਉ ਭਉ ਹਾਰਾ ॥

ਵਹੁ ਝੂਠੇ ਕੁਤੇ ਔ ਸੂਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਇਨ ਯੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ (ਭਉ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਔ (ਭਉ) ਡਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਭਉਕਤੇ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਝੂਠੇ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹਿ ਦੁਰਮਤਿ ਦਰਗਹ ਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਵਹੁ ਮਨੋਂ ਤਨੋਂ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਝੂਠ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਹਾਰੀਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਮਨੂਆ ਟੇਕੈ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੇ ਸਰਣਿ ਪਰੇਕੈ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਨੁ ਟਿਕਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੌਂ ਇਹ ਟੇਕ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਦੇਵੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਦਰਗਹ ਪਿਆਰਾ ਹੇ ॥੧੬॥

ਹਰੀਨਾਮ ਧਨ ਅਮੋਲਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਹੀ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੦

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਧੂ ਸਰਣਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸਾਧੂਆਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਮਾਨ ਕੈ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੭॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪੁ ਜਪੋ ਹਰਿ ਮੇਲਣਹਾਰਾ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲਏਗਾ॥੧੭॥੩॥੯॥ ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਘਰਿ ਰਹੁ ਰੇ ਮਨ ਮੁਗਧ ਇਆਨੇ ॥
ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਅੰਤਰਗਤਿ ਧਿਆਨੇ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਇਯਾਨੇ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਰਹੁ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਅਰ (ਅੰਤਰਗਤਿ) ਅੰਤਰ ਇਸਥਤ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ॥

ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਹੇ ॥੧॥

ਧਨ ਆਦਿਕ ਕਾ ਲਾਲਚ ਛੋਡ ਕੇ (ਅਪਰੰਪਰਿ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਰਚਹੁ ਇਉਂ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰ ਗਜਾਨ ਕੋ ਪਾ ਲੇਵੋਗੇ॥੧॥

ਜਿਸੁ ਬਿਸਰਿਐ ਜਮੁ ਜੋਹਣਿ ਲਾਗੈ ॥
ਸਭਿ ਸੁਖ ਜਾਹਿ ਦੁਖਾ ਫੁਨਿ ਆਗੈ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰ ਜਮ ਦੇਖਣੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਔ ਸੁਖ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈ ਪੁਨ: (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਅੜੇ ਏਹੁ ਪਰਮ ਤਤੁ ਵੀਚਾਰਾ ਹੇ ॥੨॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਪ ਇਹ ਪਰਮ ਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਡੀਠਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਰਸ ਬਹੁਤ ਮੀਠਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਸਰੂਪ ਅੰਤਰ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਮ ਰਹਹੁ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਏਹੁ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਸਾਰਾ ਹੇ ॥੩॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹੁ ਏਹੁ ਜਪ ਤਪ ਔ ਸੰਜਮ ਕਾ ਸਾਰੁ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਬੋਲਹੁ ॥
ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਹਿ ਇਹੁ ਰਸੁ ਟੋਲਹੁ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਬੋਲੋ॥ ਇਹ ਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ (ਟੋਲਹੁ) ਖੋਜੋ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਖੋਜਿ ਲਹਹੁ ਘਰੁ ਅਪਨਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਗਰਭ ਮਝਾਰਾ ਹੇ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਲਖੋ ਫੇਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਾ ਪੜੋਂਗੇ॥੪॥

ਸਚੁ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਹੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ॥
ਤਤੁ ਵੀਚਾਰਹੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣ ਰੂਪ ਸਚੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨਾਵਹੁ ਸਾਰ ਕੋ ਬੀਚਾਰੋ ਔ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਵੋ॥

ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਰਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਹੇ ॥੫॥

ਤੌ ਅੰਤ ਕਾਲ ਕੋ ਜਮ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ (ਬੋਲਹੁ) ਉਚਾਰਣ ਕਰੋ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਦਾਤਾ ਵਡ ਦਾਣਾ ॥
ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਸੁ ਸਬਦਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਸੋ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਾ ਦਾਨਾਉ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਸਚੁ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਤਿਸੁ ਚੂਕਾ ਜਮ ਭੈ ਭਾਰਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜਮ (ਭਾਰਾ) ਭੈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਦੂਰ ਭਜਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਕਾਇਆ ਕੀਨੀ ॥
ਤਿਸ ਮਹਿ ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਲੈ ਚੀਨੀ ॥

ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮੇਲਕੇ ਏਹ ਦੇਹੀ ਕੀਨੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਰਾਮ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਲੇਵੋ॥

ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਰਾਮੁ ਹੈ ਆਤਮ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ਹੇ ॥੭॥

ਜੀਵ ਹੈ ਰਾਮ ਔ ਰਾਮ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੈ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਬੀਚਾਰਣੇ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖਿ ਰਹਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ॥
ਖਿਮਾ ਗਹਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਮੈਂ ਰਹੋ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਇ ਕੈ ਖਿਮਾ ਕੋ (ਗਹਹੁ) ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੋ ਅਰਥਾਤ ਸਹਿਨ ਸੀਲ ਹੋਵੋ॥

ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ ਪਰਾਤਮੁ ਚੀਨਹੁ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਇਹੁ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੇ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਕੇ ਪੁਨ: ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਵਿਆਪਕ ਪਛਾਨੋ ਤੌ ਇਹ ਜੀਵ (ਨਿਸਤਾਰਾ) ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥੮॥

ਸਾਕਤ ਕੂੜ ਕਪਟ ਮਹਿ ਟੇਕਾ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਅਨੇਕਾ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਕੂੜ ਔ ਕਪਟ ਮੈਂ (ਟੇਕਾ) ਇਸਥਿਤੀ ਹੈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਨੇਕੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਆਵਹਿ ਫੁਨਿ ਜਾਵਹਿ ਗ੍ਰਭ ਜੋਨੀ ਨਰਕ ਮਝਾਰਾ ਹੇ ॥੯॥

ਭਗਵਤ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਆਦਿਕ ਨਰਕ ਕੇ ਬੀਚ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਾਕਤ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣਿ ਨ ਚੂਕੈ ॥
ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਨ ਕਬਹੂ ਮੂਕੈ ॥

ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸਿਰੋਂ ਜਮ ਕੀ (ਕਾਣਿ) ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਚੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡਾ ਵਾ ਕਰੁ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰੋਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਬਾਕੀ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਲੀਜੈ ਸਿਰਿ ਅਫਰਿਓ ਭਾਰੁ ਅਫਾਰਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਬਾਕੀ ਲਈਤੀ ਹੈ ਸਿਰ ਪਰ ਬਹੁਤ ਵਾ ਅਸਹਿ ਭਾਰ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੁ ਅਫਾਰਾ ਚੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਕਤੁ ਕਹਹੁ ਕੋ ਤਰਿਆ ॥
ਹਉਮੈ ਕਰਤਾ ਭਵਜਲਿ ਪਰਿਆ ॥

ਜੋ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਹੋ ਸੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਵਹੁ ਸਾਕਤ ਹਉਮੈ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਡੂਬਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕਾ ਪਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੀਐ ਤੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰ ਕੀ ਦਾਤਿ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਈ ॥
ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਤਾਰੇ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਖਸਸ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਬਖਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਮਨਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਪੁਨ: ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰ ਤੇ ਭੂਲੇ ਆਵਹੁ ਜਾਵਹੁ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰਹੁ ਫੁਨਿ ਪਾਪ ਕਮਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਹੁ ਜਾਵਹੁ ਅਰਥਾਤ ਭਰਮਤੇ ਰਹੋਗੇ ਫੇਰ ਪਾਪ ਕਮਾਵਹੁਗੇ ਜਨਮੋਂ ਪੁਨਾ ਮਰੋਗੇ॥

ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਅਚੇਤ ਨ ਚੇਤਹਿ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤਾ ਰਾਮੁ ਪੁਕਾਰਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਸਾਕਤ ਜੋ ਮੂਰਖ (ਅਚੇਤ) ਜੜ ਹੈ ਸੋ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ਉਨਕੋ ਜਬ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਤੌ ਰਾਮ ਕੋ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਬਖਸ ਲਵੋ॥੧੩॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਪੁਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕੀਏ ॥
ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਿਨਿ ਦਾਤੈ ਦੀਏ ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਭੋਗ ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਜੋ ਕੀਏ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਦਾਤਾ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਫਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ਕਿ ਕਿਤਨਾਕ ਚਿਰ ਇਸ ਚਕ੍ਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥

ਕਿਸ ਕਉ ਦੋਸੁ ਦੇਹਿ ਤੂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਹੁ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਕਰਾਰਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਕਿਸ ਕੋ ਦੋਸ ਦੇਵੇਂਗਾ ਜੋ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਸੋ ਤਕੜਾ ਹੋਕੇ ਸਹਾਰੁ॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੧

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ॥
ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਤੂੰ ਅਨੇਕ ਜਨਮਾਂ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਰਹੀ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਬੰਧਕੇ ਚਲਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਕਿਆ ਲੇ ਚਾਲੇ ਬਿਖੁ ਲਾਦੇ ਛਾਰ ਬਿਕਾਰਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਅਬ ਭੀ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਿਆ ਲੈਕੇ ਚਲੇਂਗਾ ਬਿਅਰਥ ਤੂੰ ਪਾਪ ਰੂਪ ਸਾਹ ਲਾਦਤਾ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ॥
ਅਕਥੁ ਕਥਹੁ ਮਨੁ ਮਨਹਿ ਸਮਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ (ਅਕਥੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਥੋ ਤੌਂ ਮਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਮਨ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂਗੀ॥

ਉਠਿ ਚਲਤਾ ਠਾਕਿ ਰਖਹੁ ਘਰਿ ਅਪੁਨੈ ਦੁਖੁ ਕਾਟੇ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ਹੇ ॥੧੬॥

ਇਹ ਮਨ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੀਏ ਦੇਸੋਂ ਪਰਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਉਠ ਚਲਤਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਰੋਕਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਖੋ (ਕਾਟਣਹਾਰਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਫੇਰ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇਗਾ॥੧੬॥

ਹਰਿ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਓਟ ਪਰਾਤੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਦੁਅਰਿਓਂ ਹਰੀ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਣ ਪਛਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹਰਿ ਬਖਸੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ਹੇ ॥੧੭॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਊਤਮ ਹੋਈ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਔਗਨੋਂ ਕੋ ਬਖਸ ਕੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੭॥੪॥੧੦॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਿ ਕਰਿ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ਤੁਮਾਰੀ ॥
ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਦਇਆਲੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਬਡੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਇਆਲ ਮੁਰਾਰੀ ਤੁਮ ਸਾਮ੍ਰਥ ਹੋ॥

ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ਤੂ ਪੂਰਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਹੇ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਕੌਤਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰੂਪੁ ਅਨੂਪੁ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਅਨੂਪ ਦਇਆਲ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹਿ ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਕੀਆ ਕਮਾਤਾ ਹੇ ॥੨॥

ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਵੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸੋ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਭਲੀ ਜਗਜੀਵਨ ॥
ਸਭਿ ਘਟ ਭੋਗੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵਨ ॥

ਹੇ ਜਗਜੀਵਨ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਤੇਰੀ ਹੀ ਜੋਤਿ ਭਲੀ ਉਤਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਭੋਗਤਾ ਹੋਇਕੈ ਰਸੋਂ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਲੇਵੈ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਤਿਹੁ ਲੋਈ ਜਗਤ ਪਿਤ ਦਾਤਾ ਹੇ ॥੩॥

ਹੇ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਤੀਨ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਜਗਜਾਸੀ ਹੋਇਕੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੂ ਹੋਇਕੈ ਆਪੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਵਾ ਦਾਤਾ ਭਗਤਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਪਵਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਜੀਉ ਪਾਇਆ ॥

ਆਪ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਖੇਲ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕੈ ਬੀਚ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਨਗਰੀ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਸੋ ਦਸਵਾ ਗੁਪਤੁ ਰਹਾਤਾ ਹੇ ॥੪॥

ਦੇਹੀ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਕੇ ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਗੁਪਤ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਨਦੀ ਅਗਨੀ ਅਸਰਾਲਾ ॥
ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸਬਦਿ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਹਿੰਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਤਿ ਈਰਖਾ ਏਹੁ ਚਾਰਿ ਨਦੀਆਂ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਭਿਆਨਕ ਹੈਂ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਕੋ ਬੂਝ ਕਰਿ ਇਨ ਨਦੀਓਂ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਦੁਰਮਤਿ ਡੂਬਹਿ ਦਾਝਹਿ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਹਰਿ ਲਿਵ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜੋ ਸਾਕਤ ਦੁਰਮਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲਤੇ ਡੂਬਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਅਪੁ ਤੇਜੁ ਵਾਇ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਆਕਾਸਾ ॥
ਤਿਨ ਮਹਿ ਪੰਚ ਤਤੁ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥

ਜਲ ਅਗਨੀ ਪੌਣ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਔ ਅਕਾਸ॥ ਤਿਨ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਮੇਂ ਵਸਕੇ ਜਿਸਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰਹਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਤਜਿ ਮਾਇਆ ਹਉਮੈ ਭ੍ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਔ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਤਿਆਗੀ ਹੈ॥੬॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਸਬਦਿ ਪਤੀਜੈ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਟੇਕ ਟਿਕੀਜੈ ॥

ਇਹ ਮਨ ਤੌ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਤੀਜਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੋਂ ਕਿਆ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਚੋਰੁ ਮੁਹੈ ਘਰੁ ਮੰਦਰੁ ਇਨਿ ਸਾਕਤਿ ਦੂਤੁ ਨ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੭॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਮੰਦਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਬੀਚ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਚ ਕਾਮਾਦੀ ਚੋਰ ਧਰਮ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਲੂਟਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਨੇ ਤਿਨ (ਦੂਤ) ਦੁਸਮਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਦੁੰਦਰ ਦੂਤ ਭੂਤ ਭੀਹਾਲੇ ॥

ਖਿੰਚੋਤਾਣਿ ਕਰਹਿ ਬੇਤਾਲੇ ॥

ਦ੍ਵੰਦ ਮਚਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦ ਦੂਤ ਭੂਤੋਂ ਸਮ ਭਿਆਨਕ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਸੋ ਖਿੰਜੋਤਾਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕੀ ਓਰ ਖੈਂਚਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਪ੍ਰੇਤ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਬਿਨੁ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ਆਵਤ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੮॥

ਇਨਕੇ ਵਸ ਹੂਆ ਹੂਆ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਗਜਾਤਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਨ: ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਪਤ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮਣੇ ਮਰਣੇ ਵਿਖੇ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੂੜੁ ਕਲਰੁ ਤਨੁ ਭਸਮੈ ਢੇਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੈਸੀ ਪਤਿ ਤੇਰੀ ॥

ਝੂਠ ਰੂਪ ਕਲਰ ਕੋ ਜੀਵ ਖਰੀਦਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਸ ਤਨ ਨੇ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋਨਾ ਹੈ ਹੇ ਜੀਵ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਤੇਰੀ ਕੈਸੀ ਪਤਿ ਹੋਵੈਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪਤ ਨ ਰਹੇਗੀ॥

ਬਾਧੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਮਕੰਕਰਿ ਕਾਲਿ ਪਰਾਤਾ ਹੇ ॥੯॥

ਚਹੁ ਜਗੋਂ ਮੈਂ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਕੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗੀ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਸਮਾਂ ਪਛਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਮਿਲਹਿ ਸਜਾਈ ॥
ਤਿਸੁ ਅਪਰਾਧੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਕਾਈ ॥

ਪੁਨ: ਜਮਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈਂ ਬਾਧੇ ਹੂਏ ਕੋ ਸਜਾਈਂ ਮਿਲਨਗੀਆਂ ਹੇ ਅਪਰਾਧੀ ਜੀਵ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਸੁਭ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਮੰਦਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੇ ਬਿਲਲਾਵੈ ਜਿਉ ਕੁੰਡੀ ਮੀਨੁ ਪਰਾਤਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਕੀਰਣੇ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰੇਗਾ ਔ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਉ ਕੁੰਡੀ ਮੈਂ ਮਛ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤੌ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਾਕਤੁ ਫਾਸੀ ਪੜੈ ਇਕੇਲਾ ॥
ਜਮ ਵਸਿ ਕੀਆ ਅੰਧੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥

ਸਾਕਤ ਇਕਲਾ ਹੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਜਮੋਂ ਕਾ ਵਸ ਕੀਆ ਹੂਆ ਅਗਜਾਨੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਸੂਝੈ ਆਜੁ ਕਾਲਿ ਪਚਿ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਸਤੇ ਆਜ ਕਾਲ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਜਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਬੇਲੀ ਕੋਈ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਰਾਖਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬੇਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਅਰੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੋ ਸਾਮਰਥ ਗੁਰ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਇਉ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਮਿਲਾਤਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਉਂ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੨

ਭੂਲੇ ਸਿਖ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਏ ॥
ਉਝੜਿ ਜਾਦੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਕੋ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘਾਦਿ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਰਖਜਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਸੰਗਿ ਸਖਾਤਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਤਿਸ ਗੁਰ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸਦਾ ਸੇਵ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਔ ਸੰਗ ਕਾ ਸਖਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਗੁਰ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਬ੍ਰਹਮੈ ਇੰਦ੍ਰਿ ਮਹੇਸਿ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਬ੍ਰਹਮੇ ਔ ਇੰਦ੍ਰ ਔ ਸਿਵ ਨੇ ਤੌ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਾ ਕਰੁ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਲਖੁ ਕਹਹੁ ਕਿਉ ਲਖੀਐ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸਹਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਗਤੀ ਅਲਖ ਹੈ ਕਹੁ ਤੋ ਸਹੀ ਕਿਉਂ ਲਖੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪਛਾਣ ਬਖਸੇ ਤਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਿਉਂ ਕਾ ਤਿਉਂ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਦਰਸਨੁ ॥
ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁ ਪਰਸਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤ੍ਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸੰਸੇ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਘਟਿ ਦੀਪਕੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਦੀਪਕੁ ਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰਮਲ ਸਤਾ ਰੂਪ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮੈਂ ਆਈ ਹੁਈ ਜਾਣੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਭੋਜਨ ਗਿਆਨੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ॥
ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ਤਿਨਿ ਦਰਸਨੁ ਡੀਠਾ ॥

ਗਜਾਨ ਭੋਜਨ ਕਾ ਬਡਾ ਮੀਠਾ ਰਸ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਡੀਠਾ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਮਿਲੇ ਬੈਰਾਗੀ ਮਨੁ ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਸਮਾਤਾ ਹੇ ॥੧੬॥

ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਜਗਤ ਸੋਂ ਵਿਰਕਤ ਹੋਕੇ (ਮਿਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਅਰੁ ਇਛਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਮਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਪਰਧਾਨਾ ॥
ਤਿਨ ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਸੁ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦੀਜੈ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੭॥੫॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਜਸੁ ਔ ਅਪਨੇ ਜਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦੇਹੁ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਜਨ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੋਵੈ॥੧੭॥੫॥੧੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ॥
ਜਿਨਿ ਧਰ ਚਕ੍ਰ ਧਰੇ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਕੋ ਜਾਣੋ ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਤੀ ਆਦਿ ਆਠ (ਚਕ੍ਰ) ਅਵਰਣ ਵਿਚਾਰਕੈ ਧਰੇ ਹੈਂ ਪੰਜ ਅਕਾਸਾਦੀ ਤਤ ਮਹਿਤਤ ਹੰਕਾਰ ਔ ਮਾਇਆ ਇਹ ਆਠ ਅਵਰਣ ਹੈਂ॥ ਵਾ (ਧਰ) ਧਰਤੀ ਆਦੀ ਚਉਦਾਂ ਲੋਕ ਰੂਪ ਚਕ੍ਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਾਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ? ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਔ ਸਾਚਾ ਹੈ॥੧॥

ਵੇਕੀ ਵੇਕੀ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ॥
ਦੁਇ ਪੰਦੀ ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ ॥

ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜੀਵ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਦੋਇ ਸਿਖ੍ਯਾ ਵਾਲੇ ਰਾਹੀ ਦੋ ਰਸਤਿਆਂ ਮੈਂ ਚਲਾਏ ਹੈਂ ਦੇਵਤਾ ਦੈਂਤ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਵਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਵਿਣੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਗੁਰ ਪੂਰਿਆਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੜਹਿ ਮਨਮੁਖ ਪਰੁ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਬੂਝਹਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪੜਤਾ ਤੋ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਪੜਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਹੈ ਵਾ ਵੇਦ ਕੀ ਬਿਧੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਨਾ ਹੈ॥

ਲੈ ਕੈ ਵਢੀ ਦੇਨਿ ਉਗਾਹੀ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਗਲਿ ਫਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਔਰ ਜੋ (ਵਢੀ) ਰਿਸਵਤ ਲੈਕੇ ਉਗਾਹੀਆਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਾ ਫਾਹਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਦੁਰਮਤ ਮੈਂ ਫਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਹਿ ਪੁਰਾਣਾ ॥
ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਤਤੁ ਨ ਜਾਣਾ ॥

ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਪੁਰਾਣ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਝਗੜੇ ਹੀ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਸਚ ਸੂਚੇ ਸਚੁ ਰਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੂਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਦਾ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਸਾਲਾਹੇ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖੈ ॥
ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਸਚੁ ਪਰਾਖੈ ॥

ਸਭ (ਸੁਣਿ) ਕੰਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਣ ਕੇ (ਆਖੈ) ਮੁਖ ਦੁਆਰੇ ਸਾਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਆਪੇ ਸਚ ਕੋ ਪਰਖਤਾ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਲਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖੈ ਕੇਤੀ ਬਾਣੀ ॥
ਸੁਣਿ ਕਹੀਐ ਕੋ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਕੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਣੀ ਕੋ ਆਖਤੀ ਹੈ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਔ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਜਾ ਕਉ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ਆਪੇ ਅਕਥ ਕਥਾ ਬੁਧਿ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

(ਅਲਖੁ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਲਖਾਵੈ ਅਕਥ ਰੂਪ ਕੀ ਕਥਾ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਜਨਮੇ ਕਉ ਵਾਜਹਿ ਵਾਧਾਏ ॥
ਸੋਹਿਲੜੇ ਅਗਿਆਨੀ ਗਾਏ ॥

ਜਨਮ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਤੋ ਵਾਜੇ ਵਾਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵਧਾਏ ਸਬਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਗਯਾਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ ਮਿਲ ਕਰ ਮੰਗਲ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਜਨਮੈ ਤਿਸੁ ਸਰਪਰ ਮਰਣਾ ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਹੇ ॥੭॥

ਜੋ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੋ ਸਾਹਾਂ ਕਾ ਸਾਹ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕਾ ਕਰਮੁ ਲੇਖੁ ਪਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਏ ॥
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਦੁਖਾ ਸੁਖ ਦੀਏ ॥

ਸੰਜੋਗ ਔ ਬਜੋਗ ਧਰਮ ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਭੂ ਨੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਕਰਮਾਨਸਾਰ ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਕਰਕੇ ਧਰਮਾਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਉਪਾਇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੀ ਤੇ ਭਏ ਨਿਰਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੀਲੁ ਸਨਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਜੋ ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਬੀਚ ਤੇ ਅਸੰਗ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਇ ਕੀ ਸੰਜੋਇ ਪਹਰੀ ਹੈ॥੮॥

ਨੀਕੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਵਾਪਾਰੀ ॥
ਸਚੁ ਸਉਦਾ ਲੈ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਕੇ ਬਿਆਪਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭਲੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਚਾ ਸੌਦਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਸਚਾ ਵਖਰੁ ਜਿਸੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਓਮਾਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜਿਸਕੇ ਪਲੇ ਸਚ ਨਾਮ ਰੂਪ (ਵਖਰੁ) ਵਸਤੂ ਧੰਨਯਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਹੀ ਉਤਸਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥੯॥

ਕਾਚੀ ਸਉਦੀ ਤੋਟਾ ਆਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਕਚੇ ਝੂਠੇ ਮਾਇਕ ਸੌਦੇ ਸੇ ਤੋਟਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਵਣਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਰਾਸਿ ਸਲਾਮਤਿ ਚੂਕਾ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜਿਸਕੀ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਰਾਸ ਸਲਾਮਤਿ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲੇ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਚੂਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੩

ਸਭੁ ਕੋ ਬੋਲੈ ਆਪਣ ਭਾਣੈ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਦੂਜੈ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਸਭ ਕੋ ਹੀ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਭਾਣੈ ਅਨਸਾਰ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ॥

ਅੰਧੁਲੇ ਕੀ ਮਤਿ ਅੰਧਲੀ ਬੋਲੀ ਆਇ ਗਇਆ ਦੁਖੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਅਗਜਾਨੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਅੰਧੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਕਬੀ ਆਇਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਬੀ ਦਮ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਗਿਆ ਹੈ (ਤਾਹਾ) ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਦੁਖ ਹੀ ਬਨਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਦੁਖ ਮਹਿ ਜਨਮੈ ਦੁਖ ਮਹਿ ਮਰਣਾ ॥

ਦੂਖੁ ਨ ਮਿਟੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾ ॥

ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਦੁਖ ਬੀਚ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ॥

ਦੂਖੀ ਉਪਜੈ ਦੂਖੀ ਬਿਨਸੈ ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਕਿਆ ਲੈ ਜਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਉਤਪਤੀ ਵੇਲੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਜੋਗ ਸੇ ਭੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਔ ਕਿਆ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਗਾ ਭਾਵ ਖਾਲੀ ਆਤਾ ਅਰੁ ਖਾਲੀ ਗਿਆ ਵਾ ਸਾਸੋਂ ਰੂਪ ਰਤਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਥਾ ਅਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਕੋਇਲੇ ਖਰੀਦ ਕੇ ਲੈ ਗਜਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਰਕਾਰਾ ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਨਹੀ ਜਮ ਧਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕਰਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਜਮ ਕੀ ਧਾੜ ਤਿਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਅਰ ਨਾ ਅਉਣਾ ਜਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਡਾਲ ਛੋਡਿ ਤਤੁ ਮੂਲੁ ਪਰਾਤਾ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਓਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਡਾਲ) ਔਰ ਔਰ ਦੇਵਤੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ (ਮੂਲੁ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਪਰਾਤਾ) ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਉਤਸਾਹ ਹੁਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਨਹੀ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ॥

ਨਾ ਦੁਖੁ ਦੇਖਹਿ ਪੰਥਿ ਕਰਾਰੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਜਮ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ॥ ਡਾਢੇ ਦੁਖਦਾਈ ਪੰਥ ਕੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ (ਕਾਹਾ) ਕਜੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੧੪॥

ਓੜੁ ਨ ਕਥਨੈ ਸਿਫਤਿ ਸਜਾਈ ॥

ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਰਹਹਿ ਰਜਾਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਫਤ ਕੀ ਸਿਫਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਸਾਬਾਸੀਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਥਨੇ ਕਰ ਓੜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜੋ ਸਜਾਈਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਭੀ ਓੜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦਰਗਹ ਪੈਧੇ ਜਾਨਿ ਸੁਹੇਲੇ ਹੁਕਮਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਤਿ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਗੁਣ ਕਥਹਿ ਘਨੇਰੇ ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਵਡੇ ਵਡੇਰੇ ॥

ਗੁਣ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਆਦੀ ਘਨੇ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕਿਆ ਤਛ ਜੀਵ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਹੀਏ॥ ਭਾਵ ਕਿਆ ਹਮਨੇ ਅੰਤ ਪਾਇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਭਾਵ ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਭੀ ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਪਤਿ ਰਾਖਹੁ ਤੂ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੬॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਚ ਮਿਲੇ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਮੈਂ ਭੀ ਪਤਿਸਟਾ ਰਾਖ ਲੇਵੋਂ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇ ਮਾਂਗ ਲੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਰੀਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਸਿਰਾ ਸਾਹੋ ਕੇ ਭੀ ਪਾਤਸਾਹਿ ਹੈਂ॥੧੬॥੬॥੧੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ॥

ਦਖਨੀ ਛੰਦ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੁ ਨਗਰ ਗੜ ਅੰਦਰਿ ॥
ਸਾਚਾ ਵਾਸਾ ਪੁਰਿ ਗਗਨੰਦਰਿ ॥

ਨਗਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਇਆ ਰੂਪ ਜੋ ਨਗਰ ਹੈ ਇਸਕੇ ਅੰਦਰ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਰੂਪ ਵਾ ਅੰਤਹਕਰਨ (ਗੜ) ਕਿਲਾ ਹੈ ਔ ਸਾਚਾ ਜੋ ਪੂਰਨ ਚਿਦਾਕਾਸੁ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਅਸਥਿਰੁ ਥਾਨੁ ਸਦਾ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਦਾ ॥੧॥

ਵਹੁ ਅਸਥਿਰ (ਥਾਨੁ) ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਉਜਲ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਨਗਰੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੧॥

ਅੰਦਰਿ ਕੋਟ ਛਜੇ ਹਟਨਾਲੇ ॥
ਆਪੇ ਲੇਵੈ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਇਸ ਕੋਟਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੋਲਕ ਛੇਜੈ ਹੈ ਔ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹਟਾਂ ਕੇ ਬਾਜਾਰ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਆਪ ਹੀ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੇ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਜੜੇ ਜੜਿ ਜਾਣੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਖੋਲਾਇਦਾ ॥੨॥

ਜੋ ਜੜਤਾ ਰੂਪ ਵਾ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਬਿਘਨ ਰੂਪ ਖਟ ਚਕ੍ਰ ਤਖਤੇ ਬਜਰ ਸਮ ਜੜੇ ਹੁਏ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਵਾਲਾ ਤਿਨ ਕੋ ਖੁਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੨॥

ਭੀਤਰਿ ਕੋਟ ਗੁਫਾ ਘਰ ਜਾਈ ॥
ਨਉ ਘਰ ਥਾਪੇ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ॥

ਇਹ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੋਟ ਹੈ ਇਸਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਵਾ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਰੂਪ ਗੁਫਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਕੇ ਘਰ ਕੀ (ਜਾਈ) ਜਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਜ ਸਥਾਨੁ ਹੈ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਿ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਨਉ ਘਰ) ਨੌ ਗੋਲਕ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ॥

ਦਸਵੈ ਪੁਰਖੁ ਅਲੇਖੁ ਅਪਾਰੀ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਦਾ ॥੩॥

ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਅਲੇਖ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਬ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਅਲਖ ਰੂਪ ਜਣਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਇਕ ਵਾਸਾ ॥
ਆਪੇ ਕੀਤੋ ਖੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ॥

ਪਉਣ ਪਾਨੀ ਅਗਨੀ ਇਨ ਤਤੋਂ ਕਾ ਇਕ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ ਏਹੁ ਤਮਾਸਾ ਰੂਪ ਖੇਲ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਰੋਧੀਓਂ ਕਾ ਇਕ ਠੌਰ ਮੈਂ ਮਿਲਾਪ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਬਲਦੀ ਜਲਿ ਨਿਵਰੈ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਆਪੇ ਜਲ ਨਿਧਿ ਪਾਇਦਾ ॥੪॥

ਤਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬਲਦੀ ਹੁਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲ ਤੇ ਨਿਵਰਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਹੋਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲ ਕੋ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਪੈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਰਸਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਧਰਤਿ ਉਪਾਇ ਧਰੀ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ॥
ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਉ ਆਪਿ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਇਸ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਉਤਪਤੀ ਅਰੁ ਪ੍ਰਲੈ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਆਪ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ,ਹੈ॥

ਪਵਣੈ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਸਭ ਥਾਈ ਕਲਾ ਖਿੰਚਿ ਢਾਹਾਇਦਾ ॥੫॥

ਸਭ ਥਾਈ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣ ਕਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਕੋ ਜਬ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰੀਰਾਂ ਕੋ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਤਿਸੁ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਮਾਲਣਿ ਤੇਰੀ ॥
ਚਉਰੁ ਢੁਲੈ ਪਵਣੈ ਲੈ ਫੇਰੀ ॥

ਅਠਾਰਾਂ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਤੇਰੀ ਮਾਲਣ ਹੈ ਪਵਣ ਜੋ ਫੇਰੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਹੀ ਮਾਨੋ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਚੌਰ ਝੂਲਤਾ ਹੈ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਦੀਪਕ ਰਾਖੇ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਸਮਾਇਦਾ ॥੬॥

ਚੰਦ ਔ ਸੂਰਜ ਇਹੁ ਦੋ ਤੈਨੇ ਦੀਵੇ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਤੋ ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਖੀ ਪੰਚ ਉਡਰਿ ਨਹੀ ਧਾਵਹਿ ॥
ਸਫਲਿਓ ਬਿਰਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਰੂਪ ਸਫਲ ਬ੍ਰਿਛ ਤੇ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੰਚ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਪੰਖੀ ਵਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਉਡ ਕਰ ਦੌੜਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਰਵੈ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚੋਗ ਚੁਗਾਇਦਾ ॥੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵੈ) ਜਪਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕੀ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਚੋਗ ਚੁਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਝਿਲਮਿਲਿ ਝਿਲਕੈ ਚੰਦੁ ਨ ਤਾਰਾ ॥
ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਨ ਬਿਜੁਲਿ ਗੈਣਾਰਾ ॥

ਵਹੁ (ਝਿਲਮਿਲਿ) ਏਕ ਰਸ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਚੰਦ ਤਾਰਾ ਭੀ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਔ ਬਿਜਲੀ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਭੀ ਉਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਅਕਥੀ ਕਥਉ ਚਿਹਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਮਨਿ ਭਾਇਦਾ ॥੮॥

ਅਕਥ ਰੂਪ ਕਾ ਬੇਦ ਐਸੇ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਚਿੰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਸਾਰੇ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪਸਰੀ ਕਿਰਣਿ ਜੋਤਿ ਉਜਿਆਲਾ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਆਪਿ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਕਤੀਆਂ ਰੂਪ ਕਿਰਣਾਂ ਪਸਰ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਦਇਆਲ ਉਤਪਤੀ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੁ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰਿ ਵਾਇਦਾ ॥੯॥

ਇਕ ਰਸ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਸਦਾ ਜੋ (ਧੁਨਿ) ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਸਰੂਪ ਕੇ ਤਾਂਈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਵਾਇਦਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੪

ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਜੈ ॥
ਸਗਲ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਛਾਜੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਏਕ ਰਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਭੈ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ (ਛਾਜੈ) ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋਇਕੈ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਦਰਿ ਸੋਹੈ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸਾਜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਐਸੇ ਤੂੰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸੋਈ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥

ਆਦਿ ਸੇ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਨਿਰਮਲ ਸਭਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਤੇਰੇ ਸਾਦਰਸ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਏਕੰਕਾਰੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਹਉਮੈ ਗਰਬੁ ਗਵਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਹੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਜਿਸਕੀ ਤੂੰ ਦੇਹ ਕੀ ਹੰਤਾ ਔ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਔ ਧਨ ਕਾ ਗਰਬ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਦੂਆ ਤੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦੂਆ ਔ ਤੀਆ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦ੍ਵੈਤ ਔ ਤੀਨ ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਸੁ ਅਪਰ ਪਰੰਪਰੁ ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਅਪਰ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਤਿਨਕਾ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਸ ਕਾ ਭੀ ਤੂੰ ਪਰਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਏਕੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਪਰਖ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਸਚੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥
ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਚੀਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਗਜਾਨ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਔ ਨਿਧਾਨ ਗੰਭੀਰ ਹੈ॥ ਤੇਰਾ ਦਫਤਰ ਵਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਤੁਧੁ ਜਾਚੈ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਪਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜਾਚਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਬਲੇ ਭਲੇ ਕਰਮ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਸਚੁ ਹਾਥਿ ਤੁਮਾਰੈ ॥
ਵੇਪਰਵਾਹ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰੈ ॥

ਕਰਮ ਔ ਧਰਮ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈਂ ਹੇ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਤੇਰੇ ਅਤੋਟ ਭੰਡਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾਲੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਹੇ ਸਦਾ ਕੇ ਦਿਆਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਆਪੇ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਵੈ ਆਪੇ ॥
ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਆਪੇ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਤੂੰ ਦਿਖਾਵੈ ਸੋ ਆਪਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਔ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਵਿਛੋੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਥਾ ਆਪੇ ਹੀ ਜਿਵਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਤੁਧੁ ਅੰਦਰਿ ॥
ਦੇਖਹਿ ਆਪਿ ਬੈਸਿ ਬਿਜ ਮੰਦਰਿ ॥

ਜੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਰੀਤੀ ਹੈ (ਤੇਤੀ) ਤਿਤਨੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਕੇ ਮੰਦਰੋਂ ਵਾ (ਬਿਜ) ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਬੈਠਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਹਰਿ ਦਰਸਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੧॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪ੍ਰੋਖ ਨ ਹੋਵੈ॥੧੬॥੧॥੧੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਦਰਸਨੁ ਪਾਵਾ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ॥
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥

ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਾਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਪਾਵਾਂ ਪੁਨ: ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈ ਹੇ ਸਚੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਭੀ ਗਾਵਾਂ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ਤੂ ਭਾਵਹਿ ਕਰਤੇ ਆਪੇ ਰਸਨ ਰਸਾਇਦਾ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਾਂ ਤਦ ਤੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਜਾਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਗਜਾਕਾਰੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਜਿਹਵਾ ਕੋ ਨਾਮ ਰਸ ਬਿਖੈ ਰਸਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋਹਨਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਭੂ ਦਰਬਾਰੇ ॥
ਮੁਕਤੁ ਭਏ ਹਰਿ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਭਗਤ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਮੁਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥੨॥

ਜੇਹੜੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇਕੈ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਈਸਰੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ॥
ਇੰਦ੍ਰ ਤਪੇ ਮੁਨਿ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ॥

ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਔ ਦੇਵੀਆਂ ਤਥਾ (ਦੇਵ) ਦੇਵਤਾ ਇੰਦ੍ਰ ਔ ਤਪ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪੁਨ ਮੁਨੀਸਰ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਕੇਤੇ ਬਨਵਾਸੀ ਅੰਤੁ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇਦਾ ॥੩॥

ਜਤ ਰਖਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਸਤ ਬੋਲਣੇ ਹਾਰੇ ਬਨ ਕੇ ਬਸਨੇ ਹਾਰੇ ਕਈ ਹੈਨ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥੩॥

ਵਿਣੁ ਜਾਣਾਏ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪਣ ਭਾਣੈ ॥

ਤੇਰੇ ਜਣਾਇਆਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੂੰ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਅਨਸਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਉਪਾਏ ਭਾਣੈ ਸਾਹ ਲਵਾਇਦਾ ॥੪॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਆਂ ਕੇ ਜੀਉ ਤੈਨੇ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਸ੍ਵਾਸ ਦਵਾਂਵਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਗਮਨਾਗਮਨ ਤੁਮਾਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਿਹਚਉ ਹੋਵੈ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ਰੋਵੈ ॥

ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਹੋਵਤਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਆਪ ਗਣਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਰੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਵਹੁ ਭੁਲਾ ਠਉਰ ਨ ਪਾਏ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੫॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਨਿਰਮਲ ਕਾਇਆ ਊਜਲ ਹੰਸਾ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਅੰਸਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਕਾਇਆ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਇਆ ਬੀਚ ਜੀਉ ਭੀ ਸੁਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਅੰਸ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਰਿ ਪੀਵੈ ਬਾਹੁੜਿ ਦੂਖੁ ਨ ਪਾਇਦਾ ॥੬॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤੋ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨਕੈ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪੁਨ: ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬਹੁ ਸਾਦਹੁ ਦੂਖੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥
ਭੋਗਹੁ ਰੋਗ ਸੁ ਅੰਤਿ ਵਿਗੋਵੈ ॥

ਬਹੁ ਸ੍ਵਾਦੋਂ ਥੀਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭੋਗੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੇਂ ਰੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਖਰਾਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਖਹੁ ਸੋਗੁ ਨ ਮਿਟਈ ਕਬਹੂ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਭਰਮਾਇਦਾ ॥੭॥

ਹਰਖ ਥੀਂ ਸੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਕੈ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਟਤਾ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੰਨਣੇ ਤੇ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਭਵੈ ਸਬਾਈ ॥
ਸਾਚਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਗ੍ਯਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਵਾਈਤੀ ਹੈ॥ ਸਾਚਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨੀਓਂ ਨੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੮॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਭਉ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੮॥

ਅਟਲੁ ਅਡੋਲੁ ਅਤੋਲੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਢਾਹਿ ਫੇਰਿ ਉਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਅਟਲ ਅਡੋਲ ਔ ਅਤੋਲ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਖਿਨ ਮਹਿ ਢਾਹਿ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੇ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤਿਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਉਸਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਪਤੀਆਇਦਾ ॥੯॥

ਨਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਰੇਖਾ ਹੀ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਕੀ ਵਾ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਭੇਦੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀਆਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਨਿਸਚਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੫

ਹਮ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਾਧਿਕ ਸਾਚ ਭਲੇ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜੋ ਸਚੇ ਸਾਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਚਾਰਮਾਨ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਸੀ ਆਪੇ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜਿਤ ਜਾਇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸਚੇ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਪਲੈ ਸਾਚੁ ਸਚੇ ਸਚਿਆਰਾ ॥
ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ਸਬਦੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੀ ਸਚਿਆਰਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸਾਚੁ ਕਲਾ ਧਰਿ ਥਾਪੀ ਸਾਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇਦਾ ॥੧੧॥

ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸਚੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਨ ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਾਚੇ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਤੀਆਉਤਾ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਵਡਾ ਵਡਾ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੋਝੀ ਕਿਨੈ ਨ ਹੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੱਡਾ ਵੱਡਾ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਆਖਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਸੋਝੀ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਸਾਚੇ ਭਾਏ ਨਾ ਵੀਛੁੜਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਵਿਛੜ ਕੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਧੁਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੇ ਧਾਹੀ ਰੁੰਨੇ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਮੁਹਲਤਿ ਪੁੰਨੇ ॥

ਜੋ ਆਦਿ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਕੇ ਰੋਏ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਮੁਹਲਤਿ) ਅਵਧ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਇਆਂ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਮੇਲਿ ਨ ਪਛੋਤਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜਿਸਕੇ ਤੂੰ ਔਗੁਨ ਬਖਸੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਫੇਰ ਵਹੁ ਪਛਤਾਵਤਾ ਨਹੀਂ॥੧੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ॥

ਆਪੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਆਪੇ ਮੁਕਤਾ ॥

ਇਹ ਉਸ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਮੁਕਤਿ ਦਾਨੁ ਮੁਕਤੀਸਰੁ ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਹੇ ਈਸਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਕੀ ਮਮਤਾ ਔ ਮੋਹੁ ਅਗਜਾਨ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਦਾਨਾ ਕੈ ਸਿਰਿ ਦਾਨੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਾਮਰਥ ਅਪਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨੀਆਂ ਕੇ ਸਿਰ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਬਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਅਪਣਾ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਰਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਸੰਸਾਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਅਪਨਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਤਤ ਕਰਿਆ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਤੂੰ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜਿਸ ਸੇ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਸੁਭ ਕਰਨੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਾਚੇ ਭਾਵਹਿ ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਉਪਜਹਿ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਮਿਲਿ ਸਾਚੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੨॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਨਿਹਚਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਾਚੇ ਜੋ ਤੁਮਕੋ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ॥੧੬॥੨॥੧੪॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਇਕਰ ਪੁਨ: ਉਤਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵੇਂਗੇ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਰਬਦ ਨਰਬਦ ਧੁੰਧੂਕਾਰਾ ॥

ਧਰਣਿ ਨ ਗਗਨਾ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

(ਅਰਬਦ) ਗਿਣਤੀ ਤੇ (ਨਰਬਦ) ਅਗਿਣਤ ਕਾਲ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਰਹਿਆ ॥ ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਨਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾ ਅਕਾਸ ਹੀ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਨਾ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਨ ਚੰਦੁ ਨ ਸੂਰਜੁ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇਦਾ ॥੧॥

ਨਾ ਦਿਨ ਨਾ ਰਾਤ ਨਾ ਚੰਦ ਔ ਸੂਰਜ ਹੀ ਰਹਿਆ ਏਕ ਹੀ ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਸਮਾਧੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਥਾ॥੧॥

ਖਾਣੀ ਨ ਬਾਣੀ ਪਉਣ ਨ ਪਾਣੀ ॥

ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਨ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਨ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਨ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਆਦਿ ਬਾਣੀਆਂ ਔ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਭੀ ਨਹੀ ਥਾ॥ ਉਤਪਤੀ ਔ ਖਪਾਉ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣਾ ਔ ਕਹੀਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਖੰਡ ਪਤਾਲ ਸਪਤ ਨਹੀ ਸਾਗਰ ਨਦੀ ਨ ਨੀਰੁ ਵਹਾਇਦਾ ॥੨॥

ਨਵੇਂ ਖੰਡ ਔ ਸਤ ਪਤਾਲ ਤਥਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ ਔ ਨਦੀਆਂ ਮੈਂ ਜਲ ਭੀ ਕੋਈ ਵਹਾਉਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ॥੨॥

ਨਾ ਤਦਿ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲਾ ॥

ਦੋਜਕੁ ਭਿਸਤੁ ਨਹੀ ਖੈ ਕਾਲਾ ॥

ਸੁਰਗ ਅਰ ਮਾਤ ਲੋਗ ਪੁਨਾ ਪਤਾਲ ਕੀ ਸੰਗਿਆ ਭੀ ਤਬ ਨਹੀਂ ਥੀ ਨਰਕ ਔ ਸੁਰਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਇਛਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਔ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਾਲੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਨਰਕੁ ਸੁਰਗੁ ਨਹੀ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਨਾ ਕੋ ਆਇ ਨ ਜਾਇਦਾ ॥੩॥

ਨਾ ਕੋਈ ਨਰਕ ਔ ਸੁਰਗ ਹੀ ਥਾ ਔ ਜੰਮਣ ਤਥਾ ਮਰਨਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਔ ਨ ਕੋਈ ਕਿਤੇ ਆਉਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤਾ ਥਾ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਔ ਸਿਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਦਿਸਤਾ ਥਾ ਇਕ ਹੀ ਸੋਈ ਥਾ॥

ਨਾਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਹੀ ਜਾਤਿ ਨ ਜਨਮਾ ਨਾ ਕੋ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੪॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤਾ ਹੀ ਥਾ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮ ਹੀ ਥਾ ਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਥਾ॥੪॥

ਨਾ ਤਦਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਬਨਵਾਸੀ ॥

ਨਾ ਤਦਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥

ਜਤੀ ਔ ਸਤੀ ਪੁਨਾ ਬਨਵਾਸੀ ਨਹੀਂ ਥੇ ॥ ਤਬ ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਸਖਵਾਸੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਭੇਖੁ ਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋ ਨਾਥੁ ਕਹਾਇਦਾ ॥੫॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮਾਦਿ ਭੇਖ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ ਨਾ ਕੋਈ ਨਾਥ ਹੀ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਨਾ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥

ਨਾ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ਦੂਜਾ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਔ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਕਹਤਾ ਥਾ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੬॥

ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪ੍ਰਲਜ ਕੋ ਉਪਾਇਕੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਥਾ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਇਤਨਾ ਚਿਰ ਪ੍ਰਲੋ ਰਹਨੀ ਹੈ ਏਹੁ ਜਾਨਤਾ ਥਾ॥੬॥

ਨਾ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮੁ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ ॥

ਗੋਪੀ ਕਾਨੁ ਨ ਗਊ ਗੋੁਆਲਾ ॥

ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਔ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਪੁਨਾ ਤੁਲਸੀ ਆਦ ਮਾਲਾ ਗੋਪੀ ਔ ਕਾਨ ਪੁਨ: ਗਊ ਤੇ ਗੁਆਲ ਆਦਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਪਾਖੰਡੁ ਨ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋ ਵੰਸੁ ਵਜਾਇਦਾ ॥੭॥

ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰੁ ਪਖੰਡ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਬੰਸੀ ਬਜਾਵਤਾ ਥਾ॥੭॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਨਹੀ ਮਾਇਆ ਮਾਖੀ ॥

ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹੀ ਦੀਸੈ ਆਖੀ ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਔ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਮਾਖੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਜਾਤ ਜਨਮ ਇਹ ਭੀ ਅਖੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੇ ਥੇ॥

ਮਮਤਾ ਜਾਲੁ ਕਾਲੁ ਨਹੀ ਮਾਥੈ ਨਾ ਕੋ ਕਿਸੈ ਧਿਆਇਦਾ ॥੮॥

ਮਮਤਾ ਕਾ ਜਾਲ ਔ ਕਾਲ ਭੀ ਸਿਰ ਪਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਔ ਕੋਈ ਭੀ ਕਿਸੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ॥੮॥

ਨਿੰਦੁ ਬਿੰਦੁ ਨਹੀ ਜੀਉ ਨ ਜਿੰਦੋ ॥
ਨਾ ਤਦਿ ਗੋਰਖੁ ਨਾ ਮਾਛਿੰਦੋ ॥

ਨਿੰਦਾ ਔ (ਬਿੰਦੁ) ਉਸਤਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਨਾ ਜੀਉ ਥਾ ਨਾ (ਜਿੰਦੋ) ਈਸਰ ਹੀ ਥਾ ਗੋਰਖੁ ਔ ਮਾਛਿਦ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ॥

ਨਾ ਤਦਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕੁਲ ਓਪਤਿ ਨਾ ਕੋ ਗਣਤ ਗਣਾਇਦਾ ॥੯॥

ਤਬ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਥਾ ਧਿਆਨ ਔ ਕੁਲਕੀ ਉਤਪਤੀ ਪੁਨ: ਕੋਈ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣਾਵਤਾ ਥਾ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੬

ਵਰਨ ਭੇਖ ਨਹੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ॥
ਦੇਉ ਨ ਦੇਹੁਰਾ ਗਊ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ॥

ਵਰਣ ਔ ਭੇਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਦੇਵ ਔ ਦੇਹਰਾ ਤੇ ਗਊ ਤਥਾ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ॥

ਹੋਮ ਜਗ ਨਹੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਣੁ ਨਾ ਕੋ ਪੂਜਾ ਲਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਹੋਮ ਜਗ ਤਥਾ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੇ ਔ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਉਤਾ ਥਾ॥੧੦॥

ਨਾ ਕੋ ਮੁਲਾ ਨਾ ਕੋ ਕਾਜੀ ॥
ਨਾ ਕੋ ਸੇਖੁ ਮਸਾਇਕੁ ਹਾਜੀ ॥

ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਜੀ ਥਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਸੇਖ ਔ ਮਸਕਤ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਜਗਜਾਸੀ ਪੁਨ: ਹਾਜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਰਈਅਤਿ ਰਾਉ ਨ ਹਉਮੈ ਦੁਨੀਆ ਨਾ ਕੋ ਕਹਣੁ ਕਹਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਰਈਯਤ ਤਥਾ ਰਾਜਾ ਔ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਨਹੀਂ ਥੀ ਪੁਨ: ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਥਾ ਔ ਨਾ ਕੋਈ ਕੁਛ ਕਹਾਵਤਾ ਥਾ॥੧੧॥

ਭਾਉ ਨ ਭਗਤੀ ਨਾ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ॥
ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਬਿੰਦੁ ਨਹੀ ਰਕਤੀ ॥

ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਔ (ਸਿਵ) ਈਸਰ ਮਾਇਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ (ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ) ਅਤੀ ਪਿਆਰਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੀਰਜੁ ਅਰ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥੀ॥

ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰਾ ਸਾਚੇ ਏਹੋ ਭਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਵਣਜਾਰਾ ਥਾ ਭਾਵ ਹੋਰ ਸਾਹੁ ਵਣਜਾਰਾਦਿ ਦ੍ਵੰਦ ਨਹੀਂ ਥੇ ਤਬ ਸਾਚੇ ਕੋ ਏਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਵਤਾ ਥਾ॥੧੨॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ॥
ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ਉਦੈ ਨਹੀ ਆਸਤ ॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਔ ਉਦੇ ਅਸਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ॥

ਕਹਤਾ ਬਕਤਾ ਆਪਿ ਅਗੋਚਰੁ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਕਹਣੇ ਵਾਲਾ ਕਵੀਸਰੁ ਔ ਪੰਡਤ ਹੋਕੇ (ਬਕਤਾ) ਬਿਆਖਿਆ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੀ ਅਗੋਚਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਥਾ ਆਪ ਹੀ ਅਲਖ ਥਾ ਔ ਆਪ ਹੀ ਲਖਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਭਾਵ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਵੀ ਬਕਤਾ ਆਦਕੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਥਾ॥੧੩॥ ਅਬ ਤੀਨ ਪੌੜੀਆਂ ਕਰ ਉਤਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਬਾਝੁ ਕਲਾ ਆਡਾਣੁ ਰਹਾਇਆ ॥

ਜਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਇਆ ਤਾਂ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਇਆ ਬਿਨਾਂ ਥੰਭੇ ਆਦਿ ਥੀਂ ਅਪਣੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ (ਆਡਾਣੁ) ਅਡੰਬਰ ਜਗਤ ਰਖਿਆ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਏ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਪੁਨ: ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਇਹ ਕਾਰਕ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਔ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਭੀ ਵਧਾਵਤਾ ਭਇਆ॥੧੪॥

ਵਿਰਲੇ ਕਉ ਗੁਰਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਹੁਕਮੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰੇ ਹੂਏ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਪਾਤਾਲ ਅਰੰਭੇ ਗੁਪਤਹੁ ਪਰਗਟੀ ਆਇਦਾ ॥੧੫॥

ਨਵੇਂ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਤਥਾ ਪਤਾਲ ਭੀ ਅਰੰਭੇ ਪੁਨ: ਗੁਪਤ ਥੀ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਆਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਤਿਸਕਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੋਤੀ ਵਾ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਬਿਸਮਾਦੀ ਬਿਸਮ ਭਏ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੧੬॥੩॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਦੇ ਗਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਅਸਚਰਜ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬॥੩॥੧੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਸਾਚਾ ਥਾਨੁ ਕੀਓ ਦਇਆਲਾ ॥

ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਇਕੈ ਨਿਰਾਲਾ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸਾਚਾ ਥਾਂਨ ਵੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਾਧ ਸੰਗ ਹੇ ਦਿਆਲ ਤੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਬੰਧਨੁ ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਰਚਾਇਦਾ ॥੧॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਤਥਾ ਅਗਨੀ ਕਾ (ਬੰਧਨੁ) ਇਕਠਾ ਕਰਕੇ ਕਾਇਆਂ ਰੂਪ ਕੋਟ ਕੋ ਤੂੰ ਰਚਾਇੰਦਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਉ ਘਰ ਥਾਪੇ ਥਾਪਣਹਾਰੈ ॥

ਦਸਵੈ ਵਾਸਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰੈ ॥

ਨਉਂ (ਘਰ) ਗੋਲਕਾ ਥਾਪਨ ਹਾਰੇ ਤੈਨੇਂ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਤੇਰਾ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਸਾਇਰ ਸਪਤ ਭਰੇ ਜਲਿ ਨਿਰਮਲਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਇਦਾ ॥੨॥

ਮਨ ਬੁਧੀ ਔ ਪੰਚੇ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰੇ ਜਿਨਕੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਉਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੀਪਕ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਦੀਵੇ ਕੀਏ ਹੈ ਤੈਨੇ ਤਿਨ ਸਭ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਜੋਤ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਚੇ ਸੋਭਾ ਪਾਇਦਾ ॥੩॥

ਹੇ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਇਕੈ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੜ ਮਹਿ ਹਾਟ ਪਟਣ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਪੂਰੈ ਤੋਲਿ ਤੋਲੈ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਪਟਣ ਤਿਸ ਮੈਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਹਟੀਓਂ ਕਾ ਬਜਾਰੁ ਹੈ (ਗੜ) ਕਿਲਾ ਦਸਵਾਂ ਦੁਆਰ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਜਗਜਾਸੂ ਵਣਜਾਰਾ ਪੂਰੇ ਤੋਲ ਤੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਯਥਾਰਥ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਰਤਨੁ ਵਿਸਾਹੇ ਲੇਵੈ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੪॥

ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਰਤਨ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਖਰੀਦ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਵੈਰਾਗ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਪਾਵਣਹਾਰੈ ॥

ਵੇਪਰਵਾਹ ਪੂਰੇ ਭੰਡਾਰੈ ॥

ਹੇ ਵੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜੋ ਜੀਵ ਕੀਮਤ ਪਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਨੇ ਜਬ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਤੇਰੇ ਪੂਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ਕੀ ਤਬ ਐਸੇ ਜਾਨਾ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਲੇ ਆਪੇ ਰਹਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੫॥

ਸਰਬ ਸਕਤੀਆਂ ਕੋ ਲੈ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ॥

ਜਮ ਜੰਦਾਰੁ ਨ ਮਾਰੈ ਫੇਟੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੌ ਮਿਲੈ ਤੌ ਜਮਕਾ ਦੂਤ ਧਕਾ ਵਾ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸੀ ਆਪੇ ਬਿਗਸਿ ਧਿਆਇਦਾ ॥੬॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਕਮਲ ਖਿੜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖ ਕੇ (ਬਿਗਸਤਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਆਪੇ ਵਰਖੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ਅਪਾਰਾ ॥

ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਵਰਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ਅਪਾਰ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਵਿਵੇਕ ਗਯਾਨ ਔਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਦਾ ॥੭॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੌ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਲਹੈ ਅਮੋਲੋ ॥
ਕਬ ਹੀ ਨ ਘਾਟਸਿ ਪੂਰਾ ਤੋਲੋ ॥

ਅਮੋਲਕ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਘਟਤਾ ਉਸ ਕਾ ਪੂਰਾ ਹੀ (ਤੋਲੋ) ਬੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ ਸਚੋ ਸਉਦਾ ਪਾਇਦਾ ॥੮॥

ਸੋ ਸਚੇ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਹੀ ਸੌਦੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ॥
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਸਚਾ ਸੌਦਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੭

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਸਮਾਇਦਾ ॥੯॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨ ਲਏ ਤੌ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਹੁਕਮੇ ਆਇਆ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥
ਹੁਕਮੇ ਦੀਸੈ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਏਹ ਜੀਉ ਆਇਆ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜਗਤ ਹੀ ਉਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਸੁਰਗੁ ਮਛੁ ਪਇਆਲਾ ਹੁਕਮੇ ਕਲਾ ਰਹਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸ੍ਵਰਗ ਮਾਤ ਲੋਕ ਔ ਪਤਾਲੁ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਆਪਨੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਮੈਂ ਰਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਹੁਕਮੇ ਧਰਤੀ ਧਉਲ ਸਿਰਿ ਭਾਰੰ ॥
ਹੁਕਮੇ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਗੈਣਾਰੰ ॥

ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਕਾ ਭਾਰ ਧੌਲਕੇ ਸਿਰਪਰ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਆਕਾਸਾਦੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੁਕਮੇ ਖੇਲ ਖੇਲਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਹੁਕਮ ਕਰ (ਸਿਵ ਸਕਤੀ) ਈਸਰ ਮਾਯਾ ਰਚਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਘਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਵਿਖੇ ਚੇਸਟਾ ਕਰਵਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਹੁਕਮੇ ਆਡਾਣੇ ਆਗਾਸੀ ॥
ਹੁਕਮੇ ਜਲ ਥਲ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਵਾਸੀ ॥

ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਹੁਕਮ ਕਰ ਹੀ (ਆਡਾਣੇ) ਥੰਮਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਠਹਿਰਾਏ ਹੈਂ ਔ ਜਲ ਥਲ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕੇ ਜੋ ਵਾਸੀ ਹੈਂ ਸਭ ਹੁਕਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ ਸਦਾ ਫੁਨਿ ਹੁਕਮੇ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਾਸੋਂ ਕਾ ਸਦਾ (ਗਿਰਾਸ) ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਵਾ ਸਵਾਸ ਅਰੁ ਭਜਨ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਜਾਨ (ਦੇਖਿ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਹੁਕਮਿ ਉਪਾਏ ਦਸ ਅਉਤਾਰਾ ॥
ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਅਗਣਤ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੁਕਮ ਨੇ ਹੀ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਬਾਵਨ ਪਰਸਰਾਮ ਮਛ ਕਛ ਮੀਨ ਵਾਰਾਹ ਕਮਠ ਨਰਸਿੰਘ ਦੇਵਤੇ ਦਾਨੋ ਬਿਠਾ ਗਿਣਤੀ ਤੋ ਅਪਾਰ ਹੀ ਉਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਸੁ ਦਰਗਹ ਪੈਝੈ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਇ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਤ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਚ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਕੈ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਹੁਕਮੇ ਜੁਗ ਛਤੀਹ ਗੁਦਾਰੇ ॥
ਹੁਕਮੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜੁਗ ਪ੍ਰਲੋ ਮੈ ਬਤੀਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਛਤੀਹ ਪਦ ਬਹੁ ਬਾਚੀ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਔ (ਬੀਚਾਰੇ) ਬੀਚਾਰਮਾਨ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਥੀਂ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਬਖਸੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਆਪ ਸਭ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ (ਨਥੀ) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸਕੋ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਗੜੈ ਮਹਿ ਰਾਜਾ ॥
ਨੇਬ ਖਵਾਸ ਭਲਾ ਦਰਵਾਜਾ ॥

ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਕੋਟ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਗੜ੍ਹ ਮੈਂ ਪਰਮਾਤਮ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਹੈ ਚੋਬਦਾਰ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ (ਖਵਾਸ) ਨਫਰ ਇੰਦ੍ਰੈ ਹੈਂ ਔ ਦਰਵਾਜਾ ਭਲਾ ਮੁਖ ਹੈ ਵਾ (ਨੇਬ) ਚਤੁਸ੍ਰੈ ਸਾਧਨ (ਖਵਾਸ) ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਧਧਿਆਸਨ ਹੈ ਔ (ਭਲਾ) ਸਰੇਸਟ ਦਰਵਾਜਾ ਗਜਾਨੁ ਹੈ ਇਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਲੋਭੁ ਨਾਹੀ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਲਬਿ ਪਾਪਿ ਪਛੁਤਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਜਿਸਕੋ ਮਿਥਜਾ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਲੋਭ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਖ ਤਥਾ ਪਾਪੁ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਨਗਰ ਮਹਿ ਕਾਰੀ ॥
ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਰਣਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਤਿ ਔ ਸੰਤੋਖੁ (ਨਗਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ (ਕਾਰੀ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨ ਜਤ ਸਤੁ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਨਾ ਔ ਮੁਰਾਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਮਿਲੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੪॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਜਗਜੀਵਨ ਸਹਿਜੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲਾ ਪਤਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੪॥੧੬॥ ਸੁੰਨ ਸੇ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸੁੰਨ ਕਲਾ ਅਪਰੰਪਰਿ ਧਾਰੀ ॥
ਆਪਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ ॥

ਅਫੁਰ ਅਪਰੰਪਰ ਨੇ ਸਭ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਆਪ (ਅਪਰ ਅਪਾਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਨਿਰਾਲਮ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸੁੰਨਹੁ ਸੁੰਨੁ ਉਪਾਇਦਾ ॥੧॥

(ਕੁਦਰਤਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਫੁਰ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਹੂਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਭਿੰਨ ਸਤਾ ਕਛੂ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਵਾ ਅਫੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਸੇ (ਸੁੰਨ) ਆਕਸਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਸੁੰਨੈ ਤੇ ਸਾਜੇ ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਕਾਇਆ ਗੜ ਰਾਜੇ ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਆਦੀ ਤਤ ਸੁੰਨ ਤੇ ਹੀ ਬਣੇ ਹੈਂ ਇਨਸੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਕਾਇਆਂ ਰੂਪ ਗੜ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਬਿਰਾਜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ ਸੁੰਨੇ ਕਲਾ ਰਹਾਇਦਾ ॥੨॥

ਅਗਨੀ ਪਾਣੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔ ਜੀਵ ਕਲਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਦੇਹ ਬੀਚ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਪੁਨ: (ਸੁੰਨੇ) ਅਫੁਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਲਾ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁੰਨਹੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਏ ॥

ਸੁੰਨੇ ਵਰਤੇ ਜੁਗ ਸਬਾਏ ॥

ਅਫੁਰ ਤੋਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਸਿਵ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਔ ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਭ ਜੁਗ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਪਦ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪੂਰਾ ਤਿਸੁ ਮਿਲੀਐ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਦਾ ॥੩॥

ਇਸ ਸੁੰਨ (ਪਦ) ਸਰੂਪ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋ ਜਨ ਪੂਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਤੌ ਭਰਮ ਕੋ (ਚੁਕਾਇਦਾ) ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੁੰਨਹੁ ਸਪਤ ਸਰੋਵਰ ਥਾਪੇ ॥

ਜਿਨਿ ਸਾਜੇ ਵੀਚਾਰੇ ਆਪੇ ॥

ਅਫੁਰ ਤੋਂ ਹੀ (ਸਪਤ) ਮਹਤਪਤਿ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਉਤਮ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਤਲਾਵ ਬਾਣਾਏ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਬਣਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਮਿਰਜਾਦਾ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਤਿਤੁ ਸਤ ਸਰਿ ਮਨੂਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਵੈ ਫਿਰਿ ਬਾਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਪਾਇਦਾ ॥੪॥

ਤਿਸ (ਸਤਸਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਚੇ ਸਰ ਮੈਂ ਮਨ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਗਯਾਨ ਵਾ ਨਾਮ ਜਲ ਮੈਂ ਸਨਾਨ ਕਰੇ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪੂਰਬ ਮਹਾਤਮਾ ਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਫੇਰ ਜੋਨੀਯੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੁੰਨਹੁ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਗੈਣਾਰੇ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰੇ ॥

ਅਫੁਰ ਤੋਂ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਸੱਤਾ ਤੀਨੋਂ ਭਵਣੋਂ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਸੁੰਨੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨਿਰਾਲਮੁ ਸੁੰਨੇ ਤਾੜੀ ਲਾਇਦਾ ॥੫॥

(ਸੁੰਨੇ) ਸੁੰਨ ਸਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤਾੜੀ ਅਲਖ ਔ ਅਪਾਰ ਪੁਨ ਨਿਰਲੇਪ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੁੰਨਹੁ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸੁ ਉਪਾਏ ॥

ਬਿਨੁ ਥੰਮਾ ਰਾਖੇ ਸਚੁ ਕਲ ਪਾਏ ॥

ਅਫੁਰ ਤੋਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸਾਦਿ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਆਸਰੇ ਤੇ ਅਪਨੀ ਸਚੀ ਸਕਤੀ ਪਾਇਕੇ ਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਜਿ ਮੇਖੁਲੀ ਮਾਇਆ ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਖਪਾਇਦਾ ॥੬॥

ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕੋ ਬਨਾਇਕੇ (ਮੇਖੁਲੀ) ਗੋਦੜੀ ਵਾਹੜੀ ਤਿੜਾਗੀ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦਬਾਇ ਵਾ ਕੈਦ ਮਾਇਆ ਨੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਖਪਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸੁੰਨਹੁ ਖਾਣੀ ਸੁੰਨਹੁ ਬਾਣੀ ॥
ਸੁੰਨਹੁ ਉਪਜੀ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਅਫੁਰ ਤੇ ਹੀ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਔ ਪਰਾ ਪਸੰਤੀ ਆਦਿ ਬਾਣੀਆਂ ਹੈਂ ਸੁੰਨ ਤੇ ਉਪਜ ਕਰ ਸੁੰਨ ਮੈਂ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਉਤਭੁਜੁ ਚਲਤੁ ਕੀਆ ਸਿਰਿ ਕਰਤੈ ਬਿਸਮਾਦੁ ਸਬਦਿ ਦੇਖਾਇਦਾ ॥੭॥

ਕਰਤੇ ਨੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਉਤਭੁਜ ਆਦਿ ਖਾਣੀਓਂ ਕਾ ਭੀ ਇਕ ਕੌਤਕ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ (ਬਿਸਮਾਦੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੌਤਕ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸੁੰਨਹੁ ਰਾਤਿ ਦਿਨਸੁ ਦੁਇ ਕੀਏ ॥
ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਸੁਖਾ ਦੁਖ ਦੀਏ ॥

ਸੁੰਨ ਥੀਂ ਹੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀਏ ਹੈਂ ਉਤਪਤੀ ਔ ਖਪਾਇ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਸਭ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਹੀ ਤੇ ਅਮਰੁ ਅਤੀਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਘਰੁ ਪਾਇਦਾ ॥੮॥

ਔ ਅਮਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸ ਨਿਜ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੮

ਸਾਮ ਵੇਦੁ ਰਿਗੁ ਜੁਜਰੁ ਅਥਰਬਣੁ ॥
ਬ੍ਰਹਮੇ ਮੁਖਿ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ॥

ਸਾਮ ਰਿਗ ਜੁਜਰ ਅਥਰਬਣ ਜੋ ਇਹ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਹੈਂ ਇਨ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰਤੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਆਦਿ ਜੋ (ਮੁਖ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਉਤਪਤੀ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋ ਤਿਉ ਬੋਲੇ ਜਿਉ ਬੋਲਾਇਦਾ ॥੯॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੁ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਉਂ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਸੁੰਨਹੁ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਉਪਾਏ ॥
ਸੁੰਨਹੁ ਭਵਣ ਰਖੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਤੇ ਹੀ ਸਤ ਪਤਾਲ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਫੁਰ ਤੋਂ ਬਿਸਨ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਬਲੁ ਲੈ ਕੇ ਲਿਵ ਲਾਇਕੇ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਰਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥ ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਆਪੇ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ਅਪਰੰਪਰਿ ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਕੀਆ ਕਮਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਹੇ ਅਪਰੰਪਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਹੋਇਕੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਮਾਉਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਕਲ ਤੇਰੀ ਛਾਇਆ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਰਜ ਤਮ ਸਤ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਕਾ (ਛਾਇਆ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਜੀਵ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਣਿ ਚਉਥੈ ਮੁਕਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਉਸਕੋ ਤੋ (ਗੁਣਿ ਚਉਥੈ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਮੁਕਤਿ) ਛੁਡਾਵਣਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸੁੰਨਹੁ ਉਪਜੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਕੀਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਸੁੰਨ ਸੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਉਤਪੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਸੀ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕੈ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਸਾਜੇ ਸਭਿ ਲਿਖਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਦੇਵਤਾ ਦਾਨੋਂ ਸਿਵਾਂ ਕੇ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਰਾਗੀ ਇਹ ਬਣਾਕੇ ਸਭਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਮਝੈ ਰੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਇਹ ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਜਾਣੈ ਜਨੁ ਕੋਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਨਮਾਦੀ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਪਉੜੀ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਮੁਕਤਿ ਪਰਾਇਣ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਭਇਆ ਪਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇਕੈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਸੁੰਨਹੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਦੇਹ ਸੰਜੋਗੀ ਕਰਮ ਅਭਿਆਸਾ ॥

ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਭੀ ਸੁੰਨ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਇਨਸੇ ਦੇਹ ਕਾ ਸੰਜੋਗੀ ਹੋਕੇ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਅਭਜਾਸ ਕਰਨੇ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਮਸਤਕਿ ਲੀਖੇ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਜਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜੋ ਕੀਆ ਸੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇਸ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੇ ਬੀਜ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਉ ਆਉਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਊਤਮ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨਿਰਾਲੇ ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਰਸਿ ਮਤਵਾਲੇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੋਇਕੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਵਹੁ ਇਨ ਸੇ ਨਿਰਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਰਿਧਿ ਬੁਧਿ ਸਿਧਿ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਐਸੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜੋ ਗਜਾਨ ਪਾਈਐ ਤੌਂ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਔ ਬੁਧੀ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਨੁ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਇਸੁ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕਉ ਨੇਹੁ ਘਨੇਰਾ ॥

ਕੋਈ ਬੂਝਹੁ ਗਿਆਨੀ ਕਰਹੁ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਕੋਈ ਗਜਾਨੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਸਮਝੋ ਔ ਨਬੇੜਾ ਕਰੋ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਹਉਮੈ ਸਹਸਾ ਨਰੁ ਲੋਭੀ ਕੂੜੁ ਕਮਾਇਦਾ ॥੧੬॥

ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ ਔ (ਹਉਮੈ) ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਹੈ ਇਤਯਾਦੀ ਪੁਨ: ਝੂਠੁ ਕੋ ਲੋਭੀ ਨਰੁ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਸਚੇ ਘਰ ਬਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਵੀਚਾਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਤ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਬਾਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰਿ ਵਹੁ ਅਫੁਰ ਸਮਾਧ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਨਾਦੁ ਸਬਦ ਧੁਨਿ ਸਚੁ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੭॥੫॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ॥੧੭॥੫॥੧੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਆਇ ਨ ਜਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਨ ਜਾਤਾ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਈ ਰਹਿਓ ਨਿਰਾਲਮੁ ਰਾਇਆ ॥੧॥

ਸਭ ਜੀਆ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤੇਰੀ ਜੁਗਤੀ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਅਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਾਲਮ ਰਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਗੁ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਇਆ ਜਿਸੁ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਇਆ ॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਭੈਣ ਨ ਭਰਾਉ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਗਤ ਤਿਸ ਤੇਰੀ (ਛਾਇਆ) ਸੱਤਾ ਕਰਕੇ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਨਾ ਤਿਸ ਤੇਰਾ ਭਾਈ ਨਾ ਭੈਣ ਔ ਨਾ ਕੋਈ (ਕਮਾਇਆ) ਸੇਵਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਓਹੁ ਅਜਰਾਵਰੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੨॥

ਨਾ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਉਤਪਤੀ ਨਾ ਨਾਸ ਨਾ ਕੁਲਨਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਅਮਰੁ ਅਰ ਅਜਰਾ ਦੇਵਤਜਾਂ ਤੇ (ਵਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਨਾਹੀ ਸਿਰਿ ਕਾਲਾ ॥

ਤੂ ਪੁਰਖੁ ਅਲੇਖ ਅਗੰਮ ਨਿਰਾਲਾ ॥

ਤੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਅਲੇਖ ਪੁਰਖ ਅੰਗਮ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਸਤ ਸੰਤੋਖਿ ਸਬਦਿ ਅਤਿ ਸੀਤਲੁ ਸਹਜ ਭਾਇ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥੩॥

ਸਤਿ ਸੰਤੋਖ ਸਹਿਤ ਪੁਨ: ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੋ ਅਤੀ ਸੀਤਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰੈ ਵਰਤਾਇ ਚਉਥੈ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ॥

ਕਾਲ ਬਿਕਾਲ ਕੀਏ ਇਕ ਗ੍ਰਾਸਾ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਨੋਂ ਕੇ (ਵਰਤਾਇ) ਤਿਆਗ ਕੇ ਤੁਰੀਆ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਮਰਣ ਜੰਮਣ ਦੋਨੋਂ ਇਕ ਗ੍ਰਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਸਰਬ ਜਗਜੀਵਨੁ ਗੁਰਿ ਅਨਹਦ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥੪॥

ਹੇ (ਜਗ ਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰਿ ਸੋ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਕ ਰਸ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਊਤਮ ਜਨ ਸੰਤ ਭਲੇ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ॥
ਹਰਿ ਰਸ ਮਾਤੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਚੰਗੇ ਊਤਮ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਰਸ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਤੈਨੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੇਣ ਸੰਤ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਧੂੜੀ ਦੇਹੁ॥੫॥

ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜੀਅ ਸਭਿ ਤੇਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੩੯

ਤੂ ਦਾਤਾ ਹਮ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ॥

ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਇਹ ਜੀਉ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਦੀਪਾਇਆ ॥੬॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿਕੇ ਹਮ ਕੋ ਦੇਹੁ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰਤਨ (ਦੀਪਾਇਆ) ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਇਹੁ ਤਨੁ ਕੀਆ ॥
ਆਤਮ ਰਾਮ ਪਾਏ ਸੁਖੁ ਥੀਆ ॥

ਪੰਜਾਂ ਤਤਾ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕੇ ਤੈਨੇ ਇਹ ਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਤਨ ਮੈਂ ਆਤਮ ਰਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਪਾਇਆ ॥੭॥

ਚੰਗੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਏ ਤੌਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਾਗਾ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਕਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਨਿ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਭੂਖ ਨਾ ਪਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਿ ਰਾਤਾ ਕੇਵਲ ਬੈਰਾਗੀ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਇ ਸੁਭਾਇਆ ॥੮॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਧ ਵੈਰਾਗੀ ਹੈ ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਅਧਿਆਤਮ ਕਰਮ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥
ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜਾਤੀ ॥

ਜੋ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤਿ ਇਕ ਰਸ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਰਸਾਲੁ ਰਸਨ ਰਸਿ ਰਸਨਾ ਬੇਣੁ ਰਸਾਲੁ ਵਜਾਇਆ ॥੯॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਖੇ ਰਸੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕੇ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਿਸਕੀ ਸੁੰਦਰ ਬੰਸੀ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੯॥

ਬੇਣੁ ਰਸਾਲ ਵਜਾਵੈ ਸੋਈ ॥
ਜਾ ਕੀ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੁੰਦਰ ਬੰਸੀ ਵਾਲੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬੂਝਹੁ ਇਹ ਬਿਧਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬਿਧੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੋ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਿਵ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਐਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਹਿ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਿਆਰੇ ਹੋ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਤਰਹਿ ਸੰਗਤਿ ਕੁਲ ਤਾਰਹਿ ਤਿਨ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਜਗਿ ਆਇਆ ॥੧੧॥

ਵਹੁ ਆਪ ਤੋ ਤਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੰਬੂਹ ਸੰਗਤ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਗ ਮੈਂ ਜਨਮ ਆਇਆ ਸਫਲ ਹੈ॥੧੧॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਮੰਦਰੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥
ਜਿਸੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਮੰਦਰੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਗੜ ਮਹਲ ਮਹਲੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਚੁ ਸਾਚਾ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ॥੧੨॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਗੜ ਮੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਮਹਿਲ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਮਹਲੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਾਚਾ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਚਤੁਰ ਦਸ ਹਾਟ ਦੀਵੇ ਦੁਇ ਸਾਖੀ ॥
ਸੇਵਕ ਪੰਚ ਨਾਹੀ ਬਿਖੁ ਚਾਖੀ ॥

ਸਮਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਚੌਦਾਂ ਲੋਕ ਜਿਸ ਮੈਂ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਔ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੋ ਦੀਵੇ ਪੁਨ: ਇਹੀ ਦੀਵੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਾਖੀ ਹੈਂ ਜੋ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਨ ਹਾਟੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿ ਕਰ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਨਹੀਂ ਖਾਈ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਅਨੂਪ ਨਿਰਮੋਲਕ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧੩॥

ਔ ਅਪਨੇ ਅੰਤ੍ਰ ਜੋ ਅਨੂਪ ਅਮੋਲਕ ਰੂਪ ਹਰੀ ਧਨ ਵਸਤੂ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ ॥
ਪੰਚ ਸਮਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇਕ ॥

ਤਖਤ ਪਰ ਸੋਈ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਖਤ ਕੀ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਤਖਤਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਉਤਮ ਅਧਕਾਰੀ (ਬਹੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਅਧਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਕਰ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਲੈ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਪਾਇਕ) ਸੇਵਕੀ ਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਸਹਸਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੧੪॥

ਪੁਨ: ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਪੀਛੇ ਭੀ ਥਾ ਅਬ ਹੈ ਆਗੇ ਹੋਵੈਗਾ ਐਸਾ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਜਾਣ ਕੇ ਸੰਸਾ ਔ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਤਖਤਿ ਸਲਾਮੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥
ਇਹੁ ਸਾਚੁ ਵਡਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਵ ਜਾਤੀ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਲਾਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਹੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਤੌ ਜਾਣੀ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮੁ ਜਪਹੁ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ਹਰਿ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਪਾਇਆ ॥੧੫॥੧॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਇਸ ਨੌਕਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੋਗੇ ਪੁਨ: ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥੧॥੧੮॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਰੇ ਜਨ ਭਾਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਿ ਰਹਹੁ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਪੁਨ: ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਰਹੋ॥

ਤਸਕਰੁ ਚੋਰੁ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾ ਕਉ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਸਬਦਿ ਜਗਾਇਆ ॥੧॥

ਧਰਮ ਧਨ ਕੇ (ਤਸਕਰੁ) ਚੁਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਚੋਰ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਜਿਨਕੇ ਮੁਖਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਮਨ ਕੋ ਜਗਾਇਆ ਹੈ॥੧॥ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥

ਤੂ ਏਕੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਰਾਜਾ ॥
ਤੂ ਆਪਿ ਸਵਾਰਹਿ ਜਨ ਕੇ ਕਾਜਾ ॥

ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਮਰੁ ਅਡੋਲੁ ਅਪਾਰੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹਰਿ ਅਸਥਿਰ ਥਾਨਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਅਮਰ ਅਡੋਲ ਹੈਂ ਤਥਾ ਅਪਾਰ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਅਸਥਿਰ ਹੋਇਕੈ ਸੁਹਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਨਗਰੀ ਊਤਮ ਥਾਨਾ ॥
ਪੰਚ ਲੋਕ ਵਸਹਿ ਪਰਧਾਨਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹ ਨਗਰ ਮੈਂ ਉਤਮ (ਥਾਨਾ) ਸਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੁਖ ਰੂਪ ਸੰਤ ਲੋਕ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਪਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇਆ ॥੩॥

ਸਰਬ ਤੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋਇਕੈ (ਏਕੰਕਾਰ ਨਿਰਾਲਮੁ) ਏਕ ਸੂਰਪ ਸੁਧ ਅਫੁਰ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਦੇਹੀ ਨਗਰੀ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ॥
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਕਰਣੈਹਾਰੈ ਸਾਜੇ ॥

ਦੇਹੀ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਕੇ ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਨੇਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹੈਂ ॥

ਦਸਵੈ ਪੁਰਖੁ ਅਤੀਤੁ ਨਿਰਾਲਾ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੪॥

ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਮੈਂ (ਪੁਰਖੁ ਅਤੀਤੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਨਿਰਾਲਾ) ਅਸੰਗ ਜਗਜਾਸੂ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਲਖ ਰੂਪ ਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਪੁਰਖੁ ਅਲੇਖੁ ਸਚੇ ਦੀਵਾਨਾ ॥
ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਸਚੁ ਨੀਸਾਨਾ ॥

ਜੋ ਅਲੇਖ ਪੁਰਖੁ ਪੁਨ: ਸਚੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਾ ਸਚਾ ਪਰਵਾਨਾ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਖੋਜਿ ਲਹਹੁ ਘਰੁ ਅਪਨਾ ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਜੋ ਆਪਨਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਖੋਜਕੇ (ਲਹਹੁ) ਲਖੋ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਆਤਮ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਾਣਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੦

ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨਾ ॥
ਅਦਲੁ ਕਰੇ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਸਮਾਨਾ ॥

ਪੁਨ: ਐਸਾ ਉਨ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਫੇਰ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਸੁਜਾਨਾ) ਚਤੁਰ ਪੁਰਖ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬਤ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਥਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ (ਗੁਰ) ਸਭ ਕਾ ਪੂਜ ਹੈ ਪੁਨ: ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਹਤ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੈ ਗਰਦਨਿ ਮਾਰੇ ਹਉਮੈ ਲੋਭੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੬॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਪੁਨ: ਕ੍ਰੋਧ ਉਪਲਖਤਿ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਖੰਡਾ ਲੈ ਕੇ ਗਰਦਨ ਭਾਵ ਮੂਲ ਤੇ ਨਸਟ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਹੌਮੈਂ ਤਥਾ ਲੋਭ ਕੋ ਭੀ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਚੈ ਥਾਨਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥
ਆਪਿ ਪਛਾਣੈ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

(ਸਚੈ ਥਾਨਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਆਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਮਹਲਿ ਨਿਵਾਸੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੭॥

ਤਿਨਕਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਕ ਰਸ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਆਵਨ ਜਾਨ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਾ ਮਨੁ ਚਲੈ ਨ ਪਉਣੁ ਉਡਾਵੈ ॥
ਜੋਗੀ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਵੈ ॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਪੌਨ ਭੀ ਉਨਕੋ ਨਹੀਂ ਉਡਾਵਤੀ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਲੇਕਾਂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਗਵਨ ਕਰਤੇ ਜੋਗੀ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਇਕ ਰਸ (ਵਾਵੈ) ਵਜਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਝੁਣਕਾਰੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਵਾਇ ਸੁਣਾਇਆ ॥੮॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਆਨੰਦ ਜੋ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: (ਪ੍ਰਭਿ) ਸਾਮ੍ਰਥ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜਾਸੀਆਂ ਕੋ (ਵਾਇ) ਉਚਾਰ ਕਰ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਭਉ ਬੈਰਾਗਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਤਾ ॥

ਹਉਮੈ ਤਿਆਗੀ ਅਨਹਦਿ ਰਾਤਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਭੈ ਔ ਵੈਰਾਗ ਭਇਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਸਹਜਿ) ਗ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਸੋ (ਅਨਹਦਿ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨੁ ਰਾਇਆ ॥੯॥

ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ (ਸਾਰਿ) ਪਾਕੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਕੈਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ? ਕਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਜਾ ਹੈ॥੯॥

ਦੁਖ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਰੋਗ ਕਟੇ ਕਾਟੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਨਮ ਮਰਨਕੇ ਦੁਖ ਅਰ ਭੈ ਜੋ ਭੰਜਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਅਗ੍ਯਾਨਾਦੀ ਰੋਗ ਕਾਟੇ-ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਜਮ ਫਾਸੀ ਭੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੋ ਹਰੀ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਕਾਲੈ ਕਵਲੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਜਾਣੈ ॥

ਬੂਝੈ ਕਰਮੁ ਸੁ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਲ (ਕਵਲੁ) ਗ੍ਰਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕਾ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਮਝੇ ਸੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਪਛਾਣੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਚੋਜੁ ਸਬਾਇਆ ॥੧੧॥

ਬਾਹਰਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਸਭ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸਭ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਕੌਤਕੁ ਹੈ॥੧੧॥

ਆਪੇ ਸਾਹੁ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਪਰਖਣਹਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਾਹੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਵਣਜਾਰਾ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਪਰਖਨ ਹਾਰਾ ਸਭ ਕੋ ਪਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਸਿ ਕਸਵਟੀ ਲਾਏ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਆਪੇ ਹੀ ਸਾਧਨਾ ਕੀ ਕਸ ਰੂਪ ਕਸਵਟੀ ਪਰ ਸਿਖ ਰੂਪ ਸੋਇਨੇ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਪੁਨ: ਕੀ ਮਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਆਪਿ ਦਇਆਲਿ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਆਪ ਹੀ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਇਆ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ (ਬਨਵਾਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਪੁਰਖੁ ਅਤੀਤੁ ਵਸੈ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਗੁਰ ਪੁਰਖੈ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੩॥

ਅਤੀਤ ਪੁਰਸ ਹੈ ਔ ਸਭ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: (ਨਿਹਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਪੁਰਖ ਨੇ ਐਸੇ ਈਸਰ ਪੁਰਖ ਸਿਖ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਗਰਬੁ ਗਵਾਏ ॥

ਦੂਜਾ ਮੇਟੈ ਏਕੁ ਦਿਖਾਏ ॥

ਪ੍ਰਭੂ (ਦਾਨਾ) ਸਭ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬੀਨਾ) ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈਸੇ ਮਿਲੈ ਮਨ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗਵਾਏ ਪੁਨ: ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮੇਟੈ ਏਕ ਹੀ ਆਪ ਦੇਖੈ ਔਰ ਕੋ ਭੀ ਏਕੁ ਹੀ ਦਿਖਾਏ॥

ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਜੋਨੀ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗਾਇਆ ॥੧੪॥

ਜੋ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੋਕੇ ਅਸੰਗ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਵਰਤਤਾ ਹੀ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸਨੇ (ਜੋਨੀ) ਕਾਰਨ ਰੂਪ ਔ ਕੁਲ ਰਹਿਤ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥
ਆਪੁ ਵੀਚਾਰੇ ਗਿਆਨੀ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮੇਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਸੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਲਾਹਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਚੁ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥੧੫॥੨॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਕਹਿਨੇ ਸੁਨਨੇ ਇਸੀ ਮੈਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥੨॥੧੯॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸਚੁ ਕਹਹੁ ਸਚੈ ਘਰਿ ਰਹਣਾ ॥
ਜੀਵਤ ਮਰਹੁ ਭਵਜਲੁ ਜਗੁ ਤਰਣਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਚੇ ਕੋ ਕਹੋ ਇਸਤੇ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਮੈ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੈਗਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰੋ ਤਉ ਜਗਤ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਤਰਨਾ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਗੁਰੁ ਬੇੜੀ ਤੁਲਹਾ ਮਨ ਹਰਿ ਜਪਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਇਆ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਤੁਲਹਾ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਨੇ ਹਰੇਕ ਕੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਲੋਭ ਬਿਨਾਸਨੁ ॥
ਨਉ ਦਰ ਮੁਕਤੇ ਦਸਵੈ ਆਸਨੁ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਔ ਲੋਭ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਜੀਵਾਤਮਾਂ ਸੋ ਨਵ ਦੁਆਰਿਓਂ ਸੇ ਉਪਰਾਂਮ ਹੋ ਕਰ ਤਤ੍ਵ ਗਜਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਕਰ ਦਸਮ ਨਿਰਦੁੰਦ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਦਸਵੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਆਸਨੁ) ਇਸਥਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਊਪਰਿ ਪਰੈ ਪਰੈ ਅਪਰੰਪਰੁ ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥੨॥

ਵਹੁ ਦਸਮਾਂ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਸਮਦਾਦਿ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਤੇ ਪਰੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਹੋਰ ਤਿਸਤੇ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ਆਦਿ ਤਿਸਤੇ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਤਿਨ ਸਭਤੇ ਦਸਮਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਊਪਰ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਤੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਵਹੁ ਹਰਿ ਲਿਵ ਤਰੀਐ ॥
ਅਕਲੁ ਗਾਇ ਜਮ ਤੇ ਕਿਆ ਡਰੀਐ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਜਾ ਕ ਲੇਵੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਨੇ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਜਬ (ਅਕੁਲ) ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਫੇਰ ਜਮ ਤੇ ਕਿਆ ਡਰਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਡਰੀਤਾ ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਜਤ ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਤਤ ਤੁਮ ਹੀ ਅਵਰੁ ਨ ਦੁਤੀਆ ਗਾਇਆ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਉ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਅਰ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਚੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਚੁ ਹੈ ਸਰਣਾ ॥

ਸਚੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਜਿਤੈ ਲਗਿ ਤਰਣਾ ॥

ਸਦਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔ ਸਚ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੈ ਔ ਸਚਾ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗਕੇ ਤਰਣਾ ਹੈ॥

ਅਕਥੁ ਕਥੈ ਦੇਖੈ ਅਪਰੰਪਰੁ ਫੁਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਜੋਨੀ ਜਾਇਆ ॥੪॥

ਜੋ (ਅਕਥੁ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਕਥਤਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਵਹੁ ਜੂਨੀਓਂ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਜਾਇਆ) ਉਤਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੪॥

ਸਚ ਬਿਨੁ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੫॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਏਹੀ ਗਜਾਨ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਗਜਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੧

ਸਚ ਬਿਨੁ ਭਵਜਲੁ ਜਾਇ ਨ ਤਰਿਆ ॥

ਏਹੁ ਸਮੁੰਦੁ ਅਥਾਹੁ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਭਰਿਆ ॥

ਸਚ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਅਥਾਹ ਮਹਾਂ ਬਿਖੇ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਕੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਊਪਰਿ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਕੈ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈ ਕੇ ਜੋ ਮਹਾਤਮਾ ਅਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰਿ ਜੋ ਨਿਰਭੌ ਹੈ (ਕੈ) ਤਿਸ ਕੇ ਤਾਈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਝੂਠੀ ਜਗ ਹਿਤ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਗੈ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥

ਜਗਤ ਹਿਤ ਜੋ ਚਤੁਰਾਈ (ਕੀ) ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਤ ਕੇ ਆਵਨੇ ਜਾਨੇ ਮੈਂ ਤੋ ਦੇਰੀ ਕੁਛ ਲਗਤੀ ਨਹੀਂ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲਹਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸਿ ਖਪਾਇਆ ॥੭॥

ਜੇ ਅਭਮਾਨੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਨੇ ਮੈਂ ਖਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਉਪਜਹਿ ਬਿਨਸਹਿ ਬੰਧਨ ਬੰਧੇ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਗਲਿ ਫੰਧੇ ॥

ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਜੀਉ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਫਾਹੇ ਪਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬੰਧਿ ਚਲਾਇਆ ॥੮॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਮਤ ਲੈ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੋ ਜਮਪੁਰੀ ਕੋ ਬੰਧ ਕਰ ਜਮ ਨੇ ਤੋਰਿਆ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਿਉ ਧਿਆਈਐ ॥

ਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਬੰਧਨਾ ਤੇ (ਮੁਕਤਿ) ਛੂਟ ਕਰਿ ਮੋਖ ਕੌ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ ਔਰੁ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੈਸੇ ਧਿਆਈਐ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਹੁ ਤਰਹੁ ਭਵ ਦੁਤਰੁ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੯॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕੋ ਲੇ ਕਰ (ਦੁਤਰੁ) ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਔਰੁ ਸੁਖ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੯॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕ੍ਰਿਸਨਿ ਗੋਵਰਧਨ ਧਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਇਰਿ ਪਾਹਣ ਤਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਗੋਵਰਧਨ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਗੋਪੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾਰਥ ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਭੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲਈ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰ ਪਥਰ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਰਾਮ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਰ ਪਥਰ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਭੀ ਗੁਰਮਤ ਲਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਹੁ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੧੦॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਜੌ ਗੁਰਮਤ ਕੋ ਲੈ ਲਓਗੇ ਤਉ ਪਰਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਲਈ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭਰਮੁ ਉਠਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਗੁਰਮਤਿ ਲੇਹੁ ਤਰਹੁ ਸਚੁ ਤਾਰੀ ॥
ਆਤਮ ਚੀਨਹੁ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਲਹੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੋ ਬੇੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਨਦੀ ਤੇ ਤਰੋ ਪੁਨਾ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਰਾਰੀ ਰੂਪ ਦੇਖੋ॥

ਜਮ ਕੇ ਫਾਹੇ ਕਾਟਹਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧੧॥

ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਕੇ ਜਮਕੇ ਫਾਹਿਆਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਟਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥੧੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪੰਚ ਸਖੇ ਗੁਰ ਭਾਈ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਭਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਲਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਤੋਖਾਦੀ ਪੰਚ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨ ਅਗਨੀ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਭਗਵਤ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੧੨॥

ਮਨ ਸੇ ਔ ਮੁਖ ਸੇ ਭੀ (ਜਗ ਜੀਵਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਾਮ ਨੇ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸਬਦਿ ਪਤੀਜੈ ॥
ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕਿਸ ਕੀ ਕੀਜੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪਤੀਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਰੂਪ ਉਸੀ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਉਸਤਤੀ ਔ ਨਿੰਦਾ ਕਿਸਕੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥

ਚੀਨਹੁ ਆਪੁ ਜਪਹੁ ਜਗਦੀਸਰੁ ਹਰਿ ਜਗੰਨਾਥੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੧੩॥

ਤਾਂਤੇ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਭਜੋ ਔ ਸਰਬ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਰੂਪ ਪਹਿਚਾਨੋਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕਾ ਸਵਾਮੀ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧੩॥ ਪ੍ਰਸ੍ਨ ਵਹ ਕਹਾਂ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡਿ ਖੰਡਿ ਸੋ ਜਾਣਹੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਹੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣਹੁ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਇਕ ਟੁਕੜੇ ਮੇ ਭੀ ਪੂਰਨ ਜਾਣੋ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਕਰਿ ਸਮਝੇਂਗੇ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦਵਾਰਾ ਪਛਾਣੋਗੇ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਭੋਗੇ ਭੋਗਣਹਾਰਾ ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥੧੪॥

ਵਹੁ ਭੋਗਣਹਾਰਾ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੇ (ਅਤੀਤੁ) ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਗੁਰਮਤਿ ਬੋਲਹੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੂਚਾ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਆਖੀ ਦੇਖਹੁ ਊਚਾ ॥

ਹੇ ਗੁਰਮੁਖੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੋਲ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਵਾ ਗਯਾਨ ਵਿਗਯਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖੋ॥

ਸ੍ਰਵਣੀ ਨਾਮੁ ਸੁਣੈ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰੰਗਾਇਆ ॥੧੫॥੩॥੨੦॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਜੋ ਕੰਨੀ ਸੁਣੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਆਪ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਓਸ ਪਾਸ ਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਰੰਗ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੫॥੩॥੨੦॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਪਰਹਰੁ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਤਜਿ ਹੋਹੁ ਨਿਚਿੰਦਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਿ ਖਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਕਾ ਲਬ ਔ ਧਨ ਸੰਚਨ ਕਾ ਲੋਭ ਇਨਕੋ ਤਿਆਗ ਕੈ ਤੂੰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸੰਗਲੁ ਤੋੜਿ ਨਿਰਾਲਾ ਹਰਿ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਸੰਗਲ ਤੋੜ ਕਰ ਜੋ ਨਿਰਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਹਰਿ ਪਾਪ ਰਹਿਤਾ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਸਿ ਦਾਮਨਿ ਜਿਉ ਚਮਕਿ ਚੰਦਾਇਣੁ ਦੇਖੈ ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪੇਖੈ ॥

ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਚੰਦਾਇਣੁ) ਚਾਨਣ ਸਭ ਕੋਈ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਇਕ ਰਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਵੁਹ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ੍ਨ॥ ਜਿਸਕੀ ਜੋਤਿ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਤੀ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿਸਨੇ ਹੈ ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਆਨੰਦ ਰੂਪੁ ਅਨੂਪੁ ਸਰੂਪਾ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੇਖਾਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕਾ ਅਨੂਪਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਮ ਕੋ ਕੈਸੇ ਤਾਰੇਗਾ ?

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਹੁ ਆਪੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾਰੇ ॥

ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਦੀਪਕੁ ਗੈਣਾਰੇ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੋਗੇ ਤੌ ਆਪੇ ਹੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤਾਰ ਲੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਅਕਾਸ ਘਰ ਮੈਂ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੀਪਕ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਖਿ ਅਦਿਸਟੁ ਰਹਹੁ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਸਭੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸਬਾਇਆ ॥੩॥

ਤਿਸ ਅਦਿਸਟ ਕੋ ਗਜਾਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਕੇ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਰਹੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਏ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭਉ ਜਾਏ ॥

ਅਨਭਉ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੌ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਏ ਤੌ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਔ (ਭਉ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਜਾਏ ਪੁਨਾ ਭੈ ਰਹਿਤ ਪਦ ਕੋ ਤਉ ਪਾਵੈ ਔ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਏ॥

ਊਚੀ ਪਦਵੀ ਊਚੋ ਊਚਾ ਨਿਰਮਲ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇਆ ॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਊਚੀ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਊਚਿਓ ਤੇ ਊਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਅਗੋਚਰੁ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੨

ਅਤਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਅਪਾਰ ਹੈ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸ ਅਤੀ ਮੀਠਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਦੀਜੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਜਸ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੀਰਾ ॥

ਹਰਿ ਜਪਤੇ ਮਨੁ ਮਨ ਤੇ ਧੀਰਾ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਹੀਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਹਰੀ ਜਪਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨ (ਮਨੁ) ਅੰਤਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦੁਘਟ ਘਟ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਪਾਈਐ ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਜਾਇਆ ॥੬॥

ਔਖੇ ਸਥਾਨੋਂ ਪੁਨਾ ਸੌਖੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਭਉ ਭੰਜਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਦੇਖੀਏ ਜਿਸਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਜਨਮੋਂ ਨਹੀਂ (ਜਾਇਆ) ਉਪਜਾ॥੬॥

ਭਗਤਿ ਹੇਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਤਰੰਗਾ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮੰਗਾ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਲੈ ਕੇ ਤਰ ਇਸੀ ਤੇ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਮਾਂਗਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਗੁਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਹਰਿ ਤਾਰੇ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥੭॥

ਜੇ ਹਰੀ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਇਸਤੇ (ਤਾਰੇ) ਤਾਰ ਲੇਵੈਗਾ॥੭॥

ਜਿਨਿ ਜਪੁ ਜਪਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਵਾ ਕੇ ॥
ਜਮਕੰਕਰ ਕਾਲੁ ਸੇਵਕ ਪਗ ਤਾ ਕੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਾ ਕੇ) ਬਚਨ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਿਓ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਜਮ ਕਾਲ ਕੇ ਦਾਸ ਸੇਵਕ ਹੈਂ॥

ਊਤਮ ਸੰਗਤਿ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਊਤਮ ਜਗੁ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਤਰਾਇਆ ॥੮॥

ਊਤਮ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਊਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਤਿਸ ਮਰਯਾਦਾ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਇਹੁ ਭਵਜਲੁ ਜਗਤੁ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਤਰੀਐ ॥
ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਜਰੀਐ ॥

ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜੋ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਦਰ ਹੀ (ਜਰੀਐ) ਜਰ ਲਈਐ ਭਾਵ ਦਮਨੁ ਕਰੀਏ ॥

ਪੰਚ ਬਾਣ ਲੇ ਜਮ ਕਉ ਮਾਰੈ ਗਗਨੰਤਰਿ ਧਣਖੁ ਚੜਾਇਆ ॥੯॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਰੂਪ ਬਾਣ ਲੈ ਕੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜਮ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਧਨਖੁ ਚੜਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਨਰਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ॥
ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਬਿਨੁ ਆਈਐ ਜਾਈਐ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਬ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਵੀ ਜਾਵੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਪਰਾਇਣੁ ਹਰਿ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਮੈਂ (ਪਰਾਇਣ) ਤਤ ਪਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗਾਂ ਨੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਨਿਰਭਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਰਖਵਾਲਾ ॥
ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗੁਪਾਲ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਰਭਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਖਾ ਹੈ॥

ਧੁਨਿ ਅਨੰਦ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧੧॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੀ ਧੁਨੀ ਇਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਜਿਸਨੇ ਉਚਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਨਿਰਭਉ ਸੋ ਸਿਰਿ ਨਾਹੀ ਲੇਖਾ ॥
ਆਪਿ ਅਲੇਖੁ ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਦੇਖਾ ॥

ਵਹੁ ਨਿਰਭਉ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪ ਅਲੇਖ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਅਤੀਤੁ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਜੋ ਆਪਿ ਤ੍ਰਿਗੁਣਾਤੀਤਿ ਔ ਜੂਨੀਓਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪੁਨ: (ਸੰਭਉ) ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਣੈ ॥
ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥

ਅੰਤਰ ਜੋ ਸਰਬ ਬਿਰਤੀਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਚੇਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤੀ ਜਗਜਾਸੀ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰੁ ਦੇਖਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਬੂਝੈ ਅਨਤ ਨ ਮਨੁ ਡੋਲਾਇਆ ॥੧੩॥

ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਚੈਤਨ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸਨੇ (ਅਨਤ) ਔਰ ਮੈਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਾਯਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਨਿਰਭਉ ਸੋ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿਆ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮਿ ਨਿਰੰਜਨ ਰਸਿਆ ॥

ਨਿਰਭਉ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸੋ ਵਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਬੀਚ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ॥
ਰਹੈ ਅਲਿਪਤੁ ਚਲਤੇ ਘਰਿ ਆਣੈ ॥

ਸੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਚੰਚਲ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਊਪਰਿ ਆਦਿ ਸਰਬ ਤਿਹੁ ਲੋਈ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥੧੫॥੪॥੨੧॥

ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਜੋ ਆਦਿ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਕੇ ਜੋ ਊਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਤਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫ ॥੪ ॥੨੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਨੈਹਾਰ ਅਪਾਰਾ ॥
ਕੀਤੇ ਕਾ ਨਾਹੀ ਕਿਹੁ ਚਾਰਾ ॥

(ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜਗਤ ਕੋ ਸੋ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਊਪਰ ਇਸ ਕੀਏ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕਾ ਕੁਛ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ ॥੧॥

ਜੀਆਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਰਿਜਕੁ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ (ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਵਾ ਰਚ ਰਚ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥
ਕਿਸੁ ਨੇੜੈ ਕਿਸੁ ਆਖਾਂ ਦੂਰੇ ॥

ਹੁਕਮ ਕੋ ਚਲਾਇਕੈ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨੇੜੇ ਆਖਾਂ ਔ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੂਰ ਕਹਾਂ॥

ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹਰਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਹੁ ਵਰਤੈ ਤਾਕੁ ਸਬਾਇਆ ॥੨॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਗੁਪਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤੋ (ਤਾਕੁ) ਏਕ ਪਰੰਤੁ ਆਇਆ ਹੂਆ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਉ ਮੇਲੇ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਏ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਗਜਾਤ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੋ ਕੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਨਦ ਰੂਪ ਅਨੂਪ ਅਗੋਚਰ ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਭਰਮੁ ਜਾਇਆ ॥੩॥

ਕੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ? ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਇਹੁ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਭਰਮ ਜਾਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ਚਲਣਵਾਰਾ ॥

ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਤੇ ਨਾਮ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਈ ਹੋਇਕੈ ਸਾਥ ਚਲਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੩

ਮੋਹ ਪਸਾਰ ਨਹੀ ਸੰਗਿ ਬੇਲੀ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਕਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥

ਜਿਤਨਾ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਸਾਥ ਬੇਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਨ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਥੀਂ ਕਹੁ ਕਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸੂਰਾ ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਮੈਂ (ਸੂਰਾ) ਸੂਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਸਰੇਵਹੁ ਜਿਨਿ ਭੂਲਾ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਆ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਹ ਮਨ ਭੁਲਾ ਹੂਆ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਹਰਿ ਧਨੁ ਜਸੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈ ਕੇ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਰੂਪ ਧਨੁ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਹੈ॥

ਜਾਚਿਕੁ ਸੇਵ ਕਰੇ ਦਰਿ ਹਰਿ ਕੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ॥੬॥

ਜੋ ਭਿਛੁਕ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਤਿਸਨੇ ਅੰਦਰ ਜਗਾ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਏ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਗਤਿ ਪਤਿ ਪਾਏ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਮਹਿਲ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇ ਲੇਵੈ ਜਬ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤੋ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਪਾਵੈ॥

ਸਾਕਤ ਠਉਰ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਜਨਮ ਮਰੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੭॥

ਸਾਕਤ ਕੋ (ਹਰਿ ਮੰਦਰ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਸੇਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮੁੰਦੁ ਅਥਾਹਾ ॥

ਪਾਵਹੁ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਧਨੁ ਲਾਹਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦ ਵਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵੋ॥ ਗੁਰੋਂ ਤੋਂ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਨ ਕਾ ਲਾਭ ਪਾਵੋ॥

ਬਿਖਿਆ ਮਲੁ ਜਾਇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵਹੁ ਗੁਰ ਸਰ ਸੰਤੋਖੁ ਪਾਇਆ ॥੮॥

ਜੋ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਤਲਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਾਵੋਗੇ ਤੌ ਬਿਸਿਓਂ ਕੀ ਮੈਲੁ ਜਾਇਗੀ॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹੁ ਸੰਕ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸੁ ਰਹੀਜੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੇਵੋ ਸੰਕਾ ਨਾ ਕਰੋ ਔਰ ਆਸਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਨਿਰਾਸ ਰਹੋ॥

ਸੰਸਾ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨੁ ਸੇਵਹੁ ਫਿਰਿ ਬਾਹੁੜਿ ਰੋਗੁ ਨ ਲਾਇਆ ॥੯॥

ਸੰਸਿਓਂ ਤੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਗੁਰੂ ਸੇਵੋ ਔਰੁ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਫੇਰ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗੁ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ॥੯॥

ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਵਡੀਆਏ ॥
ਕਉਨੁ ਸੁ ਦੂਜਾ ਤਿਸੁ ਸਮਝਾਏ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨੂੰ ਭਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਤਿਨ ਕੋ ਵਡਿਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕੌਨ ਉਸ ਸਰੀਖਾ ਦੂਸਰਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈ?

ਹਰਿ ਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਏਕਾ ਵਰਤੈ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਭਾਇਆ ॥੧੦॥

ਹਰੀ ਔ ਗੁਰੂ ਏਕ ਮੂਰਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਗੁਰੂ ਔ ਗੁਰੂ ਕੋ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਵਾਚਹਿ ਪੁਸਤਕ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨਾਂ ॥
ਇਕ ਬਹਿ ਸੁਨਹਿ ਸੁਨਾਵਹਿ ਕਾਨਾਂ ॥

ਬੇਦੋਂ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੋ ਇਕ ਵਾਚਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਬਹਿ ਕਰ ਕਾਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਗਰ ਕਪਟੁ ਕਹਹੁ ਕਿਉ ਖੁਲੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੧॥

(ਅਜਗਰ) ਭਾਰੀ ਕਪਟ ਕੀ ਗੰਠ ਪੜੀ ਹੁਈ ਕਹੁ ਕੈਸੇ ਖੁਲੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾ ਸੁਨਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਔ ਨਾ ਸ੍ਰੋਤਾ ਨੇ ਤਤ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੧ ॥

ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ ਲਗਾਵਹਿ ਭਸਮੈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ ਸੁ ਹਉਮੈ ॥

(ਬਿਭੂਤਿ) ਮਾਇਆ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਾਹਰ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਲਈ ਸਰੀਰ ਪਰ ਸੁਆਹ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਰ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਹਉਮੈਂ ਚੰਡਾਲ ਵੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਖੰਡ ਕੀਨੇ ਜੋਗੁ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਅਲਖੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਪਾਖੰਡ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਪੁਨ: ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਤੀਰਥ ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰਹਿ ਉਦਿਆਨਾ ॥
ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਕਥਹਿ ਗਿਆਨਾ ॥

ਤੀਰਥ ਔ ਵਰਤੋਂ ਕਾ ਨੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਉਜਾੜੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਸਤ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਰੋਕਨੇ ਕਾ ਗਯਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੋਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗਯਾਨ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇਆ ॥੧੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨਕਾ ਭਰਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਭੁਇਅੰਗਮ ਭਾਠੀ ॥
ਰੇਚਕ ਕੁੰਭਕ ਪੂਰਕ ਮਨ ਹਾਠੀ ॥

ਨਿਉਲੀ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰੇ ਭੁਅੰਗਮ ਨਾਮ ਨਾੜੀ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕੰਗਰੋੜ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਊਪਰ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੁਆਰੇ (ਭਾਠੀ) ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਕਾ ਉਤਾਰਨਾ ਚੜਾਉਨਾ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਏਹ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਖੰਡ ਧਰਮੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਸਉ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥੧੪॥

ਜੋ ਏਹ ਧਰਮ ਪਾਖੰਡ ਸਹਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਕਰਤਬ ਤੌ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਕੇ ਪਾਖੰਡ ਰਹਿਤ ਹੋਕੇ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਮਹਾ ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰੂਪਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥੧੪॥

ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਨਕਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਉਸਕੋ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਇਕ ਪਰਪੰਚ ਕਾ ਆਸਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੀ ਪੰਚ ਅੰਸੁ ਹੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੋ ਮਾਯਾ ਅਰ ਸਤ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੁ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ।

ਨਾਨਕ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸਬਾਇਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ॥੧੫॥੫॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਜਜ ਜੋ ਸਤਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਲਖਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥੫॥੨੨॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹੁਕਮੀ ਸਹਜੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਅਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ॥

(ਹੁਕਮੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਉਤਪ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਅਪਨੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਹੁਕਮੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਕਾਰਕ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਅੰਨ ਸਰੀਰ ਕਰਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਜਗਤੁ ਗੁਬਾਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅੰਧੇਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਬੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਕਰੇ ਸੋ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੪

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲਕੇ ਜਿਸਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਬਹੁਤੁ ਫਿਰੈ ਬਿਲਲਾਦੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ਹੇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖਿ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਹੁਤ ਬਿਲਲਾਉਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਸਰੇ ਭਾਇ ਨੇ ਭੁਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਵਿਚੇ ਪਾਈ ॥
ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਜੰਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸਟਾ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਨਾਇ ਰਾਚੈ ਸਾਚੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰਚਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਜਾਨ ਤੇ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨਸਾ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨ) ਮੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰੇ ਸਭਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਇਹ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੁਆ ਹੈ ਕਰਤਾ ਸਭ ਖੇਲ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਬੂਝ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥
ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਕੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੈ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਰੁ ਭਗਤੀ ਰਾਤਾ ਸਹਜਿ ਮਤੇ ਬਣਿ ਆਈ ਹੇ ॥੬॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਵਹੁ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ (ਸਹਿਜ ਮਤੇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਉਸ ਕੀ ਭਗਵਤ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ॥੬॥

ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣੁ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਤਾ ॥
ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣ ਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਆਪ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਭਉ ਭਰਮੁ ਸਰੀਰਹੁ ਜਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜਿਸਨੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੂਝਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭਉ ਔ ਸਭ ਭਰਮ ਸਰੀਰ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਸਿਖ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ॥

ਜਰਾ ਜਮੁ ਤਿਸੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ਹੇ ॥੮॥

ਜਿਸਕੀ ਸਾਚੇ ਕੇ ਸਾਥ ਬਣਿ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਔ ਜਮ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਜਰਾ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਧਰਮ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਜਲਿ ਜਲਿ ਖਪੈ ਬਹੁਤੁ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਹੁਤਾ ਬਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਜਲਕੇ ਖਪਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਠਉਰ ਨ ਪਾਏ ਕਬਹੂ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਮਨਮੁਖ ਕਦੀ ਭੀ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਇਹ ਸਮਝ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਈ ਹੈ॥੯॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਰਵਿਆ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਰਵਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਸੁਧ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਪਛਾਣੀ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸਤਵਾਦੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਸੋ ਬਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ਰਹਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜੋ ਵੈਰਾਗੀ ਹੋਇਕੈ ਸਚੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਬਦੁ ਬੁਝੈ ਸੋ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਏ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਜਾਣੈ ਸੋ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਣਾ ਸਦ ਹੀ ਸੇਵਹਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਵਹੁ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈਂ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਬੂਝੈ ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ ॥
ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਾ ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪੂਛੈ ਤੌ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਗਜਾਨ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਕਥਾ ਕੋ ਕਥਤਾ ਹੂਆ ਝਗੜਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਗਵਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕੀ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੁਖ ਸਭ ਗਵਾਈ ਹੈ ॥੧੩॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਬੂਝੈ ॥

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ॥

ਜੌ ਇਹ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਬੂਝੇ ਤੌ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਬੋਧੁ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਭੇਦ ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਹੋਵੈ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗਜ਼ਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਦਾਤਿ ਸਦਾ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਵਜਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਾਤਿ ਭਾਵ ਸਿਖਜ਼ਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਗੇ ਜਗਜ਼ਾਸੂਓਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀ ਹੈ॥੧੪॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ॥

ਕੋਇ ਨ ਮੇਟੈ ਧੁਰਿ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਆਦੋਂ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਮ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਆਦਿ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਤਿਨ ਹੀ ਵਾਸਾ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਵਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਕਉ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਤ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਤਾੜੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੋ ਸਤਸੰਗ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਗੁਰਸਬਦ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧਿ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਭੀਖਿਆ ਨਾਮੁ ਦਰਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭਿਖਜ਼ਾ ਪਾਈਏ॥੧੬॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸੋ ਏਕੋ ਏਕ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਏਕ ਹੀ ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੀਅ ਉਪਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੫

ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਗਿਆਨੀ ਔ ਧਿਆਨੀ ਭੀ ਆਖ ਕਰਕੇ ਏਹੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹੇ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਹੋਰ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੨॥

ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਰਿਜਕ ਪਹੁਚਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਹੋਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਦਰ ਪ੍ਰੀਛਾਦਿ ਸਭ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰਾ ॥
ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਤ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੩॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ ॥
ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਆਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੋੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਵਿਛੋੜਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਹੁਕਮੁ ਸਚਾ ਪਾਸਾਰਾ ਹੋਰਨਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੪॥

ਤਿਸਕਾ ਸਾਚਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਸਾਰਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਪਾਸੋਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਪੇ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਲਾਗੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਆਪ ਜਿਸਕੋ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜਮ ਕਾ ਭੌ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ਹੇ ॥੫॥

ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਪੁਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਮੇਲਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਪੂਰਬ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਹੋਈ ਹੇ ॥੬॥

ਸੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੁਈ ਹੈ॥੬ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਜਾਤਾ ॥
ਆਪੇ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਰੂਪ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥ ਉਨਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਾਰ ਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪਛਾਣ ਸੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੭॥

ਕਾਇਆ ਕੁਟੰਬੁ ਮੋਹੁ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਤ ਆਖੀ ਸੂਝੈ ॥

ਸਰੀਰ ਔ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਉ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ॥ ਜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਝਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਰਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ਹੇ ॥੮॥

ਫੇਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰੰਤਰ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੮॥

ਮਨਮੁਖ ਧਾਤੁ ਦੂਜੈ ਹੈ ਲਾਗਾ ॥

ਜਨਮਤ ਕੀ ਨ ਮੂਓ ਆਭਾਗਾ ॥

ਇਹ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ। ਇਹੁ ਅਭਾਗੀ ਜੀਉ ਜਨਮਤਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਰ ਗਿਆ।

ਆਵਤ ਜਾਤ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੯॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੇਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕੈ ਅਮੋਲਕ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਣੇ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ॥੯॥

ਕਾਇਆ ਕੁਸੁਧ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਲਾਈ ॥

ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਹਿ ਤਾ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਇਹ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹੀ ਭਾਵ ਸੂਖਮ ਬੁਧੀ ਕੋ ਜੀਵ ਨੇ ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਜੇ ਸੌ ਵੇਰ ਧੋਵੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜਤਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਭੀ ਵਹੁ ਹਉਮੈਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਸਬਦਿ ਧੋਪੈ ਤਾ ਹਛੀ ਹੋਵੈ ਫਿਰਿ ਮੈਲੀ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਜਲ ਸਾਥ ਧੋਈਐ ਤੌ ਹਛੀ ਸੁਧ ਹੋਤੀ ਹੈ ਫੇਰ ਮੈਲੀ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਕਾਇਆ ਸੰਘਾਰਹਿ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਸਬਦੁ ਨ ਵੀਚਾਰਹਿ ॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਦੂਤ ਇਹੁ ਬੁਧੀ ਕੋ ਸੰਘਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਸੀ ਦੋਸ਼ ਤੇ ਜੀਵ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਤੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਗੁਬਾਰਾ ਜਿਉ ਸੁਪਨੈ ਸੁਧਿ ਨ ਹੋਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਜਾਗ੍ਰਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧੧॥

ਇਕਿ ਪੰਚਾ ਮਾਰਿ ਸਬਦਿ ਹੈ ਲਾਗੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਵਡਭਾਗੇ ॥

ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਨ ਮਿਲਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਵਹੁ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਰਵਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਉਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸਚ ਹੈ ਔ (ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਚਾਲ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਪੈ ॥

ਪੂਰਾ ਸੇਵਕੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਮਰਜਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਪੂਰਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਸੋ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਸਿਵਾਣ ਲੇਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਬਦੁ ਰਵੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਰਸਨਾ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ਸਚੁ ਸੋਈ ਹੇ ॥੧੩॥

(ਘਟ) ਰਿਦੈ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ (ਰਵੈ) ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰਾ ਭੀ ਨਿਸਚੇ ਸੋਈ ਰਸ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੧੩॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰੇ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥

ਹੰਤਾ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਿਵਾਰੇ ਜਿਸ ਹੰਤਾ ਨੇ ਜੀਵ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੇ॥

ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਹਉ ਹੋਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਹਉ) ਮੈਂ ਤੋ ਹੋਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹਾਂ ਔ ਜੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਹੋ ਜਾਏ॥੧੪॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਹਜੁ ਕਿਨੈ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸੇ ਐਸਾ ਗਿਆਨ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸੇਵਿ ਸਬਦਿ ਸਚ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਸਬਦੇ ਖੋਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਖੋਈ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਰੰਗੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਗੁਣਦਾਤਾ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਵਹਿ ਪਕੀ ਸਾਰੀ ॥

ਜੋ ਆਪ (ਗੁਣ ਦਾਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਗੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਅਰਥਾਤ ਜਗਜਾਸੀਆਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਰਦ ਬੁਧੀ ਪਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਚੌਰਾਸੀ ਸੇ ਛੁਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਤਿ ਹੋਈ ਹੇ ॥੧੬॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਲੈ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਅਰਥਾਤ ਤਤਪਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੬॥੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਔ ਸੇਵਾ ਤੇ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੬

ਏਕੋ ਅਮਰੁ ਏਕਾ ਪਤਿਸਾਹੀ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਔ ਏਕ ਕੀ ਹੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਆਪੇ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੁਖਦਾਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਸਬਦਿ ਰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰੰਗੀ ਹੁਈ ਗੁਣ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਦਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਤਿ) ਅਬਰੋ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਿੰਦਕਿ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਨਿੰਦਕ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸਟਾ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਰਮ ਹੰਸ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੋ ਬਡੇ ਸੁਧ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਔਰ ਪਰਮ ਬਿਬੇਕੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪੂਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਸੂਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਭਗਤ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਿਕੇ ਸਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਵੱਡਾ ਸੂਰਮਾਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿ ਸ਼ੱਤ੍ਰੂਓਂ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨੁ ਪੀਵੈ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਬੁਧੀਕੇ ਅੰਤਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਵਾ ਆਤਮਾ ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਾ ਤਲਾਵ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮੰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੜਿ ਪੰਡਿਤੁ ਅਵਰਾ ਸਮਝਾਏ ॥

ਘਰ ਜਲਤੇ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਏ ॥

ਪੰਡਤ ਪੜਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਰਿਦਾ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਖਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਥਾਕੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈ ਹੇ ॥੫॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਵਿਦਯਾ ਕੋ ਤੋ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਥਕ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਇਕਿ ਭਸਮ ਲਗਾਇ ਫਿਰਹਿ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਹਉਮੈ ਕਿਨਿ ਮਾਰੀ ॥

ਇਕ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਭਸਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੰਤਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਮਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਜਲਤ ਰਹਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਭਰਮਿ ਭੇਖਿ ਭਰਮਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਰਾਤ-ਦਿਨ ਇਕ ਰਸ ਜਲਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭ੍ਰਮ ਔ ਭੇਖੋਂ ਨੇ ਕਈ ਤਰਾਂ ਭਰਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੬॥

ਇਕਿ ਗ੍ਰਿਹ ਕੁਟੰਬ ਮਹਿ ਸਦਾ ਉਦਾਸੀ ॥

ਸਬਦਿ ਮੁਏ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ॥

ਇਕ ਘਰ ਅਰ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਰਹਿਕੇ ਹੀ ਸਦਾ ਉਦਾਸੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਲੈ ਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮੂਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭੈ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਨਿੰਦਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵਿਗੁਤਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਭਉਕੈ ਜਿਸੁ ਕੁਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਦਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਕੁਤਾ ਭੌਂਕਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਛੋਡੈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਤਿਸ ਕੋ ਜਮਕਾਲ ਕਰਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਅੰਤ ਕੋ ਵਹੁ ਪਛਤਾਇ ਕੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੮ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚੀ ਪਤਿ ਹੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਸਚੀ ਪਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਨਾਉ ਨ ਪਾਏ ਪ੍ਰਭਿ ਐਸੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਹ ਬਣਤ ਐਸੀ ਬਣਾਈ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਬਹੁਤੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਇਕਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ॥

ਇਕ ਸਿਧ ਹੈਂ ਔ ਇਕ ਸਾਧਕ ਹੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਇਕ ਬਹੁਤ ਬੀਚਾਰਮਾਨ ਹੈਂ ਇਕ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋ ਬੂਝੈ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਭਉ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਇਸਨਾਨੁ ਦਾਨੁ ਕਰਹਿ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ॥
ਇਕਿ ਮਨੂਆ ਮਾਰਿ ਮਨੈ ਸਿਉ ਲੂਝਹਿ ॥

ਇਸਨਾਨ ਦਾਨ ਤੋ ਬਹੁਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਇਕ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕੈ ਫੇਰ ਮਨ ਨਾਲ ਹੀ ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪ ਮੇਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਇਕ ਰੰਗੀ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਏਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੧੧॥

ਆਪੇ ਸਿਰਜੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥
ਆਪੇ ਭਾਣੈ ਦੇਇ ਮਿਲਾਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਉਤਪਤੀ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਦੇਕੇ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਇਉ ਫੁਰਮਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਦਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸਾਮ੍ਰਥ ਗੁਰੂ ਨੇ ਐਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਿਖਯਾ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਸੇਵਿ ਨ ਜਾਣਨਿ ਕਾਚੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਸਾਚੇ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਕਚੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਕਰ ਕਰਕੇ ਕਰਤਾ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਪਛਾਤਾ ॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਨਾਹੀ ਨਦਰੀ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਵਿਛੜੇ ਨਾਹੀਂ ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਉਨਕੀ ਨਦਰ ਹੋਈ ਹੈ ਓਹ ਭੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮਿਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮੈਲੁ ਕਮਾਇਆ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ॥

ਹੰਤਾ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ (ਮੈਲੁ) ਪਾਪ ਰੂਪ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਖਟਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਭਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਮਰਕੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੨

ਆਪਹੁ ਹੋਆ ਨਾ ਕਿਛੁ ਹੋਸੀ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਤੇ ਨਾ ਕਬੀ ਕੁਛ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾ ਕੁਛ ਆਗੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਪਤਿਸਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧੬॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਾਧਾ ਜਮ ਫਾਸੀ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋਈ ਚਲ ਜਾਏਗਾ ਇਹ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਜਨ ਉਬਰੇ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਸੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਬਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਾਚੀਓਂ ਕੀ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲੇਖੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਇਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਤਿਸੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਅੰਧੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਕਮਾਈ ਅੰਧੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਰਹਿਤ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਸਹਸਾ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤਿਸਨੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਨਮ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਅਵਸਥਾ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਨ ਕੀ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਧੰਧੈ ਧਾਵਤ ਮਨੁ ਭਇਆ ਮਨੂਰਾ ॥

ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ ਕੰਚਨੁ ਭੇਟੈ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥

ਧੰਧਿਆ ਮੈਂ ਧਾਵਤਿਆਂ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕਾ ਮਨ ਮਨੂਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ਭਾਵ ਜੜ ਵਾ ਮਲੀਨ ਵਾ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈ ਜੌ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲੇ ਤੌ ਫੇਰ ਸੁਇਨਾ ਹੋਵੈ॥ ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਭਾਵ ਕੋਮਲ ਔ ਸੁਧ ਹੋਣੇ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲਏ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਛਲੇ ਔਗਣ ਬਖਸ਼ ਲਏ ਤੌ ਜਗਿਆਸੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਝੂਠੀ ਬੁਰੀ ਬੁਰਿਆਰਿ ॥

ਅਉਗਣਿਆਰੀ ਅਉਗਣਿਆਰਿ ॥

ਜੋ ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠ ਕਰ ਅਤੀ ਬੁਰਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਨੇ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਔਗੁਣਿਆਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਚੀ ਮਤਿ ਫੀਕਾ ਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਕਚੀ ਬੁਧੀ ਕਰ ਮੁਖੋਂ ਫਿਕਾ ਬੋਲਤੀ ਹੈ ਦੁਰਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਅਉਗਣਿਆਰੀ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਮਨ ਕੀ ਜੂਠੀ ਜੂਠੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਅਵਗੁਣਿਆਰੀ ਕੋ (ਕੰਤ) ਪਰਮੇਸਰ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਮਨ ਕੀ ਭੀ ਜੂਠੀ ਹੈ ਔ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ (ਜੂਠੁ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਕੰਮਾਂ ਕੋ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰ ਕਾ ਸਾਉ ਨ ਜਾਣੈ ਮੂਰਖਿ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਵਹੁ ਮੂਰਖ ਪਿਰ ਕਾ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਭਗਵਤ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਟੀ ਖੋਟੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੇ ਪਿਰ ਖਸਮ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੀ ਤੌ ਖੋਟ ਹੀ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ ਜਦਯਪਿ ਵਹੁ ਸਕਾਮ ਕਰਮਾਂ ਰੂਪੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਤੌ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਦਯਪਿ ਪਿਰੀ ਜੋ (ਖਸਮ) ਅਕਾਸ ਸਮ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਸਦਾ ਪਿਰੁ ਰਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀ ਸਦਾ (ਪਿਰੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਹੁਕਮੁ ਕਰੇ ਸਭੁ ਵੇਖੈ ॥
ਇਕਨਾ ਬਖਸਿ ਲਏ ਧੁਰਿ ਲੇਖੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਕੇ ਕਰਮ ਵੇਖਕੇ ਫਲ ਦੇਣੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਲੇਖੇ ਸੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੀ ਬਖਸੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਜੋ (ਮਿਲਾਈ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਣੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਹਉਮੈ ਧਾਤੁ ਮੋਹ ਰਸਿ ਲਾਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਿਵ ਸਾਚੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਰਸੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਏਹ (ਧਾਤੁ) ਮਾਇਆ ਨੇ ਲਾਈ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਜੋ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਆਪੇ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸਮਝ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥੯॥

ਇਕਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਸਦਾ ਜਨ ਜਾਗੇ ॥
ਇਕਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸੋਇ ਰਹੇ ਅਭਾਗੇ ॥

ਇਕ ਜਨ ਸਬਦ ਕੋ ਬਿਚਾਰਕੇ ਸਦੀਵ ਹੀ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥ਇਕ ਅਭਾਗੇ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਸੋਏ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਹੋਰੁ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਚਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨਸੇ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਕਾਲੁ ਮਾਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਨੇ ਕਾਲ ਆਦਿ ਸਤ੍ਰੂ ਮਾਰ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਵਹੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੧੧॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰੈ ਦੇਵਾਨੀ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਦੁਖ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਦੂਜੇ ਭਾਇ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਦਿਵਾਨੀ ਹੋਈ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੈ ਨਹ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਜਾ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥
ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਰਾਹਿ ਚਲਾਏ ॥

ਜਾਂ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਦੋਸ ਕੀ ਬਾਤ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ॥ ਜਿਸਨੂੰ ਜੈਸੇ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਹਿ ਮੈਂ ਚਲਾਉਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਮੇਹਰਵਾਨ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੇ ਹੈ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਚਲਾਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭੁਗਤਾ ॥
ਆਪੇ ਸੰਜਮੁ ਆਪੇ ਜੁਗਤਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਫਲੋਂ ਕਾ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੰਜਮੀ ਅਰਥਾਤ ਅਲਗ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਆਪ (ਜੁਗਤਾ) ਜੁੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਨਿਰਮਲੁ ਮਿਹਰਵਾਨੁ ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਆਪ ਹੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਮਧੁ ਸੂਦਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਿਸਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੇਟਿਆ ਜਾਤਾ॥੧੪॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੯

ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਸਿ ਰਹਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਇਕ ਥੈ ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਜਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਇਕ ਥਾਂ ਗੁਪਤ ਔ ਇਕ ਥਾਂ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਇਹੁ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝ ਆ ਜਾਏ ਤੌ ਭਰਮ ਔ ਭਉ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੌ ਹਰੀ ਔ ਜੀਵ ਏਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੪॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੌ ਏਹ ਸਮਝ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਭ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕੀ ਹੀ ਬਡਾਈ ਹੈ॥੧੬॥੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਕੈ ਚੀਰੈ ॥

(ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੈ) ਪਰਮੇਸਰ ਨਿਸਚੇ ਸਲਾਹੁਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਤਿਸੀ ਕੇ (ਚੀਰੈ) ਹਦ ਵਾ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਘਟ ਭੋਗਵੈ ਸਦਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਆਪੇ ਸੂਖ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧॥

ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਰਸ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥੧॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਵਹੁ ਸਾਹਿਬ ਸਾਚਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਆਇ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤੂਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਹੇ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਤੂਟ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਸੁ ਸੇਵੀ ਤੈ ਕਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਿਸ ਕੇ ਸੇਵੀਏ ਔ ਕਿਸਕੋ ਸਾਲਾਹੀਏ?
ਉੱਤਰ: ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੋ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹੋ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਮਤਿ ਊਤਮ ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਹੇ ॥੩॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਦਾ ਮਤ ਊਤਮ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਅੰਦਰੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੇਹੀ ਕਾਚੀ ਕਾਗਦ ਮਿਕਦਾਰਾ ॥
ਬੂੰਦ ਪਵੈ ਬਿਨਸੈ ਢਹਤ ਨ ਲਾਗੈ ਬਾਰਾ ॥

ਦੇਹੀ ਕਾਚੀ ਕਾਗਦ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਾਗਦ ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਪੜੇ ਸੇ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਿਰਤਿਆਂ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਸੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਾਇਆਂ ਬੁਧੀ ਕੰਚਨ ਵਤ ਸੁਧ ਹੈ॥੪॥

ਸਚਾ ਚਉਕਾ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਕਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਸਚੁ ਆਧਾਰਾ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਰੂਪ ਚੌਂਕਾ ਸੁਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਗਿਆਤ ਕੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਕਢੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਸਚੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਭੋਜਨ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਪਾਵਨੁ ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੫॥

ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈ ਔ ਆਪ ਪਾਵਨ ਹੈ ਤਥਾ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੋ ਸਾਚੈ ਲਾਗੇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੇ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਾ ਸੂਖੁ ਸਦਾ ਤਿਨ ਅੰਤਰਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਸੀ ਹੇ ॥੬॥

ਜਿਨਕੀ ਰਸਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਸੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਚਾ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੇਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਪੂਜਾ ॥
ਏਕੋ ਸੇਵੀ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਾ ਹੈ ਔਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਔ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਭੁ ਸਚੁ ਦਿਖਾਇਆ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੭॥

ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਭ ਸਚ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਜੋਨੀ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਇਆ ॥
ਆਪਿ ਭੂਲਾ ਜਾ ਖਸਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਇਹ ਜੀਉ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਂ (ਖਸਮਿ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਵ ਆਪਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਭੂਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਮਿਲੈ ਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਚੀਨੈ ਸਬਦੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੇ ॥੮॥

ਜਾਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ ਪੂਛੇ ਤਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੋ ਦੇਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਭਰੇ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ॥
ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਲੈ ਬੋਲਹ ਨਾ ਹਮ ਗੁਣ ਨ ਸੇਵਾ ਸਾਧੀ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਮੂੰਹ ਲੈ ਕੇ ਸਾਮਨੇ ਬੋਲੀਏ ਨਾ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਔ ਨਾ ਹਮ ਨੇ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਡੁਬਦੇ ਪਾਥਰ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਤੁਮ ਆਪੇ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੇ ॥੯॥

ਹੇ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਹਮ ਤੋ ਪਾਥਰ ਵਤ ਡੂਬ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਦੇਕੇ ਮੇਲ ਲਵੋ॥੯॥

ਨਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਨ ਕਰਣੈ ਜੋਗਾ ॥
ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਕਰਾਵਹਿ ਸੁ ਹੋਇਗਾ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਆਗੇ ਹੀ ਕਰੇਗਾ ਔ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਅਬ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਤੂੰ ਹਮ ਸੇ ਕਰਾਵੇਂਗਾ ਸੋਈ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਸਦ ਹੀ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਓਹ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਸਬਦੁ ਬੀਜਿ ਅਪਾਰਾ ॥
ਹਰਿ ਸਾਚੇ ਸੇਤੀ ਵਣਜੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰੂਪ ਅਪਾਰੁ ਬੀਜ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਸਾਚੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਣਜ ਵਪਾਰ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਧਨੁ ਜੰਮਿਆ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੧॥

ਤਿਨਕੇ ਸਚ ਹੀ ਧਨ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਦ੍ਵੈਤ ਨਿਸਚੇ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਧਨ ਹੈ? ਜਿਸਕੀ ਕਬੀ ਭੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੧॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਵਗਣਿਆਰੇ ਨੋ ਗੁਣੁ ਕੀਜੈ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਲੈਹਿ ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀਉ ਮੈਂ ਔਗਣ ਹਾਰੇ ਕੋ ਗੁਣ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਉਪਕਾਰ ਕਰ ਔ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਔਗੁਣ ਬਖਸ ਲੈ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪਤਿ ਪਾਏ ਇਕਤੁ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿਸਟਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਕ (ਤੁ) ਤੇਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਵੋਂ॥੧੨॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸਮਝ ਨ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਧਨ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਧਨੁ ਪਾਏ ਸਦ ਹੀ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸੋ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਅਨਲ ਵਾਉ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੪੯

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸੁਧਿ ਨ ਕਾਈ ॥

(ਅਨਲ ਵਾਉ) ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਨੇ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਔ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਪੌਣ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਹੇ ॥੧੪॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਿਓਂ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤਾ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਸੂਤੇ ॥

ਅਪਣਾ ਘਰੁ ਨ ਸਮਾਲਹਿ ਅੰਤਿ ਵਿਗੂਤੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਸੂਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਵਹੁ ਖਰਾਬ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਚਿੰਤਾ ਜਾਲੈ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੫॥

ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਵਹੁ ਜਾਲੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਕਰਤੈ ਕਾਰ ਕਰਾਈ ॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕਾਰ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਸਮਝ ਦਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੀ ਹੇ ॥੧੬॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੬॥੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਏਕੋ ਸੇਵੀ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਸਾਚਾ ॥

ਦੂਜੈ ਲਾਗਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਕਾਚਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਏਕ ਜੋ ਸਦਾ ਥਿਰ ਪੁਨਾ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸੇਵ॥ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਕਚਾ ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਚੇ ਹੀ ਸਾਚਿ ਪਤੀਜੈ ਹੇ ॥੧॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਦਾ ਸਚ ਨੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਸਾਲਾਹੁ ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਸਚ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬਹੁਤੇ ਮੈ ਏਕੁ ਨ ਜਾਤਾ ॥

ਆਪੇ ਲਾਇ ਲਏ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ॥

ਐਸੇ ਕਹੁ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਨੇ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਆਪ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਮਤਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਹੇ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਔਗੁਣਾਂ ਕੋ ਬਖਸ ਕੇ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੀਜੇ ਅਰਥਾਤ ਤਤਪਰ ਹੋਵੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਲਹਰਿ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਕੀ ਲਹਿਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੈ ਇਹੁ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ਹੇ ॥੩॥

ਸੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਰਸਨਾ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤ ਵਿਹਾਣੀ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨ ਬੂਝੈ ਫਿਰੈ ਇਆਣੀ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਤਿਆਂ ਬਿਹਾਇ ਗਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਇਆਣੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਘੜੀ ਮੁਹਤੁ ਨਿਹਾਲੇ ਅਨਦਿਨੁ ਆਰਜਾ ਛੀਜੈ ਹੇ ॥੪॥

ਜਮ (ਕਾਲੁ) ਮਾਰਣ ਹਾਰਾ ਘੜੀ ਆਧੀ ਘੜੀ ਪੜਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਰਜਾ ਛੀਜਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਕਰੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ॥

ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਸੂਝੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਦਰੋਂ ਲੋਭ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰਕੇ ਊਪਰ ਜਮਕਾਲ ਖੜਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਐਥੈ ਕਮਾਣਾ ਸੁ ਅਗੈ ਆਇਆ ਅੰਤਕਾਲਿ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ਹੇ ॥੫॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰਮ ਕਮਾਇਆ ਥਾ ਸੋ (ਅਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਬ ਭਰਨਾ ਆਇਆ ਤਬ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ ਓਥੇ ਕੋਈ ਉਪਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਹੀ ਪਾਵੇਗਾ (ਅੰਤ ਕਾਲਿ) ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕਿਆ ਜਤਨ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਹੁਣੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰੁ॥

ਜੋ ਸਚਿ ਲਾਗੇ ਤਿਨ ਸਾਚੀ ਸੋਇ ॥

ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਮਨਮੁਖਿ ਰੋਇ ॥

ਜੋ ਸਚ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤੌਂ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਖਸਮੁ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਗੁਣ ਮਹਿ ਭੀਜੈ ਹੇ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮਨਮੁਖ ਵਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਕਾ ਆਪ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਜਨੁ ਸੋਹੈ ॥
ਨਾਮ ਰਸਾਇਣਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮੋਹੈ ॥

ਗੁਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ (ਇਹੁ) ਇਸ ਮੇਂ ਮਨ ਆਦਿ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਮੈਲੁ ਪਤੰਗੁ ਨ ਲਾਗੈ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਭੀਜੈ ਹੇ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਭੀਜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੀ ਮੈਲ (ਪਤੰਗੁ) ਰੰਚਕ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥੭॥

ਸਭਨਾ ਵਿਚਿ ਵਰਤੈ ਇਕੁ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਇਕ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਾਇ ਸਾਚੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਹੇ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਦਾ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੀਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਕਿਲਬਿਖ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਿਆ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਪਾਪੋਂ ਔ ਦੁਖਾਂ ਕੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਸੋ ਗੁਰੂ ਹੀ ਮੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਹੇ ॥੯॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀਜੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਏਹ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਵਾਰੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਔ ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸੋ ਮਾਇਆ ਨਵਿਰਤ ਕਰ ਰਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਲੀਜੈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਇਸਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣਿ ਬੈਠੇ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਪਾਵਹਿ ॥
ਜਮੁ ਨ ਛੋਡੈ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ ਪਰ ਬੈਠੇ ਭੀ ਜਮ ਕਾ ਭੈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਮ ਨਹੀਂ ਛੋਡੇਗਾ ਚਾਹੋ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਤਾ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਪੀਜੈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਔਰ ਰਸਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਪੀਵੀਏ ਤਉ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈਦੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤਿ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਾਵਨ ਸਦਾ ਹੈ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮਤਿ ਅੰਤਰੁ ਭੀਜੈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਆਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔ ਬਾਣੀ ਭੀ ਤਿਨ ਕੀ ਸਦਾ ਪਾਵਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਮੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਭੀਜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਧਕ ਮੁਕਤਿ ਨਿਰਾਰੀ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਹੋਰ ਭੀ ਜੋ ਬਿਚਾਰਵਾਂਨ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਜੀਵ (ਬਧਕ) ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਤੇ ਮੁਕਤੀ ਨਿਆਰੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੦

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਏਕੋ ਹੈ ਜਾਤਾ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਕਾ ਗ੍ਯਾਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਰਵੀਜੈ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਬੇਦ ਪੜਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਬੂਝਹਿ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਲੂਝਹਿ ॥

ਜੋ ਬੇਦ ਪੜਤਾ ਹੈ ਹਰੀਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਮਾਇਆ ਵਾਸਤੇ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਝਗੜਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਕਿਉ ਕਰਿ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਜੈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਅੰਤਰ ਬਿਸਿਓਂ ਕੀ ਮੈਲ ਹੈ ਇਸਤੇ ਵਹੁ ਅੰਧਾ ਅਗ੍ਯਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰੇਂਗੇ॥੧੪॥

ਬੇਦ ਬਾਦ ਸਭਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਨ ਅੰਤਰੁ ਭੀਜੈ ਨ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਝਗੜੇ ਆਖਕੇ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਅੰਦਰੋਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪੁੰਨੁ ਪਾਪੁ ਸਭੁ ਬੇਦਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਪੁੰਨ ਤਥਾ ਪਾਪ ਸਭ ਬੇਦ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮੁਖ ਬਿਧ ਨਿਛੇਧ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਏਕ ਸੋ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਮਨੁ ਸਾਚਾ ਸਚੋ ਸਚੁ ਰਵੀਜੈ ਹੇ ॥੧੬॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਂਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਨ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹ ਸਚ ਹੀ ਸਚ ਕੋ (ਰਵੀਜੈ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੬ ॥੬॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸਚੈ ਸਚਾ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ॥
ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਤਿਥੈ ਮੋਹੁ ਨ ਮਾਇਆ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਚਾ ਤਖਤ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੂਪ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਥੇ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਦ ਹੀ ਸਾਚੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ਹੇ ॥੧॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਚ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥
ਨ ਤਿਥੈ ਭਰਮੁ ਨ ਦੂਜਾ ਪਸਾਰਾ ॥

ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੌਦਾ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਸਚਾ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਵਿਆਪਾਰ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਤਹਾਂ ਨ ਭਰਮ ਔ ਨ ਤਹਾਂ ਦੂਜੈ ਭਾਉ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਕਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਬੂਝੈ ਕੋ ਵੀਚਾਰੀ ਹੇ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਧਨ ਖਟਜਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਬੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬੀਚਾਰਮਾਨ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਚੈ ਲਾਏ ਸੇ ਜਨ ਲਾਗੇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਮਸਤਕਿ ਵਡਭਾਗੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਨੇ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚੇ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵੀਚਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਚੋ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥
ਏਕੋ ਵੇਖਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੋ ਸਚਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਏਕ ਹੀ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਊਚੋ ਊਚੀ ਪਉੜੀ ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪ ਊਚੀ ਪਉੜੀ ਪਰ ਚੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਊਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਨੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਮੋਲਕ ਗਿਆਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥
ਸਚੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਲੈ ਕੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਜਲਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਤਿਸ ਕਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਕੀ ਸਭ ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਹਉਮੈ ਤਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਹੇ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਭ ਸਚੀ ਹੈ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਆਪੇ ਕੀਨਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨ ਹੀ ਚੀਨਾ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਸਾਚੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ਹੇ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਰੀ ਕਰਣੀ ਸਾਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬॥

ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਈ ॥

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜੋ ਭਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਵਹੁ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ। ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਤਿਸਨੇ ਉਪਦੇਸ ਲੈਕਰ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਦ ਹੀ ਅੰਤਰੁ ਸੀਤਲੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰੀ ਹੇ ॥੭॥

ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ ਅੰਤਰ ਸੀਤਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰੀ ਹੈ॥੭॥

ਸਚਿ ਲਗੇ ਤਿਨ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਭਾਵੈ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦੇ ਸਚਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋਂ ਸਭ ਕੁਛ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ। ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਵਹੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸੋਭੇ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਸਾਚੇ ਸੇ ਦਰਿ ਸਾਚੇ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਸਵਾਰੀ ਹੇ ॥੮॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਨਦਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ ਬਿਰਤੀ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੮॥

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਜੋ ਦੂਜੈ ਲਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਦੁਖ ਸਬਾਇਆ ॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਅਗਿਆਨ ਨੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੇਂ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਖ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਜਾਪੈ ਨਾਹੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ਹੇ ॥੯॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੌਂ ਦੁਖ ਹੀ ਹੈ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗੁਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੈ॥੯॥

ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨੀ ਕਮਾਇਆ ॥

ਸਚਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸੇਵਹਿ ਸਚੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸਚਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੇ ॥੧੦॥

ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਚੇ ਮੈਂ ਹੀ ਰੰਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੂਖ ਸਹਜ ਸਮਾਧੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸਮਾਧੀ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਾਂਤ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤਿਆ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਪਿਆਰੀ ਹੇ ॥੧੧॥

ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕਰਤਿਆਂ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵ ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੇ ਜਨ ਸੁਖੀਏ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਚੇ ਲਾਏ ॥
ਆਪੇ ਭਾਣੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ। ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਜਨ ਉਬਰੇ ਹੋਰ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਖੁਆਰੀ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੀ ਖੁਆਰੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੧

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਕੁਟੰਬੁ ਨਾ ਤਿਸੁ ਮਾਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਾਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਔਰ ਨ ਤਿਸ ਕਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਆਧਾਰੀ ਹੇ ॥੧੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਰੂਪ ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਵਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਓਹੀ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ॥
ਕਿਛੁ ਨ ਚਲੈ ਧੁਰਿ ਖਸਮਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਛ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਆਦਿ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਖਸਮ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਾਚੈ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੀ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜੋ ਸਾਚੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਾਚ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਦੁਖ ਪੀੜਾ ਆਪ ਸਚੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ॥੧੪॥

ਜਾ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥
ਸਾਚੈ ਸਬਦੇ ਸਾਚੁ ਕਮਾਏ ॥

ਜਾ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੇਵੇਂ ਤਉ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੀਵ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਾਚਾ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰੀ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਅੰਦਰ ਸਾਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤਨ ਭੀ ਸਾਚਾ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਮਾਨੋ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਰਿਦੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੰਡਾਰੀ ਭਾਵ ਖਜਾਨਚੀ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ॥
ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਸਨਾ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰੀ ਹੇ ॥੧੬॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਔ ਰਸਨਾ ਨਾਮੀ ਕਰਕੇ ਸਵਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸਭ ਸਫਲ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧੬॥੭॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਆਪੁ ਉਪਾਇ ਉਪੰਨਾ ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੁ ਪਰਛੰਨਾ ॥

ਜੋ (ਉਪੰਨਾ) ਉਤਪਤਿ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕੇ ਅਕਾਸ ਸਮ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਸਾਰ ਕਰੇ ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਿਨਿ ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧॥

ਪੁਨ: (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਐਸੇ ਕੌਣ ਜਾਨਤਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਜਿਨ ਆਪਨਾ ਆਪ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਉਪਾਏ ॥

ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥

ਪੁਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਔ ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਦੇਵਤੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਿਰਜ ਕੇ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਲਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਸ ਕਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਹੀਂ॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਹੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਹੁ ਚਿਤੈ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਵਣੇ ਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਥਿਰੁ ਸਾਚਾ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦ ਹੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੩॥

ਸਦਾ ਜੋ ਇਸਥਿਤ ਸਾਚਾ ਹੈ ਓਹ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਇਕਿ ਮੂਲਿ ਲਗੇ ਓਨੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਡਾਲੀ ਲਾਗੇ ਤਿਨੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਏਕ ਜੋ ਮੂਲ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਤਿਨ ਜਨ ਕਉ ਲਾਗੇ ਜੋ ਬੋਲਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਤਾ ਹੇ ॥੪॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਫਲ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਬਾਤਾ) ਭਗਵਤ ਕਾ ਜਸ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਹਮ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਕਿਆ ਬੋਲਹ ਬੋਲ ॥

ਤੂ ਸਭਨਾ ਦੇਖਹਿ ਤੋਲਹਿ ਤੋਲ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਤੋ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਕਿਆ ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਬੋਲੂੰ। ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹਿ ਰਹਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੫॥

ਤਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਖਿਆ ਭਾਵੈ ਤਿਉਂ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਰਹਿਣਾ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇ ਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਸਚੀ ਕਾਰੈ ਲਾਏ ॥

ਅਵਗਣ ਛੋਡਿ ਗੁਣ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਪਰ ਤੇਰਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਹੈ ਤਉ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਚੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਔਗਣਾਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਮਹਿ ਏਕੋ ਨਿਰਮਲੁ ਸਾਚਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਏਕ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਸਾਚਾ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋ ਤੂੰ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥

ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਸਬਦੇ ਖੋਈ ॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਏਕ ਤੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਤਥਾ ਖੋਟੀ ਮਤ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਖੋਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਏਕਸੁ ਮਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਸਮਾਣਾ ਅਪਣੈ ਰੰਗਿ ਸਦ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੭॥

ਪੁਨ: ਏਕ ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਜਾਨ ਕੇ ਅਪਣੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਸਦਾ ਰੰਗਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਮਨਮੁਖਾਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਕਮਲੁ ਹੈ ਕੁਮਲਾਣਾ ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਸਬਦੁ ਨ ਬੁਝੈ ਇਆਣਾ ॥

ਮਨਮੁਖਾਂ ਕਾ ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਕਵਲ ਕੁਮਲਾਇਆ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖ ਐਸਾ ਇਆਣਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਾਇਆ ਖੋਜੇ ਪਾਏ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਹੇ ॥੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੌ ਦੇਹ ਕੋ ਖੋਜੈ ਤੌ ਵਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਪਾਇ ਲਏ॥ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਿਆਤ ਕਰ ਲਏ॥੮॥

ਕੋਟ ਗਹੀ ਕੇ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਸਦਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੋਟ (ਗਹੀ) ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ। ਹਰੀ ਕੋ ਜੋ ਸਦਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਇਛੇ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ ਜਿਉ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠੈ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜੋ ਉਨਕੀ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਭਜਨ ਕੀ ਲਾਲੀ ਐਸੇ ਚੜੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਬਸਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਮਨਮੁਖੁ ਗਿਆਨੁ ਕਥੇ ਨ ਹੋਈ ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਠਉਰ ਨ ਕੋਈ ॥

ਔ ਮਨਮੁਖ ਗਿਆਨ ਕਥਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਠਹਿਰਨੇ ਕੋ ਜਗਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੇ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਮਨਮੁਖੁ ਕਾਰ ਕਰੇ ਸਭਿ ਦੁਖ ਸਬਾਏ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਨਾਹੀ ਕਿਉ ਦਰਿ ਜਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਜਾਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਸਦ ਸੇਵੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਉਪਦੇਸ ਵਸਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਦਾ (ਸੁਖਦਾਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੨

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤੂ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥
ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥

ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ ਵਿਆਪਕ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਦਾ ਸਦ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਇਹੁ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਨੀਰਾ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ। ਮਨਮੁਖ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਜਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਇਕਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਇਸੀਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਪੁਨਾ ਇਕਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹੁ ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਕਿਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਸਹਜਿ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਕੇ (ਨਾਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਗਿਆਨ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੁ ਢਹੈ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਚੂਕੈ ਨਹੀ ਫੇਰੀ ॥

ਕਾਇਆ ਰੂਪ ਨਗਰ ਤੌਂ ਕਈ ਬੇਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੈ ਔ ਅਬ ਭੀ ਗਿਰਕੇ ਇਸਨੇ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਜੀਵ ਕੀ ਫੇਰੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ॥

ਸਾਚੁ ਸਲਾਹੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਇਸੀ ਤੇ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਕਾ ਹੀ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸਚ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਨਦਰ ਕਰੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੁ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਬੀਚ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਕਾਰੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨੋਂ ਉਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਾਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੬॥੮॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ੩ ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਜਿਸੁ ਕਰਣਾ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥

ਆਪ ਤੂੰ ਐਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਸਭ (ਕਰਣਾ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਓਟ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭਕੇ ਅੰਦਰ ਗੁਪਤ ਹੋਇਕੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸਹਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੨॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੈਗਾ ਸੋ ਤੂੰ ਕਰੇਂਗਾ ਇਸੀ ਤੇ ਆਪ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੈ॥੨ ॥

ਆਪੇ ਹੀਰਾ ਰਤਨੁ ਅਮੋਲੋ ॥

ਆਪੇ ਨਦਰੀ ਤੋਲੇ ਤੋਲੋ ॥

ਆਪ ਹੀ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਅਮੋਲਕੁ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਇਨ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਰਣਿ ਤੁਮਾਰੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ (ਸਰਣਿ) ਓਟ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪਰ ਤੁਮਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ॥੩ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਹੋਵੈ ਧੁਰਿ ਤੇਰੀ ॥

ਮਰੈ ਨ ਜੰਮੈ ਚੂਕੈ ਫੇਰੀ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਧੁਰੋਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਫੇਰੀ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੪॥

ਹੇ ਸਚੇ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਚਾ ਸਦਾ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵਿਆਪਕ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਦੇਵ ਸਬਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਆਦਿ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਤਿਨ ਮੈਂ ਮੋਹ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ਸੇ ਨਾਮਿ ਲਾਗੇ ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਮਤੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੫॥ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵਰਤੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਭਾਰਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਾ ਸਭ ਹੀ ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਵਹੁ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਿਰਤੁ ਨ ਕੋਈ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਮੇਟਣੇਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਬ ਸ਼ੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰ ਮਿਲਾਪ ਰੂਪ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਘਣਾ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਸੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਮੈਂ ਤੌ ਪਰਲੋਕ ਮੈ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਪਛੁਤਾਤਾ ਹੇ ॥੮॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੇਖੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅੰਤਕਾਲ ਕੋ ਪਛਤਾਉਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥
ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਟੇ ਦੂਖ ਸਬਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਭਾਣੇ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਅਰ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜੋ ਹਰੀ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਹੈ॥੯ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਪਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੇ ਗੁਣਨਿਧ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਸੁਭਾਉ ਰੋਕ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਕਾ ਏਕੋ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੀ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਵਹੁ ਇਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣ ਔਗਣ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਇਹੁ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ॥੧੦॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਮੇਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਯੰਤ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਅਪਾਰ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੩

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਾਚੈ ਰਾਤਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਸਚੇ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਚਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਕੇ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੈਲਾ ਵਿਚਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਬੂਝੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਮਨ ਤਨ ਤੌਂ ਮੈਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਿਚ ਇਸਕੇ (ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਜੋਤ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ ਸੋ ਜੋਤ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਰਸਨਾ ਸੇਵਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹੰਤਾ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤੌਂ ਸਦਾ ਹੀ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਪੁਨ: ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੜ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਬਹੁ ਹਟ ਬਾਜਾਰਾ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਕਾਇਆਂ ਰੂਪ ਗੜ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹਟੀਓਂ ਕਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਰੂਪ ਬਜਾਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਅਤੀ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸੁਰ (ਨਾਮੁ) ਪਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਦਰਿ ਸੋਹੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਰਤਨੁ ਅਮੋਲਕੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਵਣੁ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰਾ ॥

ਅਗੰਮ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਹੈ ਐਸਾ ਕੌਨ ਬੀਚਾਰਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਰੇ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਤੋਲਿ ਤੋਲਾਏ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਤਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਿਸਥਾਰ ਟੀਕਿਓਂ ਸਹਿਤ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਯਦਪਿ ਬਹੁਤ ਪੜਤੇ ਭੀ ਹੈਂ ਤਦਪਿ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੂਰਖ ਪੜਹਿ ਸਬਦੁ ਨ ਬੂਝਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਮੂਰਖ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਤਿਨਕਾ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਤਿਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਹੇ ॥੧੬॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਵਿਖੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧੬॥੯॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਸੋ ਸਚੁ ਸੇਵਿਹੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥
ਸਬਦੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਹੁ। ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ਆਪੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

ਜੋ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਆਪ ਹੀ ਵਹੁ ਪੀਛੇ ਅਗਮ ਥਾ ਔ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਅਥਾਹ ਹੈ ॥੧॥

ਆਪੇ ਸਚਾ ਸਚੁ ਵਰਤਾਏ ॥
ਇਕਿ ਜਨ ਸਾਚੈ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥

ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਾਜ ਕੋ ਵਰਤਾਵਤਾ ਹੈ ਇਕ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੋ ਸੇਵਹਿ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਨਾਮੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਵਹੁ ਸਾਚ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਚੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਨਕੋ ਸਾਚਾ (ਸਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਧੁਰਿ ਭਗਤਾ ਮੇਲੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਧੁਰੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਇਸੁ ਜਨਮੈ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਸੋ ਸਦਾ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਕਾ ਲਾਭ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜੁ ਕਰਹਿ ਪਰੁ ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ॥
ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਕੋ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਐਸਾ ਵਣਜੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੂਰਪ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਲਜਾਣ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰੇ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਾਚਾ ਹੈ ਅਰ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਵਣਜਾਰੇ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ॥੪॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਏ ॥

ਵਿਰਲੇ ਕਉ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੁਝਾਏ ॥

ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਅਕਾਸ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਸਾਜਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਕਾਟੇ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਰੂਪ ਜਨਮ ਕਾਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਭੰਨੈ ਘੜੇ ਸਵਾਰੇ ਸਾਜੇ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਦੂਜੈ ਜੰਤ ਪਾਜੇ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਘਟ ਸਾਜੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: (ਸਵਾਰੇ) ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਘੜ ਸਵਾਰ ਕੇ ਹਛੀ ਤਰਾਂ ਸਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੰਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜੰਤ (ਪਾਜੇ) ਜੋੜੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਸਦਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵਹਿ ਜਮ ਕਾ ਜੇਵੜਾ ਗਲਿ ਫਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਅੰਧ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਜਵੜਾ ਰੂਪ ਫਾਹਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮਤੀਏ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇਕੇ ਆਪ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸਾਚਾ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਨਾਮੋ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੭॥

ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾ ਨਾਮ ਹੀ ਲਾਭ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਸਚਾ ਸਚੀ ਨਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਵੈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਾਚੀ ਹੈ ਵਹੁ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੇ ਜਨ ਸੋਹਹਿ ਤਿਨ ਸਿਰਿ ਚੂਕਾ ਕਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਨਾਮ ਵਾ ਜਸ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੇ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰੋਂ (ਕਾਹਾ) ਕਟੀਆ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

(ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਅੰਤਤਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੀ ਗੁਣਦਾਤਾ ਲੇਖਾ ਕੋਇ ਨ ਮੰਗੈ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਤਾਂਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਜੋ ਗੁਣ ਦਾਤਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਜਮ ਲੇਖਾ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਰੁਦ੍ਰੁ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸ਼ਿਵ ਤਿਸੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਔਰ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤੂ ਅਪਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਲਖਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੪

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥
ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਇਹੁ ਸੋਝੀ ਭੀ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਤੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਮਹਲੁ ਪਾਇ ਗੁਣ ਗਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ (ਤੈ) ਬਹੁੜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਧਿਆਈ ਹੋ ਵਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਮੰਨਿ ਹੁਕਮੁ ਅਪਾਰਾ ॥
ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣਹਿ ਸਾਰਾ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋਕੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹੁਕਮ ਕੀ (ਸਾਰਾ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਹੁਕਮੇ ਮੰਨੇ ਹੁਕਮੇ ਵਡਿਆਈ ਹੁਕਮੇ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹੁਕਮ ਕੇ ਮੰਨਣੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਮੰਨੀਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਜ਼ਤ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਸੇ ਹੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਤੇ ਹੀ (ਵੇਪਰਵਾਹਾ) ਅਚਾਹ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨ ਲੇਵੇ॥ ਇੰਦ੍ਰਜ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਰੋਕ ਰਖੇ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਏਕਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਲਿਆਵੇ॥

ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਸਦਾ ਹੀ ਬਿਰਕਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਏਕ ਸੋਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਸਲਾਹਹਿ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੪॥ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤ ਸਦਾ ਹੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਹੈਂ ਹੇ (ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਕੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ਤਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ॥੧੫॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ॥
ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰਗਾ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਤਬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵੋਂਗਾ।

ਨਾਨਕੁ ਸਾਚੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਸਚੁ ਦੇਵਹੁ ਸਚਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਸਚੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਤੌਂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋਵੈ ਵਾ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੧੬॥੧॥੧੦॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਿਨਕੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਰਵਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਓਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

(ਸੁਖਦਾਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਚਿਤਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਉਤਸ਼ਾਹਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜੌਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਬਦੇ ਮਨਿ ਓਮਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਜੋ ਸਚਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਤੌਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਇਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੌਂ ਭਗਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਰਹੈ ਇਕ ਰੰਗੀ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਨਾਲਿ ਕਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਸਦਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਧੰਧਿਆਂ ਸੇ ਛੂਟਕੇ ਏਕ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦੀ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਉਸ ਕਾ ਕਜੀਆ ਅਰਥਾਤ ਕਲੇਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈ ਪਾਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਘੋਰ ਅੰਧਕਾਰ ਹੀ ਹੈ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਪਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਜੋ ਸਬਦਿ ਰਾਤੇ ਮਹਾ ਬੈਰਾਗੀ ਸੋ ਸਚੁ ਸਬਦੇ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਬੜੇ ਬਿਰਕਤ ਹੈਂ ਔ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਸੋ) ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਸਚੈ ਭਗਵਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਕਰਤੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਆਪਿ ਵਰਤਾਇਆ ॥

ਸੁਖ ਔਰ ਦੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭੀ ਆਪ ਕਰਤੇ ਨੇ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਅਲਿਪਤੋ ਵਰਤੈ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਕਿਆ ਵੇਸਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਮੇਂ ਅਲੇਪ ਹੋ ਕੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਭੋਗ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਸਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਾਨਕੈ ਦੁਖੀ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮਨਮੁਖ ਕੌਨ ਹੈਂ?

ਉੱਤਰ:

ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਸਬਦੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਭੈ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਹਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੋ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਨਿਰਭਉ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਜਮੁ ਕਾਢਿ ਲਏਗਾ ਸਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰਨ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਨਿਰਭੈ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ਐਸੇ ਮਨਮੁਖਤਾ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਇਹ ਹੋਗਾ ਕਿ ਜਮ ਸ੍ਵਾਸ ਕਾਢ ਲੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਨਮੇ ਮਰੇਗਾ॥੬॥

ਅਫਰਿਓ ਜਮੁ ਮਾਰਿਆ ਨ ਜਾਈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਨੇੜਿ ਨ ਆਈ ॥

ਜਮ ਅਮੋੜ ਹੈ ਮਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ। ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਸਬਦੁ ਸੁਣੇ ਤਾ ਦੂਰਹੁ ਭਾਗੈ ਮਤੁ ਮਾਰੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ਹੇ ॥੭॥

ਜਾਂ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਸਬਦ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਤੋ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਜਮ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥ ਅਜਾਮਲ ਕਾ ਜੈਸੇ ਨਰਾਇਣ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਤੇ ਹੀ ਜਮ ਭਾਗਾ ਹੈ॥ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹੀਂ ਮਾਰ ਦੇਵੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਸਕੋ ਕਿਸੇ ਕੀ ਕਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੀ ਹੈ ਸਭ ਸਿਰਕਾਰਾ ॥

ਏਹੁ ਜਮੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਵਿਚਾਰਾ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਕੀ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ ਵਾ (ਸਿਰਕਾਰਾ) ਰਯਤ ਹੈ ਇਹੁ ਜਮ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ਇਸਕੇ ਕਿਆ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ ਜੋ ਏਹੁ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਾ ਮੰਨੇ॥

ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੁਕਮੁ ਕਮਾਵੈ ਹੁਕਮੇ ਕਢਦਾ ਸਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਇਹ ਤੌ ਆਗੇ ਹੀ ਹੁਕਮੀ ਕਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਵਾਸੋਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੈ ਕੀਆ ਅਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਸਰਿਆ ਸਭੁ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ ਜੀ ਸਾਚੇ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਅਕਾਰ ਕਰਿਆ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਹ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਚਾ ਪਸਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਸਚੁ ਬੂਝੈ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਸੁਖੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਕਰਮਿ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੫

ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਰੈ ਨ ਜਨਮੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜਿਨਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਨਾ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ਸਬਦ ਮੇਂ ਹੀ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਬਦਿ ਸਾਲਾਹੇ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਕਿਸਕਾ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ) ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਾ॥

ਏਕ ਨਾਮਿ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ਉਧਾਰੇ ਸਬਦੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਏਕ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਚਾਰੇ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਭਰੋਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਂਤੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਬੂਝੈ ਕਾਟੇ ਦੁਰਮਤਿ ਫਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ। ਕੈਸਾ ਨਾਮ ਹੈ? ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਜੋ ਗਲੇ ਮੈਂ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਪਜੈ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਨਾ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਨ ਜੂਨੀ ਪਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਿਸ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਗੁਰਮੁਖ ਉਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਜੂਨੀਆਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਰਹਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਲੈਦੇ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਜਨ ਕਾ ਹੀ ਲਾਭ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਦਰਬਾਰੇ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਵਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਤ ਸੇ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਦ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜੋ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਨਿਰਮਲੁ ਗੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸਾਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੧੫॥

ਗੁਣ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤੌ ਸੋਈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੇ ਬਿਗਸੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਬੇਪਰਵਾਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਹੀ (ਬੇਪਰਵਾਹਾ) ਨਿਰਛਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬॥੨॥੧੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਸੇਵਿਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥
ਤਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਜੋ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਵਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਮਤਿ ਅਗਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਅਗਾਹ ਅਰਥਾਤ ਅਥਾਹ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਸਭਨਾ ਬੀਚ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੇ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦੇਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਵਹੁ (ਜਗ ਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਭਨਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝਿ ਬੁਝਾਇਆ ॥
ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਬੂਝਿ) ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵਤ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸੋਈ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਹੁਕਮੁ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨੇਗਾ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵੇਗਾ ਸ਼ਾਹਾ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਹਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ॥੩॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥
ਤਿਸ ਦੈ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਰੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਭੀ ਅਪਾਰ ਹੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਦੇਦਾ ਸਾਸ ਗਿਰਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਇਸਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਸ ਅਰ ਭੋਜਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਏ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਕੌ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਆਪ ਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰਨਾਂ ਕੋ ਭੀ ਰੰਗ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਾਲਾਹਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਬਖਸੇ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਹਰੀ ਜੋ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੇ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਦੇਕਰ ਜਨਮ ਮਰਣ ਥੀਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ॥
ਜੋ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਕਾਚਨਿ ਕਾਚੇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਾਚੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਕਚਿਆ ਸੇ ਕਚੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਅਥਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

ਅਗਮ ਔ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਅਵਿਸ਼ੇ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਹੈ ਇਸ ਅਥਾਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸਾਚ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਭਗਵਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣਦਾਤਾ ਵਰਤੈ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਲਿਖਦਾ ਸਾਹਾ ਹੇ ॥੭॥

(ਗੁਣ ਦਾਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਸੁਆਸਾਂ ਕੋ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਲਿਖਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਪੈ ॥
ਸਬਦੇ ਸੇਵੈ ਸੋ ਜਨੁ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ (ਹਦੂਰਿ) ਨਜੀਕ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਹਿ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸਚੈ ਓਮਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਹੀ ਉਤਸਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਬਹੁ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤ ਕਰਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੬

ਬਿਖਿਆ ਕਾਰਣਿ ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਕਮਾਵਹਿ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾ ਦੋਰਾਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਬ ਲੋਭ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਦੁਰਮਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਹੀ ਰਸਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਹਰਿ ਰਵਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਮਨਿ ਭੀਨੈ ਭਗਤਿ ਸਲਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਘਟ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕੇ ਸਲਾਹਣੇ ਮੈਂ ਮਨ ਆਦਿ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਭੀਜੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰਣੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਗਤਿ ਨਿਸਤਾਰਣੁ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕੇ ਸੰਘਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਾਚਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੰਜੁਗਤ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਉਧਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਦ ਹੀ ਸਾਚਾ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਪੁਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰ ਸ਼ਾਹਾਂ ਕੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੈ॥੧੧॥ਤਿਸ ਪਾਸ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸਚੇ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥
ਦਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੇ ਭਗਤ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਅਨਦਿਨੁ ਗਾਵਹਿ ਨਿਰਧਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵੇਸਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਨਿਰਧਨ) ਨਿਹਕਿੰਚਨ ਭਾਵ ਗ੍ਰੀਬ ਕਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਿਨ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਵਿਛੋੜਹਿ ਨਾਹੀ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਛੋੜਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇਰੇ ਸਦਾ (ਸਾਲਾਹੀ) ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ ਤੂ ਏਕੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦੇ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਾਣਿਆਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਤੁਧੁਨੋ ਕੋਈ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਕਥੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ॥ ਹੇ ਅਕਥ ਤੈਨੇ ਬੇਦ ਦੁਆਰੇ ਇਹ ਕਥਾ ਆਪ ਹੀ ਕਥੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਸਦਾ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਸੰਬਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਹੋਇਕੈ ਸਦਾ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਾ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਤੇਰਾ ਲਿਖਿਆ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਕੋਈ ਮੇਟਣ ਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹਿ ਤੂ ਆਪੇ ਸਹਸਾ ਗਣਤ ਨ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਸਾ ਔ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੧੫॥

ਭਗਤ ਸਚੇ ਤੇਰੈ ਦਰਵਾਰੇ ॥

ਸਬਦੇ ਸੇਵਨਿ ਭਾਇ ਪਿਆਰੇ ॥

ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਭਗਤ ਸਚੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਨਾਮੇ ਕਾਰਜੁ ਸੋਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਸਿਓਂ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇਕੇ ਹੇ (ਨਾਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਾਰਜ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬॥੩॥੧੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਚੈ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ ਉਪਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਚੇ ਨੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਇਕੁ ਐਸਾ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਜੀਵ ਕਿਸੇ ਜੈਸਾ ਉਤਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਫਰਕੁ ਕਰੇ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸੈ ਸਭਿ ਰਸ ਦੇਹੀ ਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਫਰਕ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੀਆਂ ਵਿਜਕਤੀਆਂ ਭਾਵ ਦੇਹਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਚੀਆਂ ਹੈਂ ਏਕ ਸਾਥ ਦੂਸਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਔ ਆਪ ਹੀ ਵੇਖਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਰਸ ਭੀ ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾਜੈ ਪਉਣੁ ਤੈ ਆਪਿ ਵਜਾਏ ॥

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਦੇਹੀ ਮਹਿ ਪਾਏ ॥

ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ (ਵਾਜੈ) ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਤੈ) ਪੁਨ: ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਆਪ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇਹੀ ਮੈਂ (ਪਾਏ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਲਟੀ ਹੋਵੈ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਸਬਦੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਸਕੀ ਬਿਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਉਲਟੀ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗਯਾਨ ਰਤਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮੁ (ਤਾਹਾ) ਤਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਧੇਰਾ ਚਾਨਣੁ ਆਪੇ ਕੀਆ ॥

ਏਕੋ ਵਰਤੈ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ॥

ਅਗਯਾਨ ਔ ਗਿਆਨ ਦੋ ਸਕਤੀਆਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰਿਆ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਬੁਧਿ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਕੌਲ ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਪਣੀ ਗਹਣ ਗਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ॥

ਹੋਰੁ ਲੋਕੁ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਅਪਨੀ ਜੋ ਕਠਨ ਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਹੋਰ ਲੋਕ ਤੌ ਬੇਦੋਂ ਔਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਖ ਕਰ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੀ ਹੋਵੈ ਸੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸਾਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਬਡੇ ਮੁਖ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗਯਾਨੀ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੀ ਸਿਫਤ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਆਪੇ ਕਪਟ ਖੁਲਾਵਣਹਾਰਾ ॥

ਦੇਹੀ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ (ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਿਵਾੜ ਅੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਜਾਣੀਤੀ ਨਹੀਂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਕੇ ਖੁਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਅਗਨਿ ਕੋ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਭਿ ਰਸ ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਪਾਏ ॥

ਵਿਰਲੇ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਬੁਝਾਏ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਆਦਿ ਸਭ ਰਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਮਝਾਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰੁ ਖੋਜੇ ਸਬਦੁ ਸਾਲਾਹੇ ਬਾਹਰਿ ਕਾਹੇ ਜਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰ ਜੋ ਅੰਦਰ ਹੀ ਖੋਜੇ ਸੋ ਬਾਹਰ ਕਿਸ ਲੀਏ ਜਾਏਗਾ? ਭਾਵ ਸੇ ਉਨਕੋ ਅੰਦਰ ਸੇ ਹੀ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ॥੬॥

ਵਿਣੁ ਚਾਖੇ ਸਾਦੁ ਕਿਸੈ ਨ ਆਇਆ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਇਆ ॥

ਬਿਨ ਚਾਖਿਆ ਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਜਪਿਆ ਸੁਆਦ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਜਿਨਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੀਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਹੋਏ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਸੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੭॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸੋ (ਅਮਰਾ ਪਦੁ) ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਰਸ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਲੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋ ਸਭਿ ਗੁਣ ਜਾਣੈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੭

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪਰ ਪਛਾਨਤਾ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਇਕ ਰਸ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਦੇਵੈ ਤਬ ਏਹੁ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਸੋਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜੇ ਆਪ (ਸੁਖਦਾਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪੁਰਸ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਵਖਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਚਾ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਘਟੁ ਨਿਰਮਲੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਵਸੇ (ਤਾਹਾ) ਤਿਸ ਕਾ ਘਟੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹਹਿ ॥

ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੋਇਕੈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ਪਰਮਲ ਵਾਸੁ ਮਨਿ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਖਸ ਲਏ ਹੈਂ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਜੋ ਜਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਬਦੇ ਅਕਥੁ ਕਥੇ ਸਾਲਾਹੇ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਅਕਥੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਥਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚੇ ਨੇ ਸੋ ਵੇਪ੍ਰਵਾਹਿ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਗੁਣਦਾਤਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ਸਬਦੈ ਕਾ ਰਸੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਤਿਨਕੋ ਆਪ ਹੀ (ਗੁਣਦਾਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਰਸੁ ਭੀ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਹੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਮਨਮੁਖੁ ਭੂਲਾ ਠਉਰ ਨ ਪਾਏ ॥
ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥ ਜੋ ਕਰਮ ਆਦੋਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਿਆ ਰਾਤੇ ਬਿਖਿਆ ਖੋਜੈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਦੁਖੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਬਿਸ਼ਿਆਂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੁਏ ਪੁਨ: ਬਿਖਿਆ ਕੋ ਹੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਰਣੇ ਜਮਨੇ ਕਾ ਹੀ ਦੁਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਸਾਲਾਹੇ ॥
ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਭ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹੇ ॥

ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ॥

ਤੂ ਆਪਿ ਸਚਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਅਥਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਤੂੰ ਆਪ ਸਚਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਬਣਾਉਟ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਲਖ ਔ ਅਥਾਹ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦਾਤੇ ਕੋਇ ਨ ਪਾਏ ॥
ਲਖ ਕੋਟੀ ਜੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਬਿਨ ਗੁਰਦਾਤੇ ਸੇ ਲਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਕਮਾਵੇ ਤਉ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਵਸਿਆ ਸਬਦੇ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਚ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਸੇ ਜਨ ਮਿਲੇ ਧੁਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਏ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਆਪਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਗੁਣੀ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਨਿਤ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕੇ (ਗੁਣੀ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬॥੪॥੧੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥

ਨਿਹਚਲ ਸੋਈ ਏਕ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਸੋਝੀ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸਿ ਭੀਨੇ ਸਦਾ ਧਿਆਇਨਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੀਲੁ ਸੰਨਾਹਾ ਹੇ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਭੀਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਗੁਰਮਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਜਤ ਕਾ (ਸੰਨਾਹਾ) ਸੰਜੋਹ ਪਹਿਰਾ ਹੈ॥੧ ॥

ਅੰਦਰਿ ਰੰਗੁ ਸਦਾ ਸਚਿਆਰਾ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਛੋਡਿਆ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੨॥

ਨਉਨਿਧਿ ਸਰੂਪ ਨਾਮ ਜਿਨਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਲਾਭ ਛੋਡਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਰਈਅਤਿ ਰਾਜੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਏਕੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਰਈਅਤ ਤਥਾ ਰਾਜੇ ਦੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਹੈਂ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਏਕਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਏਕੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਨਿ ਨਿਹਚਲੁ ਰਾਜੁ ਤਿਨਾਹਾ ਹੇ ॥੩॥

ਜੋ ਏਕ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਨਿਹਚਲ ਰਾਜ ਹੈ॥੩॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਰਖੈ ਨ ਕੋਈ ॥
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਤਿਸੈ ਤੇ ਹੋਈ ॥

ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਰਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਏਹ ਜੰਮਣਾ ਮਰਨਾ ਤਿਸੀ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕੋ ਕੌਨ ਦੂਰ ਕਰੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੁ ਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਤਿਸੈ ਤੇ ਪਾਹਾ ਹੇ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਵਹੁ ਮੁਕਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਪਾਵੋਗੇ॥੪॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ॥
ਹਉਮੈ ਕ੍ਰੋਧੁ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਤਥਾ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਰੋਕਣਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਹਉਮੈਂ ਤਥਾ ਕ੍ਰੋਧ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਹੀ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸੀਲੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਭੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਹੀ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਔ ਸੰਤੋਖ ਭੀ ਸਭ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਉਪਜੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਿਨਸੈ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਾ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਮੋਹ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰਕੇ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਜਗਿ ਲਾਹਾ ਹੇ ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਔ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜਗ ਮੈਂ ਸਚਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਚਾ ਅਮਰੁ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਇਆ ॥
ਪੰਚ ਸਬਦ ਮਿਲਿ ਵਾਜਾ ਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੋਭਿਆ ਹੈ॥ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਵਾਜਾ ਵਜਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੮

ਸਦਾ ਕਾਰਜੁ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਸੁਹੇਲਾ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕਾਰਜੁ ਕੇਹਾ ਹੇ ॥੭॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖਾਲਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਿਨ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਹਸੈ ਖਿਨ ਮਹਿ ਰੋਵੈ ॥

ਦੂਜੀ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾਰਜੁ ਨ ਹੋਵੈ ॥

ਜਬ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੌ ਉਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਹਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਰੋਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਵੈਤ ਮਤ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿ ਪਾਏ ਕਿਰਤੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਹਾ ਹੇ ॥੮॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔ ਵਿਜੋਗ ਹੋਣਾ ਇਹ ਤੋ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਤੋ ਕਿਸੇ ਕਾ ਚਲਾਇਆ ਹੂਆ ਚਲੈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ॥੮॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਏ ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਸਦ ਹੀ ਰਹੈ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੯॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਹਉਮੈਂ ਕਾ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਰਸ ਕਸ ਖਾਏ ਪਿੰਡੁ ਵਧਾਏ ॥

ਭੇਖ ਕਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਨ ਕਮਾਏ ॥

ਜੋ ਰਸੋਂ ਕਸੋਂ ਕੋ ਖਾਇਕੇ ਸਰੀਰ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਰੋਗੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਉਸਕੇ ਅੰਤਰ ਅਗਿਆਨ ਰੋਗ ਕਾ ਮਹਾਂ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਵਿਸ਼ਟਾ ਰੂਪ ਜੋ ਬਿਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਹਾ) ਅਨੰਦ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਬੇਦ ਪੜਹਿ ਪੜਿ ਬਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਘਟ ਮਹਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸੁ ਸਬਦਿ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜਕੈ ਝਗੜੇ ਹੀ ਵਖਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਘਟ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਤਤੁ ਬਿਲੋਵੈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਤ ਕੋ ਮਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਹੈ॥੧੧॥

ਘਰਿ ਵਥੁ ਛੋਡਹਿ ਬਾਹਰਿ ਧਾਵਹਿ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਸਾਦੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਕੋ ਛੋਡਕੈ ਬਾਹਰ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੁਆਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥

ਅਨ ਰਸ ਰਾਤੀ ਰਸਨਾ ਫੀਕੀ ਬੋਲੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੂਲਿ ਨ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹੋਰ ਰਸ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੁਈ ਰਸਨਾ ਫੀਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ ਕਬੀ ਭੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧੨॥

ਮਨਮੁਖ ਦੇਹੀ ਭਰਮੁ ਭਤਾਰੋ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਮਰੈ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੋ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭਰਮ ਹੀ ਪਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਭਰਮ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥ ਦੁਰਮਤੀ ਕਰਕੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਖਰਾਬ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮਨੁ ਦੂਜੈ ਲਾਇਆ ਸੁਪਨੈ ਸੁਖੁ ਨ ਤਾਹਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੩॥

ਕੰਚਨ ਦੇਹੀ ਸਬਦੁ ਭਤਾਰੋ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪਿਆਰੋ ॥

ਜਿਨਕਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਸੁਧ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਪਿਆਰ ਹੈ॥

ਮਹਲਾ ਅੰਦਰਿ ਗੈਰ ਮਹਲੁ ਪਾਏ ਭਾਣਾ ਬੁਝਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਸੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਮਹਲੋਂ ਵਿਖੇ ਗੈਰ ਭਾਵ ਹੋਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕਉ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਣੇ ਕੋ ਸਮਝ ਕੇ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥
ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਨਹੀ ਕਿਸੈ ਕਾ ਚਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਦੇਵਣਹਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਕਿਸੇ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ਤਿਸ ਦਾ ਸਬਦੁ ਅਥਾਹਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਆਪ ਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਆਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਹੁਕਮ ਅਥਾਹ ਹੈ॥੧੫॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੇਰਾ ॥
ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਜੀਉ ਔ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕਾ ਬਣਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਬਾਣੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ਸਮਾਹਾ ਹੇ ॥੧੬॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬॥੫॥੧੪॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਆਪਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ ਬੇਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖ (ਆਪਾਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕਰ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔ ਪੂਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੂਆ ਉਲਟਿ ਪਰਾਵੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਨਾਦੁ ਵਜਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਉਲਟ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ (ਪਰਾਵੈ) ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਦਾ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋਇਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਆਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਖੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਾਖੀ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦੇ ਸਚੁ ਸੁਭਾਖੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਾਖੀ ਹੋਈ ਜੋ ਅੰਮਿਤ ਰੂਪ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਕਥਨ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਚਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੩॥

ਸਦਾ ਸਚ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਭਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ ॥
ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਤ ਸਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਤਲਾਉ ਮੈਂ ਨਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਪ ਕੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਸਦ ਹੀ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇਦਾ ॥੪॥

ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਆਪ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਬੈਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਨੈਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਕਰਣੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੀ ਭੀ ਸਚ ਕੀ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰੀਰ ਕਰ ਭੀ ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦ ਹੀ ਸਚੁ ਕਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅਵਰਾ ਸਚੁ ਕਹਾਇਦਾ ॥੫॥

ਸਦਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸਚ ਹੀ ਆਪ ਕਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੋਰ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਸਚ ਹੀ ਕਹਾਉਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਉਤਮਾਂ ਕੀ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦ ਸੇਵਹਿ ਸਚੋ ਸਚਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਦਾ ॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਹੀ ਸਬਦ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੦੫੯

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਭਰਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਹਉਮੈ ਔ ਛਲ ਕੋ ਤਥਾ ਭਰਮ ਕੋ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਊਤਮ ਊਚੀ ਦਰਿ ਸਚੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪ ਪੌੜੀ ਅਤੀ ਉਤਮ ਔ ਊਚੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਗਾਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪੌੜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ॥੭ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਚਾ ਸੰਜਮੁ ਹੈ ਅਰ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਜਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਮਾਇਦਾ ॥੮॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਮਨੁ ਖੋਜਿ ਸੁਣਾਏ ॥

ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਮਨ ਕਾ (ਖੋਜਿ) ਹਾਲ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਦਾ ਲਿਵ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਜੋ ਸਚੇ ਮਨਿ ਭਾਇਦਾ ॥੯॥

ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੇ ਸੋਈ ਆਗੇ ਕੋ ਕਰੇਗਾ ਪੁਨ: ਸੋਈ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਾਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਮਨ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਉ ਉਪਦੇਸ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਭਾਣੈ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਕਰ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਵਸਤਾ ਹੈ ॥੧੦॥

ਮਨਹਠਿ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੋ ਛੀਜੈ ॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੇ ਨਹੀ ਭੀਜੈ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਛਿਜਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ॥

ਬਿਖਿਆ ਰਾਤੇ ਦੁਖੁ ਕਮਾਵਹਿ ਦੁਖੇ ਦੁਖਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਜੋ ਬਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੁਆ ਦੁਖ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਸੁਖੁ ਕਮਾਏ ॥

ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖਦਾਇਕ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਰਣ ਜੰਮਣ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਣੁ ਜੀਵਣੁ ਜੋ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਮਰਣਾਂ ਔ ਜੀਵਣਾਂ ਜੋ ਸਮ ਕਰਕੇ ਜਾਣੇ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਰਹਿ ਸੁ ਹਹਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਵਾਣ ਹੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਜੋ ਜਗਤ ਕੀ ਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਰੈ ਨ ਜੰਮੈ ਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਮਨ ਹੀ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਨ ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਹੀ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਨ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਮਨ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹਉਮੈਂ ਔ ਮੋਹ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਫਿਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਫੇਰ ਉਨਕੋ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਮੇਂ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸੀ ਕੋ ਥਾਪਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਕਿਸੀ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਲੇਖੈ ਪਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਤਬ ਸਫਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਮਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਵੀਚਾਰੀ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੬॥੧॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਬੀਚਾਰੀ ਹੋਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਦਾ) ਅਭੇਦ ਹੁਆ ਹੈ॥੧੬॥੧॥੧੫॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਹੁਕਮਿ ਸਭ ਸਾਜੀ ॥

ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ਨਿਵਾਜੀ ॥

ਹੁਕਮੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟ ਸਭ ਬਣਾਈ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਥਾਪ ਕਰ ਵਡਿਆਈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ (ਉਥਾਪਿ) ਉਠਾਇ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਲੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਸਭੁ ਸਾਚਾ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਸਾਚਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਕਰ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਹੈ ਆਕਾਰਾ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਸਰਿਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਏਹ ਦੇਹ ਜੋ ਕੋਟ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਭਸਮੈ ਕੀ ਢੇਰੀ ਖੇਹੂ ਖੇਹ ਰਲਾਇਦਾ ॥੨॥

ਬਿਨ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਤੇ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਸਫਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਹ ਜੋ ਖੇਹ ਰੂਪ ਦੇਹ ਹੈ ਇਸਕੋ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਖੇਹ ਮੈਂ ਰੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਾਇਆ ਕੰਚਨ ਕੋਟੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਰਵਿਆ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਵਹੁ ਕਾਇਆ ਅਪਾਰ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੋਟ ਕੇ ਅਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਅਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ (ਰਵਿਆ) ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ਸਦਾ ਗੁਣ ਸਾਚੇ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਥ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਇਆ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਸਰੀਰ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵਣਜਨਿ ਵਾਪਾਰੀ ਨਦਰੀ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੪॥

ਜਗਿਆਸੀ ਰੂਪ ਵਿਆਪਾਰੀ ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਵਣਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਮੈ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੋ ਸੂਚਾ ਜਿ ਕਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਸਬਦੇ ਬੂਝੈ ਆਪੁ ਸਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਸੋ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਮਝਕੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਵਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਵਾ ਨਿਰਮਲ ਪਾਪ ਰਹਤ ਕਰੇ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੫॥

ਜੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਂ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੋ ਆਪ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫ ॥

ਨਿਰਮਲ ਭਗਤਿ ਹੈ ਨਿਰਾਲੀ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਧੋਵਹਿ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥

ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭਗਤੀ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ਐਸੀ ਭਗਤੀ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੦

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ॥੬॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਰਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਪਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਇਸੁ ਮਨ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਧਾਵੈ ॥
ਸੁਖੁ ਪਲਰਿ ਤਿਆਗਿ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪ ਸਿਰੋਮਨੀ ਮੰਦਰ ਮੈ ਮਨ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਆਤਮ ਸੁਖ ਖਾਲੀ ਜਾਨਕੈ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸੀ ਤੇ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵੈ ਆਪੇ ਖੇਲੁ ਕਰਾਇਦਾ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਮੈ ਠਹਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਇਹੁ ਮਿਲੇ ਤੌ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਭ ਖੇਲ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੭॥

ਆਪਿ ਅਪਰੰਪਰੁ ਆਪਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥
ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ ॥

ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਇਹ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਣੀ ਦੇ ਕੇ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਕੋ ਕਾਰ ਕਰੇ ਵੇਚਾਰਾ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੮॥

ਕਿਆ ਕੋਈ ਬੀਚਾਰਾ ਕਿਸੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕਰੇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਅਧੀਨ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਪੂਰਾ ॥
ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸਚੈ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜਗਜਾਸੀ ਮਹਾਬਲ ਵਾਲਾ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦਾ ॥੯॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਿਉਂ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਚਿਤ ਲਾਉਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਕੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ॥੯॥

ਘਰ ਹੀ ਅੰਦਰਿ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸੋ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥੧੦॥

ਜਿਸਕੇ ਘਟਕੇ ਬੀਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਵਸਿਆਹੈ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵੈ ਅੰਤਰੁ ਨਹੀ ਭਾਲੇ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬਧਾ ਜਮਕਾਲੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਦੇਸ਼ਾਂਤਰ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਢੂੰਢਤਾ॥ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮਕਾਲ ਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਂਧਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਬਹੂ ਨ ਤੂਟੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰਮਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ ਭਰਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗਲ ਤੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੀ॥੧੧॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਨ ਕਮਾਹੀ ॥

ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਜੀਵ ਗੁਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਨਾ ਕਮਾਏ ਤਬ ਤਕ ਜਪ ਤਪ ਸੰਸਾਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਧਨ ਜੀਵ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਿਆ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਉਸੀ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਚ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈ ਸਮਾਇਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਸਬਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਸਭੁ ਦੁਖ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਲ ਕੇ ਸਹਤ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਕਾਮੀ ਕਰਮ ਸਭ ਦੁਖ ਕਾ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਹੈ ਬੈਸੰਤਰੁ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਔ (ਬੈਸੰਤਰੁ) ਅਗਨੀ ਜੋ ਹੈ ਇਤਯਾਦ ਸਭ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਤੇ ਜਾ ਤਿਸੈ ਪਛਾਣਹਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਉਤਪਤਿ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਇਕਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਗਰਬਿ ਵਿਆਪੇ ॥
ਹਉਮੈ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈ ਆਪੇ ॥

ਇਕ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਗਰਬ ਮੈ ਵਿਆਪੇ ਹੈਂ॥ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਆਪ ਹੀ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਗਿਨਤੇ॥

ਜਮਕਾਲੈ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ਅੰਤਿ ਗਇਆ ਪਛੁਤਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਜਮ ਜੋ ਕਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਿਸਨੇ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਵਹੁ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਿਆ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਏ ਸੋ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਵੈ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਜੀਉ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਬਿਧੀ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸ੍ਰੇਸਟ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦਾ ॥੧੬॥੨॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬੀਚ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਰਹਾਂ॥੧੬॥੨॥੧੬॥

ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਇਆਪਤਿ ਦਾਤਾ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲ ਦੇਹ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁਨੋ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਤੁਝਹਿ ਸਮਾਵਹਿ ਤੂ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਤੂੰ ਅਗਮ ਔ ਅਗੋਚਰ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਸਭ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੀ ਸਰਨਾਈ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵਹਿ ਤੂ ਆਪੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਇਦਾ ॥੨॥

ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਨਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਗਿਆਨ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਹੈ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੋਸੀ ਸੋਈ ॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਅਬ ਭੀ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਹੈਂ ਆਗੇ ਭੀ ਤੂੰ (ਸੋਈ) ਤੂੰ ਹੀ ਹੋਸੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਵਤਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਣਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ॥

ਸਭਨਾ ਸਾਰ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਆਪੇ ਰਿਜਕੁ ਪਹੁਚਾਇਦਾ ॥੩॥

ਸਭਨਾਂ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਕੇ ਤੂੰਹੀ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਜੀਆਂ ਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ ॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੇਰਾ ਪਰਵਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅਲਖ ਔ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਔ ਉਰਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ਆਪੇ ਗੁਰਮਤੀ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੪॥

ਆਪਣਾ ਆਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਣਾਂ ਭੇਦ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਪਾਤਾਲ ਪੁਰੀਆ ਲੋਅ ਆਕਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੧

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਰਤੈ ਹੁਕਮੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਪਤਾਲ ਅਰੁ ਜੋ ਪੁਰੀਆਂ ਹਨ ਔ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਜੋ ਅਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਤਕੜਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੇ ਸਾਜੇ ਹੁਕਮੇ ਢਾਹੇ ਹੁਕਮੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੫॥

ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਬਣਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਗਿਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪਨੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਸੁ ਹੁਕਮੁ ਸਲਾਹੇ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵੇ ਪਰਵਾਹ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਹੀ ਮਤਿ ਦੇਹਿ ਸੋ ਹੋਵੈ ਤੂ ਆਪੇ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੬॥

ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਮਤ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੀਵ ਸੇ ਕਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੬॥

ਅਨਦਿਨੁ ਆਰਜਾ ਛਿਜਦੀ ਜਾਏ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਦੁਇ ਸਾਖੀ ਆਏ ॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਤੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਅਵਸਥਾ ਛਿਜਦੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਰਾਤ ਔ ਦਿਨ ਇਹ ਦੋਇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਗਵਾਹ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਦੇਵਤਾ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਮ ਕੇ ਸਾਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧੁ ਨ ਚੇਤੈ ਮੂੜਾ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਕਾਲੁ ਰੂਆਇਦਾ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਅੰਧਾ ਮੂਰਖ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰ ਊਪਰ ਕਾਲ ਖੜਾ ਰੁਆਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ॥ਵਾਰੂ ਕੇ ਮਾਰਤਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾ॥੭॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਾਗਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਭਉ ਭਾਗਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਅੰਤਰ ਜੋ ਭਰਮ ਥਾ ਸੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਜਮਕਾ ਭਉ ਭੀ ਭਾਗਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਬੋਲਾਇਦਾ ॥੮॥

ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਕੈ ਅਚੁਤ ਅਨੰਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਹੋਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਜਿਨਿ ਤੂ ਜਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਹੇ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਕੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜਤਿ ਪਤਿ ਸਚੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੯॥

ਹੇ ਸਚਾ ਜਤ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਪਤ ਰੂਪ ਭੀ ਸਚਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਔ ਸਚੀ ਤੇਰੀ (ਸੋਈ) ਸੋਭਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਮਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੯॥

ਮਨੁ ਕਠੋਰੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਾਗਾ ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਅਭਾਗਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਕਠੋਰ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਅਭਾਗਾ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਲੇ ਕਰਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਆਪਿ ਉਪਾਏ ॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮਿ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਜੀਵ ਆਪ ਉਪਾਏ ਹੈਂ॥ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਗੁਰ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਬਿਸਟਾ ਵਿਚਿ ਵਾਸਾ ਬਿਸਟਾ ਵਿਚਿ ਫਿਰਿ ਪਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਮੰਦ ਕਰਮ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਫੇਰ ਜਬ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤਉ ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਕੀ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰੁ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ॥

ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਉ ਪਾਇਆ ਜਾਏ ॥

ਤੇਰੀ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਗੁਰ ਭਗਤ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਤੂੰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਮੂਰਖੁ ਅੰਧਾ ਤਤੁ ਨ ਪਛਾਣੈ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ॥ ਇਹ ਮੂਰਖ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਤਿਨ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਆਪ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥

ਆਪੇ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਏ ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਰਚ ਰਚ ਵਾ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਵੇਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਥਾਪਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧਾਨੁਸਾਰ ਉਠਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਸਦਾ ਸਲਾਹੀ ਤਾ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥

ਹੇ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤੋ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਤੇਰਾ ਪਾਵਨਾ ਕਠਨ ਹੈ ਔ ਇੰਦ੍ਰਿਜੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਹੋਰ ਧੰਧੈ ਲੋਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਲੋਕ ਸਭ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਫਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਯਹਿ ਬਾਤ ਕੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੬॥੩॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੬॥੩॥੧੭॥ ਪੁਨ: ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੁਗ ਛਤੀਹ ਕੀਓ ਗੁਬਾਰਾ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥

ਪ੍ਰਲੈ ਕਾਲ ਮੈ ਤੈਨੇ ਛਤੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜੁਗ ਅੰਧੇਰਾ ਕੀਆ ਥਾ ਹੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਸਭਕੀ ਗਤੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਥਾ॥

ਹੋਰ ਕਿਆ ਕੋ ਕਹੈ ਕਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ਤੂ ਆਪੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੧॥

ਹੋਰ ਕਿਆ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਹੇ ਔਰ ਕਿਆ ਮੁਖ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਵਖਿਆਨ ਕਰੇ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਸੂਖਮ ਬੀਜ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਹਤੀ ਹੈ ਵਾ ਅਬ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥

ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਨ: ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਤੈਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਸਭ ਜਗਤ ਤਮਾਸੇ ਕੀ ਖੇਲ ਹੈ ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਕ ਕਰੇ ਸਭਿ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਭੰਨਿ ਘੜਾਇਦਾ ॥੨॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ (ਭੰਨਿ) ਨਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਪੁਨ: (ਘੜਾਇਦਾ) ਉਤਪੰਨ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਮਿਥਿਆ ਪਣੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਾਂਤ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜੀਗਰਿ ਇਕ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਦਰੀ ਆਈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਬਾਜੀਗਰ ਤੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਇਕ ਬਾਜੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਿਸਕੋ ਨਜਰੀ ਆਈ ਹੈ ॥

ਸਦਾ ਅਲਿਪਤੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਾਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਦਾ ॥੩॥

ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੋ ਸਦਾ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਾਜਹਿ ਬਾਜੇ ਧੁਨਿ ਆਕਾਰਾ ॥

ਆਪਿ ਵਜਾਏ ਵਜਾਵਣਹਾਰਾ ॥

ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਧੁਨ ਜੋ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਇਹ ਤਿਨਕਾ ਵਜਣਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਦੇਕੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵਜਾਵਨ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਵਜਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪਉਣੁ ਵਹੈ ਇਕ ਰੰਗੀ ਮਿਲਿ ਪਵਣੈ ਸਭ ਵਜਾਇਦਾ ॥੪॥

ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣ (ਇਕ ਰੰਗੀ) ਇਕ ਰਸ ਚਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸੁਆਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਸਭ ਵਾਜਿਆਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਵਜਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੨

ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਨਿਹਚਉ ਹੋਵੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਹਉਮੈ ਖੋਵੈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਤਿਸ ਕੋ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਖੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਿਸੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਸੇਵੇ ਜੇਵਡੁ ਹੋਰੁ ਲਾਹਾ ਨਾਹੀ ॥
ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸੈ ਨਾਮੋ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੇਤਾ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਲਾਭ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵੀਤਾ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮੁਖ ਕਰ ਸਲਾਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਮੋ ਲਾਹਾ ਪਾਇਦਾ ॥੬॥

ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਲਾਹਾ ਪਾਉਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭ ਦੁਖੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਵਧਹਿ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਦੁਖ ਹੀ ਹੈ॥ ਬਹੁਤ ਸਕਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਬਿਕਾਰ ਹੀ ਬਢਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਸੇਵਹਿ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੭॥

ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤੇ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਤੈ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕਿਸੈ ਬੁਝਾਏ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਤੂੰ ਕਰਮ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਮਝ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵਹਿ ਸੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜਹਿ ਮੁਕਤੀ ਕੈ ਘਰਿ ਪਾਇਦਾ ॥੮॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜਤਾ ਹੈ ਓਹੀ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਤਾਈਂ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਗਣਤ ਗਣੈ ਸੋ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ ॥
ਸਹਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਚੁਕੈ ਵਿਕਾਰਾ ॥

ਗਿਣਤੀ ਗਿਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਨੂੰ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ॥ (ਸਹਸਾ) ਫਿਕਰ ਔ ਬਿਕਾਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਚੂਕਤੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਗਣਤ ਚੁਕਾਏ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੯॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਣਤੀ ਚੁਕਾਵਤਾ ਹੈ ਹੇ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜੇ ਸਚੁ ਦੇਇ ਤ ਪਾਏ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜੇ ਤੂੰ ਸਚ ਕੋ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥
ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਕਾਟਣਹਾਰਾ ॥

ਜਪ ਤਬ ਸੰਜਮ ਆਦਿ ਗੁਣ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟਣੇ ਹਾਰਾ ਤੂੰ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕਾ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਮਲੁ ਲਾਏ ॥
ਮੈਲੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਮਨ ਕੇ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਸੰਗੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਲੋਭ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰਾ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਵਹੁ ਝੂਠ ਹੀ ਝੂਠ ਕਾ ਵਿਆਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਕੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਸਾ ਜਾਏ ॥

ਜੋ ਸੁਧ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਨਾਮੁ ਚੇਤਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨੩॥

ਆਪਿ ਸਿਰੰਦਾ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥
ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਖਪਾਏ ਸੋਈ ॥

ਸੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤੀ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਤੂੰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਖਪਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਸਦਾ ਸਲਾਹੇ ਮਿਲਿ ਸਾਚੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਸਾਚੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰੇ ਇੰਦ੍ਰੀ ਵਸਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਜਲੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਇਹ ਪੁਰਸ਼ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀਆ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਜਲਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮਨੁ ਵਸਿ ਆਵੈ ਮਨ ਮਾਰੇ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਵਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮਨਹਿ) ਮੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਮੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਕੀਆ ॥
ਸਭਿ ਤੇਰੇ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਸਭਿ ਜੀਆ ॥

ਇਹ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔ ਇਹ ਤੇਰਾ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸਭ ਤੇਰੇ ਜੰਤ ਸੂਖਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਸਦਾ ਤੂ ਗੁਰਮਤੀ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੧੬॥੪॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖਿਆ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ ਓਹ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੪॥੧੮॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਦਾਤਾ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥
ਓਸੁ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥

ਹਰੀ ਜੀ ਅਗਮ ਔ ਅਥਾਹ ਦਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਐਸਾ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਹੈ ਜੋ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਭੀ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਤਮਾਇ) ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਅਪੜਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧॥

ਤਿਸਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਨਿਹਚਉ ਹੋਈ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦਾਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜੋ ਕਿਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਾਇਦਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰੇ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚਉਦਹ ਭਵਣ ਤੇਰੇ ਹਟਨਾਲੇ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਿਖਾਏ ਅੰਤਰਿ ਨਾਲੇ ॥

ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਤੇਰੇ (ਹਟਨਾਲੇ) ਬਜਾਰ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ॥ " ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡੇ ਸੋਈ ਪਿੰਡੇ" ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਚਾਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ॥

ਨਾਵੈ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਕੋ ਪਾਇਦਾ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਓਹ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੩

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਸਹਜ ਅਨੰਦਾ ॥
ਹਿਰਦੈ ਆਇ ਵੁਠਾ ਗੋਵਿੰਦਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸੇਵਿਐ) ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਆਇ ਵਸਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਆਪੇ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇਦਾ ॥੪॥

ਜਿਸਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਵਿਛੁੜੇ ਤਿਨੀ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਰੀਅਹਿ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜੋ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਸੇ ਮੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਇਆ ਹੈ ਵਾ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਥੇ ਕਾਲੇ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਦੁਖ ਹੀ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੫॥

ਜੋ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਵਾਰਵਾਰ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੋਰ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਸਹਜ ਭਾਇ ਸਚੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ॥ ਉਸ ਕੀ ਸਾਚੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਸਦ ਹੀ ਸਚੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੬॥

ਸੋ ਸਚ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਚਾ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਏ ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਚੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋ (ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਸੰਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਾਚ ਵਸਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਭਰਮ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਚੈ ਕਾ ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਸੋ ਸਚੁ ਪਾਇਦਾ ॥੭॥

ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥

ਸੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪਿ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਕੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੮॥

ਆਪ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਹਉਮੈ ਕਰਦਿਆ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਆਗੈ ਮੋਹੁ ਨ ਚੂਕੈ ਮਾਇਆ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਤੋ ਹਉਮੈਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਮ ਹੀ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਚੁਕਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਜਮਕਾਲੁ ਲੇਖਾ ਲੇਵੈ ਜਿਉ ਤਿਲ ਘਾਣੀ ਪੀੜਾਇਦਾ ॥੯॥

ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਜਮਕਾਲੁ) ਧਰਮ ਰਾਇ ਲੇਖਾ ਲੇਵੈ ਹੈ ਤਿਲੋਂ ਕੀ ਘਾਣੀ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਪੀੜਾਉਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹੋਈ ॥
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸੇਵੇ ਕੋਈ ॥

ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਓਹ ਕੋਈ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਮਹਲਿ ਸਚੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਜੋ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ (ਜਮਕਾਲੁ) ਧਰਮਰਾਇ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥੧੦॥

ਤਿਨ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਏ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਏ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੈ ਹਥਿ ਹੈ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸੁ ਦੇਵਹਿ ਸੋ ਪਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਤੇਰੇ ਹਥ ਸਭ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਅੰਦਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਏ ॥
ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਦਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਰਗਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਸਦਾ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਜਿਸਕੇ ਘਟ ਮੈਂ ਰਤਨ ਕਾ ਸਦਾ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਗਯਾਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੇ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ॥
ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ਡੁਬਿ ਮੂਏ ਅਭਾਗੇ ॥

ਅਗਯਾਨੀ ਅੰਧੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈ ਵਹੁ ਅਭਾਗੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਸੇ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਝੂਠੇ ਵਿਸਿਓਂ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਲਦਿਆ ਘਰੁ ਦਰੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਚਲਦਿਆਂ ਘਰ ਦਰ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਇਸੀਤੇ ਜਮਦਰ ਮੈਂ ਬਧਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀ ਪੂਛਹੁ ਕੋਈ ॥

ਗਿਆਨੀਓਂ ਸੇ ਚਾਹੋ ਧਿਆਨੀਓ ਸੇ ਕੋਈ ਪੂਛ ਦੇਖੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾਂ ਤੋ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਿਸੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਦਰਿ ਸਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਵਹੁ ਇਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵੇਗਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇਗੀ ਵਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਸੇਵੇ ਤਿਸੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਮਮਤਾ ਕਾਟਿ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਮਤਾ ਕੋ ਕਾਟ ਕੈ ਸਚ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਚੁ ਵਣਜਹਿ ਵਾਪਾਰੀ ਨਾਮੋ ਲਾਹਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਸਦਾ ਸਚਕੋ (ਵਾਪਾਰੀ) ਜਗਗਾਸੀ ਹੋਇ ਕੈ ਵਣਜਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਨਾਮ ਤੇ ਲਾਭ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਮੁਕਤਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥੧੬॥੫॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੫॥੧੯॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਕਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਪੁਰਸ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਪਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਕਰਿ) ਹਾਥ ਪਰ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਾਣੇ ਮੰਨਣੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧॥

ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਭਾਣਾ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਥਾ ਅਬ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਜੋ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ॥

ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਣਾ ਮੰਨਕੇ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਣੇ ਨੋ ਲੋਚੈ ਬਹੁਤੇਰੀ ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪਿ ਮਨਾਇਦਾ ॥੨॥

ਭਾਣੇ ਮੰਨਣੇ ਕੋ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਾਹੁਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਸੁ ਮਿਲੈ ਤੁਧੁ ਆਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੪

ਜਿਸੁ ਭਾਣਾ ਭਾਵੈ ਸੋ ਤੁਝਹਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਭਾਣਾ ਕਿਸਹਿ ਕਰਾਇਦਾ ॥੩॥

ਭਾਣੇ ਮੰਨਣੇ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਏ ॥

ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਵ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਜਿਸ ਨੋ ਭਾਣਾ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਭਾਇਦਾ ॥੪॥

ਤੈਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਅਨਸਾਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧੁ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਭਾਣਾ ਨ ਮੰਨੇ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਕਈ ਤਰਾਂ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਣਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਇਸੀਤੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਆਵੈ ਜਾਏ ਘਰੁ ਮਹਲੁ ਨ ਕਬਹੂ ਪਾਇਦਾ ॥੫॥

ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਧੁਰਿ ਫੁਰਮਾਈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਹੈ ਸੋ ਆਦੋਂ ਹੀ ਤੈਨੇ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਤਾ ਨਾਮੁ ਪਾਏ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੬॥

ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਇਹ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ॥੬॥

ਸਭ ਨਾਵਹੁ ਉਪਜੈ ਨਾਵਹੁ ਛੀਜੈ ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨੁ ਤਨੁ ਭੀਜੈ ॥

ਸਭ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਕੇ ਗੁਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਛੀਜਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਭੀਜਤਾ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਰਸਿ ਭੀਜੈ ਰਸ ਹੀ ਤੇ ਰਸੁ ਪਾਇਦਾ ॥੭॥

ਔ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਭੀਜਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੰਦ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਮਹਲੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲੁ ਕੋ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਚਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਜੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੇ ਸੋ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਸਚੁ ਦੇਇ ਸੋਈ ਸਚੁ ਪਾਏ ਸਚੇ ਸਚਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੮॥

ਹੇ ਸਚੇ ਜਿਸਕੋ ਆਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਤੂੰ ਦੇਵਹਿ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸਚ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੮॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਰੋਗੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੋ ਕਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਰੋਗ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੈ ਕੁਸਟੀ ਨਰਕੇ ਵਾਸਾ ਪਾਇਦਾ ॥੯॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਕੁਸਟੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਵਾ ਭ੍ਰਿਸਟ ਹੈ ਪੁਨ: ਅੰਤ ਕੋ ਨਰਕ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਨਿਰਮਲ ਦੇਹਾ ॥

ਨਿਰਮਲ ਹੰਸਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਨੇਹਾ ॥

ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਦੇਹ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਦੇਹ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਹੀ ਵਹੁ (ਹੰਸਾ) ਜੀਵ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਸਦਾ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹ ਕਰ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ॥੧੦॥

ਸਭੁ ਕੋ ਵਣਜੁ ਕਰੇ ਵਾਪਾਰਾ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਤੋਟਾ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਸਭਕੋ ਵਣਜ ਵਾਪਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਵਣਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੋਟਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਗੋ ਆਇਆ ਨਾਗੋ ਜਾਸੀ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਇਹ ਜੀਵ ਨਾਂਗਾ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਨਾਂਗਾ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਸੋ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਿਸਨੋ ਤੂੰ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ॥੧੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਕੇ ਘਟ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਨਾਵੈ ਨੋ ਲੋਚੈ ਜੇਤੀ ਸਭ ਆਈ ॥

ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਮਿਲੈ ਧੁਰਿ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਈ ॥

ਜੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਈ ਹੈ ਤੇਤੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਭ ਚਾਹੁਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਉ ਪਾਇਆ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਅਤਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਬਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਦੇਹੁ ਰੂਪ (ਕੋਟੁ) ਕਿਲਾ ਅਤੀ (ਅਪਾਰਾ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਬੈਠਕੇ ਸਭ ਬੀਚਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਨਿਆਉ ਸਚੋ ਵਾਪਾਰਾ ਨਿਹਚਲੁ ਵਾਸਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਨਿਆਉਂ ਜਿਸਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔ ਸਚਾ ਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭਗਤੀ ਆਦਿ ਬਿਵਹਾਰ ਜਿਸਕੇ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਹੇ ਨਿਹਚਲ ਸਰੂਪ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਅੰਤਰ ਘਰ ਬੰਕੇ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਕਿਨੈ ਥਾਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਸੁੰਦਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆਤਮ ਰੂਪ ਸਥਾਨ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਕਿਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਵਹ ਅਸਥਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਤੁ ਸਾਥਿ ਨਿਬਹੈ ਸਾਲਾਹੇ ਸਚੇ ਹਰਿ ਸਚਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਔ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਥ ਨਿਭਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਸਚੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਭਗਤ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਮੇਰੈ ਕਰਤੈ ਇਕ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਵਿਚਿ ਸਭ ਵਥੁ ਪਾਈ ॥

ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਨੇ ਇਕ ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੂਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਸਭ ਵਸਤੂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਣਜਹਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੬॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੌ ਵਣਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੬॥੨੦॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਾਇਆ ਕੰਚਨੁ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰਾ ॥

ਵਹੁ ਦੇਹ ਕੰਚਨ ਵਤੁ ਸੁਧ ਵਾ ਉਤਮ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ਹੀ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਸੇਵਿਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸਚੀ ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਉਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੫

ਹਰਿ ਚੇਤਹਿ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਿਨ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਚੇਤਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਉ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਲਾਈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਬਹਿ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੨॥

ਤਿਨ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮੁਖ ਜਾਨਕੈ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਵਾਂ ਔ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਜੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵਾ ॥

ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ਜੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਕੋ ਭਾਵਾਂ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਹਾਵੋਂ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਚਹੁ ਕੁੰਡੀ ਸੁਣੀਐ ਸਾਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੩॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟੋਂ ਮੈਂ ਸੁਣੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ਜਿ ਅੰਤਰੁ ਭਾਲੇ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਚਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਪਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਪਾਵੇ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੇ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਮਾਣਸ ਜਨਮਿ ਸਬਦਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਨਣ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸਭੁ ਅੰਧ ਅੰਧੇਰਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਸਹਿ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਤਿਨ ਅੰਧਿਓਂ ਕੋ ਤੋ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਇਕਿ ਕਿਤੁ ਆਏ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥
ਮਨਮੁਖ ਲਾਗੇ ਦੂਜੈ ਭਾਏ ॥

ਇਕ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਕੇ ਵਿਅਰਥ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਉਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਆਵਣਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਏਹ ਵੇਲਾ ਫਿਰਿ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਪਗਿ ਖਿਸਿਐ ਪਛੁਤਾਇਦਾ ॥੬॥

ਉਨਕੋ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਵੇਲਾ ਤੋ ਫੇਰ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਵਾ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਪੈਰ ਖਿਸਕਿਆ ਭਾਵ ਅਸਥੂਲ ਕੋ ਤਿਆਗਾ ਤੌਂ ਪਛਤਾਵਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੬॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ਸਚੁ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹੀ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੋ ਸਚੁ ਵੇਖੈ ਸਭ ਥਾਈ ਸਚੁ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੭॥

ਜੋ ਸਚਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਉਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਹੀ ਥਾਈ ਸਚੁ ਹੀ ਸਚ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਉਮੈ ਗਣਤ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਿਰਦੈ ਰਖਹੁ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਹੰਤਾ ਅਰ ਗਣਤੀਆਂ ਸੋ ਇਹ ਸਭ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਿਵਾਰਕੈ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਬਡਾ ਜਾਨਕੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੋ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੇ ਮਿਲਿ ਸਾਚੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੮॥

ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਸਾਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸੋ ਚੇਤੇ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਚੇਤਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਸੋ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਯਾਦ ਕਰਾਵੇ। ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ਆਪੈ ਆਪੁ ਸਮਾਇਦਾ ॥੯॥

ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਵੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਫਲ ਅਫਲ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਿਸਕੋ ਲਾਇਕ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜਿਨਿ ਮਨ ਵਿਚਿ ਵਥੁ ਪਾਈ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਤਮ ਵਸਤੁ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਭੀ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ॥ ਪੁਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜੋ ਪਛਾਣੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਸੰਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਏਹ ਕਾਇਆ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਸਰੀਰੁ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚੇਤੈ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ॥

ਕਾਇਆ ਸਥੂਲ ਔ ਸਰੀਰ ਸੂਖਮੁ ਤਿਸ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਚੇਤਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਗੁਣ ਕਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਸ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਰੁ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ (ਗੁਣੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਸਭ ਮੂਲੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਇਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਨ ਸਭ ਕਾ ਮੂਲੁ ਮਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨ ਚੇਤੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਚੇਤੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਇਹ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਸਦਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਪੀਛੇ ਚਲਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਬ ਭੀ ਬਿਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਯਾਦ ਸੇ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਕਾਇਆ ਹੰਸੁ ਨਿਰਮਲੁ ਦਰਿ ਸਚੈ ਜਾਣੁ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਔ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਉਜਲ ਹੈਂ ਓਹੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਚੇ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੇਵੇ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਸੋਹੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸਰੀਰ ਕਰ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥
ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਮੁਏ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਉਜਲ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸੇਵਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਸਜਾਂ ਕੋ (ਖਾਇ) ਭੋਗਤੇ ਰੋਂਦੇ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਕੇਰੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਜੀਉ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਪਕੇ ਹਟਨਾਲੇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੇਵੈ ਵਸਤੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਕਾਇਆ ਰੂਪ ਕੋਟ ਮੈਂ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਰੂਪ (ਹਟਨਾਲੇ) ਬਜਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਪਕੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਖੇ ਜਲ ਸੇ ਗਿਰਤੇ ਨਹੀਂ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਇਆ ਮੈਂ ਸੇ ਆਤਮਾ ਵਸਤੂ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਇਕ ਰਸ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਸਚਾ ਹੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥

ਆਪ ਹੀ (ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੇ ਸਾਚਾ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਕੋ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੭॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੭॥੨੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੬

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਹੁਕਮਿ ਬਣਾਇਆ ॥

ਨਿਰਅਕਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਕਾਰੁ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਉਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹੁ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰੇ ਸਭਿ ਕਰਤਾ ਸੁਣਿ ਸਾਚਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਦਾ ॥੧॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਖੇਲ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਨਕੈ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮੋਹ ਨਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਾਈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਪਰਸੂਤਿ ਜਮਾਇਆ ॥
ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥

(ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਚੇਤਨ ਤਿਸਸੇ ਸਬੰਧ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਨੇ ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋ ਕਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਚਾਰ ਬੇਦ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਬੀਚਾਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਇਨਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰੁ॥

ਵਰ੍ਹੇ ਮਾਹ ਵਾਰ ਥਿਤੀ ਕਰਿ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸੋਝੀ ਪਾਇਦਾ ॥੨॥

ਹੁਕਮ ਅਨਸਾਰ ਵਾਰ ਤਥਾ ਮਹੀਨੇ ਔਂ ਵਰ੍ਹੇ ਇਨਕੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਇਨ ਕੇ ਜਾਨਣੈ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਾਖਹੁ ਉਰਿ ਧਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਕੋ ਸਮਾਲ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿ ਰਾਖੋ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਰਤੀ ਜਗ ਅੰਤਰਿ ਇਸੁ ਬਾਣੀ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਦਾ ॥੩॥

ਜਗਤ ਕੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜੋ ਵਰਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸਿਧ ਪਰਵਿਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰੀਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੋਈਕ ਵੇਦ ਪਾਠੀ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਦੀ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ? ॥੩॥ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਵੇਦੁ ਪੜੈ ਅਨਦਿਨੁ ਵਾਦ ਸਮਾਲੇ ॥
ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਬਧਾ ਜਮਕਾਲੇ ॥

ਜੋ ਵੇਦ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਝਗੜੇ ਹੀ ਸੰਭਾਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤਾ ਇਸਤੇ ਉਹ (ਜਮ) ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਾਂਧਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਦਾ ॥੪॥

ਵਹੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰ ਸਦਾ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਵਿਰੋਧ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕਸੁ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥
ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕਸ ਸਿਉਂ ਹੀ ਲਿਵ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਮੁਤ ਵਿਤ ਲੋਕ ਇਛਾ ਕੋ ਮਨਹਿ ਕਰਕੇ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਹੈ ਮੁਕਤਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਦਾ ॥੫॥

ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਦਾ ਵਿਸਿਓਂ ਸੇ ਛੂਟਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਰਾਤੇ ਸੇ ਹੁਣਿ ਰਾਤੇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜੇ ਮਾਤੇ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਅਬ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਆਪੈ ਆਪੁ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੬॥

ਜਿਸਨੇ (ਸਦਾ) ਇਕ ਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਅਪਨੇ ਮੇਲੀਆਂ ਕੋ ਭੀ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਭਰਮਿ ਨ ਪਾਏ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਗਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਣਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਹਾ ਰੰਗੁ ਦਿਨ ਥੋੜੇ ਹੋਵੈ ਇਸੁ ਜਾਦੇ ਬਿਲਮ ਨ ਲਾਇਦਾ ॥੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕਸੁੰਭੇ ਕਾ ਰੰਗ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕਾ ਅਨੰਦ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਜਾਤੇ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਉ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਏਹੁ ਮਨੁ ਭੈ ਭਾਇ ਰੰਗਾਏ ॥
ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਸਾਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕਉ ਭੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜੋ ਰੰਗਾਏ ਤਉ ਇਸ ਰੰਗ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ (ਸਮਾਏ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਕੋ ਇਹੁ ਰੰਗੁ ਪਾਏ ਗੁਰਮਤੀ ਰੰਗੁ ਚੜਾਇਦਾ ॥੮॥

ਕੋਈ ਪੂਰੇ ਭਾਗ ਵਾਲਾ ਗੁਰਮੁਤੀਆ ਇਹ ਰੰਗ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮਤੀਆ ਔਰ ਕੋ ਭੀ ਇਹੀ ਰੰਗ ਚੜਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਮਨਮੁਖੁ ਬਹੁਤੁ ਕਰੇ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਦਰਗਹ ਕਬ ਹੀ ਨ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਕਬੀ ਮਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕੈ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸਮਝ ਤੋ ਬਿਨਾਂ ਵਹੁ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਅੰਦਰਿ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਅੰਤਰ ਆਪਨਾ ਆਪ ਲੁਕਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਮਿਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ॥

ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਵਹੁ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਔ ਉਸ ਕਾ ਬਿਆਪਾਰ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਇਸੁ ਕਾਇਆ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥
ਮੇਰੈ ਠਾਕੁਰਿ ਇਹ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਇਹ ਜੋ ਮਨੁਖ ਕੀ ਕਾਇਆਂ ਹੈ ਇਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਕੀ ਕੈਸੀ ਬਣਾਵਟ ਬਣਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਰੋਧੀ ਪਦਾਰਥ ਇਸ ਮੈਂ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਾਇਆ ਸੋਧੈ ਆਪਹਿ ਆਪੁ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਾਇਆ ਕੋ ਸੋਧਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਤਪ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਕਾਇਆ ਵਿਚਿ ਤੋਟਾ ਕਾਇਆ ਵਿਚਿ ਲਾਹਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜੇ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਇਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪਰਾਇਣ ਹੁਏ ਤਉ ਤੋਟਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਜੇ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਕਾਇਆਂ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਤਉ ਲਾਭ ਹੂਆ॥ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਵੇਪਰਵਾਹ ਹੋਇਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਖੋਜੇ ਤਉ ਤੋ ਲਾਭ ਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਣਜ ਕਰੇ ਤਉ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਸਹਜੇ ਹੀ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਚਾ ਮਹਲੁ ਸਚੇ ਭੰਡਾਰਾ ॥
ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚਾ ਹੀ ਗਿਆਨ ਆਦਿ ਗੁਣ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ॥ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਭੰਡਾਰੇ ਮੈਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਮਨਿ ਮੇਲੇ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਜੋ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਖਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਮੇਲ ਕੈ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਕਾਇਆ ਵਿਚਿ ਵਸਤੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਇਸ ਕਾਇਆਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਦਾ ਹਟੁ ਸੋਈ ਵਥੁ ਜਾਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਜਿਸਕਾ (ਹਟੁ) ਸਰੀਰ ਬਣਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਦੈਵੀ ਗੁਨ ਵਾ ਗਿਆਨ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪਸਚਾਤਾਪ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥੧੪॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਭ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਆਪੇ ਸਬਦੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੭

ਆਪੇ ਸਚਾ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਸਬਦੇ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥

(ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਚੋਂ ਭਰਮ ਚੁਕਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਨਾਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥੮॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਨਾਮੀ ਕੀ ਬਡਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੮॥੨੨॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਵੇਪਰਵਾਹੇ ॥

ਆਪੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਅਗਮ ਅਥਾਹੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸੇ ਅਗਮ ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਸੇ ਅਵਿਸ਼ੇ ਤਥਾ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਆਪ ਤੂੰ ਮੇਹਰਵਾਨ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਹੈਂ॥

ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕੈ ਤਿਸ ਨੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਾਇਆ ॥੧॥

(ਤਿਸਨੋ) ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਧੁਨੋ ਸੇਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਹਿ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵਹਿ ॥

ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭਾਇਆ ॥੨॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਇਕ ਰਸ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਰਸ ਹੀ ਉਨਕੋ ਭਾਯਾ ਹੈ॥੨ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰਹਿ ਸੇ ਮਰਣੁ ਸਵਾਰਹਿ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਹਿਰਦੈ ਉਰ ਧਾਰਹਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ (ਸੇ) ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੀਵਨਾ ਔਰ ਮਰਣਾ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਬਡੇ ਜਾਨਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਚੁਕਾਇਆ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਲੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਆਪੁ ਗਵਾਏ ॥

ਜੋ ਹਰਿਜੀਉ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਨਾ ਆਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਜੋ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਲਾਭੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਹਾ ਮੈ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥
ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤੋ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦਇਆ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਣ ਮਹਿ ਗੁਣੀ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥

ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਦਇਆ ਕਰੇ ਵਹੁ (ਗੁਣੀ) ਬੁਧਿਮਾਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਮੋਹੁ ਹੈ ਪਾਸਾਰਾ ॥
ਮਨਮੁਖੁ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਾ ਹੀ ਸਭ ਪਸਾਰਾ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨੀ ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਧੰਧੈ ਧਾਵਤੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਧੰਧਿਆਂ ਮੈਂ ਤਿਸਨੇ ਧਾਵਤਿਆਂ ਜਨਮ ਹੀ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ॥
ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਜੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਤੌ ਜੀਵ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਜਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਚਾਨਣੁ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥੭॥

ਜਬ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਤੋ ਗਗ੍ਯਾਨ ਰਤਨ ਕਰ ਚਾਨਣ ਭਇਆ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਅਰਥਾਤ ਵਸਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਉਣੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਆਪੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੮॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕੌਣ ਕਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੁਤੇ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੮॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ ਤੋਲਣਹਾਰਾ ॥

(ਹੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੋਲਨੇ ਹਾਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਤੋਲੇ ਤੋਲਿ ਤੋਲਾਏ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਿ ਤੋਲਾਇਆ ॥੯॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਏਹੁ ਤੋਲ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਤੇ ਤੁਲਵਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਸੇ ਤੈਨੇ (ਤੋਲਾਇਆ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ ਕਰਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਬਹਾਲਹਿ ਪਾਸਿ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਾਸ ਬਹਾਇਕੇ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਧਿਆਇਆ ॥੧੦॥

ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਜਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਆਦਿ ਸਭ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਹਰੀ ਦੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੋ ਤਉ ਮਨੁ ਜੋ ਮੈਲਾ ਹੈ ਇਹੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਬਿਖੁ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਭਾਇਆ ॥੧੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਆਤਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਨੂੰ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਅੰਦਰੁ ਸੂਝੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਅੰਦਰ ਸੂਝ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ॥੧੨॥

ਹਉਮੈ ਔ ਏਹ ਮੇਰਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਸੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਹੋਰ ਫਿਰੈ ਘਨੇਰੀ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਚੁਕੈ ਨ ਫੇਰੀ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਸੇ ਹੋਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਘਨੀ ਭੁਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥ ਮਰ ਮਰ ਕੇ ਜਨਮਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੇ ਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਚੁਕਤੀ॥

ਬਿਖੁ ਕਾ ਰਾਤਾ ਬਿਖੁ ਕਮਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨ ਕਬਹੂ ਪਾਇਆ ॥੧੩॥

ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਮੈਂ ਬਿਖਯੋਂ ਕਾ ਰੰਗਿਆ ਹੂਆ ਆਇਆ ਹੈ ਅਬ ਭੀ ਬਿਸੇ ਹੀ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਹਉਮੈ ਕਿਨੈ ਨ ਮਾਰੀ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਨਟੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਬਿਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹਉਮੈਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਮੁਕਤਿ ਪਾਏ ਸਚੈ ਨਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥੧੪॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੧੪॥

ਅਗਿਆਨੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਸੁ ਤਨਹਿ ਜਲਾਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੮

ਤਿਸ ਦੀ ਬੂਝੈ ਜਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਏ ॥

ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਸ ਤਨ ਕੋ ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਬੂਝਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੫॥

ਜੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਨਿਵਾਰੇ ਸੇ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੀਤਲ ਹੋਵੈ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਵਿਰਲੈ ਪਾਈ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਏਕ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੬॥੧॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਰਹਾਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਰਹਾਂ॥੧੬॥੧॥੨੩॥ ਪੁਨ: ਸਨਮੁਖ ਬੇਤਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਦਰੀ ਭਗਤਾ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਏ ॥
ਭਗਤ ਸਲਾਹਨਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਨਦਰੀ ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਭਗਤ ਭੀ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕੈ ਸਲਾਹੁਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਉ ਸਰਣਾਈ ਉਬਰਹਿ ਕਰਤੇ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਜਿਸਕੋ ਤੈਨੇ ਅਪਣੇ ਮੇਲ ਭਾਵ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਤੇਰੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬਚਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੂਰੈ ਸਬਦਿ ਭਗਤਿ ਸੁਹਾਈ ॥
ਅੰਤਰਿ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਸੁੰਦ੍ਰ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਭਗਤੀ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਰਾਤਾ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤਥਾ ਤਨ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਹੇ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਾਇਆ ਹੈ ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਸਦ ਜਲੈ ਸਰੀਰਾ ॥
ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਭੇਟੇ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥

ਜੋ ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਰੀਰ ਤੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਹੀ ਸਦਾ ਜਲਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਪੂਰਬਲਾ ਉਗ੍ਰ ਕਰਮ ਉਦੈ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕਰ ਜੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਤਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਅਗਨੀ ਅੰਤਰ ਸੇ ਬੁਝਾਇ ਦੇਵੈ ਅਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਭਾਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਏ ॥
ਬਹੁ ਸੰਕਟ ਜੋਨੀ ਭਰਮਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗ੍ਯਾਨੀ (ਅੰਧੁ) ਖੋਟੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਭਰਮ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਕਸਟ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਕਾ ਜੇਵੜਾ ਕਦੇ ਨ ਕਾਟੈ ਅੰਤੇ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥

ਜੋ ਜਮਕਾ (ਜੇਵੜਾ) ਫਾਹਾ ਹੈ ਸੌ ਮਨਮੁਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਕਾਟਤਾ ਭਾਵ ਭਜਨੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਿਵਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥੫॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਮਨ ਮਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਨ ਮਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦੀ ਹਉਮੈਂ ਜਾਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਆਵਣ ਜਾਣੈ ਪਰਜ ਵਿਗੋਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਥਿਰੁ ਕੋਇ ਨ ਹੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਣ ਕੀਏ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਵਣ ਜਾਣੇ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨੇ ਹੀ ਪਰਜਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕੋਈ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਸਬਦਿ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੬॥

ਸੁਖ ਰੂਪ (ਜੋਤੀ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੰਤਰ ਹੀ ਵਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਜੋਤੀ ਨੇ ਜਗ੍ਯਾਸੀ ਕੋ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਚਿਤਵਹਿ ਵਿਕਾਰਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਏਹੁ ਪਸਾਰਾ ॥

ਪੰਜ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੂਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਰ ਜੀਵ (ਵਿਕਾਰਾ) ਖੋਟੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਭ ਪਸਾਰਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਮੁਕਤੁ ਹੋਵੈ ਪੰਚ ਦੂਤ ਵਸਿ ਆਇਆ ॥੭॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਜ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਵਸ ਆਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰਾ ॥

ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਡੁਬੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰਾ ॥

ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੌ ਮੋਹ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਬਾਰੰਬਾਰ ਫਿਰ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈ ਫਿਰਕੇ ਡੂਬਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥੮॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਕੈ ਸਚ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਭਾਯਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਾਚਾ ਦਰੁ ਸਾਚਾ ਦਰਵਾਰਾ ॥

ਸਚੇ ਸੇਵਹਿ ਸਬਦਿ ਪਿਆਰਾ ॥

ਸਾਚਾ ਜੋ (ਦਰੁ) ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਦਰ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਪਿਆਰਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਧੁਨਿ ਸਚੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥੯॥

ਸਚੀ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅੰਤਕੋ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੯॥

ਘਰੈ ਅੰਦਰਿ ਕੋ ਘਰੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਇ ਸੰਜੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੦॥

ਵਹੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸਹਜ ਪਦ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਊਹਾਂ ਸੋਗ ਔਰ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਸਟਾ ਕਾ ਵਾਸਾ ॥

ਭਉਦੇ ਫਿਰਹਿ ਬਹੁ ਮੋਹ ਪਿਆਸਾ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮੈਂ ਦੁਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ॥

ਕੁਸੰਗਤਿ ਬਹਹਿ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਦੁਖੋ ਦੁਖੁ ਕਮਾਇਆ ॥੧੧॥

ਖੋਟੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਸਦਾ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਾ ਕਰਮ ਕਮਾਯਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਸੰਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੇ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਏ ਕੋਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਤ ਕੀ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਹਜੇ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਕੋ ਜੋਤੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਾਇਆ ਬਿਰਖੁ ਪੰਖੀ ਵਿਚਿ ਵਾਸਾ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚੁਗਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਸਾ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਤਉ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਪੰਖੀ ਕਾ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਉਡਹਿ ਨ ਮੂਲੇ ਨ ਆਵਹਿ ਨ ਜਾਹੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ॥੧੩॥

ਉਸਨੇ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਕਦਾਚਿਤ ਉਡਤਾ ਅਰਥਾਤ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਚਿਤ ਉਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨ ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਕਾਇਆ ਸੋਧਹਿ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਹਿ ॥
ਮੋਹ ਠਗਉਰੀ ਭਰਮੁ ਨਿਵਾਰਹਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਕਾਇਆ ਕੋ ਸੋਧੇ॥ ਮੋਹ ਜੋ ਭਰਮ ਕੀ ਠਗਬੂਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੪॥

ਤਿਸ ਪਰ ਆਪ ਹੀ ਸੁਖਦਾਤਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਮੇਲ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੬੯

ਸਦ ਹੀ ਨੇੜੈ ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਹੁ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਜੀਕਿ ਪਛਾਣਹੁ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸੁਖਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹਾਂ ਹੈ?॥

ਉੱਤਰ: ਪਰਮੇਸਰ ਸਦਾ ਹੀ ਨੇੜੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਣੋਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨੇੜੇ ਪਛਾਣੋਂ॥

ਬਿਗਸੈ ਕਮਲੁ ਕਿਰਣਿ ਪਰਗਾਸੈ ਪਰਗਟੁ ਕਰਿ ਦੇਖਾਇਆ ॥੧੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਰੂਪ ਕਿਰਣਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਬਿਗਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨਕਾ ਵਿਗਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰੂ ਸੂਰਜ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥
ਆਪੇ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸੋ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਔਰ ਜੀਵਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧੬॥੨॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੬॥੨॥੨੪॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥
ਅਵਰ ਨ ਸੂਝਸਿ ਬੀਜੀ ਕਾਰਾ ॥

ਸਚਾ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਤਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪਦ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਧਾ ਬਿਨਾਂ ਹਮਕੋ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਵਸੈ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਐਸਾ ਜੋ ਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਵਸ ਜਾਏ ਉਸ ਕੀ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਭਨਾ ਸਚੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਹੀ ॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਸਮਾਹੀ) ਆਨੰਦੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪੂਜਜ ਨਾਮ ਕੋ ਇਕ ਰਸ ਉਚਰਤਿਆਂ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਗਿਆਨੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਪੂਜਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੀ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥

ਗਿਆਨ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਵੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੀਐ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਰਤਨ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਹੇ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਧਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ ਭ੍ਰਮਿ ਮਰਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਜੋ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਭਾਗੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਹਿ ਸਰਣਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤਉ ਫੇਰ ਭੀ ਗਤੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨਕੀ ਸ਼ਰਣਾਈ ਰਹੈ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਹੈ ਸਾਚੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਮਾਗਉ ਨਾਮੁ ਅਜਾਚੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਦਾ ਸਾਚੀ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮੈਂ ਅਜਾਚੀ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਭਾਵ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਸੇ ਨਾ ਮਾਂਗੂੰ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲੂ ਹੋਹੁ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਰਖ ਲੇਹੋ॥੫॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚੁਆਇਆ ॥

ਦਸਵੈ ਦੁਆਰਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਚੁਆਇਆ ਹੈ॥ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰੇ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ

ਦੁਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦਸਮਾ (ਦੁਆਰਿ) ਸਰੂਪ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਵਾ ਸੁਰਗਾਦਿ ਨਵੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਰਗਟ ਹੋ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਹ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜਹਿ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਤਿਸ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਕੀ ਧੁਨਿ (ਵਜਹਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ (ਬਾਣੀ) ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਕਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਜੋਗੀ ਕੀ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਏਕ ਰਸ ਜੋ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕਰਤੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਈ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਵਿਹਾਈ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਲਿਖ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਕਰਤਿਆਂ ਬੀਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੀਝੈ ਨਾਹੀ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਲਜਾਣ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਹਮਨੇ ਚਿਤਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲੇਇ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਾਹੁਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਨਾਮੁ ਦੇਵੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਨਾਮੀਂ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੮॥

ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਪਰਗਟੁ ਭਇਆ ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸਹਜੇ ਲਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਲਇਆ ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਰਤਨ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਏਹ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਹੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥੯॥

ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਸੂਰੁ ਨਿਸਿ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਮਿਟਿਆ ਗੁਰ ਰਤਨਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜਬ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਤਬ ਉਸੀ ਖਿਨ ਮੈਂ ਰਾਤ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਅਪਾਰਾ) ਅਮੋਲਕ ਗਿਆਨ ਦੀਆ ਤਬ ਅਗਜਾਨ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਮਿਟ ਗਿਆ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਗਜਾਨ ਰਤਨ ਅਤਜੰਤ ਭਾਰੀ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਗੁਰੂ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੌ ਗਜਾਨ ਕਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਸੋਇ ॥

ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਨਿਰਮਲੁ ਹਛਾ ਲੋਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੋ ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਚੰਗਾ ਨਿਰਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮਿ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਿਸੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ॥
ਸਹਜੇ ਜਾਗੈ ਸਹਜੇ ਸੋਵੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਤੇ ਹੀ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੦

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ਸਮਾਵੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਈ ਹੋਵੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲਕੈ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਭਗਤਾ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਬਾਣੀ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਜੋ ਬਾਣੀ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਭਗਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਮੁਖ ਕਰ ਵਖਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਤ ਸਦਾ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਮਨੁ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕਮਲ ਖਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਗਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸਮਝ ਪੜੀ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਥੇ ਕਛੁ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਥਾ॥ ਅਬ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਮਝ ਪੜੀ ਹੈ॥ ਅਬ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੇ ਹਰਿਜੀਉ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਹੁ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਈ ਰਖੋ॥੧੪॥

ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਤਾ ਤਿਨਿ ਏਕੁ ਪਛਾਤਾ ॥
ਸਰਬੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਏਕੁ) ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਏਕ ਕਉਨ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਜਿਨਕੀ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਸੁਰਤ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਚੀਨ ਕੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਜਿਨ ਕਉ ਆਦਿ ਮਿਲੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਆਦੋਂ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨਕੇ ਪੁੰਨ ਪੂਰਬਲੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਮਿਲਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਨਾਨਕ ਅੰਕਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਗਜੀਵਨ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧੬॥੧॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਸਰਬੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਘਟ ਵਾਸੀ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਰਵਿ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ (ਘਟ ਵਾਸੀ) ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਤਿਸਹਿ ਸਰੇਵਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵੋ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਰਾਖਣਹਾਰਾ ॥

ਤਾ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਸਾਕਸਿ ਮਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਸੰਤਹੁ ਜਾ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਹੇ ॥੨॥

ਹੇ ਸੰਤੋ ਸੋ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੀ ਬੇਦ ਮਈ ਬਾਨੀ ਊਤਮ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਜਾਪੈ ਕਿਛੁ ਕਿਥਾਊ ਨਾਹੀ ॥

ਤਾ ਕਰਤਾ ਭਰਪੂਰਿ ਸਮਾਹੀ ॥

ਜਾ ਜਬ ਪੁਰਸ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੈ ਕਿ ਕਿਛੁ ਭੀ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਪਰਪੰਚ ਅਸਤ ਹੈ (ਤਾ) ਤਬ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਭਰਪੂਰ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਨਿਸਚੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਕੇ ਤੇ ਫੁਨਿ ਹਰਿਆ ਕੀਤੋਨੁ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ ਹੇ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਸੁਕਿਆਂ ਸੇ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਰਹਿਤ ਸੁਸਕ ਥਾ ਤਹਾਂ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਸਬਜ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਹਰੀ ਅਚਰਜ ਕੌਤਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਵੋ॥੩॥

ਜੋ ਜੀਆ ਕੀ ਵੇਦਨ ਜਾਣੈ ॥

ਤਿਸੁ ਸਾਹਿਬ ਕੈ ਹਉ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥

ਪੁਨ: ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਵੇਦਨ ਪੀੜਾ ਵਾ ਹਾਲ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਜਨ ਕਰਿ ਬੇਨੰਤੀ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਕਾ ਦਾਣੀ ਹੇ ॥੪॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਦਾਣੀ) ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਜੀਐ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਕਿਛੁ ਨ ਕਹੀਐ ਅਜਾਣੈ ॥

ਜੋ ਜੀਆਂ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨ ਜਾਣੈ ਤਿਸ ਅਜਾਣ ਸਿਉਂ ਕਛੁ ਨਾ ਕਹੀਏ॥

ਮੂਰਖ ਸਿਉ ਨਹ ਲੂਝੁ ਪਰਾਣੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ਹੇ ॥੫॥

ਹੇ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਸਾਥ ਤੂੰ ਨਾ ਝਗੜ ਹਰਿ ਜੋ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪੀਏ॥੫॥

ਨਾ ਕਰਿ ਚਿੰਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਰਤੇ ॥
ਹਰਿ ਦੇਵੈ ਜਲਿ ਥਲਿ ਜੰਤਾ ਸਭਤੈ ॥

ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰ ਤੇਰੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋ ਕਰਤੇ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਸਭ ਜੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤ ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਵਿਚਿ ਪਾਥਰ ਕੀਟ ਪਖਾਣੀ ਹੇ ॥੬॥

ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਦਾਨ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਪਖਾਣੀ) ਪਾਥਰ ਖੁਸਕ ਪਾਥਰੋਂ ਮੈਂ ਕੀਟ ਹੈਂ॥੬॥

ਨਾ ਕਰਿ ਆਸ ਮੀਤ ਸੁਤ ਭਾਈ ॥
ਨਾ ਕਰਿ ਆਸ ਕਿਸੈ ਸਾਹ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਪਰਾਈ ॥

ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਤਥਾ ਭਾਈਓਂ ਕੀ ਆਸਾ ਨਾ ਕਰ ਪੁਨਾ ਕਿਸੇ ਪਰਾਏ ਸਾਹੂਕਾਰ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਕੀ ਭੀ ਆਸ ਨਾ ਕਰ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਕੋ ਬੇਲੀ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਸਾਰੰਗਪਾਣੀ ਹੇ ॥੭॥

ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਕੋਈ ਬੇਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਸਾਰੰਗ ਪਾਣੀ) ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੀਏ॥੭॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਬਨਵਾਰੀ ॥
ਸਭ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਪੂਰੈ ਥਾਰੀ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ (ਬਨਵਾਰੀ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ (ਥਾਰੀ) ਤੁਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਕੀ ਸਭ ਆਸਾ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਭਵ ਖੰਡਨੁ ਸੁਖਿ ਸਹਜੇ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ਹੇ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨੋਂ (ਭਵਖੰਡਨ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਸਾਥ ਬੀਤੀ ਹੈ॥੮॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਹਜੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸੁਤੇ ਹੀ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੀ ਹੇ ॥੯॥

ਜੋ ਭਗਵਤ ਕੀ ਸਰਨ ਪਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਅਬਰੋਇ ਰਾਖੇ ਹੈ ਜੋ ਬੇਦੋਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਕਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਪੂਛੋ ਭਾਵ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੜ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖ ਲਹੋ॥੯॥

ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ਸੋਈ ਜਨੁ ਲਾਗੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਭਰਮ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਭਰਮ ਤਥਾ ਭੌ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਿਚੇ ਗ੍ਰਿਹ ਸਦਾ ਰਹੈ ਉਦਾਸੀ ਜਿਉ ਕਮਲੁ ਰਹੈ ਵਿਚਿ ਪਾਣੀ ਹੇ ॥੧੦॥

ਔ ਜਿਸਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗ੍ਰਿਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਦਾ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਪਾਣੀ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਰਲੇਪੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੧

ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਸੇਵਾ ਥਾਇ ਨ ਪਾਏ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥

ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਹੰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਤਪੁ ਪੂਰਾ ਸਾਈ ਸੇਵਾ ਜੋ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ਹੇ ॥੧੧॥

ਸੋਈ ਤਪ ਪੂਰਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਸੇਵਾ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥੧੧॥

ਹਉ ਕਿਆ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਆਖਾ ਸੁਆਮੀ ॥
ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਗੁਣ ਕਹਾਂ॥ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਇਕੈ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਤੁਝੈ ਪਹਿ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ਹੇ ॥੧੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੈਂ ਰਾਤ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਊਂ॥੧੨॥

ਕਿਸ ਹੀ ਜੋਰੁ ਅਹੰਕਾਰ ਬੋਲਣ ਕਾ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਜੋਰੁ ਦੀਬਾਨ ਮਾਇਆ ਕਾ ॥

ਕਿਸੇ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਸਾਥ ਬੋਲਣੇ ਕਾ ਜੋਰ ਹੈ॥ ਵਾ ਕਿਸੇ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਅਰੁ ਕਿਸੇ ਕੋ ਬੋਲਣ ਦਾ ਜੋਰ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਚਹਰੀ ਔ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋਰ ਹੈ॥

ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਟੇਕ ਧਰ ਅਵਰ ਨ ਕਾਈ ਤੂ ਕਰਤੇ ਰਾਖੁ ਮੈ ਨਿਮਾਣੀ ਹੇ ॥੧੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਟੇਕ ਨਹੀਂ ਧਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਕੋ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਰਾਖ ਲੈ॥੧੩॥

ਨਿਮਾਣੇ ਮਾਣੁ ਕਰਹਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ॥
ਹੋਰ ਕੇਤੀ ਝਖਿ ਝਖਿ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥

ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਕੋ ਮਾਣ ਸਹਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਹ ਬਾਤ ਤੁਮਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਹੋਰ ਚਾਹੋ ਕੇਤੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਜੋਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਖਿਝ ਖਿਝ ਕੈ ਆਵੈ ਅੰਤ ਕੋ ਉਨਕੇ ਉਪਾਵ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਾ ਪਖੁ ਕਰਹਿ ਤੂ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਕੀ ਊਪਰਿ ਗਲ ਤੁਧੁ ਆਣੀ ਹੇ ॥੧੪॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਪਖ ਕਰੇਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਭ ਸੇ ਉਪਰ ਗਲ ਤੈਨੇ ਆਣੀ ਹੈ॥੧੪॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨੀ ਸਦਾ ਧਿਆਇਆ ॥
ਤਿਨੀ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਪਰਮਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸੇਵਾ ਪਛੋਤਾਣੀ ਹੇ ॥੧੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਛੋਤਾਈ ਹੈ ॥੧੫॥

ਤੂ ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤਹਿ ਹਰਿ ਜਗੰਨਾਥੁ ॥
ਸੋ ਹਰਿ ਜਪੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਮਸਤਕਿ ਹਾਥੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੇ ਮਥੇ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਹਰਿ ਜਾਪੀ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਦਸਾਣੀ ਹੇ ॥੧੬॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਜਨੁ ਨਾਮੁ ਜਾਪੀ ਹੋਇਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੧੬॥੨॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਮ੍ਰਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਲਾ ਉਪਾਇ ਧਰੀ ਜਿਨਿ ਧਰਣਾ ॥

ਗਗਨੁ ਰਹਾਇਆ ਹੁਕਮੇ ਚਰਣਾ ॥

ਧਰਤੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰ ਜਿਸ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਅਕਾਸ ਕੋ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਕੇ (ਚਰਣਾ) ਆਸਰੇ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਉਪਾਇ ਈਧਨ ਮਹਿ ਬਾਧੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਖੈ ਭਾਈ ਹੇ ॥੧॥

ਔ ਅਗਨੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਸ੍ਟ ਮੈਂ ਬਾਂਧ ਛੋਡੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਰਾਖੇਗਾ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਕਉ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹੇ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਆਪਾਹੇ ॥

ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਕਾਰਣ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਾਮ੍ਰਥ ਔ ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੇ ॥੨॥

ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਮਹਿ ਥਾਪ ਕੈ ਉਠਾਇ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿਆ ॥

ਸਾਸਿ ਗ੍ਰਾਸਿ ਹੋਇ ਸੰਗਿ ਸਮਾਲਿਆ ॥

ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿਆ ਹੈ॥ (ਸਾਸਿ ਗ੍ਰਾਸਿ) ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਸੁਆਸੋਂ ਸੰਗ ਹੋਇਕੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਅਰਥਾਤ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪੀਐ ਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਵਡੀ ਜਿਸੁ ਵਡਿਆਈ ਹੇ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਵੱਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ (ਸੋ) ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤੀ ਜਪੀਐ॥੩॥

ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਕਰੇ ਖਿਨ ਕੀਰੇ ॥

ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜਿ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਮੀਰੇ ॥

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਔ ਪਠਾਨ ਵਾ ਉਮਰਾਵ ਕੋ ਖਿਨ ਮੈਂ (ਕੀਰੇ) ਕੰਗਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਗਰੀਬਾਂ ਕੋ ਵਡਿਆਇ ਕਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਣ ਸਰਬ ਸਧਾਰਣ ਕਿਛੁ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ਹੇ ॥੪॥

ਗਰਬ ਕੋ ਨਿਵਾਰਣ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਸੁਧਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੁਛ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਭਗਵੰਤ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਤ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਭਾਈ ਜਿਨਿ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਹੇ ॥੫॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਬੰਧੀ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੈ॥੫॥

ਪ੍ਰਭ ਆਏ ਸਰਣਾ ਭਉ ਨਹੀ ਕਰਣਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਹਚਉ ਹੈ ਤਰਣਾ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੈ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ॥ ਕਿਉਂਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਅਰਾਧੇ ਕਰਤਾ ਤਿਸੁ ਨਾਹੀ ਕਦੇ ਸਜਾਈ ਹੇ ॥੬॥

ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਸਜਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਮਨ ਤਨ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਜੋਨਿ ਨ ਭਵਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ (ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਜਪਿਆ ਹੈ॥ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਬੇੜੀ ਮੈਂ ਆਕਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭਵਿਆ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਬਿਨਾਸ ਕੀਆ ਸੁਖਿ ਡੇਰਾ ਜਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘਾਈ ਹੇ ॥੭॥

ਜਬ ਦੁਖ ਕੋ ਨਸਟ ਕੀਆ ਤਬ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਡੇਰਾ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਪਦਰਾਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਸੋਈ ਸੁਆਮੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੨

ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੋਈ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰਾ ਮੀਤ ਹੈ ਜੋ ਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਿੰਤਾ ਗਣਤ ਮਿਟਾਈ ਹੇ ॥੮॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਾ ਔ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੮॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਕੋਟਿ ਲਖ ਬਾਹਾ ॥
ਹਰਿ ਜਸੁ ਕੀਰਤਨੁ ਸੰਗਿ ਧਨੁ ਤਾਹਾ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਭੁਜਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬਾਹਾਂ ਭਾਈ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਈ ਆਪਣੀ ਭੁਜਾ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਹਰੀ ਜਸ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਤਾਹਾ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਹੁ ਧਨ ਸੰਗੀ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਖੜਗੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੀਨਾ ਦੂਤ ਮਾਰੇ ਕਰਿ ਧਾਈ ਹੇ ॥੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਆਦੀ ਦੂਤ (ਧਾਇ) ਦੌੜ ਕਰ ਭਾਵ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪੁ ਜਪਹੁ ਜਪੁ ਜਪਨੇ ॥
ਜੀਤਿ ਆਵਹੁ ਵਸਹੁ ਘਰਿ ਅਪਨੇ ॥

ਆਪ ਜਪਨੇ ਜੋਗ ਹੋਇਕੈ ਹਰੀ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪੋ ਔ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਜਪਾਵਹੁ॥ ਜਉ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਜਿਤ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਆਵਹੁ ਤਉ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਸੋ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਨਰਕ ਨ ਦੇਖਹੁ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ਹੇ ॥੧੦॥

ਤਬ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀ ਰੂਪ ਨਰਕ ਨਾਂ ਦੇਖੋਗੇ ਤਬ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਇਕੈ ਔਰ (ਰਸਕਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ॥੧੦॥

ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਧਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਊਚ ਅਥਾਹ ਅਗੰਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਊਚਾ ਔ ਅਥਾਹ ਔ ਅਗਮ ਪੁਨਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਸੋ ਖੰਡ ਔ ਬ੍ਰਹਮਮੰਡੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨੀ ਸੋ ਜਨੁ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਈ ਹੇ ॥੧੧॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕੇ ਧਿਆਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਮੋਲੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੇ ਘਰ ਗੋਲੇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕਰ ਹਮ ਮੋਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੇ ਗੋਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹਾਂ॥

ਅਨਹਦ ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰੁ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੇ ॥੧੨॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਅਨਹਦ) ਇਕ ਰਸ ਸਬਦ ਕੀ (ਰੁਣ ਝੁਣਕਾਰ) ਅਨੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਧੁਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੨॥ ਪੁਨਾ ਭੀ ਹਮ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਪਰਤੀਤਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ॥

ਬਿਨਸਿ ਗਈ ਹਉਮੈ ਮਤਿ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਬਨੀ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰੀ॥ ਤਬ ਸੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਜਗ ਮਹਿ ਸੋਭ ਸੁਹਾਈ ਹੇ ॥੧੩॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੩॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਪਹੁ ਜਗਦੀਸੈ ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਪ੍ਰਭ ਅਪੁਨੇ ਈਸੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਸਮ੍ਰਥ ਅਪਨੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਏਕਾ ਜਗਤਿ ਸਬਾਈ ਹੇ ॥੧੪॥

ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਏਕ ਕੀ ਸਤਾ ਸਭ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧੪॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਸਦਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਹੇ ਸਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੇ ਨਿਹਚੇ ਕਰਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਤ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰੰਗਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਹਿ ਜਨ ਤੇਰੇ ਏਕੰਕਾਰਿ ਸਮਾਈ ਹੇ ॥੧੫॥

ਹੇ ਇਕ ਸਰੂਪ ਜੋ ਦਾਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੫॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ॥
ਸਭੈ ਉਧਾਰਣੁ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਕੋ ਉਧਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਨਾਮੁ ਪੁੰਨੀ ਸਭ ਇਛਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਹੇ ॥੧੬॥੧॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸਭ ਆਸਾ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਸਤਿਗਰਾਂ ਦੁਆਰੇ ਪੈਜ ਰਖਾਈ ਹੈ॥੧੬॥੧॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਤਸਟ ਹੋ ਕਰ ਦੇਹ ਔ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਸਪਰ ਅਧਿਆਸ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਗੀ ਜੋਗੀ ਨਾਰਿ ਲਪਟਾਣੀ ॥
ਉਰਝਿ ਰਹੀ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣੀ ॥

(ਜੋਗੀ) ਸਰੂਪ ਤੇ ਉਦਾਸੀਨ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਦੇਹ ਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਦੇਹ ਰੂਪ ਨਾਰ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਰਸੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਣਤੀ ਹੋਈ ਫਸ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਿਰਤ ਸੰਜੋਗੀ ਭਏ ਇਕਤ੍ਰਾ ਕਰਤੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾ ਹੇ ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਏ ਹੂਏ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਇਕਠੇ ਭਏ ਹੈਂ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਪਿਰੁ ਕਰੈ ਸੁ ਧਨ ਤਤੁ ਮਾਨੈ ॥
ਪਿਰੁ ਧਨਹਿ ਸੀਗਾਰਿ ਰਖੈ ਸੰਗਾਨੈ ॥

ਜੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਜੀਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਹ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਮਾਨ ਲੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਪਤੀ ਦੇਹ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਏਕਤ੍ਰ ਵਸਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਪ੍ਰਿਉ ਦੇ ਧਨਹਿ ਦਿਲਾਸਾ ਹੇ ॥੨॥

ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕਠੇ ਹੀ ਵਸਦੇ ਹੈਂ ਔ (ਪ੍ਰਿਉ) ਪਤੀ ਦੇਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ (ਦਿਲਾਸਾ) ਧੀਰਜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਤਾ॥੨॥

ਧਨ ਮਾਗੈ ਪ੍ਰਿਉ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਧਾਵੈ ॥
ਜੋ ਪਾਵੈ ਸੋ ਆਣਿ ਦਿਖਾਵੈ ॥

ਦੇਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਂਗਤੀ ਹੈ ਤਉ ਜੀਵ ਪਤੀ ਬ੍ਰਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਪਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਇਕੇ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਵਸਤੁ ਕਉ ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਾਕੈ ਧਨ ਰਹਤੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ਹੇ ॥੩॥

ਏਕ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੂਖੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਪਤੀ ਪਿਆਸਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਧਨ ਕਰੈ ਬਿਨਉ ਦੋਊ ਕਰ ਜੋਰੈ ॥
ਪ੍ਰਿਅ ਪਰਦੇਸਿ ਨ ਜਾਹੁ ਵਸਹੁ ਘਰਿ ਮੋਰੈ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਏਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪਰਦੇਸ ਕੋ ਨਾ ਜਾਹੁ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਹੀ ਵਸਹੁ ਭਾਵ ਇਹ ਦੇਹ ਜੀਵ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁਤੀ॥

ਐਸਾ ਬਣਜੁ ਕਰਹੁ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਜਿਤੁ ਉਤਰੈ ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ਹੇ ॥੪॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਿਕੇ ਬਿਆਪਾਰ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੀ ਭੂਖ ਔ ਪਿਆਸ ਉੱਤਰ ਜਾਏ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੁ॥੪॥

ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਜੁਗ ਸਾਧਾ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਸੁਖੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਲਾਧਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਤਸਟ ਹੋਇਕੈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੁਗ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਨਕ ਸਤਸੰਗੇ ਤਉ ਧਨ ਪਿਰ ਅਨੰਦ ਉਲਾਸਾ ਹੇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਵਿਖੇ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਤਬ (ਧਨ) ਦੇਹ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਔ ਪਤੀ ਜੀਵ ਕੋ ਹੁਲਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੩

ਧਨ ਅੰਧੀ ਪਿਰੁ ਚਪਲੁ ਸਿਆਨਾ ॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਕਾ ਰਚਨੁ ਰਚਾਨਾ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅੰਧੀ ਕਿਆ ਜੜ ਹੈ ਔ ਪਤੀ ਚੰਚਲ ਔ ਸਿਆਣਾ ਹੈ॥ ਪੰਚ ਤਤਾਂ ਕਾ ਬਣਾਉ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਵਖਰ ਕਉ ਤੁਮ ਆਏ ਹਹੁ ਸੋ ਪਾਇਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਸਾ ਹੇ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਸੌਦੇ ਕੋ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ ਆਏ ਹੋ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਪਾਸਾ) ਆਸਰਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਧਨ ਕਹੈ ਤੂ ਵਸੁ ਮੈ ਨਾਲੇ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਸੁਖਵਾਸੀ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲੇ ॥

(ਧਨੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸੁਖਵਾਸੀ (ਬਾਲ) ਨਵੀਨ ਅਰ (ਗੁਪਾਲ) ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਸ॥

ਤੁਝੈ ਬਿਨਾ ਹਉ ਕਿਤ ਹੀ ਨ ਲੇਖੈ ਵਚਨੁ ਦੇਹਿ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਸਾ ਹੇ ॥੭॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੂੰ ਬਚਨ ਦੇਹ ਜੋ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕੇ ਨਾ ਜਾਵੋਂਗਾ॥੭॥

ਪਿਰਿ ਕਹਿਆ ਹਉ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ॥

ਓਹੁ ਭਾਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਜਿਸੁ ਕਾਣਿ ਨ ਛੰਦਾ ॥

ਪਤੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੁਕਮੀ ਬੰਦਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪਰਾਧੀਨ ਹੂੰ॥ ਜਿਸਕਾ ਬੰਦਾ ਹੂੰ ਵਹੁ ਭਾਰੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੇ ਕੀ ਕਣੋਡ ਔ ਦੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਵਾ ਨਿਰਇਛਤ ਹੈ॥

ਜਿਚਰੁ ਰਾਖੈ ਤਿਚਰੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਰਹਣਾ ਜਾ ਸਦੇ ਤ ਊਠਿ ਸਿਧਾਸਾ ਹੇ ॥੮॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰੁ ਰਾਖੈਂਗਾ ਮੈਂ ਤਿਤਨਾਂ ਚਿਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਜਾ ਸਦੇਂਗਾ ਤਾਂ ਉਠ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਜਾਵਾਂਗਾ॥੮॥

ਜਉ ਪ੍ਰਿਅ ਬਚਨ ਕਹੇ ਧਨ ਸਾਚੇ ॥

ਧਨ ਕਛੂ ਨ ਸਮਝੈ ਚੰਚਲਿ ਕਾਚੇ ॥

ਜਬ ਪਤੀ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸਾਚੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਚੰਚਲ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਾਚੇ ਸੁਭਾਇ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਭੀ ਨਾ ਸਮਝੇ॥

ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪਿਰ ਹੀ ਸੰਗੁ ਮਾਗੈ ਓਹੁ ਬਾਤ ਜਾਨੈ ਕਰਿ ਹਾਸਾ ਹੇ ॥੯॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਿਰੀ ਕਾ ਹੀ ਸੰਗ ਮਾਂਗਤੀ ਹੈ ਉਸ ਬਾਤ ਕੋ ਤੋ ਹਾਸਾ ਕਰ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ॥੯॥

ਆਈ ਆਗਿਆ ਪਿਰਹੁ ਬੁਲਾਇਆ ॥

ਨਾ ਧਨ ਪੁਛੀ ਨ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ॥

ਜਬ ਆਗਜ਼ਾ ਆਈ ਤਬ (ਪਿਰਹੁ) ਪਤੀ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ॥ ਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਨ ਪਤੀ ਨੇ ਕਛੁ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ ਭਾਵ ਕਛੁ ਸਲਾਹ ਭੀ ਨ ਕਰੀ॥

ਊਠਿ ਸਿਧਾਇਓ ਛੂਟਰਿ ਮਾਟੀ ਦੇਖੁ ਨਾਨਕ ਮਿਥਨ ਮੋਹਾਸਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਜਬ ਜੀਉ ਉਠਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਬ ਦੇਹ ਛੁਟੜ ਹੋਇਕੈ ਮਾਟੀ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਔ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਮੋਹ ਮਿਥਜ਼ਾ ਹੀ ਦੇਖਜ਼ਾ ਹੈ॥੧੦॥ ਦੇਹ ਅਰ ਜੀਵ ਕੇ ਵਵੇਚਨ ਕਰ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਲੋਭੀ ਸੁਣਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਸਦੇਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਲੋਭੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਅਰੁ (ਮਨ) ਮੰਨਨ ਕਰੁ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਵਾ ਸਵਖਤੇ ਹੀ ਭਾਵ ਸੇ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਚਿ ਮੂਏ ਸਾਕਤ ਨਿਗੁਰੇ ਗਲਿ ਜਮ ਫਾਸਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਮਨਮੁਖ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਜਲ ਮੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਿਗੁਰਿਓਂ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮ ਫਾਹਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਆਵੈ ਮਨਮੁਖਿ ਜਾਵੈ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਚੋਟਾ ਖਾਵੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤਨੇ ਨਰਕ ਸੇ ਮਨਮੁਖਿ ਭੋਗੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੇਪੁ ਨ ਮਾਸਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਤਨੇ ਨਰਕ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸਭ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੋ ਮਾਸਾ ਪਰ ਭੀ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਇ ਜਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਾਇਆ ॥

ਤਿਸੁ ਕਉਣੁ ਮਿਟਾਵੈ ਜਿ ਪ੍ਰਭਿ ਪਹਿਰਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਤੋ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਜੀ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ। ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਜੁਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਣ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਕਰੇ ਆਨੰਦੀ ਜਿਸੁ ਸਿਰਪਾਉ ਪਇਆ ਗਲਿ ਖਾਸਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਜਿਸਕੇ ਗਲਿ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਵਾ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪ (ਖਾਸਾ) ਚੰਗਾ ਸਿਰੋਪਾਇ ਪੜਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕਾ ਭੋਗੁ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਅਨੰਦ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

ਸਰਣਿ ਕੇ ਦਾਤੇ ਬਚਨ ਕੇ ਸੂਰੇ ॥

ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੋ ਆਸਰੇ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬਚਨੋਂ ਕੇ ਸੁਰਮੇਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਵੇ ਸੋ ਸਭ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਿਛੁੜਿ ਨ ਕਤ ਹੀ ਜਾਸਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜਿਨਕੋ ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਤੇ ਬੀ ਵਿਛੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਕਿਛੁ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਠਾਈ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈਸਾ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਕੁਛ ਉਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥ ਸਭ ਠਾਈ ਜੋ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਓਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਉ ਰੇਣ ਤੇਰੇ ਜੋ ਦਾਸਾ ਹੇ ॥੧੫॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਹਮ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹਮ ਧੂੜ ਹੋ ਰਹੀਏ॥੧੫॥੧॥੨॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਰੈ ਅਨੰਦੁ ਅਨੰਦੀ ਮੇਰਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨੁ ਸਿਰ ਸਿਰਹਿ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਅਨੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਅਨੰਦ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥ ਔ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਇਨਸਾਫ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਕੈ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੂਜਾ ਹੇ ॥੧॥

ਸਾਹਾ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਉਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੁਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਖਵੰਤ ਆਨੰਤ ਦਇਆਲਾ ॥
ਪ੍ਰਗਟਿ ਰਹਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ ਉਜਾਲਾ ॥

ਪਰਸੰਨਤਾ ਵਾਲਾ ਬਿਅੰਤ ਜੋ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਰੂਪ ਕਰੇ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਪੂਜਾ ਹੇ ॥੨॥

ਸੂਰਤਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਆਪ ਹੀ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰਾ ॥
ਆਪੇ ਹੀ ਸਚੁ ਕਰੇ ਪਸਾਰਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸਰ ਪਸਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਖੇਲ ਖਿਲਾਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਆਪੇ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਭੀਜਾ ਹੇ ॥੩॥

ਆਪ ਹੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖੇਲ ਖਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਉਸਤਤ ਕੋ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਤਖਤੁ ਸਚੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ॥
ਸਚੁ ਖਜੀਨਾ ਸਾਚਾ ਸਾਹੀ ॥

ਸਾਚਾ ਤਖਤ ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਚੀ (ਪਾਤਿਸਾਹੀ) ਹੁਕਮ ਹੈ ਸਚਾ ਖਜਾਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਔਰ ਵਹ ਸਚਾ ਸਚੀ ਹੀ (ਸਾਹੀ) ਬਿਭੂਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੪

ਆਪੇ ਸਚੁ ਧਾਰਿਓ ਸਭੁ ਸਾਚਾ ਸਚੇ ਸਚਿ ਵਰਤੀਜਾ ਹੇ ॥੪॥

ਆਪੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜਗਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਭੀ ਸਭ ਵਾਸਤਵ ਸਚਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਚੇ ਕਾ ਸਚਾ ਹੀ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਸਚੇ ਕੇਰਾ ॥
ਸਾਚਾ ਥਾਨੁ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਿਆਉਂ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ (ਥਾਨੁ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਰੂਪ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਚੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬ ਸੁਖੁ ਕੀਜਾ ਹੇ ॥੫॥

ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਹੈ ਔ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਹੈ ਔ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੈਨੇ ਸੁਖ ਭੀ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਏਕੋ ਆਪਿ ਤੂਹੈ ਵਡ ਰਾਜਾ ॥
ਹੁਕਮਿ ਸਚੇ ਕੈ ਪੂਰੇ ਕਾਜਾ ॥

ਇਕ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਭ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਿ ਪਤੀਜਾ ਹੇ ॥੬॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਔ ਬਾਹਰ ਕੀ ਬਾਤ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਆਪ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪਤੀਜਿਆ ਹੈਂ॥੬॥

ਤੂ ਵਡ ਰਸੀਆ ਤੂ ਵਡ ਭੋਗੀ ॥
ਤੂ ਨਿਰਬਾਣੁ ਤੂਹੈ ਹੀ ਜੋਗੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਵੱਡਾ (ਰਸੀਆ)[੧] ਰਸ ਵਾਲਾ ਔਰੁ ਰਸ ਕਾ ਭੋਗੀ ਹੈਂ॥ ਤੂੰ ਹੀ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਹੀ ਜੁੜਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਸਹਜ ਘਰਿ ਤੇਰੈ ਅਮਿਉ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀਜਾ ਹੇ ॥੭॥

ਸਭ ਸੁਖ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ ਤੁਝੈ ਤੇ ਹੋਵੈ ॥
ਦੇਹਿ ਦਾਨੁ ਸਭਸੈ ਜੰਤ ਲੋਐ ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਦਾਤ ਤੇਰੇ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੂਰ ਭੰਡਾਰੈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹੇ ਆਘੀਜਾ ਹੇ ॥੮॥

ਤੇਰੇ ਪੂਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ਹੈਂ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਆਘੀਜਾ) ਰਜਾਵਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਚਹਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਬਨਵਾਸੀ ॥
ਜਾਚਹਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥

ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਸਿਧਿ ਔ ਸਾਧਿਕ ਤਥਾ ਬਨ ਕੇ ਬਸਨੇ ਵਾਲੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬਸਣਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਦਾਤਾਰੁ ਸਗਲ ਹੈ ਜਾਚਿਕ ਦੇਹਿ ਦਾਨੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀਜਾ ਹੇ ॥੯॥

[੧] ਵਾ (ਰਸੀਆ) ਰਸਾਂ ਦੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਇਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਦਾਨ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੯॥

ਕਰਹਿ ਭਗਤਿ ਅਰੁ ਰੰਗ ਅਪਾਰਾ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰ ਕੇ ਪੁਨ: ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਖਿਨ ਮੈਂ ਥਾਪਕੇ ਉਠਾਇ ਲੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਭਾਰੋ ਤੋਲੁ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਭਗਤੀਜਾ ਹੇ ॥੧੦॥

ਹੇ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰਾ ਬਡਾ ਭਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਬੀਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਂਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਜਿਸੁ ਦੇਹਿ ਦਰਸੁ ਸੋਈ ਤੁਧੁ ਜਾਣੈ ॥
ਓਹੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਦਾ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੁਧ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਿ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਚਤੁਰੁ ਸਰੂਪੁ ਸਿਆਣਾ ਸੋਈ ਜੋ ਮਨਿ ਤੇਰੈ ਭਾਵੀਜਾ ਹੇ ॥੧੧॥

ਸੋਈ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚਤੁਰ ਔ ਸਰੂਪ ਕੇ ਜਾਨਨੇ ਮੈਂ ਸਿਆਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਜਿਸੁ ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਸੋ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥
ਜਿਸੁ ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਸੋ ਸਾਚਾ ਸਾਹਾ ॥

ਜਿਸਕੌ ਤੂੰ ਯਾਦ ਆਵੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਇਛਾ ਰਹਿਤ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚੀਤ ਆਵਹਿ ਸੋਈ ਸਾਚਾ ਸਾਹ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਚੀਤਿ ਆਵਹਿ ਤਿਸੁ ਭਉ ਕੇਹਾ ਅਵਰੁ ਕਹਾ ਕਿਛੁ ਕੀਜਾ ਹੇ ॥੧੨॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਚਿਤ ਆਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸਾ ਭੌ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰੁ ਕਿਸਨੇ ਕਿਆ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੀ ਅੰਤਰੁ ਠੰਢਾ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਲੈ ਤੂਟਾ ਗੰਢਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਣ ਠੰਢਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਉਸ ਕਾ ਮਨੁ ਟੂਟਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਲੈ ਕੇ ਗੰਢਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋੜਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਜਾਗੀ ਅਮਿਉ ਝੋਲਿ ਝੋਲਿ ਪੀਜਾ ਹੇ ॥੧੩॥

ਤਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਸਿਆਂ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕੈ ਸਰੂਪ ਕੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਮਰੈ ਨਾਹੀ ਸਦ ਸਦ ਹੀ ਜੀਵੈ ॥
ਅਮਰੁ ਭਇਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ਥੀਵੈ ॥

ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥ (ਅਮਰ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਭੀ ਅਬਨਾਸੀ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾ ਕੋ ਆਵੈ ਨਾ ਕੋ ਜਾਵੈ ਗੁਰਿ ਦੂਰਿ ਕੀਆ ਭਰਮੀਜਾ ਹੇ ॥੧੪॥

ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਨਾ ਕੋਈ ਜਨਮਤਾ ਨਾ ਕੋਈ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪੂਰੀ ਬਾਣੀ ॥

ਪੂਰੈ ਲਾਗਾ ਪੂਰੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪੂਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਣੀ ਹੈ ॥

ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ਨਿਤ ਨਿਤ ਰੰਗਾ ਘਟੈ ਨਾਹੀ ਤੋਲੀਜਾ ਹੇ ॥੧੫॥

ਤਿਸਕੋ ਸਵਾਇਆ ਨਿਤਸੰਪ੍ਰਤੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰੰਗੁ ਚੜਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਤੋਲ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੫॥

ਬਾਰਹਾ ਕੰਚਨੁ ਸੁਧੁ ਕਰਾਇਆ ॥

ਨਦਰਿ ਸਰਾਫ ਵੰਨੀ ਸਚੜਾਇਆ ॥

ਬਾਰਾਂ ਵੰਨੀਆਂ ਕਾ ਸੁਇਨਾ ਜੈਸੇ ਸੁਧ ਕਰਾਇਆ ਹੂਆ ਕੰਚਨ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਵੰਨੀਓਂ ਕਾ ਚੜਾਉ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰਾਫ ਕੀ ਨਜਰ ਮੈਂ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਆ ਸਰਾਫੀ ਫਿਰਿ ਨਾਹੀ ਤਾਈਜਾ ਹੇ ॥੧੬॥

ਪਰਖਕੈ ਸਰਾਫੋਂ ਨੇ ਜੋ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਤਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਅਧਕਾਰੀ ਜਾਨਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਤਾੜਨਾ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ॥੧੬॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮਾਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਉਪਰੋਂ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਜਾ ਹੇ ॥੧੭॥੧॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮਹਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਕੇ ਇਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਤਯੰਤ ਹੀ ਭੀਜਾ ਹੈ॥੧੭॥੧॥੩॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ਸੋਲਹੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੁ ਗੋਪਾਲੁ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦਾ ॥

ਗੁਰੁ ਦਇਆਲੁ ਸਦਾ ਬਖਸਿੰਦਾ ॥

ਗੁਰੂ ਗੁਪਾਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਦਇਆ ਕੇ ਘਰ ਹੈਂ ਔ ਸਦਾ ਬਖਸਿੰਦ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਸਤ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਖਟੁ ਕਰਮਾ ਗੁਰੁ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਅਸਥਾਨਾ ਹੇ ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਔ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਵਾ ਖਟ ਕਰਮ ਆਦੀ ਸਭੀ ਕਛੁ ਹਮਾਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੫

ਗੁਰੁ ਸਿਮਰਤ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸਹਿ ॥

ਗੁਰੁ ਸਿਮਰਤ ਜਮ ਸੰਗਿ ਨ ਫਾਸਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਭ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਫਸਤੇ॥

ਗੁਰੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰੁ ਕਾਟੇ ਅਪਮਾਨਾ ਹੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਨਿਰਾਦਰ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਨਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਏ ਗੁਰੁ ਕਰਦਾ ਨਿਤ ਜੀਅ ਦਾਨਾ ਹੇ ॥੩॥

ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸ੍ਰੇਸਟੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰੂ ਨਿਤ ਜੀਅ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਉਰਾਸੀ ਤੇ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਦੁਆਰੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਣੀਐ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਮੁਖਿ ਭਣੀਐ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸੁ ਮੁਖੋਂ ਉਚਾਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟਾਏ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਦੇਵੈ ਮਾਨਾਂ ਹੇ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਲਪਨਾ ਔ ਕਲੇਸ ਮਿਟਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਕਾ ਮਾਨੁ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਭੂਲਾ ਮਾਰਗਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਪੂਰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆਨਾਂ ਹੇ ॥੫॥

ਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕੋ ਬਿਘਨ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹਮਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਆ ਸਭਨੀ ਠਾਂਈ ॥
ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਗੋਸਾਈ ॥

ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਜਲੋਂ ਅਰ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਊਚ ਊਨ ਸਭ ਏਕ ਸਮਾਨਾਂ ਮਨਿ ਲਾਗਾ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨਾ ਹੇ ॥੬॥

ਊਚ ਔ ਨੀਚ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਹਿਜੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਤਿਸ ਵਿਆਪਕ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੬॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝਾਈ ॥
ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਹ ਜੋਹੈ ਮਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਤੇ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਤੀ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਦੀਆ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਪਾਨਾਂ ਹੇ ॥੭॥

ਤਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਿਆਂ ਨੇ ਸਤਿ ਔ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਆਪ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਭ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਆਪਿ ਸੁਣੀ ਤੈ ਆਪਿ ਵਖਾਣੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਤਾ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਸ ਜਗ੍ਯਾਸੀ ਨੇ ਆਪ ਸੁਨੀ ਹੈ (ਤੈ) ਬਹੁਰੋ ਤਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਜਗ੍ਯਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਖਾਣੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਜਪੀ ਤੇਈ ਸਭਿ ਨਿਸਤ੍ਰੇ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਨਿਹਚਲ ਥਾਨਾਂ ਹੇ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਜਿਨੋਂ ਜਗ੍ਯਾਸੀਓਂ ਨੇ ਜਪੀ ਹੈ ਤੇਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਸਭ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਨਿਸਚਲ ਅਸਥਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਣੈ ॥
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪਣ ਭਾਣੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਜੋ ਕਛੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਪਨੇ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਜਾਚਹਿ ਜਨ ਤੇਰੇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾਂ ਹੇ ॥੯॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂ ਜਨ ਕੀ ਧੂਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੯॥੧॥੪॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਆਪਿ ਨਿਰਾਰਾ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਅਰ ਜਗਤ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ॥ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਆਪ ਨਿਰਾਰਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥

ਵਰਨੁ ਜਾਤਿ ਚਿਹਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਸਭ ਹੁਕਮੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇਦਾ ॥੧॥

ਵਰਨੁ ਔ ਜਾਤੀ ਪੁਨ: ਜਿਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਚਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਸਬਾਈ ॥
ਮਾਣਸ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੀਓਂ ਰੂਪ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਸਭ ਜੂਨੀਓਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮਾਨਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਪਉੜੀ ਤੇ ਜੋ ਨਰੁ ਚੂਕੈ ਸੋ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਇਦਾ ॥੨॥

ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਪੌੜੀ ਤੇ ਜੋ ਆਦਮੀ ਚੂਕ ਜਾਇਗਾ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੨॥

ਕੀਤਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲਹੀਐ ॥

ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਕੋ ਕਹੀਏ ਕੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਕਰ ਦੇਹ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਸੁਤੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਸੋਈ ਭੂਲੈ ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਇਦਾ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭੂਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਕਾ ਨਗਰੁ ਇਹੁ ਕੀਆ ॥
ਸੇ ਉਬਰੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣੀਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਾ ਨਗਰ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਸੋ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਹਾ ਗੁਣਾ ਤੇ ਰਹੈ ਨਿਰਾਰਾ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਇਦਾ ॥੪॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਰਹੇ ਸੋਈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਨਿਕ ਕਰਮ ਕੀਏ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥
ਜੋ ਕੀਜੈ ਸੋ ਬੰਧਨੁ ਪੈਰੇ ॥

ਅਨੇਕ ਬਿਧੀ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰਮ ਕੀਏ॥ ਜੋ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਸੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਪੈਰ ਕੋ ਬੰਧ ਨਹੀਂ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਕੁਰੁਤਾ ਬੀਜੁ ਬੀਜੇ ਨਹੀ ਜੰਮੈ ਸਭੁ ਲਾਹਾ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇਦਾ ॥੫॥

ਜੋ (ਕੁਰੁਤਾ) ਔਰ ਰੁਤ ਮੈਂ ਬੀਜ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਜਮਤਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਤੋ ਸਭ ਲਾਹਾ ਔ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਕਲਿਜੁਗ ਕੀ ਰੁਤ ਨਾਮ ਬੀਜਨੇ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਤਮ ਸੁਖ ਲਾਭ ਔ ਸਰੀਰ ਵਾ ਪਦਾਰਥ ਮੂਲ ਸਭ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਕੀਰਤਨੁ ਪਰਧਾਨਾ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੀਐ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਿਯੁਗ ਬੀਚ ਤੌ ਕੀਰਤਨ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਧਿਆਨ ਲਾਇਕੇ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੬

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਸਿਉ ਜਾਇਦਾ ॥੬॥

ਜੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਤੌ ਤਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਨੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਤ ਸੰਜੁਗਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਖੰਡ ਪਤਾਲ ਦੀਪ ਸਭਿ ਲੋਆ ॥
ਸਭਿ ਕਾਲੈ ਵਸਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਆ ॥

ਖੰਡ ਪਤਾਲ ਦੀਪ ਆਦਿ ਜੋ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਕਾਲ ਕੇ ਵਸਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਆਪਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸੋ ਨਿਹਚਲੁ ਜੋ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਇਦਾ ॥੭॥

ਨਿਹਚਲ ਤੌ ਏਕ ਆਪ ਹੀ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਓਹ ਭੀ ਨਿਹਚਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਸੋ ਹਰਿ ਜੇਹਾ ॥
ਭੇਦੁ ਨ ਜਾਣਹੁ ਮਾਣਸ ਦੇਹਾ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਸੇਵਕ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਹੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥ ਚਾਹੋ ਉਸ ਕੀ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਭੇਦ ਕੁਛ ਨਾ ਜਾਨੋ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਤਰੰਗ ਉਠਹਿ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਫਿਰਿ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਸਮਾਇਦਾ ॥੮॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਸੇ ਤਰੰਗ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਜਬ ਉਨ ਕਾ ਸੰਬੂਹ ਜਲ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਫਿਰ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਦੇਹ ਹੋਤੇ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਦੇਹ ਤਯਾਗ ਕਰ ਪੁਨਾ ਨਿਰਉਪਾਧ ਹੋ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੮॥

ਇਕੁ ਜਾਚਿਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਦੁਆਰੈ ॥
ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਾ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੈ ॥

ਮੈਂ ਜਾਚੁਕ ਹੋਇਕੇ ਏਕ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸੇ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੈ ਦੇਹ॥

ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਜਿਤੁ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਮਨੁ ਠਹਰਾਇਦਾ ॥੯॥

ਜੋ ਦਰਸਨ ਦੇਹੁ ਜਿਸ ਕਰਿ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈ ਅਬ ਤੋ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੀਰਤਨ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਇਕੈ ਠਹਿਰਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੯॥

ਰੂੜੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕਿਤੈ ਵਸਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਹਰਿ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਜਿ ਹਰਿ ਕਿਆ ਸੰਤਾ ਭਾਵੈ ॥

ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਸ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕੀਤਾ ਲੋੜਨਿ ਸੋਈ ਕਰਾਇਨਿ ਦਰਿ ਫੇਰੁ ਨ ਕੋਈ ਪਾਇਦਾ ॥੧੦॥

ਜੋ ਓਹ ਕੀਤਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਤੇਰੇ ਦਰ ਸੇ ਕੋਈ ਮੋੜਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਨਕੀ ਬਾਤ ਤੂੰ ਸਤਿਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਜਿਥੈ ਅਉਘਟੁ ਆਇ ਬਨਤੁ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥

ਜਿਥੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ (ਅਉਘਟੁ) ਔਖੁ ਆਇ ਬਨਤਾ ਹੈ ਤਿਥੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਰੰਗ ਪਾਣੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਪੁਤ੍ਰੁ ਕਲਤ੍ਰੁ ਨ ਬੇਲੀ ਕੋਈ ਤਿਥੈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਛਡਾਇਦਾ ॥੧੧॥

ਜਿਥੈ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋਈ ਭੀ ਬੇਲੀ ਨਹੀਂ ਬਨਤਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਥੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਕੋ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥
ਕਿਉ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥

ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਔ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਐ॥

ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਜਿਸੁ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ਸੋ ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਦਾ ॥੧੨॥

ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਫਾਸੀ ਕਾਟਕੇ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਕਹੀਐ ॥
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਸਮਸਰਿ ਸਹੀਐ ॥

ਜੋ ਹੁਕਮ ਸਮਝੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੁ ਦਯਾਕਰੁ ਅਸੀਂ ਬੁਰਾ ਔਰੁ ਭਲਾ ਦੋਵੇਂ ਸਮਾਨ ਹੀ ਕਰਕੇ ਸਹਾਰੀਏ ਭਾਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜਾਣੀਏ॥

ਹਉਮੈ ਜਾਇ ਤ ਏਕੋ ਬੂਝੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਦਾ ॥੧੩॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਏ ਤਉ ਏਕ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦਾ ਸੁਖਵਾਸੀ ॥
ਬਾਲ ਸੁਭਾਇ ਅਤੀਤ ਉਦਾਸੀ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੇ ਵਾਸੀ ਹੈਂ॥ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਹੀ ਸੁਭਾਵਕ ਵਾ ਬਾਲਕ ਸਮ ਸਰਲ ਸੁਭਾਉ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਤੀਤ ਹੋਕੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਜਿਉ ਪਿਤਾ ਪੂਤੁ ਲਾਡਾਇਦਾ ॥੧੪॥

ਔ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਨੇਕ ਤਰਾਂ ਸੇ ਆਨੰਦ ਭੋਗਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪਿਤਾ ਪੁਤਰ ਕੋ ਲਾਡ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਲਾਡ ਲਡਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ॥
ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਜਾ ਲਏ ਮਿਲਾਈ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਜੌ ਤੂੰ ਆਪ ਮਿਲਾਇ ਲਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਤਿਨ ਜਨ ਕਉ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਇਦਾ ॥੧੫॥

ਤੂੰ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਭਇਆ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰਣ ਕਰਣਾ ॥
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਧਰੀ ਸਭ ਧਰਣਾ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈਂ ਧਰਤੀ ਪਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਪਾਇ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ਹਰਿ ਦੁਆਰੈ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਲਾਜ ਰਖਾਇਦਾ ॥੧੬॥੧॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜਾ ਹਾਂ ਜੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਲਾਜ ਰਖਾਇਤਾ ਆਇਆ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਹਮਾਰੀ ਲਾਜ ਰਾਖ ਲੈ॥੧੬॥੧॥੫॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਏਕੋ ਤੂਹੈ ॥
ਬਾਣੀ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਵਣਿ ਸੁਣੀਐ ॥

ਜੋ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਜਉ ਕੰਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਬਾਣੀ ਸੁਣੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਦੂਜੀ ਅਵਰ ਨ ਜਾਪਸਿ ਕਾਈ ਸਗਲ ਤੁਮਾਰੀ ਧਾਰਣਾ ॥੧॥

ਦੂਸਰੀ ਵਸਤੂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤੀ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇਰੀ ਧਾਰਣਾ ਵਿਖੇ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰਹੀਂ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਪਿ ਚਿਤਾਰੇ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਪ੍ਰਭੁ ਥੀਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਇ ਰਚਿਓਨੁ ਪਸਾਰਾ ਆਪੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਰਣਾ ॥੨॥

ਆਪ ਹੀ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ ਜਗਤ ਰੂਪ ਪਸਾਰਾ ਰਚਿਆ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਤੂੰ ਘਟਾਂ ਘਟਾਂ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਕਿ ਉਪਾਏ ਵਡ ਦਰਵਾਰੀ ॥

ਇਕਿ ਉਦਾਸੀ ਇਕਿ ਘਰ ਬਾਰੀ ॥

ਇਕ ਤੈਨੇ ਬਡੇ ਦਰਬਾਰੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਜ ਦਰ ਮੈ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਇਕ ਉਦਾਸੀ ਔ ਇਕ ਘਰਬਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਉਤਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੭

ਇਕਿ ਭੂਖੇ ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ਸਭਸੈ ਤੇਰਾ ਪਾਰਣਾ ॥੩॥

ਇਕ ਭੁਖੇ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕ ਐਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਆਪ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਰਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ (ਪਾਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਾਚਾ ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਭਗਤਨ ਸੰਗਿ ਰਾਚਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤਾਣਾ ਪੇਟਾ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਗੁਪਤੁ ਆਪੇ ਹੈ ਪਰਗਟੁ ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਪਸਾਰਣਾ ॥੪॥

ਆਪ ਤੂੰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਇਹ ਜਗਤ ਤੈਨੇ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦ ਹੋਵਣਹਾਰਾ ॥

ਊਚਾ ਅਗਮੁ ਅਥਾਹੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੋਵਣੇ ਵਾਲਾ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਇਸੀਤੇ ਅਥਾਹ ਔ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਊਣੇ ਭਰੇ ਭਰੇ ਭਰਿ ਊਣੇ ਏਹਿ ਚਲਤ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਕਾਰਣਾ ॥੫॥

ਚਾਰੇ ਤਾਂ ਖਾਲੀਆਂ ਕੋ (ਭਰਿ) ਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਭਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਚਾਹੇ ਤੋ ਭਰਿਆਂ ਕੋ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਇਹ ਚਲਿਤ੍ਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਕਾਰਣਾ) ਕਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੇ ਸਾਹਾ ॥

ਨੈਣੀ ਪੇਖਾ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਾਲਾਹੋਂ ਹੇ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋਂ॥

ਕਰਨੀ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਸਗਲ ਉਧਾਰਣਾ ॥੬॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਗਲ ਕੇ ਉਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ॥੬॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਅਪਣਾ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜਪਣਾ ॥

ਤੇਰਾ ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਹੋਯਾ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਥਾ ਜੋਗ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰਚਾਵਤਾ ਹੈਂ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ (ਸੋਈ) ਤਿਸੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਣੀ ਕੁਦਰਤਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਣਾ ॥੭॥

ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਸਕਤੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਹੋ ਜਾਵੈ ਸੋ ਤੇਰਾ (ਨਿਹਾਲਣਾ) ਦੇਖਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੭॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਜਹ ਬੈਸਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸੇ ॥

ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਹਰਿ ਚਲਤ ਤਮਾਸੇ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਜਹਾਂ ਬੈਸਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਭਾ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਲਿਤ੍ਰ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲਦਾਇਕ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਤਹ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਚਿਤਾਰਣਾ ॥੮॥

ਜਹਾਂ ਏਕ ਰਸ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਰਹੋਂ॥੮॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਸਭੁ ਚਲਤੁ ਤੁਮਾਰਾ ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਖੇਲੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਜਮਣਾ ਮਰਣਾ ਭੀ ਸਭ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਾਰ ਖੇਲ ਕਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਪਾਲਣਾ ॥੯॥

ਹੇ ਉਪਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੂੰ ਪਾਲਣਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੯॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾ ਸੋਇ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਦੀਵਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰਣਾ ॥੧੦॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੋ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਾਂ॥੧੦॥

ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੇ ਕਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਜਪੀ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸ ਦੂਜੇ ਕੋ ਸਲਾਹੋਂ ਹੇ ਅਦੁਤੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝਿ ਜਨ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ਇਹ ਭਗਤਾ ਕੀ ਘਾਲਣਾ ॥੧੧॥

ਹੁਕਮ ਸੁਣ ਕੇ ਦਾਸ ਨਿਹਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਹ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਕਮਾਈ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਜਪੀਐ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਚਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹੀ ਹੇ ਰਾਮ ਮਨ ਤੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਤੁਟਹਿ ਸਭਿ ਬੰਧਨ ਇਹੁ ਭਰਮੁ ਮੋਹੁ ਪਰਜਾਲਣਾ ॥੧੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਭ ਬੰਧਨ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ ਔ ਭਰਮ ਮੋਹ ਇਨਕਾ ਭੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਲਣਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਹ ਰਾਖੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਥਾਨਾ ॥

ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਸੋਈ ਭਲ ਮਾਨਾ ॥

ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਰਾਖੈਂ ਸੋਈ ਥਾਂਨ ਸੁਖੁ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈ ਜੋ ਸੁਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਭਲਾ ਮਾਨਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਸੇ ਬੈਰ ਨਾਹੀ ਕੋ ਬੈਰੀ ਸਭੁ ਏਕੋ ਹੈ ਭਾਲਣਾ ॥੧੩॥

ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਬੈਰ ਬਿਨਸ ਜਾਏ ਤੌ ਫੇਰ ਕੋਈ ਬੈਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਭ ਏਕੋ ਹੀ ਭਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸੁਰ ਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਡਰ ਚੂਕੇ ਬਿਨਸੇ ਅੰਧਿਆਰੇ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਜਬ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋਨ ਸੇ ਜਸੋਂ ਕਾ ਡਰ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਪੁਰਖ ਜੋ ਨਿਆਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਪਏ ਸਰਣਾਈ ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਤਿਸੁ ਘਾਲਣਾ ॥੧੪॥

ਜਬ ਆਪਾ ਭਾਵ ਛੋਡ ਕੈ ਸਰਨ ਆਇ ਪਏ ਤਬ ਜਿਸਕਾ ਇਹ ਜੀਵ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਘਾਲਣਾ) ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਐਸਾ ਕੋ ਵਡਭਾਗੀ ਆਇਆ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਜਿਨਿ ਖਸਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਐਸਾ ਵਡਭਾਗੀ ਕੋਈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਅਪਨੇ ਖਸਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ਸੋ ਪਰਵਾਰ ਸਧਾਰਣਾ ॥੧੫॥

ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕੇ ਸੰਗ ਸਭ ਕੋਈ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਭੀ ਸੁਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਇਹ ਬਖਸੀਸ ਖਸਮ ਤੇ ਪਾਵਾ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਕਰ ਜੋੜਿ ਧਿਆਵਾ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਇਹ ਬਖਸਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪਾਵੋਂ ਜੋ ਅਠੋਂ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਕਰ ਜੋੜ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵੋਂ॥

ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਾ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਮਿਲੈ ਉਚਾਰਣਾ ॥੧੬॥੧॥੬॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੋਂ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸਹਜੇ ਸਮਾ ਜਾਵੋਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ (ਉਚਾਰਣਾ) ਜਪਣਾ ਮਿਲੇ॥੧੬॥੧॥੬॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੂਰਤਿ ਦੇਖਿ ਨ ਭੂਲੁ ਗਵਾਰਾ ॥

ਮਿਥਨ ਮੋਹਾਰਾ ਝੂਠੁ ਪਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਗਵਾਰ ਪੁਰਸ ਤੂੰ ਦੇਖਕੇ ਨਾ ਭੁਲ ਇਹ ਜਿਤਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਕਾ ਮੋਹ ਭੀ ਮਿਥਜਾ ਹੈ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਕੋਈ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਏ ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥੧॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਸਭ ਚਲਾਏਮਾਨ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਕ ਨਾਰਾਇਣ ਹੀ ਨਿਸਲ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਪਉ ਸਰਣਾਈ ॥
ਮੋਹੁ ਸੋਗੁ ਸਭੁ ਭਰਮੁ ਮਿਟਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜ॥ ਮੋਹ ਸੋਗ ਔ ਸਭ ਭਰਮ ਕੋ ਮਿਟਾਇ ਦੇਹ॥

ਏਕੋ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਅਉਖਧੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਗਾਇਣਾ ॥੨॥

ਏਕ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਏਹੀ ਔਖਧੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੮

ਜਿਸੁ ਨਾਮੈ ਕਉ ਤਰਸਹਿ ਬਹੁ ਦੇਵਾ ॥
ਸਗਲ ਭਗਤ ਜਾ ਕੀ ਕਰਦੇ ਸੇਵਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦੇਵਤਾ ਤਰਸਦੇ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਭਗਤ ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਾਥਾ ਨਾਥੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਸੋ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਣਾ ॥੩॥

ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਔ ਦੀਨਾਂ ਕੇ ਦੁਖਭੰਜਨ ਹਾਰਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਪਾਵਣਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹੋਰੁ ਦੁਆਰਾ ਕੋਇ ਨ ਸੂਝੈ ॥
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਾਵੈ ਤਾ ਕਿਛੂ ਨ ਬੂਝੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਝਤਾ। ਜੋ ਤਿਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਏਹ ਪੁਰਸ਼ ਧਾਵਤਾ ਫਿਰੇ ਤਾਂ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਹੁ ਭੰਡਾਰੁ ਨਾਮੁ ਜਿਸੁ ਇਹੁ ਰਤਨੁ ਤਿਸੈ ਤੇ ਪਾਇਣਾ ॥੪॥

ਜਿਸ ਪਾਸ ਨਾਮ ਕਾ ਭੰਡਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਾਹ ਹੈ ਇਹ ਨਾਮ ਰਤਨ ਤਿਸੇ ਤੇ ਪਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਾ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਰੇ ਪੁਨੀਤਾ ॥
ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵ ਨ ਪਾਵਹਿ ਮੀਤਾ ॥

ਜਿਸਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤਿਨ ਕੋ ਦੇਵਤਾ ਔ ਪੁਰਸ਼ ਔ ਸੁਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ॥ ਭਾਵ ਦੇਵਤਾ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਆਦਿ ਰਚੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਵਤਾ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਪੁੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਰ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜਿਸੁ ਭੇਟਤ ਪਾਰਿ ਪਰਾਇਣਾ ॥੫॥

ਸਚੇ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪਰਾਣੀ ਕਾ ਪਾਰ ਪੜਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪਾਰਜਾਤੁ ਲੋੜਹਿ ਮਨ ਪਿਆਰੇ ॥
ਕਾਮਧੇਨੁ ਸੋਹੀ ਦਰਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਜੇ ਮਨ ਮੈਂ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਔ ਕਾਮਧੇਨ ਕੋ ਭੀ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਸੋ ਮੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭਤੀ ਰਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੰਤੋਖੁ ਸੇਵਾ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨਾਮੁ ਕਮਾਇ ਰਸਾਇਣਾ ॥੬॥

ਤੋ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਪੂਰਿਓਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜੋ (ਰਸਾਇਣਾ) ਰਸਾਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਕਮਾਇ ਲੇ ਭਾਵ ਜਪ ਲੇ॥੬॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਰਹਿ ਪੰਚ ਧਾਤੂ ॥
ਭੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੋਵਹਿ ਨਿਰਮਲਾ ਤੂ ॥

ਪੰਚ ਕਾਮਾਦੀ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਮੈਂ (ਧਾਤੂ) ਧਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਹੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰਨੇ ਤੇ ਉਜਲਾ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਪਾਰਸੁ ਜਬ ਭੇਟੈ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਤਾ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਦਿਖਾਇਣਾ ॥੭॥

ਜਬ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਪਾਰਸ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪਾਰਸ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਦਿਖਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਛਾਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਖ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਕਈ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਹੀ ਲਵੈ ਲਾਗੇ ॥
ਮੁਕਤਿ ਬਪੁੜੀ ਭੀ ਗਿਆਨੀ ਤਿਆਗੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕਈ ਬੈਕੁੰਠ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਗਿਆਨੀ ਬੀਚਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਭੀ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਲੋਕਾਦਿ ਮੁਕਤੀਆਂ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੰਕਾਰੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਗੁਰ ਦਰਸਾਇਣਾ ॥੮॥

ਏਕ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੮॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਸੋ ਅਵਿਸੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜਿਸੁ ਵਡਭਾਗ ਮਥਾਇਣਾ ॥੯॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਵਹੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ॥੯॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬੇਦ ਨ ਜਾਣਹਿ ॥
ਤੁਛ ਮਾਤ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਬੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕ ਤੋ ਬੇਦੋਂ ਸੇ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਵਖਜਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਰੰਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨੁ ਸੀਤਲਾਇਣਾ ॥੧੦॥

ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਔ ਬਿਆਪਕ (ਅਪਰੰਪਰ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਭੀ ਪਰੇ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਮਨ ਸੀਤਲਤਾ ਕਾ ਘਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੦ ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੋਇ ਸੁਣੀ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ॥
ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਤਾ ਠੰਢਾ ਥੀਵੈ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੋਭਾ ਸੁਣ ਕੇ ਮਨ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਜੇ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸ ਜਾਏ ਤਾਂ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਏ ਤਾ ਸੋਭਾ ਪਾਏ ਤਿਸੁ ਜਮ ਕੈ ਪੰਥਿ ਨ ਪਾਇਣਾ ॥੧੧॥

ਹੇ ਮੁਖੋਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਇਹੁ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨ: ਜਮ ਕੇ ਪੰਥ ਨਹੀਂ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਤਾ॥੧੧॥

ਸੰਤਨ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਪੜਿਆ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਧਨੁ ਆਗੈ ਧਰਿਆ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਤਥਾ ਧਨ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰਿਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਨ ਜਾਣਾ ਕਾਈ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਦਇਆ ਕਿਰਮਾਇਣਾ ॥੧੨॥

ਮੈਂ ਤੋ ਸੇਵਾ ਕੀ ਗਜਾਤ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੁਮ ਮੁਝ ਦਾਸ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰਹੁ॥੧੨॥

ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਸੰਗਿ ਲੇਹੁ ਰਲਾਏ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਟਹਲੈ ਲਾਏ ॥

ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਟਹਿਲੇ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਵਹੁ॥

ਪਖਾ ਫੇਰਉ ਪੀਸਉ ਸੰਤ ਆਗੈ ਚਰਣ ਧੋਇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਣਾ ॥੧੩॥

ਪਖਾ ਫੇਰਉਂ ਅਰਥਾਤ ਝੁਲਾਵੋਂ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਪੀਸਕੇ ਰਾਖੋਂ ਪੁਨ: ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇਕੈ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੧੩॥

ਬਹੁਤੁ ਦੁਆਰੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਇਆ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੁਮ ਸਰਣਾਇਆ ॥

ਬਹੁਤਿਓਂ ਦੁਆਰਿਓਂ ਬੀਚ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮਕੇ ਆਇਆ ਹੂੰ ਅਬ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਰਾਖਹੁ ਏਹੁ ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਦੇਵਾਇਣਾ ॥੧੪॥

ਅਬ ਤੋ ਨਿਤਜੰਪ੍ਰਤਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਰਾਖੋ ਔ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਦਾਨ ਹੈ ਇਹੁ ਤਿਨਸੇ ਦਿਵਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੧੪॥ ਅਬ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ਮੇਰੇ ॥

ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ॥

ਮੇਰੇ ਪਰ ਜਬ ਸੁਆਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਿਓਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਸਦਾ ਆਨੰਦਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਇਣਾ ॥੧੫॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸੁਖ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਗਜਾਨ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਅਚੁਤ ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ॥੧੫॥੨॥੭॥

ਉਪਾਸਕਾਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਮਰੈ ਧਰਤੀ ਅਰੁ ਆਕਾਸਾ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਕਾਸ ਭੀ ਔ ਪਿਰਥਵੀ ਭੀ ਸਿਮਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਇਨ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਨੇ ਵਾਲੇ ਸਭ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚੰਦ ਔ ਸੂਰਜ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿਮਰੈ ਸਗਲ ਉਪਾਰਜਨਾ ॥੧॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰਾਦਿ ਜੋ ਤਤ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਉਪਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੭੯

ਸਿਮਰਹਿ ਖੰਡ ਦੀਪ ਸਭਿ ਲੋਆ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਪਾਤਾਲ ਪੁਰੀਆ ਸਚੁ ਸੋਆ ॥

ਖੰਡ ਔ ਦੀਪ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਾਲ ਸਭ ਪੁਰੀਆਂ ਕੇ ਲੋਕ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਖਾਣੀ ਸਿਮਰਹਿ ਬਾਣੀ ਸਿਮਰਹਿ ਸਗਲੇ ਹਰਿ ਜਨਾ ॥੨॥

ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਔ ਚਾਰੇ ਬਾਣੀਆਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਪੁਰਸ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿਮਰਹਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸਾ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਦੇਵਤੇ ਕੋੜਿ ਤੇਤੀਸਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਔ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੇਵਤੇ ਜੋ ਤੇਤੀ ਕਰੋੜ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਜਖ੍ਹਿ ਦੈਤ ਸਭਿ ਸਿਮਰਹਿ ਅਗਨਤੁ ਨ ਜਾਈ ਜਸੁ ਗਨਾ ॥੩॥

ਜਖ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਦੈਤ ਆਪਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਅਗਨਤ ਹੈ ਗਿਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਿਮਰਹਿ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਸਭਿ ਭੂਤਾ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਬਨ ਪਰਬਤ ਅਉਧੂਤਾ ॥

ਪਸ ਪੰਖੀ ਅਉ ਸਭ ਭੂਤ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਬਨ ਪਰਬਤ ਅਉਰੁ ਅਉਧੂਤ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਤਾ ਬਲੀ ਸਾਖ ਸਭ ਸਿਮਰਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਮਨਾ ॥੪॥

ਲਤਾ ਜੋ ਬਿਰਛੋਂ ਊਪਰ ਚੜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਉ ਬੇਲ ਪੁਨ: ਜੋ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਰ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਸਾਖ ਖੇਤੀ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਭਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਿਮਰਹਿ ਥੂਲ ਸੂਖਮ ਸਭਿ ਜੰਤਾ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਹਰਿ ਮੰਤਾ ॥

ਅਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਜੰਤ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸਭ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿਮਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਗਲ ਭਵਨ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਧਨਾ ॥੫॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਪਤ ਔਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸਭ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨਾਂ ਕਾ ਧਨ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਿਮਰਹਿ ਨਰ ਨਾਰੀ ਆਸਰਮਾ ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਜਾਤਿ ਜੋਤਿ ਸਭਿ ਵਰਨਾ ॥

ਪੁਰਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਚਾਰੋਂ ਆਸ੍ਰਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਜਾਤ ਔ ਵਰਣ ਭੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਗੁਣੀ ਚਤੁਰ ਸਭਿ ਬੇਤੇ ਸਿਮਰਹਿ ਰੈਣੀ ਅਰੁ ਦਿਨਾ ॥੬॥

ਗੁਣੀ ਔ ਚਤੁਰ ਪੁਨ: ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਭੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸਿਮਰਹਿ ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਪਲ ਨਿਮਖਾ ॥

ਸਿਮਰੈ ਕਾਲੁ ਅਕਾਲੁ ਸੁਚਿ ਸੋਚਾ ॥

ਘੜੀ ਔ ਮੂਰਤ ਦੋ ਘੜੀ ਪਲ ਨਿਮਖ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਾਲ ਮ੍ਰਿਤੂ (ਅਕਾਲੁ) ਜਨਮ ਵਾ ਹੇ ਅਕਾਲ ਸੰਬੋਧਨ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਵਾਲੇ ਔ ਚਿੰਤਾ ਜੋ ਚਿਤਵਨਿ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸਉਣ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸੰਜੋਗਾ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਇਕੁ ਖਿਨਾ ॥੭॥

ਜੋਤਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਔ ਸੰਜੋਗ ਪੁਨ: ਵਿਜੋਗ ਸਭ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਅਲਖ ਹੈਂ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਜੈਸਾ ਭੀ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੭॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰ ਔਰ ਤਿਨਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਇਕੇ ਪ੍ਰੇਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਭਗਤੀ ਲਾਵਹੁ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸੋ ਜਿਨਾ ॥੮॥

ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਸੋਈ ਜੀਤਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਵਤੇ ਹੋ॥੮॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ॥

ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਗੁਰ ਕਾ ਜਪੁ ਜਪਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈਂ॥ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਾ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨੀ ਭਰਮਿ ਰੁਨਾ ॥੯॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਨੇ ਸਭਕੇ ਅੰਤਰ ਏਕ ਰਸ ਤੁਮਕੋ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਫੇਰ ਜੋਨੀਯੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੋਇਆ ਹੈ॥੯॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਜਾ ਕੈ ॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਤਾ ਕਾ ਭਾਗੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਸਤਾ ਹੈ॥ ਦੁਖ ਦਰਦ ਔ ਭਰਮ ਤਿਸ ਕਾ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਰਸੁ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਸਹਜ ਧੁਨਾ ॥੧੦॥

ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਏਕ ਰਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ (ਧੁਨਾ) ਉਚਾਰਕੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ਜਿਨਿ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਸੋਈ ਧਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵੂਠਾ ਸੋ ਪੂਰ ਕਰੰਮਾ ਨਾ ਛਿਨਾ ॥੧੧॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਲੁਕਿਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਵਾ ਛੀਨਜਾਂ ਖੋਸਜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥੧੧॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸੁਆਮੀ ਸੋਈ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਕਹੀਐ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ॥

ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਹੇ ਸਵਾਮੀ ਤੂੰ ਵਿਆਪਕ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂਨੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭੀ ਪੂਰਨ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਤੇਰੇ ਸਮ ਸਾਮ੍ਰਥ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ॥

ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨਿ ਕਾਟਿਓ ਭ੍ਰਮੁ ਸਗਲਾ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਏਕ ਬਿਨਾ ॥੧੨॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਧੀ ਰੁਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਜਨ ਦੇਕੇ ਸਾਰਾ ਭਰਮ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਏਕ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ॥੧੨॥

ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਦਰਬਾਰਾ ॥
ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾ ॥

ਤੇਰਾ ਦਰਬਾਰ ਉਚੇ ਸੇ ਉਚਾ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ਸੁਆਮੀ ਅਤੁਲੁ ਨ ਜਾਈ ਕਿਆ ਮਿਨਾ ॥੧੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਡੂੰਘਾ ਨਿਰਹਲ ਔ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਮਿਨਤੀ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਤੂੰ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਕੀਆ ॥
ਤੁਝੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਬੀਆ ॥

ਤੂੰ ਪੀਛੇ ਭੀ ਸਭਕਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਬ ਭੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂਹੈ ਸਗਲ ਪਸਾਰਾ ਤੁਮ ਤਨਾ ॥੧੪॥

ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ਏਹ ਸਾਰਾ ਪਸਾਰਾ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਤੇ ਹੈ ਵਾ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਬਿਸਤਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਤੂੰ (ਤਨਾ) ਮੂਲ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਜਮਦੂਤੁ ਤਿਸੁ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਜਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਤਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਜੋ ਸ੍ਰਵਣੀ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜਸੁ ਸੁਨਾ ॥੧੫॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪਕਾ ਜਸੁ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ॥
ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੦

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਜਨ ਊਤਮ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਮਨਾ ॥੧੬॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਸੇਈ ਪੁਰਸ ਉਤਮ ਹੈ॥੧੬॥੧॥੮॥ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਾਨਾ ॥
ਸਿਮਰਉ ਨਾਮੁ ਹੋਹੁ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋਹੁ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਜੰਤ ਭੇਖਾਰੀ ਜਨੁ ਬਾਂਛੈ ਜਾਚੰਗਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਜਾਚਕ ਹੋਕੇ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਾਗਉ ਜਨ ਧੂਰਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਉ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਮਿਟਾਵਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਜਿਸ ਕਰ ਮੈਂ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਮਿਟਾਵੋ ਪੁਨ: ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ਸੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੀਰਘ ਰੋਗ ਮਿਟਹਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧਿ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲਿ ਰਾਪੈ ਮੰਗਨਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਔਖਧ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਜੋ ਵੱਡਾ ਰੋਗ ਹੈ ਸੋ ਮਿਟਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰੰਗੀਵੇ ਮੈਂ ਏਹੁ ਮੰਗਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣਉ ਬਿਮਲ ਜਸੁ ਸੁਆਮੀ ॥
ਏਕਾ ਓਟ ਤਜਉ ਬਿਖੁ ਕਾਮੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰਾ ਉਜਲ ਜਸ ਕੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੁਣੋਂ॥ ਪੁਨ: ਏਕ ਤੇਰੀ ਓਟ ਧਾਰਕੇ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਤਿਆਗੋਂ॥

ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਪਾਇ ਲਗਉ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਨਾਹੀ ਸੰਗਨਾ ॥੩॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੋਵੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੀ ਮੈਂ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਲਾਗੋਂ ਪੁਨ: ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਭੀ ਨਾ ਸੰਗਾਂ॥੩॥

ਰਸਨਾ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ॥
ਮਿਟਹਿ ਕਮਾਤੇ ਅਵਗੁਣ ਮੇਰੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਗਾਵੇ॥ ਔ ਮੇਰੇ ਕਮਾਏ ਹੋਏ ਔਗੁਣ ਭੀ ਮਿਟ ਜਾਵੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਮਨੁ ਜੀਵੈ ਪੰਚ ਦੂਤ ਤਜਿ ਤੰਗਨਾ ॥੪॥

ਹੇ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕੈ ਜੀਵੇ ਔ ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਪੰਚ ਦੂਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗੇ ਤਿਸਤੇ ਤੰਗ ਨਾ ਹੋਵੈ॥੪॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਜਪਿ ਬੋਹਿਥਿ ਚਰੀਐ ॥
ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਊਪਰ ਜੇ ਚੜੀਏ ਪੁਨ: ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੀਐ ਤਉ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਈਏ॥

ਅਰਚਾ ਬੰਦਨ ਹਰਿ ਸਮਤ ਨਿਵਾਸੀ ਬਾਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਨੰਗਨਾ ॥੫॥

ਪੂਜਾ ਔ ਬੰਦਨਾਂ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸਮਜ ਬਿਆਪਕ ਜਾਨਣਾ ਹੈ॥ ਇਸਤੇ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਕੈ (ਨ ਨੰਗਨਾ) ਨੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਬੇਇਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੫॥

ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੋ ਕਰਿ ਲੇਹੁ ਗੁੋਪਾਲਾ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਾਨ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਮੈਨੂੰ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰ ਲੈ॥

ਸਖਾ ਸਹਾਈ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮਿਲੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੀ ਭੰਗਨਾ ॥੬॥

ਹੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਫੇਰ ਕਦੀ ਭੀ ਬਿਘਨ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ॥੬॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰੀ ਹਰਿ ਆਗੈ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹਮ ਤਉ ਮਨ ਤਨ ਅਰਪ ਰਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਇਹ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮਾਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੇਗਾ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਸਾ ਸੋਈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕੁ ਹਤਿ ਤਿਆਗੀ ਹਉਮੈ ਹੰਤਨਾ ॥੭॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਥਾ ਸੋਈ ਅਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੂਆ ਹੈਂ ਇਸਤੇ ਹੰਤਾ ਨਸ਼ਟ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਮਮਤਾ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ (ਹੰਤਨਾ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥੀ॥੭॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੂਰਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿਆ ਅਛਲ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤੂੰ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਹੇ ਅਛਲ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਰਵ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਭਰਮ ਭੀਤਿ ਖੋਈ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ਸਰਬੰਗਨਾ ॥੮॥

ਭਰਮ ਕੀ ਜੋ ਕੰਧ ਸੀ ਸੋ ਤੋ ਗੁਰ ਪੂਰਿਓਂ ਨੇ ਖੋਇ ਦਈ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੮॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ॥
ਹਰਿ ਤੋਟਿ ਭੰਡਾਰ ਨਾਹੀ ਰਤਨਾਗਰ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਤੇਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ਮੈਂ ਤੋਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਗਹ ਅਗਾਹ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਕਿਰਪੰਗਨਾ ॥੯॥

ਤੂੰ (ਅਗਹ ਅਗਾਹ) ਪਕੜਨੇ ਅਰ ਦਬਾਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੈ॥੯ ॥

ਛਾਤੀ ਸੀਤਲ ਮਨੁ ਤਨੁ ਠੰਢਾ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਮਿਟਵੀ ਡੰਝਾ ॥

ਤਿਸਕੀ ਛਾਤੀ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਤੋ ਸੀਤਲ ਹੂਈ ਹੈ ਔ ਮਨ ਤਨ ਭੀ ਠੰਢਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਦਾਤੀ ਜੋ ਅਵਿਦਜਾ ਜਨਜ ਜਲਨਤਾ ਸੀ ਸੋ ਭੀ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਕਾਢਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਅਮਿਓ ਧਾਰਿ ਦ੍ਰਿਸਟੰਗਨਾ ॥੧੦॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਮਨ ਔ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਢ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਠਾਉਂ ਮੈਂ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਹੀ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿਆ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝੀ ਭਰਮੰਗਨਾ ॥੧੧॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਜਾਨ ਕੈ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਵੇਹੜੇ ਮੈਂ ਭਰਮਨਾ ਭੀ ਸਾਥ ਹੀ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥
ਗੁਰੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰੁ ਸਦ ਬਖਸੰਦੁ ॥

ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹੀ ਬੇਦੋਂ ਕੇ ਜਾਨਣ ਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੂ ਹੀ ਗਜਾਨ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਦਾ ਬਖਸ਼ੰਦ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ਜਪਤ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕੁ ਸੰਤ ਸੰਗਨਾ ॥੧੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਜਪੁ) ਜਪਾਏ ਹੁਏ (ਜਾਪਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਜਪਤਿਆਂ ਹਮਨੇ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸੰਤ ਰੂਪ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਜੋ ਪੇਖਾ ਸੋ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਆਮੀ ॥
ਜੋ ਸੁਨਣਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਕੁਛ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰਾ ਹੀ ਰੂਪ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ। ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਕੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਬਾਣੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਕੀਨੋ ਸੋ ਤੁਮਹਿ ਕਰਾਇਓ ਸਰਣਿ ਸਹਾਈ ਸੰਤਹ ਤਨਾ ॥੧੩॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਕਰਾਇਆ ਸੋ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤੂੰ ਸ਼ਰਨ ਆਇਆਂ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਵਹੁ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੋਕੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜਾਚਕੁ ਜਾਚੈ ਤੁਮਹਿ ਅਰਾਧੈ ॥
ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭ ਸਾਧੈ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੈਂ ਜਾਚਕ ਹੋਕੇ ਤੇਰਾ ਅਰਾਧਨਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਏਕੋ ਦਾਨੁ ਸਰਬ ਸੁਖ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਆਨ ਮੰਗਨ ਨਿਹਕਿੰਚਨਾ ॥੧੪॥

ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧੀ ਤੂੰ ਏਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੋਂ ਮੰਗਨੇ ਤੇ (ਨਿਹਕਿੰਚਨਾ) ਸੰਚੇ ਰਹਿਤ ਅਰਥਾਤ ਬਿਰਕਤ ਹੋਈਏ॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੧

ਕਾਇਆ ਪਾਤ੍ਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥
ਲਗੀ ਲਾਗਿ ਸੰਤ ਸੰਗਾਰਾ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਭਾਂਡੇ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰਹੀਂ ਬਨਾਵਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਇਹ ਮਾਟੀ ਹੈ ਔ ਮਨ ਬਸਤਰ ਹੈ ਔ ਭਗਤੀ ਮਜੀਠ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਲਾਗ ਲਗੀ ਹੈ ਮਾਂਈ ਫਟਕੜੀ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਦੀਆ ਹੈ ਏਹੁ ਪਾਹੁ ਲਾਗੀ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ਬਣੀ ਹਰਿ ਬਾਣੀ ਮਨੁ ਨਾਮਿ ਮਜੀਠੈ ਰੰਗਨਾ ॥੧੫॥

ਪੁਨ: ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੀ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਬਣੀ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮਜੀਠ ਮੈਂ ਰੰਗਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਸੋਲਹ ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲਿਆ ॥
ਅਨਤ ਕਲਾ ਹੋਇ ਠਾਕੁਰੁ ਚੜਿਆ ॥

ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਸਕਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਗਜਾਨ ਭਾਵ ਸੰਸੇ ਵਿਪਰਜੇ ਰਹਤ ਜਬ ਜਥਾਰਥ ਗਜਾਨ ਹੁਆ ਤਬ ਅਨੇਕ ਕਲਾ ਜਿਸਕੀ ਬਿਸਤ੍ਰਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹੈ ਐਸਾ ਠਾਕੁਰ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਚੜਿਆ) ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤਾਰ ਹੁਆ ਹੈ॥

ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਫੈਲਿਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਕਤੀ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ (ਚੜਿਆ) ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਸੇ ਤੂੰ ਅਨੰਤ ਕਲਾ ਵਾਲਾ ਇਸਤੇ ਉਸਤੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਸਭਮੇਂ ਊਚਾ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਪੰਚ ਪ੍ਰਾਨ ਔਰ ਏਕ ਮਨ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਇਨਕੋ ਰੋਕ ਕੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੀ ਓਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਕਰ ਫਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਨੰਤ ਸਕਤੀ ਵਾਲਾ ਠਾਕੁਰ (ਚੜਿਆ) ਸਾਛਾਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸੁਖ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਹਰਿ ਭੁੰਚਨਾ ॥੧੬॥੨॥੯॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸੁ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹਮ ਭੁੰਚਨਾ ਕਰੀਏ ਇਸੀ ਮੈਂ ਸਭ ਅਨੰਦ ਔ ਕੌਤਕ ਹੈਂ॥੧੬॥੨॥੯॥

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਹਉ ਸੇਵਕੁ ਕੀਤਾ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਦੀਤਾ ॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀਵ ਔ ਸਰੀਰ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਤੂਹੈ ਹੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਅਸਾੜਾ ॥੧॥

ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਔ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਸਭ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮਹਿ ਪਠਾਏ ਤਾ ਜਗ ਮਹਿ ਆਏ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਣਾ ਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ॥

ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਭੇਜੇ ਤਾਂ ਹਮ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਏ ਹਾਂ ਜੋ ਤੈਨੇ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋ ਹਮਨੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਆ ਤਾ ਭੀ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਕਾੜਾ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਤਾ) ਇਸਤੇ ਹਮਕੋ ਕਛ ਭੀ (ਕਾੜਾ) ਝੋਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਊਹਾ ਹੁਕਮੁ ਤੁਮਾਰਾ ਸੁਣੀਐ ॥
ਈਹਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਤੇਰਾ ਭਣੀਐ ॥

ਊਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਸ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਲੇਖ ਅਲੇਖੈ ਆਪੇ ਤੁਮ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਝਾੜਾ ॥੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਲੇਖੇ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤਾਂ ਹਮਾਰਾ ਝਗੜਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਨਤਾ॥੩॥

ਤੂ ਪਿਤਾ ਸਭਿ ਬਾਰਿਕ ਥਾਰੇ ॥
ਜਿਉ ਖੇਲਾਵਹਿ ਤਿਉ ਖੇਲਣਹਾਰੇ ॥

ਤੂੰ ਸਭ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਔ ਜੀਵ ਸਭ ਤੁਮਾਰੇ ਬਾਲਕੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਖਿਡਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਖੇਡਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਉਝੜ ਮਾਰਗੁ ਸਭੁ ਤੁਮ ਹੀ ਕੀਨਾ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਵੇਪਾੜਾ ॥੪॥

ਉਜਾੜ ਔ ਰਸਤਾ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਿਪਰਜੇ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਤਾ॥੪॥

ਇਕਿ ਬੈਸਾਇ ਰਖੇ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਤਰਿ ॥
ਇਕਿ ਪਠਾਏ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰਿ ॥

ਇਕ ਤੋ ਤੈਨੇ ਘਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬੈਠਾਇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਏਕ ਦੇਸੋਂ ਦਿਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭੇਜੇ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਹੀ ਕਉ ਘਾਸੁ ਇਕ ਹੀ ਕਉ ਰਾਜਾ ਇਨ ਮਹਿ ਕਹੀਐ ਕਿਆ ਕੂੜਾ ॥੫॥

ਏਕ ਕੋ ਘਾਸ ਖੋਤਣਾ ਦੀਆ ਹੈ ਇਕ ਕੋ ਰਾਜਾ ਹੀ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਇਨ ਬਾਤੋਂ ਮੈਂ ਕਹੋ ਤੋ ਸਹੀ ਕਿਆ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੫॥

ਕਵਨ ਸੁ ਮੁਕਤੀ ਕਵਨ ਸੁ ਨਰਕਾ ॥
ਕਵਨੁ ਸੈਸਾਰੀ ਕਵਨੁ ਸੁ ਭਗਤਾ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀਉ ਮੁਕਤ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਨਰਕ ਕਾ ਭਾਗੀ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰੀ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਭਗਤ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ?॥੬॥

ਕਵਨ ਸੁ ਦਾਨਾ ਕਵਨੁ ਸੁ ਹੋਛਾ ਕਵਨ ਸੁ ਸੁਰਤਾ ਕਵਨੁ ਜੜਾ ॥੬॥

ਦਾਨਾਉ ਕਵਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹੋਛਾ ਕਵਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਬੁਧਿਮਾਨ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔ (ਜੜਾ) ਮੂਰਖ ਕੌਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ?॥੩॥

ਹੁਕਮੇ ਮੁਕਤੀ ਹੁਕਮੇ ਨਰਕਾ ॥
ਹੁਕਮਿ ਸੈਸਾਰੀ ਹੁਕਮੇ ਭਗਤਾ ॥

ਉੱਤਰ: ਗੁਰਮੁਖ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਨਰਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਸੰਸਾਰੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਭਗਵਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਹੋਛਾ ਹੁਕਮੇ ਦਾਨਾ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਅਵਰੁ ਧੜਾ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੋਛਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰਮੁਖ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਦਨਾਉ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਐਸਾ ਪਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਉਪਰਲੇ ਕਥਨ ਕੋ ਖੰਡਨ ਕਰੇ॥੭॥

ਸਾਗਰੁ ਕੀਨਾ ਅਤਿ ਤੁਮ ਭਾਰਾ ॥
ਇਕਿ ਖੜੇ ਰਸਾਤਲਿ ਕਰਿ ਮਨਮੁਖ ਗਾਵਾਰਾ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੈਨੇ ਬਡਾ ਭਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਬਣਾਇਕੇ ਇਕ ਤੁਮਨੇ ਪਤਾਲ ਨਰਕਾਂ ਕੋ ਭੇਜੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਵਹਿ ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨ ਕਾ ਸਚੁ ਬੇੜਾ ॥੮॥

ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਲੰਘੇ ਹੈ॥੮॥

ਕਉਤਕੁ ਕਾਲੁ ਇਹੁ ਹੁਕਮਿ ਪਠਾਇਆ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਓਪਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥

ਤਮਾਸਾ ਰੂਪ ਕਾਲ ਭੀ ਏਹ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: (ਸਮਾਇਆ) ਲੈ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ਰਚਨੁ ਕੀਨਾ ਇਕੁ ਆਖਾੜਾ ॥੯॥

ਐਸਾ ਇਕ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅਖਾੜਾ ਰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਹੀ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਥਾ ਸਭ ਆਨੰਦ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਣ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੯॥

ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ॥
ਵਡ ਦਾਤਾਰੁ ਵਡੀ ਜਿਸੁ ਜਾਈ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਔ ਵੱਡੀ ਤੇਰੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰੀਆਂ ਜਗਾ ਭੀ ਵੱਡੀਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈਂ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਬੇਅੰਤ ਅਤੋਲਾ ਹੈ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਆਹਾੜਾ ॥੧੦॥

ਤੂੰ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਔ ਬਿਅੰਤ ਤਥਾ ਤੂੰ ਅਤੋਲ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਭੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਹਾੜਾ) ਤੋਲ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੦॥

ਕੀਮਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਦੂਜਾ ॥
ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨ ਪੂਜਾ ॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ॥ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਪੂਜਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਧਿਆਨੀ ਆਪਿ ਸਤਵੰਤਾ ਅਤਿ ਗਾੜਾ ॥੧੧॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਧਿਆਨੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਤੀ ਗਾੜਾ ਸਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਤੁਲ ਸਤਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੧॥

ਕੇਤੜਿਆ ਦਿਨ ਗੁਪਤੁ ਕਹਾਇਆ ॥
ਕੇਤੜਿਆ ਦਿਨ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਕਈ ਦਿਨ ਤੂੰ ਗੁਪਤ ਹੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਲੋ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਔਰ ਕਈ ਦਿਨ ਸੁੰਨ ਹੀ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੂਆ ਥਾ ਜਬ ਜੀਵ ਜੰਤ ਨਹੀਂ ਥੇ ਭਾਵ ਉਜਾੜ ਹੀ ਥੀ॥

ਕੇਤੜਿਆ ਦਿਨ ਧੁੰਧੂਕਾਰਾ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਪਰਗਟੜਾ ॥੧੨॥

ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਭਾਵ ਕੋਈ ਕਾਲ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਰਹਾ ਥਾ ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਨਹੀਂ ਥੇ ਪੁਨ: ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੂਰਜ ਚੰਦਰੂਪ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਪਰਲੋ ਕਰਕੇ ਗੁਪਤ ਕਹਾਇਆ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਥਾ ਪੁਨ: ਕਿਤਨੇ ਦਿਨਾਂ ਮੈ ਸੂਖਮ ਤਤਾਂ ਕੋ ਰਚਕੇ ਸੁੰਨ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਭਾਵ ਤਿਨ ਤਤੋਂ ਕੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਈ ਪੁਨ: ਕਿਤਨਾ ਕਾਲ ਅਸਥੂਲ ਤਤਾਂ ਕੋ ਰਚਕੇ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਭਾਵ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਰਹਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਨ ਬਨੀ ਪੁਨ: ਅਸਥੂਲ ਤਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਇਆ॥੧੨॥

ਆਪੇ ਸਕਤੀ ਸਬਲੁ ਕਹਾਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੨

ਆਪੇ ਸੂਰਾ ਅਮਰੁ ਚਲਾਇਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਈਸਰ ਕਹਾਇਆ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੂਰਮਾ ਹੋਕੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਿਵ ਵਰਤਾਈਅਨੁ ਅੰਤਰਿ ਆਪੇ ਸੀਤਲੁ ਠਾਰੁ ਗੜਾ ॥੧੩॥

ਆਪੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤੀ ਵਰਤਾਈ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਸੀਤਲ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਗੜਾ) ਅਰਥਾਤ ਬਰਫ ਕਾ ਓਲਾ ਠੰਢਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਜਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਜੇ ॥
ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਤਿਸੁ ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਭ ਸਾਧਨ ਸਾਜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੋ ਇਕ ਰਸ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਹੀ ਸੁਖੁ ਤਿਸ ਹੀ ਠਕੁਰਾਈ ਤਿਸਹਿ ਨ ਆਵੈ ਜਮੁ ਨੇੜਾ ॥੧੪॥

ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖ ਔ ਤਿਸੀ ਕੀ ਠਕਰਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੇ ਜਮੁ (ਨੇੜਾ) ਸਮੀਪ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਕੀਮਤਿ ਕਾਗਦ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੇਅੰਤ ਗੁਸਾਈ ॥

ਜੇ ਕਾਗਦ ਲੈ ਕੇ ਕੀਮਤ ਲਿਖੀਏ ਤਾਂ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਮੈਂ ਭਾਵ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਹਾਥਿ ਤਿਸੈ ਕੈ ਨੇਬੇੜਾ ॥੧੫॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੋਈ ਸਮ੍ਰਥ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸੇ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਭ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਸਾਫ ਹੈ॥੧੫॥

ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨਾਹੀ ਰੇ ਕੋਈ ॥
ਕਿਸ ਹੀ ਬੁਤੈ ਜਬਾਬੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਕ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੀ (ਬੁਤੈ) ਪਾਸੋਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜਬਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਚੋਜ ਖੜਾ ॥੧੬॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਮਰਥ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਆਪ ਹੀ ਖੜਾ ਨਿਰਾਲਸ ਹੋਕੇ ਕੌਤਕੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧੬॥੧॥੧੦॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ ਹੇ ਭਗਵਨ ਐਸਾ ਕੋਈ ਸਬਦ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਉਚਾਰ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਠ ਸੇ ਬਿਸਨ ਸਹਸ੍ਰ ਨਾਮ ਕੇ ਪਾਠ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚੁਨਵੇ ਮੁਖ ਮੁਖ ਨਾਮ ਲੈਕਰ ਇਸ ਸੋਹਲੇ ਮੈਂ ਗੁੰਥਨ ਕੀਏ ਅਰ ਕਹਾ ਜੋ ਇਸ ਸਬਦ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸਨ ਸਹੰਸ੍ਰ ਨਾਮ ਕੇ ਪਾਠ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਰੂਪ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਚੁਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਮਧੁਸੂਦਨ ਦਾਮੋਦਰ ਸੁਆਮੀ ॥

ਹੇ ਅਗਿੜ ਸਭ ਕਾ ਪਰਾ ਬਿਆਪਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮ ਈਸਰ ਪੁਨ: ਅੰਤਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਰਕ ਹੇ ਮਧੂ ਨਾਮ ਦੈਤ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਉਦ੍ਰ ਮੈਂ ਰਸੀ ਬੰਧਾਵਨ ਹਾਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ॥

ਰਿਖੀਕੇਸ ਗੋਵਰਧਨ ਧਾਰੀ ਮੁਰਲੀ ਮਨੋਹਰ ਹਰਿ ਰੰਗਾ ॥੧॥

ਹੇ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰੇ ਔ ਮੁਰਲੀ ਬਜਾਵਨ ਹਾਰੇ ਮਨ ਹਰਨੇ ਹਾਰ ਹੇ ਹਰਿ ਰੰਗ ਨਾਥ ਜੀ॥੧॥

ਮੋਹਨ ਮਾਧਵ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਮੁਰਾਰੇ ॥
ਜਗਦੀਸੁਰ ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਸੁਰ ਸੰਘਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੋ ਮੋਹਨਹਾਰ ਲਛਮੀ ਪਤੀ ਮਨ ਕੇ ਖੈਂਚਨੇ ਵਾਲੇ ਮੁਰ ਨਾਮੇਂ ਦੈਤ ਕੇ ਸਤ੍ਰੂ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਹੇ ਸਰਬ ਦੈਤੋਂ ਕੇ ਸੰਘਾਰਨੇ ਹਾਰੇ॥

ਜਗਜੀਵਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਠਾਕੁਰ ਘਟ ਘਟ ਵਾਸੀ ਹੈ ਸੰਗਾ ॥੨॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਸ ਕੇ ਸਭਕਾ ਸੰਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਧਰਣੀਧਰ ਈਸ ਨਰਸਿੰਘ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਦਾੜਾ ਅਗ੍ਰੇ ਪ੍ਰਿਥਮਿ ਧਰਾਇਣ ॥

ਹੇ ਧਰਤੀ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਈਸਰ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਨਰੋਂ ਮੈਂ ਘਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾ ਜਲ ਮੈਂ ਘਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਭਾਵ ਸੇਸ ਸਾਂਈ ਹੇ ਸੂਕਰ ਰੂਪ ਰੋਕੇ ਦਾੜ ਕੇ ਅਗ੍ਰ ਭਾਗ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰੇ॥

ਬਾਵਨ ਰੂਪੁ ਕੀਆ ਤੁਧੁ ਕਰਤੇ ਸਭ ਹੀ ਸੇਤੀ ਹੈ ਚੰਗਾ ॥੩॥

ਬਲ ਕੇ ਛਲਨੇ ਕੋ ਬਾਮਨ ਰੂਪ ਭੀ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਸਭਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਚੰਗਾ ਹੋਕੇ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ ਜਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ॥

ਬਨਵਾਲੀ ਚਕ੍ਰਪਾਣਿ ਦਰਸਿ ਅਨੂਪਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਰਾਵਣਾਦਿਕਾਂ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਵੀਚਾਰੀਏ ਤੋ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਵਾਲਾ ਸੁਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔ ਚਕ੍ਰ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਉਪਮਾ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਸਹਸ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਸਹਸਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸਭ ਹੈ ਮੰਗਾ ॥੪॥

ਹਜਾਰਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔ ਮੂਰਤੀ ਭੀ ਤੇਰੀਆਂ ਹਜਾਰਾਂ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਵ ਸਰਬਾ ਮੂਰਤੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੂੰਹੀ ਏਕ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਅਨਾਥਹ ਨਾਥੇ ॥

ਗੋਪੀ ਨਾਥੁ ਸਗਲ ਹੈ ਸਾਥੇ ॥

ਪੁਨ: ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਤੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਅਰੁ ਗਰੀਬੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪੀਆਂ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਹੈਂ॥

ਬਾਸੁਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਤੇ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਗੁਣ ਅੰਗਾ ॥੫॥

ਤੂੰ ਬਾਸਦੇਵ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਾਇਆ ਹੈਂ ਮਾਇਆ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਹੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਸਭਕਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਮੁਕੰਦ ਮਨੋਹਰ ਲਖਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਲਜਾ ਨਿਵਾਰਿ ਉਧਾਰਣ ॥

ਹੇ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਨ ਹਾਰ ਔ ਮਨ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਲਖਮੀ ਕੇ ਪਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੀ ਸੰਕਾ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਵਾ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੀ ਲਜਜਾ ਕੋ (ਨਿਵਾਰ) ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੋ ਦੁਰਯੋਧਨ ਆਦਿ ਥੇ ਤਿਨ ਸੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੋ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੋ॥

ਕਮਲਾਕੰਤ ਕਰਹਿ ਕੰਤੂਹਲ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਨਿਹਸੰਗਾ ॥੬॥

ਹੇ ਲਖਮੀ ਕੇ ਸਵਾਮੀ ਤੂੰ (ਕੰਤੂਹਲ) ਕੌਤਕੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੁਮ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੌਤਕੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈਂ? ਨਿਸੰਗ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਮੋਘ ਦਰਸਨ ਆਜੂਨੀ ਸੰਭਉ ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਜਿਸੁ ਕਦੇ ਨਾਹੀ ਖਉ ॥

ਤੇਰਾ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੂਨੀਆਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤੀ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕਾਲ ਰਹਿਤ ਹੈ॥ ਜਿਸਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਅਗੋਚਰ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਝ ਹੀ ਹੈ ਲਗਾ ॥੭॥

ਇਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਅਬਨਾਸੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਬੈਕੁੰਠ ਕੇ ਵਾਸੀ ॥

ਮਛੁ ਕਛੁ ਕੂਰਮੁ ਆਗਿਆ ਅਉਤਰਾਸੀ ॥

ਹੇ ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਨੰਦ ਦੇਨੇਹਾਰ ਬੈਕੁੰਠ ਕੇ ਬਸਨ ਵਾਰੇ ਮਛ ਕਛ ਕੂਰਮਾਦਿ ਸਭ ਤੇਰੀ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਹੀ ਔਤਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕੂਰਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਠਾਈ ਹੈ ਕਛੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਮੰਦਰਾਚਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਕਛੂ ਮੰਦਰਾਚਲ ਕੇ ਹੇਠ ਬੈਠਾ ਅਰੁ ਏਕ ਕੂਰਮ ਨੇ ਊਪਰ ਮਧਾਣੀ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਯਾ ਹੈ॥

ਕੇਸਵ ਚਲਤ ਕਰਹਿ ਨਿਰਾਲੇ ਕੀਤਾ ਲੋੜਹਿ ਸੋ ਹੋਇਗਾ ॥੮॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਤੂੰ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਨਿਆਰੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕੀਤਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਨਿਰਵੈਰੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਧਾਰਿ ਖੇਲੁ ਚਤੁਰਭੁਜੁ ਕਹਾਇਆ ॥

ਖਾਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔਰ ਵੈਰ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਕੇ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਖੇਲ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੈਨੇ ਹੀ ਚਤਰਭੁਜ ਕਹਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਵਲ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਬਣਾਵਹਿ ਬੇਣੁ ਸੁਨਤ ਸਭ ਮੋਹੈਗਾ ॥੯॥

ਤੂੰਹੀ ਸਾਵਲੇ ਰੰਗ ਕਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਬਨਾਵਤਾ ਭਾਵ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਬੰਸਰੀ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਮੋਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਤੂੰ (ਗਾ) ਗਾਇਕ ਹੈਂ॥੯॥

ਬਨਮਾਲਾ ਬਿਭੂਖਨ ਕਮਲ ਨੈਨ ॥

ਸੁੰਦਰ ਕੁੰਡਲ ਮੁਕਟ ਬੈਨ ॥

ਹੇ ਬਨਮਾਲਾ ਆਦਿ ਬਿਭੂਸਨ ਪਹਿਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨ: ਕਮਲ ਵਤ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੁੰਡਲ ਅਰ ਮੁਕਟ ਅਰ (ਬੈਨ) ਵਾਕ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਹੈ ਧਾਰੀ ਮਹਾ ਸਾਰਥੀ ਸਤਸੰਗਾ ॥੧੦॥

ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਆਦਿ ਸਸਤ੍ਰ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔ ਅਰਜਨ ਕਾ ਅਤੀ ਬਲ ਵਾਲਾ ਰਥਵਾਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤੇਰਾ ਸੰਗ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੀਤ ਪੀਤੰਬਰ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਣੀ ॥

ਜਗੰਨਾਥੁ ਗੋਪਾਲੁ ਮੁਖਿ ਭਣੀ ॥

(ਪੀਤ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੀਤ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰੈ ਭਵਨੋਂ ਕਾ ਧਨੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਜਗਤ ਸੁਆਮੀ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਾ ਪਾਲਕ ਐਸੇ ਮੁਖ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂੰ ਮੁਖ ਰੂਪ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਿੰਗਧਰ ਭਗਵਾਨ ਬੀਠੁਲਾ ਮੈ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ਸਰਬੰਗਾ ॥੧੧॥

ਸਾਰੰਗ ਨਾਮ ਧਨਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਜੋ ਖਟ ਭਗ ਸੂਰਜ ਆਦਿ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਉਤਪਤੀ ਇਸਥਤੀ ਔ ਲੈ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਅੰਗ ਰੂਪ ਜੋ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੀ ਗਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਨਿਹਕੰਟਕੁ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਕਹੀਐ ॥

ਧਨੰਜੈ ਜਲਿ ਥਲਿ ਹੈ ਮਹੀਐ ॥

ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ (ਧਨੰਜੈ) ਅਰਜਨ ਰੂਪ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭ ਧਨ ਕੋ ਜੈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਧਨ ਧਾਰੀ ਰਾਜਿਓਂ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲਾ ਚਕ੍ਰ ਵਰਤੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੩

ਮਿਰਤ ਲੋਕ ਪਇਆਲ ਸਮੀਪਤ ਅਸਥਿਰ ਥਾਨੁ ਜਿਸੁ ਹੈ ਅਭਗਾ ॥੧੨॥

ਮਾਤਲੋਕ ਔ ਪਤਾਲ ਕੇ ਸਮੀਪਤਿ ਤੂੰ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਜਿਸਕਾ ਅਸਥਿਰੁ ਥਾਨੁ ਅਭੰਗ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਔ ਨਾਸ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਦੁਖ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ॥

ਅਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰਣੁ ਹੈ ਭਵ ਖੰਡਨੁ ॥

ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਹਾਰ ਔ ਦੁਖੀਓਂ ਕੇ ਦੁਖ ਤਥਾ ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨੇ ਹਾਰ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਭੈ ਕੇ ਤੂੰ ਹੀ ਖੰਡਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੀ ਤੋਖਿਤ ਦੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਗੁਣੇ ਨ ਕਿਤ ਹੀ ਹੈ ਭਿਗਾ ॥੧੩॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਪੈ ਦਇਆ ਕੇ ਘਰ ਤੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਔਰ ਕਿਸੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ॥੧੩॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਛਲ ਅਡੋਲੋ ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਮਉਲੋ ॥

ਅਕਾਰ ਰਹਿਤ ਤੂੰ ਅਛਲ ਔ ਅਡੋਲ ਹੈਂ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹੋਕੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ਆਪਹੁ ਕੋਇ ਨ ਪਾਵੈਗਾ ॥੧੪॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਤੁਝ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਆਪ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਗਾ॥੧੪ ॥

ਆਪੇ ਗੋਪੀ ਆਪੇ ਕਾਨਾ ॥

ਆਪੇ ਗਊ ਚਰਾਵੈ ਬਾਨਾ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤੂੰ ਗੋਪੀ ਰੂਪ ਔ ਆਪ ਹੀ ਕਾਨ੍ਹ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਗਊਓਂ ਕੋ ਚਰਾਵਤਾ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਵਹਿ ਆਪਿ ਖਪਾਵਹਿ ਤੁਧੁ ਲੇਪੁ ਨਹੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਰੰਗਾ ॥੧੫॥

ਆਪ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਔ ਆਪ ਹੀ ਖਪਾਵਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਲੇਪ ਨਹੀਂ (ਰੰਗਾ) ਲਗਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਏਕ ਜੀਹ ਗੁਣ ਕਵਨ ਬਖਾਨੈ ॥

ਸਹਸ ਫਨੀ ਸੇਖ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨੈ ॥

ਮੇਰੀ ਏਕ ਜੀਭਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕੌਣ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਹਜਾਰ ਫਨੋਂ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਗ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅੰਤਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਵਤਨ ਨਾਮ ਜਪੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਇਕੁ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਕਹਿ ਸੰਗਾ ॥੧੬॥

ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਨਵੇਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕਾ ਇਕ ਗੁਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਓਟ ਗਹੀ ਜਗਤ ਪਿਤ ਸਰਣਾਇਆ ॥

ਭੈ ਭਇਆਨਕ ਜਮਦੂਤ ਦੁਤਰ ਹੈ ਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਪਿਤਾ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ ਔ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੇਰੀ ਓਟ ਪਕੜੀ ਹੈ ਭਿਆਨਕ ਜਮਦੂਤ ਹੈਂ ਔ ਭੈਦਾਇਕ ਔਰ ਦੁਸਤਰ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਤਨਾਂ ਅਤਿਜੰਤ ਕਠਨ ਹੈ ਐਸੀ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਇਛਾ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੰਗਾ ॥੧੭॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇ ਕਰ ਇਛਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਰਾਖਹੁ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਦੇਹੁ॥੧੭॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਮਿਥੇਨਾ ॥
ਇਕੁ ਮਾਗਉ ਦਾਨੁ ਗੋਬਿਦ ਸੰਤ ਰੇਨਾ ॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮਿਥਜਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਰੇਨਾ) ਧੂੜੀ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਅਤਿਯੰਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੇ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ॥

ਮਸਤਕਿ ਲਾਇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵਉ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈਗਾ ॥੧੮॥

ਤਿਸ ਰੇਨ ਕੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਇਕੇ ਮੈਂ ਪਰਮਪਦ ਜੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੈ ਸੋਈ ਪਾਵੈਗਾ॥੧੮॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥
ਤਿਨ ਸਾਧੂ ਚਰਣ ਲੈ ਰਿਦੈ ਪਰਾਤੇ ॥

ਹੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਜਿਨ ਕਉ ਤੁਮਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੈਕੇ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦਾਤਾ (ਪਰਾਤੇ) ਪਛਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਤਿਨ ਪਾਇਆ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਮਨਿ ਵਾਜੰਗਾ ॥੧੯॥

ਸਭ ਨਿਧਾਂ ਸਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਹੇ ਏਕ ਰਸ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪਰਗਟਿਆ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਕਿਰਤਮ ਨਾਮ ਕਥੇ ਤੇਰੇ ਜਿਹਬਾ ॥
ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ॥

ਤੇਰੇ ਕ੍ਰਿਤਮ ਨਾਮ ਜੋ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ 'ਰਿਛਸ' ਜੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਖਜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ 'ਜਦਰਿਛਸ' ਜੋ ਜਾਤੀ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰ ਹੋਵੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਜਦਰਿਛਸ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਰਾਘਵ ਜਾਤ ਵਾ ਈਹਾਂ ਜਾਤੀ ਕਰ ਕੁਲ ਸਮਝ ਲੈਣੀ 'ਗੁਣ ਪ੍ਰਯੁਕਤ' ਜੋ ਨਾਮ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਪੜ ਜਾਵੈ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਰੰਗ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਕਹੀਤਾ ਹੈ 'ਕ੍ਰਿਯਾਪ੍ਰਯੁਕਤਿ' ਕਿਰਿਆ ਕਰਿ ਤੈਸਾ ਨਾਮ ਪੜ ਜਾਣਾ ਜਥਾ ਮੁਰਾਰੀ ਮਧੁ ਸੁਦਨਾਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜੇਹਬਾ ਦਵਾਰੇ ਕਥੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਸਤਿਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ (ਪਰਾ) ਪਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਪਰਾ ਬਾਣੀ ਤਿਸਤੇ ਭੀ ਪੂਰਬਲਾ ਅਰਥਾਤ ਪਹਿਲਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਗਤ ਪਏ ਸਰਣਾਈ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਭਗਤ ਆਇ ਪਏ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪਾਨੰਦ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਹਮਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਵਹੁ॥੨੦

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ॥
ਤੂ ਆਪੇ ਕਥਹਿ ਤੈ ਆਪਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਤਾਂ ਤੂੰਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਕਥੀ ਹੋਇਕੈ ਤੂੰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਪੰਡਤ ਹੋਇਕੈ ਆਪੇ ਹੀ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਦਾਸਨ ਕੋ ਕਰੀਅਹੁ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਦਾਸਾ ਰਾਖੁ ਸੰਗਾ ॥੨੧॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੌ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਾਖੁ ਪੁਨ: ਦਾਸਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਕਰੋ॥੨੧॥੨॥੧੧॥

ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਲਹ ਅਗਮ ਖੁਦਾਈ ਬੰਦੇ ॥

ਛੋਡਿ ਖਿਆਲ ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਧੰਧੇ ॥

ਹੇ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਬੰਦੇ ਅਲਹਿ ਜੋ ਅਗਮੁ ਹੈ ਜੇ ਤੂੰ ਉਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕਾ (ਖਿਆਲ) ਧਜਾਨ ਛੋਡ ਦੇਹ॥

ਹੋਇ ਪੈ ਖਾਕ ਫਕੀਰ ਮੁਸਾਫਰੁ ਇਹੁ ਦਰਵੇਸੁ ਕਬੂਲੁ ਦਰਾ ॥੧॥

ਫਕੀਰੋਂ ਕੇ (ਪੈ) ਪੈਰੋਂ ਕੀ ਖਾਕ ਹੋ ਕਰ ਆਪਕੋ ਮੁਸਾਫਰ ਜਾਣ ਇਸਤ੍ਰਾਂ ਦਰਵੇਸ ਪਣਾ ਖੁਦਾ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਮੈਂ ਕਬੂਲ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਨਿਵਾਜ ਯਕੀਨ ਮੁਸਲਾ ॥

ਮਨਸਾ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾਰਿਹੁ ਆਸਾ ॥

ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਇਹੁ ਨਿਵਾਜ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪਰ ਯਕੀਨ ਕਰਨਾ ਇਹੁ (ਮੁਸਲਾ) ਆਸਣ ਬਛਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਨਿਵਾਜ ਪੜਤਿਆਂ ਬਿਛਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰਕੈ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੋ ਇਹੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਆਸਾ ਪਕੜੋ ਲੰਬੀ ਸੋਟੀ ਊਪਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗਨ ਕੀ ਤਰਾਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਹ ਮਸੀਤਿ ਮਨੁ ਮਉਲਾਣਾ ਕਲਮ ਖੁਦਾਈ ਪਾਕੁ ਖਰਾ ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਰੂਪੀ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਮਨ ਮੌਲਾਣਾ ਕਰੋ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੈਂ ਸਵਾਧਾਨ ਰਖੋ ਹੇ ਖੁਦਾਇਕੇ ਬੰਦੇ ਜੋ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਣਾ ਹੈ ਇਹ ਕਲਮਾ ਪੜੋ ਵਾ ਖੁਦਾ ਕੋ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਨਨਾਂ ਹੈ ਇਹੁ ਕਲਮਾ ਪੜੋ॥੨॥

ਸਰਾ ਸਰੀਅਤਿ ਲੇ ਕੰਮਾਵਹੁ ॥

ਤਰੀਕਤਿ ਤਰਕ ਖੋਜਿ ਟੋਲਾਵਹੁ ॥

(ਸਰੀਅਤਿ) ਮਜਲ ਕਾ ਪਾਵਣਾ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਕੋ ਲੈਕੇ ਕਮਾਵਣਾਂ ਹੈ ਔਰ (ਤਰੀਕਤਿ) ਮੰਜਲ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਤਿਆਗ ਦੇ ਖੋਜ ਕੋ ਟਲਾਵਹੁ ਅਰਥਾਤ ਢੂੰਢੋ॥

ਮਾਰਫਤਿ ਮਨੁ ਮਾਰਹੁ ਅਬਦਾਲਾ ਮਿਲਹੁ ਹਕੀਕਤਿ ਜਿਤੁ ਫਿਰਿ ਨ ਮਰਾ ॥੩॥

ਮਾਰਫਤ ਮੰਜਲ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ (ਅਬਦਾਲਾ) ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਭਾਵ ਸਿਧ ਹੋਵੋ ਔ ਹਕੀਕਤ ਮੰਜਲ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਮਿਲੋ ਫਿਰ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥

ਕੁਰਾਣੁ ਕਤੇਬ ਦਿਲ ਮਾਹਿ ਕਮਾਹੀ ॥

ਦਸ ਅਉਰਾਤ ਰਖਹੁ ਬਦ ਰਾਹੀ ॥

ਕੁਰਾਣ ਪੁਨ: ਔਰ ਜੋ ਕਿਤਾਬ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦਿਲਕੇ ਬੀਚ ਕਮਾਵੋ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਔਰਤੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਖੋਟਿਓਂ ਰਸਤਿਆਂ ਤੇ ਰੋਕ ਰਖੋ॥

ਪੰਚ ਮਰਦ ਸਿਦਕਿ ਲੇ ਬਾਧਹੁ ਖੈਰਿ ਸਬੂਰੀ ਕਬੂਲ ਪਰਾ ॥੪॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਲੈਕੇ ਕਾਮਾਦਿ ਪੰਚ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਬਾਂਧੋ ਜਿਸਨੇ (ਸਬੂਰੀ) ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਖੈਰ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਕਬੂਲ ਪੜਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਕਾ ਮਿਹਰ ਰੋਜਾ ਪੈ ਖਾਕਾ ॥

ਭਿਸਤੁ ਪੀਰ ਲਫਜ ਕਮਾਇ ਅੰਦਾਜਾ ॥

ਮਕਾ ਪਰਸਣਾ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਮੇਹਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਰੋਜਾ ਏਹੁ ਰਾਖੁ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕੀ ਖਾਕ ਹੋਹੁ॥ ਭਿਸਤੁ ਕਾ ਸੁਖ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਬਡੇ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਬਚਨ ਜਥਾਰਥ ਵਾ ਮਿਰਜਾਦਾ ਸੇ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਹੂਰ ਨੂਰ ਮੁਸਕੁ ਖੁਦਾਇਆ ਬੰਦਗੀ ਅਲਹ ਆਲਾ ਹੁਜਰਾ ॥੫॥

ਅਪਸਰਾਂ ਕਾ ਤਮਾਸਾ ਵਾ ਰੂਪ ਦੇਖਨਾ ਔ ਕਸਤੂਰੀ ਆਦਿ ਖੁਸਬੋ ਕਾ ਲਾਵਣਾ ਇਹੁ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਆਇਆ ਹੂਆ ਦੇਖਨਾ ਹੈ ਔ ਅਲਾਹ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਏਹ (ਆਲਾ) ਬਡਾ ਹੁਜਰਾ ਹੈ ਮਸੀਤ ਕੇ ਬੀਚ ਕੋਠੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੁਜਰਾ ਭਾਵ ਉਸਕੋ ਖੁਦਾ ਦਾ ਮੁਖ ਅਸਥਾਨ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੪

ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ਸੋਈ ਕਾਜੀ ॥
ਜੋ ਦਿਲੁ ਸੋਧੈ ਸੋਈ ਹਾਜੀ ॥

ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵੈ ਸੋ ਕਾਜੀ ਭਾਵ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਸਰਾ ਦੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਦਿਲਕੋ ਸੁਧ ਕਰੇ ਸੋਈ ਮਕੇ ਦਾ (ਹਾਜੀ) ਜਿਆਰਤੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਮੁਲਾ ਮਲਊਨ ਨਿਵਾਰੈ ਸੋ ਦਰਵੇਸੁ ਜਿਸੁ ਸਿਫਤਿ ਧਰਾ ॥੬॥

ਜੋ ਊਨਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਨਿਵਰਤ ਕਰੇ ਵਾ ਸੰਮੂਹ ਮੈਲ ਅਰਥਾਤ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਸੋ ਮੁਲਾਂ ਹੈ ਵਾ (ਮਲਊਨ) ਲਾਨਤ ਕੀਏ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਨਛੇਧੇ ਹੂਏ ਜੋ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰੇ ਸੋ ਮੁਲਾਂ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਦਰਵੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਸਿਫਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਸਿਫਤ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਭੇ ਵਖਤ ਸਭੇ ਕਰਿ ਵੇਲਾ ॥
ਖਾਲਕੁ ਯਾਦਿ ਦਿਲੈ ਮਹਿ ਮਉਲਾ ॥

ਸਭ ਵਖਤੋਂ ਮੈਂ ਸਭ ਵੇਲਿਓਂ ਮੈਂ ਖਾਲਕ ਮੌਲਾ ਕੋ ਦਿਲ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਏਹੁ ਸਾਂਝਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਵਖਤ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਤਸਬੀ ਯਾਦਿ ਕਰਹੁ ਦਸ ਮਰਦਨੁ ਸੁੰਨਤਿ ਸੀਲੁ ਬੰਧਾਨਿ ਬਰਾ ॥੭॥

ਜੋ ਦਸਾਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਕੋ ਮਲ ਕਰ ਭਾਵ ਰੋਕ ਕਰ ਖੁਦਾ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਤਸਬੀ) ਮਾਲਾ ਕਰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖੋ ਔ (ਸੀਲੁਬੰਦਾਨਿ) ਜੋ ਜਤ ਕਾ ਬੰਧਾਨ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਏਹੀ (ਧਰਾ) ਸਰੇਸਟ ਸੁਨਤਿ ਹੈ॥੭॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਜਾਨਹੁ ਸਭ ਫਿਲਹਾਲਾ ॥
ਖਿਲਖਾਨਾ ਬਿਰਾਦਰ ਹਮੂ ਜੰਜਾਲਾ ॥

ਦਿਲ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋ ਫਨਾਹ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਸਰੂਪ ਜਾਣੋ (ਖਿਲਖਾਨਾ) ਸੈਲਾ ਔਰੁ ਅਸਵਾਰੀਆ ਆਦਿ ਸਭ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਮੀਰ ਮਲਕ ਉਮਰੇ ਫਾਨਾਇਆ ਏਕ ਮੁਕਾਮ ਖੁਦਾਇ ਦਰਾ ॥੮॥

(ਮੀਰ) ਮੰਡਲੇਸਰ ਭਾਵ ਲੰਬ੍ਰਦਾਰ ਔਰੁ (ਮਲਕ) ਬਾਦਸਾਹ ਪੁਨਾ ਉਮਰਾਉ ਤਥਾ ਸਿਰਦਾਰ ਇਹ ਸਭ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਏਕ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਦਰਵਾਜਾ ਇਸਥਤ ਰੂਪ ਹੈ॥੮॥ ਪੰਜ ਨਿਵਾਜਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਲਿ ਸਿਫਤਿ ਦੂਜੀ ਸਾਬੂਰੀ ॥
ਤੀਜੈ ਹਲੇਮੀ ਚਉਥੈ ਖੈਰੀ ॥

ਪਹਿਲੀ ਨਿਵਾਜ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨੀ ਔ ਦੂਜੀ ਨਿਮਾਜ ਇਹੁ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਧਾਰਨੀ ਤੀਜੀ ਨਿਮਾਜ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਹੈ ਚੌਥੀ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਹਾਥ ਸੇ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਨਾਮ ਪਰ ਖੈਰ ਦੇਣਾ ਹੈ॥

ਪੰਜਵੈ ਪੰਜੇ ਇਕਤੁ ਮੁਕਾਮੈ ਏਹਿ ਪੰਜਿ ਵਖਤ ਤੇਰੇ ਅਪਰਪਰਾ ॥੯॥

ਪੰਜਵੇਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਇਹ ਨਿਮਾਜ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜੇ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਇਕ ਤੁ ਮੁਕਾਮੈਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਉਣੇ ਤੇਰੇ ਏਹ ਪੰਜ ਵਖਤ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਗਲੀ ਜਾਨਿ ਕਰਹੁ ਮਉਦੀਫਾ ॥

ਬਦ ਅਮਲ ਛੋਡਿ ਕਰਹੁ ਹਥਿ ਕੂਜਾ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਨਣਾ ਏਹੁ (ਮਉਦੀਫਾ) ਕਰੋ[1] ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਛੋਡਣਾ ਹੈ ਇਹ ਹਥ ਮੈਂ ਅਸ਼ਤਾਵਾ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਖੁਦਾਇ ਏਕੁ ਬੁਝਿ ਦੇਵਹੁ ਬਾਂਗਾਂ ਬੁਰਗੂ ਬਰਖੁਰਦਾਰ ਖਰਾ ॥੧੦॥

ਏਕ ਖੁਦਾਇ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਏਹ ਬਾਂਗਾਂ ਦੇਵਹੁ ਔਰ (ਖਰਾ) ਚੰਗਾ (ਬੁਰਗੂ) ਕਾਜੀ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ (ਬਰ) ਫਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਖੁਰ) ਖਾਤਾ ਹੈ ਆਪ ਔ (ਦਾਰ) ਰਖਤਾ ਹੈ ਜਗਜਾਸੂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਬਖੋਰਹੁ ਖਾਣਾ ॥

ਦਿਲ ਦਰੀਆਉ ਧੋਵਹੁ ਮੈਲਾਣਾ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਧਰਮ ਕਾ ਖਾਣਾ ਹੈ ਏਹ ਹਲਾਲ ਖਾਵੋ॥ ਦਿਲ ਕੀਆਂ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲਾ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਦਰਿਆਉ ਮੈਂ ਧੋਵੋ॥

ਪੀਰੁ ਪਛਾਣੈ ਭਿਸਤੀ ਸੋਈ ਅਜਰਾਈਲੁ ਨ ਦੋਜ ਠਰਾ ॥੧੧॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਛਾਣੇ ਸੋ ਭਿਸਤੀ ਹੈ॥ (ਅਜਰਾਈਲੁ) ਫਰੇਸਤਾ ਤਿਸ ਕੋ ਦੋਜਕ ਮੈ ਨਹੀਂ (ਠਰਾ) ਠੇਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ॥੧੧॥

ਕਾਇਆ ਕਿਰਦਾਰ ਅਉਰਤ ਯਕੀਨਾ ॥

ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਮਾਣਿ ਹਕੀਨਾ ॥

ਦੇਹੀ ਜੋ (ਕਿਰਦਾਰ) ਸੁਭ ਕਰਤਤ ਵਾਲੀ ਕਰਨੀ॥ ਵਾ ਕਰਮ ਜਨ ਜਾਨਣੀ ਹੈ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਏਹ ਔਰਤ ਕਰਨੀ ਜੋ ਹਕ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਾ (ਮਾਣਿਹ) ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਇਹੁ ਤਮਾਸਿਆਂ ਕੇ ਰੰਗ ਵਾ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਤਮਾਸਿਆਂ ਕਾ ਦੇਖਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਪਾਕ ਪਾਕੁ ਕਰਿ ਹਦੂਰਿ ਹਦੀਸਾ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਿਰਾ ॥੧੨॥

ਨਾਪਾਕ ਮਨ ਕੋ ਪਾਕ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹਦੂਰ ਪਹੁਚਾਉਨੇ ਵਾਲੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਹਦੀਸ) ਸਿਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਜਾਣਕੈ (ਸਾਬਤ ਸੂਰਤਿ) ਹਰ ਸੂਰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸਨਮੁਖ ਰਹਣਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਅਪਨੀ ਸੂਰਤ ਕੋ ਸਾਬਤ ਰਖਣਾ ਏਹੁ ਸਿਰ ਪਰ ਪਗ ਬਾਂਧੋਂ॥੧੨॥

ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਮੋਮ ਦਿਲਿ ਹੋਵੈ ॥

ਅੰਤਰ ਕੀ ਮਲੁ ਦਿਲ ਤੇ ਧੋਵੈ ॥

ਮੁਸਲਮਾਨ ਤੌ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਕੋਮਲ ਚਿਤ ਹੋਵੈ ॥ ਭੇਦ ਕੀ ਜੋ ਮੈਲ ਹੈ ਸੋ ਦਿਲ ਸੇ ਧੋ ਦੇਵੈ॥

ਦੁਨੀਆ ਰੰਗ ਨ ਆਵੈ ਨੇੜੈ ਜਿਉ ਕੁਸਮ ਪਾਟੁ ਘਿਉ ਪਾਕੁ ਹਰਾ ॥੧੩॥

---

[1] ਪਰ ਘਰ ਦਾ ਨਿਤ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਲਿਆਉਣਾ॥ ਅਸਲ ਨਿਤ ਕੇ ਬੰਧਾਨ ਦਾ ਨਾਮੁ ਮਉਦੀਫਾ ਹੈ ਉਸੀ ਦਾ ਮਉਦੀਫਾ ਬਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਤ ਨੇਮ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰੋ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਰੰਗ ਕੇ ਨੇੜੇ ਨ ਆਵੈਂ ਵਹ ਐਸਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੈਸਾ ਫੂਲ ਔ ਰੇਸਮ ਪੁਨ: ਘੀ ਤਥਾ (ਹਰਾ) ਮ੍ਰਿਗਾਨ ਏਹੁ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਜਾ ਕਉ ਮਿਹਰ ਮਿਹਰ ਮਿਹਰਵਾਨਾ ॥
ਸੋਈ ਮਰਦੁ ਮਰਦੁ ਮਰਦਾਨਾ ॥

ਮੇਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਜਿਸਕੋ ਮੇਹਰ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸੋਈ ਮਰਦਾਂ ਵਿਖੈ (ਮਰਦਾਨਾ) ਬਹਾਦਰ ਮਰਦ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਸੇਖੁ ਮਸਾਇਕੁ ਹਾਜੀ ਸੋ ਬੰਦਾ ਜਿਸੁ ਨਜਰਿ ਨਰਾ ॥੧੪॥

ਜਿਸ ਪਰ (ਨਰਾ) ਨਿਅੰਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਨਦਰ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋਈ (ਸੇਖੁ) ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਜਪ ਤਪ ਕੀ (ਮਸਾਇਕੁ) ਮੇਹਨਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਮਕੇ ਕਾ ਹਾਜੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬੰਦਾ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥੧੪॥

ਕੁਦਰਤਿ ਕਾਦਰ ਕਰਣ ਕਰੀਮਾ ॥
ਸਿਫਤਿ ਮੁਹਬਤਿ ਅਥਾਹ ਰਹੀਮਾ ॥

ਹੇ (ਕਾਦਰ) ਸਮਰਥ ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ (ਕਰੀਮਾ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ (ਰਹੀਮਾ) ਰਹਿਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਅਥਾਹਿ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪਨੀ ਸਿਫਤ ਵਿਖੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੁਹਬਤ ਦੇਹ॥

ਹਕੁ ਹੁਕਮੁ ਸਚੁ ਖੁਦਾਇਆ ਬੁਝਿ ਨਾਨਕ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸ ਤਰਾ ॥੧੫॥੩॥੧੨॥

ਹੇ ਖੁਦਾਇ ਤੂੰ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਇਹ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹੁ ਬੰਦਸੇ ਖਲਾਸੇ ਹੋਣੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਹੈ॥ ਸੋ ਕਾਜੀ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰ ਕੇ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੫॥੩॥੧੨॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਊਚ ਬਿਰਾਜੇ ॥
ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਸਾਜੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਿਰਾਜਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਸਾਜਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਿ ਗਹਤ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਕਿਛੁ ਭਉ ਨ ਵਿਆਪੈ ਬਾਲ ਕਾ ॥੧॥

ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਔ (ਬਾਲਕਾ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਕੁਛ ਭੈ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਰਭ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਿਨਹਿ ਉਬਾਰਿਆ ॥
ਰਕਤ ਕਿਰਮ ਮਹਿ ਨਹੀ ਸੰਘਾਰਿਆ ॥

ਜਠਰ ਅਗਨ ਬੀਚ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਉਦਰ ਕੇ ਰਕਤ ਔ ਕਿਰਮੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਹਾਂ ਭੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਸਿਮਰਨੁ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿਆ ਓਹੁ ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਮਾਲਕਾ ॥੨॥

ਵਹੁ ਜੋ ਸਗਲ ਘਟਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਤਹਾਂ ਅਪਨਾ ਸਿਮਰਨ ਦੇਕੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹੈ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥ ਪੁਨ: ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਸਭਿ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਉ ਨਹੀ ਕਾਲ ਕਾ ॥੩॥

ਉਸ ਹਰੀ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਸਭ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕੇ ਜਾਪ ਮੈਂ ਕਾਲ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਸਮਰਥ ਅਕਥ ਅਗੋਚਰ ਦੇਵਾ ॥
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਸਾਮਰਥ ਅਕਥ ਔ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਹੈ॥ ਸਭ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰੀ ਪਾਲਕਾ ॥੪॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਔ ਉਤਭੁਜ ਜੋ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨ ਕੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਨਿਧਾਨਾ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ ਅੰਤਰਿ ਮਾਨਾ ॥

ਤਿਸਕੋ ਸਭ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਸਾਲਕਾ ॥੫॥

ਵਹੁ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਅੰਧੇ ਕੂਪ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਕੇ ਉਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਰਸਤੇ ਕੇ ਦੇਖਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਗਜਾਨਵਾਨ ਹੈਂ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੫

ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਮਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ॥ ਜੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਸਦੇ ਭਾਣੇ ਅਨਸਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਮਿਟਿਆ ਸਾਧਸੰਗ ਤੇ ਦਾਲਿਦ ਨ ਕੋਈ ਘਾਲਕਾ ॥੬॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸਕਾ ਭ੍ਰਮਣਾ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਕੋ ਦਾਲਿਦ੍ਰ (ਘਾਲਕਾ) ਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਗਾਉ ਗੁੋਪਾਲਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਮੰਗਹੁ ਰਵਾਲਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਉਤਮ ਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਕਰਿ॥ ਔ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗੋ॥

ਬਾਸਨ ਮੇਟਿ ਨਿਬਾਸਨ ਹੋਈਐ ਕਲਮਲ ਸਗਲੇ ਜਾਲਕਾ ॥੭॥

ਪੁਨ: ਬਾਸਨਾ ਕੋ ਮੇਟਕੇ ਨਿਰਵਾਸਨਾ ਹੋ ਜਾਈਏ ਇਸਤੇ ਪਾਪ ਸਭ ਜਲ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੭॥

ਸੰਤਾ ਕੀ ਇਹ ਰੀਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਨਾਲੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਤੋ ਇਹ ਰੀਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਾਥ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਆਰਾਧਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਉ ਸਿਮਰਤ ਕੀਜੈ ਆਲਕਾ ॥੮॥

ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਮਰਨੇ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਲਸ ਕਰੀਏ॥੮॥

ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਵਿਸਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਹਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਬਿਆਪਕ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਾ ਵਿਸਰਜਨ ਕਰ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ਬਨਿ ਜਲਿ ਪੂਰਨ ਥਾਲਕਾ ॥੯॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਕੇ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਬਨੋ ਔ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਸਥਲੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੯॥

ਤਤੀ ਵਾਉ ਨ ਤਾ ਕਉ ਲਾਗੈ ॥
ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ॥

ਜੋ ਇਕ ਰਸ ਜਾਗਕੇ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤਤੀ ਵਾਉ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਤਿਸੁ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਨ ਤਾਲਕਾ ॥੧੦॥

ਹਰੀ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਬਿਨੋਦ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਭੀ ਕੁਛ ਤਲਕ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੋਜਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੦॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਦੂਖ ਤਿਸੁ ਨਾਹੀ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਹੀ ॥

ਰੋਗ ਔ ਸੋਗ ਪੁਨ: ਦੁਖ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੇਹਿ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਖਾਲਕਾ ॥੧੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਪਾਲਕਾ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਕੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਹ॥੧੧॥

ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਪਿਆਰੇ ॥
ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਤੇਰੈ ਦਾਸ ਅਪਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਰਤਨੁ) ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤੇਰੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਦਾਸ ਰੰਗੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਤੁਧੁ ਜੇਹੇ ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਭਾਲਕਾ ॥੧੨॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਖੋਜੀਏ ਤੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥੧੨॥

ਤਿਨ ਕੀ ਧੂੜਿ ਮਾਂਗੈ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥
ਜਿਨ ਵਿਸਰਹਿ ਨਾਹੀ ਕਾਹੂ ਬੇਰਾ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਭੁਲਤਾ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈ ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹਰਿ ਨਾਲਕਾ ॥੧੩॥

ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਪਰਮ ਪਦ (ਧਾਈ) ਪਾਵਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਵਹੁ ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਾਜਨੁ ਮੀਤੁ ਪਿਆਰਾ ਸੋਈ ॥
ਏਕੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ॥

ਸਜਨ ਮੀਤ ਪੁਨ: ਪਿਆਰਾ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਖੋਟੀ ਮਤ ਕੋ ਖਇਕੈ ਏਕ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵੈ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਤਜਾਏ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਉਪਦੇਸੁ ਨਿਰਮਾਲਕਾ ॥੧੪॥

ਪੁਨ: ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਜਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਸੰਤ ਜਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਨਿਰਮਾਲਕਾ ਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਮੈਲ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧੪॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਵਿਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ॥

ਗੁਰਿ ਪਕੜਾਏ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਪੈਰਾ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਰਖਕੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਕੜਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਜਿਨਿ ਖੰਡਿਆ ਭਰਮੁ ਅਨਾਲਕਾ ॥੧੫॥

ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਭਿੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਥਾ ਵਾ ਅਨਾਦਿ ਕਾਲਕਾ ਭ੍ਰਮ ਥਾ ਸੋ ਖੰਡਿਆ ਹੈ ॥੧੫॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਸਰੈ ਨਾਹੀ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਉ ਧਿਆਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਸਾਸ ਸਾਸ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਾ ਬਿਸਰੈ॥ ਪੁਨ: ਅਠੇ ਪਹਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਵਡਾਲਕਾ ॥੧੬॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਵੱਡਾ ਰਖਜਕ ਹੈਂ॥੧੬॥੪॥੧੩॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਨਿਤ ਧਾਰੀ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਮਸਕਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰ॥ ਔ ਪੂਰਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਿ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰੀ ਸਭੁ ਆਗੈ ਜਗ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਤਨ ਮਨ ਸਭ ਆਗੇ ਅਰਪਨ ਕਰ ਧਰੀ ਤੇਰਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਾਮ ਸੁਹਾਵਣਾ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਸੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦੇ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਮਨ ਮੇ ਕਿਉਂ ਬਿਸਾਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਬਣਾਇ ਕੇ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੀਉ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਸਿ ਗਰਾਸਿ ਸਮਾਲੇ ਕਰਤਾ ਕੀਤਾ ਅਪਣਾ ਪਾਵਣਾ ॥੨॥

ਸੋ ਕਰਤਾ ਸਾਸ ਸਾਸ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਦਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਅਪਨਾ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਜੀਉ ਤਿਸਦਾ ਫਲ ਪਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕਰਮ ਫਲਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਊ ਨਾਹੀ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਰਖੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬਿਅਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਅਠੇ ਪਹਰ ਮਨ ਮੈਂ ਰਾਖ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੬

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਜੁ ਅਚੁਤ ਸੁਆਮੀ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾ ਪਾਵਣਾ ॥੩॥

ਅਗਿੜ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਸਾਧਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਭਜੁ ਇਸਤੇ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੇਗਾ॥੩॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਦਸਾ ਸਿਧਿ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਹਜ ਸੁਖ ਨਉ ਨਿਧਿ ॥

ਚਾਰ ਪਦਾਰਥ ਔ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਨਾਮ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਸਹਜ ਹੀ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਔਰ ਅਠਾਰੋਂ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਜੇ ਮਨ ਮਹਿ ਚਾਹਹਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੁਆਮੀ ਰਾਵਣਾ ॥੪॥

ਸਰਬ ਮੋਖ ਜੇ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ॥੪॥

ਸਾਸਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ਵਖਾਣੀ ॥
ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤੁ ਪਰਾਣੀ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਬੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਜਨਮ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਤ ਅਰਥਾਤ ਸੁਫਲ ਕਰ॥੫॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿੰਦਾ ਪਰਹਰੀਐ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਨਾਨਕ ਗਾਵਣਾ ॥੫॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਕੋ ਤਿਆਗੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਗਾਵਣਾ ਕਰਿ॥੫॥

ਜਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਕੁਲੁ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ॥
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਕੁਛ ਰੇਖਾ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਨ ਕੁਛ ਕੁਲ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨੀ ਪਾਵਣਾ ॥੬॥

ਜੋ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈ ਫੇਰ ਉਸਕੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਣਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਸ ਨੋ ਬਿਸਰੈ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥
ਜਲਤਾ ਫਿਰੈ ਰਹੈ ਨਿਤ ਤਾਤਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਬਿਸਰ ਜਾਏ॥ ਵਹੁ ਜਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਕੋ ਨਿਤ ਇਛਾ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਅਕਿਰਤਘਣੈ ਕਉ ਰਖੈ ਨ ਕੋਈ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿ ਪਾਵਣਾ ॥੭॥

ਤਿਸ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ ਕੋ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਉਸਕੋ ਤੌ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮੈਂ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨੁ ਧਨੁ ਜਿਨਿ ਸਾਜਿਆ ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਰਾਖਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਤਨ ਅਰ ਧਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ॥ ਪੁਨ: ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਰਖਕੇ ਜਿਸਨੇ ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਛਾਡਿ ਅਨ ਰਾਤਾ ਕਾਹੂ ਸਿਰੈ ਨ ਲਾਵਣਾ ॥੮॥

ਤਿਸ ਸਾਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਔ ਹੋਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਰਾਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੇ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਲਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਪਹੁਚਾਵਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਦੋਨੋ (ਸਿਰੈ) ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਤੇ ਗਿਆ ਹੈਂ॥੮॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਸਹਿ ਸਭਨ ਕੈ ਨੇਰੇ ॥

ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਕਿ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਪਰ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਿ ਕਰਿ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਸਰਬ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਥਿ ਹਮਾਰੈ ਕਛੂਐ ਨਾਹੀ ਜਿਸੁ ਜਣਾਇਹਿ ਤਿਸੈ ਜਣਾਵਣਾ ॥੯॥

ਔ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਕਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਜਣਾਇਆ ਚਾਹੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਆਪ ਜਣਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੯॥

ਜਾ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥
ਤਿਸ ਹੀ ਪੁਰਖ ਨ ਵਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਤੈਂ ਆਦਿ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੀ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ਦੂਸਰ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਣਾ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਸਰਣ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ (ਲਾਵਣਾ) ਕਰੀਤਾ ਨਹੀਂ॥੧੦॥

ਆਗਿਆ ਦੂਖ ਸੂਖ ਸਭਿ ਕੀਨੇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਬਿਰਲੈ ਹੀ ਚੀਨੇ ॥

ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਸਭ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ਜਤ ਕਤ ਓਹੀ ਸਮਾਵਣਾ ॥੧੧॥

ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਓਹੀ ਤੂੰ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਸੋਈ ਵਡ ਦਾਤਾ ॥
ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਵਡਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਵਹੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਔ ਕਰਮ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਲ ਸਹਾਈ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਣਾ ॥੧੨॥

ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਸੋਈ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੀਆਂ ਭਾਵਣਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਮਿਰਤੁ ਦੂਖ ਸੂਖ ਲਿਖਿ ਪਾਏ ॥
ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਬਧਹਿ ਘਟਹਿ ਨ ਘਟਾਏ ॥

ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਪੁਨ: ਮ੍ਰਿਤੂ ਤਿਸਨੇ ਲਿਖ ਪਾਏ ਹੈ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬਧਤੇ ਔ ਕਿਸੇ ਕੇ ਘਟਾਏ ਹੋਏ ਘਟਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ॥

ਸੋਈ ਹੋਇ ਜਿ ਕਰਤੇ ਭਾਵੈ ਕਹਿ ਕੈ ਆਪੁ ਵਵਾਵਣਾ ॥੧੩॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਮਕੋ ਸੁਖ ਦੇਹੁ ਏਹ ਕਹਿਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਗਵਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਸੇਈ ਕਾਢੇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਟੂਟੇ ਗਾਂਢੇ ॥

ਅੰਧੇ ਸੰਸਾਰ ਕੂਪ ਤੇ ਸੇ ਪੁਰਸ ਕਾਢੇ ਹੈਂ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕੇ ਟੂਟੇ ਹੁਏ ਆਪਨੇ ਸਾਥ (ਗਾਂਢੇ) ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਰਖੇ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਗੋਬਿੰਦੁ ਧਿਆਵਣਾ ॥੧੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੈ ਅਪਨੇ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਅਚਰਜ ਰੂਪੁ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ਹੇ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਦਾਨੁ ਮੰਗੈ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਵਣਾ ॥੧੫॥੧॥੧੪॥੨੨॥੨੪॥੨॥੧੪॥੬੨॥

ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਔ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧੫॥੧॥੧੪॥੨੨॥੨੪॥੨॥੧੪॥੬੨॥

ਮਾਰੂ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਔ ਅਧਕਾਰੀ ਕੋ ਸਫਲਤ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਗਾਹਕ ਗੁਣੁ ਵੇਚੀਐ ਤਉ ਗੁਣੁ ਸਹਘੋ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਗਾਹਕ ਸੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬੇਚੀਏ ਤੋ ਗੁਣ ਸਸਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਉ ਗੁਣੁ ਲਾਖ ਵਿਕਾਇ ॥

ਜੇ ਉਪਦੇਸ ਗੁਣਾ ਕਾ ਗਾਹਕ ਜਗਜਾਸੂ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੋ ਗੁਣ ਲਖੀਂ ਬਿਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਧਕਾਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਰਬੰਸ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੭

ਗੁਣ ਤੇ ਗੁਣ ਮਿਲਿ ਪਾਈਐ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਤੌ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਗੁਣ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਗਿਆਨ ਗੁਣ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮੁੋਲਿ ਅਮੁੋਲੁ ਨ ਪਾਈਐ ਵਣਜਿ ਨ ਲੀਜੈ ਹਾਟਿ ॥

ਸਰਧਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਮੋਲ ਗਿਆਨ ਕਿਸੇ ਮੋਲ ਕਰਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਔ ਕਿਸੀ ਹਾਟ ਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਤੋਲੁ ਹੈ ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਵੈ ਘਾਟਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਤੋਲ ਪੂਰਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਅਪਦਾ ਕਰਿ ਕਬੀ ਘਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧ ॥ ਅਬ ਮੌਲੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰਿ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪੁਰਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਭਰਮਸਹਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਨੀਤ ॥

ਇਕਿ ਬਾਂਧੇ ਇਕਿ ਢੀਲਿਆ ਇਕਿ ਸੁਖੀਏ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜਬ ਮੌਲੀ ਰੰਗੀਤੀ ਹੈ ਤਬ ਰੰਗਣੇ ਕੇ ਵਕਤ ਏਕ ਜਗਾ ਤੇ ਕਸਿ ਕਰਿ ਬੰਧੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਵਹੁ ਸੁਪੈਦ ਰਹਤੀ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਢਿਲੀ ਬੰਧੀਤੀ ਹੈ ਤਹਾ ਸਮਾਨ ਹੀ ਰੰਗ ਚੜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਲੀ ਜਾਗਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਰਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬੰਧਨੋ ਕਰਿ ਬੰਧੇ ਹੁਏ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਕੋਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਚੜਤਾ ਹੈ ਇਕ (ਢੀਲਿਆ) ਢਿਲਿਆਂ ਬੰਧਨਾਂ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਜਗਜਾਸੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰੰਗ ਚੜਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਥੋੜਾ, ਇਕ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਿ ਜੋ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗਾੜਾ ਰੰਗ ਚੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਜੋ ਕਥਨ ਕੀਏ ਅਗਿਆਨੀ ਸੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਮੰਨਿ ਲੈ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਚੁ ਰੀਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਮੰਨਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਕਰਨੀ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਵਹਾਰਕ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਜੋ ਹੈ ਤੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਨ ਕਰ ਲੈ ਸਚੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸਹਤ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਕਰ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਪਾਇਆ ਅਤਿ ਖੜਗੁ ਕਰਾਰਾ ॥

ਦੂਜਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗੜੁ ਕਟਿਆ ਮੋਹੁ ਲੋਭੁ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਤੀਖਣ ਖੜਗ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਰੂਪ ਕਿਲਾ ਤੋੜ ਕਰਿ ਲੋਭ ਮੋਹੁ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿਕ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੋ ਕਾਟਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਸਚ ਸੰਜਮਿ ਮਤਿ ਊਤਮਾ ਹਰਿ ਲਗਾ ਪਿਆਰਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਬੀਚਾਰਿਆ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਸੰਜਮ ਕਰ ਊਤਮੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਹਰੀ ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ ॥੧॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸਚ ਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਕੇਦਾਰਾ ਰਾਗਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਐ ਭਾਈ ਸਬਦੇ ਕਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਿਦਾਰਾ ਰਾਗ ਗਾਵਿਆ ਮਾਰੂ ਔ ਕਿਦਾਰੇ ਕਾ ਭੇਦ ਥੋੜਾ ਹੀ ਹੈ ਤੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਗਾਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਦਾਰਾ ਰਾਗੁ ਗਾਵਿਆ ਤੌਂ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰੇ ਵਾ (ਰਾਗਾ) ਪ੍ਰੀਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ (ਕੇ) ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੌਂ ਓਹ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਪੁਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰੇ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਿਉ ਮਿਲਦੋ ਰਹੈ ਸਚੇ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਵਿਚਹੁ ਮਲੁ ਕਟੇ ਆਪਣੀ ਕੁਲਾ ਕਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰੁ ॥

ਔ ਸਤ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਰਹੇ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਧਰੇ ਪੁਨ: ਅਪਨੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਿਚੋਂ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਕਟੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣਾ ਕੀ ਰਾਸਿ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਅਵਗਣ ਕਢੈ ਵਿਡਾਰਿ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਔਗਨੁਾਂ ਕੋ (ਵਿਡਾਰਿ) ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਜਾਣੀਐ ਗੁਰੂ ਨ ਛੋਡੈ ਆਪਣਾ ਦੂਜੈ ਨ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਛੋਡੇ ਨਹੀਂ ਔ ਦੂਜੇ ਪਰ ਪਿਆਰ ਨਾ ਧਾਰੇ ਭਾਵ ਜੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਦੇਰੀ ਹੈ ਤੌਂ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਰਖੇ ਡੋਲੇ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਾਗਰੁ ਦੇਖਉ ਡਰਿ ਮਰਉ ਭੈ ਤੇਰੈ ਡਰੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਦ ਮੈਂ ਡਰ ਮਰਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਭੈ ਮੈਂ ਰਹਾਂ ਤੋ ਡਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖੀਆ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾ ਨਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋਂਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਪਰਸੰਨ ਹੋਵੋਂਗਾ॥੨॥

ਮਃ ੪ ॥

ਚੜਿ ਬੋਹਿਥੈ ਚਾਲਸਉ ਸਾਗਰੁ ਲਹਰੀ ਦੇਇ ॥

ਜੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚੜਕੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਓਰ ਚਲੀਏ ਤੌਂ ਆਗੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਲਹਰੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨ ਹੈਂ ॥

ਠਾਕ ਨ ਸਚੈ ਬੋਹਿਥੈ ਜੇ ਗੁਰੁ ਧੀਰਕ ਦੇਇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਮਲਾਹ ਧੀਰਜ ਦੇਵੈ ਤੋ ਸਚੇ ਜਹਾਜ ਕੋ (ਠਾਕ) ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤਿਤੁ ਦਰਿ ਜਾਇ ਉਤਾਰੀਆ ਗੁਰੁ ਦਿਸੈ ਸਾਵਧਾਨੁ ॥

ਜੇ ਗੁਰੂ ਮਲਾਹ ਤਾਰਨੇ ਮੈਂ ਸਾਵਧਾਨ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਦਰ ਪਰ ਜਾਇ ਉਤਾਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਦਰਗਹ ਚਲੈ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਾਨ ਸੰਜੁਕਤ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿਹਕੰਟਕ ਰਾਜੁ ਭੁੰਚਿ ਤੂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਕਮਾਈ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕੇ ਗ ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਰਾਜ ਤੂੰ ਭੋਗ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਚੀ ਕਮਾਈ ਕਰਿ॥

ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਬੈਠਾ ਨਿਆਉ ਕਰਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਨਿਸਚੇ ਰੂਪ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠਾ ਨਿਆਂਉ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜਾਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ ਸੰਸੇ ਨਵਿਰਤਿ ਕਰਿ ਔ ਸਤਸੰਗਤ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਕੋ ਮਿਲਾਈ ਰਖ॥

ਸਚਾ ਉਪਦੇਸੁ ਹਰਿ ਜਾਪਣਾ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ॥

ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਬਣ ਆਈ ਹੈ॥

ਐਥੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਸੁਖਦਾਤਾ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ (ਅੰਤਿ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਓਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਊਪਜੀ ਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ (ਸੋਝੀ) ਗ੍ਯਾਤ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਉਤਪਤ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਭੂਲੀ ਭੂਲੀ ਮੈ ਫਿਰੀ ਪਾਧਰੁ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹੂਈ ਭਾਵ ਅਗ੍ਯਾਨ ਸਹਿਤ ਭੂਲੀ ਫਿਰੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਹੇ॥ ਪੁਨ:

ਪੂਛਹੁ ਜਾਇ ਸਿਆਣਿਆ ਦੁਖੁ ਕਾਟੈ ਮੇਰਾ ਕੋਇ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰ ਹੂਆ॥ ਮੈਂ ਜਾਇਕੈ ਸਿਆਣਿਆਂ ਪੰਡਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਤੋ ਪੁਛੋਂ ਭਲਾ ਜੇ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਸੇ ਰੂਪ ਦੁਖ ਤੌ ਭੀ ਨਾ ਗਿਆ ਪੁਨ:॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਜਨੁ ਉਤ ਹੀ ਠਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜਬ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਚਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਵਸੇ ਤਬ ਸਾਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ (ਉਤ ਹੀ) ਉਸੀ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੇਂ ਦੇਖ ਲਏਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀਐ ਸਿਫਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਚੇ ਸਿਫਤੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਪੇ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਆਪਿ ਆਪੇ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ (ਕਰਣੀ ਕਾਰ) ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਕਾਰ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਮਾਉਣੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਕਿਸ ਹੀ ਬਖਸਿ ਲਏ ਆਪੇ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ ਹੋਇਕੈ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਚਾਨਣੁ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਦੁਖ ਬਿਖੁ ਜਾਲੀ ਨਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਚਾਨਣ ਹੂਆ ਹੈ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਜਹਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਜਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਾਇਆ ਵੇਖਿ ਨ ਭੁਲੁ ਤੂ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖਾ ॥

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਸਭੁ ਝੂਠੁ ਦਰਬੁ ਲਖਾ ॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਦੇਖਕੈ ਨਾ ਭੁਲ ਇਹ ਚਲਦਿਆਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਜਿਤਨਾਂ ਦਰਬੁ ਲਖਾਂ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁ ਨ ਬੂਝਈ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਜਮ ਖੜਗੁ ਕਲਖਾ ॥

ਜੋ ਅਗਯਾਨੀ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਜੋ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਖੜਗ ਕੋ (ਕਲਖਾ) ਖੈਂਚੀ ਖੜਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਖਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੮

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਆਪੇ ਹਰਿ ਰਖਾ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਜੀਵ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪੰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਉਨਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਤਿਨਕਾ ਰਾਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰੁ ਨਹੀ ਭੇਟਿਆ ਭੈ ਕੀ ਨਾਹੀ ਬਿੰਦ ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਵਣੁ ਦੁਖੁ ਘਣਾ ਕਦੇ ਨ ਚੂਕੈ ਚਿੰਦ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਨਹੀਂ ਔ ਭੈ ਕੀ ਭੀ (ਬਿੰਦੁ) ਗਯਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ (ਚੂਕੈ) ਹਟਤੀ॥

ਕਾਪੜ ਜਿਵੈ ਪਛੋੜੀਐ ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਘੜੀਆਲੁ ॥

ਜੈਸੇ ਕਪੜਾ ਧੋਬੀ ਪਟੜੇ ਪਰ ਪਛਾੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੈਸੇ ਘੜੀ ਵਾ ਅਧੀ ਘੜੀ ਮੈਂ ਘੜਿਆਲ ਕੋ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭੈ ਰਹਿਤ ਨਿਗੁਰੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਚੁਕੈ ਜੰਜਾਲੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੇ ਸਿਰੋਂ ਜਨਮ ਰੂਪ ਜੋ (ਜੰਜਾਲੁ) ਬੰਧਨ ਹੈ ਸੋ ਚੂਕੈ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਢੂਢੀ ਸਜਣਾ ਹਉਮੈ ਬੁਰੀ ਜਗਤਿ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਹਮਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਬਾਤ ਢੂੰਢੀ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਝੁਰੁ ਹੀਅੜੇ ਸਚੁ ਚਉ ਨਾਨਕ ਸਚੋ ਸਚੁ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾ ਝੁਰੋ ਤੁਮ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰੋ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਇਹੁ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤੁਮਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸਚ ਹੀ ਨਜਰ ਆਵੇਗਾ॥੨॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਬਖਸਿਓਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪੇ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਨਾਮਿ) ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਓਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣੇ ॥

ਪਹਿਲੇ ਉਨਕੋ ਆਪੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਨਮੁਖ ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ ਸਚੈ ਦਰਿ ਜਾਣੇ ॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ਜਿਨ ਰਾਮ ਪਛਾਣੇ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇਕੈ ਵਹੁ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਭੀ ਜਾਣੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਜੀ ਪਛਾਣਾ ਹੈ ਵਹੁ (ਐਥੈ) ਇਸ ਲੋਕ (ਓਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਸੇ ਜਨ ਜਿਨ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਹਉ ਕੁਰਬਾਣੇ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸੇ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੪॥

ਕੁਚਜੀ ਅਨਚਾਰਨ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਮਹਲ ਕੁਚਜੀ ਮੜਵੜੀ ਕਾਲੀ ਮਨਹੁ ਕਸੁਧ ॥

ਜੋ (ਮਹਲ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮੜ) ਸਰੀਰ ਕੋ (ਵੜੀ) ਵਡਿਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੁਚਜੀ ਹੈ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਕਾਲੀਹ ਪੁਨ: ਮਨ ਤੇ ਭੀ ਅਸੁਧ ਹੈ॥

ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਤਾ ਪਿਰੁ ਰਵੈ ਨਾਨਕ ਅਵਗੁਣ ਮੁੰਧ ॥੧॥

ਜੇ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪਿਰੀ ਕੋ (ਰਵੈ) ਮਿਲੈ ਵਾ ਜਪੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਗੁਣ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਚੁ ਸੀਲ ਸਚੁ ਸੰਜਮੀ ਸਾ ਪੂਰੀ ਪਰਵਾਰਿ ॥

(ਸਾ) ਵਹੁ ਸਚੇ ਸੰਜਮ ਵਾਲੀ ਹੈ ਸਾਚ ਸੀਲ ਆਦਿ ਪਰਵਾਰ ਜੋ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਪੂਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਦਾ ਭਲੀ ਪਿਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਹਿਤ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਦਾ ਭਲੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨਾਂ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਆਪਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਥਮ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਆਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੁਧ ਬਾਣੀ ਨੇ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਹਰੀ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਿਨੀ ਚਾਖਿਆ ਅਨ ਰਸ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੋਰ ਰਸੋਂ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਭਏ ਫਿਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਗਵਾਇਆ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਹਰੀ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਲਈ ਫਿਰਨਾ ਇਸ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਔ ਪਰਲੋਕ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਪਿਰ ਖੁਸੀਏ ਧਨ ਰਾਵੀਏ ਧਨ ਉਰਿ ਨਾਮੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ (ਪਿਰ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਖੁਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਵੀਐ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਖੁਸੀ ਕਿਸ ਪਰ ਹੈ? ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਾਰਨ ਰੂਪ ਸੀਗਾਰ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਧਨ ਆਗੈ ਖੜੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਨਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਧਨ ਆਗੈ ਖੜੀ) ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾ ਵਾਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਸੁਰੈ ਪੇਈਐ ਕੰਤ ਕੀ ਕੰਤੁ ਅਗੰਮੁ ਅਥਾਹੁ ॥

ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਸਮਝਾ ਹੈ ਪਤੀ ਕੈਸਾ ਅਗੰਮ ਔ ਅਥਾਹੁ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੁੋਹਾਗਣੀ ਜੋ ਭਾਵਹਿ ਵੇਪਰਵਾਹ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਹਾਗਣੀ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਵੇਪਰਵਾਹ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਖਤਿ ਰਾਜਾ ਸੋ ਬਹੈ ਜਿ ਤਖਤੈ ਲਾਇਕ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਉਤਮ ਅਧਕਾਰੀ ਗ੍ਯਾਨ ਤਖਤ ਕੇ ਲਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗਿਆਨ ਤਖਤ ਪਰ ਬਿਰਾਜਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸਚੁ ਰਾਜੇ ਸੇਈ ॥

ਏਹਿ ਭੂਪਤਿ ਰਾਜੇ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਚਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚੇ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਰਾਜੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਜਾਦੇ ਬਿਲਮ ਨ ਹੋਈ ॥

ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਇਸਕੋ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹਣਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜਾਂਦਿਆਂ ਰਤੀ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚਾ ਏਕੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਸੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਈ ॥੬॥

ਏਕ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਹੀ ਨਿਸਚਲ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਨਿਸਚਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬ ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਪਿਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਖਾਲੀ ਨਾਹਿ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਪਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪਤੀ ਹੈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਬਿਨਾਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਸੇ ਹੈਂ ਜੇਹੜੀਆਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਈਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨ ਕੇ ਅਧਿਕ ਤਰੰਗ ਕਿਉ ਦਰਿ ਸਾਹਿਬ ਛੁਟੀਐ ॥

ਮਨ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਉਛਾਲ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਅਨਸਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਣੇ ਸੇ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਛੂਟੀਐਂਗੇ॥

ਜੇ ਰਾਚੈ ਸਚ ਰੰਗਿ ਗੂੜੈ ਰੰਗਿ ਅਪਾਰ ਕੈ ॥

ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜੇ ਰਾਚੇ ਤੌ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਸਘਨ ਆਤਮਾਂ ਨੰਦ ਕੌ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਛੁਟੀਐ ਜੇ ਚਿਤੁ ਲਗੈ ਸਚਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਚਿਤ ਸਚ ਮੈਂ ਲਗ ਜਾਏ ਤਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੁ ਹੈ ਕਿਉ ਕੀਮਤਿ ਕੀਜੈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੀ ਜਾਵੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੮੯

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਸਾਜੀਅਨੁ ਆਪੇ ਵਰਤੀਜੈ ॥

ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਆਪ ਤਿਸ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਸਚੁ ਕੀਮਤਿ ਕੀਜੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਇਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਕੀਮਤ ਕਰੀਏ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਕਮਲੁ ਬਿਗਾਸਿਆ ਇਵ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਸਬਦੀਓਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦਵਾਰੇ (ਇਵ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹਰੀ ਰਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਠਾਕਿਆ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਵੀਜੈ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੁਖ ਮੈਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੋਏ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾ ਮੈਲਾ ਨਾ ਧੁੰਧਲਾ ਨਾ ਭਗਵਾ ਨਾ ਕਚੁ ॥

ਨਾਨਕ ਲਾਲੋ ਲਾਲੁ ਹੈ ਸਚੈ ਰਤਾ ਸਚੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੈ॥ ਕੈਸਾ ਅਨੰਦ ਹੈ? ਨਾ (ਮੈਲਾ) ਤਮੋਂ ਗੁਣੀ ਹੈ ਨਾ (ਧੁੰਧਲਾ) ਰਜੋ ਗੁਣੀ ਹੈ ਨਾ (ਭਗਵਾ) ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਹੈ ਨਾ (ਕਚੁ) ਤੀਨ ਗੁਣ ਮਿਸ੍ਰਤ ਅਨੰਦ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਹਜਿ ਵਣਸਪਤਿ ਫੁਲੁ ਫਲੁ ਭਵਰੁ ਵਸੈ ਭੈ ਖੰਡਿ ॥

ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਤਸੰਗ ਬਣਾਸਪਤੀ ਹੈ ਫੁਲੁ ਧਰਮ ਫਲੁ ਗਿਆਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਭਵਰੁ ਜੋ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਭੈ ਖੰਡਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਰਵਰੁ ਏਕੁ ਹੈ ਏਕੋ ਫੁਲੁ ਭਿਰੰਗੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਤਰੋਵਰ ਧਰਮ ਫੁਲ ਗ੍ਯਾਨ ਫਲੁ (ਭਿਰੰਗੁ) ਭੌਰਾ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੈ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜੋ ਜਨ ਲੂਝਹਿ ਮਨੈ ਸਿਉ ਸੇ ਸੂਰੇ ਪਰਧਾਨਾ ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਸਦਾ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਜਿਨੀ ਆਪੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੀਆ ਕਾ ਇਹੁ ਮਹਤੁ ਹੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਮਾਨਾ ॥

ਗਿਆਨੀਆਂ ਕਾ ਏਹੁ ਬਡਾ ਮੁਰਾਤਬਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਸਚੁ ਲਾਇ ਧਿਆਨਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੈ ਧਿਆਨ ਲਾਇਕੈ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਮਨੁ ਜੀਤਿਆ ਜਗੁ ਤਿਨਹਿ ਜਿਤਾਨਾ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮਨ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਹੀ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ॥੮॥ ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜੋਗੀ ਹੋਵਾ ਜਗਿ ਭਵਾ ਘਰਿ ਘਰਿ ਭੀਖਿਆ ਲੇਉ ॥

ਜੇਕਰ ਜੋਗੀ ਹੋਵਾਂ ਅਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾ ਪੁਨ: ਘਰ ਘਰ ਸ ਭੀਖਿਆ ਲੇਵੋਂ॥

ਦਰਗਹ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਕਿਸੁ ਕਿਸੁ ਉਤਰੁ ਦੇਉ ॥

ਜਬ ਦਹਗਹਿ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏਗਾ ਤੌ ਮੈਂ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੌ ਉਤਰ ਦੇਉਂਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਸੇ ਭਿਛਿਆ ਮਾਂਗ ਕੇ ਖਾਤੇ ਹੋ ਉਨਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਤੁਮ ਭਾਗੀ ਹੋਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁੰਨ ਕੇ ਵਹੁ ਭਾਗੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗੇਂਗੇ ਤੌ ਕਿਸ ਕਿਸ ਨਾਲ ਝਗੜੋਗੇ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂਆ ਤੇ ਪੂਛਿਆ ਹਮਕੋ ਕਿਆ ਕਰਤਬ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਿਖਿਆ ਨਾਮੁ ਸੰਤੋਖੁ ਮੜੀ ਸਦਾ ਸਚੁ ਹੈ ਨਾਲਿ ॥

ਭਿਖਿਆ ਤੌ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਧਾਰਣ ਰੂਪ ਮੜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਸਮਾਧੀ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਨਾਲ ਜਾਨਣਾ ॥

ਭੇਖੀ ਹਾਥ ਨ ਲਧੀਆ ਸਭ ਬਧੀ ਜਮਕਾਲਿ ॥

ਭੇਖੀਆਂ ਨੇ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਹਾਥਿ) ਥਾਹ ਨਹੀਂ (ਲਧੀਆ) ਪਾਈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਬਧੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗਲਾ ਝੂਠੀਆ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਬਾਤਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ ਇਕ ਨਾਮ ਸਚਾ ਹੈ ਹੇ ਜੋਗੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲੁ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਤੁ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਸੋ ਦਰੁ ਸੇਵਿਹੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਦਰ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਏ ਸੋ ਐਸਾ ਦਰ ਕੋਈ ਨ ਸੇਵੀਓ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਲੋੜਿ ਲਹੁ) ਭਾਵ ਢੂੰਢ ਲੇਵੋ ਜਿਸ ਜੇਡਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਛੂਟੀਐ ਲੇਖਾ ਮੰਗੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਤੇ ਛੁਟੀਏਗਾ ਪੁਨ: ਲੇਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇਗਾ॥

ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਸਚਾ ਓਹੁ ਸਬਦੁ ਦੇਇ ॥

ਕੈਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਸਚ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗੇ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਓਹੁ ਸਚਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਜਿਸ ਦੈ ਸਚੁ ਹੈ ਤਨੁ ਮਨੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਦੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਤਨੁ ਭੀ ਸਚਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆਂ ਵਹੁ ਹੁਕਮ ਸਚੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵਸੀ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ ਵਹੁ ਸਚੇ ਕੇ ਬੀਚ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੂਰਮੇ ਮਰੇ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੂਰੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਮਰਹਿ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਸੂਰਮੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੇ ਆਪੁ ਨ ਪਛਾਣਨੀ ਦੂਜੈ ਪਚਿ ਜਾਵਹਿ ॥

ਵਹੁ ਅਗਿਆਨੀ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਹੀ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਤਿ ਕਰੋਧ ਸਿਉ ਲੂਝਦੇ ਅਗੈ ਪਿਛੈ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ॥

ਅਤੀ ਕਰੋਧ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਭਾਵਈ ਵੇਦ ਕੂਕਿ ਸੁਣਾਵਹਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਐਸੇ ਵੇਦ ਕੂਕ ਕੇ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹੰਕਾਰਿ ਮੁਏ ਸੇ ਵਿਗਤੀ ਗਏ ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ॥੯॥

ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਮੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਖੋਟੀ ਗਤੀ ਕੋ ਗਏ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮਰਤੇ ਜਨਮਤੇ ਫੇਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਗਉ ਹੋਇ ਨ ਊਜਲਾ ਲੋਹੇ ਨਾਵ ਨ ਪਾਰੁ ॥

ਯਾਵਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਮਲਿਨਤਾ ਹੈ ਤਾਵਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਵਾ ਆਪ ਕੀ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਤਯਾਗ ਸੇ ਹੋਵੇ ਹੈ ਯੇ ਕਹਨੇ ਹਾਂ ਕਾਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੇ ਯਥਾ ਕਾਕ ਸੇ ਹੰਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈ ਔ ਲੋਹੇ ਕੇ ਪਿੰਡ ਕੋ ਬੇੜੀ ਸਮਝ ਕੇ ਪਾਰ ਹੋਵੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਤਥਾ ਜੀਵ ਭੀ ਮਲਨਤਾ ਰੂਪ ਕਾਕ ਸੁਭਾਵ ਸੇ (ਪਾਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤਿਆਗ ਸੇ ਹੀ ਪਾਰ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਹੈ॥

ਪਿਰਮ ਪਦਾਰਥੁ ਮੰਨਿ ਲੈ ਧੰਨੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਮੰਨ ਲਏ ਉਸ ਕੇ (ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ) ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ (ਧੰਨੁ) ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਊਜਲਾ ਸਿਰਿ ਕਾਸਟ ਲੋਹਾ ਪਾਰਿ ॥

ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਪਛਾਣੈ ਤਾਂ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਰੂਪ ਕਾਗ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸਤਿਸੰਗ ਕਾਸ੍ਰਿ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜੜ ਜੀਵ ਰੂਪ ਲੋਹਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਛੋਡੈ ਭੈ ਵਸੈ ਨਾਨਕ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤੌ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਭ ਕਰਣੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥੧ ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਰੂ ਮਾਰਣ ਜੋ ਗਏ ਮਾਰਿ ਨ ਸਕਹਿ ਗਵਾਰ ॥

ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਾਰੂ ਸਥਲ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕੇ॥

ਨਾਨਕ ਜੇ ਇਹੁ ਮਾਰੀਐ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੁਆਰੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਨਾ ਮਰੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਏਹ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਜੇ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਰਿਆ ਚਾਹੇ॥

ਨਾਨਕ ਮਨ ਹੀ ਕਉ ਮਨੁ ਮਾਰਸੀ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਮਨੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਾ ਸੁਖ ਮਨ ਮਲਨ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋਇ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਮਿਲੇ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੦

ਪਉੜੀ ॥

ਦੋਵੈ ਤਰਫਾ ਉਪਾਈਓਨੁ ਵਿਚਿ ਸਕਤਿ ਸਿਵ ਵਾਸਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਦੋ ਤਰਫਾਂ ਆਪ ਹੀ ਉਪਾਈਆਂ ਹੈਨ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਕਤਿ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਨ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਿਵ) ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਸਕਤੀ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਬਿਨਾਸਾ ॥

ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਸੇਵਿਐ ਸਾਤਿ ਪਾਈਐ ਜਪਿ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ॥

ਸੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਵਾਸੋਂ ਕੋ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਾਂਤ ਪਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਸੋਧਿ ਦੇਖੁ ਊਤਮ ਹਰਿ ਦਾਸਾ ॥

ਸਭ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਸੋਧ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸੇ ਊਚੇ ਹਰੀਕੇ ਦਾਸ ਹੀ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਨਾਮੇ ਬਲਿ ਜਾਸਾ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਥਿਰ ਹੋਤਾ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤੋ ਨਾਮ ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਹੋਵਾ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋਤਕੀ ਵੇਦ ਪੜਾ ਮੁਖਿ ਚਾਰਿ ॥

ਪੰਡਤ ਹੋਵਾਂ ਔਰ ਜੋਤਸੀ ਭੀ ਹੋ ਜਾਵੋਂ ਪੁਨ: ਚਾਰ ਹੀ ਵੇਦ ਮੁਖਾਗ੍ਰ ਪੜਾਂ॥

ਨਵ ਖੰਡ ਮਧੇ ਪੂਜੀਆ ਅਪਣੈ ਚਜਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਔ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਮੈਂ ਪੂਜਿਆ ਜਾਵਾਂ ਪੁਨ: ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਭੀ ਬੀਚਾਰਕੇ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਜੋ ਲੋਕ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ॥

ਮਤੁ ਸਚਾ ਅਖਰੁ ਭੁਲਿ ਜਾਇ ਚਉਕੈ ਭਿਟੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਅਰ ਅਚਾਰੀ ਐਸਾ ਹੋਵਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਚੌਂਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਕੋਈ ਛੂਹੇ ਨਹੀਂ ਇਹ ਪੂਰਬ ਬਾਤੋਂ ਮੈ ਲਗ ਕੇ ਸਚਾ ਜੋ ਅਬਨਾਸੀ ਪੁਰਖ ਹੈ ਵਹੁ (ਮਤੁ) ਜੇ ਭੁਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਕਰਮ ਭੀ ਮੇਰਾ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਜਾਇ॥

ਝੂਠੇ ਚਉਕੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚਾ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੌਂਕੇ ਆਦਿ ਸਭ ਕਰਮ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਇ ਸਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਮੋਖ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਨਦਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੰਟਕੁ ਕਾਲੁ ਏਕੁ ਹੈ ਹੋਰੁ ਕੰਟਕੁ ਨ ਸੂਝੈ ॥

ਅਫਰਿਓ ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਤਦਾ ਪਾਪੀ ਸਿਉ ਲੂਝੈ ॥

ਏਕ ਕਾਲ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਹੋਰ ਦੁਖਦਾਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਵਹੀ ਅਮੋੜ ਹੋਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗੜਤਾ ਲੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਭੇਦੀਐ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਬੂਝੈ ॥

ਜੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੌ (ਭੇਦੀਐ) ਜਾਣੀਏ ਤਉ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਛੁਟੀਐ ਜੋ ਮਨ ਸਿਉ ਜੂਝੈ ॥

ਜੋ ਮਨ ਸਿਉਂ ਲੜ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਕਰੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੀਝੈ ॥੧੧॥

ਮਨ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ ॥

(ਰਜਾਈ) ਹੋਕੇ ਸਭ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੋਕੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਸਾਖਤੀ) ਕਰੜਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਜੀਵ ਕਬੂਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਲੇਖਾ ਮੰਗਸੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇਖਿ ਨ ਭੂਲੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇਖ ਕੋ ਨਾ ਭੂਲ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ (ਸਾਹਿਬੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਲੇਖਾ ਮੰਗਣਾ ਹੈ॥

ਦਿਲ ਦਰਵਾਨੀ ਜੋ ਕਰੇ ਦਰਵੇਸੀ ਦਿਲੁ ਰਾਸਿ ॥

ਅਪਨੇ ਦਿਲ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ (ਦਰਵਾਨੀ) ਦਰ ਪਰ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਜੇ ਦਰਵੇਸੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਕੀ ਇਹੁ (ਰਾਸਿ) ਸਚੇ ਦਿਲਕੀ (ਦਰਵੇਸੀ) ਫਕੀਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦਿਲ ਰਾਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਫਕੀਰੀ ਹੈ॥

ਇਸਕ ਮੁਹਬਤਿ ਨਾਨਕਾ ਲੇਖਾ ਕਰਤੇ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਇਸਕ) ਸ਼ੌਕ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ (ਕਰਤੇ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ (ਪਾਸਿ) ਲ੍ਹਾਂਭੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਅਲਗਉ ਜੋਇ ਮਧੂਕੜਉ ਸਾਰੰਗਪਾਣਿ ਸਬਾਇ ॥

ਜੋ ਇਕਾਂਤ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ (ਮਧੂਕੜਉ) ਮਧੁਕਰੀ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਧੁਕਰ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮਧੁ ਨਾਮ ਦੈਤ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕੋ ਕੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਵਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸੋ ਸਾਰੰਗ ਪਾਣੀ ਕੋ ਸਾਰੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਹੀਰੈ ਹੀਰਾ ਬੇਧਿਆ ਨਾਨਕ ਕੰਠਿ ਸੁਭਾਇ ॥੨॥

ਪੁਨ: ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਹੀਰਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੀਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਕੰਠ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਇਕੈ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾਲੁ ਵਿਆਪਦਾ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ਲਾਗੇ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਾਰਿ ਪਛਾੜਸੀ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਠਾਗੇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਲ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੋ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨੇ ਠਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੋ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਾਲ ਮਾਰਕੈ ਪਛਾੜਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਵੇਲਾ ਹਥਿ ਨ ਆਵਈ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡੁ ਲਾਗੇ ॥
ਤਿਨ ਜਮ ਡੰਡੁ ਨ ਲਗਈ ਜੋ ਹਰਿ ਲਿਵ ਜਾਗੇ ॥

ਉਨਕੋ ਜਮਕਾ ਦੰਡ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਫੇਰ ਮਾਨੁਖਾ ਜਨਮ ਵੇਲਾ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮਕਾ ਡੰਡਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੁਧੁ ਛਡਾਵਣੀ ਸਭ ਤੁਧੈ ਲਾਗੇ ॥੧੨॥

ਏਹੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔ (ਤੁਧੈ) ਤੈਨੇ ਹੀ ਛੁਡਾਵਣੀ ਹੈ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸਰਬੇ ਜੋਇ ਅਗਛਮੀ ਦੂਖੁ ਘਨੇਰੋ ਆਥਿ ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ (ਅਗਛਮੀ) ਇਸਥਤੀ ਰੂਪ (ਜੋਇ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਉ ਤੌਂ ਦੁਖ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਆਥਿ) ਹੈ॥

ਕਾਲਰੁ ਲਾਦਸਿ ਸਰੁ ਲਾਘਣਉ ਲਾਭੁ ਨ ਪੂੰਜੀ ਸਾਥਿ ॥੧॥

ਜੀਵ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਲਰ ਕੋ ਲਾਦਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਲੰਘਣਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਜੋ ਸਾਥ ਨਾ ਹੋਈ ਇਸਤੇ ਆਤਮ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪੂੰਜੀ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ ਤੂ ਅਖੁਟਉ ਦਰਬੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਅਪਾਰ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜੋ ਸਾਚੋ ਅਖੁਟ ਦਰਬ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਸੰਚਨ ਕਰ ॥

ਨਾਨਕ ਵਖਰੁ ਨਿਰਮਲਉ ਧੰਨੁ ਸਾਹੁ ਵਾਪਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਨਾਮ ਵਖਰ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਧੰਨਿ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਵਪਾਰੀ ਸਿਖ ਭੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗਯ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪੂਰਬ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਰਾਣਿ ਲੈ ਮੋਟਉ ਠਾਕੁਰੁ ਮਾਣਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਪੂਰਬਲੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੈ ਯਾਦ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਥੀ ਔ (ਮੋਟਉ) ਵੱਡਾ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਨੰਦ ਕੋ ਮਾਣੁ॥

ਮਾਥੈ ਊਭੈ ਜਮੁ ਮਾਰਸੀ ਨਾਨਕ ਮੇਲਣੁ ਨਾਮਿ ॥੩॥

ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖੜੇ ਹੋਕੇ ਜਮਦੂਤ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਚੋਟਾਂ ਮਾਰੇਂਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪਕੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਮੇਲਣਾ ਕਰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਪਿੰਡੁ ਸਵਾਰਿਓਨੁ ਵਿਚਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ॥

ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਰੀਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਇਸਕੇ ਬੀਚ ਨੌ ਨਿਧ ਰੂਪ ਵਾ ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਅਨੁ ਤਿਨ ਨਿਹਫਲ ਕਾਮੁ ॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਇਕਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਇਕਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਆਪਨਾ ਆਪ ਹੀ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਕਨੀ ਸੁਣਿ ਕੈ ਮੰਨਿਆ ਹਰਿ ਊਤਮ ਕਾਮੁ ॥

ਇਕਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਉਨਕੇ ਹਰੇਕ ਕਾਮ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਉਪਜਿਆ ਗਾਇਆ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਮੁ ॥੧੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆਪ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਰੁ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ॥੧੩॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੧

ਭੋਲਤਣਿ ਭੈ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹੇਕੈ ਪਾਧਰ ਹੀਡੁ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੁਲ ਜਾਣੈ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੈ ਵਸਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਪਾਧਰ) ਰਸਤਾ (ਹੀਡੁ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਡਾਹਪਣਿ ਦੁਖੁ ਘਣੋ ਤੀਨੇ ਥਾਵ ਭਰੀਡੁ ॥੧॥

ਅਤੀ (ਡਾਹਪਣਿ) ਡਹਿਕਣੇ ਅਰਥਾਤ ਭ੍ਰਮਣੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਤੀਨੇ ਥਾਵ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਪਾਪੋਂ ਕਰਿ ਭਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਹ ਲੋਕ ਸਰਬ ਬੈਕੁੰਠ ਤੀਨ ਥਾਵੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਭਰਿਸਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਾਂਦਲੁ ਬੇਦਿ ਸਿ ਬਾਜਣੋ ਘਣੋ ਧੜੀਐ ਜੋਇ ॥

ਬੇਦ ਰੂਪ ਢੋਲ (ਸਿ) ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਬਾਜ ਰਹਿਆ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਬਹੁਤ (ਧੜੀਐ) ਪਖਾਂ ਵਾਲਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ। ਕੌਨ ਪਖ ਹੈ? ਕਰਮ ਉਪਾਸਨਾ ਯਗਦਾਨ ਤਪ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂ ਬੀਜਉ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਤੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲੁ ਨਾਮ ਔ ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔ (ਬੀਜਉ) ਬੇਦ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਗਰੁ ਗੁਣੀ ਅਥਾਹੁ ਕਿਨਿ ਹਾਥਾਲਾ ਦੇਖੀਐ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਰਚਤ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਅਥਾਹੁ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਕਿਸਨੇ (ਹਾਥਾਲਾ) ਅੰਤ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਨਾਸ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਵਡਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਪਾਰਿ ਪਵਾ ॥

ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਔ ਬੇ ਪਰਵਾਹਿ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੇ ਵਹੁ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਏਸ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੰਘ ਜਾਵਾਂ॥

ਮਝ ਭਰਿ ਦੁਖ ਬਦੁਖ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਦੁਖ ਬਦੁਖ) ਦੁਖ ਸਾਥ ਔਰ ਦੁਖ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤੇ ਦੁਖ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰੀ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨੀ ਅੰਦਰੁ ਭਾਲਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਜੋ ਇਛਨਿ ਸੋ ਪਾਇਦੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁਹਾਵੇ ਕਰ ਅੰਦਰ ਖੋਜਿਆ ਹੈ॥ ਔ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਨ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਤਿਨ ਕਾ ਮਿਤੁ ਹੈ ਜਮ ਮਗਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਧਰਮਰਾਇ ਜਮੁ ਜੋ ਤਿਨ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਨਕੋ ਅਪਨੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧੪॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥

ਸੁਣੀਐ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ ਸੁਰਗਿ ਮਿਰਤਿ ਪਇਆਲਿ ॥

ਏਕ ਹੀ ਬੇਦੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੰਤੋਂ ਦਾਰੇ ਭੀ ਏਕ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੁਰਗ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਈ ਮੇਟਿਆ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਨਾਲਿ ॥

ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਤੇ ਭੀ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੋ ਤਿਸਨੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜੀਅ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ॥

ਕਉਣੁ ਮੂਆ ਕਉਣੁ ਮਾਰਸੀ ਕਉਣੁ ਆਵੈ ਕਉਣੁ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੂਆ ਕੌਨ ਔ ਮਰਤਾ ਕੌਨ ਪੁਨ: ਆਵਤਾ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਜਾਤਾ ਕੌਨ ਹੈ?

ਕਉਣੁ ਰਹਸੀ ਨਾਨਕਾ ਕਿਸ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਕੌਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਕਿਸਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ? ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਹਉ ਮੁਆ ਮੈ ਮਾਰਿਆ ਪਉਣੁ ਵਹੈ ਦਰੀਆਉ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲਾ ਮੂਆ ਹੈ ਔ ਜੀਵ ਕੋ ਮਮਤਾ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਔ ਵਾਸਨਾ ਜਿਸਕੀ ਦਰਿਆਉ ਸਮ ਵਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਥਕੀ ਨਾਨਕਾ ਜਾ ਮਨੁ ਰਤਾ ਨਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਮਨ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਸਨਾ ਨਿਵਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਵਹੀ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਪਾਂਚਵਾਂ ਉਤਰ॥

ਲੋਇਣ ਰਤੇ ਲੋਇਣੀ ਕੰਨੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਲੋਇਣੀ ਸਰਬ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲਾ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨੇਤਰ ਰਤੇ ਹੈਂ ਕੰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜਸ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਿਆਤ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥ਛੇਵਾਂ ਉਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਜੀਭ ਰਸਾਇਣਿ ਚੂਨੜੀ ਰਤੀ ਲਾਲ ਲਵਾਇ ॥

ਜੀਭ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ (ਚੂਨੜੀ) ਲੇ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਲਾਲ ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਲਵਾਇ) ਜਪਣੇ ਜਪਾਵਣੇ ਬੀਚ ਰਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਮੁਸਕਿ ਝਕੋਲਿਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥੨॥

ਤਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਜਸ ਰੂਪ ਸੁਗੰਧੀ ਸੇ (ਝਕੋਲਿਆ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੋ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ॥

ਇਸ ਜੁਗ ਅਰਥਾਤ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਿਧੀਆਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਇਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਸਾਥ ਸਹਾਈ ਹੋਇਕੈ ਚਲੇਗਾ॥

ਏਹੁ ਅਖੁਟੁ ਕਦੇ ਨ ਨਿਖੁਟਈ ਖਾਇ ਖਰਚਿਉ ਪਲੈ ॥

ਇਹ ਨਾਮੁ ਅਖੁਟ ਹੈ ਕਬੀ ਨਿਖੁਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਖਾਓ ਜਪੋ ਖਰਚੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਹੁ ਚਾਹੋ ਪਲੇ ਬਾਂਧੋ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਜਮਕੰਕਰ ਜਮਕਲੈ ॥

ਜਮਕੇ ਦੂਤ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜਮਕੇ ਭੇਜੇ ਹੁਏ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ॥

ਸੇ ਸਾਹ ਸਚੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਲੈ ॥

ਸੇ ਸਾਹ ਗੁਰੂ ਔ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿਖ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਧਨ ਪਲੇ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜਾ ਆਪਿ ਹਰਿ ਘਲੈ ॥੧੫॥

ਜਾਂ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਆਪ ਭੇਜੇ ਤਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਵਾਪਾਰੈ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਬਿਖੁ ਵਿਹਾਝਹਿ ਬਿਖੁ ਸੰਗ੍ਰਹਹਿ ਬਿਖ ਸਿਉ ਧਰਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕੇ ਵਪਾਰ ਕੀ ਸਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਬਿਸਿਆਂ ਕੋ ਹੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਵਿਹਾਝਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਬਿਸਿਆਂ ਸਾਥ ਹੀ ਪਿਆਰ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰਹੁ ਪੰਡਿਤ ਸਦਾਇਦੇ ਮਨਹੁ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਬਾਹਰੋਂ ਤੌ ਬੁਧੀਮਾਨ ਸਦਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਸੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਭਜਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਨ ਲਾਇਨੀ ਵਾਦੀ ਧਰਨਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹਰੀ ਸਾਥ ਤੋ ਚਿਤ ਲਾਵਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਔ ਝਗੜਿਓਂ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾਦਾ ਕੀਆ ਕਰਨਿ ਕਹਾਣੀਆ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਕਰਹਿ ਆਹਾਰੁ ॥

ਪੁਨ: ਕਹਾਣੀਆਂ ਭੀ ਝਗੜਿਆਂ ਕੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਉਦਰ ਪੂਰਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲਾ ਹੋਰੁ ਮੈਲਾ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ॥

ਜਗਤ ਬੀਚ ਤੌ (ਰਾਮ) ਹਰਿ ਬਯਾਪਕ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਰਮਲਾ ਹੈ ਹੋਰ ਸਭ ਅਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਲਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਨੀ ਹੋਇ ਮੈਲੇ ਮਰਹਿ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਵਹੁ ਗਵਾਰ ਮੈਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੋਂ ਸਹਿਤ ਹੋਇਕੈ ਮਰੇਂਗੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਦੁਖੁ ਲਗਾ ਬਿਨੁ ਸੇਵਿਐ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨੇ ਤੋ ਦੁਖ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦਾਤਾ ਸੁਖੈ ਦਾ ਆਪੇ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤਿਸੀ ਕੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਗਤੁ ਹੈ ਨਿਰਧਨੁ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਾਹੀ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਜਗਤ ਨਿਰਧਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਪਾਹੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਨੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹੰਤਾ ਔਰ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੨

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੂ ਨ ਪਾਈਐ ਜੇ ਬਹੁਤੁ ਲੋਚਾਹੀ ॥

ਜੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਭੀ ਚਾਹੇ ਤਉ ਭੀ ਭਾਗਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਜੰਮੈ ਮਰੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਛੁਟਾਹੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਕੈ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਰਕੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਫੇਰੀ ਸੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੀ ਛੁਡਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰੈ ਕਿਸੁ ਆਖੀਐ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥੧੬॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ? ਦੂਜਾ ਤੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸੰਤੀ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥

ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਮਰਥ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਭਾਵ ਜਗਯਾਸੂਆਂ ਨੇ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਇਸੁ ਧਨ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਇਤੁ ਧਨਿ ਪਾਇਐ ਭੁਖ ਲਥੀ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਇਸ ਨਾਮ ਧਨ ਕੇ ਪਾਇਆਂ ਭੁਖ ਲਹ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸੁਖ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਜਿੰਨ੍ਾ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨੀ ਪਾਇਆ ਆਇ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਾਮ ਧਨ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਕੈ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਜਗਤੁ ਨਿਰਧਨੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਨੋ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਿਰਧਨ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਹੇਤ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਫਿਰਦਾ ਸਦਾ ਰਹੈ ਭੁਖ ਨ ਕਦੇ ਜਾਇ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਸਦਾ ਧਨ ਵਾਸਤੇ ਫਿਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੀ ਭੂਖ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਸਾਂਤਿ ਨ ਕਦੇ ਆਵਈ ਨਹ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਪੁਨਾ ਸਾਂਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇਕੈ ਬਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਚਿੰਤ ਚਿਤਵਦਾ ਰਹੈ ਸਹਸਾ ਕਦੇ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਦਾ ਚਿੰਤਾ ਹੀ ਚਿਤਵਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਸਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਭਵੀ ਸਤਿਗੁਰ ਨੋ ਮਿਲੈ ਤਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਤੀ ਉਸ ਕੀ ਭਵੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜੇ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਔ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕਮਾਵੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਇਸ ਲੋਕ ਬੀਚ ਤੋ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਮੈਂ ਰਹੇ ਅੰਤ ਕੋ ਸਚੇ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਇਸ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਸਿਮਰਹੁ ਭਾਇਰਹੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰੋ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੀ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ॥

ਖਾਣਾ ਸਬਦੁ ਚੰਗਿਆਈਆ ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਸਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਔ ਭਲਿਆਈਆਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਪੈਨਣੁ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਓਹੁ ਊਜਲਾ ਮੈਲਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ॥

ਪੈਨਣਾਂ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਾ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਫਤ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਯੰਪਤੀ ਉਜਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮੈਲਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਉਸਕੋ ਪਾਪ ਕੋਈ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਥੋੜਾ ਕਦੇ ਨ ਹੋਇ ॥

ਉਸਨੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਚਾ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਬੀ ਭੀ ਥੋੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਵਹੁ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਦੇਹੀ ਨੋ ਸਬਦੁ ਸੀਗਾਰੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੀਵ ਕੋ ਤੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਹੀ ਉਤਮ ਸੀਗਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝੀਐ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਵਿਖਾਲੇ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ (ਸੋਇ) ਪਰਮੇਸਰ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਤਰਿ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਾਪੈ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮਾਦਿ ਗੁਣ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਾਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਹਉਮੈ ਅਗਿਆਨੁ ਗਵਾਪੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਈਐ ਤੋ ਹੰਤਾ ਪੁਨ: ਮਮਤਾ ਤਥਾ ਅਗਯਾਨ ਗਵਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰਪੂਰੁ ਹੈ ਚਾਖਿਆ ਸਾਦੁ ਜਾਪੈ ॥

ਅੰਤਰ ਹੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪੂਰਨ ਹੈ ਚਖਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਵਾਦ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਚਾਖਿਆ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸੇ ਹਰਿ ਰਸਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭੈ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸੇਈ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪੀਆਇਆ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ॥੧੭॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਪਿਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਫੇਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤੇ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਲੋਕੁ ਅਵਗਣਾ ਕੀ ਬੰਨ੍ਹੈ ਗੰਠੜੀ ਗੁਣ ਨ ਵਿਹਾਝੈ ਕੋਇ ॥

ਲੋਕ ਤੋ ਔਗੁਣੋਂ ਕੀ ਗੰਢ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਤੇ॥

ਗੁਣ ਕਾ ਗਾਹਕੁ ਨਾਨਕਾ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਹਕ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਗੁਣ ਪਾਈਅਨ੍ਹਿ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਗੁਣ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਤਿਸ ਪਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਸਮਾਨਿ ਹਹਿ ਜਿ ਆਪਿ ਕੀਤੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜੌਨ ਸੇ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪਨੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਸਮਾਨ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਦੁੰਦ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਲੀਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮੰਨਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਦਰਿ ਰਾਜਾ ਤਖਤੁ ਹੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਨਿਆਉ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਸੋ ਤਖਤ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜੀਵ ਚੈਤੰਨ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਾਜਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਖੈ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਦਰੁ ਜਾਣੀਐ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲੁ ਅਸਰਾਉ ॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਜੋ (ਮਹਲੁ) ਸਾਖੀ ਚੈਤੰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਿ (ਦਰੁ) ਅੰਦਰ ਹੀ ਜਾਣ ਲਈਦਾ ਹੈ॥

ਖਰੇ ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਈਅਨਿ ਖੋਟਿਆ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਖਰੇ ਪਰਖ ਕਰਕੇ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ ਔ ਖੋਟਿਆਂ ਕੋ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਸਦਾ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ॥

ਸਭ ਮੈਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਸਦਾ ਸਚਾ ਹੀ ਨਿਆਉਂ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰਸੁ ਆਇਆ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਨਾਉ ॥੧੮॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰਸੁ ਆਇਆ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਹਉ ਮੈ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੂ ਨਾਹੀ ਤੂ ਹੋਵਹਿ ਹਉ ਨਾਹਿ ॥

ਜਗਯਾਸੂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੇ ਮੈਂ ਹਉਂ ਕਰੋ ਤੌ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਜਬ ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਬ (ਹਉ) ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੩

ਬੂਝਹੁ ਗਿਆਨੀ ਬੂਝਣਾ ਏਹ ਅਕਥ ਕਥਾ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਇਹ ਜੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਾ ਸਮਝਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦੁਆਰੇ ਸਮਝੋ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ਅਲਖੁ ਵਸੈ ਸਭ ਮਾਹਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਤਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜੋ ਅਲਖ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਜਾਣੀਐ ਜਾਂ ਸਬਦੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਅਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸ ਜਾਏ ਤਾਂ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਗਇਆ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਜਾਹਿ ॥

ਜਿਨਕਾ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੂਖ ਹੀ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈਐ ਊਤਮ ਮਤਿ ਤਰਾਹਿ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ ਉਤਮ ਮਤੀਆਂ ਕੋ ਸਿਖਿਆ ਦੇਕੇ (ਅਲਖੁ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਲਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨਾ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਹੰ ਹੰਸਾ ਜਪੁ ਜਾਪਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਤਿਸੈ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਹੰ ਹੰਸੋ ਇਸ ਅਭੇਦ ਚਿੰਤਨ ਰੂਪ ਜਪਕੋ ਜਪਹੁ ਜਿਸਨੇ ਇਹ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਜਿਨਿ ਪਰਖਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰਿ ਮਨ ਵਿਖੇ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਪਰਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਥਾਰਥ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚਿ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੈ ਨੋ ਆਪੁ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਹਉਮੈ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹੰਤਾ ਔ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਦੁਤਰੁ ਤਰੇ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਜਿਸ ਮੈਂ ਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨ ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਦਰੁ ਨ ਭਾਲਨੀ ਮੁਠੇ ਅਹੰਮਤੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅੰਦਰੋਂ ਨਹੀਂ ਖੋਜਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੰਤਾ ਰੂਪ ਮਤ ਮੈਂ ਮੋਹੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਭਵਿ ਥਕੇ ਅੰਦਰਿ ਤਿਖ ਤਤੇ ॥

ਚਾਰੇ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਤੌਂ ਥਕੇ ਹੈਂ ਅੰਤਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਉਨਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ (ਤਤੇ) ਅਰਥਾਤ ਤਮੋਗੁਣੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ ਨ ਸੋਧਨੀ ਮਨਮੁਖ ਵਿਗੁਤੇ ॥

ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸੋਧਤੇ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਿ ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਸਤੇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗਤੇ ॥੧੯॥

ਜੋ ਜਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਹਰਿ ਜਪਕੇ ਜਿਨਾ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਗਤੇ) ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਕਰੇ ਆਪਿ ਆਪੇ ਆਣੈ ਰਾਸਿ ॥

ਜਿਸਨੇ ਜੀਵ ਕਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਕੇ ਖਾਨ ਪਹਿਰਾਨ ਕੋ ਭੀ ਜੋ ਆਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਕੰਮ ਰਾਸ ਲਿਆਉਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੈ ਅਗੈ ਨਾਨਕਾ ਖਲਿਇ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਕੇ ਅਗੇ (ਖਲਿਇ) ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਾਧਾਨ ਹੋਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਦੇਖਿਆ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਜਗਤ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਇਸਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔ ਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਫਲ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਜਾ ਘਰਿ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੇ (ਘਰਿ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਓਹੀ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੁਛ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਹੋ ਸੋ ਤਿਸੀਕੋ ਕਹੀਏ ਵਾ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੇ ਥੋਕ ਵਿਸਾਰਿ ਇਕੋ ਮਿਤੁ ਕਰਿ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇ ਨਿਹਾਲੁ ਪਾਪਾ ਦਹੈ ਹਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਇਕੋ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਂਗਾ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰੀ (ਦਹੈ) ਜਲਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਸਟ ਕਰੇਗਾ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਚੁਕੈ ਜਨਮਿ ਨ ਜਾਹਿ ਮਰਿ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਸੋਗਿ ਨ ਮੋਹਿ ਜਰਿ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਚੁਕ ਜਾਏਗਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਫੇਰੇ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਏਗਾ ਜੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰੇਂਗਾ ਸੋਗ ਤਥਾ ਮੋਹ ਮੈਂ ਨਾ ਜਲੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਮਨ ਮਹਿ ਸੰਜਿ ਧਰਿ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨੇ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਰਖੁ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਮਾਇਆ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮਾਂਗੈ ਦੰਮਾ ਦੰਮ ॥

ਇਸ ਜੀਵਕੇ ਮਨਤੇ ਮਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤੀ (ਦੰਮਾ ਦੰਮ) ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਮਾਇਆ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕਰੰਮ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸਭ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਇਸੀਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਪਰ ਉਸ ਕੀ (ਕਰੰਮ) ਕਿਰਪਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਚਲਈ ਕਿਆ ਲਪਟਾਵਹਿ ਅੰਧ ॥

ਮਾਇਆ ਤਾਂ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੇ ਅੰਧੇ ਤੂੰ ਇਸਮੈਂ ਕਿਆ ਲਪਟਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧਿਆਇ ਤੂ ਤੂਟਹਿ ਮਾਇਆ ਬੰਧ ॥੨॥

ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣ ਧਿਆਇ ਜਿਸਤੇ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਬੰਧ) ਫਾਹੇ ਤੂਟ ਜਾਏਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭਾਣੈ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਓਨੁ ਭਾਣੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਅਨਸਾਰ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮੰਨਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿਓਨੁ ਭਾਣੈ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਨੇ ਸਚ ਨੂੰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਣੇ ਜੇਵਡ ਹੋਰ ਦਾਤਿ ਨਾਹੀ ਸਚੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ ॥

ਭਾਣੇ ਮੰਨਣ ਜੇਡੀ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਦਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਔ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਭੀ ਨਿਸਚੇ ਆਖਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਅਸੀਂ ਸਚੁ ਕਹਿਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈਂ ਮਥੇ ਤੇ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖ਼ਜਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਕਮਾਇਆ ਵਾ ਸਚ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਗਤੀ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਅੰਦਰਿ ਗਿਆਨੁ ਨਹੀ ਭੈ ਕੀ ਨਾਹੀ ਬਿੰਦ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਕੀ ਗਜਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਇਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮਾਰਣਾ ਜਿ ਆਪਿ ਮਾਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਮੋਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਕਾ ਕੀ ਮਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਤ੍ਰੀ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨ ਕੀ ਪਤ੍ਰੀ ਵਾਚਣੀ ਸੁਖੀ ਹੂ ਸੁਖੁ ਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਹਾਲ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਸੁਣਾਵਣਾ ਹੈ ਇਹ ਮਨਕੀ ਪਤ੍ਰੀ ਵਾਚਣੇ ਕਰ ਇਸਸੇ ਫਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੁਖਾਂ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸਾਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਭਲਾ ਆਖੀਐ ਜਿ ਬੂਝੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਾਲਾਹੇ ਹਰਿ ਪੜੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਦਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰੇ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਪੜੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੪

ਆਇਆ ਓਹੁ ਪਰਵਾਣੁ ਹੈ ਜਿ ਕੁਲ ਕਾ ਕਰੇ ਉਧਾਰੁ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸੋ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰੇ॥

ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਪੁਛੀਐ ਕਰਣੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥

(ਅਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪੁਛੀਤੀ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਹੋਰੁ ਕੂੜੁ ਪੜਣਾ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਣਾ ਬਿਖਿਆ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹੋਰ ਪੜਨਾ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਓਹ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਬਿਖਿਆ) ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਪਿਆਰ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਵਈ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਖੁਆਰੁ ॥

ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਤੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸਤੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਖੁਆਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖਦਾ ਆਪੇ ਸਭੁ ਸਚਾ ॥

ਜੋ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਖਸਮ ਕਾ ਸੋਈ ਨਰੁ ਕਚਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਕਚਾ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਲਾਇਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਚਾ ॥

ਸਭਨਾ ਕਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰਚਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਹਰੀ ਸਚਾ ਜਹਾਂ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਡਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹਰਿ ਸਚਾ ਆਪ ਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸਭਨਾਂ

ਜੀਵਾਂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਇਕ ਹੈ ਇਹੁ ਨਿਸਚਾ ਤਿਸ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ (ਰਚਾ) ਤਤਪਰ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਸਭਿ ਤਿਸ ਦੇ ਜਚਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਏ ਸਭ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਜਚਾ) ਜਾਚਕ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਨਚਾਇਦਾ ਤਿਵ ਹੀ ਕੋ ਨਚਾ ॥੨੨॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਉਂ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਜੀਵ ਨਚਤਾ ਹੈ॥੨੨॥੧॥ਸੁਧ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਇਸ ਮੈਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੁਧੁ ਸਮਝ ਕਰਨੀ॥

ਮਾਰੂ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ਡਖਣੇ ਮਃ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਸ ਮੈਂ ਲੰਮੇ ਦੇਸ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਦਦੇ ਅਖਰ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਡਡਾ ਬੋਲੇਗਾ ਇਸੀ ਕਰ ਡਖਣੇ ਕੀ ਵਾਰ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਆਗੇ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਵਾ ਡਖਣੇ ਛੰਦੋਂ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ॥

ਤੂ ਚਉ ਸਜਣ ਮੈਡਿਆ ਡੇਈ ਸਿਸੁ ਉਤਾਰਿ ॥
ਨੈਣ ਮਹਿੰਜੇ ਤਰਸਦੇ ਕਦਿ ਪਸੀ ਦੀਦਾਰੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਜਨ ਜੇ ਤੂੰ ਕਹੇਂ ਤੌ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਸੀਸ ਉਤਾਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਦੇਵੋਂ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਕੋ (ਕਦਿ ਪਸੀ) ਕਬ ਦੇਖੇਂਗੇ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨੀਹੁ ਮਹਿੰਜਾ ਤਊ ਨਾਲਿ ਬਿਆ ਨੇਹ ਕੂੜਾਵੇ ਡੇਖੁ ॥

ਮੇਰਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ (ਬਿਆ) ਦੂਜੇ ਨੇਹੁ ਝੂਠੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਪੜ ਭੋਗ ਡਰਾਵਣੇ ਜਿਚਰੁ ਪਿਰੀ ਨ ਡੇਖੁ ॥੨॥

ਹੇ ਪਤੀ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰੁ ਤੈਨੂੰ ਨਾ ਦੇਖੋਂ ਕਪੜੇ ਔ ਭੋਗ ਸਭ (ਡਰਾਵਣੇ) ਭੈਦਾਇਕ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਉਠੀ ਝਾਲੂ ਕੰਤੜੇ ਹਉ ਪਸੀ ਤਉ ਦੀਦਾਰੁ ॥

ਹੇ (ਝਾਲੂ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਪਤੀ ਜਬ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਉਠੀ) ਉਥਾਨ ਹੋਵੈ ਵਾ ਜਬ ਮੈਂ (ਝਾਲੂ) ਪ੍ਰਾਤਹਿਕਾਲ ਉਠੋਂ ਤਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਦੀਦਾਰੁ (ਪਸੀ) ਦੇਖੋਂ॥

ਕਾਜਲੁ ਹਾਰ ਤਮੋਲ ਰਸੁ ਬਿਨੁ ਪਸੇ ਹਭਿ ਰਸ ਛਾਰੁ ॥੩॥

ਕਾਜਲਹਾਰ ਤੰਬੋਲ ਅਰਥਾਤ ਪਾਨੋਂ ਕੇ ਬੀੜੇ ਏਹ ਜੋ ਸਭ ਬਾਹਰਲੇ ਰਸ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਭੇ ਹੀ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾ (ਕਾਜਲੁ) ਪਖੰਡ ਦੀ ਸਮਾਧੀ (ਹਾਰੁ) ਪਖੰਡ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਿਣਾ (ਤਮੋਲ) ਮਿਠੇ ਵਾਕ ਬੋਲਣੇ (ਰਸ) ਜੋ ਕਾਬਜ ਦੇ ਰਸ ਸਮਝਣੇ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਦੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਸਚੁ ਸਭੁ ਧਾਰਿਆ ॥

ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ ਔ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੈਨੇ ਸੰਸਾਰ ਧਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀਤੋ ਥਾਟੁ ਸਿਰਜਿ ਸੰਸਾਰਿਆ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਵਿਚ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਥਾਟੁ ਅਰਥਾਤ ਬਣਾਉ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਗਿਆ ਹੋਏ ਬੇਦ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਕਰ ਬੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਪਾਪ ਪੁੰਨੋਂ ਕੋ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਿਸਥਾਰਿਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਸਨ ਸਿਵ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਕਰਿ ਇਨਕੋ ਤੈਨੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਵਾ ਇਨੋਂ ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਵ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸਾਜਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ਸਵਾਰਿਆ ॥
ਵੇਕੀ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਅੰਤਰਿ ਕਲ ਧਾਰਿਆ ॥

ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਕੇ ਨੌ ਖੰਡ ਸਾਜ ਕੇ ਭਾਵ ਜੰਬੂ ਦੀਪਕੇ ਨਵ ਖੰਡ ਹੈਂ ਇਸ ਉਪਲਖਤ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਹਰਿਰੰਗੋਂ ਕੋ ਬਣਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ਸਚੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਣਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਸਭ ਬਿਧਿ ਆਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥੧॥

ਤੂੰ ਸਭ ਬਿਧੀਆਂ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੈਂਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜੇ ਤੂ ਮਿਤ੍ਰੁ ਅਸਾਡੜਾ ਹਿਕ ਭੋਰੀ ਨਾ ਵੇਛੋੜਿ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਕ ਭੋਰਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾ ਵਿਛੋੜਿ ਭਾਵ ਇਕ ਖਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਭੁਲ॥

ਜੀਉ ਮਹਿੰਜਾ ਤਉ ਮੋਹਿਆ ਕਦਿ ਪਸੀ ਜਾਨੀ ਤੋਹਿ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਜੀਉ) ਮਨ ਮੇਰਾ ਤੈਨੇ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਦ ਦੇਖਾਂਗਾ॥੧॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਦੁਰਜਨ ਤੂ ਜਲੁ ਭਾਹੜੀ ਵਿਛੋੜੇ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਹੇ ਦੁਰਜਨ ਤੂੰ ਤੋ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲ ਜਾਹੁ ਹੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੂੰ ਮਰ ਜਾਹੁ॥

ਕੰਤਾ ਤੂ ਸਉ ਸੇਜੜੀ ਮੈਡਾ ਹਭੋ ਦੁਖੁ ਉਲਾਹਿ ॥੨॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਕੇ ਉਪਰ ਸੌਂ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋਹੁ ਮੇਰਾ ਸਭੋ ਦੁਖ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਲਾਹਿ ਦੇਹੁ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇ ਆਪ ਦੁਰਜਨਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿ ਕਹੋ ਹਮ ਸਮਝੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਦੁਰਜਨੁ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਹੈ ਵੇਛੋੜਾ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ॥

ਸਜਣੁ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਜਿਸੁ ਮਿਲਿ ਕੀਚੈ ਭੋਗੁ ॥੩॥

ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਦੁਰਜਨ ਹੈ ਔ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਸਜਨ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਭੋਗ ਕਰੀਐ ਅਰਾਥਾਤ ਆਪ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਅਗਮ ਦਇਆਲੁ ਬੇਅੰਤੁ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੈ ਕਉਣੁ ॥

ਤੂੰ ਅਗਮ ਔ ਦਇਆ ਕਾ ਘਰ ਅਰ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਐਸਾ ਕੌਣ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕਹੇ॥

ਤੁਧੁ ਸਿਰਜਿਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਤੂ ਨਾਇਕੁ ਸਗਲ ਭਉਣ ॥

ਤੈਨੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤੂੰਹੀ ਸਗਲ ਭੌਣੋਂ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਸਗਲ ਰਉਣ ॥

ਤੇਰੀ ਸਕਤੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਾਰੇ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕੈ ਤੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਗ ਉਧਰਣ ॥

ਤੁਝ ਕਉ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈਂ ਔ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੫

ਤੁਧੁ ਥਾਪੇ ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਤੂ ਕਰਤਾ ਸਗਲ ਧਰਣ ॥

ਤੈਨੇ ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਕੀਆ ਤੁਧੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਗੈ ਤ੍ਰਿਣ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਤੈਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤ੍ਰਿਣ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਵਹਿ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਤਿਸੁ ਲਾਵਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਦਇਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਹੋਰਤੁ ਉਪਾਇ ਨ ਲਭਹੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਣ ॥੨॥

ਹੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹਾਰ ਤੂੰ ਹੋਰ ਉਪਾਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜੇ ਤੂ ਵਤਹਿ ਅੰਙਣੇ ਹਭ ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਰੂਪ ਵੇਹੜੇ ਮੈਂ ਫਿਰੇਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂ ਤੋਂ ਦੇਹ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਸਭ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸਫਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਹਿਕਸੁ ਕੰਤੈ ਬਾਹਰੀ ਮੈਡੀ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਕੰਤ ਇਕ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਹੈ॥੧ ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਹਭੇ ਟੋਲ ਸੁਹਾਵਣੇ ਸਹੁ ਬੈਠਾ ਅੰਙਣੁ ਮਲਿ ॥

ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਉਸ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਜਿਸਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪ ਵੇਹੜਾ ਤੂੰ ਮਲ ਬੈਠਾ ਹੈਂ॥

ਪਹੀ ਨ ਵੰਞੈ ਬਿਰਥੜਾ ਜੋ ਘਰਿ ਆਵੈ ਚਲਿ ॥੨॥

ਤਿਸਕਾ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਪਹੀ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਜੋ ਘਰ ਮੈਂ ਚਲ ਕਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ਕੰਤ ਕੂ ਕੀਆ ਹਭੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਲੀਏ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਸੇਜ ਵਿਛਾਈ ਹੈ ਔ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਸੀਂਗਾਰ ਭੀ ਸਭ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਤੀ ਮੰਝਿ ਨ ਸਮਾਵਈ ਜੇ ਗਲਿ ਪਹਿਰਾ ਹਾਰੁ ॥੩॥

ਜਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਤਬ ਇਤਨੀ ਬੀਚ ਰੜਕ ਨਹੀਂ ਸਮਾਵਤੀ ਜੋ ਗਲ ਮੈਂ ਹਾਰ ਪਹਿਨ ਲਵਾਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਗਾੜਤਾ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਨਾਂ ਵਾ ਅਹਾਰਾਦਕੋਂ ਕੀ ਗਲ ਕਰਨੀ ਇਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਬੀਚ ਸਮਾਵਤੀ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵਹੀ ॥

ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਔ ਬਿਆਪਕ ਪਰਮੇਸਰ ਪੁਨ: ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈਂ

ਤੂ ਹੁਕਮੀ ਸਾਜਹਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਾਜਿ ਸਮਾਵਹੀ ॥

ਹੇ ਹੁਕਮੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਬਣਾਇ ਕੇ ਸਮਾਇ ਲੇਤਾ ਭਾਵ ਪਰਲੋ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਕਿਉ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਵਹੀ ॥

ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਜਾਤਾ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਤੂ ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤਹਿ ਆਪਿ ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਖਾਵਹੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਭ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਹੀ ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਭੰਡਾਰਿਓਂ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਏਹਿ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ਕੀਮ ਨ ਪਾਵਹੀ ॥

ਇਸੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦਿਕ ਸਭ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ॥

ਜਿਸੁ ਹੋਵਹਿ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਤਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਵਹੀ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੀ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਕਬੀ ਭੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥੩॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾ ਮੂ ਪਸੀ ਹਠ ਮੈ ਪਿਰੀ ਮਹਿਜੈ ਨਾਲਿ ॥

ਜਾ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤੌਂ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁਆ॥

ਹਭੇ ਡੁਖ ਉਲਾਹਿਅਮੁ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੀਆ ਔ ਸਭ ਦੁਖ ਭੀ ਲਾਹਿ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਬੈਠਾ ਭਖੇ ਵਾਉ ਲੰਮੇ ਸੇਵਹਿ ਦਰੁ ਖੜਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕਨਸੋਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸੋਭਾ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਵਾ (ਭਖੇ ਵਾਉ) ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਨਸਟ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਲੰਮੇ ਦਰ ਸਤਸੰਗ ਕੋ (ਖੜਾ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕੇ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਿਰੀਏ ਤੂ ਜਾਣੁ ਮਹਿਜਾ ਸਾਉ ਜੋਈ ਸਾਈ ਮੁਹੁ ਖੜਾ ॥੨॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਖੜੋਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਜਾਣੁ। ਜੇ ਕਹੇ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਕਹੁ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ। ਹੇ ਸਾਂਈ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਦੇਖਨ ਕੋ ਖੜਾ ਹੂੰ॥੨॥ ਆਗੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਿਆ ਗਾਲਾਇਓ ਭੂਛ ਪਰ ਵੇਲਿ ਨ ਜੋਹੇ ਕੰਤ ਤੂ ॥

ਹੇ (ਭੂਛ) ਮੋਟੇ ਗਵਾਰ ਇਹ ਕਿਆ ਤੈਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਵਾ ਮੋਟਾ ਸਬਦੁ ਤੈਨੇ ਕਿਆ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਾ ਪਰਾਏ ਵਲੇਵੇਂ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਨਾ ਤਕੇ ਤੌਂ ਕੰਤ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਿ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈਂ ਜੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਛੋਡੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਫੁਲਾ ਸੰਦੀ ਵਾੜਿ ਖਿੜਿਆ ਹਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ਜਿਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਫੁਲੋਂ ਕੀ ਵਾੜੀ ਖਿੜੀ ਹੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਖਿੜਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਚਮਤਕਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੁ ਸਰੂਪੁ ਤੂ ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੰਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਔ ਐਸਾ ਤੂੰ ਚਤਰ ਹੈਂ ਕਿ ਸਬ ਕੇ ਬੀਚ ਵਰਤਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਠਾਕੁਰੁ ਸੇਵਕੋ ਆਪੇ ਪੂਜੰਤਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਠਾਕਰ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਕ ਰੂਪ ਹੈ੍ ਕੈ ਪੂਜਤਾ ਹੈਂ॥

ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਆਪਿ ਤੂ ਆਪੇ ਸਤਵੰਤਾ ॥

ਦਾਨਾ ਹੋਕੇ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਮਲਾ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਭਗਵੰਤ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਸਾਮਰਥ ਆਪ ਹੀ ਤੂੰ ਜਤੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪ ਹੀ ਸਤੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੁ ਪਸਾਰਿਓ ਆਪੇ ਖੇਲੰਤਾ ॥

ਹੇ ਬਤਪਕ ਤੈਨੇ ਹੀ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰੇ ਕੋ ਪਸਾਰਿਆ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਆਵਾ ਗਵਣੁ ਰਚਾਇਓ ਕਰਿ ਚੋਜ ਦੇਖੰਤਾ ॥

ਇਹ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਏਕ ਕੌਤਕ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਿਸੁ ਬਾਹੁੜਿ ਗਰਭਿ ਨ ਪਾਵਹੀ ਜਿਸੁ ਦੇਵਹਿ ਗੁਰ ਮੰਤਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਫੇਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ॥

ਜਿਉ ਆਪਿ ਚਲਾਵਹਿ ਤਿਉ ਚਲਦੇ ਕਿਛੁ ਵਸਿ ਨ ਜੰਤਾ ॥੪॥

ਜਿਸਤਰਾਂ ਤੂੰ ਆਪ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕੁਛ ਭੀ ਅਪਨੇ ਵਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਰਯਾਵ ਕੇ ਢਾਹੇ ਕੇ ਉਪਰਲੀ ਡੰਡੀ ਪਰ ਚਲਤੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੋਈ ਕਹੇ ਤੈਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਕੁਰੀਏ ਕੁਰੀਏ ਵੈਦਿਆ ਤਲਿ ਗਾੜਾ ਮਹਰੇਰੁ ॥

ਹੇ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਡੰਡੀ ਡੰਡੀ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਸਥੂਲ ਜੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੀਚੇ ਭਾਵ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਵਿਸਜੋਂ ਰੂਪ ਗਾੜਾ ਡੂੰਘਾ (ਮਹਰੇਰੁ) ਝੇਰੁ ਅਰਥਾਤ ਢਾਹ ਲਗੀ ਹੈ ਕਾਵ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ॥

ਵੇਖੇ ਛਿਟੜਿ ਥੀਵਦੋ ਜਾਮਿ ਖਿਸੰਦੋ ਪੇਰੁ ॥੧॥

(ਜਾਮਿ) ਜਉ ਮਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਪੈਰ ਖਿਸਕਿਆ ਤੋ ਡੂਬ ਜਾਏਗਾ ਭਾਵ ਵਿਸੇ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਏਹ ਬਾਤ ਨਾ ਹੂਈ ਤਾਂ ਵੇਖੀਂ ਕਿਤੈ (ਛਿਟੜਿ) ਛਿਟਾਂ ਵਾਲਾ (ਥੀਵਦੋ) ਹੋਵੇਂ ਭਾਵ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਕਲੰਕੀ ਨ ਕਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਵਿਖਿਓਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇਤੇ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਫਿਰ ਭੀ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਉ ਸਾਧੂ ਕੋ ਕਲੰਕ ਤੋ ਜਰੂਰ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਚੁ ਜਾਣੈ ਕਚੁ ਵੈਦਿਓ ਤੂ ਆਘੂ ਆਘੇ ਸਲਵੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਸਤ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਇਹ ਤਉ ਕਚੇ ਔਰ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਅਗੇ ਹੀ ਅਗੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ (ਸਲਵੇ) ਪਰਵੇਸ ਕਰਾਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਤਸੜੀ ਮੰਝਿ ਨੈਣੂ ਬਿਆ ਢਲਿ ਪਬਣਿ ਜਿਉ ਜੁੰਮਿਓ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੂਆ (ਨੈਣੂ) ਮਖਨ ਢਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਆ) ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲਕੇ ਨਸਟ ਹੋਣੇ ਤੇ (ਪਬਣਿ) ਚੁਪਤੀ (ਜੁੰਮਿਉ) ਨਸਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਭੋਰੇ ਭੋਰੇ ਰੂਹੜੇ ਸੇਵੇਦੇ ਆਲਕੁ ॥

ਮੁਦਤਿ ਪਈ ਚਿਰਾਣੀਆ ਫਿਰਿ ਕਡੂ ਆਵੈ ਰੁਤਿ ॥੩॥

ਹੇ ਭੋਲੇ ਔ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਸੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੂਆ ਆਲਸ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਚਿਰਾਣੀਆ) ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਦੇਰੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਬਿਛੜਿਆਂ ਚਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਭਜਨ ਕੀ ਰੁਤ ਫੇਰ ਕਬ ਆਵੇਗੀ ਭਾਵ ਇਹ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਇਸਤੇ ਭਜਨ ਕਰਿ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੬

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ ਜਾਤਿ ਤੂ ਵਰਨਾ ਬਾਹਰਾ ॥

ਏ ਮਾਣਸ ਜਾਣਹਿ ਦੂਰਿ ਤੂ ਵਰਤਹਿ ਜਾਹਰਾ ॥

ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਰੇਖ ਔ ਜਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਬਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਤੇ ਬਾਹਰਾ ਹੈਂ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਪਰਤਖ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨੇੜੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸਭਿ ਘਟ ਭੋਗਹਿ ਆਪਿ ਤੁਧੁ ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਹਰਾ ॥

ਤੂ ਪੁਰਖੁ ਅਨੰਦੀ ਅਨੰਤ ਸਭ ਜੋਤਿ ਸਮਾਹਰਾ ॥

ਤੂੰ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲੇਪ ਨਹੀਂ (ਲਾਹਰਾ) ਲਾਗਤਾ ਤੂੰ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਔਰ ਅਨੰਦੀ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸਭ ਦੇਵਾ ਮਹਿ ਦੇਵ ਬਿਧਾਤੇ ਨਰਹਰਾ ॥

ਹੇ ਕਰਮ ਫਲ ਪਰਦਾਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਤੂੰ ਸਭ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਆਰਾਧੇ ਜਿਹਵਾ ਇਕ ਤੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਪਰਪਰਾ ॥

ਮੇਰੀ ਜੇਹਬਾ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਅਰਾਧੇ ਤੂੰ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈਂ ਔ ਅਪਰ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭ ਤੇ ਤੂੰ ਪਰਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਮੇਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਪਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭਿ ਕੁਲ ਤਰਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਸਭਿ ਕਰਦੇ ਸੇਵ ਦਰਿ ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥੫॥

ਸਭ ਸੇਵਕ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੫॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਗਹਡੜੜਾ ਤ੍ਰਿਣਿ ਛਾਇਆ ਗਾਫਲ ਜਲਿਓਹੁ ਭਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਛਪਰ ਅਸਤੀ ਨਾੜੀ ਰੂਪ ਘਾਸ ਕਰ ਛਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਗਾਫਲ ਜੀਵ ਇਸਕੋ ਕਾਲ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਜਲਿਆ ਹੂਆ ਜਾਣ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਟੋਆ ਹੈ ਔ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕਰ ਅਛਾਦਿਆ ਹੈ ਔ ਬੀਚ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਹੈ ਪਸੂ ਸਮ ਗਾਵਲ ਜੀਉ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਕਰ ਇਸ ਟੋਏ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਭਾਗ ਮਥਾਹੜੈ ਤਿਨ ਉਸਤਾਦ ਪਨਾਹਿ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਇਸਤੇ ਸੋ ਜਲਨ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਪੀਠਾ ਪਕਾ ਸਾਜਿਆ ਧਰਿਆ ਆਣਿ ਮਉਜੂਦੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੋ ਵੇਦ ਵਾਕੋਂ ਕੋ ਪੀਠਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪਕਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚੋਪੜਿਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦ ਧਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਿਕੇ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੇ (ਪੀਠਾ) ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਪਕਾ ਮਨਨ ਕੀਆ (ਸਾਜਿਆ) ਜੌ ਨਿਧਧਿਆਸਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮਉਜੂਦੁ ਧਰਿਆ ਕਿਆ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਛਜਾਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਝਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਣੇ ਬੈਠਾ ਝਾਕੁ ਦਰੂਦ ॥੨॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਥਾਤ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰੂਦ ਦੀਆਂ ਟਿਕੀਆਂ ਸਮ ਔਰ ਮਤਾਂਤਰ ਕੇ ਗ੍ਰੰਥੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਬੈਠਾ ਝਾਕਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਭ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸਾਧਨ ਸੰਯੁਕਤ ਭੀ ਹੈ ਤਉ ਨਿਗੁਰਾ ਪੁਰਸੁ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਭੁਸਰੀਆ ਪਕਾਈਆ ਪਾਈਆ ਥਾਲੈ ਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੂਪ ਥਾਲ ਹੈ ਸਬਦੋਂ ਰੂਪ ਪ੍ਰਸਾਦੀਆਂ ਪਕਾਇਕੇ ਪਾਈਆ ਹੈਂ ਕੈਸੀਆਂ ਹੈਂ? ਭਗਤੀ ਤੋ ਮਿਠਾ ਹੈ ਗਿਆਨ ਘਿਉ ਔ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਮੈਦਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਗੁਰੂ ਮਨਾਇਆ ਰਜਿ ਰਜਿ ਸੇਈ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਰਜ ਰਜ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਭੁਸਰੀਆ) ਸਰੁਤੀਆਂ ਬੇਦ ਕੀਆਂ (ਪਕਾਈਆ) ਨਿਸਚੇ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੋਕ ਕਰ ਰਿਦ ਅਸਥਾਨ ਮੈ ਠਹਿਰਾਈਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਪਰਸੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਜਗ ਮਹਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਪਾਈਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਜਗ ਬੀਚ ਐਸਾ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਹਉਮੈਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਮੰਦਰੁ ਪੰਚ ਚੋਰ ਹਹਿ ਨਿਤ ਕਰਹਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਤੋ ਏਕ ਮੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਚੋਰ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਿਤ ਹੀ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਨਾਰੀ ਇਕੁ ਪੁਰਖੁ ਕਰਿ ਦਸੇ ਸਾਦਿ ਲੋੁਭਾਈਆ ॥

ਜੀਵ ਤਾਂ ਇਕ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਇਸਕੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਂ। ਦਸੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੈਸੀਆਂ ਹੈਂ? ਜੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸੁਆਦ ਮੈਂ ਲੁਭਾਈਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਏਨਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਮੋਹੀਆ ਨਿਤ ਫਿਰਹਿ ਭਰਮਾਈਆ ॥

ਮਾਇਆ ਜੋ ਮੋਹਣੀ ਹੈ ਇਸਨੇ ਮੋਹੀਆਂ ਹੈਂ ਇਸਕੀਆਂ ਭਰਮਾਈਆਂ ਹੁਈਆਂ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਾਠਾ ਦੋਵੈ ਕੀਤੀਓ ਸਿਵ ਸਕਤਿ ਵਰਤਾਈਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਔ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਦੋਵੇਂ ਤਰਫਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਸਿਵ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਹੁਕਮ ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ (ਸਕਤੀ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਿਵ ਅਗੈ ਸਕਤੀ ਹਾਰਿਆ ਏਵੈ ਹਰਿ ਭਾਈਆ ॥

ਈਸਰ ਪਖ ਵਾਲੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸਕਤੀ ਪਖ ਵਾਲੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਬਾਜੀ ਕੋ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਇਹ ਬਾਤਾਂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਵਿਚਹੁ ਹੀ ਤੁਧੁ ਰਖਿਆ ਜੋ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਈਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ (ਇਕਿ) ਤਿਨ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਪਖਪਾਤ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਲ ਵਿਚਹੁ ਬਿੰਬੁ ਉਠਾਲਿਓ ਜਲ ਮਾਹਿ ਸਮਾਈਆ ॥੬॥

ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਵਹੁ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਬੀਚ ਸੇ ਜਲ ਰੂਪ (ਬਿੰਬੁ) ਬੁਦਬੁਦਾ ਉਠਕੇ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੬॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਆਗਾਹਾ ਕੂ ਤ੍ਰਾਘਿ ਪਿਛਾ ਫੇਰਿ ਨ ਮੁਹਡੜਾ ॥

ਜੀਵ ਤੂੰ (ਆਗਾਹਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਕੋ ਚਾਹ ਵਾ ਬਲ ਕਰਿ (ਪਿਛਾ) ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਮੁਖ ਨੇ ਫੇਰ ਅਰਥਾਤ ਨਾ ਕਰਿ ਵਾ ਮੋਢਾ ਅਰਥਾਤ ਪਾਸਾ ਨਾ ਫੇਰੁ ਭਾਵ ਬੇਮੁਖ ਨ ਹੋਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਝਿ ਇਵੇਹਾ ਵਾਰ ਬਹੁੜਿ ਨ ਹੋਵੀ ਜਨਮੜਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਮਨੁਖ ਕੀ ਵਾਰੀ ਮੈਂ (ਸਿਝਿ) ਮੋਖ ਹੋਹੁ ਫੇਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਜਣੁ ਮੈਡਾ ਚਾਈਆ ਹਭ ਕਹੀ ਦਾ ਮਿਤੁ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰਾ ਸਜਣ ਚਾਉ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਭ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਹਭੇ ਜਾਣਨਿ ਆਪਣਾ ਕਹੀ ਨ ਠਾਹੇ ਚਿਤੁ ॥੨॥

ਸਭ ਜੀਵ ਆਪਣਾ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਿਸੀਕਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਢਾਹਤਾ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਗੁਝੜਾ ਲਧਮੁ ਲਾਲੁ ਮਥੈ ਹੀ ਪਰਗਟੁ ਥਿਆ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤਉ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਕੌ ਮੈਨੇ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਅਬ ਤੌ (ਮਥੈ) ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਪਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਖਜਾਤ ਅਬ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਸੁਹਾਵਾ ਥਾਨੁ ਜਿਥੈ ਪਿਰੀਏ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੂ ਵੁਠਿਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਜੀ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁੰਦ੍ਰ ਥਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦਾ ਵਾ ਸਰੀਰ ਸਥਾਨ ਸੁਹਾਵਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਾ ਤੂ ਮੇਰੈ ਵਲਿ ਹੈ ਤਾ ਕਿਆ ਮੁਹਛੰਦਾ ॥

ਤੁਧੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੈਨੋ ਸਉਪਿਆ ਜਾ ਤੇਰਾ ਬੰਦਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ (ਵਲ) ਪਖ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਕਿਆ ਹੋਵਣਾ ਹੈ ਜਬ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤਬ ਤੈਨੇ ਸਭ ਕੁਛ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ॥

ਲਖਮੀ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਰਹੰਦਾ ॥
ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਸਭ ਸੇਵ ਕਰੰਦਾ ॥

ਅਬ ਤੋ ਲਖਮੀ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਖਾਤਾ ਖਰਚਤਾ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨੀ ਜੀਵ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਹ ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭਿ ਕੀਤਿਆ ਨਹ ਮੰਗਹਿ ਮੰਦਾ ॥
ਲੇਖਾ ਕੋਇ ਨ ਪੁਛਈ ਜਾ ਹਰਿ ਬਖਸੰਦਾ ॥

ਇਸ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਨੇ ਜੋ ਵੈਰੀ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਵਹੁ ਹਮਾਰਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਜਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਬਖਸੰਦ ਹੁਆ ਤੌ ਅਬ ਲੇਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ॥

ਅਨੰਦੁ ਭਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦਾ ॥
ਸਭੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿਐ ਜਾ ਤੁਧੁ ਭਾਵੰਦਾ ॥੭॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਅਨੰਦ ਐਸਾ ਹੂਆ ਕਿ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਨ ਵਾਲਾ ਹੁਆ ਹੂੰ ਤਬ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਸਭੇ ਕੰਮ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥
ਡੇਖਣ ਕੂ ਮੁਸਤਾਕੁ ਮੁਖੁ ਕਿਜੇਹਾ ਤਉ ਧਣੀ ॥

ਹੇ ਮਾਲਕ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਦੇਖਣੇ ਕੋ (ਮੁਸਤਾਕੁ) ਮੋਹਤ ਆਸਕ ਹੋ ਰਾਹ ਥਾ ਕਿ ਕੈਸਾ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਹੈ॥

ਫਿਰਦਾ ਕਿਤੈ ਹਾਲਿ ਜਾ ਡਿਠਮੁ ਤਾ ਮਨੁ ਧ੍ਰਾਪਿਆ ॥੧॥

ਮੈਂ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਬੁਰੇ ਹਾਲ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਜਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੭

ਮਃ ੫ ॥
ਦੁਖੀਆ ਦਰਦ ਘਣੇ ਵੇਦਨ ਜਾਣੇ ਤੂ ਧਣੀ ॥
ਜਾਣਾ ਲਖ ਭਵੇ ਪਿਰੀ ਡਿਖੰਦੋ ਤਾ ਜੀਵਸਾ ॥੨॥

ਹਮ ਜੀਵ ਦੁਖੀਆਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਜੋ ਪੀੜਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਲਖਾਂ ਪਦਾਰਥ (ਭਵੇ) ਵਟੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜੀਵਿਆ ਹੂੰ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥
ਢਹਦੀ ਜਾਇ ਕਰਾਰਿ ਵਹਣਿ ਵਹੰਦੇ ਮੈ ਡਿਠਿਆ ॥

(ਕਰਾਰਿ) ਤਕੜੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਸਟ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਕਨਾਰੇ ਢਹਿਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਪਰਜਾ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਨਸਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਕਾਲ ਕੇ ਵਹਿਣ ਬੀਚ ਮੈਂ ਰੁੜੇ ਜਾਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਰਹੇ ਅਮਾਣ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੇਈ ਇਸਥਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥
ਜਿਸੁ ਜਨ ਤੇਰੀ ਭੁਖ ਹੈ ਤਿਸੁ ਦੁਖੁ ਨ ਵਿਆਪੈ ॥
ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਸੁ ਚਹੁ ਕੁੰਡੀ ਜਾਪੈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੇਰੀ ਭੂਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬੁਝਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚਹੁੰ ਕੁੰਟਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨਿਆਂ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਨਰੁ ਉਸ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਰੈ ਤਿਸੁ ਕੰਬਹਿ ਪਾਪੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਗੁਰ ਧੂੜੀ ਨਾਪੈ ॥

ਜੇ ਪੁਰਸ ਉਸ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਕਾਂਪ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤ੍ਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਤਿਸੁ ਸੋਗੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਾ ਮਿਤੁ ਹੈ ਸਭਿ ਜਾਣਹਿ ਆਪੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਗ ਔ ਨਾ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਪਣਾ ਹੀ ਕਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸੀ ਸੋਭਾ ਜਨੈ ਕੀ ਜੇਵਡੁ ਹਰਿ ਪਰਤਾਪੈ ॥

ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਜਨ ਵਰਤਾਇਆ ਹਰਿ ਜਨ ਤੇ ਜਾਪੈ ॥੮॥

ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਡਾ ਹੈ ਐਸੀ ਹੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ। ਕੈਸੀ? ਸਭ ਜਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਧਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਜਨਾਂ ਸੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈਂ॥੮॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਨਾ ਪਿਛੈ ਹਉ ਗਈ ਸੇ ਮੈ ਪਿਛੈ ਭੀ ਰਵਿਆਸੁ ॥

ਜਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ (ਰਵਿਆਸੁ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਫਲ ਪਰਮੇਸਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਣੇ ਕਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਕੀ ਮੈ ਆਸੜੀ ਤਿਨਾ ਮਹਿਜੀ ਆਸ ॥੧॥

ਜਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਵਾ ਰਾਜੇ ਆਦਕੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਆਸਾ ਕਰਤੀ ਥੀ ਅਬ ਤਿਨ ਕੋ ਮੇਰੀ ਆਸ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਗਿਲੀ ਗਿਲੀ ਰੋਡੜੀ ਭਉਦੀ ਭਵਿ ਭਵਿ ਆਇ ॥

ਗਿਲੀ ਗੁੜ ਕੀ ਰੋੜੀ ਸਮਾਨ ਮਾਇਆ ਗਿਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਫਸਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮਖੀ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜੋ ਬੈਠੇ ਸੇ ਫਾਥਿਆ ਉਬਰੇ ਭਾਗ ਮਥਾਇ ॥੨॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਵ ਪੁਰਸ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਭਾਗ ਥੇ ਸੋ ਬਚੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਡਿਠਾ ਹਭ ਮਝਾਹਿ ਖਾਲੀ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੀਐ ॥

ਤੈ ਸਖੀ ਭਾਗ ਮਥਾਹਿ ਜਿਨੀ ਮੇਰਾ ਸਜਣੁ ਰਾਵਿਆ ॥੩॥

ਸਭ ਕੇ ਬੀਚ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਹੇ ਸਖੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਰਾਵਿਆ ਹੈ॥ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਭਾਗ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਢਾਢੀ ਦਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਦਾ ਜੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤੌ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਣ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਢਾਢੀ ਤੇਰੇ ਦਰ ਆਗੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਥਿਰ ਥਾਵਰੀ ਹੋਰ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਥਿਰ ਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਭ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਮੰਗਾ ਦਾਨੁ ਗੁੋਸਾਈਆ ਜਿਤੁ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੈਂ ਸੋ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਏ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਦੇਵਹੁ ਦਰਸਨੁ ਆਪਣਾ ਜਿਤੁ ਢਾਢੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਆਪਣਾ ਦਰਸਨ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਆਵੈ॥

ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀ ਦਾਤਾਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਢਾਢੀ ਕਉ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥

ਜਬ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਤੌ ਢਾਢੀ ਕੋ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਦੇਖਦਿਆ ਦੁਖ ਭੁਖ ਗਈ ਢਾਢੀ ਕਉ ਮੰਗਣੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਤਿਆਂ ਮੇਰੀ ਦੁਖ ਔ ਭੁਖ ਗਈ ਹੈ ਪੁਨ: ਮੈਂ ਢਾਢੀ ਕੋ ਮੰਗਣਾ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਕਿਉਂਕਿ

ਸਭੇ ਇਛਾ ਪੂਰੀਆ ਲਗਿ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਪਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਕੇ ਸਭ ਹਮਾਰੀਆਂ ਇਛਾਂ ਪੂਰਨ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਨਿਰਗੁਣੁ ਢਾਢੀ ਬਖਸਿਓਨੁ ਪ੍ਰਭਿ ਪੁਰਖਿ ਵੇਦਾਵੈ ॥੯॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਬਿਦਾਵੇ ਅਰ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਆਪਨੇ ਬਖਸਿਆ ਹੈ॥੯॥ ਦੇਹ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾ ਛੁਟੇ ਤਾ ਖਾਕੁ ਤੂ ਸੁੰਞੀ ਕੰਤੁ ਨ ਜਾਣਹੀ ॥

ਹੇ ਸੁੰਞੀ ਦੇਹ ਤੂੰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਕੰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਜਬ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗ ਤੇ ਛੁਟੇਂਗੀ ਭਾਵ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੌ ਤੂੰ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਇਗੀ ਭਾਵ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਬੰਧ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਗਜਾਤ ਕਰ ਲੈ॥

ਦੁਰਜਨ ਸੇਤੀ ਨੇਹੁ ਤੂ ਕੈ ਗੁਣਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣਹੀ ॥੧॥

ਖੋਟੇ ਜਨ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨੇਹ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿਸਗੁਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਣੇਗੀ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਣਾ ਵਿਸਰੇ ਸਰੈ ਨ ਬਿੰਦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਭੀ ਜੀਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔ ਜਿਸਕੇ (ਵਿਸਰੇ) ਵਿਛੁੜਨੇ ਤੇ (ਬਿੰਦ) ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਕਿਉ ਮਨ ਰੂਸੀਐ ਜਿਸਹਿ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਦ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਰੁਸੀਏ ਜਿਸਕੋ ਹਮਾਰੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਰਤੇ ਰੰਗਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਤਿ ਗੁਲਾਲੁ ॥

ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਗਾੜੇ ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਆਲੂਦਿਆ ਜਿਤੀ ਹੋਰੁ ਖਿਆਲੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਖਿਆਲ ਹੈਂ ਸਭ (ਆਲੂਦਿਆ) ਗੰਦੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਵੜੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਾ ਤੂ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਤਾ ਕਿਆ ਮੈ ਕਾੜਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਆ ਝੋਰਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਠਗੀ ਜਗੁ ਠਗਿਆ ਸੇ ਤੁਧੁ ਮਾਰਿ ਨਿਵਾੜਾ ॥

ਜਿਨ ਕਾਮਾਦਿਕਾਂ ਠਗਾਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਠਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਵਰਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਇਆ ਜਿਤਾ ਪਾਵਾੜਾ ॥

ਔ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤੈਨੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੁਧ ਕਰ ਬਿਕਾਰਾਂ ਕੋ ਜੀਤਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗਦਾ ਵਡਾ ਆਖਾੜਾ ॥

ਵੱਡਾ ਅਖਾੜਾ ਭਾਵ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਭਿ ਇੰਦ੍ਰੀਆ ਵਸਿ ਕਰਿ ਦਿਤੀਓ ਸਤਵੰਤਾ ਸਾੜਾ ॥

ਸਭ ਇੰਦ੍ਰਆਂ ਭੀ ਵਸ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਸਤਵੰਤਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਏਹੀ (ਸਾੜਾ) ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਹੇ (ਸਤਵੰਤਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ (ਸਾੜਾ) ਹਮਾਰਾ ਰਾਖਾ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੮

ਜਿਤੁ ਲਾਈਅਨਿ ਤਿਤੈ ਲਗਦੀਆ ਨਹ ਖਿੰਜੋਤਾੜਾ ॥

ਅਬ ਜਹਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਲਗਾਈਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਗਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸੇ ਕੀ ਤਰਫ (ਖਿੰਜੋਤਾੜਾ) ਖੈਂਚਤੀਆਂ ਨਹੀਂ॥

ਜੋ ਇਛੀ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਦਾ ਗੁਰਿ ਅੰਦਰਿ ਵਾੜਾ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਛਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਅੰਦਰ ਵਾੜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਭਾਇਰਹੁ ਹਰਿ ਵਸਦਾ ਨੇੜਾ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਗੁਰੂ ਜਬ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰੀ ਕੋ ਨੇੜੇ ਹੀ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੧੦॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜਾ ਮੂੰ ਆਵਹਿ ਚਿਤਿ ਤੂ ਤਾ ਹਭੇ ਸੁਖ ਲਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਜੇ ਤੂੰ ਮੈਂਨੂੰ ਯਾਦ ਆਵੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਭ ਸੁਖ ਕੋ ਲਵੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਨ ਹੀ ਮੰਝਿ ਰੰਗਾਵਲਾ ਪਿਰੀ ਤਹਿਜਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਇ ਕਰਿ ਮੈਂ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਅਨੰਦਵਾਨ ਹੋਵਾਂਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਪੜ ਭੋਗ ਵਿਕਾਰ ਏ ਹਭੇ ਹੀ ਛਾਰ ॥

ਕਪੜਿਓਂ ਕਾ ਪਹਨਣਾ ਔ ਰਸੋਂ ਕਾ ਭੋਗਣਾ ਪੁਨ: ਵਿਕਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਖਾਕੁ ਲੋੜੇਦਾ ਤੰਨਿ ਖੇ ਜੋ ਰਤੇ ਦੀਦਾਰ ॥੨॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਖਾਕ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਿਆ ਤਕਹਿ ਬਿਆ ਪਾਸ ਕਰਿ ਹੀਅੜੇ ਹਿਕੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਆ ਦੇਖਤਾ ਹੈਂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਿ॥

ਥੀਉ ਸੰਤਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਜਿਤੁ ਲਭੀ ਸੁਖ ਦਾਤਾਰੁ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਧੂੜ (ਥੀਉ) ਹੋਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਦਾਤਾਰੁ) ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਨ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨੂਆ ਨ ਲਗੈ ॥

ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਧਰਮੁ ਧੀਰਾ ਕਲਿ ਅੰਦਰੇ ਇਹੁ ਪਾਪੀ ਮੂਲਿ ਨ ਤਗੈ ॥

ਪਰਮਵਾਨ ਪੁਰਸ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਅੰਦਰ ਇਸਥਤ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸਥਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਹਿ ਕਰੁ ਕਰੇ ਸੁ ਅਹਿ ਕਰੁ ਪਾਏ ਇਕ ਘੜੀ ਮੁਹਤੁ ਨ ਲਗੈ ॥

ਏਹੋ ਹਥੁ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਸੋ ਇਹੀ ਹਥੁ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਹੀ ਵਲੁ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਇਕ ਘੜੀ ਅਧੀ ਘੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਇਹੁ ਹੈ ਛੇਤੀ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਮੈ ਸੋਧਿਆ ਵਿਣੁ ਸੰਗਤਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ਨ ਭਗੈ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਧਰਮ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਭਾਗਤਾ॥

ਹਉਮੈ ਮੂਲਿ ਨ ਛੁਟਈ ਵਿਣੁ ਸਾਧੂ ਸਤਸੰਗੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਉਮੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤੀ॥

ਤਿਚਰੁ ਥਾਹ ਨ ਪਾਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮਨ ਭੰਗੈ ॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਕਾ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਘਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਤਬ ਤਕ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ (ਥਾਹ) ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਸੁ ਘਰਿ ਦੀਬਾਣੁ ਅਭਗੈ ॥

ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਅਭਗੈ) ਅਬਿਨਾਸੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਗੈ ॥੧੧॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਲੋੜੀਦੋ ਹਭ ਜਾਇ ਸੋ ਮੀਰਾ ਮੀਰੰਨ ਸਿਰਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਰਬ ਜਗਾ (ਲੋੜੀਦੋ) ਚਾਹ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਜਗਾ ਮੈਂ ਢੂੰਢੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਤਸਾਹੋਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ॥

ਹਠ ਮੰਝਾਹੂ ਸੋ ਧਣੀ ਚਉਦੋ ਮੁਖਿ ਅਲਾਇ ॥੧॥

ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਮੁਖ ਕਰਿ (ਚਉਦੋ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੂੰ (ਅਲਾਇ) ਜਪ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮਾਣਿਕੂ ਮੋਹਿ ਮਾਉ ਡਿੰਨਾ ਧਣੀ ਅਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਰੂਪ ਮਾਣਕ (ਅਪਾਹਿ) ਅਸੰਗ ਸੁਆਮੀ ਭਾਵ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਿਆਉ ਮਹਿਜਾ ਠੰਢੜਾ ਮੁਖਹੁ ਸਚੁ ਅਲਾਇ ॥੨॥

ਅਬ ਮੈਂ ਮੁਖ ਸੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਇਸੀ ਤੇ ਰਿਦਾ ਮੇਰਾ (ਠੰਢੜਾ) ਸਾਂਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥ ਸਰਧਾ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੂ ਥੀਆਊ ਸੇਜ ਨੈਣਾ ਪਿਰੀ ਵਿਛਾਵਣਾ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸੇਜਾ ਹੋਵੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਵਿਛਾਵਣਾ ਬਿਛਾਵੋਂ॥

ਜੇ ਡੇਖੈ ਹਿਕ ਵਾਰ ਤਾ ਸੁਖ ਕੀਮਾ ਹੂ ਬਾਹਰੇ ॥੩॥

ਜੇ ਇਕ ਵਾਰ ਭੀ ਮੇਰੀ ਓਰ ਦਇਆ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਕੀਮਤ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਹਰਿ ਮਿਲਣ ਕਉ ਕਿਉ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਪਾਵਾਂ?

ਮੈ ਲਖ ਵਿੜਤੇ ਸਾਹਿਬਾ ਜੇ ਬਿੰਦ ਬੁੋਲਾਈਆ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਜੇ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਮੈਂ ਬੁਲਾਯਾ ਜਾਵੋਂ ਤੋ ਮੈਂ ਲਾਖੋ (ਵਿੜਤੇ) ਵਟੇ ਜਾਣੋ ਭਾਵ ਅਤੀ ਲਾਭ ਸਮਝੋਂ॥

ਮੈ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਭਾਲੀਆ ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਨ ਸਾਈਆ ॥

ਹੇ ਸਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੋਂ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਢੂੰਢੀਆਂ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਪਤੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੈ ਦਸਿਹੁ ਮਾਰਗੁ ਸੰਤਹੋ ਕਿਉ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਈਆ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਸਤਾ ਦਸੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੋਂ॥ ਅਰ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਅਰਪਿਹੁ ਹਉਮੈ ਤਜਹੁ ਇਤੁ ਪੰਥਿ ਜੁਲਾਈਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਅਰਪੋ ਔ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਛੋਡੋ ਇਸ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਕਰੋ॥

ਨਿਤ ਸੇਵਿਹੁ ਸਾਹਿਬੁ ਆਪਣਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਈਆ ॥

ਔ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਅਪਨਾ ਸਵਾਮੀ ਸਦਾ ਸੇਵੋ॥

ਸਭੇ ਆਸਾ ਪੂਰੀਆ ਗੁਰ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਆ ॥

ਤੌ ਸਭ ਆਸਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਬ ਪੂਜਯ ਜੋ ਸ੍ਰੈ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈਆਂ ਜਾਓਗੀਆਂ ਭਾਵ ਮਿਲੋਗੀਆਂ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਹੋਰੁ ਨ ਸੁਝਈ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਗੁੋਸਾਈਆ ॥੧੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਆ ਸਾਈਆਂ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਵੱਡਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਮੂ ਥੀਆਊ ਤਖਤੁ ਪਿਰੀ ਮਹਿੰਜੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਮੈਂ ਤਖਤ ਹੋਵਾਂ ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਪਾਤਸਾਹ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ॥

ਪਾਵ ਮਿਲਾਵੇ ਕੋਲਿ ਕਵਲ ਜਿਵੈ ਬਿਗਸਾਵਦੋ ॥੧॥

ਜਬ ਮੇਰੇ (ਕੋਲਿ) ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਵੇ ਤਬ ਕਮਲ ਕੀ ਤਰਾਂ ਮੈਂ ਖਿੜ ਜਾਵਾਂ ਭਾਵ ਆਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਬਖਸੇ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਪਿਰੀਆ ਸੰਦੜੀ ਭੁਖ ਮੂ ਲਾਵਣ ਥੀ ਵਿਥਰਾ ॥

ਪਤੀ ਦੀ ਭੂਖ ਕਾ ਮੈਂ (ਲਾਵਣ) ਸਲੂਣਾ ਦਾਲ ਤਰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵਾਂ ਭਾਵ ਪਤੀ ਕੋ ਅਤੀ ਪਜਾਰਾ ਹੋਵੋਂ ਵਾ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਇਸਥਤ ਹੋਵਾਂ॥

ਜਾਣੁ ਮਿਠਾਈ ਇਖ ਬੇਈ ਪੀੜੇ ਨਾ ਹੁਟੈ ॥੨॥

ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਸਦਾ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਇਖ) ਕਮਾਦ ਪੀੜਨ ਤੇ ਰਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬੇਈ) ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਪੀੜਨ ਤੇ ਭੀ ਰਸ ਮਿਠਾਸ ਦੇਣੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਟਤਾ ਤੈਸੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸਤਸੰਗ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕਰੀਏ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਅਨੰਦ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਠਗਾ ਨੀਹੁ ਮਤ੍ਰੋੜਿ ਜਾਣੁ ਗੰਧ੍ਰਬਾ ਨਗਰੀ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿ ਠਗ ਹੈਂ ਇਨਕਾ ਨੇਹੁ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨ ਕੇ ਤੂੰ ਤੋੜ ਜੈਸੇ ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਮਿਥਯਾ ਹੈ ਤੇਸੇ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿਸੀ ਰੁਤ ਮੈਂ ਉੱਤਰ ਕੀ ਤਰਫ ਕੁਦਰਤੀ ਕਿਲੇ ਕੋਟ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਗੰਧਰਬ ਨਗਰ ਕਹਾ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਘਟਾਊ ਡੂਇ ਇਸੁ ਪੰਧਾਣੂ ਘਰ ਘਣੇ ॥੩॥

ਇਨਕਾ ਦੋ ਘੜੀ ਕਾ ਸੁਖ ਹੈ ਵਾ ਦੋਹਾਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਕੇ ਘਟਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔ ਇਨ ਕੇ ਸਬੰਧ ਕਰ (ਪੰਧਾਣੂ) ਰਾਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਘਣੇ ਘਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਕਲ ਕਲਾ ਨਹ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਅਲੇਖੰ ॥

ਸਰਬ ਕਲਾਂ ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਅਕਲ ਪਰਮੇਸਰ ਅਲਖ ਔ ਅਲੇਖ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੦੯੯

ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਹਿ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਭੇਖੰ ॥

ਖਟ ਦਰਸਨ ਭੀ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਭੇਖਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਤਾ॥

ਵਰਤ ਕਰਹਿ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾ ਸੇ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖੰ ॥

ਔ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣਾਦਿ ਵਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਵਰਤ ਭੀ ਕਿਤੇ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਭਾਵ ਵਰਤੋਂ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਪੜਹਿ ਸੰਪੂਰਨਾ ਤਤੁ ਸਾਰ ਨ ਪੇਖੰ ॥

ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਬੇਦ ਭੀ ਪੜਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਸਾਰ) ਸਰੂਪ ਜੋ ਭਗਵਤ ਭਜਨ ਹੈ (ਤਤੁ) ਸੋ ਤਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ॥

ਤਿਲਕੁ ਕਢਹਿ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਿ ਅੰਤਰਿ ਕਾਲੇਖੰ ॥

ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਤਿਲਕ ਤੋ ਬਹੁਤ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਕਾਲਖ ਹੈ॥

ਭੇਖੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਲਭਈ ਵਿਣੁ ਸਚੀ ਸਿਖੰ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਸਿਖਯਾ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭੂਲਾ ਮਾਰਗਿ ਸੋ ਪਵੈ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੰ ॥

ਸੋ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਦੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਿਆ ਆਪਣਾ ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਅਖੀ ਦੇਖੰ ॥੧੩॥

ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੀ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਸੋ ਨਿਵਾਹੂ ਗਡਿ ਜੋ ਚਲਾਊ ਨ ਥੀਐ ॥

ਸੋ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਗਡਿ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾਉ ਜੋ ਚਲਾਇਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਜੋ ਸਦਾ ਅਸਥਿਰ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਕਾਰ ਕੂੜਾਵੀ ਛਡਿ ਸੰਮਲੁ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥੧॥

ਹੋਰ ਜੋ ਕਾਰ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਛਾਡ ਦੇਹੁ ਸਚਾ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਹਭ ਸਮਾਣੀ ਜੋਤਿ ਜਿਉ ਜਲ ਘਟਾਊ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ॥

ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਕੀ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਨੇਕ ਜਲ ਪੂਰਤ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਗਟੁ ਥੀਆ ਆਪਿ ਨਾਨਕ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੁਖ ਸੁਹਾਵੇ ਨਾਮੁ ਚਉ ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਨਾਮਕੋ ਉਚਾਰ ਕਰ ਮੁਖ ਸੋਭਾ ਪਾਵੇਗਾ ਵਾ ਸੁਹਾਵੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨਾ ਕਰਿ ਔ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ ਭਾਵ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਮੰਨੀਅਹਿ ਮਿਲੀ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਵਹੁ ਦਰਗਾਹ ਮੇਂ ਮੰਨੀਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੇ ਨਿਥਾਵਾ ਹੋਵੈ ਤੌ ਉਸਕੋ ਥਾਉਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਤਿਸਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਬਾਹਰ ਭੇਖਿ ਨ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਸੋ (ਬਾਹਰ) ਦਿਖਲਾਵੇ ਕੇ ਭੇਖੋਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਇਕਸੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਬਾਹਰੀ ਸਭ ਫਿਰੈ ਨਿਕਾਮੀ ॥

ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨਿਕੰਮੀ ਹੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਬਿਓਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਰਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਨਿਤ ਗਰਬਿ ਫਿਰਾਮੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਤੋ ਕੁਟੰਬਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨਿਤ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਹਿ ਗੁਮਾਨੀ ਜਗ ਮਹਿ ਕਿਆ ਗਰਬਹਿ ਦਾਮੀ ॥

ਜੀਵ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਗੁਮਾਨੀ) ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ (ਦਾਮੀ) ਰੁਪਇਓਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈਂ॥

ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਈ ਖਿਨ ਜਾਇ ਬਿਲਾਮੀ ॥

ਜੋ ਚਲਦਿਆਂ ਕੇ ਸਾਤ ਤੌਂ ਚਲਤੇ ਨਹੀਂ ਔ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਚਰਦੇ ਫਿਰਹਿ ਸੰਸਾਰ ਮਹਿ ਹਰਿ ਜੀ ਹੁਕਾਮੀ ॥

ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ ਸਭੀ ਜੀਵ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੇ (ਹੁਕਾਮੀ) ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਚਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਭਾਵ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੁ ਖੁਲਾ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁਆਮੀ ॥

ਜਿਨਕਾ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਕੋਈ ਕਰਮੁ ਖੁਲਾ ਭਾਵ ਪਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਹਰਿ ਕਾ ਸੇਵਕੋ ਹਰਿ ਤਿਸ ਕੀ ਕਾਮੀ ॥੧੪॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਕੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਮੋ ਮੈਂ ਹਰੀ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਏ ਹਭ ਮਰਣੁ ਪਛਾਣੰਦੋ ਕੋਇ ॥

ਮੁਖਹੁ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਰਣੇ ਕੋ ਕੋਈ ਹੀ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨਾ ਖਾਕੁ ਜਿਨਾ ਯਕੀਨਾ ਹਿਕ ਸਿਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਨਿਸਚਾ ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਥ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨ ਖਾਕ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਾਣੁ ਵਸੰਦੋ ਮੰਝਿ ਪਛਾਣੂ ਕੋ ਹੇਕੜੋ ॥

ਇਹ ਜਾਣੋ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਪਰਮੇਸਰ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਛਾਣੂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਤੈ ਤਨਿ ਪੜਦਾ ਨਾਹਿ ਨਾਨਕ ਜੈ ਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ (ਤੈ) ਤਿਸ ਕੇ (ਤਨਿ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਅਗਯਾਨ ਕਾ ਪੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮਤੜੀ ਕਾਂਢਕੁ ਆਹ ਪਾਵ ਧੋਵੰਦੋ ਪੀਵਸਾ ॥

ਕੁਮਤੀ ਖੋਟੀ ਮਤ ਦੇ ਕਢਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਆਹ) ਹੈਂ ਵਾ (ਮਤੜੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਕੇ (ਕਾਂਢਕੁ) ਪਰਗਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੈਰ ਧੋਇਕੇ ਮੈਂ ਪੀਵੋਂ॥

ਮੂ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਅਥਾਹ ਪਸਣ ਕੂ ਸਚਾ ਧਣੀ ॥੩॥

ਸਚਾ ਧਨੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਅਥਾਹ) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥੩॥ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਲਛਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿਰਭਉ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਨਾਲਿ ਮਾਇਆ ਰਚਾ ॥

ਨਿਰਭਉ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਔ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਆਵੈ ਜਾਇ ਭਵਾਈਐ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਨਚਾ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਭਵਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਚਾ ਭਾਵ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਚਨੁ ਕਰੇ ਤੈ ਖਿਸਕਿ ਜਾਇ ਬੋਲੇ ਸਭੁ ਕਚਾ ॥

ਜਿਸ ਸਾਥ ਬਚਨ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਤੈ) ਬਹੁੜੋ ਤਿਸ ਸੇ ਖਿਸਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥਯਾ ਵਾਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੋਲ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕਚਾ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਹੁ ਥੋਥਾ ਕੂੜਿਆਰੁ ਕੂੜੀ ਸਭ ਖਚਾ ॥

ਝੂਠਾ ਪੁਰਸ ਅੰਦਰ ਸੇ ਭੀ (ਥੋਥਾ) ਖਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਭੀ ਝੂਠੀ ਹੀ ਖਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ॥

ਵੈਰੁ ਕਰੇ ਨਿਰਵੈਰ ਨਾਲਿ ਝੂਠੇ ਲਾਲਚਾ ॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਝੂਠੇ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਰਿਆ ਸਚੈ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਵੇਖਿ ਧੁਰਿ ਕਰਮਚਾ ॥

ਸਚੇ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਪੁਨ: ਆਦੋਂ ਹੀ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਇਸੀ ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਜਮਦੂਤੀ ਹੈ ਹੇਰਿਆ ਦੁਖ ਹੀ ਮਹਿ ਪਚਾ ॥

ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਬ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤੋ ਦੁਖ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਲਿਆ ਭਾਵ ਕੁੰਭੀ ਆਦਿ ਨਰਕੋਂ ਮੈ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹੋਆ ਤਪਾਵਸੁ ਧਰਮ ਕਾ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਸਚਾ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚਾ ਦਰਵਾਜਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੌ ਧਰਮ ਕਾ ਹੀ ਨਿਆਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਪਰਭਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਧਿਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਔ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਿ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਔ ਮਲ ਵਿਖੇਪ ਅਵਰਣ ਏਹ ਸਭ ਦੋਸ ਨਿਵਰਤ ਹੋਇੰਗੇ ਇਸ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਗਾਇ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਦੇਹ ਅੰਧਾਰੀ ਅੰਧੁ ਸੁੰਞੀ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੀਆ ॥

ਹੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਦੇਹ (ਅੰਧਾਰੀ) ਜੜ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁੰਞੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕੰਮੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਫਲ ਜਨੰਮੁ ਜੈ ਘਟਿ ਵੁਠਾ ਸਚੁ ਧਣੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਚੁ ਧਣੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਲੋਇਣ ਲੋਈ ਡਿਠ ਪਿਆਸ ਨ ਬੁਝੈ ਮੂ ਘਣੀ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਬੁਝਤੀ ਅਰਥਾਤ (ਘਣੀ) ਬਹੁਤ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੦

ਨਾਨਕ ਸੇ ਅਖੜੀਆ ਬਿਅੰਨਿ ਜਿਨੀ ਡਿਸੰਦੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਹਮ ਕੋ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਦਿਖਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ?

ਉੱਤਰ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਅਖੀਆਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਅਖੀਆਂ ਕਰਿ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਵਹੁ ਗਜਾਨ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਆਪਿ ਤਰਿਆ ਕੁਟੰਬ ਸਿਉ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਈ ॥

ਓਹੁ ਆਪ ਤੌ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਤਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਸਨੇ ਸਭ (ਜਗਤੁ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਭੀ ਤਰਾਈ ਹੈ॥

ਓਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਧਨੁ ਸੰਚਿਆ ਸਭ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਈ ॥

ਉਸਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਭ ਤਿਖਾ ਤਿਸਨੇ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਓਨਿ ਛਡੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਓਸਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲਾਲਚ ਛਡੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਸਨੇ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਓਸੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਘਰਿ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਹਰਿ ਸਖਾ ਸਹਾਈ ॥

ਉਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤਿਜੰਪ੍ਰਤੀ ਅਨੰਦ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਸਹਾਈ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਓਨਿ ਵੈਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮ ਕੀਤਿਆ ਸਭ ਨਾਲਿ ਸੁਭਾਈ ॥

ਉਸਨੇ ਵੈਰੀ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹੋਆ ਓਹੀ ਅਲੁ ਜਗ ਮਹਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਜਪਾਈ ॥

ਓਹੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਕੀ ਔ ਜਪ ਕੀ ਰੀਤੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ ॥੧੯॥

ਪੂਰਬ ਕੋਈ ਉਤਮ ਭਾਗ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਜਿਸ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬਨਿਆਈ ਹੈ॥੧੯॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਸਚੁ ਸੁਹਾਵਾ ਕਾਢੀਐ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਸੋਇ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮ ਜਾਪ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸੁ ਸੁੰਦਰ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔ ਕੂੜਿਓਂ ਕੀ ਝੂਠੀ ਸੋਭਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਰਲੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜਿਨ ਸਚੁ ਪਲੈ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਵਿਰਲੇ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ (ਪਲੈ) ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ ਸਚ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਜਣ ਮੁਖੁ ਅਨੂਪੁ ਅਠੇ ਪਹਰ ਨਿਹਾਲਸਾ ॥

ਸਜਨ ਦਾ ਮੁਖ ਅਨੂਪ ਹੈ ਇਸਕੋ ਮੈਂ ਅਠੇ ਪਹਰ ਦੇਖਾਂ ਐਸੇ ਚਿਤਵਨੀ ਕਰਤੀ ਭਈ॥ ਦਰਸਨ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਵਪਨ ਦਰਸਨ ੧ ਚਿਤ੍ਰ ੨ ਸ੍ਰਵਨ ਦਰਸਨ ੩ ਸਾਖਜਾਤ ਦਰਸਨ ੪॥

ਸੁਤੜੀ ਸੋ ਸਹੁ ਡਿਠੁ ਤੈ ਸੁਪਨੇ ਹਉ ਖੰਨੀਐ ॥੨॥

ਜਬ ਸੁਤੀ ਤਬ ਸੋ (ਸਹੁ) ਸੁਆਮੀ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਇਸਤੇ (ਤੈ) ਤਿਸ ਸੁਪਨੇ ਉਪਰੋਂ ਮੈਂ ਟੁਕੜੇ ਹੋਵਾਂ ਭਾਵ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਾਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਸਜਣ ਸਚੁ ਪਰਖਿ ਮੁਖਿ ਅਲਾਵਣੁ ਥੋਥਰਾ ॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਰਖ ਅਰਥਾਤ ਜਾਣ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਮੁਖੋਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਸੋ (ਥੋਥਰਾ) ਖਾਲੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਹਾਂ ਦੇਖੋਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮੰਨ ਮਝਾਹੂ ਲਖਿ ਤੁਧਹੁ ਦੂਰਿ ਨ ਸੁ ਪਿਰੀ ॥੩॥

ਤੂੰ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇਖ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥ ਸਭ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਨਾਸੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧਰਤਿ ਆਕਾਸੁ ਪਾਤਾਲੁ ਹੈ ਚੰਦੁ ਸੂਰੁ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਔ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਏਹ ਸਭ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਸਾਹ ਉਮਰਾਵ ਖਾਨ ਢਾਹਿ ਡੇਰੇ ਜਾਸੀ ॥

ਬਾਦਸਾਹ ਔ ਸਾਹੂਕਾਰ ਪੁਨ: ਉਮਰਾਉ ਅਰਥਾਤ ਸੂਬੇ ਤਥਾ ਪਠਾਨੋਂ ਮੈਂ ਖਾਨ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਭੀ ਡੇਰੇ ਢਾਹਿ ਜਾਵੈਂਗੇ॥

ਰੰਗ ਤੁੰਗ ਗਰੀਬ ਮਸਤ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਸਿਧਾਸੀ ॥

ਰੰਗ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ (ਤੁਰੰਗ) ਊਚੇ ਵਾ ਘੋੜੇ ਔ ਤਥਾ ਗਰੀਬ ਪੁਨ: ਮਸਤ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰੀ ਸਭ ਲੋਕ (ਸਿਧਾਸੀ) ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਕਾਜੀ ਸੇਖ ਮਸਾਇਕਾ ਸਭੇ ਉਠਿ ਜਾਸੀ ॥

ਕਾਜੀ (ਸੇਖ) ਜਾਤ ਵਾ ਤਿਆਗੀ (ਮਸਾਇਕਾ) ਮਿਹਨਤੀ ਜੋ ਹੈਂ ਜਪ ਤਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾ (ਮਸਾਇਕਾ) ਮਹੰਤ ਭਾਵ ਮਹਾਤਮਾ ਸਭਨਾਂ ਉਠ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਪੀਰ ਪੈਕਾਬਰ ਅਉਲੀਏ ਕੋ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਸੀ ॥

ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਔਲੀਆਂ ਉਨ ਮੈਂ ਸੇ ਭੀ ਕੋਈ ਥਿਰ ਨ ਰਹੇਗਾ॥

ਰੋਜਾ ਬਾਗ ਨਿਵਾਜ ਕਤੇਬ ਵਿਣੁ ਬੁਝੇ ਸਭ ਜਾਸੀ ॥

ਰੋਜਾ ਬਾਂਗ ਤਥਾ ਨਿਵਾਜ ਔ ਕਤੇਬ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ (ਬੁਝੇ) ਗਜਾਤ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਜਾਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਸਵੰਤ ਔਰ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਸਭ ਆਵੈ ਜਾਸੀ ॥

ਜੋ ਚੋਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਭਾਵ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸਭੀ ਆਵਨੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਖੁਦਾਇ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ਬੰਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੧੭॥

ਸਚਾ ਏਕ ਖੁਦਾ ਹੀ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਔ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਜੋ (ਬੰਦਾ) ਦਾਸ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਖੁਦਾਇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਕਰਿ ਅਬਨਾਸੀ ਹੈ॥੧੭॥

ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਡਿਠੀ ਹਭ ਢੰਢੋਲਿ ਹਿਕਸੁ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਢੂੰਢਕੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਇਕ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਆਉ ਸਜਣ ਤੂ ਮੁਖਿ ਲਗੁ ਮੇਰਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਹੇ ਸਜਣ ਤੂੰ ਆਇਕੇ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਲਗ ਅਰਥਾਤ ਸਾਖਸ਼ਾਤਕਾਰ ਹੋਹੁ ਜਿਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ (ਠੰਢਾ) ਸੀਤਲ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਆਸਕੁ ਆਸਾ ਬਾਹਰਾ ਮੂ ਮਨਿ ਵਡੀ ਆਸ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਤ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵੱਡੀ ਆਸ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ਹਿਕੁ ਤੂ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਗਈਆਸ ॥੨॥

ਇਕ ਤੂੰ ਭੀ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੈ (ਹਉ) ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਆਸਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰੋ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਵਿਛੋੜਾ ਸੁਣੇ ਡੁਖੁ ਵਿਣੁ ਡਿਠੇ ਮਰਿਓਦਿ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਪਜਾਰੇ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸੁਣ ਕੇ ਤੌ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਰਸੁ ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਝੁ ਪਿਆਰੇ ਆਪਣੇ ਬਿਰਹੀ ਨਾ ਧੀਰੋਦਿ ॥੩॥

ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ (ਬਿਰਹੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਕੋ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਕੇ ਮਨ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਨਛੇਦੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤਟ ਤੀਰਥ ਦੇਵ ਦੇਵਾਲਿਆ ਕੇਦਾਰੁ ਮਥੁਰਾ ਕਾਸੀ ॥

(ਤਟ) ਘਾਟ ਤੀਰਥ (ਦੇਵ) ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੇ ਦਿਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਘਰ ਜੋ ਮੰਦਰ ਹੈ ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮਥਰਾ ਕਾਂਸੀ ਆਦਿ ਜੋ ਮੁਖਿ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸਾ ਦੇਵਤੇ ਸਣੁ ਇੰਦ੍ਰੈ ਜਾਸੀ ॥

ਔ ਤੇਰੀ ਕਰੋੜ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸਮੇਤ ਹੀ ਜਾਏਂਗੇ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਚਾਰਿ ਖਟੁ ਦਰਸ ਸਮਾਸੀ ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਥਾ ਬੇਦ ਜੋ ਚਾਰ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਖਟ ਦਰਸਨ ਅਰਥਾਤ ਛੇ ਭੇਖ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮਾਦੀ ਭੀ ਸਮਾਇ ਜਾਇੰਗੇ॥

ਪੋਥੀ ਪੰਡਿਤ ਗੀਤ ਕਵਿਤ ਕਵਤੇ ਭੀ ਜਾਸੀ ॥

ਪੋਥੀਆਂ ਔ ਪੰਡਤ ਤਥਾ ਰਾਗ ਪੁਨ: ਕਵਿਤ ਔ ਇਨ ਕੇ ਰਤਾ ਜੋ ਕਵੀ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੇ ਭੀ ਜਾਇੰਗੇ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰਨਿਆਸੀਆ ਸਭਿ ਕਾਲੈ ਵਾਸੀ ॥

ਜਤੀ ਸਤੀ ਸਨਿਆਸੀ ਏਹ ਭੀ ਸਭ ਕਾਲ ਕੇ ਹੀ ਵਸ ਹੈਂ॥

ਮੁਨਿ ਜੋਗੀ ਦਿਗੰਬਰਾ ਜਮੈ ਸਣੁ ਜਾਸੀ ॥

ਮੁਨੀ ਜੋਗੀ ਨਗਨ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਏਹ ਸਭ ਜਮਕੇ ਸਮੇਤ ਹੀ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਵਿਣਸਣਾ ਸਭ ਬਿਨਸਿ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਦੋ ਦ੍ਰਿਸਟਮਾਨ ਹੈ ਸਭ ਬਿਨਸਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਭ ਪਿਛੇ ਬਿਨਸਿਆ ਹੈ ਅਬ ਬਿਨਸਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਭੀ ਬਿਨਾਸੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੁਛ ਥਿਰ ਭੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ:

ਥਿਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੋ ਸੇਵਕੁ ਥਿਰੁ ਹੋਸੀ ॥੧੮॥

ਪਿਛੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਥਿਰ ਥਾ ਆਗੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਥਿਰ ਰਹੇਗਾ ਔ ਸੇਵਕ ਭੀ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਥਿਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਸੈ ਨੰਗੇ ਨਹ ਨੰਗ ਭੁਖੇ ਲਖ ਨ ਭੁਖਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਤੀ ਜਿਨ ਕੋ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਓਹ ਸੈ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਨੰਗੇ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਨੰਗੇਜ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਯਦਪਿ (ਲਖ) ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਭੁਖੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਡੁਖੇ ਕੋੜਿ ਨ ਡੁਖ ਨਾਨਕ ਪਿਰੀ ਪਿਖੰਦੋ ਸੁਭ ਦਿਸਟਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਜੋ ਕਰੋੜਾਂ ਦੁਖ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੧

ਮਃ ੫ ॥

ਸੁਖ ਸਮੂਹਾ ਭੋਗ ਭੂਮਿ ਸਬਾਈ ਕੋ ਧਣੀ ॥

ਸਮੂਹ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਭੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਭੋ ਰੋਗੁ ਮਿਰਤਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤੌ ਸਭ ਸੁਖ ਰੋਗ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਓਹ ਪੁਰਸ ਮਿਰਤਕ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਹਿਕਸ ਕੂੰ ਤੂ ਆਹਿ ਪਛਾਣੂ ਭੀ ਹਿਕੁ ਕਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਚਾਹ ਔ ਇਕ ਹੀ ਤੂੰ ਪਛਾਣੂ ਕਰਿ॥

ਨਾਨਕ ਆਸੜੀ ਨਿਬਾਹਿ ਮਾਨੁਖ ਪਰਥਾਈ ਲਜੀਵਦੋ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਕੇ ਨਿਬਾਹਣ ਵਾਲਾ ਤੌਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ (ਪਰਥਾਈ) ਔਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਜੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਲਜਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਏਕੁ ਨਰਾਇਣੋ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਾ ॥

ਨਨੁ॥ ਨਿਸਚਲ ਭੀ ਕੁਛ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਨਿਹਚਲ ਤੌਂ ਇਕ ਨਰਾਇਣ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਲਾਧਾ ॥

ਔ ਨਿਹਚਲ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਾਵਾਧਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਾਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਬਿੰਦ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਧਰਮੁ ਤਪੁ ਨਿਹਚਲੋ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅਰਾਧਾ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਔ ਤਪ ਭੀ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਔ ਜਿਸਨੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਓਹ ਭੀ ਨਿਸਚਲ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਧਰਮੁ ਤਪੁ ਨਿਹਚਲੋ ਜਿਸੁ ਕਰਮਿ ਲਿਖਾਧਾ ॥

ਦਇਆ ਰੂਪ ਜੋ ਧਰਮ ਤਪ ਹੈ ਓਹ ਭੀ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਬੀਚਾਰ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਭਾਗੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਟਲੈ ਨ ਟਲਾਧਾ ॥

ਮਸਤਕ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਭੀ ਨਿਸਚਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾ ਟਾਲਿਆ ਹੋਇਆ ਟਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਜਨ ਬਚਨ ਨਿਹਚਲੁ ਗੁਰ ਸਾਧਾ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਔ ਗੁਰੂ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਭੀ ਨਿਹਚਲ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਰਾਧਾ ॥੧੯॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੈ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਤਯੰਪ੍ਰਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਜੋ ਡੁਬੰਦੋ ਆਪਿ ਸੋ ਤਰਾਏ ਕਿਨ੍ ਖੇ ॥

ਜੋ ਆਪ ਡੁਬਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕੇ ਤਾਂਈ ਤਾਰੇਗਾ॥

ਤਾਰੇਦੜੋ ਭੀ ਤਾਰਿ ਨਾਨਕ ਪਿਰ ਸਿਉ ਰਤਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਤਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਥੈ ਕੋਇ ਕਥੰਨਿ ਨਾਉ ਸੁਣੰਦੋ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥

ਜਿਥੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਕੋਈ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਕੋਈ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਜੋ ਹੈ॥

ਮੂੰ ਜੁਲਾਊਂ ਤਥਿ ਨਾਨਕ ਪਿਰੀ ਪਸੰਦੋ ਹਰਿਓ ਥੀਓਸਿ ॥੨॥

ਮੈਂ ਚਲਕੇ ਤਹਾਂ ਜਾਊਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਕੋ ਕਥਤੇ ਸੁਣਤੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕੇ ਹਰਿਆ ਹੋਵਾਂਗਾ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸਨੇਹ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸਨੇਹ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੀਆ ਨਿਮੁਣੀਆਦੀ ਦੇਹ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੋ ਦੇਹ ਕੀ ਜੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨੈਨੀ ਦੇਖਉ ਗੁਰ ਦਰਸਨੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਮਥਾ ॥

ਮੈਂ ਨੇਤ੍ਰੀ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤਾ ਹਾਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸਿਰ ਰਖਤਾ ਹਾਂ॥

ਪੈਰੀ ਮਾਰਗਿ ਗੁਰ ਚਲਦਾ ਪਖਾ ਫੇਰੀ ਹਥਾ ॥

ਔ ਪੈਰੋਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਚਲਤਾ ਹਾਂ ਪੁਨ: ਹਥਾਂ ਕਰਕੇ ਪਖਾ ਫੇਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੈ ਧਿਆਇਦਾ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਜਪੰਥਾ ॥

ਕਾਲ ਰਹਿਤ ਮੂਰਤ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਂਵਦਾ ਰਹਿਤਾ ਹਾਂ ਔਰ ਦਿਨ ਰੈਨ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਜਾਪ ਜਪਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹਾਂ॥

ਮੈ ਛਡਿਆ ਸਗਲ ਅਪਾਇਣੋ ਭਰਵਾਸੈ ਗੁਰ ਸਮਰਥਾ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਗੁਰ ਸਮਰਥ ਕੇ ਭਰਵਾਸੇ ਹੋਇਕੈ ਆਪਾ ਭਾਵ ਸਭ ਛਡਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਬਖਸਿਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਭੋ ਦੁਖੁ ਲਥਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਭ ਦੁਖ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਭੋਗਹੁ ਭੁੰਚਹੁ ਭਾਈਹੋ ਪਲੈ ਨਾਮੁ ਅਗਥਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈਓ (ਪਲੈ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ (ਅਗਥਾ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਧਾਰਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ (ਭੁੰਚਹੁ) ਭੋਗਤਾ ਹਾਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਅਨੰਦ ਲੇਤਾ ਹਾਂ॥

ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ਦਿੜੁ ਸਦਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਕਥਾ ॥

ਨਾਮ ਦਾਨ ਔ ਇਸਨਾਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਸਦਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਥਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਸਹਜੁ ਭਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਲਥਾ ॥੨੦॥

ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਮ ਕਾ ਭਉ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਲਗੜੀਆ ਪਿਰੀਅੰਨਿ ਪੇਖੰਦੀਆ ਨਾ ਤਿਪੀਆ ॥

ਅਖੀਆਂ ਪਿਰੀ ਮੈਂ ਲਾਗੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਦੇਖਤੀਆਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਹਭ ਮਝਾਹੂ ਸੋ ਧਣੀ ਬਿਆ ਨ ਡਿਠੋ ਕੋਇ ॥੧॥

ਸਭਕੇ ਬੀਚ ਸੋ ਮਾਲਕ ਹੈ ਔ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਥੜੀਆ ਸੰਤਾਹ ਤੇ ਸੁਖਾਊ ਪੰਧੀਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ (ਤੇ) ਸੋ ਸੁਖ ਕੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਪਉੜੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਖ ਕੇ ਸਾਧਨ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਲਧੜੀਆ ਤਿੰਨਾਹ ਜਿਨਾ ਭਾਗੁ ਮਥਾਹੜੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਲਧੜੀਆ) ਭਲੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਥੇ ਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਡੂੰਗਰਿ ਜਲਾ ਥਲਾ ਭੂਮਿ ਬਨਾ ਫਲ ਕੰਦਰਾ ॥

ਪਰਬਤਾਂ ਮੈਂ ਜਲ ਸਥਲਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔ ਬਨਾ ਫਲਾਂ ਕੰਦਰਾਂ ਮੈਂ॥

ਪਾਤਾਲਾ ਆਕਾਸ ਪੂਰਨੁ ਹਭ ਘਟਾ ॥

ਪਤਾਲੋਂ ਔ ਅਕਾਸੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜੋ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੇਖਿ ਜੀਓ ਇਕਤੁ ਸੂਤਿ ਪਰੋਤੀਆ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਸਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸਭ ਦੇਹਾਂ ਰੂਪ ਪੁਤਲੀਆ ਪਰੋਈਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਦੇਖ ਕੇ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ॥

ਹਰਿਜੀ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਔ ਪਿਤਾ ਭੀ ਹਰਿਜੀਉ ਹੈ ਪੁਨ: ਹਰਿਜੀ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈ ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸਾਰ ਕਰੇ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ॥

ਹਰਿਜੀ ਮੇਰੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ॥

ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਖਿਲਾਇਦਾ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਆਲਕ ॥

(ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ (ਸਹਜਿ) ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਮੈਂ ਹਮਕੌਂ ਖਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਭੀ ਆਲਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰਦਾ ਗਲ ਸੇਤੀ ਲਾਇਕ ॥

ਹਮਾਰੇ ਅਉਗੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਰਖਤਾ ਹੈ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਹਿ ਮੰਗਾਂ ਸੋਈ ਦੇਵਦਾ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥

ਜੋ ਮੁਹੋਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੨

ਗਿਆਨੁ ਰਾਸਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਸਉਪਿਓਨੁ ਇਸੁ ਸਉਦੇ ਲਾਇਕ ॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪੂੰਜੀ ਔ ਨਾਮ ਰੂਪ ਧਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਸੀ ਸੌਦੇ ਲਾਇਕ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਝੀ ਗੁਰ ਨਾਲਿ ਬਹਾਲਿਆ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਕ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਂਝੀ ਬਹਾਇਆ ਹੈ ਔ ਸਭ ਸੁਖ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਨਾਲਹੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜੈ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸਭਨਾ ਗਲਾ ਲਾਇਕ ॥੨੧॥

ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਛੜਤਾ ਹਰੀ ਜੋ ਪਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਗਲਾਂ ਲਾਇਕ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਦੇਣੇ ਜੋਗ ਹੈ॥੨੧॥

ਸਲੋਕ ਡਖਣੇ ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਕਚੜਿਆ ਸਿਉ ਤੋੜਿ ਢੂਢਿ ਸਜਣ ਸੰਤ ਪਕਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਚਿਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਤੋੜ ਭਾਵ ਕਚੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜੋ ਪਕੇ ਸਜਣ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਢੂੰਢ॥

ਓਇ ਜੀਵੰਦੇ ਵਿਛੁੜਹਿ ਓਇ ਮੁਇਆ ਨ ਜਾਹੀ ਛੋੜਿ ॥੧॥

ਓਹ ਜੋ ਸਬੰਧੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਛੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਇਆਂ ਭੀ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਸਬੰਧੀ ਅਪਦਾ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨ ਅਪਨੇ ਵਾਕੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਰੇ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਬਦੇਹ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਫਲਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਸੇ ਜੋ ਅਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਤਬੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੫ ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਜੁਲੀਆ ਚਮਕੰਨਿ ਘੁਰਨਿ੍ ਘਟਾ ਅਤਿ ਕਾਲੀਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਬਿਜੁਲੀਆ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰ ਔ ਮੋਹ ਰੂਪ ਕਾਲੀਆਂ ਘਟਾਂ ਘੁਰਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਬੰਧੀ ਆਦਿ ਮੋਹ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਰਸਨਿ ਮੇਘ ਅਪਾਰ ਨਾਨਕ ਸੰਗਮਿ ਪਿਰੀ ਸੁਹੰਦੀਆ ॥੨॥

ਕਰਮ ਰੂਪ ਅਪਾਰ ਮੇਘ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਬਰਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪਿਰੀ ਸਾਥ (ਸੰਗਮਿ) ਮਿਲੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋ ਸਭ ਥਾਤਾਂ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਲ ਥਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਸੀਤਲ ਪਵਣ ਝੁਲਾਰਦੇ ॥

ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਜਲ ਅਸਥਲ ਤਲਾਵ ਨਾਮ ਵਾ ਜਸ ਜਲ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪ ਸੀਤਨ ਪਵਨ ਝੁਲਾਰੇ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸੇਜੜੀਆ ਸੋਇੰਨ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜੰਦੀਆ ॥

ਜੋ ਕਰਣਾ ਮੁਦਤਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਅਪੇਖਿਆ ਇਨ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਸੋਇਨੇ ਦੀਆਂ ਸੇਜਾ ਹੈਂ ਗਜਾਨ ਪਰੇਮ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸੁਭਰ ਕਪੜ ਭੋਗ ਨਾਨਕ ਪਿਰੀ ਵਿਹੂਣੀ ਤਤੀਆ ॥੩॥

(ਸੁਭਰ) ਬਿਵਾਹ ਮੇਂ ਸਾਂਤੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਸਗਨ ਦਾ ਕਪੜਾ ਲੜਕੀ ਕੇ ਪਹਿਰਨੇ ਕਾ ਸੋ ਈਹਾਂ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਸੁਗੰਧੀ ਲਗਾਵਣੀ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਾਵਣੇ ਠਾਕਰੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਲਗਾਵਣੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਨ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਪਤੀ ਪਰਾਪਤਿ ਹੈ ਤਉ ਇਨ ਗੁਨੋਂ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪ ਇਸਤਰੀਆਂ ਸੋਭਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੇ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਤੋਂ ਤਪਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੈ ਜੋ ਕੀਆ ਸੋਈ ਹੈ ਕਰਣਾ ॥

ਕਰਨ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਕਰਨੇ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਜਗਤ ਸੋਈ (ਕਰਣਾ) ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਉ ਧਾਵਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀਆ ਪਾਵਹਿ ਧੁਰਿ ਲਹਣਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੇ ਤੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਸ ਧਾਵੈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਲਹਿਣਾ ਹੈ ਓਹੀ ਤੂੰ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੂ ਨ ਲਭਈ ਜੇ ਫਿਰਹਿ ਸਭ ਧਰਣਾ ॥

ਜੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਮੈਂ ਭੀ ਫਿਰੇ ਤੌਂ ਭੀ ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਉ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਭੈ ਡਰੁ ਦੂਰਿ ਕਰਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਉ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੈ ਭੈਦਾਇਕ ਭਾਵ ਅਤੀ ਜਮ ਕਾ ਡਰਿ ਦੂਰਿ (ਕਰਣਾ) ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਤੇ ਬੈਰਾਗੁ ਊਪਜੈ ਹਰਿ ਖੋਜਤ ਫਿਰਣਾ ॥

ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਭੈ ਧਾਰਣ ਸੇ ਬੈਰਾਗੁ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਸਹਜੁ ਉਪਜਿਆ ਫਿਰਿ ਜਨਮਿ ਨ ਮਰਣਾ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਖੋਜਤਿਆਂ ਗਜਾਨ ਉਤਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਿਆਇ ਕਮਾਇ ਧਿਆਇਆ ਪਾਇਆ ਸਾਧ ਸਰਣਾ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਗਜਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਿ ਤਿਸ ਕੋ ਕਮਾਇਆ ਤੌਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੂਆ॥

ਬੋਹਿਥੁ ਨਾਨਕ ਦੇਉ ਗੁਰੁ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਚੜਾਏ ਤਿਸੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਜਹਾਜ ਹੈ ਇਸ ਜਹਾਜ ਪਰ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਚੜਾਵੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੨॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਪਹਿਲਾ ਮਰਣੁ ਕਬੂਲਿ ਜੀਵਣ ਕੀ ਛਡਿ ਆਸ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਹਿਲੇ ਮਰਣਾ ਕਬੂਲ ਕਰਿ ਔਰ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਆਸ ਛੋਡੁ॥

ਹੋਹੁ ਸਭਨਾ ਕੀ ਰੇਣੁਕਾ ਤਉ ਆਉ ਹਮਾਰੈ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਪੁਨ ਜੀਉ ਸਭਨ ਕੀ ਧੂੜ ਹੋਹੁ ਤੌਂ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਉ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਮੁਆ ਜੀਵੰਦਾ ਪੇਖੁ ਜੀਵੰਦੇ ਮਰਿ ਜਾਨਿ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਰ ਜਾਵੈਗੇ ਭਾਵ ਚੌਰਾਸੀ ਭੋਗੇਂਗੇ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਮੁਹਬਤਿ ਇਕ ਸਿਉ ਤੇ ਮਾਣਸ ਪਰਧਾਨ ॥੨॥

ਸਿਧਾਂਤ ਏਹ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਹੈ ਸੇ ਮਾਨਖੋਂ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਪੀਰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਪੀੜ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਭੁਖ ਤਿਖ ਤਿਸੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਜਮੁ ਨਹੀ ਆਵੈ ਨੀਰ ॥੩॥

ਇਸ ਲੋਕ ਕੀ ਭੂਖ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੀ ਹੈ ਔ ਜਮ ਨੇੜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਵਾਰ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈਐ ਸਚੁ ਸਾਹ ਅਡੋਲੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਡੋਲ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਗਿਆਨੀ ਧਿਆਨੀਆ ਕਉਣੁ ਤੁਧੁਨੋ ਤੋਲੈ ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਗਜਾਨੀ ਧਿਆਨੀ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨ ਮੇਂ ਕੌਣ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੋਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਓਪਤਿ ਸਭ ਪਰਲੈ ॥

ਤੂੰ ਭੰਨਣੇ ਘੜਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਔ ਉਤਪਤੀ ਪਰਲੋ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਥ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਭ ਬੋਲੈ ॥

ਸਭ ਕਾਰਣੋ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸਭਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹੇ ਸਭਸੈ ਕਿਆ ਮਾਣਸੁ ਡੋਲੈ ॥

ਸਭਕੋ ਰਿਜਕ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਇਹ ਮਾਨੁਖ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਅਗਜਾਨ ਸੇ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਗਹਿਰ ਗਭੀਰੁ ਅਥਾਹੁ ਤੂ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਅਮੋਲੈ ॥

ਡੂੰਘਾ ਨਿਰਹਲ ਔ ਤੂੰ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਅਮੋਲਕ (ਗਿਆਨ) ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗਜਾਨ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਕੰਮੁ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਧੁਰਿ ਮਉਲੈ ॥

ਹੇ (ਮਉਲੈ) ਪਰਮੇਸਰ ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਦੋਂ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਕੰਮ ਜੀਵ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਧਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣ ਬੋਲੈ ॥੨੩॥੧॥੨॥

ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਜ ਬੁਧੀ ਅਨਸਾਰ ਤੇਰੇ ਮੈਨੇ ਗੁਣ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਵਾ ਇਹੁ ਦੇਹੁ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਹੀ ਉਚਾਰਣ ਕਰਾਂ॥੨੩॥੧॥੨॥

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਬਾਣੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਪੰਡਤ ਕੋ ਡਾਂਟ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਡੀਆ ਕਵਨ ਕੁਮਤਿ ਤੁਮ ਲਾਗੇ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਕੌਨ ਕੁਮਤੀ ਮੈਂ ਤੁਮ ਲਾਗੇ ਹੋ॥

ਬੂਡਹੁਗੇ ਪਰਵਾਰ ਸਕਲ ਸਿਉ ਰਾਮੁ ਨ ਜਪਹੁ ਅਭਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਭਾਗੇ ਤੁਮ ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਕੇ ਸਮੇਤ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਜਾਵੋਗੇ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇਗਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮਨੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਡੂਬੇਂਗੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੜੇ ਕਾ ਕਿਆ ਗੁਨੁ ਖਰ ਚੰਦਨ ਜਸ ਭਾਰਾ ॥

ਧਾਰਨਾ ਬਿਨਾਂ ਕੇਵਲ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਪੜੇਕਾ ਕਿਆ (ਗੁਨੁ) ਲਾਭ ਹੈ ਵਹੁ ਤਾਂ ਐਸੇ ਹੈ ਜੇਸੇ ਗਧੇ ਕੇ ਊਪਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਭਾਰ ਲਾਦ ਦੀਆ ਹੋ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ ਗੁਨ ਔ ਗਜਾਤ ਹੈ ਕੋਈ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਨੀ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੩

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਾ ॥੧॥

ਤੈਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਤੌਂ (ਗਤਿ) ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੂੰ ਕੈਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇਗਾ॥੧॥

ਜੀਅ ਬਧਹੁ ਸੁ ਧਰਮੁ ਕਰਿ ਥਾਪਹੁ ਅਧਰਮੁ ਕਹਹੁ ਕਤ ਭਾਈ ॥

ਤਬ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਜਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਗੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਸੁ) ਉਤਮ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਥਾਪਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਧਰਮ ਕਿਸਕੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਅਧਰਮ ਏਹੀ ਹੈ॥

ਆਪਸ ਕਉ ਮੁਨਿਵਰ ਕਰਿ ਥਾਪਹੁ ਕਾ ਕਉ ਕਹਹੁ ਕਸਾਈ ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮੁਨੀਸਰ ਕਰਿ ਥਾਪਤੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਕਸਾਈ ਕਿਸਕੋ ਕਹਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਵੱਡੇ ਕਸਾਈ ਆਪ ਹੀ ਹੋ॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਧੇ ਆਪਿ ਨ ਬੂਝਹੁ ਕਾਹਿ ਬੁਝਾਵਹੁ ਭਾਈ ॥

ਆਪ ਤੋ ਤੁਮ ਮਨ ਕੇ ਅੰਧੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੁਛ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਤੁਮ ਕਿਸਕੋ ਸਮਝਾਵੋਂਗੇ॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਨ ਬਿਦਿਆ ਬੇਚਹੁ ਜਨਮੁ ਅਬਿਰਥਾ ਜਾਈ ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਮ ਵਿਦਿਆ ਬੇਚਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਪਦਾਰਥ ਲੀਏ ਬਿਨਾਂ ਪੜਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥ 'ਅਬਿਰਥਾ' ਦੇਸ ਭਾਸਾ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ 'ਬਿਅਰਥਾ' ਪਦੁ ਹੈ॥

ਨਾਰਦ ਬਚਨ ਬਿਆਸੁ ਕਹਤ ਹੈ ਸੁਕ ਕਉ ਪੂਛਹੁ ਜਾਈ ॥

ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾ ਬਚਨ ਹੈ ਅਰ ਬਿਆਸ ਜੀ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਭੀ ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਅਰਥਾਤ ਭਾਗਵਤ ਪੜ ਦੇਖੋ ਸੋ ਭੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਰਾਮੈ ਰਮਿ ਛੂਟਹੁ ਨਾਹਿ ਤ ਬੂਡੇ ਭਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਗੇ ਤੋ ਛੁਟਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਡੂਬੇ ਹੀ ਜਾਨੋਂ॥੪॥੧॥

ਪਖੰਡੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਨ ਮੈਂ ਰਹਨੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਨਹਿ ਬਸੇ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਜਉ ਲਉ ਮਨਹੁ ਨ ਤਜਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਜੇਤਾ ਕਾਲ ਮਨ ਬਿਕਾਰ ਨਾ ਤਜੇਗਾ ਤੌ ਬਨ ਮੈਂ ਬਸ ਕਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਜਿਹ ਘਰੁ ਬਨੁ ਸਮਸਰਿ ਕੀਆ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਘਰ ਔ ਬਨ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਭਾਵ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੂਰੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਰ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਰਾਮਾ ॥

ਰੰਗਿ ਰਵਹੁ ਆਤਮੈ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸਾਰ ਸੁਖੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਸੁਖ ਜੋ ਆਤਮਾਨੰਦ ਹੈ ਤਉ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਿ ਆਤਮ ਦ੍ਰਿਸਟ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜੇ ਰਾਮ ਮੈਂ (ਰਵਹੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋ॥

ਜਟਾ ਭਸਮ ਲੇਪਨ ਕੀਆ ਕਹਾ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਬਾਸੁ ॥

ਜੜਾਉ ਰਖਾਇ ਕਰ ਸੁਆਹ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਲਿਪਨਾ ਕੀਆ ਤੌ ਕਿਆ ਹੂਆ ਔ ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਬਾਸ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ॥

ਮਨੁ ਜੀਤੇ ਜਗੁ ਜੀਤਿਆ ਜਾਂ ਤੇ ਬਿਖਿਆ ਤੇ ਹੋਇ ਉਦਾਸੁ ॥੨॥

ਮਨ ਕੇ ਜੀਤੇ ਜਗੁ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨੁ ਜੀਤਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਜਾਤੇ) ਜਿਸ ਮਨ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਤੇ ਪੁਰਸ ਬਿਸਿਆਂ ਤੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਜਨੁ ਦੇਇ ਸਭੈ ਕੋਈ ਟੁਕੁ ਚਾਹਨ ਮਾਹਿ ਬਿਡਾਨੁ ॥

ਅੰਜਨ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਥੋੜਾ (ਚਾਹਨ) ਕਟਾਖ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਤੌ ਸਭ ਕੋਈ ਸੁਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਧਾਰਨਾ ਰੂਪ ਕਟਾਖਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਵਾ ਜੋ (ਟੁਕੁ) ਥੋੜੀਆਂ ਥੋੜੀਆਂ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਚਾਹਾਂ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਏਹ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜੁ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਿਹ ਪਾਇਆ ਤੇ ਲੋਇਨ ਪਰਵਾਨੁ ॥੩॥

ਔ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਜਿਸਨੇ (ਪਾਇਆ) ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਮਨ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਚੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅਬ ਜਾਨਿਆ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦੀਆ ਸਮਝਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਤਬ (ਅਬ) ਅਬਨਾਸੀ ਪੁਰਸੁ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਗਤਿ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਕਤਹੂ ਨ ਜਾਇ ॥੪॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਥਾ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥ ਏਕ ਤ੍ਰਿਸਨਾਤਰ ਬ੍ਰਹਮਨ ਕਹੇ ਕੇ ਥਾ ਮੈਂਨੇ ਰਾਮਚੰਦਰ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਜਾ ਕਉ ਫੁਰੀ ਤਬ ਕਾਹੂ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਾਜ ॥

ਜਬ ਰਿਧੀ ਸਿਧੀ ਜਿਸਕੋ ਫੁਰ ਪੜੀ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਆ ਕੰਮ ਹੈ॥

ਤੇਰੇ ਕਹਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਿਆ ਕਹਉ ਮੈ ਬੋਲਤ ਹੀ ਬਡ ਲਾਜ ॥੧॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਤੇਰੇ ਕਹਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੋ ਤੇਰੀ ਤਰਹ ਬੋਲਨੇ ਪਰ ਬਡੀ ਲਜਾ ਆਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮੁ ਜਿਹ ਪਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਤੇ ਭਵਹਿ ਨ ਬਾਰੈ ਬਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾਤਰ ਹੂਏ ਦ੍ਵਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਨਹੀਂ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ॥

ਝੂਠਾ ਜਗੁ ਡਹਕੈ ਘਨਾ ਦਿਨ ਦੁਇ ਬਰਤਨ ਕੀ ਆਸ ॥

ਏਹ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਤ ਭਟਕਤਾ ਹੈ ਔ ਦੋਇ ਦਿਨ ਵਰਤਨੇ ਕੀ ਆਸ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਰਹਣਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਉਦਕੁ ਜਿਹ ਜਨ ਪੀਆ ਤਿਹਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਈ ਪਿਆਸ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਰਾਮ ਰੂਪ (ਉਦਕੁ) ਜਲ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ ਵਿਸਜੋਂ ਕੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਿਹ ਬੂਝਿਆ ਆਸਾ ਤੇ ਭਇਆ ਨਿਰਾਸੁ ॥
ਸਭੁ ਸਚੁ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਜਉ ਆਤਮ ਭਇਆ ਉਦਾਸੁ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਤੋ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸਚਾ ਹੀ ਨਜਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰ ਤਾਰਿ ॥
ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਕੰਚਨੁ ਭਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ਸਮੁਦ੍ਰੈ ਪਾਰਿ ॥੪॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਤਿਸਨੇ ਹਰੇਕ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਕੰਚਨੁ) ਸੁਧ ਵਾ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਭਇਆ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਗਿਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਉਦਕ ਸਮੁੰਦ ਸਲਲ ਕੀ ਸਾਖਿਆ ਨਦੀ ਤਰੰਗ ਸਮਾਵਹਿਗੇ ॥

ਉਦਕ ਅਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨਦੀ ਔ ਤਰੰਗ ਏਹ ਜਲ ਕੀ ਹੀ ਸੰਗ੍ਯਿਆ ਹੈ ਜਬ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਸੋ ਫੇਰ ਜਲ ਕਾ ਜਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੁੰਨਹਿ ਸੁੰਨੁ ਮਿਲਿਆ ਸਮਦਰਸੀ ਪਵਨ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਵਹਿਗੇ ॥੧॥

ਜਬ ਸਮਦਰਸੀ ਔ ਅਫੁਰ ਹੋਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਅਫੁਰ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ ਤੌ ਜੈਸੇ ਪਵਨ ਮੈਂ ਪਵਨ ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਭੀ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਬਹੁਰਿ ਹਮ ਕਾਹੇ ਆਵਹਿਗੇ ॥
ਆਵਨ ਜਾਨਾ ਹੁਕਮੁ ਤਿਸੈ ਕਾ ਹੁਕਮੈ ਬੁਝਿ ਸਮਾਵਹਿਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਵੈਂਗੇ ਆਵਨਾ ਔ ਜਾਨਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਬ ਹੁਕਮ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਤੋ ਹਮ ਤਿਸੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਵਹਿਗੇ) ਅਭੇਦ ਹੋਵੇਂਗੇ॥

ਜਬ ਚੂਕੈ ਪੰਚ ਧਾਤੁ ਕੀ ਰਚਨਾ ਐਸੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵਹਿਗੇ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਚੁਕਾਵੇਂਗੇ ਤਬ ਪੰਜ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਦੂਰ ਹੋਵੈਗੀ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਦਰਸਨੁ ਛੋਡਿ ਭਏ ਸਮਦਰਸੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿਗੇ ॥੨॥

ਨਾਮ ਰੂਪ (ਦਰਸਨੁ) ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕੈ ਸਮ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਤ ਹਮ ਲਾਏ ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗੇ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿਗੇ ॥

ਜਿਸ ਤਰਫ ਹਮ ਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਸ ਤਰਫ ਹਮ ਨੇ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਲਗਾਏ ਹਨ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਲਗੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜੈਸੇ ਹਮ ਕਹੇਂਗੇ ਤੈਸੇ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਕਮਾਵੈਂਗੇ॥

ਹਰਿ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜਉ ਅਪਨੀ ਤੌ ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦਿ ਸਮਾਵਹਿਗੇ ॥੩॥

ਜੇ ਹਰਿਜੀ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਜੀਵਤ ਮਰਹੁ ਮਰਹੁ ਫੁਨਿ ਜੀਵਹੁ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜਿਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਸੇ ਮਰੋ ਔ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਮਰੇ ਹੋ ਤਿਸ ਤਰਫ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਪੁਨਰਪਿ) ਫੇਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੪

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੇ ਸੁੰਨ ਰਹਿਆ ਲਿਵ ਸੋਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਅਫੁਰ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਕੀ ਪਰੀਖਜਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਵੰਤ ਪ੍ਰਤਖ ਹੁਏ ਔ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤੌ ਭਗਵਾਨ ਪਰੇ ਹੂਏ ਅਰ ਕਹਾ ਰੇ ਜੁਲਾਹੇ ਤੂੰ ਪਰੇ ਰਹੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭ੍ਰਿਸਟ ਨਾ ਕਰ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੀ ਉਪਾਸਨਾ ਬਿਅਰਥ ਹੋਈ ਜੇ ਭੇਦ ਰਹਾ ਤਿਸ ਪਰ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰ ਲਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਤੁਮ੍ ਮੋ ਕਉ ਦੂਰਿ ਕਰਤ ਹਉ ਤਉ ਤੁਮ ਮੁਕਤਿ ਬਤਾਵਹੁ ॥

ਜਬ ਆਪ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਬ ਆਪ ਮੁਕਤੀ ਦਸੋ ਕੈਸੀ ਹੈ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔ ਆਪਕੋ ਤੂੰ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਰਹਿਓ ਸਗਲ ਮਹਿ ਅਬ ਕੈਸੇ ਭਰਮਾਵਹੁ ॥੧॥

ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਮਿਲਕੈ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਭ੍ਰਮਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਰਾਮ ਮੋ ਕਉ ਤਾਰਿ ਕਹਾਂ ਲੈ ਜਈ ਹੈ ॥

ਸੋਧਉ ਮੁਕਤਿ ਕਹਾ ਦੇਉ ਕੈਸੀ ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਮੋਹਿ ਪਾਈ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰਕੇ ਕਹਾਂ ਲੈ ਜਾਵੋਗੇ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਹਾਂ ਦੇਵੋਗੇ॥ ਔ ਵਹੁ ਮੁਕਤੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਉ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤੀ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹੇ ਤੂੰ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਚਾਹਿਤਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਰਨ ਤਰਨੁ ਤਬੈ ਲਗੁ ਕਹੀਐ ਜਬ ਲਗੁ ਤਤੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਇਸਕੋ ਤਾਰਨਾ ਹੈ ਔ ਇਹ ਤਰਨ ਜੋਗ ਹੈ ਇਹੁ ਕਲਪਨਾ ਤਬ ਲਗ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜਿਤਨਾਂ ਪਰਯੰਤ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆਂ॥

ਅਬ ਤਉ ਬਿਮਲ ਭਏ ਘਟ ਹੀ ਮਹਿ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਅਬ ਤੋ ਹਮ ਘਟ ਹੀ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥੫॥

ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਉਪਦੇਸ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਗੜ ਕੋਟ ਕੀਏ ਕੰਚਨ ਕੇ ਛੋਡਿ ਗਇਆ ਸੋ ਰਾਵਨੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਰਾਵਨ ਨੇ (ਗੜ) ਕਿਲੇ ਔਰ ਕੋਟ ਸਭ ਸੋਇਨੇ ਕੇ ਕੀਏ ਥੇ ਸੋ ਰਾਵਨ ਭੀ ਛੋਡ ਕੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਹੇ ਕੀਜਤੁ ਹੈ ਮਨਿ ਭਾਵਨੁ ॥

ਜਬ ਜਮੁ ਆਇ ਕੇਸ ਤੇ ਪਕਰੈ ਤਹ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਛਡਾਵਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਕਿਉਂ ਤੂੰ ਮਨ ਭਾਵਤੀਆਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਮੋੜ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਜਬ ਜਮ ਆਇਕੇ ਕੇਸ ਪਕੜੇਗਾ ਤਬ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੁਡਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਅਕਾਲੁ ਖਸਮ ਕਾ ਕੀਨ੍ਹਾ ਇਹੁ ਪਰਪੰਚੁ ਬਧਾਵਨੁ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇ ਅੰਤੇ ਮੁਕਤੇ ਜਿਨ੍ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ਰਸਾਇਨੁ ॥੨॥੬॥

ਮਰਣਾ ਔ ਜੰਮਣਾ ਏਹੁ (ਖਸਮੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਇਹ ਜੀਵ ਪਰਪੰਚ ਕੋ ਹੀ ਵਧਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਹੁ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਵਧਾਵਣਾ ਘਟਾਵਣਾ ਭੀ ਉਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਅੰਤ ਕੋ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਦੇਹੀ ਗਾਵਾ ਜੀਉ ਧਰ ਮਹਤਉ ਬਸਹਿ ਪੰਚ ਕਿਰਸਾਨਾ ॥
ਨੈਨੂ ਨਕਟੂ ਸ੍ਰਵਨੂ ਰਸਪਤਿ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਨ ਮਾਨਾ ॥੧॥

ਖੇਤੀ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਰ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਵਿਖੇ ਜਨ ਦੂਖ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਇਹੀ ਗ੍ਰਾਮੁ ਹੈ ਔ ਜੀਵ ਇਸ ਧਰਤੀ ਕਾ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਮਹਤਉ) ਚੌਧਰੀ ਹੈ ਔ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਪੰਚ ਕਿਰਸਾਨ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਉੱਤ੍ਰ॥ (ਨੈਨੂ) ਨੇਤ੍ਰ (ਨਕਟੂ) ਘ੍ਰਾਣ ਭਾਵ 'ਨਕ' (ਸ੍ਰਵਨੁ) ਕੰਨ ਔ (ਰਸ) ਰਸਨਾ ਪੁਨ: (ਪੜਿ) ਤੁਚਾ ਇਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪ ਕਿਰਸਾਣੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮੋੜ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਅਬ ਨ ਬਸਉ ਇਹ ਗਾਉ ॥
ਘਰੀ ਘਰੀ ਕਾ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਕਾਇਥੁ ਚੇਤੂ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਗਾਉਂ ਵਿਖੇ ਅਬ ਨਹੀਂ ਬਸੂੰਗਾ ਭਾਵ ਦੇਹ ਸਬੰਧ ਕੀ ਇਛਾ ਮੇਰੀ ਉਠ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਨਾਮ ਵਾਲਾ ਜੋ (ਕਾਇਥੁ) ਮੁਨਸੀ ਹੈ ਸੋ ਘੜੀ ਘੜੀ ਕਾ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਬ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਬਾਕੀ ਨਿਕਸੀ ਭਾਰੀ ॥
ਪੰਚ ਕ੍ਰਿਸਾਨਵਾ ਭਾਗਿ ਗਏ ਲੈ ਬਾਧਿਓ ਜੀਉ ਦਰਬਾਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਮੰਗਿਆ ਤੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਬਾਕੀ ਭਾਰੀ ਨਿਕਸੀ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਜੋ ਪੰਚ ਕ੍ਰਿਸਾਨ ਗਜਾਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਸੇ ਸੋ ਭਾਗ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਮੁਕਰ ਗਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੀਵ ਕੇ ਅਧੀਨ ਥੇ ਜੈਸਾ ਕਹਾ ਤੈਸੇ ਹਮਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਆਗਜਾ ਲੈਕੇ ਦਰਬਾਰ ਕੇ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਦੂਤੋਂ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ॥੨॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਖੇਤ ਹੀ ਕਰਹੁ ਨਿਬੇਰਾ ॥
ਅਬ ਕੀ ਬਾਰ ਬਖਸਿ ਬੰਦੇ ਕਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਉਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥੩॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਸੁਨੋ (ਖੇਤ) ਏਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨਬੇੜਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਮੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਭਜਨ ਕਰਕੇ ਪਾਪ ਨਿਵਰਤ ਕਰੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕੇ ਹੇ ਹਰੀ (ਅਬ ਕੀ ਬਾਰ) ਅਬ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਵਿਖੈ ਹੀ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਬਖਸਿ ਲੇਹੁ ਪੁਨ: ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੇਰਾ ਨਾ ਹੋਵੈ॥੩॥੭॥

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਬਾਣੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦਿਲੀ ਕੇ ਨਜੀਕ ਕਾ ਬੈਰਾਗੀ ਸਾਧੁ ਥਾ ਤਿਸ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਅਨਭਉ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੈ ਔ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਭਉ ਕਿਨੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਬਿਨੁ ਭੈ ਅਨਭਉ ਹੋਇ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੧॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਅਨੁਭਵ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ (ਅਨਭਉ) ਨਿਰਭਉ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਵਣਾਹੰਬੈ) ਹਾਂ ਐਸੇ ਕਹਣਾ ਬਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਕਾ ਵਾਕ ਸਤ ਹੈ॥੧॥

ਸਹੁ ਹਦੂਰਿ ਦੇਖੈ ਤਾਂ ਭਉ ਪਵੈ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਤ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੨॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਜੇ (ਸਹੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਸ ਦੇਖੇ ਤਾ ਭਉ ਪਵੈ ਅਰਥਾਤ ਭੈ ਕੋ ਧਾਰੇ॥ ਪੁਨ: ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਨਿਰਭਉ ਹੋਵੈ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਪਾਖੰਡੁ ਨ ਕੀਜਈ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਪਾਖੰਡਿ ਰਤਾ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੩॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਜੇ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਚਾਹੇ ਤੋ ਪਾਖੰਡ ਨਾ ਕਰਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਖੰਡ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਲੋਕ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਾਂ ਜੀ ਇਸੀਤਰਾਂ ਬਣਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਪਾਸੁ ਨ ਛੋਡਈ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਮਮਤਾ ਜਾਲਿਆ ਪਿੰਡੁ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੪॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ (ਪਾਸੁ) ਸੰਗਿ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੀ ਇਸੀ ਤੇ ਮਮਤਾ ਨੇ ਸਰੀਰ ਹੀ ਜਾਲ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਆਪ ਕਾ ਕਹਣਾ ਬਣਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਿ ਹੈ॥੪॥

ਚਿੰਤਾ ਜਾਲਿ ਤਨੁ ਜਾਲਿਆ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਜੇ ਮਨੁ ਮਿਰਤਕੁ ਹੋਇ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੫॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਚਿੰਤਾ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਨੇ ਵਾ ਲਾਟ ਨੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰੁ ਮਨੁ ਜਾਲ ਦੀਆ ਹੈ॥
ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੀ ਹਰਿਆ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜੇ ਮਨੁ ਮਰੇ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਹੀ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨੁ ਬੈਰਾਗੁ ਨ ਹੋਵਈ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੬॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਬੈਰਾਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਚਾਹੇ ਸਭ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਹੀ ਬਨਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਸਹਜੇ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੭॥

ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਜੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮ ਹੋਣ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਜਬ ਮਿਲੇ ਤੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬੈਰਾਗ ਕੌ ਸਹਜੇ ਪਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਹੀ ਬਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਬੈਰਾਗੀਅੜੇ ॥
ਮੋ ਕਉ ਭਉਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿ ਵਣਾਹੰਬੈ ॥੮॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬੈਰਾਗੀ ਤੂੰ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਕਹੁ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਕੇ (ਭਉਜਲੁ) ਭੈ ਕਾ ਹੀ ਜਲੁ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਤੌਂ ਬੈਰਾਗੀ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹਾਂ ਜੀ ਐਸੇ ਹੀ ਕਰੂੰਗਾ ਐਸੇ ਮਾਨਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੂਆ॥੮॥੧॥੮॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਿਖਾਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੇ ਵਕੀਲ ਹੋਇਕੈ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੇ ਆਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਸਫਾਈ ਨਾ ਜਾਨ ਕਰ ਬਿਦਰ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਜਬ ਮਿਲੇ ਤਬ ਦੁਰਯੋਧਨ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖਨੇ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਤਬੇਲੇ ਮੈਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੋ ਆਪਣੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਦਿਖਾਈ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਦਰਾਥ ਛੋਡ ਕਰ ਗੋਲੇ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਕਿਆ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੫

ਰਾਜਨ ਕਉਨੁ ਤੁਮਾਰੈ ਆਵੈ ॥

ਐਸੋ ਭਾਉ ਬਿਦਰ ਕੋ ਦੇਖਿਓ ਓਹੁ ਗਰੀਬੁ ਮੋਹਿ ਭਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਰਾਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਕੌਨ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਸਰਧਾਹੀਨ ਹੈਂ ਬਿਦਰ ਕੋ ਤੌ ਐਸੋ ਭਾਵ ਦੇਖਿਓ ਹੈ ਕਿ ਮੁਖ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਸੀ ਤੇ ਓਹ ਗਰੀਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਦੀਵ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਸਤੀ ਦੇਖਿ ਭਰਮ ਤੇ ਭੂਲਾ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਤੁਮਰੋ ਦੂਧੁ ਬਿਦਰ ਕੋ ਪਾਨ੍ਹੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਰਿ ਮੈ ਮਾਨਿਆ ॥੧॥

ਹਸਤੀ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਹੀ ਤੂੰ ਤੌ ਭੂਲ ਰਹਾ ਮੇਰੇ ਕੌ ਤੈਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕਰ ਤੌ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰਾ ਦੂਧ ਪਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔ ਬਿਦਰ ਕਾ ਪਾਣੀ ਮੈਨੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਖੀਰ ਸਮਾਨਿ ਸਾਗੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਨੀ ॥

ਕਬੀਰ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਜਾਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਕੀ ਮਾਨੀ ॥੨॥੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਮੈਂ ਸਾਗ ਮੁਖ ਪਾਇਆ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਤੋ ਖੀਰ ਭੀ ਨ ਮਲੂਮ ਹੂਈ ਵਾ ਖੀਰ ਕੇ ਤੁਲ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸਾਗ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਲੂਣ ਰਹਿਤ ਥਾ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹੀ ਰਾਤ ਬੀਤ ਗਈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸੁਆਮੀ ਅਨੰਦੀ ਔ ਕੌਤਕੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੯॥

ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ॥

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ ॥

ਖੇਤੁ ਜੁ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ ਅਬ ਜੂਝਨ ਕੋ ਦਾਉ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮ ਅਕਾਸ ਵਿਖੇ ਇਸਥਤ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਨਗਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਜਿਓ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਤਿਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਜੋ ਆਗੈ (ਨੀਸਾਨੈ) ਸੁਰਮੇਂ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਘਾਉ ਪੜ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਬੇਧਿਆ ਗਿਆ ਸੂਰਮਾ ਜੋ ਹੈ ਸਿਖ ਤਿਸ ਨੇ ਅਸੁਰ ਸੰਪਤੀ ਸਾਥ (ਖੇਤ) ਜੁਧ ਜੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੂਝਨੇ ਕਾ ਅਬੀ ਦਾਉ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੀ ਬਿਕਾਰ ਜੀਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੂਰਾ ਸੋ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੁ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੇਤ ॥

ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤੁ ॥੨॥੨॥

ਸੂਰਮਾ ਸੋਈ ਪਹਿਚਾਨੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਕੇ ਨਮਿਤ ਲੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਜੀਤਤਾ ਹੈ ਟੁਕੜਾ ਟੁਕੜਾ ਕਟਕੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਪੁਨ: ਆਪ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਅਰ ਖੇਤ ਕੋ ਕਬੀ ਨਾ ਛੋਡੇ ਅਰਥਾਤ ਜੀਤਨੇ ਕੇ ਸਾਧਨ ਛੋਡ ਨਾ ਜਾਵੈ॥੨॥੨॥ ਭਗਤੀ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਾਰਿ ਮੁਕਤਿ ਚਾਰੈ ਸਿਧਿ ਮਿਲਿ ਕੈ ਦੂਲਹ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪਰਿਓ ॥
ਮੁਕਤਿ ਭਇਓ ਚਉਹੂੰ ਜੁਗ ਜਾਨਿਓ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਮਾਥੈ ਛਤ੍ਰੁ ਧਰਿਓ ॥੧॥

ਚਾਰ ਅਰ ਚਾਰ ਅਸ੍ਰ ਤੋ ਸਿਧੀਆਂ ਅਣਮਾਦਿਕ ਔ ਮੁਕਤਿ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਪੁਰਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ (ਦੂਲਹ) ਪਤੀ ਹਮ ਤੇਰੀ ਦਾਸੀ ਹੈ ਵਹੁ ਚਹੁ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਮੁਕਤ ਹੂਆ ਜਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਸ ਕੀ ਜੋ (ਰਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਏਹੀ ਮਾਨੋਂ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜਪਤ ਕੋ ਕੋ ਨ ਤਰਿਓ ॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਤਾ ਕੋ ਨਾਮੁ ਪਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜਪਿਤਆਂ ਕੌਣ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨ ਜਿਨ ਜਪਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਤਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭਗਤ ਭਗਤ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਬਿਰਾਜਿਤ ਦੇਖਿ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਜਮੁ ਡਰਿਓ ॥
ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਰਾਮ ਬਲ ਗਰਜਿਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਤਾਪ ਹਿਰਿਓ ॥੨॥

ਪ੍ਰਾਨ ਤਿਆਗ ਸਮੇਂ ਬਿਸਨ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੁਏ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਸੰਖ ਚਕਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਸਹਿਤ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਦੇਖ ਕੇ ਜਮੁ ਡਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਹੁ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਗਤ ਜਨ ਰਾਮਕੇ ਬਲ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਨਿਰਭੈ ਹੁਏ ਗਰਜਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕਿਸੀ ਭਗਤ ਕਾ ਨਾਮ ਤੌ ਕਹੋ ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਬਰੀਕ ਕਉ ਦੀਓ ਅਭੈ ਪਦੁ ਰਾਜੁ ਭਭੀਖਨ ਅਧਿਕ ਕਰਿਓ ॥

ਅੰਬਰੀਕ ਭਗਤ ਕੌ ਅਭੈ ਪਦੁ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਭਿਭੀਛਨ ਕਾ ਰਾਜੁ ਆਦਿਕ ਹੀ ਕਰਿਆ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਭੀ ਗੁਜਾਰੇ ਮਾਤ੍ਰ ਰਾਜੁ ਥਾ ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਲੰਕਾ ਪਤੀ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਨਉ ਨਿਧਿ ਠਾਕੁਰਿ ਦਈ ਸੁਦਾਮੈ ਧ੍ਰੂਅ ਅਟਲੁ ਅਜਹੂ ਨ ਟਰਿਓ ॥੩॥

ਸੁਦਾਮੇ ਭਗਤ ਕੌ ਨੌਨਿਧਿ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਧ੍ਰੂਹ ਭਗਤ ਅਟਲ ਹੂਆ ਜੋ ਅਜ ਤਕ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਟਲਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤ ਹੇਤਿ ਮਾਰਿਓ ਹਰਨਾਖਸੁ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਇ ਦੇਹ ਧਰਿਓ ॥
ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਭਗਤਿ ਬਸਿ ਕੇਸਵ ਅਜਹੂੰ ਬਲਿ ਕੇ ਦੁਆਰ ਖਰੋ ॥੪॥੧॥

ਪੁਨ: ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਭਗਤ ਕੇ ਨਮਿਤ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਨਖੋਂ ਸੇ ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਐਸੇ ਭਿਆਨਕ (ਦੇਹ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕੈ ਸਭ ਦੇਵਤੇ ਡਰ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਦਾ ਹੀ (ਬਸਿ) ਅਧੀਨ ਹੈ (ਕੇਸਵ) ਭਗਵਾਨ ਅਬ ਤਕ ਭੀ ਬਲ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਮਾਰੂ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ॥

ਦੀਨੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਰੇ ਦਿਵਾਨੇ ਦੀਨੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਰੇ ॥
ਪੇਟੁ ਭਰਿਓ ਪਸੂਆ ਜਿਉ ਸੋਇਓ ਮਨੁਖੁ ਜਨਮੁ ਹੈ ਹਾਰਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਪੁਰਸ ਤੈਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਧਰਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੇਟ ਭਰਕੇ ਪਸੂ ਕੀ ਤਰਾਂ ਤੂੰ ਸੋਇਆ ਹੈ ਐਸਾ ਦੁਰਲਭ ਮਨੁਖ ਜਨਮੁ ਤੈਨੇ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਬਹੂ ਨਹੀ ਕੀਨੀ ਰਚਿਓ ਧੰਧੈ ਝੂਠ ॥

ਸੁਆਨ ਸੂਕਰ ਬਾਇਸ ਜਿਵੈ ਭਟਕਤੁ ਚਾਲਿਓ ਊਠਿ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੈਨੇ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਔ ਝੂਠੇ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਰਚਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ॥ (ਕੁਤੇ) ਸੂਰ ਕਾਗ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਭਟਕਤਾ ਹੂਆ ਉਠਕੇ ਚਲਾ ਜਾਏਂਗਾ॥੧॥

ਆਪਸ ਕਉ ਦੀਰਘੁ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਅਉਰਨ ਕਉ ਲਗ ਮਾਤ ॥

ਮਨਸਾ ਬਾਚਾ ਕਰਮਨਾ ਮੈ ਦੇਖੇ ਦੋਜਕ ਜਾਤ ॥੨॥

ਆਪਸ ਕੋ ਤੌਂ ਬਡਾ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਔਰਨ ਕੋ ਤੁਛ ਮਾਤਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਮਨ ਬਾਨੀ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਨਰਕ ਕਉ ਜਾਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਚਾਤੁਰੀ ਬਾਜੀਗਰ ਬੇਕਾਮ ॥

ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਨੋ ਕਬਹੂ ਨ ਸਿਮਰਿਓ ਰਾਮੁ ॥੩॥

ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਕੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੀ ਚਾਤੁਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨਿਕੰਮੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਉਸ ਕੀ ਚਾਤੁਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਿਆਂ ਕਾ ਜਨਮ ਬੀਤਿਆ ਹੈ ਔ ਰਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਚੇਤੈ ਨਹੀ ਮੂਰਖੁ ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ ॥

ਰਾਮੁ ਨਾਮੁ ਜਾਨਿਓ ਨਹੀ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰਿ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਚੇਤੈ) ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਗਵਾਰੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਵਹੁ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਉਤਰੇਗਾ॥੪॥੧॥

ਜੋਗ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੬

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਬਾਣੀ ਜੈਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚੰਦ ਸਤ ਭੇਦਿਆ ਨਾਦ ਸਤ ਪੂਰਿਆ ਸੂਰ ਸਤ ਖੋੜਸਾ ਦਤੁ ਕੀਆ ॥

(ਸੂਰਸਤ) ਸੂਰਜ ਕੀ ਜੋ ਸੁਰ ਹੈ ਸੋ (ਖੋੜਸਾ) ਸੋਲਾਂ ਵਾਰ ਓਹ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕਾ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ (ਦਤੁ) ਦੇਣਾ ਕੀਆ (ਨਾਦ ਸਤ ਪੂਰਿਆ) ਓਂ ਜੋ ਸਬਦ ਹੈ ਇਸ ਮੰਤਰ ਕੋ ਚੌਸਠ ਵਾਰ ਪੜਕੇ ਸੁਖਮਨਾ ਸੁਰ ਮੈਂ ਪੂਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਕੁੰਭਕ ਕੀਆ। (ਚੰਦ ਸਤ ਭੇਦਿਆ) ਬਤੀ ਵਾਰ ਓਂ ਮੰਤਰ ਪੜਕੇ ਚੰਦਰਮਾ ਕੀ (ਸਤ) ਸੁਰ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣਕੋ ਉਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਅਬਲ ਬਲੁ ਤੋੜਿਆ ਅਚਲ ਚਲੁ ਥਪਿਆ ਅਘੜੁ ਘੜਿਆ ਤਹਾ ਅਪਿਉ ਪੀਆ ॥੧॥

ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਲੁ ਤੋੜਿਆ ਦਲੀ ਆਖਾਇਕੈ (ਅਬਲ) ਬਲ ਸੇ ਰਹਤ ਕੀਆ ਚਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਅਚਲ ਕਰਿਕੇ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ (ਅਘੜੁ) ਅਸੁਧ ਮਨ ਕੋ ਸੁਧ ਕੀਆ ਤਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰੇ ਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ॥੧॥

ਮਨ ਆਦਿ ਗੁਣ ਆਦਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਤੇਰੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੰਮਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਕੀ ਜੋ ਆਦਿ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਆਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਦੁਬਿਧਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਹੈ ਸੋ ਜਬ (ਸਮਾਨਿਆ) ਲੈ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਅਰਧਿ ਕਉ ਅਰਧਿਆ ਸਰਧਿ ਕਉ ਸਰਧਿਆ ਸਲਲ ਕਉ ਸਲਲਿ ਸੰਮਾਨਿ ਆਇਆ ॥

ਅਰਾਧਨੇ ਜੋਗ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਔ ਸਰਧਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਜੈਸਾ ਆਯਾ ਭਾਵ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨਕੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਐਸੇ ਮਿਲ ਗਏ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੋ ਜਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਦਤਿ ਜੈਦੇਉ ਜੈਦੇਵ ਕਉ ਰੰਮਿਆ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਲਿਵ ਲੀਣੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਦੇਉ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੈ) ਉਤਮ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਸਰੂਪ ਕੌ ਜਬ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋ ਗਈ॥੧॥

ਕਬੀਰੁ ॥ ਮਾਰੂ ॥

ਰਾਮੁ ਸਿਮਰੁ ਪਛੁਤਾਹਿਗਾ ਮਨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਨਹੀਂ ਤੌ ਅੰਤ ਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੇਂਗਾ॥

ਪਾਪੀ ਜੀਅਰਾ ਲੋਭੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਆਜੁ ਕਾਲਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਤੂੰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਸੰਚਕੇ ਲੋਭ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗਾ ਤੂੰ ਆਜ ਕਾਲ ਅਰਥਾਤ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਉਠ ਜਾਏਂਗਾ॥

ਲਾਲਚ ਲਾਗੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਮਾਇਆ ਭਰਮ ਭੁਲਾਹਿਗਾ ॥

ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕੈ ਤੈਂ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਜਾਹਿੰਗਾ॥

ਧਨ ਜੋਬਨ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੈ ਕਾਗਦ ਜਿਉ ਗਲਿ ਜਾਹਿਗਾ ॥੧॥

ਧਨ ਕਾ ਔ ਜੋਬਨ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਕੌ ਤੂੰ ਕਾਗਤ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਗਲ ਜਾਏਂਗਾ॥

ਜਉ ਜਮੁ ਆਇ ਕੇਸ ਗਹਿ ਪਟਕੈ ਤਾ ਦਿਨ ਕਿਛੁ ਨ ਬਸਾਹਿਗਾ ॥

ਜਬ ਜਮੁ ਆਇਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੇਸੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕੇ (ਪਟਕੈ) ਸਿਟ ਲਏਗਾ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਵਸ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥

ਸਿਮਰਨੁ ਭਜਨੁ ਦਇਆ ਨਹੀ ਕੀਨੀ ਤਉ ਮੁਖਿ ਚੋਟਾ ਖਾਹਿਗਾ ॥੨॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਜਨ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਕਰ ਕਿਸੇ ਪਰ ਦਇਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤੂੰ ਮੂੰਹ ਪਰ ਚੋਟਾਂ ਖਾਂਹਿਗਾ॥੨॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਬ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਕਿਆ ਮੁਖੁ ਲੈ ਕੈ ਜਾਹਿਗਾ ॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਕਿਆ ਮੁਖ ਲੈ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਵੇਂਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਮੰਦਗੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਏਂਗਾ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਤਰਿ ਜਾਂਹਿਗਾ ॥੩॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਤੁਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਹਮ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰਕੇ ਭਗਵਤ ਮੈਂ ਜਾਏਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੩॥੧॥

ਰਵਦਾਸ ਭਗਤ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਐਸੀ ਲਾਲ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਉਨੁ ਕਰੈ ॥

ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੁ ਗੁਸਈਆ ਮੇਰਾ ਮਾਥੈ ਛਤ੍ਰੁ ਧਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਐਸੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੌਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਗਰੀਬੋਂ ਕੇ ਵਡਿਆਵਨੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸਾਮੀ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਸ ਰੂਪ ਛਤਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਛੋਤਿ ਜਗਤ ਕਉ ਲਾਗੈ ਤਾ ਪਰ ਤੁਹੀਂ ਢਰੈ ॥
ਨੀਚਹ ਊਚ ਕਰੈ ਮੇਰਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ਕਾਹੂ ਤੇ ਨ ਡਰੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਊਪਰ ਤੌਂ ਤੂੰਹੀ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵੈਂ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰਹੀ ਨੀਵਿਆਂ ਤੇ ਉਚੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਤੇ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਦੇਵ ਕਬੀਰੁ ਤਿਲੋਚਨੁ ਸਧਨਾ ਸੈਨੁ ਤਰੈ ॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਬੀਰ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਧਨਾ ਪੁਨ: ਸੈਨ ਸੇ ਆਦਿ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਸਦ ਜਾਤੀ ਨੀਵੀਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹਮ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇ ਸਭੈ ਸਰੈ ॥੨॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋ ਤੁਮ ਸੁਨਹੁ ਹਰਿਜੀ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ (ਸਰੈ) ਬਨ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਮਾਰੂ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸੁਰਿਤਰੁ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਕਾਮਧੇਨ ਬਸਿ ਜਾ ਕੇ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਪੁਨ: ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਔ ਚਿੰਤਾਮਨੀ ਕਾਮਧੇਨਾਦਿ ਸਭ ਜਿਸਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਮਹਾ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਕਰ ਤਲ ਤਾ ਕੈ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਪਦਾਰਥ ਅਰ ਅਠਾਰਾਂ ਮਹਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਅਰ ਨਵੋਂ ਨਿਧੀਆਂ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਪਰ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੇਤੇ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨ ਜਪਸਿ ਰਸਨਾ ॥
ਅਵਰ ਸਭ ਛਾਡਿ ਬਚਨ ਰਚਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਦੁਆਰੇ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਭਾਵ ਜਪੁ ਔਰ ਜੋ ਬਚਨੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਛਾਡ ਦੇਹ ਵਾ ਜੇ ਬਚਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਔਰ ਸਭ ਰਚਨਾ ਤਜਾਗ ਭਾਵ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਾ ਕਰ॥੧॥

ਨਾਨਾ ਖਿਆਨ ਪੁਰਾਨ ਬੇਦ ਬਿਧਿ ਚਉਤੀਸ ਅਛਰ ਮਾਹੀ ॥
ਬਿਆਸ ਬੀਚਾਰਿ ਕਹਿਓ ਪਰਮਾਰਥੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ ਨਾਹੀ ॥੨॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਅਖਿਆਨ ਭਾਰਤਾਦੀ ਔ ਪੁਰਾਨ ਪੁਨ: ਬੇਦੋਂ ਕੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਜੋ ਹੈਂ ਤਥਾ ਚੌਤੀਸ ਅਛਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਬਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਏਹ (ਪਰਮਾਰਥੁ) ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕਾ ਵਿਸੇਸ ਅਰਥ ਸੋਰਠ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਏਕ ਹੀ ਸਬਦ ਦੋ ਜਗਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਾਠ ਮੈਂ ਕਈ ਪਦੋਂ ਕਾ ਭੇਦ ਹੈ॥੩॥

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਉਪਾਧਿ ਰਹਤ ਹੋਇ ਬਡੇ ਭਾਗਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਸਭ ਉਪਾਧ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕਰਿ ਜਿਸ ਵਡੇ ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਮਾਧਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਉਦਾਸ ਦਾਸ ਮਤਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਭੈ ਭਾਗੀ ॥੩॥੨॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਔ ਜੋ ਪੀੜਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਗ ਗਈ ਹੈ॥੩॥੨॥੧੫॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੭

ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ਬਾਰਹ ਮਾਹਾ

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸਰ ਅਗੇ ਗੁਣ ਕਥਨ ਸਹਿਤ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸੁਣਿ ਕਿਰਤ ਕਰੰਮਾ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਜੋ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ (ਕ੍ਰਿਤ) ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਸੁਖ ਸਹੰਮਾ ਦੇਹਿ ਸੁ ਤੂ ਭਲਾ ॥

ਤਤ ਕ੍ਰਿਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਤੂੰ ਸੁਖ ਅਰ (ਸਹੰਮਾ) ਦੁਖ ਸਿਰ ਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਂਨਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋ ਤੂੰ ਭਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਦੋਸ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਚਨਾ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਗਤਿ ਮੇਰੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਰਚਨਾਂ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕਯਾ ਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਬਾਝੁ ਦੁਹੇਲੀ ਕੋਇ ਨ ਬੇਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਾਂ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੂੰ॥

ਰਚਨਾ ਰਾਚਿ ਰਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ ਕਰਮ ਸੁਕਰਮਾ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਜੀਵ (ਨਿਰੰਕਾਰੀ) ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਰਚਨਾਂ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪਕਾ ਜੋ ਮੰਨਨ ਕਰਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਯਹ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਕਰਮ ਹੈ ਆਪ ਰਚਨਾਂ ਕੋ ਰਚ ਰਹੇ ਹੋ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਸਮਾਨ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਪੰਥੁ ਨਿਹਾਲੇ ਸਾ ਧਨ ਤੂ ਸੁਣਿ ਆਤਮ ਰਾਮਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਆਤਮ) ਸਭਕਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ (ਸਾਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪ ਕਾ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ (ਨਿਹਾਲੇ) ਦੇਖੀਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਰਾਮ) ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਏ॥੧॥

ਬਾਬੀਹਾ ਪ੍ਰਿਉ ਬੋਲੇ ਕੋਕਿਲ ਬਾਣੀਆ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਆਪਕੇ ਜਸਕੋ ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲਤਾ ਭਾਵ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੌਕਲ ਬਾਣੀਆਂ ਭਾਵ ਜਿਹਵਾ ਜਿਨਕੀ (ਆ) ਵਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬੋਲਤੀ ਹੈਂ॥

ਸਾ ਧਨ ਸਭਿ ਰਸ ਚੋਲੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਣੀਆ ॥

(ਸਾ) ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਰਸ (ਚੋਲੈ) ਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਣੀ ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਰੇ ॥

ਜਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਈ ਤੌ (ਅੰਕਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੀ ਭਈ ਅਰ (ਸਾ) ਵੋਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥

ਨਵ ਘਰ ਥਾਪਿ ਮਹਲ ਘਰੁ ਊਚਉ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ (ਮਹਲ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ (ਨਵ ਘਰ) ਨਵੋਂ ਗੋਲਕੋਂ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਘਰ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਰਚ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾਂ ਘਰ ਦਸਵਾਂ ਦਵਾਰ ਤੈਨੇ ਊਚਾ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਤੂ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਰੰਗਿ ਰਾਵੈ ॥

ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਰਚੀ ਹੁਈ ਤੇਰੀ ਆਗਜ਼ਾ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰਾਵੈ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਚਵੈ ਬਬੀਹਾ ਕੋਕਿਲ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਪਪੀਹਾ ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਹਵਾ ਰੂਪੀ ਕੋਕਿਲ ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਬਦ ਕੋ (ਚਵੈ) ਉਚਾਰਤੀ ਹੁਈ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਤੂ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਰਸ ਭਿੰਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆਪਣੇ ॥

ਹੇ ਆਪਣੇ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਆਦਿ ਸਨਿਗਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਤ ਰਵੰਨੇ ਘੜੀ ਨ ਬੀਸਰੈ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰਵਤ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ (ਰਵੰਨੇ) ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਘੜੀ ਬਿਸਾਰੀ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਹਉ ਜੀਵਾ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਕਿਉਂ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਸਾਰੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪੁਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤੀ ਹੂੰ॥

ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਏ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਓਟ ਗਹੀ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੇ ਭਏ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੀਰਘ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਵੱਡੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਵਣੀ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੀ ਧਾਰਾ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦੇਹ ਵਾ ਬੁਧੀ ਸੁਹਾਵਣੀ ਭਾਵ ਸਫਲੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਮਿਲੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਣੀ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਜਨ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰਿ ਆਵੈ ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਧਨ ਊਭੀ ਗੁਣ ਸਾਰੀ ॥

ਜੌ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਈਏ ਤਬ ਤੂੰ ਅੰਦਰ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਕਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਜਾਨ ਕਰ ਮੈਂ ਜੋ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਾਂ (ਊਭੀ) ਖੜੀ ਹੋਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲਤੀ ਹੂੰ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਕੰਤੁ ਰਵੈ ਸੋਹਾਗਣਿ ਹਉ ਕਿਉ ਕੰਤਿ ਵਿਸਾਰੀ ॥

ਹੇ ਕੰਤ ਹਰੀ ਤੂੰ (ਘਰਿ ਘਰਿ) ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤਿ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਤੈਨੇ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਬਿਸਾਰੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਪਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਵਾਂ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਕੰਤ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂ (ਵਿਸਾਰੀ) ਭੁਲਾ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੁਲਾਵਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੀ ਹੂੰ॥

ਉਨਵਿ ਘਨ ਛਾਏ ਬਰਸੁ ਸੁਭਾਏ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਖਾਵੈ ॥

ਗੁਰ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਛਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਉਨਵਿ) ਝੁਕ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਦਯਾਲ ਹੋਕੇ (ਸੁਭਾਏ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਬਰਖਾ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤਨ ਮਨ ਵਿਖੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਖਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਿਆਰ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਵੈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਅੰਮ੍ਰਤ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬਰਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ॥੪॥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰਾਰੰਭ ਕਰਕੇ ਅਬ ਬਾਰਾਂ ਮਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਕਾਰੀਓਂ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਵਿਯੋਗ ਵਤੀ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਪਤੀ ਕੀ ਅਕਾਂਖਯਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੀ ਸਰਧਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਾਹਜ ਅਰਥ ਤੋ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੀ ਹੈ ਅੰਤਰੀਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੇਤੁ ਬਸੰਤੁ ਭਲਾ ਭਵਰ ਸੁਹਾਵੜੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਚੇਤ ਕਾ ਮਹੀਨਾਂ (ਭਲਾ) ਉਤਮ ਚੜਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨ ਭਵਰ ਸੋਭਨੀਕ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੮

ਬਨ ਫੂਲੇ ਮੰਝ ਬਾਰਿ ਮੈ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਬਾਹੁੜੈ ॥

ਬਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਮੰਝ) ਬੀਚ (ਬਾਰਿ) ਜਲ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਸਮਯ ਮੇਂ ਹੇ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਘਰਿ ਬਾਹੁੜੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹੁ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਚੇਤ੍ਰ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਬਰਖਾ ਕੇ ਸਬਬ ਬਨਾਸਪਤੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਿਹਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਸਮਯ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਕੀ ਉਤਕੰਠਾ ਅਰਥਾਤ ਉਡੀਕ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪਤੀ ਘਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਹੁ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਤ ਜਨ ਬਨ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਫੂਲੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮਾਜ ਕੇ ਹੋਤੇ ਭੀ ਹੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹੁ॥ ਅਬ ਪਤੀ ਕੀ ਅਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਦੁਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਧਨ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਬਿਰਹਿ ਬਿਰੋਧ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਜਬ ਤਕ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਬ ਤਕ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਰਹੇ ਬਰੋਧੀ ਕਰਕੇ ਵਾ ਬਿਰਹੇ ਪਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਰੋਧੀਓਂ ਕਰ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਛੀਜ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਕਿਲ ਅੰਬਿ ਸੁਹਾਵੀ ਬੋਲੈ ਕਿਉ ਦੁਖੁ ਅੰਕਿ ਸਹੀਜੈ ॥

ਅੰਬ ਰੂਪ ਸੰਤ ਤਿਨਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਕੋਕਿਲ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਬੋਲਤੀ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰਾ ਵਿਯੋਗ ਰੂਪੀ ਦੁਖ ਮੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕੈਸਾ ਸਹਾਰਾ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਭਵਰੁ ਭਵੰਤਾ ਫੂਲੀ ਡਾਲੀ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮਰੁ ਮਾਏ ॥

ਫੂਲੀ ਹੋਈ ਡਾਲੀ ਕਰਣਾ ਮੁਦਿਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਪਰ ਜਗਗਸੂ ਰੂਪ ਭਵਰਾ ਗੁੰਜਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਸ ਕੋ ਪੀ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਡਾਲੀਆਂ ਬੇਦ ਸਾਖਾ ਸੰਤਹੁ ਕੇ ਜੋ ਗੁਣ ਬੇਦ ਨੇ ਕਥਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਫੂਲ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ (ਭਵੰਤਾ) ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਸਮੇਂ ਹੇ (ਮਾਏ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨਾਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਮੈਂ ਮਰ ਰਹੀ ਹੂੰ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਹੋਵੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਚੇਤਿ ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਜੇ ਹਰਿ ਵਰੁ ਘਰਿ ਧਨ ਪਾਏ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਰੂਪ ਬਸੰਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਚੇਤ ਕਾ ਮਹੀਨਾ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਹੇ ਹਰੀ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਜੇਕਰ ਜਗਗਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਸਹਜਿ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੈ॥੫॥

ਵੈਸਾਖੁ ਭਲਾ ਸਾਖਾ ਵੇਸ ਕਰੇ ॥

ਵਾ ਵਾਹਯ ਅਰਥ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥ ਵੈਸਾਖ ਦੁਆਰਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਭਲਾ (ਸਾਖਾ) ਪਤਿ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਦ ਕੀਆਂ ਸਾਖਾ ਅਰਥਾਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਵੇਸ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧਨ ਦੇਖੈ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ਆਵਹੁ ਦਇਆ ਕਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਈ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਏ॥

ਘਰਿ ਆਉ ਪਿਆਰੇ ਦੁਤਰ ਤਾਰੇ ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਅਢੁ ਨ ਮੋਲੋ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵਹੁ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਆਉਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਨਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਯਾ ਹੈਂ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ (ਦੁਤਰ) ਕਠਨ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤੈਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ (ਅਢੁ) ਕੌਡੀ ਭੀ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਉਣ ਕਰੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾਂ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਵੈ ਢੋਲੋ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੋਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇ ਜਾਵੋਂ ਤੋ ਮੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕੌਨ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾਂ ਕਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੋਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ (ਢੋਲੋ) ਪਯਾਰੇ ਯਦਪਿ ਤੂੰ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈਂ ਤਦਪ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ॥

ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਨਾ ਅੰਤਰਿ ਮਾਨਾ ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਨੋ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਮਾਨ ਲੇਵੋਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਜੋ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਅਕਾਸ ਸਮ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਯਥਾਰਥ ਪਛਾਨ ਲੇਵੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਵੈਸਾਖੀਂ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਵੈ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮਾਨਾ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਗਜਾਤ ਪੂਰਬਕ ਮਨ ਮੈਂ ਮੰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਵੈ) ਵਹੁ ਹੇ ਸਾਖੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਾਹੁ ਜੇਠੁ ਭਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਕਿਉ ਬਿਸਰੈ ॥

ਮਾਹੁ (ਜੇਠੁ) ਬਡਾ ਜੋ ਤਰ ਤੀਬਰ ਬੈਰਾਗ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਭਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਉਂ ਬਿਸਰੇਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੰਦ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਵਿਸਰਨੇ ਕਾ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੋਨੋ ਲੋਕ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤੂੰ ਭਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਮਿਲੇ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਥਲ ਤਾਪਹਿ ਸਰ ਭਾਰ ਸਾ ਧਨ ਬਿਨਉ ਕਰੈ ॥

ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕਰ (ਥਲ) ਅੰਤਹਿਕਰਣ (ਭਾਰ) ਭਠ ਕੀ (ਸਰ) ਸਾਦਰਸ ਤਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ (ਸਾ) ਮੈਂ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਧਨ ਬਿਨਉ ਕਰੇਦੀ ਗੁਣ ਸਾਰੇਦੀ ਗੁਣ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਾ ॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ (ਬਿਨਉ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕਿਰਪਾਲਤਾਦਿ ਗੁਣ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੰਭਾਲਤੀ ਹੂੰ ਗੁਣ ਸੰਭਾਲਣੇ ਤੇ ਯਹ ਲਾਭ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੁਣ ਸੰਭਾਲੋਗੀ ਤੌ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੋਂਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇ ਲੇਵੋਂਗੀ ਜੇ ਕਹੈਂ ਗੁਣ ਸੰਭਾਲਣੇ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੋ ਗਈ ਤੌ ਫਿਰ ਕਿਆ ਕਸਰ ਰਹੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੈ ਮਹਲਿ ਰਹੈ ਬੈਰਾਗੀ ਆਵਣ ਦੇਹਿ ਤ ਆਵਾ ॥

ਹੇ (ਬੈਰਾਗੀ) ਨਿਰਲੇਪ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਚੇ (ਮਹਿਲ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਹੈ) ਇਸਥਤ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂੰ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਚੇ ਮਹਿਲ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਬਿਘਣ ਗਨ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਆਵਨ ਦੇਵੈ ਤੌ ਆਵੌਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬਸ ਨਹੀਂ ਵਾ ਆਵਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਯਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੈ ਤੌ ਤੇਰੀ ਓਰ ਆਵੋਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਮਾਣੀ ਨਿਤਾਣੀ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ਮਹਲੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਨ ਕਰ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਹੂੰ ਅਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਿਤਾਣੀ ਹੂੰ ਗੁਣ ਸਾਰਨ ਆਦਿਕ ਸਾਧ ਕੇ ਆਸਕਤ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਮਹਲੀ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੇਠਿ ਜਾਣੈ ਤਿਸੁ ਜੈਸੀ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਗੁਣ ਗਹਿਲੀ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਜੇਠਿ) ਤੀਬਰ ਬੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਣੇ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸੀ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤੇਰੀ (ਕਰਮਿ) ਕਿਰਪਾ ਬਖਸੀਸ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਨੇ (ਗਹਿਲੀ) ਪਕੜ ਲਈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥੭॥

ਆਸਾੜੁ ਭਲਾ ਸੂਰਜੁ ਗਗਨਿ ਤਪੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਾੜ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸੂਰਜ (ਭਲਾ) ਅਤੀ ਤਪਤਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਆਸਾ ਰੂਪ ਅਸਾੜ ਮੈਂ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕਿਰਣੋਂ ਕਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ (ਗਗਨਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਧਰਤੀ ਦੂਖ ਸਹੈ ਸੋਖੈ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ॥

ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਦੂਖ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਯਾਨ ਸੂਰਜ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਜਲ ਕੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੇ ਸੋਖਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਅਗਨ ਵਤ ਤਪ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਗਨ ਵਤ ਬੁਧੀ ਭਖ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਰਸੁ ਸੋਖੈ ਮਰੀਐ ਧੋਖੈ ਭੀ ਸੋ ਕਿਰਤੁ ਨ ਹਾਰੇ ॥

ਅਗਨ ਵਤ ਤਪ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ (ਰਸੁ) ਜਲ ਕੋ ਸੁਕਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਧੋਖੈ) ਸੰਸੋਂ ਮੈਂ ਮਰੀਤਾ ਹੈ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਅਗਯਾਨ ਸੂਰਜ ਤਪਾਉਣ ਰੂਪ ਅਪਨੇ ਕਰਮ ਕੋ ਹਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਅਗਯਾਨ ਜੀਵ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਤਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਥੁ ਫਿਰੈ ਛਾਇਆ ਧਨ ਤਾਕੈ ਟੀਡੁ ਲਵੈ ਮੰਝਿ ਬਾਰੇ ॥

ਬਹੁੜੋ ਜਬ ਅਸਾੜ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਕਾ ਰਥ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਤ੍ਰਾਇਣ ਦਖਯਾਇਣ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬ੍ਰਿਛਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਛਾਯਾ ਕੋ ਤਕਤੀ ਹੈਂ ਔਰ (ਬਾਰੇ) ਉਜਾੜੋਂ ਕੇ ਬੀਚ (ਟੀਡੁ) ਬਿੰਡੇ (ਲਵੈ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ: ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਰਥ ਜਬ ਅਗਯਾਨ ਕਾ ਰਥੁ ਫਿਰਾ ਤਬ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਵਾ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਕੋ ਤਕ ਰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਬਿੰਡੇ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਬਾਰੇ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਖੈਂਚ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਵਗਣ ਬਾਧਿ ਚਲੀ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਤਿਸੁ ਸਾਚੁ ਸਮਾਲੇ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਗਣੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਬਾਂਧ ਕਰ ਭਾਵ ਔਗਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਚਲੀ) ਬਿਚਰਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਚਲੀ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਗੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੁਖ ਤਿਸ ਹੀ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਆ ਮਰਣੁ ਜੀਵਣੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਲੇ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਆਪਕੋ ਮੈਨੇ ਏਹੁ ਮਨੁ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਮਰਣਾਂ ਜੀਵਣਾਂ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ॥ਯਥਾ ਪਰਮਾਣ ਮ:੫॥ ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜੀਵਣੰ ਹਰਿਨਾਮ ਧਿਆਵਣਹ॥ ਵਾ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਪਾਂਚਉ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਆਸਾੜ ਕਾ (ਆ) ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਮਾੜ) ਤਪ ਤਪਣਾ (ਭਲਾ) ਅਧਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਹਿ ਅਧਿਆਸ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਤਪ ਰਹਾ ਹੈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਅਧਜਾਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਜਾਨ ਦੁਖਦਾਈ ਨਹੀਂ ਅਧਜਾਸ ਸਹਿਤ ਅਗਜਾਨ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਮੈਂ ਅਧਜਾਸ ਹੈ ਤਬ ਦੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸਖੋਪਤਿ ਵਿਖੇ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਘਾਵ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕੋਊ ਭੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਆਤਮਾ ਅਨਾਤਮਾ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅੰਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣਾ ਨਿਮਿਤ ਕਾਰਣ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਸੇਸ ਅੰਸੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਹੋਣਾ ਯਹੀ ਅਧਜਾਸ ਕਾ ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਣ ਹੈ ਅਹੰ ਸੁਖੀ ਅਹੰ ਦੁਖੀ ਅਹੰ ਰੂਪ ਬਧਰ ਅਹੰ ਕਾਣੋ ਇਤਜਾਦਿਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਦੇਹ ਸਾਥ ਅਪਣੀ ਏਕਤਾ ਜਾਨਣੀ ਯਹੀ ਅਧਜਾਸ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਏਹੀ ਅਧਜਾਸ ਕਾ ਫਲ ਹੈ (ਧਰਤੀ ਦੂਖ ਸਹੈ) ਤਿਸ ਅਧਜਾਸ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈ ਅਧਜਾਸ ਸੂਰਜ ਅਗਨ ਕੇ ਸਮਾਨ (ਭਖੇ) ਪਰਜ੍ਵਲਤ ਹੂਆ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈਂ ਕਿਆ ਸੋਖਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਿ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਗਨ ਰਸ ਅਗਨ ਸਮ ਤਪਕੇ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਉਪਲਖਤ ਸਭ ਦੈਵੀਗੁਣ ਜਾਣ ਲੈਣੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਖ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ॥ਯਥਾ-'ਬਿਰਹਾ ਬਿਰਹਾ ਆਖੀਐ ਬਿਰਹਾ ਤੂ ਸਲਤਾਨੁ॥ਫਰੀਦਾਜਿਤੁ ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਨ ਉਪਜੈ ਸੋ ਤਨੁ ਜਾਣ ਮਸਾਨੁ''॥ ਔਰ ਯਥਾ-ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ ਤਿਨਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਓਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਮੁਖਤਾ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈਂ ਧੋਖੇ ਸੰਸਿਓਂ ਕਰ ਦੇਹ ਅਧਜਾਸੀ ਮਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਅਧਜਾਸ (ਭੀ) ਬਹੁੜੋ ਤਪਾਉਣ ਰੂਪ ਕਿਰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤਾ ਹੈ (ਰਥੁ ਫਿਰੈ) ਦੇਹ ਅਧਜਾਸ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕਾ ਰਥ ਫਿਰਾ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਹ ਅਧਜਾਸ ਕਮ ਹੂਆ ਤਬ ਜੀਵ ਰੂਪ ਧਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਕੋ ਤਕਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਾਂਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਦੇਹ ਰੂਪ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਔਗਣੋਂ ਰੂਪੀ ਬਿੰਡੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਗਲੀ ਦੋ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬ ਅਰਥ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਈਹਾਂ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥ ਵਾ ਤੀਸਰਾ ਅਰਥ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਭਲਾ ਸਾੜ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕ ਸਾੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਤਪਤਾ ਹੈ ਜਗਜਾਸੀ ਕੀ (ਧਰਤੀ) ਬੁਧੀ ਵੈਰਾਗ ਜਨ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈ ਵੈਰਾਗ ਸੂਰਜ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮ ਭਖ ਕਰ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕਜਾ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਗਨਿ ਰਸਿ ਅਗਨੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਤਪ ਕਰ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸਨਾਂ ਰੂਪ ਜਲਕੇ ਤਾਂਈ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਬੀਚ ਸੇ ਖੈਚਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਤੀਬਰ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਸੇ ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾਂ ਉਠ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਿਓਂ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾ ਯਹਿ ਕਿ ਕਿਆ ਜਾਨੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਗਾ ਵਾ ਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਬਹੁੜੋ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਤਪਾਉਣ ਰੂਪ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹਾਰਤਾ (ਰਥ ਫਿਰੈ) ਜਬ ਵੈਰਾਗ ਸੂਰਜ ਕਾ ਰਥ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਤਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਕੇਵਲ ਵੈਰਾਗ ਥਾ ਪੁਨਾ: ਬਬੇਕ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਯਹੀ ਰਥ ਕਾ ਫਿਰਨਾ ਹੈ (ਟੀਡੁਲਵੇ) ਦੇਹ ਵਾ ਅੰਤਹਿਕਰਨ ਰੂਪੀ (ਬਾਰ) ਉਜਾੜ ਵਿਖੇ ਸਤਿ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਬਿੰਡੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਆਇ ਕਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਗਣ ਅਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਬਾਧ) ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਮੈਂ (ਚਲੀ) ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸਮਾਲਣੇ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ: ਅੰਤ ਕੀ ਤੁਕੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਅਰਥ ਜਾਨਨਾਂ॥੮॥

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸ ਮਨਾ ਘਣ ਵਰਸਹਿ ਰੁਤਿ ਆਏ ॥

ਹੇ ਮਨਾਂ ਪਿਆਰੇ ਜਬ ਹਮ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਸਾਵਣ ਮੈਂ (ਸਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੂਏ ਤਬ ਐਸੀ ਰੁਤ ਕੇ ਆਏ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਉਪਦੇਸ ਵਰਖਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ ॥

ਹੇ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਤੁਮ ਪਿਆਰੇ ਲਗਤੇ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪਤੀ ਆਪ ਪ੍ਰਦੇਸ ਸਿਧਾਏ ਹੂਏ ਹੋ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੋਖ ਹੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ॥

ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਏ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਘਰ ਨਾ ਆਉਣੇ ਕਰਕੇ (ਹਾਵੈ) ਹਾਹੁਕੇ ਕਰ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਬਿਜੁਲੀ ਸੰਪਦਾ ਆਵਦਾ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰੋਂ ਕਰ ਡਰਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ਮਰਣੁ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਮਾਏ ॥

ਹੇ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇਜ ਅਕੇਲੀ ਹੈ ਪੁਨ: (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਦੁਹੇਲੀ) ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਇਸੀ ਦੁਖ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਰਣਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨੀਦ ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕਹੁ ਤੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਔਰ ਭੂਖ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ਹਮਾਰੇ ਤਨ ਪਰ ਕਪੜਾ ਭੀ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੁਹਾਗਣਿ (ਕੰਤੀ) ਕੰਤ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੇ ਭਾਵ ਤੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥੯॥ ਪੁਨਾ ਆਪਣੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਦਉ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਭਰਿ ਜੋਬਨਿ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥

ਜੋ (ਭਾਦੁਇ) ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭਇਆ ਹੈ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਲਗ ਕਰ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ ਜਬ ਸੇ ਜੋਬਨ ਭਰਾ ਅਰਥਾਤ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤਾ ਕਾ ਸੰਘਟੁ ਭਇਆ ਤਬ ਸੇ ਮੈਂ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਆਸੁਰੀ ਰੂਪ ਜੋਬਨ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲ ਥਲ ਨੀਰਿ ਭਰੇ ਬਰਸ ਰੁਤੇ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਹਰ ਜਲ ਕਰ ਸਰ ਭਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜਲ ਕੇ (ਥਲ) ਅਸਥਾਨ ਇੰਦ੍ਰੀਜ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਆਦਿ ਨੀਰ ਸੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਐਸੀ ਰੁਤ ਵਿਖੇ ਮੋਹ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਬਰਖਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੋਹ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਪਕੜ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅੰਤਹਿਕਰਣ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਪਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਬਰਸੈ ਨਿਸਿ ਕਾਲੀ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਬਾਲੀ ਦਾਦਰ ਮੋਰ ਲਵੰਤੇ ॥

ਏਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਬਰਖਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦੁਤਿਜ ਅਵਸਥਾ ਵਾ ਅਵਿਦਜਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਹੈ ਤ੍ਰਿਤੀਏ ਅਨਕੂਲ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਕਥਨ ਤੇ ਰਾਗ ਦੁਵੈਖ ਰੂਪ ਦਾਦਰ (ਲਵੰਤੇ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਰੂਪ ਮੋਰ ਭੋਗ ਰੂਪ ਸਰਪੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਹਾਰੇ ਫੁੰਕਾਰੇ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਦਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਤਨੇ ਬਿਘਨੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਮੁਝ (ਬਾਲੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਕੇ ਪਤੀ ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ ਜੋ ਅਚਾਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਚਿਤ ਕੌ ਪੀਆ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਚਵੈ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲੇ ਭੁਇਅੰਗਮ ਫਿਰਹਿ ਡਸੰਤੇ ॥

ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਦਰਸਨ ਰੂਪ ਸੁਆਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਹਿ ਕਰ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭਾਦੋਂ ਮੈਂ ਸਰਪ ਬਡੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਦੁਵੈਤ ਰੂਪ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਸਰਪ ਡੰਗ ਮਾਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਮਛਰ ਕਾ ਡੰਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਛਰ ਡੰਗ ਸਾਇਰ ਭਰ ਸੁਭਰ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਮਤਸਰ ਰੂਪ ਮਛਰ ਕਾ ਡੰਗ ਹੈ ਸੰਸਾਰ (ਸਾਇਰ) ਸਮੁੰਦਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਕੇ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਮਲਾਹ ਹੋ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਾਰ ਕੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਛਿ ਚਲਉ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜਹ ਪ੍ਰਭੁ ਤਹ ਹੀ ਜਾਈਐ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਾਧਨ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਚਲਉ) ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਵਉ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਦਸੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਈਐ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਸੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੦॥ ਅਬ ਅੱਸੂ ਕੇ ਅਲੰਕਾਰ ਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸੁਨਿ ਆਉ ਪਿਰਾ ਸਾ ਧਨ ਝੂਰਿ ਮੁਈ ॥

ਜੋ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਯਹੀ ਅਸੂ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੇ (ਪਿਰਾ) ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ (ਸਾਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਵਿਛੋੜੇ ਸੇ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤੀ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਸੀਘਰ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਤਾ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ (ਦੂਜੈ) ਦੁਵੈਤ ਭਾਉ ਮੈਂ (ਖੁਈ) ਭੁਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲੋ ਤੋ ਮਿਲਣਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਨਿਰਦੋਸ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਝੂਠਿ ਵਿਗੁਤੀ ਤਾ ਪਿਰ ਮੁਤੀ ਕੁਕਹ ਕਾਹ ਸਿ ਫੁਲੇ ॥

ਮੈਂ ਝੂਠ ਨੇ (ਵਿਗੁਤੀ) ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹਾਂ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਮੈਂ ਤਉ ਤੈਨੇ (ਮੁਤੀ) ਤਿਆਗੀ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਅਸੂ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਪਿਲਛੀ ਅਰ ਕਾਹੀ ਫੂਲਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੀਸ ਅਰ ਦਾੜੀ ਕੇ ਕੇਸ ਸਿਜਾਮਤਾ ਕੇ ਤਿਆਗ ਸੇ ਕਾਹੀ ਵਤ ਚਿਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਆਈ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਅਬ ਤੋ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੦੯

ਆਗੈ ਘਾਮ ਪਿਛੈ ਰੁਤਿ ਜਾਡਾ ਦੇਖਿ ਚਲਤ ਮਨੁ ਡੋਲੇ ॥

ਪਹਿਲੇ (ਘਾਮ) ਧੂਪ ਤੇਜੁ ਸੀ ਅਰਥਾਤ ਜੁਵਾ ਅਵਸਥਾ ਥੀ ਸੋ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪੀਛੇ (ਜਾੜਾ) ਜੜ੍ਹਤਾ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਆਈ ਹੈ ਅਬ ਬਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਐਸਾ ਚਲਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਡੋਲ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਾਧਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਹ ਦਿਸਿ ਸਾਖ ਹਰੀ ਹਰੀਆਵਲ ਸਹਜਿ ਪਕੈ ਸੋ ਮੀਠਾ ॥

ਬਾਹਜ ਅਰਥ ਤੋ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥ਯਥਾ ਜੋ ਅੰਨ ਸਨੇ ਸਨੇ ਪਕੇ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਪ੍ਰਪਕ ਕਟੀਏ ਸੋ ਤੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀਆਂ ਸਾਖਾਂ ਜੋ ਸਾਮ ਰਿਗ ਆਦਿਕ ਬੇਦ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਬੇਦੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਸਨੇ ਸਨੇ ਪ੍ਰਪਕ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਅਡੋਲ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜੋ ਅਨੰਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੈ ਕਿਆ ਅਨੰਦਵਾਂਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਾ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਾਖਾ ਰੂਪ ਸਾਰੇ ਹਰਿਆਵਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਤਾਥ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਭਗਤ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗੁਨਾਨਵਾਦ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕਰ (ਪਕੈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮੀਠਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਰ ਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਾਖੋਂ ਕੀ ਹਰਿਆਵਲੀ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ (ਹਰੀ) ਅਤੀ ਸਬਜ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ (ਸਹਜਿ) ਗਜਾਨ ਕਰ (ਪਕੇ) ਪਰਪਕ ਹੋਵੈ ਸੋ (ਮੀਠਾ) ਭਾਵ ਮੀਠਾ ਰਸ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਅਨੰਦੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਰ ਸਾਧਨੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੈਸੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀਘਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਰੂਪ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖ ਕੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਅਸੁਨਿ ਮਿਲਹੁ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਬਸੀਠਾ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਰੂਪ ਅਸੂ ਕਾ ਮਹੀਨਾਂ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਮੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਅਬ ਆਪ ਕੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਬਸੀਠਾ) ਬਕੀਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਕਤਕਿ ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥

ਲੋਕ ਕਤਕ ਮੈਂ ਤਲਾਵੋਂ ਪਰ ਦੀਪਕ ਬਾਲਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਦੀਪਕ ਕਾ ਕ੍ਰਿਤ ਉਸ (ਕਤਕਿ) ਜੀਵ ਕੋ ਪੜਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਦੀਪਕੁ ਸਹਜਿ ਬਲੈ ਤਤਿ ਜਲਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਬਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਤਿ) ਸਾਰ ਗ੍ਰਹਣ ਰੂਪ ਤੇਲ ਕਰ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਯਥਾ ਪਰਮਾਣ॥ ਤਤ ਤੇਲੁ ਨਾਮੁ ਕੀਆ ਬਾਤੀ ਦੀਪਕੁ ਦੇਹ ਉਜਿਆਰਾ॥

ਦੀਪਕ ਰਸ ਤੇਲੋ ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲੋ ਧਨ ਓਮਾਹੈ ਸਰਸੀ ॥

ਦੀਪਕ ਗਯਾਨ ਰਸ ਸਬਦ ਤਤੂ ਕਾ ਪਰਯਾਯ ਹੈ ਵਾ ਤਤ ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇਲ ਜਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਕਾਸ ਕਰ ਧਨ ਪਿਰ ਕਾ ਮੇਲ ਭਇਆ ਹੈ ਮੇਲਕੇ (ਓਮਾਹੈ) ਉਤਸਾਹ ਕਰ ਧਨ ਸਰਸੀ ਭਈ ਵਾ ਮਨ ਕਰ ਉਮਾਹ ਅਰ ਤਨ ਕਰ ਸਰਸੀ ਭਈ॥

ਅਵਗਣ ਮਾਰੀ ਮਰੈ ਨ ਸੀਝੈ ਗੁਣਿ ਮਾਰੀ ਤਾ ਮਰਸੀ ॥

ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾਮਾਦਿ ਅਵਗੁਣੋਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਰਤੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੀਝਤੀ ਨਹੀਂ ਜਬ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਨੇ ਮਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹਟੀ ਤੌਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇਗੀ ਮਰੇਗੀ ਤੌਂ ਸੀਝੇਗੀ॥

ਨਾਮੁ ਭਗਤਿ ਦੇ ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਠੇ ਅਜਹੁ ਤਿਨਾੜੀ ਆਸਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਆਪਨੇ ਦੀਨੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵੈ ਸੂਰਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਬ ਤਕ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਆਸਾ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਲਹੁ ਕਪਟ ਦਰ ਖੋਲਹੁ ਏਕ ਘੜੀ ਖਟੁ ਮਾਸਾ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਵਿਖੇ ਕਪਟ ਰੂਪੀ ਦਰ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਖੋਲਹੁ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਕੇ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਏਕ ਘੜੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਆਗੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤੌਂ ਤੁਮ ਮਿਲੋਗੇ ਜਬ (ਦਰ) ਅੰਦਰੋਂ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਪਾਟ ਖੋਲੋਗੇ ਏਕ ਘੜੀ ਕੋ ਖੋਲੋ ਵਾ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕੋ ਖੋਲੋ ਤਬੀ ਮਿਲੋਗੇ॥੧੨॥

ਮੰਘਰ ਮਾਹੁ ਭਲਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨਕੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੰਘਰ ਕਾ ਮਹੀਨਾ ਭਲਾ ਹੈ ਵਾ (ਮੰ) ਮੇਰਾ (ਘਰ) ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ (ਮਾਹੁ) ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਭਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਜੋਨੀਓਂ ਸੇ ਉਤਮ ਹੈ ਪਰਮਾਣ ਯਥਾ-''ਅਵਰੁ ਜੋਨਿ ਤੇਰੀ ਪਨਿਹਾਰੀ'' ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਮੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਭਲਾ ਉਤਮ ਹੈ॥

ਗੁਣਵੰਤੀ ਗੁਣ ਰਵੈ ਮੈ ਪਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਭਾਵਏ ॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣਹੁ ਕਰ ਤੁਝ ਕੋ ਰਾਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਹੇ (ਨਿਹਚਲੁ) ਅਚਲ ਪਤੀ ਤੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਿਹਚਲੁ ਚਤੁਰੁ ਸੁਜਾਣੁ ਬਿਧਾਤਾ ਚੰਚਲੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਤੂੰ (ਨਿਹਚਲੁ) ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੇ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚਤੁਰ ਹੈ ਘਟ ਘਟਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਕੋ ਸੁਜਾਨ ਪੁਨਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭੀ ਜਗਤ ਬਿਜੁਲੀ ਸਮ ਚੰਚਲ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਣ ਅੰਕਿ ਸਮਾਣੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੇ ਤਾ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦਿਓਂ ਮੈਂ ਅਗ੍ਯਾਨ ਧਿਆਨ ਆਦੀ ਗੁਣ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਅਰ (ਤਾ) ਤਿਸ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਭਾਇਆ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਆਦਿ ਗੁਣ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਬ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਏ ਔਰ ਤੂੰ ਹਮਕੋ (ਭਾਇਆ) ਪਿਆਰਾ ਲਗਾ ਹੈਂ॥

ਗੀਤ ਨਾਦ ਕਵਿਤ ਕਵੇ ਸੁਣਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਦੁਖੁ ਭਾਗੈ ॥

(ਗੀਤ) ਰਾਗ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਅਰ ਕਵੀਯੋਂ ਕੇ ਕਬਿਤ ਭੀ ਸੁਣੇ ਤਿਨਹੁ ਕਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਨਾ ਹੁਏ ਅਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਰ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੀਤ ਗਾਵਣ ਹਾਰੇ ਨਾਦ ਪੂਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕਵਿਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਇਨ ਸਭਕੇ ਦੁਖ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਭਾਗੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾ ਧਨ ਨਾਹ ਪਿਆਰੀ ਅਭ ਭਗਤੀ ਪਿਰ ਆਗੈ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਾਹ) ਸੁਆਮੀ ਸੋਈ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ (ਅਭ) ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ (ਆਗੈ) ਸਨਮੁਖ ਹੋਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੧੩॥ ਅਬ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੋਖਿ ਤੁਖਾਰੁ ਪੜੈ ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਰਸੁ ਸੋਖੈ ॥

(ਪੋਖਿ) ਬ੍ਰਿਧਾਪਨੁ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜੜਤਾ ਰੂਪ (ਤੁਖਾਰੁ) ਬਰਫ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਸਿਥਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਵਣੁ) ਸਰੀਰ ਯਥਾ 'ਫਰੀਦਾ ਰੁਤ ਫਿਰੀ ਵਣ ਕੰਬਿਆ' (ਤ੍ਰਿਣੁ) ਇੰਦ੍ਰੈ ਇਨਹੁ ਮੈਂ ਜੋ ਸਕਤੀ ਰੂਪ ਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੈ ਆਸਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰਮਾਣ ਯਥਾ 'ਫਰੀਦਾ ਅਖੀ ਦੇਖਿ ਪਤੀਣੀਆ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਰੀਣੇ ਕੰਨ' (ਰੀਣੇ) ਸਕਤੀ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੂਏ॥

ਆਵਤ ਕੀ ਨਾਹੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸਹਿ ਮੁਖੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਐਸੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਵਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਦੂਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਔਰ ਮੁਖ ਉਪਲਖਤ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਤਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਗਜੀਵਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮਨ ਤਨ ਵਿਖੇ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੀ) ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਉਤਭੁਜ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਚੈਤੰਨ ਸਤਾ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਦਇਆਪਤਿ ਦਾਤੇ ਗਤਿ ਪਾਵਉ ਮਤਿ ਦੇਹੋ ॥

ਹੇ ਦਯਾ ਪਤ ਦਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਤਿਨਾਂ ਦੁਆਰੇ ਆਤਮ ਵਸੈਣੀ ਮਤਿ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸਤੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਵਾ ਇਸਥਤੀ ਪਾਵੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਰਵੈ ਰਸਿ ਰਸੀਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਨੇਹੋ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਸ ਰਸੀ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਜੀਏ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਗ੍ਯਾਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਭੀ ਤੇਰੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਵਣਾ ਕਰੇ ਅਰੁ ਤਨੁ ਕਰਕੇ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਪੁਨ: ਬਾਣੀ ਕਾ ਸਨੇਹੁ ਭੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੋਵੈ॥੧੪॥

ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ ਤੀਰਥੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਯਥਾ॥ ਮਾਘ ਮਾਸ ਮੈਂ ਜਨ ਗਨ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਮਜਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਥਾ॥ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਸੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਵਿਤਰਤਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਾਘ ਸਤੋ ਗੁਣ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਤਸੰਗ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਪਵਿਤਰ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਤੀਰਥੁ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਮੈਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮੈਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਯਾਗ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਬ ਵਸੇਸਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਯਾਗ ਤੋ ਬਡੇ ਕਸਟ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ ਗੁਣ ਗਹਿ ਅੰਕਿ ਸਮਾਨਿਆ ॥

ਸੰਤ ਸਜਨ ਸਹਜੇ ਹੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਲਭ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਵਸੇਸ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਤੋ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਅੰਕ ਸਰੂਪ ਵਿਖੈ (ਸਮਾਨਿਆ) ਸਮਾਇਆ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂੰ ਯਹ ਪੁੰਨ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਣ ਅੰਕੇ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਬੰਕੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ ਸਰਿ ਨਾਵਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਬੰਕੇ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਵਣ ਕਰੀਏ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਇਸੀ ਸਾਧ ਸਮਾਗਮ ਰੂਪ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਹਛਾ ਲਗਾਂ॥

ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਤਹ ਬੇਣੀ ਸੰਗਮ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਵਾ ॥

(ਗੰਗ) ਭਗਤੀ (ਜਮੁਨ) ਕਰਮ ਕਥਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਚਾਰ ਸ੍ਰਸ੍ਰਤੀ ਯਹੀ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਕਾ ਸੰਗਮ ਹੈ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਸਵਨ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾਸਨ ਯਹ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਬਿਸੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ (ਸਮਾਵਾ) ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਚਤੁਸਟੇ ਸਾਧਨ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਥਮ ਵੈਰਾਗ ਸੋ ਵੈਰਾਗੁ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਮੰਦ ੧ ਤੀਬਰ ੨ ਤੀਬਰ ਤਰ ਮੰਦ ਕਾ ਰੂਪ ਕਿਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਧਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਵਿਰਕਤ ਹੋ ਜਾਨਾ ਜੋ ਵਹੀ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲ ਜਾਵੇਂ ਤਹਾਂ ਗਿਰ ਪੜਾ ਆਗੇ ਤੀਬਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਆਦੀ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ ਇਛਾ ਬਨੀ ਰਹਿਨੀ ਤੀਬਰ ਤਰ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਯਿਹ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੁਖ ਕਾਗ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਤੁਲ ਜਾਨਣੇ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਸਰੂਪ ਯਿਹ ਹੈ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਜਾ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਤ ਜਾਨਣਾ॥ ਖਟ ਸੰਪਤੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਯਿਹ ਹੈ ੧ ਸਮ ਮਨ ਵਿਸਜੋਂ ਸੇ ਰੋਕਣਾ ੨ ਦਮ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਿਸਯੋਂ ਸੇ ਰੋਕਣੇ ੩ ਸਰਧਾ ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਕਹਣਾ ਸਤ ਜਾਨਣਾ ੪ ਸਮਾਧਾਨ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਿਆਂ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਸੁਣਤਿਆਂ ਮਨ ਕੋ ਇਕਾਗਰ ਰਖਣਾ ਪਉ ਪਰਤੀ ਸਾਧਨਹੁ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਭ ਕਰਮਹੁ ਕਾ ਤਜਾਗੁ ਕਰਨਾ ਔਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ ਸਭ ਵਿਸਜੋਂ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਗਿਲਾਨੀ ਹੋਵੈ ਯਿਹ ਉਧਾਰਮਤਾ ਹੈ ੬ ਤਤਿਖਜਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ ਧੂਪ ਅਰ ਸੀਤ ਭੁਖ ਪਜਾਸ ਸਹਾਰਨੀ ਇਨ ਛੇਵੋਂ ਕਾ ਏਕ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਆਗੇ ਮੋਖ ਇਛਾ ਯਿਹ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਐ ਬੰਧਕੀ ਹਾਨੀ ਮੋਖ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੋਖ ਕੀ ਚਾਹਿ ਰਹਿਨੀ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮਮੋਖਜਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਸਰਵਣ ੧ ਮਨਨ ੧ ਨਿਧਜਾਸਨ ਕੇ ਸ੍ਰਵਣ ਖਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਉਪ ਕਰਮ ਉਪਸੰਹਾਰ ੧ ਅਭਜਾਸ ੨ ਤੀਸਰਾਫਲੁ ੩ ਅਪੂਰਬਤਾ ੪ ਪੰਜਵੈ ਅਰਥ ਵਾਦ ੫ ਉਪਪਤਿ ੬ ਯਿਹ ਸ੍ਰਵਣ ਕੇ ਛੈ ਲਿੰਗ ਚਿੰਨੋ ਕੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਆਦਿ ਮੈਂ ਜੋ ਅਰਥੁ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਧਰਣਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਿਤੀਪਾਦਨ ਕਰਨਾ ਤਿਸੀ ਅਰਥ ਮਹਿ ਸਮਾਪਤਿ ਕਰਣਾਂ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਉਪਕ੍ਰਮ ਉਪ ਸੰਹਾਰ ਹੈ ੧ ਇਸ ਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਿਵਾਕ ਉਦਾਹਰਨ॥ 'ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ॥ ਹੈਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ'॥ ਜੋ ਵਸਤੁ ਕਹਿਣੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਭਜਾਸ ਹੈ ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਹੈ 'ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚ ਨਾਇ' ਇਤਆਦੀ॥ ਸੋ ਅਭਜਾਸੁ ਹੈ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਿਤੀਪਾਦ ਅਦੁਤੀ ਵਸਤੁ ਹੈ ਉਸਕੋ ਅਵਰ ਪ੍ਰਮਾਣੋ ਕਰ ਕਹਣਾ ਏਕੁ ਸੱਚ ਹੈ ਦੂਜਾ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੂ ਵਾਕ'ਕਥਨਾ ਕਥਨੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ॥ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ॥''ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ

ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ'॥ ਯਿਹ ਤੀਸਰਾ ਸ੍ਰਵਣ ਅਪੂਰਬਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੱਤਖਜ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮਾਣੋ ਕਾ ਜੋ ਵਿਸਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਿਤਿਪਾਦਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਆਤਮ ਗਜਾਨ ਹੈ ਇਸਕੋ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫਲ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰ ਗੁਰੁਵਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥'ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੇਦੰ॥' 'ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ॥' ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਤਸਤਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ ਜਹਾਂ ਐਸੇ ਕਥਨ ਹੋਵੈ ਸੋ ਅਰਥਬਾਦ ਹੈ ਅਰਥਬਾਦ ਨਾਮ ਉਸਤਤੀ ਕਾ ਹੈ ਬਰਨਨ ਜੋਗ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਹੋਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਪ੍ਰਮਾਣ॥''ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣ ਦੇਇ॥ ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਦੀ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣ ਕੋਇ ਕਰੇ'' 'ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸਰ॥' ਇਤਆਦੀ ਜਹਾਂ ਕਥਨ ਹੋਵੈ ਸੋ ਅਰਥ ਵਾਦੁ ਹੈ॥ ਅਬ ਖਸਟਮ ਉਪਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਰਣ ਕਰ ਪ੍ਰਿਤਪਾਦਨ ਕੀਯਾ ਅਰਥੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਅਰਥ ਕੇ ਸਿਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤਿਸੀ ਪਰਕਰਣ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਪਪਤੀ ਹੈ ਉਪਪਤੀ ਨਾਮ ਜੁਗਤੀ ਕਾ ਹੈ ਜੁਗਤੀ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ॥ ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ'' ਨਦੀ ਰੂਪੁ ਈਸਰ ਵਾਹ ਨਾਮ ਨਾਲੇ ਕਾ ਹੈ ਨਾਲਾ ਰੂਪੁ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਨਦੀ ਵਾਹ ਦੋਨੋ ਨਾਮ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਤੇ ਈਸ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋਊ ਨਹੀ ਰਹਿਤਾ ਏਕ ਚਿਦ ਘਨ ਦੇਵ ਹੀ ਹੈ ਕੋਟ ਜਤਨ ਕੀਏ ਸੇ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਜੁਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਐਸੀ ਜੁਗਤੀਓਂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਪਪਤੀ ਰੂਪ ਖਸ੍ਰਮੋ ਸ੍ਰਵਨ ਹੈ ਬੇਦ ਰੂਪ ਛਾਂਦੋਗ ਨਾਮੁ ਉਪਨਿਸ਼ਦ ਦੇ ਖਸ਼ਟਮੋ ਧਿਆਇ ਮੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਆਤਮ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੇ ਸਰਵਣ ਖਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਾਪਤੰ॥ ਆਗੇ ਮਨਨ ਚਲਾ ਵਿਜਾਤੀ ਪ੍ਰਤੇਕਾ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਸਜਾਤੀ ਪ੍ਰਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਨਨ ਹੈ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭੇਦ ਕੀ ਬਾਧਕ ਔ ਅਭੇਦ ਕੀ ਸਾਧਕ ਯੁਕਤਿਓਂ ਸੇ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਮਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਨਾਤਮਾਕਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੇ ਬਿਬਧਾਨ ਰਹਿਤ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਨਿਧਯਾਸਨ ਕਹੀਏ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤਿ ਸੰਸੇ ਸ੍ਰਵਣ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਹੈ॥ ਔ ਪ੍ਰਮੇ ਯੁਗਤਿ ਸੰਸੇ ਮਨਨ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਹੈ ਬਿਪ੍ਰੀਤ ਭਾਵਨਾ ਨਿਧਯਾਸਨ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਹੈ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਪਕਤਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਯਾਸਨ ਹੈ ਇਸੀ ਨਿਧਯਾਸਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਭੂਤ ਸਮਾਧੀ ਹੈ॥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੀ ਅਤੀ ਗਾੜਤਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਧੀ ਹੈ ਸੋ ੨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ ਸਾਵਕਲਪ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਭੇਦ ਤੇ ਸੋ ਆਗੇ ਖਟ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਹੈ॥ ਤੀਨ ਅੰਤਰ ਤੀਨ ਬਾਹਰ ਛੈ ਮੇ ਸੇ ਦੋ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਚਾਰ ਸਾਵਿਕਲਪ ਬਿਸਤਾਰ ਕੇ ਭਤ ਸੇ ਈਹਾਂ ਇਨਕਾ ਸ੍ਰਰੂਪ ਨਹੀਂ ਕਹਾ ਏਹ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਜੋ ਸਾਤ ਸਾਧਨ ਕਹੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਸਮਾਗਮ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਪੂਜਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ॥

ਮਾਘ ਮਾਸ ਮਕਰ ਰਾਸ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਬ ਸੂਰਜ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨ ਦਾਨ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸਾਂਝਕ ਗੁਣ ਮਾਘ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਰੂਪ ਮਕਰ ਰਾਸ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਭਾਨ ਕਾ ਹਮੇਸ਼ ਪੁਰਬ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਪਰਸੰਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਸਜਣ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਹਮਨੇ ਪੁਨ ਦਾਨ ਪੂਜਾ ਆਦਿਕ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕੌਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਏਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਿਸਚੇ ਪੂਰਬਕ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁੰਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਾਨ ਹਮੇਸ਼ ਦੇਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਘਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਹਰਿ ਜਪਿ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ॥੧੫॥

ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਜਪੁ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਈਹਾਂ ਸੰਤ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੈਂ ਸਤੋ ਗੁਣ ਮਾਘ ਵਿਖੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਜੋ ਮਹਾ ਰਸੁ ਰੂਪ ਹੈਂ 'ਆਤਮ ਰਸ ਜਿਹ ਜਾਨਿਆ' ਇਸ ਕਥਨ ਤੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੋ ਆਤਮਾ ਰਸ ਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਇਹ ਜੀਉ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਥਨ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਏਕ ਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਰਸ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਤਿਸੰਗ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਅਬ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਵੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਲਗੁਨਿ ਮਨਿ ਰਹਸੀ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਭਾਇਆ ॥

ਜਬ (ਫਲਗੁਨਿ) ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣੋ ਕਾ ਫਲ ਹੂਆ ਤਬ (ਮਨਿ) ਮਨਨ ਕਰਕੇ (ਰਹਸੀ) ਅਨੰਦ ਭਈ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਵਿਖੇ ਅਨੰਦ ਸਮ ਖਿਨ ਭੰਗਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਹਸੁ ਭਇਆ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਨਦਿਨ ਏਕ ਸਵਾ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੰਦਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਕੁ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਉ ਥਾ ਸੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਘਰਿ ਆਓ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਜਾ) ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਭਾਯਾ ਤੌ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕਾ ਕਾਰਨ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਖੈ (ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨ ਥਾ ਸੋ ਆਪਨੇ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋਈਏ ਜੇ ਕਹੈ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਕਰੁ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਤੇ ਵੇਸ ਕਰੀ ਪਿਰ ਬਾਝਹੁ ਮਹਲੀ ਲਹਾ ਨ ਥਾਓ ॥

ਹੇ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਕਰਕੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਵੇਸ ਕਰੋਂ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ (ਮਹਲੀ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੈ ਵਾ ਮੈਂ ਜਗਯਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥਾਉਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਨਿਸਚੈ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਿਥਮੈਂ ਸਤਸੰਗ ਬਹੁੜੋ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਭਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਆਪਾ ਭਾਵ ਸਹਿਤ ਮੋਹ ਚੁਕਾਇਆ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਾਰ ਡੋਰ ਰਸ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਪਿਰਿ ਲੋੜੀ ਸੀਗਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਹਾਰ ਬ੍ਰਿਤੀ ਡੋਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਰਸੁ (ਪਾਟ) ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਮਾਨ ਬਸਤ੍ਰ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਪਟੰਬਰ ਹੇ (ਪਿਰਿ) ਪਤੀ ਜਿਸ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਸਿੰਗਾਰ ਕੋ ਮੈਂ (ਲੋੜੀ) ਚਾਹਤੀ ਥੀ ਵਾ ਹੇ ਪਤੀ ਜਬ ਤੈਨੇ ਚਾਹੀ ਤਬ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਮੈਂ (ਸੀਗਾਰੀ) ਭੂਖਯਤ ਕਰੀ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰਿ ਅਪਣੈ ਘਰਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਨਾਰੀ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਾਰੀ ਜਬ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਲਈ ਤਬ ਮੈਂ ਨਾਰੀ ਨੇ ਹੇ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲੀਆ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਕਾ ਕਾਰਨੁ ਹੈ॥੧੬॥ ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਫਲੁ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੇ ਦਸ ਮਾਹ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ਭਲੇ ॥ ੧੧੦੯-੧੭, ਤੁਖਾਰੀ, ਮਃ ੧)

(ਬੇ) ਦੋ ਅਰ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਤਿਨ ਮਹਿ ਖਟ ਰੁਤੇ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਪੰਦ੍ਰਹ ਤਿਥ ਤਿਨ ਮਹਿ ਸਾਤ ਵਾਰ ਭਲੇ ਹੈਂ॥

ਘੜੀ ਮੂਰਤ ਪਲ ਸਾਚੇ ਆਏ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ ॥

ਪੁਨ: ਏਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਚੌਸਠ ਘੜੀਆਂ ਤਿਨ ਮੈਂ (ਮੂਰਤਿ) ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਾਠ ਫਲ ਹੋਵਹਿ ਤੌ ਏਕ ਘੜੀ ਬਨਤੀ ਹੈ ਤੀਸ ਚਸੇ ਕਾ ਪਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੰਦ੍ਰਹ ਵਿਸਿਓਂ ਕਾ ਏਕ ਚਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੰਦ੍ਰਹ ਨਿਮੇਖੋਂ ਕਾ ਏਕ ਵਿਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਿਮੇਖ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਕੇ ਮੀਲਨ ਉਨ ਮੀਲਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹੁ ਹੈ ਕਿ ਨਿਮਖ ਸੇ ਲੈਕਰ ਬਰਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਭ (ਸਚੇ) ਸਫਲ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਹਜਿ) ਅਚੁਤ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਜੋ ਆਇ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰੇ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ਕਰਤਾ ਸਭ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਪਜਾਰੇ ਮਿਲੇ ਤਬ ਸਭੀ ਕਾਰਜ ਹਮਾਰੇ (ਸਾਰੇ) ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਕਰਤਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਬਿਧੀਆਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਸਭ ਬਿਧਾਂ ਭਈ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਸੀਗਾਰੀ ਤਿਸਹਿ ਪਿਆਰੀ ਮੇਲੁ ਭਇਆ ਰੰਗੁ ਮਾਣੈ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੈਂ ਸੀਗਾਰੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੂੰ ਅਬ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੂੰ ਅਬ ਪਰੰਪਰਾ ਕਾਰਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਜਾ ਪਿਰਿ ਰਾਵੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੋ ॥

ਜੌ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਈ ਤੌ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਸੇਜ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਦੂਾਰੇ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਭਾਗ ਜਾਗਾ ਹੈ ਤੌ ਪਤੀ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੦

ਨਾਨਕ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਵੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹਰਿ ਵਰੁ ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੋ ॥੧੭॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਅਹਿਨਿਸਿ) ਨਿਰੰਤਰ ਵਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਵਰ ਕਾ ਸੁਹਾਗ ਥਿਰ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਯਥਾ-''ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਵਰੁ ਪਾਇਆ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨਾ ਕਦੇ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇਆ''॥ ਤੀਨ ਵਿਸੇਸਨੋ ਸੇ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਬਾਧ ਹੈ॥੧੭॥੧॥

ਰੂਪਕ ਅੰਲਕਾਰ ਦੂਾਰਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਚਾਰ ਪਹਿਰੋਂ ਵਤ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਕਰ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਨੈਣ ਸਲੋਨੜੀਏ ਰੈਣਿ ਅੰਧਿਆਰੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਪੁਨਵਾਨ ਵਾ ਸੁਰਤੀ ਸਿਮਰਤੀ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਵਾਲੀ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਤੇਰਾ ਜੋ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਰ ਹੈ ਸੋ (ਰਾਮ) ਬਜਾਪਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਅੰਧਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਜੜ ਅਵਸਥਾ ਹੈ॥

ਵਖਰੁ ਰਾਖੁ ਮੁਈਏ ਆਵੈ ਵਾਰੀ ਰਾਮ ॥

ਰਾਮ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਵਖਰੁ) ਮਾਲ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਰਾਖੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੀ ਮਰਣੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਵੇਗੀ॥

ਵਾਰੀ ਆਵੈ ਕਵਣੁ ਜਗਾਵੈ ਸੂਤੀ ਜਮ ਰਸੁ ਚੂਸਏ ॥

ਜਬ ਤੇਰੀ ਵਾਰੀ ਆ ਜਾਵੈਗੀ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੌਣ ਜਗਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਮੋਹ ਰੂਪ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੂਤੀਏ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ ਰਸ ਕੋ ਜਮ ਚੂਸ ਲੇਵੈਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਖੈਂਚ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਰੈਣਿ ਅੰਧੇਰੀ ਕਿਆ ਪਤਿ ਤੇਰੀ ਚੋਰੁ ਪੜੈ ਘਰੁ ਮੂਸਏ ॥

ਅਗਜਾਨ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕਿਆ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਹੈ ਕਾਮਾਦਿਕ ਚੋਰ ਪੜ ਕਰ ਤੇਰਾ ਘਰੁ (ਮੂਸਏ) ਲੂਟੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਲਈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਰਾਖਣਹਾਰਾ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ਸੁਣਿ ਬੇਨੰਤੀ ਮੇਰੀਆ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਹੇ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਖਜਾ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖੁ ਕਬਹਿ ਨ ਚੇਤੈ ਕਿਆ ਸੂਝੈ ਰੈਣਿ ਅੰਧੇਰੀਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਬੀ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੜ ਅਵਸਥਾ ਭਾਵ ਮੋਹ ਮੈਂ ਕਜਾ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ॥੧॥

ਦੂਜਾ ਪਹਰੁ ਭਇਆ ਜਾਗੁ ਅਚੇਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਅਚੇਤੀ) ਅਗਜਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੋਈ ਹੂਈ ਏਹ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਪਹਿਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਚੀਸ ਬਰਸ ਤੇ ਉਪਰ ਪਚਾਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਦੂਜਾ ਪਹਰੁ ਹੈ ਅਬ ਰਾਮ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗਣਾ ਕਰੁ॥

ਵਖਰੁ ਰਾਖੁ ਮੁਈਏ ਖਾਜੈ ਖੇਤੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ (ਮੁਈਏ) ਪਜਾਰੀਏ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਚੋਰੋਂ ਸੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਵਖਰ ਕੋ ਬਚਾਉ ਰਾਮ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤੇਰੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕਾਲ ਕਰ ਖਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਖਹੁ ਖੇਤੀ ਹਰਿ ਗੁਰ ਹੇਤੀ ਜਾਗਤ ਚੋਰੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥

ਹਰੀ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤੁ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਖੇਤੀ ਕੋ ਰਾਖਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗਤੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਚੋਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ॥

ਜਮ ਮਗਿ ਨ ਜਾਵਹੁ ਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਜਮ ਕਾ ਡਰੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ॥

ਜਮ ਕੇ ਰਸਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਓਗੇ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਓਗੇ ਪੁਨਾ ਜਮਕਾ ਡਰੁ ਔਰ ਇਤਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਦੀਪਕ ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਆਰੈ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਧਿਆਵਏ ॥

ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜਿਸਕੇ ਦੀਪਕ ਹੈ ਵਾ ਗਜਾਨ ਵੈਰਾਗ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈਕਰ (ਦੁਆਰੈ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਣਾਂ ਕਰੇ ਵਾ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਜਪੇ॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖੁ ਅਜਹੁ ਨ ਚੇਤੈ ਕਿਵ ਦੂਜੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵਏ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਅਬ ਭੀ ਅਬ ਕਾ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਕ ਅਵਸਥਾ ਤੋ ਅਗਜਾਤ ਥੀ ਜੁਬਾ ਮੈਂ ਤੋ ਸਭ ਕਛੁ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜਰੂਰ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਯਾਂ ਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਦੂਸਰੇ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਤੀਜਾ ਪਹਰੁ ਭਇਆ ਨੀਦ ਵਿਆਪੀ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਤੀਸਰਾ ਪਹਿਰ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਸਾਠ ਸਤ੍ਰ ਬਰਸ ਕੀ ਆਯੂ ਹੂਈ ਤਬ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਅਧਕ ਵਿਆਪੀ ਭਾਵ ਵਿਛੇਪ ਅਰ ਮਮਤਾ ਸਕਤੀ ਅਧਕ ਫੈਲੀ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਦੂਖਿ ਸੰਤਾਪੀ ਰਾਮ ॥

ਯਿਹ ਮੇਰੀ ਮਾਯਾ ਯਿਹ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਇਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਇਸ ਮਮਤਾ ਕੇ ਦੁਖ ਕਰ ਬੁਧੀ ਸੰਤਪਤ ਭਈ॥

ਮਾਇਆ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਜਗਤ ਪਿਆਰਾ ਚੋਗ ਚੁਗੈ ਨਿਤ ਫਾਸੈ ॥

ਮਾਯਾ ਪੁਤਰ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਮੋਹ ਜਗਤ ਮੈਂ ਮੀਠਾ ਲਗਤਾ ਭਜਾ ਅਰ ਜੀਵ ਵਿਸਜ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤਾ ਹੂਆ ਵਾਸਨਾ ਜਾਲ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਫਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲੁ ਨ ਗ੍ਰਾਸੈ ॥

ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਣੇ ਕਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਕਾਲੁ ਨਹੀ ਛੋਡੈ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਸੰਤਾਪੀ ॥

ਜਨਮ ਕਾਲ ਅਰ ਮਰਣ ਕਾਲ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਸਦੀਵ ਸੰਤਪਤਿ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤੀਜੈ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਲੋਕਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੀ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ (ਵਿਆਪੀ) ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਚਉਥਾ ਪਹਰੁ ਭਇਆ ਦਉਤੁ ਬਿਹਾਗੈ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਚੌਥਾ ਪਹਿਰਾ ਹੂਆ ਭਾਵ ਅਸੀ ਸੇ ਸੌ ਵਰਸ ਤਕ ਅਵਸਥਾ ਭਈ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਬੁਢੇਪਾ ਆਯਾ ਤਬ ਕਾਲ ਰੂਪ (ਬਿਹਾਗੈ) ਦਿਨ (ਦਉਤੁ) ਉਦੈ ਹੋਣ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਹੂਈ ਭਾਵ ਮਰਨ ਨਜੀਕ ਆਯਾ॥

ਤਿਨ ਘਰੁ ਰਾਖਿਅੜਾ ਜੁੋ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਮੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਘਰੁ ਚੋਰੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਛਿ ਜਾਗੇ ਨਾਮਿ ਲਾਗੇ ਤਿਨਾ ਰੈਣਿ ਸੁਹੇਲੀਆ ॥

ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਜਾਗੇ ਔਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੁਖਦਾਇਕ ਭਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਕਮਾਵਹਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਤਿਨਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬੇਲੀਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੈਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰ ਕੰਪਿ ਚਰਣ ਸਰੀਰੁ ਕੰਪੈ ਨੈਣ ਅੰਧੁਲੇ ਤਨੁ ਭਸਮ ਸੇ ॥

ਹਾਥ ਕਾਂਪਤੇ ਹੈਂ ਚਰਨ ਡੋਲਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸਰੀਰ ਭੀ ਕੰਪਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਅੰਧੁਲੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਸਦਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਖੁਸਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮਨਿ ਵਸੇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੀਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਜਬ ਕਾਲ ਰੂਪ ਦਿਨ ਉਦੇ ਹੂਆ ਤਬ ਕਜਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਖੂਲੀ ਗੰਠਿ ਉਠੋ ਲਿਖਿਆ ਆਇਆ ਰਾਮ ॥

ਜਬ ਨਾਭੀ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਨ ਆਪਨ ਵਾਯੂ ਕੀ ਗੰਢ ਖੁਲੀ ਤਬ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਅਰੇ ਉਠ ਕਰ ਚਲੋ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਰਾਮ ਕਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੁਕਮੁ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਰਸ ਕਸ ਸੁਖ ਠਾਕੇ ਬੰਧਿ ਚਲਾਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਰਸ ਕਸਾਦਿਕ ਸ੍ਵਾਦ ਅਰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਜੀਵ ਵਾ ਜੀਵ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਖ (ਠਾਕੇ) ਰੋਕੇ ਜਾਤੇ ਭਏ ਅਰੁ ਜਮ ਨੇ ਬੰਧ ਕੇ ਚਲਾਯਾ॥

ਬੰਧਿ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ਨਾ ਦੀਸੈ ਨਾ ਸੁਣੀਐ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਯਾ ਤਬ ਜੀਵ ਬਾਂਧ ਕਰ ਚਲਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਰ ਪੜਨੇ ਕੇ ਸਮਜ ਨਾ ਕੁਝ ਦੀਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੁਝ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣ ਵਾਰੀ ਸਭਸੈ ਆਵੈ ਪਕੀ ਖੇਤੀ ਲੁਣੀਐ ॥

ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੋ ਐਸਾ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਕੀ ਖੇਤੀ ਤੋ ਅਵਸਜ ਲੁਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਤੋ ਆਵਸਜ ਮਰਣਾ ਹੈ॥

ਘੜੀ ਚਸੇ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲੀਜੈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸਹੁ ਜੀਆ ॥

ਵਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਯੂ ਕੀ ਘੜੀ ਅਰ ਪਲ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਰਮ ਕੀਏ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭਲੇ ਤਥਾ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਏ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਰਣੁ ਕੀਆ ॥੫॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਮਾਨੁਖ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਣ ਕਾ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਹੀ ਨਾਮ ਤੁਰੀਆ ਹੈ॥੫॥੨॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤਾਰਾ ਚੜਿਆ ਲੰਮਾ ਕਿਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ਰਾਮ ॥

(ਰਾਮ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪੀ ਤਾਰਾ ਲੰਮਾ ਅਰਥਾਤ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤੂ ਕੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਚੜਿਆ) ਉਦਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਨਦਰ ਕਰਕੇ ਕੈਸੇ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਾ ਜਾਵੇ॥

ਸੇਵਕ ਪੂਰ ਕਰੰਮਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ਰਾਮ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਦੇਕਰ ਦਿਖਾਲਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ਸਚੁ ਸਮਾਲਿਆ ਅਹਿਨਿਸਿ ਦੇਖਿ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਦੇਕਰ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸੱਚ ਕੋ ਸਮਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਤੋ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਧਾਵਤ ਪੰਚ ਰਹੇ ਘਰੁ ਜਾਣਿਆ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਖੁ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜਬ ਅਪਨਾ (ਘਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਾਨ ਲੀਆ ਤਬ ਪੰਚ ਇੰਦ੍ਰਯ ਜੋ ਧਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਸਜ ਸੇ ਹਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਭਈ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਚੀਨੇ ਰਾਮ ਕਰੰਮਾ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤੀ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਬਡੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਰਾਮ ਜੀ (ਚੀਨੇ) ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੧

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਪਤੀਣੇ ਤਾਰਾ ਚੜਿਆ ਲੰਮਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਜੋ ਲੰਮਾ ਤਾਰਾ ਚੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਤੀਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗਿ ਰਹੇ ਚੂਕੀ ਅਭਿਮਾਨੀ ਰਾਮ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਮ ਭਜਨ ਮੈਂ (ਜਾਗਿ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੀ (ਅਭਿਮਾਨੀ) ਹੰਤਾ ਚੂਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭੋਰੁ ਭਇਆ ਸਾਚਿ ਸਮਾਨੀ ਰਾਮ ॥

(ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰਿ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ (ਭੋਰੁ) ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸਾਚ ਰੂਪ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਸਮਾਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨਿ ਭਾਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਬਤੁ ਜਾਗੇ ॥

ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ਵੋਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੂਏ ਸਾਬਤੁ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਿਸਕ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੋਤਿ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭੋਰੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਜਾਗਤ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗਜ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਜਨ ਮੈਂ ਜਾਗਤਜੋਂ ਕੋ ਤਿਨਕੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਭਈ ਹੈ॥੨॥ ਅਬ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਉਗਣ ਵੀਸਰਿਆ ਗੁਣੀ ਘਰੁ ਕੀਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਔਗੁਣੋ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਬਿਸਰ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਨੇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਯਿਹ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਬੀਆ ਰਾਮ ॥

ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਥਾਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ (ਮਨ ਹੀ) ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਮਨ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਧ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮਾਨਯਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਯਥਾ 'ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸਿਉ ਕਹੇ ਕਬੀਰਾ ਮਨ ਸਾ ਮਿਲਿਆ ਨ ਕੋਇ'॥

ਜਿਨਿ ਜਲ ਥਲ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਘਟੁ ਘਟੁ ਥਾਪਿਆ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਲ ਥਲ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮੇਟਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜੋ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਰਜੋ ਤਮੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਟ ਕਰ ਤਿਸਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਵਗਣ ਗੁਣਹ ਸਮਾਣੇ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਔਗੁਣ ਸਮਾਏ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਚੂਕਾ ਭੋਲਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੁਲਾਵਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਮਿਲੇ ਸਾਚਾ ਚੋਲਾ ਰਾਮ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਚੋਲਾ ਸਚਾ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਗੁਰਿ ਖੋਈ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ਚੂਕੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖੋਈ ਹੈ ਔ ਸੋਭਾ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੋਤੀ ਅੰਦਰਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਆਪੁ ਪਛਾਤਾ ਆਪੈ ॥

ਜੋਤੀ ਕੀ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗਜ੍ਯਾਤ ਵਾ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੇਈਅੜੈ ਘਰਿ ਸਬਦਿ ਪਤੀਣੀ ਸਾਹੁਰੜੈ ਪਿਰ ਭਾਣੀ ॥

ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪਤੀਆਈ ਹੈ ਔ (ਸਾਹੁਰੜੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਪਤੀ ਕੋ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ਲੋਕਾਣੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕਟੋਂਡ ਸਭ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭੋਲਾਵੜੈ ਭੁਲੀ ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਪਛੋਤਾਣੀ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਭੋਲਾਵੜੈ) ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਭੂਲੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪਿਰਿ ਛੋਡਿਅੜੀ ਸੁਤੀ ਪਿਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਸੋ ਪਤੀ ਨੇ ਅਵਿਦਜਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤੀ ਪੜੀ ਛੋਡ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰੁ ਉਸ ਪਰ ਅਤੀ ਨਿਰਾਜ ਹੈ॥

ਪਿਰਿ ਛੋਡੀ ਸੁਤੀ ਅਵਗਣਿ ਮੁਤੀ ਤਿਸੁ ਧਨ ਵਿਧਣ ਰਾਤੇ ॥

ਪਤੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੁਤੀ ਹੈ ਇਸ ਅਵਗੁਣ ਕਰਕੇ ਪਤੀ ਨੇ (ਮੁਤੀ) ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਆਯੂ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ (ਵਿਧਣ) ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਵਿਗੁਤੀ ਹਉਮੈ ਲਗੀ ਤਾਤੇ ॥

ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਕਰ (ਵਿਗੁਤੀ) ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਵਾ ਹੰਕਾਰ ਕੀ (ਤਾਤੇ) ਚਾਹ ਵਾ ਤਪਤ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਉਡਰਿ ਹੰਸੁ ਚਲਿਆ ਫੁਰਮਾਇਆ ਭਸਮੈ ਭਸਮ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਯਾ ਤਬ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਦੇਹ ਸੇ (ਉਡਰਿ) ਨਿਕਸ ਚਲਾ ਦੇਹ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੋਇਕਰ ਭਸਮ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੀ ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਪਛੋਤਾਣੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੂਲ ਭੂਲ ਕਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੀ ਭਈ॥੧॥ ਦੇਹਿ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੀਵ ਪਤੀ ਕੋ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਤਸਟ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਣਿ ਨਾਹ ਪਿਆਰੇ ਇਕ ਬੇਨੰਤੀ ਮੇਰੀ ॥

ਤੂ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸਿਅੜਾ ਹਉ ਰੁਲਿ ਭਸਮੈ ਢੇਰੀ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਇਕ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਔਰ ਘਰ ਵਿਖੇ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੋਰ ਦੇਹ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰੁਲ ਕਰ ਭਸਮ ਕੀ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਚੈਤੰਨ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਦੇਹ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਅਪਨੇ ਨਾਹੈ ਕੋਇ ਨ ਚਾਹੈ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥

ਹੇ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਚਾਹਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਯਾ ਕਹੀਏ ਔਰ ਕਿਆ ਉਪਾਉ ਕਰੀਏ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਸਨ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਰਸੋਂ ਸੇ ਬੇਰਸ ਹੋ ਕਰ ਰਸਨਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੀਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਸੰਗਿ ਨ ਸਾਥੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ਘਨੇਰੀ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਬਹੁਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਜਮਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲਾਹਾ ਲੈ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਸਾਚੀ ਸਚੁ ਮਤਿ ਤੇਰੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਤਬ ਤੇਰੀ ਸਾਚੀ ਮਤਿ ਹੈ ਜੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਲੈਕਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈ ਜਾਈਏ॥੨॥

ਸਾਜਨ ਦੇਸਿ ਵਿਦੇਸੀਅੜੇ ਸਾਨੇਹੜੇ ਦੇਦੀ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਜਨ ਰਿਦੇ ਦੇਸ ਸੇ ਬਿਦੇਸ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ (ਸਾਨੇਹੜੇ) ਸੰਦੇਸੇ ਈਹਾਂ (ਦੇਦੀ) ਪਦ ਕਾ ਪੂਛਤੀ ਹੂੰ ਸੰਕੇਤਕ ਅਰਥ ਹੈ ਵਾ ਸੁਨੇਹੇ ਦੇਤੀ ਹਾਂ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹਾਂ ਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਓ॥

ਸਾਰਿ ਸਮਾਲੇ ਤਿਨ ਸਜਣਾ ਮੁੰਧ ਨੈਣ ਭਰੇਦੀ ॥

ਤਿਸ ਸਜਨੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਮੈਂ ਮੁੰਧ ਜਲ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭਰ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਮੁੰਧ ਨੈਣ ਭਰੇਦੀ ਗੁਣ ਸਾਰੇਦੀ ਕਿਉ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਾ ਪਿਆਰੇ ॥

ਮੈਂ ਮੁੰਧ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭਰਤੀ ਹੂੰ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀ ਹੂੰ ਅਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੋਂ॥

ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਨ ਜਾਣਉ ਵਿਖੜਾ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਪਿਰੁ ਪਾਰੇ ॥

ਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਪੰਥੁ ਜੋ (ਵਿਖੜਾ) ਕਠਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਕਰ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ ਵਾ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਪਾਈਏ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ਜੇ ਕਹੈਂ ਤਿਸ ਬਿਅੰਤ ਸੇ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਏ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੰਨੀ ਤਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਰਾਖੈ ॥

ਜੇਕਰ ਤਨੁ ਔ ਮਨੁ ਪਤੀ ਕੇ ਆਗੇ ਰਾਖ ਦੇਵੇ ਤੋ ਪਤੀ ਸੇ (ਵਿਛੁੰਨੀ) ਵਿਛੜੀ ਹੁਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਮਹਾ ਰਸ ਫਲਿਆ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਅਰੁ (ਮਹਾਰਸ) ਆਤਮਾ ਨੰਦ ਰਸ ਕਰ ਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਜੀਉ ਤਿਸ ਕੇ ਰਸਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਇੜੀਏ ਬਿਲਮੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥

ਹੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਤਰਫ ਪਰੇਰੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੀਏ ਮਿਲਨੇ ਮੇ (ਬਿਲਮੁ) ਦੇਰਿ ਨਾ ਕਰ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੨

ਅਨਦਿਨੁ ਰਤੜੀਏ ਸਹਜਿ ਮਿਲੀਜੈ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਰਤੀਏ ਹੋਈਏ (ਸਹਜਿ) ਗਜਾਨ ਕਰ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੁ॥

ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਮਿਲੀਜੈ ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਗਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲੁ ਤੌਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਰੋਸੁ ਨਾ ਕਰੁ ਜਿਸਨੇ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥

ਸਾਚੈ ਰਾਤੀ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਈ ਮਨਮੁਖਿ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥

ਸਾਚ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਿਲਾਈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਆਵਣਜਾਣੀ ਬਣੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਜਬ ਨਾਚੀ ਤਬ ਘੂਘਟੁ ਕੈਸਾ ਮਟੁਕੀ ਫੋੜਿ ਨਿਰਾਰੀ ॥

ਜਬ ਨਾਚੀ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਜਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੁਈ ਤਬ ਲੋਕ ਮੁਲਾਹਜੇ ਰੂਪ ਘੁੰਘਟ ਕੈਸਾ ਰਹਾ ਔ ਲਜਾ ਰੂਪ ਮਟਕੀ ਕੋ ਫੋੜ ਕਰ (ਨਿਰਾਰੀ) ਅਲਗ ਹੋ ਗਈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਜਾ ਕੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮੇਰੇ ਲਾਲ ਰੰਗੀਲੇ ਹਮ ਲਾਲਨ ਕੇ ਲਾਲੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰੇ (ਰੰਗੀਲੇ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹਮ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਭਾਲੇ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਲਖਾਯਾ ਹੈਂ ਅਬ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਹਮ (ਭਾਲੇ) ਢੂੰਢਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਇਆ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ ਜਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਆਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਧਾਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਅਰ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਯਾ ਹੇ ਅਲਖ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਿਖਾਇ ਦੀਆ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ (ਦਾਤਾ) ਹੇ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਬਨਵਾਰੀ ਤੂੰ (ਸਹਜਿ) ਗਜਾਨ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਤੂ ਤਾਰਹਿ ਤਰੀਐ ਸਚੁ ਦੇਵਹੁ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕਰਕੇ ਤਾਰੇਂ ਤੋ ਜੀਵ ਕਾ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਅਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹੇ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਬਦੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਗੁਰ ਰੂਪਿ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਅਤਿ ਪਜਾਰੇ ਤੁਮ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਰੂਪ ਤੁਮ (ਸਬਦੇ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਗੁਰ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਾਰੇ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਰਾਜਯ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ ਇਹ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਆਪਕੇ ਧਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਤਾਕਾ) ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਰੰਗੀ ਜਿਨਸੀ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਨਿਤ ਦੇਵੈ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

(ਰੰਗੀ) ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤ (ਜਿਨਸੀ) ਜਾਤੋਂ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨੁਖ ਪਸੂ ਪੰਖੀ ਆਦੀ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਉਤਪੰਨਯ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਖਾਨ ਪਾਨ ਸਵਾਇਆ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਜਸ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਰੰਪਰੁ ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ॥

ਅਪਰ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਥਾਪ ਕਰ ਆਪੇ (ਉਥਾਪੇ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੋ (ਤਿਸ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੀਰਾ ਹੀਰੈ ਬੇਧਿਆ ਗੁਣ ਕੈ ਹਾਰਿ ਪਰੋਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ (ਗੁਣ ਕੈ) ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਹਾਰ ਪਰੋਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਹੀਰਾ ਮਨੁ ਸੁਧ (ਹੀਰੇ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਣ ਗੁਣਹਿ ਸਮਾਣੇ ਮਸਤਕਿ ਨਾਮ ਨੀਸਾਣੋ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕਿ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਾ ਨੀਸਾਣੋ ਅਰਥਾਤ ਲੇਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਦ ਗੁਣ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਣੇ) ਲੈ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇਆ ਚੂਕਾ ਆਵਣ ਜਾਣੋ ॥

(ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਆਵਣ ਜਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸਾਚਿ ਪਛਾਤਾ ਸਾਚੈ ਰਾਤਾ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸਾਚ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਊਪਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਰ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਦੀਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਬੰਧਨ ਖੋਲਿ ਨਿਰਾਰੇ ॥

(ਮੋਹਨਿ) ਹਰੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਕਰ ਨਜਾਰੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਅਤਿ ਪਿਆਰੇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਤੀ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੂੰ ਤਿਉਂ ਜੋਤੀ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਚ ਘਰੁ ਖੋਜਿ ਲਹੇ ਸਾਚਾ ਗੁਰ ਥਾਨੋ ॥

ਜਿਸਸੇ ਸਾਚਾ ਥਾਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਖੋਜ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਨਹ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੋ ॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਗਜਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਵੈ ਸਚੁ ਦਾਨੋ ਸੋ ਪਰਵਾਨੋ ਸਦ ਦਾਤਾ ਵਡ ਦਾਣਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪਣਾ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵੱਡਾ ਦਨਾਉ ਹੈ ਵਾ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਰ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਅਮਰੁ ਅਜੋਨੀ ਅਸਥਿਰੁ ਜਾਪੈ ਸਾਚਾ ਮਹਲੁ ਚਿਰਾਣਾ ॥

ਅਮਰ ਹੈ ਅਜੋਨੀ ਹੈ ਅਸਥਿਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ (ਮਹਲੁ ਚਿਰਾਣਾ) ਪੁਰਾਤਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥

ਦੋਤਿ ਉਚਾਪਤਿ ਲੇਖੁ ਨ ਲਿਖੀਐ ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਐਸੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕੀ ਜੋਤਿ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਜੋ (ਉਚਾਪਤਿ) ਦੋਤਿ ਉਠੀ ਤਿਸ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਕਿਰਯ ਮਾਣ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਾਚੈ ਰਾਚਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੀਐ ਤਾਰੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਚੇ ਮੈਂ ਰਾਚਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਚਾ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਤਰ ਜਾਈਤੀ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਮਝੁ ਅਚੇਤ ਇਆਣਿਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਚੇਤ ਹੇ ਮੂਰਖਾ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸਮਝ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਛਡਿ ਅਵਗਣ ਗੁਣੀ ਸਮਾਣਿਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਗੁਣੋ ਕੋ ਛੋਡਿ ਕਰ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਵਾ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਬਹੁ ਸਾਦ ਲੁਭਾਣੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਣੇ ਵਿਛੁੜਿਆ ਨਹੀ ਮੇਲਾ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤੇ ਵਿਸ਼ੇਓਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਲੋਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕਮਾਏ ਹੁਏ ਐਸੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਿਛੜਿਓਂ ਕਾ ਕਬੀ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀਐ ਜਮ ਡਰਿ ਮਰੀਐ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥

ਫਿਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਦੁਤਰੁ) ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਜਮਕੇ ਭੈ ਕਰ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਮਕਾ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ ਅਤੀ ਕਠਨ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੂੰ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਮਨਿ ਰਾਮੁ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਸਾਝ ਪ੍ਰਭਾਤਾ ਅਵਘਟਿ ਰੁਧਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੈਨੇ ਸੰਧਜਾ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ (ਅਵਘਟਿ) ਕਠਨ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਮ ਕੇ ਵਸ ਪੜਾ ਹੂਆ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਇਨ ਬਿਧਿ ਛੂਟੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵੈ ਨਰਹਰੇ ॥੧॥

ਬੰਧਨੋਂ ਮੇਂ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਬਿਧੀ ਕਰ ਛੁਟਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇ ਕਰ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਛੋਡਿ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ (ਆਲ) ਘਰ ਕੇ ਸਭ ਧੰਧਿਓਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੁ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾਲਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ (ਨਿਰਾਲਾ) ਅਸੰਗ ਪੁਰਖੁ ਰਮਣ ਰੂਪ ਕੋ ਸੇਵਨੁ ਕਰੁ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੩

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਸਾਚਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਜਿੰਨਿ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਏਕ ਕਾਰ ਸਚੇ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਅਗਨਿ ਬਾਧੇ ਗੁਰਿ ਖੇਲੁ ਜਗਤਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਤਤ (ਬਾਧੇ) ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜਗਤ ਰੂਪ (ਗੁਰਿ) ਵੱਡਾ ਖੇਲ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਚਾਰਿ ਤੂ ਵੀਚਾਰਿ ਆਪੇ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਜਮ ਜਪ ਤਪੋ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ (ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਆਚਾਰਿ) ਕਰਤੱਬਜ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਪ ਤਪ ਕਰ॥

ਸਖਾ ਸੈਨੁ ਪਿਆਰੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕਾ ਜਪੁ ਜਪੋ ॥੨॥

(ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ (ਸੈਨ) ਸਾਥੀ ਔਰ ਪਿਆਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਸਦੀਵ ਜਾਪ ਜਪੋ॥੨॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਥਿਰੁ ਰਹੁ ਚੋਟ ਨ ਖਾਵਹੀ ਰਾਮ ॥

ਏ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਰਹੁ ਤੌਂ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਂਗਾ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇਂਗਾ ਤੌਂ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਰਾਮ ਰਸਾਇ ਰਸੀਅਹਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਾਰਹੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਅੰਜਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਰਾਮ ਰਸੀਏ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਅੰਤਹਕਰਨੋਂ ਕੋ ਰਸਾਵਨਾ ਕਰੇ॥

ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਦੀਪਕੁ ਸਬਦਿ ਚਾਨਣੁ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰਹੇ ॥

ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਦੀਪਕ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਚਾਨਣ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪਾਂਚੋ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਭੈ ਕਾਟਿ ਨਿਰਭਉ ਤਰਹਿ ਦੁਤਰੁ ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਕਾਰਜ ਸਾਰਏ ॥

ਭੈ ਕੋ ਕਾਟ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਰ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ਪਿਆਰੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਏ ॥੩॥

ਹਰਿ ਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਮਨ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪਜਾਰ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰੇ ਪੁਰ ਆਪ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਧਾਰੇਗਾ॥੩॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਕਿਆ ਲੈ ਜਾਇਸੀ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲੈਕਰ ਕਿਆ ਆਯਾ ਥਾ ਅਰ ਅਬ ਯਹਾਂ ਸੇ ਕਿਆ ਲੇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਖਾਲੀ ਆਯਾ ਖਾਲੀ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤਾ ਛੁਟਸੀ ਜਾ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਸੀ ਰਾਮ ॥

ਏ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਤਬ ਛੂਟੇਂਗਾ ਜੋ ਭਰਮ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇਂਗਾ॥

ਧਨੁ ਸੰਚਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਖਰੁ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਭਾਉ ਪਛਾਣਹੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਾਪ ਰੂਪ ਧਨ ਅਰ (ਵਖਰੁ) ਮਾਲ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਫਿਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਅਪਨੇ (ਭਾਉ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਮੈਲੁ ਪਰਹਰਿ ਸਬਦਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਸਚੁ ਜਾਣਹੇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਮੈਲ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਹੁ ਤਬ ਤੂੰ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਪਤਿ ਨਾਮੁ ਪਾਵਹਿ ਘਰਿ ਸਿਧਾਵਹਿ ਝੋਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀ ਰਸੋ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਤੌਂ ਪਤਿ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਚਿਤ ਸੇ (ਝੋਲਿ) ਹਟਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਬਦਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗਿ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਜਸੋ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਜਪਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਬਿਨੁ ਪਉੜੀਆ ਮੰਦਰਿ ਕਿਉ ਚੜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਭਾਈ ਗਯਾਨ ਭੂਮਕਾ ਰੂਪ ਪੌੜੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਮ ਮੰਦਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਵਿਖੇ ਕੈਸੇ ਇਸਥਤ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਬਿਨੁ ਬੇੜੀ ਪਾਰਿ ਨ ਅੰਬੜੈ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਪਾਰਿ ਸਾਜਨੁ ਅਪਾਰੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਲੰਘਾਵਏ ॥

ਮਨ ਕਾ ਸਾਜਨ ਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ (ਅਪਾਰੁ) ਬਯੰਤ ਸਰੂਪ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ (ਪਾਰ) ਪਰੇ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਯਾਨ ਦੇ ਕਰ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਜਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ (ਅਪਾਰ) ਉਰਾਰ ਹੈਂ ਜੇ ਤੂੰ ਪਾਰ ਹੂਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌਂ ਗੁਰੂ ਹੀ ਸਬਦ ਕੀ ਗਯਾਤ ਦੇਕਰ ਲੰਘਾਵੇਗਾ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆ ਫਿਰਿ ਨ ਪਛੋਤਾਵਏ ॥

ਜਬ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਖੁਸੀਓਂ ਕੋ ਕਰੇਗਾ ਤੌ ਫੇਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਤਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਅਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੰਗਤਿ ਪਾਵਓ ॥

ਹੇ ਸਾਚੇ ਦਯਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਪਇਅੰਪੈ ਸੁਣਹੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਸਮਝਾਵਓ ॥੫॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਅਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵੋਂ॥੫॥੬॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅੰਤਰਿ ਪਿਰੀ ਪਿਆਰੁ ਕਿਉ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਜੀਵੀਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਤੇਰਾ ਪਯਾਰੁ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਜੀਵੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਜੀਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਦਰਸੁ ਨ ਹੋਇ ਕਿਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੀਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਬ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੈਸੇ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਿਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵੀਐ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਵੀਐ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਜੀਵਣਾ ਹੋਵੇ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪੀਵੀਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰੇ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਏ ॥

ਮੈਂ (ਅਨਦਿਨੁ) ਏਕ ਰਸ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਹ ਕਰ ਪੁਕਾਰਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਪਯਾਸ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਦ ਸਾਰਿਆ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦੀਵ (ਸਾਰਿਆ) ਸਮਾਲਣ ਕਰਾਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਿਆ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਸ ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੁ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਬ ਦੇਖਾਂ ਪਿਰੁ ਪਿਆਰਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਸਿ ਰਵਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪਯਾਰੇ ਪਤੀ ਰਾਮ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖੋਂਗਾ ਜਬ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੪

ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਹੋਇ ਵਿਗਾਸੁ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਸਚੁ ਨਿਤ ਚਵਾ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਿਯ ਪ੍ਰਿਯ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹਾਂ ਔ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ (ਵਿਗਾਸੁ) ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਚਵਾ ਪਿਆਰੇ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵਏ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ (ਚਵਾ) ਉਚਾਰੋਂ ਤੂੰ ਸਬਦ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਿਸਤਾਰੇਂਗਾ ਔ ਮੁਝੇ ਤੇਰੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ਹੋਵੈ ਨਿਤ ਕਾਮਣਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਏ ॥

ਜਬ ਜਗਜਾਸੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਦਾਨੁ ਮੰਗਤ ਜਨ ਦੀਜੈ ਮੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਏ ॥

ਮੈਂ ਭਿਛਕ ਜਨ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੋ ਅਰ ਇਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਦੇਹਿ) ਸਰੀਰ ਸਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕੀਜੀਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਰੁ ਗੋਪਾਲੁ ਧਿਆਈ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਾਏ ॥੨॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੈਨੂੰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ (ਘੁਮਾਏ) ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਮ ਪਾਥਰ ਗੁਰੁ ਨਾਵ ਬਿਖੁ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੀਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਨਾਵ ਦੇਕਰ ਹਮ ਪੱਥਰ ਵਤ ਜੜੋਂ ਕੋ ਵਿਖ ਰੂਪ (ਭਵਜਲੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰੀਏ॥

ਗੁਰ ਦੇਵਹੁ ਸਬਦੁ ਸੁਭਾਇ ਮੈ ਮੂੜ ਨਿਸਤਾਰੀਐ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਕਰ ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਹਮ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਕਿਛੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈ ਤੂ ਅਗੰਮੁ ਵਡ ਜਾਣਿਆ ॥

ਹਮ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤੇਰੀ ਥੋੜੀ ਭੀ (ਮਿਤਿ) ਮਿਰਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਤੂੰ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵੱਡਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਹਿ ਹਮ ਨਿਰਗੁਣੀ ਨਿਮਾਣਿਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਦਯਾਲ ਹੈਂ ਔਰ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹਮ ਗੁਣਹੀਨ ਔਰ ਮਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਪਾਪ ਕਰਿ ਭਰਮੇ ਹੁਣਿ ਤਉ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਏ ॥

ਹਮ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਰਹੇ ਅਬ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਮ ਲਾਗਹ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੋ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵਹੁ ਔਰ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਰਹੀਏ॥੩॥

ਗੁਰ ਪਾਰਸ ਹਮ ਲੋਹ ਮਿਲਿ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਲੋਹਾ ਰੂਪ ਥਾ ਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸ੍ਵਰਨ ਹੂਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੁਧ ਰੂਪ ਅਰ ਅਮੋਲਕ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਕਾਇਆ ਗੜੁ ਸੋਹਿਆ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਦੇਹ ਰੂਪ ਗੜ ਸੋਭਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਗੜੁ ਸੋਹਿਆ ਮੇਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਮੋਹਿਆ ਕਿਉ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਵਿਸਾਰੀਐ ॥

ਕਾਯਾਂ ਗੜੁ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਨਕੋ ਤੈਨੇ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕੈਸੇ ਭੁਲਾਵਣਾ ਕਰੂੰ॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਕੜਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀਐ ॥

ਹੇ ਦ੍ਰਿਸਟ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਮੈਨੇ ਪਕੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਸਬਦ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਭੇਟ ਦੇਉ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ॥

ਜੇ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਭਾਵ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਅਧਕਾਰੀ ਜਾਂਨ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵਨ ਤੌ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਆਪਨਾ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥

ਆਪੇ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ਨਾਨਕ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰ ਆਪ ਦਯਾ ਕਰੋ ਤੌ ਹਮ ਤੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈਂ॥੪॥੧॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰਪਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਨ ਤੇ ਅਗਮ (ਅਗਾਧਿ) ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਜੋ ਇਤਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਅਰ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕਾ ਭੀ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਮ ਧਿਆਵਹਿ ਜਗਦੀਸ ਤੇ ਜਨ ਭਉ ਬਿਖਮੁ ਤਰਾ ॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੁਝਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਸੰਸਾਰ ਬਿਖਮ ਸੇ ਤਰਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਮ ਭਉ ਤਿਨ ਤਰਿਆ ਸੁਹੇਲਾ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਕਠਨ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੈਨ ਹੀ ਤਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਕੋ ਧਜ਼ਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਵਾਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਭਾਇ ਚਲੇ ਤਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਅਨਸਾਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਧਰਣੀਧਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਧਰਣੀਧਾਰ ਜੋਤੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ (ਜੋਤੀ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਸੁਰਜਾਦਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਜਬ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਅਪਰੰਪਰ ਅਪਰਪਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਇਤਰ ਜੀਵ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਪੁਨ: ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਅਗਮ ਔਰ ਅਥਾਹ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਜ਼ਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਅਗੰਮੁ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨਿ ਲਹਿਆ ॥

ਤੂੰ ਅਲਖ ਹੈਂ ਅਭੇਉ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਪੁਨਾ ਅਗੰਮ ਹੈਂ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਨੇ ਲਖਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਤੇ ਜਨ ਪੁਰਖ ਪੂਰੇ ਜਿਨ ਗੁਰ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਗੁਣ ਰਵੇ ॥

ਵਹੁ ਪੂਰੇ ਪੁਰਖ ਜਨੁ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਿ ਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਬੀਚਾਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਨਿਤ ਚਵੇ ॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਖਿਨ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ (ਚਵੇ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਬਹਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੋਲਹਿ ਜਾ ਖੜੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਸੁਆਮੀ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਅਗੰਮ ਅਥਾਹ ਹੋ ਅਰ ਤੂੰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੇਵਕ ਜਨ ਸੇਵਹਿ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰੇ ॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਵਾਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਕਰ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਕੋਟਿ ਸਭਿ ਪਾਪ ਖਿਨੁ ਪਰਹਰਿ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ਕਰੇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਕਰੋੜ ਹੀ ਪਾਪ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਦੋਖ ਸਭਿ ਬਿਨਸੇ ਜਿਨ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਇਕੁ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਪਾਪ ਅਰ ਦੋਖ ਸਭ ਨਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਅਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੫

ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲਿਓ ਸਭੁ ਕੀਆ ਕਰਤੈ ਜਿਨ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਚੁ ਭਾਖਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਕਰਤੇ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮੁ ਸਭੀ ਆਪਨੇ ਸਫਲੁ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੇ ਧੰਨੁ ਜਨ ਵਡ ਪੁਰਖ ਪੂਰੇ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਉ ਬਿਖਮੁ ਤਰੇ ॥

ਤੇ ਜਨ ਧੰਨ੍ਯਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਵੱਡੇ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਕ ਜਨ ਸੇਵਹਿ ਤੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਨ ਸੇਵਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਸੇਵਕ ਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪਰਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵਹੁ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਆਪਿ ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਵਹਿ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਤਿਵੈ ਚਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਿਸਤਰਾਂ ਤੂੰ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਚਲਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਮਰੈ ਹਾਥਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ਜਾ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਤਾ ਹਉ ਆਇ ਮਿਲਾ ॥

ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੌ ਤੂੰ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਵੇ ਤੌ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੋਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਤੂ ਹਰਿ ਮੇਲਹਿ ਸੁਆਮੀ ਸਭੁ ਤਿਨ ਕਾ ਲੇਖਾ ਛੁਟਕਿ ਗਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਸਭ ਛੁਟ ਜਾਤਾ ਭ੍ਯਾ ਹੈ ਅਰ ਧਰਮ ਰਾਜ ਅਪਨੇ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਗਣਤ ਨ ਕਰਿਅਹੁ ਕੋ ਭਾਈ ਜੋ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਕੋਈ ਗਿਣਤੀ ਮਤਿ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਦਇਆਲੁ ਹੋਆ ਤਿਨ ਉਪਰਿ ਜਿਨ ਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਭਲਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹਰਿ ਆਪਿ ਜਿਉ ਤੂ ਚਲਾਵਹਿ ਪਿਆਰੇ ਹਉ ਤਿਵੈ ਚਲਾ ॥੪॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਆਪ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤਰਹ ਤੂੰ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਚਲਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੂ ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਗਦੀਸੁ ਸਭ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਨਾਥੁ ॥

ਤੂੰ ਜਗਤ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਅਰ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਤੂ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰਾ ਰਾਮੁ ਜਿਨ ਕੈ ਧੁਰਿ ਲੇਖੁ ਮਾਥੁ ॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਰਾਮ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਆਦਿ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖੁ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਹਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਜਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਉਤਮ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਇਕ ਨਿਮਖ ਸਭਿ ਲਾਥੇ ਜਿਨ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਹਰਿ ਜਾਪਿਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਸਭੀ ਪਾਪ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਉਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਤੇ ਜਨ ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਦੇਖੇ ਹਉ ਭਇਆ ਸਨਾਥੁ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਮੈਂ (ਸਨਾਥੁ) ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਯਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਗਦੀਸੁ ਸਭ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਨਾਥੁ ॥੧॥

ਤੂੰ ਜਗਤ ਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਜਗਤ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰੁਕ ਹੈਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਪੂਰਿ ਸਭ ਊਪਰਿ ਸਾਚੁ ਧਣੀ ॥

ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭਕੇ ਊਪਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਧਣੀ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਹਰਿ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਮੁਕਤੁ ਘਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਤੋ ਕਿਆ ਕਹੇਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕੇ (ਘਣੀ) ਬਹੁਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੁਕਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਹਰਿ ਤੇ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਨ ਕੇ ਊਜਲ ਮੁਖ ਹਰਿ ਦੁਆਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਜਨ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ਹਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਰਖਨਹਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ) ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਜਨ ਸੁਣਹੁ ਭਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਬਣੀ ॥

ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਭਾਵਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਕਾ ਜਸ ਸੁਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਸਹਿਤ ਫਲੋਂ ਕੇ ਹੋ ਕਰਕੇ ਬਨਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਤੂ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਭਰਪੂਰਿ ਸਭ ਊਪਰਿ ਸਾਚੁ ਧਣੀ ॥੨॥

ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਧਨੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ਹਰਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਥਾਂ ਜਾਨ ਕਰ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਵਣਿ ਤ੍ਰਿਣਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਵਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਤੀਨੋਂ ਭਵਣ ਰੂਪ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਚਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤੇ ਅਸੰਖ ਅਗਣਤ ਹਰਿ ਧਿਆਵਏ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹੇ ਅਸੰਖ ਅਗਿਣਤ ਹੀ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਸੰਤੁ ਸਾਧੂ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਰਤੇ ਭਾਵਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਸੰਤ ਸਾਧੂ ਤੇਰਾ ਧੰਨਜਤਾ ਜੋਗ ਧੰਨ ਹੈ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਸਫਲੁ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਕਰਤੇ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਦ ਚਵਿਆ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਸੋ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਯਾਨ ਕਰ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਤੂ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਹਰਿ ਏਕੁ ਹਰਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਰਵਿਆ ॥੩॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਵਤ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਅਸੰਖ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਮਿਲਹਿ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਅਸੰਖਜਾਤ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਮਸਤਕਿ ਗੁਰ ਹਾਥੁ ਤਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਟਿਕਹਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ (ਟਿਕਹਿ) ਠਹਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਹਿਰਦੈ ਟਿਕਹਿ ਤਿਸ ਕੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਭਉ ਭਾਵਨੀ ਹੋਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਟਿਕਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਭੈ ਅਰ ਭਾਵਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੬

ਬਿਨੁ ਭੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪ੍ਰੇਮੁ ਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਭੈ ਪਾਰਿ ਨ ਉਤਰਿਆ ਕੋਈ ॥

ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਭਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਕੋਈ ਭੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਾ ਹੈ॥

ਭਉ ਭਾਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਸਹਿ ਲਾਗੈ ਜਿਸੁ ਤੂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਭਉ ਮਨ ਵਿਖੇ ਭਾਉ ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਅਸੰਖ ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਮਿਲਹਿ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਅਸੰਖਜਾਤ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਏਕ ਸਮਜ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਰਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਪਰ ਲਾਹੌਰ ਮੈਂ ਅਕਬਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਛਤ੍ਰੀ ਜਨਮ ਹੋ ਕਰ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਸਭ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਨੇ ਭੀ ਕਰਮ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ ਗੰਗਾਦਿਕ ਤੀਰਥ ਕਬੀ ਭੀ ਪਰਸੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਔਰ ਹਿੰਦੂਓਂ ਨੇ ਭੀ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਜਾਣਾ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਉਨਕੋ ਕਹੀਏ ਕਿ ਤੀਰਥ ਪਰਸਾ ਕਰੇਂ ਬਾਦਸਾਹਿ ਨੇ ਉਨ ਕਾ ਚਿਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਯਦਪਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸ੍ਰਧਾ ਭੀ ਰਖਤਾ ਥਾ ਤੌ ਭੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਭੇਜਾ ਕਿ ਆਪ ਲਾਹੌਰ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਲਾਹੌਰ ਜਾਵੋ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਪੰਡਤੋਂ ਕੋ ਉਤਰ ਕੈਸੇ ਦੇਵੋਂਗਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜਬ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਭੁਜਾ ਦੇਖੋਗੇ ਤਬ ਬੇਦ ਮੂਰਤੀ ਧਾਰ ਕਰ ਸਭ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਹਨੇ ਖੜੇ ਹੋਵਹਿਗੇ॥ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਗਏ ਤੋ ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਿਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕਾ ਕਰਮ ਸਭ ਛੋਡ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਦੇਖਾ ਦਾਹਨੇ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਨਕਾ ਜੋ ਮੁਖ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਸੋ ਸੁਣਾਵਹਿ ਤਬ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਆਪ ਸੁਨਾਈਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਇਸ ਸਭਾ ਮੈਂ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਸੁਨਾਵਨੇ ਕਾ ਦੋਸੁ ਕਿਸਕੋ ਹੋਗਾ ਤਬ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਸਿਰ ਦੋਸੁ ਹੋਗਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਾਠ ਅਰ ਅਰਥ ਸੁਨਾਯਾ ਤਬ ਬਾਦਸਾਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਰਮਿੰਦੇ ਹੂਏ ਤਬ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੀ ਤਰਫ ਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਕਿ ਆਪ ਤੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੋ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਮਾਨ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਲਯਾਨ ਅਰਥ ਏਕ ਬਾਰ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਆਪ ਭੀ ਕਰ ਆਵੇਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਦਸਾਹ ਕਾ ਬਚਨ ਮਾਨ ਕਰ ਕੁਰਛੇਤ੍ਰ ਪੁਰਬ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜਾਤੇ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਿਆਈਕੋ ਪਾਇਕਰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਤੇਈਸਵੀਂ ਵਾਰ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਖਾਰੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਨਾਵਣੁ ਪੁਰਬੁ ਅਭੀਚੁ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸੁ ਭਇਆ ॥

ਕੁਰਛੇਤ੍ਰ ਵਿਖੇ (ਅਭੀਚੁ) ਅਮਾਵਸ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਣ ਅਭਜਿਤੁ ਨਛਤ੍ਰ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਭੀਚੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਬ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮਜ (ਗੁਰ) ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਸੰਗਤੋਂ ਕੋ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੀ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਗਇਆ ॥

ਤਿਨਕੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨੁ ਨੇ ਹਿਰ ਲਈ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਅਗਯਾਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਗੁਰ ਦਰਸੁ ਪਾਇਆ ਅਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇਆ ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਧਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ਤਿਨਕਾ ਅਗਯਾਨੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੀ ਯਜਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿਕ ਦੁਖ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਔਰ ਹਰਿ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਕਰਤੈ ਪੁਰਬੁ ਕੀਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁਲਖੇਤਿ ਨਾਵਣਿ ਗਇਆ ॥

ਯਿਹ ਪੁਰਬ ਜਬ ਆਪਿ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਇਸ੍ਨਾਨ ਹੇਤ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਨਾਵਣੁ ਪੁਰਬੁ ਅਭੀਚੁ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰਸੁ ਭਇਆ ॥੧॥

ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ (ਅਭੀਚੁ) ਅਭਜਿਤ ਨਿਛਤ੍ਰ ਕੇ ਪਰਬ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕੇ ਸਮਜ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਸਤਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਸੰਗਤੋਂ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੧॥ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸਮੁਚਯ ਕਹਿ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਰਸਤੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਗਿ ਪੰਥਿ ਚਲੇ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਸਿਖਾ ॥

ਕੁਲ ਖੇਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੰਥਿ ਮੈਂ ਪਿਛੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ (ਸੰਗਿ) ਸਮਦਾਇ ਚਲਤੇ ਭਏ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਬਣੀ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਿਮਖ ਵਿਖਾ ॥

(ਨਿਮਖ ਵਿਖਾ) ਚਰਨ ਚਰਨ ਮੈਂ ਔਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਰਸਤੇ ਮੈਂ (ਅਨਦਿਨ) ਇਕ ਰਸ ਵਾ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਣੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਵੇਖਣਿ ਆਇਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਣੀ ਹੈ ਸਭੀ ਲੋਕ ਦੇਖਣੇ ਕੋ ਆਇਆ ਕਰੇਂ॥

ਜਿਨ ਦਰਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰੂ ਕੀਆ ਤਿਨ ਆਪਿ ਹਰਿ ਮੇਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਜਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕੀਆ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋ ਆਪ ਸਮਰਥ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਥੇ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਕਿਉਂ ਗਏ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਰਥ ਉਦਮੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀਆ ਸਭ ਲੋਕ ਉਧਰਣ ਅਰਥਾ ॥

ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਉਦਮੁ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਕੇਵਲ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਨਮਿਤ ਕੀਆ ਥਾ॥

ਮਾਰਗਿ ਪੰਥਿ ਚਲੇ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਸਿਖਾ ॥੨॥

ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੰਥ ਮੈਂ ਪਿਛੇ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਭਾਵ ਸਮਦਾਇ ਚਲਤੇ ਭਏ॥੨॥

ਪ੍ਰਥਮ ਆਏ ਕੁਲਖੇਤਿ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਬੁ ਹੋਆ ॥

ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ (ਪ੍ਰਥਮ) ਪਹਿਲੇ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਭਏ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਕੇ ਬਡਾ ਪੁਰਬ ਹੂਆ॥

ਖਬਰਿ ਭਈ ਸੰਸਾਰਿ ਆਏ ਤ੍ਰੈ ਲੋਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਆਵਣੇ ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਖਬਰ ਹੂਈ ਤਬ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਜੀਵ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਆਵਤੇ ਭਏ॥

ਦੇਖਣਿ ਆਏ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸਭਿ ਆਇਆ ॥

ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਜੀਵ ਦੇਖਣੇ ਵਾਸਤੇ ਆਵਤੈ ਭਏ ਪੁਨਾ ਦੇਵਤਾ ਮਾਨੁਖ ਔਰ ਸਭੀ ਮੁਨੀ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਆਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਜਿਨ ਪਰਸਿਆ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਤਿਨ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਨਾਸ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪਰਸਣ ਕੀਆ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ॥

ਜੋਗੀ ਦਿਗੰਬਰ ਸੰਨਿਆਸੀ ਖਟੁ ਦਰਸਨ ਕਰਿ ਗਏ ਗੋਸਟਿ ਢੋਆ ॥

ਜੋਗੀ ਅਰੁ (ਦਿਗੰਬਰ) ਨਗਨ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਆਦਿ ਖਟ ਦਰਸਨੀ (ਢੋਆ) ਢੁਕ ਕਰਕੇ ਵਾ ਢੋਆਂ ਅਰਥਾਤ ਭੇਟਾ ਦੇਕੇ (ਗੋਸਟਿ) ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਆਏ ਕੁਲਖੇਤਿ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਬੁ ਹੋਆ ॥੩॥

ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁਰਛੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਆਏ ਇਸੀ ਤੇ ਵੱਡਾ ਪੁਰਬ ਹੂਆ ॥੩॥

ਦੁਤੀਆ ਜਮੁਨ ਗਏ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਕੀਆ ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ (ਦੁਤੀਆ) ਦੂਸਰੇ ਜਮਨਾ ਤੀਰਥ ਪਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਤਹਾਂ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ॥

ਜਾਗਾਤੀ ਮਿਲੇ ਦੇ ਭੇਟ ਗੁਰ ਪਿਛੈ ਲੰਘਾਇ ਦੀਆ ॥

ਤਹਾਂ ਕੇ (ਜਾਗਾਤੀ) ਮਸੂਲੀਏ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਭੇਟ ਦੇਕਰ ਮਿਲੇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਥਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਸੇ ਮਸੂਲ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਹੁ ਰਪਯਾ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਆਦਿ ਭੇਟਾ ਦੇਤੇ ਭਏ ਔਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸਭੀ ਸੰਗਤੋਂ ਕੋ ਨਦੀ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੀਆ ਤਾਤਪਰਜ ਇਹ ਕਿ ਜਿਸ ਪਾਸੋਂ ਜਾਗਾਤੀਏ ਮਸੂਲ ਮਾਂਗਤੇ ਥੇ ਵਹੀ ਕਹ ਦੇਤਾ ਥਾ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਹੂੰ॥

ਸਭ ਛੁਟੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਛੈ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕੀਆ ਥਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਛੂਟ ਜਾਤੀ ਭਈ ਸਿਖ ਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਯਹੀ ਜਾਨੀ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਸਮਝ ਕੇ ਜਗਾਤੀ ਪੂਛਤੇ ਨਹੀਂ ਥੇ ਜੋ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਸੇ ਜਾਗਾਤੀਏ ਨਜੀਕ ਨਹੀਂ ਆਏ ਯਿਹ ਕੌਨਸੀ ਬਡੀ ਬਾਤ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਮਾਰਗਿ ਜੋ ਪੰਥਿ ਚਾਲੇ ਤਿਨ ਜਮੁ ਜਾਗਾਤੀ ਨੇੜਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਰੂਪੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਮ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀ ਸਮੀਪ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਗਤੁ ਬੋਲੈ ਗੁਰ ਕੈ ਨਾਇ ਲਇਐ ਸਭਿ ਛੁਟਕਿ ਗਇਆ ॥

ਸਭੀ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਸੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਜਾਗਾਤੀਓਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਭਇਆ॥

ਦੁਤੀਆ ਜਮੁਨ ਗਏ ਗੁਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨੁ ਕੀਆ ॥੪॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੂਸਰੇ ਜਮਨਾ ਤੀਰਥ ਪੁਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਤਹਾਂ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਾਪ ਕੀਆ॥੪॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਆਏ ਸੁਰਸਰੀ ਤਹ ਕਉਤਕੁ ਚਲਤੁ ਭਇਆ ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਤੀਸਰੇ ਤੀਰਥ (ਸੁਰਸਰੀ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਪਰ ਆਵਤੇ ਭਏ ਤਹਾਂ (ਕਉਤਕੁ) ਤਮਾਸ਼ਾ (ਚਲਤੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਸਭ ਮੋਹੀ ਦੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰ ਸੰਤ ਕਿਨੈ ਆਢੁ ਨ ਦਾਮੁ ਲਇਆ ॥

ਸਤਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਈ ਕਿਸੀ ਜਾਗਾਤੀਏ ਨੇ ਕਿਸੀ ਸੇ (ਆਢੁ) ਕੌਡੀ (ਦਾਮੁ) ਦੋ ਕੌਡੀਆਂ ਕੁਛ ਭੀ ਮਸੂਲ ਨ ਲੀਆ॥

ਆਢੁ ਦਾਮੁ ਕਿਛੁ ਪਇਆ ਨ ਬੋਲਕ ਜਾਗਾਤੀਆ ਮੋਹਣ ਮੁੰਦਣਿ ਪਈ ॥

ਪੈਸੇ ਕੇ ਚੌਦਸਵੇਂ ਹਿਸੇ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਮ ਹੈ (ਆਢੁ ਦਾਮੁ) ਆਧਾ ਦਾਮ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਕੌਡੀ ਭੀ ਗੋਲਕ ਮੈਂ ਨਾ ਪੜੀ ਔਰ ਜਗਾਤੀਆਂ ਕੇ ਮੋਹਨਤਾ ਰੂਪੀ ਮੁੰਦਣ ਪੜ ਜਾਤੀ ਭਈ ਵਾ ਮੂੰਹ ਮੰਦਰ ਪੜ ਗਈ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਇਹ ਕਹ ਕਰ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੇ ਲਗੇ॥

ਭਾਈ ਹਮ ਕਰਹ ਕਿਆ ਕਿਸੁ ਪਾਸਿ ਮਾਂਗਹ ਸਭ ਭਾਗਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਿਛੈ ਪਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਕਿਆ ਕਰੇਂ ਜਗਾਤੀ ਕਿਸ ਸੇ ਮਾਂਗੇ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪੀਛੇ ਭਾਗ ਕਰ ਪੈ ਕੇ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਕਹਾਵਣ ਲਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੭

ਜਾਗਾਤੀਆ ਉਪਾਵ ਸਿਆਣਪ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ਡਿਠਾ ਭੰਨਿ ਬੋਲਕਾ ਸਭਿ ਉਠਿ ਗਇਆ ॥

ਜਗਾਤੀਓਂ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਉਪਾਵ ਭੀ ਕੀਆ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਚਤੁਰਾਈ ਭੀ ਕਰੀ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਬੀਚ ਹਮਕੋ ਮਿਲਤਾ ਕਛ ਨਹੀਂ ਸੋ ਯਹ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਜਗਾਤੀਏ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਅਪਣੀ ਗੋਲਕੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਭੰਨ ਕੇ ਆਪਨੇ ਘਰੋਂ ਕੋ ਚਲੇ ਗਏ ਉਠ ਜਾਣੇ ਕਾ ਤਾਤਪਰਯ ਉਨੋਂ ਨੇ ਯਹਿ ਸੋਚਾ ਕਿ ਹਮ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਅਰਜ ਕਰ ਕੇ ਕੁਛ ਮਸੂਲ ਕੀ ਰਿਆਇਤ ਕਰਾ ਲੇਵੇਂਗੇ॥

ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਆਏ ਸੁਰਸਰੀ ਤਹ ਕਉਤਕੁ ਚਲਤੁ ਭਇਆ ॥੫॥

ਤੀਸਰੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਤੀਰਥ ਪਰ ਆਵਤੇ ਭਏ ਤਹਾਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤਮਾਸਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੫॥

ਮਿਲਿ ਆਏ ਨਗਰ ਮਹਾ ਜਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਓਟ ਗਹੀ ॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਨਖਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਬ ਤਹਾਂ ਜਵਾਲਾ ਪੁਰ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਲੋਗ ਯਥਾਯੋਗ ਭੇਟਾ ਲੈਕਰ ਆਵਤੇ ਭਏ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਓਟ ਧਾਰਨ ਕਰੀ॥

ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿਦੁ ਪੁਛਿ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਕੀਤਾ ਸਹੀ ॥

(ਗੁਰੁ) ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਓਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੈ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਭਨੀ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਸੁਕਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਸ੍ਰੀਰਾਮਿ ਕਰਿ ਗੁਰ ਗੋਵਿਦੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਭ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਸਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਜੋਤਿਸੀ ਸੀ ਓਸਨੇ ਕਹਾ ਏਹੁ ਈਸ੍ਵਰ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਸੁਕਦੇਵ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਧਯਾਯਾ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਨਗਰਿ ਕੋਟਿ ਪੰਚ ਚੋਰ ਵਟਵਾਰੇ ਤਿਨ ਕਾ ਥਾਉ ਥੇਹੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਅਰ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਜਿਸਕਾ ਕੋਟੁ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੈ (ਵਟਵਾਰੇ) ਰਸਤਾ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਚੋਰ ਥੇ ਸੋ ਤਿਨ ਕਾ ਸਰੀਰ (ਥੇਹੁ) ਪਿੰਡੁ ਮੇਂ ਸੇ ਥਾਉ ਹੀ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕੀਰਤਨ ਪੁਰਾਣ ਨਿਤ ਪੁੰਨ ਹੋਵਹਿ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਨਾਨਕਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਲਹੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਕੀਰਤਨ ਔਰ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੁਰਾਣ ਪੜੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਮਾਨ ਕਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪਾਈ॥

ਮਿਲਿ ਆਏ ਨਗਰ ਮਹਾ ਜਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਓਟ ਗਹੀ ॥੬॥੪॥੧੦॥

ਜੋ ਨਗਰ ਭਾਵ ਕਨਖਲ ਬਾਸੀ ਮਹਾਜਨ ਲੋਗ ਆਏ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੁਜਣੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਤੀ॥੬॥੪॥੧੦॥

ਤੁਖਾਰੀ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਘੋਲਿ ਘੁਮਾਈ ਲਾਲਨਾ ਗੁਰਿ ਮਨੁ ਦੀਨਾ ॥

(ਲਾਲਨਾ) ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਵਾਰਨੇ ਸਦਕੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੈਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨੁ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸਬਦੁ ਤੁਮਾਰਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨ ਕੇ ਤੁਮਾਰੇ ਵਿਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਭੀਨਾ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਜਿਉ ਜਲ ਮੀਨਾ ਲਾਗਾ ਰੰਗੁ ਮੁਰਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਮੇਂ (ਮੀਨਾ) ਮਛੀ ਸਨਿਗਧ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਰਾ ਏਹੁ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ:ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਰੰਗੁ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰਾ ਮਹਲੁ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਔਰ ਤੇਰਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪੁ (ਅਪਾਰਾ) ਬਅੰਤੁ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਗੁਣਾ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਬਿਨਉ ਸੁਨਹੁ ਇਕ ਦੀਨਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੀ ਏਕ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੀਅੜਾ ਬਲਿ ਬਲਿ ਕੀਨਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਣਾ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਤੇਰਾ ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ॥

ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ ਦਰਸਨ ਤੇਰੇ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰੁ ਅਰ ਮਨੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਗੁਣ ਭੀ ਆਪਕੇ ਹੀ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਸੇ (ਖੰਨੀਐ) ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਦਰਸਨ ਤੇਰੇ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਨਿਮਖ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਣੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੁਮ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਹੁਗੇ ਤੌ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂਗਾ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਨੀਜੈ ਤੇਰਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹਿ ਤ ਪੀਵਾ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਨੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ ਤੋ ਪੀਵੋਂ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਪਿਰ ਕੈ ਤਾਈ ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਬੂੰਦੇਰੇ ॥

ਹੇ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ (ਤਾਈ) ਵਾਸਤੇ ਆਸਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤ੍ਰਿਖਾਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੀਅੜਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਆਪਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਜੀਉ ਵਾਰਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੀਏ॥੨॥

ਤੂ ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਹੁ ਅਮਿਤਾ ॥

ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਸਾਚਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਅਮਿਤਾ) ਬੇਅੰਤ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਪਿਆਰਾ ਪ੍ਰਾਨ ਹਿਤ ਚਿਤਾ ॥

ਤੂੰ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਸੇ ਪਜਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਸਗਲ ਰੰਗ ਬਨਿ ਆਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜਿਸਨੇ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਆਨੰਦ ਆਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਅੰਤਰੀਵ ਸਭ ਅਨੰਦ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਕਰਮੁ ਕਮਾਵੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੇਹਾ ਤੂ ਫੁਰਮਾਏ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਫੁਰਮਾਵਤਾ ਹੈਂ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤੈਸਾ ਹੀ ਕਰਮੁ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਦੀਸੁਰਿ ਤਿਨਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨੁ ਜਿਤਾ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪਨੇ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੀਅੜਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤਉ ਦਿਤਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰੁ ਤੇਰੇ ਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਕਯੋਂਕਿ ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰ ਮੇਰਾ ਤੈਨੇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਰਾਖਿ ਲੀਆ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰ ਆਪਨੇ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਢਾਕਿ ਲੀਆ ਮੋਹਿ ਪਾਪੀ ਪੜਦਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਪਾਪੀ ਕਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜਦਾ ਢਾਕ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਢਾਕਨਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਪੜਦਾ ਢਾਕਨ ਹਾਰੇ ਜੀਉ ਆਪ ਪ੍ਰਾਨੋ ਅਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਤੁਮ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੋ ਅਬਗਤ ਹੋ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਤੁਮ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਤੁਮਾਰੀ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ਤੂ ਕਦ ਕਾ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਥਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਯਹ ਬਾਤ ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਕਬ ਸੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਆਦਿ ਅੰਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ਮਿਲੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਿਮਕਾ ॥੪॥੧॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ (ਤਾਕੈ) ਤਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋ ਕਾ (ਨਿਮਕਾ) ਲੂਣ ਸਮ ਰਸ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ॥੪॥੧॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੮

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਤ ਗਾਵੀਐ ਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਾ ਪਿਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਨ ਜਾਈ ਹਰਿ ਲਖਿਆ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮਿਲੈ ਲਖਾਵੀਐ ਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਅਗਮ ਹੈ ਔਰ (ਅਗੋਚਰ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸਜ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੋ ਲਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਆਪੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵੀਐ ਰੇ ॥

ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਕੇਰੀ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥਾਇ ਪਾਵੀਐ ਰੇ ॥੧॥

ਸਭ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ (ਥਾਇ) ਪ੍ਰਵਾਨ ਪਾਵੀਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਹਰਿ ਦੇਵੈ ਤਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੀਐ ਰੇ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਆਪ ਦੇਵੇ ਤੋ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਲੇਖਾ ਸਭੁ ਛਡਾਵੀਐ ਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖਾ ਸਭ ਛੁਡਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਹਿ ਸੇ ਧੰਨੁ ਜਨ ਕਹੀਅਹਿ ਤਿਨ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਵੀਐ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਕਾ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਉਤਮ ਭਾਗ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਦੇਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਜਿਉ ਸੁਤੁ ਮਿਲਿ ਮਾਤ ਗਲਿ ਲਾਵੀਐ ਰੇ ॥੩॥

ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਤਰਾਂ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮਾਤਾ ਮਿਲ ਕਰ ਗਲ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਅਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਮੋ ਕਉ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਪਾਵੀਐ ਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹਮ ਆਪਕੇ ਬੱਚੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਯਹ ਮਤ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂ॥

ਜਿਉ ਬਛੁਰਾ ਦੇਖਿ ਗਊ ਸੁਖੁ ਮਾਨੈ ਤਿਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗਲਿ ਲਾਵੀਐ ਰੇ ॥੪॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਛਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਗਊ (ਸੁਖੁ) ਅਨੰਦੁ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਗਲੇ ਲਗਾਇ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਦੇਹ ਪਦ ਮੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਭੀ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਕਹੁ ਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਯਾਰੇ ਵਾ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੂਜਹੁ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਹੁ ਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕਰ ਪੂਜਨ ਕਰ ਅਰ ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ (ਲਹੁ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਬਿਖੈ ਰਸ ਇਨ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਤੂ ਰਹੁ ਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨ ਅਰ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਕੇ ਰਸ ਜੋ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਨਕੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਬਚ ਰਹੁ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀਜੈ ਹਰਿ ਗੋਸਟਿ ਸਾਧੂ ਸਿਉ ਗੋਸਟਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾਇਣੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਾਮ ਰਮਹੁ ਰੇ ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਸਟ ਮੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਗੋਸਟ ਔਰ ਰਸਾਇਣੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਉਤਮ ਰਸਾਯਣ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕਰੋ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ (ਰਮਹੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੧੯

ਅੰਤਰ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ਜੋਰੁ ਤੂ ਕਿਛੁ ਕਿਛੁ ਕਿਛੁ ਜਾਨਤਾ ਇਹੁ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਆਪਨ ਗਹੁ ਰੇ ॥

ਅੰਤਰ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਜੋ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਜੋਰ ਜੋ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਬਾਨੀ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ਜੋ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹ ਔਰ (ਆਪਨ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਨਾ ਕਰ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਔਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਦਇਆਲ ਹੋਹੁ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਰਿ ਹਰੇ ॥੨॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਜਨ ਊਪਰ ਦਯਾਲ ਹੋਈਏ ਅਰ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀਏ॥੨॥੧॥੨॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਅਪਨੀ ਉਮੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਈ ਸੰਤਸੰਗਿ ਜਾਗੀ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗ ਦੇਖੈ ਜਪਤੀ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗੀ ਹੈ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ (ਨਿਧਾਨੀ) ਨਿਧੀਓਂ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਰੂਪ ਵਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੀ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ (ਨਿਧਾਨੀ) ਨਿਧਾਂਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹਾਂ॥

ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਲੋਚਨ ਤਾਰ ਲਾਗੀ ॥

ਬਿਸਰੀ ਤਿਆਸ ਬਿਡਾਨੀ ॥੧॥

ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ (ਤਾਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਿਸ ਕੀ ਓਰ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਬੇਗਾਨੀ ਪਯਾਸ ਅਰਥਾਤ ਇਛਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਗੁਰੁ ਪਾਇਓ ਹੈ ਸਹਜ ਸੁਖਦਾਇਕ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਮਨੁ ਲਪਟਾਨੀ ॥

ਅਬ (ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਪਟਾਨੀ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਦਮੋਦਰ ਰਹਸੁ ਮਨਿ ਉਪਜਿਓ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਅ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥੨॥੧॥

ਦਮੋਦਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਹਸੁ) ਅਨੰਦ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੀ ਬਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਮਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੀਨ ਬਿਨਉ ਸੁਨੁ ਦਇਆਲ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਝ ਦੀਨ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ॥

ਪੰਚ ਦਾਸ ਤੀਨਿ ਦੋਖੀ ਏਕ ਮਨੁ ਅਨਾਥ ਨਾਥ ॥

ਰਾਖੁ ਹੋ ਕਿਰਪਾਲ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੰਚ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਮਨ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਅਰ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਭੀ ਮਨ ਕੇ ਦ੍ਵੈਖੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਨਾਥ ਏਕ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕਾ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖ੍ਯਕ ਨਹੀਂ ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਮਨ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਗਵਨੁ ਕਰਉ ॥

ਖਟੁ ਕਰਮ ਜੁਗਤਿ ਧਿਆਨੁ ਧਰਉ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਨੇਕ ਦਿਸਾ ਕੋ ਗਾਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਖਟ ਕਰਮੋ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਪ ਹੋਮ ਸੰਧ੍ਯਾ ਦੇਵ ਅਰਚਾ ਇਸਨਾਨ ਅਤਿਥ ਪੂਜਾ ਏਹ ਖਟ ਕਰਮ ਹੈਂ॥

ਉਪਾਵ ਸਗਲ ਕਰਿ ਹਾਰਿਓ ਨਹ ਨਹ ਹੁਟਹਿ ਬਿਕਰਾਲ ॥੧॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਯਹਿ (ਬਿਕਰਾਲ) ਭੈਦਾਇਕ ਕਾਮਾਦਿਕ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਹੁਟਹਿ) ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਔਰ ਖਟ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ ਕੋ ਛੋਡਤੇ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਸਰਣਿ ਬੰਦਨ ਕਰੁਣਾ ਪਤੇ ॥

ਭਵ ਹਰਣ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਅਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ (ਭਵ ਹਰਣ) ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਹਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਤੈਨੇ (ਹਰੇ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਤੂਹੀ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਨਾਨਕ ਆਸਰੋ ॥

ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਹੀ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਉਧਰੇ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਸਾਗਰ ॥
ਲਗਿ ਸੰਤਨਾ ਪਗ ਪਾਲ ॥੨॥੧॥੨॥

ਭਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਤੈਨੇ (ਉਧਰੇ) ਨਿਕਾਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਪਗ) ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਪੜ ਕਰ ਤੇਰੇ (ਪਾਲ) ਲੜ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੨॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਰਨੀ ਆਇਓ ਨਾਥ ਨਿਧਾਨ ॥

ਹੇ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਘਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨੀ ਆਯਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਮਨ ਭੀਤਰਿ ਮਾਗਨ ਕਉ ਹਰਿ ਦਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਿਖੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਹੈ ਯਹੀ ਦਾਨ ਮਾਗਨੇ ਵਾਸਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਖਦਾਈ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਮਾਨ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਾਨੁ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕਿਆ ਮਾਗਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਗੁਨ ਰਸਨ ਬਖਾਨ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਰਸਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਗੋਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਬਿਦ ਦਮੋਦਰ ਨਿਰਮਲ ਕਥਾ ਗਿਆਨ ॥

ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਹੇ ਦਯਾਲ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਦਾਮੋਦਰ ਅਰ ਤੇਰੀ ਨਿਰਮਲ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨੋ ਅਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗ੍ਯਾਨ ਭੀ ਦੀਜਏ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਾਗਹੁ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ਧਿਆਨ ॥੨॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੋਂ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਧ੍ਯਾਨੁ ਰਹੇ॥੨॥੧॥੩॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਅਪਨੋ ਨਾਉ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਦੇਵੋ ਅਰ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋ॥

ਕਰਉ ਸੇਵਾ ਸਤ ਪੁਰਖ ਪਿਆਰੇ ਜਤ ਸੁਨੀਐ ਤਤ ਮਨਿ ਰਹਸਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਸਤਿਪੁਰਖ) ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ ਔਰ (ਜਤ) ਜਹਾਂ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਉਨਕੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋਂ (ਤਤ) ਤਹਾਂ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਹਸਾਉ) ਅਨੰਦ ਹੋਵੋਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੦

ਵਾਰੀ ਫੇਰੀ ਸਦਾ ਘੁਮਾਈ ਕਵਨੁ ਅਨੂਪੁ ਤੇਰੋ ਠਾਉ ॥੧॥

ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਆਪਕੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤੇਰਾ ਵਹੁ ਕੌਨ ਉਪਮਾ ਤੇ ਪਰੇ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਦੰਤਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਘਟਾਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹਿ ਸਗਲ ਸਮਾਲਹਿ ਸਗਲਿਆ ਤੇਰੀ ਛਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ (ਛਾਉ) ਓਟ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਤੁਝਹਿ ਦਿਖਾਉ ॥੨॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਮਾਰੇ (ਬਿਧਾਤੇ) ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬ੍ਯਾਪਕ ਦੇਖਾਂ ਅਰ ਜਗ੍ਯਾਸੂਓਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵਾਂ॥੨॥੨॥੪॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੀ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਮਗਨ ਮਨੈ ਮਹਿ ਚਿਤਵਉ ਆਸਾ ਨੈਨਹੁ ਤਾਰ ਤੁਹਾਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਔਰ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਤਾਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਓਇ ਦਿਨ ਪਹਰ ਮੂਰਤ ਪਲ ਕੈਸੇ ਓਇ ਪਲ ਘਰੀ ਕਿਹਾਰੀ ॥

ਵਹੁ ਦਿਨ ਅਰ ਪਹਿਰ ਮਹੂਰਤ ਪੁਨਾ ਪਲ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇਗੇ ਅਰ ਵਹੁ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਲਕ ਅਰ ਘੜੀ (ਕਿਹਾਰੀ) ਕੈਸੀ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਖੂਲੇ ਕਪਟ ਧਪਟ ਬੁਝਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜੀਵਉ ਪੇਖਿ ਦਰਸਾਰੀ ॥੧॥

ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਪਟ ਰੂਪ ਗਾਂਠ (ਧਪਟ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਖੁਲ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰ ਤੇਰੇ ਸਰਗੁਣ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਦਰਸਨ ਕੋ ਵੇਖ ਕਰ ਜੀਵੋਂਗੀ॥੧॥

ਕਉਨੁ ਸੁ ਜਤਨੁ ਉਪਾਉ ਕਿਨੇਹਾ ਸੇਵਾ ਕਉਨ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਬਾਂਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕੌਨ ਸਾ ਜਤਨੁ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕੈਸਾ ਉਪਾਇ ਕਰਨਾ ਜੋਗੁ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਨ ਕਰਕੇ ਕੌਨ ਸੀ ਸੇਵਾ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸਾਧਨ ਸਤਸੰਗ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਤਜਿ ਨਾਨਕ ਸੰਤਹ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੀ ॥੨॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਾਨ ਅਭਮਾਨ ਅਰ ਮੋਹ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੫॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋ ਕੋਂ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋਂ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੋਪਾਲ ਗੋਬਿਦੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵਹੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ ਔਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੋ॥

ਕਾਢਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭ ਆਨ ਬਿਖੈ ਤੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਨੁ ਲਾਵਹੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਇ ਦੇਵੋ ਅਰ ਹੋਰ ਵਿਖਿਓਂ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਮੋਹੁ ਕਟਿਓ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਅਪਨਾ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਵਹੁ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਔ ਜਮਾਦੀ ਭੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਮੋਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਆਪਨੇ ਕਾਟਿ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸੁਨ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨੁ ਦਿਖਾਵੋ॥

ਸਭ ਕੀ ਰੇਨ ਹੋਇ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਅਹੰਬੁਧਿ ਤਜਾਵਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਸਭੀ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਹੋ ਜਾਵੇ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤਿਆਗਨ ਕਰਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਅਪਨੀ ਭਗਤਿ ਦੇਹਿ ਦਇਆਲਾ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪਾਵਹੁ ॥੨॥੪॥੬॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਦਯਾਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਵਡਭਾਗੀ ਹੋ ਜਾਵੇਂ॥੨॥੪॥੬॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥ ਜਾਤ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਜਨਮੁ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਗੋਪਾਲ ਆਨ ਰੰਗਿ ਰਾਚਤ ਮਿਥਿਆ ਪਹਿਰਤ ਖਾਤ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਔਰ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ (ਰਾਚਤ) ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਾ ਜੋ ਪਹਿਰਤੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੀ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਸੰਪੈ ਸੁਖ ਭੋੁਗਵੈ ਸੰਗਿ ਨ ਨਿਬਹਤ ਮਾਤ ॥

ਧਨੁ ਅਰ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਪੁਨਾ ਸੰਪਦਾ ਅਰ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਜੋ ਹੈਂ (ਵੈ) ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਮਾਤ) ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਵਾ ਮਾਤਾ ਆਦਿ ਸਨਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਨਿਭਤਾ ਹੈ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੇਖਿ ਰਚਿਓ ਬਾਵਰ ਦ੍ਰੁਮ ਛਾਇਆ ਰੰਗਿ ਰਾਤ ॥੧॥

ਯਿਹ ਸਭ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਜਲਵਤ ਔ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਯਾ ਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਅਰ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਤਥਾ ਕਮਲਾ ਹੈਂ ਪੁਰਸੁ ਤਿਸੁ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ (ਰਚਿਓ) ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਮਹਾ ਮਦ ਮੋਹਤ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੈ ਖਾਤ ॥

ਮਾਨ ਮੋਹ ਅਰ ਅਤੀ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਜੀਵ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ (ਖਾਤ) ਟੋਏ ਵਿਖੇ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਹੋਇ ਸਹਾਤ ॥੨॥੫॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੇਰੇ ਸਹਾਈ ਹੋਵੋ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੀਜੀਏ॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਚਾਲਸਿ ਸਾਥ ॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਕਰੁਣਾਪਤਿ ਸੁਆਮੀ ਅਨਾਥਾ ਕੇ ਨਾਥ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੋ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਰ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਭੋੁਗਵਤ ਨਹ ਨਿਬਹਤ ਜਮ ਕੈ ਪਾਥ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਸੰਪਤੀ ਪੁਨਾ ਬਿਸਯ ਰਸੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮਕੇ (ਪਾਥ) ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਨ੍ਰਿਬਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀ ਅਰ ਭੋਗ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗਾਉ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਉਧਰੁ ਸਾਗਰ ਕੇ ਖਾਤ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਧੋਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰ ਇਸਤੇ ਹੇ ਜੀਵ (ਸਾਗਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਖਾਤੇ ਸੇ (ਉਧਰੁ) ਨਿਕਸ ਭਾਵ ਜੂਨੀਓਂ ਕੇ ਗਰਭ ਸੇ ਨਿਕਸ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਸਮਰਥ ਅਕਥ ਅਗੋਚਰ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖ ਲਾਥ ॥

ਜੋ ਸਰਣ ਦੇਣੇ ਕੋ ਸਾਮਰਥ ਅਰ ਅਕਥ ਪੁਨਾ ਅਵਿਸ਼ਯ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਦੁਖ ਲਹ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਧੂਰਿ ਜਨ ਬਾਂਛਤ ਮਿਲੈ ਲਿਖਤ ਧੁਰਿ ਮਾਥ ॥੨॥੬॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਬਾਂਛਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਵਹੁ ਧੂਰੀ ਤੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਦਿ ਸੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਲਿਖੀ ਹੋਵੈ॥੨॥੬॥੮॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਿਸਰਤ ਨਾਹਿ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੇ ਹਰੀ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਅਬ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਹਾ ਪ੍ਰਬਲ ਭਈ ਆਨ ਬਿਖੈ ਜਰੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਇਹ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਤਯੰਤ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ (ਆਨ) ਦੂਸਰੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੀ ਸੋ ਜਲ ਗਈ ਹੈ॥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੂੰਦ ਕਹਾ ਤਿਆਗਿ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੀਨ ਰਹਤ ਨ ਘਰੀ ॥

ਪਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕਬ ਤਯਾਗ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਛੀ ਭੀ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਰਹ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਯਹਕਿ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਐਸੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੧

ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ਉਚਾਰੁ ਰਸਨਾ ਟੇਵ ਏਹ ਪਰੀ ॥੧॥

ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਤਾ ਹੂੰ ਇਹ (ਟੇਵ) ਬਾਣ ਪੜ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਾ ਨਾਦ ਕੁਰੰਕ ਮੋਹਿਓ ਬੇਧਿ ਤੀਖਨ ਸਰੀ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਮਹਾ ਨਾਦ) ਘੰਡਾ ਹੇੜੇ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਕਰ ਮ੍ਰਿਗ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਤੀਖਨ (ਸਰੀ) ਕਾਨੀ ਭਾਵ ਮੁਖੀ ਲੋਹੇ ਦਾ ਬਾਣ ਵਾ ਬਰਛੀ ਕਰਕੇ ਬੇਧਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਹਟਾਈ ਹਟਤੀ ਨਹੀਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਸਾਲ ਨਾਨਕ ਗਾਠਿ ਬਾਧਿ ਧਰੀ ॥੨॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜੋ ਚਰਨ ਕਮਲ (ਰਸਾਲ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਰਸ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੰਢ ਬੰਨ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਢ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥੧॥੯॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਸਤ ਰਿਦ ਮਹਿ ਖੋਰ ॥

ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਖੋਰ) ਗੁਫਾ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਭਰਮ ਭੀਤਿ ਨਿਵਾਰਿ ਠਾਕੁਰ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਅਪਨੀ ਓਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਭਰਮ ਕੀ ਜੋ (ਭੀਤਿ) ਕੰਧ ਅਰਥਾਤ ਪੜਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚ ਲੀਜੀਏ॥

ਅਧਿਕ ਗਰਤ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਦਇਆ ਚਾਰਹੁ ਧੋਰ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਮੋਹ ਰੂਪ ਬਡਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਧੋਰ) ਧੋੜੇ ਭਾਵ ਉਚੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵਾ (ਧੋਰ) ਪਾਸ ਕਨਾਰੇ ਚੜਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਰਿ ਚਰਨ ਬੋਹਿਥ ਉਧਰਤੇ ਲੈ ਮੋਰ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਮੈਨੇ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਕੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਉਧਰੇਂ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਗਰਭ ਕੁੰਟ ਮਹਿ ਜਿਨਹਿ ਧਾਰਿਓ ਨਹੀ ਬਿਖੈ ਬਨ ਮਹਿ ਹੋਰ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਰੂਪੀ ਕੰਟ ਮੈਂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਖੈ ਰੂਪ ਬਨ ਮੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਰਖ੍ਯਕ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਸਕਤ ਸਰਨ ਸਮਰਥ ਨਾਨਕ ਆਨ ਨਹੀ ਨਿਹੋਰ ॥੨॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਕਤੀ ਸਪੰਨਜ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਨਿਹੋਰ) ਅਹਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੨॥੧੦॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਬਖਾਨੁ ॥

ਉਪਦੇਸ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਗੁਨ ਗੁੋਪਾਲ ਉਚਾਰੁ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਭਏ ਕਲਮਲ ਹਾਨ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪ ਸਭ ਨਸ੍ਰਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਆਗਿ ਚਲਨਾ ਸਗਲ ਸੰਪਤ ਕਾਲੁ ਸਿਰ ਪਰਿ ਜਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਪਦਾ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਕਾਲ ਸਿਰਪਰ ਆਯਾ ਜਾਣੂ॥

ਮਿਥਨ ਮੋਹ ਦੁਰੰਤ ਆਸਾ ਝੂਠੁ ਸਰਪਰ ਮਾਨੁ ॥੧॥

ਜਿਨ ਮਿਥ੍ਯਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ (ਦੁਰੰਤ) ਦੂਰ ਹੈ ਅੰਤ ਜਿਸਕਾ ਐਸੀ ਆਸਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਰਪਰ) ਜਰੂਰ ਹੀ ਝੂਠ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਲੇ॥੧॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੈ ਧਾਰਹੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਸਤ ਪੁਰਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨੁ ਧਾਰੋ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਲਾਭੁ ਨਾਨਕ ਬਸਤੁ ਇਹ ਪਰਵਾਨੁ ॥੨॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਲਾਭ ਵਾਲਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪ ਹੈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵਣੇ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰਾਉਨ ਵਾਲੀ ਯਹੀ ਵਸਤੂ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੧॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਨ ਕਛੁ ਬਿਆਪੈ ਸੰਤਸੰਗਿ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਲੀ ਕਾ ਕੁਛ ਕਲੇਸ ਹਮਕੋ ਬ੍ਯਾਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੈਨੇ ਬ੍ਯੋਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਆਪਿ ਰਾਖਿਓ ਨਹ ਉਪਜਤਉ ਬੇਕਾਰੁ ॥

ਤੁਮਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪ (ਰਾਖਿਓ) ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਕਾਮਾਦੀ ਬਿਕਾਰੁ ਕੋਈ ਉਪਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸੁ ਦਹਤ ਨਹ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਦਗਧ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਖ ਮੰਗਲ ਆਨੰਦ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਔਰ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਵ ਔਰ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਰਨਾਗਤੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤਨਾ ਕੀ ਛਾਰੁ ॥੨॥੪॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੨॥੪॥੧੨॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਸ੍ਰੋਤ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਰਬੰਸ ਕੀ ਬਜਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਬਿਸਾਰਿ ਜੀਵਹਿ ਤਿਹ ਕਤ ਜੀਵਨ ਹੋਤ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੀਵਨ ਕਹਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਵਹੁ ਖਾਤੇ ਪੀਤੇ ਹੈਂ? ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਾਤ ਪੀਤ ਅਨੇਕ ਬਿੰਜਨ ਜੈਸੇ ਭਾਰ ਬਾਹਕ ਖੋਤ ॥

ਵਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੁਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਭਾਰ ਉਠਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਖੋਤਾ ਰੂੜੀ ਪਰ ਸੇ ਪੇਟ ਭਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਮਹਾ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਇਆ ਜੈਸੇ ਬਿਰਖ ਜੰਤੀ ਜੋਤ ॥੧॥

ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਬਿਰਖ) ਬ੍ਰਿਖਭ ਅਰਥਾਤ ਬੈਲ (ਜੰਤੀ) ਕੋਲੂ ਮੈਂ ਜੋੜਿਆ ਹੂਆ ਕਸ਼ਟ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਜਿ ਗੁੋਪਾਲ ਜਿ ਆਨ ਲਾਗੇ ਸੇ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਰੋਤ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਤ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰ ਜੋਰਿ ਨਾਨਕ ਦਾਨੁ ਮਾਗੈ ਹਰਿ ਰਖਉ ਕੰਠਿ ਪਰੋਤ ॥੨॥੫॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਆਪ ਸੇ ਯਿਹ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਰੋਈ ਰਖੋਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੨॥੫॥੧੩॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤਹ ਧੂਰਿ ਲੇ ਮੁਖਿ ਮਲੀ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਲੈਕਰ ਅਪਨੇ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਣਾ ਅਚੁਤ ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਨਹ ਦੋਖ ਬਿਆਪਹਿ ਕਲੀ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਅਚੁਤ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਸਦਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਕੋ ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਦੋਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ॥

ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਕਾਰਜ ਸਰਬ ਪੂਰਨ ਈਤ ਊਤ ਨ ਹਲੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਚਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਈਤ ਊਤ) ਇਧਰ ਉਧਰ ਡਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਅਨਿਕ ਸਰਬਤ ਪੂਰਨ ਬਿਖੈ ਅਗਨਿ ਨ ਜਲੀ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵਿਸ਼ਜ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੀਨੋ ਦਾਸੁ ਅਪਨੋ ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਰਲੀ ॥

ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨ ਸਰਨ ਅਨਾਥੁ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਚਲੀ ॥੨॥੬॥੧੪॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਅਨਾਥ) ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਚਲੀ ਹੈ॥੨॥੬॥੧੪॥ ਇਹ ਸਬਦ ਬੇਨਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕੇਦਾਰਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੨

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਨ ਰੁਚੈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ (ਰੁਚੈ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਸਾਂਤਿ ਅਨੰਦ ਪੂਰਨ ਜਲਤ ਛਾਤੀ ਬੁਝੈ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਰ ਆਨੰਦ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਤੀ ਉਪਲਖਤ ਬੁਧੀ ਬੀਚ ਤੇ ਬਿਸ਼ਜਾਂ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਹੁਈ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਮਾਰਗਿ ਚਲਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪਤਿਤ ਉਧਰੇ ਮੁਚੈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਚਲਤੇ ਹੁਏ ਪਾਪੀ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ (ਮੁਚੈ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਰੇਨੁ ਜਨ ਕੀ ਲਗੀ ਮਸਤਕਿ ਅਨਿਕ ਤੀਰਥ ਸੁਚੈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਸੇ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥ (ਸੁਚੈ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗੀ ਹੈ ਵਾ ਚਰਨ ਰੇਨ ਸੇ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਸੁਚਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਧਿਆਨ ਭੀਤਰਿ ਘਟਿ ਘਟਹਿ ਸੁਆਮੀ ਸੁਝੈ ॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਜਾਪਕ ਸੁਝਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਨਿ ਦੇਵ ਅਪਾਰ ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ ਜਮੁ ਨਹੀ ਲੁਝੈ ॥੨॥੭॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੇਵ ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਨ ਲੈਨੇ ਕਰਕੇ ਬਹੁੜੋ ਪੁਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਜਮੁ (ਲੁਝੈ) ਲੜਤਾ ਭਾਵ ਝਗੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੭॥੧੫॥

ਕੇਦਾਰਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਲੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰਿਆ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀਏ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਸੋ ਤੂੰ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਗੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਹਰਿ ਕੀਆ ਸੰਤਨ ਸੰਗਿ ਜਾਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਮਿਲਣੇ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਇਹੁ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਕੇ ਤੂੰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੁ ਤੇ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਨ ਸੰਗਿ ਜਾਤਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਹੇ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਸੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਨਦਰੀ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਯਾਪਕ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਰਨੀ ਆਵੈ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਭੰਨੈ ਘਾਲਿਆ ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੀ ਘਾਲ ਕਰੀ ਹੁਈ ਕੋ ਤੋੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਏ ਸਹਜ ਸੁਭਾਏ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ ਰਸ ਮਾਤਾ ॥

ਹੇ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਜਿਨ ਪਰੁਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ (ਸੁਭਾਏ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਮਹਾ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ (ਮਾਤਾ) ਮਸਤੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਤੂ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਨੀ ਆਯਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਪੂਰਨ (ਪੁਰਖੁ) ਬਯਾਪਕ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਰਖਕ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਨ ਬੇਧਿਆ ਸੇ ਆਨ ਕਤ ਜਾਹੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਬੇਧਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ ਔਰ ਕਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਾਵੈਂ ਭਾਵ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੀਨੁ ਬਿਛੋਹਾ ਨਾ ਸਹੈ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਰਿ ਪਾਹੀ ॥

ਜੈਸੇ ਮੱਛੀ ਜਲ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਦੂਖ ਕਿਨਿ ਸਹੀਐ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬੂੰਦ ਪਿਆਸਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹਿ ਸਕੀਏ ਔਰ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਕੈਸੇ ਸਹਾਰੀਏ? ਯਥਾ ਪਾਪ ਹੀ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਕਾ ਪਯਾਸਾ ਕਬੀ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਔਰੁ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ॥

ਕਬ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਵੈ ਚਕਵੀ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ॥

ਚਕਵੀ ਐਸੇ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ ਰਾਤ੍ਰ ਬਤੀਤ ਹੋਵੈਗੀ ਅਰੁ ਸੂਰਜ ਕੀਆਂ ਕਿਰਣਾਂ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਹਮ ਸੁਖ ਪਾਵੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਤੀਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਸੂਰਜੁ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋ ਕਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰੇ ਤਬ ਜਗਯਾਸੂ ਰੂਪ ਚਕਵੀ ਕੋ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਦਿਨਸੁ ਸਭਾਗਾ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਹੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸੋਈ ਦਿਨ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਔਰ ਸੁਭਾਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਮਨ ਲਾਗ ਗਿਆ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਕਤ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਾਣ ਟਿਕਾਹੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਭਾਵ ਕਰ ਆਪ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਣ (ਕਤ) ਕਬ ਠਹਿਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰ ਸਕਤੇ॥੨॥ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਸਾਸ ਬਿਨਾ ਜਿਉ ਦੇਹੁਰੀ ਕਤ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਹੀ ਕਹਾਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥ ਕਾਕੋਕਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ॥

ਦਰਸ ਬਿਹੂਨਾ ਸਾਧ ਜਨੁ ਖਿਨੁ ਟਿਕਣੁ ਨ ਆਵੈ ॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧੂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਸਕਤਾ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੋ ਰਹਣਾ ਨਰਕੁ ਸੋ ਸਹਣਾ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਕੇ ਜੋ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਸੋ ਨਰਕ ਸਹਾਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ ਯਾਹੀ ਤੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮੈਨੇ ਬੇਧਾ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਗੀ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਇ ਨਿਖੇਧਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ (ਰਸਿਕ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੈਰਾਗਵਾਨੁ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਕਹੀਂ ਨਖੇਧੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਿਉ ਜਾਇ ਮਿਲਣਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਹਣਾ ਸੋ ਸੁਖੁ ਅੰਕਿ ਨ ਮਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਜੋ ਮਿਲ ਰਹਣਾ ਅਰ ਤਿਸ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਜੋ ਸੁਖੁ ਹੈ ਵਹੁ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਚਰਨਹ ਸੰਗਿ ਸਮਾਵੈ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦਾਸ ਕੇ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਵਹੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ॥੩॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਕਰੁਣਾ ਧਾਰੇ ॥

ਹੇ (ਕਰੁਣਾ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਕੋ ਢੂੰਢਤੇ ਢੂੰਡਤੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੋ॥

ਨਿਰਗੁਣੁ ਨੀਚੁ ਅਨਾਥੁ ਮੈ ਨਹੀ ਦੋਖ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮਰਾਰਾਜ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂੰ ਨੀਚ ਅਰ ਅਨਾਥ ਹੂੰ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਦੋਖ ਬੀਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਨਹੀ ਦੋਖ ਬੀਚਾਰੇ ਪੂਰਨ ਸੁਖ ਸਾਰੇ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦੁ ਬਖਾਨਿਆ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰੇ ਆਪਕਾ ਬੇਦੋਂ ਨੇ (ਪਾਵਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਧਰਮ ਬਰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਸੁਨਿ ਅੰਚਲੋੁ ਗਹਿਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰ ਸਮਾਨਿਆ ॥

ਮੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਸੁਨ ਕਰ ਆਪਕਾ ਪੱਲਾ ਪਕੜਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰੋੁ ਪਾਇਆ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇਆ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁਦ੍ਰ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਦੁਖ ਸਭ ਹਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਰਿ ਹਾਰੇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਾਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਦਾਸ ਤੈਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੩

ਰਾਗੁ ਕੇਦਾਰਾ ਬਾਣੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਦੋਊ ਬਿਬਰਜਿਤ ਤਜਹੁ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨਾ ॥

ਜੋ ਉਸਤਤ ਅਰ ਨਿੰਦਾ ਦੋਨੋਂ ਸੇ (ਬਿਬਰਜਿਤ) ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਅਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਭੀ ਤਜ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਲੋਹਾ ਕੰਚਨੁ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨਹਿ ਤੇ ਮੂਰਤਿ ਭਗਵਾਨਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਲੋਹਾ ਅਰ ਸੁ੍ਰਨ ਕੋ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਾ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਨ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਜਨੁ ਏਕੁ ਆਧੁ ਕੋਈ ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਬਿਬਰਜਿਤ ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੀਨੈ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਕੋਈ ਏਕ ਆਧਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਗਜਾਨਵਾਨ ਆਧਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਪਦ ਕੋ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ (ਚੀਨੈ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਜ ਗੁਣ ਤਮ ਗੁਣ ਸਤ ਗੁਣ ਕਹੀਐ ਇਹ ਤੇਰੀ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਰਜੋ ਗੁਣ ਅਰ ਤਮੋ ਗੁਣ ਪੁਨਾ ਸਤੋ ਗੁਣ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ ਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਚਉਥੇ ਪਦ ਕਉ ਜੋ ਨਰੁ ਚੀਨੈ੍ ਤਿਨ੍ ਹੀ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥

(ਚਉਥੇ ਪਦ) ਤੁਰੀਆ ਸਾਖੀ ਕੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਉਤਕ੍ਰਿਸਟ ਪਦ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਨੇਮ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮ ਸਦਾ ਰਹੈ ਨਿਹਕਾਮਾ ॥

ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮ ਪੁਨਾ ਸੌਚ ਸੰਜਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਭੀ ਸਦੀਵ ਨਿਸਕਾਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰੁ ਮਾਇਆ ਭ੍ਰਮੁ ਚੂਕਾ ਚਿਤਵਤ ਆਤਮ ਰਾਮਾ ॥੩॥

ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਅਰ ਭਰਮ ਚੂਕ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਆਤਮ ਰਾਮਾ) ਆਪਕੋ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਜਾਣਕਰ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਹ ਮੰਦਰਿ ਦੀਪਕੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਅੰਧਕਾਰੁ ਤਹ ਨਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਕਾਸਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਭਉ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗਾ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਨ ਦਾਸਾ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਤਿਸਨੇ ਆਪਕੋ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਭਰਮ ਤਿਸ ਕਾ (ਭਾਗਾ) ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਰੁਸ਼ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਅਬ ਬਨਜ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਾਂਮ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਅਰ ਅਪਨਾ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਨਹੀ ਬਨਜਿਆ ਕਾਂਸੀ ਤਾਂਬਾ ਕਿਨਹੀ ਲਉਗ ਸੁਪਾਰੀ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਾਸੀ ਤਾਂਬਾ ਖਰੀਦ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਲੌਂਗ ਸਪਾਰੀ ਆਦਿ ਬਸਤੂਓਂ ਕਾ ਬਨਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਹੁ ਬਨਜਿਆ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿਦ ਕਾ ਐਸੀ ਖੇਪ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਬਨਜਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਖੇਪ ਭੀ ਐਸੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਆਪਾਰੀ ॥

ਹੀਰਾ ਹਾਥਿ ਚੜਿਆ ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਛੂਟਿ ਗਈ ਸੰਸਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਨਾਂਮ ਕੇ ਜੋ ਵਪਾਰੀ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਗੵਾਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਅਮੋਲਕ ਹੀਰਾ ਚੜ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਅਸੁਭ ਕਿਰਿਆ ਤਿਨਕੀ ਛੂਟ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਚੇ ਲਾਏ ਤਉ ਸਚ ਲਾਗੇ ਸਾਚੇ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥

ਹਮ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਲਗਾਏ ਤੌਂ ਸਚ ਨਾਮ ਜਾਪ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤੋ ਸਾਚੇ ਕੇ ਹੀ ਬਿਵਹਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ 'ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਤਿਲੋਚਨਾ ਮੁਖ ਤੇ ਰਾਮ ਸਮਾਲਿ॥ ਹਾਥ ਪਾਉ ਕਰਿ ਕਾਮ ਸਭ ਚੀਤ ਨਿਰੰਜਨਿ ਨਾਲਿ'॥

ਸਾਚੀ ਬਸਤੁ ਕੇ ਭਾਰ ਚਲਾਏ ਪਹੁਚੇ ਜਾਇ ਭੰਡਾਰੀ ॥੨॥

ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਸੇ ਸਾਚੀ ਵਸਤੂ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਰ ਚਲਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਅਵਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਣੀ॥ ਯਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥ ''ਹਉ ਵਾਰੀ ਜੀਉ ਵਾਰੀ ਆਪ ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਅਵਰਾ ਭਗਤਿ ਕਰਾਵਣਿਆ'' ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਭੰਡਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪਹੁਚੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਅਬ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਹਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਨਿਕ ਆਪੈ ਹੈ ਪਾਸਾਰੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ ਹੈ ਔਰ (ਜਵਾਹਰ) ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਅਰ (ਮਾਨਿਕ) ਮੰਨਨ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਾਸਾਰੀ) ਪ੍ਰਪੰਚ ਕਾ ਕਰਤਾ ਵਾ ਇਨ ਗੁਣ ਕਾ ਪਾਸਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਪੈ ਦਹ ਦਿਸ ਆਪ ਚਲਾਵੈ ਨਿਹਚਲੁ ਹੈ ਬਿਆਪਾਰੀ ॥੩॥

ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖੇਪ ਚਲਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਅਚਲ ਵਪਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਜੋ ਉਤਪਤੀ ਪਾਲਨ ਸੰਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਅਸੰਗ ਹੈ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੈ ਵਾਪਾਰ ਮੈਂ ਬੈਲ ਗੂਣ ਆਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ? ਯਹ ਕੌਣ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਕਰਿ ਬੈਲੁ ਸੁਰਤਿ ਕਰਿ ਪੈਡਾ ਗਿਆਨ ਗੋਨਿ ਭਰਿ ਡਾਰੀ ॥

ਅਸਮਾਦਿਕ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਬੈਲ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਾਯਾ ਹੈ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਾਰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਗੂਣ ਸੁਭ ਗੁਣ ਕੇ ਸਾਥ ਭਰ ਕਰ ਮਨ ਰੂਪ ਬੈਲ ਕੇ ਊਪਰ (ਡਾਰੀ) ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣ ਸਭੀ ਗਿਆਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਨਿਬਹੀ ਖੇਪ ਹਮਾਰੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੋ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਖੇਪ ਨਿਭੀ ਹੈ॥੪॥੨॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੀ ਕਲਵਾਰਿ ਗਵਾਰਿ ਮੂਢ ਮਤਿ ਉਲਟੋ ਪਵਨੁ ਫਿਰਾਵਉ ॥

ਹੇ (ਕਲਵਾਰਿ) ਕਲੇਸ ਵਾਲੀ ਗਾਵਾਰ (ਮੂਢ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਬੁਧੀ ਤੂੰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਉਲਟੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ (ਫਿਰਾਵਉ) ਮੋੜੋ ਵਾ ਪਰਤਖ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣ ਕੋ ਨੀਚੇ ਸੇ ਊਪਰ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰੇ ਕੋ ਮੋੜੋ॥

ਮਨੁ ਮਤਵਾਰ ਮੇਰ ਸਰ ਭਾਠੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਚੁਆਵਉ ॥੧॥

ਮਨ ਮਤਵਾਰੋ ਮਸਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ (ਮੇਰ ਸਰ) ਮੇਰੂ ਪਰਬਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਠੀ ਕਰ ਵਾ ਮੇਰੁ ਜੋ ਦਸਵਾਂ ਦਵਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਠੀ ਕੀ ਸਦਰਸ ਕਰ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਕਿੰਵੇਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੋ ਚੁਆਉਣਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤ ਕਰੋ॥੧॥

ਬੋਲਹੁ ਭਈਆ ਰਾਮ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ॥

ਪੀਵਹੁ ਸੰਤ ਸਦਾ ਮਤਿ ਦੁਰਲਭ ਸਹਜੇ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮਕੋ ਰਾਮ ਕੀ (ਦੁਹਾਈ) ਸਪਤ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਰਾਮ ਕੀ ਸਾਰੇ ਦੁਹਾਈ ਫਿਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਦੁਰਲਭ ਆਤਮਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਪੀਵੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਵਿਸ੍ਯ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਬੁਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਭੈ ਬਿਚਿ ਭਾਉ ਭਾਇ ਕੋਊ ਬੂਝਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਭਾਈ ॥

ਭੈ ਕੇ ਵਿਖੈ (ਭਾਉ) ਗ੍ਯਾਨੁ ਹੈ ਭਾਵ ਪਹਲੇ ਭ੍ਯ ਹੋਵੈਗਾ ਤੌ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਔ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗ੍ਯਾਨ ਕੇ ਮਹਾਤਮ ਕੋ ਕੋਊ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਵਹੀ ਪੁਰਖੁ ਹਰੀ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਰਸ ਪਦ ਆਨੰਦ ਕਾ ਪ੍ਰਯਾਯ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਘਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਭ ਹੀ ਮਹਿ ਭਾਵੈ ਤਿਸਹਿ ਪੀਆਈ ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਘਟ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਭ ਹੀ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਗਰੀ ਏਕੈ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਧਾਵਤੁ ਬਰਜਿ ਰਹਾਈ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਏਕ ਹੈ ਅਰ ਨਉ ਗੋਲਕ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਿਖੈ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾ ਪਵਨ ਧਾਵਤੀ ਥੀ ਸੋ ਰੋਕ ਕਰ ਠਹਿਰਾਈ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਛੂਟੈ ਦਸਵਾ ਦਰੁ ਖੂਲ੍ਹੈ ਤਾ ਮਨੁ ਖੀਵਾ ਭਾਈ ॥੩॥

ਜਬ ਧ੍ਯਾਤਾ ਧੇਯ ਆਦਿਕ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ (ਛੂਟੈ) ਨਿਬਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਗਾੜੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੋ ਹੇ ਭਾਈ ਦਸਵਾਂ (ਦਰ) ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੂਰਬੋਕਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਖੁਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੌਹੀ ਮਨ (ਖੀਵਾ) ਅਮਲੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਆਨੰਦੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਭੈ ਪਦ ਪੂਰਿ ਤਾਪ ਤਹ ਨਾਸੇ ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਅਭੈ ਪਦ ਮੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਧ੍ਯਾਤਮ ਆਦੀ ਤਾਪ ਨਸ੍ਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਉਬਟ ਚਲੰਤੇ ਇਹੁ ਮਦੁ ਪਾਇਆ ਜੈਸੇ ਖੋਂਦ ਖੁਮਾਰੀ ॥੪॥੩॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਉਲਟ ਕਰ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਯਿਹ ਮਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਧ ਕਾ (ਖੋਂਦ) ਪ੍ਯਾਲਾ ਪੀਣੇ ਤੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਖੁਮਾਰੀ ਚੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਖੋਂਦ) ਸੁੰਘੇ ਕੋ ਧਰਤੀ ਸੁੰਘਨੇ ਸੇ ਖੁਮਾਰੀ ਚੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਖਾਰਾ ਮੀਠਾ ਜਲੁ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਲੀਨੇ ਗਤਿ ਨਹੀ ਏਕੈ ਜਾਨੀ ॥

ਫੂਟੀ ਆਖੈ ਕਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਬੂਡਿ ਮੂਏ ਬਿਨੁ ਪਾਨੀ ॥੧॥

ਕਾਮ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ (ਲੀਨੇ) ਮਾਰੇ ਹੂਏ ਵਾ ਇਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਬਿਧੀ ਨਾ ਜਾਨੀ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਾ ਵੈਰਾਗ ਬਬੇਕ ਰੂਪੀ ਆਂਖੇ ਫੂਟ ਗਈ ਹੈਂ ਕੁਛੁ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਪਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਜੀਵ ਇਸ ਮੈਂ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਸ੍ਯ ਵਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਪਾਨੀ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੌ ਭੀ ਜੀਵ ਲੰਪਟ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੪

ਚਲਤ ਕਤ ਟੇਢੇ ਟੇਢੇ ਟੇਢੇ ॥

ਅਸਤਿ ਚਰਮ ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਮੂੰਦੇ ਦੁਰਗੰਧ ਹੀ ਕੇ ਬੇਢੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਟੇਢੇ ਹੋ ਕਰ ਕਿਉਂ ਚਲਤੇ ਹੋ ਯਿਹ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਹੈ (ਅਸਤਿ) ਹਾਡ ਔਰ ਵਿਸਟਾਦਿ ਦੁਰਗੰਧਤਾ ਕਰ (ਮੂੰਦੇ) ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਚਰਮ ਕਰਕੇ ਊਪਰ ਸੇ (ਬੇਢੇ) ਵਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨ ਜਪਹੁ ਕਵਨ ਭ੍ਰਮ ਭੂਲੇ ਤੁਮ ਤੇ ਕਾਲੁ ਨ ਦੂਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੋ ਕਿਸ ਭ੍ਰਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੋ ਤੁਮਰੇ ਸੇ ਕਾਲ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕਟ ਹੀ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਇਹੁ ਤਨੁ ਰਾਖਹੁ ਰਹੈ ਅਵਸਥਾ ਪੂਰੇ ॥੨॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਨੇਕ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਚਾਹੇ ਕਿਤਨਾ ਰਖਣੇ ਕਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਰਹੇਗਾ॥ ਕਿੰਤੂ ਨ ਰਹੇਗਾ ਵਾ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਤਕ ਰਹੇਗਾ॥ ਆਗੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ॥੨॥

ਆਪਨ ਕੀਆ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵੈ ਕਿਆ ਕੋ ਕਰੈ ਪਰਾਨੀ ॥

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਬਖਾਨੀ ॥੩॥

ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਯਾ ਕਰ ਲੇਵੇਗਾ ਜੌ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸੁ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔ ਅਦੁਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਲੂਆ ਕੇ ਘਰੂਆ ਮਹਿ ਬਸਤੇ ਫੁਲਵਤ ਦੇਹ ਅਇਆਨੇ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕਾ ਘਰ ਬੰਧਵਾ ਕਰ ਬਸੈ ਤੋ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਫੂਲ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਇਯਾਨੇ ਜੀਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਿਹ ਦੇਹੀ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਿਹ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਬੂਡੇ ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਨੇ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਕੀਆ ਹੈ ਚਾਹੇ ਵਹੁ ਬਡੇ ਸਿਯਾਨੇ ਭੀ ਥੇ ਤੋ ਭੀ ਵਹੁ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥ ਪੁਨਾ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਟੇਢੀ ਪਾਗ ਟੇਢੇ ਚਲੇ ਲਾਗੇ ਬੀਰੇ ਖਾਨ ॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੂਐ ਮੇਰੋ ਕਾਮੁ ਦੀਵਾਨ ॥੧॥

ਸਿਰ ਪਰ ਟੇਢੀ ਹੀ ਪਗੜੀ ਬਾਂਧ ਲੀਨੀ ਔਰ (ਟੇਡੇ) ਆਕੜ ਨਾਲ ਚਲਣੇ ਲਗ ਪੜੇ ਔਰ ਪਾਨੋ ਕੇ ਬੀੜੇ ਖਾਣੇ ਲਗ ਪੜੇ ਵਾ ਸੂਰਮੇ ਖਾਂਨ ਸ੍ਰਦਾਰ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਾ ਰਖਾ ਜੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਬੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਚਾਹੀਏ ਤੋ ਉੱਤ੍ਰ ਦੀਆ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਜਾਣੇ ਕਾ ਹੈ॥

ਰਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਹੈ ਅਭਿਮਾਨਿ ॥

ਕਨਿਕ ਕਾਮਨੀ ਮਹਾ ਸੁੰਦਰੀ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਸਚੁ ਮਾਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ (ਕਨਿਕ) ਸ੍ਵਰਨਾਦਿ ਧਨ ਅਰ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਦੇਖ ਕਰ (ਸਚੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਭਯਾ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਬਿਕਾਰ ਮਹਾ ਮਦ ਇਹ ਬਿਧਿ ਅਉਧ ਬਿਹਾਨਿ ॥

ਲਾਲਚ ਝੂਠ ਔ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਅਤਯੰਤ ਮਦ ਮੈਂ ਉਨਮਦ ਹੋ ਕਰ ਇਸੀ ਪ੍ਰਾਕਰ ਸਭ ਆਯੂ ਬਤੀਤ ਕਰ ਲਈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਰ ਆਇ ਲਾਗੋ ਕਾਲੁ ਨਿਦਾਨਿ ॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਸੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਨਿਦਾਨਿ) ਅੰਤ ਕੀ ਬੇਰ ਕਾਲ ਆਨ ਲਾਗਾ ਭਾਵ ਆਕਰ ਪਕੜ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੫॥ ਪੁਨਾ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਰਿ ਦਿਨ ਅਪਨੀ ਨਉਬਤਿ ਚਲੇ ਬਜਾਇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਾਰ ਦਿਨ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ (ਨਉਬਤਿ) ਨਗਾਰਾ ਭਾਵ ਵਾਜਾ ਬਜਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਇਤਨਕੁ ਖਟੀਆ ਗਠੀਆ ਮਟੀਆ ਸੰਗਿ ਨ ਕਛੁ ਲੈ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਤਨਾ ਕੁ ਧਨੁ (ਖਟੀਆ) ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਕਿਛ ਤੋ (ਗਠੀਆ) ਥੈਲੀਏਂ ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਅਰ ਕੁਛ (ਮਟੀਆ) ਮਿਟੀ ਮੈਂ ਦਬਾਯਾ ਹੂਆ ਥਾ ਵਾ ਕਛੁ ਗਾਂਠ ਮੈਂ ਰਖਤਾ ਥਾ ਅਰੁ ਕਛੁ ਮਟੀਆ ਭਰ ਰਾਖੀ ਥੀ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੇ ਜਾਤਾ॥੧॥

ਦਿਹਰੀ ਬੈਠੀ ਮਿਹਰੀ ਰੋਵੈ ਦੁਆਰੈ ਲਉ ਸੰਗਿ ਮਾਇ ॥

ਦਰਵਾਜੇ ਕੀ (ਦਿਹਰੀ) ਦਹਿਲੀਜ ਪਰ ਬੈਠੀ ਹੂਈ (ਮਿਹਰੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੋਵਤੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰਲੇ ਦਰਵਾਜੇ ਤਕ ਮਾਤਾ ਰੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਬਡੇ ਲੋਕੋਂ ਕੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਾ ਪੂਰਬ ਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀਆਂ॥

ਮਰਹਟ ਲਗਿ ਸਭੁ ਲੋਗੁ ਕੁਟੰਬੁ ਮਿਲਿ ਹੰਸੁ ਇਕੇਲਾ ਜਾਇ ॥੧॥

ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਮਸਾਣ ਭੂਮ ਤਕ ਮਿਲ ਕਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਔਰ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਸਮੇਂ ਹੀ ਇਕੇਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਸਾਣ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਪਰੇ ਆਗੇ ਜੀਵ ਇਕੇਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਲੋਕ ਤ੍ਰਿਣ ਤੋੜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਅਹੋ ਜਿਨ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸੰਗੀ ਕੋਊ ਭੀ ਨਾ ਹੂਆ॥

ਵੈ ਸੁਤ ਵੈ ਬਿਤ ਵੈ ਪੁਰ ਪਾਟਨ ਬਹੁਰਿ ਨ ਦੇਖੈ ਆਇ ॥

ਵਹ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਉਪਜਾਇ ਕਰ ਪਾਲੇ ਥੇ ਅਰ ਵਹੁ ਧਨੁ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰ ਅਰ (ਪਾਟਨ) ਬਡੇ ਸ਼ਹਰ ਬਹੁਰੋ ਜੀਉ ਆਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਰਾਮੁ ਕੀ ਨ ਸਿਮਰਹੁ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥੁ ਜਾਇ ॥੨॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਰਾਮ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਕੇਦਾਰਾ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਖਟੁ ਕਰਮ ਕੁਲ ਸੰਜੁਗਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਹਿ ॥

ਖਟ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਤਮ ਕੁਲ ਕੇ ਸਹਿਤ ਭੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਨ ਕਥਾ ਭਾਵੈ ਸੁਪਚ ਤੁਲਿ ਸਮਾਨਿ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਭੀ ਜਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ (ਸੁਪਚ) ਚੰਡਾਲ ਕੇ (ਤੁਲਿ) ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਲੈਣਾ॥

ਰੇ ਚਿਤ ਚੇਤਿ ਚੇਤ ਅਚੇਤ ॥

ਕਾਹੇ ਨ ਬਾਲਮੀਕਹਿ ਦੇਖ ॥

ਕਿਸੁ ਜਾਤਿ ਤੇ ਕਿਹ ਪਦਹਿ ਅਮਰਿਓ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਬਿਸੇਖ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਚੇਤਨ ਸੇ ਅਚੇਤ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੁਰਸ਼ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜੇ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤੋ ਨੀਚ ਜਾਤ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਬ ਮਿਲਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਬਾਲਮੀਕ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਲੇਤਾ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਸੇ ਵਹੁ ਕਿਸ ਪਦਵੀ ਕੋ (ਅਮਰਿਓ) ਪਹੁਚਤਾ ਭਯਾ ਯਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਵਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੋ ਪੁਸਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਆਨ ਸਤ੍ਰੁ ਅਜਾਤੁ ਸਭ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਲਾਵੈ ਹੇਤੁ ॥

(ਸੁਆਨ ਸਤ੍ਰੁ) ਕੁਤਿਓਂ ਕਾ ਵੈਰੀ ਥਾ ਭਾਵ ਕੁਤਿਓਂ ਕੋ ਭੰਗੀ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੂਠ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀ ਕੁਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੂਠ ਭੰਗੀ ਲੈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰੋਜੀ ਵਿਗਾੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵੈਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੋਨੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੈਰੀ ਥਾ ਅਰ ਸਭ ਤੇ (ਅਜਾਤੁ) ਨੀਚ ਜਾਤ ਥਾ ਏਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਥਾ ਵਾ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਹੇਤ ਲਗਾਯਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇ ਆਏ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕਾ ਜਗਯ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਨਾ ਯੇਹ ਦੂਸਰਾ ਬਾਲਮੀਕ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਲੋਗੁ ਬਪੁਰਾ ਕਿਆ ਸਰਾਹੈ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਵੇਸ ॥੨॥

ਸੋ ਤਿਸ ਬਾਲਮੀਕ ਕੀ ਲੋਕ ਬਿਚਾਰਾ ਤੋ ਕਿਆ ਸਹਾਰਨਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੨॥ ਅਬ ਭਰੋਸਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਣ ਹੇਤ ਕਈ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਾਮਲੁ ਪਿੰਗੁਲਾ ਲੁਭਤੁ ਕੁੰਚਰੁ ਗਏ ਹਰਿ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥

ਅਜਮਲੁ ਪਾਪੀ ਪਿੰਗਲਾ ਨਾਮ ਵੇਸ੍ਯਾ ਜੋ ਜਨਕ ਪੁਰ ਮੇਂ ਰਹਤੀ ਥੀ ਅਰ (ਲੁਭਤੁ) ਬਧਕ ਅਰਥਾਤ ਹੇੜੀ ਜਿਸਨੇ ਸੰਤ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨ ਕਰ ਪੰਛੀ ਰੂਪ ਚਤਰਭੁਜ ਕੋ ਪਕੜਾ ਥਾ ਅਰ (ਕੁੰਚਰੁ) ਹਸਤੀ ਯਿਹ ਸਭ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਐਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਨਿਸਤਰੇ ਤੂ ਕਿਉ ਨ ਤਰਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ॥੩॥੧॥

ਐਸੇ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਵਾਲੇ ਤਰ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਤਰੇਂਗਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਭੀਤਰ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੩॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੫

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਭੈਰਉ ਰਾਗ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪ ਅੰਗਲਾਚਰਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕਿਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਆਗਯਾ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਜਾਣਹਿ ਸੋਇ ॥੧॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਚ ਰਚ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸੋ ਤੂੰ ਉਨਕੇ ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ ਜਾਣ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਅਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਯਹ ਜੀਵ ਆਪਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕੋ ਕਯਾ ਕਥਨ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਵਰਨਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਯ ਆਵਤਾ (ਅਹੈ) ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਤੇਰੈ ਪਾਸਿ ॥

ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੇਨਤੀ ਆਦਿਕ ਕਾ ਕਰਨਾ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਬਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਕੁਛ ਹਮਾਰਾ ਕਰਤਬ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਗੁਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਹਮ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਂ॥੨॥

ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਤੇਰੀ ਹੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ (ਆਖਣੁ) ਜਪਨਾ ਅਰ ਸੁਨਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਜਾਣਹਿ ਸਰਬ ਵਿਡਾਣੀ ॥੩॥

ਹੇ (ਵਿਡਾਣੀ) ਵੱਡੇ ਵਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਧਾ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥

ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ (ਕਰੇ) ਰਚਕੇ ਪੁਨ: ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਉਤਪੰਨਜ (ਕਰਾਏ) ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਉਤਪਤੀ ਔਰ ਲਯਤਾ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਔਰ ਨਾਮੁ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਤਰੇ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਤਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਵਿਸਿਸਟ ਆਦਿ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਅਨੇਕ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਦੇਵਤਾ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਤਪਸੀ ਜਨ ਕੇਤੇ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਆਦਿਕ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਪੀਸ੍ਵਰ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਭਵਜਲੁ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਗੁ ਰੋਗਿ ਬਿਆਪਿਆ ਦੁਬਿਧਾ ਡੁਬਿ ਡੁਬਿ ਮਰੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੈਸੇ ਤਾਰਿਆ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਰਿਆ ਜਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਵਾ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤੁ ਦੁਬਿਧਾ ਰੂਪ ਨਦੀ ਵਿਖੇ ਡੂਬ ਡੂਬ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਦੇਵਾ ਗੁਰੁ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਗੁਰੂ ਹੀ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਅਲਖ ਹੈ ਔਰ ਅਭੇਉ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਭਵਨਾਂ ਕੀ (ਸੋਝੀ) ਗਜ਼ਾਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਿਬਯ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਨਾਸ ਰੂਪ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦਾਤਿ ਕਰੀ ਗੁਰਿ ਦਾਤੈ ਪਾਇਆ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਦਾਤਿਆਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਖਸੀਸ ਕੀਤੀ ਤਬ (ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ॥੨॥

ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਮਨੁ ਮਨ ਤੇ ਮਾਨਿਆ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਈ ॥

ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਦੇ (ਮਨੁ) ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ (ਮਨ ਮਾਨਿਆ) ਮਨ ਪਤੀਆਇ ਗਿਆ ਔਰ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾਂ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਸੋ (ਸਮਾਈ) ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਮਨ ਰਾਜਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਮਨੁ ਜੋਗੀ ਮਨੁ ਬਿਨਸਿ ਬਿਓਗੀ ਮਨੁ ਸਮਝੈ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੩॥

ਮਨ ਗੁਣ ਗਾਇਕੇ ਸਮਝੇ ਤਬ ਮਨ ਕੇ (ਜੋਗੀ) ਮਨ ਹੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੋਗੀ) ਜੁੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਮਨ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ (ਬਿਓਗੀ) ਵਿਛੜਕੇ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਮਝ ਜਾਵੇ ਤੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿਆ ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗੁਰ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ (ਤੇ) ਓਹ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਹਿਬੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਭਰਿਪੁਰਿ) ਪੂਰਨ ਹੋਕੇ (ਲੀਣਾ) ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨੈਨੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀ ਤਨੁ ਹੀਨਾ ਜਰਿ ਜੀਤਿਆ ਸਿਰਿ ਕਾਲੋ ॥

ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿਖੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ (ਜਰਿ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਨੇ ਜੀਤ ਲੀਆ ਤਬ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਆਨ ਖੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ਰਹਸੁ ਨਹੀ ਸਾਚਾ ਕਿਉ ਛੋਡੈ ਜਮ ਜਾਲੋ ॥੧॥

ਰੂਪ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਰੰਗ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਔਰ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਫਿਰ ਜਮੁ ਅਪਨੇ ਜਾਲ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕੈਸੇ ਛੋਡੇਗਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਨਮੁ ਗਇਓ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੬

ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਕਬਹੁ ਨ ਛੂਟਸਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਭਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀਵ ਹਰਿ ਕੋ ਜਪੁ ਏਹੁ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਬਹੁਤ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਰਨਾ ਸਮੀਪ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕਬੀ ਛੂਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪੁਨ: ਜਨਮ ਭੀ ਬਜਰਥ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਤਨ ਮਹਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਹਉ ਮਮਤਾ ਕਠਿਨ ਪੀਰ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਪੁਨ: ਹੰਤਾ ਮਮਤਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੀੜ ਜੀਵ ਕੋ (ਅਤਿ ਭਾਰੀ) ਬੁਹਤ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਹਾਰਨੀ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਇਨ ਬਿਧਿ ਤਰੁ ਤੂ ਤਾਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਰਸਨਾ ਸੇ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਤਾਰੀ) ਨਦੀ ਸੇ ਤਰਨਾ ਕਰੁ ਵਾ ਰਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪ (ਤਾਰੀ) ਨਾਉਕਾ ਸੇ ਤੂੰ ਤਰਨਾ ਕਰੁ॥੨॥

ਬਹਰੇ ਕਰਨ ਅਕਲਿ ਭਈ ਹੋਛੀ ਸਬਦ ਸਹਜੁ ਨਹੀ ਬੂਝਿਆ ॥

ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ (ਬਹਰੇ ਕਰਨ) ਕਾਨ ਬੋਲੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਅਰ ਬੁਧੀ ਭੀ ਤੁਛ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਕਭੀ (ਸਹਜੁ) ਅਚੁਤ ਪਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਮਨਮੁਖਿ ਹਾਰਿਆ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧੁ ਨ ਸੂਝਿਆ ॥੩॥

ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ ਇਕ ਅਮੋਲਕ ਪਦਾਰਥ ਥਾ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਧੁ) ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜਮ ਕਾਲ ਤੇ ਕੌਨ ਛੂਟਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਹੈ ਉਦਾਸੁ ਆਸ ਨਿਰਾਸਾ ਸਹਜ ਧਿਆਨਿ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਵਿਸੇ ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਧਨ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਇ ਕਰ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ (ਬੈਰਾਗੀ) ਵਿਰਕਤੁ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟਸਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੪॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੀ ਰਮਣ ਰੂਪੀ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਜਮਜਾਲੀ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੩॥

ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਭੂੰਡੀ ਚਾਲ ਚਰਣ ਕਰ ਖਿਸਰੇ ਤੁਚਾ ਦੇਹ ਕੁਮਲਾਨੀ ॥

ਬੁਢੇਪੇ ਕੇ ਸਮੇਂ (ਭੂੰਡੀ) ਭੈੜੀ ਚਾਲ ਹੋ ਗਈ ਪੈਰ ਭੀ ਉਧਰ ਖਿਸਕਣ ਲਗ ਪਏ (ਕਰ) ਹਾਥ ਭੀ ਕੰਪਣੇ ਲਾਗ ਗਏ ਔਰ ਦੇਹ ਪਰ ਜੋ (ਤੁਚਾ) ਖਾਲ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਕੁਮਲਾ ਗਈ॥

ਨੇਤ੍ਰੀ ਧੁੰਧਿ ਕਰਨ ਭਏ ਬਹਰੇ ਮਨਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਨੀ ॥੧॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਧੁੰਧ ਬੈਠ ਗਈ ਅਰ ਕਾਨ ਬੋਲੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੀ ਨ ਜਾਨੀ॥੧॥

ਅੰਧੁਲੇ ਕਿਆ ਪਾਇਆ ਜਗਿ ਆਇ ॥
ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਨਹੀ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਲੇ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅੰਧੁਲੇ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਆਇਕੇ ਤੁਮਨੇ ਕਯਾ ਲਾਭ ਪਾਇਆ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਮਣ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੋ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਮੂਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਚਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਹਵਾ ਰੰਗਿ ਨਹੀ ਹਰਿ ਰਾਤੀ ਜਬ ਬੋਲੈ ਤਬ ਫੀਕੇ ॥

ਜਿਹਵਾ ਭੀ (ਹਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਨਾ ਰੰਗੀ ਗਈ ਜਬ ਕਬੀ ਬੋਲ ਬੋਲੇ ਤੋ ਫਿਕੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਰਸ ਬੀ ਰਹਿਤ ਹੀ ਬੋਲਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਵਿਆਪਸਿ ਪਸੂ ਭਏ ਕਦੇ ਹੋਹਿ ਨ ਨੀਕੇ ॥੨॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਜੀਵ ਪਸੂ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਬੀ (ਨੀਕੇ) ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਰਸੁ ਵਿਰਲੀ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਵਿਖੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਿਰਲਿਆਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਬਦ ਭੇਦੁ ਨਹੀ ਆਇਆ ਤਬ ਲਗੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਏ ॥੩॥

ਜਬ ਤਕ ਗੁਰਾਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਭੇਦੁ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕੌ ਕਾਲ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਤਾਏ) ਤਪਾਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਨ ਕੋ ਦਰੁ ਘਰੁ ਕਬਹੂ ਨ ਜਾਨਸਿ ਏਕੋ ਦਰੁ ਸਚਿਆਰਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਅਨ ਕੋ) ਔਰ ਘਰ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਹੀ (ਸਚਿਆਰਾ) ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥੪॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਪਰਮਪਦੁ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੩॥੪॥ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਗਲੀ ਰੈਣਿ ਸੋਵਤ ਗਲਿ ਫਾਹੀ ਦਿਨਸੁ ਜੰਜਾਲਿ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੰਪੂਰਣ ਰਾਤ੍ਰੀ ਤੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਰੂਪ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੋਵਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਦਿਨ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਜੰਜਾਲਿ) ਧੰਧੋ ਮੈਂ ਗਵਾਇ ਦੀਆ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਘੜੀ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿਆ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਿਜ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸਕੋ ਏਕ ਘੜੀ ਪਲ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਜਾਨਿਆ ਭਾਵ ਜਪਨਾ ਨਾ ਕੀਆ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਕਿਉ ਛੂਟਸਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥
ਕਿਆ ਲੇ ਆਵਸਿ ਕਿਆ ਲੇ ਜਾਵਸਿ ਰਾਮ ਜਪਹੁ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਪਯਾਰੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਭਾਰੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਿਆ ਤੂੰ ਲੇ ਕਰ ਆਯਾ ਥਾ ਔਰ ਅਬ ਕਿਆ ਤੂੰ ਲੇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ (ਗੁਣਕਾਰੀ) ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰ॥

ਊਂਧਉ ਕਵਲੁ ਮਨਮੁਖ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਸਿਰਿ ਧੰਧਾ ॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ (ਊਂਧਉ) ਮੂਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਮਤ ਤੇਰੀ ਤੁਛ ਹੈ ਹੇ ਅੰਧੇ ਮਨ ਵਾਲੇ ਤੈਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧੰਧਿਆਂ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਕਾਲੁ ਬਿਕਾਲੁ ਸਦਾ ਸਿਰਿ ਤੇਰੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਗਲਿ ਫੰਧਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ (ਕਾਲੁ) ਮਰਨਾ ਔ (ਬਿਕਾਲੁ) ਦੂਸਰਾ ਸਮਾਂ ਕਜਾ ਜੰਮਣਾ ਹੇ ਜੀਵ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸਦੀਵ ਬਨੇ ਰਹੇਂਗੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗਲ ਵਿਚ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਫਾਹਾ ਪੜੇਗਾ॥੨॥

ਡਗਰੀ ਚਾਲ ਨੇਤ੍ਰ ਫੁਨਿ ਅੰਧੁਲੇ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀ ਭਾਈ ॥

ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਮੈਂ (ਡਗਰੀ) ਡੋਲਨੀ ਚਾਲ ਹੋ ਗਈ ਪੁਨਾ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ ਅੰਧੇ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਤੌ ਭੀ ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਗਜਾਤ ਨਾ ਭਾਈ ਭਾਵ ਅਛੀ ਨਾ ਲਗੀ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਹੈ ਮਾਇਆ ਅੰਧੁਲਉ ਧੰਧੁ ਕਮਾਈ ॥੩॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪੜਤੇ ਭੀ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਜੀਉ ਧੰਧਿਆਂ ਕੀ ਕਮਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਲ ਧੰਧੇ ਮੇਂ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਖੋਇਓ ਮੂਲੁ ਲਾਭੁ ਕਹ ਪਾਵਸਿ ਦੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੇ ॥

ਹੇ ਖੋਟੀ ਮਤ ਵਾਲੇ ਗਜਾਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੀਵ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪ ਮੂਲ ਗਵਾ ਲੀਆ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਰੂਪੀ ਲਾਭ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਪਤੀਣੇ ॥੪॥੪॥੫॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਪਤੀਣੇ) ਪਤੀਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੫॥

ਸੋ ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਹਿਤ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਰਾਮੁ ਰਸਨਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਸਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਸਿ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣਿ ਪਛਾਤਾ ॥੧॥

ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸਬਦ ਹੀ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਹਾਂ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਅੰਤਰਿ) ਘਟਿ ਵਿਖੇ ਹੀ ਜਾਂਣ ਕਰਕੇ ਪਹਿਚਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਜਨੁ ਐਸਾ ਮੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਅਪਰੰਪਰਿ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੇਵਲ (ਅਪਰੰਪਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਅਨੰਨਜ ਦਾਸ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਆਦੇਸੋ ॥

ਥੂਨੀ ਖੰਨਨ ਨਜਾਇ ਸੇ ਪੂਰਬਕੋਤ ਅਰਥ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਅੰਤਰਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਇਆ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪੁਰਖ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਆਦੇਸੋ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਚੁ ਵੇਸੋ ॥੨॥

ਜੋ (ਸਚੁ ਵੇਸੋ) ਸਚੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ (ਨਿਰੰਤਰਿ) ਏਕ ਰਸ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੭

ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਜਿਹਵਾ ਮਿਥਿਆ ਮੈਲੁ ਨ ਰਾਈ ॥

ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਜਿਹਵਾ ਮੈਂ ਮਿਥਜਾ ਬੋਲਣ ਰੂਪ ਮੈਲ ਰਾਈ ਸਮਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੩॥

ਔਰ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਨਿਰਮਲ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਮੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੋਲਕ ਮੈਂ ਪਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਣੀ ਗੁਣੀ ਮਿਲਿ ਲਾਹਾ ਪਾਵਸਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ॥

ਗੁਣੀ ਜੋ ਸਿਖ ਹੈਂ (ਗੁਣੀ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਲਾਭ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ (ਨਾਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਕੇ ਵਡਿਆਈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟਹਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਖਾਈ ॥੪॥੫॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵਕੋ ਨਾਮੁ ਹੀ ਸਰਬ ਦਾ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੬॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸੰਗਤ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਰਬ ਧਨੁ ਧਾਰਣੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ॥

ਸੂਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਧਾਰਣੇ ਹਾਰੇ ਕਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅਮਰ ਪਦਾਰਥ ਤੇ ਕਿਰਤਾਰਥ ਸਹਜ ਧਿਆਨਿ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥੧॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੇ ਕਿਰਤਗਜ ਹੋ ਕਰ ਅਮਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤ ਕੋ ਧਾਰਕੇ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ ਲਗਾਈਏ॥

ਮਨ ਰੇ ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਚਿਤੁ ਲਾਈਐ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਵਿਖੈ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਉਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਜਪ ਕਰ (ਸਹਜ ਸੇਤੀ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਬੋਕਤ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੀਏ ਹੈ॥

ਭਰਮੁ ਭੇਦੁ ਭਉ ਕਬਹੁ ਨ ਛੂਟਸਿ ਆਵਤ ਜਾਤ ਨ ਜਾਨੀ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਅਰ ਧਜਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਔਰ ਭੇਦ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਆਵਤ ਜਾਤ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਨੀ ॥੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਾਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਜੀਵ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਸਜ ਪਦਾਰਥ ਅਸਤ ਭੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਨ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਧੰਧਾ ਕਰਤ ਸਗਲੀ ਪਤਿ ਖੋਵਸਿ ਭਰਮੁ ਨ ਮਿਟਸਿ ਗਵਾਰਾ ॥

ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧੇ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਆਪਨੀ ਸਭੀ ਇਜਤ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗਵਾਰ ਕਾ ਭਰਮੁ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀ ਕਬ ਹੀ ਅੰਧੁਲੇ ਧੰਧੁ ਪਸਾਰਾ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ (ਅੰਧੁਲੇ) ਅਗਜਾਨੀ ਜੀਵ ਨੇ ਧੰਧਯੋਂ ਮੇਂ ਹੀ ਸੰਕਲਪ ਪਸਾਰਾ ਹੁਆ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਬਿਬੇਕੀਓਂ ਕੀ ਰਹਿਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮੂਆ ॥

ਉਨਕਾ (ਅਕੁਲ) ਕੁਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੁਨਾ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਮਨ ਪਤੀਜ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਜੋ ਹੈ ਮਨ ਕਹੀਏ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਮੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਨਿਆ ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਆ ॥੪॥੬॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬਬੇਕੀਓਂ ਨੇ (ਅੰਤੀਰ) ਸਰੀਰੋਂ ਵਿਖੇ ਔਰ (ਬਾਹਰਿ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਖੇ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ॥੪॥੬॥੭॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਦੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔਰ ਜਨਮ ਕੀ ਬਜਰਥਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਗਨ ਹੋਮ ਪੁੰਨ ਤਪ ਪੂਜਾ ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤ ਦੂਖ ਸਹੈ ॥

ਜਗ ਕਰੇ ਹੋਮ ਕਰਕੇ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਤਪ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਪੁਨਾ ਪੰਚ ਅਗਨੀ ਵਾ ਜਲ ਧਾਰਾ ਕਰਨੀ ਇਨ ਕਰ ਦੇਹ ਭੀ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਤ ਹੀ ਮਨ ਭੀ ਦੁਖਾਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕੁਝ ਫਲ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ ॥੧॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਰਾਜ ਭੋਗ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਮੁਕਤੀ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥੇ ਜਗਿ ਜਨਮਾ ॥

ਬਿਖੁ ਖਾਵੈ ਬਿਖੁ ਬੋਲੀ ਬੋਲੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਨਿਹਫਲੁ ਮਰਿ ਭ੍ਰਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਖਾਣਾ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਬੋਲਣਾ ਭੀ ਵਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਅਰ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰ ਕਰਕੇ ਜੋਨੀਓਂ ਵਿਖੇ ਭਰਮਣਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹੋਰ ਭੀ ਤੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਸਤਕ ਪਾਠ ਬਿਆਕਰਣ ਵਖਾਣੈ ਸੰਧਿਆ ਕਰਮ ਤਿਕਾਲ ਕਰੈ ॥

ਅਨੇਕ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੇ ਪਾਠ ਵਜਾਕਰਨੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਔਰ ਸੰਧਿਆ ਕਰਮ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਰੇ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੁਕਤਿ ਕਹਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਉਰਝਿ ਮਰੈ ॥੨॥

ਤੌ ਭੀ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਮੋਖ ਕਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਉ ਉਰਝਿ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਡੰਡ ਕਮੰਡਲ ਸਿਖਾ ਸੂਤੁ ਧੋਤੀ ਤੀਰਥਿ ਗਵਨੁ ਅਤਿ ਭ੍ਰਮਨੁ ਕਰੈ ॥

ਹਾਥ ਵਿਖੇ ਡੰਡਾ ਔਰ (ਕਮੰਡਲ) ਕਾਠ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਧਾਰ ਕਰ ਹਿੰਦੂ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪਣੇ ਕੀ ਸੂਚਕ (ਸਿਖਾ) ਬੋਦੀ ਰਖਾ ਲਈ ਪੁਨਾ ਸੂਤ੍ਰ ਕਾ ਜਨੇਊ ਔਰ ਕਮਰ ਮੈਂ ਧੋਤੀ ਪਹਿਰ ਕੇ ਤੀਰਥੋਂ ਵਿਖੇ ਗਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਵਿਖੇ ਭ੍ਰਮਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਦਪਿ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੇ ਕਰਨਹਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇਗਾ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜੇਗਾ॥੩॥

ਜਟਾ ਮੁਕਟੁ ਤਨਿ ਭਸਮ ਲਗਾਈ ਬਸਤ੍ਰ ਛੋਡਿ ਤਨਿ ਨਗਨੁ ਭਇਆ ॥

ਸੀਸ ਪਰ ਜਟਾਂ ਕਾ ਮੁਕਟ ਬਾਂਧ ਕੇ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਭਸਮ ਲਗਾ ਲਈ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਨਗਨ ਭੀ ਫਿਰਾ ਪਰ ਤੌ ਭੀ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੈ ਕਿਰਤ ਕੈ ਬਾਂਧੈ ਭੇਖੁ ਭਇਆ ॥੪॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨ ਪ੍ਰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਐਸੇ (ਭੇਖੁ) ਵੇਸ ਧਾਰਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਜਤ੍ਰ ਕਤ੍ਰ ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ॥

ਜਿਤਨੇ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਤਥਾ ਅਕਾਸ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤੂੰ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਰਾਖਿ ਲੇ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਰਸੁ ਨਾਨਕ ਝੋਲਿ ਪੀਆ ॥੫॥੭॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਝੋਲਿ) ਹਟਾ ਕੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਵਾ ਮੈਂ ਪੀਵਾਂ ਤੂੰ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਹੁ॥੫॥੭॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੂਜਨ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਤੇ ਹੇਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਾਤਿ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਕੋਈ ॥

ਜਾਤੀ ਕਾ ਗਰਬ ਕੋਈ ਨ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦੇ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜੋ (ਬ੍ਰਹਮ) ਕੋ (ਬਿੰਦੇ) ਜਾਣਿ ਲੇਵੇ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਥਾ ਕਬੀਰ ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੈ॥ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਕਹੀਅਤਿ ਹੈ ਹਮਾਰੈ''॥੧॥

ਜਾਤਿ ਕਾ ਗਰਬੁ ਨ ਕਰਿ ਮੂਰਖ ਗਵਾਰਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੮

ਇਸੁ ਗਰਬ ਤੇ ਚਲਹਿ ਬਹੁਤੁ ਵਿਕਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮੂਰਖ ਗਵਾਰਾ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਾਤ ਕਾ ਗਰਬ ਮਤ ਕਰ ਇਸ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰ ਚਲਤ ਹੋ॥੧॥

ਚਾਰੇ ਵਰਨ ਆਖੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਬਰਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ ॥੨॥

ਹੇ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬ੍ਰਾਹਮਣ (ਬਿੰਦੁ) ਬੀਰਜ ਤੇ ਅਰ ਰਕਤ ਤੇ ਸਭ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਟੀ ਏਕ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਉਪਾਦਾਨ ਕਾਰਨ ਮਾਟੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਂਡੇ ਘੜੈ ਕੁਮ੍ਹਾਰਾ ॥੩॥

ਉਸ ਮਿਟੀ ਕੇ ਘੁਮਾਰ ਨੇ (ਬਹੁਬਿਧਿ) ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾ ਦੀਏ ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਚ ਤਤੁ ਮਿਲਿ ਦੇਹੀ ਕਾ ਆਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾ ਕਰ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰਚਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਵਧਿ ਕੋ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰਾ ॥੪॥

ਅਬ ਇਸ ਵਿਖੇ ਨਯੂਨ ਅਧਿਕਤਾ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹਤੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜੀਉ ਕਰਮ ਬੰਧੁ ਹੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਜੀਵ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਬੰਧਜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੫॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਔ ਨ ਆਗੇ ਕੋਈ ਹੋਈ ਹੈ॥੫॥੧॥ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਕਰ ਸੁਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਲੁਟਣਾ ਔਰ ਜਾਗਤਿਓਂ ਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਰਖਣਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੋਗੀ ਗ੍ਰਿਹੀ ਪੰਡਿਤ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਜੋਗੀ (ਗ੍ਰਿਹੀ) ਗ੍ਰਹਸਥਾਸ੍ਰਮੀ ਪੰਡਤ ਔਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਏ ਸੂਤੇ ਅਪਣੈ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥੧॥

ਏਹ ਸਭੀ ਅਪਣੇ ਅਹੰਕਾਰੋਂ ਵਿਖੇ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਏਹ ਸਭ ਹੰਕਾਰੀ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਮੋਹ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਵਾ ਅਗਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਸੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਮਾਤਾ ਰਹਿਆ ਸੋਇ ॥

ਜਾਗਤੁ ਰਹੈ ਨ ਮੂਸੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਵਿਖੇ ਉਨਮਤਿ ਹੂਆ ਜੀਵ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ (ਮੂਸੈ) ਲੁਟਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਾਮ ਆਦਿਕ ਚੋਰ ਤਿਸ ਕੋ ਲੁਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੋ ਜਾਗੈ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਦੂਤ ਓਹੁ ਵਸਗਤਿ ਕਰੈ ॥੨॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਵਹੁ (ਵਸਿ ਗਤਿ) ਅਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਜਾਗੈ ਜੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਪੁਨ: ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਜਾਗਤਾ ਜੋ (ਤਤੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਮਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੈ ॥੩॥

ਆਪ ਮਰ ਜਾਵੇ ਹੈ ਔਰੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਆਪ ਦੁਖ ਸਹਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ॥੩॥

ਸੋ ਜਾਗੈ ਜੋ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥

ਪੁਨ: ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਜੋ (ਏਕੋ) ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਕਿਰਤਿ ਛੋਡੈ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ॥੪॥

ਮਾਯਾ ਕੌ ਛੋਡ ਦੇਵੈ ਔਰ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਵੇ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਸ੍ਵਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਿਸਕੋ ਅਧਕਾਰ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਹੁ ਵਰਨਾ ਵਿਚਿ ਜਾਗੈ ਕੋਇ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਚਾਰੋਂ ਹੀ ਵਰਨੋ ਵਿਚੋਂ ਚਾਹੈ ਕੋਈ ਜਾਗੈ॥

ਜਮੈ ਕਾਲੈ ਤੇ ਛੂਟੈ ਸੋਇ ॥੫॥

(ਜਮੈ ਕਾਲੈ) ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਛੁਟ ਜਾਵੇਗਾ॥੫॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਜਾਗੈ ਸੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਦਾਸ ਜਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਕੌਣ?

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਹੋਇ ॥੬॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪਾ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆਨ (ਅੰਜਨੁ) ਸੁਰਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥੨॥ ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਖੈ ਅਪਣੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਸਰਨ ਵਿਖੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਲਾਗੈ ਸਾਚਾ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਚਾ ਫਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਿਆਨੁ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੇ ਜਨ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰਹੁ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਹੁਕਮੇ ਹੋਆ ਹੁਕਮੇ ਵਰਤਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਨੋ ਕਿਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੋਗੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਸਟਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਆਕਾਰੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਧਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤੇਰਾ ਇਹੁ ਸਰੀਰੁ ਧਾਰਾ ਭਾਵ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸੈ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੈ ਬਾਰਾ ॥੨॥

ਸੋ ਖਿਨ ਬਿਖੇ ਬਿਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤਾ ਯਥਾ "ਹਰਣ ਭਰਣ ਜਾਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਫੋਰ"॥੨॥

ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਇਕੁ ਖੇਲੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਵਤ ਭਾਵ ਮਿਥਜਾ ਰੂਪ ਏਕ ਖੇਲੁ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮਨੇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਰੂਪੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਰਨੇ ਜੀਵਾਲਨੇ ਕੋ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਬੂਝਹੁ ਭਰਮਿ ਨ ਭੂਲਹੁ ਕੋਇ ॥੪॥੩॥

ਐਸਾ ਸਰਬਕਲਾ ਸਮਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ਅਰ ਭਰਮ ਵਿਖੇ ਮਤਿ ਕੋਈ ਭੂਲੋ॥੪॥੩॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੈ ਕਾਮਣਿ ਮੇਰਾ ਕੰਤੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਮੈਂ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਾਂ ਔਰ ਮੇਰਾ (ਕੰਤੁ) ਪਤੀ (ਕਰਤਾਰੁ) ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਜੇਹਾ ਕਰਾਏ ਤੇਹਾ ਕਰੀ ਸੀਗਾਰੁ ॥੧॥

ਜੇਹਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰੁ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਰਵਾਤਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਾਂ ਕਰੇ ਭੋਗੁ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ ਜੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਕਰੇ ਭੋਗੁ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਪਨਾ (ਸਾਚੇ ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜੋਗ ਮੈਨੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋਈ ॥

ਕਿਸੇ ਕੀ ਕੋਈ ਉਸਤਤੀ ਨਿੰਦਾ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਜਾਂ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਈ ॥੨॥

ਜਾਂ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਏਕੋ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਿਰਮ ਕਸਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਪਿਰਮ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ (ਕਸਾਈ) ਖੈਂਚ ਆਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਉਗੀ ਦਇਆਲ ਪੰਚ ਸਬਦ ਵਜਾਈ ॥੩॥

ਅਬ ਦਯਾਲ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਬਾਜੇ ਬਜਾਇ ਕਰ ਮਿਲਉਗੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਉਗੀ॥੩॥

ਭਨਤਿ ਨਾਨਕੁ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕਯਾ ਬਿਘਨ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨ ਮਿਲਣ ਦੇਵਾਂ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥੪॥

ਜਿਸਨੂੰ (ਸੋਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਮਿਲਾਵੈ ਸੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਮਨੁ ਨਾਮੁ ਜੀਵ ਕਾ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ਔਰ ਮੁਨੀ ਕਾ ਲਛਣ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸੋ ਮੁਨਿ ਜਿ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰੇ ॥

ਸੋਈ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦੇਵੇ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੧॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਕੇਵਲ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਹੀ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੇ॥੧॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਕੋਈ ਖੋਜਹੁ ਭਾਈ ॥

ਮਨੁ ਖੋਜਤ ਨਾਮੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਕੋਈ ਖੋਜਣਾ ਕਰਹੁ ਹਮਨੇ ਮਨ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਉਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਰਣ ਮੈਂ ਮਨ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਚੇਤਨ ਸਮਝਣਾ॥

ਮੂਲੁ ਮੋਹੁ ਕਰਿ ਕਰਤੈ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

(ਮੂਲੁ ਮੋਹੁ) ਅਗਯਾਨ ਕਰਕੇ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਿਪੰਨਯ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਮਤਾ ਲਾਇ ਭਰਮਿ ਭੋੁਲਾਇਆ ॥੨॥

ਮਮਤਾ ਕੋ ਲਾਇ ਕਰ ਭਰਮ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਸੂਰਪ ਸੇ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਇਸੁ ਮਨ ਤੇ ਸਭ ਪਿੰਡ ਪਰਾਣਾ ॥

ਇਸ ਮਨ ਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ (ਪਿੰਡ) ਦੇਹਾ ਔ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭੀ ਸਰੀਰ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਇਸੀ ਕੀ ਸਤਾ ਕਰ ਸਫੁਰਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਿ ਸਮਾਣਾ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੧੨੯

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਉਤਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਜਾਗੈ ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਮਰੈ ॥੪॥

ਇਹੁ ਮਨ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਤੋ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ (ਮਰੈ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈ ਹੈ॥੪॥

ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥

(ਮਨ) ਨਾਮ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਛਿੰਨ ਚੇਤਨ ਕਾ ਜੋ (ਸੁਭਾਉ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵਕਾਲ (ਬੈਰਾਗੀ) ਉਦਾਸੀਨ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਵਸੈ ਅਤੀਤੁ ਅਨਰਾਗੀ ॥੫॥

ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਬਸਤਾ ਹੂਆ (ਅਨਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਭੀ (ਅਤੀਤੁ) ਅਸੰਗ ਹੈ॥੫॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਜੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੁਨੀ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੬॥੫॥

ਓਹ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਨਿੰਰਜਨ ਦੇਉ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮਨ ਕੋ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੬॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਗਤ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਗਤ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਣਹਾਰਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇ ਜਪਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥

ਸਦ ਹੀ ਨਿਬਹੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ (ਹਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ ਭਾਵ ਜਪਣਾ ਕਰ ਸੋ ਨਾਮ ਸਦੀਵਕਾਲ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਿਭੇਗਾ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮਨਮੁਖ ਗਾਵਾਰਾ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੈਸੇ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰਾ ॥੨॥

ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਪਾਰਾ) ਪਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵਹਿਗੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵਹਿਗੇ॥੨॥

ਆਪੇ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾਤਾਰ ਜਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਕੀ ਦਾਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥੩॥

ਜੈਕਾਰ ਪਦ ਉਸਤਤੀ ਔ ਅਸੀਰਬਾਦ ਕਾ ਸੂਚਕ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਸਦਾ ਅਸੀਸ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਧੰਨ੍ਯ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਜਨਮਾਦਿ ਪੀੜਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜਿਸ ਦਾਸ ਪਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਵਸਾਵਤੇ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮੇ ਉਧਰੇ ਸਭਿ ਜਿਤਨੇ ਲੋਅ ॥

ਪੂਰਬ ਜਿਤਨੇ ਲੋਕ ਉਧਰੇ ਕ੍ਯਾ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹੀ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਰੀ ਅਪਣੀ ਕਿਰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਜਿਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜਿਨਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਉਧਰੇ ਸਭਿ ਕੁਲ ਉਧਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸੋ ਆਪ ਤੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਣੀ ਕੁਲ ਕਾ ਭੀ ਕਲ੍ਯਾਣ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਉਖੇ ਹੋਵਹਿ ਚੋਟਾ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਸੋ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀਆ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਦੇਵੈ ਸੋਇ ॥

ਆਪ (ਕਰਤਾ) ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਉਸੀ ਪੁਰਸ ਕੋ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੋਵਿੰਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਨਕਾਦਿਕ ਉਧਾਰੇ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਨਕਾਦਿਕ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੇ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਬਦ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਪਿਆਰ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਭਗਤਿ ਸਾਚੀ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸਾਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਵੈ ਤਬ ਭਗਤੀ ਉਤਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇਕੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਵੇਖਣਹਾਰੁ ॥

ਵੇਖਣ ਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੀ ਤਰਫ ਦੇਖੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੪॥੮॥

ਯਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੋ॥੪॥੮॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰੁ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਾਥੈ ਪਾਵੈ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਮਾਥੈ) ਸਿਰ ਪਰ ਛਾਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਪ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੁਲਭੁ ਹੈ ਭਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬਡਾ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਨ ਭਾਲਹਿ ਸੋਇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੋ ਜਨ ਭਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਲਿਖਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਹਿ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮ ਨੀਸਾਣੁ ॥੩॥

ਗੁਰ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੋ ਸੇਵਹੁ ਜੋ ਕਲ ਰਹਿਆ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜੋ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਅਰਥਾਤ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਪਜਾਰ ਕਰੋ॥੪॥੯॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਰੁਤਿ ਨ ਕਰਮ ਥਾਇ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਨਾ ਤੋ ਉਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੀ ਰੁਤ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰੇਤਾ ਆਦਿਕ ਜੁਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਕਰਮ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਯਥਾ "ਸਤਿਜੁਗ ਸਤ ਤ੍ਰੇਤਾ ਜਗੀ ਦੁਆਪਰ ਪੂਜਾ ਚਾਰ। ਤੀਨੋਂ ਜੁਗ ਤੀਨੇ ਦ੍ਰਿੜੈ ਕਲਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਅਧਾਰ"॥੧॥

ਕਲਜੁਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਲਜੁਗ ਵਿਖੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਾਚਾ ਪਯਾਰ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਖੋਜਿ ਘਰੈ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਨ ਮਨ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰਕੇ (ਘੂਰੇ) ਸਰੀਰ ਵਾ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੦

ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹੋਇ ॥

ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਸੁਰਮਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਤਿਹੁ ਲੋਇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਬੀਚ (ਰਵਿ ਰਹਿਆ) ਬਜਾਪਕ ਹੂਆ ਜਾਣ ਲਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਏਕੁ ਹੋਰ ਰੁਤਿ ਨ ਕਾਈ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਏਕ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕੀ ਰੁਤਿ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਹੋਰ ਕਰਮ ਫਲੀ ਭੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਲੇਹੁ ਜਮਾਈ ॥੪॥੧੦॥

ਇਸਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਲੇਵੋ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਗੇ ਸੰਗਤਿ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਜੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਸੁਨਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮਨਮੁਖ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਹਿ ਅਧਿਕਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕਰਕੇ ਬਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਅਧਿਕ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਈ ॥੧॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰ ਕਰ ਬਹੁਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਠਹਿਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਕਰ ਅਮੋਲਕੁ ਅਵਸਥਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਜਰਥ ਗਵਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਹੁ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੀ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਜਾਰਜੋ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੂਝ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪੰਨਜ ਕੀਆ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਏਹ ਰੋਗੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜਹਿ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥

ਸਤਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਮੁਨੀ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਕਿਸੀਨੇ ਗਜਾਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਭੇ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ਮਮਤਾ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈ ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਸਭੀ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਰ ਗ੍ਰਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਮਮਤਾ ਨੇ ਤਿਨਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਗਵਾ ਛੋਡੀ ਹੈ॥੨॥

ਇਕਿ ਆਪੇ ਕਾਢਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪੇ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਿ ਲਾਏ ॥

ਇਕ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੈਂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਗੁਰੂ ਜੋ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਰੋਗ ਤੇ (ਕਾਢਿ ਲਏ) ਬਚਾ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੋ ਪਾਇਆ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨੇ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਨੇ ਆਨ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਚਉਥੀ ਪਦਵੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰਤਹਿ ਤਿਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ (ਚਉਥੀ ਪਦਵੀ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਵਿਖੇ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਨਿਵਾਸ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨੀ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥੪॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਆਪਾ ਭਾਵ ਬੀਚ ਸੇ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਏਕਸੁ ਕੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ਏਕ ਜਿਨਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਰੁਦ੍ਰੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ (ਕਾਰ) ਆਗਜਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਏਕ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੂੰ ਸਿਵਜੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਹਚਲੁ ਸਾਚਾ ਏਕੋ ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਜਾਇਆ ॥੫॥੧॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਆਪ ਅਚਲ ਹੈ ਨਾ ਵਹੁ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਹੀ (ਜਾਇਆ) ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੧॥੧੧॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਬਿਧਾ ਸਦਾ ਹੈ ਰੋਗੀ ਰੋਗੀ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਕਰ ਸਦੀਵ ਰੋਗੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਰੋਗੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਹਿ ਰੋਗੁ ਗਵਾਵਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਾ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪੁਰਸ਼ (ਗੁਰ ਸਬਦੀ) ਉਪਦੇਸ ਪੂਛ ਕਰ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸ ਨੋ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਵਿਖੈ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤਿਸ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਮਤਾ ਕਾਲਿ ਸਭਿ ਰੋਗਿ ਵਿਆਪੇ ਤਿਨ ਜਮ ਕੀ ਹੈ ਸਿਰਿ ਕਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗੁ ਹੈ ਤਿਨ ਸਭ ਕੋ ਕਾਲ ਬਯਾਪਤਾ ਹੈ ਤਿਨਹੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮਕੀ ਕਾਰ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਜਿਨ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਾ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਯੋਂਕਿ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਸੇ ਜਗ ਮਹਿ ਕਾਹੇ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜਗਤ ਵਿਚ ਕਾਹੇ ਕੋ ਆਇਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੀ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਦੇ ਨ ਕੀਨੀ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਕਬੀ ਨ ਕਰੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਸਨੇ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਪੂਰੇ ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਇਛਹਿ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੪॥੨॥੧੨॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੨॥

ਪੁਨਾ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਿਕਾਰ ਦੇਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਜੰਮੈ ਦੁਖਿ ਮਰੈ ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਵਿਚਿ ਕਦੇ ਨ ਨਿਕਲੈ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਪੜਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਨਿਕਸਤਾ ਨਹੀਂ ਪੁਨ: ਸਦੀਵ ਗ੍ਰਭ ਵਿਸ਼੍ਟਾ ਮੈਂ ਵਾ ਮੰਦ ਕਰਮ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਕੀਨੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਤੋ ਬ੍ਯਰਥ ਹੀ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਹਰਿ ਜੀਉ ਲਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਮਗ੍ਰ ਰੋਗੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੧

ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਜਿਸ ਨੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥੨॥

ਨਾਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਤਾ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਗਜ਼ਾਨ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਕਰਕੇ ਜੀਵਕੋ ਉਤਮ ਸੁਖ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਜੋ ਹਰਿ ਲਾਗੇ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਧਰਹਿ ਪਿਆਰੁ ॥੩॥

ਵਹੀ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤਿਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਮਸਤਕਿ ਲਾਈ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜਿ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਗਾਈਏ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਰੇਣੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਪਾਈਐ ਜਿਨੀ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੪॥੩॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੇਂ ਚਿਤਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੩॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ਸੋ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਾਚਾ ਸੋਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਸਚਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੀ ਸਾਚਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਤਾਂ ਤਨਿ ਦੂਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਂ) ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਭਗਤੁ ਭਗਤੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਭਗਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਮਿਲੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਾਵੈ ਸਭ ਕੋਈ ਭਗਤ ਜੀ ਭਗਤ ਜੀ ਕਹੇ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਜੋ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਲੁ ਗਵਾਵਹਿ ਲਾਭੁ ਮਾਗਹਿ ਲਾਹਾ ਲਾਭੁ ਕਿਦੂ ਹੋਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ (ਮੂਲੁ) ਭਾਵ ਹਰਿ ਭਜਨ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਲਾਭ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ (ਲਾਹਾ) ਇਸ ਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖੁ ਅਰ (ਲਾਭੁ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਸੁਖ ਵਾ ਅਤੀ ਲਾਭੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਸਦਾ ਹੈ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੨॥

ਜਮ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਦੀਵ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤ ਗਵਾ ਲਈ ਹੈ॥੨॥

ਬਹਲੇ ਭੇਖ ਭਵਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਤਿਨਕਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਲੂਝਹਿ ਬਾਦੁ ਵਖਾਣਹਿ ਮਿਲਿ ਮਾਇਆ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈ ॥੩॥

ਵਿਦਯਾ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰਿ (ਲੂਝਹਿ) ਝਗੜਤੇ ਹੈਂ (ਬਾਦੁ) ਵਿਰੋਧ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਗਵਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਵਹਿ ਨਾਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪਰਮਗਤਿ) ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੪॥੪॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਤਿਸਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੪॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਆਸਾ ਨਹੀ ਉਤਰੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਏ ॥

ਧਨਾਦਿਕ ਕੀ (ਆਸਾ) ਚਾਹ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਿਚ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਉਦਰੁ ਨੈ ਸਾਣੁ ਨ ਭਰੀਐ ਕਬਹੂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਪਚਾਏ ॥੧॥

ਤਿਨਕਾ (ਉਦਰੁ) ਰਿਦਾ ਜੋ (ਨੈ) ਨਦੀ ਵਾ ਅਕਾਸ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਦਰਸ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈ ਕਬੀ ਭਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਤਿਨ ਕੋ (ਪਚਾਏ) ਜਲਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਰਾਮ ਰਸਿ ਰਾਤੇ ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਦੁਬਿਧਾ ਮਨਿ ਭਾਗੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕੇ ਰਸ ਵਿਖੇ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਨਾਮੁ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਸੇ ਦੁਬਿਧਾ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਭਾਗੀ) ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਜਿਨਿ ਸਾਜੀ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਏ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਸਾਜੀ) ਬਨਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਧੰਧਿਆਂ ਮੇਂ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਕੀਆ ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਆਪੇ ਦੂਜੈ ਲਾਏ ॥੨॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਲਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਸਭ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਿਸ ਨੋ ਕਿਹੁ ਕਹੀਐ ਜੇ ਦੂਜਾ ਹੋਵੈ ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕੁਛ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਹੀਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਾ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਏ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਤ੍ਵ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਹੀ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਪੁਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਸਦ ਹੀ ਸਾਚਾ ਸਾਚਾ ਸਭੁ ਆਕਾਰਾ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਜੋਤੀ ਤੀਨ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਸਦੀਵ ਸਚਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਜਗਤੁ ਅਕਾਰ ਭੀ ਸਾਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥੪॥੫॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੋਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੫॥੧੫॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਪ੍ਰੇਤ ਜਿਨ੍ਹੀ ਰਾਮੁ ਨ ਪਛਾਤਾ ਸਤਜੁਗਿ ਪਰਮ ਹੰਸ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਾ ਸੋ ਪ੍ਰੇਤ ਵਤ ਹੈਂ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਜੁਗ ਵਿਖੇ (ਪਰਮ ਹੰਸ) ਅਤੀ ਸੁਧ ਔਰ (ਬੀਚਾਰੀ) ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ॥

ਦੁਆਪੁਰਿ ਤ੍ਰੇਤੈ ਮਾਣਸ ਵਰਤਹਿ ਵਿਰਲੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰੀ ॥੧॥

ਦੁਆਪੁਰ ਤ੍ਰੇਤਾ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਜੁਗੋ ਮੈਂ ਜੋ ਵਰਤਤੇ ਰਹੇ ਸੋ ਮਾਣਸ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਪੁਰਸ ਮਧਭਾਵੀ ਥੇ ਇਸ ਕਰ ਮਾਣਸ ਕਹੇ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਮਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਚ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਹੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਲਖੈ ਜਨੁ ਸਾਚਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਲਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ ਜਿਨੀ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪ ਭੀ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲ ਭੀ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਗੁਣ ਕਾ ਦਾਤਾ ਅਵਗਣ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਅਵਗੁਣਾਂ ਕੋ ਜਲਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੨

ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੇ ਜਨ ਸੋਹੇ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥੩॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇ ਕਰ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਧਿਆਨੁ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਘਰੁ ਦਰੁ ਮਹਲੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ਰੰਗ ਸਿਉ ਰਲੀਆ ਮਾਣੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨਕੇ (ਘਰੁ ਦਰੁ) ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰਿ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਸੋ (ਰੰਗ ਸਿਉ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਸਾਥ ਹੋ ਕਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਹੈ ਸੁ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥੪॥੬॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕਛੁ ਕਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਉਸਕੋ ਭਲਾ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੧੬॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇ ਲੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਮਨਸਾ) ਬਾਸਨਾ ਹੈ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਮਾਇ ਲੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਵੈ ਫਿਰਿ ਮਰੈ ਨ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪੜੀ ਹੈ ਸੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਇਛ ਪੁਜਾਵਣਹਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮਪਦੁ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮੁ ਜੋ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਸਭ ਵਿਖੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰਾ ਹਰੀ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸਮ੍ਰਥ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੋਯਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ (ਹਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਏਕੁ ਹੈ ਹੋਰ ਥੈ ਸੁਖੁ ਨ ਪਾਹਿ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਜਗਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਿਨੀ ਨ ਸੇਵਿਆ ਦਾਤਾ ਸੇ ਅੰਤਿ ਗਏ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੇ ਅੰਤ ਕੋ ਪਛਤਾਇਕੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਧਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਖੰਡ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਫਿਰ ਉਨਕੋ ਧਾਇ ਕਰ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ॥੪॥੭॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੋਤਿ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲੀ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੭॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਜਗਤੁ ਬਉਰਾਨਾ ਭੂਲਾ ਚੋਟਾ ਖਾਈ ॥

ਗੁਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਬੌਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟੋਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ਦਰ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਰ ਕਰ ਫੇਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਦਰ) ਅੰਦਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾ ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੀਠਾ ਸਦ ਲਾਗਾ ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਭਵਜਲੁ ਤਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਵਿਖੇ ਰਹੁ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਰਬਦਾ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਭੇਖ ਕਰੈ ਬਹੁਤੁ ਚਿਤੁ ਡੋਲੈ ਅੰਤਰਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਬਹੁਤੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਵਾਸਤੇ ਚਿਤ ਡੋਲ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰਾਦਿਕ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਾ ਭੂਖ ਅਤਿ ਬਹੁਤੀ ਭਉਕਤ ਫਿਰੈ ਦਰ ਬਾਰੁ ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਰੂਪ ਭੂਖ ਅਤੀ ਅਧਿਕ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ (ਦਰ ਬਾਰੁ) ਬਾਰ ਬਾਰ ਭਉਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਮਰਹਿ ਫਿਰਿ ਜੀਵਹਿ ਤਿਨ ਕਉ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਜੀਵੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦੁਆਰੁ ਗਜਾਨੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਉਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰ ਰਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਸਦੀਵ ਸਾਂਤੀ ਔਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਉ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ ਕਰਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਿਉਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਕੁਛ ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਮ੍ਹਾਲੇ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥੪॥੮॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੀ ਸਮਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੮॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਖੁਆਇਆ ਦੁਖੁ ਖਟੇ ਦੁਖ ਖਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਉ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਦੁਖ ਖਟੇ ਦੁਖਦਾਇਕ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਦੁਖ ਖਾਇ) ਦੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਹਲਕੁ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ਬਿਨੁ ਬਿਬੇਕ ਭਰਮਾਇ ॥੧॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਹਲਕ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਕੋ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਬੇਕ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਸੈਸਾਰਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਪਨੈ ਨਹੀ ਚੇਤਿਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਕਦੇ ਨ ਲਾਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਣਾ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਕਾਹੇ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਚੇਤਿਆ) ਸਿਮਰਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਬੀ ਪਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਪਸੂਆ ਕਰਮ ਕਰੈ ਨਹੀ ਬੂਝੈ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਕੂੜੋ ਹੋਇ ॥

ਪਸੂਓਂ ਕੇ ਤੁਲ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ (ਕੂੜੁ) ਝੂਠ ਰੂਪ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਸੇ ਤੋ ਰੂਪ ਬਿਖੇ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਉਲਟੀ ਹੋਵੈ ਖੋਜਿ ਲਹੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੌਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੰਰਤੂ ਕੋਈ ਜਨੁ (ਖੋਜਿ) ਢੂੰਢ ਕੇ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸਦ ਵਸਿਆ ਪਾਇਆ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਚੂਕਾ ਮਨ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਨ ਸੇ ਅਭਿਮਾਨੁ ਚੂਕਾ ਤਬ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਆਪੇ ਮਾਰਗਿ ਪਾਏ ॥

ਆਪੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਸੁਭ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੩

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੯॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਏ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥੧੯॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਕੀ ਸਾਖੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਤਾ ਕਾ ਵਿਰੋਧ ਹੂਆ ਅਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦੁਖ ਦੀਏ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਕੇ ਸਾਤਵੇਂ ਸੰਕੰਧ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਖੇਪਤਾ ਸਹਿਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੋ ਸੰਡਾ ਅਮਰਕ ਪਾਂਧੇ ਪਾਸ ਪੜਾਵਨੇ ਹੇਤ ਬਠਾਇਆ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੀ ਪਟੀ ਲਿਖ ਕਰ ਪੜਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੀਨੀ ਤਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰੀ ਪਟੀਆ ਲਿਖਹੁ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਹੇ ਪਾਂਧਾ ਜੀ ਮੇਰੀ ਪਟੀਆ ਪਰ ਤੋ ਹਰੀ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਐਸੇ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦੀਜੀਏ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਾਥੇ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਸਾਥ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮਕੇ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਸਣਾ ਹੋਗਾ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੇਰਾ ਪਿਤਾ ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿਕ ਤੁਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥

ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰਖੂੰਗਾ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੇਰੈ ਨਾਲਾ ॥੧॥

ਪੁਨ: ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਦੀਵ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੇ ਜਬ ਹਰੀ ਸਾਥ ਹੈ ਤੋ ਫੇਰ ਕਿਸਕਾ ਭੈ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੋ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਦਿਖਾਈ॥

ਸਾਸਨਾ ਤੇ ਬਾਲਕੁ ਗਮੁ ਨ ਕਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸੇ (ਬਾਲਕੁ) ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕਛੁ (ਗਮੁ) ਭੈ ਵਾ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪਰ ਪੀੜਤ ਹੂਆ ਸੁਣ ਕਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੀ ਮਾਤਾ ਆਵਤੀ ਭਈ॥

ਮਾਤਾ ਉਪਦੇਸੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪਿਆਰੇ ॥

ਮਾਤਾ ਆਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਛੋਡਹੁ ਜੀਉ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥

ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡ ਔ ਆਪਣੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਉਬਾਰੇ) ਬਚਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਕਹੈ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤੁ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੁ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡਾ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥੨॥

ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਛੋਡੋਂਗਾ ਗੁਰੂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਡਾ ਮਰਕਾ ਸਭਿ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥

ਸੰਡਾ ਅਮਰਕ ਦੋਨੋ ਪਾਂਧੇ ਸੁਕ੍ਰ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਥੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੇ ਪਤਿਾ ਹਿਰਨਕਸ਼ਪ ਕੇ ਪਾਸ (ਸਭਿ) ਸਭਾ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਆਪਿ ਵਿਗੜਿਆ ਸਭਿ ਚਾਟੜੇ ਵਿਗਾੜੇ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਆਪ ਵਿਗੜਿਆ ਹੀ ਥਾ ਔਰ ਸਭ ਚਾਟੜੇ ਭੀ ਵਿਗਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਲ ਹੈ ਰਾਮ ਥਲ ਹੈ ਰਾਮ ਸਭੀ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਸਟ ਸਭਾ ਮਹਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਪਕਾਇਆ ॥

ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਦੁਸਟ ਖੋਟਾ ਮੰਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਮਤਾ ਪਕਾਇ ਲੀਆ॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੋਇ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥੩॥

ਸਭ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਕਾ ਰਖਕੁ ਰਾਮ ਹੀ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥

ਹਾਥਿ ਖੜਗੁ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ਅਤਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥

ਹਾਥ ਮੈਂ (ਖੜਗੁ) ਤਲਵਾਰ ਲੈਕਰ ਅਤੀ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਦੌੜਿਆ॥

ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਕਹਾ ਤੁਝੁ ਲਏ ਉਬਾਰਿ ॥

ਅਬ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਕਹਾਂ ਹੈ ਜੋ (ਤੁਝੁ ਲਏ ਉਬਾਰਿ) ਤੇਰੀ ਰਖਜਾ ਕਰ ਲੇਵੇ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਭੈਆਨ ਰੂਪੁ ਨਿਕਸਿਆ ਥੰਮ੍ ਉਪਾੜਿ ॥

ਤਬ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਭੈਦਾਇਕ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਪਾੜਿ) ਦੋ ਫਾਕ ਕਰਕੇ (ਥੰਮਉ) ਥੰਮ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਸਤਾ ਭਜਾ॥

ਹਰਣਾਖਸੁ ਨਖੀ ਬਿਦਾਰਿਆ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਲੀਆ ਉਬਾਰਿ ॥੪॥

ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਨਖੋਂ ਕਰਕੇ ਬੇਧਨ ਕੀਆ ਔਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤਿ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੀਆ॥੪॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਰਿ ਜੀ ਆਪ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜਨ ਕੇ ਇਕੀਹ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਜਨ ਕੇ ਇਕੀ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ਵਾ ਇਕ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਨੇ ਹੀ ਸਮੂਹ ਜੋ ਸਰਨ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਮਾਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਵਿਖੁ ਰੂਪ ਸੰਕਲਪ ਭਾਵ ਮੰਦ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੫॥੧੦॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਦੇ ਜਾਪ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੰਤ (ਨਿਸਤਾਰੇ) ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੫॥੧੦॥੨੦॥

ਪੁਨਾ ਵਹੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਦੈਤ ਲਾਇ ਦਿਤੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਉ ਆਪੇ ਰਾਖਾ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਭਾਵ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਦੈਤ) ਵਿਰੋਧੀ ਪੁਰਸ ਵਾ ਕਾਮ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰ ਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਆਪੇ ਹੀ ਸੋ ਤੂੰ ਰਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ਤਿਨ ਮਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਭਗਤਾ ਕੀ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥

ਦੈਤ ਪੁਤ੍ਰੁ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਤਰਪਣੁ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਣੈ ਸਬਦੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਵਿਖੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਇਜਤ ਵਾ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਯਥਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਭਗਤੁ ਦੈਤ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਔਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਤਰਪਣ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਹਾ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਆ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਦੁਬਿਧਾ ਸਬਦੇ ਖੋਈ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਏਕ ਰਸ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਸਚੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਸੋਈ ॥੨॥

ਜੋ ਸਚਿ ਵਿਖੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨ ਕੇ ਮਨਿ ਵਿਖੇ ਸੋਈ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੂਰਖ ਦੁਬਿਧਾ ਪੜ੍ਹਹਿ ਮੂਲੁ ਨ ਪਛਾਣਹਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਦੁਬਿਧਾ ਵਿਚ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਮੋਲਕ ਜਨਮੁ ਬਿਜਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਹਿ ਦੁਸਟੁ ਦੈਤੁ ਚਿੜਾਇਆ ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਸੰਡਾ ਔ ਅਮਰਕ ਨੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਦੁਸਟ ਦੈਤ ਹਰਨਾਖਸ਼ (ਚੜਾਇਆ) ਖਿਜਾ ਦੀਆ ਥਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡੈ ਡਰੈ ਨ ਕਿਸੈ ਦਾ ਡਰਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਭਗਤੁ ਦੁਬਿਧਾ ਦ੍ਵੈਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਤਾ ਥਾ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰਿਨਾਮੁ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਥਾ ਔਰ ਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਡਰਾਇਆ ਡਰਤਾ ਥਾ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਰਾਖਾ ਦੈਤੈ ਕਾਲੁ ਨੇੜਾ ਆਇਆ ॥੪॥

ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਸਦੀਵ ਰਖਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਥਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਾ ਹੂਆ ਔ ਦੈਤ ਹਰਨਾਖਿਸ਼ ਕੇ (ਕਾਲੁ ਨੇੜਾ) ਮਰਨੇ ਕਾ ਜੋ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਜੀਕ ਆ ਗਿਆ ਥਾ॥੪॥

ਆਪਣੀ ਪੈਜ ਆਪੇ ਰਾਖੈ ਭਗਤਾਂ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਣੀ ਭਗਤਿ ਵਤਸਲਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਣੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਣਾਖਸੁ ਨਖੀ ਬਿਦਾਰਿਆ ਅੰਧੈ ਦਰ ਕੀ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਈ ॥੫॥੧੧॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਕੋ ਨਖੋਂ ਕਰ ਬੇਧਨ ਕੀਆ ਤਿਸ ਅੰਧੇ ਦੈਤ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਦਰ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਥੀ॥੫॥੧੧॥੨੧॥

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਤ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਗਿ ਲਾਇਣੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤਿਨ ਕੇ (ਪਗਿ) ਚਰਨੀ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਲਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੪

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਇਣੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭਜੁ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਨਾਮੁ ਨਰਾਇਣੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਵਜਲੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਤਰਾਇਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਭਜੁ) ਜੇ ਕਹੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਮੁਖ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਗਾਇਣੁ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਲੇ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰ ਰਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਲੇ॥੨॥

ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਿਆਨ ਸਰਿ ਨਾਇਣੁ ॥

ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਰ ਗਿਆਨ ਵਿਖੇ ਨਾਉਣਾ ਕਰੁ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਨਾਉਣ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਗਏ ਗਾਵਾਇਣੁ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਕਿਲਵਿਖ) ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਔ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੋ (ਗਵਾਇਣੁ) ਵਿਗਾੜਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਗਏ ਜਾਣ॥੩॥ ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਧਰਾਇਣੁ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ (ਧਰਾਇਣੁ) ਇਸਥਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੇਲਿ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਦਸਾਇਣੁ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੌ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹਾਂ॥੪॥੧॥

ਪੁਨਾ ਮਨਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਬੋਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਫਲ ਸਾ ਘਰੀ ॥

ਜੀਵ ਕੀ (ਸਾ) ਵਹੀ ਘੜੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਸਭਿ ਦੁਖ ਪਰਹਰੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਭਜੁ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੰਗਿ ਸਿੰਧੁ ਭਉ ਤਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜੁ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮੇਲ ਕਰੀਏ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰ (ਭਉ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਧਿਆਇ ਮਨਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀ ॥

ਜਗ ਜੀਵਨ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਨਾ ਔ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ॥

ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਪਰਹਰੀ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਟਾਨ ਤੇਰੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ॥੨॥ ਅਬ ਸੰਤ ਧੂਰੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਪਰੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮੁਖ ਉਪਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਇਸਨਾਨੁ ਕੀਓ ਅਠਸਠਿ ਸੁਰਸਰੀ ॥੩॥

ਤਿਸਨੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਆਦਿਕ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਜਾਣੋ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਪਾਪ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੇਤ ਤੀਰਥਾਦਿ ਕਰਨੇ ਕੀ ਇਕਾਖਜਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥੩॥

ਹਮ ਮੂਰਖ ਕਉ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਾਰਿਓ ਤਾਰਣ ਹਰੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਾਰਨ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ਜਪਮਾਲੀ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ (ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ) ਪੁੰਨ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਜੋ ਹੈ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਮਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਫੇਰਿ ਚਲੈ ਤੁਧੁ ਨਾਲੀ ॥੧॥

ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ਜਪ ਕਰਣੇ ਕੀ ਏਹੀ ਫੇਰਨਾਂ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਬਨਵਾਲੀ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੇਲਹੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤੂਟਿ ਗਈ ਮਾਇਆ ਜਮ ਜਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਬਨਵਾਲੀ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜਮ ਕੇ ਧਾਮ ਪਹੁੰਚਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਯਾ ਜਾਲੀ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇਵਾ ਘਾਲਿ ਜਿਨਿ ਘਾਲੀ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲੀ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਬਾਣੀ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਖੇ ਸੁਧ ਰਤੀ ਭਈ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਿ ਅਗਮ ਦਿਖਾਲੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਰਾ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਜ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਅਗਮਸਤਾ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਕਾਇਆ ਨਗਰ ਲਧਾ ਹਰਿ ਭਾਲੀ ॥੩॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਭਾਲੀ) ਢੂੰਢਕੇ (ਲਧਾ) ਲਭ ਲੀਆ ਵਾ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਪਿਤਾਵਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਾਰਹੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖ ਕਰ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੪॥੩॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਭਿ ਘਟ ਤੇਰੇ ਤੂ ਸਭਨਾ ਮਾਹਿ ॥

ਤੁਝ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥੧॥

ਸਭ ਸਰੀਰ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਭ ਵਿਖੇ ਬਯਾਪਕ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਾਪੁ ॥

ਹਉ ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹੀ ਤੂ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਾਪੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਮੇਰੇ (ਮਨਿ) ਪਯਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਸਭ ਤੇਰੈ ਵਸਿ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਮਰਥ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇਰੇ ਵਸ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਉ ਤੁਮ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਭਾਵੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੂੰ ਰਖਣਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਨੇੜੈ ਕੋਇ ਨ ਜਾਵੈ ॥੩॥

ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਵਿਘਨੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤੂ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਸਭ ਤੈ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ ॥੪॥੪॥

ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਅਕਾਸ ਔਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਦਾਸ ਤੈਨੂੰ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਜਾਣ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤੁ ਹਰਿ ਕੀ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ ਜਿਸੁ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ॥

ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਗੁਰਮਤਿ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਰਿ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਭਾਗੁ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੈਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੫

ਮਧੁਸੂਦਨੁ ਜਪੀਐ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਦੇਹੀ ਨਗਰਿ ਤਸਕਰ ਪੰਚ ਧਾਤੂ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਕਾਢੇ ਮਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਧੁਸੂਦਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨ ਧਰੀਏ ਦੇਹ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਓਰ (ਧਾਤੂ) ਧਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸੀਓਂ ਨੇ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਾ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਿਨ ਕਾਰਜ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਜਿਨਕਾ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਰਜ ਹਰੀ ਆਪ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਚੂਕੀ ਮੁਹਤਾਜੀ ਲੋਕਨ ਕੀ ਹਰਿ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਆ ਕਰਤਾਰਿ ॥੨॥

ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਦੀਨਤਾ ਕਰਨੀ ਤਿਨਕੀ ਚੂਕ ਗਈ ਹੈ॥ ਜਿਨ ਕਾ ਹਰੀ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਤਾ ਮਸੂਰਤਿ ਤਾਂ ਕਿਛੁ ਕੀਜੈ ਜੇ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਬਾਹਰਿ ॥

ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਤੌ ਕਰੀਏ ਜੇ ਕੁਛ ਹਰੀ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੋ ਹਰੀ ਅੰਤਰ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਕਰਤਬਜੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੋਈ ਭਲ ਹੋਸੀ ਹਰਿ ਧਿਆਵਹੁ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੩॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹੇ ਵੋਹੀ ਭਲਾ ਹੋਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ॥੩॥

ਹਰਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ਓਹੁ ਪੂਛਿ ਨ ਕਿਸੈ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਜੋ ਕਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕੇ ਬੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਸੇ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਧਿਆਈਐ ਜਿਨਿ ਮੇਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੪॥੧॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵੀਏ॥੪॥੧॥੫॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤੇ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸੁਆਮੀ ਜਿਨ ਜਪਿਆ ਗਤਿ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਹੁ ਸਾਧੂ ਹਮਕੋ ਮੇਲੀਏ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆਂ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸੁ ਦੇਖਿ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਤਿਨ ਕਉ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਵੈ ਔਰ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਵਿਖੈ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਵੋਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਜਪਿ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਜਗਤ ਪਿਤ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਕੀਜੈ ਪਨਿਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕਰੋਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋਂ ਹੇ (ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਣ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੁ ਹੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਪਿਤਾ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੋਕੋ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪਾਨੀਹਾਰੁ ਕਰੀਏ॥

ਤਿਨ ਮਤਿ ਊਤਮ ਤਿਨ ਪਤਿ ਊਤਮ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਹੇ (ਬਨਵਾਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਤੂੰ ਬਸਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਭੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਔਰ ਪਤਿ ਭੀ ਊਤਮ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਾਇ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਸਿਮਰਤ ਗਤਿ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਲਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਹੋਵੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਕਾਢੇ ਮਾਰੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ (ਦਰਗਹ) ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਸੋਭ ਨ ਪਾਵਹਿ ਤਿਨ ਨਕ ਕਾਟੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰੀ ॥੩॥

ਵਹੁ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ਼ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਸਿਰਜਨਹਾਰੀ) ਕਹਤ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਕ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਹੀਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਬੁਲਾਵੈ ਆਪੇ ਬੋਲੈ ਹਰਿ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚੇਤਨਸਤਾ ਦੇਕਰ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਨਿੰਰਕਾਰ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਔ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਿਸੁ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਸੋ ਤੁਧੁ ਮਿਲਸੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਏਹਿ ਜੰਤ ਵਿਚਾਰੀ ॥੪॥੨॥੬॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਮੇਲਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਵਿਚਾਰੀ ਬੁਧੀ ਕਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ॥੪॥੨॥੬॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਈ ਹਰਿ ਤੇਰੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਸੁਨਣੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਹੇ ਹਰੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ (ਹਰਿ) ਅਨੇਕ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੁਣਿਆ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਤਿਨ ਹਮ ਸ੍ਰੇਵਹ ਨਿਤ ਚਰਣੇ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਭੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਸਨਿਗਧ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਹਮ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸੇਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਤਰਣੇ ॥

ਅਨੇਕ ਅਸੰਖ ਨਾਮ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਨ ਜਾਹੀ ਜਿਹਵਾ ਇਤੁ ਗਨਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਣ ਹੇਤ ਤੈਨੂੰ ਧਜਾਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਜਾਤ ਨਾਮ ਹੈਂ ਇਸ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਗਿਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥

ਗੁਰਸਿਖ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਹਰਿ ਗਾਵਹੁ ਲੇ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਜਪਣੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਿਖ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਨ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕਉ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣੇ ਗੁਰ ਕੇਰਾ ਸੋ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ਹਰਿ ਸੁਖ ਘਣੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਹੇ ਹਰੀ (ਘਣੇ) ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਵੰਸੁ ਧੰਨੁ ਸੁ ਪਿਤਾ ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਤਾ ਜਿਨਿ ਜਨ ਜਣੇ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ (ਵੰਸੁ) ਕੁਲ ਭੀ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਤਾ ਔ ਮਾਤਾ ਭੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਇਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਹਰਿ ਜਨ ਬਣੇ ॥੩॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਗਿਰਾਸ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇ ਸੰਤ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ (ਬਣੇ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਵਿਚਿ ਭਗਤਾ ਹਰਿ ਧਰਣੇ ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਗਮ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਭੀ ਅਗਮ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਸੋ ਨਾਮ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਨਿ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਪਵਣੇ ॥੪॥੩॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਤਿ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ (ਪਾਇਆ) ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮਤਿ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਪਾਰ ਪਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੭॥

ਭਾਦੋਂ ਬਦੀ ਸਤੇਂ ਕੋ ਏਕ ਪਖੰਡੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਲ ਕੋ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਜਨਮ ਧਾਰੇਗਾ ਠਾਕੁਰੋਂ ਕਾ ਵਰਤ ਕਰੋ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਸੇ ਭੀ ਕਰਵਾਵੋ ਔਰ ਠਾਕਰੋਂ ਕਾ ਚਰਨਾਮ੍ਰਿਤੁ ਭੀ ਲੇਵਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੂਆ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੬

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਗਲੀ ਥੀਤਿ ਪਾਸਿ ਡਾਰਿ ਰਾਖੀ ॥
ਅਸਟਮ ਥੀਤਿ ਗੋਵਿੰਦ ਜਨਮਾ ਸੀ ॥੧॥

ਸਭ ਥਿਤੋਂ ਤੋ ਨਿਸਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਆਗ ਛੋਡੀਆਂ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸ਼ਟਮੀ ਤਿਥ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ (ਜਨਮਾ ਸੀ) ਜਨਮਾ ਥਾ॥੧॥

ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਨਰ ਕਰਤ ਕਚਰਾਇਣ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਨਾਰਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਨਰ (ਕਚਰਾਇਣ)[1] ਕਚ ਪੁਣੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਠਾਕਰੋਂ ਨੇ ਜਨਮੁ ਲੀਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਰਾਇਣ ਤੋ ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਪੰਜੀਰੁ ਖਵਾਇਓ ਚੋਰ ॥
ਓਹੁ ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ਰੇ ਸਾਕਤ ਢੋਰ ॥੨॥

ਪੰਜੀਰ ਬਨਾਕਰ (ਚੋਰ) ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ (ਖੁਵਾਇਓ) ਭੋਗ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਪਰਦਾ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ ਰੇ (ਸਾਕਤ) ਨਿਗੁਰੇ (ਢੋਰ) ਪਸੂ ਉਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਪਰਾਧ ਦੇਹਿ ਲੋਰੋਨੀ ॥
ਸੋ ਮੁਖੁ ਜਲਉ ਜਿਤੁ ਕਹਹਿ ਠਾਕੁਰੁ ਜੋਨੀ ॥੩॥

[1] ਕਚਰ, ਭਾਵ 'ਖੀਚ' ਵਿਚ ਸਾਲਗਰਾਮ ਰਖਕੇ ਜਨਮ ਕੇ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਾਰਾਇਣ ਜਨਮੇਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਸ਼ਟਮੀ ਕੋ ਏਕ ਖੀਰੇ ਕੇ ਆਵੰਤਰ ਸ੍ਰੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੋ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਠਾਕਰ ਕੋ ਲੋਰੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਲੀਏ ਜਾਣੋ॥ ਸੋ ਮੁਖ ਜਲ ਜਾਉ ਜਿਸ ਮੁਖਿ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇਂ ਆਪ ਕਾ ਕਿਆ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥੪॥੧॥

ਜਨਮ ਕੇ ਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਮਰ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸਮ੍ਰਥੁ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਊਠਤ ਸੁਖੀਆ ਬੈਠਤ ਸੁਖੀਆ ॥
ਭਉ ਨਹੀ ਲਾਗੈ ਜਾਂ ਐਸੇ ਬੁਝੀਆ ॥੧॥

ਜਬ ਐਸੀ ਸਮਝ ਹੁਈ ਤਬ ਊਠਤਾ ਔਰ ਬੈਠਤਾ ਹੂਆ ਸੁਖੀਆ ਹੂਆ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਾ ਏਕੁ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਰਛਕ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਦੇਹ ਧਾਰੀਓਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕੁ ਹੈਂ॥

ਸੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਗਿ ਅਚਿੰਤਾ ॥
ਜਹਾ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਵਰਤੰਤਾ ॥੨॥

ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇਕਰ ਸੋਵਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨ: ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਭੀ ਅਚਿੰਤਾ ਹੋਕੇ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਐਸਾ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੀ (ਵਰਤੰਤਾ) ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਘਰਿ ਸੁਖਿ ਵਸਿਆ ਬਾਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਮੇਰਾ (ਘਰਿ) ਰਿਦਾ ਭੀ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ (ਵਸਿਆ) ਗੁਣੋ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਜ ਸੁਖ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ (ਮੰਤ੍ਰੁ) ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥੩॥੨॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਨੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਥਾ ਕਿ ਗੋਸਾਈਂ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਅਲਾਹ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕਿਸਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਿਸਚਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਮਤਿ ਪਰ ਹੈ ਯਾ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਮਤ ਪਰ ਤਿਨ ਕੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਐਸੇ ਉਤਰੁ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਵਰਤ ਨ ਰਹਉ ਨ ਮਹ ਰਮਦਾਨਾ ॥
ਤਿਸੁ ਸੇਵੀ ਜੋ ਰਖੈ ਨਿਦਾਨਾ ॥੧॥

ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਬ੍ਰਤੋਂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾ (ਰਮਦਾਨਾ) ਰਮਜਾਨ ਰੋਜਿਓਂ ਕੇ ਮਾਹ ਮਹੀਨੇ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਰਖਕ ਹੈ ਤਿਸੁਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਏਕੁ ਗੁਸਾਈ ਅਲਹੁ ਮੇਰਾ ॥
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਦੁਹਾਂ ਨੇਬੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਲਾਹ ਔਰ ਗੁਸਾਈ ਮੇਰਾ ਵਹੁ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਨੋ ਕਾ (ਨੇਬੇਰਾ) ਨਿਜਾਉਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਉ ਨ ਤੀਰਥ ਪੂਜਾ ॥

ਨਾ ਤੋ ਕਾਬੇ ਹਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਨਾ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਏਕੋ ਸੇਵੀ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥੨॥

ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੂਜਾ ਕਰਉ ਨ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਉ ॥

ਨਾ ਤੋ ਪਥਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਾਨ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾ ਨਿਮਾਜ ਕੋ (ਗੁਜਾਰਉ) ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਲੇ ਰਿਦੈ ਨਮਸਕਾਰਉ ॥੩॥

ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਨਾ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨ ਮੁਸਲਮਾਨ ॥

ਅਲਹ ਰਾਮ ਕੇ ਪਿੰਡੁ ਪਰਾਨ ॥੪॥

ਨਾ ਤੋ ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈਂ ਅਲਹ ਰਾਮ ਕੇ ਤਾਂਈ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਮਾਨਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਇਹੁ ਕੀਆ ਵਖਾਨਾ ॥

ਗੁਰ ਪੀਰ ਮਿਲਿ ਖੁਦਿ ਖਸਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥੫॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਏਹੁ ਵਖਜਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਗੁਰ ਪੀਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਖਸਮ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੫॥੩॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਚਲੋ ਸਿਕਾਰ ਖੇਲ ਆਵੇਂ ਸਿਕਾਰ ਕਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦਸ ਮਿਰਗੀ ਸਹਜੇ ਬੰਧਿ ਆਨੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦਸੋਂ (ਮਿਰਗੀ) ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਬਾਂਧ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਹੈਨ॥

ਪਾਂਚ ਮਿਰਗ ਬੇਧੇ ਸਿਵ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥੧॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਪਾਂਚ ਮ੍ਰਿਗ (ਸਿਵ ਕੀ) ਬਾਨੀ ਕਲਜਾਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਬਾਣੋ ਕਰਕੇ ਭੇਦਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਲੇ ਚੜਿਓ ਸਿਕਾਰ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਪਕਰੇ ਬਿਨੁ ਘੋਰ ਹਥੀਆਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਲੈਕਰ ਜਬ ਸਿਕਾਰ ਚੜੇ ਤਬ ਬਿਨਾਂ ਹੀ (ਘੋਰ) ਹਥੀਆਰ ਘੋੜੇ ਅਰ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵਾਹਿਜ ਸਮਾਜ ਬਿਨਾਂ ਵਾ ਬਿਨਾਂ (ਘੋਰ) ਕਠਨ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਮ੍ਰਿਗ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਖੇਰ ਬਿਰਤਿ ਬਾਹਰਿ ਆਇਓ ਧਾਇ ॥

ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰ ਕੋ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਮਨੁ ਅੰਤਰ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਅਹੇਰਾ ਪਾਇਓ ਘਰ ਕੈ ਗਾਂਇ ॥੨॥

(ਘਰ ਕੈ ਗਾਂਇ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਸਿਕਾਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਮ੍ਰਿਗ ਪਕਰੇ ਘਰਿ ਆਣੇ ਹਾਟਿ ॥

ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗ ਪਕੜ ਕੇ ਔਂ ਮੋੜਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਣੇ ਥੇ॥

ਚੁਖ ਚੁਖ ਲੇ ਗਏ ਬਾਂਢੇ ਬਾਟਿ ॥੩॥

ਸੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਜੋ ਪਹਿਲੇ (ਬਾਂਢੇ) ਵਿਛੋੜੇ ਹੂਏ ਥੇ ਓਪਰੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਵਿਸਿਓਂ ਕੋ ਰੱਤੀ ਰੱਤੀ ਬਾਂਟ ਕਰ ਲੈ ਗਏ ਯਥਾ ਕਾਮ ਕੋ ਵਸਤੁ ਵੀਚਾਰੁ ਲੋਭ ਕੋ ਸੰਤੋਖੁ ਮੋਹ ਕੋ ਵਿਵੇਕ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧੀਰਜ ਕਰੋਧ ਕੋ ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ॥੩॥

ਏਹੁ ਅਹੇਰਾ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਕੈ ਘਰਿ ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ॥੪॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹ (ਅਹੇਰਾ) ਸਿਕਾਰ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਮਨੇ ਵਸਤੁ ਵੀਚਾਰਾਦਿ ਸ਼ੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਾਮਾਦ ਵੰਡ ਵੰਡ ਕੇ ਦਾਨੁ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਅਸਟ ਪਹਿਰ ਕੇਵਲ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਬਸਿਆ ਹੈ॥੪॥੪॥ ਸਾਕਤ ਸੇ ਅਲਾਭਤਾ ਔਰ ਉਸ ਕੀ ਕਠੋਰਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੇ ਸਉ ਲੋਚਿ ਲੋਚਿ ਖਾਵਾਇਆ ॥

ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਵੇਰ ਸਾਕਤ ਕੋ ਚਾਹ ਕਰ ਕੇ ਖਵਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ ਵਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਲੋਭ ਭੀ ਦੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੀਤਿ ਨ ਆਇਆ ॥੧॥

ਤੌ ਭੀ ਸਾਕਤ ਕੇ ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਲੇਹੁ ਮਤੇ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਵਹੁ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪਰਮਗਤ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਪਾਥਰ ਕਉ ਬਹੁ ਨੀਰੁ ਪਵਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਥਰ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਜਲ ਵਿਖੇ ਪਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਹ ਭੀਗੈ ਅਧਿਕ ਸੂਕਾਇਆ ॥੨॥

ਵਹੁ ਅੰਤਰ ਸੇ ਭੀਗਤਾ ਨਹੀਂ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰਕੇ ਜਲ ਮੇਂ ਸੇ ਸੁਕਾ ਹੂਆ ਹੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਕਤ ਸਤਿਸੰਗ ਵਿਖੇ ਰਹਿਕੇ ਭੀ ਕਠੋਰ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੭

ਖਟੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੂਰਖੈ ਸੁਨਾਇਆ ॥

ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਚਾਹੇ ਮੂਰਖ ਕੋ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਸੁਨਾਇਆ ॥

ਜੈਸੇ ਦਹ ਦਿਸ ਪਵਨੁ ਝੁਲਾਇਆ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਪਵਨ ਝੂਲਤਾ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਕ ਤਰਫ ਸੇ ਆਯਾ ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ ਕੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਇਸੀ ਤਰਹਿ ਸਾਕਤ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਿਥਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਕਣ ਖਲਹਾਨੁ ਜੈਸੇ ਗਾਹਨ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਨਾਂ (ਕਣ) ਅਨਾਜ ਦੇ (ਖਲਹਾਨੁ) ਖਲਵਾੜੇ ਕੋ ਗਾਹਿਆ ਹੋਯਾ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ॥

ਤਿਉ ਸਾਕਤ ਤੇ ਕੋ ਨ ਬਰਾਸਾਇਆ ॥੪॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਕਤ ਸੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ ਨੇ (ਬਰਾਸਾਇਆ) ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥

ਤਿਤ ਹੀ ਲਾਗਾ ਜਿਤੁ ਕੋ ਲਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਤਰਫ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵਕੋ ਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਬਣਤ ਬਣਾਇਆ ॥੫॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਐਸਾ ਹੀ (ਬਣਤ) ਬਜੋਤ ਬਣਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥੫॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨਿ ਰਚਿਓ ਸਰੀਰ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਹਿ ਉਪਾਏ ਤਿਸ ਕਉ ਪੀਰ ॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੋ ਜੀਵਾਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਲਨ ਕਾ ਫਿਕਰ ਭੀ ਤਿਸੀਕੋ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ਜੀਅ ਕੈ ਕਾਮ ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਜਾ ਕੀ ਸਦ ਛਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨ ਜੋਗ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਜੀਅ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਅਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਜਿਸਕੀ ਸਦੀਵ ਓਟ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਆਰਾਧਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਏਹੀ ਉਤਮ ਰੀਤਿ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਬਿਨਸੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥੨॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬਿਪਰੀਤਿ ਭਾਵਨਾ (ਬਿਨਸੀ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਮੀਤ ਹੀਤ ਧਨੁ ਨਹ ਪਾਰਣਾ ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਮੇਰੇ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥੩॥

ਮਿਤ੍ਰ ਹਿਤੂ ਔ ਧਨ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਕਾ (ਪਾਰਣਾ) ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਮੇਰਾ ਨਰਾਇਣ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥

ਏਕ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਜਾਣੀ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਕੇ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਾ ਜਾਣੇ॥੪॥੬॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਗੈ ਦਯੁ ਪਾਛੈ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਮਧਿ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸਾਇਣ ॥੧॥

(ਆਗੈ) ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਔ (ਪਾਛੈ) ਭੂਤਕਾਲ ਮੈਂ ਔਰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਨਰਾਇਣ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੈ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਉਣ ॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਗ੍ਰਿਹ ਭਉਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ (ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਉਣ) ਸਗਨ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਾ ਜੋਤਿਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ਚੌਦਾਂ ਭੌਣ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਔ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਕਾ ਘਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਕਰਨ ਸੁਣਿ ਜੀਵੇ ॥

ਜੀਭਾ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਔਰ ਕਾਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਅਮਰ ਥਿਰੁ ਥੀਵੇ ॥੨॥

ਪ੍ਰਭੂ ਅਮਰ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਮਨੁ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਵਜੇ ਦਰਬਾਰੇ ॥੩॥

(ਦਰਬਾਰੇ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ (ਵਜੈ) ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਲੀਏ ਮਿਲਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤਿ ਆਏ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੋਟਿ ਮਨੋਰਥ ਆਵਹਿ ਹਾਥ ॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਕਰੋੜੋਂ ਹੀ ਮਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਸਿਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੈ ਸੰਗੀ ਪਾਂਥ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਮਾਰਗ ਵਿਖੇ ਸੰਗੀ ਔ (ਪਾਂਥ) ਰਖਕ ਵਾ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕੋ ਜਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੰਗਾ ਜਲੁ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ॥

ਜੋ ਸਿਮਰੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਵੈ ਪੀਵਤ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਹੁਆ ਵਹੀ ਪਾਪ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਕੋ ਗੰਗਾ ਜਲ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਤਾਕੀ ਮੋਖ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਪੀਵਤ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਵਿਖੇ ਭ੍ਰਮਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਜਾ ਜਾਪ ਤਾਪ ਇਸਨਾਨ ॥

ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਤਪਸਜਾ ਕਰਨੀ ਪੁਨ: ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਤਿਨੋਂ ਹੀ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਭਏ ਨਿਹਕਾਮ ॥੨॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਕਾਮ) ਵਾਸਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਾਜ ਮਾਲ ਸਾਦਨ ਦਰਬਾਰ ॥

ਰਾਜ ਔ ਮਾਲ (ਸਾਦਨ) ਭੋਜਨੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਔਰ ਜੋ ਦਰਬਾਰ ਲਾਉਣੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਆਚਾਰ ॥੩॥

ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਆਚਾਰ) ਕਰਤਬ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਇਹੁ ਕੀਆ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਿਥਿਆ ਸਭ ਛਾਰੁ ॥੪॥੮॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠੇ ਔਰ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੪॥੮॥

ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ) ਨੇ ਪੰਜ ਸੌ ੫੦੦ ਰੁਪਯਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਦੇਣਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਦਹੀਂ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਜ਼ਹਿਰ ਭਾਵ ਬਿਖ ਦਿਵਾਈ ਥੀ ਅਰੁ ਉਨਕੀ ਰਖਯਾ ਹੁਈ ਥੀ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਬਦੁ ਹੁਆ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਲੇਪੁ ਨ ਲਾਗੋ ਤਿਲ ਕਾ ਮੂਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਉਸ ਜਹਰ ਕਾ (ਲੇਪੁ) ਅਸਰ (ਮੂਲਿ) ਮੁਢੋਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਦੁਸਟੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਮੂਆ ਹੋਇ ਕੈ ਸੂਲ ॥੧॥

ਵਹੁ ਦੁਸਟ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੂਲ ਹੋ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਰਾਖੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਆਪਿ ॥

ਪਾਪੀ ਮੂਆ ਗੁਰ ਪਰਤਾਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਆਪ (ਰਾਖੇ) ਰਖਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਪਾਪੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥

ਅਪਣਾ ਖਸਮੁ ਜਨਿ ਆਪਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਅਪਨੇ ਖਸਮੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਆਪ ਧਿਆਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਆਣਾ ਪਾਪੀ ਓਹੁ ਆਪਿ ਪਚਾਇਆ ॥੨॥

ਵਹੁ ਇਆਣਾ ਮੂਰਖੁ ਪਾਪੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਦੁਖੀ ਕਰਕੇ (ਪਚਾਇਆ) ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕਾ ਰਖਵਾਲਾ ॥

(ਪ੍ਰਭ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਆਪਣੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਸਦੀਵ (ਰਖਵਾਲਾ) ਰਖਕ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਮਾਥਾ ਈਹਾਂ ਊਹਾ ਕਾਲਾ ॥੩॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਾਲਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੀ ਪਰਮੇਸਰਿ ਸੁਣੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਲਈ॥

ਮਲੇਛੁ ਪਾਪੀ ਪਚਿਆ ਭਇਆ ਨਿਰਾਸੁ ॥੪॥੯॥

ਵਹੁ ਮਲੇਛ ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਵਾਲਾ ਪਾਪੀ ਖਿਡਾਵਾ ਸੂਲ ਦੁਖ ਸੇ ਜਲ ਕਰ ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੪॥੯॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਖੂਬੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥

ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਦੁਨੀ ਗੁਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ (ਖੂਬੁ) ਚੰਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚੰਗਾ ਹੈ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਵਿਖੇ (ਦੁਨੀ) ਮਾਇਆ ਕਾ ਗੁਮਾਨੁ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਨਗਜ ਤੇਰੇ ਬੰਦੇ ਦੀਦਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ॥

(ਹੇ ਅਪਾਰੁ) ਬੇਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਜੋ ਦਰਸਨੁ ਹੈ ਸੋ (ਨਗਜ) ਸੁਧੁ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੮

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਦੁਨੀਆ ਛਾਰੁ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਅਚਰਜੁ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੇਰੇ ਕਦਮ ਸਲਾਹ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨ: ਤੇਰੇ (ਕਦਮ) ਚਰਨ (ਸਲਾਹ) ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ॥

ਗਨੀਵ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥੨॥

ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਸੁਭ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਵਾਲੀ ਵਾ ਵੱਡੀ ਹੈ॥੨॥

ਨੀਧਰਿਆ ਧਰ ਪਨਹ ਖੁਦਾਇ ॥

ਹੇ ਨਿਰਾਸਰਿਓਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ (ਖੁਦਾਇ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ (ਪਨਹ) ਓਟ ਲਈ ਹੈ॥

ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜੁ ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਧਿਆਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ (ਨਿਵਾਜ) ਬਡਾਈ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਖੁਦਿ ਖਸਮ ਮਿਹਰਵਾਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਹੋ॥

ਅਲਹੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਦਿਲ ਜੀਅ ਪਰਾਨ ॥੪॥੧੦॥

ਹੇ (ਅਲਹੁ) ਅਲਖ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ (ਦਿਲ) ਹਿਰਦੇ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਾ ਬਿਸਰੇ॥੪॥੧੦॥ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਚ ਪਦਾਰਥੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਚਾ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਵਾ ਗਿਆਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲੈਣਾ ਕਰੋ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਭਾਣਾ ਸਤਿ ਕਰਿ ਸਹਹੁ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਕੋ ਸਤ ਮਾਨ ਕਰ ਸਹਾਰਨਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਕੁਛ ਤਰਕ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਜੀਵਤ ਜੀਵਤ ਜੀਵਤ ਰਹਹੁ ॥

ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਨਿਤ ਉਠਿ ਪੀਵਹੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਕਹਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਣ ਕਰ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਰਹੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਾਇਨ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਕਰ ਪੀਵਨਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਕੇ ਆਨੰਦੁ ਲੇਹੁ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਇਕ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰੁ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਤੋ ਕੇਵਲ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਉਧਾਰਿ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ ॥੨॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਬਦ ਮੈਂ ਜੋ ਹਮਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਵਾਕਜ ਬੋਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਬੇਦੁ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਹੈ॥੨॥੧੧॥ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਰਬ ਫਲ ਪਾਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਮਿਟਾਏ ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲੁ ਤਿਸਨੇ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥

ਪੂਰਬਿ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਹੋਵੈ ਉਧਾਰੁ ॥

ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਦੁਆਰ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਚਰਣ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਲਿਆਣ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਧੂਰਿ ਬਾਛਹਿ ਸਭਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵਾ ॥੩॥

ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਇੰਦ੍ਰਾਦਕ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਦੇਵਤਾ ਔ (ਨਰ) ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਸੋ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਉਧਰਿਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥੪॥੧੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਜਹਾਨੁ) ਸੰਸਾਰਿ ਉਧਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਿਤਨੇ ਭਗਤ ਜਨ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਉਧਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥

ਇਹ ਸਬਦੁ ਸੁਲਹੀ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕਉ ਕੰਠਿ ਲਗਾਵੈ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਣੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕੰਠ ਵਿਖੇ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਦੇਤਾ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਗ੍ਰਭ ਅਗਨਿ ਵਿਖੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਪੀ ਤੇ ਰਾਖੇ ਨਾਰਾਇਣ ॥

ਪਾਪੀ ਕੀ ਗਤਿ ਕਤਹੂ ਨਾਹੀ ਪਾਪੀ ਪਚਿਆ ਆਪ ਕਮਾਇਣ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਪੀ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਪਾਪੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤਬ ਕਰ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਦਾਸ ਰਾਮ ਜੀਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਦਾਸ ਕੀ ਰਾਮ ਜੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਹੋਈ ਬਿਪਰੀਤਿ ॥੨॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਉਲਟੀ ਰੀਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਲਹੀ ਕੁਮੌਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਅਪਣਾ ਬਿਰਦੁ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਭਗਤੀ ਪਿਆਰ (ਬਿਰਦੁ) ਧਰਮੁ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੋਖੀ ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਅਰੁ ਦੋਖੀ ਨੇ ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸਾ ਖੋਟਾ ਕਰਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਖੋਟਾ ਉਸਕੋ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਇ ਨ ਜਾਈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਕਰ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੪॥੧੩॥ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀਧਰ ਮੋਹਨ ਸਗਲ ਉਪਾਵਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲਛਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੋਹਨ ਸਰਬ ਕੇ ਉਤਪਿਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਪੁਨ: ਜੋ ਨਿੰਰਕਾਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡਿ ਕਰਹਿ ਅਨ ਸੇਵਾ ਕਵਨ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਮਾਤਾ ॥੧॥

ਐਸਾ ਪ੍ਰਭੁ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਜੋ ਔਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ ਸੇ ਵਿਖੇ ਉਤਮ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਵਿਖੇ ਰਸ ਤੁਛ ਹੈਂ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ਤੂ ਗੋਵਿਦ ਭਾਜੁ ॥

ਅਵਰ ਉਪਾਵ ਸਗਲ ਮੈ ਦੇਖੇ ਜੋ ਚਿਤਵੀਐ ਤਿਤੁ ਬਿਗਰਸਿ ਕਾਜੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਉਪਾਉ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸਭ ਦੇਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਚਿਤਵਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਮੋਖ ਰੂਪ ਕਾਜ ਬਿਗਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਠਾਕੁਰੁ ਛੋਡਿ ਦਾਸੀ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਅਗਿਆਨਾ ॥

ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਮਾਯਾ ਦਾਸੀ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿੰਦਹਿ ਨਿਗੁਰੇ ਪਸੂ ਸਮਾਨਾ ॥੨॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਨਮੁਖ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਸੂ ਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਗਜਾਤ ਹੈਂ ਯਥਾ "ਆਵਨ ਆਏ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਿ ਬਿਨ ਬੂਝੇ ਪਸੁ ਢੋਰ"॥੨॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਾਕਤ ਕਹਤੇ ਮੇਰਾ ॥

ਜੀਉ ਅਰ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰਿ ਸਭ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਕਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੩੯

ਅਹੰਬੁਧਿ ਦੁਰਮਤਿ ਹੈ ਮੈਲੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥੩॥

(ਅਹੰ) ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਨ ਦੁਰਮਤੀ ਨਿਗੁਰਜੋਂ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੇਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹੋਮ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਸਭਿ ਸੰਜਮ ਤਟਿ ਤੀਰਥਿ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਹੋਮ ਔਰ ਜਗ ਜਪ ਤਪ ਔਰ ਸਭ ਸੰਜਮ ਪੁਨ: ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਤਟ ਪਰ ਰਹਣੇ ਸੇ ਭੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨ ਹੂਆ॥

ਮਿਟਿਆ ਆਪੁ ਪਏ ਸਰਣਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਜਗਤੁ ਤਰਾਇਆ ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਤਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਨ ਮਹਿ ਪੇਖਿਓ ਤ੍ਰਿਣ ਮਹਿ ਪੇਖਿਓ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪੇਖਿਓ ਉਦਾਸਾਏ ॥

ਬਨ ਮੈਂ ਦੇਖਜੋ (ਤ੍ਰਿਣਿ) ਘਾਸ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਖਜੋ ਗ੍ਰਹਣ ਔਰ ਤਯਾਗ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਖਜੋ ਵਾ ਗ੍ਰਸਤੀ ਵਾ ਤਯਾਗੀ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖਜੋ ਹੈ॥

ਦੰਡਧਾਰ ਜਟਧਾਰੈ ਪੇਖਿਓ ਵਰਤ ਨੇਮ ਤੀਰਥਾਏ ॥੧॥

ਦੰਡ ਧਾਰੀ ਪੁਨ: ਜਟਾ ਧਾਰੀਓਂ ਔਰ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮ ਔਰ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਖਜੋ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਪੇਖਿਓ ਮਨ ਮਾਏਂ ॥

ਊਭ ਪਇਆਲ ਸਰਬ ਮਹਿ ਪੂਰਨ ਰਸਿ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੀ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜਬ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਤ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣ ਗਾਏ ਤਬ (ਊਭ) ਅਕਾਸ ਔਰ (ਪਇਆਲ) ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਪੁਨ: ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੀ ਦੇਖਾ॥

ਜੋਗ ਭੇਖ ਸੰਨਿਆਸੈ ਪੇਖਿਓ ਜਤਿ ਜੰਗਮ ਕਾਪੜਾਏ ॥

ਪੁਨ: ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਆਦਿ ਭੇਖੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜਤੀ ਅਰੁ ਸੰਗਮੋਂ ਅਰ ਕਾਪੜੀ ਪੰਥ ਮੈਂ ਭੀ ਬਯਾਪਕ ਹੈ॥

ਤਪੀ ਤਪੀਸੁਰ ਮੁਨਿ ਮਹਿ ਪੇਖਿਓ ਨਟ ਨਾਟਿਕ ਨਿਰਤਾਏ ॥੨॥

ਤਪਸ੍ਵੀਓਂ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰੋਂ ਔਰ (ਨਟ) ਬਾਜੀਗਰ ਔ (ਨਾਟਿਕ) ਤਮਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਦਾਰੀ ਆਦਿਕ ਔਰ (ਨਿਰਤਾਏ) ਨਿਰਤਕਾਰੀਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਪੇਖਿਜੋ ਹੈ॥੨॥

ਚਹੁ ਮਹਿ ਪੇਖਿਓ ਖਟ ਮਹਿ ਪੇਖਿਓ ਦਸ ਅਸਟੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਾਏ ॥

ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਮੈਂ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਅਠਾਰੋਂ ਪੁਰਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਸਤਾਈ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਪੇਖਿਜੋ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਿਲਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਖਾਨਹਿ ਤਉ ਕਿਸ ਤੇ ਕਹਉ ਦੁਰਾਏ ॥੩॥

ਸਭੀ ਮਿਲ ਕਰ ਏਕੋ ਏਹੀ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਤੋ ਕਿਸ ਪਾਸੋਂ ਲੁਕਾਕੇ ਕਹਾਂ॥੧॥

ਅਗਹ ਅਗਹ ਬੇਅੰਤ ਸੁਆਮੀ ਨਹ ਕੀਮ ਕੀਮ ਕੀਮਾਏ ॥

(ਅਗਹ ਅਗਹ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਕੀਮਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਜਿਹ ਘਟਿ ਪਰਗਟੀਆਏ ॥੪॥੨॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹੋਇ ਆਏ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੫॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਕਟਿ ਬੁਝੈ ਸੋ ਬੁਰਾ ਕਿਉ ਕਰੈ ॥

ਜੋ ਨਿਕਟ ਜਾਣ ਲੇਵੇ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ (ਕਿਉ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰੈ ਭਾਵ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਸੰਚੈ ਨਿਤ ਡਰਤਾ ਫਿਰੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਿਸ਼ਜੋਂ ਕਾ ਸੰਚੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਪਦਾਰਥ ਸੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਡਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਬੀ ਨਿਰਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੈ ਨਿਕਟੇ ਅਰੁ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋ ਸਮੀਪ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਜੇ ਕਹੇ ਭੇਦ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭ ਮੋਹੀ ਮਾਇਆ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਮੋਹਤ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ॥੧॥

ਨੇੜੈ ਨੇੜੈ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭੇਦੁ ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਲਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਕਟ ਹੈ ਨਿਕਟ ਹੈ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਖਦਾ ਹੈ॥

ਨਿਕਟਿ ਨ ਦੇਖੈ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹਿ ਜਾਇ ॥

ਦਰਬੁ ਹਿਰੈ ਮਿਥਿਆ ਕਰਿ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਸੋ ਪਰਾਏ ਘਰ ਵਿਖੇ ਭਾਵ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਰਮਨ ਕਰਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦਰਬ ਕੋ ਚੁਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਪਈ ਠਗਉਰੀ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨਿਆ ॥੨॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਠਗੌਰੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਭਰਮ ਵਿਖੇ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਿਕਟਿ ਨ ਜਾਨੈ ਬੋਲੈ ਕੂੜੁ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਮੂਠਾ ਹੈ ਮੂੜੁ ॥

ਜੌ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੌ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ (ਮੂੜ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਕਰ ਠਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਤੁ ਦਿਸੰਤਰਿ ਜਾਇ ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥੩॥

ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਦਿਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਢੂੰਢਣੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਕਾ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਲਿਲਾਟ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਲਿਲਾਟ) ਮਾਥੇ ਪੁਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਰਮੁ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਪਾਟ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜੜਤਾ ਵਾ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਟੇ ਸੋਇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਆਵੈ ਨ ਜਾਵੈ ਕੋਇ ॥੪॥੩॥੧੬॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਨੇ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਸਦੀਵ ਨਿਕਟ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੋਈ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੯॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਸੁ ਕਉਨੁ ਮਾਰੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕੀ ਤੂੰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਨ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਤਾ॥

ਸਭ ਤੁਝ ਹੀ ਅੰਤਰਿ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰੈ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਅੰਤਰ ਭੂਤ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਉਪਾਵ ਚਿਤਵਤ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥

ਕਰੋੜੋਂ ਹੀ ਉਪਾਵ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੋਚਤਾ ਹੈ॥

ਸੋ ਹੋਵੈ ਜਿ ਕਰੈ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ (ਚੋਜ ਵਿਡਾਣੀ) ਅਚਰਜ ਕੌਤਕ ਵਾਲੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਹੁ ਰਾਖਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਤੇਰੈ ਦਰਵਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਦੋ ਵੇਰ ਰਖ੍ਯਕ ਪਦ ਕਹਣੇ ਸੇ ਅਤੀ ਆਰਤਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੀਘ੍ਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹਾਂ ਔਰ ਤੇਰੇ (ਦਰਵਾਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹਾਂ॥

ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਨਿਰਭਉ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਭਉ ਦੂਰਿ ਕੀਆ ਏਕੁ ਪਰਾਤਾ ॥

ਤਿਸਨੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭਯ ਦੂਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪਰਾਤਾ) ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਫੁਨਿ ਹੋਇ ॥

ਮਾਰੈ ਨ ਰਾਖੈ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕੁਛ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਯਾ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥ ਅਬ ਅਸੀ ਅਪਣੇ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਤੂ ਸੋਚਹਿ ਮਾਣਸ ਬਾਣਿ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਮਨੁਖ ਸੁਭਾਵ ਕਰ ਕਿਆ ਸੋਚਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖੁ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਬਡਾ ਚਤੁਰੁ ਹੈ॥

ਏਕ ਟੇਕ ਏਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਕਰੁ॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਵਹੁ (ਸਿਰਜਣ ਹਾਰੁ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੇ ਰਚਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੦

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਸਭਿ ਕਾਜ ਸਵਾਰਿ ॥

ਕਰਤਾਰ ਜਿਸਦੇ ਉਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਜ ਆਪ ਸਵਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਰਾਖਾ ਏਕੋ ਸੋਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਪੜਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕੋਇ ॥੪॥੪॥੧੭॥

ਔ ਤਿਸ ਕਾ ਰਖਜਕ ਸੋਈ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੋ ਕੋਈ (ਅਪੜਿ) ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੧੭॥

ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਜੀ ਤੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਹੋਵੈ ਬਾਹਰਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇਕਰ ਤੇਰੀ ਆਗਜਾਂ ਸੇ ਕਛੁ ਬਾਹਰ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕਛੁ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ॥

ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਵਿਸਰੈ ਨਰਹਰਿ ॥

ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇਕਰ ਹੇ (ਨਰਹਰਿ) ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਰ ਜਾਵੇ॥

ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਦੂਜਾ ਭਾਏ ॥
ਕਿਆ ਕੜੀਐ ਜਾਂ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ ॥੧॥

ਤੌਂ ਝੂਰਨਾ ਕਰੀਏ ਜੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੋ ਜਾਵੈ ਕਯਾ ਝੁਰੀਏ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਸਮਾਏ) ਬਜਾਪਕ ਜਾਣ ਲੀਆ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਕੜੇ ਕੜਿ ਪਚਿਆ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਖਪਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਝੁਰ ਝੁਰ ਕਰ ਜਲ ਰਹਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਭ੍ਰਮਾਯਾ ਹੂਆ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਖਪਾ ਹੈ॥

ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਦੂਜਾ ਕਰਤਾ ॥
ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਅਨਿਆਇ ਕੋ ਮਰਤਾ ॥

ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇਕਰ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਕਰਤਾ ਹੋਵੈ ਪੁਨ: ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇ ਕਰ ਕੋਈ ਅਨਜਾਇ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੋਵੈ॥

ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਨਾਹੀ ॥
ਕਿਆ ਕੜੀਐ ਜਾਂ ਭਰਪੂਰਿ ਸਮਾਹੀ ॥੨॥

ਤੌਂ ਝੂਰਨਾ ਕਰੀਏ ਜੇਕਰ ਹੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਨਜਾਣ ਹੋਵੈ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਝੁਰੀਏ ਜੋ ਤੂੰ ਏਕ ਰਸ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ਧਿਙਾਣੈ ॥
ਤਉ ਕੜੀਐ ਜੇ ਭੂਲਿ ਰੰਞਾਣੈ ॥

ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀ ਹੋਤਾ ਹੋ ਪੁਨਾ: ਤੌਂ ਝੂਰੀਏ ਜੇਕਰ ਭੁਲ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦਬਾਵੇ ਵਾ ਦੁਖਾਵੇ॥

ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਜੋ ਹੋਇ ਸਭੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਆ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਬ ਕਾੜਾ ਛੋਡਿ ਅਚਿੰਤ ਹਮ ਸੋਤੇ ॥੩॥

ਤਬ ਝੂਰਨਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪੁਨ: ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਹਮ ਸੋਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਤੂਹੈ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂਹੀ ਸਭਕਾ (ਠਾਕੁਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਕਰਹਿ ਨਿਬੇਰਾ ॥

ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਨਿਬੇਰਾ) ਨਜਾਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਤੀਆ ਨਾਸਤਿ ਇਕੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਏਕ ਤੂਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਰਾਖਹੁ ਪੈਜ ਨਾਨਕ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੫॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਰਖੋ॥੪॥੫॥੧੮॥

ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਨਿਸਫਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਬਾਜੇ ਕੈਸੋ ਨਿਰਤਿਕਾਰੀ ॥

ਬਿਨੁ ਕੰਠੈ ਕੈਸੇ ਗਾਵਨਹਾਰੀ ॥

(ਬਿਨੁ ਬਾਜੇ) ਸਾਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕੈਸੇ ਪੁਨ: ਕੰਠ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਾਵਨ ਹਾਰੀ ਕੈਸੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥

ਜੀਲ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਬਜੈ ਰਬਾਬ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਬਿਰਥੇ ਸਭਿ ਕਾਜ ॥੧॥

(ਜੀਲ) ਰਬਾਬ ਕੀ ਏਕ ਤਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਬਾਬ ਕੈਸੇ ਬਜੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਾਜਤਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕਾਰਜ ਬਯੋਹਾਰ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕਹਹੁ ਕੋ ਤਰਿਆ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈਸੇ ਪਾਰਿ ਪਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮਾਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹੋ ਕੌਨ ਤਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ॥ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕਿਸਤਰਾਂ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੜਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਕਹਾ ਕੋ ਬਕਤਾ ॥

ਬਿਨੁ ਸ੍ਰਵਨਾ ਕਹਾ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ॥

ਬਿਨਾਂ ਜਿਹਬਾ ਕੇ ਕੋਈ ਕਹਾਂ ਬੋਲ ਸਕਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੋਂ ਕੇ ਕੋਈ ਕਹਾਂ ਸੁਨ ਸਕਤਾ ਹੈ?

ਬਿਨੁ ਨੇਤ੍ਰਾ ਕਹਾ ਕੋ ਪੇਖੈ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਰੁ ਕਹੀ ਨ ਲੇਖੈ ॥੨॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਦੇਖ ਸਕਤਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਕੋਈ ਭੀ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਸ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੰਮ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਬਿਦਿਆ ਕਹਾ ਕੋਈ ਪੰਡਿਤ ॥

ਬਿਨੁ ਅਮਰੈ ਕੈਸੇ ਰਾਜ ਮੰਡਿਤ ॥

ਵਿਦਜਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਪੰਡਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਹੁਕਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਕੈਸੇ ਭੂਖਤ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ?

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਹਾ ਮਨੁ ਠਹਰਾਨਾ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਗਜਾਤ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁ ਕਹਾਂ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਵਾ ਸਰਗੁਣ ਕੀ ਗਯਾਤ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ ਐਸੇ ਹੀ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਬੌਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਬੈਰਾਗ ਕਹਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਬਿਨੁ ਹਉ ਤਿਆਗਿ ਕਹਾ ਕੋਊ ਤਿਆਗੀ ॥

ਬਿਨਾਂ ਬੈਰਾਗ ਸੇ ਕਹਾਂ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹੰਤਾ ਕੇ ਤਿਆਗੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹਾਂ ਕੋਈ ਤਿਆਗੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ?

ਬਿਨੁ ਬਸਿ ਪੰਚ ਕਹਾ ਮਨ ਚੂਰੇ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਦ ਸਦ ਹੀ ਝੂਰੇ ॥੪॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚੋਂ ਕੇ ਬਸ ਹੂਏ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਕਹਾਂ ਚੂਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਬਾਣੀ ਕਰ ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਝੂਰੇਗਾ॥੪॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਕੈਸੇ ਗਿਆਨੁ ॥

ਬਿਨੁ ਪੇਖੇ ਕਹੁ ਕੈਸੋ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਜਾਨੁ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਦੇਖੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਹੋ ਧਜਾਨੁ ਕੈਸੇ ਲਗ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਭੈ ਕਥਨੀ ਸਰਬ ਬਿਕਾਰ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥੫॥੬॥੧੯॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨੀ ਕਥਨੀ ਹੈ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਹਾਂ ਹੈ? ॥੫॥੬॥੧੯॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਰੋਗ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਮਾਨੁਖ ਕਉ ਦੀਨਾ ॥

ਕਾਮ ਰੋਗਿ ਮੈਗਲੁ ਬਸਿ ਲੀਨਾ ॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ ਕਾਮ ਰੋਗ ਨੇ ਹਸਤੀ ਕੋ ਬਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਰੋਗਿ ਪਚਿ ਮੁਏ ਪਤੰਗਾ ॥

ਨਾਦ ਰੋਗਿ ਖਪਿ ਗਏ ਕੁਰੰਗਾ ॥੧॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਰੋਗ ਕਰ ਪਤੰਗ ਜਲ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸੀਤਰਾਂ ਸੁੰਦਰ ਵਾਜੇ ਦੀ ਅਵਾਜ ਉਪਰ ਮ੍ਰਿਗ ਮੋਹਤ ਹੋ ਕਰ ਖਪ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸੋ ਰੋਗੀ ॥

ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੋਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਰੋਗੀ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਰੋਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੋਗੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੋਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਜਿਹਵਾ ਰੋਗਿ ਮੀਨੁ ਗ੍ਰਸਿਆਨੋ ॥

ਬਾਸਨ ਰੋਗਿ ਭਵਰੁ ਬਿਨਸਾਨੋ ॥

ਜਿਹਬਾ ਕੇ ਰੋਗ ਨੇ ਮਛ ਕੋ ਜਲ ਮੈਂ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ॥ ਸੁਗੰਧਤਾ ਦੇ ਰੋਗ ਸੇ ਭਵਰਾ ਨਸਟ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਹੇਤ ਰੋਗ ਕਾ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਵਾ (ਹੇਤ) ਮੋਹ ਕਾ ਰੋਗ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਰੋਗ ਮਹਿ ਬਧੇ ਬਿਕਾਰਾ ॥੨॥

ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੋਗੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਬਧਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਗੁਣ ਰੋਗ ਰੂਪੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਵਿਕਾਰ ਬਧਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਪੀਛੇ ਕਾਇਓਂ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕਹਾ ਅਬ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਗੇ ਮਰਤਾ ਰੋਗੇ ਜਨਮੈ ॥

ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਰੋਗੇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਭਰਮੈ ॥

ਪੁਨ: ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਵਿਖੇ ਭਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੧

ਰੋਗ ਬੰਧ ਰਹਨੁ ਰਤੀ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਰ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੈ ਵਹੁ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਥਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਰੋਗੁ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਵੈ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗੁ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਜਿਸੁ ਕੀਨੀ ਦਇਆ ॥

ਬਾਹ ਪਕੜਿ ਰੋਗਹੁ ਕਢਿ ਲਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਾਂਹ ਪਕੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਰੋਗ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤੂਟੇ ਬੰਧਨ ਸਾਧਸੰਗੁ ਪਾਇਆ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਰੋਗੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੪॥੭॥੨੦॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਤੂਟ ਜਾਤੇ ਭਏ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗੁ ਮਿਟਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੭॥੨੦॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵਨ ਕਾ ਫਲੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਭਿ ਦੁਖ ਭੰਜ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈਂ ਤਾਂ ਅਤਜੰਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖ (ਭੰਜ) ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਕਬਹਿ ਨ ਝੂਰੀ ॥੧॥

ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਮਨ ਕੀ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆ ਜਾਵੈ ਤਾਂ ਜੀਵ ਕਬੀ ਝੂਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਤਰਿ ਰਾਮ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਆਇ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਓ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਅੰਤਰ ਰਾਮਰਾਇ ਆਨ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਰੀਤੀ ਕਰ ਪਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਖੇ ਹਮਾਰਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਰਬ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥
ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਕਾਜਾ ॥

ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਕਾ ਰਾਜਾ ਵਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆ ਜਾਵੈ ਤਾਂ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ ॥
ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥

ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤੌ ਚਿਤ ਕੋ (ਰੰਗਿ ਗੁਲਾਲ) ਸਘਨ ਅਨੰਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਪੁਰਸ ਸਦਾ (ਨਿਹਾਲ) ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਦ ਧਨਵੰਤਾ ॥
ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਦ ਨਿਭਰੰਤਾ ॥

ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੇ ਤੋ ਸਦੀਵ ਧਨਾਢ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੇ ਤੌ ਉਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦੈ ਰੂਪੀ (ਸਦਨਿ) ਘਰੁ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੇ ॥
ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਚੂਕੀ ਕਾਣੇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਖੁਸੀਆਂ ਕੋ (ਮਾਣੈ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤੌ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਕਨੌਡ ਉਠ ਗਈ ਜਾਣੋ॥੩॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ॥
ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤੋ ਪਰਮੇਸਰ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੀ ਜਾਣੋ ਜੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤੋ ਜੀਵ ਕੋ ਅਫੁਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੀ ਜਾਣੋ॥

ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਸਦ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਤਾ ॥
ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਨਾਨਕ ਭਗਵੰਤਾ ॥੪॥੮॥੨੧॥

ਜਿਸ ਕੇ ਚਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਭਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨੁ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਨ ਗਿਆ ਹੈ॥੪॥੮॥੨੧॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਬਾਪੁ ਹਮਾਰਾ ਸਦ ਚਰੰਜੀਵੀ ॥
ਭਾਈ ਹਮਾਰੇ ਸਦ ਹੀ ਜੀਵੀ ॥

ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸਰ (ਸਦ) ਬਡਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਔਰ ਚਿਰ ਜੀਵੀ ਹੈ॥ ਭਾਈ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਸਦੀਵ ਅਮਰ ਹੈਂ॥

ਮੀਤ ਹਮਾਰੇ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥
ਕੁਟੰਬੁ ਹਮਾਰਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੀ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਅਬਿਨਾਸੀ) ਨਾਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤਖ ਕੁਟੰਬੁ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਕੁਟੰਬੁ ਭੀ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਸਭਹਿ ਸੁਹੇਲੇ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪਿਤਾ ਸੰਗਿ ਮੇਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋਂ ਹਮਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੌ ਹਮਾਰੇ ਸਨਬੰਧੀ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਏ ਹਾਂ॥

ਮੰਦਰ ਮੇਰੇ ਸਭ ਤੇ ਊਚੇ ॥

ਦੇਸ ਮੇਰੇ ਬੇਅੰਤ ਅਪੂਛੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਮੰਦਰ ਸਭ ਸੇ ਉਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੇਰੇ (ਦੇਸ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਮਤੋਂ ਵਾਲੇ ਔਰੁ (ਅਪੂਛੇ) ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਰਾਜੁ ਹਮਾਰਾ ਸਦ ਹੀ ਨਿਹਚਲੁ ॥

ਮਾਲੁ ਹਮਾਰਾ ਅਖੂਟੁ ਅਬੇਚਲੁ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਸਦੀਵ ਅਚਲ ਰੂਪ ਹੈ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਰੂਪੀ ਹਮਾਰਾ ਮਾਲੁ (ਅਖੂਟੁ) ਅਤੋਟ ਔ ਅਬਚਲ ਹੈ॥੨॥

ਸੋਭਾ ਮੇਰੀ ਸਭ ਜੁਗ ਅੰਤਰਿ ॥

ਬਾਜ ਹਮਾਰੀ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ॥

ਸੋਭਾ ਮੇਰੀ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ (ਬਾਜ) ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹਮਾਰੀ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਵਿਖੇ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭੇਦਤਾ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਕੀਰਤਿ ਹਮਰੀ ਘਰਿ ਘਰਿ ਹੋਈ ॥

ਭਗਤਿ ਹਮਾਰੀ ਸਭਨੀ ਲੋਈ ॥੩॥

ਕੀਰਤੀ ਹਮਾਰੀ ਵਰਤਮਾਨ ਘਰ ਘਰ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਭਗਤੀ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਲੋਕੋ ਮੈਂ ਜਾਣੀ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਪਿਤਾ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਮਾਝ ॥

ਪਿਤਾ ਪੂਤ ਰਲਿ ਕੀਨੀ ਸਾਂਝ ॥

ਹਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਅਬ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਰਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸਾਂਝ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਮਾਣੋ ਸੇ ਅਭੇਦਤਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਉ ਪਿਤਾ ਪਤੀਨੇ ॥

ਪਿਤਾ ਪੂਤ ਏਕੈ ਰੰਗਿ ਲੀਨੇ ॥੪॥੯॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਿਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀਆਇ ਗਏ ਪਿਤਾ ਈਸਰ ਔਰ ਪੁਤ੍ਰ ਜੀਵ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਨਿਰਉਪਾਧ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਏਕਤਾ ਸਮਝੀ ਹੈ॥੪॥੯॥੨੨॥ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤੇ ॥

ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਤੁਮ੍ ਬਖਸਾਤੇ ॥

ਹੇ ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਖ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਹੇ ਸਮਰਥ ਦਾਤੇ ਹਮ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਬਖਸਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ॥

ਜਿਸੁ ਪਾਪੀ ਕਉ ਮਿਲੈ ਨ ਢੋਈ ॥

ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਾਂ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਾਪੀ ਕੋ ਕਿਤੇ ਭੀ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਆ ਜਾਵੇ ਤੌ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨਾਇ ॥
ਸਭ ਫਲ ਪਾਏ ਗੁਰੂ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਗੁਰੂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਮਨਿ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿਗੁਰ ਆਦੇਸੁ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਦੇਸੁ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ ਮਨ ਔ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਸਭੀ ਤੇਰਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ (ਦੇਸੁ) ਇੰਦ੍ਰੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਚੂਕਾ ਪੜਦਾ ਤਾਂ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ॥
ਖਸਮੁ ਤੂਹੈ ਸਭਨਾ ਕੇ ਰਾਇਆ ॥੨॥

ਜਬ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਉਠ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਯਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਾਡੋਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਦਾ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੂਕੇ ਕਾਸਟ ਹਰਿਆ ॥
ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਥਲ ਸਿਰਿ ਸਰਿਆ ॥

ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਤਾਂ ਕਾਠ ਵਤ ਸੂਕੇ ਹੂਏ ਰਿਦਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਹਰੇ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਜੋ ਥਲ ਕੇ ਸਮਾਨ ਉਚਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ (ਸਾਰਿਆ) ਸਰਬ ਓਰਤੇ ਨਦੀ ਵਗਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ॥
ਚਿੰਤ ਗਈ ਲਗਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਏ ॥੩॥

ਜੌ (ਤਿਸ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਯਾ ਤੌ ਸਭ ਫਲ ਧਰਮ ਅਰਥਾਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੨

ਹਰਾਮਖੋਰ ਨਿਰਗੁਣ ਕਉ ਤੂਠਾ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਮਨਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵੂਠਾ ॥

ਮੁਝ ਕ੍ਰਿਤਿਘਨ ਔਰ ਨਿਰਗੁਨ ਊਪਰ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਇਆ ਹੈ ਜਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਵਿਖੇ ਬਰਸਾ ਤੌ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲਾ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦੇਖਿ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ॥੪॥੧੦॥੨੩॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮਰੇ ਪੁਰ ਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥੨੩॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਭੇਦ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਸਚਾ ਸਾਜੁ ॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੇ ਆਗੇ ਦੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਭ (ਸਾਜੁ) ਬਣਾਉ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਭਸ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਭਸ ਕੋ ਬਖਸ਼ਸ਼ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਜੈਸਾ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੇਵ ॥
ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਸੁ ਲਾਗਾ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੇਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵਾਲਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥੁ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥
ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਈ ਹੈ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਤਾਣੁ ਨਿਤਾਣੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਘਰਿ ਦੀਬਾਣੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਨਿਤਾਣੇ ਕਾ ਤਾਣੁ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਘਰ ਔਰ ਦੀਵਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਮੇਰਾ ਰਹਿਣੇ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਔਰ (ਦੀਬਾਣੁ) ਦਰਬਾਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਤਸਾਹ ਕੀ ਜਗਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਇਆ ॥
ਪ੍ਰਗਟੁ ਮਾਰਗੁ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਦਿਖਲਾਇਆ ॥੩॥

ਮੈਂ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਾ (ਮਾਰਗੁ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਸੁ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ ॥
ਜਿਨਿ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਸੁ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮਾਦਿ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ॥ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਸੰਤਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਸੋਧੇ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਨਾਹੀ ਭੇਦ ॥੪॥੧੧॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਸੋਧ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਏਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਔ ਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥੧੧॥੨੪॥ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਮਨੁ ਪਰਗਟੁ ਭਇਆ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਪਾਪੁ ਤਨ ਤੇ ਗਇਆ ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਣੇ ਕਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਪਾਪ ਨਿਕਸ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਸਗਲ ਪੁਰਬਾਇਆ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਅਠਸਠਿ ਮਜਨਾਇਆ ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਲੈਣੇ ਸੇ ਸਮੂਹ ਪੂਰਬੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਜਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੀਰਥੁ ਹਮਰਾ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹੀ ਤਤ ਗਿਆਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਪਰਾਨਾ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਅਤਿ ਮੂੜ ਸੁਗਿਆਨਾ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਲੈਨੇ ਕਰ ਦੁਖ ਪਲਾਇ ਕਰ ਦੂਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਸੇ ਪੁਰਸ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਪਰਗਟਿ ਉਜੀਆਰਾ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਛੁਟੇ ਜੰਜਾਰਾ ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਗਟ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਕਰ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਜੰਜਾਲ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਦਰਗਹ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਜਮ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਜੀਵ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕਹੈ ਸਾਬਾਸਿ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੀ ਸਾਚੀ ਰਾਸਿ ॥੩॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਬਾਸੀ ਕਹਤਾ ਹੈ॥ ਹਮਾਰੀ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਚੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਿਓ ਇਹੁ ਸਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਮਨ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਹ ਸਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਨੀ ਔਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਕਰਨਾ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰੇ ਨਾਮ ਪੁਨਹਚਾਰ ॥
ਅਵਰਿ ਕਰਮ ਲੋਕਹ ਪਤੀਆਰ ॥੪॥੧੨॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਪੁਨਹ ਚਰਨ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਪਤੀਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥੨੫॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਤਾ ਕਉ ਲਖ ਬਾਰ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਤਾ ਕਉ ਵਾਰਿ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਲਾਖੋਂ ਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ ਪੁਨਹ ਇਹ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਿਮਰਨਿ ਤਾ ਕੈ ਮਿਟਹਿ ਸੰਤਾਪ ॥
ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ਨ ਵਿਆਪਹਿ ਤਾਪ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਅਨੇਕ ਸੰਤਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦੀਵ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੋ ਹੀਰਾ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ॥
ਜਾਸੁ ਜਪਤ ਪੂਰਨ ਸਭਿ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਰਮਲ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਹੀਰਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸਰਬ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ਢਹੈ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੀਤਲੁ ਮਨਿ ਗਹੈ ॥

ਜਿਸ ਵਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕਾ (ਡੇਰਾ) ਅਗਜਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਿਸਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣ ਕਰ ਮਨੁ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪਕੜਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਭਗਤ ਜਾ ਕੇ ਚਰਨ ਪੂਜਾਰੀ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨਹਾਰੀ ॥੨॥

ਅਨੇਕ ਭਗਤ ਜਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਪੂਜਾਰੀ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਊਣੇ ਸੁਭਰ ਭਰਿਆ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਸੂਕੇ ਕੀਨੇ ਹਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਊਣਿਓਂ ਭਾਵ ਗੁਨਹੀਨੋ ਕੋ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਲਬਾਲਬ ਕਰ ਭਰਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਸੂਕੇ) ਗੁਣ ਰਹਿਤ ਹਿਸਦੇ ਕੋ (ਹਰਿਆ) ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਕਰਿਆ ਹੈ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਦੀਨੋ ਥਾਨੁ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਨਿਮਾਣੇ ਕਉ ਦੀਨੋ ਮਾਨੁ ॥੩॥

ਜਿਸਨੇ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਨਿਥਾਵੇਂ ਕੋ ਸਥਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਜਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਮਾਨ ਹੀਨ ਪੁਰਸ ਕੋ ਆਦਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੩

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਾ ॥
ਸੋ ਜਾਪੈ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਵਹੀ ਏਕ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੋਈ ਜਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਤਾ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਦਇਆਰੁ ॥੪॥੧੩॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਿਆਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਧਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੩॥੨੬॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੋਹਿ ਦੁਹਾਗਨਿ ਆਪਿ ਸੀਗਾਰੀ ॥
ਰੂਪ ਰੰਗ ਦੇ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰੀ ॥

ਮੈਨੂੰ (ਦੁਹਾਗਨਿ) ਛੁਟੜ ਨੂੰ ਆਪ (ਸੀਗਾਰੀ) ਸੁਭ ਗੁਣ ਦੀਏ ਹੈਂ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮਨ ਕੀ ਸਫਾਈ ਔਰ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮੀ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸਵਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਟਿਓ ਦੂਖੁ ਅਰੁ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪ ॥
ਗੁਰ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੧॥

ਵਿਛੋੜੇ ਕਾ ਦੁਖ ਔਰ ਦੁਖ ਜਨ ਸੰਤਾਪ ਮੇਰਾ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਖੀ ਸਹੇਰੀ ਮੇਰੈ ਗ੍ਰਸਤਿ ਅਨੰਦ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭੇਟੇ ਮੋਹਿ ਕੰਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਖੀ ਸਹੇਰੀ) ਹੇ ਪਯਾਰੀ ਸਖੀ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੈਨੂੰ (ਗ੍ਰਸਤਿ) ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੰਤ ਮੈਨੂੰ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਤਪਤਿ ਬੁਝੀ ਪੂਰਨ ਸਭ ਆਸਾ ॥
ਮਿਟੇ ਅੰਧੇਰ ਭਏ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਬ੍ਰਿਹੇ ਤਪਤ ਬੁਝ ਗਈ ਔ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ ਅਗਯਾਨ ਅੰਧੇਰ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਅਚਰਜ ਬਿਸਮਾਦ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਪਰਸਾਦ ॥੨॥

ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ ਅਸਚਰਜ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਤੇ ਪੁਨ: (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ (ਪਰਸਾਦਿ) ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਗੋਪਾਲ ॥
ਤਾ ਕੈ ਦਰਸਨਿ ਸਦਾ ਨਿਹਾਲ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਗੋਪਾਲ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਔਰ ਜੀਵ ਸਦੀਵ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਗੁਣਾ ਤਾ ਕੈ ਬਹੁਤੁ ਨਿਧਾਨ ॥
ਜਾ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਓ ਨਾਮੁ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸਮੂਹ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਤਾਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾ ਕਉ ਭੇਟਿਓ ਠਾਕੁਰੁ ਅਪਨਾ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭ ਭਾਏ ॥
ਤਾ ਕੀ ਰੇਨੁ ਬਿਰਲਾ ਕੋ ਪਾਏ ॥੪॥੧੪॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਜਨ) ਦਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ (ਰੇਨੁ) ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥੪॥੧੪॥੨੭॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਚਿਤਵਤ ਪਾਪ ਨ ਆਲਕੁ ਆਵੈ ॥
ਬੇਸੁਆ ਭਜਤ ਕਿਛੁ ਨਹ ਸਰਮਾਵੈ ॥

ਜੀਵ ਪਾਪ ਕਰਮ ਚਿਤਵਤੇ ਕੌ ਆਲਸੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਪੁਨਹ ਬੇਸ੍ਵਾ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰਤਾ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ ਭੀ ਕਛੁ ਸਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਰੋ ਦਿਨਸੁ ਮਜੂਰੀ ਕਰੈ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਵੇਲਾ ਬਜਰ ਸਿਰਿ ਪਰੈ ॥੧॥

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮਜਦੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਰੂਪ ਵਾ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮਾਨੋ ਬਜਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਲਗਿ ਭੂਲੋ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ਭੁਲਾਵਣਹਾਰੈ ਰਾਚਿ ਰਹਿਆ ਬਿਰਥਾ ਬਿਉਹਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਭੁਲਾਵਨਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਇਆ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਬਜਰਥ ਧੰਧਿਓਂ ਮੇਂ ਰਚਿ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੇਖਤ ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਬਿਹਾਇ ॥
ਗੜਬੜ ਕਰੈ ਕਉਡੀ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਯਾ ਕਾ ਅਨੰਦ (ਬਿਹਾਇ) ਤਜਾਗ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫਿਰ ਭੀ ਮਾਯਾ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੌਲੇ ਝਗੜੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧ ਬਿਉਹਾਰ ਬੰਧ ਮਨੁ ਧਾਵੈ ॥
ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਨ ਜੀਅ ਮਹਿ ਆਵੈ ॥੨॥

ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਬਿਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਰਣੇ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਤ ਕਰਤ ਇਵ ਹੀ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਾਰਜ ਮਾਇਆ ॥

ਜੀਵ ਨੇ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧੰਧੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੁਖ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥
ਤੜਫਿ ਮੂਆ ਜਿਉ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮੀਨਾ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕ ਮੈਂ ਮਨ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਇਨ ਬਿਸਯੋਂ ਕੇ ਬਯੋਗ ਮੇਂ ਤੜਫ ਤੜਫ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਛੀ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਕੇ ਰਾਖੇ ਹੋਇ ਹਰਿ ਆਪਿ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਹਰੀ ਆਪ ਰਖਕ ਹੋਏ ਹੈਂ ਵਹ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਸਦੀਵ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧੫॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗੁ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੧੫॥੨੮॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਪਣੀ ਦਇਆ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਜਿਸਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚ ਸਬਦੁ ਹਿਰਦੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਮਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜੀਅ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਜਪਹੁ ਨਿਤ ਭਾਈ ਤਾਰਿ ਲਏ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਜਪਣਾ ਕਰੋ ਤੁਮਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਹਰਿ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਸੇ ਜਨ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਮਾਨੁ) ਆਦਰੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਆਗੈ ਮਿਲੈ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥੨॥

ਸੁਖ ਰੂਪ ਔ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਪੁਨ: ਅਨੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਿਥਾਵੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜੁਗਹ ਜੁਗੰਤਰਿ ਇਹੁ ਤਤੁ ਸਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਣੁ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਏਹ ਸਾਰ ਕਾ ਭੀ ਸਾਰ ਹੈ ਕਜਾ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਸਾਚਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਨਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੪

ਜਿਸੁ ਲੜਿ ਲਾਇ ਲਏ ਸੋ ਲਾਗੈ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗੈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪਣੇ ਪਲੇ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਯਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਜਾਗ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਜਾਗ ਕਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਭਗਤਨ ਕਾ ਆਪਿ ॥
ਅਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਆਪੇ ਜਾਪਿ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਆਪ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਰਖਕ ਹੈਂ॥ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਆਪ ਹੀ (ਜਾਪਿ) ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਤੇਰੈ ਹਾਥਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਦ ਹੀ ਸਾਥਿ ॥੪॥੧੬॥੨੯॥

ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ (ਹਾਥਿ) ਹਥ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬਸ ਬਰਤੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਸਦੀਵ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈਂ॥੧੬॥੨੯॥ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਆਵੈ ਕਾਮੀ ॥

ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਤੋ ਏਕ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਰਵਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੈ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰੋਮਾਂਚ ਹੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਨਾਮ ਦਾਨ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਮੇਰੈ ਭੰਡਾਰ ॥
ਅਗਮ ਅਮੋਲਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰ ਵਿਖੇ ਰਤਨ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਂਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਔਰ ਬੇਕੀਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰੇ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਨਿਹਚਲ ਧਨੀ ॥
ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਭ ਮਹਿ ਬਨੀ ॥

ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਅਚਲ ਧਨੀ ਹੈ ਵਾ (ਨਿਹਚਲ ਧਨੀ) ਅਚਲ ਧਨੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਸਰਬ ਫਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਪੂਰਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਵਾ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਪੂਰਾ ਸਾਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਵਾ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ ਹਮ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਮਨ ਕਾ ਸੁਆਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਭੋਜਨ ਅਰ ਭਾਉ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਭੀ ਨਾਮੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਅਨਹਦ ਪੂਰੇ ਨਾਦ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਏਕ ਰਸਨਾਦ ਪੂਰੀ ਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਸਿਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਉ ਨਿਧੀ ਪਾ ਲਈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥

ਧਨਵੰਤੇ ਸੇਈ ਪਰਧਾਨ ॥
ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੈ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ॥੪॥੧੭॥੩੦॥

ਧਨਵਾਨ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਨਾਮਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੧੭॥੩੦॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਤੂਹੈ ਮੇਰਾ ਮਾਤਾ ॥
ਤੂ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤਾ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰਹੀ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਤੁਲ ਹੋ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਜੀਉ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨੋ ਕੋ ਸੁਖ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਹਉ ਦਾਸੁ ਤੇਰਾ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਕੋ ਮੇਰਾ ॥੧॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਰਖਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਿ ॥
ਤੁਮ੍ਰੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਉ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਇਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਔਰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰ ਲੇ ਮੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਸੇ ਐਸਾ ਕਜਾ ਅਧਕ ਲਾਭ ਤੁਮਨੇ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਤੇਰੇ ਜੰਤ ਤੂ ਬਜਾਵਨਹਾਰਾ ॥
ਹਮ ਤੇਰੇ ਭਿਖਾਰੀ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਹਮ ਤੇਰੇ (ਜੰਤ) ਬਜੰਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰ ਸਮਗਰ ਜੀਵ ਵਿਵਹਾਰਾਦਿਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਹ ਹਮ ਆਪਕੇ (ਭੇਖਾਰੀ) ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਾਤਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਮਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਤਉ ਪਰਸਾਦਿ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣੇ ॥
ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਤੁਮਹਿ ਸਮਾਣੇ ॥੨॥

ਤੁਮਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ (ਘਟ ਘਟ) ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਵਿਖੇ ਤੁਮ ਹੀ ਬਜਾਪਕ ਜਾਨੇ ਹੋ॥੨॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਤੁਮਰੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਦਇਆ ਤੇ ਹੋਇ ਦਰਦ ਬਿਨਾਸੁ ॥
ਤੁਮਰੀ ਮਇਆ ਤੇ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੁ ॥੩॥

ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰਿ ਜਾਉ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਜਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੇਵ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਉਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਹੈ ਔਰ ਸੇਵਾ ਭੀ ਜਿਨਕੀ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨ ਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਨਿਤ ਤੇਰੇ ॥੪॥੧੮॥੩੧॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਤੇਰੇ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰ॥ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੇ ਜਿਸਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਯਾ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੮॥੩੧॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਜਾ ਕਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਾ ਕਉ ਜੋਹਾਰੁ ॥

ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਜਿਸਕਾ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦੀਵ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਜਾ ਕਾ ਥਾਨ ॥
ਕੋਟਿ ਅਘਾ ਮਿਟਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥੧॥

ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ (ਥਾਨ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਾ ਕਉ ਮੇਲੈ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ (ਸਦਾ ਸੁਖੁ) ਅਚੁਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸੁਖ ਕਾ ਕਬੀ ਅਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਵਹੁ ਅਨੰਦ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੇ ਕਰਤਬ ਲਖੇ ਨ ਜਾਹਿ ॥
ਜਾ ਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ਸਭ ਘਟ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕਰਤਬਜ ਕਿਸੀ ਸੇ ਜਾਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਪੁਨਹ ਜਿਸਕਾ ਭਰਵਾਸਾ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਆ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਭਗਤ ਅਰਾਧਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨਹੀ ਭੰਡਾਰ ॥
ਖਿਨ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਭੰਡਾਰ ਹੈਂ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਬਨਾ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਢਾਹ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਜਾ ਤੇ ਭੇਖਾਰੀ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭੇਖਾਰੀ ਸੇ ਰਾਜਾ ਬਨਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥
ਸਿਰਿ ਪਾਤਿਸਾਹਾ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਕੋਈ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਭ ਪਾਤਸਾਹੋਂ ਊਪਰ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਕੀ ਓਟ ਤਿਸੈ ਕੀ ਆਸਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੫

ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਹਮਰਾ ਤਿਸ ਹੀ ਪਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮਨ ਵਿਖੇ ਆਸਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਦੁਖ ਔਰ ਸੁਖ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਰਾਖਿ ਲੀਨੋ ਸਭੁ ਜਨ ਕਾ ਪੜਦਾ ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਾ ॥੪॥੧੯॥੩੨॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾਸ ਕਾ ਪੜਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਰਖ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੯॥੩੨॥

ਕਿਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਸਨਬੰਧੀ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕਰ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮਿਥਜਾ ਰੂਪ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਸਹਿਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੋਵਨਹਾਰੀ ਰੋਜੁ ਬਨਾਇਆ ॥

ਬਲਨ ਬਰਤਨ ਕਉ ਸਨਬੰਧੁ ਚਿਤਿ ਆਇਆ ॥

ਰੋਵਨ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ (ਰੋਜੁ) ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਹੀ ਵਾ ਰੋਣਾ ਹੀ ਬਣਾ ਛੋਡਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੋਰ ਬਾਤ ਕਛੁ ਨਹੀ (ਬਲਨ) ਵਾਲੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕੀਜ ਲੈਣੀ॥ ਪੁਨਾ ਔਰ ਬਰਤਨ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਖ ਯਾਦ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਸਨਬੰਧ ਚਿਤ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਨਬੰਧੀ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਤੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਰੋਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੂਝਿ ਬੈਰਾਗੁ ਕਰੇ ਜੇ ਕੋਇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਫਿਰਿ ਸੋਗੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬੁਝ ਕੇ ਵਾ ਮਰਨਾ ਸਚਾ ਸਮਝ ਕੇ ਕੋਈ (ਬੈਰਾਗੁ) ਰੁਦਨ ਕਰੇ ਤੌ ਪਹੁਰੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਅਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਬਿਖਿਆ ਕਾ ਸਭੁ ਧੰਧੁ ਪਸਾਰੁ ॥

ਵਿਰਲੈ ਕੀਨੋ ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਧੰਧਾ ਬਿਸਜੋਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ਰਹੀ ਬਿਆਪਿ ॥

ਜੋ ਲਪਟਾਨੋ ਤਿਸੁ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪ ॥

ਇਹ ਤ੍ਰਿਗੁਨੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਬਿਆਪਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਿਖੇ ਜੋ ਜੀਵ ਲੰਪਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਸੰਤਪਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥

ਨਾਮ ਨਿਧਾਨੁ ਬਡਭਾਗੀ ਪਾਏ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰਪੰਚ ਕੇ ਮਿਥਜਾਪਣੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈ॥

ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਸਿਉ ਜੋ ਮਨੁ ਰੀਝਾਵੈ ॥

ਸ੍ਵਾਂਗਿ ਉਤਾਰਿਐ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਵੈ ॥

ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਕੋ ਸ੍ਵਾਂਗ ਵਿਖੇ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਕੇ ਸ੍ਵਾਂਗ ਉਤਾਰਿਆ ਹੋਆ ਫਿਰੁ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਘ ਕੀ ਛਾਇਆ ਜੈਸੇ ਬਰਤਨਹਾਰ ॥

ਤੈਸੋ ਪਰਪੰਚੁ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ॥੩॥

(ਮੇਘ) ਬਾਦਲ ਕੀ ਛਾਯਾ ਮੈਂ ਬਰਤਨ ਹਾਰ ਕੋ ਜੈਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਘ ਵਤ ਏਹ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਅਰ ਛਾਯਾਵਤ ਮੋਹ ਆਦਿ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਏਕ ਵਸਤੁ ਜੇ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਪੂਰਨ ਕਾਜੁ ਤਾਹੀ ਕਾ ਹੋਇ ॥

ਏਕ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਜੋ ਕੋਈ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਫਲੁ ਕਾਰਜ ਹੋਵੈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ॥

ਨਾਨਕ ਆਇਆ ਸੋ ਪਰਵਾਨੁ ॥੪॥੨੦॥੩੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੩੩॥

ਸੰਗਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਜੋ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕਿਹਾ ਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਜੋਨੀ ਭਵਨਾ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਰੋਗੀ ਕਰਨਾ ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨੇ ਦੇਹੀ ਕੋ ਰੋਗੀ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਦੂਖ ਸਹਾਮ ॥

ਡਾਨੁ ਦੈਤ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਜਾਮ ॥੧॥

ਸੰਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ ਦੁਖ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਨਿੰਦਕ ਕਉ (ਜਾਮ) ਜਮ ਡੰਡ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਕਰਹਿ ਜੋ ਬਾਦੁ ॥

ਤਿਨ ਨਿੰਦਕ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਸਾਦੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਬਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕੋ ਕੋ ਕੁਛ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕੰਧੁ ਛੇਦਾਵੈ ॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਰਕੁ ਭੁੰਚਾਵੈ ॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਛੇਦਾਵੈ) ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਹਰਨਾਖਸ ਵਤ ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਨਰਕੋਂ ਕੋ ਭੋਗਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਗਰਭ ਮਹਿ ਗਲੈ ॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਰਾਜ ਤੇ ਟਲੈ ॥੨॥

ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਗਰਭ ਵਿਖੇ ਗਲਤਾ ਹੈ ਭਗਤ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਰਾਜ ਤੇ ਉਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਗਤਿ ਕਤਹੂ ਨਾਹਿ ॥
ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਗਤੀ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵ ਅਪਣੇ ਬੀਜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖੁ ਵਾ ਸੁਖੁ ਆਪ ਭੀ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰ ਤੇ ਬੁਰਾ ॥
ਅਣਹੋਦਾ ਭਾਰੁ ਨਿੰਦਕਿ ਸਿਰਿ ਧਰਾ ॥੩॥

ਚੋਰ ਯਾਰ ਔਰ ਜੁਆਰੀ ਸੇ ਭੀ ਨਿੰਦਕ ਬੁਰਾ ਹੈ ਅਨਹੁੰਦਾ ਬਜਰਥ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਭਾਰੁ ਨਿੰਦਕ ਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਉਠਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭਗਤ ਨਿਰਵੈਰ ॥
ਸੋ ਨਿਸਤਰੈ ਜੋ ਪੂਜੈ ਪੈਰ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਭਗਤ ਵੈਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਉਧਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖਿ ਨਿੰਦਕੁ ਭੋਲਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਕਿਰਤੁ ਨ ਜਾਇ ਮਿਟਾਇਆ ॥੪॥੨੧॥੩੪॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਖ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਨੇ ਭੁਲਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮੁ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮਿਟਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੧॥੩੪॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਬੇਦ ਅਰੁ ਨਾਦ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਪੂਰੇ ਕਾਜ ॥

ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਬੇਦ ਪਾਠ ਔ (ਨਾਦ) ਸੰਖਾਦਿ ਬਾਜੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਪੂਜਾ ਦੇਵ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਦੇਵ ਪੂਜਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੈ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸਭ ਤੇ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਯਾ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਜਪਣਾ ਜੋ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਸੇ (ਊਤਮੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਕਾਮ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਮਜਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਪੂਰਨ ਦਾਨੁ ॥

ਪੁਰਬੋਂ ਕਾ ਜੋ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਤੇ ਸਗਲ ਪਵੀਤ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮੀਤ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਗਲ) ਸਮਗ੍ਰ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਭਾਈ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਸਉਣ ਸੰਜੋਗ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੁਭੋਗ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸਗਨ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਸੰਜੋਗ) ਮਿਲਾਪੁ ਕਰਨਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਸਗਲ ਆਚਾਰ ॥
ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੈ ਨਿਰਮਲ ਬਿਉਹਾਰ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਅਚਾਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਬਯੋਹਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ॥
ਸਗਲ ਜਨਾ ਕੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਏਕ ਸਮਰਥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਗਲ ਜਨਾ ਕੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਿਸੁ ਦੇਵੈ ਨਾਉ ॥੪॥੨੨॥੩੫॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਅਪਣਾ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੨੨॥੩੫॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੬

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਿਰਧਨ ਕਉ ਤੁਮ ਦੇਵਹੁ ਧਨਾ ॥
ਅਨਿਕ ਪਾਪ ਜਾਹਿ ਨਿਰਮਲ ਮਨਾ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਿਰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਧਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥
ਭਗਤ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਦੇਵਹੁ ਨਾਮ ॥੧॥

ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕੋ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸਭੀ ਮਨੋਰਥ ਔਰ ਕਾਮਨਾ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ॥
ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਤੇ ਬਿਰਥਾ ਕੋਇ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਸੇਵਾ ਸਦੀਵ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਬਿਰਥਾ) ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰੋਗੀ ਕਾ ਪ੍ਰਭ ਖੰਡਹੁ ਰੋਗੁ ॥
ਦੁਖੀਏ ਕਾ ਮਿਟਾਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸੋਗੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਅਗਜ਼ਾਨ ਕਰ ਰੋਗੀ ਕਾ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਰੋਗੀ ਕਾ ਰੋਗੁ ਖੰਡਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਦੁਖੀ ਕੇ ਸੋਗੋਂ ਕੋ ਮਿਟਾ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਨਿਥਾਵੇ ਕਉ ਤੁਮ੍ ਥਾਨਿ ਬੈਠਾਵਹੁ ॥
ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਕਉ ਭਗਤੀ ਲਾਵਹੁ ॥੨॥

ਨਿਥਾਵੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਆਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਦੇਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਜੋ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਉਸਕੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗਜਾਨ ਬਖਸ ਦੇਤੇ ਹੋ ਪੁਨਹ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਕੋ ਆਪਨੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇ ਲੇਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਨਿਮਾਣੇ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਦੇਤੋ ਮਾਨੁ ॥
ਮੂੜ ਮੁਗਧੁ ਹੋਇ ਚਤੁਰ ਸੁਗਿਆਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਮਾਨੇ ਕੋ ਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੋ ਪੁਨਹ ਮੂਰਖ ਕੋ ਚਤਰ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਕਤਾ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਔਰ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਕੋ ਤਤ੍ਵ ਵੇਤਾ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਸਗਲ ਭਇਆਨ ਕਾ ਭਉ ਨਸੈ ॥
ਜਨ ਅਪਨੇ ਕੈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਬਸੈ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਭਇਆਨ) ਭੈ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਡਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਜਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਸੂਖ ਨਿਧਾਨ ॥
ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਰਥ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸੁਮੰਦ੍ਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤਤ੍ਵ ਗਜਾਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤ ਟਹਲੈ ਲਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਮਾਏ ॥੪॥੨੩॥੩੬॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੈਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ (ਸਮਾਏ) ਅਭੇਦ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੩॥੩੬॥

ਸੰਗਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਦੁਰਤੁ ਸਭੁ ਨਸੈ ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਹਰੀ ਮਨ ਵਿਖੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸਭੀ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥
ਸੰਤਸੰਗਿ ਹੋਇ ਏਕ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ (ਨਿਰਮਲ) ਉਤਮ ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਕਰਨੇ ਸੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲੁ ਤਹਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇਵਲ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮੰਡਲ ਅਰਥਾਤ ਸਮੂਹ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਕੇਵਲ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਹੋ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਰਹੈ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਜਮੁ ਕਿਛੂ ਨ ਕਹੈ ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਵਿਖੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਫੇਰ ਜਮੁ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਹੋਇ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਾਣੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੰਡਲ ਵਿਖੇ ਕੇਵਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਵਖਜਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਕਾ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨੁ ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਕਾ ਆਸਨ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਡੋਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਪਾਪ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਨਿਰਮਲ ਕਥਾ ॥
ਸੰਤਸੰਗਿ ਹਉਮੈ ਦੁਖ ਨਸਾ ॥੩॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਥਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਕਾ ਨਹੀ ਬਿਨਾਸੁ ॥
ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਕਾ ਕਬੀ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਹਰਿ ਗੁਣੋ ਕਾ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਮੂਹ ਗੁਣ ਹੈਂ॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਠਾਕੁਰ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥
ਨਾਨਕ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਭਗਵਾਨੁ ॥੪॥੨੪॥੩੭॥

ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਵਿਖੇ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ (ਓਤਿ ਪੋਤਿ) ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੈਂ॥੪॥੨੪॥੩੭॥ ਪੁਨ: ਉਪਦੇਸ਼॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰੋਗੁ ਕਵਨੁ ਜਾਂ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ॥
ਤਿਸੁ ਜਨ ਹੋਇ ਨ ਦੂਖੁ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਰਖਜਾ ਕਰੇ ਤੋ ਰੋਗ ਕਵਨ ਵਿਚਾਰਾ ਹੈ ਵਾ ਕਯਾ ਚੀਜ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਰੋਗ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਭੀ ਸੰਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਊਪਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ॥
ਤਿਸੁ ਊਪਰ ਤੇ ਕਾਲੁ ਪਰਹਰੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸੇ ਕਾਲ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਖਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਜਿਸੁ ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਆਵੈ ਤਾ ਕੈ ਜਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਦੀਵ ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਆ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਨ ਸੋ ਤਬ ਕਿਨਹਿ ਉਪਾਇਆ ॥
ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ॥

ਜਬ ਇਹੁ ਪੁਰਸ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਗਰਭ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਕਿਸਨੇ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮ੍ਰਥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਹੈ ਦੇਖੀਏ ਕਿਸ ਮੂਲ ਸੇ ਕਿਆ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਰਕਤ ਬੀਜ ਸੇ ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੀਰ ਬਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਹਿ ਮਾਰਿ ਆਪਿ ਜੀਵਾਲੈ ॥
ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਕਉ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤ੍ਰਫ ਸੇ ਮਾਰ ਕਰ ਅਪਣੀ ਤਰਫ ਜੀਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਕੀ ਸਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਹੁ ਤਿਸ ਕੈ ਹਾਥ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੋ ਅਨਾਥ ਕੋ ਨਾਥ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਜਾਣ ਲੇਵਹੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਾਥ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥੁ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਰਖਕੁ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੀ ਓਹ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਤਾ ਕਾ ਹੈ ਨਾਉ ॥
ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੩॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕੈਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸੰਤਨ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਤੁਮ੍ਹਰੈ ਪਾਸਿ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣਤਾ ਹੈਂ ਜੀਵ ਪ੍ਰਾਣ ਧਨ ਤੁਮਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਸਭ ਤੁਝਹਿ ਧਿਆਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੭

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੪॥੨੫॥੩੮॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਤੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧ੍ਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੪॥੨੫॥੩੮॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਰਹਾ ਕਲਿ ਮਾਹਿ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਕਲਪਣਾ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਮੇਂ ਰਹਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਬਚਤਾ ਹੂੰ॥ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟਮੇਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਨ ਪੋਹੈ ਕਾਲੁ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਬਿਨਸੈ ਜੰਜਾਲੁ ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਓਟ ਲੈਣੇ ਸੇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਪੋਹ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਤੇਰੀ ਓਟ ਕਰ ਸਭ ਜੰਜਾਲ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਤੇਰੀ ਟੇਕ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਝ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਹੈ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਕਰਉ ਆਨੰਦ ॥
ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਜਪਉ ਗੁਰ ਮੰਤ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਹੀ ਓਟ ਸੇ ਅਨੰਦ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਓਟ ਕੋ ਲੈ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਉ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤਰੀਐ ਭਉ ਸਾਗਰੁ ॥
ਰਾਖਣਹਾਰੁ ਪੂਰਾ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥ ਤੂੰ ਰਾਖਣ ਹਾਰਾ ਔ ਪੂਰਾ ਪੁਨ: ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਨਾਹੀ ਭਉ ਕੋਇ ॥
ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਤੇਰੀ ਓਟ ਲੈਣੇ ਕਰ ਕੋਈ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨ: ਸੋ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਔਰ ਸਚਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਮਨਿ ਤਾਣੁ ॥
ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਤੂ ਦੀਬਾਣੁ ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਓਟ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹੈ ਔ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਨਿ ਵਿਖੇ (ਤਾਣੁ) ਬਲੁ ਹੈ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਟੇਕ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ॥
ਸਗਲ ਧਿਆਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਓਟ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੇਰਾ ਭਰਵਾਸਾ ਹੈ ਹੇ ਗੁਣਾਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਧ੍ਯਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਅਨਦੁ ਕਰਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸਾ ॥
ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥੪॥੨੬॥੩੯॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਬਾਣੀ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਗੁਣੋ ਕੇ (ਤਾਸਾ) ਪਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈ॥੪॥੨੬॥੩੯॥ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪ੍ਰਥਮੇ ਛੋਡੀ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ॥
ਉਤਰਿ ਗਈ ਸਭ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਦਾ ॥

ਪਹਿਲੇ ਜਿਸਨੇ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਛੋਡ ਦਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਸਭੁ ਕੀਨੋ ਦੂਰਿ ॥
ਪਰਮ ਬੈਸਨੋ ਪ੍ਰਭ ਪੇਖਿ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਲੋਭ ਮਹਾਦਿਕ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਵਡਾ ਬੈਸਨਵ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਅਤੀ ਪਜ਼ਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਆਪਣੇ (ਹਜੂਰਿ) ਪਾਸ ਹੀ ਵਾ ਸੰਗ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੋ ਤਿਆਗੀ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੋ ਐਸਾ ਤਿਆਗੀ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਔਰ ਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੌਨ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਤਿਆਗੇ ਹੈਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹੰਬੁਧਿ ਕਾ ਛੋਡਿਆ ਸੰਗੁ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਉਤਰਿਆ ਰੰਗੁ ॥

ਅਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਾ ਤਿਸਨੇ ਸੰਗ ਛੋਡਿ ਦੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਰੰਗੁ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥
ਸਾਧ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨਿਸਤਰੇ ॥੨॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜ਼ਾਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਕੈਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੈਰੀ ਮੀਤ ਹੋਏ ਸੰਮਾਨ ॥
ਸਰਬ ਮਹਿ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਵੈਰੀ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਪੂਰਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਕੋ ਮਾਨ ਕਰ ਤਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਸਮਝ ਕੇ ਅਡੋਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਆਪਿ ॥
ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਜਪੈ ਨਾਮ ਜਾਪ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੀ ਆਪ ਰਖਜ਼ਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਮਤਿ ਲਈ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਪੂਰੀ ਪਈ ॥੪॥੨੭॥੪੦॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਗਜ਼ਾਨ ਰੂਪੀ ਚਾਂਦਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਪੂਰੀ) ਕਰਨੀ ਵਾ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥੪॥੨੭॥੪੦॥ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਬਹੁਤੈ ਧਨਿ ਖਾਟੇ ॥

ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਪੇਖੇ ਨਿਰਤਿ ਨਾਟੇ ॥

ਬਹੁਤ ਧਨ ਕਮਾਇ ਕਰ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਲੈਣੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪੁਨਹ ਨਾਚ ਔ ਤਮਾਸੇ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ਬਹੁ ਦੇਸ ਕਮਾਏ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥

ਬਹੁਤੇ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਰਾਜ ਕਮਾਉਣੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸੁਖ ਕਿਸਤਰਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕਰ ਬਾਣੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਲਹਹੁ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਹਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਹਜ ਸੁਖ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕਾ ਲੈਣਾ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਬੰਧਨ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ॥

ਬੰਧਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉ ਕਰਤਾ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਮੋਹ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਰਸ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਧਰਮ ਹੰਤਾ ਸਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਨਹਾਰੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥

ਤਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਨਿਜ ਘਰਿ ਬਸੈ ॥੨॥

ਬੰਧਨ ਕਾਟਨ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੇਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੈ ਔਰ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ ਤਉ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਭਿ ਜਾਚਿਕ ਪ੍ਰਭ ਦੇਵਨਹਾਰ ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਅਪਾਰ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਭੇਖਾਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਖਾਨ ਪਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔਰ ਬਅੰਤ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅਪਾਰ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨੈ ਜਨਿ ਜਪਨਾ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਆਗੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੁਰਖ ਗੁਣਤਾਸਿ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ਹੇ ਗੁਨੋ ਕੇ (ਤਾਸਿ) ਸਮੂਹ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੁਮਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖਹੁ ਗੁਸਾਈ ॥੪॥੨੮॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਹੋ ਹੇ ਗੁਰੋ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਪਕੋ ਭਾਵੇ ਤੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਰਖੋ ਭਾਵ (ਗੁਸਾਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੋ॥੪॥੨੮॥੪੧॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਤਿਆਗਿਓ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੮

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਿਸਰੀ ਚਿੰਤ ਨਾਮਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੋਇਆ ਜਾਗਾ ॥੧॥

ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਅਗ੍ਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਸੋਇਆ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਾਗਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹਾਂ ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਰੋਗ ਦੋਖ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਨਾਮ ਅਉਖਧੁ ਮਨ ਭੀਤਰਿ ਸਾਰੇ ॥

ਅਗਿਆਨ ਰੋਗ ਔ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੋਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਨਿਬ੍ਰਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ ਦਵਾਈ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਨੇ ਸੰਭਾਲਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦ ॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਮ ਭਗਵੰਤ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨਹਾਰੁ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੀ ਮਿਟੀ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਊਂਧ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਫੇਰੀ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਮਿਟ ਗਈ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਖਿੜ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਨਿਹਚਲੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਸਗਲੇ ਕਾਮ ॥੩॥

ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਚਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਆਈ ਪਰਵਾਨੁ ॥

ਸਫਲ ਹੋਈ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਦੁਰਲਭ ਦੇਹਿ ਆਈ ਹੂਈ ਪਰਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸਫਲ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥

ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਜਪਉ ਹਰਿ ਹਰੀ ॥੪॥੨੯॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨੯॥੪੨॥ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਜਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਾ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਉਂ ਸਭ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਵਸਹਿ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸਗਲਾ ਦੁਖੁ (ਜਾਇ) ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਮਨ ਵਿਖੇ ਆਨ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਿਮਰਿ ਮਨਾ ਤੂ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਤੁਮਾਰੀ ਉਤਮ ਗਤੀ ਹੋਵੈ॥

ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਦੇਵੈ ਆਹਾਰ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਇਆ ਤੇ ਪਰੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕਾ ਰਚਨ ਹਾਰ ਹੈ ਪੁਨ: ਜੀਅ ਜੰਤ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਆਹਾਰ) ਖਾਨ ਪਾਨਾਦਿਕ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਖਤੇ ਖਿਨ ਬਖਸਨਹਾਰ ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਸਦਾ ਨਿਸਤਾਰ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੋ ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਚ ਬਖਸ਼ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਦਾ ਉਧਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਾਚਾ ਧਨੁ ਸਾਚੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸਚਾ ਧਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਸੇ ਅਚਲ ਮਤਿ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ॥

ਤਾ ਕਾ ਸਗਲ ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥੩॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਾਖਨ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਵਰਣ ਸਕਤੀ ਔਰ ਵਿਖੇਪ ਸਕਤੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਧਿਆਨ ॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਨਿਰਬਾਨ ॥

ਐਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਧਜਾਨੁ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ (ਪੂਰਨ) ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਨਿਰਬਾਨ) ਨਿਰਦੋਖੁ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਮੇਟਿ ਮਿਲੇ ਗੋਪਾਲ ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥੪॥੩੦॥੪੩॥

ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਨਿਬ੍ਰਤ ਕਰਕੇ ਗੁਪਾਲ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹਾਂ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮਨੇ ਕੌਨ ਕਰਤਤੂ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਭਉ ਮੇਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੀ ਦਇਆਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈ॥੪॥੨੦॥੪੨॥ ਪੁਨਾ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਲੇਸ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੇ ਨਿਵਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਇ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਪਾਏ ਸੇਵ ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਪੁਰਸ (ਪਾਏ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਤਿਸਕ ਗਾਵਣਾ ਕਰ॥

ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਵਿਖੇ (ਵਸਾਏ) ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੇ ਧਜਾਵਣੇ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ (ਰਹੇ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਗਤੀ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਉ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਣੇ ਸੇ ਕਜਾ ਹੋਗਾ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਿਨਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ॥

ਤੂਟੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਿਆਰ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਔਰ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਭੀ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਟੇਕ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥੩॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਵਿਖੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਦਾਤਿ) ਬਖਸਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਹਾਰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰੇ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਲਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਇ ॥੪॥੩੧॥੪੪॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਲਾਇ ਲੀਜੀਏ॥ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹੂੰ ਮੇਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕੀਜੀਏ॥੪॥੩੧॥੪੪॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਲਾਜ ਮਰੈ ਜੋ ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵੈ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨ ਸੁਖੀ ਕਿਉ ਸੋਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਜਾ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਜੀਉ ਸੁਖੀ ਕੈਸੇ ਸੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੁਖ ਮੈਂ (ਸੋਵੈ) ਇਸਥਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਛਾਡਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਚਾਹੈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੪੯

ਮੂਲ ਬਿਨਾ ਸਾਖਾ ਕਤ ਆਹੈ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਪਰਮਗਤੀ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਗ੍ਯਾਤ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਮੂਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੋ ਡਾਲੀਆਂ ਕਹਾਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਜਬ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਪਰਮਗਤੀ ਰੂਪ ਡਾਲੀ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਮੇਰੇ ਮਨ ਧਿਆਇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰੈ ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੂ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਧ੍ਯਾਵਣਾ ਕਰੁ ਜੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਾਰ ਦੇਵੇਂ ਔਰ ਸਰਬ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇਂਗੇ॥

ਤੀਰਥਿ ਨਾਇ ਕਹਾ ਸੁਚਿ ਸੈਲੁ ॥

ਮਨ ਕਉ ਵਿਆਪੈ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ॥

ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਜਬ ਤਕ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਔਰ (ਸੈਲੁ) ਸਖੁ ਕਹਾਂ ਹੋਵੇ ਹੈ ਵਾ (ਸੁਚਿ ਸੈਲੁ) ਭਾਰੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕੀ ਸੁਧੀ ਕਹਾਂ ਹੋਵੇ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਬੰਧਨ ਕਾ ਮੂਲੁ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥਾ ਪੂਲੁ ॥੨॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਬੰਧਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਬਿਨਾਂ (ਪੂਲੁ) ਸਮੂਹ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਬ੍ਯਰਥ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਖਾਏ ਬੂਝੈ ਨਹੀ ਭੂਖ ॥

ਰੋਗੁ ਜਾਇ ਤਾਂ ਉਤਰਹਿ ਦੂਖ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ਬਿਨਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੋਗ ਜਾਵੇ ਤੌ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਿਆ ॥

ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਹੀ ਜਾਪਿਆ ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦਿ ਮੈਂ ਜੀਵ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਵਾ ਜਪਿਆ ਨਹੀਂ॥੩॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਾਧ ਧੰਨੁ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਕੀਰਤਨੁ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੰਤ ਭੀ ਧਨ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਧੰਨੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਗਾਵਨਾ ਕਰੁ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਧਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਧਨੁ ਕਰਣੈਹਾਰ ॥

ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ॥੪॥੩੨॥੪੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਧੰਨ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਖ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥੪॥੩੨॥੪੫॥ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਭਉ ਗਏ ॥

ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਮਨ ਮਹਿ ਲਏ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਨਿਰੰਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮਨ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਸਗਲੇ ਜੰਜਾਲ ॥੧॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸਦੀਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਭੀ ਜੰਜਾਲ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੂਖ ਸਹਜ ਆਨੰਦ ਘਨੇ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟੇ ਭੈ ਭਰਮਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਸਨ ਭਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰੂਪ ਸੁਖ ਕਰ (ਘਨੇ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਭੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਹੇਤੁ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸਿਓ ਮਹਾ ਪਰੇਤੁ ॥

ਭਗਵਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਵਲੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਖਿਨ ਵਿਖੇ (ਮਹਾ ਪਰੇਤੁ) ਅਸੁਧ ਸੁਭਾਵ ਹਮਾਰਾ ਬਿਨਸ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪਿ ॥

ਰਾਖਨਹਾਰ ਗੋਵਿਦ ਗੁਰ ਆਪਿ ॥੨॥

ਅਠੋਂ ਪਹਿਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੈ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੇ ਸਾਸ ਨਿਹਾਰੈ ॥

ਆਪਣੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਤਾ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਤਰਾਂ ਕਾ ਕਸ੍ਟ ਨ ਹੋਵੈ॥

ਮਾਨਸ ਕੀ ਕਹੁ ਕੇਤਕ ਬਾਤ ॥

ਜਮ ਤੇ ਰਾਖੈ ਦੇ ਕਰਿ ਹਾਥ ॥੩॥

ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਬਚਾਉਣੇ ਕੀ ਤੋ ਕਿਤਨੀਕ ਬਾਤ ਕਹੀਏ॥ ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਸੇ ਬਚਾਵਣੇ ਕੀ ਤੋ ਥੋੜੀ ਹੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਜਮ ਸੇ ਭੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਆਇਆ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸੋਭਾ (ਨਿਰਮਲ) ਉਜਲ ਹੈ ਔਰ (ਰੀਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਭੀ (ਨਿਰਮਲ) ਉਤਮ ਹੈ ਐਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਯਾਦ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੪॥੩੩॥੪੬॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ- ਅਬ ਹਮਨੇ ਨਾਮੁ ਰੂਪੁ ਖਜਾਨਾ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩੩॥੪੬॥ ਗੁਰੂ ਕੋ ਔ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਅਭੇਦ ਕਹਿ ਕਰ ਉਸਤ੍ਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨੇਰਾ ॥

ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਹੈ ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਨੇਰਾ) ਨਿਕਟ ਹੈ॥

ਭੈ ਭੰਜਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਇ ॥

ਦਰਸਨਿ ਦੇਖਿਐ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨ ਹਾਰ ਔ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰਾਇ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾ ॥

ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ (ਤੇਰੀ) ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਸਤਿਗਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਮਿਲੇ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਸਭਿ ਫਲਦਾਤਾ ਨਿਰਮਲ ਸੇਵ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਸਭ (ਕਾਮ) ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਭ ਫਲੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਦੀਓ ਨਿਵਾਸ ॥੨॥

ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਸੋਗੁ ॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਨਹ ਬਿਆਪੈ ਰੋਗੁ ॥

ਸਦੀਵ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਕਬੀ ਸੋਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਦੂਖੁ) ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਔਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ (ਦਰਦੁ) ਕਸ੍ਰ ਤਿਨ ਕੋ ਬਯਾਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਕਰਣੈਹਾਰੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥੩॥

ਸਭ ਕੁਛ ਤਨ ਮਨ ਧਨਾਦਿਕ ਵਾ ਜੋ ਕਿਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ੁ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਾਰਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਬਡੇ ਤੂੰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਯ ਔ ਅਪਾਰ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਰਮਲ ਸੋਭਾ ਅਚਰਜ ਬਾਣੀ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਵਾ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਪ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨਕੋ (ਭਾਣੀ) ਪਜਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿਆ ਸੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੋਇ ॥੪॥੩੪॥੪੭॥

ਸੋ ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਮੈਂ ਔ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰਥ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩੪॥੪੭॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਚਰਣੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੦

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਰਣੇ ॥

ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਔਰੁ ਤਨੁ ਰਾਮ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰਣ ਆਏ ਸਿਖ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਰਣੇ ਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗਾਵਤ ਭਗਵੰਤੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਪੂਰਾ ਮੰਤੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਪੂਰਾ) ਗਜਾਨ ਵਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੁ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਸੁ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਜਿ ਸਿਮਰੈ ਏਕ ॥

ਸੋ ਧਨਵੰਤਾ ਜਿਸੁ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥

ਸੋਈ ਗਜਾਨੀ ਹੈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੋ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਧਨਵਾਨ ਹੈ॥

ਸੋ ਕੁਲਵੰਤਾ ਜਿ ਸਿਮਰੈ ਸੁਆਮੀ ॥

ਸੋ ਪਤਿਵੰਤਾ ਜਿ ਆਪੁ ਪਛਾਨੀ ॥੨॥

ਉਤਮ ਕੁਲ ਵਾਲਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜੋ (ਸੁਆਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪਤਿਸ੍ਰਾਵਾਨ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਣ ਗੁੋਪਾਲ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੇ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਰਮ ਉਤਮ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੂਟੇ ਬੰਧਨ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਣ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸਾ ॥੩॥

ਤਿਸਕੇ ਜਨਮਾਦਿਕ ਬੰਧਨ ਸਭ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਆਸਾ ਪੂਰਣ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਮਾ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਆਇਆ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਪਵਿਤੁ ਪਾਵਨ ਸਭਿ ਕੀਨੇ ॥
ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਰਸਨਾ ਚੀਨ੍ਹੇ ॥੪॥੩੫॥੪੮॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪ ਤੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਗਜਾਸੂ ਭੀ ਤਿਸਨੇ ਸਭ ਪਵਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ (ਚੀਨੇ) ਜਾਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਨਾਮ ਜਪਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ॥੪॥੩੫॥੪੮॥ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਕਿਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਨਾਮੁ ਸੁਣਤ ਜਮੁ ਦੂਰਹੁ ਭਾਗੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਜਮ ਦੂਤ ਦੂਰ ਸੇ ਦੇਖ ਕਰ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਾਪਕ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਸਭ ਦੂਖਹ ਨਾਸੁ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਾਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਬਿਘਨ ਭਗਤਿ ਭਜੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਏਹੀ (ਨਿਰਬਿਘਨ) ਨਿਰੰਤਰਿ ਭਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਰਸਕ ਹੋਕੇ ਰਸਕ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਿਛੁ ਚਾਖੁ ਨ ਜੋਹੈ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਦੈਤ ਦੇਉ ਨ ਪੋਹੈ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਕੁਛ (ਚਾਖੁ) ਡਾਇਣ (ਜੋਹੈ) ਤਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋਈ ਦੈਤ ਔ ਦੇਉ ਭੀ ਪੋਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਅਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਮੋਹੁ ਮਾਨੁ ਨ ਬਧੈ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਨ ਰੁਧੈ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਮੋਹ ਔ (ਮਾਨੁ) ਗਰਬੁ ਨਹੀਂ ਬਡਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਬਧੈ) ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ (ਰੁਧੈ) ਰੁਕ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਸਗਲੀ ਬੇਲਾ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਬਹੁ ਮਾਹਿ ਇਕੇਲਾ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਬੇਲਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹੈ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤੇ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਰਖਣੇ ਕੋ ਵਾ ਬਹੁਤੇ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਇਕੇਲਾ ਹੀ ਕਲਜਾਣ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥੁ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਜਪੈ ਜਨੁ ਕੋਇ ॥
ਜੋ ਜਾਪੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੩॥

ਜਾਤਿ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਸੇ ਅਥਵਾ (ਅਜਾਤਿ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ ਭਾਵ ਜਾਤੀ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੋਖ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪੂਰਨ ਰੰਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਪੂਰਨੁ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦੁ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਚਿਤਾਰਿ ॥੪॥੩੬॥੪੯॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੁ ਪੁਨਹ ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਚਿਤਾਰਿ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਦੀਜੀਏ॥੪॥੩੬॥੪੯॥ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਪੇ ਸਾਸਤੁ ਆਪੇ ਬੇਦੁ ॥
ਆਪੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜਾਣੈ ਭੇਦੁ ॥

ਆਪੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪੇ ਹੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਹੀ ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਜਾ ਕੀ ਸਭ ਵਥੁ ॥
ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥੁ ॥੧॥

ਸੰਪੂਰਨ ਵਸਤੂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਹੁ ਚੈਤੰਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਮਹਤਤ੍ਵ ਆਦਿ ਕਰਣੋਂ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨੇ ਕੋ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਸਮਰਥੁ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਓਟ ਗਹਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਰਾਧਹੁ ਦੁਸਮਨ ਦੂਖੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰੁ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੁਸਮਨ ਔ ਦੁਖ ਤੁਮਾਰੇ ਨਜਦੀਕ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਸਰਬ ਰੂਪਤਾ ਔਰ ਸਰਬ ਗਿਆਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸੂਤਿ ਪਰੋਇਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਬਨ ਔ ਘਾਸ ਆਦਿਕ ਪੁਨਹ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ (ਸਾਰੁ) ਸੰਮਾਲ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਹੁਕਮ ਚੇਤਨਸਤਾ ਰੂਪ ਸੂਤ੍ਰ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਪਰੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਸੰਜੋਗੀ ॥
ਆਪਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਆਪੇ ਭੋਗੀ ॥੨॥

ਆਪੇ (ਸਿਵ) ਈਸਰ ਔ (ਸਕਤੀ) ਮਾਯਾ ਕਾ (ਸੰਜੋਗੀ) ਮਿਲਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਨਿਰਬਾਣੀ) ਬਿਰਕਤ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਪ ਹੀ (ਭੋਗੀ) ਭੋਗਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਤਤ ਤਤ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ (ਸੋਇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਯਾਪਕ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਓਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ ਨਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਾਨਕੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਰੀਐ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰੇ॥੩॥

ਮੁਕਤਿ ਭੁਗਤਿ ਜੁਗਤਿ ਵਸਿ ਜਾ ਕੈ ॥
ਊਣਾ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਜਨ ਤਾ ਕੈ ॥

ਮੋਖ ਔ ਭੋਗ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਵਸ ਹੈ ਹੇ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਚੀਜ ਕੀ ਕਛੁ (ਊਣਾ) ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਹੋਇ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸੇਈ ਜਨ ਧੰਨ ॥੪॥੩੭॥੫੦॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹੀ ਦਾਸੁ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈ॥੪॥੩੭॥੫੦॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥
ਅਸਥਿਤਿ ਭਏ ਬਿਨਸੀ ਸਭ ਚਿੰਦ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿੰਤਾ ਤਿਨਕੀ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੧

ਭੈ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥੧॥

ਭੈ ਅਰ ਭਰਮ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਯੋਂਕਿ (ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸੰਤ ਸਦਾ ਸਹਾਇ ॥
ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਲੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪੂਰਨ ਸਭ ਠਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਯਾਪਕ ਰੂਪ ਰਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਦਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਘਰੁ ਅਰ ਬਾਹਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਸਮਾਨਤਾ ਕਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਧਨ ਅਰ ਮਾਲ ਔ ਜੋਬਨ ਕੇ (ਜੁਗਤਿ) ਸੰਜੁਗਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਜੁਗਤਿ ਗੋਪਾਲ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਤ ਸੁਖ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਉ ਦੇ ਰਾਖੈ ਹਾਥ ॥

ਨਿਮਖ ਨ ਛੋਡੈ ਸਦ ਹੀ ਸਾਥ ॥੨॥

ਸੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਸਦੀਵ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਸਾਰਿ ਸਮ੍ਾਲੇ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥

ਹਰੀ ਸਾਰੀਖਾ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਸਮਾਲਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧੁ ਨਰਾਇਣੁ ॥
ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਾਇਣੁ ॥੩॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਾਤਾ ਔ ਪਿਤਾ ਪੁਨਹ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਨਾਰਾਇਣ ਅਧਿਕ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤ ਆਦ ਜੁਗਾਦਿ ਮੈਂ ਭਗਤ ਜਨ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤਿਸ ਕੀ ਧਰ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਮਨਿ ਜੋਰੁ ॥
ਏਕ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਹੋਰੁ ॥

ਤਿਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਹੀ ਟੇਕ ਹੈ ਅਰ ਉਸੀ ਕਾ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋਰ ਹੈ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੈ ਮਨਿ ਇਹੁ ਪੁਰਖਾਰਥੁ ॥
ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰਾ ਸਾਰੇ ਸੁਆਰਥੁ ॥੪॥੩੮॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਬੀਚ ਇਹੁ ਪੁਰਸਾਰਥੁ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਪ੍ਰਜੋਜਨ (ਸਾਰੇ) ਸਵਾਰੇਗਾ ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਦੇਵੇਗਾ॥੪॥੩੮॥੫੧॥ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭੈ ਕਉ ਭਉ ਪੜਿਆ ਸਿਮਰਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਜੋ ਭਯ ਵਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਡਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਹਰੀ ਜਾਪਕ ਸੇ ਭਯ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਸਗਲ ਬਿਆਧਿ ਮਿਟੀ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ ਕੀ ਦਾਸ ਕੇ ਹੋਏ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਯਾ ਕੀ ਬਿਆਧੀ ਸਭ ਮਿਟੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰ ਦਾਸ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਫਤੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਕ ਸਦਾ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਤਿਨ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਪੂਰਨ ਧਾਮ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਕ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਨ (ਧਾਮ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣਾ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕਾ ਦਰਸੁ ਬਾਂਛੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਹੋਇ ਪੁਨੀਤ ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਾਮ ॥੧॥

ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਧਰਮਰਾਇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਔਰ (ਜਾਮ) ਪਹਰ ਭਾਵ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਣੇ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਦ ਨਿੰਦਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਟਿਆ ਅਭਿਮਾਨ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਔ ਨਿੰਦਾ ਬਿਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਹ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਅਭਿਮਾਨ ਭੀ (ਮਿਟਿਆ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਭੇਟਹਿ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥੩੯॥੫੨॥

ਐਸੇ ਸੰਤ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩੯॥੫੨॥

ਨਿਗੁਰੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਚ ਮਜਮੀ ਜੋ ਪੰਚਨ ਰਾਖੈ ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਸਨਾ ਨਿਤ ਉਠਿ ਭਾਖੈ ॥

ਸੋ (ਪੰਚ ਮਜਮੀ) ਪੰਜ ਪੀਰੀਆਂ ਹੈ ਜੋ (ਪੰਚਨ) ਪੰਚੋਂ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਰੋਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਹ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਕਰ ਝੂਠ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥

ਚਕ੍ਰ ਬਣਾਇ ਕਰੈ ਪਾਖੰਡ ॥

ਝੁਰਿ ਝੁਰਿ ਪਚੈ ਜੈਸੇ ਤ੍ਰਿਅ ਰੰਡ ॥੧॥

ਤਿਲਕ ਵਾ ਹੋਰੁ ਗਨੇਸ ਆਦਕ ਚੱਕਰੋਂ ਕੋ ਬਨਾਇ ਕਰ ਪਖੰਡ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰੰਡੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਤ ਝੂਠ ਕਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਤਰਾਂ ਬਿਧਵਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਵੈਸੇ ਹੀ ਸਾਕਤ ਕੋ ਭੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਝੂਠੁ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਈਐ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਸਾਕਤ ਮੂਠੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਖੇ (ਸਾਕਤ) ਨਿਗੁਰਾ (ਮੂਠ) ਲੁਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਕੁਚੀਲੁ ਕੁਦਰਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੈ ॥

ਲੀਪਿਐ ਥਾਇ ਨ ਸੁਚਿ ਹਰਿ ਮਾਨੈ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਕੁਚੀਲੁ) ਮੈਲਾ ਹੈ ਜੋ (ਕੁਦਰਤਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਲੀਪਾ ਹੂਆ ਥਾਉਂ ਵੇਖਕੇ ਹਰੀ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰੁ ਮੈਲਾ ਬਾਹਰੁ ਨਿਤ ਧੋਵੈ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਖੋਵੈ ॥੨॥

ਜੋ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮੈਲਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਕਰੈ ਉਪਾਉ ॥

ਕਬਹਿ ਨ ਘਾਲੈ ਸੀਧਾ ਪਾਉ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਬੀ ਸੀਧਾ ਪੈਰੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਚੀਤਿ ਨ ਆਣੈ ॥

ਕੂੜੀ ਕੂੜੀ ਮੁਖਹੁ ਵਖਾਣੈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਜਾਵਤਾ ਝੂਠੀ ਝੂਠੀ ਮੁਖ ਸੇ ਠਗੋਂ ਵਤ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕਰਮੁ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹੋਇ ਤਿਸੁ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਸਚਾ ਸੌਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਭਗਤਿ ਸਿਉ ਲਾਗਾ ਰੰਗੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਜਨ ਨਹੀ ਭੰਗੁ ॥੪॥੪੦॥੫੩॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਔ ਭਗਤੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਕਬੀ ਭੰਗੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਕਬੀ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥੪॥੪੦॥੫੩॥ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਫਿਟਕੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਝੂਠਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ (ਫਿਟਕੇ) ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਸਭ ਬਿਉਹਾਰ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਮੈਲਾ ਆਚਾਰੁ ॥
ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਰਾਖਨਹਾਰੁ ॥੧॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਆਚਾਰ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤਬਜ ਮੈਲਾ ਹੀ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਰਾਖਨ ਹਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਦਕੁ ਮੁਆ ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਨਾਲਿ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰਿ ਜਨ ਰਾਖੇ ਨਿੰਦਕ ਕੈ ਸਿਰਿ ਕੜਕਿਓ ਕਾਲੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿੰਦਕ ਤੋ ਮੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮੂਆ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਕਾਲ ਕੜਕਤਾ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੨

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕੋਇ ਨ ਮਾਨੈ ॥
ਨਿੰਦਕ ਝੂਠੁ ਬੋਲਿ ਪਛੁਤਾਨੇ ॥

ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕੋਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਨਿੰਦਕ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕਰ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖਤ ਹੁਏ ਪਛਤਾਏ ਹੈਂ॥

ਹਾਥ ਪਛੋਰਹਿ ਸਿਰੁ ਧਰਨਿ ਲਗਾਹਿ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਦਈ ਛੋਡੈ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਸਿਰ ਪਰ ਵਾ ਜਿਮੀ ਪੁਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਿਰੁ ਧਰਤੀ ਪਰ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਦਈ) ਈਸ੍ਵਰ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਕਿਛੁ ਬੁਰਾ ਨ ਮਾਗੈ ॥
ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਲਾਗੈ ਦੁਖ ਸਾਂਗੈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ (ਕਿਛੁ) ਅਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਚਿਤਵਤਾ ਨਿੰਦਕ ਕਉ ਦੁਖ ਰੂਪੀ (ਸਾਂਗੈ) ਬਰਛੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਬਗੁਲੇ ਜਿਉ ਰਹਿਆ ਪੰਖ ਪਸਾਰਿ ॥
ਮੁਖ ਤੇ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਕਢਿਆ ਬੀਚਾਰਿ ॥੩॥

ਬਗਲੇ ਵਤ ਪੰਖੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਊਪਰ ਸੇ ਊਜਲ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਮਲੀਨ ਹੈ ਜਬ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੁ ਬਚਨੁ ਤਿਸਨੇ ਬੋਲਿਆ ਤਬ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਭਲੇ ਲੋਕੋਂ ਨੇ

(ਕਾਢਿਆ) ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਗ ਛੋਡ ਦੀਆ ਵਾ ਤਿਸ ਬਚਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਢਿ ਲਯਾ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਮਤਲਬੁ ਸਮਝ ਲਯਾ॥੩॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਰਤਾ ਸੋਇ ॥
ਹਰਿ ਜਨੁ ਕਰੈ ਸੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹੋਇ ॥

ਹਰੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਰਤਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਜਨ ਕੋ ਨਿਹਚਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਸੰਤੁ ਕਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਰੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤ ਸੰਕਲਪੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਸਾਚਾ ਦਰਬਾਰਿ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੪॥੪੧॥੫੪॥

ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ (ਦਰਬਾਰਿ) ਦਰਗਾਹ ਵਿਖੇ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਇਹੁ (ਤਤੁ) ਯਥਾਰਥ ਵਿਚਾਰੁ ਕਹਾ ਹੈ॥੪॥੪੧॥੫੪॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਦੁਇ ਕਰ ਜੋਰਿ ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਧਨੁ ਤਿਸ ਕੀ ਰਾਸਿ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੀਉ ਔ ਸਰੀਰ ਧਨ ਸਭ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਕਰਨੈਹਾਰੁ ॥
ਕੋਟਿ ਬਾਰ ਜਾਈ ਬਲਿਹਾਰ ॥੧॥

ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜ ਬਾਰੀ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਪੁਨੀਤ ਕਰੀ ॥
ਮਨ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਮਿਟਹਿ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲੁ ਹਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਹਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮੈਲ ਭੀ (ਹਰੀ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥
ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਧੀਆਂ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਾਨੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨਹਾਰ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਭਗਤਨ ਆਧਾਰ ॥੨॥

ਸਭੀ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਗਤ ਅਪਨੇ (ਜੀਅ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਸਗਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥
ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਭਗਤ ਗੁਣਤਾਸ ॥

ਸਮੂਹ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਗਤ ਜਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ਨ ਬਿਰਥੀ ਜਾਇ ॥
ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਇ ॥੩॥

ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ (ਬਿਰਥੀ) ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਬੀਚ ਤਿਸੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵੇ॥੩॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਦਇਆ ਸੰਤੋਖੁ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਇਹੁ ਥੋਕੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਦ੍ਯਾ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਏਹੁ (ਥੋਕੁ) ਪਦਾਰਥੁ (ਨਿਰਮਲੁ) ਉਤਮੁ ਹੈ॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੀਜੈ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਨਿਤ ਧਿਆਇ ॥੪॥੪੨॥੫੫॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸਰਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇ ਲੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਧ੍ਯਾਵਤੇ ਰਹੀਏ॥੪॥੪੨॥੫੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਸੁਨੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਕਾਰਜੁ ਆਇਆ ਸਗਲਾ ਰਾਸਿ ॥

(ਅਪੁਨੇ) ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਲਈ ਹੈ ਸਭ ਹੀ ਕਾਰਜ ਹਮਾਰਾ ਸਿਧ ਵਾ ਸਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਡਰੁ ਸਗਲ ਚੁਕਾਇਆ ॥੧॥

ਮਨ ਤਨ ਵਿਖੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਧਿਆਇਆ) ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਭਯ ਚੁਕਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਤੇ ਵਡ ਸਮਰਥ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਸੇ ਬਡੇ ਔ ਸਮਰਥ ਗੁਰਦੇਵ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਅਮਰੁ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਅਨੂਪੁ ॥
ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਗੁਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਰੂਪੁ ॥੨॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਵੱਡਾ ਅਨੂਪ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਸਫਲ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੈ॥੨॥ਪੁਨ: ਕੈਸਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੈ ਅੰਤਰਿ ਬਸੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਜੋ ਜੋ ਪੇਖੈ ਸੁ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ ਅਰੁ ਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਜੋ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਬੀਸ ਬਿਸੁਏ ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਵਿਖੇ (ਬੀਸ ਬਿਸੁਏ) ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਗੵਾਨ ਰੂਪੁ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸੁ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਕਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਜਾਉ ਬਲਿਹਾਰ ॥

ਤਿਸ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਗੁਰ ਕੈ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਧੋਇ ਪੀਵਾ ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਜਪਿ ਸਦ ਜੀਵਾ ॥੪॥੪੩॥੫੬॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਇ ਧੋਇ ਕਰ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਸਦੀਵ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੪੩॥੫੬॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੩

ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਤਿਪਾਲ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਵਨ ਗੁਨ ਗਨੀ ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਬਹੁ ਤਰੰਗ ਸਰਬ ਕੋ ਧਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਸਮਰਥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕਵਨ ਸੇ ਗੁਨ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਕਰੂੰ ਅਨੇਕ ਜੋ ਰੰਗ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤਿਨ ਸਭ ਕਾ ਤੂੰ ਧਨੀ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਗਿਆਨ ਅਨਿਕ ਧਿਆਨ ਅਨਿਕ ਜਾਪ ਜਾਪ ਤਾਪ ॥

ਸਾਂਖ ਮਤਿ ਕਾ ਜੋਗ ਮਤਿ ਕਾ ਵੇਦਾਂਤ ਮਤਿ ਕਾ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਗੵਾਨ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਿਵ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਹੈਂ ਜਾਪ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਪ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਗੁਨਿਤ ਧੁਨਿਤ ਲਲਿਤ ਅਨਿਕ ਧਾਰ ਮੁਨੀ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੁਰਖ (ਗੁਨਿਤ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਲਲਿਤ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਬਦੋਂ ਕੋ (ਧੁਨਿਤ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਧਾਰ ਮੁਨੀ) ਮੋਨ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਨਿਕ ਨਾਦ ਅਨਿਕ ਬਾਜ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਅਨਿਕ ਸ੍ਵਾਦ ਅਨਿਕ ਦੋਖ ਅਨਿਕ ਰੋਗ ਮਿਟਹਿ ਜਸ ਸੁਨੀ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਨਾਦ) ਰਾਗ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਬਾਜ) ਬਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਬਾਜ) ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਠਾਕਰੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਗ ਲਾ ਕਰ ਸ੍ਵਾਦ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਸੁਣਨੇ ਸੇ ਅਨੇਕ ਦੋਖ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵ ਅਪਾਰ ਦੇਵ ਤਟਹ ਖਟਹ ਬਰਤ ਪੂਜਾ ਗਵਨ ਭਵਨ ਜਾਤ੍ਰ ਕਰਨ ਸਗਲ ਫਲ ਪੁਨੀ ॥੨॥੧॥੫੭॥੮॥੨੧॥੭॥੫੭॥੯੩॥

(ਤਟਹ) ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਔ (ਖਟਹ) ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਵਾ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਬਕਤਾ ਹੋਣਾ ਬ੍ਰਤ ਕਰਨੇ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਔ ਠਾਕਰ ਕੇ (ਭਵਨ) ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦਰੋਂ ਕੀ ਔ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਾਰ ਦੇਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋ ਸੇਵਾ

ਕਰੀ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੫੭॥੮॥੨੧॥੭॥੫੭॥੯੩॥

ਭੈਰਉ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਤਮ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਾਮ ਮਹਿ ਆਤਮੁ ਚੀਨਸਿ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਾ ॥

(ਆਤਮ) ਜੀਵਾਤਮਾ ਵਿਖੇ (ਰਾਮੁ) ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਹੈ ਔ (ਰਾਮ) ਈਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ (ਆਤਮੁ) ਜੀਵ ਆਤਮਾ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਤਰਾਂ ਜਾਨਾ ਜਾਵੇ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੇ (ਚੀਨਸਿ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀ ਦੁਖ ਕਾਟੈ ਹਉ ਮਾਰਾ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਮਾਰਾ ਗਿਆ ਔਰ ਦੁਖ ਭੀ ਕਟੇ ਗਏ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਰੋਗ ਬੁਰੇ ॥

ਜਹ ਦੇਖਾਂ ਤਹ ਏਕਾ ਬੇਦਨ ਆਪੇ ਬਖਸੈ ਸਬਦਿ ਧੁਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਕਰ ਜੀਵ ਬੁਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤੇ ਹਾਂ ਤਹਾਂ ਏਕ ਹੰਕਾਰ ਕੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਹੈ (ਧੁਰੇ) ਆਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਪੀੜਾ ਨਿਬਰਤੀ ਹੇਤ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਸਬਦ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪੀੜਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਪਰਖੇ ਪਰਖਣਹਾਰੈ ਬਹੁਰਿ ਸੂਲਾਕੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਪਰਖ ਲਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋ ਕੋ ਬਹੁਰੋ ਦੁਖਾਂ ਰੂਪੀ (ਸੂਲਾਕੁ) ਤਪਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਭਈ ਗੁਰਿ ਮੇਲੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੁ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੋਈ ਪੁਰਸ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਭਾਣਾ) ਪਜਾਰਾ ਲਗਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਭਾਏ ਤੇ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਕਰ ਸਭ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਦੁਬਿਧਾ ਨਾਮ ਦੈਤ ਭਾਵ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਰੋਗੀ ਰੋਗੀ ਧਰਤਿ ਸਭੋਗੀ ॥

ਪੌਣ ਅਰ ਜਲ ਔਰ ਅਗਨੀ ਰੋਗੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਧਰਤਿ (ਸਭੋਗੀ) ਭੋਗਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰੋਗੀ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮਾਇਆ ਦੇਹ ਸਿ ਰੋਗੀ ਰੋਗੀ ਕੁਟੰਬ ਸੰਜੋਗੀ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਰ ਦੇਹਿ ਧਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭੀ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਅਰ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸੰਜੋਗੀ ਭੀ ਰੋਗੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਰੋਗੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਸਰੁਦ੍ਰਾ ਰੋਗੀ ਸਗਲ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਵਿਖੇਪ ਸਕਤੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਸਿਵਜੀ ਕੇ ਸਹਿਤ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਹੀ ਰੋਗੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੈ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਰੋਗ ਰਹਿਤ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੀਨਿ ਭਏ ਸੇ ਮੁਕਤੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥੪॥

ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ (ਹਰਿ ਪਦੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਕਾਹੇ ਤੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਰੋਗੀ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਸਨਦੀਆ ਖੰਡ ਪਤਾਲ ਸਿ ਰੋਗਿ ਭਰੇ ॥

ਸਾਤੋਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਹਿਤ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਰੋਗੀ ਹੈਂ ਨਵੋਂ ਖੰਡ ਸਾਤੋਂ ਪਾਤਾਲ ਸੋ ਭੀ ਰੋਗ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਕ ਸਿ ਸਾਚਿ ਸੁਹੇਲੇ ਸਰਬੀ ਥਾਈ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੫॥

(ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਕ) ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਚ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬੀ ਥਾਂਈ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਨਦਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਰੋਗੀ ਖਟ ਦਰਸਨ ਭੇਖਧਾਰੀ ਨਾਨਾ ਹਠੀ ਅਨੇਕਾ ॥

ਖਟ ਦਰਸਨੀ ਔਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਹਠ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਰੋਗੀ ਹੈਂ॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਰਹਿ ਕਹ ਬਪੁਰੇ ਨਹ ਬੂਝਹਿ ਇਕ ਏਕਾ ॥੬॥

ਹੇ ਬਪੁੜੇ ਜੀਵ ਜਬ ਇਕ (ਏਕ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨ ਸਮਝੋਗੇ ਤੌ ਵਿਚਾਰੇ ਬੇਦ ਔਰ ਕਤੇਬ ਪੜੇ ਹੂਏ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗੇ॥੬॥

ਮਿਠ ਰਸੁ ਖਾਇ ਸੁ ਰੋਗਿ ਭਰੀਜੈ ਕੰਦ ਮੂਲਿ ਸੁਖੁ ਨਾਹੀ ॥

ਮਿਠੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰ ਭੀ ਰੋਗ ਸੇ ਭਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੰਦ ਮੂਲ ਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲਹਿ ਅਨ ਮਾਰਗਿ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਪਛੁਤਾਹੀ ॥੭॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਔਰ ਰਸਤੇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਤੀਰਥਿ ਭਰਮੈ ਰੋਗੁ ਨ ਛੂਟਸਿ ਪੜਿਆ ਬਾਦੁ ਬਿਬਾਦੁ ਭਇਆ ॥

ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਨੇ ਕਰ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਵਾ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਛੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਪੜਨੇ ਸੇ ਤੋ ਗਯਾਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ਪੜਿਆ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਭੀ (ਬਾਦੁ) ਬਜਰਥ (ਬਿਬਾਦੁ) ਝਗੜਿਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਰੋਗੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗੁ ਸੁ ਅਧਿਕ ਵਡੇਰਾ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੁਹਤਾਜੁ ਭਇਆ ॥੮॥

ਤਿਨਕੋ ਦੁਬਿਧਾ ਕਾ ਰੋਗ ਅਧਿਕ ਹੀ ਵੱਡਾ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਵਿਸਜੋਂ ਕੇ (ਮੁਹਤਾਜੁ) ਅਧੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੈ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਤਿਸੁ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਰਾਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਬਿਧਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਨ ਅਨਦਿਨੁ ਨਿਰਮਲ ਜਿਨ ਕਉ ਕਰਮਿ ਨੀਸਾਣੁ ਪਇਆ ॥੯॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਨੀਸਾਨੁ ਪਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ॥੯॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੪

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਭਗਤ ਕੀ ਸਾਖੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਔਰ ਅਪਨਾ ਭਗਵੰਤ ਵਿਖੇ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਿ ਕਰਤੈ ਇਕੁ ਚਲਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਇਕ ਚਰਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਇਆ ॥

(ਅਨਹਦ) ਏਕਰਸ (ਬਾਣੀ) ਬੇਦ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਧਰਮੁ ਅਧਰਮੁ ਸੁਣਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭੂਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਾਇਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੂਏ ਭੀ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਰਣੁ ਕਰਤਾ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ॥੧॥

(ਕਾਰਣ) ਨਮਿਤ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਵਾ ਹਰਨਾਕਸ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰ ਨਰਸਿੰਘ ਹੂਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਨਮਿਤੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਆਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਹਉ ਕਬਹੂ ਨ ਛੋਡਉ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧ੍ਯਾਨ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੁ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡ ਸਕਤਾ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਕਰਤਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਪੜਣ ਪਠਾਇਆ ॥

ਲੈ ਪਾਟੀ ਪਾਧੇ ਕੈ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੋ ਪੜਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਾ ਤਬ ਸੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪਟੀ ਕੋ ਲੈਕਰ ਪਾਧੇ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਗਿਆ ਜਬ ਵਹੁ ਦੈਤੋਂ ਕਾ ਕਰਮੁ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਪੜਾਉਨ ਲਗੇ ਤੂਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪਾਧਾ ਜੀ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਹ ਪੜਉ ਅਚਾਰ ॥

ਮੇਰੀ ਪਟੀਆ ਲਿਖਿ ਦੇਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ (ਅਚਾਰ) ਕਰਮ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੜੂੰਗਾ॥ ਮੇਰੀ ਪਟੀ ਊਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਖ ਦੇਹੁ॥੨॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਸਿਉ ਕਹਿਆ ਮਾਇ ॥

ਪਰਵਿਰਤਿ ਨ ਪੜਹੁ ਰਹੀ ਸਮਝਾਇ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਇਕੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ (ਪਰਵਿਰਤਿ) ਪਰਾਈ ਵਿਰਤ ਨ ਪੜੁ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਾ ਪੜੁ ਇਹ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸਮਝਾਇ ਰਹੀ ਵਾ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇਰਾ ਸਮਝਾਇ ਰਹੀ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਕੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਕੋ ਪਿਤਾ ਆਦਿਕ ਬਹੁਤ ਭੈ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਭਉ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥

ਜੇ ਹਰਿ ਛੋਡਉ ਤਉ ਕੁਲਿ ਲਾਗੈ ਗਾਲਿ ॥੩॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਰਭਉ) ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਬ ਹਰੀ ਨਿਰਭੈ ਕਰਤਾ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ ਤੋ ਫੇਰ ਕਿਸ ਕਾ ਭੈ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਹਰੀ ਛੋਡਕੇ ਹਰਨਾਖਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸਭ ਬਿਆਧਿ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡੋਂ ਤਉ ਉਪਦੇਸ੍ਟਾ ਨਾਰਦ ਕੋ ਕਲੰਕ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਸਭਿ ਚਾਟੜੇ ਵਿਗਾਰੇ ॥

ਪਾਂਧੇ ਨੇ ਹਰਨਾਖਸ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਕਹਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਸਭ ਚਾਟੜੇ ਵਿਗਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਮਾਰਾ ਕਹਿਆ ਨ ਸੁਣੈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥

ਹਮਾਰਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸੁ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਈ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਗਰੀ ਬੀਚ ਭਗਤੀ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾ ਦਈ ਹੈ॥

ਦੁਸਟ ਸਭਾ ਕਾ ਕਿਛੁ ਨ ਵਸਾਈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਸਟ) ਖੋਟੀ ਸਭਾ ਕਾ ਪ੍ਰਹਿਲਦਾ ਕੇ ਊਪਰ ਕੁਛ ਜੋਰ ਨਾ ਚਲਤਾ ਭਯਾ॥੪॥

ਸੰਡੈ ਮਰਕੈ ਕੀਈ ਪੂਕਾਰ ॥

ਸਭੇ ਦੈਤ ਰਹੇ ਝਖ ਮਾਰਿ ॥

ਸੰਡੇ ਔ ਅਮਰਕੇ ਨੇ ਫੇਰ ਜਾਇਕੇ ਹਰਨਾਖਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਸਭ ਦੈਤ ਝਖ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਖਪ ਚੁਕੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਸੋਈ ॥

ਕੀਤੇ ਕੈ ਕਹਿਐ ਕਿਆ ਹੋਈ ॥੫॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਕੋ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਕੀਤੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਿਰਤ ਸੰਜੋਗੀ ਦੈਤਿ ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ ॥

ਕੀਏ ਹੂਏ ਤਪ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਦੈਤ ਨੇ (ਰਾਜੁ ਚਲਾਇਆ) ਰਾਜ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਚਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨ ਬੂਝੈ ਤਿਨਿ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਅੰਧਾ ਨ ਬੂਝੈ ਕਾਲੁ ਨੇੜੈ ਆਇਆ ॥੬॥

ਔਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਪੁਤ੍ਰ ਸੇ ਸਾਥ ਝਗੜਾ ਅਰੰਭ ਬੈਠਾ ਹੈ (ਅੰਧਾ) ਅਗਯਾਨੀ (ਨ ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਾਲੁ ਨਜਦੀਕ ਆ ਗਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਕੋਠੇ ਵਿਚਿ ਰਾਖਿਆ ਬਾਰਿ ਦੀਆ ਤਾਲਾ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿ ਕੋ ਕੋਠੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ (ਬਾਰਿ) ਦਰਵਾਜੇ ਕੋ ਜੰਦਰਾ ਲਗਾਇ ਦੀਆ॥

ਨਿਰਭਉ ਬਾਲਕੁ ਮੂਲਿ ਨ ਡਰਈ ਮੇਰੈ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥

ਨਿਰਭੈ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਾਲਕੁ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਭਾਵ ਜਰਾ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨ ਡਰਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਕਹਤਾ ਭਯਾ ਬਡਾ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ॥

ਕੀਤਾ ਹੋਵੈ ਸਰੀਕੀ ਕਰੈ ਅਨਹੋਦਾ ਨਾਉ ਧਰਾਇਆ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੀਵ ਉਸੀ ਸੇ (ਸਰੀਕੀ) ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਲਗ ਪਵੇ ਸੋ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਊਚਾ ਧਰਾਯਾ ਹੂਆ (ਅਣਹੋਦਾ) ਬਯਰਥ ਹੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁੋ ਆਇ ਪਹੁਤਾ ਜਨ ਸਿਉ ਵਾਦੁ ਰਚਾਇਆ ॥੭॥

ਜੋ ਹਰਨਾਖਸ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਨਮਿਤ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਆਨ ਪੁਹੰਚਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਨੇ ਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਸਿਉ ਗੁਰਜ ਉਠਾਈ ॥

ਕਹਾਂ ਤੁਮ੍ਹਾਰਾ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ॥

ਫੇਰ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਹੇਤ ਗੁਰਜ (ਉਠਾਈ) ਚਕੀ ਔਰ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਗੁਸਾਈ ਕਹਾਂ ਹੈ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਅੰਤਿ ਸਖਾਈ ॥
ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੮॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਜਗਤ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਔਰ ਦਾਤਾ ਔਰ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਤੂੰ ਤਹਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੂਆ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਥੰਮ੍ਹੁ ਉਪਾੜਿ ਹਰਿ ਆਪੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥
ਅਹੰਕਾਰੀ ਦੈਤੁ ਮਾਰਿ ਪਚਾਇਆ ॥

(ਥੰਮ੍ਹੁ) ਕੋ (ਉਪਾੜਿ) ਫੋੜ ਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਦਿਖਾਯਾ ਹੰਕਾਰੀ ਦੈਤ ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਮਾਰਕਰ ਪਚਾਇ ਦੀਆ 'ਉਪਾੜਿ' ਪਦ ਮੈ 'ਉ' ਵਿਸੇਸਤਾ ਕਾ ਵਾਚਕ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਵਜੀ ਵਧਾਈ ॥
ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥੯॥

ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਨੰਦ ਕੀ ਵਧਾਈ ਬਜਤੀ ਭਈ॥ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਮੋਹੁ ਉਪਾਇਆ ॥
ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਜਨਮਣਾ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਣਾ ਏਹ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਜਨਮਕੇ ਆਵਣਾ ਔਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਾਣਾ ਏਹ ਕਰਤੇ ਨੇ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੈ ਕਾਰਜਿ ਹਰਿ ਆਪੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਰਖ੍ਯਾ ਹੇਤ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਦਿਖਾਯਾ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਬੋਲੁ ਆਗੈ ਆਇਆ ॥੧੦॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਬੋਲੁ ਆਗੇ ਆਯਾ ਕਿਆ ਪ੍ਰਤਖ ਹੋਤਾ ਭ੍ਯਾ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਥੰਮ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਭ੍ਯਾ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਹਰਨਾਕਸ ਕੋ ਵਰੁ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗਾ ਕੋਈ ਔਰ ਹੀ ਮਾਰੇਗਾ॥ ਸੋ ਬੋਲ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਆ॥੧੦॥

ਦੇਵ ਕੁਲੀ ਲਖਿਮੀ ਕਉ ਕਰਹਿ ਜੈਕਾਰੁ ॥
ਮਾਤਾ ਨਰਸਿੰਘ ਕਾ ਰੂਪੁ ਨਿਵਾਰੁ ॥

ਜਬ ਭਗਵਾਨ ਹਰਨਾਖਸ ਕਾ ਪੇਟ ਪਾੜ ਕਰ ਔਰ ਗਲ ਮੇਂ ਆਂਦਰੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਡਾਰ ਕਰ ਅਤੀ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹੁਏ ਹੁਏ ਬੈਠ ਗਏ ਤਬ (ਦੇਵ ਕੁਲੀ) ਦੇਵਤੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਲਛਮੀ ਕੋ (ਜੈਕਾਰੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਕਹਾ ਹੇ ਮਾਤਾ ਨਰਸਿੰਘ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਾਉ॥

ਲਖਿਮੀ ਭਉ ਕਰੈ ਨ ਸਾਕੈ ਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੫

ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਜਨੁ ਚਰਣੀ ਲਾਗਾ ਆਇ ॥੧੧॥

ਲਖਮੀ ਭੈ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ਸਕਤੀ ਥੀ ਤਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਆਨ ਕਰ ਚਰਨੀ ਲਗਤਾ ਭ੍ਯਾ ਜਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜਾ ਕਰ ਗੋਦੀ ਮੈਂ ਬੈਠਤਾ ਭ੍ਯਾ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਭਗਤ ਤੂੰ

ਨਿਹਕੰਟਕ ਹੋਇਕੈ ਇਹ ਰਾਜ ਕਰੁ ਤਬ ਪ੍ਰਹਿਲਦਾ ਵੈਰਾਗ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਭਗਵਨ॥੧੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥
ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਝੂਠੀ ਸਭ ਮਾਇਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਏਹੁ ਰਾਜੁ ਅਰੁ ਮਾਲ ਤਥਾ ਬਿਭੂਤੀ ਸਭ ਝੂਠੀ ਹੈ॥

ਲੋਭੀ ਨਰ ਰਹੇ ਲਪਟਾਇ ॥
ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੧੨॥

ਜੋ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਮੈਂ ਲਪਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮੁ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਭੁ ਕੋ ਕਰੇ ਕਰਾਇਆ ॥
ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਨੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕਰਾਯਾ ਹੂਆ ਕ੍ਰਤਬਜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਣ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਕਾ ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ॥
ਕਰਤੈ ਅਪਣਾ ਰੂਪੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੧੩॥੧॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਸਦਾ ਹੀ ਕਰਤਾ ਆਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਕਾ ਪਖੁ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਤੇ ਨੇ ਅਪਣਾ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥੧੩॥੧॥੨॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨ ਬੁਝਾਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੁ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹ੍ਰਿਦੈ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਦੇ (ਹ੍ਰਿਦੇ) ਵਿਖੇ ਵਸਿਆ ਹੈ ਔਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਮਨਸਾ ਥੀ ਸੋ ਬੀਚ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਦੀਨ ਜਨੁ ਮਾਂਗੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਉਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀਉ ਪਜਾਰੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦੁਆਰਾ ਤੈਨੇ ਅਨੇਕ ਜਨ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈ ਦੀਨ ਜਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋ ਕਾ ਗਾਵਣਾਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਉਧਾਰੀਏ ਜੀ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕਉ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਰਤੀ ਅੰਚ ਦੂਖ ਨ ਲਾਈ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਤਕ ਵਾ ਦਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਦੁਖ ਕੀ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਤਰਹਿ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰਹਿ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੰਤ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਮਗ੍ਰ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਗਤਾ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਹਿ ਤੂ ਆਪੇ ਏਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਇਹ ਆਪ ਕੀ ਬਡਾਈ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਕਾਟਹਿ ਦੁਬਿਧਾ ਰਤੀ ਨ ਰਾਈ ॥੩॥

ਤੂੰ ਉਨ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂ ਕੇ ਪਾਪ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਔਰ ਰਾਈ ਕੇ ਦਾਣੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਕਿਛੁ ਬੂਝਹਿ ਨਾਹੀ ਤੂ ਆਪੇ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥

ਹਮ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਹਾਂ ਕੁਛ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥੪॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਰੇਗਾ ਆਪ ਕੀ ਆਗਜਾ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਛੁ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੪॥

ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਤੁਧੁ ਧੰਧੈ ਲਾਇਆ ਭੂੰਡੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੈ ਜਿਸਨੇ ਆਇਕੇ (ਭੂੰਡੀ) ਭੈੜੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੂਐ ਹਾਰਿਆ ਸਬਦੈ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥੫॥

ਸੋ ਤਿਸਨੇ ਆਪਣਾ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜੂਏ ਬੀਚ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੀ ਗਜਾਤ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੫॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮਰਹਿ ਤਿਨ ਕਿਛੂ ਨ ਸੂਝੈ ਦੁਰਮਤਿ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਝ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਰਮਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਜਾਨ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਉਨ ਪਰ ਛਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਨ ਪਾਵਹਿ ਕਬ ਹੀ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਿਰਿ ਭਾਰਾ ॥੬॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਬੀ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਬਿਨਾਂ ਡੂਬ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਵਹੁ ਤੈਨੇ ਆਪਨੇ ਵਿਖੇ (ਮਿਲਾਏ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤੀ ਸਾਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਸਬਦਿ ਪਛਾਤੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਾ ਪਛਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਤੂੰ ਆਪਿ ਨਿਰਮਲੁ ਤੇਰੇ ਜਨ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੇ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਆਪ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ॥੮॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੨॥੩॥

ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋਈ ਵਡ ਰਾਜਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਪੂਰੇ ਕਾਜਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਵੱਡਾ ਰਾਜਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਨਿ ਕੋਟਿ ਧਨ ਪਾਏ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਧਨੁ ਕੇ ਖਜਾਨੇ ਪਾਇ ਲੀਏ ਜਾਣੋ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮੁ ਬਜਰਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਸਾਲਾਹੀ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਾਸਿ ॥
ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਮਸਤਕਿ ਹਾਥੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਹਮ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹਾਥ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਕੋਟ ਕਈ ਸੈਨਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਸਹਜ ਸੁਖੈਨਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਈ ਕ੍ਰੋੜ (ਸੈਨਾ) ਫੌਜ ਜੈਸਾ ਬਲੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਹਜ) ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੬

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਸੀਤਲੁ ਹੂਆ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਮੂਆ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਂਤੀਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵਨ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਵਹੁ ਮੂਆ ਹੂਆ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਨਾ॥੨॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਸਭ ਹੀ ਜੁਗਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭੀ ਜੁਗਤ ਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਨਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਭ੍ਰਮਿ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨਉ ਨਿਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਭਰਮ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਸਦ ਹੀ ਲਾਹਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਲਾਭੁ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਵਡ ਪਰਵਾਰਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮਨਮੁਖ ਗਾਵਾਰਾ ॥੪॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੱਡਾ (ਪਰਵਾਰਾ) ਕੁਟੰਬ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਗਵਾਰ ਮਨੁਮੁਖ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸਨੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਨੁ ਅਬਚਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਤਖਤਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ॥
ਨਾਮਹੀਣ ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਵੇਸਾਹੁ ॥੫॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਾ ਤੋ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਵੇਸਾਹੁ) ਭਰੋਸਾ ਹੀ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਸਭ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ॥
ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਰ (ਜਾਤਾ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਭ੍ਰਮਿ ਜੋਨੀ ਮੂਚਾ ॥੬॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਭਤੇ ਉਚਾ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ (ਮੂਚਾ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਗਟਿ ਪਹਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਪਹਾਰਾ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਸ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਦੀ ਸੰਗਤਿ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਤਿਸੁ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਾਰਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਸੋ ਪੁਰਖੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਫਿਰਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ॥੭॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਣ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਫਿਰਿ) ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤਿਨਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਿਸੁ ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਲਖੇ ਗੁੋਪਾਲ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਕੇ ਗੋਪਾਲ ਕੋ (ਲਖੇ) ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣ ਰਹੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਤੈ ਤਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥੮॥੧॥੪॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਸ ਕਾ ਰਹਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮ ਸੁਖੁ ਤਿਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਨੇ ਤਤੁ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਤਤੁ) ਸੋਈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੋ (ਮਿਲਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥੧॥੪॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੋਟਿ ਬਿਸਨ ਕੀਨੇ ਅਵਤਾਰ ॥
ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਜਾ ਕੇ ਧ੍ਰਮਸਾਲ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੈਨੇ ਬਿਸਨੁ ਅਵਤਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਜਾਕੇ) ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਧਰਮਸਾਲਾ ਵਤ ਹੈਂ ਵਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਰੂਪ ਧਰਮਸਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਮਹੇਸ ਉਪਾਇ ਸਮਾਏ ॥
ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਜਗੁ ਸਾਜਣ ਲਾਏ ॥੧॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਸਿਵਜੀ ਲਜਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਤਪੰਨ ਕੀਏ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕੇ (ਸਾਜਣ) ਰਚਨਮੇਂ ਲਗਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸੋ ਧਣੀ ਗੁਵਿੰਦੁ ਹਮਾਰਾ ॥
ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਗੁਣ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੂੰ ਐਸਾ ਹਮਾਰਾ ਧਣੀ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਕੋਟਿ ਮਾਇਆ ਜਾ ਕੈ ਸੇਵਕਾਇ ॥
ਕੋਟਿ ਜੀਅ ਜਾ ਕੀ ਸਿਹਜਾਇ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਾਯਾ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸਿਹਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੂੰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਉਪਾਰਜਨਾ ਤੇਰੈ ਅੰਗਿ ॥
ਕੋਟਿ ਭਗਤ ਬਸਤ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜੀਵ ਤੇਰੇ (ਉਪਾਰਜਨਾ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਅੰਗ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕੋਟਿ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਕਰਤ ਨਮਸਕਾਰ ॥
ਕੋਟਿ ਇੰਦ੍ਰ ਠਾਢੇ ਹੈ ਦੁਆਰ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ ਆਪ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਖੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਬੈਕੁੰਠ ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮਾਹਿ ॥
ਕੋਟਿ ਨਾਮ ਜਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾਹਿ ॥੩॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਮੈਂ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਪੂਰੀਅਤ ਹੈ ਜਾ ਕੈ ਨਾਦ ॥
ਕੋਟਿ ਅਖਾਰੇ ਚਲਿਤ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਨਾਦ ਪੁਰੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰੋੜਾਂ (ਅਖਾਰੇ) ਚਲਿਤ੍ਰ ਰੂਪੁ ਬਨੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਸਕਤਿ ਸਿਵ ਆਗਿਆਕਾਰ ॥
ਕੋਟਿ ਜੀਅ ਦੇਵੈ ਆਧਾਰ ॥੪॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਸਕਤੀਆਂ ਔ ਸਿਵ ਤੇਰੇ ਆਗਜਾਕਾਰ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੂੰ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਕੋਟਿ ਤੀਰਥ ਜਾ ਕੇ ਚਰਨ ਮਝਾਰ ॥
ਕੋਟਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਪਤ ਨਾਮ ਚਾਰ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੀਰਥ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚਾਰ ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਯ ਹੈਂ ਅਥਵਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਪੂਜਾਰੀ ਕਰਤੇ ਪੂਜਾ ॥
ਕੋਟਿ ਬਿਸਥਾਰਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥੫॥

ਕ੍ਰੋੜ ਹੀ ਪੁਜਾਰੀ ਹੋਕੇ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੫॥

ਕੋਟਿ ਮਹਿਮਾ ਜਾ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਹੰਸ ॥
ਕੋਟਿ ਉਸਤਤਿ ਜਾ ਕੀ ਕਰਤ ਬ੍ਰਹਮੰਸ ॥

ਕ੍ਰੋੜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਸੂਰਜ ਵਤ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸੁ ਤੇਰੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਰੋੜ (ਬ੍ਰਹਮੰਸ) ਸਨਕਾਦਿਕ ਭ੍ਰਿਗੁ ਆਦਕ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਲਉ ਓਪਤਿ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ॥
ਕੋਟਿ ਗੁਣਾ ਤੇਰੇ ਗਣੇ ਨ ਜਾਹਿ ॥੬॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਉਤਪਤਿ ਪਰਲਯ ਕਰਨੇ ਕੌ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਗੁਣ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕੋਟਿ ਗਿਆਨੀ ਕਥਹਿ ਗਿਆਨੁ ॥
ਕੋਟਿ ਧਿਆਨੀ ਧਰਤ ਧਿਆਨੁ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਗਿਆਨੀ ਗ੍ਯਾਨ ਸਹਿਤ ਹੋਕੇ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਧਿਆਨੀ ਹੋਕੇ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਧ੍ਯਾਨ ਕੋ (ਧਰਤ) ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਤਪੀਸਰ ਤਪ ਹੀ ਕਰਤੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੭

ਕੋਟਿ ਮੁਨੀਸਰ ਮੋੁਨਿ ਮਹਿ ਰਹਤੇ ॥੭॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਤਪੀਸ੍ਵਰ ਹੋਕੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਮਿਤ ਤਪ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਮੌਨ ਧਾਰੀ ਰਹਿ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਅਵਿਗਤ ਨਾਥੁ ਅਗੋਚਰ ਸੁਆਮੀ ॥
ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਅਵਗਤ ਹੇ ਨਾਥ ਹੇ ਅਗੋਚਰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੂੰ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜਤ ਕਤ ਦੇਖਉ ਤੇਰਾ ਵਾਸਾ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤੇਰਾ ਵਾਸਾ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮਕੋ ਇਹ ਅਨਭਵ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭ੍ਯਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕੀਓ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥੮॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥੨॥੫॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥
ਅਮੋਲ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਦੀਨੋ ਨਾਮੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਹੁ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਬਿਨੋਦ ਚੋਜ ਆਨੰਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਓ ਅਚਿੰਤਾ ॥੧॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਚੋਜ) ਕੌਤਕ ਅਰ ਅਨੰਤ ਹੀ ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਚਿੰਤਾ ਪਦ ਕਾ ਅਰਥੁ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਤੇ ਸਿਧ ਹਮਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਸਾਚੀ ॥
ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਤਿਸੁ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਰਾਚੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਸਾਚੀ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀਰਤੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਰੇ ਮਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਚੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਭੋਜਨ ਭਾਉ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਲੀਚੈ ਨਾਉ ॥

(ਅਚਿੰਤ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਵਤ ਹੈ ਔਰ (ਅਚਿੰਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਨਾਮ (ਲੀਚੈ) ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਸਬਦਿ ਉਧਾਰ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥੨॥

ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਬਦ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਭੰਡਾਰ ਭਰ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਲਥੇ ਵਿਸੂਰੇ ॥

ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੇ (ਵਿਸੂਰੇ) ਝੋਰੇ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਬੈਰੀ ਮੀਤਾ ॥
ਅਚਿੰਤੋ ਹੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਸਿ ਕੀਤਾ ॥੩॥

ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਬੈਰੀ ਥੇ ਸੋ ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਏਹ ਮਨੁ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਚਿੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਕੀਆ ਦਿਲਾਸਾ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਆਸਾ ॥

ਅਚਿੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਦਿਲਾਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮ੍ਾ ਕਉ ਸਗਲ ਸਿਧਾਂਤੁ ॥
ਅਚਿੰਤੁ ਹਮ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨੋ ਮੰਤੁ ॥੪॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਮਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ (ਅਚਿੰਤੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੇ ਬਿਨਸੇ ਬੈਰ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੇ ਮਿਟੇ ਅੰਧੇਰ ॥

ਹਮਾਰੇ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਬੈਰ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਜਨ੍ਯ ਅੰਧੇਰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅਚਿੰਤੋ ਹੀ ਮਨਿ ਕੀਰਤਨੁ ਮੀਠਾ ॥
ਅਚਿੰਤੋ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਡੀਠਾ ॥੫॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਮਨ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੈ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੫॥

ਅਚਿੰਤ ਮਿਟਿਓ ਹੈ ਸਗਲੋ ਭਰਮਾ ॥
ਅਚਿੰਤ ਵਸਿਓ ਮਨਿ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮਾ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਭਰਮੁ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ॥ (ਅਚਿੰਤ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮਨੇ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਅਨਹਤ ਵਾਜੈ ॥
ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਗੋਬਿੰਦੁ ਗਾਜੈ ॥੬॥

(ਅਚਿੰਤ) ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਏਕ ਰਸ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਬਾਜੇ ਬਾਜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਅਕਸ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਬਿੰਦ ਜੀ (ਗਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਅਚਿੰਤ ਹਮਾਰੈ ਮਨੁ ਪਤੀਆਨਾ ॥
ਨਿਹਚਲ ਧਨੀ ਅਚਿੰਤੁ ਪਛਾਨਾ ॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤੇ ਪਤੀਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਨਿਹਚਲ ਧਨੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅਚਿੰਤੋ ਉਪਜਿਓ ਸਗਲ ਬਿਬੇਕਾ ॥
ਅਚਿੰਤ ਚਰੀ ਹਥਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕਾ ॥੭॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਮਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਬਬੇਕ ਉਤਪਤ ਹੁਆ ਹੈ ਅਚਿੰਤ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਹਥ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ (ਟੇਕਾ) ਸਰਨ (ਚਰੀ) ਚੜੀ ਹੈ॥੭॥

ਅਚਿੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ॥
ਅਚਿੰਤ ਮਿਲਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ ॥

ਅਚਿੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਯਾਂ ਤੇ ਅਚਿੰਤ ਹੀ (ਏਕੁ) ਅਦ੍ਵਤੀ ਸਮਰਥ ਠਾਕੁਰ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਚਿੰਤ ਅਚਿੰਤਾ ਸਗਲੀ ਗਈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਮਈ ॥੮॥੩॥੬॥

ਚਿੰਤਾ ਔ ਅਚਿੰਤ ਏਹ ਜੋ ਕਲਪਨਾ ਥੀ ਸੋ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁੰਦ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਮਰਥ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਅਨਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਤ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਰੂਪੁ ਹੈ॥੮॥੩॥੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਜਿਤਨਾ ਰੁਚ ਹੋ ਧਨ ਲੀਜੀਏ ਅਰ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀਜੀਏ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾ ਕੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥
ਗਾਂਠਿ ਨ ਬਾਧਉ ਬੇਚਿ ਨ ਖਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮੁ ਹੈ ਏਹ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਧਨੁ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਨਾ ਤੋ ਗੰਢ ਬਾਂਧ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਛਪਾ ਕਰਕੇ ਰਖਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾ ਬੇਚ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਨਾਮ ਧਨ ਦੇਣੇ ਮੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਧਨ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥

ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਖੇਤੀ ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਬਾਰੀ ॥
ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਜਨੁ ਸਰਨਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਖੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮੁ ਹੀ ਜਿਸ ਮੈਂ ਫੂਲ ਤਰਕਾਰੀ ਨਿਪਜੈ ਸੋ (ਬਾਰੀ) ਬਗੀਚੀ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਰੂੰ ਔਰ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸਰਨਾਗਤ ਰਹੂੰ॥

ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਮਾਇਆ ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਪੂੰਜੀ ॥
ਤੁਮਹਿ ਛੋਡਿ ਜਾਨਉ ਨਹੀ ਦੂਜੀ ॥੨॥

ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਮਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪਾਸ (ਪੂੰਜੀ) ਰਾਸ ਹੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਬਾਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਬੰਧਿਪ ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥
ਨਾਉ ਮੇਰੇ ਸੰਗਿ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਹੀ ਸਨਬੰਧੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭ੍ਰਾਤਾ ਵਤ ਪਯਾਰਾ ਹੈ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਹੋਕੇ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਜਿਸੁ ਰਖੈ ਉਦਾਸੁ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਉ ਤਾ ਕੋ ਦਾਸੁ ॥੪॥੧॥

ਮਾਯਾ ਵਿਖੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ (ਉਦਾਸੁ) ਤਯਾਗੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਨਾਂਗੇ ਆਵਨੁ ਨਾਂਗੇ ਜਾਨਾ ॥
ਕੋਇ ਨ ਰਹਿਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਨਾ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਾ (ਨਾਂਗੇ) ਨਗਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਗਨ ਹੀ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੮

ਰਾਮੁ ਰਾਜਾ ਨਉ ਨਿਧਿ ਮੇਰੈ ॥
ਸੰਪੈ ਹੇਤੁ ਕਲਤੁ ਧਨੁ ਤੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੇਰੇ ਤੋ ਰਾਮ ਹੀ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਹੈ (ਸੰਪੈ) ਸੰਪਦਾ ਔਰ (ਕਲਤੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ (ਹੇਤੁ) ਮੋਹ ਇਹ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਧਨੁ ਹੈ॥

ਆਵਤ ਸੰਗ ਨ ਜਾਤ ਸੰਗਾਤੀ ॥
ਕਹਾ ਭਇਓ ਦਰਿ ਬਾਂਧੇ ਹਾਥੀ ॥੨॥

ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਗ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਹੀ ਜਾਨੇ ਕੇ ਵਕਤ ਸੰਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਜਾ ਹੂਆ ਜੋ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਹਾਥੀ ਬਾਂਧ ਲੀਏ॥੨॥

ਲੰਕਾ ਗਢੁ ਸੋਨੇ ਕਾ ਭਇਆ ॥
ਮੂਰਖੁ ਰਾਵਨੁ ਕਿਆ ਲੇ ਗਇਆ ॥੩॥

ਲੰਕਾ ਜੋ ਇਕ ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ (ਗਢੁ) ਕਿਲਾ ਜਿਸਕਾ ਬਨਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਰਾਵਨ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਆਕਰੁ ਕਿਆ ਲੇ ਗਜਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਕੁਛ ਭੀ ਨਾ ਲੈ ਜਾਤਾ ਭਜਾ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਕਿਛੁ ਗੁਨੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥
ਚਲੇ ਜੁਆਰੀ ਦੁਇ ਹਥ ਝਾਰਿ ॥੪॥੨॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਬੀਚਾਰ ਕਰੁ (ਚਲੇ ਜੁਆਰੀ) ਹੇ ਜੂਏ ਬਾਜ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਹਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਦੋਨੋ ਹਾਥ ਝਾਕ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੪॥੨॥ ਜੜ ਪਦਾਰਥ ਪਰਮੇਸਰ ਅਰਥ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਔ ਚੇਤਨ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਸਮਝ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਲ ਯੁਕਤ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈਲਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੈਲਾ ਇੰਦੁ ॥
ਰਵਿ ਮੈਲਾ ਮੈਲਾ ਹੈ ਚੰਦੁ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਲੀਨ ਹੈ ਪੁਨਹ ਇੰਦ੍ਰ ਭੀ ਮਲੀਨ ਹੈ ਸੂਰਜ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ ਔਰ ਚੰਦ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ॥

ਮੈਲਾ ਮਲਤਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਇਕੁ ਹਰਿ ਨਿਰਮਲੁ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਗਜਾਤ ਮੈਲਤਾ ਕਰ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਮਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਏਕੁ ਹਰੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤ ਕਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮੈਲੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਇ ਕੈ ਈਸ ॥
ਮੈਲੇ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਦਿਨ ਤੀਸ ॥੨॥

(ਕੈ ਈਸ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਇ) ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਭੀ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਦਿਨ ਤੀਸ) ਮਹੀਨੇ ਭੀ ਮੈਲੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੈਲਾ ਮੋਤੀ ਮੈਲਾ ਹੀਰੁ ॥
ਮੈਲਾ ਪਉਨੁ ਪਾਵਕੁ ਅਰੁ ਨੀਰੁ ॥੩॥

ਮੋਤੀ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹੀਰਾ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ ਪਵਨ ਅਰੁ ਅਗਨੀ ਅਰੁ ਜਲੁ ਭੀ ਮੈਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੈਲੇ ਸਿਵ ਸੰਕਰਾ ਮਹੇਸ ॥
ਮੈਲੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਰੁ ਭੇਖ ॥੪॥

ਸਿਵ ਸੰਕਰ ਮਹੇਸ ਆਦਿਕ ਗਜਾਰਾਂ ਰੁਦ੍ਰ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਸਿਧ ਔਰ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਔਰ ਭੇਖ ਭੀ ਮੈਲੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਮੈਲੇ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਜਟਾ ਸਹੇਤਿ ॥
ਮੈਲੀ ਕਾਇਆ ਹੰਸ ਸਮੇਤਿ ॥੫॥

ਜੋਗੀ ਅਰ ਜੰਗਮ ਜਟਾ ਕੇ ਸਹਤ ਜੋ ਨਾਂਗੇ ਹੈਂ ਸਭ ਮੈਲੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮੈਲੀ ਹੈ॥੫॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇ ਜਨ ਪਰਵਾਨ ॥
ਨਿਰਮਲ ਤੇ ਜੋ ਰਾਮਹਿ ਜਾਨ ॥੬॥੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੬॥੩॥

ਮੁਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੁ ਕਰਿ ਮਕਾ ਕਿਬਲਾ ਕਰਿ ਦੇਹੀ ॥
ਬੋਲਨਹਾਰੁ ਪਰਮ ਗੁਰੁ ਏਹੀ ॥੧॥

ਮਨ ਕੋ ਮਕਾ ਅਰਥਾਤ ਮਕੇਸ੍ਵਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਰੁ ਔਰ (ਕਿਬਲਾ) ਗਿਰਦੇ ਕੀ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ ਇਹ ਦੇਹੀ ਦੇਹ ਕਰ ਜੋ (ਬੋਲਨ ਹਾਰ) ਬਾਣੀ ਆਦਿਕ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਣੇ ਵਾਲਾ ਚੈਤਨ੍ਯ ਹੈ (ਪਰਮ ਗੁਰੁ) ਵੱਡਾ ਗੁਰੂ ਏਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਰੇ ਮੁਲਾਂ ਬਾਂਗ ਨਿਵਾਜ ॥
ਏਕ ਮਸੀਤਿ ਦਸੈ ਦਰਵਾਜ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਤੂੰ ਗੁਣ ਗਾਉਣ ਵਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਬਾਂਗ ਕਹੁ ਔਰ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਰੂਪੀ ਨਿਮਾਜ ਪੜੁ ਏਕ ਦੇਹ ਰੂਪ ਮਸੀਤ ਹੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਇਸਕੇ ਦਸ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਸਿਮਿਲਿ ਤਾਮਸੁ ਭਰਮੁ ਕਦੂਰੀ ॥
ਭਾਖਿ ਲੇ ਪੰਚੈ ਹੋਇ ਸਬੂਰੀ ॥੨॥

ਤਾਮਸ ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਕੋ ਮਾਰ ਇਹੀ (ਮਿਸਿਮਿਲਿ) ਹਲਾਲ ਕਰੁ ਔਰ ਜੋ ਭਰਮ ਕੋ (ਕਦੂਰੀ) ਕਟ ਦੇਹ ਏਹੀ ਹਲਾਲ ਕੇ ਊਪਰ ਰੁਮਾਲ ਪਾਉ (ਭਾਖਿ ਲੇ) ਖਾਇ ਲੈ ਪਾਂਚੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰ ਦੇਹੁ ਫਿਰ ਤੁਝਕੋ (ਸਬੂਰੀ) ਸੰਤੋਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥੨॥

ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕ ॥
ਕਹ ਕਰੈ ਮੁਲਾਂ ਕਹ ਕਰੈ ਸੇਖ ॥੩॥

ਹਿੰਦੂ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ (ਸਾਹਿਬੁ) ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂ ਕਜਾ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਸੇਖ ਕਜਾ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਉ ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ॥
ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ ਮਨੂਆ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਿਵਾਨਾਂ ਮਸਤ ਭਇਆ ਹੂੰ (ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ) ਰੋਕ ਰੋਕ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਤਾਂਈ (ਸਹਿਜ) ਅਫੁਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਨ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੪॥ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਲੋਕ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਗ ਪੜੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਕਬੀਰ ਫਕੀਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਬਿਗੜ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੰਗਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਲਿਤਾ ਬਿਗਰੀ ॥
ਸੋ ਸਲਿਤਾ ਗੰਗਾ ਹੋਇ ਨਿਬਰੀ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਗੰਗਾ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਨਦੀ ਬਿਗਰੀ ਹੈ ਸੋ ਨਦੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ (ਨਿਬਰੀ) ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਗਰਿਓ ਕਬੀਰਾ ਰਾਮ ਦੁਹਾਈ ॥
ਸਾਚੁ ਭਇਓ ਅਨ ਕਤਹਿ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਕੀ (ਦੁਹਾਈ) ਸੁੰਗਧ ਹੈ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਸਚ ਕਰ ਬਿਗਰਿ ਗਿਆ ਹੂੰ॥ ਕੈਸੇ ਬਿਗਰਾ ਹੂੰ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਸਾਚੁ ਭਇਓ) ਸਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂਆ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਅਨੁ) ਔਰ ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਚੰਦਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰਵਰੁ ਬਿਗਰਿਓ ॥
ਸੋ ਤਰਵਰੁ ਚੰਦਨੁ ਹੋਇ ਨਿਬਰਿਓ ॥੨॥

ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਚੰਦਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਬਿਗਰਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਿਛ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਰਸ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਾਂਬਾ ਬਿਗਰਿਓ ॥
ਸੋ ਤਾਂਬਾ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇ ਨਿਬਰਿਓ ॥੩॥

ਜੋ ਤਾਂਬਾ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਬਿਗਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਾਂਬਾ (ਕੰਚਨੁ) ਸ੍ਵਰਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਨਿਬੜਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤਨ ਸੰਗਿ ਕਬੀਰਾ ਬਿਗਰਿਓ ॥
ਸੋ ਕਬੀਰੁ ਰਾਮੈ ਹੋਇ ਨਿਬਰਿਓ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ (ਕਬੀਰਾ) ਮੈਂ ਬਿਗਰ ਗਿਆ ਹੂੰ ਸੋ ਅਬ (ਕਬੀਰੁ) ਮੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹ੍ਵੈ ਨਿਬੜਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਭਯਾ ਹੂੰ॥੪॥੫॥ ਪਾਖੰਡ ਭੇਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਥੇ ਤਿਲਕੁ ਹਥਿ ਮਾਲਾ ਬਾਨਾਂ ॥
ਲੋਗਨ ਰਾਮੁ ਖਿਲਉਨਾ ਜਾਨਾਂ ॥੧॥

ਮਾਥੇ ਪੁਰ ਤਿਲਕੁ ਲਗਾ ਲੀਆ ਹਾਥ ਮੈਂ ਮਾਲਾ ਪਕੜ ਲਈ ਇਹ (ਬਾਨਾਂ) ਭੇਖ ਬਨਾ ਲੀਆ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੈਨੂੰ ਖਿਲਉਨਾ ਭਾਵ ਬਾਲਕ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਕੋ ਖਿਲਾਉਨਾ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤਰਾਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਾਮ ਭੀ ਦੰਭ ਸੇ ਰੀਝ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਜਉ ਹਉ ਬਉਰਾ ਤਉ ਰਾਮ ਤੋਰਾ ॥
ਲੋਗੁ ਮਰਮੁ ਕਹ ਜਾਨੈ ਮੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੌ ਮੈਂ (ਬਉਰਾ) ਬਾਵਰਾ ਹੂੰ ਤੌ (ਤੋਰਾ) ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਲੋਗ ਮੇਰਾ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦੁ ਕਯਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੋਰਉ ਨ ਪਾਤੀ ਪੂਜਉ ਨ ਦੇਵਾ ॥
ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਬਿਨੁ ਨਿਹਫਲ ਸੇਵਾ ॥੨॥

ਮੈਂ ਪਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤੋਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਕ੍ਰਿਤਮ ਦੇਵ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੂਜਤਾ ਹੂੰ (ਰਾਮ) ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਜਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨਾਵਉ ॥
ਐਸੀ ਸੇਵ ਦਰਗਹ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ॥੩॥

ਮਨ ਕਰ ਕੇ ਸਦੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਹ ਬਾਂਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਮਨਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵੋਂਗਾ॥੩॥

ਲੋਗੁ ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਬਉਰਾਨਾ ॥
ਕਬੀਰ ਕਾ ਮਰਮੁ ਰਾਮ ਪਹਿਚਾਨਾਂ ॥੪॥੬॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਲੋਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਬੌਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਮੇਰਾ ਮਰਮੁ ਤੈਨੇ ਹੀ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਪੁਨਹ ਪੰਡਤ ਕਾਜੀ ਔਰ ਮੁਲਾਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਤੁਮ

ਜੋ ਤਿਲਕ ਆਦਿਕ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰ ਲੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਏਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਲਟਿ ਜਾਤਿ ਕੁਲ ਦੋਊ ਬਿਸਾਰੀ ॥
ਸੁੰਨ ਸਹਜ ਮਹਿ ਬੁਨਤ ਹਮਾਰੀ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਉਲਟਿ ਕਰ ਜਾਤੀ ਔਰ ਕੁਲ ਕੀ ਅਭਿਮਾਨਤਾ ਦੋਨੋ ਬਿਸਾਰ ਦਈ ਹੈ॥ (ਸੁੰਨ ਸਹਜ) ਅਫੁਰ ਅਚੁਤ ਪ੍ਰਮੇਸੂਰ ਮੇਂ ਹਮਾਰੀ ਬੁਨਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤਿਸਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰਾ ਝਗਰਾ ਰਹਾ ਨ ਕੋਊ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੫੯

ਪੰਡਿਤ ਮੁਲਾਂ ਛਾਡੇ ਦੋਊ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਮਾਰਾ ਝਗਰਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਪੰਡਤ ਅਰ ਮੁਲਾਂ ਦੋਨੋਂ ਹਮਨੇ ਛੋਡ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥ ਜਾਹੁ ਰੇ ਜੁਲਾਹੇ ਜਾਕੇ ਤਾਣੀਆਂ ਬੁਣ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੁਨਿ ਬੁਨਿ ਆਪ ਆਪੁ ਪਹਿਰਾਵਉ ॥
ਜਹ ਨਹੀ ਆਪੁ ਤਹਾ ਹੋਇ ਗਾਵਉ ॥੨॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਲਗਾਇ ਕਰ ਆਪਕੋ ਪਹਿਰਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹੂੰ ਜਹਾਂ ਆਪਾ ਭਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਰਅਭਮਾਨ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇਕੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਜਸੁ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੰਡਿਤ ਮੁਲਾਂ ਜੋ ਲਿਖਿ ਦੀਆ ॥
ਛਾਡਿ ਚਲੇ ਹਮ ਕਛੂ ਨ ਲੀਆ ॥੩॥

ਪੰਡਿਤੋਂ ਔਰ ਮੁਲਾਣਿਓਂ ਨੇ ਜੋ ਕਰਮ ਕਾਂਡੁ ਔਰ ਸ਼ਰਹ ਕੋ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਇਨਕਾ ਮਤ ਹਮਨੇ ਗ੍ਰਹਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥੩॥

ਰਿਦੈ ਇਖਲਾਸੁ ਨਿਰਖਿ ਲੇ ਮੀਰਾ ॥
ਆਪੁ ਖੋਜਿ ਖੋਜਿ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰਾ ॥੪॥੭॥

ਰਿਦੇ ਕੇ (ਇਖਲਾਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਮੀਰਾ) ਪਾਤਸਾਹ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ (ਨਿਰਖਲੇ) ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ (ਆਪੁ) ਆਪਣੈ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ (ਖੋਜਿ ਖੋਜਿ) ਢੂੰਢ ਢੂੰਢ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੭॥ਅਬ ਨਿਰਧਨ ਕੀ ਔਰ ਧਨਾਢ ਕੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੈਸੀ ਦਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਧਨ ਆਦਰੁ ਕੋਈ ਨ ਦੇਇ ॥
ਲਾਖ ਜਤਨ ਕਰੈ ਓਹੁ ਚਿਤਿ ਨ ਧਰੇਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਰਧਨ ਕੋ ਆਦਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਵਹੁ ਧਨੀ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਲਾਖੋਂ ਉਪਾਇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਧਨੀ ਉਸਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਯਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਨਿਰਧਨੁ ਸਰਧਨ ਕੈ ਜਾਇ ॥
ਆਗੇ ਬੈਠਾ ਪੀਠਿ ਫਿਰਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਨਿਰਧਨ ਧਨੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਬੈਠਾ ਹੂਆ ਆਗੇ ਸੇ ਪੀਠ ਫਿਰਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਮਾਂਗ ਨ ਲੇਵੇ॥੧॥

ਜਉ ਸਰਧਨੁ ਨਿਰਧਨ ਕੈ ਜਾਇ ॥
ਦੀਆ ਆਦਰੁ ਲੀਆ ਬੁਲਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਕੋਈ (ਸਰਧਨੁ) ਧਨਾਢ ਧਨ ਹੀਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਆਗੇ ਤੇ ਆਦਰ ਦੇਕਰ ਬੁਲਾਇ ਲੀਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਰਧਨੁ ਸਰਧਨੁ ਦੋਨਉ ਭਾਈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਕਲਾ ਨ ਮੇਟੀ ਜਾਈ ॥੩॥

ਨਿਰਧਨ ਔਰ ਧਨਾਢ ਦੋਨੋ ਭਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਬਿਰਾਦਰੀ ਮੈਂ ਸਮ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕਲਾ ਕਿਸੀ ਸੇ (ਨ ਮੇਟੀ ਜਾਈ) ਹਟਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚਾਹੇ ਧਨੀ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਕੋ ਨਿਰਧਨੁ ਕਰ ਦੇਵੇ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਨਿਰਧਨੁ ਹੈ ਸੋਈ ॥
ਜਾ ਕੇ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਹੋਈ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਧਨੁ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥੪॥੮॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਤੇ ਭਗਤਿ ਕਮਾਈ ॥
ਤਬ ਇਹ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਭਗਤੀ ਕਮਾਈ ਤਬ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਸਫਲੀ ਹੈ॥

ਇਸ ਦੇਹੀ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਦੇਵ ॥
ਸੋ ਦੇਹੀ ਭਜੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵ ॥੧॥

ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਕੋ ਦੇਵਤਾ ਭੀ (ਸਿਮਰਹਿ) ਯਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਹੀ ਪਾਇਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ (ਭਜੁ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ॥

ਭਜਹੁ ਗੋੁਬਿੰਦ ਭੂਲਿ ਮਤ ਜਾਹੁ ॥
ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕਾ ਏਹੀ ਲਾਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ (ਭਜਹੁ) ਜਪੋ ਭੂਲ (ਮਤ) ਨਾ ਜਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਏਹੀ ਲਾਭ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਲਗੁ ਜਰਾ ਰੋਗੁ ਨਹੀ ਆਇਆ ॥
ਜਬ ਲਗੁ ਕਾਲਿ ਗ੍ਰਸੀ ਨਹੀ ਕਾਇਆ ॥

ਜਬ ਤਕ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਕੋਈ ਰੋਗੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਕਾਲ ਨੇ ਏਹੁ ਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਸੀ ਕਜਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਬਿਕਲ ਭਈ ਨਹੀ ਬਾਨੀ ॥
ਭਜਿ ਲੇਹਿ ਰੇ ਮਨ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜਬ ਤਕ ਬਾਨੀ (ਬਿਕਲ) ਅਸਤ ਬਜਸਤ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਹੈ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਤਬ ਤਕ (ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ) ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਲੈ॥੨॥

ਅਬ ਨ ਭਜਸਿ ਭਜਸਿ ਕਬ ਭਾਈ ॥
ਆਵੈ ਅੰਤੁ ਨ ਭਜਿਆ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਜੋ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤੋ ਫੇਰ ਕਬ (ਭਜਸਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੇਗਾ॥ ਜਬ ਅੰਤ ਆਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਹੋਣੇ ਲਗੇਗਾ ਤੌ ਫੇਰ ਭਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਅਬ ਸਾਰੁ ॥
ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਹੁ ਨ ਪਾਵਹੁ ਪਾਰੁ ॥੩॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਬੰਧੀ ਕਰਮ ਅਬ ਕਰੇਗਾ ਸੋਈ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਪਾਰੁ) ਪਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ ਤੌ ਫਿਰ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਗਾ॥੩॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਲਾਇਆ ਸੇਵ ॥
ਤਿਨ ਹੀ ਪਾਏ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ॥

ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਨੇ ਹੀ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਤਾ ਕੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਪਾਟ ॥
ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵੈ ਜੋਨੀ ਬਾਟ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ ਵਾ ਭ੍ਰਮ ਰੂਪੀ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ਫੇਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ (ਬਾਟ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਇਹੀ ਤੇਰਾ ਅਉਸਰੁ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਾਰ ॥
ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਤੂ ਦੇਖੁ ਬਿਚਾਰਿ ॥

ਇਹੀ ਤੇਰਾ (ਅਉਸਰੁ) ਸਮਾਂ ਹੈ ਪੁਨਹ ਚੌਰਾਸੀ ਲਾਖ ਪੀਛੇ ਏਹੀ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੀ (ਵਾਰ) ਬਾਰੀ ਹੈ॥ ਤੂੰ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਕੇ ਦੇਖੁ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰੁ ਜੀਤਿ ਕੈ ਹਾਰਿ ॥
ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਹਿਓ ਪੁਕਾਰਿ ਪੁਕਾਰਿ ॥੫॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਸ ਮੈਂ ਜੀਤ (ਕੈ) ਚਾਹੋ ਚਾਰ ਹਮਨੇ ਤੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਹਿ ਦੀਆ ਹੈ॥੫॥੧॥੯॥

ਸਿਵ ਕੀ ਪੁਰੀ ਬਸੈ ਬੁਧਿ ਸਾਰੁ ॥
ਤਹ ਤੁਮ੍ ਮਿਲਿ ਕੈ ਕਰਹੁ ਬਿਚਾਰੁ ॥

ਸਿਵ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਪੁਰੀ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ (ਬੁਧਿ ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ (ਬਸੈ) ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤੁਮ ਜੋਗੀ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਹੁ॥

ਈਤ ਊਤ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਰੈ ॥
ਕਉਨੁ ਕਰਮ ਮੇਰਾ ਕਰਿ ਕਰਿ ਮਰੈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਵਾ ਨੀਚੇ ਉਪਰ ਕੇ ਚਕ੍ਰੋਂ ਕੀ ਤੁਮਕੋ ਸੋਝੀ ਪੜ ਜਾਵੇਗੀ ਮੇਰਾ ਤੋ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਕਿ ਔਰ ਕੌਨ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰਕੇ ਮਰੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਜੋਗ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੧॥

ਨਿਜ ਪਦ ਊਪਰਿ ਲਾਗੋ ਧਿਆਨੁ ॥
ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਮੋਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਸੇ ਊਪਰ ਜੋ ਦਸਮੈਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਨਿਜ ਪਦ ਹੈ ਉਸ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਤਿਸ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਹੀ (ਗਿਆਨੁ) ਜਾਨਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੂਲ ਦੁਆਰੈ ਬੰਧਿਆ ਬੰਧੁ ॥
ਰਵਿ ਊਪਰਿ ਗਹਿ ਰਾਖਿਆ ਚੰਦੁ ॥

ਮੂਲ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋ ਜੋ ਪੌਨ ਜਾਤੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਏਡੀ ਕਾ ਬੰਧੁ ਪਾਕੇ ਬੰਧਿਆ ਹੈ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਪਰ (ਚੰਦੁ) ਅਪਾਨ ਪੌਣ ਪਕੜ ਕੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਪਿੰਗਲਾ ਪਰ (ਚੰਦ) ਇੜਾ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਰਾਖ੍ਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਜੀ ਸੁਰ ਦੁਆਰਾ ਚੜਾਇ ਕਰ ਖਬੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਾਰੀ ਖਬੀ ਸੇ ਚੜਾਇ ਕਰ ਸਜੀ ਸੇ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥

ਪਛਮ ਦੁਆਰੈ ਸੂਰਜੁ ਤਪੈ ॥
ਮੇਰ ਡੰਡ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਬਸੈ ॥੨॥

(ਪਛਮ ਦੁਆਰੈ) ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਕੋ (ਤਪੈ) ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਮੇਰ ਡੰਡ ਨਾਮ ਨਾੜੀ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਜਿਸਕੋ ਕੰਗਰੋੜ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੂਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੋ ਕਰ (ਸਿਰ ਊਪਰਿ) ਸਿਰ ਮੈਂ ਜੋ ਦਸਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰੁ ਹੈ ਸਭ ਤੇ ਊਪਰਿ ਉਸ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਸਚਮ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਿਲ ਓੜ ॥
ਤਿਹ ਸਿਲ ਊਪਰਿ ਖਿੜਕੀ ਅਉਰ ॥

ਪੌਣ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪਸਚਮ ਦ੍ਵਾਰ ਜੋ ਗਰਦਨ ਕਾ ਪਿਛਲਾ ਪਾਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਗਿਚੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ (ਓੜ) ਤਰਫ ਸਿਲ ਹੈ ਕਯਾ ਕਠੋਰ ਮਾਸ ਕੀ ਬੋਟੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਸਿਲ ਕੇ ਊਪਰ ਇਕ ਔਰ (ਖਿੜਕੀ) ਮਾਸ ਮਈ ਪੜਦਾ ਹੈ॥

ਖਿੜਕੀ ਊਪਰਿ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥੩॥੨॥੧੦॥

ਤਿਸ ਖਿੜਕੀ ਕੇ ਊਪਰ ਦਸ੍ਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦੇਖਿਆ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਵਾ ਵੇਦਾਂਤ ਮੈਂ ਐਸੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਸਿਵ ਕੀ ਪੁਰੀ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸਾਰ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਤੁਮ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਕਿਯਾ ਲਾਭ ਹੋਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਈਤ ਊਤ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੀ ਵਾ ਜੀਵ ਈਸ੍ਰਰ ਕੀ ਤੁਮਕੋ ਸੋਝੀ ਪੜ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵ ਗਯਾਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਫਿਰ ਯੇਹੀ ਕਹੇਗਾ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਕੌਨ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮਰਤਾ ਫਿਰੈ ਮੇਰਾ ਜੋ ਰਾਜਾ ਹੈ ਔ ਰਾਮ ਹੈ ਨਾਮ ਜਿਸਕਾ ਜਬ ਤਿਸ ਵਯਾਪਕ ਕਾ ਗਯਾਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਬ ਨਿਜ ਪਦ ਊਪਰ ਧਯਾਨ ਲਗਾ ਹੈ॥ ਮੂਲ ਦੁਆਰੁ ਅਵਿਦਯਾ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮਨ ਕੋ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪ ਬੰਧੁ ਪਾਕੇ ਬੰਧਿਆ ਹੈ(ਰਵਿ) ਤਮੋਂ ਗੁਨ ਊਪਰ (ਚੰਦੁ) ਸਤੋ ਗੁਣ ਕੋ ਪਕੜ ਕੇ ਰਖਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਕੋ ਸੁਤੋ ਗੁਣ ਕਰਕੇ ਦਬਾਇ ਦੀਆ ਹੈ (ਪਸਚਮ ਦੁਆਰ) ਜੋ ਅਵਿਦਯਾ ਹੈ ਵਹਾਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਸੂਰਜੁ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਵਾ (ਪਛਮ) ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਪੀਛੇ (ਦੁਆਰੇ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਸੂਰਜ ਤਪਿਆ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥ (ਮੇਰ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ (ਡੰਡ) ਇਕ ਰਸ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ (ਪਸਚਮ ਦੁਆਰੇ) ਅਗਯਾਨ ਕੀ ਤਰਫ ਜੋ ਸਿਲ ਹੈ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਿਸ ਸਿਲ ਕੇ ਉਪਰ ਸੂਖਮ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਔਰ ਖਿੜਕੀ ਹੈ ਤਿਸ ਖਿੜਕੀ ਕੇ ਊਪਰ ਦਸਵਾਂ ਸ੍ਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਦੁਆਰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸੁਕ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਉਰਾਰ ਪਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥੨॥੧੦॥ ਪੰਡਤਿ ਜਨ ਮੁਲਾਂ ਕਾਜੀ ਜੋਗੀ ਆਦਿ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਆਏ ਤਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਮੁਲਾਂ ਜੋ ਮਨ ਸਿਉ ਲਰੈ ॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਕਾਲ ਸਿਉ ਜੁਰੈ ॥

ਮੁਲਾਂ ਵਹੁ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਲਰੈ ਭਾਵ ਬਾਹਯ ਮੁਖੀ ਨ ਹੋਣ ਦੇਵੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲ ਕੇ ਸਾਥ (ਜੁਰੈ) ਜੁਧ ਕਰੇ॥

ਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਮਰਦੈ ਮਾਨੁ ॥
ਤਿਸੁ ਮੁਲਾ ਕਉ ਸਦਾ ਸਲਾਮੁ ॥੧॥

ਔਰ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਖ ਅਰਥਾਤ ਜਮਕੇ ਮਾਨ ਕੋ ਜੋ ਮਰਦਨ ਕਰ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਮੁਲਾਂ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਮੁ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੦

ਹੈ ਹਜੂਰਿ ਕਤ ਦੂਰਿ ਬਤਾਵਹੁ ॥
ਦੂੰਦਰ ਬਾਧਹੁ ਸੁੰਦਰ ਪਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦਾ ਹਜੂਰ ਹੀ ਹੈ ਦੂਰ ਕਹਾ ਬਤਾਵਤੇ ਹੋ (ਦੂੰਦਰ) ਦੂੰਦ ਮਚਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਾਧਹੁ) ਰੋਕੋਗੇ ਤੋ (ਸੁੰਦਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਕਾਜੀ ਸੋ ਜੁ ਕਾਇਆ ਬੀਚਾਰੈ ॥
ਕਾਇਆ ਕੀ ਅਗਨਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਜਾਰੈ ॥

ਕਾਜੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ (ਕਾਇਆ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰੈ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨ ਕੀ ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਕਾਇਆ ਕੋ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲਾਵੇ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਜਾਣੇ॥

ਸੁਪਨੈ ਬਿੰਦੁ ਨ ਦੇਈ ਝਰਨਾ ॥
ਤਿਸੁ ਕਾਜੀ ਕਉ ਜਰਾ ਨ ਮਰਨਾ ॥੨॥

ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ (ਬਿੰਦੁ) ਬੀਰਜ ਕੋ ਝਰਨੇ ਨਾ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕਾਜੀ ਕੋ ਨਾ ਤੋ (ਜਰਾ) ਬੁਢੇਪਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਉਸਕੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਸੁਰਤਾਨੁ ਜੁ ਦੁਇ ਸਰ ਤਾਨੈ ॥
ਬਾਹਰਿ ਜਾਤਾ ਭੀਤਰਿ ਆਨੈ ॥

ਸੋ (ਸੁਰਤਾਨੁ) ਜੋਗੀ ਹੈ ਜੋ ਦੋ (ਸੁਰ) ਖੈਂਚੈ ਭਾਵ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕੋ ਝੜਾਵੈ ਉਤਾਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕੋ (ਭੀਤਰਿ ਆਨੈ) ਅੰਤਰ ਲਿਆਵੈ॥

ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਲਸਕਰੁ ਕਰੈ ॥
ਸੋ ਸੁਰਤਾਨੁ ਛਤ੍ਰੁ ਸਿਰਿ ਧਰੈ ॥੩॥

ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਦਸਵੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਭਾਵ ਠਹਰਾਵੈ ਵਹੁ ਜੋਗੀ ਸਰੂਪ ਛਤ੍ਰ ਕੋ ਸਿਰ ਪਰ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਸੋ ਜੁੜਾ ਹੈ ਔ (ਸੁਰਤਾਨੁ) ਪਾਤਸਾਹੁ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸੁ ਹੈ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਵਵੇਕ ਰੂਪ ਦੋ (ਸਰ) ਤੀਰ (ਤਾਲਾ) ਖੈਂਚੇ ਭਾਵ ਧਾਰੇ ਔ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਕਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਨੋ ਰੂਪੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਨ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਸੋ ਮਹਾਤਮਾ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਤਸਾਹੁ ਜਸ ਰੂਪੀ ਛਤ੍ਰ ਕੋ ਸਿਰਪਰ ਧਾਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸਦਾ ਬਡਾ ਜਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥

ਜੋਗੀ ਗੋਰਖੁ ਗੋਰਖੁ ਕਰੈ ॥
ਹਿੰਦੂ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ॥

ਜੋਗੀ ਗੋਰਖ ਗੋਰਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ॥
ਕਬੀਰ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੪॥੩॥੧੧॥

ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕਾ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਸਚਮ ਕੀ ਓਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਮੀਪ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬੈਸਨਵ ਮਤ ਵਾਲੇ ਹਮ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਬਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਪੂਜਾ ਨਾਮ ਕੋ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰ ਕਰਨੀ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਲੀਏ ਹੁਏ ਜੋ ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੋ ਪਾਥਰ ਕਉ ਕਹਤੇ ਦੇਵ ॥

ਤਾ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਹੋਵੈ ਸੇਵ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਥਰ ਕੋ ਹੀ (ਦੇਵ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਹੂਈ ਬਅਰਥ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਪਾਥਰ ਕੀ ਪਾਂਈ ਪਾਇ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਘਾਲ ਅਜਾਂਈ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਪਥਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਥਾ ਟੇਕਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਘਾਲ) ਮਿਹਨਤ ਕੀ ਹੂਈ (ਅਜਾਂਈ) ਬਅਰਥ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਠਾਕੁਰੁ ਹਮਰਾ ਸਦ ਬੋਲੰਤਾ ॥

ਸਰਬ ਜੀਆ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਨੁ ਦੇਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਦਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨੁ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਦੇਉ ਨ ਜਾਨੈ ਅੰਧੁ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਪਾਵੈ ਫੰਧੁ ॥

ਅਗਜਾਨੀ (ਦੇਉ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਮਨ ਕੋ ਫਾਹੀਓਂ ਮੈਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨ ਪਾਥਰੁ ਬੋਲੈ ਨਾ ਕਿਛੁ ਦੇਇ ॥

ਫੋਕਟ ਕਰਮ ਨਿਹਫਲ ਹੈ ਸੇਵ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨ ਤੋ ਪਥਰੁ ਕਛੁ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਛੁ ਦੇਤਾ ਹੀ ਹੈ ਪਾਖੰਡ ਪੂਜਾ ਰੂਪ ਕਰਮ ਸਭ (ਫੋਕਟ) ਬਅਰਥ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪਾਰਖਦੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਨਿਸਫਲੁ ਹੈ॥੨॥

ਜੇ ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਚੰਦਨੁ ਚੜਾਵੈ ॥

ਉਸ ਤੇ ਕਹਹੁ ਕਵਨ ਫਲ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰੀਰ ਉਪਰ ਚੰਦਨ ਚਢਾਇ ਦੇਵੈ ਤੋ ਕਹੋ ਉਸ ਸੇ ਵਹੁ ਕਯਾ ਫਲੁ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਜੇ ਮਿਰਤਕ ਕਉ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਰੁਲਾਈ ॥

ਤਾਂ ਮਿਰਤਕ ਕਾ ਕਿਆ ਘਟਿ ਜਾਈ ॥੩॥

ਔਰ ਜੇ ਮਿਤ੍ਰਕ ਕੋ ਬਿਸਟਾ ਬੀਚਿ ਰੁਲਾਈ ਰਖੇ ਤੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾ ਕਯਾ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾ ਕਛੁ ਭੀ ਬਿਗੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਥਰ ਕੀ ਜੜਤਾ ਪਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਹਉ ਕਹਉ ਪੁਕਾਰਿ ॥

ਸਮਝਿ ਦੇਖੁ ਸਾਕਤ ਗਾਵਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰ ਜੀਵ ਤੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਦੇਖੁ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਬਹੁਤੁ ਘਰ ਗਾਲੇ ॥

ਰਾਮ ਭਗਤ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਖਾਲੇ ॥੪॥੪॥੧੨॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਰ ਗਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਭਗਤ ਸਦੀਵ ਸੁਖਾਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੨॥ ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲ ਮਹਿ ਮੀਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੇਧੇ ॥

ਦੀਪਕ ਪਤੰਗ ਮਾਇਆ ਕੇ ਛੇਦੇ ॥

ਜਲ ਵਿਖੇ ਜੋ ਮਛ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਏਹ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬੇਦੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਦੀਪਕ ਪਰ ਪਤੰਗ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਸੋ ਆਇ ਕਰ ਛੇਦੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਸਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਮਾਇਆ ਕੁੰਚਰ ਕਉ ਬਿਆਪੈ ॥
ਭੁਇਅੰਗਮ ਭ੍ਰਿੰਗ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਖਾਪੇ ॥੧॥

ਕਾਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮਾਯਾ ਹਸਤੀ ਕੋ ਬਯਾਪਤੀ ਹੈ (ਭੁਇਅੰਗਮ) ਸਰਪ ਬੀਨ ਕੀ ਆਵਾਜ ਮੈਂ ਔਰ (ਭ੍ਰਿੰਗ) ਭਮਰ ਸੁਗੰਧ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਖਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਐਸੀ ਮੋਹਨੀ ਭਾਈ ॥
ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਡਹਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਮਾਇਆ ਐਸੀ ਮੋਹਨੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈ ਤਿਤਨੇ ਹੀ (ਡਹਕਾਈ) ਭ੍ਰਮਾ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਖੀ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਰਾਤੇ ॥
ਸਾਕਰ ਮਾਖੀ ਅਧਿਕ ਸੰਤਾਪੇ ॥

ਪੰਛੀ ਚੋਗ ਔਰ ਮ੍ਰਿਗ ਘੰਡਾਹੇੜੇ ਕੀ ਆਵਾਜ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸਾਕਰ ਅਰਥਾਤ ਮਿਸ੍ਰਾਂਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮਾਯਾ ਮਾਖੀ ਕੋ ਅਧਿਕ ਸੰਤਾਪ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਤੁਰੇ ਉਸਟ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਭੇਲਾ ॥
ਸਿਧ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਖੇਲਾ ॥੨॥

(ਤੁਰੇ) ਘੋੜੇ ਔਰ (ਉਸਟ) ਊਠ ਏਹ ਸਭ ਮਾਇਆ ਮਹਿ (ਭੇਲਾ) ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਚੌਰਾਸੀਹ ਸਿਧੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਛਿਅ ਜਤੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਦਾ ॥
ਨਵੈ ਨਾਥ ਸੂਰਜ ਅਰੁ ਚੰਦਾ ॥

ਛੇ ਜਤੀ ਭੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਦਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਨੌ ਨਾਥ ਭੀ ਔ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਭੀ ਮਾਯਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਹੈਂ ਜਤੀ ਏਹ ਹਨ-ਭੈਰੋਂ ੧ ਗੋਰਖ ੨ ਲਛਮਣ ੩ ਹਨੂਮਾਨ ੪ ਦਤਾਤ੍ਰੇ ੫ ਔ ਭੀਛਮ ਪਿਤਾਮਾ ੬॥

ਤਪੇ ਰਖੀਸਰ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਸੂਤਾ ॥
ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਕਾਲੁ ਅਰੁ ਪੰਚ ਦੂਤਾ ॥੩॥

ਤਪੀ ਪੁਨਹ ਰਖੀਸ੍ਵਰੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਸੋਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਾਲ ਅਰ ਪੰਚੇ ਦੂਤ ਕਾਮਾਦਿਕ ਭੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੁਆਨ ਸਿਆਲ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਰਾਤਾ ॥
ਬੰਤਰ ਚੀਤੇ ਅਰੁ ਸਿੰਘਾਤਾ ॥

(ਸੁਆਨ) ਕੁਤੇ ਅਰ (ਸਿਆਲ) ਗਿਦੜ ਪੁਨ: ਬੰਦਰ ਅਰ (ਚੀਤੇ) ਚਿਤ੍ਰੇ ਅਰੁ (ਸਿੰਘਾਤਾ) ਸਿੰਘ ਵਾ ਸਰਬੇ ਭੀ ਮਾਯਾ ਮਹਿ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਂਜਾਰ ਗਾਡਰ ਅਰੁ ਲੂਬਰਾ ॥
ਬਿਰਖ ਮੂਲ ਮਾਇਆ ਮਹਿ ਪਰਾ ॥੪॥

(ਮਾਂਜਾਰ) ਬਿਲੇ ਔਰ (ਗਾਡਰ) ਭੇਡ ਔਰ ਲੂਬਰ ਪੁਨਹ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਮੂਲ ਭੀ ਇਹ ਸਭ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਮਾਇਆ ਅੰਤਰਿ ਭੀਨੇ ਦੇਵ ॥
ਸਾਗਰ ਇੰਦ੍ਰਾ ਅਰੁ ਧਰਤੇਵ ॥

ਸਮੂਹ ਦੇਵਤਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔਰ (ਇੰਦ੍ਰਾ) ਲਛਮੀ ਪੁਨਹ (ਧਰਤੇਵ) ਧਰਤੀ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਭੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਭੀਨੇ) ਸਨਿਗਧ ਹੋ ਰਹੈ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਜਿਸੁ ਉਦਰੁ ਤਿਸੁ ਮਾਇਆ ॥
ਤਬ ਛੂਟੇ ਜਬ ਸਾਧੂ ਪਾਇਆ ॥੫॥੫॥੧੩॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਉਦਰੁ) ਪੇਟੁ ਹੈ ਤਿਸੁਕੇ ਸਾਥ ਨਿਸਚੇ ਮਾਇਆ ਲਗੀ ਹੂਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਜਬ ਸੰਤੁ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਬ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਮਾਨ ਕਰ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਸੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥੫॥੫॥੧੩॥

ਜਬ ਲਗੁ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰੈ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਕਾਜੁ ਏਕੁ ਨਹੀ ਸਰੈ ॥

ਜਬ ਤਕ ਇਹ ਜੀਉ ਮੇਰੀ ਮਾਯਾ ਮੇਰੀ ਬਿਭੂਤੀ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਇਕ ਕਾਰਜ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਨਹੀਂ ਸੌਰਤਾ॥

ਜਬ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਮਿਟਿ ਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੧

ਤਬ ਪ੍ਰਭ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰਹਿ ਆਇ ॥੧॥

ਜਬ ਮੈਂ ਔ ਮੇਰੀ ਮਿਟ ਜਾਵੇ ਤਬ ਤਕ ਆਪ (ਪ੍ਰਭ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਨ ਕਰ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਬਿਚਾਰੁ ਮਨਾ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਨ ਸਿਮਰਹੁ ਦੁਖ ਭੰਜਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਗਜਾਨ ਮਨ ਮੈਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤੇ ॥੧॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਿੰਘੁ ਰਹੈ ਬਨ ਮਾਹਿ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਬਨੁ ਫੂਲੈ ਹੀ ਨਾਹਿ ॥

ਜਬ ਤਕ ਬਨ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਬਨ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਗਾਵਲੀ ਬਨਕੇ ਜੀਵ ਪਰਫੁਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹੀ ਸਿਆਰੁ ਸਿੰਘ ਕਉ ਖਾਇ ॥
ਫੂਲਿ ਰਹੀ ਸਗਲੀ ਬਨਰਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਨਿਹਚੈ ਕਰ (ਸਿਆਰੁ) ਸਰਭਾ ਸਿੰਘ ਕੋ ਖਾਇ ਜਾਵੇ ਤਬ ਸਗਲੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲੀ ਹੁਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਅ ਜੰਤ ਬਹੁਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਥਾ ਹੀ ਜਬ ਤਕ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਬਨ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਸੇਰੁ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਜੰਤ ਫੈਲਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜਬ ਵਿਚਾਰ ਸਰਭਾ ਹੰਕਾਰ ਸ਼ੇਰ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਸੁਭ ਗੁਣ ਫੈਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੀਤੋ ਬੂਡੈ ਹਾਰੋ ਤਿਰੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਰਿ ਉਤਰੈ ॥

ਜੋ ਆਪਕੋ ਜੀਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਆਪਕੋ ਹਾਰਿਆ ਹੂਆ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਨਿਮ੍ਰਿਤਾ ਸਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਸੁ ਕਬੀਰੁ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ ॥

ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਰਹਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੩॥੬॥੧੪॥

ਦਾਸ ਕਬੀਰ ਜੀ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੋ॥੩॥੬॥੧੪॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਭਾ ਕੀ ਬਅੰਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਰਿ ਸੈਇ ਸਲਾਰ ਹੈ ਜਾ ਕੇ ॥
ਸਵਾ ਲਾਖੁ ਪੈਕਾਬਰ ਤਾ ਕੇ ॥

ਜਿਸ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਤਰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਰਦਾਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਕਈ ਸਵਾ ਲਾਖੁ ਪੈਕੰਬਰ ਹੈ॥

ਸੇਖ ਜੁ ਕਹੀਅਹਿ ਕੋਟਿ ਅਠਾਸੀ ॥
ਛਪਨ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੇ ਖੇਲ ਖਾਸੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸੇਖ ਤਿਆਗੀ ਕਈ ਅਠਾਸੀ ਕ੍ਰੋੜ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ (ਖਾਸੀ) ਖਾਸਗੀ ਯਾਰ ਖੇਲਨੇ ਵਾਲੇ ਛਿਪੰਜਾ ਕ੍ਰੋੜ ਜਾਦਵ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੋ ਗਰੀਬ ਕੀ ਕੋ ਗੁਜਰਾਵੈ ॥
ਮਜਲਸਿ ਦੂਰਿ ਮਹਲੁ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੀ ਗਰੀਬ ਕੀ ਅਰਜ ਕੋ ਕੌਨ (ਗੁਜਰਾਵੈ) ਪਹੁੰਚਾਵੈ (ਮਜਲਸਿ) ਸਭਾ ਦੂਰ ਤਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਕੌਣ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਕਠਨੁ ਹੈ॥

ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜੀ ਹੈ ਖੇਲ ਖਾਨਾ ॥
ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਫਿਰੈ ਦਿਵਾਨਾਂ ॥

ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਾ (ਖੇਲ ਖਾਨਾ) ਸੇਵਕ ਕੇ ਸੰਮੂਹ ਵਾ ਭੋਜਨ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਆਦਕ ਸਭ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਉ ਜਿਸਕੀ ਸਭ ਮੈਂ ਦਿਵਾਨਾਂ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਕਉ ਕਿਛੁ ਨਦਰਿ ਦਿਖਾਈ ॥
ਉਨਿ ਭੀ ਭਿਸਤਿ ਘਨੇਰੀ ਪਾਈ ॥੨॥

(ਬਾਬਾ ਆਦਮ) ਸਿਵਜੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਛੁ ਗ੍ਯਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਦਿਖਾਈ ਹੈ (ਉਨਿ) ਉਸ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਭੀ (ਭਿਸਤਿ) ਮੋਖ ਗਨਕ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਦਿਲ ਖਲਹਲੁ ਜਾ ਕੈ ਜਰਦ ਰੂ ਬਾਨੀ ॥
ਛੋਡਿ ਕਤੇਬ ਕਰੈ ਸੈਤਾਨੀ ॥

ਜਿਸਕੇ ਦਿਲ ਮੈਂ (ਖਲਹਲੁ) ਖਲਦਿਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਜਿਸਕਾ ਦਿਸ ਸੰਸੇ ਆਤਮਕ ਹੈ ਤਾਂਕੇ (ਰੂ) ਮੁਖ ਕੀ ਬਾਨੀ ਰੰਗਤ (ਦਰਦ) ਪੀਲੀ ਹੈ ਵਹੁ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਕਤੇਬ) ਕਿਤਾਬੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸੈਤਾਨੀ ਕਰਮ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਜੀਵ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਨੀਆ ਦੋਸੁ ਰੋਸੁ ਹੈ ਲੋਈ ॥
ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਪਾਵੈ ਸੋਈ ॥੩॥

ਦੋਸੁ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਖੇ ਹੈ ਔਰ (ਰੋਸੁ) ਗੁਸਾ (ਲੋਈ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੁਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਅਮਕਾ ਦੁਖ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਲੋਗੋਂ ਸਾਥ ਗੁਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਓਹੁ ਉਸ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਗੇ ਸਦੀਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥੩॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹਮ ਸਦਾ ਭਿਖਾਰੀ ॥
ਦੇਉ ਜਬਾਬੁ ਹੋਇ ਬਜਗਾਰੀ ॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਅਰ ਹਮ ਆਪਕੇ ਸਦਾ ਕੇ (ਭਿਖਾਰੀ) ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਜਬਾਬ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਰੋਂ ਤੌ ਮੈਂ (ਬਜਗਾਰੀ) ਤਕਸੀਰੀ ਹੋਵੋਂਗਾ॥

ਦਾਸੁ ਕਬੀਰੁ ਤੇਰੀ ਪਨਹ ਸਮਾਨਾਂ ॥
ਭਿਸਤੁ ਨਜੀਕਿ ਰਾਖੁ ਰਹਮਾਨਾ ॥੪॥੭॥੧੫॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ (ਪਨਹ) ਸਰਣਿ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ (ਰਹਮਾਨਾ) ਦਯਾਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਨਜਦੀਕ ਰਾਖੁ ਏਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਬਹਿਸਤ ਹੈ॥੪॥੭॥੧੫॥

ਸਭੁ ਕੋਈ ਚਲਨ ਕਹਤ ਹੈ ਊਹਾਂ ॥
ਨਾ ਜਾਨਉ ਬੈਕੁੰਠੁ ਹੈ ਕਹਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਊਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਬੈਕੁੰਠ ਕਹਾਂ ਹੈ॥

ਆਪ ਆਪ ਕਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਾਂ ॥
ਬਾਤਨ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠੁ ਬਖਾਨਾਂ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਆਪਕਾ ਭੇਦੁ ਤੋ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕੌਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੂੰ॥ ਬਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਬ ਲਗੁ ਮਨ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸ ॥
ਤਬ ਲਗੁ ਨਾਹੀ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸ ॥੨॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈਂ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਬ ਤਕ (ਚਰਨ) ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਖਾਈ ਕੋਟੁ ਨ ਪਰਲ ਪਗਾਰਾ ॥
ਨਾ ਜਾਨਉ ਬੈਕੁੰਠ ਦੁਆਰਾ ॥੩॥

ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਨਾ ਕੋਈ ਖਾਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਗਿਰਦੇ ਕੋਟ ਹੈ ਔਰ ਨਾਹੀਂ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਗਾਰਾ ਸੇ ਲਿਪਾ ਹੁਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਾ ਕੋਈ ਬੈਕੁੰਠ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਸੀਂ ਕੌਨਸਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਮੀਰ ਅਬ ਕਹੀਐ ਕਾਹਿ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਆਹਿ ॥੪॥੮॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬਾਤਿ ਅਬ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਸਾਧਸੰਗਤ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ॥੪॥੮॥੧੬॥ ਆਕੀ ਗਢ ਕੇ ਰੂਪ ਕਾ ਅਲੰਕਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਉ ਲੀਜੈ ਗਢੁ ਬੰਕਾ ਭਾਈ ॥
ਦੋਵਰ ਕੋਟ ਅਰੁ ਤੇਵਰ ਖਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਬੰਕਾ) ਟੇਡਾ ਗਢੁ ਕੈਸੇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਜੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸਕਾ (ਦੇਵਰ) ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪੀ ਦੋਹਿਰਾ ਕੋਟ ਹੈ ਔਰ (ਤੇਵਰ) ਤਿਨੇ ਈਖਣਾ ਵਾ ਤਿਨਾ ਗੁਣਾ ਰੂਪੀ ਜਿਸਕੀ ਤਿਹਰੀ ਖਾਈ ਹੈ॥

ਪਾਂਚ ਪਚੀਸ ਮੋਹ ਮਦ ਮਤਸਰ ਆਡੀ ਪਰਬਲ ਮਾਇਆ ॥

ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਜ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਅਰੁ ਮਦੁ ਅਰੁ (ਮਤਸਰ) ਈਰਖਾ ਆਦਿ ਪਚੀਸ ਪ੍ਰਕਿਤਾਂ ਇਹ ਫੌਜ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਬਲ ਜੋ ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਛਲੁ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਮਾਯਾ ਛਵੀ ਹੈ॥ ਛਵੀ ਯਾ ਆਡੀ ਵਹੁ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੋਲੀ ਆਦਿ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਭੂਮ ਖੋਦ ਕੇ ਜੁਧ ਸਮਯ ਓਟ ਬਣਾਉਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਗਰੀਬ ਕੋ ਜੋਰੁ ਨ ਪਹੁਚੈ ਕਹਾ ਕਰਉ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਰਘੁਰਾਇਆ ਮੈਂ ਅਬ ਕਜਾ ਕਰੋ ਐਸੇ ਕਿਲੇ ਪਰ ਮੇਰਾ ਗਰੀਬ ਜਨ ਕਾ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਕਾਮੁ ਕਿਵਾਰੀ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਦਰਵਾਨੀ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਦਰਵਾਜਾ ॥

ਤਿਸ ਕਿਲੇ ਕੇ ਕਾਮਨਾ ਕੇ (ਕਿਵਾਰੀ) ਤਖਤੇ ਹੈਂ ਦੁਖ ਔਰ ਸੁਖ ਇਹ ਦੋਨੋਂ (ਦਰਵਾਨੀ) ਡੇਵਡੀਦਾਰ ਹੈਂ ਪਾਪ ਅਰ ਪੁੰਨ ਇਹ ਕਿਲੇ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰੋਧੁ ਪ੍ਰਧਾਨੁ ਮਹਾ ਬਡ ਦੁੰਦਰ ਤਹ ਮਨੁ ਮਾਵਾਸੀ ਰਾਜਾ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋਧ ਬਡਾ (ਪ੍ਰਧਾਨੁ) ਵਜੀਰ ਹੈ ਔਰ ਫੇਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਵੱਡੇ ਦੁੰਦ ਕੇ ਮਚਾਉਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਗਢ ਵਿਖੇ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਮਾਵਾਸੀ) ਆਕੀ ਰਾਜਾ ਹੈ॥੨॥

ਸ੍ਵਾਦ ਸਨਾਹ ਟੋਪੁ ਮਮਤਾ ਕੋ ਕੁਬੁਧਿ ਕਮਾਨ ਚਢਾਈ ॥

ਫੇਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਰਾਜਾ ਕੈਸਾ ਸਨਧਬਧ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਕਾ (ਸਨਾਹ) ਸੰਜੋਹ ਪਹਰਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰ ਪਰ ਮਮਤਾ ਕਾ ਟੋਪੁ ਹੈ ਅਰ ਕੁਬੁਧੀ ਰੂਪ ਕਮਾਨ ਚੜਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਤਿਸਨਾ ਤੀਰ ਰਹੇ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਇਉ ਗਢੁ ਲੀਓ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਘਟ ਵਿਖੇ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਇਹ ਤੀਰ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਏਹ ਕਠਨ ਗੜ੍ਹ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਾ ਐਸਾ ਗੜ੍ਹ (ਇਉ) ਇਓਂ ਹੀ ਭਾਵ ਗਲੀ ਬਾਤੀਂ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਜੀਤਣੇ ਕਾ ਸਾਧਨੁ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਲੀਤਾ ਸੁਰਤਿ ਹਵਾਈ ਗੋਲਾ ਗਿਆਨੁ ਚਲਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਲੀਤਾ ਔਰ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਕੀ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ (ਹਵਾਈ) ਤੋਪ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗਜਾਨ ਕਾ ਗੋਲਾ ਚਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨਿ ਸਹਜੇ ਪਰਜਾਲੀ ਏਕਹਿ ਚੋਟ ਸਿਝਾਇਆ ॥੪॥

ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਜਾਲੀ ਤਬ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਏਕ ਚੋਟ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਲਾ (ਸਿਝਾਇਆ) ਜੀਤ ਲੀਆ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੋਈ ਸੂਰਮੇ ਭੀ ਮਦਦ ਮੈਂ ਲਏ?

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਲੈ ਲਰਨੇ ਲਾਗਾ ਤੋਰੇ ਦੁਇ ਦਰਵਾਜਾ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸਤ ਔ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਸਾਥ ਲੈ ਕਰਕੇ ਜਬ ਲੜਨੇ ਲਾਗਾ ਤਬ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਰੂਪੀ ਦੋਨੋਂ ਦਰਵਾਜੇ ਤੋੜ ਦੀਏ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਰੁ ਗੁਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਕਰਿਓ ਗਢ ਕੋ ਰਾਜਾ ॥੫॥

ਪਰੰਤੂ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਗਢ ਕਾ ਰਾਜਾ ਮਨੁ ਪਕੜ ਲੀਆ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੨

ਭਗਵਤ ਭੀਰਿ ਸਕਤਿ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਕਟੀ ਕਾਲ ਭੈ ਫਾਸੀ ॥

ਮੁਝ (ਭੀਰਿ) ਕਾਇਰ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀ ਸਕਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਮਰਥਾ ਵਾ ਬਰਛੀ ਕਰ ਕਾਲ ਕੇ ਭੈ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ॥

ਦਾਸੁ ਕਮੀਰੁ ਚੜ੍ਹਿਓ ਗੜ੍ਹ ਊਪਰਿ ਰਾਜੁ ਲੀਓ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੬॥੯॥੧੭॥

ਦਾਸ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਕਿਲੇ ਕੇ ਊਪਰ ਚੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨ ਕੋ ਦਬਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ (ਅਬਨਾਸੀ) ਅਬਚਲ ਰਾਜ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਕੋ ਪਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੬॥੯॥੧੭॥

ਜਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਬਾਦਸਾਹ ਨੇ ਬਾਦੀ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਕਹਨੇ ਪਰ ਗੰਗਾ ਜੀ ਮੈਂ ਬਹਾਇ ਦੀਆ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੰਗ ਗੁਸਾਇਨਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ॥
ਜੰਜੀਰ ਬਾਂਧਿ ਕਰਿ ਖਰੇ ਕਬੀਰ ॥੧॥

(ਗੁਸਾਇਨਿ) ਬਿਸਨੂੰ ਕੀ ਸਕਤੀ ਜੋ ਗੰਗਾ ਜੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਡੂੰਘੀ ਪੁਨਹ ਗੰਭੀਰ ਚਲ ਰਹੀ ਥੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੰਜੀਰ ਸੇ ਬਾਂਧ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਲੇ ਗਏ॥੧॥

ਮਨੁ ਨ ਡਿਗੈ ਤਨੁ ਕਾਹੇ ਕਉ ਡਰਾਇ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਬ ਹਮਨੇ ਕਹਾ ਮਨ ਹਮਾਰਾ ਗਿਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਨਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਡਰਾਵਤੇ ਹੋ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤੁ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੰਗਾ ਕੀ ਲਹਰਿ ਮੇਰੀ ਟੁਟੀ ਜੰਜੀਰ ॥
ਮ੍ਰਿਗਛਾਲਾ ਪਰ ਬੈਠੇ ਕਬੀਰ ॥੨॥

ਫਿਰ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੀ ਐਸੀ ਲਹਿਰ ਆਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜੰਜੀਰ ਟੂਟ ਗਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਹਮ ਮ੍ਰਿਗਛਾਲਾ ਪੁਰ ਬੈਠ ਗਏ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨੇ ਨੌਕਾ ਸਮ ਦਈ ਥੀ॥੨॥

ਕਹਿ ਕੰਬੀਰ ਕੋਊ ਸੰਗ ਨ ਸਾਥ ॥
ਜਲ ਥਲ ਰਾਖਨ ਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ॥੩॥੧੦॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਈਹਾਂ ਸੰਗੀ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਸਾਥੀ ਹੋਗਾ॥ ਜਲੋਂ ਔਰ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਘੁਨਾਥ ਹੀ ਰਾਖਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੩॥੧੦॥੧੮॥

ਭੈਰਉ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਗਮ ਦ੍ਰੁਗਮ ਗੜਿ ਰਚਿਓ ਬਾਸ ॥
ਜਾ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸ ॥

(ਅਗਮ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਅਪਨੇ ਬਸਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਦ੍ਰੁਗਮ) ਕਠਨ ਗਢ ਦਸਵਾਂ ਦ੍ਵਾਰੁ ਵਾ ਰਿਦਾ ਰਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਤਿਸ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਜੁਲੀ ਚਮਕੈ ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ ॥
ਜਿਹ ਪਉੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਬਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਬਿਜਲੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਜੋਤਿ ਚਮਕਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਜੋਗੀ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਬਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੈ (ਪਉੜੇ) ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹੁ ਜੀਉ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ॥
ਜਰਾ ਮਰਨੁ ਛੂਟੈ ਭ੍ਰਮੁ ਭਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗ ਜਾਵੇ ਤਬ ਜਨਮ ਔ ਮਰਨ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਭੀ (ਭਾਗੈ) ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਬਰਨ ਬਰਨ ਸਿਉ ਮਨ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਹਉਮੈ ਗਾਵਨਿ ਗਾਵਹਿ ਗੀਤ ॥

ਬਰਨੋਂ ਪੁਨਹ ਅਬਰਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਗੀਤੋਂ ਕੋ (ਗਾਵਨਿ) ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬਰਨੋਂ ਸੇ ਜੋ ਅਵਰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਨ ਰਹਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਗੀਤਾਂ ਕੋ ਗਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਗਾਵਤਾ॥

ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਹੋਤ ਝੁਨਕਾਰ ॥
ਜਿਹ ਪਉੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ॥੨॥

ਵਹਾਂ ਏਕ ਰਸ ਸਬਦ ਕਾ (ਝੁਨਕਾਰ) ਅਵਾਜ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਹਾਂ ਪਰ ਅਰਥਾਤ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂ (ਪਉੜੇ) ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਖੰਡਲ ਮੰਡਲ ਮੰਡਲ ਮੰਡਾ ॥
ਤ੍ਰਿਅ ਅਸਥਾਨ ਤੀਨਿ ਤ੍ਰਿਅ ਖੰਡਾ ॥

(ਖੰਡਲ) ਭਾਰਤਾਦਿਕ ਖੰਡ ਔਰ (ਮੰਡਲ) ਦੇਸ ਔਰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਔਰ ਤੀਨ ਦੇਵਤਾ (ਤ੍ਰਿਅ ਖੰਡਾ) ਤੀਨ ਭਾਗ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸਤੋ ਗੁਣ ਇਨ (ਮੰਡਲ) ਸਮੂਹ ਕੋ ਜਿਸਨੇ (ਮੰਡਾ) ਰਚਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਰਹਿਆ ਅਭ ਅੰਤ ॥
ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋ ਧਰਨੀਧਰ ਮੰਤ ॥੩॥

ਸੋ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਪਰਮਾਤਮਾ (ਅਭ ਅੰਤ) ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਧਰਨੀਧਰ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਕੋਈ (ਪਾਰੁ) ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ॥੩॥

ਕਦਲੀ ਪੁਹਪ ਧੂਪ ਪਰਗਾਸ ॥

ਸਰਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਜਿਸਕੋ ਜੋਗੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਕੇਲੇ ਕੇ ਫੂਲ ਜੈਸਾ ਰੰਗੁ ਹੈ ਔਰ ਧੂਪ ਕੇ ਸਦ੍ਰਸ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਹੈ॥

ਰਜ ਪੰਕਜ ਮਹਿ ਲੀਓ ਨਿਵਾਸ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਮਲੋਂ ਕੀ (ਰਜ) ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਨੇ ਨਿਵਾਸ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਜੋ ਕਮਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕੇਲੇ ਕੇ ਫੂਲ ਜੈਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਧੂਪ ਜੈਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਪੰਕਜ ਕੀ ਰਜ ਕਰਕੇ ਲੈਣਾ ਮਧਯ ਕਮਲ ਕੇ ਬੀਚ ਨਿਵਾਸ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿਆ ਜੋਗੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਧਯਾਨੁ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਕਦਲੀ ਕਰ ਫਲ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣਾ ਔਰ (ਪੁਹਪ) ਫੂਲ ਕਯਾ ਫਲ ਫੂਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣੇ ਧੂਪ ਧੁਖਾਉਣਾ (ਪਰਗਾਸ) ਦੀਪਕ ਜਗਾਇ ਕਰ ਆਰਤੀ ਕਰਨੀ ਇਹ ਸਭ ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਗਈ ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਲੀਆ॥

ਦੁਆਦਸ ਦਲ ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਮੰਤ ॥
ਜਹ ਪਉੜੇ ਸ੍ਰੀ ਕਮਲਾ ਕੰਤ ॥੪॥

ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਜੋ ਕਮਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬਾਰਾਂ ਪਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੁਵਾਦਸ ਅਖਰ ਰੂਪ ਦਲ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਲਛਮੀ ਜੀ ਕੇ ਪਤੀ ਬਿਸਨੂੰ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਰਧ ਉਰਧ ਮੁਖਿ ਲਾਗੋ ਕਾਸੁ ॥
ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਕਰਿ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਨੀਚੇ ਕਾ ਅਪਾਨ ਪੌਨ ਔਰ ਊਪਰ ਕੇ ਪਰਾਣ ਪੌਣ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸੁਖ (ਅਕਾਸ) ਅਰਥਾਤ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਜਾਇ ਲਾਗਾ ਹੈ (ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ) ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਜੋਗ ਕਲਾ ਕਰ ਜੋਗੀ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ (ਅਰਧ) ਜੀਉ (ਉਰਧ) ਈਸਰ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਮੁਖ (ਅਕਾਸ) ਬ੍ਰਹਮ ਲਾਗਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਫੁਰ ਰੂਪ ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਅਖੰਡ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਮੈਂ ਗਯਾਨੀ ਪੁਰਸ (ਪਰਗਾਸੁ) ਨਿਵਾਸੁ (ਕਰ) ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਉਹਾਂ ਸੂਰਜ ਨਾਹੀ ਚੰਦ ॥
ਆਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕਰੈ ਅਨੰਦ ॥੫॥

ਉਹਾਂ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦੁ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਨਹੀਂ॥ ਆਦਿ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਜੋਗੀ ਵਾ ਗਜਾਨੀ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡਿ ਪਿੰਡਿ ਸੋ ਜਾਨੁ ॥
ਮਾਨ ਸਰੋਵਰਿ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਹੈ (ਮਾਨ ਸਰੋਵਰਿ) ਦਸ੍ਵੈਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਵਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਔਰ ਗਜਾਨੀ ਇਸਨਾਨ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਹੰ ਸੋ ਜਾ ਕਉ ਹੈ ਜਾਪ ॥
ਜਾ ਕਉ ਲਿਪਤ ਨ ਹੋਇ ਪੁੰਨ ਅਰੁ ਪਾਪ ॥੬॥

ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਜਿਸ ਜੋਗੀ ਦਾ ਜਾਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਾਕੋ ਪੁੰਨ ਪਾਪਾਂ ਕਾ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸੋਹੰ ਸੋ) ਇਸ ਪਦ ਮੈਂ ਹੰ ਦੇ ਹਰੀ ਦੀਪਕ ਹੈ॥੬॥

ਅਬਰਨ ਬਰਨ ਘਾਮ ਨਹੀ ਛਾਮ ॥
ਅਵਰ ਨ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਮ ॥

ਨਾ ਤੋ ਉਸ ਮੈਂ ਬਰਨ ਹੈ ਨ ਅਬਰਨ ਹੈ ਨਾ ਧੂਪ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਛਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸਵਰ ਮੈਂ ਵਾ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਇਸਥਿਤ ਜੋਗੀ ਮੈਂ ਦੁੰਦੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੈ ਐਸੇ ਜੋਗ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਔਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕੇਵਲ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਟਾਰੀ ਨ ਟਰੈ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਸੁੰਨ ਸਹਜ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥੭॥

ਉਸ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗੀ ਹੂਈ (ਟਾਰੀ ਨ ਟਰੈ) ਹਟਾਈ ਹੂਈ ਹਟਤੀ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਨਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ (ਸੁੰਨ) ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਵਾ ਅਫੁਰ ਔ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਹਿ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੭॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਸਾਂਤ ਰੂਪੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮਧੇ ਜਾਨੈ ਜੇ ਕੋਇ ॥
ਜੋ ਬੋਲੈ ਸੋ ਆਪੈ ਹੋਇ ॥

ਮਨ ਕੇ (ਮਧੇ) ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਕੋਈ ਜਾਨੇ ਜੋ ਬੋਲੈ॥ ਜੋ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਇੰਦ੍ਰਯਾਂ ਕੋ ਸਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਮੰਤ੍ਰਿ ਮਨਿ ਅਸਥਿਰੁ ਕਰੈ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤਰੈ ॥੮॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੰਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਜਾ ਕੈ ਪਰਗਾਸ ॥
ਕੋਟਿ ਮਹਾਦੇਵ ਅਰੁ ਕਬਿਲਾਸ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਸੂਰਜ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਹਾਂਦੇਵ ਔਰ ਕਲਾਸੁ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਗਾ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੈ ਮਰਦਨੁ ਕਰੈ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋਟਿ ਬੇਦ ਉਚਰੈ ॥੧॥

ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਦੁਰਗਾ ਦੇਵੀਆਂ ਜਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਲਤੀ ਹੈਂ॥ ਕ੍ਰੋੜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਿਸਕੇ ਦੁਵਾਰੇ ਪਰ ਬੇਦ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਉ ਜਾਚਉ ਤਉ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ॥

ਆਨ ਦੇਵ ਸਿਉ ਨਾਹੀ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਕੇਵਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਕਾਮੁ ਕੁਛ ਨਹੀਂ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਕਰਹਿ ਚਰਾਕ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੩

ਸੁਰ ਤੇਤੀਸਉ ਜੇਵਹਿ ਪਾਕ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਜਿਸਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਜਿਸਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ (ਜੇਵਹਿ ਪਾਕ) ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਗੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਜਨ ਸਹਤ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਪੂਜਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਵ ਗ੍ਰਹ ਕੋਟਿ ਠਾਢੇ ਦਰਬਾਰ ॥

ਧਰਮ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੈ ਪ੍ਰਤਿਹਾਰ ॥੨॥

ਨਵੋਂ ਗ੍ਰੈਹੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਖੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮਰਾਇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਿਸਕੇ (ਪ੍ਰਤਿਹਾਰ) ਡੇਉਢੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਵਾ ਦਫਤਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਵਨ ਕੋਟਿ ਚਉਬਾਰੇ ਫਿਰਹਿ ॥

ਬਾਸਕ ਕੋਟਿ ਸੇਜ ਬਿਸਥਰਹਿ ॥

ਪਵਨ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਿਸਕੇ (ਚਉਬਾਰੇ) ਚੌਤਰਫੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬਾਸਕ ਨਾਗ ਜਿਸਕੀ ਸੇਹਜਾ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਮੁੰਦ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੇ ਪਾਨੀਹਾਰ ॥

ਰੋਮਾਵਲਿ ਕੋਟਿ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ॥੩॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜਿਸਕੇ (ਪਾਨੀਹਾਰ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀਆਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਿਸਕੀ ਰੋਮਾਵਲੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਕਮੇਰ ਭਰਹਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਕੋਟਿਕ ਲਖਮੀ ਕਰੈ ਸੀਗਾਰ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਕੁਬੇਰ ਜਿਸਕੇ ਭੰਡਾਰ ਕੋ ਭਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਲਖਮੀਆਂ ਜਿਸਕੀਆਂ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿਕ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬਹੁ ਹਿਰਹਿ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ॥੪॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀ ਤਰਫ ਬਹੁਲਤਾ ਕਰ (ਹਿਰਹਿ) ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਪੁੰਨੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਛਪਨ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੈ ਪ੍ਰਤਿਹਾਰ ॥

ਨਗਰੀ ਨਗਰੀ ਖਿਅਤ ਅਪਾਰ ॥

ਛਿਵੰਜਾ ਕ੍ਰੋੜ ਜਾਦਵ ਜਿਸਕੇ (ਪ੍ਰਤਿਹਾਰ) ਨਜੀਕੀ ਦਾਸ ਹੈ (ਨਗਰੀ ਨਗਰੀ) ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਤਿ (ਅਪਾਰ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਖਿਅਤ) ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ॥ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਲਟ ਛੂਟੀ ਵਰਤੈ ਬਿਕਰਾਲ ॥

ਕੋਟਿ ਕਲਾ ਖੇਲੈ ਗੋਪਾਲ ॥੫॥

ਲਟਾਂ ਛੂਟੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਐਸੀ ਭਜਾਨਕ ਰੂਪ ਕਾਲੀ ਵਾ ਕੁਲਖਮੀ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਮੇਂ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਕੋਟਿ ਜਗ ਜਾ ਕੈ ਦਰਬਾਰ ॥

ਗੰਧ੍ਰਬ ਕੋਟਿ ਕਰਹਿ ਜੈਕਾਰ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਜਗ) ਔਤਾਰ ਜਿਸਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਖੜੇ ਹੈਂ॥ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਗੰਧ੍ਰਬ ਜਿਸਕੋ (ਜੈਕਾਰ) ਧੁਨੀ ਕਰ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਦਿਆ ਕੋਟਿ ਸਭੈ ਗੁਨ ਕਹੈ ॥

ਤਊ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਲਹੈ ॥੬॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬਿਦਜਾ ਜਿਸਕੇ ਸਮੂਹ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਰਨਨ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਤੌ ਭੀ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪਕੇ ਅੰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ॥੬॥

ਬਾਵਨ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੈ ਰੋਮਾਵਲੀ ॥

ਰਾਵਨ ਸੈਨਾ ਜਹ ਤੇ ਛਲੀ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰ ਜਿਸਕੇ ਰੋਮਾਵਲੀ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਵਾ (ਰੋਮਾਵਲੀ) ਰੋਮੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਭਾਵ ਚੌਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਰਾਵਨ) ਰਾਜਾ ਕੀ ਸੈਨਾ ਅਰਥਾਤ ਬਲ ਕੀ (ਸੈਨਾ) ਫੌਜ ਜਿਸ ਬਾਵਨ ਕਰ ਛਲੀ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਤੇ ਰਾਵਨ ਕੀ ਸੈਨਾ ਛਲੀ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਹੀ ਚੌਰੁ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਹਸ ਕੋਟਿ ਬਹੁ ਕਹਤ ਪੁਰਾਨ ॥

ਦੁਰਜੋਧਨ ਕਾ ਮਥਿਆ ਮਾਨੁ ॥੭॥

ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਔ (ਸਹਸ) ਹਜਾਰ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਪੁਰਾਣ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਜਿਸਨੇ ਦੁਰਜੋਧਨ ਕਾ ਮਾਨੁ ਮਰਦਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ॥੭॥

ਕੰਦ੍ਰਪ ਕੋਟਿ ਜਾ ਕੈ ਲਵੈ ਨ ਧਰਹਿ ॥

ਅੰਤਰ ਅੰਤਰਿ ਮਨਸਾ ਹਰਹਿ ॥

(ਕੰਦ੍ਰਪ) ਕਾਮਦੇਵ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਿਸਕੇ (ਲਵੈ) ਪਾਸ ਭਾਵ ਬਰਾਬਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤੇ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਤੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬੁਧੀ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਕੇ ਧੀਰਜਾਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਹਰਹਿ) ਚੁਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਸੁਨਿ ਸਾਰਿਗਪਾਨ ॥

ਦੇਹਿ ਅਭੈ ਪਦੁ ਮਾਂਗਉ ਦਾਨ ॥੮॥੨॥੧੮॥੨੦॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਸਾਰਿਗਪਾਨ) ਭਗਵਨ ਮੁਝ ਕੋ ਅਭੈ ਪਦ ਕਾ ਦਾਨ ਬਖਸੀਏ ਏਹੀ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਮੋਖ ਪਦ ਦੀਜੀਏ॥੮॥੨॥੧੮॥੨੦॥

ਭੈਰਉ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਉ ਸਤ ਖੰਡ ॥

ਜਾਮਿ ਨ ਉਚਰਸਿ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ॥੧॥

ਹੇ ਜੇਹਵੇ ਤੌ ਤੇਰਾ (ਸਤਖੰਡ) ਸੌ ਟੁਕੜਾ ਕਰ ਦੇਵੋਂਗਾ (ਜਾਮਿ) ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਾ (ਉਚਰਸਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੇਗੀ॥੧॥

ਰੰਗੀ ਲੇ ਜਿਹਬਾ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥
ਸੁਰੰਗ ਰੰਗੀਲੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਿਹਵਾ ਹਰੀ ਰੰਗੀਲੇ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕੈਸੇ (ਸੁਰੰਗ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਤਿਸ ਰੰਗੀਲੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਮਿਥਿਆ ਜਿਹਬਾ ਅਵਰੇਂ ਕਾਮ ॥
ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਇਕੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਵਹੁ ਜਿਹਵਾ (ਮਿਥਿਆ) ਬਜਰਥ ਹੈ ਜੋ ਔਰ ਕਾਮ ਮੇਂ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ (ਨਿਰਬਾਣ) ਪਦੁ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਇਕੁ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥੨॥

ਅਸੰਖ ਕੋਟਿ ਅਨ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ॥
ਏਕ ਨ ਪੂਜਸਿ ਨਾਮੈ ਹਰੀ ॥੩॥

(ਅਸੰਖ ਕੋਟਿ) ਅਸੰਖਜਾਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਅੰਨ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਹੁਈ ਇਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸਦਰਸ ਨਹੀਂ ਪੁਜਤੀ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਅਧਕ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਦੇਉ ਇਹੁ ਕਰਣਾ ॥
ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਿ ਇਹ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਜੀਵ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਤੇਰੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖੋਂ॥੪॥੧॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਦਾਰਾ ਪਰਹਰੀ ॥
ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਬਸੈ ਨਰਹਰੀ ॥੧॥

ਪਰਾਯਾ ਧਨੁ ਔ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸਨੇ ਤਜਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ (ਨਰਹਰੀ) ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਸਮੀਪ ਬਸਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਨ ਭਜੰਤੇ ਨਾਰਾਇਣਾ ॥
ਤਿਨ ਕਾ ਮੈ ਨ ਕਰਉ ਦਰਸਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਰਾਇਣ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨੁ ਮੈਂ ਨਾ ਕਰੋਂ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਭੀਤਰਿ ਹੈ ਅੰਤਰਾ ॥
ਜੈਸੇ ਪਸੁ ਤੈਸੇ ਓਇ ਨਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ (ਅੰਤਰਾ) ਭੇਦੁ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪਸੁ ਹੈਂ ਵੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹੈਂ॥੩॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਨਾਕਹਿ ਬਿਨਾ ॥
ਨਾ ਸੋਹੈ ਬਤੀਸ ਲਖਨਾ ॥੩॥੨॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਬਤੀਸ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਨਾਕਹਿ ਬਿਨਾਂ ਨਾਕ ਕਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਤਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥੨॥ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਕਹਿ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਧੁ ਕਟੋਰੈ ਗਡਵੈ ਪਾਨੀ ॥
ਕਪਲ ਗਾਇ ਨਾਮੈ ਦੁਹਿ ਆਨੀ ॥੧॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੇ ਭੋਗ ਹੇਤ ਕਪਲਾ ਗਊ (ਦੁਹਿ) ਚੋਇ ਲਜਾਂਦੀ ਫਿਰ ਕਟੋਰੇ ਮੈਂ ਦੂਧ ਔਰ ਗਡਵੇ ਮੇਂ ਜਲ ਪਾਇ ਲੀਆ ॥੧॥

ਦੂਧੁ ਪੀਉ ਗੋਬਿੰਦੇ ਰਾਇ ॥

ਦੂਧੁ ਪੀਉ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਪਤੀਆਇ ॥
ਨਾਹੀ ਤ ਘਰ ਕੋ ਬਾਪੁ ਰਿਸਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਦੂਧ ਪੀਜੀਏ ਜਬ ਆਪ ਦੂਧ ਪੀਵੇਂਗੇ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਤੀਆਇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਏਹ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਨੇ ਸੇ ਦੂਧ ਪੀਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ਨਹੀਂ ਤੋ ਜੇ ਨਾ ਪੀਵੋਗੇ ਤੋ ਜੋ ਘਰ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਮੇਰਾ ਬਾਪੁ ਭਾਵ ਮੇਰਾ ਨਾਨਾ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਗੁਸੇ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸੁੋਇਨ ਕਟੋਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਰੀ ॥
ਲੈ ਨਾਮੈ ਹਰਿ ਆਗੈ ਧਰੀ ॥੨॥

ਸੋਨੇ ਕੀ ਕਟੋਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਦੁਧ ਕੀ ਭਰੀ ਹੁਈ ਲੈਕਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਦਈ ਜਬ ਕੁਛ ਦੇਰ ਭਈ ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਨੇ ਦੂਧ ਨਾ ਪੀਆ ਤੋ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪੇਟ ਮੈਂ ਕਟਾਰੀ ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ॥੨॥

ਏਕੁ ਭਗਤੁ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਬਸੈ ॥
ਨਾਮੇ ਦੇਖਿ ਨਰਾਇਨੁ ਹਸੈ ॥੩॥

ਤਬ ਬਿਸਨ ਜੀ ਲਛਮੀ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਭਗਤ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਬੀਚ ਬਸਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਵਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੋ ਕਰ ਬਿਸਨੂੰ ਜੀ ਹਸਤੇ ਭਏ॥੩॥

ਦੂਧੁ ਪੀਆਇ ਭਗਤੁ ਘਰਿ ਗਇਆ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੪

ਨਾਮੇ ਹਰਿ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਭਇਆ ॥੪॥੩॥

ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੋ ਦੂਧ ਪੀਆਇ ਕਰ ਭਗਤੁ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਹ ਕੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੪॥੩॥ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਣ ਥਾ ਕਿ ਇਕਾਦਸੀ ਕਾ ਬ੍ਰਤ ਕਰਣਾ ਔਰ ਉਸ ਦਿਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅੰਨ ਨ ਦੇਣਾ ਬਿਸਨ ਜੀ ਪ੍ਰੀਖਯਾ ਹੇਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਆਏ ਔਰ ਅੰਨ ਮਾਂਗਾ ਨਾਮਦੇਉ ਨੇ ਨਾ ਦੀਆ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸੀ ਜਗਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਤਬ ਲੋਗ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਲਾਗੇ ਕਿ ਇਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਅੰਨ ਨਾ ਦੇਣੇ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਦੀਆ ਤਬ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਮੈ ਬਉਰੀ ਮੇਰਾ ਰਾਮੁ ਭਤਾਰੁ ॥
ਰਚਿ ਰਚਿ ਤਾ ਕਉ ਕਰਉ ਸਿੰਗਾਰੁ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਕਮਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰਾਮੁ (ਭਤਾਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ॥੧॥

ਭਲੇ ਨਿੰਦਉ ਭਲੇ ਨਿੰਦਉ ਭਲੇ ਨਿੰਦਉ ਲੋਗੁ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਾਮ ਪਿਆਰੇ ਜੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਸੀਂ ਹੇ ਲੋਗੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੋ॥ ਹਮਨੇ ਤੋ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਾਮ ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਜੋਗ ਕਰ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਦੁ ਬਿਬਾਦੁ ਕਾਹੂ ਸਿਉ ਨ ਕੀਜੈ ॥
ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਰਸਾਇਨੁ ਪੀਜੈ ॥੨॥

(ਬਾਦ) ਬਜਰਥ (ਬਿਬਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਾ ਕਰੀਏ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਅਬ ਜੀਅ ਜਾਨਿ ਐਸੀ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਮਿਲਉ ਗੁਪਾਲ ਨੀਸਾਨੁ ਬਜਾਈ ॥੩॥

ਅਬ ਜੀਅ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨਿ ਆਈ ਹੈ॥ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਨੁ) ਨਗਾਰਾ ਬਜਾਇ ਕਰ ਗੁਪਾਲ ਕੋ ਮਿਲੋਂਗੀ॥੩॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈ ਨਰੁ ਕੋਈ ॥

ਨਾਮੇ ਸ੍ਰੀਰੰਗੁ ਭੇਟਲ ਸੋਈ ॥੪॥੪॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਉਸਤਤੀ ਕਰੇ ਚਾਹੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇ॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀਰੰਗ ਲਛਮੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ (ਭੇਟਲ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਚਿਖਾ ਪਰ ਰਖਕੇ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲਨੇ ਲਗਾ ਥਾ ਤਬ ਬਿਸ਼ਨ ਜੀ ਚਤਰਭੁਜ ਹੋਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਅੰਤਰਿ ਧਿਆਨ ਹੁਏ॥੪॥੪॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਰਮ ਗਤੀ ਅਨਸਾਰ ਰਾਮ ਕੇ ਅਧੀਨ ਜੀਵ ਕੋ ਪਤੰਤ੍ਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬਹੂ ਖੀਰਿ ਖਾਡ ਘੀਉ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਕਬਹੂ ਘਰ ਘਰ ਟੂਕ ਮਗਾਵੈ ॥

ਕਬੀ ਤੋ ਐਸਾ ਸਮਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖੀਰ ਖੰਡ ਅਰੁ ਘੀਉ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਬੀ ਘਰ ਘਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਮੰਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਕੂਰਨੁ ਚਨੇ ਬਿਨਾਵੈ ॥੧॥

ਕਬੀ (ਕੂਰਨੁ) ਸੂੜੀ ਮੈਂ ਸੇ ਚਣੇ ਵਾ ਕਰੜੇ ਚਣੇ (ਬਿਨਾਵੈ) ਚੁਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਰਾਮੁ ਰਾਖੈ ਤਿਉ ਰਹੀਐ ਰੇ ਭਾਈ ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਛੁ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਤਰਾਂ ਰਾਮ ਰਾਖੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕੁਛ ਕਥਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥

ਕਬਹੂ ਤੁਰੇ ਤੁਰੰਗ ਨਚਾਵੈ ॥

ਕਬਹੂ ਪਾਇ ਪਨਹੀਓ ਨ ਪਾਵੈ ॥੨॥

ਕਬੀ ਤੌ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਤੁਰੇ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਘੋੜੇ ਨਚਾਵਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਪਾਵਣੇ ਕੋ (ਪਨਹੀਓ) ਜੁਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ॥੨॥

ਕਬਹੂ ਖਾਟ ਸੁਪੇਦੀ ਸੁਵਾਵੈ ॥

ਕਬਹੂ ਭੂਮਿ ਪੈਆਰੁ ਨ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਕਬੀ ਤੋ ਸੁਫੈਦ ਵਛਾਈ ਯੁਕਤ ਪਲੰਘ ਕੇ ਉਪਰ ਸੁਵਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪੁਰ ਸੌਣੇ ਹੇਤ ਵਿਛਾਵਣੇ ਕੋ ਪਿਆਰ ਪਰਾਲੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਭਨਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥

ਜਿਹ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਹ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਏਕ ਦੇਵ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਗਏ ਤਹਾਂ ਬਹੁਤ ਭੀੜ ਥੀ ਫਿਕਰ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਚਰਨ ਦਾਸੀ ਲੱਕ ਨਾਲ ਬੰਨਕੇ ਮੰਦਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਲੇ ਗਏ ਭਜਨ ਆਰਤੀ ਸਮੇਂ ਛੈਣਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲ ਗਏ ਔਰ ਚਰਨ ਦਾਸੀ ਬਜਾਵਣੇ ਲਗ ਗਏ ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਨੇ ਪਕੜ ਕਰ ਮੰਦਰ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਤਬ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬੈਠਕੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਉਪਾਲੰਭ ਮਈ ਦੀਨਤਾ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਸਤ ਖੇਲਤ ਤੇਰੇ ਦੇਹੁਰੇ ਆਇਆ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਨਾਮਾ ਪਕਰਿ ਉਠਾਇਆ ॥੧॥

ਮੈਂ ਤੋ ਹਸਤਾ ਖੇਲਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸਹਿਤ ਤੇਰੇ (ਦੇਹੁਰੇ) ਮੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਆਯਾ ਥਾ॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਏਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਨੇ ਉਠਾ ਦੀਆ॥੧॥

ਹੀਨੜੀ ਜਾਤਿ ਮੇਰੀ ਜਾਦਿਮ ਰਾਇਆ ॥

ਛੀਪੇ ਕੇ ਜਨਮਿ ਕਾਹੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਾਦਵੋਂ ਕੇ ਰਾਈ ਮੇਰੀ ਜਾਤ (ਹੀਨੜੀ) ਛੋਟੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਜਨਮੁ ਛੀਪੇ ਕੇ ਘਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ॥

ਲੈ ਕਮਲੀ ਚਲਿਓ ਪਲਟਾਇ ॥

ਦੇਹੁਰੈ ਪਾਛੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਅੰਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਦੇਉ ਆਪਣੀ ਕੰਬਲੀ ਲੇ ਕਰ ਮੁੜ ਚਲਿਆ ਔਰ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਜਾਇ ਬੈਠਾ ਔਰ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਲਾਗਾ॥੨॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ॥

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰੈ ॥੩॥੬॥

ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਮਾਨ ਰਖਣੇ ਹੇਤ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮੰਦਰ ਕਾ ਮੁਖ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਤਰਫ ਔਰ ਪੰਡਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਪੀਠ ਹੋ ਗਈ॥੩॥੬॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭੈਰਉ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀਉ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜੈਸੀ ਭੂਖੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਨਾਜ ॥

ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਜਲ ਸੇਤੀ ਕਾਜ ॥

ਜੈਸੇ ਭੂਖੇ ਪੁਰਸ ਕੇ ਅਨਾਜ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਜਿਸਤਰਾਂ ਪਿਆਸੇ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਕਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਮੂੜ ਕੁਟੰਬ ਪਰਾਇਣ ॥

ਐਸੀ ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਰਾਇਣ ॥੧॥

ਜੈਸੀ (ਮੂੜ) ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਕੀ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਸਨੇਹ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਰਾਇਣ ਲਾਗੀ ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ਭਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੁਝ ਨਾਮੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਰਾਇਣ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗੀ ਹੈ (ਸਹਜ) ਗਜਾਨ ਸੁਭਾਵਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਬੈਰਾਗੀ) ਤਯਾਗੀ ਭਇਆ ਹੂੰ॥

ਜੈਸੀ ਪਰ ਪੁਰਖਾ ਰਤ ਨਾਰੀ ॥

ਲੋਭੀ ਨਰੁ ਧਨ ਕਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥

ਜੈਸੇ ਬਿਭਚਾਰਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪਰਾਏ ਪੁਰਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਲੋਭ ਪੁਰਸ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਨ ਕਾ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮੀ ਪੁਰਖ ਕਾਮਨੀ ਪਿਆਰੀ ॥
ਐਸੀ ਨਾਮੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥੨॥

ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ ਕੋ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਯਾਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਿ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਏ ॥

ਸਾਈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਬਹੁ ਨ ਤੂਟਸਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਮੇ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ਸਚਿ ਨਾਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਐਸਾ ਚਿਤੁ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬੀ ਤੂਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਾਰਿਕ ਅਰੁ ਮਾਤਾ ॥
ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥

ਜੈਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਮਾਤਾ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਮਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਦੇਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਗੋਬਿਦੁ ਬਸੈ ਹਮਾਰੈ ਚੀਤਿ ॥੪॥੧॥੭॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਕਿ ਗੋਵਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੭॥

ਘਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਤਿਆਗੈ ਅੰਧਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੫

ਪਰ ਨਾਰੀ ਸਿਉ ਘਾਲੈ ਧੰਧਾ ॥

ਕਾਂਮ ਕਰ ਅੰਧਾ ਪੁਰਸੁ ਘਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤੋ ਤਯਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਸਯ ਰੂਪ ਧੰਧਾ (ਘਾਲੈ) ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਸਿੰਬਲੁ ਦੇਖਿ ਸੂਆ ਬਿਗਸਾਨਾ ॥
ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਮੂਆ ਲਪਟਾਨਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿੰਬਲ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ (ਸੂਆ) ਤੋਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਲੰਪਟ ਹੋਕੇ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਬਸਤਰ ਭੁਖਣਾਦਿ ਰੂਪ ਫਲ ਫੂਲ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਉ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਪੀ ਕਾ ਘਰੁ ਅਗਨੇ ਮਾਹਿ ॥
ਜਲਤ ਰਹੈ ਮਿਟਵੈ ਕਬ ਨਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਕਾ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ (ਅਗਨੇ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਵਾ ਕਾਮ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਜਲਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਲਨੇ ਸੇ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਨ ਦੇਖੈ ਜਾਇ ॥
ਮਾਰਗੁ ਛੋਡਿ ਅਮਾਰਗਿ ਪਾਇ ॥

ਜਹਾਂ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰ (ਮਾਰਗੁ) ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਰਸਤੇ ਕੋ ਛੋਡਕੇ ਕੁਸੰਗੀਓਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਲਹੁ ਭੂਲਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਡਾਰਿ ਲਾਦਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥੨॥

(ਮੂਲਹੁ) ਅਧਿਸ੍ਰਾਨ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪਿਖੈ ਰਸੋਂ ਕੋ (ਲਾਦਿ) ਸੰਚਨ ਕਰਤਾ ਔਰ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਉ ਬੇਸ੍ਵਾ ਕੇ ਪਰੈ ਅਖਾਰਾ ॥
ਕਾਪਰੁ ਪਹਿਰਿ ਕਰਹਿ ਸੀਗਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਨਕਾ ਕੇ ਅਖਾਰਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਮਾਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਰ ਕੇ ਨਾਨਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਤਾਲ ਨਿਹਾਲੇ ਸਾਸ ॥
ਵਾ ਕੇ ਗਲੇ ਜਮ ਕਾ ਹੈ ਫਾਸ ॥੩॥

ਤਾਲ ਕੋ ਪੂਰਤੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੋਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਾਰ ਮੈਂ ਭੰਗ ਨਾ ਪੜ ਜਾਵੇ ਅੰਤ ਕੋ ਉਸ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਮਕਾ ਫਾਹਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾ ਕੇ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਓ ਕਰਮਾ ॥
ਸੋ ਭਜਿ ਪਰਿ ਹੈ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਤਰਫੋਂ ਮੁੜਕੇ ਦੌੜ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਇਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਇਨ ਬਿਧਿ ਸੰਤਹੁ ਉਤਰਹੁ ਪਾਰਿ ॥੪॥੨॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹੁ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਇਸੀ ਬਿਧੀ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਵਹੁਗੇ॥੪॥੨॥੮॥
ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਾ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਹਚਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਡਾ ਮਰਕਾ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥
ਪੜੈ ਨਹੀ ਹਮ ਹੀ ਪਚਿ ਹਾਰੇ ॥

ਸੰਡਾ ਔਰ ਅਮਰਕ ਦੋਨੋਂ ਹਰਨਾਖਸ ਕੇ ਆਗੇ ਜਾਇਕੇ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਤੋ ਪੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਮ ਬੁਹਤ ਖਪਕੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਜਾ ਪੜਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮੁ ਕਹੈ ਕਰ ਤਾਲ ਬਜਾਵੈ ਚਟੀਆ ਸਭੈ ਬਿਗਾਰੇ ॥੧॥

ਮੁਖ ਸੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਤਾਲ ਬਜਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਾਟਸਾਲਾ ਦੇ ਲੜਕੇ ਭੀ ਸਭ ਉਸਨੇ ਬਿਗਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਪਣੀ ਬਾਣੀ ਸਿਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਜਪਿਬੋ ਕਰੈ ॥
ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨੁ ਧਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਸੁਧਾ ਬਸਿ ਕੀਨੀ ਸਭ ਰਾਜੇ ਬਿਨਤੀ ਕਰੈ ਪਟਰਾਨੀ ॥

ਜਬ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਤਬ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੰਪੂਰਣ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਪਣੇ ਬਸ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਕਹਣਾ ਮਾਨ ਕੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਅਪਮਾਨ ਨਾ ਕਰੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਕੀ ਪਟਰਾਨੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਭਈ॥

ਪੂਤੁ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਕਹਿਆ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ਤਿਨਿ ਤਉ ਅਉਰੈ ਠਾਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਤੂੰ ਉਸ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਤੋ ਔਰ ਹੀ ਠਾਨੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰ ਦੇਣੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਸਟ ਸਭਾ ਮਿਲਿ ਮੰਤਰ ਉਪਾਇਆ ਕਰਸਹ ਅਉਧ ਘਨੇਰੀ ॥

ਦੁਸ਼ਟ ਸਭਾ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਮੰਤ੍ਰ ਉਤਪਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਕੀ ਆਯੂ (ਘਨੇਰੀ) ਹੀ ਕਰੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰ ਦੇਵੇਂਗੇ ਜਬ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸਿਖਯਾ ਨਾ ਮਾਨੀ ਤਬ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਰਿ ਤਰ ਜਲੁ ਜੁਆਲਾ ਭੈ ਰਾਖਿਓ ਰਾਜਾ ਰਾਮਿ ਮਾਇਆ ਫੇਰੀ ॥੩॥

(ਗਿਰਿਤਰ) ਪਰਬਤ ਸੇ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾਉਣੇ ਔਰ ਜਲ ਮੈਂ ਡੋਬਣੇ ਔਰ ਅਗਨੀ ਆਦਿਕ ਮੈਂ ਜਲਾਉਣੇ ਕੇ ਭਯ ਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੋ ਬਚਾ ਲੀਆ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਨੇ ਐਸੀ ਮਾਯਾ ਫੇਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੋ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥੩॥

ਕਾਢਿ ਖੜਗੁ ਕਾਲੁ ਭੈ ਕੋਪਿਓ ਮੋਹਿ ਬਤਾਉ ਜੁ ਤੁਹਿ ਰਾਖੈ ॥

ਤਬ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਆਪ ਤਲਵਾਰ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਕਾਲ ਕੇ ਸਮਾਨ ਭੈਦਾਇਕ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹੂਆ ਔ ਕਹਿਣੇ ਲਗਾ ਮੁਝ ਕੋ ਬਤਾਇ ਜੋ ਤੇਰਾ ਰਖਕ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਮਰਨੇ ਤੇ ਬਚਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਪੀਤ ਪੀਤਾਂਬਰ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਣੀ ਥੰਭ ਮਾਹਿ ਹਰਿ ਭਾਖੈ ॥੪॥

(ਪੀਤ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਪੀਲੇ ਪੀਤਾਂਬਰੋਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਥੰਭ ਮੈ ਭੀ ਹੈ ਐਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਕਹਾ ਤਬ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਥੰਭ ਮੁਸ਼ਟਕਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਤਹਾਂ ਤੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਨਿਕਸੇ ਔਰ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਕਾ ਉਦਰ ਨਖੋਂ ਕਰ ਫਾੜ ਦੀਆ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਹਰਨਾਖਸੁ ਜਿਨਿ ਨਖਹ ਬਿਦਾਰਿਓ ਸੁਰਿ ਨਰ ਕੀਏ ਸਨਾਥਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਕੋ ਨਖੋਂ ਕਰਕੇ ਬਿਦਾਰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਔਰ ਸਭ (ਸੁਰ) ਦੇਵਤੇ ਅਰ (ਨਰ) ਪੁਰਸ਼ ਸਨਾਥ ਕੀਏ ਥੇ॥

ਕਹਿ ਨਾਮਦੇਉ ਹਮ ਨਰਹਰਿ ਧਿਆਵਹ ਰਾਮੁ ਅਭੈ ਪਦ ਦਾਤਾ ॥੫॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਰਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ॥ (ਅਭੈ ਪਦ) ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥੫॥੩॥੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਲੇਮ ਸਾਹ ਬਾਦਸਾਹ ਕੀ ਪਯਾਰੀ ਗਊ ਮਰ ਗਈ ਥੀ ਕਾਜੀਓਂ ਕੇ ਕੇਹਣੇ ਸੇ ਨਾਮਦੇਵ ਕੋ ਪਰੀਖਯਾ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਯਾ ਔਰ ਕਹਾ ਯਾ ਤੋ ਗਊ ਜੀਵਾਇ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਤੋ ਕਲਮਾ ਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਮਰਣਾ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰੁ॥

ਸੁਲਤਾਨੁ ਪੂਛੈ ਸੁਨੁ ਬੇ ਨਾਮਾ ॥
ਦੇਖਉ ਰਾਮ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਕਾਮਾ ॥੧॥

ਬਾਦਸਾਹ ਗਰਬ ਸਹਿਤ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਰੇ ਨਾਮਦੇਵ ਸੁਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜਿਵਾਯਾ ਹੈ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਮ ਨੇ ਜੀਵਾਯਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਤੁਮਰੇ ਰਾਮ ਕਾ ਕਾਮ ਮੈਂ ਭੀ ਦੇਖੋਂਗਾ॥੧॥

ਨਾਮਾ ਸੁਲਤਾਨੇ ਬਾਧਿਲਾ ॥
ਦੇਖਉ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਬੀਠੁਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ (ਬਾਧਿਲਾ) ਬਾਂਧਿ ਕਰ ਮੰਗਾਇ ਲੀਆ ਅਰ ਕਹਣੇ ਲਗਾ ਅਰ ਦੇਖੋਂਗਾ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਬੀਠਲਾ ਕੈਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਬਚਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਸਮਿਲਿ ਗਊ ਦੇਹੁ ਜੀਵਾਇ ॥
ਨਾਤਰੁ ਗਰਦਨਿ ਮਾਰਉ ਠਾਂਇ ॥੨॥

(ਬਿਸਮਿਲਿ) ਮਰੀ ਹੁਈ ਗਊ ਹਮਾਰੀ ਜਿਵਾਇ ਦੇਹੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਸੀ ਜਗਾ ਗਰਦਨ ਕਾਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਵੋਂਗਾ ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਐਸੀ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥
ਬਿਸਮਿਲਿ ਕੀਆ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ ॥੩॥

ਹੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਖੁਦਾ ਕਾ (ਬਿਸਮਿਲਿ ਕੀਆ) ਮਾਰਾ ਹੂਆ ਕੋਈ ਜੀਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਨੇ ਤੋ ਜੀਵਾਵਣਾ ਹੋਗਾ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਕੀਆ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇ ॥
ਕਰਿ ਹੈ ਰਾਮੁ ਹੋਇ ਹੈ ਸੋਇ ॥੪॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ਮੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕੇ ਗਊ ਕਾ ਜੀਵਾਵਣਾ ਯਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਣਾ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਹ ਉਤ੍ਰ ਨਾਮਦੇਵ ਨੇ ਕਹਾ॥

ਬਾਦਿਸਾਹੁ ਚੜ੍ਹਿਓ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥
ਗਜ ਹਸਤੀ ਦੀਨੋ ਚਮਕਾਰਿ ॥੫॥

ਤਬ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋ ਬਡਾ ਹੰਕਾਰ ਚੜ ਗਯਾ ਔਰ ਗਜ ਕੇ ਖੂੰਨੀ ਹਸਤੀ ਕੋ ਚਮਕਾਇ ਦੀਆ॥੫॥

ਰੁਦਨੁ ਕਰੈ ਨਾਮੇ ਕੀ ਮਾਇ ॥
ਛੋਡਿ ਰਾਮੁ ਕੀ ਨ ਭਜਹਿ ਖੁਦਾਇ ॥੬॥

ਤਬ ਹਾਥੀ ਆਗੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਪੜਾ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਮਾਤਾ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਕੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾਇ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਭਜਤਾ ਜੀਵਤਾ ਤੋ ਰਹੇਂਗਾ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਨ ਹਉ ਤੇਰਾ ਪੂੰਗੜਾ ਨ ਤੂ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥
ਪਿੰਡੁ ਪੜੈ ਤਉ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੭॥

ਨਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਪੂੰਗੜਾ) ਪੁਤ੍ਰ ਹਾਂ ਔਰ ਨਾ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸ੍ਵੈ ਧਰਮ ਤਯਾਗਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਜੇ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੌਂ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੂੰਗਾ ਭਾਵ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ॥

ਕਰੈ ਗਜਿੰਦੁ ਸੁੰਡ ਕੀ ਚੋਟ ॥
ਨਾਮਾ ਉਬਰੈ ਹਰਿ ਕੀ ਓਟ ॥੮॥

ਹਾਥੀ ਸੁੰਡ ਕੀ ਚੋਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਾਮਦੇਵ ਹਰੀ ਕੀ ਓਟ ਮੈਂ (ਉਬਰੈ) ਬਚ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਕਰਹਿ ਸਲਾਮੁ ॥
ਇਨਿ ਹਿੰਦੂ ਮੇਰਾ ਮਲਿਆ ਮਾਨੁ ॥੯॥

ਬਾਦਸਾਹ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਾਜੀ ਅਰ ਮੁਲਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਹਿੰਦੂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਾਨੁ ਮਰਦਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ॥੯॥

ਬਾਦਿਸਾਹ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੇਹੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੬

ਨਾਮੇ ਸਰ ਭਰਿ ਸੋਨਾ ਲੇਹੁ ॥੧੦॥

ਸਹਿਰ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਗ ਕਹਨੇ ਲਗੇ ਸੁਨੋ ਹੇ ਬਾਦਸਾਹ ਜੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ (ਸਰ) ਬਰਾਬਰ ਸੋਨਾ (ਭਰਿ) ਤੋਲ ਕੇ ਲੇ ਲੇਵੋ ਪਰ ਇਸ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਵੋ॥੧੦॥

ਮਾਲੁ ਲੇਉ ਤਉ ਦੋਜਕਿ ਪਰਉ ॥

ਦੀਨੁ ਛੋਡਿ ਦੁਨੀਆ ਕਉ ਭਰਉ ॥੧੧॥

ਲੋਕੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਧਨ ਲੇ ਲੇਵੋਂ ਤੋ (ਦੋਜਕ) ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੂੰ ਅਪਣਾ (ਦੀਨ) ਧਰਮ ਛੋਡ ਕਰ (ਦੁਨੀਆ) ਮਾਯਾ ਕੋ ਭਰਾਂ ਅਰਥਾਤ ਲੇ ਲੇਵੋਂ॥੧੧॥

ਪਾਵਹੁ ਬੇੜੀ ਹਾਥਹੁ ਤਾਲ ॥

ਨਾਮਾ ਗਾਵੈ ਗੁਨ ਗੋਪਾਲ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਤੋ ਬੇੜੀ ਪੜੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਤਾਲ ਬਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਛੈਣੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਦੇਉ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਥਾ॥੧੨॥ਫਿਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕਹਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਲਮਾ ਪੜੁ ਤਿਸ ਪਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਜਉ ਉਲਟੀ ਬਹੈ ॥

ਤਉ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਕਰਤਾ ਰਹੈ ॥੧੩॥

ਜੇਕਰ ਗੰਗ ਔ ਜਮਨਾ ਏਹ ਨਦੀਆਂ ਉਲਟੀਆਂ ਹੋ ਕਰ ਚਲਨੇ ਲਗ ਜਾਵੇਂ ਤੌ ਭੀ ਨਾਮਾ ਤੋ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਹੀ ਕਰਤਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਸਾਤ ਘੜੀ ਜਬ ਬੀਤੀ ਸੁਣੀ ॥

ਅਜਹੁ ਨ ਆਇਓ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਣੀ ॥੧੪॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਠ ਘੜੀ ਦਿਨ ਚੜੇ ਕਾ ਸੰਕੇਤ ਥਾ ਤਬ ਸਾਤ ਘੜੀ ਬੀਤ ਗਈ ਅਰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਘੜਿਆਲ ਦੀ ਅਵਾਜ ਸੁਨੀ ਤਬ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਬ ਤਕ (ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਧਣੀ) ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਬਿਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ॥੧੪॥

ਪਾਖੰਤਣ ਬਾਜ ਬਜਾਇਲਾ ॥

ਗਰੁੜ ਚੜ੍ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਆਇਲਾ ॥੧੫॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਚਿਤਵਣੇ ਸਾਰ ਹੀ ਗਰੜ ਕੇ ਪੰਖੋਂ ਕਾ ਬਾਜਾ ਬਜਤੇ ਹੂਏ ਵਾ ਜਬ ਘੜਿਆਲੀਏ ਨੇ (ਪਾਖੰਤਣ) ਪਹਿਰ ਬੀਤੇ ਕਾ ਬਾਜਾ ਬਜਾ ਲੀਆ ਤਬ ਗਰੜ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਆਵਤਾ ਭਇਆ॥੧੫॥

ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਪਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਗਰੁੜ ਚੜ੍ਹੇ ਆਏ ਗੋਪਾਲ ॥੧੬॥

ਅਪਨੇ ਭਗਤਿ ਪਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕਰੀ ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਗਰੜ ਪਰ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਆਵਤੇ ਭਏ॥੧੬॥

ਕਹਹਿ ਤ ਧਰਣਿ ਇਕੋਡੀ ਕਰਉ ॥

ਕਹਹਿ ਤ ਲੇ ਕਰਿ ਊਪਰਿ ਧਰਉ ॥੧੭॥

ਨਾਮਦੇਵ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਤਾਂ ਇਸਕੇ ਘਰ ਕੀ ਧਰਤੀ (ਇਕੋਡੀ) ਟੇਡੀ ਕਰ ਦੇਊਂ ਜੇਕਰ ਕਹੇ ਤਾਂ ਉਠਾਇਕੇ ਇਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰ ਦੇਊਂ॥੧੭॥

ਕਹਹਿ ਤ ਮੁਈ ਗਊ ਦੇਉ ਜੀਆਇ ॥

ਸਭੁ ਕੋਈ ਦੇਖੈ ਪਤੀਆਇ ॥੧੮॥

ਜੇਕਰ ਕਹੇਂ ਤਾਂ ਮੁਈ ਗਊ ਕੋ ਜਿਵਾਇ ਦੇਵੋਂ ਜਿਸ ਸੇ ਸਭ ਕੋਈ ਦੇਖਕਰ ਪਤਿਆਏ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕਰੇ॥੧੮॥

ਨਾਮਾ ਪ੍ਰਣਵੈ ਸੇਲ ਮਸੇਲ ॥
ਗਊ ਦੁਹਾਈ ਬਛਰਾ ਮੇਲਿ ॥੧੯॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਕਹਤਾ ਹੈ ਗਊ ਜਿਵਾਇ ਦੇਹੁ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜਿਵਾ ਦਈ ਫਿਰ (ਸੇਲ ਮਸੇਲ) ਸੈਨੋ ਸੈਨੀ ਹੋਏ ਭਾਵ ਨੇਤ੍ਰ ਕਾ ਇਛਾਰਾ ਕੀਆ ਵਾ (ਸੇਲ) ਨਜਾਣਾ (ਮਸੇਲ) ਪਾਇਕੇ ਔਰ ਬਛਰਾ ਮਿਲਾਇਕੇ ਵਹੁ (ਦੁਹਾਈ) ਚੁਵਾਦਈ॥੧੯॥

ਦੂਧਹਿ ਦੁਹਿ ਜਬ ਮਟੁਕੀ ਭਰੀ ॥
ਲੇ ਬਾਦਿਸਾਹ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰੀ ॥੨੦॥

ਜਬ ਦੂਧ ਚੋ ਕਰਕੇ ਮਟਕੀ ਭਰ ਦਈ ਤਬ ਵਹੁ ਮਟਕੀ ਲੈ ਕਰਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਿ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਦਈ॥੨੦॥

ਬਾਦਿਸਾਹੁ ਮਹਲ ਮਹਿ ਜਾਇ ॥
ਅਉਘਟ ਕੀ ਘਟ ਲਾਗੀ ਆਇ ॥੨੧॥

ਫਿਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹਿ ਮਹਿਲ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ (ਅਉਘਟ) ਔਖਾਈ ਕੀ ਘੜੀ ਆਨ ਲਗੀ ਭਾਵ ਸੂਲ ਹੋਣੇ ਲਗ ਪੜਾ॥੨੧॥

ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਬਿਨਤੀ ਫੁਰਮਾਇ ॥
ਬਖਸੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈ ਤੇਰੀ ਗਾਇ ॥੨੨॥

ਕਾਜੀ ਔਰ ਮੁਲਾਣਿਓਂ ਕੇ ਸੰਜੁਗਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਛੁ ਸੇਵਾ ਫਰਮਾਓ ਅਰ ਹੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਗਾਇ ਹੋਂ॥੨੨॥

ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਸੁਨਹੁ ਬਾਦਿਸਾਹ ॥
ਇਹੁ ਕਿਛੁ ਪਤੀਆ ਮੁਝੈ ਦਿਖਾਇ ॥੨੩॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਨੋਂ ਹੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਏਹ ਪਰਚਾ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾ ਕੁਛ ਮੈਨੇ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਯਾ ਹਰੀ ਨੇ ਵਿਖਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਫਲੁ ਮਿਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੈਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕੁਝ ਪਤੀਆ ਦਿਖਾਉ॥੨੩॥

ਇਸ ਪਤੀਆ ਕਾ ਇਹੈ ਪਰਵਾਨੁ ॥
ਸਾਚਿ ਸੀਲਿ ਚਾਲਹੁ ਸੁਲਿਤਾਨ ॥੨੪॥

ਜਬ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੀ ਦੀਨਤਾ ਪਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਇਸ ਪਰਚੇ ਕਾ ਏਹ (ਪਰਵਾਨੁ) ਨਿਸਚਾ ਕਰੁ ਹੇ (ਸੁਲਤਾਨਿ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਚ ਔਰ ਸੀਲ ਮੈਂ ਚਲੋ ਅਰਥਾਤ ਸਚ ਬੋਲੋ ਔਰ ਸਾਂਤ ਵਾ ਜਤੁ ਕੋ ਧਾਰੋ॥੨੪॥

ਨਾਮਦੇਉ ਸਭ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥
ਮਿਲਿ ਹਿੰਦੂ ਸਭ ਨਾਮੇ ਪਹਿ ਜਾਹਿ ॥੨੫॥

ਨਾਮਦੇਉ ਕਾ ਜਸ ਵਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਭਏ ਔਰ ਕਹਤੇ ਭਏ॥੨੫॥

ਜਉ ਅਬ ਕੀ ਬਾਰ ਨ ਜੀਵੈ ਗਾਇ ॥
ਤ ਨਾਮਦੇਵ ਕਾ ਪਤੀਆ ਜਾਇ ॥੨੬॥

ਹਮ ਨੇ ਐਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਥਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਬ ਕੀ ਬੇਰ ਗਊ ਨਾ ਜੀਵੇਗੀ ਤੋਂ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਪਤੀਆ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸਵਾਸ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੨੬॥

ਨਾਮੇ ਕੀ ਕੀਰਤਿ ਰਹੀ ਸੰਸਾਰਿ ॥
ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਲੇ ਉਧਰਿਆ ਪਾਰਿ ॥੨੭॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਨਾਮਾ ਔਰ ਭਗਤ ਕੋ ਜਨਾ ਪਾਰ ਲੇ ਗਯਾ ਅਰੁ ਆਪ ਭੀ ਉਧਰਿ ਗਿਆ ਹੈ॥੨੭॥

ਸਗਲ ਕਲੇਸ ਨਿੰਦਕ ਭਇਆ ਖੇਦੁ ॥

ਨਾਮੇ ਨਾਰਾਇਨ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ ॥੨੮॥੧॥੧੦॥

ਨਿੰਦਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਐਸਾ ਖੇਦ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਮਾਨੋ ਏਕ ਬਾਰ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਕਲੇਸ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਕਿ ਨਾਮਦੇਉ ਔਰ ਨਰਾਇਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੮॥੧॥੧੦॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰੁ ੨ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਮਿਲੈ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥

ਜੇ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੇ ਤੌ (ਮੁਰਾਰਿ) ਭਗਵਾਨ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਬੈਕੁੰਠ ਤਰੈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ॥੧॥

ਜੇ ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈ ਤੌ ਨਰਕ ਤੇ ਤਰ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਦੇਉ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ਤਬ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਗੁਰਦੇਵ ॥

ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਝੂਠੁ ਆਨ ਸਭ ਸੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸੇਵਾ ਚਾਰੋਂ ਮੈਂ ਝੂਠ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਨ ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਵੈ ॥

ਜੇ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤਬ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤੌ ਜੀਵ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਪੰਚ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਨ ਮਰਿਬੋ ਝੂਰਿ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲੋ ਤੌ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਪੁਰਸ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਵੈ ਤੌ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਨੀ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ॥

ਜੌ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਈ ਬਾਨੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਹਾਨੀ) ਕਥਾ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਹ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਲੇਹਿ ॥੩॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਦੇਹ) ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਉ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਭਵਨ ਤ੍ਰੈ ਸੂਝੈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਊਚ ਪਦ ਬੂਝੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੂਝ ਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨੋਂ ਕੀ ਸੋਝੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਉ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ (ਊਚ ਪਦ) ਨਿਰਬਾਨ ਪਦ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਸੀਸੁ ਅਕਾਸਿ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਸਦਾ ਸਾਬਾਸਿ ॥੪॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ (ਸੀਸੁ ਅਕਾਸਿ) ਜਸ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਫੈਲਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਵਤੇ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੌ ਗੁਰ ਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਦਾ ਸਾਬਾਸੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਤਿਆਗੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਪੁਰਸ਼ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਤਿਜਾਗੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੭

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਏਕ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਲਿਲਾਟਹਿ ਲੇਖ ॥੫॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ (ਬੁਰਾ ਭਲਾ) ਊਚ ਨੀਚ ਏਕ ਸਮਾਨ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਮਿਲੇ ਤਬ ਮਸਤਕ ਕੇ ਲੇਖ ਖੁਲ੍ਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਕੰਧੁ ਨਹੀ ਹਿਰੈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰੈ ॥

ਭਾਵ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤੌ (ਕੰਧੁ ਨਹੀ ਹਿਰੈ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਹੰਭਾਵ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਵਾ ਸਰੀਰ ਨਸਟ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਬ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਛਾਪਰਿ ਛਾਈ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਸਿਹਜ ਨਿਕਸਾਈ ॥੬॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਸਹਾਇਕ ਹੂਏ ਤੌ ਹਰੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਛਪਰੀ ਬਨਾਇ ਦਈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤੋ ਨਦੀ ਬੀਚ ਤੇ ਸਿਹਜਾ ਨਿਕਸ ਆਈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਅਠਸਠਿ ਨਾਇਆ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤਨਿ ਚਕ੍ਰ ਲਗਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਕਾ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥੁ ਰਾਜ ਕੇ ਤਨ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਦੁਆਰਕਾ ਗਏ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਚਿੰਨ ਛਾਪਾ ਤਿਲਕਾਦਿ ਲਗਾਇ ਦੀਆ॥ ਇਸਦੀ ਸਾਖੀ ਭਗਤ ਮਾਲਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਦੁਆਦਸ ਸੇਵਾ ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਸਭੈ ਬਿਖੁ ਮੇਵਾ ॥੭॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਦ੍ਵਾਦਸ ਜੋਤੀ ਲਿੰਙੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸਭੀ (ਬਿਖੁ) ਜਹਰ ਮੀਰਾਂ ਬਾਈ ਵਤ ਮੇਵਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਸੰਸਾ ਟੂਟੈ ॥
ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਜਮ ਤੇ ਛੂਟੈ ॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਸੰਸਾ (ਟੂਟੇ) ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰ ਦਯਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਜਮ ਕੇ ਭੈ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਭਉਜਲ ਤਰੈ ॥
ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਤ ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ॥੮॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਦਯਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੮॥

ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਅਠਦਸ ਬਿਉਹਾਰ ॥
ਜਉ ਗੁਰਦੇਉ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ॥

ਜਬ ਗੁਰਦੇਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤੌਂ ਅਠਾਰੋਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੇ ਤਾਤਪਰਜ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਅਠਾਰਾਂ ਪਰਬ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸੁਨੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਹੋ ਲੀਆ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰਦੇਉ ਅਵਰ ਨਹੀ ਜਾਈ ॥
ਨਾਮਦੇਉ ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੯॥੧॥੨॥੧੧॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਔਰ ਕੋਈ ਸੁਖ ਕੀ (ਜਾਈ) ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸਤੇ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੯॥੧॥੨॥੧੧॥

ਭੈਰਉ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀਉ ਕੀ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਉਪਜੈ ਨਹੀ ਆਸਾ ॥
ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਹੋਇ ਬਿਨਾਸਾ ॥

ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ ਭਾਵ ਜੋ ਪ੍ਰੋਖ ਸੁਰਗਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਜਿਸਕੋ ਆਸਾ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਬਰਨ ਸਹਿਤ ਜੋ ਜਾਪੈ ਨਾਮੁ ॥
ਸੋ ਜੋਗੀ ਕੇਵਲ ਨਿਹਕਾਮੁ ॥੧॥

ਚਾਹੇ ਕਿਸੀ ਬਰਨ ਸਹਤ ਹੋਵੈ ਵਾ ਬ੍ਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਧਰਮ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਅਖਰਾਂ ਸਹਤ ਵਾ ਸਿਆਮਾਦਿ ਰੰਗ ਸਹਤ ਬਿਸਨੂੰ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰਤਾ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਅਰ ਕਾਮਨਾ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਜੋਗੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥੧॥

ਪਰਚੈ ਰਾਮੁ ਰਵੈ ਜਉ ਕੋਈ ॥
ਪਾਰਸੁ ਪਰਸੈ ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪਰਚੈ) ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜੋ ਕੋਈ ਰਾਮ ਕੋ (ਰਵੈ) ਜਪਣਾ ਕਰੇ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ (ਪਰਸੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਵਾ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਮੁਨਿ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਖਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਦੁਆਰੇ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਸਮਾਇ ॥

ਸੋ ਮੁਨੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕੀ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵਾਰਜੋਂ ਰਹਤ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੂਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਸਭੁ ਕੋਈ ਕਰੈ ॥
ਕਰਤਾ ਹੋਇ ਸੁ ਅਨਭੈ ਰਹੈ ॥੨॥

ਜੈਸਾ ਮਨ ਕਾ ਸੁਭਾਉ ਹੈ ਤੈਸਾ ਤੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਮਨ ਕੋ ਵਸ ਕਰਤਾ ਹੋਇ ਕਰ ਨਿਰਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਫਲ ਕਾਰਨ ਫੂਲੀ ਬਨਰਾਇ ॥
ਫਲੁ ਲਾਗਾ ਤਬ ਫੂਲੁ ਬਿਲਾਇ ॥

ਫਲ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲਤੀ ਹੈ ਜਬ ਫਲ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਫੂਲ (ਬਿਲਾਇ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੈ ਕਾਰਨ ਕਰਮ ਅਭਿਆਸੁ ॥
ਗਿਆਨੁ ਭਇਆ ਤਹ ਕਰਮਹ ਨਾਸੁ ॥੩॥

ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭ੍ਯਾਸ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਤਹਾਂ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਘ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨ ਦਧਿ ਮਥੈ ਸਇਆਨ ॥
ਜੀਵਤ ਮੁਕਤ ਸਦਾ ਨਿਰਬਾਨ ॥

ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਘ੍ਰਿਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਧ ਕੋ ਸਿਆਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਮਥੈ) ਰਿੜਕਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ (ਨਿਰਬਾਨ) ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ ਸੋ ਪੁਨਹ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਪਰਮ ਬੈਰਾਗ ॥
ਰਿਦੈ ਰਾਮੁ ਕੀ ਨ ਜਪਸਿ ਅਭਾਗ ॥੪॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਭਾਗ ਜੀਵ ਅਤੀ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕ੍ਯੋਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਭਾਵ ਜਪੁ॥੪॥੧॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਭਗਵੰਤ ਬਡਾ ਭ੍ਯਾਨਕ ਕਲੰਦਰ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰ ਕਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਨ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਔਰ ਛੈਣੇ ਖੋਸ ਲੀਏ ਤਬ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਦੇਵ ॥

ਆਉ ਕਲੰਦਰ ਕੇਸਵਾ ॥
ਕਰਿ ਅਬਦਾਲੀ ਭੇਸਵਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਕੇਸਵ ਕਲੰਦਰ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਆਈਏ ਤੈਨੇ (ਅਬਦਾਲੀ) ਬਡਾ ਭੇਖੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਆਕਾਸ ਕੁਲਹ ਸਿਰਿ ਕੀਨੀ ਕਉਸੈ ਸਪਤ ਪਯਾਲਾ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਅਕਾਸ ਰੂਪੀ ਸਿਰ ਪਰ (ਕੁਲਹ) ਟੋਪੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਉਸੈ) ਚਰਨ ਦਾਸੀ ਵਾ ਖੜਾਵਾਂ ਸਾਤੋਂ ਪਤਾਲ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਚਮਰ ਪੋਸ ਕਾ ਮੰਦਰੁ ਤੇਰਾ ਇਹ ਬਿਧਿ ਬਨੇ ਗੁਪਾਲਾ ॥੧॥

(ਚਮਰ ਪੋਸ) ਚਰਮ ਕਾ ਪੁਸਾਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸੋ ਸਰੀਰੁ ਤੇਰਾ ਮੰਦਰੁ ਹੈ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਆਪ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨ ਰਹੇ ਹੋ॥੧॥

ਛਪਨ ਕੋਟਿ ਕਾ ਪੇਹਨੁ ਤੇਰਾ ਸੋਲਹ ਸਹਸ ਇਜਾਰਾ ॥

ਛਿਵੰਜਾ ਕਰੋੜ ਜਾਦਵੋਂ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਚੋਲਾ ਹੈ ਸੋਲਾਂ ਹਜਾਰ ਏਕ ਸਉ ਆਠ ਰਾਣੀਆਂ ਰੂਪੀ ਤੇਰੀ (ਇਜਾਰਾ) ਘੁਟੰਨਾ ਹੈਂ॥

ਭਾਰ ਅਠਾਰਹ ਮੁਦਗਰੁ ਤੇਰਾ ਸਹਨਕ ਸਭ ਸੰਸਾਰਾ ॥੨॥

ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਤੇਰਾ (ਮੁਦਗਰੁ) ਮੋਟਾ ਲਾਠਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ (ਸਹਨਕ) ਮਿਟੀ ਕਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਬੀਚ ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਭੋਜਨ ਖਾਨੇ ਵਾਲਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦੇਹੀ ਮਹਜਿਦਿ ਮਨੁ ਮਉਲਾਨਾ ਸਹਜ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰੈ ॥

ਜੋ ਦੇਹੀ ਹੈ ਏਹ ਤੇਰੀ (ਮਹਜਿਦਿ) ਮਸੀਤ ਹੈ ਬੀਚ ਮੈਂ ਮਨੁ ਮਉਲਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪੀ ਨਿਮਾਜ ਗੁਜਾਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਬੀਬੀ ਕਉਲਾ ਸਉ ਕਾਇਨੁ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆਕਾਰੈ ॥੩॥

(ਬੀਬੀ ਕਉਲਾ) ਲਛਮੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ (ਕਾਇਨੁ) ਨਿਕਾਹੁ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਅਕਾਰੋਂ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਮੇਰੇ ਤਾਲ ਛਿਨਾਏ ਕਿਹ ਪਹਿ ਕਰਉ ਪੁਕਾਰਾ ॥

ਤੈਨੇ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕੇ ਮੇਰੇ ਛੈਣੇ (ਛਿਨਾਏ) ਛੀਨ ਲੀਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਅਬ ਕਿਸ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ॥

ਨਾਮੇ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਫਿਰੇ ਸਗਲ ਬੇਦੇਸਵਾ ॥੪॥੧॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਸਰਬ ਦੇਸੋਂ ਔਰੁ ਬਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਹਮ ਫਿਰੇ ਹੈਂ ਪਰੁ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ॥੪॥੧॥ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਪੁਰ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਚਤੁਰ ਭੁਜ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਔਰ ਗਲ ਸੇ ਲਗਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਤੇਰਾ ਨਿਸਚਾ ਧੰਨ ਹੈ!!

ਪੰਨਾ ੧੧੬੮

ਰਾਗੁ ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ ਦੁਤੁਕੇ

੧ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਹਾ ਮਾਹ ਮੁਮਾਰਖੀ ਚੜਿਆ ਸਦਾ ਬਸੰਤੁ ॥

ਸਭੀ (ਮਾਹਾ) ਮਹੀਨਿਆਂ (ਮਾਹ) ਬੀਚ (ਮੁਮਾਰਖੀ) ਸੁਭ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪੀ ਬਸੰਤੁ ਸਦਾ ਚੜਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਯਹਿ ਕਿ ਹਰਿ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪਰਫੜੁ ਚਿਤ ਸਮਾਲਿ ਸੋਇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਕੇ ਵਾ (ਪਰ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਚਿਤਕੋ ਫੜੁ ਵਾ ਤੇਰਾ ਚਿਤ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਸੋਇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰੁ॥੧॥

ਭੋਲਿਆ ਹਉਮੈ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬੀਚਾਰਿ ਮਨ ਗੁਣ ਵਿਚਿ ਗੁਣੁ ਲੈ ਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭੋਲੇ ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਗ੍ਯਾਤ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਹੁ ਔਰੁ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਔਰੁ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਣੋ ਮੈਂ ਸੇ (ਸਾਰਿ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਗੁਣ ਲੇਹੁ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਕਰਮ ਪੇਡੁ ਸਾਖਾ ਹਰੀ ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਫਲੁ ਗਿਆਨੁ ॥

ਨਿਸਕਾਂਮ ਕਰਮ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਡਾਲੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਫੁਲੁ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਯਾਨ ਫਲੁ ਹੈ॥

ਪਤ ਪਰਾਪਤਿ ਛਾਵ ਘਣੀ ਚੂਕਾ ਮਨ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੨॥

ਪਤਿਸਟਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਏਹੁ ਪਤ੍ਰ ਹੈ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਘਣੀ ਛਾਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਅਭਮਾਨ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਏਹ ਤਪਤਿ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਖੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕੰਨੀ ਬਾਣੀ ਮੁਖਿ ਆਖਣੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਬੰਧੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੁਖ ਸੇ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਤਿ ਕਾ ਧਨੁ ਪੂਰਾ ਹੋਆ ਲਾਗਾ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥੩॥

ਸੁਭ ਸਾਧਨਾਂ ਰੂਪ ਪਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਧਨੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਧਿਆਨੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਹਾ ਰੁਤੀ ਆਵਣਾ ਵੇਖਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਔਰ ਰੁਤੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਚਕ੍ਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮੀ ਜੀਉ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ॥

ਨਾਨਕ ਹਰੇ ਨ ਸੂਕਹੀ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਧ੍ਯਾਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਯੁਕਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿ ਕਬੀ ਸੂਕਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਅਖ੍ਯ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧॥ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ਬਸੰਤੁ ॥
ਰੁਤਿ ਆਈਲੇ ਸਰਸ ਬਸੰਤ ਮਾਹਿ ॥
ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਰਵਹਿ ਸਿ ਤੇਰੈ ਚਾਇ ॥

(ਮਾਹਿ) ਅਤਸੈ ਕਰ ਬਸੰਤ ਕੀ (ਸਰਸ) ਅਨੰਦਾਇਕ ਰੁਤਿ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰਵਹਿ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਵਉ ਲਗਉ ਪਾਇ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਜੋਂ ਅਰ ਪੁਸ਼ਪ ਪਤ੍ਰ ਕਿਸਕੋ ਚਢਾਵੋਂ ਅਰ ਕਿਸਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੋਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਕਹਉ ਰਾਇ ॥
ਜਗਜੀਵਨ ਜੁਗਤਿ ਨ ਮਿਲੈ ਕਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਆਪਕੋ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਜਗ ਜੀਵਨ ਬਿਨਾਂ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਜੁਗਤਿ ਕਰ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਮੂਰਤਿ ਏਕਾ ਬਹੁਤੁ ਰੂਪ ॥
ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਵਉ ਦੇਉ ਧੂਪ ॥

ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੇਰੀ ਏਕ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪਤਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਬਹੁਤ ਰੂਪ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਪੂਜ ਕਰ ਫੂਲ ਪਤ੍ਰ ਚਢਾਵੋਂ ਔਰ ਕਿਸਕੋ ਧੂਪ ਦੇਵੋਂ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਕਹਾ ਪਾਇ ॥
ਤੇਰਾ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਕਹਉ ਰਾਇ ॥੨॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਕਿ ਕਹਾਂ ਤੇਰੇ (ਪਾਇ) ਪੈਰ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹਾਂ ਸੀਸ ਹੈ॥ ਸੀਸ ਕਾ ਅਧਯਾਰ ਹੈ ਵਾ ਤੇਰਾ ਪਿਛੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਤੋ ਆਗੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੈਗਾ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਹੀਦਾ ਹਾਂ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਸਠਿ ਸੰਬਤ ਸਭਿ ਤੀਰਥਾ ॥
ਤੇਰਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਪਰਮੇਸਰਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰੁ (ਸਠਿ ਸੰਬਤ) ਤੀਨੋਂ ਬੀਸੀਆਂ ਅਰੁ ਸਭੀ ਤੀਰਥ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ ॥
ਅਣਜਾਣਤ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥੩॥

ਹੇ ਅਵਗਤ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣੇ ਤੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਹੈ ॥
ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਸਲਾਹੇ ਏਕਸੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਾ ਕਯਾ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਸਭ ਲੋਕ ਇਕ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰੁ ਨਾਨਕ ਲੋਕਾ ਪਾਵ ਹੈ ॥
ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਉ ਜੇਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਵ ਹੈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਸੀਸੁ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਚਉਕਾ ਕੰਚਨ ਕੁਆਰ ॥

ਰੁਪੇ ਕੀਆ ਕਾਰਾ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ ਚੌਕਾ ਹੋਵੇ ਔਰ (ਕੰਚਨ) ਸ੍ਵਰਨ ਕੀਆਂ ਹੀ (ਕੁਆਰ) ਕੋਰੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਗਾਗਰਾਂ ਹੋਨ ਰੁਪੇ ਕੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਹੋਵਨ ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਵਾ ਹੋਰੁ ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਾ ਭੀ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰੁ ਹੋਵੇ॥

ਗੰਗਾ ਕਾ ਉਦਕੁ ਕਰੰਤੇ ਕੀ ਆਗਿ ॥

ਗਰੁੜਾ ਖਾਣਾ ਦੁਧ ਸਿਉ ਗਾਡਿ ॥੧॥

ਗੰਗਾ ਕਾ ਜਲੁ ਹੋ ਔਰ (ਕਰੰਤੈ ਕੀ ਆਗਿ) ਪਥਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲੀ ਹੂਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਗਨੀ ਹੋ॥ ਗਰੜਾ ਏਕ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਚਾਵਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੂਧਕੇ ਸਾਥ (ਗਾਡਿ) ਮਿਲਾ ਕਰ ਖਾਵੇ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ ਲੇਖੈ ਕਬਹੂ ਨ ਪਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੬੯

ਜਾਮਿ ਨ ਭੀਜੈ ਸਾਚ ਨਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰੇ ਮਨ (ਜਾਮਿ) ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਸਚੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਸਨਿਗਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤਉ ਲੇਖ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਰਮ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥

ਦਸ ਅਠ ਲੀਖੇ ਹੋਵਹਿ ਪਾਸਿ ॥

ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਮੁਖਾਗਰ ਪਾਠਿ ॥

ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਪਾਸ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੋਵੈ ਚਾਰੇ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠ ਮੁਖ ਕੇ ਅਗਰ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸਰਲ ਹੂਆ ਹੋਵੇ॥

ਪੁਰਬੀ ਨਾਵੈ ਵਰਨਾਂ ਕੀ ਦਾਤਿ ॥

ਵਰਤ ਨੇਮ ਕਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥੨॥

ਪੁਰਬੋਂ ਪਰ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਔਰ (ਵਰਨਾਂ ਕੀ ਦਾਤਿ) ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਵਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਰਨ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰੁ ਦਾਨ ਕਰੇ ਬਰਤ ਔ ਨਿਤ ਨੇਮ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਸੰਧਜਾਦਿਕ ਕਰਮ ਕਰੇ॥੨॥

ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਹੋਵਹਿ ਸੇਖ ॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਭਗਵੇ ਭੇਖ ॥

ਕਾਜੀ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਮੁਲਾਂ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਸੇਖ ਹੋਵੇ ਜੋਗੀ ਹੋਵੇ ਜੰਗਮ ਹੋਵੇ ਭਗਵੇ ਭੇਖ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇਨਾਂ ਤੇ ਭਿੰਨ ਭੀ ਹੋਵੇ॥

ਕੋ ਗਿਰਹੀ ਕਰਮਾ ਕੀ ਸੰਧਿ ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਸਭ ਖੜੀਅਸਿ ਬੰਧਿ ॥੩॥

ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਕਰਮੋਂ ਕੀ (ਸੰਧਿ) ਮਿਲੌਨੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਭਾਵ ਕਰਮ ਕਾਂਡੀ ਹੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਰੂਪ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਬੰਧ ਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੩॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਲਿਖੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ॥

ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ ਹੋਵਗਿ ਸਾਰ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਜੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਾਰੁ ਲਿਖੀ ਹੁਈ ਹੈ ਕਰਣੀ ਉਪਰ ਸਭੀ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਹੁਕਮੁ ਕਰਹਿ ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਕੇ ਸਿਫਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥੪॥੩॥

ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਈ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੁਕਮੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਕਈ ਚਤੁਰ ਭਿਖਜ਼ਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਚੇ ਵੋਹੀ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਿਫਤ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ਤੀਜਾ ॥

ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰਿ ਦਿਗੰਬਰੁ ਹੋਗੁ ॥

ਜਟਾਧਾਰਿ ਕਿਆ ਕਮਾਵੈ ਜੋਗੁ ॥

ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਕਰ (ਦਿਗੰਬਰੁ) ਨਗਨ ਹੂਆ ਤੋ ਕਯਾ ਹੈ ਜਟਾ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋਗ ਕਮਾਯਾ ਤੋ ਕਯਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਹੀ ਦਸਵੈ ਦੁਆਰ ॥

ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਆਵੈ ਮੂੜ੍ਹਾ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੧॥

ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਠਹਿਰਾਏ ਤੋ ਕਯਾ ਹੈ ਜੂਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੂਰਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੁ ਧਿਆਵਹੁ ਮੂੜ੍ ਮਨਾ ॥

ਪਾਰਿ ਉਤਰਿ ਜਾਹਿ ਇਕ ਖਿਨਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਏਕ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰ ਜਾਵੇਂ॥

ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ ॥

ਨਾਦੀ ਬੇਦੀ ਪੜ੍ਹਹਿ ਪੁਰਾਣ ॥

ਏਕ ਪੁਰਸ ਸਤਾਈ ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਔਰ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਨਾਦ ਬਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕ (ਬੇਦੀ) ਬੇਦ ਪਾਠੀ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਖੰਡ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮਨਿ ਕਪਟੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਤਿਨ ਕੈ ਰਮਈਆ ਨੇੜਿ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਪਾਖੰਡ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਮੀਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਜੇ ਕੋ ਐਸਾ ਸੰਜਮੀ ਹੋਇ ॥

ਕ੍ਰਿਆ ਵਿਸੇਖ ਪੂਜਾ ਕਰੇਇ ॥

ਜੇਕੋ ਐਸਾ ਸੰਜਮੀ ਕਿਆ ਅਤੀ ਇੰਦ੍ਰੇਜਿਤ ਹੋਵੇ (ਕ੍ਰਿਆ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦਿਕ ਔ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਪੂਜਾ ਕਰੇ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਨੁ ਬਿਖਿਆ ਮਾਹਿ ॥

ਓਇ ਨਿਰੰਜਨੁ ਕੈਸੇ ਪਾਹਿ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰੁ ਬਿਖਯੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੩॥

ਕੀਤਾ ਹੋਆ ਕਰੇ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਚਲਾਏ ਸੋਇ ॥

ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਕਹਾ ਕਰੇ ਅਰੁ ਇਸਤੇ ਕਯਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਜੀਵਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰਫ ਆਪ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥
ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਤਾਂ ਸਾਚਾ ਪਾਏ ॥੪॥

ਜੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨਦਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਚੁਕਾਇ ਦੇਵੇ ਹੈ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝੈ ਤੋ ਸਚਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਸੁ ਜੀਉ ਅੰਤਰੁ ਮੈਲਾ ਹੋਇ ॥
ਤੀਰਥ ਭਵੈ ਦਿਸੰਤਰ ਲੋਇ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮਲੀਣ ਹੋਵੈ ਵਹੁ ਭਾਵੇਂ ਤੀਰਥੋਂ ਦਿਸੰਤਰੋਂ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਨਾ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਟੂਟਤੇ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਤਰਾਂ ਟੂਟੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਲੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗ ॥
ਤਉ ਭਵਜਲ ਕੇ ਤੂਟਸਿ ਬੰਧ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਧ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੀਏ ਤਬ (ਭਵਜਲ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੪॥ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਸਗਲ ਭਵਨ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ॥
ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਸਰਬ ਤੋਹ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਰ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਅਵਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸੁਰਿ ਨਾਥਾ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰ ਚਰਨ ਸੇਵ ॥੧॥

ਤੂੰ (ਸੁਰਨਾਥਾ) ਇੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਜੋ ਸਿਰਮਣੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਕਾਸਕੁ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੋ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਕੋ ਮਿਲੇਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸੁੰਦਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਲਾਲ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਏ ਤੂ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸਰਬ ਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਹੇ ਰਾਮ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਔਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪਰਾ ਔਰ ਸਭ ਕਾ ਪਾਲਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਾਧ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਗੁ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੈਲ ਮਲੀਨ ਅੰਗੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰਾ ਸੰਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲਕਰ (ਅੰਗੁ) ਰਿਦਾ ਮਲੀਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨ ਸੁਧੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੇ ਸਾਚੁ ਸੋਇ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਇ) ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਸਾਚ ਸ੍ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਰਖਨਹਾਰ ॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਹਿ ਕਰਹਿ ਸਾਰ ॥

ਹੇ ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਰਾਖਨਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਪਰਹਰਾਇ ॥
ਸਭਿ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੇ ਰਾਮ ਰਾਇ ॥੩॥

ਤਿਸਕੀ ਹਉਮੈਂ ਮਮਤਾ ਜੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ (ਪਰਹਰਾਇ) ਤ੍ਯਾਗਨ ਕਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹੇ ਰਾਮਰਾਇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਬਿਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਊਤਮ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਸਰੀਰ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੀਰ ॥

(ਊਤਮ ਗਤਿ) ਮੋਖ ਦੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਤਿਸਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਿ ਜਿਸਨੇ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਆਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹੋ॥

ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਨਾਮਿ ਤਜਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰ ਮਿਲਾਉ ॥੪॥੫॥

ਔਰ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਤ੍ਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਵੱਡੇ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਉਪਦੇਸ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਮੇਰੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਸੁਨਹੁ ਭਾਇ ॥
ਮੇਰਾ ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਸੰਗਿ ਸਾਇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਪਜਾਰੀਯੋ ਸਹੇਲੀਓ ਸੰਤ ਜਨੋਂ (ਕਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੁਨੋ ਮੇਰਾ ਪਿਰ ਜੋ (ਰੀਸਾਲੂ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ (ਸਾਇ) ਸੋ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ॥

ਓਹੁ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਕਹਹੁ ਕਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੦

ਗੁਰਿ ਸੰਗਿ ਦਿਖਾਇਓ ਰਾਮ ਰਾਇ ॥੧॥

ਓਹ ਅਲਖ ਰੂਪ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੂ ਸੇ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮੈਂ (ਕਾਇ) ਕਯਾ ਕਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਓਹ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਗ ਹੀ ਦਿਖਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਲੁ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਹਰਿ ਗੁਨ ਬਨੇ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੰਗਿ ਖੇਲਹਿ ਵਰ ਕਾਮਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਮਨ ਮਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸੁਖੀ ਸਹੇਲੀ) ਪਜਾਰੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀਆਂ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਪਾਇ ਕੇ ਹਮ (ਬਨੇ) ਸੋਭਤੇ ਭਏ ਹਾਂ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੰਗ ਖੇਲਤੀ ਹੈਂ ਵਹੀ ਸੰਤ ਰੂਪ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟਿ ਕਾਮਨੀ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਤਿਨ ਕੇ (ਮਨ) ਅੰਤਸਕਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ (ਮਨੇ) ਪਤੀਆਏ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹਾਗਣਿ ਨਾਹਿ ਭੇਉ ॥
ਓਹੁ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਵੈ ਸਰਬ ਪ੍ਰੇਉ ॥

ਮਨਮੁਖੀ ਦੁਹਾਗਣੀਓਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਓਹ ਸਰਬ ਕਾ (ਪ੍ਰੇਉ) ਪਤੀ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਥਿਰੁ ਚੀਨੈ ਸੰਗਿ ਦੇਉ ॥
ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਜਪੁ ਜਪੇਉ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ (ਦੇਉ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਸੰਗ ਜਾਨ ਕਰ ਇਸਥਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਜਪ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਉ ਹੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੰਤ ਨ ਸੰਗੁ ਦੇਇ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਭਗਤੀ ਮੈਂ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧੁਲੇ ਧੰਧੁ ਰੋਇ ॥
ਮਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮਲੁ ਸਬਦਿ ਖੋਇ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਧੰਧਤੋਂ ਮੈਂ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰ ਰਾਗਾਦਿ ਮਲ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰਿ ਮਨੁ ਮਾਰਿਓ ਕਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥
ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਵੇ ਭਗਤਿ ਜੋਗੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਭਗਤੀ ਜੋਗ ਕਰ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸੰਤ ਸਭਾ ਦੁਖੁ ਮਿਟੈ ਰੋਗੁ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਵਰੁ ਸਹਜ ਜੋਗੁ ॥੪॥੬॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਵਰ ਕਾ ਸਹਿਜੇ (ਜੋਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਗੁਰ ਮਹਿਮਾਂ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਸਾਜਿ ॥
ਸਚੁ ਆਪਿ ਨਿਬੇੜੇ ਰਾਜੁ ਰਾਜਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਸਾਜੁ ਕਰਤੇ ਹੈ ਰਾਜਿਓਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸਚਾ ਨਿਆਉਂ ਭੀ ਆਪ ਨਿਬੇੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਊਤਮ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਾਇਣੁ ਸਹਜਿ ਆਥਿ ॥੧॥

ਗੁਰਮਤੀ ਜੋ ਊਤਮ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਗੁ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਾਥ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਿਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਨਾਮੁ (ਰਸਾਇਣੁ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ (ਆਥਿ) ਹੈ॥੧॥

ਮਤ ਬਿਸਰਸਿ ਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਬੋਲਿ ॥
ਅਪਰੰਪਰੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਤੁਲਾਏ ਅਤੁਲੁ ਤੋਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ (ਮਤ ਬਿਸਰਸਿ) ਮਤ ਭੂਲ ਜਾਵੇ ਵਹੁ ਰਾਮੁ ਕੈਸਾ ਹੈ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਅਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਅਗਮ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਅਗੋਚਰੁ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਅਵਿਸਜ ਹੈ (ਤੋਲਿ) ਵਿਚਾਰ ਜਿਸਕਾ ਅਤੁਲ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸੇ ਆਪ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਸਰੇਵਹਿ ਗੁਰਸਿਖ ਤੋਰ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵ ਤਰੇ ਤਜਿ ਮੇਰ ਤੋਰ ॥

ਜੋ ਸਿਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਤਰਫ ਤੋਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰ ਤੇਰ ਤਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਨਰ ਨਿੰਦਕ ਲੋਭੀ ਮਨਿ ਕਠੋਰ ॥
ਗੁਰ ਸੇਵ ਨ ਭਾਈ ਸਿ ਚੋਰ ਚੋਰ ॥੨॥

ਜੋ ਨਿਰ ਨਿੰਦਕ ਅਰੁ ਲੋਭੀ ਅਰੁ ਮਨਕੇ ਕਠੋਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਹੈ ਸੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੇ ਚੋਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਬਖਸੇ ਭਗਤਿ ਭਾਉ ॥
ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਮਹਲਿ ਠਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ ਤੌ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ (ਮਹਲਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਅਸਥਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਪਰਹਰਿ ਨਿੰਦਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਜਾਗੁ ॥
ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਕਰਮਿ ਭਾਗੁ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ (ਭਾਗੁ) ਛਾਂਦਾ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ਕਰੇ ਦਾਤਿ ॥
ਗੁਰਸਿਖ ਪਿਆਰੇ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਿਖ ਹੀ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਫਲੁ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰੁ ਤੁਸਿ ਦੇਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਾਵਹਿ ਵਿਰਲੇ ਕੇਇ ॥੪॥੭॥

ਜਬ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਦੇਵੈ ਤਬ ਨਾਮ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਨਾਮ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ਇਕ ਤੁਕਾ ॥
ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ॥
ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ਸਭਿ ਕੁਲ ਉਧਰੈ ॥੧॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ (ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰ ਕਰ ਸਭ ਕੁਲ ਕਾ ਉਧਾਰੁ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਨ ਛੋਡਉ ਕਿਆ ਕੋ ਹਸੈ ॥
ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਮੇਰੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਕੋਈ ਹਸੇਗਾ ਤੋ ਕਜਾ ਹੋਗਾ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਰਹੇ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗਲਤੁ ਰਹੈ ॥

ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਵਤ ਰਹੈ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈ ਗਲਤਾਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮਕੋ (ਰਵਤ) ਜਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਊਪਰਿ ਕਰਹੁ ਦਇਆ ॥
ਤਉ ਸਰਣਾਗਤਿ ਰਹਉ ਪਇਆ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਊਪਰ ਏਹ ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਰਹੂੰ॥੩॥

ਕਹਤੁ ਨਾਨਕੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਨਿਹਫਲ ਕਾਮਾ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੋ ਪਾਵੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਾ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਬਜਰਥ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਪੂਜਾ ਕੀਆ ਕਰੋ॥ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਬਿਪ ਪੂਜਿ ਮਨਾਵਹੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ ॥

ਹੇ ਬਿਪ੍ਰ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੋ ਅਰ ਮਨਾਵਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ ਕੋ ਹੀ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਹੁ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ ॥੧॥

ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਬੇੜਾ ਬੰਧੋ ਇਸਤੇ ਦਯਾਲ ਹਰੀ ਤੁਮ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੇਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੧

ਕਾਹੇ ਕਲਰਾ ਸਿੰਚਹੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੁ ॥
ਕਾਚੀ ਢਹਗਿ ਦਿਵਾਲ ਕਾਹੇ ਗਚੁ ਲਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਸੁਧ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਕਲਰੀ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਵਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਬਿਸਜ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਆਦਕ ਬ੍ਰਿਛਹੁੰ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿੰਚਨਾ ਕਰਕੇ ਬਜਰਥ ਜਨਮੁ ਗੁਵਾਵਤੇ ਹੋ ਅਰ ਕਚੀ ਕੰਧ ਵਤ ਦੇਹ ਢਹਿ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ (ਗਚ) ਚੂਨੇ ਕੋ ਲਾਵਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਨਾਸਵੰਤ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਕਿਉਂ ਪੁਸਟ ਰਾਖਣਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ॥

ਕਰ ਹਰਿਹਟ ਮਾਲ ਟਿੰਡ ਪਰੋਵਹੁ ਤਿਸੁ ਭੀਤਰਿ ਮਨੁ ਜੋਵਹੁ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਨਾ ਏਹ ਹਰਟ ਕਰੋ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪੀ ਮਾਲ ਕਰੋ ਕਰਣਾ ਮੁਦਤਾਦਿਕ ਟਿੰਡਾਂ ਪਰੋਵਹੁ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੈਲ ਕੋ ਜੋੜੋ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਚਹੁ ਭਰਹੁ ਕਿਆਰੇ ਤਉ ਮਾਲੀ ਕੇ ਹੋਵਹੁ ॥੨॥

ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਸਿੰਚ ਕਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਕਿਆਰੋਂ ਕੋ ਭਰੋ ਤੋ ਤੁਮ ਮਾਲੀ ਕੇ ਹੋਵੋਗੇ ਭਾਵ ਤੌਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੋਗੇ॥੨॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਕਰਹੁ ਬਸੋਲੇ ਗੋਡਹੁ ਧਰਤੀ ਭਾਈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ 'ਲਦੀਣ'[1] ਨਿਕਾਲਣੇ ਕੋ ਜਤ ਅਰ ਧੀਰਜ ਰੂਪੀ (ਬਸੋਲੇ) ਕਸੀਏ ਵਾ ਰੰਬੇ ਬਣਾਵੋ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਨਹ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਕੋ (ਗੋਡਹੁ) ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਰਮ ਕਰੋ॥

---

[1] ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਖੇਤ ਵਿਚ ਜੋ ਘਾਸ ਭੁਗਾਠ ਆਦਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ 'ਲਦੀਣ' ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਗੋਡਹੁ ਤਿਉ ਤੁਮ੍ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ (ਗੋਡਹੁ) ਭਾਵ ਵਿਚਾਰੋਗੇ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਤੁਮ ਸੁਖਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਗੇ ਔਰ ਇਹ ਤੁਮਾਰਾ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਤਬ (ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ) ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਪੁਨਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥੩॥

ਬਗੁਲੇ ਤੇ ਫੁਨਿ ਹੰਸੁਲਾ ਹੋਵੈ ਜੇ ਤੂ ਕਰਹਿ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਂ ਤੌ ਬਗਲੇ ਤੇ ਕਯਾ ਦੰਭੀ ਤੇ ਪੁਨਹ (ਹੰਸਲਾ) ਸੱਤ ਅਸਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੰਸੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ ॥੪॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੋ॥੪॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ਛੋਡ ਕਰ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਮਸਾਣੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੂਲੇ ਸਸਰੁ ਕਾ ਭੇਜਾ ਹੂਆ ਪੰਡਤ ਗੁਰੂ ਜੀਕੇ ਤਾਂਈ ਮਤਿ ਦੇਣੇ ਵਾਸਤੇ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ਹਿੰਡੋਲ ॥

ਸਾਹੁਰੜੀ ਵਥੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਝੀ ਪੇਵਕੜੈ ਧਨ ਵਖੇ ॥

(ਸਾਹੁਰੜੀ) ਸਹੁਰਿਆਂ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਈਸਰ ਕੀ ਜਿਤਨੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਣੇ ਤੇ (ਪੇਵਕੜੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੇ (ਵਖੇ) ਭਿੰਨ ਅਰਥਾਤ ਅਪਣੀ ਜਾਣੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਅਪਨੇ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਲੀਏ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਸਭ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਮੈਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਕੀ ਮੇਰ ਹੈ ਔ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਧਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ (ਵਖੇ) ਜੁਦੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਕਿਸੀਕੋ ਅਹੰ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਫੁਰਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਹੁਰੜੀ ਵਸਤੂ ਚੇਤਨਸਤਾ ਸਭ ਕੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਯਾਪਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਭ ਮੈਂ ਅਨਸੂਤ ਹੈ ਪੇਕੇ ਭਾਵ ਇਸ ਲੋਕ ਉਪਲਖਤ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕੁਚਜੀ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਜਾਣਾ ਨਾਹੀ ਰਖੇ ॥੧॥

ਮੈਂ ਆਪ ਕੁਚਜੀ ਹੂੰ ਯਾਂ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਮੈਂ ਇਕਠੇ ਰਖ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਹਰੀ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਹਉ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਣੀ ॥

ਅਖਰ ਲਿਖੇ ਸੇਈ ਗਾਵਾ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣਾ ਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਪੰਡਤ ਜੀ ਹੰਤਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਭਰਮਿ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਖਰ ਜੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਮੁਖ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗਾਵਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਬਾਣੀਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ ਹੂੰ॥

ਕਢਿ ਕਸੀਦਾ ਪਹਿਰਹਿ ਚੋਲੀ ਤਾਂ ਤੁਮ੍ ਜਾਣਹੁ ਨਾਰੀ ॥

ਜੇ ਗੁਣਾ ਰੂਪੀ ਕਸੀਦਾ ਕਢਕੇ ਔਰ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਚੋਲੀ ਪਹਿਰੇ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਤੌ ਤੁਮ ਆਪਕੋ ਜਾਣੋਂ ਜੋ ਮੈਂ ਹਰੀ ਦੀ ਨਾਰੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੌ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਆਪਣੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਸਮਝ॥

ਜੇ ਘਰੁ ਰਾਖਹਿ ਬੁਰਾ ਨ ਚਾਖਹਿ ਹੋਵਹਿ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ (ਘਰੁ) ਰਿਦੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਵੇ ਔਰ (ਬੁਰਾ ਨਾ ਚਾਖਹਿ) ਮੰਦਾ ਪਦਾਰਥ ਨ ਖਾਵੇ ਅਰ ਖੋਟੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾ ਕਰੇ ਤੌ ਤੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੰਤ ਕੌ ਪਯਾਰੀ ਹੋਵੈ॥੨॥

ਜੇ ਤੂੰ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ ਦੁਇ ਅਖਰ ਦੁਇ ਨਾਵਾ ॥

ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਪੜਿਆ ਹੁਆ ਔਰ (ਬੀਨਾ) ਚਤੁਰ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਤੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਦੁਇ ਅਖਰ ਜੋ ਰਕਾਰ ਮਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਦੋਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਨਾਵਾ) ਨਉਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਏਕੁ ਲੰਘਾਏ ਜੇ ਕਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਵਾਂ ॥੩॥੨॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹੀ ਅਖਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ (ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਅਖਰ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋਵੇ॥੩॥੨॥੧੦॥ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਹੀ ਬਡੇ ਹੋ ਆਪ ਹੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਵੋ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਜਾ ਬਾਲਕੁ ਨਗਰੀ ਕਾਚੀ ਦੁਸਟਾ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੋ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਹਿ ਰੂਪੀ ਨਗਰੀ ਕਚੀ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨ ਰੂਪੀ ਰਾਜਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਲਕਾ ਭਾਵ ਖਿਨ ਪਰਨਾਮੀ ਹੈ ਅਰੁ ਤਿਸ ਮਨ ਕਾ ਕਾਮਾਦਿ ਦੁਸਟੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਯਾਰ ਹੈ॥

ਦੁਇ ਮਾਈ ਦੁਇ ਬਾਪਾ ਪੜੀਅਹਿ ਪੰਡਿਤ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਇਸ ਮਨ ਕੀ ਦੁਇ ਮਾਈ ਅਖਾਂ ਹੈਂ ਅਰ ਦੋ (ਬਾਪੁ) ਪਿਤਾ ਕਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਸਤੂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਵਾ ਸੁਣ ਕੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਫੁਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹੀ ਮਨ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਵਾ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਤਾ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੀ ਜਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਮਾਯਾ ਅਵਿਦਿਆ ਇਸ ਕੀ ਦੋ ਮਾਈ ਹੈ ਅਰ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਦੋ ਪਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚੇਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਮਨ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਹੈ ਵਾ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੋ ਮਾਈ ਅਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਦੋ ਪਿਤਾ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਤਿਸ ਮਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੋ॥ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ ਏਹੁ ਵਿਚਾਰੋ ਵਾ ਦੇਵਕੀ ਜਸੋਧਾਂ ਦੋ ਮਾਤਾ ਅਰ ਨੰਦ ਬਸਦੇਵ ਏਹ ਦੋ ਜਿਸਦੇ ਪਿਤਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸਤਿ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਕਿਸਨ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਆਮੀ ਪੰਡਿਤਾ ਤੁਮ੍ਹ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ॥

ਕਿਨ ਬਿਧਿ ਪਾਵਉ ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਪੰਡਤ ਜੀ ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸਿਖਿਆ ਲਈ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਣਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਵੋਗੇ॥

ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਨਾਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਸਾਗਰੁ ਪੰਡੈ ਪਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਪਾਕਰ ਕੇ ਅਗਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਪੰਡ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਸੋਲਾਂ ਕੋਸ ਊਚਾ ਹੈ॥

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੁਇ ਘਰ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਰੂਪ ਘਰ ਵਿਖੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਅਰੁ ਸੂਰਜੁ ਦੀਵੇ ਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਐਸਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵ ਨੇ ਗ੍ਯਾਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਮ ਰਵੰਤਾ ਜਾਣੀਐ ਇਕ ਮਾਈ ਭੋਗੁ ਕਰੇਇ ॥

ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਰਵਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣੀਏ ਜੋ ਇਕ (ਮਾਈ) ਮਾਯਾ ਕਾ ਭੋਗੁ ਭਾਵ ਅਭਾਵ ਕਰੇ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਇਕ ਮਈ ਭਾਵ ਇਕ ਰੂਪ ਦੇਖਣਾ ਏਹ ਭੋਗੁ ਕਰੇ ਵਾ (ਮਾਈ) ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਸੁਖ ਦਾ ਭੋਗਣਾ ਕਰੇ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਕੋ ਅਨੁਭਵ ਕਰੇ॥

ਤਾ ਕੇ ਲਖਣ ਜਾਣੀਅਹਿ ਖਿਮਾ ਧਨੁ ਸੰਗ੍ਰਹੇਇ ॥੩॥

ਤਿਸਕੇ ਲਛਣ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਹ ਏਕਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਖਿਮਾਂ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਿਆ ਸੁਣਹਿ ਨ ਖਾਇਆ ਮਾਨਹਿ ਤਿਨ੍ਹਾ ਹੀ ਸੇਤੀ ਵਾਸਾ ॥

ਜੋ ਸਬੰਧੀ ਕਹਾ ਸੁਨਤੇ ਨਹੀਂ ਖਾਇਆ ਮਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਕਾਨ ਤੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤੇ ਅਰ ਪ੍ਰਾਨ ਖਾਯਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਉਨਹੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਖਿਨੁ ਤੋਲਾ ਖਿਨੁ ਮਾਸਾ ॥੪॥੩॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਤੋਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਮਾਸਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਆਪਕੋ ਅਧਿਕ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਨਿਸਟ ਕਰ ਛੋਟਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੧॥ ਮਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ਗੁਰੂ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਭੁਖ ਗਵਾਏ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੈਸੇ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਕੋ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਜਗਯਾਸੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਤ ਭੂਲਹਿ ਰੇ ਮਨ ਚੇਤਿ ਹਰੀ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਤ੍ਰੈ ਲੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੋ (ਚੇਤੁ) ਸਿਮਰੁ ਭੂਲ ਮਤ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਨਹੀ ਭਗਤਿ ਹਰੀ ॥

ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤ ਰੂਪ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ॥੨॥

ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗੁ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਮਿਲੇ ਹੈ ਨਾਮ ਕਰ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਗੁਪਤੁ ਉਪਾਏ ਵੇਖੈ ਪਰਗਟੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ॥

ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ ਵੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੀਨੇ ਹਰਿ ਜਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਨਾ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਭੀਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਜਲ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੨

ਜਿਨ ਕਉ ਤਖਤਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇ ਪਰਧਾਨ ਕੀਏ ॥

ਜਿਨਕੋ (ਤਖਤਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਭਜਨ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਰਸੁ ਭੇਟਿ ਭਏ ਸੇ ਪਾਰਸ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ਥੀਏ ॥੪॥੪॥੧੨॥

ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੇ ਪੁਰਸ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਪੂਜਯ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੪॥੧੨॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੧ ਦੁਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਹਾ ਰੁਤੀ ਮਹਿ ਸਦ ਬਸੰਤੁ ॥
ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਜੀਅ ਜੰਤੁ ॥

(ਮਾਹਾ) ਮਹੀਨੇ ਅਰ ਖਟ ਰੁਤੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਦੀਵ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇਰੀ ਸਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵ ਜੰਤੂਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹਰਿਆ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਹਉ ਆਖਾ ਕਿਰਮ ਜੰਤੁ ॥
ਤੇਰਾ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਆਦਿ ਅੰਤੁ ॥੧॥

ਮੈਂ ਕਿਰਮ ਜੰਤੂ ਭਾਵ ਤੁਛ ਜੀਵ ਤੇਰੀ ਵਡਾਈ ਕੋ ਕਿਆ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ ਤੇਰਾ ਆਦਿ ਔ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਰਹਿ ਸੇਵ ॥
ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਆਤਮ ਦੇਵ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਦੇਵ ਵਹੁ ਪਰਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਪੂਰਬ ਕਰਮੁ ਉਤਮੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵ ਭਾਵ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ਉਚਰੈ ॥
ਇਨ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੁਤਰੁ ਤਰੈ ॥੨॥

ਵਹੁ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਹੁ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ (ਦੁਤਰੁ) ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਰਤਾਰਿ ਉਪਾਏ ॥
ਸੰਸਾਰ ਬਿਰਖ ਕਉ ਦੁਇ ਫਲ ਲਾਏ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਤੈਨੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ (ਬਿਖੁ) ਦੁਖ ਔਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਸੁਖ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਏਹ ਪੁਰਬੋਕਤ ਦੋ ਫਲ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੈ ਖਵਾਏ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਕਰੇ) ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਉਨਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸਕੋ ਜੋ ਜੋ ਫਲ ਖਵਾਇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਖਵਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਜਿਸ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਉਸਕੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਿਆ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਮਨਹਿ ਕਰੇਇ ॥
ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪਿ ਕਰੇਇ ॥੪॥੧॥

ਬਿਸਯੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕੋ (ਮਨਹਿ ਕਰੇਇ) ਹਟਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ॥ ਔਰ ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਮਨਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਰਾਤੇ ਸਾਚਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨਿਹਾਲਾ ॥

ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥

ਸਾਚ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਇਆਨ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਭੀ ਦਯਾ ਕਰੋ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਮੈ ਕੋਇ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੈ ਸੋਇ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਸਹਾਇਕ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥

ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਦਰਸਨ ਦੇਖੇ ਬਿਨੁ ਸਹਜਿ ਮਿਲਉ ਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੁਰ) ਬਡੇ ਜੋ ਗੋਪਾਲ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਭਾਏ) ਪ੍ਯਾਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਯਾਹੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਦੇਖੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਦੇ (ਮੇਲ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵੇ ਤਉ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲੋਂਗਾ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਲੋਭੀ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਨਾ ॥

ਰਾਮ ਬਿਸਾਰਿ ਬਹੁਰਿ ਪਛੁਤਾਨਾ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਲੋਭੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਰਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ (ਬਹੁਰਿ) ਅੰਤਕੋ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਛੁਰਤ ਮਿਲਾਇ ਗੁਰ ਸੇਵ ਰਾਂਗੇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਮਸਤਕਿ ਵਡਭਾਗੇ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਰਾਂਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਛਰੇ ਹੂਏ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਉਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਡੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਥੇ॥੨॥

ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਕੀ ਇਹ ਦੇਹ ਸਰੀਰਾ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਕਠਿਨ ਤਨਿ ਪੀਰਾ ॥

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਆਦਿਕ ਤਤੋਂ ਕੀ ਰਚੀ ਹੁਈ ਏਹ (ਦੇਹ) ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਹੈ ਔਰ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਭੀ ਇਨਕਾ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤਿਸ ਤਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੀ ਕਠਨ ਪੀੜਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦਾਰੂ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਏਹੀ ਦਾਰੂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਿ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਚਾਰਿ ਨਦੀਆ ਅਗਨੀ ਤਨਿ ਚਾਰੇ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਤ ਜਲੇ ਅਹੰਕਾਰੇ ॥

ਹਿੰਸਾ ਹੇਤ ਲੋਭ ਕੋਪ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਨਦੀਆਂ ਅਗਨੀ ਰੂਪ (ਤਨਿ ਚਾਰੇ) ਸਰੀਰ ਕੋ ਚਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖ ਦੇਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਜਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਲੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਵਡਭਾਗੀ ਤਾਰੇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਉਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਧਾਰੇ ॥੪॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਨ ਨਦੀਯੋਂ ਸੇ ਤਾਰ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਖੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਹਰਿ ਸੇਵੇ ਸੋ ਹਰਿ ਕਾ ਲੋਗੁ ॥
ਸਾਚੁ ਸਹਜੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ ਸੋਗੁ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਲੋਗੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚਾ ਗਜਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਫਿਰ ਕਭੀ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੁਏ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਭੀ ਮਰਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਸਦਾ ਮੂਏ ਹੂਏ ਜਾਣੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਇਸੀ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਇ ਕਰ ਫਿਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੇ ਜਨ ਜੀਵੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥
ਸਾਚੁ ਸਮ੍ਹਾਲਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੇਈ ਜੀਵ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਸਚ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਚ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ (ਸਮਾਹਿ) ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨ ਸੇਵਹਿ ਤੇ ਹਰਿ ਤੇ ਦੂਰਿ ॥
ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵਹਿ ਸਿਰਿ ਪਾਵਹਿ ਧੂਰਿ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਸੇ ਦੂਰ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਿਰ ਪੁਰ ਧੂਰੀ ਪਾਵਤੇ ਹੁਏ ਬਜਰਥ ਹੀ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਜਨ ਲੀਏ ਲਾਇ ॥
ਤਿਨ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥੨॥

ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਤਮਾਇ) ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੩

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਚੂਕੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਭਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਾਚੀ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਾਨੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਵੇਖੈ ਸਦ ਹਜੂਰਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੋ ਸਦੀਵ ਹਜੂਰ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਕਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਦ ਸਮ੍ਹਾਲ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਜੀ ਕੈਸਾ ਹੈ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਸਮਾਲਣਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ਪਾਇ ॥੪॥੩॥

(ਦਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਤਿਸ੍ਾ ਸਹਿਤ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇਈ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਵਡਾਈ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਮਨ ਤੇ ਹੋਇ ॥
ਏਕੋ ਵੇਖੈ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਲੋਕੀ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮੈਨੋ ਏਕੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੧॥

ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੋਈ (ਲੋਕੀ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਉਲਿਆ ਸਦ ਬਸੰਤੁ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਗਾਇ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਮਉਲਿਆ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਏਹ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪੂਛਹੁ ਤੁਮ੍ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚੇ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੌ ਤੁਮ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛਹੁ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰੋ ਤੌ ਸਾਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਖੇ ਤੁਮਾਰਾ ਪਜਾਰ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਹੋਹਿ ਦਾਸਤ ਭਾਇ ॥
ਤਉ ਜਗਜੀਵਨੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਜੌ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਸਹਿਤ ਹੋਵੋਂਗੇ ਤੌ (ਜਗਜੀਵਨੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੇਗਾ॥੨॥

ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਦ ਵੇਖੈ ਹਜੂਰਿ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਪੁਰਸ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਰੇ ਔਰ ਸਦੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹਜੂਰ ਹੀ ਦੇਖੇ ਔਰ ਐਸਾ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਭਗਤੀ ਕਾ ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥
ਸਭੁ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਆਤਮ ਦੇਉ ॥੩॥

ਇਸੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਭੇਦ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਜਨਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਅਨੁਭਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥
ਜਗਜੀਵਨ ਸਿਉ ਆਪਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਸਤਿਸੰਗੀ ਪੁਰਸ ਆਪ ਹੀ ਜਗਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੪॥੪॥

ਤਿਸਕਾ ਮਨੁ ਔਰ ਤਨ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਏ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਖੋਇ ॥
ਤਦ ਹੀ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਦ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਤਦੋਂ ਹੀ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮੇਲਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਗਤ ਸੋਹਹਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦੁਆਰਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਸਾਚੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਗਤ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਵਿਖੇ ਹੇਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਜਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸੋ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਖੋਇ ॥

ਜੋ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਬੀਚ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਸੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਆਪ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਸਦ ਬਸੰਤ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਰਵਿ ਗੁਣ ਗੁਵਿੰਦ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ (ਬਸੰਤ) ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ (ਰਵਿ) ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਤਨੁ ਅਰ ਮਨੁ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੂਕਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਅਗਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ (ਸੂਕਾ) ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋਈ ਕਰੇ ਜਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਭਾਵੈ ॥
ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਸਰੀਰਿ ਭਾਣੈ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਣੈ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਣੇ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਹਕਰਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਣਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥੪॥੫॥

ਆਪਣਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੋ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸਤਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਔ ਤਨ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਕਰ ਤਨ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਫਲਿਓੁ ਬਿਰਖੁ ਹਰਿ ਕੈ ਦੁਆਰਿ ॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਸਫਲ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ (ਹਰਿ ਕੈ ਦੁਆਰਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪ ਰੂਪੀ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਜ਼ਾਹ ਹੈ॥੧॥

ਏ ਮਨ ਹਰਿਆ ਸਹਜ ਸੁਭਾਇ ॥

ਸਚ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਹ ਮਨ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਕਰਿ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਸਚ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਨੇੜੈ ਆਪੇ ਦੂਰਿ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੇਖੈ ਸਦ ਹਜੂਰਿ ॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮਨਮੁਖੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਵੇਖੇ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵ ਹਜੂਰ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਛਾਵ ਘਣੀ ਫੂਲੀ ਬਨਰਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਿਗਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਛਾਉ ਬਹੁਤ ਹੈ ਔਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਮੌਲ ਰਹੀ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨਦਿਨੁ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਗਵਾਈ ਵਿਚਹੁ ਜੂਠਿ ਭਰਾਂਤਿ ॥

ਇਕ ਰਸ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਰੂਪ ਜੂਠ ਗਵਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੪

ਪਰਪੰਚ ਵੇਖਿ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ॥੩॥

ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਕੋ (ਵਿਸਮਾਦੁ) ਅਸਚਰਜ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰ ਨਾਮ ਪਾਈਐ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਸਭਿ ਰਸ ਭੋਗ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪਰੁ ਹੋਗ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਰਸੋਂ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰੇ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਲੀਐ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥੪॥੬॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਅਭ੍ਯਾਸ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਚੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥

ਏਕੋ ਚੇਤੈ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ (ਸਚੁ ਕਾਰ) ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਚੇਤੈ) ਸਿਮਰੇ ਹੈ ਬਹੁਰੋ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ ॥

ਸਾਚਿ ਨਾਮਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਯਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਮੈ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਰ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੇਵਹੁ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਹ ਕਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਵਿਚਹੁ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੋ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੋ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਹੈ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜਗ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਮਾਣੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਇਸੀ ਜੁਗ ਮੈਂ ਕੀਰਤ ਸਮਾਈ ਹੈ ਵਾ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਭੀ? ਤਿਸ ਪੁਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਹੁ ਜੁਗ ਪਸਰੀ ਸਾਚੀ ਸੋਇ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤਾ ਜਨੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ (ਸਾਚੀ ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਪਸਰੀ ਹੈ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਕਿ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਸਾਚੈ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਏਕ ਕੋਈ ਪੁਰਸ ਸਚੈ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਚੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਯਾਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਦੇਖਿ ਹਜੂਰਿ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਪਗ ਪੰਕਜ ਧੂਰਿ ॥੩॥

ਸੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦੀਵ ਨਿਕਟ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੋ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕਾ ਯੇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਏਕੋ ਕਰਤਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਗੁਰਸਬਦੀਓਂ ਕਾ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥੭॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਚੇ ਨੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਜਨ ਦੇਖਿ ਹਜੂਰਿ ॥
ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਪਗ ਪੰਕਜ ਧੂਰਿ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ ਹਰੀ ਕੋ (ਹਜੂਰਿ) ਨਿਕਟ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਰੇਣ ਕੋ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਸਦ ਰਹਹਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦੀਵ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਾ ਗ੍ਯਾਨੁ ਬੁਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਸਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ॥
ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਊਤਮ ਪਦਵੀ ਭਾਵ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਸੇਵਹੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਹੁ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਾ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਸਦਾ ਕਾ ਸੁਖੁ ਭਾਵ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਓਹੁ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਸੇਵੀ ਕਿਉ ਮਾਇ ॥੨॥

ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾ ਤੋ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਹੀ ਆਇ ਕਰ (ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕ੍ਯੋਂ ਸੇਵੀਏ॥

ਸੇ ਜਨ ਸਾਚੇ ਜਿਨੀ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥
ਆਪੁ ਮਾਰਿ ਸਹਜੇ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥

ਸੇ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਚ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਸਮਦਾਉ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਨਿ ਗਿਆਨੁ ਕੀਆ ਤਿਸੁ ਹਰਿ ਤੂ ਜਾਣੁ ॥
ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੁ ਸਿਞਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਗਿਆਨੁ) ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਾਣ॥ ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਛਾਣੁ ਲੇਹੁ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖੈ ਤਾਂ ਸੁਧਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥੪॥੮॥

ਜਾਂ ਏਹੁ ਪੁਰਸੁ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖੈ ਤੋ (ਸੁਧਿ) ਗਯਾਤ ਹੋਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਕੁਲਾਂ ਕਾ ਕਰਹਿ ਉਧਾਰੁ ॥
ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੋ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰੁ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਕਾਹੇ ਆਏ ॥
ਨਾਮਹੁ ਭੂਲੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਕਾਹੇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਆਵਨਾ ਬਯਰਥ ਹੈ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਮਰਿ ਮਰਣੁ ਸਵਾਰੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਾਚੁ ਉਰ ਧਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਭੋਜਨੁ ਪਵਿਤੁ ਸਰੀਰਾ ॥
ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਸਦ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰਾ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਮਨ ਤਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਹੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੰਮੈ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਨਾ ਤੋ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਚਾ ਸੇਵਹੁ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥

ਸਚੇ ਕੋ (ਸੇਵਹੁ) ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਜੀ (ਦਰਿ) ਅੰਤਰਿ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੫

ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਚੁ ਸੋਭਾ ਹੋਇ ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥੩॥

ਤਿਸਕੀ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰੁ ਮੈ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥

ਹੋਰਿ ਸਭਿ ਭੂਲਹਿ ਦੂਜੈ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸਦਾ ਅਭੁਲ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜੀਵ ਦਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਚਾ ਸੇਵਹੁ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਣੀ ॥੪॥੯॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਵਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਸਭ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬਹੁਤੁ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਮੈਂ ਬਹੁਤੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਠਉਰ ਨ ਪਾਈ ॥

ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਬਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਬ ਭੀ ਬਿਸਟਾ ਕਾ ਕੀੜਾ ਹੈ ਅਰ ਮਰਕਰ ਬਿਸਟਾ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸੋ ਜਨੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੋ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਉਤਮ ਕਰਮੁ ਲਿਖ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਏ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-''ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪਣਾ ਮੂਲੁ ਪਛਾਣੁ''॥੨॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਨਾਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਲੈ ਪਾਈ ॥੩॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਰ੍ਯਾਰੁ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪ (ਪਲੈ) ਬਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਏ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਇਕੁ ਜਾਤਾ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੁ ॥੪॥੧੦॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪਰਵਾਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੦॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੇ ਉਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਅਪਣੇ ਆਪ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਹਚਲ ਮਤਿ ਸਦਾ ਮਨ ਧੀਰ ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੧॥

ਤਿਸਕੀ ਮਤਿ ਅਚਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਮਨ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ (ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ) ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਮਹੁ ਭੂਲੇ ਮਰਹਿ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥

ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮੁ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਬਿਖੁ ਰੂਪ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਬਰ੍ਯਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਬਹੁ ਅਭਿਮਾਨਿ ਅਪਣੀ ਪਤਿ ਖੋਇ ॥

ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਬਹੁਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ਼੍ਟਾ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਬਾਹਰਿ ਜਾਦਾ ਘਰ ਮਹਿ ਆਣਿਆ ॥੨॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਹਰ ਜਾਤਾ ਹੂਆ ਮਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਲਿਆਂਦਾ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਖੋਜਹਿ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰਾ ॥

(ਅਗਮ ਅਪਾਰਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਖੋਜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ਘਰ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥
ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੩॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਵਨਿਧਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚਾ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜੀਵ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਕਰੇ ਕਿਛੁ ਕਰਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਆਪੇ ਭਾਵੈ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਤੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਤੇ ਨੇੜੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੂਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੪॥੧੧॥

ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਰਪੂਰ ਹੂਆ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਮਾਨ ਸਤਾ ਕਰ, ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਦੂਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸਿ ਰਹੈ ਅਘਾਇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਕੇ ਪਾਪ ਜਲਿ ਜਾਹਿ ॥
ਜੀਵਤ ਮਰਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹਿ ॥੧॥

ਕੋਟ ਕੋਟਾਨ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪ ਤਿਨ ਕੇ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੀ ਦਾਤਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਜਾਣੈ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਹਰਿ ਗੁਣਦਾਤਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਦਾਤ ਕੋ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਨ ਕਾ ਇਹ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਮਉਲਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਣਦਾਤਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਵੈ ਵੇਸਿ ਭ੍ਰਮਿ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਬਹੁ ਸੰਜਮਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਭਗਵੇ ਵੇਸ ਬਨਾ ਕਰ ਭਰਮਣੇ ਸੇ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਬਹੁਤੇ ਸੰਜਮੀ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕੋਈ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥੨॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੬

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਵਡਿਆਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਮੈ ਹਉਮੈ ਜਲਿ ਜਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਜਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਛੂਟੈ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਦੁਖੁ ਸਾਰਾ ॥

ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਸੁ ਬਾਹਰਿ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ ॥੪॥੧੨॥

ਜੋ ਬਾਹਰ ਪਸਾਰਾ ਪਰਪੰਚੁ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕੁ ਹੈ ਸੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਉਪਾਵਣਹਾਰਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੨॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ਇਕ ਤੁਕੇ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਕਿਰਮ ਜੰਤੁ ॥

ਦੇਹਿ ਤ ਜਾਪੀ ਆਦਿ ਮੰਤੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ (ਕਿਰਮ ਜੰਤੁ) ਤੁਛ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੂੰ ਹੇ ਆਦਿ ਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਮੰਤੁ) ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਹੁ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਗੁਣ ਆਖਿ ਵੀਚਾਰੀ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਕੈ ਲਗਉ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮੇਰੀ ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਆਖੀਏ ਔਰ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਵੀਚਾਰੀਏ ਹਰੀ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰ ਜਪੀਏ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗੀਏ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਾਗੇ ਨਾਮ ਸੁਆਦਿ ॥

ਕਾਹੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੁ ਵੈਰਿ ਵਾਦਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਰਹੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਮੈਂ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕੀਨ੍ਹੀ ਚੂਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸਹਜ ਭਾਇ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੩॥

ਗੁਰੂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ (ਚੂਕਾ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੈ (ਸਹਜ ਭਾਇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਊਤਮੁ ਊਚਾ ਸਬਦ ਕਾਮੁ ॥

ਨਾਨਕੁ ਵਖਾਣੈ ਸਾਚੁ ਨਾਮੁ ॥੪॥੧॥੧੩॥

ਸਭ ਸੇ ਊਤਮ ਔ ਊਚਾ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪ ਕਾਮੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ॥੪॥੧੩॥ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬਨਸਪਤਿ ਮਉਲੀ ਚੜਿਆ ਬਸੰਤੁ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਮਉਲਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਗਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸੰਤੁ ਰੁਤ ਕੇ ਚੜਿਆਂ ਬਨਾਸਪਤੀ (ਮਉਲੀ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਫਲ ਫੂਲ ਸਹਿਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਸਾਚੁ ਧਿਆਵਹੁ ਮੁਗਧ ਮਨਾ ॥

ਤਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਸਾਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥

ਇਤੁ ਮਨਿ ਮਉਲਿਐ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥੨॥

ਜਬ ਇਹ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸਾਥ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਅਤਿ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਣ ਰੂਪ ਫਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਸਭੁ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥

ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਤਾਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥੩॥

(ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਏਕ ਹੀ ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੰਰਤੂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝੈ ਤੌ ਇਸ ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਆਖਣੁ ਵੇਖਣੁ ਸਭੁ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਇ ॥੪॥੨॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜਬ ਐਸੈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਕੇ ਜੋ ਆਖਣਾ ਅਰੁ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਹਜ਼ੁਕਮ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੪॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਸਭਿ ਜੁਗ ਤੇਰੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਹੋਏ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਭ ਜੁਗ ਤੇਰੇ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪੇ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਚ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਸਮਾਵਣਾ

ਹੋਵੇ॥

ਮਨਿ ਬਸੰਤੁ ਹਰੇ ਸਭਿ ਲੋਇ ॥

ਫਲਹਿ ਫੁਲੀਅਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਸਭ ਲੋਕ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਗਜਾਨ ਫਲੁ ਕਾ ਸੁਖੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਦਾ ਬਸੰਤੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਾਖੈ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ (ਬਸੰਤੁ) ਅਨੰਦੁ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਿ ਬਸੰਤੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਬਿਰਖੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਪਾਏ ਸੋਇ ॥੪॥੩॥੧੫॥

ਜਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੫॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਤਿਨ੍ ਬਸੰਤੁ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕਰਾਇ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰੇ ਭਾਗਿ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਬਸੰਤ ਕੀ ਲਗੈ ਨ ਸੋਇ ॥
ਇਹੁ ਮਨੁ ਜਲਿਆ ਦੂਜੈ ਦੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ (ਬਸੰਤੁ) ਅਨੰਦ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਕਯੋਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਜਲਾ ਹੂਆ (ਦੋਇ) ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਾ ਭਾਗੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਧੰਧੈ ਬਾਂਧਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥
ਮਾਇਆ ਮੂਠਾ ਸਦਾ ਬਿਲਲਾਇ ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੂਠਾ ਹੂਆ ਸਦੀਵ ਬਿਲਪਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਰੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੂਟੈ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ॥
ਜਮਕਾਲ ਕੀ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਨ ਫੇਟੈ ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਬ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਵੈ ਪੁਨ: ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ (ਫੇਟੈ) ਧਕੇ ਵਾ ਲਪੇਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਛੂਟਾ ਗੁਰਿ ਲੀਆ ਛਡਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੪॥੪॥੧੬॥

ਇਹੁ ਮਨ ਤਬ ਛੂਟਾ ਹੈ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸਾ ਛੁਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹੁ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧੬॥ ਜੇ ਕਹੇ ਇਹ ਮਨ ਕੈਸੇ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਬਸੰਤੁ ਚੜਿਆ ਫੂਲੀ ਬਨਰਾਇ ॥
ਏਹਿ ਜੀਅ ਜੰਤ ਫੂਲਹਿ ਹਰਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਸੰਤ ਰੁਤ ਚੜੀ ਤੇ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫੂਲਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਹਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਣੇ ਕਰ ਫੂਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੭

ਇਨ ਬਿਧਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਇਹੁ ਮਨ (ਹਰਿਆ) ਅਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਜਪੇ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੇ ਔਰ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਇਹੁ ਜਗੁ ਹਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ (ਇਹੁ ਜਗੁ) ਜੀਉ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆ ਅਨੰਦੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਫਲ ਫੂਲ ਲਾਗੇ ਜਾਂ ਆਪੇ ਲਾਏ ॥
ਮੂਲਿ ਲਗੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਏ ॥੩॥

ਗ੍ਯਾਨ ਫਲ ਧਰਮ ਆਦਿਕ ਫੂਲ ਤਾਂ ਲਾਗੇ ਜਾਂ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਆਪ ਹਰੀ ਨੇ ਲਾਏ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਏ ਤਾਂ ਮੂਲ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲਾਗੇ॥੨॥

ਆਪਿ ਬਸੰਤੁ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਵਾੜੀ ॥
ਨਾਨਕ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ॥੪॥੫॥੧੭॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਤੋ ਬਸੰਤ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਸਤਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਵਾੜੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਭਗਤੀ ਮਲ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਭਿੰਨ (ਨਿਰਾਲੀ) ਸੁਧ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੭॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਮਹਾਂਵਾਕੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦ ਅਪਣਾ ਭਾਈ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਆਪਣੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹਤੀ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਤੇਰਾ ਹਰਿਆ ਹੋਵੈ ਇਕੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਯਾਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਚਿਤਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰ ਤਨ ਤੇਰਾ ਸਫਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਮਨ (ਹਰਿਆ) ਅਨੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਇਕ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮੋਖ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਇ ॥
ਵਿਚਹੁ ਹਉਮੈ ਦੁਖੁ ਉਠਿ ਗਇਆ ਭਾਈ ਸੁਖੁ ਵੁਠਾ ਮਨਿ ਆਇ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੇਈ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਪਿਲਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੁਖ ਉਠ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ (ਵੁਠਾ) ਬਸਾ ਹੈ॥੨॥

ਧੁਰਿ ਆਪੇ ਜਿਨ੍ਾ ਨੋ ਬਖਸਿਓਨੁ ਭਾਈ ਸਬਦੇ ਲਇਅਨੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਆਪ ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਬਖਸਿਓਨੁ) ਬਖਸ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਧੂੜਿ ਤਿਨ੍ਾ ਕੀ ਅਘੁਲੀਐ ਭਾਈ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕਰ (ਅਘੁਲੀਐ) ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮੇਲਿ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਭਾਈ ਜਿਨਿ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਅਪਣੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ ਸਭ ਕੋ ਹਰਿਆ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਆਪਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਸਦ ਵਸੈ ਭਾਈ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥੪॥੧॥੧੮॥੧੨॥੧੮॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਉਸ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੌ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੮॥੧੨॥੧੮॥੩੦॥

ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਪੂਰਣਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ਇਕ ਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਿਉ ਪਸਰੀ ਸੂਰਜ ਕਿਰਣਿ ਜੋਤਿ ॥
ਤਿਉ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਓਤਿ ਪੋਤਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੂਰਜ ਜੋਤੀ ਕੀ ਕਿਰਣਾ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪਸਰੀ ਹੁਈ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਰਮਈਆ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੋ ਹਰਿ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਥਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਿਲੀਐ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਰੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪ ਮੇਰੀ ਸਖੀਓ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਏਕੋ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥
ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਇਕੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਏਕੋ ਸੋ ਹਰੀ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥
ਸਾਕਤ ਨਰ ਲੋਭੀ ਜਾਣਹਿ ਦੂਰਿ ॥੩॥

ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਅਦੁਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਲੋਭੀ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਰਤੈ ਹਰਿ ਲੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਏਕੋ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੪॥੧॥

ਏਕ ਹੀ ਅਦੁਤੀ ਹਰੀ ਸਰਬ (ਲੋਇ) ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰੀ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰੈਣਿ ਦਿਨਸੁ ਦੁਇ ਸਦੇ ਪਏ ॥

ਮਨ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਅੰਤਿ ਸਦਾ ਰਖਿ ਲਏ ॥੧॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਕਾਲ ਦੇ (ਸਦੇ) ਬੁਲਾਵੇ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੋ ਸਦਾ ਸਿਮਰਹੁ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਕਾਲ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਸਦਾ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਸਭੁ ਆਲਸੁ ਦੂਖ ਭੰਜਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਗਾਵਹੁ ਗੁਣ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦੀਵ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨਾ ਕਰੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚੇਤਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭ ਆਲਸ ਅਰੁ ਦੁਖ ਕੋ (ਭੰਜਿ) ਨਸਟ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ॥

ਮਨਮੁਖ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਹਉਮੈ ਮੁਏ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੮

ਕਾਲਿ ਦੈਤਿ ਸੰਘਾਰੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਗਏ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਲੋਗ ਬਹੁਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਜਨਮ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਦੈਤ ਰੂਪ ਕਾਲ ਕੇ ਸੰਘਾਰੇ ਹੂਏ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੋਊ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਲਿਵ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖੁ ਦੋਨੋ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਤੁਠਾ ਮਿਲਿਆ ਬਨਵਾਰੀ ॥੪॥੨॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ (ਧਾਰੀ) ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਤਬ (ਬਨਵਾਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਤਨ ਕੋਠੜੀ ਗੜ ਮੰਦਰਿ ਏਕ ਲੁਕਾਨੀ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਰਤਨ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਕੋਠੜੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਗੜ ਕਿਲੇ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਵਹੁ ਕੋਠੜੀ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਖੋਜੀਐ ਮਿਲਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਨੀ ॥੧॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਵਹੁ ਰਤਨੁ ਰੂਪੁ ਵਸਤੁ (ਖੋਜੀਐ) ਢੂੰਢੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਖੋਜੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ (ਸਮਾਈ) ਅਭੇਦ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਧੋ ਸਾਧੂ ਜਨ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥

ਦੇਖਤ ਦਰਸੁ ਪਾਪ ਸਭਿ ਨਾਸਹਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਸਾਧੂ ਜਨ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਪਾਪ ਸਭੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਔਰ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂ॥

ਪੰਚ ਚੋਰ ਮਿਲਿ ਲਾਗੇ ਨਗਰੀਆ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਹਿਰਿਆ ॥

ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਨਗਰੀ ਕੋ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕ ਚੋਰ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਹਿਰਿਆ) ਚੁਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਖੋਜ ਪਰੇ ਤਬ ਪਕਰੇ ਧਨੁ ਸਾਬਤੁ ਰਾਸਿ ਉਬਰਿਆ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੇ ਕਰ ਜਬ ਤਿਨ ਕੇ (ਖੋਜ) ਪੀਛੇ ਪਰੇ ਤਬ ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਔ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਰਾਸਿ) ਸਚਾ ਧਨੁ ਥਾ ਸੋ ਤਿਨ ਚੋਰੋਂ ਸੇ ਸਾਬਤ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਾਖੰਡ ਭਰਮ ਉਪਾਵ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਸੋ ਪਾਖੰਡ ਭਰਮ ਕਰ ਉਪਾਵ ਕਰਤੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅਗਜਾਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਮਾਯਾ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਔਰ (ਮਾਇਆ) ਛਲੁ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖਪਤਿ ਪਾਇਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥੩॥

ਜਬ ਸਾਧੂ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾ ਤਬ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਗਵਾਇ ਕਰ (ਪੁਰਖਪਤਿ) ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪੁਰਖ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਧੁ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਔ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸਰ ਗੁਸਾਂਈ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਾਧੂ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਂਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੪॥੧॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੩॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੪ ਹਿੰਡੋਲ ॥

ਤੁਮ੍ ਵਡ ਪੁਰਖ ਵਡ ਅਗਮ ਗੁਸਾਈ ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਤੁਮਨਛੇ ॥

ਤੁਮ ਬਡੇ ਪੁਰਸ ਹੋ ਔ ਬਡੇ ਅਗਮ ਹੋ ਔ ਗੁਸਾਂਈ ਹੋ ਹਮ ਕੀਰੇ ਕਿਰਮ ਭਾਵ ਅਤੀ ਤੁਛ ਜੰਤ (ਤੁਮਨਛੇ) ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਹਾਂ॥

ਹਰਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਹਮ ਬਨਛੇ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਜੀਏ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਹਮ (ਬਨਛੇ) ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਛੇ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਮਲੁ ਭਰਿਆ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਨਛੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ (ਕ੍ਰਿਪਛੇ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਸੰਗਤ ਕੋ ਮੇਲ ਦੀਜੀਏ ਮੇਰਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਜਨਮਾ ਜਨਮਾ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੁ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਾਕਰ ਹਮਕੋ (ਹਨਛੇ) ਸੁਧ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਤੁਮ੍ਰਾ ਜਨੁ ਜਾਤਿ ਅਵਿਜਾਤਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਪਤਿਤ ਪਵੀਛੇ ॥

ਤੁਮਾਰਾ ਦਾਸ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਹੋ ਅਥਵਾ ਮੰਦ ਜਾਤੀ ਕਾ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸਭ ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀਓ ਸਗਲ ਭਵਨ ਤੇ ਊਪਰਿ ਹਰਿ ਸੋਭਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਦਿਨਛੇ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਿਸਕੋ ਤੁਮਨੇ ਸੋਭਾ (ਦਿਨਛੇ) ਦਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਸਗਲ ਭਵਨੋਂ ਤੇ ਊਚਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਤਿ ਅਜਾਤਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭ ਧਿਆਵੈ ਸਭਿ ਪੂਰੇ ਮਾਨਸ ਤਿਨਛੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਹੋ ਵਾ ਮੰਦ ਜਾਤੀ ਹੋ ਜੋ ਕੋਈ ਤੁਝਕੋ ਧਯਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ (ਮਾਨਸ) ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਧੰਨਿ ਵਡੇ ਵਡ ਪੂਰੇ ਹਰਿ ਜਨ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਧਾਰਿਓ ਹਰਿ ਉਰਛੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰਿ ਸੇ ਜਨ ਬਡੇ ਸੇ ਬਡੇ ਪੂਰੇ ਔਰ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਉਰਛੇ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਮ ਢੀਂਢੇ ਢੀਮ ਬਹੁਤੁ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਹਰਿ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਛੇ ॥

ਹਮ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਢੀਂਢੇ ਭਾਵ ਕਠੋਰ ਹਾਂ ਅਰ ਢੀਮ ਭਾਵ ਸੇ ਜੜ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਅਤਸੇ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਹਾਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲੀਏ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਤੂਠੇ ਹਮ ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵੀਛੇ ॥੪॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿ ਜਬ ਤੁਮ ਸੁ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਔਰ ਤਿਸਨੇ ਹਮ ਪਾਪੀ ਜਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ॥੪॥੨॥੪॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰਾ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਮਨੂਆ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਨਿਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿ ਗੀਧੇ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੂਆ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਨਿਤ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਇੰਦ੍ਰੈ (ਗੀਧੇ) ਗਿਝ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਣੇ ਸੁਨਣੇ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਬਾਰਿਕੁ ਰਸਕਿ ਪਰਿਓ ਥਨਿ ਮਾਤਾ ਥਨਿ ਕਾਢੇ ਬਿਲਲ ਬਿਲੀਧੇ ॥੧॥

ਜੈਸਾ ਬਾਲਕ ਮਾਤਾ ਕੇ ਥਨੋਂ ਮੈਂ ਰਸਕ ਹੋ ਕਰ ਧਾਇ ਪੜਾ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਮਾਤਾ ਥਨ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਾਸਤੀ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਅਤੀ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ (ਬਲੀਧੇ) ਲੋਟਣੀਆਂ ਖਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਨਾਮ ਹਰਿ ਬੀਧੇ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਵਿਚਿ ਕਾਇਆ ਨਗਰ ਹਰਿ ਸੀਧੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਰੁ ਤਨੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ (ਬੀਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾਯਾਂ ਰੂਪ ਨਗਰੀ ਮੈਂ (ਸੀਧੇ) ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹ ਨਗਰ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੭੯

ਜਨ ਕੇ ਸਾਸ ਸਾਸ ਹੈ ਜੇਤੇ ਹਰਿ ਬਿਰਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਬੀਧੇ ॥

ਦਾਸ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ (ਬਿਰਹਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਬੀਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਕਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਬਿਨੁ ਜਲ ਦੇਖੇ ਸੁਕਲੀਧੇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਸੇ ਕਮਲ ਕੀ ਅਤਸੇ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਲ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾਂ (ਸੁਕਲੀਧੇ) ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਨ ਜਪਿਓ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਰਹਰਿ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਧੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ (ਪ੍ਰੀਧੇ) ਪਰੋਸ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਵਣ ਕਰਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਨਿਕਸੀ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਹਰਿ ਜਲਿ ਨੀਧੇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੀ ਰੂਪੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਹੰਕਾਰ ਮੈਲ ਨਿਕਸ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਮਰੇ ਕਰਮ ਨ ਬਿਚਰਹੁ ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ੍ ਪੈਜ ਰਖਹੁ ਅਪਨੀਧੇ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਹਮਾਰੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਨਾ ਬਿਚਾਰੋ ਤੁਮ (ਅਪਨੀਧੇ) ਅਪਨੇ ਜਾਨ ਕਰ ਪੈਜ ਰਖੋ॥

ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੁਣਿ ਬਿਨਉ ਬੇਨਤੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪਵੀਧੇ ॥੪॥੩॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੋ ਭਾਵੈ ਤੋ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਵਾਲੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੋ ਸ੍ਰੀ ਗਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਜਨ ਤੇਰੀ ਸਰਿਣ (ਪਵੀਧੇ) ਪੜੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੫॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਬਹੁ ਧਾਵੈ ਤਿਲੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਵਾਸਾ ਪਾਈਐ ॥

ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ (ਭਰਮਿ) ਚਕ੍ਰਾਕਾਰ ਹੂਆ ਮਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪਨੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਗੁਰਿ ਅੰਕਸੁ ਸਬਦੁ ਦਾਰੂ ਸਿਰਿ ਧਾਰਿਓ ਘਰਿ ਮੰਦਰਿ ਆਣਿ ਵਸਾਈਐ ॥੧॥

ਮਨ ਹਸਤੀ ਪਰ ਜਬ ਗੁਰ ਸਬਦ ਅੰਕਸ ਧਾਰਿਓ ਤਬ ਵੋਹੀ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕਾਟਨੇ ਕੋ ਦਾਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਮਨ ਘਰ ਅੰਦਰ ਆਨ ਬਸੇਗਾ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ॥

ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਮੈਨੂੰ ਵਹੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲ ਜਹਾਂ ਤੇਰਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰੀਏ॥ ਜਿਨਕਾ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਦੂਰ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਹੇ ਹਰੀ ਵਹੁ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਰਤਨ ਲਾਲ ਬਹੁ ਮਾਣਕ ਲਾਦੇ ਮਨੁ ਭ੍ਰਮਿਆ ਲਹਿ ਨ ਸਕਾਈਐ ॥

(ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਲਾਲ) ਪ੍ਰੇਮ ਔਰ (ਮਾਣਕ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਕਾ ਮਨਨ ਐਸੇ ਗੁਣ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ (ਲਾਦੇ) ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭ੍ਰਮਕ ਮਨ ਹੋਣੇ ਕਰ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕੀਦੇ॥

ਜਿਉ ਓਡਾ ਕੂਪੁ ਗੁਹਜ ਖਿਨ ਕਾਢੈ ਤਿਉ ਸਤਿਗੁਰਿ ਵਸਤੁ ਲਹਾਈਐ ॥੨॥

ਜੈਸਾ (ਓਡਾ) ਸੁੰਘਾ (ਗੁਹਜ) ਦੱਬੇ ਹੂਏ ਕੂਪ ਕੋ (ਖਿਨ) ਖੁਣ ਅਰਥਾਤ ਪੱਟਕੇ ਕਾਢ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਪੂਰਬੋਕਤ ਵਸਤੂਓਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਧੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੇ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਨਰ ਜੀਵਾਈਐ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਨਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪੁੰਨਿ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਈਐ ॥੩॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਬਡੇ ਪੁਨ ਕਾ ਫਲੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਾਇਆ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਯਰਥ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮਧੁਸੂਦਨ ਹਰਿ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੋ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਸੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥੪॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਨੇ ਮੋਖੁ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥੪॥੪॥੬॥ ਪੁਨਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਬਿਖਿਆ ਦੇਹ ਮਨਮੁਖ ਸੁੰਞੀ ਸੁੰਞੁ ॥

ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਸੁੰਞੇ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਦੇਹ ਤਿਸ ਕੀ ਸੁੰਞੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਨਹੀ ਚੇਤਿਆ ਜਮਿ ਪਕਰੇ ਕਾਲਿ ਸਲੁੰਞੁ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤਿਸਨੇ ਇਕ ਖਿਨ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚੇਤਿਆ ਜਮ ਕਾਲਿ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਲੁੰਞੁ) ਸਹਤ ਕੇਸੋਂ ਕੇ ਪਕੜੇਗਾ ਭਾਵ ਸਿਰੋਂ ਫੜੇਗਾ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਮੁੰਞੁ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਕੀ ਹਰਿ ਪਿਆਰੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਭੁੰਞੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੁੰਞੁ) ਮੁਚ ਅਰਥਾਤ ਕਾਟ ਦੇਹੁ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸੰਗਤ ਹੈ (ਸਤ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਰਸ ਕੋ ਮੈਂ (ਭੁੰਞੁ) ਭੋਗੋਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਰਣਾਗਤਿ ਸਾਧੂ ਪੰਞੁ ॥

ਮੁਝਕੋ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲੀਏ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣ (ਪੰਞੁ) ਪੜੋਂ॥

ਹਮ ਡੁਬਦੇ ਪਾਥਰ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦੁਖ ਭੰਞੁ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਪਾਪਾਂ ਕਰ ਪਥਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਹੂਏ ਡੂਬਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਦੀਨੋਂ ਪੁਰ ਦਯਾਲਤਾ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਭੰਞੁ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹੋ॥੨॥

ਹਰਿ ਉਸਤਤਿ ਧਾਰਹੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਸੁਆਮੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਬੁਧਿ ਲੰਞੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਐਸੀ ਬੁਧੀ (ਲੰਞੁ) ਲੇਵੋਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਹਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਨੀ ਹਮ ਹਰਿ ਵਿਟਹੁ ਘੁਮਿ ਵੰਞੁ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਹਮ ਤੇਰੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਘੁਮਿ ਵੰਞੁ) ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਨ ਕੇ ਪੂਰਿ ਮਨੋਰਥ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਲੰਞੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਣੇ ਜਨ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕੀਜੀਏ ਆਪਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦੇਵੋ ਸੋ ਮੈਂ (ਲੰਞੁ) ਲਵੋਂਗਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਹੈ ਗੁਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਭੰਞੁ
॥੪॥੫॥੭॥੧੨॥੧੮॥੭॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਤਬ (ਹਰਿ ਭੰਞੁ) ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਭਝਨ ਸੇ ਤਨ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੪॥੫॥੭॥੩੭॥ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੦

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਦੁਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰੁ ਸੇਵਉ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰ ॥
ਆਜੁ ਹਮਾਰੈ ਮੰਗਲਚਾਰ ॥

ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੋ ਜਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਜ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਮੰਗਲਚਾਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਆਜੁ ਹਮਾਰੈ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ॥
ਚਿੰਤ ਲਥੀ ਭੇਟੇ ਗੋਬਿੰਦ ॥੧॥

ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਅਤਜੰਤ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਗੋਬਿੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਆਜੁ ਹਮਾਰੈ ਗ੍ਰਿਹਿ ਬਸੰਤ ॥
ਗੁਨ ਗਾਏ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ ਬੇਅੰਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ (ਬਸੰਤ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਅੰਤ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਨ ਗਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਗੁਨ ਗਾਵੋ॥

ਆਜੁ ਹਮਾਰੈ ਬਨੇ ਫਾਗ ॥
ਪ੍ਰਭ ਸੰਗੀ ਮਿਲਿ ਖੇਲਨ ਲਾਗ ॥

ਆਜ ਹਮਾਰੇ (ਫਾਗ) ਹੋਲੇ ਬਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੰਗੀ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਖੇਲਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਗੇ ਹਾਂ॥

ਹੋਲੀ ਕੀਨੀ ਸੰਤ ਸੇਵ ॥
ਰੰਗੁ ਲਾਗਾ ਅਤਿ ਲਾਲ ਦੇਵ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਹੋਲੀ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ (ਲਾਲ ਦੇਵ) ਪਜਾਰੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇਵ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਮਉਲਿਓ ਅਤਿ ਅਨੂਪ ॥
ਸੂਕੈ ਨਾਹੀ ਛਾਵ ਧੂਪ ॥

ਮਨੁ ਜੋ ਹੈ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਸੋ ਅਤਿ ਅਨੂਪ ਭਾਵ ਅਸਚਰਜ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ (ਸੂਕੇ ਨਾਹੀ) ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਕੋ ਪਾਇਕੇ ਮਨ ਇਕ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਧੂਪ) ਤਮੋ ਗੁਣ ਕਰ ਮੁਰਝਾਵਤਾ ਨਹੀਂ (ਛਾਵ) ਸਾਂਤੀ ਯੁਕਤਿ ਰਹਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਗਲੀ ਰੂਤੀ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥
ਸਦ ਬਸੰਤ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਦੇਵ ॥੩॥

ਸਭ ਰੁਤੋਂ ਮੈਂ ਮਨੁ (ਹਰਿਆ) ਅਨੰਦੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸਦਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਰਖੁ ਜਮਿਓ ਹੈ ਪਾਰਜਾਤ ॥
ਫੂਲ ਲਗੇ ਫਲ ਰਤਨ ਭਾਂਤਿ ॥

ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਉਤੰਪਨ ਹੂਆ ਹੈ ਫੂਲ ਰਤਨ ਕਿਆ ਵੈਰਾਗਾਦਿ ਸਾਧਨ (ਭਾਂਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸੁ ਗਜਾਨ ਰੂਪੁ ਫਲੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਨੇ ਹਰਿ ਗੁਣਹ ਗਾਇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਹਮ ਅਘਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਹਮ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹਾਂ॥੪॥੧॥

ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਟਵਾਣੀ ਧਨ ਮਾਲ ਹਾਟੁ ਕੀਤੁ ॥

ਜੁਆਰੀ ਜੁਏ ਮਾਹਿ ਚੀਤੁ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਣੀਆਂ ਧਨ (ਮਾਲ) ਸਮਗ੍ਰੀ ਕੀ ਹਟੀ (ਕੀਤੁ) ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੁਆਰੀ ਜੁਏ ਵਿਖੇ ਚਿਤ ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਮਲੀ ਜੀਵੈ ਅਮਲੁ ਖਾਇ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਅਮਲੀ ਅਮਲ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕਾ ਜਨ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਪਨੈ ਰੰਗਿ ਸਭੁ ਕੋ ਰਚੈ ॥

ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭਿ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਤਿਤੁ ਲਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਜਹਾਂ ਵਾ ਜਿਸ ਰੰਗ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਾਮ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕੋਈ ਲਗੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਘ ਸਮੈ ਮੋਰ ਨਿਰਤਿਕਾਰ ॥

ਚੰਦ ਦੇਖਿ ਬਿਗਸਹਿ ਕਉਲਾਰ ॥

ਮੇਘ ਬਦਲ ਗਰਜਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਮੋਰ ਨ੍ਰਿਤਕਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਕਉਲਾਰ) ਕਵੀਆ ਖਿੜਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਮਾਤਾ ਬਾਰਿਕ ਦੇਖਿ ਅਨੰਦ ॥

ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨ ਜੀਵਹਿ ਜਪਿ ਗੋਬਿੰਦ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ (ਬਾਰਿਕ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿੰਘ ਰੁਚੈ ਸਦ ਭੋਜਨੁ ਮਾਸ ॥

ਰਣੁ ਦੇਖਿ ਸੂਰੇ ਚਿਤ ਉਲਾਸ ॥

ਸਿੰਘ ਕੋ ਜੈਸੇ ਮਾਸ ਕੇ ਭੋਜਨ ਕੀ ਸਦੀਵ (ਰੁਚੈ) ਚਾਹ ਰਹਿਤੀ ਹੈ (ਰਣ) ਜੁਧ ਭੂਮੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੈਸੇ ਸੂਰਮੇਂ ਕੇ ਚਿਤ ਕੋ (ਉਲਾਸ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਰਪਨ ਕਉ ਅਤਿ ਧਨ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਧਾਰੁ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਕਿਰਪਨ ਕੋ ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ ਧਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪਜਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਬ ਰੰਗ ਇਕ ਰੰਗ ਮਾਹਿ ॥

ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਸੁਖ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੈ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਖਕੇ ਅੰਤਰ ਸਮਗ੍ਰ ਸੁਖ ਹੈਂ॥

ਤਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਜਿਸੁ ਕਰੇ ਦਾਨੁ ॥੪॥੨॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਏਹੁ ਹਰੀ ਨਿਧਾਨੁ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਿਸੁ ਬਸੰਤੁ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ॥
ਤਿਸੁ ਬਸੰਤੁ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਦਇਆਲੁ ॥

ਤਿਸਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੂ ਦਜਾਲੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮੰਗਲੁ ਤਿਸ ਕੈ ਜਿਸੁ ਏਕੁ ਕਾਮੁ ॥
ਤਿਸੁ ਸਦ ਬਸੰਤੁ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਇਕ ਪਰਮੇਸਵਰ ਕੇ ਨਾਮੁ ਜਪਣ ਕਾ ਹੀ ਕਾਮੁ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਨਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਤਾ ਕੇ ਬਸੰਤੁ ਗਨੀ ॥
ਜਾ ਕੈ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਧੁਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ (ਬਸੰਤੁ) ਅਨੰਦੁ ਗਿਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨੁ ਕੀ ਧੁਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮਉਲਿ ਮਨਾ ॥
ਗਿਆਨੁ ਕਮਾਈਐ ਪੂਛਿ ਜਨਾਂ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ (ਮਉਲਿ) ਮਿਲੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਗਜਾਨ ਕਮਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਮਾਈਏ॥

ਸੋ ਤਪਸੀ ਜਿਸੁ ਸਾਧਸੰਗੁ ॥
ਸਦ ਧਿਆਨੀ ਜਿਸੁ ਗੁਰਹਿ ਰੰਗੁ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈ ਸੋ ਤਪਸ੍ਵੀ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਧਜਾਨੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ॥੨॥

ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ੍ ਭਉ ਪਇਆ ॥
ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਜਿਸੁ ਭ੍ਰਮੁ ਗਇਆ ॥

ਸੋਈ ਨਿਰਭਉ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਉ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸੁ ਸੁਖੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਨਿਬ੍ਰਤਿ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸੋ ਇਕਾਂਤੀ ਜਿਸੁ ਰਿਦਾ ਥਾਇ ॥
ਸੋਈ ਨਿਹਚਲੁ ਸਾਚ ਠਾਇ ॥੩॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਇਕਾਂਤੀ) ਇਕਾਂਤ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਰਿਦਾ ਅਚਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਜੋ ਸਾਚੇ ਠਾਇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਜ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਏਕਾ ਖੋਜੈ ਏਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਹੀਤ ਚੀਤਿ ॥

ਏਕਾ ਏਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪਰਸਨ ਕਾ ਚਿਤ ਮੈਂ ਹਿਤੁ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗਾ ਸਹਜਿ ਮਾਣੁ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੪॥੩॥

ਪੁਨਹ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਹਰੀ ਰੰਗ ਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਮਾਣ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦਾਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੩॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੧

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਤੁਮ੍ ਪਿੰਡ ਦੀਨ੍ ॥
ਮੁਗਧ ਸੁੰਦਰ ਧਾਰਿ ਜੋਤਿ ਕੀਨ੍ ॥

ਤੁਮਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਪਿੰਡ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਪਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਚਤਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਰੂਪ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਜਾਚਿਕ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ ਦਇਆਲ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹੋਵਤ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਭਿਛਕ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਹੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਜੋਗ ॥
ਹਉ ਪਾਵਉ ਤੁਮ ਤੇ ਸਗਲ ਥੋਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਣ ਜੋਗ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਤੇ ਸਭ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹੋਵਤ ਉਧਾਰ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸਾਰ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ (ਸੁਖ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਜੋ ਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਪਤਿ ਸੋਭਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਬਿਘਨੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥੨॥

ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਪਤਿ ਅਰ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਕੋਈ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਜਾ ਕਾਰਣਿ ਇਹ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ॥
ਸੋ ਬੋਲੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਹਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੇ ਇਹੁ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਦਈ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ (ਬੋਲੁ) ਬਚਨ ਭਾਵ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਇਹੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥
ਸਦਾ ਰਿਦੈ ਜਪੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥੩॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਇਸ ਮੈਂ ਇਸਥਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੩॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋਇ ਨਾਹਿ ॥
ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਖੇਲੁ ਤੁਝ ਮਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਖੇਲੁ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਿ ਲੇ ॥
ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਮਿਲੇ ॥੪॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਯੋਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੇ ਤਿਵੇਂ ਰਖਯਾ ਕਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਕੁਛ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੈ ਸੰਗਿ ਰਾਇ ॥
ਜਿਸਹਿ ਦੇਖਿ ਹਉ ਜੀਵਾ ਮਾਇ ॥

ਹੇ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥
ਕਰਿ ਦਇਆ ਮਿਲਾਵਹੁ ਤਿਸਹਿ ਮੋਹਿ ॥੧॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵਹੁ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਮਨ ॥
ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਧਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਮਨ ਔ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੇ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਮੈਂ ਜੀਉ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਅਰੁ ਧਨੁ ਸਭ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਖੋਜਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵ ॥
ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਖ ਨ ਲਹਹਿ ਭੇਵ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵਤਾ ਅਰੁ ਨਰ ਔ (ਦੇਵ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਢੂੰਢਤੇ ਹੈਂ ਮੁਨੀ ਜਨ ਔਰ ਸੇਖ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਖ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਗਤੀ ਔ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੇ ਭਗਤ ਆਨੰਦ ਮੈ ॥
ਜਾ ਕੇ ਭਗਤ ਕਉ ਨਾਹੀ ਖੈ ॥

ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਹੈ (ਜਾਕੇ) ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਖੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿੰਤੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੇ ਭਗਤ ਕਉ ਨਾਹੀ ਭੈ ॥
ਜਾ ਕੇ ਭਗਤ ਕਉ ਸਦਾ ਜੈ ॥੩॥

(ਜਾਕੇ) ਜਿਸਕੋ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਉਨ ਉਪਮਾ ਤੇਰੀ ਕਹੀ ਜਾਇ ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਕੌਨਸੀ ਉਪਮਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਜਾਵੇ॥ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚੈ ਏਕੁ ਦਾਨੁ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਦੇਹੁ ਨਾਮੁ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੈਂ ਆਪ ਸੇ ਇਕ ਏਹੁ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬਖਸੀਏ॥੪॥੫॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਿਲਿ ਪਾਣੀ ਜਿਉ ਹਰੇ ਬੂਟ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਤਿਉ ਹਉਮੈ ਛੂਟ ॥

ਪਾਣੀ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਜਿਸਤਰਾਂ ਘਾਸਾਦਿ ਬੂਟੇ ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਜਬ ਹਉਮੈ ਛੂਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਦਾਸੇ ਧੀਰ ਮੀਰ ॥

ਤੈਸੇ ਉਧਾਰਨ ਗੁਰਹ ਪੀਰ ॥੧॥

ਜੈਸੀ ਰੀਤਿ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੋ (ਮੀਰ) ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਧੀਰਜਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਗੁਰੂ ਔਰ ਪੀਰ ਬਚਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ ਦਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਦੇਨਹਾਰ ॥

ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਤਿਸੁ ਨਮਸਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਦਾਤਾਰ ਹੋ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੀ ਨਿਮਸਕਾਰ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਪਰਾਪਤਿ ਸਾਧਸੰਗੁ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਲਾਗਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੰਗੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਸੰਗੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸੀ ਜਨ ਕੋ ਤੇਰਾ (ਰੰਗੁ) ਪਰੇਮੁ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਬੰਧਨ ਤੇ ਭਏ ਮੁਕਤਿ ॥

ਭਗਤ ਅਰਾਧਹਿ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਾਗਾ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋਗ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜੇ ਹੂਏ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤੋਖੇ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿ ॥

ਰਸਨਾ ਗਾਏ ਗੁਣ ਅਨੇਕ ॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਅਨੇਕ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੂਝੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨੁ ਆਘਾਨਾ ਹਰਿ ਰਸਹਿ ਸੁਆਦਿ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੇ ਸੁਵਾਦ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੇਵਕੁ ਲਾਗੋ ਚਰਣ ਸੇਵ ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵ ॥

ਹੇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਹੇ ਅਪਰੰਪਰ ਦੇਵ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੂੰ॥

ਸਗਲ ਉਧਾਰਣ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥

ਨਾਨਕ ਪਾਇਓ ਇਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥੪॥੬॥

ਸਰਬ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਖਜਾਨਾ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਅਰ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਤਘਨਤਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਮ ਬਡ ਦਾਤੇ ਦੇ ਰਹੇ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹੇ ॥

ਤੁਮ ਬਡੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ॥ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਦੀਨੇ ਸਗਲੇ ਭੋਜਨ ਖਾਨ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨ ਇਕੁ ਗੁਨੁ ਨ ਜਾਨ ॥੧॥

ਸੰਪੂਰਨ ਭੋਜਨ ਖਾਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਆਪਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਨ ਨੇ ਤੇਰਾ ਇਕੁ (ਗੁਨੁ) ਉਪਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ॥੧॥

ਹਉ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਉ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੨

ਤੂ ਕਰਿ ਗਤਿ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਸਾਰ ਕੋ ਮੈਂ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਮੋਖਿ ਕਰੁ॥

ਜਾਪ ਨ ਤਾਪ ਨ ਕਰਮ ਕੀਤਿ ॥

ਆਵੈ ਨਾਹੀ ਕਛੂ ਰੀਤਿ ॥

ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ ਜਾਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਤਪੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਨਾ ਔਰ ਕਛੁ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਜਪ ਤਪਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਕਛੁ ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਰਾਖਉ ਆਸ ਏਕ ॥

ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਕੀ ਤਰਉ ਟੇਕ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਏਹ ਆਸਾ ਰਾਖਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਟੇਕ) ਓਟ ਲੈਕਰ ਤਰ ਜਾਵੋਂਗਾ॥੨॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮ੍ ਪ੍ਰਬੀਨ ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਜਲਹਿ ਮੀਨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਸਰਬ ਸਕਤੀਓਂ ਕਰ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੋ॥ ਜੈਸੇ ਮਛੀ ਜਲ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਬਿਅੰਤ ਕਾ ਕੋਈ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗਮ ਊਚਹ ਤੇ ਊਚ ॥

ਹਮ ਥੋਰੇ ਤੁਮ ਬਹੁਤ ਮੂਚ ॥੩॥

ਤੂੰ (ਅਗਮ) ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਹੈਂ ਔਰ (ਊਚ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ ਹਮ ਥੋਰੇ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਬਹੁਤੇ ਸੇ ਬਹੁਤੇ ਹੋ॥੩॥

ਜਿਨ ਤੂ ਧਿਆਇਆ ਸੇ ਗਨੀ ॥

ਜਿਨ ਤੂ ਪਾਇਆ ਸੇ ਧਨੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਇਆ ਹੈ ਸੇਈ (ਗਨੀ) ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ ਧਨੀ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਤੂ ਸੇਵਿਆ ਸੁਖੀ ਸੇ ॥
ਸੰਤ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਪਰੇ ॥੪॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥

ਦੋ ਸਬਦੋਂ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤਿਸੁ ਤੂ ਸੇਵਿ ਜਿਨਿ ਤੂ ਕੀਆ ॥
ਤਿਸੁ ਅਰਾਧਿ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਦੀਆ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੇਵ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਰਾਧਿ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕਲਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਚਾਕਰੁ ਹੋਹਿ ਫਿਰਿ ਡਾਨੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥
ਤਿਸ ਕੀ ਕਰਿ ਪੋਤਦਾਰੀ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਚਾਕਰ ਹੋਹੁ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਮਾਦਿਕ ਕਾ ਡੰਡੁ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ (ਪੋਤਦਾਰੀ) ਖਜਾਨਚੀ ਗਰੀ ਕਰੁ ਭਾਵ ਸੇ ਭਗਤੀ ਕਰੁ ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀਤਰਾਂ ਕਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥੧॥

ਏਵਡ ਭਾਗ ਹੋਹਿ ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥
ਸੋ ਪਾਏ ਇਹੁ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੇ (ਏਵਡੁ) ਐਸੇ ਬਡੇ ਭਾਵ ਅਤੀ ਬਹੁਤੇ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਇਸ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਜੀ ਸੇਵਾ ਜੀਵਨੁ ਬਿਰਥਾ ॥
ਕਛੂ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰੁ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਜੀਵਣਾ ਬਯਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਸੇ ਕੁਛ ਅਰਥ ਭੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਮਾਣਸ ਸੇਵਾ ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ ॥
ਸਾਧ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਸੁਹੇਲੀ ॥੨॥

ਇਤਰ ਮਨੁਖੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਤਜੰਤ (ਦੁਹੇਲੀ) ਕਠਨ ਕਾ ਦੁਖਦਾਇਕ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਦਾ ਸੁਖਾਲੀ ਵਾ ਸੁਖ ਦਾਇਕ ਹੈ॥੨॥

ਜੇ ਲੋੜਹਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਭਾਈ ॥
ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰਹਿ ਬਤਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੀ ਇਹ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਤਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗਤ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਉਹਾ ਜਪੀਐ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥
ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਪਾਰਗਰਾਮ ॥੩॥

ਕਯੋਂਕਿ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਕੇਵਲ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਸਗਲ ਤਤ ਮਹਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥
ਸਰਬ ਧਿਆਨ ਮਹਿ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਗਜਾਨੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਤਤ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗਜਾਨੁ ਸਾਰ ਹੈ ਸਰਬ ਧਜਾਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਮਹਿ ਊਤਮ ਧੁਨਾ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਗਾਇ ਗੁਨਾ ॥੪॥੮॥

ਹਰਿ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਉਤਮ ਧੁਨ ਕਾ ਲਗਾਵਨਾ ਇਹੁ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਜਿਸੁ ਬੋਲਤ ਮੁਖੁ ਪਵਿਤੁ ਹੋਇ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸ ਰਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਮੁਖ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਮਲ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੋਵੇ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਅਰਾਧੇ ਜਮੁ ਕਿਛੁ ਨ ਕਹੈ ॥
ਜਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਲਹੈ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਸੇ ਜਮ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਹਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਇਹ ਜੀਉ ਸਭ ਕਿਛ (ਲਹੈ) ਲੇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲਿ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥
ਤਿਆਗਹੁ ਮਨ ਕੇ ਸਗਲ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੋ (ਬੋਲਿ) ਉਚਾਰਨੁ ਕਰੁ ਔਰੁ ਮਨਕੇ ਸੰਕਲਪ ਸਭੀ ਤਜਾਗੁ ਦੇਹੁ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਧਾਰੇ ਧਰਣਿ ਅਕਾਸੁ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜਿਸ ਕਾ ਹੈ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਰ ਅਕਾਸੁ (ਧਾਰੇ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜਿਸਕੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਹੋਇ ॥
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਨ ਰੋਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਪਾਪੀ ਜੀਉ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਰੋਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਮਹਿ ਊਤਮ ਧਰਮ ॥
ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਕੈ ਊਪਰਿ ਕਰਮ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਮੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਧਰਮ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮ ਔਰ ਕਰਤੂਤਿ ਕੇ ਊਪਰ ਕਰਮ ਭੀ ਇਹੀ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਕਉ ਚਾਹਹਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵ ॥
ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਲਗਹੁ ਸੇਵ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਰਸ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗੋ॥੩॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖਿ ਜਿਸੁ ਕੀਆ ਦਾਨੁ ॥
ਤਿਸ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸੂਰ ਨੇ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੂਪ ਖਜਾਨਾ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੪॥੯॥

ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਲਾਗੀ ਪਿਆਸ ॥
ਗੁਰਿ ਦਇਆਲਿ ਪੂਰੀ ਮੇਰੀ ਆਸ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਲਾਗੀ ਹੁਈ ਥੀ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਦਜਾਲ ਹੋਕੇ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਕਾਟੇ ਸਾਧਸੰਗਿ ॥
ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ (ਨਾਮ) ਪਰਸਿਧ ਜਪਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਬਸੰਤੁ ਬਨਾ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਉਰਿ ਧਾਰੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਬਸੰਤੁ) ਅਨੰਦ ਬਨ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੇ (ਉਰਿ) ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਨਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੩

ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ॥
ਮੋਹਿ ਅਨਾਥ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਕੋ ਏਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਰਣ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਤੇਰੇ ਆਧਾਰਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਲੇਹਿ ਨਿਸਤਾਰਿ ॥੨॥

ਅਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਸਭ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਨਿਸਤਾਰਿ) ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੨॥

ਭਵ ਖੰਡਨ ਦੁਖ ਨਾਸ ਦੇਵ ॥
ਸੁਰਿ ਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਤਾ ਕੀ ਸੇਵ ॥

ਹੇ ਭਵਖੰਡਨ ਹੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਸੁਰਨਰ ਔਰ ਮੁਨੀ ਸਭ (ਤਾਕੀ) ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਣਿ ਅਕਾਸੁ ਜਾ ਕੀ ਕਲਾ ਮਾਹਿ ॥

ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਸਭਿ ਜੰਤ ਖਾਹਿ ॥੩॥

ਧਰਤੀ ਔਰ ਆਕਾਸ (ਜਾਕੀ) ਜਿਸ ਤੇਰੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕਉ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੇ ਦਜ਼ਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਜਰ ਸੇ ਦੇਖ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਦੇਹੁ ਦਾਨੁ ॥

ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕੁ ਤੇਰੋ ਨਾਮੁ ॥੪॥੧੦॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਏਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੧੦॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਸਭ ਗਏ ਪਾਪ ॥

ਰਾਮ ਜਪਤ ਕਛੁ ਨਹੀ ਸੰਤਾਪ ॥

ਰਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕੁਛ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਤਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜਪਤ ਸਭਿ ਮਿਟੇ ਅੰਧੇਰ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਫੇਰ ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਜਪਣੇ ਕਰ ਸਭ (ਅੰਧੇਰ) ਅਗਿਆਨਾਦਿ ਅੰਧਕਾਰ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਕੁਛ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥੧॥

ਬਸੰਤੁ ਹਮਾਰੈ ਰਾਮ ਰੰਗੁ ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸਦਾ ਸੰਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹੀ ਹਮਾਰੇ ਬਸੰਤੁ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦਾ ਹਮਾਰਾ ਸੰਗੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨੀ ਕੀਆ ਉਪਦੇਸੁ ॥

ਜਹ ਗੋਬਿੰਦ ਭਗਤੁ ਸੋ ਧੰਨਿ ਦੇਸੁ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ ਸੋ ਦੇਸ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਭਗਤਿਹੀਨ ਉਦਿਆਨ ਥਾਨੁ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪਛਾਨੁ ॥੨॥

ਜੋ ਅਸਥਾਨ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋ ਉਜਾੜ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਨ ਰਸ ਭੋਗ ਰੰਗੁ ॥

ਮਨ ਪਾਪ ਕਰਤ ਤੂ ਸਦਾ ਸੰਗੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਕੋ ਭੋਗੋ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰੋ॥ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੰਗੁ ਭਾਵ ਸੇ ਹਟਾ ਰਹੁ॥

ਨਿਕਟਿ ਪੇਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਣਹਾਰ ॥

ਈਤ ਊਤ ਪ੍ਰਭ ਕਾਰਜ ਸਾਰ ॥੩॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖ॥ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲਤਾ ਵਾ ਸਿਧ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਗੋ ਧਿਆਨੁ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਧਜਾਨ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੇਰਿਆ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਬਾਛਉ ਧੂਰਿ ॥
ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ ਸਦ ਹਜੂਰਿ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸੰਤਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਦੀਵ (ਹਜੂਰਿ) ਨਿਕਟ ਜਾਨ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੧੧॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਚੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਨਿਤ ਨਵਾ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਿਤ ਚਵਾ ॥

ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਨਵੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਕਬੀ ਘਟ ਵਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਰਖਵਾਲੇ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥
ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਣਿ ਨਹੀ ਸੰਤਾਪ ॥੧॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਤ ਰਖਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਤਾਪੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਖਸਮੁ ਧਿਆਈ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਭਾਇ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ਸਾਚੈ ਸਾਹਿਬਿ ਰਖਿਆ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਵਾਂਮੀ ਕੋ ਇਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਇਕ ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਮ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਦੀਵ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਅਪਣੇ ਜਨ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਰਖੇ ॥
ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਸਭਿ ਭ੍ਰਮਿ ਥਕੇ ॥

ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਦੁਸਟ ਦੂਤ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਭਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਾਰ ਕਰ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਾਚੇ ਨਹੀ ਜਾਇ ॥
ਦੁਖੁ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰਿ ਰਹੇ ਧਾਇ ॥੨॥

ਸਾਚੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਸੁਖਦਾਯਕ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਦੇਸ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਥਕ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਹੀ ਰਹਾ॥੨॥

ਕਿਰਤੁ ਓਨ੍ਾ ਕਾ ਮਿਟਸਿ ਨਾਹਿ ॥
ਓਇ ਅਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪਿ ਖਾਹਿ ॥

ਪੂਰਬਲਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮੁ ਉਨ ਕਾ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਓਇ ਅਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਹੂਆ ਆਪ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਪਾਪ ਕਾ ਫਲ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕਾ ਰਖਵਾਲਾ ਆਪਿ ਸੋਇ ॥

ਜਨ ਕਉ ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਕਸਿ ਕੋਇ ॥੩॥

ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਰਖਕ ਸੋਇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਦੋਖੀ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਭਿ ਦਾਸ ਰਖੇ ਕਰਿ ਜਤਨੁ ਆਪਿ ॥

ਅਖੰਡ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਆਪ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਰਖਿਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਅਖੰਡ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਰਸਨ ਗਾਇ ॥

ਨਾਨਕੁ ਜੀਵੈ ਹਰਿ ਚਰਣ ਧਿਆਇ ॥੪॥੧੨॥

ਹਮ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਰਸਨਾ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਧ੍ਯਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਚਰਣ ਸਰੇਵਤ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰੀ ਮਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਏਹ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ॥

ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਸਭ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਸੈ ਬਿਲਲਾਂਤੀ ਸਾਕਤੁ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਰੁਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਚਿਤ ਮੈਂ ਯਾਦ ਆਵੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਆਵਤੀ ਹੈ (ਸਾਕਤੁ) ਮਨਮੁਖ ਜੀਉ ਬਾਰੰਬਾਰ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੪

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਸਿ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਨਾਸਿ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਧਨੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕਿ ਖਸਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ (ਖਸਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਜਨਮਾਦਿ ਭੈ ਤਿਨ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਓ ਨਿਵਾਸ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਹੋਈ ਪੂਰਨ ਆਸ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜਪਕੇ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਿਆ ॥੩॥

ਜੋ ਜਲ ਥਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕਹਿਆ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਅਸਟ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਏਹ ॥
ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਜਿਸੁ ਨਾਮੁ ਦੇਹ ॥

ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਸਟ ਸਿਧੀਆਂ ਅਣਮਾਦਿਕ ਔਰ ਨਵੋਂ ਨਿਧੀਆਂ ਏਹ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥੪॥੧੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੁਆ ਹੈ॥੪॥੧੩॥ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਇਕ ਤੁਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਗਲ ਇਛਾ ਜਪਿ ਪੁੰਨੀਆ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲੇ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਕੇ ਸਭੀ ਇਛਾ ਹਮਾਰੀ (ਪੁੰਨੀਆ) ਪੂਰੀਆਂ ਭਈਆਂ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਹੂਏ ਮੇਲੇ ਹਾਂ॥੧॥

ਤੁਮ ਰਵਹੁ ਗੋਬਿੰਦੈ ਰਵਣ ਜੋਗੁ ॥
ਜਿਤੁ ਰਵਿਐ ਸੁਖ ਸਹਜ ਭੋਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਤੁਮ ਜਪੋ ਜਿਸ ਜਪਣੇ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਭੋਗੀਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥
ਅਪਣਾ ਦਾਸੁ ਆਪਿ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ ॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਜਰ ਕਰ ਮੈ ਦਾਸ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਦਾਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸੰਭਾਲ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਰਸਿ ਬਨੀ ॥
ਆਇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਖ ਧਨੀ ॥੩॥

ਹਿਰਦਾ ਰੂਪ ਸੇਜਾ ਹਮਾਰੀ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੁਹਾਵੀ ਬਨੀ ਹੈ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕੇ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਨ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਗੁਣੁ ਅਵਗਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ॥
ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਚਰਣ ਪੂਜਾਰਿਆ ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਗੁਣੁ ਔਗੁਣੁ ਕੁਛ ਬੀਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਪੁਜਾਰਿਆ) ਪੂਜਿਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੪॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਬਿਨਸੇ ਗਾਇ ਗੁਨਾ ॥
ਅਨਦਿਨ ਉਪਜੀ ਸਹਜ ਧੁਨਾ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਨਸਟ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਤਪਿਤ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਮਉਲਿਓ ਹਰਿ ਚਰਨ ਸੰਗਿ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਧੂ ਜਨ ਭੇਟੇ ਨਿਤ ਰਾਤੌ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੰਗ (ਮਉਲਿਓ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਸਾਧੂ ਜਨ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਗਟੇ ਗੁੋਪਾਲ ॥
ਲੜਿ ਲਾਇ ਉਧਾਰੇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਗੋਪਾਲ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਰੂਪ (ਲੜਿ) ਪਲੇ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਹਮ ਸੇਵਕ ਉਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਹੋਆ ਸਾਧ ਧੂਰਿ ॥
ਨਿਤ ਦੇਖੈ ਸੁਆਮੀ ਹਜੂਰਿ ॥੩॥

ਇਹ ਮਨ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਹਜੂਰਿ) ਸਮੀਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਗਈ ॥
ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ॥੪॥੨॥੧੫॥

ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਪੁਨਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੫॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰੋਗ ਮਿਟਾਏ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਿ ॥
ਬਾਲਕ ਰਾਖੇ ਅਪਨੇ ਕਰ ਥਾਪਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਆਪਨੇ ਮਿਟਾਏ ਦੀਏ ਹੈਂ ਹਮ ਬਾਲਕੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਕਰ ਥਾਪ ਰਾਖੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜ ਗ੍ਰਿਹਿ ਸਦ ਬਸੰਤੁ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਏ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਸਦ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਭਾਵ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਬਸੰਤੁ) ਬਸਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਹਮਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਾਂਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਆਏ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਕਲਯਾਣ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਕਟੇ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ॥
ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਾਪਿ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸੋਗ ਔ ਸੰਤਾਪ ਸਭੀ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਹਮ ਅਪੁਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਜਪੇ ਨਾਉ ॥
ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ਨਿਹਚਲ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇਕੇ ਨਿਸਚਲ ਹੁਆ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭਲੀ ਰੀਤਿ ॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਪਦੇ ਨੀਤ ਨੀਤਿ ॥੪॥੩॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਭਲੀ ਰੀਤੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਹੇ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਨੀਤ ਨੀਤਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੩॥੧੬॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੁਕਮੁ ਕਰਿ ਕੀਨ੍ਹੇ ਨਿਹਾਲ ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਭਇਆ ਦਇਆਲੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹੁਕਮ ਮਨਾਇ ਕਰ ਦਾਸ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕੋ ਦਯਾਲ ਹੁਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਭੁ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਹਿ ਦੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਸਭ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਮੇਰਾ ਕਛੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਓ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੫

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਭਵਜਲੁ ਨਿਸਤਾਰਿਓ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਔ ਧਰਮੁ ਕਾ ਕੁਛ ਬੀਚਾਰਿ ਨਹੀਂ ਕੀਆ॥ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਬਾਂਹ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਭਿ ਕਾਟਿ ਮੈਲੁ ਨਿਰਮਲ ਕਰੇ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪਰੇ ॥੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪ੍ਰਭਿ) ਸਮਰਥ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਕਰਹਿ ਆਪਿ ਕਰਣੈਹਾਰੇ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਨਕ ਉਧਾਰੇ ॥੪॥੪॥੧੭॥

ਕਰਣਹਾਰ ਨੇ ਜਬ ਅਪਣੇ ਜਾਣ ਕਰ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਉਧਾਰ ਲੀਏ॥੪॥੪॥੧੭॥ ਉਪਦੇਸੁ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੇਖੁ ਫੂਲ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ॥

ਅਹੰ ਤਿਆਗਿ ਤਿਆਗੇ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਾਗੇ ॥

ਦੇਖੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਫੂਲੋਂ ਕਰ ਫੂਲੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਫੂਲੇ ਹੂਏ ਫੂਲੋਂ ਸਮ ਪਦਾਰਥ ਫੂਲੇ ਹੂਏ ਦੇਖਿ ਕਰਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਯਾਗੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਤ੍ਯਾਗ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਤ੍ਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ (ਪਾਗੇ) ਖਚਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਮਿਲਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਭਾਗੇ ॥
ਹਰਿ ਚੇਤਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨਿ) ਪਜਾਰੇ ਸਭਾਗੇ ਜਨੋਂ ਤੁਮ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਕੋ ਚੇਤੋ॥

ਸਘਨ ਬਾਸੁ ਕੂਲੇ ॥
ਇਕਿ ਰਹੇ ਸੂਕਿ ਕਠੂਲੇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਸਘਨ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਹਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਕ ਮਨਮੁਖ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਸੂਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਹੀਨ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤ ਰੁਤਿ ਆਈ ॥
ਪਰਫੂਲਤਾ ਰਹੇ ॥੧॥

ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਸੰਤੁ ਰੁਤਿ ਆਈ ਹੈ॥ ਜੋ ਤਤ੍ਵਵੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨਮੁਖ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਫੂਲਣੇ ਸੇ ਰਹੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਗੁਣਹੀਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬ ਕਲੂ ਆਇਓ ਰੇ ॥
ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਬੋਵਹੁ ਬੋਵਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਅਬ (ਕਲੂ) ਕਲਜੁਗ ਆਇਆ ਹੈ॥ ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬੀਜ ਕੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬੀਜੋ॥

ਅਨ ਰੁਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ॥
ਮਤੁ ਭਰਮਿ ਭੂਲਹੁ ਭੂਲਹੁ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਅਨ) ਔਰ ਕਰਮ ਕੇ ਬੀਜਨੇ ਕੀ ਰੁਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਤ ਭਰਮ ਕੀ ਭੂਲ ਮੈਂ ਤੁਮ ਭੁਲ ਜਾਵੋ॥ ਏਕ ਪਦ ਕੋ ਦੋ ਬਾਰ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਕੇਵਲ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਣੇ ਕਾ ਤਾਤਪਰਜੁ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਾਏ ॥
ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਹੈ ਲੇਖਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮੁ ਲੇਖੁ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਸੇ ਹਰੀ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਰੁਤਿ ਨਾਮ ਰੇ ॥
ਗੁਨ ਕਹੇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥੨॥੧੮॥

(ਮਨ) ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਰੁਤਿ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਗੁਣਦਾਇਕ ਵਾਕ ਕਹੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪੋ॥ ਤੁਮ ਹਰੇ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੋਵੋਗੇ॥੨॥੧੮॥

ਪਾਸੇ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਹਿੰਡੋਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਿਲ ਕਰ (ਇਕਤ੍ਰ) ਇਕ ਰੂਪ ਹੋਵਹੁ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਮੈਤ੍ਰੀ ਕਰੋ॥ ਦੁਬਿਧਾ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੋ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਕੇ ਹੋਵਹੁ ਜੋੜੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੈਸਹੁ ਸਫਾ ਵਿਛਾਇ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਕਰ ਸਫਾਈ ਰੂਪ ਸਫੋਂ ਕੋ ਵਿਛਾਇ ਕਰ ਬੈਠਹੁ॥੧॥

ਇਨ੍ ਬਿਧਿ ਪਾਸਾ ਢਾਲਹੁ ਬੀਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਨਹ ਲਾਗੈ ਪੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਸਾ ਢਾਲਹੁ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਕਰ ਤੁਮ ਕੋ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਨਾ ਲਾਗੇ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਤੁਮ੍ ਚਉਪੜਿ ਸਾਜਹੁ ਸਤੁ ਕਰਹੁ ਤੁਮ੍ ਸਾਰੀ ॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮ ਔਰ ਬਰਨਾਸ੍ਰਮ ਕੇ ਧਰਮ ਮਈ ਚੋਪੜ ਕੋ ਰਚੋ ਔਰ ਸਤ ਬੋਲਣਾ ਏਹ ਤੁਮ (ਸਾਰੀ) ਨਰਦ ਬਨਾਵੋ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਜੀਤਹੁ ਐਸੀ ਖੇਲ ਹਰਿ ਪਿਆਰੀ ॥੨॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲਵੋ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ ਖੇਲ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਪਯਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਉਠਿ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰਹੁ ਪਰਭਾਤੇ ਸੋਏ ਹਰਿ ਆਰਾਧੇ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠਿ ਕਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰੋ ਔਰ ਸੋਵਤੇ ਜਾਗਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ॥

ਬਿਖੜੇ ਦਾਉ ਲੰਘਾਵੈ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਖ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਤੇ ॥੩॥

(ਬਿਖੜੇ) ਕਠਨ (ਦਾਉ) ਥਾਉਂ ਜਮ ਮਾਰਗ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖ ਸੇ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਲੰਘਾਵੈ) ਬਚਾਵੇ ਅਰ ਤੁਮ ਸੁਖ ਅਰ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਸੇ (ਘਰਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਰਹੋਗੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਖੇਲੈ ਆਪੇ ਦੇਖੈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਵਯਾਪਕ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਪ ਹੀ ਅਧਿਸਠਾਨ ਰੂਪ ਭਿੰਨ ਹੂਆ ਸਭ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਕੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਨਰੁ ਖੇਲੈ ਸੋ ਜਿਣਿ ਬਾਜੀ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋ ਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚੋਪੜ ਕੋ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਜੀਤ ਕਰ ਭਾਵ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਯਾ ਜਾਣੋ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਹਿੰਡੋਲ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ਅਉਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਜਾਣੈ ॥

ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਿਤ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਸੋਈ ਤੁਝੈ ਪਛਾਣੈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਣਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਿਆ ਭਗਤਾ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥

ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਰੰਗ ਤੇਰੇ ਆਪਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ (ਥਾਨੁ) ਅਸਥਾਨ ਸਤਸੰਗਿ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਸਦਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਅਪਾਰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਝ ਤੇ ਹੋਵੈ ਅਉਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕਰਤਾ ॥

ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਦਯਾ ਔਰ ਦੁਸਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੁ ਤੇਰਾ ਸੋਈ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਰੰਗੁ ਧਰਤਾ ॥੨॥

ਔਰ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੬

ਤੂ ਵਡ ਦਾਤਾ ਤੂ ਵਡ ਦਾਨਾ ਅਉਰੁ ਨਹੀ ਕੋ ਦੂਜਾ ॥

ਤੂੰ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਵੱਡਾ (ਦਾਨਾ) ਚਤੁਰੁ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਤੇਰੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰਾ ਹਉ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਂਮੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਕਜਾ ਜਾਣਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਤੇਰਾ ਮਹਲੁ ਅਗੋਚਰੁ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਬਿਖਮੁ ਤੇਰਾ ਹੈ ਭਾਣਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਜਾਰੇ ਤੇਰਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਬਡਾ ਕਠਨ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਢਹਿ ਪਇਆ ਦੁਆਰੈ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਮੁਗਧ ਅਜਾਣਾ ॥੪॥੨॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਮੁਗਧ ਅਜਾਣਾ) ਅਤੀ ਮੁਗਧ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ (ਢਹਿ) ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੂੰ ਆਪ ਮੇਰੀ ਰਖਜਾ ਕਰੋ॥ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਅਤੀ ਮੁਢ ਕਹਨੇ ਤੇ ਦੀਨ ਪਰਗਟਾਈ ਹੈ॥੪॥੨॥੨੦॥ ਪੁਨਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੂਲੁ ਨ ਬੂਝੈ ਆਪੁ ਨ ਸੂਝੈ ਭਰਮਿ ਬਿਆਪੀ ਅਹੰ ਮਨੀ ॥੧॥

ਮੂਲ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੀਉ ਬੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸਤੇ ਆਪਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਭਰਮ ਮੈਂ ਬਜਾਪੀ ਹੋਈ ਬੁਧੀ ਹੰਤਾ ਕੋ ਮਾਨ ਬੈਠੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਤਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਭ ਧਨੀ ॥

ਮੋਹਿ ਨਿਸਤਾਰਹੁ ਨਿਰਗੁਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਧਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਨੀ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਓਪਤਿ ਪਰਲਉ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਹੋਵੈ ਇਹ ਬੀਚਾਰੀ ਹਰਿ ਜਨੀ ॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਉਤਪਤੀ ਔਰ ਲਜਤਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਨੇ ਏਹ ਬਾਤ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜੋ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਕਲਿ ਮਹਿ ਸੁਖੀਏ ਸੇ ਗਨੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਸੁਖੀਏ ਗਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਵਰੁ ਉਪਾਉ ਨ ਕੋਈ ਸੂਝੈ ਨਾਨਕ ਤਰੀਐ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ॥੪॥੩॥੨੧॥

ਅਵਰ ਉਪਾਓ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਬਚਨੀ) ਵਾਕੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੨੧॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸਾਧੋ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਇਹ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠਾ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਵੋ॥

ਯਾ ਭੀਤਰਿ ਜੋ ਰਾਮੁ ਬਸਤੁ ਹੈ ਸਾਚੋ ਤਾਹਿ ਪਛਾਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ ਰਾਮ ਅਰਥਾਤ ਚੇਤਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਝ ਲੇਵੋਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਹੈ ਸੰਪਤਿ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਦੇਖਿ ਕਹਾ ਐਡਾਨੋ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਜੋ (ਸੰਪਤਿ) ਧਨ ਦੌਲਤ ਹੈ ਇਹ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਨਜਾਈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਝੂਠੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ (ਐਡਾਨੋ) ਆਕੜਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੰਗਿ ਤਿਹਾਰੈ ਕਛੂ ਨ ਚਾਲੈ ਤਾਹਿ ਕਹਾ ਲਪਟਾਨੋ ॥੧॥

ਤੁਮਾਰੈ ਸੰਗ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ (ਤਾਹਿ) ਤਿਸ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲਪਟਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਦੋਊ ਪਰਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਉਰਿ ਆਨੋ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਆਨੋ) ਲਯਾਵੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹਰੀ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਭ ਹੀ ਮੈ ਪੂਰਨ ਏਕ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨੋ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖ ਹੀ ਸਭ ਕੇ ਵਿਖੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਪਾਪੀ ਹੀਐ ਮੈ ਕਾਮੁ ਬਸਾਇ ॥

ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਯਾ ਤੇ ਗਹਿਓ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਪਾਪੀ ਹੀਏ ਮੈਂ ਕਾਮੁ ਬਸਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਨ ਚੰਚਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪਕੜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਅਰੁ ਸੰਨਿਆਸ ॥

ਸਭ ਹੀ ਪਰਿ ਡਾਰੀ ਇਹ ਫਾਸ ॥੧॥

ਜੋਗੀ ਅਰ ਜੰਗਮੁ ਪੁਨਹ ਸੰਨਯਾਸੀ ਜੋ ਹੈਂ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਇਸ ਕਾਮ ਨੇ ਅਪਨੀ ਫਾਹੀ ਪਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਹਿ ਜਿਹਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਰਿ ॥

ਤੇ ਭਵ ਸਾਗਰ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਰਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉੱਤਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਨਾਇ ॥

ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਰਹੈ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨ ਦੀਜੈ ਜਿਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਰਹੇ॥੩॥੨॥ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਾਈ ਮੈ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਮਨੁ ਮੇਰੋ ਧਾਵਨ ਤੇ ਛੂਟਿਓ ਕਰਿ ਬੈਠੋ ਬਿਸਰਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧਾਵਨੇ ਸੇ (ਛੂਟਿਓ) ਰਹਿਤੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਬਿਸਰਾਮੁ) ਇਸਥਤੀ ਕਰ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਤਨ ਤੇ ਭਾਗੀ ਉਪਜਿਓ ਨਿਰਮਲ ਗਿਆਨੁ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਏਹ ਪਰਸਿ ਨ ਸਾਕੈ ਗਹੀ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ॥੧॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਮਤਾ (ਤਨ ਤੇ) ਮਨ ਸੇ ਭਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਗਜਾਨੁ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਲੋਭ ਅਰ ਮੋਹ ਯਿਹ ਸੁਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭਗਤੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੰਸਾ ਚੂਕਾ ਰਤਨੁ ਨਾਮੁ ਜਬ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਰਤਨ ਰੂਪ ਨਾਮੁ ਪਾਯਾ ਤਬ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਸੰਸਾ ਥਾ ਸੋ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਕਲ ਬਿਨਾਸੀ ਮਨ ਤੇ ਨਿਜ ਸੁਖ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨॥

ਪੁਨਹ ਮਨ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਜ ਸੁਖ) ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਹੋਤ ਦਇਆਲੁ ਕਿਰਪਾ ਨਿਧਿ ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਯਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੀ ਸੰਪੈ ਕੋਊ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ॥੩॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੰਪਦਾ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥੩॥ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਕਹਾ ਬਿਸਾਰਿਓ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ॥

ਤਨੁ ਬਿਨਸੈ ਜਮ ਸਿਉ ਪਰੈ ਕਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਤੁਮਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਕਯੋਂ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਸਰੀਰ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗਾ ਤੋ ਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਕੰਮ ਪੜੇਗਾ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਪਹਾਰ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੭

ਤੈ ਸਾਚਾ ਮਾਨਿਆ ਕਿਹ ਬਿਚਾਰਿ ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਧੂਏ ਕਾ ਪਹਾੜੁ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਸਵੰਤੁ ਹੈ ਤੁਮਨੇ ਇਸਕੋ ਕਿਸ ਬੀਚਾਰ ਸੇ ਸਾਚਾ ਮਾਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਧਨੁ ਦਾਰਾ ਸੰਪਤਿ ਗ੍ਰੇਹ ॥

ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਸਮਝ ਲੇਹ ॥੨॥

ਧਨੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਨਹ ਗ੍ਰਿਹਿ ਔਰ ਜੋ ਸੰਪਦਾ ਹੈ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਏਹ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਲੇਹੁ॥੨॥ ਕਹੇ ਕੁਛ ਸੰਗ ਵੀ ਚਲੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਭਗਤਿ ਨਾਰਾਇਨ ਹੋਇ ਸੰਗਿ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਤਿਹ ਏਕ ਰੰਗਿ ॥੩॥੪॥

ਇਕ ਨਰਾਇਨ ਕੀ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਏਕ ਨਰਾਇਣ ਕੋ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਭਜੁ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੩॥੪॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਕਹਾ ਭੂਲਿਓ ਰੇ ਝੂਠੇ ਲੋਭ ਲਾਗ ॥
ਕਛੁ ਬਿਗਰਿਓ ਨਾਹਿਨ ਅਜਹੁ ਜਾਗ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਝੂਠੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਤਕ ਕੁਛ ਬਿਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਬੀ ਭੀ ਜਾਗ ਭਾਵ ਅਵਿਦਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਸੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਹੁ॥

ਸਮ ਸੁਪਨੈ ਕੈ ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਾਨੁ ॥
ਬਿਨਸੈ ਛਿਨ ਮੈ ਸਾਚੀ ਮਾਨੁ ॥੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮਿਥਯਾ ਜਾਨ ਲੇ ਛਿਨ ਮੈਂ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਾਚੀ ਕਰਕੇ ਮਾਨੋ॥੧॥

ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਹਰਿ ਬਸਤ ਨੀਤ ॥
ਨਿਸ ਬਾਸੁਰ ਭਜੁ ਤਾਹਿ ਮੀਤ ॥੨॥

ਹਰਿ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੨॥

ਬਾਰ ਅੰਤ ਕੀ ਹੋਇ ਸਹਾਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਤਾ ਕੇ ਗਾਇ ॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰ॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੰਗਲਾਦੀਪ ਮੈਂ ਸਿਵਨਾਭ ਰਾਜਾ ਕੇ ਬਾਗ ਮੈਂ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਜਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਪਰੀਖ੍ਯਾ ਵਾਸਤੇ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਮਨਮੋਹਨੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਤਬ ਵਹੁ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਕਰਨੇ ਲਗੀਆਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਜੀਵ ਤੋ ਅਸੰਗ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਆਗੇ ਭੀ ਕਈ ਸੰਤ ਆਏ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕਿਉਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰਤੇ ਹੋ? ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਭਏ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧ ਦੁਤੁਕੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗੁ ਕਊਆ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਚੀਤਿ ॥
ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਗਿਰੈ ਦੇਖੁ ਭੀਤਿ ॥

ਇਹ (ਜਗੁ) ਜੀਉ (ਕਊਆ) ਕਾਓਂ ਕੀ ਤੁਲ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਵਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਬਿਸਜੋਂ ਰੂਪ (ਭੀਤਿ) ਚੋਗ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਉਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੂਆ ਡੋਲੈ ਚੀਤਿ ਅਨੀਤਿ ॥
ਜਗ ਸਿਉ ਤੂਟੀ ਝੂਠ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥

(ਅਨੀਤਿ) ਬੇ ਮਰਜਾਦਾ ਕੇ ਚਿਤਵਨੇ ਮੈਂ ਮਨੂਆਂ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਝੂਠੇ ਜਗਤ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਟੂਟੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਖੁ ਬਜਰੁ ਭਾਰੁ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਗੁਨ ਚਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਬਿਸਜੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਜੋ ਬੱਜਰ ਸਮ ਭਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਉਠਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁੰਦਰ ਗੁਨ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂ? ਅਬ ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਿਥਯਾਪਣੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰੁ ਬਾਲੂ ਕਾ ਘੂਮਨ ਘੇਰਿ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰੇਤੇ ਕਾ ਘਰੁ ਬਨਾ ਹੂਆ ਦਰੀਆਇ ਕੀ ਘੁੰਮਨ ਘੇਰੀ ਮੈਂ ਆ ਜਾਵੇ ਤੋ ਤੱਤਕਾਲ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰੁ ਤਤਕਾਲ ਨਾਸ ਹੋਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਬਰਖਸਿ ਬਾਣੀ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੇਰਿ ॥

ਪੁਨ: ਜੈਸੇ ਬਰਖਾ ਹੋਤੀ ਮੈਂ ਬੁਦਬੁਦੇ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨਾਵਟ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਏਹ ਸਰੀਰ ਹੈ॥

ਮਾਤ੍ਰ ਬੂੰਦ ਤੇ ਧਰਿ ਚਕੁ ਫੇਰਿ ॥

ਜੈਸੇ ਕੁੰਭਾਰ ਕੇ ਚਕ੍ਰ ਫੇਰਨੇ ਸੇ ਬੂੰਦ ਮਾਤ੍ਰ ਧਰਤੀ ਪਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੀਘ੍ਰ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਚਕ੍ਰ ਫੇਰਨੇ ਤੇ ਅਤੀ ਚਪਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਅਤੀ ਚਪਲ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਨਾਮੈ ਕੀ ਚੇਰਿ ॥੨॥

ਸਭ ਸਕਤੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਨਾਮ ਕੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੀ ਚੇਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਰਬ ਉਪਾਇ ਗੁਰੂ ਸਿਰਿ ਮੋਰੁ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਪਗ ਲਾਗਉ ਤੋਰ ॥

ਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਉਪਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਵੱਡੇ ਮੇਰੇ ਆਪ ਹੀ ਰਖਕ ਹੋ ਤੁਮਾਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹਾਂ ਅਰ ਤੁਮਾਰੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹਾਂ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੋ ਚਾਹਉ ਤੁਝ ਓਰੁ ॥

ਨਾਮੁ ਦੁਰਾਇ ਚਲੈ ਸੋ ਚੋਰੁ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂਆ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ (ਦੁਰਾਇ) ਲੁਕਾਇ ਕੇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚੋਰ ਹੈ॥੩॥

ਪਤਿ ਖੋਈ ਬਿਖੁ ਅੰਚਲਿ ਪਾਇ ॥

ਸਾਚ ਨਾਮਿ ਰਤੋ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨ ਚੋਰ ਨੇ ਵਿਖੇ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਕੋ ਰਿਦੇ ਅੰਚਲ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਅਪਨੀ ਇਜਤ ਖੋਈ ਹੈ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤੇਰੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿ ਸਹਿਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨ੍ਹਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਜਾਇ ॥

ਭੈ ਮਾਨੈ ਨਿਰਭਉ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥੪॥

ਜੋ ਕੁਛ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੀ (ਮਾਇ) ਸਖੀਓ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਭੈ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਭਉ ਹੋਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਕਾਮਨਿ ਚਾਹੈ ਸੁੰਦਰਿ ਭੋਗੁ ॥

ਪਾਨ ਫੂਲ ਮੀਠੇ ਰਸ ਰੋਗ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਨੋਂ ਕੇ ਬੀੜੇ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਹਾਰ ਔਰ ਮੀਠੇ ਰਸ ਜੋ ਹੈਂ ਸਭ ਰੋਗੁ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈਂ॥

ਖੀਲੈ ਬਿਗਸੈ ਤੇਤੋ ਸੋਗ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤਿ ਕੀਨ੍ਹਸਿ ਹੋਗ ॥੫॥

ਜਿਤਨਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਸੇ (ਖੀਲੈ) ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਗਸੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਸੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਕਯਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਕਾਪੜੁ ਪਹਿਰਸਿ ਅਧਿਕੁ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਮਾਟੀ ਫੂਲੀ ਰੂਪੁ ਬਿਕਾਰੁ ॥

ਕਪੜੇ ਪਹਿਰ ਕਰ ਅਧਕ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦੇਹ ਤੋ ਏਕ ਮਾਟੀ ਫੂਲੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਬਨਾਉਨੇ ਤੇ ਭਾਵ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸੀਗਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਕਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬਾਂਧੋ ਬਾਰੁ ॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਰ ਬਾਂਧ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਾ ਤਿਸ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੀ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸੂਨਾ ਘਰੁ ਬਾਰੁ ॥੬॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਘਰੁ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਔਰ (ਬਾਰੁ) ਮੁਖ ਸੁੰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੬॥

ਗਾਛਹੁ ਪੁਤ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਆਰਿ ॥

ਹੇ (ਰਾਜ ਕੁਆਰਿ) ਰਾਜ ਦਾਸੀਓ ਤੇ ਪੁਤ੍ਰੀ ਈਹਾਂ ਸੇ (ਗਾਛਹੁ) ਚਲੀ ਜਾਵੋ ਭਾਵ ਈਹਾਂ ਖੋਟੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾ ਕਰੋ॥

ਨਾਮੁ ਭਣਹੁ ਸਚੁ ਦੋਤੁ ਸਵਾਰਿ ॥

ਤੁਮ (ਦੋਤੁ) ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੈ ਹੋਣੇ ਸਮੈਂ (ਸਵਾਰਿ) ਬਣਾਇ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਸਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਂਮ ਕੋ (ਭਣਹੁ) ਉਚਾਰੋ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਸੇਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਾਰਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬਿਖੁ ਤਿਆਸ ਨਿਵਾਰਿ ॥੭॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ (ਅਧਾਰਿ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਪਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੇਵਹੁ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਵਿਸ਼ੋਂ ਕੀ (ਤਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮਾਰੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਕਟਾਖੋਂ ਸੇ ਆਪ ਮੋਹਤ ਕਯੋਂ ਨ ਹੁਏ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਿ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਾ ਤੋਹਿ ॥

ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਤੌਂ (ਮੋਹਨਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮੋਹ ਲੀਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤੁਮਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੁਮਕੋ ਹਾਡ ਚਾਮ ਰੂਪ ਕਰ ਜਾਨਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਮੋਹਨ ਪਰਮੇਸਰ ਤੈਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਮੋਹ ਲੀਆ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਯਥਾਰਥ ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਠਾਢੇ ਚਾਹਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਿ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੮॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਖੜੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤੈਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਬ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਹਮ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਭਏ ਹਾਂ॥ ਜਬ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਾ ਤਬ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਆਈਆਂ ਔਰ ਰਾਜੇ ਕੇ ਪਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕੀਤੀ ਤਬ ਵਹੁ ਰਾਜਾ ਭੀ ਸਿਖਯ ਭਯਾ॥੮॥੧॥ ਮਨਕੇ ਭੂਲਣੇ ਕਰ ਜੋ ਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਸਮਝਾਵਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਭੂਲਉ ਭਰਮਸਿ ਆਇ ਜਾਇ ॥

ਅਤਿ ਲੁਬਧ ਲੁਭਾਨਉ ਬਿਖਮ ਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਅਤੀ (ਲੁਬਧ) ਲੋਭੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਿਖਮ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਲੁਭਾਨਾ ਹੈ॥

ਨਹ ਅਸਥਿਰੁ ਦੀਸੈ ਏਕ ਭਾਇ ॥
ਜਿਉ ਮੀਨ ਕੁੰਡਲੀਆ ਕੰਠਿ ਪਾਇ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਏਕ ਰਸ ਇਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਮੀਨ) ਮਛੀ ਕੁੰਡੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੇਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਲੋਭ ਕਰ ਮਨ ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਭੂਲਉ ਸਮਝਸਿ ਸਾਚਿ ਨਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ਸਹਜ ਭਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਮਨੁ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੯

ਮਨੁ ਭੂਲਉ ਭਰਮਸਿ ਭਵਰ ਤਾਰ ॥
ਬਿਲ ਬਿਰਥੇ ਚਾਹੈ ਬਹੁ ਬਿਕਾਰ ॥

ਮਨ ਭੂਲਾ ਹੂਆ (ਭਵਰ ਤਾਰ) ਭਵਰੇ ਕੀ ਤਰਾਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਬਿਲ) ਖੋੜ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਜਰਥ ਜੋ ਹੈ ਬਿਕਾਰ ਤਿਨ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੈਗਲ ਜਿਉ ਫਾਸਸਿ ਕਾਮਹਾਰ ॥
ਕੜਿ ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਓ ਸੀਸ ਮਾਰ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਕਾਮਹਾਰ) ਕਾਮਾਤਰ ਹੂਆ ਹੂਆ (ਮੈਗਲ) ਹਸਤੀ ਫਸ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ (ਕੜਿ) ਕਸਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਗਲੋਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਮੈਂ ਬਾਂਧਤੇ ਹੈ ਔਰ ਸੀਸ ਪੁਰ ਅੰਕੁਸ ਕੀ ਮਾਰ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ ਕਾਮ ਕਰ ਫਸਾ ਹੂਆ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਔਰ ਡੰਡ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਨੁ ਮੁਗਧੌ ਦਾਦਰੁ ਭਗਤਿਹੀਨੁ ॥
ਦਰਿ ਭ੍ਰਸਟ ਸਰਾਪੀ ਨਾਮ ਬੀਨੁ ॥

ਮਨ ਮੂਰਖ ਡਡੂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਫਸਾ ਹੂਆ ਬਿਸੈ ਸਿਵਾਲ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਕੇ ਰਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸੇ ਭ੍ਰਸਟ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਾਪੀ ਹੂਈ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਾਮ ਸੇ (ਬੀਨੁ) ਬਿਨਾਂ ਹੈ॥

ਤਾ ਕੈ ਜਾਤਿ ਨ ਪਾਤੀ ਨਾਮ ਲੀਨ ॥
ਸਭਿ ਦੂਖ ਸਖਾਈ ਗੁਣਹ ਬੀਨ ॥੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਾਂਕੇ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਭੀ ਸਹਾਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਤ੍ਰੂ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣੋ ਕੋ (ਬੀਨ) ਚੁਣ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਗੁਨ ਤਜਾਗ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨੁ ਚਲੈ ਨ ਜਾਈ ਠਾਕਿ ਰਾਖੁ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਰਸ ਰਾਤੇ ਪਤਿ ਨ ਸਾਖੁ ॥

(ਮਨ ਚਲੈ) ਚੰਚਲ ਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ਇਸਕੋ (ਠਾਕਿ ਰਾਖੁ) ਹਟਾਇ ਰਖ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੀ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਈਹਾਂ ਸਾਖ ਨਹੀਂ॥ ਅਬ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਆਪਿ ਰਾਖੁ ॥
ਧਰਿ ਧਾਰਣ ਦੇਖੈ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ॥੪॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪੇ (ਸੁਰਤਾ) ਗਜਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਰਾਖੁ) ਰਖਕ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ (ਧਾਰਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਕਿਸੁ ਕਹਉ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਬਿਰਥਾ ਕਹਉ ਮਾਇ ॥

ਜੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਬਿਰਥਾ ਕਹੋਂ ਹੇ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲੈ ਤਉ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਾਸ ਅਪਨੀ ਬਿਰਥਾ ਕਹਾਂ॥

ਅਵਗਣ ਛੋਡਉ ਗੁਣ ਕਮਾਇ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਰਾਤਾ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੫॥

ਅਵਗੁਣੋ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋ ਕੋ ਕਮਾਵੋ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੇਰੈ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੋਂ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥
ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹਉਮੈ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਮਤਿ ਉਤਮ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਬੰਧਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥
ਸਦਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ਅਉਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥੬॥

ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਬਾਂਧ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਕੋਇ) ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਨੁ ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੋ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮਨੁ ਤੇਰੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰਹੀਂ ਵਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਕਿਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਸਭੁ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ ॥
ਦੂਖ ਸੂਖ ਸਭ ਤਿਸੁ ਰਜਾਇ ॥੭॥

ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਭ ਕੋਈ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖ ਅਰ ਸੁਖ ਸਭੁ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਤੂ ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੂਲੌ ਕਦੇ ਨਾਹਿ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ਮਤਿ ਅਗਾਹਿ ॥

ਹੇ (ਨਾਹਿ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਅਭੁਲ ਹੈਂ ਕਬੀ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਤਿ (ਅਗਾਹਿ) ਅਥਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤੂ ਮੋਟਉ ਠਾਕੁਰੁ ਸਬਦ ਮਾਹਿ ॥
ਮਨੁ ਨਾਨਕ ਮਾਨਿਆ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿ ॥੮॥੨॥

ਤੂੰ (ਮੋਟਉ) ਵੱਡਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਬਦ) ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਲਾਘਾ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਜਿਸੁ ਨਰ ਹੋਇ ॥
ਏਕਤੁ ਰਾਚੈ ਪਰਹਰਿ ਦੋਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ (ਪਰਹਿਰ) ਤਜਾਗ ਕਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਚੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਰਿ ਦਰਦੁ ਮਥਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਖਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਏਕ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਤਿਨਕਾ (ਦਰਦੁ) ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਮਥਿ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਖਾਇ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਬੂਝ ਕਰ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੇਤੀ ਬਿਲਲਾਇ ॥
ਵਿਰਲਾ ਕੋ ਚੀਨਸਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਕੇਤੀ) ਬਹੁਤੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਿਲਪ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪਨੇ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਓਹ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਵਖਾਣਿ ਕਹਹਿ ਇਕੁ ਕਹੀਐ ॥
ਓਹੁ ਬੇਅੰਤੁ ਅੰਤੁ ਕਿਨਿ ਲਹੀਐ ॥

ਬੇਦ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਜੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸੂਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸਕੋ ਉਚਾਰੀਏ ਔਰ ਵਹੁ ਬਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਕਿਸਨੇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ॥

ਏਕੋ ਕਰਤਾ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਕੀਆ ॥
ਬਾਝੁ ਕਲਾ ਧਰਿ ਗਗਨੁ ਧਰੀਆ ॥੨॥

ਓਹ ਏਕ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਥੰਮਾਂ ਰੂਪ ਕਲਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਏਕੋ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥
ਏਕੁ ਨਿਰਾਲਮੁ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਧੁਨਿ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਏਕ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ ਅਦੁਤੀ ਔਰ ਅਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਭੀ ਅਕਹਿ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ॥੩॥

ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਏਕੋ ਧਰਮੁ ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਚੁ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰਾ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੋਈ ॥

ਏਕ ਜੋ ਸਚੁ ਧਰਮ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੈ ਸੋ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਣੋ ਕਰ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਹਦਿ ਰਾਤਾ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥
ਓਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ॥੪॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਏਕ (ਅਨਹਦਿ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਤਾਰ ਸਮ ਲਗਾਇਕੇ ਰਾਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਏਕੋ ਤਖਤੁ ਏਕੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ॥
ਸਰਬੀ ਥਾਈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥

ਏਕੋ (ਤਖਤੁ) ਬੈਕੁੰਠ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੋਈ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਜਾਪਕੁ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰੁ ॥
ਓਹੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥੫॥

ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਰੂਪ ਜਗਤੁ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਵਹੁ ਅਗਮ ਹੈ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਪੁਨਹ ਏਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥੫॥

ਏਕਾ ਮੂਰਤਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ ॥
ਤਿਥੈ ਨਿਬੜੈ ਸਾਚੁ ਨਿਆਉ ॥

ਏਕੁ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਿਥੈ) ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਸਚਾ ਨਿਆਉਂ ਨਿਬੜਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਕਰਣੀ ਪਤਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥੬॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਸਚੀ ਕਹਣੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਵਾਣੁ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸੋ ਪੁਰਸ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਏਕਾ ਭਗਤਿ ਏਕੋ ਹੈ ਭਾਉ ॥
ਬਿਨੁ ਭੈ ਭਗਤੀ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥

ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਭਗਤੀ ਔਰ ਏਕ ਹੀ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਗਜਾਨ ਸਚਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਔ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਰਸੁ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਸਮਝਿ ਰਹੈ ਮਿਹਮਾਣੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੮੯

ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤਾ ਜਨੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥੭॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਮਝ ਲੈਕਰ (ਮਿਹਮਾਣੁ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਪਰਵਾਣ ਭਯਾ ਹੈ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਇਤ ਉਤ ਦੇਖਉ ਸਹਜੇ ਰਾਵਉ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਠਾਕੁਰ ਕਿਸੈ ਨ ਭਾਵਉ ॥

(ਇਤ ਉਤ) ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਝਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਔਰ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਤੇਰੇ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਰਾਵਹੁ) ਭੋਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਭਾਵਉ) ਚਾਹਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਾਚਾ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜਲਾਯਾ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਚਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਚੰਚਲੁ ਚੀਤੁ ਨ ਪਾਵੈ ਪਾਰਾ ॥
ਆਵਤ ਜਾਤ ਨ ਲਾਗੈ ਬਾਰਾ ॥

ਹੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚਿਤ ਚੰਚਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਤੇਰੇ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਨਹੀਂ (ਆਵਤ ਜਾਤ) ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਕਰਤੇ ਕੋ ਡੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਖੁ ਘਣੋ ਮਰੀਐ ਕਰਤਾਰਾ ॥
ਬਿਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਕਰੈ ਨ ਸਾਰਾ ॥੧॥

ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਚਿਤ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾ ਕਰਕੇ ਘਣਾ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਸਮ੍ਹਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਊਤਮ ਕਿਸੁ ਆਖਉ ਹੀਨਾ ॥
ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਪਤੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਊਤਮ ਹੈ ਅਰ ਹੀਨ ਭਾਵ ਨੀਚ ਕਿਸਕੋ ਕਹਾ ਜਾਵੇ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਸਚ ਸ੍ਰੂਪ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥

ਅਉਖਧ ਕਰਿ ਥਾਕੀ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥
ਕਿਉ ਦੁਖੁ ਚੂਕੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਮੇਰੇ ॥

ਚੰਚਲਤਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਕੇ ਔਖਧ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਥਾਕੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਇਹੁ ਦੁਖੁ ਕਿਸਤਰਾਂ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਦੂਖ ਘਣੇਰੇ ॥
ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਦੁਖ ਔਰ ਸੁਖ ਕੇ (ਦਾਤੇ) ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤੁਮਹੀ ਹੋ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੁਖ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਰੋਗੁ ਵਡੋ ਕਿਉ ਬਾਂਧਉ ਧੀਰਾ ॥
ਰੋਗੁ ਬੁਝੈ ਸੋ ਕਾਟੈ ਪੀਰਾ ॥

ਅਗਜਾਨੁ ਵੱਡਾ ਭਾਰੀ ਰੋਗੁ ਹੈ ਇਸਤੇ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਬਾਂਧੋਂ ਜੋ ਇਸ ਰੋਗ ਕੋ ਬੂਝੈ ਹੈ ਸੋ ਪੀੜਾ ਕਾਟ ਦੇਵੇ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰਹੀ ਪੀੜਾ ਕਟਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਅਵਗਣ ਮਨ ਮਾਹਿ ਸਰੀਰਾ ॥
ਢੂਢਤ ਖੋਜਤ ਗੁਰਿ ਮੇਲੇ ਬੀਰਾ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਔ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਔਗੁਣ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਰਸਤੇ ਕੋ ਢੂੰਢਤੇ ਥੇ॥ ਅਬ ਗੁਰੂ ਸੂਰਮੇ ਨੇ ਹਮ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਦਾਰੂ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥
ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਵੈ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਔ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ ਹੈ॥ ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਗੁ ਰੋਗੀ ਕਹ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਉ ॥
ਹਰਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਉ ॥੪॥

ਜਗਤ ਰੋਗੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸਕੋ ਅਰੋਗ ਦੇਖ ਕਰ ਆਪ ਰੋਗੁ ਨ ਦਿਖਾਵੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪ ਮਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ॥੪॥

ਘਰ ਮਹਿ ਘਰੁ ਜੋ ਦੇਖਿ ਦਿਖਾਵੈ ॥
ਗੁਰ ਮਹਲੀ ਸੋ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਵੈ ॥

ਜੋ (ਘਰੁ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਘਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰੋਂ ਕੋ ਦਿਖਾਵੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਗੁਰੂ (ਮਹਲੀ) ਜਗਜਾਸੂ ਕੋ ਆਪਨੇ (ਮਹਲਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਵੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਮਹਿ ਮਨੂਆ ਚਿਤ ਮਹਿ ਚੀਤਾ ॥
ਐਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ ਅਤੀਤਾ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨੂਆ ਲਾਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹੇ (ਚਿਤ) ਚੈਤਨ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਲੋਗ ਸਭਤੇ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਸਾ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਚਾਖਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸਾ ॥

ਪੁਨ: ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ ਹਰਖ ਸੋਗ ਸੇ ਅਰੁ ਆਸ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਗਜਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚਾਖ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥
ਜਨਮੁ ਜੀਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੁਖੁ ਭਾਗਾ ॥੬॥

ਆਪਕੋ ਪਛਾਨ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਮਨੁ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਦ ਰੂਪ ਹੂਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਜੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਭਾਗਾ) ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥ ੬॥

ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਸਚੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਉ ॥
ਸਹਜਿ ਮਰਉ ਜੀਵਤ ਹੀ ਜੀਵਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਸਾਚਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਬ (ਸਹਜਿ) ਗਜਾਨ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਾ ਤਬ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜੀਆ ਹੂੰ॥

ਅਪਣੋ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਗੁਰ ਭਾਵੈ ॥
ਤੁਮਰੋ ਹੋਇ ਸੁ ਤੁਝਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥੭॥

ਹੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਸੀਸ ਪਰ ਅਪਨਾ (ਕਰਿ) ਹਾਥੁ ਰਾਖੋ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਭੋਗੀ ਕਉ ਦੁਖੁ ਰੋਗ ਵਿਆਪੈ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਪੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਰਵਿ ਰਹਿਆ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਨ ਜਾਨਣੇ ਕਰ ਭੋਗੀ ਕੋ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਦੁਖੁ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਹੀ ਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਅਤੀਤਾ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਮੁ ਰਵੈ ਹਿਤ ਚੀਤਾ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਸੋ ਪੁਰਸ ਚਿਤਕੇ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ (ਰਵੈ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹੈਂ ਅਰੁ ਵੋਹੀ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਦੁਖੁ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੮॥੪॥

ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਸਮ ਲਗਾਏ ਹੂਏ ਬਸਤ੍ਰ ਹੀਨ ਹੰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ਇਕ ਤੁਕੀਆ ॥
ਮਤੁ ਭਸਮ ਅੰਧੂਲੇ ਗਰਬਿ ਜਾਹਿ ॥
ਇਨ ਬਿਧਿ ਨਾਗੇ ਜੋਗੁ ਨਾਹਿ ॥੧॥

(ਅੰਧੂਲੇ) ਹੇ ਅੰਧੇ ਅਗਜਾਨੀ ਭਸਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਮਤ ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਨ ਕਰੁ ਇਨ ਉਪਾਵੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੇ ਨਾਗੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਜੋਗੁ) ਜੁੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਮੂੜ੍ਹੇ ਕਾਹੇ ਬਿਸਾਰਿਓ ਤੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ॥
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਤੇਰੈ ਆਵੈ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੈਨੇ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾਹੇ ਕੋ ਬਿਸਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਆਵਣਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੋਗ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੂਛਿ ਤੁਮ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਸਾਰਿਗਪਾਣਿ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਬੀਚਾਰ ਕਰੋ ਜਹਾਂ ਦੇਖੋ ਤਹਾਂ ਸਾਰੰਗਪਾਣ ਭਗਵਤ ਕੋ ਬਜਾਪਕ ਦੇਖੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਸੀ ਆਪਕੋ ਕਯਾ ਮਾਨਤੇ ਹੋ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਹਉ ਆਖਾ ਜਾਂ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ॥
ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਸਭ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ॥੩॥

ਕਯਾ ਕਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਕਛੁ ਮਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਜਾਤੀ ਅਰ ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਸਭ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ॥੩॥

ਕਾਹੇ ਮਾਲੁ ਦਰਬੁ ਦੇਖਿ ਗਰਬਿ ਜਾਹਿ ॥
ਚਲਤੀ ਬਾਰ ਤੇਰੋ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ॥੪॥

ਮਾਲ ਅਰ ਦਰਬਯ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਗਰਬ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਚਲਣੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਤੇਰੋ ਕੁਛ ਭੀ ਸਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥

ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਚਿਤੁ ਰਖਹੁ ਥਾਇ ॥
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਕੀ ਇਹੈ ਪਾਂਇ ॥੫॥

ਪਾਂਚੋਂ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕੌ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਖੋ ਜੋਗ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕੇ ਏਹੀ (ਪਾਂਇ) ਸਮਰਥਾ ਹੈ ਜੋ ਚਿਤ ਕਾ ਥਿਰੁ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਪੈਖੜੁ ਤੇਰੇ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ॥
ਹਰਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮੂੜੇ ਮੁਕਤਿ ਜਾਹਿ ॥੬॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਪੈਖੜੇ ਅਰਥਾਤ ਬੰਧਨ ਤੇਰੇ ਮਨ ਰੂਪ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੬॥

ਮਤ ਹਰਿ ਵਿਸਰਿਐ ਜਮ ਵਸਿ ਪਾਹਿ ॥
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਮੂੜੇ ਚੋਟ ਖਾਹਿ ॥੭॥

ਮਤ ਹਰੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜਮ ਕੇ ਵਸ ਪੜਤਾ ਹੋਵੈਂ ਪੁਨਹ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੋਵੈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੦

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਹਿ ਆਪੁ ਜਾਇ ॥
ਸਾਚ ਜੋਗੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਆਇ ॥੮॥

ਜੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰੇ ਤਬ ਸਚ ਜੋਗ ਸਚ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਵਸੈ॥੮॥

ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਦਿਤਾ ਤਿਸੁ ਚੇਤਹਿ ਨਾਹਿ ॥
ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਮੂੜੇ ਜੋਗੁ ਨਾਹਿ ॥੯॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਉ ਔਰ ਸਰੀਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚੇਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੇ ਮੂਰਖ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀਓਂ ਮੈਂ ਬਾਸੁ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੋਗੁ ਪਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੯॥

ਗੁਣ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਭਲੀ ਬਾਣਿ ॥
ਤੁਮ ਹੋਹੁ ਸੁਜਾਖੇ ਲੇਹੁ ਪਛਾਣਿ ॥੧੦॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭਲੀ ਹੈ ਤੁਮ ਸੁਜਾਖੇ ਹੋਇ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਗਜਾਨ ਵੈਰਾਗ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸਹਿਤ ਹੋਇਕੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਵਹੁ॥੧੦॥੫॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਦੁਰਮਤਿ ਅਧੁਲੀ ਕਾਰ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਖੋਟੀ ਮਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨਕੀ ਕਾਰ ਭੀ ਅੰਧੁਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮੈ ਮਝਿ ਗੁਬਾਰ ॥੧॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ (ਗੁਬਾਰ) ਸਘਨ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਗਜਾਨ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨੁ ਅੰਧੁਲਾ ਅੰਧੁਲੀ ਮਤਿ ਲਾਗੈ ॥
ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਬਿਨੁ ਭਰਮੁ ਨ ਭਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨਕਾ ਮਨੁ ਅੰਧਲਾ ਹੈ ਵਹੀ ਅੰਧੁਲੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਗੁਰ) ਬਡੀ ਕਰਨੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਅੰਧੁਲੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨ ਭਾਈ ॥
ਪਸੂ ਭਏ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ (ਅੰਧੁਲੇ) ਅਗਜਾਨੀਓਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਹੈ ਪਸੂ ਵਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ॥
ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਭਾਣੇ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਏ ॥੩॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋ ਜੀਵ ਜੰਤ ਉਪਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇ ਆਪਨੈ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਲਯ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਗਲੀ ਭੂਲੈ ਨਹੀ ਸਬਦੁ ਅਚਾਰੁ ॥
ਸੋ ਸਮਝੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥੪॥

ਜਿਨ ਕੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ (ਅਚਾਰੁ) ਕਰਤਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਭੂਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰੁ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੂਦ੍ਵਾਰਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਾਕਰ ਠਾਕੁਰ ਭਾਣੇ ॥
ਬਖਸਿ ਲੀਏ ਨਾਹੀ ਜਮ ਕਾਣੇ ॥੫॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਾਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਠਾਕੁਰ ਕੋ (ਭਾਣੇ) ਭਾਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਵਹੁ ਬਖਸ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ॥੫॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਏਕੋ ਭਾਇਆ ॥
ਆਪੇ ਮੇਲੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੬॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਇਆ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੁਕਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਬੇਅੰਤੁ ਅਪਾਰਾ ॥
ਸਚਿ ਪਤੀਜੈ ਕਰਣੈਹਾਰਾ ॥੭॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੇਮੁਹਤਾਜੁ ਹੈ ਪੁਨਹ ਬੇਅੰਤੁ ਹੈ ਔ ਅਪਾਰੁ ਹੈ ਸਚੁ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਹੁ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਭੂਲੇ ਗੁਰੁ ਸਮਝਾਵੈ ॥
ਏਕੁ ਦਿਖਾਵੈ ਸਾਚਿ ਟਿਕਾਵੈ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਾਚ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੬॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਪੇ ਭਵਰਾ ਫੂਲ ਬੇਲਿ ॥
ਆਪੇ ਸੰਗਤਿ ਮੀਤ ਮੇਲਿ ॥੧॥

(ਭਵਰਾ) ਜਗਜਾਸੂ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਸੁਭ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਫੂਲ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਬੇਲਿ ਭੀ ਆਪ ਹੈ॥ ਆਪੇ ਤਿਨ ਸੰਤ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ ਮੇਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਭਵਰਾ ਬਾਸੁ ਲੇ ॥
ਤਰਵਰ ਫੂਲੇ ਬਨ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਭ੍ਰਮਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਰੂਪੀ ਐਸੀ ਸੁਗੰਧੀ ਲੇਹੁ॥ ਜਿਸ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਲੇ ਕਰ (ਤਰਵਰ) ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬਨ) ਜਲ ਕਰਕੇ (ਹਰੇ) ਅਨੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਵਲਾ ਕੰਤੁ ਆਪਿ ॥
ਆਪੇ ਰਾਵੇ ਸਬਦਿ ਥਾਪਿ ॥੨॥

ਆਪੇ (ਕਵਲਾ) ਲਛਮੀ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਕੰਤ ਵਿਸਨੂੰ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ (ਸਬਦਿ) ਸੰਸਾਰ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਭੋਗ ਕੋ (ਰਾਵੇ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਬਛਰੂ ਗਊ ਖੀਰੁ ॥
ਆਪੇ ਮੰਦਰੁ ਥੰਮ੍ਹ ਸਰੀਰੁ ॥੩॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਛਰੂ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈ ਔਰ ਗਊ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਖੀਰੁ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਬਛਰੂ ਅਰਜਨ ਗਊ ਉਪਨਿਖਦ ਦੂਧ ਗੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿਖ ਰੂਪੀ ਬਛਰਾ ਔਰ ਭਗਵਤ ਗਊ ਔਰ ਉਪਦੇਸੁ ਦੂਧੁ ਹੈ ਔਰ (ਮੰਦਰੁ) ਸਰੀਰ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਥੰਭਾ ਪ੍ਰਾਣ ਭੀ ਆਪ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਣੀ ਕਰਣਹਾਰੁ ॥
ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥੪॥

(ਆਪੇ ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਣ ਹਾਰੇ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਆਪੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਐਸੇ ਹਰੀ ਦਾ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਤੂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਕਰਣਹਾਰੁ ॥
ਜੋਤਿ ਜੀਅ ਅਸੰਖ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥੫॥

ਹੇ ਕਰਣ ਹਾਰੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਕਰਿ ਕਰਿ) ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਗਿਣਤ ਭਾਵ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹੇ ਜੋਤੀ ਤੂੰ ਅਧਾਰੁ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੫॥

ਤੂ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਗੁਣ ਗਹੀਰੁ ॥
ਤੂ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਰਮ ਹੀਰੁ ॥੬॥

ਤੂੰ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਸਦ੍ਰਸ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਗਹੀਰੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ ਅਕੁਲ ਕਾ ਆਕੁਲ ਪਦ ਹੈ ਕਜਾ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈਂ (ਪਰਮ ਹੀਰੁ) ਵੱਡਾ ਸੁਧੁ ਹੈਂ॥੬॥

ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਰਣ ਜੋਗੁ ॥
ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਰਾਜਨ ਸੁਖੀ ਲੋਗੁ ॥੭॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਕਰਣੇ ਜੋਗੁ ਹੈਂ (ਨਿਹਕੇਵਲੁ) ਸੁਧੁ ਹੈਂ ਸਭ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈਂ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਹੈਂ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਧ੍ਰਾਪੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੁਆਦਿ ॥
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਨਮੁ ਬਾਦਿ ॥੮॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦੁ ਆਯਾ ਹੈ ਓਹੁ (ਧ੍ਰਾਪੇ) ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮੁ ਬਜਰਥ ਹੈ॥੮॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਬ ਮਕੇ ਮੈਂ ਗਏ ਤਬ ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਕਾ ਬਹੁਤ ਬਲੁ ਦੇਖਕੇ ਮਕੇਸਵਰ ਮਹਾਂ ਦੇਵ ਦੀ ਤਰਫ ਮੁਖ ਰਖ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲੁ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਉ ਸਤ ਚਉਦਹ ਤੀਨਿ ਚਾਰਿ ਕਰਿ ਮਹਲਤਿ ਚਾਰਿ ਬਹਾਲੀ ॥
ਚਾਰੇ ਦੀਵੇ ਚਹੁ ਹਥਿ ਦੀਏ ਏਕਾ ਏਕਾ ਵਾਰੀ ॥੧॥

ਨੌ ਖੰਡ ਸਾਤ ਦੀਪ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਤੀਨ ਗੁਣ ਚਾਰ ਜੁਗ ਏਹੀ (ਮਹਲਤਿ) ਮੰਦ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਬਣਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ (ਚਾਰਿ) ਦਾਸੀ ਰੂਪ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਤੈਨੇ ਬੈਠਾਈ ਹੈ ਵਾ (ਚਾਰ) ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ ਬੈਠਾਲੀ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਰੂਪ ਦੀਵੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਕ ਇਕ ਦੀਵਾ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਵਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਹਰਵਾਨ ਮਧੁਸੂਦਨ ਮਾਧੌ ਐਸੀ ਸਕਤਿ ਤੁਮ੍ਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਿਹਰਵਾਨ) ਹੇ ਮਧੁ ਸੂਦਨ ਮਾਧੋ ਤੁਮਰੀ ਐਸੀ ਸਕਤੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕੈਸੀ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਲਸਕਰੁ ਪਾਵਕੁ ਤੇਰਾ ਧਰਮੁ ਕਰੇ ਸਿਕਦਾਰੀ ॥

ਅਗਨੀ ਆਦਿਕ ਜੋ ਤਤ ਹੈਂ ਏਹੁ ਘਰ ਘਰ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਲਸਕਰੁ ਹੈ ਵਾ ਜਿਤਨਾ ਘਟ ਘਟ ਲਸਕਰ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰਾ (ਪਾਵਕੁ) ਸੇਵਕੁ ਹੈ ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਤੇਰੇ ਆਗੇ (ਸਿਕਦਾਰੀ) ਸਰਦਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਤੀ ਦੇਗ ਮਿਲੈ ਇਕ ਵੇਰਾ ਭਾਗੁ ਤੇਰਾ ਭੰਡਾਰੀ ॥੨॥

ਧਰਤੀ ਦੇਗ ਹੈ ਇਕ ਵੇਰੀ ਖਾਣਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕਰਮੁ ਏਕ ਵਾਰ ਹੀ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਤਨਾ ਮਿਲੇਗਾ ਤਿਸੁ ਲਿਖੇ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਭਾਗ ਕਜਾ ਕਰਮੁ ਹੀ ਤੇਰਾ ਭੰਡਾਰੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾ ਸਾਬੂਰੁ ਹੋਵੈ ਫਿਰਿ ਮੰਗੈ ਨਾਰਦੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਨਾ ਸਾਬੂਰੁ) ਸਾਬਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਕੇ ਫੇਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਧਿਕ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ (ਨਾਰਦੁ) ਮਨੁ ਖਵਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੧

ਲਬੁ ਅਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ ਅਉਗਣ ਪੈਰਿ ਲੁਹਾਰੀ ॥੩॥

ਲਬੁ ਰੂਪੀ (ਅਧੇਰਾ) ਅੰਧੇਰ ਵਾਲਾ ਬੰਦੀ ਖਾਨਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕੁਝ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਔਗਣਾਂ ਰੂਪੀ ਜੀਵ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ (ਲੁਹਾਰੀ) ਬੇੜੀ ਪੜੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੂੰਜੀ ਮਾਰ ਪਵੈ ਨਿਤ ਮੁਦਗਰ ਪਾਪੁ ਕਰੇ ਕੁੋਟਵਾਰੀ ॥

ਜੈਸੀ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪੁਜਕੇ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਪਾਪ ਕੋਟਵਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਪਕੜਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ॥੪॥

ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ ਜੈਸੀ ਤੁਮਾਰੀ ਨਜਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ ਸੇਖਾਂ ਆਈ ਵਾਰੀ ॥

ਹੇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸਵਰ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਅਲਹੁ) ਅਲਾ ਕਰਕੇ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਸੇਖਾਂਦੀ ਪੁਜਾਵਣੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਦੇਵੇਂ ਦੇਵਤਿਆ ਕਰੁ ਲਾਗਾ ਐਸੀ ਕੀਰਤਿ ਚਾਲੀ ॥੫॥

ਦੇਵਾਲੇ ਔਰ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਕਰ ਲਾਗਾ ਹੈ ਐਸੀ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਚਾਲੀ ਹੈ॥੫॥

ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਨਿਵਾਜ ਮੁਸਲਾ ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਕੂਜਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੇ ਕਰ ਉਜੂ ਸਾਜ ਕਰ ਮੁਸਲਾ ਬਿਛਾਇ ਕਰ ਬਾਂਗ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬਨਵਾਰੀ ਨੀਲ ਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ ॥੬॥

ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਮੀਆਂ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਬੋਲੀ ਪਹਿਲੇ ਸੇ ਔਰ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੬॥

ਜੇ ਤੂ ਮੀਰ ਮਹੀਪਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉਣ ਹਮਾਰੀ ॥

ਜੇਕਰ ਤੂੰ (ਮੀਰ) ਪਾਤਸਾਹੁ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਤਿ ਐਸਾ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌ ਹੇ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰੀ ਕਜਾ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਹਟਾਇ ਦੇਵੇ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਟ ਸਲਾਮੁ ਕਰਹਿਗੇ ਘਰਿ ਘਰਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ॥੭॥

ਆਗੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾਂ ਆਪ ਕੋ ਸਲਾਮ ਕਰੇਂਗੇ ਆਗੇ ਉਸਤਤੀ ਬੋਲੀ ਥੀ ਅਬ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਿਫਤਿ ਕਹੀ ਜਾਵੇਗੀ॥ ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਕਿ ਤੁਮ ਕਜਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਰਥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਿਛੁ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਦਿਹਾੜੀ ॥

ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਦਾ ਪੜਨਾ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇਹ ਕਛੁ ਮਜਦੂਰੀ ਕਾ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ (ਦਿਹਾੜੀ) ਲਾਭ ਮਿਲੇ ਵਾ ਕੁਛ ਦਿਨ ਤੋ ਏਹ ਲਾਭ ਮਿਲੇ ਭਾਵ ਘੋਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੋ ਇਨ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਹੁਣੇ ਤਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਨਾ ਹੋਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਮੇਕਾ ਘੜੀ ਸਮ੍ਹਾਲੀ ॥੮॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੇ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਘੜੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਇਕ ਨਾਮ ਕਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਰੂੰ ਤਬ ਤਥਾ ਅਸਤੂ ਸਬਦ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਐਸੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਪਣਾ ਬਣਿਆ ਰਹਾ॥੮॥੧॥੮॥

ਮਨ ਕੋ ਬਾਲਕ ਕਹਿ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲੁ ਘਰੁ ੨ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਂਇਆ ਨਗਰਿ ਇਕੁ ਬਾਲਕੁ ਵਸਿਆ ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਾਈ ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਇਕ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਾਲਕ ਬਸਤਾ ਹੈ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਜਤਨ ਕਰਿ ਥਾਕੇ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ਭਰਮਾਈ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਤਨੋਂ ਕੇ ਉਪਾਵ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਭਰਮਾਈ) ਡੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਬਾਲਕੁ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਣੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ (ਬਾਲਕ) ਮਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕਰੁ ਪੂਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਭਜਿਆ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਿਰਤਕੁ ਮੜਾ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਜਿਤੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਵਸਿਆ ॥

(ਇਹੁ) ਇਸ ਸਭ ਜਗ ਮੈਂ ਸੋ ਸਰੀਰੁ ਮੁਰਦੇ ਕਾ (ਮੜਾ) ਮਟੁ ਹੈ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਸਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਸੁਧੁ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਗੁਰਿ ਉਦਕੁ ਚੁਆਇਆ ਫਿਰਿ ਹਰਿਆ ਹੋਆ ਰਸਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਉਦਕੁ) ਜਲੁ (ਚੁਆਇਆ) ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਸਿਆ ਹੈ ਤੌ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਮੈ ਨਿਰਖਤ ਨਿਰਖਤ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਖੋਜਿਆ ਇਕੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਲਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਮੈਨੇ ਸਭ ਬੇਦਾਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਔਰ ਬਨੋਂ ਮੈ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਸਰੀਰੁ ਮੈਂ (ਖੋਜਿਆ) ਢੂੰਢ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਚਲਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕੁ ਚਲਿਤੁ ਅਰਥਾਤ ਅਸਚਰਜੁ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰੁ ਖੋਜਿ ਮੁਏ ਸਭਿ ਸਾਕਤ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤੀ ਘਰਿ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਸਭ ਸਾਕਤ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਾਹਰਿ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਘਰਿ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਦੀਨਾ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈ ਜਿਉ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਬਿਦਰ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਜਬ ਹਮ ਦੀਨ ਭਏ ਤਬ ਅਦੀਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਦਾਹਰਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਯੋਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਬਿਦਰ ਦੇ ਘਰ ਆਯਾ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਘਰ ਮੈਂ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮਿਲਿਓ ਸੁਦਾਮਾ ਭਾਵਨੀ ਧਾਰਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਗੈ ਦਾਲਦੁ ਭੰਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੪॥

ਜਬ (ਭਾਵਨੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਦਾਮਾ ਜੀ ਮਿਲੇ ਤਬ ਤਿਸਦੇ ਘਰ ਪਹੁਚਣ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਦਰਿਦ੍ਰ (ਭੰਜਿ) ਤੋੜ ਦੀਆ ਔਰ ਪੁਨਹ ਅਪਨੇ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਭੀ ਕਰ ਲੀਆ ॥੪॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪੈਜ ਵਡੇਰੀ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰਿ ਆਪਿ ਰਖਾਈ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕੋਂ ਕੀ (ਪੈਜਿ) ਪਤਿ ਵੱਡੀ ਹੈ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਆਪਿ ਰਖਾਈ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਭਿ ਸਾਕਤ ਕਰਹਿ ਬਖੀਲੀ ਇਕ ਰਤੀ ਤਿਲੁ ਨ ਘਟਾਈ ॥੫॥

ਜੇ ਸਭੀ ਸਾਕਤ ਮਿਲਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬਖੀਲੀ ਕਰੈ ਤੌ ਭੀ ਇਕ ਰਤੀ ਔ ਤਿਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿ ਘਟਾਈ ਹੁਈ ਘਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਜਨ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਦਹ ਦਿਸਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥

ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਸਾਕਤੁ ਖਵਿ ਨ ਸਕੈ ਤਿਲੁ ਅਪਣੈ ਘਰਿ ਲੂਕੀ ਲਾਈ ॥੬॥

ਨਿੰਦਕ ਮਨਮੁਖ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਖਵਿ) ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਪਰ ਤਿਨਕਾ ਕੁਝ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਉਲਟੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕੋਂ ਨੇ (ਲੂਕੀ) ਅਗਨੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਈਰਖਾ ਕਰ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਜਲਾਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਨ ਕਉ ਜਨੁ ਮਿਲਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ਗੁਣ ਮਹਿ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਿਲ ਕਰ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਜਿਸ ਮੈਂ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਗਜਾਨ ਗੁਣ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਹੋਵਹਿ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ॥੭॥

ਵੋਹੀ ਜਨ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਆਪੇ ਜਲੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਆਪੇ ਅਪਰੰਪਰ ਕਰਤਾ ਰਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਮਿਲਾਏ ਜਿਉ ਜਲੁ ਜਲਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥੮॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਐਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਵਿਖੇ ਜਲ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੨

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧ ਦੁਤੁਕੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਣਿ ਸਾਖੀ ਮਨ ਜਪਿ ਪਿਆਰ ॥
ਅਜਾਮਲੁ ਉਧਰਿਆ ਕਹਿ ਏਕ ਬਾਰ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਜਪਣੇ ਮੈਂ ਧਜਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੌਣ ਸੀ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਜਾਮਲ ਪਾਪੀ ਵੇਸਵਾ ਗਾਮੀ ਥਾ ਏਕ ਵਾਰ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਉਧਰ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਬਾਲਮੀਕੈ ਹੋਆ ਸਾਧਸੰਗੁ ॥
ਧ੍ਰੂ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਨਿਸੰਗ ॥੧॥

ਬਾਲਮੀਕ ਕੋ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਕੋ ਹਰੀ ਨਿਸੰਕ ਅਰਥਾਤ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰਿਆ ਸੰਤਾ ਜਾਚਉ ਚਰਨ ਰੇਨ ॥
ਲੇ ਮਸਤਕਿ ਲਾਵਉ ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ (ਜਾਚਉ) ਮੰਗਤਾ ਹੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਧੜੀ ਕੋ ਦੇਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਥੇ ਪਰ ਲਾਵੋਂ॥

ਗਨਿਕਾ ਉਧਰੀ ਹਰਿ ਕਹੈ ਤੋਤ ॥
ਗਜਇੰਦ੍ਰ ਧਿਆਇਓ ਹਰਿ ਕੀਓ ਮੋਖ ॥

ਵੇਸਵਾ ਤੋਤੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਾ ਉਨ ਸੇ ਉਧਰ ਗਈ ਗਜ ਰਾਜ ਨੇ ਜਬ ਤੰਦੂਏ ਕੇ ਗ੍ਰਸਣੇ ਕਰ ਧਜਾਨੁ ਕੀਆ ਤੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੋਖ ਕੀਆ॥

ਬਿਪ੍ਰ ਸੁਦਾਮੇ ਦਾਲਦੁ ਭੰਜ ॥
ਰੇ ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਭਜੁ ਗੋਬਿੰਦ ॥੨॥

ਸੁਦਾਮੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਾ ਦਰਿਦ੍ਰ ਤੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਭਜੁ॥੨॥

ਬਧਿਕੁ ਉਧਾਰਿਓ ਖਮਿ ਪ੍ਰਹਾਰ ॥
ਕੁਬਿਜਾ ਉਧਰੀ ਅੰਗੁਸਟ ਧਾਰ ॥

ਬਧਕ (ਖਮਿ) ਤੀਰ ਕੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕਰਨਹਾਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਉਧਾਰਯਾ ਹੈ (ਅੰਗੁਸਟ ਧਾਰ) ਚਰਨ ਕਾ ਅੰਗੂਠਾ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਕੁਬਜਾ ਭੀ ਉਧਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਬਿਦਰੁ ਉਧਾਰਿਓ ਦਾਸਤ ਭਾਇ ॥
ਰੇ ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੩॥

ਦਾਸ ਭਾਵ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਬਿਦਰ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਐਸੇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਹਰੀ ਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੁ॥੩॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਰਖੀ ਹਰਿ ਪੈਜ ਆਪ ॥
ਬਸਤ੍ਰ ਛੀਨਤ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਰਖੀ ਲਾਜ ॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਗਤ ਕੀ ਹਰਿ ਨੇ ਆਪ (ਪੈਜ) ਪਤਿ ਰਖੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰਨੇ ਸਮੇਂ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੀ ਲਜਾ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਅੰਤ ਬਾਰ ॥
ਰੇ ਮਨ ਸੇਵਿ ਤੂ ਪਰਹਿ ਪਾਰ ॥੪॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਅੰਤ ਵੇਰ ਭੀ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਭੀ ਹਰੀ ਨੇ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨਾ ਕਰ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜ ਜਾਵੈ॥੪॥

ਧੰਨੈ ਸੇਵਿਆ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ॥
ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਭਈ ਸਿਧਿ ॥

ਧੰਨੇ ਭਗਤ ਨੇ (ਬਾਲ ਬੁਧਿ) ਭੋਲੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸੇਵਿਆ ਥਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕੋ ਭੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਿਧੀ ਹੋਤੀ ਭਈ॥

ਬੇਣੀ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕੀਓ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥
ਰੇ ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਹੋਹਿ ਦਾਸੁ ॥੫॥

ਬੇਣੀ ਭਗਤ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਪ੍ਰਗਾਸੁ) ਗਜਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੋਹੁ॥੫॥

ਜੈਦੇਵ ਤਿਆਗਿਓ ਅਹੰਮੇਵ ॥
ਨਾਈ ਉਧਰਿਓ ਸੈਨੁ ਸੇਵ ॥

ਜੈ ਦੇਵ ਨੇ ਅਹੰਤਾ ਅਰ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਜਾਗਿਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੈਨ ਨਾਈ ਭੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਜਾਤਾ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਡੀਗਿ ਨ ਡੋਲੈ ਕਹੂੰ ਜਾਇ ॥
ਮਨ ਤੂ ਭੀ ਤਰਸਹਿ ਸਰਣਿ ਪਾਇ ॥੬॥

ਮਨ ਤਿਨਕਾ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋਕੇ ਕਿਸੀ (ਜਾ) ਜਾਗਾ ਨਹੀਂ ਗਜਾ ਵਾ ਵਿੰਗੇ ਰਸਤੋਂ ਮੈਂ ਡੋਲ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਹੁ ਅਰੁ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪਾਇ ਭਾਵ ਲਭੁ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਭੀ ਤਰੇਂਗਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥੬॥

ਜਿਹ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਠਾਕੁਰਿ ਕੀਓ ਆਪਿ ॥
ਸੇ ਤੈਂ ਲੀਨੇ ਭਗਤ ਰਾਖਿ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਨ ਪੁਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਤੈਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਗੁਣੁ ਅਵਗਣੁ ਨ ਬੀਚਾਰਿਓ ਕੋਇ ॥
ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੇਖਿ ਮਨੁ ਲਗਾ ਸੇਵ ॥੭॥

ਤੈਨੇ ਨਿਤਕਾ ਗੁਣ ਔਰ ਔਗੁਣੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੀਚਾਰਿਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੭॥

ਕਬੀਰਿ ਧਿਆਇਓ ਏਕ ਰੰਗ ॥
ਨਾਮਦੇਵ ਹਰਿ ਜੀਉ ਬਸਹਿ ਸੰਗਿ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਏਕ ਰੰਗ) ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂੰ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਹਾਂ ਸਿਮਰਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਤੈਨੇ ਦਰਸਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰਵਿਦਾਸ ਧਿਆਏ ਪ੍ਰਭ ਅਨੂਪ ॥
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੋਵਿੰਦ ਰੂਪ ॥੮॥੧॥

ਪੁਨਹ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਅਨੂਪਮ ਚਰਨ ਧਯਾਵਤੇ ਭਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੮॥੧॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਬਸੰਤੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮੇ ਜੋਨਿ ਮਾਹਿ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨੁ ਨਰਕਿ ਪਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜਨਮ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾਂ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਬਿਹੂਨਾ ਖੰਡ ਖੰਡ ॥
ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਜਮੁ ਦੇਤ ਡੰਡ ॥੧॥

ਭਗਤਿ ਹੀਨ ਪੁਰਸ (ਖੰਡ ਖੰਡ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਬੁਝੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮੁ ਦੰਢ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਮੇਰੇ ਸਦਾ ਮੀਤ ॥
ਸਾਚ ਸਬਦ ਕਰਿ ਸਦਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਦੀਵ ਭਜਹੁ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੋ॥

ਸੰਤੋਖੁ ਨ ਆਵਤ ਕਹੂੰ ਕਾਜ ॥
ਧੂੰਮ ਬਾਦਰ ਸਭਿ ਮਾਇਆ ਸਾਜ ॥

ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਤਿ (ਕਾਹੂ) ਕਿਸੀ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਭੀ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਸਾਜ) ਬਣਾਉ ਸਭ ਧੂਏ ਕੇ ਬਾਦਰ ਸਾਦਰਸ ਹੈ॥

ਪਾਪ ਕਰੰਤੌ ਨਹ ਸੰਗਾਇ ॥
ਬਿਖੁ ਕਾ ਮਾਤਾ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥੨॥

ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਇਹ ਜੀਉ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥ ਵਿਖੇ ਰੂਪ ਜਹਰ ਕਾ ਮਸਤ ਕੀਆ ਹੂਆ (ਆਵੈ ਜਾਇ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਹਉ ਕਰਤ ਬਧੇ ਬਿਕਾਰ ॥
ਮੋਹ ਲੋਭ ਡੂਬੌ ਸੰਸਾਰ ॥

ਮੈਂ ਧਨੀ ਹੂੰ ਵਾ ਰੂਪਵੰਤ ਹੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬਿਕਾਰ ਹੀ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਮੋਹ ਔਰ ਲੋਭ ਮੈਂ ਸੰਸਾਰ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮਨੁ ਵਸਿ ਕੀਆ ॥
ਸੁਪਨੈ ਨਾਮੁ ਨ ਹਰਿ ਲੀਆ ॥੩॥

ਕਾਮ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਬਸੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਬ ਹੀ ਰਾਜਾ ਕਬ ਮੰਗਨਹਾਰੁ ॥
ਦੂਖ ਸੂਖ ਬਾਧੌ ਸੰਸਾਰ ॥

ਮਨੋਰਾਜ ਵਾ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤਖ ਕਬੀ ਰਾਜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਬੀ ਭਿਛਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਔਰ ਸੁਖ ਕਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰੁ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਉਧਰਣ ਕਾ ਸਾਜੁ ਨਾਹਿ ॥
ਪਾਪ ਬੰਧਨ ਨਿਤ ਪਉਤ ਜਾਹਿ ॥੪॥

ਮਨਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੀਵ ਨੇ ਕੋਈ (ਸਾਜ) ਬਨਾਉ ਅਰਥਾਤ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਪਾਪ ਰੂਪ ਬੰਧਨ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਪੜਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਧਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਈਠ ਮੀਤ ਕੋਊ ਸਖਾ ਨਾਹਿ ॥
ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਂਹਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਈਠ ਮੀਤ) ਪਜਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਆਪ ਬੀਜ ਕਰ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲੁ ਦੁਖੁ ਅਥਵਾ ਸੁਖੁ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੩

ਜਾ ਕੈ ਕੀਨੑੈ ਹੋਤ ਬਿਕਾਰ ॥
ਸੇ ਛੋਡਿ ਚਲਿਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਗਵਾਰ ॥੫॥

ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਇਸ ਜੀਵਤੇ ਬਿਕਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਨਬੰਧੀ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਛਿਨ ਮੈਂ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬਹੁ ਭਰਮਿਆ ॥
ਕਿਰਤ ਰੇਖ ਕਰਿ ਕਰਮਿਆ ॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤਾ ਭਰਮਿਆ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ (ਕਿਰਤ) ਪੂਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਰੇਖ ਪੜ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਣੈਹਾਰੁ ਅਲਿਪਤੁ ਆਪਿ ॥
ਨਹੀ ਲੇਪੁ ਪ੍ਰਭ ਪੁੰਨ ਪਾਪਿ ॥੬॥

ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੇ ਕਰਨ ਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ (ਅਲਿਪਤੁ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕਾ ਲੇਪੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਦਇਆਲ ॥
ਤੇਰੀ ਸਰਣਿ ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਨਿਰਲੇਪੁ ਪਰਮੇਸੂਰ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਦਯਾਲ ਹਮਾਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੁ ਹੇ ਪੂਰਣ ਹੇ ਕਿਰਪਾਲ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂੰ॥

ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਠਾਉ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੇਹੁ ਨਾਉ ॥੭॥

ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਨੂੰ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ਦੀਜੀਏ॥੭॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਤੂ ਕਰਣਹਾਰੁ ॥
ਤੂ ਊਚਾ ਤੂ ਬਹੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਪਾਲਨਾਦਿ ਤੂਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਤੂੰ ਸਭ ਤੇ ਬਹੁਤ ਉਚਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਅਪਾਰੁ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੜਿ ਲੇਹੁ ਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਣਾਇ ॥੮॥੨॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲੜ ਲਾਇ ਲੀਜੀਏ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹੂੰ॥੮॥੨॥

ਬਸੰਤ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਕੈ ਹੋਹੁ ਹਰਿਆ ਭਾਈ ॥
ਕਰਮਿ ਲਿਖੰਤੈ ਪਾਈਐ ਇਹ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਧਿਆਇ) ਜਪ ਕਰਕੇ ਹਰਿਆ ਹੋਹੁ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਸਹਤ ਹੋਹੁ ਪਰੰਤੂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਹਰੀਕਾ ਧਜਾਵਨਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੋ ਏਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਰੂਪੀ (ਰੁਤਿ) ਸੁਹਾਈ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥

ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਮਉਲਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲੁ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਸਤਾ ਕਰ ਵਣ ਤ੍ਰਿਣ ਅਰ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਲਥੀ ਸਭ ਛਾਈ ॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਸੁਖੁ ਉਤਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਮ ਕੋ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰੁ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਫਾਈ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਸਿਮਰੈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਧਾਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੌੜੀਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਜੇ ਬਧੇ ਮਹਾਬਲੀ ਕਰਿ ਸਚਾ ਢੋਆ ॥

ਸਚਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਢੋਆ) ਆਸਰਾ ਵਾ ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਪੰਜ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਬਾਂਧੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਣੇ ਚਰਣ ਜਪਾਇਅਨੁ ਵਿਚਿ ਦਯੁ ਖੜੋਆ ॥

ਤਿਸਕੇ ਬੀਚ (ਦਯੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਖੜਾ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਰਖਸ਼ਕ ਹੋਕੇ ਅਪਣੇ ਚਰਨ ਜਪਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਣੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਜਾਨੁ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਸਭਿ ਮਿਟਿ ਗਏ ਨਿਤ ਨਵਾ ਨਿਰੋਆ ॥

ਤਿਸਕੇ ਰੋਗ ਔਰ ਸੋਗ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਨਿਤ ਹੀ (ਨਵਾ) ਨਵੀਨ ਅਰਥਾਤ ਖੁਸੀ ਔ (ਨਿਰੋਆ) ਅਰੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਿਨੁ ਰੈਣਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦਾ ਫਿਰਿ ਪਾਇ ਨ ਮੋਆ ॥

ਸੋ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਮੁਰਝਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋਕਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਵਾ (ਮੋਆ) ਮਰਣੁ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਨਾਨਕਾ ਸੋਈ ਫਿਰਿ ਹੋਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਸੇ ਜੀਉ ਉਤਪੰਨਜ ਹੂਆ ਥਾ ਵਹੀ ਫਿਰ ਹੂਆ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

ਕਿਥਹੁ ਉਪਜੈ ਕਹ ਰਹੈ ਕਹ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਕਹਾਂ ਸੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਕਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ? ਇਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਿਸਤੇ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਇਸਥਤ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅੰਤ ਕੋ ਭੀ ਸੋਈ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਕਲਪਤਿ ਵਸਤੂ ਅਧਿਸਠਾਨ ਸੇ ਭਿੰਨ

ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜਗਯਾਸੂ ਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੋ ਵਾ ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ ਪਖ ਮੈਂ ਏਹੁ ਉੱਤਰ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਖਸਮ ਕੇ ਕਉਣੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੋ ਜੀਵ ਸਭ (ਖਸਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੀਮਤ ਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵੋਹੀ ਖਸਮੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਈਸਰ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਅੰਦਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਇਸਥਿਤੀ ਲੈਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਨਿ ਧਿਆਇਨਿ ਸੁਣਨਿ ਨਿਤ ਸੇ ਭਗਤ ਸੁਹਾਵੈ ॥

ਜੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਹਰੀ ਜਸ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਭਗਤ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਸਾਹਿਬੋ ਦੂਸਰੁ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵੈ ॥

ਵਹੁ (ਸਾਹਿਬੋ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਗਮ ਹੈ ਅਗੋਚਰੁ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ (ਲਵੈ) ਸਦ੍ਰਸ ਨਹੀਂ ਲਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕੁ ਸੁਣਾਵੈ ॥੩॥੧॥

ਪੂਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਏਹ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥੧॥

ਸਮਾਨ ਬਜਾਪਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਉਲੀ ਧਰਤੀ ਮਉਲਿਆ ਅਕਾਸੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਕਰ ਧਰਤੀ ਮੌਲ ਰਹੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸਕਰ ਅਕਾਸੁ ਭੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਵੋਹੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮੁ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਮਉਲਿਆ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੧॥

ਸੋ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਗਾਸ ਰੂਪ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਜੋ ਸਰੀਰ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮੁ ਮਉਲਿਆ ਅਨਤ ਭਾਇ ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਅਨੇਕ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਦੇਖੋਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦੁਤੀਆ ਮਉਲੇ ਚਾਰਿ ਬੇਦ ॥

ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਮਉਲੀ ਸਿਉ ਕਤੇਬ ॥੨॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਮੌਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਇਨ ਮੈਂ ਭੀ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੀ ਸੱਤਾ ਮਿਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਭੀ ਕਤੇਬੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਮੌਲ ਰਹੀ ਹੈਂ ਵਾ ਕਤੇਬੋਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀਯੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸੱਤਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਕਰੁ ਮਉਲਿਓ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ॥

ਕਬੀਰ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਸਮਾਨ ॥੩॥੧॥

ਸਿਵਜੀ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਕਰ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਵਾ ਸਿਵਜੀ ਮੈਂ ਜੋਗਧਜਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸਭ ਮੈਂ (ਸਮਾਨ) ਬਜਾਪਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥੧॥

ਪੰਡਿਤ ਜਨ ਮਾਤੇ ਪੜ੍ਹਿ ਪੁਰਾਨ ॥

ਜੋਗੀ ਮਾਤੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ॥

ਪੰਡਤ ਜਨ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੜ ਕਰ ਮੱਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋਗੀ ਜੋਗ ਧਜਾਨ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਹੈਂ॥

ਸੰਨਿਆਸੀ ਮਾਤੇ ਅਹੰਮੇਵ ॥

ਤਪਸੀ ਮਾਤੇ ਤਪ ਕੈ ਭੇਵ ॥੧॥

ਸੰਨਿਆਸੀ ਭੀ (ਅਹੰਮੇਵ) ਹੰਕਾਰ ਮੇਂ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਪਸੀ ਤਪ ਕੇ (ਭੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਮੱਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਭ ਮਦ ਮਾਤੇ ਕੋਊ ਨ ਜਾਗ ॥

ਸੰਗ ਹੀ ਚੋਰ ਘਰੁ ਮੁਸਨ ਲਾਗ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਭ ਜੀਵ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਮਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕੋਈ ਜਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਕਾਮਾਦਿਕ ਚੋਰ ਸੰਗ ਹੀ (ਘਰੁ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਲੂਟਨੇ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਜਾਗਤਾ ਭੀ ਹੈ? ਤਿਸੁ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਗੈ ਸੁਕਦੇਉ ਅਰੁ ਅਕੂਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੪

ਹਣਵੰਤੁ ਜਾਗੈ ਧਰਿ ਲੰਕੂਰੁ ॥

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਔਰ (ਅਕੂਰੁ) ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਹਨੂੰਮਾਨ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਧਰਿ ਲੰਕੂਰੁ) ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਜਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਕਰੁ ਜਾਗੈ ਚਰਨ ਸੇਵ ॥
ਕਲਿ ਜਾਗੇ ਨਾਮਾ ਜੈਦੇਵ ॥੨॥

ਸਿਵਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੈ ਦੇਵ ਆਦਿਕ ਜਾਗੈ ਹੈਂ॥੨ ॥

ਜਾਗਤ ਸੋਵਤ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੈ ਸੋਈ ਸਾਰੁ ॥

ਜਾਗਣਾ ਔਰ ਸੋਵਣਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਇਸੁ ਦੇਹੀ ਕੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮ ॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ॥੩॥੨॥

ਇਸ (ਦੇਹੀ) ਜੀਵ ਕੇ ਅਧਿਕ ਕਾਮ ਆਉਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕੋ ਭਜੁ॥੩॥੨॥

ਇਸ ਸਬਦ ਕੇ ਦੋ ਅਰਥ ਹੈਂ ਏਕ ਅਤਜੰਤਾ ਭਾਵ ਮੈਂ ਦੂਸਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੈਂ ਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਇ ਖਸਮੁ ਹੈ ਜਾਇਆ ॥
ਪੂਤਿ ਬਾਪੁ ਖੇਲਾਇਆ ॥
ਬਿਨੁ ਸ੍ਰਵਣਾ ਖੀਰੁ ਪਿਲਾਇਆ ॥੧॥

(ਜੋਇ) ਮਾਯਾ ਅਰ (ਖਸਮੁ) ਈਸਰ ਨੇ ਮਨ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ (ਜਾਇਆ) ਉਤਪੰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ (ਬਾਪੁ) ਈਸਰ ਨੇ ਮਨ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਖਿਲਾਯਾ ਭਾਵ ਸੱਤਾ ਦੇਕਰ ਬਿਚਰਾਇਆ ਹੈ (ਸ੍ਰਵਣਾ) ਥਨਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਔ ਮਾਯਾ ਨੇ ਵਿਸੇ ਭੋਗ ਰੂਪ ਦੂਧੁ ਪਿਲਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਕਾਰ ਰਹਤ ਮਾਯਾ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦੁ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਦੇਖਹੁ ਲੋਗਾ ਕਲਿ ਕੋ ਭਾਉ ॥
ਸੁਤਿ ਮੁਕਲਾਈ ਅਪਨੀ ਮਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਲੋਗਾ (ਕਲਿ) ਅਵਿਦਯਾ ਕਾ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਦੇਖੋ (ਸੁਤਿ) ਪੁਤ੍ਰ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਉ ਮਾਯਾ ਮੁਕਲਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੀ ਕਰ ਮਾਨੀ ਹੈ॥

ਪਗਾ ਬਿਨੁ ਹੁਰੀਆ ਮਾਰਤਾ ॥
ਬਦਨੈ ਬਿਨੁ ਖਿਰ ਖਿਰ ਹਾਸਤਾ ॥

ਮਨੁ (ਪਗਾ) ਪੈਰਾਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਰੁ (ਹੁਰੀਆ) ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਲਪਣਾ ਕਰਕੇ ਦੇਸਾਂਤਰੋਂ ਮੈਂ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਮੁਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਔਰ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਸਯੋਂ ਕਰ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਦ੍ਰਾ ਬਿਨੁ ਨਰੁ ਪੈ ਸੋਵੈ ॥

ਬਿਨੁ ਬਾਸਨ ਖੀਰੁ ਬਿਲੋਵੈ ॥੨॥

(ਨਰੁ) ਮਨੁਖ ਭਾਵ ਜੀਵ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਅਵਿਦਯਾ ਰੂਪ ਨਿੰਦਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਅਵਿਦਯਾ ਕਰ ਸੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਅਗਯਾਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਬਿਨੁ ਬਾਸਨ) ਥਿਰਤਾ ਰੂਪ ਭਾਂਡੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਖੀਰੁ ਬਿਲੋਵੈ) ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਅਸਥਨ ਗਊ ਲਵੇਰੀ ॥

ਪੈਡੇ ਬਿਨੁ ਬਾਟ ਘਨੇਰੀ ॥

ਮਾਯਾ ਗਊ ਸੁਖ ਰੂਪ ਅਸਥਨੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਨੇ ਲਵੇਰੀ ਭਾਵ ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਣੀ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਉ ਪੈਡੇ ਬਿਨੁ ਭਾਵ ਅਚਲ ਰੂਪੁ ਹੈ ਔ ਭੂਲ ਕਰ ਘਨੀ ਵਾਟ ਮੰਨ ਛੋਡੀ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਟ ਨ ਪਾਈ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸਮਝਾਈ ॥੩॥੩॥

ਮਨ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਵਾਟ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਕਬੀਰ ਜੀ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਰਸਤਾ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੩॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਪਠਾਏ ਪੜਨ ਸਾਲ ॥

ਸੰਗਿ ਸਖਾ ਬਹੁ ਲੀਏ ਬਾਲ ॥

ਪਿਤਾ ਕੇ ਭੇਜੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਪਾਠਸਾਲਾ ਮੈਂ ਪੜਨੇ ਹੇਤ ਆਏ ਔਰ ਵਹੁ ਜੋ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਵਾ ਪਜਾਰੇ ਬਾਲਕ ਥੇ ਸੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਲੀਏ ਹੂਏ ਥੇ ਵਹਾਂ ਪਾਂਧੇ ਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੀ ਪਟੀ ਲਿਖ ਦਈ ਤਬ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ॥

ਮੋ ਕਉ ਕਹਾ ਪੜ੍ਹਾਵਸਿ ਆਲ ਜਾਲ ॥

(ਆਲ) ਘਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਜਾਲ ਰੂਪ ਧੰਧੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਕਹਾ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪਢਾਵਤੇ ਹੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੁਮ ਅਵਰ ਕਯਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰੀ ਪਟੀਆ ਲਿਖਿ ਦੇਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੋੁਪਾਲ ॥੧॥

ਮੇਰੀ ਪਟੀ ਕੇ ਊਪਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਲਿਖ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਹੀ ਛੋਡਉ ਰੇ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ॥

ਮੇਰੋ ਅਉਰ ਪੜ੍ਨ ਸਿਉ ਨਹੀ ਕਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਬਾਬਾ) ਪਾਂਧਾ ਜੀ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਔਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੀ ਵਿਦਯਾ ਕੇ ਪੜਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ॥

ਸੰਡੈ ਮਰਕੈ ਕਹਿਓ ਜਾਇ ॥

ਸੰਡੇ ਔ ਅਮਰਕੇ ਨੇ ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਨਾ ਤੋ ਹਮਾਰੀ ਵਿਦਯਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਬੁਲਾਏ ਬੇਗਿ ਧਾਇ ॥

ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ (ਧਾਇ) ਹਲਕਾਰਾ ਭੇਜ ਕੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ (ਬੇਗਿ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਲੀਏ॥

ਤੂ ਰਾਮ ਕਹਨ ਕੀ ਛੋਡੁ ਬਾਨਿ ॥
ਤੁਝੁ ਤੁਰਤੁ ਛਡਾਊ ਮੇਰੋ ਕਹਿਓ ਮਾਨਿ ॥੨॥

ਤਬ ਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕੋ ਕਹਾ ਤੂੰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਿਨੇ ਕੀ ਬਾਨ ਛੋਡ ਦੇਹ ਅਬ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਕਹਨਾ ਮਾਨ ਲੇ ਭਾਵ ਜੋ ਮੈਂ ਪੜਾਉਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਪੜੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਿਤਾ ਜਲ ਮੇਂ ਡੁਬਾਇ ਔਰ ਪਰਬਤ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਮਾਰੇਗਾ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋ ਕਉ ਕਹਾ ਸਤਾਵਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਜਲ ਥਲ ਗਿਰਿ ਕੀਏ ਪਹਾਰ ॥

ਮੇਰੇ ਕਉ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਤਾਵਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖ ਕਿਉਂ ਦੇਤੇ ਹੋ? ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਲ ਥਲ ਔਰ (ਗਿਰਿ) ਬਡੇ ਪਰਬਤ ਔਰ ਛੋਟੇ ਪਹਾੜ (ਕੀਏ) ਬਣਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਰਖਕ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਰਾਮੁ ਨ ਛੋਡਉ ਗੁਰਹਿ ਗਾਰਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਹੋ ਸੋ ਮਾਨੋਗਾ ਪਰੰਤੂ ਇਕੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਰਦ ਕੋ (ਗਾਰਿ) ਕਲੰਕ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਗਾਲਿ ਆਵੇਗੀ ਕਹੇਂਗੇ ਤੇਰਾ ਸਿਖ ਡਰ ਗਯਾ ਵਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਛੋਡਕੇ ਮੈਂ ਗੁਨਾਹੀ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥

ਮੋ ਕਉ ਘਾਲਿ ਜਾਰਿ ਭਾਵੈ ਮਾਰਿ ਡਾਰਿ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਘਾਲਿ) ਪਾਇ ਕੇ ਜਲਾਇ ਦੇਹੁ ਭਾਵੈ ਸਸਤ੍ਰ ਸੇ ਮਾਰ (ਡਾਰਿ) ਸੁਟ॥ ਜਬ ਦੇਖਾ ਕਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਹਿਨਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ॥੩॥

ਕਾਢਿ ਖੜਗੁ ਕੋਪਿਓ ਰਿਸਾਇ ॥
ਤੁਝ ਰਾਖਨਹਾਰੋ ਮੋਹਿ ਬਤਾਇ ॥

ਤਬ (ਖੜਗੁ) ਤਲਵਾਰ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਕਰ (ਪਿਓ) ਪਿਤਾ ਹਰਨਾਖਸ ਕ੍ਰੋਧਤ ਹੂਆ ਅਰ ਕਹਨੇ ਲਗਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੋ ਰਾਖਨਹਾਰਾ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਤਾਇ ਦੇਹੁ॥

ਪ੍ਰਭ ਥੰਭ ਤੇ ਨਿਕਸੇ ਕੈ ਬਿਸਥਾਰ ॥
ਹਰਨਾਖਸੁ ਛੇਦਿਓ ਨਖ ਬਿਦਾਰ ॥੪॥

ਪ੍ਰਭ ਭਗਵਾਨ ਥੰਭ ਸੇ ਨਿਕਸ ਆਏ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰਨਾਖਸ ਕੋ ਨਖੋਂ ਸੇ ਪੇਟ ਫਾੜ ਕਰ ਛੇਦਿਓ ਮਾਰ ਦੀਯੇ॥੪॥

ਓਇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ ॥
ਭਗਤਿ ਹੇਤਿ ਨਰਸਿੰਘ ਭੇਵ ॥

ਵਹੁ ਪਰਮ ਪੁਰਖੁ ਔਰ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਅਧਪਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਭਗਤ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਨੇ ਹੇਤ ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਭਏ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਕੋ ਲਖੈ ਨ ਪਾਰ ॥
ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਉਧਾਰੇ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਕੋਈ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਅਨੇਕ ਬਾਰ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਬਤ ਆਦਿ ਸੇ ਬਚਾਏ ਹੈਂ ਵਾ ਆਗੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਅਨੇਕ ਬਾਲਕ ਉਧਾਰੇ ਹੈਂ॥੫॥੪॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਤਨ ਮਨ ਮਧੇ ਮਦਨ ਚੋਰ ॥
ਜਿਨਿ ਗਿਆਨ ਰਤਨੁ ਹਿਰਿ ਲੀਨ ਮੋਰ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਮਧੁ ਜੋ ਮਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮਨ ਮੈਂ ਕਾਮ ਰੂਪੀ ਚੋਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਚੁਰਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਅਨਾਥੁ ਪ੍ਰਭ ਕਹਉ ਕਾਹਿ ॥
ਕੋ ਕੋ ਨ ਬਿਗੂਤੋ ਮੈ ਕੋ ਆਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਅਨਾਥੁ ਕਿਸਕੋ ਕਹੂੰ ਔਰ ਕੌਨ ਕੌਨ ਇਸ ਕਾਮ ਕਰਕੇ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਮੈਂ ਕੌਨ ਬਿਚਾਰਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮਾਧਉ ਦਾਰੁਨ ਦੁਖੁ ਸਹਿਓ ਨ ਜਾਇ ॥
ਮੇਰੋ ਚਪਲ ਬੁਧਿ ਸਿਉ ਕਹਾ ਬਸਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ (ਦਾਰੁਨ) ਕਠਨ ਕਾਮ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮੇਰਾ ਚੰਚਲ ਬੁਧੀ ਕੇ ਸਾਥ ਕਜਾ ਬਸੁ ਚਲਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਸ ਪਰ ਕਿਆ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨ ਸਿਵ ਸੁਕਾਦਿ ॥
ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਜਾਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨਾਦਿਕ ਔਰ ਸਿਵਜੀ ਪੁਨਹ ਸੁਕਦੇਵਾਦਿਕ ਨਾਭ ਕਮਲ ਸੇ ਜੋ ਆਦਿ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਉਤਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕਬਿ ਜਨ ਜੋਗੀ ਜਟਾਧਾਰਿ ॥
ਸਭ ਆਪਨ ਅਉਸਰ ਚਲੇ ਸਾਰਿ ॥੨॥

ਕਬੀਸ੍ਵਰ ਲੋਗ ਔਰ ਜੋਗੀ ਔਰ ਜਟਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸਭ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸਮੇਂ (ਸਾਰਿ) ਸਮਾਲ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਕਾਮ ਸੇ ਸਭੀ ਡਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੂ ਅਥਾਹੁ ਮੋਹਿ ਥਾਹ ਨਾਹਿ ॥
ਪ੍ਰਭ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਦੁਖੁ ਕਹਉ ਕਾਹਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅਥਾਹੁ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤੇਰੀ (ਥਾਹ) ਹਾਥ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੇ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਦੁਖੁ ਔਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਹੂੰ॥

ਮੋਰੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਆਥਿ ਧੀਰ ॥
ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਗੁਨ ਰਉ ਕਬੀਰ ॥੩॥੫॥

ਮੇਰਾ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ (ਆਥਿ) ਹੈਂ ਇਸਥੋਂ ਧੀਰਜ ਕਰਾਈਏ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਰਮਣਾ ਕਰੂੰ॥੩॥੫॥

ਨਾਇਕੁ ਏਕੁ ਬਨਜਾਰੇ ਪਾਚ ॥
ਬਰਧ ਪਚੀਸਕ ਸੰਗੁ ਕਾਚ ॥

ਏ ਮਨ ਸਰਦਾਰ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਜ ਬਨਜਾਰੇ ਹੈਂ ਪਚੀਸ ਪਰਕ੍ਰਿਤਾਂ ਬੈਲ ਹੈਂ ਔਰ ਏਹ ਕਾਚਾ ਸਗੁ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਥਾਟੁ ਹੈ॥

ਨਉ ਬਹੀਆਂ ਦਸ ਗੋਨਿ ਆਹਿ ॥
ਕਸਨਿ ਬਹਤਰਿ ਲਾਗੀ ਤਾਹਿ ॥੧॥

ਨੌ ਦ੍ਵਾਰ ਰੂਪ ਲਾਠੀਆਂ ਹੈਂ ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੇ ਗੁਣਾਂ ਹੈਂ ਜੋ ਬਹਤਰ ਮੁਖ ਨਾੜੀਆਂ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਖੈਂਚਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਾ ਸੀਵਣੇ ਵਾਲੀਆਂ (ਕਸਨਿ) ਰਸੀਆਂ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੋਹਿ ਐਸੇ ਬਨਜ ਸਿਉ ਨਹੀਨ ਕਾਜੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੫

ਜਿਹ ਘਟੈ ਮੂਲੁ ਨਿਤ ਬਢੈ ਬਿਆਜੁ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸੇ ਬਨਜ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਸ ਘਟਤੇ ਜਾਵੈਂ ਔਰ ਪਾਪ ਰੂਪ ਬਜਾਜੁ ਨਿਤ ਬਢਤਾ ਜਾਵੈ॥

ਸਾਤ ਸੂਤ ਮਿਲਿ ਬਨਜੁ ਕੀਨ ॥

(ਸਾਤ ਸੂਤ) ਸਾਤ ਧਾਤੂ ਅਰਥਾਤ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਮਿਝ ਮੇਦਾ ਮਾਸ ਤੁਚਾ ਹਾਡੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਬਨਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਭਾਵਨੀ ਸੰਗ ਲੀਨ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਜੋ ਭਾਵਨੀ ਅਰਥਾਤ ਸਰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਥ ਲਈ ਹੈ॥

ਤੀਨਿ ਜਗਾਤੀ ਕਰਤ ਰਾਰਿ ॥

ਚਲੋ ਬਨਜਾਰਾ ਹਾਥ ਝਾਰਿ ॥੨॥

ਤੀਨ ਗੁਣ ਰੂਪ ਜਗਾਤੀ (ਰਾਰਿ) ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਨਜਾਰਾ ਜੀਉ ਹਾਥ ਝਾੜ ਕਰ ਭਾਵ ਖਾਲੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੂੰਜੀ ਹਿਰਾਨੀ ਬਨਜੁ ਟੂਟ ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਟਾਂਡੋ ਗਇਓ ਫੂਟਿ ॥

ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਗਈ ਤੋ ਬਨਜੁ ਟੂਟ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਰਹ ਗਈ (ਟਾਂਡੋ) ਹਾਥ ਪਾਉ ਆਦਿ ਸਾਥ ਫੂਟ ਕਰ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਭਾਵ ਅਸਥੂਲ ਤਤ ਖਿੰਡ ਗਏ ਵਾ (ਸਾਤ ਸੂਤ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਜਾਦਾ ਵਾ ਵੈਰਾਗਾਦੀ ਚਾਰ ਸ੍ਰਵਣਾਦੀ ਤੀਨ ਇਨਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਵਣਜੁ ਕੀਆ ਹੈ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮਾਂ ਕੀ ਸ੍ਰਧਾ ਭੀ ਸੰਗ ਲਈ ਹੈ॥ ਜੋ ਤੀਨ ਕਾਮਾਦੀ ਜਗਾਤੀਏ ਝਗੜਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਵਨਜਾਰਾ ਤਿਨ ਕੋ ਹਾਥ ਸਾਥ (ਝਾੜ) ਹਟਾਇਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਾ ਹੈ॥ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੁ ਪੂੰਜੀ ਹਿਰੀ ਗਈ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪੁ ਵਣਜੁ ਟੂਟ ਗਯਾ (ਦਹ ਦਿਸ ਟਾਂਡੋ ਗਇਓ ਫੂਟਿ) ਕਾਰਣ ਰੂਪੁ ਤਤੋਂ ਮੈਂ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਤਤ ਸਮਾਇ ਗਏ ਭਾਵ ਲਿੰਗਭੰਗ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮਨ ਸਰਸੀ ਕਾਜ ॥

ਸਹਜ ਸਮਾਨੋ ਤ ਭਰਮ ਭਾਜ ॥੩॥੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭਰਮੁ ਭਾਜ ਗਯਾ ਤੋ ਜੀਵ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਅਰ ਕਾਜ ਸਰ ਗਯਾ॥੩॥੬॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਥੇ ਤਬ ਏਕ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂ ਅਸੁਧ ਥਾਇ ਬੈਠਕਰ ਭੋਜਨ ਕਿਉਂ ਖਾਤਾ ਹੈਂ ਚੌਕੇ ਬੀਚ ਖਾਇਆ ਕਰੁ ਤਿਸੁ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਮਾਇਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਅਸੁਧੁ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲੁ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਤਾ ਜੂਠੀ ਪਿਤਾ ਭੀ ਜੂਠਾ ਜੂਠੇ ਹੀ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥

ਮਾਤਾ ਭੀ (ਜੂਠੀ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਪਿਤਾ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਜੂਠ ਹੀ ਫਲ ਫਲੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋਭੀ ਜੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਹਿ ਜੂਠੇ ਜਾਹਿ ਭੀ ਜੂਠੇ ਜੂਠੇ ਮਰਹਿ ਅਭਾਗੇ ॥੧॥

ਦੇਸ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਭੀ ਜੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਦੇਸ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਜੂਠੇ ਹੈਂ ਅਭਾਗੇ ਜੂਠੇ ਹੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਹੁ ਪੰਡਿਤ ਸੂਚਾ ਕਵਨੁ ਠਾਉ ॥

ਜਹਾਂ ਬੈਸਿ ਹਉ ਭੋਜਨੁ ਖਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਤਾਵੋ ਸੂਚਾ ਕਵਨ ਅਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਵੋਂ॥

ਜਿਹਬਾ ਜੂਠੀ ਬੋਲਤ ਜੂਠਾ ਕਰਨ ਨੇਤ੍ਰ ਸਭਿ ਜੂਠੇ ॥

ਜਿਹਬਾ ਜੂਠੀ ਔਰੁ ਜਿਸ ਬੋਲ ਕੋ ਬੋਲੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੋਲ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ ਕਾਨ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਏਹ ਸਭ ਜੂਠੇ ਹੈਂ॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੀ ਜੂਠਿ ਉਤਰਸਿ ਨਾਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਅਗਨਿ ਕੇ ਲੂਠੇ ॥੨॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਨ ਅਭਿਮਾਨ ਅਗਨੀ ਕੇ ਜਲਾਏ ਹੂਏ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੀ ਵਾਸਿਸਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕੀ ਜੂਠ ਤੋ ਉਤਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਨਿ ਭੀ ਜੂਠੀ ਪਾਨੀ ਜੂਠਾ ਜੂਠੀ ਬੈਸਿ ਪਕਾਇਆ ॥

ਅਗਨੀ ਭੀ ਜੂਠੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਨੀ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਬੈਠ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਪਕਾਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਜੂਠੀ ਹੈ॥

ਜੂਠੀ ਕਰਛੀ ਪਰੋਸਨ ਲਾਗਾ ਜੂਠੇ ਹੀ ਬੈਠਿ ਖਾਇਆ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਰਛੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੋਸਨ ਲਾਗਾ ਹੈ ਵਹੁ ਜੂਠੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੈਠਕੇ ਖਾਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੋਬਰੁ ਜੂਠਾ ਚਉਕਾ ਜੂਠਾ ਜੂਠੀ ਦੀਨੀ ਕਾਰਾ ॥

(ਗੋਬਰੁ) ਗੋਹਾ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਲੇਪਣ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਚੌਕਾ ਭੀ ਜੂਠਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਕਾਰਾ) ਲਕੀਰ (ਦੀਨੀ) ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਜੂਠੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੋਈ ਸੂਚਾ ਭੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਤੇਈ ਨਰ ਸੂਚੇ ਸਾਚੀ ਪਰੀ ਬਿਚਾਰਾ ॥੪॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤੇਈ) ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸੂਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਾਚੀ ਬਿਚਾਰ ਪੜੀ ਹੈ॥੪॥੧॥੭॥ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਕੋ ਲੋਕੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਆਜ ਮੇਲਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਥਲ ਕੋ ਪੂਜਨ ਚਲੋ ਤਿਨ ਕੋ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਤ ਜਾਈਐ ਰੇ ਘਰ ਲਾਗੋ ਰੰਗੁ ॥

ਮੇਰਾ ਚਿਤੁ ਨ ਚਲੈ ਮਨੁ ਭਇਓ ਪੰਗੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਕਤ) ਕਹਾਂ ਚਲੇਂ ਹਮਾਰੇ (ਘਰਿ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਔਰ ਕਿਸੀ ਤਰਫ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮਨ ਭੀ (ਪੰਗੁ) ਪਿੰਗਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸਨਾ ਰਹਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਦਿਵਸ ਮਨ ਭਈ ਉਮੰਗ ॥

ਘਸਿ ਚੰਦਨ ਚੋਆ ਬਹੁ ਸੁਗੰਧ ॥

ਇਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਖੇ (ਉਮੰਗ) ਚਾਹ ਉਤਪਤਿ ਹੁਈ ਥੀ ਚੰਦਨ ਕੋ ਘਸਾ ਕਰ ਔਰ (ਚੋਆ) ਅਤਰਾਦਿਕ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂ ਲੈ ਕਰ॥

ਪੂਜਨ ਚਾਲੀ ਬ੍ਰਹਮ ਠਾਇ ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਤਾਇਓ ਗੁਰ ਮਨ ਹੀ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਏਕ ਦੇਵ ਅਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਪੂਜਨ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਗਯਾਸਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਚਲੀ ਥੀ ਸੋ ਜਿਸ ਦੇਵ ਕੋ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਪੂਜਨੇ ਕੋ ਜਾਤੀ ਥੀ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਕਹਿ ਦੀਆ ਭਾਵ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਹਾ ਜਾਈਐ ਤਹ ਜਲ ਪਖਾਨ ॥
ਤੂ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਹੈ ਸਭ ਸਮਾਨ ॥

ਜਹਾਂ ਜਾਈਏ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਲ ਔਰ (ਪਖਾਨ) ਪਥਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜਲ ਔਰ ਮੰਦ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪਾਖਾਂਨ ਕੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਭ ਦੇਖੇ ਜੋਇ ॥
ਊਹਾਂ ਤਉ ਜਾਈਐ ਜਉ ਈਹਾਂ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਬੇਦ ਔਰ ਪੁਰਾਨ ਸਭ (ਜੋਇ) ਢੂੰਢ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਵਾ ਬੇਦ ਭੀ ਦੇਖੇ ਔ ਪੁਰਾਨ ਭੀ (ਜੋਇ) ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਸ੍ਰਬ ਠਾਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪੂਰਨ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ ਯਾਤੇ ਊਹਾਂ ਤੀਰਥ ਮੰਦ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਤੋ ਤੌ ਜਾਈਏ ਜੌ ਈਹਾਂ ਬ੍ਯਾਪਕਤਾ ਰੂਪ ਕਰ ਪੂਰਨ ਨਾ ਹੋਵੈ ਮੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਉਪਕਾਰੁ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੈ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤੋਰ ॥
ਜਿਨਿ ਸਕਲ ਬਿਕਲ ਭ੍ਰਮ ਕਾਟੇ ਮੋਰ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਬਿਅਕਲਪਣਾ ਔ ਮੇਰੇ ਭਰਮੁ ਸਭ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮਾਨੰਦ ਸੁਆਮੀ ਰਮਤ ਬ੍ਰਹਮ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਾਟੈ ਕੋਟਿ ਕਰਮ ॥੩॥੧॥

ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਆਮੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਵਿਖੇ ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਕਰੋੜੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਾਟ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥੧॥

ਬਸੰਤੁ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਹਿਬੁ ਸੰਕਟਵੈ ਸੇਵਕੁ ਭਜੈ ॥
ਚਿਰੰਕਾਲ ਨ ਜੀਵੈ ਦੋਊ ਕੁਲ ਲਜੈ ॥੧॥

ਅਪਨਾ (ਸਾਹਿਬ) ਸ੍ਵਾਮੀ (ਸੰਕਟ) ਕਸਟ ਦੇਵੈ ਵਾ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਕਸਟ ਆਦਿ ਬਣੇ ਔਰ ਸੇਵਕ ਭਾਗ ਜਾਵੈ ਵਹੁ ਸੇਵਕੁ ਚਿਰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤਾ ਔਰ ਦੋਊ ਕੁਲ ਨਾਨਕ ਦਾਦਕੁ ਲਜਾਵਾਨ ਕਰਤਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਗਾੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ ਨ ਛੋਡਉ ਭਾਵੈ ਲੋਗੁ ਹਸੈ ॥
ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਹੀਅਰੇ ਬਸੈਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਚਾਹੇ ਲੋਗ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹਾਸੀ ਕਰੇਂ॥ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਅਪਨੇ ਧਨਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਰਨੁ ਮਾਂਡੈ ॥
ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨ ਛਾਡੈਂ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੁਰਸ ਅਪਨੇ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮਰਨ (ਮਾਂਡੇ) ਲਿਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦਿੜਕਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚੋਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ ਭਾਵ ਸੇ ਅਤੀ ਪਯਾਰਾ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੰਗਾ ਗਇਆ ਗੋਦਾਵਰੀ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਮਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੬

ਨਾਰਾਇਣੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਤ ਸੇਵਕੁ ਨਾਮਾ ॥੩॥੧॥

ਗੰਗਾ ਔਰ ਗਯਾ ਪੁਨਹ ਗੋਦਾਵਰੀ ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਾਮ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰ ਹੇ ਨਰਾਇਣ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੂਈ ਸਫਲ ਹੈ ਵਾ ਸੇਵਕ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੩॥੧॥

ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਅਤਿ ਨੀਝਰ ਬਾਜੈ ॥

ਕਾਇਆ ਡੂਬੈ ਕੇਸਵਾ ॥੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਲਹਿਰ (ਨੀਝਰ) ਇਕਰਸ (ਬਾਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਹੇ ਕੇਸਵ ਹਮਾਰੀ (ਕਾਇਆ) ਬੁਧੀ ਡੂਬ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਸਾਰੁ ਸਮੁੰਦੇ ਤਾਰਿ ਗੋੁਬਿੰਦੇ ॥

ਤਾਰਿ ਲੈ ਬਾਪ ਬੀਠੁਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਹੇ ਗਬਿੰਦ ਮੁਝ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥ ਹੇ ਬਾਪ ਬੀਠਲਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥ ਬਾਰ ਬਾਰ ਤਾਰਿ ਕਹਿਣੇ ਸੇ ਆਤੁਰਤਾ ਸਿਧ ਹੋਈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਕਯਾ ਭੈਦਾਇਕ ਬਸਤੂ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਲ ਬੇੜਾ ਹਉ ਖੇਵਿ ਨ ਸਾਕਉ ॥

ਤੇਰਾ ਪਾਰੁ ਨ ਪਾਇਆ ਬੀਠੁਲਾ ॥੨॥

ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਅਨਿਲ) ਪਵਨ ਕਰ ਚਲਾਇਵਾਨੁ ਕੀਆ ਹੂਆ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪ ਬੇੜਾ ਤਿਸ ਕੋ (ਖੇਵ) ਸਹਾਰ ਅਰਥਾਤ ਚਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹੇ ਬੀਠੁਲਾ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਅੰਤੁ ਹੈ॥੨॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਤੂ ਮੋ ਕਉ ॥

ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੇ ਕੇਸਵਾ ॥੩॥

ਤੂੰ ਦਇਆਲ ਹੋਇਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਮੇਲਿ ਦੇਹੁ॥ ਜੋ ਹੇ ਕੇਸ੍ਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਲੇਵੇ॥੩॥

ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਹਉ ਤਰਿ ਭੀ ਨ ਜਾਨਉ ॥

ਮੋ ਕਉ ਬਾਹ ਦੇਹਿ ਬਾਹ ਦੇਹਿ ਬੀਠੁਲਾ ॥੪॥੨॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਰਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਬੀਠੁਲਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਬਾਹ ਦੇਹੁ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪ ਬਾਹ ਦੀਜੀਏ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਰੁ ਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੨॥

ਸਹਜ ਅਵਲਿ ਧੂੜਿ ਮਣੀ ਗਾਡੀ ਚਾਲਤੀ ॥

ਪੀਛੈ ਤਿਨਕਾ ਲੈ ਕਰਿ ਹਾਂਕਤੀ ॥੧॥

ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਆਦਿ ਸੇ (ਧੂੜਿ ਮਣੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕੀ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਗਡੀ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪੀਛੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਣਕਾ ਲੈਕਰ ਹਾਂਕ ਰਹੀ ਅਰਥਾਤ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ॥੧॥ ਕੈਸੇ ਚਲਤੀ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਪਨਕਤ ਥ੍ਰੂਟਿਟਿ ਹਾਂਕਤੀ ॥

ਜੈਸੇ (ਪਨਕਤ) ਗੋਬਰ ਕੀ ਗੋਲੀ ਕੋ (ਟਿਟਿ) ਭੂੰਡੀ (ਥ੍ਰੂ) ਖੈਂਚਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ (ਹਾਂਕਤੀ) ਚਲਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਿ ਧੋਵਨ ਚਾਲੀ ਲਾਡੁਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਆਸਰੇ ਜਾਨਕੇ (ਲਾਡੁਲੀ) ਪ੍ਰੇਮਨਿ ਬੁਧੀ ਸਤਿਸੰਗ ਸਰੋਵਰ ਮੈ ਰਾਗ ਦੁਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਣੇ ਚਾਲੀ ਹੈ॥

ਧੋਬੀ ਧੋਵੈ ਬਿਰਹ ਬਿਰਾਤਾ ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ॥੨॥

(ਧੋਬੀ) ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਵਸੇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਰਾਗ ਦੁਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭਣਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਰਮਿ ਰਹਿਆ ॥

ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਪਰ ਕਰਿ ਦਇਆ ॥੩॥੩॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਰਮਿ ਰਹਿਆ) ਬਿਆਪਕ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਪਰ ਦਇਆ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦਈ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਦੇਹ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਸੰਤੁ ਬਾਣੀ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੁਝਹਿ ਸੁਝੰਤਾ ਕਛੂ ਨਾਹਿ ॥

ਪਹਿਰਾਵਾ ਦੇਖੇ ਊਭਿ ਜਾਹਿ ॥

ਤੇਰੇ ਕੋ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਅਪਣੇ ਊਪਰ ਬਸਤ੍ਰ ਸ੍ਰਛ ਪਹਰੇ ਹੂਏ ਦੇਖਕਰ (ਊਭਿ) ਉਚ ਅਰਥਾਤ ਹੰਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗਰਬਵਤੀ ਕਾ ਨਾਹੀ ਠਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਗਰਦਨਿ ਊਪਰਿ ਲਵੈ ਕਾਉ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਗਰਬਵੰਤੀਓਂ ਕਾ ਕਹੀਂ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੀ ਗਰਦਨ ਉਪਰ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਕਾਉਂ (ਲਵੈ) ਬੋਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਕਾਂਇ ਗਰਬਹਿ ਬਾਵਲੀ ॥

ਜੈਸੇ ਭਾਦਉ ਖੂੰਬਰਾਜੁ ਤੂ ਤਿਸ ਤੇ ਖਰੀ ਉਤਾਵਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਬਾਵਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਕਾਇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਗਰਬ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਭਾਦੋਂ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਖੂੰਬਕਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਢਾਈ ਦਿਨ ਕਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਤਿਸਤੇ ਭੀ (ਖਰੀ) ਅਤੀ (ਉਤਾਵਲੀ) ਕਾਹਲੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੇਹ ਕਾ ਕੁਛ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ॥

ਜੈਸੇ ਕੁਰੰਕ ਨਹੀ ਪਾਇਓ ਭੇਦੁ ॥

ਤਨਿ ਸੁਗੰਧ ਢੂਢੈ ਪ੍ਰਦੇਸੁ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ (ਕੁਰੰਕ) ਮ੍ਰਿਗ ਨੇ ਕਸਤੂਰੀ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਔਰ ਸੁਗੰਧੀ ਤਿਸ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੋਤਿਆਂ ਜੀਵ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥

ਅਪ ਤਨ ਕਾ ਜੋ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਤਿਸੁ ਨਹੀ ਜਮਕੰਕਰੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

(ਅਪ) ਆਪਣੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ ਕਾ ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਜੜ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕਰਕੇ ਵਰਤਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਜਮਕੰਕਰੁ) ਜਮਦੂਤ ਖੁਵਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਕਾ ਕਰਹਿ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥
ਠਾਕੁਰੁ ਲੇਖਾ ਮਗਨਹਾਰੁ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥ ਠਾਕੁਰ ਲੇਖਾ ਮੰਗਨਹਾਰ ਹੈ॥

ਫੇੜੇ ਕਾ ਦੁਖੁ ਸਹੈ ਜੀਉ ॥
ਪਾਛੇ ਕਿਸਹਿ ਪੁਕਾਰਹਿ ਪੀਉ ਪੀਉ ॥੩॥

ਹੇ ਜੀਉ (ਫੇੜੇ) ਕੀਏ ਹੁਏ ਕਰਮ ਕਾ ਦੁਖ ਸਹਾਰੇਗਾ। ਪਿਛੇ ਸੇ ਰਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸਕੋ ਪੀਉ ਪੀਉ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸ ਵਕਤ ਤੇਰਾ ਰਖਕ ਕੋਈ ਨ ਹੋਵੈਗਾ॥੩॥

ਸਾਧੂ ਕੀ ਜਉ ਲੇਹਿ ਓਟ ॥
ਤੇਰੇ ਮਿਟਹਿ ਪਾਪ ਸਭ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੇਕਰ ਸਾਧੂ ਕੀ (ਓਟ) ਸਰਣ ਲੇਵੇਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਕਹਿ ਰਵਿਦਾਸ ਜੁੋ ਜਪੈ ਨਾਮੁ ॥
ਤਿਸੁ ਜਾਤਿ ਨ ਜਨਮੁ ਨ ਜੋਨਿ ਕਾਮੁ ॥੪॥੧॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਤੀ ਔਰ ਜੋਨੀ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਨਾਮ ਜਪੁ॥੪॥੧॥

ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਏਕੁ ਕੁਤਾ ਆਇਆ ਤਿਸਨੇ ਚਕੀ ਕਾ ਪਰੋਲਾ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਅਰ ਚਕੀ ਚਟਨ ਲਗ ਪਿਆ ਪੁਨਾ ਛਿਕੇ ਦੀ ਤਰਫ ਦੇਖਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕੁਮਾਲੇ ਨੇ ਸੋਟਾ ਉਠਾਇਆ ਤਿਸ ਪਰਥਾਇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਬਾਹਜ ਅਰਥ ਤੋ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਬਸੰਤੁ ਕਬੀਰ ਜੀਉ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਰਹ ਕੀ ਜੈਸੀ ਤੇਰੀ ਚਾਲ ॥
ਤੇਰੀ ਪੂੰਛਟ ਊਪਰਿ ਝਮਕ ਬਾਲ ॥੧॥

(ਸੁਰਹ) ਦੇਵਤੋ ਸਾਰਖੀ ਤੇਰੀ (ਚਾਲ) ਰਹਿਣੀ ਹੈ (ਤੇਰੀ ਪੂੰਛਟ) ਬੁਧੀ ਊਪਰ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਬਾਲ ਚਮਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤਰ ਗੁਣ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਇਸ ਘਰ ਮਹਿ ਹੈ ਸੁ ਤੂ ਢੂੰਢਿ ਖਾਹਿ ॥
ਅਉਰ ਕਿਸ ਹੀ ਕੇ ਤੂ ਮਤਿ ਹੀ ਜਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਇਸ (ਘਰ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਢੂੰਢ ਕਰ (ਖਾਹਿ) ਧਾਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕੇ ਆਸਰੇ ਮੈਂ ਮਤ ਜਾਹੁ॥

ਚਾਕੀ ਚਾਟਹਿ ਚੂਨੁ ਖਾਹਿ ॥
ਚਾਕੀ ਕਾ ਚੀਥਰਾ ਕਹਾਂ ਲੈ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਚਾਕੀ ਚਾਟਤਾ ਹੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਚੂਨ ਕੋ (ਖਾਹਿ) ਧਾਰਨ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਕਰ। ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਚੀਥਰਾ ਜੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੈ ਇਸਕੋ ਕਹਾਂ ਲੈ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਗਾ॥੨॥

ਛੀਕੇ ਪਰ ਤੇਰੀ ਬਹੁਤੁ ਡੀਠਿ ॥
ਮਤੁ ਲਕਰੀ ਸੋਟਾ ਤੇਰੀ ਪਰੈ ਪੀਠਿ ॥੩॥

(ਛੀਕੇ) ਸ੍ਵਰਗ ਪੁਰ ਤੇਰੀ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਦਿਸਟੀ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਮਤ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਲਕੜੀ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸੋਟਾ ਤੇਰੀ ਪੀਠ ਪੁਰ ਪੜਤਾ ਹੋਵੈ॥੩॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭੋਗ ਭਲੇ ਕੀਨ ॥
ਮਤਿ ਕੋਊ ਮਾਰੈ ਈਂਟ ਢੇਮ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭੋਗ ਭਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਬ ਤੂੰ ਭੋਗੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਤ ਕੋਈ ਈਟ ਢੀਮ ਮਾਰੇ ਜੋ ਸਨਬੰਧੀ ਕਾ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਈਟ ਹੈ ਔਰ ਧਨ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਣਾ ਢੀਮ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੭

ਰਾਗੁ ਸਾਰਗ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਪੁਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੀ ॥
ਚਰਨ ਗਹੇ ਜਗਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਬੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਹੂੰ ਜਬ ਜਗ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ (ਗਹੇ) ਪਕੜੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਥੀ ਸੋ ਨਿਬੇੜ ਦਈ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਹਮਾਰੇ ॥
ਮੋਹਨ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ਸਮਝਸਿ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪੂਰਨ (ਪਰਮ) ਉਤਕ੍ਰਿਸਟ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੋਹਨ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਮਝੇਗਾ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਹੀਨ ਹੋਛੀ ਮਤਿ ਝੂਠੀ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪੀਰ ਸਰੀਰੇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਕਰਮ ਹੀਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਭੀ ਝੂਠੀ ਹੈ (ਸਰੀਰੇ) ਅਰਤਾਤ ਦੇਹ ਵਿਖੇ ਅਧਜਾਸ ਹੋਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਪੀੜਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਜਬ ਕੀ ਰਾਮ ਰੰਗੀਲੈ ਰਾਤੀ ਰਾਮ ਜਪਤ ਮਨ ਧੀਰੇ ॥੨॥

ਜਬ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਰਾਮ ਅਨੰਦੀ ਵਿਖੇ ਰਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੀ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਉਮੈ ਛੋਡਿ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ਤਬ ਸਾਚੀ ਸੁਰਤਿ ਸਮਾਨੀ ॥

ਜਬ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਛੋਡਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਬੈਰਾਗਨ ਭਈ ਤਬ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਮੈਂ ਸਾਚੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਜਾਤ ਸਮਾਵਤੀ ਭਈ॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਬਿਸਰੀ ਲਾਜ ਲੋੁਕਾਨੀ ॥੩॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ (ਮਾਨਿਆ) ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕ ਲਾਜ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਭੂਰ ਭਵਿਖ ਨਾਹੀ ਤੁਮ ਜੈਸੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥

(ਭੂਰ) ਭੂਤ ਕਾਲ ਔਰ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੁਮ ਐਸੇ ਜਾਣੋਂ ਜੋ ਤਿਸ ਜੈਸਾ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਰਤੀ ਸੋਹਾਗਨਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਭਤਾਰਾ ॥੪॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਭਤਾਰ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਨਮੁਖੁ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਹੋ ਤੈਸਾ ਹੋਰੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੋਈ ਸੁਹਾਗਨ ਹੋਈ ਹੂੰ ਹੇ ਰਾਮ ਤੂੰ ਪਤੀ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਦੁਖੁ ਬਿਆਪੈ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖ ਬਜਾਪਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹਵਾ ਸਾਦੁ ਨ ਫੀਕੀ ਰਸ ਬਿਨੁ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਪੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਹਬਾ ਫੀਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕਾ ਅਸ੍ਵਾਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਲ ਸੰਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਲਗੁ ਦਰਸੁ ਨ ਪਰਸੈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਬ ਲਗੁ ਭੂਖ ਪਿਆਸੀ ॥

ਜਬ ਤਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ (ਪਰਸੈ) ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਬ ਤਕ ਹੀ ਭੂਖ ਪਯਾਸ ਰਹਿਤੀ ਥੀ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਤ ਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਜਲ ਰਸਿ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੀ ॥੧॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮਨ ਮਾਨੁ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਰਕੇ ਕਮਲ ਬਿਗਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਬਿਗਾਸੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਊਨਵਿ ਘਨਹਰੁ ਗਰਜੈ ਬਰਸੈ ਕੋਕਿਲ ਮੋਰ ਬੈਰਾਗੈ ॥

(ਊਨਵਿ) ਝੁਕ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਦਯਾਲ ਹੋ ਕੇ (ਘਨਹਰੁ) ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਜੋ ਬਦਲ ਹੈ ਗਰਜ ਕਰਕੇ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨਾ ਬਰਸਨਾ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਗਰਜਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸਰਵਣ ਕਰਕੇ ਕੋਕਿਲ ਭਾਵ ਬੁਧੀ ਔਰ (ਮੋਰ) ਮਨੁ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਕਾ ਅਧਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਰਵਰ ਬਿਰਖ ਬਿਹੰਗ ਭੁਇਅੰਗਮ ਘਰਿ ਪਿਰੁ ਧਨ ਸੋਹਾਗੈ ॥੨॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਭੂਮੀ ਮੇਂ (ਤਰ) ਅਤਸੈ ਕਰ ਕੇ ਸੁਭ ਗੁਨੋ ਰੂਪ (ਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬ੍ਰਿਖ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਪੰਛੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਸਰਪੁ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਤਰਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬ੍ਰਿਖ ਜੋ ਚੰਦਨ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬਿਰਖੋਂ ਕੇ ਫਲ ਖਾਇ ਕਰਿ (ਬਿਹੰਗ) ਪੰਛੀਓਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਧਨ ਦੇ ਘਰ ਪਿਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਹਾਗ ਅਨੰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕੁਚਿਲ ਕੁਰੂਪਿ ਕੁਨਾਰਿ ਕੁਲਖਨੀ ਪਿਰ ਕਾ ਸਹਜੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਜੋ (ਕੁਚਿਲ) ਕੁਚਲਨੀ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲੀ ਔ (ਕੁਰੂਪਿ) ਕੁਟਲ (ਕੁਨਾਰਿ) ਖੋਟੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਖੋਟੇ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਪਤੀ ਕਾ (ਸਹਜੁ) ਸੁਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ॥

ਹਰਿ ਰਸ ਰੰਗਿ ਰਸਨ ਨਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਖ ਸਮਾਨਿਆ ॥੩॥

(ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਕੇ ਰਸਨਾ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁਈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਦੁਰਮਤੀ ਕਰਕੈ ਦੂਖ ਹੀ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਇ ਨ ਜਾਵੈ ਨਾ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈ ਨਾ ਦੁਖ ਦਰਦੁ ਸਰੀਰੇ ॥

ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਜਨਮਤੀ ਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤੇ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭੀ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪੁ ਦਰਦ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਤੇ ਸਹਜ ਸੁਹੇਲੀ ਪ੍ਰਭ ਦੇਖਤ ਹੀ ਮਨੁ ਧੀਰੇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਆਯਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ ਮੇਰੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਿਆਰਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨਿ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਪਾਏ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਏ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੮

ਇਨ ਬਿਧਿ ਹਰਿ ਮਿਲੀਐ ਵਰ ਕਾਮਨਿ ਧਨ ਸੋਹਾਗੁ ਪਿਆਰੀ ॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਬਿਧੀ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਵਾਕੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੇ ਕਾਮਣ ਹਰੀ ਵਰ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੋਹਾਗੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਪਯਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਧੰਨ ਕਹੀਤੀ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਬਰਨ ਕੁਲ ਸਹਸਾ ਚੂਕਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥੧॥

ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਸਬਦ ਕੇ (ਬੀਚਾਰੀ) ਵਿਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਜਾਤੀ ਕੁਲ ਔ ਬਰਨ ਆਸਰਮ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਔਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਗਤਿ ਆਦਿਕ ਸੰਸਾ (ਚੂਕਾ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜਿਸ ਪਰ ਪਤੀ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਿੰਨ ਕਯਾ ਹੈਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਤਾ ਕਉ ਹਿੰਸਾ ਲੋਭੁ ਵਿਸਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਵਹੁ ਹਿੰਸਾ ਅਰ ਲੋਭ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਰਵੈ ਵਰੁ ਕਾਮਣਿ ਪਿਰ ਕੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੰਗਿ ਸਵਾਰੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸ੍ਵਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਤੀ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਭਾਵਕ ਪਤੀ ਕੋ ਰਾਵਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਰਉ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੁਟੰਬ ਸਨਬੰਧੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰੀ ॥

ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੁਟੰਬੀ ਅਰੁ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਜਾਰ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਕੇ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਨਾਹੀ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰੀ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਰੁ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦੁ ਨਹੀਂ ਵਹੁ ਦੁਵੈਤ ਸੇ ਵੇਕਾਰੀ ਕਰਮ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਅੰਤਰਿ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਹਿਤ ਕੌ ਦੁਰੈ ਨ ਲਾਲ ਪਿਆਰੀ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਹਿਤ ਕੌਂ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਰਤਨ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਵਹੁ (ਲਾਲ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪਯਾਰੀ ਛਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕੁ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੀ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕੁ ਜਾਨ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮਨ ਮੈਂ ਜੁਗ ਜੁਗ ਕੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਹਮ ਧੂਰਿ ॥

ਮਿਲਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਮ ਨੇ ਪਰਮਪੁਦ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਮ ਜੋ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ (ਆਤਮ) ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਸਾਂਤਿ ਪਾਈਐ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਸਭਿ ਦੂਰਿ ॥

ਸੰਤ ਸਤਗੁਰ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮ ਨੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਔਰ ਦੁਖ ਕਾਟ ਕਰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਤਮ ਜੋਤਿ ਭਈ ਪਰਫੂਲਿਤ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਦੇਖਿਆ ਹਜੂਰਿ ॥੧॥

(ਆਤਮ ਜੋਤਿ) ਆਤਮ ਗਜਾਤ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਕੋ (ਹਜੂਰਿ) ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਕੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਮਜਨੁ ਕੀਆ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਗ ਨਾਏ ਧੂਰਿ ॥੨॥

ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲੁ ਸਤਸੰਗਤ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਨਾਵਣੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਰਮਤਿ ਬਿਕਾਰ ਮਲੀਨ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਹਿਰਦਾ ਕੁਸੁਧੁ ਲਾਗਾ ਮੋਹ ਕੂਰੁ ॥

ਦੂਰਮਤੀਓਂ ਕੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਕੇ ਮਤਿ ਹੋਛੀ ਅਰ ਮਲੀਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਹਿਰਦਾ ਕੁਸੁਧ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ (ਕੂਰੁ) ਮੂਰਖ ਮੋਹ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕਿਉ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਹਉਮੈ ਬਿਆਪਿ ਰਹਿਆ ਮਨੁ ਝੂਰਿ ॥੩॥

ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਮਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਬਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਝੁਰਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਗਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਗ ਧੂਰਿ ॥

ਹੇ (ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਦਯਾਲ ਹੋਹੁ ਜੇ ਕਹੇ ਕਯਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਸਤਿਸੰਗਤ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਦੁਰਮਤੀਓਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਾ ਹੋਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਜਨੁ ਹਰਿ ਭੇਟਿਆ ਰਾਮੁ ਹਜੂਰਿ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਮ ਤੂੰ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਪਾਸ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨਨ ਕਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥

ਭਵਜਲੁ ਜਗਤੁ ਨ ਜਾਈ ਤਰਣਾ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭੈ ਹੀ ਜਿਸ ਮੈਂ ਜਲੁ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਜਗਤੁ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਨੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਬਨੀ ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਬੀਚਾਰੀ ॥

ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ (ਪ੍ਰਭ ਕੇਰੀ) ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਬਨੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਸੁਰਤਿ) ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਚਾਰੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਸਰਬ ਕਲਾ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥੧॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਔਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਜਪਾ ਹੈ। ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਧਰਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਰਵਿਆ ਸ੍ਰਬ ਠਾਈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਮਨ ਤਨ ਔਰ ਸਰਬ ਥਾਵੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਪਾਇਆ ਹਿਰਦੈ ਅਲਖੁ ਲਖਾਰੀ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੂਏ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਹਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਤਿਸ ਅਲੇਖ ਕੋ ਲਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਰਬ ਧਰਣੀਧਰ ਸਾਕਤ ਕਉ ਦੂਰਿ ਭਇਆ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਸੋ ਸਰਬ ਧਰਣੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕੋ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਕਤ ਹੰਕਾਰੀ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਤ ਨ ਕਬਹੂ ਬੂਝਹਿ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੩॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਖੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਬੀ ਬੂਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਨੇ ਵਿਸਜ ਜੂਏ ਮੈਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ॥੩॥

ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਗੁਰਿ ਕਿੰਚਤ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥

ਜਿਨਕੇ ਉਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਕਿੰਚਤ) ਅਲਪ ਮਾਤਰ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਲੋਗ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਭਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰ ਦਈ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੧੯੯

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਪਿਆਰੇ ॥

ਜਿਨ ਊਪਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਤਿਨ ਕੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪਿਆਰੇ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਰ ਪਰਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ। ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਆਪਕਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਆਪਨੇ ਸਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨ ਦੀਨ ਭਏ ਗੁਰ ਆਗੈ ਤਿਨ ਕੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਆਗੇ ਦੀਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਗੁਰ ਆਗੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੇ ਹੂਏ ਜਗਿਆਸੂ ਜਨ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਆਗੇ ਭਗਤੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਰਸੁ ਗਾਵਹਿ ਰਸੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸ ਰਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਰਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ਓਇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੇ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਅਚਲੁ ਅਚਲਾ ਮਤਿ ਜਿਸੁ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਅਚਲ ਹੈ ਔਰ ਅਚਲ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਜੀਉ ਦੇਵਉ ਅਪੁਨਾ ਹਉ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੩॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜੀਉ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਭ੍ਰਮਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਾਗੇ ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨ ਗੁਬਾਰੇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਜਨ ਭਰਮ ਕਰ ਦੁਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਔਰ ਇਸੀ ਘੋਰ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾ ਉਰਵਾਰਿ ਨ ਪਾਰੇ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤਿਨ ਕੋ ਨਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਸੇ ਨਾਂ ਉਰਾਰ ਕੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਂ ਪਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਧ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਉਨਕੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਰਬੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਵਿਆ ਸੁਆਮੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਕਲ ਧਾਰੇ ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਸੰਪੂੰਨਜ ਜੋ ਅਪਨੀ ਸਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਕਹਤ ਹੈ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥੫॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਉਬਾਰੇ) ਬਚਾਇ ਲੀਜੀਏ॥੫॥੩॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੋਬਿਦ ਕੀ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਐਸੀ (ਕਾਰ) ਸੇਵਾ ਕਰ। ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨਹੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਰਹਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿ ਕਰਕੇ ਮਾਨੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਖ॥

ਗੋਬਿਦ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਅਤਿ ਮੀਠੀ ਅਵਰ ਵਿਸਰਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਅਤੀ ਮਿਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਵਰ ਸਭ ਕੁਛ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਹਸੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

(ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਰਹਸੁ) ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਣ ਗਾਇ ਤਬ ਹੀ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਸਾਂਤਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜੀਵ ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬੀ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਮਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਈ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਗਿਆਨਿ ਤਤਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਬੁਧੀ ਪਰਗਾਸੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤਤ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਇ ॥੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਜੋਤ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਭੀ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸਹਜੇ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਨਿਤ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵਹਿ ਮੁਖਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੁਣਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਦੰਭੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟ ਹੈ ਔਰ ਕਪਟ ਸਹਤ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਮੁਖ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤਰ ਸੁਣਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਮਹਾ ਗੁਬਾਰਾ ਤੁਹ ਕੂਟੈ ਦੁਖ ਖਾਇ ॥੪॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਰੂਪ ਮਹਾਂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਫੋਗ ਕੇ ਕੁਟਣ ਕਰ ਦੁਖ ਕਾ ਖਾਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਜੋ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤਰ ਦੰਭ ਸਹਿਤ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਫਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਬ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚਾ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਸੰਨ ਭਏ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ (ਪਰਚਾ) ਪਰੇਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਲਗਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੫॥੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਮਾਨੀ ॥

ਮੇਰੈ ਹੀਅਰੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਖਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਮਾਨੀਥਾ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਨਾ ਔ ਕਥਾ ਸੁਣਨੀ (ਸੁਖਾਨੀ) ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹੋਵਹੁ ਜਨ ਊਪਰਿ ਜਨ ਦੇਵਹੁ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਦੀਨ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਵਹੁ ਔਰ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਹੇ ਅਕਥ ਅਪਨੀ ਕਹਾਨੀ ਕਾ ਕਹਿਣਾ ਸੁਨਣਾ ਦੇਵਹੁ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨੀ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਕੋ ਮੀਠੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿਨ੍ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤ ਲੈਕਰ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਪਛਾਨੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਰਖੈ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਚੂਕੀ ਆਵਣ ਜਾਨੀ ॥੨॥

(ਪੁਰਖੈ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਮੈਂ (ਪੁਰਖੁ) ਜੀਉ ਜਬ ਮਿਲਾ ਤਬ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਤਬ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ਚੂਕ ਜਾਤੀ ਭਈ॥੨॥

ਨੈਣੀ ਬਿਰਹੁ ਦੇਖਾ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨੀ ॥

ਐਸੇ (ਬਿਰਹੁ) ਪਰੇਮ ਹੈ ਜੋ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਨੈਣੀ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੦

ਸ੍ਰਵਣੀ ਕੀਰਤਨੁ ਸੁਨਉ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਾਨੀ ॥੩॥

ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤੀ ਭਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਗੁਰਿ ਵਸਗਤਿ ਆਣੇ ਤਉ ਉਨਮਨਿ ਨਾਮਿ ਲਗਾਨੀ ॥

(ਪੰਚ ਜਨਾ) ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਜ ਬਿਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਵਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬਸਿ ਆਣ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤੋ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਰੂਪ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨੀ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਬਜਾਪਕ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਪੜ੍ਹੁ ਸਾਰੁ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ਨਿਹਫਲ ਸਭੁ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਏਹੀ ਪੜਨਾ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਤਨਾ ਫੈਲਾਉ ਹੈ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਲੀਜੈ ਕਿਆ ਤਜੀਐ ਬਉਰੇ ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਛਾਰੁ ॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਕਿਆ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕਿਆ ਤਜਾਗ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਛਾਰ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਬਿਖਿਆ ਕਉ ਤੁਮ੍ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਜਾਨਹੁ ਸਾ ਛਾਡਿ ਜਾਹੁ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ॥੧॥

ਜਿਨ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੋ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਵਸਤੂ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਸੋ ਛਾਡ ਜਾਵੋਗੇ ਅਰ (ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ) ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਵਾ ਨਰਕ ਕੁੰਡ ਮੈਂ ਉਲਟੇ ਪੜੋਗੇ ਵਾ ਸਿਰ ਪੁਰ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਵਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਪਲੁ ਪਲੁ ਅਉਧ ਫੁਨਿ ਘਾਟੈ ਬੂਝਿ ਨ ਸਕੈ ਗਵਾਰੁ ॥

ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਭਾਵ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਪੁਨਹ ਪਲ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਚ ਅਵਸਥਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ (ਗਵਾਰੁ) ਮੂਰਖ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਜਿ ਸਾਥਿ ਨ ਚਾਲੈ ਇਹੁ ਸਾਕਤ ਕਾ ਆਚਾਰੁ ॥੨॥

ਸੋ ਕੁਛ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕਾ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਤਬਜ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਿਲੁ ਬਉਰੇ ਤਉ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਹੇ ਕਮਲੇ ਜੀਵ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਤੌ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਸੰਗ ਸੁਖੁ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ਪੂਛਹੁ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥੩॥

ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੰਡਤੋਂ ਸੇ ਜਾਇਕਰ ਪੂਛ ਲੇਵੋ॥੩॥

ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਸਭੈ ਕੋਊ ਚਾਲੈ ਝੂਠੁ ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਪਾਸਾਰੁ ॥

ਰਾਣਾ ਅਰ ਰਾਉ ਪਦਵੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸਭ ਕੋਈ ਇਸ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਪਸਾਰੇ ਕੇ ਛੋਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਨਿਹਚਲੁ ਜਿਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ (ਥਿਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਚਲ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਕੇਵਲ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਗਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਦੀਆ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਬਡਾ ਪੁਤ੍ਰ ਥਾ ਸੋ ਪਿਤਾ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਭਯਾ ਮੈਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਕੇ ਆਪ ਕੋ (ਗੁਰੂ) ਅਰਜਨ ਜੀ ਸਹਿਤ ਦਿਲੀ ਵਿਚ ਬੁਲਾਵਾਂਗਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੩ ਦੁਪਦਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਹੇ ਪੂਤ ਝਗਰਤ ਹਉ ਸੰਗਿ ਬਾਪ ॥
ਜਿਨ ਕੇ ਜਣੇ ਬਡੀਰੇ ਤੁਮ ਹਉ ਤਿਨ ਸਿਉ ਝਗਰਤ ਪਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗਰਤੇ ਹੋ ਜਿਨਕੇ (ਜਣੇ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੂਏ ਔਰ ਤੁਮ (ਬਡੀਰੇ) ਵਡਿਆਏ ਹੂਏ ਹੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਝਗਰਨੇ ਸੇ ਦੋਸ ਲਗਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਝਗਰਨੇ ਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਪਾਪ ਲਗੇਗਾ॥

ਜਿਸੁ ਧਨ ਕਾ ਤੁਮ ਗਰਬੁ ਕਰਤ ਹਉ ਸੋ ਧਨੁ ਕਿਸਹਿ ਨ ਆਪ ॥

ਜਿਸ ਧਨ ਕਾ ਤੁਮ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਧਨ ਕਿਸੀ ਕਾ ਅਪਣਾ ਨਹੀਂ ਬਨਾ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਛੋਡਿ ਜਾਇ ਬਿਖਿਆ ਰਸੁ ਤਉ ਲਾਗੈ ਪਛੁਤਾਪ ॥੧॥

ਜਬ ਇਹ ਬਿਸਜ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਰਸ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਛੋਡ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨਾ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਤੁਮਰੇ ਪ੍ਰਭ ਹੋਤੇ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਜਾਪਹੁ ਜਾਪ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਗਰਭ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਰਖਕ ਹੋਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੋ॥

ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤ ਨਾਨਕ ਜਨ ਤੁਮ ਕਉ ਜਉ ਸੁਨਹੁ ਤਉ ਜਾਇ ਸੰਤਾਪ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਨ ਮੈਂ ਤੁਮ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੇਕਰ ਸੁਨੋਂ ਭਾਵ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰੋ ਤੌਂ ਤੁਮਾਰਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪਣਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥੧॥੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੫ ਦੁਪਦੇ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪੜਤਾਲ ਛੰਦ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸਰੋ ਜਗਜੀਵਨੋ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਮੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਟੇਕ ਸਭ ਦਿਨਸੁ ਸਭ ਰਾਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਅਰ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਜਾਪਿ) ਜਪਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਹੇ ਮਨਮੋਹਨ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਭ ਰਾਤ੍ਰਿ ਅਰ ਸਭ ਦਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਉਪਮਾ ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਅਨਿਕ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਸੁਕ ਨਾਰਦ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਵ ਗੁਨ ਸੁਆਮੀ ਗਨਿਨ ਨ ਜਾਤਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਉਪਮਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਅਨਿਕ) ਅਗਿਨਤ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕੋਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਵੋ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਿਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਹਰਿ ਬੇਅੰਤੁ ਤੂ ਹਰਿ ਬੇਅੰਤੁ ਤੂ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਨਹਿ ਆਪਨੀ ਭਾਂਤਿ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਬਸੰਤ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਭਾਤਿ) ਤਰਹ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨਿਕਟਿ ਹਰਿ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤੇ ਤੇ ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਭਗਾਤ ॥

ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਪੁਨਹ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਿਕਟ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਸਾਧੂ ਜਨ ਆਪਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਲਿ ਮਿਲੇ ਜੈਸੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਲਲੈ ਸਲਲ ਮਿਲਾਤਿ ॥੨॥੧॥੮॥

ਸੋ ਆਪ ਕੇ ਸੰਤ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਸੰਗ ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਸਲਲੈ) ਜਲਕੇ ਸਾਥ ਜਲ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੮॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੧

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਨਰਹਰੇ ਨਰਹਰ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਸਗਲ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮੋਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰੀ ਸਗਲ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਦੇਵ (ਸ੍ਰੀ) ਸੋਭਾਵਾਨ (ਰਾਮ) ਰਮਨ ਰੂਪ ਰਾਮ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਤਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਵਾਜੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਵਡ ਭਾਗ ਮਥੋਰਾ ॥

ਜਿਸ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਮਨ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਸਰੀਰ ਵਿਖੇ ਪੰਚ ਸਬਦ ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਜਸਕੇ ਵਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਕẏੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਕਾ ਭਾਗ ਬਡਾ ਉਤਮੁ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਜਨ ਕੇ ਸਭਿ ਪਾਪ ਗਏ ਸਭਿ ਦੋਖ ਗਏ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਏ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਗਏ ਤਿਨ੍ ਜਨ ਕੇ ਹਰਿ ਮਾਰਿ ਕਢੇ ਪੰਚ ਚੋਰਾ ॥੧॥

ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜਨਮਾਦਿਕ ਰੋਗ ਭੀ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਜੋਂਕਿ ਏਹ ਕਾਮਾਦੀ ਜੋ ਪਾਚੋਂ ਚੋਰ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਮਾਰਕੇ ਕਾਢੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਬੋਲਹੁ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ਜਗਦੀਸੁ ਜਪਹੁ ਮਨਿ ਬਚਨਿ ਕਰਮਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧੂ ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਸਾਧੂ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂ ਜਨ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਾਮ ਬੋਲਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਬੋਲਿ ਸਭਿ ਪਾਪ ਗਵਾਧੂ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਸਭਿ ਪਾਪ (ਗਵਾਧੂ) ਗਵਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਾਗਰਣੁ ਕਰਹੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਆਨੰਦੁ ਜਪਿ ਜਗਦੀਸੁੋਰਾ ॥

ਵਹੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਜਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਇਛੇ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ਸਭੈ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਕਾਮ ਮੋਖੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸਿਉ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਭਗਤ ਤੋਰਾ ॥੨॥੨॥੯॥

ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭੀ ਸਭੀ ਫਲ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਆਦਿਕ ਜੋ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਤੋਰਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁੱਖਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਬਦ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੇਂ ਭੀ ਅਰਥ ਬਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਮਾਧੋ ਮਧੁਸੂਦਨੋ ਹਰਿ ਸ੍ਰੀਰੰਗੋ ਪਰਮੇਸਰੋ ਸਤਿ ਪਰਮੇਸਰੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮਾਧੋ (ਮਧਸੂਦਨੋ) ਹਰੀ (ਸ੍ਰੀਰੰਗੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਪ॥ ਵਹੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸਤ ਹੈ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਸਭ ਦੂਖਨ ਕੋ ਹੰਤਾ ਸਭ ਸੂਖਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥

ਹਰਿ ਘਟਿ ਘਟੇ ਘਟਿ ਬਸਤਾ ਹਰਿ ਜਲਿ ਥਲੇ ਹਰਿ ਬਸਤਾ ਹਰਿ ਥਾਨ ਥਾਨੰਤਰਿ ਬਸਤਾ ਮੈ ਹਰਿ ਦੇਖਨ ਕੋ ਚਾਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਹਰੀ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਚਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਕੋਈ ਆਵੈ ਸੰਤੋ ਹਰਿ ਕਾ ਜਨੁ ਸੰਤੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਨੁ ਸੰਤੋ ਮੋਹਿ ਮਾਰਗੁ ਦਿਖਲਾਵੈ ॥

ਕੋਈ ਆਵੈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਨ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰਾ ਪੀਤਮ ਜਨ ਹੋਵੈ ਹੇ ਸੰਤੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਮਾਰਗੁ) ਰਸਤਾ ਦਿਖਲਾਵੈ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਹਉ ਮਲਿ ਮਲਿ ਧੋਵਾ ਪਾਉ ॥੧॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਮਲ ਮਲ ਕਰ ਧੋਊਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਸਰਧਾ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ॥

ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਰਧਾ ਸੇ ਹਰੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਆਨੰਦ ਭਏ ਮੈ ਦੇਖਿਆ ਹਰਿ ਰਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਰਾਉ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਹਰਿ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਜਗਦੀਸੁਰ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ॥

ਦਾਸਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਖਾਨੀ ਤਨ ਕੋ ਹਰੀ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਭਈ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਅਰ ਤਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਅਨਦਿਨੋ ਸਦ ਸਦ ਸਦਾ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥੨॥੩॥੧੦॥

ਮੈਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥
ਜਪਿ ਮਨ ਨਿਰਭਉ ॥
ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਦਾ ਸਤਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਨਿਰਭਉ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਸਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ॥ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ॥
ਆਜੂਨੀ ਸੰਭਉ ॥

ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਅਕਾਲ ਹੈ ਅਮੂਰਤ ਹੈ ਅਜੂਨੀ ਹੈ ਸ੍ਵੈਭਵ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਨਦਿਨੁ ਧਿਆਇ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕਉ ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਸਿਧ ਜਤੀ ਜੋਗੀ ਤਟ ਤੀਰਥ ਪਰਭਵਨ ਕਰਤ ਰਹਤ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ॥

ਤਿਸ ਹਰੀ ਦਰਸਨ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਦਰਸਨ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਵਾ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਤਨ ਕਰ ਤੇਤੀਸ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਸਿਧ ਜਤੀ ਅਰ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ (ਭਵਨ) ਅਸਥਾਨ ਬਨਾਇ ਕਰ ਵਾ ਭ੍ਰਮਣਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਾਹਾਰੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਥਾਇ ਪਈ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਵਤੁ ਬਨਵਾਰੀ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ (ਬਨਵਾਰੀ) ਭਗਵਾਨ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਹੋ ਸੰਤ ਭਲੇ ਤੇ ਊਤਮ ਭਗਤ ਭਲੇ ਜੋ ਭਾਵਤ ਹਰਿ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਰਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਸੰਤ ਕੇ ਭਗਤ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭਲੇ ਊਤਮ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ੍ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕਰੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ੍ ਕੀ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪੈਜ ਸਵਾਰੀ ॥੨॥੪॥੧੧॥

ਜਿਨਕਾ (ਅੰਗੁ) ਪਖ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਪੈਜ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਸਵਾਰੀ ਹੈ॥੨॥੪॥੧੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੨

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ਪੜਤਾਲ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਾ ਪ੍ਰਭੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਵਹੁ ਗੋਵਿੰਦ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ (ਪ੍ਰਭੋ) ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਨਾਮ (ਬੋਲਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਸੋ ਪੀਐ ਜਿਸੁ ਰਾਮੁ ਪਿਆਸੀ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਰਾਮ ਪਿਆਵਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਰਾਮ ਜਲ ਕੀ ਪਿਆਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮੇਲੈ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਚਖਾਸੀ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਨੇ ਆਪ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜਨ ਸੇਵਹਿ ਸਦ ਸਦਾ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰੇ ਤਿਨ ਕਾ ਸਭੁ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਸੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦੂਖ ਭਰਮ ਔਰ ਭੈ ਸਭ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ ਲਏ ਤਾਂ ਜੀਵੈ ਜਿਉ ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਲਿ ਪੀਐ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ ॥੨॥੫॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸ ਨਾਮ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤੌ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥ ਕੈਸੇ ਜੀਵਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ) ਪਾਪੀਹਾ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਜਲਿ ਪੀਵੇ ਤੋ ਤਬੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੫॥੧੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਸਿਰੀ ਰਾਮੁ ॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਰਾਮੁ ॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਰਾਮੁ ॥

ਬੋਲਹੁ ਭਈਆ ਸਦ ਰਾਮ ਰਾਮੁ ਰਾਮੁ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਰਬਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸਾ ਹੈ ਰਾਮ? ਸੋ ਕਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਸਭ ਮੈਂ (ਰਮਤ) ਬਤਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ (ਬੋਲਹੁ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਜੋ (ਸਰਬਗੇ) ਸਰਬ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪੇ ਸਭੁ ਕਰਤਾ ਰਾਮੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਸਭਤੁ ਜਗੇ ॥

ਭੂਤ ਭਵਿਖਤਤ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਸਭ) ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਇ ਸੋ ਜਨੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਰਾਮ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਮਾ ਦੇਖਹੁ ਹਰਿ ਸੰਤਹੁ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਪਤਿ ਰਾਖੈ ਵਿਚਿ ਕਲਿਜੁਗ ਅਗੇ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ (ਉਪਮਾ) ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਦੇਖਹੁ ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਕੋ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਪਿਛੇ ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਪਤਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਾ ਅੰਗੁ ਕੀਆ ਮੇਰੈ ਰਾਮ ਰਾਇ ਦੁਸਮਨ ਦੂਖ ਗਏ ਸਭਿ ਭਗੇ ॥੨॥੬॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਮੇਰੇ ਰਾਮਰਾਇ ਨੇ (ਅੰਗੁ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਦੁਸਮਨ ਦੂਤ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੧੩॥

ਸਮਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਕੁਛ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੂਰਤਿ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਸ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਿਉ ਜਲ ਕੀ ਸਫਲ ਦਰਸਨੁ ਕਦਿ ਪਾਂਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਤਰੂਪ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਤੇਰੀ ਸਰਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਸੇਂ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੋ ਜਲ ਕੀ ਪਯਾਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰ ਪਿਆਸ ਹੈ ਹੇ ਸਫਲ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਂਗਾ?

ਅਨਾਥਾ ਕੋ ਨਾਥੁ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕੁ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਤੂੰ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭਗਤ ਵਤਸਲ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਯਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਕੋਇ ਨ ਰਾਖੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ ਅਸਰਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਰਾਖ ਨਾ ਸਕਤਾ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ (ਅਸਰਾਉ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਿਧਰਿਆ ਧਰ ਨਿਗਤਿਆ ਗਤਿ ਨਿਥਾਵਿਆ ਤੂ ਥਾਉ ॥

ਨਿਆਸਰੋਂ ਕਾ ਤੂੰ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਗਤਿਓਂ ਕੀ ਗਤਿ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਥਾਵਿਓਂ ਕਾ ਤੂੰ ਥਾਉਂ ਹੈਂ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਜਾਂਉ ਤਹਾਂ ਤੂ ਸੰਗੇ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥੨॥

ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਾ ਕਮਾਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਏਕਸੁ ਤੇ ਲਾਖ ਲਾਖ ਤੇ ਏਕਾ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕਾਉ ॥

ਤੂੰ ਏਕ ਤੇ (ਲਾਖ) ਅਸੰਖਿਆਤ ਔਰ ਲਾਖੋਂ ਤੇ ਇਛਾ ਅਨਸਾਰ ਏਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਤੇਰੀ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਸਭੁ ਤੇਰੋ ਖੇਲੁ ਦਿਖਾਉ ॥੩॥

ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਤੇਰੀ (ਮਿਤਿ) ਮਰਯਾਦਾ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਏਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਖੇਲ ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤੂੰ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਸਾਧ ਸਿਉ ਗੋਸਟਿ ਹਰਿ ਸਾਧਨ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਸੇ ਹੀ ਗੋਸ਼ਟ ਕਰਨੀ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਸੇ ਹੀ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਕਾ ਲਗਾਉਣਾ ਦੇਵੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾਸ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਏਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਾਉ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਆਗੇ ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ॥
ਕਰਤ ਬੁਰਾਈ ਮਾਨੁਖ ਤੇ ਛਪਾਈ ਸਾਖੀ ਭੂਤ ਪਵਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ (ਜਾਨ) ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਣ ਰਹਾ ਹੈ ਮਨੁਖ ਤੇ ਛਪਾਇ ਕਰ ਜੀਉ ਬੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ (ਸਾਖੀ ਭੂਤ) ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ (ਪਵਾਨ) ਪਵਨ ਸਮ ਸਰਬ ਗਤ ਹੈ॥੧॥

ਬੈਸਨੌ ਨਾਮੁ ਕਰਤ ਖਟ ਕਰਮਾ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭ ਜੂਠਾਨ ॥

ਵੈਸ਼ਨੋਂ ਨਾਮ ਹੈ ਔਰ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦਾ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਜੂਠਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਡੂਬੇ ਸਭ ਅਗਿਆਨ ॥੧॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਕੀ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਡੂਬੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੩

ਕਰਹਿ ਸੋਮ ਪਾਕੁ ਹਿਰਹਿ ਪਰ ਦਰਬਾ ਅੰਤਰਿ ਝੂਠ ਗੁਮਾਨ ॥

(ਸੋਮ ਪਾਕੁ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਅਪਣੀ ਹਥੀਂ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਾਏ ਦਰਬ ਕੋ (ਹਿਰਹਿ) ਖੋਸ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਝੂਠ ਔਰ ਗੁਮਾਨ ਹੈ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਨਹੀ ਜਾਣਹਿ ਬਿਆਪੇ ਮਨ ਕੈ ਮਾਨ ॥੨॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਤੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈਂ ਬਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੰਧਿਆ ਕਾਲ ਕਰਹਿ ਸਭਿ ਵਰਤਾ ਜਿਉ ਸਫਰੀ ਦੰਫਾਨ ॥

ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਸੰਧਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਦੰਭ ਸੰਯੁਗਤ ਕਰਨਾ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ (ਸਫਰੀ ਦੰਫਾਨ) ਮਦਾਰੀ ਕਾ ਦੰਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਭੁਲਾਏ ਊਝੜਿ ਪਾਏ ਨਿਹਫਲ ਸਭਿ ਕਰਮਾਨ ॥੩॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭੁਲਾਇ ਕਰ ਔਝੜ ਪਾਏ ਹੈਂ ਉਨਕੇ (ਕਰਮਾਨ) ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੂਏ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਸੋ ਬੈਸਨੌ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸੁ ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਗਵਾਨ ॥

ਸੋਈ ਗਯਾਨੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਵੈਸ਼ਨੋਂ ਹੈ ਔਰ ਪੜਾ ਹੂਆ ਭੀ ਵਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਉਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਉਧਰਿਆ ਸਗਲ ਬਿਸ੍ਵਾਨ ॥੪॥

ਤਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਮੋਖ ਪਦ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਗਲ (ਬਿਸ੍ਵਾਨ) ਵਿਸ੍ਵ ਤੇ ਉਧਰਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਿਆ ਹਮ ਕਥਹ ਕਿਛੁ ਕਥਿ ਨਹੀ ਜਾਣਹ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਬੋੁਲਾਨ ॥

ਹਮ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੇਂ ਕੁਛ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਧੂਰਿ ਇਕ ਮਾਂਗਉ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਇਓ ਸਰਾਨ ॥੫॥੨॥

ਇਕ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਆਪ ਕੀ (ਸਰਾਨ) ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੫॥੨॥ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕਾ ਅਨਭਵ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਰੋ ਨਾਚਨੋ ਰਹੋ ॥

ਲਾਲੁ ਰਗੀਲਾ ਸਹਜੇ ਪਾਇਓ ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨਿ ਲਹੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਨਾਚਨਾ ਅਰਥਾਤ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਫਿਰਨਾ ਹਰਿ ਚੁਕਾ ਹੈ ਲਾਲ ਰੰਗੀਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ (ਲਹੋ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਕੁਆਰ ਕੰਨਿਆ ਜੈਸੇ ਸੰਗਿ ਸਹੇਰੀ ਪ੍ਰਿਅ ਬਚਨ ਉਪਹਾਸ ਕਹੋ ॥

ਜੈਸੇ ਕਵਾਰੀ ਕੰਨਿਆਂ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਸਹੇਲੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਪੂਛਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਿਯ ਪਤੀ ਕੇ ਉਪਹਾਸ ਕੇ ਬਚਨ ਕਹੁ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਸੁਖ ਕਹੁ॥

ਜਉ ਸੁਰਿਜਨੁ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਆਇਓ ਤਬ ਮੁਖੁ ਕਾਜਿ ਲਜੋ ॥੧॥

ਜਬ ਚਤੁਰ ਪਤੀ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸੋ ਸੁਖ ਪੂਛਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਲਜਿਆ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਢਾਕ ਲੀਆ ਭਾਵ ਉਸ ਸੁਖ ਕਾ ਵਹੀ ਅਨਭਵ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਮਨ ਕੀ ਆਦ ਅੰਤ ਕੀ ਬਿਵਸਥਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਕਨਿਕੋ ਕੋਠਾਰੀ ਚੜਿਓ ਕਬਰੋ ਹੋਤ ਫਿਰੋ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੁਵਰਨ ਕੋਠਾਰੀ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ (ਕਬਰੋ) ਕਮਲਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੈਲ ਕਰ ਚੰਚਲ ਹੈ॥

ਜਬ ਤੇ ਸੁਧ ਭਏ ਹੈ ਬਾਰਹਿ ਤਬ ਤੇ ਥਾਨ ਥਿਰੋ ॥੨॥

ਜਬ ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਵੰਨੀ ਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਬ ਤੇ ਉਸ ਕੋਠਾਲੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮੈਲਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਚੰਚਲ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੁਧ ਹੂਆ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਅਬ ਘੜੀਆਲ ਕਾ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਤਊ ਲਉ ਬਜਿਓ ਮੂਰਤ ਘਰੀ ਪਲੋ ॥

ਬਜਾਵਨਹਾਰੋ ਊਠਿ ਸਿਧਾਰਿਓ ਤਬ ਫਿਰਿ ਬਾਜੁ ਨ ਭਇਓ ॥੩॥

ਜੌ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਬਜਾਵਨ ਵਾਲਾ ਪਾਸ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਮਹੂਰਤ ਘੜੀ ਪਲ ਮੈਂ ਬਜਾਵਤਾ ਹੈ। ਜਬ ਬਜਾਵਨ ਹਾਰੋ ਉਠ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਬ ਪੁਨਾ ਬਾਜਤਾ ਨ ਭਇਆ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਬ ਤਕ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਸਰੀਰ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰੀਰ ਚੇਸ਼ਟਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਅਵਿਦਿਆ ਰਾਤ੍ਰ ਥੀ ਤਬ ਤਕ ਭੇਦ ਭਾਵ ਕਰ ਮਹੂਰਤ ਘੜੀ ਪਲ ਪਲ ਮੈਂ ਮਨ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਜਬ ਵਜਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਅਗਿਆਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤਉ ਫਿਰ ਦੁਵੈਤ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੩॥ ਅਬ ਅਭੇਦਤਾ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਕੁੰਭ ਉਦਕ ਪੂਰਿ ਆਨਿਓ ਤਬ ਉਹੁ ਭਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸਟੋ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ (ਕੁੰਭ) ਘੜਾ (ਉਦਕ) ਜਲ ਕੀ ਨਦੀ ਵਾ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪੂਰ ਕਰ ਲਿਆਇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ ਭਿੰਨ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕੁੰਭੁ ਜਲੈ ਮਹਿ ਡਾਰਿਓ ਅੰਭੈ ਅੰਭ ਮਿਲੋ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਹੁ ਭਰਾ ਹੂਆ ਘੜਾ ਜਲ ਮੈਂ ਡਾਰ ਦੀਆ ਤਬ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਜਲ ਮਿਲਿ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵ ਕੋ ਅਗਿਆਨ ਉਪਾਧੀ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਜੀਵ ਭਾਵ ਪਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਉਪਾਧੀ ਦੂਰ ਹੋਈ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਪੂਛੇ ਕਿਆ ਕਹਾ ॥

ਲੈਨੋ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਨੀਕੋ ਬਾਵਰ ਬਿਖੁ ਸਿਉ ਗਹਿ ਰਹਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਅਬ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਜੋ ਪੂਛੇਗਾ ਕਿ ਤੈਨੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਬ ਕਿਆ ਉਤਰ ਕਹੇਗਾ (ਨੀਕੋ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਲੈਨਾ ਥਾ ਸੋ ਤੈ ਨਾਂ ਲੀਆ (ਬਾਵਰ) ਮੂਰਖ ਮਨ (ਬਿਖ) ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਮੇਂ ਗਹੁਗਚ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਚਿਰੰਕਾਲ ਪਾਇਓ ਜਾਤਉ ਕਉਡੀ ਬਦਲਹਾ ॥

ਚਿਰੰਕਾਲ ਪੀਛੇ ਏਹ ਦੂਲਭ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਮਨ (ਕਉਡੀ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਦਲੇ ਬਿਅਰਥ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਥੂਰੀ ਕੋ ਗਾਹਕੁ ਆਇਓ ਲਾਦਿਓ ਕਾਲਰ ਬਿਰਖ ਜਿਵਹਾ ॥੧॥

(ਕਾਥੂਰੀ) ਕਸਤੂਰੀ ਕਾ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਆਇਆ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਤੂੰ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਹੇਤ ਆਇਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਕਲਰ ਔ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਜਵਾਹ ਬ੍ਰਿਛ ਲਾਦਤਾ ਭਇਆ॥੧॥

ਆਇਓ ਲਾਭੁ ਲਾਭਨ ਕੈ ਤਾਈ ਮੋਹਨਿ ਠਾਗਉਰੀ ਸਿਉ ਉਲਝਿ ਪਹਾ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਲਾਭ (ਲਾਭਨ) ਢੂੰਢਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਆਇਆ ਥਾ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਇਆ ਰੂਪ ਠਗ ਬੂਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਉਲਝ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਕਾਚ ਬਾਦਰੈ ਲਾਲੁ ਖੋਈ ਹੈ ਫਿਰਿ ਇਹੁ ਅਉਸਰੁ ਕਦਿ ਲਹਾ ॥੨॥

(ਕਾਚ) ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਬਦਲੇ (ਲਾਲੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਖੋਇ ਲੀਆ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਕਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਸਗਲ ਪਰਾਧ ਏਕੁ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਠਾਕੁਰੁ ਛੋਡਹ ਦਾਸਿ ਭਜਹਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਭੀ (ਪਰਾਧ) ਔਗੁਨ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਣ ਏਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ (ਦਾਸਿ) ਦਾਸੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਭਜ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਈ ਮਸਟਿ ਜੜਵਤ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜਿਉ ਤਸਕਰੁ ਦਰਿ ਸਾਂਨ੍ਹਿਾ ॥੩॥

ਜਬ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਮੂਰਛਾ ਰੂਪ (ਮਸਟਿ) ਚੁਪ ਆਈ ਤਬ (ਜੜਵਤ) ਜੜਤਾ ਵਾਲੇ ਕੇ ਸਮ ਹੋਇ ਗਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਜੀਵ ਮੂਰਛਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜਿਉਂ ਸੱਨ ਕੇ ਊਪਰ ਚੋਰ ਕੋ ਮਾਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਨ ਉਪਾਉ ਨ ਕੋਊ ਸੂਝੈ ਹਰਿ ਦਾਸਾ ਸਰਣੀ ਪਰਿ ਰਹਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਔਰ ਉਪਾਉ ਕੋਈ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜ ਰਹੂੰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਬ ਹੀ ਮਨ ਛੁਟੀਐ ਜਉ ਸਗਲੇ ਅਉਗਨ ਮੇਟਿ ਧਰਹਾ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਤਬਹੀ ਛੂਟਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਬ ਸਭੀ ਔਗਣੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਸੇ ਮੇਟ ਕਰ ਬਾਹਰ ਧਰ ਦੇਵੇਂ॥੪॥੪॥ ਜਗਿਆਸੂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਆਪ ਕੋ ਜੈਸੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕਹੀਏ? ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਰ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਅਪਣੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਧੀਰਿ ਰਹੀ ਪ੍ਰਿਅ ਬਹੁਤੁ ਬਿਰਾਗਿਓ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਧੀਰਜਤਾ ਰਹਿ ਚੁਕੀ ਥੀ ਅਰ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਹੁਤ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਆਨੂਪ ਰੰਗ ਰੇ ਤਿਨ੍ ਸਿਉ ਰੁਚੈ ਨ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਤ ਜੋ ਵਿਸ਼ਯ ਅਨੰਦ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰੁਚੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਥਾ॥

ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਿਅ ਮੁਖਿ ਟੇਰਉ ਨੀਂਦ ਪਲਕ ਨਹੀ ਜਾਗਿਓ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨੇ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਿਅ ਕਰਕੇ ਮੁਖੋਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਰ ਨਿੰਦਰਾ ਪਲ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਥੀ ਅਰ ਜਾਗਤਾ ਰਹਿਤਾ ਥਾ॥

ਹਾਰ ਕਜਰ ਬਸਤ੍ਰ ਅਨਿਕ ਸੀਗਾਰ ਰੇ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਸਭੈ ਬਿਖੁ ਲਾਗਿਓ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਾਰ ਕਜਰ ਬਸਤਰ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਸਿੰਗਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਤਨੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਧਨ ਹੈਂ ਸੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਭੀ ਬਿਖ ਕੇ ਸਮਾਨ ਲਾਗਤੇ ਥੇ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੪

ਪੂਛਉ ਪੂਛਉ ਦੀਨ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਕੋਊ ਕਹੈ ਪ੍ਰਿਅ ਦੇਸਾਂਗਿਓ ॥

ਪੂਛਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਕਰ ਦੀਨ ਕੀ ਤਰਹ ਪੂਛਤਾ ਥਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਪਤੀ ਕੇ ਰਹਣੇ ਕਾ (ਦੇਸਾਂਗਿਓ) ਅਸਥਾਨ ਕਹਿ ਦੇਵੇ॥

ਹੀਂਉ ਦੇਂਉ ਸਭੁ ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਉ ਸੀਸੁ ਚਰਣ ਪਰਿ ਰਾਖਿਓ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ (ਹੀਂਉ) ਜੀਉ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਤਨ ਮਨ ਸਭੀ ਅਰਪਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਸੀਸ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਰਖਤਾ ਹੂੰ॥੨॥ ਅਰ ਐਸੇ ਕਹਿਤਾ ਥਾ॥

ਚਰਣ ਬੰਦਨਾ ਅਮੋਲ ਦਾਸਰੋ ਦੇਂਉ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਅਰਦਾਗਿਓ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਅਮੁਲ ਭਾਵ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਵਾ ਕਾਮਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਦਾਸ ਆਪਕੋ ਚਰਨ ਬੰਦਨਾਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾ ਮੇਲੁ ਦੀਜੀਏ ਮੇਰੀ ਏਹੀ (ਅਰਦਾਗਿਓ) ਅਰਦਾਸ ਹੈ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਵਹੁ ਨਿਮਖ ਦਰਸੁ ਪੇਖਾਗਿਓ ॥੩॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵਹੁ ਜੋ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਸੀਘਰ ਹੀ ਦਰਸਨ (ਪੇਖਾਗਿਓ) ਆਗੇ ਦੇਖੋ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਖਸ਼ਾਤਕਾਰ ਕਰੋ॥੩॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਭਈ ਤਬ ਭੀਤਰਿ ਆਇਓ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਅਨਦਿਨੁ ਸੀਤਲਾਗਿਓ ॥

ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਈ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰਾਤ ਦਿਨ (ਸੀਤਲਾਗਿਓ) ਸਾਂਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਰਸਿ ਮੰਗਲ ਗਾਏ ਸਬਦੁ ਅਨਾਹਦੁ ਬਾਜਿਓ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਨ ਗਾਏ ਤਬ (ਅਨਾਹਦੁ) ਸਬਦੁ ਏਕ ਰਸ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋ (ਬਾਜਿਓ) ਸਾਖਸ਼ਾਤ ਹੂਆ॥੪॥੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਾਧਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਹਰੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਾਧ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥

ਬਚਨੁ ਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਰੈ ਕਹਿਓ ਮੈ ਛੀਕਿ ਗਾਂਠਰੀ ਬਾਧਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਬਚਨ) ਉਪਦੇਸ ਕਹਿਓ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਗਠੜੀ ਮੈਂ (ਛੀਕਿ) ਖੈਂਚ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਨਖਿਅਤ੍ਰ ਬਿਨਾਸੀ ਰਵਿ ਸਸੀਅਰ ਬੇਨਾਧਾ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਅਰ ਦਿਨ (ਨਖਿਅਤ੍ਰ) ਤਾਰੇ ਇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇਹ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ (ਬੇਨਾਧਾ) ਬਿਨਾਸ ਜਾਏਗਾ॥

ਗਿਰਿ ਬਸੁਧਾ ਜਲ ਪਵਨ ਜਾਇਗੋ ਇਕਿ ਸਾਧ ਬਚਨ ਅਟਲਾਧਾ ॥੧॥

(ਗਿਰਿ) ਪਹਾੜ (ਬਸੁਧਾ) ਪਿਰਥਵੀ ਜਲ ਅਰ ਪਵਨ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਇਕ ਸਾਧੂ ਕਾ (ਬਚਨ) ਉਪਦੇਸ ਅਟਲ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਡ ਬਿਨਾਸੀ ਜੇਰ ਬਿਨਾਸੀ ਉਤਭੁਜ ਸੇਤ ਬਿਨਾਧਾ ॥

ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਉਤਭੁਜ ਸ੍ਵੇਤਜ ਇਹ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀ ਭੀ ਬਿਨਸ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਬਿਨਾਸੀ ਖਟਹਿ ਬਿਨਾਸੀ ਇਕਿ ਸਾਧ ਬਚਨ ਨਿਹਚਲਾਧਾ ॥੨॥

ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਅਰ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੀ ਵਾ ਚਾਰੇ ਵਰਨ ਖਟ ਦਰਸਨ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਕ ਸਾਧ ਕਾ ਬਚਨ (ਨਿਹਚਲਾਧਾ) ਅਟਲ ਹੈ॥੨॥

ਰਾਜ ਬਿਨਾਸੀ ਤਾਮ ਬਿਨਾਸੀ ਸਾਤਕੁ ਭੀ ਬੇਨਾਧਾ ॥

ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਸਾਂਤਕ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਏਹ ਭੀ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿਮਾਨ ਹੈ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੀ ਇਕਿ ਸਾਧ ਬਚਨ ਆਗਾਧਾ ॥੩॥

ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਂਨ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਸਵੰਤ ਹੀ ਹੈ ਇਕ ਸਾਧ ਕਾ ਬਚਨ ਅਗਾਧ ਰੂਪ ਅਚਲ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਨਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਆਪ ਹੀ ਆਪੇ ਸਭੁ ਆਪਨ ਖੇਲੁ ਦਿਖਾਧਾ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਹੈ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਖੇਲ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਪਾਇਓ ਨ ਜਾਈ ਕਹੀ ਭਾਂਤਿ ਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਲਾਧਾ ॥੪॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਲਾਧਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਬਾਸਿਬੋ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਜਹਾਂ ਸਿਮਰਨੁ ਭਇਓ ਹੈ ਠਾਕੁਰ ਤਹਾਂ ਨਗਰ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਵਾ ਬਡਾ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਸੋ ਬਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਾ ਭਜਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਹਾਂ ਨਗਰ ਮੈਂ ਹੋ ਤੌ ਭੀ ਸੁਖ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਤਹਾਂ ਅਨੰਦ ਹੈ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਬੀਸਰੈ ਠਾਕੁਰੁ ਪਿਆਰੋ ਤਹਾਂ ਦੂਖ ਸਭ ਆਪਦ ॥

ਜਹਾਂ ਪਿਆਰਾ ਠਾਕੁਰ ਬਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਭ ਦੂਖ ਔਰ (ਆਪਦ) ਬਿਪਤਾ ਪੜ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਹ ਗੁਨ ਗਾਇ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਸੰਪਦ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਗਾਇਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਦੀਵ ਸੁਖ ਅਰ (ਸੰਪਦ) ਬਿਭੂਤੀ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਹਾ ਸ੍ਰਵਨ ਹਰਿ ਕਥਾ ਨ ਸੁਨੀਐ ਤਹ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਉਦਿਆਨਦ ॥

(ਜਹਾ) ਜਿਸ ਜਗਾ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਨਹੀਂ ਸੁਨੀ ਜਾਤੀ (ਤਹ) ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਮਹਾਂ ਭਯਦਾਇਕ (ਉਦਿਆਨਦ) ਉਜਾੜ ਵਤ ਜਾਣੋਂ॥

ਜਹਾਂ ਕੀਰਤਨੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਰਸੁ ਤਹ ਸਘਨ ਬਾਸ ਫਲਾਂਨਦ ॥੨॥

ਜਹਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਭਗਤੀ ਵਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਸਘਨ ਬਾਸਨਾ ਅਰ ਅਨੰਦ ਫਲ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨ ਕੋਟਿ ਬਰਖ ਜੀਵੈ ਸਗਲੀ ਅਉਧ ਬ੍ਰਿਥਾਨਦ ॥

ਭਗਵੰਤ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ ਚਾਹੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬਰਖ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸਗਲੀ ਆਯੂ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨੁ ਕਰਿ ਤਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜੀਵਾਨਦ ॥੩॥

ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ (ਜੀਵਾਨਦ) ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਰਨਿ ਸਰਨਿ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਵਉ ਦੀਜੈ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਿਰਪਾਨਦ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਪੜੋ ਔਰ ਅਪਨਾ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਦੇਵੋ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਣ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਹੈ ਸਰਬ ਮੈ ਸਗਲ ਗੁਣਾ ਬਿਧਿ ਜਾਂਨਦ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ (ਜਾਨਦ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਰਾਮ ਭਰੋਸਉ ਪਾਏ ॥

ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰਿਓ ਕਰੁਣਾਨਿਧਿ ਤੇ ਤੇ ਭਵਹਿ ਤਰਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕਰਣਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਖਿ ਸੋਇਓ ਅਰੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ਸਹਸਾ ਗੁਰਹਿ ਗਵਾਏ ॥

ਸੁਖ ਕੇ ਵਿਖੇ ਸੈਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੇ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰਾ ਸਹਸਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਚਾਹਤ ਸੋਈ ਹਰਿ ਕੀਓ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ॥੧॥

ਜੋ ਮੈਂ ਚਾਹਤਾ ਥਾ ਸੋਈ ਹਰੀ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਜਪਉ ਨੇਤ੍ਰ ਧਿਆਨੁ ਲਾਵਉ ਸ੍ਰਵਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਏ ॥

ਹਿਰਦੇ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਆਇ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੫

ਚਰਣੀ ਚਲਉ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥੨॥

ਔਰ ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੇ (ਮਾਰਗਿ) ਰਸਤੇ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੇਖਿਓ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਰਬ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਉਲਟੀ ਸੰਤ ਕਰਾਏ ॥

ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਗਜਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਲਟੀ ਕਰਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਪਾਇਓ ਲਾਲੁ ਅਮੋਲੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਛੋਡਿ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਏ ॥੩॥

(ਲਾਲੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਕਉਨ ਬਡਾਈ ਕਿਆ ਗੁਨ ਕਹਉ ਰੀਝਾਏ ॥

ਕੌਨ ਕੌਨ ਉਪਮਾਨ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਦੇ ਕਰ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕੌਨ ਗਨ ਕਥਨ ਕਰਕੇ ਰੀਝਾਈਏ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਐਸਾ ਗੁਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥

ਹੋਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਏ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭ ਜਿਸ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਆਨੰਦ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਔਰ ਕੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨ ਹੋਣੀ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਇ ਸੁਖ ਕਾ ਸਿਉ ਬਰਨਿ ਸੁਨਾਵਤ ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨ ਮਨਿ ਮੰਗਲ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਨਦ ਬਿਨੋਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਬਰਨਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸ ਸੇ ਸੁਨਾਵੈ॥

ਬਿਸਮ ਭਈ ਪੇਖਿ ਬਿਸਮਾਦੀ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਕਿਰਪਾਵਤ ॥

(ਬਿਸਮਾਦੀ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਬਿਸਮਾਦ ਭਈ ਹੈ ਔਰ (ਕਿਰਪਾਵਤ) ਕਿਰਪਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਪੀਓ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਕ ਜਿਉ ਚਾਖਿ ਗੂੰਗਾ ਮੁਸਕਾਵਤ ॥੧॥

ਅਮੋਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਹੀ ਐਸੇ ਆਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਗੂੰਗਾ ਪੁਰਸ਼ ਮਿਠਾਈ ਆਦਿ (ਚਾਖਿ) ਖਾਇ ਕਰ ਮੁਸਕਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਪਵਨੁ ਬੰਧ ਕਰਿ ਰਾਖਿਓ ਬੂਝ ਨ ਆਵਤ ਜਾਵਤ ॥

ਪੁਨਹ ਜੈਸੇ ਜੋਗੀ ਜਨ ਨੇ ਪਵਨ ਬਾਂਧ ਕਰ ਰਾਖਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਵਨ ਕੇ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਕੀ ਅੰਨਜ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ (ਬੂਝ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜਾ ਕਉ ਰਿਦੈ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਓ ਹਰਿ ਉਆ ਕੀ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ਕਹਾਵਤ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ (ਕਹਾਵਤ) ਕਹਾਨੀ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਕਹ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਆਨ ਉਪਾਵ ਜੇਤੇ ਕਿਛੁ ਕਹੀਅਹਿ ਤੇਤੇ ਸੀਖੇ ਪਾਵਤ ॥

ਔਰ ਉਪਾਵ ਜਿਤਨੇ ਕੁਛ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸੀਖ ਕਰ ਪਾ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਚਿੰਤ ਲਾਲੁ ਗ੍ਰਿਹ ਭੀਤਰਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਅਗਮ ਜੈਸੇ ਪਰਖਾਵਤ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਪਿਆਰਾ (ਅਚਿੰਤ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪਰਖ ਅਗਮ ਜੈਸੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੁਅਨਭਵ ਗੰਮ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਤੁਲੋ ਤੁਲਿਓ ਨ ਜਾਵਤ ॥

ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈ ਵਹੁ ਅਤੋਲ ਹੈ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਹਾਂ ਤਕ ਬੁਧੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਜਰੁ ਜਿਨਿ ਜਰਿਆ ਤਿਸ ਹੀ ਕਉ ਬਨਿ ਆਵਤ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਅਜਰ ਵਸਤੂ ਅਰਥਾਤ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਵਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਹੀ ਕੇ ਸਭ ਬਨ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਸੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਖਈ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਇਵ ਹੀ ਗੁਦਾਰੈ ॥

ਗੋਬਿੰਦੁ ਨ ਭਜੈ ਅਹੰਬੁਧਿ ਮਾਤਾ ਜਨਮੁ ਜੂਐ ਜਿਉ ਹਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਿਸਈ ਜੀਵ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ (ਇਵ ਹੀ) ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਬਿਤੀਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰ ਬੁਧੀ ਕਰ ਉਨਮਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਭਜਤਾ ਨਹੀਂ ਜੂਏ ਕੀ ਤਰਹ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਅਮੋਲਾ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਤਿਸ ਸਿਉ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਹਿਤਕਾਰੈ ॥

ਅਮੋਲਕ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਛਾਪਰੁ ਬਾਂਧਿ ਸਵਾਰੈ ਤ੍ਰਿਣ ਕੋ ਦੁਆਰੈ ਪਾਵਕੁ ਜਾਰੈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕੋਈ (ਤ੍ਰਿਣ) ਘਾਸ ਫੂਸ ਕਾ ਛਪਰ ਬਨਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਅਗਨੀ ਲਗਾਇ ਦੇਵੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਕਾ ਛਾਪਰ ਸਵਾਰ ਕਰ ਬਾਂਧਨਾਂ ਹੈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਏਹ ਦੁਆਰੇ ਕੋ ਅਗਨੀ ਲਗਾਵਨੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਲਰ ਪੋਟ ਉਠਾਵੈ ਮੂੰਡਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮਨ ਤੇ ਡਾਰੈ ॥

ਪਾਪ ਕਰਮ ਏਹ ਕਲਰ ਕੀ ਪੰਡ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸਿਰ ਪੁਰ ਉਠਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਨ ਸੇ (ਡਾਰੈ) ਗੇਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਓਢੈ ਬਸਤ੍ਰ ਕਾਜਰ ਮਹਿ ਪਰਿਆ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਫਿਰਿ ਝਾਰੈ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰ ਕਰ ਕਾਜਰ ਮੈਂ ਪੜੇ ਔਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਝਾੜੇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਅਧਕ ਹੀ ਕਾਲਖ ਲਗੇਗੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਕਜਲ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਸਰੀਰ ਵਾ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਕੋ ਪਹਿਰਕੈ ਪੜਾ ਹੂਆ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਝਾੜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਪਾਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਟੈ ਪੇਡੁ ਡਾਲ ਪਰਿ ਠਾਢੌ ਖਾਇ ਖਾਇ ਮੁਸਕਾਰੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਡਾਲੀ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਪੇਡ ਕੋ ਕਾਟੇ ਔਰ ਫਲ ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰ ਮੁਸਕਾਵੈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ ਡਾਲ ਪਰ ਖੜਾ ਹੂਆ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪ ਪੇਡ ਕੋ ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ਯ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਖਾਇ ਖਾਇ ਕਰ ਮਨਮੁਖ ਮੁਸਕਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਰਿਓ ਜਾਇ ਰਸਾਤਲਿ ਪਰਿਓ ਛਿਟੀ ਛਿਟੀ ਸਿਰ ਭਾਰੈ ॥੩॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਗਿਰਿਓਂ) ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਤਬ ਨਰਕ ਵਾ ਜੂਨੀ ਰੂਪ ਰਸਾਤਲ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪੜਾ ਤਬ ਦੁਖਾਂ ਕਰਕੇ (ਛਿਟੀ ਛਿਟੀ) ਹਡੀ ਹਡੀ ਟੂਟਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨਿਰਵੈਰੈ ਸੰਗਿ ਵੈਰੁ ਰਚਾਏ ਪਹੁਚਿ ਨ ਸਕੈ ਗਵਾਰੈ ॥

ਜੋ ਨਿਰਵੈਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਨਮੁਖ ਵੈਰ ਰਚਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਗਵਾਰੈ) ਮੂਰਖ ਸੁਲਹੀ ਵਤ ਸੰਤੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਨਿਰੰਕਾਰੈ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਆਪ ਰਛਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਵਰਿ ਸਭਿ ਭੂਲੇ ਭ੍ਰਮਤ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਏਕੁ ਸੁਧਾਖਰੁ ਜਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਆ ਤਿਨਿ ਬੇਦਹਿ ਤਤੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਸਭੀ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ। ਏਕ (ਸੁਧਾਖਰੁ) ਮੁਧ ਅਬਿਨਾਸੀ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਬੇਦ ਕਾ (ਤਤੁ) ਸਿਧਾਂਤ ਪਛਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪਰਵਿਰਤਿ ਮਾਰਗੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਹੋਈਐ ਤੇਤਾ ਲੋਗ ਪਚਾਰਾ ॥

ਪਰਵਿਰਤੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਜਿਤਨਾਂ ਕੁਛ ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਤਿਤਨਾ ਲੋਗੋਂ ਕਾ (ਪਚਾਰਾ) ਦਿਖਾਵਾ ਹੈ॥

ਜਉ ਲਉ ਰਿਦੈ ਨਹੀ ਪਰਗਾਸਾ ਤਉ ਲਉ ਅੰਧ ਅੰਧਾਰਾ ॥੧॥

ਜਬ ਤਕ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਬ ਤਕ (ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨੀ ਕੋ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਸਾਧੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਿਨੁ ਬੀਜੈ ਨਹੀ ਜਾਂਮੈ ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਸਾਧੇ ਭਾਵ ਸੇ ਵਾਹੇ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨ ਬੀਜ ਪਾਏ ਜਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ਹੈ ਤੁਟੈ ਨਾਹੀ ਅਭਿਮਾਨੈ ॥੨॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨੀਰੁ ਬਿਲੋਵੈ ਅਤਿ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਵੈ ਨੈਨੂ ਕੈਸੇ ਰੀਸੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਕੋ ਰਿੜਕੇ ਪਰੰਤੂ (ਨੈਨੂ) ਮਖਣ ਕੈਸੇ (ਰੀਸੈ) ਨਿਕਲੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕਾਹੂ ਮਿਲਤ ਨਹੀ ਜਗਦੀਸੈ ॥੩॥

ਤੈਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਦੀਸ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਨਹੀਂ ਇਸੀਤੇ ਮੁਕਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੯

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਇਹੈ ਬੀਚਾਰਿਓ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਹੂਏ ਇਹੁ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਜਾ ਕੈ ਲੇਖੁ ਮਥਾਮਾ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਲੇਖ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹੀਐ ॥

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਸਰਬ ਸੂਖ ਸਿਧਿ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਲਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਸਭੀ ਪਦਾਰਥ ਧਰਮਾਦੀ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਸਿਧੀ ਅਰ ਮਨਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਿਮਰਹ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਆਵਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਅਨਾਥਹ ਨਾਥੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਘਟ ਵਾਸੀ ॥੧॥

ਸੋ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਘਟੋਂ ਕਾ ਵਾਸੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਗਾਵਤ ਸੁਨਤ ਸੁਨਾਵਤ ਸਰਧਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀ ਵਡਭਾਗੇ ॥

ਜੋ ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਗਾਵਤੇ ਅਰ ਸੁਨਤੇ ਅਥਵਾ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਵਡਭਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਸਭਿ ਤਨ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਜਾਗੇ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਕੀ ਲਿਵ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ (ਕਲਿ) ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਵਾ ਕਲਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਕਲੇਸ ਤਿਨ ਕੇ (ਤਨ) ਸਰੀਰ ਸੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਝੂਠੁ ਤਜਿ ਨਿੰਦਾ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਝੂਠ ਅਰ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮਾਦੀ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਮਗਨ ਅਹੰ ਅੰਧ ਮਮਤਾ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਛੂਟੇ ॥੩॥

ਮੋਹ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋਣਾ ਔਰ (ਅਹੰ) ਹੰਕਾਰ ਜੋ ਅੰਧਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਮਮਤਾ ਜੋ ਹੈ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਹਮ ਵਾ ਏਹੁ ਬਿਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਪੁਨਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬ ਮਹਿ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇਰਾ ॥੪॥੧੨॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਮੀਪ ਹੈਂ॥੪॥੧੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਚਰਨ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਈਐ ਉਪਦੇਸੁ ਹਮਾਰੀ ਗਤਿ ਕਰਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਧਿਆਈਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਭੈ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਜੋ ਆਵੈ ਹਰਿ ਸੰਤ ਸਰਨ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੂਖ ਅਰ ਰੋਗ ਤਥਾ ਭੈ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ ਵਡ ਸਮਰਥ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ॥੧॥

ਆਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਵਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪਾਵੇ ਹੈ ਬਡਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰੁ ਉਤਾਰੈ ਸਹਸਾ ਊਣੇ ਕਉ ਸੁਭਰ ਭਰਨ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੰਸਾ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਊਣੇ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਗੁਣ ਦੇਕਰ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਾਸਨ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਨਤ ਤੇ ਨਾਹੀ ਫੁਨਿ ਗਰਭ ਪਰਨ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਹੁਰ ਗਰਭ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਗਤਨ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਤ ਗਾਵਤ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਤਾ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਟਹਲ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਜਨਮਾਦਕ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਬੀਠੁਲਾ ਤਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਜਰ ਜਰਨ ॥੩॥

ਜਿਸਕੋ ਬੀਠਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਜਰ ਕੋ ਜਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਰਿ ਰਸਹਿ ਅਘਾਨੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਨਾਹੀ ਜਾਤ ਬਰਨ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਰਸ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਸੁਖ ਸੇ ਬਰਨਨ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਸੰਤੋਖੇ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਜਪਿ ਜਪਿ ਉਧਰਨ ॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੰਤੁਸ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗਾਇਓ ਰੀ ਮੈ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਮੰਗਲ ਗਾਇਓ ॥

ਭਲੇ ਸੰਜੋਗ ਭਲੇ ਦਿਨ ਅਉਸਰ ਜਉ ਗੋਪਾਲੁ ਰੀਝਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਗੁਣ ਨਿਧ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮੰਗਲੋਂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਯਾ ਹੈ ਭਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਦਿਨ ਔਰ ਸਮਾਂ ਭੀ ਉਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਗੁਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਰੀਝਾਯਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਹ ਚਰਨ ਮੋਰਲੋ ਮਾਥਾ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਰੀਝੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ (ਮੋਰਲੋ) ਮੇਰਾ ਮਾਥਾ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਮਰੇ ਮਸਤਕਿ ਸੰਤ ਧਰੇ ਹਾਥਾ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਰਖਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਾਧਹ ਮੰਤ੍ਰੁ ਮੋਰਲੋ ਮਨੂਆ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ (ਮੋਰਲੋ) ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਾ ਤੇ ਗਤੁ ਹੋਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨੀਆ ॥੨॥

(ਤਾਂਤੇ) ਤਿਨ ਮੰਤ੍ਰ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਨ ਰਜ ਤਮਾਦਿ (ਗਤੁ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਭਗਤਹ ਦਰਸੁ ਦੇਖਿ ਨੈਨ ਰੰਗਾ ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਤੂਟੇ ਭ੍ਰਮ ਸੰਗਾ ॥੩॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸ ਦੇਖ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਰੰਗਾ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਭ੍ਰਮਕੇ ਸਹਿਤ ਹੀ ਲੋਭ ਮੋਹਾਦਿ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹਜ ਅਨੰਦਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਹਜ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਅਰ ਸੰਸਾਰਕ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਖੋਲ੍ਹਿ ਭੀਤਿ ਮਿਲੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੪॥੧੪॥

ਭ੍ਰਮ ਕੀ ਭੀਤ ਅਰਥਾਤ ਪੜਦਾ ਖੋਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੪॥ ਪ੍ਰੇਮਮਈ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕੈਸੇ ਕਹਉ ਮੋਹਿ ਜੀਅ ਬੇਦਨਾਈ ॥

ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨੋਹਰ ਮਨੁ ਨ ਰਹੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਉਮਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਕੀ (ਬੇਦਨਾਈ) ਪੀੜਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਕਰ ਕਹੂੰ ਪਤੀ (ਮਨੋਹਰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਮਿਲਾਪ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਮਨ ਰਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬਹੁ ਬਿਧੀ ਕਰ (ਉਮਕਾਈ) ਉਛਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਤਸਾਹੁਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੨

ਚਿਤਵਨਿ ਚਿਤਵਉ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬੈਰਾਗੀ ਕਦਿ ਪਾਵਉ ਹਰਿ ਦਰਸਾਈ ॥

ਚਿਤਵਨੀ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਕੋ (ਚਿਤਵਉ) ਯਾਦ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੇਮਣਿ ਹੋਈ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ (ਦਰਸਾਈ) ਦਰਸਨ ਕੋ ਕਬ ਪਾਂਵੋਗੀ ਐਸੇ ਉਤਕੰਠ ਭਈ ਹੈ॥

ਜਤਨ ਕਰਉ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਹੀ ਧੀਰੈ ਕੋਊ ਹੈ ਰੇ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਈ ॥੧॥

ਬਹੁਤੇਰਾ ਜਤਨ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਮਨ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਉਪਕਾਰੀ ਸੰਤ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ॥੧॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪੁੰਨ ਸਭਿ ਹੋਮਉ ਤਿਸੁ ਅਰਪਉ ਸਭਿ ਸੁਖ ਜਾਂਈ ॥

ਜਪ ਤਪ ਔਰ ਸੰਜਮੁ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਪੁਨਹ ਪੁੰਨਜ (ਹੋਮਉ) ਅਰਪ ਦੇਵਉ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸੁਖ ਅਰੁ (ਜਾਂਈ) ਜਗਾਂ ਭੀ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਪ੍ਰਿਅ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸੰਤਨ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਂਈ ॥੨॥

ਜੋ ਕੋਈ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਵੋਂ॥੨॥

ਕਰਉ ਨਿਹੋਰਾ ਬਹੁਤੁ ਬੇਨਤੀ ਸੇਵਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਾਈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਆਗੇ ਬਹੁਤ (ਨਿਹੋਰਾ) ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਖੁਸਾਮਦ ਔਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋਂ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ॥

ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਹਉ ਸਗਲ ਤਿਆਗਉ ਜੋ ਪ੍ਰਿਅ ਬਾਤ ਸੁਨਾਈ ॥੩॥

ਮਾਨ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ (ਹਉ) ਮੈਂ ਸਭੋ ਤਜਾਗ ਦੇਵੋਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਤੀ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਾ ਦੇਵੇ॥੩॥

ਦੇਖਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਭਈ ਹਉ ਬਿਸਮਨਿ ਗੁਰਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੁਰਖਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰ ਅਬ ਮੈ (ਬਿਸਮਨਿ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਭਈ ਹੂੰ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਗੁਰਿ) ਵਡੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਭ ਰੰਗ ਦਇਆਲ ਮੋਹਿ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥੪॥੧॥੧੫॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਲ ਕਾ (ਰੰਗ) ਆਨੰਦ ਜੋਰਿ ਦੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਜਨ ਕੀ ਵਿਛੋੜੇ ਕੀ ਤਪਤ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੪॥੧॥੧੫॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੇ ਮੂੜ੍ਹੇ ਤੂ ਕਿਉ ਸਿਮਰਤ ਅਬ ਨਾਹੀ ॥

ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿ ਉਰਧ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਗੁਣ ਗਾਂਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਅਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਉਦਰ ਰੂਪ ਘੋਰ ਨਰਕ ਵਿਖੇ (ਉਰਧ) ਊਚੇ ਭਾਵ ਸਿਰ ਪਰਨੇ ਹੋ ਕਰ ਤਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਥਾ॥

ਅਨਿਕ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਤੌ ਹੀ ਆਇਓ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲਭਾਹੀ ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨੁਖ ਜਨਮੁ ਦੁਰਲਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਛੋਡਿ ਜਉ ਨਿਕਸਿਓ ਤਉ ਲਾਗੋ ਅਨ ਠਾਂਹੀ ॥੧॥

ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਜਬ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਸਜਾ ਤੌ (ਅਨ ਠਾਂਹੀ) ਔਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਦੋ ਮੈਂ ਲਗ ਪੜਾ॥੧॥

ਕਰਹਿ ਬੁਰਾਈ ਠਗਾਈ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਨਿਹਫਲ ਕਰਮ ਕਮਾਹੀ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਬੁਰਾਈ ਔਰ ਠਗੀਓਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਸਫਲ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਣੁ ਨਾਹੀ ਤੁਹ ਗਾਹਣ ਲਾਗੇ ਧਾਇ ਧਾਇ ਦੁਖ ਪਾਂਹੀ ॥੨॥

ਜੋ ਕੋਈ ਤੁਹ ਕੋ ਗਾਹਣ ਲਗ ਜਾਵੇ ਤੋ ਉਸਮੇਂ ਸੇ (ਕਣੁ) ਅਨਾਜ ਨਿਕਸਤਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਦੌੜ ਦੌੜ ਕਰ ਸ੍ਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਕਰਮਾਦਿਕ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਧਾਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪੁ ਅਨਾਜ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ॥੨॥

ਮਿਥਿਆ ਸੰਗਿ ਕੂੜਿ ਲਪਟਾਇਓ ਉਰਝਿ ਪਰਿਓ ਕੁਸਮਾਂਹੀ ॥

ਹੇ ਝੂਠੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਮਿਥ੍ਯਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ (ਕੁਸਮਾਂਹੀ) ਕੁਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਾ ਫੂਲੋਂ ਸਮ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਉਲਝ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਸੁਖ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਜਬ ਪਕਰਸਿ ਬਵਰੇ ਤਉ ਕਾਲ ਮੁਖਾ ਉਠਿ ਜਾਹੀ ॥੩॥

ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਜਬ ਧਰਮ ਰਾਜ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਕੜੇਗਾ ਤਬ ਕਾਲ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਵਾ ਕਲੰਕਤ ਮੁਖ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਸੋ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਾਇਆ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਂਹੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ ਜਨ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜੋ ਅਲਿਪ ਰਹੇ ਮਨ ਮਾਂਹੀ ॥੪॥੨॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਮ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨ੍ਰਿਲੇਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੧੬॥ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਜਗ੍ਯਾਸੂ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਿਉ ਜੀਵਨੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਮਾਈ ॥

ਜਾ ਕੇ ਬਿਛੁਰਤ ਹੋਤ ਮਿਰਤਕਾ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਜੀਵਨਾ ਹੋਵੈ॥ ਜਿਸਕੇ ਬਿਛਰਨੇ ਸੇ ਭਾਵ ਵਿਸੇਸ ਸਤਾ ਕੇ ਭਿੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਮਿਟੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਰਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਮੁਰਦਾਰ ਘਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਨਬੰਧੀ ਬਾਹਰ ਛੋਡ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੀਅ ਹੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸੁਹਾਈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਿਰਦੇ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੰਤਹੁ ਮੋਹਿ ਅਪੁਨੀ ਪ੍ਰਭ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਕਰੋ ਜੋ ਤਿਸ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਚਰਨ ਸੰਤਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰਿ ਨੈਨਹੁ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਾਈ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਟਿਕੈ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਬਲਿ ਬਲਿ ਤਾ ਕੈ ਹਉ ਜਾਈ ॥੨॥੩॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਮਿਲੀਐ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੩॥੧੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਉਆ ਅਉਸਰ ਕੈ ਹਉ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਿਮਰਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਪਾਂਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਉਸ ਸਮਜ ਕੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਮੈਂ ਆਠ ਪਹਿਰ ਏਕ ਰਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੈਂ॥

ਭਲੋ ਕਬੀਰੁ ਦਾਸੁ ਦਾਸਨ ਕੋ ਊਤਮੁ ਸੈਨੁ ਜਨੁ ਨਾਈ ॥

ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕਬੀਰ ਭਲਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਪੁਨਹ ਸੈਨ ਨਾਈ ਦਾਸ ਹੋਣੇ ਕਰ ਊਤਮ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਊਚ ਤੇ ਊਚ ਨਾਮਦੇਉ ਸਮਦਰਸੀ ਰਵਿਦਾਸ ਠਾਕੁਰ ਬਣਿ ਆਈ ॥੧॥

ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਨਾਮ ਦੇਉ ਊਚੋਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਔਰ ਰਵਿਦਾਸ ਕੀ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਆਵਤੀ ਭਈ॥੧॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਾਧਨ ਕਾ ਇਹੁ ਮਨੁ ਸੰਤ ਰੇਨਾਈ ॥

ਜੀਉ ਔਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ (ਤਨੁ) ਸਹਿਤ ਧਨ ਕੇ ਸਭ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਮਨ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਰੇਨਾਈ) ਧੂਰੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪਿ ਭਰਮ ਸਭਿ ਨਾਸੇ ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਗੁਸਾਈ ॥੨॥੪॥੧੮॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਭਰਮ ਸਭ ਨਾਸੇ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਸਾਈ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੧੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਿ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੮

ਸਗਲ ਪਦਾਰਥ ਸਿਮਰਨਿ ਜਾ ਕੈ ਆਠ ਪਹਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਾਪਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਪੀਵੈ ਤਿਸ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਹੀ) ਹਿਰਦਾ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸਹਿ ਆਗੈ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖਲਾਸ ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਗੇ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਵਹੁ (ਖਲਾਸ) ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਇਓ ਕਰਤੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰਤੇ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ? ਸਰਬ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਔਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਧਿਆਵਉ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ॥੨॥੫॥੧੯॥

ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪ੍ਯਾਸ ਬਨੀ ਰਹੇ॥੨॥੫॥੧੯॥

ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਕਹਾ ਲੁਭਾਈਐ ਆਨ ਕਉ ॥

ਈਤ ਊਤ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਕਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤਰਫ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲੁਭਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਸਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਜੀਵਕੇ ਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸਰਬ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨੋਹਰ ਇਹੈ ਅਘਾਵਨ ਪਾਂਨ ਕਉ ॥

ਪਜਾਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਮਨੋਹਰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ (ਪਾਨ) ਪੀਕਰ ਅਘਾਵਨੇ ਕੋ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕੀ ਠਾਹਰ ਨੀਕੀ ਧਿਆਨ ਕਉ ॥੧॥

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਜੋ ਸਗੁਣ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਤਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਧਜਾਨ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਠਾਹਰ) ਜਗਹ ਚੰਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਣੀ ਮੰਤ੍ਰੁ ਮਹਾ ਪੁਰਖਨ ਕੀ ਮਨਹਿ ਉਤਾਰਨ ਮਾਂਨ ਕਉ ॥

ਮਹਾਂ ਪੁਰਖੋਂ ਕੀ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕੇ ਮਾਨ ਰੂਪ ਬਿਖ ਕੋ ਉਤਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਖੋਜਿ ਲਹਿਓ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਥਾਨਾਂ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕਉ ॥੨॥੧॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ ਬਿਸ੍ਰਾਂਮ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਮਨੇ ਢੂੰਢ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੨੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਸਦਾ ਮੰਗਲ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਇ ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਤੇਰੇ ਮਿਟਹਿ ਸਗਲ ਅਘ ਨਿਮਖ ਹੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸਦਾ (ਮੰਗਲ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰੁ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਣਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਰੋਗ ਜਨਮਾਦੀ ਔਰ ਸੋਗ ਅਰ (ਅਘ) ਪਾਪ ਸਭੀ ਤੇਰੇ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਛੋਡਿ ਸਿਆਨਪ ਬਹੁ ਚਤੁਰਾਈ ਸਾਧੂ ਸਰਣੀ ਜਾਇ ਪਾਇ ॥

ਬਹੁਤ ਚਤੁਰਾਈ ਅਰ ਸਿਆਨਪ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਅਪਣੇ ਮਨਕੋ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਪਾਵਨਾ ਕਰੁ॥

ਜਉ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਜਮ ਤੇ ਹੋਵੈ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੌ ਜਮ ਗਣੋਂ ਤੇ ਧਰਮ ਰੂਪੁ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਾਸ ਰਾਮ ਗਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥਮ ਜੋ ਨਰਕ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਥਾ ਹਰੀ ਕੀ ਦਯਾਲਤਾ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸੋ ਬੈਕੁੰਠ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਨਾਹੀ ਕੋ ਦੂਜਾ ਆਨ ਨ ਬੀਓ ਲਵੈ ਲਾਇ ॥

ਏਕ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਔਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਲਵੈ ਭਾਵ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤਾ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਨਾਨਕ ਕੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਸਾਇ ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਔਰ ਭਾਈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨ ਕਾ ਸੁਖ ਦਾਤਾ (ਸਾਇ) ਸੋ ਹਰੀ ਹੈ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸਗਲ ਉਧਾਰੇ ਸੰਗ ਕੇ ॥
ਭਏ ਪੁਨੀਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਮਨ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੁਖ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਜਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਕੇ ਸਮੂਹ ਉਧਾਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੁਖ ਤਿਨ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਾਰਗਿ ਚਲੇ ਤਿਨ੍ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ ਸਿਉ ਗੋਸਟਿ ਸੇ ਤਰੇ ॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਮਾਰਗਿ) ਰਸਤੇ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਉਨਕੀ ਗੋਸਟਿ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਬੂਡਤ ਘੋਰ ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਘੋਰ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਪ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਥੇ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ॥੧॥

ਜਿਨ੍ ਕੇ ਭਾਗ ਬਡੇ ਹੈ ਭਾਈ ਤਿਨ੍ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਮੁਖ ਜੁਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨਕੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਜੁੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਕੀ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛੈ ਨਿਤ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ॥੨॥੩॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਹਮ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੇ ਤੋ ਮਿਲੇ॥੨॥੩॥੨੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਧਿਆਂਏ ॥
ਏਕ ਪਲਕ ਸੁਖ ਸਾਧ ਸਮਾਗਮ ਕੋਟਿ ਬੈਕੁੰਠਹ ਪਾਂਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਸੰਤ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮਕੋ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਸਾਧੋਂਕੇ (ਸਮਾਗਮ) ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਾ ਜੋ ਸੁਖੁ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਬੈਕੁੰਠ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਏ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਜਪਿ ਹੋਤ ਪੁਨੀਤਾ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਵਾਰੈ ॥

ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਨਾਮਕੋ ਜਪਣੇ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਮਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਕੇ ਪਾਤਿਕ ਉਤਰਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਉਰਿ ਧਾਰੈ ॥੧॥

ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮਹਾ ਪਾਪੀ ਕੇ (ਪਾਤਿਕ) ਦੋਸ ਉਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਸੁਨੈ ਰਾਮ ਜਸੁ ਨਿਰਮਲ ਤਾ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਨਾਸਾ ॥

ਜੋ ਜੋ ਕੋਈ ਰਾਮ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਦੁਖ ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀਂ ਮਨ ਤਨ ਹੋਇ ਬਿਗਾਸਾ ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਮ ਜਸੁ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ (ਬਿਗਾਸ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੦੯

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮੋਹਨ ਘਰਿ ਆਵਹੁ ਕਰਉ ਜੋਦਰੀਆ ॥
ਮਾਨੁ ਕਰਉ ਅਭਿਮਾਨੈ ਬੋਲਉ ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਿਅ ਚਿਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਆਵੋ ਮੈਂ ਆਪ ਅਗੇ (ਜੋਦਰੀਆ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਮਾਨੁ ਕਰਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਸਹਿਤ ਬੋਲਤੀ ਹੂੰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭੂਲਣੇ ਕਰ ਮੇਰੀ ਚੂਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਚਿਰੀਆ) ਚੇਰੀ ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਖਸੋ॥

ਨਿਕਟਿ ਸੁਨਉ ਅਰੁ ਪੇਖਉ ਨਾਹੀ ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਦੁਖ ਭਰੀਆ ॥

ਨਿਕਟ ਹੀ ਸੁਨਤੀ ਹੂੰ ਅਰ ਦੇਖਤੀ ਨਹੀਂ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਦੁਖਕੌ ਭਰਤੀ ਹੂੰ॥

ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰ ਲਾਹਿ ਪਾਰਦੋ ਮਿਲਉ ਲਾਲ ਮਨੁ ਹਰੀਆ ॥੧॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾਲ ਹੋ ਕਰ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪੜਦਾ ਮੇਰਾ ਲਾਹਿ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤੌ ਮਨਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੈਂ ਮਿਲੋਂਗੀ॥੧॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਜੇ ਬਿਸਰੈ ਸੁਆਮੀ ਜਾਨਉ ਕੋਟਿ ਦਿਨਸ ਲਖ ਬਰੀਆ ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਬਿਸਰ ਜਾਵੈ ਤੌ ਮੈਂ ਲਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ (ਬਰੀਆ) ਬਰਸੋਂ ਕੇ ਦਿਨ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੀ ਭੀਰ ਜਉ ਪਾਈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮਿਰੀਆ ॥੨॥੧॥੨੪॥

ਜਬ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੀ (ਭੀਰ) ਭਾਵ ਸਭਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ (ਮਿਰੀਆ) ਮਿਲਾਪੁ ਹੁਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੨੪॥ ਪੁਨਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਕਿਆ ਸੋਚਉ ਸੋਚ ਬਿਸਾਰੀ ॥
ਕਰਣਾ ਸਾ ਸੋਈ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ਦੇਹਿ ਨਾਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੈਂ ਕਯਾ ਸੋਚ ਕਰੋਂ ਮੈਨੇ ਸੋਚ ਚਿੰਤਾ ਬਿਸਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਤੈਨੇ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਹੁ ਅਰ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਚਹੁ ਦਿਸ ਫੂਲਿ ਰਹੀ ਬਿਖਿਆ ਬਿਖੁ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰੂ ਮੂਖਿ ਗਰੁੜਾਰੀ ॥

ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਬਿਸ਼ਜੋਂ ਰੂਪੀ ਬਿਖ ਫੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਏਹ ਬਿਖੇ ਰੂਪ ਬਿਖ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਮੁਖ ਮੈਂ ਗਾਰੜ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖਿਓ ਕਰਿ ਅਪੁਨਾ ਜਿਉ ਜਲ ਕਮਲਾ ਅਲਿਪਾਰੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਾਨਕੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਸੇ ਕਮਲ (ਅਲਿਪਾਰੀ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਉ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਮੈ ਕਿਆ ਹੋਸਾ ਸਭ ਤੁਮ ਹੀ ਕਲ ਧਾਰੀ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਕੁਛ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਔਰ ਅਬ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਔਰ (ਕਿਆ ਹੋਸਾ) ਅਗੇ ਕੋ ਕਯਾ ਹੋਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਵਾਂਗਾ ਹੇ (ਕਲਿਧਾਰੀ) ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਭ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗਿ ਪਰਿਓ ਹਰਿ ਪਾਛੈ ਰਾਖੁ ਸੰਤ ਸਦਕਾਰੀ ॥੨॥੨॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਭਾਗਿ) ਦੌੜ ਕਰ ਆਪ ਕੇ ਪੀਛੇ ਭਾਵ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਦਕਾ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੨॥੨੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਸਰਬ ਉਪਾਵ ਬਿਰਕਾਤੇ ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਏਕਸੁ ਤੇ ਮੇਰੀ ਗਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਹਮ ਸਰਬ ਉਪਾਵੋਂ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤੂੰ (ਕਾਰਣ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਉਤਪਤ ਕਰਣੇ ਕੋ ਜੋ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਏਕ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮੇਰੀ (ਗਾਤੇ) ਗਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਦੇਖੇ ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਬਹੁ ਰੰਗਾ ਅਨ ਨਾਹੀ ਤੁਮ ਭਾਂਤੇ ॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰੂਪ) ਅਕਾਰ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਕੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ (ਅਨ) ਔਰ ਤੁਮਾਰੀ (ਭਾਂਤੇ) ਸਦਰਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੇਂਹਿ ਅਧਾਰੁ ਸਰਬ ਕਉ ਠਾਕੁਰ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੋ ਅਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਭ੍ਰਮਤੌ ਭ੍ਰਮਤੌ ਹਾਰਿ ਜਉ ਪਰਿਓ ਤਉ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਚਰਨ ਪਰਾਤੇ ॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਜਬ ਹਾਰ ਪੜਾ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ (ਪਰਾਤੇ) ਪਛਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਇਹ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਨੀ ਰਾਤੇ ॥੨॥੩॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖੁ ਭਾਉ ਆਤਮ ਅਨੰਦੁ ਪਾਇਆ ਹੈ ਇਹੁ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਬਿਤੀਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥੩॥੨੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਹਿ ਲਬਧਿਓ ਹੈ ਹਰਿ ਟੇਕਾ ॥

ਗੁਰ ਦਇਆਲ ਭਏ ਸੁਖਦਾਈ ਅੰਧੁਲੈ ਮਾਣਿਕੁ ਦੇਖਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ (ਟੇਕਾ) ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ (ਲਬਧਿਓ) ਲਭ ਲੀਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸੁਖਦਾਈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਯਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤੋ ਮੈਂ (ਅੰਧੁਲੈ) ਅਗਯਾਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪ ਮਾਣਕ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਕਾਟੇ ਅਗਿਆਨ ਤਿਮਰ ਨਿਰਮਲੀਆ ਬੁਧਿ ਬਿਗਾਸ ਬਿਬੇਕਾ ॥

ਜਬ ਬੁਧੀ ਕੋ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਬਿਗਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਹੂਈ ਅਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਤਿਮਰ) ਅੰਧੇਰੇ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਗ ਕਾਟੇ ਗਏ ਭਾਵ ਅਵਰਣ ਵਖੇ ਸਕਤੀਆਂ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਗਯਾਨ ਕੇ ਦੂਰ ਹੋਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਤਰੰਗ ਫੇਨੁ ਜਲ ਹੋਈ ਹੈ ਸੇਵਕ ਠਾਕੁਰ ਭਏ ਏਕਾ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਕੇ ਤਰੰਗ ਅਰ ਫੇਨ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਵੈ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਕ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਹ ਤੇ ਉਠਿਓ ਤਹ ਹੀ ਆਇਓ ਸਭ ਹੀ ਏਕੈ ਏਕਾ ॥

ਜਿਸ ਚੇਤਨ ਤੇ ਸਤਾ ਪਾਇਕਰ ਮਨ ਉਠਾ ਥਾ ਕਯਾ ਚੰਚਲ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਆਨ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕੋ ਏਕ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਇਓ ਸ੍ਰਬ ਠਾਈ ਪ੍ਰਾਣਪਤੀ ਹਰਿ ਸਮਕਾ ॥੨॥੪॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਹਰੀ ਜੋ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਇਆ ਹੈ॥੨॥੪॥੨੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਏਕੈ ਹੀ ਪ੍ਰਿਅ ਮਾਂਗੈ ॥

ਪੇਖਿ ਆਇਓ ਸਰਬ ਥਾਨ ਦੇਸ ਪ੍ਰਿਅ ਰੋਮ ਨ ਸਮਸਰਿ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਏਕ ਹੀ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਮਾਗੈ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਭਲਾ ਕੋਈ ਵੈਸਾ ਔਰ ਭੀ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਸਰਬ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੋ ਦੇਖਿ ਆਇਆ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਕੇ ਰੋਮ ਕੇ (ਸਮਸਰਿ) ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਲਗਾਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਮੈ ਨੀਰੇ ਅਨਿਕ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਤਿਨ ਸਿਉ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਕਰੈ ਰੁਚਾਂਗੈ ॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਔਰ ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਬਿੰਜਨ) ਸਲੂਣੇ ਵਾ ਮੇਵੇ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ (ਨੀਰੇ) ਪਰੋਸੇ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੁਚਾਂਗੈ) ਰੁਚੀ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਯਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਹੈ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਿਅ ਮੁਖਿ ਟੇਰੈ ਜਿਉ ਅਲਿ ਕਮਲਾ ਲੋਭਾਂਗੈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਰਸੁ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਸੇ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਵਰਾ ਕਮਲ ਕੇ ਊਪਰ ਲੋਭਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੦

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਮਨਮੋਹਨ ਲਾਲਨ ਸੁਖਦਾਈ ਸਰਬਾਂਗੈ ॥

ਹੇ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਸਰਬਾਂਗੋ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਹਾਰੇ॥

ਗੁਰਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਪਾਹਿ ਪਠਾਇਓ ਮਿਲਹੁ ਸਖਾ ਗਲਿ ਲਾਗੈ ॥੨॥੫॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਖਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਚਿਠੀ ਦੇਕੇ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਭੇਜੇ ਹੈਂ। ਅਬ ਗਲ ਲਗਕੇ ਮਿਲੋ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋਵੋ॥੨॥੫॥੨੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਰੋ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਾਂ ॥

ਸਾਧ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਭਏ ਹੈ ਇਹੁ ਛੇਦਿਓ ਦੁਸਟੁ ਬਿਗਾਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨਾ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਾਧੂ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਦਿਆਲ ਹੁਏ ਹੈਂ। ਇਹ ਜੋ ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਗਾਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਤੁਮਹਿ ਸਿਆਨੇ ਤੁਮ ਹੀ ਸੁਘਰ ਸੁਜਾਨਾ ॥

ਤੁਮਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦਰ ਹੋ ਤੁਮਹੀ ਸਰਬ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਰ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਅਰ ਤੁਮਹੀ (ਸੁਘੜ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਘਾੜਤ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ (ਸੁਜਾਨਾ) ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਕੋ ਚਤਰ ਹੋ॥

ਸਗਲ ਜੋਗ ਅਰੁ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਇਕ ਨਿਮਖ ਨ ਕੀਮਤਿ ਜਾਨਾਂ ॥੧॥

(ਜੋਗ) ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਵਾਲੇ ਅਰ ਗਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰ ਧਿਆਨ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੋ ਸੰਕੋਚਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭ ਨੇ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕਿਆ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ ਹੀ ਨਾਇਕ ਤੁਮ੍ਹਿ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਤੁਮ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਭਗਵਾਨਾ ॥

ਤੁਮਹੀ (ਨਾਇਕ) ਸ੍ਰਦਾਰ ਔਰ ਤੁਮ ਹੀ ਛਤ੍ਰਪਤੀ ਹੋ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੁਮ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਪਾਵਉ ਦਾਨੁ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨਾਂ ॥੨॥੬॥੨੯॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਆਪ ਸੇ ਦਾਨ ਪਾਵਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਆਪਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੬॥੨੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ਆਏ ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗਾ ॥

ਬਿਸਰਿਓ ਧੰਧੁ ਬੰਧੁ ਮਾਇਆ ਕੋ ਰਜਨਿ ਸਬਾਈ ਜੰਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਨੰਦ ਰੂਪ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਯਾਦ ਆਏ ਹੈਂ ਬੰਧਨ ਪਾਵਨੇ ਵਾਲੀ ਮਾਯਾ ਕਾ ਧੰਧਾ ਬਿਸਰਿਓ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਸਭ (ਰਜਨਿ) ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਜਾਗਤੇ ਰਹੇ ਵਾ ਕਾਮਾਦਕੋਂ ਸੇ (ਜੰਗਾ) ਜੰਗ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਉ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਬਸਾਵਉ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਸਤਸੰਗਾ ॥

ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਸਤਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਐਸੋ ਮਿਲਿਓ ਮਨੋਹਰੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸੁਖ ਪਾਏ ਮੁਖ ਮੰਗਾ ॥੧॥

ਐਸੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨੋਹਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਜੋ ਜੋ ਸੁਖ ਮੁਖੋਂ ਮੰਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਿਉ ਅਪਨਾ ਗੁਰਿ ਬਸਿ ਕਰਿ ਦੀਨਾ ਭੋਗਉ ਭੋਗ ਨਿਸੰਗਾ ॥

ਮੇਰਾ ਅਪਨਾ (ਪ੍ਰਿਉ) ਪਤੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬਸ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਬ ਨਿਸੰਕ ਹੋਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੂੰ॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਨਾਨਕ ਭਉ ਮਿਟਿਆ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਪਾਠੰਗਾ ॥੨॥੭॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਨਿਰਭਉ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਗਲਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ (ਪਾਠੰਗਾ) ਪਾਠ ਕੇ ਅੰਗ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਠੰਗੇ ਅਰਥਾਤ ਆਸਰੇ ਲਗਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੭॥੩੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥

ਬਚਨ ਨਾਦ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਵਨਹੁ ਪੂਰੇ ਦੇਹਾ ਪ੍ਰਿਅ ਅੰਕਿ ਸਮਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਬਚਨ ਕਰ ਜੋ (ਨਾਦ) ਉਪਦੇਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸ੍ਰਵਣ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਦੇਹ) ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਨ ਪਤੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਤੀ ਕੇ ਦੇਹ ਮੇਰੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਰਗੁਣ ਵਾ ਨਿਰਗੁਣ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਛੂਟਰਿ ਤੇ ਗੁਰਿ ਕੀਈ ਸੁੋਹਾਗਨਿ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਨੀ ॥

ਛੁਟੜ ਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਂਨ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਘਰ ਮਹਿ ਬੈਸਨੁ ਨਹੀ ਪਾਵਤ ਸੋ ਥਾਨੁ ਮਿਲਿਓ ਬਾਸਾਨੀ ॥੧॥

ਜਿਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਵਿਖੇ ਬੈਠਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਮਨ ਕੀ ਇਸਥਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਸਥਾਨ ਮੇਰੇ ਕੌ ਬਸਣੇ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਉਨ੍ਹ ਕੈ ਬਸਿ ਆਇਓ ਭਗਤਿ ਬਛਲੁ ਜਿਨਿ ਰਾਖੀ ਆਨ ਸੰਤਾਨੀ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ (ਆਨ) ਬਡਾਈ ਰਾਖੀ ਭਾਵ ਅਦਬ ਕੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪ੍ਯਾਰਾ ਤਿਨ ਕੇ ਵਸ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਸਭ ਚੂਕੀ ਕਾਣਿ ਲੋੁਕਾਨੀ ॥੨॥੮॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕਣੌਡ ਤਿਨਕੀ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈਂ॥੨॥੮॥੩੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਰੋ ਪੰਚਾ ਤੇ ਸੰਗੁ ਤੂਟਾ ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਭਏ ਮਨਿ ਆਨਦ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਛੂਟਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ (ਪੰਚਾ) ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਸੰਗੁ ਟੂਟ ਗਿਆ ਹੈ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਬੰਦਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟਾ ਹੈ॥ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮਨ ਰਾਜਾ ਆਕੀ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਮ ਥਾਨ ਬਹੁਤ ਬਹੁ ਧਰੀਆ ਅਨਿਕ ਰਾਖ ਸੂਰੂਟਾ ॥
ਬਿਖਮ ਗਾਰੁ ਕਰੁ ਪਹੁਚੈ ਨਾਹੀ ਸੰਤ ਸਾਨਥ ਭਏ ਲੂਟਾ ॥੧॥

ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਰਾਜਾ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪ ਜੋ ਕਿਲਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੀਨ ਗੁਣ ਰੂਪ ਅਤੀ ਕਠਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਕਠਠ (ਗਾਰ) ਜਲਣ ਅਰਥਾਤ ਖਾਈ ਹੈ ਐਸੇ ਕਿਲੇ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਥਾ ਜਬ ਸੰਤ (ਸਾਨਥ) ਸਾਥੀ ਵਾ ਸਹਾਇਕ ਭਏ ਤਬ ਵਹੁ ਕਿਲਾ ਲੂਟਾ ਭਾਵ ਜੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਹੁਤੁ ਖਜਾਨੇ ਮੇਰੈ ਪਾਲੈ ਪਰਿਆ ਅਮੋਲ ਲਾਲ ਆਖੂਟਾ ॥

ਗੁਣੋ ਰੂਪੀ ਬਹੁਤ ਖਜਾਨੋਂ ਕਾ ਅਖੁਟ ਅਮੋਲਕ ਧਨੁ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਤਉ ਮਨ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਘੂਟਾ ॥੨॥੯॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਂ ਜਨਕੇ ਊਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਉ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸ (ਘੂਟਾ) ਪੀਆ ਹੈ॥੨॥੯॥੩੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਬ ਮੇਰੋ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਦਾਨੁ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੀਆ ਉਰਝਾਇਓ ਜਿਉ ਜਲ ਮੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਰ ਵਾਰ ਮਰਤੇ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦੇਕਰ ਜੀਵਾਯਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ (ਮੀਨਾ) ਮਛ (ਉਰਝਾਇਓ) ਉਰਝ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰਹਿ ਮੇਰਾ ਮਨ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਦ ਮਤਸਰ ਇਹ ਅਰਪਿ ਸਗਲ ਦਾਨੁ ਕੀਨਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਰ (ਮਤਸਰ) ਈਰਖਾ ਏਹ ਸਭੀ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਏ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਦੀਏ॥

ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਗੁਰਿ ਦੀਓ ਤਉ ਮਿਲਿਓ ਸਗਲ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਵਾਸਤੇ ਔਖਧ ਦੀਆ ਹੈ ਤੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਜੋ (ਪ੍ਰਬੀਨਾ) ਚਤੁਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਿਹੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਮੇਰਾ ਗੁਰਿ ਹਉ ਖੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਨਾ ॥

ਇਹ (ਗ੍ਰਿਹੁ) ਸਰੀਰ ਤੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਖੋਈ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੧

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਖਜੀਨਾ ॥੨॥੧੦॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ (ਭੰਡਾਰ) ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਸ੍ਰਭਾਵਕ ਹੀ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੧੦॥੩੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋਹਨ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਤੂ ਤਾਰਹਿ ॥
ਛੁਟਹਿ ਸੰਘਾਰ ਨਿਮਖ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਧਾਰਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੋਹਨ ਸਭ ਜੀਅ ਤੇਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ (ਤਾਰਹਿ) ਤਾਰਤਾ ਹੈਂ (ਸੰਘਾਰ) ਮਰਨਾ ਅਰ ਜਨਮਣਾ ਤੇਰੀ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਧਾਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ॥

ਕਰਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ਬਹੁਤੁ ਬੇਨੰਤੀ ਨਿਮਖ ਨਿਮਖ ਸਾਮ੍ਹਾਰਹਿ ॥

ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਅਰਦਾਸਿ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਲ ਪਲ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਾਥ ਦੇਇ ਨਿਸਤਾਰਹਿ ॥੧॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਜਬ ਆਪ ਜੀਵ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਕਿਆ ਏ ਭੂਪਤਿ ਬਪੁਰੇ ਕਹੀਅਹਿ ਕਹੁ ਏ ਕਿਸ ਨੋ ਮਾਰਹਿ ॥

ਇਹੁ ਜੋ ਰਾਜੇ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੀਚਾਰੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਕਹੋ ਏਹੁ ਕਿਸਕੋ ਮਾਰ ਜੀਵਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਭੁ ਨਾਨਕ ਜਗਤੁ ਤੁਮ੍ਹਾਰਹਿ ॥੨॥੧੧॥੩੪॥

ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹਮਾਰੀ ਰਖਯਾ ਕਰੋ ਰਖਿਆ ਕਰੋ ਰਖਿਯਾ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਜਗਤ ਤੁਮਾਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈ॥੨॥੧੧॥੩੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਬ ਮੋਹਿ ਧਨੁ ਪਾਇਓ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥
ਭਏ ਅਚਿੰਤ ਤ੍ਰਿਸਨ ਸਭ ਬੁਝੀ ਹੈ ਇਹੁ ਲਿਖਿਓ ਲੇਖੁ ਮਥਾਮਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਚਿੰਤਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਹਮਾਰੇ (ਮਥਾਮਾ) ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਭਇਓ ਬੈਰਾਗੀ ਫਿਰਿ ਆਇਓ ਦੇਹ ਗਿਰਾਮਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਖੋਜ ਕੋ ਖੋਜਤਾ ਹੂਆ ਬੈਰਾਗੀ ਹੂਆ ਥਾ ਅਰ ਪਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਥਾ ਔਰ ਜਬ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਜਬ ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਸਉਦਾ ਇਹੁ ਜੋਰਿਓ ਹਥਿ ਚਰਿਓ ਲਾਲੁ ਅਗਾਮਾ ॥੧॥

ਹਮਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਨਾਮ ਕਾ ਸੌਦਾ (ਜੋਰਿਓ) ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਅਗਮ ਲਾਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਚੜ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਆਨ ਬਾਪਾਰ ਬਨਜ ਜੋ ਕਰੀਅਹਿ ਤੇਤੇ ਦੂਖ ਸਹਾਮਾ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜੋ ਬਨਜ ਬਪਾਰ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਦੂਖ ਸਹਾਰਨੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਬਿਦ ਭਜਨ ਕੇ ਨਿਰਭੈ ਵਾਪਾਰੀ ਹਰਿ ਰਾਸਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਾ ॥੨॥੧੨॥੩੫॥

ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਕੇ ਜੋ ਵਪਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਭੈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਭਾਵ ਸ੍ਰਧਾ ਹੈ॥੨॥੧੨॥੩੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਮਿਸਟ ਲਗੇ ਪ੍ਰਿਅ ਬੋਲਾ ॥
ਗੁਰਿ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ਸਦ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਢੋਲਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਕੇ ਘੋਲ (ਮਿਸਟ) ਪਜਾਰੇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨੇ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇ ਦੀਯਾ ਹੈ ਹਰੀ ਜੋ (ਢੋਲਾ) ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਸਦਾ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਤੂ ਠਾਕੁਰੁ ਸਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕੁ ਮੋਹਿ ਕਲਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਸਭਿ ਗੋਲਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਠਾਕੁਰ ਤੂ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਅਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਤਿ ਆਪਕਾ ਗੋਲਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਣੁ ਤਾਣੁ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਤੂਹੈ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਮੈ ਓਲ੍ਹਾ ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਾਣ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਔਰ ਤਾਣ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਇਕੁ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਓਲਾ) ਪੜਦਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੇ ਤਖਤਿ ਬੈਸਾਲਹਿ ਤਉ ਦਾਸ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਘਾਸੁ ਬਢਾਵਹਿ ਕੇਤਕ ਬੋਲਾ ॥

ਜੇਕਰ ਤਖਤ ਪੁਰ ਬੈਠਾਇ ਦੇਵੇ ਤੌ ਭੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜੇ ਘਾਸ ਵਢਾਵਹਿ ਤੌ ਕਿਤਨਾਕੁ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਹੀ ਰਹਾਂਗਾ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅਗਹ ਅਤੋਲਾ ॥੨॥੧੩॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਹੇ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ (ਜਨ) ਬਿਧਾਤੇ ਰਖਕ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪਕੜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤੋਲ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥੨॥੧੩॥੩੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਕਹਤ ਗੁਣ ਸੋਹੰ ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਓਪਾਇ ਸਮਾਵੈ ਦੇਖਿ ਚਰਿਤ ਮਨ ਮੋਹੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹਿਤੀ ਹੂਈ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਰਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ (ਸਮਾਵੈ) ਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਿਤਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸੁਣਿਐ ਮਨਿ ਹੋਇ ਰਹਸੁ ਅਤਿ ਰਿਦੈ ਮਾਨ ਦੁਖ ਜੋਹੰ ॥

ਜਿਸਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੁਨਣੇ ਸੇ ਮਨ ਕੋ ਅਤਯੰਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮਾਨ) ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖੁ (ਜੋਹੰ) ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਪਰਾਇਓ ਬਣਿ ਆਈ ਪ੍ਰਭ ਤੋਹੰ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਣ ਆਈ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਲਵਿਖ ਗਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਗੁਰਿ ਕਾਢੇ ਮਾਇਆ ਦ੍ਰੋਹੰ ॥

ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦ੍ਰੋਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਿਕਾਰ ਥੇ ਵਾ ਜੋ ਛਲ ਔ ਦ੍ਰੋਹ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਢ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੋਹੰ ॥੨॥੧੪॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਾਰਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਮੈਨੇ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੧੪॥੩੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨੈਨਹੁ ਦੇਖਿਓ ਚਲਤੁ ਤਮਾਸਾ ॥

ਸਭ ਹੂ ਦੂਰਿ ਸਭ ਹੂ ਤੇ ਨੇਰੈ ਅਗਮ ਅਗਮ ਘਟ ਵਾਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਤਮਾਸ਼ਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸਭ ਸੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਅਗਮ ਤੋਂ ਅਗਮ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ॥

ਅਭੁਲੁ ਨ ਭੂਲੈ ਲਿਖਿਓ ਨ ਚਲਾਵੈ ਮਤਾ ਨ ਕਰੈ ਪਚਾਸਾ ॥

ਵਹੁ ਅਭੂਲ ਹੈ ਕਬੀ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਕੇ ਲਿਖੇ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ (ਪਚਾਸਾ) ਸਲਾਹਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਸਾਜਿ ਸਵਾਰਿ ਬਿਨਾਹੈ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਗੁਣਤਾਸਾ ॥੧॥

ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਸਰੀਰੋਂ ਕੋ (ਸਾਜ) ਬਨਾਇ ਕਰ ਸ੍ਵਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਣਾਕੇ ਫਿਰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁਦ੍ਰ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਦੀਪਕੁ ਬਲਿਓ ਗੁਰਿ ਰਿਦੈ ਕੀਓ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏ ਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨੁ ਦੀਪਕ ਪ੍ਰਜਲਤ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚਾਨਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੨

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸਾ ॥੨॥੧੫॥੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥੧੫॥੩੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨਹ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਰਗੁ ਸੁਹਾਵਾ ॥

ਆਨ ਮਾਰਗ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਧਾਈਐ ਤੇਤੋ ਹੀ ਦੁਖੁ ਹਾਵਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਰਨੋਂ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਰਗ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਰਸਤੇ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਧਾਵਣਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਦੁਖ ਔਰ (ਹਾਵਾ) ਝੋਰਾ ਹਾਹੁਕਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਪੁਨੀਤ ਭਏ ਦਰਸੁ ਪੇਖੇ ਹਸਤ ਪੁਨੀਤ ਟਹਲਾਵਾ ॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਟਹਿਲ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਾਥ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਰਿਦਾ ਪੁਨੀਤ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਬਸਿਓ ਮਸਤ ਪੁਨੀਤ ਸੰਤ ਧੂਰਾਵਾ ॥੧॥

ਹਿਰਦਾ ਵੋਹੀ ਪੁਨੀਤ ਹੈ ਜਿਸ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ ਮਸਤਕ ਵਹੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੈ ਜਿਸੁ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਵਾ ॥

ਨਾਮੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਨਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਭੇਟਿਓ ਸੁਖਿ ਸਹਜੇ ਅਨਦ ਬਿਹਾਵਾ ॥੨॥੧੬॥੩੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਰਥਕ ਸੁਖ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰਕ ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੬॥੩੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਿਆਇਓ ਅੰਤਿ ਬਾਰ ਨਾਮੁ ਸਖਾ ॥

ਜਹ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭਾਈ ਨ ਪਹੁਚੈ ਤਹਾ ਤਹਾ ਤੂ ਰਖਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਧਿਆਇਓ) ਜਪਾ ਹੂਆ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਰ ਭਾਈ ਭੀ ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂ ਰਖਕ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਤਿਨਿ ਸਿਮਰਿਓ ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ॥

(ਗ੍ਰਿਹ) ਗ੍ਰਹਸਤ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੇ ਵਾਲੇ ਕੂਪ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਖੂਲ੍ਹੇ ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਸਭ ਤੂਹੈ ਤੁਹੀ ਦਿਖਾ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨ ਖੁਲੇ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਮੁਕਤੀ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਹੀ ਤੂੰ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਯਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪੀਆ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਆਘਾਏ ਰਸਨ ਚਖਾ ॥

ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੁ ਨਾਮ ਪੀਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀ ਅਘਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਵਿਸੇ ਰਸ ਕੋ ਅਬ ਨਹੀਂ ਚਾਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਖੇ ਰਸੋਂ ਸੇ ਉਪਰਾਮੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਸਹਜੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਲਾਹੀ ਸਗਲ ਤਿਖਾ ॥੨॥੧੭॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ (ਸਹਜੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਖਾ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥੨॥੧੭॥੪੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇਆ ॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦਇਆਲੁ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਲਗੈ ਨ ਤਾਤੀ ਬਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਐਸੇ ਧਯਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕੈਸੇ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਦਯਾਲ ਔਰ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਭੰਜਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਦੁਖ ਰੂਪੀ ਤਤੀ ਵਾਉ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ॥

ਜੇਤੇ ਸਾਸ ਸਾਸ ਹਮ ਲੇਤੇ ਤੇਤੇ ਹੀ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਜਿਤਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਮਖ ਨ ਬਿਛੁਰੈ ਘਰੀ ਨ ਬਿਸਰੈ ਸਦ ਸੰਗੇ ਜਤ ਜਾਇਆ ॥੧॥

ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਬਿਛਰਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਘਰੀ ਮਾਤ੍ਰ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਦੀਵ ਸੰਗ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਗੁਰ ਦਰਸਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਹ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਾਹੂ ਪਰਵਾਹਾ ਜਉ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਮੈ ਪਾਇਆ ॥੨॥੧੮॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਕੋ ਕਿਸ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੧੮॥੪੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਸਬਦੁ ਲਗੋ ਗੁਰ ਮੀਠਾ ॥

ਖੁਲ੍ਹਿਓ ਕਰਮੁ ਭਇਓ ਪਰਗਾਸਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਡੀਠਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮ (ਖੁਲਿਓ) ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਤਬ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਬਯਾਪਕ (ਡੀਠਾ) ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ਸਰਬ ਥਾਨ ਘਟ ਬੀਠਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੂਨੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ (ਸੰਭਉ) ਸ੍ਵਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਘਟ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਬੀਠਾ) ਬੈਠਾ ਹੈ ਵਾ ਬੀਠੁਲੁ ਸਰਬ ਘਟ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਾ ਬਲਿ ਬਲਿ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣੀਠਾ ॥੧॥

ਹਮ ਕੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ (ਚਰਣੀਠਾ) ਪਜਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਰੇਣੁ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ ਕੀਏ ਸਗਲ ਤੀਰਥ ਮਜਨੀਠਾ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਮਜਨ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲੁਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲ ਭਏ ਹੈ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਨ ਲਹੈ ਮਜੀਠਾ ॥੨॥੧੯॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਚਲੂਲੈ) ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਰੰਗੁ ਮਜੀਠਾ ਅਰਥਾਤ ਸਚਾ ਰੰਗੁ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੧੯॥੪੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਸਾਥੇ ॥

ਨਿਮਖ ਬਚਨੁ ਪ੍ਰਭ ਹੀਅਰੈ ਬਸਿਓ ਸਗਲ ਭੂਖ ਮੇਰੀ ਲਾਥੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਬਚਨੁ) ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਭੂਖ ਸਭ ਉਤ੍ਰ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਭੀ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਗੁਣ ਨਾਇਕ ਠਾਕੁਰ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਸਭ ਨਾਥੇ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੇ ਗੁਨ ਨਾਇਕ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ (ਨਾਥੇ) ਸ੍ਵਾਮੀ॥

ਏਕ ਆਸ ਮੋਹਿ ਤੇਰੀ ਸੁਆਮੀ ਅਉਰ ਦੁਤੀਆ ਆਸ ਬਿਰਾਥੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਆਸ (ਬਿਰਾਥੇ) ਬਯਰਥ ਹੈ॥੧॥

ਨੈਣ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਦੇਖਿ ਦਰਸਾਵਾ ਗੁਰਿ ਕਰ ਧਾਰੇ ਮੇਰੈ ਮਾਥੇ ॥

ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੩

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਅਤੁਲ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਭੈ ਲਾਥੇ ॥੨॥੨੦॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਅਤੋਲ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭੈ (ਲਾਥੇ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੦॥੪੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੇ ਮੂੜ੍ਹੇ ਆਨ ਕਾਹੇ ਕਤ ਜਾਈ ॥

ਸੰਗਿ ਮਨੋਹਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਰੇ ਭੂਲਿ ਭੂਲਿ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਔਰ ਕਹੀਂ ਕਾਹੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ (ਮਨੋਹਰੁ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲ ਕਰ ਬਾਰੰਬਾਰ (ਬਿਖੁ ਖਾਈ) ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁੰਦਰ ਚਤੁਰ ਅਨੂਪ ਬਿਧਾਤੇ ਤਿਸ ਸਿਉ ਰੁਚ ਨਹੀ ਰਾਈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਚਤੁਰ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅਨੂਪਮ ਔ (ਬਿਧਾਤੇ) ਕਰਮ ਫਲ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਾਈ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ (ਰੁਚ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮੋਹਨਿ ਸਿਉ ਬਾਵਰ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਝੂਠਿ ਠਗਉਰੀ ਪਾਈ ॥੧॥

(ਮੋਹਨਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਮਾਯਾ ਸੇ (ਬਾਵਰ) ਕਮਲੇ ਕਾਮਨੁ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਝੂਠੀ ਠਗਬੂਟੀ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੧॥

ਭਇਓ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਸੰਤਨ ਸਿਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ਘਰੈ ਮਹਿ ਪਾਏ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਸਮਾਈ ॥੨॥੨੧॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਗਲ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਰੂਪੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ (ਘਰੈ) ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਜੋਤਿ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥੨੧॥੪੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਓਅੰ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚੀਤਿ ਪਹਿਲਰੀਆ ॥

ਹੇ ਓਅੰ ਰੂਪ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਪਰੀਤਿ (ਪਹਿਲਰੀਆ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਉ ਬਚਨੁ ਦੀਓ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਉ ਮੈ ਸਾਜ ਸੀਗਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਤੌ ਮੈਂ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਸਾਜ ਕਰਕੇ ਸਿੰਗਾਰੀ ਗਈ॥

ਹਮ ਭੂਲਹ ਤੁਮ ਸਦਾ ਅਭੂਲਾ ਹਮ ਪਤਿਤ ਤੁਮ ਪਤਿਤ ਉਧਰੀਆ ॥

ਹਮ ਭੂਲਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸਦਾ ਅਭੁਲ ਹੋ ਹਮ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ॥

ਹਮ ਨੀਚ ਬਿਰਖ ਤੁਮ ਮੈਲਾਗਰ ਲਾਜ ਸੰਗਿ ਸੰਗਿ ਬਸਰੀਆ ॥੧॥

ਹਮ ਨੀਚ ਬ੍ਰਿਛ ਅਰਿੰਡ ਕੀ ਨਯਾਈਂ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ (ਮੈਲਾਗਰ) ਚੰਦਨ ਵਤ ਹੋ ਜੈਸੇ ਮੈਲਾਗਰ ਕੋ ਸੰਗ ਕੀ ਲਾਜ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਬਸਨੇ ਕੀ ਤੁਮਕੋ ਲਾਜ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮ ਗੰਭੀਰ ਧੀਰ ਉਪਕਾਰੀ ਹਮ ਕਿਆ ਬਪੁਰੇ ਜੰਤਰੀਆ ॥

ਤੁਮ ਗੰਭੀਰ ਔ ਧੀਰਜਵਾਨ ਔ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਹਮ ਬਿਚਾਰੇ ਜੀਵ ਕਯਾ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਮੇਲਿਓ ਤਉ ਮੇਰੀ ਸੂਖਿ ਸੇਜਰੀਆ ॥੨॥੨੨॥੪੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਤੌ ਮੇਰੀ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਸੇਜਾ ਸੁਖ ਸਹਿਤ ਹੋਤੀ ਭਈ॥੨॥੨੨॥੪੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਓਇ ਦਿਨਸ ਧੰਨਿ ਪਰਵਾਨਾਂ ॥

ਸਫਲ ਤੇ ਘਰੀ ਸੰਜੋਗ ਸੁਹਾਵੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਗਿਆਨਾਂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਹੁ (ਦਿਨਸ) ਦਿਨ ਧੰਨ ਹੈ ਔ (ਪਰਵਾਨਾ) ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਹੈ ਵਹੁ ਘਰੀ ਔਰ ਸੰਜੋਗ ਭੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ (ਸੰਗਿ) ਸਾਥ ਹੋਨੇ ਕਰ ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਧੰਨਿ ਸੁਭਾਗ ਧੰਨਿ ਸੋਹਾਗਾ ਧੰਨਿ ਦੇਤ ਜਿਨਿ ਮਾਨਾਂ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕਾ ਭਾਗ ਭੀ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਧੰਨ ਹੈ ਔਰ (ਸੋਹਾਗਾ) ਅਨੰਦ ਭੀ ਧੰਨ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਤੁਮ੍ਰਾ ਸਭੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਧਨੁ ਤੁਮਰਾ ਹੀਂਉ ਕੀਓ ਕੁਰਬਾਨਾਂ ॥੧॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਘਰ ਅਰ ਧਨ ਭੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ ਮੈਨੇ ਜੀਊ ਭੀ ਆਪਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਲਾਖ ਰਾਜ ਸੁਖ ਪਾਏ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪੇਖਿ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਾਂ ॥

ਜੋ ਆਪਕਾ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਕਰ ਦੇਖਨਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਮੈਂ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਰਾਜਾਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਉ ਕਹਹੁ ਮੁਖਹੁ ਸੇਵਕ ਇਹ ਬੈਸੀਐ ਸੁਖ ਨਾਨਕ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨਾਂ ॥੨॥੨੩॥੪੬॥

ਜੇਕਰ ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨਾ ਕਹੀਏ ਕਿ ਈਹਾਂ ਬੈਠੀਏ ਭਾਵ ਆਦਰੁ ਕਰੇ ਤੌ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੁਖ ਕਾ ਅੰਤ ਮੁਝ ਸੇ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਬਅੰਤੁ ਹੈ॥੨॥੨੩॥੪੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਮੋਰੋ ਸਹਸਾ ਦੂਖੁ ਗਇਆ ॥

ਅਉਰ ਉਪਾਵ ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਛੋਡੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਿ ਪਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੇਰਾ ਦੂਖ ਅਰ ਸੰਦੇਹ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਉ ਸਭ ਤਿਆਗ ਛੋਡੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਇਕ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸਿਧਿ ਕਾਰਜ ਸਭਿ ਸਵਰੇ ਅਹੰ ਰੋਗ ਸਗਲ ਹੀ ਖਇਆ ॥

ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਭੀ ਸਵਰ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਤਾ ਰੋਗ ਬੀ ਸਭ (ਖਇਆ) ਨਸ਼੍ਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਖਿਨ ਮਹਿ ਖਉ ਭਈ ਹੈ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਹਿਆ ॥੧॥

ਜਬ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਖਿਣ ਬੀਚ ਨਸ਼੍ਟ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਚ ਦਾਸ ਗੁਰਿ ਵਸਗਤਿ ਕੀਨੇ ਮਨ ਨਿਹਚਲ ਨਿਰਭਇਆ ॥

ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾ ਕਾਮਾਦੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ (ਵਸਗਤਿ) ਦਾਸ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨੁ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਭੈ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਇ ਨ ਜਾਵੈ ਨ ਕਤ ਹੀ ਡੋਲੈ ਥਿਰੁ ਨਾਨਕ ਰਾਜਇਆ ॥੨॥੨੪॥੪੭॥

ਨਾ ਮਨੁ ਕਿਸੀ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ (ਥਿਰੁ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਬਿਰਾਜਾ ਹੈ॥੨॥੨੪॥੪੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੋ ਇਤ ਉਤ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ॥

ਮਨਮੋਹਨੁ ਮੇਰੇ ਜੀਅ ਕੋ ਪਿਆਰੋ ਕਵਨ ਕਹਾ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ (ਇਤ ਉਤ) ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਮੇਰੇ ਜੀਵ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਕੌਨ ਸੇ ਗੁਨ ਗਾਇਕਰ ਕਹੂੰ ਭਾਵ ਗੁਣ ਬਅੰਤ ਹੈਂ ਵਾ ਮੈਂ ਕਵਨ ਬੇਚਾਰਾ ਹੂੰ ਜੋ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਬਰਨਨ ਕਰ ਸਕੂੰ॥

ਖੇਲਿ ਖਿਲਾਇ ਲਾਡ ਲਾਡਾਵੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਨਦਾਈ ॥

ਖੇਡ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਖਿਡਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਲਡਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਦਾ) ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ (ਅਨਦਾਈ) ਅੰਨਦਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅਨੰਦ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਬਾਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾਈ ॥੧॥

ਬਾਲਕ ਕੀ ਨਜਾਈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਿਮਖ ਨਹੀ ਰਹਿ ਸਕੀਐ ਬਿਸਰਿ ਨ ਕਬਹੂ ਜਾਈ ॥

ਤਿਸ ਬਿਨ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਔਰ ਨਾ ਕਬੀ ਬਿਸਰ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੪

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿ ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਤੇ ਮਗਨ ਭਏ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੨॥੨੫॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗਤ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਮਗਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੫॥੪੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪਨਾ ਮੀਤੁ ਸੁਆਮੀ ਗਾਈਐ ॥

ਆਸ ਨ ਅਵਰ ਕਾਹੂ ਕੀ ਕੀਜੈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਆਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਆਸਾ ਨ ਕਰੀਏ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਧਯਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਜਿਸਹਿ ਘਰਿ ਤਿਸ ਹੀ ਸਰਣੀ ਪਾਈਐ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰ (ਮੰਗਲ) ਆਨੰਦ ਵਾ ਉਤਸਵ (ਕਲਿਆਣ) ਮੋਖ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਣ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੁਖੁ ਜੇ ਸੇਵਹੁ ਤਉ ਲਾਜ ਲੋਨੁ ਹੋਇ ਜਾਈਐ ॥੧॥

ਤਿਸ ਸਮਰਥ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਮਾਨੁਖ ਕੋ ਜੋ ਸੇਵਨਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਜ ਕਰਕੇ ਲੂਣ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਲੂਣ ਗਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਲਜਾ ਕਰ ਮਰਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕ ਓਟ ਪਕਰੀ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈਐ ॥

ਏਕ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਮਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਔਰ ਬੁਧ ਪਰਮਾਰਥ ਕੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਸਗਲ ਚੁਕੀ ਮੁਹਤਾਈਐ ॥੨॥੨੬॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੌ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਸਾਰੀ ਦੀਨਤਾ ਚੁਕ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੨੬॥੪੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਓਟ ਸਤਾਣੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਮੇਰੈ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨ ਲਿਆਵਉ ਅਵਰ ਕਾਹੂ ਕਉ ਮਾਣਿ ਮਹਤਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਹਤ ਬਲ ਕੇ ਆਪ ਕੀ ਓਟ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵਤਾ ਹਾਂ ਮਾਂਨੁ ਅਰੁ (ਮਹਤਿ) ਮੁਰਾਤਬਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੈ ਕਾਢਿ ਲੀਆ ਬਿਖੁ ਘੇਰੈ ॥

ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਸਯੋਂ ਕੇ ਘੇਰੇ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀਆ ਹੂੰ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਅਉਖਧੁ ਮੁਖਿ ਦੀਨੋ ਜਾਇ ਪਇਆ ਗੁਰ ਪੈਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਜਾ ਕਰ ਪੜਾ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਔਖਧ ਰੂਪ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੀਆ॥੧॥

ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਕਹਉ ਏਕ ਮੁਖ ਨਿਰਗੁਣ ਕੇ ਦਾਤੇਰੈ ॥

ਏਕ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕੌਨ ਕੌਨ ਉਪਮਾ ਤਿਨਕੀ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਨਿਰਗੁਣੋਂ ਕੋ ਭੀ ਬਖਸਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਟਿ ਸਿਲਕ ਜਉ ਅਪੁਨਾ ਕੀਨੋ ਨਾਨਕ ਸੂਖ ਘਨੇਰੈ ॥੨॥੨੭॥੫੦॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੀ (ਸਿਲਕ) ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਕਰਕੇ ਜਬ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਮ ਕੋ (ਘਨੇਰੈ) ਬਹੁਤੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੭॥੫੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸੀ ॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਜੀਅ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੋਈ ਸਗਲ ਖਲਾਸੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਜੀਆਂ ਕਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਮਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਊ ਸੂਝੈ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਕਹੁ ਕੋ ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਜਾਸੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕਹੋ ਫਿਰ ਕੋਈ ਕਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਵੇਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਜਿਉ ਜਾਣਹੁ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਠਾਕੁਰ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮ ਹੀ ਪਾਸੀ ॥੧॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਣੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਣਿ ਰਾਖੋ ਕਯੋਂਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਮਰਥਾ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਾਥ ਦੇਇ ਰਾਖੇ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੇ ਸਦ ਜੀਵਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਬਿਨਾਸੀ ਨੇ ਹਮ ਕੋ ਭੀ (ਸਦ ਜੀਵਨ) ਅਮਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਹੈ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥੨॥੨੮॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹਾਂ॥੨॥੨੮॥੫੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਜਤ ਕਤ ਤੁਝਹਿ ਸਮੑਾਰੈ ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਦੀਨ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਜਿਉ ਜਾਨਹਿ ਤਿਉ ਪਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ (ਸਮਾਰੈ) ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਬਾਲਕ ਆਪਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ ਜਯੋਂ ਜਾਨੀਏ ਤਯੋਂ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਜਬ ਭੁਖੌ ਤਬ ਭੋਜਨੁ ਮਾਂਗੈ ਅਘਾਏ ਸੂਖ ਸਘਾਰੈ ॥

ਜਬ ਬਾਲਕ ਭੁਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭੋਜਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ (ਅਘਾਏ) ਰਜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਘਾਰੈ) ਸਮੂਹ ਸੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਬ ਅਰੋਗ ਜਬ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਬਸਤੌ ਛੁਟਕਤ ਹੋਇ ਰਵਾਰੈ ॥੧॥

ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗ ਜੀਵ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਰੋਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਬ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਛੁਟਕਤ) ਜੁਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਰਵਾਰੈ) ਧੂਰੀ ਵਤ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੋਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਵਨ ਬਸੇਰੋ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੋ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਨਹਾਰੈ ॥

ਹੇ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਤ ਕਰ ਉਠਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਕਯਾ ਬਸ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨ ਬਿਸਰੈ ਤਬ ਜੀਵਨੁ ਪਾਈਐ ਬਿਨਤੀ ਨਾਨਕ ਇਹ ਸਾਰੈ ॥੨॥੨੯॥੫੨॥

ਹੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਈਐ ਹੈ ਜਬ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਾ ਬਿਸਰੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਏਹ ਬੇਨਤੀ (ਸਾਰੈ) ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਨ ਭੂਲੇ॥੨॥੨੯॥੫੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਤੇ ਭੈ ਭਉ ਦੂਰਿ ਪਰਾਇਓ ॥

ਲਾਲ ਦਇਆਲ ਗੁਲਾਲ ਲਾਡਿਲੇ ਸਹਜਿ ਸਹਜਿ ਗੁਨ ਗਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਭਯ ਜਨਮਾਦਿ ਅਰ ਭਉ ਜਮ ਕਾ ਜੋ ਦੂਰ (ਪਰਾਇਓ) ਦੂਰ ਹੂਆ ਹੈ (ਲਾਲ) ਪਯਾਰਾ (ਗੁਲਾਲ) ਗੂੜਾ ਜੋ ਦਯਾਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਲਾਡੁਲੇ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਕਰ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਗਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਚਨਾਤਿ ਕਮਾਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੂ ਧਾਇਓ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਚਨਾਤਿ) ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬਹੁਰੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਕਹੂੰ ਧਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਹਤ ਉਪਾਧਿ ਸਮਾਧਿ ਸੁਖ ਆਸਨ ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਪਾਇਓ ॥੧॥

ਉਪਾਧੀਓਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸਮਾਧੀ ਕੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਆਸਣ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਅਰ (ਭਗਤਿ ਵਛਲੁ) ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਆਨੰਦਾ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ॥

(ਨਾਦ) ਸ੍ਰਵਣਾਨੰਦ ਔਰ (ਬਿਨੋਦ) ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਨੰਦ (ਆਨੰਦਾ) ਭੋਗਤਾਨੰਦ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਯਮੋਦ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਹਮ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਨਾ ਆਪਿ ਕਰਾਵਨ ਆਪੇ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਆਪਾਇਓ ॥੨॥੩੦॥੫੩॥

ਕਰਨਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪ ਹੈ ਵਾ ਆਪ (ਆਪਾਇਓ) ਅਲੇਪ ਹੈ॥੨॥੩੦॥੫੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੫

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮਨਹਿ ਆਧਾਰੋ ॥

ਜਿਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨੈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਨਮਸਕਾਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਮਨ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੈ ਵਾਰਣੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਬੂਝੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਬਿਖੁ ਜਾਰੋ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਸੁਹੇਲਾ) ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਜੋ ਬਿਕਾਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਇ ਨ ਜਾਇ ਬਸੈ ਇਹ ਠਾਹਰ ਜਹ ਆਸਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੋ ॥੧॥

ਇਹ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਅਬ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਜਿਸ (ਠਾਹਰ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਆਸਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੈ ਪਰਗਟੁ ਏਕੈ ਗੁਪਤਾ ਏਕੈ ਧੁੰਧੂਕਾਰੋ ॥

(ਏਕੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਅਰ ਗੁਪਤ ਅਰਥਾਤ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭੀ ਆਪੇ ਹੈ ਔ (ਧੁੰਧੂਕਾਰੋ) ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਏਕੈ ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਸਾਰੁ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਪ ਏਕੋ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਗੁਪਤ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਲੇ ਰਹਤ ਹੈ ਤਬ ਭੀ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਮਧਿ ਅੰਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੨॥੩੧॥੫੪॥

ਆਦ ਔਰ ਮਧ ਅਰ ਜਗਤ ਕੇ ਅੰਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਾਚ ਸ੍ਰੂਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੋ॥੨॥੩੧॥੫੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਘਰੀ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਤਾਹੂ ਕੈ ਪੂਰਨ ਜਾ ਕੈ ਸੁਖੁ ਹੈ ਹਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਸੇ ਘਰੀ ਭੀ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਭ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਨ ਜੀਵਨ ਧਨ ਸਿਮਰਤ ਅਨਦ ਘਨਾ ॥

ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਔ ਧਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਡ ਸਮਰਥੁ ਸਦਾ ਸਦ ਸੰਗੇ ਗੁਨ ਰਸਨਾ ਕਵਨ ਭਨਾ ॥੧॥

ਵਡਾ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕਵਨ ਸੀ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਭਨਾ) ਕਥਨ ਕਰੂੰ॥੧॥

ਥਾਨ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਮਾਨ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੁਨਨ ਕਹਨਹਾਰੇ ॥

ਤਿਸਕਾ (ਥਾਨ) ਸਤਸੰਗ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ (ਮਾਨ) ਆਦਰ ਵਾ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਹਨੇ ਔਰ ਸੁਨਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੇ ਭਵਨ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਜਾ ਮਹਿ ਸੰਤ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ॥੨॥੩੨॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੇ) ਵਹੁ (ਭਵਨ) ਘਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਬੀਚ (ਤੁਮਾਰੇ) ਸੰਤਜਨ ਵਸਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੩੨॥੫੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਜਪਤੀ ਤੂਹੀ ਤੂਹੀ ॥

ਮਾਤ ਗਰਭ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਇਕ ਤੁਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਕਰਕੇ ਜਪ ਰਹੀ ਹੈ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਭੀ ਤੁਮਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥੀਮੰਡਲ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਰਖਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਹਿ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਹੀ ਫੁਨਿ ਮਾਤਾ ਤੁਮਹਿ ਮੀਤ ਹਿਤ ਭ੍ਰਾਤਾ ॥

ਤੁਮਹੀ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਹੋ ਪੁਨਹ ਮਾਤਾ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਤੁਮਹੀ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਹਿਤੂ ਭ੍ਰਾਤਾ ਵਤ ਹੋ ਭਾਵ ਅਤਯੰਤ ਪਜਾਰੇ ਹੋ॥

ਤੁਮ ਪਰਵਾਰ ਤੁਮਹਿ ਆਧਾਰਾ ਤੁਮਹਿ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨਦਾਤਾ ॥੧॥

ਤੁਮਹੀ ਹਮਾਰਾ (ਪਰਵਾਰ) ਕੁਟੰਬ ਹੋ ਔਰ (ਆਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋ ਤੁਮ ਹੀ ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੋ॥੧॥

ਤੁਮਹਿ ਖਜੀਨਾ ਤੁਮਹਿ ਜਰੀਨਾ ਤੁਮ ਹੀ ਮਾਣਿਕ ਲਾਲਾ ॥

ਮੇਰਾ ਤੁਮ ਹੀ ਖਾਜਨਾ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮਹੀ (ਜਰੀਨਾ) ਜ਼ਰ ਹੋ ਔਰ ਮਾਣਕ ਲਾਲ ਅਰਥਾਤ ਰਤਨ ਭੀ ਸਭ ਮੇਰੇ ਤੁਮਹੀ ਹੋ॥

ਤੁਮਹਿ ਪਾਰਜਾਤ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਏ ਤਉ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲਾ ॥੨॥੩੩॥੫੬॥

ਤੁਮਹੀ (ਪਾਰਜਾਤ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਵਤ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹਮ (ਨਿਹਾਲਾ) ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਭਏ॥੨॥੩੩॥੫੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾਹੂ ਕਾਹੂ ਅਪੁਨੋ ਹੀ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ॥

ਜੋ ਕਾਹੂ ਕੋ ਚੇਰੋ ਹੋਵਤ ਠਾਕੁਰ ਹੀ ਪਹਿ ਜਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹੀ ਸਨੇਹੀ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ (ਠਾਕੁਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਸ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨੇ ਪਹਿ ਦੂਖ ਅਪੁਨੇ ਪਹਿ ਸੂਖਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪਹਿ ਬਿਰਥਾ ॥

ਅਪਨੇ ਆਪਸ ਹੀ ਦੂਖ ਔਰ ਅਪਣੇ ਪਾਸ ਹੀ ਸੁਖ ਔਰ ਅਪਣੇ ਪਾਸ ਹੀ (ਬਿਰਥਾ) ਅਪਣਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਭਾਵ ਸਲਾਹ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਪੁਨੇ ਪਹਿ ਮਾਨੁ ਅਪੁਨੇ ਪਹਿ ਤਾਨਾ ਅਪਨੇ ਹੀ ਪਹਿ ਅਰਥਾ ॥੧॥

ਅਪਣੇ ਊਪਰ ਹੀ ਮਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਭੀ ਅਪਣੇ ਪਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਅਪਣਾ ਅਰਥ ਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਨ ਹੀ ਰਾਜ ਜੋਬਨੁ ਧਨ ਮਿਲਖਾ ਕਿਨ ਹੀ ਬਾਪ ਮਹਤਾਰੀ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਜ ਕਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਜੋਬਨ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਪੁਨਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਧਨ (ਮਿਲਖ) ਜਾਇਦਾਦ ਕਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਥੋਕ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਾਏ ਪੂਰਨ ਆਸ ਹਮਾਰੀ ॥੨॥੩੪॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਹਮ ਕੋ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਕਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਸਾ ਸਭ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥੩੪॥੫੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਝੂਠੋ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਦ ਮਾਨੁ ॥

ਧ੍ਰੋਹ ਮੋਹ ਦੂਰਿ ਕਰਿ ਬਪੁਰੇ ਸੰਗਿ ਗੋਪਾਲਹਿ ਜਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਮਦ) ਗਰਬ ਕੋ ਝੂਠਾ ਮਾਨੁ ਹੇ ਬੁਪਰੇ ਜੀਵ ਧ੍ਰੋਹ ਅਰ ਮੋਹੁ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹ ਔਰ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਹੀ ਜਾਨ ਲੇਹੁ॥

ਮਿਥਿਆ ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਅਰੁ ਉਮਰੇ ਮੀਰ ਮਲਕ ਅਰੁ ਖਾਨ ॥

ਰਾਜ ਔਰ ਜੋਬਨ ਅਰ (ਉਮਰੇ) ਉਮਰਾਵ ਤਥਾ (ਮੀਰ) ਰਾਜੇ (ਮਲਕ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਪਾਤਸਾਹ ਅਰ (ਖਾਨ) ਪਠਾਣਾ ਦੇ ਸੂਦਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਏਹ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈਂ॥

ਮਿਥਿਆ ਕਾਪਰ ਸੁਗੰਧ ਚਤੁਰਾਈ ਮਿਥਿਆ ਭੋਜਨ ਪਾਨ ॥੧॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਸਤਰ ਅਰ ਸੁਗੰਧੀ ਔਰ ਚਤੁਰਾਈ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਭੋਜਨ ਖਾਨਾ ਅਰ (ਪਾਨ) ਪੀਨੇ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਦੂਧ ਆਦੀ ਵਾ (ਪਾਨ) ਖਾਨੇ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੀ ਹੈਂ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੈ ਸਚੀ ਵਸਤੂ ਕੌਨਸੀ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਬੰਧਰੋ ਦਾਸ ਦਾਸਰੋ ਸੰਤਹ ਕੀ ਸਾਰਾਨ ॥

ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਸਾਰਾਨ) ਸਰਨ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਮਾਂਗਨਿ ਮਾਂਗਉ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤਾ ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ॥੨॥੩੫॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਂਗਨਿ) ਭਿਛਕ ਹੋਕੇ ਤਿਸ ਸੇ ਏਹ ਦਾਂਨ ਮਾਗੋਂ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਮੇਲ ਦੇਵੋ ਤਉ ਮੈਂ ਅਚਿੰਤ ਹੋਵੋਂ॥੨॥੩੫॥੫੮॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪੁਨੀ ਇਤਨੀ ਕਛੂ ਨ ਸਾਰੀ ॥

ਅਨਿਕ ਕਾਜ ਅਨਿਕ ਧਾਵਰਤਾ ਉਰਝਿਓ ਆਨ ਜੰਜਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਨੇ ਅਪਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀ ਕਰਣੀ (ਕਛੂ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਸਾਰੀ) ਸਮਾਲੀ ਹੈ ਅਨੇਕ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਧਾਵਤਾ ਹੂੰ (ਆਨ) ਔਰ ਬਜਰਥ ਹੀ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਫਸ ਰਹਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਫਸ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤਿਨ ਕਾ ਸੰਗ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਿਉਸ ਚਾਰਿ ਕੇ ਦੀਸਹਿ ਸੰਗੀ ਊਹਾਂ ਨਾਹੀ ਜਹ ਭਾਰੀ ॥

ਇਹ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ ਸੰਗੀ ਦੀਖਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ (ਭਾਰੀ) ਔਖੀ ਬਣੇਗੀ ਤਹਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੬

ਤਿਨ ਸਿਉ ਰਾਚਿ ਮਾਚਿ ਹਿਤੁ ਲਾਇਓ ਜੋ ਕਾਮਿ ਨਹੀ ਗਾਵਾਰੀ ॥੧॥

ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਰਚ ਮਿਚ ਕਰ ਹਿਤ ਲਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਗਵਾਰ ਕੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ॥੧॥

ਹਉ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਮੇਰਾ ਨਾ ਹਮਰੋ ਬਸੁ ਚਾਰੀ ॥

ਮੈਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨਾ ਕੁਛ ਪਦਾਰਥ ਹੀ ਮੇਰਾ ਹੈ ਔਰ ਨ ਹਮਾਰਾ ਕੁਛ ਬਸ ਹੀ (ਚਾਰੀ) ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤਨ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੀ ॥੨॥੩੬॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨਹਾਰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਧਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੩੬॥੫੯॥

ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਤ ਰਹੈ ਨ ਹੋਰੀ ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਕੀ ਪਿਆਰੀ ਤੁਟੈ ਨ ਕਾਹੂ ਤੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੋਹਨੀ ਮਾਯਾ (ਮੋਹਤ) ਠਗਤੀ ਰਹਤੀ ਹੈ (ਹੋਰੀ) ਹਟਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਸਿਧ ਜੋ ਹੈਂ ਸਭ ਕੀ ਪਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਤੋਰੀ ਹੁਈ ਤੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਖਟੁ ਸਾਸਤ੍ਰ ਉਚਰਤ ਰਸਨਾਗਰ ਤੀਰਥ ਗਵਨ ਨ ਥੋਰੀ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਰਸਨਾਗਰ) ਮੁਖ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤੀਰਥੋਂ ਪਰ ਗਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਥੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਅਧਕ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੂਜਾ ਚਕ੍ਰ ਬਰਤ ਨੇਮ ਤਪੀਆ ਊਹਾ ਗੈਲਿ ਨ ਛੋਰੀ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਚਕ੍ਰ) ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਤ ਔਰ ਨੇਮ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਤਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਐਸੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਊਹਾਂ ਭੀ ਉਨ ਕਾ (ਗੈਲ) ਪੀਛਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਿ ਪਤਿਤ ਹੋਤ ਜਗੁ ਸੰਤਹੁ ਕਰਹੁ ਪਰਮ ਗਤਿ ਮੋਰੀ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਜਗੁ) ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਅੰਧੇ ਕੂਏ ਮੈਂ (ਪਤਿਤ) ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤੋਂ ਮੇਰੀ ਪਰਮ ਗਤੀ ਕਰੋ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕੁ ਭਇਓ ਮੁਕਤਾ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਤ ਭੋਰੀ ॥੨॥੩੭॥੬੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਭੋਰੀ ਮਾਤ੍ਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਨੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਹੁਆ ਹੂੰ॥੨॥੩੭॥੬੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਹਾ ਕਰਹਿ ਰੇ ਖਾਟਿ ਖਾਟੁਲੀ ॥
ਪਵਨਿ ਅਫਾਰ ਤੋਰ ਚਾਮਰੋ ਅਤਿ ਜਜਰੀ ਤੇਰੀ ਰੇ ਮਾਟੁਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਖੱਟੀ ਕੋ ਖੱਟ ਕਰ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ (ਪਵਨਿ) ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਕਰਕੇ ਆਫਰਿਆ ਹੂਆ ਤੇਰਾ ਚਰਮੁ ਹੈ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਤੇਰੀ ਮਟੀ ਜਜਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਊਹੀ ਤੇ ਹਰਿਓ ਊਹਾ ਲੇ ਧਰਿਓ ਜੈਸੇ ਬਾਸਾ ਮਾਸ ਦੇਤ ਝਾਟੁਲੀ ॥

ਉਸ ਜਗਾ ਤੇ ਉਠਾਇ ਕਰ (ਊਹਾ) ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਧਰ ਦੀਆ ਜੈਸੇ ਬਾਸਾ ਪੰਛੀ ਮਾ ਕੋ (ਝਾਟੁਲੀ) ਝੁਟੀ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਔਰ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਸੇ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਦਰਬ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਤੋ ਪਦਾਰਥ ਖਾਨ ਪਾਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਨਹੀਂ॥

ਦੇਵਨਹਾਰੁ ਬਿਸਾਰਿਓ ਅੰਧੁਲੇ ਜਿਉ ਸਫਰੀ ਉਦਰੁ ਭਰੈ ਬਹਿ ਹਾਟੁਲੀ ॥੧॥

ਹੇ (ਅੰਧੁਲੇ) ਅਗਜਾਨੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਦੇਵਨ ਹਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਏਹ ਪਦਾਰਥ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਫਰੀ) ਰਾਹੀ (ਹਾਟੁਲ) ਦੁਕਾਨ ਪੁਰ ਬੈਠ ਕੇ ਉਦਰ ਭਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਪੇਟ ਵਾਸਤੇ (ਸਫਰੀ) ਮਦਾਰੀ ਖੇਡ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਦੰਭ ਪਸਾਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਦ ਬਿਕਾਰ ਬਿਕਾਰ ਝੂਠ ਰਸ ਜਹ ਜਾਨੋ ਤਹ ਭੀਰ ਬਾਟੁਲੀ ॥

ਝੂਠੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ (ਬਿਕਾਰ) ਬਜਰਥ ਰਸੋਂ ਕੋ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਹਾਂ (ਭੀਰ ਬਾਟੁਲੀ) ਭੀੜੀ ਗਲੀ ਭਾਵ ਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਹਾਂ ਜਾਨੇ ਕੀ ਤੁਝ ਕੋ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਮਝੁ ਰੇ ਇਆਨੇ ਆਜੁ ਕਾਲਿ ਖੁਲੈ ਤੇਰੀ ਗਾਂਠੁਲੀ ॥੨॥੩੮॥੬੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਿਆਤ ਜੀਵ ਅਬ ਭੀ ਸਮਝ ਕਰ ਆਜ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਕੀ ਗੰਢ ਖੁਲੇਗੀ॥੨॥੩੮॥੬੧॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰ ਜੀਉ ਸੰਗਿ ਤੁਹਾਰੈ ਜਾਨਿਓ ॥
ਕੋਟਿ ਜੋਧ ਉਆ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਪੁਛੀਐ ਤਾਂ ਦਰਗਹ ਭੀ ਮਾਨਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰੇ ਸਤਸੰਗਿ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਨਿਆ ਗਿਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੂੰ। ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜੋਧੇ ਸੂਰਮੇ ਭਾਵ ਵਡੇ ਵਡੇ ਰਾਜੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤੀ ਤਿਸ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਮੈਂ ਮਾਨਾ ਹੂੰ॥

ਕਵਨ ਮੂਲੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾ ਕਹੀਐ ਕਵਨ ਰੂਪੁ ਦ੍ਰਿਸਟਾਨਿਓ ॥

ਕਵਨ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫਿਰ ਕਿਆ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਮੁਲ ਸੇ ਕੈਸਾ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਸਫੁਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਾਸ ਭਈ ਮਾਟੀ ਸੰਗਿ ਦੁਲਭ ਦੇਹ ਬਖਾਨਿਓ ॥੧॥

ਜਬ ਮਾਟੀ ਆਦਿ ਤਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਾ ਮਾਟੀ ਮਾਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਕੇ ਸਾਥ ਚੇਤਨ ਸਤਾ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ਭਾਵ ਮਿਲੀ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਵਾ ਜੋਤ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਟੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਭਈ ਕੋ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ ਤੇ ਸੇਵ ਤੁਮ ਤੇ ਜਪ ਤਾਪਾ ਤੁਮ ਤੇ ਤਤੁ ਪਛਾਨਿਓ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੇਵਨੇ ਜੋਗ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਜਪ ਤਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਤਤ ਸਰੂਪ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਰਿ ਕਟੀ ਜੇਵਰੀ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਦਸਾਨਿਓ ॥੨॥੩੯॥੬੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਹਾਥ ਰਖ ਕਰ ਮਾਇਆ ਜੇਵਰੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਹਮ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੩੯॥੬੨॥ ਸੇਵਕ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਦਿਆਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦੀਓ ਸੇਵਕ ਕਉ ਨਾਮ ॥

ਮਾਨਸੁ ਕਾ ਕੋ ਬਪੁਰੋ ਭਾਈ ਜਾ ਕੋ ਰਾਖਾ ਰਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਹਰ ਏਕ ਸੇਵਕ ਕੌ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਆਗੇ ਮਾਨੁਖ ਕਿਸਕਾ ਬੇਚਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਰਾਮ ਰਖਕ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ॥

ਆਪਿ ਮਹਾ ਜਨੁ ਆਪੇ ਪੰਚਾ ਆਪਿ ਸੇਵਕ ਕੈ ਕਾਮ ॥

ਆਪੇ (ਮਹਾਜਨੁ) ਉਤਮ ਜਨ ਜਗਿਆਸੂ ਹੈ ਆਪ ਹੀ (ਪੰਚਾ) ਸੰਤ ਗੁਰੂ ਹੈ ਆਪੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਈਸਰ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸਗਲੇ ਦੂਤ ਬਿਦਾਰੇ ਠਾਕੁਰ ਅੰਤਰਜਾਮ ॥੧॥

ਜੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਠਾਕਰ ਹੈ ਸੋ ਆਪੇ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੂਤ ਸਭ ਬਿਦਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਪੇ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਸੇਵਕ ਕੀ ਆਪਿ ਕੀਓ ਬੰਧਾਨ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪਤ ਰਾਖੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ (ਬੰਧਾਨ) ਮਿਰਯਾਦਾ ਕੋ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸੇਵਕ ਕੀ ਰਾਖੈ ਨਾਨਕ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨ ॥੨॥੪੦॥੬੩॥

(ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਪਰਤਗਿਆ ਰਾਖਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥੪੦॥੬੩॥ ਸਨਮੁਖ ਉਸਤਤੀ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੂ ਮੇਰੇ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਮਨੁ ਧਨੁ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰਾ ਇਹੁ ਤਨੁ ਸੀਤੋ ਤੁਮਰੈ ਧਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਔਰ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਮਨ ਅਰ ਧਨ ਜੀਉ ਅਰ ਸਰੀਰ ਸਭ ਆਪਕਾ ਹੀ ਹੈ ਇਹੁ ਸੂਖਮ ਤਨ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ (ਧਾਨ) ਧਿਆਨ ਮੈਂ (ਸੀਤੋ) ਲਗਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਹੀ ਦੀਏ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ਤੁਮ ਹੀ ਦੀਏ ਮਾਨ ॥

ਤੁਮਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਭੋਜਨ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਹੀ (ਮਾਨ) ਆਦਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੁਮ ਹੀ ਪਤਿ ਰਾਖਹੁ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨ ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਤੁਮਹੀ ਸੇਵਕੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਕੋ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋ ਐਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੭

ਜਿਨ ਸੰਤਨ ਜਾਨਿਆ ਤੂ ਠਾਕੁਰ ਤੇ ਆਏ ਪਰਵਾਨ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਜਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਪਰਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਸੰਤਨ ਕੈ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥੪੧॥੬੪॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪੧॥੬੪॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਹੁ ਗਤਿ ਦਇਆਲ ਸੰਤਹੁ ਮੋਰੀ ॥

ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ ਤੂਟੀ ਤੁਮ ਹੀ ਜੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦਿਆਲ ਸੰਤੋ ਮੇਰੀ ਮੋਖ ਕੀਜੀਏ ਤੁਮ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਮਰਥ ਹੋ ਹਮਾਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਟੂਟੀ ਹੂਈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਜੋੜ ਦਈ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਬਿਖਈ ਤੁਮ ਤਾਰੇ ਸੁਮਤਿ ਸੰਗਿ ਤੁਮਾਰੈ ਪਾਈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬਿਸਈ ਤੁਮਨੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮਾਰੈ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਤੇ ਪ੍ਰਭ ਬਿਸਰਤ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਗਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਸੇ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਥੇ ਅਬ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਸੰਗਿ ਮਿਲੇ ਸਾਧੂ ਕੈ ਤੇ ਤੇ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਾ ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਹੋਕੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਭੀ ਪਵਿਤਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੇ ਵਡਭਾਗਾ ਤਿਨਿ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਾ ॥੨॥੪੨॥੬੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਵਡੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੪੨॥੬੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰਨ ਜਨੁ ਆਇਓ ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਸਹਜ ਰਸ ਸੁਨਤ ਤੁਹਾਰੋ ਨਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੂੰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਔਰ (ਆਨੰਦ ਸਹਜ) ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅਰ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸੂਖ ਕੇ ਸਾਗਰ ਜਸੁ ਸਭ ਮਹਿ ਜਾ ਕੋ ਛਾਇਓ ॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਸੁਖ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਸ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸਭ (ਮਹਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਛਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਰੰਗ ਤੁਮ ਕੀਏ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਦ੍ਰਿਸਟਾਇਓ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੁਮਨੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੈਨੇ ਆਪ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਨੈਨਹੁ ਸੰਗਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਰਨ ਝਾਰੀ ਕੇਸਾਇਓ ॥

ਨੇਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਔ ਹਾਥੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਕੇਸੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਦਰਸਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਪਾਇਓ ॥੨॥੪੩॥੬੬॥

ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੁਖੁ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੪੩॥੬੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥
ਸਜਨੁ ਸੁਰਿਦਾ ਸੁਹੇਲਾ ਸਹਜੇ ਸੋ ਕਹੀਐ ਬਡਭਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੁਹਿਰਦ ਸਜਨ ਹੈ ਔਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਵਡਭਾਗੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਹਿਤ ਬਿਕਾਰ ਅਲਪ ਮਾਇਆ ਤੇ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਿਖੁ ਤਿਆਗੀ ॥

ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਤਾ ਔਰ ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਬੁਧੀ ਜੋ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤਿਸਨੇ ਤਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਆਸ ਏਕਹਿ ਕੀ ਟੇਕ ਹੀਐਂ ਪ੍ਰਿਅ ਪਾਗੀ ॥੧॥

ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਔਰ ਆਸ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੈ ਵਿਖੈ ਭੀ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਓਟ (ਟੇਕ) ਸਰਨ ਮੈਂ ਬੁਧੀ (ਪਾਗੀ) ਖਚਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੧॥

ਅਚਿੰਤ ਸੋਇ ਜਾਗਨੁ ਉਠਿ ਬੈਸਨੁ ਅਚਿੰਤ ਹਸਤ ਬੈਰਾਗੀ ॥

(ਅਚਿੰਤ) ਸ੍ਵਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਸੋਵਣਾ ਅਰ ਜਾਗਣਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਉਠਣਾ ਬੈਠਣਾ ਔਰ ਸ੍ਵਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਹਸਣਾ ਔਰ (ਬੈਰਾਗੀ) ਰੋਵਣਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਠਗਾਨਾ ਸੁ ਮਾਇਆ ਹਰਿ ਜਨ ਠਾਗੀ ॥੨॥੪੪॥੬੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਠਗ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਠਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬਸ ਕੀ ਹੈ॥੨॥੪੪॥੬੭॥ ਜਬ ਸੁਲਹੀ ਆਦਿਕ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਅਨੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਅਬ ਜਨ ਊਪਰਿ ਕੋ ਨ ਪੁਕਾਰੈ ॥
ਪੂਕਾਰਨ ਕਉ ਜੋ ਉਦਮੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਤਾ ਕਉ ਮਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਦਾਸਕੇ ਊਪਰ ਕੋਈ (ਪੁਕਾਰੈ) ਫਰਿਆਦ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਫਰਯਾਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਉਦਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਵੈਰੈ ਸੰਗਿ ਵੈਰੁ ਰਚਾਵੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਓਹੁ ਹਾਰੈ ॥

ਨਿਰਵੈਰ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਬੈਰ ਰਚਾਵਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਾਰ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਜਨ ਕੀ ਪੈਜ ਸਵਾਰੈ ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਏਹੀ ਬਡਾਈ ਹੈ ਜੋ ਦਾਸੋਂ ਕੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਸਵਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਰਭਉ ਭਏ ਸਗਲ ਭਉ ਮਿਟਿਆ ਚਰਨ ਕਮਲ ਆਧਾਰੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ (ਆਧਾਰੈ) ਆਸਰੇ ਕਰਕੇ ਅਬ ਨਿਰਭਜ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭਜ ਹਮਾਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਬਚਨਿ ਜਪਿਓ ਨਾਉ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟ ਭਇਓ ਸੰਸਾਰੈ ॥੨॥੪੫॥੬੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਜਸੁ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੪੫॥੬੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਛੋਡਿਆ ਸਗਲਾ ਆਪੁ ॥
ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਰਖਹੁ ਗੁਸਾਈ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾਂ ਪਰਤਾਪੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਸਭ ਆਪਾ ਭਾਉ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਣੋਂ ਹੇ ਗੁਸਾਂਈ ਤਿਉਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਣੀ ਸਰਣ ਰਾਖੋ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਸਾਧ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਸਿਓ ਸਗਲ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਸਭ ਸੰਤਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰ ਪੇਖਿ ਸਮਤੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਸਗਲ ਸੰਭਾਖਨ ਜਾਪੁ ॥੧॥

ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਸਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਕੋ (ਸਮਤੁ) ਤੁਲਹੀ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਸੰਭਾਖਨ) ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਾਪੁ ਹੈ॥੧॥

ਤਪਤਿ ਬੁਝੀ ਸੀਤਲ ਆਘਾਨੇ ਸੁਨਿ ਅਨਹਦ ਬਿਸਮ ਭਏ ਬਿਸਮਾਦ ॥

(ਤਪਤਿ) ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਅਘਾਇ ਕਰ ਸੀਤਲਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਰਸ ਬਿਸਮ ਰੂਪ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਪੂਰਨ ਪੂਰੇ ਨਾਦ ॥੨॥੪੬॥੬੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਪੂਰੇ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥੪॥੬੯॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੮

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੈ ਗੁਰਿ ਮੋਰੋ ਸਹਸਾ ਉਤਾਰਿਆ ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਜਾਈਐ ਬਲਿਹਾਰੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਸਹਿਸਾ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਤਨ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ (ਸਦਾ ਸਦਾ) ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਮਨਿ ਧਾਰਿਆ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਚਰਨਾਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਧੂਰਿ ਕਰਉ ਨਿਤ ਮਜਨੁ ਕਿਲਵਿਖ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰਿਆ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਨਿਤ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਕਰਉ ਨਿਤ ਸੇਵਾ ਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਨਮਸਕਾਰਿਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਫਲਾ ਦੀਨੇ੍ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ॥੨॥੪੭॥੭੦॥

ਧਰਮਾਦਿਕ ਸਰਬ ਫਲ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੪੭॥੭੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਾਨ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਮਿਟਹਿ ਕਲੇਸ ਤ੍ਰਾਸ ਸਭ ਨਾਸੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਹਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ (ਪ੍ਰਾਨ) ਪ੍ਰਾਨਧਾਰੀ ਜੀਉ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਕੋ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੰਚ ਕਲੇਸ ਔਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਤ੍ਰਾਸੁ ਨਿਬ੍ਰਤਿ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਆਰਾਧੇ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥

ਹਰੇ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਕਰ ਅਰਾਧਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿੰਦਾ ਬਾਸੁਦੇਵ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈ ॥੧॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਅਭਮਾਨ ਕੋ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਨਿੰਦਾ ਕੋ ਤਜ਼ਾਗ ਕਰਕੇ ਬਾਸਦੇਵ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਦਾਮੋਦਰ ਦਇਆਲ ਆਰਾਧਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰਤ ਸੁੋਹਾਵੈ ॥

ਔਰ ਦਜ਼ਾਲ ਦਮੋਦਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਜੀਵ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੀ ਹੋਇ ਰੇਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥੪੮॥੭੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਭ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿੰਮਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਹਰਿ ਕੇ ਦਰਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੪੮॥੭੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਪੁਨੇ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਬਲਿਹਾਰੈ ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਕੀਓ ਨਾਮ ਕੋ ਰਾਖੇ ਰਾਖਨਹਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਰਾਖਨਹਾਰ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਭਉ ਕੀਏ ਸੇਵਕ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਬਿਦਾਰੈ ॥

ਰਖ਼ਜਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਨਿਰਭੈ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਗਲ ਦੂਖ ਬਿਦਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਨ ਉਪਾਵ ਤਿਆਗਿ ਜਨ ਸਗਲੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦ ਧਾਰੈ ॥੧॥

ਔਰ ਉਪਾਵ ਸਗਲੇ ਜਨੋਂ ਨੇ ਤਜ਼ਾਗ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਪ੍ਰਭ ਏਕੈ ਏਕੰਕਾਰੈ ॥

ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਨਕ ਕਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰੈ ॥੨॥੪੯॥੭੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਠਾਕੁਰ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪੯॥੭੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਹੈ ਕੋ ਕਹਾ ਬਤਾਵਹੁ ॥

ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਕਰਤਾ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਔਰ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੈ ਹੈ ਤੋ ਹਮ ਪੂਛਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਹੈ ਤੋ ਕਹਾਂ ਹੈ ਹਮਕੋ ਬਤਾਇ ਦੇਵੋ ਭਾਵ ਵਾਸਤਵ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਕੋਈ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਏਕੁ ਹਰੀ ਹੀ ਹਰੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਦਾ ਧਜ਼ਾਵੋ॥

ਜਾ ਕੈ ਸੂਤਿ ਪਰੋਏ ਜੰਤਾ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵਹੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਸਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤ ਮੈਂ ਸਭ ਜੰਤ ਪਰੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸਕਾ ਗਾਵਣਾ ਭੀ ਕਰੋ॥

ਸਿਮਰਿ ਠਾਕੁਰੁ ਜਿਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਦੀਨਾ ਆਨ ਕਹਾ ਪਹਿ ਜਾਵਹੁ ॥੧॥

ਜਿਸਨੇ ਤੁਮਕੋ ਸਭ ਕਿਛੁ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਸਫਲ ਸੇਵਾ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਕੀ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ॥

ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਲਾਭੁ ਲਾਹਾ ਲੈ ਚਾਲਹੁ ਸੁਖ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ ॥੨॥੫੦॥੭੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭੁ ਲੇ ਚਲੋ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋ॥੨॥੫੦॥੭੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਤੁਮ੍ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ ॥

ਉਤਰਿ ਗਇਓ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਸਾ ਜਬ ਤੇ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਜਬ ਤੇ ਮੈਨੇ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸਭ ਸੰਸਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਬੋਲਤ ਮੇਰੀ ਬਿਰਥਾ ਜਾਨੀ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਬੋਲਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮੇਰੀ ਹਕੀਕਤ ਵਾ ਪੀੜਾ ਜਾਨੀ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਨਾਠੇ ਸੁਖ ਸਹਜਿ ਸਮਾਏ ਅਨਦ ਅਨਦ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਬ ਸੇ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਹਿਤ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਸੇ ਦੁਖ ਭਾਜ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਹਜਿ) ਆਤਮਸੁਖ ਮੈਂ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਕਢਿ ਲੀਨੇ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧ ਕੂਪ ਤੇ ਮਾਇਆ ॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਭੁਜਾ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਅੰਧ ਕੂਪ ਰੂਪ ਗ੍ਰਹਿ ਔਰ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਨਦੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਸ ਨਿਕਾਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੰਧਨ ਕਾਟੇ ਬਿਛੁਰਤ ਆਨਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੨॥੫੧॥੭੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਨਮਾਦੀ ਬੰਧਨ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਛਰਤੇ ਕੋ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੫੧॥੭੪॥

ਪੰਨਾ ੧੨੧੯

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਗਤਿ ਠਾਂਢੀ ॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਧੂ ਜਨ ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਕਾਢੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀਤਲ ਹੈ ਕੇਵਲ ਮੈਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਅਠਾਰੋਂ ਪੁਰਾਨ ਔਰ ਸਤਾਈ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਏਹ ਬਾਤ ਖੋਜ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਨਿਕਾਲੀ ਹੈ॥

ਸਿਵ ਬਿਰੰਚ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਤਾ ਮਹਿ ਜਲਤੌ ਫਿਰਿਆ ॥

ਸਿਵ ਲੋਕ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਈਰਖਾ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਲਤਾ ਫਿਰਾ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਭਏ ਸੀਤਲ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਭ੍ਰਮੁ ਹਿਰਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਦੁਖ ਦਰਦ ਪੁਨਹ ਭ੍ਰਮ ਆਪਨੇ ਸਭ (ਹਿਰਿਆ) ਖੋਸ ਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਤਰਿਓ ਪੁਰਾਤਨੁ ਨਵਤਨੁ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਹਰਿ ਦੇਵਾ ॥

ਜੋ ਨਵੀਨ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਭਗਤ ਤਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੀ ਬੇਨੰਤੀ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਮਿਲੈ ਸੰਤ ਜਨ ਸੇਵਾ ॥੨॥੫੨॥੭੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਹਮਾਰੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਮਿਲੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੨॥੫੨॥੭੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਿਹਵੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਣ ਹਰਿ ਗਾਉ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ਕਥਾ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਕੀ ਉਚਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਿਹਵੇ ਵਾ ਜੀਵ ਜਿਹਬਾ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਂਵਨਾ ਕਰੁ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਤਨ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਲਾਵਹੁ ਭਾਉ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਧਨ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਉ।

ਆਨ ਬਿਭੂਤ ਮਿਥਿਆ ਕਰਿ ਮਾਨਹੁ ਸਾਚਾ ਇਹੈ ਸੁਆਉ ॥੧॥

ਔਰ (ਬਿਭੂਤ) ਮਾਯਾ ਮਿਥ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨੋ ਸਚਾ (ਸੁਆਉ) ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਇਹ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਦਾਤਾ ਏਕਸ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਨ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੋ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਦੇਤ ਸਗਲ ਅਪਿਆਉ ॥੨॥੫੩॥੭੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਕੋ (ਅਪਿਆਉ) ਭੋਜਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੫੩॥੭੬॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੋਤੀ ਨਹੀ ਕਵਨ ਕਛੁ ਕਰਣੀ ॥

ਇਹੈ ਓਟ ਪਾਈ ਮਿਲਿ ਸੰਤਹ ਗੋਪਾਲ ਏਕ ਕੀ ਸਰਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਕੌਨ ਗਿਨਤੀ ਮੈ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਅਬ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਇਹ ਓਟ ਪਾਈ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਲੈਣੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ॥

ਪੰਚ ਦੋਖ ਛਿਦ੍ਰ ਇਆ ਤਨ ਮਹਿ ਬਿਖੈ ਬਿਆਧਿ ਕੀ ਕਰਣੀ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰ (ਦੋਖ) ਕਲੰਕ ਰੂਪ ਔ ਨੌ ਛਿਦ੍ਰ ਹੈਂ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਰੋਗ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੀ ਕਰਨੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਆਸ ਅਪਾਰ ਦਿਨਸ ਗਣਿ ਰਾਖੇ ਗ੍ਰਸਤ ਜਾਤ ਬਲੁ ਜਰਣੀ ॥੧॥

ਆਸਾ ਤੋ (ਅਪਾਰ) ਬਹੁਤ ਹੈ ਅਰ ਕਾਲ ਨੇ ਦਿਨ ਗਿਣ ਰਖੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਜਰਣੀ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਸਰੀਰ ਕੇ ਬਲ ਕੋ ਗ੍ਰਸਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਾਥਹ ਨਾਥ ਦਇਆਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਸਰਬ ਦੋਖ ਭੈ ਹਰਣੀ ॥

ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਦਯਾਲ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਗਰ ਸਰਬ ਦੋਖ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਭੈ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੀ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਬਾਂਛਤ ਚਿਤਵਤ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਪੇਖਿ ਜੀਵਾ ਪ੍ਰਭ ਚਰਣੀ ॥੨॥੫੪॥੭੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੁ ਏਹ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰੀ ਚਰਣੀ ਲਗੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵੌਂ ਭਾਵ ਸੰਤ ਸੰਗ ਬਖਸੀਏ॥੨॥੫੪॥੭੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫੀਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਾਦ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਕੀਰਤਨੁ ਹਰਿ ਗਾਈਐ ਅਹਿਨਿਸਿ ਪੂਰਨ ਨਾਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਹਰੀਕਾ ਕੀਰਤਨ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੂਰਨ ਗੁਰਾਂ ਕੇ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਿਮਰਤ ਸਾਂਤਿ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਸਗਲ ਬਿਖਾਦ ॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਸਾਂਤੀ ਔਰ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਈਐ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ (ਬਿਖਾਦ) ਸੋਕ ਜੀਵ ਕੇ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਾਭੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਾਈਐ ਘਰਿ ਲੈ ਆਵਹੁ ਲਾਦਿ ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਲਾਭ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਖੇਪ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਲਾਦ ਕਰ ਲੈ ਆਵਹੁ॥੧॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਊਚ ਤੇ ਊਚੋ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਮਰਜਾਦ ॥

ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸਭ ਸੇ ਊਚੇ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਤਿਨਸੇ ਊਚੇ ਬ੍ਰਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ॥

ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਨਾਨਕ ਮਹਿਮਾ ਪੇਖਿ ਰਹੇ ਬਿਸਮਾਦ ॥੨॥੫੫॥੭੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨॥੫੫॥੭੮॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਇਓ ਸੁਨਨ ਪੜਨ ਕਉ ਬਾਣੀ ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਲਗਹਿ ਅਨ ਲਾਲਚਿ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਪਰਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਤੂੰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਬੰਧੀ ਬਾਨੀ ਸੁਨਣੇ ਪੜਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈਂ ਜੋ (ਪਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਔਰ ਲਾਲਚੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਜਨਮੁ ਬਜਰਥ ਹੈ॥

ਸਮਝੁ ਅਚੇਤ ਚੇਤਿ ਮਨ ਮੇਰੇ ਕਥੀ ਸੰਤਨ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਹੇ ਅਚੇਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪਜਾਰੇ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਚੇਤ ਜਿਸ ਅਕਥ ਕੀ ਕਹਾਣੀ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਲਾਭੁ ਲੈਹੁ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਅਰਾਧਹੁ ਛੁਟਕੈ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ॥੧॥

ਤਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਲਾਭ ਲੇਵਹੁ ਅਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੋ ਤੌ ਤੁਮਾਰੀ ਆਵਣ ਜਾਣੀ ਛੂਟ ਜਾਵੇਗੀ॥੧॥

ਉਦਮੁ ਸਕਤਿ ਸਿਆਣਪ ਤੁਮ੍ਰੀ ਦੇਹਿ ਤ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥

ਉਦਮ ਔਰ (ਸਕਤਿ) ਬਲ ਔਰ ਚਤਰਾਈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ (ਦੇਹ) ਕਿਆ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੌ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਸੇਈ ਭਗਤ ਭਗਤਿ ਸੇ ਲਾਗੇ ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਭਾਣੀ ॥੨॥੫੬॥੭੯॥

ਵੋਹੀ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਜਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਣੀ ਹੈ॥੨॥੫੬॥੭੯॥

ਪੁਨਹ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਨਵੰਤ ਨਾਮ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ॥

ਸਾਂਝੀ ਕਰਹੁ ਨਾਮ ਧਨੁ ਖਾਟਹੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਨਾਮ ਧਨ ਕਰ ਧਨਾਢ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਸਾਂਝ ਕਰੋ ਔਰ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਖਾਟਹੁ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੦

ਛੋਡਹੁ ਕਪਟੁ ਹੋਇ ਨਿਰਵੈਰਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗਿ ਨਿਹਾਰੇ ॥

ਨਿਰਵੈਰ ਹੋ ਕਰ ਕਪਟ ਕੋ ਛੋਡ ਦੇਵੋ ਕਯੋਂਕਿ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੈ ਔਰ ਕਰਤਬੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਧਨੁ ਵਣਜਹੁ ਸਚੁ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਕਬਹੂ ਨ ਆਵਹੁ ਹਾਰੇ ॥੧॥

ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਣਜਹੁ) ਦੇਹੋ ਲੇਹੋ ਅਰੁ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸੰਚਹੁ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੋ ਫੇਰ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਕਬੀ ਹਾਰਕੇ ਨਹੀਂ ਆਵੋਗੇ ਭਾਵ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤੋਗੇ॥੧॥

ਖਾਤ ਖਰਚਤ ਕਿਛੁ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ ਅਗਨਤ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰੇ ॥

ਨਾਮ ਧਨ ਖਾਵਤੇ ਖਰਚਤੇ ਹੂਏ ਕੁਛ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਅਨਗਿਨਤ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਭੰਡਾਰੇ) ਰਿਦੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੋਭਾ ਸੰਗਿ ਜਾਵਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਦੁਆਰੇ ॥੨॥੫੭॥੮੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਨ ਕੋ ਖਾਇ ਖਰਚ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਸੋਭਾ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜਾਵੋਗੇ॥੨॥੫੭॥੮੦॥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਕਹਿ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੋਹਿ ਕਵਨੁ ਅਨਾਥੁ ਬਿਚਾਰਾ ॥

ਕਵਨ ਮੂਲ ਤੇ ਮਾਨੁਖੁ ਕਰਿਆ ਇਹੁ ਪਰਤਾਪੁ ਤੁਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਮੈਂ ਕੌਨ ਬੇਚਾਰਾ ਅਨਾਥ ਜੀਵ ਹਾਂ ਭਾਵ ਮੈਂ ਕੁਛ ਭੀ ਸਾਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ ਕਿਸ ਮੂਲ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਮੈਲੇ ਪਾਨੀ ਸੇ ਇਹੁ ਮਾਨੁਖ ਸਰੀਰ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਨਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਆਪ ਕਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਣ ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਗੁਣ ਕਹੇ ਨ ਜਾਹਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਜੀਵ ਔ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਤੇਰੇ ਅਪਾਰ ਗੁਣ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ॥

ਸਭ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸ੍ਰਬ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ਸਰਬ ਘਟਾਂ ਆਧਾਰਾ ॥੧॥

ਸਭ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋ ਔਰ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੋ॥੧॥

ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਆਪਹਿ ਏਕ ਪਸਾਰਾ ॥

ਤੁਮਾਰੀ ਗਤੀ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਕੋਈ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਔਰ ਸਰਬ ਜੋ ਪਸਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੂੰ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਬਯਾਪਕ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਨਾਵ ਬੈਠਾਵਹੁ ਨਾਨਕ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੨॥੫੮॥੮੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਪਰ ਬੈਠਾਵਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਵੈ॥੨॥੫੮॥੮੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਵੈ ਰਾਮ ਸਰਣਿ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਕਿਛੁ ਹੋਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ਅਵਰਿ ਉਪਾਵ ਤਿਆਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਕੋਈ ਵਡਭਾਗੀ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਣ ਆਵਤਾ ਹੈ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਅਰ ਔਰ ਝੂਠੇ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਤਜਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਆਰਾਧੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪੁਨਹ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਤਿਸ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਨਦ ਬਿਨੋਦ ਅਕਥ ਕਥਾ ਰਸੁ ਸਾਚੈ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਆਨੰਦ ਔਰ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਪੁਨਹ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਕਾ ਰਸੁ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸਾਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਸਮਾਇਆ) ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜੋ ਅਪੁਨਾ ਕੀਨੋ ਤਾ ਕੀ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਸਿਖਯਾ ਭੀ ਉਤਮ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਰੀਐ ਜੋ ਰਾਤੇ ਪ੍ਰਭ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੨॥੫੯॥੮੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਨਿਰਬਾਣੀ) ਨਿਰਦੁਖ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥੨॥੫੯॥੮੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸਰਣਿ ਗਹੀ ॥

(ਜਾਤੇ) ਜਬ ਸੇ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀ ਹੈ॥

ਸਾਂਤਿ ਸਹਜੁ ਮਨਿ ਭਇਓ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ਬਿਰਥਾ ਕਛੁ ਨ ਰਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਬਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਸਹਜੁ) ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਬਿਰਥਾ) ਪੀੜਾ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨਾਮੁ ਦੇਹੁ ਅਪੁਨਾ ਬਿਨਤੀ ਏਹ ਕਹੀ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਅਰੁ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੇਵੋਂ ਮੈਂਨੇ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਕਹੀ ਥੀ॥

ਆਨ ਬਿਉਹਾਰ ਬਿਸਰੇ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਪਾਇਓ ਲਾਭੁ ਸਹੀ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰ ਸਭ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਨੇ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਹ ਤੇ ਉਪਜਿਓ ਤਹੀ ਸਮਾਨੋ ਸਾਈ ਬਸਤੁ ਅਹੀ ॥

ਜਹਾਂ ਸੇ ਜੀਵ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਥਾ ਭਾਵ ਆਪ ਕੋ ਭਿੰਨ ਮਾਨਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਪਹਲੇ ਭੀ ਸਾਈ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਸਾਰ ਰੂਪ ਥੀ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਰਮੁ ਗੁਰਿ ਖੋਇਓ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਹੀ ॥੨॥੬੦॥੮੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭਰਮ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰੁ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ (ਸਮਹੀ) ਸਮਾਈ ਹੈ॥੨॥੬੦॥੮੩॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਸਨਾ ਰਾਮ ਕੋ ਜਸੁ ਗਾਉ ॥

ਆਨ ਸੁਆਦ ਬਿਸਾਰਿ ਸਗਲੇ ਭਲੋ ਨਾਮ ਸੁਆਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ ਔਰ ਸ੍ਵਾਦ ਸਭ ਬਿਸਾਰ ਦੇਹ ਕਯੋਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਸਭ ਸੇ (ਭਲੋ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਸਾਇ ਹਿਰਦੈ ਏਕ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਇ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਉ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੋਹਿ ਨਿਰਮਲੁ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਉ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਹੁ ਫੇਰ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਗਾ॥੧॥

ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੁ ਤੇਰਾ ਤੂ ਨਿਥਾਵੇ ਥਾਉ ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥੨॥੬੧॥੮੪॥

ਮੇਰੇ ਜੀ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੂੰ ਨਿਥਾਵੈ ਜੀਵ ਕਾ ਥਾਉ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਆਪ ਕੇ ਉਪਰੋਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹਾਂ॥੨॥੬੧॥੮੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੈਕੁੰਠ ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨ ਨਿਤ ਧਿਆਉ ॥

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਬੈਕੁੰਠ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੁ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਰੂਪ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਤਮ ਕਥਾ ਸੁਣੀਜੈ ਸ੍ਰਵਣੀ ਮਇਆ ਕਰਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥

ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਊਤਮ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਭਗਵਾਨ (ਮਾਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ (ਕਰਹੁ) ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਤ ਜਾਤ ਦੋਊ ਪਖ ਪੂਰਨ ਪਾਈਐ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥੧॥

ਜੰਮਣ ਔਰ ਮਰਣ ਰੂਪ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਪਖ ਪੂਰਨ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੧

ਸੋਧਤ ਸੋਧਤ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਭਗਤਿ ਸਰੇਸਟ ਪੂਰੀ ॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸੋਧਕੇ ਔਰ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੋਧ ਕਰ ਏਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਬੀਚਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਭਗਤੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਅਵਰ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਊਰੀ ॥੨॥੬੨॥੮੫॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਜਿਤਨੀਆਂ ਬਿਧੀਆਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਉਪਾਵ ਔ ਸਾਧਨ ਹੈ ਸਭ (ਊਰੀ) ਖਾਲੀ ਹੈ॥੨॥੬੨॥੮੫॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਦਰਸਨੁ ਦੇਖਿ ਸਗਲ ਦੁਖ ਨਾਸਹਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਬਲਿਹਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਚੇ ਦਾਤਾਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭੀ ਦੂਖ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਤਿ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਤਿ ਸਾਧ ਜਨ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਦਾ ਅਚਲ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਵਨੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਅਬਨਾਸੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥੧॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਸਗਲ ਘਟਾ ਆਧਾਰੁ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਿਰਯਾਦਾ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਔਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕਾ ਅਧਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਹੁ ਤਾ ਕਉ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰੁ ॥੨॥੬੩॥੮੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਕਰੋ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤ ਕਾ ਕੁਝ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੬੩॥੮੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਬਸੇ ਮਨ ਮੇਰੈ ॥

ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭ ਥਾਈ ਨਿਕਟਿ ਬਸੈ ਸਭ ਨੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਅਰ ਠਾਕੁਰ ਜੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਸੇ ਨਿਕਟ ਸੇ ਨਿਕਟ ਬਸ ਰਹਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਇੰਦ੍ਰਜ ਮਮਤਾ ਕਾ ਵਿਸ਼ਯ ਹੈ ਆਤਮਾ ਅਹੰਤਾ ਕਾ ਵਿਸ਼ਯ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋਰਿ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ਸੰਤਸੰਗਿ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਭਇਓ ਪੁਨੀਤਾ ਇਛਾ ਸਗਲ ਪੁਜਾਈ ॥੧॥

ਜਨਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਪਵਿਤਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਸਭ ਇਛਾ (ਪੁਜਾਈ) ਪੂਰਨ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸੋ ਹਰਿ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਵੈ ॥੨॥੬੪॥੮੭॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਵਹੁ ਆਠੋ ਪਹਿਰ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੬੪॥੮੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਨੁ ਤਉ ਗਨੀਐ ਹਰਿ ਪੇਖਾ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨਮੋਹਨ ਫੋਰਿ ਭਰਮ ਕੀ ਰੇਖਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਏਹ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਤੌ ਗਨੀਏ ਜੌ ਆਪਕੋ (ਪੇਖਾ) ਦੇਖਨਾ ਕਰੇ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਭਰਮ ਕੀ (ਰੇਖਾ) ਲਕੀਰ ਫੋੜ ਦੀਜੀਏ॥

ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਕਿਛੁ ਸਾਂਤਿ ਨ ਉਪਜਤ ਬਿਨੁ ਬਿਸਾਸ ਕਿਆ ਸੇਖਾਂ ॥

ਕਹਿਣੇ ਸੁਨਣੇ ਕਰ ਕੁਛ ਸਾਂਤੀ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਬਿਨਾਂ (ਬਿਸਾਸ) ਨਿਸਚੇ ਕੇ (ਸੇਖਾਂ) ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਆਗਿ ਆਨ ਜੋ ਚਾਹਤ ਤਾ ਕੈ ਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਕਾਲੇਖਾ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਕਾਲਖ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਰਾਸਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਸੁਆਮੀ ਆਨ ਨ ਮਾਨਤ ਭੇਖਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਾ ਧਯਾਨੁ ਹੈ ਵਹੁ ਔਰ ਪਾਖੰਡ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਮਗਨ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਬਿਸੇਖਾ ॥੨॥੬੫॥੮੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਨੇ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਵਹੁ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਮਗਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਨ ਕੇ (ਬਿਸੇਖਾ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਸਭੀ ਅਰਥ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੬੫॥੮੮॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਨ ਰਾਮ ਕੋ ਇਕੁ ਨਾਮ ॥

ਕਲਮਲ ਦਗਧ ਹੋਹਿ ਖਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕੋਟਿ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਕ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਕੀਏ ਹੁਏ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪ ਇਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਦਾਨ ਔ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਨ ਜੰਜਾਰ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸ੍ਰਮੁ ਘਾਲਤ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਫੋਕਟ ਗਿਆਨ ॥

(ਆਨ) ਔਰ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਯਰਥ ਕਸਟ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਸੇ ਬਿਨਾ ਗਯਾਨ ਕਥਨੁ ਕਰਨਾ ਭੀ (ਫੋਕਟ) ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਕਟ ਤੇ ਛੂਟੈ ਜਗਦੀਸ ਭਜਨ ਸੁਖ ਧਿਆਨ ॥੧॥

ਜਗਦੀਸ ਕੇ ਭਜਨ ਔ ਧਯਾਨ ਸੇ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਸੰਕਟ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਪੂਰਨ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨ ॥

ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਹੇ ਪੂਰਨ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਜੀਵੈ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਭਿਮਾਨ ॥੨॥੬੬॥੮੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ) ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਨਾ ਕਰੇ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੨॥੬੬॥੮੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧੂਰਤੁ ਸੋਈ ਜਿ ਧੁਰ ਕਉ ਲਾਗੈ ॥

ਸੋਈ ਧੁਰੰਧਰੁ ਸੋਈ ਬਸੁੰਧਰੁ ਹਰਿ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਧੂਰਤੁ) ਭਸਮ ਧਾਰੀ ਵਾ ਚਤਰ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜੋ (ਧੁਰ) ਆਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਧੁਰੰਧਰੁ) ਧੂਰੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰ ਸੋਈ ਬਸਤ੍ਰੂੰ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਪਾਗੈ) ਖਚਤ ਹੋਵੇ ਹੈ॥

ਬਲਬੰਚ ਕਰੈ ਨ ਜਾਨੈ ਲਾਭੈ ਸੋ ਧੂਰਤੁ ਨਹੀ ਮੂੜ੍ਹਾ ॥

ਜੋ ਬਲ ਕਰ ਖੋਸਨਾ ਔਰ (ਬੰਚ) ਠਗਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲਾਭ ਵਾਲੀ ਨਾਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਧੂਰਤੁ) ਚਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੂੜ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਮੂਰਖੁ ਨਾਗਾ ਨਹੀਂ॥

ਸੁਆਰਥੁ ਤਿਆਗਿ ਅਸਾਰਥਿ ਰਚਿਓ ਨਹ ਸਿਮਰੈ ਪ੍ਰਭੁ ਰੂੜਾ ॥੧॥

ਸ੍ਵਾਰਥ ਮੋਖ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ (ਰੂੜਾ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੋਈ ਚਤੁਰੁ ਸਿਆਣਾ ਪੰਡਿਤੁ ਸੋ ਸੂਰਾ ਸੋ ਦਾਨਾਂ ॥

ਸੋਈ ਬਾਣੀ ਕਾ ਚਤਰ ਅਰੁ ਬੁਧੀ ਕਾ ਸਿਆਣਾ ਔਰ ਪੰਡਤ ਸਾਸਤ੍ਰਗਯ ਔ ਸੋਈ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਪੁਰਸ (ਦਾਨਾ) ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਨਾਨਕ ਸੋ ਪਰਵਾਨਾ ॥੨॥੬੭॥੯੦॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੬੭॥੯੦॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੨

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਜੀਵਨਿ ॥

ਬਿਖੈ ਰਸ ਭੋਗ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਵਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੀਵਨ ਬੂਟੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈ ਬਿਖੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੀਵਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਚਨਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਰਤਨਾ ਮਨ ਤਨ ਭੀਤਰਿ ਸੀਵਨਿ ॥

ਰਤਨ ਰੂਪ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨੋਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨਕੇ ਵਿਖੇ ਸੀਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਰੰਗ ਰਾਂਗ ਭਏ ਮਨ ਲਾਲਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਖੀਵਨਿ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਲਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਖੀਵਨਿ) ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਜਲ ਸਿਉ ਉਰਝਾਨੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਗਿ ਲੀਵਨਿ ॥

ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮੀਨ ਉਰਝ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਲੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਪਾਨ ਸੁਖ ਥੀਵਨਿ ॥੨॥੬੮॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਪਪੀਹੇ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਬੂੰਦ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੬੫॥੯੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮਹੀਨ ਬੇਤਾਲ ॥

ਜੇਤਾ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਤੇਤਾ ਸਭਿ ਬੰਧਨ ਜੰਜਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ (ਹੀਨ) ਰਹਿਤ ਹੈ ਵਹੁ (ਬੇਤਾਲ) ਭੂਤਨਾ ਹੈ ਜਿਤਨਾ ਉਸ ਕਾ (ਜੰਜਾਲ) ਧੰਧਾ ਕਰਨਾ ਕਰਾਵਨਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਸਭ ਬੰਧਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਸੇਵ ਕਰਤ ਅਨ ਸੇਵਾ ਬਿਰਥਾ ਕਾਟੈ ਕਾਲ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਔਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਸਮੇਂ ਕੋ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਜਮੁ ਆਇ ਸੰਘਾਰੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤਬ ਤੁਮਰੋ ਕਉਨੁ ਹਵਾਲ ॥੧॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਾਨੀ) ਜੀਵ ਜਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਮ ਆਨ ਕਰ ਸੰਘਾਰੇਗਾ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਕਿਆ ਹਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਹਛਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ਜੋ ਹੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਿਰਪਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਹੋ॥

ਸੁਖ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਸਾਧਸੰਗਿ ਧਨ ਮਾਲ ॥੨॥੬੯॥੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾ ਧਨ ਮਾਲ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥੬੯॥੯੨॥ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਚਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਾਮ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰੁ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਗੁਨ ਗਾਵਨ ਗੀਧੇ ਪੋਹਤ ਨਹ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਵਨੇ ਮੈਂ ਰੀਝੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਸੰਸਾਰੁ) ਜਨਮ ਔਰ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਵਣੀ ਕੀਰਤਨੁ ਸਿਮਰਨੁ ਸੁਆਮੀ ਇਹੁ ਸਾਧ ਕੋ ਆਚਾਰੁ ॥

ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨਾ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸੁਆਮੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਇਹੁ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਤਬ੍ਯ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਸਥਿਤਿ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਆਧਾਰੁ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਧਾਰ ਕਰ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਏਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪ੍ਰਭ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸੁਨਹੁ ਬੇਨੰਤੀ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੀ ਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨੋ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਉਚਰਉ ਨਿਤ ਰਸਨਾ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੁ ॥੨॥੭੦॥੯੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਰਬ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਮੈਂ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਵੋਂ॥੨॥੭੦॥੯੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮਹੀਨ ਮਤਿ ਥੋਰੀ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਹਿ ਸਿਰੀਧਰ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲਤ ਅੰਧ ਦੁਖ ਘੋਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਤਿ (ਥੋਰੀ) ਤੁਛ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸ੍ਰੀਧਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਜੋ (ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਭੈਦਾਇਕ ਦੁਖ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਗੀ ਅਨਿਕ ਭੇਖ ਬਹੁ ਜੋਰੀ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਸੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜੋਰੀ ਹੈ॥

ਤੂਟਤ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾ ਕਉ ਜਿਉ ਗਾਗਰਿ ਜਲ ਫੋਰੀ ॥੧॥

ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਟੂਟਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਗਾਗਰ (ਫੋਰੀ) ਫੂਟੀ ਹੁਈ ਮੈਂ ਜਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਭਗਤਿ ਰਸੁ ਦੀਜੈ ਮਨੁ ਖਚਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਖੋਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰਸ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਕੀ (ਖੋਰੀ) ਖੋੜ ਮੈਂ ਖਚਤ ਰਹੇ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਖਚਤ ਹੋ ਕਰ ਵਿਸ਼ਜ ਰਸੋਂ ਕੋ ਖੋਰੀ ਭਾਵ ਫੋਕੀ ਜਾਣੇ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਹੋਰੀ ॥੨॥੭੧॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਆਨ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਭਾਵ ਸਰਬਤ੍ਰ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥੭੧॥੯੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਿਤਵਉ ਵਾ ਅਉਸਰ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਉਸ ਸਮਜ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਿਤਵਉ) ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਵੈ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲੋਂ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਜੇਤੇ ਕਾਮ ਕਰੀਅਹਿ ਤੇਤੇ ਬਿਰਥੇ ਜਾਂਹਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਿਤਨੇ ਕਾਮ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਬਿਅਰਥ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਮਨਿ ਮੀਠੋ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿ ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਜੋ ਮਨਕਾ (ਮੀਠੋ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕਰਮ ਸੁਖ ਸਾਧਨ ਤੁਲਿ ਨ ਕਛੂਐ ਲਾਹਿ ॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਸੁਖ ਕੇ ਸਾਧਨ ਕਰਮ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ (ਤੁਲਿ) ਬਰਾਬਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਬੇਧਿਓ ਚਰਨਹ ਸੰਗਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥੭੨॥੯੫॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮਨੁ ਵਿੰਨਿਆਂ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਚਰਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨॥੭੨॥੯੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਆਗੈ ਕੁਸਲ ਪਾਛੈ ਖੇਮ ਸੂਖਾ ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੰਗ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਅਗੇ (ਕੁਸਲ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੀਛੇ (ਖੇਮ) ਰਖਿਆ ਔਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਕਾ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੩

ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਰਿ ਮੇਰੈ ਗੁਨ ਗੁੋਪਾਲ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਾਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਸਖਾ ਭੀ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇਕੇ ਜੋਗੁਨ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਬਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ਨਿਮਖ ਹਿਰਦੈ ਤੇ ਪੂਰੈ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥

ਨਿਮਖ ਮਾਤਰ ਭੀ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਸੇ ਬਿਸਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖੇ ਦਾਸ ਅਪਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਵਸਿ ਜਾ ਕੈ ॥

ਅਸਥੂਲ ਅਰ ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਬਸ ਮੈਂ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਾ ਲਿਵ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰ ਭਉ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ॥੨॥੭੩॥੯੬॥

ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਵਿਖੇ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ॥੨॥੭੩॥੯੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਾਮ ਕੋ ਬਲੁ ਹੋਇ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਤਾਹੂ ਕੇ ਦੂਖੁ ਨ ਬਿਆਪੈ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਖ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਭਗਤੁ ਦਾਸੁ ਨਿਜੁ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸੁਣਿ ਜੀਵਾਂ ਤਿਸੁ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਉਦਮੁ ਕਰਉ ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਨ ਕੌ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੧॥

ਔਰ ਤਿਸ ਭਗਤ ਜਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਉਦਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਦਰਸਨ ਪੂਰਬਲੇ ਉਤਮ (ਕਰਮਿ) ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਰਉ ਦੂਸਰ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੂੰ॥

ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਅਪਨੇ ਕਉ ਚਰਨ ਜੀਵਾਂ ਸੰਤ ਧੋਇ ॥੨॥੭੪॥੯੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਪੁਨਾ ਮੁਝ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਏਹ ਭੀ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ॥੨॥੭੪॥੯੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਵਤੁ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥

ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਗੋਪਾਲ ਬੀਠੁਲੇ ਬਿਸਰਿ ਨ ਕਬ ਹੀ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਬੀਠਲ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਬੀ ਬਿਸਰ ਨ ਜਾਵੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸਭੁ ਤੁਮਰਾ ਸੁਆਮੀ ਆਨ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਔਰ ਤਨ ਧਨਕੇ ਸਹਿਤ ਸਭ ਆਪਕਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੂਸਰੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਤਿਵ ਹੀ ਰਹਣਾ ਤੁਮ੍ਰਾ ਪੈਨੈ੍ ਖਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਰਹਿਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਦੀਆ ਹੂਆ ਪਹਿਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕੈ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈ ਬਹੁੜਿ ਨ ਜਨਮਾ ਧਾਇ ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕੇ ਮੈਂ ਬਾਰੰਬਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਫੇਰ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਵੈਂਗੇ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ॥੨॥੭੫॥੯੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਹੂੰ ਜਿਉਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਉਂ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਲਾਉ॥੨॥੭੫॥੯੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਖ ਸਾਰ ॥

ਆਨ ਕਾਮ ਬਿਕਾਰ ਮਾਇਆ ਸਗਲ ਦੀਸਹਿ ਛਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਨੇ ਕਰ ਸਾਰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭੀ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਿਥਿਆ ਹੈਂ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਅੰਧ ਕੂਪ ਪਤਿਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਰਕ ਘੋਰ ਗੁਬਾਰ ॥

(ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨੀ (ਪ੍ਰਾਣੀ) ਜੀਵ ਗ੍ਰਹ ਰੂਪੀ ਕੂਪ ਮੈਂ (ਪਤਿਤ) ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਘੋਰ ਗੁਬਾਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੀ ਘੋਰ ਗੁਬਾਰ ਨਰਕ ਵਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨੀ ਭ੍ਰਮਤ ਹਾਰਿਓ ਭ੍ਰਮਤ ਬਾਰੰ ਬਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੂੰ ਅਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਬਾਰੰਬਾਰ ਭ੍ਰਮਤ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਭਗਤਿ ਬਛਲ ਦੀਨ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹੇ ਭਗਤ ਵਛਲ ਆਪਣੇ (ਦੀਨ) ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਰ ਜੋੜਿ ਨਾਨਕੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਉਧਾਰ ॥੨॥੭੬॥੯੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਏਹ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਜੀਏ॥੨॥੭੬॥੯੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਰਾਜਿਤ ਰਾਮ ਕੋ ਪਰਤਾਪ ॥

ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਸਭ ਨਾਸੀ ਬਿਨਸੇ ਤੀਨੈ ਤਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਮ ਐਸੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ਬਿਰਾਜ ਰਹਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਪੀੜਾ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਜੋ ਤਪਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੀ ਪੂਰਨ ਸਭ ਆਸਾ ਚੂਕੇ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਆਸਾ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪ ਭੀ ਨਿਬਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਮਨ ਤਨ ਆਤਮ ਧ੍ਰਾਪ ॥੧॥

ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਕਰ ਆਤਮ ਕੋ ਪਾ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮਦ ਮਤਸਰ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਖਾਪ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਰ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ (ਮਤਸਰ) ਈਰਖਾ ਏਹ ਸਭ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ (ਖਾਪ) ਨਸ਼ਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਭੈ ਕਾਟਨਹਾਰੇ ਨਾਨਕ ਕੇ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੨॥੨੭॥੧੦੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਜਨਮਾਦਿਕ ਭਯ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੨੭॥੧੦੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਤੁਰੁ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸੰਸਾਰ ॥

ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਹੋਵਤ ਕੂਕਰੀ ਆਸਾ ਇਤੁ ਲਾਗੋ ਬਿਖਿਆ ਛਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਸ਼ਾ ਰੂਪ (ਕੂਕਰ) ਕੁਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ (ਇਤੁ) ਇਸ ਆਸਾ ਕਰ ਭਸਮ ਰੂਪ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਜੀਉ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਾਇ ਠਗਉਰੀ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਓ ਜਨਮਤ ਬਾਰੋ ਬਾਰ ॥

ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਪਾਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਨਿਮਖ ਨ ਸਿਮਰਿਓ ਜਮਕੰਕਰ ਕਰਤ ਖੁਆਰ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਜਮ ਕੰਕਰ) ਜਮਦੂਤ ਅੰਤ ਕੋ ਖੁਆਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥

ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤੇਰਿਆ ਸੰਤਹ ਕੀ ਰਾਵਾਰ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਈਏ॥ ਜੇਕਰ ਕਹੈ ਕਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਪਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਣ ਧੂਰੀ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੪

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਦਰਸੁ ਪ੍ਰਭ ਜਾਚੈ ਮਨ ਤਨ ਕੋ ਆਧਾਰ ॥੨॥੨੮॥੧੦੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਨਹ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਦਾਸ ਮਨ ਤਨ ਕਾ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਤੇਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨੮॥੧੦੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੈਲਾ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ॥

ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਸਾਚੈ ਆਪਿ ਭੁਲਾਇਆ ਬਿਖੈ ਠਗਉਰੀ ਪੀਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹੁ ਜੀਉ ਮਲੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਖੈ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ (ਪੀਉ) ਪਿਲਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਸਚੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਆਪ ਹੀ ਭੁਲਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮਤੌ ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਥਿਤਿ ਨਹੀ ਕਤਹੂ ਪਾਈ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਜੀਉ ਨੇ ਇਸਥਿਤੀ ਕਹੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜਿ ਨ ਭੇਟਿਆ ਸਾਕਤੁ ਆਵੈ ਜਾਈ ॥੧॥

ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਬਕ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਾ ਸੋ (ਸਾਕਤੁ) ਮਨਮੁਖ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਦਾਤੇ ਤੁਮ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਮਰਥ ਦਾਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਣੀ ਸਰਣ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਪੁਨਹ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਯ ਔਰ ਅਪਾਰ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰਿਓ ਪਾਰ ॥੨॥੨੯॥੧੦੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਰਣੀ ਆਇਆ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਾ ਹੈ॥੨॥੨੯॥੧੦੨॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਮਣ ਕਉ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣ ਬਾਦ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਧਿਆਈਐ ਪਰਮੇਸਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਾ ਕੇ ਸੁਆਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਕੇ ਰਮਣ ਕਰਣੇ ਹੇਤ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣਾਨੁਵਾਦ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣ ਅੰਮ੍ਰਤ ਵਤ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਤ ਏਕੁ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਬਿਨਸੇ ਮਾਇਆ ਮਾਦ ॥

ਏਕ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਾਇਆ ਔ ਮਦ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਹਜ ਅਨਦ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਏ ਬਿਖਾਦ ॥੧॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੀ ਧੁਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਏਕ ਰਸ ਗਿਆਨ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬਹੁਰੋ (ਬਿਖਾਦ) ਸ਼ੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਨਕਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਗਾਵਤ ਗਾਵਤ ਸੁਕ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਨਕਾਦਕ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਦੇਵਤਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੁਕਦੇਵ ਔਰ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਜਿਸਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੀਵਤ ਅਮਿਉ ਮਨੋਹਰ ਹਰਿ ਰਸੁ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਿਸਮਾਦ ॥੨॥੯੦॥੧੦੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਬਿਸਮਾਦ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪੀਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯੦॥੧੦੩॥ ਪੁਨਹ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੀਨ੍ਹੇ ਪਾਪ ਕੇ ਬਹੁ ਕੋਟ ॥

ਦਿਨਸੁ ਰੈਨੀ ਥਕਤ ਨਾਹੀ ਕਤਹਿ ਨਾਹੀ ਛੋਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੀਵ ਨੇ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬਹੁਤੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਥਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਕਬੀ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੂਟਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਮਹਾ ਬਜਰ ਬਿਖ ਬਿਆਧੀ ਸਿਰਿ ਉਠਾਈ ਪੋਟ ॥

ਮਹਾਂ ਬਜਰ ਰੂਪ ਅਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਅਰ (ਬਿਆਪੀ) ਰੋਗ ਰੂਪ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਸਿਰ ਪੁਰ ਭਾਰੀ (ਪੋਟ) ਪੰਡ ਉਠਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਉਘਰਿ ਗਈਆਂ ਖਿਨਹਿ ਭੀਤਰਿ ਜਮਹਿ ਗ੍ਰਾਸੇ ਝੋਟ ॥੧॥

ਜਬ ਜਮ ਨੇ ਆਨ ਕਰਕੇ (ਝੋਟ) ਕੇਸ (ਗ੍ਰਾਸੇ) ਪਕੜ ਲੀਏ ਤਬ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਵਾ ਅਖੀਆਂ ਉਘਰ ਜਾਤੀਆਂ ਭਈਆਂ ਭਾਵ ਉਸ ਵਕਤ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਸੁ ਪਰੇਤ ਉਸਟ ਗਰਧਭ ਅਨਿਕ ਜੋਨੀ ਲੇਟ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਤ ਜੋਨੀ ਔਰ (ਉਸਟ) ਊਠ ਔਰ ਗਰਧਭ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪਸੂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਲੇਟਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਨਕ ਕਛੁ ਨ ਲਾਗੈ ਫੇਟ ॥੨॥੯੧॥੧੦੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਭਜਣਾ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਫੇਟ) ਚੋਟ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਕਛ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇਗੀ॥੫॥੯੧॥੧੦੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅੰਧੇ ਖਾਵਹਿ ਬਿਸੂ ਕੇ ਗਟਾਕ ॥

ਨੈਨ ਸ੍ਰਵਨ ਸਰੀਰੁ ਸਭੁ ਹੁਟਿਓ ਸਾਸੁ ਗਇਓ ਤਤ ਘਾਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅੰਧੇ) ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਬਿਸ ਕੋ ਖਾਵਤਾ ਹੈਂ (ਗਟਾਕ) ਗਫੇ ਲਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਬਿਸ਼ਜੋਂ ਕੋ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਬੁਢੇਪੇ ਕੇ ਸਮਜ ਮੈਂ ਨੇਤਰ ਔਰ ਕਾਨ ਆਦਿਕ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਪੁਨਹ ਸਰੀਰ ਭੀ ਸਭ (ਹੁਟਿਓ) ਥਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਜੋ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲਾ (ਸੁਆਸ) ਬਲ ਥਾ (ਤਤ) ਸੋ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਾਥ ਰਵਾਨਿ ਉਦਰੁ ਲੇ ਪੋਖਹਿ ਮਾਇਆ ਗਈਆ ਹਾਟਿ ॥

ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ (ਰਵਾਨਿ) ਦੁਖਾਇਕੇ ਦਰਬ ਲੈਕਰ ਉਦਰ ਭਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਾਇਆ ਭੀ (ਹਾਟਿ) ਹਟ ਜਾਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਸਾਥ ਨ ਗਈ।

ਕਿਲਬਿਖ ਕਰਤ ਕਰਤ ਪਛੁਤਾਵਹਿ ਕਬਹੁ ਨ ਸਾਕਹਿ ਛਾਂਟਿ ॥੧॥

ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਪਛਤਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵਾ ਸਤ ਅਸਤਜ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਛਾਂਟਿ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿੰਦਕੁ ਜਮਦੂਤੀ ਆਇ ਸੰਘਾਰਿਓ ਦੇਵਹਿ ਮੂੰਡ ਉਪਰਿ ਮਟਾਕ ॥

ਅੰਤ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਆਨ ਕਰ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਸੰਘਾਰ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਸੋ ਜਮਦੂਤ ਸਿਰਕੇ ਊਪਰ ਮਟਾਕ ਦੇਕਰ ਚੋਟ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਨ ਕਟਾਰੀ ਆਪਸ ਕਉ ਲਾਈ ਮਨੁ ਅਪਨਾ ਕੀਨੋ ਫਾਟ ॥੨॥੯੨॥੧੦੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਿੰਦਕ ਨੇ ਅਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਕਟਾਰੀ) ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਪੁਰ ਮਾਰ ਲਈ ਔਰ ਆਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਹੀ (ਫਾਟ) ਜਖਮੀ ਕਰ ਲੀਆ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸੇ ਬਿਆਕੁਲਤਾ ਹੋਤੀ ਭਈ॥੨॥੨॥੧੦੫॥

ਏਹ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਿਥੀ ਚੰਦ ਪਰ ਹੈ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਟੂਟੀ ਨਿੰਦਕ ਕੀ ਅਧ ਬੀਚ ॥

ਜਨ ਕਾ ਰਾਖਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਬੇਮੁਖ ਕਉ ਆਇ ਪਹੂਚੀ ਮੀਚ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਅਵਧੀ ਸੁਲਹੀ ਵਤ ਅਧ ਬੀਚ ਸੇ ਹੀ ਟੂਟ ਜਾਤੀ ਭਈ ਦਾਸ ਕਾ ਰਖਕ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਔਰ ਬੇਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮ੍ਰਿਤ ਆਇ ਕਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਤੀ ਭਈ॥

ਉਸ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕੋਇ ਨ ਸੁਣਈ ਕਹੀ ਨ ਬੈਸਣੁ ਪਾਵੈ ॥

ਉਸਕਾ ਬਚਨ ਕਹਾ ਹੂਆ ਕੋਈ ਸੁਨਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਵਹੁ ਕਹੀਂ ਭਲਿਆਂ ਮੈਂ ਬੈਠਣਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਈਹਾਂ ਦੁਖੁ ਆਗੈ ਨਰਕੁ ਭੁੰਚੈ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭਰਮਾਵੈ ॥੧॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਵਹੁ ਨਰਕੋਂ ਕੋ ਭੋਗੇਗਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਰਹੇਗਾ॥੧॥

ਪ੍ਰਗਟੁ ਭਇਆ ਖੰਡੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡੀ ਕੀਤਾ ਅਪਣਾ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸ ਨਿੰਦਕ ਕਾ ਅਪਜਸ ਖੰਡੋਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੁਏ ਕਾ ਬੁਰਾ ਫਲ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਨਿਰਭਉ ਕਰਤੇ ਕੀ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥੨॥੯੩॥੧੦੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਤੋ ਨਿਰਭਉ ਕਰਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਤਿਸ ਕੇ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੯੩॥੧੦੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚਲਤ ਬਹੁ ਪਰਕਾਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੫

ਪੂਰਨ ਹੋਤ ਨ ਕਤਹੁ ਬਾਤਹਿ ਅੰਤਿ ਪਰਤੀ ਹਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਿਸੀ ਉਪਾਉ ਕਰ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਕੋ ਹਾਰ ਪੜਤੀ ਭਾਵ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਨ ਸਹਜੁ ਉਪਜੈ ਇਹੈ ਇਸੁ ਬਿਉਹਾਰਿ ॥

ਇਸ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਾ ਏਹ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਇਸਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ ਨਾ ਤੋ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਸੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਆਪ ਪਰ ਕਾ ਕਛੁ ਨ ਜਾਨੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਹਿ ਜਾਰਿ ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਰ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਮ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਜਾਰਾ ਹੂਆ ਆਪਣਾ ਪਰਾਇਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰੁ ਦੁਖਿ ਬਿਆਪਿਓ ਦਾਸ ਲੇਵਹੁ ਤਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖ ਬਯਾਪ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਮੁਝ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਣਾਇ ਨਾਨਕ ਸਦ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੨॥੯੪॥੧੦੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੯੪॥੧੦੭॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੇ ਪਾਪੀ ਤੈ ਕਵਨ ਕੀ ਮਤਿ ਲੀਨ ॥

ਨਿਮਖ ਘਰੀ ਨ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਜਿਨਿ ਦੀਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਰੇ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੈਨੇ ਕਿਸਕੀ ਮਤਿ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜੀਉ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਰੀਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੈਨੇ ਨਿਮਖ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਖਾਤ ਪੀਵਤ ਸਵੰਤ ਸੁਖੀਆ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤ ਖੀਨ ॥

ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਖਾਵਤਾ ਪੀਵਤਾ ਸੋਵਤਾ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂਆ (ਖੀਨ) ਘਟਤਾ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗਰਭ ਉਦਰ ਬਿਲਲਾਟ ਕਰਤਾ ਤਹਾਂ ਹੋਵਤ ਦੀਨ ॥੧॥

ਜਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਗਰਭ ਬੀਚ ਫਸਿਆ ਹੂਆ ਬਿਰਲਾਪ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਰ ਤਹਾਂ ਅਤਿਅੰਤ ਦੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਬ ਰਖਿਆ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਮਾਦ ਬਿਕਾਰ ਬਾਧਾ ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮੀਨ ॥

ਮਹਾਂ ਮਦ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਸਰੇ ਕਵਨ ਦੁਖ ਗਨੀਅਹਿ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪਦ ਚੀਨ੍ਹ ॥੨॥੯੫॥੧੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਬਿਸਰਨੇ ਤੇ ਕੇਹੜੇ ਦੁਖ ਦੀ ਗਿਨਤੀ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਦੋਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਪਦ (ਚੀਨ) ਜਾਨਣੇ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੯੫॥੧੦੮॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਚਰਨਹ ਓਟ ਗਹੀ ॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਦੁਰਮਤਿ ਜਾਤ ਬਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਓਟ ਪਕੜ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਦੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਰੁੜੀ ਜਾਤੀ ਥੀ ਅਬ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਵਾ ਔਰ ਜੋ ਹਮਾਰੀ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਸਿਖਿਆ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਬਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੁਮਤੀ ਕੇ ਆਗੇ ਠਹਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਗਹ ਅਗਾਧਿ ਊਚ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੀਮਤਿ ਜਾਤ ਨ ਕਹੀ ॥

(ਅਗਹ) ਜੋ ਪਕੜਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਅਥਾਹ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਮਨੁ ਬਿਗਸਿਓ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬ ਮਹੀ ॥੧॥

ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਲ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਵਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨਮੋਹਨ ਮਿਲਿ ਸਾਧਹ ਕੀਨੋ ਸਹੀ ॥

ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ (ਸਹੀ) ਪ੍ਰਗਟ ਵਾ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਜੀਵਤ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਜਮ ਕੀ ਭੀਰ ਨ ਫਹੀ ॥੨॥੯੬॥੧੦੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰ ਹਮ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਜਮ ਕੀ ਭੀੜ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ (ਫਹੀ) ਫਸੇ ਹੈ॥੨॥੯੬॥੧੦੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਮਨੁ ਮੇਰੋ ਮਤਵਾਰੋ ॥

ਪੇਖਿ ਦਇਆਲ ਅਨਦ ਸੁਖ ਪੂਰਨ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਪਿਓ ਖੁਮਾਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਾਈ ਰੀ) ਹੇ ਸਖੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਮਤਵਾਰੋ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ ਦਿਆਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਔ ਜਗਤ ਸੁਖ ਸਹਿਤ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਰਪਿਓ) ਰੰਗਾ ਹੂਆ (ਖੁਮਾਰੋ) ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਊਜਲ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਬਹੁਰਿ ਨ ਹੋਵਤ ਕਾਰੋ ॥

ਊਜਲ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੂਏ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਬ ਫੇਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ (ਕਾਰੋ) ਕਾਲੰਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਡੋਰੀ ਰਾਚੀ ਭੇਟਿਓ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੋ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ (ਡੋਰੀ) ਬਿਰਤੀ ਰਚੀ ਹੈ ਔਰ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਮੇਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਸਰਬਸੁ ਦੀਨੇ ਦੀਪਕ ਭਇਓ ਉਜਾਰੋ ॥

ਹਮ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹਾਂ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਕਾ ਉਜਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਸਿਕ ਬੈਰਾਗੀ ਕੁਲਹ ਸਮੂਹਾਂ ਤਾਰੋ ॥੨॥੯੭॥੧੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਬੈਰਾਗੀ) ਵਿਰਕਤ ਹੋ ਕਰ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਰਸਿਕ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸਮੂਹ ਕੁਲੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੯੭॥੧੧੦॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਆਨ ਸਿਮਰਿ ਮਰਿ ਜਾਂਹਿ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਰੂਪ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਜੀਵ (ਆਨਿ) ਹੋਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਆਗਿ ਗੋਬਿਦੁ ਜੀਅਨ ਕੋ ਦਾਤਾ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਲਪਟਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਕੋ ਮਨਮੁਖ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਸਾਥ ਲਪਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਚਲਹਿ ਅਨ ਮਾਰਗਿ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮਹਿ ਪਾਹਿ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ (ਅਨਿ) ਹੋਰ ਰਸਤੇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਤ ਕੋ ਨਰਕ ਘੋਰ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਸਜਾਂਈ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ਗਰਭੈ ਗਰਭਿ ਭ੍ਰਮਾਹਿ ॥੧॥

ਉਨਕੋ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਗਰਭ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤੇ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਿ ਸਮਾਹਿ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਧਨੀ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੀ ਪਤ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜੀਤਿਓ ਬਹੁਰਿ ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਂਹਿ ॥੨॥੯੮॥੧੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਰੋ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥੯੮॥੧੧੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕਾਟੀ ਕੁਟਿਲਤਾ ਕੁਠਾਰਿ ॥

ਭ੍ਰਮ ਬਨ ਦਹਨ ਭਏ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਹਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਕੁਠਾਰਿ) ਕੁਹਾੜੇ ਕੇ ਪਰਹਾਰ ਸੇ ਕੁਟਲਤਾ ਰੂਪੀ ਲਤਾਂ ਕਾਟੀ ਹੈਂ ਅਰ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਜੁਲਤ ਹੋਣੇ ਕਰ ਭਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਦਗਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਨਿੰਦਾ ਪਰਹਰੀਆ ਕਾਢੇ ਸਾਧੂ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮਾਰਿ ॥

ਕਾਮ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਪੁਨਹ ਨਿੰਦਾ (ਪਰਹਰੀਆ) ਪਰਾਏ ਦਰਬ ਕੌ ਖੋਸ ਲੈਣਾ ਇਤਿਆਦ ਬਿਕਾਰ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ ਮਾਰ ਕੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੬

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਤਿਆ ਬਹੁਰਿ ਨ ਜੂਐ ਹਾਰਿ ॥੧॥

ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਜੀਤਿਆ) ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਬਹੁਰ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਹਾਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਆਠ ਪਹਰ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਹ ਪੂਰਨ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ (ਪ੍ਰਭ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪੂਰਨ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਬਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸੁ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ ਨਮਸਕਾਰਿ ॥੨॥੯੯॥੧੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੯੯॥੧੧੨॥ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬੋਧ ਜਨਕ ਜਾਨ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੋਥੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਥਾਨੁ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪੋਥੀ) ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ (ਥਾਨੁ) ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੋਥੀ ਪੜ ਕਰ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਮੁਨਿ ਲੋਚਹਿ ਬਿਰਲੇ ਲਾਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਸਾਧਿਕ ਔਰ ਸਿਧ ਪੁਨਹ ਸਭੀ ਮੁਨੀਸ਼੍ਵਰ ਤਿਸ ਕੋ ਪੜਨਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਪੋਥੀ ਮੇਂ ਧਿਆਨੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਪੂਰਨ ਤਾ ਕੋ ਕਾਮੁ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ (ਕਾਮੁ) ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਵਸੈ ਭੈ ਭੰਜਨੁ ਤਿਸੁ ਜਾਨੈ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਭੈ ਭੰਜਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਬਿਸਰੁ ਨਹੀ ਮੇਰੇ ਕਰਤੇ ਇਹੁ ਨਾਨਕੁ ਮਾਂਗੈ ਦਾਨੁ ॥੨॥੯੦॥੧੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਏਹੀ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਕਰਤੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਖਿਨ ਪਲ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨਾਂ ਬਿਸਰ॥੨॥੯੦॥੧੧੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵੂਠਾ ਸਰਬ ਥਾਈ ਮੇਹੁ ॥

ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਗਾਉ ਹਰਿ ਜਸੁ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਨੇਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਮੇਹੁ ਬਰਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਭ ਜਗਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਪੂਰਨ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਕੁੰਟ ਦਹ ਦਿਸਿ ਜਲ ਨਿਧਿ ਊਨ ਥਾਉ ਨ ਕੇਹੁ ॥

ਚਾਰੋਂ ਕੁੰਟ ਔਰ ਦਸੋ ਹੀ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਲ ਕੀ ਨਿਧੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਆਪਕ ਹੈ (ਊਨ) ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਗੋਬਿੰਦ ਪੂਰਨ ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਸਭ ਦੇਹੁ ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਸੁਆਮੀ ਸਤਿ ਸਾਧਸੰਗੇਹੁ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਸਤ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਭੀ ਸਤ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਤੇ ਜਨ ਜਿਨ ਪਰਤੀਤਿ ਉਪਜੀ ਨਾਨਕ ਨਹ ਭਰਮੇਹੁ ॥੨॥੯੧॥੧੧੪॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਦਾਸ ਭੀ ਸਤ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪਰਤੀਤ ਉਤਪਤ ਭਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥੯੧॥੧੧੪॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿਦ ਜੀਉ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ॥

ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਸਹਾਈ ਤੁਮ ਹੀ ਤੂ ਮੇਰੋ ਪਰਵਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀਉ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈਂ ਸਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਵਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ ਔਰ ਮੇਰਾ (ਪਰਵਾਰ) ਕੁਟੰਬ ਰੂਪ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧਾਰਿਓ ਮੇਰੈ ਮਾਥੈ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ॥

ਜਬਤੇ (ਕਰੁ ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਾਥ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਆਪਨੇ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਏ ਰਸਕਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਮਨੇ ਸਭ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਧਿਆਵਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਬਿਚਲ ਨੀਵ ਧਰਾਈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕਬਹੂ ਡੋਲਤ ਨਾਹੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਰਤੀਤੀ ਰੂਪੀ ਅਬਚਲ ਨੀਵ ਧਰਾਈ ਹੈ ਅਰ ਕਬੀ ਡੋਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਚਲ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਰਾ ਸਰਬ ਸੁਖਾ ਨਿਧਿ ਪਾਂਹੀ ॥੨॥੯੨॥੧੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਦਇਆਲ ਹੂਏ ਤਬ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਭਗਤੀ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਭਈ॥੨॥੯੨॥੧੧੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਿਬਹੀ ਨਾਮ ਕੀ ਸਚੁ ਖੇਪ ॥

ਲਾਭੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਨਿਧਿ ਧਨੁ ਬਿਖੈ ਮਾਹਿ ਅਲੇਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੀ ਸਚ ਨਾਮ ਕੀ ਖੇਪ ਨਿਭੀ ਹੈ ਹਰੀ ਜੋ ਧਨ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਰੂਪ ਲਾਭ ਕਰਕੇ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਅਲੇਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲ ਸੰਤੋਖੇ ਆਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇ ॥

ਏਕ ਹਮਾਰੀ ਹੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਇ ਕਰ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਰਤਨ ਜਨਮੁ ਅਪਾਰ ਜੀਤਿਓ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਪਾਇ ॥੧॥

ਅਪਾਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਰੋ ਜਨਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੋਬਿਦ ਭਇਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਬਿੰਦ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਦਿਆਲ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਕੋ ਸਾਧੂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਰਾਸਿ ਨਾਨਕ ਪਾਈ ਲਗਾ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ॥੨॥੯੩॥੧੧੬॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸਰਧਾ ਹੈ ਏਹੀ ਮੈਨੇ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਪਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ॥੨॥੯੩॥੧੧੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਪੇਖਿ ਰਹੀ ਬਿਸਮਾਦ ॥

ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਅਚਰਜ ਤਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਏਕ ਰਸ ਧੁਨੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਅਚਰਜ ਹੀ ਸੁਆਦ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬੰਧਪ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਕੋ ਅਹਿਲਾਦ ॥

ਸੋਈ ਹਮਾਰਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਔਰ ਬੰਧਪ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ (ਅਹਿਲਾਦ) ਅਨੰਦ ਪਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਗਾਏ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਬਿਨਸਿਓ ਸਭੁ ਪਰਮਾਦ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਪਰਮਾਦ) ਅਗਿਆਨ ਵਾ ਭੁਲਾਵਾ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਡੋਰੀ ਲਪਟਿ ਰਹੀ ਚਰਨਹ ਸੰਗਿ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਸਗਲੇ ਖਾਦ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਹਮਾਰੀ (ਡੋਰੀ) ਬਿਰਤੀ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਭਰਮ ਅਰ ਭੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ (ਖਾਦ) ਖਰਾਦ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਖਾਇ ਲੀਏ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਏਕੁ ਅਧਾਰੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੀਆ ਬਹੁਰਿ ਨ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਾਦ ॥੨॥੯੪॥੧੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁਰੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥੯੪॥੧੧੭॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੭

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਮਾਤੀ ਚਰਣ ਸਮੂਹ ॥

ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਹਉ ਆਨ ਨ ਜਾਨਉ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਸਭ ਲੂਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਮੂਹ ਚਰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਮਾਤੀ ਹਾਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੂੰ ਦੁਤੀਆ ਭਾਉ ਸਭ (ਲੂਹ) ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਆਗਿ ਗੋੁਪਾਲ ਅਵਰ ਜੋ ਕਰਣਾ ਤੇ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਖੂਹ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਕਰਤਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਵਹੁ ਬਿਸ਼ਜੋਂ ਕੇ ਖੂਹ ਮੈਂ ਭਾਵ ਬਿਸ਼ਜੋਂ ਮੈਂ ਡੋਬਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਕਾਢੀ ਨਰਕ ਤੇ ਧੂਹ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਨਰਕ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਜੋਂ ਸੇ (ਧੂਹ) ਖੈਂਚ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਲਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਿਲਿਓ ਸੁਖਦਾਤਾ ਬਿਨਸੀ ਹਉਮੈ ਹੂਹ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਹਮਕੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ (ਹੂਹ) ਹਠਤਾਈ ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਮਉਲਿਓ ਮਨੁ ਤਨੁ ਜੂਹ ॥੨॥੯੫॥੧੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਰਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਤਬ ਤਨ ਰੂਪੀ (ਜੂਹ) ਜੰਗਲ ਅਰਥਾਤ ਬਨ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਰੂਪ ਬਿਰਛ ਪਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਵਾ ਮਨ ਤਨ (ਜੂਹ) ਸਮੂਹ ਪਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਮਨ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੯੫॥੧੧੮॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਨਸੇ ਕਾਚ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ॥

ਰਾਮ ਭਜੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਇਹੈ ਜਗ ਮਹਿ ਸਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਕਾਚ ਕੇ ਪਾਤਰ ਸਮ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੇ ਬਿਨਸਤੇ ਹੁਏ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕਾਚ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੇਂ ਮਿਲ ਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਭਜ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਤ ਮੈਂ ਏਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਈਤ ਊਤ ਨ ਡੋਲਿ ਕਤਹੂ ਨਾਮੁ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰਿ ॥

ਇਧਰ ਉਧਰ ਕਹੀਂ ਮਤ ਡੋਲੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਬੋਹਿਥ ਮਿਲਿਓ ਭਾਗੀ ਉਤਰਿਓ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥

ਜਿਸ ਉਤਮ (ਭਾਗੀ) ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥ) ਜਹਾਜ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸਰਬ ਨਾਥ ਅਪਾਰ ॥

ਜੋ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕਾ (ਨਾਥ) ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਥਲ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਉ ਨਾਨਕ ਆਨ ਰਸ ਸਭਿ ਖਾਰ ॥੨॥੯੬॥੧੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੋ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਹੈਂ ਸਭ (ਖਾਰ) ਕੰਟਕ ਵਤ ਦੁਖਦਾਇਕ ਵਾ (ਖਾਰ) ਖਾਰੇ ਭਾਵ ਨਿਰਸ ਹੈਂ॥੨॥੯੬॥੧੧੯॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤਾ ਤੇ ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇ ॥

ਮਹਾ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਮਦ ਮਾਤੌ ਸਿਮਰਤ ਨਾਹਿ ਹਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਤਾਂਤੇ) ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਉ (ਕਰਣ ਪਲਾਹ) ਅਤਿਅੰਤ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਾਹੇ ਤੇ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਤੇ ਮਹਾਂ ਬਿਕਾਰ ਮੋਹ ਅਰ ਮਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਜੀਉ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਤਿਨ ਕੇ ਦੋਖ ਜਰੇ ॥

ਜੋ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨਰਾਇਣ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦੋਖ (ਜਰੇ) ਜਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੂਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਫਲ ਦੇਹ ਧੰਨਿ ਓਇ ਜਨਮੇ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਲੇ ॥੧॥

ਤਿਨਕੀ ਦੇਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਅਰ ਉਨ ਕਾ ਜਨਮਣਾ ਭੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਲੇ) ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ਅਸਟ ਦਸਾ ਸਿਧਿ ਸਭ ਊਪਰਿ ਸਾਧ ਭਲੇ ॥

ਧਰਮਾਦਿ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਔਰ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀਆਂ ਜੋ ਇਨਸੇ (ਊਪਰਿ) ਉਪਰਾਮ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਹੀ ਸਾਧੂ ਭਲੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਧੂਰਿ ਜਨ ਬਾਂਛੈ ਉਧਰਹਿ ਲਾਗਿ ਪਲੇ ॥੨॥੯੭॥੧੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰਨ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਲਾਗ ਕਰ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯੭॥੧੨੦॥ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਨ ਕਾਂਖੀ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਚਨਿ ਏਹੀ ਸੁਖੁ ਚਾਹਤ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸੁ ਦੇਖਹਿ ਕਬ ਆਖੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ (ਕਾਂਖੀ) ਚਾਹਵਾਨ ਹੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਸੁਖ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਆਖੋਂ ਕਰਕੇ ਕਬ ਦੇਖੇਂਗੇ॥

ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਗਤਿ ਤੇਰੀ ਜਾਇ ਨ ਲਾਖੀ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ ਗਤ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਨੁ ਬੇਧਿਆ ਕਰਿ ਸਰਬਸੁ ਅੰਤਰਿ ਰਾਖੀ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਜਾਨ ਕਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਿਰਦੇ ਅੰਤਰ ਰਾਖੀ ਹੈ॥੧॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਧੂ ਜਨ ਇਹ ਬਾਣੀ ਰਸਨਾ ਭਾਖੀ ॥

ਬੇਦੋਂ ਔ ਪੁਰਾਨੋਂ ਅਰ ਸਿਮ੍ਰਤੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਏਹੀ ਕਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਏਹੀ ਬਾਣੀ ਰਸਨਾ ਭਾਵ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ (ਭਾਖੀ) ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਨਿਸਤਰੀਐ ਹੋਰੁ ਦੁਤੀਆ ਬਿਰਥੀ ਸਾਖੀ ॥੨॥੯੮॥੧੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰੀਏ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੀ (ਸਾਖੀ) ਕਹਾਣੀ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥੨॥੯੮॥੧੨੧॥ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਖੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਖੀ ਰਾਮ ਕੀ ਤੂ ਮਾਖੀ ॥

ਜਹ ਦੁਰਗੰਧ ਤਹਾ ਤੂ ਬੈਸਹਿ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਮਦ ਚਾਖੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਖੀ) ਮਾਇਆ ਰਾਮ ਕੀ ਤੂੰ (ਮਾਖੀ) ਮਛਰਾਈ ਹੁਈ ਅਰਥਾਤ ਚਪਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈਂ (ਜਹ ਦੁਰਗੰਧ) ਮੈਲਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਬੈਠਤੀ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੇ ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਤੇਰੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਂ ਮਦ ਰੂਪ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਕਾ (ਚਾਖੀ) ਭੋਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਤੂੰ ਬਿਖ ਰੂਪ (ਚਾਖੀ) ਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਹਾਂ ਮਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਿਤਹਿ ਅਸਥਾਨਿ ਤੂ ਟਿਕਨੁ ਨ ਪਾਵਹਿ ਇਹ ਬਿਧਿ ਦੇਖੀ ਆਖੀ ॥

ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ ਇਹ ਬਿਧੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਚੰਚਲਤਾ ਦੇਖੀ ਹੈ॥

ਸੰਤਾ ਬਿਨੁ ਤੈ ਕੋਇ ਨ ਛਾਡਿਆ ਸੰਤ ਪਰੇ ਗੋਬਿਦ ਕੀ ਪਾਖੀ ॥੧॥

ਬਿਨਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਤੈਨੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਿਆ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਕੋ ਮੋਹਤ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤ ਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ (ਪਾਖੀ) ਸ਼ਰਣ ਪੜ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਇਸੀ ਹੇਤ ਵਹੁ ਬਚ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਤੈ ਮੋਹੇ ਬਿਨੁ ਸੰਤਾ ਕਿਨੈ ਨ ਲਾਖੀ ॥

ਛੋਡੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭ ਤੈਨੇ ਮੋਹਿ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਸਤ ਜੜ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਿ ਰਾਤਾ ਸਬਦੁ ਸੁਰਤਿ ਸਚੁ ਸਾਖੀ ॥੨॥੯੯॥੧੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਸਚ ਰੂਪ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੀ ਬਿਰਤੀਓਂ ਕਾ ਸਾਖੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਕੇ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੯੯॥੧੨੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਕਾਟੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਬੀਚੇ ਗ੍ਰਸਤ ਉਦਾਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋ ਅਬ ਜਮਕੀ ਫਾਹੀ ਹਮਾਰੀ ਕਾਟੀ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗ੍ਰਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀ (ਉਦਾਸ) ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੯

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਲੀਨੇ ਕਰਿ ਅਪੁਨੇ ਉਪਜੀ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ॥

ਜਬ ਹਮਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਉਤਪਤ ਹੁਈ ਤਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਦਾਸ ਅਪਣੇ ਕਰ ਲੀਏ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਬਿਨਸੀ ਦੁਤੀਆ ਆਸ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਦੂਜੀ ਆਸਾ ਬਿਨਸ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਾ ਉਦਿਆਨ ਅਟਵੀ ਤੇ ਕਾਢੇ ਮਾਰਗੁ ਸੰਤ ਕਹਿਓ ॥

ਮਹਾਂ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ (ਅਟਵੀ) ਬਨ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਰਸਤਾ ਬਤਲਾ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਦੇਖਤ ਦਰਸੁ ਪਾਪ ਸਭਿ ਨਾਸੇ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਰਤਨੁ ਲਹਿਓ ॥੨॥੧੦੦॥੧੨੩॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਸਮੂਹ ਪਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ (ਲਹਿਓ) ਲੇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੧੦੦॥੧੨੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਰੀ ਅਰਿਓ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੋਰਿ ॥

ਦਰਸਨ ਰੁਚਿਤ ਪਿਆਸ ਮਨਿ ਸੁੰਦਰ ਸਕਤ ਨ ਕੋਈ ਤੋਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪੰਛੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੋੜ ਮੈਂ (ਅਰਿਓ) ਫਸਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਦਰਸਨ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਰੁਚਿਤ) ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸੀ ਕੀ ਮਨ ਮੈਂ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੈ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਤੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਪਤਿ ਪਿਤ ਸੁਤ ਬੰਧਪ ਹਰਿ ਸਰਬਸੁ ਧਨ ਮੋਰ ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਪਤੀ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸੰਬੰਧੀ ਧਨ ਇਹ ਸਰਬੰਸ ਰੂਪ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਸਰੀਰੁ ਅਸਤ ਬਿਸਟਾ ਕ੍ਰਿਮ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਨਤ ਹੋਰ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਤਤ੍ਵ ਰੂਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਾਡ ਬਿਸ਼ਟਾ ਕ੍ਰਿਮ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਧਾਰੇ ਕੋ ਧਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਭਇਓ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਪਰਾ ਪੂਰਬਲਾ ਜੋਰ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਜੋਰ ਥਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਸਾਗਰ ਬਿਨਸਿਓ ਆਨ ਨਿਹੋਰ ॥੨॥੧੦੧॥੧੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਗਰ ਕੀ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ (ਨਿਹੋਰ) ਦੀਨ ਹੋਨਾ ਹਮਾਰਾ ਬਿਨਸ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥੧੦੧॥੧੨੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨੀਕੀ ਰਾਮ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੋਇ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਨੂਪ ਸੁਆਮੀ ਜਪਤ ਸਾਧੂ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ (ਨੀਕੀ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਉਪਮਾ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧੂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਿਤਵਤਾ ਗੋਪਾਲ ਦਰਸਨ ਕਲਮਲਾ ਕਢੁ ਧੋਇ ॥

ਔਰ ਗੁਪਾਲ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ (ਚਿਤਵਤਾ) ਚਿਤ ਕਰਤਾ ਹੂਆ (ਕਲਮਲਾ) ਪਾਪ ਧੋਇ ਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਬਿਕਾਰ ਅੰਕੁਰ ਹਰਿ ਕਾਟਿ ਛਾਡੇ ਖੋਇ ॥੧॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਬਿਕਾਰ (ਅੰਕੁਰ) ਬੀਜ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਹਰੀ ਨੇ ਕਾਟ ਕਰ ਗਵਾਇ ਛੋਡੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪਰਾ ਪੂਰਬਿ ਜਿਸਹਿ ਲਿਖਿਆ ਬਿਰਲਾ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥

(ਪਰਾ ਪੂਰਬਿ) ਪਹਿਲੇ ਸੇ ਪਹਿਲਾ ਉਤਮ ਕਰਮ ਜਿਸਕਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰਵਣ ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਕਰਤੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਜੋਇ ॥੨॥੧੦੨॥੧੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੋਪਾਲ ਕਰਤੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜੋ (ਰਮਣ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾਂ ਹੈ ਇਹ ਸਚ ਕੇ (ਜੋਇ) ਦੇਖਣੇ ਕਾ ਸਾਧਨ ਹੈ॥੨॥੧੦੨॥੧੨੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਤਿ ਸਾਰ ॥

ਹਰਿ ਬਿਸਾਰਿ ਜੁ ਆਨ ਰਾਚਹਿ ਮਿਥਨ ਸਭ ਬਿਸਥਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਕੀਮਤ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਔਰ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਰਾਚਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਸਭ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਮਿਥਿਆ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਮਿ ਭਜੁ ਸੁਆਮੀ ਪਾਪ ਹੋਵਤ ਖਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਸਿਮਰ ਇਸਤੇ ਪਾਪ ਸਭ (ਖਾਰ) ਖਯ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਬਸਾਇ ਹਿਰਦੈ ਬਹੁਰਿ ਜਨਮ ਨ ਮਾਰ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਬਹੁਰੋ ਜਨਮ ਔਰ (ਮਾਰ) ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਕਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਰਾਖਿ ਲੀਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ (ਅਨੁਗ੍ਰਹ) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਦਾਸ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਦਿਨ ਰੈਨਿ ਸਿਮਰਤ ਸਦਾ ਨਾਨਕ ਮੁਖ ਊਜਲ ਦਰਬਾਰਿ ॥੨॥੧੦੩॥੧੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਊਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧੦੩॥੧੨੬॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਨੀ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੈ ਦਰਿ ਮਾਨੀ ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਏ ਬਿਨਸੀ ਸਭ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੇ ਦਰ ਪਰਵਾਨ ਹੋਵੈ ਤੌ ਮਾਨੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਅਭਿਮਾਨੀ) ਹੰਤਾ ਸਭ ਬਿਨਸੀ ਹੈ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਅਪਨੀ ਕਰਿ ਲੀਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰ ਗਿਆਨੀ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਣ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨੀ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਸਰਬ ਥਾਂ (ਪੂਰ) ਪੂਰਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਦਰਸ ਧਿਆਨੀ ॥੧॥

ਸਰਬ ਸੁਖ ਜਗਤ ਕੇ ਔਰ (ਆਨੰਦ ਘਨੇਰੇ) ਆਤਮਾਨੰਦ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਧਿਆਨੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਿਕਟਿ ਵਰਤਨਿ ਸਾ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਨਿ ਦਹ ਦਿਸ ਸਾਈ ਜਾਨੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਹਾਗਨੀ (ਸਾ) ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਸਾਮੀਪ ਬਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਾਈ) ਵੋ ਹੀ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਜਾਨੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਰੰਗ ਰੰਗਿ ਰਤੀ ਨਾਰਾਇਨ ਨਾਨਕ ਤਿਸੁ ਕੁਰਬਾਨੀ ॥੨॥੧੦੪॥੧੨੭॥

ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਿਅ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧੦੪॥੧੨੭॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੁਅ ਚਰਨ ਆਸਰੋ ਈਸ ॥
ਤੁਮਹਿ ਪਛਾਨੂ ਸਾਕੁ ਤੁਮਹਿ ਸੰਗਿ ਰਾਖਨਹਾਰ ਤੁਮੈ ਜਗਦੀਸ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਪਛਾਨਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਸਾਕ ਭੀ ਮੇਰਾ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਸੰਗ ਹੈ ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਤੁਮਹੀ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥

ਤੂ ਹਮਰੋ ਹਮ ਤੁਮਰੇ ਕਹੀਐ ਇਤ ਉਤ ਤੁਮ ਹੀ ਰਾਖੇ ॥

ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਸੁਆਮੀ ਔਰ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਕਹੀਏ ਹੈਂ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮਹੀ ਹਮਾਰੇ ਰਖਕ ਹੋ॥

ਤੂ ਬੇਅੰਤੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕੋਈ ਲਾਖੈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਬਕਨੇ ਬਿਨੁ ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਨੈ ॥

ਬਿਨੁ ਬਕਨੇ ਭਾਵ ਬਾਣੀ ਆਦਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕਹਿਨੇ ਕਹਾਵਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਮੇਲਿ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕੁ ਸੇ ਜਨ ਦਰਗਹ ਮਾਨੇ ॥੨॥੧੦੫॥੧੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਆਪਣੇ ਵਿਖੇ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਮਾਨੇ ਹੈਂ॥੨॥੨੦੫॥੧੨੮॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੯

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਭਜਿ ਆਨ ਕਰਮ ਬਿਕਾਰ ॥
ਮਾਨ ਮੋਹੁ ਨ ਬੁਝਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜੋ ਔਰ ਕਰਮ ਸਭ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਮਾਂਨ ਅਰ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕਾਲ ਕਰ ਗ੍ਰਸਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਖਾਤ ਪੀਵਤ ਹਸਤ ਸੋਵਤ ਅਉਧ ਬਿਤੀ ਅਸਾਰ ॥

ਖਾਤੇ ਪੀਤੇ ਹਸਤੇ ਸੋਵਤੇ ਹੂਏ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ (ਅਸਾਰ) ਬੇਖਬਰੀ ਵਿਚ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨ ਲਈ॥

ਨਰਕ ਉਦਰਿ ਭ੍ਰਮੰਤ ਜਲਤੋ ਜਮਹਿ ਕੀਨੀ ਸਾਰ ॥੧॥

ਯਾਹੀ ਤੇ ਜੀਵ ਨਰਕ ਰੂਪ ਜਠਰਾਗਨੀ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜਮ ਨੇ ਸੰਭਾਲ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਕੋ ਅਬ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਰ ਦ੍ਰੋਹ ਕਰਤ ਬਿਕਾਰ ਨਿੰਦਾ ਪਾਪ ਰਤ ਕਰ ਝਾਰ ॥

ਪਰ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਦ੍ਰੋਹ) ਛਲੁ ਔਰ ਬਿਕਾਰ ਅਰ ਨਿੰਦਾ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਹਾਥ ਝਾੜ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਨਾਹੀ ਤਮ ਮੋਹ ਮਹਾਂ ਅੰਧਾਰ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ (ਤੁਮ) ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਮੋਹੇ ਹੋਏ ਜੀਵ ਕੋ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਬਿਖੁ ਠਗਉਰੀ ਖਾਇ ਮੂਠੋ ਚਿਤਿ ਨ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ॥

ਬਿਸ਼ੁਜ ਰੂਪੀ ਠਗ ਬੂਟੀ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਜੀਵ ਠਗਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਪਤ ਹੋਇ ਰਹਿਓ ਨਿਆਰੋ ਮਾਤੰਗ ਮਤਿ ਅਹੰਕਾਰ ॥੩॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੋ (ਨਿਆਰੋ) ਅਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੋ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਮਾਤੰਗ) ਹਸਤੀ ਸਮ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤ ਰਾਖੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਅਧਾਰ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਦੇ ਕਰ ਕੇ ਸੰਤ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਣ ਮੈਂ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥

ਕਰ ਜੋਰਿ ਨਾਨਕੁ ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਗੋੁਪਾਲ ਪੁਰਖ ਅਪਾਰ ॥੪॥੧॥੧੨੯॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਗੋਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀਏ॥੪॥੧॥੧੨੯॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੁਭ ਬਚਨ ਬੋਲਿ ਗੁਨ ਅਮੋਲ ॥
ਕਿੰਕਰੀ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸੁਭ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਔਰ ਗੁਨ ਅਮੋਲ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ (ਕਿੰ) ਕਿਆ (ਕਰੀ) ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਦੇਖੁ ਰੀ ਬੀਚਾਰ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਧਿਆਇ ਮਹਲੁ ਪਾਇ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਰੰਗ ਕਰਤੀ ਮਹਾ ਕੇਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੀ ਕੋ ਮਹਾ (ਕੇਲ) ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਪਨ ਰੀ ਸੰਸਾਰੁ ॥
ਮਿਥਨੀ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਹੈ। ਔਰ ਸਰਬ (ਬਿਸਥਾਰੁ) ਫੈਲਾਉ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ॥

ਸਖੀ ਕਾਇ ਮੋਹਿ ਮੋਹਿਲੀ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਿਦੈ ਮੇਲ ॥੧॥

ਹੇ ਸਖੀ ਤੂੰ (ਕਾਇ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮੋਹ ਨੇ (ਮੋਹਿ) ਠਗ ਲਈ ਹੈ ਤੂੰ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਮੇਲ) ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ॥੧॥

ਸਰਬ ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੁ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਰੀ ਦਇਆਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਖੀ ਜੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਜ਼ਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਸਦਾ ਦਜ਼ਾਲਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਕਾਂਏਂ ਆਨ ਆਨ ਰੁਚੀਐ ॥
ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸੰਗਿ ਖਚੀਐ ॥

ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਕਾਹੇ ਕੋ ਰੁਚੀ (ਆਨ) ਲਿਆਵਤੀ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਜੋ ਸੰਗੀ ਸੰਤੁ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ (ਖਚੀਐਂ) ਭਾਵ ਤਤਪਰ ਹੋਵੀਏ॥

ਜਉ ਸਾਧਸੰਗ ਪਾਏ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਧਿਆਏ ॥

ਅਬ ਰਹੇ ਜਮਹਿ ਮੇਲ ॥੨॥੧॥੧੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਉ ਸਾਧਾਂ ਕਾ ਸੰਗ ਪਾਵੇਂਗੀ ਤਉ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵੇਂਗੀ ਐਸੇ ਕਰੇਗੀ ਤਉ ਅਬ ਹੀ ਤੇਰਾ ਜਮ ਸਾਥ ਮੇਲ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥੧॥੧੩੦॥

ਸਰਬ ਤੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟਤਾ ਕਹਿ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਅੰਤ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੰਚਨਾ ਬਹੁ ਦਤ ਕਰਾ ॥

ਭੂਮਿ ਦਾਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰਾ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸੂਰਨ ਕਾ ਬਹੁਤਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਪੁਨਹ ਭੂਮੀ ਕਾ ਦਾਨ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਧਰ ਦੀਆ॥

ਮਨ ਅਨਿਕ ਸੋਚ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤ ॥

ਨਾਹੀ ਰੇ ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਮਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਾਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਸੋਚ) ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਕਰਮ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੁਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੇ ਲਾਗੇ ਰਹੋ॥

ਚਾਰਿ ਬੇਦ ਜਿਹਵ ਭਨੇ ॥

ਦਸ ਅਸਟ ਖਸਟ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨੇ ॥

ਜੀਵ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ (ਜਿਹਵ) ਰਸਨਾ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਕੰਠਾਗ੍ਰ ਹੋਵੇ ਔਰ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣ ਅਰ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ॥

ਨਹੀ ਤੁਲਿ ਗੋਬਿਦ ਨਾਮ ਧੁਨੇ ॥

ਮਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਾਗੇ ॥੧॥

ਸੋ ਸਭ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨੇ ਕੀ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੁਮ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਲਾਗੇ ਰਹੋ॥੧॥

ਬਰਤ ਸੰਧਿ ਸੋਚ ਚਾਰ ॥

ਕ੍ਰਿਆ ਕੁੰਟਿ ਨਿਰਾਹਾਰ ॥

ਪੁਰਸ਼ ਬਰਤੋਂ ਕਾ (ਸੰਧਿ) ਮਿਲਾਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਕ੍ਰਿਆਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਚਾਰ (ਕੁੰਟ) ਦਿਸ਼ਾ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਾਹਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਰਸ ਕਰਤ ਪਾਕਸਾਰ ॥

ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ॥

ਔਰ ਅਛੂਤ ਹੋ ਕਰ (ਪਾਕਸਾਰ) ਉਤਮ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਰਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਿਵਲੀ ਆਦਿ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਭੀ ਬਹੁਤਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਲਾਗੇ ॥

ਪੁਨਹ ਧੂਪ ਦੀਪ ਆਦਿ ਸੇ ਪੂਜਾ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਮਨ ਏਹ ਸਭੀ ਕਰਮ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਦਇਆਰ ਸੁਨਿ ਦੀਨ ਬੇਨਤੀ ॥
ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਨੈਨ ਪੇਖਉ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮਿਸਟ ਲਾਗੇ ॥੨॥੨॥੧੩੧॥

ਹੇ ਰਾਮ ਦਇਆ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਦੀਨ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਏ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਤੂੰ (ਮਿਸਟਿ) ਮੀਠਾ ਲਾਗੇ॥੨॥੨॥੧੩੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਾਪਿ ਰਮਤ ਰਾਮ ਸਹਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਪੁ ਜਪਨੇ ਤੇ ਰਾਮਜੀ ਸਹਾਈ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੦

ਸੰਤਨ ਕੈ ਚਰਨ ਲਾਗੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਤਿਆਗੇ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਲਬਧਿ ਅਪਨੀ ਪਾਈ ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕ ਤਿਆਗ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਗੋਪਾਲ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ (ਲਬਧਿ) ਢੂੰਢਤੇ ਥੇ ਸੋ ਪਾਇ ਲਈ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨਸੇ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਅੰਧ ਟੂਟੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧ ਪੂਰਨ ਸਰਬਤ੍ਰ ਠਾਕੁਰ ਨਹ ਕੋਊ ਬੈਰਾਈ ॥

(ਅੰਧ) ਅਗਿਆਨ ਔ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਏਹ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬੰਧਨ ਭੀ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਸਰਬ ਮੈਂ ਠਾਕਰ ਪੂਰਨ ਜਾਨਾ ਹੈ ਯਾਤੇ ਹਮਾਰਾ ਕੋਈ (ਬੈਰਾਈ) ਬੈਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥

ਸੁਆਮੀ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਖ ਗਏ ਸੰਤਨ ਕੈ ਚਰਨ ਲਾਗਿ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥੨॥੩॥੧੩੨॥

(ਸੁ) ਸੁੰਦਰ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੋਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਗਾਈ ਹੈ॥੨॥੩॥੧੩੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਮੁਖਹੁ ਬੋਲਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਮਨਿ ਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਮੁਖ ਸੇ ਬੋਲਣਾ ਕਰੇ ਪੁਨਹ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਜੇ ਕਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਨ ਭਗਤਿ ਕਰਨ ਅਨਿਕ ਪਾਤਿਕ ਪੁਨਹਚਰਨ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਪਾਤਿਕੋਂ ਕੇ (ਪੁਨਹਚਰਨ) ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈਂ॥

ਸਰਨ ਪਰਨ ਸਾਧੂ ਆਨ ਬਾਨਿ ਬਿਸਾਰੇ ॥੧॥

ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪਰਨੇ ਕੀ (ਬਾਨਿ) ਸੁਭਾਵ ਨੇ ਬਿਸਾਰੇ ਵਾ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜੇ (ਆਨ) ਹੋਰ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੇਵੇ॥੧॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨੀਤ ਨੀਤਿ ਪਾਵਨਾ ਮਹਿ ਮਹਾ ਪੁਨੀਤ ਸੇਵਕ ਭੈ ਦੂਰਿ ਕਰਨ ਕਲਿਮਲ ਦੋਖ ਜਾਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਨਿਤਯ ਨਿਤਯ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਏਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ॥ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੈਸੀ ਹੈ? ਸੇਵਕ ਕੇ ਜਮਾਦਿਕ ਭੈ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪ ਤਥਾ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਜਾਰ ਦੇਵੇ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਮੁਕਤ ਸੁਨਤ ਮੁਕਤ ਰਹਤ ਜਨਮ ਰਹਤੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਯੁਤ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਮੁਕਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਥਾ ਸੁਨਨੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਰਹਤ) ਰਹਣੀ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਸਾਰ ਭੂਤ ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ ॥੨॥੪॥੧੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਜਨ (ਸਾਰ ਭੂਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਔਰ ਰਮਣ ਰੂਪ ਰਾਮਕੇ ਤਤ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰੇ॥੨॥੪॥੧੩੩॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨਾਮ ਭਗਤਿ ਮਾਗੁ ਸੰਤ ਤਿਆਗਿ ਸਗਲ ਕਾਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਭਗਤੀ ਮਾਂਗ ਔਰ ਸਗਲ ਕਾਮਨਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਗੁਨ ਗੁੋਬਿੰਦ ਸਦਾ ਗਾਇ ॥

ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਰੇਨ ਬਾਂਛੁ ਦੈਨਹਾਰ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥

ਔਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਕਰੁ ਵਹੁ ਧੂੜੀ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਸੁਖ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਆਨਦਾ ਆਨੰਦ ਨਾਮ ਜਮ ਕੀ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਤ੍ਰਾਸ ਸਿਮਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸੁਖ ਜੋ ਹੈ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਤਿਸਮੈਂ (ਬਿਸ੍ਰਾਮ) ਇਸਥਿਤੀ ਕਰ ਅਨੰਦੋਂ ਮੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਿ ਕਾ ਅਨੰਦ ਅਧਕ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਸਿਮਰ ਫੇਰ ਜਮ ਕੀ (ਤ੍ਰਾਸ) ਪੀੜਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ॥

ਏਕ ਸਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਚਰਨ ਸੰਸਾਰ ਸਗਲ ਤਾਪ ਹਰਨ ॥

ਏਕ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸਗਲ ਤਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਵ ਰੂਪ ਸਾਧਸੰਗ ਨਾਨਕ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ॥੨॥੫॥੧੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਵ ਰੂਪ ਸਾਧਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ (ਗਰਮੀ) ਸਮੂਹ ਪਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੧੩੪॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਨ ਲਾਲ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਦੇਖੇ ॥

ਪੰਚਾ ਤੇ ਏਕੁ ਛੂਟਾ ਜਉ ਸਾਧਸੰਗਿ ਪਗ ਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ (ਲਾਲ) ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣ ਕਰੋ ਪੰਚ ਬਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਏਕ ਮਨ ਛੂਟਾ ਹੂਆ ਤਉ ਜਾਣੋਂ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗ ਪਕੜੋ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਉ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਇ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਮੋਹਾ ॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਸੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੋਹ ਅਰ ਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗੁ ਦੇਹੁ॥

ਏਕੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਿ ਸੋਹਾ ॥੧॥

ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਏਕ ਹਰੀਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਉ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਇਓ ਹੈ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਸਗਲ ਆਸ ਪੂਰੀ ॥

ਔਰ ਤਿਸਨੇ (ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ) ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ ਸਭ ਆਸਾ ਭੀ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਅਨੰਦ ਭਏ ਗੁਰਿ ਬਿਖਮ ਗਾਰ੍ਹ ਤੋਰੀ ॥੨॥੬॥੧੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਠਨ (ਗਾਰ) ਜਿਲਣ ਵਾ ਖੁਭਣ ਚਿਤ ਜੜ ਕੀ ਗੰਢ ਤੋੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੧੩੫॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਬਿਰਾਗੈਗੀ ॥

ਖੋਜਤੀ ਦਰਸਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੀ) ਗਿਆਤ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਾਨਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਢੂੰਢਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਤਨ ਸੇਵਿ ਕੈ ਪ੍ਰਿਉ ਹੀਅਰੈ ਧਿਆਇਓ ॥

(ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ (ਪ੍ਰਿਉ) ਪਤੀ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਪੇਖਿ ਕੈ ਹਉ ਮਹਲੁ ਪਾਵਉਗੀ ॥੧॥

ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਕੋ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਦੇਖਕੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀ॥੧॥

ਕਾਮ ਕਰੀ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਹਉ ਸਰਣਿ ਪਰਉਗੀ ॥

ਕਾਮਨਾ ਅਰ (ਕਰੀ) ਕਲਪਣਾ ਸਭ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਂਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਆਮੀ ਗਰਿ ਮਿਲੇ ਹਉ ਗੁਰ ਮਨਾਵਉਗੀ ॥੨॥੭॥੧੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੁਆਮੀ ਹਮਾਰੇ ਗਰ ਮਿਲੇਂਗੇ ਤਬ ਭੀ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰੋਂਗੀ॥੨॥੭॥੧੩੬॥

ਅਪਨੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਐਸੀ ਹੋਇ ਪਰੀ ॥

ਜਾਨਤੇ ਦਇਆਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਐਸੀ ਹੋਈ ਪਰੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਦਿਆਲ ਜੀ ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਕਹੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਤੋ ਕਰੋ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਤਰ ਪਿਤਰ ਤਿਆਗਿ ਕੈ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਪਾਹਿ ਬੇਚਾਇਓ ॥

ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਚ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਜਨਮ ਕੁਲ ਖੋਈਐ ਹਉ ਗਾਵਉ ਹਰਿ ਹਰੀ ॥੧॥

ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਔਰ ਕੁਲ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਸਭ ਖੋਇ ਦੀਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਗਾਂਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਲੋਕ ਕੁਟੰਬ ਤੇ ਟੂਟੀਐ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਤਿ ਕਿਰਤਿ ਕਰੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗੋ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਟੂਟੀ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਕਰੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਅਬ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੁਝ ਕਰਤਬ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥

ਗੁਰਿ ਮੋ ਕਉ ਉਪਦੇਸਿਆ ਨਾਨਕ ਸੇਵਿ ਏਕ ਹਰੀ ॥੨॥੮॥੧੩੭॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੮॥੧੩੭॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੧

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਲਾਲ ਲਾਲ ਮੋਹਨ ਗੋਪਾਲ ਤੂ ॥

ਕੀਟ ਹਸਤਿ ਪਾਖਾਣ ਜੰਤ ਸਰਬ ਮੈ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਤੂ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਲਾਲ) ਹੇ ਪਿਆਰੇ (ਲਾਲ) ਅਮੋਲਕ ਗੋਪਾਲ ਤੂੰ ਮੋਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ। ਕੀੜੀ ਹਸਤੀ ਔਰ ਪਥਰ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਿਆਪਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਦੂਰਿ ਪੂਰਿ ਹਜੂਰਿ ਸੰਗੇ ॥

ਸੁੰਦਰ ਰਸਾਲ ਤੂ ॥੧॥

ਤੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹਜੂਰ ਹੀ ਹੈਂ (ਪੂਰਿ) ਬਿਆਪਕ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਦਾ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸੁੰਦਰ ਅਰ ਤੂੰ ਰਸ ਕਾ ਘਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਹ ਬਰਨ ਬਰਨ ਨਹ ਕੁਲਹ ਕੁਲ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾਲ ਤੂ ॥੨॥੯॥੧੩੮॥

ਬਰਨੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਬਰਣਨ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਕੁਲਹ) ਸਮੂਹ ਕੁਲਾਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾਲ ਹੈਂ॥੨॥੯॥੧੩੮॥

ਸਾਰਗ ਮਃ ੫ ॥

ਕਰਤ ਕੇਲ ਬਿਖੈ ਮੇਲ ਚੰਦ੍ਰ ਸੂਰ ਮੋਹੇ ॥

ਮਾਇਆ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰਕੇ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਭੀ ਮੋਹਤ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਉਪਜਤਾ ਬਿਕਾਰ ਦੁੰਦਰ ਨਉਪਰੀ ਝੁਨੰਤਕਾਰ ਸੁੰਦਰ ਅਨਿਗ ਭਾਉ ਕਰਤ ਫਿਰਤ ਬਿਨੁ ਗੋਪਾਲ ਧੋਹੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਔਰ (ਦੁੰਦਰ) ਰਾਗ ਦ੍ਵੇਖ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਰੂਪੀ (ਨਉਪਰੀ) ਝਾਂਝਰੋਂ ਕਾ ਸੁੰਦਰ (ਝੁਨੰਤਕਾਰ) ਸਬਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਅਨਿਗ) ਹਾਉ ਭਾਉ ਕਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਗੋਪਾਲ ਔਰ ਸਭ ਮਾਇਆ ਨੇ (ਧੋਹੇ) ਛਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੀਨਿ ਭਉਨੇ ਲਪਟਾਇ ਰਹੀ ਕਾਚ ਕਰਮਿ ਨ ਜਾਤ ਸਹੀ ਉਨਮਤ ਅੰਧ ਧੰਧ ਰਚਿਤ ਜੈਸੇ ਮਹਾ ਸਾਗਰ ਹੋਹੇ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਅਕਾਸ ਔ ਮਧ ਔਰ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਚ) ਕਚੇ ਅਰਥਾਤ ਸਕਾਂਮ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਤੇਜੀ ਸਹਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਕੇ (ਧੰਧ) ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਰਚੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਮਹਾ ਸਾਗਰ) ਵਡਾ ਸਮੁੰਦਰ ਵਾ ਜਲ ਮੈਂ (ਹੋਹੇ) ਧੱਕੇ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਧੱਕੇ ਕਰ ਨਾਵਕਾ ਡੋਲਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੱਕਿਓਂ ਕਰ ਮਨ ਡੋਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਉਧਰੇ ਹਰਿ ਸੰਤ ਦਾਸ ਕਾਟਿ ਦੀਨੀ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਨਾਮੁ ਜਾ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਨਾਨਕ ਓਹੇ ॥੨॥੧੦॥੧੩੯॥੩॥੧੩॥੧੫੫॥

ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਸੰਤ ਜਨ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਕਾਟ ਦਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਓਹੇ) ਉਸੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੪੨॥੧੦॥੧੩੯॥੩॥੧੩॥੧੫੫॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਤੇਰੋ ਕੋ ਨ ਸਹਾਈ ॥

ਕਾਂ ਕੀ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੋ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿਸਕੀ ਮਾਤਾ ਔਰ ਪਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪੁਤ੍ਰ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰ ਕੌਨ ਕਿਸੇ ਕਾ ਭਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਰਖਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਧਨੁ ਧਰਨੀ ਅਰੁ ਸੰਪਤਿ ਸਗਰੀ ਜੋ ਮਾਨਿਓ ਅਪਨਾਈ ॥

ਧਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ ਸਭੀ ਸੰਪਦਾ ਜੋ ਅਪਨੀ ਮਾਨੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਤਨ ਛੂਟੈ ਕਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਕਹਾ ਤਾਹਿ ਲਪਟਾਈ ॥੧॥

(ਤਨ) ਸਰੀਰ ਕੇ ਤਿਆਗ ਸਮੈਂ ਕੁਛ ਭੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲਪਟਾਵਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਸਦਾ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਤਾ ਸਿਉ ਰੁਚਿ ਨ ਬਢਾਈ ॥

ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਦਿਆਲ ਸਦਾ ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨਹਾਰਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੈਨੇ (ਰੁਚ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਢਾਈ॥

ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਜਗਤ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਰੈਨਾਈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕਾ ਸੁਪਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਕਹਾ ਮਨ ਬਿਖਿਆ ਸਿਉ ਲਪਟਾਹੀ ॥

ਯਾ ਜਗ ਮਹਿ ਕੋਊ ਰਹਨੁ ਨ ਪਾਵੈ ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰਹਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਇਕ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਕ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਂ ਕੋ ਤਨੁ ਧਨੁ ਸੰਪਤਿ ਕਾਂ ਕੀ ਕਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਲਗਾਹੀ ॥

ਕਿਸਕਾ ਤਨ ਅਰ ਧਨ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸੰਪਦਾ ਕਿਸਕੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਮਿਥਿਆ ਬਿਭੂਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਦੀਸੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੈ ਜਿਉ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਹੀ ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਪੰਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ॥ ਜੈਸੇ ਬਾਦਰ ਕੀ ਛਾਯਾ ਏਕ ਰਸ ਬਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ॥੧॥

ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਸਰਣਿ ਸੰਤਨ ਗਹੁ ਮੁਕਤਿ ਹੋਹਿ ਛਿਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪਕੜੁ ਜਿਸਤੇ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਭਗਵੰਤ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਸੁਖੁ ਸੁਪਨੈ ਭੀ ਨਾਹੀ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਕਹਾ ਨਰ ਅਪਨੋ ਜਨਮੁ ਗਵਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮਦਿ ਬਿਖਿਆ ਰਸਿ ਰਚਿਓ ਰਾਮ ਸਰਨਿ ਨਹੀ ਆਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮਦ ਔਰ ਬਿਸੇ ਰਸੋਂ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲ ਹੈ ਸੁਪਨੋ ਦੇਖਿ ਕਹਾ ਲੋਭਾਵੈ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਕਾਹੇ ਕੋ ਲੋਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਉਪਜੈ ਸੋ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੈ ਰਹਨੁ ਨ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਜੋ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਥਿਆ ਤਨੁ ਸਾਚੋ ਕਰਿ ਮਾਨਿਓ ਇਹ ਬਿਧਿ ਆਪੁ ਬੰਧਾਵੈ ॥

ਤੈਨੇ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸਾਚਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਆਪਕੋ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਬੰਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੋਊ ਜਨੁ ਮੁਕਤਾ ਰਾਮ ਭਜਨ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹੀ (ਜਗ) ਜੀਵ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਭਜਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਮਨ ਕਰਿ ਕਬਹੂ ਨ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇਓ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਨੇ ਮਨ ਕਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਕਬੀ ਭੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੨

ਬਿਖਿਆਸਕਤ ਰਹਿਓ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਕੀਨੋ ਅਪਨੋ ਭਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨੇ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਖਚਤ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਨਾ ਭਾਵਤਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨਿਓ ਨਹਿ ਕਾਨਨਿ ਪਰ ਦਾਰਾ ਲਪਟਾਇਓ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸੁਨਾ ਹੈ (ਪਰਦਾਰਾ) ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪਟ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕਾਰਨਿ ਬਹੁ ਧਾਵਤ ਸਮਝਿਓ ਨਹ ਸਮਝਾਇਓ ॥੧॥

ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਾਵਤਾ ਹੂੰ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਸਮਝਾਇਆ ਹੂਆ ਸਮਝਾ ਨਹੀਂ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਹਾ ਕਹਉ ਮੈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਨੀ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਓ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਕਰਨੀ) ਕਰਤੂਤ ਕਹਾਂ ਤਕ ਬਰਨਨ ਕਰੂੰ॥

ਕਹਿ ਨਾਨਕ ਸਭ ਅਉਗਨ ਮੋ ਮਹਿ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਸਰਨਾਇਓ ॥੨॥੪॥੩॥੧੩॥੧੩੯॥੪॥੧੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਔਗਣ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੂੰ॥੨॥੪॥੩॥੧੨॥੧੩੯॥੪॥੧੫੯॥ ਨਿਜ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਸਾਰਗ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਜੀਵਾ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥
ਜੈ ਜਗਦੀਸ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਜਾਚਉ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਇਆ ਪਤੀ ਹਰੀ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਤੁਮਾਰੀ ਜੈ ਹੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਜਸ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਬਿਨਾਂ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਪਿਆਸ ਪਿਆਸੀ ਕਾਮਨਿ ਦੇਖਉ ਰੈਨਿ ਸਬਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਕਰ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਿਆਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਸਭ ਰਾਤ੍ਰੀ ਵਿਖੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ॥

ਸ੍ਰੀਧਰ ਨਾਥ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ ॥੧॥

ਹੇ ਲਛਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੈ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਆਪ ਪਰਾਈ ਪੀੜਾ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਗਣਤ ਸਰੀਰਿ ਪੀਰ ਹੈ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਪਾਂਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜਿਤਨੀਆਂ ਗਣਤੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪੀੜਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤੂੰ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਾਂ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹਰਿਜੀਉ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਦਇਆਲ ਹੋਹੁ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਰਹੂੰ॥੨॥

ਐਸੀ ਰਵਤ ਰਵਹੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਰਮਣਾ ਕਰੁ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਰਖੋਂ॥

ਬਿਸਮ ਭਏ ਗੁਣ ਗਾਇ ਮਨੋਹਰ ਨਿਰਭਉ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨੋਹਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਇਕੇ ਹਮ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਨਿਰਭਉ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੩॥

ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਨਿਹਚਲ ਘਟੈ ਨ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ (ਧੁਨਿ) ਬਾਣੀ ਸਦਾ ਅਚਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਕੀਮਤ ਪਾਈ ਹੁਈ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਈ ਨਿਰਧਨੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੪॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਨਿਰਧਨ ਹੈ ਐਸੀ (ਬੂਝ) ਸਿਖਿਆ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਭਏ ਸੁਨਿ ਸਜਨੀ ਦੂਤ ਮੁਏ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥

ਜਬ (ਸਜਨੀ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੁਏ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਏ ਤਬ ਕਾਮਾਦੀ ਦੂਤ ਬਿਖ ਖਾਇਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਅਭਾਵ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਬ ਕੀ ਉਪਜੀ ਤਬ ਕੀ ਤੈਸੀ ਰੰਗੁਲ ਭਈ ਮਨਿ ਭਾਈ ॥੫॥

ਜਬ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਉਪਜੀ ਹੈ ਤਬ ਕੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੂਈ ਔਰ ਤੈਨੂੰ ਭਾਈ ਹੂਈ (ਰੰਗਲ) ਅਨੰਦਵਾਨ ਭਈ ਹਾਂ॥੫॥

ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਦਾ ਲਿਵ ਹਰਿ ਸਿਉ ਜੀਵਾਂ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥

(ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਗੀ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਤਾ ਬੈਰਾਗੀ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ ॥੬॥

ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਨ ਰਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੬॥

ਸੁਧ ਰਸ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਤਤੁ ਗੁਸਾਂਈਂ ॥

ਰਸੋਂ ਵਿਖੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸ ਅਤੀ ਮੀਠਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਧ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਤਤ ਰੂਪ ਗੁਸਾਈਂ ਤੁਝਕੋ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਤਹ ਹੀ ਮਨੁ ਜਹ ਹੀ ਤੈ ਰਾਖਿਆ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਈ ॥੭॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮਨ ਇਸਥਤ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੁਮਨੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਐਸੀ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਪਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਸੇ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਨਕ ਸਨਾਦਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਭਗਤਿ ਰਤੇ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਸਨਕ ਸਨੰਦਨਾਦਿਕ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਹੈਂ ਇਨਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨਿਆਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਘਰੀ ਨ ਜੀਵਾਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘਰੀ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵ ਸਕਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਬਡਾਈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਏਹ ਸਬਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਭੀ ਚਲ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਿਉ ਧੀਰੈ ਮਨੁ ਮੇਰਾ ॥

ਕੋਟਿ ਕਲਪ ਕੇ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨ ਸਾਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਨਿਬੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਧੀਰਜ ਕੈਸੇ ਕਰੇ ਭਾਵ ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜੋ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਲਪੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਕਰ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕ੍ਰੋਧੁ ਨਿਵਾਰਿ ਜਲੇ ਹਉ ਮਮਤਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸਦਾ ਨਉ ਰੰਗੀ ॥

ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰਕੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਬਿਕਾਰ ਜਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਦੀਵ (ਨਉਰੰਗੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਗਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਭਉ ਬਿਸਰਿ ਗਏ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਚਿਆ ਹਰਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਸੰਗੀ ॥੧॥

(ਅਨਭਉ) ਔਰ ਡਰ ਬਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਧ ਅਪਣਾ ਸੰਗੀ (ਜਾਚਿਆ) ਮੰਗਿਆ ਭਾਵ ਜਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਤਿਆਗਿ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਚੰਚਲ ਮਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਭਉ ਭੰਜਨੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਾਰੀ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲਏ ਬਡਭਾਗੀ ॥੨॥

ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਵਾਰ ਦਈ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਡਭਾਗੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਭਰਤ ਸਿੰਚਿ ਭਏ ਸੁਭਰ ਸਰ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚੁ ਨਿਹਾਲਾ ॥

ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਅਭਰਤ) ਖਾਲੀ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਅਰਥਾਤ ਭਰਤੇ ਨਹੀਂ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਚਨੇ ਸੇ (ਸੁਭਰ) ਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰਮਤ ਲੈਕਰ ਸਾਚ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਾ) ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੩

ਮਨ ਰਤਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਇਆਲਾ ॥੩॥

ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਕਵਲ) ਸੁਧ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਿਆਲ ਹੈ॥੩॥

ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਮਨੁ ਮੋਰਾ ਬਡੈ ਭਾਗ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਤਿਸ ਮੋਹਨ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਤਿਸਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਸਾਚੁ ਬੀਚਾਰਿ ਕਿਲਵਿਖ ਦੁਖ ਕਾਟੇ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਅਨਰਾਗੀ ॥੪॥

ਸਚ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਔਰ ਦੁਖ ਸਭ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਪੁਨਾ (ਅਨਰਾਗੀ) ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਸਾਗਰ ਰਤਨਾਗਰ ਅਵਰ ਨਹੀ ਅਨ ਪੂਜਾ ॥

ਸੋ ਮੋਹਨ ਕੈਸਾ ਹੈ? (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਹੈ (ਗੰਭੀਰ) ਅਡੋਲ ਹੈ ਸਮੁੰਦਰ ਰੂਪ ਹੈ ਰਤਨ ਜੋ ਹੈ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਸੁਭ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ (ਆਗਰ) ਆਕਰ ਅਰਥਾਤ ਖਾਂਣ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਤੇ ਭਿੰਨ ਕੋਈ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਵਾ ਕਿਸੀ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪੂਜਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ਭਰਮ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਦੂਜਾ ॥੫॥

(ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਅਰ ਭਉ (ਭੰਜਨੁ) ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੫॥

ਮਨੂਆ ਮਾਰਿ ਨਿਰਮਲ ਪਦੁ ਚੀਨਿਆ ਹਰਿ ਰਸ ਰਤੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥

ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਪਦ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸ) ਆਨੰਦ ਮੈਂ ਅਧਿਕਤਾ ਕਰ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਸ ਬਿਨੁ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥੬॥

ਏਕ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਨੇ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਏਹ ਸਿਖਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੬॥ ਸੋ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਅਨਾਥੁ ਅਜੋਨੀ ਗੁਰਮਤਿ ਏਕੋ ਜਾਨਿਆ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਅਰ (ਅਨਾਥੁ) ਜਿਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਸੁਆਮੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸ੍ਵਤੰਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਅਜੋਨੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਤਿਸ (ਏਕੋ) ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਨਾਹੀ ਚਿਤੁ ਡੋਲੈ ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੭॥

ਸ਼ੁਣ ਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹਮ ਭਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਤ ਡੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮਨਹੀ) ਮਨਨ ਤੇ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅਕਥਉ ਕਥੀਐ ਕਹਉ ਕਹਾਵੈ ਸੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ (ਅਕਥਉ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਆਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਹਮਾਰੇ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਕੋਈ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੀਨ ਜਾਨ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਦਇਆਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਭੀ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਤਤ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਵਡਾਈ ॥
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਵਡਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੇ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਜਾਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਭਉ ਭੰਜਨੁ ਜਮਕਾਲ ਨਿਖੰਜਨੁ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਭੈ ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ ਜਮ ਅਰ ਕਾਲ ਕੋ (ਨਿਖੰਜਨੁ) ਕਟਿਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹਰੀ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪੈਨ੍ਣੁ ਭਗਤਿ ਬਡਾਈ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਤੋ ਹਰੀ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਵਡਿਆਈ ਰੂਪ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਏਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸੇਵਨਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੨॥

ਤਿਨਕਾ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਹਰਿ ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਬੁਧਿ ਕਾਚੀ ਮਨੂਆ ਡੋਲੈ ਅਕਥੁ ਨ ਕਥੈ ਕਹਾਨੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕਚੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਅਕਥੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਹਾਨੀ ਕੋ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਨਿਹਚਲੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਚੀ ਬਾਨੀ ॥੩॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਨਿਹਚਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਾਚੀ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਮਨ ਕੇ ਤਰੰਗ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰੇ ਰਸਨਾ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥

ਮਨ ਦਰੀਆਉ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪ ਤਰੰਗ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਸਨਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੋਭਾਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿ ਰਹੀਐ ਸਦ ਅਪੁਨੇ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥

ਜੇ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਮਿਲ ਰਹੀਐ ਤੌਂ ਹਰੀ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਮੁਕਤੋ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥

ਪੁਨਹ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਨ ਮਰੈ ਤਉ ਜੀਉ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਰੁ ਸਾਗਰੁ ਸਦਾ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਾਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥੫॥

ਹਰੀ ਸਾਗਰ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮ ਜਲ ਮੇਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ॥੫॥

ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੀ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਹਰਿ ਰਵਿਆ ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਮੁਰਾਰੀ ॥੬॥

ਜੋ ਮੁਰਾਰੀ ਰਾਮ ਸਰਬ ਕਾ ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਆਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਤਰ ਤਿਸ (ਨਿਹਕੇਵਲੁ) ਸੁਧ ਹਰੀ ਕੋ (ਰਵਿਆ) ਜਪਾ ਹੈ॥੬॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਿ ਰਹੇ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਜੋ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਣੇ ॥

ਜੋ (ਤੇਰੈ) ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਣੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੇਵਕ ਸਚ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਸੇਵ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਜਗਿ ਝੂਠੀ ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਨ ਪਛਾਣੇ ॥੭॥

ਜੋ ਬੁਧੀ ਜਗ ਮੈਂ ਝੂਠੀ ਹੈ ਵਹੁ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕੌਣ ਜਿਸਨੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣੇ ਭਾਵ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਣ ਨਹੀਂ ਕੀਏ॥੭॥

ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਅਕਥੁ ਕਥੀਐ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ॥

(ਅਕਥੁ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜਸ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸਚ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬੇਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਣੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਵਖਾਣੀ) ਜਪੀਏ ਹੋ ਕਰ ਸਾਚ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਤਿ ਮੀਠਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੪

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਭਉ ਭੰਜਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਡੀਠਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਤੀ ਮੀਠਾ ਹੈ ਯਾਹੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਪ ਅਰ ਭਯ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟੰਤਰ ਕੇ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸਨ ਹਰਿ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਸਾਚਾ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝੈ ਦੂਜਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਏਕੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥੧॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੁਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਜਿਨ ਘਟਿ ਵਸਿਆ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਵਹੁ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸੇ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੇ ਰਾਤੇ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਚਲੂਲੇ) ਸਘਨਾਨੰਦ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਜਗਿਆਸੀ ਭੀ ਨਿਰਜਤਨ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਰਸਨਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਰਸਿ ਰਾਤੀ ਲਾਲ ਭਈ ਰੰਗੁ ਲਾਈ ॥

ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਰਸਨਾ ਸਬਦ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਰਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਲਾਲ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪ੍ਰੀਤਿਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਜਾਣਿਆ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਕੇ (ਨਿਹਕੇਵਲੁ) ਸੁਧ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਇ ਗਈ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਡਿਤ ਪੜਿ ਪੜਿ ਮੋਨੀ ਸਭਿ ਥਾਕੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭੇਖ ਥਕੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਪੰਡਤ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਅਰ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਸਭ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੇਖੋਂ ਮੈਂ ਭੇਖਧਾਰੀ ਭਰਮ ਥਕੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਜੋ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਨਿਵਾਰਿ ਸਚਿ ਰਾਤੇ ਸਾਚ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਭਾਯਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੋ ਨਿਬਿਰਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਮਨਿ ਸਾਚੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੂਪ (ਧੁਨੀ) ਬਾਣੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਾਚੇ ਮਨ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥੬॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਈ ਹੈ॥੬॥

ਏਕਸ ਮਹਿ ਸਭੁ ਜਗਤੋ ਵਰਤੈ ਵਿਰਲਾ ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਏਕ ਕੇ ਵਿਖੇ ਹੀ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਅਨਦਿਨੁ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਬੂਝੈ ਹੋਰੁ ਕਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਖਾਣੋਂ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ (ਬੈਰਾਗੀ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਸਬਦ ਵਿਖੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਹਰਿ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲੈ ਜਾਣੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਅਕਥ ਕੀ ਜੋ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਹਰੀ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਔਰ ਗੁਨੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪਛਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬਉਰਾਨਿਆ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਸੇ ਬਹੁਤ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ ਸਭ ਬੌਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਨਾਵੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਫਿਰਿ ਮੈਲਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਹਰਿਕੇ ਨਾਮ ਜਲ ਸੇ ਜੋ ਨਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਫਿਰ ਵਹੁ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਮੈਲਾ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭੁ ਜਗੁ ਹੈ ਮੈਲਾ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥੨॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈਲਾ ਹੀ ਹੈ ਦੁਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਮੈਂ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਆ ਦ੍ਰਿੜਾਂ ਕਿਆ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਤਿਆਗੀ ਮੈ ਤਾ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ॥

ਕਿਆ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਸੰਗ੍ਰਹ ਕਰੋਂ ਔਰ ਕਿਆ ਤਿਆਗ ਕਰੋਂ ਮੈਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਔਰ ਤਿਆਗ ਕੀ ਸਮਝ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥

ਹੋਹਿ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾਮੋ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੩॥

ਹਰਿਜੀਉ ਆਪ ਹੀ ਜਿਸ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਇਕਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ (ਸਖਾਈ) ਮਿਤ੍ਰਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਚਾ ਸਚੁ ਦਾਤਾ ਕਰਮ ਬਿਧਾਤਾ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਨਾਇ ਲਾਏ ॥

ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕਾ (ਬਿਧਾਤਾ) ਫਲ ਪਰਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੈ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਬੁਝਾਏ ॥੪॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਦੇਖਿ ਬਿਸਮਾਦੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਹੀ ਚੇਤੇ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਏਹ ਮਨ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔਰ ਇਹ ਸੰਸਾਰ (ਆਵਾਗਉਣੁ) ਜਨਮਣੇ ਮਰਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰਾ ॥੫॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਮਣੇ ਮਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਦਰੁ ਸੂਝੈ ਸੇ ਕਦੇ ਨ ਵਿਗਾੜਹਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸਮਝ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਹਿ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਰਹਾਈ ॥੬॥

ਸਚ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੰਜਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਨਿਬਿਰਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਸੇ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸਾਚੁ ਕਮਾਵਹਿ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਅਧਾਰਾ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸਾਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੫

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੈ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਵੀਚਾਰਾ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਆਤਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੇ॥੭॥

ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਆਪੇ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ॥

ਆਪੇ (ਮੁਖਿ) ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਜਗਿਆਸੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੈ ਹੈ ਆਪੇ ਰਚਨਾ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਨ ਥਾਇ ਪਏ ਹੈ ਜਿਨ ਕੀ ਪਤਿ ਪਾਵੈ ਲੇਖੈ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਥਾਇ ਪਏ ਅਰਥਾਤ ਪਰਵਾਣ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਪਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲੇਖੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਸਾਈ ਪਰਤਾਪੁ ਤੁਹਾਰੋ ਡੀਠਾ ॥

ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਉਪਾਇ ਸਮਾਵਨ ਸਗਲ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਬੀਠਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਸਾਈ ਤੁਮਾਰਾ ਪਰਤਾਪ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਆ ਦੇਖਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ (ਕਰਨ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਾਵਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਔਰ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਲਜਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ (ਬੀਠਾ) ਬੀਠਲਾ ਤੂੰ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਾ ਮਾਲਕ ਔਰ (ਛਤ੍ਰਪਤਿ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਹੈਂ॥

ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਰਾਜ ਭਏ ਰੰਕਾ ਉਨਿ ਝੂਠੇ ਕਹਣੁ ਕਹਾਇਓ ॥

ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਰਾਜਾ ਏਹ ਜੋ ਪਦਵੀਆਂ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਪਾਵਤੇ ਭਏ ਤੌ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤੌ ਭੀ ਰੰਕ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਜਸ ਕੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੋ ਝੂਠੇ ਹੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਮਰਾ ਰਾਜਨੁ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਤਾ ਕੋ ਸਗਲ ਘਟਾ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ॥੧॥

ਹੇ ਹਮਾਰਾ ਰਾਜਨ ਤੂੰ ਸਦਾ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ (ਤਾਕੋ) ਤੇਰਾ ਸੰਪੂਰਨ (ਘਟਾ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਉਪਮਾ ਸੁਨਹੁ ਰਾਜਨ ਕੀ ਸੰਤਹੁ ਕਹਤ ਜੇਤ ਪਾਹੂਚਾ ॥

ਹੇ ਰਾਜਨ ਆਪ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਤਨੇਕ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਪਹੂਚਾ) ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਵਡ ਸਾਹ ਦਾਤਾਰਾ ਊਚੇ ਹੀ ਤੇ ਊਚਾ ॥੨॥

ਬਡਾ ਬਿਅੰਤ ਉਦਾਰ (ਸਾਹ) ਬਾਦਸਾਹ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ ਔਰ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਵਨਿ ਪਰੋਇਓ ਸਗਲ ਅਕਾਰਾ ਪਾਵਕ ਕਾਸਟ ਸੰਗੇ ॥

ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਵਨ ਕਰ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਪਰੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਕਾਸਟ) ਲਕੜੀ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਮਿਲਾਇ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਨੀਰੁ ਧਰਣਿ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਏਕਤ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਸੰਗੇ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਸ੍ਵੈ ਸਕਤੀ ਕਰ ਜਲ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦਿ ਤਤ੍ਵ ਕੋ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਰਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸੰਗ ਵੈਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਕਥਾ ਰਾਜਨ ਕੀ ਚਾਲੈ ਘਰਿ ਘਰਿ ਤੁਝਹਿ ਉਮਾਹਾ ॥

(ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰੀਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਹੇ ਰਾਜਨ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਚਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਘਰਿ ਘਰਿ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਾ ਰਿਦੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਤੁਝੈ) ਤੁਮਾਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਪਾਛੈ ਕਰਿਆ ਪ੍ਰਥਮੇ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹਾ ॥੪॥

ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਰਿਜਕ ਤਿਨਕਾ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਪਹੁਚਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਯਥਾ ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਸਥਨੋਂ ਮੈਂ ਦੂਧ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੁ ਆਪੇ ਕਰਣਾ ਮਸਲਤਿ ਕਾਹੂ ਦੀਨ੍ਹੀ ॥

ਜੋ ਕੁਛ (ਕਰਣਾ) ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ (ਮਸਲਤਿ) ਸਲਾਹ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੀ ਹੈ? ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦੀ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਕਰਹ ਦਿਖਾਏ ਸਾਚੀ ਸਾਖੀ ਚੀਨ੍ਹੀ ॥੫॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਤੈਨੇ ਸ੍ਵੈ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵ (ਕਰਿ ਕਰਹ) ਰਚ ਰਚ ਕਰ ਦਿਖਾਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਾਚੀ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤ (ਚੀਨੀ) ਜਾਣੀ ਹੈ॥੫॥

ਹਰਿ ਭਗਤਾ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ਅਪਨੇ ਦੀਨੀ ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਿਰਪਾ ਰੂਪੀ (ਕਰਿ) ਹਾਥ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੈਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਣੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤਿਨ ਕੋ ਬਡਾਈ ਦਈ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜਿਨਿ ਕਰੀ ਅਵਗਿਆ ਜਨ ਕੀ ਤੇ ਤੈਂ ਦੀਏ ਰੁੜ੍ਹਾਈ ॥੬॥

ਜਿਨ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਮੈਂ ਰੁੜਾਇ ਦੀਏ ਭਾਵ ਮਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਤਿਨ ਕੇ ਅਵਗਨ ਸਭਿ ਪਰਹਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਦੇਖਿ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਤਿਨ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰਿਆ ॥੭॥

ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕਿਰਪਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਹਮ ਨਾਨ੍ਹੇ ਨੀਚ ਤੁਮ੍ਹੇ ਬਡ ਸਾਹਿਬ ਕੁਦਰਤਿ ਕਉਣ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਹਮ (ਨਾਨੇ ਨੀਚ) ਅਤੀ ਤੁਛ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਮ ਬਡੇ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਸਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋਂ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਗੁਰ ਦਰਸ ਦੇਖੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਾ ॥੮॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਰ ਤਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਨੇ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਭੂਤੀ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਕਹਿ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਸੁਨਹੁ ਜਨ ਕਥਾ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਚਰਜ ਸਭਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤਜਨੋਂ (ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਸਭਾ) ਕਚਹਿਰੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਮਸਕਾਰ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਅਪਾਰ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹਮ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਸ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਭੀਤਰਿ ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਅਗਿਆਨ ਬਿਨਾਸੁ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਜਿਨਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਪਰਗਾਸੁ) ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਕਰ ਅਗਿਆਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਿਤਿ ਨਾਹੀ ਜਾ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥
ਸੋਭਾ ਤਾ ਕੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼੍ਰ ਕਾ ਏਹੁ ਬਿਸਥਾਰੁ ਅਰਥਾਤ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਿਤਿ) ਮਿਰਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਭਾ ਭੀ (ਅਪਰ ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਸੇ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਰੰਗ ਜਾ ਕੇ ਗਨੇ ਨ ਜਾਹਿ ॥
ਸੋਗ ਹਰਖ ਦੁਹਹੂ ਮਹਿ ਨਾਹਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਰੰਗ ਹੈਂ ਗਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਸੇ ਸੋਗ ਔਰ ਹਰਖ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਬ੍ਰਹਮੇ ਜਾ ਕੇ ਬੇਦ ਧੁਨਿ ਕਰਹਿ ॥
ਅਨਿਕ ਮਹੇਸ ਬੈਸਿ ਧਿਆਨੁ ਧਰਹਿ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਿਸਕੇ ਅਗੇ ਬੇਦ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸ਼ਿਵਜੀ ਬੈਠੇ ਹੁਏ ਧਿਆਨ ਧਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੬

ਅਨਿਕ ਪੁਰਖ ਅੰਸਾ ਅਵਤਾਰ ॥
ਅਨਿਕ ਇੰਦ੍ਰ ਊਭੇ ਦਰਬਾਰ ॥੩॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਸਰਾਮ ਆਦਿਕ ਅੰਸਾ ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਨਿਕ ਪਵਨ ਪਾਵਕ ਅਰੁ ਨੀਰ ॥
ਅਨਿਕ ਰਤਨ ਸਾਗਰ ਦਧਿ ਖੀਰ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਪਵਨ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਅਗਨ ਦੇਵਤਾ ਅਰ (ਨੀਰ) ਜਲ ਹੈ ਪੁਨਹ ਅਨੇਕ ਹੀ ਰਤਨੋਂ ਕੇ ਸਾਗਰ ਔਰ (ਦਧਿ) ਦਹੀਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਅਰ (ਖੀਰ) ਦੂਧ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਸੂਰ ਸਸੀਅਰ ਨਖਿਆਤਿ ॥
ਅਨਿਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ॥੪॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਔਰ (ਨਖਿਆਤਿ) ਤਾਰਾਗਾਨ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਨੇਕ ਹੀ ਦੇਵੀ ਅਰ ਦੇਵਤਾ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਨਿਕ ਬਸੁਧਾ ਅਨਿਕ ਕਾਮਧੇਨ ॥

ਅਨਿਕ ਪਾਰਜਾਤ ਅਨਿਕ ਮੁਖਿ ਬੇਨ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਕਾਮਧੇਨੁ ਹੈ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਪਾਰਜਾਤ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਮੁਖਿ ਬੇਨ) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਵਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੰਸੀ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਮੁਖਯ ਹੈਂ ਔ ਬੇਨ ਵਾਜਾ ਵਜਾਉਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਮੈਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਮੁਖਯ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਅਕਾਸ ਅਨਿਕ ਪਾਤਾਲ ॥
ਅਨਿਕ ਮੁਖੀ ਜਪੀਐ ਗੋਪਾਲ ॥੫॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਅਕਾਸ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪਤਾਲ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਅਨੇਕ ਹੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਨੇਕ ਮੁਖੋਂ ਕਰਕੇ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਅਨਿਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਪੁਰਾਨ ॥
ਅਨਿਕ ਜੁਗਤਿ ਹੋਵਤ ਬਖਿਆਨ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਆਂ ਔ ਪੁਰਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੇਕ ਹੀ ਜੁਗਤੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਵਖਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਸਰੋਤੇ ਸੁਨਹਿ ਨਿਧਾਨ ॥
ਸਰਬ ਜੀਅ ਪੂਰਨ ਭਗਵਾਨ ॥੬॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹੋ ਕਰ (ਨਿਧਾਨ) ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਘਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਵਾਨ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੬॥

ਅਨਿਕ ਧਰਮ ਅਨਿਕ ਕੁਮੇਰ ॥
ਅਨਿਕ ਬਰਨ ਅਨਿਕ ਕਨਿਕ ਸੁਮੇਰ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਧਰਮਰਾਜ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਕੁਬੇਰ ਹੈਂ ਅਨੇਕ ਬਰਨ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਸੇਖ ਨਵਤਨ ਨਾਮੁ ਲੇਹਿ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਤੇਹਿ ॥੭॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਤੇਹਿ) ਤਿਨ ਕੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਅਨਿਕ ਪੁਰੀਆ ਅਨਿਕ ਤਹ ਖੰਡ ॥
ਅਨਿਕ ਰੂਪ ਰੰਗ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਪੁਰੀਆਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਤਹਾਂ ਖੰਡ ਹੈਂ ਰੂਪ ਦੇਹਾਂ ਰੰਗ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਬਨਾ ਅਨਿਕ ਫਲ ਮੂਲ ॥
ਆਪਹਿ ਸੂਖਮ ਆਪਹਿ ਅਸਥੂਲ ॥੮॥

ਅਨੇਕ ਹੀ ਬਾਗ ਔਰ ਅਨੇਕ ਫਲ ਮੂਲ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹੈ॥੮॥

ਅਨਿਕ ਜੁਗਾਦਿ ਦਿਨਸ ਅਰੁ ਰਾਤਿ ॥
ਅਨਿਕ ਪਰਲਉ ਅਨਿਕ ਉਤਪਾਤਿ ॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਜੁਗਾਦਿ) ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਸਤਜੁਗ ਉਪਲਖਤ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਰਾਤ੍ਰੀ ਦਿਨ ਭੀ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਉਸ ਮੈਂ ਪਰਲੋ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਉਤਪਾਤਿ) ਉਤਪਤੀ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਜੀਅ ਜਾ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਾਹਿ ॥
ਰਮਤ ਰਾਮ ਪੂਰਨ ਸ੍ਰਬ ਠਾਂਇ ॥੯॥

ਅਨੰਤ ਹੀ ਜੀਅ ਜਿਸਕੇ ਸੰਸਾਰ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਰਮ ਰਹੇ ਹੈਂ ਰਮਣ ਰੂਪ ਰਾਮ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੯॥

ਅਨਿਕ ਮਾਇਆ ਜਾ ਕੀ ਲਖੀ ਨ ਜਾਇ ॥
ਅਨਿਕ ਕਲਾ ਖੇਲੈ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਜਿਸਕੀ ਅਨੇਕ ਹੀ ਪਰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਨੇਕ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕਰ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਖੇਲ ਰਹਾ ਹੈ॥੯॥

ਅਨਿਕ ਧੁਨਿਤ ਲਲਿਤ ਸੰਗੀਤ ॥
ਅਨਿਕ ਗੁਪਤ ਪ੍ਰਗਟੇ ਤਹ ਚੀਤ ॥੧੦॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਲਲਿਤ) ਸੁੰਦਰ (ਸੰਗੀਤ) ਰਾਗੋਂ ਕੋ (ਧੁਨਿਤ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਹੀ (ਚੀਤ) ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਭਗਤ ਜਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਰੰਗਿ ॥

ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤ ਜਿਸਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਅਨਾਹਦ ਆਨੰਦ ਝੁਨਕਾਰ ॥
ਉਆ ਰਸ ਕਾ ਕਛੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰ ॥੧੧॥

ਅਨੇਕ ਹੀ (ਅਨਾਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਅਨੰਦ ਜਨਕ (ਝੁਨਕਾਰ) ਸਬਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਉਸ ਅਨੰਦ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਸਤਿ ਅਸਥਾਨੁ ॥
ਊਚ ਤੇ ਊਚ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਬਾਨੁ ॥

ਵਹੁ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਸਤਿਸੰਗ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਹੈ (ਊਚ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਊਚਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ॥

ਅਪੁਨਾ ਕੀਆ ਜਾਨਹਿ ਆਪਿ ॥
ਆਪੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਓ ਬਿਆਪਿ ॥

ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਪਰਪੰਚ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਦਇਆਲ ॥
ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਨਾਨਕ ਤੇ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੧੨॥੧॥੨॥੨॥੩॥੭॥

ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਔਰ (ਨਾਨਕ) ਦ੍ਵੈਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਦਇਆ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ (ਨਿਹਾਲ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੨॥੧॥੨॥੨॥੩॥੭॥

ਸਾਰਗ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਭ ਦੇਖੀਐ ਅਨਭੈ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਲਿਪਾਤਾ ॥

ਅਨਭੈਤਾ ਕਾ ਦੇਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਅਲਿਪਾਤਾ) ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਨੁ ਕਰਿ ਬਿਸਥੀਰਨੁ ਜਲ ਤਰੰਗ ਜਿਉ ਰਚਨੁ ਕੀਆ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕਾ (ਬਿਸਥੀਰਨੁ) ਬਿਸਤਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸਭ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਸੇ ਤਰੰਗ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਪਣੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਭਿ ਰਸ ਮਾਣੇ ਭੋਗ ਘਟਾਣੇ ਆਨ ਨ ਬੀਆ ਕੋ ਥੀਆ ॥

(ਹਭਿ) ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਔਰ (ਬੀਆ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੀ ਇਕ ਰੰਗੀ ਠਾਕੁਰੁ ਸੰਤਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਇਕ (ਰੰਗੀ) ਆਨੰਦੀ ਠਾਕਰ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸਿ ਲੀਨਾ ਜਿਉ ਜਲ ਮੀਨਾ ਸਭ ਦੇਖੀਐ ਅਨਭੈ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਛੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਰਬ ਮੈਂ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕਾ ਦਾਤਾ ਪੂਰਨ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਉਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਕਵਨ ਬਡਾਈ ॥
ਪੂਰਨ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬ ਠਾਈ ॥

ਕੌਨ ਕੌਨ ਉਪਮਾਨ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਦੇਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਪੂਰਨ) ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਰਬ ਠੌਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਮਨਮੋਹਨ ਘਟ ਘਟ ਸੋਹਨ ਜਬ ਖਿੰਚੈ ਤਬ ਛਾਈ ॥

ਪੂਰਨ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲਾ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਬ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੇ ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰੀਰ (ਛਾਈ) ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੭

ਕਿਉ ਨ ਅਰਾਧਹੁ ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਸਾਧਹੁ ਘਰੀ ਮੁਹਤਕ ਬੇਲਾ ਆਈ ॥

ਐਸੇ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਧੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਅਰਾਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਘੜੀ ਵਾ (ਮੁਹਤ) ਅਧੀ ਘੜੀ ਤਕ ਅੰਤ ਕੀ ਵੇਲਾ ਆਈ ਜਾਣੋ॥

ਅਰਥੁ ਦਰਬੁ ਸਭੁ ਜੋ ਕਿਛੁ ਦੀਸੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕਛਹੂ ਜਾਈ ॥

ਏਹ ਸਭੀ ਜਿਤਨਾ ਕੁਛ ਕੰਮ ਆਉਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਮੰਨਿਆ ਹੂਆ ਪਦਾਰਥ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਸੇ ਸੰਗ ਕਛੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਰਾਧਹੁ ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਕਵਨ ਬਡਾਈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਦੇਵੋ ਔਰ ਕੌਨ ਮੁਖ ਸੇ ਬਡਾਈ ਕਹੀ ਜਾਵੇ॥੨॥

ਪੂਛਉ ਸੰਤ ਮੇਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕੈਸਾ ॥
ਹੀਉ ਅਰਾਪਉਂ ਦੇਹੁ ਸਦੇਸਾ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨਾ (ਹੀਉ) ਜੀਵ ਮਨ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਵੋਂ॥

ਦੇਹੁ ਸਦੇਸਾ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਕੈਸਾ ਕਹ ਮੋਹਨ ਪਰਵੇਸਾ ॥

ਏਹ ਸੰਦੇਸਾ ਦੇਵੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਕੈਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੋਹਨ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਹਾਂ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਅੰਗ ਅੰਗ ਸੁਖਦਾਈ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਈ ਥਾਨ ਥਾਨੰਤਰ ਦੇਸਾ ॥

ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਖਦਾਈ ਕੀ ਸਤਾ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਔ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਹ ਅੰਗ ਅੰਗ ਮੈਂ (ਮਾਈ) ਬਿਆਪੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੇ ਮੁਕਤਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੁਗਤਾ ਕਹਿ ਨ ਸਕਉ ਹਰਿ ਜੈਸਾ ॥

ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਮੁਕਤ ਔਰ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਾ) ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਹੈ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਦੇਖਿ ਚਰਿਤ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਪੂਛੈ ਦੀਨੁ ਮੇਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਕੈਸਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੋਹਤ ਭਇਓ ਹੈ ਦੀਨ ਹੋ ਕਰ ਜਗਿਆਸੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਕੈਸਾ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥
ਧੰਨਿ ਸੁ ਰਿਦਾ ਜਿਹ ਚਰਨ ਬਸਾਇਆ ॥

ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਪਾਸ ਆਯਾ ਹੈ ਵਹੁ ਰਿਦਾ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਬਸਾਇਆ ਸੰਤ ਸੰਗਾਇਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਰਿਦੈ ਉਲਾਸੁ ਪ੍ਰਭੁ ਲੋੜੀਦਾ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪਰਗਾਸ ਹੂਆ ਤਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਉਲਾਸੁ) ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ (ਲੋੜੀਂਦਾ) ਚਾਹੁਤਾ ਥਾ ਸੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਨਾਠਾ ਸੁਖੁ ਘਰ ਮਹਿ ਵੂਠਾ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਸਹਜਾਇਆ ॥

ਦੂਖ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਅਤੀ ਆਨੰਦ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੈ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਪਹਿ ਆਇਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੈਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਵਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਤਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਪਾਸ ਪ੍ਰਭੂ ਆਇ ਗਿਆ॥੪॥੧॥

ਅਬ ਮਹਿਮੇ ਅਰ ਹਸਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਾਇ ਮਹਿਮਾ ਔਰ ਰਾਇ ਹਸਨਾ ਦੋਨੋਂ ਕਾਂਗੜ ਅਰ ਧੌਲੇ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਥੇ ਹਸਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਗੁਨਾਹੁ ਹੂਆ ਅਕਬਰ ਨੇ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਮਹਿਮੇ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਗਿਆ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕਾ ਮੁਖਤਾਰ ਕੀਆ ਵਹੁ ਦਿਲੀ ਟਕੇ ਦੇਣੇ ਗਿਆ ਵਹੁ ਹਮੇਸ਼ ਮਹਿਮੇ ਕੋ ਗੈਰ ਹਾਜਰ ਅਰ ਆਪਕੋ ਹਾਜਰ ਲਿਖਾਵੈ ਗੈਰ ਹਾਜਰੀ ਕੇ ਸਬਬ ਮਹਿਮਾ ਕੈਦ ਹੂਆ ਜਹਾਂ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਜਰ ਨਾ ਆਵੇ ਐਸੇ ਭੋਹਿਰੇ ਮੇਂ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹਸਨੇ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਰਾਜ ਲੀਆ ਏਕ ਸਮੇਂ ਅਕਬਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਗਿਆ ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਏਕ ਲਕੜੀ ਪੈ ਨਸ਼ਾਨਾਂ ਲਗਾਣੇ ਕੋ ਕਹਾ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਪੈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਤੀਰ ਨ ਲਗਾ ਉਸ ਵਕਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਪਾਰਸ਼ ਕਰੀ ਕਿ ਹੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਮਹਿਮਾ ਵਡਾ ਨਿਸਾਨੇ ਬਾਜ ਹੈ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਮਹਿਮੇ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬੇਧਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਖੁਸ਼ ਹੂਆ ਮਹਿਮੇ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਕਹਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਫੌਜ ਦਈ ਜਾਕਰ ਹਸਨਾ ਕੈਦ ਕੀਆ ਢਾਢੀਆਂ ਵਾਰ ਗਾਈ ਤਿਸ ਕੀ ਧੁਨੀ ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਖੀ ਹੈ[1] ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀਵ ਕਾ ਆਵਰਨ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਔਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੈਸੇ ਰੀਝੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੇ? ਉਤ੍ਰ॥

ਸਾਰੰਗ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ਰਾਇ ਮਹਮੇ ਹਸਨੇ ਕੀ ਧੁਨਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਗੁਰੁ ਕੁੰਜੀ ਪਾਹੂ ਨਿਵਲੁ ਮਨੁ ਕੋਠਾ ਤਨੁ ਛਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮਨ ਕਾ ਤਾਕੁ ਨ ਉਘੜੈ ਅਵਰ ਨ ਕੁੰਜੀ ਹਥਿ ॥੧॥

ਮਨ ਕੋਠਾ ਹੈ ਅਸਥੂਲ ਤਨ ਊਪਰ ਛਤ ਪੜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਵਾ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਰੂਪੀ ਤਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਨਿਵਲ) ਜੰਦਰਾ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਪਾਹੂ) ਪਾਸ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨ ਰੂਪੀ ਕੋਠੇ ਕਾ ਤਾਕ ਨਹੀਂ ਖੁਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਕੁੰਜੀ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ਼ਟੀ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਪਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਰਾਗੀ ਨਾਦੀ ਬੇਦਿ ॥
ਨ ਭੀਜੈ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਗ ਗਾਉਣੇ ਸੇ ਬਾਜੇ ਬਜਾਉਣੇ ਸੇ ਔਰ ਬੇਦ ਕੇ ਪੜਣੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਸੁਰਤੀ) ਗਿਆਤ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਸੇ ਔਰ (ਗਿਆਨੀ) ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੋਧ ਕਰ ਔ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਕਰ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਸੋਗੀ ਕੀਤੈ ਰੋਜਿ ॥
ਨ ਭੀਜੈ ਰੂਪੀਂ ਮਾਲੀਂ ਰੰਗਿ ॥

ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਸੋਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਥਾ ਜੈਨੀ ਸਦੀਵ ਹੀ ਸੋਗ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਰੂਪ ਅਰ ਮਾਲ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਤੀਰਥਿ ਭਵਿਐ ਨੰਗਿ ॥
ਨ ਭੀਜੈ ਦਾਤੀਂ ਕੀਤੈ ਪੁੰਨਿ ॥

---

[1] ਪੌੜੀ ਤਿਸਕੀ ਯੇਹ ਹੈ। ਮਹਮਾ ਹਸਨਾ ਰਾਜਪੂਤ ਰਾਇ ਭਾਰੇ ਭੱਟੀ॥ ਹਸਨੇ ਬੇਈਮਾਨਗੀ ਨਾਲ ਮਹਮੇ ਬੱਟੀ॥ ਭੇੜ ਦੁਹੂੰ ਦਾ ਮੱਚਿਆ ਸਰਵਗ ਸਫੱਟੀ॥ ਮਹਮੇ ਫਤੇ ਰਣ ਗਲ ਹਸਨੇ ਘੱਟੀ॥ ਇਸ ਪੰਜ ਤੁੜੀ ਗਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਕੀ ਪੌੜੀ ਮੇਲੀ॥ ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨਾ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ॥ ਇਤਯਾਦਿ

ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਨਗਨ ਹੋ ਕਰ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ (ਦਾਤੀ) ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਦਾਨ ਅਰ ਪੁੰਨ ਕਿਸੇ ਦੇਣੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਬਾਹਰਿ ਬੈਠਿਆ ਸੁੰਨਿ ॥

ਬਾਹਰ (ਸੁੰਨਿ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਬੈਠਣੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਭੇੜਿ ਮਰਹਿ ਭਿੜਿ ਸੂਰ ॥

ਨ ਭੀਜੈ ਕੇਤੇ ਹੋਵਹਿ ਧੂੜ ॥

(ਭੇੜਿ) ਜੁਧ ਮੈਂ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਕਰ ਲੜ ਮਰਨੇ ਸੇ ਨਹੀਂ ਭੀਜਤਾ। ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਭੀਜਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੇਖਾ ਲਿਖੀਐ ਮਨ ਕੈ ਭਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਭੀਜੈ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੨॥

ਮਨ ਕੇ ਕਰਤਬੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਅਨਸਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸੋਈ ਕਰਤੱਤ ਪਰਮਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਕਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਵ ਛਿਅ ਖਟ ਕਾ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਨਿਸਿ ਦਿਨ ਉਚਰੈ ਭਾਰ ਅਠਾਰ ॥

(ਨਵ) ਬਿਆਕਰਣ ਛਿਅ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਖਟ ਅੰਗ ਵੇਦ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜੋਤਸ਼ ੧ ਨਿਰੁਕਤ ੨ ਪਿੰਗਲ ੩ ਸੰਖਿਆ ੪ ਔਰ ਏਕ ਅੰਗ ਵਿਆਕਰਣ ਹੈ ੫ ਕਲਪ ੬ ਇਨਕਾ ਜੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਅਠਾਰਾਂ ਪਰਬੋਂ ਵਾਲਾ (ਭਾਰ) ਮਹਾਂ ਭਾਰਥ ਵਾ ਅਠਾਰਾਂ ਪੁਰਾਣੋਂ ਸਹਿਤ ਮਹਾਂ ਭਾਰਥ ਕੋ ਜੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨਿ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਤੋਹਿ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਣ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ (ਤੋਹਿ) ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਪੁਰਸ਼ ਮੁਕਤ (ਕਿਉ) ਕੈਸੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਭਿ ਵਸਤ ਬ੍ਰਹਮੈ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥੩॥

ਨਾਭੀ ਮੈਂ ਵਸ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਜਿਸਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਆਪਿ ਨਿਰੰਜਨਾ ਜਿਨਿ ਆਪੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਏਹ ਸਭ ਜਗਤ ਆਪ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਓਨੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਖੇਲ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਰਚਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਸਬਾਇਆ) ਸਭ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਆਪਿ ਸਿਰਜਿਅਨੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਜਿਨ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਵਰਤਦਾ ਸਭ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਤੂੰ ਸਭ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਰਜੂ ਮੈਂ ਸਰਪ ਵਤ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੯

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਨਾਨਕਾ ਆਪੇ ਰਖੈ ਵੇਕ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ (ਵੇਕ) ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਾਂ ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ॥

(ਮੰਦਾ) ਬੁਰਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਜੋ ਬਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਕੋਈ ਔਰ ਅਧਿਕ ਵਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਹੈ ਵੇਖੈ ਧੰਧੈ ਲਾਇ ॥

ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਔਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਸੈ ਥੋੜਾ ਕਿਸੈ ਅਗਲਾ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥

ਕਿਸੀ ਕੋ ਥੋੜਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਧੰਧੇ ਸੇ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ॥

ਆਵਹਿ ਨੰਗੇ ਜਾਹਿ ਨੰਗੇ ਵਿਚੇ ਕਰਹਿ ਵਿਥਾਰ ॥

ਜੀਵ ਸਭ ਨੰਗੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਨੰਗੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਬੀਚਹੀ ਭਾਵ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਵਿਥਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਣੀਐ ਅਗੈ ਕਾਈ ਕਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜਾਤਾ ਜੋ ਅਗੇ ਜੀਵ ਕੋ ਕਾਈ ਕਾਰ ਸੁਭ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਵਾ ਅਸੁਭ ਮਿਲਣੀ ਹੈ ਵਾ ਜੇਕਰ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਾ ਬੂਝੀਏ ਤਾਂ ਅਗੇ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇਂ ਇਸਨੇ (ਕਾਈ) ਕੌਨ ਸੀ ਕਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਫੇਰ ਜੀਵ ਸੇ ਸੁਭ ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਸਿ ਥਾਪਿ ਜੀਆਂ ਕਉ ਭੇਜੈ ਜਿਨਸਿ ਥਾਪਿ ਲੈ ਜਾਵੈ ॥

ਜੀਆਂ ਰੂਪੀ ਜਿਨਸੋਂ ਕੋ (ਭੇਜੈ) ਕਰੈ ਪੁਨਾ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਥਾਪੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਜਿਨਸੋਂ ਕੋ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੁਭ ਜਿਨਸ ਖਟਣ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭੇਜਤਾ ਹੈ ਜੀਵ ਜੇਹੀ ਕੇਹੀ ਜਿਨਸ ਥਾਪ ਕਰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੈ ਆਪੇ ਏਤੇ ਵੇਸ ਕਰਾਵੈ ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ (ਥਾਪਿ) ਇਸਥਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਆਪੇ (ਉਥਾਪੈ) ਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਏਤੇ) ਬਹੁਤ ਹੀ (ਵੇਸੁ) ਭੇਖ ਅਰਥਾਤ ਰੂਪ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਫਿਰਹਿ ਅਉਧੂਤੀ ਆਪੇ ਭਿਖਿਆ ਪਾਵੈ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ (ਅਉਧੂਤੀ) ਭਿਛਕ ਅਰਥਾਤ ਮੰਗਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਭਿਖਿਆ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਲੇਖੈ ਬੋਲਣੁ ਲੇਖੈ ਚਲਣੁ ਕਾਇਤੁ ਕੀਚਹਿ ਦਾਵੇ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਲੇਖੈ ਵਿਚ ਹੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਔਰ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਹੈ ਫੇਰ (ਕਾਇਤੁ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਦਾਵੇ ਕਰੀਏ॥

ਮੂਲੁ ਮਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ਏਹੋ ਨਾਨਕੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ॥

(ਮਤਿ) ਖਟ ਮਤੋਂ ਕਾ ਵਾ ਸਿਆਣਪ ਕਾ (ਮੂਲੁ) ਸਿਧਾਂਤ ਔਰ (ਪਰਵਾਣਾ) ਸਚਾ ਬਚਨ ਏਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ ਹੋਇ ਤਪਾਵਸੁ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਕਹਾਏ ॥੨॥

ਕਰਣੀ ਉਪਰ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਿਆਉਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਕੁਛ ਔਰ ਕਹੇ ਕਹਾਵੇਗਾ ਤੋ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਏਂਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਚਲਤੁ ਰਚਾਇਓਨੁ ਗੁਣ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਹ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਜਗਤ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਇਸ ਸਮਝ ਕਰ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਵਾ ਗਿਆਨ ਗੁਣ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਦ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਔਰ ਵਹੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋ ਸਦੀਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਕਤਿ ਗਈ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟਿਆ ਸਿਵ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇਆ ॥

(ਸਕਤਿ) ਮਾਇਆ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕਾ ਭਰਮ ਕਟ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਬੋਧ ਜਾਗ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ (ਪੋਤੈ) ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪੁੰਨ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਸਾਹ ਚਲੇ ਵਣਜਾਰਿਆ ਲਿਖਿਆ ਦੇਵੈ ਨਾਲਿ ॥

(ਸਾਹ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸੋਂ ਜੀਵ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਚਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਣਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਲ ਹੀ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਆਪਣਾ ਜੋ ਸੁਰਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਰੂਪ ਹੁਕਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਲ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਤੁਮਕੋ ਮਾਨਨੀ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਲਿਖੇ ਉਪਰਿ ਹੁਕਮੁ ਹੋਇ ਲਈਐ ਵਸਤੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥

ਸੁਰਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਹੁਕਮ ਲਿਖੇ ਕੇ ਊਪਰ ਜੋ ਕਮਾਵਨ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੇ ਹੈਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਸਮਾਲ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਪਰਾਇਣ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਵਸਤੁ ਲਈ ਵਣਜਾਰਈ ਵਖਰੁ ਬਧਾ ਪਾਇ ॥

ਤਿਨਾਂ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਵਣਜਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵਸਤ ਭੀ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਵਖਰ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਬਧਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੇਈ ਲਾਹਾ ਲੈ ਚਲੇ ਇਕਿ ਚਲੇ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ॥

(ਕੇਈ) ਵਿਰਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਹਾ ਲੈ ਚਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਮੂਲ ਸੁਆਸੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਥੋੜਾ ਕਿਨੈ ਨ ਮੰਗਿਓ ਕਿਸੁ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਧਨਾਦਿਕ ਪਦਾਰਥ ਥੋੜਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਾ ਭਾਵ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ॥

ਨਦਰਿ ਤਿਨਾ ਕਉ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਸਾਬਤੁ ਲਾਏ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਜਰ ਤਿਨ ਕੋ ਭਈ ਹੈ ਸੁਆਸਾਂ ਰੂਪੀ ਪੂੰਜੀ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਸਾਬਤ ਲਿਆਏ ਹੈਂ ਵਾ ਸਾਬਤ ਪੂੰਜੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਮਿਤ (ਲਾਏ) ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਆਸ ਬਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਗਵਾਏ॥੧॥ ਸੰਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਆਵਾਗੌਣ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੁੜਿ ਜੁੜਿ ਵਿਛੁੜੇ ਵਿਛੁੜਿ ਜੁੜੇ ॥

ਜੀਵਿ ਜੀਵਿ ਮੁਏ ਮੁਏ ਜੀਵੇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਜੋੜ ਮੈਂ ਜੁੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੇਂ ਜੁੜੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਜੋ ਜੀਵਤ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਮੁਏ) ਮਿਰਤਕ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮਿਲ ਮਿਲ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਵਿਛੁੜ ਕਰ ਫੇਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜੀਉ ਜੀਉ ਕਰ ਮੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮਰ ਕਰ ਫੇਰ ਜੀਵੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤਿਆ ਕੇ ਬਾਪ ਕੇਤਿਆ ਕੇ ਬੇਟੇ ਕੇਤੇ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਹੂਏ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕੋਂ ਕੇ ਬਾਪ ਔਰ ਅਨੇਕੋਂ ਕੇ ਬੇਟੇ ਔਰ ਅਨੇਕੋਂ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਰ ਚੇਲੇ ਹੋਤੇ ਭਏ॥

ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਗਣਤ ਨ ਆਵੈ ਕਿਆ ਜਾਤੀ ਕਿਆ ਹੁਣਿ ਹੂਏ ॥

ਜੇ (ਹੁਣਿ) ਅਬ ਗਿਣੀਏ ਜੋ ਪੀਛੇ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਆਗੇ ਕਿਆ ਜਾਤੀ ਹੋਵੈਗੀ ਤੌ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਰਣਾ ਕਿਰਤੁ ਕਰਿ ਲਿਖੀਐ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਕਰੇ ॥

ਜੋ ਕਰਮ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਕਰਿ) ਹਾਥ ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਲਿਖੀਤਾ ਹੈ ਕਰਤਾ ਹੋ ਕਰ ਭਾਵ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਪੀਛੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਕੋ ਕਰੇਗਾ ਵਾ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮਰੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੀਐ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥੨॥

ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰ ਮਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖਤਾ ਕਰ ਤਰੀਏ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹੀ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਦੂਜਾ ਭਰਮੁ ਹੈ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ (ਦੂਜੈ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵਦੇ ਕੂੜੋ ਆਲਾਇਆ ॥

ਝੂਠ ਅਰ ਕਪਟ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਕੂੜੋ ਆਲਾਇਆ) ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਾ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰੁ ਮੋਹੁ ਹੇਤੁ ਹੈ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਜੋ ਮੋਹ ਹੈ ਏਹ ਸਭ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜੋ (ਹੇਤੁ) ਸਨੇਹੁ ਹੈ ਏਹ ਭੀ ਸਭੋ ਦੁਖ ਕਾ ਹੇਤੂ ਹੈ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਭਰਮਹਿ ਭਰਮਾਇਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਬਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸੁਖੋਂ ਵਾਸਤੇ ਭਰਮੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਐਸੇ ਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਜਿਨ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਤੇ ਰਤੇ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਨਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਏਕੁ ਹੈ ਦੂਜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਸ੍ਵਰਗਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਤਜ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮਨੈ ਮਾਹਿ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ਹੀ ਪੀਤਾ ਰੰਗ ਸਿਉ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਆਦਿ ॥੧॥

ਜਿਨਕੋ (ਆਦਿ) ਧੁਰ ਸੇ ਹੀ ਉਤਮ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੯

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਕੀਤਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਕਰੇ ਸੋਇ ਸਾਲਾਹਿ ॥

ਕੀਤਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਕਿਉਂ ਸਲਾਹੀਏ ਭਾਵ ਸਲਾਹੁਣਾ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰ॥

ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰਾ ਦੂਜਾ ਦਾਤਾ ਨਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭਿੰਨ ਦੂਸਰਾ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਰਤਾ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਨਿ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਸਨੇ ਏਹ (ਆਕਾਰੁ) ਪਰਪੰਚ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਾਤਾ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿ ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ॥

ਦਾਤਾ ਸੋਈ ਸਲਾਹੀਏ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਸਦੀਵ ਹੈ ਪੂਰਾ ਜਿਸੁ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਸਦੀਵ ਅਮਰ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਭੰਡਾਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸਕੀ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੨॥

ਤਿਸਕੋ ਵਡਾ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ (ਨਿਧਾਨੁ) ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਣੇ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਉਚਰਾਂ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਂਈ ॥

ਇਸਤੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਸਹਿਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਘਰ ਜਾਵੋਂਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਨਾਮੁ ਹੈ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਵਸਾਈ ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਈ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਪੰਖੇਰੂ ਵਸਿ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧਿਆਈਂ ॥

(ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਉਪਲਖਤ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਪੰਖੇਰੂ) ਪੰਛੀ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹੋਇ ਨਾਮੇ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਆਪ ਦਿਆਲ ਹੋਵੈ ਹੈ ਤਬ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਕੈਸਾ ਬੋਲਣਾ ਜਿ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਜਾਣੁ ॥

ਚੀਰੀ ਜਾ ਕੀ ਨਾ ਫਿਰੈ ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬੋਲਣਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਖ ਅਰ ਸੁਖ ਕਿਆ ਸੁਨਾਵਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਚੀਰੀ) ਚਿਠੀ ਭਾਵ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੁੜਤੀ ਸੋ ਸੁਆਮੀ ਪਰਵਾਣ ਹੈ॥

ਚੀਰੀ ਜਿਸ ਕੀ ਚਲਣਾ ਮੀਰ ਮਲਕ ਸਲਾਰ ॥

ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੀ ਚਿਠੀ ਭਾਵ ਆਗਿਆ ਮੈਂ (ਮੀਰ) ਪਾਤਸ਼ਾਹ (ਮਲਕ) ਦੇਵਤੇ ਅਰ (ਸਲਾਰ) ਸਰਦਾਰ ਸਭਨੇ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ (ਕਾਰ) ਕਰਣੀ ਭਲੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਹਾ ਚੀਰੀ ਚਲਣਾ ਹਥਿ ਤਿਨ੍ਹਾ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਨਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਚੀਰੀ) ਚਿਠੀ ਭਾਵ ਆਗਿਆ ਸੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਥ ਕਿਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਲ ਮਾਤਰ ਠਹਿਰਨਾ ਅਖਤਿਆਰ ਨਹੀਂ॥

ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਫੁਰਮਾਣੁ ਹੋਇ ਉਠੀ ਕਰਲੈ ਪਾਹਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਬ (ਫੁਰਮਾਣੁ) ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜੀਵ ਉਠ ਕਰ (ਕਰਲੈ) ਰਸਤੇ ਪੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੋਣੇ ਸਾਰ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਪਰਲੋਕ ਗਾਮੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਹਾ ਚੀਰੀ ਲਿਖਿਆ ਤੇਹਾ ਹੁਕਮੁ ਕਮਾਹਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਜਾ ਰੂਪੀ ਚੀਰੀ ਕਰ ਜੈਸਾ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਸਭ ਜੀਵ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਲੇ ਆਵਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸਦੇ ਉਠੀ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਘਲੇ) ਭੇਜੇ ਹੁਏ ਸਭ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ (ਸਦੇ) ਬੁਲਾਏ ਹੂਏ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਉਠ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੨ ॥

ਸਿਫਤਿ ਜਿਨਾ ਕਉ ਬਖਸੀਐ ਸੇਈ ਪੋਤੇਦਾਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਨੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਸੇਈ ਪੁਰਸ਼ ਗਿਆਨ (ਪੋਤੇਦਾਰ) ਖਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਕੁੰਜੀ ਜਿਨ ਕਉ ਦਿਤੀਆ ਤਿਨ੍ਾ ਮਿਲੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਆਗੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਦਜਾ ਰੂਪੀ ਕੁੰਜੀ ਜਿਨ ਕੋ ਦਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਭੰਡਾਰੀ ਹੂ ਗੁਣ ਨਿਕਲਹਿ ਤੇ ਕੀਅਹਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਨ ਖਜਾਨਚੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਾ ਮੁਖ ਤੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਪਰਵਾਣ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਦਰਿ ਤਿਨ੍ਾ ਕਉ ਨਾਨਕਾ ਨਾਮੁ ਜਿਨ੍ਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੨॥ ਨਾਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਨਿਰਮਲਾ ਸੁਣਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈਐ ਬੂਝੈ ਜਨੁ ਕੋਈ ॥

ਸੁਣ ਸੁਣ ਕਰ ਬਹਰੋ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੁਝਤਾ ਹੈ॥

ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨ ਵਿਸਰੈ ਸਾਚਾ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਬੈਠਤੇ ਉਠਤੇ (ਸਾਚਾ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਭਗਤਾ ਕਉ ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ਹੈ ਨਾਮੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਅਧਾਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰੀ ਪਰਾਇਣ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਲ ਦਾ ਜੀਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਤੁਲੀਅਹਿ ਤੋਲ ਜੇ ਜੀਉ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਅਰਥਾਤ ਪੁਨ: ਧਰਮ ਆਦਿਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਉਪਕਾਰੋਂ ਕੋ ਪਿਛੇ ਪਾਇ ਕਰ ਤਕੜੀ ਪੈ ਤੋਲੀਏ॥

ਇਕਸੁ ਨ ਪੁਜਹਿ ਬੋਲ ਜੇ ਪੂਰੇ ਪੂਰਾ ਕਰਿ ਮਿਲੈ ॥

ਸੋ ਜੇਕਰ ਪੂਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪੂਰਾ ਹੋ ਕਰ ਮਿਲਨਾ ਚਾਹੇ ਤੋ ਵਹੁ ਕਰਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਇਕ (ਬੋਲ) ਉਪਕਾਰ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਜ ਸਕੇਗਾ॥

ਵਡਾ ਆਖਣੁ ਭਾਰਾ ਤੋਲੁ ॥

ਹੋਰ ਹਉਲੀ ਮਤੀ ਹਉਲੇ ਬੋਲ ॥

ਤਿਸਕਾ (ਆਖਣੁ) ਕਹਿਣਾ ਵਡਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਕਥਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਔਰ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਤੋਲ ਭੀ ਭਾਰਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੌਲੀ ਮਤ ਕਰਕੇ ਹੌਲੇ ਹੀ ਬੋਲ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਪਾਣੀ ਪਰਬਤ ਭਾਰੁ ॥
ਕਿਉ ਕੰਡੈ ਤੋਲੈ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਅਰ ਪਾਣੀ ਅਰ ਪਰਬਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਭਾਰ ਹੈ ਸੋ ਕੰਡੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਸੁਨਾਰਾ ਕੈਸੇ ਤੋਲ ਸਕੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਤੋਲ ਸਕਤਾ॥

ਤੋਲਾ ਮਾਸਾ ਰਤਕ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਪੁਛਿਆ ਦੇਇ ਪੁਜਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਤੋਲਾ ਮਾਸਾ ਰਤਕ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਨਾਰ ਪੂਛਨੇ ਸੇ ਪੁਜਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕੇਗਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਿਅੰਤ ਕੀ ਮਿਰਯਾਦਾ ਕੋਈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥ ਵਾ ਦੂਦਰਾ ਅਰਥ॥ ਧਰਤੀ ਪਾਣੀ ਪਰਬਤ ਆਦਿਕ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਿਸਕੇ (ਭਾਰ) ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪੰਡਤ ਰੂਪੀ ਸੁਨਾਰ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਕੰਡੇ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਤੋਲ ਸਕੇਗਾ (ਤੋਲਾ) ਬੇਦ ਮਾਸਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪਰਮਾਣ ਰਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਪਰਮਾਣ ਪਾਇਕਰ ਪੂਛਣੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਮਿਤ ਪੁਜਾਇ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕੇਗਾ॥

ਮੂਰਖ ਅੰਧਿਆ ਅੰਧੀ ਧਾਤੁ ॥
ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਹਣੁ ਕਹਾਇਨਿ ਆਪੁ ॥੧॥

ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀਓਂ ਕੀ ਅਵਿਦਿਆ ਮੈਂ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣੀ ਹੈ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਅਖਿਆਣ ਅਰਥਾਤ ਕਥਾ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕੋ ਆਪਕੋ ਅਧਿਕ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਸੁਨਣਿ ਅਉਖਾ ਆਖਿ ਨ ਜਾਪੀ ਆਖਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਆਖਣਾ ਭੀ ਕਠਨ ਹੈ ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਭੀ ਕਠਨ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿਤ ਇਕਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅਖਿਆਣੋਂ ਕਰ ਭੀ ਆਖ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਆਖਿ ਆਖਹਿ ਸਬਦੁ ਭਾਖਹਿ ਅਰਧ ਉਰਧ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਇਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਮੁਖ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥਾਤ ਕੰਠਾਗਰ ਆਖਤੇ ਹੈਂ ਇਕ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਦੁਆਰਾ ਭਾਖਤੇ ਹੈਂ (ਅਰਧ ਉਰਧ) ਤਲੇ ਊਪਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਐਸੇ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਛ ਅਕਾਰ ਵਾਲਾ ਸਰੂਪ ਤੋ ਕਹੋ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਕਿਹੁ ਹੋਇ ਤ ਕਿਹੁ ਦਿਸੈ ਜਾਪੈ ਰੂਪੁ ਨ ਜਾਤਿ ॥

ਜੇਕਰ ਕੁਛ ਅਕਾਰ ਹੋਵੈ ਤੌ ਕਿਛ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਭੀ ਆਵੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ ਅਕਾਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤ ਹੀ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਘਟ ਅਉਘਟ ਘਟ ਥਾਪਿ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਇਆ ਮਹਤਤ੍ਵਾਦਿਕ ਕਾਰਣੋਂ ਦੁਆਰੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਔਖੇ ਅਰ ਸੌਖੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੦

ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ ਨਾਨਕਾ ਆਖਿ ਨ ਜਾਪੈ ਆਖਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਖਣ ਅਉਖਾ ਹੀ ਹੈ ਅਖਾਣੋਂ ਕਰਕੇ ਆਖਣੇ ਸੇ ਭੀ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ਨਾਮੇ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ (ਰਹਸੀਐ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਸਭ ਦੁਖ ਗਵਾਈ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣਨੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਨਾਉ ਊਪਜੈ ਨਾਮੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਸੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਨਾਉ ਊਪਜੈ) ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਹੀ ਸਭ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਨਾਮੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਭ ਜਾਤੀ ਔਰ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਨਾਨਕ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥੬॥ ਨਿਗੁਰੇ ਗੁਣਹੀਨੋਂ ਕੀ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਰੂਪ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਨੇ ਕਰ ਮੂੰਹ ਜੂਠਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਰਾਗੀ ਜੂਠਿ ਨ ਵੇਦੀ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਰਾਗ ਗਾਇਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਅਰ ਬੇਦ ਪੜਨੇ ਕਰ ਭੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਕੀ ਭੇਦੀ ॥

ਪੁਨਹ ਚੰਦਰਮਾ ਅਰ ਸੂਰਜ ਕੇ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣੀ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਭੇਦ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਬਰਤ ਰਖਣੇ ਸੇ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਅੰਨੀ ਜੂਠਿ ਨ ਨਾਈ ॥

ਅੰਨ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਕਰ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਔਰ ਅਪਣੀ (ਨਾਈ) ਵਡਿਆਈ ਕਰਾਉਣੇ ਸੇ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਮੀਹੁ ਵਰ੍ਹਿਐ ਸਭ ਥਾਈ ॥

ਸਰਬ ਥਾਈਂ ਮੇਘ ਕੇ ਵਰਸਣੇ ਸੇ ਭਾਵ ਜਲਧਾਰਾ ਲੈਣੇ ਕਰ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਧਰਤੀ ਜੂਠਿ ਨ ਪਾਣੀ ॥

ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗੁਫਾ ਬਨਾਇ ਕਰ ਤਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਧਰਤੀ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਖਲੋਵਣੇ ਸੇ ਵਾ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣੇ ਸੇ ਭੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ॥

ਜੂਠਿ ਨ ਪਉਣੈ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਪਵਨ ਕੋ ਭਖਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਪਉਣ ਕੇ ਸਮਾਵਣੇ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕਣੇ ਸੇ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਵਾ ਪੂਰਬੁਕਤ ਸਰਬ ਵਸਤੂਓਂ ਮੈਂ ਐਸੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸੀ ਨਿਗੁਰੇ ਬੇਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਿਗੁਰਿਆ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਮੁਹਿ ਫੇਰਿਐ ਮੁਹੁ ਜੂਠਾ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਮੁਹਿ ਫੇਰਿਐ) ਬੇਮੁਖ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਜੂਠਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੇ ਕਹੇ ਚੁਲੀ ਭਰਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਜਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮੁਖ ਸੁਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਏਹ ਜੂਠ ਭੀ ਚੁਲੀ ਕਰਨੇ ਕਰ ਉਤਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਅਸਧਾਰਨ ਧਰਮ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਚੁਲੀਆ ਸੁਚੀਆ ਜੇ ਭਰਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਚੁਲੀਆਂ ਸੁਚੀਆਂ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭਰ ਜਾਣੈ॥

ਸੁਰਤੇ ਚੁਲੀ ਗਿਆਨ ਕੀ ਜੋਗੀ ਕਾ ਜਤੁ ਹੋਇ ॥

(ਸੁਰਤੇ) ਸ੍ਰੁਤੀਓਂ ਕੇ ਪਾਠਕ ਅਰਥਾਤ ਸਾਸਤ੍ਰਗਜ ਕੀ ਚੁਲੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਔਰ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਕੀ ਚੁਲੀ ਜਤ ਕਾ ਧਾਰਨਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਚੁਲੀ ਸੰਤੋਖ ਕੀ ਗਿਰਹੀ ਕਾ ਸਤੁ ਦਾਨੁ ॥

ਰਾਜੇ ਚੁਲੀ ਨਿਆਵ ਕੀ ਪੜਿਆ ਸਚੁ ਧਿਆਨੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੀ ਚੁਲੀ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨੇ ਕੀ ਹੈ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਕੀ ਚੁਲੀ ਸਤ ਬੋਲਣਾ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਰਾਜੇ ਕੀ ਚੁਲੀ ਧਰਮ ਨਿਆਇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਵਿਦਵਾਨੋਂ ਕੀ ਚੁਲੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਹੈ॥

ਪਾਣੀ ਚਿਤੁ ਨ ਧੋਪਈ ਮੁਖਿ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਕਰ ਧੋਣੇ ਸੇ ਮੁਖ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਧੋਤਾ ਜਾਤਾ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਦੁਆਰੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਖਾ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਜਗਤ ਕਾ ਫਿਰਿ ਪਾਣੀ ਸਭੁ ਖਾਇ ॥੨॥

ਔਰ ਪਾਣੀ ਸਰਬ ਕਾ ਪਿਤਾ ਅਰਥਾਤ ਉਤਪਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਏਹ ਜਲ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਐਸਾ ਸਾਮ੍ਰਥ ਪਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਰੂਪ ਜੂਠ ਕੋ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਸਭ ਸਿਧਿ ਹੈ ਰਿਧਿ ਪਿਛੈ ਆਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਸਰਬ ਸਿਧੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਰਿਧੀ ਭੀ ਪਿਛੇ ਲਗੀ ਆਵੇ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਨਉ ਨਿਧਿ ਮਿਲੈ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਸੇ ਨੌਵੇਂ ਨਿਧੀਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਨਿਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਸੰਤੋਖੁ ਹੋਇ ਕਵਲਾ ਚਰਨ ਧਿਆਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲਛਮੀ ਤਿਸ ਸੰਤੋਖੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧਿਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਸਹਜੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਗਿਆਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਗਿਆਸੂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਨਾਮ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸੂਚਨ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਜੰਮਣੁ ਦੁਖਿ ਮਰਣੁ ਦੁਖਿ ਵਰਤਣੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਾ ਦੁਖ ਮੈਂ ਜਨਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਵਰਤਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਦੁਖ ਸਹਿਤ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਦੁਖੁ ਅਗੈ ਆਖੀਐ ਪੜ੍ਹਿ ਪੜ੍ਹਿ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਔਰ ਅਗੇ ਭੀ ਦੁਖ ਹੀ ਦੁਖ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਹੈਂ ਨਾਸਕੇਤ ਗਰੜ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਪੰਡਤ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖ ਕੀਆ ਪੰਡਾ ਖੁਲ੍ਹੀਆ ਸੁਖੁ ਨ ਨਿਕਲਿਓ ਕੋਇ ॥

ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਏਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਦੁਖ ਕੀਆਂ ਪੰਡਾਂ ਹੀ ਖੁਲੀਆਂ ਹੁਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਾ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਵਿਚਿ ਜੀਉ ਜਲਾਇਆ ਦੁਖੀਆ ਚਲਿਆ ਰੋਇ ॥

ਤਹਾਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਸਾਸਨਾ ਕਰ ਜਲਾਇਆ ਪੁਨਹ ਅਗੇ ਨਰਕ ਮੈਂ ਦੁਖ ਸਹਿਤ ਰੋਤਾ ਹੂਆ ਚਲਤਾ ਭਇਆ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸੁਖ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਫਤੀ ਰਤਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਿਫਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਅਰ ਤਨ ਹਰਿਆ ਅਨੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਕੀਆ ਅਗੀ ਮਾਰੀਅਹਿ ਭੀ ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਜਪ ਤਪ ਅਰ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈਂ ਏਹ ਦਾਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਤਉ ਦੁਖੋਂ ਕੀਆਂ ਅਗੀਂ ਜੋ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਭਸੁ ਰੰਗੁ ਭਸੂ ਹੂ ਭਸੁ ਖੇਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਦੁਨੀਆ) ਮਾਇਆ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਭਸਮ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਿਕੰਮਾਂ ਹੈ॥

ਭਸੋ ਭਸੁ ਕਮਾਵਣੀ ਭੀ ਭਸੁ ਭਰੀਐ ਦੇਹ ॥

(ਭਸੋ ਭਸੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਹ ਭਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਜੀਉ ਵਿਚਹੁ ਕਢੀਐ ਭਸੂ ਭਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਭਸਮ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਲੇਖੈ ਮੰਗਿਐ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਪਾਇ ॥੨॥

ਅਗੇ ਲੇਖਾ ਮੰਗਣੇ ਸੇ ਹੋਰ (ਦਸੂਣੀ) ਦਸ ਗੁਣੀ ਖੇਹ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਸੇ ਧਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਖੇਹ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮੋ ਜਮੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਭੀ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਆਨ੍ਹੇਰੁ ਗਵਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਰਗਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਆਪੁ ਬੁਝੀਐ ਲਾਹਾ ਨਾਉ ਪਾਵੈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਸਮਝ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ (ਲਾਹਾ) ਲਾਭ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਪਾਪ ਕਟੀਅਹਿ ਨਿਰਮਲ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ॥

ਪੁਨਹ ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਸੇ ਜਗਿਆਸੂ ਕੇ ਪਾਪ ਕਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਧ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਇ ਸੁਣਿਐ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਨਾਉ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਵੈ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਜਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥ ਪਾਖੰਡੀ ਪੂਜਕ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਘਰਿ ਨਾਰਾਇਣੁ ਸਭਾ ਨਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਨਾਰਾਇਣੁ) ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਅਰ ਨੰਦ ਸੁਨੰਦਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਸਾਥ ਹੈ॥

ਪੂਜ ਕਰੇ ਰਖੈ ਨਾਵਾਲਿ ॥

ਠਾਕਰੋਂ ਕੋ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰਵਾ ਕਰ ਆਗੇ ਰਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੧

ਕੁੰਗੂ ਚੰਨਣੁ ਫੁਲ ਚੜਾਏ ॥

ਪੈਰੀ ਪੈ ਪੈ ਬਹੁਤੁ ਮਨਾਏ ॥

ਕੇਸਰ ਚੰਦਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੂਲੋਂ ਕੋ ਚੜਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੈਰੀ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਣੂਆ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਪੈਨ੍ਹੈ ਖਾਇ ॥

ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧ ਸਜਾਇ ॥

ਔਰ ਮਾਨੁਖੋਂ ਸੇ ਮੰਗ ਮੰਗ ਕਰ ਪਹਿਰਤਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ) ਅਗਿਆਤ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਹਿਤ ਲੋਕ ਠਗਣੇ ਅਰਥ ਪੂਜਾ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਮੰਦ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਭੁਖਿਆ ਦੇਇ ਨ ਮਰਦਿਆ ਰਖੈ ॥

ਅੰਧਾ ਝਗੜਾ ਅੰਧੀ ਸਥੈ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਠਾਕਰ ਭੁਖਿਓਂ ਕੋ ਕੁਛ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸੇ ਰਾਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਤੇਰਾ ਪੂਜਾ ਕਾ ਝਗੜਾ ਅੰਧਾ ਹੈ ਔਰ ਨੰਦ ਸੁਨੰਦਾਦਿਕੋਂ ਕੀ (ਸਥੈ) ਸਭਾ ਭੀ ਅੰਧੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਬੀਚ ਹੈ ਐਸੇ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਭੇ ਸੁਰਤੀ ਜੋਗ ਸਭਿ ਸਭੇ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ॥

ਸਭੇ (ਸੁਰਤੀ) ਗਿਆਤ ਕਰ (ਜੋਗ) ਅਸ਼ਟਾਂਗ ਜੋਗ ਸਭੀ ਔਰ ਸਭੇ ਹੀ ਬੇਦ ਅਰ ਪੁਰਾਨ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਕਰਣੇ ਤਪ ਸਭਿ ਸਭੇ ਗੀਤ ਗਿਆਨ ॥

ਸਭੀ ਜੋ ਕਰਤਤ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭੀ ਤਪ ਔਰ ਸਭੀ ਗੀਤ ਗਾਵਨੇ ਅਰ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਨੇ॥

ਸਭੇ ਬੁਧੀ ਸੁਧਿ ਸਭਿ ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਸਭਿ ਥਾਨ ॥

ਸਭੇ ਬੁਧੀਆਂ ਅਰ ਸਭੀ ਸੁਧੀਆਂ ਅਰ ਸਭੀ ਤੀਰਥ ਅਰ ਸਭੀ (ਥਾਨ) ਦੇਵ ਸਥਾਨ॥

ਸਭਿ ਪਾਤਿਸਾਹੀਆ ਅਮਰ ਸਭਿ ਸਭਿ ਖੁਸੀਆ ਸਭਿ ਖਾਨ ॥

ਸਭੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਅਰ ਸਭੀ (ਅਮਰ) ਹੁਕਮ ਪੁਨਹ ਸਭੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਅਰ ਸਭੀ ਸਰਦਾਰ॥

ਸਭੇ ਮਾਣਸ ਦੇਵ ਸਭਿ ਸਭੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ॥

ਸਭੇ ਹੀ ਮਾਨੁਖ ਅਰ ਸਭੀ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਸਭੇ ਹੀ ਜੋਗ ਧਿਆਨ॥

ਸਭੇ ਪੁਰੀਆ ਖੰਡ ਸਭਿ ਸਭੇ ਜੀਅ ਜਹਾਨ ॥

ਸਭੇ ਹੀ ਪੁਰੀਆਂ ਅਰ ਸਭੀ ਖੰਡ ਔਰ (ਜਹਾਨ) ਜਗਤ ਕੇ ਸਭੀ ਜੀਵ ਜੋ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ ਕਰਮੀ ਵਹੈ ਕਲਾਮ ॥

ਜੈਸੀ ਕਰਮੋਂ ਅਨਸਾਰ ਜੀਵ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਕਲਾਮ ਵਗੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਭੀ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾ ਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਸਚੁ ਸਭਾ ਦੀਬਾਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸਭਾ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ (ਦੀਬਾਨੁ) ਆਸਰਾ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਹੈ॥੨॥ ਨਾਮ ਮਨਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਨਾਮੇ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਮੋਖ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੋਈ ਪਤੀ ਹਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਭਵਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਫਿਰਿ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਬਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਪੰਥੁ ਪਰਗਟਾ ਨਾਮੇ ਸਭ ਲੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ (ਲੋਈ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਹੈ ਵਾ (ਲੋਈ) ਪਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਭ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਜਿਨ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਨਾਮ ਮਨਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਪੁਰੀਆ ਖੰਡਾ ਸਿਰਿ ਕਰੇ ਇਕ ਪੈਰਿ ਧਿਆਏ ॥

ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਆਦਿਕ ਪੁਰੀਓਂ ਅਰ ਭਾਰਤ ਆਦਿਕ ਖੰਡੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਜਸ ਕੋ (ਸਿਰਿ ਕਰੇ) ਊਚਾ ਵਾ ਫੈਲਾਵਣਾ ਕਰ ਲੇਵੇ ਵਾ ਪੁਰੀਆਂ ਖੰਡਾਂ ਪਰ ਆਪ ਕੋ ਸਿਰੋਮਨੀ ਕਰੇ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲਾਵੇ ਵਾ ਪੁਰੀਆਂ ਖੰਡਾਂ ਕੇ ਰਾਜਿਓਂ ਕੋ (ਸਿਰਿ ਕਰੇ) ਸੇਵਾ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨੇ

ਪਲੰਘ ਕੇ ਸਿਰਾਣੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਬਣਾ ਰਖੇ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਐਸਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਵੇ ਔਰ ਇਕ ਪੈਰ ਕੇ ਊਪਰ ਖੜਾ ਹੋਇ ਕਰ ਧਿਆਨ ਕਰੇ॥

ਪਉਣੁ ਮਾਰਿ ਮਨਿ ਜਪੁ ਕਰੇ ਸਿਰੁ ਮੁੰਡੀ ਤਲੈ ਦੇਇ ॥

ਪੌਣ ਰੂਪ ਚੰਚਲ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕੋ (ਮਾਰਿ) ਰੋਕ ਕਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪ ਕਰੇ ਔਰ ਗਰਦਨ ਕੇ ਤਲੇ ਸਿਰ ਕੋ ਦੇਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਪਾਲੀ ਆਸਨ ਕਰੇ॥

ਕਿਸੁ ਉਪਰਿ ਓਹੁ ਟਿਕ ਟਿਕੈ ਕਿਸ ਨੋ ਜੋਰੁ ਕਰੇਇ ॥

ਕਿਸ (ਟਿਕ) ਆਸਰੇ ਪਰ ਟਿਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਤੁਛ ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਿਸਕੇ ਊਪਰ ਜੋਰ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੀ ਪੁਰ ਅਹਿਸਾਨ ਅਰ ਜੋਰ ਨਹੀਂ॥

ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਕਿਸ ਨੋ ਕਰਤਾ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਕਿਸਕੋ ਕਹੇਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਅਪਨਾ ਆਪ ਕਿਸੀ ਕੋ ਦੇਵੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸਕੋ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਜੋਰ ਕਰ ਵਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮਿ ਰਹਾਏ ਆਪਣੈ ਮੂਰਖੁ ਆਪੁ ਗਣੇਇ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਜੀਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਇਸਥਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੂਰਖ ਆਪ ਕੋ ਗਿਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਮ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਕਰੋਂਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਹੈ ਹੈ ਆਖਾਂ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਹੂ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥

ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਵਾਰੀ ਐਸੇ ਆਖਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਅਰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਬੇਰ ਕਹੂੰ॥

ਆਖੂੰ ਆਖਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਹਣਿ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥

(ਆਖੂੰ) ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਹੀ (ਸਦਾ) ਨਿਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਆਖੋਂ ਔਰ ਕਹਿਣੇ ਕਰ ਜਸ ਕਾ ਤੋਟਾ ਨ ਆਵੇ॥

ਨਾ ਹਉ ਥਕਾਂ ਨ ਠਾਕੀਆ ਏਵਡ ਰਖਹਿ ਜੋਤਿ ॥

ਨਾਂ ਤੋ ਮੈਂ ਜਸ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਹੂਆ ਥਕੋਂ ਔਰ ਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ (ਠਾਕੀਆ) ਰੋਕੇ ਇਤਨੀ ਵਡੀ (ਜੋਤਿ) ਸ਼ਕਤੀ ਭੀ ਹਮ ਰਖੇਂ॥

ਨਾਨਕ ਚਸਿਅਹੁ ਚੁਖ ਬਿੰਦ ਉਪਰਿ ਆਖਣੁ ਦੋਸੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਮਨ ਹੋ ਕਰ ਚਸੇ ਬਿੰਦ ਚੁਖ ਮਾਤਰ ਇਨ ਸਭ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਆਖਣੇ ਕਰ ਦੋਸੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੋਸੋਂ ਕੀ ਨਿਬਿਰਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਕੁਲੁ ਉਧਰੈ ਸਭੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਨਕ ਦਾਦਿਕ ਆਦਿਕ ਸਭੀ ਕੁਲ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਭੀ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸੰਗਤਿ ਉਧਰੈ ਜਿਨ ਰਿਦੈ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਜੀਵ ਉਧਰ ਜਾਵੇ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਣਿ ਉਧਰੇ ਜਿਨ ਰਸਨ ਰਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਿਆਸੂ ਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਕਰ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਦੁਖ ਭੁਖ ਗਈ ਜਿਨ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਖ ਅਰ ਭੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਤਿਨੀ ਸਾਲਾਹਿਆ ਜਿਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੧੦॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਭੇ ਰਾਤੀ ਸਭਿ ਦਿਹ ਸਭਿ ਥਿਤੀ ਸਭਿ ਵਾਰ ॥

ਸਭੀ ਰਾਤੇਂ ਔਰ ਸਭੀ ਦਿਨ ਸਭੀ ਤਿਥੇਂ ਪੁਨ: ਸਭੀ ਵਾਰ॥

ਸਭੇ ਰੁਤੀ ਮਾਹ ਸਭਿ ਸਭਿ ਧਰਤੀਂ ਸਭਿ ਭਾਰ ॥

ਸਭੀ ਰੁਤੇਂ ਔਰ ਸਭੀ ਮਹੀਨੇ ਅਰ ਸਭੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀਆਂ ਔਰ ਸਭੀ (ਭਾਰ) ਅਠਾਰਾਂ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ॥

ਸਭੇ ਪਾਣੀ ਪਉਣ ਸਭਿ ਸਭਿ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥

ਸਭੇ ਹੀ ਜਲ ਔਰ ਸਭੀ ਪੌਣ ਸਭੀ ਅਗਨੀ ਔਰ ਸਭੀ ਪਾਤਾਲ॥

ਸਭੇ ਪੁਰੀਆ ਖੰਡ ਸਭਿ ਸਭਿ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥

ਸਭੇ ਹੀ ਪੁਰੀਆਂ ਔਰ ਸਭੀ ਖੰਡ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਜੋ ਸਭ ਅਕਾਰ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪੀ ਕੇਤੜਾ ਕਹਿ ਨ ਸਕੀਜੈ ਕਾਰ ॥

ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹੇ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜੋ ਕਿਤਨਾਕੁ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਤਿਸ ਕੀ (ਕਾਰ) ਕਰਣੀ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਖਹਿ ਥਕਹਿ ਆਖਿ ਆਖਿ ਕਰਿ ਸਿਫਤੀਂ ਵੀਚਾਰ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਿਫਤੋਂ ਕੋ (ਆਖਿ) ਮੁਖਸੇ ਆਖ ਆਖ ਕੇ ਔਰ ਮਨ ਸੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਿਣੁ ਨ ਪਾਇਓ ਬਪੁੜੀ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਗਵਾਰ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਬਪੁੜੀ) ਵੇਚਾਰੀ ਬੁਧੀ ਨੇ ਤਿਰਣ ਮਾਤਰ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਸਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇ ਮੈਂ ਅੰਤ ਕੋ ਪਾਵੋਂਗਾ ਸੋ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲਾ ਗਵਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਅਖੀ ਪਰਣੈ ਜੇ ਫਿਰਾਂ ਦੇਖਾਂ ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ ॥

(ਅਖੀ ਪਰਣੈ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪਰਨੇ ਅਰਥਾਤ ਨੀਚੇ ਧਿਆਨ ਕਰ ਫਿਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੇਖਣੇ ਵਾਲੇ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਪੂਛੋ ਔਰ (ਸਭੁ ਆਕਾਰੁ) ਜੋ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮਾਤਰ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਭੀ ਪੂਛੋ॥

ਪੁਛਾ ਗਿਆਨੀ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪੁਛਾ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀਓਂ ਔਰ ਪੰਡਤੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋ ਔਰ ਬੇਦ ਕੇ ਬੀਚਾਰਨੇ ਵਾਲੋਂ ਸੇ ਭੀ ਪੂਛੋ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੨

ਪੁਛਾ ਦੇਵਾਂ ਮਾਣਸਾਂ ਜੋਧ ਕਰਹਿ ਅਵਤਾਰ ॥

ਦੇਵਤਿਓਂ ਔਰ ਮਾਨਸੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋ (ਜੋਧ) ਸੂਰਬੀਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੋ ਔਰ ਜੋ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਭੀ ਪੂਛੋ॥

ਸਿਧ ਸਮਾਧੀ ਸਭਿ ਸੁਣੀ ਜਾਇ ਦੇਖਾਂ ਦਰਬਾਰੁ ॥

ਪੁਨਹ ਸਿਧ ਜੋ ਹੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈਂ ਸਭ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਉਨਕੇ ਵਾਕ ਭੀ ਸੁਣੋਂ ਔਰ ਜਾਇ ਕਰ (ਦਰਬਾਰੁ) ਸਤਿਸੰਗ ਭੀ ਦੇਖੋ ਇਨ ਸਭ ਸੇ ਜਾਇ ਕਰ ਇਹ ਬਾਤ ਪੂਛੋ ਕਿ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਉ ਸਚਾ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਭਉ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਏਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਸਚਾ ਸਚਿ ਨਾਇ ਨਿਰਭਉ ਭੈ ਵਿਣੁ ਸਾਰੁ ॥

ਅਗੈ ਜੀਉ ਸਚ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ (ਭੈ ਵਿਣੁ) ਭੈ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਸਾਰੁ) ਸੰਭਾਲਣੇ ਕਰ ਨਿਰਭਉ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੋਰ ਕਚੀ ਮਤੀ ਕਚੁ ਪਿਚੁ ਅੰਧਿਆ ਅੰਧੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਔਰ ਕਚੀਆਂ (ਮਤੀ) ਅਕਲੋਂ ਕਰ ਕੱਚ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵ (ਪਿਚੁ) ਖਚਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅੰਧੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਭੀ ਅੰਧਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੀ ਬੰਦਗੀ ਨਦਰਿ ਲੰਘਾਏ ਪਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਜਿਨ ਕੋ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਨਦਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਦੁਰਮਤਿ ਗਈ ਮਤਿ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਿਬੇਕ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਮੰਨਿਐ ਹਉਮੈ ਗਈ ਸਭਿ ਰੋਗ ਗਵਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔ ਅਗਿਆਨ ਆਦਿ ਸਭ ਰੋਗ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਨਾਮੁ ਊਪਜੈ ਸਹਜੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਨਾਮ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪਰਸਿਧ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸਾਂਤਿ ਊਪਜੈ ਹਰਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਧਿਆਵਣਾਂ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਹੋਰੁ ਸਰੀਕੁ ਹੋਵੈ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਤਿਸੁ ਅਗੈ ਤੁਧੁ ਆਖਾਂ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੇ ਕੋਈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਵੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਤੁਧਕੋ (ਆਖਾਂ) ਕਥਨ ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਗੁਣ ਅਵਗਣ ਕਹੋਂ ਵਾ ਤਿਸਤੇ (ਅਗੈ) ਮੁਖੀ ਕਰਕੇ ਤੈਨੂੰ ਕਹਾਂ॥

ਤੁਧੁ ਅਗੈ ਤੁਧੈ ਸਾਲਾਹੀ ਮੈ ਅੰਧੇ ਨਾਉ ਸੁਜਾਖਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਧ ਆਗੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਸਰਾਹਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਅੰਧੇ ਕੋ ਸੁਜਾਖਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ॥

ਜੇਤਾ ਆਖਣੁ ਸਾਹੀ ਸਬਦੀ ਭਾਖਿਆ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ॥

ਜਿਤਨਾ (ਸਾਹੀ) ਪਾਪ (ਸਬਦੀ) ਸਪੇਦੀ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਜੋ ਕਥਨ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਬਿਅਰਥ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਹੁਤਾ ਏਹੋ ਆਖਣੁ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਬਹੁਤਾ ਆਖਣ ਏਹੋ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕਮਾਇਕੇ ਖਾਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਜੀਵ ਕੀਆਂ ਸਮ੍ਰਥਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਾਂ ਨ ਸਿਆ ਕਿਆ ਚਾਕਰੀ ਜਾਂ ਜੰਮੇ ਕਿਆ ਕਾਰ ॥

ਜਬ (ਨ ਸਿਆ) ਨਹੀਂ ਥਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਵਾ ਜਬ ਜੀਉ ਕਿਛ ਕਿਰਤ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬਕੀ ਕਿਆ ਚਾਕਰੀ ਕਰਤਾ ਥਾ ਜੋ ਗਰਭ ਮੈਂ ਪਾਲਣਾ ਹੋਤੀ ਥੀ ਅਰ ਜਬ ਜਨਮਾ ਤਬ ਕਿਆ ਕਾਰ ਕਰੀ ਜੋ ਜਨਮਤੇ ਕੋ ਦੂਧ ਪੀਣੇ ਕੋ ਮਿਲਾ॥

ਸਭਿ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਦੇਖੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰ ਬਾਰ (ਦੇਖੈ) ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਚੁਪੈ ਜੇ ਮੰਗਿਐ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥

(ਜੇ) ਭਾਵੈਂ ਚੁਪਕਾ ਹੋ ਰਹੇ ਚਾਹੇ ਮੰਗ ਲੇਵੈ (ਦਾਤਾਰੂ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਭ ਕੋ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸਭਿ ਮੰਗਤੇ ਫਿਰਿ ਦੇਖਹਿ ਆਕਾਰੁ ॥

ਇਕ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਸਭ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਸਭ (ਆਕਾਰੁ) ਸਰੀਰ ਫਿਰ ਕਰ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੀ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਜੀਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਏਵੈ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਵਾ ਐਸੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸੁਰਤਿ ਊਪਜੈ ਨਾਮੇ ਮਤਿ ਹੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਗਿਆਤ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਨਾਮੇ ਸੁਖਿ ਸੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਸੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਭ੍ਰਮੁ ਕਟੀਐ ਫਿਰਿ ਦੁਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਕਾਟਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਜਨਮ ਮਰਨਾਦਿ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਸਾਲਾਹੀਐ ਪਾਪਾਂ ਮਤਿ ਧੋਈ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਮਨਨ ਸੇ ਸਲਾਹਤਾ ਜੋਗਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲੀ ਬੁਧੀ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਉ ਮੰਨੀਐ ਜਿਨ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਮਨਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੜ੍ੰਤਾ ॥

ਪੂਕਾਰੰਤਾ ਅਜਾਣੰਤਾ ॥

ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਬੇਦ ਅਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਗ੍ਯਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥

ਜਾਂ ਬੂਝੈ ਤਾਂ ਸੂਝੈ ਸੋਈ ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਕੂਕ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥

ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਹੋਕੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਓਹੀ (ਬੂਝੈ) ਪੂਛੈ ਤੋ ਕੋਈ ਅਰਥਾਤ ਉਸੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਜੋ ਅਗਿਆਤਪਨੇ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰਤਾ ਥਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੂਝ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਫੇਰ ਅਗਿਆਤਪਨੇ ਕੀ ਕੂਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਉਸ ਪਰ ਕੂਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੧॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਜਾਂ ਹਉ ਤੇਰਾ ਤਾਂ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਮੇਰਾ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤੂ ਹੋਵਹਿ ॥

ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਤੌ ਸਭ ਕੁਛ ਮੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹਉਮੈਂ ਨਹੀਂ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਕਤਾ ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਸਕਤੀ ਜਗਤੁ ਪਰੋਵਹਿ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ (ਸਕਤਾ) ਬਲੀ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ (ਸੁਰਤਾ) ਗਿਆਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੀ (ਸਕਤੀ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਪਰੋਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਭੇਜੇ ਆਪੇ ਸਦੇ ਰਚਨਾ ਰਚਿ ਰਚਿ ਵੇਖੈ ॥

ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਜੀਵ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਬੁਲਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਕੋ ਬਨਾ ਬਨਾ ਕੇ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਭਾਵ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸਚੀ ਨਾਂਈ ਸਚੁ ਪਵੈ ਧੁਰਿ ਲੇਖੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਨਾਂਈ) ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਧੁਰਿ) ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਚ ਨਾਮ ਹੀ ਲੇਖੈ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਅਲਖੁ ਹੈ ਕਿਉ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਅਲਖ ਰੂਪ ਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਲਖਾ ਜਾਵੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਨਾਲਿ ਹੈ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਭਾਈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਪਾਇ ਸਕੀਐ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਵਰਤਦਾ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਂਈ ॥

ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਹੈ ਵਹੀ ਸਾਖੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅੰਤਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਬਾਹਰ ਭੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੋਂ (ਰਵਿਆ) ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਫਿਰ ਕੈਸੇ ਪਾਇਆ ਜਾਵੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ਹਿਰਦੈ ਦੇਇ ਦਿਖਾਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੋ ਨਿਰੰਜਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕਹਾਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ? ਉਤਰ ਗੁਰੂ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੁ ਹੋਇ ਗੁਰ ਮਿਲੀਐ ਭਾਈ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ ਮੁਹੀ ਖਾਜੁ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੁਤਿਓਂ ਕੇ ਮੁਖ ਵਾਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਕੁਤਿਓਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਜੈਸੇ ਮੁਰਦਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਖਾਣਾ ਅਧਰਮ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਠਗੀ ਆਦਿਕ ਕਰ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਭਉਕਣਾ ਚੂਕਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਜੋ ਝੂਠੇ ਬੋਲਕੇ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਭੌਂਕਣਾ ਹੈ ਔਰ ਧਰਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਜੀਵੰਦਿਆ ਪਤਿ ਨਹੀ ਮੁਇਆ ਮੰਦੀ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨਕੀ ਜੀਵਤੇ ਹੂਏ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਮੂਏ ਪੀਛੇ ਭੀ ਤਿਨਕੀ (ਮੰਦੀ ਸੋਇ) ਕਸੋਭਾ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੩

ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਜੀਉ ਆਪ ਕੋ ਕਰਤਾ ਮਾਨ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਲਿਖੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿਜੁਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਉ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਰੰਨਾ ਹੋਈਆ ਬੋਧੀਆ ਪੁਰਸ ਹੋਏ ਸਈਆਦ ॥

ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ (ਸਈਆਦ) ਸਿਖਿਆ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਬਧਕ ਭਾਵ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਅਰਥਾਤ ਕੁਕਰਮੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁਰਸ਼ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਸੀਲੁ ਸੰਜਮੁ ਸੁਚ ਭੰਨੀ ਖਾਣਾ ਖਾਜੁ ਅਹਾਜੁ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਪਤੀਓਂ ਸੇ ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਔਰ ਸੁਚਤਾਈ ਭਾਗ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਅਹਾਜ) ਨਾਂ ਪਚਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸੋ ਖਾਣਾ (ਖਾਜੁ) ਭਛਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੱਖ ਭਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਮੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਆਪਣੈ ਪਤਿ ਉਠਿ ਚਲੀ ਨਾਲਿ ॥

(ਸਰਮੁ) ਲਜਾ ਸਰਮਾਉਣਾ ਅਪਣੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ਔਰ ਪਤਿ ਸਾਥ ਹੀ ਉਠਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਭਾਵ ਸੇ ਨਿਰਲਜ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਏਕੁ ਹੈ ਅਉਰੁ ਨ ਸਚਾ ਭਾਲਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਚਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਸਚਾ ਨਹੀਂ ਲਭਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਪਾਖੰਡ ਭੇਖੋਂ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ।

ਪਉੜੀ ॥

ਬਾਹਰਿ ਭਸਮ ਲੇਪਨ ਕਰੇ ਅੰਤਰਿ ਗੁਬਾਰੀ ॥

ਬਾਹਰ ਸੇ ਤੋ ਬਿਭੂਤ ਕਾ ਮਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰੀ ਹੈ॥

ਖਿੰਥਾ ਝੋਲੀ ਬਹੁ ਭੇਖ ਕਰੇ ਦੁਰਮਤਿ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਉਪਰ (ਖਿੰਥਾ) ਗੋਦੜੀ ਪਹਿਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰ ਹਾਥ ਮੈਂ ਝੋਲੀ ਲੀਏ ਹੂਏ ਬਹੁਤ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਸਬਦੁ ਨ ਊਚਰੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਸਾਰੀ ॥

(ਸਾਹਿਬ ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਜਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਪਸਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਲਾਲਚੁ ਭਰਮੁ ਹੈ ਭਰਮੈ ਗਾਵਾਰੀ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲਾਲਚ ਔਰ ਭਰਮ ਹੈ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਈ ਜੂਐ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਤੋ ਸਿਮਰਤਾ ਨਹੀਂ ਤਿਸ ਭੇਖੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਜੂਏ ਮੈਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਹੈ॥੧੪॥ ਬਿਸ਼ਜ ਸੁਖ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਵੈ ਲਖ ਜੀਵਣੁ ਕਿਆ ਖੁਸੀਆ ਕਿਆ ਚਾਉ ॥

ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਲਾਖੋਂ ਬਰਸ ਜੀਵਨ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੋ (ਕਿਆ) ਤੁਛ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਕਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਔ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰਕੇ ਚਾਉ ਕਰ ਲੀਏ ਤੌਂ ਭੀ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਵਿਛੁੜਿਆ ਵਿਸੁ ਹੋਇ ਵਿਛੋੜਾ ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਜਾਇ ॥

ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਜਹਿਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖ ਏਕ ਘੜੀ ਮੈਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਮਿਠਾ ਖਾਜੈ ਭੀ ਫਿਰਿ ਕਉੜਾ ਖਾਇ ॥

ਜੇ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸ ਮਿਠਾ ਖਾਵੀਏ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਭੋਗੀਏ ਬਹੁੜੋ ਕੌੜਾ ਪਦਾਰਥ ਖਾਇ ਲਈਏ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਜਾਵੇ॥

ਮਿਠਾ ਖਾਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਕਉੜਤਣੁ ਧਾਇ ਜਾਇ ॥

ਫਿਰ ਵਹੁ ਮਿਠਾ ਖਾਧਾ ਹੂਆ ਤੌਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਭਾਵ ਸੁਖ ਤੋ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਔਰ ਦੁਖ ਰੂਪ ਕੌੜਤਨ ਫੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਠਾ ਕਉੜਾ ਦੋਵੈ ਰੋਗ ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਤਿ ਵਿਗੁਤੇ ਭੋਗ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਿਠਾ ਕੌੜਾ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਦੁਖ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਰੋਗ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭੋਗ ਭੋਗਣੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਤਕੋ (ਵਿਗੁਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਝਖਿ ਝਖਿ ਝਖਣਾ ਝਗੜਾ ਝਾਖ ॥

ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਹੇਤ ਜੋ ਖਪ ਖਪ ਕਰ (ਝਖਣਾ) ਖਿਝਣਾ ਹੈ ਸੋ (ਝਾਖ) ਵਿਅਰਥ ਝਗੜਾ ਹੈ॥

ਝਖਿ ਝਖਿ ਜਾਹਿ ਝਖਹਿ ਤਿਨ੍ ਪਾਸਿ ॥੧॥

ਤਿਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾਕਰ ਜੋ (ਝਖਹਿ) ਖਪਤੇ ਹੈਂ ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਕਾਪੜੁ ਕਾਠੁ ਰੰਗਾਇਆ ਰਾਂਗਿ ॥

ਕਪੜਾ ਅਰ ਕਾਠ ਰੰਗ ਕੇ ਸਾਥ ਰੰਗਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸੇ ਚਾਦਰ ਛਤ ਅਰ ਬਾਲੇ ਰੰਗਦਾਰ ਕਰਾਏ॥

ਘਰ ਗਚ ਕੀਤੇ ਬਾਗੇ ਬਾਗ ॥

ਘਰ ਚੂਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪਕੇ ਮਹਿਲ ਬਨਾਏ (ਬਾਗੇ) ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਹਿਰੀਆਂ ਬਾਗ ਲਗਾਏ॥

ਸਾਦ ਸਹਜ ਕਰਿ ਮਨੁ ਖੇਲਾਇਆ ॥

ਤੈ ਸਹ ਪਾਸਹੁ ਕਹਣੁ ਕਹਾਇਆ ॥

ਭੋਗ ਕੇ ਸੁਆਦੋਂ ਕਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮਨ ਕੋ ਖਿਲਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ (ਤੈ) ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਤੀ ਪਾਸੋਂ (ਕਹਣ) ਉਲਾਂਭਾ ਹੀ ਕਹਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਿਠਾ ਕਰਿ ਕੈ ਕਉੜਾ ਖਾਇਆ ॥

ਤਿਨਿ ਕਉੜੈ ਤਨਿ ਰੋਗੁ ਜਮਾਇਆ ॥

(ਮਿਠਾ ਕਰਿਕੈ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਜਾਣਕੇ (ਕਉੜਾ ਖਾਇਆ) ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਫਿਰ ਤਿਸ ਦੁਖ ਨੇ ਸੂਖਮ ਤਨ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਜਮਾਇ ਦੀਆ॥

ਜੇ ਫਿਰਿ ਮਿਠਾ ਪੇੜੈ ਪਾਇ ॥

ਤਉ ਕਉੜਤਣੁ ਚੂਕਸਿ ਮਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਫੇਰ (ਮਿਠਾ) ਸੁਖ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜ ਜਾਵੈ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਦੁਖਾਂ ਰੂਪੀ ਕੌੜਤਣ (ਚੂਕਸਿ) ਉਠ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਮੈਲੁ ਕਪਟੁ ਹੈ ਬਾਹਰੁ ਧੋਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟ ਕੀ ਮੈਲ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਬਾਹਰ ਸੇ ਤਨ ਧੁਵਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਕਪਟੁ ਕਮਾਵਦੇ ਕੂੜੁ ਪਰਗਟੀ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਝੂਠ ਅਰ ਕਪਟ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਝੂਠ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਸੁ ਨਿਕਲੈ ਨਹ ਛਪੈ ਛਪਾਇਆ ॥

ਜੋ ਅੰਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਵਤਾ ਹੈ ਛਪਾਇਆ ਹੂਆ ਛਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਗਿਆ ਫਿਰਿ ਜੂਨੀ ਪਾਇਆ ॥

ਝੂਠੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ (ਲਗਿਆ) ਲਗਣੇ ਕਰ ਫਿਰ ਜੀਉ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋ ਖਾਵਣਾ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿ ਪਾਇਆ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵ ਜੈਸੇ ਉਤਮ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ (ਖਾਵਣਾ) ਭੋਗਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਕਰਤੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਐਸੇ ਹੀ ਲਿਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਕਥਾ ਕਹਾਣੀ ਬੇਦੀਂ ਆਣੀ ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

(ਕਥਾ) ਵਡੇ ਪਰਸੰਗ (ਕਹਾਣੀ) ਛੋਟੇ ਪਰਸੰਗ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਆਣੀ) ਪਰਗਟ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਦੇ ਦੇ ਲੈਣਾ ਲੈ ਲੈ ਦੇਣਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਅਵਤਾਰ ॥

ਦੇ ਦੇ ਕਰ ਅਬ ਲੈਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲੈ ਲੈ ਆਗੇ ਵਾਸਤੇ ਫੇਰ ਦੇਣਾ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪੁੰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਉਤਮ ਮਧਿਮ ਜਾਤੀਂ ਜਿਨਸੀ ਭਰਮਿ ਭਵੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਉਤਮ ਔਰ ਮਧਮ ਨੀਚ ਜਾਤੀਆਂ ਔਰ ਜਿਨਸੀ ਪਸੁ ਪੰਛੀ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭਰਮ ਕਰ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਤਤੁ ਵਖਾਣੀ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਿਚਿ ਆਈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਾਰ ਰੂਪ ਨਾਮ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਨੇ ਵਖਾਣੀ ਹੈ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਿਰਿਆ ਨਾਮ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਆ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿਤਕੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤੀ ਸੁਰਤੀਂ ਕਰਮਿ ਧਿਆਈ ॥

(ਗੁਰਮੁਖਿ) ਗਿਆਨਵਾਨੋਂ ਨੇ ਤਤ੍ਵ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ (ਗੁਰਮੁਖਿ) ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ (ਸੁਰਤੀ) ਬੇਦੋ ਕਤਿ ਬਾਣੀ ਉਤਮ ਕਰਮੀਓਂ ਨੇ ਧਿਆਈ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖੈ ॥

ਨਾਨਕ ਅਗਹੁ ਹਉਮੈ ਤੁਟੈ ਤਾਂ ਕੋ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ॥੧॥

ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਸਾਜ ਕਰ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਰਖੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮ ਕੇ ਅੰਦਰ (ਵੇਖੈ) ਭਾਵ ਸਭ ਕੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੀ (ਅਗਹੁ) ਮਰਣ ਕਾਲ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਟੂਟਿ ਜਾਵੈ ਵਾ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਪੜਦਾ ਅਗੇ ਆਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਟੂਟ ਜਾਵੇ ਤੌ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਲੇਖੇ ਮੈਂ ਲਿਖੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਬੇਦੁ ਪੁਕਾਰੇ ਪੁੰਨੁ ਪਾਪੁ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਕਾ ਬੀਉ ॥

ਜੋ ਬੀਜੈ ਸੋ ਉਗਵੈ ਖਾਂਦਾ ਜਾਣੈ ਜੀਉ ॥

ਬੇਦ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੰਨ ਅਰ ਪਾਪ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਸ੍ਵਰਗ ਔਰ ਨਰਕ ਕਾ (ਬੀਉ) ਬੀਜ ਹੈ ਜੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੰਮਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਜੀਉ (ਖਾਂਦਾ) ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੁ ਸਲਾਹੇ ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਚੋ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਸਚੁ ਬੀਜੈ ਸਚੁ ਉਗਵੈ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਥਾਉ ॥

ਬੇਦ ਗਿਆਨ ਕੋ ਵਡਾ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਤਾ ਹੈ ਸਚੇ ਕਾ ਜੋ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸਚੁ ਬੀਜੈ) ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰ ਸਚ ਰੂਪ ਨਿਹਚਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੌ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੪

ਬੇਦੁ ਵਪਾਰੀ ਗਿਆਨੁ ਰਾਸਿ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਸੀ ਬਾਹਰਾ ਲਦਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ ॥੨॥

ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਵਪਾਰੀ ਜੋ ਜਗਿਆਸੂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਸਰਧਾ ਰਾਸ ਹੈ ਬੇਦ ਰੂਪੀ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਵਖਰ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਰਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਖਰ ਕੋ ਲਾਦ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਿੰਮੁ ਬਿਰਖੁ ਬਹੁ ਸੰਚੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰੂਪ (ਰਸੁ) ਦੂਧ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ ਨਿੰਮ ਕੇ ਬਿਰਛ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸਿੰਚਨ ਕਰੀਏ ਤੌ ਭੀ ਮੀਠਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਸੀਅਰੁ ਮੰਤ੍ਰਿ ਵਿਸਾਹੀਐ ਬਹੁ ਦੂਧੁ ਪੀਆਇਆ ॥

ਜੇ ਸਰਬ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਕਰ (ਵਿਸਾਹੀਐ) ਵਸ ਕਰ ਲਈਐ ਵਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲਈਏ ਅਰ ਬਹੁਤ ਦੂਧ ਕੋ ਪਿਲਾਯਾ ਜਾਵੇ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਬਿਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਨਾਨਾ ਉਪਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਅਪਨੇ ਖੋਟੇ ਸਭਾਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਜਾਗਤਾ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਅਭਿੰਨੁ ਨ ਭਿਜਈ ਪਥਰੁ ਨਾਵਾਇਆ ॥

ਬਿਖੁ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਚੀਐ ਬਿਖੁ ਕਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਮਨਮੁਖ (ਅਭਿੰਨੁ) ਅਭਿਜ ਹੈ ਅੰਤਰ ਸੇ ਕਬੀ ਭੀਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨਵਾਇਆ ਹੂਆ ਪਥਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਸੁਕਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੇ ਮਹੁਰੇ ਕੇ ਬੂਟੇ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਿੰਚਨਾ ਕਰੀਏ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਫਲ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਕਤ ਵਿਸ਼ਈ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕੋ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਉਲਟਾ ਉਸ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਦੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਗਤਿ ਮੇਲਿ ਹਰਿ ਸਭ ਬਿਖੁ ਲਹਿ ਜਾਇਆ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਵਿਸ਼ਯ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਬਿਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਇਆ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਮਰਣਿ ਨ ਮੂਰਤੁ ਪੁਛਿਆ ਪੁਛੀ ਥਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ ॥

ਮਿਰਤੂ ਨੇ ਨਾਂ ਤੋ ਮਹੂਰਤ ਪੂਛਾ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਥਿਤ ਪੂਛੀ ਔਰ ਨਾ ਵਾਰ ਹੀ ਪੂਛਾ ਹੈ ਵਾ ਮਰਣ ਲਗੇ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਮਹੂਰਤ ਥਿਤ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਪੂਛੀ।

ਇਕਨੀ ਲਦਿਆ ਇਕਿ ਲਦਿ ਚਲੇ ਇਕਨੀ ਬਧੇ ਭਾਰ ॥

ਇਕ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਤੌ ਲਦਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਰਨੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈਂ ਇਕ ਲਦ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਨੇ (ਬਧੇ ਭਾਰ) ਤੁਰਨੇ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪੁੰਨ ਪਾਪ ਕੇ ਭਾਰ ਬਧੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨ੍ਾ ਹੋਈ ਸਾਖਤੀ ਇਕਨ੍ਾ ਹੋਈ ਸਾਰ ॥

ਲਸਕਰ ਸਣੈ ਦਮਾਮਿਆ ਛੁਟੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰ ॥

ਸੋ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਏਕ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਸਖਤੀ ਹੂਈ ਔਰ ਏਕ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲ ਹੂਈ ਭਾਵ ਸੇ ਯਾਦ ਕੀਏ ਕੇ ਅਮਕੇ ਕੋ ਲੈ ਆਓ (ਦਮਾਮਿਆ) ਧੌਂਸਿਓਂ ਕੇ ਸਹਿਤ (ਲਸਕਰ) ਫੌਜਾਂ ਔਰ ਬਡੇ ਸੁੰਦਰ ਦਰਵਾਜੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਨਾਨਕ ਢੇਰੀ ਛਾਰੁ ਕੀ ਭੀ ਫਿਰਿ ਹੋਈ ਛਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹ ਪ੍ਰਾਨ ਕਲਾ ਕਰ ਚਲਤੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀ ਸੋ ਮਿਰਤਕਾ ਕੀ ਢੇਰੀ ਥੀ ਅਰ ਬਹੁਰੋ ਉਲਟ ਕਰ (ਛਾਰ) ਮਿਟੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਢੇਰੀ ਢਹਿ ਪਈ ਮਿਟੀ ਸੰਦਾ ਕੋਟੁ ॥

ਭੀਤਰਿ ਚੋਰੁ ਬਹਾਲਿਆ ਖੋਟੁ ਵੇ ਜੀਆ ਖੋਟੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਢੇਰੀ ਗਿਰ ਜਾਈ ਭਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਆਦਿਕ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਕੋਟ ਥਾ (ਵੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋਟ ਕੇ ਅੰਦਰ ਮਨ ਚੋਰ ਬਠਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਇਨ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਖੋਟ ਹੀ ਖੋਟ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਿਨ ਅੰਦਰਿ ਨਿੰਦਾ ਦੁਸਟੁ ਹੈ ਨਕ ਵਢੇ ਨਕ ਵਢਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪੀ ਦੁਸ਼ਟ ਪੁਣਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਨਕ ਵਢੇ) ਜਸ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਆਗੇ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਣਾ (ਨਕ ਵਢਾਇਆ) ਅਪਜਸ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਕਰੂਪ ਦੁਖੀਏ ਸਦਾ ਕਾਲੇ ਮੁਹ ਮਾਇਆ ॥

ਮਹਾ ਕਰੂਪ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕੁਟਲ ਹੈਂ ਔਰ ਸਦੀਵ ਦੁਖੀਏ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਨਿਤ ਪਰ ਦਰਬੁ ਹਿਰਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚੁਰਾਇਆ ॥

(ਭਲਕੇ) ਸਵੇਰੇ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਉਠ ਕਰ ਪਰਾਏ ਦਰਬ ਕੋ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਚੁਰਾਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮਤ ਕਰਹੁ ਰਖਿ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜੀਉ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਤ ਪਰਾਪਤਿ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਰਾਖ ਲੇਵੋ॥

ਨਾਨਕ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਕਮਾਵਦੇ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਉਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬਲਾ ਕਰਮ ਪੜਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਭੁ ਕੋਈ ਹੈ ਖਸਮ ਕਾ ਖਸਮਹੁ ਸਭੁ ਕੋ ਹੋਇ ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ ਖਸਮ ਕਾ ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਸਭ ਕੋਈ (ਖਸਮ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਖਸਮ ਸੇ ਸਭ ਕੋਈ ਹੂਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤਿਸ (ਖਸਮ) ਪਤੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਕੋਈ ਪਛਾਣ ਲੇਵੇ ਤੋ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣੀਐ ਬੁਰਾ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ ॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣੀਏ ਤੌ ਫਿਰ ਕੋਈ ਅਪਣੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਐ ਸਹਿਲਾ ਆਇਆ ਸੋਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ (ਸੋਇ) ਉਸੀ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਸਫਲਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਭਨਾ ਦਾਤਾ ਆਪਿ ਹੈ ਆਪੇ ਮੇਲਣਹਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਜਿਨਾ ਸੇਵਿਆ ਹਰਿ ਦਾਤਾਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਦਾਤਾਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਨ: ਬਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਿਰਦੈ ਸਾਂਤਿ ਹੈ ਨਾਉ ਉਗਵਿ ਆਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ (ਉਗਵਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਪ ਤਪ ਤੀਰਥ ਸੰਜਮ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥

ਵਹੁ ਜਪ ਅਰ ਤਪ ਅਰ ਤੀਰਥੋਂ ਪੁਨਾ ਸੰਜਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਕਰਤਬ੍ਯ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਿਰਦਾ ਸੁਧੁ ਹਰਿ ਸੇਵਦੇ ਸੋਹਹਿ ਗੁਣ ਗਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰਾਇਆ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਸੁਧ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੇਰੇ ਹਰਿਜੀਉ ਕੋ ਇਸੀ ਤਰਹ ਕਰਣਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿਅਨੁ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਹਾਇਆ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਸਮੁਦਾਉ ਹਰੀ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਕਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਧਨਵੰਤਾ ਇਵ ਹੀ ਕਹੈ ਅਵਰੀ ਧਨ ਕਉ ਜਾਉ ॥

ਧਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਵਰ ਧਨ ਕਉ ਖਟਣੇ ਵਾਸਤੇ ਜਾਵੋਂ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਨਿਰਧਨੁ ਤਿਤੁ ਦਿਨਿ ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਧਨ ਤਿਸ ਦਿਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤਿਸ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਜਾਵੇ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸੂਰਜੁ ਚੜੈ ਵਿਜੋਗਿ ਸਭਸੈ ਘਟੈ ਆਰਜਾ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਭੋਗਿ ਕੋਈ ਹਾਰੈ ਕੋ ਜਿਣੈ ॥

ਸੂਰਜ ਕੇ ਚੜਨੇ ਕਰ ਅਰ (ਵਿਜੋਗਿ) ਛਪਣੇ ਕਰ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੀ ਉਮਰ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਜਿਨਕਾ ਤਨ ਮਨ ਭੋਗੋਂ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਕੋਈ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਭੋਗੋਂ ਤੇ ਉਪਰਾਮ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨਮ ਕੋ (ਜਿਣੈ) ਜੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਭਰਿਆ ਫੂਕਿ ਆਖਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਥੰਮ੍ੀਐ ॥
ਨਾਨਕ ਵੇਖੈ ਆਪਿ ਫੂਕ ਕਢਾਏ ਢਹਿ ਪਵੈ ॥੨॥

ਸਭ ਕੋਈ (ਫੂਕਿ) ਪ੍ਰਾਣ ਪੌਣ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਖਿਆਣੋਂ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਥੰਮੀਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਕਸ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਮਦੂਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਫੂਕ ਕਢਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰੀਰ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਭ ਕੋਈ (ਫੂਕ) ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਖਿਆਣਾ ਦੇ ਕਹਿਣੇ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਰੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਉਨਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਹਰੀ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਢਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਢਹਿ ਪਵੈ) ਨਿਮ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਜਿਥਹੁ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਸਤਿ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਜਿਥੋਂ ਹਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੫

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਘਟਿ ਚਾਨਣਾ ਆਨ੍ੇਰੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਗਵਾਇਆ ਭਾਵ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਲੋਹਾ ਪਾਰਸਿ ਭੇਟੀਐ ਕੰਚਨੁ ਹੋਇ ਆਇਆ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਲੋਹਾ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਛੂਹਣੇ ਸੇ ਸਵਰਨ ਹੋਇ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਮਿਲਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਕੈ ਪੋਤੈ ਪੁੰਨੁ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੀ ਦਰਸਨੁ ਪਾਇਆ ॥੧੯॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨਕੇ ਖਜਾਨੇ ਪੁਨ ਕਰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਬਲੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਵੇਚਹਿ ਨਾਉ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰ ਬੇਚਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰਕੇ ਆਟੇ ਕੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਣਾ ਕਰ ਜਲ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਮਛੀਆਂ ਕੋ ਖਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮੋਲ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੋ ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਰ ਬੇਚਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਖੇਤੀ ਜਿਨ ਕੀ ਉਜੜੈ ਖਲਵਾੜੇ ਕਿਆ ਥਾਉ ॥

ਜਿਨਕੀ ਸਰਧਾ ਵਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਉਜੜ ਗਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਖਲਵਾੜੇ ਕਾ ਕਿਆ ਅਸਥਲ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਭ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ॥

ਸਚੈ ਸਰਮੈ ਬਾਹਰੇ ਅਗੈ ਲਹਹਿ ਨ ਦਾਦਿ ॥

ਜੋ ਸਚੇ (ਸਰਮੈ) ਵੈਰਾਗ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਅਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਦਾਦਿ) ਇਨਸਾਫ ਅਨਸਾਰ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਂਗੇ॥

ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ ਅਕਲਿ ਗਵਾਈਐ ਬਾਦਿ ॥

ਅਕਲਿ ਭਾਵ ਚਤਰਾਈ ਏਹ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਤੀ ਜੋ ਚਤਰਾਈ ਕੋ (ਬਾਦਿ) ਝਗੜੋਂ ਮੈਂ ਬਿਅਰਥ ਗਵਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਅਕਲੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ ਅਕਲੀ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਅਕਲੀ ਪੜ੍ਹਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ ਅਕਲੀ ਕੀਚੈ ਦਾਨੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਰਕੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਸੇਵੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਚਤਰਾਈ ਕਰਕੇ ਪੜ ਕਰ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਤਰਾਈਓਂ ਕਰਕੇ ਦਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਰਾਹੁ ਏਹੁ ਹੋਰਿ ਗਲਾਂ ਸੈਤਾਨੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਤਰਾਈ ਕਾ ਰਸਤਾ ਏਕ ਇਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਔਰ ਸਭ ਬਾਤਾਂ (ਸੈਤਾਨੁ) ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਮੇਂ ਪਰਵਿਰਤ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਜੈਸਾ ਕਰੈ ਕਹਾਵੈ ਤੈਸਾ ਐਸੀ ਬਨੀ ਜਰੂਰਤਿ ॥

ਹੋਵਹਿ ਲਿੰਙ ਝਿੰਙ ਨਹ ਹੋਵਹਿ ਐਸੀ ਕਹੀਐ ਸੂਰਤਿ ॥

ਜੇ ਐਸੀ ਹੀ ਜਰੂਰਤ ਬਣੀ ਦੇਖੇ ਤੌਂ ਜੈਸਾ ਕਰਮ ਕਰੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਆਪਕੋ ਕਹਾਵੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਨਮਿਤ ਬਿਨਾਂ ਅਪਣੇ ਗੁਣ ਨ ਕਹੈ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ (ਲਿੰਙ) ਚਿੰਨਤ ਹੋਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਔਰ (ਝਿੰਙ) ਝਿਕ ਨੀਵਾਨ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਊਣਾ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ਵਾ (ਲਿੰਙ) ਮਰਦ ਅਰਥਾਤ ਸੂਰਮਾ ਹੋਵੈ ਔਰ (ਝਿੰਙ) ਹੀਜੜਾ ਅਰਥਾਤ ਕਾਇਰ ਨ ਹੋਵੈ ਐਸੀ ਕਰਣੀ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ (ਸੂਰਤਿ) ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਕਲ ਵਾਲਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਓਸੁ ਇਛੇ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਕਹੀਐ ਮੂਰਤਿ ॥੨॥

ਜੋ ਔਰ ਕੋਈ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਸੰਤ ਹਰੀ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਿਰਖੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਿ ਫਲਿਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਬਿਰਛ ਹੈ ਔਰ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕਰ ਫਲਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਪਰਾਪਤਿ ਸੋ ਲਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਿਲਿਆ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ੀਓਂ ਸੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰਲਿਆ ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕਈ ਘਟਿ ਚਾਨਣੁ ਬਲਿਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਜਮ ਕਾਲ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਦੇਖ ਵਾ ਤਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਫਿਰਿ ਗਰਭਿ ਨ ਗਲਿਆ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸੁ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਰੂਪ ਕੁਠਾਲੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਗਲਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਕੋਈ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜੋ ਇਕਾਦਸੀ ਆਦਿ ਬਾਹਜ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਮੁਖ ਰਖਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਬਰਤਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਚੁ ਵਰਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਤੀਰਥੁ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਇਸਨਾਨੁ ॥

ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਇਹ ਤੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਬਰਤ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਧਾਰਨਾ ਏਹ ਤੀਰਥ ਹੈ ਸਾਸਤਰ ਬੋਧ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ॥

ਦਇਆ ਦੇਵਤਾ ਖਿਮਾ ਜਪਮਾਲੀ ਤੇ ਮਾਣਸ ਪਰਧਾਨ ॥

ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਏਹ ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਪੂਜਨ ਹੈ ਔਰ ਖਿਮਾ ਧਾਰਨੀ ਏਹ ਮਾਲਾ ਲੈਕਰ ਜਪ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਏਹ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤੇ ਮਨੁਖ (ਪਰਧਾਨ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ॥

ਜੁਗਤਿ ਧੋਤੀ ਸੁਰਤਿ ਚਉਕਾ ਤਿਲਕੁ ਕਰਣੀ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਇਹ ਧੋਤੀ ਕਰੈ (ਸੁਰਤਿ) ਉਤਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪ ਚੌਂਕਾ ਪਾਵੇ ਅਰ ਸੁਭ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਤਿਲਕ ਹੋਵੈ॥

ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ ਨਾਨਕਾ ਵਿਰਲਾ ਤ ਕੋਈ ਕੋਇ ॥੧॥

ਤਿਸਮੈਂ (ਭਾਉ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਤਿਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਭੋਜਨ ਕੋ ਕੋਈ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਤ ਵੇਤਾ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੀ ਥੋੜੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਬਰਤ ਰਖਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਉਮੀ ਨੇਮੁ ਸਚੁ ਜੇ ਕਰੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਉਚਰੈ ॥

ਸਚ ਬੋਲਨੇ ਕਾ ਜੇ ਨੇਮ ਕਰੇ। ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ (ਉਚਰੈ) ਉਚਾਰ ਦੇਵੇ ਭਾਵ ਨਿਕਾਲ ਦੇਵੇ ਏਹ ਨੌਮੀ ਕੋ ਏਕ ਵਕਤ ਭੋਜਨਾਦਿਕ ਨੇਮ ਕਰੇ॥

ਦਸਮੀ ਦਸੇ ਦੁਆਰ ਜੇ ਠਾਕੈ ਏਕਾਦਸੀ ਏਕੁ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ॥

ਦਸਮੀ ਕਾ ਫਲੋਹਾਰ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਦਸੋ ਇੰਦ੍ਰੇ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਰੋਕੇ ਔਰ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਏਹ ਇਕਾਦਸੀ ਕਾ ਬਰਤ ਰਾਖੇ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਪੰਚ ਵਸਗਤਿ ਕਰਿ ਰਾਖੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥

ਦੁਆਦਸੀ ਕੋ ਪੰਚ ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ (ਗਤਿ) ਗਵਨ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਰਾਖੇ ਏਹ ਦੁਆਦਸੀ ਮੈਂ ਬਰਤ ਕਾ ਉਪਾਰਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਪਤੀਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਵਰਤੁ ਰਹੀਜੈ ਪਾਡੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤੁ ਸਿਖ ਕਿਆ ਦੀਜੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪੰਡਤ ਜੀ ਐਸਾ ਬਰਤ ਰਖੋ ਔਰ ਅਧਿਕ ਸਿਖਿਆ ਕਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਭੂਪਤਿ ਰਾਜੇ ਰੰਗ ਰਾਇ ਸੰਚਹਿ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਜੋ ਰਾਜੇ ਔਰ ਰਾਇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਸੰਚਹਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਾਇ ਏਕ ਖਿਤਾਬ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਹੇਤੁ ਵਧਾਇਦੇ ਪਰ ਦਰਬੁ ਚੁਰਾਇਆ ॥

(ਹੇਤੁ) ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕਾ ਵਧਾਵਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਭਾਵ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਦਰਬ ਕੋ (ਚੁਰਾਇਆ) ਲੁਕਾਇ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਨ ਵਿਸਹਹਿ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਇਆ ॥

ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਭੀ (ਵਿਸਹਹਿ) ਪਰਤੀਤਿ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਸਭ ਹਿਤੂ ਸਨਬੰਧੀ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਕੋ ਚੋਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਵੇਖਦਿਆ ਹੀ ਮਾਇਆ ਧੁਹਿ ਗਈ ਪਛੁਤਹਿ ਪਛੁਤਾਇਆ ॥

ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮਾਇਆ (ਧੁਹਿ) ਛਲ ਗਈ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣੇ ਪੀਛੇ (ਪਛੁਤਾਇਆ) ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਾਇਆ ॥੨੧॥

ਜੋ ਜਮ ਰਾਜ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਬਾਂਧੇ ਹੁਏ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਭਇਆ ਹੈ॥੨੧॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਗਾਵੈ ਗੀਤ ॥

ਭੁਖੇ ਮੁਲਾਂ ਘਰੇ ਮਸੀਤਿ ॥

ਆਤਮ ਸਮਝ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਿਸ਼ਨਪਦ ਵਾ ਔਰ ਸੰਸਾਰੀ ਗੀਤ ਗਾਵਤਾ ਹੈ। ਜੈਸੇ ਭੁਖੇ ਮੁਲਾਂ ਨੇ ਘਰ ਹੀ ਮੈਂ ਮਸੀਤ ਬਨਾਈ ਹੁਈ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਔਰ ਮਸੀਤ ਬਨਾਵਣੇ ਕੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਘਰ ਕੋ ਹੀ ਮਸੀਤ ਸਮਝ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਮਖਟੂ ਹੋਇ ਕੈ ਕੰਨ ਪੜਾਏ ॥

ਫਕਰੁ ਕਰੇ ਹੋਰੁ ਜਾਤਿ ਗਵਾਏ ॥

(ਮਖਟੂ) ਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥ ਖਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਔਰ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਕਰ ਗੁਜਾਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਆਪ ਕੋ ਫਕੀਰ ਸਦਾਉਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਾਤੀ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ ਮੰਗਣ ਜਾਇ ॥

ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੰਗਣ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਣੀ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਲਗਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ॥

ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ ॥
ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ ॥੧॥

(ਘਾਲਿ) ਕਾਰ ਕਰ ਖਾਵੇ ਔਰ ਯਥਾ ਸ਼ਕਤ ਜੋ ਹਾਥ ਸੇ ਹਰੀ ਨਮਿਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਮਾਰਗ ਕੋ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਪਛਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੬

ਮਨਹੁ ਜਿ ਅੰਧੇ ਕੂਪ ਕਹਿਆ ਬਿਰਦੁ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹੀ ॥
ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਊਂਧੈ ਕਵਲਿ ਦਿਸਨ੍ਹਿ ਖਰੇ ਕਰੂਪ ॥

ਮਨ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਅੰਧੇ) ਅਗਿਆਤ ਹੈਂ ਅਰ (ਕੂਪ) ਜੜ ਹੈਂ ਸੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ (ਬਿਰਦੁ) ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਊਂਧੈ ਕਵਲਿ) ਰਿਦੇ ਕਮਲ ਉਲਟੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਅਰ ਅਤੀ ਕਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਬਿਨਾਂ ਸਫਾਈ ਕੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਕਹਿ ਜਾਣਹਿ ਕਹਿਆ ਬੁਝਹਿ ਤੇ ਨਰ ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ॥

ਇਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਆਪ ਕਹਿਣ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕ ਕਹੇ ਹੂਏ ਵਾਕ ਕੋ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਤੋ (ਸੁਘੜ) ਚਤਰ ਅਰ (ਸਰੂਪ) ਸੁੰਦਰ ਭਾਵ ਸਫਾਈ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਨਾਦ ਨ ਬੇਦ ਨ ਗੀਅ ਰਸੁ ਰਸ ਕਸ ਨ ਜਾਣੰਤਿ ॥

ਏਕ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਕੋ (ਨਾਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਰਸ ਕੀ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਬੇਦ ਰਸ ਕੀ ਭੀ (ਗੀਅ ਰਸੁ) ਅਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸ੍ਰੋਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਬਾਹਰਲੇ ਰਸ ਕਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਾ ਸੁਧਿ ਨ ਬੁਧਿ ਨ ਅਕਲਿ ਸਰ ਅਖਰ ਕਾ ਭੇਉ ਨ ਲਹੰਤਿ ॥

ਏਕਨ ਕੋ (ਸੁਧਿ) ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਬੁਧੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੀ ਅਕਲ ਕੀ ਭੀ (ਸਰ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਅਖਰ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਆਦਿਕ ਤਿਨਕਾ ਭੇਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਗਰਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਸਲ ਗਧੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਭ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜੀ ਅਰ (ਸੰਪੈ) ਬਸਤ੍ਰਾਦਿਕ ਅਰ (ਮਾਇਆ) ਸਹਤੀ ਘੋੜੇ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਅਰਥਿ ਜੋ ਖਰਚਦੇ ਦੇਂਦੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਮਿਤ ਜੋ ਖਰਚ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਦੇਂਦੇ) ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਤਿਨ ਤੋਟਿ ਨ ਆਇਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨਦਰੀ ਆਵਦਾ ਮਾਇਆ ਸੁਟਿ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਂ ਹੋਰੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਜਿਨ੍ਾ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ (ਏਕ) ਅਦੁਤੀ ਸਚੈ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਗਿਰਹ ਕੁਟੰਬ ਮਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧੀ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਸਚੇ ਬੈਰਾਗੀ ॥੧॥

ਘਰ ਅਰ ਕੁਟੰਬ ਵਿਖੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਸ੍ਰਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਬੈਰਾਗੀ) ਤਿਆਗੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗਣਤੈ ਸੇਵ ਨ ਹੋਵਈ ਕੀਤਾ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਇਓ ਸਚਿ ਨ ਲਗੋ ਭਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਕਿ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਐਸੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਰਮ ਭੀ ਸਫਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਖੇ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਰਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਨ ਲਗਈ ਮਨਹਠਿ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਿਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਐਸੇ ਹੀ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਇਕ ਵਿਖ ਅਗਾਹਾ ਭਰੇ ਤਾਂ ਦਸ ਵਿਖਾਂ ਪਿਛਾਹਾ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਸ ਜਾਣੇ ਕੋ ਜੇ ਇਕ (ਵਿਖ) ਕਦਮ ਅਗਾਹਾਂ ਭਰਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਦਸ ਡਿੰਘਾ ਪੀਛੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੇ ਇਕ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਦਸ ਅਸੁਭ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਥੋੜੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਉਸ ਸੇ ਦਸ ਗੁਣੀ ਅਵਗਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਤੋ ਸੇਵਾ ਅਰਚਾ ਕਰੀ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਆਗਿਅਨੁਸਾਰ ਚਲਣਾ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੋ ਮਿਲੈ ਸਹਜੇ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ੍ਾ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਸਚੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਕਹਾਇਦੇ ਕੋ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਈ ॥

ਗੜ੍ਹ ਮੰਦਰ ਗਚ ਗੀਰੀਆ ਕਿਛੁ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਖਾਨ ਔਰ ਮਲੂਕ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਲੇ ਅਰ ਮਹਿਲ ਚੂਨੇ ਕੇ ਸੰਗ ਲੀਪੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਨਮੈਂ ਸੇ ਕੁਛ ਭੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਹੈ॥

ਸੋਇਨ ਸਾਖਤਿ ਪਉਣ ਵੇਗ ਧ੍ਰਿਗੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਜਿਨ ਘੋੜੋਂ ਪਰ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਾਖਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਪੌਣ ਵਤ ਜਿਨਕਾ ਬੇਗ ਅਰਥਾਤ ਦੌੜਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਭੀ ਪਾਸ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਭੀ ਧ੍ਰਿਗ ਹੀ ਹੈ॥

ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਰਕਾਰ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਮੈਲੁ ਵਧਾਈ ॥

ਔਰ ਛਤੀ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਭੋਜਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਖਾਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਦੇਹ ਰੂਪ ਬਹੁਤ ਮੈਲ ਵਧਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸਹਿ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹੀ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਕੀ ਰਾਸ ਪਾਈ ਹੈ॥੨੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪੜ੍ਹਿ ਪੜ੍ਹਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋੁਨੀ ਥਕੇ ਦੇਸੰਤਰ ਭਵਿ ਥਕੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥

ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਪੰਡਤ ਔਰ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕਰ ਮੋਨੀ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਅਰ ਤੀਰਥ ਜਾਤ੍ਰੀ ਦੇਸੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨਾਉ ਕਦੇ ਨ ਪਾਇਨਿ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੋਹਾਦਿਕ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੂਰਖ ਅੰਧੇ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸੇਵਹਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਬਿਉਹਾਰੀ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਦਰਿ ਕਪਟੁ ਉਦਰੁ ਭਰਣ ਕੈ ਤਾਈ ਪਾਠ ਪੜਹਿ ਗਾਵਾਰੀ ॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟ ਹੈ ਔਰ ਪੇਟ ਭਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੁਰਬੁਧੀ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਠ ਕੋ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਜਿਨ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰੀ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਅਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਮਾਰ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪੜਣਾ ਗੁਨਣਾ ਇਕੁ ਨਾਉ ਹੈ ਬੂਝੈ ਕੋ ਬੀਚਾਰੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੜਨਾ ਔਰ ਬੀਚਾਰਨਾ ਇਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਂਗੇ ਆਵਣਾ ਨਾਂਗੇ ਜਾਣਾ ਹਰਿ ਹੁਕਮੁ ਪਾਇਆ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥

ਨੰਗੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਨੰਗੇ ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਐਸੇ ਹੀ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਕਿਆ ਜਤਨ ਕਰ ਸਕੀਏ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਵਸਤੁ ਸੋਈ ਲੈ ਜਾਇਗਾ ਰੋਸੁ ਕਿਸੈ ਸਿਉ ਕੀਜੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਇਹ ਲਿੰਗ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਸੋਈ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ (ਰੋਸੁ) ਗੁਸਾ ਕਿਸਕੇ ਸਾਥ ਕਰੀਏ?

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਭਾਣਾ ਮੰਨੇ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਣੇ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਹਜੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹਿਹੁ ਰਸਨਾ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖਦਾਤਾ ਰਾਮ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਲਾਹਨਾ ਕਰੋ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤਿਸਮੈਂ ਸਦਾ ਰਵਣਾ ਕਰੋ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੭

ਪਉੜੀ ॥

ਗੜ੍ਹਿ ਕਾਇਆ ਸੀਗਾਰ ਬਹੁ ਭਾਂਤਿ ਬਣਾਈ ॥

ਕਾਇਆਂ ਰੂਪੀ (ਗੜ੍ਹਿ) ਗੜੀ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰ ਬਹਤੁ ਪਰਕਾਰ ਕਰ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਰੰਗ ਪਰੰਗ ਕਤੀਫਿਆ ਪਹਿਰਹਿ ਧਰ ਮਾਈ ॥

ਲਾਲ ਸੁਪੈਦ ਆਦਿਕ ਰੰਗ (ਪਰੰਗ) ਜਿਨ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਰੰਗ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਐਸੇ (ਕਤੀਫਿਆ) ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਮਾਇਆਧਾਰੀ ਲੋਕ ਪਹਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਲ ਸੁਪੇਦ ਦੁਲੀਚਿਆ ਬਹੁ ਸਭਾ ਬਣਾਈ ॥

ਲਾਲ ਔਰ ਸੁਪੈਦ ਰੰਗ ਕੇ ਦੁਲੀਚੋਂ ਪਰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸਭਾ ਬਨਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਖਾਣਾ ਦੁਖੁ ਭੋਗਣਾ ਗਰਬੈ ਗਰਬਾਈ ॥

ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕਾ ਖਾਣਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਭੋਗੋਂ ਕਾ ਭੋਗਨਾ ਭੀ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੂਰਖ (ਗੁਰਬਾਣੀ) ਹੰਕਾਰੀ ਗਰਬਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਅੰਤਿ ਲਏ ਛਡਾਈ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਛੁਡਾਦਿ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਹਜੇ ਸੁਖਿ ਸੁਤੀ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥

ਆਪੇ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗਲਿ ਲਾਇ ॥

ਵਹੁਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਭਾਵਕ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸੁਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਕਰ (ਗਲਿ ਲਾਇ) ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਈ ਹੈ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਚੂਕੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

(ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਸੁਭਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ (ਚੂਕੀ) ਉਠ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਨੇ ਆਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੇ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਜਿ ਭੰਨਿ ਘੜਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਹੁਣਿ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

(ਜਿ) ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ (ਭੰਨ) ਮੰਦ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਸੁਭਾਉ ਘੜਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੰਠ ਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼

(ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੇ ਹੁਣ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ (ਆਣਿ) ਲਿਆਇ ਲਿਆਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨ੍ੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕਿਆ ਜਪੁ ਜਾਪਹਿ ਹੋਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਾ ਹੈ ਵਹੁ ਔਰ ਜਾਪੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਪੋਂ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ?

ਬਿਸਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟ ਸੇ ਮੁਠੇ ਧੰਧੈ ਚੋਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਝੂਠੇ ਲਾਲਚ ਹੋਰਿ ॥੨॥

ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੇ ਚੋਰ ਧੰਧਿਓਂ ਕਰ ਮੁਠੇ ਹੁਏ ਵਿਸ਼ਟਾ ਅੰਦਰ ਕੀਟ ਬਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਧੰਧੇ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਅਸਥਿਰੁ ਜਗਿ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਇਸਥਿਰ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਿਤਵੈ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥

ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਭੀ ਸੋਈ ਹਰੀ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਨਿਰਮਲੁ ਮਲੁ ਖੋਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਦ੍ਵੈਤ ਮਲ ਗਵਾਈ ਹੈ ਅਰ ਸੁਧ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੀਵਦਾ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇਆ ਅਮਰਾ ਪਦੁ ਹੋਈ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਜੀਵਦਾ) ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਅਮਰ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥੨੫॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਹੋਰਿ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਜਿਉ ਸੰਨ੍ੀ ਉਪਰਿ ਚੋਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਮ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਬਧੇ ਹੂਏ ਐਸੇ ਮਾਰੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੰਨ ਕੇ ਊਪਰ ਚੋਰ ਪਕੜਾ ਹੂਆ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੜੀ ਆਕਾਸੁ ਸੁਹੰਦਾ ਜਪੰਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਕੀ (ਧਰਤਿ) ਬੁਧੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਅਕਾਸੁ) ਰਿਦਾ ਵੀ ਤਿਨਕਾ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਰਤਖ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਬੈਠ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਵਿਹੂਣਿਆ ਤਿਨ੍ ਤਨ ਖਾਵਹਿ ਕਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਕਤ ਨਾਮ ਸੇ ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਕਾਉਂ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਨਿ ਭਾਉ ਕਰਿ ਨਿਜ ਮਹਲੀ ਵਾਸਾ ॥

ਓਇ ਬਾਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਵਨੀ ਫਿਰਿ ਹੋਹਿ ਨ ਬਿਨਾਸਾ ॥

ਜੋ ਪਰਾਨੀ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਫੇਰ ਗਰਬਜਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਰੰਗਿ ਰਵਿ ਰਹੇ ਸਭ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸਾ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਰੰਗੁ ਕਦੇ ਨ ਉਤਰੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਵਹੁ ਸਭ ਸੁਆਸ ਗਿਰਾਸੋਂ ਕਰ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਬੀ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਗਾਸ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਓਇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਮੇਲਿਅਨੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪਾਸਾ ॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਪਾਸਾ) ਭਾਵ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਜਿਚਰੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਹਰੀ ਵਿਚਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਬਹੁਤੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਇਹੁ ਮਨ ਲੋਭ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਿਕ ਕੀ ਲਹਿਰੋਂ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਬਦੈ ਸਾਦੁ ਨ ਆਵਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤਬ ਤਕ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਸੁਆਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥

ਸੇਵਾ ਥਾਇ ਨ ਪਵਈ ਤਿਸ ਕੀ ਖਪਿ ਖਪਿ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਤਬ ਤਕ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀ ਹੂਈ ਪਰਵਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਖੁਆਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਕੁ ਸੋਈ ਆਖੀਐ ਜੋ ਸਿਰੁ ਧਰੇ ਉਤਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੋ ਸਿਰੁ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਲਏ ਸਬਦੁ ਰਖੈ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਭਾਣਾ) ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਲੇਵੇ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੇ ਸੋ ਸੇਵਕ ਕਹਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸੋ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਜੋ ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਆਪਤੁ ਗਵਾਵੈ ॥

ਸੋਈ ਜਪ ਔਰ ਸੋਈ ਤਪ ਹੈ ਔਰ ਸੇਵਾ ਚਾਕਰੀ ਅਰਥਾਤ ਨੇੜੇ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਭੀ ਸੋਈ ਸਫਲੀ ਹੈ ਜੋ (ਖਸਮੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੈ। ਸੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪੇ ਬਖਸ ਕਰ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿਆ ਕਦੇ ਨ ਵੀਛੁੜੈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਵਹੁ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਕਬੀ ਬਿਛੜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਜੋਤੀ ਅਪਣੀ ਜੋਤ ਮੇਂ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੋ ਬੁਝਸੀ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਵੈ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਲੇਖੇ ਵਿਚਿ ਹੈ ਮਨਮੁਖੁ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਦੇ ਨ ਚੇਤਈ ਜਮਕਾਲੁ ਸਿਰਿ ਮਾਰੀ ॥

ਸਭ ਕੋਈ ਲੇਖੇ ਬੀਚ ਹੈ ਐਸੇ ਨਾਂ ਸਮਝ ਕੇ ਮਨਮੁਖ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਚੇਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਮਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਰ ਸੇ ਪਕੜ ਕਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੮

ਪਾਪ ਬਿਕਾਰ ਮਨੂਰ ਸਭਿ ਲਦੇ ਬਹੁ ਭਾਰੀ ॥

ਮਾਰਗੁ ਬਿਖਮੁ ਡਰਾਵਣਾ ਕਿਉ ਤਰੀਐ ਤਾਰੀ ॥

ਪਾਪ ਔਰ ਸਭੀ ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਮਨੂਰ ਵਤ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਭਾਰ ਮਨੁਖੋਂ ਨੇ ਲਾਦੇ ਹੈਂ॥ ਜਮ ਕਾ ਮਾਰਗ (ਬਿਖਮੁ) ਕਠਨ ਔਰ ਭੈਦਾਇਕ ਹੈ ਔਰ (ਤਾਰੀ) ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਕੈਸੇ ਤਰੀ ਜਾਵੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਉਧਾਰੀ ॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਸੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪ ਭਾਰ ਉਠਾਉਣ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਉਧਾਰੀ ਹੈ॥੨੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹ ਠਗਉਲੀ ਪਾਈਅਨੁ ਬਹੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਿਨਕੇ ਉਪਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਠਗਉਰੀ ਪਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਕਰ ਬਹੁਤ ਬਿਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਬਰੇ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਕਰਹਿ ਸਭਿ ਨਮਸਕਾਰ ॥

ਇਕ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬਚ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਬਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਭੀ ਲੋਕ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੂ ਅੰਤਰਿ ਜਿਤੁ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰ) ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਸਚੁ ਮਰਣਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਨੇ ਮਰਣਾ ਔਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਧੰਧਾ ਕਰਤਿਆ ਜਨਮੁ ਗਇਆ ਅੰਦਰਿ ਦੁਖੁ ਸਹਾਮੁ ॥

ਧੰਧਾ ਕਰਤਿਆਂ ਕਰਤਿਆਂ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਸਹਾਮੁ) ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨ੍ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਰਾਮੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪੂਰਬਲਾ ਉਤਮ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਥਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਲੇਖਾ ਪੜੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਫਿਰਿ ਲੇਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਲੇਖਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਪੜਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਲੇਖ ਨ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਪੁਛਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸਦ ਢੋਈ ॥

ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਛਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਔਰ ਸਦਾਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰ ਪਰ ਢੋਈ ਅਰਥਾਤ ਜਗਾ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਮਿਲੈ ਦੇ ਭੇਟ ਸੇਵਕੁ ਨਿਤ ਹੋਈ ॥

ਜਮਕਾਲ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਭੇਟ ਦੇਕਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਕ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਪਤਿ ਪਰਗਟੁ ਲੋਈ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਤਿਸਨੇ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਹਦ ਧੁਨੀ ਦਰਿ ਵਜਦੇ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਸੋਈ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਣ ਮੈਂ (ਅਨਹਦ) ਏਕ ਰਸ ਨਾਮ ਕੀ (ਧੁਨੀ) ਵਾਜੇ ਵਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ॥੨੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਜੇ ਕਰੇ ਸੁਖੀ ਹੂ ਸੁਖੁ ਸਾਰੁ ॥

ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਾ ਹੁਆ ਉਪਦੇਸ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇਵੇ ਤਉ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਸਾਰ ਸੁਖ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ਭਉ ਕਟੀਐ ਨਾਨਕ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰੁ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਹੀ ਹੁਈ ਕਰਣੀ ਕਰਨੇ ਕਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਨਿਬਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ (ਪਾਰੁ) ਪਰਾ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਾਇ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਨਾ ਥੀਐ ਨਾਮੁ ਨ ਮੈਲਾ ਹੋਇ ॥

ਸਚਾ ਨਾਮ ਪੁਰਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਾ ਮੈਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੇ ਚਲੈ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵਣੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਕਰੇ ਤੋ ਫੇਰ ਤਿਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਵਿਸਾਰਿਐ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਦੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਸਾਰਨੇ ਕਰ ਜੀਵ ਕੋ ਜਨਮਣਾ ਅਰ ਮਰਨਾ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਬਣੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਮੰਗਤ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਦਾਨੁ ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਸੁਭਾਇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਜਨ ਮੰਗਤਾ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਵੋਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਦਰਸਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਇ ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਖਾ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਸਨ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਊ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਮਰਾਂ ਮਾਇ ॥

ਮੈਂ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਿਨ ਪਲ ਅਰ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ (ਮਾਇ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਬਿਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸੇ ਮਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਇ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਸੁਤਿਆ ਆਪਿ ਉਠਾਲਿ ਦੇਇ ਨਾਨਕ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੨੯॥

ਅਗਿਆਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤਿਓਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਉਠਾਇ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਿਆਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੨੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਮੁਖ ਬੋਲਿ ਨ ਜਾਣਨ੍ਹੀ ਓਨਾ ਅੰਦਰਿ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੁਭ ਵਾਕ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਹੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਥਾਉ ਕੁਥਾਉ ਨ ਜਾਣਨੀ ਸਦਾ ਚਿਤਵਹਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਥਾਉ ਕਥਾਉ ਭਾਵ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਸਦੀਵ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਗਹ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਓਥੈ ਹੋਹਿ ਕੂੜਿਆਰ ॥

ਜਬ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਤਿਨਸੇ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਹਾਂ (ਕੂੜਿਆਰ) ਝੂਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈਅਨੁ ਆਪਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਸਭੁ ਵਰਤੈ ਆਪਿ ਸਚਿਆਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬਾਤ ਕਿਸਕੋ ਕਹੀਏ ਜੋ ਸਭ ਥਾਈਂ ਆਪ ਹੀ (ਸਚਿਆਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨ੍ਹੀ ਅਰਾਧਿਆ ਜਿਨ੍ਹ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਜਿਨ੍ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਸੋਇ) ਓਹ ਹਰੀ ਬਸਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਸ ਕਰੇ ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਬਹੁ ਜੀਵਣੁ ਜਾਣਿਆ ॥

ਸਭ ਲੋਕ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸਭ ਨੇ ਜਾਣ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਜੀਵਣ ਕਉ ਚਿਤੁ ਗੜ੍ਹ ਮੰਡਪ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਚਿਤ ਵਿਖੇ ਜੀਵਣੇ ਕੌ ਨਿਤ ਜਾਣ ਕੇ ਕਿਲੇ ਔਰ ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਵਲਵੰਚ ਕਰਿ ਉਪਾਵ ਮਾਇਆ ਹਿਰਿ ਆਣਿਆ ॥

ਬਲ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਵੰਚ) ਠਗਣੇ ਕੇ ਉਪਾਵ ਕਰਕੇ ਪਰਾਈ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਹਿਰਿ) ਖੋਸ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਨਿਹਾਲੇ ਸਾਸ ਆਵ ਘਟੈ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥

ਜਮ ਕਾਲ ਸੁਆਸੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਬੇਤਾਲਿਆ) ਭੂਤੋਂ ਕੀ ਆਉ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੪੯

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਗੁਰ ਰਖਵਾਲਿਆ ॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣਦੇ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੁਆਇ ॥

ਪੰਡਤ ਪੜ ਪੜ ਕਰਕੇ (ਵਾਦੁ) ਝਗੜੋਂ ਕੋ ਬਖਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਪਰਯੋਜਨ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨ ਮੂਰਖ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਮੂਰਖੋਂ ਕੋ ਅੰਤ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ੍ ਕੀਤੇ ਤਿਸੈ ਨ ਸੇਵਨ੍ੀ ਦੇਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਭਗਵਤ ਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਇ) ਪਹੁੰਚਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਗਲਹੁ ਨ ਕਟੀਐ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵਹਿ ਜਾਇ ॥

ਧਰਮਰਾਜ ਕਾ ਫਾਹਾ ਤਿਨ ਕੇ ਗਲੋਂ ਸੇ ਕਟਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਆਇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪੂਰਬ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਦੇ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਚੁ ਵਣਜਹਿ ਸਚੁ ਸੇਵਦੇ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਕੋ ਵਿਹਾਝਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੁਰਉਪਦੇਸੁ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੇ ਚਲਹਿ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਸਾ ਵਿਚਿ ਅਤਿ ਦੁਖੁ ਘਣਾ ਮਨਮੁਖਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਆਸਾ ਮੈਂ ਅਤੀ ਬਹੁਤਾ ਦੁਖ ਹੈ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਏ ਨਿਰਾਸ ਪਰਮ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਔਰ ਗੁਰਮੁਖ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਵਿਚੇ ਗਿਰਹ ਉਦਾਸ ਅਲਿਪਤ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥

ਔਰ ਘਰ ਬੀਚ ਹੀ ਰਹਿ ਕਰ ਤਿਆਗੀ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਅਲਿਪਤ) ਅਸੰਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਨ ਵਿਆਪਈ ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇਆ ॥

ਉਨਕੋ ਵਿਜੋਗ ਕਾ ਸੋਗ ਬਿਆਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਜੋਗੁ ਵਜੋਗ ਭਾਵ ਦ੍ਵੰਦ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਸਦਾ ਰਵਿ ਰਹੇ ਧੁਰਿ ਲਏ ਮਿਲਾਇਆ ॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦੀਵ ਰਵ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਵਹੁ ਸਰਬ ਓਰਤੇ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈ॥੩੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਪਰਾਈ ਅਮਾਣ ਕਿਉ ਰਖੀਐ ਦਿਤੀ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

(ਪਰਾਈ ਅਮਾਣ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਸਫਲ ਕਿਉਂ ਰਖੀਏ ਦਿਤੀ ਹੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਗਾਵਣੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰਿਆਈ ਦੇਣੀ ਕੀਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਰਖੀਏ? ਦਿਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਥਾ-ਚੌਥੇ ਜਨਮ ਗੁਰੂ ਤੋਹਿ ਕਰਹੋਂ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਥੈ ਟਿਕੈ ਹੋਰ ਥੈ ਪਰਗਟੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਰ ਥੈ ਟਿਕੈ) ਵਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਸ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਸ ਸਬਦ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਸਿ ਮਾਣਕੁ ਪਇਆ ਘਰਿ ਘਰਿ ਵੇਚਣ ਜਾਇ ॥

(ਅੰਨ੍ਹੇ) ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਵਸ ਉਪਦੇਸ ਮਾਣਕੁ ਪੜਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਘਰ ਘਰ ਵੇਚਣੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲੋਭ ਕਰਕੇ ਅਨਅਧਿਕਾਰਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਓਨਾ ਪਰਖ ਨ ਆਵਈ ਅਢੁ ਨ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਅਗੋਂ ਉਨਕੋ ਤੌ ਉਪਦੇਸੁ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਉਪਦੇਸਕ ਕੇ ਪਲੇ (ਅਢੁ) ਕੌਡੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਧਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਜੇ ਆਪਿ ਪਰਖ ਨ ਆਵਈ ਤਾਂ ਪਾਰਖੀਆ ਥਾਵਹੁ ਲਇਓੁ ਪਰਖਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਤੁਮਕੋ ਆਪ ਇਸ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਉ ਪਾਰਖੂਆਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਤੁਮਨੇ ਪ੍ਰਖਾਇ ਲੈਣਾ॥

ਜੇ ਓਸੁ ਨਾਲਿ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ਤਾਂ ਵਥੁ ਲਹੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਓਸ ਸਬਦ ਕੇ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵੇ ਤਉ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਔਰ ਨਉਨਿਧਿ ਰੂਪ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਧਨਿ ਜਗੁ ਭੁਖਾ ਮੁਆ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੋਝੀ ਨ ਹੋਇ ॥

ਘਰ ਮੈਂ ਧਨ ਹੋਤੇ ਹੀ ਜਗਤ ਭੁਖਾ ਮੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਆਤਮ ਵਸਤੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਜਗਤ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ॥

ਸਬਦੁ ਸੀਤਲੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸੈ ਤਿਥੈ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਸਬਦ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਤਹਾਂ ਸੋਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਆਪਿ ਗਰਬੁ ਕਰੇ ਮੂਰਖੁ ਆਪੁ ਗਣਾਏ ॥

ਆਤਮ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਪਰਾਈ ਵਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਮੂਰਖ ਆਪ ਕੋ ਕਛ ਜਣਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨੀ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ਜਾਏ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛੇ ਬਿਨਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਮਨਮੁਖ ਬਾਰੰਬਾਰ ਜਨਮਤਾ ਅਰ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਨਿ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਰਸੇ ਸਜਣ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੰਤ ਸਜਣੋਂ ਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਰਸੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਕਬਹੂ ਜਿ ਆਪਿ ਮੇਲੇ ਕਰਤਾਰੇ ॥

ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਬੀ ਭੀ ਬਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਅਰ ਮਿਲੇ ਸੋ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪ ਅਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵਿਆ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਰਵਿਆ) ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਜਾਣਿਆ ਤਬ ਸਭੀ ਦੂਖ ਨਿਬਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀ ਅੰਤਰਿ ਰਖਾਂ ਉਰ ਧਾਰੇ ॥

ਹਰੀ ਸੁਖਦਾਤਾ ਕੋ ਸਦੀਵ ਸਲਾਹਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਤਿਨ ਕੀ ਬਖੀਲੀ ਕਿ ਕਰੇ ਜਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰੇ ॥

ਜੋ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਮਨਮੁਖ ਤਿਨਕੀ ਬਖੀਲੀ ਕਿਆ ਕਰੇਗਾ॥

ਓਨਾ ਦੀ ਆਪਿ ਪਤਿ ਰਖਸੀ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸਰਣਾਗਤਿ ਪਏ ਗੁਰ ਦੁਆਰੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਕੋ ਆਪ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੇ ਸੁਹੇਲੇ ਭਏ ਮੁਖ ਊਜਲ ਦਰਬਾਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਉਜਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖੈ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਿਲਿ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਰ ਮੋਹ ਕੋ ਵਧਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੁਤ੍ਰੁ ਕਲਤ੍ਰੁ ਨਿਤ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਮੋਹਿ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਸਿ ਪਰਦੇਸਿ ਧਨੁ ਚੋਰਾਇ ਆਣਿ ਮੁਹਿ ਪਾਇਆ ॥

ਸ੍ਵੈ ਦੇਸ ਅਥਵਾ ਪਰਦੇਸ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਧਨ ਕੋ ਚੁਰਾਇ ਕਰ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਲਿਆਇ ਕਰਕੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੦

ਅੰਤਿ ਹੋਵੈ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧੁ ਕੋ ਸਕੈ ਨ ਛਡਾਇਆ ॥

ਜਿਨਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਅੰਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਕੋਈ ਸਨਬੰਧੀ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਮੋਹੁ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਮੋਹ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਜੀਵ ਨੇ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਸਭ ਭੁਖ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰ ਸਭ ਭੁਖ ਨਿਬਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜਬ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਿ ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਤਿਤੁ ਰੋਗੁ ਲਗੈ ਤਨਿ ਧਾਇ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਖਾਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਰੋਗ ਧਾਇ ਕਰ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਸ ਕਸ ਸਬਦੁ ਸਲਾਹਣਾ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਸ ਕਸ ਛੋਡਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਆਪੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਸਬਦੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਸਹ ਮੇਲਾਵਾ ਹੋਇ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੀਵਣ ਰੂਪ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ (ਸਹ) ਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗਿ ਆਨ੍ਹੇਰੁ ਹੈ ਸਬਦੇ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਜਗਿ) ਜੀਵ ਕੋ ਅੰਧੇਰ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਚਾਨਣ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਪੜਿ ਪੜਿ ਥਕੇ ਭੇਖ ਥਕੇ ਤਨੁ ਧੋਇ ॥

ਪੰਡਤ ਪੜ ਪੜ ਕਰ ਔ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭੇਖ ਧਾਰੀ ਭੇਖ ਧਾਰ ਥਾਕੇ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਤਨ ਧੋਇ ਕਰ ਥਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਦੁਖੀਏ ਚਲੇ ਰੋਇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਦੁਖੀ ਹੂਏ ਰੋਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਬ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੂਰਬਲਾ ਉਤਮ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਅਤਿ ਨੇਹੁ ਬਹਿ ਮੰਦੁ ਪਕਾਇਆ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਔਰ ਬਹਿ ਕਰ ਮੰਦ ਸਲਾਹ ਭਾਵ ਸੇ ਵਿਸ਼ਜ ਮੰਤਰ ਕੋ ਪਕਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਿਸਦਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਚਲਸੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਇਆ ॥

ਜੋ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸਭੀ ਕਿਛ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਏਹੀ ਭਾਇਆ ਹੈ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਕਿਉ ਰਹੀਐ ਥਿਰੁ ਜਗਿ ਕੋ ਕਢਹੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਗਤ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਥਿਰ ਰਹੀਐ ਉਸ ਕਾ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਨਿਕਾਲੋ? ਉਤ੍ਰ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਥਿਰੁ ਕੰਧੁ ਸਬਾਇਆ ॥

(ਸਬਾਇਆ) ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ (ਕੰਧੁ) ਸਰੀਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵ ਇਸਥਿਤ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇਅਨੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੩੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਬਖਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੩੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਗੁਰ ਕਾ ਭਉ ਹੇਤੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਭਯ ਔਰ (ਅਪਾਰੁ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਹੇਤ ਬਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਲੋਭਿ ਲਹਰਿ ਸੁਧਿ ਮਤਿ ਗਈ ਸਚਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਕਰਕੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਕੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਇਸੀ ਹੇਤ ਸਚ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਪਯਾਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨਾ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਦਰਗਹ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਦਰ) ਅੰਤਰ (ਗਹਿ) ਜਗਾਂ ਕੇ ਭਾਵ ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਖਸ਼ਣਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਣਾ ਵਿਸਰੇ ਸਰੈ ਨ ਬਿੰਦ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜੀਵਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਿਸਰਨੇ ਕਰ ਹਮਕੋ (ਬਿੰਦ) ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸਰਤਾ॥

ਤਿਸੁ ਸਿਉ ਕਿਉ ਮਨ ਰੂਸੀਐ ਜਿਸਹਿ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਦ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਉਂ ਰੁਸਣਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਮੁਖ ਫੇਰੀਏ ਜਿਸਕੋ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ (ਹਮਾਰੀ) ਅਸਮਦਾਦਿਕ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿਕ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਃ ੪ ॥

ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਝਿਮਝਿਮਾ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ (ਝਿਮਝਿਮਾ) ਆਨੰਦਦਾਇਕ ਸਾਵਣ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਦੁਖ ਭੁਖ ਕਾੜਾ ਸਭੁ ਚੁਕਾਇਸੀ ਮੀਹੁ ਵੁਠਾ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਛਹਿਬਰ ਲਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਰਸ ਹੋ ਕਰ (ਵੁਠਾ) ਬਰਸਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜਬ ਗੁਰੂ ਅਤੀ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇਗਾ ਤਬ ਦੁਖ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅਰ ਭੁਖ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਔਰ ਮਨਕਾ ਝੋਰਾ ਸਭ ਚੁਕਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਸਭ ਧਰਤਿ ਭਈ ਹਰੀਆਵਲੀ ਅੰਨੁ ਜੰਮਿਆ ਬੋਹਲ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਹਰੀਆਵਲੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਹਚੇ ਰੂਪੀ ਅੰਨ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ (ਬੋਹਲ ਲਾਇ) ਭਾਵ ਬਖਸੀਸ ਰੂਪੀ ਬੋਹਲ ਲਾਇਆ ਹੈ ਵਾ ਸੰਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਰਹਤ ਤਤ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਚਿੰਤੁ ਬੁਲਾਵੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਆਪੇ ਪਾਵੈ ਥਾਇ ॥

ਹਰੀ ਅਚਿੰਤ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਬੋਲੇ ਹੂਏ ਜਸ ਕੋ ਥਾਇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨਹੁ ਜੁ ਅੰਤੇ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੋ ਜੋ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਭਗਤਿ ਅਨੰਦੁ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਆਦਿਕ ਜੋ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਆਨੰਦਦਾਇਕ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਸਦਾ ਸੁਖ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਤਿਨਾ ਦੁਖ ਭੁਖ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਦੁਖ ਭੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਗਾਇ ਗੁਣ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਸੁਭਾਇ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਵੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੇਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਵਾਂ॥੩॥

ਪਉੜੀ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਦਾਤਿ ਨਿਤ ਦੇਵੈ ਚੜੈ ਸਵਾਈਆ ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਾਤ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਦੇਵਣੇ ਸੇ ਸਵਾਈ ਚੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੂਆ ਆਗੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਣੇ ਮੈਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਸਵਾਇਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਤੁਸਿ ਦੇਵੈ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਨ ਛਪੈ ਛਪਾਈਆ ॥

(ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਦਾਤ ਛਪਾਈ ਹੂਈ ਛਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਵਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਉਨਮਨਿ ਲਿਵ ਲਾਈਆ ॥

ਹਿਰਦੇ ਕਵਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਕਰੇ ਉਸ ਦੀ ਰੀਸ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈਆ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਕੀ ਰੀਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ (ਛਾਈ) ਮਿਟੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈਆ ॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕੋ ਕੋਈ ਨਿੰਦਕ ਸਾਕਤ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੩੪॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੧

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਅਮਰੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ਸਿਆਣਪ ਨ ਚਲਈ ਨ ਹੁਜਤਿ ਕਰਣੀ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਅਚਾਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਅਮਰੁ) ਹੁਕਮ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਔਰ ਨਾਂ ਹੁਜਤ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਆਪੁ ਛੋਡਿ ਸਰਣਾਇ ਪਵੈ ਮੰਨਿ ਲਏ ਰਜਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੀਵ ਆਪਾ ਭਾਉ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੇ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਿਆ ਕੋ ਮੰਨ ਲੇਵੇ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਮ ਡੰਡੁ ਨ ਲਗਈ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਵਕੁ ਸੋਈ ਆਖੀਐ ਜਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇਵਕ ਸੋਈ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਈ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਦਾਤਿ ਜੋਤਿ ਸਭ ਸੂਰਤਿ ਤੇਰੀ ॥

ਬਹੁਤੁ ਸਿਆਣਪ ਹਉਮੈ ਮੇਰੀ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਦਾਤ ਅਰ (ਸੂਰਤਿ) ਸੁੰਦਰਤਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਦੀ ਹੁਈ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣਪ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਮੇਰੀ ਕਲਪੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਲੋਭਿ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਹਉਮੈ ਕਦੇ ਨ ਚੂਕੈ ਫੇਰੀ ॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਲੋਭ ਅਰ ਮੋਹ ਕਰ ਬਜ਼ਾਪਤ ਹੁਏ ਬਹੁਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਫੇਰੀ ਕਦੇ ਚੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਗਲ ਚੰਗੇਰੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈਂ ਜੋ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸਾਈ ਬਾਤ ਚੰਗੇਰੀ ਹੈ॥੨॥ ਇਹ ਪੌੜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਰਚੀ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ਮਃ ੫ ॥

ਸਚੁ ਖਾਣਾ ਸਚੁ ਪੈਨਣਾ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਮੇਲਾਇਆ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਨਾਮਕਾ ਅਧਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ (ਸਚੁ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਵਣਹਾਰ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਭਾਗੁ ਪੂਰਾ ਤਿਨ ਜਾਗਿਆ ਜਪਿਆ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਲਗਿਆ ਤਰਿਆ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਤਿਨਕਾ ਪੂਰਾ ਭਾਗ ਜਾਗਜਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਅਰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਲਗਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਜੈਕਾਰੁ ॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਿਫਤੀ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੁ ਅਰੁ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰ॥੩੫॥ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਰਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਥੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਰਮੇਸੂਰ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਸਭੇ ਜੀਅ ਸਮਾਲਿ ਅਪਣੀ ਮਿਹਰ ਕਰੁ ॥

ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਮੁਚੁ ਉਪਾਇ ਦੁਖ ਦਾਲਦੁ ਭੰਨਿ ਤਰੁ ॥

ਅਪਣੀ ਮਿਹਰ ਕਰਕੇ ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰੋ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਬਹੁਤ ਉਪਜਾਵੋ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਦਲਿਦਰ ਤੋੜ ਦੇਹੁ॥ ਵਾ (ਅੰਨੁ) ਔਰ ਪਰਕਾਰ ਕਾ ਪਾਣੀ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਲੁ (ਮੁਚੁ) ਬਹੁਤਾ ਉਪਾਇ ਕਰਕੇ (ਤਰੁ) ਅਤਿਸੇ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਸਰੀਰ ਅਰ ਦਰਿਦ੍ਰ ਮਨ ਕਾ (ਭੰਨਿ) ਤੋੜ ਦੇਹੁ॥

ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਣੀ ਦਾਤਾਰਿ ਹੋਈ ਸਿਸਟਿ ਠਰੁ ॥

ਲੇਵਹੁ ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ਅਪਦਾ ਸਭ ਹਰੁ ॥

ਅਪਨੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੇਵਹੁ ਔਰ ਸਭ ਬਿਪਦਾ ਹਰ ਦੀਜੀਏ॥ ਜਬ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਦਾਤਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣੀ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ (ਠਰੁ) ਸੀਤਲ ਹੋਈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਫਲੁ ਘਰੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਧਜਾਇ ਕਰ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਵੁਠੇ ਮੇਘ ਸੁਹਾਵਣੇ ਹੁਕਮੁ ਕੀਤਾ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਰਿਜਕੁ ਉਪਾਇਓਨੁ ਅਗਲਾ ਠਾਂਢਿ ਪਈ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਬ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਤਬ ਸੋਭਨੀਕ ਬਾਦਲ ਬਰਸਤੇ ਭਏ (ਰਿਜਕੁ) (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹੀ (ਠਾਂਢਿ) ਸਾਂਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਾਂਤ ਮੈਂ ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਤਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬਾਦਲ ਬਰਸੇ ਹੈਂ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਰੂਪ ਬਹੁਤਾ ਰਿਜਕੁ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤਾ ਅਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੀਤਲਤਾਈ ਹੋਈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਿਮਰਤ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਤਿਨਕਾ ਤਨੁ ਅਰ ਮਨੁ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣੀ ਸਚੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ॥

ਕੀਤਾ ਲੋੜਹਿ ਸੋ ਕਰਹਿ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰ ॥੨॥

ਹੇ ਸਚੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਕੀਤਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਵਡਾ ਆਪਿ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਆਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਵਡਾ ਅਰ ਅਗੰਮ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਭੀ ਸਭ ਤੇ ਬਡੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੇਖਿ ਵਿਗਸਿਆ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਆਈ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਦੇਖ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪੇ ਹੈ ਭਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਆਪੇ ਆਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਸਭ ਨਥੀਅਨੁ ਸਭ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਈ ॥

ਆਪੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਨਾਥੁ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਨਥ ਰਖਯਾ ਹੈ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਅਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਕਰੇ ਸਭ ਚਲੈ ਰਜਾਈ ॥੩੬॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ (ਰਜਾਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ਵਿਖੇ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੩੬॥੧॥ (ਸੁਧੁ) ਕਹੇ ਅਰਥ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰੋ ਵਾ ਭੁਲਕੋ ਸੁਧ ਕਰ ਲੈਣਾ॥

ਰਾਗੁ ਸਾਰੰਗ ਬਾਣੀ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ॥
ਕਬੀਰ ਜੀ ॥
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਹਾ ਨਰ ਗਰਬਸਿ ਥੋਰੀ ਬਾਤ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ ਥੋੜੀ ਬਾਤ ਪੁਰ (ਕਹਾ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਗਰਬੁ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਦਸ ਨਾਜੁ ਟਕਾ ਚਾਰਿ ਗਾਂਠੀ ਐਂਡੌ ਟੇਢੌ ਜਾਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦਸਕ ਮਣ ਅਨਾਜ ਔਰ ਚਾਰਕ (ਟਕਾ) ਰੁਪਏ ਪਲੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ (ਐਡੌਂ) ਆਕੜ ਕਰ ਟੇਢਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਕਰ ਕੁਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਣੇ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਤੁ ਪ੍ਰਤਾਪੁ ਗਾਂਉ ਸਉ ਪਾਏ ਦੁਇ ਲਖ ਟਕਾ ਬਰਾਤ ॥

ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੂਆ ਤੌ ਸੌ ਗਾਉ ਪਾਇ ਲੀਏ ਔਰ ਦੋ ਇਕ ਲਖ ਰੁਪਜਾ (ਬਰਾਤ) ਆਮਦਨ ਬ੍ਰਸਦੀ ਵਾ ਦੁਮਾਹੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਹੋ ਗਈ॥

ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੀ ਕਰਹੁ ਸਾਹਿਬੀ ਜੈਸੇ ਬਨ ਹਰ ਪਾਤ ॥੧॥

ਸੋ ਯਿਹ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ ਲੀਏ ਸਰਦਾਰੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਕੈਸੇ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੈਸੇ ਬਨ ਮੈਂ ਪਤੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਹਰੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੈਸੇ ਪਤੇ ਊਪਰ ਕਾ ਜਲ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਦਾਰਥ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਕੋਊ ਲੈ ਆਇਓ ਇਹੁ ਧਨੁ ਨਾ ਕੋਊ ਲੈ ਜਾਤੁ ॥
ਰਾਵਨ ਹੂੰ ਤੇ ਅਧਿਕ ਛਤ੍ਰਪਤਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਗਏ ਬਿਲਾਤ ॥੨॥

ਇਸ ਧਨ ਕੋ ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ ਲੈ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਾਥ ਹੀ ਲੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਰਾਵਣ ਸੇ ਭੀ ਅਧਿਕ ਛਤਰਪਤੀ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਭੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੨

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਪੂਜਹੁ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਤ ॥

ਹਰੀਕੇ ਸੰਤ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਜੋ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤ ਹੈ ਗੋਬਿਦੁ ਤੇ ਸਤਸੰਗਿ ਮਿਲਾਤ ॥੩॥

ਜਿਨਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਸੰਪਤਿ ਅੰਤਿ ਨ ਚਲਤ ਸੰਗਾਤ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ (ਸੰਪਤਿ) ਧਨ ਪਦਾਰਥਾਦਿ ਅੰਤਕੋ ਕੋਈ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਕਬੀਰੁ ਰਾਮ ਭਜੁ ਬਉਰੇ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥ ਜਾਤ ॥੪॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਰ ਬਾਵਰੇ ਰਾਮਕੋ ਭਜ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮੁ (ਅਕਾਰਥ) ਬਜਰਥ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਰਾਜਾਸ੍ਰਮ ਮਿਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ਤੇਰੀ ॥
ਤੇਰੇ ਸੰਤਨ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੇਰੀ ਰਾਜ ਅਸਰਮ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮੈਂ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਹੂੰ॥ ਵਹੁ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੈਸੀ ਹੈ। ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਸਤੋ ਜਾਇ ਸੁ ਰੋਵਤੁ ਆਵੈ ਰੋਵਤੁ ਜਾਇ ਸੁ ਹਸੈ ॥

ਜੋ ਹਸਤਾ ਹੂਆ ਜਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਰੋਤਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਯਥਾ ਜੈ ਬਿਜੈ ਹਸਤੇ ਗਏ ਔਰ ਸਨਕਾਦਕੋਂ ਕੇ ਸਰਾਪ ਕਰ ਰੋਤੇ ਆਏ ਔਰ ਜੋ ਰੋਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਸਤਾ ਆਵਤਾ ਹੈ। ਦੇਵਤੇ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਦੈਤੋਂ ਕੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੁਏ ਰੋਤੇ ਗਏ ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ ਮਨਜੂਰ ਹੋਈ ਯਾਤੇ ਹਸਤੇ ਆਏ॥

ਬਸਤੋ ਹੋਇ ਹੋਇ ਸੁੋ ਊਜਰੁ ਊਜਰੁ ਹੋਇ ਸੁ ਬਸੈ ॥੧॥

ਜੋ ਬਸਤਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਉਜੜ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਬਾਲੀ ਔਰ ਉਜੜਾ ਹੂਆ ਬਸਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਯਥਾ ਸੁਗ੍ਰੀਵ॥੧॥

ਜਲ ਤੇ ਥਲ ਕਰਿ ਥਲ ਤੇ ਕੂਆ ਕੂਪ ਤੇ ਮੇਰੁ ਕਰਾਵੈ ॥

ਜਲ ਵਾਲੇ ਅਸਥਲ ਤੇ ਥਲ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਥਲ) ਰੇਤ ਕੇ ਅਸਥਲ ਤੇ (ਕੂਪ) ਖੂਹਾ ਵਾ ਛਪੜੁ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਖੂਹੇ ਵਾ ਛਪੜ ਸੇ ਸੁਮੇਰ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਬਭੂਤੀ ਰਹਿਤ ਅਰੁ ਰਹਤੋ ਕੋ ਬਭੂਤੀ ਸਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਕਾਸਿ ਚਢਾਵੈ ਚਢੇ ਅਕਾਸਿ ਗਿਰਾਵੈ ॥੨॥

(ਧਰਤੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਰ ਸੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਚੜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਚੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਰਾਜਾ ਨਹੁਖ ਕੀ ਤਰਹ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭੇਖਾਰੀ ਤੇ ਰਾਜੁ ਕਰਾਵੈ ਰਾਜਾ ਤੇ ਭੇਖਾਰੀ ॥

ਭਿਛਕ ਸੇ ਰਾਜ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਜਾ ਸੇ ਭਿਛਕ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਖਲ ਮੂਰਖ ਤੇ ਪੰਡਿਤੁ ਕਰਿਬੋ ਪੰਡਿਤ ਤੇ ਮੁਗਧਾਰੀ ॥੩॥

(ਖਲ ਮੂਰਖ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਸੇ ਪੰਡਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੰਡਿਤ ਸੇ (ਮੁਗਧਾਰੀ) ਮੂਰਖ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਅਜਾਮੇਲ ਕਾਲੀਦਾਸ ਵਤ॥੩॥

ਨਾਰੀ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਖੁ ਕਰਾਵੈ ਪੁਰਖਨ ਤੇ ਜੋ ਨਾਰੀ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਤੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਸਿਖੰਡੀ ਆਦਕੋਂ ਵਤ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਸਾਧੂ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਤਿਸੁ ਮੂਰਤਿ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਾਧੂਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੀ ਮੂਰਤੀ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਸਾਰੰਗ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਉ ਜੀ ਕੀ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਏਂ ਰੇ ਮਨ ਬਿਖਿਆ ਬਨ ਜਾਇ ॥
ਭੂਲੌ ਰੇ ਠਗਮੂਰੀ ਖਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ਜੋਂ ਰੂਪ ਬਨ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਠਗ ਬੂਟੀ ਕੋ ਖਾਇਕਰ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਕੈਸੇ ਭੂਲ ਰਹਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਮੀਨੁ ਪਾਨੀ ਮਹਿ ਰਹੈ ॥
ਕਾਲ ਜਾਲ ਕੀ ਸੁਧਿ ਨਹੀ ਲਹੈ ॥

ਜੈਸੇ ਮਛ ਪਾਨੀ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਕਾਲ ਰੂਪ ਜਾਲ ਕੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹਬਾ ਸੁਆਦੀ ਲੀਲਿਤ ਲੋਹ ॥
ਐਸੇ ਕਨਿਕ ਕਾਮਨੀ ਬਾਧਿਓ ਮੋਹ ॥੧॥

ਜਿਹਬਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਵਾਸਤੇ ਮਛੀ ਲੋਹੇ ਕੀ ਕੁੰਡੀ ਕੋ (ਲੀਲਿਤ) ਨਿਗਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵ (ਕਨਿਕ) ਸ੍ਵਰਨਾਦ ਔਰ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਮਧੁ ਮਾਖੀ ਸੰਚੈ ਅਪਾਰ ॥
ਮਧੁ ਲੀਨੋ ਮੁਖਿ ਦੀਨੀ ਛਾਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਖੀ ਸਹਿਤ ਕੋ (ਅਪਾਰ) ਬਹੁਤ ਸਿੰਚਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ (ਛਾਰੁ) ਧੂਆਂ ਦੇ ਕਰ ਮਧੁਹਾਨੇ ਸਹਿਤ ਕੋ ਲੇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗਊ ਬਾਛ ਕਉ ਸੰਚੈ ਖੀਰੁ ॥
ਗਲਾ ਬਾਂਧਿ ਦੁਹਿ ਲੇਇ ਅਹੀਰੁ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਗਊ ਬਛੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦੂਧ ਕੋ ਇਕਠਾ ਰਖਤੀ ਹੈ॥ ਪ੍ਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਗਲੇ ਕੋ ਬਾਂਧਕਰ ਅਹੀਰ ਦੂਧ ਚੋਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਨਿ ਸ੍ਰਮੁ ਅਤਿ ਕਰੈ ॥
ਸੋ ਮਾਇਆ ਲੈ ਗਾਡੈ ਧਰੈ ॥

ਤੈਸੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੀਵ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਕਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਸੋ ਮਾਯਾ ਲੈਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਗਾਡਤਾ ਹੈ॥

ਅਤਿ ਸੰਚੈ ਸਮਝੈ ਨਹੀ ਮੂੜ੍ਹ ॥
ਧਨੁ ਧਰਤੀ ਤਨੁ ਹੋਇ ਗਇਓ ਧੂੜਿ ॥੩॥

ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਸੰਚਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਮੂਰਖ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜਬ ਤਨ ਧੂੜ ਹੋ ਗਿਆ ਤਬ ਧਨ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਹੀ ਦਬਾ ਹੂਆ ਰਹਿ ਗਿਆ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਤਿ ਜਰੈ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਕਬਹੂ ਨਹੀ ਕਰੈ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜੀਵ ਅਤੀ ਜਰਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਬੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਤਾ ਚੀ ਆਣਿ ॥
ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਭਜੀਐ ਭਗਵਾਨ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਂ) ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਆਣਿ) ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਭਜ ਹੋ ਕਰਕੇ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭਜੀਏ॥੪॥੧॥ ਏਕ ਕਾਲ ਮੈਂ ਬਿਸਨੁ ਨਾਮ ਦੇਵ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਦੇਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਤਖ ਹੂਏ ਅਰ ਨਾਮਦੇਵ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕੋ ਕਹਾ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮਤ ਛੁਹੁ ਤੂੰ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਦਹੁ ਕੀ ਨ ਹੋਡ ਮਾਧਉ ਮੋ ਸਿਉ ॥
ਠਾਕੁਰ ਤੇ ਜਨੁ ਜਨ ਤੇ ਠਾਕੁਰੁ ਖੇਲੁ ਪਰਿਓ ਹੈ ਤੋ ਸਿਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਧੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ (ਹੋਡ) ਸਰਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ (ਬਦਹੁ) ਲਗਾਇ ਲੇਤੇ ਠਾਕੁਰ ਤੇ ਜਨ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਨ ਕਰਕੇ ਠਾਕੁਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਅਸਮਾਦਿਕ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਖੇਲ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਹਮ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਜੇ ਕਹੇ ਤੈਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੈਸੇ ਜਾਨਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਨ ਦੇਉ ਦੇਹੁਰਾ ਆਪਨ ਆਪ ਲਗਾਵੈ ਪੂਜਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਹੁਰਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਬੀਚ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਮਨੁ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਲ ਤੇ ਤਰੰਗ ਤਰੰਗ ਤੇ ਹੈ ਜਲੁ ਕਹਨ ਸੁਨਨ ਕਉ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਜਲਤੇ ਤਰੰਗ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਸ ਤਰੰਗ ਕੇ ਅਭਾਵ ਤੇ ਜਲੁ ਹੀ ਹੈ ਕੇਵਲ ਕਹਿਣੇ ਸੁਨਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਦੂਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਆਪਹਿ ਗਾਵੈ ਆਪਹਿ ਨਾਚੈ ਆਪਿ ਬਜਾਵੈ ਤੂਰਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪੇ ਹੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪ ਹੀ (ਤੂਰਾ) ਪਖਾਵਜ ਬਜਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਹਤ ਨਾਮਦੇਉ ਤੂੰ ਮੇਰੋ ਠਾਕੁਰੁ ਜਨੁ ਊਰਾ ਤੂ ਪੂਰਾ ॥੨॥੨॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਮੈਂ ਜਨ (ਊਰਾ) ਕਮ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਾ ਹੈਂ॥੨॥੨॥ ਭਗਤ ਮੈਂ ਐਸੀ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਸ ਅਨਿੰਨ ਮੇਰੋ ਨਿਜ ਰੂਪ ॥

ਜੋ ਅਨਿਨ ਦਾਸ ਅਰਥਾਤ ਮੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ॥

ਦਰਸਨ ਨਿਮਖ ਤਾਪ ਤ੍ਰਈ ਮੋਚਨ ਪਰਸਤ ਮੁਕਤਿ ਕਰਤ ਗ੍ਰਿਹ ਕੂਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸਕਾ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪੋਂ ਕੋ ਨਿਬ੍ਰਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਸਣੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਵਾਕਸਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਗ੍ਰਿਹ ਕੂਪਤੇ ਛੁਟਕਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੀ ਬਾਂਧੀ ਭਗਤੁ ਛਡਾਵੈ ਬਾਂਧੈ ਭਗਤੁ ਨ ਛੂਟੈ ਮੋਹਿ ॥

ਮੇਰੀ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਪਰਤਗਜਾ ਕੋ ਭਗਤੁ ਛੁਡਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਭਗਤੁ ਪਰਤਗਜਾ ਬਾਂਧ ਸੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਛੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੩

ਏਕ ਸਮੈ ਮੋ ਕਉ ਗਹਿ ਬਾਂਧੈ ਤਉ ਫੁਨਿ ਮੋ ਪੈ ਜਬਾਬੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥

ਔਰ ਤੋ ਕਜਾ ਹੈ ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਪਕੜ ਕੇ ਬਾਂਧ ਲੇਵੇ ਤੌਂ ਪੁਨਹ ਮੇਰੇ ਸੇ ਕੁਛ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸ ਅਵਗਜਾ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਗੁਨ ਬੰਧ ਸਗਲ ਕੀ ਜੀਵਨਿ ਮੇਰੀ ਜੀਵਨਿ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ॥

ਮੈਂ ਗੁਨ ਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਬਾਂਧਨੇ ਵਾਲਾ ਹੂੰ ਵਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਆਦਿ ਗੁਨੋਂ ਕਰ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੀ ਜੀਵਣ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਰੂਪ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰੀ ਜੀਵਣ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਐਸੀ ਤੈਸੋ ਤਾ ਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥੨॥੩॥

ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਾ) ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਜੀਵ ਮੈਂ[੧] ਭਗਤੋਂ ਸਾਥ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਤੈਸੋ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਰਕਾਸ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਸਰਬ ਕੋ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ॥੨॥੩॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਸਾਰੰਗ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

---

[੧] ਵਾ (ਜਾਕੇ) ਜਿਸੁ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਐਸੀ) ਪੂਰਬੁਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਉਤਮ ਪਰੇਮ ਤਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੈ ਨਰ ਕਿਆ ਪੁਰਾਨੁ ਸੁਨਿ ਕੀਨਾ ॥
ਅਨਪਾਵਨੀ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਉਪਜੀ ਭੂਖੈ ਦਾਨੁ ਨ ਦੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਰ ਤੈਨੇ ਪੁਰਾਨੋ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾ ਕੀਆ ਭਾਵ ਸੁਣਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੀ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਅਨਪਾਵਨੀ) ਅਵਿਰਲ ਭਗਤੀ ਉਤਪਤਿ ਨਹੀਂ ਭਈ॥ ਔਰ ਕਬੀ ਭੂਖੇ ਕੋ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਮੁ ਨ ਬਿਸਰਿਓ ਕ੍ਰੋਧੁ ਨ ਬਿਸਰਿਓ ਲੋਭੁ ਨ ਛੂਟਿਓ ਦੇਵਾ ॥

ਨਾ ਤੋ ਕਾਮ ਬਿਸਰਿਓ ਔਰ ਨਾ ਕ੍ਰੋਧ ਹੀ ਬਿਸਰਾ ਪੁਨਹ (ਦੇਵਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਲੋਭ ਭੀ ਨਾ ਛੂਟਾ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹੀ ਛੂਟੀ ਨਿਫਲ ਭਈ ਸਭ ਸੇਵਾ ॥੧॥

ਮੁਖ ਸੇ ਪਰਾਈ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀ ਯਾਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੂਈ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਿਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਕਰਤੱਬ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਟ ਪਾਰਿ ਘਰੁ ਮੂਸਿ ਬਿਰਾਨੋ ਪੇਟੁ ਭਰੈ ਅਪ੍ਰਾਧੀ ॥

ਰਸਤਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੇਗਾਨਾ ਘਰੁ ਚੁਰਾਇ ਕਰ ਹੇ (ਅਪ੍ਰਾਧੀ) ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਤੂੰ ਪੇਟ ਕੋ ਭਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਹਿ ਪਰਲੋਕ ਜਾਇ ਅਪਕੀਰਤਿ ਸੋਈ ਅਬਿਦਿਆ ਸਾਧੀ ॥੨॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਭੀ ਜਾਤਾ ਰਹੇ ਅਰ ਈਹਾਂ ਅਕੀਰਤੀ ਹੋਵੈ ਅਵਿਦਿਆ ਕੇ ਬਲ ਕਰ ਸੋਈ ਕਰਣੀ ਸਾਧੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਿੰਸਾ ਤਉ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀ ਛੂਟੀ ਜੀਅ ਦਇਆ ਨਹੀ ਪਾਲੀ ॥

ਹਿੰਸਾ ਤੌ ਮਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੀ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਕੁਛ ਦਯਾ ਭੀ ਨਹੀਂ (ਪਾਲੀ) ਕਰੀ॥

ਪਰਮਾਨੰਦ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਕਥਾ ਪੁਨੀਤ ਨ ਚਾਲੀ ॥੩॥੧॥੬॥

ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀਕੇ ਗੁਰ ਭਾਈ ਪਰਮਾਨੰਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਥਾ ਭੀ ਕਬੀ ਨਾ (ਚਾਲੀ) ਚਲਾਈ ਭਾਵ ਕਥਾ ਭੀ ਕਭੀ ਤੈਨੇ ਸੁਣੀ ਨਹੀਂ॥੩॥੧॥੬॥ ਇਹੁ ਸਬਦ ਸਾਰਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਉਚਾਰਾ? ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਉਤ੍ਰ ਇਹੁ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਤੁਕ ਉਚਾਰੀ॥ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸੂਰਦਾਸ ਪ੍ਰੇਮੀ ਸਮਾਧੀ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਯਾ। ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਜੀਨੇ ਆਪ ਸਬਦ ਉਚਾਰ ਕਰ ਅੰਕ ਕੋ ਸੂਰਦਾਸ ਦਾ ਨਾਮੁ ਲਿਖ ਕਰ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਰੇਪਾਉ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਤੁਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਛਾਡਿ ਮਨ ਹਰਿ ਬਿਮੁਖਨ ਕੋ ਸੰਗੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਹਰਿ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸੰਗ ਤਯਾਗ ਦੇ॥ ਤੌ ਇਹ ਸੂਰਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਸਾਰਾ ਸਬਦ ਭਾਈ ਬੰਨੋ ਦੀ ਬੀੜ ਮੈਂ ਹੈ॥

ਸਾਰੰਗ ਮਹਲਾ ੫ ਸੂਰਦਾਸ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸੇ ਹਰਿ ਲੋਕ ॥
ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਿ ਸਰਬਸੁ ਸਭੁ ਅਰਪਿਓ ਅਨਦ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਝੋਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਲੋਕ ਸੰਤ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਨ ਮਨ ਕੋ ਅਰਪ ਕਰਕੇ ਪੁਨਹ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰਬੰਸ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਅਨੰਦਦਾਇਕ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਧੁਨੀ ਵਿਖੇ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਸਬਦੋਂ ਮੇਂ (ਝੋਕ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਦਰਸਨੁ ਪੇਖਿ ਭਏ ਨਿਰਬਿਖਈ ਪਾਏ ਹੈ ਸਗਲੇ ਥੋਕ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਗਲੇ (ਥੋਕ) ਪਦਾਰਥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਨ ਬਸਤੁ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੂਐ ਸੁੰਦਰ ਬਦਨ ਅਲੋਕ ॥੧॥

ਸੁੰਦਰ ਬਦਨ ਹਰੀ ਕੋ (ਅਲੋਕ) ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਵਾ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਔਰ ਬਸਤੂ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਰਹਾ॥੧॥

ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਤਜਿ ਆਨ ਜੁ ਚਾਹਤ ਜਿਉ ਕੁਸਟੀ ਤਨਿ ਜੋਕ ॥

ਐਸੇ ਸਯਾਮ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਜੋ ਔਰ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਐਸੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਯੋਂ ਕੁਸ਼ਟੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜੋਕ ਲਗੀ ਹੋਈ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਬਚਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੂਰਦਾਸ ਮਨੁ ਪ੍ਰਭਿ ਹਥਿ ਲੀਨੋ ਦੀਨੋ ਇਹੁ ਪਰਲੋਕ ॥੨॥੧॥੮॥

ਸੂਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਦੀਨੇ ਹੈ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਉਣੇ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥੮॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਉਪਜਾਵਤੇ ਹੁਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਰੰਗ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਕਉਨੁ ਸਹਾਈ ਮਨ ਕਾ ॥

ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾ ਮਨ ਕਾ ਸਹਾਈ ਕੌਨ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਹਿਤੁ ਲਾਗੋ ਸਭ ਫਨ ਕਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਅਰ ਭਾਈ ਪੁਨਹ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹਿਤ ਲਾਗੋ ਹੈ ਸੋ (ਫਨ ਕਾ) ਫਨਾਹ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈਂ॥

ਆਗੇ ਕਉ ਕਿਛੁ ਤੁਲਹਾ ਬਾਂਧਹੁ ਕਿਆ ਭਰਵਾਸਾ ਧਨ ਕਾ ॥

ਅਗੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਨਾਮ ਵਾ ਪੁੰਨਯਾਦਿਕ ਕਾ ਤੁਲਹਾ ਬਾਂਧੋ ਇਸ ਧਨ ਕਾ ਕਿਆ ਭਰਵਾਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਬਿਸਾਸਾ ਇਸ ਭਾਂਡੇ ਕਾ ਇਤਨਕੁ ਲਾਗੈ ਠਨਕਾ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਇਸ ਸਰੀਰ ਭਾਂਡੇ ਕਾ ਕਿਆ ਭਰੋਸਾ ਹੈ (ਇਤਨਕੁ) ਤਨਕ ਮਾਤ੍ਰ (ਠਨਕਾ) ਠੋਲਾ ਅਰਥਾਤ ਹੈਜਾ ਤਾਪ ਆਦਿ ਕਾ ਦੁਖ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਗਲ ਧਰਮ ਪੁੰਨ ਫਲ ਪਾਵਹੁ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਹੁ ਸਭ ਜਨ ਕਾ ॥

ਸਗਲ ਧਰਮੋਂ ਕੇ ਪੁੰਨਯ ਕਾ ਫਲ ਪਾਵੋਗੇ ਯਾਤੇ ਸਭ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕਾ ਬਾਛਨਾ ਕਰੋ॥

ਕਹੈ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਸੰਤਹੁ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਡਨ ਪੰਖੇਰੂ ਬਨ ਕਾ ॥੨॥੧॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਨੋ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਇਹ ਮਨ ਅਰਥਾਤ ਜੀਉ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਬਨਕਾ ਉਡ ਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਪੰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਸਯ ਹੀ ਵਿਜੋਗ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥੧॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੪

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਜਨਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਹਸਣਾ ਸਉਣਾ ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਹੈ ਮਰਣਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਖਾਣਾ ਔਰ ਪੀਣਾ ਹਸਣਾ ਸਉਣਾ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਕੋ ਅਪਣਾ ਮਰਣਾ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਖੁਆਰੀ ਕੀਨੀ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਨਹੀ ਰਹਣਾ ॥੧॥

ਅਪਨੇ (ਖਸਮੁ) ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਖੁਆਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵਤੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ॥

ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਕਰਕੇ ਅਪਣੀ (ਪਤਿ) ਇਜਤ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਵੋਗੇ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਤੁਧਨੋ ਸੇਵਹਿ ਤੁਝੁ ਕਿਆ ਦੇਵਹਿ ਮਾਂਗਹਿ ਲੇਵਹਿ ਰਹਹਿ ਨਹੀ ॥

ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਉਲਟਾ ਤੁਝ ਸੇ ਮਾਂਗ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਮਾਂਗਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਤੁਝ ਸੇ ਮਾਂਗ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਰਹਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਤੁਹੀ ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੀਵਦਾ ਜੀਵ ਰੂਪ ਭੀ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਵਹਿ ਸਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵਹਿ ਸੇਈ ਸੂਚੇ ਹੋਹੀ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੈਲੇ ਹਛੇ ਹੋਹੀ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਮੈਲੇ ਭੀ (ਹਛੇ) ਸੁਧ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੇਹੀ ਰੁਤਿ ਕਾਇਆ ਸੁਖੁ ਤੇਹਾ ਤੇਹੋ ਜੇਹੀ ਦੇਹੀ ॥

ਸਤਿਯੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦ੍ਵਾਪਰ ਕਲਿਯੁਗ ਆਦੀ ਜੈਸੇ ਰੁਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਜੈਸੀ ਵਡੀ ਛੋਟੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੇਹੀ ਮਿਲਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਅਰ ਥੋੜਾ ਸੁਖ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਰੁਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਸਾਈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਰੁਤਿ ਕੇਹੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਰੁਤ ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਂ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ ਜਿਸਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਰੁਤਿ (ਕੇਹੀ) ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਸਮਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਕਰਉ ਬਿਨਉ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰਿ ਵਰੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਹਰੀ ਕੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਲਿਆਕੇ ਮਿਲਾਵੈ॥

ਸੁਣਿ ਘਨ ਘੋਰ ਸੀਤਲੁ ਮਨੁ ਮੋਰਾ ਲਾਲ ਰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੧॥

ਮੇਘ ਰੂਪੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ (ਘੋਰ) ਗਰਜਣਾ ਸੁਣ ਕਰਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮੋਰ ਵਾ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਹਰੀ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰੇ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੂਈ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਰਸੁ ਘਨਾ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਸੁਹਾਨੀ ਹੀਅਰੈ ਗੁਰਿ ਮੋਹੀ ਮਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲੀਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਮੇਘ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਜਲ ਮੇਰੇ ਪਰ ਬਰਸਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪਰੇਮ ਮੈਂ (ਭੀਨਾ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੋਹਿ ਲਈ ਹੈ॥ ਔਰ ਮਨ ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਅਨੰਦ ਮੈ ਲੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜਿ ਸੁਖੀ ਵਰ ਕਾਮਣਿ ਪਿਆਰੀ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥

ਸੋਈ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਿਆਰੀ ਅਰ (ਸਹਜਿ) ਸੁਭਾਵਕ ਸੁਖੀ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪਤੀ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਵਰਿ ਨਾਰਿ ਭਈ ਸੋਹਾਗਣਿ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸੁਖਾਨਿਆ ॥੨॥

ਔਰ ਸੋਈ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੀ ਨਾਰ ਸੁਹਾਗਨ ਭਈ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਤਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਖਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਅਵਗਣ ਤਿਆਗਿ ਭਈ ਬੈਰਾਗਨਿ ਅਸਥਿਰੁ ਵਰੁ ਸੋਹਾਗੁ ਹਰੀ ॥

ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕਾ (ਸੁਹਾਗੁ) ਅਨੰਦ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਤਿਸੁ ਕਦੇ ਨ ਵਿਆਪੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਜਿਸ ਪਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਗ ਵਿਜੋਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨਹੀ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਓਟ ਗਹੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਹਚਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪੁਨਹ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਨੁ ਸੋਹਾਗਣਿ ਸਚੁ ਸਹੀ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਸਹੀ) ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋਹਾਗਣੀ ਧੰਨਜ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸਾਚੀ ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ਨਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹਉਮੈ ਕਰਤ ਗਵਾਇਆ ॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੀ ਗਿਆਤ ਕਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਾਪ ਅਰ ਸਚੀ ਸਮਝ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਤਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕਰਤਿਆਂ ਜਨਮ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੫

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਨਾਰੀ ਰਤੁ ਨਿੰਦਾ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਰਾਏ ਧਨ ਔਰ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪੀ (ਬਿਖੁ) ਜ਼ਹਰ ਖਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਭੈ ਕਪਟ ਨ ਛੂਟੇ ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੌ (ਚੀਨਿ) ਜਾਨ ਕਰ ਭੈ ਅਰ ਕਪਟ ਆਦਿਕ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਗਰਿ ਭਾਰਿ ਲਦੇ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ਮਰਿ ਜਨਮੇ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥੧॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅਜਗਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਲਦੇ ਹੂਏ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਪੀੜਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੂਏ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਈ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਇਆ ॥

ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਜੋਨਿ ਭੇਖ ਬਹੁ ਕੀਨੑੇ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਜਨਮ ਸੁਹਾਇਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮਿਓਂ ਹੋਇਓਂ ਨੇ ਜੋਨੀਓਂ ਰੂਪ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਭ੍ਰਮ ਤੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਸਚੁ) ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਤੀਰਥਿ ਤੇਜੁ ਨਿਵਾਰਿ ਨ ਨੑਾਤੇ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

(ਤੇਜੁ) ਤਮੋਂ ਗੁਣ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜਨ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਨੑਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਭਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਤਨ ਪਦਾਰਥੁ ਪਰਹਰਿ ਤਿਆਗਿਆ ਜਤ ਕੋ ਤਤ ਹੀ ਆਇਆ ॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਪਰਹਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਵ ਗਿਆਨ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਥਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਗਿਆ ਭਾਵ ਚੁਰਾਸੀ ਤੇ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਮੈਂ ਆਯਾ ਥਾ ਪੁਨਾ ਮੰਦ ਜੂਨੋਂ ਮੈਂ ਚਲਾ ਗਿਆ॥

ਬਿਸਟਾ ਕੀਟ ਭਏ ਉਤ ਹੀ ਤੇ ਉਤ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

(ਉਤ) ਉਸੀ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਉਸੀ ਗਰਭ ਵਾ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੇਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਅਧਿਕ ਸੁਆਦ ਰੋਗ ਅਧਿਕਾਈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸਹਜੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਬਹੁਤ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਲੈਣੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਰੋਗ ਭੀ ਅਧਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਰਹਸਿ ਗੁਣ ਗਾਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ (ਰਹਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਗਿਆਨ ਕੌ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਖੋਜੀ ਉਪਜੈ ਬਾਦੀ ਬਿਨਸੈ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਗੁਰ ਕਰਤਾਰਾ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ (ਖੋਜੀ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ (ਉਪਜੈ) ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ (ਬਾਦੀ) ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਮ ਨੀਚ ਹੋਤੇ ਹੀਣਮਤਿ ਝੂਠੇ ਤੂ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਣਹਾਰਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਹਮ ਨੀਚੋਂ ਤੇ (ਹੀਣ) ਨੀਚ ਮਤ ਕੇ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਹਮਕੋ ਅਪਨਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸਵਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਉਤਮ ਔ ਸਚੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਆਤਮ ਚੀਨਿ ਤਹਾ ਤੂ ਤਾਰਣ ਸਚੁ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰਾ ॥੩॥

ਜਹਾਂ ਆਤਮ (ਚੀਨਿ) ਗਿਆਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੂੰ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਤਾਰਣੇ ਹਾਰਾ (ਤਾਰਣ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਸਚਾ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਬੈਸਿ ਸੁਥਾਨਿ ਕਹਾਂ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਕਿਆ ਕਿਆ ਕਥਉ ਅਪਾਰਾ ॥

ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਕਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਅਪਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਅਗਮੁ ਅਜੋਨੀ ਤੂੰ ਨਾਥਾਂ ਨਾਥਣਹਾਰਾ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਅਜੋਨੀ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਤੁਝਕੋ ਲਖ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਨਥਣੇ ਹਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸਰਬ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈਂ॥

ਕਿਸੁ ਪਹਿ ਦੇਖਿ ਕਹਉ ਤੂ ਕੈਸਾ ਸਭਿ ਜਾਚਕ ਤੂ ਦਾਤਾਰਾ ॥

ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਕਹੋਂ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਜਾਚਕ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾਰ ਹੈਂ॥

ਭਗਤਿਹੀਣੁ ਨਾਨਕੁ ਦਰਿ ਦੇਖਹੁ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਉਰਿ ਧਾਰਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਗਤ ਹੀਣ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕੌ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੂੰ ਏਕ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਨੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਿਨਿ ਧਨ ਪਿਰ ਕਾ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ਸਾ ਬਿਲਖ ਬਦਨ ਕੁਮਲਾਨੀ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੇ ਸੁਆਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਸੋ (ਬਿਲਖ) ਵਿਆਕਲ ਕੁਮਲਾਏ ਮੁਖ ਵਾਲੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਭੀ ਕੁਮਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ੋਕਾਤੁ੍ਰ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਭਈ ਨਿਰਾਸੀ ਕਰਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੀ ॥੧॥

ਸੋ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਫਸੀ ਹੁਈ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਨਿਰਾਸੀ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਈ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਬਰਸੁ ਘਨਾ ਮੇਰਾ ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਆਇਆ ॥

ਬਲਿ ਜਾਵਾਂ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਆਣਿ ਮਿਲਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਨੇ ਅਧਿਕ ਉਪਦੇਸ ਜਲ ਬਰਸਿਆ ਤਬ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸਰ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਭਾਵ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ॥ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੀ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਮੁਝ ਸਾਥ ਲਿਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਉਤਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਦਾ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ॥

ਔ ਜਿਸਕੀ ਨਿਤ (ਨਉਤਨ) ਨਵੀਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਪਨੇ ਠਾਕਰ ਸਾਥ ਹੈ ਸੋਈ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਵਾਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਗੁਰਿ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇਆ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਭਗਤਿ ਸੁਭਾਵੀ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਦਰਸਨ ਦਿਖਾਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਬਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਮੁਕਤ ਭਏ ਭਾਵ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੁਗਜੁਗ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈ॥੨॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਵੋਹ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਥਾਰੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜਗੁ ਤੁਮਰਾ ਤੂ ਮੇਰਾ ਹਉ ਤੇਰਾ ॥

ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹੁ (ਤ੍ਰਿਭਵਣ) ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪ ਜਗਤ ਬੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਬਹੁਰਿ ਨ ਭਵਜਲਿ ਫੇਰਾ ॥੩॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਮੈਨੇ ਤੁਝਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਪੁਨ: ਅਬ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਉਂਗਾ॥੩॥

ਅਪੁਨੇ ਪਿਰ ਹਰਿ ਦੇਖਿ ਵਿਗਾਸੀ ਤਉ ਧਨ ਸਾਚੁ ਸੀਗਾਰੋ ॥

ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ (ਵਿਗਾਸੀ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਹੈ ਤੌ ਤਿਸ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸ਼ੀਂਗਾਰ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ਸਿਉ ਸਚਿ ਸਾਚੀ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥੪॥

ਤਬ ਅਕਲ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸਚਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਚੀ ਭਈ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਸਿਖਿਆ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਮੁਕਤਿ ਭਈ ਬੰਧਨ ਗੁਰਿ ਖੋਲ੍ਹੇ ਸਬਦਿ ਸੁਰਤਿ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥

ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਭਈ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਖੋਲੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ (ਪਤਿ) ਇਜ਼ਤ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇਕਰ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਮੇਲ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥੫॥੪॥

ਮਹਲਾ ੧ ਮਲਾਰ ॥

ਪਰ ਦਾਰਾ ਪਰ ਧਨੁ ਪਰ ਲੋਭਾ ਹਉਮੈ ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਧਨ ਔ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰਾਏ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਔ ਹਉਮੈਂ ਆਦੀ ਵਿਖੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ॥

ਦੁਸਟ ਭਾਉ ਤਜਿ ਨਿੰਦ ਪਰਾਈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਰ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਦੁਸ਼ਟ ਸੁਭਾਵ ਔ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕੌ ਤਜ ਕਰਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਮਹਾਂ ਚੰਡਾਲੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ॥੧॥

ਮਹਲ ਮਹਿ ਬੈਠੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ॥

ਭੀਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤਨੁ ਆਚਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਹਲ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹੀ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸੋਈ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਕਾ ਹੀ (ਆਚਾਰ) ਕਰਤਬ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੬

ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਊ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸਮ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਤਿਆਗ ਕਰ ਭਲਾ ਕਰਮ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਕਹਨੇ ਸੇ ਖੋਭ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਸੁਰਤਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਸੰਗਤਿ ਗੁਰ ਪਿਆਰ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸੁਧ ਬੁਧੀ ਕੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਕਰਤਾਰੁ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਿਖਿਆ ਸੋਈ ਜਨ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਕਰਤਾਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਾਇਆ ਮਹਲੁ ਮੰਦਰੁ ਘਰੁ ਹਰਿ ਕਾ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਰਾਖੀ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਸਰਬ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਇਹੁ ਕਾਇਆਂ ਘਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਿਜ ਮਹਲ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੈਂ (ਅਪਾਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਰਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਹਲਿ ਬੁਲਾਈਐ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਮੇਲਣਹਾਰ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ (ਮਹਲਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬੁਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੇਲਣਹਾਰ ਹਰੀ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥ ਏਕ ਪੰਡਤ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਵਣੈ ਪਾਣੀ ਜਾਣੈ ਜਾਤਿ ॥
ਕਾਇਆਂ ਅਗਨਿ ਕਰੇ ਨਿਭਰਾਂਤਿ ॥

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਆਦੀ ਤਤ ਜਿਸਤੇ (ਜਾਤਿ) ਉਤਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਾ ਕਾਮ ਅਗਨੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਨ ਕੋ (ਨਿਭਰਾਂਤਿ) ਭ੍ਰਮਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੇ॥

ਜੰਮਹਿ ਜੀਅ ਜਾਣੈ ਜੇ ਥਾਉ ॥
ਸੁਰਤਾ ਪੰਡਿਤੁ ਤਾ ਕਾ ਨਾਉ ॥੧॥

ਜਿਸਤੇ ਜੀਵ ਉਤਪਤ ਭਏ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ (ਸੁਰਤਾ) ਗਿਆਤਾ ਭੀ ਵਹੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪੰਡਤ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ਮਾਇ ॥
ਅਣਡੀਠਾ ਕਿਛੁ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਕਿਆ ਕਰਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣੀਐ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਮਾਇ) ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਆਖ ਕਰ ਵਖਜਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਊਪਰਿ ਦਰਿ ਅਸਮਾਨਿ ਪਇਆਲਿ ॥
ਕਿਉ ਕਰਿ ਕਹੀਐ ਦੇਹੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਪ੍ਰਸਨ॥ ਊਪਰ ਅਕਾਸ ਔਰ ਨੀਚੇ ਪਤਾਲ ਦੋਨੋਂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਬੀਚ ਮਾਤ ਲੋਕ ਇੰਨ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਦੰਤਾ ਕਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹੀਐ ਐਸਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇਵੋ॥ਉਤ੍ਰ॥

ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ ਹਿਆਇ ॥
ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਕੈਸਾ ਨਾਉ ॥੨॥

ਰਸਨਾ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜੋ (ਹਿਆਇ) ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਰਹੈ ਨਿਭਰਾਂਤਿ ॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਦਾਤਿ ॥

ਹਰੀ ਜਸ ਕੀਆਂ ਕਥਾ ਔਰ (ਬਦਨੀ) ਕਵੀਸਰੀਆਂ ਕਰੇ (ਨਿਭਰਾਂਤਿ) ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਐਸੇ ਸਰੂਪੁ ਕੋ ਕੋਈ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਤਰਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਜਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਤਮ ਪੁਰਸ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਚ ਸਰੂਪੁ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਤਿ ਕੁਲੀਨੁ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਹੋਇ ॥

ਤਾ ਕਾ ਕਹਣਾ ਕਹਹੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ (ਕੁਲੀਨੁ) ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸੇਵਕ ਹੋਵੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕਾ (ਕਹਣਾ) ਜਸੁ ਕੋਈ ਨ ਕਹੋ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਅੰਤ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਸਨਾਤੀ ਸੇਵਕੁ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਪਣ੍ਹੀਆ ਪਹਿਰੈ ਸੋਇ ॥੪॥੧॥੬॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਸਨਾਤੀ) ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਸੇਵਕ ਹੋਵੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਚਾਂਮ ਕੀ (ਪਣੀਆ) ਚਰਨਦਾਸੀਆਂ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਰੇ ਤਬ ਹਮ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਐਸੀ ਮੁਝ ਕੋ ਸਰਧਾ ਹੈ॥੪॥੧॥੬॥

ਏਕ ਸਮੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵੈਰਾਗ ਦਸਾ ਮੈਂ ਅੰਨ ਜਲ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਤਬ ਪਿਤਾ ਜੀ ਚਿੰਤਾਤੁਰ ਹੋ ਕਰ ਹਰਿਦਾਸ ਵੈਦ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਏ ਤਬ ਹਰਿਦਾਸ ਜੀ ਨਬਜ ਦੇਖ ਕਰ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਪੂਛਨੇ ਲਾਗੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦੁਖੁ ਵੇਛੋੜਾ ਇਕੁ ਦੁਖੁ ਭੂਖ ॥

ਇਕ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਰੂਪੀ ਦੁਖ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਦੁਖ ਭੁਖ ਦਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਦੁਖੁ ਸਕਤਵਾਰ ਜਮਦੂਤ ॥

ਔਰ ਏਕ ਦੁਖੁ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਵਾਲੇ ਜਮਦੂਤ ਪਕੜ ਕਰ ਲੈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜਮਾਂ ਕਾ ਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਦੁਖੁ ਰੋਗੁ ਲਗੈ ਤਨਿ ਧਾਇ ॥

ਵੈਦ ਨ ਭੋਲੇ ਦਾਰੂ ਲਾਇ ॥੧॥

ਔਰ ਏਕ ਏਹ ਦੁਖ ਹੈ ਜੋ ਤਨਿ ਕੋ ਧਾਇ ਕਰ ਰੋਗੁ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭੋਲੇ ਵੈਦ ਦਾਰੂ ਨ ਲਗਾਉ॥੧॥

ਵੈਦ ਨ ਭੋਲੇ ਦਾਰੂ ਲਾਇ ॥

ਦਰਦੁ ਹੋਵੈ ਦੁਖੁ ਰਹੈ ਸਰੀਰ ॥

ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਲਗੈ ਨ ਬੀਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭੋਲੇ ਵੈਦ ਇਹ ਦਾਰੂ ਹਮ ਕੋ ਲਗਾਉ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈ ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਰਹ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਦਰਦੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸੀਤੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਦੁਖ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਇਹ ਤੇਰਾ ਬਨਾਯਾ ਹੂਆ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਹਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਦਾਸ ਨੇ ਪੂਛਾ ਇਨ ਰੋਗੋਂ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ ॥
ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ ॥

ਜਬ ਅਪਨੇ ਮਾਲਕ ਹਰੀ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਰਸ ਭੋਗਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਇਸੀ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਇਹ (ਤਨਿ) ਸੂਖਮ ਰੋਗ ਉਠ ਖਲੋਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਅੰਧੇ ਕਉ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥
ਵੈਦ ਨ ਭੋਲੇ ਦਾਰੂ ਲਾਇ ॥੨॥

ਇਸੀ ਤੇ ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਮਨ ਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਭੋਲੇ ਵੈਦ ਇਹ ਬਾਹਿਰ ਦੇ ਦਾਰੂ ਨ ਲਗਾਉ॥੨॥

ਚੰਦਨ ਕਾ ਫਲੁ ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ॥
ਮਾਣਸ ਕਾ ਫਲੁ ਘਟ ਮਹਿ ਸਾਸੁ ॥

ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਔ ਸੀਤਲਤਾ ਹੀ ਚੰਦਨ ਕਾ ਫਲੁ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਨਸ ਕਾ ਢਲ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਘਟ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਿ ਗਇਐ ਕਾਇਆ ਢਲਿ ਪਾਇ ॥
ਤਾ ਕੈ ਪਾਛੈ ਕੋਇ ਨ ਖਾਇ ॥੩॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਵਾਸ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਾਇਆਂ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਫਲ ਪੜਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਗਿਰ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਨਿਕਲ ਜਾਣੇ ਤੇ ਪੀਛੇ ਦੇਹ ਘਰ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਕੋਈ ਅੰਨ ਜਲ ਆਦੀ ਖਾਤਾ ਪੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਗ੍ਰਿਹ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਸੁਧੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਕਾ ਫਲੁ ਸ੍ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਕੰਚਨ ਕਾਇਆ ਨਿਰਮਲ ਹੰਸੁ ॥
ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਅੰਸੁ ॥

ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਅੰਸ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਥੋੜੇ ਜਪਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮਾਣਸ ਦੇਹੀ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਸੁਧਿ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਹੰਸੁ) ਜੀਵ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਹੈ॥

ਦੂਖ ਰੋਗ ਸਭਿ ਗਇਆ ਗਵਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਛੂਟਸਿ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੪॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਔ ਹਉਮੈਂ ਆਦੀ ਰੋਗੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇਆ (ਗਇਆ) ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਪਹਿਲੇ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਰੋਗ ਗਵਾਇ ਤਬ ਤਿਸ ਹਰਿਦਾਸ ਵੈਦ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਹੀ ਮੇਰੇ ਰੋਗ ਕੀ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਹੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਦੁਖ ਮਹੁਰਾ ਮਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਸਿਲਾ ਸੰਤੋਖ ਪੀਸਣੁ ਹਥਿ ਦਾਨੁ ॥

ਤਪ ਆਦੀ ਮਹਾਂ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਰੂਪੀ (ਮਹੁਰਾ) ਸੰਖੀਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਾਰਣ) ਮਾਰਣੇ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪੁ ਹੈ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਸਿਲਾ ਅਰਥਾਤ ਖਰਲੁ ਹੈ ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ (ਪੀਸਾਣੁ) ਵਟਾ ਹੈ ਵਾ ਪੀਸਣਾਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੭

ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹੁ ਨ ਛੀਜੈ ਦੇਹ ॥
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ਠੇਹ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਲੇਵੇਂ ਤਬ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਛੀਜੈ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗੀ॥ ਔਰ ਜੇਕਰ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਨਹੀਂ ਲੇਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਜਮਦੂਤ ਅੰਤਕਾਲ ਮੈਂ (ਠੇਹ) ਠੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸੋਟਾ ਵਾ ਥਾਉਂ ਮਾਰੇਗਾ॥੧॥

ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਖਾਹਿ ਗਵਾਰ ॥
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤੇਰੇ ਜਾਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗਵਾਰ ਤੂੰ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਖਾਹ ਜਿਸ ਔਖਧ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਜੋਬਨੁ ਸਭੁ ਛਾਂਵ ॥
ਰਥਿ ਫਿਰੰਦੈ ਦੀਸਹਿ ਥਾਵ ॥

ਰਾਜ ਔ ਮਾਲ ਜੋਬਨ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਛਾਯਾ ਵਤ ਚੰਚਲ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕਾ ਰਥ ਫਿਰਨੇ ਤੇ ਬਿਨਾ ਵਹੁ ਥਾਂਉਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਛਾਯਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਰੂਪੀ ਰਥੁ ਫਿਰਿਆ ਤਬ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਛਾਯਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਵਾ ਸਗਰ ਔ ਪ੍ਰਿਯ ਬ੍ਰਿਤਆਦੀ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਰਥ ਫਿਰਨੇ ਕੀ ਲੀਕਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੀਥਾਉਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨਿਸਾਨ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਐਸੇ ਬਲੀਓਂ ਕਾ ਭੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤਬ ਤੁਮ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਜਾ ਬਾਤ ਹੈ॥

ਦੇਹ ਨ ਨਾਉ ਨ ਹੋਵੈ ਜਾਤਿ ॥
ਓਥੈ ਦਿਹੁ ਐਥੈ ਸਭ ਰਾਤਿ ॥੨॥

ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾ ਤੋ ਦੇਹ ਔ ਨਾ ਨਾਮ ਔ ਨਾ ਜਾਤੀ ਹੀ ਸਾਥ ਹੋਵੈਗੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਰਾਤ ਹੋ ਜਾਵੈਗੀ ਭਾਵ ਐਥੈ ਦਾ ਬਿਉਹਾਰੁ ਕਛੁ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਵਾ ਹੁਣ ਰਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਅਬ ਕੁਛ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦਿਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਚਾਨਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਸਾਦ ਕਰਿ ਸਮਧਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਘਿਉ ਤੇਲੁ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਗਨੀ ਸਿਉ ਮੇਲੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਨੇਕ ਸਵਾਦੋਂ ਕੋ ਲਕੜੀਆਂ ਕਰੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਘਿਉ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਤੇਲ ਕਰਕੇ ਵੈਰਾਗ ਵਾ ਗਜਾਨ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਮੇਲੁ ਭਾਵ ਇਨ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਹਿ॥

ਹੋਮ ਜਗ ਅਰੁ ਪਾਠ ਪੁਰਾਣ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣ ॥੩॥

ਹੋਮ ਔ ਜਗ ਪੁਰਾਣੋ ਕੇ ਪਾਠ ਆਦੀ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣ ਹੈ॥੩॥

ਤਪੁ ਕਾਗਦੁ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨੀਸਾਨੁ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਖਿਆ ਏਹੁ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤੇਰਾ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾਗਦ ਪਰ ਜਬ ਨਾਮ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਨਾਮ ਸਹਿਤ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਾ ਤਪ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ ਜਿਨਕੇ ਭਾਗੋਂ ਮੈਂ ਐਸਾ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਹੁ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ[1] ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਦਿਸਹਿ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨਨੀ ਧੰਨੀ ਮਾਇ ॥੪॥੩॥੮॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਸੋਈ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਧਨ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਮਾਇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ (ਜਨਨੀ) ਮਾਤਾ (ਧੰਨੀ) ਧੰਨਜਤਾ ਕੇ ਯੋਗ ਹੈ॥੪॥੩॥੮॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਏਕ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਮਿਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਾਲੁ ਪੂਛਾ ਸੋ ਕਹਿਤਾ ਭਯਾ ਤਿਸ ਕਹਣੇ ਕਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦੁ ਗੁੰਥਨ ਕਰ ਰਾਖਾ ਕੂੰਜੋਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਗੇ ਕਾਪੜ ਬੋਲੈ ਬੈਣ ॥
ਲੰਮਾ ਨਕੁ ਕਾਲੇ ਤੇਰੇ ਨੈਣ ॥
ਕਬਹੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਦੇਖਿਆ ਭੈਣ ॥੧॥

ਹੇ ਜੋਗੀ ਰੂਪ ਕੂੰਜ (ਬਾਗ) ਉਜਲ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕਪੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭੇਖ ਤੇਰਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਮੀਠੇ ਵਚਨ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਜਸ ਰੂਪੀ ਨੱਕੁ ਤੇਰਾ ਲੰਬਾ ਭਾਵ ਬਡਾ ਹੈ ਸਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੀ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਤੇਰੇ ਕਾਲੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ (ਭੈਣ) ਭੈਣੇ ਵਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਬੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਤੈਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਜੋਗੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਊਡਾਂ ਊਡਿ ਚੜਾਂ ਅਸਮਾਨਿ ॥
ਸਾਹਿਬ ਸੰਮ੍ਰਿਥ ਤੇਰੈ ਤਾਣਿ ॥

ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਰ (ਊਡਾਂ) ਕੂੰਜੋਂ ਵਤ ਪ੍ਰਾਣੋ ਕੋ ਉਡਾਇ ਕਰ (ਅਸਮਾਨਿ) ਦਸਮ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਚੜਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਵਾ (ਊਡਾਂ) ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਸਕਤੀ ਸੇ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਉਡ ਕਰ ਅਸਮਾਨ ਮੈਂ ਚੜ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਸਾਮਰਥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ (ਤਾਣਿ) ਬਲ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਡੂੰਗਰਿ ਦੇਖਾਂ ਤੀਰ ॥
ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਸਾਹਿਬੁ ਬੀਰ ॥੨॥

ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ (ਡੂੰਗਰਿ) ਪ੍ਰਬਤੋਂ ਮੈਂ ਔ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਹੇ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਔ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਵਹੁ ਸਾਹਿਬ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਸਾਜਿ ਦੀਏ ਨਾਲਿ ਖੰਭ ॥
ਅਤਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਉਡਣੈ ਕੀ ਡੰਝ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਹ ਤਨ ਸਾਜਕੇ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਾਣ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪੀ ਖੰਭ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਇਤ ਉਤ ਧਾਵਣੇ ਕੀ (ਡੰਝ) ਜਲਨਤਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੀ ਤਿਸੀ ਹਰੀ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੰਧਾਂ ਧੀਰ ॥
ਜਿਉ ਵੇਖਾਲੇ ਤਿਉ ਵੇਖਾਂ ਬੀਰ ॥੩॥

---

[1] ਵਾ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਕਾਗਜੁ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਉਪਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹੁ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਉਨਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ॥

ਆਪ ਜੈਸੇ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤ ਵਾ ਹਰੀ ਜੇਕਰ ਆਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ੀ ਮੇਰੇ ਪੈ ਕਰੈਂ ਤੋ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਬਾਂਧੂੰ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਖਾਵੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਦੇਖੂੰ॥੩॥

ਨ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਇਗਾ ਨ ਜਾਹਿਗੇ ਖੰਭ ॥
ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਸਨਬੰਧ ॥

ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਬੀਚ ਨਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਹੀ ਜਾਏਗਾ ਔਰ ਨਾ ਗੋਲਕੋਂ ਰੂਪੀ ਖੰਭ ਜਾਵੈਂਗੇ ਜਿਨ ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦੀ ਤਤੋਂ ਕੇ ਸਨਬੰਧ ਕਰ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਜਪੀਐ ਕਰਿ ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ॥
ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ॥੪॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਹੋਵੈ ਤੋ ਗੁਰ ਪੀਰ ਧਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿਸੀ ਜਾਪ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੯॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਜਣਾਇਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਆਕਾਰੁ ਹੈ ਆਪੇ ਆਪੇ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ॥
ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਜਿਤੁ ਭਾਵੈ ਤਿਤੁ ਲਾਏ ॥

ਤਿਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਰ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੁਲਾਏ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਰਚ ਕਰ ਕੇ ਆਪੇ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰਫ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਇਹ ਜੀਵ ਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਕ ਕਉ ਏਹਾ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਕਉ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੋ ਏਹੀ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਖਸੀ ਹੈ॥੧॥

ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਲਹੀਐ ॥
ਏਹਾ ਸਕਤਿ ਸਿਵੈ ਘਰਿ ਆਵੈ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਇਸ ਮਾਯਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟ ਕਰ (ਸਿਵੈ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਘਰ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤਬ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੀ ਮਰ ਰਹੀਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਵੇਦ ਪੜੈ ਪੜਿ ਵਾਦੁ ਵਖਾਣੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸਾ ॥

ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ ਪੜ ਕੇ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਝਗੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਾ ਹਠੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਹ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਇਆ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਸਹਸਾ ॥

ਏਹ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਭੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਸੰਸਾ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਚੂਕੈ ਮਨਹੁ ਅੰਦੇਸਾ ॥੨॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਏਕ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਸਰਬ ਅੰਦੇਸਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਹਮ ਦੀਨ ਮੂਰਖ ਅਵੀਚਾਰੀ ਤੁਮ ਚਿੰਤਾ ਕਰਹੁ ਹਮਾਰੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਦੀਨ ਔ ਮੂਰਖ ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਉਧਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰੋ ਭਾਵ ਸੋਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ॥

ਹੋਹੁ ਦਇਆਲ ਕਰਿ ਦਾਸੁ ਦਾਸਾ ਕਾ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤੁਮਾਰੀ ॥

ਮੇਰੇ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਏਕੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦੇਹਿ ਤੂ ਅਪਣਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀ ॥੩॥

ਜਬ ਤੂੰ ਏਕ ਆਪਨਾ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੇ ਤਬ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ॥੩॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝਹੁ ਕੋਈ ਐਸਾ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ (ਬੂਝਹੁ) ਸਮਝੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਐਸਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਵੀਚਾਰੁ ਆਗੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਊਪਰਿ ਫੇਨੁ ਬੁਦਬੁਦਾ ਤੈਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲ ਕੇ ਊਪਰ (ਫੇਨੁ) ਝਗ ਔ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਫੇਨ ਔ ਤਰੰਗ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੯

ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਤਿਸਹਿ ਸਮਾਣਾ ਚੂਕਿ ਗਇਆ ਪਾਸਾਰਾ ॥੪॥੧॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਏਹ ਜੀਵ ਭਿੰਨ ਹੂਆ ਥਾ ਜਬ ਤਿਸੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਤਬ ਇਸਕੇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਨਿਜਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜਿਨੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਸੇ ਮੇਲੇ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੌਮੈ ਕੋ ਜਲਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਕਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸਚਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਸੋ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਦਿਨ ਰਾਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸਚੁ ਹਰਿ ਵੇਖਦੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੋ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਪ੍ਰਭ ਭਾਣਾ ਅਪਣਾ ਭਾਵਦਾ ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਤਿਸੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣਾ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਭਾ ਧਾਤੁ ਹੈ ਨਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੀ ਮਾਯਾ (ਧਾਤੁ) ਧਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਔਰ ਨਾ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਜੋ ਹਉਮੈ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਹਿਬ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਹਿ ॥੨॥

ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਾਕਤ (ਕਿਰਤਿ) ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟਿਐ ਮਨੁ ਮਰਿ ਰਹੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਮਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ (ਕਹਣਾ) ਜਸੁ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਉਥੈ ਪਦਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੩॥

ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਤਿਸ ਤੁਰੀਆ ਰੂਪੁ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੁਝੀਐ ਸਬਦੇ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਗਤੀ ਵਾ ਸਾਧਨੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ (ਬੂਝੀਐ) ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਰਿ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਤੂੰ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੁ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਿ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵੇਗਾ॥੪॥੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ਬਖਸੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਤਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਬਖਸਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸਾਂਤਿ ਊਪਜੈ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਲਏਇ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਜੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਲਏਇ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲੈ ਨਾਉ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮੇ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮਾਇ ਰਹੋ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ ਵਿਛੁੜੇ ਫਿਰਹਿ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਨਾਲਿ ॥

ਔ ਮਨਮੁਖ ਹਰੀ ਤੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਸਦਾ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸੁਭ ਗੁਣ ਕਿਸੀ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਹੈ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਜਮਕਾਲਿ ॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਉਮੈ ਕਾ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਰੋਗੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮਕਾਲੁ ਮਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਲਿ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੁਆਰੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਰੰਤਰ ਸਮਾਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਕਬੀ ਵਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਸਭਨਾ ਕਰਤਾ ਏਕੁ ਤੂ ਨਿਤ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨਿ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸਭਨਾ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜਿਸ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਭੀ ਜਾਨੁ॥

ਇਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇਆ ਬਖਸੇ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਏਕ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਭੰਡਾਰੇ ਬਖਸੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੂਕਾਰ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸਕੇ ਅਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇਗਾ॥੩॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਨਦਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਜੋ ਹਰਿਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਵਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਹੀ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਕੋ (ਸੁਭਾਇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾਮੇ ਹੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਉ॥੪॥੩॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰੁ ਸਾਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਸੋਈ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭੂ ਨਰਾਇਣ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮਪਦ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਬਡੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਸਾਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ ਸੋਈ ॥੧॥

ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਤਜਿ ਕੂੜੁ ਕੁਟੰਬੁ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਚਲਣੁ ਰਿਦੈ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਕੌ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਝੂਠੇ ਕੁਟੰਬ ਔ ਹਉਮੈ ਵਿਸਿਓਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ ਅਰੁ ਚਲਣ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਮ੍ਹਾਲਿ) ਯਾਦ ਕਰੁ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਹੋਰੁ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਹੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੫੯

ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਦੇਇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹੀ ॥

ਜੋ ਸਚੇ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਜੀਅ ਦਾਨ ਦੇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰਵਿਆ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਹੀ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਨਾਮੁ (ਰਵਿਆ) ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਭੇਦਿਆ ਹਿਰਦੈ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੀ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਬੇਧਿਆ ਭਾਵ ਤਦਾਕਾਰੁ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਲਖ ਰੂਪ ਕਿਸੀ ਸੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਥਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦਇਆ ਕਰੇ ਸੁਖਦਾਤਾ ਜਪੀਐ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥੩॥

ਜਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਹੀ ਦਇਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਬਹੁੜਿ ਨ ਹੋਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਹਜਿ ਭਾਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਬਹੁੜਿ) ਪੁਨਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਹੀ ਤੇ ਮਨੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਆਮੀ ਮਨ ਹੀ ਮੰਨੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਮਨ) ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਹੀ ਤੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਿਲਜਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਇਹ ਮਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਬੀਚ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੇ ਹੀ ਸਚੁ ਸਾਚਿ ਪਤੀਜੈ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ॥੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਚੇ ਹੀ ਪੁਰਸ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਪਤੀਜੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਸੁਆਮੀ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕੋ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਅਵਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੋੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਮੀਠਾ ਜਗਿ ਨਿਰਮਲ ਸਚੁ ਸੋਈ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜੋ ਪਰਮ ਮੀਠਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਔ ਸਚਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਪਾਈਐ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਈ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੫॥੪॥ ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਨਾਮੇ ਸਭਿ ਉਧਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਗਣ ਔ ਗੰਧਰਬ ਵਾ ਗੰਧਰਬੋਂ ਕੇ (ਗਣ) ਸਮੂਹ ਔਰ ਦੇਵ ਦੈਤ ਆਦੀ ਪੁਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਉਧਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਸਦ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਸੋਈ ਬੂਝੈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝ (ਲਏ) ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਬਾਣੀ ਸਬਦੇ ਗਾਂਵੈ ਸਾਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੧॥

ਸੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਗੁਰਸਬਦ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਦਾਤਿ ਸਬਦ ਸੁਖੁ ਅੰਤਰਿ ਸਦਾ ਨਿਬਹੈ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਬ ਤੁਝਕੋ ਸਬਦ ਕੀ ਦਾਤਿ ਬਖਸੀ ਤਬ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਇਗੀ॥ ਔਰ ਸੋਈ ਦਾਤਿ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਨਿਭੇਗੀ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਸਹਾਯਕ ਹੋਇਗੀ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਪਾਖੰਡੁ ਕਦੇ ਨ ਚੂਕੈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਪਖੰਡੁ ਕਬੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸਤੇ ਵਹੁ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਦੁਖਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਬਿਖਿਆ ਮਨਿ ਰਾਤੇ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਵਿਅਰਥ ਜਨਮ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹ ਵੇਲਾ ਫਿਰਿ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਪਛੁਤਾਏ ॥

ਪੁਨ: ਇਹੁ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਸਮਾਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸਦਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਰਹੇਂਗੇ॥

ਮਰਿ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਕਦੇ ਨ ਬੂਝੈ ਵਿਸਟਾ ਮਾਹਿ ਸਮਾਏ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ ਮਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮੇਂਗੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਕਬੀ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਵਿਸ੍ਟਾ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਧਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਲਜਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਤਿਨ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੀਓਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿ ਰਖਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਾਪ ਅਰ ਧਜ਼ਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਮਤਿ ਊਤਮ ਊਤਮ ਬਾਣੀ ਹੋਈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਅਰ ਤਨੁ ਭੀ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਊਤਮ ਭਈ ਹੈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਭੀ ਉਤਮ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਏਕੋ ਪੁਰਖੁ ਏਕੁ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕੋ ਏਕ ਅਦ੍ਵੈਤ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪੇ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਇਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਰਾਤਾ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਸਮੇਇ ॥

ਐਸੇ ਜਾਣ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਦਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਹੀ ਸੁਰਤ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਮੇਇ) ਸਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸਿਆ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਲਖਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜੋ ਅਲਖ ਅਭੇਵ ਸੂਰਪ ਵਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਏ ਤੇ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਇ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਦੁਤੁਕੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਵੈ ਘਰੁ ਦਰੁ ਮਹਲੁ ਸੁ ਥਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਅਸਥਾਨ ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਮਹਲੁ) ਸਰੂਪ ਕੇ ਦਰ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਚੂਕੈ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੧॥

ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ ਕਉ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਨਾਮੁ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹਿ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਲੇਖ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਵਹੁ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਜਨ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਅਰਥਾਤੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਜਾਣੈ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗੈ ਸਦ ਹਰਿ ਸਿਉ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਬ ਮਨ ਚੰਚਲ ਕੇ ਵਸਿ ਕਰਨੇ ਕੀ ਵਿਧੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਾਣੈ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਦਾ ਧਿਆਨ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੦

ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸਾਚੀ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਦਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੀ ਸਾਚੀ ਦਰਗਾਹਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਖੇਲੈ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬਾਧਾ ਇਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਦਹ ਦਿਸ ਫਿਰਿ ਆਵੈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਜੋ ਏਹੁ ਮਨੁ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਖਿਨ ਬੀਚ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਫਿਰ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਤਾਂ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤਕਾਲ ਵਸਿ ਆਵੈ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚਾ ਆਪੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹੁ ਮਨੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਵਸ ਆਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਇਸੁ ਮਨ ਕੀ ਬਿਧਿ ਮਨ ਹੂ ਜਾਣੈ ਬੂਝੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਵਸ ਕਰਨੇ ਕੀ ਵਿਧੀ ਇਹੁ (ਮਨੁ) ਜੀਵ ਤਬ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਤੂ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਜਿਤੁ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰਿ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਜਾਪ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥੬॥

ਅਪਨਾ ਅਨਭਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਪ੍ਰਾਣ ਸਭਿ ਤਿਸ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਏਹ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਾਣ ਆਦੀ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਓਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਏਕਸੁ ਬਿਨੁ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣਾ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥

ਤਿਸ ਏਕ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਮਝਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਨਾਮਿ ਰਹਉ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਅਦਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਪਰੰਪਰੁ ਕਰਤਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਧਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਸਥਤ ਹੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਆਦੀ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਜੋ ਅਦ੍ਰਿਸਟ ਅਗੋਚਰ ਅਪਰੰਪਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਭੀਜੈ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਸਹਜੇ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ॥

ਜਿਨਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ (ਭੀਜੈ) ਸਨਿਗਧ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਓਹੀ ਸਹਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਭਾਗੈ ਏਕ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਭਰਮ ਭੌ ਭਾਗੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਚੁ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ਗਤਿ ਮਤਿ ਤਬ ਹੀ ਪਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜੋ ਜਨ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਗੁਰਮਤ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਾਈ ਜਾਣੋ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਸਹਿ ਬੁਝਾਏ ਤਿਨਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੩॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਝਾਵੇ ਹੈ ਔਰੁ ਜਿਸਨੂੰ ਬੁਝਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੋ ਸੋਈ ਇਹ ਗੁਰਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥

ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਏਕ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਹੈ ਇਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਧਰੀ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਨਾਨਕ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥੪॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਮਨ ਤਨ ਔ ਪ੍ਰਾਨ ਭੇਟਾ ਧਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੭॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਚਾ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣੁ ਸਬਦੇ ਪਾਇਆ ਜਾਈ ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਚਾ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਸਦ ਬੈਰਾਗੀ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਸਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਸਾਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਮਨ ਸਿਉ ਰਹਉ ਸਮਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਸਾਥ ਸਮਾਇ ਰਹੋ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਨਾਮੀ ਕੇ ਬੀਚ ਭੀਜ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਅਤਿ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇਇ ਬੁਝਾਈ ॥

ਅਤੀ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਕਰ ਸਮਝਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੨॥

ਸਚੁ ਔਰੁ ਸੰਜਮੁ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸਨੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਆਪੇ ਸਬਦੁ ਸਚੁ ਸਾਖੀ ਆਪੇ ਜਿਨ੍ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਸਬਦ ਕਾ ਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੀ ਆਪੇ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਿਤੀਓਂ ਕਾ ਸਾਖੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਨੇ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਕਾਚੀ ਪਉਣੁ ਵਜਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਕਾਚੀ ਦੇਹੀ ਕਉ ਪੌਨ (ਵਜਾਏ) ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਤਾ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਵਨਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੩॥ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਸਭ ਕਾਰੈ ਲਾਏ ਸੋ ਸਚੁ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਇਹ ਸਭ ਜੀਵ ਸਾਜੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਸਭ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਸਚੁ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਨਾਮੇ ਦੇਇ ਵਡਾਈ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਤੇ ਹੀ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਲਦਿਆ ਅਜਗਰ ਭਾਰੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਹਉਮੈਂ ਕਰ ਵਿਖ ਰੂਪ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਔਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ (ਅਜਗਰ) ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਕਰਕੇ ਲਦਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗਰੁੜੁ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਹਰਿ ਮਾਰੀ ॥੧॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਗਰੜ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹਉਮੈਂ ਬਿਖੁ ਤੇਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਵਾ ਹਰੀ ਨੇ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਹਉਮੈ ਮੋਹੁ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ ॥

ਇਹੁ ਭਵਜਲੁ ਜਗਤੁ ਨ ਜਾਈ ਤਰਣਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੁ ਹਰਿ ਤਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਉਮੈਂ ਔਰ ਮੋਹ ਕਾ ਬਡਾ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੈ ਇਹ ਭੈ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਤਿਸਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ (ਤਾਰੀ) ਨੌਕਾ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਤਰ ਜਾਹੁ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਪਸਾਰਾ ਸਭ ਵਰਤੈ ਆਕਾਰੀ ॥

ਸਰਬ (ਆਕਾਰੀ) ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਤ੍ਰੈਗੁਣੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਤੁਰੀਆ ਗੁਣੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਨਦਰੀ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰੀ ॥੨॥

(ਤੁਰੀਆ) ਚੌਥਾ ਪਦ ਰੂਪੁ ਗੁਣ ਜਿਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਸੰਗਤਿ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੀ ਹੈ॥੨॥

ਚੰਦਨ ਗੰਧ ਸੁਗੰਧ ਹੈ ਬਹੁ ਬਾਸਨਾ ਬਹਕਾਰਿ ॥

ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਸੁਗੰਧੀਓਂ ਸੇ ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਅਪਨੀ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਬਹਕਾਰਿ) ਫੈਲਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਭੀ ਚੰਦਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੧

ਹਰਿ ਜਨ ਕਰਣੀ ਊਤਮ ਹੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਬਿਸਥਾਰਿ ॥੩॥

ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਕਰਨੀ ਪਰਮ ਉਤਮ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਭੀ ਅਪਨੇ ਤੁਲ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਆਕਰ ਹਰੀ ਮੁਝ ਪੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਜਪਿਆ ਨਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਮਨਕੇ ਬੀਚ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਏਕ ਬੇਣੀ ਨਾਮਾ ਪੰਡਤ ਬਹੁਤ ਵਿਦ੍ਯਾ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰੇ ਉਸ ਕੇ ਪੁਸਤਕ ਖੋਸ ਲੇਵੇ ਕਈ ਪੁਸਤਕੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਉਠਾਏ ਹੂਏ ਸਾਥ ਰਖਤਾ ਥਾ ਸੋ ਵਿਚਰਤਾ ਹੂਆ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਆਇਕਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਿਰਹੀ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਦਾਸੀ ॥
ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਅਵਰਨੁ ਸਦਾ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਗਿਰਹੀ ਗ੍ਰਿਸਤੀ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਉਦਾਸੀ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਇਹ ਮਨ ਅਵਰਨ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ?

ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਚੰਚਲੁ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥
ਇਸੁ ਮਨ ਕਉ ਮਮਤਾ ਕਿਥਹੁ ਲਾਗੀ ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਚੰਚਲ ਹੈ ਅਥਵਾ ਏਹੁ ਮਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਇਸ ਮਨ ਤੇ ਤਾਂਈ ਮਮਤਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਲਾਗੀ ਹੈ? ॥੧॥

ਪੰਡਿਤ ਇਸੁ ਮਨ ਕਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਅਵਰੁ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਪੜਹਿ ਉਠਾਵਹਿ ਭਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਥਮ ਇਸ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਵਾ ਆਤਮਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਇਸ ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰੁ ਬਹੁਤਾ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਭਾਰੁ ਉਠਾਵਤੇ ਹੋ॥ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਜਬ ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਨਾ ਆਇਆ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣੀ ਪੜਾ ਔ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਇਨਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹ ਕਰ ਮੇਰੀ ਕਲਜ਼ਾਨ ਕਰੀਏ॥ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਕਰਤੈ ਲਾਈ ॥
ਏਹੁ ਹੁਕਮੁ ਕਰਿ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸੀਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਅਵਰਨ ਸਹਿਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਮਤਾ ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਅਵਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਆਤਮਾ ਸਰੂਪ ਸਦਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਜੈਸੀ ਸੰਗਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਔ ਨ ਉਦਾਸੀ ਨ ਚੰਚਲੁ ਨ ਬੈਰਾਗੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕੇਵਲ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਮਤਾ ਕਰ ਇਹ ਸਰਬ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਬੂਝਹੁ ਭਾਈ ॥
ਸਦਾ ਰਹਹੁ ਹਰਿ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਣਾ ਕਰੋ॥ ਕੇਵਲ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣਾਈ ਸਦਾ ਰਹੋ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਤੁਮਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਪੰਡਤ ਕੌਣੁ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋ ਤਿਹਾਂ ਗੁਣਾ ਕੀ ਪੰਡ ਉਤਾਰੈ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੈ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੰਡਿਤ ਹੈ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਡ ਕੋ ਉਤਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨਿ ਸੇ ਰਹਤ ਹੋਵੇ ਔ ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਓਹੁ ਦੀਖਿਆ ਲੇਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੈ ਸੀਸੁ ਧਰੇਇ ॥

ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਦੀਖਆ) ਸਿਖਯਾ ਲੇਵੈ॥ ਪੁਨਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸੀਸ ਅਪਨਾ ਧਰ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਮਨ ਤਨ ਸਮਰਪਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੈ॥

ਸਦਾ ਅਲਗੁ ਰਹੈ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥
ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ ॥੩॥

ਸਦਾ ਸਰਬ ਸੇ ਅਲਗ ਹੋਇ ਕਰ ਨਿਰਬਾਣ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਪੰਡਿਤ (ਦਰਗਹ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਭਨਾਂ ਮਹਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਵਖਾਣੈ ॥
ਜਾਂ ਏਕੋ ਵੇਖੈ ਤਾਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕੋ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਕੋ ਵਖਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਏਕ ਅਦੁਤੀ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖੇ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਬਖਸੇ ਮੇਲੇ ਸੋਇ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੪॥

ਜਿਨਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਕਹਤ ਨਾਨਕੁ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਕਰੇ ਕਿਆ ਕੋਇ ॥
ਸੋਈ ਮੁਕਤਿ ਜਾ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕੌਨ ਵਿਧੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਆ ਕਰੇ॥ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਆਪਨੇ ਆਪ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਇ ॥
ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਕੀ ਫਿਰਿ ਕੂਕ ਨ ਹੋਇ ॥੫॥੧॥੧੦॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਕੀ ਕੂਕ ਭਾਵ ਆਗਯਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਰਬ ਦੰਡ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥੧॥੧੦॥ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਔ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਰਹਿਣੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਜੋਨਿ ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਾਈ ॥
ਜਮਕਾਲੁ ਮਾਰੇ ਨਿਤ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਭਰਮ ਦਾ ਭਰਮਾਇਆ ਹੂਆ ਮਨਮੁਖ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਜਮ ਕਾਲ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਤ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਤਿ ਤਿਸ ਕੀ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣਿ ਚੁਕਾਈ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਆ ਮਹਲੁ ਘਰੁ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋ ਨੇ ਜਮ ਕੀ ਕਾਣ ਚੁਕਾਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਹਾਂ ਮਿਲਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ॥ (ਘਰ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਨ ਕੋ ਮਹਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥
ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਦੁਬਿਧਾ ਖੋਇਆ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੁ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਦੁਬਿਧਾ ਕਰਕੇ ਖੋਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬਯਰਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਅੰਤਰਿ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੁ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥
ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਦਿਸੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੋ ਸਬਦ ਕਰ ਗੁਰੂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਸਚਿਆਰ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਬਹੁ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਬਹੁਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਜੀਵ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭੂਲ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਬਹੁ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇਆ ॥
ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਹੰਕਾਰ ਅਰ ਮਮਤਾ ਕਰ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਵਧਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਅਗਮ ਅਥਾਹਾ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਪੀਐ ਸਚੁ ਲਾਹਾ ॥

ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸ੍ਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸਚਾ ਲਾਭ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਹਾਜਰੁ ਹਜੂਰਿ ਹਰਿ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੨

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਹਾ ॥੪॥੨॥੧੧॥

ਹਰੀ ਵੇਪਰਵਾਹ ਸਦਾ ਪਾਸ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਭਾਵ ਨੇੜੇ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ (ਸਮਾਹਾ) ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਵਾ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੨॥੧੧॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਜੀਵਤ ਮੁਕਤ ਗੁਰਮਤੀ ਲਾਗੇ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦ ਜਾਗੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਦੀਵ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੀਵਤੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥
ਹਉ ਤਿਨ ਜਨ ਕੇ ਸਦ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥੧॥

ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਉ ਜੀਵਾਂ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਉਪਦੇਸੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰਸੁ ਮਹਾ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਮੈਂ (ਗਤਿ) ਇਸਥਿਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਅਗਿਆਨੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੋਹੇ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥

ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ (ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ) ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਮੋਹੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਧੰਧਾ ਕਰਤ ਵਿਹਾਇ ॥
ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੨॥

ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸੰਸਾਰੀ ਧੰਧਾ ਕਰਤੇ ਉਮਰ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥
ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਨਾ ਲਪਟਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਪੁਰਸ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਗਾਈ ਹੈ ਝੂਠੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਪਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਐਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਵੈ ਰਸਨ ਰਸਾਇ ॥੩॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ) ਸੁਤੇ ਸਿਧ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਸ ਦੀ ਨਿਰਜਤਨ ਚੇਸਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਰਸਨਾ ਕੋ (ਰਸਾਇ) ਤਤਪਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕਿਸਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥
ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਕੋ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਆਪੇ ਹੀ ਬਖਸ ਕੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਵਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਮਿਲਿਆ ਸੁ ਵਿਛੁੜਿ ਨ ਜਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਜੋ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਛੜ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੀ ਮੈਂ (ਸਮਾਈ) ਅਭੇਦ ਹੂਈ ਹੈ॥੪॥੩॥੧੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥
ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਸਭੁ ਕੋਈ ਕਹੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਤਾ ਨਾਮੁ ਲਹੈ ॥

ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੈ ਤੌਂ ਨਾਮ ਕੇ ਯਥਾਰਥ ਫਲ ਕੋ (ਲਹੈ) ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਮੁਕਤਿ ਘਰਿ ਰਹੈ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਅਸਥਿਰੁ ਘਰਿ ਬਹੈ ॥੧॥

ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ (ਅਸਥਿਰੁ) ਅਚਲ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੇਂ ਬੈਠਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾਹੇ ਰੋਸੁ ਕਰੀਜੈ ॥
ਲਾਹਾ ਕਲਜੁਗਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨਦਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਰਵੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰੋਸ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਰੀਏ॥ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ (ਰਵੀਜੈ) ਸਿਮਰੀਏ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਬਿਲਲਾਇ ॥
ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਦੇਖੇ ਨੀਂਦ ਨ ਪਾਇ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਕਾ ਚਿਤ ਬੰਬੀਹਾ ਖਿਨ ਖਿਨ ਬਿਲਲਾਵਤਾ ਹੈ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਨੀਦ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਵੇਛੋੜਾ ਸਹਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਮਿਲੈ ਸੁਭਾਇ ॥੨॥

ਇਹ ਵਿਛੋੜਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਸੁਭਾਇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮਹੀਣੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਿਆ ਭੂਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀਣ ਹੈ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕਰ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੁਖ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ॥

ਵਿਣੁ ਭਾਗਾ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥
ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਥਾਕਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥੩॥

ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮੁ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥ ਮਨਮੁਖ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਕਰ ਥਕਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਬਿਖਿਆ ਮੈਲੁ ਬਿਖਿਆ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੀ ਰੂਪ ਜੋ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਬਿਸਜ ਮੈਲ ਰੂਪ ਹੈ ਬਿਸਜੋਂ ਕਾ ਵਾਪਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਿ ਜਨਮਹਿ ਫਿਰਿ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੁਰੀਆ ਗੁਣੁ ਉਰਿ ਧਾਰੁ ॥੪॥

ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤਾ ਹੈ ਫਿਰ (ਖੁਆਰੁ) ਖਰਾਬੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣ ਅਤੀਤ ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਗੁਰੁ ਮਾਨੈ ਮਾਨੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨੁ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਜਨੁ ਸੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥੫॥੪॥੧੩॥੯॥੧੩॥੨੨॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਜਨੁ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ॥੫॥੪॥੧੩॥੯॥੨੨॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਓ ਹਿਰਦੈ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਦੂਖ ਵਿਸਾਰੀ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਯਾਵਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਸਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਭ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨ ਤੂਟੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ॥੧॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਕੇ ਆਸਾ ਰੂਪ ਸਭ ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਨੈਨੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਾਗੀ ਤਾਰੀ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਖਿ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਗਸਿਓ ਜਨੁ ਹਰਿ ਭੇਟਿਓ ਬਨਵਾਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਤਾਰ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਜਨਕੋ ਹਰੀ ਬਨਵਾਰੀ (ਭੇਟਿਓ) ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੩

ਜਿਨਿ ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਿਸ ਕੈ ਕੁਲਿ ਲਾਗੀ ਗਾਰੀ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਐਸਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਮੇਰਾ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕੁਲ ਕੋ ਕਲੰਕਤਾ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਤਿਸ ਕੈ ਕੁਲਿ ਪਰਸੂਤਿ ਨ ਕਰੀਅਹੁ ਤਿਸੁ ਬਿਧਵਾ ਕਰਿ ਮਹਤਾਰੀ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸ ਕੁਲਿ ਵਿਖੇ ਔਰ ਐਸੇ ਕੋ ਜਨਮੁ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਹੋ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਹਤਾਰੀ) ਮਾਤਾ ਬਿਧਵਾ ਕਰ ਦੇਣੀ ਥੀ ਭਾਵ ਬਾਲ ਰੰਡ ਕਰ ਦੇਣੀ ਥੀ॥੨॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਨਿ ਮਿਲਾਵਹੁ ਗੁਰੁ ਸਾਧੂ ਜਿਸੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰੀ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਸਾਧੂ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਗੁਰ ਆਨ ਕਰ ਮਿਲਾਵਹੁ ਜਿਸਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਡੀਠੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਿਖੁ ਬਿਗਸੈ ਜਿਉ ਬਾਰਿਕੁ ਦੇਖਿ ਮਹਤਾਰੀ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਖ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਬਾਰਿਕੁ) ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਧਨ ਪਿਰ ਕਾ ਇਕ ਹੀ ਸੰਗਿ ਵਾਸਾ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਭੀਤਿ ਕਰਾਰੀ ॥

ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਔਰ (ਪਿਰ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਇਕ ਹੀ ਸੰਗਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਣ ਵਿਸਸਟ ਜੀਵ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਉਪਹਿਤ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਇਕ ਦੇਹ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬੀਚ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਭੀਤ (ਕਰਾਰੀ) ਤਕੜੀ ਹੈ ਇਸਤੇ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਉਮੈ ਭੀਤਿ ਤੋਰੀ ਜਨ ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਬਨਵਾਰੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ ਕੰਧ ਭਾਵ ਪੜਦਾ ਤੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਬਨਵਾਰੀ) ਭਗਵਾਨ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੪॥੧॥

ਦੋ ਭਾਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖ ਥੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਪੋਥੀਆਂ ਲਿਖ ਕਰ ਦੀਆ ਕਰਤੇ ਥੇ ਜੋ ਕੋਈ ਅਪਣੀ ਇਛਾ ਸੇ ਉਨ ਕੋ ਕੁਛ ਦੇ ਜਾਤਾ ਸੋ ਲੇ ਲੇਤੇ ਥੇ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੀ ਜਾਤੀ ਕੇ ਲੋਗ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਕਿ ਤੁਮ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰਤੇ ਹੋ ਗੰਗਾ ਆਦਿਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰਬੋਧੁ ਹੇਤ ਸਤਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੰਗਾ ਜਮੁਨਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਸਰਸੁਤੀ ਤੇ ਕਰਹਿ ਉਦਮੁ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਕੀ ਤਾਈ ॥

ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਅਰ ਸ੍ਰਸ੍ਵਤੀ ਤੇ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਵਾਸਤੇ ਉਦਮ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਯਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈਂ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਮੈਲੁ ਭਰੇ ਪਰੇ ਹਮਰੈ ਵਿਚਿ ਹਮਰੀ ਮੈਲੁ ਸਾਧੂ ਕੀ ਧੂਰਿ ਗਵਾਈ ॥੧॥

ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਕਰ ਭਰੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪਾਪ ਮੈਲ ਹਮਾਰੇ ਬੀਚ ਪਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਮਾਰੀ ਮੈਲ ਸਾਧੂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਗਵਾਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੀਰਥਿ ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਨਾਈ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੀ ਧੂਰਿ ਪਰੀ ਉਡਿ ਨੇਤ੍ਰੀ ਸਭ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਵਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲੁ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਨਾਈ) ਬਡਿਆਈ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੀ ਧੂਰੀ ਉਡ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਪੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਧੂੜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਸਭ ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਜਾਹਰਨਵੀ ਤਪੈ ਭਾਗੀਰਥਿ ਆਣੀ ਕੇਦਾਰੁ ਥਾਪਿਓ ਮਹਸਾਈ ॥

(ਜਾਹਰਨਵੀ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਤਪ ਕਰਕੇ ਭਾਗੀਰਥ ਨੇ (ਆਣੀ) ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਔਰ ਕੇਦਾਰ ਤੀਰਥ (ਮਹਸਾਈ) ਸਿਵਜੀ ਨੇ ਥਾਪਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਂਸੀ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਚਰਾਵਤ ਗਾਊ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਨ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ॥੨॥

ਕਾਂਸੀ ਤੀਰਥ ਸਿਵਜੀ ਨੇ ਕੀਆ ਔਰ ਜਿਸ ਬਨ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਅਨੇਕੋਂ ਗਊਏਂ ਚਰਾਵਤੇ ਰਹੇ ਸੋ ਭੀ ਤੀਰਥ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਈ ਅਸਥਾਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਵਾ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਤਨੇ ਤੀਰਥ ਦੇਵੀ ਥਾਪੇ ਸਭਿ ਤਿਤਨੇ ਲੋਚਹਿ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਕੀ ਤਾਈ ॥

ਜਿਤਨੇ ਤੀਰਥ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਸਥਾਪਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸਭ ਸਾਧੂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯਿਹ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਲੈ ਤਿਸ ਕੀ ਧੂਰਿ ਮੁਖਿ ਲਾਈ ॥੩॥

ਜੋ ਹਮਕੋ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਸਾਧੂ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਹਰੀ ਕਾ ਸੰਤ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੌ ਤਿਸ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਮੁਖ ਪਰ ਲਾਵਣਾ ਕਰੇਂ॥੩॥

ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਤੁਮਰੀ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਸਭ ਤਿਤਨੀ ਲੋਚੈ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਕੀ ਤਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿਟੀ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਰਚੀ ਹੂਈ ਤੁਮਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸਭ ਤਿਤਨੀ ਹੀ ਸਾਧੂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੋ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲਿਲਾਟਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸੁ ਲਿਖਿਆ ਤਿਸੁ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਦੇ ਹਰਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਕਰਮੁ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਸਾਧੂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕਉ ਹਰੀ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਭੂਖ ਦੂਖ ਸਭਿ ਉਤਰੈ ਜੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਦੁਖ ਸਭ ਉੱਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਸਤਰੈ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰਨ ਸੁਨਿ ਧਿਆਵੈ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਕੇ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਸੇ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਪੜ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਹਮ ਹਾਟਿ ਬਿਹਾਝੇ ਜਿਸੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ॥

ਜਿਸ ਪਰ (ਹਰਿ ਹਰਿ) ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਹਮ ਹਾਟ ਬਿਹਾਝੇ ਭਾਵ ਮੋਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਮਿਲਿਆਂ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸਭ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ ॥੨॥

ਤਿਸ (ਹਰਿ ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆਂ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਦੁਰਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਭੁਖ ਲਗਾਨੀ ਜਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੈ ਜਾ ਹਰਿ ਗੁਨ ਬਿਚਰੈ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨਕੋ ਹਰੀ ਕੀ ਭੁਖ ਲਗੀ ਹੈ ਦਾਸ ਜੌ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਜਨੁ ਹਰਿ ਜਲ ਕਾ ਮੀਨਾ ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਫੂਟਿ ਮਰੈ ॥੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸੇਵ੍ਕ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਜਲ ਕਾ ਮਛ ਹੈ॥ ਹਰੀ ਬਿਸਰਨੇ ਕਰ ਫੂਟ ਮਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਏਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਸੋ ਜਾਨੈ ਕੈ ਜਾਨੈ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਧਰੈ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਯਹਿ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਈ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਦੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਸਭ ਤਨ ਕੀ ਭੁਖ ਟਰੈ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਤਨ ਕੀ ਭੁਖ ਸਭ (ਟਰੈ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਤਨ ਕੇ ਸੁਖ ਹੇਤ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਅਤੀ ਚਾਹ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ॥੪॥੩॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਤਨੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਨੇ ਤਿਤਨੇ ਸਿਰਿ ਕਾਰ ਲਿਖਾਵੈ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਅਰ ਜੰਤੂ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸਿਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਲਿਖਾਇ ਕਰ ਆਵੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਹਰਿ ਦੀਨ੍ ਵਡਾਈ ਹਰਿ ਜਨੁ ਹਰਿ ਕਾਰੈ ਲਾਵੈ ॥੧॥

(ਹਰਿਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਤੇ ਆਪ ਬਡਾਈ ਦੇਈ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਜਨ ਸਭ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੪

ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਗੁਰ ਕੇ ਸਿਖ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਭਉਜਲੁ ਜਗਤੁ ਤਰਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਵਹੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਯ ਹੀ ਜਲ ਹੈ ਐਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਕਉ ਜਨੁ ਪੂਜੇ ਸੇਵੇ ਸੋ ਜਨੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੂਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਜਹੁ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਤਰਾਵੈ ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਭੀ ਕਰਹੁ ਅਰ ਪਹਿਲੇ ਸਤਗ੍ਰਿਰੂ ਕੋ ਪੂਜਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਰਾਏ ਦੇਵੇਗਾ॥੨॥

ਭਰਮਿ ਭੂਲੇ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੁਲੇ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਫੂਲ ਤੋਰਾਵੈ ॥

ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਠਾਕੁਰੋਂ ਹੇਤ ਫੂਲੋਂ ਕੋ ਤੋਰਤੇ ਅਰ ਤੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਜੀਉ ਪੂਜਹਿ ਮੜਾ ਸਰੇਵਹਿ ਸਭ ਬਿਰਥੀ ਘਾਲ ਗਵਾਵੈ ॥੩॥

ਨਿਰਜੀਉ ਪਥਰੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਮੜਾ) ਸਮਾਧੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੀ (ਘਾਲ) ਕਮਾਈ ਬਜਰਥ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਤੁਮ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਲਛਨ ਕਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਹੀਐ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਜੋ (ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿੰਦੇ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਣੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਹੋ ਔਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੇ ਭਾਵ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤੋਂ ਪਰਮਾਣੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਿਖ ਕੇ ਸੰਸਿਓਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਜੋ ਐਸਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮੁਖਿ ਸੰਚਹੁ ਤਿਸੁ ਪੁੰਨ ਕੀ ਫਿਰਿ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ॥੪॥

ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੋ ਬਹੁਤ (ਬਿਧਿ) ਸਮਗ੍ਰੀ ਕਰਕੇ ਵਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਛਾਦਨ) ਸਮਾਨ ਬਸਤਰ ਪਾਟ ਮਹੀਨ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ (ਪਟੰਬਰ) ਰੇਸ਼ਮੀ ਬਸਤ੍ਰ ਅਰਪਨ ਕਰੋ ਔਰ ਮੁਖ ਜਾਣ ਕਰ ਵਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਕੋ ਸਿੰਚਨ ਕਰੋ ਫਿਰ ਤਿਸ ਪੁੰਨ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇਉ ਪਰਤਖਿ ਹਰਿ ਮੂਰਤਿ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਸੁਣਾਵੈ ॥

ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਪ੍ਰਤਖ ਹਰੀ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਹੈ ਵਹੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਗ ਭਲੇ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੇ ਜੋ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥੫॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸੁ ਪੁਰਸੁ ਕੇ ਭਾਗ ਭਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤ੍ਰਿਗਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥੪॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਿਨ੍ ਕੈ ਹੀਅਰੈ ਬਸਿਓ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਭਲ ਭਾਂਤਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ (ਗੁਰੁ) ਬਡਾ ਬਸਾ ਹੈ ਤੇ ਸੰਤ ਭਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਭਾਂਤਿ) ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਦੇਖੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਗਸੈ ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਂਤ ॥੧॥

ਤਿਨਕੇ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਬਿਗਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗਿਆਨੀ ਹਰਿ ਬੋਲਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥

ਤਿਨ੍ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਉਤਰੀ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਮ ਰਸੁ ਖਾਂਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਨ ਗਿਆਨੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਬੋਲੋ ਜੋ (ਗੁਰਮਤਿ) ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਜਾ ਲੈ ਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਦਾਸ ਸਾਧ ਸਖਾ ਜਨ ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਲਹਿ ਜਾਇ ਭਰਾਂਤਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਜੋ ਸਾਧ ਹੈਂ ਸੋ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਸਖਾ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਲਹਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਦੁਧ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਾਢੈ ਚੁਣਿ ਹੰਸੁਲਾ ਤਿਉ ਦੇਹੀ ਤੇ ਚੁਣਿ ਕਾਢੈ ਸਾਧੂ ਹਉਮੈ ਤਾਤਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੰਸੁ ਜਲ ਅਰ ਦੂਧ ਕੋ ਚੁਣ ਕਰ ਜੁਦਾ ਕਾਢ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧੂ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਲ ਕੋ ਔਰ (ਤਾਤਿ) ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦੂਧ ਕੋ ਚੁਣ ਕਰ ਕਢ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਤਮ ਅਨਾਤਮ ਵਸਤੂ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਨ ਕੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਤੇ ਕਪਟੀ ਨਰ ਨਿਤ ਕਪਟੁ ਕਮਾਂਤਿ ॥

ਜਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਰ ਕਪਟੀ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਤ ਕਪਟ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਕਿਆ ਕੋਈ ਦੇਇ ਖਵਾਲੈ ਓਇ ਆਪਿ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਂਤਿ ॥੩॥

ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਕਯਾ ਕੋਈ ਦੇਵੈ ਖੁਲਾਵੈ ਵਹੁ ਪਾਪ ਰੂਪ ਬੀਜ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਬੀਜ ਕਰ ਪੁਨਹ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲੁ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਰਿ ਕਾ ਚਿਹਨੁ ਸੋਈ ਹਰਿ ਜਨ ਕਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਜਨ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਾਂਤਿ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਚਿਹਨੁ) ਨਿਸਾਨ ਭਾਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਭਾਵ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਹੈ ਯਦਪ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਚਿੰਨ ਏਹੀ ਹੈ ਤਦਪੀ ਔਰ ਜੀਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੂੰ ਔਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੁ ਸਮਦਰਸੀ ਜਿਨਿ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤਿ ਤਰੀ ਤਰਾਂਤਿ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸਮਦਰਸੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਯਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਰੂਪੀ (ਤਰੀ) ਨਦੀ ਆਪ ਤਰੀ ਹੈ ਅਰੁ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਪਿ ਲਇਆ ॥

ਹਰੀ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਊਤਮੁ ਹੈ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਨੇ ਜਪ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਪਾਈ ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੧॥

ਸਾਧ ਕੀ ਸਤਸੰਗਿਤ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਗਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਭੈ ਸਭੁ ਦੂਰ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਗਾਇਆ ਜਿਨ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਤਿਨ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਕਰਿ ਮਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗਾਯਾ ਅਰੁ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲ ਦੇਹੋ॥

ਤਿਨ ਕਾ ਦਰਸੁ ਦੇਖਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ॥੨॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸੁ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸਧਾਰਣ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੋਗ ਕਾ ਦੂਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਅਨਦਿਨੁ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਭੀ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਓਇ ਆਪਿ ਤਰੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਤਾਰੀ ਸਭੁ ਕੁਲੁ ਭੀ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥੩॥

ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਭ ਤਾਰੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਭੀ ਸਭੁ ਪਾਰ ਪੜਾ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਪਾਇਆ ਸਭੁ ਜਗੁ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਵਸਿ ਕਰਿ ਲਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਸਭ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੫

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਬਿਖੁ ਡੁਬਦਾ ਕਾਢਿ ਲਇਆ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੌ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਬਿਖ ਰੂਪ ਬਿਸਜੋਂ ਮੈਂ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਕਾਢ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੪॥੬॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਹੀ ਪੀਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂੜ੍ ਜਲਤ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਮੂਰਖ ਹੰਕਾਰੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮੈਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਵਤ ਜਾਤ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ਦੁਖਿ ਲਾਗੈ ਪਛੁਤਾਈ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਛੁਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਤਿਸਹਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਖਾਈ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ (ਚੇਤਹਿ) ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਪੁਨਾ ਖਾਣੇ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਧਜਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਹੁ ਜਬ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਤੌ ਗੁਰੂ ਸੇ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਤਿਸ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ (ਹਰਿ) ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਜਨਮੁ ਭਇਆ ਹੈ ਬਿਰਥਾ ਆਵਤ ਜਾਤ ਲਜਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਲੱਜਾਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਡੂਬੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਲਿ ਜਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਬੀਚ ਜਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਸਿਧਿ ਨ ਬੁਧਿ ਭਈ ਮਤਿ ਮਧਿਮ ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਦੁਖੁ ਪਾਈ ॥

ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਸਿਧ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਤ ਤਿਨਕੀ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਮਧਮ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਦੁਖ ਕੀ ਰਾਸ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਿਹੂਨ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਮ ਪਕਰੇ ਬਿਲਲਾਈ ॥੨॥

ਨਿਗੁਰੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਜਬ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਪਕੜਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਅਗੋਚਰ ਕਾ ਨਾਮੁ (ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ) ਨਿਰਯਤਨ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਵਸਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥

ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਤਿਨ ਕੇ (ਘਟ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਰਸਨਾ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਗਾਈ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਰਹੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਸਦੀਵ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਦੁਤੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਸਹਜੇ ਪਾਇਆ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੩॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਾਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਰਖਉ ਸਭੁ ਆਗੈ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਸਭ ਅਰਪਣ ਕਰ ਰਖੋਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਖੋ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਆਪੇ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੋ ਆਪੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲਈਏ॥

ਹਮ ਲੋਹ ਗੁਰ ਨਾਵ ਬੋਹਿਥਾ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ॥੪॥੭॥

ਹਮ ਤੋ ਲੋਹੇ ਵਤ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨੌਕਾ ਅਰ ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੋ ਕਰ ਹਮਕੋ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਲੇਵੇਂਗੇ॥੪॥੭॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਨਿਸਚਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਬੋਲਤ ਸ੍ਰੀਰਾਮ ਨਾਮਾ ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਤੋਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਬੋਲਤ) ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ (ਤੋਰ) ਤੋਲ ਵਿਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਧਨੁ ਬਨਜਹੁ ਹਰਿ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਜਿਸੁ ਲਾਗਤ ਹੈ ਨਹੀ ਚੋਰ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਧਨ ਕਉ ਬਨਜਹੁ ਔਰ ਹਰਿ ਧਨ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੋ ਜਿਸਕੋ ਚੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੋਰ ਬੋਲਤ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਸੁਨਿ ਘਨਿਹਰ ਕੀ ਘੋਰ ॥੨॥

(ਘਨਿਹਰ) ਬਾਦਲ ਕੀ (ਘੋਰ) ਧੁਨੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮੋਰੁ ਅਰ (ਚਾਤ੍ਰਿਕ) ਪਪੀਹਾ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਬੋਲਤ ਹੈ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪੰਖੇਰੂ ਸੁ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਪਤ ਹੈ ਨਹੀ ਹੋਰ ॥੩॥

ਔ ਜੋ ਮ੍ਰਿਗ ਮੀਨ ਪੰਖੇਰੂ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਸਭੀ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਈ ਛੂਟਿ ਗਇਓ ਜਮ ਕਾ ਸਭ ਸੋਰ ॥੪॥੧॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਜਮ ਕਾ ਸਭ (ਸੋਰ) ਰੌਲਾ ਤਿਨਕਾ ਛੂਟ ਗਇਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੮॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਖੋਜਤੇ ਬਡਭਾਗੀ ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ (ਬੋਲਿ) ਸਬਦ ਬੋਲਣੇ ਕੋ ਵਡਭਾਗੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਪੰਥੁ ਕੋਊ ਬਤਾਵੈ ਹਉ ਤਾ ਕੈ ਪਾਇ ਲਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ ਜੋ ਕੋਈ ਬਤਾਇ ਦੇਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੀ ਰਹੋਂ॥

ਹਰਿ ਹਮਾਰੋ ਮੀਤੁ ਸਖਾਈ ਹਮ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਹਮਾਰਾ ਸਖਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੬

ਹਰਿ ਹਮ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਮ ਬੋਲਹਿ ਅਉਰੁ ਦੁਤੀਆ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮ ਤਿਆਗੀ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੋ ਹਮ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਬੋਲ ਕੋ ਹਮ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮਨੇ ਤਜਾਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਮੋਹਨ ਮੋਰੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਾਮੁ ਹਰਿ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲਾ ਰਾਮ ਹਰੀ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜੋ (ਬੈਰਾਗੀ) ਉਦਾਸੀਨ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦੇਖੇ ਜੀਵਤ ਹੈ ਨਾਨਕੁ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਲੋ ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ ॥੨॥੨॥੯॥੯॥੧੩॥੯॥੩੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਲ ਹਮਕੋ (ਮੁਖਿ ਲਾਗੀ) ਦਰਸ ਦੇਵੈ॥੨॥੨॥੯॥੩੧॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਿਆ ਤੂ ਸੋਚਹਿ ਕਿਆ ਤੂ ਚਿਤਵਹਿ ਕਿਆ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਉਪਾਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਸੋਚਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਚਿਤਵਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਕਿਆ ਉਪਾਵ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਚਿੰਤਾ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕਉ ਕਹਹੁ ਪਰਵਾਹ ਕਾਹੂ ਕੀ ਜਿਹ ਗੋਪਾਲ ਸਹਾਏ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਗੁਪਾਲ ਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਕਹੋ ਕਿਸਕੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ॥੧॥

ਬਰਸੈ ਮੇਘੁ ਸਖੀ ਘਰਿ ਪਾਹੁਨ ਆਏ ॥

ਮੋਹਿ ਦੀਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਠਾਕੁਰ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਏ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਪੁਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬਰਖਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਆਏ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮੋਹ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਅਧੀਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧ ਠਾਕੁਰ ਨਵਨਿਧੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਹ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਜਨ ਬਹੁ ਕੀਏ ਬਹੁ ਬਿੰਜਨ ਮਿਸਟਾਏ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਮਨੇ ਸਲੂਣੇ ਸ੍ਰਵਣ ਮੀਠੇ ਮਨਨ ਨਿਧਜਾਸਨ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਭੋਜਨ ਤਜਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਨ ਬਹੁਤੇ ਸਾਧਨੋਂ ਸਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਕਰੀ ਪਾਕਸਾਲ ਸੋਚ ਪਵਿਤ੍ਰਾ ਹੁਣਿ ਲਾਵਹੁ ਭੋਗੁ ਹਰਿ ਰਾਏ ॥੨॥

ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪਾਕਸਾਲ ਭੂਮੀ (ਸੋਚ ਪਵਿਤ੍ਰਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜਾ ਅਬ ਭੋਗ ਲਗਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਸਫਲ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੋਵੇ॥੨॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ

ਦੁਸਟ ਬਿਦਾਰੇ ਸਾਜਨ ਰਹਸੇ ਇਹਿ ਮੰਦਿਰ ਘਰ ਅਪਨਾਏ ॥

ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੁਸਟ ਬਿਦਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਸੰਤੋਖਾਦਿ ਸਾਜਨ (ਰਹਸੇ) ਪਰਫੁਲਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਕੋ ਅਪਨਾ ਘਰ ਜਾਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਾਖਯਾਤਕਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਗ੍ਰਿਹਿ ਲਾਲੁ ਰੰਗੀਓ ਆਇਆ ਤਉ ਮੈ ਸਭਿ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥੩॥

ਜੋ ਸਰੀਰ ਘਰ ਮੈ (ਰੰਗੀਓ) ਅਨੰਦੀ (ਲਾਲੁ) ਪਜਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤੌ ਮੈਨੇ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਓਟ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾਏ ॥

ਜਬ ਧੁਰ ਸੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਾਏ ਹੂਏ ਥੇ ਤੌ ਮੈਨੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਓਟ ਲਈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੰਤੁ ਰੰਗੀਲਾ ਪਾਇਆ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਏ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਰੰਗੀਲੇ ਕੰਤ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਫਿਰਿ ਵਿਛੋੜੇ ਕੇ ਦੁਖ ਆਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਬਾਲਕ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਰ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਖੀਰ ਅਧਾਰਿ ਬਾਰਿਕੁ ਜਬ ਹੋਤਾ ਬਿਨੁ ਖੀਰੈ ਰਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜਬ ਬਾਲਕ (ਖਾਰ) ਦੁਧ ਕੇ (ਅਧਾਰਿ) ਆਸਰੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਿਨਾਂ (ਖੀਰੈ) ਦੂਧ ਵਾ ਅਸਥਨ ਕੇ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਹਰੀ ਭਗਤ ਭੀ ਨਾਮ ਦੁਧ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥

ਸਾਰਿ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ਮਾਤਾ ਮੁਖਿ ਨੀਰੈ ਤਬ ਓਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਈ ॥੧॥

ਔਰ ਮਾਤਾ ਤਿਸ ਕੀ (ਸਾਰਿ ਸਮਾਲਿ) ਖਬਰ ਲੇ ਕਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਅਸਥਨ ਕੋ (ਨੀਰੈ) ਪਰੋਸਤੀ ਭਾਵ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਤਬ ਵਹੁ (ਅਘਾਈ) ਰਜ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਦਾਤਾ ॥

ਭੂਲਹਿ ਬਾਰਿਕ ਅਨਿਕ ਲਖ ਬਰੀਆ ਅਨ ਠਉਰ ਨਾਹੀ ਜਹ ਜਾਤਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੋ ਕੇ ਦਾਤਾ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਬਾਰਕ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਲਾਖੋਂ ਬਾਰ ਬਾਲਕ ਭੂਲ ਜਾਵੈ ਤੌ ਭੀ ਪਿਤਾ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਔਰ ਠੌਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹੈ॥

ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਬਾਰਿਕ ਬਪੁਰੇ ਕੀ ਸਰਪ ਅਗਨਿ ਕਰ ਮੇਲੈ ॥

ਬਾਰਕ ਬੀਚਾਰੇ ਕੀ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਰਪ ਔ ਅਗਨੀ ਕੋ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਮੇਲੈ) ਪਾ ਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਰਾਖੈ ਅਨਦ ਸਹਜਿ ਤਬ ਖੇਲੈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜਬ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਅਨੰਦ ਕੇ ਸਹਿਤ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੇ ਹੀ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਬਿਘਨੋਂ ਸੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਾ ਪਿਤਾ ਤੂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਬਾਰਿਕ ਭੂਖ ਕੈਸੀ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕਾ ਪਿਤਾ ਤੂੰ ਹੈ ਤਿਸ ਬਾਰਕ ਕੋ ਭੂਖ ਕੈਸੀ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਬਾਂਛੈ ਸੋ ਲੈਸੀ ॥੩॥

ਨਵਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਖਜਾਨਾ ਤੇਰੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਸ ਮਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਬਾਂਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪਿਤਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਆਗਿਆ ਇਹ ਦੀਨੀ ਬਾਰਿਕੁ ਮੁਖਿ ਮਾਂਗੈ ਸੋ ਦੇਨਾ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪਿਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੈਨੇ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਏਹ ਆਗਜਾ ਦਈ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਬਾਰਕ ਭਾਵ ਦਾਸੁ ਮੁਖ ਸੇ ਮਾਂਗੇ ਸੋ ਮੈਨੇ ਦੇਨਾ ਜਬ ਐਸੀ ਆਗਜਾ ਹੈ ਤਬ ਹਮ ਕੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਦੀਜੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਤੂੰ ਕਜਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਬਾਰਿਕੁ ਦਰਸੁ ਪ੍ਰਭ ਚਾਹੈ ਮੋਹਿ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਸਹਿ ਨਿਤ ਚਰਨਾ ॥੪॥੨॥

ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਬਾਰਕ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਿਤ ਹੀ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਰਹੇ॥ ਏਹ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਗਲ ਬਿਧੀ ਜੁਰਿ ਆਹਰੁ ਕਰਿਆ ਤਜਿਓ ਸਗਲ ਅੰਦੇਸਾ ॥

ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਜੁਰੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਰ ਜੁੜਨੇ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਆਹਰ ਕਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ (ਅੰਦੇਸਾ) ਸੰਸਾ ਤਜਾਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਰਜੁ ਸਗਲ ਅਰੰਭਿਓ ਘਰ ਕਾ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਭਾਰੋਸਾ ॥੧॥

ਘਰ ਕਾ ਕਾਰਜੁ ਭਾਵ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪ ਸਭ ਅਰੰਭ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਸਾਧਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਨੀਐ ਬਾਜੈ ਬਾਜ ਸੁਹਾਵੀ ॥

ਭੋਰੁ ਭਇਆ ਮੈ ਪ੍ਰਿਅ ਮੁਖ ਪੇਖੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੰਗਲ ਸੁਹਲਾਵੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਨੀਕ ਧੁਨੀ (ਬਾਜ) ਬਜਤੀ ਹੁਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ (ਭੋਰੁ) ਦਿਨ ਉਦੇ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਨੇ ਪਤੀ ਕੇ ਮੁਖ ਕੋ ਦੇਖਾ ਵਾ ਪਤੀ ਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖੇ ਤੇ ਭੋਰ ਭਜਾ ਹੈ ਔਰ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਮੰਗਲ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਔਰ (ਸੁਹਲਾਵੀ) ਸੁਹੇਲੀ ਵਾ ਸੁਖੀ ਹੁਈ ਵਾ ਸੋਹਿਲਓਂ ਕੋ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੀ ਹੋਈ ਹੂੰ॥

ਮਨੂਆ ਲਾਇ ਸਵਾਰੇ ਥਾਨਾਂ ਪੂਛਉ ਸੰਤਾ ਜਾਏ ॥

ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮਨਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਜਗਜਾਸਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਵਾਰਿਆ ਵਾ ਮਨਕੋ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਇਕਰ ਇੰਦ੍ਰ ਸਵਾਰੇ ਭਾਵ ਸੁਧ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਿਦਾ ਅਸਥਾਨ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਜਾਇਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪੂਛਤਾ ਰਹੂੰ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਮੈ ਪਾਹੁਨ ਮਿਲਿਓ ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਨਿਵਿ ਪਾਏ ॥੨॥

ਢੂੰਢਤੇ ਢੂੰਢਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਪਾਹੁਨ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਮਿਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੭

ਜਬ ਪ੍ਰਿਅ ਆਇ ਬਸੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਸਨਿ ਤਬ ਹਮ ਮੰਗਲੁ ਗਾਇਆ ॥

ਜਬ ਪਤੀ ਹਿਰਦੇ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਤਬ ਹਮਨੇ ਮੰਗਲੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕੀਆ॥

ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇਆ ॥੩॥

ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਰ ਸਾਜਨ ਭਾਵ ਤੁਲਕੇ ਮਹਾਤਮਾ ਸਜਨ ਜਗਜਾਸੂ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਸੁਖੀ ਹੂਏ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸ੍ਰੀ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਭਏ ਅਨੰਦਾ ਗੁਰਿ ਕਾਰਜ ਹਮਰੇ ਪੂਰੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਓ ਹਮਕੋ ਸਮੂਹ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਹਮਾਰੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖਦਾਤਾ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਦੂਰੇ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਵਰ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਛੋਡ ਕਰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪॥੩॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰਾਜ ਤੇ ਕੀਟ ਕੀਟ ਤੇ ਸੁਰਪਤਿ ਕਰਿ ਦੋਖ ਜਠਰ ਕਉ ਭਰਤੇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਹੈ ਰਾਜ ਸੇ ਗਿਰਾਇ ਕਰ ਕੀੜਾ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕੀੜੇ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਜੀਵ (ਦੋਖ) ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਪੇਟ ਕੋ ਭਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਛੋਡਿ ਆਨ ਕਉ ਪੂਜਹਿ ਆਤਮ ਘਾਤੀ ਹਰਤੇ ॥੧॥

(ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਛੋਡ ਕੋਰ ਔਰ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਬਿਸਰਤ ਤੇ ਦੁਖਿ ਦੁਖਿ ਮਰਤੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਬਿਸਾਰਨੇ ਤੇ ਪੁਰਸ ਦੁਖ ਦੁਖ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਭ੍ਰਮਹਿ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਟੇਕ ਨ ਕਾਹੂ ਧਰਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਬਹੁਤੀ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਜਨ ਕੀ (ਟੇਕ) ਸਰਣ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ॥

ਤਿਆਗਿ ਸੁਆਮੀ ਆਨ ਕਉ ਚਿਤਵਤ ਮੂੜ ਮੁਗਧ ਖਲ ਖਰ ਤੇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗਰਧਬ ਤੁਲ ਹੈਂ॥

ਕਾਗਰ ਨਾਵ ਲੰਘਹਿ ਕਤ ਸਾਗਰੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਕਥਤ ਹਮ ਤਰਤੇ ॥੨॥

ਕਾਗਜੋਂ ਕੀ ਨਾਉਕਾ ਅਰਥਾਤ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਾਂ ਪਾਰ ਹੋਵੋਗੇ ਵਹੁ ਬਜਰਥ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮ ਤਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਿਵ ਬਿਰੰਚਿ ਅਸੁਰ ਸੁਰ ਜੇਤੇ ਕਾਲ ਅਗਨਿ ਮਹਿ ਜਰਤੇ ॥

ਸਿਵਜੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਸੁਰ ਅਰ ਦੇਵਤਾ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਚਰਨ ਕਮਲਨ ਕੀ ਤੁਮ੍ ਨ ਡਾਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕਰਤੇ ॥੩॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾ (ਡਾਰਹੁ) ਗੇਰੋ ਭਾਵ ਸੇ ਆਪਕੀ ਕੋਪ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਨ ਆਵੇ॥੩॥੪॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ਦੁਪਦੇ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਓਇ ਬੈਰਾਗੀ ਤਿਆਗੀ ॥

ਹਉ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਮਾਰੀ ਲਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਸੋ ਵਹੁ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਤਾ ਤਜਾਗੀ ਹੈ ਮੈਂ ਇਕ ਖਿਨ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਕਜੋਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਉਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੋਹਿ ਜਾਗੀ ॥

ਉਨਕੇ ਸੰਗ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਜਾਗੀ ਹੈ॥

ਸੁਨਿ ਉਪਦੇਸੁ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਗੁਨ ਗਾਏ ਰੰਗਿ ਰਾਂਗੀ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨ ਕਰ ਮਨ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਕੋ ਗਾਇਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਬੁਧੀ ਰੰਗੀ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੇਇ ਕੀਏ ਸੰਤ ਮੀਤਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਬਡਭਾਗੀ ॥

ਇਹ ਮਨ ਦੇ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਮਿਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਵਾ ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਤ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਰੇਨੁ ਨਾਨਕ ਜਨ ਪਾਗੀ ॥੨॥੧॥੫॥

ਅਤੀ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਹਮ ਨੇ (ਪਾਗੀ) ਪਾਈ ਹੈ ਵਾ ਸੰਤ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈਂ ਬੁਧੀ (ਪਾਗੀ) ਖਚਤ ਕਰੀ ਭਾਵ ਰੰਗੀ ਹੈ॥੨॥੧॥੫॥ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਮੋਹਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਦੇਹੁ ਮਿਲਾਈ ॥

ਸਗਲ ਸਹੇਲੀ ਸੁਖ ਭਰਿ ਸੂਤੀ ਜਿਹ ਘਰਿ ਲਾਲੁ ਬਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਾਈ) ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੋ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਜਾਰਾ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਸਹੇਲੀਆਂ ਸੁਖ ਕੋ ਭਰ ਕਰ ਸੁਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਅਭੇਦ ਹੁਈ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਅਵਗਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਦਇਆਲਾ ਮੋਹਿ ਨਿਰਗੁਨਿ ਕਿਆ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਮੁਝ ਅਵਗੁਣੀ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਸਦਾ ਦਜਾਲਤਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣੀ ਕੀ ਕਜਾ ਚਤੁਰਾਈ ਹੈ॥

ਕਰਉ ਬਰਾਬਰਿ ਜੋ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਰਾਤੀਂ ਇਹ ਹਉਮੈ ਕੀ ਢੀਠਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਸੁਹਾਗਣੀ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਰੰਗ ਰਾਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰੋਂ ਤੋ ਯਿਹ ਹਉਮੈ ਕੀ ਢੀਠਤਾਈ ਭਾਵ ਜਿਦ ਰਹੈ॥੧॥

ਭਈ ਨਿਮਾਣੀ ਸਰਨਿ ਇਕ ਤਾਕੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਖਦਾਈ ॥

ਯਾਂਤੇ ਨਿਮਾਣੀ ਭਈ ਹੂੰ ਔਰ ਏਕ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਵਾ ਪੂਜ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਸੁਖਦਾਈ ਕੀ ਸਰਣ ਤਕੀ ਹੈ॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਹਿ ਮੇਰਾ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਕਾਟਿਆ ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਰੈਨਿ ਬਿਹਾਈ ॥੨॥੨॥੬॥

ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਸਭੀ ਦੁਖ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥੨॥੬॥ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਅਧਿਕਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਰਸੁ ਮੇਘ ਜੀ ਤਿਲੁ ਬਿਲਮੁ ਨ ਲਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬਰਖਾ ਕਰੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨਾ ਲਾਈਏ॥

ਬਰਸੁ ਪਿਆਰੇ ਮਨਹਿ ਸਧਾਰੇ ਹੋਇ ਅਨਦੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਮਨ ਕੇ (ਸਧਾਰੇ) ਆਸਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਾ ਸੁਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਬਰਸ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਸਦਾ ਚਾਉ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਤੇਰੀ ਧਰ ਸੁਆਮੀਆ ਮੇਰੇ ਤੂ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਬਿਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮ ਸਭ ਜੀਵ ਤੇਰੀ (ਧਰ) ਸਰਣ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮਨ ਤੇ ਬਿਸਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੮

ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਚੇਰੀ ਕੀ ਨਿਆਈ ਸੋਭ ਨਹੀ ਬਿਨੁ ਭਰਤਾਰੇ ॥੧॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਥਾਤ ਘਰ ਵਾਲੀ ਥੀ ਅਬ ਮੈਂ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਕੀ ਨਿਆਂਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਹੰਤਾ ਤਜਾਗੀ ਹੈ ਵਾ ਰੂਪ ਵਾਲੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਭਰਤਾ ਕੇ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਅਰ ਵਹੁ ਦਾਸੀ ਤੁਲ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਅਨੇਕ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਕਰ ਭੂਸ਼ਤ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤੌ ਭੀ ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਭਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਨਉ ਸੁਨਿਓ ਜਬ ਠਾਕੁਰ ਮੇਰੈ ਬੇਗਿ ਆਇਓ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੇ ॥

ਜਬ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸੁਨਾ ਤਬ (ਬੇਗਿ) ਸੀਘ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਪਾਸ ਆਯਾ ਭਾਵ ਸਾਛਾਤ ਹੂਆ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੋ ਬਨਿਓ ਸੁਹਾਗੋ ਪਤਿ ਸੋਭਾ ਭਲੇ ਅਚਾਰੇ ॥੨॥੩॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੇਰੋ ਸੁਹਾਗ (ਬਨਿਓ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ ਪਤ ਅਰ ਸੋਭਾ ਔਰ (ਅਚਾਰੇ) ਕਰਤਬ੍ਯ ਸਭ ਭਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੭॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਚਾ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਦੂਖ ਦਰਦ ਬਿਨਸੈ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਰਿਦੈ ਬਸਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਜਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵਣੇ ਕਰ ਭਵਸਾਗਰ ਕੇ ਦੂਖ ਦਰਦ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਜਾ ਲਾਭ ਹੂਆ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਸਮਨ ਹਤੇ ਦੋਖੀ ਸਭਿ ਵਿਆਪੇ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਆਇਆ ॥

ਦੁਸਮਣ ਦੋਖੀ ਜੋ ਵਜਾਪੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦੁਸਮਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਰ ਦੋਖੀ ਸਭ ਵਿਪਤਾ ਜੁਗਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਆਯਾ ਹੂੰ॥

ਰਾਖਨਹਾਰੈ ਹਾਥ ਦੇ ਰਾਖਿਓ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਰਾਖਨ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭਿ ਕਾਟੇ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਨਿ ਦੀਆ ॥

ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪ ਸਭ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੁ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਬਾਹੁੜਿ ਦੂਖ ਨ ਥੀਆ ॥੨॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹਰੀ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਅਬ ਫੇਰ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥੨॥੪॥੮॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਾਨ ਪਿਆਰੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਅਪਨੋ ਨਾਮੁ ਦੀਜੈ ਦਇਆਲ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਹੇ ਦਯਾਲ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਔਰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ॥

ਸਿਮਰਉ ਚਰਨ ਤੁਹਾਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਿਦੈ ਤੁਹਾਰੀ ਆਸਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬੇਨਤੀ ਮਨਿ ਦਰਸਨ ਕੀ ਪਿਆਸਾ ॥੧॥

ਅਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਛੁਰਤ ਮਰਨੁ ਜੀਵਨੁ ਹਰਿ ਮਿਲਤੇ ਜਨ ਕਉ ਦਰਸਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਛੁਰਨੇ ਸੇ ਮਰਨਾ ਔਰ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਜੀਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਦਾਸ ਕੋ ਦਰਸਨ ਦੀਜੀਏ॥

ਨਾਮ ਅਧਾਰੁ ਜੀਵਨ ਧਨੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥੨॥੫॥੯॥

ਪੁਨਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਜੀਏ ਜੋ ਜੀਵਨ ਅਰੁ ਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੨॥੫॥੯॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਬ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥

ਰਾਜਾ ਰਾਮੁ ਰਮਤ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਬਰਸੁ ਮੇਘ ਸੁਖਦਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਨ ਆਈ ਹੈ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੋ (ਰਮਤ) ਜਪਤੇ ਹੂਏ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸੁਖਦਾਈ ਬਰਖਾ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਪਲੁ ਬਿਸਰਤ ਨਹੀ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਨਾਮੁ ਨਵੈ ਨਿਧਿ ਪਾਈ ॥

ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਇਕ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਵ ਨਿਧੀ ਹਮ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਉਦੌਤੁ ਭਇਓ ਪੂਰਨ ਭਾਵੀ ਕੋ ਭੇਟੇ ਸੰਤ ਸਹਾਈ ॥੧॥

ਪੂਰਨ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਜੋ (ਭਾਵੀ) ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਥੇ ਜਬ ਤਿਨਕਾ (ਉਦੌਤੁ) ਪ੍ਰਕਾਸਣਾ ਹੂਆ ਤਬ ਸੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਖ ਉਪਜੇ ਦੁਖ ਸਗਲ ਬਿਨਾਸੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਸੁਖ ਉਤਪਤਿ ਹੂਏ ਔਰ ਦੁਖ ਸਭ ਨਸਟ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਤਰਿਓ ਸੰਸਾਰੁ ਕਠਿਨ ਭੈ ਸਾਗਰੁ ਹਰਿ ਨਾਨਕ ਚਰਨ ਧਿਆਈ ॥੨॥੬॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਧਯਾਈ ਹੋਇਕੇ ਕਠਨ ਭੈਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕੋ ਤਰਾ ਹੈ॥੨॥੬॥੧੦॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਘਨਿਹਰ ਬਰਸਿ ਸਗਲ ਜਗੁ ਛਾਇਆ ॥

ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜਲੁ ਬਰਖ ਕੇ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਛਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਅਛਾਦਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਅਨਦ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਅਰ ਜਗਤ ਸੁਖ ਔਰ (ਮੰਗਲ) ਉਤਸਾਹ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਟੇ ਕਲੇਸ ਤ੍ਰਿਸਨ ਸਭ ਬੂਝੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਮਨਿ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸਰਬ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧ੍ਯਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰੇ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੂ ਧਾਇਆ ॥੧॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਿਵਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਬ ਬਹੁੜੋ ਮਨ ਕਹੀਂ ਧਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਾਮਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਾਤਉ ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਵ ਲਾਇਆ ॥

ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਮਨ ਅਰ ਤਨੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਭਾਵ ਧ੍ਯਾਨ ਕੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪਨੈ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਰਣਾਇਆ ॥੨॥੭॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦਾਸ ਭਾਵ ਕਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਮੈਂ ਆਯਾ ਤਬ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਕਰਮ (ਅੰਗੀਕਾਰੁ) ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥੭॥੧੧॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਛੁਰਤ ਕਿਉ ਜੀਵੇ ਓਇ ਜੀਵਨ ॥

ਚਿਤਹਿ ਉਲਾਸ ਆਸ ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਸ ਪੀਵਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਤੇਰੇ ਬਿਛੜਨੇ ਕਰ ਵਹੁ ਸਤੁ ਤਰ ਪ੍ਯਾਰੇ ਕੈਸੇ ਜੀਵੇਂ ਭਾਵ ਸੇ ਜੀਵਤੇ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪੀਵਣੇ ਕੀ ਔਰ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪਿਆਸ ਤੁਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਿਨ ਕਉ ਅੰਤਰੁ ਨਾਹੀ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਿਨ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਪ੍ਯਾਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਅੰਤਰੁ) ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਬਿਸਰੈ ਮੇਰੋ ਰਾਮੁ ਪਿਆਰਾ ਸੇ ਮੂਏ ਮਰਿ ਜਾਂਹੀਂ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਯਾਰੇ ਰਾਮ ਜਿਨ ਮਨੁਖੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਮੂਏ ਪੀਛੇ (ਮਰਿ) ਜਮ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪੀਛੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਆਗੇ ਕੋ ਮਰਤੇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਭਾਵ ਸਦਾ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੬੯

ਮਨਿ ਤਨਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਗਦੀਸੁਰ ਪੇਖਤ ਸਦਾ ਹਜੂਰੇ ॥

ਹੇ (ਜਗਦੀਸੁਰ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਹੀ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਰਵਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਸਰਬ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ ॥੨॥੮॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਭ ਕਾ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥੮॥੧੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਜਨਿ ਕਉਨ ਕਉਨ ਨ ਤਾਰੇ ॥

ਖਗ ਤਨ ਮੀਨ ਤਨ ਮ੍ਰਿਗ ਤਨ ਬਰਾਹ ਤਨ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਨੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਨਹੀਂ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਪੰਛੀਓਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੱਛੀਓਂ ਕੇ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੇ ਪੁਨਹ ਸੂਕਰ ਸਰੀਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ ਉਧਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਦੇਵ ਕੁਲ ਦੈਤ ਕੁਲ ਜਖ੍ਹ ਕਿੰਨਰ ਨਰ ਸਾਗਰ ਉਤਰੇ ਪਾਰੇ ॥

ਦੇਵਤਾ ਔ ਦੈਤ ਕੁਲ ਕੋ ਪੁਨਹ ਜਛ ਔਰ ਕਿੰਨਰ ਕੁਲ ਕੇ ਪੁਰਸ ਔਰ ਨਰ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜੋ ਭਜਨੁ ਕਰੈ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਤਾ ਕੇ ਦੂਖ ਬਿਦਾਰੇ ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਜੀਵ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਭਜਨ ਕੋ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਭ ਦੂਖ ਬਿਦਾਰੇ ਗਏ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਜੋ ਭਜਨੁ ਕਰੇਗਾ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਵੈਗੇ॥੧॥

ਕਾਮ ਕਰੋਧ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਰਸ ਇਨ ਤੇ ਭਏ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਮਹਾਨ ਬਿਸਯੋਂ ਕੇ ਜੋ ਰਸ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਤਸੰਗੀ ਇਨ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜਪਹਿ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਨਾਨਕ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੇ ॥੨॥੯॥੧੩॥

ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੯॥੧੩॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਜੁ ਮੈ ਬੈਸਿਓ ਹਰਿ ਹਾਟ ॥

ਨਾਮੁ ਰਾਸਿ ਸਾਝੀ ਕਰਿ ਜਨ ਸਿਉ ਜਾਂਉ ਨ ਜਮ ਕੈ ਘਾਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਜੁ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਹਾਟ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਹੂੰ ਆਜ ਕਾ ਭਾਵ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਕਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੀ ਰਾਸ ਸੁਧਾ ਲੈਕਰ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਸਾਂਝ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਹਨੀ ਹਮ ਨੇ ਧਾਰੀ ਹੈ ਅਬ ਜਮ ਕੇ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋਂਗਾ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਿ ਰਾਖੇ ਭ੍ਰਮ ਕੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਕਪਾਟ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰਖਕ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਭ੍ਰਮ ਕੇ (ਕਪਾਟ) ਕਿਵਾੜ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬੇਸੁਮਾਰ ਸਾਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਲਾਹਾ ਚਰਨ ਨਿਧਿ ਖਾਟ ॥੧॥

ਬਅੰਤ ਸਾਹ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਲਾਭ ਖਾਟਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕਿਲਬਿਖ ਕਾਢੇ ਹੈ ਛਾਂਟਿ ॥

ਅਚੁਤ ਅਬਿਨਾਸੀ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਸੇ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪ ਛਾਂਟਕੇ ਵਾ ਛਟਕੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਮਿਟੇ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਬਹੁਰਿ ਨ ਜੋਨੀ ਮਾਟ ॥੨॥੧੦॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੇ ਕਲਪਣਾ ਕਲੇਸ ਸਭ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਬਹੁਰਿ) ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੇ (ਮਾਟ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂਗੇ ਵਾ ਸਰੀਰ ਮਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੦॥੧੪॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਹਿਰਾਨੋ ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋਊ ਬਿਰਲਾ ਸੇਵਕੁ ਪੂਰਨ ਭਗਤੁ ਚਿਰਾਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਜੀਵਕੋ ਹਿਰ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਅਪਨੀ ਤਰਫ ਖੈਂਚ ਰਹਾ ਹੈ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਚਿਰੰਕਾਲ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਭਗਤ ਹੈ॥

ਇਤ ਉਤ ਡੋਲਿ ਡੋਲਿ ਸ੍ਰਮੁ ਪਾਇਓ ਤਨੁ ਧਨੁ ਹੋਤ ਬਿਰਾਨੋ ॥

ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਇਤ ਉਤ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਡੋਲ ਡੋਲ ਕਰ ਜੀਵ ਨੇ ਕਸਟ ਪਾਯਾ ਥਾ ਸੋ ਤਨੁ ਅਰ ਧਨੁ ਅੰਤ ਕੋ ਬੇਗਾਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲੋਗ ਦੁਰਾਇ ਕਰਤ ਠਗਿਆਈ ਹੋਤੌ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਨੋ ॥੧॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ ਲੋਕੋਂ ਸੇ (ਦੁਰਾਇ) ਛਪਾਇ ਕਰ ਠਗੀਆਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੋਤੋਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਭ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਾਥ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਨਾ ਜਾਨਣੇ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਪੰਖੀ ਮੀਨ ਦੀਨ ਨੀਚ ਇਹ ਸੰਕਟ ਫਿਰਿ ਆਨੋ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਔ ਪੰਛੀ ਔ ਮੀਨ ਇਨ ਨੀਚ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਦੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਇਨ ਦੁਖੋਂ ਮੈਂ ਫੇਰ (ਆਨੋ) ਲਜਾਂਦਾ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪਾਹਨ ਪ੍ਰਭ ਤਾਰਹੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨੋ ॥੨॥੧੧॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਪਾਥਰ ਪੂਰ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਤਾਰੋ ਅਰ ਤੇਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਖੇ ਸੁਖ ਮਾਨਣਾ ਕਰਉ॥੨॥੧੧॥੧੫॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਦੁਸਟ ਮੁਏ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ਰੀ ਮਾਈ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਤਿਨ ਹੀ ਰਖਿ ਲੀਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ (ਦੁਸਟ) ਕਾਮਾਦਿਕ ਨਾਮ ਰੁਪੀ ਬਿਖਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਵਾ ਜੋ ਵਿਖਯੋਂ ਕੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਹੈਸਨ ਸੋ ਮਿਰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਜਿਸਕੇ ਜੀਵ ਥੇ ਤਿਸੀ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਤਾਂ ਭਉ ਕੈਸਾ ਭਾਈ ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਮੈਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭੈ ਕੈਸੇ ਕਰੀਏ?

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਈ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਸੈ ਸਭਨੀ ਠਾਂਈ ॥੧॥

ਸੰਗੀ ਔ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਛੋਡ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਠੌਰੋਂ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਨਾਥਾ ਨਾਥੁ ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਆਪਿ ਲੀਏ ਲੜਿ ਲਾਈ ॥

ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪ ਲੜ ਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੀ ਓਟ ਜੀਵਹਿ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥੧੨॥੧੬॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਕੀ ਓਟ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਮਰਥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਸੋਈ ਦਾਸ ਹੈਂ॥੨॥੧੨॥੧੬॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਰਵੀਜੈ ॥

ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਮੇਰੋ ਮਨੁ ਮੋਹਿਓ ਹਰਿ ਪੰਖ ਲਗਾਇ ਮਿਲੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਰਵੀਜੈ) ਜਪਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਤ੍ਰਿਖਾ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗਯਾਨ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਪੰਖ ਲਗਾਇ ਕਰ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਮਾਰਗੁ ਪਾਇਓ ਸਾਧੂ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ ॥

ਬੇਦੋਂ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਢੂੰਢ ਕਰ ਮੈਨੇ ਏਹ ਮਾਰਗ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ॥

ਧਾਰਿ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਸੁਆਮੀ ਮੇਰੇ ਨਾਮੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮਹਾਰਸ ਕਾ ਪੀਵਣਾ ਕਰੂੰ॥੧ ॥

ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਕਰਿ ਸਰਨੀ ਆਏ ਜਲਤਉ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥

(ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ) ਰੱਖਜਾ ਕਰੋ ਰੱਖਜਾ ਕਰੋ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਆਪਕੀ ਸਰਨੀ ਆਏ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਕੋਂ ਕਰ ਜਲਤੇ ਹੁਏ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀਏ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਦਾਸ ਅਪੁਨੇ ਕਉ ਨਾਨਕ ਅਪੁਨੋ ਕੀਜੈ ॥੨॥੧੩॥੧੭॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜਲ ਦੇਕੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸੁ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੧੩॥੧੭॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੦

ਮਲਾਰ ਮਃ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਭਗਤਿ ਬਛਲੁ ਬਿਰਦਾਇਓ ॥

ਨਿੰਦਕ ਮਾਰਿ ਚਰਨ ਤਲ ਦੀਨੇ ਅਪੁਨੋ ਜਸੁ ਵਰਤਾਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਬਿਰਦਾਇਓ) ਪ੍ਰਣ ਵਾ ਧਰਮ ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਪਜਾਰ ਰਖਣੇ ਕਾ ਹੈ ਯਾਂਹੀ ਤੇ ਨਿੰਦਕ ਮਾਰ ਕਰ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤਲੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜਸ ਵਰਤਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਕੀਨੋ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਦਇਆ ਜੀਅਨ ਮਹਿ ਪਾਇਓ ॥

(ਮਹਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਦਜਲਤਾ ਪਾਈ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ) ਜਸੁ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰੁ ਸਭ ਜੀਵ ਦਜਾ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਹਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਠਿ ਲਾਇ ਅਪੁਨੋ ਦਾਸੁ ਰਾਖਿਓ ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਾਇਓ ॥੧॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੋ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਾਇਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਦੁਖੋਂ ਰੂਪੀ ਤਤੀ ਵਾਉ ਨਹੀਂ ਲਗਣੇ ਦਈ ੧॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕੀਓ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਮੇਟਿ ਸੁਖਾਇਓ ॥

ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਭੈ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਪੱਖ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਕਰਹੁ ਦਾਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਨਕ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਮਨਿ ਆਇਓ ॥੨॥੧੪॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ ਆਇਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸ ਮਨ ਮੈਂ ਮਹਾ ਅਨੰਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹਮਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ ਆਯਾ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਹਮ ਹਰੀਕੇ ਦਾਸ ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥੨॥੧੪॥੧੮॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਕਹਿ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੀਆਂ ਬਿਸਥਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਗਤ ਪਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਭ ਬਿਸਥਾਰੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਰਚਤ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਕਥਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਯੋਂ ਕੇ ਭੇਦ ਬਿਧੀ ਔ ਨਿਖੇਧੀ ਦੋਨੋ ਪਖ ਕਹਿ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾ ਜੋ (ਨਾਦ) ਵੀਚਾਰ ਕੀਏ ਤੇ ਵੇਦਕਾ ਸਬਦ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਤਤਪਰ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਘੋਰ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸਿਓ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਅਪਣਾ ਖਸਮੁ ਧਿਆਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਗੁਰ ਕਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਤੇ ਹੁਏ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਰੀ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ) ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅਪਨੇ (ਖਸਮੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਧ੍ਯਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਗੁਰ ਕੇ ਗੁਣ ਅਨਦਿਨੁ ਨਿਤ ਗਾਉ ॥

ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਏਕ ਰਸ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਧੂੜਿ ਕਰਉ ਇਸਨਾਨੁ ॥
ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰੀਏ ਇਸ ਕਰ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਭਵਜਲ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ॥
ਗੁਰਿ ਭੇਟਿਐ ਨ ਹੋਇ ਜੋਨਿ ਅਉਤਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਜਨੁ ਪਾਏ ॥
ਜਾ ਕਉ ਕਰਮਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਆਏ ॥੩॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਦ ਸੇ ਹੀ ਉਤਮ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰੀ ਜੀਵਨਿ ਗੁਰੁ ਆਧਾਰੁ ॥
ਗੁਰੁ ਮੇਰੀ ਵਰਤਣਿ ਗੁਰੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮੇਰੀ ਵਰਤਣ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਹੀ ਕੁਟੰਬ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਖਸਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਜਾ ਕੀ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਗੁਰ ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੪॥੧॥੧੯॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਏ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਆਪਿ ਮਿਲਾਏ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਏ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੇ ਸੇਵਕ ਕਉ ਲਏ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਇ ॥
ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੈ ਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇਵਕ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ॥
ਤੁਮ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੂੰ ਚਿਤਿ ਆਵਹਿ ਆਠ ਪਹਰ ਤੇਰੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੂੰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਣੁ ਸੁਨਣੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥
ਹੁਕਮੁ ਬੂਝੈ ਸੋ ਸਾਚਿ ਸਮਾਣਾ ॥

ਗਾਵਣਾ ਅਰ ਸੁਣਨਾ ਸਭ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੀ ਆਗਜਾ ਮੈਂ ਹੈ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਪਿ ਜਪਿ ਜੀਵਹਿ ਤੇਰਾ ਨਾਂਉ ॥
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਦੁਖ ਸੁਖ ਕਰਤੇ ਹੁਕਮੁ ਰਜਾਇ ॥
ਭਾਣੈ ਬਖਸ ਭਾਣੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥

ਹੇ ਕਰਤੇ ਦੁਖ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਭੀ ਤੇਰੇ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਰਜਾਈ ਕਰਤੇ ਦੁਖ ਅਰ ਸੁਖ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਬਖਸਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦੁਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ॥
ਕੁਰਬਾਣੁ ਜਾਂਈ ਤੇਰੇ ਪਰਤਾਪ ॥੩॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਦੁਹਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਕਾ ਭਾਵ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕਾ ਮਾਲਕ ਤੂੰ ਆਪ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ॥
ਤੂ ਆਪੇ ਬੂਝਹਿ ਸੁਣਿ ਆਪਿ ਵਖਾਣਹਿ ॥

ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨ ਕਰ ਬੂਝਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬੂਝਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੇਈ ਭਗਤ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਣੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੧

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੇ ॥੪॥੨॥੨੦॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਣੇ ਹੈਂ ਸੇਈ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥੨੦॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਰਮੇਸਰੁ ਹੋਆ ਦਇਆਲੁ ॥

ਮੇਘੁ ਵਰਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਦਯਾਲ ਹੂਆ ਹੈ ਬਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਬਰਸ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੇ ॥

ਕਾਰਜ ਆਏ ਪੂਰੇ ਰਾਸੇ ॥੧॥

ਸਭੀ (ਜੀਅ ਜੰਤ) ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ (ਪੂਰੇ) ਸਮੂਹ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਸੇਵਾ ਪਾਇਆ ਐਥੈ ਓਥੈ ਨਿਬਹੈ ਨਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲਾ ਹੈ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਨਿਭੇਗਾ॥

ਦੁਖੁ ਭੰਨਾ ਭੈ ਭੰਜਨਹਾਰ ॥

ਆਪਣਿਆ ਜੀਆ ਕੀ ਕੀਤੀ ਸਾਰ ॥

ਭੈ ਭੰਜਨਹਾਰ ਨੇ ਕਾਲਾਦਿ ਦੁਖ ਕੋ (ਭੰਨਾ) ਤੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਪਣੈ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਰਾਖਨਹਾਰ ਸਦਾ ਮਿਹਰਵਾਨ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥

ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਸਦਾ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥੨॥

ਕਾਲੁ ਗਵਾਇਆ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਮਨ ਤਿਸ ਨੋ ਜਾਪਿ ॥

ਕਰਤੇ ਨੇ ਆਪ ਕਾਲ ਕਾ ਭਯ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸਦਾ ਤਿਸ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੁ॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਾਰਿ ਰਾਖੇ ਸਭਿ ਜੰਤ ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਭਗਵੰਤ ॥੩॥

ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਜੀਵ ਦਯਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਧਾਰ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਗੁਣੋ ਕੋ ਨਿਤ ਨਿਤ ਗਾਵਣਾ ਕਰੋ॥੩॥

ਏਕੋ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਆਪ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਜਾਣਹਿ ਪਰਤਾਪ ॥

ਆਪੇ ਆਪ ਏਕ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਵੈ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ॥

ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੋਲਾਇਆ ॥੪॥੩॥੨੧॥

ਜੁਗੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪੈਜ ਰਖਤਾ ਆਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥੨੧॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਣੇ ਕਰ ਸਗਲ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮੁ ਭਉ ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਸਭੁ ਜਾਇ ॥
ਸਾਧਸੰਗਿ ਸਦ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੧॥

ਭ੍ਰਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਭਉ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦੂਖ ਜਨਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦਰਦ ਸਭ ਸਰੀਰ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਲਾਹਿ ॥
ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਜਪਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਨ ਚਿੰਦੇ ਫਲ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੁ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਜਪੋ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਜੇਹਾ ਵੱਡਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੁਰੂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਰ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੂਖ ਤੇ ਰਾਖੈ ॥
ਮਾਇਆ ਬਿਖੁ ਫਿਰਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਚਾਖੈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੇ ਦੂਖ ਸੇ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕੋ ਪੁਨਹ ਰਾਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਕਰਣੀ ਸਭੁ ਸਾਚੀ ॥
ਸੋ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਜੋ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ਰਾਚੀ ॥੩॥

ਸਚਾ ਤਿਨਕਾ ਸੰਜਮੁ ਹੈ ਔਰ ਸਾਰੀ ਕਰਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਨਿਰਮਲੁ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਰਾਚਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਵਡ ਭਾਗਿ ॥
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮਨ ਤੇ ਤਿਆਗਿ ॥

ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭੁ ਮਨ ਸੇ ਤਯਾਗਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਸਚੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥੪॥੪॥੨੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੪॥੪॥੨੨॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰ ਮਨਾਰਿ ਪ੍ਰਿਅ ਦਇਆਰ ਸਿਉ ਰੰਗੁ ਕੀਆ ॥
ਕੀਨੋ ਰੀ ਸਗਲ ਸੀਗਾਰ ॥
ਤਜਿਓ ਰੀ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰ ॥
ਧਾਵਤੋ ਅਸਥਿਰੁ ਥੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨਾਇ ਕਰ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਦਯਾਲ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮੁ ਕੀਆ ਹੈ ਰੀ ਸਖੀ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪੀ ਸਭ ਸੀਂਗਾਰ ਕੀਆ ਹੈ (ਰੀ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤਜਾ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਧਾਵਤਾ ਹੂਆ ਇਸਥਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਰੇ ਮਨ ਪਾਇ ਕੈ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ਕੈ ਕਰਿ ਸਾਧਨ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਗ ਕਰ ਰੇ ਮਨ ਐਸੇ ਆਪਕੋ ਗਵਾਇਕੇ ਪਤੀਕੋ ਪਾਇਕੇ ਅਨੰਦੁ ਹੋ ਰਹੁ॥ ਸਤਿਸੰਗਿ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਜੇ ਬਜਹਿ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਅਨਾਹਦ ਕੋਕਿਲ ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਬੋਲੈ ਮਧੁਰ ਬੈਨ ਅਤਿ ਸੁਹੀਆ ॥੧॥

ਜਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਖ ਮ੍ਰਿਦੰਗਾਦਿਕ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਹੈਂ ਰੀ ਰਖੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਕੋਕਲ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੁ ਮਧੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਬੋਲਤੀ ਹੁਈ ਅਤੀ (ਸੁਹੀਆ) ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਐਸੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੋਭ ਅਤਿ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਿਅ ਅਮੋਘ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਗਿ ਸੰਤ ਬਨੇ ॥

(ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ (ਤੇ) ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਐਸੀ ਹੀ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਕੈਸੀ ਅਤਿਸੇ ਕਰ ਅਪਾਰ (ਅਮੋਘ) ਸਫਲ ਰੂਪੁ ਹੈ ਪੁਨ: ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਥ ਸੰਤ (ਬਨੇ) ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਤ ਭੀ ਅਪਾਰ ਰੂਪੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਭਵ ਉਤਾਰ ਨਾਮ ਭਨੇ ॥
ਰਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮਾਲ ॥

(ਭਵ) ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਾਮ (ਭਨੇ) ਜਪੇ ਹੈਂ (ਰਮ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪ ਮਾਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੨

ਮਨਿ ਫੇਰਤੇ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸੰਗੀਆ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਥੀਆ ॥੨॥੧॥੨੩॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗੀਓਂ ਸਾਥ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਮਾਲਾ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਪਿਆਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੧॥੨੩॥ ਮਨ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਮਨੁ ਘਨੈ ਭ੍ਰਮੈ ਬਨੈ ॥
ਉਮਕਿ ਤਰਸਿ ਚਾਲੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਬੇ ਕੀ ਚਾਹ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪੂਰਬ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭਰਮੇ ਹੈਂ (ਉਮਕਿ) ਉਮੰਗ ਕਰ (ਤਰਸਿ) ਚਾਹੁ ਸਹਿਤ (ਚਾਲੈ) ਚਾਲੁ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਅਰੁ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਕਰੁ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਨ ਮਾਈ ਮੋਹਿ ਆਈ ਕਹੰਉ ਬੇਦਨ ਕਾਹਿ ॥੧॥

ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਯਾ ਮੋਹਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈਂ ਯਿਹ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹੂੰ॥੧॥

ਆਨ ਉਪਾਵ ਸਗਰ ਕੀਏ ਨਹਿ ਦੂਖ ਸਾਕਹਿ ਲਾਹਿ ॥

ਔਰ ਸਗਲ ਉਪਾਉ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਦੂਖ ਕੋ ਲਾਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਜੁ ਸਰਨਿ ਸਾਧੂ ਨਾਨਕਾ ਮਿਲੁ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦਹਿ ਗਾਹਿ ॥੨॥੨॥੨੪॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸਰਣ (ਭਜੁ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥੨॥੨॥੨੪॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਕੀ ਸੋਭ ਸੁਹਾਵਨੀ ਨੀਕੀ ॥

ਪਤੀ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਨੀਕੀ) ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਹਾਹਾ ਹੂਹੂ ਗੰਧ੍ਰਬ ਅਪਸਰਾ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰਸ ਗਾਵਨੀ ਨੀਕੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕੀ (ਮੰਗਲ) ਰੂਪੀ (ਨੀਕੀ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਸੋਭਾ ਕੋ ਹਾਹਾ ਹੂ ਹੂ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਦੋਨੋਂ ਮੁਖੀ ਗੰਧ੍ਰਬ ਔ ਅਪਸਚਰਾ ਅਨੰਦ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ (ਰਸ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਾਵਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੁਨਿਤ ਲਲਿਤ ਗੁਨਗ੍ਯ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਨੀ ਨੀਕੀ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ (ਲਲਿਤ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੋਭਾ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਗੁਨਗ੍ਯ) ਗੁਨੋਂ ਕੇ ਗਜਾਤਾ (ਧੁਨਿਤ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਹੁਤ (ਨੀਕੀ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਰੂਪੋਂ ਕੀ ਦਿਖਾਵਨੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਹੈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਰਿ ਤਰ ਥਲ ਜਲ ਭਵਨ ਭਰਪੁਰਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਲਾਲਨ ਛਾਵਨੀ ਨੀਕੀ ॥

(ਗਿਰਿ) ਪਰਬਤੋਂ ਔ (ਤਰ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਔ ਜਲੋਂ ਅਰ ਥਲੋਂ ਚੌਦਾਂ ਹੀ ਭਵਨ ਮੈਂ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਵਿਖੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕਰ (ਲਾਲਨ) ਪਜਾਰੇ ਕੀ ਸੋਭਾ (ਨੀਕੀ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ (ਛਾਵਨੀ) ਛਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਾਮਈਆ ਰਸੁ ਪਾਇਓ ਨਾਨਕ ਜਾ ਕੈ ਭਾਵਨੀ ਨੀਕੀ ॥੨॥੩॥੨੫॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਰਾਮਈਆ ਕੀ ਸੋਭਾ ਕਾ (ਰਸੁ) ਪਰੇਮ ਤਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਨੀਕੀ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਭਾਵਨੀ) ਸ੍ਰਧਾ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥੩॥੨੫॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਦਰਸੁ ਸਫਲਿਓ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿਓ ਗਏ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ॥

ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਉਜੀਆਰੇ ॥੧॥

ਹਮਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਦੇਖਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਮਨ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਉਜੀਆਰੇ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਰਥਾਤ ਗਜਾਨ ਯੁਕਤੁ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਿਸਮ ਬਿਸਮੈ ਬਿਸਮ ਭਈ ॥

ਅਘ ਕੋਟਿ ਹਰਤੇ ਨਾਮ ਲਈ ॥

ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਬੁਧੀ ਅਸਚਰਜ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਲੈਣੇ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਹਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਚਰਨ ਮਸਤਕੁ ਡਾਰਿ ਪਹੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਏਕ ਤੂੰਹੀ ਏਕ ਤੁਹੀ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮਸਤਕ ਡਾਰ ਕਰ ਪੜੀ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਟੇਕ ਤੁਹਾਰੇ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰੇ ॥੨॥੪॥੨੬॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜੋ ਭਗਤ ਆਪਕੇ (ਟੇਕ) ਆਸਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ॥੨॥੪॥੨੬॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਰਸੁ ਸਰਸੁ ਆਗਿਆ ॥

ਹੋਹਿ ਆਨੰਦ ਸਗਲ ਭਾਗ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬ੍ਰਖਾ ਕਰੋ ਹਮਾਰੇ ਸਗਲ ਭਾਗ ਜਾਗੇਂ ਤੋ ਅਨੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇ॥

ਸੰਤ ਸੰਗੇ ਮਨੁ ਪਰਫੜੈ ਮਿਲਿ ਮੇਘ ਧਰ ਸੁਹਾਗ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮਨ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕੋ (ਮੇਘ) ਬਦਲ ਉਪਲਖਤ ਜਲ ਕਰ (ਸੁਹਾਗੁ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਘਨਘੋਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੋਰ ॥

ਚਿਤੁ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਬੂੰਦ ਓਰ ॥

ਪੁਨਹ ਜੈਸੇ ਬਦਲ ਕਾ (ਘੋਰ) ਸਬਦ ਸੁਨ ਕਰ ਮੋਰ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਾਤ੍ਰਕ ਕਾ ਚਿਤ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਕੀ ਤਰਫ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੋ ਹਰਿ ਸੰਗੇ ਮਨ ਮੋਹ ॥

ਤਿਆਗਿ ਮਾਇਆ ਧੋਹ ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਨਾਨਕ ਜਾਗਿਆ ॥੨॥੫॥੨੭॥

ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮਨ ਕੋ ਮੋਹ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਧਰੋਹ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਮੈਂ ਜਾਗਯਾ ਹਾਂ॥੨॥੫॥੨੭॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਨ ਗੋੁਪਾਲ ਗਾਉ ਨੀਤ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਾਰਿ ਚੀਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਗਾਵਣਾ ਕਰੁ ਔਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਛੋਡਿ ਮਾਨੁ ਤਜਿ ਗੁਮਾਨੁ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂਆ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਏਕ ਰੰਗਿ ਮਿਟਿ ਜਾਂਹਿ ਦੋਖ ਮੀਤ ॥੧॥

ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਕੋ ਛੋਡ ਔਰ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗੋਮਾਨ ਕੋ ਤਜੋ ਹੇ ਮੀਤ ਤੁਮਾਰੇ ਦੂਖ ਮਿਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਪਰੇਮ ਕਰਕੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੁ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥

ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਬਿਖੈ ਜੰਜਾਲ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਯਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਿਸੇ ਜੰਜਾਲ ਸਭ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਕੈ ਚਰਨ ਲਾਗਿ ॥

ਨਾਨਕ ਗਾਵੈ ਗੋਬਿੰਦ ਨੀਤ ॥੨॥੬॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ਕਰੇ॥੨॥੬॥੨੮॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਘਨੁ ਗਰਜਤ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਸੁਖ ਚੈਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਰੂਪ ਕੋ ਗਰਜਤ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਅਰ (ਚੈਨ) ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਨ ਤਰਨ ਸਾਗਰ ਧੁਨਿ ਅਨਹਤਾ ਰਸ ਬੈਨ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਅਨਹਤਾ) ਏਕ ਰਸ ਬਾਣੀ ਧੁਨੀ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਸੇ (ਰਸ) ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਥਿਕ ਪਿਆਸ ਚਿਤ ਸਰੋਵਰ ਆਤਮ ਜਲੁ ਲੈਨ ॥

ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ (ਪਥਿਕ) ਰਾਹੀ ਕੋ ਜੋ ਪਜਾਸ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਜਲ ਕੇ ਲੈਨੇ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਚਿਤ (ਸਰੋਵਰ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਦੈਨ ॥੨॥੭॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥੭॥੨੯॥ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੩

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਹੇ ਦਇਆਲ ਲਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਹੇ ਦਯਾਲ ਲਾਲ ਜੀ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਸਖੇ ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰੇ॥੧॥

ਹੇ ਸਮ੍ਰਥ ਅਗਮ ਪੂਰਨ ਮੋਹਿ ਮਇਆ ਧਾਰਿ ॥੨॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਹੇ ਅਗਮ ਹੇ ਪੂਰਨ ਮੁਝ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧ ਕੂਪ ਮਹਾ ਭਇਆਨ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰ ॥੩॥੮॥੩੦॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਜੋ ਅਤੀ ਭੈਦਾਇਕ ਅੰਧੇਰਾ ਕੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਜੀਏ॥੩॥੮॥੩੦॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਕਵੀ ਨੈਨ ਨੀਦ ਨਹਿ ਚਾਹੈ ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਨੀਦ ਨ ਪਾਈ ॥

ਚਕਵੀ ਨੈਨੋਂ ਕਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਚਕਵੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਸੂਰੁ ਚਰ੍ਹੈ ਪ੍ਰਿਉ ਦੇਖੈ ਨੈਨੀ ਨਿਵਿ ਨਿਵਿ ਲਾਗੈ ਪਾਂਈ ॥੧॥

ਜਬ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਤੀ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਤਬ ਨਿਵ ਨਿਵ ਕਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀਕੋ ਪ੍ਰਤਖ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਪ੍ਰੇਮੁ ਸਖਾਈ ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨਹੀ ਜਗਿ ਜੀਵਾ ਐਸੀ ਪਿਆਸ ਤਿਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਪਿਰ) ਪਤੀ ਸਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਚਾਹ ਕਰ ਪਿਆਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੂੰ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਵਰਿ ਕਮਲੁ ਕਿਰਣਿ ਆਕਾਸੀ ਬਿਗਸੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਈ ॥

ਅਕਾਸ ਇਸਥਿਤ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣ ਜਬ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਕਮਲ ਕੋ ਸਪਰਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਬ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਬਿਗਸ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਤਸੰਗ ਤਲਾਵ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਜਗਜਾਸੂ ਕਮਲ ਕੋ ਜਬ ਚਿਦਾਕਾਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਗੁਰੂ ਸੂਰਜ ਕੀ ਵਾਕ ਕਿਰਣ ਕਾ ਸਪਰਸ ਹੂਆ ਤਬ ਗਜ਼ਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਖਿੜ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ਅਭ ਐਸੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥੨॥

(ਅਭਿ) ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨੇ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੨॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕੁ ਜਲ ਬਿਨੁ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਟੇਰੈ ਬਿਲਪ ਕਰੈ ਬਿਲਲਾਈ ॥

ਪਪੀਹਾ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਤੀ ਪਤੀ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਬਿਨਾਂ ਬਿਲਲਾਈ ਹੋ ਕਰ ਬਿਲਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਘਨਹਰ ਘੋਰ ਦਸੌ ਦਿਸਿ ਬਰਸੈ ਬਿਨੁ ਜਲ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਈ ॥੩॥

ਬਾਦਲ (ਘੋਰ) ਗਰਜ ਕਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਬਰਸਦਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸੀ ਕੀ ਪਜ਼ਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਬਾਦਲ ਸਰਬ ਓਰ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਔਰੁ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਵਾ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਚਿਤ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਪਜ਼ਾਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੩॥

ਮੀਨ ਨਿਵਾਸ ਉਪਜੈ ਜਲ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਈ ॥

ਮਛੀ ਜਲ ਮੈਂ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜਲ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਕਮਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਤੀ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਤਿਲੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੈ ਪਲੁ ਜਲ ਬਿਨੁ ਮਰਨੁ ਜੀਵਨੁ ਤਿਸੁ ਤਾਂਈ ॥੪॥

ਖਿਨ ਤਿਲ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਿਲ ਬਿਨੁ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤੀ ਵਿਜੋਗ ਕਰ ਮਰਣ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਤਿਸ ਮੱਛੀ ਤਾਂਈ ਜੀਵਨਾ ਭਾਵ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਜਾਸੂ ਕੀ ਸੁਭ ਬੁੱਧੀ ਨਾਮ ਤੇ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਿਨ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਣਾ ਅਰ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਮੁਰਝਾਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਧਨ ਵਾਂਢੀ ਪਿਰੁ ਦੇਸ ਨਿਵਾਸੀ ਸਚੇ ਗੁਰ ਪਹਿ ਸਬਦੁ ਪਠਾਈਂ ॥

ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਛੁੜੀ ਹੁਈ ਥੀ ਔਰ ਪਤੀ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਕਾ ਨਿਵਾਸੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਪਾਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੀ ਭਗਤਿ ਰਤੀ ਹਰਖਾਈ ॥੫॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਨਕੈ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤੀ ਹੁਈ ਅਨੰਦ ਹੁਈ ਹੂੰ॥੫॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰੈ ਸਭੈ ਹੈ ਜੇਤੀ ਗੁਰ ਭਾਵੈ ਪ੍ਰਿਉ ਪਾਈ ॥

ਜਿਤਨੀ ਹੈਂ ਸਭੀ ਪਤੀ ਪਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਕੋ ਜੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਉ ਨਾਲੇ ਸਦ ਹੀ ਸਚਿ ਸੰਗੇ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈ ॥੬॥

ਪਤੀ ਸਾਚਾ ਸਦੀਵ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਭਾਵ ਈਸ੍ਵਰ ਜੀਵ ਕੇ ਸਦਾ ਸਾਥ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਓਤਪੋਤ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਨਦਰੀ) ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਕਰ ਕੰਕਨ ਸਮ॥੬॥

ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਸਭੀ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ (ਜੀਉ) ਸਤਾ ਰੂਪ ਸੋਈ ਹੈ ਔਰ (ਘਟਿ ਘਟਿ) ਸਰਬ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਘਰ ਹੀ ਪਰਗਾਸਿਆ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ॥੭॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ (ਘਰ) ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਸਹਿਜ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ॥੭॥

ਅਪਨਾ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰਹੁ ਆਪੇ ਸੁਖਦਾਤੇ ਗੋਸਾਂਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦਾਤੇ ਗੋਸਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਵਾਰ ਲੇਵੋ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਘਰ ਹੀ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਤਉ ਨਾਨਕ ਤਪਤਿ ਬੁਝਾਈ ॥੮॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਤਾ ਕਰ ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਿਛੋੜੇ ਕੀ ਤਪਤ ਬੁਝ ਗਈ ਭਾਵ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥੮॥੧॥ ਸਰੀਰ ਧਨਾਦਿ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਾਗਤੁ ਜਾਗਿ ਰਹੈ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਮੈ ਕੋ ਨਾਹੀ ॥

(ਜਾਗਤੁ) ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਜਾਗਤੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਜਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜਗਤ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਜਤਨ ਕਰਿ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਵੈ ਆਚੁ ਕਾਚੁ ਢਰਿ ਪਾਂਹੀ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਜਤਨੋਂ ਕਰ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਕੈਸੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਜੈਸੇ ਆਗ ਕੀ ਆਂਚ ਸੇ ਕੰਚ ਢਲ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਇਸੁ ਤਨ ਧਨ ਕਾ ਕਹਹੁ ਗਰਬੁ ਕੈਸਾ ॥

ਬਿਨਸਤ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ਬਵਰੇ ਹਉਮੈ ਗਰਬਿ ਖਪੈ ਜਗੁ ਐਸਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਤਨ ਔਰ ਧਨ ਕਾ ਗਰਬ (ਕੈਸਾ) ਕ੍ਯਾ ਹੈ ਹੇ ਬਾਵਰੇ ਇਸਕੋ ਬਿਨਸਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਅਰ ਜੀਵ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਗਰਬ ਮੈਂ ਖਪਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜਗਤੁ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਜੈ ਜਗਦੀਸ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖਵਾਰੇ ਰਾਖੈ ਪਰਖੈ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੇਰੀ ਜਯ ਹੋ ਤੂੰ (ਰਾਖੈ) ਪਾਲਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸੋਈ) ਤੂੰ ਹੀ ਸਭ ਖੋਟੇ ਖਰੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਪਰਖਤਾ ਹੈ॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਤੁਝ ਹੀ ਤੇ ਤੁਮ੍ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੨॥

ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਹੈ ਸਭ ਤੁਝ ਤੇ ਉਤਪਤ ਹੁਈ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਲ ਕੋਈ ਔਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜੁਗਤਿ ਵਸਿ ਕੀਨੀ ਆਪੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਜਨੁ ॥

ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪੰਨ੍ਯ ਕਰਕੇ ਜੁਗਤੀ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਵਸ ਕਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਆਪੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗ੍ਯਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਮਰੁ ਅਨਾਥ ਸਰਬ ਸਿਰਿ ਮੋਰਾ ਕਾਲ ਬਿਕਾਲ ਭਰਮ ਭੈ ਖੰਜਨੁ ॥੩॥

ਪੁਨਹ ਅਮਰ ਹੈ ਅਨਾਥ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈ (ਕਾਲ ਬਿਕਾਲ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਭਰਮ ਰੂਪ ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨਹਾਰ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੪

ਕਾਗਦ ਕੋਟੁ ਇਹੁ ਜਗੁ ਹੈ ਬਪੁਰੋ ਰੰਗਨਿ ਚਿਹਨ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਨਾਨੑੀ ਸੀ ਬੂੰਦ ਪਵਨੁ ਪਤਿ ਖੋਵੈ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਖਿਨੁ ਤਾਈਂ ॥੪॥

ਏਹ ਬਪੁਰਾ ਜਗਤੁ ਕਾਗਜ ਕੇ ਕੋਟਵਤ ਹੈ ਔਰ (ਰੰਗਨਿ) ਅਨੰਦੋਂ ਕੀ ਚਿਨ ਅਰ ਚਤਰਾਈ ਜੋ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਨਾਨੀ) ਛੋਟੀ ਸੀ ਬੂੰਦ (ਪਵਨੁ) ਪੜਨੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਕਾਗਤ ਕੀ ਪਤਿ ਖੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਛ ਮਾਤ੍ਰ ਕਸਟ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਅਨੰਦ ਕਰ ਚਤਰਾਈ ਬਿਗੜ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਖਿਨੁ ਤਾਈਂ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਨਦੀ ਉਪਕੰਠਿ ਜੈਸੇ ਘਰੁ ਤਰਵਰੁ ਸਰਪਨਿ ਘਰੁ ਘਰ ਮਾਹੀ ॥

ਨਦੀ ਕੇ ਕੰਠੇ ਸਮੀਪ ਜੈਸੇ ਘਰ ਔਰ ਬਰਿਛ ਹੋਵੈ ਔਰ ਘਰ ਮੈਂ ਸਰਪਨੀ ਕਾ ਘਰੁ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਇਨ ਕੇ ਥਿਰ ਰਹਿਨ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਉਲਟੀ ਨਦੀ ਕਹਾਂ ਘਰੁ ਤਰਵਰੁ ਸਰਪਨਿ ਡਸੈ ਦੂਜਾ ਮਨ ਮਾਂਹੀ ॥੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਨਦੀ ਉਛਲੀ ਅਰਥਾਤ ਢਾਹੁਣ ਲਗ ਪੜੀ ਤਬ ਕਹਾਂ ਵਹੁ ਘਰੁ ਅਰ ਕਹਾ ਵਹੁ ਬਰਿਛ ਔਰ ਸਰਪਣੀ ਡਸ ਲੇਤੀ ਹੈ ਦ੍ਰਾਸ੍ਰਾਂਤ ਮੈਂ ਮਿਰਤੂ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਊਪਰ ਜੋ ਸਰੀਰੁ ਘਰ ਕੇ ਔ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ ਸੋ ਛੇਤੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਦੂਜਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਹੈ ਏਹੀ ਸ੍ਰਪਨੀ ਪੁਰਸ ਕੋ ਡਸਤੀ ਹੈ॥੫॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੋਈ ਇਸ ਸਰਪਨੀ ਸੇ ਬਚਤਾ ਭੀ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਰੁੜ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਬਿਖਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਰੀ ॥

ਗੁਰੂ ਜੋ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਤਿਨਾਂ ਕੇ ਬਚਨ ਜੋ ਗ੍ਯਾਨ ਧ੍ਯਾਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪੂਰੀ ਮਤਿ (ਗਾਰੜੂ) ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਹਮ ਨੇ ਵਿਖੈ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਜਲਾਈ ਹੈ॥

ਮਨ ਤਨ ਹੇਂਵ ਭਏ ਸਚੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਰੀ ॥੬॥

ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਜੋ ਨਿਰਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਸਾਧਨੋਂ ਸੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ (ਹੇਂਵ) ਸੀਤਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥ ਇਸੀ ਤੇ ਹਮ ਹਰੀ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਤੀ ਹੈ ਤੇਤੀ ਤੁਧੁ ਜਾਚੈ ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਦਇਆਲਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਹੈ ਸਭ ਤੇਰੇ ਸੇ ਮਾਂਗਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਹਮ ਜੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦੇਵੋ॥

ਤੁਮੑਰੀ ਸਰਣਿ ਪਰੇ ਪਤਿ ਰਾਖਹੁ ਸਾਚੁ ਮਿਲੈ ਗੋਪਾਲਾ ॥੭॥

ਹੇ ਗੁਪਾਲ ਮੇਰੀ ਏਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਸਚੁ ਸਰੂਪੁ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਪਤਿ ਰਖੋ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਬਾਧੀ ਧੰਧਿ ਅੰਧ ਨਹੀ ਸੂਝੈ ਬਧਿਕ ਕਰਮ ਕਮਾਵੈ ॥

ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਅੰਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕੁਝ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਧਕ ਸਮ ਭਾਵ ਹਿੰਸਾ ਸਹਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਗ੍ਯਾਤ ਕੈਸੇ ਹੋਵੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤ ਸੂਝਸਿ ਬੂਝਸਿ ਸਚ ਮਨਿ ਗਿਆਨੁ ਸਮਾਵੈ ॥੮॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤੋ (ਸੁਝਸਿ) ਅਨਾਤਮਾ ਦੀ ਸੋਝੀ ਔਰ ਆਤਮਾ ਕੀ (ਬੂਝਸਿ) ਗ੍ਯਾਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚਾ ਗ੍ਯਾਨੁ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਆਤਮਾ ਅਨਾਤਮਾ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਨ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਅਪਰੋਖ ਗ੍ਯਾਨੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਨਿਰਗੁਣ ਦੇਹ ਸਾਚ ਬਿਨੁ ਕਾਚੀ ਮੈ ਪੂਛਉ ਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ॥

ਏਹ ਦੇਹੀ ਨਿਰਗੁਣ ਔਰ ਸਚ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਚੀ ਹੈ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਖਾਵੈ ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ ॥੯॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ (ਪ੍ਰਭੂ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਦਿਖਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਜਗਤ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪ ਭਾਵ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ॥੯॥੨॥ ਪੁਨਹ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਮੀਨ ਜਲ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਸਾਰਿੰਗ ਸਬਦਿ ਸੁਹਾਈ ॥੧॥

ਪਪੀਹਾ ਔਰ ਮਛੀ ਜਲ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਪੀਹਾ ਚਿਤ ਔਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਮਛੀ ਨਾਮ ਜਲ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਰਿੰਗ) ਮ੍ਰਿਗ ਕੋ ਘੰਡਾ ਹੇੜੇ ਕਾ ਸਬਦ ਸੁਹਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਹਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਰੈਨਿ ਬਬੀਹਾ ਬੋਲਿਓ ਮੇਰੀ ਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਖੀ (ਰੈਨਿ) ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਰੂਪੀ ਪਪੀਹਾ (ਬੋਲਿਓ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਉਲਟੈ ਕਬਹੂ ਜੋ ਤੈ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ॥੨॥

ਪਤੀ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਬੀ ਉਲਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ (ਤੈ) ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ॥੨॥

ਨੀਦ ਗਈ ਹਉਮੈ ਤਨਿ ਥਾਕੀ ਸਚ ਮਤਿ ਰਿਦੈ ਸਮਾਈ ॥੩॥

ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਭੀ ਤਨ ਸੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰੁ ਸਚੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਰੂਖੀ ਬਿਰਖੀ ਊਡਉ ਭੂਖਾ ਪੀਵਾ ਨਾਮੁ ਸੁਭਾਈ ॥੪॥

(ਰੁਖੀਂ) ਬਾਹਰ ਕੇ ਔਰ ਬਾਗ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਬੂਟਿਓਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਭੂਖਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਜਬ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੂੰ॥੪॥

ਲੋਚਨ ਤਾਰ ਲਲਤਾ ਬਿਲਲਾਤੀ ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਰਜਾਈ ॥੫॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਤਾਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੋ ਪਿਆਸ (ਲਲਤਾ) ਰਸਨਾ ਬਿਲਲਾਵਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਪ੍ਰਿਅ ਬਿਨੁ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੀ ਤੇਤਾ ਤਨੁ ਤਾਪੈ ਕਾਪਰੁ ਅੰਗਿ ਨ ਸੁਹਾਈ ॥੬॥

ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨਾ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਧਨੋਂ ਕੋ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਤਨਕੋ ਅਧਿਕ ਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਪੜਾ ਭੀ ਤਨਕੋ ਸੁਹਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਕਪੜਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ॥੩॥

ਅਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਬਿਨੁ ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਰਹਿ ਨ ਸਕੰਉ ਬਿਨ ਮਿਲੇ ਨੀਂਦ ਨ ਪਾਈ ॥੭॥

ਅਪਨੇ ਪਰਾਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮਿਲੇ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੭॥

ਪਿਰੁ ਨਜੀਕਿ ਨ ਬੂਝੈ ਬਪੁੜੀ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਈ ॥੮॥

ਜੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ (ਬਪੁੜੀ) ਵਿਚਾਰੀ ਬੁਧੀ ਬੂਝਤੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਸੋ ਹਮਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਬਦਿ ਬੁਝਾਈ ॥੯॥

ਜਬ ਪਤੀ (ਸਹਜਿ) ਗਯਾਨ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮਿਲਾ ਤਬ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਬੁਝਾਈ ਹੈ॥੯॥ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤੁਝ ਤੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧੦॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ (ਤੁਝ ਤੇ) ਤੇਰੇ ਤੇ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨੁ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥੧੦॥੩॥ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਊਚ ਨੀਚ ਕੀ ਗਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਖਲੀ ਊਂਡੀ ਜਲੁ ਭਰ ਨਾਲਿ ॥
ਡੂਗਰੁ ਊਚਉ ਗੜੁ ਪਾਤਾਲਿ ॥

(ਅਖਲੀ) ਲਮਢੀਂਗ ਵਾ ਜਾਨਵਰ ਵਸੇਸ ਨਾਲ ਗਰਦਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਗੁਥਲੀ ਸੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਸ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰ ਕਰ ਉਡਤਾ ਹੈ ਊਚੇ ਪਰਬਤ ਔਰ ਕਿਲਿਓਂ ਪਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਫੇਰ (ਪਾਤਾਲਿ) ਨੀਚੇ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਉਸ ਕੀ ਗਰਦਨ ਤਲੇ ਇਕ ਮਾਸ ਕੀ ਗੁਥਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਉਸਕੋ ਭਰ ਕਰ ਊਚ ਅਸਥਾਨੋਂ ਪਰਬਤੋਂ ਕਿਲੋਂ ਪਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਲ ਮੁਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨੀਚੇ ਉਤਰਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਅਖਲੀ ਪੁੰਨਾਂ ਰੂਪੀ ਜਲਕੀ ਨਾਲ ਰਿਦਾ ਭਰ ਕਰ ਊਚੇ ਸਥਾਨ ਸ੍ਵਰਗੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਪੁੰਨ ਖੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਪਾਤਾਲਿ) ਨੀਚੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਕੈਸੇ ਹੋਵੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਗਰੁ ਸੀਤਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਮਾਰਗੁ ਮੁਕਤਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਸੀਤਲ ਹੋਏ ਹੈਂ ਖੁਲਾ ਰਸਤਾ ਉਸਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਵੈ ਕੀ ਜੋਤਿ ॥
ਨਾਮ ਅਧਾਰਿ ਚਲਾ ਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਭੇਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ (ਅੰਧੁਲੇ) ਅਗਯਾਨੀ ਕੋ ਨਾਮ ਜਾਪ ਨੇ (ਜੋਤਿ) ਗਯਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਭੇਤੁ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੫

ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪਾਧਰੁ ਜਾਣਿ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਤਕੀਐ ਸਾਚੈ ਤਾਣਿ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਸਤਾ ਜਾਤਾ ਅਰੁ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਤਕੀਐ) ਆਸਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚੇ ਬਲ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲਸਿ ਰੂੜ੍ਹੀ ਬਾਣਿ ॥
ਥੈਂ ਭਾਵੈ ਦਰੁ ਲਹਸਿ ਪਿਰਾਣਿ ॥੨॥

ਨਾਮ ਕੀ ਜੋ (ਰੂੜੀ) ਸੁੰਦਰ ਬਾਣੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ (ਥੈਂ) ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਦਰੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ (ਪਿਰਾਣਿ) ਪਛਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਊਡਾਂ ਬੈਸਾ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਾਮ ਆਧਾਰ ॥

ਵਹੁ (ਉਡਾਂ) ਚਲਤੇ ਬੈਠਤੇ ਏਕ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਾਰ ਇਕ ਰਸ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾ ਜਲੁ ਡੂੰਗਰੁ ਨ ਊਚੀ ਧਾਰ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਮਾਰਗ ਕੀ ਨਦੀਓਂ ਕਾ ਜਲ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔਰ ਨਾ ਪਰਬਤੋਂ ਕੀ ਊਚੀ ਧਾਰਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੁੰਨੋਂ ਰੂਪੀ ਜਲੁ ਭਰਾ ਹੈ ਨ ਸੁਰਗਾਦਿ ਪ੍ਰਬਤੋਂ ਪਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨ ਉਨ ਸੇ ਊਚੀ ਧਾਰਾ ਮਹਰਜਨਾਦਿ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਤਹ ਮਗੁ ਨ ਚਾਲਣਹਾਰ ॥੩॥

ਕਯੋਂਕਿ ਤਿਨਕਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਤਿਸੁ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਣਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਵਸਹਿ ਤੂਹੈ ਬਿਧਿ ਜਾਣਹਿ ਬੀਜਉ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਨੀਤੀ ਹੈ ਹੋਰ ਦੂਜੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਸਮਝ ਨ ਹੋਵੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਦਬਿਆ ਛਾਪੈ ॥

ਕਯੋਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਵਾ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਛਾਪੈ) ਉਥਾਰੇ ਮੈਂ ਦਬਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਭੂਤਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਮਾਯਾ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਥਾਰਾ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਪਲਾਵ ਕਰੈ ਬਿਲਲਾਤਉ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਨਾਮੁ ਨ ਜਾਪੈ ॥

(ਕਰਣ ਪਲਾਵ) ਉਚੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਰ ਭਾਵ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਰੁਦਨ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਤਾ ਵਾ ਜਪਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਪਲ ਪੰਕਜ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਛਡਾਏ ਜੇ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਸਿਞਾਪੈ ॥੪॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਆਣੇ ਭਾਵ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਣੇ ਤੋ (ਪਲ ਪੰਕਜ) ਨੇਤ੍ਰ ਕਮਲ ਕੇ ਫਰਕਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੂਆ ਦੁਖ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਪਲ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਮੂਰਖ ਅੰਧੇ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥

ਇਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭੈ ਨਾਮ ਅਧਾਰ ॥

ਇਕ (ਅੰਧੇ) ਅਗਯਾਨੀ ਤਨ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥ ਇਕਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਮੀਠੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ॥

ਜਿਨਿ ਪੀਤੀ ਤਿਸੁ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥੫॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰ ਵਤ ਮੀਠੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਪੀਤੀ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਮੋਖ ਦੁਆਰ) ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਨਾਮੁ ਭੈ ਭਾਇ ਰਿਦੈ ਵਸਾਹੀ ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਭੈ ਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਕਰਣੀ (ਗੁਰ) ਵੱਡੀ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ॥

ਇੰਦੁ ਵਰਸੈ ਧਰਤਿ ਸੁਹਾਵੀ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਇੰਦ ਭਾਵ ਮੇਘ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਬਰਖਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਜੋਤ ਸਮਾਈ ਹੁਈ ਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਕਾਲਰਿ ਬੀਜਸਿ ਦੁਰਮਤਿ ਐਸੀ ਨਿਗੁਰੇ ਕੀ ਨੀਸਾਣੀ ॥

(ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਨਿਗੁਰੇ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਐਸੀ ਹੈ (ਕਾਲਰਿ ਬੀਜਸਿ) ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਬਿਸ਼ਿਓਂ ਮੈਂ ਧਨ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰਾ ਡੂਬਿ ਮੁਏ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀ ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸਘਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਡੂਬ ਮੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਯਦਪ ਅਸਤ ਭੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਜੀਵ ਸਤ ਜਾਨ ਕਰ ਲੰਪਟ ਹੁਏ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨੋ ਸੁ ਪ੍ਰਭੂ ਰਜਾਇ ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕੁਛ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਰਜਾਇ ਮੈਂ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਧੁਰ ਸੇ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੇ ਬਾਧਾ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਏਕ ਸਬਦਿ ਰਾਚੈ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ॥੭॥

ਹੁਕਮ ਕਾ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਏਕ ਗੁਰ ਸਬਦ ਮੈਂ ਰਾਚੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਨਾਮ ਪਤਾਲੰ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਅਰ ਨਾਮ ਚਾਰ ਅਰ ਚਾਰ ਆਠ ਦਿਸ ਅਰ ਅਕਾਸ ਅਰ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਭਾਵ ਦਸੋ ਦਿਸਾਂ ਮੈਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਵਰਤੈ ਪ੍ਰਭ ਸਾਚਾ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਬੈਆਲੰ ॥

ਹੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਤਾ ਸਫੁਰਤੀ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮਹਿ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਵਹੁ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਬੈਆਲੰ) ਦਿਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਾਂਮਣੁ ਮਰਣਾ ਦੀਸੈ ਸਿਰਿ ਊਭੌ ਖੁਧਿਆ ਨਿਦ੍ਰਾ ਕਾਲੰ ॥

ਗਿਆਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੰਮਣਾ ਅਰ ਮਰਣਾ ਸਿਰ ਪਰ (ਊਭੌ) ਖੜਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਖੁਧਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਾਲ ਏਹ ਭੀ ਸਿਰ ਪੁਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਸਾਚੀ ਨਦਰਿ ਰਸਾਲੰ ॥੮॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਰਸਾਲੰ) ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਇਹ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੈ ਔਰ ਸਾਚੀ ਨਜਰ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੮॥੧॥੪॥

ਧਾਨੋਂ ਵਿਖੇ ਏਕ ਆੜ ਨਾਮ ਪੰਛੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਜੀਵ ਮਾਰ ਕਰ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਝੀਵਰ ਨੇ ਜਾਲ ਮੇਂ ਫਸਾਇਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਰਣ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਸਾਰ ਨ ਜਾਨੈ ॥

ਕੰਠੇ ਬੈਠੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨੈ ॥੧॥

ਮਰਣ ਕੀ ਔਰ ਮੁਕਤੀ ਪਦ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤੀ ਕੀ ਤੂੰ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ । ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਪਛਾਨਣੇ ਤੇ ਤੂੰ (ਕੰਠੇ) ਕੰਢੇ ਪੁਰ ਭਾਵ ਨਿਆਰੀ ਬੈਠੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਤੈਨੇ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਾ॥੧॥

ਤੂ ਕੈਸੇ ਆੜਿ ਫਾਥੀ ਜਾਲਿ ॥

ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਚਹਿ ਰਿਦੈ ਸਮ੍ਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਆੜ ਤੂੰ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਫਸ ਰਹੀ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਸਰਬ ਕੀ ਸਮਾਲ ਅਰਥਾਤ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿ ਕੀ ਖਬਰ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਅਲਖ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਚਤੀ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਚਾਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਏਕ ਜੀਅ ਕੈ ਜੀਆ ਖਾਹੀ ॥

ਜਲਿ ਤਰਤੀ ਬੂਡੀ ਜਲ ਮਾਹੀ ॥੨॥

ਏਕ ਆਪਣੇ ਜੀਵ ਕੀ ਰਖਿਆ ਵਾ ਪਾਲਣਾ ਵਾਸਤੇ ਕਈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਖਾਤੀ ਹੈਂ॥ (ਜਲਿ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਤਰਤੀ ਹੁਈ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੁਈ ਵਿਸ਼ਯ ਜਲ ਮੈਂ ਡੂਬੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਅ ਕੀਏ ਪ੍ਰਤਪਾਨੀ ॥

ਜਬ ਪਕੜੀ ਤਬ ਹੀ ਪਛੁਤਾਨੀ ॥੩॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੈਨੇ (ਪ੍ਰਤਪਾਨੀ) ਹਾਥੋਂ ਸਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਮਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਪਕੜੀ ਤਬਹਿ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ॥੩॥

ਜਬ ਗਲਿ ਫਾਸ ਪੜੀ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਊਡਿ ਨ ਸਾਕੈ ਪੰਖ ਪਸਾਰੀ ॥੪॥

ਜਬ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਗਲ ਮੈਂ ਪੜੀ ਤਬ ਇੰਦ੍ਰੈ ਰੂਪ ਪੰਖੋਂ ਕੋ ਪਸਾਰ ਕਰ ਉਡਿ ਅਰਥਾਤ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸਕੇਂਗੀ॥੪॥

ਰਸਿ ਚੂਗਹਿ ਮਨਮੁਖਿ ਗਾਵਾਰਿ ॥

ਫਾਥੀ ਛੂਟਹਿ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰਿ ॥੫॥

ਹੇ ਮਨਮੁਖ ਗਵਾਰੀ (ਰਸਿ) ਅਨੰਦ ਸਹਿਤ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਫਾਥੀ ਹੁਈ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ਆਦਿਕ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਛੂਟੇਂਗੀ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਤੂਟੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥

ਹਿਰਦੈ ਸਾਚਾ ਸਬਦੁ ਸਮ੍ਾਲੁ ॥੬॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਜਮ ਕਾਲ ਕਾ ਜਾਲ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰ॥੬॥

ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਚੀ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੭॥

ਜਿਨਕੋ ਸਾਚੀ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ (ਸਾਰੁ) ਸਮਾਲਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਸੇ ਦੁਖ ਆਗੈ ਜਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ ॥

ਨਾਨਕ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਾਚੇ ॥੮॥੨॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਭੋਗੋਂ ਮੈਂ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਗੇ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੋ ਮੁਕਤ ਪਰਾਪਤ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੮॥੨॥੫॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੧ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਰਮੁ ਹੋਵੈ ਤਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਵਿਣੁ ਕਰਮੈ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਕਰਮੁ) ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਐ ਕੰਚਨੁ ਹੋਈਐ ਜਾਂ ਹਰਿ ਕੀ ਹੋਇ ਰਜਾਇ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਕੰਚਨੁ) ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰ ਤੋ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਰੀ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਾਚਾ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਉ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਹਰੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸਚਾ ਹਰੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾ ਕਰ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਗਿਆਨੁ ਊਪਜੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਸਾ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਗਿਆਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ (ਇਹ) ਏਹੁ ਪ੍ਰਤਖ ਸੰਸਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰਿ ਬੁਝੀਐ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਨਹ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈ ਪੜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤ ਮਰੈ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਸਬਦ ਕਮਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਸੋਈ ਪਾਏ ਜਿ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥੩॥

ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦਰਵਾਜਾ ਗਿਆਨ ਸੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੀਚ ਤੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਦੇਵੇ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸਿਵ ਘਰਿ ਜੰਮੈ ਵਿਚਹੁ ਸਕਤਿ ਗਵਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕਰ (ਸਿਵ ਘਰਿ ਜੰਮੈ) ਪਰਮਾਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਵੈ ਔਰ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਨ ਬੀਚ ਤੇ ਗਵਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਅਚਰੁ ਚਰੈ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਪਾਏ ਪੁਰਖੈ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲਾਇ ॥੪॥

ਜੋ (ਅਚਰੁ ਚਰੈ) ਕਾਮਾਦਿਕ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕਾ ਅਭਾਵ ਕਰੇ ਤੌ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਬਿਬੇਕ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਪੁਰਖ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਧਾਤੁਰ ਬਾਜੀ ਸੰਸਾਰੁ ਅਚੇਤੁ ਹੈ ਚਲੈ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀ (ਧਾਤੁਰ) ਧਾਇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵ ਅਚੇਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਾਹੀ ਤੇ ਸੁਆਸੋਂ ਰੂਪ ਮੂਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈਐ ਕਰਮੀ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੫॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਪਲੇ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਣੁ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਭਵਜਲੁ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥੬॥

ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥੬॥ ਔਰ ਵਹੁ ਹਰ ਸਮਜ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾਂ ਹਰਿ ਟੇਕ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰ ਵਕਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਗੁਰੁ ਮੇਲਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪਾਵਉ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰਿਜੀਉ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮੇਲੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਵੋਂ॥੭॥

ਮਸਤਕਿ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਠਾਕੁਰਿ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ (ਮਸਤਕਿ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਠਾਕਰ ਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ (ਲਿਲਾਟਿ) ਮਥੇ ਪੁਰ ਉਤਮ ਮਧਮ ਵਾ ਨੀਚ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਨ ਪੂਰਨ ਹੋਏ ਜਿਨ ਹਰਿ ਭਾਣਾ ਭਾਇ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਜਗੁ ਵਰਤਦਾ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਸਭ ਜਗ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਵਿਸ਼ਿਓਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਮ ਡੰਡੁ ਸਹੈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਰਕੇ ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੧॥

ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਭੇਟੇ) ਮਿਲੇ ਤੌਂ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਔ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਮਨ ਰੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਮਾਇ ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਕਰ॥ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਹਰਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਅਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਕੀਆ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲਾਗਾ ਪਿਆਰੁ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਜਿਨਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਲਾਗਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਭਾਣੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਸਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੨॥

ਸਭ ਜਨਮ ਸਵਾਰਣ ਹਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰੀ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ (ਭੇਟਿਆ) ਮਿਲਜਾ ਹੈ॥੨॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਬਾਣੀ ਸਤਿ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

(ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਧੰਨ ਧੰਨ ਵਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਏਹ ਬਾਣੀ ਸਤ ਹੈ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝਥਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਲਾਹੀਐ ਤਿਸੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਕਈ ਬਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਮੇਲਿ ਲਏ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੩॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਤਬ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਾਹਰੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥

ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬ ਜੋ (ਮਾਹਰੋ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸੈ ਮਨੁ ਸੰਤੋਖੀਐ ਸਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਸਣੇ ਕਰ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸਚ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਸਦਾ ਹਰੀਆਵਲੀ ਫਿਰਿ ਸੁਕੈ ਨਾ ਕੁਮਲਾਇ ॥੪॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਹਰੀਆਵਲੀ ਸਦਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਕੁਮਲਾਇ ਕਰ ਸੂਕਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਗੁਣ ਹਰੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੁਰਝਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਨਾ ਅਭਾਵ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੭

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਮਨਿ ਵੇਖਹੁ ਕੋ ਪਤੀਆਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕੋਈ ਮਨ ਮੈਂ (ਪਤੀਆਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਭੇਟੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਨ ਪਾਇ ॥੫॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਭਰਮ ਨੇ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਨਾਂ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਧਿਆਨ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਭਾ ਧਾਤੁ ਹੈ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਹਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤ੍ਰੈਗੁਣੀ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਧਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸਭ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੁਰਗਾਦਿ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਕਤਿ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵਈ ਨਹੁ ਪਾਇਨਿ੍ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਤਿਨਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬੰਧਨ ਨ ਤੁਟਹੀ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥੬॥

ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਜਨਮਾਦਿ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਤੂਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਤਿਨਕਾ ਪਿਆਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੜਿ ਪੜਿ ਪੰਡਿਤ ਮੋਨੀ ਥਕੇ ਬੇਦਾਂ ਕਾ ਅਭਿਆਸੁ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠ ਪੜ ਪੜ ਕਰਕੇ ਪੰਡਤ ਥਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੋਨੀ ਮੋਨ ਕਰ ਅਰ ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਬੇਦ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਥਕੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਹ ਨਿਜ ਘਰਿ ਹੋਵੈ ਵਾਸੁ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੋ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਮਕਾਲੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਉਤਰੈ ਅੰਤਰਿ ਕਪਟ ਵਿਣਾਸੁ ॥੭॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਸਿਰ ਤੋਂ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅੰਤਰ ਕਪਟ ਰਖਣੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਨਾਵੈ ਨੋ ਸਭੁ ਕੋ ਪਰਤਾਪਦਾ ਵਿਣੁ ਭਾਗਾਂ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਪਰਤਾਪਦਾ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਗੁਰੁ ਭੇਟੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਨਦਰ ਕਰੇ ਤੌ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲੀਏ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸੇ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਹੀ ਪਤਿ ਊਪਜੈ ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਹਾਂ ਸਮਾਇ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਪਤਿ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਮਲਾਰ ਮਹਲਾ ੩ ਅਸਟਪਦੀ ਘਰੁ ੨ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰੈ ਲਾਏ ॥
ਦੁਖੁ ਪਲ੍ਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ ॥

ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਗਿਆਸੂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਮੈਂ ਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਦੂਖ ਕੋ (ਪਲਰਿ) ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਚੀ ਗਤਿ ਸਾਚੈ ਚਿਤੁ ਲਾਏ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਬਦਿ ਸੁਣਾਏ ॥੧॥

ਸਾਚੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਵਨੇ ਸੇ ਸਾਚੀ ਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰੂਪ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਣਤੇ ਸੁਣਾਵਤੇ ਰਹੋ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੇਵਿ ਨਿਧਾਨੁ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਧਨੁ ਪਾਈਐ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ (ਸਹਜਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਲਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਪਿਰ ਕਾਮਣਿ ਕਰੇ ਸੀਗਾਰੁ ॥
ਦੁਹਚਾਰਣੀ ਕਹੀਐ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਦੋਹਾਗਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਕੋ ਦੁਰਾਚਾਰਣੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਦੀਵ ਖੁਵਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਇਹੁ ਬਾਦਿ ਆਚਾਰੁ ॥
ਬਹੁ ਕਰਮ ਦ੍ਰਿੜਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ॥੨॥

ਇਸੀ ਪਰਕਾਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਇਹ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਤਬ (ਬਾਦਿ) ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਬਿਸਾਰ ਕਰ ਬਹੁਤੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਤੇ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਾਮਣਿ ਬਣਿਆ ਸੀਗਾਰੁ ॥
ਸਬਦੇ ਪਿਰੁ ਰਾਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਕਾਮਣੀਓਂ ਕਾ ਸੀਂਗਾਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਿਰੁ) ਪਰਮੇਸਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਪਛਾਣੈ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥
ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਕਹੀਐ ਨਾਰਿ ॥੩॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਜੋ ਏਕ ਕੋ ਪਛਾਣਤੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੋਭਾਵੰਤੀ ਕਹੀਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਦਾਤੇ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਮਨਮੁਖ ਲੋਭਿ ਦੂਜੈ ਲੋਭਾਇਆ ॥

ਗੁਰੂ ਦਾਤੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਔਰ ਮਨਮੁਖ ਲੋਭੀ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਗਿਆਨੀ ਬੂਝਹੁ ਕੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥੪॥

ਕੋਈ ਗਿਆਨੀ ਪੂਛ ਲੇਵੋ ਸਭ ਐਸੇ ਹੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥੪॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਹਣੁ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਬਿਨੁ ਮਨ ਮੂਏ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਕਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਮੂਏ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਕਮਲ ਪਰਗਾਸੁ ॥
ਤਿਤੁ ਘਟਿ ਨਾਮੈ ਨਾਮਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੫॥

ਗਿਆਨ ਕੇ ਗ੍ਰਹਣ ਜੋਗ ਜਿਨਕੀ ਮਤੀ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਤਿਸ (ਘਟਿ) ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਨਾਮੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥
ਨਾ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਨਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਸਭ ਕੋਈ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਇਸੀਤੇ ਨਾ ਤੋ ਮਨ ਹੀ (ਭੀਜੈ) ਸਨਿਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਸੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਹਣੁ ਆਪੁ ਜਾਣਾਏ ॥
ਬਿਰਥੀ ਭਗਤਿ ਸਭੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਏ ॥੬॥

ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੋ ਆਪ ਕੋ ਜਣਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਭ (ਬਿਰਥੀ) ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸੇ ਭਗਤ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨਿ ਭਾਏ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਸੋਈ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਦ ਹੀ ਨਾਮੁ ਵੇਖਹਿ ਹਜੂਰਿ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੨੮

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥੭॥

ਸਦੀਵ ਨਾਮ ਕੌ ਜਪਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਸਾਮੀਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੭॥

ਆਪੇ ਬਖਸੇ ਦੇਇ ਪਿਆਰੁ ॥
ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਹਰੀ ਆਪੇ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਪਣਾ ਪਿਆਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਹਉਮੈਂ ਕਾ ਬਡਾ ਰੋਗ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਏਹੁ ਰੋਗੁ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ ॥੮॥੧॥੩॥੫॥੮॥

ਏਹ ਰੋਗ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਉ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥੩॥੫॥੮॥ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕੇ ਦਾਤੇ ॥
ਅਪਨੇ ਜਨ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਦੇ ਦਾਤੇ॥ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੇ ਸੰਗ (ਰਾਤੇ) ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਜਨ ਸੰਗਿ ਰਾਤੇ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤੇ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਰਤੇ ਹੋ ਅਰ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਨਕੇ ਮਨ ਤੇ ਤੁਮ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਵੀਸਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ॥

ਗੋਪਾਲ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਸਦਾ ਸੰਗੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਜਗਦੀਸਰੈ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸਦਾ ਸੰਗ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਯੁਕਤ॥

ਮਨੁ ਮੋਹਿ ਲੀਨਾ ਚਰਨ ਸੰਗੇ ਨਾਮ ਰਸਿ ਜਨ ਮਾਤੇ ॥

ਤੈਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਮਨ ਆਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ (ਰਸਿ) ਆਨੰਦ ਸਹਿਤ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਦਹੂੰ ਕਿਨੈ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਜਾਤੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਰੂਪ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੁਮ ਜਾਣੇ ਹੋ॥੧॥

ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ ॥
ਮਹਾ ਪਤਿਤ ਤੁਮ੍ ਤਾਰੇ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੀ ਗਤੀ (ਆਗਮ) ਕਠਨ ਹੈ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਤੁਮਨੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਸੁਆਮੀਆ ॥

ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੇ ਸੁਆਮੀ॥

ਸੰਤਸੰਗੇ ਭਜੁ ਨਿਸੰਗੇ ਰੰਉ ਸਦਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀਆ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਸੰਕ ਹੋ ਕਰ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਤੂੰ ਸਦੀਵ (ਰੰਉ) ਰਮਣ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮੰਤ ਜੋਨੀ ਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਤ ਤਾਰੇ ॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮ ਜੋ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਤੈਨੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦਰਸ ਪਿਆਸ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਿ ਲੇਹੁ ਸਮ੍ਾਰੇ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਜੀਉ ਆਪ ਮੇਰੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਲੀਜੀਏ॥੨॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਲੀਨਾ ॥

ਪ੍ਰਭ ਜਲ ਜਨ ਤੇਰੇ ਮੀਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੀਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਜਲ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਮੀਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਨਹੀਂ॥

ਜਲ ਮੀਨ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਏਕ ਤੂਹੈ ਭਿੰਨ ਆਨ ਨ ਜਾਨੀਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਜਲ ਅਰ ਮੀਨ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਭਿੰਨ (ਆਨ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਦਾਸ ਅਰ ਨਾਮ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਗਹਿ ਭੁਜਾ ਲੇਵਹੁ ਨਾਮੁ ਦੇਵਹੁ ਤਉ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਮਾਨੀਐ ॥

ਮੇਰੀ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਲੀਜੀਏ ਅਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਾਨਨੀਯ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗੇ ਏਕ ਰੰਗੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਬਿਦ ਦੀਨਾ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗ ਕਰ (ਰੰਗੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਜੋਂ ਭਾਵ ਸੇ ਏਹ ਦੀਨ ਪਰ ਦਇਆ ਕੀਜੀਏ॥ ਜਬ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ॥

ਅਨਾਥ ਨੀਚ ਸਰਣਾਇ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਮਇਆ ਅਪੁਨਾ ਕੀਨਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਨਾਥ ਨੀਚ ਕੋ ਸਰਣਾਗਤਿ ਜਾਨ ਕੇ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੩॥

ਆਪਸ ਕਉ ਆਪੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥

ਭ੍ਰਮ ਭੰਜਨ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਜੇ ਤੈਨੇ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਭੰਜਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਆਪ ਦਾਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਚਰਜ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮਿਲੇ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਸੁਆਮੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਪਿਆਰੇ ਆਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਾ ਮੰਗਲ ਸੂਖ ਉਪਜੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਨਿਤ ਸਾਰਿਆ ॥

ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਅਰ ਸੁਖ ਉਤਪੰਨਜ ਹੂਏ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸੰਭਾਲਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਸੋਹੇ ਦੇਖਿ ਮੋਹੇ ਪੁਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥

ਤਿਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਭਨੀਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਬ ਪੂਰਬਕ ਉਤਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਏਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਤਿਨ ਕੀ ਜਿਨ੍ਹੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਹਾਂ॥੪॥੧॥

ਵਾਰ ਮਲਾਰ ਕੀ ਮਹਲਾ ੧

ਰਾਣੇ ਕੈਲਾਸ ਤਥਾ ਮਾਲਦੇ ਕੀ ਧੁਨਿ ॥

ਤਿਨਕਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਪਹਾੜ ਮੈਂ ਰਾਜਪੂਤ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਤਾ ਪਾਸ ਧਨ ਬਹੁਤ ਥਾ ਕੈਲਾਸ ਦੇਵ ਨੇ ਸੰਭਾਲਾ ਫਿਰ ਮਾਲਦੇਵ ਨੇ ਜੁਧ ਕਰਕੇ ਕੈਲਾਸ ਦੇਵ ਕੈਦ ਕੀਆ ਬਰਸ ਰੋਜ ਪੀਛੇ ਆਧਾ ਧਨ ਦੇਕਰ ਛੋਡ ਦੀਆ ਢਾਢੀਆਂ ਵਾਰ ਗਾਈ ਤਿਸੀ ਤਰਹਾਂ ਪਰ ਇਹੁ ਵਾਰ ਆਠ ਤੁਕ ਕੀ ਪੋੜੀ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ[੧]॥

੧ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ਜਿਉ ਵੁਠੈ ਧਰਣਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਮਨ ਆਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਵਰਖਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਧਰਤੀ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਦਿਸੈ ਹਰੀਆਵਲੀ ਸਰ ਭਰੇ ਸੁਭਰ ਤਾਲ ॥

ਸਭੀ ਧਰਤੀ ਹਰੀਆਵਲੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਸਰ) ਕਚੇ ਟੋਭੇ ਅਰ (ਤਾਲ) ਪਕੇ (ਸੁਭਰ) ਲਬਾਲਬ ਹੋ ਕਰ ਭਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਵਰਖਾ ਕਰ ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਿਆਸੂਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਭਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਹਰੀਆਵਲੀ ਹੋਇ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਅੰਦਰੁ ਰਚੈ ਸਚ ਰੰਗਿ ਜਿਉ ਮੰਜੀਠੈ ਲਾਲੁ ॥

ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਰਚਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਮਜੀਠ ਕਰ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਕਪੜਾ ਲਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਮਲੁ ਵਿਗਸੈ ਸਚੁ ਮਨਿ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਸਚ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੭੯

ਮਨਮੁਖ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਹੈ ਵੇਖਹੁ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਾਸੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ ਭਾਵ ਪਰਤਖ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਵਾ ਨਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਫਾਹੀ ਫਾਥੇ ਮਿਰਗ ਜਿਉ ਸਿਰਿ ਦੀਸੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥

ਫਾਹੀ ਮੈਂ ਫਾਥੇ ਹੂਏ ਮਿਰਗ ਵਤ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਜਮਕਾਲ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿੰਦਾ ਬੁਰੀ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਵਿਕਰਾਲੁ ॥

(ਖੁਧਿਆ) ਭੁਖ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਧਨ ਕੀ ਔ ਨਿੰਦਾ ਇਹ ਬੁਰੀ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਏਹ ਜੀਵ ਬਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਏਨੀ ਅਖੀ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

---

[੧] ਪੋੜੀ ਇਹ ਹੈ॥ ਭਰਮ ਘੋੜਾ ਪਰਬਤ ਪੈਲਾਣ ਸਰ ਕਰ ਤਟ ਅੰਦਰ॥ ਨੌ ਨਦੀ ਨੜਿਨਵੇ ਗਣੇ ਜਲ ਕੰਬਰ॥ ਢੁਕਾ ਰਾਯ ਅੰਬੀਰਦੇਵ ਕਰ ਮੇਘ ਅਡੰਬਰ॥ ਆੜਤ ਖੰਡਾ ਗਣਿਆ ਕੈਲਾਸੇ ਅੰਦਰ। ਬਿਜਲੀ ਜਜੁ ਝਲਕਾਣੀਆਂ ਤੇਗਾਂ ਵਿਚ ਅੰਬਰ॥ ਮਾਲਦੇਵ ਕੈਲਾਸ ਨੂੰ ਬੰਨਜਾ ਕਰ ਸੰਬਰ॥ ਫਿਰ ਆਧਾ ਧਨ ਮਾਲਦੈ ਛਡਜਾ ਗੜ ਅੰਦਰ॥ ਮਾਲਦੇਵ ਜਸ ਖਟਿਆ ਵਾਂਗ ਸਾਹ ਸਕੰਦਰ॥ ਯਹ ਆਠ ਤੁਕੀ ਪੋੜੀ ਹੈ ਇਸ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਠ ਤੁਕ ਪੋੜੀ ਮੇਲੀ॥ 'ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ'॥ ਇਤਯਾਦਿ॥

ਇਨ ਪ੍ਰਤਖ ਆਖੋਂ ਸੇ ਤੋ ਇਹ ਪੂਰਬਕੋਤ ਵਿਕਾਰ ਨਦਰੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਕ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਏਹ ਵਿਕਾਰ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੇ॥

ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ਚੂਕੈ ਆਲ ਜੰਜਾਲੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੇਕਰ ਤੁਝਕੋ ਏਹੁ ਜੀਉ ਭਾ ਜਾਵੇ ਤਬ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕਾ ਘਰ ਅਗਜਾਨ ਚੁਕ ਜਾਵੇ॥ ਪੁਨਾ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਮੂਲੁ ਰਹੈ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿਐ ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਬੋਹਿਥੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਕਰ ਮੂਲੁ ਰਹੈ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸ ਸਫਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਅਧਿਸਠਾਨ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮ ਮੰਦਰ ਪੁਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ (ਘੁਰ ਪਉੜੀ) ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਪਉੜੀ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਗਜਾਨ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲਗੀ ਤਤੁ ਲੈ ਤੂੰ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸਚੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਸਾਰ ਰੂਪ (ਲੈ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ (ਸਚੁ) ਨਿਹਚੇ ਕਰ ਤੂੰ (ਮਨਿ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਹੇਕੋ ਪਾਧਰੁ ਹੇਕੁ ਦਰੁ ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ ॥

ਨਾਮ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਏਕ ਹੀ (ਪਾਧਰੁ) ਰਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਦਰੁ) ਦਰਵਾਜਾ ਹੈ ਔਰ (ਨਿਜ ਥਾਨੁ) ਆਤਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਪਉੜੀ ਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਰੂੜਉ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਨਕਾ ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਠਾਕੁਰ (ਰੂੜਉ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਭ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੀਨੈ੍ ਆਪੁ ਸਾਜਿ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ॥

ਅੰਬਰੁ ਧਰਤਿ ਵਿਛੋੜਿ ਚੰਦੋਆ ਤਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਜਗਤ ਰਚ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਪਛਾਣਾ ਹੈ (ਅੰਬਰੁ) ਅਕਾਸ ਔ ਧਰਤੀ ਕੋ ਵਿਛੋੜ ਕਰ ਚੰਦੋਏ ਵਤ ਅਕਾਸ ਕੋ ਤਾਣ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਕਿ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਸਮੈ ਅੰਡਕੋ ਫੋੜ ਕਰ ਧਰਤੀ ਉਪਲਖਤ ਨੀਚੇ ਕੇ ਲੋਕ ਅਰ ਅਕਾਸ ਉਪਲਖਤ ਉਪਰ ਕੇ ਲੋਕ ਵਿਛੋੜ ਅਰਥਾਤ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਕਾ ਫਰਸ ਅਰ ਅਕਾਸ ਕਾ ਚੰਦੋਆ ਰੂਪ ਕਰ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਥੰਮ੍ਹਾ ਗਗਨੁ ਰਹਾਇ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥

ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਉਪਾਇ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣਿਆ ॥

ਜਿਸ ਤੈਨੇ ਬਿਨਾਂ ਥੰਮਾਂ ਸੇ ਅਕਾਸ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ (ਨੀਸਾਣਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਵਾ ਬੇਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਕਾ ਸਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੀਏ ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤੁ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਿਆ ॥

ਤੀਰਥ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰ ਨਾਵਣ ਪੁਰਬਾਣਿਆ ॥

ਹੇ ਅਸਚਰਜ ਕੌਤਕੋਂ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਤੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਤੀਰਥ ਅਰ ਇਸਨਾਨ ਕੇ ਪੂਰਬਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਧੁ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ਕਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਆ ॥
ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਹੋਰ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ ॥੧॥

ਤੇਰੇ (ਸਰਿ) ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਯਾ (ਆਖਿ) ਮੁਖ ਸੇ ਵਖਾਣ ਕਰੀਏ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ (ਤਖਤਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜਿਨਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਸੇ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਓਮਾਹਾ ਹੋਇ ॥
ਨਾਗਾਂ ਮਿਰਗਾਂ ਮਛੀਆਂ ਰਸੀਆਂ ਘਰਿ ਧਨੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸਾਵਣ ਮੈਂ ਜਲ ਬਰਸੇ ਤੌ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਤੀ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਰਪੋਂ ਅਰ ਮਿਰਗੋਂ ਕੋ ਪੁਨਹ ਮਛੀਓਂ ਕੋ ਔਰ ਤਿਨ ਰਸੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਈਓਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਧਨ ਹੋਵੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਬਰਖਾ ਮਾਨੁਖਾ ਜਨਮ ਸਾਵਣ ਮਹੀਨਾ ਨਾਗਾਂ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਨਿਜਘਰ ਹੀਨਬਰਕਤ ਵਾ ਮ੍ਰਿਗ ਬਾਣ ਪ੍ਰਸਤੀ ਮਛੀਆਂ ਨਾਮ ਜਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਰਸੀਆਂ ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਿਆਸੂਆਂ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ (ਘਰਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ ਧਨ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ ਚਹੁ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ ॥
ਗਾਈ ਪੁਤਾ ਨਿਰਧਨਾ ਪੰਥੀ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਸਾਵਨ ਮੈਂ ਜਲ ਬਰਸੈ ਤੋ ਚਹੁੰ ਕੋ ਸੁਖ ਕਾ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਗਾਈ ਪੁਤ) ਬੈਲਾਂ ਕੋ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਜੋਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਧਨੋਂ ਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨਕੋ ਮਜੂਰੀ ਕਰਨੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਔਰ ਰਾਹੀ ਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਨਦੀ ਆਦਿਕ ਕਰ ਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਚਾਕਰ ਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਖਾ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਨੌਕਰੀ ਪਰ ਤੋਰ ਦੀਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੁਣ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਕਾ ਵਿਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਨਕੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗਾਈ ਪੁਤਾ) ਆਲਸੀਓਂ ਔਰ (ਨਿਰਧਨਾ) ਗੁਣ ਹੀਨੋਂ ਕੋ ਔਰ (ਪੰਥੀ) ਪੰਥੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀਓਂ ਕੋ ਔਰ (ਚਾਕੁਰੁ) ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਤੂ ਸਚਾ ਸਚਿਆਰੁ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥
ਬੈਠਾ ਤਾੜੀ ਲਾਇ ਕਵਲੁ ਛਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸਚਾ ਸਤ ਸਰੂਪ ਤੂੰ (ਸਚਿਆਰੁ) ਹੈਂ ਔਰ ਸਚਾ ਹੁਕਮ ਤੈਨੇ ਬਰਤਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪ੍ਰਲੈ ਸਮਜ ਤੈਨੇ ਕਮਲ ਕੋ ਛਪਾਇ ਲੀਆ ਭਾਵ ਕਵਲ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਔਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਲਜ ਕਰ ਲੀਆ ਅਰ ਫਿਰ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੈਂ ਸਮਾਧੀ ਲਾਇ ਬੈਠਾ ਭਾਵ ਅਫੁਰ ਹੋਇ ਬੈਠਾ॥

ਬ੍ਰਹਮੈ ਵਡਾ ਕਹਾਇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਇ ਕਿਨਿ ਤੂ ਜਾਇਆ ॥

ਵੱਡਾ ਕਹਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਅੰਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਨਾ (ਤਿਸੁ) ਤੇਰਾ ਬਾਪ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਮਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ॥

ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖ ਵਰਨ ਸਬਾਇਆ ॥
ਨਾ ਤਿਸੁ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਰਜਾ ਧਾਇਆ ॥

ਨਾ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਰੇਖ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਹ ਸਭ ਵਰਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭੁਖ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਪਿਆਸ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਰਜਾ (ਧਾਇਆ) ਅਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਸਮੋਇ ਸਬਦੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥
ਸਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪਕੋ (ਸਮੋਇ) ਮਿਲਾਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਏਕ ਸਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੈਰਾਗ ਦਸ਼ਾ ਮੈਂ ਅੰਨ ਜਲ ਤਿਆਗਣੇ ਸੇ ਅਤੀ ਨਿਰਬਲ ਹੂਏ ਬੋਲੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰੋਗੀ ਜਾਣਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹਰਿਦਾਸ ਵੈਦ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਸੋ ਭੁਜਾ ਪਕੜ ਕਰ ਨਾੜੀ ਦੇਖਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥
ਵੈਦੁ ਬੁਲਾਇਆ ਵੈਦਗੀ ਪਕੜਿ ਢੰਢੋਲੇ ਬਾਂਹ ॥
ਭੋਲਾ ਵੈਦੁ ਨ ਜਾਣਈ ਕਰਕ ਕਲੇਜੇ ਮਾਹਿ ॥੧॥

ਵੈਦਗੀ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਵੈਦ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਬਾਂਹ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਰੋਗ ਕੋ (ਢੰਢੋਲੇ) ਢੂੰਢਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਦੀ (ਕਲੇਜੇ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਕਰਕ) ਪੀੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੋਲਾ ਵੈਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਐਸੇ ਹੀ ਦੂਸਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕੀ ਉਥਾਨਕਾ ਹੈ॥

ਮਃ ੨ ॥
ਵੈਦਾ ਵੈਦੁ ਸੁਵੈਦੁ ਤੂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਗੁ ਪਛਾਣੁ ॥
ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜਿਤੁ ਵੰਞੈ ਰੋਗਾ ਘਾਣਿ ॥

ਹੇ ਵੈਦ ਵੈਦੋਂ ਮੈਂ ਤੌ ਤੂੰ (ਸੁ ਵੈਦ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਵੈਦ ਹੈਂ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਆਪਣਾ ਰੋਗ ਪਛਾਣ ਲਵੇਂ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਆ ਰੋਗ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੰਕਾਰਾਦਿਕ ਅਨੇਕ ਰੋਗ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਆਪ ਦਾਰੂ ਕਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਨਾਮ ਵਾ ਗਿਆਨ ਚਾਹ ਕਰ ਲਹੋ ਵਾ ਢੂੰਢ ਲਹੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰੋਗੋਂ ਕੇ (ਘਾਣਿ) ਸਮੁਦਾਇ (ਵੰਞੈ) ਜਾਤੇ ਰਹੇਂ॥

ਜਿਤੁ ਦਾਰੂ ਰੋਗ ਉਠਿਅਹਿ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਵਸੈ ਆਇ ॥
ਰੋਗੁ ਗਵਾਇਹਿ ਆਪਣਾ ਤ ਨਾਨਕ ਵੈਦੁ ਸਦਾਇ ॥੨॥

ਜਿਸ ਦਾਰੂ ਕਰ ਰੋਗ ਉਠ ਜਾਵੈ ਔਰ (ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਆਪਣਾ ਅਗਿਆਨ ਰੋਗ ਗਵਾਇ ਲੇਵੇ ਤੌਂ ਆਪ ਕੋ ਵੈਦ ਸਦਾਊ॥

ਉਤਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਮਹੇਸੁ ਦੇਵ ਉਪਾਇਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਅਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਇਨ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਿਤੇ ਬੇਦ ਪੂਜਾ ਲਾਇਆ ॥
ਦਸ ਅਵਤਾਰੀ ਰਾਮੁ ਰਾਜਾ ਆਇਆ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੋ ਬੇਦ ਦੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਲਾਇਆ ਰਾਮ ਜੋ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਐਸੇ ਹੀ ਦਸੋਂ ਅਵਤਾਰੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਆਇਆ ਹੈ ਬ੍ਰਾਹ ੧ ਨਰਸਿੰਘ ੨ ਬਾਵਨ ੩ ਪਰਸਰਾਮ ੪ ਕਛ ੫ ਮਛ ੬ ਰਾਮ ੭ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ੮ ਬੋਧ ੯ ਕਲਕੀ ੧੦॥

ਦੈਤਾ ਮਾਰੇ ਧਾਇ ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਇਆ ॥
ਈਸ ਮਹੇਸੁਰੁ ਸੇਵ ਤਿਨ੍ਹੀ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

(ਸਬਾਇਆ) ਸਮੂਹ ਦੈਤਾਂ ਕੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਭਾਵ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਇਕਰ ਮਾਰੇ ਦੇਤੇ ਭਏ ਹੋ ਹੇ ਈਸ੍ਵਰ ਮਹੇਸ੍ਵਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਸਚੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਤਖਤੁ ਰਚਾਇਆ ॥

ਦੁਨੀਆ ਧੰਧੈ ਲਾਇ ਆਪੁ ਛਪਾਇਆ ॥

ਸਚੀ ਚੇਤਨਸਤਾ ਪਾਇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਤਖਤ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਅਰਥਾਤ ਤੂੰ ਸ਼ੁਭ ਅਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੰਧੋਂ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਛਪਾਇ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੦

ਧਰਮੁ ਕਰਾਏ ਕਰਮ ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ ॥੩॥

ਪੂਰਬ ਜੋ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੇ ਸੰਸਕਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਆਦੋਂ ਤੈਨੇ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥

ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਕੰਤੈ ਚਿਤਿ ਕਰੇਹੁ ॥

ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਸਖੀਓ ਮਾਨੁਖਾ ਜਨਮ ਰੂਪ ਸਾਵਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕੰਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਨਾਨਕ ਝੂਰਿ ਮਰਹਿ ਦੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ੍ ਅਵਰੀ ਲਾਗਾ ਨੇਹੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦੁਹਾਗਣੀ ਝੂਰ ਕਰ ਮਰਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਔਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਸਾਵਣੁ ਆਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਜਲਹਰੁ ਬਰਸਨਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਣ ਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲ (ਬਰਸਨ ਹਾਰੁ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਵਨੁ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ੍ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸੋਵਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਛਿੰਝ ਪਵਾਇ ਮਲਾਖਾੜਾ ਰਚਿਆ ॥

ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਛਿੰਝ ਕੋ ਪਵਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਸਤੀ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਗੁਰਮੁਖ ਅਰ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪ ਮੱਲੋਂ ਕਾ ਅਖਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਲਥੇ ਭੜਥੂ ਪਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਚਿਆ ॥

ਦੋਨੋਂ ਓਰਸੇ (ਭੜਥੂ) ਡੰਡ ਰੌਲਾ ਪਾਇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮਾਰੇ ਪਛਾੜਿ ਮੂਰਖ ਕਚਿਆ ॥

ਮੂਰਖ ਅਰ ਕਚੇ ਮਨਮੁਖ ਮਾਰ ਕਰ ਪਛਾੜ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਭਿੜੈ ਮਾਰੇ ਆਪਿ ਆਪਿ ਕਾਰਜੁ ਰਚਿਆ ॥

ਵਾਸਤਵ ਆਪ ਹੀ ਭਿੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾਰਜੋਂ ਕੋ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਖਸਮੁ ਏਕੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ॥

ਸਭਕਾ (ਖਸਮੁ) ਪਤੀ ਏਕ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਗਲ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੀ ਲਿਖੈ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਵਿਣੁ ਕਲਮ ਮਸਵਾਣੀਐ ॥

ਹੁਕਮੀ ਕਲਮ ਅਰ ਸਿਆਹੀ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਹੁਕਮ ਸੇ ਸਭਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਲੇਖ ਲਿਖਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੇਲਾਪੁ ਜਿਥੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦਾ ਵਖਾਣੀਐ ॥

ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਹੋਤੀ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਹਾਂ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਸਲਾਹਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੀਐ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ (ਸਬਦੁ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਸਲਾਹੁ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ॥੪॥ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਹਾਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਊਂਨਵਿ ਊਂਨਵਿ ਆਇਆ ਅਵਰਿ ਕਰੇਂਦਾ ਵੰਨ ॥

ਸਰੀਰ ਬੁਢੇਪੇ ਮੇਂ ਝੁਕਤਾ ਝੁਕਤਾ ਹੇਠ ਕੋ ਔਰ ਹੀ (ਵੰਨ) ਰੰਗ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਆਯਾ ਭਾਵ ਜੁਬਾ ਸੇ ਵਿਲਖਣ ਸਰੀਰ ਕੀ ਦਸਾ ਹੋ ਗਈ ਪਰੰਤੂ ਅਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਵਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਬਾਦਲੁ ਝੁਕ ਝੁਕ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈ ਆਯਾ ਹੈ ਹੋਰੁ ਰੰਗੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਤਿਸੁ ਸਾਹ ਸਿਉ ਕੇਵ ਰਹਸੀ ਰੰਗੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਕਯਾ ਜਾਣੀਏ ਤਿਸ (ਸਾਹ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੈਸੇ ਰਹੇਗਾ॥

ਰੰਗੁ ਰਹਿਆ ਤਿਨ੍ ਕਾਮਣੀ ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਭਉ ਭਾਉ ਹੋਇ ॥

ਨਾਨਕ ਭੈ ਭਾਇ ਬਾਹਰੀ ਤਿਨ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭੈ ਅਰ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਭੈ ਅਰ (ਭਾਉ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਊਂਨਵਿ ਊਂਨਵਿ ਆਇਆ ਵਰਸੈ ਨੀਰੁ ਨਿਪੰਗੁ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ (ਊਂਨਵਿ ਊਂਨਵਿ) ਝੁਕ ਝੁਕ ਕਰ ਕਿਰਪਾਲੁ ਹੋ ਕਰ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਉਜਲ ਜਲ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਕਪਟ ਚਿਕੜ ਸੇ ਰਹਿਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਖੁ ਲਾਗਾ ਤਿਨ੍ ਕਾਮਣੀ ਜਿਨ੍ ਕੰਤੈ ਸਿਉ ਮਨਿ ਭੰਗੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾਮਣੀ ਕੋ ਦੁਖ ਲਗਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕਾ ਪਤੀ ਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮਨੁ (ਭੰਗੁ) ਮੁੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਦੋਵੈ ਤਰਫਾ ਉਪਾਇ ਇਕੁ ਵਰਤਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਔ ਮਨਮੁਖ ਦੋਨੋਂ ਤਰਫਾਂ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਸਭ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਵਰਤਾਇ ਅੰਦਰਿ ਵਾਦੁ ਘਤਿਆ ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਕੋ ਬਰਤਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ (ਵਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਮਤ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪਰਵਿਰਤਿ ਨਿਰਵਿਰਤਿ ਹਾਠਾ ਦੋਵੈ ਵਿਚਿ ਧਰਮੁ ਫਿਰੈ ਰੈਬਾਰਿਆ ॥

ਪਰਵਿਰਤਿ ਨਿਰਵਿਰਤਿ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਔਰ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਏਹ ਦੋਨੋਂ (ਹਾਠਾ) ਧਿਰਾਂ ਉਪਾਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਧਰਮ ਔ ਅਧਰਮ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ (ਰੈਬਾਰਿਆ) ਵਕੀਲ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਚੇ ਕੂੜਿਆਰ ਤਿਨ੍ੀ ਨਿਹਚਉ ਦਰਗਹ ਹਾਰਿਆ ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਕਚੇ ਅਰ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਸਚਜ ਕਰ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦਾਵੇ ਕੋ ਵਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਹਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਸਬਦਿ ਸੂਰ ਹੈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜਿਨ੍ੀ ਮਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮਤੀਏ ਸਬਦ ਕਰ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੈ ਅੰਦਰਿ ਮਹਲਿ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਵਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ (ਮਹਲਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਭਗਤ ਤੁਧੁ ਭਾਵਦੇ ਸਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਸੇਈ ਭਗਤਿ (ਤੁਧੁ) ਤਿਸ ਵਾ ਤੈਨੂੰ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਤਿਨ੍ਾ ਵਿਟਹੁ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ॥੫॥

ਜੋ ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਊਂਨਵਿ ਊਂਨਵਿ ਆਇਆ ਵਰਸੈ ਲਾਇ ਝੜੀ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਓਰੜ ਓਰੜ ਕਰ ਆਯਾ ਹੈ ਝੜੀ ਲਾਇਕਰ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਣੈ ਚਲੈ ਕੰਤ ਕੈ ਸੁ ਮਾਣੇ ਸਦਾ ਰਲੀ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤ ਸਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੰਤ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੈਂ ਚਲਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ (ਰਲੀ) ਖੁਸ਼ੀ ਕੋ ਭੋਗਤੀ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਖਡੂਰ ਵਿਖੇ ਜੋਗੀ ਨੇ

ਹਿਰੇ ਗੋਤ ਕੋ ਜਿਮੀਦਾਰੋਂ ਸੇ ਬਰਖਾ ਕਰ ਦੇਣੇ ਕਾ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀ ਥੀ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਗਉੜੀ ਕੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਕਹਿ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਲੋਕ ਹੈ॥ ਜਬ ਬਦਲ ਕੀ ਤਰਫ ਲੋਕ ਉਠ ਉਠ ਕਰ ਦੇਖਣੇ ਲਗੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹੁ ਸਲੋਕ ਕਹਾ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਿਆ ਉਠਿ ਉਠਿ ਦੇਖਹੁ ਬਪੁੜੇਂ ਇਸੁ ਮੇਘੈ ਹਥਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਬਿਚਾਰੇ ਗਰੀਬ ਜੀਵੋ ਉਠ ਉਠ ਬਦਲ ਕੀ ਤਰਫ ਕੀ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਇਸ ਬਦਲ ਦੇ ਹਥ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਹੁ ਬਦਲੁ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਰਖੋ ਵਾ ਔਰ ਤਰਫ ਕਿਆ ਉਠ ਉਠ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਇਸ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਦੇ ਹਥ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਕਿੰਤੂ ਸਭੀ ਕੁਛ ਹਾਥ ਮੈ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਏਹੁ ਮੇਘੁ ਪਠਾਇਆ ਤਿਸੁ ਰਾਖਹੁ ਮਨ ਮਾਂਹਿ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬਾਦਲੁ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਕਲਿਆਨ ਅਰਥ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਿਮਰੋ॥

ਤਿਸ ਨੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਸੀ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥

ਜਿਸਨੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਸਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੀ ਸਭ ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਦਰੀ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਨਦਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਕਰਣ ਪਲਾਹ) ਕੀਰਣੇ ਅਰਥਾਤ ਰੁਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਸਦਾ ਸਰੇਵੀਐ ਜਿਸੁ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੈ ਵਾਰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਦੀਵ ਸੇਵਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ ਕਰਿ ਖਿਨ ਮਹਿ ਢਾਹਿ ਉਸਾਰਣਹਾਰ ॥

ਥੰਮੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਸ ਅਰਥਾਤ ਊਪਰ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਕੋ ਉਤਪਤੀ ਅਰੁ (ਢਾਹਿ) ਲਜ ਕਰ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਕੁਦਰਤਿ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਪੁਨਹ ਸਕਤੀ ਕਰ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਅਗੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਬਹੁਤੀ ਹੋਵੈ ਮਾਰ ॥

ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਮਦੂਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਸ ਕੋ ਬਹੁਤੀ ਮਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੧

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਤਿ ਸਿਉ ਲੇਖਾ ਨਿਬੜੈ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਭੰਡਾਰ ॥

ਜਿਨਕੋ (ਸਿਫਤਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੇ ਭੰਡਾਰ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪਤਿ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹਿਸਾਬ ਨਿਬੜ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਹਥੁ ਨ ਅਪੜੈ ਕੂਕ ਨ ਸੁਣੀਐ ਪੁਕਾਰ ॥

(ਓਥੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹਥ ਨਹੀਂ ਅਪੜਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਕੋਈ ਕਰਤਤ੍ਵ ਵਾ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਫਰਿਆਦ ਕੀ ਕੂਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਓਥੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੇਲੀ ਹੋਵੈ ਕਢਿ ਲਏ ਅੰਤੀ ਵਾਰ ॥

(ਓਥੈ) ਏਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਬੇਲੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਵੇਲੇ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਉਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਏਨਾ ਜੰਤਾ ਨੋ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਰਿ ਕਰਤਾਰ ॥੬॥

ਇਨ ਜੰਤੋਂ ਕੋ ਔਰ ਸੇਵਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਕੀ ਸੇਵਾ (ਸਿਰ) ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਜਿਸ ਨੋ ਤੂ ਪੂਕਾਰਦਾ ਤਿਸ ਨੋ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਜਗਿਆਸੂ ਰੂਪ ਪਪੀਹਾ ਜਿਸ ਨਾਮ ਵਾ ਸੁਖ ਜਲ ਕੋ ਤੂੰ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਵਸਸੀ ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਵਸੇਗਾ ਤੌ (ਵਣ ਤ੍ਰਿਣੁ) ਸਰੀਰ ਔ ਇੰਦ੍ਰੀਯੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਹਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਈਐ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥

ਵਹੁ ਜਲ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਬਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ॥

ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਨਿਤ ਧਿਆਈਐ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਬੈਠਤੇ ਊਠਤੇ ਨਿਤ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਇਸਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦ ਹੀ ਵਰਸਦਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਵੈ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦਾ ਹੀ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਸਦੀਵ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਨਾਮ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਕਲਮਲਿ ਹੋਈ ਮੇਦਨੀ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਜਿਸ ਜਗਿਆਸੂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਮੇਦਨੀ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾ ਧਰਤੀ (ਕਲਮਲਿ) ਬਿਆਕੁਲ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਸੁਣਿਆ ਕੰਨੁ ਦੇ ਧੀਰਕ ਦੇਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਬ ਸਚੇ ਨੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਕੰਨ ਦੇਕਰ ਸੁਨਾ ਤਬ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ (ਧੀਰਕ) ਧੀਰਜ ਦੇਤਾਭਿਆ ਭਾਵ ਕੁਛ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਗਯਾ॥

ਇੰਦ੍ਰੈ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਵੁਠਾ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਭਾਵ ਆਗਯਾ ਹੂਈ ਵਹੁ ਛਹਿਬਰ ਲਾਇ ਕਰ ਬਰਸਾ ਭਾਵ ਸ੍ਰੁਤੀ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਭਇਆ॥

ਅਨੁ ਧਨੁ ਉਪਜੈ ਬਹੁ ਘਣਾ ਕੀਮਤਿ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

(ਅਨੁ) ਔਰ ਪਰਕਾਰ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਹੁਤ ਉਤਪਤਿ ਹੁਆ ਯਾਂ ਤੇ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਦੇਦਾ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸੰਬਾਹਿ) ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹੁ॥ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ ਫਿਰਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥੨॥

ਜਿਸਕੇ ਖਾਧਿਆਂ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਫੇਰ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਆਇਕੇ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਚਾ ਸਚੁ ਤੂ ਸਚੇ ਲੈਹਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਚੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਦੂਜੈ ਦੂਜੀ ਤਰਫ ਹੈ ਕੂੜਿ ਮਿਲੈ ਨ ਮਿਲਿਆ ਜਾਇ ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਤਰਫ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੂੜੇ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਉਨਸੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥

ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜਿਐ ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਇ ਦਿਖਾਇ ॥

ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਵਿਛੋੜਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਬ ਮਿਲਜਾ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਿਦਿਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਮੋਹੁ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਹੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਇ ॥

ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਵਿਜੋਗੁ ਕਾ ਸੋਗੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੀਉ ਪੂਰਬ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਜੋ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਅਲਿਪਤੁ ਹੈ ਐਸੀ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥

ਤੈਨੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਐਸੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਸੁਖੀਏ ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ ਜਿਨ੍ਹ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਸੁਖੀਏ ਅਰ ਸਦੀਵ ਸੋਭਨੀਕ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ਹ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨਹੀ ਜੋ ਹਰਿ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੭॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਾ ਸੋਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਵਸਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸਭ ਕਿਛ ਜਿਸਕੇ ਵਸ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਿਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀਹੋ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ ਲੋਕੋ ਤਿਸ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸੇਵਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੌ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੈ ਤੌ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਖ ਹੋਵੈ॥

ਸਹਸਾ ਮੂਲਿ ਨ ਹੋਵਈ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਫਿਰ ਸਹਿਸਾ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਸਭ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ਸੁ ਸਹਜੇ ਹੋਇ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਵਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਹਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਤਾਂ ਮਨਿ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਜੇ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੈ ਤੌ ਜੀਵ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕਾ ਆਖਿਆ ਆਪਿ ਸੁਣੇ ਜਿ ਲਇਅਨੁ ਪੰਨੈ ਪਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ (ਪੰਨੈ) ਪਤ੍ਰੇ ਭਾਵ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਕਿੰਤੂ ਆਪਣੇ ਭਗਤੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ ਆਪ ਸੁਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਦਾ ਵਰਸਦਾ ਬੂਝਨਿ ਬੂਝਣਹਾਰ ॥

ਗੁਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਦੀਵ ਹੀ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੋ (ਬੂਝਣਹਾਰ) ਕੋਈ ਬੂਝਣੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਭਾਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨ੍ੀ ਬੁਝਿਆ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੂਝਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਹਿ ਸਦਾ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ॥

ਵਹੁ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੁਏ ਸਦੀਵ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਰਸੈ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਨ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਅਧਿਕਾਰੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਹਰਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਮੁਰਾਰੀ ਆਤਮ ਰਾਮ ਅਰਥਾਤ ਆਪਨਾ ਆਪੁ ਰੂਪੁ ਕਰਕੇ ਨਦਰ ਆਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੨

ਪਉੜੀ ॥

ਅਤੁਲੁ ਕਿਉ ਤੋਲੀਐ ਵਿਣੁ ਤੋਲੇ ਪਾਇਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਤੁਲ ਹੈ ਕੈਸੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੈ ਔਰ ਬਿਨਾਂ (ਤੋਲੇ) ਵਿਚਾਰ ਕੀਏ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰੀਐ ਗੁਣ ਮਹਿ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੋ ਗੁਣ ਸਹਿਤ ਅੰਤਹਿਕਰਣ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਣਾ ਆਪੁ ਆਪਿ ਤੋਲਸੀ ਆਪੇ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਤੋਲਦਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਕਹਣਾ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਭੀ ਕੁਛ ਕਥਨੁ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਜਿਨਿ ਸਚੀ ਬੂਝ ਦਿਤੀ ਬੁਝਾਇ ॥

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਨੇ ਸਾਚੀ ਸਮਝ ਬੁਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਜਗਤੁ ਮੁਸੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੁਟੀਐ ਮਨਮੁਖ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ ॥

ਜਗਤੁ ਠਗਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਸ ਲੁਟੀਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਬੂਝ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਲਿ ਨ ਚਲਸੀ ਜਾਸੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਮਨਮੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਜਾਗੇ ਤਿਨ੍ੀ ਘਰੁ ਰਖਿਆ ਦੂਤਾ ਕਾ ਕਿਛੁ ਨ ਵਸਾਇ ॥੮॥

ਸੋ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਘਰੁ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਖਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਕਿਛੁ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਨਾ ਬਿਲਲਾਇ ਨਾ ਤਰਸਾਇ ਏਹੁ ਮਨੁ ਖਸਮ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪਪੀਹਾ ਤੂੰ ਬ੍ਰਿਲਾਪੁ ਨਾ ਕਰ ਔਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਭੀ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਮਤਿ ਤਰਸਾਉ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ੇ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਨਾ ਲਗੁ ਔਰ ਖਸਮ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨੁ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਤਿਖ ਉਤਰੈ ਚੜੈ ਚਵਗਲਿ ਵੰਨੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗ ਇਛਾ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਔਰ ਚੌਗਣਾ ਰੰਗ ਚੜੇਗਾ ਭਾਵ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਜਲ ਮਹਿ ਤੇਰਾ ਵਾਸੁ ਹੈ ਜਲ ਹੀ ਮਾਹਿ ਫਿਰਾਹਿ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪਪੀਹਾ ਚੇਤਨ ਜਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਔਰ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਚੈਤਨ ਕੇ ਆਸਰੇ ਚੇਸਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜਲ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਹੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕੂਕਣ ਪਾਹਿ ॥

ਚੇਤਨ ਕੀ ਸਾਰ ਜਾਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੋ ਤੂੰ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਕੂਕਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਲ ਥਲ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਵਰਸਦਾ ਖਾਲੀ ਕੋ ਥਾਉ ਨਾਹਿ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਪੁਨਹ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਏਤੈ ਜਲਿ ਵਰਸਦੈ ਤਿਖ ਮਰਹਿ ਭਾਗ ਤਿਨਾ ਕੇ ਨਾਹਿ ॥

ਇਤਨੇ ਜਲ ਕੇ ਬਰਸਤੇ ਹੂਏ ਜੋ ਤ੍ਰਿਖਾ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਾ ਕੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਿਨ ਸੋਝੀ ਪਈ ਜਿਨ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਚੇਤਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪੜੀ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਨਾਥ ਜਤੀ ਸਿਧ ਪੀਰ ਕਿਨੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨੌ ਨਾਥ ਛੇ ਜਤੀ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿਧੋਂ ਔਰ ਪੀਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਤੁਝੈ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਜੁਗ ਛਤੀਹ ਗੁਬਾਰੁ ਤਿਸ ਹੀ ਭਾਇਆ ॥

(ਜਗੁ ਛਤੀਹ) ਬਹੁਤੇ ਜੁਗ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋ ਰੂਪ ਅੰਧਕਾਰ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਜਲਾ ਬਿੰਬੁ ਅਸਰਾਲੁ ਤਿਨੈ ਵਰਤਾਇਆ ॥

ਔਰ (ਜਲਾ ਬਿੰਬੁ) ਜਲ ਹੀ ਜਲ (ਅਸਰਾਲੁ) ਭੈਦਾਇਕ (ਤਿਨੈ) ਵਰਤਾਯਾ ਥਾ॥

ਨੀਲੁ ਅਨੀਲੁ ਅਗੰਮੁ ਸਰਜੀਤੁ ਸਬਾਇਆ ॥

(ਅਗੰਮੁ) ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪੁ (ਨੀਲੁ ਅਨੀਲੁ) ਨੀਲ ਪਦਮਾਦਿਕ ਸੰਖ੍ਯਾ ਤੇ ਰਹਤ ਅਗਿਣਤ॥

ਅਗਨਿ ਉਪਾਈ ਵਾਦੁ ਭੁਖ ਤਿਹਾਇਆ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਔਰ (ਵਾਦੁ) ਵਿਰੋਧ ਭੁਖ ਅਰ ਪਜਾਸ ਤੈਨੇ ਉਪਾਈ ਹੈ॥

ਦੁਨੀਆ ਕੈ ਸਿਰਿ ਕਾਲੁ ਦੂਜਾ ਭਾਇਆ ॥

(ਦੁਨੀਆ) ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲੁ ਖੜਾ ਕਰ ਦੀਆ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਭਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਖੈ ਰਖਣਹਾਰੁ ਜਿਨਿ ਸਬਦੁ ਬੁਝਾਇਆ ॥੯॥

ਹੇ ਰਖਣਹਾਰ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਝਾਯਾ ਹੈ ਸੈ ਤੈਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਮਾਦਿਕ ਸੇ ਬਚਾਏ ਹੈਂ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਜਲੁ ਸਭ ਤੈ ਵਰਸਦਾ ਵਰਸੈ ਭਾਇ ਸੁਭਾਇ ॥

ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਜਲੁ ਸਭ ਪੁਰ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੇ ਬਿਰਖਾ ਹਰੀਆਵਲੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥

ਸੋ ਬਿਰਖ ਅਰਥਾਤ ਜੀਵ ਹਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਏਨਾ ਜੰਤਾ ਕਾ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਦਰੀ ਕੀ ਨਦਰ ਕਰ ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਤੌ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਚਮਕਿਆ ਵੁਠਾ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥

ਜਬ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪ ਰਾਤਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਭਿਜੀ ਅਰਥਾਤ ਸਨਿਗਧ ਹੂਈ ਔਰ ਮਨ ਚਮਕਿਆ ਭਾਵ ਕੁਛ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਹੂਆ ਵਾ ਗੁਰੂ ਮੇਘੁ ਚਮਕਿਆ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ (ਛਹਬਰ ਲਾਇ) ਏਕ ਰਸ ਬਰਸਤਾ ਭਯਾ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸਹਿਤ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਵਹੁ ਬਰਸਣਾ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਜਿਤੁ ਵੁਠੈ ਅਨੁ ਧਨੁ ਬਹੁਤੁ ਊਪਜੈ ਜਾਂ ਸਹੁ ਕਰੇ ਰਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਬਰਸਣੇ ਕਰਕੇ ਅੰਨੁ ਔਰ ਧਨ ਅਰਥਾਤ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ ਵਾ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਰਖਤਾ ਤੌ ਹੈ ਜਬ ਰਜਾਈ (ਪਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੁਕਮ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ਜੀਆਂ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਇ ॥

ਜਿਸ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਸਮਾਇ) ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਧਨੁ ਕਰਤੇ ਕਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਕਦੇ ਆਵੈ ਕਦੇ ਜਾਇ ॥

ਇਹ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਧਨੁ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤੇ ਕਾ ਖੇਲੁ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਕਦੇ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨੀਆ ਕਾ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਦ ਹੀ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥

ਗਿਆਨੀਓਂ ਕਾ ਧਨ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸਦੀਵ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਲੇ ਏਹ ਧਨੁ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹਉ ਕੈ ਸਿਉ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੂੰ॥

ਆਪੇ ਲੇਖਾ ਮੰਗਸੀ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਾਰ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਅੰਤ ਕੋ ਲੇਖਾ ਮੰਗੇਗਾ ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਸੇ (ਕਾਰ) ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਹੁਕਮੁ ਕਰੇ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਐਸੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ ਥਾ ਜੋ ਐਸੇ ਕਲਪਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ (ਗਾਵਾਰੁ) ਮੂਰਖ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜਨਮਾਦਿਕ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਵੈ ਤੋ ਛੁਟੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਔਗੁਣੋਂ ਕੇ ਬਖਸਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਸੁਣੇ ਆਪਿ ਸਭਸੈ ਦੇ ਆਧਾਰੁ ॥

ਆਪੇ ਹੀ ਵੇਖ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸੁਣ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਭਸ ਕੋ (ਆਧਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਿਰ ਬਸਿਰ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਏਕ ਜੀਵ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੩

ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਵੀਚਾਰੀਐ ਲਗੈ ਸਚਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਬੀਚਾਰੁ ਕਰੀਏ ਤੌ ਸਚ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬਾਤ ਹੋਰੁ ਕਿਸਨੌ ਕਹੀਏ ਕੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਅਮਕਾ ਪਦਾਰਥ ਦੇਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਫਲੋਂ ਕਾ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਹੈ ਮਤ ਕੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥

ਪਪੀਹਾ ਏਹੁ (ਜਗਤ) ਜੀਵ ਹੀ ਹੈ ਮਤ ਕੋਈ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲੇ ਕਿ ਔਰੁ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਬਾਬੀਂਹਾ ਪਸੂ ਹੈ ਇਸ ਨੋ ਬੂਝਣੁ ਨਾਹਿ ॥

ਯਹਿ ਪ੍ਰਤਖ ਪਪੀਹਾ ਤੌ (ਪਸੂ) ਮੂੜ ਹੈ ਇਸਕੋ ਬੂਝਣੇ ਕੀ ਸਮਰਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਸ੍ਵਾਂਤ ਬੂੰਦ ਅਸਥਾਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾਦਿਕ ਪਜਾਸ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨ੍ ਪੀਆ ਤਿਨ੍ ਬਹੁੜਿ ਨ ਲਾਗੀ ਆਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਸਨੇ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬਹੁੜੋ ਆਇਕਰ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਕੋਈ ਮਲਾਰ ਰਾਗ ਗਾਵਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਮਲਾਰੁ ਸੀਤਲ ਰਾਗੁ ਹੈ ਹਰਿ ਧਿਆਇਐ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ॥

ਮਲਾਰ ਰਾਗ ਤੋ ਸੀਤਲ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਰਾਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਵੀਏ ਤੌਂ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਇ ॥

ਜੌ ਹਰਿ ਜੀਉ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਤੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਭ ਮੈ ਬਰਤਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਵੁਠੈ ਜੀਆ ਜੁਗਤਿ ਹੋਇ ਧਰਣੀ ਨੋ ਸੀਗਾਰੁ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਮੇਘ ਉਪਦੇਸ ਜਲੁ ਬਰਸੈ ਤੌਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪ ਧਰਤੀ ਕੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਜਲੁ ਹੈ ਜਲ ਹੀ ਤੇ ਸਭ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚੇਤਨ ਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਜਗਤੁ ਸਭੁ ਜਲੁ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਚੇਤਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਸੋ ਜਨੁ ਮੁਕਤੁ ਸਦਾ ਹੋਇ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤਿਸ ਚੇਤਨ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਹੀ ਬੂਝਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ ਸਦਾ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਇਕੋ ਤੂ ਧਣੀ ॥

ਤੂ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਦੂਜੇ ਕਿਸੁ ਗਣੀ ॥

ਹੇ ਬੇਪਰਵਾਹੁ ਤੂੰ ਹੀ ਏਕ ਸਰਬ ਕਾ ਸਚਾ ਧਨੀ ਮਾਲਕੁ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕਿਸਕੋ ਗਣੀਏ॥

ਮਾਣਸ ਕੂੜਾ ਗਰਬੁ ਸਚੀ ਤੁਧੁ ਮਣੀ ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਰਚਾਇ ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ ॥

ਮਾਨਸ ਕਾ ਗਰਬੁ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ ਤੇਰੀ (ਮਣੀ) ਮਨੌਤ ਵਾ ਵਡਿਆਈ ਸਚੀ ਹੈ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਪੁਨ: ਤੈਨੇ (ਆਵਾਗਉਣ) ਜਨਮ ਮਰਣ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਆਪਣਾ ਆਇਆ ਤਿਸੁ ਗਣੀ ॥

ਜੇ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ਤ ਕੇਹੀ ਗਣਤ ਗਣੀ ॥

ਜੋ ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਆਯਾ ਸਫਲਾ ਗਣੀਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਜਾਤੀ ਰਹੇ ਤੌਂ ਫੇਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਕੇਹੀ ਗਣਤੀ ਗਣਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਕਰਮ ਫਲ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੋਹਿ ਗੁਬਾਰਿ ਜਿਉ ਭੁਲਾ ਮੰਝਿ ਵਣੀ ॥

ਕਟੇ ਪਾਪ ਅਸੰਖ ਨਾਵੈ ਇਕ ਕਣੀ ॥੧੧॥

ਮਨਮੁਖ ਮੋਹ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਵਣੀ) ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਪੁਰਸ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕੀ (ਇਕ ਕਣੀ) ਇਕ ਬੂੰਦ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਉਚਾਰਾ ਹੂਆ ਸੋਧੁਨੀ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਨ ਜਾਣਹੀ ਮਹਲੁ ਦੇਖਿ ਅਰਦਾਸਿ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜੀਵ (ਖਸਮ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ (ਮਹਲੁ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਨਹੀਂ ਯਾਤੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਖਸਮ ਆਗੇ (ਅਰਦਾਸ ਪਾਇ) ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਹਿ ਬੋਲਿਆ ਥਾਇ ਨ ਪਾਇ ॥

ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰਾ ਬੋਲਿਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਵਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੁ ਵਡਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਜੋ ਇਛੇ ਸੋ ਫਲ ਪਾਇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਪੁਰਸ ਜੋ ਇਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਕਿਆ ਬਪੁੜਾ ਜਗਤੈ ਕੀ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥੧॥

ਇਕ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਹੈ ਸਭ ਜਗਤ ਕੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਬਰਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਬੋਲਿਆ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੋ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜੀਵ (ਭਿੰਨੀ) ਸਨਿਗਧ ਅਵਸਥਾ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਇ ਹੀ ਸਚ ਨਾਮੁ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਜਲੁ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਹੈ ਜਲ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਲੁ ਪਾਈਐ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ ॥

ਇਹ ਨਾਮ ਜਲ ਮੇਰਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਬੀਚ ਸੇ ਆਪਾ ਭਾਉ ਗਵਾਇ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮੁ ਜਲ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਬਿਨੁ ਚਸਾ ਨ ਜੀਵਦੀ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਚਸਾ) ਅਲਪ ਕਾਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੀ ਥੀ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਖੰਡ ਪਤਾਲ ਅਸੰਖ ਮੈ ਗਣਤ ਨ ਹੋਈ ॥

ਖੰਡ ਅਰ ਪਤਾਲ ਅਸੰਖਜਾਤ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸੇ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਗੋਵਿੰਦੁ ਤੁਧੁ ਸਿਰਜੀ ਤੁਧੈ ਗੋਈ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤੁਧ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਪੁਨਹ (ਗੋਈ) ਛਪਾਈ ਅਰਥਾਤ ਲਜ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਤੁਝ ਹੀ ਤੇ ਹੋਈ ॥

ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਰਾਜੇ ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਕਹਹਿ ਕਹਾਵਹਿ ਕੋਈ ॥

ਇਕ ਆਪਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਖਾਨ ਹੈਂ ਮਲੂਕ ਹੈਂ ਔਰ ਕੋਈ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਸਾਹ ਸਦਾਵਹਿ ਸੰਚਿ ਧਨੁ ਦੂਜੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਇਕ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸਦਾਵਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ੍ਟਾ ਗਵਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਦਾਤੇ ਇਕ ਮੰਗਤੇ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ ਸੋਈ ॥

ਇਕ ਦਾਤੇ ਔਰ ਇਕ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ (ਸੋਈ) ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਬਾਜਾਰੀਆ ਭੀਹਾਵਲਿ ਹੋਈ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ (ਬਾਜਾਰੀਆ) ਮਸਕਰੇ ਹੈਂ ਅੰਤ ਕੋ (ਭੀਹਾਵਲਿ) ਭੈ ਸੰਜਗੁਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਹ ਝੂਠਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਸੋ ਨਿਖੁਟ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਹੂਈ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਗੁਣਵੰਤੀ ਮਹਲੁ ਪਾਇਆ ਅਉਗਣਵੰਤੀ ਦੂਰਿ ॥

ਹੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜੀਵ ਗੁਣਵੰਤੀਓਂ ਨੇ ਮਹਿਲ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਉਗੁਣਵੰਤੀਓਂ ਸੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਦੂਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਤੇਰੈ ਹਰਿ ਵਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਦਾ ਹਜੂਰਿ ॥

ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਇਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦੀਵ ਨਿਕਟ ਹੀ ਵੇਖ॥

ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨ ਹੋਵਈ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

ਪੁਨਹ ਜਬ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਨਦਰ ਕਰ (ਨਿਹਾਲ) ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਪਰ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਹਜੇ ਮਿਲੇ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਘਾਲ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੋ (ਘਾਲ) ਪਾਇਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੪

ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਹੁ ਜੀਅ ਦਾਨ ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਭਾਵ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਜੀਵ ਦਾਨੁ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਜਲ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ॥

ਜਲ ਬਿਨੁ ਪਿਆਸ ਨ ਊਤਰੈ ਛੁਟਕਿ ਜਾਂਹਿ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਤੂ ਸੁਖਦਾਤਾ ਬੇਅੰਤੁ ਹੈ ਗੁਣਦਾਤਾ ਨੇਧਾਨੁ ॥

ਨਾਮ ਜਲ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੀ ਪਿਆਸ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗੇ॥ ਤੂੰ ਬੇਅੰਤੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਹ ਕੈਸਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ? ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਖਸਿ ਲਏ ਅੰਤਿ ਬੇਲੀ ਹੋਇ ਭਗਵਾਨੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਬਖਸ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਨ ਤਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਅੰਤ ਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਬਖਸੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਗੁਣ ਅਉਗਣ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਔਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲੁ ਹੈ ਨਾਮਿ ਨ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਜੰਜਾਲੁ) ਧੰਧੇ ਮੈਂ ਸਭੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਧਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਛੋਡਿ ਅਉਗਣ ਕਮਾਵਦੇ ਦਰਗਹ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰੁ ॥

ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਖ੍ਵਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਤਿਨੀ ਹਾਰਿਆ ਕਿਤੁ ਆਏ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਸੰਸਾਰ ਜੁਏ ਮੈਂ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਨਮੁ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਭਾਵ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਬਜਰਥ ਹੈ॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮਾਰਿਆ ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮਿ ਪਿਆਰਿ ॥

ਸਚੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਪਜਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਪੁਰਖੀ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਅਲਖੁ ਅਪਾਰੁ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਗੁਣਦਾਤਾ ਨਿਧਾਨੁ ਹਹਿ ਅਸੀ ਅਵਗਣਿਆਰ ॥
ਜਿਸੁ ਬਖਸੇ ਸੋ ਪਾਇਸੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥੧੩॥

ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਿਧੀ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈਂ ਔਰ ਅਸੀਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਹਾਂ॥ ਜਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਬਖਸੇਂਗਾ ਸੋ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੫ ॥

ਰਾਤਿ ਨ ਵਿਹਾਵੀ ਸਾਕਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾ ਵਿਸਰੈ ਨਾਉ ॥

ਜਿਨ ਸਾਕਤੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਤਖਜ ਰਾਤ੍ਰੀ ਸੁਖ ਸੇਤੀ ਬਿਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਰਾਤੀ ਦਿਨਸ ਸੁਹੇਲੀਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਂਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਸੁਖਦਾਇਕ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੫ ॥

ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕਾ ਹਭੇ ਮਣੀ ਮਥੰਨਿ ॥

(ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਜਵੇਹਰ) ਗਜਾਨ (ਮਾਣਕਾ) ਮਨਨ ਔਰ (ਮਣੀ) ਕਰਣਾ ਮੁਦਤਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਆਦਿ ਏਹ (ਹਭੇ) ਗੁਣ ਤਿਨ ਕੋ (ਮਥੰਨਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਭਾਣਿਆ ਸਚੈ ਦਰਿ ਸੋਹੰਨਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ (ਸਚੈ ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਚੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵ ਕਰ ਸਚ ਕੋ ਸਮਾਲਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਿ ਖਲੋਆ ਆਇ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਅਗੈ ਘਾਲਿਆ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਗੇ ਕਰਮ ਕਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਅਗੇ ਆਨ ਖਲੋਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ ਸਚਾ ਰਖਵਾਲਿਆ ॥

ਤਿਨਕੋ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਮ ਪੋਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚਾ ਤਿਨਕਾ ਰਖਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ॥

ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰੂਪ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਸੋਈ ਦੀਪਕ ਜਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੂੜਿਆਰ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਿਆ ॥

ਝੂਠੇ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਬੇਤਾਲਿਆ) ਭੂਤ ਵਤ ਵਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਾਲ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਸੂ ਮਾਣਸ ਚੰਮਿ ਪਲੇਟੇ ਅੰਦਰਹੁ ਕਾਲਿਆ ॥

ਵਹੁ ਹੈਂ ਤੋ ਪਸੂ ਪਰੰਤੂ ਮਨੁਖੋਂ ਕੇ ਚਰਮ ਕਰ ਲਪੇਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ 'ਕਰਤੂਤਿ ਪਸੂ ਕੀ ਮਾਨਸ ਜਾਤਿ' ਔਰ ਅੰਤਰ ਸੇ ਪਾਪਾਂ ਕਰ ਕਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਸਚੁ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਾ ਤਬ ਸਭੋ ਹੀ ਸਚ ਵਰਤਤਾ ਦਿਖਾ ਦੀਆ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰੁ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹੈ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਪਪੀਹੇ ਜੀਵ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਉ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮੇਘੁ ਵਰਸੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਗੂੜੀ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰੂ ਮੇਘ (ਗੂੜੀ) ਸੰਘਣੀ ਛਹਿਬਰ ਲਾਇ ਕਰ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਤਸਾਹ ਸਹਿਤ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਬੀਹੇ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਰਹਿ ਗਈ ਸੁਖੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਪਪੀਹੇ ਜੀਵ ਕੀ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਿਬ੍ਰਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿ ਦੇਂਦਾ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਇ) ਪਹੁਚਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤੂ ਨ ਜਾਣਹੀ ਕਿਆ ਤੁਧੁ ਵਿਚਿ ਤਿਖਾ ਹੈ ਕਿਤੁ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਜੋ ਕ੍ਯਾ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਤਿਖਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸਕੇ ਪੀਣੇ ਸੇ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਭੇਦ ਭਾਵਨਾ ਰੂਪੁ ਤ੍ਰਿਖਾ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਕਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਭਰੰਮਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਪਲੈ ਨ ਪਾਇ ॥

ਤੂੰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਭਰਮ ਰਹਾ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਜਲੁ ਤੇਰੇ ਪਲੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ਸਹਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਵਾ ਗਿਆਨ ਜਲੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਿ ਵਣ ਖੰਡਿ ਬੈਸਹਿ ਜਾਇ ਸਦੁ ਨ ਦੇਵਹੀ ॥

ਇਕ ਪੁਰਸ (ਵਣ ਖੰਡਿ) ਬਨ ਅਸਥਲ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਦੁ) ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੋਨਧਾਰੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਪਾਲਾ ਕਕਰੁ ਭੰਨਿ ਸੀਤਲੁ ਜਲੁ ਹੇਂਵਹੀ ॥

ਇਕ ਪਾਲੇ ਕੀ ਰੁਤਿ ਮੈਂ ਕੱਕਰ ਕੋ ਭੰਨ ਕਰ ਸੀਤਲ ਜਲ ਕੋ (ਹੇਂਵਹੀ) ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਭਸਮ ਚੜ੍ਹਾਵਹਿ ਅੰਗਿ ਮੈਲੁ ਨ ਧੋਵਹੀ ॥

ਇਕ ਸਰੀਰ ਪਰ ਭਸਮ ਚੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਜਟਾ ਬਿਕਟ ਬਿਕਰਾਲ ਕੁਲੁ ਘਰੁ ਖੋਵਹੀ ॥

ਇਕ (ਬਿਕਟ) ਕਠਨ ਜਟਾਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਬਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੁਲ ਅਰ ਘਰ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਖੰਡ ਧਾਰ ਕਰ ਕੁਲ ਔ ਘਰ ਗਵਾਇ ਲੀਆ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੫

ਇਕਿ ਨਗਨ ਫਿਰਹਿ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ਨੀਂਦ ਨ ਸੋਵਹੀ ॥

ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਨੰਗੇ ਹੋਇਕੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਸੋਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਅਗਨਿ ਜਲਾਵਹਿ ਅੰਗੁ ਆਪੁ ਵਿਗੋਵਹੀ ॥

ਇਕ ਪੰਚਾਗਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਜਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਵਿਗੋਵਹੀ) ਖਰਾਬ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ਕਿਆ ਕਹਿ ਰੋਵਹੀ ॥

ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਜਬ ਤਨ ਛਾਰ ਹੂਆ ਤਉ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਆਗੇ ਅੰਤ ਕੋ ਕਿਆ ਕਹਿਕੇ ਰੋਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਰੋਵਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੋਗਾ॥

ਸੋਹਨਿ ਖਸਮ ਦੁਆਰਿ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹੀ ॥੧੫॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਖਸਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦੁਆਰ ਪਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਦਰਿ ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ॥

ਜੀਉ ਪਪੀਹਾ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਬੋਲਿਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਹੂਆ ਤੌ ਤਿਸ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਦਰ ਮੈਂ ਸੁਨੀ ਗਈ॥

ਮੇਘੈ ਨੋ ਫੁਰਮਾਨੁ ਹੋਆ ਵਰਸਹੁ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਤਬ ਗੁਰੂ ਮੇਘ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰ ਕਰ ਬਰਸਹੁ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਹੁ॥

ਹਉ ਤਿਨ ਕੈ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਕੋ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਸਭ ਹਰੀਆਵਲੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਣਾਂ ਰੂਪੀ ਸਭ ਹਰੀਆਵਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਇਵ ਤੇਰੀ ਤਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਹੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜੀਵ ਇਸਤਰਾਂ ਭਾਵ ਖਾਲੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ ਜੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵੇਰੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰੇਂ॥

ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਨਦਰੀ ਉਪਜੈ ਪਿਆਰੁ ॥

(ਨਦਰੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੌ (ਨਦਰੀ) ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਹਿ ਵਿਕਾਰ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤੌ ਸਭ ਵਿਕਾਰ ਬੀਚ ਸੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਿ ਜੈਨੀ ਉਝੜ ਪਾਇ ਧੁਰਹੁ ਖੁਆਇਆ ॥

ਤਿਨ ਮੁਖਿ ਨਾਹੀ ਨਾਮੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨ੍ਹਾਇਆ ॥

ਇਕ ਜੈਨੀ ਔਝੜ ਪਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਕੋ ਮੁਢੋਂ ਹੀ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੀਰਥ ਮੈਂ ਨਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਥੀ ਸਿਰ ਖੋਹਾਇ ਨ ਭਦੁ ਕਰਾਇਆ ॥

ਹਥੋਂ ਸੇ ਸਿਰ ਕੋ ਖੁਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਇਆ ਹੈ॥

ਕੁਚਿਲ ਰਹਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤਿ ਸਬਦੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਕੁਚੀਲ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਜਾਤਿ ਨ ਪਤਿ ਨ ਕਰਮੁ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤ ਹੈ ਔਰ ਨਾ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ੍ਰਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਉਤਮੁ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬੇਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਜੂਠੈ ਵੇਜਾਤਿ ਜੂਠਾ ਖਾਇਆ ॥

ਮਨ ਕੇ ਜੂਠੇ ਔਰ ਵੇਜਾਤ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੂਠਾ ਭੋਜਨੁ ਭਾਵ ਸੇਸ ਰਹਾ ਹੂਆ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਇਆ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਆਚਾਰੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਓਅੰਕਾਰਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧੬॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੇ (ਆਚਾਰੁ) ਕਰਤਬਜ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਸਾਵਣਿ ਸਰਸੀ ਕਾਮਣੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਸਾਵਨ ਮੈਂ ਵਹੁ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੁਣੋਂ ਕਰ (ਸਰਸੀ) ਅਧਕ ਹੁਈ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਅਪਾਰ ਹੇਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਸਾਵਣਿ ਦਝੈ ਗੁਣ ਬਾਹਰੀ ਜਿਸੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਸਾਵਣ ਮੈਂ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀਏਂ ਜਲਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਗਿਆਨ ਗੁਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਪਿਰ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਈ ਸਭੁ ਸੀਗਾਰੁ ਖੁਆਰੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਪਤੀ ਕੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਧਨ ਵਾ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸਭ ਸਿੰਗਾਰ ਖ੍ਵਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਭੇਉ ਹਠਿ ਨ ਪਤੀਜਈ ॥

ਅਲਖ ਔ ਅਭੇਉ (ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਠ ਸੰਯੁਕਤ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਤੀਆਵਤਾ॥

ਇਕਿ ਗਾਵਹਿ ਰਾਗ ਪਰੀਆ ਰਾਗਿ ਨ ਭੀਜਈ ॥

ਇਕ ਰਾਗ ਔ (ਪਰੀਆ) ਰਾਗਣੀਆਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪਰਮੇਸਰੁ ਉਨਕੇ ਰਾਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਨਚਿ ਨਚਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ਭਗਤਿ ਨ ਕੀਜਈ ॥

ਇਕ ਨਚ ਨਚ ਕਰ ਤਾਲੋਂ ਕੋ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਭਾਵ ਹਰੀ ਭਗਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਅੰਨੁ ਨ ਖਾਹਿ ਮੂਰਖ ਤਿਨਾ ਕਿਆ ਕੀਜਈ ॥

ਇਕ ਮੂਰਖ ਅੰਨ ਨਹੀਂ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਿਆ ਕੀਆ ਜਾਵੇ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਈ ਬਹੁਤੁ ਕਿਵੈ ਨ ਧੀਜਈ ॥

ਤਿਨ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਹੁਤੁ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੀ (ਧੀਜਈ) ਧੀਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਵਧਹਿ ਕੈ ਲੋਅ ਖਪਿ ਮਰੀਜਈ ॥

(ਕੈ) ਕਈ ਲੋਕ ਕਰਮੋਂ ਕੇ (ਵਧਹਿ) ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਖਪ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜਈ ॥

ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਅਸਨੇਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘੀਜਈ ॥੧੭॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਲੋ ਲਾਹਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ (ਘੀਜਈ) ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਲਾਰ ਰਾਗੁ ਜੋ ਕਰਹਿ ਤਿਨ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ (ਮਲਾਰ) ਸਰਬ ਮੈਂ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਾਗੁ) ਪਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਨੁ ਅਰ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਏਕੁ ਪਛਾਣਿਆ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥

ਗੁਰਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਏਕੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਹੀ ਸੋ ਸਚਾ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਮਨਿ ਸਚੇ ਸਚੀ ਸੋਇ ॥

ਸਚ ਕੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕਾ ਤਨੁ ਅਰ ਮਨੁ ਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪੁਨ: ਤਿਸ ਸਚੇ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਭੀ ਸਚੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਅੰਦਰਿ ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਅਰੁ ਸ੍ਵਭਾਵਕ ਹੀ ਤਿਨਕੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰੁ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਰਾਹੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਕਲਜੁਗ ਵਿਖੇ ਸਘਨ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਵਰ ਕਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਵਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਪਰਗਟੁ) ਸਾਖਜਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇੰਦੁ ਵਰਸੈ ਕਰਿ ਦਇਆ ਲੋਕਾਂ ਮਨਿ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਗਯਾਸੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਚਾਉ ਉਤਪੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੈ ਹੁਕਮਿ ਇੰਦੁ ਵਰਸਦਾ ਤਿਸ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਂਉ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਮੇਘ ਬਰਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੯

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੁ ਸਮ੍ਾਲੀਐ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮਨ ਕਰ ਸਮਾਲਣਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲੇ ਸਹਜੇ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਤਿਨਕਾ ਸਚ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਗਯਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਕਰਮਿ ਧਿਆਇ ਪੂਰਾ ਸਬਦੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਇਆ ॥

(ਪੂਰੈ) ਉਤਮ ਕਰਮੀਓਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨ: ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਪੂਰੈ ਗਿਆਨਿ ਧਿਆਨਿ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਕੇ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨੁ ਹੋਣੇ ਕਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੇ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸਰਿ ਤੀਰਥਿ ਜਾਣਿ ਮਨੂਆ ਨਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਕੀ (ਸਾਰਿ) ਨਦੀ ਅਰਥਾਤ ਗੰਗਾ ਰੂਪ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਾਣਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਨੇ ਇਸਨਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰਿ ਧੰਨੁ ਜਣੇਦੀ ਮਾਇਆ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤੀ ਮਾਤਾ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਦਰਿ ਸਚੈ ਸਚਿਆਰੁ ਸਚਾ ਆਇਆ ॥

ਵਹੁ ਸਚੇ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਭੀ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮੁ ਧਾਰਾ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਪੁਛਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ਜਾਂ ਖਸਮੈ ਭਾਇਆ ॥

ਜੋ (ਖਸਮੈ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਭਾਇ ਗਿਆ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਰ ਕੋਈ ਲੇਖਾ ਪੁਛ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਲਾਹਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਇਆ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਉਸਤਤੀ ਕਰਕੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੧੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਕੁਲਹਾਂ ਦੇਂਦੇ ਬਾਵਲੇ ਲੈਂਦੇ ਵਡੇ ਨਿਲਜ ॥

ਜੋ ਪਖੰਡੀ ਭੇਖੀ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ (ਕੁਲਹਾਂ) ਟੋਪੀਆਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭੇਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਕਿੰਤੂ ਮੇਰਾ ਚੇਲਾ ਹੂਆ ਐਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਵਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਭੀ ਬਡੇ ਨਿਲਜ ਹੈਂ॥

ਚੂਹਾ ਖਡ ਨ ਮਾਵਈ ਤਿਕਲਿ ਬੰਨ੍ਹੈ ਛਜ ॥

ਜੈਸੇ ਚੂਹਾ ਆਪ ਤੋ ਬਿਲ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਲੱਕ ਨਾਲ ਛਜ ਬਾਂਧ ਲੇਵੇ ਤੈਸੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੋ ਤੋ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਭੇਖ ਦੇਕਰ ਗੁਰਤਾ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂਪ ਪੀਛੇ ਛਜ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਾਸੀ ਜੋਗ ਹੈਂ॥

ਦੇਨਿ੍ ਦੁਆਈ ਸੇ ਮਰਹਿ ਜਿਨ ਕਉ ਦੇਨਿ ਸਿ ਜਾਹਿ ॥

ਜੋ ਸਿਖੋਂ ਕੋ (ਦੁਆਈ) ਅਸੀਰਵਾਦ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਦੁਆਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਜਾਪਈ ਕਿਥੈ ਜਾਇ ਸਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਜਾਤਾ ਜੋ ਵਹੁ ਕਹਾਂ ਜਾਇ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨਸਾਰੁ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਸਲਿ ਅਹਾੜੀ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਸਾਵਣੀ ਸਚੁ ਨਾਉ ॥

ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰੇ ਹਾੜੀ ਕਾ ਫਸਲੁ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਾਵਣੀ ਕਾ ਫਸਲੁ ਹੈ॥

ਮੈ ਮਹਦੂਦੁ ਲਿਖਾਇਆ ਖਸਮੈ ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਇ ॥

ਮੈ (ਖਸਮੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਅਦੈਤ ਨਿਹਚਾ ਰੂਪੁ ਮਾਫੀ ਕਾ (ਮਹਦੂਦੁ) ਪਟਾ ਲਿਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਦਰ ਕੇਤੜੇ ਕੇਤੇ ਆਵਹਿ ਜਾਂਹਿ ॥

ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ (ਕੇਤੜੇ) ਬਹੁਤੇ ਹੀ (ਦਰ) ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਵਾਜੋਂ ਪਰ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਮੰਗਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਜਾਹਿ ॥੧॥

ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਤਿਨ ਕੇ ਦੂਾਰੋਂ ਪਰ ਮੰਗਤੇ ਹੋ ਕਰ ਮਾਂਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਮਾਂਗ ਮਾਂਗ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕਹੇਂ ਰਾਜਾ ਆਦਿਕ ਤੋ ਭੋਗ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਸਉ ਮਣੁ ਹਸਤੀ ਘਿਉ ਗੁੜੁ ਖਾਵੈ ਪੰਜਿ ਸੈ ਦਾਣਾ ਖਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਘੀ ਅਰੁ ਗੁੜ ਕਈ ਸੌ ਮਣੁ ਖਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਕਈ ਪੰਜ ਸੈ ਮਣ ਦਾਣਾ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਡਕੈ ਫੂਕੈ ਖੇਹ ਉਡਾਵੈ ਸਾਹਿ ਗਇਐ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਡਕਾਰਦਾ ਫੁਕਾਰੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਖੇਹ ਉਡਾਵਤਾ ਹੈ ਮਰ ਜਾਣੇ ਉਪਰਾਂਤ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ (ਡਕੈ) ਡਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਠੋਰ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ (ਫੂਕੈ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਖੇਹ ਉਡਾਵੈ) ਬਿਸਿਓਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਾਹ) ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਕਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਧੀ ਫੂਕਿ ਮੁਈ ਦੇਵਾਨੀ ॥
ਖਸਮਿ ਮਿਟੀ ਫਿਰਿ ਭਾਨੀ ॥

ਅੰਧੀ ਅਰ ਦਿਵਾਨੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ (ਫੂਕਿ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੀ ਮਰ ਗਈ ਜਬ ਫੇਰ ਖਸਮ ਕੌ ਭਾਨੀ ਤਥਾ ਜਲਾਵਣੇ ਵਾ ਦਬਾਵਣੇ ਕਰ ਦੇਹ ਮਿਟੀ ਹੋ ਗਈ॥

ਅਧੁ ਗੁਲ੍ਹਾ ਚਿੜੀ ਕਾ ਚੁਗਣੁ ਗੈਣਿ ਚੜੀ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਆਧਾ (ਗੁਲਾਲ੍ਹ) ਗੁਲੇਲਾ ਵਾ ਚੁਕਟਾ ਵਾ ਗ੍ਰਾਸ ਚਿੜੀ ਕਾ ਚੋਗਾ ਹੈ ਸੋ ਖਾਇਕਰ (ਗੈਣਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਚੜੀ ਹੂਈ (ਬਿਲਲਾਇ) ਬੋਲਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਥਾ ਹੀ ਅਲਪ ਅਹਾਰੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਚਿਦ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਹੂਏ (ਬਿਲਲਾਇ) ਚੇਤਨ ਸੰਬੰਧੀ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਓਹਾ ਚੰਗੀ ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਵੋਹੀ ਸੰਤ ਰੁਪੀ ਚਿੜੀ ਪਿਆਰੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਕਤਾ ਸੀਹੁ ਮਾਰੇ ਸੈ ਮਿਰਿਆ ਸਭ ਪਿਛੈ ਪੈ ਖਾਇ ॥

ਸ਼ੇਰ ਸਮ ਬਲੀ ਰਾਜੇ (ਮਿਰਿਆ) ਮ੍ਰਿਗਾਂ ਸਮਾਨ ਸੈਂਕੜੇ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਲਗ ਕੇ ਸਭ ਪੈਂਚ ਅਰ ਸਿਪਾਹੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਇ ਸਤਾਣਾ ਘੁਰੈ ਨ ਮਾਵੈ ਸਾਹਿ ਗਇਐ ਪਛੁਤਾਇ ॥

ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਦੇਹ ਰੁਪੀ ਘੁਰਨੇ ਮੇਂ ਵਾ ਪ੍ਰਤੱਖਸ ਘਰ ਰੂਪ ਘੁਰਨੇ ਮੇਂ ਵਾ ਤਖਤ ਪਰ ਸਮਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਬ ਸ੍ਵਾਸ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਅਨਜਾਈ ਰਾਜਾ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਾ ਕਿਸ ਨੋ ਬੁਕਿ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਖਸਮੈ ਮੂਲਿ ਨ ਭਾਵੈ ॥

ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਕਿਸਕੋ ਹੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬੋਲਕੇ ਸੁਣਾਵਤਾ ਹੈ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਕ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਅਕ ਤਿਡਾ ਅਕ ਡਾਲੀ ਬਹਿ ਖਾਇ ॥

ਅਕਟਿਡਾ ਅਰਥਾਤ ਬਾਣ ਪ੍ਰਸਤੀ ਸੰਤ ਬਨ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਨ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੈਠਕਰ ਅਕ ਉਪਲਖਤ ਬਨ ਕੀਆਂ ਡਾਲੀਆਂ ਕੇ ਫੂਲ ਫਲ ਖਾਤਾ ਹੈ॥

ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਓਹੋ ਚੰਗਾ ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤੋ ਵੋਹ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਚਾਰਿ ਦਿਹਾੜੇ ਸੁਖਿ ਕੀਤੈ ਦੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਮਾਇਆ ਵਾ ਇਹ ਲੋਕ ਰੂਪੁ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਚਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਭੋਗਾਦਿ ਸੁਖ ਕੀਤੇ ਹੂਏ ਦੁਖ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗਲਾ ਵਾਲੇ ਹੈਨਿ ਘਣੇਰੇ ਛਡਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ॥
ਮਖੀ ਮਿਠੈ ਮਰਣਾ ॥

ਗਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਾਇਆ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਪਰੰਤੂ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਮਖੀ ਕਾ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਤ ਸੁਖੋਂ ਰੂਪ ਮਿਠੇ ਮੈਂ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਚਤੇ ਵਹੁ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨ ਤੂ ਰਖਹਿ ਤਿਨ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਤਿਨ ਭਉ ਸਾਗਰੁ ਤਰਣਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਇਆ ਨਜ਼ਦੀਕ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਤੂ ਧਣੀ ਸਚਾ ਅਲਖ ਅਪਾਰੁ ॥
ਤੂ ਦਾਤਾ ਸਭਿ ਮੰਗਤੇ ਇਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਧਣੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਵਣਹਾਰ ਇਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਤੁਧੁ ਏਵੈ ਭਾਵਦਾ ਮਾਇਆ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ ॥

ਇਕ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕਾ ਰਖਣਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਐਸਾ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਾਯਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਲਗਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀਐ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਰ ਮਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਿਆਰ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਿ ਤੁਧੁ ਸੇਵਦੇ ਇਕ ਢਾਢੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥

ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਮੈਂ (ਢਾਢੀ) ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਦੇਹਿ ਦਾਨੁ ਸੰਤੋਖੀਆ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਆਧਾਰੁ ॥੧੯॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਏਹੁ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਸੰਤੋਖ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਔਰ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਿਲੇ॥੧੯॥ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਬੰਧੀ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੭

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਰਾਤੀ ਕਾਲੁ ਘਟੈ ਦਿਨਿ ਕਾਲੁ ॥
ਛਿਜੈ ਕਾਇਆ ਹੋਇ ਪਰਾਲੁ ॥

ਰਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਮਾਂ ਘਟਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਮਾਂ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਦੇਹ ਛਿਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਪਰਾਲੁ) ਖਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਬਲ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਵਰਤਨਿ ਵਰਤਿਆ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲੁ ॥
ਭੁਲਿਆ ਚੁਕਿ ਗਇਆ ਤਪ ਤਾਲੁ ॥

ਜੀਵ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੇ (ਵਰਤਨਿ) ਵਾਲੇ ਵਿਓਂ ਮੈਂ ਬਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਪ ਕਾ ਤਾਲ ਚੁਕ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪ ਤਪ ਹੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਧਾ ਝਖਿ ਝਖਿ ਪਇਆ ਝੇਰਿ ॥
ਪਿਛੈ ਰੋਵਹਿ ਲਿਆਵਹਿ ਫੇਰਿ ॥

(ਅੰਧਾ) ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਖਪ ਖਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ (ਝੇਰਿ) ਖਾਤੇ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ ਪਿਛੇ ਜੋ ਰੋਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਆ ਮੋੜ ਲਿਆਵੇਂਗੇ ਅਰਥਾਤ ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ॥
ਮੋਇਆ ਰੋਂਹਿ ਰੋਂਦੇ ਮਰਿ ਜਾਂਹੀ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਬੂਝੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਛ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥ ਜੋ ਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰੋਣ ਵਾਲੇ ਭੀ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਖਸਮੈ ਏਵੈ ਭਾਵੈ ॥
ਸੇਈ ਮੁਏ ਜਿਨਿ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਐਸੇ ਹੀ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮੂਏ ਹੂਏ ਜਾਣੋ ਜਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮੁਆ ਪਿਆਰੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮੁਈ ਮੁਆ ਵੈਰੁ ਵਾਦੀ ॥

ਸਾਮਾਨਜ ਤੇ ਪਿਆਰ ਮੂਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੂਆ ਔਰ ਜੋ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਮਰ ਗਈ ਔ ਜਿਸਕਰ (ਵਾਦੀ) ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਵੈਰ ਭੀ (ਮੂਆ) ਨਿਬਿਰਤ ਹੂਆ॥

ਵੰਨੁ ਗਇਆ ਰੂਪੁ ਵਿਣਸਿਆ ਦੁਖੀ ਦੇਹ ਰੁਲੀ ॥

ਮਰਣੇ ਕਰ ਸਰੀਰ ਕਾ (ਵੰਨੁ) ਰੰਗ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰੁ ਸੁੰਦਰਪਣਾ ਭੀ ਨਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਔਰ ਜੀਉ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਸੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਈਹਾਂ ਦੇਹਿ ਰੁਲਤੀ ਹੈ॥

ਕਿਥਹੁ ਆਇਆ ਕਹ ਗਇਆ ਕਿਹੁ ਨ ਸੀਓ ਕਿਹੁ ਸੀ ॥

ਲੋਕ ਐਸੇ ਗਲਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਜੀਵ ਕਾ ਹਾਲ ਕੁਛ ਨਿਰਨੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਥਾ ਔਰ ਕਹਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਔਰ ਵਹੁ ਕੁਛ (ਨ ਸੀਓ) ਨਹੀਂ ਥਾ ਕਿ ਕਿਛ ਥਾ?

ਮਨਿ ਮੁਖਿ ਗਲਾ ਗੋਈਆ ਕੀਤਾ ਚਾਉ ਰਲੀ ॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਮਨਮੁਖਪਣੇ ਕੀਆਂ ਗਲਾਂ (ਗੋਈਆ) ਕਹੀਆਂ ਚਾਉ ਸੇ ਖੁਸੀਆਂ ਕਰ ਗਿਆ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਸਿਰ ਖੁਰ ਪਤਿ ਪਾਟੀ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਸੇ ਲੈਕਰ (ਖੁਰ) ਪੈਰਾਂ ਤਕ ਜੀਵ ਕੀ ਪਤਿ ਪਾਟੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਮਰਣ ਪ੍ਰਯੰਤ ਬੇਇਜਤ ਰਹਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥

ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਸਖਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਜਗਤੁ ਬਉਰਾਨਾ ਨਾਵੈ ਸਾਰ ਨ ਪਾਈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਕਮਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਹਿ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ਜਿਨ੍ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਤੇਹਾ ਜਿਸੁ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਵਸਾਈ ॥

ਸੋ (ਸਾਹਿਬੁ) ਗੁਰੂ ਸਮ੍ਰਥ ਔਰ ਸੋਈ ਸਿਖ ਭੀ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਾਣਾਂ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਾਈ ਰਖਾ ਹੈ॥

ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਕਹੁ ਕਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅੰਧਾ ਅੰਧੁ ਕਮਾਈ ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਕਹੁ ਕਿਸਨੇ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅੰਧਾ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਿਆ ਕਦੇ ਹੀ ਰਜੈ ਨਾਹੀ ਮੂਰਖ ਭੁਖ ਨ ਜਾਈ ॥

ਬਿਸਜੋਂ ਕਰਕੇ ਕਬੀ ਭੀ ਰਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਰਖ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੂਖ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਦੂਜੈ ਸਭੁ ਕੋ ਲਗਿ ਵਿਗੁਤਾ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬੂਝ ਨ ਪਾਈ ॥

ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਗ ਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਖਰਾਬ ਹੂਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਬੂਝ) ਗਜਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਰਜਾਈ ॥੨੦॥

ਜੋ ਪੁਰਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ (ਰਜਾਈ) ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਨਾਨਕਾ ਜੇ ਧਨੁ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਲਜਾ ਧਰਮ ਤੌਂ ਰਹਿ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਪਲੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਧਨ ਪੜ ਜਾਵੇ॥

ਸੋ ਧਨੁ ਮਿਤ੍ਰੁ ਨ ਕਾਂਢੀਐ ਜਿਤੁ ਸਿਰਿ ਚੋਟਾਂ ਖਾਇ ॥

ਜੋ ਧਨ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਣੀਆਂ ਪੜੇਂ॥

ਜਿਨ ਕੈ ਪਲੈ ਧਨੁ ਵਸੈ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਉ ਫਕੀਰ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਪਲੇ ਧਨੁ (ਵਸੈ) ਬਸਤਾ ਭਾਵ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਨਾਉਂ ਫਕੀਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਵਹੁ ਕੰਗਾਲ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਤੂ ਵਸਹਿ ਤੇ ਨਰ ਗੁਣੀ ਗਹੀਰ ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ ॥

(ਦੁਨੀ) ਮਾਇਆ ਦੁਖੋਂ ਕਰ ਸਹੇੜੀਐ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਥ ਸੇ ਚਲੀ ਜਾਵੇ ਤੌਂ ਭੀ ਦੁਖ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਚੇ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰੀ ਹੈ॥

ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ ਜਾਂ ਦੇਖਾਂ ਤਾਂ ਭੁਖ ॥

ਰੂਪ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੌ ਭੁਖ ਅਰਥਾਤ ਚਾਹ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਯਥਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਖੀਂ ਦੇਖ ਨ ਰਜੀਆਂ ਬਹੁ ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ॥

ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ ॥੨॥

ਸਰੀਰ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਰਸ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਃ ੧ ॥

ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧੁ ਮਨੁ ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਤਨੁ ਅੰਧੁ ॥

ਅੰਧੇ ਕਾਮੋਂ ਸੇ ਮਨ ਅੰਧਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮਨ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਤੌ ਤਨ ਭੀ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਅੰਧ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਚਿਕੜਿ ਲਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾਂ ਤੁਟੈ ਪਥਰ ਬੰਧੁ ॥

ਜਬ ਕਾਮਾਦਿਕੋਂ ਕਰ ਜੋਗਾ ਭਜਾਸ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਪਥਰ ਕਾ ਬੰਧ ਟੂਟ ਗਿਆ ਤੌ ਸਮਾਨ ਸਾਧਨ ਬ੍ਰਤਾਦੀ ਰੂਪੁ ਗਾਰਾ ਲਗਾਉਣੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬੰਧੁ ਤੁਟਾ ਬੇੜੀ ਨਹੀ ਨਾ ਤੁਲਹਾ ਨਾ ਹਾਥ ॥

ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਵਿਣੁ ਕੇਤੇ ਡੁਬੇ ਸਾਥ ॥੩॥

ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਬੰਧ ਟੂਟ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਬੇੜੀ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਤੁਲਹਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਨ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਹੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੁ ਨਦੀ ਮੈਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਸਾਥ ਡੂਬ ਗਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਃ ੧ ॥

ਲਖ ਮਣ ਸੁਇਨਾ ਲਖ ਮਣ ਰੁਪਾ ਲਖ ਸਾਹਾ ਸਿਰਿ ਸਾਹ ॥

ਪੁਰਸ ਕੇ ਪਾਸ ਲਖੋਂ ਮਣ ਸੋਇਨਾ ਹੈ ਅਰ ਲਖੋਂ ਮਣ ਚਾਂਦੀ ਹੈ ਔਰ ਲਖੋਂ ਸਾਹੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਸਾਹੁ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈ॥

ਲਖ ਲਸਕਰ ਲਖ ਵਾਜੇ ਨੇਜੇ ਲਖੀ ਘੋੜੀ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥

ਲਾਖੋਂ ਲਸਕਰ ਤਿਨ ਮੈਂ ਲਾਖੋਂ ਨੇਜੇ ਬੁਰਦਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਜੇ ਬਜਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲਾਖੋਂ ਘੋੜਿਓਂ ਕਰ ਬਾਦਸਾਹੁ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਸਾਇਰੁ ਲੰਘਣਾ ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਅਸਗਾਹ ॥

ਕੰਧੀ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਧਾਹੀ ਪਵੈ ਕਹਾਹ ॥

ਜਹਾਂ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਸਾਇਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਵੈਤਰਣੀ ਨਦੀ ਕੋ ਲੰਘਣਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਦਸ ਹਜਾਰ ਜੋਜਨ ਕੇ ਬਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਅਗਨੀ ਕਾ ਕੁੰਡੁ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਮੈਂ ਅਰੁ ਪੂੰਰਕਤ ਰੂਪ ਪਾਣੀ (ਅਸਗਾਹ) ਅਥਾਹੁ ਹੈ ਤਿਸਦਾ ਉਰਾਰ ਸੇ ਪਾਰੁ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔਰ ਵਹਾਂ (ਧਾਰੀ) ਬ੍ਰਿਲਾਪ ਕਾ ਕੁਰਲਾਟ ਪੜਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਓਥੈ ਜਾਣੀਅਹਿ ਸਾਹ ਕੇਈ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਸਾਹ ਹੋ ਔਰ ਕੋਈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੋ ਵਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਏ ਹੂਏ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਵਹਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹਤ ਕਾ ਜੋਰੁ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਕਰਮਾਨੁਸਾਰ ਇਤਰ ਜੀਵੋਂ ਸਮ ਸੁਖ ਤਥਾ ਦੁਖ ਭੋਗੇਂਗੇ॥੪॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਕਨਾ ਗਲੀਂ ਜੰਜੀਰ ਬੰਦਿ ਰਬਾਣੀਐ ॥
ਬਧੇ ਛੁਟਹਿ ਸਚਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੀਐ ॥

ਇਕਨਾਂ ਕੇ ਗਲੋਂ ਮੈਂ ਜੰਜੀਰ ਪੜੇ ਹੁਏ ਜਮ ਕੇ ਪਕੜੇ ਹੁਏ ਰਬ ਕੀ ਕੈਦ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਿਨਕੀ ਬਾਂਦਰੋਂ ਜੈਸੀ ਬਾਣ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸਹਿਤ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਜਿਨ ਕਾ ਚੰਚਲੁ ਹੈ ਤਿਨ ਇਕ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜੰਜੀਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਬੰਧੇ ਹੁਏ ਜੀਵ ਤੌ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਚ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਵੇਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੮

ਲਿਖਿਆ ਪਲੈ ਪਾਇ ਸੋ ਸਚੁ ਜਾਣੀਐ ॥
ਹੁਕਮੀ ਹੋਇ ਨਿਬੇੜੁ ਗਇਆ ਜਾਣੀਐ ॥

ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕਾ ਪੁਨ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਹੂਆ ਪੁਰਸ ਕੇ ਪਲੇ ਪੜ ਜਾਵੇ ਤੋ ਸੋ ਸਚਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਹੁਕਮੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਨਜਾਉਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜੀਉ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਿਆ ਤਬ ਪੁੰਨੀ ਵਾ ਪਾਪੀ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਭਉਜਲ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੀਐ ॥
ਚੋਰ ਜਾਰ ਜੂਆਰ ਪੀੜੇ ਘਾਣੀਐ ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇਹਾਰਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਚੋਰ ਯਾਰ ਅਰ ਜੂਆਰੀ ਘਾਨੀਓਂ ਮੈਂ ਪੀੜੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿੰਦਕ ਲਾਇਤਬਾਰ ਮਿਲੇ ਹੜ੍ਵਾਣੀਐ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚਿ ਸਮਾਇ ਸੁ ਦਰਗਹ ਜਾਣੀਐ ॥੨੧॥

ਜੋ ਨਿੰਦਕ ਔਰ (ਲਾਇਤਬਾਰ) ਚੁਗਲ ਹੈਂ ਸੋ ਹੜੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਕਾਠੋਂ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਚੇ ਵਾ ਸੁਖੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੨੧॥ ਕਲਿਜੁਗ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੨ ॥
ਨਾਉ ਫਕੀਰੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਮੂਰਖ ਪੰਡਿਤੁ ਨਾਉ ॥
ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ ਏਵੈ ਕਰੇ ਗੁਆਉ ॥

ਫਕੀਰ ਕਾ ਨਾਮ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਭਾਵ ਨੀਤੀ ਵਾ ਧਰਮ ਧਨ ਤੇ ਰਹਤ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਪੰਡਤ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰਵੇਤਾ ਸੱਤ ਅਸੱਤ ਕੇ ਬਬੇਕ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਪੰਡਤ ਹੈਂ ਜੋ (ਅੰਧੇ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਅਗਿਆਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਖੂ ਅਰਥਾਤ ਬਿਉਹਾਰ ਕੇ ਪਰਖਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਏਵੈ ਕਰੇ ਗੁਆਉ) ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਲਤਿ ਕਾ ਨਾਉ ਚਉਧਰੀ ਕੂੜੀ ਪੂਰੇ ਥਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਨਿਆਉ ॥੧॥

ਜੋ ਬਹੁਤ ਇਲਤ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਚੌਧਰੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਕੂੜੀ) ਝੂਠੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਥਾਉਂ ਪੂਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਰਣੇ ਪਰਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋ ਕਰ ਲੈਣੇ ਦੇਣੇ ਮੈਂ ਮੋਹਰੇ ਬੈਠਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਜੇਹਾ ਨਜਾਉਂ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਜੇ ਕਹੇਂ ਪੜਨੇ ਕਰਕੇ ਕਲੀ ਕਾ ਬਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਹੋਵੈਗਾ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੧ ॥
ਹਰਣਾਂ ਬਾਜਾਂ ਤੈ ਸਿਕਦਾਰਾਂ ਏਨ੍ਾ ਪੜ੍ਿਆ ਨਾਉ ॥

ਫਾਂਧੀ ਲਗੀ ਜਾਤਿ ਫਹਾਇਨਿ ਅਗੈ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

(ਹਰਣਾਂ) ਮ੍ਰਿਗ ਅਬ ਬਾਜਾਂ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਤੋ ਪੜੇ ਹੂਏ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਗ ਅਰ ਬਾਜ ਸਿਕਾਰੀ ਸਿਖਾਏ ਹੂਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ (ਤੈ) ਬਹੁੜੋ (ਸਿਕਦਾਰਾਂ) ਸਿਰਦਾਰ ਠਾਣੇਦਾਰ ਜੋ ਹੈਂ ਇਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਪੜਾ ਹੂਆ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਫਾਂਧੀ) ਫਾਹੀ ਲਗੀ ਤਬ ਮ੍ਰਿਗ ਅਰ ਬਾਜ ਔ ਸਰਦਾਰ ਲੋਕ ਅਪਨੀ ਜਾਤੀ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਫਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਖੋਟੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ॥

ਸੋ ਪੜਿਆ ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ ਜਿਨ੍ਹੀ ਕਮਾਣਾ ਨਾਉ ॥

ਪਹਿਲੋ ਦੇ ਜੜ ਅੰਦਰਿ ਜੰਮੈ ਤਾ ਉਪਰਿ ਹੋਵੈ ਛਾਂਉ ॥

ਸੋ ਪੜ੍ਹਾ ਹੂਆ ਅਰ ਸੋਈ ਪੰਡਤ (ਬੀਨਾ) ਚਤੁਰ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਜਾਪ ਰੂਪ ਕਮਾਈ ਕਰੀ ਹੈ (ਪਹਿਲੋ ਦੇ) ਪ੍ਰਿਥਮ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੜ ਜਮ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਊਪਰ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਉਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਥਾ ਹੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਬ੍ਰਿਤੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਛਾਯਾ ਹੋਵੇ॥

ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ ॥

ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ੍ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ ॥

ਕਲਿਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਤੋ (ਸਹਿ) ਸੇਰ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਮੁਕਦਮ) ਨੰਬਰਦਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਕੁਤੇ ਵਤ ਹੈਂ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਜਾਇ ਜਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗੁਨਾਹੀ ਪੁਰਸ ਰੂਪੁ ਸਿਕਾਰ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਕਰ ਨਹਦਾ ਪਾਇਨਿ੍ ਘਾਉ ॥

ਰਤੁ ਪਿਤੁ ਕੁਤਿਹੋ ਚਟਿ ਜਾਹੁ ॥

ਰਾਜੇ ਸ਼ੇਰ ਚਾਕਰ ਰੂਪੀ ਨਹੁਦੂਾਂ ਕਰ ਘਾਉ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਮਾਸ ਰੂਪ ਧਨ ਖੈਂਚ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਤ ਪਿਤ ਅਰਥਾਤ ਬਾਕੀ ਰਹਾ ਹੂਆ ਲੇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਧਨੁ ਕੁਤੇ (ਮੁਕਦਮ) ਚੌਧਰੀ ਚਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਥੈ ਜੀਆਂ ਹੋਸੀ ਸਾਰ ॥

ਨਕੀ ਵਢੀ ਲਾਇਤਬਾਰ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪਰਲੋਕ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰ) ਸਮਾਲ ਹੋਵੈਗੀ ਤਹਾਂ ਇਨਸਾਫ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਲਾਇਤਬਾਰ) ਚੁਗਲ ਹੈਂ ਸੋ ਨੱਕੀਂ ਵੱਡੀਂ ਫਿਰੈਂਗੇ ਭਾਵ ਅਪਜਸ ਲੈਣਗੇ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਆਪਿ ਉਪਾਏ ਮੇਦਨੀ ਆਪੇ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥

ਭੈ ਬਿਨੁ ਭਰਮੁ ਨ ਕਟੀਐ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭੈ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਨਿਬਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਭਉ ਊਪਜੈ ਪਾਈਐ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥

ਭੈ ਤੇ ਸਹਜੁ ਪਾਈਐ ਮਿਲਿ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ ॥

ਵਹੁ ਭਜ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮੋਖ ਕਾ ਦੁਆਰਾ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਭਜ ਧਾਰਨੇ ਸੇ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸਕਰ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ (ਜੋਤੀ) ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੇਂ ਜੋਤ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਭੈ ਤੇ ਭੈਜਲੁ ਲੰਘੀਐ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਪਾਈਐ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਭੈ ਧਾਰਨੇ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਕਰ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤੌਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘੀਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਭੌ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਨਿਰਭਉ ਕੌ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਆਰ ਪਾਰ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ॥

ਮਨਮੁਖ ਭੈ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਲਤੇ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਹੀ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਉਰਿ ਧਾਰ ॥੨੨॥

ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਭੈ ਕੀ ਸਾਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਾਮ ਹੀ ਜਪਣੇ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨੨॥

ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਰਹੇ ਏਕ ਰੋਜ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਪੂਛਣੇ ਕਰ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕੁਛ ਨਰਾਜ ਤੌ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮ ਹਰੀ ਜਸ ਕਹਤੇ ਹੂਏ ਅਧਿਕ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਰੂਪੈ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ ਭੁਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ (ਦੋਸਤੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਖੁਧਿਆਵੰਤ ਕਾ ਸੁਆਦ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਮਿਲਣੇ ਕਰ (ਗੰਢੁ) ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲਬੈ ਮਾਲੈ ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ ਊਂਘੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ ॥

ਲਬ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਜੈਸੇ (ਮਾਲ) ਧਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ) ਅਭੇਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਿੰਦਰਾ ਵਾਲਾ (ਸਉੜਿ) ਸੌੜੇ ਅਰਥਾਤ ਛੋਟੇ ਪਲੰਘ ਸੇ (ਮਿਚਲਿ) ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਭੰਉਕੈ ਕੋਪੁ ਖੁਆਰੁ ਹੋਇ ਫਕੜੁ ਪਿਟੇ ਅੰਧੁ ॥
ਚੁਪੈ ਚੰਗਾ ਨਾਨਕਾ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਮੁਹਿ ਗੰਧੁ ॥੧॥

ਔਰ ਜੋ ਸਾਕਤ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਭੌਂਕਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਧੇ (ਫਕੜੁ) ਖਰਾਬੀਆਂ ਵਾ ਬਿਅਰਥ ਹੀ ਪਿਟਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਖ ਸੇ ਦੁਰਗੰਧ ਰੂਪ ਬਚਨ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਜ ਸੰਬੰਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬਚਨ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਚੁਪ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਰਾਜੁ ਮਾਲੁ ਰੂਪੁ ਜਾਤਿ ਜੋਬਨੁ ਪੰਜੇ ਠਗ ॥
ਏਨੀ ਠਗੀਂ ਜਗੁ ਠਗਿਆ ਕਿਨੈ ਨ ਰਖੀ ਲਜ ॥

ਰਾਜ ਧਨ ਰੂਪ ਜਾਤੀ ਅਰ ਜਵਾਨੀ ਏਹ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਠਗ ਹੈ॥ ਇਨ ਠਗੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਠਗਿ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਨਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਰਖ ਲਈ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਮਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਇਨੋਂ ਨੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਲਜ ਨਹੀਂ ਰਖੀ॥

ਏਨਾ ਠਗਨ੍ਹਿ ਠਗ ਸੇ ਜਿ ਗੁਰ ਕੀ ਪੈਰੀ ਪਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਮੁਠੇ ਜਾਹਿ ॥੨॥

ਇਨ ਠਗੋਂ ਕੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਠਗਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਨ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਮਦੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਣੀ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰਮਹੀਣ ਸੋ ਅਨੇਕ ਹੀ ਲੂਟੇ ਹੂਏ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੜਿਆ ਲੇਖੇਦਾਰੁ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੂੜਿਆਰੁ ਅਉਖਾ ਤੰਗੀਐ ॥

ਪੜਿਆ ਹੂਆ ਯਦਪੀ ਲੇਖੇਦਾਰੁ ਭੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਸੋਂ ਭੀ ਲੇਖਾ ਮੰਗਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਔ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੰਗਸੀ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਔਖਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਅਉਘਟ ਰੁਧੇ ਰਾਹ ਗਲੀਆਂ ਰੋਕੀਆਂ ॥
ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖੀਆਂ ॥

ਵਹੁ ਮਨਮੁਖ (ਅਉਘਟ) ਔਖੇ ਜਮ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਵੈਤਰਣੀ ਆਦਿ ਨਦੀਓਂ ਪਰ (ਰੁਧੇ) ਰੋਕੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਗਲੀਆਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚਣੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਸੰਤੁਸ਼੍ਰ ਹੂਏ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਤਿਨ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਗਹਿਰ ਗਭੀਰ ਅਥਾਹੁ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ॥
ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਖਾਹੁ ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਕੋਇ ਨ ਛੁਟਸੀ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘਾ ਅਰ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਲਭਤਾ ਜੀਵ (ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ) ਮੁਖ ਪਰ ਜਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਭੀ ਦੁਖ ਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ਨਹੀਂ॥

ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਹੁ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ ॥
ਹੁਕਮੀ ਸਾਹ ਗਿਰਾਹ ਦੇਂਦਾ ਜਾਣੀਐ ॥੨੩॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ (ਵਖਾਣੀਐ) ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਤ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਸਾਸ-ਗਿਰਾਸ ਦੇਣਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਹੈ॥੨੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੮੯

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥
ਪਉਣੈ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕਿਆ ਖੁਸੀਆ ਕਿਆ ਪੀੜ ॥

ਪਵਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਪੁਨਹ ਜੀਵ ਕਲਾ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪ ਨ ਖੁਸੀਆਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਨ ਪੀੜਾ ਭਾਵ ਪਰਾਧੀਨ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਪਾਤਾਲੀ ਆਕਾਸੀ ਇਕਿ ਦਰਿ ਰਹਨਿ ਵਜੀਰ ॥
ਇਕਨਾ ਵਡੀ ਆਰਜਾ ਇਕਿ ਮਰਿ ਹੋਹਿ ਜਹੀਰ ॥

ਇਕ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪਾਤਸਾਹੁ ਹੈ ਇਕ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਵਾਜੋਂ ਪਰ ਵਜੀਰ ਹੋ ਕਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਕਨਾ ਕੀ ਬਡੀ ਆਯੂ ਹੈ ਇਕਨੋਂ ਕੀ ਛੋਟੀ ਹੈ ਇਕ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਇਕ (ਜਹੀਰ) ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਸਲ ਜਹੀਰ ਪਦੁ ਅਰਬੀ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਦੇ ਖਾਹਿ ਨਿਖੁਟੈ ਨਾਹੀ ਇਕਿ ਸਦਾ ਫਿਰਹਿ ਫਕੀਰ ॥
ਹੁਕਮੀ ਸਾਜੇ ਹੁਕਮੀ ਢਾਹੇ ਏਕ ਚਸੇ ਮਹਿ ਲਖ ॥

ਇਕ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਮਾਇਆ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਕ ਸਦੀਵ ਫਕੀਰ ਹੋ ਕਰ ਮੰਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਲਾਖੋਂ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਲੈ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕੋ ਨਥੈ ਨਥਿਆ ਬਖਸੇ ਤੋੜੇ ਨਥ ॥
ਵਰਨਾ ਚਿਹਨਾ ਬਾਹਰਾ ਲੇਖੇ ਬਾਝੁ ਅਲਖੁ ॥

ਮਾਯਾ ਨਥ ਕਰ ਸਭ ਨਥਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਬਖਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਾਥ ਤੋੜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਬਰਨਾਂ ਚਿਹਨਾਂ ਅਰਥਾਤ ਰੰਗੋਂ ਔ ਨਿਸਾਨੋ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥ ਔਰ ਵਹੁ ਅਲਖ ਰੂਪ ਲੇਖੇ ਸੇ ਬਾਝ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਕਥੀਐ ਕਿਉ ਆਖੀਐ ਜਾਪੈ ਸਚੋ ਸਚੁ ॥

ਕਰਣਾ ਕਥਨਾ ਕਾਰ ਸਭ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਅਕਥੁ ॥

ਕਰਤਾ ਪਰਮੇਸਰੁ ਆਪ ਅਕਥ ਹੈ ਭਾਵ ਬਾਣੀ ਕਾ ਵਿਖਾ ਨਹੀਂ ਬਿਅੰਤੁ ਹੈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰ ਕਹੇ ਔ ਵਹੁ ਸਚਾ ਸਚੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸਭ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਛ ਬਣਾ ਹੂੰ ਔਰ ਨਾ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਪੜੋਂਗਾ ਭਾਵ ਜੋ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨਮੋਂ ਤੇ ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣੇਇ ॥

ਰਿਧਿ ਬੁਧਿ ਸਿਧਿ ਗਿਆਨੁ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਬੁਧੀ ਅਰ ਗਜਾਨ ਅਰੁ ਸਦਾ ਕਾ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਤ ਨਉ ਕੁਲ ਬੰਧੁ ॥

ਪੂਜੈ ਪ੍ਰਾਣ ਹੋਵੈ ਥਿਰੁ ਕੰਧੁ ॥

ਨੌ ਜੋ ਗੋਲਕ ਰੂਪ (ਕੁਲੁ) ਕੁਲਾ ਥੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਨਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਨ ਕੌ ਬੰਧ ਪਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕ ਦੇਵੈ ਤੌ ਕਾਮਾਦਿਕ ਅਜਰੋਂ ਕੋ ਜਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜੌ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰੇ ਤੌ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਸਿਥਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪੂਜੇਂ ਤੋ ਸਰੀਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਥਿਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਤਕ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਥਿਰ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰੇ॥

ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਇਆ ਕਹਾਂ ਏਹੁ ਜਾਣੁ ॥

ਜੀਵਤ ਮਰਤ ਰਹੈ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਇਸਨੇ (ਜਾਣੁ) ਜਾਣਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਜੋ ਤਤ ਮਿਥਜਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਇਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਜੀਵੱਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਤਤੁ ਪਛਾਣੈ ॥

ਇਹੁ ਪਰਸਾਦੁ ਗੁਰੂ ਤੇ ਜਾਣੈ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੂਝ ਕਰ ਤਤ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਾ ਬਝਣਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਹੋਂਦਾ ਫੜੀਅਗੁ ਨਾਨਕ ਜਾਣੁ ॥

ਨਾ ਹਉ ਨਾ ਮੈ ਜੂਨੀ ਪਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਹੋਂਦਾ) ਕੁਛ ਬਣੇਗਾ ਤੋ ਪ੍ਰਛਿੰਨ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਫੜਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਜਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪੜੇਗਾ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੜੀਐ ਨਾਮੁ ਸਾਲਾਹ ਹੋਰਿ ਬੁਧੀ ਮਿਥਿਆ ॥

ਬਿਨੁ ਸਚੇ ਵਾਪਾਰ ਜਨਮੁ ਬਿਰਥਿਆ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਪੜੀਐ ਅਰਥਾਤ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀਏ ਔਰ ਚਤਰਾਈਆਂ ਸਭ ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੇ ਵਾਪਾਰ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਜਨਮ ਬਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਸਭੁ ਜਗੁ ਗਰਬਿ ਗੁਬਾਰੁ ਤਿਨ ਸਚੁ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਕਿਸੀ (ਨ) ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ॥ ਸਭ ਜਗ ਕੋ ਗਰਬ ਕਰ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧੇਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਚ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ਹੈ॥

ਚਲੇ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਤਾਵਣਿ ਤਤਿਆ ॥
ਬਲਦੀ ਅੰਦਰਿ ਤੇਲੁ ਦੁਬਿਧਾ ਘਤਿਆ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਕਰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤਪਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਭਾਂਡਿਓਂ ਮੈਂ ਤਤੇ ਕਰੀਏ ਹੈਂ॥ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਜਲਤੀ ਪਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰੂਪ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਅਧਕ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਇਆ ਉਠੀ ਖੇਲੁ ਫਿਰੈ ਉਵਤਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚੈ ਮੇਲੁ ਸਚੈ ਰਤਿਆ ॥੨੪॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਉ ਆਇਆ ਹੈ (ਉਵਤਿਆ) ਗੁਰੂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤੇ ਵਿਪਰਜੇ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ (ਉਠੀ ਖੇਲੁ) ਚਾਰ ਦਿਨ ਖੇਲ ਕਰ ਅੰਤ ਕੋ ਉਠ ਚਲਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਕਾ ਸਚੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨੪॥

ਇਕ ਨਾਨੂੰ ਨਾਮ ਕਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭਵਿਖਤ ਪੁਰਾਨ ਮੈਂ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪ ਕੋ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੂਰਯ ਗ੍ਰਹਣ ਪਰ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਗਏ ਅਰ ਵਹੁ ਭੀ ਬਹੁਤ ਸੇ ਪੰਡਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਆਇਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗ੍ਰਹਣ ਸਮੇਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਮਿਰਗ ਕਾ ਮਾਸ ਰਿਝਣਾ ਰਖਾਇ ਦੀਆ ਵਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਾਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ। ਤਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਸ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੋ ਸਿਧ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅੰਤ ਕੋ ਉਸੀ ਮਾਸ ਕੀ ਸਭ ਤੋ ਤਸਮਈ ਦਿਖਾਇ ਦਈ ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥
ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮਿਆ ਮਾਸੈ ਅੰਦਰਿ ਵਾਸੁ ॥
ਜੀਉ ਪਾਇ ਮਾਸੁ ਮੁਹਿ ਮਿਲਿਆ ਹਡੁ ਚੰਮੁ ਤਨੁ ਮਾਸੁ ॥

ਇਹ ਜੀਵ ਪਹਿਲੇ ਮਾਸ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਪਿਤਾ ਕੇ ਬੀਰਜ ਸੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ (ਨਿੰਮਿਆ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਪੁਨਹ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਰੂਪ ਮਾਸ ਕੇ ਅੰਦਰ ਵਾਸ ਹੂਆ॥ ਜਬ ਉਦਰ ਮੈਂ ਬੁਤ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਉ ਪੜਾ ਤਬ ਭੀ ਮੁਖ ਮੈਂ ਮਾਸ ਕਾ ਪੜਦਾ ਮਿਲਾ ਔਰ ਹਾਡ ਚਾਮ ਸਭ ਸਰੀਰ ਮਾਸ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਾਸਹੁ ਬਾਹਰਿ ਕਢਿਆ ਮੰਮਾ ਮਾਸੁ ਗਿਰਾਸੁ ॥
ਮੁਹੁ ਮਾਸੈ ਕਾ ਜੀਭ ਮਾਸੈ ਕੀ ਮਾਸੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸੁ ॥

ਫਿਰ ਮਾਸ ਕੇ ਪੜਦੇ ਗਰਭ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲਾ ਪੁਨਹ ਮਾਸ ਕਾ ਹੀ ਮੰਮਾ ਰੂਪ ਗਿਰਾਸ ਮਿਲਾ॥ ਮੂੰਹ ਭੀ ਮਾਸ ਕਾ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਭੀ ਮਾਸ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਮਾਸਕੇ ਅੰਦਰ ਸ੍ਵਾਸ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡਾ ਹੋਆ ਵੀਆਹਿਆ ਘਰਿ ਲੈ ਆਇਆ ਮਾਸੁ ॥
ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕੁ ॥

ਪੁਨਹ ਜਬ ਬਡਾ ਹੂਆ ਔਰ ਬਜਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਤੋ ਫਿਰ ਮਾਸ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਘਰ ਮੈਂ ਲੈ ਆਇਆ ਮਾਸ ਹੀ ਸੇ ਮਾਸ ਰੂਪ ਲੜਕੀ ਲੜਕਾ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸਾਕ ਨਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝੀਐ ਤਾਂ ਕੋ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਬੁਝੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਰਤੂਤਿ ਰਾਸਿ ਸੂਤ ਆਵਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਾਂ ਕੋਈ (ਰਾਸਿ) ਸਚ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਿ ਛੁਟੇ ਨਹ ਛੂਟੀਐ ਨਾਨਕ ਬਚਨਿ ਬਿਣਾਸੁ ॥੧॥

ਜੋ ਆਪ ਕਹੇ ਹਮ ਛੂਟੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਹੇ ਹੁਏ ਬਚਨ ਕਾ ਬਿਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੇ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਜਾਣੈ ॥

ਮਾਸ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਝਗੜਤਾ ਹੈ ਗ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਅਰ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਣਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਉਣੁ ਮਾਸੁ ਕਉਣੁ ਸਾਗੁ ਕਹਾਵੈ ਕਿਸੁ ਮਹਿ ਪਾਪ ਸਮਾਣੇ ॥

ਕੌਣ ਮਾਸੁ ਹੈ ਔਰ ਕੌਣ ਸਾਗ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਾਪ ਕਿਸ ਮੈਂ ਸਮਾਵੇ ਹੈਂ ਵਾ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਜੋ ਅਪਨੇ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਸਾਗੁ ਹੈ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹੈ ਸੋ ਮਾਸ ਹੈ ਉਸ ਮੈਂ ਪਾਪ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗੈਂਡਾ ਮਾਰਿ ਹੋਮ ਜਗ ਕੀਏ ਦੇਵਤਿਆ ਕੀ ਬਾਣੇ ॥

ਗੈਂਡਾ ਮਾਰਕੇ ਹੋਮ ਜਗ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੀ ਬਾਣੇ) ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਸੁ ਛੋਡਿ ਬੈਸਿ ਨਕੁ ਪਕੜਹਿ ਰਾਤੀ ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ॥

ਮਾਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕੇ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਤਰਪਣ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਵਾ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਪਾਠ ਸਮੇਂ ਨਾਕ ਕੋ ਪਕੜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੋ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੜੁ ਕਰਿ ਲੋਕਾਂ ਨੋ ਦਿਖਲਾਵਹਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਸੂਝੈ ॥

(ਫੜੁ) ਦੰਭ ਕਰ ਵਾ ਨਾਕ ਪਕੜ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਗ੍ਯਾਨ ਧ੍ਯਾਨ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅੰਧੇ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਕਹੈ ਨ ਕਹਿਆ ਬੂਝੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬੁਧੀ ਕੇ ਅੰਧੋ ਕੋ ਕ੍ਯਾ ਕਹੀਐ ਜੇ ਕਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਅੰਧਾ ਕਿਸਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ॥

ਅੰਧਾ ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਿ ਲੋਚਨ ਨਾਹੀ ॥

ਅੰਧਾ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਅੰਧੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਿ) ਓਹ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਨਿਪੰਨੇ ਮਛੀ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਂਹੀ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਜੇ ਉਤਪੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਛੀ ਆਦਿ ਕੇ ਮਾਸ ਕੋ ਨਹੀਂ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੦

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਜਾਂ ਨਿਸਿ ਮੇਲਾ ਓਥੈ ਮੰਧੁ ਕਮਾਹੀ ॥

ਜਬ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮੇਲਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਊਹਾਂ (ਮੰਧੁ) ਮਾਸ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਮੰਦਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰੁ ਕਹਾਵੈ ਪਾਂਡੇ ॥

ਮਾਸ ਸੇ ਹੀ ਨਿੰਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਸ ਸੇ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਹਮ) ਸਭੀ ਜੋ (ਭਾਂਡੇ) ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਮਾਸ ਕੇ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੁਮਕੋ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤੋ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਚਤੁਰ ਕਹਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਮੰਦਾ ਸੁਆਮੀ ਘਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਚੰਗੇਰਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸ ਤੋ ਮੰਦਾ ਹੈ ਔਰ ਘਰ ਕਾ ਮਾਸ ਤੁਮਨੇ ਚੰਗੇਰਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ॥ਭਾਵ ਯਹਿ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਰੂਪ ਮਾਸ ਕੋ ਚੰਗਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਮਾਸਹੁ ਹੋਏ ਜੀਇ ਲਇਆ ਵਾਸੇਰਾ ॥

ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਸਭ ਮਾਸ ਸੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜੀਵ ਨੇ ਮਾਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਬਸੇਰਾ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅਭਖੁ ਭਖਹਿ ਭਖੁ ਤਜਿ ਛੋਡਹਿ ਅੰਧੁ ਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੇਰਾ ॥

(ਅਭਖੁ) ਅਯੋਗ ਕੋ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਭਖੁ) ਖਾਣੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਤਜਾਗ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਗੁਰੂ (ਅੰਧੁ) ਅਗਜਾਨੀ ਹੈ॥

ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ॥

ਮਾਸ ਸੇ ਹੀ ਉਦਰ ਮੈਂ (ਨਿੰਮੇ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਸ ਸੇ ਹੀ ਜਨਮੇ ਹੈ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਵਾ ਅਸਮਾਦਿਕ (ਭਾਂਡੇ) ਸਰੀਰ ਮਾਸ ਕੇ ਹੀ ਬਣੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰੁ ਕਹਾਵੈ ਪਾਂਡੇ ॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਤੁਮਕੋ ਕੁਛ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਚਤਰ ਕਹਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀ ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ ॥

ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ ॥

ਪੁਰਾਣੋਂ ਔ ਕਿਤਾਬੋਂ ਮੈਂ ਮਾਸ ਲਿਖਾ ਹੈ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਮਾਸ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਦੇਵੀ ਆਦ ਕੀ (ਜਜਿ) ਪੂਜਾ ਅਰ ਬਿਵਾਹਕਾਰ ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਤੇ ਹੈ ਵਹਾਂ ਮਾਸ ਹੀ ਸਮਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਸਭ ਮਾਸ ਸੇ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਸ ਸੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਰ ਸੁਲਤਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ ॥

ਜੇ ਵਹੁ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਰਕ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੁਏ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਤੁਮਕੋ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨ ਨਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਏ ਜੇ ਲੇਤੇ ਹੋ ਤੋ ਤੁਮਕੋ ਨਰਕ ਹੋਗਾ ਜੇ ਕਹੇ ਹਮ ਨਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਲੈਦੇ ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ ॥

ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ॥

ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਤੋ ਨਰਕ ਕੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰ ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਜਾਵੇਗਾ? ਦੇਖੋ ਏਹ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋਰ ਧਿਙਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਆਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪ ਤੋਂ ਬੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰ ਅਵਰੋਂ ਕੋ ਸਿਖਜਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪਾਂਡੇ

ਰਾ ਸਿਆਣਾ ਬਣਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੈਂ॥

ਪਾਂਡੇ ਤੂ ਜਾਣੈ ਹੀ ਨਾਹੀ ਕਿਥਹੁ ਮਾਸੁ ਉਪੰਨਾ ॥

ਤੋਇਅਹੁ ਅੰਨੁ ਕਮਾਦੁ ਕਪਾਹਾਂ ਤੋਇਅਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਗੰਨਾ ॥

ਹੇ ਪਾਂਡੇ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਕਿ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਾਸ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਜਲ ਸੇ ਅੰਨ ਕਮਾਦ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਰਸ ਕੌ ਕਪਾਹਾ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਪੁਨ: ਔਰ ਜਲ ਸੇ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਭਵਨ ਉਤਪਿਤ ਹੂਏ (ਗੰਨਾ) ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੋਆ ਆਖੈ ਹਉ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਹਛਾ ਤੋਐ ਬਹੁਤੁ ਬਿਕਾਰਾ ॥

ਏਤੇ ਰਸ ਛੋਡਿ ਹੋਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਵਿਚਾਰਾ ॥੨॥

ਜਲ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਛਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਪੂਰਬ ਕਹੀ ਰੀਤੀ ਸੇ ਸਿਧ ਹੋਤੇ ਜਲ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਊਪਰ ਗਿਨੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਛੋਡੇ ਸੋ ਸੰਨਜਾਸੀ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਛੂਟਨੇ ਕਠਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਆਗ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਇਹ ਹਮਨੇ ਵਿਚਾਰ

ਕਰ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਭ ਪੰਡਿਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖ ਬਣੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗਚੇ ਮੈਂ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਮਾਸ ਦੇ ਥਾਂ ਤਸਮਈ ਬਣੀ ਹੁਈ ਦਿਖਾਇ ਦਈ॥੨॥

ਸਾਰੇ ਕਥਨ ਕਾ ਯੇਹ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕੇ ਨਾਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਕੋ ਜੈ ਕਰਨੇ ਕਾ ਤਾਤਪ੍ਰਯ ਹੈ ਮਾਸ ਮੈਂ ਤਾਤਪਰਜ ਨਹੀਂ ਅੰਨਥਾ ਜੇ ਚੱੜ ਲਗੇ ਕਪੜੇ ਇਤਜਾਦਿ ਚਾਕੋਂ ਕਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਕਿਆ ਆਖਾ ਇਕ ਜੀਭ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸਨਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਕਥਨ ਕਰੂੰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਤੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਸੇ ਤੁਝ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚਾ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਾ ਹੈ (ਸੇ) ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਭਗਵਾ ਵੇਸੁ ਕਰਿ ਭਰਮਦੇ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਇਕ ਭਗਵਾ ਭੇਖ ਜਣਾਇ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰ ਭਵਿ ਥਕੇ ਤੁਧੁ ਅੰਦਰਿ ਆਪੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥

ਇਕ ਦੇਸ ਦਿਸੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰ ਥਕੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲੁਕਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਰਤੰਨੁ ਹੈ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਆਪਿ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਜੋ ਰਤਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਕਰ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਚਾਨਣੇ ਕਰ ਤੈਂ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਪਣਾ ਆਪੁ ਪਛਾਣਿਆ ਗੁਰਮਤੀ ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰਮਿਤ ਲੈਕਰ ਤੁਝ ਸਚੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਬਜਾਰੀਆ ਬਾਜਾਰੁ ਜਿਨੀ ਰਚਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਬਾਜਾਰੁ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੋ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਮੈਂ ਰਚਾਯਾ ਹੈ ਉਨ (ਬਾਜਾਰੀਆ) ਮਸਕਰੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਕੁ ਥਿਰੁ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਣਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਸਚਾ ਭਾਇਆ ॥੨੫॥

ਹੇ (ਸਚਾ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਤੂੰ ਥਿਰੁ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਭਾਯਾ ਹੈਂ॥੨੫॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਨਾਨਕ ਮਾਇਆ ਕਰਮ ਬਿਰਖੁ ਫਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਵਿਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਾਯਾ ਕਰ ਰਚਾ ਸਰੀਰ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਅਰ ਕਰਮ ਫੂਲ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਤ ਫਲੁ ਅਰ ਬਿਖ ਫਲ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਅਰ ਦੁਖ ਕੋ ਫਲ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਖਵਾਲੇ ਤਿਸੁ ॥੧॥

ਸਭ ਕਾਰਣੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਫਲ ਅਰਥਾਤ ਸੁਖ ਅਰ ਦੁਖ ਖਵਾਯਾ ਭਾਵ ਦੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕੋ ਖਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੨ ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਅਗੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀਆਂ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੀਆਂ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਅਗ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਲ ਦੇਈਏ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਤਿਆਗ ਦੇਈਏ॥

ਏਨੀ ਜਲੀਈਂ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਇਕ ਨ ਚਲੀਆ ਨਾਲਿ ॥੨॥

ਜਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਨ ਵਡਜਾਈਓਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਇਕ ਭੀ ਵਡਜਾਈ ਸਾਥ ਨਾਂ ਚਲਤੀ ਭਈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੋਇ ਨਿਬੇੜੁ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਇਆ ॥

ਤੇਰੈ ਹਥਿ ਨਿਬੇੜੁ ਤੂਹੈ ਮਨਿ ਭਾਇਆ ॥

(ਸਿਰ ਸਰਿ) ਜੀਵ ਜੀਵ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਨਿਆਉਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਨੇ ਐਸਾ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਹਥ ਨਿਬੇੜਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਇਆ ਹੈਂ॥

ਕਾਲੁ ਚਲਾਏ ਬੰਨਿ ਕੋਇ ਨ ਰਖਸੀ ॥

ਜਰੁ ਜਰਵਾਣਾ ਕੰਨ੍ਹਿ ਚੜਿਆ ਨਚਸੀ ॥

ਜਬ (ਜਰੁ) ਬੁਢਾਪਾ ਰੂਪ (ਜਰਵਾਣਾ) ਜਮਦੂਤ ਵ ਬਲੀ ਬੁਢਾਪਾ ਮੋਢਿਓਂ ਪਰ ਚੜਾ ਹੂਆ ਨਚੇਗਾ ਤਬ ਕਾਲ ਬਨਕੇ ਚਲਾਇ ਦੇਵੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਖੇਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਬੇੜੁ ਸਚਾ ਰਖਸੀ ॥

ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਭੜਹਾੜੁ ਅਨਦਿਨੁ ਭਖਸੀ ॥

ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਸਕੋ ਗਿਆਨ ਰੁਪੀ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਔ ਨਾਮ ਰੁਪੀ ਬੇੜਾ ਦੇਵੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਰਖ ਲੇਵੇਗਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੇ (ਭੜਹਾੜੁ) ਭਠ ਦੀ ਤਰਹ ਭਖਸੀ ਅਰਥਾਤ ਖਾਤੀ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਨਰਕ ਕੀ ਅਗਨੀ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਭਠ ਕੀ ਤ੍ਰਹ ਤਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੋ ਖਾਵੈਗੀ ਭਾਵ ਜਲਾਵੈਗੀ॥

ਫਾਥਾ ਚੁਗੈ ਚੋਗ ਹੁਕਮੀ ਛੁਟਸੀ ॥

ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ ਕੂੜੁ ਨਿਖੁਟਸੀ ॥੨੯॥

ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਫਾਥਾ ਹੂਆ ਮੋਹ ਮੈਂ ਚੋਗ ਚੁਗਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਹੀ ਛੂਟੇਗਾ ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰੇਂਗਾ ਸੋ ਹੋਗਾ ਅੰਤ ਕੋ ਕੂੜ (ਨਿਖੁਟਸੀ) ਮੁਕ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਪਾਜ ਉਘੜ ਜਾਵੇਗਾ॥੨੯॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੧

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਘਰ ਮਹਿ ਘਰੁ ਦੇਖਾਇ ਦੇਇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਪੰਚ ਸਬਦ ਧੁਨਿਕਾਰ ਧੁਨਿ ਤਹ ਬਾਜੈ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥

ਜੋ (ਘਰ) ਦਸਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ (ਘਰ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਤੁਰੁ ਪੁਰਸ ਹੈ ਔ ਤਤ ਤੰਤੀ ਆਦਿ ਪੰਚ ਜੋ ਸਬਦ ਹੈਂ ਜਿਨਕੀ ਧੁਨੀ ਏਕ ਰਸ ਹੈ ਤਹਾਂ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਹ ਵਾਕ (ਸਬਦੁ) ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਾਤਾਲ ਤਹ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਹੈਰਾਨੁ ॥

ਤਾਰ ਘੋਰ ਬਾਜਿੰਤ੍ਰ ਤਹ ਸਾਚਿ ਤਖਤਿ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥

ਦੀਪ ਲੋਕ ਪਤਾਲ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਜੋਗੀ ਤਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਵਾ ਏਹੁ ਵੱਡਾ ਅਸਚਰਜੁ ਹੈ ਜੋ ਇਨਕੋ ਏਕ ਸਥਾਨ ਬੈਠਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਘੋਰ ਨਾਮ ਨੀਤਾਰ ਸੇ ਲੈਕਰ ਬਾਜੰਤ੍ਰ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ (ਸੁਲਤਾਨ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਤਸਾਹ ਕਾ ਦਸਮਾਂ ਦ੍ਵਾਰੁ ਸਚਾ ਤਖਤੁ ਹੈ॥

ਸੁਖਮਨ ਕੈ ਘਰਿ ਰਾਗੁ ਸੁਨਿ ਸੁੰਨਿ ਮੰਡਲਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਅਕਥ ਕਥਾ ਬੀਚਾਰੀਐ ਮਨਸਾ ਮਨਹਿ ਸਮਾਇ ॥

ਸੁਖਮਨ ਸੁਰ ਕੇ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਜੋਗੀ ਰਾਗ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ (ਸੁੰਨਿ ਮੰਡਲਿ) ਦਸਵੇਂ ਦਵਾਰ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਕਥ ਕੀ ਕਥਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸਨਾ ਮਨ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਵਾਸਨਾ ਕੋ (ਮਨਹਿ) ਹਟਾਇ ਕਰ ਦਸਵੈ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈ ਇਸਥਿਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਉਲਟਿ ਕਮਲੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤਿ ਭਰਿਆ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕਤਹੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪਵਨ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਕਵਲ ਉਲਟ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇਂ ਭਰਪੂਰ ਹੂਆ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨੁ ਤਿਸ ਕਾ ਕਹੀਂ ਕੋ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਮਾਇ ॥

(ਅਜਪਾ ਜਾਪੁ) ਸੋਹੰ ਤਿਸ ਕੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ) ਸਦਾ ਸਦਾ ਦਸਮੇ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਸਖੀਆ ਪੰਚੇ ਮਿਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ॥

ਸਭ ਸਖੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਰ ਪੰਚੇ ਕਾਮ ਆਦੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਨਿਜ ਘਰਿ) ਦਸਮੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜੋਗੀ ਨੇ ਨਿਵਾਸ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਸਬਦੁ ਖੋਜਿ ਇਹੁ ਘਰੁ ਲਹੈ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ॥੧॥

ਸਬਦ ਕਰ ਜੋਗ ਮਾਰਗ ਕੇ ਖੋਜਣੇ ਸੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਹ (ਘਰੁ) ਦਸਮਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਪੁਨਹ ਦੁਤਯਾ ਅਰਥ ਸ੍ਰੀਰ ਘਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਤਰੁ ਪੁਰਸ (ਘਰ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਜੋ (ਸਬਦ) ਵਾਕਯ ਹੈਂ ਧੁਨੀ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਧੁਨ) ਸੋ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਵਾਕ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਦੀਪਕ (ਲੋਅ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ (ਪਾਤਾਲ) ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੰਜੁਗਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਾਮਾਦਿਕੋ ਕੌ ਖੰਡ ਕਰ (ਮੰਡਲ) ਸਮੂਹ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਅਚਰਜ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੀ (ਤਾਰਘੋਰ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਗਾੜੀ ਬਾਜੰਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਮੁੜ ਮੁੜ ਕਰ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਵਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਸੰਤ ਸਾਚੇ ਤਖਤ ਗ੍ਯਾਨ ਪਰ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ (ਸੁਖੁ) ਭਗਤੀ ਕੇ (ਘਰ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਰਾਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰੁ ਅਫੁਰ ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ (ਅਕਥ) ਪਮਰੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਥਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਹਟਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਉਲਟਾ ਹੈ ਔਰ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਭਰਾ ਹੈ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਾ ਮਨ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੂਆ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਾਪ ਤੇ ਜੋ ਅਜਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਬਿਸਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣਾ ਆਪ ਜਾਣਕੇ ਤਿਸ ਮੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਸਭ ਸਖੀਆਂ ਕਰਣਾ ਮੈਤ੍ਰੀ ਮੁਦਿਤਾ ਅਪੇਖ੍ਯਾ ਔਰ ਪੰਚੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਧੀਰਜ ਧਰਮ ਵੀਚਾਰੁ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲੇ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਜੋ ਇਸ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥

ਮਃ ੧ ॥

ਚਿਲਿਮਿਲਿ ਬਿਸੀਆਰ ਦੁਨੀਆ ਫਾਨੀ ॥
ਕਾਲੂਬਿ ਅਕਲ ਮਨ ਗੋਰ ਨ ਮਾਨੀ ॥

(ਦੁਨੀਆ) ਸੰਸਾਰ ਵਾ ਮਾਯਾ ਕਾ ਜੋ (ਬਿਸੀਆਰ) ਬਡਾ (ਚਿਲਿਮਿਲ) ਚਮਤਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ (ਮਨ) ਮੈਨੇ (ਕਾਲੂਬਿ) ਦਿਲ ਕਰਕੇ ਅਕਲ ਮੈ ਗੋਰ ਨਹੀਂ ਮਾਨੀ ਭਾਵ ਮੁਝ ਕੋ ਮਰਨਾ ਨਿਹਚੇ ਨਹੀਂ॥

ਮਨ ਕਮੀਨ ਕਮਤਰੀਨ ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਖੁਦਾਇਆ ॥
ਏਕੁ ਚੀਜੁ ਮੁਝੈ ਦੇਹਿ ਅਵਰ ਜਹਰ ਚੀਜ ਨ ਭਾਇਆ ॥

ਮੈਂ ਕਮੀਨ ਨੀਚ ਅਰ ਕਮ ਤਰੀਨ ਭਾਵ ਕਮ ਤੇ ਕਮ ਹੂੰ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਐ ਖੁਦਾਇ ਤੂੰ ਦਰੀਆਉ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਧਕ ਹੈਂ ਏਕ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਚੀਜ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਜਹਰ ਰੂਪ ਵਿਸ਼ਜ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੁਰਾਬ ਖਾਮ ਕੂਜੈ ਹਿਕਮਤਿ ਖੁਦਾਇਆ ॥

ਹੇ ਖੁਦਾਇ ਤੈਨੇ ਅਪਨੀ ਹਿਕਮਤ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਚੇ ਕੂਜੇ ਕੋ ਪੁਰਾਬ ਪਰਾਂਨ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਕੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਮਨ ਤੁਆਨਾ ਤੂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਇਆ ॥

ਹੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੂੰ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਹੈਂ (ਮਨ) ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਤੁਆਨਾ) ਸਮਰਥ ਦੇਖ ਕਰ ਤੇਰੀ ਚਾਹ ਵਾਲਾ ਹੂੰ॥

ਸਗ ਨਾਨਕ ਦੀਬਾਨ ਮਸਤਾਨਾ ਨਿਤ ਚੜੈ ਸਵਾਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ (ਦੀਬਾਨ) ਸਤਿਸੰਗ ਕਾ (ਸਗ) ਕੂਕਰ ਹੂੰ ਯਿਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਸਤਾਨਾ ਤੌਰ ਨਿਤਹ ਸਵਾਇਆ ਚੜੇ॥

ਆਤਸ ਦੁਨੀਆ ਖੁਨਕ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ (ਖੁਦਾਇਆ) ਪਰਮੇਸਰ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋ (ਆਤਸ) ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਭਾਵ ਜਲਾਉਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਖੁਨਕ) ਸੀਤਲ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਦੇਕਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਸਾਂਤ ਕਰੋ॥੨॥

ਹੋਰ ਪਉੜੀਆਂ ਪਹਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀਆਂ ਹੈਂ ਏਹੁ ਪਉੜੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਹੈ॥

ਪਉੜੀ ਨਵੀ ਮਃ ੫ ॥

ਸਭੋ ਵਰਤੈ ਚਲਤੁ ਚਲਤੁ ਵਖਾਣਿਆ ॥

ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਚਲਿਤਰ ਰੂਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬੇਦ ਨੇ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਚਲਿਤਰ ਰੂਪ ਕਰ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣਿਆ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਅਪਨਾ ਆਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥

ਲਥੇ ਸਭਿ ਵਿਕਾਰ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣਿਆ ॥
ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੁ ਭਏ ਨਿਕਾਣਿਆ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ (ਨੀਸਾਣਿਆ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਬਿਕਾਰ ਸਭ ਲਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਉਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੀ ਕਾਂਣ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਦਾਤਾਰੁ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ॥
ਪਰਗਟੁ ਭਇਆ ਸੰਸਾਰਿ ਮਿਹਰ ਛਾਵਾਣਿਆ ॥

ਦਾਤਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਅਨੰਦ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਮੇਹਰ ਰੂਪੀ (ਛਾਵਾਣਿਆ) ਸਾਇਆਵਾਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਏ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਿਆ ॥
ਨਾਨਕ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਖਸਮੈ ਭਾਣਿਆ ॥੨੭॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ ਕਰ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਖਸਮੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੭॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥

ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਭਾਂਡਾ ਧਨੁ ਮਸੁ ॥

ਪ੍ਰਤਖ ਕਾਗਦ ਆਦਿ ਸਮਗ੍ਰੀ ਉਸਤਤੀ ਜੋਗ ਹੈ ਪ੍ਰਮਾਣ "ਭਗਤਿ ਭਾਗਉਤ ਲਿਖੀਏ ਤਿਹ ਊਪਰੇ ਪੂਜੀਐ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰੰ" (ਕਾਗਦ) ਬੁਧੀ (ਕਲਮ) ਪ੍ਰੇਮ (ਭਾਂਡਾ) ਮਨ (ਮਸੁ) ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸਭ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗਯ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਇਆ ਸਚੁ ॥੧॥

ਲਿਖਾਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਪੁਨਹ ਲਿਖਵਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਜਗਯਾਸੂ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਸੱਚਾ ਨਾਮ ਲਿਖਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਮਗ੍ਰੀ ਧੰਨ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੧ ॥

ਆਪੇ ਪਟੀ ਕਲਮ ਆਪਿ ਉਪਰਿ ਲੇਖੁ ਭਿ ਤੂੰ ॥
ਏਕੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕੂ ॥੨॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਮਸਤਕ ਰੂਪ ਪਟੀ ਹੈਂ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਕਲਮ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ ਔਰ ਮਸਤਕ ਊਪਰ ਜੋ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਆਪਿ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥
ਤੁਧੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ ਕੋ ਨਹੀ ਤੂ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਕੀ ਬਣਤ ਭੀ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਦਾ ਤੁਧੁ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥
ਤੂ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰੁ ਅਗਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਦਿਖਾਈ ॥

ਤੇਰੀ ਗਤ ਅਰ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਤੁਧ ਅਪਨੀ ਕੀਮਤਿ ਆਪ ਹੀ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਤੂੰ ਅਲਖ ਹੈਂ ਅਗੋਚਰੁ ਹੈਂ ਅਗਮ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਮਤਿ) ਸਿਖਯਾ ਦੇ ਕਰ ਏਹੁ ਦ੍ਰਿਸਟ ਦਿਖਾਈ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਦੁਖੁ ਭਰਮੁ ਹੈ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਗਵਾਈ ॥

ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ ਜੋ ਅਗਯਾਨ ਪੁਨਾ ਭਰਮੁ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ ਗਯਾਨੁ ਦੇਕਰ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹਿ ਤਿਸੁ ਮੇਲਿ ਲੈਹਿ ਸੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਤੂੰ ਜਿਸਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਸਾਥ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਨਾਮ ਕੋ ਧਯਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਤੂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਅਗੰਮੁ ਹੈ ਰਵਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ॥

ਹੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਤੂ ਲਾਇਹਿ ਸਚਿਆ ਤਿਤੁ ਕੋ ਲਗੈ ਨਾਨਕ ਗੁਣ ਗਾਈ ॥੨੮॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਹੇ ਸਚਿਆ ਜਿਸ ਤਰਫ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਓਰ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨੮॥੧॥ ਸੁਧੁ ਕਰਨੀ ਅਰਥਾਤ ਕਹੇ ਅਰਥੋਂ ਕੋ ਭੂਲਾਇ ਨਹੀਂ ਦੇਨਾ॥

ਰਾਜੋਂ ਕੇ ਅਲੰਕਾਰ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੇ ਲੀਏ ਬਭੂਤੀ ਕੀ ਅਧਕਤਾ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੨

ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਵੀਲੇ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਅਕੁਲ ਨਿਰੰਜਨ ॥
ਭਗਤਿ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ਜਾਚਹਿ ਸੰਤ ਜਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਕਲ ਨਿੰਰਜਨ ਗੋਪਾਲ ਰਾਇ ਕਾ ਸੇਵਨਾ ਕਰੀਏ ਜਬ ਸੰਤ ਜਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭਗਤੀ ਦਾਨ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਦਿਗ ਦਿਸੈ ਸਰਾਇਚਾ ਬੈਕੁੰਠ ਭਵਨ ਚਿਤ੍ਰਸਾਲਾ ਸਪਤ ਲੋਕ ਸਾਮਾਨਿ ਪੂਰੀਅਲੇ ॥

(ਜਾਂਚੈ) ਜਿਸ ਕੇ ਘਰ ਵਿਖੇ (ਦਿਗ) ਦਿਗਪਾਲ ਹਸਤੀ (ਸਰਾਇਚਾ) ਕਿਨਾਤਾਂ ਕੇ ਤਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਦਿਸ਼ਾ ਔਰੁ ਬਦਿਸ਼ਾ ਕਨਾਤਾਂ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਚਿਤ੍ਰਤ ਕੀਤੀ ਹੁਈ (ਸਾਲਾ) ਜਗਾ ਬੈਕੁੰਠ ਘਰ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸੇ ਉਤਮ ਲੋਕ ਹੈ ਸਪਤ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨਜਸਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਸਾਤ ਲੋਕ ਸਮਾਨ ਪੁਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਲਛਿਮੀ ਕੁਆਰੀ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਦੀਵੜੇ ਕਉਤਕੁ ਕਾਲੁ ਬਪੁੜਾ ਕੋਟਵਾਲੁ ਸੁ ਕਰਾ ਸਿਰੀ ॥
ਸੁ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਨਰਹਰੀ ॥੧॥

ਪੁਨਹ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈ ਲਛਮੀ ਕੁਆਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੰਗ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਵਾ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਸੰਤਾਨ ਨਾ ਹੋਨੇ ਤੇ ਕੰਨਜਾਂ ਰੂਪ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕੁਆਰੀ ਕਰੀ ਹੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਅਰ ਸੂਰਜ ਦੀਵੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਬਪੁੜਾ) ਬੇਚਾਰਾ ਕੌਤਕੀ ਜੋ ਕਾਲ ਹੈ ਸੋ ਕੁਤਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਭ ਕੇ ਸਿਰੋਂ ਪਰ ਕਰ ਹੈ॥ ਸੋ ਐਸਾ ਸ੍ਰੀ ਨਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ ਰਾਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਕੁਲਾਲੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਚਤੁਰ ਮੁਖੁ ਡਾਂਵੜਾ ਜਿਨਿ ਬਿਸ੍ਵ ਸੰਸਾਰੁ ਰਾਚੀਲੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਚਤੁਰਮੁਖੀ (ਕੁਲਾਲੁ) ਘੁਮਾਰ (ਡਾਂਵੜਾ) ਡਉਲ ਵਾ ਘੜਕੇ ਜਿਸਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕੋ ਰਚਾ ਹੈ॥

ਜਾਂ ਕੈ ਘਰਿ ਈਸਰੁ ਬਾਵਲਾ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਤਤ ਸਾਰਖਾ ਗਿਆਨੁ ਭਾਖੀਲੇ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਵਜੀ ਬਾਵਲਾ ਜਗਤ ਕਾ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਜ ਔਰ (ਤਤ) ਬਿਸਨੂੰ ਸਾਰਖਾ ਤਿਸ ਕੋ ਗਜਾਨ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ (ਖਾ) ਅਕਾਸ ਵਤ ਬਜਾਪਕ ਬ੍ਰਹਮ ਤਿਸ ਕਾ ਗਜਾਨ ਈਸ੍ਵਰ ਕੋ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਜਾਂ ਚੈ ਡਾਂਗੀਆ ਦੁਆਰੈ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤੁ ਲੇਖੀਆ ॥
ਧਰਮ ਰਾਇ ਪਰੁਲੀ ਪ੍ਰਤਿਹਾਰੁ ॥

ਪਾਪ ਅਰੁ ਪੁੰਨ ਏਹ ਦੋਨੋਂ ਜਿਸਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ (ਡਾਂਗੀਆ) ਚੋਬਦਾਰ ਹੈਂ ਔਰ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਜਿਸਕਾ (ਲੇਖੀਆ) ਲਿਖਣੇ ਵਾਲਾ ਮੁਨਸੀ ਹੈ ਧਰਮਰਾਇ ਪ੍ਰਲੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਪ੍ਰਤਿਹਾਰੁ) ਖਤ ਪਤ੍ਰ ਲਿਆਨੇ ਲਿਜਾਨੇ ਵਾਲਾ ਚਿਠੀ ਰਸਾਂਨ ਹੈ॥

ਸੁੋ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲੁ ॥੨॥

ਸੋ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਰਿਖੀ ਬਪੁੜੇ ਢਾਢੀਆ ਗਾਵੰਤ ਆਛੈ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਗਣਗੰਧਰਬ ਅਰ ਰਿਖੀ ਬੇਚਾਰੇ ਢਾਢੀ ਜਿਸਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੁਏ (ਆਛੈ) ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਹਛੇ ਹਛੇ ਗੀਤ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਰੂਪੀਆ ਅਨਗਰੂਆ ਆਖਾੜਾ ਮੰਡਲੀਕ ਬੋਲ ਬੋਲਹਿ ਕਾਛੇ ॥

ਸਰਬ ਸਾਸਤ੍ਰ (ਬਹੁ ਰੂਪੀਆ) ਸ੍ਵਾਂਗੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁਤ ਮਤੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਅਨਗਰੂਆ) ਵੱਡਾ ਅਖਾੜਾ ਸੰਸਾਰ ਹੈ (ਮੰਡਲੀਕ) ਰਾਜੇ ਅਰਥਾਤ ਲੋਕਪਾਲ (ਕਾਛੈ) ਕਛੇ ਹੂਏ ਅਰਥਾਤ ਤੁਲੇ ਹੂਏ ਵਾ ਸੁੰਦਰ ਬੋਲ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਉਰ ਢੂਲ ਜਾਂ ਚੈ ਹੈ ਪਵਣੁ ॥
ਚੇਰੀ ਸਕਤਿ ਜੀਤਿ ਲੇ ਭਵਣੁ ॥

ਜਿਸਕਾ ਪਵਨ ਚਵਰ (ਢੂਲ) ਢੁਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਕਤਿ) ਮਾਇਆ ਜਿਸਨੇ ਚੌਦਾਂ ਭਵਨ ਜੀਤ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਸੀ ਹੈਂ॥

ਅੰਡ ਟੂਕ ਜਾ ਚੈ ਭਸਮਤੀ ॥
ਸੁੋ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਪਤੀ ॥੩॥

ਅੰਡ ਕੋਸ ਕਾ ਟੁਕੜਾ ਅਰਥਾਤ ਭਾਰਥ ਖੰਡ ਏਹੁ ਜਿਸਕਾ (ਭਸਮਤੀ) ਚੁਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਖੰਡ ਮੈਂ ਯਗਆਦਿਕੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪੂਜੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਡ ਕੇ ਜੋ ਟੁਕੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥੀ ਆਕਾਸ ਇਹ ਦੋ ਚੁਲੇ ਦੇ ਵਟੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਐਸਾ (ਭਸਮਤੀ) ਚੁਲਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਕੁਰਮਾ ਪਾਲੁ ਸਹਸ੍ਰ ਫਨੀ ਬਾਸਕੁ ਸੇਜ ਵਾਲੂਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਕੁਰਮਾ) ਕਛੂ (ਪਾਲੁ) ਪਲੰਘ ਹੈ ਸਹਸਫਨੀ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਸੇਜ ਬਿਛ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਬਾਸਕ (ਵਾਲੂਆ) ਸੇਜਬੰਦ ਹੈ॥

ਅਠਾਰਹ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਮਾਲਣੀ ਛਿਨਵੈ ਕਰੋੜੀ ਮੇਘ ਮਾਲਾ ਪਾਣੀਹਾਰੀਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅਠਾਰਾਂ ਭਾਰ ਬਨਾਸਪਤੀ ਮਾਲਣੀ ਹੈ ਔਰ ਛਿੰਨਵੇ ਕ੍ਰੋੜ ਮੇਘ ਮਾਲਾ ਪਾਣੀ ਭਰਨੇ ਵਾਲੀ ਝੀਵਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਖ ਪ੍ਰਸੇਵ ਜਾ ਚੈ ਸੁਰਸਰੀ ॥
ਸਪਤ ਸਮੁੰਦ ਜਾਂ ਚੈ ਘੜਥਲੀ ॥

(ਸੁਰਸਰੀ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਜਿਸਕੇ ਨਖੋਂ ਕਾ (ਪ੍ਰਸੇਵ) ਪ੍ਰਸੀਂਨਾ ਅਰਥਾਤ ਮੁੜਕਾ ਹੈ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਥਾ ਬਿਸਨ ਜੀ ਦ੍ਰਵਕਰ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਥੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਖੋਂ ਕਾ ਜਲ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਕਰਮੰਡਲ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਜਬ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮਾਤ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਖੱਪਰ ਕੋ ਫੋੜ ਕੇ ਗਏ ਥੇ ਤਬ ਉਸ ਸੇ ਬਾਵਨ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਏ ਥੇ ਸੋ ਗੰਗਾ ਭਈ ਸਰੀਰ ਕਾ ਦ੍ਰਵ ਜਲੁ ਲੈਕਰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗਨੀਓਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸਿੰਚ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਗ ਸਿਰਜੀਤ ਕੀਏ ਜੋ ਭਸਮੇ ਗਾਵਨੇ ਕਰ ਟੂਟੇ ਹੁਏ ਥੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨਖੋਂ ਕਾ ਪਸੀਨਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਹੀ ਹੈ ਔ ਸਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਘੜਿਓਂ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ॥

ਏਤੇ ਜੀਅ ਜਾਂ ਚੈ ਵਰਤਣੀ ॥
ਸੁੋ ਐਸਾ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਧਣੀ ॥੪॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਏਤੇ) ਇਤਨੇ ਜੀਵ ਮੈਨੇ ਕਹੇ ਹੈਂ (ਵਰਤਣੀ) ਬਰਤਣ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਿਸਕੀ ਇਤਨੀ ਬਿਭੂਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੈ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕਾ ਮਾਲਕੁ ਹੈ॥੪॥

ਜਾਂ ਚੈ ਘਰਿ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਅਰਜਨੁ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਅੰਬਰੀਕੁ ਨਾਰਦੁ ਨੇਜੈ ਸਿਧ ਬੁਧ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਬਾਨਵੈ ਹੇਲਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਅਰਜਨ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਅੰਬਰੀਕ ਅਰੁ ਨਾਰਦੁ ਨੇਜੇ ਨਾਮੁ ਰਿਖੀ ਆਦਿਕ ਭਗਤ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਮੀਪੀ ਅਹਿਲਕਾਰ ਵਾ (ਨੇਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਹੈਂ ਸਿੱਧ ਅਰੁ ਬੁਧਜਾਦਿ ਨਵਗ੍ਰਹ ਗਣ ਨੰਦੀ ਆਦਿਕ ਵਾ ਗੰਧਰਬੋਂ ਕਾ (ਗਣ) ਸਮੂਹ ਜਿਸਕਾ (ਹੇਲਾ) ਖੇਲ (ਬਨਾਵੈ) ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ (ਬਨਾਵੈ) ਬਵੰਜਾ ਬੀਰ ਜਿਸਕੇ (ਹੇਲਾ) ਹੇੜਾ ਸਿਕਾਰ ਸੰਬੰਧਕਰ ਸਿਕਾਰੀ ਹੈਂ॥

ਏਤੇ ਜੀਅ ਜਾਂ ਚੈ ਹਹਿ ਘਰੀ ॥
ਸਰਬ ਬਿਆਪਿਕ ਅੰਤਰ ਹਰੀ ॥

ਇਤਨੇ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਜਾਪੁਕ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਮਦੇਉ ਤਾਂ ਚੀ ਆਣਿ ॥
ਸਗਲ ਭਗਤ ਜਾ ਚੈ ਨੀਸਾਣਿ ॥੫॥੧॥

ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਂਚੀ) ਤਿਸ ਕੀ ਸੁਗੰਧ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਔਰ ਸਭੀ ਭਗਤ ਜਿਸਕੇ (ਨੀਸਾਣਿ) ਨਗਾਰਾ ਬਜਾ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਾ ਝੰਡੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੧॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਕਿਸੀ ਨਮਿਤ ਕਰ ਪੰਡਰ ਪੁਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਂਹੁਡੇ ਨਾਮ ਪਿੰਡ ਮੈਂ ਸਿਵਾਲਾ ਹੈ ਪਛਮ ਕੀ ਤਫ਼ ਮੁਖ ਹੈ ਸਿਵਾਲੇ ਕਾ ਪੰਡਰ ਪੁਰ ਮੈਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਨਾਨਾ ਕੀ ਰਿਹਾਇਸ ਥੀ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਗਏ ਥੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੰਡਿਤੋਂ ਨੇ ਨੀਚ ਜਾਣ ਕਰ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਨਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਮੰਦਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬੈਠ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰ ਕਰੀ ਸੁਨ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਮੰਦਰ ਕਾ ਮੁਖ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਤਰਫ ਕਰ ਦੀਆ ਪੰਡਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਪੀਠ ਕਰ ਦਈ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ॥

ਮੋ ਕਉ ਤੂੰ ਨ ਬਿਸਾਰਿ ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰਿ ॥
ਤੂ ਨ ਬਿਸਾਰੇ ਰਾਮਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਰਾਮਈਆ) ਬਜਾਪਕ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਾ ਬਿਸਾਰੁ॥

ਆਲਾਵੰਤੀ ਇਹੁ ਭ੍ਰਮੁ ਜੋ ਹੈ ਮੁਝ ਊਪਰਿ ਸਭ ਕੋਪਿਲਾ ॥

ਮੰਦਰ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਯਿਹ ਜੋ ਭ੍ਰਮੁ ਹੈ ਕਜਾ ਮੇਰੀ ਜੋ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮਾਨਕਰ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਸਭੀ ਕ੍ਰੋਧ ਲਜਾਏ ਹੈਂ॥

ਸੂਦੁ ਸੂਦੁ ਕਰਿ ਮਾਰਿ ਉਠਾਇਓ ਕਹਾ ਕਰਉ ਬਾਪ ਬੀਠੁਲਾ ॥੧॥

ਸੂਦ ਸੂਦ ਕਰਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪਿਤਾ ਬੀਠਲਾ ਅਬ ਮੈਂ ਕਜਾ ਕਰੂੰ॥੧॥ ਤਬ ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਧੀਰਜ ਕਰੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਣੇ ਲਗੇ॥

ਮੂਏ ਹੂਏ ਜਉ ਮੁਕਤਿ ਦੇਹੁਗੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਇਲਾ ॥

ਜੇਕਰ ਮੂਏ ਹੂਏ ਕੋ ਆਪ ਮੁਕਤੀ ਦੇਵੋਗੇ ਤੋ ਤੇਰੀ ਇਸ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨੇਗਾ ਵਾ ਹਮ ਉਸ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਵਹੁ ਨਿਰਾਦ੍ਰੀ ਪਾਕੇ ਮੁਕਤੀ ਕੋਇਲਾ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਹ ਹੈ॥

ਏ ਪੰਡੀਆ ਮੋ ਕਉ ਢੇਢ ਕਹਤ ਤੇਰੀ ਪੈਜ ਪਿਛੰਉਡੀ ਹੋਇਲਾ ॥੨॥

ਯਿਹ ਪੰਡੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਢੇਢ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਮੇਰਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ (ਪੈਜ) ਪ੍ਰਤਗਜਾ (ਪਿਛੰਉਡੀ) ਪੀਛੇ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਜਾ ਅਰ ਦੁਸਟੋਂ ਕੋ ਦੰਡ ਦੇਣੇ ਕੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤਗਜਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖੁ ਨਾ ਰਹੇਗੀ॥੨॥

ਤੂ ਜੁ ਦਇਆਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈਂ ਅਤਿਭੁਜ ਭਇਓ ਅਪਾਰਲਾ ॥

ਤੂੰ ਜੋ ਅਤਿਸੈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਤ ਤੋ ਤੇਰੀ ਦਿਆਲਤਾ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਐਸੀਆਂ ਤਰਕਾਂ ਸੁਨ ਕਰ ਅਤੀ ਅਪਾਰ ਬਾਹਾਂ ਵਾਲਾ ਹੋਇ ਗਯਾ॥

ਫੇਰਿ ਦੀਆ ਦੇਹੁਰਾ ਨਾਮੇ ਕਉ ਪੰਡੀਅਨ ਕਉ ਪਿਛਵਾਰਲਾ ॥੩॥੨॥

ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਦੇਹੁਰਾ ਫੇਰ ਦੀਆ ਔਰ ਪੰਡਿਓਂ ਕੀ ਤਰਫ ਪਿਛਵਾੜਾ ਕਰ ਦੀਆ॥੩॥੨॥

ਰਵਿਦਾਸ ਕੋ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਚਮਾਰ ਹੋ ਕਰ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖਤਾ ਕਰ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੋ ਨੀਚਤਾ ਅਰੁ ਮਨਮੁਖ ਹੋਣੇ ਤੇ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕੋ ਊਚਤਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੩

ਮਲਾਰ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਗਰ ਜਨਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਬਿਖਿਆਤ ਚੰਮਾਰੰ ॥
ਰਿਦੈ ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਨ ਸਾਰੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਚਤੁਰ ਵਾ ਨਗਰ ਕੇ ਪੁਰਸ਼ੋ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੀ ਚਮਾਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਰਾਮ) ਬ੍ਯਾਪਕ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਸੁਰਸਰੀ ਸਲਲ ਕ੍ਰਿਤ ਬਾਰੁਨੀ ਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਕਰਤ ਨਹੀ ਪਾਨੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਸੁਰਸਰੀ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ (ਸਲਾਲ) ਜਲ ਸੇ (ਕ੍ਰਿਤ) ਕੀ ਹੁਈ ਜੈਸੇ (ਬਾਰਨੀ) ਸਰਾਬ ਹੋਵੈ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਤ ਜਨ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਭਗਤੀ ਹੀਣ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ॥

ਸੁਰਾ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਨਤ ਅਵਰ ਜਲ ਰੇ ਸੁਰਸਰੀ ਮਿਲਤ ਨਹਿ ਹੋਇ ਆਨੰ ॥੧॥

ਜੈਸੇ (ਸੁਰਾ) ਮਦਰਾ ਜੋ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ (ਨਤ) ਨਹੀਂ ਤੋ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ਅਸੁਧ ਜਲ ਹੋਵੈ ਹੇ ਭਾਈ ਗੰਗਾ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ (ਆਨੰ) ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਭਾਵ ਗੰਗਾ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਕੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਹਾਤਮੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਮਹਾਤਮਾਂ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਕੋ ਭਗਤੀ ਸਬੰਧ ਤੇ ਉਤਮਤਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਰ ਤਾਰਿ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ ਰੇ ਜੈਸੇ ਕਾਗਰਾ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰੰ ॥

ਤਾੜ ਜਾਤੀ ਕਾ ਬ੍ਰਿਛ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਮਾਨੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੈਸੇ ਕਾਗਜ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਗਜ ਭੀ ਅਸੁਧ ਵਸਤੂ ਸੇ ਬਨਤਾ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਗਉਤੁ ਲਿਖੀਐ ਤਿਹ ਊਪਰੇ ਪੂਜੀਐ ਕਰਿ ਨਮਸਕਾਰੰ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਭਾਗਵਤ ਆਦਿਕ ਭਗਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਗ੍ਰੰਥ ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਲਿਖੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਜੀਤਾ ਅਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹ ਕਿ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਜ਼ੂਨ ਜਾਤੀ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਭਗਤੀ ਸੰਬੰਧ ਤੇ ਪੂਜਨੀਜ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕੁਟ ਬਾਂਢਲਾ ਢੋਰ ਢੋਵੰਤਾ ਨਿਤਹਿ ਬਾਨਾਰਸੀ ਆਸ ਪਾਸਾ ॥

ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੀ ਹੀ ਜਾਤੀ ਦੇਖੀਏ (ਕੁਟ ਬਾਂਢਲਾ) ਚਰਮ ਕੇ ਕੂਟਨੇ ਬਢਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰੀ ਜਾਤੀ ਕੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਔਰ (ਬਾਨਾਰਸੀ) ਕਾਸ਼ੀ ਕੇ (ਆਸ ਪਾਸਾ) ਆਸ ਪਾਸ ਗਿਰਾਓਂ ਵਿਖੇ (ਢੋਰ) ਮੂਏ ਹੁਏ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਢੋਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਮ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬ ਬਿਪ੍ਰ ਪਰਧਾਨ ਤਿਹਿ ਕਰਹਿ ਡੰਡਉਤਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਰਣਾਇ ਰਵਿਦਾਸੁ ਦਾਸਾ ॥੩॥੧॥

ਅਬ ਤਿਨਕਾ ਜੋ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂੰ ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਪਰਧਾਨ) ਮੁਖਯ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਡੰਡੌਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਣ ਲੈਨੇ ਸੇ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਔ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਕਰ ਮੈਂ ਐਸਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਜੋ ਮੁਖ ਬ੍ਰਹਮਣ ਮੇਰੇ ਕੋ ਡੰਡੌਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥੧॥

ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਾਰ ॥

ਹਰਿ ਜਪਤ ਤੇਊ ਜਨਾ ਪਦਮ ਕਵਲਾਸ ਪਤਿ ਤਾਸ ਸਮ ਤੁਲਿ ਨਹੀ ਆਨ ਕੋਊ ॥

ਜੋ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਇ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਲ ਅਰ (ਪਦਮ) ਪਦਮਜ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਰ ਜੋ (ਕਵਲਾਸ ਪਤਿ) ਸ਼ਿਵਜੀ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਔਰ ਭੀ ਕੋਈ ਤਿਨਕੀ ਸਮਤਾ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ ਵਾ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਕਵਲਾ) ਲਛਮੀ ਵਲੋਂ (ਸਪਤਿ) ਸੁਗੰਧ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਿਆਗੀ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ (ਤੁਲਿ) ਤੋਲਿਆ ਅਰਥਾਤ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਅਨੇਕ ਹੋਇ ਬਿਸਥਰਿਓ ਆਨ ਰੇ ਆਨ ਭਰਪੂਰਿ ਸੋਊ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕੋ ਏਕ ਹੀ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ (ਬਿਸਥਰਿਓ) ਬਿਸਤੀਰਤ ਭਾਵ ਬਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਰੇ ਭਾਈ (ਸੋ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਸ ਭਰਪੂਰ ਰੂਪ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਆਨ) ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਜਾ ਕੈ ਭਾਗਵਤੁ ਲੇਖੀਐ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਪੇਖੀਐ ਤਾਸ ਕੀ ਜਾਤਿ ਆਛੋਪ ਛੀਪਾ ॥

ਦੇਖ ਅਬ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਭਾਗਵਤੁ) ਹਰੀ ਜਸ ਵਾ ਭਾਗਵਤ ਪੁਰਾਣ ਲਿਖੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤਾ (ਤਾਸ) ਤਿਸ ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਜਾਤੀ ਛੀਂਬਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਕੇ ਲੋਗ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ॥

ਬਿਆਸ ਮਹਿ ਲੇਖੀਐ ਸਨਕ ਮਹਿ ਪੇਖੀਐ ਨਾਮ ਕੀ ਨਾਮਨਾ ਸਪਤ ਦੀਪਾ ॥੧॥

ਬਿਆਸ ਕ੍ਰਿਤ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖੀ ਹੈ ਸਨਕਾਦਿਕ ਗੀਤਾ ਮੈਂ ਪੇਖੀਤੀ ਹੈ ਵਾ ਬਿਆਸ ਮੈਂ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸਨਕਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਦੇਖੀਤੀ ਹੈ ਨਾਮ ਕੀ (ਨਾਮਨਾ) ਵਡਿਆਈ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਈਦਿ ਬਕਰੀਦਿ ਕੁਲ ਗਊ ਰੇ ਬਧੁ ਕਰਹਿ ਮਾਨੀਅਹਿ ਸੇਖ ਸਹੀਦ ਪੀਰਾ ॥

ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਵਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਅਧਿਕ ਹੈ ਦੇਖੋ ਜਿਸਕੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਈਦ ਬਕਰੀਦ ਕੋ ਗਊ ਕਾ ਬਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਸ਼ੇਖ ਸਹੀਦ ਪੀਰੋਂ ਕੋ ਮਾਨਤੇ ਥੇ॥

ਜਾ ਕੈ ਬਾਪ ਵੈਸੀ ਕਰੀ ਪੂਤ ਐਸੀ ਸਰੀ ਤਿਹੂ ਰੇ ਲੋਕ ਪਰਸਿਧ ਕਬੀਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕਬੀਰ ਨੇ ਬਾਪ ਨੇ ਤੋ ਵੈਸੀ ਕਰੀ ਥੀ ਕਿ ਗਊ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਥਾ ਔਰ ਪੂਤ ਸੇ ਐਸੀ (ਸਰੀ) ਬਨਿਆਈ ਜੋ ਗਊ ਕਾ ਬਧੁ ਹਟਾਇ ਦੀਆ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਤੇ ਸੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਾ ਕੇ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਢੇਢ ਸਭ ਢੋਰ ਢੋਵੰਤ ਫਿਰਹਿ ਅਜਹੁ ਬੰਨਾਰਸੀ ਆਸ ਪਾਸਾ ॥

ਜਿਸਕੇ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਢੇਢ ਸਭ ਢੋਰੋਂ ਕੋ ਅਰਥਾਤ ਮੂਏ ਹੂਏ ਪਸੂਓਂ ਕੋ ਅਬ ਤਕ ਬਨਾਰਸ ਕੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ (ਢੋਵੰਤ) ਉਠਾਵਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਚਾਰ ਸਹਿਤ ਬਿਪ੍ਰ ਕਰਹਿ ਡੰਡਉਤਿ ਤਿਨ ਤਨੈ ਰਵਿਦਾਸ ਦਾਸਾਨ ਦਾਸਾ ॥੩॥੨॥

ਤਿਨ ਚਮਾਰੋਂ ਕਾ (ਤਨੈ) ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਡੇ ਅਚਾਰਵੰਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਡੰਡੌਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹੁ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ॥੩॥੨॥

ਪ੍ਰਸਨ ਉੱਤ੍ਰ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ?

ਮਲਾਰ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਿਲਤ ਪਿਆਰੋ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥੁ ਕਵਨ ਭਗਤਿ ਤੇ ॥

ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਪਜਾਰਾ (ਨਾਥ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਿਸ ਭਗਤੀ ਤੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ?

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਮ ਗਤੇ) ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਮੈਲੇ ਕਪਰੇ ਕਹਾ ਲਉ ਧੋਵਉ ॥
ਆਵੈਗੀ ਨੀਦ ਕਹਾ ਲਗੁ ਸੋਵਉ ॥੧॥

ਮੈਲੇ ਕਪੜੇ ਕਹਾਂ ਤਕ ਧੋਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਨ ਰਿਦਾ ਮੈਲਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਰੁ ਸੁਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਤ੍ਰਹ ਕਿਥੋਂ ਤਾਈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਵੈਗੀ ਅਰੁ ਕਹਾਂ ਤਕ ਸੋਵੋਂਗਾ ਭਾਵ ਨ ਅਵਿਦਿਆ ਹੈ ਨ ਅਚੇਤ ਰਹਾਂਗਾ॥੧॥

ਜੋਈ ਜੋਈ ਜੋਰਿਓ ਸੋਈ ਸੋਈ ਫਾਟਿਓ ॥
ਝੂਠੈ ਬਨਜਿ ਉਠਿ ਹੀ ਗਈ ਹਾਟਿਓ ॥੨॥

ਜੋਈ ਜੋਈ ਕਰਮ ਜੋੜਾ ਥਾ ਸੋਈ ਸੋਈ ਫਟ ਗਜਾ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਕਰ ਕਰਮ ਦਗਧ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਝੂਠੇ ਬਣਜ ਕੀ ਹੱਟੀ ਭਾਵ ਦੇਹੋਹੰ ਬੁਧੀ ਉਠ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਰਵਿਦਾਸ ਭਇਓ ਜਬ ਲੇਖੋ ॥
ਜੋਈ ਜੋਈ ਕੀਨੋ ਸੋਈ ਸੋਈ ਦੇਖਿਓ ॥੩॥੧॥੩॥

ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਹੂਆ ਤੌ ਜੋ ਜੋ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲੁ ਜੀਵ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਅਸੱਤ ਸੱਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਰੂਪੁ ਲੇਖਾ ਹੂਆ ਤਬ ਜੋ ਜੋ ਕਰਮੁ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਸੋ ਮਿਥਿਆ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੩॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੪

ਰਾਗੁ ਕਾਨੜਾ ਚਉਪਦੇ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਫਲ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਮਿਲਿ ਹਰਿਆ ॥

ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਕਉ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਪਾਰਿ ਉਤਰਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਮੈਂ ਜਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਾ ਹੂੰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤਿਨ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੇਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਪ੍ਰਭ ਅਪਨੀ ਹਮ ਸਾਧ ਜਨਾਂ ਪਗ ਪਰਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਪੜਿਆ ਰਹਾਂ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸਾਧ ਜਿਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨਿਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪਤਿਤ ਉਧਰਿਆ ॥੧॥

ਵਹੁ ਸਾਧੂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਜੋ ਪਾਪੀ ਭੀ ਮਿਲਾ ਹੈ ਵਹੁ ਭੀ ਉਧਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਮਨੂਆ ਚਲੈ ਚਲੈ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਵਸਗਤਿ ਕਰਿਆ ॥

ਮਨੂਆ ਅਤੀ ਚਪਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਹੁ ਬਿਧੋਂ ਕਰ ਚਲਤਾ ਥਾ ਅਰਥਾਤ ਭਟਕਤਾ ਥਾ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ (ਗਤਿ) ਗਵਨ ਕੋ ਬਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੈਸੇ ਬਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉਂ ਜਲ ਤੰਤੁ ਪਸਾਰਿਓ ਬਧਕਿ ਗ੍ਰਸਿ ਮੀਨਾ ਵਸਗਤਿ ਖਰਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਝੀਵਰ ਨੇ ਸੂਤਰ ਕਾ ਜਾਲ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਪਸਾਰਿਆ ਔਰ ਮਛ ਕੋ (ਗ੍ਰਸਿ) ਪਕੜ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਬਸ ਕਰਕੇ (ਖਰਿਆ) ਲੈ ਗਿਆ ਤੈਸੇ ਮਨ ਕੋ ਬਿਚਾਰ ਰੂਪ ਜਾਲ ਸੇ ਪਕੜਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸੰਤ ਭਲ ਨੀਕੇ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਲੁ ਲਹੀਆ ॥

(ਸੰਤ) ਸ਼ਾਂਤ ਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ (ਭਲ ਨੀਕੇ) ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲ ਲਹਿ ਗਈ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਦੁਰਤੁ ਗਇਆ ਸਭੁ ਨੀਕਰਿ ਜਿਉ ਸਾਬੁਨਿ ਕਾਪਰੁ ਕਰਿਆ ॥੩॥

ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪ ਥਾ ਸੋ ਸਭ ਨਿਕਸ ਗਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਪੜੇ ਕੋ ਸਾਬਣ ਸੁਧ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋ ਸੁਧ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਸਤਕਿ ਲਿਲਾਟਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਠਾਕੁਰਿ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨ ਉਰ ਧਰਿਆ ॥

ਆਦਿ ਰੂਪ ਸਿਰੋਮਣੀ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਜੋ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕਰ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਦਾਲਦੁ ਦੂਖ ਭੰਜ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਉਧਰਿਆ ॥੪॥੧॥

ਦੁਖ ਦਰਿਦਰ ਸਭ ਕੇ (ਭੰਜ) ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਜਨ ਕੋ (ਨਾਮਿ) ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਉਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸੰਤ ਜਨਾ ਪਗ ਰੇਨ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਨੁ ਕੋਰਾ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਭੇਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ (ਰੇਨ) ਧੂਰੀ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਚਰਣੀ ਲਗਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮਨ ਕੋਰਾ ਥਾ ਸੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਭੀਜਾ ਹੈ॥

ਹਮ ਅਚਿਤ ਅਚੇਤ ਨ ਜਾਨਹਿ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਗੁਰਿ ਕੀਏ ਸੁਚਿਤ ਚਿਤੇਨ ॥

ਹਮ (ਅਚਿਤ) ਜੜ ਔਰ (ਅਚੇਤ) ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਥੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਗਤੀ ਕੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਸੁਚਿਤ) ਚੇਤੰਨ ਔਰ (ਚਿਤੇਨ) ਸਿਮਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਿ ਦੀਨ ਦਇਆਲਿ ਕੀਓ ਅੰਗੀਕ੍ਰਿਤੁ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪੇਨ ॥੧॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਨੇ ਹਮ ਕੋ (ਅੰਗੀ ਕ੍ਰਿਤੁ) ਪਖ ਕੀਆ ਹੈ ਅਬ ਹਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਔਰ ਮਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਹਿ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਟਿ ਦੇਵਉ ਹੀਅਰਾ ਤੇਨ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਮਨ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੌ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ (ਹੀਅਰਾ) ਸਿਰਦਾ ਕਾਟ ਕਰ ਦੇ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਮੋੜ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਦੇਵਾਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਹਮ ਕੀਏ ਪਤਿਤ ਪਵੇਨ ॥੨॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਸੰਗ ਮੇਲ ਹੂਆ ਹੈ ਹਮ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ (ਪਵੇਨ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਜਨ ਊਤਮ ਜਗਿ ਕਹੀਅਹਿ ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਪਾਥਰ ਸੇਨ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਸੰਤ ਜਗਤ ਮੈ ਊਤਮ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ (ਪਾਥਰ ਸੇਨ) ਸਨਿਗਧ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਰਿਦੇ ਪਥਰ ਵਤ ਕਠੋਰ ਥੇ ਸੋ ਕੋਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੫

ਜਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਓਇ ਊਤਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇਨ ॥੩॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਓਂਕਿ ਵਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪ ਨੇ ਉਤਮ (ਕੇਨ) ਕੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਰੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ੍ ਹਰਿ ਸਾਹ ਵਡੇ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਰਾਸਿ ਦੇਨ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਆਪ ਵੱਡੇ ਸਾਹ ਹੋ ਹਮ ਜੀਵ ਬਨਜਾਰੋਂ ਕੇ ਸਰਧਾ ਰਾਸ ਦੇਣੇ ਵਾਲੋ ਹੋ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਦਇਆ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰਹੁ ਲਦਿ ਵਾਖਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲੇਨ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨ ਪਰ ਦਯਾ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਧਾਰੋ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਖਰ ਕੋ ਲਾਦ ਲੇਵੋਂ॥੪॥੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਗਾਸ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਨੀ ਵਿਚੇ ਗਿਰਹ ਉਦਾਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਕਿਉਂਕਿ (ਪਰਗਾਸ) ਗ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਚਾਂਦਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਵਹੁ ਗ੍ਰਿਸਤ ਮੈਂ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਜਪਿਓ ਨਾਮੁ ਨਰਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਕਿਰਪਾਸ ॥

ਹਮਨੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਹਰੀਕਾ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ (ਕਿਰਪਾਸ) ਕ੍ਰਿਪਾਕੀ ਜੋ ਆਸ ਰਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਬਿਗਸਿਆ ਉਦਮ ਭਏ ਮਿਲਨ ਕੀ ਆਸ ॥੧॥

ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਅਨੰਦੁ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਨ (ਬਿਗਸਿਆ) ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਉਦਮ ਹਮਾਰੇ ਸਫਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ਜਿਤਨੇ ਸਾਸ ਲੀਏ ਹਮ ਗ੍ਰਾਸ ॥

ਹਮਨੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਜਿਤਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਗ੍ਰਾਸ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸਭ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਦਹਨ ਭਏ ਖਿਨ ਅੰਤਰਿ ਤੂਟਿ ਗਏ ਮਾਇਆ ਕੇ ਫਾਸ ॥੨॥

ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਸਭ ਖਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਦਗਧ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਫਾਸ) ਬੰਧਨ ਟੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਕਿਆ ਹਮ ਕਿਰਮ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਵਹਿ ਮੂਰਖ ਮੁਗਧ ਰਖੇ ਪ੍ਰਭ ਤਾਸ ॥

ਹਮ ਕ੍ਯਾ ਕੀਟ ਹੈਂ ਔਰ ਕ੍ਯਾ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ (ਤਾਸ) ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਅਪਣੀ ਸਰਨ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਵਗਨੀਆਰੇ ਪਾਥਰ ਭਾਰੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਤਰੇ ਤਰਾਸ ॥੩॥

ਹਮ ਔਗਣ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਪਥਰੋਂ ਵਤ ਭਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਥੇ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਸੇ ਮਿਲਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ (ਤਰਾਸ) ਭੈਦਾਇਕ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੇਤੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰੀ ਜਗਦੀਸਰਿ ਤੇ ਸਭਿ ਊਚ ਹਮ ਨੀਚ ਬਿਖਿਆਸ ॥

ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਨੇ ਰਚੀ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਊਚੇ ਹੈਂ ਹਮ ਬਿਸ਼ਿਅਉਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰ ਨੀਚੇ ਥੇ॥

ਹਮਰੇ ਅਵਗੁਨ ਸੰਗਿ ਗੁਰ ਮੇਟੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲੀਏ ਪ੍ਰਭ ਪਾਸ ॥੪॥੩॥

ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਅਵਗੁਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਨੇ ਮੇਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ (ਪਾਸ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿਓ ਗੁਰ ਵਾਕ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜਗਦੀਸਰਿ ਦੁਰਮਤਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਗਇਓ ਸਭ ਝਾਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰ ਵਾਕ ਦ੍ਵਾਰਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਹੈ ਦੁਰਮਤਿ ਅਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਅਰ (ਝਾਕ) ਔਰੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਏਹ ਸਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਹਰਿ ਕੇਰੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਰਵਿਓ ਗੁਪਲਾਕ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਰੂਪ ਅਰ ਰੰਗ ਹੈਂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਰਾਮ (ਗੁਪਾਲਕ) ਗੁਪਤ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟੇ ਉਘਰਿ ਗਏ ਬਿਖਿਆ ਕੇ ਤਾਕ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ (ਪ੍ਰਗਟੇ) ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਹੂਏ ਔਰ ਬਿਸ੍ਯੋਂ ਰੂਪੀ ਕੇ ਕਿਵਾਰ ਖੁਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਬਹੁਤੁ ਬਹੁ ਸੋਭਾ ਜਿਨ ਉਰਿ ਧਾਰਿਓ ਹਰਿ ਰਸਿਕ ਰਸਾਕ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤੀ ਸੇ ਬਹੁਤੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਸਿਕ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ (ਰਸਾਕ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ (ਉਰ) ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਜੈਸੇ ਗਊ ਦੇਖਿ ਬਛਰਾਕ ॥੨॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਮਿਲੇ ਤਬ ਹਰੀ ਐਸੇ ਮਿਲਤਾ ਭਯਾ ਜੈਸੇ ਬਛਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਗਊ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇ ਜਨ ਊਤਮ ਜਨਕ ਜਨਾਕ ॥

ਜਿਨ ਹਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਹੁ ਉਤਮ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੋ ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਜਨਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜਨਕ ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਬਾਸੁ ਬਸਾਨੀ ਛੂਟਿ ਗਈ ਮੁਸਕੀ ਮੁਸਕਾਕ ॥੩॥

ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਜਸੁ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਬਸੀ ਹੈ ਔਰ (ਮੁਸਕੀ) ਦੁਗੰਧਤ (ਮੁਸਕਾਕ) ਵਿਸ੍ਯ ਵਾਸਨਾ ਸਭ ਛੁਰ ਗਈ ਹੈ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮਰੇ ਜਨ ਤੁਮ੍ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਕੀਏ ਹਰਿ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਆਪਨ ਅਪਨਾਕ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪ ਹੀ ਰਖਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਭੀ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਬਲੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸਖਾ ਹਰਿ ਭਾਈ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਬੰਧਪ ਹਰਿ ਸਾਕ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਸਖਾ) ਮਿਤ੍ਰ ਅਰ ਸਮਾਨ ਸਬੰਧੀ ਭਾਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਾਕ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਹੋ॥੪॥੪॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਚੀਤਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਸਤੁ ਮਾਇਆ ਗੜ੍ਹਿ ਵੇੜ੍ਹੀ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਲੀਓ ਗੜੁ ਜੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪ੍ਯਾਰੇ ਹਰੀ ਬ੍ਯਾਪਕ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪੁ ਔਰ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿੰਤਨ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਸਤੂ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਗਢ ਮੈਂ (ਵੇੜੀ) ਅਵਰੀ ਹੋਈ ਥੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਗਢ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਥਿਆ ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਬਹੁ ਭ੍ਰਮਿਆ ਲੁਬਧੋ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਮੋਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਦਾ ਭਰਮਾਯਾ ਹੂਆ ਜੀਉ ਮਿਥ੍ਯਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਬੁਹਤ ਭਰਮਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤੀ ਅਰੁ ਮੋਹ ਕਰ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਤਰਵਰ ਕੀ ਤੁਛ ਛਾਇਆ ਖਿਨ ਮਹਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਦੇਹ ਭੀਤਿ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਤਰਵਰੁ ਕੀ ਤੁਛ ਛਾਯਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹ ਰੂਪੁ ਭੀਤ ਖਿਨ ਮੈਂ ਬਿਨਸ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਨ ਊਤਮ ਜਿਨ ਮਿਲਿਆ ਮਨਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਰ ਊਤਮ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਪ੍ਰਤੀਤਿ) ਭਾਵਨਾ ਹੋਇ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਪਰਚੈ ਰਾਮੁ ਰਵਿਆ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਅਸਥਿਰੁ ਰਾਮੁ ਰਵਿਆ ਰੰਗਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਰਚੈ) ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ (ਘਟ) ਅੰਤਹਕਰਣ ਬੀਚ ਰਾਮ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਜਬ ਰਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ (ਰਵਿਆ) ਚਿੰਤਨ ਕੀਆ ਤਬ ਅਸਥਿਰ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੬

ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਸੰਤ ਜਨ ਨੀਕੇ ਜਿਨ ਮਿਲਿਆਂ ਮਨੁ ਰੰਗਿ ਰੰਗੀਤਿ ॥

(ਸੰਤ) ਸਾਂਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਮਨੁ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੀਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਹੈ ਨ ਉਤਰੈ ਕਬਹੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੩॥

ਜੋ ਏਕ ਵਾਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਲਹੈ) ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸਦਾ ਰੰਗ ਕਬੀ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਹਮ ਬਹੁ ਪਾਪ ਕੀਏ ਅਪਰਾਧੀ ਗੁਰਿ ਕਾਟੇ ਕਟਿਤ ਕਟੀਤਿ ॥

ਹਮ ਅਤੀ ਪਾਪੀਓਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਕੀਏ ਥੇ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਥੇ ਜੋ ਪੁੰਨੋਂ ਕੋ ਕਟਤੇ ਥੇ ਸੋ ਗੁਰੂ (ਕਟੀਤਿ) ਕਾਟਣੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਸਭ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੈਂ ਪਾਪ ਕਿਸਤ੍ਰਾਂ ਕਾਟੇ ਹੈਂ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਮੁਖਿ ਅਉਖਧੁ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤਿ ॥੪॥੫॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਾਰੂ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਪੀਓਂ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਗੰਨਾਥ ॥

ਘੂਮਨ ਘੇਰ ਪਰੇ ਬਿਖੁ ਬਿਖਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾਢਿ ਲੀਏ ਦੇ ਹਾਥ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਬਿਖ ਰੂਪ ਵਿਸਜੋਂ ਕੀ ਘੂਮਨ ਘੇਰੀ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਦੇਕਰ ਕਾਢ ਲੀਯੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਆਮੀ ਅਭੈ ਨਿਰੰਜਨ ਨਰਹਰਿ ਤੁਮ੍ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਹਮ ਪਾਪੀ ਪਾਥ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਭੈ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ਰਖਜਾ ਕਰੋ ਹਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ (ਪਾਥ) ਰਸਤੇ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖਿਆ ਲੋਭਿ ਲੁਭਤੇ ਕਾਸਟ ਲੋਹ ਤਰੇ ਸੰਗਿ ਸਾਥ ॥੧॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਬਿਸਜੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਥੇ ਜੈਸੇ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸੰਗ ਲੋਹਾ ਤਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਕਰ ਹਮ ਤਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮ੍ ਵਡ ਪੁਰਖ ਬਡ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਹਮ ਢੂਢਿ ਰਹੇ ਪਾਈ ਨਹੀ ਹਾਥ ॥

ਤੁਮ ਬਡੇ ਸੇ ਬਡੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪੁਰਖ ਹੋ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਢੂੰਢ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੀ (ਹਾਥ) ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਤੂ ਪਰੈ ਪਰੈ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੁਆਮੀ ਤੂ ਆਪਨ ਜਾਨਹਿ ਆਪਿ ਜਗੰਨਾਥ ॥੨॥

ਹੇ ਅਪਰੰਪਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਪਰੇ ਹੋ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰ ਨਾਮੁ ਧਿਆਏ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਪਾਥ ॥

ਹੇ ਅਦ੍ਰਿਸਟੁ ਅਗੋਚਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੋ ਧਜਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਸੋ ਯਿਹੀ ਮਾਨੋ ਅਗਜਾਨ ਰੋਗ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਹਮ ਕੋ (ਪਾਥ) ਪਥੁ ਔ ਛਪੁ ਹੋ ਗਜਾ ਹੈ ਵਾ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਧਜਾਵਣੇ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਅਕਥ ਕਥ ਕਾਥ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਮਨ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹਰੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ ਹੇ (ਅਕਥ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਕਥਾ ਕੋ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਹਮਰੇ ਪ੍ਰਭ ਜਗਦੀਸ ਗੁਸਾਈ ਹਮ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਜਗੰਨਾਥ ॥

ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਗੁਸਾਈ ਹਮਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਤੁਮਕੋ ਕਹਾਂ ਰਖੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰਾਖਹੁ ਜਨ ਸਾਥ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਨ ਕੇ ਊਪਰ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੀਜੀਏ ਜੋ ਜਨ ਤੇਰੇ ਦਾਸਨ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਨ ਕੇ (ਸਾਥ) ਸੰਗ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਰਾਖਹੁ) ਰਾਖੀਏ॥੪॥੪॥੬॥

ਉਸਤਤੀ ਮੈਂ ਪੁਨਰੁਕਤੀ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਪੜਤਾਲ ਛੰਤ ਕੀ ਚਾਲ ਹੈ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ਪੜਤਾਲ ਘਰੁ ੫ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਜਾਪਹੁ ਰਾਮ ਗੁਪਾਲ ॥
ਹਰਿ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਲਾਲ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਘੜਿ ਟਕਸਾਲ ॥
ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਕਿਰਪਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਯਾਰੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਗੋਪਾਲ ਕੋ ਜਪਨਾ ਕਰੋ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਜਾਪਣੇ ਸੇ ਕਯਾ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹਰੀ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ (ਰਤਨ) ਵੈਰਾਗ (ਲਾਲ) (ਜਵੇਹਰ) ਗਯਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ(ਗੁਰਮੁਖੋਂ) ਕੀ ਟਕਸਾਲ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗੁ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੀ ਘਾਣਤ ਘੜੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕਯਾ ਫਲ ਹੋਗਾ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈਗਾ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਤੁਮਰੇ ਗੁਨ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਏਕ ਜੀਹ ਕਿਆ ਕਥੈ ਬਿਚਾਰੀ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਲਾਲ ॥

ਤੁਮਰੀ ਜੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਤੂ ਤੂ ਤੂ ਹੀ ਜਾਨਹਿ ਹਉ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਈ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੧॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਨ ਏਕ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਕਯਾ ਕੋਈ ਬੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਕਥਨ ਕਰੇ ਹੇ (ਲਾਲ) ਪਯਾਰੇ ਰਾਮ ਤੂੰ (ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ) ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੈਂ ਹੇ ਅਕਥ ਜੀ (ਤੁਮਾਰੀ) ਜੋ ਕਥਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਤੂ ਤੂ ਤੂ) ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ਸਖਾ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਮੀਤਾ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਤਨਿ ਜੀਹ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਮਾਲ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੇ ਅਤੀ ਪਯਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤਨ ਅਰ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮਾਲ ਅਰ ਧਨੁ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੋ ਭਾਗੁ ਤਿਨਿ ਲੀਓ ਰੀ ਸੁਹਾਗੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ਗੁਰਮਤਿ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲੇ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਪਿ ਭਈ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ਨਿਹਾਲ ॥੨॥੧॥੭॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕਾ ਭਾਗੁ ਉਦੈ ਹੂਆ ਹੈ (ਰੀ) ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓ ਤਿਸਨੇ (ਸੁਹਾਗੁ) ਪਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮਨਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੀ ਬੁਧੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਪ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਭਈ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੭॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸ੍ਰਧਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ਜਗਦੀਸ ॥
ਏਕਾ ਜੀਹ ਕੀਚੈ ਲਖ ਬੀਸ ॥
ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਬਦਿ ਜਪੀਸ ॥
ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਕਿਰਪੀਸ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੋਂ ਇਕ ਜਿਹਵਾ ਕੀ ਬੀਸ ਲਾਖ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਹੇ (ਜਪੀਸ) ਜਪਣੇ ਜੋਗ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹੋਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਲਾਇ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪੇ ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪੇ ਜਪੁ ਜਾਪਉ ਜਗਦੀਸ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੀਜੀਏ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ੍ਵਰ ਹਰੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਪੁਨਹ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੋਂ॥

ਤੁਮਰੇ ਜਨ ਰਾਮੁ ਜਪਹਿ ਤੇ ਊਤਮ ਤਿਨ ਕਉ ਹਉ ਘੁਮਿ ਘੁਮੇ ਘੁਮਿ ਘੁਮਿ ਜੀਸ ॥੧॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦਾਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਉਤਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੭

ਹਰਿ ਤੁਮ ਵਡ ਵਡੇ ਵਡੇ ਵਡ ਊਚੇ ਸੋ ਕਰਹਿ ਜਿ ਤੁਧੁ ਭਾਵੀਸ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਮਾਨੁਖੋਂ ਸੇ ਵਡੇ ਹੋ ਗੰਧ੍ਰਬੋਂ ਸੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਪੁਨ: ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ਸੇ ਵੱਡੇ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭੀ ਊਚੇ ਹੋ ਔਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਭਾਵੀਸ) ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆ ਗੁਰਮਤੀ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਸਾਬੀਸ ॥੨॥੨॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਔਰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੀ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੮॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਭਜੁ ਰਾਮੋ ਮਨਿ ਰਾਮ ॥
ਜਿਸੁ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖ ਵਡਾਮ ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੁ ਭਜੁ ਰਾਮ ॥
ਬਡ ਹੋ ਹੋ ਭਾਗ ਮਥਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਰਾਮ ਭਜੁ ਜਿਸਕਾ ਰੂਪ ਅਰ ਰੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਪੁਨਹ (ਵਡਾਮ) ਵੱਡਾ ਹੈ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਸੋਭ ਜਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੰਦਰਿ ਹਰਿ ਹੋਤੁ ਜਾਸੁ ਤਿਤੁ ਘਰਿ ਆਨਦੋ ਆਨੰਦੁ ਭਜੁ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥

ਜਿਸ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ ਅਰ ਜਿਸ (ਮੰਦਰ) ਦੇਵਸਥਾਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਹੀ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਾਮ ਕੋ ਭਜੋ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰਾ ਸੁਖੁ ਹੋਤੁ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰੇ ਭਜੁ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥੧॥

ਹਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਰਾਮ ਹੈ ਰਾਮ ਜਿਸਕਾ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਲੈਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਔਰ (ਗੁਰ) ਵੱਡਾ (ਸਤ) ਨਿਸਚੈ ਕਰ (ਗੁਰਾ) ਗੌਰਵ ਭਾਵ ਅਤੀ ਵੱਡਾ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਬਣੀ ਕਰ ਹਰੇ ਰਾਮ ਹਰੇ ਰਾਮ ਭਜ॥੧॥ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਧਾਰ ਹਰਿ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾਲ ਕਰਤਾ ਸਭੁ ਤੂ ਤੂ ਤੂ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤੁਮ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ ਪੁਨਹ ਹੇ ਰਾਮ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਤੁਹੀਂ ਪਾਲਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਹੇ ਰਾਮ ਤੂੰਹੀਂ ਅੰਤ ਕੋ ਲਯ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੋ ਸਰਣਾਗਤੀ ਦੇਹੁ ਗੁਰਮਤੀ ਭਜੁ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥੨॥੩॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਨ ਕੋ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਾਨ ਕਰ ਗੁਰਮਤ ਦੀਜੀਏ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਰਾਮ ਕੋ ਭਜਨਾਂ ਕਰੋਂ॥੨॥੩॥੯॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਾਟਉ ਪਗ ਚਾਟ ॥
ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਪਾਧਰ ਬਾਟ ॥
ਭਜੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸ ਹਰਿ ਗਾਟ ॥
ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਲਿਖੇ ਲਿਲਾਟ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਚਾਟ) ਚਾਹ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਚਾਟਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਤਗੁਰ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ (ਪਾਧਰ) ਸੂਧਾ ਸਾਫ (ਬਾਟ) ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਤ ਭਜ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਕੋ (ਗਾਟ) ਗਟ ਗਟ ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੋ ਤੌਂ ਭਜੀਤਾ ਹੈ ਜੋਂ ਸੁਭ ਕਰਮ ਮਸਤਕ ਪਰੁ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੋਵੈਂ॥

ਖਟ ਕਰਮ ਕਿਰਿਆ ਕਰਿ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਸਥਾਰ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਜੋਗੀਆ ਕਰਿ ਜਟ ਜਟਾ ਜਟ ਜਾਟ ॥

(ਖਟ ਕਰਮ) ਜਪ ਹੋਮ ਸੰਧਿਆ ਇਸਨਾਨ ਅਤਿਥ ਪੂਜਾ ਦੇਵ ਅਰਚਨਾ ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਔਰ (ਕਿਰਿਆ) ਸਮਾਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸਿਧ ਹੋ ਕਰ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਹ ਜੋਗੀ ਹੋ ਕਰ (ਜਟ) ਜਟਾਂ ਕੇ (ਜਟਾ) ਸਮੂਹ (ਜਟ) ਜੜਾਉ ਕਾ (ਜਾਟ) ਜੂੜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਭੇਖ ਨ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਗੁ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਸੰਗਤੀ ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸੰਤ ਜਨਾ ਖੋਲਿ ਖੋਲਿ ਕਪਾਟ ॥੧॥

ਹਰਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਜੁੜਨਾ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਜ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਖੋਲਣੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪੰਚ ਕੋਸ ਰੂਪੀ ਜਗਜਾਸੂਓਂ ਕੇ (ਕਪਾਟ) ਤਖਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥ ਅਰੁ ਵਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੁਆਮੀ ਅਤਿ ਅਗਾਹੁ ਤੂ ਭਰਪੁਰਿ ਰਹਿਆ ਜਲ ਥਲੇ ਹਰਿ ਇਕੁ ਇਕੋ ਇਕ ਏਕੈ ਹਰਿ ਥਾਟ ॥

ਤੂੰ ਅਪਰੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਅਗਾਧ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਸਾਰ (ਥਾਟ) ਰਚਣ ਕੋ ਚਾਰੇ ਜੁਗੋਂ ਮੇਂ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਮਰਥੁ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਜਾਣਹਿ ਸਭ ਬਿਧਿ ਬੂਝਹਿ ਆਪੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਘਟਿ ਘਟੇ ਘਟਿ ਘਟੇ ਘਟਿ ਹਰਿ ਘਾਟ ॥੨॥੪॥੧੦॥

ਤੂ ਸਰਬ ਬਿਧੀ ਕੌ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਬੂਝਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥੪॥੧੦॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਗੋਬਿਦ ਮਾਧੋ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮ ਅਗਾਧੋ ॥
ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਧੋ ॥
ਧੁਰਿ ਹੋ ਹੋ ਲਿਖੇ ਲਿਲਾਧੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੋਬਿੰਦ ਮਾਧੋ ਕੋ ਜਪੁ ਪੁਨਹ ਸੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਅਗਮਾ ਹੈ ਅਗਾਧ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਮਤਿ ਮੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ (ਲਾਧੋ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਧੁਰੋਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੁਏ ਹੋਂ ਤੌ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਸੰਚਿ ਬਹੁ ਚਿਤੈ ਬਿਕਾਰ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਭਜੁ ਸੰਤ ਸੰਤ ਸੰਗਤੀ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਾਧੋ ॥

ਬਿਖ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰ ਜੀਉ ਬਹੁਤੇ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸਾਧੋ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਪੂਜ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਭਜ ਕਰ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਛੁਹਿ ਪਾਰਸ ਮਨੂਰ ਭਏ ਕੰਚਨ ਤਿਉ ਪਤਿਤ ਜਨ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤੀ ਸੁਧ ਹੋਵਤ ਗੁਰਮਤੀ ਸੁਧ ਹਾਧੋ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਰਸ ਕੋ ਛੁਹ ਕਰ (ਮਨੂਰ) ਮੈਲਾ ਲੋਹਾ ਸ੍ਵਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੂ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਜੋ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਧ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਕਾਸਟ ਸੰਗਿ ਲੋਹਾ ਬਹੁ ਤਰਤਾ ਤਿਉ ਪਾਪੀ ਸੰਗਿ ਤਰੇ ਸਾਧ ਸਾਧ ਸੰਗਤੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰ ਸਾਧੋ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤਾ ਲੋਹਾ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਿਤ ਮੈਂ (ਗੁਰੂ) ਜੋ ਵੱਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਧੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਤਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਬਰਨ ਚਾਰਿ ਆਸ੍ਰਮ ਹੈ ਕੋਈ ਮਿਲੈ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸੋ ਆਪਿ ਤਰੈ ਕੁਲ ਸਗਲ ਤਰਾਧੋ ॥੨॥੫॥੧੧॥

ਚਾਰ ਬਰਣ ਬ੍ਰਹਮਣਾਦਿ ਔਰ ਚਾਰੋ ਹੀ ਗ੍ਰਸਤਾਦਿ ਆਸ੍ਰਮ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈ ਸੇ ਗੁਰੂ ਪੂਜਯ ਕੋ ਜੋ ਕੋਈ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕੁਲ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨॥੫॥੧੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਵਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥

ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਪਾਪ ਲਹਾਨ ॥

ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਨਿ ਜਸੁ ਕਾਨ ॥

ਹਰਿ ਹੋ ਹੋ ਕਿਰਪਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਨ ਕਰ ਜਸੁ ਗਾਵਨੇ ਸੇ ਪਾਪ (ਲਹਾਨ) ਉੱਤਰ ਜਾਵੈਂਗੇ ਮਤੀ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀਮਤਿ ਲੈ ਕਰ ਕਾਨੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸਰਵਨ ਕਰੋ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੮

ਤੇਰੇ ਜਨ ਧਿਆਵਹਿ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਜਨ ਇਕ ਮਨ ਇਕ ਚਿਤ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਸਾਧੂ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀਆ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਜਨਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਗਵਾਨ ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਜੋ ਵੱਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਬੂਹ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਤੂ ਸੁਆਮੀ ਤੇ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਵਹਿ ਤੇ ਤਰੇ ਭਵ ਸਿੰਧੁ ਤੇ ਭਗਤ ਹਰਿ ਜਾਨ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ ਸੁਖ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਓਹੀ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਾਨੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਸੇਵਾ ਹਮ ਲਾਇ ਹਰੇ ਹਮ ਲਾਇ ਹਰੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਹਰਿ ਤੂ ਤੂ ਤੂ ਤੂ ਤੂ ਭਗਵਾਨ ॥੨॥੬॥੧੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਲਾਇ ਦੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬਦਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਨ ਕਾ ਰਖਕੁ ਹੈਂ॥੨॥੬॥੧੨॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗਾਈਐ ਗੁਣ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ॥

ਦੁਖ ਬਿਦਾਰਨ ਸੁਖਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾ ਕਉ ਭੇਟਤ ਹੋਇ ਸਗਲ ਸਿਧਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੈਸੇ ਗਾਈਏ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸਗਲ ਕਾਰਜੋਂ ਕੀ ਸਿਧੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਮਨਹਿ ਸਾਧਾਰੈ ॥

ਕੋਟਿ ਪਰਾਧੀ ਖਿਨ ਮਹਿ ਤਾਰੈ ॥੧॥

ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਮਨ ਸਹਿਤ ਅਧਾਰ ਕੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਾਮ ਨੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪੀ ਇਕ ਛਿਨ ਵਿਖੇ ਤਾਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਚੀਤਿ ਆਵੈ ਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ॥
ਤਾ ਕਉ ਦੂਖੁ ਨਹੀ ਤਿਲੁ ਸੁਪਨਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੁਪਨਾ ਰੂਪੁ ਜੋ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖੁ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਪਨਾ ਰਾਖੈ ॥
ਸੋ ਜਨੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਰਸਨਾ ਚਾਖੈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸੁ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਣਿ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਰਸਨਾ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਮਇਆ ॥
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਮੁਖ ਊਜਲ ਭਇਆ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਖ ਲੋਕ ਪ੍ਰੋਲਕ ਮੈਂ ਊਜਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਆਰਾਧਉ ਤੁਝਹਿ ਸੁਆਮੀ ਅਪਨੇ ॥
ਊਠਤ ਬੈਠਤ ਸੋਵਤ ਜਾਗਤ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਹਰਿ ਜਪਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅਪਨੇ) ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਵਤਾ ਹੂੰ ਉਠਤਾ ਬੈਠਤਾ ਹੂਆ ਸੋਵਤਾ ਜਾਗਤਾ ਹੂਆ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜਪਨੇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸਿਓ ਨਾਮੁ ॥
ਜਾ ਕਉ ਸੁਆਮੀ ਕੀਨੋ ਦਾਨੁ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸੁਆਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਤਾ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਆਈ ਸਾਂਤਿ ॥
ਠਾਕੁਰ ਭੇਟੇ ਗੁਰ ਬਚਨਾਂਤਿ ॥੨॥

ਤਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਜਿਸਕੋ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਤੁਮ ਮਿਲੇ ਹੋ॥੨॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਸੋਈ ਪਰਬੀਨ ॥
ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰੁ ਜਾ ਕਉ ਗੁਰਿ ਦੀਨ ॥੩॥

ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀਓਂ ਕਰ ਸੋਈ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥
ਕਲਿਜੁਗ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ਜਿਨਿ ਨਾਉ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਕਲਜੁਗਿ ਵਿਖੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕੀਰਤਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਗਾਉ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾਂ ॥

ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਕਰਿ ਬੰਦਨ ਸੰਤਨ ਊਹਾਂ ਚਰਨ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਬਸਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ਅਨੇਕ ਬਾਰੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਬੰਦਨ) ਨਿਮਸਕਾਰੁ ਕਰੁ ਊਹਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬਸਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਦੁਆਰੁ ਨ ਪਾਵਉ ॥
ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵਉ ॥੧॥

ਔਰ ਅਨੇਕ ਉਪਾਉ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਦੁਆਰੁ) ਗਜਾਨੁ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਜਬ ਹਰੀ ਵਾ ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੈ ਤੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਜਾਈਤਾ ਹੈ ਤਉ ਗਜਾਨੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਟਿ ਕਰਮ ਕਰਿ ਦੇਹ ਨ ਸੋਧਾ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਮਨੁ ਪਰਬੋਧਾ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਦੇਹੀ ਕੋ (ਸੋਧਾ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਬੋਧ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤ੍ਰਿਸਨ ਨ ਬੂਝੀ ਬਹੁ ਰੰਗ ਮਾਇਆ ॥
ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਹੁਤ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਭੋਗਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੀ ਨਹੀਂ ਥੀ ਇਸੀ ਤੇ ਦੁਖੀ ਰਹਤਾ ਥਾ॥ ਔਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਲੇਣੇ ਕਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਈ॥੩॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜਬ ਭਏ ਦਇਆਲ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਉ ਛੂਟੇ ਜੰਜਾਲ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਯਾਲ ਹੁਏ ਤੌ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਜੰਜਾਲ) ਧੰਧੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਭਏ॥੪॥੩॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਐਸੀ ਮਾਂਗੁ ਗੋਬਿਦ ਤੇ ॥
ਟਹਲ ਸੰਤਨ ਕੀ ਸੰਗੁ ਸਾਧੂ ਕਾ ਹਰਿ ਨਾਮਾਂ ਜਪਿ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੀ ਬਿਭੂਤੀ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਸੇ ਮਾਂਗੁ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔਰ ਸੰਗ ਭੀ ਸਾਧੂ ਕਾ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੁ ਕਾ ਜਪੁ ਮਾਂਗੁ ਜਿਸ ਸੇ ਤੁਝ ਕੋ ਪਰਮਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗੀ॥

ਪੂਜਾ ਚਰਨਾ ਠਾਕੁਰ ਸਰਨਾ ॥
ਸੋਈ ਕੁਸਲੁ ਜੁ ਪ੍ਰਭ ਜੀਉ ਕਰਨਾ ॥੧॥

ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀਏ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨ ਰਹੀਏ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਨੇ (ਕਰਨਾ) ਕੀਆ ਹੈ ਸੋਈ (ਕੁਸਲੁ) ਸੁਖੁ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀਏ॥੧॥

ਸਫਲ ਹੋਤ ਇਹ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੯

ਜਾ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਇਆ ਕਰੇਹੀ ॥੨॥

ਤਿਸਕੀ ਏਹ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹੀ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਊਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਮਇਆ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਗਿਆਨ ਭਰਮੁ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖ ਡੇਰਾ ॥
ਜਾ ਕੈ ਹ੍ਰਿਦੈ ਬਸਹਿ ਗੁਰ ਪੈਰਾ ॥੩॥

ਅਗਜਾਨ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਡੇਰਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮਾਉਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਬਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਰੰਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਿਆਇਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਨਿ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥੪॥੪॥

ਜਿਸਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ (ਪੂਰਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰੁ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਭਗਤਿ ਭਗਤਨ ਹੂੰ ਬਨਿ ਆਈ ॥
ਤਨ ਮਨ ਗਲਤ ਭਏ ਠਾਕੁਰ ਸਿਉ ਆਪਨ ਲੀਏ ਮਿਲਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੀ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਬਨਿਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਭਗਤੋਂ ਕੌ ਹੀ ਸੋਭਤੀ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਵਹੁ ਭਗਤ ਤਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਗਲਤ) ਗਲਤਾਨ ਅਰਥਾਤ ਤਦ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਨਹਾਰੀ ਗਾਵੈ ਗੀਤ ॥
ਤੇ ਉਧਰੇ ਬਸੇ ਜਿਹ ਚੀਤ ॥੧॥

ਗਾਵਨਹਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਹੇਤ ਗੀਤੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਚੀਤ ਮੈਂ ਹਰੀ ਬਸੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੇਖੇ ਬਿੰਜਨ ਪਰੋਸਨਹਾਰੈ ॥
ਜਿਹ ਭੋਜਨੁ ਕੀਨੋ ਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਰੈ ॥੨॥

ਅਬ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ (ਬਿਜੰਨ) ਭੋਜਨ ਪਰੋਸਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਨੇ ਵਹੁ ਭੋਜਨ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁਏ ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਬਿਨਾਂ ਦਿਖਾਵੇ ਮਾਤ੍ਰ ਭਗਤੀ ਕਰਨੀ ਮੋਖਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਅਨਿਕ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕਾਛੇ ਭੇਖਧਾਰੀ ॥
ਜੈਸੋ ਸਾ ਤੈਸੋ ਦ੍ਰਿਸਟਾਰੀ ॥੩॥

(ਭੇਖਧਾਰੀ) ਨਟ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਸ੍ਵਾਂਗੋ ਕੋ (ਕਾਛੇ) ਬਨਾਉਤਾ ਹੈ॥ ਅੰਤ ਕੋ ਵਹੁ ਜੈਸਾ ਥਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਪਟ ਭੇਖ ਉਘੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਸਗਲ ਜੰਜਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥੪॥੫॥

ਔਰ ਕਹਿਨਾ ਕਹਾਵਨਾ ਸਭ ਜੰਜਾਲ ਰੂਪੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ (ਸਚੁ ਕਰਣੀ) ਭਗਤੀ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਾਣੀ ਹੈ॥੪॥੫॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਤੇਰੋ ਜਨੁ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਤ ਉਮਾਹਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਨਤਾ ਹੂਆ ਉਤਸਾਹਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਪੇਖਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੋਭਾ ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਆਹਿਓ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੀ ਸੋਭਾ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਹੀ (ਆਹਿਓ) ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਤੇ ਪਰੈ ਪਰੈ ਤੇ ਊਚਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹਿਓ ॥੨॥

ਸਭ ਸੇ ਪਰੇ ਜੋ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੇ ਪਰੇ ਇੰਦ੍ਰਾਇਕ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਤੂੰ ਊਚਾ ਹੈਂ ਔ ਅਤੀ ਡੂੰਘਾ ਅਰ ਨਿਰਹਲ ਅਥਾਹਿ ਹੈਂ॥੨॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਮਿਲਿਓ ਭਗਤਨ ਕਉ ਜਨ ਸਿਉ ਪਰਦਾ ਲਾਹਿਓ ॥੩॥

ਦਾਸੋਂ ਸੇ ਤੈਨੇ ਪਰਦਾ ਉਠਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਦੀ ਤਰਹ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਹਿਓ ॥੪॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਮਾਧੀ ਕਰਕੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ (ਸਮਾਹਿਓ) ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੰਤਨ ਪਹਿ ਆਪਿ ਉਧਾਰਨ ਆਇਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆਯਾ ਹੂੰ॥

ਦਰਸਨ ਭੇਟਤ ਹੋਤ ਪੁਨੀਤਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ॥੧॥

ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਭੇਟਣੇ ਸੇ ਪੁਰਸੁ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੰਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਾਟੇ ਰੋਗ ਭਏ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਉਖਧੁ ਖਾਇਓ ॥੨॥

ਅਗਜਾਨ ਆਦਿ ਰੋਗ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ (ਅਉਖਧੁ) ਦਾਰੂ ਖਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਅਸਥਿਤ ਭਏ ਬਸੇ ਸੁਖ ਥਾਨਾ ਬਹੁਰਿ ਨ ਕਤਹੂ ਧਾਇਓ ॥੩॥

ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ (ਥਾਨਾ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮਨ ਬਹੁਰੋ ਕਹੀਂ ਕੋ ਧਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਰੇ ਕੁਲ ਲੋਗਾ ਨਾਨਕ ਲਿਪਤ ਨ ਮਾਇਓ ॥੪॥੭॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਗ ਭੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮਾਯਾ ਲੇਪੁ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੪॥੭॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ॥

ਜਬ ਤੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੋਹਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਾਈ (ਤਾਤਿ) ਇਛਾ ਸਭ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਬ ਸੇ ਬਿਸਰੀ ਹੈ? ਜਬ ਤੇ ਮੈਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥੧॥

ਨਾਂ ਕੋਈ ਹਮਾਰਾ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਬੇਗਾਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬਨ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੋ ਸੋ ਭਲ ਮਾਨਿਓ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਾਈ ॥੨॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨਾ ਹੈ ਇਹ ਸੁਭ ਮਤ ਸਾਧੂਓਂ ਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ॥੨॥

ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੈ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਈ ॥੩॥੮॥

ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੂਈ ਹੈ॥੩॥੮॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਤੁਹਾਰੋ ਪਰਨਾ ॥

ਮਾਨੁ ਮਹਤੁ ਤੁਮ੍ਹਾਰੈ ਊਪਰਿ ਤੁਮ੍ਹਰੀ ਓਟ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਸਰਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਕੋ ਆਪਕਾ ਹੀ (ਪਰਨਾ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਮਾਨ ਅਰ ਵਡਿਆਈ ਸਭ ਆਪ ਕੇ ਊਪਰ ਹੈ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੁਮਰੀ ਓਟ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥

ਤੁਮ੍ਰੀ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਤੁਮ੍ਰਾ ਤੁਮਰਾ ਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਲੈ ਧਰਨਾ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਤੁਮਰੀ ਹੀ ਆਸਾ ਹੈ ਭਰੋਸਾ ਭੀ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਹੈ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਲੈਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਮਰੋ ਬਲੁ ਤੁਮ ਸੰਗਿ ਸੁਹੇਲੇ ਜੋ ਜੋ ਕਹਹੁ ਸੋਈ ਸੋਈ ਕਰਨਾ ॥੧॥

ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਬਲੁ ਹੈ ਅਰੁ ਤੁਮਾਰੇ ਸੰਗੁ ਸੁਹੇਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਜੋ ਆਪ ਕਹੋ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਕਰੋ ਸੋਈ ਹਮ ਕੋ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਦਇਆ ਮਇਆ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ ਹੋਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਤ ਭਉਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥

ਹੇ ਮਜਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤੁਮਾਰੀ ਦਜਾ ਕਰ ਸੁਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੋ ਤੌ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਭੈ ਦਾਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪਾਇਓ ਸਿਰੁ ਡਾਰਿਓ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚਰਨਾ ॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਅਭਜ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੀਸ ਅਪਨਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਡਾਰਓ ਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੦

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧ ਸਰਨਿ ਚਰਨ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥

ਸੁਪਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਪੇਖੀ ਸੁਪਨਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਾਧੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤੁ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਥੀ ਜਬ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਤਬ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੁਪਨ ਰੂਪ ਦੇਖੀ॥

ਨਹ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੋ ਰਾਜ ਜੋਬਨਿ ਧਨਿ ਬਹੁਰਿ ਬਹੁਰਿ ਫਿਰਿ ਧਾਇਆ ॥

ਰਾਜ ਜੋਬਨ ਅਰੁ ਧਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਹੂਆ ਬਾਰੰਬਾਰ ਧਾਇਆ ਫਿਰਾ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਅਤੀ ਦੌੜਤਾ ਰਹਾ॥

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸਭ ਬੁਝੀ ਹੈ ਸਾਂਤਿ ਪਾਈ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥੧॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਤਬ ਸੁਖੁ ਪਾਯਾ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਭੀ ਪਾਈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਪਸੂ ਕੀ ਨਿਆਈ ਭ੍ਰਮਿ ਮੋਹਿ ਬਿਆਪਿਓ ਮਾਇਆ ॥

ਬਿਨਾਂ ਗਜਾਤ ਜੀਵ ਪਸੂਵਤ ਹੈ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਬਜਾਪ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਮ ਜੇਵਰੀ ਕਾਟੀ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥੨॥੧੦॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜਮ ਕੀ ਜੇਵਰੀ ਕਾਟੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਹਿਜ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੧੦॥ ਉਪਦੇਸ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੈ ਗਾਇ ॥

ਸੀਤਲਾ ਸੁਖ ਸਾਂਤਿ ਮੂਰਤਿ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਨਿਤ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗਾਉ ਅਰੁ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਉ॥ ਔ ਸੁਖ ਸਾਂਤਿ ਮੂਰਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਧਜਾਨੁ ਕਰੁ ਅਰ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਸਿਮਰੁ ਤੂੰ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਸਗਲ ਆਸ ਹੋਤ ਪੂਰਨ ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥

ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਕਰੋੜਾਂ ਜਨਮਾਂ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਅਨੇਕ ਕਿਰਿਆ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਸੁਭ ਕਰਮ ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾਪ ਸੰਤਾਪ ਮਿਟੇ ਨਾਨਕ ਬਾਹੁੜਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੨॥੧੧॥

ਸੰਤਾਪ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਤਿਸ ਕੇ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਸੰਗੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਸਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੧॥ ਆਗੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਥੀਐ ਸੰਤਸੰਗਿ ਪ੍ਰਭ ਗਿਆਨੁ ॥

ਪੂਰਨ ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਿਮਰਤ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਆਤਮ ਗਿਆਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੂਰਨ (ਪਰਮ) ਉਤਕ੍ਰਿਸ੍ਟ ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਤ ਜਾਤ ਰਹੇ ਸ੍ਰਮ ਨਾਸੇ ਸਿਮਰਤ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ॥

ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਹੋਹਿ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਸੰਗ ਕਰ ਸਿਮਰਤੇ ਹੂਏ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਸ੍ਟ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਔ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਾਥ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਕਰ ਖਿਨ ਬੀਚ (ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋ ਜੋ ਕਥੈ ਸੁਨੈ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਤਾ ਕੀ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸ ॥

ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਵੈ ਨਾਨਕ ਪੂਰਨ ਹੋਵੈ ਆਸ ॥੨॥੧॥੧੨॥

ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸੁ ਹਰੀ ਜਸੁ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਵਹੁ ਪੁਰਸੁ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਭੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥੧॥੧੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਨਿਧਿ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮ ॥

ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਜੀਅ ਕੈ ਕਾਮ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈ ਭੀ ਜੀਵਕੇ ਕਾਮ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਰੇਨੁ ਨਿਤਿ ਮਜਨੁ ਕਰੈ ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਹਰੈ ॥੧॥

ਜੋ ਜੀਉ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਮੈ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੀ ਊਚੀ ਬਾਨੀ ॥

ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਤਰੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਾਨੀ ॥੨॥੨॥੧੩॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬਾਨੀ ਊਚੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਊਚ ਪਦ ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰ ਕਰ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੨॥੧੩॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਹਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥

ਮਾਨ ਤਨੁ ਧਨੁ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ ਤਿਸਤੇ ਤੁਮ ਹਰੇ ਹੋਵੋਗੇ ਯਿਹ (ਮਾਨ) ਜਾਨੋ ਕਿ ਤਨ ਅਰ ਧਨ ਪੁਨਹ ਪ੍ਰਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਈਤ ਊਤ ਕਹਾ ਲੋੁਭਾਵਹਿ ਏਕ ਸਿਉ ਮਨੁ ਲਾਇ ॥੧॥

ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕੋ ਲਾਉ॥੧॥

ਮਹਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਆਸਨੁ ਮਿਲਿ ਸੰਗਿ ਗੋਬਿਦੁ ਧਿਆਇ ॥੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਆਸਨੁ) ਅਸਥਾਨੁ ਅਤੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਿ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਧਜਾਵਣਾ ਕਰੁ॥੨॥

ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ॥੩॥੩॥੧੪॥

ਅਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥ ਹੇ ਗੁਰੋ ਸਗਲ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਨ ਆਯਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੩॥੩॥੧੪॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਬਿਗਸਾਉ ਸਾਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਇਕਾਂਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭ ਸਾਜਨ ਜੋ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਕੌ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਨਿਜਮ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹਾਂ॥

ਆਨਦਾ ਸੁਖ ਸਹਜ ਮੂਰਤਿ ਤਿਸੁ ਆਨ ਨਾਹੀ ਭਾਂਤਿ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸੁਖ ਅਰ ਸਾਂਤੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਭਾਂਤਿ) ਸਾਦ੍ਰਸ ਅਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਮਰਤ ਇਕ ਬਾਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਿਟਿ ਕੋਟਿ ਕਸਮਲ ਜਾਂਤਿ ॥੨॥

ਏਕ ਬਾਰ ਤਿਸ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੀ (ਕਸਮਲ) ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੧

ਗੁਣ ਰਮੰਤ ਦੂਖ ਨਾਸਹਿ ਰਿਦ ਭਇਅੰਤ ਸਾਂਤਿ ॥੩॥

ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਰਮਣ ਕਰਤਿਆਂ ਦੂਖ ਨਸ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਰਸੁ ਪੀਉ ਰਸਨਾ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤ ॥੪॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸੁ ਕੋ ਪਾਨੁ ਕਰੁ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੁ॥੪॥੪॥੧੫॥ ਸੰਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਜਨਾ ਸੰਤ ਆਉ ਮੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਾਜਨ ਸੰਤ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਈਏ॥

ਆਨਦਾ ਗੁਨ ਗਾਇ ਮੰਗਲ ਕਸਮਲਾ ਮਿਟਿ ਜਾਹਿ ਪਰੇਰੈ ॥੧॥

ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੋ ਅਰ ਸੰਪੂਰਨ (ਕਸਮਲਾ) ਪਾਪ ਮਿਟਕਰ ਪਰੇ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ॥੧॥

ਸੰਤ ਚਰਨ ਧਰਉ ਮਾਥੈ ਚਾਂਦਨਾ ਗ੍ਰਿਹਿ ਹੋਇ ਅੰਧੇਰੈ ॥੨॥

ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਚਾਂਦਨਾ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਗਜਾਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਉ ਪੇਖਿ ਨੇਰੈ ॥੩॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਸਾਮੀਪ ਜਾਨ ਕਰ ਭਜੋਂਗਾ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਖਿਲੇਗਾ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਪਾਏ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਨਾਨਕ ਉਹ ਬੇਰੈ ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸੰਤ (ਪਾਏ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੋ ਵਾਰਨੇ ਵਾਰਨੇ ਜਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੪॥੫॥੧੬॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰੀ ॥

ਮੋਹ ਮਾਨ ਧੋਹ ਭਰਮ ਰਾਖਿ ਲੀਜੈ ਕਾਟਿ ਬੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸੀਸ ਧਰ ਕਰ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਲਈ ਹੈ ਮੋਹ ਮਾਨ (ਧੋਹ) ਛਲ ਅਰੁ ਭਰਮ ਇਨ ਸਭ ਤੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਪੁਨ: ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਬੇੜੀ ਕਾਟ ਦੀਜੀਏ॥

ਬੂਡਤ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ॥

ਉਧਰੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਰਤਨਾਗਰ ॥੧॥

ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੁਬਤੇ ਹੁਏ ਹੇ ਹਰੀ ਰਤਨਾਗਰ ਭਾਵ ਵੈਰਾਗਾਦੀ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਕੀ ਖਾਨਿ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰ ਕਰ ਉਧਰੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੀਤਲਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ॥

ਪੂਰਨੋ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸੀਤਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥ ਮੇਰਾ ਠਾਕਰ ਹੈਂ॥੨॥

ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਿ ਤਾਰਨ ॥

ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ॥੩॥

ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰ ਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਕਿਰਪਾਨਿਧ ਹਰੀ ਤੂੰ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥੩॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਦੂਖ ਕਰਿ ਪਾਇਓ ॥

ਸੁਖੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ॥੪॥੬॥੧੭॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਥਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਉ ਸੁਖੀ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥੧੭॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਧਨਿ ਉਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਸੰਗਿ ਲਾਗੀ ॥

ਕੋਟਿ ਜਾਪ ਤਾਪ ਸੁਖ ਪਾਏ ਆਇ ਮਿਲੇ ਪੂਰਨ ਬਡਭਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗੀ ਹੈ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਵਡਭਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਪ ਤਪੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਅਨਾਥੁ ਦਾਸੁ ਜਨੁ ਤੇਰਾ ਅਵਰ ਓਟ ਸਗਲੀ ਮੋਹਿ ਤਿਆਗੀ ॥

ਮੈਂ ਅਨਾਥ ਜਨ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਹੂੰ ਇਸੀ ਸੇ ਮੈਂ ਔਰ ਓਟ ਸਭ ਤਿਆਗੀ ਹੈ॥

ਭੋਰ ਭਰਮ ਕਾਟੇ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਮਿਲਿ ਸੋਵਤ ਜਾਗੀ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ (ਭੋਰ) ਦਿਨ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਭਰਮ ਕਾਟੇ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਬੁਧੀ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਕਰ ਸੋਈ ਹੁਈ ਥੀ ਸੋ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਕਰ ਅਬ ਜਾਗੀ ਹੈ॥੧॥

ਤੂ ਅਥਾਹੁ ਅਤਿ ਬਡੋ ਸੁਆਮੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਪੂਰਨ ਰਤਨਾਗੀ ॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੂੰ (ਅਥਾਹੁ) ਡੂੰਘਾ ਅਰ ਅਤਸੈ ਕਰ ਬਡਾ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਪੂਰਨ ਅਰ (ਰਤਨਾਗੀ) ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਵੈਰਾਗਾਦਿਕ ਸਭ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਾਚਕੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮਾਂਗੈ ਮਸਤਕੁ ਆਨਿ ਧਰਿਓ ਪ੍ਰਭ ਪਾਗੀ ॥੨॥੭॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਾਚਿਕ ਹੋਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਮਸਤਕ ਆਨਕੇ ਰਖਾ ਹੈ॥੨॥੭ ॥੧੮॥ ਅਪਨੇ ਅਵਗਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਗਿਆਸੂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੁਚਿਲ ਕਠੋਰ ਕਪਟ ਕਾਮੀ ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹਿ ਤਿਉ ਤਾਰਿ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਜੀਵ (ਕੁਚਿਲ) ਕੁਚਲਣ ਔਰ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਪੁਨਹ ਕਪਟੀ ਅਰ ਕਾਮੀ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਸੋਂ ਜਾਨੀਏ ਤਿਉਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥

ਤੂ ਸਮਰਥੁ ਸਰਨਿ ਜੋਗੁ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਅਪਨੀ ਕਲ ਧਾਰਿ ॥੧॥

ਤੂੰ ਸਮਰਥੁ ਅਰੁ ਸਰਣਾਗਿਤ ਕੇ ਪਾਲਣ ਜੋਗ ਹੈਂ ਅਰੁ ਤੂੰ ਅਪਨੀ (ਕਲ) ਸਕਤੀ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਾਪ ਤਾਪ ਨੇਮ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮ ਨਾਹੀ ਇਨ ਬਿਧੇ ਛੁਟਕਾਰ ॥

ਜਾਪ ਅਰੁ ਤਪ ਨੇਮ ਅਰੁ ਸੌਚਤਾ ਪੁਨਹ ਸੰਜਮ ਕਰਨਾ ਇਨ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਗਰਤ ਘੋਰ ਅੰਧ ਤੇ ਕਾਢਹੁ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਰਿ ॥੨॥੮॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਸੇ ਦੇਖ ਕਰ ਵਿਸਜੋਂ ਰੂਪੀ ਘੋਰ (ਗਰਤ) ਟੋਏ ਤੇ ਮੈਂ ਅੰਧੇ ਕੋ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ॥੩॥੮॥੧੯॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਨਾਰਾਇਨ ਨਰਪਤਿ ਨਮਸਕਾਰੈ ॥

ਐਸੇ ਗੁਰ ਕਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ਆਪਿ ਮੁਕਤੁ ਮੋਹਿ ਤਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਹੇ ਨਰੋਂ ਕੇ ਪਤੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਆਪਿ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਤਾਰ ਲੇਵੇਂਗੇ॥

ਕਵਨ ਕਵਨ ਕਵਨ ਗੁਨ ਕਹੀਐ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਕਛੁ ਪਾਰੈ ॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕੌਨ ਕੌਨ ਸੇ ਗੁਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਲਾਖ ਲਾਖ ਲਾਖ ਕਈ ਕੋਰੈ ਕੋ ਹੈ ਐਸੋ ਬੀਚਾਰੈ ॥੧॥

ਕਈ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰ ਸਕੇ ਭਾਵ ਅੰਤੁ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੨

ਬਿਸਮ ਬਿਸਮ ਬਿਸਮ ਹੀ ਭਈ ਹੈ ਲਾਲ ਗੁਲਾਲ ਰੰਗਾਰੈ ॥

ਹੇ ਅਸਚਰਜ ਤੇ ਅਸਚਰਜ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਭਈ ਹੈ ਹੇ ਲਾਲ ਤੂੰ ਗੂੜੇ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤਨ ਰਸੁ ਆਈ ਹੈ ਜਿਉ ਚਾਖਿ ਗੂੰਗਾ ਮੁਸਕਾਰੈ ॥੨॥੧॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਤੇਰੇ ਰਸੁ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਜੈਸੇ ਗੁੰਗਾ ਪੁਰਸ਼ ਮਿਠਾਈ ਖਾ ਕਰ ਮੁਸਕਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਭਾਵ ਆਤਮੁ ਰਸੁ ਅਨਭਵ ਗੰਮ ਹੈ॥੨॥੧ ॥੨੦॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਨ ਜਾਨੀ ਸੰਤਨ ਪ੍ਰਭ ਬਿਨੁ ਆਨ ॥

ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਪੇਖਿ ਸਮਾਨੋ ਮੁਖਿ ਬਕਨੋ ਮਨਿ ਮਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਬ੍ਯਾਪਕ ਦੇਖ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਮੰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਿ ਰਹੇ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਭੈ ਭੰਜਨ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹਰੀ ਘਟ ਘਟ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹੇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੈ ਕੇ ਭੰਜਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਮਨਹਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਭਇਓ ਭ੍ਰਮੁ ਨਾਸਿਓ ਮੰਤ੍ਰੁ ਦੀਓ ਗੁਰ ਕਾਨ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਭਰਮੁ ਨਵਿਰਤੁ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਤ ਰਹੇ ਕ੍ਰਤਗ੍ਯ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਗ੍ਯਾਨ ॥

ਕਰਤਵੋਂ ਕੇ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਕੋ ਗ੍ਯਾਨ ਹੋਣੇ ਤੇ ਹਮ (ਕਰਤ) ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਮਾਂਗਨ ਕਉ ਹਰਿ ਦਾਨ ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੨੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਹਨ ਕਹਾਵਨ ਕਉ ਕਈ ਕੇਤੈ ॥

ਐਸੋ ਜਨੁ ਬਿਰਲੋ ਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜੋ ਤਤ ਜੋਗ ਕਉ ਬੇਤੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਆਪ ਕੋ ਤਤੁ ਬੇਤਾ ਆਪ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਈ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਸੇ ਕਹਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਗੁਰੂ ਤਤਵੇਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਐਸਾ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਜੁੜਨਾ ਜਾਨਣੇ ਵਲਾ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਸੇ ਤਤ੍ਵਵੇਤਾ ਹੋਵੈ॥ ਤਤ੍ਵਬੇਤਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੂਖੁ ਨਾਹੀ ਸਭੁ ਸੁਖੁ ਹੀ ਹੈ ਰੇ ਏਕੈ ਏਕੀ ਨੇਤੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਭ ਸੁਖ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕੋ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਬੁਰਾ ਨਹੀ ਸਭੁ ਭਲਾ ਹੀ ਹੈ ਰੇ ਹਾਰ ਨਹੀ ਸਭ ਜੇਤੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਬੁਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਭ ਕੋਈ ਭਲਾ ਹੀ ਹੈ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਭ ਜੀਤ ਹੀ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੋਗੁ ਨਾਹੀ ਸਦਾ ਹਰਖੀ ਹੈ ਰੇ ਛੋਡਿ ਨਾਹੀ ਕਿਛੁ ਲੇਤੈ ॥

ਰੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕੇ ਸੋਗੁ ਨਹੀਂ ਸਦਾ ਅਨੰਦੁ ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿਛ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾ ਲੇਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਣ ਤਜਾਗ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜਨੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹੈ ਕਤ ਆਵੈ ਕਤ ਰਮਤੈ ॥੨॥੩॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹਰੀ ਜਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜਬ ਐਸੇ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਤਬ ਕਹਾਂ ਆਵੈਂ ਔਰ ਕਹਾਂ (ਰਮਤੈ) ਜਾਵੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਪੁਨਹ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥੩॥੨੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹੀਏ ਕੋ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਿਸਰਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਤਨ ਮਨ ਗਲਤ ਭਏ ਤਿਹ ਸੰਗੇ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਿ ਰਹੀ ਮੋਰੀ ਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਬਿਸਰ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੇ ਸੰਗ (ਗਲਤ) ਲੀਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੇ (ਮਾਇ) ਸੰਤ ਜਨ ਮੇਰੀ ਸਖੀਓ ਮੋਹਿਨੀ ਮਾਇਆ ਮੁਝ ਕੋ ਮੋਹਿ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਜੈ ਜੈ ਪਹਿ ਕਹਉ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹਉ ਅਪੁਨੀ ਤੇਊ ਤੇਊ ਗਹੇ ਰਹੇ ਅਟਕਾਇ ॥

ਜਿਸ ਜਿਸ ਪਾਸ ਅਪਨੀ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ (ਤੇਊ ਤੇਊ) ਸੋਈ ਸੋਈ ਮਾਇਆ ਕੇ ਗ੍ਰਸੇ ਹੂਏ ਵਿਸਜ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਅਟਕ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਏਕੈ ਜਾਲੀ ਤਾ ਕੀ ਗੰਠਿ ਨਹੀ ਛੋਰਾਇ ॥੧॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਏਕ ਮਾਇਆ ਕੀ ਜਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਗੰਠ ਕੋ ਵਹੁ ਛੁਡਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਆਇਓ ਸੰਤਨ ਹੀ ਸਰਨਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਅਨੇਕ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੂਆ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਕਾਟੇ ਅਗਿਆਨ ਭਰਮ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਲੀਓ ਕੰਠਿ ਲਗਾਇ ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਮੇਰੇ ਅਗਜਾਨ ਭਰਮ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹਿ ਸਭ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ॥੨॥੪॥੨੩॥

ਨਾਮ ਕਰ ਅਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਰ ਸਰਬ ਗੁਣ ਰੂਪ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਆਨਦ ਰੰਗ ਬਿਨੋਦ ਹਮਾਰੈ ॥

ਨਾਮੋ ਗਾਵਨੁ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਨੁ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਨੰਦ ਔਰ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਗਾਵਨਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਜਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੋ ਗਿਆਨੁ ਨਾਮੁ ਇਸਨਾਨਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੈ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਸੋਭਾ ਨਾਮੁ ਬਡਾਈ ਭਉਜਲੁ ਬਿਖਮੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਤਾਰੈ ॥੧॥

ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਗਜਾਨੁ ਹੈ ਪੁਨਹ ਨਾਮੁ ਹੀ ਇਸਨਾਨੁ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਨਾਮ ਨੇ ਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਸੋਭਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਹੀ ਵਡਾਈ ਹੈ ਔਰ (ਬਿਖਨੁ) ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਗਮ ਪਦਾਰਥ ਲਾਲ ਅਮੋਲਾ ਭਇਓ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰ ਚਰਨਾਰੈ ॥

ਅਗਮ ਔ (ਅਮੋਲਾ) ਬੇਕੀਮਤਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰ ਲਾਲ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ਮਗਨ ਭਏ ਹੀਅਰੈ ਦਰਸਾਰੈ ॥੨॥੫॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਦੇਖ ਕਰ ਮਗਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥੫॥੨੪॥

ਉਪਦੇਸ਼॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਸੁਆਮੀ ਨੇਰੋ ॥

ਪੇਖਤ ਸੁਨਤ ਸਭਨ ਕੈ ਸੰਗੇ ਥੋਰੈ ਕਾਜ ਬੁਰੋ ਕਹ ਫੇਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਨ ਤਨ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਸਾਮੀਪ ਹੀ ਹੈ ਸਭ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਕਰਮ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਾਤਾਂ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਥੋਰੇ ਜੀਵਨ ਵਾਸਤੇ ਬੁਰਾ ਕਰਮੁ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ (ਫੇਰੋ) ਫੇੜਦਾ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਜੇਤੋ ਲਪਟਾਇਓ ਕਛੂ ਨਹੀ ਨਾਹੀ ਕਛੁ ਤੇਰੋ ॥

ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਤਨਾ ਤੂੰ ਲਪਟਾ ਹੂਆ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਵੀਚਾਰੀਏ ਤੌਂ ਕੁਛ ਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ ਬਿਵਹਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਆਗੈ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਆਵਤ ਸਭ ਪਰਗਟ ਈਹਾ ਮੋਹਿਓ ਭਰਮ ਅੰਧੇਰੋ ॥੧॥

(ਆਗੈ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਸਭ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਰਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਅੰਧੇਰੋ ਹੈ ਈਹਾਂ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਟਕਿਓ ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸੰਗ ਮਾਇਆ ਦੇਵਨਹਾਰੁ ਦਾਤਾਰੁ ਬਿਸੇਰੋ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਦੇਵਣੇ ਵਾਲਾ (ਦਾਤਾਰੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਸਾਰ ਛੋਡਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੩

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੈ ਭਾਰੋਸਉ ਬੰਧਨ ਕਾਟਨਹਾਰੁ ਗੁਰੁ ਮੇਰੋ ॥੨॥੬॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬੰਧਨ ਕੇ ਕਾਟਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈ॥੨॥੬॥੨੫॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਖੈ ਦਲੁ ਸੰਤਨਿ ਤੁਮ੍ਹਰੈ ਗਾਹਿਓ ॥

ਤੁਮਰੀ ਟੇਕ ਭਰੋਸਾ ਠਾਕੁਰ ਸਰਨਿ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਆਹਿਓ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕਾ (ਦਲ) ਸਮੁਦਾਇ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਹੀ (ਗਾਹਿਓ) ਦਬਾਯਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੀ ਓਟ ਅਰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮਹਾ ਪਰਾਛਤ ਦਰਸਨੁ ਭੇਟਿ ਮਿਟਾਹਿਓ ॥

ਬਹੁਤੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਮਹਾਂ ਪਰਾਛਤੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਮੂਹ ਥਾ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਭੇਟ ਕਰ ਮਿਟਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭਇਓ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਅਨਦ ਉਜੀਆਰਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਹਿਓ ॥੧॥

ਹੇ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਉਜੀਆਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਪ੍ਰਗਾਸ) ਗ੍ਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰੁ ਵਹੁ ਸਹਿਜ ਪਦ ਮੇਂ ਸਮਾਧੀ ਕਰ (ਸਮਾਹਿਓ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਕਉਨੁ ਕਹੈ ਤੁਮ ਤੇ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਅਥਾਹਿਓ ॥

ਯਿਹ ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸੇਂ ਕਿਛੁ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਔਰ ਬੇਅੰਤ ਹੋ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਲੈ ਲਾਹਿਓ ॥੨॥੭॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਜਿਤਨੇ ਰੰਗ ਰੂਪ ਰਸ ਹੈਂ ਸਭੀ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਲਾਭੁ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥੭॥੨੬॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬੂਡਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਧੀਰੈ ॥

ਬਿਨਸੈ ਮੋਹੁ ਭਰਮੁ ਦੁਖੁ ਪੀਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਾਨੀ ਡੂਬਤਾ ਹੂਆ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਧੀਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮੋਹੁ ਔ ਦੁਖੁ ਅਰੁ ਭਰਮਣੇ ਕੀ ਪੀੜਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਨਾ ॥

ਜਤ ਕਤ ਪੇਖਉ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨਾ ॥੧॥

ਮੈਂ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥

ਗੁਰ ਭੇਟਤ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥੨॥੮॥੨੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਮੈਂਨੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥੮॥੨੭॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਮਨਹਿ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ॥

ਸਾਧ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਗਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੁਏ ਮਨ ਮੈਂ ਸੁਖੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਜਸ ਕਾ ਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਰਿਦੈ ਬਸੇਰੋ ॥

ਚਰਨ ਸੰਤਨ ਕੈ ਮਾਥਾ ਮੇਰੋ ॥੧॥

ਜਸੁ ਗਾਉਣੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸੇਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਮੇਰਾ ਮਾਥਾ ਰਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਉ ਸਿਮਰਹੁ ਮਨਾਂ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਸੁ ਸੁਨਾਂ ॥੨॥੯॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਮਨਾਂ) ਪ੍ਯਾਰੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੁ ਅਰੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸੁ ਸੁਣਿਆਂ ਕਰੁ॥੨॥੯॥੨੮॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਪ੍ਰਭ ਪਰਸਨ ॥
ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭੋਜਨਿ ਤ੍ਰਿਪਤਾਨੀ ਅਖੀਅਨ ਕਉ ਸੰਤੋਖੁ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਪਰਸਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ॥ ਰਸਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਭੋਜਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਔਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਸੰਤੋਖੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਰਨਨਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਜਸੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਲਮਲ ਦੋਖ ਸਗਲ ਮਲ ਹਰਸਨ ॥

ਅਰ ਕਾਨੋਂ ਮੈ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਹਰੀ ਜਾ ਜਸੁ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪ ਅਰ ਮਲ ਰੂਪ ਦੋਖ ਸਭ (ਹਰਸਨ) ਹਰੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪਾਵਨ ਧਾਵਨ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖ ਪੰਥਾ ਅੰਗ ਸੰਗ ਕਾਇਆ ਸੰਤ ਸਰਸਨ ॥੧॥

ਪੈਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਕੇ (ਪੰਥਾ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਧਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅੰਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਕਾ ਸਪਰਸ ਕਰਨੇ ਤੇ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਅਧਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਰਨਿ ਗਹੀ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ਆਨ ਉਪਾਵ ਥਕਿਤ ਨਹੀ ਕਰਸਨ ॥

ਅਬ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਕੀ ਸਰਣ ਪਕੜੀ ਹੈ ਔਰ ਉਪਾਵਾਂ ਸੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਅਵਰ ਉਪਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਏ ਨਾਨਕ ਜਨ ਅਪਨੇ ਅੰਧ ਘੋਰ ਸਾਗਰ ਨਹੀ ਮਰਸਨ ॥੨॥੧੦॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਹਰੀ ਨੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਧ ਘੋਰ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਰੇਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨॥੧੦॥੨੯॥ ਬਿਕਾਰ ਨਿਬਿਰਤੀ ਹੇਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੁਹਕਤ ਕਪਟ ਖਪਟ ਖਲ ਗਰਜਤ ਮਰਜਤ ਮੀਚੁ ਅਨਿਕ ਬਰੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਪਟਾਦਿਕ (ਖਪਟ) ਖਪਾਉਣੇ ਵਾਲੇ ਬਿਕਾਰ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਖਲ ਗਰਜ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਮੀਚੁ) ਮਿਰਤੂ ਅਨੇਕ ਬੇਰ (ਮਰਜਤ) ਮਲਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮਰਤੀ ਹੈ॥

ਅਹੰ ਮਤ ਅਨ ਰਤ ਕੁਮਿਤ ਹਿਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪੇਖਤ ਭ੍ਰਮਤ ਲਾਖ ਗਰੀਆ ॥੧॥

ਅਹੰਬੁਧੀ ਕਰਕੇ (ਅਨ) ਦੈਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਔ ਕਮਿਤਰਾ ਮੈਂ ਹਿਤ ਹੈ ਹੇ (ਪ੍ਰੀਤਮ) ਪਰਮੇਸਰ ਤੁਮ ਆਪ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ ਜੋ ਮਨ ਅਨੇਕ (ਗਰੀਆ) ਗਲੀਓਂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਤ ਬਿਉਹਾਰ ਅਚਾਰ ਬਿਧਿ ਹੀਨਤ ਮਮ ਮਦ ਮਾਤ ਕੋਪ ਜਰੀਆ ॥

(ਅਨਿਤ) ਤੁਛ ਮੇਰੇ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਆਚਾਰ ਬਿਧੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਖਿਧ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮਮਤਾ ਅਰ ਮਦ ਕਰ ਮਤਾ ਹੂਆ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੋਪ ਅਗਨੀ ਕਰ ਜਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ॥

ਕਰੁਣ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁੋਪਾਲ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਨਾਨਕ ਉਧਰੁ ਸਰਨਿ ਪਰੀਆ ॥੨॥੧੧॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੋਪਾਲ ਦੀਨ ਬੰਧੂ ਦਇਆ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਨ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਉਧਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੨॥੧੧॥੩੦॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਦਾਤਾ ॥
ਹਰਿ ਬਿਸਰਤੇ ਹੀ ਹਾਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਰ ਮਾਨ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਹਰੀ ਬਿਸਰਨੇ ਤੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹਾਨੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਤਿਆਗਿ ਆਨ ਲਾਗਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੋ ਡਾਰਿ ਭੂਮਿ ਪਾਗਹਿ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਔਰ ਮੈਂ ਲਾਗਨਾ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਿਟੀ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇਵੇ॥

ਬਿਖੈ ਰਸ ਸਿਉ ਆਸਕਤ ਮੂੜੇ ਕਾਹੇ ਸੁਖ ਮਾਨਿ ॥੧॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਵਿਸ਼ਜ ਰਸੋਂ ਕੇ ਵਿਖੇ ਖਚਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਆਪਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਰਹੇਂਗਾ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੪

ਕਾਮਿ ਕ੍ਰੋਧਿ ਲੋਭਿ ਬਿਆਪਿਓ ਜਨਮ ਹੀ ਕੀ ਖਾਨਿ ॥

ਜਿਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭਾਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜੀਉ ਬਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮਾਂ ਕੀ ਖਾਨ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰਨਿ ਆਇਓ ਉਧਰੁ ਨਾਨਕ ਜਾਨਿ ॥੨॥੧੨॥੩੧॥

ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਉਧਾਰ ਲੇਵੋ॥੨॥੧੨॥੩੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਵਿਲੋਕਉ ਰਾਮ ਕੋ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ॥

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਰਤਨੁ ਪਾਇਓ ਬਿਸਰੀ ਸਭ ਚਿੰਦ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੇ ਮੁਖ ਕਮਲ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਢੂੰਢਤੇ ਢੂੰਢਤੇ ਨੇ ਹਰੀ ਰਤਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਸਭ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦੈ ਧਾਰਿ ॥

ਉਤਰਿਆ ਦੁਖੁ ਮੰਦ ॥੧॥

ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ (ਮੰਦ) ਬੁਰਾ ਸੁਭਾਉ ਅਰ ਜਨਮਾਦਿ ਦੁਖ ਰਿਦੇ ਤੋ ਉਤਰ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਜ ਧਨੁ ਪਰਵਾਰੁ ਮੇਰੈ ਸਰਬਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ॥

ਸਾਧਸੰਗਮਿ ਲਾਭੁ ਪਾਇਓ ਨਾਨਕ ਫਿਰਿ ਨ ਮਰੰਦ ॥੨॥੧੩॥੩੨॥

ਮੇਰੇ ਤੋ ਰਾਜ ਧਨ ਅਰ ਕੁੰਟਬ ਸਰਬੰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਹੀ ਹੈ॥ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਏਹ ਲਾਭ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਫੇਰ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੨॥੧੩॥੩੨॥ ਆਪ ਕੋ ਪਤੰਤਰ ਕਹਿ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੂਜਹੋ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗਿ ॥

ਹਰਿ ਪਾਵਹੁ ਮਨੁ ਅਗਾਧਿ ॥

ਜਗੁ ਜੀਤੋ ਹੋ ਹੋ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾਧਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ (ਗੁਰ) ਪੂਜ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਰੂਪ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਅਗਾਧ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਪਾਵਹੁ) ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ (ਕਿਰਪਾਧਿ) ਅਧਿਕ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੂਏ ਤਬ ਹਮ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਪੂਜਾ ਮੈ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਖੋਜੀ ਸਾ ਪੂਜਾ ਜਿ ਹਰਿ ਭਾਵਾਸਿ ॥

ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਜੋ ਪੂਜਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਬਿਧੀਓਂ ਕਰ ਖੋਜੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੋ ਪੂਜਾ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੇ॥

ਮਾਟੀ ਕੀ ਇਹ ਪੁਤਰੀ ਜੋਰੀ ਕਿਆ ਏਹ ਕਰਮ ਕਮਾਸਿ ॥

ਇਹ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਪੁਤਰੀ ਮਿਟੀ ਕੀ (ਜੋਰੀ) ਰਚੀ ਹੁਈ ਹੈ ਇਹ ਕਿਆ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਾਹ ਪਕਰਿ ਜਿਸੁ ਮਾਰਗਿ ਪਾਵਹੁ ਸੋ ਤੁਧੁ ਜੰਤ ਮਿਲਾਸਿ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੀ ਬਾਂਹਿ ਪਕੜ ਕਰ ਅਪਣੇ ਰਸਤੇ ਪਾਵਤੇ ਹੋ ਸੋ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਰ ਓਟ ਮੈ ਕੋਇ ਨ ਸੂਝੈ ਇਕ ਹਰਿ ਕੀ ਓਟ ਮੈ ਆਸ ॥

ਔਰ ਓਟ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਸੂਝਤੀ ਨਹੀਂ ਏਕ ਤੇਰੀ ਆਸ ਔ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਦੀਨੁ ਕਰੇ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਜਉ ਸਭ ਘਟਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਿਵਾਸ ॥

ਤੇਰਾ ਦੀਨ ਜਨ ਕਿਆ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥ ਜੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਚਰਨਨ ਕੀ ਮਨਿ ਪਿਆਸ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸੁ ਕਹੀਅਤੁ ਹੈ ਤੁਮ੍ਹਰਾ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਸ ॥੨॥੧॥੩੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤੁਮਾਰਾ ਦਾਸ ਕਹੀਤਾ ਹੂੰ ਅਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੩੩॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੬

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਗਤ ਉਧਾਰਨ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਅ ਤੇਰੈ ॥

ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਕੇਰੈ ॥

ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗ ਰੰਗ ਅਨੂਪੇਰੈ ॥

ਕਾਹੇ ਰੇ ਮਨ ਮੋਹਿ ਮਗਨੇਰੈ ॥

ਹੇ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ ਨਵਨਿਧੀਓਂ ਕੇ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਅਨੂਪ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨੰਦ ਹੁਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੌ ਐਸੇ ਸਿਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੋਹ ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਨੈਨਹੁ ਦੇਖੁ ਸਾਧ ਦਰਸੇਰੈ ॥

ਸੋ ਪਾਵੈ ਜਿਸੁ ਲਿਖਤੁ ਲਿਲੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਾਧੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖ ਪਰੰਤੂ ਦਰਸ਼ਨ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਉ ਸਾਧ ਸੰਤ ਚਰਨੇਰੈ ॥

ਬਾਂਛਉ ਧੂਰਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੇਰੈ ॥

(ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੀ ਚਾਹ ਕਰ ਜੋ ਤੁਮਕੋ ਪਵਿਤਰ ਕਰ ਦੇਵੈ॥

ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਮੈਲੁ ਕਟੇਰੈ ॥
ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਧਿਆਵਹੁ ਮੁਖੁ ਨਹੀ ਮੋਰੈ ॥

ਵਹੁ ਧੂਰੀ ਪਾਪ ਮੈਲ ਕਾਟਨੇ ਕੋ ਐਸੇ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਠਾਹਟ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੀਆ ਤਾਂ ਤੇ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਅਰ ਮੁਖ ਨਾ ਮੋੜ॥

ਕਿਛੁ ਸੰਗਿ ਨ ਚਾਲੈ ਲਾਖ ਕਰੋਰੈ ॥
ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕੋ ਨਾਮੁ ਅੰਤਿ ਪੁਕਰੋਰੈ ॥੧॥

ਲਖਾਂ ਕ੍ਰੋੜ ਧਨ ਕਛ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਤ ਕੋ ਉਪਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਨਸਾ ਮਾਨਿ ਏਕ ਨਿਰੰਕੇਰੈ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗਹੁ ਭਾਉ ਦੂਜੇਰੈ ॥

(ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਮਾਨ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਤਜਾਗ ਦੇਹੁ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਕਵਨ ਕਹਾਂ ਹਉ ਗੁਨ ਪ੍ਰਿਅ ਤੇਰੈ ॥
ਬਰਨਿ ਨ ਸਾਕਉ ਏਕ ਟੁਲੇਰੈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕਵਨ ਕਵਨ ਮੈਂ ਬਰਨਨ ਕਰੋਂ ਤੇਰਾ ਏਕ ਭੀ (ਟੁਲੇਰੈ) ਉਪਕਾਰ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥

ਦਰਸਨ ਪਿਆਸ ਬਹੁਤੁ ਮਨਿ ਮੇਰੈ ॥
ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜਗਤ ਗੁਰ ਕੇਰੈ ॥੨॥੧॥੩੪॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਬਹੁਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੋ॥੨॥੧॥੩੪॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੫

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਐਸੀ ਕਉਨ ਬਿਧੇ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੀ ਕੌਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਦਰਸਨ ਕਾ (ਪਰਸਨਾ) ਮਿਲਾਪੁ ਹੋਵੈ॥

ਆਸ ਪਿਆਸ ਸਫਲ ਮੂਰਤਿ ਉਮਗਿ ਹੀਉ ਤਰਸਨਾ ॥੧॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਫਲ ਮੂਰਤੀ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਉਮਗਿ) ਪ੍ਰੇਮਕਰ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕਾ ਤਰਸਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੧॥

ਦੀਨ ਲੀਨ ਪਿਆਸ ਮੀਨ ਸੰਤਨਾ ਹਰਿ ਸੰਤਨਾ ॥
ਹਰਿ ਸੰਤਨਾ ਕੀ ਰੇਨ ॥

ਜੈਸੇ ਪਯਾਸ ਕਰਕੇ ਮੀਨ ਦੀਨਤਾ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਹਰਿ ਕੇ ਸੰਤ ਹੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਰੇਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਹੀਉ ਅਰਪਿ ਦੇਨ ॥
ਪ੍ਰਭ ਭਏ ਹੈ ਕਿਰਪੇਨ ॥

ਜਬ ਤਿਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹੀਉ ਭਾਵ ਮਨੁ ਅਰਪਨ ਕਰ ਦੀਆ ਤਬ ਸੇ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਨੁ ਮੋਹੁ ਤਿਆਗਿ ਛੋਡਿਓ ਤਉ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜੀਉ ਭੇਟਨਾ ॥੨॥੨॥੩੫॥

ਜੇ ਮਾਨੁ ਅਰੁ ਮੋਹ ਕੋ ਤਯਾਗ ਛੋਡਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਹਰਿ ਜੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥੨॥੩੫॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਰੰਗਨ ਕੇ ਰੰਗਾ ॥

ਕੀਟ ਹਸਤ ਪੂਰਨ ਸਭ ਸੰਗਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ (ਰੰਗਾ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਰੰਗੋਂ ਰੰਗੋਂ ਵਿਖੇ (ਰੰਗਾ) ਰਚ ਰਹਾ ਹੈ ਕੀਟੀ ਅਰੁ ਹਸਤੀ ਤਕ ਸਭਕੇ ਸਾਥ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੇ ਉਪਾਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਰਤ ਨੇਮ ਤੀਰਥ ਸਹਿਤ ਗੰਗਾ ॥

ਜਲੁ ਹੇਵਤ ਭੂਖ ਅਰੁ ਨੰਗਾ ॥

ਬਰਤ ਨੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਸਹਿਤ ਸਰਬ ਤੀਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਲ ਧਾਰਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਨੰਗ ਔਰ ਭੁਖ ਸਹਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਜਾਚਾਰ ਕਰਤ ਮੇਲੰਗਾ ॥

ਚਕ੍ਰ ਕਰਮ ਤਿਲਕ ਖਾਟੰਗਾ ॥

ਦਰਸਨੁ ਭੇਟੇ ਬਿਨੁ ਸਤਸੰਗਾ ॥੧॥

ਅੰਗੋਂ ਕੋ (ਮੇਲ) ਸੰਕੋਚ ਕਰਕੇ ਪੂਜਾ ਕਾ ਆਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਅਰ ਹਿੰਗਲਾਜ ਜਾਕਰ ਚਕ੍ਰ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਖਟਿ ਅੰਗੋਂ ਪਰ ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਦਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਆਦਿਕ ਸਥਾਨੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਠਿ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਅਤਿ ਰਹਤ ਬਿਟੰਗਾ ॥

ਹਉ ਰੋਗੁ ਬਿਆਪੈ ਚੁਕੈ ਨ ਭੰਗਾ ॥

ਇਕ ਹਠ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਭਾਵ ਹਠੁ ਧਾਰ ਕਰ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੇ (ਬਿਟੰਗਾ) ਕਪਾਲੀ ਆਸਨ ਊਪਰ ਚਰਨ ਕਰਕੇ ਖੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੋਗ ਬਯਾਪਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਿਤ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਸਤਸੰਗ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ (ਭੰਗਾ) ਬਿਘਨ ਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤਿ ਤ੍ਰਿਸਨ ਜਰੰਗਾ ॥

ਸੋ ਮੁਕਤੁ ਨਾਨਕ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚੰਗਾ ॥੨॥੩॥੩੬॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਸੇ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਤਿਨਕਾ (ਜਰੰਗਾ) ਰਿਦਾ ਜਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ (ਚੰਗਾ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਬ੍ਰਹਮ ਸੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਟੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੩੬॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੭

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਿਖ ਬੂਝਿ ਗਈ ਗਈ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਜਨਾ ॥

ਪੰਚ ਭਾਗੇ ਚੋਰ ਸਹਜੇ ਸੁਖੈਨੋ ਹਰੇ ਗੁਨ ਗਾਵਤੀ ਗਾਵਤੀ ਗਾਵਤੀ ਦਰਸ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਬੁਧੀ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਗਈ ਤਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਥੀ ਸੋ ਬੁਝ ਗਈ ਕਾਮਾਦਿ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਭਏ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਦਰਸਨ ਕੇ ਪਜਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਵਾ ਗਾਵਤੀ ਗਾਵਤੀ ਗਾਵਤੀ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਨਾਂ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਜੈਸੀ ਕਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮੋ ਸਿਉ ਮੋ ਸਿਉ ਐਸੀ ਹਉ ਕੈਸੇ ਕਰਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੈਸੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾ ਪ੍ਰੀਤੀ (ਮੋ) ਮੋਹ ਕੇ ਸਹਤ ਆਪ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ (ਮੋ ਸਿਉ) ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੁਗੰਧ ਹੈ॥ ਉਪਕਾਰਤਾ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਕੈਸੇ ਕਰੋਂ॥

ਹੀਉ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ਬਲਿ ਬਲੇ ਬਲਿ ਬਲੇ ਬਲਿ ਗਈ ॥੧॥

ਹ੍ਰਿਦੇ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਗਈ ਹੂੰ॥੧॥

ਪਹਿਲੇ ਪੈ ਸੰਤ ਪਾਇ ਧਿਆਇ ਧਿਆਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜ ਕੇ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਕੇ ਤੇ ਧਜਾਵਨੇ ਜੋਗੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਇਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਥਾਨੁ ਤੇਰੋ ਕੇਹਰੋ ਜਿਤੁ ਜੰਤਨ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਕੌਨਸਾ ਸਥਾਨੁ ਹੈ ਜਹਾਂ ਬੈਠਕਰ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ? ਵਾ ਉੱਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਹਤਾ ਹੈ॥ ਜਹਾਂ ਸੰਤ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗੁ ਮੇਰਾ ਸਥਾਨੁ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਦਾਸ ਕੀਰਤਿ ਕਰਹਿ ਤੁਹਾਰੀ ॥

ਅਨੇਕ ਦਾਸ ਆਪ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਮਿਲਿਓ ਜੋ ਭਾਵਤੋ ਜਨ ਨਾਨਕ ਠਾਕੁਰ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥
ਏਕ ਤੂਹੀ ਤੂਹੀ ਤੂਹੀ ॥੨॥੧॥੩੭॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਠਾਕੁਰ ਤੂੰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੩੭॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੮

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਿਆਗੀਐ ਗੁਮਾਨੁ ਮਾਨੁ ਪੇਖਤਾ ਦਇਆਲ ਲਾਲ ਹਾਂ ਹਾਂ ਮਨ ਚਰਨ ਰੇਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਗੁ) ਇੰਦ੍ਰਜੋਂ ਕਾ ਜੋ ਮਾਨੁ ਹੈ ਔਰ ਬਿਭੂਤੀ ਕਾ ਮਾਨੁ ਭੀ ਤਜਾਗੀਏ ਦਜਾਲ (ਲਾਲ) ਪਜਾਰਾ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਭ ਕੋ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੈ (ਹਾਂ ਹਾਂ) ਵੱਡਾ ਅਸਚਰਜੁ ਹੈ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮੁ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖਬਰਦਾਰੁ ਹੋ ਕਰ ਹੇ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਹੋਹੁ॥

ਹਰਿ ਸੰਤ ਮੰਤ ਗੁਪਾਲ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਧਜਾਨ ਕਰ ਗਜਾਨੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਿਰਦੈ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਇ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਮੋਹਨਾ ॥
ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆ ਮਇਆ ਧਾਰਿ ॥

ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਦੀਨ ਦਜਾਲ ਮੋਹਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੁ ਹਿਰਦੇ ਕਰ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸੰਗ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੋ ਲਾਉ ਔਰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਅਤੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਨਾਨਕੁ ਮਾਗੈ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ॥

ਤਜਿ ਮੋਹੁ ਭਰਮੁ ਸਗਲ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੨॥੧॥੩੮॥

ਭਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਔਰ ਸਭ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਯਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੩॥੮॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕਹਨ ਮਲਨ ਦਹਨ ਲਹਨ ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਆਨ ਨਹੀ ਉਪਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਕਥਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਮਲ ਕੋ ਦਗਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੋ ਜਸੁ (ਲਹਨ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੬

ਤਟਨ ਖਟਨ ਜਟਨ ਹੋਮਨ ਨਾਹੀ ਡੰਡਧਾਰ ਸੁਆਉ ॥੧॥

ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ (ਤਟਨ) ਕਿਨਾਰਿਓਂ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਨਾ (ਖਟਨ) ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਸੇ ਵਾ ਖਟ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਹ ਜਟਾ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਹੋਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਡੰਡ ਧਾਰ ਕਰ ਸੰਨਯਾਸੀ ਹੋਣੇ ਸੇ (ਸੁਆਉ) ਆਤਮ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੧॥

ਜਤਨ ਭਾਂਤਨ ਤਪਨ ਭ੍ਰਮਨ ਅਨਿਕ ਕਥਨ ਕਥਤੇ ਨਹੀ ਥਾਹ ਪਾਈ ਠਾਉ ॥

ਜਤੀਓਂ ਕੀ ਤਰਾਂ ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕੇ ਸੰਕੋਚਨੇ ਸੇ ਵਾ (ਭਾਂਤਨ) ਤਰਹ ਤਰਹ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਤਪ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣੇ ਤੇ ਅਨੇਕ ਕਥਾ ਕੋ ਕਥਤੇ ਹੁਏ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਠਾਉ) ਅਸਥਾਨ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਕੀ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੋਧਿ ਸਗਰ ਸੋਧਨਾ ਸੁਖੁ ਨਾਨਕਾ ਭਜੁ ਨਾਉ ॥੨॥੨॥੩੯॥

ਸਭ ਸੋਧਨ ਸੋਧੇ ਅਰਥਾਤ ਸਭ ਬੀਚਾਰ ਬੀਚਾਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਨਾਮਕੇ ਭਜਨੇ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੩੯॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੯

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੁ ਭਗਤਿ ਬਛਲੁ ਭੈ ਹਰਨ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਪਯਾਰੇ ਜਨਮਾਦੀ ਭੈ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੁਮ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੋ॥

ਨੈਨ ਤਿਪਤੇ ਦਰਸੁ ਪੇਖਿ ਜਸੁ ਤੋਖਿ ਸੁਨਤ ਕਰਨ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਦਰਸਨੁ ਦੇਖ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਸੁ ਸੁਨ ਕਰ ਕਾਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਅਨਾਥ ਦਾਤੇ ਦੀਨ ਗੋਬਿਦ ਸਰਨ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂ ਆਪਕੀ ਸਰਣਿ ਹੂੰ॥

ਆਸ ਪੂਰਨ ਦੁਖ ਬਿਨਾਸਨ ਗਹੀ ਓਟ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਚਰਨ ॥੨॥੧॥੪੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਆਸ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੀ ਹੈ॥੨॥੧॥੪੦॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਸਰਨ ਦਇਆਲ ਠਾਕੁਰ ਆਨ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਉਧਰਤੇ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਠਾਕਰ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਕੀ ਸਰਣ ਹੂੰ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਕੋਈ ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨਾ ਤੇਰਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਵਾ ਧਰਮੁ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਯਾਇ ਕਰ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੈਸਾਰ ਗਾਰ ਬਿਕਾਰ ਸਾਗਰ ਪਤਿਤ ਮੋਹ ਮਾਨ ਅੰਧ ॥

ਬਿਕਲ ਮਾਇਆ ਸੰਗਿ ਧੰਧ ॥

ਜੀਉ ਮੋਹ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਬਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਗਾਰ) ਜਿਲਣ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਧੰਧਯੋਂ ਸਾਥ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹੇ ਪ੍ਰਭ ਆਪਿ ਕਾਢਹੁ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਆਪ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਸਨਾਥ ਸੰਤਨ ਕੋਟਿ ਪਾਪ ਬਿਨਾਸ ॥

ਮਨਿ ਦਰਸਨੈ ਕੀ ਪਿਆਸ ॥

ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਗੁਨਤਾਸ ॥

ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਸੰਤੋਂ ਕੋ (ਸਨਾਥ) ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਬਿਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੇ ਗੁਣਤਾਸ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੀ (ਪਿਆਸ) ਚਾਹ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਇਆਲ ਗੁਪਾਲ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰਸਨਾ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੨॥੨॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਦਯਾਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੪੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਵਾਰਿ ਵਾਰਉ ਅਨਿਕ ਡਾਰਉ ॥

ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਿਅ ਸੁਹਾਗ ਪਲਕ ਰਾਤ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਤੀ ਕੇ ਸੁਹਾਗ ਕਾ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੇ ਪਲਕ ਭਾਗ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਸੁਖੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਰ ਡਾਰ ਦੇਵੇਂ॥

ਕਨਿਕ ਮੰਦਰ ਪਾਟ ਸੇਜ ਸਖੀ ਮੋਹਿ ਨਾਹਿ ਇਨ ਸਿਉ ਤਾਤ ॥੧॥

ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਅਰ ਰੇਸ਼ਮੀ ਸੇਜ ਜੋ ਹੈ ਹੇ ਸਖੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਇਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਤਾਤ) ਪ੍ਰਯੋਜਨੁ ਭਾਵ ਚਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਕਤ ਲਾਲ ਅਨਿਕ ਭੋਗ ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਹਾਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਨੇਕ ਭੋਗ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਹਾਤ) ਨਸ਼ਟ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਰੂਖੋ ਭੋਜਨੁ ਭੂਮਿ ਸੈਨ ਸਖੀ ਪ੍ਰਿਅ ਸੰਗਿ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਤ ॥੨॥੩॥੪੨॥

ਰੂਖਾ ਭੋਜਨ ਅਰ ਭੂਮੀ ਪਰ ਸੌਣਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਸਖੀ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਤੋ ਵਹੁ ਅਵਸਥਾ ਸੁਖ ਕੇ ਸਹਿਤ ਬਿਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥੩॥੪੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਅਹੰ ਤੋਰੋ ਮੁਖੁ ਜੋਰੋ ॥

ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਮਨੁ ਲੋਰੋ ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਿਆਰੋ ਮੋਰੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤੋੜ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੁਖਕੋ ਜੋੜਤਾ ਹੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਾਪ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ (ਲੋਰੋ) ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ (ਪ੍ਰਿਅ) ਪਤੀ ਕਾ ਪਜਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤੀਵਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗ੍ਰਿਹਿ ਸੇਜ ਸੁਹਾਵੀ ਆਗਨਿ ਚੈਨਾ ਤੋਰੋ ਰੀ ਤੋਰੋ ਪੰਚ ਦੂਤਨ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਤੋਰੋ ॥੧॥

ਸਰੀਰ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸੇਜ ਸੋਭਨੀਕ ਹੁਈ ਹੈ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਅੰਙਣ ਮੈਂ ਚੈਨ ਹੈ ਰੀ ਸਖੀ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚ ਦੂਤੋਂ ਸੇ ਸੰਗ ਤੋੜਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਆਇ ਨ ਜਾਇ ਬਸੇ ਨਿਜ ਆਸਨਿ ਊਂਧ ਕਮਲ ਬਿਗਸੋਰੋ ॥

ਆਵਨੇ ਜਾਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਵਿਖੇ (ਬਸੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ (ਊਂਧ) ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਜੋ (ਕਮਲ) ਰਿਦਾ ਥਾ ਸੋ ਖਿੜ ਆਯਾ ਹੈ॥

ਛੁਟਕੀ ਹਉਮੈ ਸੋਰੋ ॥

ਗਾਇਓ ਰੀ ਗਾਇਓ ਪ੍ਰਭ ਨਾਨਕ ਗੁਨੀ ਗਹੇਰੋ ॥੨॥੪॥੪੩॥

ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੀ (ਸੋਰੋ) ਸੁਹਰਤ ਖਬਰ ਛੁਟ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਹੰਤਾ ਛੁਟੀ ਹੈ ਅਰੁ (ਸੋਰੋ) ਰੌਲਾ ਛੁਟ ਗਯਾ ਹੈ ਰੀ ਸਖੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜਸੁ ਮੈਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰੇਗਾ ਗਾਯਾ ਹੈ॥੨॥੪॥੪੩॥

ਕਾਨੜਾ ਮਃ ੫ ਘਰੁ ੯ ॥

ਤਾਂ ਤੇ ਜਾਪਿ ਮਨਾ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਬੇਦ ਕਹਤ ਪੰਥੁ ਗਾਖਰੋ ਮੋਹ ਮਗਨ ਅਹੰ ਤਾਪ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਅਰ ਬੇਦੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਰਸਤੇ ਕੋ (ਗਾਖਰੋ) ਕਠਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਉਲੰਘਣੇ ਕੋ ਹਰੀ ਜਾਪ ਹੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰਿ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪਣਾਂ ਕਰੁ ਔਰ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰ ਤਾਪ ਕਰ ਮੋਹ ਮੈਂ ਮਗਨੁ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਰਾਤੇ ਮਾਤੇ ਸੰਗਿ ਬਪੁਰੀ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਸੰਤਾਪ ॥੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਬਪੁਰੀ ਮਾਯਾ ਕੋ ਸੰਗ ਰਾਤੇ ਮਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਕਰ ਸੰਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੋਊ ਜਨੁ ਉਧਰੈ ਜਿਸਹਿ ਉਧਾਰਹੁ ਆਪ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕੋ ਆਪ ਉਧਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਮੋਹ ਭੈ ਭਰਮਾ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਪ੍ਰਤਾਪ ॥੨॥੫॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰਕੇ ਮੋਹ ਅਰ ਭਰਮ ਕਾ ਸਮਦਾਉ ਅਰੁ ਭਯ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੫॥੪੪॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੭

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੦

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਐਸੋ ਦਾਨੁ ਦੇਹੁ ਜੀ ਸੰਤਹੁ ਜਾਤ ਜੀਉ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥

ਮਾਨ ਮੋਹੀ ਪੰਚ ਦੋਹੀ ਉਰਝਿ ਨਿਕਟਿ ਬਸਿਓ ਤਾਕੀ ਸਰਨਿ ਸਾਧੂਆ ਦੂਤ ਸੰਗੁ ਨਿਵਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮੇਰੇ ਕੋ ਐਸਾ ਦਾਨੁ ਦੀਜੀਏ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਆਪਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਦੀਜੀਏ ਮਾਨਕਰ ਬੁਧੀ ਮੋਹੀ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਚੋਂ ਕੀ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਦੋਹੀ ਫਿਰ ਰਹੀ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਜੋਂ ਮੈਂ ਉਰਝ ਰਹਾ ਹੂੰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਕਟ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਦੇ ਕਰ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾਮਾਦਿਕ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹੇਤ ਸਾਧੂਆਂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਤਕੀ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਹਾਰਿ ਪਰਿਓ ਦੁਆਰਿ ॥੧॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮ ਜੂਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਹਾਰ ਕੇ ਆਪ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਕਿਰਪਾ ਗੋਬਿੰਦ ਭਈ ਮਿਲਿਓ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਦੁਲਭ ਜਨਮੁ ਸਫਲੁ ਨਾਨਕ ਭਵ ਉਤਾਰਿ ਪਾਰਿ ॥੨॥੧॥੪੫॥

ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਭਈ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੁਲਭ ਜਨਮ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਤੁਮ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥੪੫॥

ਆਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਹਜ ਸੁਭਾਏ ਆਪਨ ਆਏ ॥
ਕਛੂ ਨ ਜਾਨੌ ਕਛੂ ਦਿਖਾਏ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲਿਓ ਸੁਖ ਬਾਲੇ ਭੋਲੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਸਹਜ ਸੁਭਾਏ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਜੀ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ (ਕਛੁ) ਕਯਾ ਮੇਰਾ ਸਾਧਨ ਦੇਖ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ (ਬਾਲੇ ਭੋਲੇ) ਨਿਸਕਪਟ ਹੋਣੇ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤੋ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੰਜੋਗਿ ਮਿਲਾਏ ਸਾਧ ਸੰਗਾਏ ॥
ਕਤਹੂ ਨ ਜਾਏ ਘਰਹਿ ਬਸਾਏ ॥
ਗੁਨ ਨਿਧਾਨੁ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਇਹ ਚੋਲੈ ॥੧॥

ਪੂਰਬਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆ ਬਸਾ ਹੈ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹਰੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਚੋਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਚਰਨ ਲੁਭਾਏ ਆਨ ਤਜਾਏ ॥
ਥਾਨ ਥਨਾਏ ਸਰਬ ਸਮਾਏ ॥
ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਨਾਨਕੁ ਗੁਨ ਬੋਲੈ ॥੨॥੧॥੪੬॥

ਜਬ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੌਂ ਮੈ ਲੁਭਾਏ ਤੋ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੀਆ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਸਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਲੁਭਾਏ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਸਰਬ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ (ਰਸਕਿ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਬੋਲੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੧॥੪੬॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਠਾਕੁਰ ਮਿਲਨ ਦੁਰਾਈ ॥

ਪਰਮਿਤਿ ਰੂਪੁ ਅਗੰਮ ਅਗੋਚਰ ਰਹਿਓ ਸਰਬ ਸਮਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੋਬਿੰਦ) ਬੇਦੋਂ ਕਰ ਜਾਨਣੇ ਜੋਗ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਮਿਲਣਾ (ਦੁਰਾਈ) ਕਠਨ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਅਗਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈ ਪੁਨਹ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਆਵਸਜ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕਹਨਿ ਭਵਨਿ ਨਾਹੀ ਪਾਇਓ ਪਾਇਓ ਅਨਿਕ ਉਕਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ॥੧॥

ਕਹਿਨੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣੇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਆ ਅਨਿਕ ਚਤਰਾਈਆਂ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਐਸੇ ਬੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ (ਉਕਤਿ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਤਨ ਜਤਨ ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਰੇ ਤਉ ਮਿਲਿਓ ਜਉ ਕਿਰਪਾਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਜੋ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵ ਕਰੀਏ ਤੌ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਗਿਆ ਜਬ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਕਿਰਪਾਈ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਆਈ ਤੌ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਭਯਾ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆਰ ਕ੍ਰਿਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਰੇਨਾਈ ॥੨॥੨॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰੇਨ ਹੂੰ॥੨॥੨॥੪੭॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਾਈ ਸਿਮਰਤ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ॥

ਪ੍ਰਭ ਬਿਨਾ ਨਾਹੀ ਹੋਰੁ ॥

ਚਿਤਵਉ ਚਰਨਾਰਬਿੰਦ ਸਾਸਨ ਨਿਸਿ ਭੋਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਮਾਈ) ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕਾ ਜੋ ਰਾਮ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਰਾਤਿ ਦਿਨ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨਾਰਵਿੰਦ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਲਾਇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀਨ ਆਪਨ ਤੂਟਤ ਨਹੀ ਜੋਰੁ ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਨੁ ਧਨੁ ਸਰਬਸੋ ਹਰਿ ਗੁਨ ਨਿਧੇ ਸੁਖ ਮੋਰ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਐਸੇ ਜੋੜ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤ ਹਮਾਰੀ ਟੂਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਾਨ ਮਨ ਧਨ ਸਰਬੰਸ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਭ ਕੁਛ ਸੁਖ ਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹਰੀ ਹੀ ਹੈ॥੧॥

ਈਤ ਊਤ ਰਾਮ ਪੂਰਨੁ ਨਿਰਖਤ ਰਿਦ ਖੋਰਿ ॥

ਸੰਤ ਸਰਨ ਤਰਨ ਨਾਨਕ ਬਿਨਸਿਓ ਦੁਖੁ ਘੋਰ ॥੨॥੩॥੪੮॥

(ਈਤ ਊਤ) ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਖੋੜ ਮੈਂ ਦੇਖ ਰਹਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਵਾ ਤਿਨਕੀ ਸਰਣ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦਿ ਘੋਰ ਦੁਖ ਨਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥੩॥੪੮॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗੇ ਅਸਨੇਹੁ ॥

ਸਾਜਨੋ ਤੂ ਮੀਤੁ ਮੇਰਾ ਗ੍ਰਿਹਿ ਤੇਰੈ ਸਭੁ ਕੇਹੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੰਗ (ਅਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਭੀ ਕਛੁ ਹੈ॥

ਮਾਨੁ ਮਾਂਗਉ ਤਾਨੁ ਮਾਂਗਉ ਧਨੁ ਲਖਮੀ ਸੁਤ ਦੇਹ ॥੧॥

ਮਾਨੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਔ (ਤਾਨੁ) ਬਲੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ (ਧਨੁ) ਰੋਕੜੀ ਲਖਮੀ ਹਾਥੀ ਘੋੜਾ ਪੁਤ੍ਰ ਏਹ ਸਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਭੁਗਤਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਪਰਮ ਨਿਧਾਨ ॥

ਮੋਖ ਅਰ ਭੋਗ ਕੀ ਯੁਕਤੀ ਕਰ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਵੱਡੀ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੯

ਭੈ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਨਿਹਾਲ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ॥੨॥੪॥੪੯॥

ਭੈ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੂੰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਨਿਹਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥੪॥੪੯॥ ਭੇਖੀਓਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਰਤ ਕਰਤ ਚਰਚ ਚਰਚ ਚਰਚਰੀ ॥

ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਭੇਖ ਗਿਆਨ ਫਿਰਤ ਫਿਰਤ ਧਰਤ ਧਰਤ ਧਰਚਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਧਰਤੀ ਪੁਰ ਫਿਰਤੇ ਔ ਭੇਖੀ ਧਜਾਨੀ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਪੁਰ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨ: ਭੇਖੀ ਗਜਾਨੀ (ਧਰ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪੁਰ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ (ਚਰੀ) ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਹੰ ਅਹੰ ਅਹੈ ਅਵਰ ਮੂੜ ਮੂੜ ਮੂੜ ਬਵਰਈ ॥

ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ (ਅਹੰ) ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਮੂਰਖ ਹੈਂ ਭੇਖੀ ਧਜਾਨੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਮੂਰਖ ਬਾਵਰੇ ਹੈਂ ਭੇਖੀ ਗਜਾਨੀ ਮੂੜ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਥਨ ਮਾਤਰ ਗਜਾਨੀ ਹੈਂ॥

ਜਤਿ ਜਾਤ ਜਾਤ ਜਾਤ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਾਲ ਹਈ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਜੋਗੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਧਜਾਨੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬਧ ਗਜਾਨੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਸਦਾ ਨਿਤ ਰੂਪੁ ਕਾਲ ਤਿਨ ਕੋ (ਹਈ) ਹਤੁ ਕਰਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਨੁ ਮਾਨੁ ਮਾਨੁ ਤਿਆਗਿ ਮਿਰਤੁ ਮਿਰਤੁ ਨਿਕਟਿ ਨਿਕਟਿ ਸਦਾ ਹਈ ॥

ਹੇ ਭੇਖੀ ਜੋਗੀ ਮਾਨ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਮਿਰਤੂ ਸਦੀਵ ਨਿਕਟ ਹੈ ਹੇ ਭੇਖੀ ਧਜਾਨੀ ਮਾਨ ਤਜਾਗ ਮ੍ਰਿਤ ਸਮੀਪ ਹੈ ਹੇ ਭੇਖੀ ਗਜਾਨੀ ਮਾਨ ਤਜਾਗ ਦੇਹ ਮ੍ਰਿਤੂ ਸਾਮੀਪ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰੇ ਭਾਜੁ ਕਹਤੁ ਨਾਨਕੁ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਮੂੜ ਬਿਨੁ ਭਜਨ ਭਜਨ ਭਜਨ ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਈ ॥੨॥੫॥੫੦॥੧੨॥੬੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰੇ ਭਜੋ ਹੇ ਮੂਰਖੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਭਜਨ ਕੀਏ ਬਿਨਾਂ (ਅਹਿਲਾ) ਬਜਰਥ ਅਵਸਥਾ ਗਈ ਹੈ ਤੀਨੋਂ ਤੀਨੋਂ ਪਦ ਤਿਨੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲਗਾਇ ਲੈਣਾ॥੨॥੫॥੫੦॥੧੨॥੬੨॥

ਭਗਤੀ ਕੀ ਮੁਖਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੂਏ ਮਨਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਗੋ ਪਦ ਕਹੀਂ ਸਾਰਥਕ ਭੀ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਬਹੁਲਤਾ ਕਰ ਗੋ ਪਦੁ ਤੁਕਤੁ ਅਰਥਾਤ ਕਾਫੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਨੜਾ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੪ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਜਪੈ ਤਿਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੇਗਾ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕੀ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਲੋਚਾ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੀ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮਹਿ ਚਾਹਿ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣੇ ਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਅਨ ਰਸ ਸਾਦ ਗਏ ਸਭ ਨੀਕਰਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਛੁ ਨ ਸੁਖਾਵੈਗੋ ॥੧॥

ਜਬ (ਅਨ ਰਸ) ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਸੇ ਨਿਕਸ ਗਏ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨ ਕੁਛ ਭੀ ਹਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ॥੧॥

ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਗੁਰੁ ਮੀਠੇ ਬਚਨ ਕਢਾਵੈਗੋ ॥

ਜਬ ਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਮੀਠੇ ਬਚਨ ਕਢਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਬੁਲਾਵੈਗਾ ਤਬ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਰਹੇਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਣੀ ਪੁਰਖੁ ਪੁਰਖੋਤਮ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈਗੋ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਪੁਰਖੋਤਮ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ ਤਬ ਪਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੁਨਤ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਦ੍ਰਵਿਆ ਮਨੁ ਭੀਨਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਵੈਗੋ ॥

ਮੇਰਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਦ੍ਰਵੀਭੂਤ ਹੂਆ ਹੈ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਸਨਿਗਧ ਹੂਆ ਹੂਆ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਆਇ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਤਹ ਅਨਹਤ ਧੁਨੀ ਬਾਜਹਿ ਨਿਤ ਬਾਜੇ ਨੀਝਰ ਧਾਰ ਚੁਆਵੈਗੋ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਸੰਗ ਹੈ (ਤਹ) ਤਹਾਂ ਇਕ ਰਸ ਧੁਨੋਂ ਵਾਲੇ ਬਾਜੇ ਨਿਤ ਹੀ ਬਾਜਤੇ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਆਤਮਾਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ (ਨੀਝਰ) ਏਕ ਰਸ ਧਾਰਾ ਚੁਵਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਇਕੁ ਤਿਲ ਤਿਲ ਗਾਵੈ ਮਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਇਕ (ਤਿਲ ਤਿਲ) ਛਿਨ ਛਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਵਿਖੇ ਵਹੁ ਸੰਤ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤਹਾਂ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਤੇਰਾ ਮਨ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਨਾਮੁ ਸੁਣੈ ਨਾਮੋ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਨਾਮੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਣੇਂਗਾ ਅਰ ਨਾਮ ਹੀ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵੈਗਾ ਔਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੪॥

ਕਨਿਕ ਕਨਿਕ ਪਹਿਰੇ ਬਹੁ ਕੰਗਨਾ ਕਾਪਰੁ ਭਾਂਤਿ ਬਨਾਵੈਗੋ ॥

ਸੁਵਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਰਾਂ ਵੰਨੀ ਕੋ ਜੋ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭੂਸਣ ਕੰਕਣਾਦਿਕ ਪਹਿਰਨੇ ਔਰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਜੋ ਬਨਾਜ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਸਭਿ ਫੀਕ ਫਿਕਾਨੇ ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਫਿਰਿ ਆਵੈਗੋ ॥੫॥

ਤੋ ਵਹੁ ਭੁਖਣ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਸਤ੍ਰਾਦਿ ਕਾ (ਫਿਕਾਨੇ) ਬਿਰਸ ਹੈਂ ਇਨ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਾਵੇਂਗਾ ਤੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਫੇਰ ਮੈਂ ਆਵੇਂਗਾ॥੫॥

ਮਾਇਆ ਪਟਲ ਪਟਲ ਹੈ ਭਾਰੀ ਘਰੁ ਘੂਮਨਿ ਘੇਰਿ ਘੁਲਾਵੈਗੋ ॥

ਸਭੀ (ਪਟਲ) ਪੜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਪੜਦਾ ਭਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਰ (ਘਰੁ) ਰਿਦਾ ਘੂਮਣ ਘੇਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਮੈਂ (ਘੁਲਾਵੈਗੋ) ਮਿਲਾਵੇਗਾ॥

ਪਾਪ ਬਿਕਾਰ ਮਨੂਰ ਸਭਿ ਭਾਰੇ ਬਿਖੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰਿਓ ਨ ਜਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਜੀਵ ਨੇ ਪਾਪ ਬਿਕਾਰ ਜੋ ਮਨੂਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਉਠਾਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਕਠਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ॥੬॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕੋਈ ਤੇਰਗਾ ਭੀ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਉ ਬੈਰਾਗੁ ਭਇਆ ਹੈ ਬੋਹਿਥੁ ਗੁਰੁ ਖੇਵਟੁ ਸਬਦਿ ਤਰਾਵੈਗੋ ॥

ਜਿਨਕੋ ਭੈ ਅਰ ਬੈਰਾਗ ਕਰਕੇ ਗਜਾਨੁ ਵਾ ਨਾਮੁ ਜਹਾਜੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਭੇਟੀਐ ਹਰਿ ਰਾਮੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੭॥

ਜਬ ਹਰੀ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ ਤੌ ਹਰੀ ਬਜਾਪਕ ਨਾਮੀ ਵਿਖੇ ਜੀਉ ਸਮਾਇ ਜਾਵੇਗਾ॥੭॥

ਅਗਿਆਨਿ ਲਾਇ ਸਵਾਲਿਆ ਗੁਰ ਗਿਆਨੈ ਲਾਇ ਜਗਾਵੈਗੋ ॥

ਅਗਜਾਨ ਮੈਂ ਲਾਇ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੁਲਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਜਾਨ ਮੈਂ ਲਾਇਕਰ ਜਗਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਭਾਣੈ ਆਪਣੈ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈਗੋ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਭਾਣੇ ਬੀਚ ਜਿਸਤਰਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਰਾਵੈਗੋ ॥

ਜੋ ਜੋ ਜਪੈ ਸੋਈ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ਜਿਉ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੁ ਤੇਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਾਇ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ ਜਪਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਵਤ ਹਰੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੦੯

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਨਾਮਿ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੇਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਲਗਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵਹੁ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸਤਗਿਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਹਉਮੈ ਮਲੁ ਲਾਗੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਮਲੁ ਲਹਿ ਜਾਵੈਗੋ ॥

ਬਹੁਤੇ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਮੈਲ ਲਾਗੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸਭ ਮਲ ਉੱਤਰ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਜਿਉ ਲੋਹਾ ਤਰਿਓ ਸੰਗਿ ਕਾਸਟ ਲਗਿ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਪਾਵੈਗੋ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਲੋਹਾ ਕਾਸਟ ਕੇ ਸੰਗ ਲਗ ਕਰ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ ਸੋ ਤਰ ਜਾਵੈਗਾ॥੨॥

ਸੰਗਤਿ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਆਵੈਗੋ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸੰਗਤ ਕੇ ਲੋਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲੇਗਾ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰਿ ਰਸ ਆਵੇਗਾ॥

ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਢਿ ਪਾਣੀ ਚੀਕੜੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥੩॥

ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਤ ਜੋ ਪੁਰਸ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਸੁਭ ਕਰਮ ਰੂਪ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਵਾ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਚੀਕੜ ਪਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੇ ਹਰਿ ਰਖਵਾਰੇ ਜਨ ਹਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥

ਜਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਹਰੀ ਕਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਲਗਾਵੈਗਾ ਤਿਨ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਰੀ ਰਖਕ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਵਡਿਆਈ ਸਤਿਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਮੈ ਸਮਾਵੈਗਾ॥੪॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕਉ ਸਦਾ ਨਿਵਿ ਰਹੀਐ ਜਨ ਨਿਵਹਿ ਤਾ ਫਲ ਗੁਨ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਨਿਵ ਰਹੀਏ ਜੌ ਜਨੋਂ ਕੋ ਨਿਵੇਗਾ ਤੌ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੈਗਾ॥

ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਦੁਸਟ ਕਰਹਿ ਭਗਤਾ ਕੀ ਹਰਨਾਖਸ ਜਿਉ ਪਚਿ ਜਾਵੈਗੋ ॥੫॥

ਜੋ ਦੁਸਟੁ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸੁ ਹਰਿਨਾਖਸ ਵਤ ਜਲ ਜਾਵੈਗਾ ਜਾਤੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਤਪਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ॥੫॥ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਕਮਲ ਪੁਤੁ ਮੀਨ ਬਿਆਸਾ ਤਪੁ ਤਾਪਨ ਪੂਜ ਕਰਾਵੈਗੋ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕਮਲ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਕਮਲ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਬਜਾਸ ਦੇਵ ਜੀ ਮੀਂਨ ਕੁਲ ਤੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਛੋਦਰੀ ਸੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨੋਂ ਨੇ ਤਪ ਤਾਪਨੇ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਭਜਨ ਤਪ ਕਰ ਤੂੰ ਭੀ ਪੂਜਨੀਕ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗਾ॥

ਜੋ ਜੋ ਭਗਤੁ ਹੋਇ ਸੋ ਪੂਜਹੁ ਭਰਮਨ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜੋ ਭਗਤ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰਹੁ ਤੁਮਾਰਾ ਜੋ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਭ੍ਰਮਣਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ॥੬॥

ਜਾਤ ਨਜਾਤਿ ਦੇਖਿ ਮਤ ਭਰਮਹੁ ਸੁਕ ਜਨਕ ਪਗੀਂ ਲਗਿ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਉਚ ਨੀਚ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਉਚੀ ਅਰੁ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਤਿ ਭਰਮੁ ਦੇਖੋ ਐਸੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਜਨਕ ਰਾਜਾ ਛਤ੍ਰੀ ਕੀ ਚਰਨੀਂ ਲਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਜਬ ਸੁਕਦੇਵ ਕੋ ਪ੍ਰੀਖਜਾ ਹੇਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਾਹਰ ਖੜਾ ਕੀਆ ਥਾ॥

ਜੂਠਨ ਜੂਠਿ ਪਈ ਸਿਰ ਊਪਰਿ ਖਿਨੁ ਮਨੂਆ ਤਿਲੁ ਨ ਡੁਲਾਵੈਗੋ ॥੭॥

ਤਬ (ਜੂਠਨ) ਰਸੋਈ ਕੀ ਜੂਠ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਊਪਰ ਪੜੀ ਅਰਥਾਤ ਪਤਲਾਂ ਭੋਜਨ ਖਾਣੇ ਪੀਛੇ ਗਿਰਾਈਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਅਰ ਕੰਧ ਕੇ ਪਰਦੇ ਕਰ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਰਿਖੀ ਕਾ ਮਨੁ ਖਿਨ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਡੋਲਤਾ ਭਜਾ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਡੋਲੇਗਾ ਤੌ ਮੁਕਤਿ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੭॥

ਜਨਕ ਜਨਕ ਬੈਠੇ ਸਿੰਘਾਸਨਿ ਨਉ ਮੁਨੀ ਧੂਰਿ ਲੈ ਲਾਵੈਗੋ ॥

ਔਰ ਦੇਖੋ ਜਨਕ ਰਾਜਾ ਜੀ ਜਨਕ ਸਿੰਘਾਸਨ ਅਰਥਾਤ ਆਦਿਕੇ ਜਨਕ ਕੀ ਗਦੀ ਪਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਿਸ ਜਨਕ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨਿਮੀ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਠ ਕਰ ਨਉ ਮੁਨੀ ਪਿਪਲਾਇਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੁਖ ਪਰ ਲਗਾਈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਭੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ॥

ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਠਾਕੁਰ ਮੈ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸ ਕਰਾਵੈਗੋ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਣ ਠਾਕਰ ਦਜਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸੁ ਕਰਾਵੇਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਊਂਗਾ॥੮॥੨॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨੁ ਗੁਰਮਤਿ ਰਸਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈਗੋ ॥

ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਹੋਇ ਲਖ ਕੋਟੀ ਲਖ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰਮਤ ਲੈਕਰ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਜਾਵੈਂਗਾ ਤਉ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਸ੍ਰਧਾ ਕਰੁ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੀ ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਤੇ ਲਾਖੋਂ, ਲਾਖੋਂ ਸੇਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਹੋ ਜਾਵੈਂ ਤਿਨ ਲਾਖੋਂ ਕਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਵਾਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਵੋਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣਾ ਕਰੋਂਗਾ॥

ਸਹਸ ਫਨੀ ਜਪਿਓ ਸੇਖਨਾਗੈ ਹਰਿ ਜਪਤਿਆ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਹਜਾਰ ਫਨ ਵਾਲੇ ਸੇਸਨਾਗ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਜਪਤਿਆਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕੂੰਗਾ ਵਾ ਜਪਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਅਥਾਹੁ ਅਤਿ ਅਗਮੁ ਅਗਮੁ ਹੈ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁ ਠਹਰਾਵੈਗੋ ॥੧॥

ਤੂੰ ਮਨ ਕਰ ਅਥਾਹੁ ਹੈਂ ਤਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ ਅਗਮ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਅਗਮ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈਕਰ ਤੇਰੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਨ ਠਹਿਰਾਵੇਗਾ ਤਿਸੀ ਕਾ ਠਹਿਰੇਗਾ॥੧॥

ਜਿਨ ਤੂ ਜਪਿਓ ਤੇਈ ਜਨ ਨੀਕੇ ਹਰਿ ਜਪਤਿਅਹੁ ਕਉ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ ਵਹੀ ਪੁਰਸ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਦੇਵੇਂਗਾ॥

ਬਿਦਰ ਦਾਸੀ ਸੁਤੁ ਛੋਕ ਛੋਹਰਾ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਅੰਕਿ ਗਲਿ ਲਾਵੈਗੋ ॥੨॥

ਦਾਸੀ ਸੁਤੁ ਬਿਦਰੁ (ਛੋਹਰਾ) ਬਾਲਕਾ ਭਾਵ ਦਾਸ (ਛੋਕ) ਛੂਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭਾਵ ਸੂਦ੍ਰ ਸਭ ਸੇ ਛੋਟਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਕਿਸਨ ਜੀ ਨੇ (ਅੰਕਿ) ਹਿਰਦੇ ਔ ਗਲ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਮਾਨ ਜੋਗੁ ਕਰ ਲੀਆ ਤਿਸ ਭਾਂਤ ਤੁਝ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹਿਰਦੈ ਔ ਕੰਠ ਮੈ ਲਗਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੨॥

ਜਲ ਤੇ ਓਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਕਾਸਟ ਕਾਸਟ ਅੰਗਿ ਤਰਾਵੈਗੋ ॥

ਦੇਖੋ ਜਲ ਕੇ ਕਾਠ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ (ਅੰਗਿ) ਪਖੁ ਕਰਕੇ ਕਾਸਟ ਕੋ ਜਲੁ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਸੇ ਤਰਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਜਨਾ ਹਰਿ ਆਪਿ ਸਵਾਰੇ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦੁ ਰਖਾਵੈਗੋ ॥੩॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਭਗਤੀ ਦੇਕਰ ਆਪ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਅਪਣਾ ਭਗਤ ਵਤਸਲਤਾ ਕਾ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਆਪ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ "ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੈ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੈ ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ" ਅਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਰਾਖੇਗਾ॥੩॥

ਹਮ ਪਾਥਰ ਲੋਹ ਲੋਹ ਬਡ ਪਾਥਰ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਨਾਵ ਤਰਾਵੈਗੋ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਹਮ ਪਾਥਰ ਤੇ ਅਤੀ ਪਾਥਰ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਲੋਹੇ ਤੇ ਲੋਹਾ ਭਾਵ ਅਤੀ ਜੜ ਹੈਂ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਰੂਪੀ ਨਾਉਕਾ ਦੇਕਰ ਹਮਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਾ ਦੇਵੈਗਾ॥

ਜਿਉ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਰਿਓ ਜੁਲਾਹੋ ਸੰਤ ਜਨਾ ਮਨਿ ਭਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸਤਸੰਗਤ ਕਰ ਕਬੀਰ ਜੁਲਾਹਾ ਤਰਿਆ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਵਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥

ਖਰੇ ਖਰੋਏ ਬੈਠਤ ਊਠਤ ਮਾਰਗਿ ਪੰਥਿ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਇਸੀ ਤੇ ਹੇ (ਖਰੇ) ਸੁਧ ਪਰਮੇਸਰ (ਖਰੋਏ) ਖੜੋਤੇ ਉਠਤੇ ਬੈਠਤੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੂਏ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਪੰਥ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਬਚਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਧਰੁ ਮੁਕਤਿ ਜਨਾਵੈਗੋ ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਚਨ ਰੂਪ ਅਰੁ ਬਚਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਅਰ ਵਹੁ ਬਚਨ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੁਕਤੀ ਕਾ (ਪਾਧਰ) ਰਸਤਾ ਜਨਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਾਸਨਿ ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਬਲੁ ਪਾਈ ਹੈ ਨਿਹਸਾਸਨਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

(ਸਾਸਨਿ) ਹੇ ਆਗਜਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਮੈ ਏਹ ਬਲ ਪਾਈਏ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਇ ਕਰ ਨਿਹਸੰਸੈ ਹੋਵੀਏ ਵਾ (ਸਾਸਨਿ) ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਮੁ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਬਲੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਇ ਕਰ ਤਾੜਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਏ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਉਮੈ ਬੂਝੈ ਤੌ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਬੁਝ ਜਾਵੈ ਤੌ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤੇਰੇ ਵਿਖੇ ਜੀਉ ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੦

ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਜੀਅਨ ਕੋ ਭਾਗਹੀਨ ਨਹੀ ਭਾਵੈਗੋ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜੀਵ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਗਹੀਣੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਫਿਰਿ ਏਹ ਵੇਲਾ ਹਾਥਿ ਨ ਆਵੈ ਪਰਤਾਪੈ ਪਛੁਤਾਵੈਗੋ ॥੭॥

ਫੇਰ ਯਿਹ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਰੂਪੀ ਵੇਲਾ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜੀਉ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਪੇਗਾ ਅਰ ਪਸਚਾਤਾਪੁ ਕਰੇਗਾ॥੭॥

ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਲੋੜੈ ਭਲ ਅਪਨਾ ਗੁਰ ਆਗੈ ਢਹਿ ਢਹਿ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਜੇ ਕੋਈ ਭਲਾ ਪੁਰਸ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਚਾਹੇ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ (ਢਹਿ ਢਹਿ) ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਡਿਗ ਰਹੇ ਭਾਵ ਸਨਿੰਮ੍ਰ ਹੋ ਰਹੇ ॥

ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਦਇਆ ਕਰਿ ਠਾਕੁਰ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਸਮ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਯਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਠਾਕੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਲਗਾਏ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੂੰ॥੮॥੩॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨੁ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਗਾਵੈਗੋ ॥

ਭੈ ਭੈ ਤ੍ਰਾਸ ਭਏ ਹੈ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰਮਤਿ ਲਾਗਿ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤੋ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਜਮਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਭੈਦਾਯਕ ਭਯ ਔਰ ਜਨਮਾਦਿ ਤ੍ਰਾਸ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੂਏ ਪੁਨਹ ਮਨ ਮਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਲਾਗਿ) ਪਾਹੁ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸਤਸੰਗ ਕਾ ਮਿਲਾਪੁ ਰੂਪ ਪਾਹੁ ਚੜ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਸਦ ਬੈਰਾਗੀ ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਤਿਨਾ ਘਰਿ ਆਵੈਗੋ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵ ਬੈਰਾਗੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਯਦਪਿ ਹਰੀ ਸਭ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੈ ਤਦਪਿ ਤਿਨ ਬੈਰਾਗੀਓਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਪੰਕ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਜੀਵਾ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਆਪਿ ਦਿਵਾਵੈਗੋ ॥੧॥

ਤਿਨਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਜੀਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦਿਵਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਦੁਬਿਧਾ ਲੋਭਿ ਲਗੇ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਨਿ ਕੋਰੈ ਰੰਗੁ ਨ ਆਵੈਗੋ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਲੋਭ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਕੋਰੇ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਰੰਗੁ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਫਿਰਿ ਉਲਟਿਓ ਜਨਮੁ ਹੋਵੈ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲੈ ਰੰਗੁ ਲਾਵੈਗੋ ॥੨॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਫਿਰ ਜਨਮੁ ਉਲਟ ਜਾਵੈ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖੁ ਮਿਲੇਗਾ ਤਬ ਤੇਰਾ ਹਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਗਾ ਦੇਵੈਗਾ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਦਸੇ ਦਸੇ ਫੁਨਿ ਧਾਵਤ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣੀਆ ਖਿਨੁ ਨ ਟਿਕਾਵੈਗੋ ॥

ਦਸੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਿਨੋਂ ਗੁਣੋ ਵਾਲੀਆਂ ਦਸਹੀ ਦਿਸਾਕੋਂ ਧਾਵਤੀ ਹੈਂ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਠਹਰਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਵਾ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਮਾਇਆ ਲੰਪਟ ਪੁਰਸ ਕਾ ਮਨੁ ਖਿਨ ਮਾਤਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਟਿਕੇਗਾ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਰ ਮਨ ਕੈਸੇ ਬਸ ਹੋਵੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਚੈ ਵਸਗਤਿ ਆਵੈ ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਸੋ ਪਾਵੈਗੋ ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੈ (ਪਰਚੈ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤਿਨਕੀ ਗਤੀ ਵਸ ਆ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਇੰਦ੍ਰੀ ਬਸ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਪੁਰਸ ਕੇਵਲ ਮੁਕਤੀ ਪਾਵੈਗਾ॥੩॥

ਓਅੰਕਾਰਿ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭੁ ਏਕਸ ਮਾਹਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥

ਓਅੰਕਾਰ ਰੂਪ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸਭੀ ਜਗਤ ਅੰਤ ਕੋ ਤਿਸ ਏਕ ਕੇ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਏਕੋ ਰੂਪੁ ਏਕੋ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਸਭੁ ਏਕਤੁ ਬਚਨਿ ਚਲਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸਭੀ ਏਕ ਤਿਸ ਕੇ ਬਚਨ ਅਰਥਾਤ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਏਕੁ ਪਛਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਲਖਾਵੈਗੋ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਏਕ ਹੀ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਗੁਰੂ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖਾਵੈਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਇ ਮਿਲੈ ਨਿਜ ਮਹਲੀ ਅਨਹਦ ਸਬਦੁ ਬਜਾਵੈਗੋ ॥੫॥

ਜੋ ਇਕ ਰਸ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈਗਾ ਸੋਈ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈਗਾ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭੇਟੇ ਕੋ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ ਆਇ ਜਾਇ ਦੁਖੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਗੁਰੂ ਭੇਟੇ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਜੀਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵੈਗਾ॥੬॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਵਿਛੁੜੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਵੈਗੋ ॥

ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਸੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਤੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤ ਮਹਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਮਤਿ ਮਲੀਨ ਬਿਗਸਾਵੈਗੋ ॥੭॥

ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਤੀ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਮਤ ਮਲੀਨ ਕੋ ਬਿਗਸਾ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਜਗਜੀਵਨ ਮੈ ਸਰਧਾ ਨਾਮਿ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਗਜੀਵਨ ਹਰੀ ਜਉ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਹਰ ਪਕਾਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਹੇ ਨਾਮੀ ਤਉ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲਗ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਰਨਿ ਮਿਲਾਵੈਗੋ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਗੁਰੂ) ਵੱਡਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਦੇਕਰ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੈਂਗੇ॥੮॥੪॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨ ਗੁਰਮਤਿ ਚਾਲ ਚਲਾਵੈਗੋ ॥

ਹੇ ਮਨ ਗੁਰਸਿਖਿਆ ਕਰ ਸ਼ੁਭ ਚਾਲ ਮੈਂ ਚਲੇਗਾ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਰਹਿਣੀ ਉਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਜਿਉ ਮੈਗਲੁ ਮਸਤੁ ਦੀਜੈ ਤਲਿ ਕੁੰਡੇ ਗੁਰ ਅੰਕਸੁ ਸਬਦੁ ਦ੍ਰਿੜਾਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਮਤੇ ਹੁਏ (ਮੈਗਲੁ) ਹਸਤੀ ਕੋ ਕੁੰਡੇ ਕੇ ਤਲੇ ਦੇਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਗੁਰ ਅੰਕਸ ਰੂਪ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਂਗੇ ਤੌ ਮਨ ਰੂਪ ਹਸਤੀ ਜੀਵ ਕੇ ਵਸ ਮੈਂ ਆ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਚਲਤੌ ਚਲੈ ਚਲੈ ਦਹ ਦਹ ਦਿਸਿ ਗੁਰੁ ਰਾਖੈ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈਗੋ ॥

ਚਰਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਮਨ (ਦਹ) ਦਗਧ ਹੋ ਕਰ ਚਲਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾਂ ਕੋ ਚਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੂ ਸਬਦ ਦੇਕਰ ਰਾਖੇ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕੇਗਾ ਤਬ ਹਰੀ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦੁ ਦੇਇ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਮੁਖਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਚੁਆਵੈਗੋ ॥੧॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੁਖ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਚੁਆਇ ਦੇਵੈਗਾ ਤਬ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਦੇਵੈਗਾ ਭਾਵ ਅਪ੍ਰੋਖ ਕਰ ਦੇਵੈਗਾ॥੧॥

ਬਿਸੀਅਰ ਬਿਸੁ ਭਰੇ ਹੈ ਪੂਰਨ ਗੁਰੁ ਗਰੁੜ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਮਾਇਆ ਸਰਪਣੀ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਜਹਿਰ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰੈ (ਪੂਰਨ) ਲਬਾਲਬ ਭਰੇ ਹੈਂ ਵ ਕਾਮਾਦੀ ਸਰਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪ ਜਹਿਰ ਕਰ ਲਬਾਲਬ ਭਰੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਗਾਰੜੂ ਬਿਖ ਉਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੰਤ੍ਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦੇਵੈਗਾ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੰਤਰ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਗਾ? ਉੱਤ੍ਰ॥

ਮਾਇਆ ਭੁਇਅੰਗ ਤਿਸੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਖੁ ਝਾਰਿ ਝਾਰਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈਗੋ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਸਰੂਪ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਕਾਮਾਦੀ ਰੂਪ ਸਰਪ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜੋ ਝਾੜ ਝਾੜ ਜਹਿਰ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੇਗਾ॥੨॥

ਸੁਆਨੁ ਲੋਭੁ ਨਗਰ ਮਹਿ ਸਬਲਾ ਗੁਰੁ ਖਿਨ ਮਹਿ ਮਾਰਿ ਕਢਾਵੈਗੋ ॥

ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਸਹਿਤ ਜੋਰ ਕੇ ਜੋ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਕੁਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਬਦ ਕੀ ਚੋਟ ਸੇ ਗੁਰੂ ਖਿਨ ਮੈਂ ਕਢਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਧਰਮੁ ਆਨਿ ਰਾਖੇ ਹਰਿ ਨਗਰੀ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵੈਗੋ ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਕੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖੁ ਧਰਮੁ ਇਹ ਗੁਨ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਆਨ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਯਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੇਈ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੇਗਾ ਔਰ ਹਰੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੇਗਾ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੧

ਪੰਕਜ ਮੋਹ ਨਿਘਰਤੁ ਹੈ ਪ੍ਰਾਨੀ ਗੁਰੁ ਨਿਘਰਤ ਕਾਢਿ ਕਢਾਵੈਗੋ ॥

ਜੋ ਮੋਹ ਰੂਪੀ (ਪੰਕ) ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਿਘਰਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਜਿਲਣ ਵਿਚ ਨਿਘਰਤੇ ਜਾਤੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਕਾਢਨੇ ਯੋਗ ਕਾਢ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਰਨਿ ਜਨ ਆਏ ਗੁਰੁ ਹਾਥੀ ਦੇ ਨਿਕਲਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਰਖਯਾ ਕਰੋ ਰਖਯਾ ਕਰੋ ਜਬ ਐਸੇ ਕਹ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਦਾਸ ਸਰਣ ਆਏ ਤਬ ਗੁਰੂ ਦਯਾ ਰੂਪੁ ਵਾ ਸਿਖਯਾ ਰੂਪੁ (ਹਾਥੀ) ਬਾਂਹ ਦੇਕਰ ਨਿਕਾਲ ਲੇਵੇਗਾ॥੪॥

ਸੁਪਨੰਤਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਭੁ ਬਾਜੀ ਸਭੁ ਬਾਜੀ ਖੇਲੁ ਖਿਲਾਵੈਗੋ ॥

ਜੈਸੇ ਸੁਪਨੇ ਬੀਚ ਜੋ ਪਦਾਰਥੁ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸਭ ਸੰਸਾਰੁ ਤੈਸੇ ਹੈ ਪੁਨਹ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਕਾ ਖੇਲੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਰੁ ਖਿਨਕ ਮੈਂ ਖਿੰਡ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀ ਕਾ ਖੇਲੁ ਹੈ ਔ ਸਭੁ ਖਿਲਰ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮਤਿ ਲੈ ਚਾਲਹੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਵੈਗੋ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਚਲੋ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈ ਪਤਿ ਰੂਪੀ ਪੁਸਾਕ ਕੋ ਪਹਿਰੇ ਹੁਏ ਜਾਵੋਗੇ॥੫॥

ਹਉਮੈ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ਹਉਮੈ ਪਾਪ ਕੋਇਲੇ ਆਨਿ ਜਮਾਵੈਗੋ ॥

ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈ ਕੇ ਬੀਚ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਵਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਕਰ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕੋਇਲੇ ਜਮਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਆਇਆ ਕਾਲੁ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਏ ਜੋ ਬੀਜੇ ਸੋ ਖਵਲਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਜਬ ਸਿਰ ਪੁਰ ਕਾਲ ਆਇਆ ਤੋ ਸਭ ਪਾਪ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵ ਜੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਸੋ ਖਵਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੈਸੇ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੈਸਾ ਫਲ ਭੋਗੇਗ॥੬॥

ਸੰਤਹੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਲੈ ਖਰਚੁ ਚਲੇ ਪਤਿ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੇ ਜੋ ਪਲੈ ਖਰਚ ਕੋ ਲੈ ਜਾਵੈਗਾ ਸੋ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਦੇਵਹਿ ਬਹੁਤੇਰਾ ਹਰਿ ਦੇਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈਗੋ ॥੭॥

ਵਹੁ (ਖਾਇ ਖਰਚਿ) ਆਪ ਜਪੇਗਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇਗਾ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੇ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਤਿਸ ਕੋ ਤੋਟਾ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥੭॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨੁ ਹੈ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਨੁ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਧਨ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹੁ ਧਨ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਦਇਆ ਦਇਆ ਕਰਿ ਦੀਨੀ ਦੁਖੁ ਦਾਲਦੁ ਭੰਜਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੮॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਇਆ ਸਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਜਬ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਧੀ ਦਈ ਤਬ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਭ ਨਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈਗਾ॥੮॥੫॥

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਿ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਲੋਹਾ ਹਿਰਨੁ ਹੋਵੈ ਸੰਗਿ ਪਾਰਸ ਗੁਨੁ ਪਾਰਸ ਕੋ ਹੋਇ ਆਵੈਗੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਜਗਿਆਸੂ ਕਾ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਧਿਆਵੈ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਲੋਹ (ਹਿਰਨੁ) ਸੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਰਸ ਕਾ ਗੁਨ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਉਤਮ ਜਗਿਆਸੂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਸੁਧ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਹਾ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਪਾਰਸੁ ਜੋ ਲਾਗੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਸ਼ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਗੇ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲੇਗਾ ਸੋ ਗਿਆਨ ਫਲ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਜਿਉ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਤਰੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾ ਗੁਰੁ ਸੇਵਕ ਪੈਜ ਰਖਾਵੈਗੋ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਕੀ ਪੈਜ ਗੁਰੂ ਰਖ ਲੇਵੇਗਾ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੁ ਬਚਨੁ ਹੈ ਨੀਕੋ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵੈਗੋ ॥

ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਅਤੀ ਨੀਕਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਜੀਵ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਜਿਉ ਅੰਬਰੀਕਿ ਅਮਰਾ ਪਦ ਪਾਏ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਖ ਬਚਨ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥੨॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਲੈਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਧਿਆਵੈਗਾ ਸੋ ਅੰਬਰੀਕ ਸਮ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਿ ਸਰਨਿ ਮਨਿ ਭਾਈ ਸੁਧਾ ਸੁਧਾ ਕਰਿ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਸਰਨੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ ਨਾਮ (ਸੁਧਾ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਸੁਧਾ ਕਰਿ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਖਾਨ ਗੁਰੂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਧਿਆਵੈਗਾ॥

ਦਇਆਲ ਦੀਨ ਭਏ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਹਰਿ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਦਿਖਾਵੈਗੋ ॥੩॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲ ਹੋਵੈਂਗੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪੰਥ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇ ਦੇਵੇਗਾ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਿ ਪਏ ਸੇ ਥਾਪੇ ਤਿਨ ਰਾਖਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਆਵੈਗੋ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੇ (ਥਾਪੇ) ਮੋਖ ਪਦ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਰਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭ ਆਵੈਗਾ॥

ਜੇ ਕੋ ਸਰੁ ਸੰਧੈ ਜਨ ਊਪਰਿ ਫਿਰਿ ਉਲਟੋ ਤਿਸੈ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥੪॥

ਜੋ ਕੋਈ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਤੀਰ ਕਾ ਸੰਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਲਟ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਲਗਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਤਿਸੀਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਵੈਗਾ॥੪॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਰੁ ਸੇਵਹਿ ਤਿਨ ਦਰਗਹ ਮਾਨੁ ਦਿਵਾਵੈਗੋ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਸਰ ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਣੇ ਵਾਲੇ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਦਿਵਾਵੈਗਾ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਗਲਿ ਮਿਲਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵੈਗੋ ॥੫॥

ਗੁਰੂ ਜੋ (ਗੁਰ) ਪੂਜਤ ਹੈਂ ਮਤੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਤਿਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਣੀ ਮਤ ਮੈਂ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕੇ ਗਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਔਰੋਂ ਕੋ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵੈਗਾ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੁ ਬੇਦੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਕਾ ਜੋ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਗੁਰਮੁਖ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ (ਬੇਦੁ) ਜਾਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰ (ਪਰਚੈ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੈਗਾ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਰੂਪੁ ਹਰਿ ਰੂਪੋ ਹੋਵੈ ਹਰਿ ਜਨ ਕਉ ਪੂਜ ਕਰਾਵੈਗੋ ॥੬॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜਗਤ ਮੈਂ ਹਰੀ ਤਿਸ ਅਪਨੇ ਜਨ ਕੋ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਕਰਾਵੇਗਾ॥੬॥

ਸਾਕਤ ਨਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਹੀ ਕੀਆ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹਰਿ ਭਰਮਾਵੈਗੋ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਸ ਬੇਮੁਖ ਕੋ ਹਰੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਵੈਗਾ॥

ਲੋਭ ਲਹਰਿ ਸੁਆਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਕਰੰਗਿ ਲਗਾਵੈਗੋ ॥੭॥

ਲੋਭ ਲਹਿਰ ਰੂਪ ਭਾਵ ਲੋਭ (ਸੁਆਨ) ਕੁੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤਿਸ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੀ ਹੈ ਮਾਇਆ ਜਨਜ ਜੋ ਵਿਸ਼ਯ ਕਰੰਗ ਹੈਂ ਜਿਨ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਤਿਸ ਲੋਭੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈਗਾ॥੭॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਭ ਜਗ ਕਾ ਤਾਰਕੁ ਲਗਿ ਸੰਗਤਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈਗੋ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਭ ਜਗਤ ਕਾ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਲਗੇਗਾ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਖੁ ਰਾਖੁ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰੇ ਸਤਸੰਗਤਿ ਰਾਖਿ ਸਮਾਵੈਗੋ ॥੮॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਖਣੇ ਜੋਗ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਤੈਨੇ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਰਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਰਖ ਲੈ॥੮॥੬॥ ਛੇ ਸਬਦੋਂ ਕਾ ਜੋੜ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਛਕਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੨

ਕਾਨੜਾ ਛੰਤ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇ ਉਧਰੇ ਜਿਨ ਰਾਮ ਧਿਆਏ ॥
ਜਤਨ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਾਮਿ ਨ ਆਏ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਉਦਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੈਂ॥

ਰਾਮ ਧਿਆਏ ਸਭਿ ਫਲ ਪਾਏ ਧਨਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਬਡਭਾਗੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਧਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਫਲ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੇ (ਧਨਿ) ਧਨੀ ਧੰਨਤਾ ਜੋਗ ਹੈਂ ਔਰ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਿ ਜਾਗੇ ਨਾਮਿ ਲਾਗੇ ਏਕ ਸਿਉ ਲਿਵ ਲਾਗੀਆ ॥

ਜੋ ਸਤਸੰਗ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਜਪਨ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਰਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਮਾਨ ਮੋਹ ਬਿਕਾਰ ਸਾਧੂ ਲਗਿ ਤਰਉ ਤਿਨ ਕੈ ਪਾਏ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਬਡਭਾਗਿ ਦਰਸਨੁ ਪਾਏ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਨ ਮੋਹ ਅਦਿ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਜਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜੋ ਸਾਧੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਤਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਸਰਣ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਵਡਭਾਗੀਆਂ ਨੇ ਪਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਨਿਤ ਭਜਹ ਨਾਰਾਇਣ ॥
ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਸੁਆਮੀ ਗੁਣ ਗਾਇਣ ॥

ਜੋ ਸਾਧੂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ (ਰਸਕਿ) ਅਨੰਦਕਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਇ ਜੀਵਹ ਹਰਿ ਅਮਿਉ ਪੀਵਹ ਜਨਮ ਮਰਣਾ ਭਾਗਏ ॥
ਸਤਸੰਗਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਧਿਆਈਐ ਬਹੁੜਿ ਦੂਖੁ ਨ ਲਾਗਏ ॥

ਵਹੁ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਤਿਨਕਾ (ਭਾਗਏ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਕੋ ਪਾਈਏ ਤੌਂ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਈਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜੋ ਕੋਈ ਦੂਖ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਦਇਆ ਦਾਤੇ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਸੰਤ ਸੇਵ ਕਮਾਇਣ ॥
ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਜਨ ਧੂਰਿ ਬਾਂਛਹਿ ਹਰਿ ਦਰਸਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਣ ॥੨॥

ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਪੁਰਖ ਬਿਧਾਤੇ ਦਾਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਦਇਆ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਮਾਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਦਰਸਿ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਧੂਰੀ ਕੋ ਸਦੀਵ ਚਾਹੋ॥੨॥

ਸਗਲੇ ਜੰਤ ਭਜਹੁ ਗੋਪਾਲੈ ॥
ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਪੂਰਨ ਘਾਲੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭੀ ਜੀਵ (ਗੋਪਾਲੈ) ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਕੀ ਘਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਨਿਤ ਭਜਹੁ ਸੁਆਮੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਸਬਾਇਆ ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਭਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਗੋਬਿਦੁ ਗਾਈਐ ਨਿਤ ਧਿਆਈਐ ਪਰਵਾਣੁ ਸੋਈ ਆਇਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਈਏ ਔਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਧਿਆਵਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਗਾਇਆ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਆਇਆ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਫਲਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਪ ਤਾਪ ਸੰਜਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਿਰੰਜਨ ਗੋਬਿੰਦ ਧਨੁ ਸੰਗਿ ਚਾਲੈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਜਪ ਔ ਹਰੀ ਕਾ ਤਪ ਔ (ਨਿਰੰਜਨ) ਹਰੀ ਨਮਿਤ ਸੰਜਮ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਨ ਜੀਵ ਕੇ ਸੰਗ ਚਲਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਦਇਆ ਦੀਜੈ ਹਰਿ ਰਤਨੁ ਬਾਧਉ ਪਾਲੈ ॥੩॥

ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਰਤਨ ਦੀਜੀਏ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧ ਲੇਵਾਂ॥੩॥

ਮੰਗਲਚਾਰ ਚੋਜ ਆਨੰਦਾ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮਿਲੇ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਮੰਗਲਚਾਰ ਔਰ ਅਨੰਦ ਬਿਲਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਸੁਖਹਗਾਮੀ ਇਛ ਮਨ ਕੀ ਪੁੰਨੀਆ ॥

ਤਿਨਕੋ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਗਮਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੁਆਮੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕੀ ਇਛਾ ਸਭ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਬਜੀ ਬਧਾਈ ਸਹਜੇ ਸਮਾਈ ਬਹੁੜਿ ਦੂਖਿ ਨ ਰੁੰਨੀਆ ॥

ਅਨੰਦ ਕੀ ਬਧਾਈ ਬਜੀ ਔਰ ਤਿਨਕੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁੜੋ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਰੋਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਲੇ ਕੰਠਿ ਲਾਏ ਸੁਖ ਦਿਖਾਏ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸੇ ਮੰਦਾ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦਿਖਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮੰਦੇ ਸੁਭਾਉ ਅਰ ਬਿਕਾਰ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਸੁਆਮੀ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਨੰਦਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥੪॥੧॥

ਮੂਸੇ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਗ॥ ਮੂਸਾ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਵਿਖੇ ਇਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਥਾ ਤਿਸ ਕੀ ਜਹਾਂ ਸਗਾਈ ਹੂਈ ਥੀ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਡੀ ਸੁੰਦਰ ਥੀ ਵਹੁ ਕਿਸੀ ਔਰ ਰਾਜਾ ਕੀ ਨਿਗਾਹ ਚੜੀ ਉਸਨੇ ਬਿਵਾਹੀ॥ ਮੂਸੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਸਮਝ ਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕੀਆ ਜੀਤ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕੈਦ ਕੀਆ ਅਰ ਪੂਛਾ ਤੈਨੇ ਐਸਾ ਨਿੰਦਤ ਕਾਮ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਇਸਕੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤ ਲਗ ਗਿਆ ਥਾ ਅਰ ਬੇਬਸ ਹੋ ਕਰ ਆਪਕੇ ਭਜ ਕੋ ਤਜਾਗ ਕਰ ਯਹ ਕਾਮ ਕੀਆ ਥਾ॥ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਚ ਕੋ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਅਰ ਵਹੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਸੀਕੋ ਬਖਸ਼ ਦਈ ਸਿਰੇਪਾਉ ਦੇਕਰ ਛੋਡ ਦੀਆ ਢਾਢੀਆਂ ਨੇ ਵਾਰ ਗਾਈ ਉਸੀ ਧੁਨ ਪਰ ਯਹਿ ਵਾਰ ਹੈ[੧]॥ ਉਪੇਦਸ਼॥

ਕਾਨੜੇ ਕੀ ਵਾਰ ਮਹਲਾ ੪ ਮੂਸੇ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ

---

[੧] ਪੌੜੀ ਤਿਸਕੀ ਯਹ ਹੈ॥ ਤ੍ਰੈਸਠ ਮਰਾਤਬੇ ਇਕ ਗੁਰੀਏ ਗੱਡੇ। ਚੜਿਆ ਮੂਸਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੁ ਸਭ ਸੁਣਿਆ ਗੱਜੇ।ਦੰਦਾ ਚਿਟੇ ਬਡ ਹਾਥੀਆਂ ਕਹੁ ਕਿਤ ਵਰਗੇ। ਰੁੱਤ ਪਛਾਤੀ ਬਗੁਲਿਆਂ ਘਰ ਕਾਲੀ ਸਗੇ। ਇਸ ਪੰਜ ਤੁਕੀ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਤੁਕੀ ਪੌੜੀ ਮੇਲੀ। "ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਿਖ ਸਾਧਿਕੋ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਜੁਗ ਜੋਗੀਆ॥" ਇਤਯਾਦਿ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਗੁਰਮਤਿ ਰਖੁ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੈਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖ॥

ਦਾਸਨ ਦਾਸਾ ਹੋਇ ਰਹੁ ਹਉਮੈ ਬਿਖਿਆ ਮਾਰਿ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਇ ਰਹੁ ਔਰ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦੇਹ॥

ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਿਆ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਸਾਰਿ ॥੧॥

ਜਨਮ ਰੂਪ ਪਦਾਰਥ ਜੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਫੇਰ ਕਬੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ (ਸਾਰ) ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗੋਵਿੰਦੁ ਗੋਵਿਦੁ ਗੋਵਿਦੁ ਹਰਿ ਗੋਵਿਦੁ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ॥

ਗੋਵਿਦੁ ਗੋਵਿਦੁ ਗੁਰਮਤਿ ਧਿਆਈਐ ਤਾਂ ਦਰਗਹ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ ॥

ਗੁਰਮਤ ਲੈਕਰ ਜੇਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰਕੇ ਧ੍ਯਾਈਏ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਸਨਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੩

ਗੋਵਿਦੁ ਗੋਵਿਦੁ ਗੋਵਿਦੁ ਜਪਿ ਮੁਖੁ ਊਜਲਾ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ਹਰਿ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨੁ) ਮੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਨਾਮ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕੋ ਤੂ ਆਪੇ ਹੀ ਜੁਗ ਜੋਗੀਆ ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਹੀ ਰਸ ਰਸੀਅੜਾ ਤੂ ਆਪੇ ਹੀ ਭੋਗ ਭੋਗੀਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਿਧ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ (ਜੁਗ) ਜੁੜਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋਗੀ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਰਸੋਂ ਕੇ (ਰਸੀਅੜਾ) ਲੈਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਭੋਗ ਰੂਪ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਭੋਗਣੇ ਵਾਲਾ ਭੀ ਆਪ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਤੂ ਆਪੇ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਗੀਆ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈਂ ਔਰ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਜੋ ਕੁਛ ਆਗੇ ਪਿਛੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਧੰਨੁ ਧਨੋ ਧੰਨ ਧੰਨ ਧਨੋ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਬੁਲਗ ਬੁਲੋਗੀਆ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤ ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਧੰਨ ਧੰਨ ਥੀ ਅਬ ਭੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰੀ ਕੇ (ਬੁਲਗ) ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਬੋਲੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਕਹਹੁ ਮੁਖਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਬੋਲਤ ਸਭਿ ਪਾਪ ਲਹੋਗੀਆ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਤਿਸ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਸਭੀ ਮੁਖ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਕਰ ਸਭ ਪਾਪ ਉੱਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਨਾਸੁ ਹੋਇ ਦੁਰਮਤਿ ਕਢੈ ਧੋਇ ॥

ਜੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਰਮਤ ਕੋ ਧੋਕਰ ਰਿਦੇ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਦਿਨੁ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਦਇਆਲੁ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਹਰੀ ਦਿਆਲ ਆਪੇ ਆਪਿ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹਰੀ ਆਪੇ ਆਪਿ ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਬਡਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਜੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥

ਕੀਮਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈਆ ਬੇਅੰਤੁ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਅਗੇ ਕੋ ਹੋਵੈਗਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਸੋ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਬਡਾ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹਿਆ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਸਭ ਜੋਤਿ ਤੇਰੀ ਜਗਜੀਵਨਾ ਤੂ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਰੰਗ ਰੰਗਨਾ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਰੰਗੋਂ ਮੈਂ ਰੰਗਾ ਹੂਆ ਵਾ ਰੰਗਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ਤੂ ਸਤਿ ਸਤਿ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਭ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਤੂੰ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਭਿਖਾਰੀਆ ਹਰਿ ਜਾਚਹਿ ਸਭ ਮੰਗ ਮੰਗਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਇਕ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਭਿਛਕ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਮੰਗਨਾ) ਮੰਗਤੇ ਹੋ ਕਰ ਮੰਗਨੇ ਕੀ (ਜਾਚਹਿ) ਚਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੇਵਕੁ ਠਾਕੁਰੁ ਸਭੁ ਤੂਹੈ ਤੂਹੈ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਚੰਗ ਚੰਗਨਾ ॥

ਸੇਵਕ ਭੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਸੇ ਸੇਵਾ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਠਾਕੁਰ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੇ (ਚੰਗਨਾ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਕਹਹੁ ਮੁਖਹੁ ਰਿਖੀਕੇਸੁ ਹਰੇ ਰਿਖੀਕੇਸੁ ਹਰੇ ਜਿਤੁ ਪਾਵਹਿ ਸਭ ਫਲ ਫਲਨਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭੀ ਮੁਖ ਸੇ ਰਿਖੀਕੇਸ਼ ਹਰੇ ਰਿਖੀਕੇਸ਼ ਹਰੇ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਫਲੋਂ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਫਲ ਪਾਵਹੁਗੇ॥੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਮਨ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਜਾਵਣਾ ਕਰੁ ਫਿਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸਨਮਾਨ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਜੋ ਇਛਹਿ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਲਗੈ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਧਜਾਨ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ ਤੌ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲਕੌ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਸਭਿ ਕਟੀਅਹਿ ਹਉਮੈ ਚੁਕੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਪਾਪ ਸਭ ਕਟੇ ਜਾਵੇਂਗੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਔਰ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਚੁਕ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਮਲੁ ਵਿਗਸਿਆ ਸਭੁ ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬਜਾਪਕ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਅਭੇਦੁ ਸਮਝਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹਿਰਦਾ ਕਮਲ ਪ੍ਰਫੁਲਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਭੀ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਪਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਐਸੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰ ਜੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤਾ ਰਹਾਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਆਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਹਰ ਇਕ ਨਾਮ ਭਾਵ ਜਿਤਨੇ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਕਰਮ ਕਾ ਉਤਮ ਲੇਖੁ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਤਿਨ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਦੁਖ ਦ੍ਰਿਦਰ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਣੈ ਭਾਣੈ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਜਨ ਵੇਖਹੁ ਮਨਿ ਪਤੀਆਇ ॥

ਮਨ ਮਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮਨ ਮੈਂ ਪਤੀਆਇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵੋ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸਨ ਦਾਸੁ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗੇ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੪

ਤੂੰ ਥਾਨ ਥਨੰਤਰਿ ਭਰਪੂਰੁ ਹਹਿ ਕਰਤੇ ਸਭ ਤੇਰੀ ਬਣਤ ਬਣਾਵਣੀ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕਰਤੇ ਤੂੰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅੰਤਰ ਤਿਨ ਕੇ ਸਥਾਨ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਤਿਨ ਮੈਂ ਰਹਣੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਰਚਨਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੀ (ਬਣਾਵਣੀ) ਕੀ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਰੰਗ ਪਰੰਗ ਸਿਸਟਿ ਸਭ ਸਾਜੀ ਬਹੁ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਭਾਂਤਿ ਉਪਾਵਣੀ ॥

ਰੰਗ ਸ੍ਵੇਤਿ ਪੀਤਾਦਿ (ਪਰੰਗ) ਮਿਸ੍ਰਤਿ ਰੰਗ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰੀ ਸਭ ਸਾਜੀ ਹੈ ਔਰ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਰੰਗੋਂ ਕਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਉਪਾਵਣੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸਭ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਵਰਤਹਿ ਗੁਰਮਤੀ ਤੁਧੈ ਲਾਵਣੀ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਭ ਵਿਖੇ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਬਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਵਨੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹੋਹਿ ਦਇਆਲੁ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਹਿ ਮੁਖਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਮਝਾਵਣੀ ॥

ਜਿਨਕੇ ਊਪਰ ਤੂੰ ਦਯਾਲੁ ਹੋਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮੁਖ ਰੂਪ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇਰੀ ਸਮਝਾਵਣੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਬੋਲਹੁ ਰਾਮ ਰਮੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਮੋ ਜਿਤੁ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖ ਭੁਖ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਵਣੀ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਮੋ ਸੁੰਦ੍ਰ (ਰਾਮ) ਰਮਨ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਵਿਖੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਰਮੋ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖ ਆਦਿ ਸਭੀ ਬਿਕਾਰ ਅਰੁ ਭੁਖੁ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਵੈਗੀ॥੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮ ਰਸੁ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੁ॥

ਵਿਚਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵਰਤਦਾ ਬੁਝਹੁ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਬੂਝਣਾ ਕਰੋ॥

ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਕਢੀ ਮਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਯਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਖ ਰੂਪ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੇ ਮਾਰ ਕਢੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਤਿਨ ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਸਭੁ ਹਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਿਆ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਭੁ ਜਨਮ ਜੂਐ ਮੈਂ ਹਾਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਚੇਤਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਜਿਨ ਪਰ ਗੁਰੂ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮੁ (ਚੇਤਾਇਆ) ਜਣਾਯਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਹਰਿਨਾਮੁ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਉਤਮੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਵਿਚਿ ਕਲਿਜੁਗ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰਨੀ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਯਿਹ ਕਰਣੀ ਕਲਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਉਤਮ ਔ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਕੀਰਤਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਉਰਿ ਹਾਰੁ ॥

ਮਤੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰ ਕਰ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਵਾਰੰਵਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨ ਹਰਿ ਧਿਆਇਆ ਤਿਨ ਸਉਪਿਆ ਹਰਿ ਭੰਡਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਡਭਾਗੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਨਾਮ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਸੌਂਪਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਿ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਨਿਤ ਹਉਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥

ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਤੇ ਜੀਵ ਜੋ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਤ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰ ਖਵਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਲਿ ਹਸਤੀ ਮਲਿ ਨਾਵਾਲੀਐ ਸਿਰਿ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਵੈ ਛਾਰੁ ॥

ਜੈਸੇ ਹਸਤੀ ਕੋ ਜਲ ਕੇ ਸਾਥ ਮਲ ਕਰ ਨਵਾਈਏ ਪਰੰਤੂ ਫੇਰ ਭੀ ਸਿਰ ਪਰ ਛਾਰ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿਰ ਪੁਰ ਸੁਆਹ ਪਾਵਣੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੇਲਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਇਆ ਕਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਏਕੰਕਾਰੁ) ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਮੰਨਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜੈਕਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਹੈ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਨਾਇਕੁ ਪੁਰਖੁ ਹਮਾਰਾ ॥

ਹੇ ਬਿਆਪਕ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਵਖਰ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਹਰਿ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਕੀਆ ਵਣਜਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਸਭ ਜਗਤ ਕੇ ਖੇਲ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬੀਚ ਮੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਬਰਤਨ ਹਾਰਾ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਜਗਤ ਤੈਨੇ ਬਣਜਾਰਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨਜ ਮੈਂ ਜੀਵ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਜੋਤਿ ਤੇਰੀ ਜੋਤੀ ਵਿਚਿ ਕਰਤੇ ਸਭੁ ਸਚੁ ਤੇਰਾ ਪਾਸਾਰਾ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਕਰਤੇ ਸਭ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਪਸਾਰਾ ਭੀ ਸਭ ਸਚਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹਿ ਤੁਧੁ ਸਫਲ ਸੇ ਗਾਵਹਿ ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਨਿਰੰਕਾਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰਮਤ ਕਰ ਤੇਰੇ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸਫਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਹੁ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਚਵਹੁ ਮੁਖਹੁ ਜਗੰਨਾਥੁ ਜਗੰਨਾਥੁ ਜਗਜੀਵਨੋ ਜਿਤੁ ਭਵਜਲ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ ॥੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਭੀ ਮੁਖ ਸੇ (ਚਵਹੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਜਿਸਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਮਰੀ ਜਿਹਬਾ ਏਕ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਅਗਮ ਅਥਾਹ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਜਿਹਬਾ ਤੋ ਏਕ ਹੈ ਹੇ ਅਗਮ ਰੂਪ ਆਪਕੇ ਗੁਣ (ਅਥਾਹ) ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਕਿਉ ਕਰਿ ਜਪਹ ਇਆਣਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਵਡ ਅਗਮ ਅਗਾਹ ॥

ਹਮ (ਇਆਣੇ) ਬਾਲਕ ਕੈਸੇ ਜਪ ਸਕੇਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਬਡੇ (ਅਗਮ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਰਾ ਔਰ (ਅਗਾਹ) ਬੇਅੰਤ ਹੋ॥

ਹਰਿ ਦੇਹੁ ਪ੍ਰਭੂ ਮਤਿ ਊਤਮਾ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਪਗਿ ਪਾਹ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਉਤਮ ਗਤੀ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਹਮ (ਗੁਰ) ਪੂਜ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪਵੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਹਮ ਪਾਪੀ ਸੰਗਿ ਤਰਾਹ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਕੋ ਅਪਣੀ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮੇਲ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਹਮ ਪਾਪੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਤਰ ਜਾਵੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਬਖਸਿ ਲੈਹੁ ਹਰਿ ਤੁਠੈ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਆਪ ਬਖਸ਼ ਲੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥

ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਸੁਣਿ ਬੇਨਤੀ ਹਮ ਪਾਪੀ ਕਿਰਮ ਤਰਾਹ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੋ ਸੁਣੋ ਕਿ ਹਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਭਾਵ ਤੁਛ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੀਜੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਗਜੀਵਨਾ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲਿ ਦਇਆਲੁ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲੂ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਕਿ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮੇਲ ਦੀਜੀਏ॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਹਮ ਭਾਈਆ ਹਰਿ ਹੋਆ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾਲੁ ॥

ਹਰੀ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹਮਕੋ ਪਯਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੫

ਸਭ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਵਿਸਰੀ ਮਨਿ ਚੂਕਾ ਆਲ ਜੰਜਾਲੁ ॥

ਸਭੀ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਮਨ ਸੇ (ਆਲ) ਘਰ ਕਾ ਧੰਧਾ ਭੀ ਚੁਕ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਤੁਠੈ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹਮ ਕੀਏ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਹਮਕੋ ਸਬਦ ਦੇਕਰ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕਿ ਅਤੁਟੁ ਧਨੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਅਟੋਟ ਧਨ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨ ਨਗਦੀ ਅਰ ਮਾਲ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਤੁਮ੍ ਵਡ ਵਡੇ ਵਡੇ ਵਡ ਊਚੇ ਸਭ ਊਪਰਿ ਵਡੇ ਵਡੌਨਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪੀਛੇ ਬਡਿਓਂ ਸੇ ਬਡੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਸੇ ਊਚੇ ਹੋ ਅਬ ਜੋ ਬਡੇ ਸੇਂ ਬਡੇ ਹੈਂ ਅਗੇ ਜੋ ਬਡੇ ਸੋਂ ਬਡੇ ਹੋਵੈਗੇ ਤਿਨ ਸਭ ਸੇਂ ਤੁਮ ਊਪਰ ਹੋ॥

ਜੋ ਧਿਆਵਹਿ ਹਰਿ ਅਪਰੰਪਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਧਿਆਇ ਹਰੇ ਤੇ ਹੋਨਾ ॥

ਹੇ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੌ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਗਾਵਹਿ ਸੁਣਹਿ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਸੁਆਮੀ ਤਿਨ ਕਾਟੇ ਪਾਪ ਕਟੋਨਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਸ ਗਾਵਤੇ ਵਾ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਕਟੋਨਾ) ਕਾਟਨੇ ਵਾਲੇ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤੁਮ ਜੈਸੇ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਜਾਨੇ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਮੁਖਿ ਵਡ ਵਡ ਭਾਗ ਵਡੋਨਾ ॥

ਜਿਸਨੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਭਾਗ ਬਡੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਗੁਰ (ਵਡੋਨਾ) ਵੱਡੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਮਤੀ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਤੁਮ ਜੈਸੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਜਾਨੇ ਹੋ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹੁ ਆਦਿ ਸਤੇ ਜੁਗਾਦਿ ਸਤੇ ਪਰਤਖਿ ਸਤੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਤੇ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਦਸੋਨਾ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਭੀ ਐਸੇ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਜੋ ਆਦਿ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਥਾ ਔਰ ਜੁਗੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਥਾ ਅਬ ਪ੍ਰਤਖ ਵਰਤਮਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਕੋ ਭੀ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੱਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੀ ਹੋਵੈਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹਮ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਮਰੇ ਹਰਿ ਜਗਜੀਵਨਾ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਗੁਰ ਮੰਤ ॥

ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਜਗਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪੁ ਹਰੀ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਗਮੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ਅਚਿੰਤ ॥

ਹਰੀ ਜੋ ਮਨ ਤੇ ਅਗਮ ਹੈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਗੋਚਰ ਭੀ ਨਾਹੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਭੀ ਪਰੇ ਹੈ ਸੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹਰੀ ਹਮਕੋ (ਅਚਿੰਤ) ਅਕਸਮਾਤ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਰਤਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਆਪਿ ਬਿਅੰਤ ॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਬਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਹਰੀ ਬੇਅੰਤ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਸਭ ਰਸ ਭੋਗਦਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਕਵਲਾ ਕੰਤ ॥

ਹਰੀ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਲਛਮੀ ਕਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਭਿਖਿਆ ਪਾਇਦਾ ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਈ ਜੀਅ ਜੰਤ ॥

ਜੋ ਸੁਖਮ ਅਸਥੂਲ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਰੀ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦਿਕ ਭਿਖ੍ਯਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਮਾਂਗਹਿ ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਤ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਭੀ ਸੋ ਦਾਨੁ ਦੀਜੀਐ ਜੋ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸੰਤ ਜਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਆਇ ਮਿਲੁ ਹਮ ਗਾਵਹ ਹਰਿ ਗੁਣ ਛੰਤ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੇ ਤਾਈਂ ਆਇਕਰ ਮਿਲੀਏ ਜੋ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਛੰਤ) ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਨਾ ਕਰੀਏ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਸਰੀਰਿ ॥

(ਹਰੀ) ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥ ਸਜਨ ਕਾ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਾਮੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਤਹਕਰਣ ਔਰ (ਸਰੀਰ) ਕਾਰਣ ਸਰੀਰ ਔਰ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਹੂਈ ਹੈ ਭਾਵ ਅਗਜਾਨ ਅਰੁ ਤਦ ਜੰਨ ਉਪਾਧੀ ਨਵਿਰਤ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਆਸਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੂਰੀਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸੁਣਿ ਹਰਿ ਧੀਰ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਭ ਆਸ ਹਮਾਰੀਆਂ ਪੂਰਨ ਭਈਆਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ ਧੀਰਜ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿਆ ਨਾਮੁ ਹੈ ਹਰਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਮਉਲਾ ॥

ਹਰੀ ਊਤਮ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ (ਹਰਿਆ) ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸਭ ਮੈ (ਮਉਲਾ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਪਦੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਤਿਨ ਸੇਵੇ ਚਰਨ ਨਿਤ ਕਉਲਾ ॥

ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਲਛਮੀ ਨਿਤ ਸੇਵਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਿਤ ਸਾਰਿ ਸਮਾਲ੍ਹੇ ਸਭ ਜੀਅ ਜੰਤ ਹਰਿ ਵਸੈ ਨਿਕਟਿ ਸਭ ਜਉਲਾ ॥

ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸਭ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰ ਸੰਮਾਲੇ) ਖਬਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਨਿਕਟ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸਭ ਸੇ (ਜਉਲਾ) ਜੁਦਾ ਭਾਵ ਅਸੰਗ ਹੈ॥

ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇਸੀ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਉਲਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੋ ਸਤਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਪੁਰਖ (ਸਉਲਾ) ਸਾਵਲਾ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਗਾਵਹੁ ਗੁਣ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰੇ ਗੋਵਿੰਦ ਹਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਗੁਣੀ ਸਮਉਲਾ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਸਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰ ਤਿਸ (ਗੁਣੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਸੁਤਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਚੇਤਿ ਮਨਿ ਹਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੁਤਿਆਂ ਭੀ ਹਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰ ਅਰ ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਸਹਜ ਪਦ ਰੂਪ ਸਮਾਧੀ ਕਰ ਭਾਵ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕੇ ਅਤੀ ਅਭਜਾਸ ਕਰਕੇ ਸੋਵਤੇ ਕੀ ਭੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਦਰੂਪ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਾਉ ਮਨਿ ਗੁਰੁ ਤੁਠਾ ਮੇਲੇ ਮਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ (ਤੁਠਾ) ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਮਾਯਾ ਪਤੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਇਕਸੁ ਸੇਤੀ ਪਿਰਹੜੀ ਹਰਿ ਇਕੋ ਮੇਰੈ ਚਿਤਿ ॥

ਇਕ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਇਕ ਹਰੀ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਅਧਾਰੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਇਕਸ ਤੇ ਗਤਿ ਪਤਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਜਨ ਕੋ ਇਕ ਹਰੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਔਰ ਇਕ ਹਰੀ ਸੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਗਤੀ ਔਰ ਪਤਿਸਟਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਪੰਚੇ ਸਬਦ ਵਜੇ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਵਡਭਾਗੀ ਅਨਹਦੁ ਵਜਿਆ ॥

(ਪੰਚੇ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ (ਮਤੀ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਗੁਰਮਤਿ ਧਾਰਨੇ ਕਰ ਵਡਾਭਾਗੀਓਂ ਕੋ (ਅਨਹਦੁ) ਏਕ ਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਜਿਆ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਭਾਵ ਸਾਖਤਜਾਤ ਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਨਦ ਮੂਲੁ ਰਾਮੁ ਸਭੁ ਦੇਖਿਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਗੋਵਿਦੁ ਗਜਿਆ ॥

ਔਰ ਜਬ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਗੋਵਿੰਦ ਕੋ (ਗਜਿਆ) ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਤਬ ਅਨੰਦ ਕਾ ਮੂਲ ਰਾਮ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਾ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਵੇਸੁ ਹਰਿ ਏਕੋ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਭਜਿਆ ॥

ਆਦਿ ਔਰ ਜੁਗਾਦਿ ਮੈਂ ਜਿਸਕਾ ਏਕ ਹੀ ਵੇਸ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਗੁਰ ਸਿਖਤਜਾ ਲੈਕਰ ਭਜਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਲਜਿਆ ॥

ਹੇ ਦਯਾਲ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਔਰ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਲਜਾ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੬

ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਕਹਹੁ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਪੜਦਾ ਕਜਿਆ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਸਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਿ ਪੂਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਪੜਦਾ ਢਕ ਲੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੪ ॥

ਭਗਤਿ ਸਰੋਵਰੁ ਉਛਲੈ ਸੁਭਰ ਭਰੇ ਵਹੰਨਿ ॥

ਭਗਤੀ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਸੰਤ ਜਨ ਉਛਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਗਯਾਨਕਰ ਲਬਾਲਬ ਭਰੇ ਹੁਏ ਵਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੰਨਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਵਡ ਭਾਗ ਲਹੰਨਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਈਸ਼੍ਵਰ ਰੂਪ ਜਾਣਕਰ ਪੂਜਾ ਹੈ ਵਹ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ (ਲਹੰਨਿ) ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਅਸੰਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਹਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਸੰਖ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗਾਧਿ ਹਰਿ ਜਨ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਮਿਲਹਿ ਮਿਲਾਹਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਅਗਾਧ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤੂੰ ਅੰਗਮ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੇਂ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਮਿਲਾਹਿ) ਮਿਲਣੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੈ ਵਾ ਮੇਲਾਉ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਸੁ ਜਪਤ ਜਪੰਤ ਜਨ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਹਰ ਜਸ ਕੋ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਜਪਤੇ ਜਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਅਗਮ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਲੈਹੁ ਲੜਿ ਲਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਗਮ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਾਇ ਕਰਕੇ ਮੇਲ ਲੀਜੀਏ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਣ ਕੀਜੀਏ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਅਗਮੁ ਹਰਿ ਕਿਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸਨੁ ਪਿਖਾ ॥

ਹਰੀ (ਅਗੋਚਰ) ਇੰਦ੍ਰਯੋਂ ਕਾ ਅਵਿਸ਼ਜ ਹੈ ਪੁਨਹ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੈਸੇ ਦੇਖੋਂ॥

ਕਿਛੁ ਵਖਰੁ ਹੋਇ ਸੁ ਵਰਨੀਐ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨ ਰਿਖਾ ॥

ਜੇਕਰ ਕੁਛ (ਵਖਰੁ) ਵਸਤੂ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਰ ਹੋਵੇ ਤੋ ਬਰਨਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾ ਤੋ ਕੋਈ (ਰੂਪੁ) ਅਕਾਰ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਹੀ ਰੇਖਾਦਿ ਚਿੰਨ ਹਨ॥

ਜਿਸੁ ਬੁਝਾਏ ਆਪਿ ਬੁਝਾਇ ਦੇਇ ਸੋਈ ਜਨੁ ਦਿਖਾ ॥

ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਬੁਝਾਵਣੇ ਕੀ ਬੂਝ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਦੇਤਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰੋਖ ਗਜਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪ੍ਰੋਖ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਚਟਸਾਲ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਿਖਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸਤਿਸੰਗਤ ਹੈ ਯੇਹੀ ਪਾਠਸਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਿਖਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਸੁ ਰਸਨਾ ਧੰਨੁ ਕਰ ਧੰਨੁ ਸੁ ਪਾਧਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਲੇਖਾ ਲਿਖਾ ॥੮॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਵਹੁ ਰਸਨਾ ਹੈ ਔਰ ਹਾਥ ਭੀ ਔਰ ਵਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਂਧਾ ਭੀ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਲੇਖੋਂ ਕੋ ਲਿਖੀਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਜਪੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਹਰਿ ਏਕ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਜਪਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਵਿਤੁ ਹੈ ਹਰਿ ਜਪਤ ਸੁਨਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮੈ ਹਰਿ ਏਕ ਨਾਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਣੇ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਭ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਤਿਨੀ ਆਰਾਧਿਆ ਜਿਨ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਪਾਇ ॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਰਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਜਨ ਪੈਨਾਈਅਨਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਆਇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੋ ਸਿਰੋਪਾਉ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈ ਹਰੀ ਨੇ ਆਇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਜਿਨ ਹਰਿ ਸੁਣਿਆ ਮਨਿ ਭਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਆਇ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇਆ ਸਾਂਤਿ ਵਸੀ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਆਇ ਬਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਉਦਿਆ ਸਭੁ ਦਾਲਦੁ ਦੁਖੁ ਲਹਿ ਜਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਚਉਦਿਆ) ਉਚਾਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੁਖ ਅਰ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਭ ਲਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਤਿਨ ਕਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਊਪਰ ਸੇ (ਹਉ) ਮੈਨੇ ਸਦੀਵ ਤਨ ਮਨ ਕੋ ਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕਉ ਮਿਲਿਆ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕਉ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਿਆ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਕੋ ਧੁਰੋਂ ਹੀ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਗਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮਤੀ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ ਨਹੀ ਪ੍ਰਭ ਰੇਖਿਆ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਹਰੀ ਅਗਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਰੂਪ ਅਰ ਰੇਖਾ ਅਰਥਾਤ ਚਿਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਧਿਆਇਆ ਜਿਨਾ ਅਗਮੁ ਹਰਿ ਤੇ ਠਾਕੁਰ ਸੇਵਕ ਰਲਿ ਏਕਿਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਅਗਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਸੇਵਕ ਠਾਕਰ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਕਹਹੁ ਮੁਖਹੁ ਨਰ ਨਰਹਰੇ ਨਰ ਨਰਹਰੇ ਨਰ ਨਰਹਰੇ ਹਰਿ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਵਿਸੇਖਿਆ ॥੯॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਨਰੋ ਸਭੀ ਮੁਖ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਕਜੋਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ (ਵਿਸੇਖਿਆ) ਅਧਿਕ ਲਾਭ ਹੈ॥੯॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਮੁ ਰਵਿ ਰਹੇ ਰਮੁ ਰਾਮੋ ਰਾਮੁ ਰਮੀਤਿ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਜੋ (ਰਮੁ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਕਰਕੇ (ਰਵਿ) ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਰਮੁ ਰਾਮੋ) ਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਵਿਖੇ ਰਮੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਭੀ ਹਮ (ਰਾਮੁ ਰਮਤਿ) ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਹੈ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਕੀਓ ਰੰਗਿ ਰੀਤਿ ॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਵਿਖੇ ਆਤਮ ਰੂਪ ਰਾਮ ਬਜਾਪਕ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ (ਰੰਗਿ ਰੀਤ) ਰੰਗੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਰੀਤੀ ਪੂਰਬਕ ਸਭ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਿਕਟਿ ਵਸੈ ਜਗਜੀਵਨਾ ਪਰਗਾਸੁ ਕੀਓ ਗੁਰ ਮੀਤਿ ॥

ਹਰੀ ਜਗ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਪਾਸ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਚਾਂਦਨਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੭

ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਨ ਮਿਲੇ ਜਿਨ ਲਿਖਿਆ ਧੁਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜਿਨ ਕੋ ਹਰੀ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਧੁਰ ਸੇ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਜਪਿਓ ਮਨਿ ਚੀਤਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਮਨ ਮੈਂ (ਚੀਤਿ) ਚੇਤਨ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਭਾਗਿ ਵਸੈ ਵਡਭਾਗਿ ॥

ਜਿਨ ਭਾਗਵਾਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਸਜਣ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਵਡਭਾਗੀ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਦੇਖਾਲਿਆ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੀ ਹਰਿ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾਏ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਧਨੁ ਧਨੁ ਸੁਹਾਵੀ ਸਫਲ ਘੜੀ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਮਨਿ ਭਾਣੀ ॥

ਵਹੁ ਘੜੀ ਸੋਭਨੀਕ ਔਰ ਸਫਲ ਅਰ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਿਣੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਣਾਵਹੁ ਮੇਰੇ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ॥

ਹੇ ਗੁਰ ਸਿਖੋ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਣਾਵੋ ਕਯੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ (ਕਹਾਣੀ) ਕਥਾ ਅਕਥ ਹੈ ਭਾਵ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਕਿਉ ਦੇਖੀਐ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਘੜੁ ਸੁਜਾਣੀ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਮੇਰਾ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਅਤੀ ਚਤਰ ਹੈ ਤਿਸ ਨਿਰਗੁਣ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਈਐ ਅਰ ਸਰਗੁਣ ਕੋ ਕੈਸੇ ਦੇਖੀਏ?

ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਦਿਖਾਏ ਆਪਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਨਾਮਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਉੱਤ੍ਰ॥ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਵਾਕਾਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਸਮਾਣੀ ਰਹੇ ਤਬ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕੋ ਭੀ ਦੇਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਹਰੀ ਅਪਨੇ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਮੈਂ ਭੀ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਵਿਟਹੁ ਨਾਨਕੁ ਵਾਰਿਆ ਜੋ ਜਪਦੇ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਵਿਟਹੁ) ਉਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਨਿਰਬਾਣ ਹਰੀ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਰਤੇ ਲੋਇਨਾ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰੁ ਦੇਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪ ਅੰਜਨ ਕੋ (ਦੇਇ) ਪਾਇਕਰ ਹਮਾਰੇ (ਲੋਇਣਾ) ਨੇਤ੍ਰ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੈ ਪ੍ਰਭੁ ਸਜਣੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨਕੋ (ਸਹਿਜ) ਸ੍ਵਭਾਵ ਹੀ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੈਨੇ ਸਜਣ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਾਂਤਿ ਹੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪੁਰਸ ਕੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਾਂਤੀ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਵਹੁ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਚਿਤਵੈ ਨਾਮੋ ਪੜੈ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਵਹੁ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਚਿੰਤਾ ਗਈ ਬਿਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਪਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਪਾਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਊਪਜੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮੁ ਉਤਪਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਤਿਸਨਾ ਭੂਖ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੇ ਰਤਿਆ ਨਾਮੋ ਪਲੈ ਪਾਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਕੈ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਵਸਗਤਿ ਕੀਤਾ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਪੁਨਹ ਤਿਸ ਕੀ ਗਤੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਬਸ ਮੈਂ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਮਨਮੁਖ ਕਰਿ ਹਾਰਾਇਅਨੁ ਇਕਨਾ ਮੇਲਿ ਗੁਰੂ ਤਿਨਾ ਜੀਤਾ ॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਇਕ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਹਰਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਮੇਲ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਜੀਤਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਸਭਾਗੈ ਲੀਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮੁ ਉਤਮ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋ ਕਰ ਕਿਸੀ ਉਤਮ ਭਾਗ ਵਾਲੇ ਨੇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਦੁਖੁ ਦਾਲਦੁ ਸਭੋ ਲਹਿ ਗਇਆ ਜਾਂ ਨਾਉ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਦੀਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸ ਕਾ ਦੁਖ ਅਰੁ ਦਰਿਦ੍ਰ ਸਭ ਉੱਤਰ ਗਿਆ ਹੈ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸੁ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹਮ ਐਸੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਸੇਵਹੁ ਮੋਹਨੋ ਮਨਮੋਹਨੋ ਜਗਮੋਹਨੋ ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਸਭੋ ਵਸਿ ਕੀਤਾ ॥੧੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਸਭੀ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਮੋਹਨੇ ਵਾਲੇ ਮੋਹਨੇ ਕਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ (ਵਸਿ ਕੀਤਾ) ਵਸੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੧॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਹੈ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਮਨਮੁਖ ਦੁਰਜਨਾ ॥

ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਰੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਰੋਗ ਕੈਸੇ ਨਿਬ੍ਰਿਤਿ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੋਗੁ ਵਞਾਇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸਜਨਾ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਜਨ ਮਿਤ੍ਰ ਸੰਤ ਜਨੋ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਅਗਯਾਨ ਰੋਗ ਗਵਾਇ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਤਾਮਿ ਸਗਾਰਵਾ ਜਾਂ ਦੇਖਾ ਹਰਿ ਨੈਣੇ ॥

ਮਨ ਅਰੁ ਤਨ (ਤਾਮਿ) ਤੌਂ (ਸਗਾਰਵਾ) ਸਹਤ ਗੌਰਵਤਾ ਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜੌਹਰੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਦੇਖਾ ਜਾਵੇ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਮੈ ਮਿਲੈ ਹਉ ਜੀਵਾ ਸਦੁ ਸੁਣੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ (ਸਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਸੁਣ ਕਰ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਗੰਨਾਥ ਜਗਦੀਸਰ ਕਰਤੇ ਅਪਰੰਪਰ ਪੁਰਖੁ ਅਤੋਲੁ ॥

ਜੋ ਜਗਤ ਕਾ ਨਾਥ ਜਗਦੀਸਰ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਤਥਾ ਅਤੋਲ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਮੇਰੇ ਗੁਰਸਿਖਹੁ ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਮੋਲੁ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੋ ਹਰੀ ਆਪ ਊਤਮ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ (ਅਮੋਲੁ) ਬੇਕੀਮਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਧਿਆਇਆ ਹਿਰਦੈ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਤੇ ਮਿਲੇ ਨਹੀ ਹਰਿ ਰੋਲੁ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮੈ ਕੁਝ (ਰੋਲੁ) ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਸਚ ਬਾਤ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਾ ਬੋਲੁ ॥

ਜਿਸ (ਗੁਰ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਵੱਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਧਿਆਵਹੁ ਨਰ ਨਾਰਾਇਣੋ ਨਾਰਾਇਣੋ ਜਿਤੁ ਚੂਕਾ ਜਮ ਝਗਰੁ ਝਗੋਲੁ ॥੧੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਸਭੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਨਰ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਧਯਾਵਣਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਜਮ ਝਗਰੂ ਕਾ ਅਜਾਮਲ ਵਤ (ਝਗੋਲੁ) ਨਰਕ ਕਾ ਗੋਤਾ ਵਾ ਝਗੜਾ ਚੁਕ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਉਦਿਆ ਸਰੁ ਸੰਧਿਆ ਗਾਵਾਰ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਜਿਸ (ਗਾਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਨੇ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਖੈਂਚਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਲਿਵ ਉਬਰੇ ਜਿਨ ਸੰਧਿਆ ਤਿਸੁ ਫਿਰਿ ਮਾਰ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਤੋ ਹਰੀ ਕੀ ਓਟ ਲੈਕੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਵਹੁ ਬਾਣ ਜਿਸਨੇ ਸੰਧਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਉਸੀ ਕੋ ਮੁੜਕੇ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਸੀ ਕਾ ਬੁਰਾ ਹੋਤਾ ਭਜਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੮

ਮਃ ੪ ॥

ਅਖੀ ਪ੍ਰੇਮਿ ਕਸਾਈਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪਿਖੰਨ੍ਹਿ ॥

ਜੋ ਅਖੀਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਕਸ ਬੀਚ ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਦੀਵ ਹਰਿ ਵੇਲੇ (ਨਾਮ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖਤੀਂ ਹੈ॥

ਜੇ ਕਰਿ ਦੂਜਾ ਦੇਖਦੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਢਿ ਦਿਚੰਨ੍ਹਿ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਨੇਤ੍ਰ (ਦੂਜਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਨੂੰ ਦੇਖਤੇ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗੋਲਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਢ ਦੇਈਏ॥੨॥ ਜੇ ਕਹੇ ਸੋ ਹਰੀ ਕਹਾ ਹੈ॥? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਉੜੀ ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੂਰਨੋ ਅਪਰੰਪਰੁ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਜਲ ਥਲ ਅਰ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹਰੀ ਹੈ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਦਾ ਜੋ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ ॥

ਔਰ ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਨਹੀ ਕੋਈ ॥

ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਮਿਤ੍ਰ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕਾ ਔਰ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਜਪਿਅਹੁ ਜਨ ਕੋਈ ॥

ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਬਜਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਜਪੋ ਸਭ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਜਪਹੁ ਗੋਪਾਲ ਗੁਨ ਪਰਗਟੁ ਸਭ ਲੋਈ ॥੧੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਭੀ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੋ ਜੋ ਸਭ (ਲੋਈ) ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਸਿ ਸਜਣਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਆ ਰੰਗੁ ॥

ਜੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਜਣੋਂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਲੁਡਿ ਲੁਡਿ ਦਰਗਹਿ ਵੰਞੁ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੁ ਫਿਰ (ਲੁਡਿ ਲੁਡਿ) ਲਟਕ ਲਟਕ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਭੈ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਜਾਹੁ ਭਾਵ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਮਃ ੪ ॥

ਹਰਿ ਤੂਹੈ ਦਾਤਾ ਸਭਸ ਦਾ ਸਭਿ ਜੀਅ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਯਿਹ ਸਭੀ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਆਸਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਤੁਧੈ ਨੋ ਆਰਾਧਦੇ ਦਾਨੁ ਦੇਹਿ ਪਿਆਰੇ ॥

ਸਭੀ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਕੋ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਤੂੰ ਸਭ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਾਤੈ ਦਾਤਾਰਿ ਹਥੁ ਕਢਿਆ ਮੀਹੁ ਵੁਠਾ ਸੈਸਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਉਦਾਰ ਦਾਤੇ ਜਬ ਤੈਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਹਥੁ ਕਢਿਆ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਮੀਹੁ ਬਰਸਾ ਹੈ॥

ਅੰਨੁ ਜੰਮਿਆ ਖੇਤੀ ਭਾਉ ਕਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਰੇ ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸਮਾਲਣ ਰੂਪੁ ਅੰਨੁ ਜਮਤਾ ਭਯਾ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਜਨੁ ਭੀ ਹਰੀ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰੁ ਦਾਨੁ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਇਛਾ ਮਨ ਕੀ ਪੂਰੀਐ ਜਪੀਐ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ॥

ਜੌ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਪੀਏ ਤੌ ਮਨ ਕੀ ਸਭ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਨ ਅਰਾਧੀਅਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਰਤਨਾਗਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦਿ ਜੋ (ਰਤਨਾਗਰੁ) ਵੈਰਾਗ ਆਦਿ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੈ ਤਿਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਅਰਾਧਨ ਕਰੀਏ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਉਧਾਰੁ ਹੋਇ ਫਾਟੈ ਜਮ ਕਾਗਰੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਉਧਾਰੁ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜਮ ਕਾ ਕਾਗਤੁ ਫਟ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤੀਐ ਜਪਿ ਹਰਿ ਬੈਰਾਗਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ (ਬੈਰਾਗਰੁ) ਹੀਰਿਓਂ ਕੀ ਖਾਣ ਰੂਪ ਜੋ ਜਪ ਕਰ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਤ ਲਈਦਾ ਹੈ॥

ਸਭਿ ਪਵਹੁ ਸਰਨਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਬਿਨਸੈ ਦੁਖ ਦਾਗਰੁ ॥੧੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭੀ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹੁ ਤੁਮਾਰਾ ਦੁਖੁ ਔਰ (ਦਾਗਰੁ) ਦਾਗੁ ਭਾਵ ਕਲੰਕੁ ਸਭੀ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮਃ ੪ ॥

ਹਉ ਢੂੰਢੇਂਦੀ ਸਜਣਾ ਸਜਣੁ ਮੈਡੈ ਨਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਸਜਣ ਕੋ ਮੈਂ ਢੂੰਢ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਸਾਜਨ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਹਿ ਦਿਖਾਲਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਅਲਖ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਲਖਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਰੂਪੁ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸਾਥ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਃ ੪ ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਈ ਤਿਨਿ ਸਚੈ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਬਿਨਾਂ ਉਨਸੇ ਰਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੋ ਪੂਰਾ ਉਪਦੇਸ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕੇ ਰਸ ਵਿਖੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਰਸਨ) ਜਿਹਵਾ ਰਸਾਈ ਅਰਥਾਤ ਤਦਰੂਪ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਅਬ ਵਾਰ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥

ਕੋਈ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸੁਣੈ ਕੋ ਉਚਰਿ ਸੁਨਾਵੈ ॥

ਕੋਈ ਇਸਕੋ ਰਾਗ ਮੈਂ ਗਾਇਨ ਕਰੇ ਔਰ ਕੋਈ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੈ ਪੁਨਹ ਕੋਈ ਅਰਥ ਉਚਰ ਕਰ ਕਹ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਪਾਵੈ ॥

ਤਿਸਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪ ਮੈਲੁ ਉਤਰੁ ਜਾਵੇਗੀ ਔਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਮੇਟੀਐ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਇਸ ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਵਣਾ ਕਰੇਗਾ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਅਰ ਮਰਨਾ ਤਿਸ ਕਾ (ਮੇਟੀਐ) ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਆਪਿ ਤਰਹਿ ਸੰਗੀ ਤਰਾਹਿ ਸਭ ਕੁਟੰਬੁ ਤਰਾਵੈ ॥

ਫਿਰ ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਤੋ ਤਰ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਗੀ ਭੀ ਸਭ ਤਰ ਜਾਵੈਂਗੇ ਔਰ ਸਮੂਹ ਕੁੰਟਬ ਕੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ॥੧੫॥੧॥ ਸੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਜਨ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੫॥੧॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਕਾਨੜਾ ਬਾਣੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀਉ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਐਸੋ ਰਾਮ ਰਾਇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਜੈਸੇ ਦਰਪਨ ਮਾਹਿ ਬਦਨ ਪਰਵਾਨੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮ ਰਾਇ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀਸੇ ਕੇ ਬੀਚ (ਬਦਨ) ਮੁਖ ਕੀ ਛਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਖ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਬਸੈ ਘਟਾ ਘਟ ਲੀਪ ਨ ਛੀਪੈ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਰਸ ਬਸਤਾ ਹੈ ਲਿਪਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ (ਛੀਪੈ) ਛਪਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬੰਧਨ ਮੁਕਤਾ ਜਾਤੁ ਨ ਦੀਸੈ ॥੧॥

ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਔਰ (ਜਾਤੁ) ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਭੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਨੀ ਮਾਹਿ ਦੇਖੁ ਮੁਖੁ ਜੈਸਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਨੀ ਕੇ ਬੀਚ ਮੁਖ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੇ ਕੋ ਸੁਆਮੀ ਬੀਠਲੁ ਐਸਾ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕਾ ਬੀਠਲੁ ਸੁਆਮੀ ਐਸਾ ਹੀ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਿਹ ਭੀ ਪੂਰਬਵਤ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਾਂਤੁ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੧੯

ਰਾਗੁ ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਾ ਰਮ ਰਾਮੈ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਰੇ ਤੁਮਰੇ ਤੂ ਬਡ ਪੁਰਖੁ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਮਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬੇਨਤੀ॥ ਹੇ ਰਾਮ (ਰਾਮ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਮੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਭਾਵ ਤੂੰ ਬਅੰਤੁ ਹੈਂ ਹਮ ਬਾਲਿਕ ਜੀਵ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੂੰ ਪੁਰਖ ਸਭ ਸੇ ਵੱਡਾ ਔਰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਔਰ ਮਾਤਾ ਵਤ ਰਖਕ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਅਸੰਖ ਅਗਮ ਹਹਿ ਅਗਮ ਅਗਮ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਨਾਮ (ਅਸੰਖ) ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਇਆ ਤੂੰ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਅਗੰਮ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰੀ ਮਿਤ ਕੋ ਕੋਈ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਸੁਰਤਿ ਬਹੁ ਕੀਨੀ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਗੁਣੀ ਗਿਆਨੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਸੁਰਤਿ) ਸਮਝ ਕਰੀ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਕੋ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ॥੧॥

ਗੋਬਿਦ ਗੁਣ ਗੋਬਿਦ ਸਦ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਗੋਬਿਦ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ (ਗੋ) ਬੇਦਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਬਿਦ) ਜਾਣਨੇ ਜੋਗ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦੀਵ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ॥੨॥

ਤੂ ਅਮਿਤਿ ਅਤੋਲੁ ਅਪਰੰਪਰ ਸੁਆਮੀ ਬਹੁ ਜਪੀਐ ਥਾਹ ਨ ਪਾਇਆ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ (ਅਮਿਤਿ) ਅਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈਂ ਤੋਲ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੀ ਪਰਾ ਹੈਂ ਬਹੁਤੇ ਜਪੀਓਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ॥੨॥

ਉਸਤਤਿ ਕਰਹਿ ਤੁਮਰੀ ਜਨ ਮਾਧੌ ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਰਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਾਧਵ ਸੰਤ ਜਨ ਮਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰਿਰਾਇਆ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ੍ਹ ਜਲ ਨਿਧਿ ਹਮ ਮੀਨੇ ਤੁਮਰੇ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਕਤਹੂ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਤੁਮ ਜਲ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਹੋ ਹਮ ਆਪ ਕੇ ਮੀਨ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕਹੀਂ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ॥੩॥

ਜਨ ਕਉ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਹੁ ਮਧਸੂਦਨ ਹਰਿ ਦੇਵਹੁ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਮਧਸੂਦਨ ਮੁਝ ਦਾਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੋ ਹੇ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਅਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਦੀਜੀਏ॥

ਮੈ ਮੂਰਖ ਅੰਧੁਲੇ ਨਾਮੁ ਟੇਕ ਹੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਇਆ ॥੪॥੧॥

ਮੁਝ ਮੂਰਖ ਜਨ ਅੰਧਲੇ ਕੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਓਟ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮੁ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਹਸਿਆ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਬਨੀ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਪ੍ਰਭਿ ਲਿਖਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਹੂਆ ਹਸਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਹੂੰ॥ ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ (ਬਨੀ) ਸੋਭਨੀਕ ਹੋਈ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦੇਨਾ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ ਦੀਆ ਥਾ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਪਗ ਸਿਮਰਉ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬਸਿਆ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਸਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਸਾਰੀ ਘਸਿ ਚੰਦਨੁ ਜਸੁ ਘਸਿਆ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕੀਰਤੀ ਜਗਤ ਵਿਖੇ (ਸਾਰੀ) ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਟ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਜੋ (ਘਸਿਆ) ਬਾਰਬਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਯਿਹੀ ਮਾਨੋ ਚੰਦਨੁ ਘਸਾਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕਾ ਜਸ ਉਚਾਰਨੇ ਕਰ ਭਗਤ ਕੀ ਜਸੁ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਫੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ ਸਭਿ ਸਾਕਤ ਖੋਜਿ ਪਇਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਨੇ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਸਾਕਤ ਲੋਗ ਸਭ ਤਿਨ ਕੇ (ਖੋਜਿ ਪਇਆ) ਪੀਛੇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਛਿੰਦ੍ਰ ਦੇਖ ਕਰ ਦੁਖ ਦੇਣ ਕੀ ਇਛਾ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਕਿਰਤ ਸੰਜੋਗਿ ਚਲਿਓ ਨਰ ਨਿੰਦਕੁ ਪਗੁ ਨਾਗਨਿ ਛੁਹਿ ਜਲਿਆ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਬ (ਕਿਰਤ) ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ ਕਾ ਪੜਾ ਥਾ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਨਿੰਦਕ (ਚਲਿਓ) ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੂਆ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ (ਪਗੁ) ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਈਰਖਾ ਰੂਪ ਸੂਪਨੀ ਸੇ ਛੂਹ ਕਰਕੇ ਜਲਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਨ ਕੇ ਤੁਮ੍ ਹਰਿ ਰਾਖੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ੍ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਜਨ ਰਖਿਆ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਰਛਕ ਹੋ ਔਰ ਆਪ ਨੇ (ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ) ਸਭ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਕਹਾ ਭਇਆ ਦੈਤਿ ਕਰੀ ਬਖੀਲੀ ਸਭ ਕਰਿ ਕਰਿ ਝਰਿ ਪਰਿਆ ॥੩॥

ਕਜਾ ਹੂਆ ਜੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਦੈਂਤ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਨੇ ਬਖੀਲੀ ਭਾਵ ਬੁਰਾਈ ਕਰੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬੁਰਾਈਆਂ ਕਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਨਸਟ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਏ ਸਭਿ ਕਾਲੈ ਮੁਖਿ ਗ੍ਰਸਿਆ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਤਨੇ ਛੋਟੇ ਬਡੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸਭੀ ਕੋ ਕਾਲ ਨੇ ਮੁਖ ਕਰਕੇ (ਗ੍ਰਸਿਆ) ਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਰਾਖੇ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਇਆ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੪॥੨॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੦

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪੁ ਜਪਿ ਜਗੰਨਾਥੇ ॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਓ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਦੁਖ ਲਾਥੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਜਪ ਕੋ ਜਪਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸਭ (ਕਿਲਬਿਖ) ਪਾਪ ਅਰ ਦੁਖ ਹਮਾਰੇ (ਲਾਥੇ) ਉੱਤ੍ਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਰਸਨਾ ਏਕ ਜਸੁ ਗਾਇ ਨ ਸਾਕੈ ਬਹੁ ਕੀਜੈ ਬਹੁ ਰਸੁਨਥੇ ॥

ਮੇਰੀ ਜਿਹਵਾ ਏਕ ਹੈ ਤੇਰੇ ਜਸਕੋ ਬਹੁਤ ਕਰਕੇ ਗਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਏਕ ਰਸਨਾ ਸੇ ਬਹੁਤ ਕਰਿ ਦੀਜੀਏ ਏਹ ਮੇਰੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਜਸ ਗਾਵਾਂ॥ ਇਸ ਸਬਦ ਮੇਂ ਥੇ ਤੁਕਾਂਤ ਹੈ॥

ਬਾਰ ਬਾਰ ਖਿਨੁ ਪਲ ਸਭਿ ਗਾਵਹਿ ਗੁਨ ਕਹਿ ਨ ਸਕਹਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਨਥੇ ॥੧॥

ਬਾਰੰਬਾਰ ਖਿਨੋਂ ਅਰ ਪਲੋਂ ਮੈ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਭ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮ ਬਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਪ੍ਰਭ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਲੋਚਹ ਪ੍ਰਭੁ ਦਿਖਨਥੇ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਰੇ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਹਮ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੁਮ ਬਡ ਦਾਤੇ ਜੀਅ ਜੀਅਨ ਕੇ ਤੁਮ ਜਾਨਹੁ ਹਮ ਬਿਰਥੇ ॥੨॥

ਤੁਮ ਬਡੇ ਹੋ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾ ਸਭ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਹੋ॥੨॥

ਕੋਈ ਮਾਰਗੁ ਪੰਥੁ ਬਤਾਵੈ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਕਹੁ ਤਿਨ ਕਉ ਕਿਆ ਦਿਨਥੇ ॥

ਕੋਈ ਐਸੇ ਪੂਛੇ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਪੰਥੁ) ਰਸਤਾ ਬਤਾ ਦੇਵੇ ਤਉ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਆ (ਦਿਨਥੇ) ਦੇਵੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪਉ ਅਰਪਿ ਅਰਾਪਉ ਕੋਈ ਮੇਲੈ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਥੇ ॥੩॥

ਸਭ ਤਨ ਅਰ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਅਰਪ ਦੇਵੋਂ (ਅਰਪਿ ਅਰਾਪਉ) ਅਰਪਣੇ ਕਾ ਜੋ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਅਰਪ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗ ਦੇਵਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਥ ਮਿਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਮੇਲੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਬਹੁ ਸੋਭਾ ਹਮ ਤੁਛ ਕਰਿ ਕਰਿ ਬਰਨਥੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਹਿਤ ਸੋਭਾ ਤੇ ਬਹੁਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਥੋੜੇ ਕਰਕੇ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਥਾ ਗਿਰਧਾਰੀ ਗੋਪਾਲ ਆਦਿਕ॥

ਹਮਰੀ ਮਤਿ ਵਸਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਰੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਸਮਰਥੇ ॥੪॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੀ ਬੁਧੀ ਆਪਕੇ (ਵਸਗਤਿ) ਅਧੀਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਸਮਰਥ ਹੋ॥੪॥੩॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਜਪਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਅਕਥ ਸੁਨਥਈ ॥

ਧਰਮੁ ਅਰਥੁ ਸਭੁ ਕਾਮੁ ਮੋਖੁ ਹੈ ਜਨ ਪੀਛੈ ਲਗਿ ਫਿਰਥਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਕਥ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਜਪਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਸ੍ਰਵਣੋਂ ਕਰਕੇ (ਸੁਨਥਈ) ਸੁਨਾ ਹੈ ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਰ ਕਾਮ ਮੋਖ ਇਹ ਸਭੀ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਹਰਿ ਜਨੁ ਜਿਸੁ ਬਡਭਾਗ ਮਥਈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਸੋ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਬਡੇ ਉਤਮ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਦਰਗਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲੇਖਾ ਮਾਗੈ ਤਹ ਛੁਟੈ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਥਈ ॥੧॥

ਜਹਾਂ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਵ ਸੇ ਧਰਮ ਰਾਜ (ਲੇਖਾ) ਹਿਸਾਬ ਮਾਂਗੈਗਾ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਛੁਟਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਦੋਖ ਬਹੁ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਲਗਥਈ ॥

ਬਹੁਤੇ ਜਨਮ ਜਨਮਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੋਖ ਹਮਾਰੇ ਇਕਤ੍ਰ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਦੁਖ ਔਰ ਪਾਪ ਮੈਲ (ਲਗਥਈ) ਲਗੀ ਹੁਈ ਥੀ॥

ਗੁਰਿ ਧਾਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਰਿ ਜਲਿ ਨਾਵਾਏ ਸਭ ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ ਗਥਈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਲ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭੀ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਪਾਪ (ਗਥਈ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਕੈ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਭਜਥਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੂੰ ਬਸਤਾ ਹੈਂ ਇਸੀਤੇ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਅੰਤੀ ਅਉਸਰੁ ਆਇ ਬਨਤੁ ਹੈ ਤਹ ਰਾਖੈ ਨਾਮੁ ਸਾਥਈ ॥੩॥

ਜਿਸ ਜਗਾਂ (ਅੰਤੀ) ਅੰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਕਠਨ ਸਮਾਂ ਆਇ ਕਰ ਬਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਸਾਥਈ) ਸਾਥੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਜਨ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਗਾਵਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਜਗੰਨਥਈ ॥

ਹੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ (ਜਨ) ਦਾਸ ਮਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਾਥ ਪ੍ਰਭ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਭ ਰਾਖੇ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਪਾਥਰ ਰਖੁ ਬੁਡਥਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਖਕ ਹਮ ਪਥਰ ਵਤ ਭਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਡੂਬਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੀਏ॥੪॥੪॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਹਮਰੀ ਚਿਤਵਨੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਨੈ ॥

ਅਉਰੁ ਕੋਈ ਨਿੰਦ ਕਰੈ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਪ੍ਰਭੁ ਤਾ ਕਾ ਕਹਿਆ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਮਾਨੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮਾਰੀ ਚਿਤਵਨੀ ਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਜਨ ਕੀ ਜੋ ਕੋਈ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਤੂੰ ਏਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਉਰ ਸਭ ਤਿਆਗਿ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਅਚੁਤ ਜੋ ਸਭ ਤੇ ਊਚ ਠਾਕੁਰੁ ਭਗਵਾਨੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਅਵਰ ਸਰਬ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੂੰ ਸਭ ਤੇ ਊਚਾ ਠਾਕਰ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕਾਲੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਾਕੈ ਚਰਨੀ ਆਇ ਪਵੈ ਹਰਿ ਜਾਨੈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਭਗਤ ਜਾਨ ਕੇ ਦਾਸ ਕੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾ ਕਉ ਰਾਖਿ ਲੇਇ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਕਉ ਸੁਮਤਿ ਦੇਇ ਪੈ ਕਾਨੈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈਂ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਮਤ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਕਟ ਹੋ ਕਰ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਕਉ ਕੋਈ ਅਪਰਿ ਨ ਸਾਕੈ ਜਾ ਕੀ ਭਗਤਿ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਨੈ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਤੂੰ ਮਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਭਗਤ ਜਨ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਕੋ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਕੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਨ ਦੇਖੁ ਜਨ ਜੋ ਖੋਟਾ ਖਰਾ ਇਕ ਨਿਮਖ ਪਛਾਨੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ (ਚੋਜ) ਕੌਤਕ (ਵਿਡਾਨ) ਅਸਚਰਜ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਖੋਟੇ ਅਰ ਖਰੇ ਕੋ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤਰ ਮੈਂ ਪਛਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਤੇ ਜਨ ਕਉ ਅਨਦੁ ਭਇਆ ਹੈ ਰਿਦ ਸੁਧ ਮਿਲੇ ਖੋਟੇ ਪਛੁਤਾਨੈ ॥੩॥

ਇਸਤੇ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਅਤਿਅੰਤ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਸੁਧ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔਰ ਖੋਟੇ ਮਨਮੁਖ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੁਮ ਹਰਿ ਦਾਤੇ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਇਕੁ ਮਾਗਉ ਤੁਝ ਪਾਸਹੁ ਹਰਿ ਦਾਨੈ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ (ਹਰਿ) ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਕ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਜੇ ਕਹੇ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਜੈ ਸਦ ਬਸਹਿ ਰਿਦੈ ਮੋਹਿ ਹਰਿ ਚਰਾਨੈ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਹਰੀ ਏਹ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਜੋ ਸਦੀਵ ਹੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਰਹੇਂ॥੨॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੧

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀਜੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਹਮ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹਗੇ ॥

ਹਉ ਤੁਮਰੀ ਕਰਉ ਨਿਤ ਆਸ ਪ੍ਰਭ ਮੋਹਿ ਕਬ ਗਲਿ ਲਾਵਹਿਗੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਿਧੀ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੀਏ ਹਮ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈਂਗੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਆਸਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਬ ਕੰਠ ਮੈਂ ਲਗਾਵੈਂਗੇ ਭਾਵ ਸੇ ਕਬ ਅਭੇਦ ਕਰੇਂਗੇ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਮੁਗਧ ਇਆਨ ਪਿਤਾ ਸਮਝਾਵਹਿਗੇ ॥

ਹਮ ਬਾਲਕ (ਮੁਗਧ ਇਆਨ) ਅਤੀ ਅਗਜਾਤ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਹੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਹੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸਮਝਾਇ ਲੇਵੇਂਗੇ॥

ਸੁਤੁ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਭੂਲਿ ਬਿਗਾਰਿ ਜਗਤ ਪਿਤ ਭਾਵਹਿਗੇ ॥੧॥

ਪੁਤ੍ਰ ਖਿਨ ਖਿਨ ਮੈਂ ਭੁਲ ਸੇ ਬਿਗਾੜ ਭੀ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤੌ ਭੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਇ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮ ਚਾਹੇਂ ਭੂਲ ਸੇ ਅਯੋਗ ਕਰਮ ਭੀ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਮਕੋ ਤੂੰ ਬਖਸ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਜੋ ਹਰਿ ਸੁਆਮੀ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਵਹਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਸੁਆਮੀ ਜੋ ਕੁਛ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੇਵੋਗੇ ਸੋਈ ਹਮ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂਗੇ ਵਾ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੋਹਿ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਠਉਰ ਜਿਸੁ ਪਹਿ ਹਮ ਜਾਵਹਗੇ ॥੨॥

ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੂਸਰੀ ਜਗਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਹਮ ਜਾਵੈਂਗੇ॥੨॥

ਜੋ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿ ਭਗਤ ਤਿਨਾ ਹਰਿ ਭਾਵਹਿਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਭਗਤ ਤੇਰੇ ਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਤਿਨ ਕੋ ਭਾਇ ਜਾਵੈਗਾ॥

ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ਜੋਤਿ ਰਲਿ ਜਾਵਹਗੇ ॥੩॥

ਹੇ (ਜੋਤਿ) ਗਿਆਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋਤੀ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਜੋਤ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਹਮ (ਰਲਿ) ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਜਾਵੈਂਗੇ॥੩॥

ਹਰਿ ਆਪੇ ਹੋਇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਆਪਿ ਲਿਵ ਲਾਵਹਿਗੇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਇ ਕਰ ਆਪੇ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਬਿਰਤੀ ਅਪਨੇ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਸਰਨਿ ਦੁਆਰਿ ਹਰਿ ਲਾਜ ਰਖਾਵਹਿਗੇ ॥੪॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਜਨ ਆਪ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੂੰ ਆਪ ਮੇਰੀ ਲਜਾ ਕੋ ਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਖਾਇ ਲੇਵੋਗੇ॥੪॥੬॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਭੋਪਾਲੀ ਰਾਗ ਕੀ ਸੰਗਿਆ ਹੈ॥

ਕਲਿਆਨੁ ਭੋਪਾਲੀ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਸੁਆਮੀ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣੁ ਨਾਰਾਇਣੇ ॥
ਸਗਲ ਭਗਤ ਜਾਚਹਿ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਭਵ ਨਿਧਿ ਤਰਣ ਹਰਿ ਚਿੰਤਾਮਣੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਸੁਆਮੀ ਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਬਿਰਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ ਸੇ ਹੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਹ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੇ ਪਾਰ ਤਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਧੀਓਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕੋ ਚਿੰਤਾਮਣ ਵਤ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਜਗਦੀਸ ਦਮੋਦਰ ਹਰਿ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਗੋਬਿੰਦੇ ॥

ਹੇ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਦਿਆਲ ਜਗਤ ਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਦਮੋਦਰ ਹਰੀ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਅੰਤਰਜਾਮੀ॥

ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਜਿਨ ਸ੍ਰੀਰਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗੁਰਮਤਿ ਮੁਰਾਰਿ ਹਰਿ ਮੁਕੰਦੇ ॥੧॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਰੀ ਮੁਕੰਦ ਮੁਰਾਰੀ ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਜਾਯਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਰਸ ਨਿਰਭੈ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਗਦੀਸੁਰ ਚਰਨ ਸਰਨ ਜੋ ਆਏ ਤੇ ਜਨ ਭਵ ਨਿਧਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ॥

ਹੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੀ ਪੈਜ ਹਰਿ ਰਾਖੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੈਜ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਰਖਤਾ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੭॥ ਬੇਨਤੀ॥

ਰਾਗੁ ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਮਾਰੈ ਏਹ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥
ਅਲਿ ਮਕਰੰਦ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਮਨੁ ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ ਰੀਝੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਮਾਰੇ ਊਪਰ ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਏ॥ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਭਵਰੇ ਵਤ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ (ਮਕਰੰਦ) ਰਸ ਮੈਂ (ਫੇਰਿ ਫੇਰਿ) ਪੁਨਹ ਪੁਨਹ (ਰੀਝੇ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ॥ ਪਪੀਹੇ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਨ ਜਲਾ ਸਿਉ ਕਾਜੁ ਨ ਕਛੂਐ ਹਰਿ ਬੂੰਦ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕਉ ਦੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਰੂਪੀ ਔਰ ਜਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰਾ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਮੁਝ ਪਪੀਹੇ ਕੋ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਰੂਪ ਏਕ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਬੂੰਦ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਬਿਨੁ ਮਿਲਬੇ ਨਾਹੀ ਸੰਤੋਖਾ ਪੇਖਿ ਦਰਸਨੁ ਨਾਨਕੁ ਜੀਜੈ ॥੨॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖ ਕਰ ਜੀਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾਚਿਕੁ ਨਾਮੁ ਜਾਚੈ ਜਾਚੈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ (ਜਾਚਿਕੁ) ਭਿਖਾਰੀ (ਜਾਚੈ ਜਾਚੈ) ਬਾਰੰਬਾਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਸਰਬ ਧਾਰ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਇਕ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਕੇ ਦਾਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਹੋ ਸਰਪ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਹ ਸਰਬ ਕੇ (ਨਾਇਕ) ਸੁਆਮੀ ਹੋ ਔਰ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ॥

ਕੇਤੀ ਕੇਤੀ ਮਾਂਗਨਿ ਮਾਗੈ ਭਾਵਨੀਆ ਸੋ ਪਾਈਐ ॥੧॥

(ਕੇਤੀ) ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਕੇਤੀ) ਬਹੁਤੀ ਵੇਰ ਵਾ ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੀਜਾਂ (ਮਾਂਗਨਿ) ਭਿਖਾਰੀ ਹੋਕੇ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਭਾਵਨੀਆ) ਸਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸੇ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਫਲ ਸਫਲ ਸਫਲ ਦਰਸੁ ਰੇ ਪਰਸਿ ਪਰਸਿ ਗੁਨ ਗਾਈਐ ॥

ਪੁਨਹ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਸਫਲ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਪਰਸਿ ਪਰਸਿ) ਅਰਥਾਤ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਪਾਇ ਕਰ ਸਦੀਵ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਤਤ ਤਤ ਸਿਉ ਮਿਲੀਐ ਹੀਰੈ ਹੀਰੁ ਬਿਧਾਈਐ ॥੨॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੀਰਾ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਰੂਪ ਹੀਰੇ ਕੋ ਬੇਧੀਏ ਅਰ ਤਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਵੀਏ॥੨॥੨॥ ਉਪਦੇਸ਼॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੨

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮੇਰੇ ਲਾਲਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ॥

ਸਦ ਨਵਤਨ ਮਨ ਰੰਗੀ ਸੋਭਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ (ਲਾਲਨ) ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਜੋ ਸੋਭਾ ਹੈ ਸਦਾ ਨਵੀਨ ਹੈ ਤਿਸ ਸੋਭਾ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਤੀ ਰੰਗੀ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੈ ਵਹੁ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸ ਸਿਧ ਮੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰਾ ਭਗਤਿ ਦਾਨੁ ਜਸੁ ਮੰਗੀ ॥੧॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਔ ਸ਼ਿਵਜੀ ਸਿਧ ਔਰ ਮੁਨੀਸ਼੍ਵਰ ਪੁਨਹ (ਇੰਦ੍ਰਾ) ਲਛਮੀ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਜਿਸਕੀ ਰਸ ਰੂਪ ਭਗਤੀ ਕਾ ਦਾਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋਗ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੇਖਨਾਗੈ ਸਗਲ ਜਪਹਿ ਤਰੰਗੀ ॥

ਜੋਗ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀ ਔਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਾਲੇ ਪੁਨਹ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਜੀ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਆਪ (ਤਰੰਗੀ) ਲਹਿਰਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਤਿਸਕੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੰਤਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਸਦ ਸੰਗੀ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਦੀਵ ਸੰਗੀ ਹੈਂ॥੨॥੩॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤੇਰੈ ਮਾਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਮਾਨਿ ॥

ਨੈਨ ਬੈਨ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨੀਐ ਅੰਗ ਅੰਗੇ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕੋ (ਮਾਨਿ) ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਗਾ॥ (ਨੈਨ) ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਰਬ ਰੂਪ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਔਰ (ਬੈਨ) ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗਾਈਐ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ (ਅੰਗ) ਸਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ (ਅੰਗੇ) ਰਿਦੇ ਕੋ ਮਿਲਾਵੀਏ ਤੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਤ ਉਤ ਦਹ ਦਿਸਿ ਰਵਿਓ ਮੇਰ ਤਿਨਹਿ ਸਮਾਨਿ ॥੧॥

(ਇਤਉਤ) ਇਧਰ ਉਧਰ ਦਸੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਬਯਾਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ (ਮੇਰ) ਪਰਬਤ ਔਰ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਸਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨ ਹੈ॥੧॥

ਜਤ ਕਤਾ ਤਤ ਪੇਖੀਐ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਪਤਿ ਪਰਧਾਨ ॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਹਰੀ ਬਿਆਪਕ ਹੈ ਸੋ ਪਤੀ ਪਰਧਾਨ ਪੁਰਖ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮਿਟੇ ਕਥੇ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ॥੨॥੧॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ (ਕਥੇ) ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਭ੍ਰਮ ਅਰ ਭੈ ਮਿਟਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੪॥

ਸਤਿਸੰਗ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਨ ਨਾਦ ਧੁਨਿ ਅਨੰਦ ਬੇਦ ॥

ਕਥਤ ਸੁਨਤ ਮੁਨਿ ਜਨਾ ਮਿਲਿ ਸੰਤ ਮੰਡਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਸੰਗਤ ਅਨੰਦ ਪੂਰਬਕ ਬੇਦ ਕੀ ਧੁਨੀ ਸਹਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਨਾਦ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਸੰਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਮੁਨੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਮੂਹ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਅਰ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਮਾਨ ਦਾਨ ਮਨ ਰਸਿਕ ਰਸਨ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਤਹ ਪਾਪ ਖੰਡਲੀ ॥੧॥

ਤਿਨਕੋ ਆਤਮਾ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਮਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਸਤਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪਾਪ (ਖੰਡਲੀ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਗਿਆਨ ਭੁਗਤਿ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦ ਤਤ ਬੇਤੇ ਜਪੁ ਤਪੁ ਅਖੰਡਲੀ ॥

ਜੋਗ ਜੁਗਤੀ ਕਰ ਗਿਆਨ ਹੀ (ਭਗਤਿ) ਖਾਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਗਿਆਤ ਕਰ ਤਤ੍ਵਬੇਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਪ ਤਪ ਕੋ (ਅਖੰਡਲੀ) ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਮਿਲਿ ਜੋਤਿ ਨਾਨਕ ਕਛੂ ਦੁਖੁ ਨ ਡੰਡਲੀ ॥੨॥੨॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਜੋਤਿ) ਜੋਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਤਾਣੇ ਪੇਟੇ ਵਤ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਕੋ ਕੁਛ ਜਨਮਾਦਿ ਔ ਜਮਾਦਿ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਔਰ ਡੰਡ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥੫॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਉਨੁ ਬਿਧਿ ਤਾ ਕੀ ਕਹਾ ਕਰਉ ॥

ਧਰਤ ਧਿਆਨੁ ਗਿਆਨੁ ਸਸਤ੍ਰਗਿਆ ਅਜਰ ਪਦੁ ਕੈਸੇ ਜਰਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਕਵਨ ਬਿਧੀ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਤਨ ਕਰੂੰ (ਸਸਤ੍ਰਗਿਆ) ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਤ ਹੋ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਸਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਜਰ ਪਦ ਕੈਸੇ ਜਰੋਂ ਅਰਥਾਤ ਕੈਸੇ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ॥

ਬਿਸਨ ਮਹੇਸ ਸਿਧ ਮੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰਾ ਕੈ ਦਰਿ ਸਰਨਿ ਪਰਉ ॥੧॥

ਬਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਪੁਨ: ਸਿਧ ਮੁਨੀਸ਼੍ਵਰ (ਇੰਦ੍ਰਾ) ਲਛਮੀ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈਂ ਸੇ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਦੁਆਰੇ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋਂ॥੧॥

ਕਾਹੂ ਪਹਿ ਰਾਜੁ ਕਾਹੂ ਪਹਿ ਸੁਰਗਾ ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਮੁਕਤਿ ਕਹਉ ॥

ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਤੋ ਰਾਜੁ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸ੍ਵਰਗੁ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਧੇ ਕੋਈ ਮੁਕਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਮੋਖ ਕੈਸੇ ਮਿਲੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪਾਈਐ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਗਹਉ ॥੨॥੩॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਪਾਵਣੇ ਕਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਨਾਮ ਕਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੇ? ਉੱਤ੍ਰ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਸਰਣ ਪਕੜੋ॥੨॥੩॥੬॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਦਇਆਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਸਖੇ ॥

ਗਰਭ ਜੋਨਿ ਕਲਿ ਕਾਲ ਜਾਲ ਦੁਖ ਬਿਨਾਸਨੁ ਹਰਿ ਰਖੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਨੋਂ ਕੋ ਪਤੀ ਦਯਾਲੂ ਪੁਰਖੁ ਹੇ (ਸਖੇ) ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਗਰਭ ਜੂਨੀ ਅਰ ਕਲੀ ਕਾਲ ਕੇ (ਜਾਲ) ਸਮੂਹ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਬਿਨਾਸਨ) ਨਸ਼੍ਟ ਕਰਕੇ (ਰਖੇ) ਰਛਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਧਾਰੀ ਸਰਨਿ ਤੇਰੀ ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ਟੇਕ ਮੇਰੀ ॥੧॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਮੈਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਨਿ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਹੇ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ (ਟੇਕ) ਓਟ ਹੈਂ॥੧॥

ਅਨਾਥ ਦੀਨ ਆਸਵੰਤ ॥

ਨਾਮੁ ਸੁਆਮੀ ਮਨਹਿ ਮੰਤ ॥੨॥

ਮੈਂ ਅਨਾਥੁ ਅਰੁ ਦੀਨੁ ਆਸਵੰਤੁ ਹੂੰ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਏਕ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਮੰਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਹੈ॥੨॥

ਤੁਝ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨੂ ॥

ਸਰਬ ਜੁਗ ਮਹਿ ਤੁਮ ਪਛਾਨੂ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਆਦਿ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਹਰਿ ਮਨਿ ਬਸੇ ਨਿਸਿ ਬਾਸਰੋ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਨਕ ਆਸਰੋ ॥੪॥੪॥੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਆਪ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥੪॥੪॥੭॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਜਾਪੀਐ ਭਗਵਾਨ ॥

ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਸਦਾ ਸੂਖ ਕਲਿਆਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਏਹੁ ਕਿਰਪਾ ਕਰੁ ਜੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਜਾਪੀਐ) ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਰਹੀਏ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਅਰੁ ਹਮਰੀ ਕਲਜਾਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧਿ ਭਏ ਗਾਇ ਗੁਨ ਗੁਪਾਲ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਮਰੇ ਨਾਠਿਆ ਦੁਖ ਕਾਲ ॥੧॥

ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਕਾਲ ਕਾ ਦੁਖ ਭਾਗ ਗਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਭ ਮੇਰਿਆ ਕਰਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਸੇਵ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੩

ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਰਣਾਗਤੀ ਹਰਿ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਦੇਵ ॥੨॥੫॥੮॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਪੂਰਨ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੨॥੫॥੮॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਜਾਣੁ ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸਰ ਨਿਹਚਲੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੋ (ਜਾਣੁ) ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਕਰੁ ਔਰ ਤੂੰ ਅਚਲ ਅਰ ਸਚ ਰੂਪ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮੁ ਹੈਂ ਔਰ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਆਨ ਨ ਕੋਈ ਸਮਰਥੁ ਤੇਰੀ ਆਸ ਤੇਰਾ ਮਨਿ ਤਾਣੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੇਰੀ ਆਸ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਮਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤਾਣ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਘਟਾ ਕੇ ਦਾਤੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇਹਿ ਸੁ ਪਹਿਰਣੁ ਖਾਣੁ ॥੧॥

ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਆਪ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹੋ ਸਭ ਕੋ ਪਹਿਰਣਾ ਅਰ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਦੇਤੇ ਹੋ॥੧॥

ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਚਤੁਰਾਈ ਸੋਭਾ ਰੂਪੁ ਰੰਗੁ ਧਨੁ ਮਾਣੁ ॥

(ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਅਰ ਬੁਧੀ ਕੀ ਚਤਰਾਈ ਔਰ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਰੂਪ ਰੰਗ ਧਨ ਅਰ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਜੋ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਆਨੰਦ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਕਲਿਆਣੁ ॥੨॥੬॥੯॥

ਪੁਨਹ ਅਨੰਦ ਅਰ (ਕਲਿਆਣ) ਮੁਕਤੀ ਜੋ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਰਾਮ ਇਹ ਸਭੀ ਸੁਖ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥੯॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਹਰਿ ਚਰਨ ਸਰਨ ਕਲਿਆਨ ਕਰਨ ॥

ਪ੍ਰਭ ਨਾਮੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨੋ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਜੋ ਸ਼ਰਣ ਹੈ ਸੋ ਕਲਿਆਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਜਪਿ ਨਿਸੰਗ ਜਮਕਾਲੁ ਤਿਸੁ ਨ ਖਾਵਨੋ ॥੧॥

ਸਾਧੂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜਿਸਨੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹਤਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜਮ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਕਤਿ ਜੁਗਤਿ ਅਨਿਕ ਸੂਖ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਲਵੈ ਨ ਲਾਵਨੋ ॥

ਮੁਕਤੀ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੋਣਾ ਔਰ ਅਨੇਕ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਲਵੈ) ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਲੁਬਧ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਬਹੁੜਿ ਜੋਨਿ ਨ ਧਾਵਨੋ ॥੨॥੭॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਦਾਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੇ (ਲੁਬਧ) ਲੋਭੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਫੇਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਧਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥੧੦॥ ਬੇਨਤੀ॥ ਇਨ ਖਟ ਸਬਦੋਂ ਮੈਂ ਜੈ ਪਦੁ ਤੁਕਾਂਤ ਹੈ॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ਅਸਟਪਦੀਆ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਮਾ ਰਮ ਰਾਮੋ ਸੁਨਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਹਜੇ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਮ) ਉਚਾਰ ਕਰ ਅਰ ਤੇਰਾ ਜਸ ਸੁਨ ਕਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕਾ ਸੁਆਦ ਅਤੀ ਮੀਠਾ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪੀਵੀਏ॥

ਕਾਸਟ ਮਹਿ ਜਿਉ ਹੈ ਬੈਸੰਤਰੁ ਮਥਿ ਸੰਜਮਿ ਕਾਢਿ ਕਢੀਜੈ ॥

ਜੈਸੇ ਕਾਠ ਕੇ ਬੀਚ ਬੈਸੰਤਰ ਪੂਰਨ ਹੈ ਔਰ ਸੰਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਮਥ ਕਰਕੇ ਨਿਕਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਨਿਕਾਲ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ ਤਤੁ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਢਿ ਲਈਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਰਾਮ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਸਭ ਮੈਂ ਆਈ ਹੁਈ ਹੈ ਗੁਰ ਸਿਖਿਆ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕਢ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਾਖਿਆਤ ਕਰ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਉ ਦਰਵਾਜ ਨਵੇ ਦਰ ਫੀਕੇ ਰਸੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦਸਵੇ ਚੁਈਜੈ ॥

ਨੌਂ ਗੋਲਕ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹ ਸਰੀਰ ਕੇ ਨਵੇਂ ਹੀ ਦਰਵਾਜੇ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋਗੀ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ (ਚੁਈਜੈ) ਚੁਇੰਦਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੨॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਣ ਪਿਆਰੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰੁ ਨਗਰੁ ਹੈ ਨੀਕੋ ਵਿਚਿ ਸਉਦਾ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕੀਜੈ ॥

ਨਗਰੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਜੋ ਨਗਰ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਇਸਕੇ ਬੀਚ ਹੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕਾ ਸੌਦਾ ਕਰੀਏ॥

ਰਤਨ ਲਾਲ ਅਮੋਲ ਅਮੋਲਕ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲੀਜੈ ॥੩॥

ਅਮੋਲਕ ਸੇ ਅਮੋਲਕ ਰਤਨ ਅਰ ਲਾਲ ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਅਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਅਗਮੁ ਅਗਮੁ ਹੈ ਠਾਕੁਰੁ ਭਰਿ ਸਾਗਰ ਭਗਤਿ ਕਰੀਜੈ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਸੇ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰੀਏ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਦੀਨ ਹਮ ਸਾਰਿੰਗ ਇਕ ਬੂੰਦ ਨਾਮੁ ਮੁਖਿ ਦੀਜੈ ॥੪॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਮੈਂ ਦੀਨ (ਸਾਗਰ) ਪਪੀਹੇ ਪੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਕੀ ਬੂੰਦ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਦੀਜੀਏ॥੪॥

ਲਾਲਨੁ ਲਾਲੁ ਲਾਲੁ ਹੈ ਰੰਗਨੁ ਮਨੁ ਰੰਗਨ ਕਉ ਗੁਰ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ (ਲਾਲ) ਪਿਆਰੇ ਤੇਰੀ ਜੋ ਲਾਲ ਰੰਗਨ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬਸਤਰ ਲਾਲ ਰੰਗਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥

ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤੇ ਰਸ ਰਸਿਕ ਗਟਕ ਨਿਤ ਪੀਜੈ ॥੫॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਤੇਰੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਰਸਿਕ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਗਟਾਕ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਰਸ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਬਸੁਧਾ ਸਪਤ ਦੀਪ ਹੈ ਸਾਗਰ ਕਢਿ ਕੰਚਨੁ ਕਾਢਿ ਧਰੀਜੈ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਸਾਤੋਂ ਦੀਪੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰਨ ਕਾਢ ਕਰ ਔਰ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਰੋਂ ਕੇ ਰਤਨ ਕਾਢ ਕਰ ਇਕ ਠੌਰ ਰਖੀਏ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਇਨਹੁ ਨ ਬਾਛਹਿ ਹਰਿ ਮਾਗਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਦੀਜੈ ॥੬॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਇਨਕੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਹ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕੇ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਦੀਜੀਏ॥੬॥

ਸਾਕਤ ਨਰ ਪ੍ਰਾਨੀ ਸਦ ਭੂਖੇ ਨਿਤ ਭੂਖਨ ਭੂਖ ਕਰੀਜੈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪ੍ਰਾਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦੀਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਭੂਖੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ (ਭੂਖਨ ਭੂਖ) ਭੂਖ ਹੀ ਭੂਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਾਵਤੁ ਧਾਇ ਧਾਵਹਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਇਆ ਲਖ ਕੋਸਨ ਕਉ ਬਿਥਿ ਦੀਜੈ ॥੭॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ (ਧਾਵਤੁ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਜੋ (ਧਾਇ) ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਧਾਵਤੇ ਹੁਏ ਲਾਖੋਂ ਕੋਸਨ ਅਰਥਾਤ ਬਹੁਤੇ ਕੋਸੋਂ ਕੀ ਵਿਥ ਦੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨਾ ਘਰ ਛੋਡ ਕੇ ਪਰਦੇਸ ਮੈਂ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਨ ਊਤਮ ਕਿਆ ਉਪਮਾ ਤਿਨ੍ ਦੀਜੈ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਹਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਯਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਉਮਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤੁਲਤਾ ਹੇਤ ਕਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਦੀਜੀਏ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੪

ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਅਉਰੁ ਨ ਉਪਮਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਜੈ ॥੮॥੧॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੇ ਜਪਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਉਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਉਨਕੇ ਸਮਾਨ ਵਹੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦੀਜੀਏ॥੮॥੧॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮ ਗੁਰੁ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸੁ ਕਰੀਜੈ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰਾ ਸਪਰਸ ਅਰਥਾਤ ਮਿਲਾਪ ਕਰਾ ਦੀਜੀਏ॥

ਹਮ ਨਿਰਗੁਣੀ ਮਨੂਰ ਅਤਿ ਫੀਕੇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਰਸੁ ਕੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਮਨੂਰ ਵਤ ਅਰਥਾਤ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਤ ਫੀਕੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਪਾਰਸ ਵਤ ਕੀਜੀਏ॥

ਸੁਰਗ ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਸਭਿ ਬਾਂਛਹਿ ਨਿਤਿ ਆਸਾ ਆਸ ਕਰੀਜੈ ॥

ਸੁਵਰਗ ਅਰ ਮੁਕਤੀ ਪੁਨਹ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਸਭੀ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਸਵੰਤ ਹੋਇਕਰ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਦਰਸਨ ਕੇ ਜਨ ਮੁਕਤਿ ਨ ਮਾਂਗਹਿ ਮਿਲਿ ਦਰਸਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਮਨੁ ਧੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੇ ਕਾਂਖੀ ਹੈ ਸੋ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਅਰ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਧੀਰਜ ਧਾਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਸਬਲੁ ਹੈ ਭਾਰੀ ਮੋਹੁ ਕਾਲਖ ਦਾਗ ਲਗੀਜੈ ॥

ਜਿਸਕੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ (ਸਬਲੁ ਹੈ ਭਾਰੀ) ਅਤਯੰਤ ਪਰਬਲ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਪਾਪਾਂ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਕਾ ਦਾਗ ਲਗਤਾ ਹੈ॥

ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਜਨ ਅਲਿਪਤ ਹੈ ਮੁਕਤੇ ਜਿਉ ਮੁਰਗਾਈ ਪੰਕੁ ਨ ਭੀਜੈ ॥੨॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਸੰਗ ਹੋ ਕਰ (ਮੁਕਤੇ) ਖੁਲਾਸੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਮੁਰਗਾਈ (ਪੰਕ) ਚਿਕੜ ਉਪਲਖਤ ਜਲ ਮੈਂ ਵਾ (ਪੰਕੁ) ਪੰਖ ਨਹੀਂ ਭੀਗੋਵਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤਜਨ ਮਾਇਆ ਮੈ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ ਭੁਇਅੰਗਮ ਵੇੜੀ ਕਿਵ ਮਿਲੀਐ ਚੰਦਨੁ ਲੀਜੈ ॥

ਆਤਮ ਆਨੰਦ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕਾਮ ਆਦਿ ਸਰਪੋਂ ਕਰ (ਵੇੜੀ) ਅਛਾਦੀ ਹੁਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਿਲੀਏ ਔਰ ਤਿਸ ਚੰਦਨ ਕੋ ਲਈਏ॥

ਕਾਢਿ ਖੜਗੁ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਕਰਾਰਾ ਬਿਖੁ ਛੇਦਿ ਛੇਦਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੩॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਰੂਪੀ (ਕਰਾਰਾ) ਤਕੜਾ (ਖੜਗੁ) ਖੰਡਾ ਹਮਕੋ ਨਿਕਾਸ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਰਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਾਟ ਕਰ ਹਮ ਆਤਮ ਰਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਨਿ ਆਨਿ ਸਮਧਾ ਬਹੁ ਕੀਨੀ ਪਲੁ ਬੈਸੰਤਰ ਭਸਮ ਕਰੀਜੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਧਾ ਲਕੜੀ ਲਯਾਇ ਲਯਾਇ ਕਰ ਬਹੁਤ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਦਈ ਤਿਸ ਢੇਰ ਕੋ ਅਗਨੀ ਇਕ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥

ਮਹਾ ਉਗ੍ਰ ਪਾਪ ਸਾਕਤ ਨਰ ਕੀਨੇ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਲੂਕੀ ਦੀਜੈ ॥੪॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ ਨੇ ਮਹਾਂ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰ ਰੂਪੀ (ਲੂਕੀ) ਚੁਆਤੀ ਦੇਣੇ ਕਰ ਪਲ ਮੈਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਸਾਧ ਜਨ ਨੀਕੇ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਧਰੀਜੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧਨਾ ਵਾਲੇ ਸਾਧੂ ਜਨ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਟ ਹੈਂ॥

ਪਰਸ ਨਿਪਰਸੁ ਭਏ ਸਾਧੂ ਜਨ ਜਨੁ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨੁ ਦਿਖੀਜੈ ॥੫॥

(ਨਿਪਰਸੁ) ਜੋ ਛੂਹਣੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਥੇ ਅਰਥਾਤ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਥੇ ਸੋ ਜਨ ਭੀ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਪਰਸ) ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਤੇ ਭੀਲਨੀ ਆਦਕ ਸਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਾਕਤ ਸੂਤੁ ਬਹੁ ਗੁਰਝੀ ਭਰਿਆ ਕਿਉ ਕਰਿ ਤਾਨੁ ਤਨੀਜੈ ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਰੂਪੀ ਸੂਤ੍ਰ ਬਹੁਤੀ ਵਾਸਨਾ ਵਾ ਕੁਟਲਤਾ ਰੂਪ (ਗੁਰਝੀ) ਅਤੀ ਕਠਨ ਗੰਠੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਫਾਈ ਰੂਪ ਤਾਣਾ ਕੈਸੇ ਤਣਾ ਜਾਵੇ॥

ਤੰਤੁ ਸੂਤੁ ਕਿਛੁ ਨਿਕਸੈ ਨਾਹੀ ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਜੈ ॥੬॥

ਬ੍ਰਿਤੀ ਰੂਪ ਤੰਤੁ ਕਿਛੁ ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਸੂਤਾ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਯਾਂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਕਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਕਰੀਤਾ ਭਾਵ ਹਮ ਮਨਮੁਖ ਦਾ ਸੰਗੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹਾਂ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹੈ ਨੀਕੀ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਜੋ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਟ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਭੀ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਤਿਸ ਸੰਗਿਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਰਵੀਜੈ) ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਰਤਨ ਜਵੇਹਰ ਮਾਣਕ ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਲੀਜੈ ॥੭॥

ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਕ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਵੈਰਾਗ ਗਜਾਨ ਮਨਨ ਆਦਿਕ ਅੰਤਹਕਰਣ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਲੀਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭॥

ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰੁ ਵਡਾ ਵਡਾ ਹੈ ਸੁਆਮੀ ਹਮ ਕਿਉ ਕਰਿ ਮਿਲਹ ਮਿਲੀਜੈ ॥

ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਠਾਕੁਰ ਹੈਂ ਔਰ ਬਡੋਂ ਸੇ ਬਡਾ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੋ ਕਿਸਤਰਾਂ ਮਿਲੇਂ ਆਪ ਹਮਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੀਜੀਏ॥

ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਨ ਕਉ ਪੂਰਨੁ ਦੀਜੈ ॥੮॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੇ ਮੇਲ ਕਰ ਤੇਰੇ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਪੂਰਨ ਪਦ ਦੀਜੀਏ॥ ਇਸੁ ਪਿਛਲੇ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥੁ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੮॥੨॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮਾ ਰਮ ਰਾਮੋ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥

ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਸਾਧ ਜਨ ਨੀਕੇ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਕੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ (ਰਮ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਰਮਣਾ ਕਰੀਏ ਸਾਧੂ ਜਨ ਜੋ (ਸਾਧ) ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਅਰ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਧੂਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੀਏ॥

ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭੁ ਜਗੁ ਹੈ ਜੇਤਾ ਮਨੁ ਡੋਲਤ ਡੋਲ ਕਰੀਜੈ ॥

ਛੋਟਾ ਬਡਾ ਜੀਵ ਜਿਤਨਾ ਜਗਤੁ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਮਨੁ ਅਤੀ ਡੋਲਣਾ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਸਾਧੁ ਮਿਲਾਵਹੁ ਜਗੁ ਥੰਮਨ ਕਉ ਥੰਮੁ ਦੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਸਾਧੂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਔਰ (ਜਗੁ) ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਰੋਕਣੇ ਕੋ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਥੰਮੁ) ਆਸਰਾ ਦੀਜੀਏ॥

ਬਸੁਧਾ ਤਲੈ ਤਲੈ ਸਭ ਊਪਰਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਰੁਲੀਜੈ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਭ ਕੀ ਤਲੀਓਂ ਕੇ ਤਲੇ ਰਹਿਣੇ ਕਰ ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਕਰ ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਾਧੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਰੁਲੀਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਅਤੀ ਦੀਨ ਹੋਵੀਏ॥

ਅਤਿ ਊਤਮ ਅਤਿ ਊਤਮ ਹੋਵਹੁ ਸਭ ਸਿਸਟਿ ਚਰਨ ਤਲ ਦੀਜੈ ॥੨॥

ਤਉ ਅਤੀ ਉਤਮੋਂ ਸੇ ਅਤਜੰਤ ਊਤਮ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਤਲੇ ਸੀਸ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਤਿ ਭਲੀ ਸਿਵ ਨੀਕੀ ਆਨਿ ਪਾਨੀ ਸਕਤਿ ਭਰੀਜੈ ॥

ਹੇ (ਸਿਵ) ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਤੇਰੀ ਭਲੀ ਨੀਕੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਈ ਹੈ ਔਰੁ ਮਾਇਆ ਤਿਨਕਾ ਆਨ ਕਰ ਪਾਨੀ ਭਰਤੀ ਹੈ॥

ਮੈਨਦੰਤ ਨਿਕਸੇ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਸਾਰੁ ਚਬਿ ਚਬਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੩॥

(ਮੈਨ) ਮੋਮ ਕੇ ਦੰਤ ਅਰਥਾਤ ਕੋਮਲ ਵੈਰਾਗ ਅਰੁ ਬਿਬੇਕ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸਾਰੁ) ਲੋਹਾ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਚਬ ਚਬ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭਾਵ ਕਰਕੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ ਬਹੁ ਕੀਆ ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਪੁਰਖ ਮਿਲੀਜੈ ॥

ਹੇ ਨਾਮੀ ਰਾਮ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਪੁਰ ਬਹੁਤ ਹੀ (ਅਨੁਗ੍ਰਹੁ) ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਪੁਰਸ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਸਥੀਰਨ ਕੀਏ ਹਰਿ ਸਗਲ ਭਵਨ ਜਸੁ ਦੀਜੈ ॥੪॥

ਤਿਨਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਰ ਗੁਨੋਂ ਕੋ ਬਿਸਤਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੈਨੇ ਜਸੁ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਸਾਧ ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਰਹਿ ਨ ਸਕੀਜੈ ॥

ਵਹੀ ਸਾਧੂ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨ ਕੋ (ਸਾਧ) ਬਸ ਕਰਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੈਸੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤੇ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਲ ਮੀਨ ਜਲੰ ਜਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਖਿਨੁ ਜਲ ਬਿਨੁ ਫੂਟਿ ਮਰੀਜੈ ॥੫॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਮੱਛੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਜਲ ਹੀ ਜਲ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਜਲ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਖਿਨ ਵਿਖੇ ਫੂਟ ਮਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਮਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੫

ਮਹਾ ਅਭਾਗ ਅਭਾਗ ਹੈ ਜਿਨ ਕੇ ਤਿਨ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਨ ਪੀਜੈ ॥

ਜਿਨ ਮੰਦਭਾਗੀਆਂ ਕੇ ਅਤੀ ਖੋਟੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਧੋਇਕਰ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨਾ ਤਿਸਨਾ ਜਲਤ ਜਲਤ ਨਹੀ ਬੂਝਹਿ ਡੰਡੁ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਾ ਦੀਜੈ ॥੬॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲਨਤਾ ਬੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਧਰਮਰਾਇ ਕਾ ਡੰਡੁ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੬॥ ਅਬ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭਿ ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਜਗ੍ਯ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹਿਵੈ ਗਾਲਿ ਗਾਲਿ ਤਨੁ ਛੀਜੈ ॥

ਸਭੀ ਤੀਰਥ ਅਰੁ ਬ੍ਰਤ ਅਰ ਜਗ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪੁੰਨ ਭੀ ਕੀਏ ਪੁਨਹ ਹਿਮਾਲੈ ਪਰਬਤ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕੋ ਗਾਲ ਗਾਲ ਕਰ ਸਰੀਰੁ ਨਸਟ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਅਤੁਲਾ ਤੋਲੁ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਪੁਜੈ ਨ ਤੋਲ ਤੁਲੀਜੈ ॥੭॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਜੋ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਤੋਲੁ ਅਤੁਲੁ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਤੋਲ ਕੇ ਸਾਥ ਕੋਈ ਤੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਧਨੁ ਪੁਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚਾਹੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਤਕੜੀ ਸੇ ਤੋਲ ਭੀ ਲਈਏ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਊਪਰਿ ਕੇ ਸਾਧਨ ਨਾਮ ਰਾਮ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੭॥

ਤਵ ਗੁਨ ਬ੍ਰਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਤੂ ਜਾਨਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਰਨਿ ਪਰੀਜੈ ॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਜੋ ਗੁਨ (ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਤੂ ਜਲ ਨਿਧਿ ਮੀਨ ਹਮ ਤੇਰੇ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਗਿ ਰਖੀਜੈ ॥੮॥੩॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਸਮੁਦ੍ਰਵਤ ਹੈਂ ਹਮ ਆਪਕੇ ਮੀਨ ਹੈਂ ਹੇ ਮਾਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਹੀ ਰਖੀਏ॥੮॥੩॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮਾ ਰਮ ਰਾਮੋ ਪੂਜ ਕਰੀਜੈ ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਰਪਿ ਧਰਉ ਸਭੁ ਆਗੈ ਰਸੁ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਰਾਮ) ਰਮਣ ਰੂਪ (ਰਮ) ਸੁੰਦਰ ਰਾਮ ਹਮ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਮੈਨੇ ਮਨ ਤਨ ਆਪਣਾ ਸਭ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਭੇਟ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਕਰ ਗਯਾਨ ਰਸਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਦੀਜੀਏ॥

ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਸਾਖ ਤਰੋਵਰ ਨਿਤ ਚੁਨਿ ਚੁਨਿ ਪੂਜ ਕਰੀਜੈ ॥

(ਬ੍ਰਹਮ) ਬੇਦ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਖਾ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣ ਪੁਸ਼ਪ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਪੁਸ਼ਪੋ ਕੋ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕਰ ਹਮ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇਂ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਤਮ ਦੇਉ ਦੇਉ ਹੈ ਆਤਮੁ ਰਸਿ ਲਾਗੈ ਪੂਜ ਕਰੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਆਤਮ ਦੇਉ ਤੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਆਤਮਾ ਹੈਂ ਜੋ ਭਗਤ ਜਨ ਤੇਰੇ (ਰਸਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ ਸਭ ਜਗ ਮਹਿ ਨਿਰਮਲ ਬਿਚਰਿ ਬਿਚਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥

ਬਿਬੇਕ ਬੁਧੀ ਪੁਰਸ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਔਰ ਬਿਚਾਰਿ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਰਸਕੋ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਕਉ ਇਹੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥ ਪਾਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਇਹੁ ਮਨ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਿਰਮੋਲਕੁ ਅਤਿ ਹੀਰੋ ਨੀਕੋ ਹੀਰੈ ਹੀਰੁ ਬਿਧੀਜੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਜੋ ਅਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼੍ਰ ਹੀਰੇ ਵਤ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰੇ ਕੋ ਭੇਦਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਮੋਤੀ ਸਾਲੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਜਿਤੁ ਹੀਰਾ ਪਰਖਿ ਲਈਜੈ ॥੩॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਪੁਰਸ ਕਾ ਮਨੁ ਮੋਤੀ (ਸਾਲੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਭਾਵ ਸੇ ਮਨ ਸੁਧ ਹੈ ਜਿਸ ਮਨ ਕਰ ਹੇ ਹੀਰਾ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਰਖ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਸੰਗਤਿ ਸੰਤ ਸੰਗਿ ਲਗਿ ਊਚੇ ਜਿਉ ਪੀਪ ਪਲਾਸ ਖਾਇ ਲੀਜੈ ॥

ਸਤਸੰਗਤ ਕੇ ਸੰਗ ਲਗ ਕਰ ਉਚੇ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਲਾਸ ਮੈਂ ਪਿਪਲ ਉਪਜਾ ਹੂਆ ਪਲਾਸ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਪਲਾਸ ਕਾ ਅਭਾਉ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਸਭ ਨਰ ਮਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਊਤਮੁ ਹੋਵੈ ਰਾਮ ਨਾਮੈ ਬਾਸੁ ਬਸੀਜੈ ॥੪॥

ਹੇ ਰਾਮ ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬਸ ਜਾਵੈ ਤੌ ਵਹੁ ਨਰ ਸ੍ਰਬ ਪ੍ਰਾਨੀਓਂ ਮੈਂ ਉਤਮੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਬਹੁ ਕੀਨੇ ਨਿਤ ਸਾਖਾ ਹਰੀ ਜੜੀਜੈ ॥

ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਬਹੁਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਰੂਪ (ਸਾਖਾ) ਖੇਤੀ ਕੋ (ਜੜ ਜੈ) ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਫਲੁ ਗੁਰਿ ਗਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਹਕਾਰ ਬਾਸੁ ਜਗਿ ਦੀਜੈ ॥੫॥

ਤਿਸ ਧਰਮ ਰੂਪ ਫੁਲ ਕਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਫਲੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਫੁਲ ਫਲ ਕੀ (ਬਹਕਾਰ) ਮਹਿਕਣੇ ਵਾਲੀ ਸੁਗੰਧੀ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਦਈ ਹੈ॥੫॥

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕੋ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਇਕੁ ਕੀਜੈ ॥

ਹੇ ਏਕ ਜੋਤੀ ਇਕ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਭ ਮੈਂ ਇਕ ਤੇਰੀ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਸਭ ਏਕੈ ਹੈ ਪਸਰੇ ਸਭ ਚਰਨ ਤਲੇ ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ॥੬॥

ਹੇ ਰਾਮ ਸਰਬ ਕਾ ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਤੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਜਾਪਕ ਹੈਂ ਸਭ ਤੇਰੇ ਹੀ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਤਲੇ ਸੀਸ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਕਟੇ ਨਰ ਦੇਖਹੁ ਤਿਨ ਘਸਿ ਘਸਿ ਨਾਕ ਵਢੀਜੈ ॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈਂ ਸਭੀ ਪੁਰਸ ਨਕਟੇ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਪਜਸੁ ਹੈਂ ਔਰੁ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨਕਾ ਜਸੁ ਰੂਪੀ ਨਾਕੁ ਘਸਾਇ ਘਸਾਇ ਕਰ ਕਟੀਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਨਰ ਅਹੰਕਾਰੀ ਕਹੀਅਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵੀਜੈ ॥੭॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਹੰਕਾਰੀ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਜੀਵਨਾ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੭॥

ਜਬ ਲਗੁ ਸਾਸੁ ਸਾਸੁ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਤਤੁ ਬੇਗਲ ਸਰਨਿ ਪਰੀਜੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਜਬ ਤਕ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਣ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਹੇ ਤਤ ਸ੍ਵਰੂਪ (ਬੇਗਲ) ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਕਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਪੜ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਧਾਰਹੁ ਮੈ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਪਖੀਜੈ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਖਾਨ ਹਮਾਰੇ ਪੁਰ ਐਸੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ੀ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਪਖੀਜੈ) ਦੇਖਤਾ ਰਹੂੰ॥੮॥੪॥

ਕਲਿਆਨ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮਾ ਮੈ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਧੁਵੀਜੈ ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਦਹਨ ਹੋਹਿ ਖਿਨ ਅੰਤਰਿ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕਿਰਪਾ ਕੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਧੋਵਣਾ ਕਰੋਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਯਿਹੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਖਿਨ ਬੀਚ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥

ਮੰਗਤ ਜਨ ਦੀਨ ਖਰੇ ਦਰਿ ਠਾਢੇ ਅਤਿ ਤਰਸਨ ਕਉ ਦਾਨੁ ਦੀਜੈ ॥

ਹਮ ਭੇਖਾਰੀ ਜਨ ਦੀਨ ਹੋਇ ਕਰ ਤੇਰੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪੁਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਤੀ ਤਰਸਤੇ ਹੂਏ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ॥ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕਯਾ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ? ਸੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਆਏ ਮੋ ਕਉ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜੀਜੈ ॥੧॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕੋ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇਕਰ ਨਾਮੁ ਨਿਸਚੇ ਕਰਵਾਇ ਦੀਜੀਏ॥੧॥

ਕਾਮ ਕਰੋਧੁ ਨਗਰ ਮਹਿ ਸਬਲਾ ਨਿਤ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜੂਝੁ ਕਰੀਜੈ ॥

ਸਰੀਰ ਨਗਰ ਮੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਤੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਉਠ ਉਠ ਕਰ (ਜੂਝੁ) ਲੜਨਾ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਗੀਕਾਰੁ ਕਰਹੁ ਰਖਿ ਲੇਵਹੁ ਗੁਰ ਪੂਰਾ ਕਾਢਿ ਕਢੀਜੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਸੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਔਰ ਪਖੁ ਕੀਜੀਏ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਇਸ (ਕਾਢਿ) ਜਿਲਣ ਵਿਚੋਂ ਕਾਢਿ ਲੀਜੀਏ॥੨॥

ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਸਬਲ ਅਤਿ ਬਿਖਿਆ ਹਿਵ ਸੀਤਲੁ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਦੀਜੈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੬

ਤਨਿ ਮਨਿ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਅਧਿਕਾਈ ਰੋਗੁ ਕਾਟੈ ਸੂਖਿ ਸਵੀਜੈ ॥੩॥

ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਬਿਸਜ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਪ੍ਰਬਲ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਨਿਬ੍ਰਿਤੀ ਹੇਤ (ਹਿਵ) ਬਰਫ ਰੂਪੁ ਸੀਤਲੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਹਮਾਰੇ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਪੁਨਹ ਹਮਾਰੇ ਤਨ ਮਨ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਸਾਂਤੀ ਹੋਇ ਜਾਵੈ ਅਰ ਜਨਮਾਦਿ ਰੋਗ ਕਟ ਜਾਵੈ ਅਰ ਸੁਖ ਪੂਰਬਕ ਸੋਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਜਿਉ ਸੂਰਜੁ ਕਿਰਣਿ ਰਵਿਆ ਸਰਬ ਠਾਈ ਸਭ ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਾਮੁ ਰਵੀਜੈ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੂਰਜੁ ਅਪਣੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕਰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਰਮਣ ਰੂਪੁ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਯਾਪਕੁ ਹੈਂ॥

ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਮਿਲੇ ਰਸੁ ਪਾਵੈ ਤਤੁ ਨਿਜ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਪੀਜੈ ॥੪॥

ਜਬ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਾਧੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਜੀਉ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਵੈ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ (ਤਤੁ) ਸੋ ਰਸੁ ਪਾਨ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਕਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗੀ ਗੁਰ ਸੇਤੀ ਜਿਉ ਚਕਵੀ ਦੇਖਿ ਸੂਰੀਜੈ ॥
ਨਿਰਖਤ ਨਿਰਖਤ ਰੈਨਿ ਸਭ ਨਿਰਖੀ ਮੁਖੁ ਕਾਢੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖ ਜਨੋ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਕਵੀ ਸੂਰਜ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਭੀ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੋ (ਨਿਰਖਤ ਨਿਰਖਤ) ਉਡੀਕਤੇ ਉਡੀਕਤੇ (ਨਿਰਖੀ) ਬਿਤੀਤ ਕੀਤੀ ਜਬ ਗੁਰੁ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਮੁਖ ਕਾਢੈ (ਉਦੈ ਹੂਆ) ਤਬ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ॥੫॥

ਸਾਕਤ ਸੁਆਨ ਕਹੀਅਹਿ ਬਹੁ ਲੋਭੀ ਬਹੁ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਭਰੀਜੈ ॥

ਪੁਨਹ ਜੋ (ਸਾਕਤ) ਮਨਮੁਖ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਂਨ ਵਤ ਬਡੇ ਲੋਭੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਅੰਤਹਕਰਣ ਦੁਰਮਤ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਆਪਨ ਸੁਆਇ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਬਾਤਾ ਤਿਨਾ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਕਿਆ ਕੀਜੈ ॥੬॥

ਮਨਮੁਖ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਵਾਰਥੀਆਂ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਕ੍ਯਾ ਕਰਨਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਧੂ ਸਾਧ ਸਰਨਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਜਿਤੁ ਹਰਿ ਰਸੁ ਕਾਢਿ ਕਢੀਜੈ ॥

(ਸਾਧ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜੋ ਸਾਧੂ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕੀ ਸਰਣਿ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਰਸ ਰੂਪੀ (ਕਾਢਿ) ਵਸਤੂ (ਕਢੀਜੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਈ ਹੈ॥

ਪਰਉਪਕਾਰ ਬੋਲਹਿ ਬਹੁ ਗੁਣੀਆ ਮੁਖਿ ਸੰਤ ਭਗਤ ਹਰਿ ਦੀਜੈ ॥੭॥

ਹੇ ਹਰੀ ਬਹੁਤ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪ ਸਾਂਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਰ ਗੁਨਵਾਨ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਵਾਸਤੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੭॥

ਤੂ ਅਗਮ ਦਇਆਲ ਦਇਆ ਪਤਿ ਦਾਤਾ ਸਭ ਦਇਆ ਧਾਰਿ ਰਖਿ ਲੀਜੈ ॥
ਸਰਬ ਜੀਅ ਜਗਜੀਵਨੁ ਏਕੋ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰੀਜੈ ॥੮॥੫॥

ਹੇ ਦ੍ਯਾਲ ਤੂੰ ਅਗਮ ਹੈਂ ਦ੍ਯਾ ਪਤੀ ਔਰ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਦ੍ਯਾ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋ ਰਖ ਲੀਜੀਏ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰੀਏ॥੮॥੫॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿਆਨੁ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਰਾਮਾ ਹਮ ਦਾਸਨ ਦਾਸ ਕਰੀਜੈ ॥
ਜਬ ਲਗਿ ਸਾਸੁ ਹੋਇ ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਪਿਵੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਰਾਮਾ ਹਮਕੋ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਕਰ ਦੀਜੀਏ ਜਬ ਤਕ ਹਮਾਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋਕੇ ਸਾਧੂਓਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੀਏ॥

ਸੰਕਰੁ ਨਾਰਦੁ ਸੇਖਨਾਗ ਮੁਨਿ ਧੂਰਿ ਸਾਧੂ ਕੀ ਲੋਚੀਜੈ ॥
ਭਵਨ ਭਵਨ ਪਵਿਤੁ ਹੋਹਿ ਸਭਿ ਜਹ ਸਾਧੂ ਚਰਨ ਧਰੀਜੈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਵ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇਸਨਾਗ ਔਰ ਮੁਨੀਸ੍ਵਰ ਯਿਹ ਸਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂਰੀ ਕੋ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ (ਭਵਨ) ਘਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨ ਭਿਛਾ ਆਦਿਕ ਕੇ ਬਹਾਨੇ (ਭਵਨ) ਫਿਰਤੇ ਹੂਏ ਚਰਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤਜਿ ਲਾਜ ਅਹੰਕਾਰੁ ਸਭੁ ਤਜੀਐ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਰਹੀਜੈ ॥
ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੀ ਕਾਨਿ ਚੁਕਾਵੈ ਬਿਖੁ ਡੁਬਦਾ ਕਾਢਿ ਕਢੀਜੈ ॥੨॥

ਲਜਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਸਭ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬੀ ਤਜਾਗ ਦੇਵੀਏ ਔਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਮਨ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਰਖੀਏ ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਧਰਮਰਾਇ ਕੀ ਕਾਣ ਚੁਕਾਇ ਦੇਵੇ ਔਰ ਬਿਖ ਰੂਪ (ਕਾਢਿ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਾਢ ਲੀਜੀਏ॥੨॥

ਭਰਮਿ ਸੂਕੇ ਬਹੁ ਉਭਿ ਸੁਕ ਕਹੀਅਹਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧੂ ਸੰਗਿ ਹਰੀਜੈ ॥
ਤਾ ਤੇ ਬਿਲਮੁ ਪਲੁ ਢਿਲ ਨ ਕੀਜੈ ਜਾਇ ਸਾਧੂ ਚਰਨਿ ਲਗੀਜੈ ॥੩॥

ਜਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਭਰਮ ਫੈਲੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਉਭਿ ਸੁਕ) ਖੜਸੁਕ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗੁਨਹੀਨ ਹੈਂ ਵਹੁ ਭੀ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਹਰੀਜੈ) ਹਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਗੁਣੋਂ ਸਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਗਵਨ ਇਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀਏ ਜੋ ਢੀਲੇ ਹੋ ਕਰ ਪਲ ਮਾਤਰ ਭੀ (ਬਿਲਮੁ) ਠਹਿਰਨਾ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤੇਰੇ ਸਾਧੂ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਜਾਇ ਲਗੀਏ॥੩॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀਰਤਨ ਰਤਨ ਵਥੁ ਹਰਿ ਸਾਧੂ ਪਾਸਿ ਰਖੀਜੈ ॥

ਹੇ ਰਾਮ ਤੇਰਾ ਕੀਰਤਨ ਅਰ ਤੇਰਾ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਵਸਤੂ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਧੂਓਂ ਪਾਸ ਰਖੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਬਚਨੁ ਗੁਰ ਸਤਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਕਾਢਿ ਧਰੀਜੈ ॥੪॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸਤ ਸਤ ਕਰਕੇ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪੁਰਸ ਕੇ ਆਗੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਕਢਕੇ ਧਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮ ਏਹੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ॥੪॥

ਸੰਤਹੁ ਸੁਨਹੁ ਸੁਨਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ਗੁਰਿ ਕਾਢੀ ਬਾਹ ਕੁਕੀਜੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਰਵਣ ਕਰੋ ਗੁਰੂ ਉਚੀ ਭੁਜਾ ਕਾਢ ਕਰ ਕੂਕਦੇ ਹੈਂ॥

ਜੇ ਆਤਮ ਕਉ ਸੁਖੁ ਸੁਖੁ ਨਿਤ ਲੋੜਹੁ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨਿ ਪਵੀਜੈ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਚਾਹਿਤੇ ਹੋ ਤੌ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੋ॥੫॥

ਜੇ ਵਡ ਭਾਗੁ ਹੋਇ ਅਤਿ ਨੀਕਾ ਤਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜੀਜੈ ॥

ਜੇਕਰ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਬਡਾ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤੌ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਲੈਕਰ ਨਾਂਮੁ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੀਏ॥ ਅਬ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਿਖਮੁ ਜਗੁ ਤਰੀਐ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੬॥

ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪੀਣੇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਠਨ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸਹਜੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਮਾਇਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਜੋ ਅਧਿਕਾਈ ਵਿਚਿ ਮਾਇਆ ਪਚੈ ਪਚੀਜੈ ॥

ਮਾਯਾ ਹੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਜੋ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਪਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਪਚਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰੁ ਮਹਾ ਪੰਥੁ ਬਿਖੜਾ ਅਹੰਕਾਰਿ ਭਾਰਿ ਲਦਿ ਲੀਜੈ ॥੭॥

ਤਿਨਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗੇ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥ ਕਠਨ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਲਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਲਾਦ ਲੀਆ ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਰਮ ਰਮੁ ਰਮ ਰਮ ਰਾਮੈ ਤੇ ਗਤਿ ਕੀਜੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਜ ਜੋ (ਰਮੁ) ਸੁੰਦਰ ਰਮਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕੋ (ਰਮ ਰਮ) ਜਪ ਜਪ ਕਰ (ਰਾਮੈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੇ ਅਪਨੀ ਗਤੀ ਕਰ ਲਈਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਰਾਮ ਨਾਮੈ ਰਲੈ ਮਿਲੀਜੈ ॥੮॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈ ਤੋ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਲ ਮਿਲ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੭

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਪਰਭਾਤੀ ਬਿਭਾਸ ਮਹਲਾ ੧ ਚਉਪਦੇ ਘਰੁ ੧ ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਰਾਗ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਭਾਸ ਰਾਗਨੀ ਮਿਲੀ ਹੁਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਰਾਗ ਕੇ ਇਸ ਆਦ ਸਬਦ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਤਰਣਾ ਨਾਇ ਪਤਿ ਪੂਜ ॥
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਗਹਣਾ ਮਤਿ ਮਕਸੂਦੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਰ ਹੀ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪੁਰਸ਼ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ ਗਹਿਣਾਂ ਹੈ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਮਤਿ ਮੈਂ (ਮਕਸੁਦੁ) ਨਫਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਨਾਉ ਮੰਨੇ ਸਭ ਕੋਇ ॥
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧॥

ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਸਭ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਸਗਲੀ ਪਾਜੁ ॥
ਜੈ ਬਖਸੇ ਤੈ ਪੂਰਾ ਕਾਜੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸਰਬ ਸਿਆਣਪਾਂ ਪਾਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਦਿਖਲਾਵੈ ਮਾਤਰ ਹੈਂ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਖਸ਼ਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮੋਖ ਰੂਪੀ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਤਾਣੁ ਨਾਉ ਦੀਬਾਣੁ ॥
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਲਸਕਰੁ ਨਾਉ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ (ਤਾਣੁ) ਬਲ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਹੈ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਕੋ ਲਸ਼ਕਰ ਹੈ ਔਰ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹਮਾਰਾ (ਸੁਲਤਾਨੁ) ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਮਾਣੁ ਮਹਤ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਤੇਰੀ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਔ (ਮਹਤ) ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਜਨ ਪਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਹੇ (ਨਦਰੀ) ਹਰੀ ਜਬ ਤੇਰੀ (ਕਰਮਿ) ਕਿਰਪਾ ਕੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਪੜੇ ਤਬ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਸਹਜੁ ਨਾਇ ਸਾਲਾਹ ॥
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਬਿਖੁ ਉਠਿ ਜਾਇ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਾਲਾਹ) ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਂਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪੀ (ਬਿਖੁ) ਜ਼ਹਿਰ ਰਿਦੇ ਤੇ ਉਠ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਸਭਿ ਸੁਖ ਵਸਹਿ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਾਧੀ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਇ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਸੁਖ ਮਨ ਮੈਂ ਆਇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬਾਂਧੀ ਹੁਈ ਜਮ ਕੇ ਪੁਰ ਮੈਂ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਰੀ ਬੇਰੀ ਘਰ ਦਰ ਦੇਸ ॥

ਮਨ ਕੀਆ ਖੁਸੀਆ ਕੀਚਹਿ ਵੇਸ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਘਰ ਔ ਦੇਸ ਔਰ ਜਉ ਮਨ ਕੀਆਂ ਖੁਸੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੇਕ ਹੀ ਵੇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸਭ ਜੀਵ ਕੋ (ਬੇਰੀ) ਬੇੜੀ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜਾਂ ਸਦੇ ਤਾਂ ਢਿਲ ਨ ਪਾਇ ॥

ਨਾਨਕ ਕੂੜੁ ਕੂੜੋ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਸਦੇ) ਹੁਕਮ ਸੇ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਇਸਕੇ ਜਾਣੇ ਮੈਂ (ਢਿਲ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਝੂਠਾ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਕੀ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਕਰਮੁ ਚਾਨਣੁ ਸੁਰਤਿ ਤਿਥੈ ਲੋਇ ॥

ਅੰਧੇਰੁ ਅੰਧੀ ਵਾਪਰੈ ਸਗਲ ਲੀਜੈ ਖੋਇ ॥੧॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰਤਨ ਜਿਸਕਾ ਜਾਪ ਰੂਪ ਕਰਮ ਜੋ (ਚਾਨਣੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਗਿਆਨ ਰੂਪ (ਲੋਇ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਹੁ (ਵਾਪਰੈ) ਵਿਚਾਰੇ ਗਰੀਬ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਕੋ ਗਵਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਭ ਖੋਸ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੁ ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ ਅਵਰੁ ਨਾਸਤਿ ਕਰਣਹਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਸਾਰੁ ਨਾਮੁ ਜਨਮੁ ਮਰਣ ਰੂਪ (ਬਿਕਾਰੁ) ਰੋਗੁ ਹੈ ਇਸਕੀ ਨਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਦਾਰੂ ਹੈ ਹੋਰੁ ਔਸ਼ੁਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪਾਤਾਲ ਪੁਰੀਆ ਏਕ ਭਾਰ ਹੋਵਹਿ ਲਾਖ ਕਰੋੜਿ ॥

ਪਾਤਾਲ ਆਦ ਸਰਬ ਪੁਰੀਓਂ ਕੇ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਪਦਾਰਥ ਏਕ ਭਾਰ ਭਾਵ ਏਕ ਛਾਬੇ ਮੈਂ ਵਾ ਏਕ ਤਰਫ ਹੋਵਨ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਸੋਂ ਤੋਲ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੌਂ ਵਹੁ ਪਦਾਰਥ ਨਾਮ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇਰੇ ਲਾਲ ਕੀਮਤਿ ਤਾ ਪਵੈ ਜਾਂ ਸਿਰੈ ਹੋਵਹਿ ਹੋਰਿ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਲਾਲ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਤਬ ਪਵੇ ਜਬ ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੮

ਦੂਖਾ ਤੇ ਸੁਖ ਊਪਜਹਿ ਸੂਖੀ ਹੋਵਹਿ ਦੂਖ ॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਸੁਖ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਤੇ ਦੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਤੂ ਸਾਲਾਹੀਅਹਿ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਕੈਸੀ ਭੂਖ ॥੩॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਮੁਖ ਤੇ ਤੂੰ ਸਾਲਾਹੀਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਕੈਸੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੋ ਸੰਤਜਨ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਂ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਖੁ ਏਕੁ ਤੂ ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੈਸਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਔਰ ਭਲਾ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਏਕ ਮੈਂ ਹੀ ਮੂਰਖ ਹੂੰ ਔਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਪਜੈ ਸੇ ਤਨ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰ ॥੪॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਤਨ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਈ ਤਨ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜੈ ਕਾਰਣਿ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮੈ ਉਚਰੇ ਸੰਕਰਿ ਛੋਡੀ ਮਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਬੇਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਸੰਕਰਿ) ਸਿਵਜੀ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਅਤੀਤ ਭੇਸ ਕਰਾ ਹੈ॥

ਜੈ ਕਾਰਣਿ ਸਿਧ ਭਏ ਉਦਾਸੀ ਦੇਵੀ ਮਰਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਿਧ ਜਗਤ ਸੇ ਉਦਾਸੀਨ ਭਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਪੂਰਬੋਕਤ (ਦੇਵੀ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਭੀ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਮਨਿ ਸਾਚਾ ਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਕਹੀਐ ਤਰੀਐ ਸਾਚਾ ਹੋਈ ॥

ਦੁਸਮਨੁ ਦੂਖੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇੜੈ ਹਰਿ ਮਤਿ ਪਾਵੈ ਕੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਾਚਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਮਨ ਭੀ ਸਾਚਾ ਔਰ ਮੁਖ ਭੀ ਸਾਚਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਤਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਐਸੀ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਨਿਕਟ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਔਰ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਨਿ ਬਿੰਬ ਪਵਣੈ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੀਨਿ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਸਾ ॥

ਅਗਨੀ ਔਰ (ਬਿੰਬ) ਜਲ ਔ ਪਵਨ ਕੀ ਵਾ ਅਗਨ ਕਰ ਤਮੋਂ ਗੁਣ (ਬਿੰਬ) ਸਤੋ ਗੁਣ (ਪਵਣੈ) ਰਜੋ ਗੁਣ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਨਾਵਟ ਹੈ ਸੋਈ ਤੀਨ ਗੁਣ ਵਾ ਤੀਨ ਤਤ ਨਾਮ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਤਸਕਰ ਜੋ ਨਾਮੁ ਨ ਲੇਵਹਿ ਵਾਸਹਿ ਕੋਟ ਪੰਚਾਸਾ ॥੨॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਚੋਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਨਰ ਪਚਾਸ ਵਾਂ ਕਰੋੜ ਜੋ ਤਾਂਬੇ ਕੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਰਪ ਜੋਨੀ ਕੌ ਪਾਇ ਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਕੋ ਏਕ ਕਰੈ ਚੰਗਿਆਈ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਬਹੁਤੁ ਬਫਾਵੈ ॥

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਨੁਖ ਕਿਸੀ ਪਰ ਏਕ ਭੀ (ਚੰਗਿਆਈ) ਭਲਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰ ਮਨ ਚਿਤ ਕਰ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰ ਸਹਤ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਹਸਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਏਤੇ ਗੁਣ ਏਤੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ ॥੩॥

ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਗੁਣ ਔਰ ਇਤਨੀਆਂ ਭਾਵ ਬਹੁਤੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੇਕਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਔਰ ਭੀ ਦਾਤ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਹੈ॥੩॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਰਹੀਏ॥

ਤੁਧੁ ਸਾਲਾਹਨਿ ਤਿਨ ਧਨੁ ਪਲੈ ਨਾਨਕ ਕਾ ਧਨੁ ਸੋਈ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਤੁਝਕੋ ਸਲਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨੁ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਭੀ ਸੋਈ ਨਾਮ ਹੀ ਧਨੁ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਜੀਉ ਕਹੈ ਓਨਾ ਕਉ ਜਮ ਕੀ ਤਲਬ ਨ ਹੋਈ ॥੪॥੩॥

ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕੋਈ ਜੀਉ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਵਡਿਆਈ ਸੰਯੁਕਤ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪੁਨਾ ਜਮ ਕੀ ਤਲਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਮੁ ਬੁਲਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਅਰੁ ਭੈ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਏਕ ਜੋਗੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਰੁ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੁਏ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਾ ਕੈ ਰੂਪੁ ਨਾਹੀ ਜਾਤਿ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਮੁਖੁ ਮਾਸਾ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖਆਦੀ ਅੰਗ ਹੈਂ ਔ ਨਾ ਮਾਸੁ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲੇ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਇਆ ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਹੈ ਨਿਵਾਸਾ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਐਸੇ ਨਿਰੰਜਨ ਸਰੂਪ ਕੌ ਹਮਨੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਕਾ ਤੇਰੇ ਭੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਅਉਧੂ ਸਹਜੇ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਜਾ ਤੇ ਫਿਰਿ ਨ ਆਵਹੁ ਸੈਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅਉਧੂ) ਅਵਧੂਤ ਜੋਗੀ (ਸਹਜੇ) ਸਾਂਤੀ ਕਰ ਤਤ ਸਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨ ਆਵੋ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋ॥੧॥

ਜਾ ਕੈ ਕਰਮੁ ਨਾਹੀ ਧਰਮੁ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਸੁਚਿ ਮਾਲਾ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਵਾਸਤਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਕਰਮੁ ਨਹੀਂ ਔਰ ਧਰਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਔਰ (ਸੁਚਿ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਮਾਲਾ ਆਦੀ ਜਪੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਾਵੈਰ ਹੈ॥

ਸਿਵ ਜੋਤਿ ਕੰਨਹੁ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਖਵਾਲਾ ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਕੰਨਹੁ) ਪਾਸੋਂ ਮੈਨੇ (ਸਿਵ) ਕਲ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਜੋਤੀ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਜਾ ਕੈ ਬਰਤੁ ਨਾਹੀ ਨੇਮੁ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਬਕਬਾਈ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਬਰਤ ਆਦੀ ਦਿਖਲਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨੇਮੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬਕਬਾਈ) ਵਿਅਰਥ ਬੋਲਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਗਤਿ ਅਵਗਤਿ ਕੀ ਚਿੰਤ ਨਾਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਫੁਰਮਾਈ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਫੁਰਮਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਹੋਨੇ ਕੀ ਔ (ਅਵਗਤਿ) ਨਾ ਮੋਖ ਹੋਨੇ ਕੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਵੋਹ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਾ ਕੈ ਆਸ ਨਾਹੀ ਨਿਰਾਸ ਨਾਹੀ ਚਿਤਿ ਸੁਰਤਿ ਸਮਝਾਈ ॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਆਸ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਰਾਸ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ (ਚਿਤਿ) ਚੇਤਨ ਸਰੂਪ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਬੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥

ਤੰਤ ਕਉ ਪਰਮ ਤੰਤੁ ਮਿਲਿਆ ਨਾਨਕਾ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਐਸੀ ਬੁਧੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਤੰਤ ਜੀਵ ਕੋ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋਈ ਹੈ॥੪॥੪॥

ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਵਾਲੇ ਸਤਿਪੁਰਸੋਂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਹ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਤਾ ਕਾ ਕਹਿਆ ਦਰਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਦੁਇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੁ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਤੇਰੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਬਿਖੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ) ਦੁਖ ਸੁਖ ਆਦੀ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਯਥਾ "ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਦੋਨੋ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ ਅਉਰੁ ਮਾਨੁ ਅਪਮਾਨਾ॥ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹੈ ਅਤੀਤਾ ਤਿਨਿ ਜਗਿ ਤਤੁ ਪਛਾਨਾ"॥

ਕਿਆ ਕਹੀਐ ਸਰਬੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਸੰਤ ਤੁਝਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਗਤੀ ਕਿਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਨਕੀ ਅਗ੍ਰਹ ਗਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਐਸੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਕੁਛ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇਰੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਚੂਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ॥੨॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਦੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਲਿ ਮਹਿ ਆਇਆ ਸੋ ਜਨੁ ਜਾਣੁ ॥

ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਣੁ ॥੩॥

ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਆਇਆ ਹੂਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਚੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਖੇ (ਮਾਣੁ) ਆਦਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਣਾ ਸੁਨਣਾ ਅਕਥ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥

ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਨਾਨਕ ਜਲਿ ਜਾਇ ॥੪॥੫॥

ਹੇ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਤ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਤੇਰੇ (ਘਰਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕਾ ਹੀ ਕਹਿਣਾ ਸੁਣਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਹੀ ਸੁਣਤੇ ਕਹਤੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਜਸ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਸੰਸਾਰਕ (ਕਥਨੀ) ਕਥਾ ਅਰ (ਬਦਨੀ) ਕਵੀਸ਼ਰੀਆਂ ਜਲ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਥਨੀ ਬਦਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੫॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨੀਰੁ ਗਿਆਨਿ ਮਨ ਮਜਨੁ ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸੰਗਿ ਗਹੇ ॥

ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਲ ਕਰ ਪੂਰਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੀਰਥ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਤਿਸਨੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹਆ ਹੈ। ਯਥਾ-"ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥਿ ਤਿਨ ਸੰਗਿ ਰਹਹਿ ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥"

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਕ ਸੇਵੇ ਸਿਖੁ ਸੁੋ ਖੋਜਿ ਲਹੈ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਜਵਾਹਰ ਔ ਮਾਣਕ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਿਖ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖੋਜ ਲਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਮਨਨ ਨਿਧਿਆਸਨ ਆਦਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਤਾਸੁ ਗੁਰੁ ਹੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਔਰ ਕੋਈ ਤੀਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਰੁ) ਸਮੁੰਦਰ ਹੈਂ ਔਰ ਗਿਆਨ ਭੀ (ਤਾਸੁ) ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੨੯

ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਸਦਾ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦਰੀਆਇ ਰੂਪ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਉਜਲ ਜਲ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਰੁਪੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਾਇਐ ਪੂਰਾ ਨਾਵਣੁ ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰੈ ॥੨॥

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਤੇ ਪੂਰਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਗਿਆਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਪਸੂ ਪਰੇਤ ਆਦਿਕੋਂ ਤੇ ਦੇਵਤਾ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਰਤਾ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਤਲ ਹੀਅਲੁ ਸੋ ਗੁਰੁ ਪਰਮਲੁ ਕਹੀਐ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਤਲ ਹੀਅਲੁ) ਹਿਰਦਾ ਅਸਥਾਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਪਰਮਲੁ) ਚੰਦਨ ਵਤ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੀ ਵਾਸੁ ਬਨਾਸਪਤਿ ਸਉਰੈ ਤਾਸੁ ਚਰਣ ਲਿਵ ਰਹੀਐ ॥੩॥

ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਰੂਪੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਸਵਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਖੀਐ॥੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਉਪਜਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਵ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਨ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਜ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ॥੪॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਹੀ (ਨਿਜ) ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਪਦ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਜਮਾਨ ਤੇ ਆਪ ਪਰੋਹਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਭੋਜਨ ਅਰ ਦਖਜਣਾਂ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੈ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹਾਂ ਪੁਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਿਆ ਕੋ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਆਪਾ ਮਧੇ ਆਪੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਪਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ॥੧॥

ਜਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਮੈਨੇ ਪਾਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਮੈਂ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਆਤਮਾ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਰਤਾ ਤੂ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ ॥

ਇਕ ਦਖਿਣਾ ਹਉ ਤੈ ਪਹਿ ਮਾਗਉ ਦੇਹਿ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਂਨ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਏਕ ਦਖਜਣਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਦਾਨ ਦੇਵੋ॥

ਪੰਚ ਤਸਕਰ ਧਾਵਤ ਰਾਖੇ ਚੂਕਾ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਪੰਚ ਕਾਮਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਵਾ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਧਾਵਤੇ ਹੂਏ ਰੋਕ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔ ਮਨ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਦਿਸਟਿ ਬਿਕਾਰੀ ਦੁਰਮਤਿ ਭਾਗੀ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੁ ॥੨॥

ਹੇ (ਬ੍ਰਹਮ) ਪੂਰਨ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਐਸਾ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਔ ਖੋਟੀ ਮਤਿ ਸਭ (ਭਾਗੀ) ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੨॥ ਅਬ ਭੋਜਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਤੁ ਸਤੁ ਚਾਵਲ ਦਇਆ ਕਣਕ ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਾਤੀ ਧਾਨੁ ॥

ਜਤ ਸਤ ਰੂਪੀ ਚਾਵਲ ਔ ਦਇਆ ਰੂਪੀ ਕਣਕ ਔ ਤੇਰੇ (ਧਾਨੁ) ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ (ਪਾਤੀ) ਪਤਲ ਮੁਝ ਕੋ ਏਹੁ ਸਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰ ਭਾਵ ਦੇਹੁ॥

ਦੂਧੁ ਕਰਮੁ ਸੰਤੋਖੁ ਘੀਉ ਕਰਿ ਐਸਾ ਮਾਂਗਉ ਦਾਨੁ ॥੩॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਦੂਧ ਔ ਸੰਤੋਖ ਰੂਪੀ ਘ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਐਸੇ ਭੋਜਨ ਕਾ ਦਾਂਨ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਖਿਮਾ ਧੀਰਜੁ ਕਰਿ ਗਊ ਲਵੇਰੀ ਸਹਜੇ ਬਛਰਾ ਖੀਰੁ ਪੀਐ ॥

ਖਿਮਾ ਰੂਪੀ ਲਵੇਰੀ ਗਊ ਧੀਰਜ ਰੂਪੀ ਵਛਾ ਦੇਹੁ ਜਿਸਤੇ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਨਿਸਕਾਂਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਵਾ ਆਤਮ ਸੁਖ ਰੂਪੀ (ਖੀਰੁ) ਦੂਧ ਪੀਵਣਾ ਕਰੀਐ॥

ਸਿਫਤਿ ਸਰਮ ਕਾ ਕਪੜਾ ਮਾਂਗਉ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਰਵਤੁ ਰਹੈ ॥੪॥੭॥

ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਔ (ਸਰਮ) ਵੈਰਾਗ ਵਾ ਲਜਾ ਰੂਪ ਕਪੜਾ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਐਸਾ ਦਾਨ ਦੀਜੀਏ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਰਵਤੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੇ॥੪॥੭॥ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪਾਤੰਤ੍ਰਤਾ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਵਤੁ ਕਿਨੈ ਨ ਰਾਖਿਆ ਜਾਵਤੁ ਕਿਉ ਰਾਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਆਵਤੇ ਹੂਏ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੌ ਜਾਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਸੀ ਤੇ ਕਿਉਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਜੀਵ ਕੌ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੂਏ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰੁਕ ਸਕੇ ਤੌ ਖੋਟੇ ਲਗਨ ਮੈਂ ਜਨਮ ਨਾ ਹੋਨੇ ਦੇਵੇ ਸੁਭ ਮੈਂ ਜਮਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਪਰੁ ਜਾਣੈ ਜਾਂ ਉਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੌ ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ (ਪਰੁ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਜਾਣੇ ਤਬ ਉਸੀ ਕੇ ਬੀਚ ਇਹੁ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤੂਹੈ ਹੈ ਵਾਹੁ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਹਿ ਸੋਈ ਪਰੁ ਹੋਇਬਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ (ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਪਰੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਪਾਸੋਂ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਹਰਹਟ ਕੀ ਮਾਲਾ ਟਿੰਡ ਲਗਤ ਹੈ ਇਕ ਸਖਨੀ ਹੋਰ ਫੇਰ ਭਰੀਅਤ ਹੈ ॥

ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਆਵਨੇ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਹਰਹਟ ਕੀ ਮਾਹਲ ਮੈਂ ਟਿੰਡਾਂ ਲਗੀ ਹੂਈ ਹੋਤੀ ਹੈਂ॥ ਉਨ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਜਲ ਤੇ (ਸਖਨੀ) ਖਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਫੇਰ ਭਰੀਤੀ ਹੈ॥

ਤੈਸੋ ਹੀ ਇਹੁ ਖੇਲੁ ਖਸਮ ਕਾ ਜਿਉ ਉਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ॥੨॥

ਤੈਸੋ ਹੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਵਿਵਹਾਰੁ ਭੀ ਤਿਸ ਖਸਮ ਕਾ ਏਕੁ ਖੇਲੁ ਹੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਇਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਕ ਸੰਪਤਾ ਕਰ ਪੂਰਨੁ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਰਤੀ ਕੈ ਮਾਰਗਿ ਚਲਿ ਕੈ ਉਲਟੀ ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਗਾਸੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ (ਸੁਰਤੀ) ਬੇਦ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਪ੍ਰਕਾਸੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖੁ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਕਉਨੁ ਗਿਰਹੀ ਕਉਨੁ ਉਦਾਸੀ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਜਨੋਂ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਦੇਖਣਾ ਕਰੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੌਨ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੈ ਔ ਕੌਨ ਉਦਾਸੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਔ ਉਦਾਸੀ ਨਹੀਂ ਸਭ ਰੂਪ ਓਹੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਤਿਸ ਹੀ ਸਉਪਿ ਕੈ ਏਹੁ ਰਹਿਆ ਨਿਰਬਾਣੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਇਹ ਆਸਾ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਸੌਂਪ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਕਿਛ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਜਾਣਕੇ ਆਪ ਨਿਰਾਸ ਹੋਕੇ ਇਸਕੌ (ਨਿਰਬਾਣੁ) ਨਿਰਦੁਖ ਹੋ ਰਹਿਆ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ ਨਾਨਕ ਗਿਰਹੀ ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥੪॥੮॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਿਸਨੇ (ਮਾਨਿਆ) ਮਨਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਾਹੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੋ ਚਾਹੇ ਉਦਾਸੀ ਹੋਵੇ ਸੋਈ ਪਰਵਾਂਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਦਿਸਟਿ ਬਿਕਾਰੀ ਬੰਧਨਿ ਬਾਂਧੈ ਹਉ ਤਿਸ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਿਕਾਰ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕੌ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਬੰਧਨ ਮੇ ਬਾਂਧ ਲੇਵੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ ਭੂਲਾ ਫਿਰੈ ਅਜਾਈ ॥੧॥

ਤਿਸ ਵੀਚਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ ਪਾਪ ਔ ਪੁੰਨ ਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ (ਅਜਾਈ) ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੋਲਹੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰ ॥

ਫੁਨਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵਣ ਵਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ। ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪੁਨਾ ਵਾਰੰਵਾਰ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ। ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਊਚਾ ਤੇ ਫੁਨਿ ਨੀਚੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਨੀਚ ਕਰੈ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥

ਉਤਮੋਂ ਤੇ ਨੀਚ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਨੀਚੋਂ ਤੇ ਜੋ (ਸੁਲਤਾਨ) ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣਿਆ ਜਗਿ ਤੇ ਪੂਰੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਸੁਜਾਣੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ (ਜਾਣੁ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਜਗਤ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਸਭ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਾ ਕਉ ਸਮਝਾਵਣ ਜਾਈਐ ਜੇ ਕੋ ਭੂਲਾ ਹੋਈ ॥

ਤਿਸੁ ਕਉ ਤਉ ਸਮਝਾਵਣੇ ਜਾਈਏ ਜੇਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਹੋਵੈ। ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਅਭੁਲੁ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੦

ਆਪੇ ਖੇਲ ਕਰੇ ਸਭ ਕਰਤਾ ਐਸਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੩॥

ਵਹੁ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਖੇਲ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਨਾਉ ਪ੍ਰਭਾਤੈ ਸਬਦਿ ਧਿਆਈਐ ਛੋਡਹੁ ਦੁਨੀ ਪਰੀਤਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਐ ਔਰ (ਦੁਨੀ) ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੌ ਛੋਡ ਦੇਵੋ॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਜਗਿ ਹਾਰਿਆ ਤਿਨਿ ਜੀਤਾ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੌ ਜੀਤ ਲੀਆ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰੁ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਹਾਰ ਗਯਾ ਹੈ॥੪॥੯॥ ਮਨ ਕੀ ਚੰਚਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮਨੁ ਧਾਇਆ ਮਨੁ ਪੰਖੀ ਆਕਾਸਿ ॥

ਇਹ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਮਨੁ) ਸਰਬ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਅਕਾਸ ਮੈਂ (ਮਨੁ) ਮਨਨ ਕਰਕੇ ਕੌ ਪੰਛੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਮਨੁ ਧਾਇਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮਨ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਚਿਤਵਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ॥

ਤਸਕਰ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰਿਆ ਨਗਰੁ ਵੁਠਾ ਸਾਬਾਸਿ ॥

ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸੋ ਮਨੁ ਚੋਰੁ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਨਗਰੁ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਹਤ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਾਬਾਸ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੂ ਰਾਖਹਿ ਰਾਖਿ ਲੈਹਿ ਸਾਬਤੁ ਹੋਵੈ ਰਾਸਿ ॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਬ ਤੂੰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੌ ਰਾਖਿਆ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਰਾਖ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਸਾਬਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਨਿਧਿ ਮੇਰੈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਦੇਹਿ ਲਗਉ ਪਗਿ ਤੇਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਚਰਨੀਂ ਲਾਗ ਕੇ ਯੇਹਿ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਜੋ ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਵੋ॥

ਮਨੁ ਜੋਗੀ ਮਨੁ ਭੋਗੀਆ ਮਨੁ ਮੂਰਖੁ ਗਾਵਾਰੁ ॥

ਇਹ ਮਨ ਐਸਾ ਚੰਚਲੁ ਹੈ ਕਬੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਜੋਗੀ ਹੋ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਭੋਗੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨੁ ਅਤੀ ਮੂਰਖੁ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਦਾਤਾ ਮਨੁ ਮੰਗਤਾ ਮਨ ਸਿਰਿ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥

ਮਨੁ ਕਬੀ ਦਾਤਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਮਨੁ ਮੰਗਤਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਨੇ ਚੰਚਲਤਾ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਛੋਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਬਲੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਮਨ ਸਭ ਪਰ ਬਲੀ ਹੈ ਔ ਸਤਿਗੁਰ ਮਨ ਪਰ ਬਲੀ ਹੈਂ॥

ਪੰਚ ਮਾਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਐਸਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥੨॥

ਐਸਾ ਜੋ ਚੰਚਲ ਮਨੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਪੰਚ) ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਮਾਰ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਏਕੁ ਵਖਾਣੀਐ ਕਹਉ ਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇਰਾ ਹੀ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨੁ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਖੋਟੋ ਪੂਠੋ ਰਾਲੀਐ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪਤਿ ਜਾਇ ॥

ਔਰ ਜੋ ਖੋਟਾ ਪੁਰਸੁ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਠਾ ਕਰਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਲਟਕਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਨਰਕ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ (ਰਾਲੀਐ) ਰਲਾਈਤਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤਿ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਤੂ ਮੇਲਹਿ ਤਾ ਮਿਲਿ ਰਹਾਂ ਜਾਂ ਤੇਰੀ ਹੋਇ ਰਜਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਮੇਲੇਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਰਹੋਂਗਾ ਔਰ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਤਬ ਮੇਲਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹ ਪੂਛੀਐ ਸਚ ਘਰੁ ਲੇਹੁ ਬਤਾਇ ॥

ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਕਿਸੀ ਜਾਤੀ ਵਾ ਕਿਸੀ ਘਰ ਕਾ ਜਨਮ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸ ਕਾ ਪੂਛਣਾ ਨਾ ਕਰੀਏ ਤਿਨ ਸੇ ਤੇਰਾ ਘਰ ਪੁਛ ਲਈਏ ਕਿ ਵੋਹ ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾ ਜਾਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਜਾਤੀ ਔ ਸੋਈ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸਟਾ ਕਹੀਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਕਿ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖੁ ਕਾਟੀਐ ਨਾਨਕ ਛੂਟਸਿ ਨਾਇ ॥੪॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਹੀ ਜਮ ਕੇ ਭੈਤੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਕਾਟੀਤਾ ਹੈ॥੪॥੧੦॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਜਾਗਤੁ ਬਿਗਸੈ ਮੂਠੋ ਅੰਧਾ ॥

ਗਲਿ ਫਾਹੀ ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਧੰਧਾ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਜਗਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਲੂਟੀਤਾ ਹੈ ਔ ਉਲਟਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੀ ਫਾਹੀ ਇਸਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਪੜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔ ਧੰਧਾ ਜੋ ਬਿਵਹਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਸਿਰ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਖਪਦਾ ਹੈ॥

ਆਸਾ ਆਵੈ ਮਨਸਾ ਜਾਇ ॥

ਉਰਝੀ ਤਾਣੀ ਕਿਛੁ ਨ ਬਸਾਇ ॥੧॥

ਇਸਕੀ (ਮਨਸਾ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਜੋ ਆਸਾ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਬੀਚ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਤਾਣੀ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਮੈਂ (ਉਰਝੀ) ਫਸ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸ ਕਾ ਕੁਛ ਵਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਾਗਸਿ ਜੀਵਣ ਜਾਗਣਹਾਰਾ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੰਡਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਕਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਦਾ ਜਾਗਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਤੂੰ ਜਾਗਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ॥

ਕਹਿਓ ਨ ਬੂਝੈ ਅੰਧੁ ਨ ਸੂਝੈ ਭੋਂਡੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈ ॥

ਸਾਸਤਰੋਂ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਕੌ ਤਉ ਇਹ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸੀਤੇ ਇਸ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਕੌ ਅਪਨਾ ਆਪ ਸੂਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਭੋਂਡੀ) ਭੈੜੀ ਹੀ ਕਾਰ ਇਸਨੇ ਕਮਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮੰਦ ਕਰਮ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਕਰਮੀ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਆਪੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ (ਕਰਮੀ) ਜੀਵ ਕੌ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਦਿਨੁ ਦਿਨੁ ਆਵੈ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਛੀਜੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਘਟਾਈ ॥

ਜੋ ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਦਿਨ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਰ ਤਿਲ ਤਿਲ ਮਾਤਰ ਤੇ ਕਿਆ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਕਰ ਆਰਬਲਾ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਘਟਾਈ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਡੋ ਠਉਰ ਨ ਪਾਵੈ ਜਬ ਲਗ ਦੂਜੀ ਰਾਈ ॥੩॥

ਜਬ ਲਗ ਇਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਰਾਈ ਸਮਾਨ ਭੀ ਹੈ ਤਬ ਲਗ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬਾ ਹੂਆ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਜੀਆ ਦੇਖਿ ਸਮ੍ਾਲੈ ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹੀ ਸਮਾਲ ਕਰੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੀ ਕਮਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮਹੀਣੁ ਸਚੁ ਭੀਖਿਆ ਮਾਂਗੈ ਨਾਨਕ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ॥੪॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜੋ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਹੀਣ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਗੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕਰ ਜਬ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗੇ ਤਬ ਇਸਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੪॥੧੧॥

ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਨਿੰਦਤੇ ਹੁਏ ਅਪਨੀ ਦਸ਼ਾ ਕਹਿ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਮਸਟਿ ਕਰਉ ਮੂਰਖੁ ਜਗਿ ਕਹੀਆ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਬੋਲਣੇ ਸੇ (ਮਸਟਿ) ਮੋਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਨਿੰਦਕ ਜੀਵ ਮੁਝ ਕੋ ਮੂਰਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਧਿਕ ਬਕਉ ਤੇਰੀ ਲਿਵ ਰਹੀਆ ॥

ਜਬ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਬਹੁਤ ਬੋਲਤਾ ਰਹਾਂ ਤਬ ਤੇਰੀ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਉਣੀ ਰਹ ਜਾਵੇਗੀ॥

ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਭੂਲ ਚੂਕ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਹੀ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰੇ ਆਸਰੇ ਹੂੰ॥ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੁਭ ਅਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥੧॥

ਐਸੇ ਝੂਠਿ ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ ॥

ਨਿੰਦਕੁ ਨਿੰਦੈ ਮੁਝੈ ਪਿਆਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਐਸੇ ਨਿੰਦਕ ਜਨ ਝੂਠ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਕਾਰੋਂ ਨੇ (ਮੁਠੇ) ਲੂਟ ਲੀਏ ਹੈਂ॥ ਯਦਪਿ ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਨਿੰਦਕ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਾਏ ਪਾਪ ਆਪਨੇ ਸਿਰ ਪੁਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਨਿੰਦਹਿ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦੇ ਦਰਿ ਨੀਸਾਣੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮੁਝ ਕੋ ਨਿੰਦਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮ ਵਿਧੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ। ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ (ਦਰਿ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਹਮ (ਨੀਸਾਣੈ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਰਣ ਨਾਮੁ ਅੰਤਰਗਤਿ ਜਾਣੈ ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ॥੨॥

ਸਰਬ ਕੇ ਕਾਰਣ ਰੂਪ ਕੋ (ਨਾਮੁ) ਪ੍ਰਸਿਧ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ। ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮੈ ਮੈਲੌ ਊਜਲੁ ਸਚੁ ਸੋਇ ॥
ਊਤਮੁ ਆਖਿ ਨ ਊਚਾ ਹੋਇ ॥

ਮੈਂ ਤੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਮੈਲਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੇਰੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਹੇ ਮੈਂ ਊਚਾ ਹੂੰ ਤੋ ਆਖਣੇ ਕਰ ਕੋਈ ਉਤਮੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਖੂਲਿ੍ ਮਹਾ ਬਿਖੁ ਖਾਇ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਸੁ ਰਾਚੈ ਨਾਇ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ (ਖੂਲਿ੍) ਨਿਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਮਹਾਂ ਵਿਖ ਰੂਪ ਵਿਸਅਹੁ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਰਚਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਅੰਧੌ ਬੋਲੌ ਮੁਗਧੁ ਗਵਾਰੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੧

ਹੀਣੌ ਨੀਚੁ ਬੁਰੌ ਬੁਰਿਆਰੁ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅੰਧਾ ਬੋਲਾ ਔ ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ਕਿਆ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਹੂੰ। ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਔ ਨੀਚ ਬੁਰਿਆਈਓਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬੁਰਾ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਯਦਪਿ ਏਤੇ ਔਗਨੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਭੀ ਮੈਂ ਹੂੰ॥

ਨੀਧਨ ਕੌ ਧਨੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰੁ ॥
ਇਹੁ ਧਨੁ ਸਾਰੁ ਹੋਰੁ ਬਿਖਿਆ ਛਾਰੁ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਨਿਰਧਨ ਕੌ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਧਨ ਕਾ ਹੀ ਪਿਆਰੁ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਾਮ ਧਨ ਹੀ ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਰੁ ਹੈ ਔਰ ਵਿਸਿਓਂ ਕੋ (ਛਾਰੁ) ਖਾਕ ਵਤ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਾ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਜੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਨੇ ਤੇ ਅਬ ਉਸਤਤ ਔ ਨਿੰਦਾ ਮੈਨੇ ਸਮ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਐਸੀ ਸਮਝ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਦਾ ਜੈਕਾਰ ਹੈ॥

ਤੂ ਬਖਸਹਿ ਜਾਤਿ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਕਹਾਵੈ ਸੋਇ ॥੫॥੧੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਅਪਾਣਾ ਨਾਮ ਬਖਸਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੀ ਉਤਮ ਜਾਤੀ ਔ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਤਿਸ ਕੀ ਪਤਿ ਹੋਈ ਜਾਣੀਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਜਸ ਕੋ ਸੋਈ ਆਪ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥੧੨॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਖਾਇਆ ਮੈਲੁ ਵਧਾਇਆ ਪੈਧੈ ਘਰ ਕੀ ਹਾਣਿ ॥

ਇਸ ਵਿਵੇਕ ਬਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਖਾਇਕਰ ਮੈਲ ਰੂਪੀ ਸਰੀਰ ਕੋ ਵਧਾਯਾ ਹੈ ਔ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਨੇ ਕਰ ਕੇ ਭੀ ਘਰ ਕੀ ਹਾਨੀ ਹੀ ਕਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਬਕਿ ਬਕਿ ਵਾਦੁ ਚਲਾਇਆ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਿਖੁ ਜਾਣਿ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਬੋਲ ਬੋਲ ਕਰ ਭੀ ਵਿਅਰਥ ਪ੍ਰਸੰਗੋਂ ਕੋ ਚਲਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਖਾਣਾ ਔ ਪਹਰਨਾ ਵਿਖ ਰੂਪ ਹੀ ਜਾਣ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਐਸਾ ਬਿਖਮ ਜਾਲਿ ਮਨੁ ਵਾਸਿਆ ॥

ਬਿਬਲੁ ਝਾਗਿ ਸਹਜਿ ਪਰਗਾਸਿਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਬਾਬਾ) ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਮੋਹ ਰੂਪੀ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਜਾਲੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨੁ ਵਸ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਫਸ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੋਹ ਜਾਲ ਕੋ ਜੋ (ਬਿਬਲੁ) ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ ਬਲ ਕਰਕੇ (ਝਾਗਿ) ਲੰਘੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਬਿਬਲ) ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮੈਲ ਕੋ ਲੰਘੇ ਹੈਂ ਤਿਨਾਂ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਆ ਹੈ। ਬਿਬਲ ਔ ਬਿਭਲ ਬੀੜ ਕਾ ਭੇਦੁ ਹੈ॥

ਬਿਖੁ ਖਾਣਾ ਬਿਖੁ ਬੋਲਣਾ ਬਿਖੁ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਵਿਖ ਰੂਪ ਵਿਸਿਅਹੁ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਭੀ ਵਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਬੋਲਣਾ ਭੀ ਵਿਖ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਪ ਵਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਮਾਰੀਅਹਿ ਛੂਟਸਿ ਸਾਚੈ ਨਾਇ ॥੨॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਜਮ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਬਧੇ ਹੂਏ ਮਾਰੀਐਗੇ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਜਮਦਰ ਤੇ ਛੂਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜਿਵ ਆਇਆ ਤਿਵ ਜਾਇਸੀ ਕੀਆ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਸਾਥ ਵਾ ਖਾਲੀ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਉਠ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਇਸ ਕਾ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲਿਖ ਕਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮੂਲੁ ਗਵਾਇਆ ਦਰਗਹ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥੩॥

ਮਨਮੁਖ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਕੋ ਸਜਾਇ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਜਗੁ ਖੋਟੌ ਸਚੁ ਨਿਰਮਲੌ ਗੁਰ ਸਬਦੀਂ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਇਹੁ ਜੀਵ ਖੋਟਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਐਸਾ ਬੀਚਾਰ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤੇ ਨਰ ਵਿਰਲੇ ਜਾਣੀਅਹਿ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਥੋੜੇ ਹੀ ਜਾਨੀਦੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਮੁਰਾਰੀ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੪॥

ਅਜਰੁ ਜਰੈ ਨੀਝਰੁ ਝਰੈ ਅਮਰ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ॥

ਜਰਾ ਆਦੀ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰ ਜੋ (ਜਰੈ) ਧਾਰਨ ਕਰੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਮਰ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ (ਨੀਝਰੁ) ਏਕ ਰਸ (ਝਰੈ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕੁ ਜਲ ਕੌ ਮੀਨੁ ਸੈ ਥੇ ਭਾਵੈ ਰਾਖਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੫॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੌ (ਮੀਨੁ) ਮਛੀ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ ਤੈਸੈ ਹੀ (ਥੇ) ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੋ ਰਾਖੋ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਰਹੂੰ (ਤੇ) ਖੇਰਾੜ ਅਰ ਹੜੋਤੀ ਦੇਸ ਕੋਟੇ ਬੂੰਦੀ ਕੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ॥੫॥੧੩॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਗੀਤ ਨਾਦ ਹਰਖ ਚਤੁਰਾਈ ॥

ਰਹਸ ਰੰਗ ਫੁਰਮਾਇਸਿ ਕਾਈ ॥

ਵੇਸਵਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਗੀਤ ਔ ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰੇ ਚਤਰਾਈ ਸਹਿਤ ਜੋ (ਨਾਦ) ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਔਰ ਜੋ ਚਤਰਾਈਆਂ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਵੇਤ ਪੀਤਾਦੀ ਰੰਗੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਅਰ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਫੁਰਮਾਇਸ਼ ਜੋ ਕੋਈ ਹੈ॥

ਪੈਨ੍ਣੁ ਖਾਣਾ ਚੀਤਿ ਨ ਪਾਈ ॥
ਸਾਚੁ ਸਹਜੁ ਸੁਖੁ ਨਾਮਿ ਵਸਾਈ ॥੧॥

ਔਰ ਖਾਣੇ ਪੈਨਣੇ ਆਦੀ ਕੋਈ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚੇ ਸੁਖ ਕੌ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜੁ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਕਿਆ ਜਾਨਾਂ ਕਿਆ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਤਨਿ ਕਿਛੁ ਨ ਸੁਖਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਨੋਂ ਓਹ ਜੋ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਆ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਕਰਮ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸੁਖਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜੋਗ ਬਿਨੋਦ ਸ੍ਵਾਦ ਆਨੰਦਾ ॥
ਮਤਿ ਸਤ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੋਬਿੰਦਾ ॥

ਜੋਗ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਅਰ ਵਿਖੇ ਸੁਆਦ ਕਾ ਅਨੰਦ ਇਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਭਗਤ ਕੌ (ਸਤ ਭਾਇ) ਨਿਸਚੈ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੀਰਤਿ ਕਰਮ ਕਾਰ ਨਿਜ ਸੰਦਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਰਵਤੌ ਰਾਜ ਰਵਿੰਦਾ ॥੨॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਸੋਈ (ਨਿਜ ਸੰਦਾ) ਆਪਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੀ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੇ ਕੰਮ ਆਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ (ਰਾਜ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਰਵਿੰਦਾ) ਸੂਰਜ ਅਰ ਚੰਦ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਅੰਤਰ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮਿ ਉਰ ਧਾਰੀ ॥
ਦੀਨਾ ਨਾਥੁ ਪੀਉ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ (ਪ੍ਰਿਉ) ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਪ੍ਰੀਤ) ਭਗਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੁ ਬਨਵਾਰੀ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਦੀਨੋਂ ਕਾ (ਨਾਥ) ਮਾਲਕੁ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਦਾਨੁ ਬ੍ਰਤਕਾਰੀ ॥
ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਤਰੰਗ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥੩॥

ਹਮ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕਾ ਸਦਾ ਬ੍ਰਤ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕੇ ਵੀਚਾਰੀ ਹੋਨੇ ਕਰ ਹਮ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਤਰੰਗੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਨਿਹਸੰਕਲਪ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਔ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਕਥੌ ਕਥਉ ਕਿਆ ਮੈ ਜੋਰੁ ॥
ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਕਰਾਇਹਿ ਮੋਰ ॥

ਹੇ ਅਕਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਜਸੁ ਕਥਨ ਕਰੋਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਐਸਾ ਕਿਆ ਜੋਰੁ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਬਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੌ ਤੂੰ ਆਪ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਕਰਾਵੈਂ ਤੌ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹਾਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਚੂਕੈ ਮੈ ਮੋਰ ॥
ਕਿਸੁ ਸੇਵੀ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਹੋਰੁ ॥੪॥

ਜਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਅੰਤਰਿ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸਕੋ ਸੇਵੋਂ ਜੋ ਤੁਝ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤੇਰਾ ਹੀ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋਂ॥੪॥

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਹਾ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ॥
ਐਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਅੰਤਰਿ ਡੀਠਾ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਬਦੁ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਮੀਠਾ ਰਸੁ ਹੈ ਐਸਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਕੌ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਚਾਖਿਆ ਪੂਰਾ ਪਦੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਧ੍ਰਾਪਿਓ ਤਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥੫॥੧੪॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਾ ਮੋਖ ਪਦੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੋ (ਧ੍ਰਾਪਿਆ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥੫॥੧੪॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਅੰਤਰਿ ਦੇਖਿ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਅਵਰੁ ਨ ਰਾਂਗਨਹਾਰਾ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਮਨ ਪਤਿਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਕੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਰੰਗਣੇ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਹਿਨਿਸਿ ਜੀਆ ਦੇਖਿ ਸਮਾਲੇ ਤਿਸ ਹੀ ਕੀ ਸਰਕਾਰਾ ॥੧॥

ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਸੰਭਾਲਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੀ ਹੀ ਸਭਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਾਂਗਿ ਘਣੌ ਅਤਿ ਰੂੜੌ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮਨਮੋਹਨੁ ਅਤਿ ਰਸ ਲਾਲ ਸਗੂੜੌ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਰੰਗੁ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ (ਘਣੋ) ਸੰਘਨਾ ਔਰ ਅਤੀ (ਰੂੜੋ) ਸੁੰਦਰੁ ਹੈ ਜਿਸ ਲਾਲ ਕਾ ਰਸੁ ਅਤੀ ਗੂੜਤਾ ਸਹਤ ਹੈ ਸੋਈ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਮਨ ਕੇ ਮੋਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੈ॥

ਊਪਰਿ ਕੂਪੁ ਗਗਨ ਪਨਿਹਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਵਣਹਾਰਾ ॥

ਸਭ ਕੇ ਊਪਰ ਜੋ ਚਿਦਾ ਕਾਸ ਰੂਪੀ ਕੂਆ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਤਿਸ ਕੀ ਪਨਿਹਾਰੀ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਰਚਨਾ ਸੋ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗਿਆਨੁ ਵੀਚਾਰਾ ॥੨॥

ਜਿਸਕੀ ਬਿਧੀ ਨਿਸੇਧੀ ਰੂਪ ਰਚਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੌ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੨

ਪਸਰੀ ਕਿਰਣਿ ਰਸਿ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੇ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਬ ਜਗਜਾਸੀ ਕੇ ਸਤੋਗੁਨ ਸਹਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਜਾਨੁ ਸੂਰਜੁ ਸਮਾਯਾ ਤਬ ਸਾਂਤੀ ਆਦ ਕਿਰਣਾਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਅਰੁ ਮਨ ਬੁਧੀ ਆਦੀ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤੇ ਭਏ॥

ਕਾਲੁ ਬਿਧੁੰਸਿ ਮਨਸਾ ਮਨਿ ਮਾਰੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਇਆ ॥੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੌ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਕਾਲ ਕੋ (ਬਿਧੁੰਸਿ) ਨਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਮਨ ਮੈਂ ਜੋ ਮਨਸਾ ਥੀ ਸੋ ਸਭ ਮਾਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਅਤਿ ਰਸਿ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੈ ਰਾਤੀ ਦੂਜਾ ਰੰਗੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬੁਧੀ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਅਤੀ (ਚਲੂਲੈ) ਰਸ ਮੈ ਰਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਜੈਸਾ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਰੰਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰਸਨਿ ਰਸਾਏ ਰਾਤੇ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥੪॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਰਸਨਿ) ਜਿਹਵਾ ਕੌ ਨਾਮ ਮੈ (ਰਸਾਏ) ਤਦਾਕਾਰ ਕਰਕੇ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੪॥੧੫॥ ਆਤਮ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਬ ਬੇਖਧਾਰੀ ਪਖੰਡੀਓਂ ਕੋ ਨਿਸ਼ੇਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਬਾਰਹ ਮਹਿ ਰਾਵਲ ਖਪਿ ਜਾਵਹਿ ਚਹੁ ਛਿਅ ਮਹਿ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥

ਬਾਰਹ ਸੰਗਿਆ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਮੈ ਜੋਗੀ ਖਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਦਸ ਭੇਖ ਕੀ ਸੰਗਿਆ ਮੈ ਸੰਨਯਾਸੀ ਖਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗੀ ਕਾਪੜੀਆ ਸਿਰਖੂਥੇ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਗਲਿ ਫਾਸੀ ॥੧॥

(ਜੋਗੀ) ਅਗ੍ਰਭ ਜੋਗ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਔ (ਕਾਪੜੀਆ) ਜੋ ਭੇਖ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਪੁਨਾ (ਸਿਰੁਖੂਥੇ) ਜੋ ਜੈਨੀ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਕੇ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਪੂਰੇ ਬੈਰਾਗੀ ॥

ਅਉਹਠਿ ਹਸਤ ਮਹਿ ਭੀਖਿਆ ਜਾਚੀ ਏਕ ਭਾਇ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਸਬਦ ਮੈ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਸੋਈ ਪੂਰਨ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈਂ (ਅਉ) ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਹਠਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਹੀ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗੀ (ਹਸਤ) ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਤਿਸੀ ਵਿਖੇ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਵਾਦੁ ਪੜਹਿ ਕਰਿ ਕਿਰਿਆ ਕਰਣੀ ਕਰਮ ਕਰਾਏ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਪੜ ਪੜ ਕੇ (ਵਾਦੁ) ਝਗੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਿਤ ਨਮਿਤ ਕਿਰਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਕਰਣੀ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਬੂਝੇ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਮਨਮੁਖੁ ਵਿਛੁੜਿ ਦੁਖੁ ਪਾਏ ॥੨॥

ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਬੂਝੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਕੁਛ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖਤਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਬਦਿ ਮਿਲੇ ਸੇ ਸੂਚਾਚਾਰੀ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹ ਮਾਨੇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਚਾਰ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਔ ਸਾਚੀ ਦਰਗਹਿ ਮੈਂ ਮਾਨੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮਿ ਰਤਨਿ ਲਿਵ ਲਾਗੇ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਨੇ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨੇ ਰਾਤਿ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਮੈਂ ਓਹ ਬ੍ਰਿਤੀ ਦੇਕਰ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਜੁਗਿ) ਜੁੜ ਕਰਕੇ ਸਾਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਓਹ ਸਮਾਨੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸਗਲੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮ ਜਪ ਤਪ ਤੀਰਥ ਸਬਦਿ ਵਸੇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਜਪ ਜਪ ਤੀਰਥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇਆ ਦੂਖ ਪਰਾਛਤ ਕਾਲ ਨਸੇ ॥੪॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖ ਔ ਪਰਾਛਿਤ ਕਲੰਕ ਔ ਕਾਲਾਦਿਕ ਸਭ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੧੬॥ ਨਿਜ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਸੰਤਾ ਕੀ ਰੇਣੁ ਸਾਧ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰੇਣ ਹੋਇ ਕਰ ਔਰ ਉਨ ਸਾਧ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ (ਤਾਰੀ) ਨੌਕਾ ਕੇ ਆਸ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਤੂੰ ਤਰ॥

ਕਹਾ ਕਰੈ ਬਪੁਰਾ ਜਮੁ ਡਰਪੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰੀ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮੁਰਾਰੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਬਪੁਰਾ) ਵਿਚਾਰਾ ਜਮ ਕਿਆ ਬਿਗਾੜ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਉਨਸੇ ਆਪ ਹੀ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਲਿ ਜਾਉ ਜੀਵਨੁ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ॥

ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਾਪੁ ਜਪਉ ਜਪਮਾਲੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਵੈ ਸਾਦੁ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਜਾਵੈ॥ ਜਪਨੇ ਜੋਗ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜੋ ਜਪਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਪ ਕਰਨੇ ਕੀ ਮਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਬ ਜਪਣਾ ਕਰੋ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸ੍ਵਾਦ ਆਵੇ॥ ਜਥਾ ਕਬੀਰ ਜੀ-''ਕਬੀਰ ਮੇਰੀ ਸਿਮਰਨੀ ਰਸਨਾ ਊਪਰਿ ਰਾਮ॥ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਸਗਲ ਭਗਤ ਤਾਕਉ ਸੁਖ ਬਿਸਰਾਮ''॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ ਸਾਚੁ ਸੁਖੁ ਜਾ ਕਉ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਿਸਕੋ ਸਾਚ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਮੁਖ ਤੇ ਕਿਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਐ॥

ਲਾਲ ਜਵੇਹਰ ਰਤਨ ਪਦਾਰਥ ਖੋਜਤ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੀਐ ॥੨॥

ਲਾਲ ਜਵਾਹਿਰ ਰਤਨ ਸਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਖੋਜਤ) ਵੀਚਾਰਨੇ ਸੇ (ਲਹੀਐ) ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਚੀਨੈ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਧਨੁ ਸਾਚੌ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸਚੇ ਧਨ ਕੋ (ਚੀਨੈ) ਜਾਣ ਕਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਖੇ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਨਿਰਾਲੰਬੁ ਨਿਰਹਾਰੁ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਨਿਰਭਉ ਤਾੜੀ ਲਾਵੈ ॥੩॥

(ਨਿਰਾਲੰਬੁ) ਆਸਰੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਨਿਰਾਹਾਰ ਹੈ ਅਰ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਨਿਹਕੇਵਲੁ) ਸੁਧ ਹੈ ਐਸੇ ਨਿਰਭੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗਰ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਤਾੜੀ) ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵੈ॥੩॥

ਸਾਇਰ ਸਪਤ ਭਰੇ ਜਲ ਨਿਰਮਲਿ ਉਲਟੀ ਨਾਵ ਤਰਾਵੈ ॥

ਪੰਚ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰਜ ਔ ਮਨ ਬੁਧੀ ਇਹ ਸਾਤ (ਸਾਇਰ) ਸਮੁੰਦਰ ਜਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਾਥ ਭਰੇ ਹੈਂ ਔ ਜਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਉਲਟੀ ਹੈ ਤਬ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਨੌਕਾ ਕਰ ਆਪਹੁ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਰਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਹਰਿ ਜਾਤੌ ਠਾਕਿ ਰਹਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥੪॥

ਬਾਹਿਰ ਜਾਂਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਰੀਤੀ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਸਹਿਜ) ਮੋਖ ਪਦ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਸੋ ਦਾਸੁ ਉਦਾਸੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਪੁ ਪਛਾਨਿਆ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਦਾਸ ਉਦਾਸੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੫॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਚੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿਆ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੧੭॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਗੁ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ਚਉਪਦੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਕੋਈ ਬੂਝੈ ਸਬਦੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਸਬਦੇ) ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ (ਬੂਝੈ) ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ ਸਾਚਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੩

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਜਨ ਭਾਈ ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮਨੁ ਅਸਥਿਰੁ ਹੋਵੈ ਅਨਦਿਨੁ ਹਰਿ ਰਸਿ ਰਹਿਆ ਅਘਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਨੋਂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਇਸਥਿਰ ਹੋਵੇ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ (ਅਘਾਈ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਭਗਤਿ ਕਰਹੁ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ ਇਸੁ ਜੁਗ ਕਾ ਲਾਹਾ ਭਾਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਅਨਦਿਨੁ) ਏਕਰਸ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕਾ ਇਹੀ ਲਾਭੁ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਚਿਤੁ ਲਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਜਨ ਸਦਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈਂ॥੨॥

ਸੁਖੁ ਸੀਗਾਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ਨਾਮਿ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ॥

ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਸਰੂਪ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਵਡੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਕਦੇ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਸਦਾ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਭਾਈ ॥੩॥

ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਿਸਕੇ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਕਬੀ ਤੋਟਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਦਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵੋ॥੩॥

ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਵੈ ਤਿਸੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥

ਜਿਸਨੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਸਦਾ ਤੂ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਈ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਤੂੰ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮੁ ਹਮ ਕੋ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਨਿਰਗੁਣੀਆਰੇ ਕਉ ਬਖਸਿ ਲੈ ਸੁਆਮੀ ਆਪੇ ਲੈਹੁ ਮਿਲਾਈ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣੀਆਰੇ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੈ ਅਰੁ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ॥

ਤੂ ਬਿਅੰਤੁ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਸਬਦੇ ਦੇਹੁ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥

ਤੂੰ ਬਿਅੰਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤੂੰ ਬੁਝਾਵਤਾ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੌ ਹੀ ਇਹੁ ਤੇਰੀ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੁਧੁ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪੀ ਤੁਧੁ ਆਗੈ ਰਾਖਉ ਸਦਾ ਰਹਾਂ ਸਰਣਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਣ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਰਾਖੋਂ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰਣ ਹੋਇ ਰਹੂੰ॥

ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚਿ ਸਦਾ ਰਖੁ ਸੁਆਮੀ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਦੇਹਿ ਵਡਿਆਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਭਾਣੇ ਬੀਚ ਰਖੁ ਅਪਣੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਦੇਵੋ॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਭਾਣਾ ਜਾਪੈ ਅਨਦਿਨੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਨੇਸਟੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ (ਜਾਪੈ) ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੈ॥੨॥

ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਭਗਤਿ ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਆਪੇ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਭਗਤਿ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੈਨੇ ਆਪੇ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੋਤਿ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲਾਈ ਹੈ॥

ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਈ ॥੩॥

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਵਿਖੇ ਚਲਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਬੁਝਾਇ ਦਈ ਹੈ॥੩॥

ਜੋ ਤੂ ਕਰਹਿ ਸੁ ਹੋਵੈ ਕਰਤੇ ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਕਰਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੇਰੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈ ॥੪॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜੈਸਾ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਦਾਤਾਰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਹਮਨੇ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਾਲਾਹਿਆ ਜਿੰਨਾ ਤਿਨ ਸਲਾਹਿ ਹਰਿ ਜਾਤਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਝ ਕੋ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਲਾਹੁਣੇ ਦੀ ਮਰਜਾਦਾ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ॥

ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਗਇਆ ਹੈ ਦੂਜਾ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਤਾ ॥੧॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਤੂ ਮੇਰਾ ਇਕੁ ਸੋਈ ॥

ਤੁਧੁ ਜਪੀ ਤੁਧੈ ਸਾਲਾਹੀ ਗਤਿ ਮਤਿ ਤੁਝ ਤੇ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜੇ ਏਕ ਤੂੰ ਭਗਤਾਂ ਕਾ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਜਪਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੁਝਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਉਪਮਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋ (ਗਤਿ) ਕਲਜਾਨ ਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਤੁਝ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਨਿ ਸੇ ਸਾਦੁ ਪਾਇਨਿ ਮੀਠਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦਵਾਰੇ ਜੋ ਤੁਝਕੋ ਸਾਲਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਰ ਰਸ ਕਾ ਮੀਠਾ ਸ੍ਵਾਦ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਮੀਠਾ ਕਦੇ ਨ ਫੀਕਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰੇ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੋ ਨਾਮ ਰਸ ਸਦਾ ਮੀਠਾ ਹੈ ਕਬੀ ਫੀਕਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨਿ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਤਿਸੁ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥

ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮਨਕੋ ਨਾਮ ਰਸ ਮੀਠਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮਹਾਤਮ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦਿ ਸਲਾਹੀ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਈ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਗਵਾਇਕੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹੁਣਾ ਕਰੀਏ॥੩॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਾਤਾ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੀ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਜੋ ਮਨ ਮੈ ਮਨਰੋਥ (ਇਛੈ) ਚਾਹੇ ਥੇ ਹਮਨੇ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਸੋਈ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਸਚੁ ਪਾਏ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਚ ਸ੍ਵਰੂਪ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੁਮ ਪਾਏ ਹੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਤੂ ਰਾਖਨ ਜੋਗੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਸਦਾ ਰਾਖਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ॥

ਤੁਧੁ ਜੇਵਡੁ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝੈ ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ ਨ ਹੋਗੁ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਝ ਜੈਸਾ ਬਡਾ ਅਬ ਮੈਨੂੰ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਪੀਛੈ ਭਯਾ ਔ ਨਾ ਆਗੇ ਕੋਈ ਔਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੧॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਏਹ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਹਮ ਸਦਾ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਉਂ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੇ ਤਿਉਂ ਰਾਖੋ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਵਡਿਆਈ ਤੇਰੀ ਹੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੪

ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਰਾਖਹੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੁਮ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਤੇ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਮਕਾਲ ਭੀ ਪੋਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਸਚੀ ਹਰਿ ਜੀਉ ਨਾ ਓਹ ਘਟੈ ਨ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਸਚੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਓਹ ਘਟਤੀ ਅਰ ਨ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਬਲੀ ਅਰ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਲਾਗੈ ਓਹੁ ਜੰਮੈ ਤੈ ਮਰਿ ਜਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਉਹ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਜੋਨੋਂ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨਾ ਦੂਖ ਭੂਖ ਕਿਛੁ ਨਾਹਿ ॥

ਹੇ ਹਰਿ ਜੀ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਔ ਭੁਖ ਕੁਛ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਐਸੇ

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹਾਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਸਦਾ ਤੂ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਹਿ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੂੰ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕਰੁ ਪਰੰਤੂ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ (ਸਮਾਹਿ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗਾ॥੪॥੪॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਦਾ ਧਿਆਵਹੁ ਜਬ ਲਗੁ ਜੀਅ ਪਰਾਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰਿ ਜੀ ਕੋ ਸਦਾ ਧਿਆਵੋ ਜਬ ਲਗ ਤੇਰੇ ਮੈਂ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਔ ਤਨ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਚੂਕਾ ਮਨਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਭਜਾ ਹੈ॥

ਸਫਲੁ ਜਨਮੁ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੇਰਾ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਨ ॥੧॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨੁ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਾ ਜਨਮੁ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀਜੈ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪੀਜੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ (ਮਨ) ਪਿਆਰੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕੋ ਸੁਣੀਏ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪੀਵੀਏ॥

ਮੂਲੁ ਪਛਾਣਨਿ ਤਿਨ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਜੋ ਅਪਣੇ (ਮੂਲੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਛਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂਕਾ ਸ੍ਵੈਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਹਉਮੈ ਦੁਰਮਤਿ ਖੋਈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲੁ ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਖੋਟੀ ਮਤਿ (ਖੋਈ) ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਭਨਾ ਮਹਿ ਏਕੋ ਸਚੁ ਵਰਤੈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਈ ॥੨॥

ਸਭਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਵਿਖੇ ਏਕੋ ਸਚ ਸਰੂਪ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰਮਤੀ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਤੁ ਵਖਾਨੈ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤਤ ਸਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਵਖ੍ਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਵਿਚਿ ਮਨ ਹੀ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮੈਂ ਮਨੁ ਪਤੀਆਯਾ ਹੈ॥

ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਵਿਟਹੁ ਜਿਤੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨੈ ॥੩॥

ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਰਮਾ ਹੂਆ ਪਛਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਨਸ ਜਨਮਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਆ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਜਨਮੁ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੇਲੇ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਸਹਜੇ ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰੇ ਤਿਸਕੌ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਧਿਆਇਆ ॥੪॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੌ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥੪॥੫॥ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਆਪੇ ਭਾਂਤਿ ਬਣਾਏ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ਸਿਸਟਿ ਉਪਾਇ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ॥

ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪੇ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ (ਭਾਂਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਬਣਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਕ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਸਰਬ ਜੀਆ ਨੋ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ ॥੧॥

(ਕਰੇ ਕਰਾਏ) ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਆਪ ਕਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਔਰ ਜੀਵ ਕਰਵਾਏ ਹੈਂ ਰਚ ਕਰ ਪੁਨਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਰਿਜਕ ਦੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕਲੀ ਕਾਲ ਮਹਿ ਰਵਿਆ ਰਾਮੁ ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਸਮੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵਿਆ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਏਕ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਪਤਾ ਨਾਮੁ ਵਰਤੈ ਵਿਚਿ ਕਲਜੁਗਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਹਰਿ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕਰ ਮੁਕਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਤਿਨਾ ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਜੋ ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਭਜਿ ਪਇਆ ॥੨॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਜਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਭਾਜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੈ॥੨॥

ਇੰਦ੍ਰੀ ਪੰਚ ਪੰਚੇ ਵਸਿ ਆਣੈ ਖਿਮਾ ਸੰਤੋਖੁ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪਾਂਚੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਔ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਕੋ ਅਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆਵੇ ਔ ਖਿਮਾਂ ਸੰਤੋਖਾਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਪਾਵੈ॥

ਸੋ ਧਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਜਨੁ ਵਡ ਪੂਰਾ ਜੋ ਭੈ ਬੈਰਾਗਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥੩॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨ ਕਰੇ ਸੋਈ ਹਰਿ ਜਨ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗਜ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਤੇ ਮੁਹੁ ਫੇਰੇ ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨ ਚਿਤਿ ਧਰੈ ॥

ਔਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਕਰ ਮਨਮੁਖਤਾ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਉਪਦੇਸ਼ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਆਚਾਰ ਬਹੁ ਸੰਪਉ ਸੰਚੈ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਨਰਕਿ ਪਰੈ ॥੪॥

ਬਹੁ ਸੰਪਤਾ ਭੀ (ਸੰਚੈ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਯਗ ਤਪਆਦਿ ਅਚਾਰ ਭੀ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਓਹ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਤ ਕੋ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੪॥

ਏਕੋ ਸਬਦੁ ਏਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਏਕਸੁ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਚਲੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਏਕ ਹੀ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ (ਪ੍ਰਭੁ) ਸਰਬ ਸਾਮਰਥ ਏਕੋ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਸਭ ਮੈਂ (ਵਰਤੈ) ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਏਕ ਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਚਲਤੀ ਅਰਥਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਇ ਰਲੈ ॥੫॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ (ਮੇਲਿ) ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਹੈਂ ਓਹ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਿਖ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਰਲੇ ਹੈਂ॥੫॥੬॥ ਸ੍ਵੈ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੁ ਅਪਣਾ ਸਾਲਾਹਿ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੫

ਪੂਰਾ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਮੁਖਿ ਮਸਤਕਿ ਸਦਾ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਹਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕਰ ਜਬ ਮਸਤਕ ਪਰ ਪੂਰਾ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਤੋ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਗਾਵਣਾ ਕਰੀਏ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਭੋਜਨੁ ਹਰਿ ਦੇਇ ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਲੇਇ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੁਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਭੋਜਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਕਰੋੜੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥੧॥

ਗੁਰ ਕੇ ਚਰਣ ਮਨ ਮਾਹਿ ਵਸਾਇ ॥

ਸੋਈ ਲੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰ॥

ਦੁਖੁ ਅਨੇ੍ਰਾ ਅੰਦਰਹੁ ਜਾਇ ॥

ਆਪੇ ਸਾਚਾ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਵਸਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰਹੁ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ਼ ਕਾ ਦੁਖੁ ਔ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਤਾ ਰਹੇਗਾ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪੇ ਹੀ ਤੁਝ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਲਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥
ਐਥੈ ਓਥੈ ਏਹੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸਾਥ (ਪਿਆਰੁ) ਲਗਾਉ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਇਹੀ ਆਸਰਾ ਰੂਪੁ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਦੇਵੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥੩॥
ਸਚਾ ਮਨਾਏ ਅਪਣਾ ਭਾਣਾ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਆਪੇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਾ ਪਿਆਰੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਭਗਤੁ ਸੁਘੜੁ ਸੁੋਜਾਣਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਤਿਸ ਕੈ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣਾ ॥੪॥੭॥੧੭॥੭॥੨੪॥

ਸੋਈ ਭਗਤੁ (ਸੁਘੜੁ) ਉਤਮ ਘਾੜਤ ਵਾਲਾ ਔ (ਸੁੋਜਾਣਾ) ਚਤਰੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਰ ਸੇ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥੧੭॥੭॥੨੪॥ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ਬਿਭਾਸ
ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਗੁਨ ਗਾਵਹ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਵ ਉਨਮਨਿ ਨਾਮਿ ਲਗਾਨ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹਮ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਸਰੂਪ ਨਾਮੀ ਮੇਂ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਰਸੁ ਪੀਆ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਮ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਨ ॥੧॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਹਮਨੇ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਪਰ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਮਰੇ ਜਗਜੀਵਨ ਹਰਿ ਪ੍ਰਾਨ ॥
ਹਰਿ ਊਤਮੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਭਾਇਓ ਗੁਰਿ ਮੰਤੁ ਦੀਓ ਹਰਿ ਕਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ ਜੀਵਨ ਜੋ ਹਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਕਾਨੋਂ ਮੈ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਤਮ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਭਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਵਹੁ ਸੰਤ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਾਨ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੁਝ ਕੋ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਹਮ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਖਾਨ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਮੋ ਕਉ ਕਰਹੁ ਉਪਦੇਸੁ ਹਰਿ ਦਾਨ ॥੨॥

ਪ੍ਰਸਨੁ॥ ਕਿਸ ਬਿਧੀ ਕਾ ਸਰੂਪੁ ਹੈ ਅਰੁ ਕਿਉਂ ਕਰ ਸੋ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ? ਮੁਝ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨੁ ਕਰੀਏ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਜਾਨ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਸਿ ਭਗਵਾਨ ॥੩॥

ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਪਾਈ ਹੈ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਸ ਕੇ ਭਗਵਾਨ ਕੌ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਗੁਨ ਗਾਵਹ ਪ੍ਰਭ ਅਗਮ ਠਾਕੁਰ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਰਾਨ ॥

ਹਮ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗਮ ਰੂਪ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਅਸਚਰਜ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਓ ਖਿਨ ਦਾਨ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਸੀਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਹਮਕੋ ਇਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਦੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਸਹਿਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਉਗਵੈ ਸੂਰੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਬੋਲਹਿ ਸਭ ਰੈਨਿ ਸਮ੍ਾਲਹਿ ਹਰਿ ਗਾਲ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਭਏ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਮ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਭੀ ਹਰੀ ਕੀਆਂ (ਗਾਲ) ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮਰੈ ਪ੍ਰਭਿ ਹਮ ਲੋਚ ਲਗਾਈ ਹਮ ਕਰਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰਿ ਭਾਲ ॥੧॥

ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਨਾਮ ਕੀ (ਲੋਚ) ਇਛਾ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹੀ (ਭਾਲ) ਖੋਜਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਸਾਧੂ ਧੂਰਿ ਰਵਾਲ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਗੁਰਿ ਮੀਠਾ ਗੁਰ ਪਗ ਝਾਰਹ ਹਮ ਬਾਲ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੈਂ (ਰਵਾਲ) ਅਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੀਠਾ ਮੁਝ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਹਮ (ਬਾਲ) ਕੇਸੋਂ ਕਰ ਝਾੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਕਤ ਕਉ ਦਿਨੁ ਰੈਨਿ ਅੰਧਾਰੀ ਮੋਹਿ ਫਾਥੇ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਦਿਨ ਔ ਰਾਤ੍ਰ ਅੰਧੇਰੀ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕੋ ਮੋਹਿ ਜਾਲ ਮੈਂ ਫਾਥੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਿਦੈ ਨ ਵਸਿਓ ਰਿਨਿ ਬਾਧੇ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਾਲ ॥੨॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਖਿਨ ਔ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਰਿਨਿ) ਕਰਜਿਉਂ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਕੇ (ਬਾਲ) ਰੋਮ ਰੋਮ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਅਰਥਾਤ ਪਿਤਰੋਂ ਔ ਦੇਵਤੇ ਔ ਰਿਖੀਓਂ ਕੇ ਰਿਣ ਕਰ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਮਤਿ ਬੁਧਿ ਪਾਈ ਹਉ ਛੂਟੇ ਮਮਤਾ ਜਾਲ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਜਾਲ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਮੀਠ ਲਗਾਨਾ ਗੁਰਿ ਕੀਏ ਸਬਦਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮੀਠਾ ਲਾਗਾ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਬਦ ਦੇਕਰ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥ ਓਹ ਸਤਿਗੁਰ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਗੁਰ ਅਗਮ ਗੁਸਾਈ ਗੁਰ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਗੁਸਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ਕਰੋ॥

ਬਿਖੁ ਭਉਜਲ ਡੁਬਦੇ ਕਾਢਿ ਲੇਹੁ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਬਾਲ ਗੁਪਾਲ ॥੪॥੨॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭਉਜਲ (ਬਿਖੁ) ਵਿਚੋਂ ਹਮਕੋ ਡੂਬਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਾਢ ਲੇਵੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਹਮ ਤੇਰੇ ਬਾਲਕੇ ਹੈਂ॥੪॥੨॥ ਸ੍ਰੈਮਨ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਇਕੁ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਗੁਨ ਗਾਏ ਰਸਕ ਰਸੀਕ ॥

ਜਬ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਬ (ਰਸਕ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਸੰਤਜਨੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ (ਰਸੀਕ) ਇਕਰਸ ਗਾਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੬

ਗਾਵਤ ਸੁਨਤ ਦੋਊ ਭਏ ਮੁਕਤੇ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖਿਨੁ ਹਰਿ ਪੀਕ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ (ਪੀਕ) ਪੀਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੂਏ ਕਹਣ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੋਨੋਂ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਮੇਰੈ ਮਨਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਟੀਕ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸੀਤਲ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਪੀਆ ਰਸੁ ਝੀਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਂ ਹਰੀ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਕਾ ਨਾਮ ਰਸੁ ਸਰਬ ਤੇ (ਟੀਕ) ਤਿਲਕ ਰੂਪ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੀਤਲ ਜਲੁ ਹਮਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ (ਝੀਕ) ਚਿਘੀ ਲਗਾ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਇਕਰਸ ਹੀ ਪੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਨੀ ਤਿਨਾ ਮਸਤਕਿ ਊਜਲ ਟੀਕ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਨੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਜਲ ਜਸ ਕਾ (ਟੀਕ) ਤਿਲਕੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜਨ ਸੋਭਾ ਸਭ ਜਗ ਊਪਰਿ ਜਿਉ ਵਿਚਿ ਉਡਵਾ ਸਸਿ ਕੀਕ ॥੨॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਊਪਰ ਬਿਰਾਜਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਉਡਵਾ) ਤਾਰਿਓਂ ਬੀਚ ਬਿਧਾਤੇ ਨੇ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ ਸਿਰੋਮਣੀ (ਕੀਕ) ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਨਾਮੁ ਨ ਵਸਿਓ ਤਿਨ ਸਭਿ ਕਾਰਜ ਫੀਕ ॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਫੀਕੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਸੇ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰੈ ਦੇਹ ਮਾਨੁਖ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਕਟੇ ਨਕ ਕੀਕ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀਗਾਰ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਵਿਅਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਣੋਂ ਯੁਕਤ ਭੀ ਮਾਨੁਸ ਹੋਵੇ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਸੋ (ਨਕਟੇ ਨਕ ਕੀਕ) ਨਾਕ ਬਿਨਾਂ ਨਕਟੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਭਾਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੩॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਮਈਆ ਰਮਤ ਰਾਮ ਰਾਇ ਸਭ ਵਰਤੈ ਸਭ ਮਹਿ ਈਕ ॥

ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਰਾਮਰਾਇ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਸਮੇਂ ਸਰਬ ਬੀਚ (ਰਮਤ) ਬਿਆਪਕ ਹੋ ਕਰ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀ ਗੁਰ ਬਚਨ ਧਿਆਇਓ ਘਰੀ ਮੀਕ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ (ਜਨ) ਦਾਸ ਕੋ ਜਬ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕੇ (ਘਰੀ) ਘਰੋਂ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਜਿਸਕੇ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਰੂਪੀ ਘਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਮੀਕ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥੩॥ ਪੁਨਾ ਸ੍ਵੈਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਨਾਮ ਕੀ ਸੋਭਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਅਗਮ ਦਇਆਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭਿ ਧਾਰੀ ਮੁਖਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਮ ਕਹੇ ॥

ਜਬ ਅਗਮ ਦਿਆਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਬ ਹਮਨੇ ਮੁਖ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਓ ਸਭਿ ਕਿਲਬਿਖ ਪਾਪ ਲਹੇ ॥੧॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹਮਨੇ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਵਣੇ ਕਰ (ਕਿਲਬਿਖ) ਬਡੇ ਔ ਛੋਟੇ ਪਾਪ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਵਿ ਰਹੇ ॥

ਦੀਨ ਦਇਆਲੁ ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਗਾਇਓ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਲਹੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਰਵਿ) ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਜਪੁ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ (ਲਹੇ) ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰਿ ਨਗਰਿ ਹਰਿ ਬਸਿਓ ਮਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਹੇ ॥

ਸਰਬ ਨਗਰੋਂ ਮੈਂ ਉਤਮ ਇਹ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਨਗਰ ਮੈਂ ਹਰਿ ਵਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕੇ ਇਸ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੀ ਦੇਹ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰਕੇ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿਨਾਮ (ਸਹੇ) ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਰੀਰਿ ਸਰੋਵਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਘਰਿ ਮੰਦਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਹੇ ॥੨॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਲੁ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੇ (ਮੰਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ (ਲਹੇ) ਪਾਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੋ ਨਰ ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਉਦਿਆਨੇ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂੜ ਮੁਹੇ ॥

ਜੋ ਨਰ ਭਰਮ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇ ਸਾਕਤ ਮੂਰਖ ਨਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਮੁਹੇ) ਲੁਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹਰੀ ਕੋ ਔਰ ਜਗਹਿ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਮ੍ਰਿਗ ਨਾਭਿ ਬਸੈ ਬਾਸੁ ਬਸਨਾ ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਝਾਰ ਗਹੇ ॥੩॥

ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕੀ ਨਾਭੀ ਮੈਂ ਕਸਤੂਰੀ ਰੂਪ ਸੁਗੰਧੀ ਕਾ (ਬਸਨਾ) ਨਾਪਾ ਵਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਓਹ ਭਰਮ ਕਰ ਭਰਮਾ ਹੂਆ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਝਾੜੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾ ਜਾਨ ਕਰ ਬਾਹਰ ਹਰੀ ਕੇ ਖੋਜਨੇ ਹੇਤ ਭਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਤੁਮ ਵਡ ਅਗਮ ਅਗਾਧਿ ਬੋਧਿ ਪ੍ਰਭ ਮਤਿ ਦੇਵਹੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਲਹੇ ॥

ਹੇ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਬੋਧ ਵਾਰੇ ਸਰਬ ਤੇ ਬਡੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ (ਪ੍ਰਭ) ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁਝਕੇ ਐਸੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਿਆ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਤੇ ਹਮ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੋ (ਲਹੇ) ਲਖ ਲੇਵੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਕਉ ਗੁਰਿ ਹਾਥੁ ਸਿਰਿ ਧਰਿਓ ਹਰਿ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਰਵਿ ਰਹੇ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਰ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਹਮ ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਵਿ) ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪॥੪॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਫਕਾਰ ਤੁਕਾਂਤ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਮਨਿ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਿਓ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵਡਫਾ ॥

ਜਬ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਤੇ ਬਡੇ ਤੁਝਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਜਪਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਖਾਨੇ ਹੀਅਰੈ ਹਰਿ ਧਾਰੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕ੍ਰਿਪਫਾ ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖਾਨੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਤੈਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੧॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਜੁ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਨਿਮਖਫਾ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਾਨੁ ਦੀਓ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਮਨਿ ਤਨਿ ਬਸਫਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਮਨ ਕਰ (ਭਜੁ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਬ ਤੇ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤਨ ਵਸਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਨਗਰਿ ਵਸਿਓ ਘਰਿ ਮੰਦਰਿ ਜਪਿ ਸੋਭਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਪਫਾ ॥

ਕਾਇਆਂ ਰੂਪੀ ਨਗਰੀ ਮੈਂ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਘਰ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਬ ਤੂੰ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਜਨ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ਮੁਖ ਊਜਲ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰਫਾ ॥੨॥

ਤੇਰੇ ਜਨ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤੇਰੀ ਤਰਫ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨਭਉ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿਓ ਗੁਰਿ ਨਿਮਖਫਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਅਨੁਭਵ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹੇ ਹਰਿ ਤੇਰੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਿਮਖ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਕੇ ਦੋਖ ਸਭ ਜਨ ਕੇ ਹਰਿ ਦੂਰਿ ਕੀਏ ਇਕ ਪਲਫਾ ॥੩॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਕੋਟਾਨਿ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੋਖ ਜਨੋਂ ਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਨੇ ਏਕ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੁਮਰੇ ਜਨ ਤੁਮ ਹੀ ਤੇ ਜਾਨੇ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਿਓ ਜਨ ਤੇ ਮੁਖਫਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ (ਜਨ) ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਤੇ ਹੀ ਜਾਣੀਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਝਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਰਬ ਵਿਖੇ ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਆਪੁ ਧਰਿਓ ਹਰਿ ਜਨ ਮਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਇਕਫਾ ॥੪॥੫॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹਰਿ ਏਕ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਓਹੁ ਤੇਰੇ ਜਨ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਔਰ ਤੂੰ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਅਪਨੇ ਜਨ ਅਭੇਦ ਕਰ ਲਏ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਪੁਨਾ ਨਿਜ ਮਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੂਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ੪

ਪੰਨਾ ੧੩੩੭

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਮ ਮੁਏ ਜੀਵੇ ਹਰਿ ਜਪਿਭਾ ॥

ਜਬ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਹਮ ਹਰੀ ਕੌ (ਭਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਜਪ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੁਏ ਜੀਵ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਬਿਖੁ ਡੁਬਦੇ ਬਾਹ ਦੇਇ ਕਢਿਭਾ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਔਰੁ (ਗੁਰ) ਪੂਜਜ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗਜ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਵਿਖ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਮੈਂ ਸੇ ਡੂਬਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਬਾਂਹਿ ਦੇਕਰਿ ਕਾਢਿ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਅਰਧਾਂਭਾ ॥

ਉਪਜੰਪਿ ਉਪਾਇ ਨ ਪਾਈਐ ਕਤਹੂ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਭਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਰਧਾਂਭਾ) ਅਧਾ ਪਲੁ ਭੀ ਜਪੁ ਵਾ (ਅਰਧਾਂਭਾ) ਅਰਾਧਨ ਯੋਗ ਕੋ ਜਪੁ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਉਪਜੰਪਿ) ਸਮੀਪ ਜਾਣਾ ਔਰੁ ਕਿਸੀ ਉਪਾਵ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ (ਲਾਭਾ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮੁ ਜਪ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸੁ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣੁ ਰਸੁ ਪੀਆ ਗੁਰਮਤਿ ਰਸਭਾ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਰਾਮ (ਰਾਮ) ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ (ਰਸਾਇਣ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਾ ਰਸੋਂ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਲੋਹ ਮਨੂਰ ਕੰਚਨੁ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਉਰ ਧਾਰਿਓ ਗੁਰਿ ਹਰਿਭਾ ॥੨॥

ਲੋਹੇ ਔ ਮਨੂਰ ਸਮ ਜੋ ਇਹ ਮਨੁ ਜੜ ਹੂਆ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸ੍ਵਰਨ ਸਮ ਸੁਧ ਔ ਅਮੋਲਕ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਹਰੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਔ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਬ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਮੈਂ ਹੋ ਗਯਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਹਉਮੈ ਬਿਖਿਆ ਨਿਤ ਲੋਭਿ ਲੁਭਾਨੇ ਪੁਤ ਕਲਤ ਮੋਹਿ ਲੁਭਿਭਾ ॥

ਔਰ ਜੋ ਹਉਮੈਂ ਧਾਰ ਕੇ ਵਿਸ਼ਯੋਂ ਕੇ ਲੋਭ ਮੈਂ ਨਿਤ ਲੁਭਾਇਮਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਤਿਨ ਕੌ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਭੀ ਲੋਭੁ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਪਗ ਸੰਤ ਨ ਸੇਵੇ ਕਬਹੂ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਭੂੰਭਰ ਭਰਭਾ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਬੀ ਸੇਵੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ (ਭੂੰਭਰ) ਭੁਬਲ ਅਰਥਾਤ ਤੱਤੀ ਭਸਮ ਕਰ (ਭਰਭਾ) ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਤੁਮਰੇ ਗੁਨ ਤੁਮ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਹੁ ਹਮ ਪਰੇ ਹਾਰਿ ਤੁਮ ਸਰਨਭਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਮ੍ਰਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਤੁਮਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਹਮਤੋ ਹਾਰ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਸਰਨ ਮੈਂ (ਭਾ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਉ ਜਾਨਹੁ ਤਿਉ ਰਾਖਹੁ ਸੁਆਮੀ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੁ ਤੁਮਨਭਾ ॥੪॥੬॥

ਛਕਾ ੧ ॥

ਅਬ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਜਿਉਂ ਜਾਨੋਂ ਤਿਉਂ ਹਮ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੬॥ ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਿਭਾਸ ਪੜਤਾਲ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਜਪਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨ ॥
ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ ਜਪੁ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਣੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਹ ਮੈਂ ਆਦਰੁ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਜਪਿਆ ਤੇ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸੁਨਿ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਤੇ ਪਾਰ ਪੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੋਖ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥ ਹੇ ਮਨ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਰਵਨ ਕਰੁ॥

ਸੁਨਿ ਮਨ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਅਠਸਠਿ ਮਜਾਨੁ ॥
ਸੁਨਿ ਮਨ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਤਬ ਤੂੰ ਮਾਨ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੧॥

ਜਪਿ ਮਨ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਪਰਧਾਨੁ ॥
ਖਿਨ ਖੋਵੈ ਪਾਪ ਕੋਟਾਨ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਵੇਂਗਾ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਪਾਪ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ (ਖੋਏ) ਦੂਰ ਕਰੇਂਗਾ॥

ਮਿਲੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਗਵਾਨ ॥੨॥੧॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲੁ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ॥੨॥੧॥੭॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਜਨਾਵਤੇ ਹੁਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਬਿਭਾਸ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨੁ ਹਰਿ ਕੀਆ ਤਨੁ ਸਭੁ ਸਾਜਿਆ ॥
ਪੰਚ ਤਤ ਰਚਿ ਜੋਤਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ॥

ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਹਰੀ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਅੰਗੋਂ ਸਹਤ ਤਨ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਨੇ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਕੇ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਦੇਕਰ ਇਹ (ਨਿਵਾਜਿਆ) ਵਡਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਸਿਹਜਾ ਧਰਤਿ ਬਰਤਨ ਕਉ ਪਾਨੀ ॥
ਨਿਮਖ ਨ ਵਿਸਾਰਹੁ ਸੇਵਹੁ ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ ॥੧॥

ਸਿਹਜਾ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਔਰ ਵਰਤਨੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪਾਨੀ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਐਸੇ (ਸਾਰਿਗਪਾਨੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵੋ ਇਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਾ ਵਿਸਾਰੋ॥੧॥

ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਹੋਇ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥
ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਰਾ ਤਾਂ ਤੂ ਪਾਵਹਿ ਪ੍ਰਾਨਪਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਸੇਵਨੇ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪਰਮਗਤੀ ਹੋਇਗੀ ਔਰ ਜਬ ਹਰਖ ਸੋਕ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੋਇ ਰਹੇਂਗਾ ਤਬ ਤੂੰ (ਪ੍ਰਾਨਪਤੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ॥

ਕਾਪੜ ਭੋਗ ਰਸ ਅਨਿਕ ਭੁੰਚਾਏ ॥
ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੁਟੰਬ ਸਗਲ ਬਨਾਏ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਪੜੇ ਆਦੀ ਅਨੇਕ ਭੋਗੋਂ ਕੇ ਰਸ ਤੁਝਕੋ (ਭੁੰਚਾਇ) ਭੁਗਾਏ ਹੈਂ॥ ਔ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਦੀ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਜੀਵ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਬਨਾਏ ਹੈਂ॥

ਰਿਜਕੁ ਸਮਾਹੇ ਜਲਿ ਥਲਿ ਮੀਤ ॥
ਸੋ ਹਰਿ ਸੇਵਹੁ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੨॥

ਹੇ ਮੀਤਾ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਤੁਝਕੌ ਰਿਜਕ (ਸਮਾਹੇ) ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿਤ ਸੇਵੋ॥੨॥

ਤਹਾ ਸਖਾਈ ਜਹ ਕੋਇ ਨ ਹੋਵੈ ॥
ਕੋਟਿ ਅਪ੍ਰਾਧ ਇਕ ਖਿਨ ਮਹਿ ਧੋਵੈ ॥

ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਸਹਾਯਕ ਨ ਹੋਵੈ ਤਹਾਂ ਓਹ (ਸਖਾਈ) ਸਹਾਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਰੋੜੋਂ ਅਪਰਾਧੋਂ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨਮੈਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਤਿ ਕਰੈ ਨਹੀ ਪਛੋੁਤਾਵੈ ॥
ਏਕਾ ਬਖਸ ਫਿਰਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਬੁਲਾਵੈ ॥੩॥

ਯਦਪਿ ਜੀਵ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤਦਪਿ ਵੋਹ ਅਪਨੀ ਦਾਤ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਭੀ ਦੇਤਾ ਹੈ ਦੇਕਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਏਕ ਵਾਰ ਬਖਸ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ ਫਿਰ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯਹਿ ਹੈ ਕਿਤਿਸ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਪੁਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੮

ਕਿਰਤ ਸੰਜੋਗੀ ਪਾਇਆ ਭਾਲਿ ॥
ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਬਸੇ ਗੁਪਾਲ ॥

ਪੂਰਬ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ (ਕਿਰਤੁ) ਕੀਏ ਹੂਏ ਫਲ ਕਾ ਜਪ (ਸੰਜੋਗੀ) ਸੰਬੰਧ ਹੂਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਖੋਜਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਪਾਇਆ ਸੋ ਕਿਆ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਸੋ ਗੋਪਾਲ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਗੁਰ ਮਿਲਿ ਆਏ ਤੁਮਰੈ ਦੁਆਰ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਰਸਨੁ ਦੇਹੁ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥੧॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਾਰੇ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ ਅਬ ਹਮ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਦਰਸਨ ਦੇਵੋ॥੪॥੧॥ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸੇਵਾ ਜਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਿਟੇ ਤਿਸੁ ਲੋਭਾ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਔ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਆਦੀ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਤੇਰਾ ਜਨ ਕੈ ਭੰਡਾਰਿ ॥
ਗੁਨ ਗਾਵਹਿ ਪ੍ਰਭ ਦਰਸ ਪਿਆਰਿ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੋ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਭੰਡਾਰਿ) ਖਜਾਨਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂ (ਪਿਆਰਿ) ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਸੋ ਜਨ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਸਦਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੁਮਰੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਹਿ ਜਨਾਈ ॥
ਕਾਟਿ ਜੇਵਰੀ ਜਨ ਲੀਏ ਛਡਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਨੇ ਜਿਨ ਕੋ ਅਪਨੀ ਭਗਤੀ ਆਪ ਜਨਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮੋਹਿ ਜੇਵੜੀ ਕਾਟ ਕਰ ਤੁਮਨੇ ਸੋ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਰਾਤਾ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥
ਤਿਨਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਦਾਸ ਆਪਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤਿਸਨੇ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਹੋਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਰਸੁ ਆਇਆ ਸੋਈ ਜਾਨੈ ॥
ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਮਨ ਮਹਿ ਹੈਰਾਨੈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸਕੋ ਇਹ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੈਨੂੰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਵਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਸੋ ਮਨ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਸਭ ਤੇ ਊਤਮੁ ਸੋਇ ॥
ਜਾ ਕੈ ਹ੍ਰਿਦੈ ਵਸਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਇ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸੋ ਤੇਰਾ ਜਸ ਵਸਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਸਰਬ ਤੇ ਉਤਮ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਿਹਚਲੁ ਆਵੈ ਨ ਜਾਇ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੩॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋਈ ਅਚਲ ਭਯਾ ਹੈ ਨਾ ਕਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ਜੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਤਾ ਕਉ ਕਰਹੁ ਸਗਲ ਨਮਸਕਾਰੁ ॥
ਜਾ ਕੈ ਮਨਿ ਪੂਰਨੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨਕੋ ਸਰਬ ਲੋਕ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਮੋਹਿ ਠਾਕੁਰ ਦੇਵਾ ॥
ਨਾਨਕੁ ਉਧਰੈ ਜਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥੪॥੨॥

ਹੇ (ਦੇਵਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਮੇਰੇ ਠਾਕਰ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਤੇਰੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਉਧਰੀਏ॥੪॥੨॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਸਿਮਰਉ ਭਗਵੰਤ ॥

ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੁਏ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਮੈਂ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਲਮਲ ਜਾਹਿ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੀ ਹਮ ਚਰਨੀ ਪਾਹਿ ॥੧॥

ਹਰੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਪਾਪ (ਜਾਹਿ) ਜਾਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸਾ ਨਿਸਪਾਪ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਚਰਨੀ ਪੜਤੇ ਹਾਂ॥੧॥

ਸੁਮਤਿ ਦੇਵਹੁ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ॥
ਸਿਮਰਉ ਨਾਮੁ ਮੋਹਿ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤੋ ਮੁਝ ਕੋ ਸੋ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਦੇਵੋ ਜਿਸਤੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋਂ ਸੋਈ ਮੁਝਕੋ ਨਿਸਤਾਰੇਗਾ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕਰੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਮਾਰਗੁ ਸੀਧਾ ॥
ਸਗਲ ਤਿਆਗਿ ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਗੀਧਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਸੀਧਾ ਮਾਰਗੁ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਨ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਗੀਧਾ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕੈ ਸਦਾ ਬਲਿ ਜਾਈਐ ॥
ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਤੇ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਊਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਏ॥੨॥

ਬੂਡਤ ਪ੍ਰਾਨੀ ਜਿਨਿ ਗੁਰਹਿ ਤਰਾਇਆ ॥
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੋਹੈ ਨਹੀ ਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੁਬਤਾ ਹੂਆ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਤਰਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਇਆ ਮੋਹਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਲਤੁ ਪਲਤੁ ਜਿਨਿ ਗੁਰਹਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥
ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਊਪਰਿ ਸਦਾ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ॥੩॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਇਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਊਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਵਾਰਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਹਾ ਮੁਗਧ ਤੇ ਕੀਆ ਗਿਆਨੀ ॥
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੀ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕਰਦੀਆ ਹੂੰ ਤਿਨ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਥਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਬਿਅੰਤ ਹੈ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਨਕ ਗੁਰਦੇਵ ॥
ਵਡੈ ਭਾਗਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਸੇਵ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਦੇਵ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੋ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥੩॥ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਲਾਭ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਮਿਟੇ ਸੁਖ ਦੀਏ ਅਪਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬ ਦੂਖ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਸੁਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਔਰੁ ਆਪਨਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ਸਗਲਾ ਦੁਰਤੁ ਮਿਟਾਇਆ ॥੧॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਸਭੀ ਮਿਟਾਯਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਮ ਬਾਰਿਕ ਸਰਨਿ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆਲ ॥
ਅਵਗਣ ਕਾਟਿ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭਿ ਅਪੁਨੇ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਮੇਰੈ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹਮ ਬਾਲਕ ਤਿਸ ਦਿਆਲ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਅਵਗੁਨੋਂ ਕੋ ਕਾਟਿ ਕਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਗੋਪਾਲ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਹਮ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥

ਤਾਪ ਪਾਪ ਬਿਨਸੇ ਖਿਨ ਭੀਤਰਿ ਭਏ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ॥

ਅਧ੍ਯਾਤਮ ਅਧਭੂਤਕਾਦੀ ਤਾਪ ਔ ਪਾਪ ਹਮਾਰੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਦੂਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਸਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਸਿ ਸਾਸਿ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਅਰਾਧੀ ਅਪੁਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥੨॥

ਅਬ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰੁ ਬਿਅੰਤੁ ਸੁਆਮੀ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਈਐ ॥

ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਬਿਅੰਤ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਲਾਹਾ ਖਾਟਿ ਹੋਈਐ ਧਨਵੰਤਾ ਅਪੁਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਧਿਆਈਐ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਖਾਟ ਕਰ ਨਾਮਕੇ ਧਨਵੰਤ ਹੋ ਜਾਈਐ ਔਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਹੈ ਸਦਾ ਹੀ ਧਿਆਈਐ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੩੩੯

ਆਠ ਪਹਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਧਿਆਈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥

ਜਿਸਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਭੂਤ ਭਵਿਖ੍ਯਤ ਮੈਂ ਸਭ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਦਾ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮੈਂ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮੇਰੇ ਪੂਰੇ ਮਨੋਰਥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਮੈਨੇ ਅਬ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥੪॥ ਅਪਨਾ ਲਾਭ ਜਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕਿਲਬਿਖ ਸਭਿ ਨਾਸੇ ॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਗੁਰਿ ਦੀਨੀ ਰਾਸੇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਰਾਸ ਦੀਨੀ ਹੈ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਤੀਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਿਲਵਿਖ ਸਭ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾਵੰਤੇ ॥

ਸੇਵਕ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੋਹੰਤੇ ॥੧॥

ਤਿਸੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਭਾਵੰਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਸੋਭਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ॥

ਸਗਲੇ ਰੋਗ ਦੋਖ ਸਭਿ ਬਿਨਸਹਿ ਅਗਿਆਨੁ ਅੰਧੇਰਾ ਮਨ ਤੇ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਜਨੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਤੁਮਰੇ ਮਨ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਗ ਔ ਸਭੀ ਦੋਖ ਤੁਮਰੇ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਮੀਤ ॥

ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਕੇ ਗਏ ਕਲੇਸ ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲ ਹੋਸ ॥੨॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਕਲੇਸ਼ ਤਿਨ ਕੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸਨੂੰ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਕਉ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿ ਜਾਈ ॥
ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਮੈਂ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਸਾ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ॥
ਜਿਸੁ ਮਿਲਤੇ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥੩॥

ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਹਮਾਰੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈ ਲਾਗੀ ਹੈ॥੩॥ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸੁਆਮੀ ॥
ਸਗਲ ਘਟਾ ਕੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਹੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਹਾਰੇ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਅਪੁਨੀ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਸਰਨਾਇ ॥੪॥੫॥

ਹਮਾਰੇ ਕੌ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਅਪਨੀ (ਲਿਵ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਉ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪਕੀ ਸਦਾ ਸਰਨਾਗਤ ਹੂੰ॥੪॥੫॥ ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਅਪੁਨੇ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਏ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਨ ਕਉ ਦੀਏ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਆਠ ਪਹਰ ਗੁਨ ਗਾਇ ਗੁਬਿੰਦ ॥
ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਉਤਰੀ ਸਭ ਚਿੰਦ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਹਮਨੇ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਭੈ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਉਬਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਾਗਿ ॥
ਜੋ ਗੁਰੁ ਕਹੈ ਸੋਈ ਭਲ ਮੀਠਾ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਹਮ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਹਮ ਕੋ ਭਲਾ ਔ ਮੀਠਾ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਨੇ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਤਿਆਗਨ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਨਿ ਤਨਿ ਵਸਿਆ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥
ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਕਿਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਹੋਈ ॥

ਸੋਈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਕਲੇਸ ਔ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਵਿਘਨ ਹਮਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀਅ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥
ਉਤਰੀ ਮੈਲੁ ਨਾਮ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥੨॥

ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਨਾਮਕੇ ਵਿਖੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਸਭ ਉਤਰ ਗਈ ਹੈ॥੨॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਿਉ ਲਾਗੋ ਪਿਆਰੁ ॥
ਬਿਨਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ॥

ਤਿਸਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ ਪਿਆਰ ਲਾਗਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਹਮਾਰੇ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਨ ਕਾ ਮਾਰਗੁ ਜਾਨਾਂ ॥
ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਾਂ ॥੩॥

ਹਮਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਜਾਨ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮਰਾਗ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਸਾਥ ਹਮਾਰਾ ਮਨ (ਮਾਨਾ) ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਸੁਣਿ ਸਜਣ ਸੰਤ ਮੀਤ ਸੁਹੇਲੇ ॥
ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਹਰਿ ਅਗਹ ਅਤੋਲੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਸਜਣ ਸੰਤ ਜਨ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖਦਾਜਕ ਮਿਤ੍ਰੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਇਹ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਅਗਰ ਅਤੋਲ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਗਾਈਐ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ ॥੪॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਗੁਣੋਂ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸਦਾ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਗਾਯਨ ਕਰੀਐ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੪॥੬॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਸੇਈ ਸਚੁ ਸਾਹਾ ॥
ਹਰਿ ਕੀ ਦਰਗਹ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਹਾ ॥੧॥

ਸੋਈ ਧਨਵੰਤ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਸਚੇ ਸਾਹੂਕਾਰ ਹੈਂ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੀ (ਦਰਗਾਹ) ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਨਾਮ ਕੋ (ਵਿਸਾਹਾ) ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਮਨ ਮੀਤ ॥
ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ਨਿਰਮਲ ਪੂਰਨ ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਮਨੁ) ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਪਾਇ ਕਰ ਪੂਰਨ ਔਰ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਪਾਇਆ ਲਾਭੁ ਵਜੀ ਵਾਧਾਈ ॥
ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਈ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਲਾਭ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਬਾਜਤੀ ਭਈ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਗਾਈ) ਗਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਫਲ ਜਨਮੁ ਜੀਵਨ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੁ ॥੩॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਜੀਵਨਾ ਭੀ ਪਰਵਾਨ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰੰਗ ਕੋ ਮਾਣਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਬਿਨਸੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੪॥੭॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਸਭੀ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥੪॥੭॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪੂਰੀ ਤਾ ਕੀ ਕਲਾ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੦

ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸਦਾ ਸਦ ਅਟਲਾ ॥

ਜੋ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ (ਕਲਾ) ਸਕਤੀ ਭੀ ਸਰਬ ਪੂਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਸਦਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਔ ਅਟਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ॥

ਦੂਖੁ ਦਰਦੁ ਸਭੁ ਤਾ ਕਾ ਨਸੈ ॥੧॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈ ਵਸਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਔ (ਦਰਦੁ) ਪੀੜਾ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਸਰਬ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ ਮਨੁ ਰਾਮ ਗੁਨ ਗਾਵੈ ॥

ਮੁਕਤੋ ਸਾਧੂ ਧੂਰੀ ਨਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਨਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਮਨੁਖ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਰਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥

ਭਉ ਭਰਮੁ ਬਿਨਸੇ ਬਿਕਾਰ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਭੈ ਔ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭਰਮ ਔਰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰਿ ਬਸੇ ਗੁਰ ਚਰਨਾ ॥

ਨਿਰਭੈ ਸਾਧ ਪਰੇ ਹਰਿ ਸਰਨਾ ॥੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਅੰਤਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਵਸੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤਜਨ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰ ਨਿਰਭੈ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਅਨਦ ਸਹਜ ਰਸ ਸੂਖ ਘਨੇਰੇ ॥

ਦੁਸਮਨੁ ਦੂਖੁ ਨ ਆਵੈ ਨੇਰੇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸ ਕਰ (ਸਹਜ) ਆਤਮਅਨੰਦ ਹੋਣੇ ਸੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਤ੍ਰੂ ਔ ਦੂਖ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਅਪੁਨੇ ਕਰਿ ਰਾਖੇ ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਕਿਲਬਿਖ ਸਭਿ ਲਾਥੇ ॥੩॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਕਰ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਿਲਵਿਖ ਲਾਥੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਸੰਤ ਸਾਜਨ ਸਿਖ ਭਏ ਸੁਹੇਲੇ ॥
ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਪ੍ਰਭ ਸਿਉ ਲੈ ਮੇਲੇ ॥

ਸੰਤ ਸਾਜਨੋਂ ਕੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇ ਕਰ ਸੋਈ ਜਨ (ਸੁਹੇਲੇ) ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੈਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਲੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਫਾਹਾ ਕਾਟਿਆ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਪੜਦਾ ਢਾਕਿਆ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪੜਦਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਢਾਕਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਰੂਪੀ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਫਾਹਾ ਕਾਟਿਆ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ॥
ਅਨਦ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਕਾਰਜੁ ਸਗਲਾ ਰਾਸਿ ਥੀਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਕਲਿਆਣ ਸੁਖ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਗੁਰ ਕੇ ਮਨਿ ਵੂਠੇ ॥
ਦੂਖ ਦਰਦ ਭ੍ਰਮ ਬਿਨਸੇ ਝੂਠੇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ (ਵੂਠੇ) ਵਸੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ (ਦਰਦ) ਪੀੜਾ ਔ ਝੂਠੇ ਭ੍ਰਮ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਨਿਤ ਉਠਿ ਗਾਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥
ਆਠ ਪਹਰ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਪ੍ਰਾਣੀ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪੁਰਸ਼ੋ ਨਿਤ ਉਠ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਗਾਵੋ ਅਰ ਆਠੋਂ ਪਹਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਸਿਮਰੋ॥੨॥

ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸਭਨੀ ਥਾਈ ॥
ਸੰਗਿ ਸਹਾਈ ਜਹ ਹਉ ਜਾਈ ॥੩॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭ ਘਰ ਮੈਂ ਔ ਬਾਹਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਸਹਾਈ ਹੈ॥੩॥

ਦੁਇ ਕਰ ਜੋੜਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥
ਸਦਾ ਜਪੇ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥੪॥੯॥

ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਹੀ ਜਪਤਾ ਰਹੂੰ॥੪॥੯॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸੁਘੜ ਸੁਜਾਣੁ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਸੋ ਸੁੰਦਰ ਔ (ਸੁਜਾਣੁ) ਚਤਰ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ਵਡਭਾਗੀ ਦਰਸਨ ਕਉ ਜਾਈਐ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਈਏ॥

ਕਿਲਬਿਖ ਮੇਟੇ ਸਬਦਿ ਸੰਤੋਖੁ ॥

ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਨ ਹੋਆ ਜੋਗੁ ॥

ਜਿਸਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਸੰਤੋਖ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਿਲਬਿਖ ਮੇਟੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੇ ਅਰਾਧਨੇ ਯੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸੁਧ ਮਨ ਕਰ ਅਧਕਾਰੀ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗਿ ਹੋਆ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨਕਮਲੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਤਿਨਿ ਲੀਆ ਰਾਖਿ ॥

ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਾ ਅਨਾਥ ਕਾ ਨਾਥੁ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਮੇਰਾ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਮੀ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ॥

ਜਿਸਹਿ ਨਿਵਾਜੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥

ਪੂਰਨ ਕਰਮ ਤਾ ਕੇ ਆਚਾਰ ॥੨॥

ਜਿਸਕੋ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰ ਕੇ ਨਿਵਾਜਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰਬ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਚਾਰ ਔ ਬਿਧੀ ਪੂਰਬਕ ਕਰਮ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਫਲੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਿਤ ਨਵੇ ॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਜੋਨਿ ਨ ਭਵੇ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਤ ਨਵੀਨ ਗੁਣਾਂ ਕੋ (ਨਿਤ ਨਿਤ) ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਇਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਭਰਮਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਈਹਾਂ ਊਹਾਂ ਚਰਣ ਪੂਜਾਰੇ ॥

ਮੁਖੁ ਊਜਲੁ ਸਾਚੇ ਦਰਬਾਰੇ ॥੩॥

ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਔਰ ਊਹਾਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਭ ਲੋਕ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਜਾਰੇ ਅਰਥਾਤ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਸਚੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲ ਭਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਮਸਤਕਿ ਗੁਰਿ ਧਰਿਆ ਹਾਥੁ ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋ ਵਿਰਲਾ ਦਾਸੁ ॥

ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਦਾਸ ਹੈ॥

ਜਲਿ ਥਲਿ ਮਹੀਅਲਿ ਪੇਖੈ ਭਰਪੂਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਉਧਰਸਿ ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਧੂਰਿ ॥੪॥੧੦॥

ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਅਰ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ (ਅਲਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਸੇ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕੁਰਬਾਣੁ ਜਾਈ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਅਪਨੇ ॥

ਜਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਪਨੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਪਨੇ ਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸੁਣਤ ਨਿਹਾਲ ॥
ਬਿਨਸਿ ਗਏ ਬਿਖਿਆ ਜੰਜਾਲ ॥੧॥

ਜਿਸਕੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਰੂਪ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ ॥ ਔਰ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੰਜਾਲ ਹਮਾਰੇ ਬਿਨਸ ਗਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਸਾਚ ਸਬਦ ਸਿਉ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪੁਨਾ ਆਇਆ ਚੀਤਿ ॥੨॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਗੀ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਕਰ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹਰੀ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਆਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਹੋਆ ਪਰਗਾਸੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੧

ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਕੀਨਾ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੁ ॥੩॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕੀਨਾ ਹੈ॥੩॥

ਗੁਰ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ॥
ਹਰਿ ਜਪਿ ਜਪਿ ਨਾਨਕ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥੪॥੧੧॥

ਹਮਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਦਇਆਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਮ ਨਿਹਾਲ ਭਏ ਹੈਂ॥੪॥੧੧॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥
ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਤ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥
ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਭਏ ਕਿਰਪਾਲਾ ਅਪਣਾ ਨਾਮੁ ਆਪਿ ਜਪਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

(ਗੁਰੁ) ਪੂਜਣੇ ਯੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਿਆਂ ਹਮਨੇ ਸਦਾ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਜਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਸੰਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਭਇਆ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਤ ਪੂਰਨ ਭਈ ਆਸ ॥੧॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਮਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਇਆ ਹੈ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਾਰੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਸਰਬ ਕਲਿਆਣ ਸੂਖ ਮਨਿ ਵੂਠੇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਏ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੂਠੇ ॥੨॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰ (ਤੂਠੇ) ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਹਮਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰ ਸਰਬ ਕਲਿਆਨ ਪੁਨਾ ਸੂਖ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਵੂਠੇ) ਵਸੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੨॥

ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੁ ੨ ਬਿਭਾਸ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਠਾਉ ॥

ਨਾਹੀ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਨਾਉ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਈਹਾਂ ਭੀ ਔਰ ਕੋਈ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਸਿਧਿ ਕਲਿਆਨ ॥

ਪੂਰਨ ਹੋਹਿ ਸਗਲ ਕਾਮ ॥੧॥

ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪਕ ਕੋ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਔਰ ਕਲਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾਰਜ ਤਿਸ ਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪੀਐ ਨੀਤ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰੁ ਬਿਨਸੈ ਲਗੈ ਏਕੈ ਪ੍ਰੀਤਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤ ਹੀ ਜਪੀਐ ਤਿਸੀ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਨਾਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮਿ ਲਾਗੈ ਦੂਖੁ ਭਾਗੈ ਸਰਨਿ ਪਾਲਨ ਜੋਗੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਜਮੁ ਨ ਤੇਟੈ ਜਿਸੁ ਧੁਰਿ ਹੋਵੈ ਸੰਜੋਗੁ ॥੨॥

ਜੋ ਸੰਤਜਨ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਦੁਖ ਭਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਸਰਣਾਗਤੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੁਏ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਕੋ ਪੁਰਬਲੇ ਪੁਨੋਂ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਭੇਟਨੇ ਸੇ ਜਮੁ ਕਾ (ਤੇਟੈ) ਮਿਲਾਪੁ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਰੈਨਿ ਦਿਨਸੁ ਧਿਆਇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਤਜਹੁ ਮਨ ਕੇ ਭਰਮ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੇ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਜਿਸਹਿ ਪੂਰਨ ਕਰਮ ॥੩॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਪੂਰਨ (ਕਰਮ) ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਬਿਖਾਦ ਬਿਨਸੇ ਰਾਖਿ ਲੀਨੇ ਆਪਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਬਿਖਾਦ) ਸੋਕ ਬਿਨਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋ ਜਨ ਆਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਨੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਮੀਤ ਭਾਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਾਪਿ ॥੪॥੧॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੋ॥੪॥੧॥੧੩॥ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਬਿਭਾਸ ਪੜਤਾਲ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਜਾਪ ॥

ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਲੋਭ ਮੋਹ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰ ਤਾਪ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਰਮ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੁ ਜਿਸਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਕਲਪਣਾ ਔਰ ਕਲੇਸ਼ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਅਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਤਾਪ ਸੰਯੁਕਤ ਸਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਤਿਆਗਿ ਸੰਤ ਚਰਨ ਲਾਗਿ ਮਨੁ ਪਵਿਤੁ ਜਾਹਿ ਪਾਪ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨੀਂ ਲਾਗੁ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸੀ ਕਰ ਤੇਰਾ ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ॥੧॥ ਐਸੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਨਾਨਕੁ ਬਾਰਿਕੁ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨੈ ਰਾਖਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭੁ ਮਾਈ ਬਾਪ ॥੨॥੧॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਬਾਲਕਾ ਜਪੁ ਤਪੁ ਆਦੀ ਕਛੁ ਸਾਧਨੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹਾਂ ਆਪ ਮੇਰੇ ਰਖਨੇ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੨॥੧॥੧੪॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਮਾਂਗਤੇ ਹੁਏ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਰਨਿ ਟੇਕ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਮੈਂ ਸਰਨ ਹੂੰ॥

ਊਚ ਮੂਚ ਬੇਅੰਤੁ ਠਾਕੁਰੁ ਸਰਬ ਊਪਰਿ ਤੁਹੀ ਏਕ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਿਓਂ ਸੇ ਊਚੇ ਬਿਅੰਤ ਠਾਕੁਰ ਸਰਬ ਕੇ ਉਪਰ ਏਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰ ਦੁਖ ਬਿਦਾਰ ਦੈਨਹਾਰ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕ ॥੧॥

ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਬੁਧੀ ਔ ਬਿਬੇਕ ਆਪ ਹੀ ਦੇਨਹਾਰ ਹੋ॥੧॥

ਨਮਸਕਾਰ ਰਖਨਹਾਰ ਮਨਿ ਅਰਾਧਿ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਕ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਅਰਾਧਤਾ ਹੂੰ॥

ਸੰਤ ਰੇਨੁ ਕਰਉ ਮਜਨੁ ਨਾਨਕ ਪਾਵੈ ਸੁਖ ਅਨੇਕ ॥੨॥੨॥੧੫॥

ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਬੀਚ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਅਨੇਕ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹਮਕੋ ਅਪਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਰੇਨ ਬਖਸ਼ੀਏ॥੨॥੨॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੨

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਅਸਟਪਦੀਆ ਮਹਲਾ ੧ ਬਿਭਾਸ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਦੁਬਿਧਾ ਬਉਰੀ ਮਨੁ ਬਉਰਾਇਆ ॥
ਝੂਠੈ ਲਾਲਚਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ ॥

ਇਸ ਬਾਵਰੀ ਦੁਐਤ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮਨ ਕੋ ਬਾਵਰਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਇਸੀਤੇ ਜੀਵ ਨੇ ਝੂਠੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਇਹੁ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਲਪਟਿ ਰਹੀ ਫੁਨਿ ਬੰਧੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ॥੧॥

ਸੋ ਮਾਇਆ ਇਸ ਜੀਵ ਸਾਥ ਲਪਟ ਰਹੀ ਹੈ (ਬੰਧੁ) ਮੋੜ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਕੋ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਇਸ ਮਾਇਆ ਤੇ ਸੋ ਜਨ ਰਾਖੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਨਾ ਮਨੁ ਮਰੈ ਨ ਮਾਇਆ ਮਰੈ ॥

ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋਈ ਜਾਣੈ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਭਉ ਸਾਗਰੁ ਤਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਔ ਮਾਇਆ ਮਨ ਕੇ ਤਰਫੋਂ ਨਹੀਂ ਮਰਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਨੇ ਕਛ ਸਾਧਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮਨ ਦੇ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਬਿਧੀ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਦੁਆਰੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕਰੈ ਸੋ ਭੈ ਸਾਗਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਸੰਚਿ ਰਾਜੇ ਅਹੰਕਾਰੀ ॥
ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਚਲੈ ਪਿਆਰੀ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੋ (ਸੰਚਿ) ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਰਾਜੇ ਹੰਕਾਰੀ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਮਾਇਆ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪਰਮ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਹੈ ਬਹੁ ਰੰਗੀ ॥
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕੋ ਸਾਥਿ ਨ ਸੰਗੀ ॥੨॥

ਮਾਇਆ ਕੀ ਮਮਤਾ ਬਹੁਤ ਰੰਗੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ ਵਾਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਕਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਬਹੁਰੰਗੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਪਾਸਿਓਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪੇ ਇਸ ਕਾ ਸਨਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਸਾਥ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ ਪਰ ਮਨੁ ਤੈਸਾ ॥
ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ ਤੈਸੀ ਦਸਾ ॥

(ਪਿਉ) ਜਿਸ ਤਰਹ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਮਨ ਦੇਖਤਾ ਹੈ (ਪਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਮਨ ਤੈਸਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਤਿਸ ਪਦਾਰਥ ਮੈਂ ਤਦਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ (ਮਨਸਾ) ਵਾਸ਼ਨਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਤੈਸੀ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਛਿ ਸਹਜ ਘਰੁ ਪਾਵੈ ॥੩॥

ਜੈਸਾ ਜੀਵ ਨੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਆ ਮੈਂ ਅਬ ਲਿਵ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪੂਛੇ ਤਬ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ (ਘਰ) ਸ੍ਵਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਰਾਗਿ ਨਾਦਿ ਮਨੁ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥

ਕਪਟ ਕਰਕੇ ਰਾਗ ਅਰ ਵਾਜੇ ਵਾ ਉਤਮ ਸਬਦ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਤੀ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥
ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੪॥

ਜਬ ਏਹ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲੈ ਅਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਰਖੇ ਤਬ ਇਸਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥

ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਸਚ ਕੋ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਓਹ (ਬਾਣੀ) ਰਸਨਾ (ਸਚੀ) ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਇਹ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸੁ ਅਮਰ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥
ਤਾ ਦਰਿ ਸਾਚੈ ਸੋਭਾ ਪਾਵੈ ॥੫॥

ਸੋ ਜਬ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਚੇ ਦਰ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਬਿਨੁ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰੈ ਜੇ ਕੋਈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕੋਈ ਔਰ ਸਾਧਨਾ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਜਤਨ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾ ਭਗਤੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮੇਰਾ ਸਬਦੇ ਖੋਈ ॥
ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਸੋਈ ॥੬॥

ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਭਾਵ ਜੋ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਥੀ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਨੇ ਖੋਈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ (ਸੋਈ) ਤਿਸ ਨਿਰਮਲ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸਬਦੁ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਹੋਰੁ ਮੋਹੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਇਹ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਬਦ ਕੀ ਕਰਨੀ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਮੈਂ ਜੋ ਮੋਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧੇਰਾ ਭਾਵ ਅਗਿਆਨ ਹੀ ਹੈ॥

ਸਬਦੇ ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥
ਸਬਦੇ ਗਤਿ ਮਤਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥੭॥

ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੀ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਮਤੀ ਬੁਧੀ ਸੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੭॥

ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਕਰਿ ਦੇਖਣਹਾਰੋ ॥
ਸਾਚਾ ਆਪਿ ਅਨੂਪੁ ਅਪਾਰੋ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਰਚ ਕਰ ਦੇਖਣਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਆਪ ਹੀ ਓਹ ਸਚਾ ਸਾਹਬ ਅਨੂਪ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ ॥
ਨਾਨਕ ਖੋਜਿ ਲਹੈ ਜਨੁ ਕੋਈ ॥੮॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੀ ਉਤਮ ਗਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਿਰਲਾ ਜਨ ਤਿਸ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰ (ਲਹੈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥੧॥ ਜੀਵ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਗਲ ਜਗੁ ਛਾਇਆ ॥
ਕਾਮਣਿ ਦੇਖਿ ਕਾਮਿ ਲੋਭਾਇਆ ॥

ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਮੇ ਛਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਕਾਮਣਿ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਾਮੀ ਜੀਵ ਲੁਭਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੁਤ ਕੰਚਨ ਸਿਉ ਹੇਤੁ ਵਧਾਇਆ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪਨਾ ਇਕੁ ਰਾਮੁ ਪਰਾਇਆ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰਆਦਿ ਸਨਬੰਧੀ ਔ ਸੂਰਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਜੀਵ ਨੇ ਚਿਤ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਧਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸਮਦਾਯ ਸਭ ਕੁਛ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰ ਏਕ ਰਾਮ ਪਰਾਇਆ

ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਜਾਗ ਦਈ ਹੈ॥੧॥

ਐਸਾ ਜਾਪੁ ਜਪਉ ਜਪਮਾਲੀ ॥
ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਰਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨਿਰਾਲੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮਾਲਾ ਕੇ ਸਾਥ ਜਪ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਬ ਐਸੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਪੋ॥ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦਾਤੇ ਕੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਨਿਰਾਲੀ) ਸੁਧ ਭਾਵ ਨਿਸਕਾਮ ਭਗਤੀ ਕਰੁ ਔ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਸਾਚ ਸਬਦਿ ਤੁਝ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥

ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥

ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਤੁਧੁ ਆਪਿ ਰਚਾਇਆ ॥
ਸੇਈ ਭਗਤ ਜਿਨ ਸਚਿ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ ॥੨॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਤੈਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਸੇ ਰਚਾਯਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੇ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥੨॥

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਰਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰਿ ਨਿਰਬਾਣੀ ਤੇਰਾ ਜੋ ਗਿਆਨੁ ਔ ਧਿਆਨੁ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ (ਨਰ) ਮਨੁਖੁ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਸਰੋਵਰ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ ॥
ਆਨਦ ਰੂਪ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੀ ॥੩॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਰਬ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਜਿਸਕੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਸਰੂਪ ਤੋ ਮੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਗੁਰਮਤੀ ਪਾਏ ॥
ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥

ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕੋ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੇ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਹਉਮੈ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੩

ਧਾਵਤੁ ਰਾਖੈ ਠਾਕਿ ਰਹਾਏ ॥
ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥੪॥

ਅੰਤਸਕਰਨ ਔ ਇੰਦ੍ਰੈ ਜੋ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਕਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰੇ॥੪॥

ਬਿਸਮ ਬਿਨੋਦ ਰਹੇ ਪਰਮਾਦੀ ॥
ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਨਿਆ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਏਕ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗੀ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਆਦ ਰੂਪ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪੁ (ਬਿਨੋਦ) ਕੌਤਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਮੈਂ (ਰਹੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਖਿ ਨਿਵਾਰਿਆ ਜਲ ਮਹਿ ਆਗੀ ॥
ਸੋ ਬੂਝੈ ਹੋਵੈ ਵਡਭਾਗੀ ॥੫॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਲ ਅਗਨੀ ਆਦੀ ਤਤੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਪੂਰਨ ਦੇਖ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੋ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਜੋ ਪੁਰਸ ਬਡਭਾਗੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਭਰਮ ਕੈਸੇ ਦੂਰ ਹੋਵੇ?

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਏ ॥
ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗੈ ਸਚਿ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਔਰ ਰਿਦੇ ਤੇ ਭਰਮ ਸੰਪੂਰਨ ਚੁਕਾਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰੇ॥ ਤਿਸ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਏਕਰਸ ਜਾਗ ਕਰ ਸਚ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵੈ॥

ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਸੁਖਦਾਤਾ ਸੇਵੇ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥੬॥

ਜੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਨ ਪਾਣੈ ਸੋ ਸੁਖਦਾਤਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵੇ ਤਬ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸੇਵਾ ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਸੁਰਤਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ ਜਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣਾਏ ॥
ਸਚੀ ਰਹਤ ਸਚਾ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥੭॥

ਇਨ ਸਾਧਨੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ (ਸੁਣਾਏ) ਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੁਣ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਸ ਕੀ ਸਚੀ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਸਚਾ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਸੁਖਦਾਤਾ ਦੁਖੁ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ॥
ਅਵਰੁ ਨ ਸੂਝਸਿ ਬੀਜੀ ਕਾਰਾ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਮੇਟਣੇਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਿਸਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਕੋਈ ਕਾਰ ਸੁਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਹਰਿ ਆਗੈ ਰਾਖਿਆ ॥
ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਮਹਾ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ॥੮॥੨॥

ਔਰ ਅਪਨਾਂ ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਆਗੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਰਪਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਨੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਮਹਾ ਰਸੁ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ॥੮॥੨॥ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਊਨਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ ਭੁਅੰਗਮ ਭਾਠੀ ਰੇਚਕ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭ ਕਰੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੀਉ (ਨਿਵਲੀ ਕਰਮ) ਨੇਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦੀ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਗਾ ਬਨਾਇ ਕਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸੇ ਪਾਇਕਰ ਨਾਸਕਾ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਾਸਣਾ ਔ ਨਾਸਕਾ ਮੈ ਸੇ ਪਾਇ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਾਸਣਾ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਨੇਤੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਬਸਤ੍ਰ ਬਰੀਕ ਤੀਨ ਉਂਗਲ ਚੌੜਾ ਔ ਸੋਲਹਿ ਵਾ ਸਤਾਰਹਿ ਗਜ ਲੰਬਾ ਲੇ ਕਰ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰ ਉਦਰ ਕੇ ਅੰਤਰ ਪਰਵੇਸ਼ ਕਰਾ ਕਰ ਬਾਹਰਿ ਨਿਕਾਸਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਧੋਤੀ ਹੈ ਔ (ਭੁਅੰਗਮ) ਏਕ ਪੀਠ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸਰਪਣੀ ਸਮਾਨ ਨਾੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰ ਸੀਧੀ ਕਰੇ ਤੇ ਐਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਦਸਮ ਦੁਆਰ ਰੂਪ ਭਠੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਪੂਰਕ)

ਚੜਾਵਣਾ ਔ (ਕੁੰਭਕ) ਤਹਾਂ ਠਹਿਰਾਵਣਾ ਔ (ਰੇਚਕ) ਉਤਾਰਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਭੀ ਕਰੇ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਛੁ ਸੋਝੀ ਨਾਹੀ ਭਰਮੇ ਭੂਲਾ ਬੂਡਿ ਮਰੈ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਸੋਝੀ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਾ ਭਰਿਆ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵੈ ਅੰਤਰ ਕੀ ਮਲੁ ਕਦੇ ਨ ਲਹੈ ॥

ਅਗਜਾਨ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕਰ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ (ਭਰਿ ਭਰਿ) ਅਰਥਾਤ ਕਰ ਕਰਕੇ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਸਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਮਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਉਤਰਤੀ ਹੈ॥

ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਫੋਕਟ ਸਭਿ ਕਰਮਾ ਜਿਉ ਬਾਜੀਗਰੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲੈ ॥੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਏਹ ਸਰਬ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ (ਫੋਕਟ) ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਕੀ ਬਾਜੀ ਦੇਖ ਕਰ ਅਗਿਆਤ ਜੀਵ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਉਸ ਕੀ ਬਾਜੀ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਭਰਮ ਮੈਂ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਇਨ ਝੂਠੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਭ ਨਿਸਫਲ ਝੂਠ ਰੂਪ ਹੈ॥੧॥

ਖਟੁ ਕਰਮ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ ॥

ਤੂ ਗੁਣ ਸਾਗਰੁ ਅਵਗੁਣ ਮੋਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਤੇਰਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਖਟ ਕਰਮ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਹੈਂ ਔ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਅਵਗੁਨ ਹੈਂ॥

ਮਾਇਆ ਧੰਧਾ ਧਾਵਣੀ ਦੁਰਮਤਿ ਕਾਰ ਬਿਕਾਰ ॥

ਇਹ ਮਾਯਾ ਦਾ ਜੋ ਧੰਧਾ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਧਾਵਣੀ ਕਰਕੇ (ਦੁਰਮਤਿ) ਖੋਟੀ ਮਤ ਕਰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਰਖੁ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦਾ ਬੂਝਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਰ ॥

ਭਗਤੀ ਕਾਰ ਕੋ ਤੌ ਸਮਝ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਉਲਟਾ ਇਹ ਮੂਰਖ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਗਿਨਾਵਤਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਨਸਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਮਨਮੁਖ ਬੋਲ ਖੁਆਰ ॥

ਇਸ ਮੋਹਣੀ ਮਾਯਾ ਕੀ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਮਨਸਾ) ਇਛਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਝੂਠੇ ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਬੋਲ ਕਰ ਖਵਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਜਨੁ ਝੂਠਾ ਚੰਡਾਲ ਕਾ ਫੋਕਟ ਚਾਰ ਸੀਂਗਾਰ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਚੰਡਾਲ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ ਔ (ਚਾਰ) ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਿੰਗਾਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ (ਫੋਕਟ) ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਨਾਨਾਦਿ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਚੰਡਾਲੁ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਝੂਠੀ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਹੈ ਕਰਣੀ ਬਾਦਿ ਬਿਬਾਦੁ ॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨਮੁਖ ਚੰਡਾਲ ਪੁਰਸ ਦੀ ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ ਭੀ ਸਭ ਝੂਠੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਬਿਬਾਦੁ) ਝਗੜੇ ਕੀ (ਬਾਦਿ) ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਕਰਣੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਪਖੰਡ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਤੇ ਗਜਾਨਵਾਨੋਂ ਕੇ ਸਾਦਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਝੂਠੇ ਵਿਚਿ ਅਹੰਕਰਣੁ ਹੈ ਖਸਮ ਨ ਪਾਵੈ ਸਾਦੁ ॥

ਤਿਸ ਝੂਠੇ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਓਹ ਖਸਮ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਕਮਾਵਣਾ ਫਿਕਾ ਆਵੈ ਸਾਦੁ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਫਲ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਫਿਕਾ ਹੀ ਆਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ ਬਿਖੁ ਵਾਤੀ ਜੀਵਣ ਬਾਦਿ ॥੩॥

ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਪਾਣੇ ਕਰ ਖਰਾਬ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਵਿਖ ਰੂਪ (ਵਾਤੀ) ਬਚਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥੩॥

ਏ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਮਰਹੁ ਨ ਕੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕਰੋ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਤੁਮ ਨ ਕੋਈ ਜਨਮ ਪਾਵੋ ਔ ਨਾ ਮਰੋ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਣ ਤੇ ਰਹਤ ਹੋ ਪਾਵੋ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਨ ਕਰੋ ਤਬ ਤੁਮਕੋ ਸਦਾ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗਾ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਆਵਹਿ ਜਾਂਹਿ ਮਰਹਿ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥੪॥

ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਧਾਤੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜੀਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥ ਇਹ ਤ੍ਰਿਗੁਣੀ ਸਰੀਰ ਜੋ ਧਾਇ ਪਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਇਸ ਨੋ ਵਿਆਪੈ ਸੋਗ ਸੰਤਾਪੁ ॥

ਸੋ ਸੇਵਹੁ ਜਿਸੁ ਮਾਈ ਨ ਬਾਪੁ ॥

ਇਸਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵਨ ਕੋ ਸੋਕ ਸੰਤਾਪ ਵਿਆਪੇ ਹੂਏ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਵੋ ਜਿਸਕਾ ਕੋਈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ॥

ਵਿਚਹੁ ਚੂਕੈ ਤਿਸਨਾ ਅਰੁ ਆਪੁ ॥੫॥

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਸੋਈ ॥

ਤਿਸਕੇ ਸੇਵੇ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਔਰ ਆਪਾ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥ ਵਹੁ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਪਹਾਂ ਪਹਾਂ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਹੀ ਦੇਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥

ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਕਰਨੀ ਹੈ॥

ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਪਾਖੰਡੁ ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ ॥੬॥

ਦੁਬਿਧਾ ਚੂਕੈ ਤਾਂ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ ॥

ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਪਖੰਡ ਕੀ ਪੂਪਾ ਖ੍ਵਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥੬॥ ਜਬ ਇਸਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਦੁਬਿਧਾ (ਚੂਕੈ) ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਤਬ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਕਰਿ ਜਾਣੁ ॥

ਏਹਾ ਮਤਿ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥

ਘਰ ਮੈਂ ਔ ਬਾਹਿਰ ਸਭ ਸਥਾਨ ਮੈਂ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਪਾਣਤਾ ਹੈ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਏਹਾ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸਮਾਲਣਾ ਹੈ॥

ਵਿਚਿ ਦੁਬਿਧਾ ਮਾਥੈ ਪਵੈ ਛਾਰੁ ॥੭॥

ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਦੁਬਿਧਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਛਾਰ ਪੜਤੀ ਭਾਵ ਲਾਨਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੭॥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ (ਸਾਰ) ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੀਰਤੀ ਰੂਪੀ ਕਰਣੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਮਨੁ ਮਾਰੇ ਜੀਵਤ ਮਰਿ ਜਾਣੁ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਵੀਚਾਰ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰਾ ਹੂਆ ਪਾਣੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਪਛਾਣੁ ॥੮॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ (ਨਦਰੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥੮॥੩॥

ਦਖਣੀ ਛੰਦ ਕੀ ਜਾਤ ਹੈ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤੰਤ੍ਰਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੪

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ਦਖਣੀ ॥

ਗੋਤਮੁ ਤਪਾ ਅਹਿਲਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸੁ ਦੇਖਿ ਇੰਦ੍ਰੁ ਲੁਭਾਇਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੋਤਮ ਰਿਖੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਅਹਿਲਿਆ ਥੀ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜਬ ਇੰਦਰ ਕਾ ਚਿਤ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਆ॥

ਸਹਸ ਸਰੀਰ ਚਿਹਨ ਭਗ ਹੂਏ ਤਾ ਮਨਿ ਪਛੋਤਾਇਆ ॥੧॥

ਤਬ ਰਿਖੀ ਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਾਪ ਕਰਮ ਕੇ ਫਲ ਕਰ ਜਬ ਭਗ ਕੋ ਹਜ਼ਾਰ ਚਿਹਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਤਬ ਓਹ ਮਨ ਮੈਂ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤਾ ਭਇਆ ਤਿਸ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਨੇ ਤੇ ਰਿਖੀ ਨੇ ਪੁਨਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਤਬ ਹਜਾਰ ਭਗ ਕੇ ਚਿਹਨ ਸੇਂ ਹਜਾਰ ਨੇਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਕੋਈ ਜਾਣਿ ਨ ਭੂਲੈ ਭਾਈ ॥

ਸੋ ਭੂਲੈ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਬੂਝੈ ਜਿਸੈ ਬੁਝਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਈ ਜਾਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤਿਸ ਕੋ ਕਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਤਿਨਿ ਹਰੀ ਚੰਦਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਪਤਿ ਰਾਜੈ ਕਾਗਦਿ ਕੀਮ ਨ ਪਾਈ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਚੰਦ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਤਨੇ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਕਾਗਜੋਂ ਪਰ ਲਿਖਣ ਸੇ ਭੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਅੰਤ ਪੁੰਨ ਕੀਏ॥

ਅਉਗਣੁ ਜਾਣੈ ਤ ਪੁੰਨ ਕਰੇ ਕਿਉ ਕਿਉ ਨੇਖਾਸਿ ਬਿਕਾਈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਓਹੁ ਪੁੰਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਔਗਣ ਪਾਣਨ ਤੌਂ ਪੁੰਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਕਰਤਾ ਔਰ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ (ਨੇਖਾਸਿ) ਮੰਡੀ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਵਿਕਤਾ ਭਾਵ ਇਹ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥੨॥

ਕਰਉ ਅਢਾਈ ਧਰਤੀ ਮਾਂਗੀ ਬਾਵਨ ਰੂਪਿ ਬਹਾਨੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬਾਵਨ ਸਰੂਪ ਨੇ ਬਲ ਰਾਜੇ ਸੇ ਅਢਾਈ ਕਰਨ ਧਰਤੀ ਬਹਾਨੇ ਸਾਥ ਮਾਗੀ॥

ਕਿਉ ਪਇਆਲਿ ਜਾਇ ਕਿਉ ਛਲੀਐ ਜੇ ਬਲਿ ਰੂਪੁ ਪਛਾਨੈ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਬਲ ਰਾਜਾ ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਤਬ ਕਿਉਂ ਤਿਸ ਕੇ ਛਲ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਪਾਤਾਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਜੇ ਜਾਨਤਾ ਤਬ ਫਲ ਮੈਂ ਨਾ ਆਵਤਾ॥੩॥

ਰਾਜਾ ਜਨਮੇਜਾ ਦੇ ਮਤੀਂ ਬਰਜਿ ਬਿਆਸਿ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ॥

ਪੁਨਾ ਰਾਜਾ ਜਨਮੇਜਾ ਕੋ ਵਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇਕਰ ਜਿਨ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਬਰਜਣਾਂ ਅਰਥਾਤ ਰਟੇ ਰਹਿਣਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਭਾਵ ਘੋੜਾ ਲੈਣਾ ਦਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਜਾਣਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲੈ ਆਉਣੀ ਬ੍ਰਹਮਣ ਯਗ ਕਰ ਮਾਰਨੇ ਇਨ ਸਭ ਬਾਤਾਂ ਤੇ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਵਰਜਿਆ ਥਾ॥

ਤਿਨਿ੍ ਕਰਿ ਜਗ ਅਠਾਰਹ ਘਾਏ ਕਿਰਤੁ ਨ ਚਲੈ ਚਲਾਇਆ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਜਨਮੇਜਾ ਨੇ ਓਹੀ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਜਗ ਮੈਂ ਅਠਾਰਹ ਬ੍ਰਹਮਣ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਕੁਸ਼ਟ ਹੂਆ ਤਾਂ ਤੇ (ਕਿਰਤੁ) ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੂਆ ਕਿਸੀ ਕਾ ਚਲਾਯਾ ਹੂਆ ਚਲਤਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਹਟਾਯਾ ਹੂਆ ਹਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੪॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਅਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਗਣਤ ਨ ਗਣੀ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣਾ ਬੋਲੀ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਕੁਛ ਮੈਂ ਸੁਭਾਵਕ ਭੀ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਭੀ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹੀ ਬੋਲਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜਨਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਤੁਧੈ ਸਲਾਹੀਂ ਸਭ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥੫॥

ਜੋ ਕਿਛ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਸਲਾਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇਰੀ ਹੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਵਾ ਤੇਰੀ ਇਛਾ ਅਨਸਾਰ ਹੈ॥੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਿਪਤੁ ਲੇਪੁ ਕਦੇ ਨ ਲਾਗੈ ਸਦਾ ਰਹੈ ਸਰਣਾਈ ॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਅਲੇਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੇਰੀ ਮਾਯਾ ਕਾ ਲੇਪ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਤੇਰੀ ਸਦਾ ਸਰਣਾਈ ਰੈਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਮੁਗਧੁ ਆਗੈ ਚੇਤੈ ਨਾਹੀ ਦੁਖਿ ਲਾਗੈ ਪਛੁਤਾਈ ॥੬॥

ਔਰ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਮੂਰਖਤਾ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਮਰਣ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਕਰ ਆਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੌ ਨਰਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਲਾਗੇਗਾ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰੈਂਗੇ॥੬॥

ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ ਜਿਨਿ ਏਹ ਰਚਨਾ ਰਚੀਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੈ ਓਹੁ ਸਰਬ ਕਾ (ਕਰਤਾ) ਰਚਨੇਹਾਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨ ਜਾਈ ਜੀਅਹੁ ਅਭਿਮਾਨੇ ਪੈ ਪਚੀਐ ॥੭॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਜਬ ਲਗ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਹਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਤਬ ਲਗ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ (ਪਚੀਐ) ਜਲਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਭੁਲਣ ਵਿਚਿ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਨ ਭੁਲੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਪਣੀ ਮਾਯਾ ਕਰ ਸਭ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੁਲਣੇ ਬੀਚ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਓਹੁ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਕਬੀ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੋ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਅਘੁਲੈ ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਰ ਹੀ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ (ਅਘੁਲੈ) ਛੂਟਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਅਸਟਪਦੀ ਮੈਂ ਚਾਰ ਇਤਹਾਸੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਕਰ ਜੀਵ ਕੀ ਪ੍ਰਤੰਤ੍ਰਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਇਤਿਹਾਸ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ॥੮॥੪॥

ਸ੍ਰੈਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸਰਬ ਜਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਆਖਣਾ ਸੁਨਣਾ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੁ ॥

ਧੰਧਾ ਛੁਟਕਿ ਗਇਆ ਵੇਕਾਰੁ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਕਹਣਾ ਸੁਣਨਾ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੈ ਔ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਸਰਾ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਵੇਕਾਰੁ) ਵਿਅਰਥ ਧੰਧਾ ਸੰਪੂਰਨ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਮਨਮੁਖਿ ਦੂਜੈ ਪਤਿ ਖੋਈ ॥

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੧॥

(ਯਿਉ) ਜੈਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਗਵਾਈ ਹੈ (ਤਿਉ) ਤੈਸੇ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਗਵਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੈਂਨੇ ਔਰੁ ਕੋਈ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮਨ ਅੰਧੇ ਮੂਰਖ ਗਵਾਰ ॥

ਆਵਤ ਜਾਤ ਲਾਜ ਨਹੀ ਲਾਗੈ ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਡੈ ਬਾਰੋ ਬਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਮਨ ਤੂੰ ਸ੍ਰਵਨੁ ਕਰੁ ਤੇਰੇ ਕੋ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਕਲਪ ਵਿਕਲਪ ਮੈਂ ਆਵਤੇ ਜਾਤਿਆਂ ਲਪਾ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤੂੰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਵਾਰੰਵਾਰ ਡੂਬਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਸੁ ਮਨ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬਿਨਾਸੁ ॥

ਧੁਰਿ ਹੁਕਮੁ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਕਹੀਐ ਕਾਸੁ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਤਾਈਂ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਹੀ ਨਾਸੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਬ ਆਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਹੀ ਐਸਾ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸਕੋ ਦੋਸੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਿਰਲਾ ਚੀਨੈ੍ ਕੋਈ ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਨਾ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ (ਚੀਨੈ) ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬੀ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਭ੍ਰਮਿ ਭ੍ਰਮਿ ਡੋਲੈ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀ ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਬੂਝੇ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਾ ਭ੍ਰਮਾਯਾ ਹੂਆ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨੋਂ ਮੈਂ ਡੋਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਸਮਝੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮੋਂ ਕੀ ਫਾਸੀ ਮੈਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪੀੜਾ ਕੋ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਖਿਨੁ ਖਿਨੁ ਊਭਿ ਪਇਆਲਿ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੂਟੈ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਾਲਿ ॥੩॥

ਇਹੁ ਮਨ ਖਿਨ ਮੈਂ (ਊਭਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਇਸ ਮਨ ਚੰਚਲ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ ਕਰ ਛੂਟਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਆਪੇ ਸਦੇ ਢਿਲ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸਹਿਲਾ ਜੀਵੈ ਸੋਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਆਪ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਮੈਂ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ (ਸਹਿਲਾ) ਲਾਭ ਸਹਿਤ ਵਾ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਸਦਾ ਜੀਵਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੋਝੀ ਕਿਸੈ ਨ ਹੋਇ ॥

ਆਪੇ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ਸੋਇ ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੀ ਸੋਝੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਸੋਝੀ? ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਝਗੜੁ ਚੁਕਾਵੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥
ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਝਗੜੇ ਕੋ ਚੁਕਾਇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਜਿਸਕਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਰਖਜਕ ਹੈ ਸੋ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤਿ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਡੋਲਤ ਤਉ ਠਹਰਾਵੈ ॥
ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਕਰਿ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ ॥੫॥

ਜਬ ਜੀਵ ਸਚੀ ਕਰਣੀ ਰੂਪ ਕਾਰ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਮਨ ਡੋਲਤਾ ਹੂਆ ਤਬ ਠਹਿਰਾਵਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਤਰਿ ਜੂਠਾ ਕਿਉ ਸੁਚਿ ਹੋਇ ॥
ਸਬਦੀ ਧੋਵੈ ਵਿਰਲਾ ਕੋਇ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰ ਅੰਤਰ ਤੇ ਪੂਠਾ ਹੈ ਸੋ ਬਾਹਰ ਕੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਚਾ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਕੋਂ ਕਰ ਇਸ ਮਨ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਧੋਇ ਕਰ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਸਚੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਆਵਣੁ ਜਾਣਾ ਠਾਕਿ ਰਹਾਵੈ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਰੋਕ ਕਰ ਭਾਵ ਫੁਰਨੇ ਸੇ ਰਹਤ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਹਾਵੈ) ਇਸਥਿਤ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੫

ਭਉ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਸੁਖੁ ਸਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਸੰਗਤਿ ਪਾਵੈ ਪਾਰੁ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਜੋ ਸਾਰ ਸੁਖੁ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸੀਕਾ ਜਿਸਨੇ ਖਾਨਾ ਪੀਨਾ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਹਰੀ ਕਾ ਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜਨ (ਹਰਿ ਜਨ) ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਬੋਲੈ ਬੋਲਾਵੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਰਣੀ ਹੈ ਸਾਰੁ ॥੭॥

ਜੋ ਜਨ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਆਪ (ਪਿਆਰੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰੋਂ ਸੇ ਭੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਕਰਣੀ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਰਮੁ ਧਰਮੁ ਪਤਿ ਪੂਜਾ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਮਹਿ ਭੂੰਜਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਰਮ ਧਰਮ (ਪਤਿ) ਇਜ਼ਤ ਔ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਭੁੰਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰਸੁ ਚਾਖਿਆ ਤਉ ਮਨੁ ਭੀਜਾ ॥
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ॥੮॥੫॥

ਜਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨੁ ਤਿਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਭੀਪਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੮॥੫॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਜੋ ਰਾਮਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਨੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੌ ਬੀਚਾਰਿ ਕਰਕੇ ਇਹੀ ਜਾਨਿਆ ਜੋ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਠਾਈ ॥

ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਹਮਾਰਾ ਠਾਕਰ ਏਕ ਹੀ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਕੋਈ ਔਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਕਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਪੁਸ਼ਪ ਆਦਿਕ ਚੜਾਵਣਾ ਕਰੂੰ॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਆਗੈ ਜੀਅੜਾ ਤੁਝ ਪਾਸਿ ॥

ਪੰਡਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਇਸ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਅਸਤੋਤ੍ਰ ਕੌਨ ਪੜਤੇ ਹੋ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਹੁ ਤਨ ਧਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਹਮਾਰਾ ਜੀਉ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਖਹੁ ਅਰਦਾਸਿ ॥੨॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੈ ਤੈਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖੌ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹਮਾਰੀ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਸਚੁ ਜਿਹਵਾ ਹਰਿ ਰਸਨ ਰਸਾਈ ॥

ਗੁਰਮਤਿ ਛੂਟਸਿ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਈ ॥੩॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਸਨਾ ਹਰਿਨਾਮ ਜਪਨੇਂ ਮੈਂ ਰਸਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪਿਹਵਾ ਸਚੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸਰਨਾਗਤਿ ਹੋ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੈ ਕੀਏ ॥

ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਾਂ ਕੀਏ ॥੪॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਭੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹੀ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਾਮੁ ਕੀ ਬਡਾਈ ਹੈ (ਏ) ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਸਭ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਵਸਿ ਚਾਰਿ ਪਦਾਰਥ ॥

ਤੀਨਿ ਸਮਾਏ ਏਕ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਧਰਮ ਕਾਮ ਤੀਨੋਂ (ਸਮਾਏ) ਲੈ ਕੀਏ ਭਾਵ ਤਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਏਕ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਏ ਮੁਕਤਿ ਧਿਆਨਾਂ ॥

ਹਰਿ ਪਦੁ ਚੀਨਿ੍ ਭਏ ਪਰਧਾਨਾ ॥੬॥

ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਧਿਆਨਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਦੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਓਹੁ ਹਰੀ ਪਦ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨਾ) ਮੁਖਜ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਮਨੁ ਤਨੁ ਸੀਤਲੁ ਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਵਾਜੇ ਕਿਨਿ ਕੀਮਤਿ ਪਾਈ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਸਮਝਾਈ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੀਤਲ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ (ਨਿਵਾਜੇ) ਵਡਿਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਿਸਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥੭॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ॥
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ॥੮॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਇਹੁ ਬੂਝ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ (ਗਤਿ) ਕਲਜਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਮੋਖਜ ਪਾਈ ਹੈ॥੮॥੬॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਔਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
ਇਕਿ ਧੁਰਿ ਬਖਸਿ ਲਏ ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਸਚੀ ਬਣਤ ਬਣਾਈ ॥

ਏਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਧੁਰੋਂ ਭਾਵ ਆਪਨੇ ਹਜੂਰੋਂ ਹੀ ਬਖ਼ਸ਼ ਲਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਈ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਸਦਾ ਰੰਗੁ ਸਾਚਾ ਦੁਖ ਬਿਸਰੇ ਪਤਿ ਪਾਈ ॥੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸਚਾ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਭਜਾ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖ ਬਿਸਰੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਪਤਿ) ਪਤਿਸਟਾ ਪਾਈ ਹੈ॥੧॥

ਝੂਠੀ ਦੁਰਮਤਿ ਕੀ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਬਿਨਸਤ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਦੁਰਮਤੀਓਂ ਕੀ ਸਭੀ ਚਤਰਾਈ ਝੂਠੀ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਚਤਰਾਈ ਕੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿਆਂ ਕੋਈ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਉ ਦੁਖੁ ਦਰਦੁ ਵਿਆਪਸਿ ਮਨਮੁਖਿ ਦੁਖੁ ਨ ਜਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਜਨਮ ਮਿਰਤ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪੀੜਾ ਵਿਆਪਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਅਗਜਾਨੁ ਰੂਪ ਦੁਖੁ ਜਾਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੁਖ ਦੁਖ ਦਾਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਤਾ ਮੇਲਿ ਲਏ ਸਰਣਾਈ ॥੨॥

ਸੁਖੋਂ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਹਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰਨਾਈ ਪੜੇ ਜਾਨ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਮਨਮੁਖ ਤੇ ਅਭ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਸਿ ਹਉਮੈ ਪਚਹਿ ਦਿਵਾਨੇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਤੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਦਿਵਾਨੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹਉਮੈ ਬੀਚ ਪਚਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਮਨੂਆ ਖਿਨੁ ਊਭਿ ਪਇਆਲੀ ਜਬ ਲਗਿ ਸਬਦ ਨ ਜਾਨੇ ॥੩॥

ਇਹ ਮਨ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖਿਨ ਬੀਚ (ਊਭਿ) ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਔ ਖਿਨ ਮੈਂ ਪਤਾਲ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਬ ਤਕ ਜਬ ਲਗ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਜਾਨਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ਜਗੁ ਭਇਆ ਤਿਪਤਿ ਨਹੀ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਪਾਏ ॥

ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸਾ ਤੇ ਜਗਤ ਦੁਖੀ ਭਜਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚਿਤੁ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਏ ਬਿਨਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਹਜੈ ਸਹਜੁ ਮਿਲੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਦਰਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਏ ॥੪॥

ਜੋ (ਸਹਜੈ) ਗਿਆਨ ਕਰ ਹੀ (ਸਹਜੁ) ਸੁਭਾਵਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜੀਵ ਦਰਗਾਹਿ ਮੈਂ ਪਤਿ ਵਾ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਕੋ (ਪੈਧਾ) ਪਹਰ ਕਰਕੇ ਜਾਤਾ ਔ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਦਰਗਹ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ ਇਕੁ ਆਪੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ॥

ਦਰਗਹ ਅੰਦਰ ਜਗਾ ਭਾਵ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਦਾਨਾ) ਦਿਲ ਕੀ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਪੁਨਾ ਬਾਹਰ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ (ਬੀਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਵਾਲਾ ਵਹੁ ਏਕ ਆਪੇ ਹੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਸਚੁ ਵੀਚਾਰਸਿ ਆਪੇ ਬੂਝੈ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੫॥

ਆਪੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਕੋ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੋਤਾ ਜਗਜਾਸੂ ਹੋ ਕਰ ਸਚ ਕਾ ਵੀਚਾਰੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਅਰੁ ਸਿਖੁ ਰੂਪੁ ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥੫॥

ਜਲੁ ਤਰੰਗ ਅਗਨੀ ਪਵਨੈ ਫੁਨਿ ਤ੍ਰੈ ਮਿਲਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਜਲ ਅਗਨੀ ਪਵਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਤਰੰਗ ਰੂਪ ਭਾਵ ਨਾਸੀ ਜਗਤ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਬਲੁ ਛਲੁ ਤਿਨ ਕਉ ਦੀਆ ਹੁਕਮੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ ॥੬॥

(ਹੁਕਮੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨ ਤਤੋਂ ਕੋ ਐਸਾ ਬਲ ਛਲੁ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਤੋਂ ਕੋ ਐਸੀ ਸਮਰਥਾ ਹੈ ਜੋ ਚਾਹਨ ਸੋ ਕਰਨ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਤੇ ਰੋਕ ਰਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਕੋ ਤਜਾਗ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਐਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਆ ॥

ਐਸੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਪਰਖ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਖਜਾਨੇ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਾਤਿ ਵਰਨ ਤੇ ਭਏ ਅਤੀਤਾ ਮਮਤਾ ਲੋਭੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥੭॥

ਸੋ ਜਨ ਜਾਤੀ ਔ ਵਰਨੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇਂ (ਅਤੀਤਾ) ਤਿਆਗੀ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਮਮਤਾ ਔ ਲੋਭਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤੀਰਥ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਜੋ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਤੀਰਥੋਂ ਸੇ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੌ ਚੁਕਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੇ ਚਰਨ ਪਖਾਲੈ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਾ ਭਾਇਆ ॥੮॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੌ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸਾਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਇਆ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨ (ਪਖਾਲੈ) ਧੋਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੬

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ਬਿਭਾਸ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹਰਿਮੰਦਰ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਵੇਖੁ ਤੂ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਦੇਖ ਹਰੀ ਮੰਦਰੁ ਸਰੀਰੁ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਾਵ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸਬਦੇ ਖੋਜੀਐ ਹਰਿ ਨਾਮੋ ਲੇਹੁ ਸਮ੍ਾਲਿ ॥੧॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਹਰਿਮੰਦਰ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਖੋਜੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਲੇਹੁ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਬਦਿ ਰਪੈ ਰੰਗੁ ਹੋਇ ॥

ਸਚੀ ਭਗਤਿ ਸਚਾ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਪ੍ਰਗਟੀ ਸਾਚੀ ਸੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਪਕੌ ਜਬ ਤੂੰ (ਰਪੈ) ਰੰਗੇ ਤਬ ਤੁਝਕੌ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸਕੇ ਬੀਚ ਸਚੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰਿਮੰਦਰ ਰੂਪ ਸਰੀਰੁ (ਸਚਾ) ਸਫਲਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਕੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਸਚੀ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੈ ਗਿਆਨਿ ਰਤਨਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਹਰਿਮੰਦਰੁ ਤੋ ਏਹੁ ਸਰੀਰੁ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਰਤਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨਮੁਖ ਮੂਲੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ਮਾਣਸਿ ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਹੈ ਸੋ (ਮੂਲੁ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਮਾਨੁਸ ਸਰੀਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਜੀਉ ਸਾਜਿਆ ਰਖਿਆ ਹੁਕਮਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ (ਸਾਜਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਵਾਰ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਗੋਂ ਸਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਧੁਰਿ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਮਾਵਣਾ ਕੋਇ ਨ ਮੇਟਣਹਾਰੁ ॥੩॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਦੋਂ ਲੇਖੁ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟਣਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਸਬਦੁ ਚੀਨ੍ਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਸਚੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੌ ਪਾਣ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਸਬਦੇ ਸੋਹਣਾ ਕੰਚਨੁ ਕੋਟੁ ਅਪਾਰ ॥੪॥

ਇਹੁ ਹਰਿਮੰਦਰੁ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸੋਹਿਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੂਰਨ ਕਾ ਅਪਾਰ ਕੋਟ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਸਰੀਰ ਅਮੋਲਕ ਵਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਿਸ ਮੈਂ ਸਬਦੁ ਹੈ॥੪॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰੰਧਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਜਗਤ ਅਰਥਾਤ ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਹਰੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਹੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਨਿਗੁਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਘੋਰਿ) ਭੈਦਾਇਕ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ॥

ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਕਰਿ ਪੂਜਦੇ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਗਵਾਰ ॥੫॥

ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਜੋ ਪੂਪਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧੇ ਗਵਾਰ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਦੇਹ ਜਾਤਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਪਹਾਂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਤੇ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸਥੂਲੁ (ਦੇਹ) ਸਰੀਰ ਔ ਜਾਤੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਚਿ ਰਤੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਦੁਖੀਏ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਹਾਂ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਹਾਂ ਦੁਖੀਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਨਾ ਬੂਝਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ ॥

ਇਸ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਅਤੀ ਮੂਰਖ ਮਨਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਬੂਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੭॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਨੋ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਤੀ ਜਿ ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ (ਬਾਣੀ) ਬਣਾਵਟ ਜਗਤ ਕੀ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਪਾਣੀ ਹੈ॥

ਪਵਿਤੁ ਪਾਵਨ ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੮॥

ਜੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਨਾਮੀ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਕਾ ਹਾਟੁ ਹੈ ਰਖਿਆ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਇਹੁ ਮੰਦਰ ਹਰੀ ਕਾ ਹਾਟ ਰੂਪ ਹੈ ਅਪਨੇ (ਸਬਦਿ) ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨੇ ਸਵਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਸਉਦਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲੈਨਿ ਸਵਾਰਿ ॥੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਦੁਕਾਨ ਬੀਚ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਉਤਮੁ ਸਉਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਮ ਸੌਦੇ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਸਵਾਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਮਨੁ ਲੋਹਟੁ ਹੈ ਮੋਹਿਆ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਇਸ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਮਨ ਰੂਪੀ ਲੋਹਾ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਕਾਲਾ ਅਰ ਕਠੋਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦ੍ਵੈਤ ਮੈਂ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪਾਰਸਿ ਭੇਟਿਐ ਕੰਚਨੁ ਭਇਆ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥੧੦॥

ਪਾਰਸਿ ਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਇਹੁ ਮਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਇ ਗਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮਹਿ ਹਰਿ ਵਸੈ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸੋਇ ॥

ਇਸੁ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਬੀਚ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਣਜੀਐ ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਹੋਇ ॥੧੧॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਣਜੀਐ ਤਬ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸਚਾ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧॥੧॥

ਮਨੁ ਕੋ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਭੈ ਭਾਇ ਜਾਗੇ ਸੇ ਜਨ ਜਾਗ੍ਰਣ ਕਰਹਿ ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਉਤਾਰਿ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੈ ਔਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਕੋ ਉਤਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋਈ ਜਨ ਜਾਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਜਾਗਹਿ ਘਰੁ ਅਪਣਾ ਰਾਖਹਿ ਪੰਚ ਤਸਕਰ ਕਾਢਹਿ ਮਾਰਿ ॥੧॥

ਐਸੇ ਜੋ ਸਦਾ ਹੀ ਜਾਗਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ (ਤਸਕਰ) ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਕਾਢ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਣੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਰ ਕੋ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਣ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਰਾਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜਿਤੁ ਮਾਰਗਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਮਨ ਸੇਈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਜਿਸ ਮਾਰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਹੇ ਮਨ ਸੋਈ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੁ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਊਪਜੈ ਦੁਖੁ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੀ (ਧੁਨਿ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਦੁਖ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥੨॥

ਜਬ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸੈ ਤਬ (ਸਹਜੇ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਮੁਖ ਸੋਹਣੇ ਹਰਿ ਰਾਖਿਆ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖ (ਸੋਹਣੇ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਸੁਖੁ ਘਣਾ ਜਪਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਉਤਰੇ ਪਾਰਿ ॥੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਘਣਾ) ਅਤਜੰਤ ਸੁਖ ਹੂਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੭

ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਾਗ੍ਰਣੁ ਨ ਹੋਵਈ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਪਵਈ ਥਾਇ ॥

ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾਗਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਹੰਕਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਭੀ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਦਰਿ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹਹਿ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥੪॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਦਰ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ (ਢੋਈ) ਪਾਸ ਢੁਕਣਾ ਭਾਵ ਆਦਰੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਧ੍ਰਿਗੁ ਖਾਣਾ ਧ੍ਰਿਗੁ ਪੈਨ੍ਣਾ ਜਿਨ੍ਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਪਿਆਰੁ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਭੀ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਔ ਪੈਨਣਾਂ ਭੀ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ॥

ਬਿਸਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਬਿਸਟਾ ਰਾਤੇ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਹੋਹਿ ਖੁਆਰੁ ॥੫॥

ਜੋ ਵਿਸੇ ਰੂਪੀ ਦੁਰਗੰਧੀ ਵਿਸ਼ਟਾ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਵਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਹੈਂ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰ ਖਵਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟਿਆ ਤਿਨਾ ਵਿਟਹੁ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਊਪਰ ਸੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਰਹਾਂ ਸਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਉ ॥੬॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਬ ਮਿਲ ਰਹੂੰ ਤਬ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ (ਸਚੇ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਸਮਾਵੋਂ॥੬॥

ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ਉਪਾਇ ਕਿਤੈ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥

ਪੂਰੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕਿਸੀ ਉਪਾਵ ਸੇ ਪਾਯਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ (ਸਹਜੁ) ਗ੍ਯਾਨੁ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਉਮੈ ਕੋ ਜਲਾਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਭਜੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੋਵਹੁ ਹਰੀ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਨੇ ਯੋਗਜ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਸੁ ਹੋਗੁ ॥੮॥੨॥੭॥੨॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੁ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੁਝ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਵੀਸਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਕਿਛ ਕਰੇਗਾ ਸੋਈ ਹੋਵੇਗਾ॥੮॥੨॥੭॥੨॥੯॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਅਪਨੀ ਦਸਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਭਾਸ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ਅਸਟਪਦੀਆ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਸੁਤੁ ਬਨਿਤਾ ॥
ਚੂਗਹਿ ਚੋਗ ਅਨੰਦ ਸਿਉ ਜੁਗਤਾ ॥

ਮਾਤਾ ਔ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਔ ਪੁਤ੍ਰ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਜੋ ਸਨਬੰਧੀ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੀਵ (ਪੁਗਤਾ) ਪੂੜੇ ਹੂਏ ਅਨੰਦ ਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਚੋਗ ਕੋ ਚੁਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਰਝਿ ਪਰਿਓ ਮਨ ਮੀਠ ਮੁੋਹਾਰਾ ॥
ਗੁਨ ਗਾਹਕ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰਾ ॥੧॥

ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿ ਕੋ ਮੀਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਇਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਰਝਿ ਪਰਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਗਾਹਿਕ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ (ਅਧਾਰਾ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਏਕੁ ਹਮਾਰਾ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥
ਧਰ ਏਕਾ ਮੈ ਟਿਕ ਏਕਸੁ ਕੀ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾ ਵਡ ਪੁਰਖੁ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕ ਕਰਤਾ ਹਰੀ ਹਮਾਰਾ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਮਨ ਕਰ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਧਿਰ ਹੈ ਔ ਤਨ ਕਰ ਭੀ ਤਿਸ ਏਕ ਕੀ ਟੇਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸਾਹੋਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹਮਾਰਾ ਬਡਾ ਸਾਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਛਲ ਨਾਗਨਿ ਸਿਉ ਮੇਰੀ ਟੂਟਨਿ ਹੋਈ ॥
ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਇਹ ਝੂਠੀ ਧੋਹੀ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਇਸ ਛਲ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਸਰਪਨੀ ਸੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਟੂਟਣੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਯਾ (ਧੋਹੀ) ਛਲ ਰੂਪ ਝੂਠੀ ਹੈ॥

ਮੁਖਿ ਮੀਠੀ ਖਾਈ ਕਉਰਾਇ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਹਿਆ ਅਘਾਇ ॥੨॥

ਮੁਖਜ ਕਰਕੇ ਮੀਠੀ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਔ ਖਾਏ ਸੇ ਕੌੜੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਏਹ ਇਸ ਕਾ ਫਲ ਅੰਤ ਕੋ ਦੁਖਦਾਯਕ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਮਨ (ਅਘਾਇ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਸਿਉ ਗਈ ਵਿਖੋਟਿ ॥
ਗੁਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਿ ਮੋਹਿ ਕੀਨੀ ਛੋਟਿ ॥

ਤਿਸੀ ਕਰ ਲੋਭ ਮੋਹਿ ਸ਼ਿਉਂ ਭੀ ਹਮਾਰੀ (ਵਿਖੋਟਿ) ਪ੍ਰਤੀਤ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਿਖੁਟ ਗਈ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਨੇ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਮੁਝ ਕੋ ਛੋਟ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਭਾਵ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਇਹ ਠਗਵਾਰੀ ਬਹੁਤੁ ਘਰ ਗਾਲੇ ॥
ਹਮ ਗੁਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਕਿਰਪਾਲੇ ॥੩॥

ਇਹ ਠਗਵਾਰੀ ਠਗਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਘਰ ਗਾਲੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਜਨ ਇਨ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਸਿਉ ਠਾਟੁ ਨ ਬਨਿਆ ॥
ਗੁਰ ਉਪਦੇਸੁ ਮੋਹਿ ਕਾਨੀ ਸੁਨਿਆ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸਾਥ ਹਮਾਰਾ ਠਾਟ ਨਹੀਂ ਬਨਿਆਂ ਹੈ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਮੈਨੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਹ ਦੇਖਉ ਤਹ ਮਹਾ ਚੰਡਾਲ ॥
ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਅਪੁਨੈ ਗੁਰਿ ਗੋਪਾਲ ॥੪॥

ਪਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਚੰਡਾਲ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹਮਕੋ ਤਿਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਗੋਪਾਲ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਦਸ ਨਾਰੀ ਮੈ ਕਰੀ ਦੁਹਾਗਨਿ ॥
ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਏਹ ਰਸਹਿ ਬਿਖਾਗਨਿ ॥

ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮੈਂ (ਦੁਹਾਗਨਿ) ਛੁਟੜ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਇਹ ਵਿਸੇ ਰਸ ਅਗਨੀ ਵਤ ਹੈਂ॥

ਇਨ ਸਨਬੰਧੀ ਰਸਾਤਲਿ ਜਾਇ ॥
ਹਮ ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੫॥

ਇਨ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਵਿਸਿਅਹੁ ਸਾਥ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਬੰਧੀ ਹੈ ਸੋ ਰਸਾਤਲ ਅਰਥਾਤ ਅਧੋਗਤਿ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਉਨੇ ਕਰਕੇ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਰਾਖੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਅਹੰਮੇਵ ਸਿਉ ਮਸਲਤਿ ਛੋਡੀ ॥
ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ ਇਹੁ ਮੂਰਖੁ ਹੋਡੀ ॥

ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਸਾਥ ਤੋ ਹਮਨੇ ਸਲਾਹਿ ਕਰਨੀ ਹੀ ਛੋਡੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮਕੋ ਕਹਿਆ ਹੈ ਇਹ ਹੰਕਾਰ ਪਿਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਮੈਂ ਮੂਰਖਤਾ ਅਰ ਪਿਦ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਇਹੁ ਨੀਘਰੁ ਘਰੁ ਕਹੀ ਨ ਪਾਏ ॥
ਹਮ ਗੁਰਿ ਰਾਖਿ ਲੀਏ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥੬॥

ਏਹ ਹੰਕਾਰ ਨਿਘਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ (ਕਹੀ) ਕਦੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਹਮ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਮੈ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਕਰ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਇਨ ਲੋਗਨ ਸਿਉ ਹਮ ਭਏ ਬੈਰਾਈ ॥
ਏਕ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਦੁਇ ਨ ਖਟਾਂਈ ॥

ਇਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਭਾਵ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸਿਉਂ ਹਮ ਬਿਰਾਈ ਵੈਰੀ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਔ ਆਸਰੀ ਸੰਪਤਿ ਦੋਨੋਂ ਨਹੀਂ (ਖਟਾਈ) ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਏ ਪ੍ਰਭ ਪਹਿ ਅੰਚਰਿ ਲਾਗਿ ॥
ਕਰਹੁ ਤਪਾਵਸੁ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬਾਗਿ ॥੭॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਚਰਿ) ਪਲੇ ਲਾਗ ਕਰ ਅਬ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਹੈਂ ਤਬ ਹਮਨੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਹਮਾਰੇ ਸਰਬਗਯ ਪ੍ਰਭੂ ਹਮਾਰਾ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਿਆਉਂ ਕਰੀਏ॥੭॥

ਪ੍ਰਭ ਹਸਿ ਬੋਲੇ ਕੀਏ ਨਿਆਂਏਂ ॥
ਸਗਲ ਦੂਤ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਏ ॥

ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਝ ਕੋ ਹਸ ਕਰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਬੋਲੇ ਔ ਹਮਾਰੇ ਨਿਆਉਂ ਸਭ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਦੂਤ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਲਗਾਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕਿ ਸਭ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਤੂੰ ਠਾਕੁਰੁ ਇਹੁ ਗ੍ਰਿਹੁ ਸਭੁ ਤੇਰਾ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਕੀਆ ਨਿਬੇਰਾ ॥੮॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੂਜ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਇਹ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਐਸੀ ਗਜਾਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਹੀ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕਾ ਠਾਕਰ ਹੈਂ ਔਰ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਘਰ ਸਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗ੍ਰਹਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੁਕਮ ਹੈ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥੮॥੧॥

ਭੇਖਧਾਰੀ ਪਖੰਡੀਓਂ ਕੋ ਤਾੜਨਾ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੮

ਮਨ ਮਹਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਹਾ ਅਹੰਕਾਰਾ ॥
ਪੂਜਾ ਕਰਹਿ ਬਹੁਤੁ ਬਿਸਥਾਰਾ ॥

ਮਨ ਮੈਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹੂਆ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ਤਨਿ ਚਕ੍ਰ ਬਣਾਏ ॥
ਅੰਤਰ ਕੀ ਮਲੁ ਕਬ ਹੀ ਨ ਜਾਏ ॥੧॥

ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਕ੍ਰਾਦੀ ਚਿਹਨ ਭੀ ਬਣਾਏ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹਉਮੈ ਮਲ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਿਨ ਹੀ ਨ ਪਾਇਆ ॥
ਭਗਉਤੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਮਨੁ ਮੋਹਿਆ ਮਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਜਬ ਤਕ ਮਨ ਮਾਇਆ ਕਰ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਮੁੰਦਰਾਂ ਪਹਰਨੇ ਤੇ ਅਰ ਭਗਉਤੀ ਕਹਾਵਨਾ ਇਸ ਸੰਜਮ ਜਤਨ ਕਰ ਤਬ ਤਕ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪਾਪ ਕਰਹਿ ਪੰਚਾਂ ਕੇ ਬਸਿ ਰੇ ॥
ਤੀਰਥਿ ਨਾਇ ਕਹਹਿ ਸਭਿ ਉਤਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੰਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਵਸ ਹੂਏ ਹੂਏ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪ ਸਭ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁਰਿ ਕਮਾਵਹਿ ਹੋਇ ਨਿਸੰਕ ॥
ਜਮ ਪੁਰਿ ਬਾਂਧਿ ਖਰੇ ਕਾਲੰਕ ॥੨॥

ਪੁਨਾ ਨਿਸੰਕ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਪਾਪ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਾਪ ਕਰ ਕਲੰਕੀਓਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤ ਬੰਧਕਰ (ਖਰੇ) ਲੈ ਗਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਘੂਘਰ ਬਾਧਿ ਬਜਾਵਹਿ ਤਾਲਾ ॥
ਅੰਤਰਿ ਕਪਟੁ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਾ ॥

ਜੋ ਬਾਹਰਿ ਮੈਂ ਘੁੰਘਰੂ ਬਾਂਧ ਕਰ ਤਾਲੋਂ ਕੋ ਬਪਵਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਕਪਟੁ ਹੈ ਤੋ ਉਹ (ਬੇਤਾਲਾ) ਪਿਸਾਚੋਂ ਵਤ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਰਮੀ ਮਾਰੀ ਸਾਪੁ ਨ ਮੂਆ ॥
ਪ੍ਰਭੁ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਨੈ ਜਿਨਿ ਤੂ ਕੀਆ ॥੩॥

ਵਰਮੀ ਤੋ ਮਾਰੀ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਰ ਸਰਪ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੁਖ ਦੀਆ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ ਭਜਾ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭ ਕਿਛ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਕੀਆ ਅਰਥਾਤ ਰਚਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੂੰਅਰ ਤਾਪ ਗੇਰੀ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰਾ ॥
ਅਪਦਾ ਕਾ ਮਾਰਿਆ ਗ੍ਰਿਹ ਤੇ ਨਸਤਾ ॥

(ਪੂੰਅਰ) ਧੂੰਣੀਆਂ ਤਪਦਾ ਹੈ ਔ ਗੇਰੂ ਮੈਂ ਰੰਗ ਕਰ ਬਸਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਪਹਿਰਤਾ ਹੈ॥ ਅਪਦਾ ਕਾ ਮਰਿਆ ਹੂਆ ਗ੍ਰਹਿ ਤੇ ਨਸਤਾ ਹੈ॥ ਕਿਸੀ ਬਿਪਤਾ ਕਰ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦੇਸੁ ਛੋਡਿ ਪਰਦੇਸਹਿ ਧਾਇਆ ॥
ਪੰਚ ਚੰਡਾਲ ਨਾਲੇ ਲੈ ਆਇਆ ॥੪॥

ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਪਰਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਧਾਇਆ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਪੰਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਚੰਡਾਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਲੇ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਪਰਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਭਰਮਣੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਾ॥੪॥

ਕਾਨ ਫਰਾਇ ਹਿਰਾਏ ਟੂਕਾ ॥
ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਂਗੈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵਨ ਤੇ ਚੂਕਾ ॥

ਕਾਨੋ ਕੌ ਪੜਵਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਜੋਗੀ ਹੋ ਕਰ ਭੀ ਟੁਕੜੇ ਕੋ (ਹਿਰਾਏ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਨੇ ਸੇ ਚੂਕ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਨਿਤਾ ਛੋਡਿ ਬਦ ਨਦਰਿ ਪਰ ਨਾਰੀ ॥
ਵੇਸਿ ਨ ਪਾਈਐ ਮਹਾ ਦੁਖਿਆਰੀ ॥੫॥

ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਖੋਟੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਨ ਪਖੰਡੀ ਵੇਸੋਂ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਤਿਸ ਕਰ ਜੀਵ ਮਹਾ ਦੁਖੀ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਬੋਲੈ ਨਾਹੀ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਮੋਨੀ ॥
ਅੰਤਰਿ ਕਲਪ ਭਵਾਈਐ ਜੋਨੀ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਖੰਡ ਕਰ ਮੋਨੀ ਹੋਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਸੇ ਬੋਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਕਲਪਨਾ ਹੈ ਤੌ ਜੋਨੋ ਮੈਂ ਭਵਾਈਐਗਾ॥

ਅੰਨ ਤੇ ਰਹਤਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹੀ ਸਹਤਾ ॥
ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝੈ ਵਿਆਪਿਆ ਮਮਤਾ ॥੬॥

ਪੁਨਾ ਅੰਨ ਛਕਨੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਭੂਖ ਕਾ ਦੁਖ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪਖੰਡ ਸੇ ਬ੍ਰਤਾਦੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤਾ ਹੈ ਔ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਮਮਤਾ ਕਰ ਵਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਗ੍ਰਸਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੬॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ ਪਰਮ ਗਤੇ ॥

ਪੂਛਹੁ ਸਗਲ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪਰਮਗਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਹੈ॥ ਸੰਪੂਰਨ ਵੇਦੋਂ ਔ ਸਿੰਮ੍ਰਤੀਓਂ ਕੋ ਪੂਛ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਵਹੁ॥

ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਰੈ ਅਜਾਈ ॥

ਜਿਉ ਬਾਲੂ ਘਰ ਠਉਰ ਨ ਠਾਈ ॥੭॥

ਮਨਮੁਖ ਸਦਾ (ਅਪਾਈ) ਵਿਅਰਥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ (ਬਾਲੂ) ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕੇ ਘਰ ਬਨਾਏ ਹੂਏ ਕੋ ਠਹਰਨੇ ਕੀ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸੀਘਰ ਹੀ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲੁ ਅਨਿਤ ਰੂਪ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਸ ਨੋ ਭਏ ਗੋੁਬਿੰਦ ਦਇਆਲਾ ॥

ਗੁਰ ਕਾ ਬਚਨੁ ਤਿਨਿ ਬਾਧਿਓ ਪਾਲਾ ॥

ਜਿਸਨੋ ਗੋਬਿੰਦ ਆਪ ਹੀ ਦਇਆਲੂ ਭਏ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਬਚਨੁ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸੁ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਪਲੇ ਮੈਂ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੋਟਿ ਮਧੇ ਕੋਈ ਸੰਤੁ ਦਿਖਾਇਆ ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਤਰਾਇਆ ॥੮॥

ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਮਧੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੰਤ ਹਮਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਇਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤਰਾਯਾ ਹੈ॥੮॥

ਜੇ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ਤਾ ਦਰਸਨੁ ਪਾਈਐ ॥

ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਭੁ ਕੁਟੰਬੁ ਤਰਾਈਐ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ॥੨॥

ਜੇਕਰ ਪੂਰਬਲਾ ਪੁੰਨ ਹੋਵੈ ਤਬ ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਸੇ ਆਪ ਭੀ ਤਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਔਰ ਸਰਬ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਭੀ ਤਰਾਇ ਲਈਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਅਪਨੇ ਲਾਭ ਹੂਏ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਾਮੁ ਕਿਲਬਿਖ ਸਭਿ ਕਾਟੇ ॥

ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਕਾਗਰ ਫਾਟੇ ॥

ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹਮਨੇ ਕਾਟੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਧਰਮ ਰਾਇਕੇ ਪਾਸ ਹਿਸਾਬ ਦੇਨੇ ਕੇ ਕਾਗਜ ਭੀ ਫਟ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮਿਲਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਇਆ ॥

ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ ॥੧॥

ਹਮਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਹਰਿਨਾਮ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਸਰੂਪ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਰਾਮ ਰਮਤ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ॥

ਤੇਰੇ ਦਾਸ ਚਰਨ ਸਰਨਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਰਮਤ) ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਮੈਂ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹੂੰ॥

ਚੂਕਾ ਗਉਣੁ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰੁ ॥
ਗੁਰਿ ਦਿਖਲਾਇਆ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰਾ ਰਿਦੇ ਤੇ ਮਿਟਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਹਮਾਰਾ ਆਵਾਗਉਣੁ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮ ਮਰਨਾ (ਚੂਕਾ) ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਅਬ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ (ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ) ਗਜਾਨ ਦਿਖਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਦ ਰਾਤਾ ॥
ਪ੍ਰਭੂ ਜਨਾਇਆ ਤਬ ਹੀ ਜਾਤਾ ॥੨॥

ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤਨ ਸਦਾ ਰਾਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਬ ਤੁਮਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਜਨਾਯਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਮੈਨੇ (ਜਾਤਾ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਰਵਿਆ ਸੋਇ ॥
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਬੀਜੋ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸਰਬ ਕੇ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਬੀਚ ਸੋ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਰਵਿਆ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ (ਬੀਜੋ) ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਬੈਰ ਬਿਰੋਧ ਛੇਦੇ ਭੈ ਭਰਮਾਂ ॥
ਪ੍ਰਭਿ ਪੁੰਨਿ ਆਤਮੈ ਕੀਨੇ ਧਰਮਾ ॥੩॥

ਤਿਸੀ ਕਰ ਵੈਰ ਅਬ ਕਾ ਔ ਵਿਰੋਧ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਔ ਭਰਮ ਭੈ ਸੰਪੂਰਨ ਛੇਦੇ ਅਰਥਾਤ ਕਟੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਪੁੰਨਜ (ਆਤਮੈ) ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਮਨੇ ਹਮ ਧਰਮਾਤਮਾ ਕੀਨੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਮਹਾ ਤਰੰਗ ਤੇ ਕਾਂਢੈ ਲਾਗਾ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਟੂਟਾ ਗਾਂਢਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਹਾਂ (ਤਰੰਗ) ਜਲ ਵਾਲਾ ਜੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮੈਂ ਅਬ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਕਾਂਢੈ) ਕਿਨਾਰੇ ਪੁਰ ਲਾਗਾ ਹੂੰ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਮੈਂ ਜੋ ਟੂਟਾ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਹਮਕੋ ਹੇ ਹਰੀ ਅਬ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਸਾਥ ਗੰਢ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਨਾਮੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿਆ ॥
ਅਪੁਨੈ ਠਾਕੁਰਿ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਏਹੀ ਜਪ ਤਪ ਔ ਇੰਦ੍ਰੇ ਆਦੀ ਕਾ ਸੰਜਮ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਹੇ ਠਾਕਰ ਮੁਝਕੋ ਅਪਨਾ ਦਾਸ ਜਾਨ ਕਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਨਿਹਾਲਿਆ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥

ਮੰਗਲ ਸੂਖ ਕਲਿਆਣ ਤਿਥਾਈਂ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੪੯

ਜਹ ਸੇਵਕ ਗੋਪਾਲ ਗੁਸਾਈ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੁਸਾਈਂ ਪਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸੇਵਕ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਉਤਸਾਹ ਔ ਸੁਖਪੁਨਾ ਮੁਕਤੀ ਸਦਾ ਰਹਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਗੋਪਾਲ ॥
ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਟੇ ਬਿਤਾਲ ॥੫॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਜਬ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਤਬ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਜੋ ਹਮ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਿਸਾਚ ਲਾਗੇ ਹੁਏ ਥੇ ਸੋ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ॥੫॥

ਹੋਮ ਜਗ ਉਰਧ ਤਪ ਪੂਜਾ ॥
ਕੋਟਿ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੁ ਕਰੀਜਾ ॥

ਹੋਮ ਔ ਅਗ ਆਦੀ ਕਰਮ ਪੁਨਾ ਤਪ ਜੋ (ਉਰਧ) ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਉਚੀਆਂ ਭੁਪਾਂ ਕਰਕੇ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਹਮਨੇ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕਰੋੜੋਂ ਤੀਰਥੋਂ ਕਾ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਿਮਖ ਰਿਦੈ ਧਾਰੇ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਜਪਤ ਸਭਿ ਕਾਰਜ ਸਾਰੇ ॥੬॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮਨੇ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਜੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਇਹੀ ਪੂਰਬੋਕਤ ਤਪ ਆਦਿ ਸਾਧਨ ਕਰ ਲੀਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੁਝ ਕੋ ਜਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮੋਖਾਦੀ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਪ੍ਰਭ ਥਾਨੁ ॥
ਹਰਿ ਜਨ ਲਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਅਸਥਾਨ ਸਰਬ ਊਚਿਓਂ ਤੇ ਊਚਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਜੋ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ (ਸਹਜਿ) ਸ਼ਾਂਤ ਪਦ ਮੈਂ ਸਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਸ ਦਾਸਨ ਕੀ ਬਾਂਛਉ ਧੂਰਿ ॥
ਸਰਬ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਰਪੂਰਿ ॥੭॥

ਹੇ ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕਰ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਬਾਂਛਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਨੇਰਾ ॥
ਮੀਤ ਸਾਜਨ ਭਰਵਾਸਾ ਤੇਰਾ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਰੂਪੀ ਅਤੀ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈਂ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕੇ ਸਜਨ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਹੈ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੀਨੇ ਅਪੁਨੇ ਦਾਸ ॥
ਜਪਿ ਜੀਵੈ ਨਾਨਕੁ ਗੁਣਤਾਸ ॥੮॥੩॥੨॥੭॥੧੨॥

ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਆਪਨੇ (ਕਰੁ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਤਾਸ) ਸਮੁੰਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹਮ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਜਪ ਕਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥੮॥੩॥੨॥੭॥੧੨॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਅਪਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾ ਲਾਭ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਭਾਸ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਕੀ ਸੰਕਾ ਨਾਸੀ ॥
ਆਪਨ ਰੰਗਿ ਸਹਜ ਪਰਗਾਸੀ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਰਣੇ ਔ ਜੀਵਣੇ ਕੀ ਹਮਾਰੀ ਸੰਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਯਥਾ 'ਮਰਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਜੀਵਣ ਕੀ ਨਹੀਂ ਆਸ' ਕਿਉਂਕਿ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਭਈ ਹੈ॥੧॥

ਪ੍ਰਗਟੀ ਜੋਤਿ ਮਿਟਿਆ ਅੰਧਿਆਰਾ ॥
ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਪਾਇਆ ਕਰਤ ਬੀਚਾਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਕੀ ਜੋਤ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਮਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਹ ਅਨੰਦੁ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਪਇਆਨਾ ॥
ਮਨੁ ਮਾਨਕੁ ਲਿਵ ਤਤੁ ਲੁਕਾਨਾ ॥੨॥

ਜਿਸ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਇਹੁ ਅਨੰਦ ਭਇਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮਨ ਜੋ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਸੁਧ ਥਾ ਸੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੇ (ਤਤੁ) ਸਰੂਪ ਕੀ ਲਿਵ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਲੁਕ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੨॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥
ਜੋ ਇਵ ਬੂਝੈ ਸੁ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣਾ ॥੩॥

ਜੋ ਕਿਛ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭ (ਤੇਰਾ) ਭਾਣਾ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਸਭ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਜਿਸਨੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਸੋਈ (ਸਹਜਿ) ਸ਼ੰਤ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਕਿਲਬਿਖ ਗਏ ਖੀਣਾ ॥
ਮਨੁ ਭਇਆ ਜਗਜੀਵਨ ਲੀਣਾ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਸਰਬ ਪਾਪ (ਖੀਣਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜਗਜੀਵਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਲੀਨ ਭਇਆ ਹੈ॥੪॥੧॥

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਕਹ ਕਰ ਏਕਤਾ ਰੂਪ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਹੇਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥
ਅਲਹੁ ਏਕੁ ਮਸੀਤਿ ਬਸਤੁ ਹੈ ਅਵਰੁ ਮੁਲਖੁ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ ॥

ਹੇ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸੇ ਪੂਛਤੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ (ਅਲਹੁ) ਖੁਦਾਇ ਏਕ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਮ ਕਹੋ ਔਰ ਮੁਲਖ ਕਿਸਕਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਹੁ ਪੂਰਨ ਹੈ॥

ਹਿੰਦੂ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੀ ਦੁਹ ਮਹਿ ਤਤੁ ਨ ਹੇਰਾ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਹਿੰਦੂ ਮੂਰਤ ਆਦਿ ਨਾਮ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਨਿਵਾਸੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਮੈਂ ਹੀ ਤਤ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹਮਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ॥੧॥ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ॥

ਅਲਹ ਰਾਮ ਜੀਵਉ ਤੇਰੇ ਨਾਈ ॥
ਤੂ ਕਰਿ ਮਿਹਰਾਮਤਿ ਸਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ (ਅਲਹ) ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਤੇ ਅਗੋਚਰ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਤੇਰੇ ਨਾਮੋਂ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਸਾਂਈਂ ਤੂੰ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ॥

ਦਖਨ ਦੇਸਿ ਹਰੀ ਕਾ ਬਾਸਾ ਪਛਿਮਿ ਅਲਹ ਮੁਕਾਮਾ ॥

ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਦਖਯਣ ਦੇਸ ਮੈਂ ਰਾਮਸਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਹਰੀਕਾ ਨਿਵਾਸ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਸਚਮ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਮਕੇ ਕੋ ਅਲਹ ਕਾ ਮੁਕਾਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਭੂਲ ਹੈ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਖੋਜਿ ਦਿਲੈ ਦਿਲਿ ਖੋਜਹੁ ਏਹੀ ਠਉਰ ਮੁਕਾਮਾ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਲੋਕੋ ਵੀਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਦਿਲ ਮੈਂ ਖੋਜ ਕਰ ਸਰਬ ਕੇ ਦਿਲੋਂ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਕੋ ਖੋਜੋ ਸੋ ਕਿਆ ਖੋਜੋ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਸਕਰਨ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਕਾਮ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ॥੨॥

ਬ੍ਰਹਮਨ ਗਿਆਸ ਕਰਹਿ ਚਉਬੀਸਾ ਕਾਜੀ ਮਹ ਰਮਜਾਨਾ ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋ ਬਰਸ ਮੈਂ ਚੌਬੀਸ ੨੪ (ਗਿਆਸ) ਇਕਾਦਸੀ ਰਾਮ ਨੌਮੀ ੨੫ ਨਰ ਸਿੰਘ ਚੌਦਹ ੨੬ ਜਨਮ ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ ੨੭ ਬਾਵਨ ਦ੍ਵਾਦਸ਼ੀ ੨੮ ਗਣੇਸ਼ ਚੌਥ ੨੯ ਸ਼ਿਵਰਾਤ੍ਰੀ ੩੦ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕਾ ਦਿਨ ਜਾਨ ਕਰ ਬ੍ਰਤ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਜੀਓਂ ਨੇ (ਮਹਰਮਜਾਨਾ) ਮਹੀਨਾ ਰਮਜਾਨ ਕਾ ਅਰਥਾਤ ਰੋਪਿਓਂ ਕਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ॥

ਗਿਆਰਹ ਮਾਸ ਪਾਸ ਕੈ ਰਾਖੇ ਏਕੈ ਮਾਹਿ ਨਿਧਾਨਾ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਭਰਮ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਗਿਆਰਾਂ ਮਹੀਨਿਓਂ ਕੋ ਤੇ ਅਸਾਰ ਜਾਨ ਕਰ (ਪਾਸ) ਕਿਨਾਰੇ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਹੀ (ਨਿਧਾਨਾ) ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਕਹਾ ਉਡੀਸੇ ਮਜਨੁ ਕੀਆ ਕਿਆ ਮਸੀਤਿ ਸਿਰੁ ਨਾਂਏਂ ॥

ਉਡੀਸੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਪਾਇਕਰ ਜਗਨਨਾਥ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਔ ਸਮੁੰਦਰ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਪਾਇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਕਪਟੁ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰੈ ਕਿਆ ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਂਏਂ ॥੪॥

ਦਿਲ ਮੈਂ ਕਪਟ ਧਾਰਕੇ ਨਿਵਾਜ ਪੜਤੇ ਹੂਏ ਸਮਾਂ (ਗੁਜਾਰੈ) ਬੀਤਾਵਤਾ ਹੈ ਤੌ ਕਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੇਕਰ ਹਜ ਵਾਸਤੇ ਕਾਬੇ ਮੈਂ ਪਾਵੈ ਤਬ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਚਿਤਕੀ ਸਫਾਈ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਯਤਾਰਥ ਲਾਭ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਤੁਮਾਰੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਕਿਆ ਹੈ?

ਏਤੇ ਅਉਰਤ ਮਰਦਾ ਸਾਜੇ ਏ ਸਭ ਰੂਪ ਤੁਮ੍ਾਰੇ ॥

ਉਤ੍ਰ॥ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਏਤੇ) ਇਤਨੇ ਭਾਵ ਬਹੁਤ (ਅਉਰਤ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ (ਮਰਦਾ) ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ (ਸਾਜੇ) ਰਚੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹੁ ਸਰਬ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰੁ ਪੂੰਗਰਾ ਰਾਮ ਅਲਹ ਕਾ ਸਭ ਗੁਰ ਪੀਰ ਹਮਾਰੇ ॥੫॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਤਿਸ ਰਾਮ ਔ ਅਲਹ ਕਾ (ਪੂੰਗਰਾ) ਬਚਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕਾ ਬਾਲਕਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਏਹਾ ਰਾਮ ਔ ਅਲਹ ਕੋ ਹਮਨੇ ਏਕ ਰੂਪ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਓਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸਭ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਫਕੀਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਪੀਰ ਹੈਂ॥੫॥

ਕਹਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸੁਨਹੁ ਨਰ ਨਰਵੈ ਪਰਹੁ ਏਕ ਕੀ ਸਰਨਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ (ਨਰ) ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਔ ਹੇ (ਨਰਵੈ) ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਬਚਨ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ ਵਾ ਹੇ ਨਰੋ (ਨਰਵੈ) ਨਿਰਨੇ ਸੁਨੋ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹੀ ਸਰਨ ਪਰੋ॥

ਕੇਵਲ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ ਰੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਤਬ ਹੀ ਨਿਹਚੈ ਤਰਨਾ ॥੬॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ (ਕੇਵਲ) ਏਕ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਪੋਗੇ ਤਬ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਤਰਨਾ ਹੋਇਗਾ॥੬॥੨॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ (ਅਲਹ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਏਕ (ਨੂਰ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਕਰ (ਕੁਦਰਤਿ) ਸਕਤੀ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਅਰਥਾਤ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ (ਬੰਦੇ) ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ ॥੧॥

ਜਬ ਏਕ (ਨੂਰ) ਚੇਤਨ ਤੇ ਹੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਇਨ ਮੈਂ ਸੇ ਭਲੇ ਕੌਣ ਕਹੀਏ ਔਰ ਮੰਦੇ ਕਿਨਕੋ ਕਹੀਏ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਓਹੀ ਹੈ॥ ਅਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਸੇ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੦

ਲੋਗਾ ਭਰਮਿ ਨ ਭੂਲਹੁ ਭਾਈ ॥

ਖਾਲਿਕੁ ਖਲਕ ਖਲਕ ਮਹਿ ਖਾਲਿਕੁ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬ ਠਾਂਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲੋਕੋ ਭਰਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰ ਨਹੀਂ ਭੂਲੋ (ਖਲਕੁ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ (ਖਾਲਿਕੁ) ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮੈਂ ਕਲਪਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਔ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਖਾਲਕ ਅਧਿਸਟਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਰੂਪ ਓਹੀ ਹੈ॥

ਮਾਟੀ ਏਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕਰਿ ਸਾਜੀ ਸਾਜਨਹਾਰੈ ॥

ਜੈਸੇ ਸਾਜਨਹਾਰ ਘੁਮਾਰ ਨੇ ਏਕ (ਮਾਟੀ) ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਸੇ ਅਨੇਕ ਭਾਤੋਂ ਕੇ ਪਾਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਰਚਨਾ (ਸਾਜੀ) ਰਚੀ ਹੈ॥

ਨਾ ਕਛੁ ਪੋਚ ਮਾਟੀ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਨਾ ਕਛੁ ਪੋਚ ਕੁੰਭਾਰੈ ॥੨॥

ਤਿਨ ਮੈਂ ਤੇ ਮਿਟੀ ਕੇ ਪਾਤਰੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਕਛੁ (ਪੋਚ) ਨੂਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕਛੁ ਘੁਮਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਨੂਨਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਰਚਨਾ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੀ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਕਰਤਾ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੀ ਹੈ ਐਸੇ ਭੀ ਏਕਤਾ ਸਿਧ ਭਈ॥੨॥

ਸਭ ਮਹਿ ਸਚਾ ਏਕੋ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭੁ ਕਛੁ ਹੋਈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਸੋਈ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕਿਛ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਨੈ ਸੁ ਏਕੋ ਜਾਨੈ ਬੰਦਾ ਕਹੀਐ ਸੋਈ ॥੩॥

ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਏਕ ਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਕਾ ਬੰਦਾ ਦਾਸ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਅਲਹੁ ਅਲਖੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ ਗੁਰਿ ਗੁੜੁ ਦੀਨਾ ਮੀਠਾ ॥

(ਅਲਹੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਮੀਠਾ ਗੁੜ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਮੇਰੀ ਸੰਕਾ ਨਾਸੀ ਸਰਬ ਨਿਰੰਜਨੁ ਡੀਠਾ ॥੪॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਸਰਬ ਸੰਕਾ ਨਾਸੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬ ਸਰਬ ਸਰੂਪ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਮੈਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਕਿਸੀ ਮੁਲਾਂ ਕੋ ਮੁਰਗੀ ਮਾਰਤੇ ਹੂਏ ਦੇਖ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਕਿ ਤੂੰ ਪਾਪ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੀ ਕਿਤਾਬੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਹਲਾਲ ਖਾਨਾ ਅਛਾ ਹੈ ਔ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕੁ ਖੁਦਾਉ ਹੈ ਨ ਕੋਈ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨ ਮਰਤਾ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਮਰਤਾ ਔ ਮਾਰਤਾ ਮਾਨੋਗੇ ਤੋ ਬੇਦ ਔ ਪੁਰਾਨ ਕਤਾਬਾਂ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੋ ਜਾਨਗੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਹਹੁ ਮਤ ਝੂਠੇ ਝੂਠਾ ਜੋ ਨ ਬਿਚਾਰੈ ॥

ਬੇਦੋਂ ਔ ਕਿਤੇਬੋਂ ਕੋ ਝੂਠਾ ਮਤ ਕਹੋ ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਝੂਠਾ ਵਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਉ ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਖੁਦਾਇ ਕਹਤ ਹਉ ਤਉ ਕਿਉ ਮੁਰਗੀ ਮਾਰੈ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਲਿਖੇ ਅਨਸਾਰ ਸਭ ਮੈਂ ਏਕ ਖੁਦਾਇ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਹੂਆ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਤਬ ਤੂੰ ਮੁਰਗੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧॥

ਮੁਲਾਂ ਕਹਹੁ ਨਿਆਉ ਖੁਦਾਈ ॥

ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਮੁਲਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ (ਖੁਦਾਈ) ਖੁਦਾਇ ਵਾਲਾ ਨਿਆਉਂ ਕਹਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਤੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮਣਾ ਦੂਰ ਹੋ ਪਾਵੇਗਾ ਤੂੰ ਖੁਦਾਈ ਨਿਆਉਂ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨ ਕੋਈ ਮਰਤਾ ਹੈ ਨਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਬਾਤ ਯਦਪਿ ਸਚੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸਕੋ ਕਹਿਣੇ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਇਹੁ ਤੇਰਾ ਕਥਨਾ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੈ॥

ਪਕਰਿ ਜੀਉ ਆਨਿਆ ਦੇਹ ਬਿਨਾਸੀ ਮਾਟੀ ਕਉ ਬਿਸਮਿਲਿ ਕੀਆ ॥

ਜੇਕਰ ਕਹੇਂ ਤੂੰ ਕਿ ਬਿਸਮਿਲਾ ਕਹਨੇ ਤੇ ਹਲਾਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰਕੇ ਆਣਿਆ ਔ ਛੁਰੀ ਫੇਰ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਦੇਹੀ ਨਾਸ ਕਰੀ ਪੀਛੇ ਤੇ ਮਾਟੀ ਕੋ (ਬਿਸਮਿਲਿ) ਹਲਾਲ ਕਰ ਲੀਆ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਤ ਲਾਗੀ ਕਹੁ ਹਲਾਲੁ ਕਿਆ ਕੀਆ ॥੨॥

ਅਨਾਹਿਤ ਰੂਪ (ਜੋਤਿ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਵਾਸ਼ਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲਾਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਕਹੁ ਮੁਲਾ ਤੈਂਨੇ ਕਿਸ ਕੋ ਹਲਾਲੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਕਿਆ ਉਜੂ ਪਾਕੁ ਕੀਆ ਮੁਹੁ ਧੋਇਆ ਕਿਆ ਮਸੀਤਿ ਸਿਰੁ ਲਾਇਆ ॥

ਮੂੰਹ ਧੋਇ ਕਰਕੇ ਉਜੂ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ (ਪਾਕ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਔਰ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਧਰਤੀ ਪਰ ਸਿਰ ਲਾਇਆ ਅਰਥਾਤ ਨਿਵਾਜ ਪੜ੍ਹੀ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਜਉ ਦਿਲ ਮਹਿ ਕਪਟੁ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਹੁ ਕਿਆ ਹਜ ਕਾਬੈ ਜਾਇਆ ॥੩॥

ਜੇਕਰ ਚਿਤ ਮੈਂ ਤੋ ਕਪਟੁ ਹੈ ਔ ਬਾਹਰਿ ਤੇ ਨਿਵਾਜ ਮੈਂ ਸਮਾਂ ਗੁਜਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਕਿਆ ਔ (ਕਾਬੇ) ਮਕੇ ਮੈਂ ਹਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗਇਆ ਤੌ ਕਿਆ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੩॥

ਤੂੰ ਨਾਪਾਕੁ ਪਾਕੁ ਨਹੀ ਸੂਝਿਆ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਤੂੰ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ (ਨਾਪਾਕ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਔ (ਪਾਕ) ਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਕਾ ਯਥਾਰਥ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਔ ਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਸਾਧਨ ਜਾਨੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਿਸਤਿ ਤੇ ਚੂਕਾ ਦੋਜਕ ਸਿਉ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ॥੪॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੁਲਾਂ (ਭਿਸਤਿ) ਸ੍ਵਰਗੋਂ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮੋਂ ਸੇ (ਚੂਕਾ) ਭੂਲਾ ਹੈ (ਦੋਜਕ) ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੈਗਾ॥੪॥੪॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਸੁੰਨ ਸੰਧਿਆ ਤੇਰੀ ਦੇਵ ਦੇਵਾਕਰ ਅਧਪਤਿ ਆਦਿ ਸਮਾਈ ॥

ਹੇ ਦੇਵੋਂ ਕੇ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰੀ (ਸੰਧਿਆ) ਆਰਤੀ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਪਤੀ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦ ਅਧਿਸ਼ਟਾਂਨ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸਤਾ ਹਮਰੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਪਾਣੀ ਹੈ॥

ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਲਾਗਿ ਰਹੇ ਸਰਨਾਈ ॥੧॥

ਸਿਧ ਜੋ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਭੀ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਣਾਈ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਲੇਹੁ ਆਰਤੀ ਹੋ ਪੁਰਖ ਨਿਰੰਜਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਜਹੁ ਭਾਈ ॥
ਠਾਢਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨਿਗਮ ਬੀਚਾਰੈ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਜੀ ਮੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਰੀ ਹੁਈ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਭਾਈ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਪੂਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਖੜਾ ਹੋਇ ਕਰ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਤਿਸ ਤੇ ਭੀ ਤੂੰ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਤਤੁ ਤੇਲੁ ਨਾਮੁ ਕੀਆ ਬਾਤੀ ਦੀਪਕੁ ਦੇਹ ਉਜ੍ਯਾਰਾ ॥

(ਤਤੁ) ਸੋ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਲ ਵਾ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਰੂਪੀ ਮੈਂਨੇ ਤੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਪ ਕੀ ਵੱਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਠੂਠੀ ਦੀਪਕ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਲਾਇ ਜਗਦੀਸ ਜਗਾਇਆ ਬੂਝੈ ਬੂਝਨਹਾਰਾ ॥੨॥

ਜਬ ਹੇ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਆਪ ਕੀ ਜੋਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਜਗਾਇਆ ਤਬ (ਉਜ੍ਯਾਰਾ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੀਪਕ ਕਰਕੇ ਹਮਨੇ ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਬੂਝਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਝਕੋ (ਬੂਝੈ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਪੰਚੇ ਸਬਦ ਅਨਾਹਦ ਬਾਜੇ ਸੰਗੇ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥

ਸਬਦ ਭਾਵ ਵਾਕ ਆਦਿਕ ਪਾਂਚੋਂ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਪਾਣਨਾ ਇਹੀ (ਅਨਾਹਦ) ਏਕਰਸ (ਸਬਦ) ਵਾਜੇ ਬਜੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦੋਂ ਰੂਪੀ ਵਾਜੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਸਾਰੰਗ ਪਾਨੀ ਤੁਝਕੌ ਹਮਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਦਾਸ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕੀਨੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਬਾਨੀ ॥੩॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਿਰਬਾਣ ਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੩॥੫॥

ਮਨ ਕੌ ਬੰਧਨ ਔ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਕਾਰਣ ਨਿਰੂਪਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੈ ਅਨਭਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਮਨ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਮਨੁ ਹੀ ਜਾਨੈ ਕੈ ਬੂਝਲ ਆਗੈ ਕਹੀਐ ॥

ਇਸ ਮਨ ਕੀ (ਬਿਰਥਾ) ਦਸ਼ਾ ਮਨ ਹੀ ਜਾਨੇ ਹੈ (ਕੈ) ਅਥਵਾ (ਬੂਝਲ) ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਵਾ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਰਾਮੁ ਰਵਾਂਈ ਮੈ ਡਰੁ ਕੈਸੇ ਚਹੀਐ ॥੧॥

ਹੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਤੁਝ ਸੇਂ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਮਨ ਤੇ ਆਪ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਬ ਮੈਂ (ਰਵਾਈ) ਜਪਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਮੁਝ ਕੌ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਵਾ ਜਮੋਂ ਕਾ ਭੈ ਕੈਸੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ? ਅਰਥਾਤ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬੇਧੀਅਲੇ ਗੋਪਾਲ ਗੋੁਸਾਈ ॥
ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਰਵਿਆ ਸਰਬੇ ਠਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਪਾਲ ਗੋਸਾਈਂ ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਸਾਥ (ਬੇਧੀਅਲੇ) ਮਿਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ (ਰਵਿਆ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਮਾਨੈ ਹਾਟੁ ਮਾਨੈ ਪਾਟੁ ਮਾਨੈ ਹੈ ਪਾਸਾਰੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਹੁ ਮਨ ਹੀ (ਹਾਟੁ) ਦੁਕਾਨ ਰੂਪ ਭਾਵ ਧਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਇਕਤਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਿਰਪਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਇਹੁ (ਮਾਨੈ) ਮਨ ਹੀ (ਪਾਟੁ) ਪਟਣ ਅਰਥਾਤ ਨਗਰ ਆਦੀ ਵਾ ਰੇਸ਼ਮ ਸੰਬੰਧ ਤੇ ਸਰਬ ਸਉਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਨ ਹੀ ਪਸਾਰੀ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਮਾਨੈ ਬਾਸੈ ਨਾਨਾ ਭੇਦੀ ਭਰਮਤੁ ਹੈ ਸੰਸਾਰੀ ॥੨॥

ਔ ਇਹੁ ਮਨਹੀ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭੇਦੋਂ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਾਗੀ ਹੂਆ ਭ੍ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ॥੨॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਏਹੁ ਮਨੁ ਰਾਤਾ ਦੁਬਿਧਾ ਸਹਜਿ ਸਮਾਣੀ ॥

ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਬੀਚ ਇਹੁ ਮਨ ਰਾਤਾ ਤਬ ਇਸਕੀ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ (ਸਹਜ) ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ (ਸਮਾਣੀ) ਲੈ ਹੋਇ ਗਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੧

ਸਭੋ ਹੁਕਮੁ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਆਪੇ ਨਿਰਭਉ ਸਮਤੁ ਬੀਚਾਰੀ ॥੩॥

ਹੁਕਮ ਔ ਹੁਕਮ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔ ਹੁਕਮ ਮਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਸੰਪੂਰਣ ਰੂਪ ਆਪ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਹੈਂ ਐਸੀ ਸਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਕਰ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹਮ ਨਿਰਭੈ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਯਮ ਕੇ ਵਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥

ਜੋ ਜਨ ਜਾਨਿ ਭਜਹਿ ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਤਾ ਚੀ ਅਬਿਗਤੁ ਬਾਣੀ ॥

ਹੇ (ਪੁਰਖੋਤਮੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋ ਜਨ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸਭ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਤਾ ਚੀ) ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ (ਅਬਿ) ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ (ਗਤੁ) ਮੁਕਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਜਗਜੀਵਨੁ ਪਾਇਆ ਹਿਰਦੈ ਅਲਖ ਬਿਡਾਣੀ ॥੪॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵਨ ਅਲਖ ਔ (ਬਿਡਾਣੀ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਝ ਕੌ ਹਮਨੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥੧॥ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗੋ ਜੁਗੁ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਔ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਭੀ ਆਦਿ ਪੁਨਾ ਸਤਿਜੁਗ ਦ੍ਵਾਪਰ ਆਦੀ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਪੁਗੁ) ਪੁੜਿਆ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਤਾਕਾ) ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਰਵਿ ਐਸਾ ਰੂਪੁ ਬਖਾਨਿਆ ॥੧॥

ਸੋ ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ (ਰਵਿ) ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਹੇ ਰਾਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਬੇਦੋਂ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੧॥

ਗੋਬਿਦੁ ਗਾਜੈ ਸਬਦੁ ਬਾਜੈ ॥

ਆਨਦ ਰੂਪੀ ਮੇਰੋ ਰਾਮਈਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ (ਸਬਦੁ) ਬ੍ਰਹਮ ਆਨੰਦ ਸਰੂਪ ਮੇਰੇ ਰਾਮਈਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਗਾਪੈ) ਜਪਨੇ ਤੇ ਤੂੰ (ਬਾਪੈ) ਸਾਖਯਾਤ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਬਾਵਨ ਬੀਖੂ ਬਾਨੈ ਬੀਖੇ ਬਾਸੁ ਤੇ ਸੁਖ ਲਾਗਿਲਾ ॥

ਜੈਸੇ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਕੇ (ਬੀਖੂ) ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਔਰ ਬਨ ਕੇ (ਬੀਖੇ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਸੁਖੇਂਨ ਹੀ ਸੁਗੰਧੀ ਮਹਕਾਰੁ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਲਾਗਲਾ ਪੈ ਪੁਰ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਯਥਾਂ ਆਵੇਲਾ ਪਾਵੇਲਾਂ ਆਦੀ ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੰਤ ਚੰਦਨ ਕੇ ਸੰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਪਸ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਪ੍ਰਵੇਸ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ?

ਸਰਬੇ ਆਦਿ ਪਰਮਲਾਦਿ ਕਾਸਟ ਚੰਦਨੁ ਭੈਇਲਾ ॥੨॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਔਰ (ਪਰਮਲਾਦਿ) ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਭੀ ਆਦਿ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਾਸਟ ਰੂਪ ਅੰਨਜ ਜੀਵ ਔ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਸੰਤ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥੨॥

ਤੁਮ੍ ਚੇ ਪਾਰਸੁ ਹਮ ਚੇ ਲੋਹਾ ਸੰਗੇ ਕੰਚਨੁ ਭੈਇਲਾ ॥

ਤੁਮ ਤੋ (ਚੇ) ਪੁਨਾ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਪੁਨਾ ਹਮ ਲੋਹਾ ਰੂਪ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ (ਕੰਚਨੁ) ਸ੍ਵਰਨਵਤ ਅਰਥਾਤ ਸੁਧ ਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਤੂ ਦਇਆਲੁ ਰਤਨੁ ਲਾਲੁ ਨਾਮਾ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇਲਾ ॥੩॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਲਾਲੁ) ਪਿਆਰੇ ਤੂੰ ਜੋ ਪਰਮ ਦਇਆਲ ਰਤਨ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂੰ॥੩॥੨॥

ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਬਾਸ਼ਨਾਂ ਅਨਸਾਰ ਗਤੀ ਕਹ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਅਕੁਲ ਪੁਰਖ ਇਕੁ ਚਲਿਤੁ ਉਪਾਇਆ ॥

ਹੇ (ਅਕੁਲ) ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪੁਰਖ ਤੈਂਨੇ ਏਕ ਚਲਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਏਹੁ ਜਗਤੁ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਘਟਿ ਘਟਿ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੁਕਾਇਆ ॥੧॥

ਹੇ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਨਾ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਲੁਕਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਗੁਪਤ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੧॥

ਜੀਅ ਕੀ ਜੋਤਿ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਈ ॥

ਤੈ ਮੈ ਕੀਆ ਸੁ ਮਾਲੂਮੁ ਹੋਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਤੇਰੀ (ਜੀਅ) ਚੇਤਨਸਤਾ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਤੈਂਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਮੈ) ਮੈਨੂੰ ਜਗਤ ਕੇ ਰਚਨੇ ਕੀ ਰੀਤੀ ਜੋ ਮੈਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਮਲੂਮੁ (ਹੋਈ) ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਮਾਟੀ ਕੁੰਭੇਉ ॥

ਆਪ ਹੀ ਕਰਤਾ ਬੀਠੁਲੁ ਦੇਉ ॥੨॥

ਜੈਸੇ ਮਾਟੀ ਤੇ ਘੜਾ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਘੜਾ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਰੂਪੁ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਕਰਤਾ ਬੀਠਲ ਦੇਵ ਤੈਂਨੇ ਆਪ ਤੇ ਹੀ ਜਗਤ ਕੌ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹਿ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੁਹੀਂ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੀਅ ਕਾ ਬੰਧਨੁ ਕਰਮੁ ਬਿਆਪੈ ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੁ ਆਪੈ ਆਪੈ ॥੩॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਹੁਏ ਕਰਮ ਕਾ ਹੀ ਬੰਧਨੁ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਇਸਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ॥੩॥

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਮਦੇਉ ਇਹੁ ਜੀਉ ਚਿਤਵੈ ਸੁ ਲਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਜੋ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੈਸੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੀ ਹੀ ਗਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਮਰੁ ਹੋਇ ਸਦ ਆਕੁਲ ਰਹੈ ॥੪॥੩॥

ਹੇ (ਆਕੁਲ) ਕੁਲ ਰਹਤ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜਬ ਇਹੁ ਜੀਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨੁ ਔ ਭਜਨੁ ਕਰੇ ਤਬ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਮਰ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਲੀਣ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪॥੩॥

ਏਕ ਪਖੰਡੀ ਵੈਸ਼ਨਵ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਪਖੰਡ ਕਰਮ ਕੋ ਨਿਸ਼ੇਧ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਭਗਤ ਬੇਣੀ ਜੀ ਕੀ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਤਨਿ ਚੰਦਨੁ ਮਸਤਕਿ ਪਾਤੀ ॥
ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਕਰ ਤਲ ਕਾਤੀ ॥

ਤੇਰੈ ਤਨ ਮੈਂ ਚੰਦਨ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਤੁਲਸੀ ਕੇ ਪਤ੍ਰ ਲਗਾਏ ਹੋਏ ਹੈਂ॥ ਔ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ (ਕਰ) ਹਾਥ ਕੀ ਤਲੀ ਮੈਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ ਕਾਤੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਠਗ ਦਿਸਟਿ ਬਗਾ ਲਿਵ ਲਾਗਾ ॥

ਔ ਠਗੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰਟੀ ਮੈ ਬਗਲੇ ਵਤ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਾਹਰ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਪਖੰਡ ਦਿਖਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਦੇਖਿ ਬੈਸਨੋ ਪ੍ਰਾਨ ਮੁਖ ਭਾਗਾ ॥੧॥

ਦੇਖਨੇ ਮੈਂ ਤੋ ਐਸਾ ਬੈਸਨਵ ਬਨਾ ਹੂਆ ਹੈ ਮਾਨੋਂ ਮੁਖ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਭੀ ਭਾਗ ਗਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਵਾਸ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਅਤਿ ਸੂਖਮ ਬੋਲਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਕਲਿ ਭਗਵਤ ਬੰਦ ਚਿਰਾਮੰ ॥
ਕ੍ਰੂਰ ਦਿਸਟਿ ਰਤਾ ਨਿਸਿ ਬਾਦੰ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਹਰ ਤੇ ਤੂੰ (ਕਲਿ) ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ (ਚਿਰਾਮੰ) ਚਿਰਕਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਬੰਦਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਤੇ ਕ੍ਰੂਰ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਮਨੁ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਵਿਅਰਥ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਇਸਨਾਨੁ ਸਰੀਰੰ ॥
ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਕਰਮ ਮੁਖਿ ਖੀਰੰ ॥

ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸਰੀਰ ਸੇ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥ ਦੋ ਧੋਤੀਆਂ ਰਾਖਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਦੁਧੁ ਪੀਂਦਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਦੂਧਾ ਧਾਰੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈਂ॥

ਰਿਦੈ ਛੁਰੀ ਸੰਧਿਆਨੀ ॥
ਪਰ ਦਰਬੁ ਹਿਰਨ ਕੀ ਬਾਨੀ ॥੨॥

ਔ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਿੰਸਾ ਰੂਪੀ ਛੁਰੀ ਜੋੜੀ ਹੂਈ ਹੈ ਔ ਪਰ ਦਰਬ ਹਿਰਨੇ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਚਕ੍ਰ ਗਣੇਸੰ ॥
ਨਿਸਿ ਜਾਗਸਿ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਵੇਸੰ ॥

ਪੁਨਾ (ਸਿਲਿ) ਸਾਲਗਰਾਮ ਪੂਜਤਾ ਹੈਂ ਔ ਗਣੇਸ ਚਕਰ ਵਾ ਗਣੇਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਦਵਾਰਕਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ (ਚਕ੍ਰ) ਛਾਪੇ ਆਦੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈਂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਜਾਗਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਾ ਪਰਵੇਸ ਹੂਆ ਦਿਖਲਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਪਗ ਨਾਚਸਿ ਚਿਤੁ ਅਕਰਮੰ ॥
ਏ ਲੰਪਟ ਨਾਚ ਅਧਰਮੰ ॥੩॥

ਪੈਰੋਂ ਕਰਕੇ ਤੌਂ ਤੂੰ ਨਾਚਤਾ ਹੈਂ ਔ ਚਿਤ ਕੁਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਵਿਸਿਅਹੁ ਮੈਂ ਲੰਪਟ ਹੂਏ ਹੂਏ ਇਹੁ ਤੇਰਾ ਨਾਚ ਕਰਨਾ ਅਧਰਮ ਰੂਪ ਹੈ॥੩॥

ਮ੍ਰਿਗ ਆਸਣੁ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ ॥
ਕਰ ਊਜਲ ਤਿਲਕੁ ਕਪਾਲਾ ॥

ਮਿਰਗ ਕੇ ਮਿਰਗਾਨ ਕਾ ਤੋ ਆਸਣ ਦੀਆ ਹੈ ਔ ਤੁਲਸੀ ਕੀ ਮਾਲਾ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੁਈ ਹੈ ਔ ਮਸਤਕ ਪਰ ਉਜਲ ਚੰਦਨ ਕਾ ਤਿਲਕ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਰਿਦੈ ਕੂੜੁ ਕੰਠਿ ਰੁਦ੍ਰਾਖੰ ॥
ਰੇ ਲੰਪਟ ਕ੍ਰਿਸਨੁ ਅਭਾਖੰ ॥੪॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਝੂਠੇ ਸੰਕਲਪ ਧਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਕੰਠ ਮੈਂ ਰੁਦਰਾਖ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰੀ ਹੈ॥ ਰੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁ ਮੈਂ ਲੰਪਟਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਤੂੰ ਅਭਾਖ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਿਨਿ ਆਤਮ ਤਤੁ ਨ ਚੀਨ੍ਹਿਆ ॥
ਸਭ ਫੋਕਟ ਧਰਮ ਅਬੀਨਿਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਨੇ ਆਪ ਸਾਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਅਗਜਾਨ ਕਰ (ਅਬੀਨਿਆ) ਅੰਧਿਓਂ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਖੰਡ ਕਰਮ (ਫੋਕਟ) ਫੋਕ ਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਰ ਵੈਸ਼ਨੋ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਪੂਛਤਾ ਭਯਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਕੌਨ ਮਾਰਗ ਹੈ? ਤਬ ਭਗਤ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਬੇਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਿਆਵੈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੫॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਬੇਣੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੇ ਤਬ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਇਹੁ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋ॥੫॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੨

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਾਗੁ ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਾਮੁ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮੁ ਸਿਮਰਿ ਇਹੈ ਤੇਰੈ ਕਾਜਿ ਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਦਾ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮਕਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰੁ ਇਹੀ ਸਿਮਰਨ ਤੇਰੇ ਕਾਂਮ ਆਵੇਗਾ॥

ਮਾਇਆ ਕੋ ਸੰਗੁ ਤਿਆਗੁ ਪ੍ਰਭ ਜੂ ਕੀ ਸਰਨਿ ਲਾਗੁ ॥
ਜਗਤ ਸੁਖ ਮਾਨੁ ਮਿਥਿਆ ਝੂਠੋ ਸਭ ਸਾਜੁ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਕੀ ਸਰਨ ਮੈਂ ਲਾਗੁ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖੋਂ ਕੋ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠੇ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ ਜਿਤਨਾ ਸਾਜੁ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠਾ ਹੀ ਹੈ॥

ਸੁਪਨੇ ਜਿਉ ਧਨੁ ਪਛਾਨੁ ਕਾਹੇ ਪਰਿ ਕਰਤ ਮਾਨੁ ॥
ਬਾਰੂ ਕੀ ਭੀਤਿ ਜੈਸੇ ਬਸੁਧਾ ਕੋ ਰਾਜੁ ਹੈ ॥੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਧਨ ਕੋ ਸੂਪਨਵਤ ਝੂਠਾ ਹੀ ਪਛਾਨ ਕਿਸ ਬਾਤ ਪਰ ਤੂੰ (ਮਾਨੁ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ (ਬਾਰੂ) ਮੋਟੇ ਰੇਤੇ ਕੀ ਦੀਵਾਰ ਜੈਸੇ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹੁ (ਬਸੁਧਾ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਰਾਜੁ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹ ਖਿਜਨ ਭੰਗਰ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕੁ ਜਨੁ ਕਹਤੁ ਬਾਤ ਬਿਨਸਿ ਜੈਹੈ ਤੇਰੋ ਗਾਤੁ ॥
ਛਿਨੁ ਛਿਨੁ ਕਰਿ ਗਇਓ ਕਾਲੁ ਤੈਸੇ ਜਾਤੁ ਆਜੁ ਹੈ ॥੨॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਝਕੋ ਹਮ ਉਪਦੇਸ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਹ (ਗਾਤੁ) ਸਰੀਰੁ ਤੇਰਾ (ਬਿਨਸਿ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਛਿਨ ਛਿਨ ਕਰ ਕਲ ਕਾ ਦਿਨ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਜ ਭੀ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੧॥

ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਰਾਮੁ ਭਜੁ ਰਾਮੁ ਭਜੁ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਤੁ ਹੈ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵਾਰੰਵਾਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਨੁਸ ਜਨਮ (ਸਿਰਾਤੁ) ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਉ ਕਹਾ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਮਝਤ ਨਹ ਕਿਉ ਗਵਾਰ ॥
ਬਿਨਸਤ ਨਹ ਲਗੈ ਬਾਰ ਓਰੇ ਸਮ ਗਾਤੁ ਹੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਵਾਰੰਵਾਰ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਹੇ ਗਵਾਰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਕੋ ਬਿਨਸਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਬਾਰ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੁ (ਗਾਤ) ਸਰੀਰ (ਓਰੇ) ਗੜੇਵਤ ਖਰ ਜਾਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ॥

ਸਗਲ ਭਰਮ ਡਾਰਿ ਦੇਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲੇਹਿ ॥
ਅੰਤਿ ਬਾਰ ਸੰਗਿ ਤੇਰੈ ਇਹੈ ਏਕੁ ਜਾਤੁ ਹੈ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਭ੍ਰਮੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਲੇਹ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਏਕ ਇਹੀ ਜਾਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਔਰ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਖਿਆ ਬਿਖੁ ਜਿਉ ਬਿਸਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਕੌ ਜਸੁ ਹੀਏ ਧਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਹਿ ਪੁਕਾਰਿ ਅਉਸਰੁ ਬਿਹਾਤੁ ਹੈ ॥੨॥੨॥

ਵਿਸਿਓਂ ਕੋ ਵਿਖ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਵਿਸਾਰਨਾ ਕਰਕੈ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨਾ ਕਰੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਝ ਕੋ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਦੁਹਾਈ ਦੇਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸਮਾਂ (ਬਿਹਾਤੁ) ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥੨॥

ਮਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਰੇ ਮਨ ਕਉਨ ਗਤਿ ਹੋਇ ਹੈ ਤੇਰੀ ॥

(ਰੇ ਮਨ) ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾ ਹੇ ਮਨ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਤੇਰੀ ਕੌਨ ਸੀ ਗਤੀ ਹੋਵੈਗੀ॥

ਇਹ ਜਗ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸੋ ਤਉ ਨਹੀ ਸੁਨਿਓ ਕਾਨਿ ॥

ਬਿਖਿਅਨ ਸਿਉ ਅਤਿ ਲੁਭਾਨਿ ਮਤਿ ਨਾਹਿਨ ਫੇਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਤਉ ਤੈਂਨੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸ੍ਰਵਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਵਿਸਿਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਲੋਭਾਇਵਾਨ ਹੋਕੇ ਤੈਂਨੇ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਨਾਮ ਕੀ ਤਰਫ ਨਹੀਂ ਫੇਰੀ ਹੈ॥

ਮਾਨਸ ਕੋ ਜਨਮੁ ਲੀਨੁ ਸਿਮਰਨੁ ਨਹ ਨਿਮਖ ਕੀਨੁ ॥

ਦਾਰਾ ਸੁਖ ਭਇਓ ਦੀਨੁ ਪਗਹੁ ਪਰੀ ਬੇਰੀ ॥੧॥

ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਮਾਨਸ ਕਾ ਜਨਮੁ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ (ਦਾਰਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦੀਨ ਹੋ ਗਯਾ ਔਰ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤੇਰੇ ਪੈਰੋਂ ਮੈਂ ਮੋਹਿ ਰੂਪੁ ਬੇੜੀ ਪੜੀ ਹੈ॥੧॥

ਨਾਨਕ ਜਨ ਕਹਿ ਪੁਕਾਰਿ ਸੁਪਨੈ ਜਿਉ ਜਗ ਪਸਾਰੁ ॥

ਸਿਮਰਤ ਨਹ ਕਿਉ ਮੁਰਾਰਿ ਮਾਇਆ ਜਾ ਕੀ ਚੇਰੀ ॥੨॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਤੁਝਕੋ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਜਗਤ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਸੁਪਨੇ ਜੈਸਾ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਤੂੰ ਤਿਸ (ਮੁਰਾਰਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈਂ ਜਿਸਕੀ ਮਾਯਾ (ਚੇਰੀ) ਦਾਸੀ ਹੈ॥੨॥੩॥

ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਬੀਤ ਜੈਹੈ ਬੀਤ ਜੈਹੈ ਜਨਮੁ ਅਕਾਜੁ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਜਨਮੁ (ਅਕਾਜ) ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਬੀਤਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬੀਤ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਸੁਨਿ ਕੈ ਪੁਰਾਨ ਸਮਝਤ ਨਹ ਰੇ ਅਜਾਨ ॥

ਕਾਲੁ ਤਉ ਪਹੂਚਿਓ ਆਨਿ ਕਹਾ ਜੈਹੈ ਭਾਜਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਰਾਤ ਦਿਨ ਪੁਰਾਨੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਕੇ ਭੀ ਹੇ (ਅਜਾਨ) ਅਗਜਾਨੀ ਤੂੰ ਸਮਝਤਾ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਤੇਰੀ ਮ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ (ਕਾਲ) ਸਮਾਂ ਵਾ ਜਮ ਤੋ ਆਇ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ ਅਬ ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਜ ਕਰ ਕਹਾਂ ਕੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਜ ਕਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ਸਕੇਂਗਾ ਯਥਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਵਾਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ॥੧੦॥ ਜੋ ਕਹੂੰ ਕਾਲ ਤੇ ਭਾਜ ਕੈ ਬਾਚੀਅਤ ਤੋ ਕਿਹੁ ਕੁੰਟ ਕਹੋ ਭਜ ਜਈਐ॥ ਆਗੇ ਹੂੰ ਕਾਲ ਧਰੇ ਅਸਿ ਗਾਜਤ ਛਾਜਤ ਹੈ ਜਿਹਤੇ ਨਸ ਅਈਐ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੩

ਅਸਥਿਰੁ ਜੋ ਮਾਨਿਓ ਦੇਹ ਸੋ ਤਉ ਤੇਰਉ ਹੋਇ ਹੈ ਖੇਹ ॥
ਕਿਉ ਨ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲੇਹਿ ਮੂਰਖ ਨਿਲਾਜ ਰੇ ॥੧॥

ਜਿਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਤੈਨੇ ਇਸਥਿਰ ਕਰ ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੌਂ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਖੇਹ ਅਰਥਾਤ ਖਾਕ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਤਾਂ ਤੇ (ਰੇ) ਹੇ ਮੂਰਖ ਪਰਮ ਨਿਲਜ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੁ ਪੁਨਾ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਵੈਗਾ॥੧॥

ਰਾਮ ਭਗਤਿ ਹੀਏ ਆਨਿ ਛਾਡਿ ਦੇ ਤੈ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਜਨ ਇਹ ਬਖਾਨਿ ਜਗ ਮਹਿ ਬਿਰਾਜੁ ਰੇ ॥੨॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਨ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰੁ ਤੂੰ ਇਸ ਮਨ ਕੇ ਝੂਠੇ ਗੁਮਾਨ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੇਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸੁ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਬਿਰਾਜਣਾ ਕਰੁ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹੁ॥੨॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਵਿਚਰਤੇ ਹੂਏ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜੀ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਕਨਾਰੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਪੰਡਤ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸੇ ਤਿਨਮੈਂ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਨਾਮਾ ਪੰਡਤ ਅਨੇਕ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਔ ਠਾਕਰ ਪੂਜਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਥਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰਨ ਧੋਏ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜੈਸੇ ਥੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਾਇ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਬ ਗੋਪਾਲ ਪੰਡਤ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਕਹਾ ਤੁਮਨੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਜਾ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰ ਦਈ ਹੈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਆ ਇਸ ਪਖੰਡ ਕੀ ਪੂਜਾ ਸੇ ਤੇਰੀ ਕਲਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਤਿਸ ਪੰਡਤ ਕਾ ਚਿਤ ਨਰਮ ਹੋ ਕਰ ਸਰਨ ਪੜਾ ਔ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੁਝ ਕੋ ਅਪਨਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ ਜਿਸਤੇ ਹਮਾਰੀ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੇ ਏਤੇ ਮੈਂ ਔਰ ਪੰਡਤ ਸਭ ਇਕਤ੍ਰ ਆਨ ਹੂਏ ਤਿਸ ਗੁਪਾਲ ਪੰਡਤ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਔ ਸਰਬ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੂਏ ਚਾਰ ਸਲੋਕੋਂ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪੜ੍ਹਿ ਪੁਸ੍ਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥
ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਬਗੁਲ ਸਮਾਧੰ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤ ਜਨੋਂ ਪੁਸਤਕ ਕੋ ਪੜ ਕਰ (ਬਾਦੰ) ਝਗੜੇ ਕਰਨੇ ਔਰ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਸੰਧਿਆ ਆਦੀ ਪਾਖੰਡ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ (ਬਾਦੰ) ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਸਿਲਾ ਰੂਪ ਸਾਲਗਰਾਮ ਆਦੀ ਪੂਜਨੇ ਅਰ ਬਗਲੇ ਵਤ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਲਗਾਵਣਾ॥

ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ ਬਿਭੂਖਨ ਸਾਰੰ ॥
ਤ੍ਰੈਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ ॥

ਪੁਨਾ ਮੁਖ ਤੇ ਜੋ ਝੂਠ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਸਾਰੰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗਹਣੇ ਵਤ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਇਹ ਝੂਠ ਕੋ ਸਚ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ (ਤ੍ਰੈਪਾਲ) ਤ੍ਰਿਪਦੀ ਜੋ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਤਿਹਾਲ) ਤੀਨੋਂ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰਤੇ ਹੋ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਸੰਧਿਆ ਮੈਂ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਪੜਤੇ ਹੋ ਵਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਲ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗਲਿ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਲਿਲਾਟੰ ॥
ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥

ਮਾਲਾ ਗਲ ਮੈਂ ਪਹਰ ਕਰ (ਲਿਲਾਟੰ) ਮਸਤਕ ਪਰ ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ॥ ਔ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੇਤ ਦੋ ਧੋਤੀਆਂ ਰਾਖ ਕਰ ਪੂਜਾ ਸਮੇਂ ਮੈਂ (ਕਪਾਟੰ) ਮਸਤਕ ਭਾਵ ਤਾਲੂ ਪਰ ਚਾਰ ਤਹ ਕਰ ਪਰਨਾ ਗਿੱਲਾ ਕਰਕੇ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਵਾ (ਪਾਟੰ) ਰੇਸ਼ਮ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਰਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਜੋ ਜਾਨਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥
ਸਭ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚੈ ਕਰਮੰ ॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਧਨੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੇ ਕਰਮ ਸਾਧਨ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਨਿਸਚੇ ਮੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮ (ਫੋਕਟ) ਆਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਸਚੌ ਧ੍ਯਿਾਵੈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਿਸਚਾ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਧਿਆਵੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਜੀਵ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਿਆਨ ਕਾ (ਬਾਟ) ਮਾਰਗ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਨਿਹਫਲੰ ਤਸ੍ਯ ਜਨਮਸ੍ਯ ਜਾਵਦ ਬ੍ਰਹਮ ਨ ਬਿੰਦਤੇ ॥

(ਜਾਵਦ) ਜਬ ਤਕ ਇਹੁ ਜੀਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਬਿੰਦਤੇ) ਜਾਣਤਾ ਤਬ ਤਕ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਜਨਮ ਕਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਸਾਗਰੰ ਸੰਸਾਰਸ੍ਯ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰਹਿ ਕੇ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਤਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈ ਤਿਸੀਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ॥

ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਲ ਰਖੀ ਧਾਰਿ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਕਾਰਣ ਔ ਕਾਰਜ ਰੂਪ ਪ੍ਰਪੰਚ ਤਿਸ ਕਰਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੁ ਕੇ ਵਸ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਅਪਨੀ (ਕਲ) ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰ ਰਖੀ ਹੈ॥੨॥ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਜੋਗੀਓਂ ਕਾ ਅਰ ਚਾਰੋਂ ਵਰਨੋਂ ਕਾ ਅਰ ਸਭ ਕਾ ਸਾਂਝਾ ਧਰਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹ ॥

(ਸਬਦੰ) ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਜਾਨਣਾ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਮੈਂ ਜੁੜਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋਗੀਓਂ ਕਾ (ਸਬਦੰ) ਧਰਮ ਹੈ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਔ ਉਪਦੇਸ਼ ਵੇਦ ਪੜਨਾ ਪੁਨਾ ਪੜਾਵਨਾ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਅਰ ਲੈਣਾ ਜਗ ਕਰਨਾ ਅਰ ਕਰਾਵਨਾ ਹੈ॥

ਖ੍ਯ੍ਯਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ ਸੂਰ ਸਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ ॥

ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਧਰਮ ਔ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਔ ਪਰਜਾ ਕੀ ਰਖਿਆ ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਬ ਵੈਸ ਕਾ ਅਧਿਆਹਾਰ ਕਰਨਾ ਵਣਜ ਕਰਨਾ ਅਰ ਖੇਤੀ ਕਰਨੀ ਪੁਨਾ ਗਊਆਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਏਹੁ ਵੈਸ਼ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਔਰ ਸੂਦਰ ਕਾ (ਸਬਦੰ) ਧਰਮ ਔ ਉਪਦੇਸ ਇਹੀ ਹੈ (ਪਰਾ) ਪਰਾਈ ਸੇਵਾ (ਕ੍ਰਿਤਹ) ਕਰਨੀ ਅਰਥਾਤ ਤੀਨੋਂ ਵਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਚਲਾਵਣੀ॥

ਸਰਬ ਸਬਦੰ ਤ ਏਕ ਸਬਦੰ ਜੇ ਕੋ ਜਾਨਸਿ ਭੇਉ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੰ) ਧਰਮ ਏਕ (ਸਬਦੰ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੋ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਵਹੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਾਇਆ ਤੇ ਅਲੇਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਹੈ ਯਥਾ-ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸਹੀ ਜੇਹਾਂ॥੩॥ ਅਖੰਡ ਅਰਥ ਕੀ ਸਿਧੀ ਵਾਸਤੇ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨੰ ਤ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਹ ॥

ਸਰਬ ਦੇਵੋਂ ਕਾ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਜੋ ਏਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਹੈ ਸੋਈ ਤੌਂ (ਆਤਮਹ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਤਮੰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸ੍ਵਦੇਵਸ੍ਯ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਨਸਿ ਭੇਵ ॥

ਔਰ ਜੋ (ਆਤਮਾ) ਜੀਵ ਹੈ ਸੋਈ (ਸ੍ਰੀ) ਸੋਭਾਇਵਾਨ ਵਾਸਦੇਵ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕੀ ਅਭੇਦਤਾ ਕੇ ਭੇਵ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੋ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥੪॥

ਇਸ ਉਪਦੇਸ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਆ ਔਰ ਇਹੁ ਸਲੋਕ ਗੋਪਾਲ ਪੰਡਤ ਲਿਖ ਕਰ ਸਰਧਾ ਸੰਜੁਗਤਿ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਰਖਤਾ ਭਯਾ॥

ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮਹਲਾ ੫

੧ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਗੋਪਾਲ ਨਾਮਾ ਪੰਡਤ ਜੋ ਕਾਂਸੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਦੋ ਪੋਤ੍ਰੇ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔ ਹਰਿ ਲਾਲ ਸੋ ਦੋਨੋ ਬਡੇ ਸਾਸਤ੍ਰਗਜ ਹੂਏ ਪਰੰਤੂ ਚਿਤ ਕਾ ਸੰਸਾ ਅਰੁ ਮੋਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਭਯਾ ਥਾ ਜਬ ਤਿਨਕਾ ਪਿਤਾ ਮਿਰਤੂ ਹੂਆ ਤਬ ਮੋਹ ਕਰ ਬਿਆਕਲੁ ਹੂਏ ਔਰੁ ਅਨੇਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਪੜਨੇ ਤੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧੀਰਜੁ ਨ ਹੂਆ ਵਹੁ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਰਖੇ ਹੂਏ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਲੋਕੋਂ ਕੋ ਪੜੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਕੁਛ ਧੀਰਜ ਆਵੈ ਤਬ ਬ੍ਰਿਧੋਂ ਤੇ ਪੂਛ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਗਾਦੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਹੂਏ ਤਿਨੋ ਕਾ ਹੀ ਸਰੂਪ ਜਾਂਨ ਕਰ ਆਏ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਰਾਮ ਸਰ ਤੀਰਥ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਥੇ ਤਬ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਵਹੁ ਚਾਰ ਸਲੋਕ ਪੁਨਾ ਔਰ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਆਗੇ ਰਖ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਔ ਮੋਹਿ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੇਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ॥ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੰਚਮ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਲੋਕੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਪਦੇਸੁ ਕਰਤੇ ਭਏ॥

ਕਤੰਚ ਮਾਤਾ ਕਤੰਚ ਪਿਤਾ ਕਤੰਚ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ਸੁਤਹ ॥

ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਤੇ ਹੀ ਆਏ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਹੀ (ਚ) ਪੁਨਾ ਪਿਤਾ ਭੀ (ਕਤੰ) ਕਿਆ ਹੈ ਔ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ (ਸੁਤਹ) ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸ ਵਾ ਅਨੰਦ (ਕਤੰਚ) ਪੁਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਸਰਬਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਕਤੰਚ ਭ੍ਰਾਤ ਮੀਤ ਹਿਤ ਬੰਧਵ ਕਤੰਚ ਮੋਹ ਕੁਟੰਬ੍ਯਤੇ ॥

ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਕਿਆ ਹੈ? ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਹਿਤੂ ਆਦੀ (ਬੰਧਵ) ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਪੁਨਾ ਹਿਤ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਮੋਹਿ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪੁਨਾ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਕਤੰਚ ਚਪਲ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪੰ ਪੇਖੰਤੇ ਤਿਆਗੰ ਕਰੋਤਿ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਮਾਯਾ ਜੋ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਅਪਨੇ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤੁਛ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੁਛ ਸਾਥ ਭੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ॥

ਰਹੰਤ ਸੰਗ ਭਗਵਾਨ ਸਿਮਰਣ ਨਾਨਕ ਲਬਧੵੰ ਅਚੁਤ ਤਨਹ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਸਾਥ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਹੁ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ (ਅਚੁਤ) ਅਗਿੜ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ (ਤਨਹ) ਸਰੂਪ ਵਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਹੀ (ਲਬਧੵੰ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੪

ਧ੍ਰਿਗੰਤ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸਨੇਹੰ ਧ੍ਰਿਗ ਸਨੇਹੰ ਭ੍ਰਾਤ ਬਾਂਧਵਹ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਤੁਛ ਮਾਤਾ ਔ ਪਿਤਾ ਕੇ ਸਨੇਹ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਸਨੇਹ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਧ੍ਰਿਗ ਸ੍ਨੇਹੰ ਬਨਿਤਾ ਬਿਲਾਸ ਸੁਤਹ ॥

ਧ੍ਰਿਗ ਸ੍ਨੇਹੰ ਗ੍ਰਿਹਾਰਥ ਕਹ ॥

ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ ਸਨੇਹ ਕਰਨੇ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਪੁਨਾ ਗ੍ਰਿਹ ਘਰ ਔ ਘਰ ਕੇ ਅਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਸਨੇਹ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਸਾਧਸੰਗ ਸ੍ਨੇਹ ਸਤ੍ਰਿੰ ਸੁਖਯੰ ਬਸੰਤਿ ਨਾਨਕਹ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਜੋ (ਸ੍ਨੇਹ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਜ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਸਤ ਪਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਸੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਸੁਖੀ ਹੂਆ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਮਿਥੰਤ ਦੇਹੰ ਖੀਣੰਤ ਬਲਨੰ ॥

ਬਰਧੰਤਿ ਜਰੂਆ ਹਿਤ੍ਰੰਤ ਮਾਇਆ ॥

ਇਹੁ (ਦੇਹੰ) ਸਰੀਰ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾ ਬਲ ਖੀਣ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ (ਜਰੂਆ) ਬੁਢੇਪਾ ਵਧਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਇਹੁ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਅਤੀ ਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਅਤ੍ਰੰਤ ਆਸਾ ਆਥਿਤ੍ਰ ਭਵਨੰ ॥

ਗਨੰਤ ਸ੍ਵਾਸਾ ਭੈਯਾਨ ਧਰਮੰ ॥

ਪੁਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ (ਆਸਾ) ਅਤਿਅੰਤ ਅਧਕ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਰਹਿਣਾ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਆਥਿਤ੍ਰ) ਅਭਿਆਗਤ ਅਰਥਾਤ ਮੁਸਾਫਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਆਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪੁਨਹ ਭਇਆਨਕ ਜੋ ਧਰਮ ਰਾਇ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੁਆਸੋਂ ਕੋ ਗਿਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਹੈ॥

ਪਤੰਤਿ ਮੋਹ ਕੂਪ ਦੁਰਲਭ੍ਯ ਦੇਹੰ ਤਤ ਆਸ੍ਰਯੰ ਨਾਨਕ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ॥੩॥

ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਇਹੁ ਜੀਵ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਕੂਏ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਹੀ ਆਸਰਾ ਕਰੇ॥੩॥

ਕਾਚ ਕੋਟੰ ਰਚੰਤਿ ਤੋਯੰ ਲੇਪਨੰ ਰਕਤ ਚਰਮਣਹ ॥

ਇਹੁ ਸਰੀਰ (ਕਾਚ ਕੋਟੰ) ਕੰਚ ਕਾ ਕੋਟ ਹੈ ਔਰ (ਤੋਯੰ) ਜਲ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਸੇ ਰਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਰਕਤ ਔਰ (ਚਰਮਣਹ) ਚੰਮ ਸੇ ਲੇਪਨ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਵੰਤ ਦੁਆਰੰ ਭੀਤ ਰਹਿਤੰ ਬਾਇ ਰੂਪੰ ਅਸਥੰਭਨਹ ॥

ਔਰ ਨੌ ਗੋਲਕ ਇਸ ਕੇ ਨੌ ਦਰਵਾਜੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਭੀਤ ਭਾਵ ਦੀਵਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਬਾਇ) ਪਵਨ ਰੂਪੀ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਾ ਇਸ ਮੈਂ ਥੰਭਾ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੰ ਨਹ ਸਿਮਰੰਤਿ ਅਗਿਆਨੀ ਜਾਨੰਤਿ ਅਸਥਿਰੰ ॥

ਐਸੇ ਕੋਟ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸੁ ਕਰ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਇਸਕੋ ਇਸਥਿਤਿ ਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਉਧਰੰਤ ਸਾਧ ਸਰਣ ਨਾਨਕ ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਜਪੰਤਿ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ (ਜਪੰਤ) ਜਪਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਦੁਰਲਭਜ ਦੇਹ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਭੰਤ ਤੁਯੰ ਅਚੁਤ ਗੁਣਗ੍ਰੰ ਪੂਰਨੰ ਬਹੁਲੋ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥

ਗੰਭੀਰੰ ਊਚੈ ਸਰਬਗਿ ਅਪਾਰਾ ॥

ਹੇ ਅਚੁਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਤੁਯੰ) ਤੂੰ ਗੁਣਗਯ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਾਨਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਔਰੁ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਤੂੰ (ਬਹਲੋ) ਬਹੁਲਤਾ ਕਰਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੈਂ ਵਾ ਬਹੁਤ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਹੇ (ਗੰਭੀਰੰ) ਅਥਾਹ ਰੂਪ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚਾ ਸਰਬਗਜ ਔ (ਅਪਾਰਾ) ਬਿਅੰਤੁ ਹੈਂ॥

ਭ੍ਰਿਤਿਆ ਪ੍ਰਿਅੰ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਚਰਣੰ ॥

ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕਾ (ਪ੍ਰਿਅੰ) ਪਿਆਰਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਬਿਸਰਾਮੁ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥੇ ਨਾਨਕ ਸਰਣੰ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮਨੇ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ॥੫॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਰਖਯਕਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਗੀ ਪੇਖੰਤ ਬਧਿਕ ਪ੍ਰਹਾਰੇਣ ਲਖ੍ਯ ਆਵਧਹ ॥

ਜੈਸੇ ਏਕ ਮ੍ਰਿਗੀ ਕੋ ਦੇਖਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਧਕ ਨੇ (ਲਖ੍ਯ) ਨਿਸ਼ਾਂਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾ (ਲਖ੍ਯ) ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਸਤਰੋਂ ਕਾ ਪਰਹਾਰੁ ਕੀਆ ਏਕ ਤਰਫ ਸੇ ਬਨ ਕੋ ਅਗਨੀ ਲਗਾਈ ਔ ਏਕ ਤਰਫ ਸੇ ਕੂਕਰ ਛੋਡਿਆ ਔ ਏਕ ਤਰਫ ਫਾਹੀ ਲਗਾਈ ਔ ਏਕ ਤਰਫ ਬੰਦੂਕ ਲੇ ਕਰ ਆਪ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਓਹ ਗੋਲੀ ਕੂਕਰ ਕੋ ਲਗੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਔ ਪਵਨ ਸੇ ਅਗਨੀ ਨੇ ਉਡਾ ਕਰ ਜਾਲੀਕੋ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਬਧਕ ਕੋ ਸਰਪ ਨੇ ਕਾਟਾ ਵਹੁ ਮਰਾ ਐਸੇ ਤਿਸ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਭਈ॥

ਅਹੋ ਜਸ੍ਯ ਰਖੇਣ ਗੋਪਾਲਹ ਨਾਨਕ ਰੋਮ ਨ ਛੇਦ੍ਯਤੇ ॥੬॥

ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੀ ਰਖ੍ਯ ਕਰਣੇ ਵਾਲਾ ਆਪ ਗੋਪਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੌਨ ਮਾਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖੋ ਸੇ ਸਸਤ੍ਰ ਤਿਸ ਕਾ ਏਕ ਰੋਮ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੇਦਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਯਥਾ ਜਿਸੁ ਰਾਖੈ ਤਿਸੁ ਕੋਇ ਨ ਮਾਰੈ ਔ ਦੇਖੇ ਜਿਸਕੋ ਕਰਤਾਰ ਮਾਰੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ॥੬॥ ਅਬ ਐਸੇ ਜਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਹੁ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਬਲਵੰਤ ਕਾਰੀ ਸੇਵੰਤ ਸੂਰਾ ਚਤੁਰ ਦਿਸਹ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਪਰਮ ਬਲਵੰਤ ਭੀ ਹੋਵੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਆਗਯਾਕਾਰੀ ਸੂਰਮੇਂ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਖੜੇ ਹੋ ਕਰ ਸੇਵਨ ਕਰੇਂ ਅਰਥਾਤ ਪਹਿਰਾ ਦੇਕੇ ਰਾਖੀ ਕਰੈਂ॥

ਬਿਖਮ ਥਾਨ ਬਸੰਤ ਊਚਹ ਨਹ ਸਿਮਰੰਤ ਮਰਣੰ ਕਦਾਂਚਹ ॥

ਔਰ ਬਡੇ ਔਖੇ ਅਸਥਾਨ ਸਰਬ ਤੇ ਊਚੇ ਮੇਂ ਭੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੋਵੈ ਜਹਾਂ ਮ੍ਰਿਤੂਕਾ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਕਦਾਚਿਤ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈ॥

ਹੋਵੰਤਿ ਆਗਿਆ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖਹ ਨਾਨਕ ਕੀਟੀ ਸਾਸ ਅਕਰਖਤੇ ॥੭॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖ ਕੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਨਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਕੀੜੀ ਖੈਂਚ ਲੇਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸਕੋ ਕਰਤਾਰ ਮਾਰੇ ਤਿਸ ਕਾ ਕੋਈ ਰਖਯਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰੀਛਤਕੋ ਰਿਖੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਸੇ ਸਰਪ ਕੇ ਡਸਨੇ ਕਾ ਸਰਾਪ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਪਰਵਾਹ ਮੇ ਮੰਦਰ ਰਚਾ ਜਹਾਂ ਕੀੜੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਇ ਸਕੈ ਔ ਚੁਫੇਰੇ ਪਹਰੇ ਖੜੇ ਕੀਏ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਬ ਫੂਲੋਂ ਮੇਂ ਮਛਰ ਵਾ ਕੀੜੀ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤਛਕ ਨੇ ਜਾਇ ਕਰ ਤਿਸ ਕੋ ਡਸ ਕਰ ਮ੍ਰਿਤ ਕੀਆ ਤਾਂ ਤੇ ਜਤਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਬਚਤਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਾਖੇ ਸੋਈ ਬਚਤਾ ਹੈ॥ ਤਬ ਹਰ ਲਾਲ ਔਰ ਹਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕੌਨ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ॥ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੰ ਰਤੰ ਹਿਤੰ ਮਇਆ ਕੀਰਤੰ ਕਲੀ ਕਰਮ ਕ੍ਰਿਤੁਆ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੰ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ (ਰਤੰ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਔ ਦਇਆ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਕੀਰਤੰ) ਜਸ ਉਚਾਰਨਾਂ ਇਤਆਦੀ ਕਰਮ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ (ਕ੍ਰਿਤੁਆ) ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਕੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਿਟੰਤਿ ਤਤ੍ਰਾਗਤ ਭਰਮ ਮੋਹੰ ॥

(ਤਤ੍ਰਾ) ਤਿਸ ਕੇ ਕਰਨੇ ਤੇ ਭਰਮ ਅਰ ਮੋਹ ਪੁਨਾ ਅਗਤੀ ਮਿਟ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਭਗਵਾਨ ਰਮਣੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਥਾਨਿੵੰ ॥

ਦ੍ਰਿਸਟ ਤੁਯੰ ਅਮੋਘ ਦਰਸਨੰ ਬਸੰਤ ਸਾਧ ਰਸਨਾ ॥

ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ (ਰਮਣੰ) ਪੂਰਨ ਜਾਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕਾ ਦਰਸਨ ਅਮੋਘ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਦ੍ਰਿਸਟਿਤੁਯੰ) ਦੇਖ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਿਅੰ ਜਾਪੁ ਜਪਨਾ ॥੮॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਵਾਰੇ ਹਰੀ (ਪ੍ਰਿਯੰ) ਪਜਾਰੇ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਕਹ ਕਰ ਔਰ ਜਗਤ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਰੂਪ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟੰਤ ਰੂਪੰ ਘਟੰਤ ਦੀਪੰ ਘਟੰਤ ਰਵਿ ਸਸੀਅਰ ਨਖ੍ਯ੍ਰ ਗਗਨੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਰੂਪ ਭੀ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਘਟਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੈ ਔ ਸਾਤ ਦੀਪ ਭੀ (ਘਟੰਤ) ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਔ (ਸਸੀਅਰ) ਚੰਦਰਮਾ (ਨਖਿਤ੍ਰ) ਤਾਰੇ (ਗਗਨੰ) ਅਕਾਸ਼ ਭੀ ਘਟਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਘਟੰਤ ਬਸੁਧਾ ਗਿਰਿ ਤਰ ਸਿਖੰਡੰ ॥

ਪੁਨਾ (ਬਸੁਧਾ) ਧਰਤੀ (ਗਿਰਿ) ਪਰਬਤ (ਤਰ) ਬ੍ਰਿਛ ਆਦੀ ਨਵਖੰਡੋਂ (ਸਿ) ਸੰਯੁਗਤਿ ਘਟਤੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਣੰਮਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਘਟੰਤ ਲਲਨਾ ਸੁਤ ਭ੍ਰਾਤ ਹੀਤੰ ॥

ਪੁਨਾ (ਲਲਨਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ (ਸੁਤ) ਪੁਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕਾ (ਹਿਤੰ) ਪ੍ਰੇਮ ਬ੍ਰਿਧਾਪਨ ਵਾ ਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਾ ਅਪਦਾ ਮੈਂ ਘਟਦਾ ਜਾਤਾ ਹੈਂ॥

ਘਟੰਤ ਕਨਿਕ ਮਾਨਿਕ ਮਾਇਆ ਸ੍ਵਰੂਪੰ ॥

(ਕਨਿਕ) ਸ੍ਵਰਨ ਔ (ਮਾਨਿਕ) ਚੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵਡਾ ਨਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਨਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਘਟਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਘਟੰਤ ਕੇਵਲ ਗੋਪਾਲ ਅਚੁਤ ॥

ਅਸਥਿਰੰ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਜਨ ॥੯॥

ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਅਚੁਤ ਜੋ (ਕੇਵਲ) ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਕਬੀ ਘਟਤਾ ਨਹੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਭੀ ਸਦਾ ਇਸਥਿਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਮਾਧਵ ਸੁਪ੍ਰੰਸਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਇਹੁ ਧਰਮ ਕੇ ਲਖ੍ਯਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਬਿਲੰਬ ਧਰਮੰ ਬਿਲੰਬ ਪਾਪੰ ॥

ਧਰਮ ਕਰਨੇ ਮੈਂ (ਬਿਲੰਬ) ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਦੇਰ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਦ੍ਰਿੜੰਤ ਨਾਮੰ ਤਜੰਤ ਲੋਭੰ ॥

ਸਰਣਿ ਸੰਤੰ ਕਿਲਬਿਖ ਨਾਸੰ ॥

ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਕਾ ਤਿਆਗਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਤ ਆਦੀ ਧਰਮ ਕੇ ਲਖਣ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਪਤੰ ਧਰਮ ਲਖ੍ਹਿਣ , ਨਾਨਕ . ਜਿਹ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਮਾਧਵਹ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਮਿਰਤ ਮੋਹੰ ਅਲਪ ਬੁਧੰ ਰਚੰਤਿ ਬਨਿਤਾ ਬਿਨੋਦ ਸਾਹੰ ॥

ਜੌਬਨ ਬਹਿਕ੍ਰਮ ਕਨਿਕ ਕੁੰਡਲਹ ॥

ਬਚਿਤ੍ਰ ਮੰਦਿਰ ਸੋਭੰਤਿ ਬਸਤ੍ਰਾ ਇਤ੍ਯੰਤ ਮਾਇਆ ਬ੍ਯਾਪਿਤੰ ॥

(ਮ੍ਰਿਤ) ਕਰਕੇ ਮੋਹਤ ਹੂਆ (ਅਲਪ) ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਮੈਂ (ਸਾਹੰ) ਸਹਿਤ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਔਰ (ਬਹਿਕ੍ਰਮ) ਬਲ ਅਰ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਤੁੰਗਲ ਔ ਵਿਸੇਸ ਕਰ ਨਾਨਾ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਮੰਦਰ ਔ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਸੋਭਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਅਤਜੰਤ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਬਿਆਪਤ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਹੇ ਅਚੁਤ ਸਰਣਿ ਸੰਤ ਨਾਨਕ ਭੋ ਭਗਵਾਨਏ ਨਮਹ ॥੧੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਅਚੁਤ (ਸਰਣਿ ਸੰਤ) ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਤੁਝਕੋ ਮੇਰੀ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਵਾ ਆਪ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਖਯਾ ਕਰੋ॥੧੧॥ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵੰਦੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੰ ਤ ਮਰਣੰ ਹਰਖੰ ਤ ਸੋਗੰ ਭੋਗੰ ਤ ਰੋਗੰ ॥

ਊਚੰ ਤ ਨੀਚੰ ਨਾਨ੍ਹਾ ਸੁ ਮੂਚੰ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਜਨਮਣਾ ਹੈ ਤਉ ਸਾਥ ਮਰਨਾ ਭੀ ਹੈ ਔਰ ਹਰਖ ਹੈ ਤੌ ਸ਼ੋਕ ਭੀ ਅਵਸ਼ਕ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭੋਗ ਹੈ ਤੌ ਪੀਛੇ ਰੋਗ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਊਚ ਹੈ ਤੋ ਨੀਚ ਭੀ ਹੈ (ਨਾਨਾ) ਛੋਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੌ ਸੋ (ਮੂਚੰ) ਬਡਾ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੫

ਰਾਜੰ ਤ ਮਾਨੰ ਅਭਿਮਾਨੰ ਤ ਹੀਨੰ ॥

ਜਬ ਰਾਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀਨ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਮਾਨ ਹੋਨੇ ਸੇ (ਅਭਿਮਾਨੰ) ਕਬੀ ਅਪਮਾਨ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਮਾਰਗੰ ਵਰਤੰਤਿ ਬਿਨਾਸਨੰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਵਰਤਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਨ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਅਸਥਿਰੰ ਨਾਨਕ ਭਗਵੰਤ ਭਜਨਾਸਨੰ ॥੧੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਸਥਿਰੁ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਸੰਤ ਹੀ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਭਜਨ ਕਾ (ਅਸਨੰ) ਭੋਜਨੁ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੨॥

ਕਿਰਪੰਤ ਹਰੀਅੰ ਮਤਿ ਤਤੁ ਗਿਆਨੰ ॥

ਬਿਗਸੀਧ੍ਹਿ ਬੁਧਾ ਕੁਸਲ ਥਾਨੰ ॥

ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਪਰ ਹਰੀ ਕੀ (ਕਿਰਪੰਤ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਇਸਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਮੈਂ (ਤਤੁ) ਯਥਾਰਥ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਕੁਸਲ ਥਾਨੰ) ਕਲਜਾਨ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਬੁਧੀ (ਬਿਗਸੀਧ੍ਹਿ) ਖਿੜ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਬਸ੍ਹਿੰਤ ਰਿਖਿਅੰ ਤਿਆਗਿ ਮਾਨੰ ॥

ਔ (ਮਾਨੰ) ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗਿ ਦੇਤਾ ਹੈ (ਰਿਖਿਅੰ) ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਸ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸੀਤਲੰਤ ਰਿਦਯੰ ਦ੍ਰਿੜੁ ਸੰਤ ਗਿਆਨੰ ॥

ਸੰਤੋਂ ਸੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸ੍ਵਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸੀਤਲੁ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਰਹੰਤ ਜਨਮੰ ਹਰਿ ਦਰਸ ਲੀਣਾ ॥

ਪੁਨਾ ਹਰੀ (ਦਰਸ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਲੀਨ ਹੂਆ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਜੰਤ ਨਾਨਕ ਸਬਦ ਬੀਣਾਂ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਬੀਣਾ) ਬਾਜਾ ਬਜਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਕਹੰਤ ਬੇਦਾ ਗੁਣੰਤ ਗੁਨੀਆ ਸੁਣੰਤ ਬਾਲਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਕਾਰਾ ॥

(ਗੁਨੀਆ) ਗੁਨਵਾਨ (ਗੁਣੰਤ) ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਬੇਦੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਬਿਧੋਂ ਕਰ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਾਲਾ) ਜਗਜਾਸੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਦ੍ਰਿੜੰਤ ਸੁਬਿਦਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਵਿਦਿਆ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਦਾਨੁ ਜਾਚੰਤ ਨਾਨਕ ਦੈਨਹਾਰ ਗੁਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੌ ਹਮ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੇ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਦਾਤਾਰ ਏਕ ਗੋਪਾਲ ਔ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਹੈਂ॥੧੪॥ ਚਿੰਤਾ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਹੇਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਚਿੰਤਾ ਮਾਤ ਪਿਤ ਭ੍ਰਾਤਹ ਨਹ ਚਿੰਤਾ ਕਛੁ ਲੋਕ ਕਹ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਤੀ ਔਰ ਨ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਛੁ ਕਰਨੀ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਨਹ ਚਿੰਤਾ ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਮੀਤਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤਿ ਮਾਇਆ ਸਨਬੰਧਨਹ ॥

ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਬੰਧ ਸੇ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਏਹੁ ਮਾਇਆ ਕਰ ਸੇ ਸਬੰਧੀ ਪੁਰਸ਼ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬਿਪਤਾ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਬ ਕੋਈ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ॥

ਦਇਆਲ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖਹ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕਹ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਪਰ ਦਇਆਲ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਜਾਣ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋ॥੧੫॥

ਅਨਿਤ੍ਯ ਵਿਤੰ ਅਨਿਤ੍ਯ ਚਿਤੰ ਅਨਿਤ੍ਯ ਆਸਾ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ (ਵਿਤੰ) ਧਨ ਭੀ (ਅਨਿਤ੍ਯ) ਝੂਠਾ ਹੈ ਔ ਚਿਤ ਭੀ ਅਨਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਏਕ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤ ਵਿਧੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਭੀ ਅਨਿਤ ਹੈ॥

ਅਨਿਤ੍ਯ ਹੇਤੰ ਅਹੰ ਬੰਧੰ ਭਰਮ ਮਾਇਆ ਮਲਨੰ ਬਿਕਾਰੰ ॥

ਕਿੰਉਕਿ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਵਾ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਮੈਂ (ਅਨਿਤ੍ਯ) ਝੂਠਾ (ਹੇਤੰ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਬੰਧਾ ਹੂਆ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਜੰਨਜ ਮਲਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਫਿਰੰਤ ਜੋਨਿ ਅਨੇਕ ਜਠਰਾਗਨਿ ਨਹ ਸਿਮਰੰਤ ਮਲੀਣ ਬੁਧੰ ॥

ਤਿਸੀਤੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜਲਤਾ ਹੈ ਔ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਲੀਨ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕਬੀ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰਤ ਮਇਆ ਨਾਨਕ ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਸਾਧ ਸੰਗਮਹ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਜਬ ਤੂੰ ਇਸ ਜੀਵ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਪਾਪੀ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਭੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ॥੧੬॥ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਰੰਤ ਗਿਰਿ ਪਤਿਤ ਪਾਤਾਲੰ ਜਲੰਤ ਦੇਦੀਪ੍ ਬੈਸ੍ਵਾਂਤਰਹ ॥

ਕੋਈ (ਗਿਰਿ) ਪਰਬਤ ਸੇ (ਗਿਰੰਤਿ) ਗਿਰ ਕਰ (ਪਤਾਲੰ) ਨੀਚੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਇ (ਪਤਿਤ) ਪੜੇ ਤਿਸ ਕਰ ਭੀ ਐਸਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦੇਹ ਕੋ (ਦੇਦੀਪ੍ਯ) ਜਗਤੇ ਬੈਸੰਤਰ ਅਰਥਾਤ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਵਹੁ ਦੁਖ ਭੀ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਹੰਤਿ ਅਗਾਹ ਤੋਯੰ ਤਰੰਗੰ ਦੁਖੰਤ ਗ੍ਰਹ ਚਿੰਤਾ ਜਨਮੰ ਤ ਮਰਣਹ ॥

ਪੁਨਾ ਅਗਾਧ (ਤੋਯੰ) ਜਲ ਕੀ (ਤਰੰਗੰ) ਲਹਿਰੋਂ ਮੈਂ (ਬਹੰਤਿ) ਵਹੇ ਜਾਨੇ ਸੇ ਭੀ ਐਸਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਦੁਖ ਘਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਹ ਦੁਖ ਤੋ ਅਲਪ ਮੈਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਚਿੰਤਾ ਕਾ ਫਲ ਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਸਾਧਨੰ ਨ ਸਿਧ੍ਤੇ ਨਾਨਕ ਅਸਥੰਭੰ ਅਸਥੰਭੰ ਅਸਥੰਭੰ ਸਬਦ ਸਾਧ ਸ੍ਵਜਨਹ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਘਰ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਰੂਪ ਸਿਧੀ ਕੋ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਇਨ ਦੁਖੋਂ ਤੇ ਬਚਾਵਨੇ ਹਾਰਾ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸ੍ਵਜਨੋ ਕਾ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਹੀ (ਅਸਥੰਭੰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦੇਕਰ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਘੋਰ ਦੁਖੵੰ ਅਨਿਕ ਹਤੵੰ ਜਨਮ ਦਾਰਿਦ੍ਰੰ ਮਹਾ ਬਿਖ੍ਯਾਦੰ ॥

(ਘੋਰ) ਭਇਆਨਕ ਦੁਖ ਭੀ ਲਗੇ ਹੁਏ ਹੋਵੈ ਔ ਅਨੇਕ ਹਤਿਆ ਭੀ ਕਰੀ ਹੋਇ ਜਨਮੋਂ ਕਾ ਦਰਿਦ੍ਰੀ ਪੁਨਾ ਮਹਾਂ (ਬਿਖਾਦੰ) ਸੋਕ ਕਰਕੇ ਆਰਤਿ ਭੀ ਹੋਵੈ॥

ਮਿਟੰਤ ਸਗਲ ਸਿਮਰੰਤ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਜੈਸੇ ਪਾਵਕ ਕਾਸਟ ਭਸਮੰ ਕਰੋਤਿ ॥੧੮॥

ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਪ ਔ ਦੁਖ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਕੈਸੇ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ? ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਹੁਤੇ ਕਾਸਟ ਕੋ ਅਲਪ ਹੀ ਅਗਨੀ ਭਸਮ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ॥੧੮॥

ਅੰਧਕਾਰ ਸਿਮਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸੰ ਗੁਣ ਰਮੰਤ ਅਘ ਖੰਡਨਹ ॥

ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧਕਾਰ ਸੰਯੁਗਤ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਿਦ ਬਸੰਤਿ ਭੈ ਭੀਤ ਦੂਤਹ ਕਰਮ ਕਰਤ ਮਹਾ ਨਿਰਮਲਹ ॥

ਪੁਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਣੇ ਤੇ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਭੀ ਤਿਸ ਮਨ ਸੇ ਭੈ ਸੰਯੁਗਤਿ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਹੁ ਮਹਾਂ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਣ ਰਹੰਤ ਸ੍ਰੋਤਾ ਸੁਖ ਸਮੂਹ ਅਮੋਘ ਦਰਸਨਹ ॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ ਹਰੀਕੇ ਜਸ ਕਾ ਸਰੋਤਾ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੂਹ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਜਨ ਕਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਅਮੋਘ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਸਰਣਿ ਜੋਗੰ ਸੰਤ ਪ੍ਰਿਅ ਨਾਨਕ ਸੋ ਭਗਵਾਨ ਖੇਮੰ ਕਰੋਤਿ ॥੧੯॥

ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰਾ ਸਰਣ ਦੇਣ ਯੋਗਜ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਨ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਪੀਛੇ ਕਹਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਜਨੋ ਕੀ (ਖੇਮੰ) ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਛੰ ਕਰੋਤਿ ਅਗ੍ਰਣੀਵਹ ਨਿਰਾਸੰ ਆਸ ਪੂਰਨਹ ॥
ਨਿਰਧਨ ਭਯੰ ਧਨਵੰਤਹ ਰੋਗੀਅੰ ਰੋਗ ਖੰਡਨਹ ॥
ਭਗਤ੍ਹੰ ਭਗਤਿ ਦਾਨੰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਣ ਕੀਰਤਨਹ ॥
ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰਖ ਦਾਤਾਰਹ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਿੰ ਨ ਲਭ੍ਹਤੇ ॥੨੦॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੀਛੇ ਤੇ ਆਗੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਨਿਰਾਸੋਂ ਕੀ ਆਸ ਪੂਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਨਿਰਧਨ ਧਨਵਤੰ (ਬਯੰ) ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਰੋਗੀਓਂ ਕਾ ਰੋਗ ਖੰਡਨ ਕਰਤਾ ਔ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਭਗਤਿ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਤ ਕਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੁਰਖ ਦਾਤਾ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਅਰੁ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਪੁਰਖ (ਕਿੰ) ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਲਭਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਅਧਰੰ ਧਰੰ ਧਾਰਣਹ ਨਿਰਧਨੰ ਧਨ ਨਾਮ ਨਰਹਰਹ ॥

(ਅਧਰੰ) ਨਿਆਸਰਿਓਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਕੋ (ਧਰੰ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਜੋ ਨਿਰਧਨ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਧਨੁ ਨਰਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਅਰਥਾਤ ਨਿਹਕਿੰਚਨੋ ਕਾ ਹਰੀ ਧਨੁ ਹੈ॥

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦਹ ਬਲਹੀਣ ਬਲ ਕੇਸਵਹ ॥

ਸੋ ਗੋਬਿੰਦ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਹੈ ਔ ਬਲ ਸੇ ਹੀਨ ਨਿਰਬਲੋਂ ਕਾ ਬਲੁ ਰੂਪ ਕੇਸਵ ਹੈ॥

ਸਰਬ ਭੂਤ ਦਯਾਲ ਅਚੁਤ ਦੀਨ ਬਾਂਧਵ ਦਾਮੋਦਰਹ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਅਚੁਤ ਸਰਬ (ਭੂਤ) ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਜਾਲੂ ਹੈ ਔ ਦੀਨੋਂ ਕਾ (ਬਾਂਧਵ) ਸਬੰਧੀ ਅਰਥਾਤ ਰਖ੍ਯਕ ਦਮੋਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮਾਤਾ ਜਸੋਧਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਉਦਰ ਰਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਉਖਲ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਤਬ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਦਮੋਦਰ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਐਸੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਸਰਬਗ੍ਯ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨਹ ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਕਰੁਣਾ ਮਯਹ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਸਰਬਗਯ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਭਗਵਾਨ ਹੈ ਸੋਈ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਵਛਲ) ਪਿਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੬

ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਸੰਤ ਬਾਸੁਦੇਵਹ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥

ਸੋ ਵਾਸਦੇਵ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਐਸਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ॥

ਜਾਚੰਤਿ ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦੰ ਨਹ ਬਿਸਰੰਤਿ ਨਹ ਬਿਸਰੰਤਿ ਨਾਰਾਇਣਹ ॥੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦੰ) ਕਿਰਪਾ ਕੋ ਮੈਂ ਜਾਚਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਸੋ ਨਰਾਇਣ ਮੁਝ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਕਬੀ ਵੀਸਰੇ ਨਹੀਂ॥੨੧॥ ਪੁਨਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਸਮਰਥੰ ਨਹ ਸੇਵਕੰ ਨਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪਰਮ ਪੁਰਖੋਤਮੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੋ ਹੇ ਪੁਰਖੋਤਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸਮਰਥਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾਂ ਸੇਵਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੀ ਮੁਝ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਤਵ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿਮਰਤੇ ਨਾਮੰ ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰੰ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਦੇ (ਗੁਰੰ) ਬਡੇ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਤੁਮਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਹਮ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੨॥

ਭਰਣ ਪੋਖਣ ਕਰੰਤ ਜੀਆ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਛਾਦਨ ਦੇਵੰਤ ਦਾਨੰ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਪ੍ਰਥਮੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਉਦਰ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਰਸੋਂ ਸੇ ਭਰ ਕਰ (ਪੋਖਣ) ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੈਨ ਕਰਨੇ ਕੌ ਅਸਥਾਨ ਔ ਪਲੰਘ ਆਦੀ ਔ ਪਹਿਰਨੇ ਕੋ (ਛਾਦਨ) ਬਸਤਰ ਆਦੀ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸ੍ਰਿਜੰਤ ਰਤਨ ਜਨਮ ਚਤੁਰ ਚੇਤਨਹ ॥

ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਸੇ ਉਤਮ (ਰਤਨ) ਅਮੋਲਕ ਮਾਨਸ ਜਨਮ (ਸ੍ਰਿਜੰਤ) ਰਚ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ (ਚੇਤਨਹ) ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਪਰਮ ਚਤਰ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਨਿਜ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਕੀ ਸਿਧੀ ਔਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਔਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਇਸੀ ਜਨਮ ਤੇ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਵਰਤੰਤਿ ਸੁਖ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਸਾਦਹ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਤਿਸ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਪ੍ਰਸਾਦਹ) ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰੰਤ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥
ਅਨਿਤ੍ਰ ਰਚਨਾ ਨਿਰਮੋਹ ਤੇ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹਰ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਅਨਿਤ ਰੂਪ ਰਚਨਾ ਤੇ ਨਿਰਮੋਹ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਇਹ ਸੰਸਾਰੀ ਮੋਹਿ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਭਏ ਹੈਂ॥੨੩॥ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਰਾਜਿਓਂ ਕੀ ਗਤੀ ਪੂਛੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਾਨੰ ਪਰਾ ਪੂਰਬੇਣ ਭੁੰਚੰਤੇ ਮਹੀਪਤੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪੂਰਬ ਜਨਮਾਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੁੰਨ ਕੀਏ ਹੋਇਆਂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਸੁਖ ਭੋਗ (ਮਹੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਤੀ ਹੋ ਕਰ ਰਾਜੇ (ਭੁੰਚੰਤੇ) ਭੋਗਣਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਪਰੀਤ ਬੁਧੵੰ ਮਾਰਤ ਲੋਕਹ ਨਾਨਕ ਚਿਰੰਕਾਲ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ॥੨੪॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਭੋਗੋਂ ਕਰ ਜਿਨਕੀ ਬੁਧੀ ਇਸ (ਮਾਰਤ) ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਵਿਪਰਜੇ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਪਰਜਾ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਤਿਨ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਫਲ ਚਿਰੰਕਾਲ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਰਕਾਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨੪॥

ਬ੍ਰਿਥਾ ਅਨੁਗ੍ਰਹੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜਸੵ ਸਿਮਰਣ ਰਿਦੰਤਰਹ ॥

ਜੋ ਰਾਜੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਵਿਅਰਥ ਅਰਥਾਤ ਖਾਲੀ ਹੈਂ ਔ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅੰਤਰ ਭੇਦ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਰੋਗੵੰ ਮਹਾ ਰੋਗੵੰ ਬਿਸਿਮ੍ਰਿਤੇ ਕਰੁਣਾ ਮਯਹ ॥੨੫॥

ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਅਰੋਗਜ ਭੀ ਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਮਹਾਂ ਰੋਗੀ ਜਾਣੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਣਾ ਸਰੂਪ ਤਿਨ ਕੋ ਵਿਸਿਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮਾਨਸੀ ਤਪਤ ਕਰਕੇ ਵਹੁ ਸਦਾ ਤਪਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੁਤੀਅਰਥ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤ੍ਰ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਮੈਂ ਭੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਅਨਗ੍ਰਹ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਮਹਾਂ ਰੋਗੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤਦਪਿ ਆਪ ਕੋ ਅਰੋਗ ਹੀ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਤਮਾ ਕੋ ਅਸੰਗ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਸਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਰਣਾ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੫॥

ਰਮਣੰ ਕੇਵਲੰ ਕੀਰਤਨੰ ਸੁਧਰਮੰ ਦੇਹ ਧਾਰਣਹ ॥

(ਕੇਵਲੰ) ਸੁਧ ਅਦੁਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਜੋ (ਰਮਣੰ) ਕਥਨ ਕਰਣਾ ਔ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਧਰਮ ਮਨੁਸ਼ਜ ਦੇਹਿ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਨਕ ਪੀਵਤੰ ਸੰਤ ਨ ਤ੍ਰਿਪ੍ਰਤੇ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤ ਜਨ ਐਸੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਸਹਣ ਸੀਲ ਸੰਤੰ ਸਮ ਮਿਤ੍ਰਸ੍ਯ ਦੁਰਜਨਹ ॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੁਭਾਵ (ਸਹਣ ਸੀਲ) ਕੁਵਾਕੋਂ ਕੇ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭੋਜਨ ਅਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰੇਣ ਨਿੰਦਕ ਆਵਧ ਹੋਇ ਉਪਤਿਸਟਤੇ ॥੨੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਿਤ੍ਰ ਤੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੋਂ ਕਾ ਭੋਜਨ ਲੇ ਕਰ ਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਉਪ) ਪਾਸ (ਤਿਸਟਤੇ) ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿੰਦਕ ਦੁਰਜਨ ਤਿਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਅਨੇਕ ਪਰਕਾਰ ਕੇ (ਆਵਧ) ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਰ ਸਮੀਪ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ (ਸ) ਓਹੁ ਮਿਤ੍ਰ ਔਰ ਵਹੁ ਸਤ੍ਰ ਸਹਣ ਸੁਭਾਵ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੋਨੋਂ ਸਮਾਨ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਤਿਰਸਕਾਰ ਨਹ ਭਵੰਤਿ ਨਹ ਭਵੰਤਿ ਮਾਨ ਭੰਗਨਹ ॥

ਤਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ (ਤਿਰਸਕਾਰ) ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਾਨ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰਥਾਤ ਤਹਾਂ ਭੀ ਆਦਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਭਾ ਹੀਨ ਨਹ ਭਵੰਤਿ ਨਹ ਪੋਹੰਤਿ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖਨਹ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਵੈ ਤੌ ਭੀ ਵਹੁ ਸੋਭਾ ਤੇ ਹੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਦੁਖ (ਪੋਹੰਤਿ) ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਜਪੰਤਿ ਮਿਲਿ ਸਾਧ ਸੰਗਹ ਨਾਨਕ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੁਖ ਬਾਸਨਹ ॥੨੮॥

ਐਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਵਾਲੇ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੨੮॥ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਕਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੈਨਾ ਸਾਧ ਸਮੂਹ ਸੂਰ ਅਜਿਤੰ ਸੰਨਾਹੰ ਤਨਿ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾਹ ॥

(ਸਾਧ) ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਅਜੀਤ ਸੂਰਮਿਓਂ ਕੀ ਸੈਨਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਏਹੀ (ਸੰਨਾਹੰ) ਸੰਜੋਇ ਹੈ॥

ਆਵਧਹ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਰਮਣੰ ਓਟ ਗੁਰ ਸਬਦ ਕਰ ਚਰਮਣਹ ॥

ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਰਮਣੰ) ਕਥਨ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨਾ ਇਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਆਵਧਹ) ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਤੇ ਬਚਾਉ ਹੇਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕੀ (ਚਰਮਣਹ) ਢਾਲ ਕਾ (ਓਟ) ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਰੂੜਤੇ ਅਸ੍ਵ ਰਥ ਨਾਗਹ ਬੁਝੰਤੇ ਪ੍ਰਭ ਮਾਰਗਹ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਕੋ (ਬੁਝੰਤੇ) ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਹੀ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਰਥੋਂ ਪੁਨਾ (ਨਾਗਹ) ਹਾਥੀਓਂ ਪਰ (ਅਰੂੜਤੇ) ਚੜਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਸਰਵਣ ਰੂਪੀ ਘੋੜਾ ਔ ਮਨਨ ਰਥ ਨਿਧਿਆਸਨ ਹਸਤੀ ਇਨੋਂ ਪਰ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੌ (ਬੁਝੰਤੇ) ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਸਖਿਆਤਕਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਚਰਤੇ ਨਿਰਭਯੰ ਸਤ੍ਰੁ ਸੈਨਾ ਧਾਯੰਤੇ ਗ੍ਰੋਪਾਲ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਸੰਤ ਜਨ ਸੂਰਮੇ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਸਤ੍ਰੂ ਕੀ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤ ਫੌਜ ਮੈਂ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰ ਵਿਚਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਕੀਰਤਨ (ਧਾਯੰਤੇ) ਧਾਵਾ ਕਰਤੇ ਅਰਥਾਤ ਚੜ੍ਹਾਈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤਤੇ ਬਿਸ੍ਵ ਸੰਸਾਰਹ ਨਾਨਕ ਵਸ੍ੰ ਕਰੋਤਿ ਪੰਚ ਤਸਕਰਹ ॥੨੯॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚੋ (ਤਸਕਰਹ) ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ (ਕਰੋਤਿ) ਕਰਿ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੰ ਦ੍ਰੁਮ ਛਾਯਾ ਰਚਿ ਦੁਰਮਤਿਹ ॥

ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰੂਥਲ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣੋ ਕੋ ਲਾਗਣੇ ਤੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕੋ ਭਰਾਂਤੀ ਕਰ ਜਲ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਹੁ ਤਿਸ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਓਹ ਜਲੁ ਝੂਠਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਭਰਾਂਤੀ ਸੇ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਅਸੱਤ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਯਾ ਕੋ ਸਥਿਰ ਜਾਨ ਕਰ (ਰਚਿ ਦੁਰਮਤਿਹ) ਖੋਟੀ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਚ ਜਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਭਾਵ ਏਹਿ ਕਿ ਦੁਰਮਤੀ ਜੀਵ ਇਨ ਅਸੱਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਤਹ ਕੁਟੰਬ ਮੋਹ ਮਿਥ੍ਯਾ ਸਿਮਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਰਾਮ ਨਾਮਹ ॥੩੦॥

ਤੈਸੇ ਇਹ ਜਿਸ ਕੁਟੰਬ ਕਾ ਮੋਹਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਮਿਥ੍ਯਾ) ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਦ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੩੦॥ ਬੇਨਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਰੁ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਚ ਬਿਦਿਆ ਨਿਧਾਨ ਨਿਗਮੰ ਨਚ ਗੁਣਗ੍ਯ ਨਾਮ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਮੈਂ (ਨਿਗਮੰ) ਬੇਦ ਵਿਦਿਆ ਕਾ ਨਿਧਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੁਨਾ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਿਆਤਾ ਭੀ (ਨਚ) ਨਹੀਂ ਔ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਚ ਰਾਗ ਰਤਨ ਕੰਠੰ ਨਹ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰ ਚਾਤੁਰਹ ॥

ਔ ਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰਤਨੁ ਭੀ ਮੇਰੇ ਕੰਠ ਮੈਂ (ਨਚ) ਨਹੀਂ ਔ ਸਰੀਰ ਕਰ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚੰਚਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਚਤਰ ਨਹੀਂ ਔ ਬੁਧੀ ਕਰ ਭੀ ਚਤਰ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਹੈ ਕਿ ਐਸਾ ਨਿਰਗੁਣ ਹੂੰ॥

ਭਾਗ ਉਦਿਮ ਲਬਧੵੰ ਮਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਾਧਸੰਗਿ ਖਲ ਪੰਡਿਤਹ ॥੩੧॥

ਪੂਰਬਲੇ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਣੇ ਸੇ ਔ ਉਦਮ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਯਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਪੁੰਨੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੈਵੀ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਬ ਪੂਰਬੋਕਤ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਹੀਨ (ਖਲ) ਮੂਰਖ ਭੀ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਕੇ ਪੰਡਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਸੰਪੰਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਯਥਾ-ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਤਿਹਾਂ ਗੁਣਾ ਕੀ ਪੰਡੁ ਉਤਾਰੈ 'ਸੋ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਮਨ ਪਰਬੋਧੈ' ਮੈਂ ਐਸੇ ਵਿਦਯਾ ਆਦੀ ਗੁਣੋ ਤੇ ਹੀਨ ਹੂੰ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੀਏ॥੩੧॥

ਕੰਠ ਰਮਣੀਯ ਰਾਮ ਰਾਮ ਮਾਲਾ ਹਸਤ ਊਚ ਪ੍ਰੇਮ ਧਾਰਣੀ ॥

ਕੰਠ ਮੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪਣਾ ਹੈ ਸੋਈ (ਰਮਣੀਯ) ਸੁੰਦਰ ਮਾਲਾ ਹੈ (ਹਸਤ ਊਚ) ਗੋਮੁਖੀ ਏਹੀ ਧਾਰਣਾ ਕਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਪਾਏ ਕਰ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਹ ਭਣਿ ਜੋ ਉਤਮ ਸਲੋਕ ਉਧਰਣੰ ਨੈਨ ਨੰਦਨੀ ॥੩੨॥

ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਤਮ (ਸਲੋਕ) ਜਸਕੋ (ਭਣਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਅਨੰਦ ਦੇਨ ਵਾਲੀ ਮਾਯਾ ਤੇ (ਉਧਰਣੰ) ਉਧਾਰੁ ਹੂਆ ਹੈ॥੩੨॥

ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਹੀਣਸ੍ਯ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਧ੍ਰਿਗੰਤ ਜਨਮ ਭ੍ਰਸਟਣਹ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਮੰਤ੍ਰ) ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਤਿਸ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਕੇ ਜਨਮ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਕੂਕਰਹ ਸੂਕਰਹ ਗਰਧਭਹ ਕਾਕਹ ਸਰਪਨਹ ਤੁਲਿ ਖਲਹ ॥੩੩॥

ਓਹੁ ਮੂਰਖ ਪੁਰਸ ਕੂਕਰੋਂ ਔ ਸੂਕਰੋਂ ਗਧਿਓਂ ਪੁਨਾ ਕਾਗੋਂ ਔ ਸਰਪੋਂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਹੀਨ ਜਨ ਸਦਾ ਹੀ ਐਸੀਆਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹੇਗਾ॥ ਵਾ ਇਨ ਕੇ ਤੁਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂਕਿ ਇਨ ਮੈਂ ਏਕ ਏਕ ਗੁਨ ਹੈਂ ਕੂਕਰ ਮੈਂ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਸੂਕਰ ਮੈਂ ਗ੍ਰਾਮ ਕੀ ਸਫਾਈ ਗਰਧਪ ਮੈਂ ਜਿਹਵਾ ਕੇ ਰਸ ਕਾ ਤਯਾਗੁ ਹੈ ਕਾਕ ਕੁਲ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਸੇ ਮੈਤ੍ਰੀ ਰਖਤਾ ਹੈ ਸਰਪ ਅਪਨੇ ਬਡੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਜ਼ਹਰ ਕੋ ਤਯਾਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨਮੁਖੋਂ ਮੈਂ ਇਨਸੇ ਬਿਪਰਜੇ ਗੁਨਹੈ॥੩੩॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਯਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਭਜਨੰ ਰਿਦਯੰ ਨਾਮ ਧਾਰਣਹ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣਾਰ ਬਿੰਦੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਭਜਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੭

ਕੀਰਤਨੰ ਸਾਧਸੰਗੇਣ ਨਾਨਕ ਨਹ ਦ੍ਰਿਸਟੰਤਿ ਜਮਦੂਤਨਹ ॥੩੪॥

ਔ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਕੀਰਤਨੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੋ ਯਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩੪॥

ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਧਨੰ ਰੂਪੰ ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਸ੍ਵਰਗ ਰਾਜਨਹ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜੀਵਨ ਕੋ ਧਨ ਔ ਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਸ੍ਵਰਗ ਕਾ ਰਾਜੁ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਭੋਜਨੰ ਬਿੰਜਨੰ ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਸ੍ਵਛ ਅੰਬਰਹ ॥

(ਬਿੰਜਨੰ) ਮਿਸਟ ਸਲਵਣਾਦੀ ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣੇ ਭੀ ਦੁਰਲਭ (ਨਚ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਸ੍ਵਛ) ਨਿਰਮਲ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪਹਿਰਨਾ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਸੁਤ ਮਿਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤ ਬਾਂਧਵ ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਬਨਿਤਾ ਬਿਲਾਸਹ ॥

ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਮਿਤ੍ਰ ਭ੍ਰਾਤ੍ਰ ਆਦੀ ਬਾਂਧਵੋਂ ਕਾ ਹੋਣਾ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰਨਾ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਬਿਦਿਆ ਪ੍ਰਬੀਣੰ ਨਚ ਦੁਰਲਭੰ ਚਤੁਰ ਚੰਚਲਹ ॥

ਔਰ ਵਿਦਜਾ ਮੈਂ (ਪ੍ਰਬੀਣੰ) ਚਤਰ ਹੋਣਾ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਬਾਣੀ ਔ ਬੁਧੀ ਕਰ ਚਤਰ ਹੋਣਾ (ਔਰ) ਸਰੀਰ ਕਰ ਚੰਚਲ ਹੋਣਾ ਸੋ ਭੀ ਦੁਰਲਭ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੁਰਲਭੰ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਨਾਮਹ ਨਾਨਕ ਲਬਧ੍ਹਿੰ ਸਾਧਸੰਗਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਭੰ ॥੩੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਨਾਮੁ ਹੀ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ (ਲਬਧ੍ਹਿੰ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩੫॥ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਤ ਕਤਹ ਤਤਹ ਦ੍ਰਿਸਟੰ ਸ੍ਵਰਗ ਮਰਤ ਪਯਾਲ ਲੋਕਹ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਵਰਗ ਔ (ਮਰਤ) ਮਾਤ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪੁਨਾ ਪਤਾਲ ਲੋਕ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ (ਦ੍ਰਿਸਟੰ) ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥

ਸਰਬਤ੍ਰ ਰਮਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਨਾਨਕ ਲੇਪ ਛੇਪ ਨ ਲਿਪ੍ਰਤੇ ॥੩੬॥

ਜੋ ਗਬਿੰਦ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਰਮਣੰ) ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਸੰਤ ਜਨ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਤਿਸੀਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ (ਲੇਪ) ਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਛੇਪ) ਕਲੰਕ ਸੇ ਲਿਪਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩੬॥ ਅੰਤਕੀ ਤੁਕ ਕਾ ਆਦੋਂ ਅਰਥ ਕਰਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਔ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਯਾ ਭਯੰਤਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੰ ਦ੍ਰੁਸਟਾਂ ਸਖਾ ਸ੍ਵਜਨਹ ॥

ਵਿਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦੁਸਟ ਦੁਸਮਣ ਹੈਂ ਸੋ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਵਜਨ ਵਾ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਤੇ ਮਿਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਸ੍ਵਜਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਖੰ ਭਯੰਤਿ ਸੁਖੵੰ ਭੈ ਭੀਤੰ ਤ ਨਿਰਭਯਹ ॥

ਔਰ ਇਸੀ ਤੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ ਪ੍ਰਤਖ ਵਾ ਯਮਾਦੀ ਭੈ ਜੁਗਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭੈਤਾ ਕੋ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਥਾਨ ਬਿਹੂਨ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਨਾਮੰ ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਗੁਰਹ ॥੩੭॥

ਜੋ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਥਾ ਸੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਸਰੂਪ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਇਸੀਥਿਤੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੩੭॥

ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੀਲ ਮਮੰ ਸੀਲੰ ਸਰਬ ਪਾਵਨ ਮਮ ਪਾਵਨਹ ॥

ਸਰਬ ਕਰਤਬ ਮਮੰ ਕਰਤਾ ਨਾਨਕ ਲੇਪ ਛੇਪ ਨ ਲਿਪ੍ਰਤੇ ॥੩੮॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਕੋ (ਸੀਲ) ਸਾਂਤੀ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਭੀ ਸਾਂਤੀ ਦੇਵੇਗਾ ਔਰ ਸਰਬ ਕੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸੋ (ਮਮੰ) ਮੁਝ ਕੋ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੇਗਾ॥ ਜੋ ਸਰਬ ਬਿਸ੍ਵਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ (ਲੇਪ) ਦੋਸ਼ ਔ (ਛੇਪ) ਕਲੰਕ ਸੇ ਲਿਪਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਹੁ ਸਰਬ ਤੇ ਸਦਾ ਅਸੰਗ ਰੂਪ ਹੈ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਐਸੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਜੋ ਸੀਲ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰਾ ਸੀਲ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੀ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰਬ ਕਰਤਬੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਭੀ ਮੈਂ ਹੀ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਗ ਦੋਖ ਕਰ ਲਿਪਾਇਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਐਸੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਵਹੁ ਮਹਾਤਮਾਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩੮॥ ਸੰਤਸੰਗ ਕੀ ਜੋ ਮਹਤਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਹ ਸੀਤਲੰ ਚੰਦ੍ਰ ਦੇਵਹ ਨਹ ਸੀਤਲੰ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨਹ ॥

ਐਸਾ ਸੀਤਲ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਬਾਵਨ ਚੰਦਨ ਭੀ ਐਸਾ ਸੀਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਨਹ ਸੀਤਲੰ ਸੀਤ ਰੁਤੇਣ ਨਾਨਕ ਸੀਤਲੰ ਸਾਧ ਸ੍ਵਜਨਹ ॥੩੯॥

ਸੀਤ ਰੁਤ ਭੀ ਐਸਾ ਸੀਤਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਕੇ ਸ੍ਵਜਨ ਸੰਤਜਨ ਸੀਤਲ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸਦਰਸ ਸੀਤਲ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩੯॥ ਤਬ ਤਿਨ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਲਖਜਨ ਕੌਨ ਹੈਂ? ਤਿਸ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੰਤ੍ਰੰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਨਾਮੰ ਧ੍ਯਾਨੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਪੂਰਨਹ ॥

ਹੇ ਪੰਡਤੋਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਾ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਔਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਦੇਖਣਾ ਇਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਹੈ॥

ਗ੍ਯਾਨੰ ਸਮ ਦੁਖ ਸੁਖੰ ਜੁਗਤਿ ਨਿਰਮਲ ਨਿਰਵੈਰਣਹ ॥

ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਸੰਤ ਜਨ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਨਿਰਮਲ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਨਿਰਵੈਰ ਰਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਯਾਲੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜੀਆ ਪੰਚ ਦੋਖ ਬਿਵਰਜਿਤਹ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਦਇਆਲੂ ਹੈ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਦੋਖੋਂ ਸੇ (ਬਿਵਰਜਿਤਹ) ਰਹਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਭੋਜਨੰ ਗੋਪਾਲ ਕੀਰਤਨੰ ਅਲਪ ਮਾਯਾ ਜਲ ਕਮਲ ਰਹਤਹ ॥

ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੀ ਭੋਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਸ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਮਾਇਆ ਤੇ ਐਸੇ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਕਮਲ ਅਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਪਦੇਸੰ ਸਮ ਮਿਤ੍ਰ ਸਤ੍ਰਹ ਭਗਵੰਤ ਭਗਤਿ ਭਾਵਨੀ ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਸਤ੍ਰ ਕੋ ਏਕ ਸਮਾਨ ਦੇਖ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਭਗਵਤ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਹੈ॥

ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਨਹ ਸ੍ਰੋਤਿ ਸ੍ਰਵਣੰ ਆਪੁ ਤ੍ਯਿਾਗਿ ਸਗਲ ਰੇਣੁਕਹ ॥

ਪੁਨਾ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਨਿੰਦਾ ਕੋ ਸਰਵਣ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਆਪਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਭ ਕੀ (ਰੇਣ) ਧੂੜੀ ਰੂਪ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੰਯੁਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਖਟ ਲਖ੍ਯਣ ਪੂਰਨੰ ਪੁਰਖਹ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸਾਧ ਸ੍ਵਜਨਹ ॥੪੦॥

ਹੇਤੂ ਮਦ ਹੇਤੂ ਭਾਵ ਕਰ (ਖਟ) ਛੇ ਵਾ ਦੋ ਖਟ ਅਰਥਾਤ ਬਾਰਾ ਲਖਣੈਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਧੂ ਸ੍ਵਜਨ ਹੈ॥੪੦॥ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕਾ ਦੁਖ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜਾ ਭੋਗੰਤ ਕੰਦ ਮੂਲੰ ਬਸੰਤੇ ਸਮੀਪਿ ਕੇਹਰਹ ॥

ਜੈਸੇ ਬਕਰੀ (ਕੰਦ ਮੂਲ) ਫਲੋਂ ਔ ਪਤ੍ਰੋਂ ਕੋ (ਭੋਗੰਤ) ਖਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸ਼ੇਰ ਕੇ ਸਮੀਪ ਵਸਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ੇਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸੂਕ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਤਤ੍ਰ ਗਤੇ ਸੰਸਾਰਹ ਨਾਨਕ ਸੋਗ ਹਰਖੰ ਬਿਆਪਤੇ ॥੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੀ ਭੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਗਤੀ ਹੈ ਇਸਟ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਹਰਖਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਨਿਸ਼ਟ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਸੋਕਵਾਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪੧॥

ਛਲੰ ਛਿਦ੍ਰੰ ਕੋਟਿ ਬਿਘਨੰ ਅਪਰਾਧੰ ਕਿਲਬਿਖ ਮਲੰ ॥

ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਛਲ ਕਰਨਾ ਅਰ ਔਰੋਂ ਕੇ (ਛਿਦ੍ਰੰ) ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਦੇਖਣਾ ਪੁਨਾ ਪਰ ਕਾਰਜ ਮੈਂ ਕੋਟਾਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਵਿਘਨ ਕਰਨੇ ਔਰ ਐਸੇ ਵਿਘਨ ਵਿਖੇ ਰੂਪ (ਅਪਰਾਧੰ) ਪਾਪੋਂ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਜੋ (ਕਿਲ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਕਿਲਬਿਖ ਬਡੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਜੁਗਤ ਹੈ॥

ਭਰਮ ਮੋਹੰ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨੰ ਮਦੰ ਮਾਯਾ ਬਿਆਪਿਤੰ ॥

ਭ੍ਰਮ ਔ ਮੋਹ ਮਾਨ ਅਪਮਾਨ (ਮਦੰ) ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਮਾਯਾ ਜੰਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਵਿਆਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਜਨਮ ਭ੍ਰਮੰਤਿ ਨਰਕਹ ਅਨਿਕ ਉਪਾਵੰ ਨ ਸਿਧ੍ਯਤੇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਹ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਨਰਕ ਕੇ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰਕੇ (ਸਿਧਿ) ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ॥

ਨਿਰਮਲੰ ਸਾਧ ਸੰਗਹ ਜਪੰਤਿ ਨਾਨਕ ਗੋਪਾਲ ਨਾਮੰ ॥

ਰਮੰਤਿ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਹ ॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਖ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਜਪਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰਮਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪੨॥

ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਰਣ ਸਰਣ ਸੁਆਮੀ ਰਮਣ ਸੀਲ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥

ਰਮਣ ਸੀਲ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਸਰਬ ਕਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਰਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥਹ ਦਾਨੁ ਦੇਤ ਪ੍ਰਭੁ ਪੂਰਨਹ ॥

ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਮਹਤਤਾ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸੋ ਸਮਰਥ ਹੈ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਰਬ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਦਾਨ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰਾਸ ਆਸ ਕਰਣੰ ਸਗਲ ਅਰਥ ਆਲਯਹ ॥

ਪੁਨਾ ਨਿਆਸਰਿਓਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ (ਅਰਥ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ (ਆਲਯਹ) ਘਰ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਸਿਮਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਗਲ ਜਾਚੰਤ ਜਾਚਿਕਹ ॥੪੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਜਾਚਕ ਹੋ ਕਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੪੩॥ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਰਾਮ ਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਮਣੰ) ਜਪਣ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਦਿਆਲੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਰਣ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਗੇ ਇਸ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਗਮ ਸਥਾਨ ਸੁਗਮੰ ਮਹਾ ਦੂਖ ਸਰਬ ਸੂਖਣਹ ॥

ਜਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ (ਦੁਰਗਮ) ਕਠਨ ਅਸਥਾਨ ਸੁਗਮ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਰਬਚਨ ਭੇਦ ਭਰਮੰ ਸਾਕਤ ਪਿਸਨੰਤ ਸੁਰਜਨਹ ॥

ਜੋ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ (ਪਿਸਨੰ) ਚੁਗਲ ਔ ਭ੍ਰਮੇ ਹੁਏ (ਦੁਰ) ਖੋਟੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਕਹਿ ਕਰ ਰਿਦੇ ਕੋ (ਭੇਦ) ਵੇਧਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਥੇ ਸੇ ਸ੍ਰਜਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਥਿਤੰ ਸੋਗ ਹਰਖੰ ਭੈ ਖੀਣੰਤ ਨਿਰਭਵਹ ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਕੇ ਸਥਾਨ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭੈ ਕੀ ਖੀਣਤਾ ਸੇ ਨਿਰਭੈ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੮

ਭੈ ਅਟਵੀਅੰ ਮਹਾ ਨਗਰ ਬਾਸੰ ਧਰਮ ਲਖ੍ਹਣ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ ॥

ਇਹ ਸੰਸਾਰ (ਅਟਵੀਅੰ) ਬਨ ਜੋ ਭੈ ਦੇਨੇ ਵਾਲਾ ਥਾ ਸੌ ਤਿਨ ਕੋ ਮਹਾਂ ਨਗਰ ਵਸਤਾ ਪਰਤੀਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਮਯਾ ਤੇ ਧਰਮ ਕਾ ਲਖਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖਦਾਈ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗਮ ਰਾਮ ਰਾਮ ਰਮਣੰ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਯਾਲ ਚਰਣੰ ॥੪੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਹਰ ਜੋ ਦਿਆਲੂ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਕਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਮਣੰ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੪੪॥

ਹੇ ਅਜਿਤ ਸੂਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮੰ ਅਤਿ ਬਲਨਾ ਬਹੁ ਮਰਦਨਹ ॥

ਹੇ ਮੋਹ (ਸੰਗ੍ਰਾਮੰ) ਯੁਧ ਮੈਂ (ਅਜਿਤ) ਕਿਸੀ ਸੇ ਨਾ ਜੀਤੇ ਜਾਨੇ ਵਾਲੇ ਸੂਰਮੇ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਤੈਂਨੇ ਅਤੀ ਬਲੀ ਬਹੁਤੋਂ ਕੋ ਮਰਦਨ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਸਿਸ੍ਟ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਮਰਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਆਕਲ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਦੇਵ ਮਾਨੁਖੵੰ ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਬਿਮੋਹਨਹ ॥

ਨੰਦੀ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਔ ਗੰਧ੍ਰਬੋਂ ਔ ਸਭੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੋ ਔਰ ਮਾਨਸਕ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਇਨ ਸਭ ਕੋ (ਬਿ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੋਹਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਕਰਣਹਾਰੰ ਨਮਸਕਾਰੰ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰਹ ॥੪੫॥

ਸਰਬ ਕੇ ਰਚਨੇਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਜਗਤ ਕਾ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸੀ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਸਰਣ ਲਈ ਹੈ ਓਹੀ ਤੇਰੇ ਬਲ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਬਲੀ ਮੋਹਿ ਸੇ

ਬਚਨ ਹੇਤ ਸਰਬ ਕੇ ਰਚਨੇਹਾਰ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਸੀ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪਰਾਪਤ ਹੋ॥੪੫॥

ਹੇ ਕਾਮੰ ਨਰਕ ਬਿਸ੍ਰਾਮੰ ਬਹੁ ਜੋਨੀ ਭ੍ਰਮਾਵਣਹ ॥

ਹੇ ਕਾਮ ਤੂੰ ਪੁਰਸੋਂ ਕੋ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੀਵ ਕੋ ਬਹੁਤ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਚਿਤ ਹਰਣੰ ਤ੍ਰੈ ਲੋਕ ਗੰਮ੍ਯੰ ਜਪ ਤਪ ਸੀਲ ਬਿਦਾਰਣਹ ॥

ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਕੋ ਹਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈਂ ਔ ਤੂੰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ (ਗਮ੍ਯੰ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ ਜਪ ਤਪ ਸੀਲ ਆਦੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਬਿਦਾਰਣਹ) ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਲਪ ਸੁਖ ਅਵਿਤ ਚੰਚਲ ਊਚ ਨੀਚ ਸਮਾਵਣਹ ॥

ਤੇਰਾ ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਸੁਖ ਹੈ ਪੁਰਸ ਕੋ (ਅਵਿਤ) ਨਿਰਧਨ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਚੰਚਲ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭਨੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਤਵ ਭੈ ਬਿਮੁੰਚਿਤ ਸਾਧ ਸੰਗਮ ਓਟ ਨਾਨਕ ਨਾਰਾਇਣਹ ॥੪੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕੀ ਓਟ ਲੈਣੇ ਤੇ ਹੇ ਕਾਮ ਬਲੀ ਤੇਰਾ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪੬॥

ਹੇ ਕਲਿ ਮੂਲ ਕ੍ਰੋਧੰ ਕਦੰਚ ਕਰੁਣਾ ਨ ਉਪਰਜਤੇ ॥

ਹੇ ਕ੍ਰੋਧ (ਕਲਿ) ਲੜਾਈ ਵਾ ਕਲੇਸੋਂ ਕੇ (ਮੂਲ) ਕਾਰਣ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਦਾਚਿਤ (ਕਰੁਣਾ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੋ ਨਿਰਦਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਖਯੰਤ ਜੀਵੰ ਵਸ੍ਯੰ ਕਰੋਤਿ ਨਿਰਤ੍ਯੰ ਕਰੋਤਿ ਜਥਾ ਮਰਕਟਹ ॥

ਵਿਸ਼ਈ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਵਸਿ) ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੁਏ ਐਸੇ ਨਾਚਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕਲੰਦਰ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਆ (ਮਰਕਟ) ਬਾਂਦਰ ਨਾਚਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਸਾਸਨ ਤਾੜੰਤਿ ਜਮਦੂਤਹ ਤਵ ਸੰਗੇ ਅਧਮੰ ਨਰਹ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ (ਅਧਮ) ਨੀਚ ਹੁਏ (ਨਰ) ਪੁਰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਯਮ ਕੇ ਦੂਤ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ (ਸਾਸਨਾ) ਤਾੜਨਾ ਕਸਟ ਦੇਕਰ ਤਾੜਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੀਨ ਦੁਖ ਭੰਜਨ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਅ ਰਖ੍ਯ੍ਯਾ ਕਰੋਤਿ ॥੪੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਦੀਨਾਂ ਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਭੰਜਨ) ਨਸਟ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਦਿਆਲੂ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਓਹੀ ਤੇਰੇ ਸੇ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਓਹੀ ਹਮਾਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇਗਾ॥੪੭॥

ਹੇ ਲੋਭਾ ਲੰਪਟ ਸੰਗ ਸਿਰਮੋਰਹ ਅਨਿਕ ਲਹਰੀ ਕਲੋਲਤੇ ॥

ਹੇ ਲੋਭ ਤੂੰ ਕੈਸਾ ਹੈਂ ਜੋ ਸਭ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸਭਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪਟਾਇ ਰਹਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤੇਰੀ ਲਹਿਰੋਂ ਕਰਕੇ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਕੇ (ਕਲੋਲ) ਤਰੰਗ ਉਠਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਲੋਭ ਕੀ ਲਹਿਰ ਉਠਤੀ ਹੈ ਤਬ ਨੌਕਰੀ ਵਣਜ ਆਦੀ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਨ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਧਾਵੰਤ ਜੀਆ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰੰ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਬਹੁ ਡੋਲਤੇ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਅਨੇਕ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਡੋਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਚ ਮਿਤ੍ਰੰ ਨਚ ਇਸਟੰ ਨਚ ਬਾਧਵ ਨਚ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਤਵ ਲਜਯਾ ॥

ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ (ਨਚ) ਨਾ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੀ ਇਸਟ ਕੀ ਔ ਨ ਬਾਂਧਵੋਂ ਕੀ ਨ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਲਜਜਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਲੋਭੀ ਜਨ ਸਭ ਕਾ ਧਨ ਹਿਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਅਕਰਣੰ ਕਰੋਤਿ ਅਖਾਦ੍ਯਿ ਖਾਦ੍ਯੰ ਅਸਾਜ੍ਯੰ ਸਾਜਿ ਸਮਜਯਾ ॥

ਜੋ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਣੇ ਯੋਗ ਸੋ ਜੀਵ ਸੇ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਜੋ ਖਾਣੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਖਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਰੰਭ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਲੋਭ ਤੂੰ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਜੀਤ ਹੈਂ॥

ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਸਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਬਿਗ੍ਯ੍ਯਾਪ੍ਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨਰਹਰਹ ॥੪੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨਰਹਰ) ਨਰੋਂ ਕੇ ਹਰੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਪਾਸ ਹਮ (ਬਿਗ੍ਯਾਪਿਤ) ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਮੁਝ ਕੋ ਇਸ ਲੋਕ ਸੇ (ਤ੍ਰਾਹਿ) ਰਾਖ ਲੇਵੋ ਰਾਖ ਲੇਵੋ॥੪੮॥

ਹੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੂਲੰ ਅਹੰਕਾਰੰ ਪਾਪਾਤਮਾ ॥

ਮਿਤ੍ਰੰ ਤਜੰਤਿ ਸਤ੍ਰੰ ਦ੍ਰਿੜੰਤਿ ਅਨਿਕ ਮਾਯਾ ਬਿਸ੍ਤੀਰਨਹ ॥

ਹੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ (ਮੂਲੰ) ਕਾਰਣ ਹੰਕਾਰ (ਪਾਪਾਤਮਾ) ਪਾਪ ਸਰੂਪ ਮਿਤ੍ਰਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਸਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈਂ ਔ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ (ਮਾਯਾ) ਛਲੋਂ ਕਾ ਬਿਸਤਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਸਤ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਛਲੋਂ ਕੋ ਰਚਤਾ ਹੈ॥

ਆਵੰਤ ਜਾਵੰਤ ਥਕੰਤ ਜੀਆ ਦੁਖ ਸੁਖ ਬਹੁ ਭੋਗਣਹ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇਰੀ ਸੰਗਤ ਕਰ ਜੀਵ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ, ਥਕਤ ਹੋਇ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਔਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਭ੍ਰਮ ਭਯਾਨ ਉਦਿਆਨ ਰਮਣੰ ਮਹਾ ਬਿਕਟ ਅਸਾਧ ਰੋਗਣਹ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਭੈਦਾਯਕ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨਿ ਰੂਪੀ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹੰਕਾਰ ਤੂੰ ਮਹਾਂ (ਬਿਕਟ) ਕਠਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਲਗ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਮ ਕਰਮ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਬੈਦੁੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਰਾਧਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹੰਕਾਰ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਰੂਪੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ (ਬੈਦੁੰ) ਬੈਦ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਹਮ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਹਰਿ ਨਾਮਕੋ ਜਪ ਕਰ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰ ਵਹੀ ਹਕੀਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਤੇਰੇ ਅਸਾਧ ਰੋਗ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਪਰਕਾਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਗੋਬਿੰਦਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਜਗਦ ਗੁਰੋ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਨਿਧਾਨ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਕੇ (ਗੁਰੋ) ਗੁਰੂ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਤਾਪ ਹਰਣਹ ਕਰੁਣਾ ਮੈ ਸਭ ਦੁਖ ਹਰੋ ॥

ਹੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਨੇਹਾਰੇ (ਕਰੁਣਾ ਮੈ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਮੇਰੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਹਰੋ) ਦੂਰ ਕਰੋ॥

ਹੇ ਸਰਣਿ ਜੋਗ ਦਯਾਲਹ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਮਯਾ ਕਰੋ ॥

ਹੇ ਸਰਣਾਗਤੋਂ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਣੇ ਯੋਗ ਦਿਆਲੂ ਦੀਨੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਮੈਂ ਦੀਨ ਪਰ ਏਹ (ਮਯਾ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ॥

ਸਰੀਰ ਸ੍ਵਸਥ ਖੀਣ ਸਮਏ ਸਿਮਰੰਤਿ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਦਾਮੋਦਰ ਮਾਧਵਹ ॥੫੦॥

(ਸ੍ਵਸਥ) ਸਾਵਧਾਨ ਸਮੇਂ ਔ ਖੀਣ ਹੋਣੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਦਮੋਦਰ ਮਾਧਵ ਤੇਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹੋਂ॥੫੦॥

ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਰਣੰ ਰਮਣੰ ਗੋਪਾਲ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਹੋਇਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਜਸ (ਰਮਣੰ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ॥

ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਤਰਣੰ ਨਾਨਕ ਮਹਾ ਸਾਗਰ ਭੈ ਦੁਤਰਹ ॥੫੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੇ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਭੈਦਾਯਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਦੁਤਰ) ਤਰਨੇ ਸੇ ਜੋ ਔਖਾ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਰਨਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫੧॥

ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਹੇਤ ਬ੍ਰਹਮ ਕਵਚ ਮੰਤ੍ਰ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਰ ਮਸ੍ਤਕ ਰਖ੍ਯਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੰ ਹਸ੍ਤ ਕਾਯਾ ਰਖ੍ਯਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰਹ ॥

ਹਮਾਰੇ ਸੀਸ ਔ ਮਸਤਕ ਕੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਨਾਮ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇ ਪੁਨਾ ਹਾਥੋਂ ਆਦੀ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਸਹਤ (ਕਾਯਾ) ਸਰੀਰ ਕੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇ॥

ਆਤਮ ਰਖ੍ਯਾ ਗੋਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਧਨ ਚਰਣ ਰਖ੍ਯਾ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰਹ ॥

ਪੁਨਾ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਗੋਪਾਲ ਸੁਆਮੀ ਨਾਮ ਕਰੇ ਧਨ ਅਰ ਚਰਨਾਂ ਕੀ ਜਸਦੀਸ੍ਵਰ ਨਾਮ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇ॥

ਸਰਬ ਰਖ੍ਯਾ ਗੁਰ ਦਯਾਲਹ ਭੈ ਦੂਖ ਬਿਨਾਸਨਹ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਆਲੁ ਹਮਾਰੀ ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਰਖਨਾ ਕਰੈ ਪੁਨਾ ਭੈ ਔਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ (ਬਿਨਾਸਨਹ) ਦੂਰ ਕਰੇ॥

ਭਗਤਿ ਵਛਲ ਅਨਾਥ ਨਾਥੇ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਪੁਰਖ ਅਚੁਤਹ ॥੫੨॥

ਐਸੇ ਜੋ ਭਗਤੋਂ ਕਾ (ਵਛਲ) ਪਿਆਰਾ ਅਨਾਥੋਂ ਕਾ ਨਾਥ (ਅਚੁਤਹ) ਅਗਿੜ ਭਾਵ ਤੇ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਦਾ ਸਰਣ ਹੈਂ॥੫੨॥ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਪੂਛਾ ਹੇ ਭਗਵਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਊਚਾ ਚਾਰ ਜੋਜਨ ਜੋ ਜਲ ਖੜਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸਕੇ ਆਸਰੇ ਖੜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੇਨ ਕਲਾ ਧਾਰਿਓ ਆਕਾਸੰ ਬੈਸੰਤਰੰ ਕਾਸਟ ਬੇਸਟੰ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ (ਕਲਾ) ਸੱਤਾ ਨੇ ਅਕਾਸ ਉਪਲਖ੍ਯਤ ਅਕਾਸ ਵਾਸੀ ਲੋਗਨ ਕੋ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕਲਾ ਨੇ ਕਾਸਟੋਂ ਮੈਂ (ਬੈਸੰਤਰੰ) ਅਗਨੀ ਕੋ ਅਵੇਸ਼ਟ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਾਸਟ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਜੇਨ ਕਲਾ ਸਸਿ ਸੂਰ ਨਖ੍ਯਤ੍ਰ ਜੋਤ੍ਹਿੰ ਸਾਸੰ ਸਰੀਰ ਧਾਰਣੰ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਕਲਾ ਸੱਤਾ ਨੇ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਔ ਸੂਰਜ (ਨਿਖਤ੍ਰ) ਤਾਰੇ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔ ਜਿਸ ਸਤਾ ਨੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਸ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੫੯

ਜੇਨ ਕਲਾ ਮਾਤ ਗਰਭ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੰ ਨਹ ਛੇਦੰਤ ਜਠਰ ਰੋਗਣਹ ॥

ਔਰ ਜਿਸ ਕਾਲ ਨੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਉਦਰ ਕੀ ਜਠਰਾ ਅਗਨੀ ਰੂਪ ਰੋਗ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਛੇਦੰਤ) ਕਾਟ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਲਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਤੇਨ ਕਲਾ ਅਸਥੰਭੰ ਸਰੋਵਰੰ ਨਾਨਕ ਨਹ ਛਿਜੰਤਿ ਤਰੰਗ ਤੋਯਣਹ ॥੫੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਕਲਾ) ਸੱਤਾ ਨੇ (ਸਰੋਵਰੰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ (ਅਸਥੰਭੰ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕੇ ਭੈ ਕਰ (ਤੋਯਣਹ) ਜਲ ਕੇ (ਤਰੰਗ) ਲਹਿਰਾਂ ਕੋ ਡੁਬਾਇ ਕਰਕੇ (ਛਿਜੰਤਿ) ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ॥ ਐਸੀ ਕਲਾ ਵਾਲੇ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਸਾਂਈ ਗਰਿਸ੍ਟ ਰੂਪੇਣ ਸਿਮਰਣੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜੀਵਣਹ ॥

ਸੋ ਗੁਸਾਈ (ਗਰਿਸ੍ਰ) ਭਾਰੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਸਰਬ ਜੀਵ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਬਧੵੰ ਸੰਤ ਸੰਗੇਣ ਨਾਨਕ ਸ੍ਵਛ ਮਾਰਗ ਹਰਿ ਭਗਤਣਹ ॥੫੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ (ਸ੍ਵਛ) ਨਿਰਮਲ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਸੇ (ਲਭਧੵੰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੫੪॥

ਮਸਕੰ ਭਗਨੰਤ ਸੈਲੰ ਕਰਦਮੰ ਤਰੰਤ ਪਪੀਲਕਹ ॥

(ਮਸਕੰ) ਮਛਰ ਵਤ ਤੁਛ ਜੀਵ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਸੈਲੰ) ਪਰਬਤ ਕੋ (ਭਗਨੰਤਿ) ਤੋੜ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕੀੜੀ ਵਤ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਚਿਕੜ ਸੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਗਰੰ ਲੰਘੰਤਿ ਪਿੰਗੰ ਤਮ ਪਰਗਾਸ ਅੰਧਕਹ ॥

ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਚਰਨੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਪਿੰਗਲਾ ਜੀਵ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਰ ਕਰ ਉਲੰਘਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਪੜੇ ਹੂਏ ਕੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਸਕਤੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਧ ਸੰਗੇਣਿ ਸਿਮਰੰਤਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹਰਿ ਹਰੇ ॥੫੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹਰੀ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫੫॥

ਤਿਲਕ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਬਿਪ੍ਰਾ ਅਮਰ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਰਾਜਨਹ ॥

ਜੈਸੇ ਤਿਲਕ ਤੇ ਰਹਿਤ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸ੍ਰੇਸਟ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜੈਸੇ ਹੁਕਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਰਾਜਾ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਆਵਧ ਹੀਣੰ ਜਥਾ ਸੂਰਰ ਨਾਨਕ ਧਰਮ ਹੀਣੰ ਤਥਾ ਬੈਸ੍ਨਵਹ ॥੫੬॥

ਜੈਸੇ ਸਸਤ੍ਰੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਸੂਰਮਾਂ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਾਹਯ ਸੇ ਵੈਸਨਵ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਧਰਮ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ ਤੌ ਵਹੁ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੫੬॥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੈਸਾ ਹੈ?

ਨ ਸੰਖੰ ਨ ਚਕ੍ਰੰ ਨ ਗਦਾ ਨ ਸਿਆਮੰ ॥

ਅਸ੍ਚਰਜ ਰੂਪੰ ਰਹੰਤ ਜਨਮੰ ॥

ਤਿਸਕੇ ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ ਨ ਸੰਖ ਹੈ ਨ ਗਦਾ ਹੈ ਨ ਪਦਮ ਹੈ ਨ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਆਮ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ ਔ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਨੇਤ ਨੇਤ ਕਥੰਤਿ ਬੇਦਾ ॥

ਊਚ ਮੂਚ ਅਪਾਰ ਗੋਬਿੰਦਹ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੋ ਵੇਦ ਵੀ (ਨੇਤਿ ਨੇਤਿ) ਤੀਨੋਂ ਸਰੀਰੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਸਥੂਲ ਸੂਖਮ ਕਾਰਣ ਆਦੀ ਕੋਈ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤਿਸ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਨੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ਅਪਾਰ ਗੋਬਿੰਦ ਹੈ॥

ਬਸੰਤਿ ਸਾਧ ਰਿਦਯੰ ਅਚੁਤ ਬੁਝੰਤਿ ਨਾਨਕ ਬਡਭਾਗੀਅਹ ॥੫੭॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਅਚੁਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਹੀ (ਬੁਝੰਤਿ) ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥੫੭॥ ਜੀਵ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਵਰਕਤ ਕਰਣੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖਦਾਈ ਬਨ ਰੂਪ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਉਦਿਆਨ ਬਸਨੰ ਸੰਸਾਰੰ ਸਨਬੰਧੀ ਸ੍ਵਾਨ ਸਿਆਲ ਖਰਹ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਮੇਂ ਜੀਵ ਕਾ ਬਸਨਾ ਹੈ ਊਹਾਂ ਕੁਤੇ ਅਰ ਗਿਦੜ ਅਰ ਗਧੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਈਹਾਂ ਲੋਭੀ ਕੂਕਰ ਔਰ ਆਲਸੀ ਗਿਦੜ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਧੀਨ ਗਧੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖਮ ਸਥਾਨ ਮਨ ਮੋਹ ਮਦਿਰੰ ਮਹਾਂ ਅਸਾਧ ਪੰਚ ਤਸਕਰਹ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਮਨ ਹੀ ਕਠਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਔ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਮਦਰਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਂ ਅਸਾਧ ਭਾਵ ਜਿਨਕਾ ਪਕੜਨਾ ਅਤੀ ਕਠਿਨ ਹੈ ਸੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਚੋਰ ਹੈਂ॥

ਹੀਤ ਮੋਹ ਭੈ ਭਰਮ ਭ੍ਰਮਣੰ ਅਹੰ ਫਾਂਸ ਤੀਖੵਣ ਕਠਿਨਹ ॥

ਹਿਤੂਓਂ ਕੋ ਮੋਹ ਰੂਪ ਤਹਾਂ ਭੈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪੰਚ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਹੈ ਏਹ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣਾ ਹੈ ਔ ਅਹੰਤਾ ਰੂਪੀ ਫਾਸੀ ਫਸਾਉਣੇ ਕੋ (ਅਤੀ ਤੀਖੵਣ) ਤੇਜ ਵਾਲੀ ਅਰ ਟੂਟਨਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਬਿਨਾ ਜਿਸਕਾ ਕਠਨ ਹੈ॥

ਪਾਵਕ ਤੋਅ ਅਸਾਧ ਘੋਰੰ ਅਗਮ ਤੀਰ ਨਹ ਲੰਘਨਹ ॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜੋ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਅਸਾਧ) ਔਖੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ (ਤੋਅ) ਜਲ (ਘੋਰੰ) ਭਯਾਨਕ ਹੈ ਜਿਸ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਬਨ ਕਾ ਕਿਨਾਰਾ ਅਗਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਗਿਆਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਲੰਘਨ ਨਹੀਂ ਕਰਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਬਨ ਕੋ ਉਲੰਘੀਤਾ ਹੈ॥

ਭਜੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਗੁੋਪਾਲ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਚਰਣ ਸਰਣ ਉਧਰਣ ਕ੍ਰਿਪਾ ॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭਜ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ॥੫੮॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੰਤ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲਹ ਸਗਲੵੰ ਰੋਗ ਖੰਡਣਹ ॥

ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪਾਲ ਜੀਵ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸਕੇ ਸਰਬ ਰੋਗ ਖੰਡਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਧ ਸੰਗੇਣਿ ਗੁਣ ਰਮਤ ਨਾਨਕ ਸਰਣਿ ਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸੁਰਹ ॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਮੰਤ) ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਪੂਰਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਸਰਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫੯॥

ਸਿਆਮਲੰ ਮਧੁਰ ਮਾਨੁਖੵੰ ਰਿਦਯੰ ਭੂਮਿ ਵੈਰਣਹ ॥

ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਿਆਮ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਔ ਮਧੁਰ ਬਾਣੀ ਵਾਲਾ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਮਨੁਸ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਵੰਤਿ ਹੋਵੰਤਿ ਮਿਥਿਆ ਚੇਤਨੰ ਸੰਤ ਸ੍ਵਜਨਹ ॥੬੦॥

ਤਿਨ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਜੋ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਨਿਮ੍ਰਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਗਤ (ਮਿਥਿਆ) ਝੂਠ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਸੱਜਨੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਓਹੁ ਜਗਜਾਸੀ ਚੇਤਨ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਰੰਗ ਦਾ ਸਾਉਲਾ ਹੋਵੈ ਔਰ ਮਧੁਰਾ ਹੋਵੈ ਉਸਦੇ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਵੈਰ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਉਹ ਕਪਟੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨੀਉਣੀ ਭੀ ਕਰੇ ਤੋ ਉਸਦਾ ਨਿਉਣਾ ਮਿਥਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੰਤ ਸੱਜਣ ਉਸਦਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ (ਚੇਤਨੰ) ਸਵਾਧਾਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਚੇਤ ਮੂੜਾ ਨ ਜਾਣੰਤ ਘਟੰਤ ਸਾਸਾ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤੇ ॥

ਇਹੁ ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਅਗਜਾਤ ਹੂਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਘਟਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਛਿਜੰਤ ਮਹਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਂਇਆ ਕਾਲ ਕੰਨਿਆ ਗ੍ਰਾਸਤੇ ॥

ਮਹਾਂ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ (ਕਾਇਆ) ਦੇਹ ਛਿਜਤੀ ਜਾਤੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਣਾਮੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਕਾਲ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਜੋ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਗ੍ਰਸੀਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਰਾ ਅਵਸਥਾ ਕਰ ਸਿਥਲ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਰਚੰਤਿ ਪੁਰਖਹ ਕੁਟੰਬ ਲੀਲਾ ਅਨਿਤ ਆਸਾ ਬਿਖਿਆ ਬਿਨੋਦ ॥

ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਮੇਂ ਇਹ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਲੀਲਾ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹਿਆ ਹੈ (ਅਨਿਤ) ਝੂਠੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ (ਬਿਨੋਦ) ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਭ੍ਰਮੰਤਿ ਭ੍ਰਮੰਤਿ ਬਹੁ ਜਨਮ ਹਾਰਿਓ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਕਰੁਣਾ ਮਯਹ ॥੬੧॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਇਹੁ ਜੀਵ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਜਨਮ ਲੇ ਕਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਕਰਣਾ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੬੧॥ ਰਸਨਾ ਕੋ ਐਸੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਹੇ ਜਿਹਬੇ ਹੇ ਰਸਗੇ ਮਧੁਰ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਯੰ ॥

ਹੇ ਜਿਹਬਾ ਹੇ ਰਸੋਂ ਕੋ ਗਿਆਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਮੀਠੇ ਰਸ ਪਿਆਰੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤ ਹਤੰ ਪਰਮ ਬਾਦੰ ਅਵਰਤ ਏਥਹ ਸੁਧ ਅਛਰਣਹ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਮੋਦਰ ਮਾਧਵੇ ॥੬੨॥

ਔਰ ਸਤ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਸੇ ਤੂੰ (ਹਤ) ਨਸਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈਂ ਔਰ ਬਡੇ ਬਡੇ (ਬਾਦੰ) ਝਗੜੇ ਕਰਤੀ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੁਧ ਅਖਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਵਿਖੇ ਆਇ ਕਰ ਵਰਤਣਾ ਕਰ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਕੌਣ ਸੇ ਅਖਰ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਹੇ ਦਮੋਦਰ ਹੇ ਮਾਧਵ ਇਤ ਆਦੀ ਨਾਮੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ ਸਫਲ ਹੋਵੈਂ॥੬੨॥

ਗਰਬੰਤਿ ਨਾਰੀ ਮਦੋਨ ਮਤੰ ॥
ਬਲਵੰਤ ਬਲਾਤ ਕਾਰਣਹ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ (ਮਦੋਨ) ਕਾਮ ਕਰ ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਬਲਵੰਤ ਮਾਨਕਰ (ਬਲਾਤ ਕਾਰਣਹ) ਅਵਸ ਹੀ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਨਹ ਭਜੰਤ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨਿ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜਨਮਨਹ ॥

ਔ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਣਕੇ ਸਮਾਨ ਤੁਛ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਜਨਮ ਕੋ ਹੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ॥

ਹੇ ਪਪੀਲਕਾ ਗ੍ਰਸਟੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿਮਰਣ ਤੁਯੰ ਧਨੇ ॥

ਹੇ ਸੰਤੋਂ (ਪਪੀਲਕਾ) ਕੀੜੀ ਵਤ ਨਿਮ੍ਰ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਯਦਪਿ ਬਿਭੂਤੀ ਸੇ ਗਰੀਬ ਹੈਂ ਤਦਪਿ (ਗ੍ਰਸਟੇ) ਭਾਰੀ ਧਨ ਵਾਰੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਧਨੁ ਹੈ ਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਕਰ ਤੁਮ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਅਨਿਕ ਬਾਰ ਨਮੋ ਨਮਹ ॥੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹਮਾਰੀ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਅਨੇਕ ਵਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ॥੬੩॥

ਤ੍ਰਿਣੰ ਤ ਮੇਰੰ ਸਹਕੰ ਤ ਹਰੀਅੰ ॥

ਇਹ ਤ੍ਰਿਣ ਸਮਾਨ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਸੁਮੇਰ ਵਤ ਈਸਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਸੁਕੇ ਹੂਏ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਹਰਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬੂਡੰ ਤ ਤਰੀਅੰ ਊਣੰ ਤ ਭਰੀਅੰ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੁਬਤਾ ਹੂਆ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਖਾਲੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸਾਥ ਭਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਧਕਾਰ ਕੋਟਿ ਸੂਰ ਉਜਾਰੰ ॥

ਅਗਜਾਨ ਅੰਧਕਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਅੰਤਸਕਰਣ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਕੋਟ ਸੂਰਜ ਸਮ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪਕਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਰ ਦਯਾਰੰ ॥੬੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਅਰ ਗੁਰੂ ਦਿਆਲੂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੦

ਬ੍ਰਹਮਣਹ ਸੰਗਿ ਉਧਰਣੰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰਮ ਜਿ ਪੂਰਣਹ ॥

ਜੋ ਵੇਦਾਧੇਨ ਆਦੀ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੈਂ ਤਿਨ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਜੀਵ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਤਮ ਰਤੰ ਸੰਸਾਰ ਗਹੰ ਤੇ ਨਰ ਨਾਨਕ ਨਿਹਫਲਹ ॥੬੫॥

ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ (ਆਤਮ ਰਤੰ) ਦੇਹ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਨਮ ਕਰ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਣਪਣੇ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਨਰੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੬੫॥

ਪਰ ਦਰਬ ਹਿਰਣੰ ਬਹੁ ਵਿਘਨ ਕਰਣੰ ਉਚਰਣੰ ਸਰਬ ਜੀਅ ਕਹ ॥

(ਉਚਰਣੰ) ਪੁਨਾ ਜੋ ਜੀਵ ਬਿਗਾਨੇ ਧਨ ਕੋ ਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰ ਕਾਰਜੋਂ ਮੈਂ ਵਿਘਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਪਜੀਵਕਾ ਵਾਸਤੇ ਸਰਬ ਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਉ ਲਈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਤਿਪਤਿ ਮਨ ਮਾਏ ਕਰਮ ਕਰਤ ਸਿ ਸੂਕਰਹ ॥੬੬॥

ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ (ਲਉ) ਸਮਦਾਯ ਕੇ ਲੀਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਤ੍ਰਿਪਤ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਰਜਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ ਸੂਕਰੋਂ ਸਮ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬੬॥

ਮਤੇ ਸਮੇਵ ਚਰਣੰ ਉਧਰਣੰ ਭੈ ਦੁਤਰਹ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ (ਸਮੇਵ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਮਤੇ) ਮਸਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਭੈਦਾਯਕ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਉਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨੇਕ ਪਾਤਿਕ ਹਰਣੰ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਸੰਗਮ ਨ ਸੰਸਯਹ ॥੬੭॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹੀ ਹੈ ਅਨੇਕ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਸੰਗਮ) ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਹੀ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਤ ਹੈ॥੬੭॥੪॥

ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਲਾਲ ਔ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੰਡਤੋਂ ਕਾ ਸਤਾਹਠ ਸਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਮੋਹ ਨਸਟ ਕੀਆ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੁਛ ਔਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨਾਵੋ ਜਿਸ ਸੇ ਦੇਹ ਅਧਿਯਾਸ ਦੂਰ ਹੋਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਤਿ ਪ੍ਰੇਮਵਾਨ ਜਾਨ ਕਰ ਦੇਹ ਕੀ ਮਲੀਨਤਾ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਲਖਾਵਤੇ ਹੁਏ ਗਾਥਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੫ ਗਾਥਾ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਰਪੂਰ ਪੁਹਪ ਸੁਗੰਧਾ ਪਰਸ ਮਾਨੁਖ੍ ਦੇਹੰ ਮਲੀਣੰ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਭਰਪੂਰ) ਮੁਸਕਪੂਰ ਔ (ਪੁਹਪ) ਫੂਲੋਂ ਔ ਹੋਰ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਦੇਹ ਕੋ ਸਪਰਸ ਕਰਕੇ ਮਲੀਨ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਮਜਾ ਰੁਧਿਰ ਦ੍ਰੁਗੰਧਾ ਨਾਨਕ ਅਥਿ ਗਰਬੇਣ ਅਗ੍ਯ੍ਯਾਨਣੋ ॥੧॥

ਪੁਨਾ ਜੋ (ਮਜਾ) ਮਿਝ ਔਰ (ਰੁਧਿਰ) ਰਕਤ ਔ ਦੁਰਗੰਧਕਾ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਇਸ ਐਸੇ ਮਲੀਨ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪਾਇਕਰ (ਅਥ) ਉਪਰਾਂਤ ਭਾਵ ਫੇਰ ਭੀ (ਗਰਬੇਣ) ਗਰਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਸ ਮਲੀਨ ਸਰੀਰ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਏ॥ ਪ੍ਰਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਯਥਾ-ਬਿਸਟਾ ਅਸਤਿ ਰਕਤਿ ਪਰੇਟੇ ਚਾਮ। ਇਸ ਊਪਰ ਲੇ ਰਖਿਓ ਗੁਮਾਨੰ॥

ਪਰਮਾਣੋ ਪਰਜੰਤ ਆਕਾਸਹ ਦੀਪ ਲੋਅ ਸਿਖੰਡਣਹ ॥

ਯਦਪਿ ਇਹ ਜੀਵ ਪ੍ਰਮਾਣੂਓਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਸਿਧੀ ਕੇ ਬਲ ਕਰਕੇ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਸਾਤ ਲੋਕ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੈਂ ਔਰ ਦੀਪੋਂ ਜੋ ਖੰਡੋਂ ਸਹਤ ਹੈ॥

ਗਛੇਣ ਨੈਣ ਭਾਰੇਣ ਨਾਨਕ ਬਿਨਾ ਸਾਧੂ ਨ ਸਿਧ੍ਯਤੇ ॥੨॥

(ਗਛੇਣ) ਜਾਇ ਕਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਫੁਰਕਣੇ ਮੈਂ ਫੇਰ ਆਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵ ਕਬੀ ਮੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਜਾਣੋ ਸਤਿ ਹੋਵੰਤੋ ਮਰਣੋ ਦ੍ਰਿਸਟੇਣ ਮਿਥਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣੇ ਕੋ ਸਤ ਜਾਣੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੀਰਤਿ ਸਾਥਿ ਚਲੰਥੋ ਭਣੰਤਿ ਨਾਨਕ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਅਰਥਾਤ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹੀ ਸਤਯ ਹੈ॥੩॥

ਮਾਯਾ ਚਿਤ ਭਰਮੇਣ ਇਸਟ ਮਿਤ੍ਰੇਖੁ ਬਾਂਧਵਹ ॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਇਸਟ ਮਿਤ੍ਰ ਬਾਂਧਵੋ (ਖੁ) ਬੀਚ ਅਰਥਾਤ ਇਨੋਂ ਕੇ ਮੋਹਿ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਭ੍ਰਮਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਲਬਧ੍ਯੰ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਅਸਥਾਨੰ ਗੋਪਾਲ ਭਜਣੰ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜੀਵ ਕੋ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ (ਲਭਧ੍ਯੰ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮੈਲਾਗਰ ਸੰਗੇਣ ਨਿੰਮੁ ਬਿਰਖ ਸਿ ਚੰਦਨਹ ॥

ਨਿਕਟਿ ਬਸੰਤੋ ਬਾਂਸੋ ਨਾਨਕ ਅਹੰ ਬੁਧਿ ਨ ਬੋਹਤੇ ॥੫॥

ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ-ਜੈਸੇ ਮਲਿਆਗਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਸੰਗ ਹੋਣੇ ਤੇ ਨਿੰਮ ਆਦੀ ਕਟਕ ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਚੰਦਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਉਚਤਾ ਅਭਿਮਾਨ ਔ ਪੋਲਾ ਕੁਲ ਘਾਤੀ ਗੰਢੋਂ ਆਦੀ ਚਾਰ ਦੋਖੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਬਾਂਸ ਬਸਤਾ ਹੈ ਤੌ ਉਹ ਚੰਦਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ-ਤੈਸੇ ਹੀ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੋਨ ਤੇ ਭੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਉਚਾਈ ਔ ਕੁਟਿਲਤਾ ਰੂਪੀ ਗੰਠੇਂ ਔ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਹੀਨ ਉਪਦੇਸ ਨ ਠਹਿਰਨਾ ਇਹ ਪੋਲਤਾ ਸਭ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਰੋਧ ਇਹ ਕੁਲ ਘਾਤਿ ਇਤ ਆਦੀ ਦੂਸਣੋ ਸੰਯੁਗਤਿ ਰੋਨੇ ਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਝਾਸੁ ਭਗਤੀ ਕਰ ਸੁਗੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥ ਭਾਵ ਭਲਿਆਈ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਔ ਇਨ ਦੋਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਚਮਾਰ ਭੀਲ ਆਦੀ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਵਾਲੇ ਨਿੰਮ ਕੇ ਸਦਰਸ ਭੀ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫॥

ਗਾਥਾ ਗੁੰਫ ਗੋਪਾਲ ਕਥੰ ਮਥੰ ਮਾਨ ਮਰਦਨਹ ॥

ਇਸ (ਗਾਥਾ) ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਭਾਵ ਇਸ ਉਪਲਖਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸੰਬੰਧਨੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਮੈਂ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਜਸ ਕੀ ਕਥਾ (ਗੁੰਫ) ਗੁੰਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਥੰ) ਵਿਚਾਰਨੇ ਸੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਾ (ਮਰਦਨਹ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਅਭਿਮਾਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਤੰ ਪੰਚ ਸਤ੍ਰੇਣ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਾਣੇ ਪ੍ਰਹਾਰਣਹ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਰੂਪੀ ਬਾਣੋਂ ਕੋ (ਪ੍ਰਹਾਰਣਹ) ਚਲਾਵਨੇ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਪਣੇ ਕਰ ਕਾਮ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਸਤ੍ਰੂ (ਹਤੰ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਬਚਨ ਸਾਧ ਸੁਖ ਪੰਥਾ ਲਹੰਥਾ ਬਡ ਕਰਮਣਹ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਬਚਨ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ (ਪੰਥਾ) ਮਾਰਗ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬਡੇ ਕਰਮੋਂ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ (ਲਹੰਥਾ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਰਹੰਤਾ ਜਨਮ ਮਰਣੇਨ ਰਮਣੰ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਹ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਕੀਰਤਨ (ਰਮਣੰ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜੀਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਪਤ੍ਰ ਭੁਰਿਜੇਣ ਝੜੀਯੰ ਨਹ ਜੜੀਅੰ ਪੇਡ ਸੰਪਤਾ ॥

ਜੈਸੇ (ਭੁਰਿਜੇਣ) ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਰੁਤ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੇ ਪਤ੍ਰ (ਝੜੀਯੰ) ਝੜ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੀ (ਸੰਪਤਾ) ਡਾਲੀਓਂ ਸਾਥ ਉਹ ਝੜੇ ਹੋਏ ਪਤ੍ਰ ਜੜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਓਹ ਪਤ੍ਰ ਪਵਨ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੁਏ ਹੀ ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਬਿਹੂਣ ਬਿਖਮਤਾ ਨਾਨਕ ਬਹੰਤਿ ਜੋਨਿ ਬਾਸਰੋ ਰੈਣੀ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਜੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਇਹ (ਬਿਖਮਤਾ) ਕਠਨ ਜੋਨੀ ਅਰਥਾਤ ਟੇਢੀ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਭਾਵਨੀ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਲਭੰਤੰ ਬਡ ਭਾਗਣਹ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਕੋ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ (ਲਭੰਤੰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਗੁਣ ਰਮਣੰ ਨਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਨਹ ਬਿਆਪਣਹ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਮਣੰ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਡੂਬਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥੯॥

ਗਾਥਾ ਗੂੜ ਅਪਾਰੰ ਸਮਝਣੰ ਬਿਰਲਾ ਜਨਹ ॥

ਇਹ ਜੋ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮ ਗੋਹਜ ਹੈ ਇਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਸੰਤ ਜਨ ਸਮਝਤਾ ਹੈ॥ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਸਾਰ ਕਾਮ ਤਜਣੰ ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਰਮਣੰ ਸਾਧ ਸੰਗਮਹ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗਮ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੇ ਤਿਆਗ ਦੇਨਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਇਹ ਕਠਨਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸੁਮੰਤ੍ਰ ਸਾਧ ਬਚਨਾ ਕੋਟਿ ਦੋਖ ਬਿਨਾਸਨਹ ॥

ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਮੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰੋੜੋਂ ਦੋਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਣੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸਰਵਨ ਕਰਕੇ॥

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਧ੍ਯਾਨੰ ਨਾਨਕ ਕੁਲ ਸਮੂਹ ਉਧਾਰਣਹ ॥੧੧॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਖ ਸਮੂਹ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਸੁੰਦਰ ਮੰਦਰ ਸੈਣਹ ਜੇਣ ਮਧ੍ਯ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨਹ ॥

ਜਿਨੋਂ ਬੀਚ ਹਰੀ ਕਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਸੈਣਹ) ਸੋਈ ਮੰਦਰ ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥

ਮੁਕਤੇ ਰਮਣ ਗੋਬਿੰਦਹ ਨਾਨਕ ਲਬਧ੍ਯੰ ਬਡ ਭਾਗਣਹ ॥੧੨॥

ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਹਰਿ ਲਬਧੋ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਮਿਤੋ ॥
ਬਿਦਾਰਣ ਕਦੇ ਨ ਚਿਤੋ ॥

ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਹੀ ਹਰੀ ਮਿਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਹਰੀ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਜੋ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨੋ ਕਾ ਚਿਤ ਕਬੀ ਬਿਦਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾ ਅਸਥਲੁ ਤੋਲੁ ਅਮਿਤੋ ॥
ਸੁੋਈ ਨਾਨਕ ਸਖਾ ਜੀਅ ਸੰਗਿ ਕਿਤੋ ॥੧੩॥

ਜਿਸਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਅਸਥਾਨ ਕਾ (ਤੋਲੁ) ਵੀਚਾਰ ਅਮਿਤ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਖਾ ਕੀਆ ਹੈ॥੧੩॥

ਅਪਜਸੰ ਮਿਟੰਤ ਸਤ ਪੁਤ੍ਰਹ ॥
ਸਿਮਰਤਬ੍ਯ ਰਿਦੈ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰਣਹ ॥

ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨਮਨੇ ਸੇ ਪੂਰਬ ਕਾਲ ਕਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅਪਜਸ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸਾ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨਾ ਜੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਸਭ ਕਲੰਕ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਵਸਜ ਕਰ ਸਿਮਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੧

ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਗਵਾਨ ਅਚੁਤ ॥
ਨਾਨਕ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਤਾਰਣਹ ॥੧੪॥

ਅਚੁਤ ਸਰੂਪ ਭਗਵਾਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੪॥

ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ॥
ਜੀਵਣੰ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧ੍ਯਾਵਣਹ ॥

ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਬਿਸਰਨਾ ਹੈ ਏਹੀ ਜੀਵ ਕਾ ਮਰਨਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਵਨਾ ਹੈ ਏਹ ਜੀਵਣਾ ਹੈ॥

ਲਭਣੰ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਣਹ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਪੂਰਬਲੇ ਲੇਖੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ (ਲਭਣੰ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦਸਨ ਬਿਹੂਨ ਭੁਯੰਗੰ ਮੰਤ੍ਰੰ ਗਾਰੁੜੀ ਨਿਵਾਰੰ ॥

ਜੈਸੇ (ਦਸਨ) ਦਾਂਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਜੋ ਸਰਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਤੇ ਜ਼ੈਹਰ ਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਕਾਟਣੇ ਸੇ ਚੜ੍ਹਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗਾਰੜੂ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਨਿਵਰਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਸਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸਰਪ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰਾ ਭਾਸੁ ਹੈ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਦਾਂਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਤੌਂ ਜ਼ਹਰ ਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਕੇ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਜੋ ਜਗਯਾਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਸਰਪ ਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਰੂਪ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਕਾਟੇ ਹੂਏ ਕੋ ਹਰਖ ਸੋਕ ਰੂਪੀ ਜ਼ਹਿਰ ਚੜਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੰਤ੍ਰ ਸੇ ਜਗਯਾਸੀ ਦੂਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬ੍ਯਾਧਿ ਉਪਾੜਣ ਸੰਤੰ ॥
ਨਾਨਕ ਲਬਧ ਕਰਮਣਹ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਬਿਆਧੀ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੰਤ ਹੀ ਗਾਰੜੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੬॥

ਜਥ ਕਥ ਰਮਣੰ ਸਰਣੰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਜੀਅਣਹ ॥

ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਸਰਣੰ) ਆਸਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ॥

ਤਥ ਲਗਣੰ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਨਕ ॥
ਪਰਸਾਦੰ ਗੁਰ ਦਰਸਨਹ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਔ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਮਾਰਾ (ਤਥ) ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਮਨ ਬਿਧ੍ਯੰ ॥
ਸਿਧ੍ਯੰ ਸਰਬ ਕੁਸਲਣਹ ॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਮਨ (ਬਿਧ੍ਯੰ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ (ਕੁਸਲਣਹ) ਸੁਖ (ਸਿਧ੍ਯੰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗਾਥਾ ਗਾਵੰਤਿ ਨਾਨਕ ਭਬ੍ਯੰ ਪਰਾ ਪੂਰਬਣਹ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਜੋ ਪਰੰਪਰਾ ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਪੂਰਬ ਗਿਆਨੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਗਾਥਾ) ਕਥਾ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਅਬ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਸੁਭ ਬਚਨ ਰਮਣੰ ਗਵਣੰ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਉਧਰਣਹ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਗਵਣੰ) ਜਾਇਕਰ ਜੋ ਸਭ ਬਚਨੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਣ ਕਰਣਾ ਹੈ॥

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰੰ ਨਾਨਕ ਪੁਨਰਪਿ ਜਨਮ ਨ ਲਭ੍ਯਤੇ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਬੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੀਚਾਰੰ ॥

ਏਕੰਕਾਰ ਨਾਮ ਉਰ ਧਾਰੰ ॥

ਜਿਸਨੇ ਵੇਦੋਂ ਔ ਪੁਰਾਣੋਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕੁਲਹ ਸਮੂਹ ਸਗਲ ਉਧਾਰੰ ॥
ਬਡਭਾਗੀ ਨਾਨਕ ਕੋ ਤਾਰੰ ॥੨੦॥

ਤਿਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਔ ਔਰੋਂ ਕੀ ਸਮੂਹ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬਡਭਾਗੀ ਜਨ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਆਪ ਤਰ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਦੁਰਲਭ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਸਿਮਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੰ ਉਧਰਣੰ ਕੁਲ ਸਮੂਹਣਹ ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਮੂਹ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਲਬਧਿਅੰ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣ ਨਾਨਕ ਵਡਭਾਗੀ ਭੇਟੰਤਿ ਦਰਸਨਹ ॥੨੧॥

ਸੋ ਨਾਮ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨੧॥

ਸਰਬ ਦੋਖ ਪਰੰਤਿਆਗੀ ਸਰਬ ਧਰਮ ਦ੍ਰਿੜੰਤਣਃ ॥

ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਕੋ ਪਰੀਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਧਰਮ ਕੋ ਜੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਨਾ ਹੈ॥

ਲਬਧੇਣਿ ਸਾਧ ਸੰਗੇਣਿ ਨਾਨਕ ਮਸਤਕਿ ਲਿਖ੍ਹਣਃ ॥੨੨॥

ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤਸੰਗ ਮਸਤਕ ਕੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਹੋਯੋ ਹੈ ਹੋਵੰਤੋ ਹਰਣ ਭਰਣ ਸੰਪੂਰਣਃ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਭਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪੀਛੇ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਅਬ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਗੇ ਕੋ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਅਬਾਧਜ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਸਾਧੂ ਸਤਮ ਜਾਣੋ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਾਰਣੰ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਾ ਕਾਰਨ ਸਰਬ ਤੇ ਉਤਮ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜਾਣੋ॥੨੩॥

ਸੁਖੇਣ ਬੈਣ ਰਤਨੰ ਰਚਨੰ ਕਸੁੰਭ ਰੰਗਣਃ ॥

ਜਿਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਰਤਨ ਰੂਪ ਬਚਨੋਂ ਮੈਂ (ਰਤਨੰ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਕਸੁੰਭੇ ਕੇ ਰੰਗ ਸਮ ਛਿਨਭੰਗਰ ਸੁਖੋਂ ਮੈਂ ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਰੋਗ ਸੋਗ ਬਿਓਗੰ ਨਾਨਕ ਸੁਖੁ ਨ ਸੁਪਨਹ ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੰਡਤੋ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਕਰ ਰੋਗ ਸੋਗ ਕਰ ਗ੍ਰਸਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੌ ਨਾਮ ਨਗਰ ਮੈਂ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਸਮੇਂ ਲੜਕੀਆਂ ਕੋ ਇਹ ਛੰਦ ਸੁਨਾਏ ਹੈਂ ਇਸ ਛੰਦ ਕਾ ਨਾਮੁ ਫੁਨਹੇ ਹੈ ਇਸ ਫੁਨਹੇ ਛੰਦ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੁਨਹੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਹਾਥਿ ਕਲੰਮ ਅਗੰਮ ਮਸਤਕਿ ਲੇਖਾਵਤੀ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਜੋ ਕਲਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਲੇਖੋਂ ਕੋ ਲਿਖਤੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਲੇਖ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਕਰ ਲਿਖੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਉਰਝਿ ਰਹਿਓ ਸਭ ਸੰਗਿ ਅਨੂਪ ਰੂਪਾਵਤੀ ॥

ਹੇ ਅਨੂਪ ਰੂਪ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ (ਉਰਝਿ) ਮਿਲ ਰਹਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਉਸਤਤਿ ਕਹਨੁ ਨ ਜਾਇ ਮੁਖਹੁ ਤੁਹਾਰੀਆ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਤੁਮਾਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਅਰਥਾਤ ਤੇਰੀ ਉਪਮਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਮੋਹੀ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰੀਆ ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਮੋਹਿਤ ਭਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਮਹਿ ਬੈਸਿ ਕਿ ਕੀਰਤਿ ਮੈ ਕਹਾਂ ॥

ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ (ਕਿ) ਜੋ ਕੀਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਅਰਪੀ ਸਭੁ ਸੀਗਾਰੁ ਏਹੁ ਜੀਉ ਸਭੁ ਦਿਵਾ ॥

ਔਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸਭੀ ਸਿੰਗਾਰਾਂ ਕੋ ਭੀ ਅਰਪਣ ਕਰੂੰ ਔਰ ਏਹ ਸਭ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਭੀ ਦੇਵੋਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਅਵਸਥਾ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਬਤੀਤ ਕਰੂੰ॥

ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਸੇਜ ਸੁ ਕੰਤਿ ਵਿਛਾਈਐ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰ ਪਿਆਸੀ ਹੋਇਕਰ (ਕੰਤ) ਪਤੀਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਸੇਹਜਾ (ਵਿਛਾਈਐ) ਵਿਛਾਵਣੀ ਕਰੀਏ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ਤ ਸਾਜਨੁ ਪਾਈਐ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਤੌ ਬੀ (ਹਰਿਹਾਂ) ਹੇ ਭਾਈ ਵਾ ਛੰਦ ਕੀ ਰੀਤ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਜਨ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਸਖੀ ਕਾਜਲ ਹਾਰ ਤੰਬੋਲ ਸਭੈ ਕਿਛੁ ਸਾਜਿਆ ॥

(ਸਖੀ) ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪ ਕਜਲ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਹਾਰ ਔ ਮਿਠੇ ਬਚਨ ਕਰਨੇ ਯੇਹ (ਤੰਬੋਲ) ਪਾਨੋਂ ਕਾ ਬੀੜਾ ਇਤਯਾਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਤਬ ਭੀ ਕੀਆ॥

ਸੋਲਹ ਕੀਏ ਸੀਗਾਰ ਕਿ ਅੰਜਨੁ ਪਾਜਿਆ ॥

ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔ ਪਾਂਚ ਪ੍ਰਾਣ ਏਕ ਮਨ ਇਨ ਸੋਲਾਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਵਸ ਕਰਨ ਰੂਪੀ ਸੋਲਾਂ ਸੀਗਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਕਿ) ਜੋ ਸੁਰਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਧੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ (ਪਾਜਿਆ) ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ ਕਜਲ ਸੇ ਸੁਰਮਾ ਭਿੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਘਰਿ ਆਵੈ ਕੰਤੁ ਤ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕਾ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸਭ ਕਿਛ ਪਾਇ ਲਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭੀ ਸਿੰਗਾਰ ਸਫਲਤਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਏਹ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਕੰਤੈ ਬਾਝੁ ਸੀਗਾਰੁ ਸਭੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਈਐ ॥੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਗਾਰ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਜਿਸੁ ਘਰਿ ਵਸਿਆ ਕੰਤੁ ਸਾ ਵਡਭਾਗਣੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੰਤ ਕਾ ਧਿਆਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਖਯਾਤਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਣਿਆ ਹਭੁ ਸੀਗਾਰੁ ਸਾਈ ਸੋਹਾਗਣੇ ॥

ਔਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੀਂਗਾਰ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਬਣਿਆ) ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਹੈ॥

ਹਉ ਸੁਤੀ ਹੋਇ ਅਚਿੰਤ ਮਨਿ ਆਸ ਪੁਰਾਈਆ ॥

ਤਿਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਵਾ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਭੀ ਅਚਿੰਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਤੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨ ਕੀ ਆਸਾ ਸਭ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਜਾ ਘਰਿ ਆਇਆ ਕੰਤੁ ਤ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਈਆ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਘਰ ਮੇਂ ਹਰੀ ਕੰਤ ਆਇਆ ਹੈ ਤਬ ਸਭ ਕੁਛ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੨

ਆਸਾ ਇਤੀ ਆਸ ਕਿ ਆਸ ਪੁਰਾਈਐ ॥

ਮੈਂ ਆਸਾਵੰਤੀ ਕੋ ਇਤਨੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ਤ ਪੂਰਾ ਪਾਈਐ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦਇਆਲ ਹੁਏ ਹੋਵੇਂ ਤਬ ਪੂਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮੈ ਤਨਿ ਅਵਗਣ ਬਹੁਤੁ ਕਿ ਅਵਗਣ ਛਾਇਆ ॥

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅਵਗੁਣ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਅਵਗੁਣੋਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਭੀ (ਛਾਇਆ) ਅਛਾਦਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਦਇਆਲ ਤ ਮਨੁ ਠਹਰਾਇਆ ॥੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮੁਝ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਇਆਲ ਭਏ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਭੀ ਅਵਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੇਅੰਤੁ ਬੇਅੰਤੁ ਧਿਆਇਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਿਅੰਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਬੇਅੰਤੁ) ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਦੁਤਰੁ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਰਾਇਆ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਰਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਟਿਆ ਆਵਾ ਗਉਣੁ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ ॥

ਜਬ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਅਰਥਾਤ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਮਿਟ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਪਾਇਆ ॥੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਮੇਰੈ ਹਾਥਿ ਪਦਮੁ ਆਗਨਿ ਸੁਖ ਬਾਸਨਾ ॥

ਮੇਰੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ (ਆਗਨਿ) ਅੰਤਹਕਰਨ ਰੂਪੀ ਵੇਹੜੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕਾ ਵਸਣਾ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਜਿਸ ਵਿਸਨੂੰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਪਦਮੁ) ਕੌਲ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਵੇਹੜੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਹੂਆ ਹੂੰ॥

ਸਖੀ ਮੋਰੈ ਕੰਠਿ ਰਤੰਨੁ ਪੇਖਿ ਦੁਖੁ ਨਾਸਨਾ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀ ਤਿਸ ਕਾ ਸਾਖਜਾਤ ਹੋਣਾ ਇਹੀ ਮੇਰੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਰਤਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਕਰ ਸਰਬ ਜਨਮਾਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਨਸਨਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਬਾਸਉ ਸੰਗਿ ਗੁਪਾਲ ਸਗਲ ਸੁਖ ਰਾਸਿ ਹਰਿ ॥

ਹਰੀ ਗੋਪਾਲ ਜੋ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕੀ ਰਾਸ ਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਸਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੇ ਕਹੇ ਵੁਹ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਸੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਬਸਹਿ ਜਿਸੁ ਸਦਾ ਕਰਿ ॥੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਰਬ ਰਿਧੀ ਪੁਨਾ ਅਠ ਵਾ ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀਆਂ ਔ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਸਦਾ ਵਸਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੭॥

ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਰਾਵਣਿ ਜਾਹਿ ਸੇਈ ਤਾ ਲਾਜੀਅਹਿ ॥

ਜੋ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਰਾਵਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲਜਾਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੋਈ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਤਲੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਕੀ ਸਾਸਨਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ-ਪੋਤਾਲੋ ਪਤਿ ਉਤਰੈ ਪਰਤ੍ਰਿਅ ਰਤਾ ਮਾਸ॥ ਥੰਮਾ ਨਾਲ ਲਗਾਈਅਹਿ ਕੋਇ ਨ ਆਵੈ ਪਾਸ॥

ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਹਿਰਹਿ ਪਰ ਦਰਬੁ ਛਿਦ੍ਰ ਕਤ ਢਾਕੀਅਹਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਚੁਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ (ਛਿਦ੍ਰ) ਦੋਸ ਕਬ ਢਕੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਮਤ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਗਲ ਕੁਲ ਤਾਰਈ ॥

ਔਰ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕੁਲਾਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਸੁਨਤੇ ਭਏ ਪੁਨੀਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰਈ ॥੮॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਕਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੌ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੮॥

ਊਪਰਿ ਬਨੈ ਅਕਾਸੁ ਤਲੈ ਧਰ ਸੋਹਤੀ ॥

ਊਪਰ ਤੇ ਅਕਾਸ ਕਾ ਚੰਦੋਆ ਬਨ ਕਰ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਨੀਚੇ ਧਰਤੀ ਫਰਸ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸੋਭਤੀ ਹੈ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਚਮਕੈ ਬੀਜੁਲਿ ਮੁਖ ਕਉ ਜੋਹਤੀ ॥

ਅਰ ਬਿਜਲੀ ਭੀ ਜਿਸਕੀ ਸੱਤਾ ਕਰ ਚਮਕਤੀ ਹੈ ਵਾ ਦਸੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਬਿਜਲੀ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਕੌ (ਜੋਹਤੀ) ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੌ ਚਾਹਤੀ ਹੂੰ॥

ਖੋਜਤ ਫਿਰਉ ਬਿਦੇਸਿ ਪੀਉ ਕਤ ਪਾਈਐ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸਕੌ ਮੈਂ ਬਿਦੇਸੋਂ ਬੀਚ ਖੋਜਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੂੰ ਔ ਪੂਛਤੀ ਭਈ ਹੂੰ ਕਿ ਪਤੀ ਕੌ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾ ਕਹਾਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਉਤ੍ਰ ਕਹਾ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਜੇ ਮਸਤਕਿ ਹੋਵੈ ਭਾਗੁ ਤ ਦਰਸਿ ਸਮਾਈਐ ॥੯॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਵੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਈਤਾ ਹੈ॥੯॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਡਿਠੇ ਸਭੇ ਥਾਵ ਨਹੀ ਤੁਧੁ ਜੇਹਿਆ ॥
ਬਧੋਹੁ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੈ ਤਾਂ ਤੂ ਸੋਹਿਆ ॥
ਵਸਦੀ ਸਘਨ ਅਪਾਰ ਅਨੂਪ ਰਾਮਦਾਸ ਪੁਰ ॥
ਹਰਿਹਾਂ ਨਾਨਕ ਕਸਮਲ ਜਾਹਿ ਨਾਇਐ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ॥੧੦॥

ਹਮਨੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਖ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਕੌ ਬੰਧਾ ਅਰਥਾਤ ਰਚਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਸੋਭ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥ ਐਸੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੀ ਜੋ ਪੁਰੀ ਹੈ ਸੋ ਬਹੁਤ ਸੰਘਨੀ ਵਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਉਪਮਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਔਰ ਕੋਈ ਪੁਰੀ ਇਸਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਦੂਜਾ ਅਰਥ॥ ਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਮਨੇ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਧਾਤਾ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤੇਰਾ ਬੰਧਾਨ ਬੰਧਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੂੰ ਸੋਭ ਰਹਾ ਹੈਂ॥ ਰਾਮ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਅਨੂਪ ਪੁਰੀ ਭਾਵ ਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਅਪਾਰ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਸੰਘਨੀ ਵਸਤੀ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਸੰਗ ਅਸਥਾਨ ਤੇਰੇ ਬੀਚ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਚਿਤ ਸੁਚਿਤ ਸੁ ਸਾਜਨੁ ਚਾਹੀਐ ॥

ਜੈਸੇ ਚਾਤ੍ਰਕ ਚਿਤ ਮੈਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕਰ ਮੇਘ ਰੂਪੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਸਾਜਨ ਕੌ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸੰਗਿ ਲਾਗੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਸੈ ਕਉ ਆਹੀਐ ॥

ਜਿਸ ਮੇਘ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਲਾਗ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮੇਘੋਂ ਕੀ ਸ੍ਵਾਂਤਿ ਬੂੰਦ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਠਹਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੌ (ਆਹੀਐ) ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਬਨੁ ਬਨੁ ਫਿਰਤ ਉਦਾਸ ਬੂੰਦ ਜਲ ਕਾਰਣੇ ॥

ਜੈਸੇ ਵਹੁ ਏਕ ਜਲ ਕੀ ਬੂੰਦ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਬਨੋਂ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰੀ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਤਿਉ ਹਰਿ ਜਨੁ ਮਾਂਗੈ ਨਾਮੁ ਨਾਨਕ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਨਾਮ ਦਾਨ ਕੌ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਹਮ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਮਿਤ ਕਾ ਚਿਤੁ ਅਨੂਪੁ ਮਰੰਮੁ ਨ ਜਾਨੀਐ ॥

ਸਰਬ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਨੂਪ ਚਿਤ ਕਾ ਭੇਦ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨੀਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਹਕ ਗੁਨੀ ਅਪਾਰ ਸੁ ਤਤੁ ਪਛਾਨੀਐ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ (ਗਾਹਕ) ਜਗਜਾਸੀ ਔਰ (ਗੁਣੀ) ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਛਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਿਤਹਿ ਚਿਤੁ ਸਮਾਇ ਤ ਹੋਵੈ ਰੰਗੁ ਘਨਾ ॥

ਜੋ ਅਪਨੇ ਚਿਤਕੋ ਤਿਸ ਚੇਤਨ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਕਰੇ ਤਬ ਅਤੀ ਅਧਿਕ (ਰੰਗੁ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਹੈ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਚੰਚਲ ਚੋਰਹਿ ਮਾਰਿ ਤ ਪਾਵਹਿ ਸਚੁ ਧਨਾ ॥੧੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬੀ (ਚੰਚਲ) ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਸਚੇ ਧਨ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੨॥ ਜੈਸੇ ਮਧਮ ਸਖੀ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਸੁਨਾਵਤੀ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੀ ਉਤਮ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਸਮਾਧੀ ਤੇ ਉਥਾਨ ਕਾਲ ਅਪਨਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਹੇ ਹੈ॥

ਸੁਪਨੈ ਊਭੀ ਭਈ ਗਹਿਓ ਕੀ ਨ ਅੰਚਲਾ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਮੈਂ ਸੁਪਨੇ ਬੀਚ (ਊਭੀ) ਦ੍ਵੈ ਰੂਪ ਹੋਇ ਗਈ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਮੈਂ ਔਰ ਏਕ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਖਿਨਕ ਮਾਤ੍ਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਚਮਤਕਾਰ ਹੂਆ ਥਾ॥ ਉਤ੍ਰ ਉਤਮ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਹੇ ਸਖੀ ਤਬ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ (ਅੰਚਲਾ) ਪੱਲਾ ਕਿਉਂ ਨ ਪਕੜਾ? ਭਾਵ ਨਿਰਵਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤਿ ਕਿਉਂ ਨ ਭਈ? ਪੁਨਾ ਮਧਮ ਸਖੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਸੁੰਦਰ ਪੁਰਖ ਬਿਰਾਜਿਤ ਪੇਖਿ ਮਨੁ ਬੰਚਲਾ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਉਹ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਬਿਰਾਜਵਾਨ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ (ਬੰਚਲਾ) ਠਗ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੀ ਸੋਝੀ ਨ ਰਹੀ ਭਾਵ ਸਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਮੇਂ ਹੀ ਰਹੀ॥

ਖੋਜਉ ਤਾ ਕੇ ਚਰਣ ਕਹਹੁ ਕਤ ਪਾਈਐ ॥

ਅਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਖੋਜਤੀ ਹੂੰ ਹੇ ਸਖੀ ਤੂੰ ਕਹੁ ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ?

ਹਰਿਹਾਂ ਸੋਈ ਜਤੰਨੁ ਬਤਾਇ ਸਖੀ ਪ੍ਰਿਉ ਪਾਈਐ ॥੧੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓ ਸੋਈ ਉਪਾਵ ਮੁਝ ਕੋ ਬਤਾਵੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੋ ਹਮ ਪਾਵਣਾ ਕਰੀਏ॥੧੩॥ ਉਤਮ ਸਖੀ ਪਤੀ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕਾ ਜਤਨ ਬਤਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਨੈਣ ਨ ਦੇਖਹਿ ਸਾਧ ਸਿ ਨੈਣ ਬਿਹਾਲਿਆ ॥

ਜੋ ਨੇਤ੍ਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ (ਬਿਹਾਲਿਆ) ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੋ॥

ਕਰਨ ਨ ਸੁਨਹੀ ਨਾਦੁ ਕਰਨ ਮੁੰਦਿ ਘਾਲਿਆ ॥

ਜੋ ਕਾਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸੰਬੰਧੀ (ਨਾਦ) ਸਬਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਮੂੰਦਾ ਪਾਇਆ ਚਾਹੀਏ ਅਰਥਾਤ ਬੰਦ ਕੀਏ ਚਾਹੀਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣੋ॥

ਰਸਨਾ ਜਪੈ ਨ ਨਾਮੁ ਤਿਲੁ ਤਿਲੁ ਕਰਿ ਕਟੀਐ ॥

ਜੋ ਰਸਨਾ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਲ ਤਿਲ ਕਰਕੇ ਕਟ ਦੇਈਐ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਹਬਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਣਾ ਕਰੋ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਜਬ ਬਿਸਰੈ ਗੋਬਿਦ ਰਾਇ ਦਿਨੋ ਦਿਨੁ ਘਟੀਐ ॥੧੪॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਬਿਸਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਘਾਟਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਕਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰੋ ਇਹੀ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਜਤਨ ਹੈ॥੧੪॥

ਕਮਲ ਜੋ ਜਲ ਰਹਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਜੀਵ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਕਜ ਫਾਥੇ ਪੰਕ ਮਹਾ ਮਦ ਗੁੰਫਿਆ ॥
ਅੰਗ ਸੰਗ ਉਰਝਾਇ ਬਿਸਰਤੇ ਸੁੰਫਿਆ ॥

ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਫੂਲ (ਪੰਕ) ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਫਾਥੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਉ (ਮਹਾ ਮਦ) ਅਤੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਗੁੰਫਿਆ) ਗੁੰਦਿਆ ਹੂਆ॥ ਤਿਸ ਚਿਕੜ ਸੰਗ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਗ ਉਰਝ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਸੁੰਫਿਆ) ਸਫਾਈ ਵਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ਪ੍ਰਸ਼ਨ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੩

ਹੈ ਕੋਊ ਐਸਾ ਮੀਤੁ ਜਿ ਤੋਰੈ ਬਿਖਮ ਗਾਂਠਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਮਲ ਕਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਕਮਲ ਕੀ ਚਿਕੜ ਸਾਥ ਕਠਨ ਗੰਠ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇ॥ਉਤ੍ਰ॥

ਨਾਨਕ ਇਕੁ ਸ੍ਰੀਧਰ ਨਾਥੁ ਜਿ ਟੂਟੇ ਲੇਇ ਸਾਂਠਿ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਸੁਆਮੀ ਲਛਮੀ ਪਤੀ ਹੈ ਜੋ ਟੂਟੇ ਹੋਏ ਕਮਲ ਨੂੰ ਗੰਢ ਲਵੇ ਅਰਥਾਤ ਕਰਤਾਰ ਵਰਖਾ ਕਰੇ ਔ ਕਮਲ ਚਿਕੜ ਸੇ ਛੁਟ ਕਰ ਖਿੜ ਜਾਵੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਕਮਲ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕਰ ਗੁੰਦੇ ਹੋਏ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਫਾਥੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨਕਾ ਰਿਦਾ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਉਰਝ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਤਰਫ ਕੀ ਸਫਾਈ ਵਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਿਤਰ ਹੈ ਜੋ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਕਠਨ ਗਾਂਠ ਕੋ ਤੋੜ ਦੇਵੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਬੱਦਲ ਬਚਨ ਰੂਪੀ ਵਰਖਾ ਕਰ ਇਸ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭੰਗ ਹੂਆ ਮੋਹ ਸੇ ਛਡਾ ਕੇ ਭਗਵੰਤ ਸੈਂ (ਸਾਂਠ) ਜੋੜ ਦੇਵੈ॥੧੫॥

ਵਾ ਪੰਕਜ ਕਮਲ ਮੈਂ (ਪੰਕ) ਭਵਰੇ ਫਾਥੇ ਹੈਂ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਉਹ ਭਵਰੇ? ਜੋ ਅਤੀ ਮਦ ਕਰਕੇ ਗੁੰਦੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਅੰਗ ਕਮਲ ਕੇ ਸੰਗ ਉਰਝ ਗਏ ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਕੇ ਅਸਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਮੁੰਦੇ ਗਏ ਹੈਂ ਉਡ ਜਾਣ ਰੂਪ ਸਫਾਈ ਬਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਮਿਤਰ ਹੈ ਜੋ ਭਵਰ ਕੀ ਕਮਲ ਸਾਥ ਕਠਨ ਗਾਂਠ ਪਈ ਹੂਈ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਕ ਲਛਮੀ ਪਤੀ ਨਾਥ ਐਸਾ ਮਿਤਰ ਹੈ ਜੋ ਟੂਟੇ ਹੋਏ ਭਵਰੇ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੰਢਲਵੇ ਅਰਥਾਤ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋਵੇ ਕਮਲ ਖਿੜ ਜਾਵੇ ਭਵਰ ਵਿਚੋਂ ਉਡ ਜਾਵੇ ਦਿਸ਼ਟਾਂਤ ਮੈਂ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਭਵਰਾ ਜੋ ਅਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਗੁੰਦਾ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਕਿਸੀ ਮੰਦਕਰਮ ਕੇ ਬਲ ਤੇ ਗ੍ਰਹ ਰੂਪ ਕਮਲ ਮੈਂ ਫਸ ਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸਕਾ ਅੰਕ ਹੀ ਗ੍ਰਿਸਤ ਕੇ ਸੰਗ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਰੂਪ ਸਫਾਈ ਵਿਸਰ ਗਈ ਹੈ ਕੋਈ ਐਸਾ ਮਿਤਰ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਹਸਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰੂਪੀ ਕਠਨ ਗੰਢ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਮਿਤਰ ਇਕ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸੁਆਮੀ ਹੈ ਜੋ ਟੁਟੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਗੰਢ ਮਿਲਾਇ ਲਵੇ ਭਾਵ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਭੀਬਰਤਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇ ਫਿਰ ਸਭ ਦੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਕਰ ਤਿਆਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋ ਜਾਵੇ॥੧੫॥

ਧਾਵਉ ਦਸਾ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਭ ਕਾਰਣੇ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਅਨੇਕ (ਦਸਾ) ਤਰਫੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੇਵਨ ਆਦੀ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: -

ਪੰਚ ਸਤਾਵਹਿ ਦੂਤ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਮਾਰਣੇ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਪੰਚ ਦੂਤ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਮਾਰਨੇ ਕਰੋਂ॥ ਉੱਤਰ:-

ਤੀਖਣ ਬਾਣ ਚਲਾਇ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਧ੍ਯ੍ਯਾਈਐ ॥

ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਰੂਪੀ ਤੀਖਣ ਬਾਨੋਂ ਕੋ ਚਲਾਈਏ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਮਹਾਂ ਬਿਖਾਦੀ ਘਾਤ ਪੂਰਨ ਗੁਰੁ ਪਾਈਐ ॥੧੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪੂਰਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਈਏ ਤਬ ਅਤੀ (ਬਿਖਾਦੀ) ਸੋਕ ਦੇਨੇ ਹਾਰਿਓਂ ਦੂਤੋਂ ਕਾ ਘਾਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀਨੀ ਦਾਤਿ ਮੂਲਿ ਨ ਨਿਖੁਟਈ ॥

ਖਾਵਹੁ ਭੁੰਚਹੁ ਸਭਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੁਟਈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੀ ਦਾਤ ਕੀਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਕਬੀ ਨਿਖੁਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਹੁ ਸੰਪੂਰਨ ਖਾਵਤੇ ਔਰ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੰਸਾਰ ਬੰਧਨੋਂ ਸੇ ਛੂਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਦਿਤਾ ਤੁਸਿ ਹਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਅਰਾਧਿ ਕਦੇ ਨ ਜਾਂਹਿ ਮਰਿ ॥੧੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਸੁਖੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਦੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਵਹੁ ਸਦਾ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਕਬੀ ਮਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਵੁਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਜਿਥੈ ਜਾਏ ਭਗਤੁ ਸੁ ਥਾਨੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ॥
ਸਗਲੇ ਹੋਏ ਸੁਖ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਣਾ ॥

ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਭਗਤ ਜਾਇਕਰ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਸਥਾਨ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰਿਨਾਮ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਜੀਅ ਕਰਨਿ ਜੈਕਾਰੁ ਨਿੰਦਕ ਮੁਏ ਪਚਿ ॥
ਸਾਜਨ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ॥੧੮॥

ਸਰਬ ਜੀਵ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੈਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿੰਦਕ (ਪਚ) ਜਲ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਸੰਤ ਸ੍ਰਜਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੮॥

ਪਾਵਨ ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ ਕਤਹ ਨਹੀ ਸੇਵੀਐ ॥
ਝੂਠੈ ਰੰਗਿ ਖੁਆਰੁ ਕਹਾਂ ਲਗੁ ਖੇਵੀਐ ॥

ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੋ ਜੋ ਜੀਵ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੇ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਕਰਕੇ ਖ੍ਵਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹੁ ਅਨੰਦ ਕਹਾਂ ਤਕ ਰਹਿਨਗੇ ਵਾ ਚਲਨਗੇ ਭਾਵ ਅੰਤ ਕੋ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਪੇਖਿ ਕਾਹੇ ਸੁਖੁ ਮਾਨਿਆ ॥
ਹਰਿਹਾਂ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿੰਨ ਜਿ ਦਰਗਹਿ ਜਾਨਿਆ ॥੧੯॥

ਤਾਂਤੇ (ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਸਮਾਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਕਾਹੇ ਕੋ ਸੁਖ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਉਹ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮੰਨੀਦੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਕੀਨੇ ਕਰਮ ਅਨੇਕ ਗਵਾਰ ਬਿਕਾਰ ਘਨ ॥
ਮਹਾ ਦ੍ਰੁਗੰਧਤ ਵਾਸੁ ਸਠ ਕਾ ਛਾਰੁ ਤਨ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਗਵਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਧਿਕ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ (ਸਠ) ਮੂਰਖ ਕਾ ਏਹ ਸਰੀਰ ਮਹਾਂ ਦੁਰਗੰਧੀ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਛਾਰ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਅਰਥਾਤ ਜਲ ਜਾਏਗਾ॥

ਫਿਰਤਉ ਗਰਬ ਗੁਬਾਰਿ ਮਰਣੁ ਨਹ ਜਾਨਈ ॥
ਹਰਿਹਾਂ ਹਰਿਚੰਦਉਰੀ ਪੇਖਿ ਕਾਹੇ ਸਚੁ ਮਾਨਈ ॥੨੦॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸੀਕੇ (ਗਰਬ) ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਗੁਬਾਰ ਅੰਧੇਰੇ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ (ਹਰਿ ਚੰਦਉਰੀ) ਗੰਧਰਬ ਨਗਰੀ ਸਮਾਨ ਇਸ ਝੂਠੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਚ ਮਾਨਤਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਸੱਤ ਹੀ ਜਾਨੋ॥੨੦॥

ਜਿਸ ਕੀ ਪੂਜੈ ਅਉਧ ਤਿਸੈ ਕਉਣੁ ਰਾਖਈ ॥

ਬੈਦਕ ਅਨਿਕ ਉਪਾਵ ਕਹਾਂ ਲਉ ਭਾਖਈ ॥

ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੀ ਆਯੂ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਔਰ ਕੌਨ ਰਾਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਾਖ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹਕੀਮ ਵਾ ਗਰੰਥ ਜੋ (ਬੈਦਕ) ਹਿਕਮਤ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਵਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਕਹਾਂ ਤਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਹ ਤੌ ਅੰਤ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤ ਹੀ ਹੋਇਗਾ॥

ਏਕੋ ਚੇਤਿ ਗਵਾਰ ਕਾਜਿ ਤੇਰੈ ਆਵਈ ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਤਨੁ ਛਾਰੁ ਬ੍ਰਿਥਾ ਸਭੁ ਜਾਵਈ ॥੨੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ (ਗਵਾਰ) ਮੂਰਖ ਜੀਵ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਤੇਰੇ ਕਾਰਜ ਆਵੇਗਾ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਹੇ ਭਾਈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਸਭ ਜਲ ਕਰ ਛਾਰ ਹੋ ਕਰ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਾਏਗਾ॥੨੧॥

ਅਉਖਧੁ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ਅਮੋਲਕੁ ਪੀਜਈ ॥

ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਖਾਵਹਿ ਸੰਤ ਸਗਲ ਕਉ ਦੀਜਈ ॥

ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅਮੋਲਕ ਔਸ਼ਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਦਾ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਔਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਭੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਸੰਤ ਸਰਬ ਜਗਜਾਸੀਓਂ ਕੋ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੈ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤਿਸੈ ਹੀ ਪਾਵਣੇ ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿੰਨ੍ ਜਿ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਰਾਵਣੇ ॥੨੨॥

ਜਿਸ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਤਿਸਨੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਨਾਮ ਪਾਵਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਰਾਵਣੇ) ਜਪਣੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥੨੨॥

ਵੈਦਾ ਸੰਦਾ ਸੰਗੁ ਇਕਠਾ ਹੋਇਆ ॥

ਅਉਖਦ ਆਏ ਰਾਸਿ ਵਿਚਿ ਆਪਿ ਖਲੋਇਆ ॥

ਜਬ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਰੂਪੀ (ਵੈਦਾ) ਹੀਕਮੋਂ ਕਾ (ਸੰਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਇਕੱਤ੍ਰ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਬ ਇਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਅਉਖਦ ਰਾਸ ਆਇ ਗਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮੋਖ ਕਾਰਜ ਬੀਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਖਲੋਇਆ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਓਨਾ ਕਰਮ ਸੁਕਰਮ ਹੋਇ ਪਸਰਿਆ ॥

ਹਰਿਹਾਂ ਦੂਖ ਰੋਗ ਸਭਿ ਪਾਪ ਤਨ ਤੇ ਖਿਸਰਿਆ ॥੨੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਨੇ ਜੋ ਜੋ ਸਮਾਨ ਕਰਮ ਭੀ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਤੇ ਦੁਖੋਂ ਔ ਪਾਪੋਂ ਰੋਗੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਹੀ ਖਿਸਕ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਚਉਬੋਲੇ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਚਉਬੋਲੇ ਛੰਦ ਵਸੇਸ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਚਾਰ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਬੋਲੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਲਹੌਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿੱਖ ਥੇ ਸੰਮਨ ਔਰ ਮੂਸਨ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਦੋਨੋਂ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਨ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਜਾਇਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਹੇਤ ਕਿਸੀ ਬਨੀਏ ਕੀ ਦੁਕਾਨ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਪਾੜ ਕਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਚਾਹੀਤਾ ਥਾ ਸੋ ਲੇ ਲੀਆ ਸੰਮਨ ਜੋ ਮੂਸਨ ਕਾ ਪਿਤਾ ਥਾ ਸੋ ਦੁਕਾਨ ਕੀ ਛਤ ਕੇ ਊਪਰ ਖੜਾ ਹੂਆ ਵਸਤੂਆਂ ਪਕੜੀ ਜਾਤਾ ਥਾ ਔਰ ਮੂਸਨ ਨੀਚੇ ਸੇ ਪਕੜਾਵਤਾ ਥਾ ਜਬ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਸੰਮਨ ਉਪਰ ਸੇ ਛਤ ਵਿਚੋਂ ਖੈਂਚਣੇ ਲਗਾ ਤਬ ਤਿਸ ਬਨੀਏ ਨੇ ਜਾਗ ਕਰ ਮੂਸਨ ਕੀ ਨੀਚੇ ਸੇ ਲਾਤ ਪਕੜ ਲਈ ਤਬ ਸੰਮਨ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜੇਕਰ ਹਮਾਰਾ ਕਰਮ ਜਾਹਿਰ ਹੂਆ ਤੌ ਲੋਕ ਕਹੈਂਗੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਐਸਾ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਸੀਸ ਕਾਟ ਲੀਆ ਅਰ ਓਹ ਪਦਾਰਥ ਲਿਆਇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੰਯੁਗਤਿ ਸੰਗਤ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਹਜੂਰ ਮੇਂ ਅਰਜ ਕਰੀ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕਨੇ ਕੋ ਸਰਬ ਸੰਗਤਿ ਸਾਥ ਲੰਗਰ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਸੰਮਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਰੋਸਿਆ ਦੇਖ ਕਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੇ ਸੰਮਨ ਮੂਸਨ ਕਹਾਂ ਹੈ ਉਸਕੋ ਬੁਲਾਵੋ ਤੌ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕੇਂਗੇ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਸੰਮਨ ਚੁਪ ਰਹਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਓ ਮੂਸਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕੈਂ ਐਸਾ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮੂਸਨ ਨੇ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਜੂਰ ਆਨਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕਿਆ ਪੁਨਾ ਜਬ ਮਹਾਰਾਜ ਬਿਰਾਜਵਾਨ ਭਏ ਤਬ ਸੰਮਨ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਸੀਸ ਕਾਟਾ ਥਾ ਕੁਛ ਇਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਤਰਫੋਂ ਗਿਲਾਨ ਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਆਪਸ ਮੈਂ ਚਰਚਾ ਕਰੀ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਸੇਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਮਨ ਜਉ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਦਮ ਕ੍ਿਹੁ ਹੋਤੀ ਸਾਟ ॥
ਰਾਵਨ ਹੁਤੇ ਸੁ ਰੰਕ ਨਹਿ ਜਿਨਿ ਸਿਰ ਦੀਨੇ ਕਾਟਿ ॥੧॥

ਸੰਮਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਇਹ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਇਸ ਕੀ ਜਿਨ ਕੋ (ਦਮਕ੍ਿਹੁ) ਝਲਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਸੱਟ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹੋਈ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸੋ (ਰਾਵਨ) ਰਾਜਾ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਰੰਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਭਾਵ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਬਿਕਾਰ ਰੂਪ ਸਿਰ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ (ਦਮਕ੍ਿਹੁ) ਦੰਮਾ ਕਰਕੇ (ਸਾਟ) ਬਦਲ ਸਦਲ ਹੋਤੀ ਤੌ ਲੰਕਾਪਤੀ ਰਾਵਣ ਰੰਕ ਨਹੀਂ ਥਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਤਾ ਹੇਤ ਅਪਨੇ ਸੀਸ ਕਾਟ ਦੀਏ ਥੇ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਸਿਰ ਕਾਟਣੇ ਕਰ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਰੋਸ ਨ ਕਰ॥੧॥ ਮੂਸਨ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਤਨੁ ਖਚਿ ਰਹਿਆ ਬੀਚੁ ਨ ਰਾਈ ਹੋਤ ॥

ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਤਨ ਮਨ ਖਚਤ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਬੀਚੁ) ਅੰਤਰਾ ਅਰਥਾਤ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਨੁ ਬੇਧਿਓ ਬੂਝਨੁ ਸੁਰਤਿ ਸੰਜੋਗ ॥੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ (ਬੇਧਿਓ) ਮਿਲਕਰ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਕੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰਕੇ (ਬੂਝਨੁ) ਸਮਝਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸੁਰਤਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਿਰ ਕਾਟੇ ਕੀ ਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨॥ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਮਹਤਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੪

ਸਾਗਰ ਮੇਰ ਉਦਿਆਨ ਬਨ ਨਵ ਖੰਡ ਬਸੁਧਾ ਭਰਮ ॥

ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਔ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਔਰ ਜੋ (ਉਦਿਆਨ) ਉਜਾੜ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਬਨ) ਬਾਗੋਂ ਮੈਂ ਔ ਨਵਖੰਡ (ਬਸੁਧਾ) ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਜੋ (ਭਰਮ) ਫਿਰਨਾ ਹੈ॥

ਮੂਸਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰੰਮ ਕੈ ਗਨਉ ਏਕ ਕਰਿ ਕਰਮ ॥੩॥

ਮੂਸਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਨ ਮੇਂ ਵਿਚਰਨੇ ਸੇ (ਪਿਰੰਮ) ਪਤੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਨੇ ਸੇ ਇਨੋਂ ਕਾ ਫਿਰਨਾ ਭੀ ਏਕ ਕਰਮ ਮਾਤ੍ਰ ਗਿਨਤਾ ਹੂੰ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਸ ਸੇ ਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਪਰੀਸ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਕਰਮ ਤੀਨ ਹਾਥ ਕੀ ਲੰਬੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩॥

ਮੂਸਨ ਮਸਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਰਹੀ ਜੁ ਅੰਬਰੁ ਛਾਇ ॥

ਮੂਸਨ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਸੰਕਾ ਰੂਪੀ ਜੰਗਾਲਤਾ ਛਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਮਸਕਲੇ ਸੇ ਦੂਰ ਕਰ॥

ਬੀਧੇ ਬਾਂਧੇ ਕਮਲ ਮਹਿ ਭਵਰ ਰਹੇ ਲਪਟਾਇ ॥੪॥

ਜੈਸੇ ਕਮਲੋਂ ਮੇਂ ਭੌਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਬਾਂਧੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਕੰਡਿਓਂ ਸੇ (ਬੀਧੇ) ਵਿੰਨੇ ਭੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਦਪਿ ਓਹ ਤਹਾਂ ਹੀ ਲਪਟਾਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤੈਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਇਣ ਹੋਨੇ ਸੇ ਯਦਪਿ ਦੁਖ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਤਦਪਿ ਓਹ ਤਿਸੀ ਕੇ ਭਜਨ ਮੈਂ ਤਤਪਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੪॥

ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਹਰਖ ਸੁਖ ਮਾਨ ਮਹਤ ਅਰੁ ਗਰਬ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਜੋ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਅਰ ਉਤਸਾਹ ਮਾਂਨ ਔ (ਮਹਤ) ਮਹਤਤਾ ਵਾ ਮੁਰਾਤਬਾ ਆਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਜੋ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਸਨ ਨਿਮਖਕ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰਿ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਦੇਂਉ ਸਰਬ ॥੫॥

ਮੂਜਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨੇ ਪਰ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪਰੇਮ ਕੇ ਤੁਲ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ॥੫॥

ਮੂਸਨ ਮਰਮੁ ਨ ਜਾਨਈ ਮਰਤ ਹਿਰਤ ਸੰਸਾਰ ॥

ਮੂਸਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਯਦਪਿ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੋਤੇ ਕਉ (ਹਿਰਤ) ਦੇਖਤਾ ਭੀ ਹੈ ਤਦਪਿ ਸਤਿ ਅਸਤਿ ਵਸਤੂ ਕਾ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਰੰਮ ਨ ਬੇਧਿਓ ਉਰਝਿਓ ਮਿਥ ਬਿਉਹਾਰ ॥੬॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਜੀਵ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਮਨ (ਬੇਧਿਆ) ਅਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਅਸੱਤ ਰੂਪ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਉਰਝ ਰਹਿਆ ਅਰਥਾਤ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ॥੬॥

ਘਬੁ ਦਬੁ ਜਬ ਜਾਰੀਐ ਬਿਛੁਰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਹਾਲ ॥

ਜਬ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਭੀ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਦਬੁ) ਧਨ ਭੀ ਕੋਈ ਲੇ ਜਾਵੇ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮੀ ਜਨ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਵਿਜੋਗ ਕਰਕੇ ਅਤਯੰਤ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੂਸਨ ਤਬ ਹੀ ਮੂਸੀਐ ਬਿਸਰਤ ਪੁਰਖ ਦਇਆਲ ॥੭॥

ਮੂਸਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਇਸ ਜੀਵਕੋ ਦਇਆਲੂ ਪੁਰਖ ਵਿਸਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕਰਕੇ ਠਗੇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਆਉ ਹੈ ਚਰਨ ਚਿਤਵ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ (ਸੁਆਉ) ਰਸ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਰਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਆਨ ਨ ਕਤਹੂ ਜਾਹਿ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ (ਬਿਰਹੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਹੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਲਖ ਘਾਟੀਂ ਊਂਚੌ ਘਨੋ ਚੰਚਲ ਚੀਤ ਬਿਹਾਲ ॥

ਲਖ ਘਾਟੀ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਚਿਤ ਚੰਚਲ ਹੂਆ ਹੂਆ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਨੀਚ ਕੀਚ ਨਿੰਮ੍ਰਿਤ ਘਨੀ ਕਰਨੀ ਕਮਲ ਜਮਾਲ ॥੯॥

ਜੈਸੇ ਨੀਚੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ (ਕੀਚ) ਚਿਕੜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਹਾਂ ਜਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਘਨੀ) ਬਹੁਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਕਰਨੀ ਰੂਪੀ ਕਮਲ (ਜਮਾਲ) ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਮਾਲਾ ਨਾਮਾ ਸੰਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਕਮਲ ਨੈਨ ਅੰਜਨ ਸਿਆਮ ਚੰਦ੍ਰ ਬਦਨ ਚਿਤ ਚਾਰ ॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਕਮਲ ਸਮਾਨ ਅੰਜਨ ਸਹਿਤ ਨੇਤ੍ਰ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਵਤ (ਬਦਨ) ਮੁਖ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕਾ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੂਸਨ ਮਗਨ ਮਰੰਮ ਸਿਉ ਖੰਡ ਖੰਡ ਕਰਿ ਹਾਰ ॥੧੦॥

ਮੂਸਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਰੂਪੀ ਮਰਮ ਮੈਂ ਜੋ ਮਗਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਯਦਪਿ ਕੋਈ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰੇ ਤਦਪਿ ਵੋਹ ਕਾਟਣੇ ਵਾਲਾ ਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਤਿਸ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਕੋ ਕੋਈ ਪੀੜਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਮਗਨੁ ਭਇਓ ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿਉ ਸੂਧ ਨ ਸਿਮਰਤ ਅੰਗ ॥

ਜੋ ਆਪਨੇ ਪਿਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਮਗਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਧ ਅਸੁਧ ਵਾ ਵਿੰਗੇ ਸੂਧੇ ਅੰਗ ਹੋਣੇ ਕੀ ਭੀ ਸਿਮਰਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟਿ ਭਇਓ ਸਭ ਲੋਅ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਅਧਮ ਪਤੰਗ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਤੇ (ਅਧਮ) ਨੀਚ ਅਰਥਾਤ ਨੂੰਨ ਜੋ ਪਤੰਗ ਹੈ ਸੋ ਦੀਪਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ (ਲੋਅ) ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਵਾ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਸੀ ਨੀਚ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਲੋਕੋਂ ਵਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਯਾ ਹੈ। ਵਾ ਏਹ ਸਲੋਕ ਪਤੰਗ ਭਗਤ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ॥੧੧॥ ਸੰਮਨ ੧ ਮੂਸਨ ੨ ਜਮਾਲ ੩ ਪਤੰਗ ੪ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਕੀਏ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚਉਬੋਲੇ ਛੰਦ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਭਗਤ ਜੀ ਆਪ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸਿਮਰਨੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਾਖਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਲੋਕ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਬੀਰ ਮੇਰੀ ਸਿਮਰਨੀ ਰਸਨਾ ਊਪਰਿ ਰਾਮੁ ॥

ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਰਸਨਾ ਊਪਰ ਜੋ ਰਾਮ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹਮਾਰੀ (ਸਿਮਰਨੀ) ਮਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਸਗਲ ਭਗਤ ਤਾ ਕੋ ਸੁਖੁ ਬਿਸ੍ਰਾਮੁ ॥੧॥

ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜੋ ਭਗਤਿ ਹੁਏ ਹੈਂ ਔ ਅਬ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਭਨੋਂ ਕੌ ਨਾਮ ਕੇ ਹੀ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਵਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਰਸਨਾ) ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਤੇ ਊਪਰ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੌ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਭਗਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮੇਰ ਤੇਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਭਾਵ ਇਸਥਿਤੀ ਭਈ ਹੈ॥ ਯਥਾ-ਮੇਰ ਤੇਰ ਜਬ ਇਨਹਿ ਚੁਕਾਈ। ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸੰਗਿ ਨਹੀਂ ਬੈਰਾਈ। (ਗਉੜੀ ਮ: ੫)॥੧॥

ਕਬੀਰ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਕਉ ਸਭੁ ਕੋ ਹਸਨੇਹਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੀ ਜੁਲਾਹੇ ਕੀ ਜਾਤਿ ਕੋ ਨੀਚ ਜਾਨ ਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਹਸਨੇ ਹਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਭੁ ਕੋਈ ਹਾਸੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਇਸ ਜਾਤਿ ਕਉ ਜਿਹ ਜਪਿਓ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥੨॥

ਪਰੰਤੂ ਮੈਂ ਤੋ ਇਸੀ ਜਾਤੀ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸਮੈਂ ਜਨਮ ਲੇ ਕਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਜਾਤੀ ਸਭ ਤੇ ਉਤਮ ਹੈ॥੨॥

ਕਬੀਰ ਡਗਮਗ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਕਹਾ ਡੁਲਾਵਹਿ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਡਾਂਵਾਂਡੋਲਨਾ ਵਾ ਟੇਢੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲਣਾ ਕਿਉਂ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਉਂ ਅਪਨੇ (ਜੀਉ) ਰਿਦੇ ਕੌ ਡੋਲਾਵਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਚਿਤਕੋ ਡੋਲਾ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਸੂਖ ਕੋ ਨਾਇਕੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਸੁ ਪੀਉ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਨਾਇਕੋ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤੇਰੀ ਕਲਜਾਨ ਹੋਇਗੀ॥੩॥ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਨਿਸਫਲਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਬਨੇ ਊਪਰਿ ਲਾਲ ਜੜਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸ੍ਵਰਨ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਬੀ ਬਨੇ ਹੁਏ ਹੋਵੈਂ ਔ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਲਾਲੋਂ ਕਾ ਜੜਾਉ ਭੀ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਭੂਖਨੋਂ ਕੋ ਪਹਿਰ ਕਰ ਅਪਨੀ ਬਿਭੂਤੀ ਸੰਯੁਕਤ ਭੀ ਹੋਵੈ॥

ਦੀਸਹਿ ਦਾਧੇ ਕਾਨ ਜਿਉ ਜਿਨ੍ ਮਨਿ ਨਾਹੀ ਨਾਉ ॥੪॥

ਪਰੰਤੂ ਐਸੇ ਈਸ੍ਵਰਜ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਭੀ ਹਮ ਕੋ (ਦਾਧੇ) ਜਲੇ ਹੁਏ ਕਾਨੇ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਓਹ ਊਪਰ ਸੇ ਚਿਲਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਭਸਮ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੪॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਏਕੁ ਆਧੁ ਜੋ ਜੀਵਤ ਮਿਰਤਕੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਏਕ ਆਧਾ ਅਰਥਾਤ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਏਕ ਗਿਆਨੀ ਔ ਅਧਾ ਜਗਜਾਸੀ ਸੋ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਅਧਜਾਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ॥

ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਕੈ ਗੁਨ ਰਵੈ ਜਤ ਪੇਖਉ ਤਤ ਸੋਇ ॥੫॥

ਜੋ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਜਹਾਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੋ ਸਰਬ ਵਿਸ੍ਵ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੫॥ ਯਥਾ-ਬਨਿ ਤਿਨਿ ਪਰਬਤਿ ਹੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ॥

ਕਬੀਰ ਜਾ ਦਿਨ ਹਉ ਮੂਆ ਪਾਛੈ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੇਰਾ ਝੂਠਾ ਹੰਕਾਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਜਾ ਤਬ ਤਿਸ ਹੰਕਾਰ ਤੇ ਪੀਛੇ ਮੁਝ ਕੋ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਮੋਹਿ ਮਿਲਿਓ ਪ੍ਰਭੁ ਆਪਨਾ ਸੰਗੀ ਭਜਹਿ ਗੁੋਬਿੰਦੁ ॥੬॥

ਜਿਸਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਤੌਂ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸੰਗੀ ਜਗਜਾਸੀ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਸੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਕਬੀਰ ਸਭ ਤੇ ਹਮ ਬੁਰੇ ਹਮ ਤਜਿ ਭਲੋ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਹੀ ਸਭ ਸੇ ਬੁਰੇ ਹੈਂ ਹਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਭਲਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਐਸਾ ਕਰਿ ਬੂਝਿਆ ਮੀਤੁ ਹਮਾਰਾ ਸੋਇ ॥੭॥

ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਐਸਾ ਕਰ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਰਤਿ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਮਾਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ॥੭॥

ਕਬੀਰ ਆਈ ਮੁਝਹਿ ਪਹਿ ਅਨਿਕ ਕਰੇ ਕਰਿ ਭੇਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਛਲ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਅਨੇਕ ਵੇਸੋਂ ਕੋ ਪਾਰ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਛਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਈ ਹੈ॥

ਹਮ ਰਾਖੇ ਗੁਰ ਆਪਨੇ ਉਨਿ ਕੀਨੋ ਆਦੇਸੁ ॥੮॥

ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਛਲ ਤੇ ਹਮ ਤੋ ਅਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਨੇ ਰਾਖ ਲੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸ ਮਾਯਾ ਨੇ ਅਚਲ ਜਾਨ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਮਾਰੀਐ ਜਿਹ ਮੂਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਮਾਰੀਏ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਹੀ ਮਾਰੀਏ ਜਿਸਕੇ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਇਸ ਜੀਵਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭਲੋ ਭਲੋ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਬੁਰੋ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ ॥੯॥

ਤਿਸ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਕਉ ਸਭ ਕੋਈ ਭਲਾ ਉਚਾਰਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਭੀ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਕਬੀਰ ਰਾਤੀ ਹੋਵਹਿ ਕਾਰੀਆ ਕਾਰੇ ਊਭੇ ਜੰਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਮੈਂ (ਕਾਰੇ) ਭੈਦਾਯਕ ਕਾਮਾਦਿ ਜੰਤ (ਊਭੇ) ਖੜੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀਆ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤਾਂ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ ਕਾਲੀਆਂ ਭਈਆਂ ਹੈਂ ਵਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤੋਂ ਮੈਂ ਚੋਰ ਫਾਹੀਆਂ ਲੋਕਰ ਖੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੫

ਲੈ ਫਾਹੇ ਉਠਿ ਧਾਵਤੇ ਸਿ ਜਾਨਿ ਮਾਰੇ ਭਗਵੰਤ ॥੧੦॥

ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਫਾਂਸੀ ਆਦਿ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਦੌੜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪਾਪੀ ਜਾਨ ਕਰ ਆਪ ਭਗਵਾਨ ਭਯਾਨਕ ਜਮ ਆਦਕੋਂ ਦੁਵਾਰਾ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਓਹ ਜੀਵਤੇ ਭੀ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਨਿਤਕੌ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਮਾਰੇ ਹੁਏ ਹੀ ਜਾਣੋ॥੧੦॥

ਕਬੀਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਬਿਰਵਾ ਭਲਾ ਬੇੜ੍ਹਿਓ ਢਾਕ ਪਲਾਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚੰਦਨ ਕਾ (ਬਿਰਵਾ) ਬ੍ਰਿਛ ਜੋ ਉਤਮ ਹੈ ਸੋ ਪਲਾਸੋਂ ਕੇ (ਢਾਕ) ਸਮਦਾਯ ਸੇ (ਬੇਢਿਓ) ਪ੍ਰਵਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਓਇ ਭੀ ਚੰਦਨੁ ਹੋਇ ਰਹੇ ਬਸੇ ਜੁ ਚੰਦਨ ਪਾਸਿ ॥੧੧॥

ਜਿਸ ਚੰਦਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜੋ ਪਲਾਸ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਚੰਦਨ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥ ਦ੍ਰਾਸਟਾਂਤ॥ ਸੰਤ ਜਨ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪੀ ਪਲਾਸੋਂ ਕਰ ਪ੍ਰਵਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਜਗਯਾਸੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਮੀਪ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਕਬੀਰ ਬਾਂਸੁ ਬਡਾਈ ਬੂਡਿਆ ਇਉ ਮਤ ਡੂਬਹੁ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੀ ਬਡਿਆਈ ਮੈਂ ਬਾਂਸ ਡੂਬਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਮਤ ਕੋਈ ਡੂਬੋ॥

ਚੰਦਨ ਕੈ ਨਿਕਟੇ ਬਸੈ ਬਾਂਸੁ ਸੁਗੰਧੁ ਨ ਹੋਇ ॥੧੨॥

ਬਾਂਸ ਚੰਦਨ ਕੇ ਸਮੀਪ ਹੀ ਬਸਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚੰਦਨ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਕਾ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਇਸ ਸਲੋਕ ਕਾ ਭਾਵ ਅਰਥ ਗਾਥਾ ਕੇ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲੇਨਾ॥੧੨॥

ਕਬੀਰ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ ਦੁਨੀ ਸਿਉ ਦੁਨੀ ਨ ਚਾਲੀ ਸਾਥਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ (ਦੁਨੀ) ਮਾਇਆ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗ ਕੇ ਜੀਵ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਦੀਨ) ਇਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਕੋ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਅੰਤ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਚਲੀ ਹੈ॥

ਪਾਇ ਕੁਹਾੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਾਫਲਿ ਅਪੁਨੈ ਹਾਥਿ ॥੧੩॥

ਜੀਵ ਨੇ ਨਾਮ ਸੇ ਗਾਫਲ ਹੋ ਕਰ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪੈਰ ਪਰ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਕੁਹਾੜਾ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥੧੩॥ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਆਏ ਤੌ ਕਾਸ਼ੀ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਦਿਨ ਕਾ ਉਤਸਵ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪ ਬੀ ਕੌਤਕ ਦੇਖੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਾ ਲੀਏ ਕਾਸੀ ਮੈਂ ਕੌਤਕ ਕਰਾਇਆ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਾ ਤੁਮ ਨੇ ਦੇਖਾ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਜਹ ਜਹ ਹਉ ਫਿਰਿਓ ਕਉਤਕ ਠਾਓ ਠਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਵਾ ਹੇ ਗੁਰੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਫਿਰਿਆ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਤਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੀ (ਕਉਤਕ) ਤਮਾਸ਼ੇ ਹੋ ਰਹੇ ਮੈਨੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ਬਾਹਰਾ ਊਜਰੁ ਮੇਰੈ ਭਾਂਇ ॥੧੪॥

ਪਰੰਤੂ ਇਕ ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ (ਭਾਇ) ਭਾਣੇ ਵਾ ਮੇਰੀ ਭਾਵਨਾ ਮੈਂ ਓਹ ਅਸਥਾਨ ਉਜਾੜ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਭੈਦਾਇਕ ਹੈ॥੧੪॥

ਕਬੀਰ ਸੰਤਨ ਕੀ ਝੁੰਗੀਆ ਭਲੀ ਭਠਿ ਕੁਸਤੀ ਗਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਣੋਂ ਸੇ ਰਚੀ ਹੋਈ (ਝੁੰਗੀਆਂ) ਛੰਨ ਵੀ ਅਛੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ (ਕੁਸਤੀ) ਖੋਟੇ ਹਟ ਵਾਲੇ ਕਾ ਗਾਉਂ ਭੀ ਭਠਵਤ ਤਪਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ॥

ਆਗਿ ਲਗਉ ਤਿਹ ਧਉਲਹਰ ਜਿਹ ਨਾਹੀ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਉ ॥੧੫॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ (ਧਉਲਹਰ) ਮੰਦਰ ਕੋ ਭੀ ਆਗ ਲਗ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਓਹ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥੧੫॥ ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਕੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਲੋਕੋਂ ਕੌ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਸੰਤ ਮੂਏ ਕਿਆ ਰੋਈਐ ਜੋ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਅਪਨੇ (ਗ੍ਰਿਹਿ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੋ ਸੰਤ ਦੇਹ ਕੌ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਨਿ ਉਪਾਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਸੇ ਰੋਨਾ ਨਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਰੋਵਹੁ ਸਾਕਤ ਬਾਪੁਰੇ ਜੁ ਹਾਟੈ ਹਾਟ ਬਿਕਾਇ ॥੧੬॥

ਤਾਂਤੇ ਬਾਪੁਰੇ ਸਾਕਤ ਕੋ ਰਾਵਣਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਮਰ ਕਰਕੇ ਹਾਟੋਂ ਹਾਟ ਬਿਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਭਰਮਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਕਬੀਰ ਸਾਕਤੁ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੀ ਲਸਨ ਕੀ ਖਾਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੀ ਲਸਨ ਕੀ (ਖਾਨਿ) ਚਟਣੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸਾਕਤ ਐਸਾ ਹੈ॥

ਕੋਨੇ ਬੈਠੇ ਖਾਈਐ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਨਿਦਾਨਿ ॥੧੭॥

ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਕੋ (ਕੋਨੇ) ਇਕਾਂਤ ਖੂੰਜੇ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਖਾਈਏ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਕੀ ਦੁਰਗੰਧ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕੌ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪੀ ਦੁਗੰਧੀ ਫੈਲ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਕਤ ਕਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੧੭॥

ਕਬੀਰ ਮਾਇਆ ਡੋਲਨੀ ਪਵਨੁ ਝਕੋਲਨਹਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਯਾ ਰਚਤ ਏਹ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਡੋਲਨੀ) ਚਾਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪਵਨ ਰੂਪੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੀ ਝਕੋਲਨਹਾਰ ਮਧਾਣੀ ਹੈ॥

ਸੰਤਹੁ ਮਾਖਨੁ ਖਾਇਆ ਛਾਛਿ ਪੀਐ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧੮॥

ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸਤ ਅਸਤ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਮਾਖਣ ਖਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਅਸਤ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਛਾਛ ਕੋ ਹੀ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਕਬੀਰ ਮਾਇਆ ਡੋਲਨੀ ਪਵਨੁ ਵਹੈ ਹਿਵ ਧਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਾਯਾ ਰਚਤ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਡੋਲਨੀ ਵਿਖੇ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਕੇ (ਹਿਵ) ਬਰਫ ਕੀ ਧਾਰ ਸਮ ਸੀਤਲ ਪਵਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਾਣ (ਵਹੈ) ਚਲਤੇ ਭਾਵ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਸ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਬਿਲੋਇਆ ਤਿਨਿ ਖਾਇਆ ਅਵਰ ਬਿਲੋਵਨਹਾਰ ॥੧੯॥

ਜਿਨ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮ ਤਤ ਰੂਪੀ ਮਾਖਨ ਖਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਗਜਾਸੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਣ ਰੂਪੀ ਬਿਲੋਵਨਹਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਕਬੀਰ ਮਾਇਆ ਚੋਰਟੀ ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ ਲਾਵੈ ਹਾਟਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਮਾਇਆ ਚੋਰਣੀ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਮੁਸਿ ਮੁਸਿ) ਮੋਹਿ ਮੋਹਿ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੁਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਲਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਕਬੀਰਾ ਨਾ ਮੁਸੈ ਜਿਨਿ ਕੀਨੀ ਬਾਰਹ ਬਾਟ ॥੨੦॥

ਇਸ ਮਾਯਾ ਤੇ ਏਕ ਕੋਈ (ਕਬੀਰਾ) ਬਡਾ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤ ਜਨ ਨਹੀਂ ਮੁਸਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਰਾਂ (ਬਾਟ) ਰਸਤਿਓਂ ਮੈਂ ਤੋਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸ ਨੇ ਗਰੀਬੋਂ ਕੋ ਬਾਂਟ ਦੇਨੀ ਹੈ ਵਾ ਬਾਹਿਰ ਤੇ ਹੀ ਰਸਤੇ ਪਾਇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਹੈ ਵਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਬਾਰਹ ਬਾਟ) ਬਿਪਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ॥੨੦॥

ਕਬੀਰ ਸੂਖੁ ਨ ਏਂਹ ਜੁਗਿ ਕਰਹਿ ਜੁ ਬਹੁਤੈ ਮੀਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਭਾਵ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਿਤ੍ਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਚਿਤੁ ਰਾਖਹਿ ਏਕ ਸਿਉ ਤੇ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਨੀਤ ॥੨੧॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਹੀ ਅਪਨਾ ਪਰਮ ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਨ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚਿਤ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਕੌ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਜਿਸੁ ਮਰਨੇ ਤੇ ਜਗੁ ਡਰੈ ਮੇਰੇ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਮਰਨੇ ਸੇ ਜਗਤ ਡਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਮਰਨੇ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਮਰਨੇ ਹੀ ਤੇ ਪਾਈਐ ਪੂਰਨੁ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੨੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਰਨੇ ਤੇ ਹੀ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕੌ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਗਿਆਨਵਾਨ ਕੋ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਕਰ ਵਿਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਕੇ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਰਾਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇ ਕੈ ਕਬੀਰਾ ਗਾਂਠਿ ਨ ਖੋਲ੍ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਗਾਂਠ ਕੋ ਨਾ ਖੋਲ ਭਾਵ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਨ ਕਰ॥

ਨਹੀ ਪਟਣੁ ਨਹੀ ਪਾਰਖੂ ਨਹੀ ਗਾਹਕੁ ਨਹੀ ਮੋਲੁ ॥੨੩॥

ਜਹਾਂ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ (ਪਟਣੁ) ਸ਼ੈਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਤਤਵੇਤਾ ਰੂਪੀ ਪਾਰਖੂ ਨਹੀਂ ਔ ਜਗਜਾਸੂ ਰੂਪ ਗਾਹਕ ਨਹੀਂ ਔ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੩॥

ਕਬੀਰ ਤਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਜਾ ਕੋ ਠਾਕੁਰੁ ਰਾਮੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਠਾਕੁਰ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ॥ ਭਾਵ ਸੰਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਪਰ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਡਿਤ ਰਾਜੇ ਭੂਪਤੀ ਆਵਹਿ ਕਉਨੇ ਕਾਮ ॥੨੪॥

ਪੰਡਿਤ ਔ ਰਾਜੇ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਇਹ ਕਿਸ ਕਾਮ ਆਵੈਂਗੇ ਅਰਤਾਤ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਆਵੇਂਗੇ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਇਹ ਸਹਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੪॥ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਏਕ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰੇ ਸੇ ਕਿਆ ਲਾਭ ਹੈ?

ਕਬੀਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਇਕ ਸਿਉ ਕੀਏ ਆਨ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਭਿੰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ (ਦੁਬਿਧਾ) ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਗਈ ਤਬ ਤਕ-

ਭਾਵੈ ਲਾਂਬੇ ਕੇਸ ਕਰੁ ਭਾਵੈ ਘਰਰਿ ਮੁਡਾਇ ॥੨੫॥

ਭਾਂਵੇ ਲੰਬੇ ਕੇਸ ਜਟਾ ਆਦਿਕ ਕਰ ਲੇਵੇ ਔ ਭਾਂਵੈ (ਘਰਰਿ) ਰਗੜ ਕੇ ਮੁੰਡਾਇ ਦੇਵੈ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮਹੰਸ ਹੋ ਜਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਕਰਤਬ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ ਵਾ ਏਕ ਸਿਉਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਨਦ ਮੈਂ (ਬਿਧਾ) ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭਾਂਵੈ ਲਾਂਬੇ ਕੇਸ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰੇ ਔਰ ਭਾਂਵੈ ਘਰਰ ਮੁੰਡਾਇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੌ ਪੁਨਹ ਹਾਨ ਲਾਭ ਕਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੨੫॥

ਕਬੀਰ ਜਗੁ ਕਾਜਲ ਕੀ ਕੋਠਰੀ ਅੰਧ ਪਰੇ ਤਿਸ ਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਕਜਲ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧੇ ਜੀਵ ਪੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ ਕਉ ਪੈਸਿ ਜੁ ਨੀਕਸਿ ਜਾਹਿ ॥੨੬॥

ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਇਸ ਕੋਠਰੀ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਫੇਰ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਨਮ ਧਾਰ ਕਰ ਪੁਨਾ ਨਿਸਪਾਪ ਹੋ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਕਬੀਰ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਇਗਾ ਸਕਹੁ ਤ ਲੇਹੁ ਬਹੋਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਤਨ ਤੌ ਨਾਸ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤੌ ਇਸ ਕੋ ਮੋੜ ਲੇਵੌ ਅਰਥਾਤ ਹਰੀ ਕੋ ਭਜ ਕੇ ਸਫਲਾ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਨਾਂਗੇ ਪਾਵਹੁ ਤੇ ਗਏ ਜਿਨ ਕੇ ਲਾਖ ਕਰੋਰਿ ॥੨੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਲਾਖੋਂ ਕ੍ਰੋੜੋਂ ਪੱਲੇ ਥੇ ਅਰਥਾਤ ਬਡੇ ਧਨਾਢ ਵਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਅੰਤਕੋ ਨੰਗੀਂ ਪੈਰੀਂ ਹੀ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਕਬੀਰ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਇਗਾ ਕਵਨੈ ਮਾਰਗਿ ਲਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸਰੀਰ ਤੌ ਅੰਤ ਕੋ ਜਾਵੇਹੀਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਕੌ ਕਿਸੀ ਰਸਤੇ ਲਗਾਵਣਾ ਕਰੁ॥ ਸੋ ਕਿਆ-

ਕੈ ਸੰਗਤਿ ਕਰਿ ਸਾਧ ਕੀ ਕੈ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੨੮॥

ਕੈ ਤੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੋ ਅਥਵਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੌ ਗਾਯਨ ਕਰੋ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੁਭ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਸ ਤਨ ਕੌ ਸਫਲ ਕਰ ਲੇ॥੨੮॥

ਕਬੀਰ ਮਰਤਾ ਮਰਤਾ ਜਗੁ ਮੂਆ ਮਰਿ ਭੀ ਨ ਜਾਨਿਆ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਰਤਾ ਮਰਤਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕੌ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੬

ਐਸੇ ਮਰਨੇ ਜੋ ਮਰੈ ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਰਨਾ ਹੋਇ ॥੨੯॥

ਜੀਵਤ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਰੂਪੀ (ਮਰਨੇ) ਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਜੋ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਐਸੀ ਮ੍ਰਿਤ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਕਬੀਰ ਮਾਨਸ ਜਨਮੁ ਦੁਲੰਭੁ ਹੈ ਹੋਇ ਨ ਬਾਰੈ ਬਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਬਡਾ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਇਹ ਵਾਰੰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਬਨ ਫਲ ਪਾਕੇ ਭੁਇ ਗਿਰਹਿ ਬਹੁਰਿ ਨ ਲਾਗਹਿ ਡਾਰ ॥੩੦॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਨ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਸੇ ਫਲ ਪਕ ਕਰ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਗਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਰਕੇ ਪੁਨਾ ਉਹੀ ਉਸ ਕੀ ਸਾਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਗ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਸ ਉਤਮ ਤਨ ਕੋ ਵਿਅਰਥ ਮਤ ਗਵਾਓ॥੩੦॥ ਏਕ ਜਗਯਾਸੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਜਸ ਸੁਨ ਕਰ ਪਾਸ ਆਇ ਕਰ ਪੂਛਾ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਕਬੀਰ ਹੈ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਕਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸਨੇ ਕਹਾ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਮ ਮਿਲੈ ਔ ਮੇਰੀ ਕਲਯਾਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਨ ਕਰ ਸਿਧਾਂਤ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰਾ ਤੁਹੀ ਕਬੀਰੁ ਤੂ ਤੇਰੋ ਨਾਉ ਕਬੀਰੁ ॥

ਭੂਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਭੀ ਸਰਬ ਤੇ (ਕਬੀਰਾ) ਬਡਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਰ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਥਾ ਔ ਅਬ ਬੀ ਸਰਬ ਸੇ (ਕਬੀਰੁ) ਬਡਾ ਹਰੀ ਰੂਪ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈ ਆਗੇ ਭਵਿਖਤ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਬਡਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਤਬ ਪਾਈਐ ਜਉ ਪਹਿਲੇ ਤਜਹਿ ਸਰੀਰੁ ॥੩੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਜੀਵ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕਰੈ ਤੌ ਰਾਮ ਰੂਪ ਰਤਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ॥੩੧॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਧਨ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਐਸੇ ਕਰ ਦਿਊਂਗਾ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇ-

ਕਬੀਰ ਝੰਖੁ ਨ ਝੰਖੀਐ ਤੁਮਰੋ ਕਹਿਓ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਐਸੇ ਝਖੁ ਨਾ (ਝੰਕੀਐ) ਮਾਰੀਏ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਬਰਬਾਦ ਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਤੌ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਕਰੀਮ ਜੁ ਕਰਿ ਰਹੇ ਮੇਟਿ ਨ ਸਾਕੈ ਕੋਇ ॥੩੨॥

ਜੋ (ਕਰਮਿ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਕਬੀਰ ਕਸਉਟੀ ਰਾਮ ਕੀ ਝੂਠਾ ਟਿਕੈ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਜਪ ਤਪ ਰੂਪੀ ਰਾਮ ਕੀ ਕਸੌਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਝੂਠਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਕਸਉਟੀ ਸੋ ਸਹੈ ਜੋ ਮਰਿ ਜੀਵਾ ਹੋਇ ॥੩੩॥

ਇਸ ਰਾਮ ਕੀ ਕਸੌਟੀ ਕੋ ਸੋਈ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਤਮ ਜਨ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੋਵੇ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸਨੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕੀਆ ਹੋਵੇ॥੩੩॥

ਕਬੀਰ ਊਜਲ ਪਹਿਰਹਿ ਕਾਪਰੇ ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਖਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਊਜਲ) ਸੁਪੇਦ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਕੇ ਬੀੜੇ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਸ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਾਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਂਹਿ ॥੩੪॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੇ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਜਮ ਕੀ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੩੪॥

ਕਬੀਰ ਬੇੜਾ ਜਰਜਰਾ ਫੂਟੇ ਛੇਂਕ ਹਜਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬੇੜਾ (ਜਰਜਰਾ) ਪੁਰਾਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਰਜਰੀ ਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਰੂਪੀ ਹਜਾਰੋਂ ਛਿਦ੍ਰ ਹੂਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਨ ਛਿਦ੍ਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਪਾਨੀ ਪੜਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਬੇੜਾ ਭਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰੂਏ ਹਰੂਏ ਤਿਰਿ ਗਏ ਡੂਬੇ ਜਿਨ ਸਿਰ ਭਾਰ ॥੩੫॥

ਜੋ ਇਸ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਬੇੜੇ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਵਾ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਭਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੌਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਭਾਰ ਥਾ ਸੋ ਡੂਬ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਰਹੇਂਗੇ॥੩੫॥

ਕਬੀਰ ਹਾਡ ਜਰੇ ਜਿਉ ਲਾਕਰੀ ਕੇਸ ਜਰੇ ਜਿਉ ਘਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਰਸ ਕੇ ਮਿਤ੍ਰ ਭਏ ਸੇ ਹਾਡ ਐਸੇ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਲਕੜੀ ਜਲਤੀ ਹੈ ਔ ਕੇਸ ਘਾਸ ਸਮਾਨ ਜਲਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਜਗੁ ਜਰਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਇਓ ਕਬੀਰੁ ਉਦਾਸੁ ॥੩੬॥

ਇਸ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੌ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰਾ ਚਿਤ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਕਬੀਰੁ) ਬਡਾ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ॥੩੬॥

ਕਬੀਰ ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਚਾਮ ਲਪੇਟੇ ਹਾਡ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਤੌਂ ਹਾਡ ਹੀ ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਮ ਕਰ ਲਪੇਟੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹਾਡ ਮਾਸ ਰਕਤ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੈਵਰ ਊਪਰਿ ਛਤ੍ਰ ਤਰ ਤੇ ਫੁਨਿ ਧਰਨੀ ਗਾਡ ॥੩੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ (ਹੈਵਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਘੋੜਿਓਂ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕਰ ਛਤ੍ਰ ਕੇ ਨੀਚੇ ਚਲਤੇ ਥੇ ਅਰਥਾਤ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਭੀ ਅੰਤ ਕੋ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਹੀ ਦਬਾਏ ਗਏ॥੩੭॥

ਕਬੀਰ ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਊਚਾ ਦੇਖਿ ਅਵਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੇ (ਅਵਾਸੁ) ਘਰ ਕੋ ਊਚਾ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਨ ਕਰੀਏ॥

ਆਜੁ ਕਾਲ੍ਹਿ ਭੁਇ ਲੇਟਣਾ ਊਪਰਿ ਜਾਮੈ ਘਾਸੁ ॥੩੮॥

ਕਿਉਂਕਿ ਆਜ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਏ ਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਲੇਟਣਾ ਹੋਇਆ ਔ ਪੁਨਾ ਇਸਕੇ ਊਪਰ ਘਾਸ ਜੰਮੇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਮਾਟੀ ਹੋ ਜਾਏਗਾ॥੩੮॥

ਕਬੀਰ ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਰੰਕੁ ਨ ਹਸੀਐ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਨ ਕਰੀਐ ਔਰ (ਕੋਇ) ਕਿਸੀ (ਰੰਕੁ) ਗਰੀਬ ਅੰਧੇ ਆਦੀ ਪਰਾਧੀਨ ਕੋ ਹਾਸੀ ਨ ਕਰੀਐ॥

ਅਜਹੁ ਸੁ ਨਾਉ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਹਿ ਕਿਆ ਜਾਨਉ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥੩੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਨਉਕਾ ਤੋ ਅਜੇ ਤਕ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਅਪਨਾ ਹਾਲ ਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਭੈ ਸੰਯੁਗਤ ਰਹੀਏ॥੩੯॥

ਕਬੀਰ ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਦੇਹੀ ਦੇਖਿ ਸੁਰੰਗ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹੀ ਸੁੰਦਰ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਅਰਥਾਤ ਅਪਨਾ ਸੁੰਦਰ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਨ ਕਰੀਐ॥

ਆਜੁ ਕਾਲ੍ਹਿ ਤਜਿ ਜਾਹੁਗੇ ਜਿਉ ਕਾਂਚੁਰੀ ਭੁਯੰਗ ॥੪੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੁਰੰਗ ਦੇਹੀ ਕੋ ਆਜ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲੇ ਜਾਵੋਗੇ ਜੈਸੇ ਸਰਪ (ਕਾਂਚੁਰੀ) ਕੁੰਜ ਕੋ ਤਿਆਗ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੪੦॥

ਕਬੀਰ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਤ ਲੂਟਿ ਲੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਲੂਟਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਲੂਟਨਾ ਹੈ ਤੌਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜੋ ਲੂਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੌ ਤੂੰ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਲੂਟ ਲੇ॥

ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਹੁਗੇ ਪ੍ਰਾਨ ਜਾਹਿੰਗੇ ਛੂਟਿ ॥੪੧॥

ਨਹੀਂ ਤੌਂ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਛੂਟ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਬ ਫੇਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੀ ਕਰੋਗੇ। ਭਾਵ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਜਨਮ ਕੋ ਬਿਰਥਾ ਹੀ ਗਵਾਓਗੇ॥੪੧॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨ ਜਨਮਿਓ ਅਪਨੈ ਘਰਿ ਲਾਵੈ ਆਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਨਮਿਆ ਭਾਵ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਐਸਾ ਜਨਮਿਆਂ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕੋ ਪ੍ਰਜ੍ਵਲਤ ਕਰੇ॥

ਪਾਂਚਉ ਲਰਿਕਾ ਜਾਰਿ ਕੈ ਰਹੈ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ॥੪੨॥

ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਲੜਕਿਓਂ ਕੋ ਤਿਸ ਅਗਨੀ ਸਾਥ ਜਲਾਇ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ ਰਹੇ॥੪੨॥

ਕੋ ਹੈ ਲਰਿਕਾ ਬੇਚਈ ਲਰਿਕੀ ਬੇਚੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨ ਰੂਪੀ ਲੜਕੇ ਕੋ ਵੇਚੇ ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਕਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰੂ (ਲਰਕੀ) ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਦਯਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਬੁਧੀ ਦੇਵੇ ਤਿਸ ਕਉ ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਾਝਾ ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਸਿਉ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਬਨਜੁ ਕਰੇਇ ॥੪੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਰਬ ਤੇ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਸਾਂਝ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵੋਹ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਅਭੇਤਾ ਰੂਪ ਬਨਜ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੪੩॥

ਕਬੀਰ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਮਤ ਸਹਸਾ ਰਹਿ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਬਾਤ ਤੁਝ ਕੋ ਹਮਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਕਰੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਯਾਦ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਮਤ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਹੋ॥

ਪਾਛੈ ਭੋਗ ਜੁ ਭੋਗਵੇ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁੜੁ ਲੈ ਖਾਹਿ ॥੪੪॥

ਪੀਛੇ ਜੌ ਤੈਨੇ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਿਸੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸੇ ਗੁੜ ਲੇ ਕਰ ਖਾਹ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿਨ ਭੋਗੋਂ ਸੇ ਕਛੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੪੪॥

ਕਬੀਰ ਮੈ ਜਾਨਿਓ ਪੜਿਬੋ ਭਲੋ ਪੜਿਬੇ ਸਿਉ ਭਲ ਜੋਗੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮ ਮੈਨੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਭਲਾ ਜਾਨਿਆ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸੇ ਪੀਛੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਆਦੀ ਯੋਗ ਰੀਤੀ ਕੌ ਭਲਾ ਜਾਣ ਕਰ ਜੋਗ ਕੀਆ॥

ਭਗਤਿ ਨ ਛਾਡਉ ਰਾਮ ਕੀ ਭਾਵੈ ਨਿੰਦਉ ਲੋਗੁ ॥੪੫॥

ਜੋਗ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡੂੰਗਾ ਭਾਵੇਂ ਮੁਝ ਕੋ ਲੋਕ ਨਿੰਦਤੇ ਹੀ ਰਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰਸ ਔ ਫਲ ਸਭ ਸੇ ਅਧਿਕ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੪੫॥

ਕਬੀਰ ਲੋਗੁ ਕਿ ਨਿੰਦੈ ਬਪੁੜਾ ਜਿਹ ਮਨਿ ਨਾਹੀ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਨ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ (ਬਪੁੜਾ) ਵਿਚਾਰਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕਿਆ ਨਿਦੇਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਵਾ ਭਗਤੀ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਕਬੀਰਾ ਰਵਿ ਰਹੇ ਅਵਰ ਤਜੇ ਸਭ ਕਾਮ ॥੪੬॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਔਰ ਕਾਰਜੋਂ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਤੇ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ ਰਾਮ ਕੋ ਹੀ ਹਮ (ਰਵਿ ਰਹੇ) ਜਪ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੪੬॥

ਕਬੀਰ ਪਰਦੇਸੀ ਕੈ ਘਾਘਰੈ ਚਹੁ ਦਿਸਿ ਲਾਗੀ ਆਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਕੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਘਾਘਰੈ) ਚੋਲੇ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਤੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਖਿੰਥਾ ਜਲਿ ਕੋਇਲਾ ਭਈ ਤਾਗੇ ਆਂਚ ਨ ਲਾਗ ॥੪੭॥

ਤਾਂਤੇ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਖਿੰਥਾ ਜਲ ਕਰ ਕੋਇਲਾ ਅਰਥਾਤ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਸੂਤ੍ਰ ਵਾ ਆਤਮਾ ਰੂਪੀ ਤਾਗੇ ਕੌ ਸੇਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ॥੪੭॥

ਕਬੀਰ ਖਿੰਥਾ ਜਲਿ ਕੋਇਲਾ ਭਈ ਖਾਪਰੁ ਫੂਟ ਮਫੂਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਖਿੰ) ਅਕਾਸ (ਥਾ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਔਰ (ਜਲ) ਪਾਨੀ (ਕੁਇਲਾ) ਅਗਨੀ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕਰ ਜੋ ਦੇਹ ਉਪਜੀ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਖਪਰ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਖਪਰ ਕੋ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਜੋਗੀ ਅਫੂਟ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਸੋ ਜਬ ਫੂਟ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤ ਭਯਾ॥

ਜੋਗੀ ਬਪੁੜਾ ਖੇਲਿਓ ਆਸਨਿ ਰਹੀ ਬਿਭੂਤਿ ॥੪੮॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਜੋਗੀ ਵਿਚਾਰਾ ਚਾਰ ਦਿਨ ਖੇਲ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਪੀਛੇ ਤਿਸ ਕੇ ਆਸਨ ਮੈਂ ਬਿਭੂਤੀ ਪੜੀ ਰਹੀ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਏ ਸੇ ਧਨਾਦੀ ਈਸ੍ਰਜ ਪੜਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤਸਕਰਨ

ਰੂਪੀ ਆਸਨ ਮੈਂ ਇਛਾ ਰੂਪੀ ਬਿਭੂਤ ਬਨੀ ਰਹੀ ਇਸੀ ਤੇ ਜੋਗੀ ਵੀਚਾਰਾ ਔਰ ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਖੇਲਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਸਨਾ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੂਆ ਜੀਵ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੪੮॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੭

ਕਬੀਰ ਥੋਰੈ ਜਲਿ ਮਾਛੁਲੀ ਝੀਵਰਿ ਮੇਲਿਓ ਜਾਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਥੋਰੈ) ਤੁਛ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਜਲ ਮੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਮਛੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਝੀਵਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਜਾਲ ਆਨ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਇਹ ਟੋਘਨੈ ਨ ਛੂਟਸਹਿ ਫਿਰਿ ਕਰਿ ਸਮੁੰਦੁ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥੪੯॥

ਇਨ ਆਨ ਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਰੂਪੀ ਘਨੇ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰ ਭੀ ਇਸ ਜਲ ਮੈਂ ਸੇ ਨਹੀਂ ਛੂਟੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਫਿਰਿ) ਮੁੜ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੌ ਸੰਭਾਲ ਭਾਵ ਯੇਹ ਨਾਮ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਕਾਲ ਕੇ ਭੈ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੈਗਾ॥੪੯॥

ਕਬੀਰ ਸਮੁੰਦੁ ਨ ਛੋਡੀਐ ਜਉ ਅਤਿ ਖਾਰੋ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੌ ਨ ਛੋਡੀਐ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਅਤੀ ਖਾਰ ਅਰਥਾਤ ਕਠਨਤਾ ਭੀ ਹੋਵੈ॥

ਪੋਖਰਿ ਪੋਖਰਿ ਢੂਢਤੇ ਭਲੋ ਨ ਕਹਿਹੈ ਕੋਇ ॥੫੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਵਾ ਸੁਖ ਰੂਪੀ (ਪੋਖਰਿ) ਛਪੜ ਕੋ ਢੂੰਢਤਿਆਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਭਲਾ ਲੋਕ ਜਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ॥੫੦॥

ਕਬੀਰ ਨਿਗੁਸਾਂਏਂ ਬਹਿ ਗਏ ਥਾਂਘੀ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨਿਗੁਸਾਂਏਂ) ਨਿਗੁਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਸੰਮੁਦ੍ਰ ਮੈਂ ਰੁੜ੍ਹ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਥਾਂਘੀ) ਸੰਗੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਦੀਨ ਗਰੀਬੀ ਆਪੁਨੀ ਕਰਤੇ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੫੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਨੀ ਤਰਫੋਂ ਦੀਨਤਾ ਔ ਗਰੀਬੀ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੀਏ ਔ ਕਰਤੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਹੋਇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੀਏ॥੫੧॥

ਕਬੀਰ ਬੈਸਨਉ ਕੀ ਕੂਕਰਿ ਭਲੀ ਸਾਕਤ ਕੀ ਬੁਰੀ ਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਿਸਨ ਭਗਤਿ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕੂਕਰੀ ਭਲੀ ਹੈ ਔਰ ਸਾਕਤ ਕੀ ਮਾਉਂ ਬੁਰੀ ਹੈ॥

ਓਹ ਨਿਤ ਸੁਨੈ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਸੁ ਉਹ ਪਾਪ ਬਿਸਾਹਨ ਜਾਇ ॥੫੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਕੂਕਰੀ ਤੌ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਸ ਕੌ ਸਦਾ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇ ਔਰ ਸਾਕਤ ਕੀ ਮਾਉਂ ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਬਿਸਾਹਨ) ਖਰੀਦਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਕੂਕਰੀ ਹੀ ਉਤਮ ਹੈ॥੫੨॥

ਕਬੀਰ ਹਰਨਾ ਦੂਬਲਾ ਇਹੁ ਹਰੀਆਰਾ ਤਾਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਤਲਾਵ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪੀ ਸਬਜੀ ਸੰਯੁਗਤ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਹਰਨ ਦੁਬਲਾ ਹੂਆ ਵਿਚਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਲਾਖ ਅਹੇਰੀ ਏਕੁ ਜੀਉ ਕੇਤਾ ਬੰਚਉ ਕਾਲੁ ॥੫੩॥

ਇੰਦ੍ਰੇ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਲਾਖੋਂ (ਅਹੇਰੀ) ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਇਸ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਏਕ ਜੀਵ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਕਾਲ ਇਨ ਤੇ ਬਚੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਤਾ ਹੈ॥੫੩॥

ਕਬੀਰ ਗੰਗਾ ਤੀਰ ਜੁ ਘਰੁ ਕਰਹਿ ਪੀਵਹਿ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੰਗਾ ਕੇ (ਤੀਰ) ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਜੋ ਅਪਨਾ ਘਰ ਬੀ ਕਰ ਲੇਵੈ ਔਰ ਤਿਸੀ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਕੌ ਪਾਨ ਭੀ ਕਰੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਮੁਕਤਿ ਹੋਇ ਇਉ ਕਹਿ ਰਮੇ ਕਬੀਰ ॥੫੪॥

ਪਰੰਤੂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਦਾਚਿਤ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ ਬਡੇ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤ ਜਨ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਹੀ ਰਮੇ ਹੈਂ॥੫੪॥

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਭਇਆ ਜੈਸਾ ਗੰਗਾ ਨੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਗੰਗਾ ਜੀ ਕੇ ਜਲ ਜੈਸ ਨਿਰਮਲ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਪਾਛੈ ਲਾਗੋ ਹਰਿ ਫਿਰੈ ਕਹਤ ਕਬੀਰ ਕਬੀਰ ॥੫੫॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਬੀਰ ਕਬੀਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂਆ ਹਰੀ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ ਆਪ ਲਾਗਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਹਾਯਕ ਹੈ॥੫੫॥

ਕਬੀਰ ਹਰਦੀ ਪੀਅਰੀ ਚੂੰਨਾਂ ਊਜਲ ਭਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਹਲਦੀ ਪੀਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਚੂਨਾ ਸਰਬ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਊਜਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਰੰਗ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ਤਉ ਮਿਲੈ ਦੋਨਉ ਬਰਨ ਗਵਾਇ ॥੫੬॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਔ ਰਾਮ ਕੇ (ਸਨੇਹੀ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਤਬ ਆਪਸ ਮੈਂ (ਮਿਲਤੇ) ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਦੋਨੋਂ ਅਪਨੇ ਰੰਗ ਕੌ ਗਵਾਇ ਦੇਵੈ॥੫੬॥

ਕਬੀਰ ਹਰਦੀ ਪੀਰਤਨੁ ਹਰੈ ਚੂਨ ਚਿਹਨੁ ਨ ਰਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਹਲਦੀ ਕੀ ਅਲਪਗਤਾ ਰੂਪੀ ਪੀਲਤਣ ਜਬ (ਹਰੈ) ਦੂਰ ਹੋਵੈ ਔ ਚੂਨੇ ਰੂਪ ਉਜਲ ਈਸਰ ਮੈਂ ਸਰਬਗਤਾ ਰੂਪੀ ਉਜਲਤਾ ਕਾ ਚਿਹਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੀਵ ਈਸੂਰ ਕੀ ਲਖਨਾ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਅਭੇਦਤਾ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਬਲਿਹਾਰੀ ਇਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਉ ਜਿਹ ਜਾਤਿ ਬਰਨੁ ਕੁਲੁ ਜਾਇ ॥੫੭॥

ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਤੇ ਜਾਤੀ ਵਰਨ ਕੁਲ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੫੭॥

ਕਬੀਰ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੁਰਾ ਰਾਈ ਦਸਏਂ ਭਾਇ ॥

ਪ੍ਰਸ਼੍ਨ-ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਰਾਈ ਕੇ ਦਾਣੇ ਤੇ ਦਸਵੇਂ ਹਿਸੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਜਾਨ ਅਤਸੈ ਕਰ (ਸੰਕੁਰਾ) ਤੰਗ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਤੀ ਸੂਖਮ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਤਉ ਮੈਗਲੁ ਹੋਇ ਰਹਿਓ ਨਿਕਸੋ ਕਿਉ ਕੈ ਜਾਇ ॥੫੮॥

ਔਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਤੌਂ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ (ਮੈਗਲੁ) ਹਸਤੀ ਵਤ ਅਸਥੂਲ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਸਤੇ ਕੈਸੇ ਕਰ ਨਿਕਸਿਆ ਜਾਵੇ॥੫੮॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤੁਠਾ ਕਰੇ ਪਸਾਉ ॥

ਉਤ੍ਰ-ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਗਜਾਸੀ ਕੌ ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸ੍ਰੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਅਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਦਾਤ ਕਰੈ॥

ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਮੋਕਲਾ ਸਹਜੇ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥੫੯॥

ਤਬ ਇਸ ਕੋ ਮੁਕਤੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ (ਮੋਕਲਾ) ਸੁਗਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ (ਸਹਜੇ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਵਹਾਰ ਮੈਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੫੯॥

ਕਬੀਰ ਨਾ ਮੋੁਹਿ ਛਾਨਿ ਨ ਛਾਪਰੀ ਨਾ ਮੋੁਹਿ ਘਰੁ ਨਹੀ ਗਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀਉ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾ ਤੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਛੰਨ ਬਡੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਛੋਟੀ ਛਪਰੀ ਹੈ ਨਾ ਕੋਈ ਘਰ ਹੈ ਨਾ ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਗਾਉਂ ਹੈ॥

ਮਤ ਹਰਿ ਪੂਛੈ ਕਉਨੁ ਹੈ ਮੇਰੇ ਜਾਤਿ ਨ ਨਾਉ ॥੬੦॥

ਮਤ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਪੂਛੇ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਤੋ ਨਾ ਕੋਈ ਜਾਤਿ ਹੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਰਬ ਰੂਪ ਏਕ ਹਰੀ ਕੋ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥੬੦॥

ਕਬੀਰ ਮੁਹਿ ਮਰਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ ਮਰਉ ਤ ਹਰਿ ਕੈ ਦੁਆਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਮਰਨੇ ਕਾ (ਚਾਉ) ਉਤਸਾਹ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਮੈਂ ਮਰੋਂ ਤਬ ਹਰੀ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰੋਂ॥

ਮਤ ਹਰਿ ਪੂਛੈ ਕਉਨੁ ਹੈ ਪਰਾ ਹਮਾਰੈ ਬਾਰ ॥੬੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਤ ਕਬੀ ਹਰੀ ਪੂਛੈ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਪੜਾ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਜਾਣੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋਇਗਾ॥੬੧॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਦ੍ਵੈਸ ਕਰਕੇ ਅਪਜਸ ਕਰਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਦੇਸਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਯਗ ਕੀਆ ਚਿਠੀਆਂ ਭੇਜ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਭੇਖਧਾਰੀ ਬੁਲਵਾਇ ਲੀਏ ਓਹ ਸਭ ਭੇਖ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲੇ ਆਵੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਇਕਤ੍ਰ ਹੂਏ ਦੇਖ ਕਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਿਸੀ ਬਨ ਮੈਂ ਇਕੰਤ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬੈਠੇ। ਤਬ ਭਗੰਵਤ ਨੇ ਏਕ ਬਨਜਾਰੇ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਕਰ ਯਗ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰੀ ਔਰ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤੋਂ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਅਨੇਕ ਪਕਵਾਨ ਛਕਾਏ ਤਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾ ਬਡਾ ਜਸ ਹੂਆ ਸੁਨ ਕਰ ਬਨ ਸੇ ਆਪ ਭੀ ਆਏ ਤਬ ਹਰੀ ਅੰਤਰਧਿਆਨ ਹੋ ਗਏ ਤੋ ਲੋਕ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹੈਂ ਧੰਨ ਕਬੀਰ ਜੀ ਹੈਂ। ਧੰਨ ਕਬੀਰ ਜੀ ਹੈਂ॥ ਨਿਜ ਜਸ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਨਾ ਹਮ ਕੀਆ ਨ ਕਰਹਿਗੇ ਨਾ ਕਰਿ ਸਕੈ ਸਰੀਰੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਯਗਜ ਕਾ ਅਡੰਬਰ ਨਾ ਤੋ ਹਮਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਨਾ ਆਗੇ ਕਉ ਐਸਾ ਕਰੇਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰਾ ਸਰੀਰ ਕੁਛ ਕਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਕਿਆ ਜਾਨਉ ਕਿਛੁ ਹਰਿ ਕੀਆ ਭਇਓ ਕਬੀਰੁ ਕਬੀਰੁ ॥੬੨॥

ਕਿਆ ਜਾਨੋਂ ਭਾਵ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕਬੀਰ ਹੋਇ ਰਿਹਾ ਹੈ॥੬੨॥ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਸੁਪਨੈ ਹੂ ਬਰੜਾਇ ਕੈ ਜਿਹ ਮੁਖਿ ਨਿਕਸੈ ਰਾਮੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਬਰੜਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੋਵੈ॥

ਤਾ ਕੇ ਪਗ ਕੀ ਪਾਨਹੀ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੋ ਚਾਮੁ ॥੬੩॥

ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਜੋ ਚੰਮ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ (ਪਾਨਹੀ) ਜੂਤੀ ਹੋਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨੇ ਸੇ ਇਹ ਮੁਰਾਤਬਾ ਹੈ ਤੌ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਅਪਾਰ ਹੈ॥੬੩॥

ਕਬੀਰ ਮਾਟੀ ਕੇ ਹਮ ਪੂਤਰੇ ਮਾਨਸੁ ਰਾਖਿਓੁ ਨਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਿੱਟੀ ਕੇ ਤੌਂ ਹਮ ਪੁਤਲੇ ਬਨੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਮਾਨਸ ਹਮਾਰਾ ਨਾਮ ਰਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਮਾਨਸ ਕੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਚਾਰਿ ਦਿਵਸ ਕੇ ਪਾਹੁਨੇ ਬਡ ਬਡ ਰੂੰਧਹਿ ਠਾਉ ॥੬੪॥

ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੇ ਪਰਾਹੁਣੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਲਪ ਕਾਲ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਔਰ ਬਡੇ ਬਡੇ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੋ (ਰੂੰਧਹਿ) ਰੋਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪ ਬਡੇ ਬਡੇ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੬੪॥

ਕਬੀਰ ਮਹਿਦੀ ਕਰਿ ਘਾਲਿਆ ਆਪੁ ਪੀਸਾਇ ਪੀਸਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਮਹਿਦੀ ਵਤ ਪੀਸ ਲੀਆ ਭਾਵ ਜਪ ਤਪ ਆਦੋਂ ਕਾ ਅਤੀ ਕਸਟ ਦੀਆ॥

ਤੈ ਸਹ ਬਾਤ ਨ ਪੂਛੀਐ ਕਬਹੂ ਨ ਲਾਈ ਪਾਇ ॥੬੫॥

ਪਰੰਤੂ ਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ (ਸਹ) ਹਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਕੀ ਕਬੀ ਬਾਤ ਭੀ ਨਾ ਪੂਛੀ ਔ ਨਾ ਕਬੀ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੇ ਨਾ ਤੋ ਅਭੇਦ ਹੀ ਕੀਆ ਅਰ ਨਾ ਤਿਸ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੬੫॥

ਕਬੀਰ ਜਿਹ ਦਰਿ ਆਵਤ ਜਾਤਿਅਹੁ ਹਟਕੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦਰ ਤੇ ਆਵਤੇ ਜਾਤਿਆਂ ਕੋ ਕੋਈ (ਹਟਕੈ) ਰੋਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸੋ ਦਰੁ ਕੈਸੇ ਛੋਡੀਐ ਜੋ ਦਰੁ ਐਸਾ ਹੋਇ ॥੬੬॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਐਸਾ ਅਰੋਕ ਦਰ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਦਰ ਕੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਛੋਡੀਏ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਦਾ ਸੰਗ ਹੀ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ॥੬੬॥

ਕਬੀਰ ਡੂਬਾ ਥਾ ਪੈ ਉਬਰਿਓ ਗੁਨ ਕੀ ਲਹਰਿ ਝਬਕਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਲਹਿਰ ਸੇ ਵਿਸੇ ਸੁਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਬੀਚ ਮੈਂ ਡੂਬ ਤੇ ਗਿਆ ਥਾ ਬਹੁੜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੇ (ਝਬਕਿ) ਸ਼ੀਘਰ ਹੀ ਉਪਰ ਆ ਬਚ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੮

ਜਬ ਦੇਖਿਓ ਬੇੜਾ ਜਰਜਰਾ ਤਬ ਉਤਰਿ ਪਰਿਓ ਹਉ ਫਰਕਿ ॥੬੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਮੈਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬੇੜਾ (ਜਰਜਰਾ) ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਮੈਂ ਤਿਸ ਤੇ ਉਤਰ ਕਰ (ਫਰਕਿ) ਜੁਦਾ ਜਾਇ ਪਰਿਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਦੇਹ ਸੇ ਭਿੰਨ ਅਪਨਾ ਸਤ ਸਰੂਪ ਜਾਨ ਲੀਆ॥੬੭॥

ਕਬੀਰ ਪਾਪੀ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਵਈ ਹਰਿ ਪੂਜਾ ਨ ਸੁਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਨਾਮ ਜਪਨ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਹਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਮਾਖੀ ਚੰਦਨੁ ਪਰਹਰੈ ਜਹ ਬਿਗੰਧ ਤਹ ਜਾਇ ॥੬੮॥

ਜੈਸੇ ਮਖੀ ਚੰਦਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜਹਾਂ ਦੁਰਗੰਧੀ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਸੰਗ ਤੇ ਭਾਜ ਕਰ ਕੁਸੰਗ ਮੈਂ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩੮॥

ਕਬੀਰ ਬੈਦੁ ਮੂਆ ਰੋਗੀ ਮੂਆ ਮੂਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੈਦ ਭੀ ਮੂਆ ਔ ਰੋਗੀ ਭੀ ਮੂਆ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਮੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਕਬੀਰਾ ਨਾ ਮੂਆ ਜਿਹ ਨਾਹੀ ਰੋਵਨਹਾਰੁ ॥੬੯॥

ਏਕ ਬਡੇ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਨਹੀਂ ਮੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰੁਵਾਵਣੇਹਾਰਾ ਅਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾ ਏਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਹੀਂ ਮਰਤਾ। ਜਿਨ ਕਉ ਕੋਈ ਰੋਵਨਹਾਰ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਮਰਨੇ ਅਰ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥੬੯॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਨ ਧਿਆਇਓ ਮੋਟੀ ਲਾਗੀ ਖੋਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸੇ ਰੂਪ ਖੋਰ ਜੂਠ ਵਾ ਖੋਰੀ (ਮੋਟੀ) ਪਿਆਰੀ ਲਗੀ ਹੈ। ਰਸ ਰਹਿਤ ਕਮਾਦ ਦੇ ਛਿਲਕਿਓਂ ਕੋ ਖੋਰੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਵਾ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਖੋਰ) ਖੁਡ ਇਸ ਕੋ ਪਜਾਰੀ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਕਾਇਆ ਹਾਂਡੀ ਕਾਠ ਕੀ ਨਾ ਓਹ ਚਰ੍ਹੈ ਬਹੋਰਿ ॥੭੦॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਾਠ ਕੀ ਹਾਂਡੀ ਜੋ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਨਾ ਅਗਨੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚੜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਸ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਨਿਜ ਕਲਜ਼ਾਨ ਕੋ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਸ ਕੇ ਨਾਸ ਹੋਇ ਤੇ ਫੇਰ ਏਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਣੀ ਕਠਨ ਹੈ॥੭੦॥

ਕਬੀਰ ਐਸੀ ਹੋਇ ਪਰੀ ਮਨ ਕੋ ਭਾਵਤੁ ਕੀਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਤਾਤਪਰਜ ਸਮਝਣੇ ਕਾ ਮਨ ਭਾਵਤ ਕਾਮ ਕੋ ਕਰ ਲੀਆ ਤਬ ਐਸੀ ਰੀਤ ਹੋਇ ਪਰੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸੰਕਤਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਮਰਨੇ ਤੇ ਕਿਆ ਡਰਪਨਾ ਜਬ ਹਾਥਿ ਸਿਧਉਰਾ ਲੀਨ ॥੭੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸਤੀ ਨੇ (ਸਿਧਉਰਾ) ਨਲੀਏਰ ਹਾਥ ਮੈਂ ਲੀਆ ਔਰ ਸੂਰਮੇ ਨੇ ਖੰਡਾ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੀ ਨੇ ਵੈਰਾਗ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਔ ਤਤਵੇਤਾ ਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਖੰਡਾ ਲੀਆ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਡਰਨਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਡਰਤੇ ਹੈਂ॥੭੧॥

ਕਬੀਰ ਰਸ ਕੋ ਗਾਂਡੋ ਚੂਸੀਐ ਗੁਨ ਕਉ ਮਰੀਐ ਰੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਸਕਾ (ਗਾਂਡੋ) ਗੰਨਾ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਚੂਸੀਐ ਅਰਥਾਤ ਜਪੀਐ ਔਰ ਜਬ ਲਗ ਸਮਤਾ ਆਦੀ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਬ ਲਗ ਉਨਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਤਿਨ ਕੇ ਆਗੇ ਰੋਇ ਮਰੀਏ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦੀਨਤਾ ਕੇ ਬਚਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ॥

ਅਵਗੁਨੀਆਰੇ ਮਾਨਸੈ ਭਲੋ ਨ ਕਹਿਹੈ ਕੋਇ ॥੭੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਅਵਗੁਣੋਂ ਵਾਲੇ ਮਨੁਸ਼ ਕੋ ਭਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਬੁਰਾ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੭੨॥

ਕਬੀਰ ਗਾਗਰਿ ਜਲ ਭਰੀ ਆਜੁ ਕਾਲ੍ਹਿ ਜੈਹੈ ਫੂਟਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਗਾਗਰ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਾਥ ਜੋ ਭਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਆਜ ਕਾਲ ਮੈਂ ਹੀ ਫਟ ਜਾਇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਇਗੀ॥

ਗੁਰੁ ਜੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਆਪਨੋ ਅਧ ਮਾਝਿ ਲੀਜਹਿਗੇ ਲੂਟਿ ॥੭੩॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਅਧ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਲੂਟੇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਮ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਿਆਸ ਆਦੀ ਲਗੇ ਤੇ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਲੇ ਕਰ ਏਕ ਕੌਲ ਪਾਨੀ ਕਾ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਉਨਕੇ ਪੁੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਲੂਟ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨ ਵਾਲੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਯਮਦੂਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੭੩॥

ਕਬੀਰ ਕੂਕਰੁ ਰਾਮ ਕੋ ਮੁਤੀਆ ਮੇਰੋ ਨਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤੋ ਰਾਮ ਕਾ ਕੂਕਰ ਹੌਂ ਮੋਤੀ ਵਤ ਸੁਧ ਮਨ ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ ਮੋਤੀ ਹੀ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪਜ਼ਾਰਾ ਹਾਂ॥

ਗਲੇ ਹਮਾਰੇ ਜੇਵਰੀ ਜਹ ਖਿੰਚੈ ਤਹ ਜਾਉ ॥੭੪॥

ਹਮਾਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਰੂਪੀ ਜੇਵੜੀ ਪੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜਹਾਂ ਓਹ ਖੈਂਚਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕੋ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹਮ ਤਿਸ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੭੪॥

ਕਬੀਰ ਜਪਨੀ ਕਾਠ ਕੀ ਕਿਆ ਦਿਖਲਾਵਹਿ ਲੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਾਥੋਂ ਮੈਂ ਕਾਠ ਕੀ (ਜਪਨੀ) ਮਾਲਾ ਲੇ ਕਰ ਕਿਆ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਦਿਖਲਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹੀ ਇਹ ਜਪਨੀ ਕਿਆ ਹੋਇ ॥੭੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਤੋ ਇਸ ਮਾਲਾ ਕੇ ਫੇਰਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਇਸ ਤੇ ਕੁਛ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੭੫॥

ਕਬੀਰ ਬਿਰਹੁ ਭੁਯੰਗਮੁ ਮਨਿ ਬਸੈ ਮੰਤੁ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਵਾ ਵਿਯੋਗ ਰੂਪੀ ਸਰਪ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਬਿਓਗੀ ਨਾ ਜੀਐ ਜੀਐ ਤ ਬਉਰਾ ਹੋਇ ॥੭੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਕਾ ਵਿਯੋਗੀ ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬਿਵਹਾਰੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤਕੀ ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕਦਾਚਿਤ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਅਨਸਾਰ ਜੀਐ ਅਰਥਾਤ ਸਤਾ ਦੇਵੈ ਤੋ ਬਾਵਰਾ ਸਾ ਹੂਆ ਸਤਾ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਦਾ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਾਯਣ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੭੬॥

ਕਬੀਰ ਪਾਰਸ ਚੰਦਨੈ ਤਿਨ੍ ਹੈ ਏਕ ਸੁਗੰਧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਰਸ ਔ ਚੰਦਨ ਜੋ ਹੈ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਹੀ (ਸੁਗੰਧ) ਸੁਭਾਵ ਹੈ॥

ਤਿਹ ਮਿਲਿ ਤੇਊ ਊਤਮ ਭਏ ਲੋਹ ਕਾਠ ਨਿਰਗੰਧ ॥੭੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਵਹੁ ਉਤਮ ਭਏ ਹੈ ਲੋਹਾ ਸ੍ਵਰਨ ਔ ਕਾਸਟ ਜੋ ਨਿਰਗੰਧ ਥਾ ਸੋ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰ ਤੇ ਜੜ ਜੀਵ ਭੀ ਉਤਮਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭੭॥

ਕਬੀਰ ਜਮ ਕਾ ਠੇਂਗਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਓਹੁ ਨਹੀ ਸਹਿਆ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਮ ਕਾ (ਠੇਂਗਾ) ਸੋਟਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖਦਾਯਕ ਹੈ ਉਹ ਅੰਤ ਕੋ ਜੀਵ ਸੇ ਸਹਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਇਗਾ॥

ਏਕੁ ਜੁ ਸਾਧੂ ਮੋੁਹਿ ਮਿਲਿਓ ਤਿਨ੍ਹਿ ਲੀਆ ਅੰਚਲਿ ਲਾਇ ॥੭੮॥

ਏਕ ਜੋ ਸਾਧੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਰੂਪੀ ਅੰਚਲ ਸਾਥ ਲਗਾਇ ਲੀਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਤਿਸ ਸੇ ਬਚਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਹੈਂ॥੭੮॥

ਕਬੀਰ ਬੈਦੁ ਕਹੈ ਹਉ ਹੀ ਭਲਾ ਦਾਰੂ ਮੇਰੈ ਵਸਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੈਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈ ਹੀ ਭਲਾ ਹੂੰ ਕਿਆ ਸਮਰਥ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਰੂ ਦੇਣਾ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ॥

ਇਹ ਤਉ ਬਸਤੁ ਗੁਪਾਲ ਕੀ ਜਬ ਭਾਵੈ ਲੇਇ ਖਸਿ ॥੭੯॥

ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹੁ ਪ੍ਰਾਣ ਕਲਾ ਵਸਤੂ ਤੋ ਗੋਪਾਲ ਕੀ ਦਈ ਹੋਈ ਹੈ ਜਬ ਤਿਸਕੋਂ ਭਾਵੇਗਾ ਤਬ ਵਹੁ ਖੋਸ ਲੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਨਉਬਤਿ ਆਪਨੀ ਦਿਨ ਦਸ ਲੇਹੁ ਬਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪੀ ਨੌਬਤ ਤੁਮ ਭੀ ਅਪਨੀ ਦਸ ਕੁ ਦਿਨ ਬਜਾਇ ਲੇਵੋ॥

ਨਦੀ ਨਾਵ ਸੰਜੋਗ ਜਿਉ ਬਹੁਰਿ ਨ ਮਿਲਹੈ ਆਇ ॥੮੦॥

ਨਦੀ ਬੀਚ ਬੇੜੀ ਮੈਂ ਚੜਨੇ ਕੇ ਸੰਯੋਗ ਜੈਸਾ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਦੇਹ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਭਯਾ ਹੈ ਜਬ ਇਸ ਕਾ ਵਿਯੋਗ ਹੂਆ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਰੰਤ ਇਹੁ ਮਾਨੁਸ ਸਰੀਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਫਿਰ ਆਇਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੮੦॥

ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੀ ਬਿਅੰਤਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਹਿ ਮਸੁ ਕਰਉ ਕਲਮ ਕਰਉ ਬਨਰਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸਾਤ ਸਮੰਦ੍ਰੋਂ ਕੀ ਤੌਂ (ਮਸੁ) ਸਿਆਹੀ ਕਰੋ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਬਨੋਂ ਕੇ ਰਾਇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾਠ ਕੋ ਕਲਮਾਂ ਕਰ ਲੇਵੋ॥

ਬਸੁਧਾ ਕਾਗਦੁ ਜਉ ਕਰਉ ਹਰਿ ਜਸੁ ਲਿਖਨੁ ਨ ਜਾਇ ॥੯੧॥

ਔ ਸੰਪੂਰਨ (ਬਸੁਧਾ) ਧਰਤੀ ਕੋ ਜੇਕਰ ਕਾਗਦ ਭੀ ਕਰ ਲੇਵੋ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਲਿਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਬੇਅੰਤ ਹੈ॥੯੧॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜਾਤੀ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਜੁਲਾਹੇ ਕੀ ਹੈ ਵਾ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਭਗਵੰਤ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਤਿਨਾਂ ਕਹਾ ਦੂਰ ਰਹੁ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਜਾਤਿ ਜੁਲਾਹਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਹਿਰਦੈ ਬਸੇ ਗੁਪਾਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੁਲਾਹੇ ਕੀ ਜਾਤੀ ਕਿਆ ਨੂਨਤਾ ਕਰੇਗੀ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਕੁਛ ਨੂਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਗੁਪਾਲੁ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਰਮਈਆ ਕੰਠਿ ਮਿਲੁ ਚੂਕਹਿ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥੯੨॥

ਸਰਬ ਤੇ ਬਡਾ ਜੋ ਸਰਬ ਵਿਆਪੀ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਕੰਠ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸਰਬ (ਜੰਜਾਲ) ਬੰਧਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥੯੨॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਕੋ ਨਹੀ ਮੰਦਰੁ ਦੇਇ ਜਰਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਦੁਰਲਭ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੌ ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਪਾਂਚਉ ਲਰਿਕੇ ਮਾਰਿ ਕੈ ਰਹੈ ਰਾਮ ਲਿਉ ਲਾਇ ॥੯੩॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਕੇ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਜਾਂ ਲੜਕਿਆਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਏਕ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੌ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਸਥਿਤ ਰਹੈ॥੯੩॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਕੋ ਨਹੀ ਇਹੁ ਤਨੁ ਦੇਵੈ ਫੂਕਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ (ਫੂਕ) ਜਲਾਇ ਦੇਵੈ॥

ਅੰਧਾ ਲੋਗੁ ਨ ਜਾਨਈ ਰਹਿਓ ਕਬੀਰਾ ਕੂਕਿ ॥੯੪॥

ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਲੋਗੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਕਬੀਰਾ) ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੯੪॥

ਕਬੀਰ ਸਤੀ ਪੁਕਾਰੈ ਚਿਹ ਚੜੀ ਸੁਨੁ ਹੋ ਬੀਰ ਮਸਾਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤੀ (ਚਿਹ) ਚਿਖਾ ਪਰ ਚੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਵਾ (ਚਿਹ) ਹਫੜੀ ਹੋਈ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰਤੀ ਹੈ (ਸੁਨੁਹੋ ਬੀਰ) ਸੁਨੋ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਮ ਇਸ ਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੀ ਹੂੰ॥

ਲੋਗੁ ਸਬਾਇਆ ਚਲਿ ਗਇਓ ਹਮ ਤੁਮ ਕਾਮੁ ਨਿਦਾਨ ॥੯੫॥

ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਲੋਗੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਆਗੇ ਇਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੋ ਕਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਅਬ ਹਮ ਬੀ ਚਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤ ਕੋ ਤੁਮਾਰਾ ਕਾਮ ਬੀ ਈਹਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਵਾ ਜਿਨ ਕੋ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਕੀ (ਚਿਹ) ਚਿਪ ਚੜੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਵਾਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਕਿਉਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੂਏ ਹੋ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੰਮਮ ਕੋ ਧਾਰਨਾ (ਨਿਦਾਨ) ਅਜਾਣ ਮੂਰਖੋਂ ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੰਮਮ ਕੋ ਤਿਆਗੋ॥੯੫॥

ਪੰਨਾ ੧੩੬੯

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਪੰਖੀ ਭਇਓ ਉਡਿ ਉਡਿ ਦਹ ਦਿਸ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਤੋ ਪੰਛੀ ਵਤ ਭਯਾ ਹੈ ਉਡ ਉਡ ਕਰਕੇ ਦਸੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੈਸੀ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਸੋ ਤੈਸੋ ਫਲੁ ਖਾਇ ॥੮੬॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਖਾਤਾ ਭਾਵ ਭਗਤਾ ਹੈ॥੮੬॥

ਕਬੀਰ ਜਾ ਕਉ ਖੋਜਤੇ ਪਾਇਓ ਸੋਈ ਠਉਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਖੋਜਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੀ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਕੈਸੇ ਪਾਇ ਲਿਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਫਿਰਿ ਕੈ ਤੂ ਭਇਆ ਜਾ ਕਉ ਕਹਤਾ ਅਉਰੁ ॥੮੭॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੋ ਔਰ ਰੂਪ ਵਾ ਔਰ ਕੋਈ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸ ਕੋ ਪਰੋਖ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਜਬ ਤੈਨੇ (ਫਿਰਿਕੈ) ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਿਆ ਤਬ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਓਹ ਸਰੂਪ ਭਯਾ ਹੈ॥੮੭॥

ਕਬੀਰ ਮਾਰੀ ਮਰਉ ਕੁਸੰਗ ਕੀ ਕੇਲੇ ਨਿਕਟਿ ਜੁ ਬੇਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੇਲੇ ਕੇ ਸਮੀਪ ਜੋ ਬੇਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇਲੇ ਕੋ ਕੁਸੰਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮਾਰੀ ਹੋਈ ਓਹ ਕੇਲਯੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਮਰਤੀ ਹੈ॥

ਉਹ ਝੂਲੈ ਉਹ ਚੀਰੀਐ ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਹੇਰਿ ॥੮੮॥

ਉਹ ਕੇਲਾ ਝੂਲਤਾ ਹੈ ਮਾਨੋਂ ਪੰਖਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਬੇਰੀ ਪਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਬੇਰੀ ਆਗੇ ਤੇ ਤਿਸਕਉ ਕੰਡਿਓਂ ਸੇ ਚੀਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਣ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਸਾਕਤ ਔਗੁਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਕਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕੋ ਦੇਖਣਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰੋ॥੮੮॥

ਕਬੀਰ ਭਾਰ ਪਰਾਈ ਸਿਰਿ ਚਰੈ ਚਲਿਓ ਚਾਹੈ ਬਾਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਪਰਾਈ ਭਾਰ ਪੂਜਾ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਆਦੀ ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਕੀ ਪਾਲਨਾ ਰੂਪੀ ਸਿਰ ਪਰ ਚੜ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਆਜ ਕਲ ਚਲਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਪਨੇ ਭਾਰਹਿ ਨਾ ਡਰੈ ਆਗੈ ਅਉਘਟ ਘਾਟ ॥੮੯॥

ਅਪਨੇ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਰੁਪੀ ਭਾਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਡਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਔ (ਘਟ) ਔਖੇ (ਘਾਟ) ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਚਲਨਾ ਪੜੇਗਾ॥੮੯॥

ਕਬੀਰ ਬਨ ਕੀ ਦਾਧੀ ਲਾਕਰੀ ਠਾਢੀ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਨ ਕੀ ਲਕੜੀ ਜੋ ਅਗਨੀ ਕੀ ਜਲਾਈ ਹੋਈ (ਠਾਢੀ) ਖੜੀ ਹੋਇ ਕਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਮਤਿ ਬਸਿ ਪਰਉ ਲੁਹਾਰ ਕੇ ਜਾਰੈ ਦੂਜੀ ਬਾਰ ॥੯੦॥

ਪੁਨਾ ਲੋਹਾਰ ਕੇ ਵਸ ਮੈ ਮਤ ਪੜੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਤਬ ਓਹ ਮੁਝ ਕੋ ਦੂਸਰੀ ਬੇਰ ਭਾਵ ਕੋਇਲੇ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਜਲਾਵੈਗਾ ਤੈਸੇ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਪਾਸ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਵੈਰਾਗ ਕਾ ਜਲਾਯਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਜਮ ਰੂਪੀ ਲੁਹਾਰ ਕੇ ਵਸ ਮਤ ਪੜ ਜਾਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਵਾਰ ਤੋ ਦੇਹ ਅਵਸਜ ਜਲੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਜਮ ਦੂਸਰੀ ਵੇਰ ਨਰਕ ਅਗਨੀ ਮੈਂ ਜੀਵ ਕੋ ਨ ਜਲਾਵੈਂ॥੯੦॥

ਕਬੀਰ ਏਕ ਮਰੰਤੇ ਦੁਇ ਮੂਏ ਦੋਇ ਮਰੰਤਹ ਚਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਤੇ ਰਾਗ ਔ ਦ੍ਵੈਖ ਏਹ ਦੇਵੋਂ ਮਰ ਗਏ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਮਰਨੇ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਇਹ ਚਾਰੋਂ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ॥

ਚਾਰਿ ਮਰੰਤਹ ਛਹ ਮੂਏ ਚਾਰਿ ਪੁਰਖ ਦੁਇ ਨਾਰਿ ॥੯੧॥

ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਮਰਨੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਹਰਖ ਸੋਕ ਇਹ ਚਾਰ ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਖੁਧਿਆ ਪਿਆਸਾ ਦੋ ਨਾਰੀਆਂ ਇਹ ਛੈ ਮਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਵਾ ਏਕ ਵਿਸ਼ੇ ਰਾਗ ਕੇ ਮਰਨੇ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਦ੍ਵੈਸ ਭੀ ਮਰ ਗਿਆ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਦੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮਰੇ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਸਾਥ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪ ਦੋ ਨਾਰੀ ਐਸੇ ਛੈ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤੇ ਭਏ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਭਏ॥੯੧॥

ਕਬੀਰ ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਜਗੁ ਢੂੰਢਿਆ ਕਹੂੰ ਨ ਪਾਇਆ ਠਉਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਔ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਵਾਰੰਵਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜਗਤ ਮੈਨੇ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਇਸ ਬੀਚ ਸੁਖ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹਮਨੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ॥

ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਕਹਾ ਭੁਲਾਨੇ ਅਉਰ ॥੯੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਚੇਤਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਔਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭੂਲ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਵਿਅਰਥ ਹੈਂ॥੯੨॥

ਕਬੀਰ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀਐ ਸਾਧ ਕੀ ਅੰਤਿ ਕਰੈ ਨਿਰਬਾਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਗਤ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਹੀ ਕਰੀਐ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜੋ ਨਿਰਬਾਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਜਾ ਤੇ ਹੋਇ ਬਿਨਾਹੁ ॥੯੩॥

ਜਿਸ ਕੇ ਕਰਨੇ ਤੇ ਅੰਤ ਕੌ (ਬਿਨਾਹੁ) ਵਿਗਾੜ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਜੋ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਹੈ ਸੋ ਨਾ ਕਰੀਐ॥੯੩॥

ਕਬੀਰ ਜਗ ਮਹਿ ਚੇਤਿਓ ਜਾਨਿ ਕੈ ਜਗ ਮਹਿ ਰਹਿਓ ਸਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਵਿਆਪਕ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਸ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਬਾਦਹਿ ਜਨਮੇਂ ਆਇ ॥੯੪॥

ਔ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਇਕਰ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਜਨਮੇਂ ਹੈਂ॥੯੪॥

ਕਬੀਰ ਆਸਾ ਕਰੀਐ ਰਾਮ ਕੀ ਅਵਰੈ ਆਸ ਨਿਰਾਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਰਾਮ ਕੀ ਹੀ ਆਸਾ ਕਰੀਓ ਔ ਹੋਰ ਆਸਾ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ ਰਹੀਏ॥

ਨਰਕਿ ਪਰਹਿ ਤੇ ਮਾਨਈ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਦਾਸ ॥੯੫॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਸੇ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਤੇ (ਮਾਨਈ) ਪੁਰਸ਼ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੯੫॥

ਕਬੀਰ ਸਿਖ ਸਾਖਾ ਬਹੁਤੇ ਕੀਏ ਕੇਸੋ ਕੀਓ ਨ ਮੀਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਿਖ ਸਾਖਾ) ਚੇਲੇ ਪੋਤੇ ਚੇਲੇ ਆਦੀ ਅਨੇਕੋਂ ਹੀ ਕੀਏ ਪਰੰਤੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ।

ਚਾਲੇ ਥੇ ਹਰਿ ਮਿਲਨ ਕਉ ਬੀਚੈ ਅਟਕਿਓ ਚੀਤੁ ॥੯੬॥

ਸੋ ਜਨ ਹਰੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਚਲੇ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕਾ ਚਿਤ ਅਟਕ ਗਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਹੇਤ ਫਕੀਰੋਂ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰਾ ਥਾ ਅਰ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਫਸ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥੯੬॥

ਕਬੀਰ ਕਾਰਨੁ ਬਪੁਰਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਜਉ ਰਾਮੁ ਨ ਕਰੈ ਸਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਰਾਮ ਆਪ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾ ਕਰੇ ਤੋ ਏਹ ਕਾਰਨ ਜੀਵ ਵਿਚਾਰਾ ਸਾਧਨ ਰੂਪ ਉਪਾਵ ਕਿਆ ਕਰੈ॥

ਜਿਹ ਜਿਹ ਡਾਲੀ ਪਗੁ ਧਰਉ ਸੋਈ ਮੁਰਿ ਮੁਰਿ ਜਾਇ ॥੯੭॥

ਰਾਮ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਜਿਸ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਡਾਲੀ ਪਰ ਚਰਨ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਰ ਮੁਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਵਿਘਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੯੭॥

ਕਬੀਰ ਅਵਰਹ ਕਉ ਉਪਦੇਸਤੇ ਮੁਖ ਮੈ ਪਰਿ ਹੈ ਰੇਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਕਮਾਏ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਰੇਤ ਹੀ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਸਿ ਬਿਰਾਨੀ ਰਾਖਤੇ ਖਾਯਾ ਘਰ ਕਾ ਖੇਤੁ ॥੯੮॥

ਔਰੋਂ ਕੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਰੂਪੀ (ਰਾਸਿ) ਪੂੰਜੀ ਵਾ ਬੋਹਿਲ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕਾ ਖੇਤ ਹੀ ਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤੋ ਪਾਪੋਂ ਸੇ ਰੋਕਤੇ ਹੈਂ ਔ ਆਪ ਸਰੀਰ ਕਰ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੯੮॥

ਕਬੀਰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰਹਉ ਜਉ ਕੀ ਭੂਸੀ ਖਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਜਵਾਂ ਕੀ (ਭੂਸੀ) ਜਵਾਂ ਕੀ ਸੂਹੜੀ ਹੀ ਖਾਵੋ॥

ਹੋਨਹਾਰੁ ਸੋ ਹੋਇਹੈ ਸਾਕਤ ਸੰਗਿ ਨ ਜਾਉ ॥੯੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹੋਣਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਹੋਵੇ ਹੀ ਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਕਤ ਕੇ ਸੰਗ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇ॥੯੯॥

ਕਬੀਰ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਕੀ ਦਿਨ ਦਿਨ ਦੂਨਾ ਹੇਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੀਚ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮੈਂ ਦੂਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਾਕਤ ਕਾਰੀ ਕਾਂਬਰੀ ਧੋਏ ਹੋਇ ਨ ਸੇਤੁ ॥੧੦੦॥

ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਲੀ ਕਮਲੀ ਵਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਤੀ ਅਸ਼ੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਜੋ ਧੋਣੇ ਕਰ ਕਬੀ ਸੁਪੈਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਣੇ ਸੇ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੦੦॥ ਜੋ ਸਿਰਮੁੰਨੇ ਪਰਮਹੰਸ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਮੂੰਡਿਆ ਨਹੀ ਕੇਸ ਮੁੰਡਾਏ ਕਾਂਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਮਨ ਕੋ ਮੂੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਮਨ ਕੋ ਨਿਰਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤੋ ਕੇਸੋਂ ਕੇ ਮੁੰਡਾਏ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਮਨ ਕੀਆ ਮੂੰਡਾ ਮੂੰਡੁ ਅਜਾਂਇ ॥੧੦੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਵਾਸਨਾ ਸਹਤ ਹੋ ਕਰ ਸਰਬ ਉਪਦ੍ਰਵ ਮਨ ਨੇ ਹੀ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸਿਰ ਮੁੰਡਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਅਜਾਇ) ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਹੈ॥੧੦੧॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਨ ਛੋਡੀਐ ਤਨੁ ਧਨੁ ਜਾਇ ਤ ਜਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡੀਐ ਔਰ ਜੋ ਤਨ ਧਨ ਚਲਾ ਜਾਵੈ ਤੋ ਪੜਾ ਜਾਵੈ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਚਿਤੁ ਬੇਧਿਆ ਰਾਮਹਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਉ ॥੧੦੨॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ (ਬੇਧਿਆ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਰਾਮ ਜੋ ਨਾਮੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੧੦੨॥

ਕਬੀਰ ਜੋ ਹਮ ਜੰਤੁ ਬਜਾਵਤੇ ਟੂਟਿ ਗਈਂ ਸਭ ਤਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਹਮ) ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਜੀਵ ਤ੍ਰਿਧਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪ ਵਾਜੇ ਬਜਾਵਤੇ ਥੇ ਭਾਵ ਵਿਪਰਜੇ ਚੇਸਟਾ ਕਰਾਵਤੇ ਥੇ ਸੋ ਵਾਜਾ ਅਬ ਨਹੀਂ ਬਾਜਤਾ ਹੈ। ਕਿਯੋਂ ਸੋ ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੇ ਵਾਸਨਾ ਰੂਪੀ ਤਾਰਾਂ ਸਭ ਟੂਟ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਜੰਤੁ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਚਲੇ ਬਜਾਵਨਹਾਰ ॥੧੦੩॥

(ਜੰਤੁ) ਵਾ ਜੰਤ੍ਰ ਵਿਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬਜਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਹੰਕਾਰ ਆਦੀ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੧੦੩॥

ਕਬੀਰ ਮਾਇ ਮੂੰਡਉ ਤਿਹ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜਾ ਤੇ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਝੂਠੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮਾਇ ਕਾ ਸਿਰ ਮੂੰਡ ਦੇਈਏ ਜਿਸ ਸੇ ਚਿਤ ਕਾ ਭਰਮ ਨਾ ਜਾਵੇ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੦

ਆਪ ਡੁਬੇ ਚਹੁ ਬੇਦ ਮਹਿ ਚੇਲੇ ਦੀਏ ਬਹਾਇ ॥੧੦੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਆਪ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਕਹੇ ਹੂਏ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਚੇਲੇ ਭੀ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਮੈਂ ਰੁੜਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧੦੪॥

ਕਬੀਰ ਜੇਤੇ ਪਾਪ ਕੀਏ ਰਾਖੇ ਤਲੈ ਦੁਰਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜੇਤੇ ਪਾਪ ਕੀਏ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਝੂਠ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲੁਕਾਇ ਰਖੇ ਥੇ॥

ਪਰਗਟ ਭਏ ਨਿਦਾਨ ਸਭ ਜਬ ਪੂਛੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥੧੦੫॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਇਸ ਸੇ ਪੂਛਨਾ ਕਰਾ ਸੋ ਸਭ (ਨਿਦਾਨ) ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਗਏ॥੧੦੫॥

ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛਾਡਿ ਕੈ ਪਾਲਿਓ ਬਹੁਤੁ ਕੁਟੰਬੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਪਾਲਿਆ ਹੈ॥

ਧੰਧਾ ਕਰਤਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਭਾਈ ਰਹਿਆ ਨ ਬੰਧੁ ॥੧੦੬॥

ਜਿਨੋਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਆਦਿਕੋਂ ਵਾਸਤੇ ਧੰਧਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਥਾਟ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹ ਗਇਆ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕੋਈ ਸਹਾਯਕ ਨ ਰਹਿਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਖਾਇ ਪੀਕੇ ਅਲੱਗ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ॥੧੦੬॥

ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛਾਡਿ ਕੈ ਰਾਤਿ ਜਗਾਵਨ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਤ ਕੋ ਮਸਾਣ ਜਗਾਵਣੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਕਰਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਪਨਿ ਹੋਇ ਕੈ ਅਉਤਰੈ ਜਾਏ ਅਪੁਨੇ ਖਾਇ ॥੧੦੭॥

ਜੋ ਸਰਪਣੀ ਹੋਇਕੈ ਜਨਮਤੀ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਜਾਏ ਹੂਏ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਖਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪਰ ਕਾ ਬੁਰਾ ਕਰਨੇ ਕਰ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੦੭॥

ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛਾਡਿ ਕੈ ਅਹੋਈ ਰਾਖੈ ਨਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ (ਅਹੋਈ) ਸੀਤਲਾ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਤ ਕੋ ਰਾਖਤੀ ਹੈ॥

ਗਦਹੀ ਹੋਇ ਕੈ ਅਉਤਰੈ ਭਾਰੁ ਸਹੈ ਮਨ ਚਾਰਿ ॥੧੦੮॥

ਸੋ ਗਧੀ ਹੋਇ ਕਰ ਜਨਮਤੀ ਹੈ ਔਰ ਚਾਰ ਮਣ ਭਾਰ ਪੀਠ ਪਰ ਸਹਾਰਤੀ ਹੈ ਯਥਾ-ਭੈਰਉ ਭੂਤ ਸੀਤਲਾ ਧਾਵੈ॥ ਖਰਬਾਹਨ ਉਹੁ ਛਾਰ ਉਡਾਵੈ॥੧੦੮॥

ਕਬੀਰ ਚਤੁਰਾਈ ਅਤਿ ਘਨੀ ਹਰਿ ਜਪਿ ਹਿਰਦੈ ਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਸੇਂ ਜਪ ਕਰ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਡੀ ਚਤਰਾਈ ਹੈ॥

ਸੂਰੀ ਊਪਰਿ ਖੇਲਨਾ ਗਿਰੈ ਤ ਠਾਹਰ ਨਾਹਿ ॥੧੦੯॥

ਪਰੰਤੂ ਏਹ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਜਪਨਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਕਠਨ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂਲੀ ਉਪਰ ਚੇਸਟਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਤੇ ਗਿਰੇ ਕੋ ਕੋਈ ਠਹਿਰਨੇ ਕੀ ਜਾਗਾ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਮੈਂ ਬਿਘਨ ਬਹੁਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੦੯॥

ਕਬੀਰ ਸੁੋਈ ਮੁਖੁ ਧੰਨਿ ਹੈ ਜਾ ਮੁਖਿ ਕਹੀਐ ਰਾਮੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਮੁਖ ਤੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੁਖ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਦੇਹੀ ਕਿਸ ਕੀ ਬਾਪੁਰੀ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੋਇਗੋ ਗ੍ਰਾਮੁ ॥੧੧੦॥

ਤਿਸ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੇਹੀ ਵਿਚਾਰੀ ਕਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਣਾ ਕਿਆ ਹੈ ਜਹਾਂ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗ੍ਰਾਮ ਹੀ ਪਾਵਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੧੦॥

ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਕੁਲ ਭਲੀ ਜਾ ਕੁਲ ਹਰਿ ਕੋ ਦਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕੁਲ ਭਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਕੁਲ ਦਾਸੁ ਨ ਊਪਜੈ ਸੋ ਕੁਲ ਢਾਕੁ ਪਲਾਸੁ ॥੧੧੧॥

ਔਰ ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਲ (ਪਲਾਸੁ) ਛਛਰਿਓਂ ਕੇ (ਢਾਕ) ਸਮਦਾਯ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥੧੧੧॥

ਕਬੀਰ ਹੈ ਗਇ ਬਾਹਨ ਸਘਨ ਘਨ ਲਾਖ ਧਜਾ ਫਹਰਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਹੈ) ਘੋੜਿਓਂ (ਗਇ) ਹਸਤੀਓਂ ਕੀਆਂ ਭੀ (ਘਨ) ਬਹੁਤ ਸੰਘਣੀਆਂ ਅਸਵਾਰੀਆਂ ਹੋਵੇਂ ਔ ਪਦਾਰਥ ਏਤਾ ਹੋਇ ਜੋ ਏਕ ਕਰੋੜ ਪਰ ਧ੍ਵਜਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਧ੍ਵਜਾ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਫਹਰਾਵਤੀ ਹੋਵੈਂ ਔਰ ਜੋ ਐਸੇ ਸੁਖ ਮੈਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ॥

ਇਆ ਸੁਖ ਤੇ ਭਿਖ੍ਯਾ ਭਲੀ ਜਉ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਦਿਨ ਜਾਹਿ ॥੧੧੨॥

ਤੌਂ ਇਸ ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਸੁਖ ਤੇ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਣੀ ਭਲੀ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਖਾਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਬਿਤੀਤ ਹੋਵਨ॥੧੧੨॥

ਕਬੀਰ ਸਭੁ ਜਗੁ ਹਉ ਫਿਰਿਓ ਮਾਂਦਲੁ ਕੰਧ ਚਢਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ (ਮਾਂਦਲੁ) ਢੋਲ ਕੋ (ਕੰਧ) ਮੋਢਿਓਂ ਪਰ ਉਠਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਮੈਂ ਫਿਰਾ ਹੂੰ॥

ਕੋਈ ਕਾਹੂ ਕੋ ਨਹੀ ਸਭ ਦੇਖੀ ਠੋਕਿ ਬਜਾਇ ॥੧੧੩॥

ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਹਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਠੋਕ ਬਜਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਨਿਰਨੈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲਈ ਹੈ॥੧੧੩॥

ਮਾਰਗਿ ਮੋਤੀ ਬੀਥਰੇ ਅੰਧਾ ਨਿਕਸਿਓ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ ਹਰੀ ਪਾਵਨ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਮੋਤੀ ਬਿਸਤੀਰਤ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਜੀਵ ਤਹਾਂ ਆਇ ਭੀ ਨਿਕਸਜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਦਪਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜਤਾ ਭੀ ਹੈ॥

ਜੋਤਿ ਬਿਨਾ ਜਗਦੀਸ ਕੀ ਜਗਤੁ ਉਲੰਘੇ ਜਾਇ ॥੧੧੪॥

ਪਰੰਤੂ ਜਗਦੀਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਜੋਤਿ) ਗਿਆਤ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਮੋਤੀਓਂ ਕੋ ਉਲੰਘ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰ ਅਵਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਪਰਵਿਰਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧੪॥

ਬੂਡਾ ਬੰਸੁ ਕਬੀਰ ਕਾ ਉਪਜਿਓ ਪੂਤੁ ਕਮਾਲੁ ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਛਾਡਿ ਕੈ ਘਰਿ ਲੇ ਆਯਾ ਮਾਲੁ ॥੧੧੫॥

ਕਿਸੀ ਧਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਲੜਕਾ ਮਿਰਤਕ ਹੂਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕਮਾਲ ਨੇ ਜਿਵਾਇ ਦੀਆ ਥਾ ਤਬ ਤਿਸ ਧਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਦਾਰਥ ਲਿਆਇ ਕਰ ਆਗੇ ਰਾਖਾ ਤਬ ਕਮਾਲ ਸੋ ਧਨ

ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਲੈ ਆਇਆ ਤਿਸ ਕਰਮ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਮਾਲੇ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਾ ਹਮਾਰਾ ਬੰਸ ਡੂਬ ਗਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਕਮਾਲ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੇ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਮਾਲ ਧਨ ਲੇ ਆਯਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਤੈਨੇ ਭੰਗ ਕਰੀ ਹੈ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਕਮਾਲ ਸਰਨ ਪੜਾ ਅਪਰਾਧ ਬਖਸ਼ਾਯਾ ਵਾ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸੁਭ ਗੁਨੋਂ ਰੂਪੀ ਬੰਸ ਡੂਬ ਗਯਾ ਹੈ ਜੋ (ਕਮਾਲੁ) ਭਾਵ ਮਨ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਾ ਹੈ ਕੈਸਾ ਮਨ ਹੈ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਤਯਾਗ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਨ ਮਾਲ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥੧੧੫॥

ਕਬੀਰ ਸਾਧੂ ਕਉ ਮਿਲਨੇ ਜਾਈਐ ਸਾਥਿ ਨ ਲੀਜੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਜਾਈਏ ਤਬ ਕਿਸੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਕੋ ਸਾਥ ਨ ਲਈਐ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਵਾਸ ਹੋ ਕਰਕੇ ਜਾਈਏ॥

ਪਾਛੈ ਪਾਉ ਨ ਦੀਜੀਐ ਆਗੈ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੧੧੬॥

ਪੁਨਾ ਪੀਛੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ (ਪਾਉ) ਪੈਰ ਨ ਦੇਈਏ ਆਗੇ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਤਿਆਂ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਇਸਟ ਅਨਿਸਟ ਮੈਂ ਸਮ ਰਹੀਐ॥੧੧੬॥

ਕਬੀਰ ਜਗੁ ਬਾਧਿਓ ਜਿਹ ਜੇਵਰੀ ਤਿਹ ਮਤ ਬੰਧਹੁ ਕਬੀਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ (ਕਬੀਰ) ਬਡੀ ਜੇਵੜੀ ਸਾਥ ਸਰਬ ਜਗਤ ਬਾਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੁਮ ਮਤ ਬੰਧਾਇਵਾਨ ਹੋਵੋ॥

ਜੈਹਹਿ ਆਟਾ ਲੋਨ ਜਿਉ ਸੋਨ ਸਮਾਨਿ ਸਰੀਰੁ ॥੧੧੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਨਸ ਸਰੀਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਲੂਣ ਕੇ (ਆਟਾ) ਡਲੇ ਵਤ ਗਲ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥ (ਸੋ) ਉਸ ਲੂਣ ਕੇ ਡਲੇ ਸਮਾਨ ਭੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਅਤੀ ਸੀਘਰ ਨਸਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧੭॥

ਕਬੀਰ ਹੰਸੁ ਉਡਿਓ ਤਨੁ ਗਾਡਿਓ ਸੋਝਾਈ ਸੈਨਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਉਡਨੇ ਕੋ ਤਿਆਰ ਭਯਾ ਔ ਤਨ ਤਿਸ ਕਾ ਦਬਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਸਮੀਪਤਾ ਆਨ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਤੌ ਭੀ (ਈਸੈ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸੋਝਾ) ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਵਾ ਤੋ ਭੀ ਦਬੇ ਹੋਏ ਪਦਾਰਥ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਕੋ (ਸੈਨਾਹ) ਸਾਰਤੋਂ ਸੇ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਜਹੂ ਜੀਉ ਨ ਛੋਡਈ ਰੰਕਾਈ ਨੈਨਾਹ ॥੧੧੮॥

ਅਜੇ ਭੀ ਇਹ ਜੀਵ ਇਸ ਦਸਾ ਮੈਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਕੰਗਾਲਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ॥੧੧੮॥

ਕਬੀਰ ਨੈਨ ਨਿਹਾਰਉ ਤੁਝ ਕਉ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨਉ ਤੁਅ ਨਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਤੁਝ ਕੋ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਰਹੂੰ ਔ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਸਦਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੂੰ॥

ਬੈਨ ਉਚਰਉ ਤੁਅ ਨਾਮ ਜੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਿਦ ਠਾਉ ॥੧੧੯॥

ਜੀਉ ਲਗਾਇ ਕਰੁ ਰਸਨਾ ਸੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਰਹੂੰ ਔ ਰਿਦੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਰਹੇ ॥੧੧੯॥

ਕਬੀਰ ਸੁਰਗ ਨਰਕ ਤੇ ਮੈ ਰਹਿਓ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਪਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸ੍ਵਰਗ ਔ ਨਰਕ ਸੇ ਮੈਂ ਰਹਿਤ ਭਇਆ ਹੂੰ॥

ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਮਉਜ ਮਹਿ ਰਹਉ ਅੰਤਿ ਅਰੁ ਆਦਿ ॥੧੨੦॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮੈਂ ਹੀ ਆਦਿ ਔਰ ਅੰਤ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੧੨੦॥

ਕਬੀਰ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕੀ ਮਉਜ ਕੋ ਕਹਿ ਕੈਸੇ ਉਨਮਾਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕੋ ਉਨਮਾਨ ਕਰ ਕੈਸੇ ਕਹੂੰ॥ ਭਾਵ ਕਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾਂ ਦੇਵੋਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਰਸ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਹਿਬੇ ਕਉ ਸੋਭਾ ਨਹੀ ਦੇਖਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨੁ ॥੧੨੧॥

ਤਿਸ ਕੇ ਕਹਿਣੇ ਕੋ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੇਖਣਾ ਹੀ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਭਾਵ ਕਥਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੨੧॥

ਕਬੀਰ ਦੇਖਿ ਕੈ ਕਿਹ ਕਹਉ ਕਹੇ ਨ ਕੋ ਪਤੀਆਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਕਿਸ ਕੋ ਕਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਕਹੇ ਪਰ ਕੋਈ ਪਤਿਆਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੈਸਾ ਤੈਸਾ ਉਹੀ ਰਹਉ ਹਰਖਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੧੨੨॥

ਤਾਂਤੇ ਤੈਸਾ ਹਰੀ ਹੈ ਤੈਸਾ ਓਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੇ ਤੁਲ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਸਦਾ (ਹਰਖਿ) ਅਨੰਦ ਸੰਜੁਗਤ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ॥੧੨੨॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੧

ਕਬੀਰ ਚੁਗੈ ਚਿਤਾਰੈ ਭੀ ਚੁਗੈ ਚੁਗਿ ਚੁਗਿ ਚਿਤਾਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੂੰਜ ਦਾਣਿਓਂ ਕੋ ਚੁਗ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬਚਿਓਂ ਕੋ ਚਿਤਾਰਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਚੁਗ ਚੁਗ ਕਰਕੇ ਚਿਤਾਰਤੀ ਹੈ॥

ਜੈਸੇ ਬਚਰਹਿ ਕੂੰਜ ਮਨ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਰੇ ॥੧੨੩॥

ਜੈਸੇ ਕੂੰਜ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ (ਰੇ) ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੀ ਸਮਤਾ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥੧੨੩॥

ਕਬੀਰ ਅੰਬਰ ਘਨਹਰੁ ਛਾਇਆ ਬਰਖਿ ਭਰੇ ਸਰ ਤਾਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਲ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਉਤਮ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਕਚੇ ਪਕੇ ਤਲਾਵੋਂ ਕੋ ਭਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਜਿਉ ਤਰਸਤ ਰਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਕਉਨੁ ਹਵਾਲੁ ॥੧੨੪॥

ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਰਖਾ ਕੇ ਹੋਤੇ ਜੋ ਜੀਵ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਵਤ ਤਰਸਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕੌਨ ਹਵਾਲ ਅਰਥਾਤ ਮੰਦਾ ਹੀ ਹਵਾਲ ਹੋਇਗਾ॥੧੨੪॥

ਕਬੀਰ ਚਕਈ ਜਉ ਨਿਸਿ ਬੀਛੁਰੈ ਆਇ ਮਿਲੈ ਪਰਭਾਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਾਤਰੀ ਮੈਂ ਚਕਵੀ ਚਕਵੇ ਸੇ ਵਿਛੜਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਚਕਵੇ ਕੋ ਆਨ ਮਿਲਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਨਰ ਬਿਛੁਰੇ ਰਾਮ ਸਿਉ ਨਾ ਦਿਨ ਮਿਲੇ ਨ ਰਾਤਿ ॥੧੨੫॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਮ ਤੇ ਵਿਛੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਨਾ ਨਾ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਾ ਰਾਤ ਮੈਂ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਦਾ ਹੀ ਰਾਮ ਸੇ ਵਿਜੋਗੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧੨੫॥

ਕਬੀਰ ਰੈਨਾਇਰ ਬਿਛੋਰਿਆ ਰਹੁ ਰੇ ਸੰਖ ਮਝੂਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਸੰਖ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪੀ (ਰੈਨਾਇਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਵਿਛੋੜਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ (ਮਝੂਰਿ) ਬੀਚ ਰਹੁ॥

ਦੇਵੇਂ ਦੇਵੇਂ ਧਾਹੜੀ ਦੇਸਹਿ ਉਗਵਤ ਸੂਰ ॥੧੨੬॥

ਨਹੀਂ ਤੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਕੇ ਉਦੇ ਹੋਣੇ ਤੇ ਦੇਹ ਰੂਪ ਦੇਵਾਲੇ ਦੇਵਾਲੇ ਮੈਂ ਧਾਹਾਂ ਮਾਰਤਾ ਫਿਰੇਂਗਾ। ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਦੁਖੀ ਰਹੇਂਗਾ॥੧੨੬॥

ਕਬੀਰ ਸੂਤਾ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਜਾਗੁ ਰੋਇ ਭੈ ਦੁਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਕਰ ਜਾਗ ਕੇ ਰੋਣਾ ਕਰ॥

ਜਾ ਕਾ ਬਾਸਾ ਗੋਰ ਮਹਿ ਸੋ ਕਿਉ ਸੋਵੈ ਸੁਖ ॥੧੨੭॥

ਜਿਸਕਾ ਵਾਸਾ (ਗੋਰ) ਕਬਰ ਵਾ ਮੜ੍ਹੀ ਮੈਂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਖੀ ਹੋਕੇ ਸੋਵੇ। ਅਰਥਾਤ ਜਾਗ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਏ॥੧੨੭॥

ਕਬੀਰ ਸੂਤਾ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਉਠਿ ਕਿ ਨ ਜਪਹਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਕਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਉਠ ਕਰਕੇ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਪਤਾ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਦਿਨ ਸੋਵਨੁ ਹੋਇਗੋ ਲਾਂਬੇ ਗੋਡ ਪਸਾਰਿ ॥੧੨੮॥

ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਦਿਨ ਤੇਰਾ ਲੰਬੇ ਗੋਡੇ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ ਸੌਣਾ ਹੋਇ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਇਕ ਦਿਨ ਸਰੀਰ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧੨੮॥

ਕਬੀਰ ਸੂਤਾ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਬੈਠਾ ਰਹੁ ਅਰੁ ਜਾਗੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਸੂਤਾ ਹੂਆ ਤੂੰ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗਾ ਬੈਠ ਰਹੁ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਨੇ ਮੈਂ ਜਾਗਣਾ ਕਰ॥

ਜਾ ਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਬੀਛੁਰਾ ਤਾ ਹੀ ਕੇ ਸੰਗਿ ਲਾਗੁ ॥੧੨੯॥

ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਵਿਛੜਿਆ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਣਾ ਕਰ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ॥੧੨੯॥

ਕਬੀਰ ਸੰਤ ਕੀ ਗੈਲ ਨ ਛੋਡੀਐ ਮਾਰਗਿ ਲਾਗਾ ਜਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਕੀ (ਗੈਲ) ਪਿਛਾੜੀ ਨਾ ਛੋੜੀਐ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਾਰਗ ਲਗੇ ਹੀ ਜਾਈਏ॥

ਪੇਖਤ ਹੀ ਪੁੰਨੀਤ ਹੋਇ ਭੇਟਤ ਜਪੀਐ ਨਾਉ ॥੧੩੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਤੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ (ਭੇਟਤ) ਮਿਲਣੇ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ॥੧੩੦॥

ਕਬੀਰ ਸਾਕਤ ਸੰਗੁ ਨ ਕੀਜੀਐ ਦੂਰਹਿ ਜਾਈਐ ਭਾਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਕਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨ ਕਰੀਐ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਦੂਰ ਤੇ ਹੀ ਭਾਗ ਜਾਈਏ॥

ਬਾਸਨੁ ਕਾਰੋ ਪਰਸੀਐ ਤਉ ਕਛੁ ਲਾਗੈ ਦਾਗੁ ॥੧੩੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਕਾਲੇ ਭਾਂਡੇ ਕੋ ਪਰਸੀਏਗਾ ਤਬ ਕੁਛ ਦਾਗ ਹੀ ਲਗੇਗਾ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੀ ਲਗੇਗਾ॥੧੩੧॥

ਕਬੀਰਾ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਜਰਾ ਪਹੂੰਚਿਓ ਆਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤੋ ਸਿਮਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਅਬ ਤੁਝ ਕੋ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਲਾਗੀ ਮੰਦਿਰ ਦੁਆਰ ਤੇ ਅਬ ਕਿਆ ਕਾਢਿਆ ਜਾਇ ॥੧੩੨॥

ਤਾਂਤੇ ਜਬ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਮੰਦਰ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਹੀ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਲਗੀ ਹੈ ਤੋ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਕਿਆ ਨਿਕਾਸਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਬਾਣੀ ਹੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਫੇਰ ਨਾਮ ਕਬ ਜਪਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੩੨॥

ਕਬੀਰ ਕਾਰਨੁ ਸੋ ਭਇਓ ਜੋ ਕੀਨੋ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਕਾਰਨ ਭਯਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਦੂਸਰੁ ਕੋ ਨਹੀ ਏਕੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥੧੩੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਤਿਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੩੩॥

ਕਬੀਰ ਫਲ ਲਾਗੇ ਫਲਨਿ ਪਾਕਨਿ ਲਾਗੇ ਆਂਬ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜੋ ਮਧਮ ਜਗਜਾਸੂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧਨਾਂ ਰੂਪੀ ਫਲੋਂ ਸੇ ਫਲਨ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਤਮ ਜਗਜਾਸੀ ਭੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਕਨ ਲਾਗੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਇ ਪਹੂਚਹਿ ਖਸਮ ਕਉ ਜਉ ਬੀਚਿ ਨ ਖਾਹੀ ਕਾਂਬ ॥੧੩੪॥

ਜੇਕਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਵਾ ਮਾਇਆ ਕੀ (ਕਾਂਬ) ਲਾਗ ਤਿਨ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਫਲ ਕੋ ਬੀਚ ਸੇ ਨਾ ਖਾਵੈ ਤਬ ਓਹ ਖਸਮ ਕੋ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੩੪॥

ਕਬੀਰ ਠਾਕੁਰੁ ਪੂਜਹਿ ਮੋਲਿ ਲੇ ਮਨਹਠਿ ਤੀਰਥ ਜਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਠਾਕਰ ਕੋ ਮੋਲ ਲੇ ਕਰ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮਨ ਕੇ ਹਠ ਕਰਕੇ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਧਾ ਔ ਨਿਸਚੇ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹੈਂ॥

ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸ੍ਵਾਂਗੁ ਧਰਿ ਭੂਲੇ ਭਟਕਾ ਖਾਹਿ ॥੧੩੫॥

ਪੁਨਾ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ (ਸ੍ਵਾਂਗ) ਭੇਖੋਂ ਕੇ ਧਾਰ ਕਰ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੩੫॥

ਕਬੀਰ ਪਾਹਨੁ ਪਰਮੇਸੁਰੁ ਕੀਆ ਪੂਜੈ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਹਨੁ) ਪਥਰ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਕੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਸੰਸਾਰ ਪੂਜਤਾ ਹੈ॥

ਇਸ ਭਰਵਾਸੇ ਜੋ ਰਹੇ ਬੂਡੇ ਕਾਲੀ ਧਾਰ ॥੧੩੬॥

ਜੋ ਜਨ ਨਿਰੇ ਇਸੀ ਭਰੋਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਧਾਰਾ ਮੈਂ ਡੂਬੇ ਹੈਂ॥੧੩੬॥

ਕਬੀਰ ਕਾਗਦ ਕੀ ਓਬਰੀ ਮਸੁ ਕੇ ਕਰਮ ਕਪਾਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ ਕਾਗਦ ਕੀ (ਓਬਰੀ) ਕੋਠੀ ਹੈ (ਮਸੁ) ਸਿਆਹੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਲਿਖੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਹਨ ਬੋਰੀ ਪਿਰਥਮੀ ਪੰਡਿਤ ਪਾੜੀ ਬਾਟ ॥੧੩੭॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਥਰੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ (ਬੋਰੀ) ਡੁਬਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੰਡਤੋਂ ਨੇ ਬਾਟ ਪਾੜੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਭਗਤੀ ਸੇ ਹਟਾਇ ਕਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਵਸਤੂ ਥੀ ਸੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ॥੧੩੭॥

ਕਬੀਰ ਕਾਲਿ ਕਰੰਤਾ ਅਬਹਿ ਕਰੁ ਅਬ ਕਰਤਾ ਸੁਇ ਤਾਲ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਧਰਮ ਕਲ ਕੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ (ਅਬਹਿ) ਆਜ ਹੀ ਕਰ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਜ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਸੁਇ ਤਾਲ) ਸੋ ਤਤਕਾਲ ਕਰ॥

ਪਾਛੈ ਕਛੂ ਨ ਹੋਇਗਾ ਜਉ ਸਿਰ ਪਰਿ ਆਵੈ ਕਾਲੁ ॥੧੩੮॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਸਿਰ ਪਰ ਕਾਲ ਆਇ ਜਾਵੈਗਾ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਆਇ ਕਰ ਗ੍ਰਸ ਲੇਵੇਗੀ ਤਬ ਪੀਛੈ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੩੮॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਜੰਤੁ ਇਕੁ ਦੇਖਿਆ ਜੈਸੀ ਧੋਈ ਲਾਖ ॥

ਕਿਸੀ ਦੰਭੀ ਕਉ ਦੇਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਦੰਭੀ ਜੀਵ ਹਮਨੇ ਐਸਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਲਾਖ ਧੋਈ ਹੋਈ ਬਾਹਰ ਸੇ ਚਿਲਕਤੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਦੀਸੈ ਚੰਚਲੁ ਬਹੁ ਗੁਨਾ ਮਤਿ ਹੀਨਾ ਨਾਪਾਕ ॥੧੩੯॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਓਹ ਬਚਨੋਂ ਕਰਕੇ ਚੰਚਲ ਭਾਵ ਅਸੱਤ ਵਕਤਾ ਔਰ (ਬਹੁ ਗੁਨਾ) ਦੇਖਣੇ ਮਾਤ੍ਰ ਬਹੁਗੁਣਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਤੇ ਸੁਮਤੀ ਤੇ ਹੀਨ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਪਾਪੀ ਹੈ॥੧੩੯॥

ਕਬੀਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਕਉ ਜਮੁ ਨ ਕਰੈ ਤਿਸਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜਮ ਭੀ (ਤਿਸਕਾਰ) ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ॥

ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਜਮੂਆ ਸਿਰਜਿਆ ਸੁ ਜਪਿਆ ਪਰਵਿਦਗਾਰ ॥੧੪੦॥

ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਜਮ ਕੋ ਭੀ (ਸਿਰਜਿਆ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਨੇ ਤਿਸ ਪਰਵਦਗਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੧੪੦॥

ਕਬੀਰੁ ਕਸਤੂਰੀ ਭਇਆ ਭਵਰ ਭਏ ਸਭ ਦਾਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਤੇ (ਕਬੀਰ) ਬਡਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਸੋ ਕਸਤੂਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਸੁਗੰਧੀ ਵਾਲਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਸੁਗੰਧੀ ਕੇ ਲੇਨੇ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦਾਸ ਭੌਰੇ ਵਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੨

ਜਿਉ ਜਿਉ ਭਗਤਿ ਕਬੀਰ ਕੀ ਤਿਉ ਤਿਉ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ ॥੧੪੧॥

ਸੋ ਦਾਸ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਤਿਸ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਰਾਮ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪੧॥

ਕਬੀਰ ਗਹਗਚਿ ਪਰਿਓ ਕੁਟੰਬ ਕੈ ਕਾਂਠੈ ਰਹਿ ਗਇਓ ਰਾਮੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਬਿਖੇ (ਗਹਗਚਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਪੜ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰ ਰਾਮ ਸੋ ਇਹ ਕਿਨਾਰੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਇਆ ਹੈ ਵਾ ਰਾਮ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਇਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਾ ਹੂਆ॥

ਆਇ ਪਰੇ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਬੀਚਹਿ ਧੂਮਾ ਧਾਮ ॥੧੪੨॥

ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਹੀ ਧਰਮਰਾਇ ਕੇ ਦੂਤ ਆਨ ਪੜੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਆਵਤਿਆਂ ਹੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਧਾਮ) ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ (ਧੂਮਾ) ਧੂਮ ਪਾਇ ਦਿਤੀ ਅਰਥਾਤ ਰੌਲਾ ਪਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੪੨॥

ਕਬੀਰ ਸਾਕਤ ਤੇ ਸੂਕਰ ਭਲਾ ਰਾਖੈ ਆਛਾ ਗਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਾਕਤ ਤੇ ਸੂਰ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਜੋ ਮਲ ਭਖਨ ਕਰਕੇ ਗਾਉਕੋ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਅਛਾ ਰਾਖਤਾ ਹੈ॥

ਉਹੁ ਸਾਕਤੁ ਬਪੁਰਾ ਮਰਿ ਗਇਆ ਕੋਇ ਨ ਲੈਹੈ ਨਾਉ ॥੧੪੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਓਹ ਸਾਕਤ ਵਿਚਾਰਾ ਮਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔ ਸੂਰ ਮਰੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਯਾਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਾਕਤ ਪੁਰਸ਼ ਸੂਕਰ ਤੇ ਭੀ ਨੀਚ ਹੈ॥੧੪੩॥

ਕਬੀਰ ਕਉਡੀ ਕਉਡੀ ਜੋਰਿ ਕੈ ਜੋਰੇ ਲਾਖ ਕਰੋਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਕੌਡੀ ਕੌਡੀ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਜਮਾਂ ਕਰਕੇ ਲਾਖੋਂ ਕਰੋੜੋਂ ਹੀ ਰਪਏ ਜੋੜ ਲੀਏ ਭਾਵ ਅਤਿਅੰਤ ਮਾਯਾ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰੀ॥

ਚਲਤੀ ਬਾਰ ਨ ਕਛੁ ਮਿਲਿਓ ਲਈ ਲੰਗੋਟੀ ਤੋਰਿ ॥੧੪੪॥

ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲਤੀ ਵਾਰ ਕਛੁ ਭੀ ਨਾ ਮਿਲਤਾ ਭਯਾ ਅੰਤ ਕੋ ਸਨਬੰਧੀਓਂ ਨੇ ਲਕ ਕੀ ਲੰਗੋਟੀ ਭੀ ਤੋੜ ਲਈ ਭਾਵ ਜੋ ਧਨਾਢੋਂ ਕੇ ਲਕ ਮੇਂ ਸੋਨੇ ਵਾ ਚਾਂਦੀ ਕੀ ਤੜਾਗੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵੋਹ ਭੀ ਤੋੜ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੪੪॥

ਕਬੀਰ ਬੈਸਨੋ ਹੂਆ ਤ ਕਿਆ ਭਇਆ ਮਾਲਾ ਮੇਲੀਂ ਚਾਰਿ ॥

ਕਿਸੀ ਪਾਖੰਡੀ ਵੈਸਨਵ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਾਖੰਡ ਸੇ ਵੈਸ਼ਨੋ ਭਯਾ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਔ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ ਚੰਦਨ ਤੁਲਸੀ ਕਪੂਰ ਕੀਆਂ (ਚਾਰ) ਸੁੰਦਰ ਮਾਲਾ ਭੀ ਗਲ ਮੈਂ (ਮੇਲੀਂ) ਪਹਰ ਲਈ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਕੰਚਨੁ ਬਾਰਹਾ ਭੀਤਰਿ ਭਰੀ ਭੰਗਾਰ ॥੧੪੫॥

ਸੋ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਹਿਰ ਤੇ ਬਾਰਹ ਬੰਨੀ ਕੇ ਸ੍ਵਰਨ ਕਾ ਭੂਖਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵੈ ਔ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਰ ਲਾਖ (ਭੰਗਾਰ) ਸੇਕ ਨਾਲ ਢਾਲ ਕਰਕੇ ਭਰੀ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਅੰਤਰ ਸੇ ਭਗਤੀ ਤੇ ਹੀਨ ਹੈ॥੧੪੫॥

ਕਬੀਰ ਰੋੜਾ ਹੋਇ ਰਹੁ ਬਾਟ ਕਾ ਤਜਿ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਰਸਤੇ ਕਾ ਰੋੜਾ ਹੋ ਰਹੁ ਭਾਵ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

ਐਸਾ ਕੋਈ ਦਾਸੁ ਹੋਇ ਤਾਹਿ ਮਿਲੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੧੪੬॥

ਜੋ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹਰੀ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੪੬॥

ਕਬੀਰ ਰੋੜਾ ਹੂਆ ਤ ਕਿਆ ਭਇਆ ਪੰਥੀ ਕਉ ਦੁਖੁ ਦੇਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰੋੜਾ ਹੂਆ ਤਾਂ ਕਿਆ ਭਇਆ ਜੋ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਵਧੂਤ ਹੋ ਕਰ ਭੇਖ ਧਾਰੀਓਂ ਕੋ ਤਰਕ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਐਸਾ ਤੇਰਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਜਿਉ ਧਰਨੀ ਮਹਿ ਖੇਹ ॥੧੪੭॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਐਸਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਰਨੀ ਮੈਂ ਖੇਹ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਤਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੪੭॥

ਕਬੀਰ ਖੇਹ ਹੂਈ ਤਉ ਕਿਆ ਭਇਆ ਜਉ ਉਡਿ ਲਾਗੈ ਅੰਗ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਖੇਹ ਵਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਭਈ ਤੌ ਭੀ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਉਡ ਕਰ ਅੰਗਾਂ ਕੋ ਲਾਗਨੇ ਲਗੀ ਭਾਵ ਸੁਆਹ ਮੈਂ ਲੇਟਾ ਰਹਿਆ ਔ ਜੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਥੋੜੀ ਅਵਗਿਆ ਕਰੀ ਤਬ ਉਠ ਕੇ ਉਸ ਕੇ ਗਲ ਪੈ ਗਿਆ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਐਸਾ ਚਾਹੀਐ ਜਿਉ ਪਾਨੀ ਸਰਬੰਗ ॥੧੪੮॥

ਹਰੀ ਕਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਐਸਾ ਚਾਹੀਏ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਨੀ ਸਰਬ ਅੰਗੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਨ ਹੀ ਸਪਰਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੪੮॥

ਕਬੀਰ ਪਾਨੀ ਹੂਆ ਤ ਕਿਆ ਭਇਆ ਸੀਰਾ ਤਾਤਾ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਪਾਨੀ ਵਤ ਭੀ ਭਯਾ ਤੌ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੇਕਰ ਸੀਤਲ ਔ ਤਪਤਵਾਨ ਹੋਤਾ ਰਹਾ ਭਾਵ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਸੇ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਕੋਪ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਭਯਾ॥

ਹਰਿ ਜਨੁ ਐਸਾ ਚਾਹੀਐ ਜੈਸਾ ਹਰਿ ਹੀ ਹੋਇ ॥੧੪੯॥

ਤਾਂਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਜਨ ਐਸਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਜੈਸਾ ਹਰਿ ਆਪ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇ॥੧੪੯॥

ਊਚ ਭਵਨ ਕਨਕਾਮਨੀ ਸਿਖਰਿ ਧਜਾ ਫਹਰਾਇ ॥

ਯਦਪਿ ਊਚੇ ਘਰ ਭੀ ਹੋਵੇ ਔ (ਕਨ) ਅੰਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥ ਔ (ਕਾਮਨੀ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਮੰਦਰੋਂ ਕੇ ਸਿਖਰ ਕਰੋੜੋਂ ਕੀਆਂ ਧ੍ਵਜਾ ਭੀ ਫਹਰਾਵਤੀਆਂ ਹੋਵੈ॥

ਤਾ ਤੇ ਭਲੀ ਮਧੁਕਰੀ ਸੰਤਸੰਗਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੧੫੦॥

ਤਿਸਤੇ (ਮਧੁਕਰੀ) ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗ ਕਰ ਖਾਣੀ ਭਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵੈ ਭਾਵ ਜਦਪਿ ਐਸਾ ਈਸੂਰਜ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤੋ ਭੀ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੫੦॥

ਕਬੀਰ ਪਾਟਨ ਤੇ ਊਜਰੁ ਭਲਾ ਰਾਮ ਭਗਤ ਜਿਹ ਠਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ (ਪਾਟਨ) ਸ਼ੈਹਰ ਸੇ ਉਜਾੜ ਕਾ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਸਨੇਹੀ ਬਾਹਰਾ ਜਮ ਪੁਰੁ ਮੇਰੇ ਭਾਂਇ ॥੧੫੧॥

ਜੋ ਅਸਥਾਨ ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਪਜਾਰੇ ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ (ਭਾਇ) ਭਾਣੇ ਜਮਪੁਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਭਾਵ ਭੈਦਾਯਕ ਹੈ॥੧੫੧॥

ਕਬੀਰ ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਕੇ ਅੰਤਰੇ ਸਹਜ ਸੁੰਨ ਕੇ ਘਾਟ ॥

ਤਹਾ ਕਬੀਰੈ ਮਟੁ ਕੀਆ ਖੋਜਤ ਮੁਨਿ ਜਨ ਬਾਟ ॥੧੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਧਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਜੋ (ਸੁੰਨ) ਰੌਲੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਇਕੰਤ (ਘਾਟ) ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਵਾ ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਕੇ ਬੀਚ ਜੋ ਸੁਖਮਨਾ ਹੈ ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਕੇ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸੁੰਨ ਕਾ ਘਾਟ ਜੋ ਦਸਮਦ੍ਵਾਰ ਹੈ (ਤਹਾ ਕਬੀਰੈ ਮਟੁ ਕੀਆ) ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹਮਨੇ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾ (ਮਟੁ) ਅਸਥਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਗੰਗਾ ਭਗਤੀ ਔ (ਜਮਨਾ) ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਜੋ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰਤਾ ਕਾ (ਘਾਟ) ਰਸਤਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮੈਨੇ ਨਿਜ ਮਨ ਕੋ (ਮਟੁ) ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀ ਜਨ ਭੀ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥੧੫੨॥

ਕਬੀਰ ਜੈਸੀ ਉਪਜੀ ਪੇਡ ਤੇ ਜਉ ਤੈਸੀ ਨਿਬਹੈ ਓੜਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਕੋ (ਪੇਡ) ਆਦਿ ਸੇ ਉਪਜੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੈਸੀ (ਓੜਿ) ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਨਿਭ ਜਾਵੈ॥

ਹੀਰਾ ਕਿਸ ਕਾ ਬਾਪੁਰਾ ਪੁਜਹਿ ਨ ਰਤਨ ਕਰੋੜਿ ॥੧੫੩॥

ਤਬ ਏਕ ਹੀਰਾ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ (ਕਿਸ ਕਾ) ਕਿਆ (ਬਾਪੁਰਾ) ਵਿਚਾਰਾ ਹੈ ਕਰੋੜੋਂ ਰਤਨ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ ਤੁਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੧੫੩॥

ਕਬੀਰਾ ਏਕੁ ਅਚੰਭਉ ਦੇਖਿਓ ਹੀਰਾ ਹਾਟ ਬਿਕਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਨੇ ਏਕ ਅਸਚਰਜ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਹੀਰਾ ਦੁਕਾਨੋਂ ਪਰ ਵਿਕ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰਾ ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਨਜਨਹਾਰੇ ਬਾਹਰਾ ਕਉਡੀ ਬਦਲੈ ਜਾਇ ॥੧੫੪॥

ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਹੀਰਾ ਬਨਜਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੌਡੀ ਕੇ ਬਦਲੇ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤੁਛ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਤੇ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਮੋਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧੫੪॥

ਕਬੀਰਾ ਜਹਾ ਗਿਆਨੁ ਤਹ ਧਰਮੁ ਹੈ ਜਹਾ ਝੂਠੁ ਤਹ ਪਾਪੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ (ਗਿਆਨੁ) ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਗਿਆਤ ਹੈ ਤਹਾਂ ਧਰਮ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਝੂਠ ਹੈ ਤਹਾਂ ਪਾਪ ਕਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਜਹਾ ਲੋਭੁ ਤਹ ਕਾਲੁ ਹੈ ਜਹਾ ਖਿਮਾ ਤਹ ਆਪਿ ॥੧੫੫॥

ਔਰ ਜਹਾਂ ਲੋਭ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਾਲ ਮ੍ਰਿਤੂ ਹੈ ਔਰ ਜਹਾਂ ਖਿਮਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਆਪ ਹੀ ਹਰੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੫੫॥

ਕਬੀਰ ਮਾਇਆ ਤਜੀ ਤ ਕਿਆ ਭਇਆ ਜਉ ਮਾਨੁ ਤਜਿਆ ਨਹੀ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਾਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗਿਆ ਭਾਵ ਅਤੀਤ ਭਯਾ ਤੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਮਨ ਕਾ (ਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ॥

ਮਾਨ ਮੁਨੀ ਮੁਨਿਵਰ ਗਲੇ ਮਾਨੁ ਸਭੈ ਕਉ ਖਾਇ ॥੧੫੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਨੀਸਰੋਂ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੁਨੀ ਸੇ ਸੋ ਭੀ ਇਸ (ਮਾਨ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗਲੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਖਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧੫੬॥

ਕਬੀਰ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ਸਬਦੁ ਜੁ ਬਾਹਿਆ ਏਕੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਮੇਰੇ ਤਾਂਈ ਚਲਾਇਆ ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਲਾਗਤ ਹੀ ਭੁਇ ਮਿਲਿ ਗਇਆ ਪਰਿਆ ਕਲੇਜੇ ਛੇਕੁ ॥੧੫੭॥

ਤਿਸ ਕੇ ਲਾਗਣੇ ਤੇ ਹੀ ਮੈਂ (ਭੁਇ) ਭੂੰਮਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੀ ਅਵਧੀ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਬੀਚ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਕਲੇਜੇ ਮੈਂ ਛੇਕ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰਾ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ॥੧੫੭॥

ਕਬੀਰ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਿਆ ਕਰੈ ਜਉ ਸਿਖਾ ਮਹਿ ਚੂਕ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਿਆ ਕਰੈਂ ਜੇਕਰ ਸਿਖੋਂ ਵਿਖੇ ਹੀ (ਚੂਕ) ਭੂਲ ਹੋਵੇ॥

ਅੰਧੇ ਏਕ ਨ ਲਾਗਈ ਜਿਉ ਬਾਂਸੁ ਬਜਾਈਐ ਫੂਕ ॥੧੫੮॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹੁਏ ਕੋ ਏਕ ਭੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਂਸ ਮੈਂ ਫੂਕ ਬਜਾਈ ਹੁਈ ਦੂਸਰੀ ਤਰਫ ਨਿਕਸ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਉਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੫੮॥

ਕਬੀਰ ਹੈ ਗੈ ਬਾਹਨ ਸਘਨ ਘਨ ਛਤ੍ਰਪਤੀ ਕੀ ਨਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਹੈ) ਘੋੜੇ ਔ (ਗੈ) ਹਾਥੀ ਆਦੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਅਤਯੰਤ ਅਸਵਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਕੇ ਹੋਵੈ ਐਸੇ ਈਸ੍ਰਜ ਵਾਲੇ (ਛਤ੍ਰਪਤੀ) ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੩

ਤਾਸੁ ਪਟੰਤਰ ਨ ਪੁਜੈ ਹਰਿ ਜਨ ਕੀ ਪਨਿਹਾਰਿ ॥੧੫੯॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ (ਜਨ) ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਦਾਸ (ਪਨਿਹਾਰਿ) ਪਾਨੀ ਭਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ (ਪਟੰਤਰ) ਬਰਾਬਰ ਉਹ ਛਤ੍ਰਪਤੀ ਰਾਜਾ ਕੀ ਰਾਣੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ॥੧੫੯॥

ਕਬੀਰ ਨ੍ਰਿਪ ਨਾਰੀ ਕਿਉ ਨਿੰਦੀਐ ਕਿਉ ਹਰਿ ਚੇਰੀ ਕਉ ਮਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਨ੍ਰਿਪ) ਰਾਜਾ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਿੰਦੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਕਾ ਮਾਨ ਕਿਉਂ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥

ਓਹ ਮਾਂਗ ਸਵਾਰੈ ਬਿਖੈ ਕਉ ਓਹ ਸਿਮਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੧੬੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਤੋ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗਨੇ ਕੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਮਾਂਗੋ ਕੋ ਸਵਾਰਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਵੋਹ ਹਰੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਦਾਸੀ ਪਾਨੀ ਭਰ ਕਰ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਨ੍ਰਿਪਨਾਰੀ ਕੋ ਨਿੰਦੀਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰਿ ਚੇਰੀ ਕਾ ਮਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ॥੧੬੦॥

ਕਬੀਰ ਥੂਨੀ ਪਾਈ ਥਿਤਿ ਭਈ ਸਤਿਗੁਰ ਬੰਧੀ ਧੀਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨਿਸਚੇ ਰੂਪੀ ਥੰਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਧੀਰਜਤਾ ਬੰਧੀ ਤਬ ਅੰਤਸਕਰਨ ਕੀ ਇਸਥਿਤਿ ਹੋਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਹੀਰਾ ਬਨਜਿਆ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਤੀਰ ॥੧੬੧॥

ਔਰ ਤਬ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਕਰਕੇ (ਕਬੀਰ) ਬਡਾ ਉਤਮ ਹੀਰਾ ਬਨਜਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਨਿਜ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੬੧॥

ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਹੀਰਾ ਜਨ ਜਉਹਰੀ ਲੇ ਕੈ ਮਾਂਡੈ ਹਾਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀਰਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਜੋ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਜਵਾਹਰੀ ਆਗੇ ਦੁਕਾਨ ਪਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਲੈਕਰ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਦੁਕਾਨ ਮੈਂ (ਮਾਂਡੈ) ਲਿਖਤੇ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਬ ਹੀ ਪਾਈਅਹਿ ਪਾਰਖੂ ਤਬ ਹੀਰਨ ਕੀ ਸਾਟ ॥੧੬੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰੂਪ ਪਾਰਖੂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਨਾਮ ਔ ਗਿਆਨ ਹੀਰੀਓਂ ਕੀ (ਸਾਟ) ਕਦਰ ਪੜਤੀ ਹੈ॥੧੬੨॥

ਕਬੀਰ ਕਾਮ ਪਰੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀਐ ਐਸਾ ਸਿਮਰਹੁ ਨਿਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੈਸੇ ਕੰਮ ਪੜੇ ਤੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰੀਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਜਬ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਤੁਮ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਅਮਰਾ ਪੁਰ ਬਾਸਾ ਕਰਹੁ ਹਰਿ ਗਇਆ ਬਹੋਰੈ ਬਿਤ ॥੧੬੩॥

ਤਬ ਤੁਮ ਅਮਰਾਪੁਰੀ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰੋਗੇ ਔ ਹਰੀ ਤੁਮਾਰਾ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਰੂਪੀ ਧਨ ਗਿਆ ਹੂਆ ਪੁਨਾ (ਬਹੋਰੈ) ਮੋੜ ਦੇਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕਰ ਦੇਵੈਗਾ॥੧੬੩॥

ਕਬੀਰ ਸੇਵਾ ਕਉ ਦੁਇ ਭਲੇ ਏਕੁ ਸੰਤੁ ਇਕੁ ਰਾਮੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਦੋ ਹੀ ਭਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਨ ਏਕ ਤੋ ਸੰਤ ਔਰ ਏਕ ਰਾਮ॥

ਰਾਮੁ ਜੁ ਦਾਤਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋ ਸੰਤੁ ਜਪਾਵੈ ਨਾਮੁ ॥੧੬੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਮੁਕਤ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੬੪॥

ਕਬੀਰ ਜਿਹ ਮਾਰਗਿ ਪੰਡਿਤ ਗਏ ਪਾਛੈ ਪਰੀ ਬਹੀਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪੰਡਤ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਭੀ ਵਹੀਰ ਪੜ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਨ ਕੋ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਦੇਖ ਕਰ ਔਰ ਜੀਵ ਭੀ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਲਗ ਪੜੇ ਹੈਂ॥

ਇਕ ਅਵਘਟ ਘਾਟੀ ਰਾਮ ਕੀ ਤਿਹ ਚੜਿ ਰਹਿਓ ਕਬੀਰ ॥੧੬੫॥

ਇਕ (ਅਵਘਟ) ਔਖੀ ਜੋ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪ ਘਾਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਚੜ੍ਹ ਰਹਾ ਹੂੰ॥੧੬੫॥

ਕਬੀਰ ਦੁਨੀਆ ਕੇ ਦੋਖੇ ਮੂਆ ਚਾਲਤ ਕੁਲ ਕੀ ਕਾਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਦੋਸੋਂ ਕੋ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਔ ਕੁਲ ਕੀ ਕਾਨ ਮੈਂ ਹੀ ਚਲਤਾ ਹੂਆ ਮਰ ਗਿਆ॥

ਤਬ ਕੁਲੁ ਕਿਸ ਕਾ ਲਾਜਸੀ ਜਬ ਲੇ ਧਰਹਿ ਮਸਾਨਿ ॥੧੬੬॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਬ ਕਿਸ ਕੁਲ ਕਾ (ਲਾਜਸੀ) ਲਜਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈਂਗਾ ਜਬ ਤੁਝ ਕੋ ਲੈਕਰ ਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਧਰ ਦੇਵੈਂਗੇ॥੧੬੬॥

ਕਬੀਰ ਡੂਬਹਿਗੋ ਰੇ ਬਾਪੁਰੇ ਬਹੁ ਲੋਗਨ ਕੀ ਕਾਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਬਾਪੁਰੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਜੀਵ ਬਹੁਤ ਲੋਕੋਂ ਕੀ ਕਾਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਨਾਮ ਜਪੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਪਾਰੋਸੀ ਕੇ ਜੋ ਹੂਆ ਤੂ ਅਪਨੇ ਭੀ ਜਾਨੁ ॥੧੬੭॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪੜੋਸੀ ਕੇ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਪਰ ਭੀ ਹੂਆ ਹੀ ਜਾਣ ਭਾਵ ਯੇਹ ਔਰ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਤਿਆਂ ਦੇਖ ਕਰ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਭੀ ਨਿਕਟ ਹੀ ਸਮਝ॥੧੬੭॥

ਕਬੀਰ ਭਲੀ ਮਧੂਕਰੀ ਨਾਨਾ ਬਿਧਿ ਕੋ ਨਾਜੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਮਧੂਕਰੀ) ਮਾਂਗ ਕਰ ਰੋਟੀ ਖਾਣੀ ਭਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਮੈਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਅੰਨ ਬਨਿਆ ਹੂਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੂਆ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਵਾ ਕਾਹੂ ਕੋ ਨਹੀ ਬਡਾ ਦੇਸੁ ਬਡ ਰਾਜੁ ॥੧੬੮॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕੋਈ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਬਡਾ ਦੇਸ ਔ ਬਡਾ ਹੀ (ਰਾਜੁ) ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿਸੀ ਦੇਸ ਮੈਂ ਜਾਵੈ ਕੋਈ ਭਿਖਯਾ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਅਟਕਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਔ ਸਭੀ ਸੰਤ ਜਨ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੧੬੮॥

ਕਬੀਰ ਦਾਵੈ ਦਾਝਨੁ ਹੋਤੁ ਹੈ ਨਿਰਦਾਵੈ ਰਹੈ ਨਿਸੰਕ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਾਵੇ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਦਾਝਨੁ) ਜਲਨਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਿਰਦਾਵੈ ਹੋਕੇ ਨਿਸੰਕ ਰਹੇ॥

ਜੋ ਜਨੁ ਨਿਰਦਾਵੈ ਰਹੈ ਸੋ ਗਨੈ ਇੰਦ੍ਰ ਸੋ ਰੰਕ ॥੧੬੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪੁਰਸ ਨਿਰਦਾਵੇ ਹੋ ਕਰ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰ ਸਦ੍ਰਸੋਂ ਕੋ ਰੰਕ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੬੯॥

ਕਬੀਰ ਪਾਲਿ ਸਮੁਹਾ ਸਰਵਰੁ ਭਰਾ ਪੀ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ ਨੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਪਾਲਿ) ਵਟਾਂ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਰਾਖਨੇ ਹਾਰੇ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਜਲ ਕਰਕੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮੂੰਹ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਿ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਨਾਮ ਜਲ ਕੋ ਭਾਗੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਪਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਭਾਗ ਬਡੇ ਤੈ ਪਾਇਓ ਤੂੰ ਭਰਿ ਭਰਿ ਪੀਉ ਕਬੀਰ ॥੧੭੦॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤੈਨੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਨਾਮ ਜਲ ਸਤਸੰਗ ਸੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਤੂੰ ਕਾਨੋਂ ਰੂਪੀ ਡੋਨਿਓਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਾਨ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨ ਕਰ॥੧੭੦॥

ਕਬੀਰ ਪਰਭਾਤੇ ਤਾਰੇ ਖਿਸਹਿ ਤਿਉ ਇਹੁ ਖਿਸੈ ਸਰੀਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਤਹਕਾਲ ਸਮੇਂ ਤਾਰੇ (ਖਿਸਹਿ) ਛਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਹ ਸਰੀਰ ਛਪ ਜਾਏਗਾ॥

ਏ ਦੁਇ ਅਖਰ ਨਾ ਖਿਸਹਿ ਸੋ ਗਹਿ ਰਹਿਓ ਕਬੀਰੁ ॥੧੭੧॥

ਏਹ ਰਾਰਾ ਤੇ ਮੰਮਾ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਦੋ ਅਖਰ ਹੈਂ ਸੋ ਨਹੀਂ (ਖਿਸਹਿ) ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਤੇ ਬਡਾ ਹੈ ਵਾ ਸੋ ਹਮ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੭੧॥

ਕਬੀਰ ਕੋਠੀ ਕਾਠ ਕੀ ਦਹ ਦਿਸਿ ਲਾਗੀ ਆਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਜੋ ਕਾਠ ਕੀ ਕੋਠੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਤੇ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪੰਡਿਤ ਪੰਡਿਤ ਜਲਿ ਮੂਏ ਮੂਰਖ ਉਬਰੇ ਭਾਗਿ ॥੧੭੨॥

ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਚਤਰ ਹੈਂ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਵਾਲੇ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦਿ ਮੈਂ ਜਲ ਮੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਮੂਰਖ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਿਦ੍ਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਔ ਅਭਿਮਾਨ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਸੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭਾਜ ਕੇ (ਉਬਰੇ) ਬਚੇ ਹੈਂ॥੧੭੨॥

ਕਬੀਰ ਸੰਸਾ ਦੂਰਿ ਕਰੁ ਕਾਗਦ ਦੇਹ ਬਿਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸੇ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਕਾਗਦੋਂ ਕੋ ਭਾਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਵਹਾਇ ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਤਿਆਗਨ ਕਰ ਦੇਹ॥

ਬਾਵਨ ਅਖਰ ਸੋਧਿ ਕੈ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥੧੭੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਬਾਵਨ ਅਖਰੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ (ਸੋਧਿ) ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਇ॥੧੭੩॥

ਕਬੀਰ ਸੰਤੁ ਨ ਛਾਡੈ ਸੰਤਈ ਜਉ ਕੋਟਿਕ ਮਿਲਹਿ ਅਸੰਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਕੋਟਾਨਕੋਟ ਅਸੰਤ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਆਇ ਮਿਲੈਂ ਭਾਵ ਜੇਕਰ ਸਾਕਤ ਭੀ ਮਿਲੈਂ ਤਦਪਿ ਸੰਤ ਅਪਨੀ ਸੰਤਤਾਈ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਲਿਆਗਰੁ ਭੁਯੰਗਮ ਬੇਢਿਓ ਤ ਸੀਤਲਤਾ ਨ ਤਜੰਤ ॥੧੭੪॥

ਜੈਸੇ (ਮਲਿਆਗਰੁ) ਚੰਦਨ ਅਨੇਕ (ਭੁਯੰਗਮ) ਸਰਪੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਵਾਰਿਆ ਹੋਵੇ ਤੌ ਭੀ ਓਹ ਚੰਦਨ ਅਪਨੀ ਸੀਤਲਤਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਾਕਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਸੇ ਸੰਤ ਅਪਨੇ ਸਾਂਤਿ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਚੰਦਨ ਸਮ ਔਰ ਕੋ ਭੀ ਸੀਤਲ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੭੪॥

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਭਇਆ ਪਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਕੋ ਹਮਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਸੀਤਲ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਜੁਆਲਾ ਜਗੁ ਜਾਰਿਆ ਸੁ ਜਨ ਕੇ ਉਦਕ ਸਮਾਨਿ ॥੧੭੫॥

ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਜਨ ਕੋ ਵਾ ਸੰਤੋਂ ਕੇ (ਉਦਕ) ਜਲ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ॥੧੭੫॥

ਕਬੀਰ ਸਾਰੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕੀ ਜਾਨੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਬਾਜੀ ਵਤ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸਾਰੀ) ਰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਕੈ ਜਾਨੈ ਆਪਨ ਧਨੀ ਕੈ ਦਾਸੁ ਦੀਵਾਨੀ ਹੋਇ ॥੧੭੬॥

ਕੈ ਤੌ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਕਾ (ਧਨੀ) ਮਾਲਕ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੀ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਦਾਸ ਕੀ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਬੁਧੀ (ਦੀਵਾਨੀ) ਮਸਤਾਨੀ ਭਈ ਹੈ ਉਹ ਸੰਤ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਬਾਜੀ ਕੋ ਅਸੱਤ ਰੂਪ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥੧੭੬॥

ਕਬੀਰ ਭਲੀ ਭਈ ਜੋ ਭਉ ਪਰਿਆ ਦਿਸਾ ਗਈਂ ਸਭ ਭੂਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਲੀ ਭਈ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਭੈ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਦਿਸਾ ਸਭ ਭੂਲ ਗਈ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੪

ਓਰਾ ਗਰਿ ਪਾਨੀ ਭਇਆ ਜਾਇ ਮਿਲਿਓ ਢਲਿ ਕੂਲਿ ॥੧੭੭॥

ਜੈਸੇ (ਓਰਾ) ਗੜਾ ਗਲ ਕਰਕੇ ਜਬ ਪਾਨੀ ਰੂਪ ਭਇਆ ਹੈ ਤਬ ਢਲ ਕਰ ਕੂਲ ਮੈਂ ਜਾਇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਭੈਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇਵਲ ਚੇਤਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਤਿ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਕੂਲ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੧੭੭॥

ਕਬੀਰਾ ਧੂਰਿ ਸਕੇਲਿ ਕੈ ਪੁਰੀਆ ਬਾਂਧੀ ਦੇਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਧੂਰਿ) ਮਿਟੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ (ਆ) ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਪੁੜੀ ਬਾਂਧੀ ਹੈ॥

ਦਿਵਸ ਚਾਰਿ ਕੋ ਪੇਖਨਾ ਅੰਤਿ ਖੇਹ ਕੀ ਖੇਹ ॥੧੭੮॥

ਸੋ ਚਾਰ ਦਿਨੋਂ ਕਾ ਹੀ (ਪੇਖਨਾ) ਪੂਤਲੀ ਭਾਵ ਖੇਡ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਖੇਹ ਕੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਦੇਹ ਖੇਹ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋਇ ਜਾਇਗੀ ਭਾਵ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥੧੭੮॥

ਕਬੀਰ ਸੂਰਜ ਚਾਂਦ ਕੈ ਉਦੈ ਭਈ ਸਭ ਦੇਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੂਰਜ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੇ ਉਦੇ ਅਸਤ ਮੈਂ ਭਾਵ ਦਿਨ ਔ ਰਾਤ ਮੇਂ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਦੇਹਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਬਿਨੁ ਮਿਲੇ ਪਲਟਿ ਭਈ ਸਭ ਖੇਹ ॥੧੭੯॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਭਾਵ ਭਜਨ ਕਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁਨਾ ਇਹ ਦੇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਪਲਟ ਕਰ ਖੇਹ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਭਈ ਹੈ॥੧੭੯॥

ਜਹ ਅਨਭਉ ਤਹ ਭੈ ਨਹੀ ਜਹ ਭਉ ਤਹ ਹਰਿ ਨਾਹਿ ॥

ਜਿਸਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਨਭਉ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਆਦੀ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਅਗਿਆਨੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਤਹ) ਤਿਸ ਕੋ ਭੈ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਹਿਓ ਕਬੀਰ ਬਿਚਾਰਿ ਕੈ ਸੰਤ ਸੁਨਹੁ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੧੮੦॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਇਹ ਬਚਨ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੁਮ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੋ॥੧੮੦॥

ਕਬੀਰ ਜਿਨਹੁ ਕਿਛੂ ਜਾਨਿਆ ਨਹੀ ਤਿਨ ਸੁਖ ਨੀਦ ਬਿਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਕੁਛ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸਤ ਰੂਪ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਅਵਿਦਿਆ ਨਿਦ੍ਰਾ (ਵਿਹਾਇ) ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ ਔ ਉਹ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਮੌਤ ਅਸੱਤ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਮਹਾਂ ਜੜ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੀ ਸੁਖ ਕੀ ਨੀਂਦ ਮੈਂ ਉਮਰ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਜਾਗ ਕਰ ਕਦੀ ਭੀ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਉਠਦਾ ਹੈ ਔ (ਹਮਹੁ) ਅਸਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ਔ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਸਚਾ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਏਹ ਸਮਝ ਹੀ ਮੇਰੇ ਗਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਬਲਾਇ ਪੈ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਭਜਨ ਧਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਬੀਤ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨੀਂਦ ਦੇ ਸੁਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ॥

ਹਮਹੁ ਜੁ ਬੂਝਾ ਬੂਝਨਾ ਪੂਰੀ ਪਰੀ ਬਲਾਇ ॥੧੮੧॥

ਔ (ਹਮਹੁ) ਅਸਮਾਦਿਕੋਂ ਨੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸੱਤ ਰੂਪ ਸਮਝਾ ਹੈ ਸੋ ਬੂਝਣਾ ਭਾਵ ਸਮਝ ਹੀ ਗਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਬਲਾਇ ਪੈ ਗਈ ਹੈ॥੧੮੨॥

ਕਬੀਰ ਮਾਰੇ ਬਹੁਤੁ ਪੁਕਾਰਿਆ ਪੀਰ ਪੁਕਾਰੈ ਅਉਰ ॥

ਜੋ ਵੈਰਾਗ ਸੇ ਹੀਨ ਹੈਂ ਸੋਈ (ਕਬੀਰ) ਬਡੇ (ਮਾਰੇ) ਮਾੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਬਹੁਤ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਧਾਰਨਾ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕੇਵਲ ਕਥਨ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ (ਪੀਰ) ਬਡੇ ਪੂਜ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤ ਹੈਂ ਸੋ ਔਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੀ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਥਨ ਧਾਰਨਾਂ ਕੇ ਸਹਿਤ ਹੈ॥

ਵਾ ਵਤ੍ਰੇਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਚੋਟ ਕੇ (ਮਾਰੇ) ਮਾਰਨੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਪੁਕਾਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ ਰੁਦਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਜਬ ਚੋਟ ਠੰਢੀ ਹੋਣੇ ਕਰ ਅਧਿਕ (ਪੀਰ) ਪੀੜ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ (ਔਰ) ਹੋਰ ਅਧਿਕ ਪੁਕਾਰਤਾ ਹੈ ਔ

ਜਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਸੱਟ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਥਾਂਇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਲਾਗੀ ਚੋਟ ਮਰੰਮ ਕੀ ਰਹਿਓ ਕਬੀਰਾ ਠਉਰ ॥੧੯੨॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨ ਕੋ ਪਤੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਚੋਟ ਲਗੀ ਹੈ ਵਹੁ (ਠਉਰ) ਭੂਮਾ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਕੀ ਅਵਧੀ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧੯੨॥

ਕਬੀਰ ਚੋਟ ਸੁਹੇਲੀ ਸੇਲ ਕੀ ਲਾਗਤ ਲੇਇ ਉਸਾਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਲਾਗਤਿਆਂ ਹੀ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਲੈ ਲੇਤੀ ਹੈ ਤਿਸ (ਸੇਲ) ਬਰਛੀ ਕੀ ਚੋਟ ਸਹਾਰਨੀ (ਸੁਹੇਲੀ) ਸੌਖੀ ਹੈ॥

ਚੋਟ ਸਹਾਰੈ ਸਬਦ ਕੀ ਤਾਸੁ ਗੁਰੂ ਮੈ ਦਾਸ ॥੧੯੩॥

ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੀ ਵਾ ਦੁਰਬਚਨ ਕੀ ਚੋਟ ਕੋ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਕੋ ਗੁਰੂ ਵਤ ਹੈ ਔਰ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੧੯੩॥ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂ ਉਚੇ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਬਾਂਗ ਦੇ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਬੀਰ ਮੁਲਾਂ ਮੁਨਾਰੇ ਕਿਆ ਚਢਹਿ ਸਾਂਈ ਨ ਬਹਰਾ ਹੋਇ ॥

ਮੁਲਾਂ ਮੁਨਾਰੇ ਪਰ ਚਢ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਬਾਂਗ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਸਾਂਈ ਹੈ ਸੋ (ਬਹਰਾ) ਬੋਲਾ ਤੋ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਾਰਨਿ ਤੂੰ ਬਾਂਗ ਦੇਹਿ ਦਿਲ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਜੋਇ ॥੧੯੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਸੁਣਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਬਾਂਗ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ (ਜੋਇ) ਦੇਖ॥੧੯੪॥

ਸੇਖ ਸਬੂਰੀ ਬਾਹਰਾ ਕਿਆ ਹਜ ਕਾਬੇ ਜਾਇ ॥

ਹੇ ਸੇਖ (ਸਬੂਰੀ) ਸੰਤੋਖ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਕਾਬੇ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਹਜ ਬੀ ਕੀਆ ਤੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਜਾ ਕੀ ਦਿਲ ਸਾਬਤਿ ਨਹੀ ਤਾ ਕਉ ਕਹਾਂ ਖੁਦਾਇ ॥੧੯੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕੇ (ਦਿਲ) ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੀ (ਸਾਬਤਿ) ਸਫਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਖੁਦਾਇ ਕਹਾਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧੯੫॥

ਕਬੀਰ ਅਲਹ ਕੀ ਕਰਿ ਬੰਦਗੀ ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਲਹ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਇਗਾ॥

ਦਿਲ ਮਹਿ ਸਾਂਈ ਪਰਗਟੈ ਬੁਝੈ ਬਲੰਤੀ ਨਾਂਇ ॥੧੯੬॥

ਔਰ ਦਿਲ ਮੇਂ ਸਰਬ ਕਾ ਸਾਂਈ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਜੋ ਬਲ ਰਹੀ ਥੀ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ (ਨਾਇ) ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਸੇ ਬੁਝ ਜਾਇਗੀ॥੧੯੬॥

ਕਬੀਰ ਜੋਰੀ ਕੀਏ ਜੁਲਮੁ ਹੈ ਕਹਤਾ ਨਾਉ ਹਲਾਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋਰਾ ਜੋਰੀ ਕਰ ਬੱਕਰਾ ਆਦੀ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਹੈ ਤੋ ਜੁਲਮ ਔ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਹਲਾਲ ਕੀਆ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਫਤਰਿ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗੀਐ ਤਬ ਹੋਇਗੋ ਕਉਨੁ ਹਵਾਲੁ ॥੧੯੭॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਇ ਕੇ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੇ ਲੇਖਾ ਮਾਂਗੀਐ ਗਾ ਤਬ ਤੇਰਾ ਕੌਨ ਸਾ ਹਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੯੭॥

ਕਬੀਰ ਖੂਬੁ ਖਾਨਾ ਖੀਚਰੀ ਜਾ ਮਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਲੋਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਖਿਚੜੀ ਕਾ ਖਾਣਾ ਹੀ ਖੂਬ ਹੈ ਭਾਵ ਅਛਾ ਹੈ ਜਿਸ ਖਿਚੜੀ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਘ੍ਰਿਤ ਔ ਲੂਣ ਪੜਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਹੇਰਾ ਰੋਟੀ ਕਾਰਨੇ ਗਲਾ ਕਟਾਵੈ ਕਉਨੁ ॥੧੮੮॥

ਕਿਉਂਕਿ (ਹੇਰਾ) ਸ਼ਿਕਾਰ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਮਾਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰੋਟੀ ਖਾਨੇ ਕੇ ਕਾਰਨ ਸੇ ਪੀਛੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਕੌਨ ਕਟਾਵੇ ਭਾਵ ਜੀਵ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਅਪਨਾ ਸੀਸ ਤਿਸ ਸੇ ਕਟਵਾਵਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੧੮੮॥

ਕਬੀਰ ਗੁਰੁ ਲਾਗਾ ਤਬ ਜਾਨੀਐ ਮਿਟੈ ਮੋਹੁ ਤਨ ਤਾਪ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਿਖ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਗਾ ਹੂਆ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜਬ ਇਸ ਕੇ ਸੂਖਸਮ (ਤਨ) ਮਨ ਤੇ ਮੋਹਿ ਜਨਤ ਸੰਪੂਰਨ ਤਾਪ ਮਿਟ ਜਾਵੈ॥

ਹਰਖ ਸੋਗ ਦਾਝੈ ਨਹੀ ਤਬ ਹਰਿ ਆਪਹਿ ਆਪਿ ॥੧੮੯॥

ਪੁਨਾ ਜਬ ਹਰਖ ਸੋਕ ਕੀ ਅਗਨੀ ਇਨ ਕੋ (ਦਾਝੈ) ਜਲਾਵੈ ਨਹੀਂ ਤਬ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੮੯॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਕਹਨ ਮਹਿ ਭੇਦੁ ਹੈ ਤਾ ਮਹਿ ਏਕੁ ਬਿਚਾਰੁ ॥

ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੇ ਕਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਤੋ ਸਭ ਹੀ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਭੇਦ ਹੈ॥ ਕਿਆ ਭੇਦ ਹੈ? ਤਿਸ ਮੈਂ ਏਕ ਵੀਚਾਰ ਕਾ ਹੀ ਭੇਦ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਰਾਮੁ ਸਭੈ ਕਹਹਿ ਸੋਈ ਕਉਤਕਹਾਰ ॥੧੯੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਲਜ਼ਾਨ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਕਉਤਕ) ਤਮਾਸ਼ਿਓਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਤ ਰਾਸਧਾਰੀਏ ਆਦੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਉਹ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧੀ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਸਾਂਤੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੯੦॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮੈ ਰਾਮ ਕਹੁ ਕਹਿਬੇ ਮਾਹਿ ਬਿਬੇਕ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਪਰੰਤੂ ਉਚਾਰਨੇ ਮੈਂ ਏਕ (ਬਿਬੇਕ) ਵੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਏਕੁ ਅਨੇਕਹਿ ਮਿਲਿ ਗਇਆ ਏਕ ਸਮਾਨਾ ਏਕ ॥੧੯੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਏਕ ਜੋ ਸੰਤ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਹੈ ਉਹ ਤੋ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰਬਕ ਏਕ ਰਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੋਇ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਕੌਤਕ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਮਨ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਏਕ ਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਵਿਖੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਅਭੇਦ ਭਗਤੀ ਕਰਤਾ ਏਕ ਜਨਮ ਮੈਂ ਰਾਮ ਬੀਚ ਸਮਾਇ ਗਿਆ ਹੈ॥੧੯੧॥

ਕਬੀਰ ਜਾ ਘਰ ਸਾਧ ਨ ਸੇਵੀਅਹਿ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਅਰਥਾਤ ਭਗਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਤੇ ਘਰ ਮਰਹਟ ਸਾਰਖੇ ਭੂਤ ਬਸਹਿ ਤਿਨ ਮਾਹਿ ॥੧੯੨॥

ਸੋ ਘਰ (ਮਰਹਟ) ਮਸਾਨ ਭੂਮਕਾ (ਸਾਰਖੇ) ਸਮਾਨ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨ ਘਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੂਤ ਹੈਂ॥੧੯੨॥

ਕਬੀਰ ਗੂੰਗਾ ਹੂਆ ਬਾਵਰਾ ਬਹਰਾ ਹੂਆ ਕਾਨ ॥

ਪਾਵਹੁ ਤੇ ਪਿੰਗੁਲ ਭਇਆ ਮਾਰਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਨ ॥੧੯੩॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਮੁਝ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੈਂ ਗੁੰਗਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਬਾਵਰਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਕਾਨੋਂ ਕਰ ਬੋਲਾ ਭਯਾ ਹੂੰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਤੁਰ ਕਰ ਜਾਨੇ ਸੇ ਪੈਰੋਂ ਤੇ ਪਿੰਗਲਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸਰਬ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੂੰ॥੧੯੩॥

ਕਬੀਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰਮੇ ਬਾਹਿਆ ਬਾਨੁ ਜੁ ਏਕੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅਤੀ ਸੂਰਮੇਂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਏਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਬਾਣ (ਬਾਹਿਆ) ਚਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਲਾਗਤ ਹੀ ਭੁਇ ਗਿਰਿ ਪਰਿਆ ਪਰਾ ਕਰੇਜੇ ਛੇਕੁ ॥੧੯੪॥

ਤਿਸ ਕੇ ਲਾਗਤਿਆਂ ਹੀ (ਭੁਇ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਭਾਵ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ ਵਾ (ਭੁਇ) ਭੂਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੂਆ ਹੂੰ ਔ ਕਲੇਜੇ ਅਰਥਾਤ ਰਿਦੇ ਮੈ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਛੇਕ ਪੜਾ ਹੈ॥੧੯੪॥

ਕਬੀਰ ਨਿਰਮਲ ਬੂੰਦ ਅਕਾਸ ਕੀ ਪਰਿ ਗਈ ਭੂਮਿ ਬਿਕਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਮੇਘ ਕੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਬੂੰਦ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਵਿਕਾਰ ਰੂਪ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਪੜ ਗਈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪੜ ਗਈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੫

ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਇਉ ਮਾਂਨਈ ਹੋਇ ਗਈ ਭਠ ਛਾਰ ॥੧੯੫॥

ਸੋ ਸੰਗਤ ਕੇ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਨਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਾਨੀਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਵਸਤੂ ਭਠ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਛਾਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਓਹ ਨਿਸਫਲ ਗਈ ਹੈ॥੧੯੫॥

ਕਬੀਰ ਨਿਰਮਲ ਬੂੰਦ ਅਕਾਸ ਕੀ ਲੀਨੀ ਭੂਮਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਬੂੰਦ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਜਗਜਾਸੀ ਨੇ ਸੁਧ ਅੰਤਸਕਰਨ ਭੂਮੀ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਸਿਆਨੇ ਪਚਿ ਗਏ ਨਾ ਨਿਰਵਾਰੀ ਜਾਇ ॥੧੯੬॥

ਤਿਸ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅਨੇਕ ਨਯਾਇ ਆਦੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜੇ ਹੂਏ ਪਚ ਕਰ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੀ ਤਰਕਾਂ ਤੇ ਨਿਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੯੬॥

ਕਬੀਰ ਹਜ ਕਾਬੇ ਹਉ ਜਾਇ ਥਾ ਆਗੈ ਮਿਲਿਆ ਖੁਦਾਇ ॥

ਏਸ ਸਲੋਕ ਦਾ ਅਰਥ ਅਗਲੇ ਸਲੋਕ ਸੇ ਪੀਛੇ ਕਰਨਾ। ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਕਾਬੇ ਮੈਂ ਹੱਜ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਥਾ ਆਗੇ ਤੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਹੀ ਮੁਝ ਕੋ ਖੁਦਾਇ ਮਿਲ ਪੜਾ॥

ਸਾਂਈ ਮੁਝ ਸਿਉ ਲਰਿ ਪਰਿਆ ਤੁਝੈ ਕਿਨ੍ਹਿ ਫੁਰਮਾਈ ਗਾਇ ॥੧੯੭॥

ਤਬ ਸਰਬ ਕਾ (ਸਾਂਈ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਲਰ ਪਰਾ ਕਿ ਤੁਝ ਕੋ ਇਹ ਬਾਤ ਕਿਸਨੇ (ਗਾਇ) ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਈ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਮਕੇ ਮੈਂ ਹੈ ਮੈਂ ਤੋ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਹੂੰ॥੧੯੭॥

ਕਬੀਰ ਹਜ ਕਾਬੈ ਹੋਇ ਹੋਇ ਗਇਆ ਕੇਤੀ ਬਾਰ ਕਬੀਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਾਬੇ ਕਾ ਜੋ (ਕਬੀਰ) ਬਡਾ ਹੱਜ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕੇਤੀ ਵਾਰ ਹੋਇ ਹੋਇ ਕਰ ਗਿਆ ਹੂੰ॥

ਸਾਂਈ ਮੁਝ ਮਹਿ ਕਿਆ ਖਤਾ ਮੁਖਹੁ ਨ ਬੋਲੈ ਪੀਰ ॥੧੯੮॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਸਾਂਈ ਮੇਰੇ ਪੀਰ ਰੂਪ ਮੁਝ ਮੈਂ ਕਿਆ (ਖਤਾ) ਗੁਨਾਹ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਮੁਖ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ॥੧੯੮॥ ਇਸ ਸਲੋਕ ਕਾ ਊਪਰ ਕੇ ਸਲੋਕ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਅਰਥ ਕਰਨਾ॥

ਕਬੀਰ ਜੀਅ ਜੁ ਮਾਰਹਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਕਹਤੇ ਹਹਿ ਜੁ ਹਲਾਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਜੀਆਂ ਕੋ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਨੇ ਹਲਾਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਦਫਤਰੁ ਦਈ ਜਬ ਕਾਢਿ ਹੈ ਹੋਇਗਾ ਕਉਨੁ ਹਵਾਲੁ ॥੧੯੯॥

ਜਬ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਦਈ) ਧਰਮਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਦਫਤਰ ਕਾਢ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਸੁਨਾਈਐਗੇ ਤਬ ਤਿਨ ਕਾ ਕਿਆ ਹਵਾਲ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵੈਂਗੇ॥੧੯੯॥

ਕਬੀਰ ਜੋਰੁ ਕੀਆ ਸੋ ਜੁਲਮੁ ਹੈ ਲੇਇ ਜਬਾਬੁ ਖੁਦਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ (ਜੁਲਮੁ) ਅਨਜਾਇ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਜਵਾਬ ਖੁਦਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਦਫਤਰਿ ਲੇਖਾ ਨੀਕਸੈ ਮਾਰ ਮੁਹੈ ਮੁਹਿ ਖਾਇ ॥੨੦੦॥

ਜਬ ਧਰਮਰਾਇ ਕੇ ਦਫਤਰ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਨਿਕਸੇਗਾ ਤਬ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮੂੰਹੋਂ ਮੂੰਹ ਮਾਰ ਖਾਵੇਗਾ॥੨੦੦॥

ਕਬੀਰ ਲੇਖਾ ਦੇਨਾ ਸੁਹੇਲਾ ਜਉ ਦਿਲ ਸੂਚੀ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਦਿਲ ਮੈਂ (ਸੂਚੀ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਹੋਵੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਸੁਗਮਤਾ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਉਸੁ ਸਾਚੇ ਦੀਬਾਨ ਮਹਿ ਪਲਾ ਨ ਪਕਰੈ ਕੋਇ ॥੨੦੧॥

ਉਸ ਸਚੇ ਦੀਵਾਨ ਮੈਂ ਪਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਕਰਤਾ ਹੈ॥੨੦੧॥

ਕਬੀਰ ਧਰਤੀ ਅਰੁ ਆਕਾਸ ਮਹਿ ਦੁਇ ਤੂੰ ਬਰੀ ਅਬਧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਔ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬੀਚ ਦੋ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਤੂੰਬੀਆਂ (ਅਬਧ) ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ ਦ੍ਵੈਤ ਤੂੰ (ਬਰੀ) ਬਲੀ ਹੈਂ ਔ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਤਮ ਗਿਆਤ ਬਿਨਾਂ ਦ੍ਵੈਤ ਕਾ ਅਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਖਟ ਦਰਸਨ ਸੰਸੇ ਪਰੇ ਅਰੁ ਚਉਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ॥੨੦੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਦ੍ਵੈਤ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਛੇ ਦਰਸਨ ਔ ਚੁਰਾਸੀ ਸਿਧ ਏਹ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਿਓਂ ਮੈਂ ਪੜੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਵਾ ਹੇ (ਅਬਧ) ਮਾਯਾ ਤੂੰ ਸੰਤ ਔ ਭਗਵੰਤ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਵਰੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹੁ ਖਟ ਦਰਸਨ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਔਰ ਚੌਰਾਸੀ ਤੇ ਪੁਨਾ ਸੰਸਿਓਂ ਸੇ ਪਰੇ ਹੈਂ ਔ (ਸਿਧ) ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੈਂ॥੨੦੨॥

ਕਬੀਰ ਮੇਰਾ ਮੁਝ ਮਹਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਅਨਭਵ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਮੁਝ ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਹੰਕਾਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਤੇਰਾ ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਤੇਰਾ ਤੁਝ ਕਉ ਸਉਪਤੇ ਕਿਆ ਲਾਗੈ ਮੇਰਾ ॥੨੦੩॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਤੁਝ ਕੋ ਸੌਂਪਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੇਰਾ ਕਿਆ ਮੋਲ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥੨੦੩॥

ਕਬੀਰ ਤੂੰ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਤੂ ਹੂਆ ਮੁਝ ਮਹਿ ਰਹਾ ਨ ਹੂੰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੈਂ (ਤੂ) ਤੇਰਾ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੂਆ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਮੈਂ (ਹੂੰ) ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਜਬ ਆਪਾ ਪਰ ਕਾ ਮਿਟਿ ਗਇਆ ਜਤ ਦੇਖਉ ਤਤ ਤੂ ॥੨੦੪॥

ਜਬ ਅਪਨਾ ਔ ਪਰ ਕਾ ਭਾਵ ਰਿਦੇ ਤੇ ਮਿਟ ਗਿਆ ਤਬ ਮੈਂ ਜਿਸ ਤਰਫ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤੂਹੀ ਹੈਂ॥੨੦੪॥

ਕਬੀਰ ਬਿਕਾਰਹ ਚਿਤਵਤੇ ਝੂਠੇ ਕਰਤੇ ਆਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤਵਤੇ ਹੁਏ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਨੋਰਥੁ ਕੋਇ ਨ ਪੂਰਿਓ ਚਾਲੇ ਊਠਿ ਨਿਰਾਸ ॥੨੦੫॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕੋਈ ਭੀ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਨ ਹੂਆ ਉਠ ਕਰ ਨਿਰਾਸੇ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੦੫॥

ਕਬੀਰ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਨੁ ਜੋ ਕਰੈ ਸੋ ਸੁਖੀਆ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੁਖੀਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਤ ਉਤ ਕਤਹਿ ਨ ਡੋਲਈ ਜਿਸ ਰਾਖੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ॥੨੦੬॥

ਜਿਸ ਕੀ ਆਪ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਰਖਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਉਤ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਕਬੀ ਡੁਲਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੦੬॥

ਕਬੀਰ ਘਾਣੀ ਪੀੜਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਲੀਏ ਛਡਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਗਜਾਨ ਰੂਪੀ ਕੋਹਲੂ ਵਿਖੇ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਣ ਰੂਪੀ ਜੋ ਘਾਣੀ ਰੂਪ ਕਰ ਪੀੜੀਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਹਮ ਛੁਡਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਾ ਪੂਰਬਲੀ ਭਾਵਨੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਈ ਆਇ ॥੨੦੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਰੰਪਰਾ ਪੂਰਬਲੇ ਜਨਮੋਂ ਕੀ (ਭਾਵਨੀ) ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਅਬ ਆਤਮ ਸੱਤਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਪਰਗਟ ਭਈ ਹੈ॥੨੦੭॥

ਕਬੀਰ ਟਾਲੈ ਟੋਲੈ ਦਿਨੁ ਗਇਆ ਬਿਆਜੁ ਬਢੰਤਉ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਟੋਲੈ) ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਟਾਲਤਿਆਂ ਭਾਵ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕਰਤਿਆਂ ਦਿਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਔ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਵਿਆਜ ਬਢਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾ ਹਰਿ ਭਜਿਓ ਨ ਖਤੁ ਫਟਿਓ ਕਾਲੁ ਪਹੂੰਚੋ ਆਇ ॥੨੦੮॥

ਨਾ ਤੋ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀ ਸਿਮਰਨ ਕੀਆ ਔਰ ਨਾ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਹਿਸਾਬ ਰੂਪੀ ਖਤ ਹੀ ਫਟਾ ਹੈ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਕਾਲ ਆਨ ਪਹੁੰਚਤਾ ਭਯਾ॥੨੦੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕੋ ਸਿਰੇਪਾਉ ਬਖਸ਼ਤੇ ਹੈਂ ਔ ਭਗਤੋਂ ਸਾਥ ਅਪਨੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਕੂਕਰੁ ਭਉਕਨਾ ਕਰੰਗ ਪਿਛੈ ਉਠਿ ਧਾਇ ॥

ਇਹ ਮਨ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਕਬੀਰ) ਬਡਾ ਕੂਕਰ ਭਉਕਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਕਲਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ (ਕਰੰਗ) ਮੁਰਦਾਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਉਠ ਦੌੜਤਾ ਹੈ॥

ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਰੰਗ ਅਰਥਾਤ ਮੁਰਦਾਰ ਮਨ ਕੁਤੇ ਕੇ ਪਿਛੇ ਉਠ ਕਰ ਦੌੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਦੇ ਅਨਸਾਰ ਸਰੀਰ ਦੀ ਚੇਸਟਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਰਮੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਜਿਨਿ ਹਉ ਲੀਆ ਛਡਾਇ ॥੨੦੯॥

ਉਤਮ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ ਅਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਸ ਕੂਕਰ ਤੇ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਸੰਕਲਪੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੦੯॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਧਰਤੀ ਸਾਧ ਕੀ ਤਸਕਰ ਬੈਸਹਿ ਗਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਚੋਰ ਦਬਾਇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ॥

ਧਰਤੀ ਭਾਰਿ ਨ ਬਿਆਪਈ ਉਨ ਕਉ ਲਾਹੂ ਲਾਹਿ ॥੨੧੦॥

ਤਿਸਕੀ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਕੋ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਵਿਆਪਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਉਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ (ਲਾਹੂ) ਸਮਦਾਯ ਕੋ ਲਾਹਿ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੧੦॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਚਾਵਲ ਕਾਰਨੇ ਤੁਖ ਕਉ ਮੁਹਲੀ ਲਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚਾਵਲੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੁਖੋਂ ਕੋ ਮੋਹਲੀ ਲਾਈਤੀ ਹੈ॥

ਸੰਗਿ ਕੁਸੰਗੀ ਬੈਸਤੇ ਤਬ ਪੂਛੈ ਧਰਮ ਰਾਇ ॥੨੧੧॥

ਤੈਸੇ ਹੀ ਕੁਸੰਗੀਓਂ ਕੇ ਸੰਗ ਮੈਂ ਜੋ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਨ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਧਰਮਰਾਇ ਅਵਸਜ ਪੂਛੇਗਾ॥੨੧੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਇਕ ਸਮੇਂ ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਨੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਤਰਕ ਕਰੀ ਸੋਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿਆ ਕਹੈ ਤਿਲੋਚਨੁ ਮੀਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤੂੰ ਤੋ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈਂ॥

ਕਾਹੇ ਛੀਪਹੁ ਛਾਇਲੈ ਰਾਮ ਨ ਲਾਵਹੁ ਚੀਤੁ ॥੨੧੨॥

ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਛਾਇਲਾਂ ਕੋ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ॥੨੧੨॥

ਨਾਮਾ ਕਹੈ ਤਿਲੋਚਨਾ ਮੁਖ ਤੇ ਰਾਮੁ ਸੰਮ੍ਹਾਲਿ ॥

ਤਬ ਸੁਨ ਕਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਤੋ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਸੰਮਾਲਿ) ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੬

ਹਾਥ ਪਾਉ ਕਰਿ ਕਾਮੁ ਸਭੁ ਚੀਤੁ ਨਿਰੰਜਨ ਨਾਲਿ ॥੨੧੩॥

ਔਰ ਹਾਥੋਂ ਪੈਰੋਂ ਸੇ ਧਰਮ ਕੀ ਉਪਜੀਵਕਾ ਨਮਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਨਿਰੰਜਨ ਸੇ ਲਗਾਓ॥੨੧੩॥

ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਇ (ਆਨੀਲੇ ਕਾਗਦ) ਇਹ ਸਬਦ ਭੀ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਕਬੀਰਾ ਹਮਰਾ ਕੋ ਨਹੀ ਹਮ ਕਿਸ ਹੂ ਕੇ ਨਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਹਮ ਕਿਸੀ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਹਮਾਰਾ ਹੈ॥

ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਚਨੁ ਰਚਾਇਆ ਤਿਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥੨੧੪॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਰਚਨ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ (ਰਚਾਇਆ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹੀ ਬੀਚ ਹਮ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੨੧੪॥

ਕਬੀਰ ਕੀਚੜਿ ਆਟਾ ਗਿਰਿ ਪਰਿਆ ਕਿਛੂ ਨ ਆਇਓ ਹਾਥ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਆਟਾ ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਹਾਥ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਭਾਵ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੀਸਤ ਪੀਸਤ ਚਾਬਿਆ ਸੋਈ ਨਿਬਹਿਆ ਸਾਥ ॥੨੧੫॥

ਜੋ ਪੀਸਤੇ ਪੀਸਤੇ ਚਾਬ ਲੀਆ ਸੋਈ ਸਾਥ ਨਿਭਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੋਤੇ ਭਜਨ ਕਰ ਲੀਆ ਸੋਈ ਅੰਤ ਕੋ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥੨੧੫॥

ਕਬੀਰ ਮਨੁ ਜਾਨੈ ਸਭ ਬਾਤ ਜਾਨਤ ਹੀ ਅਉਗਨੁ ਕਰੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਮਨ ਸਰਬ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੀ ਬਾਤ ਕੋ ਜਾਤਨਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਜਾਨਤਾ ਹੂਆ ਹੀ ਔਗਣ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਹੇ ਕੀ ਕੁਸਲਾਤ ਹਾਥਿ ਦੀਪੁ ਕੂਏ ਪਰੈ ॥੨੧੬॥

ਜੈਸੇ ਜਬ ਆਪ ਹਾਥ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਲੇ ਕਰ ਪੁਨਾ ਕੂਏ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪੜੈ ਤਬ ਕਾਹਦੀ ਕੁਸਲ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਕਲਯਾਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੈ ਜੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ ਕਰ ਭੀ ਬਿਕਾਰੀ ਰਹਾ ਹੈ॥੨੧੬॥

ਕਬੀਰ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਜਾਨ ਸਿਉ ਬਰਜੈ ਲੋਗੁ ਅਜਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸੁਜਾਨ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਗੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਜੋ ਅਗਯਾਤ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਵਰਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਸਿਉ ਟੂਟੀ ਕਿਉ ਬਨੈ ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਨ ॥੨੧੭॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਕੇ ਇਹ ਜੀਅ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਟੂਟੀ ਹੁਈ ਫਿਰ ਕੈਸੇ ਬਨਤੀ ਹੈ॥੨੧੭॥

ਕਬੀਰ ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਹੇਤੁ ਕਰਿ ਕਾਹੇ ਮਰਹੁ ਸਵਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਠੇ ਰਹਿਣੇ ਕੋ ਔ (ਮੰਡਪ) ਸਭਾ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਦੀਵਾਨਖਾਨੇ ਆਦੀ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਰਜੁ ਸਾਢੇ ਤੀਨਿ ਹਥ ਘਨੀ ਤ ਪਉਨੇ ਚਾਰਿ ॥੨੧੮॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਕਾਮ ਕੋ ਤੋ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਹਾਥ ਹੀ ਧਰਤੀ ਚਾਹੀਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੇਕਰ ਸਿਰਾਣਾ ਆਦੀ ਰਖਨੇ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤੀ ਚਾਹੀਏ ਤੋ ਪੌਣੇ ਚਾਰ ਹਾਥ ਬਹੁਤ ਹੈ॥੨੧੮॥

ਕਬੀਰ ਜੋ ਮੈ ਚਿਤਵਉ ਨਾ ਕਰੈ ਕਿਆ ਮੇਰੇ ਚਿਤਵੇ ਹੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮੈਂ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਹਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮੇਰੇ ਚਿਤਵਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਪਨਾ ਚਿਤਵਿਆ ਹਰਿ ਕਰੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਚਿਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥੨੧੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਹਰੀ ਅਪਨਾ ਚਿਤਵਿਆ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੨੧੯॥

ਮਃ ੩ ॥

ਚਿੰਤਾ ਭਿ ਆਪਿ ਕਰਾਇਸੀ ਅਚਿੰਤੁ ਭਿ ਆਪੇ ਦੇਇ ॥

ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਅਚਿੰਤਤਾ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿ ਸਭਨਾ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥੨੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਸਾਰ) ਖਬਰ ਲੇ ਕਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਸਦਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਐ॥੨੨੦॥

ਮਃ ੫ ॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਫਿਰਿਆ ਲਾਲਚ ਮਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਧੰਧਿਓਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਪਾਪ ਕਰੰਤਾ ਮਰਿ ਗਇਆ ਅਉਧ ਪੁਨੀ ਖਿਨ ਮਾਹਿ ॥੨੨੧॥

ਜਬ ਆਰਬਲਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਤਾ ਭਯਾ॥੨੨੧॥

ਕਬੀਰ ਕਾਇਆ ਕਾਚੀ ਕਾਰਵੀ ਕੇਵਲ ਕਾਚੀ ਧਾਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਕਚੀ ਕਾਯਾਂ ਕੇਵਲ (ਧਾਤੁ) ਮਾਯਕ ਹੋਨੇ ਕਰ ਕਚੀ (ਕਾਰਵੀ) ਕੋਰੀ ਹੈ॥

ਸਾਬਤੁ ਰਖਹਿ ਤ ਰਾਮ ਭਜੁ ਨਾਹਿ ਤ ਬਿਨਠੀ ਬਾਤ ॥੨੨੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਇਸ ਕੋ ਸਾਬਤ ਰਖਣਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤੋ ਰਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਹ (ਬਾਤ) ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਬਿਨਸ ਜਾਵੇਗੀ॥੨੨੨॥

ਕਬੀਰ ਕੇਸੋ ਕੇਸੋ ਕੂਕੀਐ ਨ ਸੋਈਐ ਅਸਾਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੇਸੋ ਕੇਸੋ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਦਾ (ਕੂਕੀਐ) ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਐ ਤਿਸ ਤੇ (ਅਸਾਰ) ਬੇਖਬਰ ਹੋਕੇ ਨ ਸੋਈਐ॥

ਰਾਤਿ ਦਿਵਸ ਕੇ ਕੂਕਨੇ ਕਬਹੂ ਕੇ ਸੁਨੈ ਪੁਕਾਰ ॥੨੨੩॥

ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਕੋ ਪੁਕਾਰਨੇ ਸੇ ਓਹ ਹਰੀ ਕਬੀ ਤੋ ਪੁਕਾਰ ਕੋ ਸੁਨ ਹੀ ਲੇਵੇਗਾ॥੨੨੩॥

ਕਬੀਰ ਕਾਇਆ ਕਜਲੀ ਬਨੁ ਭਇਆ ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ ਮਯ ਮੰਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਾਯਾਂ ਰੂਪੀ ਕਜਲੀ ਬਨ ਭਯਾ ਹੈ। ਤਿਸਮੇਂ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥੀ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ (ਮਯ) ਮਦਰਾ ਕਰ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅੰਕਸੁ ਗ੍ਹਾਨੁ ਰਤਨੁ ਹੈ ਖੇਵਟੁ ਬਿਰਲਾ ਸੰਤੁ ॥੨੨੪॥

ਤਿਸ ਕੇ ਵਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਅੰਕਸੁ) ਕੁੰਡਾ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਕਰਕੇ ਜਟਤ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੋ ਚਲਾਵਣੇ ਵਾਲਾ (ਖੇਵਟੁ) ਮਹਾਵਤ ਰੂਪ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਸੰਤ ਹੈ ਬੇੜੀ ਚਲਾਵਨੇ ਵਾਲਾ ਮਲਾਹ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਈਹਾਂ ਚਲਾਵਣੇ ਕੇ ਭਾਵ ਤੇ ਮਹਾਵਤ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੨੪॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਰਤਨੁ ਮੁਖੁ ਕੋਥਰੀ ਪਾਰਖ ਆਗੈ ਖੋਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਜੋ ਮੁਖ ਰੂਪੀ (ਕੋਥਰੀ) ਗੁਥੀ ਮੈਂ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਰਖਣੇ ਵਾਲੇ ਆਗੇ ਖੋਲ੍ਹ ਭਾਵ ਯੇਹ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰ॥

ਕੋਈ ਆਇ ਮਿਲੈਗੋ ਗਾਹਕੀ ਲੇਗੋ ਮਹਗੇ ਮੋਲਿ ॥੨੨੫॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਕੋਈ ਜਗਯਾਸੀ ਰੂਪ ਗਾਹਿਕ ਆਇ ਮਿਲੈਗਾ ਤਬ ਓਹ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਲ ਸੇ ਇਸ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੋ ਲੇਵੈਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਆਦੀ ਸ੍ਰਬੰਸ ਅਰਪਨ ਕਰੇਗਾ॥੨੨੫॥

ਕਬੀਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਾਨਿਓ ਨਹੀ ਪਾਲਿਓ ਕਟਕੁ ਕੁਟੰਬੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤੋ ਤੈਨੇ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਟਕ ਰੂਪ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਪਾਲਤਾ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸਬੰਧੀ ਜੀਵ ਕੇ ਲੂਟਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਧੰਧੇ ਹੀ ਮਹਿ ਮਰਿ ਗਇਓ ਬਾਹਰਿ ਭਈ ਨ ਬੰਬ ॥੨੨੬॥

ਤਾਂਤੇ ਧੰਧਿਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕੀ (ਬੰਬ) ਬਾਣੀ ਬਾਹਰ ਨ ਨਿਕਸਤੀ ਭਈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥੨੨੬॥

ਕਬੀਰ ਆਖੀ ਕੇਰੇ ਮਾਟੁਕੇ ਪਲੁ ਪਲੁ ਗਈ ਬਿਹਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਮਾਟੁਕੇ) ਝਮਕਣੇ ਅਰਥਾਤ ਖੋਲਣੇ ਮੀਚਣੇ ਮੈਂ ਪਲ ਪਲ ਕਰਕੇ ਆਰਬਲਾ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਜੰਜਾਲੁ ਨ ਛੋਡਈ ਜਮ ਦੀਆ ਦਮਾਮਾ ਆਇ ॥੨੨੭॥

ਪਰੰਤੂ ਅਬੀ ਤਕ ਮਨ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਜਮ ਨੇ ਮੌਤ ਰੂਪੀ (ਦਮਾਮਾ) ਨਗਾਰਾ ਆਇ ਬਜਾਯਾ ਹੈ॥੨੨੭॥

ਕਬੀਰ ਤਰਵਰ ਰੂਪੀ ਰਾਮੁ ਹੈ ਫਲ ਰੂਪੀ ਬੈਰਾਗੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੈਈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਤੋ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਮੈਂ ਰਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੂਪੀ ਫਲ ਹੈ॥

ਛਾਇਆ ਰੂਪੀ ਸਾਧੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਤਜਿਆ ਬਾਦੁ ਬਿਬਾਦੁ ॥੨੨੮॥

ਜਿਨੋਂ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕਾ (ਬਾਦੁ) ਵਿਅਰਥ (ਬਿਬਾਦੁ) ਝਗੜਾ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸੰਤ ਇਸ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਯਾ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਾਂਤੀ ਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੨੨੮॥

ਕਬੀਰ ਐਸਾ ਬੀਜੁ ਬੋਇ ਬਾਰਹ ਮਾਸ ਫਲੰਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਕੋ ਬੋਵਣਾ ਕਰ ਜੋ ਬਾਰਾਂ ਹੀ ਮਹੀਨਿਓਂ ਮੈਂ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸੀਤਲ ਛਾਇਆ ਗਹਿਰ ਫਲ ਪੰਖੀ ਕੇਲ ਕਰੰਤ ॥੨੨੯॥

ਔਰ ਜਿਸਕੀ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪੀ ਛਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਗਹਰ ਗੰਭੀਰ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਫਲ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਪੰਛੀ ਕੇਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਫਲ ਕੋ ਖਾਇ ਕਰ ਭਾਵ ਧਾਰ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨੨੯॥

ਕਬੀਰ ਦਾਤਾ ਤਰਵਰੁ ਦਯਾ ਫਲੁ ਉਪਕਾਰੀ ਜੀਵੰਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਹੈ ਦਯਾ ਰੂਪੀ ਫਲ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਹੈ ਅੰਤ ਪਰਯੰਤ ਜੀਵੋਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਹੈ॥

ਪੰਖੀ ਚਲੇ ਦਿਸਾਵਰੀ ਬਿਰਖਾ ਸੁਫਲ ਫਲੰਤ ॥੨੩੦॥

ਸੋ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਤਿਨੋਂ ਸੇ ਦਯਾ ਰੂਪੀ ਫਲ ਲੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਅਸੀਰਵਾਦ ਕਰਤੇ ਹੁਏ (ਦਿਸਾਵਰੀ) ਅਵਰ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਔ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬ੍ਰਿਛ ਤੂੰ ਸ੍ਰੇਸਟ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਫਲੋਂ ਕਰ ਸਦਾ ਫਲਿਆ ਰਹੁ॥੨੩੦॥

ਕਬੀਰ ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇ ਲਿਲਾਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ ਤਬ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ (ਲਿਲਾਟ) ਮਸਤਕ ਪਰ ਸੁਭ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੋਵੇ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੭

ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਠਾਕ ਨ ਅਵਘਟ ਘਾਟ ॥੨੩੧॥

ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰਕੇ (ਅਵਘਟ) ਔਖੇ (ਘਾਟ) ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਵਾ ਕਾਮਾਦੀ ਵਿਕਾਰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੨੩੧॥

ਕਬੀਰ ਏਕ ਘੜੀ ਆਧੀ ਘਰੀ ਆਧੀ ਹੂੰ ਤੇ ਆਧ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਘੜੀ ਅਥਵਾ ਆਧੀ ਘੜੀ ਪੁਨਾ ਆਧੀ ਤੇ ਆਧੀ ਭੀ ਹੋਵੇ॥

ਭਗਤਨ ਸੇਤੀ ਗੋਸਟੇ ਜੋ ਕੀਨੇ ਸੋ ਲਾਭ ॥੨੩੨॥

ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਗੋਸਟ ਕਉ ਕਰੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਤਿਨ ਬਚਨੋਂ ਸੇ ਸੰਸਿਓਂ ਕੋ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰੇ ਜਿਤਨਾ ਕਾਲ ਜੋ ਸੰਗ ਵ ਬਚਨ ਬਿਲਾਸ ਕਰਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਭ ਹੈ॥੨੩੨॥

ਕਬੀਰ ਭਾਂਗ ਮਾਛੁਲੀ ਸੁਰਾ ਪਾਨਿ ਜੋ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਖਾਂਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਛੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਜੋ (ਭਾਂਗ)[1] ਮਾਸ ਔਰ (ਸੁਰਾ) ਮਦਰਾ ਭਾਵ ਸ਼ਰਾਬ ਹੈ ਇਨ ਵਸਤੂ ਕੋ ਜੋ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਖਾਤੇ (ਪਾਨਿ) ਪੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਨੇਮ ਕੀਏ ਤੇ ਸਭੈ ਰਸਾਤਲਿ ਜਾਂਹਿ ॥੨੩੩॥

ਯਦਪਿ ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਨੇਮਾਦੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਭੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਉਹ (ਸਭੈ ਰਸਾਤਲ) ਨਰਕ ਕੋ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਉਚ ਗਤੀ ਜੋ ਮੋਖ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਚਉਰਾਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਭਰਮਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨੩੩॥

ਅਪਨਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੀਚੇ ਲੋਇਨ ਕਰਿ ਰਹਉ ਲੇ ਸਾਜਨ ਘਟ ਮਾਹਿ ॥

ਪਰਮੇਸ੍ਰ ਸਾਜਨ ਕੋ (ਘਟ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਲੇ ਕਰਕੇ ਔਰ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨੀਚੇ ਕਰ ਰਹੂੰ॥

ਸਭ ਰਸ ਖੇਲਉ ਪੀਅ ਸਉ ਕਿਸੀ ਲਖਾਵਉ ਨਾਹਿ ॥੨੩੪॥

ਸਰਬ ਰਸੋਂ ਸਹਿਤ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸਾਥ ਮੈਂ ਖੇਲਨਾ ਕਰੂੰ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਨਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਲਖਾਵੋਂ ਨਹੀਂ॥੨੩੪॥

ਆਠ ਜਾਮ ਚਉਸਠਿ ਘਰੀ ਤੁਅ ਨਿਰਖਤ ਰਹੈ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਪਤੀ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਔ ਚੌਸਠ ਘੜੀਓਂ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੌ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਦੇਖਤਾ ਰਹੇ॥

ਨੀਚੇ ਲੋਇਨ ਕਿਉ ਕਰਉ ਸਭ ਘਟ ਦੇਖਉ ਪੀਉ ॥੨੩੫॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਨੀਵੇਂ ਨੇਤ੍ਰ ਕਿਉਂ ਕਰੂੰ ਜਬ ਸਰਬ (ਘਟ) ਸਰੀਰੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ॥੨੩੫॥

ਸੁਨੁ ਸਖੀ ਪੀਅ ਮਹਿ ਜੀਉ ਬਸੈ ਜੀਅ ਮਹਿ ਬਸੈ ਕਿ ਪੀਉ ॥

ਹੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਖੀਓਂ ਈਸ੍ਰ ਪਤੀ ਜੀਅ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ (ਕਿ) ਅਥਵਾ ਜੀਵ ਈਸ੍ਰ ਪਤੀ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ॥ ਉੱਤਰ:

ਜੀਉ ਪੀਉ ਬੂਝਉ ਨਹੀ ਘਟ ਮਹਿ ਜੀਉ ਕਿ ਪੀਉ ॥੨੩੬॥

ਤਬ ਸੰਤ ਜਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਖੀ ਤੂੰ ਜੀਅ ਔਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਝਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ:-ਇਸੀ (ਘਟ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅੰਤੇਕਰਣ ਵਸਿਸ੍ਰ ਜੀਵ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਉਪਹਤ ਸਾਖੀ ਈਸਰ ਰੂਪ ਹੈਂ ਵਾਸਤਵ ਦੋਨੋਂ ਕਾ ਏਕ ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੨੩੬॥

ਵਾ ਉੱਤ੍ਰ ਵਾਲੇ ਮਹਾਤਮਾਂ ਸੰਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਹਮ ਤੋ ਜੀਵ ਔ ਪਤੀ ਈਸ੍ਰ ਦੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਜੋ ਚੇਤਨ ਹੈ ਜੀਵ ਅਥਵਾ ਈਸ੍ਰ ਏਹੋ ਕੁਛ ਹੈ॥

ਕਬੀਰ ਬਾਮਨੁ ਗੁਰੂ ਹੈ ਜਗਤ ਕਾ ਭਗਤਨ ਕਾ ਗੁਰੁ ਨਾਹਿ ॥

ਜਦਪਿ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਜਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਹੈ ਤਦਪਿ ਭਗਤੋਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਰਝਿ ਉਰਝਿ ਕੈ ਪਚਿ ਮੂਆ ਚਾਰਉ ਬੇਦਹੁ ਮਾਹਿ ॥੨੩੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਵੀਚਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਹੰਕਾਰ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਅਰਝਿ ਉਰਝਿ) ਖਪ ਖਪ ਕਰਕੇ (ਪਚਿ) ਜਲ ਮੂਆ ਹੈ॥੨੩੫॥

ਹਰਿ ਹੈ ਖਾਂਡੁ ਰੇਤੁ ਮਹਿ ਬਿਖਰੀ ਹਾਥੀ ਚੁਨੀ ਨ ਜਾਇ ॥

---

[1] ਜੀਆਂ ਘਾਇ ਨ ਖਾਈਐ ਭੰਗਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਮਾਸ ਕਾ ਨਾਮਂ ਭੰਗਾਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰੀ ਰੂਪ ਖੰਡ ਨਾਮ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਰੇਤ ਮੈਂ (ਬਿਖਰੀ) ਖਿੰਡੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਖੰਡ (ਹਾਥੀ) ਹਾਥੋਂ ਸੇ[1] ਭਾਵ ਯਗਜ ਆਦੀ ਅਸਥੂਲ ਕਿਰਿਆ ਸੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਗੁਰਿ ਭਲੀ ਬੁਝਾਈ ਕੀਟੀ ਹੋਇ ਕੈ ਖਾਇ ॥੨੩੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਭਲੀ ਰੀਤੀ ਬਤਾਈ ਹੈ ਕਿਆ ਕੀੜੀ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਭਾਵ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸੰਯੁਗਤ ਵਾ ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਖਾਇ ਲੇ ਭਾਵ ਜਾਣ ਲੇ॥੨੩੮॥

ਕਬੀਰ ਜਉ ਤੁਹਿ ਸਾਧ ਪਿਰੰਮ ਕੀ ਸੀਸੁ ਕਾਟਿ ਕਰਿ ਗੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕਰ ਤੁਝ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ (ਪਿਰੰਮ) ਪਤੀ ਪਾਵਣੇ ਕੀ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰਧਾ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸੀਸ ਕੋ ਕਾਟ ਕੈ (ਗੋਇ) ਗੇਂਦ ਰੂਪ ਕਰ ਲੇ ਭਾਵ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋ॥

ਖੇਲਤ ਖੇਲਤ ਹਾਲ ਕਰਿ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਇ ਤ ਹੋਇ ॥੨੩੯॥

ਇਸ ਭਗਤੀ ਰੂਪ ਖੇਲ ਕੋ ਖੇਲਤਾ ਹੂਆ ਅਨੰਦ ਹੋ ਕਰ ਐਸੇ ਜਾਣ ਜੋ ਕਿਛ ਹੋਣੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵ ਵਿਵਹਾਰੋਂ ਸੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਹੁ॥੨੩੯॥

ਕਬੀਰ ਜਉ ਤੁਹਿ ਸਾਧ ਪਿਰੰਮ ਕੀ ਪਾਕੇ ਸੇਤੀ ਖੇਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤੁਝਕੋ ਤਿਸ (ਪਿਰੰਮ) ਪਤੀ ਕੀ (ਸਾਧ) ਸ੍ਰਧਾ ਹੈ ਤੌ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਪਰੀਪੱਕ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖੇਲ ਭਾਵ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰ॥

ਕਾਚੀ ਸਰਸਉਂ ਪੇਲਿ ਕੈ ਨਾ ਖਲਿ ਭਈ ਨ ਤੇਲੁ ॥੨੪੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕਚੀ ਸਰਿਓਂ ਕੋ (ਪੇਲਿ) ਪੀੜ ਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾ ਤੋ ਖਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਈ ਔਰ ਨਾ ਤੇਲ ਹੀ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕੁਸੰਗਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾ ਇਸ ਲੋਕ ਔਰ ਨਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ॥੨੪੦॥

ਇਸ ਮੈਂ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਪਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਢੂੰਢਤ ਡੋਲਹਿ ਅੰਧ ਗਤਿ ਅਰੁ ਚੀਨਤ ਨਾਹੀ ਸੰਤ ॥

ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧਿਓਂ ਕੀ (ਗਤਿ) ਤਰਹ ਇਹ ਜੀਵ ਢੂੰਢਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਹਿ ਨਾਮਾ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਬਿਨੁ ਭਗਤਹੁ ਭਗਵੰਤੁ ॥੨੪੧॥

ਸ੍ਰੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਵੰਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਹੀ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨੪੧॥ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਸੋ ਹੀਰਾ ਛਾਡਿ ਕੈ ਕਰਹਿ ਆਨ ਕੀ ਆਸ ॥

ਸੋ ਹਰੀ ਰੂਪ ਹੀਰਾ ਛਾਡ ਕਰਕੇ ਜੋ ਔਰ ਕੀ ਆਸਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਨਰ ਦੋਜਕ ਜਾਹਿਗੇ ਸਤਿ ਭਾਖੈ ਰਵਿਦਾਸ ॥੨੪੨॥

ਸੋ ਪੁਰਸ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਵੇਂਗੇ ਸ੍ਰੀ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਜੀ ਸਤਜ ਵਾਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੪੨॥

ਕਬੀਰ ਜਉ ਗ੍ਰਿਹੁ ਕਰਹਿ ਤ ਧਰਮੁ ਕਰੁ ਨਾਹੀ ਤ ਕਰੁ ਬੈਰਾਗੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕਰੈ ਤਬ ਧਰਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰ ਔਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰ॥

[1] ਵਾ ਹੰਕਾਰੀ ਰੂਪ ਮਨ ਹਸਤੀ ਤੇ ਚੁਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ॥

ਬੈਰਾਗੀ ਬੰਧਨੁ ਕਰੈ ਤਾ ਕੋ ਬਡੋ ਅਭਾਗੁ ॥੨੪੩॥

ਔਰ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋਕੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਬੰਧਨਾ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਫਸਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅਤੀ ਮੰਦ ਭਾਗ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮੈਂ ਫਸੇ ਸੋ ਮੰਦਭਾਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੪੩॥

ਸਲੋਕ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਕੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸੇਖੋਂ ਕੀ ਜਾਤੀ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਭਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਕੋਈ ਕਾਲ ਚੋਰੀ ਰੂਪ ਕਰਮ ਕੀਆ ਪੁਨਾ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਅਤੀਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਅਜਮੇਰ ਮੈਂ ਏਕ ਪੀਰ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸੰਤ ਪਦ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਹੈਂ। ਸੋ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਵਿਚਰਤੇ ਹੂਏ ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਕ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਪਾਕਪਟਨ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਬਹੁਤ ਤਾਂ ਉਹਾਂ ਕਹੇ ਔਰ ਕੋਈ ਕਹੀਂ ਕੋਈ ਕਹੀਂ ਕਹਿਤੇ ਭਏ ਹੈਂ। ਜਿੰਦ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਜਮ ਕੋ ਪਤੀ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਤੁ ਦਿਹਾੜੈ ਧਨ ਵਰੀ ਸਾਹੇ ਲਏ ਲਿਖਾਇ ॥

ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੈਂ ਇਹ ਜਿੰਦ ਰੂਪ ਜੋ ਪੁਰਯਸ਼ਟਕਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦੇਹ ਬੀਚ (ਵਰੀ) ਵੜੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਦਿਨ ਤੇ (ਸਾਹੇ) ਜਮ ਪਤੀ ਕਾ ਸੰਜੋਗ ਹੋਣਾ ਲਿਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਮਲਕੁ ਜਿ ਕੰਨੀ ਸੁਣੀਦਾ ਮੁਹੁ ਦੇਖਾਲੇ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਕਾ (ਮਲਕ) ਮਾਲਕ ਪਤੀ ਜੋ ਜਮ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਇ ਕਰ ਅਪਨਾ ਮੁਖ ਦੇਖਾਲੇਗਾ॥

ਜਿੰਦੁ ਨਿਮਾਣੀ ਕਢੀਐ ਹਡਾ ਕੂ ਕੜਕਾਇ ॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ (ਨਿਮਾਣੀ) ਵਿਚਾਰੀ ਗਰੀਬਣੀ ਜਿੰਦ ਹਡੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਫੋੜ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੀਏਗੀ॥

ਸਾਹੇ ਲਿਖੇ ਨ ਚਲਨੀ ਜਿੰਦੂ ਕੂੰ ਸਮਝਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੌਨ ਸੇ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੇ ਸੰਕੇਤ ਰੂਪ ਸਾਹੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੋ ਚਲਾਇਵਾਨ ਭਾਵ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਜਿੰਦ ਕੋ ਸਮਝਾਵਣਾ ਕਰ ਜੋ ਭਜਨ ਪਰਾਇਣ ਹੋਵੇ॥

ਜਿੰਦੁ ਵਹੁਟੀ ਮਰਣੁ ਵਰੁ ਲੈ ਜਾਸੀ ਪਰਣਾਇ ॥

ਤਬ ਜਿੰਦ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਲੋਕੋਂ ਕੇ (ਮਰਣੁ) ਮਾਰਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਜਮ (ਵਰੁ) ਪਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਪਰਣਾਇ) ਵਿਵਾਹ ਕਰਕੇ ਲੇ ਜਾਵੇਗਾ॥

ਆਪਣ ਹਥੀ ਜੋਲਿ ਕੈ ਕੈ ਗਲਿ ਲਗੈ ਧਾਇ ॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ (ਜੋਲਿ) ਤੁਰ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਕਿਸ ਕੇ ਗਲ ਮੈਂ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਲਗੇਗੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਯਮਦੂਤ ਕਿਸੀ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ॥

ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਪੁਰਸਲਾਤ ਕੰਨੀ ਨ ਸੁਣੀ ਆਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੌਨਸਾ ਜਮ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਪੁਰਸਲਾਤ) ਪੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸਾਰ ਵਾਲ ਤੇ ਭੀ ਨਿਕੀ ਹੈ ਤੈਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਕਾਨੋਂ ਤੇ ਸੁਣਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਫਰੀਦਾ ਕਿੜੀ ਪਵੰਦੀਈ ਖੜਾ ਨ ਆਪੁ ਮੁਹਾਇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ (ਕਿੜੀ ਪਵੰਦੀਈ) ਅਵਾਜਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਭਾਵ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਪੁਕਾਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖੜਾ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ (ਮੁਹਾਇ) ਲੁਕਾਇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਕਰ॥੧॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਖਰਬੂਜੇ ਦੇਖ ਕਰ ਸਵਾਲ ਕੀਆ ਜਬ ਖੇਤ ਵਾਲੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦੀਏ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੋੜ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਦਰ ਦਰਵੇਸੀ ਗਾਖੜੀ ਚਲਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਤਿ ॥

ਹੇ ਮਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰ ਦੀ (ਦਰਵੇਸ਼ੀ) ਫਕੀਰੀ ਕਰਨੀ (ਗਾਖੜੀ) ਔਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਦਰਵੇਸ਼ੀ ਕੋ ਛਾਡ ਕਰ ਦੁਨੀਆਂ ਕੀ (ਭਤਿ) ਤਰਹ ਫੇਰ ਚਲਾਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹੀ ਕਰੋਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੮

ਬੰਨ੍ਹਿ ਉਠਾਈ ਪੋਟਲੀ ਕਿਥੈ ਵੰਞਾ ਘਤਿ ॥੨॥

ਫੇਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਇਹੁ ਫਕੀਰੀ ਕੀ ਪੰਡ ਜੋ ਬਾਂਧ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਉਠਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸ ਕੋ ਕਹਾਂ (ਘਤਿ) ਪਾਇ ਭਾਵ ਸਿਟ (ਵੰਞਾ) ਜਾਵੋਂ ਕਿੰਤੂ ਇਹ ਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਹੀ ਰਹੂੰ॥੨॥ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰਕੇ ਜਬ ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਪਨੇ ਸੰਕਲਪ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਆਗੇ ਚਲੇ ਗਏ ਪੀਛੇ ਤੇ ਉਹ ਖਰਬੂਜੇ ਸਭੀ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਬਨ ਗਏ ਤਬ ਵੋਹ ਖੇਤ ਵਾਲਾ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕਰਨੇ ਕਾ ਫਲ ਜਾਨ ਕਰ ਤਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀਂ ਆਇ ਪੜਾ ਔ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੋ ਸੁਨਾਇਆ ਤਿਸ ਸੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਝੁ ਨ ਬੁਝੈ ਕਿਝੁ ਨ ਸੁਝੈ ਦੁਨੀਆ ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ ॥

ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋ ਕੁਛ ਧਰਮ ਕੀ ਬੂਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਕੁਛ ਸੂਝ ਨਹੀਂ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਦੁਨੀਆਂ ਕੋ ਆਸ਼ਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪ ਗੁਝੀ ਅਗਨੀ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਸਾਂਈਂ ਮੇਰੈ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਨਾਹੀ ਤ ਹੰ ਭੀ ਦਝਾਂ ਆਹਿ ॥੩॥

ਤਾਂਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਈਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗ੍ਰਹਸਤ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੈਂ ਭੀ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸ ਅਗਨੀ ਮੈਂ (ਦਝਾਂ) ਦਗਧ ਹੋਣਾ ਸੀ॥੩॥ ਫਰੀਦ ਜੀ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਤਿਸ ਖੇਤ ਵਾਲੇ ਕੋ ਕਹਾ ਤੂੰ ਜਾਹ ਤੇਰੇ ਖਰਬੂਜੇ ਉਸੀ ਤਰਹ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਤਬ ਤਿਸ ਨੇ ਪੂਛਾ ਇਹ ਕਿਆ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਤੋ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਉਸੀ ਖੇਤ ਮੈਂ ਏਕ ਸਿਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਤੁਝਕੋ ਉੱਤ੍ਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤਬ ਵਹੁ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਜਬ ਆਕਰ ਦੇਖੇ ਤੋ ਸਭੀ ਖਰਬੂਜੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਵੋਹ ਜੋ ਏਕ ਸਿਰ ਪੜਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪੂਛਾ ਤਬ ਵੋਹ ਹਸਾ ਭੀ ਔ ਰੋਯਾ ਭੀ ਤੋ ਤਿਸ ਨੇ ਤਿਸ ਸੇ ਹਸਨੇ ਔ ਰੋਨੇ ਕਾ ਕਾਰਨ ਪੂਛਾ ਤਬ ਓਹ ਸਿਰ ਕਹਿਤਾ ਭਯਾ ਹੇ ਅਭਾਗੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਮ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਭਰਮਤੇ ਹੁਏ ਅਬ ਇਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਆਏ ਥੇ ਜੇਕਰ ਹਮਾਰੇ ਬੀਚ ਸੇ ਏਕ ਭੀ ਉਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਅਰਥ ਲਗ ਜਾਤਾ ਤਬ ਹਮ ਸਭੀ ਮੁਕਤਿ ਹੋ ਜਾਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੋ ਮੈਂ ਹਸਾ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਤੈਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਹਮ ਤਿਨ ਕੇ ਅਰਥ ਨ ਆਵਨੇ ਸੇ ਫੇਰ ਚੌਰਾਸੀ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਯਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਰੋਯਾ ਹੂੰ ਤਿਸ ਸਿਰ ਸੇ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਰ ਉਹ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਭੀ ਵੈਰਾਗ ਕਰਦੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੇ ਲਾਗਾ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਜਾਣਾ ਤਿਲ ਥੋੜੜੇ ਸੰਮਲਿ ਬੁਕੁ ਭਰੀ ॥

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਜਾਣਤਾ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਤਿਲ ਥੋੜੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਗਿਣਤੀ ਕੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੈਂ ਸੰਮਲਕੇ ਬੁਕ ਭਰਤਾ ਭਾਵ ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕੋ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਵਰਤਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਵਾ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਤਿਲ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥ ਥੋੜੇ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈਂ ਤਉ ਮੈਂ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਬੁਕ ਭਰਤਾ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰਤਾ॥

ਜੇ ਜਾਣਾ ਸਹੁ ਨੰਢੜਾ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਮਾਣੁ ਕਰੀ ॥੪॥

ਅਰ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਤਾ ਸਹੁ ਭਾਵ ਜੋਬਨ ਤੁਛ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਜੁਆਨੀ ਕਾ ਮਾਣ ਥੋੜਾ ਕਰਤਾ ਵਾ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਜਾਣਤਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ (ਨੰਢੜਾ) ਨੀਵੇਂ ਹੋਣੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਹੀ ਮਾਣ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਮਾਣ ਨ ਕਰਤਾ॥੪॥

ਜੇ ਜਾਣਾ ਲੜੁ ਛਿਜਣਾ ਪੀਡੀ ਪਾਈਂ ਗੰਢਿ ॥

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ (ਲੜੁ) ਪੱਲਾ (ਛਿਜਣਾ) ਨਸਟ ਹੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਤੌ ਮੈਂ (ਪੀਡੀ) ਖੈਂਚ ਕਰਕੇ ਗੰਢ ਪਾਵਤਾ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕੋ ਭਜਨ ਮੈਂ ਲਗਾਵਤਾ ਭਾਵ ਪਤੀ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮਿਲਾਪ ਕਰਤਾ॥

ਤੈ ਜੇਵਡੁ ਮੈ ਨਾਹਿ ਕੋ ਸਭੁ ਜਗੁ ਡਿਠਾ ਹੰਢਿ ॥੫॥

ਮੈਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ (ਹੰਢਿ) ਫਿਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਤਿਸ ਪਤੀ ਜੈਸਾ ਬਡਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਅਕਲਿ ਲਤੀਫੁ ਕਾਲੇ ਲਿਖੁ ਨ ਲੇਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ (ਲਤੀਫ) ਚਤਰਾਈ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਕਲ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤੋ ਕਾਲੇ ਲੇਖੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਨ ਕਰ॥

ਆਪਨੜੇ ਗਿਰੀਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਕਰਿ ਦੇਖੁ ॥੬॥

ਆਪਣੇ ਚਿਤ ਵ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਗਿਰੀਵਾਨ) ਚੋਲੇ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਸਿਰ ਕੋ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰਮੁਖੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾਇ ਕੋ ਦੇਖ॥੬॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੂਏ ਬੈਠ ਗਏ ਊਹਾਂ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਖਰਬੂਜੇ ਖਾਇ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਥੇ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਉਨ ਕਾ ਚਾਕੂ ਗਿਰ ਪੜਾ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁੜ ਕਰ ਊਹਾਂ ਆਏ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਚਾਕੂ ਪੂਛਾ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਨੇ ਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਤਬ ਉਹ ਦੁਸਟ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਮਾਰ ਕੂਟ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੀਛੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੋ ਤੈ ਮਾਰਨਿ ਮੁਕੀਆਂ ਤਿਨ੍ਹਾ ਨ ਮਾਰੇ ਘੁੰਮਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਤੁਝ ਕੋ ਮੁਕੀਆਂ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤੂੰ (ਘੁਮਿ) ਮੁੜ ਕੇ ਨ ਮਾਰ॥

ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਜਾਈਐ ਪੈਰ ਤਿਨ੍ਹਾ ਦੇ ਚੁੰਮਿ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਪੈਰੋਂ ਕੋ ਚੁੰਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਈਏ। ਵਾ ਜੋ ਵਾਸਨਾ ਤੁਝ ਕੋ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮੁਕੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਿਵਿਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ (ਮੁੜ) ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਤੂੰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਮਾਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਸਨਾ ਮਾਰੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਚੁੰਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਘਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਫਰੀਦਾ ਜਾਂ ਤਉ ਖਟਣ ਵੇਲ ਤਾਂ ਤੂ ਰਤਾ ਦੁਨੀ ਸਿਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਤੇਰਾ ਖਟਣੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਥਾ ਭਾਵ ਜਬ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਥੀ ਤਬ ਤੋ ਤੂੰ (ਦੁਨੀ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੂਆ ਥਾ॥

ਮਰਗ ਸਵਾਈ ਨੀਹਿ ਜਾਂ ਭਰਿਆ ਤਾਂ ਲਦਿਆ ॥੮॥

(ਮਰਗ) ਮੌਤ ਕੀ (ਨੀਹਿ) ਨੀਵ (ਸਵਾਈ) ਸਭ ਉਮਰ ਮੈਂ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਵਾ ਸਵਾਈ ਹੋਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਮਰਨ ਕਾ ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਿਆ ਅਰਥਾਤ ਅੰਤ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਤਬ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਸੁਭ ਅਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਸਾਥ ਲਦਿਆ ਹੂਆ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਦੇਖੁ ਫਰੀਦਾ ਜੁ ਥੀਆ ਦਾੜੀ ਹੋਈ ਭੂਰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜੀਵ ਦੇਖ ਜੋ ਕਿਆ ਹੂਆ ਕਿ ਦਾਹੜੀ ਭੀ ਭੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਬ ਤੁਝ ਕੋ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ॥

ਅਗਹੁ ਨੇੜਾ ਆਇਆ ਪਿਛਾ ਰਹਿਆ ਦੂਰਿ ॥੯॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਆਗੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦਿਨ ਨਿਕਟ ਆਇ ਗਇਆ ਹੈ ਔਰ ਜਨਮ ਕਾ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਦੂਰ ਰਹਿ ਗਇਆ ਹੈ॥੯॥

ਦੇਖੁ ਫਰੀਦਾ ਜਿ ਥੀਆ ਸਕਰ ਹੋਈ ਵਿਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸੁਖ ਰੂਪ ਭੋਗੋਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ਕਰ ਵਤ ਭਾਵ ਮੀਠੀ ਲਾਗਤੀ ਥੀ ਸੋ ਅਬ ਜ਼ੈਹਰ ਵਤ ਭਾਵ ਦੁਖ ਰੂਪ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਾਂਈ ਬਾਝਹੁ ਆਪਣੇ ਵੇਦਣ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ ॥੧੦॥

ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਅਪਨੇ (ਸਾਂਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔ ਕਿਸ ਪਾਸ ਅਪਣੀ (ਬੇਦਨ) ਪੀੜਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੧੦॥

ਫਰੀਦਾ ਅਖੀ ਦੇਖਿ ਪਤੀਣੀਆਂ ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਰੀਣੇ ਕੰਨ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅੱਖੀਆਂ ਤੋ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ (ਪਤੀਣੀਆਂ) ਪਤਲੀਆਂ ਹੋਇ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਈ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਤੋਂ ਕੇ ਸੁਨ ਕੇ ਕੰਨ (ਰੀਣੇ) ਖਾਲੀ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਬੋਲੇ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਸਾਖ ਪਕੰਦੀ ਆਈਆ ਹੋਰ ਕਰੇਂਦੀ ਵੰਨ ॥੧੧॥

ਪੁਨਾ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਸਾਖ) ਖੇਤੀ ਪਕਦੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰ ਹੀ (ਵੰਨ) ਰੰਗ ਕਰ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਕੁਬਾ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਕੇਸ ਸ੍ਵੇਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ॥੧੧॥

ਫਰੀਦਾ ਕਾਲ੍ਹੀ ਜਿਨੀ ਨ ਰਾਵਿਆ ਧਉਲੀ ਰਾਵੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਾਲੇ ਕੇਸੋਂ ਕੇ ਸਮੇਂ ਭਾਵ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਾਵਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਪ ਕਰ ਅਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਧਉਲੀ) ਸੁਫੈਦ ਕੇਸੋਂ ਸਮੇਂ (ਕੋਇ) ਕੌਣ ਰਵਤਾ ਭਾਵ ਜਪਤਾ ਹੈ॥

ਕਰਿ ਸਾਂਈ ਸਿਉ ਪਿਰਹੜੀ ਰੰਗੁ ਨਵੇਲਾ ਹੋਇ ॥੧੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸਰਬ ਕੇ (ਸਾਂਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ (ਪਿਰਹੜੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ ਜਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੁਝ ਕੋ (ਨਵੇਲਾ) ਨਵੀਨ ਰੰਗ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ॥੧੨॥

ਮਃ ੩ ॥

ਫਰੀਦਾ ਕਾਲੀ ਧਉਲੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋ ਚਿਤਿ ਕਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬ੍ਰਿਥ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਤੇ ਹੋਏ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਕਾਲੀ ਧਉਲੀ) ਜੁਬਾ ਔ ਬ੍ਰਿਧਤਾ ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਸਦਾ ਹੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਿਤ ਕਰੇ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਸਿਮਰਨ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਿਮਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ॥

ਆਪਣਾ ਲਾਇਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਲਗਈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਣੇ ਕੋ (ਲੋਚੈ) ਚਾਹੈ ਤੌ ਭੀ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਲਾਇਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥੧੩॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਿਆਲਾ ਤਿਸ ਮਾਲਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਭਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧੩॥ ਏਕ ਵੇਸਵਾ ਕੋ ਤਿਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਨੇ ਕਜਲ ਕੀ ਸਲਾਈ ਦਈ ਤਬ ਓਹ ਪਾਵਨੇ ਸੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਰੜਕਿਆ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੋਪਵਾਨ ਹੋ ਕਰ ਗੋਲੀ ਕੋ ਮਾਰਤੀ ਭਈ ਕੋਈ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਉਹ ਵੇਸਵਾ ਮ੍ਰਿਤ ਭਈ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਲੋਥ ਕੋ ਬਿਜੂ ਆਦਿ ਜਾਨਵਰੋਂ ਨੇ ਕਬਰ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਕੀਆ ਔਰ ਪੰਛੀ ਤਿਸ ਕੇ ਕਰੰਗ ਪਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਤਿਸ ਕੀ ਐਸੀ ਦਸਾ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜਿਨ੍ ਲੋਇਣ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ ਸੇ ਲੋਇਣ ਮੈ ਡਿਠੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਥਾ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰ ਆਜ ਮੈਂਨੇ ਐਸੇ ਹੁਏ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਕਜਲ ਰੇਖ ਨ ਸਹਦਿਆ ਸੇ ਪੰਖੀ ਸੂਇ ਬਹਿਠੁ ॥੧੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਹੜੇ ਕਜਲ ਕੀ ਮੋਟੀ ਰੇਖ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਹਾਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਅਜ ਪੰਛੀਓਂ ਕੇ (ਸੁਇ) ਬਚੇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅੰਤ ਕੋ ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਭਈ॥੨੪॥

ਫਰੀਦਾ ਕੂਕੇਦਿਆ ਚਾਂਗੇਦਿਆ ਮਤੀ ਦੇਦਿਆ ਨਿਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੇਦੋਂ ਕੇ (ਕੂਕੇਂਦਿਆ) ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਔ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ (ਚਾਂਗੇਦਿਆ) ਪੁਕਾਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਮੱਤਾਂ ਦੇਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੀ॥

ਜੋ ਸੈਤਾਨਿ ਵੰਞਾਇਆ ਸੇ ਕਿਤ ਫੇਰਹਿ ਚਿਤ ॥੧੫॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੇ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੇ ਜਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕੀ ਤਰਫ ਚਿਤ ਕੋ ਫੇਰੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥

ਫਰੀਦਾ ਥੀਉ ਪਵਾਹੀ ਦਭੁ ॥

ਜੇ ਸਾਂਈ ਲੋੜਹਿ ਸਭੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਸਾਂਈ ਕੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਦੇਖਿਆ (ਲੋੜਹਿ) ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੋ ਪਹੇ ਕੀ ਦਭ ਵਤ ਹੋ ਭਾਵ ਸਭ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਹੋ॥

ਇਕੁ ਛਿਜਹਿ ਬਿਆ ਲਤਾੜੀਅਹਿ ॥

ਤਾਂ ਸਾਈ ਦੈ ਦਰਿ ਵਾੜੀਅਹਿ ॥੧੬॥

ਕੋਈ ਏਕ ਤੋ ਤੇਰੇ ਅੰਗ (ਛਿਜਹਿ) ਭੰਗ ਕਰ ਦੇਵੈ ਔਰ ਕੋਈ ਤੁਝਕੋ ਲਤਾੜ ਦੇਵੈ ਭਾਵ ਯਦਪਿ ਤੁਝ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਭੀ ਦੇਵੈ ਤੌਂ ਭੀ ਤੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰਕੇ ਸਹਨਸੀਲ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਤੂੰ ਸਾਂਈ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਵਾੜੀਐਂਗਾ ਭਾਵ ਤਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਾਵੈਂਗਾ॥੧੬॥

ਫਰੀਦਾ ਖਾਕੁ ਨ ਨਿੰਦੀਐ ਖਾਕੂ ਜੇਡੁ ਨ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਖਾਕ ਵਤ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਨਾ ਨਿੰਦੀਐ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਜੈਸਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਤੇ ਹੂਏ ਵੋਹ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਭਾਵ ਸੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਕੇ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਦਿਆ ਪੈਰਾ ਤਲੈ ਮੁਇਆ ਉਪਰਿ ਹੋਇ ॥੧੭॥

ਵਾ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਖਾਕ ਕੋ ਨਾ ਨਿੰਦੀਐ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਖਾਕ ਜੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੀਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਪੈਰੋਂ ਕੇ ਨੀਚੇ ਆਵਤੀ ਹੈ ਔ ਮਿਰਤ ਹੂਏ ਸੇ ਊਪਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗੋਰ ਮੈਂ ਪਾਇਕੇ ਊਪਰ ਖਾਕ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੧੭॥

ਫਰੀਦਾ ਜਾ ਲਬੁ ਤਾ ਨੇਹੁ ਕਿਆ ਲਬੁ ਤ ਕੂੜਾ ਨੇਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ (ਲਬੁ) ਲੋਭ ਹੈ ਤੋ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਆ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਜਬ ਹੈ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਝੂਠਾ ਹੈ ਦਾਸਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਜਗਜਾਸੀ ਕੋ ਜਬ ਤਕ ਵਿਸ਼ਅਹੁੰ ਕਾ ਲਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਕ ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜੇਕਰ ਜਾਣੀਐ ਲਬ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੋ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਝੂਠਾ ਹੈ॥

ਕਿਚਰੁ ਝਤਿ ਲਘਾਈਐ ਛਪਰਿ ਤੁਟੈ ਮੇਹੁ ॥੧੮॥

ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਕੇ ਬਰਸਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੁਟੇ ਹੋਏ ਛਪਰ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾਕ (ਝਤੁ) ਸਮਾਂ ਲਘਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਹੀ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਭੀਜਣਾ ਹੀ ਪੜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਲਬ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੮॥ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਬਨ ਮੈਂ ਵਿਚਰਤੇ ਹੋਇਆਂ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੰਗਲੁ ਜੰਗਲੁ ਕਿਆ ਭਵਹਿ ਵਣਿ ਕੰਡਾ ਮੋੜੇਹਿ ॥

ਹੇ ਫਰੀਦ (ਜੰਗਲ) ਉਜਾੜ ਉਜਾੜ ਮੈਂ ਵਣਕੰਡਿਓਂ ਕੋ (ਮੋੜੇਹਿ) ਲਤਾੜਤਾ ਹੂਆ ਕਿਆ ਫਿਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਵਸੀ ਰਬੁ ਹਿਆਲੀਐ ਜੰਗਲੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ॥੧੯॥

ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਰਬੁ) ਪਾਲਨੇ ਵਾਲਾ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਘਰ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਜੰਗਲ ਮੈਂ ਕਿਆ (ਢੂੰਢੇਹਿ) ਖੋਜਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਫਰੀਦਾ ਇਨੀ ਨਿਕੀ ਜੰਘੀਐ ਥਲ ਡੂੰਗਰ ਭਵਿਓਮ੍ਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਇਨੋਂ ਸ੍ਰੇਸਟ (ਜੰਘੀਐ) ਲਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰੇਤੇ ਕੇ (ਥਲ) ਅਸਥਾਨ ਔ (ਡੂੰਗਰ) ਪਰਬਤੋਂ ਪਰ ਮੈਂ (ਭਵਓਿਮ੍ਹਿ) ਫਿਰਤਾ ਰਹਾ ਹੂੰ॥

ਅਜੁ ਫਰੀਦੈ ਕੂਜੜਾ ਸੈ ਕੋਹਾਂ ਥੀਓਮਿ ॥੨੦॥

ਪਰੰਤੂ ਆਜ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪਾਸੋਂ (ਕੂਜੜਾ) ਅਸਤਾਵਾ ਲੋਣਾ ਭੀ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਸਾਂ ਤੇ ਦੂਰ (ਥੀਓਮ੍ਹਿ) ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਗਿਆ ਵਾ ਇਨ ਸੂਖਸ਼ਮ ਵਾਸਨਾਂ ਕਰਕੇ ਊਚ ਨੀਚ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭਰਮਤ ਰਹਾ ਹੂੰ ਆਜ ਨਿਰਵਾਸ ਹੋ ਜਾਣੇ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਅਸਤਾਵਾ ਸੈਂਕੜੇ ਕੋਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਤੇ ਆਪ ਕੋ ਅਸੰਗ ਜਾਨਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੂੰ॥੨੦॥ ਏਕ ਜੱਸਾ ਤਖਾਣ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਥਾ ਸੋ ਏਕ ਸਮੇਂ ਬਨ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਰਾਤ ਆਇ ਰਹਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤਬ ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਕੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਸਰਦੀ ਭੀ ਤਿਸ ਕੋ ਲਗੀ ਔਰ ਭੂਖ ਕਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨ ਹੋਈ ਤਬ ਉਹ ਜੱਸਾ ਜੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਫਰੀਦ ਜੀ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਰਾਤੀ ਵਡੀਆਂ ਧੁਖਿ ਧੁਖਿ ਉਠਨਿ ਪਾਸ ॥

ਹੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਕੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਤੋ ਵੱਡੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਮੇਰੇ ਪਾਸੇ ਧੁਖ ਧੁਖ ਉਠਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੭੯

ਧਿਗੁ ਤਿਨ੍ਹਾ ਦਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿਨਾ ਵਿਡਾਣੀ ਆਸ ॥੨੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਬਿਗਾਨੀ ਆਸ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਜੀਵਣੇ ਕੋ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਭਾਵ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਆਸਾ ਕਰ ਦੁਖੀ ਰਹਾ ਹਾਂ॥੨੧॥ ਤਿਸ ਕਾ ਆਸਾ ਸਮਝ ਕਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਉੱਤਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਮੈ ਹੋਦਾ ਵਾਰਿਆ ਮਿਤਾ ਆਇੜਿਆਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਆਇਆਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦਿਆਂ (ਵਾਰਿਆ) ਵਰਜ ਰਾਖਿਆ ਹੋਵੇ ਅਰਥਾਤ ਨ ਦੀਆ ਹੋਵੇ॥

ਹੇੜਾ ਜਲੈ ਮਜੀਠ ਜਿਉ ਉਪਰਿ ਅੰਗਾਰਾ ॥੨੨॥

ਤਬ ਮੇਰਾ (ਹੇੜਾ) ਸਰੀਰ ਮਜੀਠ ਵਤ ਅਗਨੀ ਕੇ ਅੰਗਿਆਰੋਂ ਪਰ ਜਲ ਜਾਵੇ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹਮਨੇ ਤੁਝ ਤੇ ਦੁਰਾਇ ਕਰ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਹੈ॥੨੨॥

ਫਰੀਦਾ ਲੋੜੈ ਦਾਖ ਬਿਜਉਰੀਆਂ ਕਿਕਰਿ ਬੀਜੈ ਜਟੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਜਾਟ ਕਿਕਰੋਂ ਕੌ ਬੀਜ ਕੇ ਬਿਜੌਰ ਦੇਸ ਕੀਆਂ ਦਾਖਾਂ ਲੇਣੀ ਚਾਹਤਾ ਹੈ॥

ਹੰਢੈ ਉੰਨ ਕਤਾਇਦਾ ਪੈਧਾ ਲੋੜੈ ਪਟੁ ॥੨੩॥

ਪੁਨਾ ਉੱਨ ਕੋ ਕਤਾਵਤਾ (ਹੰਢੈ) ਫਿਰੈ ਔ (ਪਟੁ) ਰੇਸ਼ਮ ਕੋ ਪਹਰਿਆ ਚਾਹੁਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਜਦ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪੀ ਕਿਕਰੋਂ ਕੋ ਬੀਜਕਰ ਸ੍ਵਰਗ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਰੂਪੀ ਬਿਜੌਰ ਦੇਸ ਕੀਆਂ ਦਾਖਾਂ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਕਾਮ ਰੂਪੀ ਉੱਨ ਕੋ ਕਤਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਰੇਸ਼ਮ ਪਹਰਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ॥੨੩॥ ਜਬ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਥਮ ਵੈਰਾਗ ਹੂਆ ਤਬ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਬਨ ਮੈਂ ਫਲ ਫੂਲ ਖਾਇਕਰ ਤਪ ਕੀਆ ਔ ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਕੂਏ ਮੈਂ ਲਟਕੇ ਔ ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਅਜਮੇਰ ਮੈਂ ਖੁਆਜੇ ਪੀਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਅੰਤ ਕੋ ਪੀਰ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਗਨੀ ਲੋਪ ਕਰ ਦਈ ਪਹਰ ਰਾਤ੍ਰ ਰਹੀ ਸੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਜਲ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਪੀਰ ਕਾ ਇਸਨਾਨ

ਕਰਵਾਵਤੇ ਹੋਤੇ ਥੇ ਉਸ ਦਿਨ ਅਗਨੀ ਕੌ ਨਾ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਵਿਘਨ ਹੋਤਾ ਜਾਨਿਆ ਚਿਤ ਮੈਂ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਦੇਖਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਕਹੀਂ ਦੂਰ ਦੀਪਕ ਜਲਤਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੜਾ ਔਰ ਬਰਖਾ ਹੋਤੀ ਥੀ ਔਰ ਚਿਕੜ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਫਰੀਦਾ ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੁ ਦੂਰਿ ਘਰੁ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹੁ ॥

ਗਲੀਆਂ ਮੈਂ ਤੋ ਚਿਕੜ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਦੀਪਕ ਵਾਲਾ ਘਰ ਬੀ ਦੂਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਪੀਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਭੀ ਹੈ॥

ਚਲਾ ਤ ਭਿਜੈ ਕੰਬਲੀ ਰਹਾਂ ਤ ਤੁਟੈ ਨੇਹੁ ॥੨੪॥

ਏਕ ਹੀ (ਕੰਬਲੀ) ਲੋਈ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਘਰ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਲੇਣੇ ਕੋ ਜਾਵੋਂ ਤਬ ਬਰਖਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਕੰਮਲੀ ਭਿਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੇਕਰ ਨਾ ਜਾਵੋਂ ਤਬ ਪੀਰ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਤੂਟਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਭਿਜਉ ਸਿਜਉ ਕੰਬਲੀ ਅਲਹ ਵਰਸਉ ਮੇਹੁ ॥

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੰਮਲੀ ਭਿਜ ਸਿਜ ਭੀ ਜਾਵੈ ਵਾ ਲੋਈ ਭਿਜ ਜਾਵੈ ਔਰ ਕੋਈ ਅੰਗ ਭੀ (ਸਿਜਉ) ਗਿੱਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਲਹੁ (ਮੇਹੁ) ਵਰਖਾ ਭੀ ਬਰਸਤੀ ਰਹੇ॥

ਜਾਇ ਮਿਲਾ ਤਿਨਾ ਸਜਣਾ ਤੁਟਉ ਨਾਹੀ ਨੇਹੁ ॥੨੫॥

ਤਾਂਤੇ ਅਗਨਿ ਲਿਆਇ ਕਰ ਜਲ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪੀਰ ਜੀ ਸਜਣ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਾਇ ਮਿਲੋਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਤੁਟ ਜਾਵੈ॥ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਗਨਿ ਲੇਨੇ ਗਏ ਆਗੇ ਏਕ ਵੇਸਵਾ ਕੇ ਮਕਾਨ ਮੈਂ ਅਗਨੀ ਥੀ ਉਸ ਸੇ ਜਬ ਅਗਨਿ ਮਾਂਗੀ ਤਬ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਰਮਨ ਕਰ ਵਾ ਅਪਨਾ ਨੇਤ੍ਰ ਦੇਹ ਤਬ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਅਗਨੀ ਦੇਵੋਂਗੀ ਤਬ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਰਮਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਮਾਨੀ ਔ ਏਕ ਨੇਤ੍ਰ ਅਪਨਾ ਨਿਕਾਲ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੋ ਦੇਕਰ ਅਗਨੀ ਲੇ ਆਏ ਜਲ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਪੀਰਜੀ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਯਾ ਤਬ ਪੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਨੇਤ੍ਰ ਪਰ ਪੱਟੀ ਕਿਉਂ ਬਾਂਧੀ ਹੈ। ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਆਂਖ ਆਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤੋ ਪੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਛੋਟੀ ਆਂਖ ਆਵੈ ਵਾ ਬੜੀ, ਤੌਂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਆਪ ਦੀ ਰਜ਼ਾਇ ਹੋਵੈ। ਪੀਰ ਨੇ ਕਹਾ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ। ਤਾਂ ਤੇ ਆਂਖ ਛੋਟੀ ਆਵੇਗੀ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਪੱਟੀ ਖੁਲਵਾਈ ਦਈ ਤਬ ਨੇਤ੍ਰ ਉਸੀ ਤਰਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰੰਤੂ ਦੂਸਰੇ ਤੇ ਉਹ ਛੋਟਾ ਰਿਹਾ॥ ਦੇਖ ਕਰ ਪੀਰ ਨੇ ਕਹਾ ਅਬ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਜਾਇਕਰ ਕਹੀਂ ਬੈਠਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰੋ ਤਬ ਫਰੀਦ ਜੀ ਪਾਕਪਟਣ ਮੈਂ ਆਇ ਰਹੇ ਅਬ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਕਾ ਏਕ ਨੇਤ੍ਰ ਛੋਟਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਚਿਸ਼ਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਸਲੋਕੋਂ ਕਾ ਦੁਤੀ ਅਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪੀ ਗਲੀਓਂ ਬੀਚ ਵਿਸ਼ਹੁੰ ਕੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਰੂਪ ਚਿਕੜ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਸਰੂਪ ਦੂਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਜਨ ਕੀ ਤਰਫ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪ ਜਲ ਸਾਥ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਕੰਬਲੀ ਭਿਜਤੀ ਹੈ ਔਰ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਮੈਂ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਤਿਸ ਸਜਣ ਸਾਥ ਨੇਹੁ ਟੂਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਕੰਬਲੀ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਾਥ ਭਿਜਉ ਸਮਾਨ ਕਰਕੇ ਔ ਸਿਜਉ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਅਲਅਹੁ ਭੀ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਜਲ ਬਰਸਤਾ ਰਹੈ ਤੋ ਭੀ ਬਲ ਕਰਕੇ ਸਜਣ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਜਾਇ ਮਿਲੋਂ ਜਿਸ ਤੇ ਹਰੀ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾ ਟੂਟੇ॥੨੫॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਝੁਕ ਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਪਰੰਤੂ ਪਗ ਕੋ ਮਿਟੀ ਲਗਨੇ ਕੇ ਭੈ ਕਰ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਸਿਰ ਨਾ ਰਖਿਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਮੈ ਭੋਲਾਵਾ ਪਗ ਦਾ ਮਤੁ ਮੈਲੀ ਹੋਇ ਜਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਸਮਾਦਿਕ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪਗ ਦਾ ਭੁਲਾਵਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਗ ਮਤ ਮੈਲੀ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥

ਗਹਿਲਾ ਰੂਹੁ ਨ ਜਾਣਈ ਸਿਰੁ ਭੀ ਮਿਟੀ ਖਾਇ ॥੨੬॥

ਪਰੰਤੂ ਇਹ (ਰੂਹੁ) ਜੀਵ (ਗਹਿਲਾ) ਕਮਲਾ ਵਾ ਗਾਫਲ ਹੂਆ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗੋਰ ਮੈਂ ਪੜਨੇ ਸੇ ਸਿਰ ਕੋ ਭੀ ਮਿਟੀ ਨੇ ਖਾਇ ਲੈਣਾ ਹੈ॥੨੬॥ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਸਭ ਸ੍ਵਾਦੀਕ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਅਧਿਕ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਸਕਰ ਖੰਡੁ ਨਿਵਾਤ ਗੁੜੁ ਮਾਖਿਉ ਮਾਂਝਾ ਦੁਧੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੱਕਰ ਔ ਖੰਡ (ਨਿਵਾਤ) ਮਿਸਰੀ ਔਰ ਜੋ (ਮਾਖਿਓਂ) ਸ਼ੈਹਤ ਔਰ ਮਾਝਾ ਦੂਧ ਆਦਿਕ ਹੈਂ॥

ਸਭੇ ਵਸਤੂ ਮਿਠੀਆਂ ਰਬ ਨ ਪੁਜਨਿ ਤੁਧੁ ॥੨੭॥

ਇਹ ਸਰਬ ਵਸਤੂਆਂ ਮਿਠੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਹੇ (ਰੱਬ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਸਮ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਤੀਆਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਸਭ ਤੇ ਅਧਿਕ ਹੈ॥੨੭॥

ਫਰੀਦਾ ਰੋਟੀ ਮੇਰੀ ਕਾਠ ਕੀ ਲਾਵਣੁ ਮੇਰੀ ਭੁਖ ॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਕਾਠ ਕੀ ਮੇਰੀ ਰੋਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਲਗਾਵਣੇ ਕੋ (ਲਾਵਣੁ) ਸਲੂਣਾ ਮੇਰੀ ਭੁਖ ਹੀ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਖਾਧੀ ਚੋਪੜੀ ਘਣੇ ਸਹਨਿਗੇ ਦੁਖ ॥੨੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚੋਪੜੀ ਹੋਈ ਖਾਧੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗੇ ਹੈਂ ਉਹ ਦੁਖ ਭੀ (ਘਣੇ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹਾਰੇਂਗੇ॥੨੮॥

ਰੁਖੀ ਸੁਖੀ ਖਾਇ ਕੈ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਪੀਉ ॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਰੁਖੀ ਸੁਖੀ) ਰੁਖੀ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ਕਰਕੇ ਸੀਤਲ ਪਾਣੀ ਕੋ ਪੀਓ ਔ ਸੁਖੀ ਰਹੋ॥

ਫਰੀਦਾ ਦੇਖਿ ਪਰਾਈ ਚੋਪੜੀ ਨਾ ਤਰਸਾਏ ਜੀਉ ॥੨੯॥

ਪਰਾਈ ਚੋਪੜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਰਜੋ ਗੁਣੀਓਂ ਕੇ ਸੁਖ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਅਪਨੇ ਜੀਵ ਕੋ ਤਰਸਾ ਨਹੀਂ॥੨੯॥ ਏਕ ਸਾਈਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰਫ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਥੇ ਔਰ ਰੋਜਾ ਨਿਵਾਜ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪੁਨਾ ਏਕ ਦਿਨ ਫਰੀਦ ਜੀ ਸੇ ਨਿਵਾਜ ਕਜਾ ਹੋ ਗਈ ਤਬ ਤਿਸ ਸੰਤ ਕੋ ਤਰਕ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਅਪਨੇ ਮੁਰੀਦ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜੁ ਨ ਸੁਤੀ ਕੰਤ ਸਿਉ ਅੰਗੁ ਮੁੜੇ ਮੁੜਿ ਜਾਇ ॥

ਆਜ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੰਤ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਸੁਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਅਜ ਮੇਰੇ ਸੇ ਬੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਗਈ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ (ਅੰਗੁ) ਰਿਦਾ (ਮੁੜੇ ਮੁੜਿ) ਵਾਰੰਵਾਰ ਮੁਰਝਾਵਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਡੋਹਾਗਣੀ ਤੁਮ ਕਿਉ ਰੈਨਿ ਵਿਹਾਇ ॥੩੦॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ (ਡੋਹਾਗਣੀ) ਛੁਟੜ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਛੋ ਤੁਮਕੋ ਨਿਵਾਜ ਆਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਸਾਹੁਰੈ ਢੋਈ ਨਾ ਲਹੈ ਪੇਈਐ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥

ਤਬ ਉਹ ਸੰਤ ਆਗੇ ਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਾਹੁਰੈ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਔ (ਪੇਈਐ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਬੀ ਕੂਏਂ ਮੈਂ ਲਟਕਤਾ ਹੈ ਕਬੀ ਬਨ ਮੈਂ ਭਟਕਤਾ ਹੈ॥

ਪਿਰੁ ਵਾਤੜੀ ਨ ਪੁਛਈ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਉ ॥੩੧॥

ਔ (ਪਿਰੁ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਐਸੀ ਤੂੰ ਸੁਹਾਗਣਿ ਧੰਨ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਸੁਹਾਗਣ ਹੈ ਔਰ ਹੈਂ ਦੁਹਾਗਣ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਤਿਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਹੰਕਾਰ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਹੇਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩੧॥

ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ ਕੰਤ ਕੀ ਕੰਤੁ ਅਗੰਮੁ ਅਥਾਹੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਅਗੰਮੁ) ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ (ਸਾਹੁਰੈ ਪੇਈਐ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਕੰਤ ਕੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੋ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜੁ ਭਾਵੈ ਬੇਪਰਵਾਹ ॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਤਿਸ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹਰੀ ਕੋ ਭਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀਆਂ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਧੰਨਜ ਹੈਂ॥੩੨॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਲ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਕਾ ਏਕ ਮੋਕਲਹਰ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਨੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਤੀ ਧੋਤੀ ਸੰਬਹੀ ਸੁਤੀ ਆਇ ਨਚਿੰਦੁ ॥

ਜਿਸਕੀ ਦੇਹੀ ਨਾਤੀ ਧੋਤੀ ਹੋਈ ਭਾਵ ਉਜਲ ਕਰੀ ਦੋਈ (ਸੰਬਹੀ) ਫਬ ਰਹੀ ਅਰਥਾਤ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ਰਹੀ ਥੀ ਔਰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕਰ ਮੰਦਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋ ਆਇਕਰ ਸੋਇ ਰਹੀ ਥੀ॥

ਫਰੀਦਾ ਰਹੀ ਸੁ ਬੇੜੀ ਹਿੰਙੁ ਦੀ ਗਈ ਕਥੂਰੀ ਗੰਧੁ ॥੩੩॥

ਸੋ ਹਿੰਗ ਦੀ ਬੇੜੀ ਅਸਥੂਲ ਦੇਹੀ ਈਹਾਂ ਪੜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਕਥੂਰੀ) ਕਸਤੂਰੀ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਵਤ ਲਿੰਘ ਦੇਹੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਵਾ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਏ ਔ ਨਾਤੀ ਧੋਤੀ ਆਦਿ ਕਰਮ ਕਰਕੇ (ਸੰਬਹੀ) ਫਬੀ ਔ ਨਿਰਵਿਕਲਪ ਸਮਾਧੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਭੀ ਕਰੀ ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਭੀ (ਹਿੰਙੁ) ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਕੀ (ਬੇੜੀ) ਬਲੀ ਅਰਥਾਤ ਅਵਰੀ ਰਹੀ ਔਰ ਕਸਤੂਰੀ ਕੀ ਸੁਗੰਧੀ ਵਤ ਭਗਤੀ ਵਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਥੀ ਸੋ ਗਈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨ ਹੋਤੀ ਭਈ॥੩੩॥

ਜੋਬਨ ਜਾਂਦੇ ਨਾ ਡਰਾਂ ਜੇ ਸਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਸੇ (ਸਹ) ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਜਾਵੈ ਤੋ ਮੈਂ ਇਸ ਜੋਬਨ ਕੇ ਜਾਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨ ਡਰੋਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਕਿਤੀ ਜੋਬਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਨੁ ਸੁਕਿ ਗਏ ਕੁਮਲਾਇ ॥੩੪॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜੋਬਨ ਕੁਮਲਾਇ ਕਰ ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਣਾਂਮੀ ਹੋਇ ਗਏ ਹੈਂ॥੩੪॥ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਚਿੰਤ ਖਟੋਲਾ ਵਾਣੁ ਦੁਖੁ ਬਿਰਹਿ ਵਿਛਾਵਣ ਲੇਫੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਚਿੰਤਾ ਰੂਪੀ ਤੋ ਹਮਾਰਾ (ਖਟੋਲਾ) ਮੰਜਾ ਹੈ ਔ ਦੁਖ ਰੂਪੀ ਵਾਣ ਸੇ ਉਣਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰੇ ਵਿਯੋਗ ਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਵਿਛਾਵਣਾ ਔ ਲੇਫ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਤੂ ਸਾਹਿਬ ਸਚੇ ਵੇਖੁ ॥੩੫॥

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਚੇ ਸਾਹਿਬ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਾਥ ਦੇਖਣਾ ਕਰ॥੩੫॥

ਬਿਰਹਾ ਬਿਰਹਾ ਆਖੀਐ ਬਿਰਹਾ ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੁਝਕੋ ਜੋ ਬਿਰਹਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੂੰ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਕਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੂੰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਮੈਂ ਮੁਖ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਬਿਰਹੁ ਨ ਊਪਜੈ ਸੋ ਤਨੁ ਜਾਣੁ ਮਸਾਨੁ ॥੩੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ (ਬਿਰਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਨ (ਮਸਾਨੁ) ਮੁਰਦੇ ਵਤ ਵਾ ਸਮਸਾਨ ਭੂਮੀ ਵਤ ਅਸੁਧ ਹੈ॥੩੬॥

ਫਰੀਦਾ ਏ ਵਿਸੁ ਗੰਦਲਾ ਧਰੀਆਂ ਖੰਡੁ ਲਿਵਾੜਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜ਼ੈਹਰ ਕੀਆਂ ਗੰਦਲਾਂ ਹੈਂ ਉਪਰ ਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਣ ਆਦੀ ਖੰਡ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਿਵਾੜ) ਲਪੇਟ ਧਰੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਰਾਹੇਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਇਕਿ ਰਾਧੀ ਗਏ ਉਜਾੜਿ ॥੩੭॥

ਏਕ ਤੌ ਬੀਚ ਤੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੰਗੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੀ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਵਿਵਾਹੀਆਂ ਕੋ ਉਜਾੜ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਿਰਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩੭॥

ਫਰੀਦਾ ਚਾਰਿ ਗਵਾਇਆ ਹੰਢਿ ਕੈ ਚਾਰਿ ਗਵਾਇਆ ਸੰਮਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤੈਨੇ ਚਾਰ ਪਹਿਰ ਭਾਵ ਦਿਨ ਕੋ ਤੋ (ਹੰਢਿ) ਫਿਰ ਕਰਕੇ ਗਵਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਚਾਰ ਪੈਹਰੋਂ ਕੋ ਸੋਇ ਕਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ॥

ਲੇਖਾ ਰਬੁ ਮੰਗੇਸੀਆ ਤੂ ਆਂਹੋ ਕੇਰ੍ਹੇ ਕੰਮਿ ॥੩੮॥

ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ (ਰਬੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਸੇ (ਲੇਖਾ) ਹਿਸਾਬ ਪੁਛਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਨ ਸੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਹੈਂ ਵਾ ਤੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਆਯਾ ਥਾ ਅਰ ਕਿਆ ਕੀਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਤੈਨੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥੩੮॥

ਫਰੀਦਾ ਦਰਿ ਦਰਵਾਜੈ ਜਾਇ ਕੈ ਕਿਉ ਡਿਠੋ ਘੜੀਆਲੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੋਂ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓਂ ਕੇ (ਦਰਿ) ਅੰਦਰ ਜਾਇਕਰ ਤੈਨੇ (ਕਿਉ) ਕਿਆ ਘੜਿਆਲ ਭੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਏਹੁ ਨਿਦੋਸਾਂ ਮਾਰੀਐ ਹਮ ਦੋਸਾਂ ਦਾ ਕਿਆ ਹਾਲੁ ॥੩੯॥

ਦੇਖ ਇਹ ਘੜੀਆਲ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ ਤੇ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਤੋ ਹਮ ਦੋਸੋਂ ਵਾਲਿਓਂ ਕਾ ਕਿਆ ਹਾਲ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਦੋਸੋਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰ॥੩੯॥

ਘੜੀਏ ਘੜੀਏ ਮਾਰੀਐ ਪਹਰੀ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥

ਏਕ ਏਕ ਘੜੀ ਪੀਛੇ ਇਸ ਘੜੀਆਲ ਕੋ ਮਾਰੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪੈਹਰ ਪੀਛੇ ਜਬ ਗਜਲ ਬਾਜਤੀ ਹੈ ਤਬ ਅਧਿਕ ਸਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸੋ ਹੇੜਾ ਘੜੀਆਲ ਜਿਉ ਡੁਖੀ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਇ ॥੪੦॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇ (ਹੇੜਾ) ਸਰੀਰ ਘੜਿਆਲ ਕੇ ਸਦਰਸ ਸਜਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਯੂ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੁਖੋਂ ਸਾਥ ਬਿਤਾਵਤਾ ਹੈ॥੪੦॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੦

ਬੁਢਾ ਹੋਆ ਸੇਖ ਫਰੀਦੁ ਕੰਬਣਿ ਲਗੀ ਦੇਹ ॥

ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦੇਹੀ ਕਾਂਪਣੇ ਲਗੀ ਹੈ॥

ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਤਨੁ ਹੋਸੀ ਖੇਹ ॥੪੧॥

ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਬਰਸ ਭੀ ਜੀਵਣਾ ਹੋਵੈ ਫੇਰ ਭੀ ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੇ ਖੇਹ ਰੂਪ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ॥੪੧॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਸਰਦੀ ਮੈਂ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੋ ਪਾਲਾ ਲਗਨੇ ਕਰਕੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਏਕ ਮਾਛਣ ਕੇ ਭਠ ਮੈਂ ਗਰਮਾਈ ਜਾਨ ਕਰ ਸੋਇ ਰਹੇ ਜਬ ਸਵੇਰੇ ਮਾਛਣ ਨੇ ਦੇਖਾ ਤਬ ਕੋਪ ਕਰ ਦੁਰਬਚਨ ਬੋਲਤੀ ਭਈ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਕਹਿਤੇ ਭਏ॥

ਫਰੀਦਾ ਬਾਰਿ ਪਰਾਇਐ ਬੈਸਣਾ ਸਾਂਈ ਮੁਝੈ ਨ ਦੇਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਾਂਈ ਬਿਗਾਨੇ ਬਾਰ ਮੈਂ ਬੈਸਣਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕਬੀ ਨ ਦੇਹੁ॥

ਜੇ ਤੂ ਏਵੈ ਰਖਸੀ ਜੀਉ ਸਰੀਰਹੁ ਲੇਹਿ ॥੪੨॥

ਔਰ ਜੇ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਖਣਾ ਹੈ ਤਬ ਸਰੀਰ ਤੇ (ਜੀਉ) ਜਿੰਦ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਲੇਹੁ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਸ ਪਰਧਾਨੀਤਾ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣਾ ਭਲਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਸਾਂਈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਪਰਾਏ ਬਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨ ਦੇਹੁ ਔਰ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਰਖਣਾ ਹੈ ਤਬ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਸਕਰਣ ਬੀਚ ਸੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਲੈ ਲੇਹੁ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਵਿਚਰੂੰ॥੪੨॥ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਸਮਾਧੀ ਇਸਥਿਤ ਥੇ ਸੁਕੀ ਲਕੜੀ ਸਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਰਹੇ

ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਏਕ ਲੁਹਾਰ ਨੇ ਪੁਠੀ ਕੁਹਾੜੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਇਸਕੋ ਕਾਟ ਕੇ ਕੋਇਲੇ ਕਰੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਧਿ ਕੁਹਾੜਾ ਸਿਰਿ ਘੜਾ ਵਣਿ ਕੈ ਸਰੁ ਲੋਹਾਰੁ ॥

ਹੇ ਲੁਹਾਰ ਤੇਰੇ ਕੰਧ ਪਰ ਕੁਹਾੜਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਨੀ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਘੜਾ ਹੈ ਅਰ ਵਣ ਦੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੋ ਕਰ ਖੜਾ ਹੈ॥

ਫਰੀਦਾ ਹਉ ਲੋੜੀ ਸਹੁ ਆਪਣਾ ਤੂ ਲੋੜਹਿ ਅੰਗਿਆਰ ॥੪੩॥

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਇਲੇ ਕੀਏ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਮੇਸੁਰ ਕੋ ਮਿਲਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਵਹੁ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਕਰ ਚਰਨੀਂ ਪੜਾ ਵਾ ਕਾਲ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਜਮਦੂਤ ਰੂਪੀ ਲੁਹਾਰ ਤੇਰੇ (ਕੰਧਿ) ਮੋਢੇ ਪਰ ਤੌਂ ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਕੁਹਾੜਾ ਹੈ ਔ ਸਿਰ ਪਰ ਹੁਕਮ ਰੂਪੀ ਘੜਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਬਨ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਤੂੰ ਖੜਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਅਪਣਾ ਸਹੁ ਸੁਾਮੀ (ਲੋੜੀ) ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਅੰਗਜਾਰ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ॥੪੩॥

ਫਰੀਦਾ ਇਕਨਾ ਆਟਾ ਅਗਲਾ ਇਕਨਾ ਨਾਹੀ ਲੋਣੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਕਨਾਂ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਆਟਾ (ਅਗਲਾ) ਬਹੁਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਕਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਲੂਣ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਹਕਿੰਚਨ ਹੈਂ ਵਾ ਇਕਨੋਂ ਪਾਸ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਆਟਾ ਅਗਲਾ ਹੈ ਇਕਨਾਂ ਪਾਸ ਲੂਣ ਸਮ ਥੋੜੇ ਗੁਣ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਅਗੈ ਗਏ ਸਿੰਞਾਪਸਨਿ ਚੋਟਾਂ ਖਾਸੀ ਕਉਣੁ ॥੪੪॥

ਸੋ ਅਗੇ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਏ ਹੋਏ ਸਿਆਣੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕੌਣ ਚੋਟਾਂ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪਦਾਰਥ ਸੰਗ੍ਰਹ ਵਾਲੇ ਅਵਗੁਣੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟਾਂ ਖਾਵੈਂਗੇ॥੪੪॥ ਪੁਨਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਮੈਂ ਤਿਸੀ ਰਾਜਾ ਮੋਕਲ ਹਰ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਾਸਿ ਦਮਾਮੇ ਛਤੁ ਸਿਰਿ ਭੇਰੀ ਸਡੋ ਰਡ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ (ਦਮਾਮੇ) ਨਗਾਰੇ ਔ ਭੇਰੀ ਆਦੀ ਬਾਜੇ ਬਜਤੇ ਥੇ ਔਰ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤਰ ਝੂਲਤਾ ਥਾ ਤਿਨ ਕੇ ਅਗਰ ਭਾਗ ਮੈਂ (ਰਡ) ਭਟ ਲੋਕ ਜਸ ਕੇ (ਸਡੋ) ਛੰਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਥੇ॥

ਜਾਇ ਸੁਤੇ ਜੀਰਾਣ ਮਹਿ ਥੀਏ ਅਤੀਮਾ ਗਡ ॥੪੫॥

ਸੋ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਾਲੇ ਭੀ (ਜੀਰਾਣ) ਸਮਸਾਨ ਭੂਮਕਾ ਮੈਂ ਜਾਇ ਸੁਤੇ ਹੈਂ (ਅਤੀਮਾ) ਗਰੀਬੋਂ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਕਬਰੋਂ ਮੈਂ ਗਾਡੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਫਰੀਦਾ ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਉਸਾਰੇਦੇ ਭੀ ਗਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਏਕ ਛਤੇ ਕੋਠੇ ਔ (ਮੰਡਪ) ਹਵੇਲੀਆਂ ਆਦੀ ਸਭ ਅਸਥਾਨ ਪੁਨਾ (ਮਾੜੀਆਂ) ਉੱਚੀਆਂ ਅਟਾਰੀਆਂ ਕੇ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੋ ਭੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕੂੜਾ ਸਉਦਾ ਕਰਿ ਗਏ ਗੋਰੀ ਆਇ ਪਏ ॥੪੬॥

ਸੋ ਜਨ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਝੂਠਾ ਹੀ ਸੌਦਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਸਰੀਰ ਤਿਨ ਕੇ ਕਬਰੋਂ ਮੈਂ ਆਇ ਪੜੇ ਹੈਂ॥੪੬॥

ਫਰੀਦਾ ਖਿੰਥੜਿ ਮੇਖਾ ਅਗਲੀਆ ਜਿੰਦੁ ਨ ਕਾਈ ਮੇਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਤਖ ਖਿੰਥਾ ਨੂੰ ਧਾਗੋਂ ਰੂਪੀ ਮੇਖਾਂ (ਅਗਲੀਆਂ) ਬਹੁਤੀਆਂ ਲਾਗ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿੰਦ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਵਾ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਅਲਫੀ ਨੂੰ ਨਾੜੀਓਂ ਰੂਪ ਬਹੁਤੀਆਂ ਮੇਖਾਂ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਵਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਚਲੇ ਮਸਾਇਕ ਸੇਖ ॥੪੭॥

ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਮਸਾਇਕ) ਮਿਹਨਤੀ ਔਰ (ਸੇਖ) ਤਿਆਗੀ ਭਾਵ ਉਤਮ ਨੀਚ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੪੭॥

ਫਰੀਦਾ ਦੁਹੁ ਦੀਵੀ ਬਲੰਦਿਆ ਮਲਕੁ ਬਹਿਠਾ ਆਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੋਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕੋਂ ਕੇ (ਬਲੰਦਿਆ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਜਮ ਰੂਪੀ (ਮਲਕੁ) ਮਾਲਕ ਵਾ ਫਰਿਸਤਾ ਆ ਬੈਠਾ ਹੈ॥

ਗੜੁ ਲੀਤਾ ਘਟੁ ਲੁਟਿਆ ਦੀਵੜੇ ਗਇਆ ਬੁਝਾਇ ॥੪੮॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਗੜ ਦਬਾਇ ਲੀਆ ਔ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਟ ਲੁਟ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਬੁਝਾਇ ਗਇਆ ਭਾਵ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੪੮॥

ਫਰੀਦਾ ਵੇਖੁ ਕਪਾਹੈ ਜਿ ਥੀਆ ਜਿ ਸਿਰਿ ਥੀਆ ਤਿਲਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਕਪਾਹ ਕੇ ਸਾਥ ਹਾਲ ਹੂਆ ਸੋ ਦੇਖ ਵੇਲਣ ਮੈਂ ਵੇਲਨੇ ਆਦੀ ਕਸ਼ਟ ਪਾਵਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੋ ਤਿਲੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਜੋ ਘਾਣੀ ਮੈਂ ਪੀੜੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਮਾਦੈ ਅਰੁ ਕਾਗਦੈ ਕੁੰਨੇ ਕੋਇਲਿਆਹ ॥

ਔਰ ਜੋ ਕਮਾਦ ਕੇ ਸਾਥ ਔ ਕਾਗਜ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਧੋਬੀ ਕੀ (ਕੁੰਨੀ) ਮੱਟੀ ਔਰ ਕੋਇਲਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਹੂਆ ਹੈ ਮਟੀ ਕੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਤਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੋਇਲਿਓਂ ਕੋ ਦੂਸਰੀ ਵੇਰ ਫੇਰ ਜਲਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਮੰਦੇ ਅਮਲ ਕਰੇਦਿਆ ਏਹ ਸਜਾਇ ਤਿਨਾਹ ॥੪੯॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਸਜਾਈਂ ਮਿਲਤੀਆਂ ਹੈਂ॥੪੯॥

ਫਰੀਦਾ ਕੰਨਿ ਮੁਸਲਾ ਸੂਫੁ ਗਲਿ ਦਿਲਿ ਕਾਤੀ ਗੁੜੁ ਵਾਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਨੇ ਦਿਖਲਾਵੇ ਹੇਤ ਕੰਧੇ ਪਰ ਤੋ ਨਿਵਾਜ ਪੜਨੇ ਵਾਲਾ ਮੁਸਲਾ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔ ਗਲ ਕੇ ਬੀਚ (ਸੂਫੁ) ਖਵਨੀ ਪੈਹਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔ ਦਿਲ ਮੈਂ ਈਰਖਾ ਰੂਪੀ (ਕਾਤੀ) ਭਰੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬਾਹਰ ਗੁੜ ਕੇ ਸਮਾਨ ਮੁਖ ਤੇ ਮਿਠੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਬਾਹਰਿ ਦਿਸੈ ਚਾਨਣਾ ਦਿਲਿ ਅੰਧਿਆਰੀ ਰਾਤਿ ॥੫੦॥

ਬਾਹਰ ਤੇ ਤੌਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਗਜਾਨਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔ ਦਿਲ ਮੈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਅੰਧਿਆਰੀ ਰਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬਾਹਰ ਭੇਖ ਦਿਖਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਮੰਦ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਹੈ॥੫੦॥

ਫਰੀਦਾ ਰਤੀ ਰਤੁ ਨ ਨਿਕਲੈ ਜੇ ਤਨੁ ਚੀਰੈ ਕੋਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੈਰਾਗਵਾਨੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਚੀਰ ਦੇਵੈ ਤੌਂ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਰਤੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ (ਰਤੁ) ਰਕਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ॥

ਜੋ ਤਨ ਰਤੇ ਰਬ ਸਿਉ ਤਿਨ ਤਨਿ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ ॥੫੧॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਤਨ ਮੈਂ ਰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫੧॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੰਕਾ ਨਿਵਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਃ ੩ ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਸਭੋ ਰਤੁ ਹੈ ਰਤੁ ਬਿਨੁ ਤੰਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਇਹ ਸਰੀਰ ਤੋ ਸਭੀ ਰਕਤ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਹ ਰਤੇ ਆਪਣੇ ਤਿਤੁ ਤਨਿ ਲੋਭੁ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ (ਸਹ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਬੀਚ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਰਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਭੈ ਪਇਐ ਤਨੁ ਖੀਣੁ ਹੋਇ ਲੋਭੁ ਰਤੁ ਵਿਚਹੁ ਜਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਪੜਨੇ ਸੇ ਪ੍ਰਤਖ ਸਰੀਰ ਖੀਨ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਵਿਚੋਂ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਰਕਤ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਉ ਬੈਸੰਤਰਿ ਧਾਤੁ ਸੁਧੁ ਹੋਇ ਤਿਉ ਹਰਿ ਕਾ ਭਉ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਗਵਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਬੈਸੰਤਰਿ) ਅਗਨੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਰਨ ਆਦੀ ਧਾਤਾਂ ਸੁਧ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰੀ ਕਾ ਭੈ ਖੋਟੀ ਮਤ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਤੇ ਜਨ ਸੋਹਣੇ ਜਿ ਰਤੇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੫੨॥

ਫਰੀਦਾ ਸੋਈ ਸਰਵਰੁ ਢੂਢਿ ਲਹੁ ਜਿਥਹੁ ਲਭੀ ਵਥੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਖੋਜ ਲੇਵੋ ਜਿਸ ਸਤਸੰਗ ਤੇ ਆਤਮ ਰਤਨ ਰੂਪ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਛਪੜਿ ਢੂਢੈ ਕਿਆ ਹੋਵੈ ਚਿਕੜਿ ਡੁਬੈ ਹਥੁ ॥੫੩॥

ਆਨ ਦੇਵ ਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਛਪੜੋਂ ਕੇ ਖੋਜਨੇ ਤੇ ਕਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਮਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਹੀ ਡੂਬਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਤਮ ਰੂਪ ਰਤਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥੫੩॥

ਫਰੀਦਾ ਨੰਢੀ ਕੰਤੁ ਨ ਰਾਵਿਓ ਵਡੀ ਥੀ ਮੁਈਆਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ (ਨੰਢੀ) ਭਾਵ ਨੀਵੀਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਸੰਯੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਰਾਵਿਆ ਹੈ ਸੋ (ਵਡੀ) ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਯੁਕਤ ਹੋਇਕਰ ਮਰੀ ਹੈ॥

ਧਨ ਕੂਕੇਂਦੀ ਗੋਰ ਮੇਂ ਤੈ ਸਹ ਨਾ ਮਿਲੀਆਸੁ ॥੫੪॥

ਸੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਧਨ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੋਰ ਮੈਂ ਪੜੀ ਹੋਈ ਕਿਆਮਤ ਤਕ (ਕੂਕੇਂਦੀ) ਪੁਕਾਰਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ (ਸਹ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਕੈਸੇ ਮਿਲੋਂ॥੫੪॥

ਫਰੀਦਾ ਸਿਰੁ ਪਲਿਆ ਦਾੜੀ ਪਲੀ ਮੁਛਾਂ ਭੀ ਪਲੀਆਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਿਰ ਕੇ ਕੇਸ ਭੀ (ਪਲੇ) ਸ੍ਵੇਤ ਹੋ ਗਏ ਔਰ ਦਾਹੜੀ ਭੀ ਸ੍ਵੇਤ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਮੁਛਾਂ ਭੀ ਸ੍ਵੇਤ ਹੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯਿਹ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ॥

ਰੇ ਮਨ ਗਹਿਲੇ ਬਾਵਲੇ ਮਾਣਹਿ ਕਿਆ ਰਲੀਆਂ ॥੫੫॥

ਰੇ ਮਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇ (ਗਹਿਲੇ) ਗਾਵਲ ਹੋ ਕਰ (ਬਾਵਰੇ) ਕਮਲੇ ਹੂਏ ਹੂਏ ਅਜੇ ਭੀ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੀਆਂ (ਰਲੀਆਂ) ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕੋ ਕਿਆ (ਮਾਣਹਿ) ਭੋਗਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਨਿਕਟ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ॥੫੫॥

ਫਰੀਦਾ ਕੋਠੇ ਧੁਕਣੁ ਕੇਤੜਾ ਪਿਰ ਨੀਦੜੀ ਨਿਵਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਕੋਠੇ ਪਰ (ਧੁਕਣੁ) ਦੌੜਨਾ ਕਿਤਨਾਕ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਕਿਤਨਾਕ ਚਿਰ ਹੋਇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਤੁਝ ਕੋ ਜੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਭਾਵ ਜਾਗ॥

ਜੋ ਦਿਹ ਲਧੇ ਗਾਣਵੇ ਗਏ ਵਿਲਾੜਿ ਵਿਲਾੜਿ ॥੫੬॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਦਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਗਿਣਤੀ ਕੇ ਮਿਲੇ ਥੇ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ (ਵਿਲਾੜਿ) ਬਤੀਤ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੫੬॥

ਫਰੀਦਾ ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਏਤੁ ਨ ਲਾਏ ਚਿਤੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕੋਠੇ ਔ ਹਵੇਲੀਆਂ ਆਟਾਰੀ ਆਦੀ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਣਾ ਨ ਕਰ॥

ਮਿਟੀ ਪਈ ਅਤੋਲਵੀ ਕੋਇ ਨ ਹੋਸੀ ਮਿਤੁ ॥੫੭॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਕਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਤੇਰੇ ਪਰ ਅਤੋਲਵੀ ਮਿਟੀ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋ ਕਰ ਸਹਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ॥੫੭॥

ਫਰੀਦਾ ਮੰਡਪ ਮਾਲੁ ਨ ਲਾਇ ਮਰਗ ਸਤਾਣੀ ਚਿਤਿ ਧਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ (ਮੰਡਪ) ਮਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਔ ਮਾਲ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਨਾ ਲਗਾਵਨਾ ਕਰ ਔਰ (ਮਰਗ) ਮੌਤ ਜੋ (ਸਤਾਣੀ) ਸਹਿਤ ਬਲ ਕੇ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਧਾਰ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੋ ਯਾਦ ਕਰ ਵਾ ਮੰਦ੍ਰਾਂ ਪਰ ਮਾਲ ਨਾ ਲਾਇ ਮੌਤ ਬਲ ਵਾਲੀ ਯਾਦ ਕਰ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੧

ਸਾਈ ਜਾਇ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ਜਿਥੈ ਹੀ ਤਉ ਵੰਞਣਾ ॥੫੮॥

ਸੋਈ ਪ੍ਰਲੋਕ ਅਸਥਾਨੋ ਕੋ ਸੰਮਾਲ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਬੀਚ ਤੈਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੁਛ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰ॥੫੮॥

ਫਰੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹੀ ਕੰਮੀ ਨਾਹਿ ਗੁਣ ਤੇ ਕੰਮੜੇ ਵਿਸਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਗੁਣ ਕਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਤਿਨ ਕਾਮੋਂ ਕੋ ਵਿਸਾਰ॥

ਮਤੁ ਸਰਮਿੰਦਾ ਥੀਵਹੀ ਸਾਂਈ ਦੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੫੯॥

ਕਿਉਂਕਿ ਮਤ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਸਾਂਈ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਜਨ ਕਰ॥੫੯॥

ਫਰੀਦਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ ਦਿਲ ਦੀ ਲਾਹਿ ਭਰਾਂਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਕਰ ਔਰ ਚਿਤ ਕੀ ਭ੍ਰਮਣਾ ਲਾਹਿ ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹ॥

ਦਰਵੇਸਾਂ ਨੋ ਲੋੜੀਐ ਰੁਖਾਂ ਦੀ ਜੀਰਾਂਦਿ ॥੬੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਵੇਸਾਂ ਨੂੰ (ਰੁਖਾਂ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਜੈਸੀ (ਜੀਰਾਦਿ) ਸਹਾਰਣਾ ਧਾਰਨੀ ਚਾਹੀਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਈਟ ਆਦੀ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਓਹ ਤਿਸ ਕੋ ਫੂਲ ਫਲ ਲਕੜੀ ਆਦੀ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੬੦॥

ਫਰੀਦਾ ਕਾਲੇ ਮੈਡੇ ਕਪੜੇ ਕਾਲਾ ਮੈਡਾ ਵੇਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਕਪੜੇ ਭੀ ਕਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨੀਲੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਵੇਸੁ) ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਾ ਰੰਗ ਭੀ ਕਾਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਗੁਨਹੀ ਭਰਿਆ ਮੈ ਫਿਰਾ ਲੋਕੁ ਕਹੈ ਦਰਵੇਸੁ ॥੬੧॥

ਮੈਂ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕਾ ਭਰਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰ (ਲੋਕੁ) ਮੁਝ ਕੋ (ਦਰਵੇਸੁ) ਫਕੀਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੁਝ ਮੈਂ ਫਕੀਰੀ ਕਾ ਗੁਣ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬੧॥

ਤਤੀ ਤੋਇ ਨ ਪਲਵੈ ਜੇ ਜਲਿ ਟੁਬੀ ਦੇਇ ॥

ਜੈਸੇ ਜੇਹੜੀ ਖੇਤੀ (ਤੋਇ) ਪਾਨੀ ਕੇ ਸੰਚਣੇ ਸੇ (ਤਤੀ) ਜਲ ਜਾਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪੁਨਾ ਜੇਕਰ ਜਲ ਮੈਂ ਟੁਬੀ ਦੇਕਰ ਡੋਬ ਭੀ ਦੇਵੈ ਤੌ ਭੀ ਓਹ ਖੇਤੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ (ਪਲਵੈ) ਫੈਲਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹ ਕਰਕੇ ਬੁਧ ਗਿਆਨੀ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਜੋ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸੰਚਨੇ ਸੇ ਭੀ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੋ ਡੋਹਾਗਣਿ ਰਬ ਦੀ ਝੂਰੇਦੀ ਝੂਰੇਇ ॥੬੨॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵ ਰੂਪੀ (ਰਬ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਡੋਹਾਗਣਿ) ਛੁਟੜ ਹੋਈ ਹੋਈ ਹੈ ਓਹ ਵਾਰੰਵਾਰ ਝੁਰਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੬੨॥

ਜਾਂ ਕੁਆਰੀ ਤਾ ਚਾਉ ਵੀਵਾਹੀ ਤਾਂ ਮਾਮਲੇ ॥

ਜਬ ਇਹ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੁਆਰੀ ਭਾਵ ਜੀਵਤੀ ਥੀ ਤਬ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਔਰ ਜਬ ਏਹ ਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਵਾਹੀ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੇ ਵਿਯੋਗ ਹੋਣੇ ਸੇ ਇਸ ਕੋ (ਮਾਮਲੇ) ਕਜੀਏ ਪੜ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਏਹੋ ਪਛੋਤਾਉ ਵਤਿ ਕੁਆਰੀ ਨ ਥੀਐ ॥੬੩॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਇਸਕੋ ਇਹੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪੁਨਾ ਕੁਆਰੀ ਹੋਵਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਫੇਰ ਕੁਆਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਗਜਾਸਾ ਰੂਪੀ ਕੁਆਰੀਪਣੇ ਮੈਂ ਤੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਥਾ ਔਰ ਜਬ ਵਿਵਾਹੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਰੂਪ ਮਾਮਲੇ ਪਾ ਦੀਏ ਤਬ ਇਹੀ ਪਸਚਾਤਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਫੇਰ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪ ਕੁਆਰਪਣਾ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਜਗਜਾਸਾ ਰੂਪੀ ਕੁਆਰਪਣਾ ਥਾ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਇਸ ਜੀਵ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਉਤਸ਼ਾਹ ਥਾ ਔਰ ਜਬ ਵਿਵਾਹੀ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋਈ ਤਬ (ਮਾ) ਮਾਯਾ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣ ਕਰ (ਮਲੇ) ਭਾਵ ਦੂਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਤਬ ਪਸਚਾਤਾਪ ਔਰ ਕੁਆਰਪਣਾ ਏਹ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੬੩॥

ਕਲਰ ਕੇਰੀ ਛਪੜੀ ਆਇ ਉਲਥੇ ਹੰਝ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਕਲਰ ਕੀ ਛਪੜੀ ਜੋ ਅਨੇਕ ਦੁਖੋਂ ਰੂਪੀ ਖਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਸੰਤ ਰੂਪੀ (ਹੰਝ) ਹੰਸ ਆਇ ਉਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਚਿੰਜੁ ਬੋੜਨਿ੍ ਨਾ ਪੀਵਹਿ ਉਡਣ ਸੰਦੀ ਡੰਝ ॥੬੪॥

ਜੋ ਤਿਸ ਮੈਂ ਚੁੰਜੋਂ ਕੋ ਡੋਬਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਮਾਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਪੀਵਤੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵ ਭੋਗ ਬੁਧੀ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਛਪੜੀ ਸੇ ਉਡਣੇ ਕੀ ਅਰਥਾਤ ਮਰਣੇ ਕੀ (ਡੰਝ) ਚਾਹ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮਰਨਾ ਸਤਯ ਸਮਝ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੬੪॥

ਹੰਸੁ ਉਡਰਿ ਕੋਧ੍ਰੈ ਪਇਆ ਲੋਕੁ ਵਿਡਾਰਣਿ ਜਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਹੰਸ ਉਡ ਕਰਕੇ ਜਹਾਂ ਕੋਧ੍ਰਾ ਅੰਨ ਮੋਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਗਿਆ ਤਬ ਲੋਕ ਤਿਸ ਕੋ ਉਡਾਵਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਕੋਧਰਾ ਨਾ ਖਾਵੈ॥

ਗਹਿਲਾ ਲੋਕੁ ਨ ਜਾਣਦਾ ਹੰਸੁ ਨ ਕੋਧ੍ਰਾ ਖਾਇ ॥੬੫॥

ਪਰੰਤੂ ਓਹ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਜੋ (ਗਹਿਲਾ) ਕਮਲਾ ਹੈ ਸੋ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੰਸ ਕੋਧਰੇ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਕਿਸੀ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਕਦਾਚਿਤ ਚਲਾ ਜਾਵੈ ਤਬ ਜੋ ਉਨੋਂ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗ ਕੀ ਤਰਕ ਕਰੇ ਸੋ ਕਮਲੇ ਲੋਕ ਮਨਮੁਖ ਐਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਹ ਸੰਤ ਵਿਸ਼ੇ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਕਬੀ ਅੰਗੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੬੫॥

ਚਲਿ ਚਲਿ ਗਈਆਂ ਪੰਖੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹੀ ਵਸਾਏ ਤਲ ॥

ਜਿਨਾਂ ਪ੍ਰਿਥੂ ਆਦੀ ਰਾਜਿਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਊਪਰ (ਤਲ) ਗਾਉਂ ਵਸਾਏ ਥੇ ਭਾਵ ਮ੍ਰਯਾਦਾ ਬਾਂਧੀ ਥੀ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪੰਛੀਆਂ ਕੀ ਡਾਰੋਂ ਵਤ ਰਾਜਿਓਂ ਕੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਚੰਚਲ ਹੋ ਕਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਸਰੁ ਭਰਿਆ ਭੀ ਚਲਸੀ ਥਕੇ ਕਵਲ ਇਕਲ ॥੬੬॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਸਰੋਵਰ ਭਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਚਲਸੀ ਭਾਵ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਮੈਂ ਸੇ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਕਮਲ ਸਮ ਨਿਰਲੇਪ ਹੋ ਕਰ (ਇਕਲ) ਇਕੰਤ ਸੇਵੀ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ (ਥਕੇ) ਇਸਥਿਤ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ॥੬੬॥

ਫਰੀਦਾ ਇਟ ਸਿਰਾਣੇ ਭੁਇ ਸਵਣੁ ਕੀੜਾ ਲੜਿਓ ਮਾਸਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਕਰ ਕਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਿਰਾਣੇ ਮੈਂ ਇਟ ਰਾਖ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੈਂ ਸੌਣਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਤਬ ਕੀੜੀਓਂ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਮਾਸ ਮੈਂ ਲੜਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਬ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਕੀੜਾ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਲੜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਐਸਾ ਸੌਣਾ ਕਬਰ ਮੈਂ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਕੇਤੜਿਆ ਜੁਗ ਵਾਪਰੇ ਇਕਤੁ ਪਇਆ ਪਾਸਿ ॥੬੭॥

ਤਬ ਕਈ ਜੁਗ ਇਕੋ ਪਾਸੇ ਪਾਇਆਂ ਕੋ ਬੀਤਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ (ਵਾਪਰੇ) ਵਿਚਾਰਿਓਂ ਕੇ ਮਾਸ ਕੋ ਕੀੜੇ ਕਾਟ ਕਾਟ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥੬੭॥ ਯੇਹ ਦੋ ਸਲੋਕ ਭੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਮੈਂ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਭੰਨੀ ਘੜੀ ਸਵੰਨਵੀ ਟੂਟੀ ਨਾਗਰ ਲਜੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੇਹੀ ਰੂਪੀ ਘੜੀ ਜੋ (ਸਵੰਨਵੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਥੀ ਸੋ ਭਜ ਜਾਏਗੀ ਅਰਥਾਤ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪ (ਨਾਗਰ) ਸ੍ਰੇਸਟ (ਲਜੁ) ਟੂਟ ਜਾਏਗੀ॥

ਅਜਰਾਈਲੁ ਫਰੇਸਤਾ ਕੈ ਘਰਿ ਨਾਠੀ ਅਜੁ ॥੬੮॥

ਅਜਰਾਈਲ ਫਰੇਸਤਾ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਾ ਦੂਤ ਆਜ ਕਿਸੀ ਕੇ ਘਰ ਕਾ (ਨਾਠੀ) ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੋਵੈਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮੋਕਲਹਰ ਰਾਜਾ ਕਾ ਪਰਾਹੁਣਾ ਹੋਵੈਗਾ॥੬੮॥

ਫਰੀਦਾ ਭੰਨੀ ਘੜੀ ਸਵੰਨਵੀ ਟੂਟੀ ਨਾਗਰ ਲਜੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹੀ ਰੂਪੀ ਘੜੀ ਸੁੰਦਰ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਜੋ ਭੱਜ ਗਈ ਔਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਰੂਪੀ ਨਾਗਰ ਲੱਜ ਟੂਟ ਗਈ ਹੈ॥

ਜੋ ਸਜਣ ਭੁਇ ਭਾਰੁ ਥੇ ਸੇ ਕਿਉ ਆਵਹਿ ਅਜੁ ॥੬੯॥

ਜੋ ਰਾਜਾ ਰੂਪੀ ਸਜਣ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਥੇ ਸੋ ਆਜ ਇਸ ਦੇਹ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਆ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਬ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੬੯॥

ਫਰੀਦਾ ਬੇ ਨਿਵਾਜਾ ਕੁਤਿਆ ਏਹ ਨ ਭਲੀ ਰੀਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਬੇ ਨਿਵਾਜੀ ਕੂਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਤੁਝ ਕੋ ਬੰਦਗੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣਾਂ ਇਹ ਭਲੀ ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਬਹੀ ਚਲਿ ਨ ਆਇਆ ਪੰਜੇ ਵਖਤ ਮਸੀਤਿ ॥੭੦॥

ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਵਾਜ ਕੇ ਪਾਂਚੋਂ ਵਕਤ ਮੈਂ ਤੂੰ ਕਬੀ ਮਸੀਤ ਮੈਂ ਚਲ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈਂ॥੭੦॥

ਉਠੁ ਫਰੀਦਾ ਉਜੂ ਸਾਜਿ ਸੁਬਹ ਨਿਵਾਜ ਗੁਜਾਰਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਉਠ ਕਰਕੇ ਉਜੂ ਕਰ ਔਰ ਸੁਬਹ ਕੀ ਨਿਵਾਜ ਪੜ੍ਹ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋ ਗੁਜਾਰ॥

ਜੋ ਸਿਰੁ ਸਾਂਈ ਨਾ ਨਿਵੈ ਸੋ ਸਿਰੁ ਕਪਿ ਉਤਾਰਿ ॥੭੧॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਹੜਾ ਸਿਰ (ਸਾਂਈ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਨਿੰਵਤਾ ਸੋ ਸਿਰ ਕਾਟ ਕੇ ਧੜ ਸੇ ਉਤਾਰ ਦੇਹ॥੭੧॥

ਜੋ ਸਿਰੁ ਸਾਈ ਨਾ ਨਿਵੈ ਸੋ ਸਿਰੁ ਕੀਜੈ ਕਾਂਇ ॥

ਜੇਹੜਾ ਸਿਰ ਸਾਂਈ ਕੋ ਨਹੀਂ ਨਿੰਵਤਾ ਅਰਥਾਤ ਮਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਦਾ ਸੋ ਸਿਰ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ॥

ਕੁੰਨੇ ਹੇਠਿ ਜਲਾਈਐ ਬਾਲਣ ਸੰਦੈ ਥਾਇ ॥੭੨॥

ਸੋ ਸਿਰ ਛੀਪੇ ਕੇ ਰੰਗ ਵਾਲੀ ਦੇਗ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੁੰਨੇ ਹੇਠ ਬਾਲਣ ਕੀ ਜਗਹ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ॥੭੨॥

ਫਰੀਦਾ ਕਿਥੈ ਤੈਡੇ ਮਾਪਿਆ ਜਿਨ੍ਹੀ ਤੂ ਜਣਿਓਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਸ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਤੈ ਪਾਸਹੁ ਓਇ ਲਦਿ ਗਏ ਤੂੰ ਅਜੈ ਨ ਪਤੀਣੋਹਿ ॥੭੩॥

ਉਹ ਤੇਰੇ ਪਾਸੋਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਅਜ ਭੀ ਪਤੀਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤੁਝ ਕੋ ਅਬੀ ਮਰਨੇ ਕੀ ਪਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ॥੭੩॥

ਫਰੀਦਾ ਮਨੁ ਮੈਦਾਨੁ ਕਰਿ ਟੋਏ ਟਿਬੇ ਲਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਅਗਿਆਨ ਔ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਟੋਏ ਟਿਬਿਓਂ ਵਾ ਸੰਕਲਪੋਂ ਵਿਕਲਪੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਮਨ ਕੋ ਮਦਾਨ ਵਤ ਸਾਫ ਕਰ ਭਾਵ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇਕੇ ਸੁਧ ਕਰ॥

ਅਗੈ ਮੂਲਿ ਨ ਆਵਸੀ ਦੋਜਕ ਸੰਦੀ ਭਾਹਿ ॥੭੪॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਰੀਤੀ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਗੇ ਦੋਜਕ ਕੀ ਅਗਨੀ ਮੂਲ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਆਵੇਗੀ ਭਾਵ ਨਰਕੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ॥੭੪॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਖਾਲਕੁ ਖਲਕ ਮਹਿ ਖਲਕ ਵਸੈ ਰਬ ਮਾਹਿ ॥

ਫਰੀਦ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ (ਖਲਕ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਖਲਕਤ ਤਿਸ ਖਾਲਕ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਰੂਪ ਓਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਯਥਾ- ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਰਵਿਆ ਰੂਪ ਰੰਗੁ॥

ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥੭੫॥

ਜਬ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੰਦਾ ਕਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੭੫॥ ਵੈਰਾਗ ਸੂਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਫਰੀਦਾ ਜਿ ਦਿਹਿ ਨਾਲਾ ਕਪਿਆ ਜੇ ਗਲੁ ਕਪਹਿ ਚੁਖ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਦਾਈ ਨੇ ਨਾੜੂਆ ਕਟਿਆ ਥਾ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜੇਕਰ (ਚੁਖ) ਥੋੜੇ ਮਾਤ੍ਰ ਗਲ ਕੋ ਹੀ ਕਾਟ ਦੇਤੀ॥

ਪਵਨਿ ਨ ਇਤੀ ਮਾਮਲੇ ਸਹਾਂ ਨ ਇਤੀ ਦੁਖ ॥੭੬॥

ਤੋ ਇਤਨੇ ਦੁਖ ਰੂਪ (ਮਾਮਲੇ) ਕਜੀਏ ਨਾ ਪੜਤੇ ਔਰ ਨਾ ਏਤੇ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਤਾ॥੭੬॥

ਚਬਣ ਚਲਣ ਰਤੰਨ ਸੇ ਸੁਣੀਅਰ ਬਹਿ ਗਏ ॥

ਚਾਬਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਦੰਦ ਥੇ ਔਰ ਚਲਨੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਚਰਨ ਥੇ ਔਰ ਰਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰ ਥੇ ਪੁਨਾ (ਸੁਣੀਅਰ) ਕੰਨ ਔ ਹੋਰ ਸੰਪੂਰਨ ਇੰਦ੍ਰੇ ਆਪੋ ਆਪਨੇ ਕਾਮ ਸੇ (ਬਹਿ ਗਏ) ਚਲੇ ਗਏ ਅਰਥਾਤ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਹੇੜੇ ਮੁਤੀ ਧਾਹ ਸੇ ਜਾਨੀ ਚਲਿ ਗਏ ॥੭੭॥

ਜਬ ਉਹ (ਜਾਨੀ) ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਆਦਿ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੇ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ (ਹੇੜੇ) ਸਰੀਰ ਨੇ ਰੋਣੇ ਕੀ ਅਵਾਜ ਰੂਪ ਧਾਹਿ (ਮੁਤੀ) ਛਡੀ ਅਰਥਾਤ ਦਿਤੀ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅੰਗ ਸਿਥਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੭੭॥

ਫਰੀਦਾ ਬੁਰੇ ਦਾ ਭਲਾ ਕਰਿ ਗੁਸਾ ਮਨਿ ਨ ਹਢਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਬੁਰੇ ਕਾ ਭੀ ਭਲਾ ਕਰ ਮਨ ਦੇ ਬੀਚ ਗੁਸਾ ਨਾ (ਹਢਾਇ) ਰਖ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੨

ਦੇਹੀ ਰੋਗੁ ਨ ਲਗਈ ਪਲੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਪਾਇ ॥੭੮॥

ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ ਕੋ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗਾ ਔਰ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਆਦੀ ਸਭ ਫਲ ਹਿਰਦੇ ਰੂਪੀ ਪਲੇ ਮੈਂ ਪਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੭੮॥

ਫਰੀਦਾ ਪੰਖ ਪਰਾਹੁਣੀ ਦੁਨੀ ਸੁਹਾਵਾ ਬਾਗੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਰੂਪੀ ਜੋ ਬਾਗ ਸੁਹਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਜੀਵ ਰੂਪ ਪੰਛੀਓਂ ਕੀ ਪੰਕਤੀ ਪਰਾਹੁਣਚਾਰੀ ਵਤ ਹੈ ਭਾਵ ਥੋੜਾ ਕਾਲ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ॥

ਨਉਬਤਿ ਵਜੀ ਸੁਬਹ ਸਿਉ ਚਲਣ ਕਾ ਕਰਿ ਸਾਜੁ ॥੭੯॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ (ਸੁਬਹ) ਜਨਮ ਤੇ ਲੇ ਕਰ ਬੇਦ ਰੂਪ ਵਾ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਨੌਬਤ ਬਜ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਜੀਵ ਚਲਨੇ ਕਾ ਸਾਜ ਤਯਾਰ ਕਰ ਭਾਵ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰ॥੭੯॥

ਫਰੀਦਾ ਰਾਤਿ ਕਥੂਰੀ ਵੰਡੀਐ ਸੁਤਿਆ ਮਿਲੈ ਨ ਭਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰਾਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ (ਕਥੂਰੀ) ਕਸਤੂਰੀ ਬਾਂਟੀਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਗਯਾਨ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੈਂ ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਤਿਸ ਭਗਤੀ ਕਾ (ਭਾਉ) ਭਾਗ ਅਰਥਾਤ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਨੈਣ ਨੀਂਦ੍ਰਾਵਲੇ ਤਿੰਨ੍ਹਾ ਮਿਲਣੁ ਕੁਆਉ ॥੮੦॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾਵਲੇ ਹੁਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲ ਮਿਲਨਾ (ਕੁਆਉ) ਕਿਥੋਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਜੋ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਾਲ ਅਭੇਦ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੮੦॥

ਫਰੀਦਾ ਮੈ ਜਾਨਿਆ ਦੁਖੁ ਮੁਝ ਕੂ ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਐ ਜਗਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਜਾਣਿਆਂ ਥਾ ਕਿ ਦੁਖ ਮੁਝ ਕੋ ਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਹੀ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਊਚੇ ਚੜਿ ਕੈ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹਾ ਅਗਿ ॥੮੧॥

ਜਬ ਸਰੀਰ ਤੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਵੈਰਾਗ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਬ ਘਰ ਘਰ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਇਹ ਦੁਖੋਂ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਪਰਤੀਤ ਹੋਈ ਹੈ॥੮੧॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਭੂਮਿ ਰੰਗਾਵਲੀ ਮੰਝਿ ਵਿਸੂਲਾ ਬਾਗ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜੋ (ਰੰਗਾਵਲੀ) ਅਨੰਦ ਵਾਲੀ ਥੀ ਇਸਕੇ (ਮੰਝਿ) ਬੀਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੂਲਾਂ ਕਾ ਬਾਗ ਹਰਾ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦੀ ਕੰਡਿਓਂ ਕੇ ਬਿਰਛ ਆਨ ਉਦੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਜਨ ਪੀਰਿ ਨਿਵਾਜਿਆ ਤਿੰਨ੍ਹਾ ਅੰਚ ਨ ਲਾਗ ॥੮੨॥

ਪਰੰਤੂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਪੀਰੋਂ ਨੇ (ਨਿਵਾਜਿਆ) ਵਡਿਆਈਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤਿਨ ਸੂਲੋਂ ਕੀ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੋ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੯੨॥

ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਉਮਰ ਸੁਹਾਵੜੀ ਸੰਗਿ ਸੁਵੰਨੜੀ ਦੇਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਉਮਰ ਸੁਹਾਵੜੀ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਇਹ ਦੇਹ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਵਿਰਲੇ ਕੇਈ ਪਾਈਅਨਿ ਜਿੰਨ੍ਾ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹ ॥੯੩॥

ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਐਸੀ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪਿਆਰੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ॥੯੩॥ ਏਕ ਸਮੇਂ ਪਾਕਪਟਣ ਨਗਰ ਕੀ ਤਰਫ ਦਰੀਆਉ ਕਾ ਢਾਹਾ ਆਇ ਲਗਾ ਤਬ ਲੋਕ ਅਪਣੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਤਹਾਂ ਲੇ ਗਏ ਦਰੀਆਉ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਧੀ ਵਹਣ ਨ ਢਾਹਿ ਤਉ ਭੀ ਲੇਖਾ ਦੇਵਣਾ ॥

ਹੇ ਵਹਿਣ ਅਰਥਾਤ ਦਰੀਆਉ (ਕੰਧ) ਕਿਨਾਰੇ ਕੋ ਆਪਣੀ ਢਾਹ ਲਗਾਇ ਕਰ ਜੁਲਮ ਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਬੀਚ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਬੀ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੋਇਗਾ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਦਰੀਆਉ ਅਧਿਕ ਢਾਹੁਣ ਲਗਾ ਤਬ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਹੁਕਮੁ ਅਦੂਲੀ ਜਾਨ ਕਰ ਅਰ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰ ਪੁਨਾ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਧਰਿ ਰਬ ਰਜਾਇ ਵਹਣੁ ਤਿਦਾਊ ਗੰਉ ਕਰੇ ॥੯੪॥

ਹੇ ਵਾਹਿਣ ਅਰਥਾਤ ਹੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਜਿਸ ਤਰਫ ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਗਵਨ ਕਿਆ ਚਲਨਾ ਕਰ ਵਾ ਹੇ ਜੀਵ ਵਹਿਣ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਰੂਪੀ ਜੋ (ਕੰਧੀ) ਕਿਨਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਢਾਹਿ ਨਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵੇਦ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਮੈਂ ਜੇ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ ਤੌ ਤੈਨੇ ਭੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤਰਫ ਕੋ ਚਲਾਵਣੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਹੇ (ਵਹਿਣ) ਜੀਵ ਤੂੰ ਤਿਸੀ ਤਰਫ ਚਲ ਭਾਵ ਵੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੯੪॥

ਫਰੀਦਾ ਡੁਖਾ ਸੇਤੀ ਦਿਹੁ ਗਇਆ ਸੂਲਾਂ ਸੇਤੀ ਰਾਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਦਿਨ ਭੀ ਦੁਖੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਗਿਆ ਔਰ (ਸੂਲਾਂ) ਭਾਵ ਦੁਖੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਰਾਤ ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ॥

ਖੜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਪਾਤਣੀ ਬੇੜਾ ਕਪਰ ਵਾਤਿ ॥੯੫॥

ਤਾਂਤੇ (ਪਾਤਣੀ) ਗਿਆਨ ਪਤਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਖੜਾ ਹੋਕੇ ਪੁਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਹੇ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬੇੜਾ ਕਾਮਾਦੀ ਕਪਰੋਂ ਕੇ (ਵਾਤਿ) ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਬਚ॥੯੫॥

ਲੰਮੀ ਲੰਮੀ ਨਦੀ ਵਹੈ ਕੰਧੀ ਕੇਰੈ ਹੇਤਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਲੰਮੀ ਲੰਮੀ ਨਦੀ ਵਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ (ਕੰਧੀ) ਕਨਾਰੇ ਕੇ ਗਿਰਾਵਣੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ॥

ਬੇੜੇ ਨੋ ਕਪਰੁ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜੇ ਪਾਤਣ ਰਹੈ ਸੁਚੇਤਿ ॥੯੬॥

ਜਿਸ ਸਿਖ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਗੁਰੂ ਰੂਪੀ (ਪਾਤਣ) ਮਲਾਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਨ ਰੂਪੀ ਬੇੜੇ ਕੋ ਕਾਮਾਦੀ ਕਪਰ ਕਿਆ ਕਰੇਂਗੇ ਭਾਵ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥੯੬॥

ਫਰੀਦਾ ਗਲੀ ਸੁ ਸਜਣ ਵੀਹ ਇਕੁ ਢੂੰਢੇਦੀ ਨ ਲਹਾਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਧਾਰਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੋ ਸਜਣ ਭੀ ਸੌ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ ਧਾਰਨਾਂ ਵਾਲਿਓਂ ਕੋ ਮੈਂ ਖੋਜਤੀ ਹੂੰ ਸੋ ਏਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਧੁਖਾਂ ਜਿਉ ਮਾਂਲੀਹ ਕਾਰਣਿ ਤਿੰਨ੍ਹਾ ਮਾ ਪਿਰੀ ॥੮੭॥

ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਮਲੀਹ ਕੀ ਤਰਾਂ ਧੁਖਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਜਨ ਸਜਣ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਖੋਜਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ॥੮੭॥

ਫਰੀਦਾ ਇਹੁ ਤਨੁ ਭਉਕਣਾ ਨਿਤ ਨਿਤ ਦੁਖੀਐ ਕਉਣੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਤਨ ਭਉਕਣੇ ਵਾਲਾ ਕੂਕਰ ਵਤ ਹੈ ਇਸ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਕੌਣ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ॥

ਕੰਨੀ ਬੁਜੇ ਦੇ ਰਹਾਂ ਕਿਤੀ ਵਗੈ ਪਉਣੁ ॥੮੮॥

ਤਾਂਤੇ ਇਸਕੇ ਸਬਦ ਸੁਣਨੇ ਤੇ ਕੰਨੋਂ ਮੈਂ ਬੁੱਜੇ ਦੇ ਰਖੀਏ ਫੇਰ ਭਾਵੈਂ ਕਿਤਨੀ ਪਵਨ ਵਗੇ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰੀਰ ਬਸਤ੍ਰਾਦੀ ਪੈਹਰਨੇ ਕਉ ਭਉਂਕਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਕੋ ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਨਿਰਬਾਹ ਮਾਤ੍ਰ ਦੇ ਦਈਏ ਔਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਾਹੈ ਤਬ ਇਸਕੋ ਪੀਠ ਦੇ ਛਡੀਏ ਭਾਵੈਂ ਇਹ ਕਿਤਨੀ ਹੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਾ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਵਗਾਵੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਦੁਖੀ ਨਾ ਰਹੀਏ॥੮੮॥

ਫਰੀਦਾ ਰਬ ਖਜੂਰੀ ਪਕੀਆਂ ਮਾਖਿਅ ਨਈ ਵਹੰਨ੍ਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਬ ਕੀਆਂ ਖਜੂਰਾਂ ਪਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਔ (ਮਾਖਿਆ) ਸ਼ੈਹਤ ਕੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਗਤੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਖਜੂਰਾਂ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਫਲੋਂ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵੀ ਨਿਕਟ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰੂਪੀ ਸ਼ਹਿਤ ਸਮ ਮਧੁਰ ਨਦੀਆਂ ਚਲਤੀ ਹੈਂ ਏਧਰ ਏਹ ਹਾਲ ਹੈ॥

ਜੋ ਜੋ ਵੰਞੈਂ ਡੀਹੜਾ ਸੋ ਉਮਰ ਹਥ ਪਵੰਨਿ ॥੮੯॥

ਜੋ ਜੋ (ਡੀਹੜਾ) ਦਿਨ (ਵੰਞੈ) ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਤਿਨ ਸੰਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਆਯੂ ਕੋ ਹਾਥ ਪਾਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਮਰ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੮੯॥

ਫਰੀਦਾ ਤਨੁ ਸੁਕਾ ਪਿੰਜਰੁ ਥੀਆ ਤਲੀਆਂ ਖੂੰਡਹਿ ਕਾਗ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਤਪ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਤਨ ਸੁਕ ਕਰ ਪਿੰਜਰ ਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਮੁਰਦੇ ਵਤ ਪੈਰੋਂ ਕੀਆਂ ਤਲੀਆਂ ਕੋ ਕਾਗ ਠੂੰਗਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਰੂਪੀ ਤਲੀਓਂ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਕਾਗੋਂ ਸਮ ਠੂੰਗੇ ਮਾਰ ਕਰ ਖੈਂਚਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਜੈ ਸੁ ਰਬੁ ਨ ਬਾਹੁੜਿਓ ਦੇਖੁ ਬੰਦੇ ਕੇ ਭਾਗ ॥੯੦॥

ਤਾਂਤੇ ਐਸਾ ਤਪ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਮੁਝ ਕੋ ਅਜੇ ਤਕ ਰਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਇਸ ਤੇ ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਐਸੇ ਮੈਂ ਬੰਦੇ ਕੇ ਮੰਦਭਾਗ ਹੈਂ॥੯੦॥ ਤਪ ਕਰ ਖੂਹੇ ਮੈਂ ਲਟਕਤੇ ਹੁਏ ਕਾਗ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਾਗਾ ਕਰੰਗ ਢੰਢੋਲਿਆ ਸਗਲਾ ਖਾਇਆ ਮਾਸੁ ॥

ਹੇ ਕਾਗ ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੇ ਕਰੰਗ ਕੋ ਢੂੰਡ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਭਾਲ ਭਾਲ ਕੇ ਮੇਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਸ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਏ ਦੁਇ ਨੈਨਾ ਮਤਿ ਛੁਹਉ ਪਿਰ ਦੇਖਨ ਕੀ ਆਸ ॥੯੧॥

ਪਰੰਤੂ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਮਤ ਛੋਹਣਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਇਨ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸਾਥ ਸਰਗੁਨ ਸਰੂਪ ਪਤੀ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਕੀ ਆਸ਼ਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਕਾਗ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਕਰੰਗੋਂ ਕੇ ਢੂੰਡਣੇ ਵਾਲੇ ਤੈਨੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਮੇਰਾ ਮਾਸ ਸਭ ਖਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮਨ ਔ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ

ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮ ਸਪਰਸ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਝ ਕੋ ਇਨ ਨੇਤਰੋਂ ਸਾਥ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਪਤੀ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਕੀ ਆਸ ਹੈ॥੯੧॥

ਕਾਗਾ ਚੂੰਡਿ ਨ ਪਿੰਜਰਾ ਬਸੈ ਤ ਉਡਰਿ ਜਾਹਿ ॥

ਹੇ ਕਾਗਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਪਿੰਜਰੇ ਕੋ ਚੂੰਡਣਾ ਨਾ ਕਰ ਬਸਿਆ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਇਥੋਂ ਉਡ ਕਰ ਚਲਾ ਜਾਹ॥

ਜਿਤੁ ਪਿੰਜਰੈ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਵਸੈ ਮਾਸੁ ਨ ਤਿਦੂ ਖਾਹਿ ॥੯੨॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਪਿੰਜਰੇ ਮੈਂ ਮੇਰਾ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਿੰਜਰੇ ਸੇ ਮਾਸ ਨਾ ਖਾਹੁ॥੯੨॥

ਫਰੀਦਾ ਗੋਰ ਨਿਮਾਣੀ ਸਡੁ ਕਰੇ ਨਿਘਰਿਆ ਘਰਿ ਆਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਗੋਰ) ਕਬਰ (ਨਿਮਾਣੀ) ਨੀਵੀਂ ਹੈ ਸੋ ਜਿੰਦ ਨੂੰ (ਸਡੁ) ਸੱਦਣਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਹੇ ਨਿਘਰਿਆ ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਘਰ ਹਾਂ ਏਥੇ ਆਉ॥

ਸਰਪਰ ਮੈਥੈ ਆਵਣਾ ਮਰਣਹੁ ਨ ਡਰਿਆਹੁ ॥੯੩॥

(ਸਰਪਰ) ਓੜਕ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਆਵਣਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਡਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾ ਲਿਆਉ॥੯੩॥

ਏਨੀ ਲੋਇਣੀ ਦੇਖਦਿਆ ਕੇਤੀ ਚਲਿ ਗਈ ॥

ਇਨੋਂ ਨੇਤਰੋਂ ਕੇ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ ਕਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਫਰੀਦਾ ਲੋਕਾਂ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਮੈ ਆਪਣੀ ਪਈ ॥੯੪॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਣੀ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਆਣ ਪੜੀ ਹੈ॥੯੪॥ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਭਈ ਸੋਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਸਵਾਰਹਿ ਮੈ ਮਿਲਹਿ ਮੈ ਮਿਲਿਆ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਜੇ ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਸਵਾਰੈ ਤਬ ਤੂੰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ਔਰ ਜਬ ਮੈਂ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਵੈਗਾ॥

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਮੇਰਾ ਹੋਇ ਰਹਹਿ ਸਭੁ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਹੋਇ ॥੯੫॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਫਰੀਦ ਜੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋਇ ਰਹੇਂਗਾ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੯੫॥ ਸਰੀਰ ਕੀ ਅਨਿਸਥਿਰਤਾ ਮੈਂ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਧੀ ਉਤੈ ਰੁਖੜਾ ਕਿਚਰਕੁ ਬੰਨੈ ਧੀਰੁ ॥

ਜੋ ਦਰੀਆਉਂ ਕੇ (ਕੰਧੀ) ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ (ਰੁਖੜਾ) ਬਿਰਛ ਹੈ ਓਹ ਕਿਤਨਾਕੁ ਚਿਤ ਧੀਰਜ ਬਾਂਧੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬਾਂਧੇਗਾ॥

ਫਰੀਦਾ ਕਚੈ ਭਾਂਡੈ ਰਖੀਐ ਕਿਚਰੁ ਤਾਈ ਨੀਰੁ ॥੯੬॥

ਪੁਨਾ ਕਚੇ ਭਾਂਡੇ ਮੈਂ ਕਿਤਨਾਕ ਚਿਰ ਜਲ ਰਖੀਏਗਾ ਅਰਥਾਤ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੈਸੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਬ੍ਰਿਛ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਕਚੇ ਭਾਂਡੇ ਮੈਂ ਜਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵਣਾ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਖਿਨਭੰਗਰ ਹੈ॥੯੬॥

ਫਰੀਦਾ ਮਹਲ ਨਿਸਖਣ ਰਹਿ ਗਏ ਵਾਸਾ ਆਇਆ ਤਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਮ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਸੇ (ਮਹਲ) ਮੰਦਰ ਤੌਂ (ਨਿਸਖਣ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਵਾਸਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ (ਤਲਿ) ਨੀਚੇ ਆਯਾ ਭਾਵ ਕਬਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੩

ਗੋਰਾਂ ਸੇ ਨਿਮਾਣੀਆ ਬਹਸਨਿ ਰੂਹਾਂ ਮਲਿ ॥

ਰੂਹਾਂ ਜੋ ਨਿਮਾਣੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਗੋਰ ਅਸਥਾਨੋਂ ਕੋ ਮਲ ਅਰਥਾਤ ਰੋਕ ਬੈਠੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਆਖੀਂ ਸੇਖਾ ਬੰਦਗੀ ਚਲਣੁ ਅਜੁ ਕਿ ਕਲਿ ॥੯੭॥

ਤਾਂਤੇ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਬੰਦਗੀ ਕਾ ਆਖਣਾ ਕਰ ਭਾਵ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜ ਵਾ ਕਲ ਕੋ ਤੇਰਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਚਲਾ ਜਾਣਾ ਹੋਇਗਾ॥੯੭॥

ਫਰੀਦਾ ਮਉਤੈ ਦਾ ਬੰਨਾ ਏਵੈ ਦਿਸੈ ਜਿਉ ਦਰੀਆਵੈ ਢਾਹਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮਉਤ ਕਾ ਬੰਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਰੀਆਉ ਕੋ ਢਾਹਿ ਲਗੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਤੈਸੇ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੈਸੇ ਨੌਕਾ ਪਰ ਬੈਠਿਆਂ ਕੋ ਨੌਕਾ ਚਲਤੀ ਮਾਲੂਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਖਬਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੀਵ ਕੋ ਦੇਹ ਪ੍ਰਣੰਮਤੀ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤਬੀ ਮਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਅਗੈ ਦੋਜਕੁ ਤਪਿਆ ਸੁਣੀਐ ਹੂਲ ਪਵੈ ਕਾਹਾਹਾ ॥

ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਦੋਜਕ) ਨਰਕ ਅਗਨੀ ਕਰ ਤਪਿਆ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਜੀਵੋਂ ਕੀ (ਹੂਲ) ਪੀੜਾ ਸੇ (ਕਾਹਾਹਾ) ਪੁਕਾਰ ਪੜ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਨੋ ਸਭ ਸੋਝੀ ਆਈ ਇਕਿ ਫਿਰਦੇ ਵੇਪਰਵਾਹਾ ॥

ਇਕਨਾਂ ਸਤਿਸੰਗੀ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸੋਝੀ ਆਇ ਗਈ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਬੇਸਮਝ ਹੋ ਕਰ ਵੇਪਰਵਾਹਿ ਹੋਇ ਕਰ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤਿਆ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ ਸੇ ਦਰਗਹ ਓਗਾਹਾ ॥੯੮॥

ਪਰੰਤੂ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਬੀਚ ਜੋ ਜੋ (ਅਮਲ) ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਮ ਹੀ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੯੮॥

ਫਰੀਦਾ ਦਰੀਆਵੈ ਕੰਨ੍ਹੈ ਬਗੁਲਾ ਬੈਠਾ ਕੇਲ ਕਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦਰੀਆਉ ਕੇ (ਕੰਨੈ) ਪਾਸ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਬਗਲਾ (ਕੇਲ) ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਕੇਲ ਕਰੇਦੇ ਹੰਝ ਨੋ ਅਚਿੰਤੇ ਬਾਜ ਪਏ ॥

ਤਿਸ (ਹੰਝ) ਬਗਲੇ ਨੂੰ ਕੇਲ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ (ਅਚਿੰਤੇ) ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਬਾਜ ਆਨ ਪਵੇ। ਦਾਸ਼ਟਾਂਤ ਤੈਸੇ ਹੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਨੇਕ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤਿਆਂ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਆਇਕਰ ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਬਾਜ ਪਏ ਤਿਸੁ ਰਬ ਦੇ ਕੇਲਾਂ ਵਿਸਰੀਆਂ ॥

ਤਿਸ ਜਮ ਰੂਪੀ ਬਾਜ ਕੇ ਪੜਨੇ ਤੇ ਇਸ ਜੀਵ ਬਗਲੇ ਕੋ (ਕੇਲਾਂ) ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸਰ ਗਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਨ ਚੇਤੇ ਸਨਿ ਸੋ ਗਾਲੀ ਰਬ ਕੀਆਂ ॥੯੯॥

ਜੋ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਔ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਚੇਤੇ) ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਥੀਆ ਸੋ ਗਲਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਈ ਅਵਸ ਹੂਆ॥੯੯॥

ਸਾਢੇ ਤ੍ਰੈ ਮਣ ਦੇਹੁਰੀ ਚਲੈ ਪਾਣੀ ਅੰਨਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਦੇਹੀ ਕੀ (ਮਣ) ਮਿਣਤੀ ਆਪੋ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਹਾਥ ਕੀ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਪਾਣੀ ਅਰ ਅੰਨ ਕਰਕੇ ਚਲਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸ ਕਾ ਨਿਰਬਾਹ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਆਇਓ ਬੰਦਾ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ ਵਤਿ ਆਸੂਣੀ ਬੰਨ੍ਹਿ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੰਦਾ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਔ ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ (ਆਸੂਣੀ) ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਬਧਾ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਮਲਕਲ ਮਉਤ ਜਾਂ ਆਵਸੀ ਸਭ ਦਰਵਾਜੇ ਭੰਨਿ ॥

ਪਰੰਤੂ ਜਬ (ਮਲਕਲ) ਮਰਦਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਮੌਤ ਆਵੇਗੀ ਤਬ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੇਯ ਦਰਵਾਜਿਓਂ ਕੋ ਭੰਨ ਦੇਵੇਗੀ ਇੰਦ੍ਰੇਯ ਸਿਥਲ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਦਰਵਾਜਾ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥

ਤਿਨ੍ਾ ਪਿਆਰਿਆ ਭਾਈਆਂ ਅਗੈ ਦਿਤਾ ਬੰਨਿ੍ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਲਿਆ ਥਾ ਔ ਜਿਨੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਪਿਆਰੇ ਭਾਈਓਂ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕਰਕੇ ਮੰਜੀ ਪਰ ਵਾ ਸਿੜ੍ਹੀ ਪਰ ਪਾਕਰ ਆਦਮੀਓਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਔ ਆਗੇ ਤੋਰ ਲੀਆ ਹੈ ਆਪ ਪੀਛੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਵੇਖਹੁ ਬੰਦਾ ਚਲਿਆ ਚਹੁ ਜਣਿਆ ਦੈ ਕੰਨਿ੍ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਦੇਖਹੁ ਤਿਸ ਬੰਦੇ ਜੀਵ ਕਾ ਸਰੀਰ ਦੇਹ ਜੋ ਚਾਰ ਆਦਮੀਓਂ ਕੇ (ਕੰਨਿ੍) ਮੋਢਿਓਂ ਉਪਰ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਫਰੀਦਾ ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤੇ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ ਦਰਗਹ ਆਏ ਕੰਮਿ ॥੧੦੦॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਅਮਲ) ਕਰਮ ਸੁਭ ਵਾ ਅਸੁਭ ਜੀਵ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਕਰੇ ਥੇ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਸੋਈ ਕੰਮ ਆਵਤੇ ਭਏ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੀਵ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਕੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰ॥੧੦੦॥

ਫਰੀਦਾ ਹਉ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਿਨ੍ ਪੰਖੀਆ ਜੰਗਲਿ ਜਿੰਨ੍ਾ ਵਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਵਾਸਾ ਜੰਗਲੋਂ ਮੈਂ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਬਨੋਂ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨ ਪੰਛੀਓਂ ਪਰ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਕਰੁ ਚੁਗਨਿ ਥਲਿ ਵਸਨਿ ਰਬ ਨ ਛੋਡਨਿ ਪਾਸੁ ॥੧੦੧॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਬਨੋਂ ਕੇ (ਬਲਿ) ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ (ਕਕਰੁ) ਰੋੜ ਆਦਿਕ ਭਾਵ ਕੰਦ ਮੂਲ (ਚੁਗਨਿ) ਛਕਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਬ ਕਾ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਪ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਸਦਾ ਸਿਮ੍ਰਨ ਕਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧੦੧॥

ਫਰੀਦਾ ਰੁਤਿ ਫਿਰੀ ਵਣੁ ਕੰਬਿਆ ਪਤ ਝੜੇ ਝੜਿ ਪਾਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਰੂਪੀ ਰੁਤ ਫਿਰੀ ਔਰ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਤਬ ਸਰੀਰ ਵਣ ਕਾਂਪਣੇ ਲਗਾ ਔਰ ਦੰਦ ਰੂਪੀ ਪਤ੍ਰ ਝੜ ਗਏ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰੇਯ ਝੜ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਹੋਇ ਗਏ ਭਾਵ ਸਰਬ ਅੰਗ ਸਿਥਲ ਹੋਇ ਗਏ॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਢੂੰਢੀਆਂ ਰਹਣੁ ਕਿਥਾਊ ਨਾਹਿ ॥੧੦੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਨੇ ਢੂੰਢੀਆਂ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੦੨॥

ਫਰੀਦਾ ਪਾੜਿ ਪਟੋਲਾ ਧਜ ਕਰੀ ਕੰਬਲੜੀ ਪਹਿਰੇਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਪਟੋਲਾ) ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਾੜ ਕਰਕੇ (ਧਜ) ਝੰਡੀ ਵਾ ਖਫਨੀ ਕਰ ਲੇਵੋ ਔਰ ਤਨ ਮੈਂ ਕੰਬਲੀ ਪਹਿਰੋ॥

ਜਿਨ੍ਹੀ ਵੇਸੀ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਸੇਈ ਵੇਸ ਕਰੇਉ ॥੧੦੩॥

ਜਿਨ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲੈ ਮੈਂ ਸੋਈ ਵੇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਰ ਲੇਵੋਂ॥੧੦੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੀਸਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਇਸ ਕਾ ਉੱਤ੍ਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ:-

ਮਃ ੩ ॥

ਕਾਇ ਪਟੋਲਾ ਪਾੜਤੀ ਕੰਬਲੜੀ ਪਹਿਰੇਇ ॥

ਹੇ ਸਖੀ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ (ਪਟੋਲਾ) ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪਾੜਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਉਂ ਕੰਬਲ ਕੋ ਪਹਿਰਨਾ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਫਕੀਰੀ ਭੇਸ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਘਰ ਹੀ ਬੈਠਿਆ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਜੇ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਕਰੇਇ ॥੧੦੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੌ ਘਰ ਮੈਂ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਭਾਵ ਗ੍ਰਹਸਤ ਕੇ ਬੀਚ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮਿਲ ਪੜਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨੀਅਤ ਭਾਵਨਾ ਅਪਨੀ ਰਾਸ ਸਚੀ ਕਰ ਲੇਵੇਂ ਭਾਵ ਸੁਧ ਵਾਸਨਾ ਧਾਰਨ ਕਰੇਂ॥੧੦੪॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਗਰਬੁ ਜਿਨ੍ਾ ਵਡਿਆਈਆ ਧਨਿ ਜੋਬਨਿ ਆਗਾਹ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਧਨ ਔ ਜੋਬਨ ਆਦੀ ਵਡਿਆਈਓਂ ਕਾ (ਆਗਾਹ) ਬਹੁਤ ਹੰਕਾਰ ਹੈ॥

ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਧਣੀ ਸਿਉ ਟਿਬੇ ਜਿਉ ਮੀਹਾਹੁ ॥੧੦੫॥

ਵਹੁ ਪੁਰਸ਼ (ਧਨੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਖਾਲੀ ਚਲੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਰਖਾ ਕੇ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਜੋ (ਟਿਬੇ) ਉਚੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲ ਤੇ ਖਾਲੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀਓਂ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤੇ ॥੧੦੫॥

ਫਰੀਦਾ ਤਿਨਾ ਮੁਖ ਡਰਾਵਣੇ ਜਿਨਾ ਵਿਸਾਰਿਓਨੁ ਨਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਮੁਖ (ਡਰਾਵਣੇ) ਭੈਦਾਯਕ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਦੁਖ ਘਣੇਰਿਆ ਅਗੈ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ ॥੧੦੬॥

ਤਿਨੋਂ ਕੋ (ਐਥੈ) ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਬੀ ਬਹੁਤੇ ਦੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਆਗੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਇਸਥਿਤ ਹੋਣੇ ਕੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਥਾਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥੧੦੬॥

ਫਰੀਦਾ ਪਿਛਲ ਰਾਤਿ ਨ ਜਾਗਿਓਹਿ ਜੀਵਦੜੋ ਮੁਇਓਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਗਿਓ ਭਾਵ ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸੌਂਣਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਭਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਜੀਵਤਾ ਹੀ ਮਰ ਗਿਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਰੌਲਾ ਨਾ ਹੋਣੇ ਸੇ ਚਿਤ ਇਕਾਗ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਤੈ ਰਬੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਤ ਰਬਿ ਨ ਵਿਸਰਿਓਹਿ ॥੧੦੭॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤੈਨੇ ਰਬ ਕੋ ਵਿਸਾਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਤੋ ਰਬ ਕੋ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਿਆ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਉਹ ਤੁਝਕੋ ਸਰਬ ਸੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਯਥਾ-ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਦਇਆ ਨਿਧਿ ਦੋਖਨ ਦੇਖਿਤ ਹੈ ਪਰ ਦੇਤ ਨ ਹਾਰੈ॥੧੦੭॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਕੰਤੁ ਰੰਗਾਵਲਾ ਵਡਾ ਵੇਮੁਹਤਾਜੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰਾ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਰੰਗਾਵਲਾ) ਅਨੰਦ ਵਾਲਾ ਸਰਬ ਤੇ ਬਡਾ ਹੈ ਔਰ ਬੇਮੁਹਤਾਜ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਅਲਹ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ ਏਹੁ ਸਚਾਵਾਂ ਸਾਜੁ ॥੧੦੮॥

ਤਿਸ (ਅਲਹ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਰਹਿਣਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਏਹੀ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਸਚਾ ਸਾਜ ਹੈ॥੧੦੮॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਇਕੁ ਕਰਿ ਦਿਲ ਤੇ ਲਾਹਿ ਵਿਕਾਰੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਦੁਖ ਔ ਸੁਖ ਏਕ ਕਰਕੇ ਜਾਣ ਔ ਚਿਤ ਤੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹਿ॥

ਅਲਹ ਭਾਵੈ ਸੋ ਭਲਾ ਤਾਂ ਲਭੀ ਦਰਬਾਰੁ ॥੧੦੯॥

ਔਰ ਜੋ ਤਿਸ (ਅਲਹ) ਅਲਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਭਲਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਤੁਝ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੧੦੯॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਦੁਨੀ ਵਜਾਈ ਵਜਦੀ ਤੂੰ ਭੀ ਵਜਹਿ ਨਾਲਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਗਿਆਨ ਕੀ ਵਜਾਈ ਹੋਈ (ਦੁਨੀ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਜਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੂੰ ਭੀ ਉਸ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਸਾਥ ਹੀ ਬਜਤਾ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਿਆਨ ਸਹਿਤ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਜੀਉ ਨ ਵਜਦਾ ਜਿਸੁ ਅਲਹੁ ਕਰਦਾ ਸਾਰ ॥੧੧੦॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਕੀ ਵੋਹ ਆਪ ਅਲਖ ਵਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੂਪ ਸਮਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸ ਕੋ ਅਪਨਾ ਜਾਨ ਕਰਕੇ ਰਖ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਅਗਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਸਟਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥੧੧੦॥

ਮਃ ੫ ॥

ਫਰੀਦਾ ਦਿਲੁ ਰਤਾ ਇਸੁ ਦੁਨੀ ਸਿਉ ਦੁਨੀ ਨ ਕਿਤੈ ਕੰਮਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ (ਦਿਲੁ) ਚਿਤ ਜਿਸ (ਦੁਨੀ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮਾਯਾ ਇਸ ਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੪

ਮਿਸਲ ਫਕੀਰਾਂ ਗਾਖੜੀ ਸੁ ਪਾਈਐ ਪੂਰ ਕਰੰਮਿ ॥੧੧੧॥

ਫਕੀਰੋਂ ਕੀ (ਮਿਸਲ) ਰਹਿਣੀ (ਗਾਖੜੀ) ਕਠਨ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਪੂਰਨ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੧੧੧॥

ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਫੁਲੜਾ ਫਲੁ ਭੀ ਪਛਾ ਰਾਤਿ ॥

ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੈ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪਹਿਰ ਮੈਂ ਜੋ ਜਾਗਣਾ ਹੈ ਸੋ ਫੂਲ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਪਹਿਰ ਜਾਗਣਾ ਸੋ ਫਲ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਜੋ ਜਾਗੰਨਿ੍ ਲਹੰਨਿ ਸੇ ਸਾਈ ਕੰਨੋ ਦਾਤਿ ॥੧੧੨॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਜੋ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਂਈ (ਕੰਨੋ) ਪਾਸੋਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਦਾਤਿ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੧੨॥

ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

ਦਾਤੇਂ ਸਾਹਿਬ ਕੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਿਆ ਵਸ ਚਲ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਜਾਗੰਦੇ ਨਾ ਲਹਨਿ੍ ਇਕਨ੍ਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ ॥੧੧੩॥

ਏਕ ਤੋ ਜਾਗਤੇ ਹੁਏ ਪੰਡਤ ਜਨ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਸੁਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕਰਕੇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਨਪੜਿਆਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਗੁਣ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੧੧੩॥

ਢੂਢੇਦੀਏ ਸੁਹਾਗ ਕੂ ਤਉ ਤਨਿ ਕਾਈ ਕੋਰ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸੁਹਾਗ ਕੋ ਢੂੰਢਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਤਨ ਮੈਂ ਕੋਈ (ਕੋਰ) ਖੁਟਿਆਈ ਵਾ ਕਸੂਰ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਨਾਉ ਸੁਹਾਗਣੀ ਤਿਨ੍ਾ ਝਾਕ ਨ ਹੋਰ ॥੧੧੪॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਹਾਗਨੀ ਸੰਤ ਜਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੇਵ ਕੀ ਝਾਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੧੧੪॥

ਸਬਰ ਮੰਝ ਕਮਾਣ ਏ ਸਬਰੁ ਕਾ ਨੀਹਣੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਬਰ) ਸੰਤੋਖ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਕਮਾਣ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਸਬਰ ਕਾ ਤਿਸ ਕਮਾਣ ਕਾ (ਨੀਹਣੋ) ਚਿਲਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਬਰ ਸੰਦਾ ਬਾਣੁ ਖਾਲਕੁ ਖਤਾ ਨ ਕਰੀ ॥੧੧੫॥

ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਾ ਸਬਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਬਾਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਬਰ ਰੂਪੀ ਤੀਰ ਚਲਿਆ ਹੂਆ ਭਾਵ ਵਚਨ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਖਾਲਕੁ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਖਤਾ) ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਤੋਖੀ ਕਾ ਕਰਤਬ ਸਭ ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੧੫॥

ਸਬਰ ਅੰਦਰਿ ਸਾਬਰੀ ਤਨੁ ਏਵੈ ਜਾਲੇਨਿ੍ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ (ਸਾਬਰੀ) ਸੰਤੋਖੀ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਖ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਪਨੇ ਤਨ ਕੋ ਜਾਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਵਸਥਾ ਕੇ ਸੰਤੋਖ ਮੈਂ ਹੀ ਬਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੋਨਿ ਨਜੀਕਿ ਖੁਦਾਇ ਦੈ ਭੇਤੁ ਨ ਕਿਸੈ ਦੇਨਿ ॥੧੧੬॥

ਤੌ ਓਹ ਖੁਦਾਇ ਕੇ ਸਮੀਪੀ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਅਪਨਾ ਭੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੧੬॥

ਸਬਰੁ ਏਹੁ ਸੁਆਉ ਜੇ ਤੂੰ ਬੰਦਾ ਦਿੜੁ ਕਰਹਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਸ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਇਹੀ (ਸੁਆਉ) ਲਾਭ ਹੈ ਜੇਕਰ ਤੂੰ (ਬੰਦਾ) ਦਾਸ ਹੋ ਕਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਚਿਤ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰੈਂ॥

ਵਧਿ ਥੀਵਹਿ ਦਰੀਆਉ ਟੁਟਿ ਨ ਥੀਵਹਿ ਵਾਹੜਾ ॥੧੧੭॥

ਤੌ ਤੂੰ ਵਧ ਕਰਕੇ ਦਰੀਆਉ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ ਪੁਨਾ ਤਿਸਤੇ ਟੁਟ ਕਰਕੇ (ਵਾਹੜਾ) ਨਾਲਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੈਂਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਪਨਾ ਆਪ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭਾਵ ਕੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈਂਗਾ॥੧੧੭॥

ਫਰੀਦਾ ਦਰਵੇਸੀ ਗਾਖੜੀ ਚੋਪੜੀ ਪਰੀਤਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਦਰਵੇਸੀ) ਫਕੀਰੀ ਕਰਨੀ ਬਡੀ (ਗਾਖੜੀ) ਔਖੀ ਹੈ ਔਰ ਚੋਪੜੀ ਭਾਵ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਇਕਨਿ ਕਿਨੈ ਚਾਲੀਐ ਦਰਵੇਸਾਵੀ ਰੀਤਿ ॥੧੧੮॥

ਇਕ ਕਿਸੀ ਨੇ ਹੀ ਦਰਵੇਸ਼ੋਂ ਕੀ ਰੀਤੀ ਪਰ ਚਲਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਚੀ ਪਰੀਤੀ ਵਾਲੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ॥੧੧੮॥

ਤਨੁ ਤਪੈ ਤਨੂਰ ਜਿਉ ਬਾਲਣੁ ਹਡ ਬਲੰਨਿ੍ ॥

ਇਹ ਤਨ ਤੌ ਮੇਰਾ (ਤਨੂਰ) ਤੰਦੂਰ ਕੇ ਸਮਾਨ ਭੀ ਤਪੈ ਭਾਵ ਪੰਚਾਗਨ ਆਦੀ ਐਸਾ ਕਠਨ ਤਪ ਕਰੂੰ ਔ ਬਾਲਣ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਹੋ ਕਰ ਹਡ ਭੀ ਬਲ ਕਰ ਜਲ ਜਾਵੈਂ॥

ਪੈਰੀ ਥਕਾਂ ਸਿਰਿ ਜੁਲਾਂ ਜੇ ਮੂੰ ਪਿਰੀ ਮਿਲੰਨਿ੍ ॥੧੧੯॥

ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਹੇਤ ਪੈਰੋਂ ਸਾਥ ਚਲਤਾ ਹੂਆ ਜਬ ਥਕਤ ਹੋ ਜਾਵੋਂ ਤਬ ਸਿਰ ਕੇ ਪਰਨੇ (ਜੁਲਾਂ) ਚਲਨਾ ਕਰੋਂ ਪਰੰਤੂ ਜੇ ਕਹਕੇ ਮੁਝ ਕੋ (ਪਿਰੀ) ਪਤੀ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਹੋ ਜਾਵੈ॥੧੧੯॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੀਸਰੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ :-

ਤਨੁ ਨ ਤਪਾਇ ਤਨੂਰ ਜਿਉ ਬਾਲਣੁ ਹਡ ਨ ਬਾਲਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਤੰਦੂਰ ਵਤ ਤਪਾਵਣਾ ਨਾ ਕਰ ਔਰ ਬਾਲਣ ਕੀ ਜਗਹ ਹਡੋਂ ਕੋ ਜਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਭਾਵ ਐਸਾ ਤਮੋ ਗੁਣੀ ਤਪ ਨਾ ਕਰ॥

ਸਿਰਿ ਪੈਰੀ ਕਿਆ ਫੇੜਿਆ ਅੰਦਰਿ ਪਿਰੀ ਨਿਹਾਲਿ ॥੧੨੦॥

ਸਿਰ ਔਰ ਪੈਰੋਂ ਆਦੀ ਅੰਗੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਕਿਆ (ਫੇੜਿਆ) ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਬੀਚ (ਪਿਰੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ (ਨਿਹਾਲਿ) ਦੇਖ॥੧੨੦॥

ਹਉ ਢੂਢੇਦੀ ਸਜਣਾ ਸਜਣੁ ਮੈਡੇ ਨਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਸਜਣਾਈ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਕੋ ਮੈਂ ਢੂੰਡਤੀ ਹੂੰ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਜਣ ਤੋ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਅਲਖੁ ਨ ਲਖੀਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਦੇਇ ਦਿਖਾਲਿ ॥੧੨੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਜੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਮੁਖ੍ਯ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੧੦੧॥

ਹੰਸਾ ਦੇਖਿ ਤਰੰਦਿਆ ਬਗਾ ਆਇਆ ਚਾਉ ॥

ਜੈਸੇ ਹੰਸਾਂ ਕੋ ਤਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਬਗਲਿਓਂ ਕੋ ਭੀ ਤਰਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਆਇ ਗਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਰਦਿਆਂ ਦੇਖਕਰ ਦੰਭੀਓਂ ਕੋ ਭੀ ਉਤਸਾਹਿ ਹੂਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਨ ਦੰਭੀਓਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਪਨੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਨੇ ਕਾ ਉਤਸਾਹ ਹੂਆ॥

ਡੁਬਿ ਮੁਏ ਬਗ ਬਪੁੜੇ ਸਿਰੁ ਤਲਿ ਉਪਰਿ ਪਾਉ ॥੧੨੨॥

ਸੋ ਦੰਭੀ ਰੂਪ ਬਗਲੇ (ਬਪੁੜੇ) ਵਿਚਾਰੇ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਗਰਭ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਡੂਬ ਕਰਕੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਨੀਚੇ ਔ ਪੈਰ ਊਪਰ ਹੋਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥੧੨੨॥

ਮੈ ਜਾਣਿਆ ਵਡ ਹੰਸੁ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈ ਕੀਤਾ ਸੰਗੁ ॥

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹੰਸ ਰੂਪ ਉਤਮ ਜਾਣਿਆ ਥਾ ਤਬ ਮੈਨੇ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਆ ਥਾ॥

ਜੇ ਜਾਣਾ ਬਗੁ ਬਪੁੜਾ ਜਨਮਿ ਨ ਭੇੜੀ ਅੰਗੁ ॥੧੨੩॥

ਔਰ ਜੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਕੋ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਏਹ ਵਿਚਾਰਾ ਬਗਲਾ ਭਾਵ ਤੁਛ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਜਨਮ ਤੇ ਲੇ ਕਰ ਅੰਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਰਿਦੇ ਕੋ ਨਾ (ਭੇੜੀ) ਮਿਲਾਵਤਾ ਵਾ ਇਨ ਦੋ ਸਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਔਰ ਇਆਲੀ ਕਾ ਸੰਬਾਦ ਹੂਆ ਹੈ ਲੋਹੇ ਕੇ ਸੰਗਲ ਸਾਥ ਖੂਹੇ ਮੈਂ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋ ਇਆਲੀ ਨੇ ਲਟਕਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਆਪ ਘਾਸ ਕੇ ਸਾਥ ਖੂਹੇ ਮੈਂ ਲਟਕ ਪੜਾ ਤਬ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਅਪਨੇ ਤਪ ਕੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਬਗਲਾ ਕਹਾ ਔਰ ਆਪ ਕੋ ਹੰਸ ਕਹਾ ਤਬ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਭੀ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਜੋ ਫਰੀਦ ਜੀ ਕੋਈ ਹੰਸ ਵਤ ਸੰਤ ਹੈ ਤੇ ਮੈਨੇ ਸੰਗ ਕੀਆ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਵਿਚਾਰਾ ਬਗਲਾ ਹੀ ਸਮਝਤਾ ਭਾਵ ਤੁਝਕੋ ਕਪਟੀ ਜਾਨਤਾ ਤੋ ਜਨਮ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਅੰਗੋਂ ਕੋ ਨਾ ਮਿਲਾਵਤਾ॥੧੨੩॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਟਸਤ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਨਿਵਰਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕਿਆ ਹੰਸੁ ਕਿਆ ਬਗੁਲਾ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਧਰੇ ॥

ਹੰਸ ਕਿਆ ਔ ਬਗਲਾ ਕਿਆ ਭਾਵ ਉਤਮ ਕਿਆ ਔ ਨੀਚ ਕਿਆ ਜਿਸ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇ॥

ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇ ॥੧੨੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤੋ ਕਾਗ ਵਤ ਉਤਮ ਸੰਤ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਜਾਮਲ ਬਾਲਮੀਕ ਆਦੀ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੧੨੪॥

ਸਰਵਰ ਪੰਖੀ ਹੇਕੜੋ ਫਾਹੀਵਾਲ ਪਚਾਸ ॥

ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ (ਹੇਕੜੋ) ਏਕ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਪੰਛੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਫਹਾਵਣੇ ਵਾਲੇ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੇ ਔਰ ਚਾਰ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਔ ੧੪ ਇਨੋਂ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇ ਭੀ ੧੪ ਔ ਇਨ ਕੇ ਦੇਵਤਾ ਜੋ ੧੪ ਔ ਕਾਮ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਜੋ ਪਾਂਚ ਹੈਂ ੫ ਔਰ ਤੀਨ ਗੁਣ ਇਹ ਪਚਾਸ ਬਲੀ ਹੈਂ॥

ਇਹੁ ਤਨੁ ਲਹਰੀ ਗਡੁ ਥਿਆ ਸਚੇ ਤੇਰੀ ਆਸ ॥੧੨੫॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਸੂਖਮ ਤਨ ਭਾਵ ਮਨ ਸੰਕਲਪੋਂ ਰੂਪੀ ਲਹਿਰੋਂ ਮੈਂ ਗਡ ਗਿਆ ਭਾਵ ਖਚਤ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਨੋਂ ਤੇ ਬਚਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਤੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਹੈ ਭਾਵ ਤੂੰ ਹੀ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਬਚਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥੧੨੫॥ ਗਿਆਨਵਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜਗਜਾਸੀ ਸਖੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਕਵਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਕਵਣੁ ਗੁਣੁ ਕਵਣੁ ਸੁ ਮਣੀਆ ਮੰਤੁ ॥

ਹੇ ਉਤਮ ਸਖੀ ਸੋ ਅਖਰ ਪੜ੍ਹਨੇ ਵਾਲਾ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਸੋ ਗੁਣ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕਵਨ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਕਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਵਾ ਸਰਬ ਮੈਂ ਮਣੀਓਂ ਅਰਥਾਤ ਰਤਨੋਂ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਮੈਂ ਜਪ ਕਰੂੰ॥

ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਸੋ ਹਉ ਕਰੀ ਜਿਤੁ ਵਸਿ ਆਵੈ ਕੰਤੁ ॥੧੨੬॥

ਪੁਨਾ ਐਸਾ ਉਤਮ ਵੇਸ ਭੀ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤੇ ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਭਗਵੰਤ ਮੇਰੇ ਵਸ ਆ ਜਾਵੇ॥੧੨੬॥

ਨਿਵਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਖਵਣੁ ਗੁਣੁ ਜਿਹਬਾ ਮਣੀਆ ਮੰਤੁ ॥

ਉੱਤ੍ਰ-ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰਨ ਰੂਪੀ ਤੋ ਅਖਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ (ਖਵਣੁ) ਖਿਮਾ ਕਰਕੇ ਕੁਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸਹਾਰਨਾ ਇਹੀ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਜਿਹਵਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸੋਈ ਮਣੀਆਂ ਰੂਪ ਵਾ ਸਿਰੋਮਣੀ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ॥

ਏ ਤ੍ਰੈ ਭੈਣੇ ਵੇਸ ਕਰਿ ਤਾਂ ਵਸਿ ਆਵੀ ਕੰਤੁ ॥੧੨੭॥

ਹੇ ਭੈਣੇ ਜਬ ਏਹ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਤੂੰ ਵੇਸ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰੇਂਗੀ ਤਬ ਵਹੁ ਪਤੀ ਤੇਰੇ ਵਸ ਆ ਜਾਵੈਗਾ॥੧੨੭॥

ਮਤਿ ਹੋਦੀ ਹੋਇ ਇਆਣਾ ॥

ਤਾਣ ਹੋਦੇ ਹੋਇ ਨਿਤਾਣਾ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਇਆਣਾ ਹੋਇ ਕੇ ਸਦਾਵੇ ਔਰ (ਤਾਣ) ਬਲ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਨਿਰਬਲ ਹੋਇ ਰਹੇ॥

ਅਣਹੋਦੇ ਆਪੁ ਵੰਡਾਏ ॥

ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਇ ਔਰ ਕੁਛ ਆਇ ਜਾਵੈ ਤੌ ਭੀ ਬਾਂਟ ਕਰਕੇ ਖਾਏ ਵਾ ਅਣਹੋਤਾ ਹੀ ਹੂਆ ਹੂਆ ਜੋ ਆਪਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਵੰਡਾਏ) ਦੂਰ ਕਰੇ ਭਾਵ ਨਿਰਹੰਕਾਰ ਹੋਵੈ॥

ਕੋ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਸਦਾਏ ॥੧੨੮॥

ਜੋ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕਉ ਭਗਤ ਸਦਾਵੇ॥੧੨੮॥

ਇਕੁ ਫਿਕਾ ਨ ਗਾਲਾਇ ਸਭਨਾ ਮੈ ਸਚਾ ਧਣੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਸੀ ਕੇ ਤਾਈਂ ਏਕ ਫਿਕਾ ਬਚਨ ਨਾ (ਗਾਲਾਇ) ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਚਾ ਧਣੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ॥

ਹਿਆਉ ਨ ਕੈਹੀ ਠਾਹਿ ਮਾਣਕ ਸਭ ਅਮੋਲਵੇ ॥੧੨੯॥

ਤਾਂਤੇ ਕਿਸੀ ਕਾ (ਹਿਆਉ) ਹਿਰਦਾ ਮਤ ਢਾਵਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਮੋਲਕ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈ ਵਾ ਸਭਕੇ ਹਿਰਦੇ ਅਮੋਲਕ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧੨੯॥

ਸਭਨਾ ਮਨ ਮਾਣਿਕ ਠਾਹਣੁ ਮੂਲਿ ਮਚਾਂਗਵਾ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਰਿਦੇ ਕਾ ਢਾਵਣਾ ਭਾਵ ਦੁਖਾਵਣਾ ਮੂਲ ਤੇ ਹੀ (ਮਚਾਂਗਵਾ) ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾੜਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਤਉ ਪਿਰੀਆ ਦੀ ਸਿਕ ਹਿਆਉ ਨ ਠਾਹੇ ਕਹੀ ਦਾ ॥੧੩੦॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਸਿਕ) ਚਾਹ ਹੈ ਤੋ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਰਿਦਾ ਢਾਵਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ॥੧੩੦॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੫

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ੍ਯ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਲੋਕ ਕੇ ਬੀਚ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੈਂ ਵੇਦੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਥੇ ਤਿਸ ਸਮੈ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਜੀ ਆਏ ਤਿਨ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਵਾਸਤੇ ਸਰਬ ਦੇਵਤੇ ਖੜੇ ਹੁਏ ਪਰੰਤੂ ਵੇਦੋਂ ਸਹਿਤ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਉਨ ਕਾ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਬ ਵਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰਾਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਮਨੁਖ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰ ਗਿਆਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋ ਤਬ ਸ੍ਰਾਪ ਸੁਨ ਕਰ ਪੀਛੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਨੇ ਵੇਦੋਂ ਸਹਿਤ ਵਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੌ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਰਾਪ ਕਾ ਅੰਤ ਪੂਛਾ ਔ ਅਪਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੋ ਬਖਸ਼ਾਯਾ ਤਬ ਹਰੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਏਕ ਏਕ ਵੇਦ ਚਾਰ ਚਾਰ ਸਰੂਪ ਧਾਰੋ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕੇ ਸਮੇਤ ਸਤਾਰਹ ਰੂਪ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਭਟੋਂ ਕੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਜਨਮੋ ਜਬ ਮੈਂ ਕਲਯੁਗ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੌਂਗਾ ਪੁਨਾ ਪਾਂਚਵਾਂ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨਾਮ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਤੁਮ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋਗੇ ਪੁਨਾ ਗਿਆਨ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੇ॥ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਐਸੇ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕਰਕੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਸਤਾਰਹ ਸਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕੀਏ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਭਿਖਾ ਹੂਆ ਵਹੁ ਸਤਾਰਹ ਹੀ ਮਿਲ ਕਰ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਕਲਯਾਨ ਕੇ ਹੇਤ ਏਕ ਬਰਸ ਵਿਚਰਤੇ ਰਹੇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਪੁਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੋਭਾ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁਈ ਤਬ ਸਰਧਾ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਕੇ ਛੰਦ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਹਮ ਤਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਛੰਦ ਉਚਾਰਣ ਕਰੇਂ ਤਬ ਤਿਨਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਨ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਜਾਨ ਕਰ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋਈ ਅਬ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਰਤਾਰ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਭ ਆਪੇ ॥

ਹੇ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਕਰਤਾ (ਕਰਣ ਕਾਰਣ) ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਣਹਾਰੇ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਰਹਿਓ ਭਰਪੂਰਿ ਸਗਲ ਘਟ ਰਹਿਓ ਬਿਆਪੇ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਗਲ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਤੂੰ ਵਿਆਪਕ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈਂ॥

ਬ੍ਯਾਪਤੁ ਦੇਖੀਐ ਜਗਤਿ ਜਾਨੈ ਕਉਨੁ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਸਰਬ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੈ ਆਪੇ ਹਰਿ ਪਤਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੁਝਕੋ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬਿਆਪਤ ਰੂਪ ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕਉਨ ਜਾਨੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੂੰ ਸਰਬ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਆਪੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਆਪੇ ਆਪਿ ਉਤਪਤਿ ॥

ਹੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪ ਸਰਬ ਕਾ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੀ ਗਤੀ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਏਕੈ ਤੂਹੀ ਏਕੈ ਅਨ ਨਾਹੀ ਤੁਮ ਭਤਿ ॥

ਏਕੋ ਏਕ ਤੂ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਾਰੀ (ਭਤਿ) ਤਰਹ ਸਮਰਥ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਅੰਤੁ ਨਾਹੀ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ਕਉਨੁ ਹੈ ਕਰੈ ਬੀਚਾਰੁ ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰਬ ਪ੍ਰਾਨ ਕੋ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸਾ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੂੰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕੋ ਚਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ ਏਕ ਜੀਹ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀਂ ਨਾਨਕੰ ਪਦ ਦੇਹਲੀ ਦੀਪਕ ਨਿਆਇ ਸੇ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਲਗਾਵਣਾ॥ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰ ਕਾ ਭਗਤਿ ਜਨ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਕੋ ਬ੍ਰਹਮ (ਤੁਲ) ਸਦਰਸ ਹੀ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਮੇਰੀ ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਤੇਰੀ ਉਪਮਾਂ ਕਿਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਭਾਵ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀ ਹੈ॥

ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੧॥

(ਹਾਂ ਕਿ) ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔ ਤਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਸਰਿ ਅਤੁਲ ਭੰਡਾਰ ਭਰਿ ਪਰੈ ਹੀ ਤੇ ਪਰੈ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਪਰਿ ॥

ਆਪ ਕੇ ਦਰ ਮੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਕੇ ਅਤੁਲ ਭੰਡਾਰੇ ਭਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਮਾਨਸੋਂ ਸੇ ਪਰੇ ਦੇਵਤਾ ਔ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈ ਹੇ ਅਪਾਰ ਤੂੰ ਅਪਰ ਔਰ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਆਪੁਨੋ ਭਾਵਨੁ ਕਰਿ ਮੰਤ੍ਰਿ ਨ ਦੂਸਰੋ ਧਰਿ ਓਪਤਿ ਪਰਲੌ ਏਕੈ ਨਿਮਖ ਤੁ ਘਰਿ ॥

ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸਲਾਹ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਉਤਪਤੀ ਔ ਪ੍ਰਲੈ ਏਕ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈਂ (ਤੁਘਰਿ) ਐਸਾ ਤੁਮਾਰਾ ਘਰ ਹੈ॥

ਆਨ ਨਾਹੀ ਸਮਸਰਿ ਉਜੀਆਰੋ ਨਿਰਮਰਿ ਕੋਟਿ ਪਰਾਛਤ ਜਾਹਿ ਨਾਮ ਲੀਏ ਹਰਿ ਹਰਿ ॥

ਔਰ ਕੋਈ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਉਜੀਆਰੋ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਆਪ ਕਾ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਆਪਕਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਕਰੋੜੋਂ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ ਏਕ ਜੀਹ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ ॥

ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੨॥

ਇਸ ਤੁਕ ਕਾ ਅਰਥ ਇਨ ਸਰਬ ਸ੍ਵੈਯੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤਿ ਜਾਣ ਲੇਨਾ॥੨॥

ਸਗਲ ਭਵਨ ਧਾਰੇ ਏਕ ਥੇਂ ਕੀਏ ਬਿਸਥਾਰੇ ਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸ੍ਰਬ ਮਹਿ ਆਪਿ ਹੈ ਨਿਰਾਰੇ ॥

ਸੰਪੂਰਨ (ਭਵਨ) ਲੋਕ ਆਪਕੇ ਧਾਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਰੂਪ ਹੋ ਪੁਨਾ ਏਕ ਅਪਨੇ (ਥੇਂ) ਸੇ ਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿਸਤਾਰੇ ਹੈਂ ਔ ਹੇ ਹਰੀ ਅਕਾਸ ਸਮ ਘਟ ਮਟ ਆਦੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਤੁਹੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਆਪ ਸਰਬ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੇ ਹੈਂ (ਥੇ) ਤੈਨੇ ਇਹ ਦੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀ ਬੋਲੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਨ ਨਾਹੀ ਅੰਤ ਪਾਰੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਥਾਰੇ ਸਗਲ ਕੋ ਦਾਤਾ ਏਕੈ ਅਲਖ ਮੁਰਾਰੇ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਇਹ ਸਭ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਜੀਵ ਜੰਤ (ਥਾਰੇ) ਆਪ ਕੇ ਹੀ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਦਾਤਾ ਏਕ ਅਲਖ ਮੁਰਾਰੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੬

ਆਪ ਹੀ ਧਾਰਨ ਧਾਰੇ ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਦੇਖਾਰੇ ਬਰਨੁ ਚਿਹਨੁ ਨਾਹੀ ਮੁਖ ਨ ਮਸਾਰੇ ॥

ਇਸ (ਧਾਰਨ) ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਹੋ ਕਰ ਅਪਨੀ (ਕੁਦਰਤਿ) ਮਾਯਾ ਕੋ ਦਿਖਾਇ ਰਹੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਆਪ ਕਾ (ਬਰਨੁ) ਰੰਗ ਵਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਆਦੀ (ਚਿਹਨੁ) ਨਿਸ਼ਾਨ ਰੇਖਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਮੁਖ ਔ ਨਾ ਮਾਸ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ ਏਕ ਜੀਹ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ ॥
ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੩॥

ਸਰਬ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨੰ ਕੀਮਤਿ ਨ ਗ੍ਯਾਨੰ ਧ੍ਯਾਨੰ ਊਚੇ ਤੇ ਊਚੌ ਜਾਨੀਜੈ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੋ ਥਾਨੰ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਨਿਧਾਨ ਤੇਰੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰਾ ਅਸਥਾਨ ਸਰਬ ਊਚ ਤੇ ਊਚਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਮਨੁ ਧਨੁ ਤੇਰੋ ਪ੍ਰਾਨੰ ਏਕੈ ਸੂਤਿ ਹੈ ਜਹਾਨੰ ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਬਡੇ ਤੇ ਬਡਾਨੰ ॥

ਮਨ ਧਨ ਪ੍ਰਾਨ ਆਦੀ ਸਭ ਸੰਘਾਤੁ ਤੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਔ ਤੁਮਨੇ ਏਕ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਰੂਪੀ ਸੂਤਰ ਮੈਂ ਜਹਾਨ ਪਰੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਸ ਕੀ ਉਪਮਾ ਤੁਝਕੋ ਦੇਵੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਬਡਿਓਂ ਤੇ ਬਡੇ ਹੋ ਭਾਵ ਤੁਮਾਰੇ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋ॥

ਜਾਨੈ ਕਉਨੁ ਤੇਰੋ ਭੇਉ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਦੇਉ ਅਕਲ ਕਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭ ਸਰਬ ਕੋ ਧਾਨੰ ॥

ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਦੇਵ ਤੇਰੇ ਭੇਦ ਕੋ ਕੌਨ ਜਾਨੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ (ਅਕਲ ਕਲਾ) ਸਰਬ ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ (ਧਾਨੰ) ਅੰਨ ਦੇ ਕਰਕੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੌ ਵਾ ਸਭ ਕੋ ਤੇਰਾ ਧਿਆਨ ਹੀ ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਹੈ॥

ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਭਗਤੁ ਦਰਿ ਤੁਲਿ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਸਰਿ ਏਕ ਜੀਹ ਕਿਆ ਬਖਾਨੈ ॥
ਹਾਂ ਕਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਬਲਿ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰਿ ॥੪॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਆਕਾਰ ਅਛਲ ਪੂਰਨ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਅਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਛਲ ਹੋ ਕਰ ਅਬਿਨਾਸੀ ਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਹਰਖਵੰਤ ਆਨੰਤ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਬਿਗਾਸੀ ॥
ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਬੇਅੰਤ ਅੰਤੁ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਨਹੀ ਪਾਸੀ ॥

ਹੇ (ਹਰਖ) ਅਨੰਦ ਵਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਾਲੇ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਨਿਰਮਲ ਤੇਰੀ ਹੀ ਸੱਤਾ ਜਗਤ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ (ਬਿਗਾਸੀ) ਖਿੜ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਤੇਰੇ ਗੁਣਾਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਤੇਰਾ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕਉ ਹੋਂਹਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸੁ ਜਨੁ ਪ੍ਰਭ ਤੁਮਹਿ ਮਿਲਾਸੀ ॥
ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਧੰਨਿ ਜਨ ਜਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਭਯਉ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕਉ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਤੇ ਹੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਤੁਮ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਭਏ ਹੋ ਤੇ ਜਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਧੰਨ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ ਪਰਸਿਅਉ ਸਿ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹ ਥੇ ਰਹਿਓ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪਰਸਿਆ ਭਾਵ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੫॥

ਸਤਿ ਸਤਿ ਹਰਿ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਤੇ ਸਤਿ ਭਣੀਐ ॥
ਦੂਸਰ ਆਨ ਨ ਅਵਰੁ ਪੁਰਖੁ ਪਊਰਾਤਨੁ ਸੁਣੀਐ ॥

ਹੇ ਭਗਵਨ ਤੂੰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਔ ਤੀਨ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਕਹੀਤਾ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਔਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਕੋਈ ਦੂਸਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਮਨਿ ਸਭ ਸੁਖ ਪਾਏ ॥
ਜੇਹ ਰਸਨ ਚਾਖਿਓ ਤੇਹ ਜਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਘਾਏ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਨਾਮ ਕੋ ਲੇਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਨਾ ਸੇ ਚਾਖਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਤੇਹ) ਸੋਈ ਜਨ ਇਸ ਲੋਕ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਸੁਖ ਤੇ ਭੀ ਅਘਾਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਦੋਨੋ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸੁਖੀ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਠਾਕੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਭਯੋ ਸਤਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਪਿਆਰੁ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ੍ ਪਰਸਿਓ ਤਿਨ੍ ਸਭ ਕੁਲ ਕੀਓ ਉਧਾਰੁ ॥੬॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ ਠਾਕਰ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੋ ਤਿਸੀ ਕਾ ਤੇਰੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦੋਂ ਕੋ ਪਰਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਚੁ ਸਭਾ ਦੀਬਾਣੁ ਸਚੁ ਸਚੇ ਪਹਿ ਧਰਿਓ ॥
ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਕਰਿਓ ॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਤੇਰੀ ਸਭਾ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔ ਤੇਰਾ (ਦੀਬਾਣੁ) ਆਸਰਾ ਭੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੁਮ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਸਚੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਧਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਬਈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਤਖਤ ਪਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਤੁਮਨੇ ਸਚਾ ਹੀ (ਤਪਾਵਸੁ) ਨਿਆਉਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਚਿ ਸਿਰਜਿਉ ਸੰਸਾਰੁ ਆਪਿ ਆਭੁਲੁ ਨ ਭੁਲਉ ॥
ਰਤਨ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ਕੀਮ ਨਹੁ ਪਵੈ ਅਮੁਲਉ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਆਪਨੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਯਥਾ-ਆਪਿ ਸਾਚ ਧਾਰੀ ਸਭਿ ਸਾਚੁ॥ ਪੁਨਾ-ਆਪਿ ਸਤੁ ਕੀਆ ਸਭਿ ਸਤੁ॥ ਪੁਨਾ-ਆਪ ਅਭੁਲ ਸਰੂਪ ਕੋ ਕਬੀ ਭੁਲੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਯਥਾ-ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭ ਕੋ ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਅਪਾਰ ਸਰੂਪ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਮ ਰਤਨ ਕੀ ਕਿਸੀ ਤੇ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਤੀ॥

ਜਿਹ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਹੋਯਉ ਗੋੁਬਿੰਦੁ ਸਰਬ ਸੁਖ ਤਿਨਹੂ ਪਾਏ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ੍ ਪਰਸਿਓ ਤੇ ਬਹੁੜਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨਿ ਨ ਆਏ ॥੭॥

ਹੇ ਗੋਬਿੰਦ ਤੁਮ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਏ ਹੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਖ ਪਾਇ ਲੀਏ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ (ਪਰਸਿਓ) ਸਪਰਸ ਕੀਆ ਭਾਵ ਪੂਜਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਗਰਭ ਜੋਨੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਕਵਨੁ ਜੋਗੁ ਕਉਨੁ ਗ੍ਯਾਨੁ ਧ੍ਯਾਨੁ ਕਵਨ ਬਿਧਿ ਉਸ੍ਤਤਿ ਕਰੀਐ ॥

ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਤੇਤੀਸ ਕੋਰਿ ਤਿਰੁ ਕੀਮ ਨ ਪਰੀਐ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸੋ ਜੋਗ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਉਹ ਗਿਆਨ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਵਹੁ ਧਿਆਨ ਕੌਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਜੁੜੀਏ ਔ ਤੁਝ ਕੋ ਜਾਣੀਏ ਔ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਚਿਤ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਈਏ ਪੁਨਹ ਸੋ ਬਿਧੀ ਕੌਨਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਿਧੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤੀ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਐ ਅਮਾਦਿਕ ਸਿਧੀਓਂ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸਿਧ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ (ਸਾਧਿਕ) ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਸਭਨੋਂ ਤੇ ਤੇਰੀ (ਤਿਰੁ) ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਪੜਤੀ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿ ਸੇਖ ਗੁਣ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਏ ॥
ਅਗਹੁ ਗਹਿਓ ਨਹੀ ਜਾਇ ਪੂਰਿ ਸ੍ਰਬ ਰਹਿਓ ਸਮਾਏ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਜਗਤ ਕਰਤਾ ਔ ਸਨਕਾਦ ਆਦ ਤਪਸੀ ਪੁਨਾ ਸੇਸਨਾਗ ਇਹ ਭੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਅਗਹੁ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪਕੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਪੂਰਨ ਹੋਇਕਰ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ (ਸਮਾਇ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਕਾਟੀ ਸਿਲਕ ਦਯਾਲ ਪ੍ਰਭਿ ਸੇਇ ਜਨ ਲਗੇ ਭਗਤੇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਜਿਨ੍ ਪਰਸਿਓ ਤੇ ਇਤ ਉਤ ਸਦਾ ਮੁਕਤੇ ॥੮॥

ਹੇ ਪ੍ਰਭ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਤੈਨੇ ਮਾਯਾ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਾ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਸਿਲਕ) ਫਾਂਸੀ ਕਾਟੀ ਹੈ (ਸੇ) ਸੋਈ ਜਨ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਝਕੋ ਪਰਸਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਨ (ਇਤ ਉਤ) ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸਦਾ ਮੁਕਤਿ ਸਰੂਪ ਭਏ ਹੈਂ॥੮॥ ਅਬ ਭਾਟੋਂ ਕੀ ਤਰਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਭ ਦਾਤਉ ਦਾਤਾਰ ਪਰ੍ਹਿਉ ਜਾਚਕੁ ਇਕੁ ਸਰਨਾ ॥
ਮਿਲੈ ਦਾਨੁ ਸੰਤ ਰੇਨ ਜੇਹ ਲਗਿ ਭਉਜਲੁ ਤਰਨਾ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਦਾਤਿਓਂ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਂ ਏਕ (ਜਾਚਕੁ) ਮਾਂਗਨੇਹਾਰਾ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜਾ ਹੂੰ॥ ਜੇ ਪੂਛੈ ਕਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈਂ? ਤਬ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤੇਰੇ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਕਾ ਮੁਝ ਕੋ ਦਾਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜਿਸਕੇ (ਲਗਿ) ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਨਤਿ ਕਰਉ ਅਰਦਾਸਿ ਸੁਨਹੁ ਜੇ ਠਾਕੁਰ ਭਾਵੈ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੭

ਦੇਹੁ ਦਰਸੁ ਮਨਿ ਚਾਉ ਭਗਤਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਠਹਰਾਵੈ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ (ਬਿਨਤਿ) ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਹੋ ਕਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਹੇ ਠਾਕਰ ਜੇਕਰ ਆਪ ਨੂੰ ਭਾਵੈ ਤਉ ਐਸੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਜਿਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਚਾਉ) ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਸੋਈ ਅਪਨਾ ਦਰਸ਼ਨ ਮੁਝ ਕੋ ਦੇਵੋ ਜਿਸਤੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਤੇਰੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਠਹਿਰੇ ਅਰਥਾਤ ਅਸਥਿਤ ਹੋ ਜਾਵੈ॥

ਬਲਿਓ ਚਰਾਗੁ ਅੰਧ੍ਯ੍ਯਾਰ ਮਹਿ ਸਭ ਕਲਿ ਉਧਰੀ ਇਕ ਨਾਮ ਧਰਮ ॥

ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਵਾ ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਜੋ ਅੰਧਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਤਿਸਮੇਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਔ ਗਿਆਨ ਦੀਪਕ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਏਕ ਨਾਮ ਜਾਪ ਰੂਪੀ ਧਰਮ ਕਰਕੇ (ਕਲਿ) ਕਲਿਯੁਗ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਧਾਰ ਕੋ ਪਾਵਤੀ ਭਈ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਗਲ ਹਰਿ ਭਵਨ ਮਹਿ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ (ਜਨੁ) ਦਾਸ ਹੂੰ ਹੇ ਹਰੀ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਰਬ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਪਰਗਟ ਹੋ॥੯॥

ਤਿਨ ਬੇਦ ਰੂਪ ਭੱਟੋਂ ਕੇ ਦੇਹ ਅਧਜਾਸ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਵਯੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖਬਾਕ੍ਯ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਚੀ ਦੇਹ ਮੋਹ ਫੁਨਿ ਬਾਂਧੀ ਸਠ ਕਠੋਰ ਕੁਚੀਲ ਕੁਗਿਆਨੀ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਕਚੀ ਅਰਥਾਤ ਮਿਥਿਆ ਰੂਪ ਦੇਹ ਵਿਖੇ ਜੋ ਪੁਨਾ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਬੁਧੀ ਬਾਂਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸੀ ਕਰਕੇ ਇਹ (ਸਠ) ਮੂਰਖ ਕਠੋਰਤਾ ਕਰਕੇ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪ ਮੈਲ ਸੇ (ਕੁਚੀਲ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਵਾ ਮੈਲਾ ਹੂਆ ਹੈ (ਕੁਗਿਆਨੀ) ਖੋਟਾ ਗਿਆਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅਨਾਤਮ ਵਰਗ ਮੈਂ ਆਤਮ ਬੁਧੀ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਧਾਵਤ ਭ੍ਰਮਤ ਰਹਨੁ ਨਹੀ ਪਾਵਤ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਨੀ ॥

ਜੋ ਪਦਾਰਥ (ਧਾਵਤ) ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਭਾਵ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਦਾ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਵਾ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸ ਨੇ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਗਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ॥

ਜੋਬਨ ਰੂਪ ਮਾਇਆ ਮਦ ਮਾਤਾ ਬਿਚਰਤ ਬਿਕਲ ਬਡੌ ਅਭਿਮਾਨੀ ॥

ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਮੈਂ ਮਸਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਬਡਾ (ਅਭਿਮਾਨੀ) ਹੰਕਾਰੀ ਜੀਵ ਦੁਖੋਂ ਕਰਕੇ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋ ਕਰ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਬਿਚਰਤਾ ਹੈ॥

ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਅਪਵਾਦ ਨਾਰਿ ਨਿੰਦਾ ਯਹ ਮੀਠੀ ਜੀਅ ਮਾਹਿ ਹਿਤਾਨੀ ॥

ਬਿਗਾਨਾ ਧਨ ਔਰ ਪਰ ਅਪਬਾਦ ਕੋ ਕਿਸੀ ਔਰੋਂ ਕੀਆਂ ਬਿਅਰਥ ਬਾਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਕਹਿਣਾ ਯੇਹ ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੈਂ ਪਰੀਤ ਇਤਯਾਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਮੀਠੀ ਜਾਣ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਆਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥

ਬਲਬੰਚ ਛਪਿ ਕਰਤ ਉਪਾਵਾ ਪੇਖਤ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਭ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ॥

ਬਲ ਕਰਕੇ (ਬੰਚ) ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਛਪ ਕਰਕੇ ਅਰਥਾਤ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਇਤਆਦੀ ਧਨ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਨੇਕ ਉਪਾਵੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਸੋ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇਖਤਾ ਔਰ ਸੁਨਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਸ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ॥

ਸੀਲ ਧਰਮ ਦਯਾ ਸੁਚ ਨਾਸ੍ਤਿ ਆਇਓ ਸਰਨਿ ਜੀਅ ਕੇ ਦਾਨੀ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਰੇ ਮੈਂ (ਸੀਲ) ਸਾਂਤਿ ਔਰ ਧਰਮ ਦਇਆ (ਸੁਚ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਆਦੀ ਕੋਈ ਗੁਣ (ਨਾਸ੍ਤਿ) ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੋ ਜੀਅ ਕੇ ਦਾਨ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸਰਨੀ ਆਯਾ ਹੂੰ॥

ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਸਮਰਥ ਸਿਰੀਧਰ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਨਾਨਕ ਕੇ ਸੁਆਮੀ ॥੧॥

ਹੇ (ਕਾਰਣ) ਮਹਤਤ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ (ਸਿਰੀਧਰ) ਲਖਸ਼ਮੀ ਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਮੁਝ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕਲਜਾਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਕੀਰਤਿ ਕਰਨ ਸਰਨ ਮਨਮੋਹਨ ਜੋਹਨ ਪਾਪ ਬਿਦਾਰਨ ਕਉ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੀ ਔ ਤਿਸ ਮਨਮੋਹਨ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਬਿਦਾਰਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਵਾ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਕਰਮ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੋ (ਜੋਹਨ) ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਨ ਕੇ ਕਰੇ ਤੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਤਾਰਨ ਤਰਨ ਸਮਰਥ ਸਭੈ ਬਿਧਿ ਕੁਲਹ ਸਮੂਹ ਉਧਾਰਨ ਸਉ ॥

ਤਾਰਨੇ ਕੇ (ਤਰਨ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਹਰੀ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਔ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀਆਂ ਸਮੂਹ (ਸਉ) ਸੈਂਕੜੇ ਕੁਲਾਂ ਕੋ ਉਧਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਚਿਤ ਚੇਤਿ ਅਚੇਤ ਜਾਨਿ ਸਤਸੰਗਤਿ ਭਰਮ ਅੰਧੇਰ ਮੋਹਿਓ ਕਤ ਧੰਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਅਚੇਤ ਚਿਤ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਨਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਾਮ ਕੋ (ਚੇਤਿ) ਸਿਮਰ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਤੇ ਚੇਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰਮ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਮੋਹਤ ਹੂਆ ਕਹਾਂ (ਧੱਉ) ਧਾਵਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ॥

ਮੂਰਤ ਘਰੀ ਚਸਾ ਪਲੁ ਸਿਮਰਨ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਰਸਨਾ ਸੰਗਿ ਲਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੂਰਤ ਦੋ ਘੜੀ ਵਾ ਏਕ ਘੜੀ ਵਾ ਪਲ ਔ (ਚਸਾ) ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਚਿਤ ਸੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਰਸਨਾ ਕੇ ਸਾਥ (ਲਉ) ਉਚਾਰਨ ਕਰ॥

ਹੋਛਉ ਕਾਜੁ ਅਲਪ ਸੁਖ ਬੰਧਨ ਕੋਟਿ ਜਨੰਮ ਕਹਾ ਦੁਖ ਭੰਉ ॥

ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ ਅਲਪ ਸੁਖ ਜੋ ਬੰਦਨ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹੇਤ (ਹੋਛਉ) ਤੁਛ ਕਾਰਜੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ (ਭਉ) ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਕਿਉਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਿਖ੍ਯਾ ਸੰਤ ਨਾਮੁ ਭਜੁ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਰੰਗਿ ਆਤਮ ਸਿਉ ਰੰਉ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਜਪ ਔਰ (ਆਤਮ) ਮਨ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਤਿਸ ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਰਾਮ ਮੈਂ ਰਮਣਾ ਕਰ॥੨॥ ਸੋ ਰਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ:-

ਰੰਚਕ ਰੇਤ ਖੇਤ ਤਨਿ ਨਿਰਮਿਤ ਦੁਰਲਭ ਦੇਹ ਸਵਾਰਿ ਧਰੀ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਪਿਤਾ ਕੇ (ਰੇਤ) ਬੀਰਜ ਕੋ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ ਮੈਂ (ਨਿਰਮਿਤ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਨੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਬਡੀ ਦੁਰਲਭ (ਸਵਾਰਿ) ਬਨਾਇ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਖਾਨ ਪਾਨ ਸੋਧੇ ਸੁਖ ਭੁੰਚਤ ਸੰਕਟ ਕਾਟਿ ਬਿਪਤਿ ਹਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ (ਸੋਧੇ) ਮੰਦਰ ਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਇਹ ਜੀਵ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਕਟੋਂ ਕੋ ਕਾਟਣੇ ਹਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੀ ਗਰਭ ਮੈਂ ਰਹਿਨੇ ਕੀ ਦੁਖ ਰੂਪ ਬਿਪਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਅਰੁ ਬੰਧਪ ਬੂਝਨ ਕੀ ਸਭ ਸੂਝ ਪਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਸਰਬ ਸੰਬੰਧੀਓਂ ਕੇ (ਬੂਝਨ) ਸਮਝਨੇ ਕੀ ਜਿਸਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਇਸ ਕੋ ਸੋਝੀ ਪੜੀ ਹੈ॥

ਬਰਧਮਾਨ ਹੋਵਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤਿ ਨਿਤ ਆਵਤ ਨਿਕਟਿ ਬਿਖੰਮ ਜਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਜਿਸ ਰਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਦਿਨ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਬਰਧਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਧਤਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਬ (ਜਰੀ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਜੋ ਪਰਮ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਸਮੀਪ ਆਵਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਰੇ ਗੁਨ ਹੀਨ ਦੀਨ ਮਾਇਆ ਕ੍ਰਿਮ ਸਿਮਰਿ ਸੁਆਮੀ ਏਕ ਘਰੀ ॥

ਹੇ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਹੀਨ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਹੇਤ ਦੀਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕੀੜੇ ਹੇ ਜੀਵ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਸਭ ਕੁਛ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੋ ਏਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਤੌਂ ਸਿਮਰ॥ ਜੇ ਤੂੰ ਕਹੇ ਓਹ ਸਿਮਰਨ ਕੈਸਾ ਹੈ? ਤਿਸ ਪਰ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ॥

ਕਰੁ ਗਹਿ ਲੇਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਨਾਨਕ ਕਾਟਿ ਭਰੰਮ ਭਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪਰਮ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਿਧੀ ਮੇਰਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੀਜੀਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਮੇਰੀ ਬੁਧੀ ਭਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਭ੍ਰਮ ਕੋ ਕਾਟੋ॥੩॥

ਰੇ ਮਨ ਮੂਸ ਬਿਲਾ ਮਹਿ ਗਰਬਤ ਕਰਤਬ ਕਰਤ ਮਹਾਂ ਮੁਘਨਾਂ ॥

ਹੇ ਮਨ ਰੂਪੀ (ਮੂਸ) ਚੂਹੇ ਦੇਹ ਰੂਪੀ (ਬਿਲਾ) ਖੁਡ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖੋਂ ਕੇ ਕਰਤਵ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੰਪਤ ਦੋਲ ਝੋਲ ਸੰਗਿ ਝੂਲਤ ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਭ੍ਰਮਤ ਘੁਘਨਾ ॥

ਔ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ (ਦੋਲ) ਚੰਡੋਲ ਵਾ ਪੰਘੂੜੇ ਕੇ (ਝੋਲ) ਝੁਲਾਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਝੂਲਤਾ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਘੁਘਨਾ) ਉਲੂਵਤ ਹੂਆ ਹੂਆ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੂਆ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈਂ॥

ਸੁਤ ਬਨਿਤਾ ਸਾਜਨ ਸੁਖ ਬੰਧਪ ਤਾ ਸਿਉ ਮੋਹੁ ਬਢਿਓ ਸੁ ਘਨਾ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ (ਸੁਤ) ਪੁਤ੍ਰ ਔ (ਬਨਿਤਾ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਔ ਪਰਮ ਪਿਆਰੇ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਪੁਨਾ (ਬੰਧਪ) ਭਾਈ ਵਾ ਔਰ ਸਮਾਨ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਤੇਰਾ ਮੋਹ ਅਤਸੈ ਕਰ (ਘਨਾ) ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਬੋਇਓ ਬੀਜੁ ਅਹੰ ਮਮ ਅੰਕੁਰੁ ਬੀਤਤ ਅਉਧ ਕਰਤ ਅਘਨਾਂ ॥

ਤੈਨੇ ਰਿਦੈ ਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਕਾ ਬੋਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਮਮਤਾ ਰੂਪੀ ਅੰਕੁਰ ਹੋਇ ਆਵਤ ਭਯਾ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਅਘਨਾ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਤੇਰੀ ਆਰਬਲਾ ਬੀਤਤੀ ਹੈ॥

ਮਿਰਤੁ ਮੰਜਾਰ ਪਸਾਰਿ ਮੁਖੁ ਨਿਰਖਤ ਭੁੰਚਤ ਭੁਗਤਿ ਭੂਖ ਭੁਖਨਾ ॥

ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਕੋ (ਭੁੰਚਤ) ਖਾਤਾ ਹੂਆ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਭੁਖ ਕਰਕੇ ਭੁਖਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰਤਾ ਹੂਆ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤੂ ਰੂਪੀ ਬਿੱਲਾ ਮੁਖ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਝਕੋ ਖਾਣੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਜੀਵ ਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਮੰਜਾਰ ਮੁਖ ਪਸਾਰ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੂੰ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੀ ਭੁਖ ਸੇ ਭੂਖਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹੀ ਭੋਗਿਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਿ ਗੁਪਾਲ ਦਇਆਲ ਸਤਸੰਗਤਿ ਨਾਨਕ ਜਗੁ ਜਾਨਤ ਸੁਪਨਾ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਜਗਤ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਵਤ ਅਸੱਤ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਜੋ ਸੰਤ ਪਰਮ ਦਿਆਲੂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਗੋਪਾਲ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੮

ਦੇਹ ਨ ਗੇਹ ਨ ਨੇਹ ਨ ਨੀਤਾ ਮਾਇਆ ਮਤ ਕਹਾ ਲਉ ਗਾਰਹੁ ॥

ਹੇ ਜੀਵ ਇਹ ਦੇਹੀ ਔਰ (ਗੇਹ) ਘਰ ਆਦੀ ਇਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਮੋਹਿ ਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਸਤ ਰੂਪ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮਸਤ ਹੁਏ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਇਨੋਂ ਮੈਂ (ਗਾਰਹੁ) ਗਰਬ ਕਰੋਗੇ ਵਾ ਕਹਾਂ ਤੀਕਰ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਇਨ ਮੈਂ ਗਾਲੋਗੇ॥

ਛਤ੍ਰ ਨ ਪਤ੍ਰ ਨ ਚਉਰ ਨ ਚਾਵਰ ਬਹਤੀ ਜਾਤ ਰਿਦੈ ਨ ਬਿਚਾਰਹੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਨਾ ਤੋ ਛਤ੍ਰ ਹੀ ਜਾਇਗਾ ਔਰ ਨ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਭਾਵ ਨ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਹੀ ਚਲੇਗਾ ਨਾ ਚੋਰ ਹੀ ਔ ਨਾ (ਚਾਵਰ) ਚੌਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਵਾ (ਚਾਵਰ) ਚਾਵੜਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਇੰਗੀਆਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਆਯੂ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਵਹਿਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਬੀਤਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਤੁਮ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ॥

ਰਥ ਨ ਅਸ੍ਵ ਨ ਗਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਛਿਨ ਮਹਿ ਤਿਆਗਤ ਨਾਂਗ ਸਿਧਾਰਹੁ ॥

ਨਾ ਤੋ ਰਥ ਔ (ਅਸ੍ਵ) ਘੋੜੇ ਔਰ ਨਾ (ਗਜ) ਹਾਥੀ ਆਦੀ ਅਸਵਾਰੀ ਸਾਥ ਜਾਇਗੀ ਔਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਆਦੀ ਬਿਭੂਤੀ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਨਗਨ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਵੋਗੇ॥

ਸੂਰ ਨ ਬੀਰ ਨ ਮੀਰ ਨ ਖਾਨਮ ਸੰਗਿ ਨ ਕੋਊ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਨਿਹਾਰਹੁ ॥

ਪੁਨਾ ਨਾ ਤੋ ਸੂਰਮੇ ਔ ਨ (ਬੀਰ) ਭਾਈ ਵਾ ਬਹਾਦਰ ਔਰ ਨ ਕੋਈ (ਮੀਰ) ਅੰਬੀਰ ਵਜੀਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਨ (ਖਾਨਮ) ਪਠਾਣ ਹੀ ਭਾਵ ਇਤਜਾਦੀ ਜਿਤਨਿਓਂ ਕੋ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਸਹਾਯਕ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਦੇਖੋ ਤੋ ਉਹਾਂ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗਾ॥

ਕੋਟ ਨ ਓਟ ਨ ਕੋਸ ਨ ਛੋਟਾ ਕਰਤ ਬਿਕਾਰ ਦੋਊ ਕਰ ਝਾਰਹੁ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਤਹਾਂ ਨਾ ਤੋ ਕੋਟ ਕੇ (ਓਟ) ਆਸਰੇ ਔ ਨਾ (ਕੋਸ) ਖਜਾਨਿਓਂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਸੇ ਹੀ ਤੇਰਾ (ਛੋਟਾ) ਛੂਟਣਾ ਹੋਇਗਾ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥੋਂ ਕੋ ਝਾੜ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਖਾਲੀ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਚਲਾ ਜਾਵੇਂਗਾ॥

ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਸਾਜਨ ਸਖ ਉਲਟਤ ਜਾਤ ਬਿਰਖ ਕੀ ਛਾਂਰਹੁ ॥

ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ (ਕਲਤ੍ਰ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਜਨ ਸਖੇ ਆਦੀ ਕੋਈ ਸਹਾਯਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਯਾਵਤ ਔ ਰੌਂ ਕੇ ਪਾਣੀ ਵਤ ਉਲਟਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਪ੍ਰਣੰਮਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਰਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੇ॥

ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਨ ਛਿਨ ਛਿਨ ਸਿਮਰਹੁ ਅਗਮ ਅਪਾਰਹੁ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਦੀਨੋਂ ਪਰ ਦਿਆਲ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਜੋ ਅਪਾਰ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਛਿਨ ਛਿਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ॥

ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਨਾਥ ਸਰਣਿ ਨਾਨਕ ਜਨ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਤਾਰਹੁ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਲਖਸ਼ਮੀ ਕੇ ਪਤੀ ਸਰਬ ਕੇ ਨਾਥ ਹੇ ਭਗਵੰਤ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਰਨ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰੋ॥੫॥ ਮਾਯਾ ਕੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਾਨ ਮਾਨ ਦਾਨ ਮਗ ਜੋਹਨ ਹੀਤੁ ਚੀਤੁ ਦੇ ਲੇ ਲੇ ਪਾਰੀ ॥

ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮੀ ਔ ਮਾਨੀਓਂ ਕੇ (ਮਗ) ਰਸਤੇ ਕੋ ਜੋ ਜੋਹਿਨੇ ਹਾਰੀ ਵਾ ਪ੍ਰਾਣ ਔ (ਮਾਨ) ਆਦਰ ਔ ਦਾਨ ਆਦੀ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਰਸਤੇ ਕੋ (ਜੋਹਿਨੇ) ਨਾਸ ਕਰਨੇਹਾਰੀ ਜੋ ਮਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਜੀਵ ਤੈਨੇ ਸੋ ਮਾਯਾ ਚਿਤ ਕੀ ਹਿਤ ਦੇਖਕਰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਲੇ ਲੇ ਕਰਕੇ ਪਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਰਖੀ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਸੈਨ ਮੀਤ ਸੁਤ ਭਾਈ ਤਾਹੂ ਤੇ ਲੇ ਰਖੀ ਨਿਰਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸਾਜਨ ਔ (ਸੈਨ) ਸਾਥ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨਾ ਭ੍ਰਾਤਾ ਆਦੀ ਜੋ ਸਰਬ ਹਿਤੂ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਭੀ ਨਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਕੋ ਤਿਸ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਧਾਵਨ ਪਾਵਨ ਕੂਰ ਕਮਾਵਨ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕਰਤ ਅਉਧ ਤਨ ਜਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਕੋ ਪਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਦੇਸੋਂ ਬਿਦੇਸੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਨਾ ਕਰਕੇ ਝੂਠ ਕਾ ਹੀ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸ ਬਿਧੀ ਕੇ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹੀ ਸਰੀਰ ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਗੁਜਾਰ ਦਈ ਭਾਵ ਬਤੀਤ ਕਰ ਦਈ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੰਜਮ ਸੁਚ ਨੇਮਾ ਚੰਚਲ ਸੰਗਿ ਸਗਲ ਬਿਧਿ ਹਾਰੀ ॥

ਸਭ ਕਰਮ ਔ ਧਰਮ ਬ੍ਰਤਾਦੀ ਸੰਜਮ ਔ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਔ ਨੇਮੋਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਇਸ ਚੰਚਲ ਮਾਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹਾਰ ਦਈ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮ ਧਰਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੂਆ॥

ਪਸੁ ਪੰਖੀ ਬਿਰਖ ਅਸਥਾਵਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਜੋਨਿ ਭ੍ਰਮਿਓ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਪਸੂ ਔ ਪੰਛੀ ਬ੍ਰਿਛ ਆਦੀ ਅਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਭਾਵ ਜੜ ਚੇਤਨ ਸਰਬ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੂਆ ਅਤੀ ਭਾਰੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਖਿਨੁ ਪਲੁ ਚਸਾ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਸਿਮਰਿਓ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਪ੍ਰਾਨਪਤਿ ਸਾਰੀ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀਨੋਂ ਕਾ ਨਾਥ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਪਤੀ ਹੈ ਖਿਨ ਪਲ ਚਸਾ ਮਾਤ੍ਰ ਇਸ ਜੀਵਨ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਖਾਨ ਪਾਨ ਮੀਠ ਰਸ ਭੋਜਨ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਹੋਤ ਕਤ ਖਾਰੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਖਾਨ ਪਾਨ ਆਦੀ ਭੋਜਨੋਂ ਕੇ ਜੋ ਮੀਠੇ ਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੇ ਸਮੇਂ (ਕਤ) ਕਹਾਂ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ ਖਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤੇ॥ ਭਾਵ ਯੇਹਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਭੋਗਣੇ ਕਰ ਦੁਖ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੰਤ ਚਰਨ ਸੰਗਿ ਉਧਰੇ ਹੋਰਿ ਮਾਇਆ ਮਗਨ ਚਲੇ ਸਭਿ ਡਾਰੀ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸੰਗ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਸਾਗਰ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਯਾ ਮੈਂ ਮਗਨ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਅਗਿਆਨੀ ਜੀਵ ਇਸੀ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਿਵ ਛੰਦ ਮੁਨੀਸੁਰ ਰਸਕਿ ਰਸਕਿ ਠਾਕੁਰ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਔ (ਛੰਦ) ਵੇਦ ਪੁਨਾ ਮੁਨੀਸ਼ਰ ਜੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ (ਰਸਕਿ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੂਏ ਹੂਏ (ਰਸਕਿ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਠਾਕਰ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਮੁਨਿੰਦ੍ਰ ਖੋਜਤੇ ਗੋਰਖ ਧਰਣਿ ਗਗਨ ਆਵਤ ਫੁਨਿ ਧਾਵਤ ॥

ਇੰਦ੍ਰ ਆਦੀ ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਮੁਨੀਓਂ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰ ਗੋਰਖ ਆਦੀ ਸਿਧ ਜੋ ਧਰਤੀ ਔ ਅਕਾਸ਼ ਮੈਂ ਧਾਵਤੇ ਹੁਏ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੰਨ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਤਿਸ ਠਾਕੁਰ ਕੋ ਜਪ ਤਪ ਆਦੀ ਸਾਧਨੋਂ ਕਰਕੇ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਧ ਮਨੁਖ੍ਯ ਦੇਵ ਅਰੁ ਦਾਨਵ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਤਾ ਕੋ ਮਰਮੁ ਨ ਪਾਵਤ ॥

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਿਧ ਔ ਮਾਨੁਖ ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਦੈਤ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਏਕ ਤਿਲ ਭੀ ਤਿਸ ਕੇ (ਮਰਮੁ) ਭੇਦ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਿਅ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਜਨ ਤਾ ਕੈ ਦਰਸਿ ਸਮਾਵਤ ॥

ਤਿਸ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸੇ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਜੋ ਮਗਨ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਕੇ ਸੰਤ ਜਨ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਸਹਿ ਤਿਆਗਿ ਆਨ ਕਉ ਜਾਚਹਿ ਮੁਖ ਦੰਤ ਰਸਨ ਸਗਲ ਘਸਿ ਜਾਵਤ ॥

ਤਿਸਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਜੋ ਆਨ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੋਂ ਸੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਦੰਤ ਰਸਨਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅੰਗ ਮਾਂਗਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਘਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਹੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਦੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰਿਓਂ ਕੇ ਗੋਲਖੀਨ ਹੋਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਰੇ ਮਨ ਮੂੜ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਝਹਿ ਸਮਝਾਵਤ ॥੭॥

ਰੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਿਮਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਦਾਸ ਤੁਝਕੋ ਸਮਝਾਵਤਾ ਹੂੰ॥

ਮਾਇਆ ਰੰਗ ਬਿਰੰਗ ਕਰਤ ਭ੍ਰਮ ਮੋਹ ਕੈ ਕੂਪਿ ਗੁਬਾਰਿ ਪਰਿਓ ਹੈ ॥

ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਬਿਰੰਗ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕਾ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਗੁਬਾਰ) ਅੰਧੇਰੇ ਕੂਏਂ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਏਤਾ ਗਬੁ ਅਕਾਸਿ ਨ ਮਾਵਤ ਬਿਸਟਾ ਅਸ੍ਤ ਕ੍ਰਿਮਿ ਉਦਰੁ ਭਰਿਓ ਹੈ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਏਤਾ (ਗਬੁ) ਨਾਗ ਭਾਸ਼ਾ ਮੈਂ ਗਰਬ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਏਤਾ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕਾਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸਮਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਸੇ ਅਪਨੇ ਕੋ ਅਧਿਕ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੁਛ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਵਿਸਟਾ ਅਰ (ਅਸਤ) ਹਾਡ ਔ ਕਿਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਉਦਰ ਭਰਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਹ ਦਿਸ ਧਾਇ ਮਹਾ ਬਿਖਿਆ ਕਉ ਪਰ ਧਨ ਛੀਨਿ ਅਗਿਆਨ ਹਰਿਓ ਹੈ ॥

ਪੁਨਾ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਧਾਇਕਰ ਪਰਾਏ ਧਨ ਕੋ ਛੀਨ ਲੇਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਸਕੇ ਅਗਿਆਨ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਹਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜੋਬਨ ਬੀਤਿ ਜਰਾ ਰੋਗਿ ਗ੍ਰਸਿਓ ਜਮਦੂਤਨ ਡੰਨੁ ਮਿਰਤੁ ਮਰਿਓ ਹੈ ॥

ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਜੋਬਨ ਅਵਸਥਾ ਬੀਤ ਗਈ ਔ ਜਬ ਜਰਾ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਨੇ ਗ੍ਰਸ ਲੀਆ ਭਾਵ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਮ੍ਰਿਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜਮਦੂਤੋਂ ਨੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਅਪਨਾ ਡੰਡਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਅਨਿਕ ਜੋਨਿ ਸੰਕਟ ਨਰਕ ਭੁੰਚਤ ਸਾਸਨ ਦੂਖ ਗਰਤਿ ਗਰਿਓ ਹੈ ॥

ਪੁਨਾ ਅਨੇਕ ਜੋਨੀਓਂ ਮੈਂ ਨਰਕੋਂ ਕੇ (ਸੰਕਟ) ਕਸ਼ਟੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਔ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੀ (ਸਾਸਨ) ਤਾੜਨਾ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੂਆ ਗਰਭ ਰੂਪੀ ਟੋਏ ਮੈਂ ਪੜਾ ਹੂਆ ਗਲਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਉਧਰਹਿ ਸੇ ਨਾਨਕ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਸੰਤੁ ਆਪਿ ਕਰਿਓ ਹੈ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਪ੍ਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਇਸ (ਗਰਤਿ) ਟੋਏ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਸਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਗੁਣ ਸਮੂਹ ਫਲ ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਹੋਈ ਆਸ ਹਮਾਰੀ ॥

ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ ਔ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਆਦੀ ਚਾਰੋਂ ਫਲ ਔਰ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਆਸਾ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਅਉਖਧ ਮੰਤ੍ਰ ਤੰਤ੍ਰ ਪਰ ਦੁਖ ਹਰ ਸਰਬ ਰੋਗ ਖੰਡਣ ਗੁਣਕਾਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਸੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਰਬ ਰੋਗੋਂ ਕੇ ਖੰਡਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਅਉਸ਼ਧ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ (ਪਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਹਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮ ਮੰਤ੍ਰ ਔ ਤੰਤ੍ਰ ਰੂਪ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੮੯

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਮਤਸਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬਿਨਸਿ ਜਾਹਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰੀ ॥

ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ (ਮਤਸਰ) ਈਰਖਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਰ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸਨਾਨ ਦਾਨ ਤਾਪਨ ਸੁਚਿ ਕਿਰਿਆ ਚਰਣ ਕਮਲ ਹਿਰਦੈ ਪ੍ਰਭ ਧਾਰੀ ॥

ਇਸ਼ਨਾਨ ਔ ਦਾਨ (ਤਾਪਨ) ਤਪ ਕਰਨਾ (ਸੁਚ) ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਕਰਕੇ (ਕਿਰਿਆ) ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਸਾਜਨ ਮੀਤ ਸਖਾ ਹਰਿ ਬੰਧਪ ਜੀਅ ਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰਾਨ ਅਧਾਰੀ ॥

ਸਾਜਨ ਔ ਅਤੀ ਪਿਆਰਾ ਮਿਤ੍ਰ ਔ ਸਖਾ ਆਦੀ (ਬੰਧਪ) ਸਬੰਧੀ ਏਕ ਹਰੀ ਹੈ ਜੀਅ ਔ ਪ੍ਰਾਣੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਔ (ਧਾਨ) ਅੰਨਿਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਟ ਗਹੀ ਸੁਆਮੀ ਸਮਰਥਹ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ॥੯॥

ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਓਟ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੯॥

ਆਵਧ ਕਟਿਓ ਨ ਜਾਤ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸੰਗਿ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਭਗਤਿ ਰਸ ਕੋ ਪਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਾ ਕੁਬਚਨੋਂ ਰੂਪੀ (ਆਵਧ) ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਕਾਟਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਦਾਵਨਿ ਬੰਧਿਓ ਨ ਜਾਤ ਬਿਧੇ ਮਨ ਦਰਸ ਮਗਿ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਹੇਤ ਭਗਤਿ ਮਾਰਗ ਮੈਂ (ਬਿਧੇ) ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਦਾਵਨਿ) ਰੱਸੇ ਕਰਕੇ ਬਾਂਧਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਪਾਵਕ ਜਰਿਓ ਨ ਜਾਤ ਰਹਿਓ ਜਨ ਧੂਰਿ ਲਗਿ ॥

ਜੋ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਮੈਂ ਲਾਗ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨੀਰੁ ਨ ਸਾਕਸਿ ਬੋਰਿ ਚਲਹਿ ਹਰਿ ਪੰਥਿ ਪਗਿ ॥

ਔਰ ਜੋ ਚਰਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਚਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਰੂਪੀ ਜਲ ਡੁਬਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਰੋਗ ਦੋਖ ਅਘ ਮੋਹ ਛਿਦੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਖਗਿ ॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਰੋਗ ਔਰ ਦੋਖ ਪੁਨਾ (ਅਘ) ਪਾਪ ਮੋਹਿ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਖੰਡੇ ਕਰਕੇ (ਛਿਦੇ) ਕਾਟੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥੧੦॥

ਉਦਮੁ ਕਰਿ ਲਾਗੇ ਬਹੁ ਭਾਤੀ ਬਿਚਰਹਿ ਅਨਿਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਖਟੂਆ ॥

ਲੋਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਸਾਧਨੋਂ ਰੂਪੀ ਉਪਾਵੋਂ ਕੇ ਉਦਮ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਏਕ ਤੋ ਬਹੁਤ (ਖਟੂਆ) ਖੱਟੀ ਅਰਥਾਤ ਲਾਭ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਵੇਰ ਬੀਚਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਸਮ ਲਗਾਇ ਤੀਰਥ ਬਹੁ ਭ੍ਰਮਤੇ ਸੂਖਮ ਦੇਹ ਬੰਧਹਿ ਬਹੁ ਜਟੂਆ ॥

ਔਰ ਏਕ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਭਸਮ ਕੋ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਤੀਰਥੋਂ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਅੰਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸੂਖਮ ਦੇਹੀ ਕਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਸਿਰ ਪਰ ਬਹੁਤ ਬਡੀਆਂ ਜਟਾਂ ਬਾਂਧ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਸਗਲ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਜਿਉ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਇ ਸੂਤ ਕੇ ਹਟੂਆ ॥
ਪੂਜਾ ਚਕ੍ਰ ਕਰਤ ਸੋਮਪਾਕਾ ਅਨਿਕ ਭਾਂਤਿ ਥਾਟਹਿ ਕਰਿ ਥਟੂਆ ॥੨॥੧੧॥੨੦॥

ਏਕ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਚੱਕਰ ਆਦੀ ਛਾਪਾ ਲਗਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਸੋਮਪਾਕਾ) ਚੰਦ੍ਰਾਇਣ ਬ੍ਰਤ ਵਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਇਤਯਾਦੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕਰਮੋਂ ਰੂਪ ਥਾਟ ਥਟਤੇ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਆਂ ਬਨਾਵਟਾਂ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ (ਹਟੂਆ) ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੋ ਵਧਾਇਕਰ ਅਰ ਦੁਖ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸੂਤ ਕੇ ਲਡੂ ਬਨਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰ ਖਾਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਕਸ਼ਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਿਧਾਂਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਜੈਸੇ (ਹਟੂਆ) ਬੰਬੋਹਾ ਜੀਵ ਅਪਨੀ ਤਾਰ ਨਿਕਾਸ ਕਰਕੇ ਜਾਲਾ ਰਚ ਕਰ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਫਸ ਕਰਕੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਬੰਧਾਇਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰੀ ਕੇ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਾਧਨਾਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਅਹੰਮਮ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਸਰਬ ਦੁਖ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੧॥੨੦॥

ਇਹ ਬੀਸ ਸਵੱਯੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨੌ ਸਵਈਯੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਔ ਗਿਆਰਾਂ ਮੈਂ ਭੱਟੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਸਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਜੋ ਭੱਟ ਹੈਂ ਸਤਾਰਾਂ ਹੀ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਨਿਵਿਰਤੀ ਕਾ ਸਮਾਂ ਜਾਨ ਕਰ ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਯੰਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸੁਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਅਬ ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਸੁਜਸ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਸੇ ਮਿਲਤ ਮੰਗਲਾਚਰਣ ਰੂਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇ ੧

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਕ ਮਨਿ ਪੁਰਖੁ ਧਿਆਇ ਬਰਦਾਤਾ ॥
ਸੰਤ ਸਹਾਰੁ ਸਦਾ ਬਿਖਿਆਤਾ ॥

ਮਨ ਕੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਵਰੋਂ ਕੇ ਦਾਤਾ ਪੁਰਖ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥ ਸੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਸਹਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਸਦਾ (ਬਿਖਿਆਤਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈਂ॥

ਤਾਸੁ ਚਰਨ ਲੇ ਰਿਦੈ ਬਸਾਵਉ ॥
ਤਉ ਪਰਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗੁਨ ਗਾਵਉ ॥੧॥

ਜਬ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਵਣਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਚਰਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ (ਤਉ) ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਰਬ ਤੇ (ਪਰਮ) ਬਡੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੧॥

ਗਾਵਉ ਗੁਨ ਪਰਮ ਗੁਰੂ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਦੁਰਤ ਨਿਵਾਰਣ ਸਬਦ ਸਰੇ ॥
ਗਾਵਹਿ ਗੰਭੀਰ ਧੀਰ ਮਤਿ ਸਾਗਰ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਧਿਆਨੁ ਧਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਪਰਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਕਾ (ਸਰੇ) ਸਰੋਵਰ ਹੈ॥ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗੰਭੀਰ ਔ ਧੀਰਜਵਾਨ ਔ ਬੁਧੀ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਜੋਗੀ ਔ ਜੰਗਮ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸ਼ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕੋ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਿਕ ਆਤਮ ਰਸੁ ਜਿਨਿ ਜਾਣਿਓ ॥

ਪੁਨਾ ਇੰਦ੍ਰਦਾਦਿਕ ਦੇਵਤਾ ਔ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਆਦੀ ਭਗਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਵਹੁ ਗਾਵਣੇਹਾਰੇ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਤਮ ਰਸ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਮਾਣਿਓ ॥੨॥

'ਕਲ' ਨਾਮਾ ਕਵੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਜ ਮੈਂ ਹੀ ਜੋਗ ਵਾ (ਰਾਜੁ) ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਕੋ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਸ ਮੈਂ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ॥੨॥

ਗਾਵਹਿ ਜਨਕਾਦਿ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗੇਸੁਰ ਹਰਿ ਰਸ ਪੂਰਨ ਸਰਬ ਕਲਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜਨਕ ਆਦਿਕ ਰਾਜ ਰਿਖੀ ਔ ਜੋਗ ਮੈਂ (ਜੁਗਤਿ) ਜੁੜੇ ਹੂਏ ਜੋ ਜੋਗੀਓਂ ਕੇ ਈਸਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਸਰਬ ਕਲਾ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹਰੀ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਪੂਰਬ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵਹਿ ਸਨਕਾਦਿ ਸਾਧ ਸਿਧਾਦਿਕ ਮੁਨਿ ਜਨ ਗਾਵਹਿ ਅਛਲ ਛਲਾ ॥

ਔਰ ਸਨਕਾਦਿਕ ਪੁਨਾ (ਸਾਧ) ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਵਾ ਸਿਧੋਂ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਮੁਨੀ ਜਨ ਸਭੀ ਜੋ ਛਲਨੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹਰੀ ਹੈ ਔ ਜਿਸਕੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਸਭ ਕੋ ਛਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਧੋਮੁ ਅਟਲ ਮੰਡਲਵੈ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਰਸੁ ਜਾਣਿਓ ॥

ਪੁਨਾ ਧੋਮੁ ਰਿਖੀ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕੇ (ਰਸੁ) ਅਨੰਦ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥ (ਵੈ) ਵਹੁ ਅਟਲ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਆ ਧ੍ਰੂ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਮਾਣਿਓ ॥੩॥

'ਕਲ' ਨਾਮਾ ਕਵੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਜ ਮੈਂ ਹੀ ਜੋਗ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਸੁਜਸ ਗਾਵੋ॥੩॥

ਗਾਵਹਿ ਕਪਿਲਾਦਿ ਆਦਿ ਜੋਗੇਸੁਰ ਅਪਰੰਪਰ ਅਵਤਾਰ ਵਰੋ ॥

(ਅਪਰੰ) ਔ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਤੇ (ਪਰ) ਪਰਾ ਰੂਪ ਜੋ (ਵਰੋ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਜੋ ਕਪਲ ਜੀ ਸਰਬ ਜੋਗੀਸ਼੍ਵਰੋਂ ਕੀ ਆਦਿ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਸੇ ਆਦਿ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਸਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵੈ ਜਮਦਗਨਿ ਪਰਸਰਾਮੇਸੁਰ ਕਰ ਕੁਠਾਰੁ ਰਘੁ ਤੇਜੁ ਹਰਿਓ ॥

ਔਰ ਜਮਦਗਨ ਰਿਖੀ ਪੁਨਾ ਪਰਸਰਾਮ ਜੋ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਅੰਸਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਰਘਵੰਸੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਹਤ ਤੇਜ ਕੇ (ਕੁਠਾਰੁ) ਕੁਹਾੜਾ ਖੋਸ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਉਧੌ ਅਕ੍ਰੂਰੁ ਬਿਦਰੁ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸਰਬਾਤਮੁ ਜਿਨਿ ਜਾਣਿਓ ॥

ਪੁਨਾ ਊਧਵ ਜੀ ਔ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਬਿਦਰ ਜੀ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਹੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈ ਆਪਣਾ ਆਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਮਾਣਿਓ ॥੪॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਅਰਥ ਜਾਣ ਲੈਣਾ॥੪॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੦

ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਬਰਨ ਚਾਰਿ ਖਟ ਦਰਸਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਿਮਰੰਥਿ ਗੁਨਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਵਰਣ ਔ ਖਟ ਦਰਸਨ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿਕ ਈਸ਼੍ਵਰ ਸਾਮਰਥ ਭੀ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਸੇਸੁ ਸਹਸ ਜਿਹਬਾ ਰਸ ਆਦਿ ਅੰਤਿ ਲਿਵ ਲਾਗਿ ਧੁਨਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ (ਸਹਸ) ਹਜਾਰ ਜਿਹਵ ਕਰ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਔ ਆਦਿ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਅਤ ਪ੍ਰਯੰਤ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ ਧੁਨੀ ਮੈਂ ਭਜਾ ਜੋ (ਰਸ) ਅਨੰਦ ਤਿਸ ਮੈਂ (ਲਿਵ) ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗਾਵੈ ਗੁਣ ਮਹਾਦੇਉ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿਨਿ ਧਿਆਨ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜਾਣਿਓ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਮਹਾਦੇਉ) ਸ਼ਿਵਜੀ ਜੋ ਵੈਰਾਗਵਾਨ ਹੈ ਵਾ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਜੀ ਆਦੀ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਧਿਆਨ ਵਿਖੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਗਾਵਉ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਮਾਣਿਓ ॥੫॥

'ਕਲ' ਨਾਮਾ ਕਵੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸੁਜਸ ਕੋ ਮੈਂ ਭੀ ਗਾਵਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਰਾਜ ਔ ਜੋਗ ਏਕ ਰਸ (ਮਾਣਿਆ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ॥੫॥

ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਮਾਣਿਓ ਬਸਿਓ ਨਿਰਵੈਰੁ ਰਿਦੰਤਰਿ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕੋ ਮਾਣਿਆ ਹੈ ਔ ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸਦਾ ਨਿਰਵੈਰ ਭਾਵ ਵਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਪਰ ਕਿਰਪਾਲੂ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਗਲ ਉਧਰੀ ਨਾਮਿ ਲੇ ਤਰਿਓ ਨਿਰੰਤਰਿ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਧਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਲੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਨਕਾਦਿ ਆਦਿ ਜਨਕਾਦਿ ਜੁਗਹ ਲਗਿ ॥

ਸਨਕਾਦਿਕ ਆਦੀ ਰਿਖੀ ਜਨਕ ਆਦੀ ਰਾਜਾ ਭੀ ਜੁਗੋਂ ਪ੍ਰਯੰਤ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਗੁਰੁ ਧੰਨਿ ਜਨਮੁ ਸਕਯਥੁ ਭਲੌ ਜਗਿ ॥

ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਤਮ ਅਵਤਾਰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਸਕਾਰਥ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਪਾਤਾਲ ਪੁਰੀ ਜੈਕਾਰ ਧੁਨਿ ਕਬਿ ਜਨ ਕਲ ਵਖਾਣਿਓ ॥

ਪਾਤਾਲ ਆਦੀ ਸਰਬ ਪੁਰੀਓਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਜੈਕਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਹੋਇ ਰਹਾ ਹੈ॥'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਵੀ ਜਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਵਖਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿਕ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਤੈ ਮਾਣਿਓ ॥੬॥

ਹੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰਾਜ ਜੋਗ ਏਕਤ੍ਰ ਤੈਨੇ ਹੀ ਮਾਣਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਜੁਗਿ ਤੈ ਮਾਣਿਓ ਛਲਿਓ ਬਲਿ ਬਾਵਨ ਭਾਇਓ ॥

ਸਤਿਜੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਤੈਨੇ ਐਸੇ ਮਾਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਲਿਰਾਜਾ ਕੋ ਇੰਦ੍ਰ ਹੇਤ ਛਲ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਵਾ ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਤ੍ਰੇਤੈ ਤੈ ਮਾਣਿਓ ਰਾਮੁ ਰਘੁਵੰਸੁ ਕਹਾਇਓ ॥

ਦੁਆਪੁਰਿ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮੁਰਾਰਿ ਕੰਸੁ ਕਿਰਤਾਰਥੁ ਕੀਓ ॥

ਤ੍ਰੇਤੈ ਕੋ ਤੈਨੇ ਐਸੇ (ਮਾਣਿਓ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਰੁਘੁ ਕੀ ਬੰਸ ਮੈਂ ਰਾਮ ਰੂਪ ਕਹਾਯਾ ਹੈ॥ ਪੁਨਾ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਮੁਰਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ (ਕ੍ਰਿਤਾਰਥੁ) ਕਲਜਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਕਉ ਰਾਜੁ ਅਭੈ ਭਗਤਹ ਜਨ ਦੀਓ ॥

ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਰਾਜ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਭੈ ਦਾਨ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਕਲਿਜੁਗਿ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਅੰਗਦੁ ਅਮਰੁ ਕਹਾਇਓ ॥

ਸੋਈ ਅਬ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਤਿਨ ਤੀਨੋਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਸਮਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕਰ ਐਸੇ ਨਾਮੋ ਕੋ ਕਹਾਯਾ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਜੁ ਅਬਿਚਲੁ ਅਟਲੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖਿ ਫੁਰਮਾਇਓ ॥੭॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਸਦਾ ਅਟਲ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਔ ਆਪਕਾ ਰਾਜ ਭੀ ਅਬਚਲ ਹੈ ਆਪਕੋ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਕਾ ਹੁਕਮ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਨੇ ਫੁਰਮਾਯਾ ਹੈ॥੭॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਰਵਿਦਾਸੁ ਭਗਤੁ ਜੈਦੇਵ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਵਿਦਾਸ ਭਗਤ ਔ ਜੈ ਦੇਵ ਜੀ ਔ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਭੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮਾ ਭਗਤੁ ਕਬੀਰੁ ਸਦਾ ਗਾਵਹਿ ਸਮ ਲੋਚਨ ॥

ਪੁਨਾ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਔ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਮਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਿਆਪਕ ਜਾਨ ਕਰ ਤੁਝਕੋ ਸਦਾ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਗਤੁ ਬੇਣਿ ਗੁਣ ਰਵੈ ਸਹਜਿ ਆਤਮ ਰੰਗੁ ਮਾਣੈ ॥

ਬੇਣੀ ਭਗਤਿ ਜੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੁਤੇ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਕੋ (ਮਾਣੈ) ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੋਗ ਧਿਆਨਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜੋਗ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖਦੇਉ ਪਰੀਖ੍ਯਤੁ ਗੁਣ ਰਵੈ ਗੋਤਮ ਰਿਖਿ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ॥

ਪੁਨਾ ਸੁਖਦੇਵ ਜੀ ਔ ਪਰੀਖਤ ਆਦੀ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੋਤਮ ਰਿਖੀ ਨੇ ਭੀ ਤੇਰੇ ਹੀ ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਨਿਤ ਨਵਤਨੁ ਜਗਿ ਛਾਇਓ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕਾ ਨਵੀਨ ਜਸ ਨਿਤੰਪ੍ਰਤੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਛਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੮॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਪਾਯਾਲਿ ਭਗਤ ਨਾਗਾਦਿ ਭੁਯੰਗਮ ॥

ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਪਾਤਾਲ ਮੈਂ ਭਗਤ ਜੋ ਸ਼ੇਸ਼ਨਾਗ ਆਦੀ (ਭੁਯੰਗਮ) ਸਰਪ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੂਪ ਆਦਿ ਜਾਤੀ ਕਾ ਭੇਦ ਹੈ॥

ਮਹਾਦੇਉ ਗੁਣ ਰਵੈ ਸਦਾ ਜੋਗੀ ਜਤਿ ਜੰਗਮ ॥

ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰਕੇ ਜੋਗੀ ਅਰ ਜਤ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਜੰਗਮ ਆਦੀ ਸਭ ਤੇਰੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਦਾ (ਰਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮੁਨਿ ਬ੍ਯਾਸੁ ਜਿਨਿ ਬੇਦ ਬ੍ਯਾਕਰਣ ਬੀਚਾਰਿਅ ॥

ਪੁਨਾ ਮਨੀ ਵਿਆਸ ਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਔ ਨੌਂ ਵਿਆਕਰਨੋਂ ਕੋ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਨੇ ਵੇਦ ਕਾ ਵਿਆਕਰਨ ਬੀਚਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਜਿਨਿ ਹੁਕਮਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਵਾਰੀਅ ॥

ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਚਿਆ ਹੈ॥

ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਖੰਡ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੁ ਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਸਮ ਜਾਣਿਓ ॥

ਖੰਡੋਂ ਆਦੀ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਜੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਗੁਣ ਔ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਸਮ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਜਪੁ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਸਹਜੁ ਜੋਗੁ ਜਿਨਿ ਮਾਣਿਓ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸੁਜਸ ਕੋ (ਜਪੁ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਮਾਣਿਆ ਹੈ॥੯॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਨਵ ਨਾਥ ਧੰਨਿ ਗੁਰੁ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇਓ ॥

ਨੌ ਨਾਥ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਧੰਨਜ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਸਦਾ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਮਾਂਧਾਤਾ ਗੁਣ ਰਵੈ ਜੇਨ ਚਕ੍ਵੈ ਕਹਾਇਓ ॥

ਮਾਨਧਾਤਾ ਰਾਜਾ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ ਕਹਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਬਲਿ ਰਾਉ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲਿ ਬਸੰਤੌ ॥

ਪੁਨ ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਜੋ ਢਾਈ ਕਰਮ ਜਮੀਨ ਦੇਣੇ ਕੀ (ਸਪਤ) ਪ੍ਰਤੱਗਯਾ ਕਰਕੇ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਭਰਥਰਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ਸਦਾ ਗੁਰ ਸੰਗਿ ਰਹੰਤੌ ॥

ਪੁਨਾ ਭਰਥਰੀ ਭੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਆਪਨੇ ਗੁਰੂ ਗੋਰਖ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਦੂਰਬਾ ਪਰੂਰਉ ਅੰਗਰੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜਸੁ ਗਾਇਓ ॥

(ਦੂਰਬਾ) ਦੁਰਬਾਸਾ ਔ (ਪਰੂਰਉ) ਪਰੂਰਵਾ ਰਾਜਾ ਪੁਨਾ ਅੰਗਰਾ ਰਿਖੀ ਇਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਸਭ ਨੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਯਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਬਿ ਕਲ ਸੁਜਸੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇਓ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਸ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪਤਾ ਕਰਕੇ (ਸਹਜ) ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੧

ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਦੂਜੇ ਕੇ ੨

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਸੋਈ ਵੇਦ ਭੱਟੋਂ ਕੇ ਰੂਪ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਦੂਸਰੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੀ ਕਾ ਸੁਜਸੁ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਧੰਨੁ ਕਰਤਾ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾਰੁ ਕਰਣ ਸਮਰਥੋ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਕਾਰਣ ਜੋ ਮਹਤਤ ਆਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤਿਨ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਈਸਰੋਂ ਕੇ ਕਰਨ ਕੋ ਸਮਰਥ ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਧੰਨ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਧੰਨੁ ਨਾਨਕੁ ਮਸਤਕਿ ਤੁਮ ਧਰਿਓ ਜਿਨਿ ਹਥੋ ॥

ਸੋ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਧੰਨਿਤਾ ਜੋਗ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹੱਥ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤ ਧਰਿਓ ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਸਹਜਿ ਅਮਿਉ ਵੁਠਉ ਛਜਿ ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਮੁਨਿ ਬੋਹਿਯ ਅਗਾਜਿ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹੱਥ ਧਰਿਆ ਤਬ ਸਹਜੇ ਹੀ ਉਪਦੇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ (ਵੁਠਉ) ਬਰਸਾਵਣਾ ਕੀਆ ਆਪ ਸੇ (ਛਜ) ਸੋਭਤੇ ਭਏ ਹੋ ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ (ਨਰ) ਮਨੁਖ ਔ ਮੁਨੀ ਜੋ (ਗਣ) ਸਮੂਹ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ (ਅਗਾਜਿ) ਪ੍ਰਗਟ ਜਸਰੂਪ (ਬੋਹਿਯ) ਸੁੰਗਧੀ ਵਾ ਗੌਰਵਤਾ ਸੰਜੁਕਤ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮਾਰਿਓ ਕੰਟਕੁ ਕਾਲੁ ਗਰਜਿ ਧਾਵਤੁ ਲੀਓ ਬਰਜਿ ਪੰਚ ਭੂਤ ਏਕ ਘਰਿ ਰਾਖਿ ਲੇ ਸਮਜਿ ॥

ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਕੰਟਕੁ) ਦੁਖਦਾਇਕ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਗਰਜ ਕਰਕੇ ਮਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਮਨ ਕੋ ਸੰਕਲਪੋਂ ਮੈਂ ਧਾਵਣੇ ਸੇ ਬਰਜ ਲੀਆ ਹੈ ਔ ਕਾਮਾਦੀ ਪੰਚ ਭੂਤ ਜੋ (ਸਮਜਿ) ਸੰ+ਅਜ=ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਜੀਤ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਏਕ ਰਿਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਰਾਖ ਲੀਆ ਭਾਵ ਰੋਕ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਗੁ ਜੀਤਉ ਗੁਰ ਦੁਆਰਿ ਖੇਲਹਿ ਸਮਤ ਸਾਰਿ ਰਥੁ ਉਨਮਨਿ ਲਿਵ ਰਾਖਿ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇ ਕਰ ਜਗਤ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਸਮਤਾ ਰੂਪੀ (ਸਾਰ) ਬਾਜੀ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਸਰੂਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੈਂ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਰਥੁ) ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਾਹ ਆਪਨੇ ਰਾਖਿਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਲ ਸਹਾਰ ਸਪਤ ਦੀਪ ਮਝਾਰ ਲਹਣਾ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਪਰਸਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਸਹਾਰ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੁਰਾਰੀ ਰੂਪ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ (ਪਰਸ) ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸਪਤ ਦੀਪੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਹਿਬ ਜੀ ਭਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਕੋ ਕਹੁ ਭਾਵ ਉਚਾਰਨ ਕਰ॥੧॥

ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰ ਕਾਲੁਖ ਖਨਿ ਉਤਾਰ ਤਿਮਰ ਅਗ੍ਯਾਨ ਜਾਹਿ ਦਰਸ ਦੁਆਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਧਾਰਾ ਵਤ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਕੋ (ਖਨਿ) ਉਖੇੜ ਕਰ ਉਤਾਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਤਿਮਰ) ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਚਿਤ ਸੁਖੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਓਇ ਜੁ ਸੇਵਹਿ ਸਬਦੁ ਸਾਰੁ ਗਾਖੜੀ ਬਿਖਮ ਕਾਰ ਤੇ ਨਰ ਭਵ ਉਤਾਰਿ ਕੀਏ ਨਿਰਭਾਰ ॥

ਓਹ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਸਿਖ (ਸਾਰ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਬਦ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਅਤੀ (ਬਿਖਮ) ਕਠਨ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪਨੇ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਭਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਹਜ ਸਾਰਿ ਜਾਗੀਲੇ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰਿ ਨਿੰਮਰੀ ਭੂਤ ਸਦੀਵ ਪਰਮ ਪਿਆਰਿ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੀ ਬੁਧੀ ਵੀਚਾਰ ਮੈਂ ਜਾਗੀ ਹੈ ਔ ਸਦਾ ਨਿੰਮ੍ਰੀਭੂਤ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਧਾਰ ਕਰ ਸਰਬ ਤੇ (ਪਰਮ) ਸੱਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਆਪ ਕਾ ਪਿਆਰ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਲ ਸਹਾਰ ਸਪਤ ਦੀਪ ਮਝਾਰ ਲਹਣਾ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਪਰਸਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੨॥

ਤੈ ਤਉ ਦ੍ਰਿੜਿਓ ਨਾਮੁ ਅਪਾਰੁ ਬਿਮਲ ਜਾਸੁ ਬਿਥਾਰੁ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸੁਜਨ ਜੀਆ ਕੋ ਅਧਾਰੁ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸਕਾ (ਬਿਮਲ) ਨਿਰਮਲ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ ਔ ਸਾਸਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔ ਸਿਧ ਗੁਨਾ (ਸੁਜਨ) ਸਰੇਸਟ ਜਨ ਆਦੀ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਸਰੂਪ ਹੈ॥

ਤੂ ਤਾ ਜਨਿਕ ਰਾਜਾ ਅਉਤਾਰੁ ਸਬਦੁ ਸੰਸਾਰਿ ਸਾਰੁ ਰਹਹਿ ਜਗਤ੍ਰ ਜਲ ਪਦਮ ਬੀਚਾਰ ॥

ਸਰਬ ਕਾ (ਜਨਕ) ਪਿਤਾ ਔ ਸਰਬ ਕਾ ਜੋ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤੂੰ ਤੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ਔ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਬਦ ਹੀ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਪੁਨਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਐਸੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਕਮਲ ਪਤ੍ਰ ਅਲੇਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿਪ ਤਰੁ ਰੋਗ ਬਿਦਾਰੁ ਸੰਸਾਰ ਤਾਪ ਨਿਵਾਰੁ ਆਤਮਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਤੇਰੈ ਏਕ ਲਿਵ ਤਾਰ ॥

ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋ ਕਰ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਰੋਗ ਕੋ (ਬਿਦਾਰ) ਨਸਟ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਾਪੋਂ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤੌ ਸਤੋ ਰਜੋ ਤਮੋ ਆਦੀ ਤ੍ਰਿਗੁਣ ਆਤਮਕ ਹੈ ਔ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੀ ਲਿਵ ਤੇਲ ਧਾਰਾ ਵਤ ਲਾਗ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਤ੍ਰਿਬਧਿ ਆਤਮਾ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਸਨ ਸਿਵਜੀ ਤ੍ਰਿਮੂਰਤੀ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮਤ ਮੈਂ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਤੇਲ ਧਾਰ ਵਤ ਅਖੰਡ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਲ ਸਹਾਰ ਸਪਤ ਦੀਪ ਮਝਾਰ ਲਹਣਾ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਪਰਸਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੩॥

ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕੀਏ ਸਮ ਈਹਾਂ ਜਨਣਾ ॥੩॥

ਤੈ ਤਾ ਹਦਰਥਿ ਪਾਇਓ ਮਾਨੁ ਸੇਵਿਆ ਗੁਰੁ ਪਰਵਾਨੁ ਸਾਧਿ ਅਜਗਰੁ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਉਨਮਾਨੁ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਤੌਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਹਦਰਥਿ) ਬਡਿਓਂ ਤੇ ਮਾਨ ਪਾਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਪਰਵਾਨੁ) ਨਿਸਚੈ ਕਰਕੇ ਤੁਮਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਉਨਮਾਨੁ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ (ਅਜਗਰੁ) ਭਾਰੀ ਸਰਪ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ (ਸਾਧਿ) ਵਸੀ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਦਰਸ ਸਮਾਨ ਆਤਮਾ ਵੰਤਗਿਆਨ ਜਾਣੀਅ ਅਕਲ ਗਤਿ ਗੁਰ ਪਰਵਾਨ ॥

ਤਾਂਤੇ (ਹਰਿ ਹਰਿ) ਬ੍ਰਮਹ ਵਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿਵ ਆਦੀ ਈਸ਼ਰੋਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੀ ਆਪਕਾ ਦਰਸਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕਾ (ਆਤਮਾ) ਮਨ ਗਿਆਨਵੰਤ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਅਕਲ) ਕਲਪਨਾਂ ਸੇ ਅਰਥਾਤ ਫੁਰਨੇ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਪਨੇ ਗੁਰ ਆਗਯਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਅਚਲ ਠਾਣ ਬਿਮਲ ਬੁਧਿ ਸੁਥਾਨ ਪਹਿਰਿ ਸੀਲ ਸਨਾਹੁ ਸਕਤਿ ਬਿਦਾਰਿ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਜਿਸ ਆਪਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਅਚਲ ਅਸਥਾਨ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਔ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਸ੍ਰੇਸ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਮੈਂ (ਸੀਲ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਸਨਾਹੁ) ਸੰਜੋਇ ਪੈਹਰ ਕਰਕੇ (ਸਕਤਿ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਲ ਕੋ (ਬਿਦਾਰਿ) ਨਸਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਹੁ ਕੀਰਤਿ ਕਲ ਸਹਾਰ ਸਪਤ ਦੀਪ ਮਝਾਰ ਲਹਣਾ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੁ ਪਰਸਿ ਮੁਰਾਰਿ ॥੪॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬਸਮ॥੪॥

ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਧਰਤ ਤਮ ਹਰਨ ਦਹਨ ਅਘ ਪਾਪ ਪ੍ਰਨਾਸਨ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕਾ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਤਮ) ਅੰਧੇਰਾ ਹਰ ਕਰਕੇ ਭਾਰੀ ਅਘੋਂ ਕੋ ਦਗਧ ਔਰ ਸਮਾਨ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸਹਜੇ ਹੀ (ਪ੍ਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਸਬਦ ਸੂਰ ਬਲਵੰਤ ਕਾਮ ਅਰੁ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਨਾਸਨ ॥

ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਅਮੋਘ ਆਯੁਧ ਧਾਰ ਕਰ ਬਲਿਵੰਤ ਸੂਰਮੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਨਸਟ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਲੋਭ ਮੋਹ ਵਸਿ ਕਰਣ ਸਰਣ ਜਾਚਿਕ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਣ ॥

ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਔ ਮੋਹਿ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ ਔਰ ਮੋਖ ਕੇ (ਜਾਚਿਕ) ਭਿਖੂ ਅਰਥਾਤ ਮਾਂਗਨੇਹਾਰ ਜੋ ਜਗਯਾਸੂ ਹੈ ਸਰਣ ਆਏ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਆਤਮ ਰਤ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਕਹਣ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਲ ਢਾਲਣ ॥

ਔ ਅਪਨੇ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਰਤੀ) ਪ੍ਰੀਤੀ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਆਪਕਾ (ਕਹਣ) ਕਥਨ ਕੀ ਜੋ (ਢਾਲਣ) ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਔ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਲ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਲਕੁ ਸਤਿ ਲਾਗੈ ਸੋ ਪੈ ਤਰੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਆਪਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਤਿਲਕ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੋ (ਸਤਿ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋਂ ਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਜਗਤ ਫਿਰਣਸੀਹ ਅੰਗਰਉ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਲਹਣਾ ਕਰੈ ॥੫॥

ਹੇ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ (ਫਿਰਣ) ਫੇਰੂ ਜੀ ਕੇ (ਸੀਹ) ਪੁਤ੍ਰ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ (ਅੰਗਰਉ) ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਕਰ (ਰਾਜੁ) ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਕਰਤੇ ਹੋ॥੫॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੨

ਸਦਾ ਅਕਲ ਲਿਵ ਰਹੈ ਕਰਨ ਸਿਉ ਇਛਾ ਚਾਰਹ ॥

ਆਪਕੀ (ਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਦਾ (ਅਕਲ) ਕਲਪਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ (ਕਰਨ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਅਪਨੇ ਇੰਦ੍ਰੈ ਦਮਨ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਦ੍ਰੁਮ ਸਪੂਰ ਜਿਉ ਨਿਵੈ ਖਵੈ ਕਸੁ ਬਿਮਲ ਬੀਚਾਰਹ ॥

ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਫਲੋਂ ਸਾਥ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਨਿਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਪ ਸਰਬ ਸਾਮਰਥ ਹੋ ਕਰ ਨਿਮਰਤਾ ਸੰਯੁਗਤ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਰੂਪੀ (ਕਸੁ) ਕਸੌਟੀ (ਖਵੈ) ਸਹਾਰ ਕਰ ਨਿਰਮਲ ਵੀਚਾਰਵਾਨ ਭਏ ਹੋ॥

ਇਹੈ ਤਤੁ ਜਾਣਿਓ ਸਰਬ ਗਤਿ ਅਲਖੁ ਬਿਡਾਣੀ ॥

ਜੋ ਅਲਖ ਔ (ਬਿਡਾਣੀ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਚੇਤਨ ਸਰਬ ਮੈਂ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੂਪ ਹੈ (ਇਹੈ) ਇਸਕੋ ਆਪਨੇ (ਤਤ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਭਾਇ ਸੰਚਿਓ ਕਿਰਣਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਲ ਬਾਣੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਾਂਤੀ ਭਾਵ ਰੂਪੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਆਪ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਰੂਪ ਕੀ ਸਰਣ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪੀ ਕਿਰਣੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਚਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਗਮਿ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਤੈ ਪਾਇਓ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗ੍ਰਾਹਜਿ ਲਯੌ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਗੰਮਤਾ ਦੇਣੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭਾਵ ਗਜਾਨ ਸੇ ਤੁਮਨੇ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਨਿਸਚਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਗ੍ਰਾਹਜਿ) ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਪਰਸਿਓ ਕਲੁ ਸਮੁਲਵੈ ਜਨ ਦਰਸਨੁ ਲਹਣੇ ਭਯੌ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ'ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਮੁਲਵੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਣਾ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਹਰੀ (ਪਰਸਿਓ) ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥੬॥

ਮਨਿ ਬਿਸਾਸੁ ਪਾਇਓ ਗਹਰਿ ਗਹੁ ਹਦਰਥਿ ਦੀਓ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਨੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਬਿਸਾਸੁ) ਨਿਸਚਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ (ਗਹਰਿ) ਡੂੰਘਾ ਅਰਥਾਤ ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਹਦਰਥਿ) ਬਡੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਕੋ (ਗਹੁ) ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗਰਲ ਨਾਸੁ ਤਨਿ ਨਠਯੋ ਅਮਿਉ ਅੰਤਰਗਤਿ ਪੀਓ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਜੈਹਰ ਥਾ ਸੋ ਆਪਕੇ ਤਨ ਤੇ ਦੌੜ ਗਯਾ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਜੋ (ਗਤਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੂਪ ਆਤਮਾ ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਰਿਦਿ ਬਿਗਾਸੁ ਜਾਗਿਓ ਅਲਖਿ ਕਲ ਧਰੀ ਜੁਗੰਤਰਿ ॥

ਜਿਸ ਅਲਖ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਰਬ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਆਪਨੀ (ਕਲ) ਸਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਆਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਜਾਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਹਜ ਸਮਾਧਿ ਰਵਿਓ ਸਾਮਾਨਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ॥

ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਸਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਨਿਰੰਤਰ (ਰਵਿਓ) ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਕੀ ਸਹਜੇ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਹੁਈ ਹੈ॥

ਉਦਾਰਉ ਚਿਤ ਦਾਰਿਦ ਹਰਨ ਪਿਖੰਤਿਹ ਕਲਮਲ ਤ੍ਰਸਨ ॥

ਉਦਾਰ ਚਿਤ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕੇ ਹਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ (ਪਿਖੰਤਿਹ) ਦੇਖਣ ਕਰਕੇ (ਕਲਮਲ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ (ਤ੍ਰਸਨ) ਭੈ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਦ ਰੰਗਿ ਸਹਜਿ ਕਲੁ ਉਚਰੈ ਜਸੁ ਜੰਪਉ ਲਹਣੇ ਰਸਨ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ (ਸਦਰੰਗਿ) ਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥੭॥

ਨਾਮੁ ਅਵਖਧੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਅਰੁ ਨਾਮੁ ਸਮਾਧਿ ਸੁਖੁ ਸਦਾ ਨਾਮ ਨੀਸਾਣੁ ਸੋਹੈ ॥
ਰੰਗਿ ਰਤੌ ਨਾਮ ਸਿਉ ਕਲ ਨਾਮੁ ਸੁਰਿ ਨਰਹ ਬੋਹੈ ॥

ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਔਸਧ ਕੀਆ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਆਪਨੇ (ਆਧਾਰ) ਆਸਰਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਆਪਕੋ ਸਮਾਧੀ ਕਾ ਸੁਖ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਨੀਸਾਣੁ) ਨਿਸਾਨ ਅਰਥਾਤ ਝੰਡਾ ਵਾ ਪਰਵਾਨਾ ਆਪਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਰੰਗ ਸਾਥ ਆਪ ਰਤੇ ਹੋ ਜਿਸ (ਕਲ) ਸੁੰਦਰ ਨਾਮ ਨੇ (ਸੁਰ) ਦੇਵਤੇ (ਨਰ) ਮਨੁਸ਼ ਆਦੀ ਸਭੀ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਬੋਹੈ) ਸੁਗੰਧੀ ਸਹਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਮ ਪਰਸੁ ਜਿਨਿ ਪਾਇਓ ਸਤੁ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਰਵਿ ਲੋਇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕਾ (ਪਰਸੁ) ਮਿਲਨਾ ਵਾ ਕੁਹਾੜਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਕਾ (ਸਤੁ) ਜਸ ਸੂਰਜ ਲੋਕ ਪ੍ਰਯੰਤ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਵਾ ਸੂਰਜ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਤ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਦਰਸਨਿ ਪਰਸਿਐ ਗੁਰੂ ਕੈ ਅਠਸਠਿ ਮਜਨੁ ਹੋਇ ॥੮॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨੇ ਤੇ ਅਰਥਾਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਸਚੁ ਤੀਰਥੁ ਸਚੁ ਇਸਨਾਨੁ ਅਰੁ ਭੋਜਨੁ ਭਾਉ ਸਚੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਭਾਖੰਤੁ ਸੋਹੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੀਰਥ ਰੂਪ ਸਚ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਭੋਜਨ ਆਪਕੋ (ਭਾਉ) ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਸਦਾ ਆਪਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥

ਸਚੁ ਪਾਇਓ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਸੰਗਤੀ ਬੋਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਆਪਨੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਕੋ (ਬੋਹੈ) ਸੁਗੰਧਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਸਚੁ ਸੰਜਮੁ ਵਰਤੁ ਸਚੁ ਕਬਿ ਜਨ ਕਲ ਵਖਾਣੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸੰਜਮ ਹੈ ਔ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਬ੍ਰਤ ਹੈ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਵੀ ਜਨ ਐਸੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਸਨਿ ਪਰਸਿਐ ਗੁਰੂ ਕੈ ਸਚੁ ਜਨਮੁ ਪਰਵਾਣੁ ॥੯॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰਸਣੇ ਕਰਕੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਨਮ (ਪਰਵਾਣੁ) ਸਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਅਮਿਅ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸੁਭ ਕਰੈ ਹਰੈ ਅਘ ਪਾਪ ਸਕਲ ਮਲ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਲੋਭ ਮੋਹ ਵਸਿ ਕਰੈ ਸਭੈ ਬਲ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਸਕੀ ਤਰਫ ਆਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਔ ਬਡੇ ਅਘ ਸੰਪੂਰਨ ਹਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਕਾਮ ਔ ਕ੍ਰੋਧ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬਲੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਕੇ ਵਸ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਦੁਖੁ ਸੰਸਾਰਹ ਖੋਵੈ ॥

ਗੁਰੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਦਰੀਆਉ ਜਨਮ ਹਮ ਕਾਲਖ ਧੋਵੈ ॥

ਤਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਆਦੀ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਓਹ ਖੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਨੌਂ ਨਿਧ ਔ ਦਰੀਆਉ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ (ਹਮ) ਤਮਾਮ ਜਨਮੋਂ ਕੀ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਕੋ ਧੋਇ ਦੇਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਸੁ ਕਹੁ ਟਲ ਗੁਰੁ ਸੇਵੀਐ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਦਰਸਨਿ ਪਰਸਿਐ ਗੁਰੂ ਕੈ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਖੁ ਜਾਇ ॥੧੦॥

'ਟਲ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵਕ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਸੇਵੀਐ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੁਖ ਜਾਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਤੀਜੇ ਕੇ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕੇ ਸੁਜਸ ਕੋ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਜੋ ਭੱਟ ਹੈਂ ਸੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸਿਵਰਿ ਸਾਚਾ ਜਾ ਕਾ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ਅਛਲੁ ਸੰਸਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਏਕ ਨਾਮ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਅਛਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਸਚਾ (ਪੁਰਖ) ਸਿਮਰੋ॥

ਜਿਨਿ ਭਗਤ ਭਵਜਲ ਤਾਰੇ ਸਿਮਰਹੁ ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਪਰਧਾਨੁ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਭਗਤਿ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਰਬ ਸਾਧਨੋਂ ਮੈਂ (ਪਰਧਾਨੁ) ਮੁਖ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਮੈਂ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਤਿਤੁ ਨਾਮਿ ਰਸਿਕੁ ਨਾਨਕੁ ਲਹਣਾ ਥਪਿਓ ਜੇਨ ਸ੍ਰਬ ਸਿਧੀ ॥

ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸਕ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਲਹਣੇ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਕੀ ਗਾਦੀ ਪਰ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸਰਬ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈਆਂ ਹੈ॥

ਕਵਿ ਜਨ ਕਲ੍ਯ੍ਯ ਸਬੁਧੀ ਕੀਰਤਿ ਜਨ ਅਮਰਦਾਸ ਬਿਸ੍ਤਰੀਯਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦਾਸ (ਸਬੁਧੀ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਹੋਤੇ ਭਏ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਕੀਰਤੀ ਕੈਸੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਭਈ ਹੈ?

ਕੀਰਤਿ ਰਵਿ ਕਿਰਣਿ ਪ੍ਰਗਟਿ ਸੰਸਾਰਹ ਸਾਖ ਤਰੋਵਰ ਮਵਲਸਰਾ ॥

ਸੋ ਕੀਰਤੀ (ਰਵਿ) ਸੂਰਜ ਕੀ ਕਿਰਣੋਂ ਵਤ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੀ ਹੈ (ਸਾਖ) ਖੇਤੀਓਂ ਮੈਂ ਔ (ਤਰੋਵਰ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੈਂ ਭਾਵ ਜੜ ਜੰਗਮ (ਸਰਾ) ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਾ (ਸਰਾ) ਸਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਮੈਂ (ਮਵਲ) ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਉਤਰਿ ਦਖਿਣਹਿ ਪੁਬਿ ਅਰੁ ਪਸ੍ਚਮਿ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਪੰਥਿ ਨਰਾ ॥

ਪੂਰਬ ਉਤਰ ਦਖਣ ਪਸਚਮ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਸੰਪੂਰਨ ਪੁਰਸ਼ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੩

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਸਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਰਦਾਯਉ ਉਲਟਿ ਗੰਗ ਪਸ੍ਚਮਿ ਧਰੀਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਆਪਕੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮੁਖ ਤੇ ਵਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਰਤਾਯਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗੰਗਾ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਜਾਤੀ ਕੋ ਉਲਟਾਇ ਕਰ ਪਸਚਮ ਮੈਂ ਧਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯਹਿ ਪਿਤਾ ਕੇ ਬਿਭੂਤੀ ਕੇ ਮਾਲਕ ਪੁਤ੍ਰ ਹੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜਾਦਿਓਂ ਕੇ ਹੋਤਿਆਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ ਵਾ ਬਾਹਿਰ ਜਾਤੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਅਛਲੁ ਭਗਤਹ ਭਵ ਤਾਰਣੁ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰ ਕਉ ਫੁਰਿਆ ॥੧॥

ਜੋ ਨਾਮ ਭਗਤਿ ਜਨੋਂ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇਹਾਰਾ ਅਛਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਫੁਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਿਮਰਹਿ ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਜਖ੍ਯ੍ਯ ਅਰੁ ਕਿੰਨਰ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਮਾਧਿ ਹਰਾ ॥

(ਸੋਈ) ਉਸੀ ਨਾਮ ਕੋ ਜਖ ਔ ਕਿੰਨਰ ਆਦੀ ਦੇਵਤੇ ਔ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔਰ ਸਿਧ ਪੁਨਾ ਸਮਾਧੀ ਲਗਾਵਣੇ ਹਾਰੇ (ਹਰਾ) ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਆਦਿ ਸਭੀ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਿਮਰਹਿ ਨਖ੍ਯ੍ਰ ਅਵਰ ਧ੍ਰੂ ਮੰਡਲ ਨਾਰਦਾਦਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਵਰਾ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ (ਨਖ੍ਯ੍ਰ) ਤਾਰੇ ਹੈਂ ਧ੍ਰੂ ਅਪਨੇ (ਮੰਡਲ) ਲੋਕ ਮੈਂ ਔ ਨਾਰਦ ਆਦੀ ਰਿਖੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਆਦੀ ਭਗਤ ਇਤਜਾਦੀ ਜੋ (ਵਰਾ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਸੀਅਰੁ ਅਰੁ ਸੂਰੁ ਨਾਮੁ ਉਲਾਸਹਿ ਸੈਲ ਲੋਅ ਜਿਨਿ ਉਧਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ (ਸਸੀਅਰੁ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਭੀ ਨਾਮ ਕੋ (ਉਲਾਸਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤੋਂ ਸਮ ਜੋ ਜੜ ਲੋਕ ਥੇ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ (ਸੈਲ) ਪਥਰੋਂ ਸੇ ਜੋ ਭਾਰੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਵਾ ਪਰਬਤੋਂ ਕੋ ਔ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਨਾਮ ਨੇ ਉਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਅਛਲੁ ਭਗਤਹ ਭਵ ਤਾਰਣੁ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰ ਕਉ ਫੁਰਿਆ ॥੨॥

ਪੂਰਬੋਕਤ ਅਰਥ॥੨॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਸਿਵਰਿ ਨਵ ਨਾਥ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਿਵ ਸਨਕਾਦਿ ਸਮੁਧਰਿਆ ॥

ਸੋਈ (ਨਿਰੰਜਨੁ) ਮਾਯਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਨੌ ਨਾਥ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਸ਼ਿਵਜੀ ਔ ਸਨਕਾਦਿਕੋਂ ਨੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਨਾਮ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਉਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਚਵਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਬੁਧ ਜਿਤੁ ਰਾਤੇ ਅੰਬਰੀਕ ਭਵਜਲੁ ਤਰਿਆ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿਧਿ ਔ ਬੁਧਿ ਆਦੀ ਨਵ ਗ੍ਰਹਿ ਵਾ ਬੁਧਵਾਨ ਜਨ ਸਭੀ (ਰਾਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪ ਸੇ ਅੰਬਰੀਕ ਭਗਤ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਉਧਉ ਅਕ੍ਰੂਰੁ ਤਿਲੋਚਨੁ ਨਾਮਾ ਕਲਿ ਕਬੀਰ ਕਿਲਵਿਖ ਹਰਿਆ ॥

ਪੁਨਾ ਉਧਵ ਜੀ ਅਕ੍ਰੂਰ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੁਨਾ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਸਰਬ ਭਗਤੋਂ ਨੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਸਰਬ (ਕਿਲਵਿਖ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ (ਹਰਿਆ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਅਛਲੁ ਭਗਤਹ ਭਵ ਤਾਰਣੁ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰ ਕਉ ਫੁਰਿਆ ॥੩॥

ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਅਰਥ ਹੈ॥੩॥

ਤਿਤੁ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਤੇਤੀਸ ਧਿਆਵਹਿ ਜਤੀ ਤਪੀਸੁਰ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ॥

ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗ ਕਰਕੇ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਈ ਨਾਮ ਜਤੀਓਂ ਔ ਤਪੀਸਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਸਿਮਰਿ ਗੰਗੇਵ ਪਿਤਾਮਹ ਚਰਣ ਚਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸਿਆ ॥

ਸੋਈ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰ ਕਰਕੇ (ਗੰਗੇਵ) ਗੰਗਾ ਜੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਭੀਸਮ ਪਿਤਾਮਾ ਤਿਸ ਕਾ ਚਿਤ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਧਿਆਨਾਨੰਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਰਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਤਿਤੁ ਨਾਮਿ ਗੁਰੂ ਗੰਭੀਰ ਗਰੂਅ ਮਤਿ ਸਤ ਕਰਿ ਸੰਗਤਿ ਉਧਰੀਆ ॥

ਗੰਭੀਰ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀ (ਗਰੂਅ ਮਤਿ) ਭਾਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦੇ ਕਰਤੇ (ਸਤ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਸੰਗਤਿ ਉਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਅਛਲੁ ਭਗਤਹ ਭਵ ਤਾਰਣੁ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਰ ਕਉ ਫੁਰਿਆ ॥੪॥

ਜੋ ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਕਥਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋਈ ਈਹਾਂ ਹੈ॥੪॥

ਨਾਮ ਕਿਤਿ ਸੰਸਾਰਿ ਕਿਰਣਿ ਰਵਿ ਸੁਰਤਰ ਸਾਖਹ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ (ਕਿਤਿ) ਕੀਰਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੂਰਜ ਕੀਆਂ ਕਿਰਣੋਂ ਵਤ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਸੁਰਤਰ) ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ (ਸਾਖਹ) ਟਾਹਣੀਓਂ ਵਤ ਮਨ ਕੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਉਤਰਿ ਦਖਿਣਿ ਪੁਬਿ ਦੇਸਿ ਪਸ੍ਚਮਿ ਜਸੁ ਭਾਖਹ ॥

ਉਤਰ ਦਖਣ ਪੂਰਬ ਦੇਸ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਪਸਚਮ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਜਸ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨਮੁ ਤ ਇਹੁ ਸਕਯਥੁ ਜਿਤੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੈ ॥

ਜਨਮ ਤਾਂ ਏਹ ਸਫਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਆਸਾਸੈ ॥

(ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ ਔ ਮਨੁਖ ਗਣ ਔ ਗੰਧਰਬ ਆਦੀ ਪੁਨਾ ਛੇ ਦਰਸਨ ਜੋ ਭੇਖ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ (ਆਸਾਸੈ) ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੰਸ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਆਸਾਸੈ) ਜਮ ਕੀ ਤਾੜਨਾ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਲਉ ਪ੍ਰਸਿਧੁ ਤੇਜੋ ਤਨੌ ਕਲ੍ਯ ਜੋੜਿ ਕਰ ਧ੍ਯਾਇਅਓ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਤੇ (ਭਲਉ) ਉਤਮ ਪ੍ਰਸਿਧ ਕੁਲ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਤੇਜੋ ਜੀ ਕੇ (ਤਨੌ) ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਆਪਕੇ ਚਰਣਾਰਬਿੰਦ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਭਗਤ ਭਵਜਲ ਹਰਣੁ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਤੈ ਪਾਇਓ ॥੫॥

ਜੋ ਨਾਮ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਭਉਜਲ ਹਰਨੇਵਾਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਨੇ ਸੋਈ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੫॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹਿ ਦੇਵ ਤੇਤੀਸ ਅਰੁ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਨਰ ਨਾਮਿ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਧਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਔਰ ਪੁਨਾ ਸਾਧਕ ਔਰ ਸਿਧ ਔਰ ਮਾਨੁਖ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਾਮੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਖੰਡੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਜਹ ਨਾਮੁ ਸਮਾਧਿਓ ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਸਮ ਕਰਿ ਸਹਾਰੇ ॥

ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੇ ਹਰਖ ਔ ਸੋਗ ਆਦੀ ਸਮ ਕਰਕੇ ਸਹਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਮੁ ਸਿਰੋਮਣਿ ਸਰਬ ਮੈ ਭਗਤ ਰਹੇ ਲਿਵ ਧਾਰਿ ॥

ਤਾਂਤੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਸਿਰੋਮਨੀ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਬੀਚ ਭਗਤ ਜਨ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਅਮਰ ਗੁਰ ਤੁਸਿ ਦੀਓ ਕਰਤਾਰਿ ॥੬॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੋਈ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪਦਾਰਥ ਆਪ ਕੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ (ਤੁਸਿ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਸਤਿ ਸੂਰਉ ਸੀਲਿ ਬਲਵੰਤੁ ਸਤ ਭਾਇ ਸੰਗਤਿ ਸਘਨ ਗਰੂਅ ਮਤਿ ਨਿਰਵੈਰਿ ਲੀਣਾ ॥

ਆਪ ਕੈਸੇ ਹੋ? ਸਤਵਾਦੀ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕੋ ਸੂਰਮੇਂ ਹੋ ਪੁਨਾ (ਸੀਲਿ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਸੇਵਾ ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਬਲਵੰਤ ਹੋ ਔਰ ਆਪਨੇ ਅਪਨੀ ਬਹੁਤੀ ਸੰਗਤਿ ਕੋ (ਸਤ ਭਾਇ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ (ਗਰੂਅ ਮਤਿ) ਭਾਰੀ ਸਿਖਯਾ ਦੇ ਕਰਕੇ ਨਿਰਵੈਰ ਜੋ ਮੋਖ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਲੀਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਮ ਜਪਾਇ ਕਰਕੇ ਮੁਕਤਿ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਸੁ ਧੀਰਜੁ ਧੁਰਿ ਧਵਲੁ ਧੁਜਾ ਸੇਤਿ ਬੈਕੁੰਠ ਬੀਣਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦਿ ਸੇ ਧੌਲ ਕੇ ਤਾਂਈ ਧਰਤੀ ਉਠਾਵਣੇ ਕਾ ਧੀਰਜ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸ ਆਪ ਕੀ ਜਸ ਰੂਪ ਵਾ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਖ (ਸੇਤਿ) ਉਜਲ ਧ੍ਵਜਾ (ਬੀਣਾ) ਬਨ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਪਰਸਹਿ ਸੰਤ ਪਿਆਰੁ ਜਿਹ ਕਰਤਾਰਹ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਜਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਸਾਥ (ਸੰਜੋਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ (ਪਿਆਰੁ) ਪਰੇਮ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਪਰਸਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕੀ (ਪਰਸਹਿ) ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਜੋ ਆਪ ਕੋ ਪਿਆਰਾ ਕਰਕੇ ਪਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪ ਮਿਲਾਪ ਕਰਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਓ ਅਮਰਿ ਗੁਰਿ ਕੀਤਉ ਜੋਗੁ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ (ਜੋਗੁ) ਲਾਯਕ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਨਾਮੁ ਨਾਵਣੁ ਨਾਮੁ ਰਸ ਖਾਣੁ ਅਰੁ ਭੋਜਨੁ ਨਾਮ ਰਸੁ ਸਦਾ ਚਾਯ ਮੁਖਿ ਮਿਸ੍ਟ ਬਾਣੀ ॥

ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਹੀ ਆਪ ਕਾ ਇਸ਼ਨਾਨ ਹੈ ਔ ਅਨੇਕ ਰਸੋਂ ਕਾ ਖਾਣਾ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਭੋਜਨ ਕਾ ਰਸ ਭੀ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਆਪ ਕੋ ਮੁਖ ਤੇ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਚਾਯ) ਉਤਸਾਹਿ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਧਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿਓ ਜਿਸੁ ਪਸਾਇ ਗਤਿ ਅਗਮ ਜਾਣੀ ॥

ਤਾਂਤੇ ਆਪ ਧੰਨਜ ਹੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਦਾਤਿ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ (ਅਗੰਮ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਕੁਲ ਸੰਬੂਹ ਸਮੁਧਰੇ ਪਾਯਉ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਜਿਸ ਕੁਲ ਮੇਂ ਆਪ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਭਯਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਲਾਂ ਕੇ ਸਮੂਹ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਉਧਰੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੪

ਸਕਯਥੁ ਜਨਮੁ ਕਲ੍ਯ੍ਯੁਚਰੈ ਗੁਰੁ ਪਰਸ੍ਯ੍ਯਿਉ ਅਮਰ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਰਕਾਸ ਰੂਪ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ (ਸਕਯਥੁ) ਸਫਲ ਹੂਆ ਹੈ॥੮॥

ਬਾਰਿਜੁ ਕਰਿ ਦਾਹਿਣੈ ਸਿਧਿ ਸਨਮੁਖ ਮੁਖੁ ਜੋਵੈ ॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸੱਜੇ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਬਾਰਿਜੁ) ਕਲਮ ਕਾ ਚਿਹਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਅਠਾਰਹਿ ਸਿਧੀਆਂ ਸਨਮੁਖ ਖੜੀਆਂ ਹੋ ਕਰ ਆਪ ਕੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਕੋ (ਜੋਵੈ) ਦੇਖ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਆਗਜ਼ਾ ਕੋ ਚਾਹਤੀ ਹੈਂ॥

ਰਿਧਿ ਬਸੈ ਬਾਂਵਾਂਗਿ ਜੁ ਤੀਨਿ ਲੋਕਾਂਤਰ ਮੋਹੈ ॥
ਰਿਦੈ ਬਸੈ ਅਕਹੀਉ ਸੋਇ ਰਸੁ ਤਿਨ ਹੀ ਜਾਤਉ ॥

ਪੁਨਾ ਰਿਧੀਆਂ ਆਪ ਕੇ ਖਬੇ ਅੰਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ। ਜੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਬੀਚ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮੋਹ ਰਹੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਆਪ ਕੀ ਆਗਿਆ ਚਾਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਅਕਹ ਸਰੂਪ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਵਿਸੇ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਤਿਸ ਆਪ ਨੇ ਹੀ ਜਾਨਿਆਂ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਨੇ ਜਣਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਤਿਸ ਨਾਮੇ ਰਸ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਮੁਖਹੁ ਭਗਤਿ ਉਚਰੈ ਅਮਰੁ ਗੁਰੁ ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਰਾਤਉ ॥
ਮਸਤਕਿ ਨੀਸਾਣੁ ਸਚਉ ਕਰਮੁ ਕਲ੍ਯ੍ਯ ਜੋੜਿ ਕਰ ਧ੍ਯ੍ਯਾਇਅਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਮੁਖ ਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਰਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਆਪ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਗੁਰਿਆਈ ਰੂਪੀ ਸਚੇ ਕਰਮ ਕਾ (ਨੀਸਾਣੁ)

ਲੇਖ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੈਨੇ ਆਪ ਕੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥

ਪਰਸਿਅਉ ਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਲਕੁ ਸਰਬ ਇਛ ਤਿਨਿ ਪਾਇਅਉ ॥੯॥

ਹੇ ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ ਰੂਪ (ਤਿਲਕੁ) ਸਿਰੋਮਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਆਪ (ਪਰਸਿਅਉ) ਮਿਲੇ ਹੋ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਇਛਾ ਕੋ ਆਪ ਸੇ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸਰਨ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਸਰਬ ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥੯॥ ਅੰਗੋਂ ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਬਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਚਰਣ ਤ ਪਰ ਸਕਯਥ ਚਰਣ ਗੁਰ ਅਮਰ ਪਵਲਿ ਰਯ ॥

ਚਰਨ ਤਬ (ਪਰ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ (ਸਕਯਥ) ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਹੇਤ (ਪਵਲਿਰਯ) ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਪੜੇਂ॥

ਹਥ ਤ ਪਰ ਸਕਯਥ ਹਥ ਲਗਹਿ ਗੁਰ ਅਮਰ ਪਯ ॥

ਔਰ ਹਾਥ ਤਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਾਰਥੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ (ਪਯ) ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਸਾਥ ਹਾਥ ਲਗੇਂ॥

ਜੀਹ ਤ ਪਰ ਸਕਯਥ ਜੀਹ ਗੁਰ ਅਮਰੁ ਭਣਿਜੈ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਹਵਾ ਤੌਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਜਿਹਵਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ॥

ਨੈਣ ਤ ਪਰ ਸਕਯਥ ਨਯਣਿ ਗੁਰੁ ਅਮਰੁ ਪਿਖਿਜੈ ॥

ਔਰ ਨੇਤ੍ਰ ਤਬ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਾਰਥੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਨੇਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੇਂ॥

ਸ੍ਰਵਣ ਤ ਪਰ ਸਕਯਥ ਸ੍ਰਵਣਿ ਗੁਰੁ ਅਮਰੁ ਸੁਣਿਜੈ ॥

ਸਕਯਥੁ ਸੁ ਹੀਉ ਜਿਤੁ ਹੀਅ ਬਸੈ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸੁ ਨਿਜ ਜਗਤ ਪਿਤ ॥

ਪੁਨਾ ਸ੍ਰਵਨ ਤੌਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸ੍ਰਵਣਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰੇਂ ਔਰ ਸੋਈ ਰਿਦਾ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਪਿਤਾ ਰੂਪ ਆਪ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਂ॥

ਸਕਯਥੁ ਸੁ ਸਿਰੁ ਜਾਲਪੁ ਭਣੈ ਜੁ ਸਿਰੁ ਨਿਵੈ ਗੁਰ ਅਮਰ ਨਿਤ ॥੧॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਜਾਲਪ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਸੀਸ ਸਫਲ ਹੈ ਜੋ ਸੀਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਪਰ ਨਿਤ ਹੀ ਨਿੰਵਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਔ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਰਬ ਅੰਗ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥੧੦॥

ਤਿ ਨਰ ਦੁਖ ਨਹ ਭੁਖ ਤਿ ਨਰ ਨਿਧਨ ਨਹੁ ਕਹੀਅਹਿ ॥

ਤਿ ਨਰ ਸੋਕੁ ਨਹੁ ਹੁਐ ਤਿ ਨਰ ਸੇ ਅੰਤੁ ਨ ਲਹੀਅਹਿ ॥

ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਨਾ ਦੁਖ ਹੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਭੁਖ ਹੀ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਧਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸ਼ੋਕ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ (ਸੇ) ਤੀਨ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਤਿ ਨਰ ਸੇਵ ਨਹੁ ਕਰਹਿ ਤਿ ਨਰ ਸਯ ਸਹਸ ਸਮਪਹਿ ॥

ਤਿ ਨਰ ਦੁਲੀਚੈ ਬਹਹਿ ਤਿ ਨਰ ਉਥਪਿ ਬਿਥਪਹਿ ॥

ਤੇ ਨਰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਸੈਂਕੜੇ ਹਜਾਰ ਪਦਾਰਥ ਅਰਪਣ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਦੁਲੀਚੇ ਪਰ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਔਰ

ਤੇ ਨਰ ਪਲ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ (ਉਥਪਿ) ਉਠਾਇ ਦੇਨੇ ਮੈਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪਲ ਮੇਂ (ਥਿਥਪਹਿ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰ ਦੇਨੇ ਮੈਂ ਸਮਰਥ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਤਿ ਨਰ ਸੰਸਾਰ ਮਹਿ ਅਭੈ ਪਟੁ ਰਿਪ ਮਧਿ ਤਿਹ ॥
ਸਕਯਥ ਤਿ ਨਰ ਜਾਲਪੁ ਭਣੈ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਜਿਹ ॥੨॥੧੧॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਮਾਦੀ ਸ਼ਤ੍ਰੂਓਂ ਕੇ ਬੀਚ ਹੀ ਸਭਜਤਾ ਰੂਪ ਬਸਤ੍ਰ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖ ਪਦ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜਾਲਪ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਫਲ ਹੁਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਊਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਇਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਫਲ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥੧੧॥ ਅਬ ਸਨਮੁਖ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤੈ ਪਢਿਅਉ ਇਕੁ ਮਨਿ ਧਰਿਅਉ ਇਕੁ ਕਰਿ ਇਕੁ ਪਛਾਣਿਓ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਨੇ ਏਕ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਔ ਏਕ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਏਕ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਮਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਨਯਣਿ ਬਯਣਿ ਮੁਹਿ ਇਕੁ ਇਕੁ ਦੁਹੁ ਠਾਂਇ ਨ ਜਾਣਿਓ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਨੇਤ੍ਰੋਂ (ਮੁਹਿ) ਦ੍ਵਾਰੇ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਭੀ ਏਕ ਕਾ ਹੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਾ ਜੀਵ ਈਸ਼ਰ ਰੂਪੀ (ਦੁਇ ਠਾਂਇਨ) ਦੋਨੋਂ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਸੁਪਨਿ ਇਕੁ ਪਰਤਖਿ ਇਕੁ ਇਕਸ ਮਹਿ ਲੀਣਉ ॥

ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਔ (ਪਰਤਖਿ) ਜਾਗ੍ਰਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਔਰ ਸਖੋਪਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਸੀ ਏਕ ਬੀਚ ਲੀਨ ਰਹਿਤੇ ਹੋ॥

ਤੀਸ ਇਕੁ ਅਰੁ ਪੰਜਿ ਸਿਧੁ ਪੈਤੀਸ ਨ ਖੀਣਉ ॥

ਔਰ ਮੁਸਲਮਾਨੋਂ ਕੇ ਤੀਸ ਰੋਜੇ ਅਰ ਪੰਜ ਨਿਵਾਜੋਂ ਮੈਂ ਜਿਸ ਆਪ ਨੇ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਸਿਧ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਹਿੰਦੂਓਂ ਕੇ ਚੌਬੀਸ ਇਕਾਦਸੀ, ਗਣੇਸ਼ ਚੌਧ, ਜਨਮ ਅਸ਼ਟਮੀ, ਰਾਮ ਨੌਮੀ, ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ, ਅਮਾਵਸ, ਵਿਤੀਪਾਤ ਆਦਿਕ ਪੰਚਭੂਤ ਪੈਂਤੀਸ ਮੈਂ ਭੀ ਓਹ ਏਕ ਖੀਣ ਨਹੀਂ ਅਰਥਾਤ ਘਟ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਇਕਹੁ ਜਿ ਲਾਖੁ ਲਖਹੁ ਅਲਖੁ ਹੈ ਇਕੁ ਇਕੁ ਕਰਿ ਵਰਨਿਅਉ ॥

ਏਕ ਤੇ ਜੋ ਲਾਖ ਰੂਪ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਲਾਖੋਂ ਤੇ ਅਲਖ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣ ਔਰ ਸਰਗੁਣ ਤੇ ਨਿਰਗੁਣ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸਾ ਜੋ ਏਕ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਏਕੋ ਏਕ ਹੀ ਕਰਕੇ ਵਰਨਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਜਾਲਪੁ ਭਣੈ ਤੂ ਇਕੁ ਲੋੜਹਿ ਇਕੁ ਮੰਨਿਅਉ ॥੩॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ 'ਜਾਲਪ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਤਿਸ ਏਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੋ ਹੀ (ਲੋੜਹਿ) ਚਾਹਿਤੇ ਹੋ ਔਰ ਏਕ ਕੋ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਮਾਨ ਲੀਆ ਹੈ॥੩॥੧੨॥

ਜਿ ਮਤਿ ਗਹੀ ਜੈਦੇਵਿ ਜਿ ਮਤਿ ਨਾਮੈ ਸੰਮਾਣੀ ॥
ਜਿ ਮਤਿ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਚਿਤਿ ਭਗਤ ਕੰਬੀਰਹਿ ਜਾਣੀ ॥

ਜਿਸ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਕੋ ਜੈਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਬੁਧੀ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਣੀ ਹੈ॥ ਔਰ ਜੇਹੜੀ ਬੁਧੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਭਈ ਹੈ ਔ ਜੋ ਮਤ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਜਾਣੀ ਹੈ॥

ਰੁਕਮਾਂਗਦ ਕਰਤੂਤਿ ਰਾਮੁ ਜੰਪਹੁ ਨਿਤ ਭਾਈ ॥
ਅੰਮਰੀਕਿ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਸਰਣਿ ਗੋਬਿੰਦ ਗਤਿ ਪਾਈ ॥

ਜਿਸ ਮਤ ਕਰ ਰੁਕਮਾਂਗਦ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਰਤੂਤ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਬ੍ਰਤ ਕਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਨਿਤ ਹੀ (ਜੰਪਹੁ) ਜਪਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਸਰਣ ਪੜ ਕਰਕੇ ਰਾਜਾ ਅੰਬਰੀਕ ਜੀ ਨੇ ਔਰ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜੀ ਨੇ (ਗਤਿ) ਮੋਖ ਪਦਵੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਤੈ ਲੋਭੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤਜੀ ਸੁ ਮਤਿ ਜਲ੍ਯ ਜਾਣੀ ਜੁਗਤਿ ॥
ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਨਿਜ ਭਗਤੁ ਹੈ ਦੇਖਿ ਦਰਸੁ ਪਾਵਉ ਮੁਕਤਿ ॥੪॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ 'ਜਲ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਨੇ ਸੋਈ ਪੂਰਬੋਕਤ ਮਤ ਕਰਕੇ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਲੋਭ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਤਿਆਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਭਏ ਹੈਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮੈਂ ਭੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵੋਂਗਾ॥੪॥੧੩॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਨਾਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਾਲਪ ਨਾਮ ਭੱਟ ਕਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਪਰਸੀਐ ਪੁਹਮਿ ਪਾਤਿਕ ਬਿਨਾਸਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਸਣੇ ਕਰਕੇ (ਪੁਹਮਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੇ (ਪਾਤਿਕ) ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੁਏ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੀ ਨਾਸ ਹੋਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਪਰਸੀਐ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਆਸਾਸਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਸਣੇ ਸੇ ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਕ (ਆਸਾਸਹਿ) ਨਿਰਸੰਸੇ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸਭੀ ਪਰਸਣੇ ਕੋ ਚਾਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਪਰਸੀਐ ਧਿਆਨੁ ਲਹੀਐ ਪਉ ਮੁਕਿਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਸਨੇ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ (ਪਉਮੁਕਿਹਿ) ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਲਈਦੀ ਹੈ ਵਾ ਚੌਰਾਸੀ ਰੂਪ (ਪਉ) ਬਾਜੀ (ਮੁਕਿਹਿ) ਅੰਤ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਪਰਸੀਐ ਅਭਉ ਲਭੈ ਗਉ ਚੁਕਿਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਪਰਸਣੇ ਸੇ ਅਭੈ ਸ੍ਵਰੂਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਚੁਰਾਸੀ ਕਾ (ਗਉ) ਗਵਨ ਚੁਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਸਮੈਂ ਪੂਰਬ ਤੁਕ ਕਾ ਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੫

ਇਕੁ ਬਿੰਨਿ ਦੁਗਣ ਜੁ ਤਉ ਰਹੈ ਜਾ ਸੁਮੰਤ੍ਰਿ ਮਾਨਵਹਿ ਲਹਿ ॥

ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੋ ਦੂਜਾ ਭਾਵ ਗਿਣੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਤਬ ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਜਾ) ਜਬ ਇਹ ਮਾਨੁਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ (ਸੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮੰਤ੍ਰ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾਲਪਾ ਪਦਾਰਥ ਇਤੜੇ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸਿ ਡਿਠੈ ਮਿਲਹਿ ॥੫॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ 'ਜਾਲਪ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਫਲ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਇਤੜੇ) ਬਹੁਤੇ ਪਦਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਮਿਲਹਿ) ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫॥੧੪॥

ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ਸੁ ਦ੍ਰਿੜੁ ਨਾਨਕਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿਅਉ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਦ੍ਰਿੜੁ ਕਰਕੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਾ ਤੇ ਅੰਗਦੁ ਲਹਣਾ ਪ੍ਰਗਟਿ ਤਾਸੁ ਚਰਣਹ ਲਿਵ ਰਹਿਅਉ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਣਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਕਰ ਤਿਸ ਕਰਤਾਰ ਰੂਪ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਿਵ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਤੁ ਕੁਲਿ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸੁ ਆਸਾ ਨਿਵਾਸੁ ਤਾਸੁ ਗੁਣ ਕਵਣ ਵਖਾਣਉ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਰੂਪ ਕੁਲ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਆਸਾ ਕੇ (ਨਿਵਾਸੁ) ਪਾਤ੍ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਆਸ਼ਾ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਵਾ ਆਸਾ ਤੇ ਨਿਰਵਾਸ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਮੈਂ ਕੌਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੈਂ॥

ਜੋ ਗੁਣ ਅਲਖ ਅਗੰਮ ਤਿਨਹ ਗੁਣ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਉ ॥

ਜੋ ਅਲਖ ਅਗੰਮ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਣ ਹੈ ਸੋਈ ਇਨੋਂ ਵਿਖੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ॥

ਬੋਹਿਥਉ ਬਿਧਾਤੈ ਨਿਰਮਯੌ ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਕੁਲ ਉਧਰਣ ॥

(ਬਿਧਾਤੈ) ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਨੇ ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਔਰ ਕੁਲੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਬੋਹਿਥਉ) ਜਹਾਜ (ਨਿਰਮਯੌ) ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕੀਰਤੁ ਕਹੈ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤੁਅ ਪਾ ਸਰਣ ॥੧॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕੀਰਤਿ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਣ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ (ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ) ਰਖੵਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਪੜਾ ਹੂੰ॥੧॥੧੫॥

ਆਪਿ ਨਰਾਇਣੁ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ ॥

ਸਰਬ (ਕਲਾ) ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕੇ ਧਾਰਨੇਹਾਰਾ ਜੋ ਨਾਰਾਯਣ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਬੀਚ (ਪਰਵਰਿਯਉ) ਪ੍ਰਵਿਰਤਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਹੀ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੁ ਜੋਤਿ ਜਗ ਮੰਡਲਿ ਕਰਿਯਉ ॥

ਤਿਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਅਕਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤਿ ਸੇ ਜਗਤ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਹ ਕਹ ਤਹ ਭਰਪੂਰੁ ਸਬਦੁ ਦੀਪਕਿ ਦੀਪਾਯਉ ॥

ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਦੀਪਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤਿਸ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਗਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਸਿਖਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿਓ ਤਤੁ ਹਰਿ ਚਰਣ ਮਿਲਾਯਉ ॥

ਜਿਨ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਤਿਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤਾਤਕਾਲ ਹੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਕੁਲਿ ਨਿੰਮਲੁ ਅਵਤਰੵਿਉ ਅੰਗਦ ਲਹਣੇ ਸੰਗਿ ਹੁਅ ॥

ਲਹਿਣੇ ਸੇ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੂਪ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਹੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੰਪਰਦਾਇ ਰੂਪੀ ਜੋ ਕੁਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਬੀਚ ਅਵਤਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਤਾਰਣ ਤਰਣ ਜਨਮ ਜਨਮ ਪਾ ਸਰਣਿ ਤੁਅ ॥੨॥੧੬॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੌਂ ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਆਪਕੇ (ਪਾ) ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੀ ਜਨਮ ਜਨਮਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਸਰਨ ਹੂੰ॥੨॥੧੬॥

ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਖਿ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰ ਸਿਖਹ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਕੇ ਸਿਖੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਜਪ ਤਪ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਣਿ ਪਰਹਿ ਤੇ ਉਬਰਹਿ ਛੋਡਿ ਜਮ ਪੁਰ ਕੀ ਲਿਖਹ ॥

ਔਰ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਮਪੁਰੀ ਕੇ ਲਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਲਿਖਤ ਕੋ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਉਧਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਕੁਕਰਮੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ॥

ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਭਰਪੂਰੁ ਰਿਦੈ ਉਚਰੈ ਕਰਤਾਰੈ ॥
ਗੁਰੁ ਗਉਹਰੁ ਦਰੀਆਉ ਪਲਕ ਡੁਬੰਤ੍ਹ ਤਾਰੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਦਾ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ। ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਗੁਰ ਜੀ ਆਪ (ਗਉਹਰੁ) ਮੋਤੀ ਵਲ ਉਜਲ ਸਰੂਪ ਹੋ ਔ ਸੰਸਾਰ ਦਰੀਆਇ ਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ ਦੇ ਕਰ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਡੂਬਤਿਓਂ ਕੋ ਏਕ ਪਲ ਮੈਂ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਕੁਲਿ ਨਿੰਮਲੁ ਅਵਤਰ੍ਹਿਉ ਗੁਣ ਕਰਤਾਰੈ ਉਚਰੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਨਿਰਮਲ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਰੂਪੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਆਪ ਅਵਤਰੇ ਹੈਂ ਔ ਕਰਤਾਰ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੋ॥

ਗੁਰੁ ਅਮਰਦਾਸੁ ਜਿਨ੍ ਸੇਵਿਅਉ ਤਿਨ੍ ਦੁਖੁ ਦਰਿਦ੍ਰੁ ਪਰਹਰਿ ਪਰੈ ॥੩॥੧੭॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕੋ (ਪਰਹਰਿ) ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰੈ ਮੋਖ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩॥੧੭॥

ਚਿਤਿ ਚਿਤਵਉ ਅਰਦਾਸਿ ਕਹਉ ਪਰੁ ਕਹਿ ਭਿ ਨ ਸਕਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਆਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚਿਤ ਬੀਚ ਚਿਤਵਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੇ ਆਗੇ ਕਹਿ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੈਂ॥

ਸਰਬ ਚਿੰਤ ਤੁਝੁ ਪਾਸਿ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਹਉ ਤਕਉ ॥
ਤੇਰੈ ਹੁਕਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ਤਉ ਕਰਉ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਸੇਵਾ ॥

ਯਦਪਿ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਚਿਤਵਨਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਆਪ ਜਾਨਤੇ ਹੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਪਾਸੋਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਭਾਵ ਸੰਤੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਮੁਝ ਕੋ ਸਦਾ ਹੋਤਾ ਰਹੇ। ਹੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੇਕਰ ਆਪ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਉਤਮ ਨੀਸਾਣ ਲੇਖ ਪੜੇ ਤੌ ਮੈਂ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰ॥

ਜਬ ਗੁਰੁ ਦੇਖੈ ਸੁਭ ਦਿਸਟਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਮੁਖਿ ਮੇਵਾ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਬ ਆਪ ਮੁਝ ਪਰ ਸੁਭ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ ਦੇਖੋ ਤਬ ਮੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਨਾਮ (ਮੇਵਾ) ਸਮਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਖ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥ ਵਾ ਮੁਖ ਮੈਂ ਮੇਵੇ ਵਤ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਅਗਮ ਅਲਖ ਕਾਰਣ ਪੁਰਖ ਜੋ ਫੁਰਮਾਵਹਿ ਸੋ ਕਹਉ ॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਕੇ ਕਾਰਣ ਪੁਰਖ ਜੋ ਜੋ ਆਪ ਫਰਮਾਵਤੇ ਹੋ ਸੋ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕਾਰਣ ਕਰਣ ਜਿਵ ਤੂ ਰਖਹਿ ਤਿਵ ਰਹਉ ॥੪॥੧੮॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਸਰਬ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨਹਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਮੁਝ ਕੋ ਰਾਖੋ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੈਂ ਰਹੂੰ॥੪॥੧੮॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਭਿਖਾ ਭੱਟ ਜੀ ਹੈਂ ਸੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਭਿਖੇ ਕੇ ॥

ਗੁਰੁ ਗਿਆਨੁ ਅਰੁ ਧਿਆਨੁ ਤਤ ਸਿਉ ਤਤੁ ਮਿਲਾਵੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਅਪਨੇ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਕਰਕੇ (ਤਤੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚ (ਤਤੁ) ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੋ॥

ਸਚਿ ਸਚੁ ਜਾਣੀਐ ਇਕ ਚਿਤਹਿ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਜਨ ਚਿਤ ਕੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਹੀ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਵਸਿ ਕਰੈ ਪਵਣੁ ਉਡੰਤ ਨ ਧਾਵੈ ॥

ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔ (ਪਵਣੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਸ ਕੇ ਉਡੰਤ ਹੋ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਕਰ ਔਰ ਲੋਕਾਂਤ੍ਰੋਂ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਪਵਨ ਵਤ ਚੰਚਲ ਜੋ ਮਨ ਸੰਕਲਪ ਕੀ ਉਡਾਰੀ ਮੈਂ ਉਡਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੈ ਵਸੈ ਦੇਸਿ ਹੁਕਮੁ ਬੁਝਿ ਬੀਚਾਰੁ ਪਾਵੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਕਾ ਹੁਕਮ ਬੂਝ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਵੀਚਾਰ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ (ਦੇਸ) ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਜਾਇ ਬਸਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਿ ਮਾਹਿ ਰੂਪੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਅਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਆਪ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਰੂਪ ਹੋ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋ ਜਨ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਛ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਮਿਲ੍ਯਿਉ ਸੋਇ ਭਿਖਾ ਕਹੈ ਸਹਜ ਰੰਗਿ ਦਰਸਨੁ ਦੀਅਉ ॥੧॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ 'ਭਿੱਖਾ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕਰਤਾ ਰੂਪ ਹਮਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਜਬ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥੧॥੧੯॥

ਰਹਿਓ ਸੰਤ ਹਉ ਟੋਲਿ ਸਾਧ ਬਹੁਤੇਰੇ ਡਿਠੇ ॥
ਸੰਨਿਆਸੀ ਤਪਸੀਅਹ ਮੁਖਹੁ ਏ ਪੰਡਿਤ ਮਿਠੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਪੂਰਬ (ਸੰਤ) ਸਾਂਤ ਰੂਪ ਮਹਾਤਮਾਂ ਕੋ ਖੋਜ ਰਹਿਆ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਭੇਖਧਾਰੀ ਸਾਧ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਨਿਆਸੀ ਔ ਤਪਸੀਅਹੁੰ ਕੇ ਤਾਈਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਮੁਖ ਤੇ ਮਿਠਾ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਇਹੁ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਦੇਖੇ ਹੈਂ॥

ਬਰਸੁ ਏਕੁ ਹਉ ਫਿਰਿਓ ਕਿਨੈ ਨਹੁ ਪਰਚਉ ਲਾਯਉ ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੬

ਕਹਤਿਅਹ ਕਹਤੀ ਸੁਣੀ ਰਹਤ ਕੋ ਖੁਸੀ ਨ ਆਯਉ ॥

ਇਨੋਂ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਬਰਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਮੈਂ ਫਿਰਤਾ ਰਹਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੁਝ ਕੋ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾ ਪਰਚਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਯਾ ਵਾ ਅਪਨੇ ਚਿਤ ਕਾ ਪਰਚਾ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਯਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਕਹਿਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਕਹਿਤੀ ਹੋਈ ਤੋ ਹਮ ਨੇ ਸੁਣੀ ਪਰੰਤੂ (ਰਹਿਤ) ਧਾਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮੁਝ ਕੋ ਕੋਈ (ਖੁਸ਼ੀ) ਪਸੰਦ ਨਾ ਆਵਤਾ ਭਯਾ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਛੋਡਿ ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਤਿਨ੍ ਕੇ ਗੁਣ ਹਉ ਕਿਆ ਕਹਉ ॥

ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਵਾ ਦੂਜੇ ਖਿਆਲੋਂ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਉਚਾਰਨ ਕਰੂੰ ਭਾਵ ਤਿਨ ਕੇ ਗੁਣ ਭੀ ਔਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਦਯਿ ਮਿਲਾਯਉ ਭਿਖਿਆ ਜਿਵ ਤੂ ਰਖਹਿ ਤਿਵ ਰਹਉ ॥੨॥੨੦॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੁਝ ਕੋ ਦਈਵ ਨੇ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਭਿੱਖਾ ਜੀ ਅਪਨੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਅਬ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਰਖੇ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੂੰ ਰਹੁ॥੨॥੨੦॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਰਾਜਾ ਰੂਪ ਕਹਿ ਕਰ ਸਮਗ੍ਰੀ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਹਿਰਿ ਸਮਾਧਿ ਸਨਾਹੁ ਗਿਆਨਿ ਹੈ ਆਸਣਿ ਚੜਿਅਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਸਮਾਧੀ ਰੂਪੀ (ਸਨਾਹੁ) ਸੰਜੋਇ ਪਹਿਰ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਘੋੜੇ ਕੇ ਆਸਨ ਪਰ ਚੜ੍ਹਹ?

ਧ੍ਰੰਮ ਧਨਖੁ ਕਰ ਗਹਿਓ ਭਗਤ ਸੀਲਹ ਸਰਿ ਲੜਿਅਉ ॥

ਔਰ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕਾ ਹੀ ਧਨੁਖ (ਗਹਿਓ) ਪਕੜਿਆ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਕੀ ਢਾਲ ਲੇ ਕਰ ਸੀਲ ਸੁਭਾਵ ਕਾ (ਸਰਿ) ਬਾਣ ਧਾਰ ਕਰ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਸਾਥ ਲੜੇ ਹੋ॥

ਭੈ ਨਿਰਭਉ ਹਰਿ ਅਟਲੁ ਮਨਿ ਸਬਦਿ ਗੁਰ ਨੇਜਾ ਗਡਿਓ ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭੈ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮਦਾਨ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਅਟਲ ਨੇਜਾ ਗਡਿਆ ਹੈ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਪਤੁ ਪੰਚ ਦੂਤ ਬਿਖੰਡਿਓ ॥

ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ (ਅਪਤੁ) ਹੰਕਾਰ ਇਨ ਪੰਚ ਦੂਤੋਂ ਕੋ ਬਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਆ ਭਾਵ ਨਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਲਉ ਭੂਹਾਲੁ ਤੇਜੋ ਤਨਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨਾਥੁ ਨਾਨਕ ਬਰਿ ॥

(ਭਲਉ) ਉਤਮ (ਭੂਹਾਲੁ) ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਤੇਜੋਮਲ ਜੀ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਆਪ ਹੋ ਸੋ ਰਾਜਾ ਕੈਸੇ ਭਥੇ ਹੋ ਸੰਪੂਰਨ (ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨਾਥੁ) ਰਾਜਿਓਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਵਰ ਕਰਕੇ ਆਪ ਭਏ ਹੋ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਸਚੁ ਸਲ੍ਯ ਭਣਿ ਤੈ ਦਲੁ ਜਿਤਉ ਇਵ ਜੁਧੁ ਕਰਿ ॥੧॥੨੧॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਸਲ ਭੱਟ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਨੇ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਯੁਧ ਕਰਕੇ (ਇਵ) ਐਸੇ ਆਸੁਰੀ ਦਲ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੧॥੨੧॥

ਘਨਹਰ ਬੂੰਦ ਬਸੁਅ ਰੋਮਾਵਲਿ ਕੁਸਮ ਬਸੰਤ ਗਨੰਤ ਨ ਆਵੈ ॥

(ਘਨਹਰ) ਬਦਲੋਂ ਕੀਆਂ ਬੂੰਦੋਂ ਕੀ ਔ (ਬਸੁਅ) ਧਰਤੀ ਕੀ ਰੋਮਾਵਲੀ ਜੋ ਬਨ ਤ੍ਰਿਣ ਆਦੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਕੇ ਪੁਨਾ ਬਹੰਤ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥

ਰਵਿ ਸਸਿ ਕਿਰਣਿ ਉਦਰੁ ਸਾਗਰ ਕੋ ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਅੰਤੁ ਕੋ ਪਾਵੈ ॥

ਪੁਨਾ ਸੂਰਜ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੀਆਂ ਕਿਰਨੋਂ ਕਾ ਔ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਉਦਰ ਕਾ ਗੰਗਾ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਨਦੀਓਂ ਕੇ (ਤਰੰਗ) ਲਹਿਰੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕੌਨ ਪਾਇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਰੁਦ੍ਰ ਧਿਆਨ ਗਿਆਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਕਬਿ ਜਨ ਭਲ੍ਯ ਉਨਹ ਜੁੋ ਗਾਵੈ ॥

ਔਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕਾ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕਾ ਭੀ ਜੈਸੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਸੇ ਔ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਨਾਮ ਕਵੀ ਜਨ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇ ਕੋਈ ਉਨ ਪੂਰਬੋਕਤ ਵਸਤੂਓਂ ਕੋ ਭੀ ਗਾਇਨ ਕਰ ਲੇਵੈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਪਾਇ ਲੇਵੇ ਤਉ ਪਾਇ ਲੇਵੇ॥

ਭਲੇ ਅਮਰਦਾਸ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਤੇਰੀ ਉਪਮਾ ਤੋਹਿ ਬਨਿ ਆਵੈ ॥੧॥੨੨॥

ਹੇ ਭਲਿਓਂ ਕੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇਹਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਰੰਤੂ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੇ ਗੁਣ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੁਮਾਰੀ ਉਪਮਾ ਤੁਮਕੋ ਹੀ ਬਨ ਆਵਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਸੀ ਔਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਕੀ ਉਪਮਾ ਆਪ ਕੋ ਦਈਏ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਉਪਮਾਨ ਔ ਆਪ ਹੀ ਉਪਮੇਯ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥੨੨॥੯॥੧੯॥੬੦॥

ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਚਉਥੇ ਕੇ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਕ ਮਨਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਧਿਆਵਉ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਸਦ ਗਾਵਉ ॥

ਮਨ ਕੋ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਜਨ ਪੁਰਖ ਕੋ ਧਿਆਵਤਾ ਹੂੰ॥ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਸਰਬਦਾ ਕਾਲ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇਨ ਕਰੂੰ॥

ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਬਿਗਾਸਾ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰਿ ਜਨਹ ਕੀ ਆਸਾ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਵਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮਨ ਮੈਂ (ਬਿਗਾਸਾ) ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਆਸਾ ਕੋ ਪੂਰਨ ਕਰੀਏ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਯਉ ॥
ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤੁ ਧਿਆਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪਨੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਬਿਗਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਯਾ ਹੈ॥

ਤਿਸੁ ਭੇਟੇ ਦਾਰਿਦ੍ਰੁ ਨ ਚੰਪੈ ॥
ਕਲ੍ਯ ਸਹਾਰੁ ਤਾਸੁ ਗੁਣ ਜੰਪੈ ॥
ਜੰਪਉ ਗੁਣ ਬਿਮਲ ਸੁਜਨ ਜਨ ਕੇਰੇ ਅਮਿਅ ਨਾਮੁ ਜਾ ਕਉ ਫੁਰਿਆ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤਿਸ ਆਪਕੇ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਦਰਿਦ੍ਰ ਨਹੀਂ (ਚੰਪੈ) ਦਬਾਵਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਕਲਸਹਾਰ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਸ ਆਪਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਜੰਪੈ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੇ ਭਾਈ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਓਂ (ਜਨ) ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਸ੍ਵਜਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਰਮਲ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਜਪੋ ਜਿਸਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ (ਫੁਰਿਆ) ਫਲੀਭੂਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਇਨਿ ਸਤਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਬਦ ਰਸੁ ਪਾਯਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਉਰਿ ਧਰਿਆ ॥

ਅਪਨੇ ਸਾਥੀਓਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਇਨ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾ ਨਾਮ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਔ (ਸਬਦ ਰਸੁ) ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਸਿਕੁ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਣ ਗਾਹਕੁ ਚਾਹਕੁ ਤਤ ਸਮਤ ਸਰੇ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਰਸਕ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ (ਗਾਹਕੁ) ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਵਾ ਖਰੀਦਣੇਹਾਰੇ ਔਰ (ਤਤ) ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੋ ਸਮਤਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਸੇ (ਸਰੇ) ਸੰਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ (ਚਾਹਿਕ) ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਿ ਕਲ੍ਯ ਠਕੁਰ ਹਰਦਾਸ ਤਨੇ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ਅਭਰ ਭਰੇ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ (ਠਾਕੁਰ) ਚੌਧਰੀ ਵਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ (ਤਨੈ) ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪੀ ਤਲਾਵ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਖਾਲੀ ਥੇ ਤੇ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਭਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਛੁਟਤ ਪਰਵਾਹ ਅਮਿਅ ਅਮਰਾ ਪਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਸਦ ਭਰਿਆ ॥

ਆਪਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਅਮਰਾ ਪਦ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਪਰਵਾਹਿ ਛੂਟ ਰਹੇ ਅਰਥਾਤ ਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਰੋਵਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਦਾ ਭਰਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਆਪ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸਰੋਵਰ ਸਿਧਾਂਤ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਸਦਾ ਭਰਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੋਵਰ ਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਛੂਟ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਪੀਵਹਿ ਸੰਤ ਕਰਹਿ ਮਨਿ ਮਜਨੁ ਪੁਬ ਜਿਨਹੁ ਸੇਵਾ ਕਰੀਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਔ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਇਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਪਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਭਉ ਨਿਵਾਰਿ ਅਨਭੈ ਪਦੁ ਦੀਨਾ ਸਬਦ ਮਾਤ੍ਰ ਤੇ ਉਧਰ ਧਰੇ ॥

ਔਰ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਆਪਨੇ ਨਿਵਾਰ ਕਰਕੇ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਜੋ ਅਨਭਵ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਦੀਆ ਹੈ ਵਹੁ ਉਪਦੇਸ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਹੀ ਆਪਨੇ ਉਧਾਰ ਰਖੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਿ ਕਲ੍ਯ ਠਕੁਰ ਹਰਦਾਸ ਤਨੇ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ਅਭਰ ਭਰੇ ॥੨॥

ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਸਮ ਹੈ॥੨॥

ਸਤਗੁਰ ਮਤਿ ਗੂੜ੍ਹ ਬਿਮਲ ਸਤਸੰਗਤਿ ਆਤਮੁ ਰੰਗਿ ਚਲੂਲੁ ਭਯਾ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਕੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਅਤਿ ਗੂਹੜੀ ਹੈ ਔ ਆਪ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਭੀ ਪਰਮ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਕੋ ਆਤਮ ਅਨੰਦ ਅਤੀ (ਚਲੂਲੁ) ਗਾਹੜਾ ਅਰਥਾਤ ਸੰਘਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਜਾਗ੍ਯ੍ਯਾ ਮਨੁ ਕਵਲੁ ਸਹਜਿ ਪਰਕਾਸ੍ਯ੍ਯਾ ਅਭੈ ਨਿਰੰਜਨੁ ਘਰਹਿ ਲਹਾ ॥

ਜਬ ਆਪ ਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਪਰਕਾਸਿਆ ਤਬ ਆਪਕਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਕਮਲ (ਜਾਗਿਆ) ਖਿੜ ਆਯਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਭੈ ਨਿਰੰਜਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਹਿਰਦੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਾਯਾ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ੧੩੯੭

ਸਤਗੁਰਿ ਦਯਾਲਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਾ ਤਿਸੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਸਿ ਪੰਚ ਕਰੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਆਪਕੋ ਦਿਆਲ ਹੋ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਸਤ੍ਰੂਓਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਕਵਿ ਕਲ੍ਯ ਠਕੁਰ ਹਰਦਾਸ ਤਨੇ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ਅਭਰ ਭਰੇ ॥੩॥

ਅਨਭਉ ਉਨਮਾਨਿ ਅਕਲ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਪਾਰਸੁ ਭੇਟਿਆ ਸਹਜ ਘਰੇ ॥

ਅਨਭਵ ਸਰੂਪ ਕਾ (ਉਨਮਾਨ) ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਆਪ ਕੀ (ਅਕਲ) ਕਲਹ ਤੇ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤਿਸ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ ਔ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਸਹਜ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਘਰ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਯਾ ਭਗਤਿ ਭਾਇ ਭੰਡਾਰ ਭਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮੋਖ ਪਦ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਭਗਤੀ ਔ ਭਾਇ ਸੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਮੇਟਿਆ ਜਨਮਾਂਤੁ ਮਰਣ ਭਉ ਭਾਗਾ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਸੰਤੋਖ ਸਰੇ ॥

ਔਰ ਆਪਨੇ ਜਨਮ ਮੇਟਿਆ ਹੈ ਅੰਤ ਕੋ ਜੋ ਮਰਨ ਕਾ ਭੈ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਭਾਗਾ ਹੈ ਸੰਤੋਖਾਦਿ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰਮੇਸੂਰ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਚਿਤ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਕਵਿ ਕਲ੍ਯ ਠਕੁਰ ਹਰਦਾਸ ਤਨੇ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰ ਅਭਰ ਭਰੇ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਦਾਸ (ਠਾਕੁਰ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਸਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਜੋ ਅਭਰ ਸਰੋਵਰ ਥੇ ਭਾਵ ਰੰਕ ਸੇ ਬੀ ਰੰਕ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸੰਪਤਾ ਸੇ ਵਾ ਗੁਣਾਂ ਸੇ ਭਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥੪॥

ਅਭਰ ਭਰੇ ਪਾਯਉ ਅਪਾਰੁ ਰਿਦ ਅੰਤਰਿ ਧਾਰਿਓ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਨੇ (ਅਭਰ) ਖਾਲੀ ਭਰੇ ਹੈਂ ਔ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌ ਧਿਆਯਾ ਹੈ ਔ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਿਆਨ ਬੀ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੀ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਦੁਖ ਭੰਜਨੁ ਆਤਮ ਪ੍ਰਬੋਧੁ ਮਨਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ॥

ਸਦਾ ਚਾਇ ਹਰਿ ਭਾਇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ ਆਪੇ ਜਾਣਇ ॥

ਧਿਆਨ ਧਾਰਨਾ ਹਾਰਿਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਸਟ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ ਆਤਮ ਬੋਧ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਤਤ ਮਿਥਿਆ ਕਾ ਬੀਚਰ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਹਰੀ ਕੇ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਸਦਾ (ਚਾਇ) ਉਤਸਾਹਿ ਹੈ ਤਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਤੁਮ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਣਤੇ ਹੋ॥

ਸਤਗੁਰ ਕੈ ਪਰਸਾਦਿ ਸਹਜ ਸੇਤੀ ਰੰਗੁ ਮਾਣਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਆਪ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕੇ ਸਹਿਤ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ (ਮਾਣਇ) ਭੋਗ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅੰਗਦ ਸੁਮਤਿ ਗੁਰਿ ਅਮਰਿ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਓ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ (ਸੁਮਤਿ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਹੈ ਆਗੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਕਾ (ਅਮਰਿ) ਹੁਕਮ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲ੍ਯ੍ਯੁਚਰੈ ਤੈਂ ਅਟਲ ਅਮਰ ਪਦੁ ਪਾਇਓ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰ ਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਟਲ ਰੂਪ ਅਮਰ ਪਦ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੫॥

ਸੰਤੋਖ ਸਰੋਵਰਿ ਬਸੈ ਅਮਿਅ ਰਸੁ ਰਸਨ ਪ੍ਰਕਾਸੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔਰ ਆਪ ਕੀ ਹੀ ਰਸਨਾ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਿਲਤ ਸਾਂਤਿ ਉਪਜੈ ਦੁਰਤੁ ਦੂਰੰਤਰਿ ਨਾਸੈ ॥

ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ਪਾਇਅਉ ਦਿੰਤੁ ਹਰਿ ਮਗਿ ਨ ਹੁਟੈ ॥

ਆਪ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਔਰ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਅੰਤਰ ਤੇ ਦੂਰ ਨਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾ (ਦਿੰਤੁ) ਦੀਆ ਹੂਆ ਜੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਮਾਰਗ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਆਪ (ਹੁਟੈ) ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੋ ਭਾਵ ਤਿਸੀ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੋ॥

ਸੰਜਮੁ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੀਲ ਸੰਨਾਹੁ ਮਫੁਟੈ ॥

(ਸੰਜਮ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਜੀਤਨਾ ਔ ਸਤ ਸੰਤੋਖ (ਸੀਲ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਜੋ (ਸੰਨਾਹ) ਸੰਜੋਇ (ਮਫੁਟੈ) ਅਰਥਾਤ ਟੂਟਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਪਹਿਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਬਿਧ ਨੈ ਸਿਰਿਉ ਜਗਿ ਜਸ ਤੂਰੁ ਬਜਾਇਅਉ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਤੁਲ ਹੀ ਆਪ ਕੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ (ਸਿਰਿਉ) ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕਾ (ਤੂਰੁ) ਵਾਜਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲ੍ਯ੍ਯੁਚਰੈ ਤੈ ਅਭੈ ਅਮਰ ਪਦੁ ਪਾਇਅਉ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਜੋ ਭੈ ਰਹਿਤ ਮੋਖ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਜਗੁ ਜਿਤਉ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਮਨਿ ਏਕੁ ਧਿਆਯਉ ॥
ਧਨਿ ਧਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸੁ ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਪ੍ਰਮਾਣਿ) ਸਦਰਸ ਆਪ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਮਨ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਹੈ ਧੰਨਤਾ ਕੇ ਯੋਗਯ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਸੋ ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਤਾ ਕੀ ਦਾਸੀ ॥
ਸਹਜ ਸਰੋਵਰੁ ਮਿਲਿਓ ਪੁਰਖੁ ਭੇਟਿਓ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥

ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਜੋ ਨੌਂ ਨਿਧੀਯੋਂ ਕੇ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਰਿਧੀਆਂ ਔ ਸਿਧੀਆਂ ਭੀ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੋ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਨੇ ਸੇ ਰਿਧ, ਸਿਧੀ, ਨਿਧੀ ਸਭੀ ਆਪ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੈਂ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕਾ ਸਰੋਵਰ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪਕੋ ਮਿਲੈ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਕੇ ਤਾਂਈ ਭੇਟਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਆਦਿ ਲੇ ਭਗਤ ਜਿਤੁ ਲਗਿ ਤਰੇ ਸੋ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਅਉ ॥
ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲੁਚਰੈ ਤੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਅਉ ॥੭॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਆਸਰੇ ਲਗ ਕਰਕੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਆਦੀ ਭਗਤ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਰੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੭॥

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਪਰਵਾਹ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਬਲੀ ਨ ਹੁਟਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦੁ ਅਥਾਹੁ ਅਮਿਅ ਧਾਰਾ ਰਸੁ ਗੁਟਇ ॥

ਆਪ ਕੇ ਦਵਾਰੇ ਪਰੇਮਾਭਗਤੀ ਕੇ ਪਰਵਾਹਿ ਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਪੂਰਬਲੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ (ਨ ਹੁਟੀਇ) ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਗਾਧ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਧਾਰਾ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਆਪ (ਗੁਟਇ) ਗੁਟਕਾਇ ਰਹੇ ਕੋ ਭਾਵ ਪਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ॥

ਮਤਿ ਮਾਤਾ ਸੰਤੋਖੁ ਪਿਤਾ ਸਰਿ ਸਹਜ ਸਮਾਯਉ ॥
ਆਜੋਨੀ ਸੰਭਵਿਅਉ ਜਗਤੁ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਤਰਾਯਉ ॥

ਉਤਮ ਮਤੀ ਆਪਕੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਔ ਸੰਤੋਖ ਆਪਕਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨੋਂ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਤੇ ਹੀ ਆਪਕੀ ਮੂਰਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਭਈ ਹੈ ਵਾ ਇਨ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਸਰੂਪ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਸਹਜ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਰੂਪੀ (ਸਰਿ) ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਮਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੋਨੀਓਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਰੂਪ ਆਪ (ਸੰਭਵਿਅਉ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਤਪਤ ਭਏ ਹੋ ਭਾਵ ਸੋ ਸਰੂਪ ਆਪ ਹੋਏ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਚਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਗਤ ਤੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਭਰਾਯਾ ਹੈ॥

ਅਬਿਗਤ ਅਗੋਚਰੁ ਅਪਰਪਰੁ ਮਨਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵਸਾਇਅਉ ॥
ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲੁਚਰੈ ਤੈ ਜਗਤ ਉਧਾਰਣੁ ਪਾਇਅਉ ॥੮॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ (ਅਬਿਗਤ) ਅਵਿਸੇ ਔ ਨੇਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਤੇ ਅਗੋਚਰ ਔਰ (ਅਪਰ) ਲੋਕੋਂ ਤੇ ਜੋ ਪਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੋ ਆਪਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੮॥

ਜਗਤ ਉਧਾਰਣੁ ਨਵ ਨਿਧਾਨੁ ਭਗਤਹ ਭਵ ਤਾਰਣੁ ॥
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੂੰਦ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਿਸੁ ਕੀ ਬਿਖੈ ਨਿਵਾਰਣੁ ॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇਹਾਰਾ ਨਵਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਰਬ ਵਿਸਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਜਹਿਰ ਕੌ ਨਿਵਾਰਨੇਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਬੂੰਦ ਵਤ ਹੈ॥

ਸਹਜ ਤਰੋਵਰ ਫਲਿਓ ਗਿਆਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਾਗੇ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈਅਹਿ ਧੰਨਿ ਤੇ ਜਨ ਬਡਭਾਗੇ ॥

ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ (ਸਹਜ) ਸਾਂਤੀ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਫਲਿਆ ਔ ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਸੋ ਪੂਰਬੋਕਤ ਨਾਮ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤੇ ਬਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ ਧੰਨ੍ਯ ਹੈਂ॥

ਤੇ ਮੁਕਤੇ ਭਏ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਨਿ ਗੁਰ ਪਰਚਾ ਪਾਇਅਉ ॥
ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲੁਚਰੈ ਤੈ ਸਬਦ ਨੀਸਾਨੁ ਬਜਾਇਅਉ ॥੯॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਪਰਚਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਹੇਤ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ (ਨੀਸਾਨੁ) ਨਗਾਰਾ ਬਜਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੯

ਸੇਜ ਸਧਾ ਸਹਜੁ ਛਾਵਾਣੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਾਇਚਉ ਸਦਾ ਸੀਲ ਸੰਨਾਹੁ ਸੋਹੈ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਚਰਿਓ ਨਾਮੁ ਟੇਕ ਸੰਗਾਦਿ ਬੋਹੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ (ਸਧਾ) ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਆਪ ਕੀ ਸਿਹਜਾ ਵਿਛ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਆਪ ਪਰ (ਸਹਜ) ਗਿਆਨ ਕਾ ਛਾਇਵਾਨ ਤਣ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੀ (ਸਰਾਇਚਉ) ਕਨਾਤ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ (ਸੀਲ) ਸਾਂਤੀ ਸੁਭਾਵ ਕਾ (ਸੰਨਾਹੁ) ਸੰਜੋਇ ਆਪ ਕੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਪਹਰਾ ਹੂਆ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਐਸੇ ਸੂਰਬੀਰ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਹੋ ਔ ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਆਪਨੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ (ਆਚਰਿਓ) ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ (ਟੇਕ) ਤਕੀਆ ਰੂਪ ਆਸਰਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਆਦਿ ਸੇ ਸੰਗੀ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਿਖ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤੇ ਜਨ ਆਪਨੇ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਬੋਹੈ) ਸੁਗੰਧੀ ਸਹਿਤ ਕੀਏ ਹੈਂ॥

ਅਜੋਨੀਉ ਭਲੁ ਅਮਲੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਨਿਵਾਸੁ ॥
ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਲੁਚਰੈ ਤੁਅ ਸਹਜ ਸਰੋਵਰਿ ਬਾਸੁ ॥੧੦॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੇ ਸਾਥ ਆਪ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਭਲੇ (ਅਮਲੁ) ਕਰਮ ਕੋ ਕਰਕੇ ਆਪ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਗੁਰੁ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਨਿਵਾਸੈ ॥
ਜਿਨ੍ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਦੁਰਤੁ ਦੂਰੰਤਰਿ ਨਾਸੈ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ (ਦੁਰਤੁ) ਪਾਪ (ਦੂਰੰਤਰਿ) ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਤੇ ਦੂਰ ਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਜਿਨ੍ ਕਉ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਨਿਵਾਰੈ ॥
ਜਿਨ੍ ਕਉ ਗੁਰੁ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੁ ਸਬਦਿ ਲਗਿ ਭਵਜਲੁ ਤਾਰੈ ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੇ ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਨਿਵਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਚਉ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਗੁਰ ਪਾਇਅਉ ਤਿਨ ਸਕਯਥਉ ਜਨਮੁ ਜਗਿ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਰਣਿ ਭਜੁ ਕਲ੍ਯ ਕਬਿ ਭੁਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਸਭ ਗੁਰੂ ਲਗਿ ॥੧੧॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੇ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਸਚੇ ਸਬਦ ਕਾ ਪਰਚਾ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ (ਸਕਯਥਉ) ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਵਾ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਨ ਕੋ ਭਜ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਹੁ ਕਿਉਂਕਿ ਭੋਗ ਔ ਮੋਖ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਪਦਾਰਥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਖੇਮਾ ਤਾਣਿਆ ਜੁਗ ਜੂਥ ਸਮਾਣੇ ॥
ਅਨਭਉ ਨੇਜਾ ਨਾਮੁ ਟੇਕ ਜਿਤੁ ਭਗਤ ਅਘਾਣੇ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਨੇ ਜਗਤ ਕੇ ਊਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ (ਖੇਮਾ) ਚੰਦੋਆ ਤਾਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਚੰਦੋਏ ਕੇ ਨੀਚੇ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗੀ ਜੀਵੋਂ ਨੇ (ਜੂਥ) ਟੋਲੇ ਕੇ ਟੋਲੇ ਸਮਾਣੇ ਹੈਂ ਅਨਭਵ ਸਰੂਪ ਕਾ ਸਾਖਯਾਤ ਹੋਣਾ ਇਹੀ ਆਪ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ (ਨੇਜਾ) ਬਰਛਾ ਹੈ ਔ ਨਾਮ ਕੀ ਟੇਕ ਰੂਪ ਤਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਭਗਤ (ਅਘਾਣੇ) ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਅੰਗਦੁ ਅਮਰੁ ਭਗਤ ਹਰਿ ਸੰਗਿ ਸਮਾਣੇ ॥
ਇਹੁ ਰਾਜ ਜੋਗ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤੁਮ੍ਹ ਹੂ ਰਸੁ ਜਾਣੇ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਮਾਣੇ ਅਰਥਾਤ ਅਭੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ (ਰਾਜ ਜੋਗ) ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਇਸ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕਾ ਰਸ ਅਨੰਦ ਆਪ ਹੀ (ਜਾਣੇ) ਜਾਣਤੇ ਹੋ॥੧੨॥

ਜਨਕੁ ਸੋਇ ਜਿਨਿ ਜਾਣਿਆ ਉਨਮਨਿ ਰਥੁ ਧਰਿਆ ॥
ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸਮਾਚਰੇ ਅਭਰਾ ਸਰੁ ਭਰਿਆ ॥

ਸੋਈ (ਜਨਕੁ) ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਪਿਤਾ ਵਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਆਪ ਹੋ ਜਿਸ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਯਥਾ "-ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ" ਔਰ ਜਿਸ ਆਪਨੇ (ਉਨਮਨਿ) ਤੁਰੀਆ ਪਦ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਮਨ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕਾ ਪਰਵਾਹਿ ਰੂਪ ਰਥ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣ ਆਪਨੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ (ਮਾਚਰੇ) ਗ੍ਰਹਣ ਕੀਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸਰੋਵਰ ਜੋ (ਅਭਰਾ) ਖਾਲੀ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਸੇ ਆਪ ਨੇ ਭਰਿਆ ਹੈ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਅਮਰਾ ਪੁਰੀ ਜਿਸੁ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਵੈ ॥
ਇਹੁ ਜਨਕ ਰਾਜੁ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤੁਝ ਹੀ ਬਣਿ ਆਵੈ ॥੧੩॥

(ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਜੋ ਅਮਰਾ ਪੁਰੀ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਆਪਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਸੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ (ਜਨਕ ਰਾਜੁ) ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਕੋ ਹੀ ਬਨ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੋਭਤਾ ਹੈ॥੧੩॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਏਕ ਲਿਵ ਮਨਿ ਜਪੈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੁ ਤਿਨ੍ਹ ਜਨ ਦੁਖ ਪਾਪੁ ਕਹੁ ਕਤ ਹੋਵੈ ਜੀਉ ॥

ਤਾਰਣ ਤਰਣ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਜਾ ਕਉ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਧਾਰੈ ਸਬਦੁ ਰਿਦ ਬੀਚਾਰੈ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਖੋਵੈ ਜੀਉ ॥

ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਮਨ ਕੀ (ਏਕਲਿਵ) ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗ੍ਰ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਸੇਂ ਅਰਥਾਤ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਪੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਔ ਪਾਪ ਕਹੋ ਤੌਂ ਕਹਾਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜਵਤ ਹੈ ਸੋ ਖਿਨ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਬਦ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ (ਤਿਸੀ) ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਜੀਅਨ ਸਭਨ ਦਾਤਾ ਅਗਮ ਗ੍ਯ਼ਾਨ ਬਿਖ੍ਯ਼ਾਤਾ ਅਹਿਨਿਸਿ ਧ੍ਯ਼ਾਨ ਧਾਵੈ ਪਲਕ ਨ ਸੋਵੈ ਜੀਉ ॥

ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਦਾਤਾ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਗਿਆਨ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ (ਬਿਖਾਤਾ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਸ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ (ਅਹਿਨਿਸਿ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਧਾਵਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋਹ ਪਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੋਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਦੇਖਤ ਦਰਿਦ੍ਰੁ ਜਾਵੈ ਨਾਮੁ ਸੋ ਨਿਧਾਨੁ ਪਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਗ੍ਯ਼ਾਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਧੋਵੈ ਜੀਉ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋ ਜੀਵ ਪਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਖੋਟੀ ਮਤ ਰੂਪ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮੁ ਏਕ ਲਿਵ ਮਨਿ ਜਪੈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਤਿਨ ਜਨ ਦੁਖ ਪਾਪ ਕਹੁ ਕਤ ਹੋਵੈ ਜੀਉ ॥੧॥

ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬ ਵਤ॥

ਧਰਮ ਕਰਮ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈ ਹੈ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪਾਈਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਫਲ ਜੋ ਯਥਾਰਥ ਆਤਮ ਬਿਦਜਾ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸ੍ਰੋਤਰੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸਿਧ ਸਾਧ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੁਰਿ ਨਰ ਜਾਚਹਿ ਸਬਦ ਸਾਰੁ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਈ ਹੈ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੋ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤੇ ਮਾਨੁਖ ਸਿਧ ਮੁਨੀ ਜਨ ਸੰਪੂਰਨ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ ਕੇ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਨ ਸਭਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਜਾਨੈ ਕੋ ਤੇਰਾ ਅਪਾਰੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਅਕਥ ਕਥਨਹਾਰੁ ਤੁਝਹਿ ਬੁਝਾਈ ਹੈ ॥

ਭਰਮ ਭੂਲੇ ਸੰਸਾਰ ਛੁਟਹੁ ਜੂਨੀ ਸੰਘਾਰ ਜਮ ਕੋ ਨ ਡੰਡ ਕਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਧ੍ਯ਼ਾਈ ਹੈ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤੇਰਾ (ਅਪਾਰੁ) ਉਰਾਰ ਕੋ ਪਾਰ ਕੌਨ ਜਾਨੈ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰੂਪ ਅਕਥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਕਥਨ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਤਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਮਝ ਆਪ ਹੀ ਕੋ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਐਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭੂਲੇ ਹੁਏ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਜੀਵੋ ਐਸਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ਜਿਸ ਤੇ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ (ਸੰਘਾਰ) ਸਮੂਹ ਤੇ ਛੂਟ ਜਾਵੋ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਵੋਹ ਕੌਨ ਜਤਨ ਹੈ? ਉੱਤ੍ਰ ॥ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖਛ੍ਯਾ ਲੇ ਕਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਧ੍ਯਾਈ ਹੈ) ਧਿਆਨ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰ ਜਮ ਕਾਲ ਕਾ ਡੰਡਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਮਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮੁਗਧ ਬੀਚਾਰੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਪੁ ਧਰਮ ਕਰਮ ਪੂਰੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈ ਹੈ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤੂੰ ਮਨ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੋ ਮਿਥ੍ਯਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜਪ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਪੂਰੇ ਸਤ੍ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਧਰਮ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਗਿਆਨ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਪਰ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਕਵਨ ਉਪਮਾ ਦੇਉ ਕਵਨ ਸੇਵਾ ਸਰੇਉ ਏਕ ਮੁਖ ਰਸਨਾ ਰਸਹੁ ਜੁਗ ਜੋਰਿ ਕਰ ॥

ਮੈਂ ਆਪ ਕੋ ਕੌਨ ਉਪਮਾਨ ਕੀ ਉਪਮਾ ਦੇਵੋ ਔਰ ਕੌਨ ਸੇਵਾ (ਸਰੇਉ) ਕਰੋਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਆਪ ਕੀ ਉਪਮਾ ਭੀ ਅਕਹ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਭੀ ਐਸੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀਤੀ ਜਿਸਤੇ ਆਪ ਕੋ ਪਰਸੰਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਮੁਖ ਸੇ ਏਕ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਮੈਂ ਹੀ (ਰਸਹੁ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੋਵੋਂ॥

ਫੁਨਿ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਜਾਨੁ ਅਨਤ ਦੂਜਾ ਨ ਮਾਨੁ ਨਾਮੁ ਸੋ ਅਪਾਰੁ ਸਾਰੁ ਦੀਨੋ ਗੁਰਿ ਰਿਦ ਧਰ ॥

ਪੁਨਾ ਮਨ ਬਚ ਕਰਕੇ ਆਪ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਰੂਪ ਜਾਨਕੇ (ਅਨਤ) ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ੍ਟ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਮੈਨੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੩੯੯

ਨਲ੍ਯ ਕਵਿ ਪਾਰਸ ਪਰਸ ਕਚ ਕੰਚਨਾ ਹੁਇ ਚੰਦਨਾ ਸੁਬਾਸੁ ਜਾਸੁ ਸਿਮਰਤ ਅਨ ਤਰ ॥

ਸ੍ਰੀ 'ਨਲ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਕੌ ਹਮ ਕੱਚ ਵਤ ਤੁਛ ਜੀਵ ਪਰਸ ਕਰਕੇ (ਕੰਚਨਾ) ਸ੍ਵਰਨ ਰੂਪ ਅਮੋਲਕ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਰੂਪੀ ਚੰਦਨ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਤੇ ਔਰ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਵਤ ਜੋ ਇਤ੍ਰ ਜੀਵ ਹੈ ਸੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਾਸ਼ਨਾ ਵਾਲੇ ਚੰਦਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਸੋ ਜਨ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਤ ਦੁਆਰੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਹੀ ਨਿਵਾਰੇ ਜੀ ਹਉ ਬਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਪਰ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦ੍ਵਾਰੈ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਰ ਹਮਨੇ ਨਿਵਾਰੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤਿਸ ਆਪ ਕੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਪਰ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੩॥

ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਤਖਤੁ ਦੀਅਨੁ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਨਾਨਕ ਚੰਦੁ ਜਗਤ ਭਯੋ ਆਨੰਦੁ ਤਾਰਨਿ ਮਨੁਖ੍ ਜਨ ਕੀਅਉ ਪ੍ਰਗਾਸ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਹ ਜੋ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕਾ ਤਖਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਉਦੇ ਭਏ ਜਿਨਕੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਹੇਤ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੀਅਉ ਨਿਧਾਨੁ ਅਕਥ ਕਥਾ ਗਿਆਨੁ ਪੰਚ ਭੂਤ ਬਸਿ ਕੀਨੇ ਜਮਤ ਨ ਤ੍ਰਾਸ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਘਰ ਨਾਮ ਵਾ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਖਤ ਦੇਕਰ ਤਿਸ (ਅਕਥ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਥਾ ਗਿਆਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਇਸ ਤਖਤ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪੰਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਭੂਤੋਂ ਕੋ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਭੈ (ਜਮ ਤਨ) ਉਤਪਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅਮਰੁ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿ ਕਲਿਜੁਗਿ ਰਾਖੀ ਪਤਿ ਅਘਨ ਦੇਖਤ ਗਤੁ ਚਰਨ ਕਵਲ ਜਾਸ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਪਤਿ ਰਾਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇਵਾ ਸਫਲ ਕਰੀ ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਤਖਤ ਪਰ ਬਿਰਾਜੇ ਹੈਂ॥ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੈਸੇ ਹੈਂ? ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸਰਬ (ਅਘਨ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਸਮੂਹ (ਗਤੁ) ਨਸ਼ਟ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਭ ਬਿਧਿ ਮਾਨ੍ਯ਼ਿਉ ਮਨੁ ਤਬ ਹੀ ਭਯਉ ਪ੍ਰਸੰਨੁ ਰਾਜੁ ਜੋਗੁ ਤਖਤੁ ਦੀਅਨੁ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ॥੪॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਮਨ ਜਬ ਆਪ ਪਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਬ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕਾ ਤਖਤ ਆਪ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥ ਰਡ ਔਰ ਛੰਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਡ ॥

ਜਿਸਹਿ ਧਾਰ੍ਯ਼ਿਉ ਧਰਤਿ ਅਰੁ ਵਿਉਮੁ ਅਰੁ ਪਵਣੁ ਤੇ ਨੀਰ ਸਰ ਅਵਰ ਅਨਲ ਅਨਾਦਿ ਕੀਅਉ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਅਰ (ਵਿਉਮੁ) ਅਕਾਸ ਔਰ ਪਵਨ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਯਾਦਾ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਅਨਲ) ਅਗਨੀ ਔਰ ਜਲ ਕਾ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਾ ਤਲਾਵ ਪੁਨਾ (ਅਨਾਦਿ) ਅੰਨ ਆਦੀ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਜ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਸਿ ਰਿਖਿ ਨਿਸਿ ਸੂਰ ਦਿਨਿ ਸੈਲ ਤਰੂਅ ਫਲ ਫੁਲ ਦੀਅਉ ॥

ਪੁਨਾ (ਸਸਿ) ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਔ (ਰਿਖਿ) ਤਾਰੇ ਔ (ਨਿਸਿ) ਰਾਤ੍ਰੀ (ਸੂਰ) ਸੂਰਜ ਦਿਨ (ਸੈਲ) ਪਰਬਤ ਆਦੀ ਰਚ ਕਰਕੇ (ਤਰੂਅ) ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਕੋ ਫਲ ਫੁਲ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਸਪਤ ਸਮੁਦ੍ਰ ਕਿਅ ਧਾਰਿਓ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਜਾਸੁ ॥

ਦੇਵਤੇ ਮਨੁਖ ਸਪਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਆਦੀ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਨੇ ਇਸ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਅਧਾਰ ਇਹ ਤੀਨ ਲੋਕ ਹੈਂ॥

ਸੋਈ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਪਾਇਓ ਗੁਰ ਅਮਰ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੧॥੫॥

ਏਕ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੧॥੫॥

ਕਚਹੁ ਕੰਚਨੁ ਭਇਅਉ ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਸ੍ਰਵਣਹਿ ਸੁਣਿਓ ॥

ਬਿਖੁ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਹੁਯਉ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਖਿ ਭਣਿਅਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਾਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਕਚ ਤੇ (ਕੰਚਨੁ) ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਗੁਣ ਭੀ ਥਾ ਸੋ ਸੁਧ

ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਭਯਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਖ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਲੋਹਉ ਹੋਯਉ ਲਾਲੁ ਨਦਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਦਿ ਧਾਰੈ ॥
ਪਾਹਣ ਮਾਣਕ ਕਰੈ ਗਿਆਨੁ ਗੁਰ ਕਹਿਅਉ ਬੀਚਾਰੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਬ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਧਾਰਤੇ ਹੋ ਤਬ ਜੋ ਜੀਵ ਸਸਤਾ ਥਾ ਵਾ ਜੜ ਭਾਵ ਸਕਾਮੀ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕਰ ਭਾਰੀ ਥਾ ਸੋ ਲਾਲ ਵਤ ਬਿਕੀਮਤਾ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਏ ਹੁਏ ਗਿਆਨ ਕੋ ਬੀਚਾਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਚਾਹੇ ਸਮਾਨ ਪਾਥਰ ਵਤ ਥਾ ਪਰੰਤੂ ਉਸਕੋ ਆਪ ਨੇ ਮਾਣਕ ਵਤ ਦੁਰਲਭ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਕਾਠਹੁ ਸ੍ਰੀਖੰਡ ਸਤਿਗੁਰਿ ਕੀਅਉ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਤਿਨ ਕੇ ਗਇਅ ॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਚਰਨ ਜਿਨ੍ ਪਰਸਿਆ ਸੇ ਪਸੁ ਪਰੇਤ ਸੁਰਿ ਨਰ ਭਇਅ ॥੨॥੬॥

ਜੋ ਕਾਸਟ ਵਤ ਥੇ ਤਿਸ ਕੋ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪ ਨੇ (ਸ੍ਰੀ ਖੰਡ) ਚੰਦਨ ਵਤ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋ ਭਗਤੀ ਰਹਿਤ ਜਸ ਹੀਨ ਥੇ ਸੋ ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਅਰ ਜਸ ਵਾਲੇ ਕੀਏ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਔ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਪਰਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਪਸੂ ਤੇ (ਸੁਰਿ) ਦੇਵਤਾ ਔ ਪ੍ਰੇਤ ਤੇ (ਨਰ) ਮਾਨੁਖ ਰੂਪ ਭਯਾ ਹੈ॥ ਵਾ ਪਸੂ ਔ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਤੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਮੈਂ ਭੀ (ਨਰ) ਮੁਖਯ ਸਿਰੋਮਣੀ ਭਯਾ ਹੈ॥੨॥੬॥

ਜਾਮਿ ਗੁਰੂ ਹੋਇ ਵਲਿ ਧਨਹਿ ਕਿਆ ਗਾਰਵੁ ਦਿਜਇ ॥
ਜਾਮਿ ਗੁਰੂ ਹੋਇ ਵਲਿ ਲਖ ਬਾਹੇ ਕਿਆ ਕਿਜਇ ॥

(ਜਾਮਿ) ਜਬ ਜਿਸਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ (ਵਲਿ) ਪਖਯ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਧਨ ਕਿਆ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਸਕਤਾ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਸੇ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਖ ਵਾਲੇ ਹੋਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਲਾਖੋਂ ਭੁਜਾ ਭਾਈ ਕਿਆ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸ ਕੀ ਕੁਛ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਮਿ ਗੁਰੂ ਹੋਇ ਵਲਿ ਗਿਆਨ ਅਰੁ ਧਿਆਨ ਅਨਨ ਪਰਿ ॥
ਜਾਮਿ ਗੁਰੂ ਹੋਇ ਵਲਿ ਸਬਦੁ ਸਾਖੀ ਸੁ ਸਚਹ ਘਰਿ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਇਹ ਜੀਵ ਗਿਆਨ ਔ ਧਿਆਨ ਕੇ ਵਿਖੇ ਤਤਪਰ (ਅਨਨ) ਵਿਰਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਜੀਵ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਘਰ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੀਆਂ ਸਬਦ ਸਾਖੀਆਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੋ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਜਪੈ ਦਾਸੁ ਭਟੁ ਬੇਨਤਿ ਕਹੈ ॥
ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਹਿ ਧਰੈ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹ ਥੇ ਰਹੈ ॥੩॥੭॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪੈ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਭੱਟ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੋਨੋਂ ਦੁਖੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩॥੭॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੁ ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਸਮਝ ਨ ਆਵੈ ॥
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੁਰਤਿ ਨ ਸਿਧਿ ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ (ਘੋਰੁ) ਭੈਦਾਯਕ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸਮਝ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਸਿਧੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੁਨਾਂ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤ ਕੋ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਸਚੁ ਬੀਚਾਰੁ ਗੁਰੂ ਕਰੁ ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥
ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਸਬਦ ਸਪੁੰਨ ਅਘਨ ਕਟਹਿ ਸਭ ਤੇਰੇ ॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਧਾਰਨ ਕਰ ਪੁਨਾ ਜੋ (ਸਬਦ ਸਪੁੰਨ) ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੋਤ੍ਰੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਨੇਸਟੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਸਭ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਦੇਵੇ॥

ਗੁਰੁ ਨਯਣਿ ਬਯਣਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਹੁ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਕਵਿ ਨਲ੍ਯ ਕਹਿ ॥
ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਨ ਦੇਖਿਅਉ ਨਹੁ ਕੀਅਉ ਤੇ ਅਕਯਥ ਸੰਸਾਰ ਮਹਿ ॥੪॥੮॥

ਸ੍ਰੀ 'ਨਲ ਭੱਟ'ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਔ ਉਪਦੇਸ ਅੰਗੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤੇ ਜਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ (ਅਕਯਥ) ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥੪॥੮॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੦

ਤਾਰਣ ਤਰਣ ਸਮ੍ਰਥੁ ਕਲਿਜੁਗਿ ਸੁਨਤ ਸਮਾਧਿ ਸਬਦ ਜਿਸੁ ਕੇਰੇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰ॥ ਜੋ ਭਵਸਿੰਧ ਤੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਸਮਰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਜਿਨਕੇ ਸਬ ਕੋ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗ ਜਾਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਇਕਾਗ੍ਰਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਦੁਖਨਿ ਨਾਸੁ ਸੁਖਦਾਯਕੁ ਸੂਰਉ ਜੋ ਧਰਤ ਧਿਆਨੁ ਬਸਤ ਤਿਹ ਨੇਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਤਾ ਸੁਖਦਾਯਕ ਸੂਰਮਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਤਿਨਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮੀਪ ਹੀ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੂਰਉ ਪੁਰਖੁ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਸਿਮਰਤ ਮੁਖੁ ਦੇਖਤ ਅਘ ਜਾਹਿ ਪਰੇਰੇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸਰਬ ਪਾਪ (ਪਰੇਰੇ) ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਉ ਹਰਿ ਬੁਧਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਚਾਹਤ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥੫॥੯॥

ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਜੇਕਰ (ਹਰਿ ਬੁਧਿ) ਆਤਮ ਵਿਸੈਣੀ ਬੁਧੀ ਔ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤਬ ਮਨ ਬਾਣੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੫॥੯॥

ਗੁਰੂ ਮੁਖੁ ਦੇਖਿ ਗਰੂ ਸੁਖੁ ਪਾਯਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੈਨੇ (ਗੁਰੂ) ਬਡਾ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹੁਤੀ ਜੁ ਪਿਆਸ ਪਿਊਸ ਪਿਵੰਨ ਕੀ ਬੰਛਤ ਸਿਧਿ ਕਉ ਬਿਧਿ ਮਿਲਾਯਉ ॥

ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ (ਪਿਊਸ) ਅੰਮ੍ਰਤ ਕੇ ਪਾਨ ਕਰਨੇ ਕੀ ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪਿਆਸ ਲਗੀ ਹੋਈ ਥੀ ਸੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਕੀ ਸਿਧੀ ਹੇਤ (ਬਿਧਿ) ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਆਪਕੋ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਪੂਰਨ ਭੋ ਮਨ ਠਉਰ ਬਸੋ ਰਸ ਬਾਸਨ ਸਿਉ ਜੁ ਦਹੰ ਦਿਸਿ ਧਾਯਉ ॥

ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਨ (ਰਸ) ਵਿਸਿਓਂ ਕੀਆਂ ਵਾਸ਼ਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਧਾਵਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਆਪਕੇ ਉਪਦੇਸ ਸੇ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਠੌਰ ਮੈਂ ਭਾਵ ਭੂਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਗੋਬਿੰਦ ਵਾਲੁ ਗੋਬਿੰਦ ਪੁਰੀ ਸਮ ਜਲ੍ਯਨ ਤੀਰਿ ਬਿਪਾਸ ਬਨਾਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ 'ਜਲਨ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਿਆਸਾ ਨਦੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਪੁਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਕੇ ਸਮਾਨ ਜਿਨ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਨਾਇਆ ਹੈ॥

ਗਯਉ ਦੁਖੁ ਦੂਰਿ ਬਰਖਨ ਕੋ ਸੁ ਗੁਰੂ ਮੁਖੁ ਦੇਖਿ ਗਰੂ ਸੁਖੁ ਪਾਯਉ ॥੬॥੧੦॥

ਅਨੇਕ ਬਰਸੋਂ ਕਾ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਜੰਨ ਦੁਖ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਚਲਾ ਗਜਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਨਕਾ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ (ਗੁਰੂ) ਬਡਾ ਭਾਵ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੬॥੧੦॥

ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਸਿਰਿ ਹਥੁ ਧਰ੍ਯਉ ॥

ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਹੱਥ ਧਰਿਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਕੀਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਅਉ ਜਿਸੁ ਦੇਖਿ ਚਰੰਨ ਅਘੰਨ ਹਰ੍ਯਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਸਿਖੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ (ਅਘੰਨ) ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਹਰਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਏਕ ਸਮਾਨ ਧਿਆਨ ਸੁ ਨਾਮ ਸੁਨੇ ਸੁਤੁ ਭਾਨ ਡਰ੍ਯਉ ॥

ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਏਕ ਰਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮੁ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੂਰਜ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਧਰਮਰਾਜਾ ਭੀ ਡਰਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕੇ ਹੋਤੇ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਜੀ ਮੈਂ ਮਾਪਿਆਂ ਹੇ ਹੋਤੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋਈ ਮ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੂਆ॥

ਭਨਿ ਦਾਸ ਸੁ ਆਸ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਪਾਰਸੁ ਭੇਟਿ ਪਰਸੁ ਕਰ੍ਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਜਗਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮੁਝ ਕੋ ਆਸ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਕਰ ਇਨਕੋ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰਾਮਦਾਸੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਸਤਿ ਕੀਯਉ ਸਮਰਥ ਗੁਰੂ ਸਿਰਿ ਹਥੁ ਧਰ੍ਯਉ ॥੭॥੧੧॥

ਜਬ ਸਮਰਥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸੀਸ ਪਰ ਹਥ ਧਰਿਆ ਹੈ ਤਬ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਸਤ) ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥੧੧॥

ਅਬ ਰਾਖਹੁ ਦਾਸ ਭਾਟ ਕੀ ਲਾਜ ॥

ਜੈਸੀ ਰਾਖੀ ਲਾਜ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੀ ਹਰਨਾਖਸ ਫਾਰੇ ਕਰ ਆਜ ॥

ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਮੈਂ ਜੋ ਦਾਸ ਨਾਮਾ ਭੱਟ ਹੂੰ ਅਬ ਮੇਰੀ ਲਜਾ ਕੋ ਤੈਸੇ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ ॥ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਹਰਨਾਖਸ ਕੇ ਉਦਰ ਕੋ (ਕਰ) ਹਾਥ ਕੇ (ਆਜ) ਨਖੋਂ ਸਾਥ ਪਾੜ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਜੀ ਕੀ ਲਾਜ ਰਾਖੀ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਲਾਜ ਰਖੀ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਛੀਨਤ ਬਸਤ੍ਰ ਦੀਨ ਬਹੁ ਸਾਜ ॥

ਸੋਦਾਮਾ ਅਪਦਾ ਤੇ ਰਾਖਿਆ ਗਨਿਕਾ ਪੜ੍ਹਤ ਪੂਰੇ ਤਿਹ ਕਾਜ ॥

ਪੁਨਾ ਹੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਪਨੇ ਦਰੋਪਤੀ ਕੋ ਸਕੁਨਿ ਦੁਹਸਾਸਨ ਆਦੀ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਤੇ ਬਸਤ੍ਰ ਛੀਨਣੇ ਸੇ ਨਗਨ ਹੋਤੀ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਸਾਜ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੀ ਲਾਜ ਰਾਖੀ॥ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਸੁਦਾਮਾ ਭਗਤ ਕੋ ਆਪਨੇ ਅਪਦਾ ਸੇ ਰਾਖ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ (ਗਨਿਕਾ) ਵੇਸਵਾ ਜੋ ਤੋਤੇ ਕਉ ਪੜਾਵਨੇ ਹੇਤ ਨਾਮ ਕਾ ਪਾਠ ਹੀ ਪੜ੍ਹਤੀ ਥੀ ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਤਿਸ ਕੇ ਮੋਖ ਆਦੀ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਕਲਜੁਗ ਹੋਇ ਰਾਖਹੁ ਦਾਸ ਭਾਟ ਕੀ ਲਾਜ ॥੮॥੧੨॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੈਸੇ ਅਬ ਮੁਝ ਪਰ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਬੀਚ ਮੈਂ ਦਾਸ ਭਾਟ ਕੀ ਲੱਜਾ ਰਾਖ ਲੀਜੀਏ॥੮॥੧੨॥

ਇਸ ਛੰਤ ਕੀ ਸੰਗਯਾ ਹੀ ਝੋਲਨਾ ਹੈ॥

ਝੋਲਨਾ ॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪੁ ਪ੍ਰਾਨੀਅਹੁ ॥

ਸਬਦੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੈ ਨਾਮੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਅਪੈ ਰਸਨਿ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਸੈ ਸਤਿ ਕਰਿ ਜਾਨੀਅਹੁ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਧਾਰੀ ਮਾਨਸੋ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪੋ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸ਼ਬਦ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਨਵਨਿਧੀ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਪੈ) ਅਰਪਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ (ਰਸੈ) ਤਦਾਕਾਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਤ ਕਰਕੇ ਜਾਣੋ॥

ਫੁਨਿ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਹਿ ਧਿਆਈਐ ਅੰਨ ਮਾਰਗ ਤਜਹੁ ਭਜਹੁ ਹਰਿ ਗ੍ਯ੍ਯਾਨੀਅਹੁ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ (ਰੰਗ) ਅਨੰਦ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਵਣਾ ਕਰੀਏ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਬੁਧ ਜਨੋਂ ਔਰ ਮਾਰਗ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦੁਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਭਜੋ ਵਾ ਗਿਆਨੀਓਂ ਦੁਆਰੇ ਹਰੀ ਨੂੰ ਭਜੋ॥

ਬਚਨ ਗੁਰ ਰਿਦਿ ਧਰਹੁ ਪੰਚ ਭੂ ਬਸਿ ਕਰਹੁ ਜਨਮੁ ਕੁਲ ਉਧਰਹੁ ਦ੍ਵਾਰਿ ਹਰਿ ਮਾਨੀਅਹੁ ॥

ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਪਾਂਚ ਭੂਤ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਜਬ ਅਪਨੇ ਬਸੀ ਕਰ ਲੇਵੋ ਤਬ ਅਪਨੀ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋਗੇ ਔਰ ਇਸੀ ਜਨਮ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੋ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਸਤਸੰਗ ਵਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਮਾਨੀਓਗੇ ਭਾਵ ਮਾਨ ਸਹਿਤ ਹੋਵੋਗੇ॥

ਜਉ ਤ ਸਭ ਸੁਖ ਇਤ ਉਤ ਤੁਮ ਬੰਛਵਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪੁ ਪ੍ਰਾਨੀਅਹੁ ॥੧॥੧੩॥

(ਜਉਤ) ਜੇ ਕਰਕੇ ਤੁਮ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਸੁਖ ਕੋ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤਬ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀਅਹੁ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮੋ ਕੋ ਹੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥੧॥੧੩॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪਿ ਸਤਿ ਕਰਿ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਮੈਂ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜਪੋ॥

ਅਗਮ ਗੁਨ ਜਾਨੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਮਨਿ ਧਰਹੁ ਧ੍ਯ੍ਯਾਨੁ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਰਹੁ ਬਚਨ ਗੁਰ ਰਿਦੈ ਧਰਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਗਮ ਸਰੂਪ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਾਨ ਕਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਨ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਫੁਨਿ ਗੁਰੂ ਜਲ ਬਿਮਲ ਅਥਾਹ ਮਜਨੁ ਕਰਹੁ ਸੰਤ ਗੁਰਸਿਖ ਤਰਹੁ ਨਾਮ ਸਚ ਰੰਗ ਸਰਿ ॥

ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖੋ ਪੁਨਾ ਸਚ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਕਾ ਜੋ ਅਥਾਹ ਸਰੋਵਰ ਸਾਂਤਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜਬ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੋਗੇ ਤਬ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਰੋਗੇ॥

ਸਦਾ ਨਿਰਵੈਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰਭਉ ਜਪੈ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰ ਸਬਦ ਰਸਿ ਕਰਤ ਦ੍ਰਿੜੁ ਭਗਤਿ ਹਰਿ ॥

ਸਦਾ ਨਿਰਵੈਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰਭੈ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੋ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਰਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੁਗਧ ਮਨ ਭ੍ਰਮੁ ਤਜਹੁ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਜਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪੁ ਸਤਿ ਕਰਿ ॥੨॥੧੪॥

ਹੇ ਮੂਰਖ ਮਨ ਭਰਮ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋ ਔ ਤਿਨ ਗੁਰੋਂਦਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੋ ਔ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਭਜੋ॥੨॥੧੪॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੧

ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਹੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਬ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਜਪ ਕਰੋ ਤਬ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹਰੀ ਪਾਇ ਲਏਂਗਾ ਭਾਵ ਤੁਮਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਉਦਧਿ ਗੁਰੁ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਬੇਅੰਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਨਗ ਹੀਰ ਮਣਿ ਮਿਲਤ ਲਿਵ ਲਾਈਐ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ (ਗਹਿਰ) ਡੂੰਘੇ (ਉਦਧ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਤ (ਗੰਭੀਰ) ਨਿਰਹੱਲ ਭਾਵ ਧੀਰਜਵਾਨ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਵਣੇ ਤੇ ਬਿਅੰਤ ਹਰੀ ਕਾ ਹੀਰਾ ਨਗ ਮਣੀ ਰੂਪ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਗੁਰੂ ਪਰਮਲ ਸਰਸ ਕਰਤ ਕੰਚਨੁ ਪਰਸ ਮੈਲੁ ਦੁਰਮਤਿ ਹਿਰਤ ਸਬਦਿ ਗੁਰੁ ਧ੍ਯ੍ਯਾਈਐ ॥

ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਪਰਮਲ) ਚੰਦਨ ਔ ਪਾਰਸ ਤੇ (ਸਰਸ) ਅਧਿਕ ਹੈਂ ਵਾ ਸਦਰਸ ਹੈਂ ਲੋਹੇ ਕੋ ਪਰਸਕੇ ਕੰਚਨ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਾਠ ਤੇ ਚੰਦਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਲੇ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਦੁਰਮਤਿ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਰਵਾਹ ਛੁਟਕੰਤ ਸਦ ਦ੍ਵਾਰਿ ਜਿਸੁ ਗ੍ਯ੍ਯਾਨ ਗੁਰ ਬਿਮਲ ਸਰ ਸੰਤ ਸਿਖ ਨਾਈਐ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੈਂ ਕਥਾ ਰੂਪ ਨਦੀਓਂ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਪਰਵਾਹ ਛੂਟ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਮੈਂ ਸਿਖ ਹੋ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰੀਏ ਤਬ (ਸੰਤ) ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋਈਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਨਿਰਬਾਣੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਰਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਹੁ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਪਾਈਐ ॥੩॥੧੫॥

ਜਬ ਨਿਰਬਾਣ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਨਿਧਾਨੁ) ਖਜਾਨਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਔਰ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ ਤਬ (ਗੁਰ) ਪੂਜਨੇ ਯੋਗ ਹਰੀ ਪਾਈਐਂਗਾ॥੩॥੧੫॥

ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪੁ ਮੰਨ ਰੇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਗੁਰੋਂ ਕੋ ਜਪ॥

ਜਾ ਕੀ ਸੇਵ ਸਿਵ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਸੁਰ ਅਸੁਰ ਗਣ ਤਰਹਿ ਤੇਤੀਸ ਗੁਰ ਬਚਨ ਸੁਣਿ ਕੰਨ ਰੇ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਔ ਕਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਕੇ ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਿਕ ਔ ਦੇਵਤਾ (ਅਸੁਰ) ਦੈਤ ਨੰਦੀ ਭਿੰਗ੍ਰੀ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਸ਼ਿਵਜੀ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੁਨਿ ਤਰਹਿ ਤੇ ਸੰਤ ਹਿਤ ਭਗਤ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਹਿ ਤਰਿਓ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਗੁਰ ਮਿਲਤ ਮੁਨਿ ਜੰਨ ਰੇ ॥

ਪੁਨਾ ਤੇ ਜਨ ਤਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਮੈਂ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਭਗਤਿ ਹੋ ਕਰ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ (ਮੁਨਿ ਜੰਨ ਰੇ) ਨਾਰਦ ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਤਰਿਆ ਹੈ॥

ਤਰਹਿ ਨਾਰਦਾਦਿ ਸਨਕਾਦਿ ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਹਿ ਤਰਹਿ ਇਕ ਨਾਮ ਲਗਿ ਤਜਹੁ ਰਸ ਅੰਨ ਰੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਰਸ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਨਾਰਦ ਆਦੀ ਰਿਖੀ ਤਰੇ ਹੈਂ ਔ ਸਨਕਾਦਿਕ ਤਰੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਔਰ ਰਸੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਵੋ ਅਰ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਲਗੋ॥

ਦਾਸੁ ਬੇਨਤਿ ਕਹੈ ਨਾਮੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਜਪੁ ਮੰਨ ਰੇ ॥੪॥੧੬॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਭੱਟ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪ॥੪॥੧੬॥੨੯॥

ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ॥
ਕਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਤਜੁਗਿ ਜਿਨਿ ਧ੍ਰੂ ਪਰਿ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਤਿਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਧ੍ਰੂਹ ਭਗਤ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀ ਹੈ॥ ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਰਬ ਕੇ ਊਪਰ ਸਿਰੋਮਣੀ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਗਤ ਉਧਰੀਅੰ ॥
ਹਸ੍ਤ ਕਮਲ ਮਾਥੇ ਪਰ ਧਰੀਅੰ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਭਗਤ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਹਾਥ ਕਮਲ ਧਰ ਕਰਕੇ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਲਖ ਰੂਪ ਜੀਅ ਲਖ੍ਯ੍ਹਾ ਨ ਜਾਈ ॥
ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਗਲ ਸਰਣਾਈ ॥

ਜੋ ਅਲਖ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਸੇ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸਾਧਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਔ ਸਿਧ ਸੰਪੂਰਨ ਜਿਸਕੀ ਸਰਣਾਈ ਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕੇ ਬਚਨ ਸਤਿ ਜੀਅ ਧਾਰਹੁ ॥
ਮਾਣਸ ਜਨਮੁ ਦੇਹ ਨਿਸ੍ਤਾਰਹੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸਤ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋ ਤਬ ਇਸ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭਵ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰ ਲੇਵੋ॥

ਗੁਰੁ ਜਹਾਜੁ ਖੇਵਟੁ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਤਰਿਆ ਨ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰ (ਖੇਵਟੁ) ਮਲਾਹ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਤਰਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਔ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਨਿਕਟਿ ਬਸੈ ਬਨਵਾਰੀ ॥
ਤਿਨਿ ਲਹਣਾ ਥਾਪਿ ਜੋਤਿ ਜਗਿ ਧਾਰੀ ॥

ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਬਨਵਾਰੀ) ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਿਕਟ ਨਿਵਾਸ ਕਰਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਬੈਕੁੰਠਵਾਸੀ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਰੂਪ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਬੀਚ ਗੁਰ ਗਾਦੀ ਪਰ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੀ (ਜੋਤਿ) ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ॥

ਲਹਣੈ ਪੰਥੁ ਧਰਮ ਕਾ ਕੀਆ ॥
ਅਮਰਦਾਸ ਭਲੇ ਕਉ ਦੀਆ ॥

ਆਗੇ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੇ ਧਰਮ ਕਾ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਆਗੇ ਵਹੀ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਤਖਤ ਔ ਭਗਤੀ ਕਾ ਮਾਰਗ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋ ਭੱਲਿਓਂ ਕੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸੁ ਸੋਢੀ ਥਿਰੁ ਥਪ੍ਉ ॥
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਅਖੈ ਨਿਧਿ ਅਪ੍ਉ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸੋਢੀਓਂ ਕੀ ਕੁਲ ਮੈਂ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਥਿਰ ਕਰ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਅਰ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਅਖੈਨਿਧੀ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਪ੍ਉ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਅਖੈ ਨਿਧਿ ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਗੁਰ ਸੇਵਾ ਕਰਿ ਫਲੁ ਲਹੀਅੰ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੀਸਰੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੀ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਅਖੈਨਿਧੀ ਰੂਪ ਚੌਥੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਫਲ ਲਹੀਤਾ ਹੈ॥

ਬੰਦਹਿ ਜੋ ਚਰਣ ਸਰਣਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹਿ ਪਰਮਾਨੰਦ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਹੀਅੰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਬੰਦਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਰਣ ਹੋ ਕਰ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਔਰ ਓਹੀ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਗੁਰਮੁਖ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਪਰਤਖਿ ਦੇਹ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਆਮੀ ਆਦਿ ਰੂਪਿ ਪੋਖਣ ਭਰਣੰ ॥

ਜੋ ਆਦਿ ਰੂਪ ਸਰਬ ਕੋ ਪੋਖਨ ਅੰਨ ਜਲ ਆਦੀ ਦੇਕਰ ਪੂਰਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਅਲਖ ਗਤਿ ਜਾ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸੁ ਤਾਰਣ ਤਰਣੰ ॥੧॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਐਸੇ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰੁ) ਬਡੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਕੀ ਅਲਖ ਗਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਸੇਵ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣੰ) ਜਹਾਜ਼ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਚਨ ਬਾਣੀ ਸਾਧੂ ਜਨ ਜਪਹਿ ਕਰਿ ਬਿਚਿਤਿ ਚਾਓ ॥
ਆਨੰਦੁ ਨਿਤ ਮੰਗਲੁ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਸਫਲੁ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਬਚਨੋਂ ਕੋ ਸਾਧੂ ਜਨ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਿਸੇਸ ਕਰ (ਚਾਓ) ਉਤਸਾਹ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਨਿਤ ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸਰੂਪ ਅਰ ਸਫਲਾ ਹੈ॥

ਸੰਸਾਰਿ ਸਫਲੁ ਗੰਗਾ ਗੁਰ ਦਰਸਨੁ ਪਰਸਨ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗਤੇ ॥
ਜੀਤਹਿ ਜਮ ਲੋਕੁ ਪਤਿਤ ਜੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹਰਿ ਜਨ ਸਿਵ ਗੁਰ ਗ੍ਹਾਨਿ ਰਤੇ ॥

ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਸਫਲ ਰੂਪ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਿਤ ਮੰਗਲ ਅਨੰਦ ਮੈਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਗੰਗਾ ਵਤ ਪੁਨ੍ਯ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਬੀਚ ਸਫਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੈ ਜਿਨਕੇ ਪਰਸਣੇ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਕੀ ਪਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਗਤੀ ਭਾਵ ਮੋਖ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਐਸੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜੋ (ਸਿਵ) ਕਲ੍ਯਾਨ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਓਹ ਪ੍ਰਥਮ (ਪਤਿਤ) ਭੀ ਥੇ ਤਦਪਿ ਜਮ ਲੋਕ ਕੋ ਉਹ ਜੀਤ ਲੇਤੇ ਭਏ ਹੈਂ। ਭਾਵ ਸੇ ਜਮ ਕੀ ਸਾਸਨਾ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਘੁਬੰਸਿ ਤਿਲਕੁ ਸੁੰਦਰੁ ਦਸਰਥ ਘਰਿ ਮੁਨਿ ਬੰਛਹਿ ਜਾ ਕੀ ਸਰਣੰ ॥

ਰਘੁ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬੰਸ ਕੇ ਤਿਲਕ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਮੁਨੀ ਜਨ ਸਭੀ ਸਰਣ ਕੋ ਬਾਂਛਤੇ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਰੂਪ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੨

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਅਲਖ ਗਤਿ ਜਾ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸੁ ਤਾਰਣ ਤਰਣੰ ॥੨॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮਨ ਜਿਨੋਂ ਕੀ ਅਲਖ ਗਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰੁ) ਪੂਜਯ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਭਵ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣੰ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਹੀ ਸੇਵਨ ਕਰ॥੨॥

ਸੰਸਾਰੁ ਅਗਮ ਸਾਗਰੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਪਾਯਾ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਅਗੰਮ ਸਾਗਰ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਤੁਲਹਾ) ਜਹਾਜ਼ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਗਿ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਭਗਾ ਇਹ ਆਈ ਹੀਐ ਪਰਤੀਤਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਨਮ ਮਰਨ (ਭਗਾ) ਭਾਜ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ ਔਰ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਈ ਹੈ॥

ਪਰਤੀਤਿ ਹੀਐ ਆਈ ਜਿਨ ਜਨ ਕੈ ਤਿਨ੍ ਕਉ ਪਦਵੀ ਉਚ ਭਈ ॥

ਜਿਸ ਜਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਈ ਹੈ ਭਾਵ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਊਚ ਪਦਵੀ ਅਰਥਾਤ ਮੋਖਯ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਹੈ॥

ਤਜਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਲੋਭੁ ਅਰੁ ਲਾਲਚੁ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀ ਬ੍ਰਿਥਾ ਗਈ ॥

ਔ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਔ ਸੰਚਨ ਕਰਨੇ ਕਾ ਲੋਭ ਔ ਖਾਨ ਪਾਨ ਕਾ ਲਾਲਚ ਸਭ ਤਿਆਗ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੀ (ਬ੍ਰਿਥਾ) ਪੀੜਾ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ॥

ਅਵਲੋਕ੍ਯਾ ਬ੍ਰਹਮੁ ਭਰਮੁ ਸਭੁ ਛੁਟਕ੍ਯਾ ਦਿਬ੍ਯ੍ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਕਾਰਣ ਕਰਣੰ ॥

ਜੋ ਕਾਰਣੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਦਿਬ੍ਯ) ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਭਰਮ ਤਿਨ ਕਾ ਛੂਟ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਅਲਖ ਗਤਿ ਜਾ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸੁ ਤਾਰਣ ਤਰਣੰ ॥੩॥

ਇਸਕਾ ਅਰਥ ਪੂਰਬੋਕਤ॥੩॥

ਪਰਤਾਪੁ ਸਦਾ ਗੁਰ ਕਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਪਰਗਾਸੁ ਭਯਾ ਜਸੁ ਜਨ ਕੈ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਪਰਤਾਪ ਜਨੋਂ ਕੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਮੈਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਇਕਿ ਪੜਹਿ ਸੁਣਹਿ ਗਾਵਹਿ ਪਰਭਾਤਿਹਿ ਕਰਹਿ ਇਸ੍ਨਾਨੁ ॥

ਏਕ ਤੋ ਪ੍ਰਾਤਕਾਲ ਉਠ ਕਰ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤੇ ਔ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਸ੍ਨਾਨੁ ਕਰਹਿ ਪਰਭਾਤਿ ਸੁਧ ਮਨਿ ਗੁਰ ਪੂਜਾ ਬਿਧਿ ਸਹਿਤ ਕਰੰ ॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਤਹਿਕਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਧ ਮਨ ਸੇ ਵਿਧੀ ਸੰਯੁਗਤ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਕੰਚਨੁ ਤਨੁ ਹੋਇ ਪਰਸਿ ਪਾਰਸ ਕਉ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪੀ ਧ੍ਯਾਨੁ ਧਰੰ ॥

ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਪਾਰਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਨ ਸ੍ਵਰਨ ਵਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਪਾਪੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਗਜੀਵਨੁ ਜਗੰਨਾਥੁ ਜਲ ਥਲ ਮਹਿ ਰਹਿਆ ਪੂਰਿ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਬਰਨੰ ॥

ਜੋ ਜਗ ਕਾ (ਜੀਵਨੁ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਔ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕਾ (ਨਾਥੁ) ਮਾਲਕ ਜਲੋਂ ਥਲੋਂ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਔ ਜਿਸ ਕੋ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਵਰਨਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਅਲਖ ਗਤਿ ਜਾ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸੁ ਤਾਰਣ ਤਰਣੰ ॥੪॥

ਸੋਈ ਸਰਬ ਕੇ (ਗੁਰੂ) ਪੂਜਯ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵ। ਹੇ ਮਨ ਜਿਨਕੀ ਅਲਖ ਗਤੀ ਹੈ ਔ ਭਵ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਜੋ (ਤਰਣੰ) ਜਹਾਜ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੪॥੫॥

ਜਿਨਹੁ ਬਾਤ ਨਿਸ੍ਚਲ ਧ੍ਰੂਅ ਜਾਨੀ ਤੇਈ ਜੀਵ ਕਾਲ ਤੇ ਬਚਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਜੀ ਸਮਾਨ ਨਿਸਚੇ ਵਾ ਚਿਤ ਕੋ ਅਚਲ ਕਰਕੇ ਜਾਣੀ ਹੈ ਭਾਵ ਜਗਤ ਕੋ ਝੂਠਾ ਜਾਨ ਕਰ ਵਿਰਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ। ਸੋਈ ਜੀਵੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਕਾਲ ਤੇ ਬਚ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ਹ ਤਰਿਓ ਸਮੁਦ੍ਰੁ ਰੁਦ੍ਰੁ ਖਿਨ ਇਕ ਮਹਿ ਜਲਹਰ ਬਿੰਬ ਜੁਗਤਿ ਜਗੁ ਰਚਾ ॥

ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁਦ੍ਰ (ਰੁਦ੍ਰ) ਭੈਦਾਯਕ ਕੋ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਤਰਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੀ ਹੀ ਜੁਗਤੀ ਕਰ ਹਰੀ ਨੇ ਇਹ ਜਗਤ ਰਚਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਾ ਤਰੰਗ ਜਲ ਸੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਐਸੇ ਸੰਸਾਰ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਕਾ ਤਰੰਗ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਰੂਪ ਜਗਤ ਨਾਸ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਕੁੰਡਲਨੀ ਸੁਰਝੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਪਰਮਾਨੰਦ ਗੁਰੂ ਮੁਖਿ ਮਚਾ ॥

ਸਤਿ ਸੰਗਤਿ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕੁੰਡਲਨੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੁਰਝੀ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਬ੍ਰਿਤੀ ਬ੍ਰਹਮਾਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਚਿਤ ਜੜ ਕੀ ਗੰਠ ਖੁਲ ਗਈ ਹੈ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਲੇ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤ (ਮਚਾ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬੁ ਸਭ ਊਪਰਿ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰੰਮ ਸੇਵੀਐ ਸਚਾ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਸਰਬ ਕੇ ਊਪਰ ਸਿਰੋਮਣੀ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਨ ਬਚ ਕ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹੀ ਸੇਵਣਾ ਕਰੀਐ॥੫॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ ਭਾਵ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੋ ਅਰ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਵਲ ਨੈਨ ਮਧੁਰ ਬੈਨ ਕੋਟਿ ਸੈਨ ਸੰਗ ਸੋਭ ਕਹਤ ਮਾ ਜਸੋਦ ਜਿਸਹਿ ਦਹੀ ਭਾਤੁ ਖਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਭਏ ਹੋ ਕਮਲ ਕੇ ਸਮਾਨ ਨੇਤ੍ਰ ਔਰ ਮਧਰ ਬਚਨ ਵਾਲੇ ਕਰੋੜੋਂ ਗੋਪੋਂ ਕੀ ਸੈਨਾ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ਰਹੀ ਥੀ। ਔਰ ਜਿਸ ਆਪਕੋ ਮਾਤਾ ਜਸੋਧਾ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਹੇ ਬੇਟਾ ਜੀ ਦਹੀ ਔ ਚਾਵਲ ਖਾਈਏ॥

ਦੇਖਿ ਰੂਪੁ ਅਤਿ ਅਨੂਪੁ ਮੋਹ ਮਹਾ ਮਗ ਭਈ ਕਿੰਕਨੀ ਸਬਦ ਝਨਤਕਾਰ ਖੇਲੁ ਪਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਸੋ ਆਪ ਕੀ ਮਾਤਾ ਆਪ ਕੇ ਸੁੰਦਰ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿ ਵਿਖੇ ਪਰਮ (ਮਗ) ਮਗਨ ਹੋ ਜਾਤੀ ਭਈ ਵਾ ਮੁਖ ਕੇ ਬੀਚ ਮਾਟੀ ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਕਾਰ ਦਿਖਾਏ ਤਿਸ ਵੈਰਾਟ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਮਾਤਾ ਅਤੀ ਮਗਨ ਭਈ ਅਰ ਆਪ ਕੇ ਦੌੜ ਕਰ ਖੇਲਨੇ ਸੇ (ਕਿੰਕਨੀ) ਤੜਾਗੀ ਕਾ ਸਬਦ ਝਨਨਕਾਰ ਪਾਵਤਾ ਥਾ॥ ਜੀਉ ਸੰਬੋਧਨ ਹੈ॥

ਕਾਲ ਕਲਮ ਹੁਕਮੁ ਹਾਥਿ ਕਹਹੁ ਕਉਨੁ ਮੇਟਿ ਸਕੈ ਈਸੁ ਬੰਮ੍ਯ੍ਰ ਗ੍ਯ੍ਰਾਨੁ ਧ੍ਯ੍ਰਾਨੁ ਧਰਤ ਹੀਐ ਚਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਕਾਲ ਸਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕਲਮ ਆਪ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਹੁਕਮ ਕੋ ਕੌਨ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੇਟ ਸਕਤਾ ਹੈ ਔ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ (ਈਸੁ) ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਤਿਸੀ ਆਪ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਗਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿ ਸਾਚੁ ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਸਦਾ ਤੁਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿ ਜੀਉ ॥੧॥੬॥

(ਸਤਿ) ਤ੍ਰਿਕਾਲਅਬਾਧ ਔ ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਰੂਪ (ਸ੍ਰੀ) ਲਖਮੀ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਦੇਣੇਹਾਰਾ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੂੰ ਹੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਅਬਿਨਾਸੀ (ਵਾਹਿਗੁਰੂ) ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੧॥੬॥

ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਮ ਧਾਮ ਸੁਧ ਬੁਧ ਨਿਰੀਕਾਰ ਬੇਸੁਮਾਰ ਸਰਬਰ ਕਉ ਕਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ (ਰਾਮ) ਸਰਬ ਮੈਂ ਬਿਆਪਕ ਔ (ਨਾਮ) ਪ੍ਰਸਿਧ (ਪਰਮ ਧਾਮ) ਅਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੋ ਬੋਧ ਰੂਪ ਸੁਧ ਸਰੂਪ (ਨਿਰੀਕਾਰ) ਅਕਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ (ਬੇਸੁਮਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਹੋ ਆਪ ਕੇ (ਸਰਬਰ) ਸਦਰਸ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸਨੋ ਕਹੀਏ?

ਸੁਥਰ ਚਿਤ ਭਗਤ ਹਿਤ ਭੇਖੁ ਧਰਿਓ ਹਰਨਾਖਸੁ ਹਰਿਓ ਨਖ ਬਿਦਾਰਿ ਜੀਉ ॥

(ਸੁਥਰ) ਸੁਧ ਚਿਤ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦਿ ਭਗਤ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਹਿਤ ਨਰਸਿੰਘ (ਭੇਖੁ) ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰ ਹਰਨਾਖਸ਼ ਦੁਸਟ ਕੋ ਨਖੋਂ ਸੇ ਉਦਰ ਪਾੜ ਕੇ ਆਪਨੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਪਦਮ ਆਪਿ ਆਪੁ ਕੀਓ ਛਦਮ ਅਪਰੰਪਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਖੈ ਕਉਨੁ ਤਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਪਦਮ ਕੋ ਧਾਰਨੇਹਾਰੇ ਅਪਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਹੋ ਕਰ (ਛਦਮ) ਛਲ ਕੀਆ ਵਾ ਤੁਮ ਨੇ ਓਹ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਛਪਾਯਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪਰੇ ਆਪ ਕਾ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇਰੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਇਦੰ ਕਰਕੇ ਕੌਨ (ਲਖੈ) ਜਾਨ ਸਕੇ ਭਾਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਸਾਚੁ ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਸਦਾ ਤੁਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿ ਜੀਉ ॥੨॥੭॥

(ਸਾਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਕਰ ਹੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਅਰ ਲਛਮੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਆਪ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ॥੨॥੭॥

ਪੀਤ ਬਸਨ ਕੁੰਦ ਦਸਨ ਪ੍ਰਿਅ ਸਹਿਤ ਕੰਠ ਮਾਲ ਮੁਕਟੁ ਸੀਸਿ ਮੋਰ ਪੰਖ ਚਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪੀਤਾਂਬਰ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਕੁੰਦ) ਮਰਤਬਾਨ ਕੇ ਪੁਸਪ ਵਾ ਸ੍ਵੇਤ ਕਲੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੰਦੋਂ ਵਾਲੇ ਅਪਨੀ ਪਿਆਰੀ ਰਾਧਕਾਂ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹੋ ਕਰ ਕੰਠ ਮੈਂ ਮਾਲਾ ਸੋਭ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਸੀਸ ਪਰ ਮੋਰੋਂ ਕੇ ਪੰਖੋਂ ਵਾਲਾ ਮੁਕਟ (ਚਾਹਿ) ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜਿਸ ਕੀ (ਚਾਹਿ) ਗਰੜ ਕੀ ਅਸਵਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਐਸੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੩

ਬੇਵਜੀਰ ਬਡੇ ਧੀਰ ਧਰਮ ਅੰਗ ਅਲਖ ਅਗਮ ਖੇਲੁ ਕੀਆ ਆਪਣੈ ਉਛਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਪੁਨਾ ਵਜੀਰ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਬਡੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਔ ਧਰਮ ਕਾ (ਅੰਗ) ਸਰੂਪ ਵਾ ਧਰਮ ਕਾ ਪਖ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਅਲਖ ਔ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਆਪਨੇ ਅਪਨੇ ਉਤਸਾਹਿ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਥੀ ਨ ਜਾਇ ਤੀਨਿ ਲੋਕ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ ਸੁਤਹ ਸਿਧ ਰੂਪੁ ਧਰਿਓ ਸਾਹਨ ਕੈ ਸਾਹਿ ਜੀਉ ॥

ਆਪਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਕਥੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹੋ ਹੇ ਸ਼ਾਹਿਨ ਕੇ ਸ਼ਾਹਿ ਇਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰੂਪ ਆਪਨੇ ਸੁਤੇਸਿਧ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸਤਿ ਸਾਚੁ ਸ੍ਰੀ ਨਿਵਾਸੁ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਸਦਾ ਤੁਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿ ਜੀਉ ॥੩॥੮॥

ਹੇ ਆਦਿ ਰੂਪ ਪੂਰਨ ਆਪ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਛਮੀ ਕੋ ਨਿਵਾਸ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ (ਸਤਿ) ਨਿਸਚੇ ਕਰਕੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਹੋ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੋ॥੩॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਬਿੰਦ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਹੋ॥

ਬਲਿਹਿ ਛਲਨ ਸਬਲ ਮਲਨ ਭਗ੍ਤਿ ਫਲਨ ਕਾਨ੍ ਕੁਅਰ ਨਿਹਕਲੰਕ ਬਜੀ ਡੰਕ ਚੜ੍ਹੂ ਦਲ ਰਵਿੰਦ ਜੀਉ ॥

ਬਾਵਨ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਬਲ ਰਾਜਾ ਕੋ ਆਪਨੇ ਛਲਨਾ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਬਲਕੇ ਸਹਿਤ ਜੋ ਦੈਤ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਮਰਦਨ ਕਰ ਕੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਮਨ ਬਾਂਛਤ ਫਲੋਂ ਕੇ ਦੇਨਹਾਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕਰ ਜਸੋਧਾਂ ਵਾ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਆਪ ਕੁਆਰ ਕਹਾਵਤੇ ਭਏ ਹੋ ਪੁਨਾ ਆਗੇ ਨਿਹਕਲੰਕ ਸਰੂਪ ਹੋਇਕਰ ਸੰਭਲਪੁਰ ਮੈਂ ਧੌਸਿਓਂ ਪਰ ਡੰਕੇ ਬਜੇਂਗੇ ਔ (ਰਵਿੰਦ) ਸੂਰਜ ਔ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਆਦੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਕਾ ਦਲ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ (ਚੜੂ) ਚੜੇਗਾ॥

ਰਾਮ ਰਵਣ ਦੁਰਤ ਦਵਣ ਸਕਲ ਭਵਣ ਕੁਸਲ ਕਰਣ ਸਰਬ ਭੂਤ ਆਪਿ ਹੀ ਦੇਵਾਧਿ ਦੇਵ ਸਹਸ ਮੁਖ ਫਨਿੰਦ ਜੀਉ ॥

ਹੇ (ਰਵਣ) ਬਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਆਪ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ (ਦਵਣ) ਦਬਾਵਣੇਹਾਰਾ ਔ ਸੰਪੂਰਨ ਭਵਨੋਂ ਮੈਂ ਕੁਸ਼ਲ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ (ਭੂਤ) ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ। ਹੇ (ਦੇਵਾਧਿਦੇਵ) ਦੇਵਤਿਓਂ ਕੇ ਅਧਪਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ ਹਜਾਰ ਮੁਖੋਂ ਵਾਲਾ ਸਰਪੋਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸੇਸਨਾਗ ਭੀ ਆਪ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ॥

ਜਰਮ ਕਰਮ ਮਛ ਕਛ ਹੁਅ ਬਰਾਹ ਜਮੁਨਾ ਕੈ ਕੂਲਿ ਖੇਲੁ ਖੇਲਿਓ ਜਿਨਿ ਗਿੰਦ ਜੀਉ ॥

ਮਛ ਕਛ ਵਰਾਹ ਆਦੀ (ਜਨਮ) ਅਵਤਾਰ ਹੋਇਕਰ ਆਪਨੇ ਅਲੌਕਕ ਕਰਮ ਕਰੇ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਮੈਂ ਜਮਨਾ ਕੈ (ਕੂਲਿ) ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਜਿਸ ਆਪਨੇ (ਗਿੰਦ) ਖੇਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਖੁਦੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖੇਲੋਂ ਕੋ ਖੇਲਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ ਹੀਏ ਧਾਰੁ ਤਜੁ ਬਿਕਾਰੁ ਮਨ ਗਯੰਦ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਬਿੰਦ ਜੀਉ ॥੪॥੯॥

ਸ੍ਰੀ 'ਗੋਇੰਦ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਾਰ ਰੂਪ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਸੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਜੋ ਤ੍ਰਿਕਾਲ ਅਬਾਧ ਗੋਬਿੰਦ ਸਰੂਪ ਹੋ ਤਿਸ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਰ ਰੂਪ ਮਨ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਮੈਨੇ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੪॥੯॥

ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਜੀਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਮੈਂ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਮਾਨੁ ਨਿਜ ਨਿਧਾਨੁ ਸਚੁ ਜਾਨੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਇਹੈ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਹੋਇ ਕਲ੍ਯ੍ਯਾਨੁ ਲਹਹਿ ਪਰਮ ਗਤਿ ਜੀਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਕਹਾ ਹੂਆ (ਮੰਤ੍ਰੁ) ਉਪਦੇਸ਼ (ਮਾਨੁ) ਮਨਨ ਕਰ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਪਨਾ ਸਰੂਪ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਪਾਵੇਂਗਾ ਪੁਨਾ ਇਸ ਤੇ (ਪਰਮਗਤਿ) ਵਿਦੇਹ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪਾਵੇਂਗਾ ਔ ਜਬ ਤਕ ਜੀਵੇਂਗਾ ਤਬ ਤਕ ਰਾਤ੍ਰਿ ਦਿਨ (ਕਲ੍ਯ੍ਯਾਨੁ) ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹ ਬਾਤ (ਸਚੁ) ਨਿਸਚੇ ਜਾਣੀ॥

ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਜਣ ਜਣ ਸਿਉ ਛਾਡੁ ਧੋਹੁ ਹਉਮੈ ਕਾ ਫੰਧੁ ਕਾਟੁ ਸਾਧਸੰਗਿ ਰਤਿ ਜੀਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ (ਜਣਜਣ) ਹਰ ਏਕ ਸੇ (ਧੋਹ) ਛਲ ਕਰਨਾ ਛਾਡ ਦੇਹ ਹਉਮੈ ਕਾ (ਫੰਧੁ) ਫਾਹ ਕਾਟ ਔ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸਾਥ (ਰਤਿ) ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰ॥

ਦੇਹ ਗੇਹੁ ਤ੍ਰਿਅ ਸਨੇਹੁ ਚਿਤ ਬਿਲਾਸੁ ਜਗਤ ਏਹੁ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਦਾ ਸੇਉ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਕਰੁ ਮਤਿ ਜੀਉ ॥

(ਦੇਹੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ (ਗੇਹੁ) ਘਰ ਔ (ਤ੍ਰਿਅ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਜੋ (ਸਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਚਿਤ ਕਾ ਹੀ ਬਿਲਾਸ ਜਾਣ ਭਾਵ ਮਨੋ ਮਾਤ੍ਰ ਜਾਣ ਵਾ ਇਹ ਜਗਤ (ਚਿਤ) ਚੇਤਨ ਕਾ ਬਿਲਾਸ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਐਸੀ ਭਾਵਨਾ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰ॥

ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ ਹੀਏ ਧਾਰੁ ਤਜੁ ਬਿਕਾਰੁ ਮਨ ਗਯੰਦ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿਰੀ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਜੀਉ ॥੫॥੧੦॥

'ਗਯੰਦ' ਨਾਮਾ ਭੱਟ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵਾ ਹੇ ਮਨ (ਗਯੰਦ) ਹਸਤੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲੋਂ ਮੈਂ ਸਤ ਸਰੂਪ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਨਾਮ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਔ ਬਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ॥੫॥੧੦॥

ਸੇਵਕ ਕੈ ਭਰਪੂਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਸਦਕਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੇਵਕੋਂ ਕੇ ਕਾਰਜ ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੈਂ ਸਦਾ ਭਰਪੂਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪ ਕਾ ਸਿਰ ਸਦਕਾ ਖਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਪ੍ਰਭੁ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਕਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਊ ਤੂ ਕਦ ਕਾ ॥

ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਇਸੀ ਤੇ ਆਪ ਕੋ ਕੋਈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਕਿ ਆਪ ਕਬ ਕੇ ਹੋ ਭਾਵ ਆਪ ਸਰਬ ਕੀ ਆਦਿ ਰੂਪ ਹੋ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸਨੁ ਸਿਰੇ ਤੈ ਅਗਨਤ ਤਿਨ ਕਉ ਮੋਹੁ ਭਯਾ ਮਨ ਮਦ ਕਾ ॥

ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਆਦੀ ਤੈਨੇ ਅਗਨਤ ਰਚੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਨ ਮੈ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਕਾ ਮੋਹਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਚਵਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੋਨਿ ਉਪਾਈ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ ਸਭ ਹੂ ਕਉ ਤਦ ਕਾ ॥

ਆਪਨੇ ਜਬ ਕੀ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰੀ ਹੈ ਤਬ ਕਾ ਹੀ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਕੈ ਭਰਪੂਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰਾ ਸਭੁ ਸਦਕਾ ॥੧॥੧੧॥

ਪੂਰਬ ਕੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਕਾ ਅਰਥ ਜਾਨਣਾਂ॥੧॥੧੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਾ ਬਡਾ ਤਮਾਸਾ ॥

(ਵਾਹੁ) ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਇਹ ਜਗਤ ਰੂਪ ਤਮਾਸਾ ਭੀ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਰੂਪ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਹਸੈ ਆਪਿ ਹੀ ਚਿਤਵੈ ਆਪੇ ਚੰਦੁ ਸੂਰੁ ਪਰਗਾਸਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਸਰਬ ਕੋ ਚਿਤਵਤਾ ਔ ਆਪੇ ਹੀ ਹਸਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੀ ਸੱਤਾ ਕਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤਾ ਹੈ॥

ਆਪੇ ਜਲੁ ਆਪੇ ਥਲੁ ਥੰਮ੍ਨੁ ਆਪੇ ਕੀਆ ਘਟਿ ਘਟਿ ਬਾਸਾ ॥
ਆਪੇ ਨਰੁ ਆਪੇ ਫੁਨਿ ਨਾਰੀ ਆਪੇ ਸਾਰਿ ਆਪ ਹੀ ਪਾਸਾ ॥

ਆਪ ਹੀ ਜਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਤਿਸ ਕੇ (ਥੰਮ੍ਨੁ) ਠਹਿਰਾਵਣੇ ਵਾਲਾ ਅਸਥਾਨ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਆਪੇ ਹੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਵਾਸਾ ਕੀਆ ਹੈ। ਆਪ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਔ ਆਪ ਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਜੀਵ ਰੂਪ (ਸਾਰਿ) ਨਰਦਾਂ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਤੀਨ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਪਾਸਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੰਗਤਿ ਸਭੈ ਬਿਚਾਰਹੁ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਾ ਬਡਾ ਤਮਾਸਾ ॥੨॥੧੨॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਸਭੀ ਐਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕਾ ਇਹ ਅਚਰਜ ਸਰੂਪ ਜਗਤ ਬਡਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੈ॥੨॥੧੨॥

ਕੀਆ ਖੇਲੁ ਬਡ ਮੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਕੋ ਮੇਲ ਕਰ ਅਪਨੀ ਖੇਲ ਹੇਤ ਇਹ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਬਡਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਆਪ ਹੀ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਤੂ ਜਲਿ ਥਲਿ ਗਗਨਿ ਪਯਾਲਿ ਪੂਰਿ ਰਹ੍ਯ੍ਯਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਮੀਠੇ ਜਾ ਕੇ ਬਚਨਾ ॥

ਤੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਲੋਂ ਔ ਥਲੋਂ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਮੈਂ ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਜਿਸ ਆਪਕੇ ਬਚਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਭੀ ਮੀਠੇ ਹੈਂ॥

ਮਾਨਹਿ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਰੁਦ੍ਰਾਦਿਕ ਕਾਲ ਕਾ ਕਾਲੁ ਨਿਰੰਜਨ ਜਚਨਾ ॥

ਜਿਸ ਆਪਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਔਰ (ਰੁਦ੍ਰ) ਸ਼ਿਵਜੀ ਆਦਿਕ ਸਰਬ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਪੂਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਕਾਲ ਕੇ ਕਾਲ ਰੂਪ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਲੇਪ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਆਪਸੇ ਹੀ ਜਾਚਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੪

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈਐ ਪਰਮਾਰਥੁ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੇਤੀ ਮਨੁ ਖਚਨਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ ਖਚਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਪਰਮ ਅਰਥ ਸਰੂਪ ਤੂੰ ਪਾਈਤਾ ਹੈਂ॥

ਕੀਆ ਖੇਲੁ ਬਡ ਮੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੇਰੀ ਸਭ ਰਚਨਾ ॥੩॥੧੩॥੪੨॥

ਤਮਾਸ਼ਾ ਰੂਪ ਭਾਵ ਵਿਰੋਧੀ ਤਤੋਂ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪ ਵਡਾ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਏਹ ਰਚਨਾ ਸਭ ਤੇਰੀ ਹੈ॥੩॥੧੩॥੪੨॥

ਅਗਮੁ ਅਨੰਤੁ ਅਨਾਦਿ ਆਦਿ ਜਿਸੁ ਕੋਇ ਨ ਜਾਣੈ ॥

ਜਿਸ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਅਗੰਮ ਅਨੰਤ ਸਰੂਪ ਅਨਾਦਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਆਦਿ ਕੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ॥

ਸਿਵ ਬਿਰੰਚਿ ਧਰਿ ਧ੍ਯ੍ਯਾਨੁ ਨਿਤਹਿ ਜਿਸੁ ਬੇਦੁ ਬਖਾਣੈ ॥

ਸ਼ਿਵਜੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦੀ ਜਿਸਕੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵੇਦ ਨਿਤ ਜਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ਿਵਜੀ ਜਿਸਕਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਜਿਸਕੇ ਜਸ ਕੋ ਵੇਦੋਂ ਸਹਿਤ ਨਿਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਵਰੁ ਨਹੀ ਦੂਸਰ ਕੋਈ ॥
ਭੰਜਨ ਗੜ੍ਹਣ ਸਮਥੁ ਤਰਣ ਤਾਰਣ ਪ੍ਰਭੁ ਸੋਈ ॥

ਐਸਾ ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਦਰਸ ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਕੋ ਸਮਰਥ ਔ ਭਵਸਿੰਧ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ॥

ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਕੀਓ ਜਨੁ ਮਥੁਰਾ ਰਸਨਾ ਰਸੈ ॥

ਸ੍ਰੀ 'ਮਥਰਾ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਜਗਤ ਕੀਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਜਨ ਹੂੰ ਸੋ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਰਸੈ) ਜਪਤਾ ਹੂੰ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਚਿਤਹ ਬਸੈ ॥੧॥

ਸੋਈ (ਸ੍ਰੀ) ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕਾ ਸਤਿਨਾਮੁ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕੇ ਚਿਤ ਮੈਂ ਵਸਤਾ ਹੈ॥੧॥

ਗੁਰੂ ਸਮਰਥੁ ਗਹਿ ਕਰੀਆ ਧ੍ਰੁਵ ਬੁਧਿ ਸੁਮਤਿ ਸਮ੍ਹਾਰਨ ਕਉ ॥

ਸਰਬ ਕਲਾ ਸਮਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਕੀ ਬੁਧੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਖੈਂਚ ਸਾਥ (ਗਹਿ) ਪਕੜਕੇ ਸ੍ਰੇਸਟ ਮਤ ਕੇ ਸੰਮਾਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਕੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਵਾਸਤੇ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਤੇ (ਧ੍ਰੁਵ) ਅਚਲ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਧ੍ਰੰਮ ਧੁਜਾ ਫਹਰੰਤਿ ਸਦਾ ਅਘ ਪੁੰਜ ਤਰੰਗ ਨਿਵਾਰਨ ਕਉ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪਕੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਰ ਧਰਮ ਕੀ ਧੁਜਾ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਪੁੰਜ ਰੂਪੀ (ਤਰੰਗ) ਲਹਿਰਾਂ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਕੋ ਸਦਾ (ਫਹਰੰਤਿ) ਝੂਲ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਮਥੁਰਾ ਜਨ ਜਾਨਿ ਕਹੀ ਜੀਅ ਸਾਚੁ ਸੁ ਅਉਰ ਕਛੂ ਨ ਬਿਚਾਰਨ ਕਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਜਨ) ਦਾਸ ਨੇ ਇਹ ਬਾਤ ਜੀ ਮੈਂ ਮਤ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਕੁਛ ਵਿਚਾਰਨੇ ਕੋ ਇਸ ਮੈਂ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬੋਹਿਥੁ ਬਡੌ ਕਲਿ ਮੈ ਭਵ ਸਾਗਰ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਨ ਕਉ ॥੨॥

ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਬਡਾ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਰੂਪ ਹਰਿ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ॥੨॥

ਸੰਤਤ ਹੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸੰਗ ਸੁਰੰਗ ਰਤੇ ਜਸੁ ਗਾਵਤ ਹੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਕੀ ਸਤਿਸੰਗਤਿ ਕੇ ਸੰਗ ਮਿਲਕਰ (ਸੰਤਤਿ) ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਪਰੇਮ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰਤੇ ਹੂਏ ਹਰੀ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਧ੍ਰਮ ਪੰਥੁ ਧਰਿਓ ਧਰਨੀਧਰ ਆਪਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਧਾਰਿ ਨ ਧਾਵਤ ਹੈ ॥

ਧਰਤੀ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਧਰਮ ਕਾ ਪੰਥ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਧਾਰ ਰਹੇ ਹੋ ਭਾਵ ਲਗਾਇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਿਸ ਸੇ ਕਬੀ ਧਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ॥

ਮਥੁਰਾ ਭਨਿ ਭਾਗ ਭਲੇ ਉਨ੍ਹ ਕੇ ਮਨ ਇਛਤ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵਤ ਹੈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਭਲੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਇੱਛਤ ਫਲੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਰਵਿ ਕੇ ਸੁਤ ਕੋ ਤਿਨ੍ਹ ਤ੍ਰਾਸੁ ਕਹਾ ਜੁ ਚਰੰਨ ਗੁਰੂ ਚਿਤੁ ਲਾਵਤ ਹੈ ॥੩॥

ਸੂਰਜ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕਾ (ਤ੍ਰਾਸੁ) ਭੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੈ ਸਤਗੁਰ ਜੀ ਆਪਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਸੁਧਾ ਪਰਪੂਰਨ ਸਬਦ ਤਰੰਗ ਪ੍ਰਗਟਿਤ ਦਿਨ ਆਗਰੁ ॥

ਆਪ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਵਾ ਸਤਸੰਗ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨਿਰਮਲ (ਸੁਧਾ) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੂਏ ਹੂਏ ਦਿਨ ਕੇ (ਆਗਰੁ) ਆਗੇ ਭਾਵ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਵੇਲੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ (ਤਰੰਗ) ਲਹਿਰਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰੁ ਅਥਾਹ ਅਤਿ ਬਡ ਸੁਭਰੁ ਸਦਾ ਸਭ ਬਿਧਿ ਰਤਨਾਗਰੁ ॥

ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਅਥਾਹ ਸਰੂਪ ਆਪ ਸਰਬ ਤੇ ਬਡੇ ਹੋ ਔਰ ਸਭ ਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪ ਅਤਿਸੈ ਕਰਕੇ (ਸੁਭਰੁ) ਪਰੀ ਪੂਰਨ ਹੋ ਔ ਸਦਾ ਹੀ ਸਰਬ ਵਿਧੀ ਕਰ ਆਪ ਵੈਰਾਗ ਆਦੀ ਰਤਨੋਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੋ॥

ਸੰਤ ਮਰਾਲ ਕਰਹਿ ਕੰਤੂਹਲ ਤਿਨ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਿਓ ਦੁਖ ਕਾਗਰੁ ॥

ਸੰਤ ਰੂਪੀ ਹੰਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾ ਆਪ ਕੇ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ (ਕੰਤੂਹਲ) ਚੋਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਮ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਗਦ ਮਿਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਤਿਨ ਸੇ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਕਲਜੁਗ ਦੁਰਤ ਦੂਰਿ ਕਰਬੇ ਕਉ ਦਰਸਨੁ ਗੁਰੂ ਸਗਲ ਸੁਖ ਸਾਗਰੁ ॥੪॥

ਹੇ ਗੁਰੋ ਇਸ ਕਲਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ (ਦੁਰਤ) ਪਾਪੋਂ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਔ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਸਾਗਰ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੈ॥

ਜਾ ਕਉ ਮੁਨਿ ਧ੍ਯਾਨੁ ਧਰੈ ਫਿਰਤ ਸਗਲ ਜੁਗ ਕਬਹੁ ਕ ਕੋਊ ਪਾਵੈ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਉ ॥

ਜਿਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁਨੀ ਜਨ ਕਰਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨ ਮੈਂ ਸੇ ਕਬੀ ਏਕ ਕੋਈ ਤਿਸ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਬੇਦ ਬਾਣੀ ਸਹਿਤ ਬਿਰੰਚਿ ਜਸੁ ਗਾਵੈ ਜਾ ਕੋ ਸਿਵ ਮੁਨਿ ਗਹਿ ਨ ਤਜਾਤ ਕਬਿਲਾਸ ਕੰਉ ॥

ਬੇਦੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਸੰਯੁਕਤ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਜਿਸ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜਿਸ ਕੋ ਸ਼ਿਵਜੀ ਮੁਨੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਭਾਵ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੂਆ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕਰ (ਕਬਿਲਾਸ) ਕੈਲਾਸ ਪਰਬਤ ਕੋ (ਨਤ ਜਾਤ) ਤਿਆਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਜਾ ਕੌ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਨੇਕ ਤਪ ਜਟਾ ਜੂਟ ਭੇਖ ਕੀਏ ਫਿਰਤ ਉਦਾਸ ਕਉ ॥

ਜਿਸ ਕੋ ਪਾਵਨੇ ਹੇਤ ਗੋਰਖ ਆਦੀ ਜੋਗੀ ਔ ਜਤੀ ਸਿਧ ਔ ਸਾਧਕ ਅਨੇਕ ਜੋ ਤਪੀ ਹੈਂ ਜਟਾ ਜੂਟ ਹੋ ਕਰ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਧਾਰਕਰ ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੁ ਤਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸੁਖ ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਜੀਅ ਨਾਮ ਕੀ ਬਡਾਈ ਦਈ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਉ ॥੫॥

ਜੋ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕਰਕੇ (ਸੁਖ ਭਾਇ) ਸੁਖੈਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਦਈ ਹੈ॥੫॥

ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਧਿਆਨ ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੇਜ ਪੁੰਜ ਤਿਹੁ ਲੋਗ ਪ੍ਰਗਾਸੇ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਨਿਧੀਓਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਔ ਤਿਸੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤੇਜ ਕਾ ਪੁੰਜ ਹੋ ਕਰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੇ ਹੈਂ॥

ਦੇਖਤ ਦਰਸੁ ਭਟਕਿ ਭ੍ਰਮੁ ਭਜਤ ਦੁਖ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖ ਸਹਜ ਬਿਗਾਸੇ ॥

ਜਿਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਖਤਿਆਂ ਹੀ (ਭਟਕਿ) ਸੀਘ੍ਰਤਾ ਸੇ ਭ੍ਰਮ ਭਾਗ ਜਾਤ ਹੈ ਵਾ ਭਟਕਣਾ ਸਹਿਤ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ਹੋ ਕਰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਬਿਗਾਸ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੇਵਕ ਸਿਖ ਸਦਾ ਅਤਿ ਲੁਭਿਤ ਅਲਿ ਸਮੂਹ ਜਿਉ ਕੁਸਮ ਸੁਬਾਸੇ ॥

ਜਿਨਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰ ਸਿਖ ਸੇਵਕ ਸਦਾ ਐਸੇ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਅਲਿ) ਭੌਰਿਓਂ ਕਾ ਸਮੂੰਹ ਕਮਲ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਵਾਸਨਾ ਪਰ ਲੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਬਿਦ੍ਯਮਾਨ ਗੁਰਿ ਆਪਿ ਥਪ੍ਯਉ ਥਿਰੁ ਸਾਚਉ ਤਖਤੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸੈ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਬਿਦਯਮਾਨ ਭਾਵ ਦੇਹ ਸਹਿਤ ਹੋਤਿਆਂ ਹੀ ਸਾਚੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਆਪ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੬॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੫

ਤਾਰ੍ਯਉ ਸੰਸਾਰੁ ਮਾਯਾ ਮਦ ਮੋਹਿਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਦੀਅਉ ਸਮਰਥੁ ॥

ਹੇ ਸਮਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਯਾ ਕਰਕੇ ਮੋਹਿਤ ਭੀ ਥੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜਬ ਆਪਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਫੁਨਿ ਕੀਰਤਿਵੰਤ ਸਦਾ ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਰਿਧਿ ਅਰੁ ਸਿਧਿ ਨ ਛੋਡਇ ਸਥੁ ॥

ਪੁਨਾ ਆਪ ਸਦਾ ਕੀਰਤੀਵੰਤ ਹੋ ਔ ਸੁਖੋਂ ਦੇ ਦੇਨੇ ਵਾਲੀ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਹੈ ਔਰ ਰਿਧੀਆਂ ਸਿਧੀਆਂ ਭੀ ਆਪ ਕੇ ਸਾਥ ਕੋ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਦਾਨਿ ਬਡੌ ਅਤਿਵੰਤੁ ਮਹਾਬਲਿ ਸੇਵਕਿ ਦਾਸਿ ਕਹਿਓ ਇਹੁ ਤਥੁ ॥

ਆਪ ਕਾ ਦਾਨ ਭੀ ਵਡਾ ਹੈ ਔ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕੋਂ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕੋ ਅਤਸੈ ਕਰ ਮਹਾਂ ਬਲਵੰਤ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਦਾਸ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਸੇਵਕ ਨੇ ਇਹ (ਤਥੁ) ਸਾਰ ਰੂਪ ਬਚਨ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਤਾਹਿ ਕਹਾ ਪਰਵਾਹ ਕਾਹੂ ਕੀ ਜਾ ਕੈ ਬਸੀਸਿ ਧਰਿਓ ਗੁਰਿ ਹਥੁ ॥੭॥੪੯॥

ਤਿਸ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕਿਆ ਪਰਵਾਹ ਕਿਆ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸੀਸ ਉਪਰ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਨੇ ਹਾਥ ਧਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸ ਪਰ ਆਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੀ ਹੈ॥੭॥੪੯॥

ਤੀਨਿ ਭਵਨ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਓ ਸੋਈ ॥

ਅਪਨ ਸਰਸੁ ਕੀਅਉ ਨ ਜਗਤ ਕੋਈ ॥

ਤੀਨੋਂ ਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਸੋਈ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਦਰਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਆਪੁਨ ਆਪੁ ਆਪ ਹੀ ਉਪਾਯਉ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਅਸੁਰ ਅੰਤੁ ਨਹੀ ਪਾਯਉ ॥

ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਉਪਾਯਾ ਹੈ। ਦੇਵਤੇ, ਮਾਨੁਖ, ਦੈਤੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਪਾਯਉ ਨਹੀ ਅੰਤੁ ਸੁਰੇ ਅਸੁਰਹ ਨਰ ਗਣ ਗੰਧ੍ਰਬ ਖੋਜੰਤ ਫਿਰੇ ॥

ਜਿਸ ਕਾ ਅੰਤ ਦੇਵਤੇ ਦੈਤੋਂ ਔ ਮਨੁਖੋਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਹੈ ਗਣ ਔ ਗੰਧ੍ਰਬ ਆਦੀ ਜਿਸਕੋ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਬਿਨਾਸੀ ਅਚਲੁ ਅਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ਪੁਰਖੋਤਮੁ ਅਪਾਰ ਪਰੇ ॥

ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਅਚੱਲ ਸਰੂਪ ਅਜੋਨੀ (ਸੰਭਉ) ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਪੁਰਸੋਤਮ ਜੋ (ਅਪਾਰ) ਬਿਅੰਤ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ॥

ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਸਮਰਥੁ ਸਦਾ ਸੋਈ ਸਰਬ ਜੀਅ ਮਨਿ ਧ੍ਯਾਇਯਉ ॥

ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਣੇ ਕੋ ਕਾਰਣ ਸਰੂਪ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਜੀਵੋਂ ਨੇ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਜਯੋ ਜਯ ਜਗ ਮਹਿ ਤੈ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਯਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪਕੇ ਜੇਜੈਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪੁਰਬੋਕਤ ਪਰਮ ਪਦ ਸਰੂਪ ਕੋ ਆਪਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੧॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਭਗਤਿ ਕਰੀ ਇਕ ਮਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਧਨੁ ਗੋਬਿੰਦ ਦੀਅਉ ॥

ਪ੍ਰਿਥਮੈ ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇਕਰ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸਤੇ ਮਨ, ਤਨ, ਧਨ ਸਰਬੰਸ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਕੋ ਦੇ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਅੰਗਦਿ ਅਨੰਤ ਮੂਰਤਿ ਨਿਜ ਧਾਰੀ ਅਗਮ ਗ੍ਯਾਨਿ ਰਸਿ ਰਸ੍ਯਉ ਹੀਅਉ ॥

ਪੁਨਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੰਤ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮੂਰਤੀ ਧਾਰੀ ਹੈ (ਅਗਮ) ਪਰਮੇਸੂਰ ਕੇ ਗਿਆਨ ਰਸ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਰਿਦਾ (ਰਸਉ) ਤਦਾਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਅਮਰਦਾਸਿ ਕਰਤਾਰੁ ਕੀਅਉ ਵਸਿ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਕਰਿ ਧ੍ਯਾਇਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਕੋ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਸਚਰਜ ਸਰੂਪ ਕੋ ਅਸਚਰਜ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਜਯੋ ਜਯ ਜਗ ਮਹਿ ਤੈ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਯਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪਕਾ ਜੈਜੈਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਨੇ ਹਰੀ ਪਰਮਪਦ ਰੂਪ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੨॥

ਨਾਰਦੁ ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਸੁਦਾਮਾ ਪੁਬ ਭਗਤ ਹਰਿ ਕੇ ਜੁ ਗਣੰ ॥
ਅੰਬਰੀਕੁ ਜਯਦੇਵ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨੁ ਨਾਮਾ ਅਵਰੁ ਕਬੀਰੁ ਭਣੰ ॥

ਨਾਰਦ ਜੀ ਔਰ ਧ੍ਰੂਹ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਔ ਸੁਦਾਮਾ ਆਦੀ ਹਰੀ ਕੇ ਭਗਤ ਜੋ ਪੂਰਬ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਹੁਏ ਗਿਣੀਤੇ ਹੈਂ ਅੰਬਰੀਕ ਔ ਜੈਦੇਵ ਜੀ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਔਰ ਨਾਮਦੇਵ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੌ ਅਵਤਾਰੁ ਭਯਉ ਕਲਿ ਭਿੰਤਰਿ ਜਸੁ ਜਗਤ੍ਰ ਪਰਿ ਛਾਇਯਉ ॥

ਤਿਨ ਕਬੀਰ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਜੋ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਕੇ ਬੀਚ ਅਵਤਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਊਪਰ ਜਸ ਛਾਇਆ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਜਯੋ ਜਯ ਜਗ ਮਹਿ ਤੈ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਯਉ ॥੩॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਜੈਜੈਕਾਰ ਭਾਵ ਜਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤੈਨੇ ਸੋ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦ ਸਰੂਪ ਪਾਇਆ ਹੈ॥੩॥

ਮਨਸਾ ਕਰਿ ਸਿਮਰੰਤ ਤੁਝੈ ਨਰ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਮਿਟਿਅਉ ਜੁ ਤਿਣੰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ ਮਨਸਾ ਕਰ ਤੁਝ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਾਮ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਹੈ॥

ਬਾਚਾ ਕਰਿ ਸਿਮਰੰਤ ਤੁਝੈ ਤਿਨ੍ ਦੁਖੁ ਦਰਿਦ੍ਰੁ ਮਿਟਯਉ ਜੁ ਖਿਣੰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ (ਬਾਚਾ) ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਔ ਦਰਿਦ੍ਰ ਏਕ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਕਰਮ ਕਰਿ ਤੁਅ ਦਰਸ ਪਰਸ ਪਾਰਸ ਸਰ ਬਲ੍ਯ ਭਟ ਜਸੁ ਗਾਇਯਉ ॥

(ਕਰਮ ਕਰਿ) ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ ਪਰਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਰਸ ਕੇ ਸਦਰਸ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ 'ਬਲ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਆਪਕਾ ਜਸ ਗਾਇਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਜਯੋ ਜਯ ਜਗ ਮਹਿ ਤੈ ਹਰਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਯਉ ॥੪॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਆਪਕਾ ਜੈਜੈਕਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਹਰੀ ਪਰਮ ਪਦ ਰੂਪ ਕੋ ਤੈਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੪॥

ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੰਤ ਨਯਨ ਕੇ ਤਿਮਰ ਮਿਟਹਿ ਖਿਨੁ ॥

ਜਿਨ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਸੇ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਨੇਤਰੋਂ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਖਿਨ ਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੰਥਿ ਰਿਦੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿਨੋ ਦਿਨੁ ॥
ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੰਥਿ ਜੀਅ ਕੀ ਤਪਤਿ ਮਿਟਾਵੈ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਰਿਦੇ ਕੀ ਤਪਤ ਮਿਟਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੰਥਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਵ ਨਿਧਿ ਪਾਵੈ ॥

ਜਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਿਮਰਨੇ ਤੇ ਜੀਵ ਰਿਧੀ ਔ ਅਠਾਰਹ ਸਿਧੀ ਪੁਨਾ ਨੌ ਨਿਧੀਆਂ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸੋਈ ਰਾਮਦਾਸੁ ਗੁਰੁ ਬਲ੍ਯ ਭਣਿ ਮਿਲਿ ਸੰਗਤਿ ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਕਰਹੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਬਲ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰੋ॥

ਜਿਹ ਸਤਿਗੁਰ ਲਗਿ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਈਐ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਿਮਰਹੁ ਨਰਹੁ ॥੫॥੫੪॥

ਹੇ ਪੁਰਸੋ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਮਰੋ ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਚੌਥੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੫॥੫੪॥

ਜਿਨਿ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਓ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਨ ਛੋਡਿਓ ਪਾਸੁ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਕਮਾਇ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤਿਨਕਾ ਪਾਸਾ ਨਹੀਂ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਤਾ ਤੇ ਗਉਹਰੁ ਗ੍ਯ੍ਯਾਨ ਪ੍ਰਗਟੁ ਉਜੀਆਰਉ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਅੰਧ੍ਯ੍ਯਾਰ ਕੋ ਨਾਸੁ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਤੇ (ਗਉਹਰੁ) ਮੋਤੀ ਸਮ ਸੁਧ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਜਿਸ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੬

ਕਵਿ ਕੀਰਤ ਜੋ ਸੰਤ ਚਰਨ ਮੁੜਿ ਲਾਗਹਿ ਤਿਨ੍ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜਮ ਕੋ ਨਹੀ ਤ੍ਰਾਸੁ ॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕੀਰਤ' ਕਵੀ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮੁੜ ਕਰ ਸੰਤ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਵ ਅੰਗਦੁ ਅੰਗਿ ਸੰਗਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਤਿਵ ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕੈ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥੧॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ (ਅੰਗਿ) ਰਿਦੇ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਗਤ ਕੇ ਗੁਰੂ ਭਏ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਏ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਜਿਨਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਯਉ ਨਿਸਿ ਬਾਸੁਰ ਹਰਿ ਚਰਨ ਨਿਵਾਸੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਮੋਖ ਪਦਾਰਥ ਪਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਤਿਸ ਹਰੀ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਆਪ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥

ਤਾ ਤੇ ਸੰਗਤਿ ਸਘਨ ਭਾਇ ਭਉ ਮਾਨਹਿ ਤੁਮ ਮਲੀਆਗਰ ਪ੍ਰਗਟ ਸੁਬਾਸੁ ॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਆਪ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਗਤ ਭੈ ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਔ (ਭਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ (ਮਲੀਆਗਰ) ਚੰਦਨ ਵਤ ਹੋ ਸ੍ਰੇਸਟ ਜਸ ਰੂਪੀ ਵਾਸਨਾ ਆਪ ਕੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਧ੍ਰੂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਬੀਰ ਤਿਲੋਚਨ ਨਾਮੁ ਲੈਤ ਉਪਜੵੋ ਜੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਧ੍ਰੂ ਔਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਬੀਰ ਪੁਨਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਜੀ ਆਦਿ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਜਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਜਪਣੇ ਤੇ ਜੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਔ-

ਜਿਹ ਪਿਖਤ ਅਤਿ ਹੋਇ ਰਹਸੁ ਮਨਿ ਸੋਈ ਸੰਤ ਸਹਾਰੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸੁ ॥੨॥

ਜਿਸ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਤੇ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਮਨ ਮੈਂ (ਰਹਸੁ) ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਸੰਤੋਂ ਕਾ (ਸਹਾਰੁ) ਆਸਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਹਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ॥੨॥

ਨਾਨਕਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਜਾਨੵਉ ਕੀਨੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਲਿਵ ਲਾਈ ॥

ਪ੍ਰਥਮੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਨਿਰੰਜਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਤਾ ਤੇ ਅੰਗਦੁ ਅੰਗ ਸੰਗਿ ਭਯੋ ਸਾਇਰੁ ਤਿਨਿ ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਨੀਵ ਰਖਾਈ ॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਸਾਇਰੁ) ਕਵੀਸ਼ਰ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਰਤਾ ਹੁਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ (ਸਬਦ) ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀ ਨਿਉ ਰਖੀ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਸੇ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਵਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸ ਕੀ ਅਕਥ ਕਥਾ ਹੈ ਇਕ ਜੀਹ ਕਛੁ ਕਹੀ ਨ ਜਾਈ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਤੋ ਕਥਾ ਅਕਥ ਰੂਪ ਹੈ ਏਕ ਜਿਹਵਾ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੋਢੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਸਕਲ ਤਾਰਣ ਕਉ ਅਬ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਕਉ ਮਿਲੀ ਬਡਾਈ ॥੩॥

ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਅਬ ਸੋਢੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਜਗਤ ਕੀ ਗੁਰਿਆਈ ਰੂਪ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲੀ ਹੈ॥੩॥ ਅਬ ਅਤੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਮ ਅਵਗੁਣਿ ਭਰੇ ਏਕੁ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਛਾਡਿ ਬਿਖੈ ਬਿਖੁ ਖਾਈ ॥

ਹਮ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕੇ ਭਰੇ ਹੁਏ ਥੇ ਹਮਾਰੇ ਮੈਂ ਏਕ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਥਾ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਛਾਡ ਕਰ ਵਿਖ ਰੂਪ ਵਿਖਿਅਹੁਂ ਕੋ ਖਾਤੇ ਥੇ॥

ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਭਰਮ ਪੈ ਭੂਲੇ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਗਾਈ ॥

ਔ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਮੈਂ ਪੜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸੇ ਭੂਲੇ ਥੇ ਔ ਹਮ ਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਲਗਾਈ ਥੀ॥

ਇਕੁ ਉਤਮ ਪੰਥੁ ਸੁਨਿਓ ਗੁਰ ਸੰਗਤਿ ਤਿਹ ਮਿਲੰਤ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਹਮਨੇ ਜਬ ਆਪਕੀ ਸੰਗਤਿ ਰੂਪ ਏਕ ਉਤਮ ਪੰਥ ਸ੍ਰਵਨ ਕੀਆ ਸੋ ਤਿਸਤੇ ਮਿਲਾਪ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤਬ ਹਮਨੇ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸ ਮਿਟਾਇ ਦਈ ਹੈ॥

ਇਕ ਅਰਦਾਸਿ ਭਾਟ ਕੀਰਤਿ ਕੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਰਾਖਹੁ ਸਰਣਾਈ ॥੪॥੫੮॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕੀਰਤਿ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕੀ ਏਕ ਆਪ ਆਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਬ ਹਮ ਕੋ ਅਪਨੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੀ ਰਾਖੀਏ॥੪॥੫੯॥

ਮੋਹੁ ਮਲਿ ਬਿਵਸਿ ਕੀਅਉ ਕਾਮੁ ਗਹਿ ਕੇਸ ਪਛਾੜੵਉ ॥

ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ (ਮਲਿ) ਪਹਿਲਵਾਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਵਿਸੇਸ ਕਰਕੇ ਵਸ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਕਾਮ ਕੋ ਸੰਕਲਪ ਰੂਪੀ ਕੇਸੋਂ ਤੇ ਪਕੜ ਕਰ ਪਛਾੜਿਆ ਹੈ॥

ਕ੍ਰੋਧੁ ਖੰਡਿ ਪਰਚੰਡਿ ਲੋਭੁ ਅਪਮਾਨ ਸਿਉ ਝਾੜ੍ਉ ॥

ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ (ਪ੍ਰਚੰਡ) ਤੀਖਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਖੰਡ) ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਕੋ ਆਪ ਨੇ ਨਿਰਾਦਰ ਵਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ ਹੰਕਾਰ ਕੇ ਸਹਿਤ ਝਾੜ ਦੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸੇ ਸਰਬ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਜਨਮੁ ਕਾਲੁ ਕਰ ਜੋੜਿ ਹੁਕਮੁ ਜੋ ਹੋਇ ਸੁ ਮੰਨੈ ॥

ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਬੰਧਿਅਉ ਸਿਖ ਤਾਰੇ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨੈ ॥

ਜਨਮ ਔ (ਕਾਲੁ) ਮ੍ਰਿਤ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਖੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਕਾ ਹੁਕਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤਰਨੇ ਕੋ ਆਪਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਪੁਲ ਬਾਂਧਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪੁਲ ਪਰ ਸੇ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸਿਖੋਂ ਕੋ ਤਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਸਿਰਿ ਆਤਪਤੁ ਸਚੌ ਤਖਤੁ ਜੋਗ ਭੋਗ ਸੰਜੁਤੁ ਬਲਿ ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਸਚੁ ਸਲ੍ ਭਣਿ ਤੂ ਅਟਲੁ ਰਾਜਿ ਅਭਗੁ ਦਲਿ ॥੧॥

ਆਪਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਜਸ ਰੂਪੀ (ਆਤਪਤੁ) ਛਤਰ ਝੂਲ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸਚੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਜੋਗ ਭੋਗ ਰੂਪ ਬਲਿ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਆਪ ਵਿਰਾਜ ਰਹੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ 'ਸੱਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤੂੰ ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਅਟਲ ਰਾਜ ਵਾਲਾ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪੀ ਆਪ ਕਾ ਦਲ (ਅਭਗੁ) ਭਾਗਣੇ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਆਪਕੇ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰ ਦਬਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੂ ਸਤਿਗੁਰੁ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਆਪਿ ਆਪੇ ਪਰਮੇਸਰੁ ॥

ਸੁਰਿ ਨਰ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਸਿਖ ਸੇਵੰਤ ਧੁਰਹ ਧੁਰੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤੁਮ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਹੋ ਦੇਵਤੇ ਔਰ ਮਨੁਖ ਸਾਧਕ ਔਰ ਸਿਧ (ਸਿਖ) ਸੰਪੂਰਨ ਤੁਝਕੋ ਆਦਿ ਸੇ ਹੀ ਸਦਾ ਸੇਵ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਅਨਾਦਿ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਤ੍ਰਿਹੁ ਲੋਅਹ ॥

ਅਗਮ ਨਿਗਮ ਉਧਰਣ ਜਰਾ ਜੰਮਿਹਿ ਆਰੋਅਹ ॥

ਹੇ ਅਨਾਦੀ ਆਪ ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਸਦਾ ਸਦਾ ਕਲਾਧਾਰੀ ਹੈ ਹੇ ਅਗੰਮ ਸਰੂਪ ਬਰਾਹ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸੰਖਾਸਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਆਪ (ਨਿਗਮ) ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪੁਨਾ (ਜਰਾ) ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਔ ਜਨਮ ਭਾਵ ਯੇਹ ਇਨ ਉਪਲਖਤ ਖਟ ਵਿਕਾਰੋਂ ਊਪਰ ਆਪ ਹੀ (ਅਰੋਹ) ਅਰੂੜ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਇਨ ਕੋ ਆਪਨੇ ਦਬਾਇ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੇਹ ਕੇ ਧਰਮ ਜਾਣੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਅਮਰਦਾਸਿ ਥਿਰੁ ਥਪਿਅਉ ਪਰਗਾਮੀ ਤਾਰਣ ਤਰਣ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਥਿਰ ਪਦ ਮੈਂ ਅਸਥਾਪਨ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਪਰੇ ਗਵਨ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਭਏ ਹੋ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਏ ਹੋ ਔ ਜਨਾਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਆਪ (ਤਰਣ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੋ॥

ਅਘ ਅੰਤਕ ਬਦੈ ਨ ਸਲ੍ ਕਵਿ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤੇਰੀ ਸਰਣ ॥੨॥੬੦॥

ਆਪ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਅੰਤ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ (ਬਦੈਨ) ਕਹੀਤੇ ਹੋ ਵਾ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਔ (ਅੰਤਕ) ਜਮ ਕੋ ਗਿਣਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਵਾ ਕੱਬਤਾ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਸੱਲ ਕਵੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੈਂ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਹੂੰ॥੨॥੬੦॥

ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਪੰਜਵੇ ਕੇ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਿਮਰੰ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਅਚਲੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ॥
ਜਿਸੁ ਸਿਮਰਤ ਦੁਰਮਤਿ ਮਲੁ ਨਾਸੀ ॥

ਜੋ ਅਚਲ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪੁਰਖ ਹੈ ਸੋਈ ਸਰੂਪ ਕੋ ਮੈਂ ਸਿਮਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਕੇ ਸਿਮ੍ਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖੋਟੀ ਸਿਖਜਾ ਰੂਪ ਮਲ ਮੇਰੀ ਨਾਸ ਭਈ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਚਰਣ ਕਵਲ ਰਿਦਿ ਧਾਰੰ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੭

ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਗੁਣ ਸਹਜਿ ਬਿਚਾਰੰ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਮੈਂ ਆਪਕੇ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਆਦਿਕ (ਗੁਰ) ਵਡੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਘਰਿ ਕੀਅਉ ਪ੍ਰਗਾਸਾ ॥
ਸਗਲ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੀ ਆਸਾ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੋ ਔ ਆਪ ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੋਰਥੋਂ ਕੀ ਆਸਾ ਪੂਰਨ ਭਈ ਹੈ॥

ਤੈ ਜਨਮਤ ਗੁਰਮਤਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਣਿਓ ॥
ਕਲ੍ਯ ਜੋੜਿ ਕਰ ਸੁਜਸੁ ਵਖਾਣਿਓ ॥

ਅਪਨੇ ਜਨਮਤਿਆਂ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖਜਾ ਲੇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ 'ਕੱਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਆਪਕਾ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਸ ਵਖਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਭਗਤਿ ਜੋਗ ਕੌ ਜੈਤਵਾਰੁ ਹਰਿ ਜਨਕੁ ਉਪਾਯਉ ॥
ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਪਰਕਾਸਿਓ ਹਰਿ ਰਸਨ ਬਸਾਯਉ ॥

ਭਗਤੀ ਯੋਗ ਕੋ ਜੀਤਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਭਾਵ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਕੋ (ਜਨਕੁ) ਗਜਾਨ ਸਰੂਪ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਹਰੀ (ਜਨਕ) ਨੇ ਅਪਨਾ ਆਪ ਰੂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਬਦ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਆਪਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰਸਨਾ ਕੇ ਊਪਰ ਬਸਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਮਰ ਲਾਗਿ ਉਤਮ ਪਦੁ ਪਾਯਉ ॥
ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਘਰਿ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਭਗਤ ਉਤਰਿ ਆਯਉ ॥੧॥

ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਾਗ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਉਤਮ ਪਦ ਪਾਇਆ ਹੈ॥ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਸਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਆਇ ਉਤਰੇ ਹੋ॥੧॥

ਬਡਭਾਗੀ ਉਨਮਾਨਿਅਉ ਰਿਦਿ ਸਬਦੁ ਬਸਾਯਉ ॥
ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਸੰਤੋਖਿਅਉ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਯਉ ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ (ਉਨਮਾਨਿਓ) ਨਿਸਚੇ ਕੀਆ ਹੈ ਵਾ ਵੀਚਾਰਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ। ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਕੋ

ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮਾਣਕ ਵਤ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦਰਸਾਯਉ ॥
ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਘਰਿ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਅਨਭਉ ਠਹਰਾਯਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਜੋ ਆਪਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਸਿਖ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਆਪਨੇ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕੋ ਹਮਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੈਂ (ਅਨਭਉ) ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਨਕ ਰਾਜੁ ਬਰਤਾਇਆ ਸਤਜੁਗੁ ਆਲੀਣਾ ॥
ਗੁਰ ਸਬਦੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਅਪਤੀਜੁ ਪਤੀਣਾ ॥

ਆਪਨੇ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ (ਜਨਕ) ਗਿਆਨ ਕਾ (ਰਾਜੁ) ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਰਤਾਯਾ ਹੈ ਔ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਸਤਿਯੁਗ (ਆ) ਸਰਬ ਓਰ ਸੇ (ਲੀਣਾ) ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਸਤਯੁਗ ਕੀਆ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਕੇ (ਸਬਦੇ) ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਯਦਪਿ ਤਿਨ ਕਾ ਮਨ ਅਪਤੀਜਿਆ ਤਦਪਿ ਓਹ ਪਤੀਆਇਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਸਚੁ ਨੀਵ ਸਾਜਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰਗਿ ਲੀਣਾ ॥
ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਘਰਿ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਅਪਰੰਪਰੁ ਬੀਣਾ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਸਚੀ ਨੀਵ ਸਾਜ ਕਰ ਭਾਵ ਯੇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਕਾ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਕੇ (ਸਤਿਗੁਰ) ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਜੋ ਪੂਜਣੇ ਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਅਪਨੇ ਆਪਕੋ ਲੀਨ ਕੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲੀਨ ਭਏ ਹੈਂ। ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਮੈਂ (ਅਪਰੰਪਰੁ) ਸਰਬ ਤੇ ਪਰਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਆਪਕੋ (ਬੀਣਾ) ਦੇਖੀਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਖੇਲੁ ਗੂੜ੍ਉ ਕੀਅਉ ਹਰਿ ਰਾਇ ਸੰਤੋਖਿ ਸਮਾਚਰ੍ਹਿਓ ਬਿਮਲ ਬੁਧਿ ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਮਾਣਉ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਰੂਪ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਹ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਆਪਨੇ ਗੂਹੜਾ ਖੇਲ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸੰਤੋਖ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤਿ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਆਪਨੇ (ਸੰ) ਭਲੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ (ਸਮਾਚਰਿਓ) ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਿਆ ਹੈ ਔ ਨਿਰਮਲ ਬੁਧੀ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਆਪ ਸਮਾਏ ਹੋ॥

ਆਜੋਨੀ ਸੰਭਵਿਅਉ ਸੁਜਸੁ ਕਲ੍ ਕਵੀਅਣਿ ਬਖਾਣਿਅਉ ॥

ਜੋ ਅਜੋਨੀ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ (ਸੰਭਵਿਅਉ) ਉਦੇ ਭਏ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਪਕਾ ਸੁਜਸ (ਕਵੀਅਣਿ) ਕਵੀਓਂ ਕੇ ਪੁਤਰੋਂ ਨੇ ਵਾ ਬਹੁਤ ਕਵੀਓਂ ਨੇ ਭਾਵ ਵਿਆਸ ਵਸਿਸਟ ਆਦਿਕੋਂ ਨੇ ਵਖਯਾਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਨਾਨਕਿ ਅੰਗਦੁ ਵਰ੍ਉ ਗੁਰਿ ਅੰਗਦਿ ਅਮਰ ਨਿਧਾਨੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ (ਵਰਉ) ਵਰ ਦੀਆ ਹੈ ਵਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਵਰਖਾ ਕਰੀ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਰਸਾਏ ਹੈਂ ਔ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਨਿਧੋਂ ਕਾ ਖਜਾਨਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਰਾਮਦਾਸ ਅਰਜੁਨੁ ਵਰ੍ਉ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸੁ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ॥੪॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਰ ਦੇਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਰਸ ਕੇ ਆਪ ਭੀ ਸੋਈ ਸਰੂਪ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਤੁਲ ਭਏ ਹੋ॥੪॥

ਸਦ ਜੀਵਣੁ ਅਰਜੁਨੁ ਅਮੋਲੁ ਆਜੋਨੀ ਸੰਭਉ ॥

ਜੋ ਸਦਾ ਜੀਵਨ ਰੂਪ ਔ ਅਜੋਨੀ ਜਨਮੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ (ਸੰਭਉ) ਸੁਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਅਮੋਲਕ ਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਏ ਹੋ॥

ਭਯ ਭੰਜਨੁ ਪਰ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰੁ ਅਪਾਰੁ ਅਨੰਭਉ ॥
ਅਗਹ ਗਹਣੁ ਭ੍ਰਮੁ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਦਹਣੁ ਸੀਤਲੁ ਸੁਖ ਦਾਤਉ ॥

ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ (ਭੰਜਨੁ) ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਪਰ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋ ਨਿਵਾਰਨੇਵਾਰੇ ਅਪਾਰ ਅਨਭਵ ਸਰੂਪ (ਅਗਹ) ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰਾਵਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਜੋ ਭ੍ਰਾਂਤੀ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਔ (ਸੀਤਲੁ) ਸ਼ਾਂਤਿ ਸੁਖ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਹੋ॥

ਆਸੰਭਉ ਉਦਵਿਅਉ ਪੁਰਖੁ ਪੂਰਨ ਬਿਧਾਤਉ ॥
ਨਾਨਕ ਆਦਿ ਅੰਗਦ ਅਮਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇਅਉ ॥

ਜੋ (ਆਸੰਭਉ) ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਜਨਮ ਤੇ ਰਹਿਤ ਬਿਧਾਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਆਪ (ਉਦਵਿਅਉ) ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਪੁਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਗੁਰੁ ਜਿਨਿ ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਮਿਲਾਇਅਉ ॥੫॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਤੇ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰੁ) ਬਡੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪਾਰਸ ਸਰੂਪ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥ ਪਰਸ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥੫॥

ਜੈ ਜੈ ਕਾਰੁ ਜਾਸੁ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਮੰਦਰਿ ਭਾਗੁ ਜੁਗਤਿ ਸਿਵ ਰਹਤਾ ॥

ਜਿਸ ਆਪ ਕਾ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਆਪ ਕਾ ਜਸ ਪ੍ਰਗਟ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਭਾਗੋਂ ਕੇ ਮੰਦਰ ਹੋ ਭਾਵ ਪੁੰਨਵਾਨ ਹੋ ਵਾ ਪੁੰਨੋਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੋ ਪੁਨਾ ਆਪ ਕਾ ਚਿਤ ਸਦਾ (ਸਿਵ) ਕਲਜਾਨ ਰੂਪ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਾਥ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਯਉ ਬਡ ਭਾਗੀ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਮੇਦਨਿ ਭਰੁ ਸਹਤਾ ॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਨੇ ਸੋ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ (ਮੇਦਨਿ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਭਾਰ ਸਹਾਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇਸਨਾਗ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਭਯ ਭੰਜਨੁ ਪਰ ਪੀਰ ਨਿਵਾਰਨੁ ਕਲ੍ਯ ਸਹਾਰੁ ਤੋਹਿ ਜਸੁ ਬਕਤਾ ॥

ਹੇ ਸਰਬ ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਔ ਪਰ ਕੀ ਪੀੜਾ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲਸਹਾਰ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦਾਸ ਆਪ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ॥

ਕੁਲਿ ਸੋਢੀ ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤਨੁ ਧਰਮ ਧੁਜਾ ਅਰਜੁਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਾ ॥੬॥

ਸੋਢੀਓਂ ਕੀ ਕੁਲ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਤਨੁ) ਬੇਟੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਧਰਮ ਕੀ ਧੁਜਾ ਰੂਪ ਔ ਹਰੀ ਕਾ ਭਗਤ ਅਵਤਾਰ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੬॥

ਧ੍ਰੰਮ ਧੀਰੁ ਗੁਰਮਤਿ ਗਭੀਰੁ ਪਰ ਦੁਖ ਬਿਸਾਰਣੁ ॥
ਸਬਦ ਸਾਰੁ ਹਰਿ ਸਮ ਉਦਾਰੁ ਅਹੰਮੇਵ ਨਿਵਾਰਣੁ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਧਰਮ ਕੋ ਧੀਰਜ ਦੇਨੇ ਵਾਲੇ ਔ ਗੰਭੀਰ ਬੁਧੀ ਵਾਲੇ ਬਿਗਾਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕੇ (ਬਿਸਾਰਣੁ) ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ। ਆਪ ਕਾ (ਸਬਦ) ਉਪਦੇਸ਼ ਸਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਔਰ ਹਰੀ ਕੇ ਸਮਾਨ (ਉਦਾਰੁ) ਸਰਬ ਕੇ ਦਾਤਾਰ ਹੋ ਔ ਦਾਸੋਂ ਕੀ ਅਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨੇ ਹਾਰੇ ਹੋ॥

ਮਹਾ ਦਾਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨਿ ਮਨਿ ਚਾਉ ਨ ਹੁਟੈ ॥
ਸਤਿਵੰਤੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਮੰਤ੍ਰੁ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨ ਨਿਖੁਟੈ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਮਹਾਂ ਦਾਨ ਕੇ ਦੇਣੇ ਕਾ ਆਪ ਕੇ ਮਨ ਤੇ (ਚਾਉ) ਉਤਸਾਹਿ (ਹੁਟੈ) ਥਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਦਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਦਾਨ ਦੇਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਔ (ਸਤਿਵੰਤੁ) ਸਤ ਬੋਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੋ ਪੁਨਾ ਨਵ ਨਿਧੀ ਰੂਪ ਜੋ ਸਤਿਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਆਪ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਦੇਤੇ ਹੋ ਔ ਨਿਖੁਟਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਤਨੁ ਸਰਬ ਮੈ ਸਹਜਿ ਚੰਦੋਆ ਤਾਣਿਅਉ ॥
ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਕਲ੍ਯ੍ਯੁਚਰੈ ਤੈ ਰਾਜ ਜੋਗ ਰਸੁ ਜਾਣਿਅਉ ॥੭॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ (ਤਨੁ) ਪੁਤ੍ਰ ਆਪ ਸਰਬ (ਮੈ) ਰੂਪ ਹੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਜਸ ਰੂਪ ਸੁਤੇ ਹੀ ਚੰਦੋਆ ਤਾਣਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਲ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਰਾਜ ਜੋਗ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜੋਗ ਕੀਆ ਹੈ॥੭॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੮

ਭੈ ਨਿਰਭਉ ਮਾਣਿਅਉ ਲਾਖ ਮਹਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਯਉ ॥
ਅਗਮੁ ਅਗੋਚਰ ਗਤਿ ਗਭੀਰੁ ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਰਚਾਯਉ ॥

ਭੈ ਤੇ ਨਿਰਭੈ ਹੋ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਕੇ ਰਸ ਕੋ ਆਪਨੇ (ਮਾਣਿਅਉ) ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਔ ਲਖੋਂ ਜੀਵੋਂ ਮੈਂ ਅਰਥਾਤ ਸਰਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਸੇਵਕੋਂ ਕੋ ਏਕ ਅਲਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣਿਆ ਹੈ। ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਗੰਭੀਰ ਗਤੀ ਵਾਲੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪਰਚਾਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਪਰਵਾਣੁ ਰਾਜ ਮਹਿ ਜੋਗੁ ਕਮਾਯਉ ॥
ਧੰਨਿ ਧੰਨਿ ਗੁਰੁ ਧੰਨਿ ਅਭਰ ਸਰ ਸੁਭਰ ਭਰਾਯਉ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਪਰਚੈ) ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਆਪ ਪਰਵਾਣ ਹੋਏ ਹੋ ਅਰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜੋਗ ਕਮਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪ ਮਨ ਤਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਧੰਨਤਾ ਯੋਗ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਤਲਾਉ ਖਾਲੀ ਥੇ ਤੇ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਜਲ ਕਰ ਲਬਾਲਬ ਕਰ ਪੁਰਾਏ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਕਰੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਗਮ ਪ੍ਰਮਾਣਿ ਅਜਰੁ ਜਰਿਓ ਸਰਿ ਸੰਤੋਖ ਸਮਾਇਯਉ ॥
ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਕਲ੍ਯ੍ਯੁਚਰੈ ਤੈ ਸਹਜਿ ਜੋਗੁ ਨਿਜੁ ਪਾਇਯਉ ॥੮॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਗਮ) ਭਾਵ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ (ਪ੍ਰਮਾਣਿ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਆਪਨੇ ਅਜਰ ਪਦ ਕੋ ਜਰਿਆ ਹੈ ਵਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਜੋ ਅਜਰ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਸਹਾਰਿਆ ਹੈ ਆਪਕੇ ਰਿਦੇ ਸਰੋਵਰ ਮੈਂ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਸਮਾਯਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਪਨੇ ਆਪਕਾ (ਸਹਜਿ) ਗਿਆਨ ਯੋਗ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਅਮਿਉ ਰਸਨਾ ਬਦਨਿ ਬਰ ਦਾਤਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਗੁਰ ਸੂਰ ਸਬਦਿ ਹਉਮੈ ਨਿਵਾਰ੍ਉ ॥

ਜੋ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਰਸਨਾ ਤੇ (ਅਮਿਉ) ਅੰਮ੍ਰਤ ਰੂਪ ਬਚਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰ ਆਪ (ਬਰ ਦਾਤਿ) ਵਰ ਦੇਤੇ ਹੋ ਹੇ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਸੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਸੂਰਜ ਕਰਕੇ ਦਾਸੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਆਪਨੇ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਅੰਧੇਰੇ ਕਉ ਨਿਵਾਰਿਆ ਹੈ॥

ਪੰਚਾਹਰੁ ਨਿਦਲਿਅਉ ਸੁੰਨ ਸਹਜਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਸਹਾਰੵਉ ॥

ਪਾਂਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਰੂਪ ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਕੋ ਵਾ (ਪੰਚਾਹਰੁ) ਪੰਚਾਨਨ ਅਰਥਾਤ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸ਼ੇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਦਲਿਆ ਹੈ ਔ ਸੁਤੇ ਹੀ (ਸੁੰਨ) ਅਫੁਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ (ਸਹਾਰੵਉ) ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਜਗ ਉਧਰੵਉ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਿਦੈ ਬਸਾਇਅਉ ॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਆਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਤਿਸੀ ਨਾਮ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਕਰ ਆਪਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਕਲੁਚਰੈ ਤੈ ਜਨਕਹ ਕਲਸੁ ਦੀਪਾਇਅਉ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ 'ਕਲ' ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਕਲ ਸਰੂਪ ਭਾਵ ਸਿਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ (ਦੀਪਾਇਅਉ) ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥੯॥

ਸੋਰਠੇ ॥

ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਪੁਰਖੁ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਪਾਰਥਉ ਚਾਲੈ ਨਹੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ (ਪੁਰਖੁ) ਈਸ਼੍ਵਰ ਸਰੂਪ (ਪ੍ਰਮਾਣੁ) ਨਿਸਚੈ ਵਾ ਮੁਖੀ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਸਾਥ ਯੁਧ ਕਰਨੇ ਸੇ (ਪਾਰਥਉ) ਅਰਜਨ ਵਤ ਚਲਾਇਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨੇਜਾ ਨਾਮ ਨੀਸਾਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਵਾਰਿਅਉ ॥੧॥

ਭਵਜਲੁ ਸਾਇਰੁ ਸੇਤੁ ਨਾਮੁ ਹਰੀ ਕਾ ਬੋਹਿਥਾ ॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨੇਜਾ (ਨੀਸਾਣੁ) ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਪੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਬਦ ਕਰ ਸਵਾਰਿਆ ਹੁਆ ਹੈ ਔ ਭੈ ਰੂਪੀ ਜਲ ਸਾਥ ਭਰਾ ਹੁਆ ਇਹ ਜੋ ਸੰਸਾਰ (ਸਾਇਰੁ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ (ਸੇਤੁ) ਉਜਲ (ਬੋਹਿਥਾ) ਜਹਾਜ ਵਤ ਆਪਕੇ ਪਾਸ ਹੈ॥

ਤੁਅ ਸਤਿਗੁਰ ਸੰ ਹੇਤੁ ਨਾਮਿ ਲਾਗਿ ਜਗੁ ਉਧਰੵਉ ॥੨॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ (ਹੇਤੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਲਗਾਇਕਰ ਆਪਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਧਾਰਿਆ ਹੈ॥੨॥

ਜਗਤ ਉਧਾਰਣੁ ਨਾਮੁ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁਠੈ ਪਾਇਅਉ ॥

ਅਬ ਨਾਹਿ ਅਵਰ ਸਰਿ ਕਾਮੁ ਬਾਰੰਤਰਿ ਪੂਰੀ ਪੜੀ ॥੩॥੧੨॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਆਪਕੇ (ਤੁਠੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣੇ ਸੇ ਜਗਤ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਨਾਮ ਹਮਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਮੋਖਜ ਰੂਪੀ ਕਾਮ ਸਰ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸਰਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ ਆਪਕੇ (ਬਾਰੰਤਰਿ) ਦੁਆਰੇ ਬੀਚ ਆਵਣੇ ਕਰਕੇ ਹਮਾਰੀ ਪੂਰੀ ਪਈ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਆਪਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਆਇਕਰ ਹਮ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੩॥੧੨॥

ਜੋਤਿ ਰੂਪਿ ਹਰਿ ਆਪਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੁ ਕਹਾਯਉ ॥

ਤਾ ਤੇ ਅੰਗਦੁ ਭਯਉ ਤਤ ਸਿਉ ਤਤੁ ਮਿਲਾਯਉ ॥

ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਮ ਕਹਾਯਾ ਹੈ॥ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗੁਰੂ ਭਏ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ (ਤਤ) ਤਤਕਾਲ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਮਿਲਾਯਾ ਹੈ॥

ਅੰਗਦਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਅਮਰੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਥਿਰੁ ਕੀਅਉ ॥

ਅਮਰਦਾਸਿ ਅਮਰਤੁ ਛਤ੍ਰੁ ਗੁਰ ਰਾਮਹਿ ਦੀਅਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਤਖਤ ਪਰ ਇਸਥਿਤ ਕੀਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ (ਅਮਰਤੁ) ਅਮਰ ਹੋਣੇਵਾਲਾ ਛੱਤ੍ਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕੇ ਸੰਜੁਕਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਰਾਮਦਾਸ ਦਰਸਨੁ ਪਰਸਿ ਕਹਿ ਮਥੁਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਯਣ ॥
ਮੂਰਤਿ ਪੰਚ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੁਰਖੁ ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਪਿਖਹੁ ਨਯਣ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ'ਮਥਰਾ' ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਦਰਸਨ ਕੋ ਪਰਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੁਰਖ ਪੰਚਮ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਭਏ ਹੈਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮ ਜਿਨਕੇ ਬਚਨ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ੋ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਮੂਰਤੀ ਕੋ ਨੇਤ੍ਰਹੁ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ॥੧॥

ਸਤਿ ਰੂਪੁ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਧਰਿਓ ਉਰਿ ॥
ਆਦਿ ਪੁਰਖਿ ਪਰਤਖਿ ਲਿਖ੍ਯਉ ਅਛਰੁ ਮਸਤਕਿ ਧੁਰਿ ॥

ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਕਾ ਧਿਆਨ ਔ ਸਤਿਨਾਮ ਔਰ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਆਦੀ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਿਆ ਹੈ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਇਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਅਖਰ ਭਾਵ ਲੇਖ (ਧੁਰਿ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਲਿਖ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਗਟ ਜੋਤਿ ਜਗਮਗੈ ਤੇਜੁ ਭੂਅ ਮੰਡਲਿ ਛਾਯਉ ॥
ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਪਰਸੁ ਪਰਸਿ ਗੁਰਿ ਗੁਰੂ ਕਹਾਯਉ ॥

ਜਿਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟ ਜਮਮਗ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਔ ਜਿਨਕਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਛਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਰਸ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਰਸ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਰਸ ਵਤ ਸਤਿਗੁਰ ਭਏ ਐਸੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਣਾ ਤੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪਾਰਸ ਕੋ ਪਰਸ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਾਏ ਹੈਂ॥

ਭਨਿ ਮਥੁਰਾ ਮੂਰਤਿ ਸਦਾ ਥਿਰੁ ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਸਨਮੁਖ ਰਹਹੁ ॥
ਕਲਜੁਗਿ ਜਹਾਜੁ ਅਰਜੁਨੁ ਗੁਰੂ ਸਗਲ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਲਗਿ ਬਿਤਰਹੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੀ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਇਹ ਪੰਚਮ ਮੂਰਤੀ ਮੈਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਦਾ ਸਨਮੁਖ ਇਸਥਿਤ ਰਹੋ॥ ਕਲਯੁਗ ਮੈਂ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਜਹਾਜ ਵਤ ਹੈਂ॥੨॥

ਤਿਹ ਜਨ ਜਾਚਹੁ ਜਗਤ੍ਰ ਪਰ ਜਾਨੀਅਤੁ ਬਾਸੁਰ ਰਯਨਿ ਬਾਸੁ ਜਾ ਕੋ ਹਿਤੁ ਨਾਮ ਸਿਉ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਜਗਤ ਤੇ ਪਰੇ ਵਾਸਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਔ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਹਿਤ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਜਿਨੋਂ ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਜੋ ਇਛਾ ਹੈ ਸੋ (ਜਾਚਹੁ) ਮਾਂਗੋ ਵਾ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥

ਪਰਮ ਅਤੀਤੁ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੈ ਰੰਗਿ ਰੰਗ੍ਯੌ ਬਾਸਨਾ ਤੇ ਬਾਹਰਿ ਪੈ ਦੇਖੀਅਤੁ ਧਾਮ ਸਿਉ ॥

ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਪਰਮ (ਅਤੀਤੁ) ਵਿਰਕਤ ਹੋ ਕਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਰੰਗ ਮੈਂ ਰੰਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਵਾਸਨਾ ਤੇ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਰਹਿਤ ਹੈਂ (ਪੈ) ਬਹੁੜੋ ਘਰ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰਚੇ ਹੂਏ ਦੇਖੀਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਸਰਬ ਤੇ ਅਲੇਪ ਰਰਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਪਰ ਪਰੰਪਰ ਪੁਰਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੇਮੁ ਲਾਗ੍ਯੌ ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਰਸੁ ਨਾਹੀ ਅਉਰੈ ਕਾਮ ਸਿਉ ॥

(ਅਪਰ) ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਪਰੇ ਜੋ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਪਰ) ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਿਨੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਾਗਾ ਹੂਆ ਹੈ ਔ ਭਗਵੰਤ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਸਾਥ ਜਿਨੋਂ ਕਾ (ਰਸੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਮਥੁਰਾ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਰਬ ਮਯ ਅਰਜੁਨ ਗੁਰੁ ਭਗਤਿ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਾਇ ਰਹਿਓ ਮਿਲਿ ਰਾਮ ਸਿਉ ॥੩॥

'ਮਥਰਾ' ਭੱਟ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਦਾਸ ਕਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਸ੍ਵਾਮੀ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਸਰਬ (ਮਯ) ਰੂਪ ਜੋ ਰਾਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਵਿਖੇ (ਹੇਤਿ ਪਾਇ) ਪ੍ਰੇਮ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਬਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਸਾਥ ਅਭੇਦ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੩॥

ਪੰਨਾ ੧੪੦੯

ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਵਤ ਦੇਵ ਸਬੈ ਮੁਨਿ ਇੰਦ੍ਰ ਮਹਾ ਸਿਵ ਜੋਗ ਕਰੀ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਅੰਤ ਸਰਬ ਦੇਵਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਮੁਨੀਓਂ ਕੇ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਮਹਾਂ ਮੁਨੀ ਹੈਂ ਔ ਮਹਾਂ ਜੋਗੀ ਜੋ (ਜੋਗ ਕਰੀ) ਜੋਗ ਦੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋਗ ਕੀ ਰੀਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਫੁਨਿ ਬੇਦ ਬਿਰੰਚਿ ਬਿਚਾਰਿ ਰਹਿਓ ਹਰਿ ਜਾਪੁ ਨ ਛਾਡ੍ਹਿਉ ਏਕ ਘਰੀ ॥

ਪੁਨਾ ਜਿਸਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਸਤੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਜਾਪ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਏਕ ਘੜੀ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਛੋਡਿਆ ਹੈ॥

ਮਥੁਰਾ ਜਨ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਨ ਦਯਾਲੁ ਹੈ ਸੰਗਤਿ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਨਿਹਾਲੁ ਕਰੀ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਦੀਨ ਦਾਸ ਕਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਰੂਪ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਖੇ ਅਪਨੀ ਸੰਗਤ (ਨਿਹਾਲੁ) ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਰਾਮਦਾਸਿ ਗੁਰੂ ਜਗ ਤਾਰਨ ਕਉ ਗੁਰ ਜੋਤਿ ਅਰਜੁਨ ਮਾਹਿ ਧਰੀ ॥੪॥

ਤਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਗੇ ਜਗਤ ਕੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਾਰਨੇ ਹੇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਗੁਰਿਆਈ ਕੀ ਜੋਤਿ ਧਾਰੀ ਹੈ॥੪॥

ਜਗ ਅਉਰੁ ਨ ਯਾਹਿ ਮਹਾ ਤਮ ਮੈ ਅਵਤਾਰੁ ਉਜਾਗਰੁ ਆਨਿ ਕੀਅਉ ॥

ਜਬ ਇਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਯਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਔਰ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਥਾ ਤਬ ਆਪ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਪਨਾ ਅਵਤਾਰ ਉਜਾਗਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਦੁਖ ਕੋਟਿਕ ਦੂਰਿ ਗਏ ਮਥੁਰਾ ਜਿਨ੍ਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਪੀਅਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਇਹ ਪਧਤਿ ਤੇ ਮਤ ਚੂਕਹਿ ਰੇ ਮਨ ਭੇਦੁ ਬਿਭੇਦੁ ਨ ਜਾਨ ਬੀਅਉ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਇਸ ਗੁਰ ਪਧਤੀ ਤੇ ਮਤ ਭੂਲ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਔਰ ਹਰੀ ਮੇਂ ਭੇਦ ਬੁਧੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ (ਬਿਭੇਦ) ਕਾਟ ਦੇਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਕੋ ਕਰਤਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਬੀਅਉ) ਔਰ ਦੂਸਰਾ ਨ ਜਾਣ॥

ਪਰਤਛਿ ਰਿਦੈ ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਕੈ ਹਰਿ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਿ ਨਿਵਾਸੁ ਲੀਅਉ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਪਰਤਖ੍ਯ ਹੀ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ॥੫॥

ਜਬ ਲਉ ਨਹੀ ਭਾਗ ਲਿਲਾਰ ਉਦੈ ਤਬ ਲਉ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਬਹੁ ਧਾਯਉ ॥

ਜਬ ਲਗ ਹਮਾਰੇ ਮਸਤਕ ਕੇ ਭਾਗ ਉਦੇ ਨਹੀਂ ਹੂਏ ਥੇ ਤਬ ਲਗ ਅਨੇਕ ਅਸਥਾਨੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੂਏ ਹਮ ਬਹੁਤ ਧਾਵਤੇ ਫਿਰੇ ਹੈਂ॥

ਕਲਿ ਘੋਰ ਸਮੁਦ੍ਰ ਮੈ ਬੂਡਤ ਥੇ ਕਬਹੂ ਮਿਟਿ ਹੈ ਨਹੀ ਰੇ ਪਛੁਤਾਯਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਬੀਚ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ (ਘੋਰ) ਭੈਦਾਯਕ ਮੇਂ ਡੂਬਤੇ ਥੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾ ਮਿਲਤੇ ਤੋ ਹਮਾਰਾ ਪਸਚਾਤਾਪ ਤਾਂ ਬੀ ਨ ਮਿਟਤਾ॥

ਤਤੁ ਬਿਚਾਰੁ ਯਹੈ ਮਥੁਰਾ ਜਗ ਤਾਰਨ ਕਉ ਅਵਤਾਰੁ ਬਨਾਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ 'ਮਥੁਰਾ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਬੀਚਾਰ ਕਾ (ਤਤੁ) ਬਥਰਥ ਵੀਚਾਰ ਇਹੀ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਨਿਰਾਕਾਰ ਨੇ (ਜਗ) ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਤਾਰਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਬਨਾਯਾ ਹੈ॥

ਜਪੵਉ ਜਿਨ੍ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਗੁਰੂ ਫਿਰਿ ਸੰਕਟ ਜੋਨਿ ਗਰਭ ਨ ਆਯਉ ॥੬॥

ਜਿਸ ਜਨ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ (ਦੇਵ) ਗੁਰੂ ਕਉ ਜਪਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਵਹੁ ਜਨਿ ਜੋਨੀਓਂ ਕੇ ਗਰਭ ਕੇ ਸੰਕਟ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਆਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਯਾ ਹੈ॥੬॥

ਕਲਿ ਸਮੁਦ੍ਰ ਭਏ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਉਧਾਰਨੁ ॥
ਬਸਹਿ ਸੰਤ ਜਿਸੁ ਰਿਦੈ ਦੁਖ ਦਾਰਿਦ੍ਰ ਨਿਵਾਰਨੁ ॥

ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਹਰੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕਰ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਉਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜਿਸ ਜਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਵਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਨਿਵਿਰਤ ਕਰ ਦਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਿਰਮਲ ਭੇਖ ਅਪਾਰ ਤਾਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥
ਮਨ ਬਚ ਜਿਨਿ ਜਾਣਿਅਉ ਭਯਉ ਤਿਹ ਸਮਸਰਿ ਸੋਈ ॥

ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਾਰ ਨਿਰਮਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ (ਭੇਖ) ਸਰੂਪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੈਂ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕਿਸੀ ਮਾਨੁਖ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਧਰਨਿ ਗਗਨ ਨਵ ਖੰਡ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪੀ ਰਹਿਓ ਭਰਿ ॥
ਭਨਿ ਮਥੁਰਾ ਕਛੁ ਭੇਦੁ ਨਹੀ ਗੁਰੁ ਅਰਜੁਨੁ ਪਰਤਖੵ ਹਰਿ ॥੭॥੧੯॥

ਧਰਤੀ ਔਰ ਅਕਾਸ਼ ਆਦੀ ਨਵੋਂ ਖੰਡੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਮਥਰਾ ਭੱਟ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕਰਤਾਰ ਮੇਂ ਔ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਪ੍ਰਤਖਯ ਹਰੀ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥੭॥੧੯॥

ਅਜੈ ਗੰਗ ਜਲੁ ਅਟਲੁ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਸਭ ਨਾਵੈ ॥
ਨਿਤ ਪੁਰਾਣ ਬਾਚੀਅਹਿ ਬੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੁਖਿ ਗਾਵੈ ॥

ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਰੂਪ ਗੁਰੋ ਆਪਕਾ ਜਸ ਰੂਪੀ ਗੰਗਾ ਜਲ ਜੋ (ਅਜੈ) ਕਿਸੀ ਸੇ ਜੀਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸੋ ਆਪ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਅਟੱਲ ਹੈ ਤਿਸੀ ਮੇਂ ਆਪਕੀ ਸਿਖ ਸੰਗਤਿ ਕੇ ਲੋਗ ਸਭੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਪੁਨਾ ਨਿਤ ਆਪਕੇ ਆਗੇ ਪੁਰਾਣ ਵਾਚੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਜੀ ਮੁਖ ਸੇ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅਜੈ ਚਵਰੁ ਸਿਰਿ ਢੁਲੈ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਮੁਖਿ ਲੀਅਉ ॥
ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਸਿਰਿ ਛਤ੍ਰੁ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸਰਿ ਦੀਅਉ ॥

ਔ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਸ ਕਾ ਹੀ ਅਜੈ ਚੌਰ ਆਪਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਝੁਲ ਰਹਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਅੰਮ੍ਰਤ ਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰੇ ਲੀਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਪਿਆ ਹੈ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਅਵਤਾਰ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਕੋ ਸੀਸ ਪਰ ਇਹ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਛਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਮਿਲਿ ਨਾਨਕ ਅੰਗਦ ਅਮਰ ਗੁਰ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਹਰਿ ਪਹਿ ਗਯਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਰੀ ਕੇ ਨਿਰਉਪਾਧ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿਬੰਸ ਜਗਤਿ ਜਸੁ ਸੰਚਰ੍ਉ ਸੁ ਕਵਣੁ ਕਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਮੁਯਉ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ 'ਹਰਿਬੰਸ' ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਜਸ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੇਂ (ਸੰਚਰ੍ਉ) ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਕੌਨ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਕਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮ੍ਰਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਸਦਾ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੧॥

ਦੇਵ ਪੁਰੀ ਮਹਿ ਗਯਉ ਆਪਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਭਾਯਉ ॥
ਹਰਿ ਸਿੰਘਾਸਣੁ ਦੀਅਉ ਸਿਰੀ ਗੁਰੁ ਤਹ ਬੈਠਾਯਉ ॥

ਜਬ ਆਪ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਦੇਹ ਕਾ ਤਿਆਗਣਾ ਭਾਯਾ ਤਬ (ਦੇਵ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਜੋ ਵੈਕੁੰਠ ਪੁਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਬੀਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਆ ਹਰੀ ਨੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦੀਆ ਅਰ ਤਿਸ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਹੀ ਬਿਠਾਇ ਲੀਆ॥

ਗੁਰੂ ਜੀ (ਦੇਵ ਪੁਰੀ) ਸ੍ਵਰਗ ਮੇਂ ਜਾਏ ਭਏ ਪੁਨਾ (ਹਰਿ) ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦੀਆ ਔ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਤਹਾਂ ਬੈਠਾਇ ਲੀਆ॥

ਰਹਸੁ ਕੀਅਉ ਸੁਰ ਦੇਵ ਤੋਹਿ ਜਸੁ ਜਯ ਜਯ ਜੰਪਹਿ ॥
ਅਸੁਰ ਗਏ ਤੇ ਭਾਗਿ ਪਾਪ ਤਿਨ੍ ਭੀਤਰਿ ਕੰਪਹਿ ॥

ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਦੇਵ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਪਰਮ (ਰਹਸੁ) ਉਤਸਾਹ ਕੀਆ ਜੈਸੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਉਤਸਾਹ ਕੀਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕੀਆ ਅਰ ਬਿਸ਼ਨੂੰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸਭੀ ਜੈ ਜੈ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ (ਜੰਪਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਆਪਕੇ ਜਸ ਕੋ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਅਸੁਰ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੇਂ ਜੋ ਔਰ ਪਾਪ ਥੇ ਸੋ ਸਭ ਕੰਪਾਇਮਾਨ ਹੋਇਕਰ ਭਾਗ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਕਾਟੇ ਸੁ ਪਾਪ ਤਿਨ੍ ਨਰਹੁ ਕੇ ਗੁਰੁ ਰਾਮਦਾਸੁ ਜਿਨ੍ ਪਾਇਯਉ ॥
ਛਤ੍ਰ ਸਿੰਘਾਸਨੁ ਪਿਰਥਮੀ ਗੁਰ ਅਰਜੁਨ ਕਉ ਦੇ ਆਇਅਉ
॥੨॥੨੧॥੯॥੧੧॥੧੦॥੧੦॥੨੨॥੬੦॥੧੪੩॥

ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਆਪਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ ਵਾ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨ ਮਾਨੁਖੋਂ ਕੇ ਸਰਬ ਪਾਪ ਆਪ ਨੇ ਕਾਟ ਦੀਏ ਹੈਂ॥ ਤਬ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਤੋਂ ਆਦਿ ਲੈਕੇ ਦੇਵਤੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿਆਈ ਕਾ ਛਤ੍ਰ ਔ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਦੇਕਰ ਅਪਨੇ ਵੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਮੈਂ ਆਪੇ ਆਏ ਹੋ॥੨॥੨੧॥੯॥੧੦॥੨੨॥੬੦॥੧੨੨॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੦

ੴ ਸਤਿ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਵਧੀਕ ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਪਹਿਲੇ ਵਾਰਾਂ ਸਲੋਕੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਉੜੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰ ਥੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਰਚਨ ਸਮੇਂ ਪਉੜੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਸਲੋਕ ਮਿਲਾਇ ਕਰਕੇ ਵਾਰਾਂ ਲਿਖਾਈਆਂ ਹੈਂ ਤਿਨ ਵਾਰੋਂ ਪੀਛੇ ਜੋ ਔਰ ਸਲੋਕ ਰਹੇ ਸੋ ਈਹਾਂ ਏਕ ਜਗਾ ਪੀਛੇ ਲਿਖ ਦੀਏ ਹੈਂ ਕਈ ਸਲੋਕ ਈਹਾਂ ਵਾਰਾਂ ਕੇ ਬੀਚ ਕੇ ਭੀ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਅਖਰ ਵਾ ਲਗ ਮਾਤ੍ਰ ਕਾ ਭੇਦ ਹੈ ਯਥਾ-ਮਨਹੁ ਜਿ ਅੰਧੇ ਕੂਪ ਵਾ ਘੂਪ ਪਾਠ ਹੈ ਅਬ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕੇ ਲਿਖਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਗਏ ਊਹਾਂ ਪਟਨੇ ਕੇ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਹਰਨ ਮਾਰਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਭੇਟਾ ਕਰੀ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਰਾਜ ਕਾ ਵਰ ਦੀਆ ਉਸੀ ਮਾਸ ਕੇ ਰਿਨਣੇ ਸੇ ਪੰਡਿਤ ਲੋਕੋਂ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਾਯਾ ਮਾਸ ਕੇ ਦੇਗਚੇ ਬੀਚ ਸੇ ਤਸਮਈ ਕਰ ਦਿਖਾਈ ਤਬ ਸੰਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖ ਭਏ ਪੁਨਾ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਸਮਾਂ ਪਾਇ ਕਰ ਉਸ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਰਾਜ ਮੈਂ ਗਏ ਤਬ ਉਹ ਰਾਜਾ ਅਪਨੀ ਮਾਤਾ ਔਰ ਰਾਣੀ ਸੰਯੁਕਤ ਆਇਆ ਅਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਿਸ ਰਾਜੇ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਦੇਖਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੁਨੁਖਾ ਨੇ ਨਿੰਵ ਕਰਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੀ ਤਬ ਉਹ ਅਪਨੀ ਸੁਨੁਖਾ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰ ਕਰਤੀ ਭਈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਿਸਟਾਂਤ ਦਾਸਟਾਂਤ ਦੋਨੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਸੰਪ੍ਰਦਾਈ ਸਿੰਗਲਾਦੀਪ ਮੈਂ ਜਬ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਰਾਨੀ ਸੁਨੁਖਾ ਸਾਥ ਆਈ ਤਿਸ ਪ੍ਰਥਾਇਕ ਏਹ ਸਲੋਕ ਹੂਏ॥

ਉਤੰਗੀ ਪੈਓਹਰੀ ਗਹਿਰੀ ਗੰਭੀਰੀ ॥

ਸਸੁੜਿ ਸੁਹੀਆ ਕਿਵ ਕਰੀ ਨਿਵਣੁ ਨ ਜਾਇ ਥਣੀ ॥

ਹੇ (ਉਤੰਗੀ) ਉਤਮ ਅੰਗੋਂ ਵਾਲੀ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ (ਪੈ) ਚਰਨੋਂ ਪਰ (ਓਹਰੀ) ਓਹੜ ਭਾਵ ਝੁਕ ਕੇ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਗਹਿਰੀ) ਗੰਭੀਰੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ਤਬ ਆਗੇ ਸੇ ਉਹ ਸੁਨੁਖਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈ। ਹੇ (ਸਸੁੜਿ) ਸਸੂ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ (ਸੁਹੀਆ) ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੋਂ ਕਰੜੇ ਥਣੋਂ ਕੇ ਕਾਰਣ ਸੇ ਨਿੰਵਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤਬ ਸਾਸ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਰੀ ਸਖੀਏ ਸੁਣ॥

ਗਚੁ ਜਿ ਲਗਾ ਗਿੜਵੜੀ ਸਖੀਏ ਧਉਲਹਰੀ ॥

ਸੇ ਭੀ ਢਹਦੇ ਡਿਠੁ ਮੈ ਮੁੰਧ ਨ ਗਰਬੁ ਥਣੀ ॥੧॥

ਜਿਨ (ਗਿੜਵੜੀ) ਉਚੇ ਪਰਬਤੋਂ ਸਮ (ਧਉਲਹਰੀ) ਮੰਦਰੋਂ ਕੋ ਜੋ (ਗਚ) ਗਾਚ ਲਗਿਆ ਹੋਇਆ ਭਾਵ ਸੇ ਖਰੇ ਚੂਨੇ ਕਰ ਖਚਤ ਹੂਏ ਹੂਏ ਥੇ ਉਹ ਮੰਦਰ ਭੀ ਮੈਨੇ ਗਿਰਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ (ਮੁੰਧ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਨ ਥਣੋਂ ਕਾ (ਗਰਬੁ) ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰ। ਅਬ ਦਾਸਟਾਂਤ ਮੈਂ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਿਖ ਪ੍ਰਤੀ ਕਥਨ ਹੈ। ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹਰੀ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਝੁਕ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਸ ਸੇ ਤੇਰੀ ਬੁਧੀ ਗਹਰੀ ਗੰਭੀਰੀ ਹੋਇਗੀ ਜਗਜਾਸੀ ਕਾ ਕਥਨ ਹੈ ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੋ ਮੈਂ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂਪ ਸੱਸ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਵਾ (ਸਸੜ) ਸੰਸਿਓਂ ਮੈਂ ਪੜ ਰਹਾ ਹੂੰ ਅਰ ਥਣੀ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਨਿੰਵਿਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਮਸਕਾਰ ਕਰੂੰ॥

ਉੱਤਰ: ਜਿਨ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਧੌਲਰੋਂ ਕੋ ਵਰੋਂ ਰੂਪੀ ਗਚ ਲਗਾ ਹੂਆ ਥਾ ਔ ਊਚੇ ਪਰਬਤੋਂ ਸਮ ਥੇ ਭਾਵ ਬਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ਥੇ ਹਮ ਨੇ ਸੋ ਭੀ ਨਸਟ ਹੋਤੇ ਦੇਖੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪੀ ਥਣੋਂ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਕਰ॥੧॥

ਸੁਣਿ ਮੁੰਧੇ ਹਰਣਾਖੀਏ ਗੂੜਾ ਵੈਣੁ ਅਪਾਰੁ ॥
ਪਹਿਲਾ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰੁ ॥

ਹੇ (ਹਰਣਾਖੀਏ) ਮ੍ਰਿਗੋਂ ਵਤ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਤੂੰ ਅਪਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੇਤ ਮੇਰਾ (ਗੂੜਾ) ਸੰਘਨਾ ਭਾਵ ਸੰਘਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਭਰਾ ਹੂਆ ਵਾ ਗੁਹਜ ਬਚਨ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਪਹਿਲੇ ਵਸਤੂ ਭਾਵ ਏਹ ਸਾਧ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਅਸਾਧ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਤਬ ਵਪਾਰ ਕਰੀਏ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਈਏ॥

ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰੁ ॥
ਜਿਤੁ ਦੋਹੀ ਸਜਣ ਮਿਲਨਿ ਲਹੁ ਮੁੰਧੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਸੋ ਵਪਾਰ ਇਹ ਹੈ ਖੋਟੇ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਤੇ ਭੈ ਕਰਕੇ (ਦੋਹੀ) ਦੁਹਾਈ ਦੇ ਦਈ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਨਾ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਕੇ ਤਾਈਂ ਜੈਕਾਰ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯੇਹ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ। ਯਥਾ-ਸਿਧ ਸਭਾ ਕਰ ਆਸਣਿ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਜੈਕਾਰੋ॥ ਹੇ (ਮੁੰਧੇ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਸ ਦੇਹੀ ਕਰਕੇ ਸਜਣ ਸੰਤ ਮਿਲੈ ਤਿਸ ਬੀਚਾਰ ਕੋ ਲਹੁ॥ ਐਸੇ ਸੁਣਕਰ ਵਹੁ ਸਨੁਖਾ ਹਸੀ ਤਬ ਤਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁਨਾ ਸਾਸ ਕਹਿਤੀ ਹੈ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸਜਣਾ ਐਸਾ ਹਸਣੁ ਸਾਰੁ ॥
ਤਿਸ ਸਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਚਈ ਜਿ ਦਿਸੈ ਚਲਣਹਾਰੁ ॥

ਇਹੁ ਤਨ ਮਨ ਸੰਤ ਜਨ ਸਜਣਾਂ ਕੋ ਦੇਈਏ ਤਬ ਐਸਾ ਹਸਣ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਜੋ ਚਲਣਹਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵੈ ਭਾਵ ਜੋ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਰੂਪ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਨਾ ਕਰੀਂ। ਵਾ ਹੇ ਪੁੰਨੋਂ ਰੂਪੀ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਵਾਲੀ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਾਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ (ਗੂੜਾ) ਗੁਹਯ ਵਚਨ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ॥ ਪਹਿਲੇ ਸਤ ਅਸਤ ਵਸਤੂ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਨਾ ਕਰੀਏ ਤਬ ਤਿਸ ਕਾ ਵਾਪਾਰ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਤਿਸ ਮੈਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਈਏ॥ ਔ ਕਾਮਾਦੀ ਦੁਰਜਨੋਂ ਕੋ ਦੋਹੀ ਦੇਕਰ ਨਿਕਾਲ ਦੇਈਏ ਔ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਮਿਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜੈਕਾਰ ਭਾਵ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਈਏ॥ ਜਿਸ ਦੋਹੀ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣ ਰੂਪੀ ਸਜਨ ਮਿਲਨ। ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਿਸ ਵੀਚਾਰ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਨ ਮਨ ਸਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਦੇਣਾ ਇਹੀ (ਹਸਣੁ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ ਸਰਬ ਖੁਸ਼ੀਅਹੁੰ ਤੇ (ਸਾਰੁ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਜਿਨੀ ਇਵ ਕਰਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨ੍ਹਾ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਸ ਪੂਰਬ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬੁਝਿਆ) ਜਾਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਤੇ ਹਮ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨॥

ਜੇ ਤੂੰ ਤਾਰੂ ਪਾਣਿ ਤਾਹੂ ਪੁਛੁ ਤਿੜੰਨ੍ਹ ਕਲ ॥
ਤਾਹੂ ਖਰੇ ਸੁਜਾਣ ਵੰਞਾ ਏਨ੍ਹੀ ਕਪਰੀ ॥੩॥

ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਜੇ ਕਰਕੇ ਤੂੰ (ਪਾਣਿ) ਹਥੋਂ ਕਾ ਤਾਰੂ ਭੀ ਹੈਂ ਤੌ ਭੀ ਤਿਨ ਤਰਨ ਵਾਲਿਓਂ ਸੇ ਤਰਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਪੁਛ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਜਦਪਿ ਤੂੰ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਭੀ ਹੈਂ ਤਦਪਿ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਤਰਨੇ ਕੀ ਜੁਗਤੀ ਵਾ (ਤਿੜੰਨ) ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਨੇ ਕੀ ਕਲਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਪੂਛਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਜੋ ਸਰਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਗਿਆਤਾ (ਖਰੇ) ਭਰੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸੁਜਾਣ) ਚਤਰ ਵਾ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਥੇ ਤੇ ਭੀ ਇਨੋਂ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ (ਕਪਰੀ) ਛੱਲਾਂ ਭਾਵ ਵਿਕਾਰੋਂ ਨੇ (ਵੰਞਾਏ) ਗਵਾਏ ਅਰਥਾਤ ਚਲਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨੋਂ ਸੁਜਾਣ ਸੰਤੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਵਿਕਾਰੋਂ ਸੇ ਵਹੁ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੩॥

ਝੜ ਝਖੜ ਓਹਾੜ ਲਹਰੀ ਵਹਨਿ ਲਖੇਸਰੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਆਲਾਇ ਬੇੜੇ ਡੁਬਣਿ ਨਾਹਿ ਭਉ ॥੪॥

(ਝੜ) ਮੋਹਿ ਰੂਪੀ ਔ ਲੋਭ ਰੂਪੀ ਪਵਨ ਕਾ ਚਲਨਾ ਔ (ਝਖੜ) ਕਾਮ ਰੂਪੀ ਹੜ ਜਿਸਮੇਂ ਵਾਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਲਹਿਰਾਂ (ਲਖੇਸਰੀ) ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਚਲਤੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਭੈਦਾਜਕ ਸਮੇਂ ਮੇ ਜੇ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੈਂ ਤਬ ਤੁਝਕੋ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਬੇੜੇ ਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਜਲ ਮੇਂ ਡੂਬਣੈ ਕਾ ਭੈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥੪॥

ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ ॥
ਸਾਲਕੁ ਮਿਤੁ ਨ ਰਹਿਓ ਕੋਈ ॥

ਕੋਈ ਸਨਬੰਧੀ ਝਗੜਤੇ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਪ੍ਰਤਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:- ਇਹ ਦੁਨੀਆਂ ਕੈਸੀ ਛਲ ਰੂਪ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ (ਸਾਲਕੁ) ਰਸਤਾ ਦਸਨੇਹਾਰ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਰਾਵਣੇਹਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਔ ਨਿਵਰਤੀ ਦ੍ਰਿੜਾਵਣੇਹਾਰੇ ਕੋਈ ਮਹਾਤਮਾ ਸੰਤਜਨ ਵਿਰਲੇ ਹੈਂ॥

ਭਾਈ ਬੰਧੀ ਹੇਤੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥
ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ ॥੫॥

ਇਸ ਜੀਵ ਨੇ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਾਰਨ ਭਾਈ ਆਦੀ ਸਰਬ ਸਬੰਧੀਓਂ ਸੇ (ਹੇਤੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਚੁਕਾਇਆ ਹੈ ਔਰ (ਦੁਨੀਆਂ) ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਪਨਾ (ਦੀਨੁ) ਧਰਮ ਗਵਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੫॥ ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਮੂਏ ਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕੋ ਸਿਆਪਾ ਕਰਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ:-

ਹੈ ਹੈ ਕਰਿ ਕੈ ਓਹਿ ਕਰੇਨਿ ॥
ਗਲ੍ਹਾ ਪਿਟਨਿ ਸਿਰੁ ਖੋਹੇਨਿ ॥

ਇਹ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਪੀਛੇ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਹੈ ਹੈ ਕਰਕੇ ਓਹਿ ਓਹਿ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਗੱਲ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਤਮਾਚੇ ਮਾਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਔਰ ਸਿਰ ਖੋਹਦੀਆਂ ਹੈਂ॥

ਨਾਉ ਲੈਨਿ ਅਰੁ ਕਰਨਿ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਇ ॥੬॥

ਨਾਮ ਕੋ ਤੋ ਲੇਤੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਨਾ ਜੇਕਰ ਨਿਹਚਾ ਭੀ ਕਰ ਲੈਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਵਾਂ॥੬॥

ਰੇ ਮਨ ਡੀਗਿ ਨ ਡੋਲੀਐ ਸੀਧੈ ਮਾਰਗਿ ਧਾਉ ॥
ਪਾਛੈ ਬਾਘੁ ਡਰਾਵਣੋ ਆਗੈ ਅਗਨਿ ਤਲਾਉ ॥

ਹੇ ਮਨ (ਡੀਗਿ) ਵਿੰਗੇ ਰਸਤੇ ਵਿਖੇ ਨ (ਡੋਲੀਐ) ਫਿਰੀਏ ਭਾਵ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਨ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਸੀਧੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਧਾਵਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਛੇ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਤੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਬਾਘੁ) ਸ਼ੇਰ ਭੈ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ ਆਗੇ ਵਾ ਗਰਭ ਵਾ ਨਰਕ ਰੂਪ ਅਗਨੀ ਕਾ ਤਲਾਵ ਹੈ॥

ਸਹਸੈ ਜੀਅਰਾ ਪਰਿ ਰਹਿਓ ਮਾ ਕਉ ਅਵਰੁ ਨ ਢੰਗੁ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੁਟੀਐ ਹਰਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ॥੭॥

ਤਿਸੀ ਤੇ ਮੇਰਾ (ਜੀਅਰਾ) ਰਿਦਾ ਸੰਸੇ ਮੇਂ ਪੜਾ ਰਹਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਛੂਟਣੇ ਕਾ ਔਰ ਕੋਈ ਢੰਗ ਨਹੀਂ ਦੀਖਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰਨੇ ਸੇ ਹੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ॥੭॥

ਬਾਘੁ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਰੀਐ ਜਿਸੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਹੋਇ ॥
ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਹਰਿ ਮਿਲੈ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਰਣਾ ਹੋਇ ॥

ਜੇਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੋ ਮਾਰੀਏ ਤੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ ਬਾਘ ਮਰਤਾ ਹੈ ਔ ਮਨ ਤਿਸ ਕਾ ਮਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਦੀਖਿਆ) ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਔ ਗੁਰਸਿਖਜਾ ਕਰ ਜਬ ਆਪਕੋ ਪਛਾਨਣੇ ਸੇ ਹਰੀ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪੁਨਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੧

ਕੀਚੜਿ ਹਾਥੁ ਨ ਬੂਡਈ ਏਕਾ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਬਰੇ ਗੁਰੁ ਸਰਵਰੁ ਸਚੀ ਪਾਲਿ ॥੮॥

ਜਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਚਿਕੜ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਡੂਬਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਡੁਬਣੇ ਤੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੋ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸਰੋਵਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਵਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸਚੀ (ਪਾਲਿ) ਵਟ ਭਾਵ ਪੁਲ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਦੀਆ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨ ਕੋ ਭਗਤੀ ਕੇ ਆਸਰੇ ਕੀਆ ਹੈ॥੮॥

ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲੁ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਨਿਧਿ ਜਲੁ ਨਾਹਿ ॥
ਜਨਮਿ ਮਰੈ ਭਰਮਾਈਐ ਜੇ ਲਖ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਤਬ ਮਰੇਗੀ ਜਬ ਪਹਿਲੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੋ ਖੋਜ ਲੇਵੋਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਨਿਧੀ ਰੁਪ ਨਾਮ ਜਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੀਵ ਲਾਖੋਂ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕਰੇ ਤੋ ਭੀ ਜਨਮ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਤਾ ਅਨੇਕ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਾਈਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਨ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੂਆ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਜਮੁ ਜਾਗਾਤਿ ਨ ਲਗਈ ਜੇ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲੁ ਅਮਰ ਪਦੁ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਮੇਲੈ ਮੇਲਾਇ ॥੯॥

ਜੇਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਚਲੇ ਤਬ ਤਿਸ ਕੋ ਜਮ ਕੀ ਜਗਾਤ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਨਿਰਮਲ ਔ ਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਹਰੀ ਪਦ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰ ਜਿਸਕੋ ਮੇਲੈ ਸੋ ਜਨ ਤਿਸ ਪਦ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਔਰ ਕੋਈ ਉਪਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਕਲਰ ਕੇਰੀ ਛਪੜੀ ਕਊਆ ਮਲਿ ਮਲਿ ਨਾਇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਮੈਲਾ ਅਵਗੁਣੀ ਚਿੰਜੁ ਭਰੀ ਗੰਧੀ ਆਇ ॥

ਵਿਸ਼ੇ ਰੁਪ ਛਪੜੀ ਮੇਂ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਕਾਗ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਨ੍ਹਾਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਸਿਅਹੁੰ ਕੋ ਭੋਗ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਤਿਨ ਅਵਗੁਣੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਮੈਲਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ॥ ਔਰ ਜਿਹਵਾ ਰੁਪੀ ਚਿੰਜ ਇਸਨੇ ਨਿੰਦਾ ਰੂਪ ਦੁਰਗੰਧੀ ਸੇ ਆਇਕਰ ਭਰੀ ਹੈ॥

ਸਰਵਰੁ ਹੰਸਿ ਨ ਜਾਣਿਆ ਕਾਗ ਕੁਪੰਖੀ ਸੰਗਿ ॥
ਸਾਕਤ ਸਿਉ ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਬੂਝਹੁ ਗਿਆਨੀ ਰੰਗਿ ॥

ਜੈਸੇ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਰਹਿਣੇ ਵਾਲੇ ਹੰਸ ਨੇ ਕਾਗ ਖੋਟੇ ਪੰਛੀ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਾ ਖੋਟਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਜਾਨਿਆ ਥਾ ਏਕ ਕਾਗ ਨੇ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਹੰਸ ਕੋ ਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ ਦਿਖਾਵਨ ਹੇਤ ਲਿਆਵਤਾ ਹੂਆ ਰਾਜਾ ਭੋਜ ਕੀ ਕਚਹਿਰੀ ਮੈਂ ਸੁੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਿਛ ਪਰ ਬੈਠ ਕਰ ਰਾਜਾ ਪਰ ਵਿਠ ਕਰ ਦਈ ਔ ਆਪ ਉਡ ਗਯਾ ਤਬ ਪਹਿਰੇਦਾਰੋਂ ਨੇ ਹੰਸ ਕੋ ਮਾਰਾ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਹੂਆ ਹੰਸ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਚਿਟਾ ਕਾਗ ਨਹੀਂ ਹੂੰ ਹੇ ਰਾਜਨ ਕਾਗ ਕੇ ਸੰਗ ਦੋਸਤੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕੁਲ ਔ ਜਨਮ ਦੂਰ

ਭਯਾ ਹੈ ਮੈਂ ਹੰਸ ਹੂੰ ਕਾਗ ਦੁਸ਼ਟ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਮੇਰੀ ਇਹ ਦਸ਼ਾ ਭਈ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਖੋਟੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਸੰਗਤ ਸੇ ਐਸੀ ਦਸ਼ਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਾਕਤੋਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਐਸੀ ਦੁਖਦਾਯਕ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗਿਆਨੀ ਜਨੋਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ (ਰੰਗ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਸਮਝੋ॥

ਸੰਤ ਸਭਾ ਜੈਕਾਰੁ ਕਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਮ ਕਮਾਉ ॥
ਨਿਰਮਲੁ ਨ੍ਹਾਵਣੁ ਨਾਨਕਾ ਗੁਰੁ ਤੀਰਥੁ ਦਰੀਆਉ ॥੧੦॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਕੋ (ਜੈਕਾਰੁ) ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਦਰੀਆਉ ਰੂਪ ਭਾਵ ਜਲ ਕੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਤੀਰਥ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੋ ਭਾਵ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਕਰੋ॥੧੦॥

ਜਨਮੇ ਕਾ ਫਲੁ ਕਿਆ ਗਣੀ ਜਾਂ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਉ ॥
ਪੈਧਾ ਖਾਧਾ ਬਾਦਿ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ॥

ਜਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਨਾ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਨਮਣੇ ਕਾ ਫਲ ਮੈਂ ਕਿਆ ਗਿਣੋਂ ਭਾਵ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਪੈਨ੍ਹਣਾ ਔ ਖਾਣਾ ਭੀ (ਬਾਦਿ) ਵਿਅਰਥ ਹੈ॥

ਵੇਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਝੂਠੁ ਹੈ ਮੁਖਿ ਝੂਠਾ ਆਲਾਉ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿ ਤੂ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਆਵਉ ਜਾਉ ॥੧੧॥

ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦੇਖਣਾ ਔ ਸੁਣਨਾ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ ਔਰ ਮੁਖ ਤੇ (ਆਲਾਉ) ਉਚਾਰਨ ਭੀ ਝੂਠਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਹਉਮੈ ਕਰਨੇ ਕਰ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥੧੧॥

ਹੈਨਿ ਵਿਰਲੇ ਨਾਹੀ ਘਣੇ ਫੈਲ ਫਕੜੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੧੨॥
ਨਾਨਕ ਲਗੀ ਤੁਰਿ ਮਰੈ ਜੀਵਣ ਨਾਹੀ ਤਾਣੁ ॥

ਉਤਮ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਫਕੜੁ) ਖਰਾਬੀਆਂ ਕੇ ਫੈਲਾਵਣੇ ਹਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥੧੨॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਚੋਟ ਲਾਗੀ ਹੈ ਓਹ (ਤੁਰਿ) ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਤਿਨ ਕੋ ਜੀਵਣੇ ਕਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਚੋਟੈ ਸੇਤੀ ਜੋ ਮਰੈ ਲਗੀ ਸਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥
ਜਿਸ ਨੋ ਲਾਏ ਤਿਸੁ ਲਗੈ ਲਗੀ ਤਾ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਟ ਕੇ ਸਾਥ ਇਹ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰੈ ਸੋਈ ਚੋਟ ਲਗੀ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹੈ ਭਾਵ ਓਹੀ ਸਫਲ ਹੈ ਜਿਸਨੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰੇਮ ਚੋਟ ਲਗਾਵੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਲਗਤੀ ਹੈ ਔ ਸੋਈ ਪਰਵਾਣ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਪਿਰਮ ਪੈਕਾਮੁ ਨ ਨਿਕਲੈ ਲਾਇਆ ਤਿਨਿ ਸੁਜਾਣਿ ॥੧੩॥

ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ (ਪੈਕਾਮੁ) ਤੀਰ ਵਾ ਸੰਦੇਸਾ ਅਰਥਾਤ ਵੇਦ ਵਾਕ ਰੂਪੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਜਾਣ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਕਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੧੩॥

ਭਾਂਡਾ ਧੋਵੈ ਕਉਣੁ ਜਿ ਕਚਾ ਸਾਜਿਆ ॥
ਧਾਤੂ ਪੰਜਿ ਰਲਾਇ ਕੂੜਾ ਪਾਜਿਆ ॥

ਜੋ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਥਮ ਹੀ ਕਚਾ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਭਾਂਡੇ ਕੋ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਸਾਥ ਕੌਨ ਧੋਵੈ ਭਾਵ ਸੁਧ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਰੂਪੀ ਧਾਤੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਝੂਠ ਕਾ ਹੀ ਪਾਜ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਭਾਂਡਾ ਆਣਗੁ ਰਾਸਿ ਜਾਂ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ ॥
ਪਰਮ ਜੋਤਿ ਜਾਗਾਇ ਵਾਜਾ ਵਾਵਸੀ ॥੧੪॥

ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਰੀਰ ਭਾਂਡਾ ਰਾਸ ਆਵੇਗਾ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਕੈਸੇ ਭਾਵੇਗਾ? ਉਤ੍ਰ-ਜਬ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗਿਆਨ ਜੋਤਿ ਕਾ ਜਗਾਵਣਾ ਕਰੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਗਿਆਨ ਜੋਤ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ? ਉਤਰ-ਜਬ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਰੂਪੀ ਵਾਜਾ ਵਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਬ ਭਗਤੀ ਕਰ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਸ਼ੁਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ॥੧੪॥

ਮਨਹੁ ਜਿ ਅੰਧੇ ਘੂਪ ਕਹਿਆ ਬਿਰਦੁ ਨ ਜਾਣਨੀ ॥
ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਊਂਧੈ ਕਵਲ ਦਿਸਨਿ ਖਰੇ ਕਰੂਪ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਤੀ (ਘੂਪ) ਸਘਨੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਵਰਣ ਔ ਵਿਖੇਪ ਸ਼ਕਤੀਓਂ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਹੈਂ ਓਹ ਵੇਦੋਂ ਕੇ (ਬਿਰਦੁ) ਪ੍ਰਣ ਕਰੇ ਕੋ ਵਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ॥ ਐਸੇ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਸੇ (ਊਂਧੇ) ਉਲਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਵਹੁ ਖਰੇ ਕਰੂਪ ਭਾਵ ਅਤੀ ਭੈਦਾਯਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਕਹਿ ਜਾਣਨਿ ਕਹਿਆ ਬੁਝਨਿ ਤੇ ਨਰ ਸੁਘੜ ਸਰੂਪ ॥
ਇਕਨਾ ਨਾਦੁ ਨ ਬੇਦੁ ਨ ਗੀਅ ਰਸੁ ਰਸੁ ਕਸੁ ਨ ਜਾਣੰਤਿ ॥

ਏਕ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੂੰ ਕੇ ਵਕਤਾ ਕਹਿ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਉਤਮ ਸਰੋਤੇ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਸੁਣਕਰ ਸਮਝ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਸਮਝਣੇ ਵਾਲੇ ਜੋ ਉਤਮ ਸਰੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਰ ਚਤਰ ਸਰੂਪ ਹੈਂ॥ ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਕੋ (ਨਾਦੁ) ਸਬਦ ਭਾਵ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਕੇ ਰਸ ਕੀ (ਗੀਅ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਬੇਦ ਪਾਠ ਕੀ ਭੀ ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ (ਰਸੁ) ਵਿਸ਼ੇ ਸੁਖ ਜੋ ਮਨ ਕੋ (ਕਸੁ) ਖੈਂਚਣੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਓਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਹੈ॥

ਇਕਨਾ ਸਿਧਿ ਨ ਬੁਧਿ ਨ ਅਕਲਿ ਸਰ ਅਖਰ ਕਾ ਭੇਉ ਨ ਲਹੰਤਿ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤ ॥੧੫॥

ਔਰ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਨ ਸਿਧੀ ਹੈ ਔ ਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧੀ ਕੀ ਬੁਧੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੀਯ ਅਕਲ ਕਾ ਹੀ (ਸਰ) ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔ ਅਕਾਰ, ਮਕਾਰ ਆਦੀ ਅਖਰੋਂ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਲਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਅਸਲ (ਖਰ) ਗਧੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੫॥ ਸਿਖੋਂ ਕੇ ਪੂਛਣੇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੇ ਲਖਣ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਜੋ ਬਿੰਦੈ ਬ੍ਰਹਮੁ ॥
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਕਮਾਵੈ ਕਰਮੁ ॥

ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਸਰੂਪ ਕੋ (ਬਿੰਦੈ) ਜਾਣੈ॥ ਪੁਨਾ ਜਪ, ਤਪ, ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰੈ॥

ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਰਖੈ ਧਰਮੁ ॥
ਬੰਧਨ ਤੋੜੈ ਹੋਵੈ ਮੁਕਤੁ ॥
ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਪੂਜਣ ਜੁਗਤੁ ॥੧੬॥

ਔ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਕਾ (ਧਰਮੁ) ਸੁਭਾਵ ਰਾਖੈ ਔ[1] ਬੰਧਨੋਂ ਕੋ ਤੋੜਕਰ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਇਨ ਲਖਣੋਂ ਵਾਲਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪੂਜਣੇ ਯੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਖਤ੍ਰੀ ਸੋ ਜੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਸੂਰੁ ॥
ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੈ ਸਰੀਰੁ ॥

ਖਤ੍ਰੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਸੂਰਮਾਂ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਯੁਧ ਮੈਂ ਪੀਠ ਨ ਦਿਖਾਵੈ॥ ਔਰ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਰੂਪ ਹੀ ਕਰੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕੋਈ ਸੀਸ ਮਾਂਗੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸੋਈ ਦੇਵੈ ਐਸਾ ਦਾਤਾ ਹੋਇ॥

ਖੇਤੁ ਪਛਾਣੈ ਬੀਜੈ ਦਾਨੁ ॥
ਸੋ ਖਤ੍ਰੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ ॥

ਖੇਤ ਕੋ ਪਛਾਣ ਕਰ ਦਾਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਉਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਵੇ ਜੋ ਐਸਾ ਖਤ੍ਰੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਦਰਗਹ ਮੇਂ ਪਰਵਾਣ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਜੇ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ॥
ਅਪਣਾ ਕੀਤਾ ਆਪੇ ਪਾਵੈ ॥੧੭॥

ਜੋ ਲਬ ਲੋਭ ਤਥਾ ਝੂਠ ਕਉ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਪਨੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਤਨੁ ਨ ਤਪਾਇ ਤਨੂਰ ਜਿਉ ਬਾਲਣੁ ਹਡ ਨ ਬਾਲਿ ॥
ਸਿਰਿ ਪੈਰੀ ਕਿਆ ਫੇੜਿਆ ਅੰਦਰਿ ਪਿਰੀ ਸਮ੍ਹਾਲਿ ॥੧੮॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਤਨ ਕਉ ਤੰਦੂਰ ਵਤ ਤਪਾਵਣਾ ਕਹਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਤ੍ਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਭਾਈ ਤਨ ਕੋ ਤੰਦੂਰ ਵਤ ਨਾ ਤਪਾਉ ਭਾਵ ਯੇਹ ਐਸਾ ਤਮੋਗੁਣੀ ਤਪ ਨਾ ਕਰ ਔ ਹਡੋਂ ਕੋ ਬਾਲਣ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਨ ਬਾਲ ਇਨ ਸਿਰ ਔ ਪੈਰੋਂ ਨੇ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਫੇੜਿਆ ਭਾਵ ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਅਪਣੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਸੰਮਾਲਨਾ ਕਰ॥੧੮॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੨

ਸਭਨੀ ਘਟੀ ਸਹੁ ਵਸੈ ਸਹ ਬਿਨੁ ਘਟੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ੍ਹਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੧੯॥

ਸੰਪੂਰਨ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਸਹੁ) ਪਤੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਤੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਘਟ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰੋਂ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੋਹਾਗਣੀਆਂ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ ॥
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ ॥
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ ॥
ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ ॥੨੦॥

ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੀ ਓਰ ਵਾਕ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਜੇਕਰ ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖੇ ਬਿਲਾਸ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ ਤਬ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਕੋ ਤਲੀ ਪਰ ਧਰ ਕੇ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਗਲੀ ਮੈਂ ਆਉ ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰ ਅਪਨਾ ਸਿਰ ਮੁਝ ਕੋ ਦੀਜੈ ਔਰ ਕੋਈ (ਕਾਣਿ) ਅਹਿਸਾਨ ਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਇਸ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਪੈਰ ਧਰਨਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਏ॥੨੦॥ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਮਰਦਾਨੇ ਕੋ ਏਕ ਟਕੇ ਕਾ

[1] ਵਾ ਸੀਲ ਔ ਸੰਤੋਖ ਔ ਧਰਮ ਕਾ ਰਖਣਾ ਕਰੇ॥

ਝੂਠ ਖਰੀਦਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਂ ਭੇਜਾ ਤਬ ਏਕ ਮੂਲਾ ਨਾਮ ਬਾਣੀਏਂ ਨੇ ਮਰਨਾ ਸਚ ਔ ਜੀਵਨਾ ਝੂਠ ਲਿਖ ਦੀਆ ਤਬ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਤਿਸ ਕੋ ਬੁਲਾਯਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਨਿਹਾਲ ਹੂਆ ਘਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਵਿਚਰਤਾ ਰਹਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਝੂਠ ਹੀ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲਾ ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਔਰ ਉਹ ਜਲਨੇ ਲਗੀ ਹੈ ਤੂੰ ਪਹੁਚੇਂ ਤਬ ਓਹ ਬਚਤੀ ਹੈ ਮੂਲੇ ਨੇ ਕਹਾ ਇਤਨੀ ਦੂਰ ਤੇ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਕੈਸੇ ਪਹੁੰਚੋਂ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਕਹੇ ਨੇਤ੍ਰ ਮੀਚੇ ਔਰ ਖਿਨ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇ ਲੀਆ ਕੋਈ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿਆਲਕੋਟ ਮੈਂ ਆਏ ਔ ਉਸ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਲੈਨੇ ਕੋ ਗਏ ਓਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਕਹੇ ਗੁਹਾਰੇ ਮੈਂ ਲੁਕ ਰਹਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਨ ਕਰਾ॥

ਨਾਲਿ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ ॥
ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ ॥੨੧॥

ਇਨ (ਕਿਰਾੜੋਂ) ਬਨੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਵਾ ਇਨ ਕਰਾੜੋਂ ਭਾਵ ਕਠੋਰ ਚਿਤ ਵਾਲਿਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਅਛੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਝੂਠਿਓਂ ਕੀ ਝੂਠੀ ਹੀ (ਪਾਇ) ਇਜਤ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮੂਲਿਆ ਤੈਨੇ ਅਪਨੇ ਮਰਨੇ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਜਗਹ ਮੇਰਾ ਮਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਗੁਹਾਰੇ ਮੈਂ ਮਰਨਾ ਹੈ॥ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਹਰ ਬੇਰ ਸਾਹਿਬ ਬੈਠੇ ਥੇ ਜਬ ਮਰਦਾਨਾ ਮੂਲੇ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਪੂਛ ਕਰ ਮੁੜ ਆਯਾ ਤਬ ਪੀਛੇ ਸਰਪ ਕੇ ਡਸਣੇ ਸੇ ਮੂਲਾ ਮ੍ਰਿਤ ਭਯਾ॥੨੧॥

ਕਲਯੁਗੀ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਲਖਜਣ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਗਿਆਨ ਹੀਣੰ ਅਗਿਆਨ ਪੂਜਾ ॥
ਅੰਧ ਵਰਤਾਵਾ ਭਾਉ ਦੂਜਾ ॥੨੨॥

ਜੋ ਜੀਵ ਗਿਆਨ ਤੇ ਹੀਣ ਹੈਂ ਸੋ ਅਗਿਆਨੀ ਜਨੋਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜੇ ਭਾਵ ਵਾਲਾ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਅੰਧਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਵਹੁ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੨॥

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਧਰਮ ਬਿਨੁ ਧਿਆਨੁ ॥
ਸਚ ਬਿਨੁ ਸਾਖੀ ਮੂਲੋ ਨ ਬਾਕੀ ॥੨੩॥

ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਗੁਰੇ ਲੋਕ ਗਿਆਨ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਧਰਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਝੂਠੀ (ਸਾਖੀ) ਗਵਾਹੀ ਦੇਣੇ ਕਰਕੇ ਤਿਸਤੇ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਾਸ ਰੂਪੀ ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਬਾਕੀ ਤਿਨਕੀ ਤਰਫ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਫਲ ਦੁਖ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ॥੨੩॥

ਮਾਣੂ ਘਲੈ ਉਠੀ ਚਲੈ ॥
ਸਾਦੁ ਨਾਹੀ ਇਵੇਹੀ ਗਲੈ ॥੨੪॥

ਇਹ ਮਾਨਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੇਜੇ ਹੂਏ ਆਏ ਔ ਸੱਦੇ ਤੇ ਉਠ ਚਲੇ ਹੈਂ ਔ ਐਸੀ ਬਾਤੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਕਰਕੇ ਜੋ ਊਪਰ ਕੇ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਕਥਨ ਕਰੀ ਹੈ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਨਾ ਆਵਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮ ਸਫਲ ਨਾ ਕੀਆ॥੨੪॥

ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਕੀ ਆਵਸਜ ਭਗਤ ਬਜਤਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ:-

ਰਾਮੁ ਝੁਰੈ ਦਲ ਮੇਲਵੈ ਅੰਤਰਿ ਬਲੁ ਅਧਿਕਾਰ ॥
ਬੰਤਰ ਕੀ ਸੈਨਾ ਸੇਵੀਐ ਮਨਿ ਤਨਿ ਜੁਝੁ ਅਪਾਰੁ ॥

ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਭੀ ਸਰੀਰ ਸਬੰਧ ਕਰ ਕਪੋਂ ਕੇ ਦਲ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਝੁਰਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਜਦਪਿ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਉਲਟਾਵਨੇ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਥਾ ਤਦਪਿ ਤਿਸ ਬਲ ਕੇ ਦਿਖਾਵਨੇ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨ ਸਮਝਿਆ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੇ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਉਸੀ ਤਰਹ ਕੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ

ਐਸਾ ਬੀਚਾਰ ਕੀਆ ਕਿ ਬਾਂਦਰੋਂ ਕੀ ਸੈਨਾ ਕੋ ਸੇਵਣਾ ਕਰੀਏ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਸੈਨਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਕਰ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਅਪਾਰ ਜੁਧ ਹੀ ਬਸ ਰਹਾ ਥਾ॥

ਸੀਤਾ ਲੈ ਗਇਆ ਦਹਸਿਰੋ ਲਛਮਣੁ ਮੂਓ ਸਰਾਪਿ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਤਾ ਕਰਣਹਾਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ ॥੨੫॥

ਜਬ ਰਾਵਣ ਸੀਤਾ ਕੋ ਲੈ ਗਇਆ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਬਿਰਹ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੁਏ ਪੁਨਾ ਯੁਧ ਮੈਂ ਲਛਮਣ ਜੀ ਕੋ ਮੂਰਛਾ ਭਈ ਸੇ ਦੁਖ ਭਯਾ ਹੈ ਇਤਨੇ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਹੋਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਸੀ ਕਾਲ ਮੇਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਵਿਵਾਹ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹਰੀ ਸੇ ਸਰੂਪ ਮਾਂਗਾ ਥਾ ਹਰੀ ਨੇ ਸਰੂਪ ਦੇਕਰ ਮੁਖ ਬਾਂਦਰ ਕਾ ਕਰ ਦੀਆ ਅਰ ਸੁਯੰਬਰ ਮੇਂ ਵਹੁ ਰਾਜ ਪੁਤ੍ਰੀ ਆਪ ਲੇ ਗਏ ਤਬ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੈ ਸਾਥ ਹਾਸੀ ਕਰੀ ਜਾਣ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਥਾ ਬਾਂਦਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਂਗੇ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਬਿਰਹ ਕਰ ਦੁਖੀ ਹੋਵੋਗੇ ਓਹ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਹੂਆ ਰਾਮਜੀ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਪੜਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾਦੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕਰਣਹਾਰ ਵਿਸ਼ਨ ਜੋ ਆਪ ਹੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੋ ਥਾਪ ਭਾਵ ਰਚ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਉਥਾਪਿ) ਉਠਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਲੀਨ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਮਰਥ ਹਰੀ ਦੇਹ ਧਾਰ ਕਰ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਭਯਾ ਹੈ ਤਬ ਔਰ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਤੋ ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ ਭਾਵ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਅਵੱਸ਼ ਸਭ ਕੋ ਭੋਗਣਾ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਮਨ ਮਹਿ ਝੂਰੈ ਰਾਮਚੰਦੁ ਸੀਤਾ ਲਛਮਣ ਜੋਗੁ ॥
ਹਣਵੰਤਰੁ ਆਰਾਧਿਆ ਆਇਆ ਕਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ॥

ਸੀਤਾ ਔ ਲਛਮਣ ਕੇ (ਜੋਗ) ਸੰਬੰਧ ਵਾਸਤੇ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਝੂਰਤੇ ਭਏ ਭਾਵ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਹੂਏ॥ ਜਬ ਹਨੂਮਾਨ ਜੀ ਕੇ ਤਾਈਂ ਅਰਾਧਿਆ ਭਾਵ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਹਨੂਮਾਨ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸੀਤਾ ਕੀ ਸੋਝੀ ਲਿਆਇਆ ਔਰ ਸੰਜੀਵਨ ਬੂਟੀ ਔ ਸੁਖੇਣ ਵੈਦ ਕੋ ਲਿਆਇ ਕਰ ਲਛਮਣ ਕੋ ਜਿਵਾਯਾ ਪੁਨਾ ਸੀਤਾ ਕਾ ਔ ਲਛਮਣ ਕਾ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਸੰਜੋਗੁ) ਮਿਲਾਪ ਕਰ ਦੀਆ॥

ਭੂਲਾ ਦੈਤੁ ਨ ਸਮਝਈ ਤਿਨਿ ਪ੍ਰਭ ਕੀਏ ਕਾਮ ॥
ਨਾਨਕ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਸੋ ਕਿਰਤੁ ਨ ਮਿਟਈ ਰਾਮ ॥੨੬॥

ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਭੂਲਾ ਹੂਆ ਰਾਵਣ ਜੋ ਦੈਤੋਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਥਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਐਸੇ ਕਾਮ ਕੀਏ ਹੂਏ ਦੇਖ ਕਰ ਭੀ ਨਾ ਸਮਝਤਾ ਭਯਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੋ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜਾਣ ਕਰ ਸੀਤਾ ਲੇ ਕਰ ਨਾ ਮਿਲਤਾ ਭਯਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਓਹ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਵੇਪਰਵਾਹ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਰੂਪ ਥੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਨਕਾ ਕਰਮ ਫਲ ਨ ਮਿਟਤਾ ਭਯਾ॥ ਜੋ ਨਾਰਦ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਥਾ॥੨੬॥

ਏਕ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਗਏ ਤਹਾਂ ਕਸਾਈ ਪੁਰੇ ਮੇਂ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਦੇਖਕਰ ਕੋਪ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ॥

ਲਾਹੌਰ ਸਹਰੁ ਜਹਰੁ ਕਹਰੁ ਸਵਾ ਪਹਰੁ ॥੨੭॥

ਇਸ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਪਾਪ ਕੇ ਹੋਣੇ ਕਰ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਤੇ ਤਕ ਸਦਾ ਹੀ ਜ਼ਹਿਰ ਕੇ ਸਮਾਨ (ਕਹਰ) ਅਤੀ ਕਸ਼ਟ ਰਹਿਆ ਕਰੇਗਾ॥੨੭॥ ਐਸਾ ਵਾਕ ਹੋਣੇ ਕਰ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਨਿਤ ਹੀ ਬਡੇ ਬਡੇ ਉਪਦ੍ਰਵ ਹੂਆ ਕਰੇਂ॥ ਜਬ ਸਾਹਿਬ ਤੀਸਰੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਲਾਹੌਰ ਮੇਂ ਆਏ ਔ ਲਹੌਰ ਕੀ ਸੰਗਤ ਹਜੂਰ ਮੇਂ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਿਆਲ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬਚਨ ਕੀਆ॥

ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਲਾਹੌਰ ਸਹਰੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰੁ ਸਿਫਤੀ ਦਾ ਘਰੁ ॥੨੮॥

ਹੇ ਸਿੱਖੋ ਲਹੌਰ ਪੂਰਬ ਜੈਸਾ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਬਨਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਕੀ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਪਚੀਸ ਕੋਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸੇਗਾ ਓਹ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਘਰ

ਹੋਵੇਗਾ॥ ਐਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਸਿਖ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਏ॥੨੮॥ ਲਾਹੌਰ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਉਦੋ ਸ਼ਾਹ ਨਾਮ ਬਾਣੀਆਂ ਥਾ ਕਿਸੀ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਆਪਨੇ ਉਦੋ ਸ਼ਾਹ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਉਦੋਸਾਹੈ ਕਿਆ ਨੀਸਾਨੀ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵੈ ਅੰਨੀ ॥

ਉਦੋਸੀਅ ਘਰੇ ਹੀ ਵੁਠੀ ਕੁੜਿਈਂ ਰੰਨੀ ਧੰਮੀ ॥

ਉਦੋਸ਼ਾਹ ਕੀ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਤੁਝਕੋ ਦਸੀਏ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਅੰਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਅੰਨ ਬਹੁਤ ਜਮਾ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਉਦੋਸ਼ਾਹੀ ਵਸੀ ਹੈ॥ ਵਾ ਤਿਸ ਉਦੋ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸੀਅ ਬਸੀ ਹੈ ਸੀਅ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਅੰਨ ਦਾ ਬੋਹਲ ਮਿਣਤਾ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਮਿਣਨੇ ਸੇ ਜਿਸ ਬੋਹਲ ਵਿਚੋਂ ਮਾਸ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਨਿਕਲ ਆਵੇਂ ਉਸਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਤਿਸ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਉਦੋਸ਼ਾਹ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਵਿਘਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ (ਕੁੜਿਈਂ) ਕੁੜੀਆਂ ਔ ਰੰਨਾਂ ਕੀ ਧੁੰਮ ਪੜੀ ਰਹੀ ਹੈ ਵਾ ਬੇਟੀਆਂ ਬਹੂਆਂ ਸੰਯੁਗਤ ਤਿਸ ਕੀ (ਧੰਮੀ) ਹਵੇਲੀਆਂ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੈਂ॥

ਸਤੀ ਰੰਨੀ ਘਰੇ ਸਿਆਪਾ ਰੋਵਨਿ ਕੂੜੀ ਕੰਮੀ ॥

ਜੋ ਲੇਵੈ ਸੋ ਦੇਵੈ ਨਾਹੀ ਖਟੇ ਦੰਮ ਸਹੰਮੀ ॥੨੯॥

(ਸਤੀ) ਸੈਂਕੜੇ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਆਪਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਲੜਾਈ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਵਾ ਸਿਆਪਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਘਰ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨੂੰਹਾਂ ਪੋਤ ਨੂੰਹਾਂ ਆਦੀ ਸਾਕੋਂ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਈ ਨ ਕੋਈ ਮਰਿਆ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਆਪਾ ਹੀ ਬਨਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਝੂਠੇ ਕੰਮੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਵਹੁ ਰੋਵਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਅਮਾਨਤ ਵਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸੇ ਰੁਪਯੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਓਹ ਫਿਰ ਉਸਕੋ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਦੰਮਾਂ ਕੋ (ਸਹੰਮੀ) ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖਟਤਾ ਹੈ ਵਾ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਅਰਥ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: -ਹੇ ਭਗਵਨ ਮਨ ਜੋ ਉਦੇ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਵੇਦੋਂ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰੀਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਕਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਲਖਣ ਹੈ? ਉੱਤਰ: ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਮਨ ਕੋ (ਅੰਨੀ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਤੋਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਮਨ ਸਦਾ ਦ੍ਵੈਤ ਕੋ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ (ਉਦੋਸੀਅ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੋਸੋਂ ਕੀ ਪੰਗਤੀ ਇਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਵਸ ਰਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਕੂੜੀ) ਵਾਸ਼ਨਾ ਕਰਕੇ ਔ (ਰੰਨੀ) ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕਰਕੇ ਇਸਕੀ ਧੂੰਮ ਮਚ ਰਹੀ ਹੈ (ਸਤੀ ਰੰਨੀ) ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਔ ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਇਨ ਸਾਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਆਪਾ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਇਸਕੋ ਸ਼ੋਕ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰੈ ਝੂਠੇ ਸੁਖੋਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਵਾ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਦੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਦੰਮ) ਸ੍ਵਾਸੋਂ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਸੁਖ ਖਟਣੇ ਚਾਹੀਤੇ ਥੇ ਸੋ ਖਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਹੀ ਖਾਟਤਾ ਹੈ॥੨੯॥ ਸਿਥਲ ਵੈਰਾਗ ਵਾਲੇ ਜਗਜਾਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ:-

ਪਬਰ ਤੂੰ ਹਰੀਆਵਲਾ ਕਵਲਾ ਕੰਚਨ ਵੰਨਿ ॥

ਕੈ ਦੋਖੜੈ ਸੜਿਓਹਿ ਕਾਲੀ ਹੋਈਆ ਦੇਹੁਰੀ ਨਾਨਕ ਮੈ ਤਨਿ ਭੰਗੁ ॥

(ਪਬਰ) ਕਵਲ ਭਾਵ ਹੇ ਸਿਖ ਆਗੇ ਤੂੰ ਹਰਿਆਵਲਾ ਥਾ ਭਾਵ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਥਾ ਹੇ ਕਵਲਾ ਤੇਰਾ (ਵੰਨਿ) ਰੰਗ ਭੀ ਬਾਹਰੋਂ ਕੰਚਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਥਾ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰੀਤੀ ਥੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿਸ ਦੋਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਜਲ ਗਿਆ ਹੈਂ ਔਰ ਬੁਧ ਰੂਪੀ

ਤੇਰੀ ਦੇਹਰੀ ਕਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵ ਵਿਚਾਰ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਈ ਹੈ ਤਬ ਓਹ ਆਗੇ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ (ਤਨਿ) ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਪਾਪੋਂ ਨੇ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਜਾਣਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਲਹਾਂ ਜੈ ਸੇਤੀ ਮੇਰਾ ਸੰਗੁ ॥
ਜਿਤੁ ਡਿਠੈ ਤਨੁ ਪਰਫੁੜੈ ਚੜੈ ਚਵਗਣਿ ਵੰਨੁ ॥੩੦॥

ਸਤਿਸੰਗ ਰੂਪੀ ਪਾਣੀ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਥਮ ਮਿਲਾਪ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ ਅਬ ਭਾਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸਤਿਸੰਗ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਕਰਕੇ (ਤਨੁ) ਸੂਖਮ ਅੰਤਸਕਰਨ (ਪਰਫੁੜੈ) ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਚੌਗਨਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹ ਆਵਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਗਿਆਨ ਕੀ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਪਾਈਤੀ ਹੈ॥੩੦॥

ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ ਪਹੁਚਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ ॥
ਗਿਆਨੀ ਜੀਵੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸੁਰਤੀ ਹੀ ਪਤਿ ਹੋਇ ॥

ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਇ ਕਰ ਕੋਈ ਰੱਜ ਕੇ ਜੀਵਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਨਾ ਕੋਈ ਸਰਬ ਕਾਮੋਂ ਕੋ ਪਹੁਚ ਕਰ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਤੁਰਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਜਬ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਣੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹੀ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਕਾ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਮੁਝ ਸੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਯੇਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭ ਕਾਮ ਕਰ ਚਲਾ ਹੂੰ ਔਰ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਰਬ ਕਾਲ ਮੈਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ (ਸੁਰਤੀ) ਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਇਜਤ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਸਰਫੈ ਸਰਫੈ ਸਦਾ ਸਦਾ ਏਵੈ ਗਈ ਵਿਹਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਵਿਣੁ ਪੁਛਿਆ ਹੀ ਲੈ ਜਾਇ ॥੩੧॥

ਔ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਮਾਯਾ ਕਾ ਸਰਫਾ ਕਰਤਿਆਂ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ ਮੈਂ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਆਰਬਲਾ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਵਿਹਾਇ) ਬੀਤ ਗਈ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਹ ਜੀਵ ਕਾ ਦੁਖ ਤਿਸ ਕੋ ਕਹੀਏ ਬਿਨਾਂ ਪੂਛੇ ਤੇ ਹੀ ਕਾਲ ਇਸਕੋ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਕਾਲ ਗ੍ਰਸ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩੧॥

ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਅਹੁ ਰਾਇ ਨੋ ਮਤਿ ਚਲੈ ਜਾਂ ਬੁਢਾ ਹੋਵੈ ॥
ਗਲਾਂ ਕਰੇ ਘਣੇਰੀਆ ਤਾਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਪਵਣਾ ਖਾਤੀ ਟੋਵੈ ॥੩੨॥

ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਕੇ ਰਾਜੇ ਜੀਵ ਕੋ ਮਤ ਦੋਸ ਦੇਵੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜਬ ਯੇਹ ਬੁਢਾ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ (ਮਤਿ) ਬੁਧੀ ਇਸਕੀ ਜਾਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਯਦਪਿ ਹੰਕਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਬਹੁਤੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰੇ ਪਰੰਤੂ ਤਿਸ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਅੰਨ ਜੀਵ ਨੇ ਨਰਕੋਂ ਰੂਪੀ ਖਾਤਿਓਂ ਮੈਂ ਔ ਗਰਭ ਰੂਪੀ ਟੋਏ ਮੈਂ ਹੀ ਪੜਨਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਨਰਕੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਭੋਗੇਗਾ॥੩੨॥

ਪੂਰੇ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪੂਰਾ ਘਟਿ ਵਧਿ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਐਸਾ ਜਾਣੈ ਪੂਰੇ ਮਾਂਹਿ ਸਮਾਂਹੀ ॥੩੩॥

ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਕੀਆ ਹੂਆ ਸਭ ਕਿਛ ਪੂਰਾ ਹੈ ਕੁਛ ਕਿਸੀ ਮੈਂ ਨੂਨ ਅਧਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਮੈਂ ਏਕ ਸਮਾਨ ਪੂਰਨ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੂਰਨ ਸਰੂਪ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਤਿਸ ਪੂਰਨ ਪੁਰਖ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੩੩॥

ਏਕ ਪਖੰਡੀ ਅਭਿਆਗਤ ਕਹਾਇ ਕਰ ਮਾਂਗਣੇ ਆਯਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੩

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੩

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਭਿਆਗਤ ਏਹ ਨ ਆਖੀਅਹਿ ਜਿਨ ਕੈ ਮਨ ਮਹਿ ਭਰਮੁ ॥
ਤਿਨ ਕੇ ਦਿਤੇ ਨਾਨਕਾ ਤੇਹੋ ਜੇਹਾ ਧਰਮੁ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਰਮ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਭਿਆਗਤ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਦਾਨ ਦੇਨੇ ਕਾ ਭੀ ਤੇਹੋ ਜੇਹਾ ਧਰਮ ਹੋਇਗਾ ਭਾਵ ਵੈਸਾ ਹੀ ਤੁਛ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗਾ॥੧॥

ਅਭੈ ਨਿਰੰਜਨ ਪਰਮ ਪਦੁ ਤਾ ਕਾ ਭੀਖਕੁ ਹੋਇ ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਜਨੁ ਨਾਨਕਾ ਵਿਰਲਾ ਪਾਏ ਕੋਇ ॥੨॥

ਭੈ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ (ਨਿਰੰਜਨ) ਮਾਯਾ ਸੇ ਅਲੇਪ ਪਰਮ ਪਦ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਂਗਣੇ ਵਾਲਾ ਜੋ ਭਿਖਜਕ ਹੋਵੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਹਾਤਮਾ ਕੋ ਭੋਜਨ ਦੇਨੇ ਕਾ ਪੁੰਨ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੀ ਪਾਵਤਾ ਹੈ॥੨॥

ਹੋਵਾ ਪੰਡਿਤੁ ਜੋਤਕੀ ਵੇਦ ਪੜਾ ਮੁਖਿ ਚਾਰਿ ॥
ਨਵਾ ਖੰਡਾ ਵਿਚਿ ਜਾਣੀਆ ਅਪਨੇ ਚਜ ਵੀਚਾਰ ॥੩॥

ਪੰਡਤ ਜੋਤਸੀ ਹੋਇ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਚਾਰ ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮੁਖਾਗ੍ਰ ਪਾਠ ਕਰੂੰ ਔਰ ਆਪਣੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਵਾਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਚਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਅਚਾਰ ਨਿਸਫਲ ਹੈਂ॥੩॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੈਲੀ ਘਾਤੁ ਕੰਞਕਾ ਅਣਚਾਰੀ ਕਾ ਧਾਨੁ ॥
ਫਿਟਕ ਫਿਟਕਾ ਕੋੜੁ ਬਦੀਆ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥

ਬ੍ਰਹਮਣ ਔ (ਕੈਲੀ) ਗਊਘਾਤ ਕਾ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈ ਔ (ਕੰਞਕਾ) ਲੜਕੀ ਕਾ ਘਾਤ ਕਰਨਾ ਵਾ ਲੜਕੀ ਕਾ ਪੈਸਾ ਖਾਣਾ ਔਰ (ਅਣਚਾਰੀ) ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇਹਾਰੇ ਕਾ ਕੁਧਾਨ ਖਾਣਾ ਇਤਯਾਦੀ ਜੋ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਾਪ ਕਰਮੋਂ ਕਰ ਸਦਾ ਹੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੀਆਂ (ਕੋੜੁ) ਕਰੋੜੋਂ ਬਦੀਆਂ ਔਰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਣਾ ਇਨਕਾ ਜੋ ਪਾਪ ਹੈ॥

ਪਾਹਿ ਏਤੇ ਜਾਹਿ ਵੀਸਰਿ ਨਾਨਕਾ ਇਕੁ ਨਾਮੁ ॥
ਸਭ ਬੁਧੀ ਜਾਲੀਅਹਿ ਇਕੁ ਰਹੈ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਜਾਣੇ ਸੇ ਇਤਆਦੀ ਜੀਵ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਾ ਇਕ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਸੇ ਇਹ ਸਭੀ ਪਾਪ ਵੀਸਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਰਬ ਬੁਧੀਆਂ ਜਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਏਕ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪॥

ਮਾਥੈ ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਵਰਤਦਾ ਸੋ ਬੂਝੈ ਜਿਸ ਨੋ ਨਦਰਿ ਹੋਇ ॥੫॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਦਿ ਮਸਤਕ ਪੁਰ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੋ ਸਮਝਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਕੂੜੈ ਲਾਲਚਿ ਲਗਿ ॥
ਧੰਧਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹਣੀ ਅੰਤਰਿ ਤਿਸਨਾ ਅਗਿ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਝੂਠੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਵਿਸਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਜਨ ਮਾਯਾ ਮੋਹਣੀ ਮੈਂ ਮੋਹੇ ਹੁਏ ਧੰਧਿਓਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅੰਦਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਹੈ॥

ਜਿਨ੍ਾ ਵੇਲਿ ਨ ਤੂੰਬੜੀ ਮਾਇਆ ਠਗੇ ਠਗਿ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਬੰਨਿ੍ ਚਲਾਈਅਹਿ ਨਾ ਮਿਲਹੀ ਵਗਿ ਸਗਿ ॥

ਜਿਨ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਰੂਪੀ ਵੇਲ ਨਹੀਂ ਉਦੇ ਹੋਈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਤੂੰਬੜੀ ਰੂਪ ਗਿਆਨ ਫਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਯਾ ਰੂਪ ਠਗ ਨੇ ਠੱਗੇ ਹੈਂ ਵਾ ਤਿਨ ਠੱਗੋਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਨੇ ਠਗ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਬੰਧ ਕਰਕੇ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾਈਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਤੋਂ ਰੂਪੀ ਗਊਓਂ ਕੇ ਵਗ ਸਾਥ ਓਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਵਾ (ਵਗਿ) ਬਗਲੇ ਵਤ ਪਾਖੰਡੀ ਔਰ (ਸਗਿ) ਕੂਕਰ ਵਤ ਲੋਭੀ ਹਰੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਭੁਲੀਐ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਛੁਟੀਐ ਜੇ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੬॥

ਆਪ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭੁਲਾਏ ਤੇ ਭੁਲੀਤਾ ਹੈ ਔਰ ਆਪ ਹੀ ਸਤਿਸੰਗ ਮੇਲ ਮੈਂ ਮਿਲਾਏ ਤੌ ਤਿਸ ਕੋ ਮਿਲੀਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਇਹ ਜੀਵ ਚਲੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੇ ਕਰ ਬੰਧਨੋਂ ਤੇ ਛੂਟੀਤਾ ਹੈ॥੬॥

ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਣਾ ਭੀ ਸਚਾ ਸਾਲਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਏਕੁ ਦਰੁ ਬੀਭਾ ਪਰਹਰਿ ਆਹਿ ॥੭॥

ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਯੋਗ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਸਦਾ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਐ ਪੁਨਾ ਮਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਸਦਾ ਤਿਸ ਸਚੇ ਹੀ ਕੋ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੀ ਦਰ ਸਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ (ਬੀਭਾ) ਦੂਸਰਾ ਦਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਹੁ ਭਾਵ ਏਕ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਖੋ॥੭॥

ਨਾਨਕ ਜਹ ਜਹ ਮੈ ਫਿਰਉ ਤਹ ਤਹ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥
ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਏਕੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਫਿਰਿਆ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੋਈ ਏਕ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਹਾਂ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤਹਾਂ ਏਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਦੂਖ ਵਿਸਾਰਣੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਜੇ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ਕੋਇ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਮਨਿ ਵਸੈ ਕਰਮ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੯॥

ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਵਿਸਾਰਣੇ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਏਕ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਨ ਮੈਂ ਵਸਾਵੇ ਤਬ ਦੁਖ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਨਾਨਕ ਹਉ ਹਉ ਕਰਤੇ ਖਪਿ ਮੁਏ ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਅਸੰਖ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਸੁ ਉਬਰੇ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਅਲੰਖ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਖੂਹਿਣ ਲਖ ਅਸੰਖ) ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵ ਹਉਮੈਂ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਖਪ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਮਰ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚੇ (ਸਬਦਿ) ਬ੍ਰਹਮ ਅਲਖ ਕੋ ਲਖਜਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਯਦਪਿ ਬ੍ਰਹਮ ਅਲਖ ਹੈ ਤਦਪਿ ਲਖਣਾਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਸ ਕੋ ਲਖੀਤਾ ਹੈ॥੧੦॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਇਕ ਮਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨ ਜਨ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਮਾਇਆ ਕੀ ਭੁਖ ਜਾਇ ॥

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਹਮ ਚਰਨੀ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰੀ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਮਾਯਾ ਕੀ ਭੂਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਸੇ ਜਨ ਨਿਰਮਲ ਊਜਲੇ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਹੋਰਿ ਪਤਿਸਾਹੀਆ ਕੂੜੀਆ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥੧੧॥

ਜੋ ਜਨ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਉਜਲ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ (ਕੂੜੀਆਂ) ਝੂਠੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਨਾਮ ਮੈ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਜਿਉ ਪੁਰਖੈ ਘਰਿ ਭਗਤੀ ਨਾਰਿ ਹੈ ਅਤਿ ਲੋਚੈ ਭਗਤੀ ਭਾਇ ॥
ਬਹੁ ਰਸ ਸਾਲਣੇ ਸਵਾਰਦੀ ਖਟ ਰਸ ਮੀਠੇ ਪਾਇ ॥

ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਭਗਤੀ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਭਾਇ ਭਗਤੀ ਸੇ ਪਤੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹਿਤੀ ਹੈ॥ ਬਹੁਤੇ ਰਸੋਂ ਕੇ ਸਲੂਣੇ ਮੀਠੇ ਆਦੀ ਛੈ ਰਸੋਂ ਕੋ ਸਵਾਰਤੀ ਹੈ ਔਰ ਪਤੀ ਕੇ ਖਾਣੇ ਵਾਸਤੇ ਥਾਲੀ ਮੈਂ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਤਿਉ ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਸਲਾਹਦੇ ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਮਨੁ ਤਨੁ ਧਨੁ ਆਗੈ ਰਾਖਿਆ ਸਿਰੁ ਵੇਚਿਆ ਗੁਰ ਆਗੈ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਭਗਤਿ ਹਰੀ ਕੋ ਸਲਾਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਮਨ, ਤਨ, ਧਨ ਆਦੀ ਸਰਬੰਸ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੇ ਆਗੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਖਿਆ ਭਾਵ ਅਰਪਣ ਕੀਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕਰ ਸਿਰ ਭੀ ਵੇਚ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਭੈ ਭਗਤੀ ਭਗਤ ਬਹੁ ਲੋਚਦੇ ਪ੍ਰਭ ਲੋਚਾ ਪੂਰਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੪

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ਹੈ ਕਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਿਪਤਾਇ ॥

ਜੋ ਭੈ ਔ ਭਗਤੀ ਕਰਕੇ ਭਗਤਿ ਜਨ ਤਿਸ ਸੁਆਮੀ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਬਹੁਤ ਲੋਚਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤਿਨ ਪ੍ਰੇਮੀਓਂ ਕੀ (ਲੋਚਾ) ਇਛਾ ਪੂਰਨ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਓਹ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਵੇਪਰਵਾਹ ਹੈ ਕਿਸ ਭੋਜਨ ਕੇ ਖਾਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ? ਉਤ੍ਰ :-

ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ ਜੋ ਚਲੈ ਤਿਪਤਾਸੈ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ॥
ਧਨੁ ਧਨੁ ਕਲਜੁਗਿ ਨਾਨਕਾ ਜਿ ਚਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੧੨॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਣੈ) ਹੁਕਮ ਬੀਚ ਜੋ ਚਲ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਰੂਪੀ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਤਬ ਵਹੁ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਕਲਿਯੁਗ ਮੈਂ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੋ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਬਦੁ ਨ ਰਖਿਓ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥
ਧਿਗੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਜੀਵਿਆ ਕਿਤੁ ਆਏ ਸੰਸਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਆਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤਿਨਕਾ ਜਨਮ ਨਿਸਫਲ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਭਉ ਮਨਿ ਪਵੈ ਤਾਂ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰਿ ॥
ਨਾਉ ਮਿਲੈ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿ ॥੧੩॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤੀ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਭੈ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਰੀ ਕੇ ਰਸ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਲਾਗਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਆਦੋਂ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖ੍ਯਾ ਹੂਆ ਹੋਣੇ ਕਰਕੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਗੁ ਭਰਮਿਆ ਘਰੁ ਮੁਸੈ ਖਬਰਿ ਨ ਹੋਇ ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਿ ਮਨੁ ਹਿਰਿ ਲਇਆ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ ਲੋਇ ॥

ਇਸ ਮਾਇਆ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਭ੍ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਘਰ ਲੁਟੀਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸਕੋ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿ ਵਿਕਾਰੋਂ ਨੇ ਹਰ ਲੀਆ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖ ਲੋਕ ਅਗ੍ਯਾਨ ਕਰ ਅੰਧਾ ਹੈ॥

ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰੇ ਗੁਰਮਤਿ ਜਾਗੈ ਸੋਇ ॥
ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਮਨੁ ਤਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਸਨੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਖੜਗ ਲੇ ਕਰ ਪਾਂਚ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ ਦੂਤ (ਸੰਘਾਰੇ) ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਮਤਿ) ਸਿਖ੍ਯਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਤਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਨਾਮਹੀਨ ਨਕਟੇ ਫਿਰਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਹਿ ਰੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜੋ ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ ॥੧੪॥

ਔਰ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਮੁਖ (ਨਕਟੇ) ਨਾਕ ਕਟੇ ਹੁਏ ਭਾਵ ਜਸ ਵਾ ਭਗਤੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਆਦੋਂ ਕਰਤੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਲੇਖ ਕੋ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ॥੧੪॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਹਰਿ ਧਨੁ ਖਟਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਨਾਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਇਆ ਅਤੁਟ ਭਰੇ ਭੰਡਾਰ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਨਾਮ ਪਦਾਰਥ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰ ਅਟੋਟ ਭਰੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਬਾਣੀ ਉਚਰਹਿ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥
ਨਾਨਕ ਸਭ ਕਾਰਣ ਕਰਤਾ ਕਰੈ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਨਹਾਰੁ ॥੧੫॥

ਜਿਨ ਗੁਣੋਂ ਕਾ ਵਾ ਜਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਪਾਰਾਵਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਸਰਬ ਕਾਰਣ ਆਪ ਹੀ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜੁ ਹੈ ਮਨੁ ਚੜਿਆ ਦਸਵੈ ਆਕਾਸਿ ॥
ਤਿਥੈ ਊਂਘ ਨ ਭੁਖ ਹੈ ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਸੁਖ ਵਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ (ਸਹਜੁ) ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਸਰਗ ਵਿਸਰਗ ਆਦੀ ਨਵੋਂ ਕਾ ਜੋ ਆਸਰਾ ਦਸਵਾਂ ਚਿਦਾਕਾਸ ਰੂਪ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ (ਚੜਿਆ) ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਨਾ ਤੋ ਅਵਿਦਿਆ (ਉਘ) ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਭੁਖ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਹਰੀ ਕੇ ਸੁਖ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਵਿਆਪਤ ਨਹੀ ਜਿਥੈ ਆਤਮ ਰਾਮ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਆਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਸਰੂਪ ਅਪਨੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੁਆ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਅਨਭਵ ਕਰਤਾ ਹੁਆ ਭੀ ਤਿਨ ਕੋ ਅਨਾਤਮ ਧਰਮ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪ ਕੋ ਸਰਬ ਤੇ ਅਸੰਗ ਦੇਖਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਚੋਲੜਾ ਸਭ ਗਲਿ ਆਏ ਪਾਇ ॥
ਇਕਿ ਉਪਜਹਿ ਇਕਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਂਹਿ ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਾ ਚੋਲਾ ਇਹ ਸਰੀਰ ਇਹ ਸਭੀ ਜੀਵ ਗਲ ਮੈਂ ਪਹਿਰ ਆਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਏਕ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਏਕ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਮੈਂ ਹੀ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਰੰਗੁ ਲਗਾ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥
ਬੰਧਨਿ ਬੰਧਿ ਭਵਾਈਅਨੁ ਕਰਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥੧੭॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਜੰਮਣਾ ਮਰਣਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਸੇ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੁਆ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਬੰਧਨੋਂ ਮੈਂ ਬੰਧੇ ਹੁਏ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਫਿਰਾਈਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸੋਂ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਉਪਾਵ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਜਿਨ ਕਉ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀਅਨੁ ਤਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥
ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲੇ ਉਲਟੀ ਭਈ ਮਰਿ ਜੀਵਿਆ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਹਰੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟੀ ਭਈ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨਕਾ ਮਨ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤਰਫ ਸੇ ਮਰ ਕਰ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਜੀਵਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਭਗਤੀ ਰਤਿਆ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੀ ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਰੀ ਨਾਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੮॥

ਮਨਮੁਖ ਚੰਚਲ ਮਤਿ ਹੈ ਅੰਤਰਿ ਬਹੁਤੁ ਚਤੁਰਾਈ ॥
ਕੀਤਾ ਕਰਤਿਆ ਬਿਰਥਾ ਗਇਆ ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਮਤਿ ਅਤੀ ਚੰਚਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਝੂਠੀ ਚਤਰਾਈ ਬਹੁਤ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਕੀਤਾ ਹੂਆ (ਕਰਤਿਆ) ਕਰਤਬ ਵਿਅਰਥ ਗਯਾ ਹੈ ਇਕ ਤਿਲ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਥਾਂ ਨ ਪਯਾ ਭਾਵ ਮੋਖ ਫਲ ਕੇ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਨ ਹੂਆ॥

ਪੁੰਨ ਦਾਨੁ ਜੋ ਬੀਜਦੇ ਸਭ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੈ ਜਾਈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਮਕਾਲੁ ਨ ਛੋਡਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਖੁਆਈ ॥

ਜੋ ਉਹ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਸ੍ਵਰਗ ਆਦੀ ਭੋਗ ਕਰ ਪੁਨਾ ਧਰਮਰਾਇ ਕੇ ਹੁਕਮ ਸੇ ਊਰਧ ਔ ਅਧੋਗਤੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਮ ਕਾਲ ਛੋਡਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਆਯੂ (ਖੁਆਈ) ਗਵਾਈ ਹੈ॥

ਜੋਬਨੁ ਜਾਂਦਾ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਜਰੁ ਪਹੁਚੈ ਮਰਿ ਜਾਈ ॥
ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਮੋਹੁ ਹੇਤੁ ਹੈ ਅੰਤਿ ਬੇਲੀ ਕੋ ਨ ਸਖਾਈ ॥

ਮਾਇਆ ਕੇ ਲਾਲਚ ਮੈਂ ਜੋਬਨ ਜਾਤਾ ਹੂਆ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜਬ ਬੁਢੇਪਾ ਆਇ ਪਹੁਚਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ ਮਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਪੁਤ੍ਰ ਔ (ਕਲਤੁ) ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕੋਂ ਵਿਖੇ ਮੋਹ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤ ਕੋ (ਬੇਲੀ) ਸੰਗ ਹੋ ਕਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ਨਾਉ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸੇ ਵਡੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਈ ॥੧੯॥

ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਨਾਮ ਆਇ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਸੋਈ ਬਡੇ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਤਿਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਹੋਈ ਹੈ॥੧੯॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਨੀ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੁਖ ਰੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੫

ਆਤਮਾ ਰਾਮੁ ਨ ਪੂਜਨੀ ਦੂਜੈ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਚੇਤਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਬਹੁਤ ਰੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਤਮਾਰਾਮ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਨਹੀਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗਣੇ ਸੇ ਤਿਨ ਕੋ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਹੋਵੇ॥

ਹਉਮੈ ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਹੈ ਸਬਦਿ ਨ ਕਾਢਹਿ ਧੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੈਲਿਆ ਮੁਏ ਜਨਮੁ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇ ॥੨੦॥

ਤਿਨਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਇ ਕਰਕੇ ਕਾਢਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਤੇ ਮੈਲੇ ਹੂਏ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਕੋ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਇਕੇ ਮੂਏ ਹੈਂ॥੨੦॥

ਮਨਮੁਖ ਬੋਲੇ ਅੰਧੁਲੇ ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਅਗਨੀ ਕਾ ਵਾਸੁ ॥
ਬਾਣੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਬੁਝਨੀ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਮਨਮੁਖ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਕਾਨੋਂ ਸੇ (ਬੋਲੇ) ਬਹਿਰੇ ਹੈਂ ਔ ਵਿਚਾਰ ਰੂਪੀ ਨੇਤਰੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ॥ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ ਕੋ ਸੁਰਤਿ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਔ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਨਾ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰਿ ਸੁਧਿ ਨਹੀ ਗੁਰ ਬਚਨਿ ਨ ਕਰਹਿ ਵਿਸਾਸੁ ॥
ਗਿਆਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਹੈ ਨਿਤ ਹਰਿ ਲਿਵ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥

ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਕੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਗੁਰੂ ਦੇ (ਬਚਨ) ਉਪਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗਿਆਨੀਓਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਸਬਦ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਓਹ ਹਰੀ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਦਾ ਖਿੜੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਗਿਆਨੀਆ ਕੀ ਰਖਦਾ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਾਸੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹਰਿ ਸੇਵਦੇ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ॥੨੧॥

ਹਰੀ ਤਿਨ ਗਿਆਨੀਓਂ ਕੀ ਲਾਜ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਪਰ ਮੈਂ ਸੌ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ॥੨੧॥

ਮਾਇਆ ਭੁਇਅੰਗਮੁ ਸਰਪੁ ਹੈ ਜਗੁ ਘੇਰਿਆ ਬਿਖੁ ਮਾਇ ॥
ਬਿਖੁ ਕਾ ਮਾਰਣੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹੈ ਗੁਰ ਗਰੁੜ ਸਬਦੁ ਮੁਖਿ ਪਾਇ ॥

ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ (ਭੁਇਅੰਗਮੁ) ਕੁੰਡਲਾਕਾਰ ਵਿਖ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸਰਪ ਹੈ ਹੇ (ਮਾਇ) ਭਾਈ ਤਿਸਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਘੇਰ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਤਿਸ ਸਰਪ ਕੀ ਵਿਖ ਕੇ ਮਾਰਣੇਹਾਰਾ ਜੋ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਗਾਰੜੂ ਮੰਤ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਵਾਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪਾਈਏ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਪੀਏ॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥
ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਇਆ ਬਿਖੁ ਹਉਮੈ ਗਇਆ ਬਿਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਵਾਰਾ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਕਾ ਸਮਦਾਇ ਚਲ ਗਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣੁ ਤਿਨ ਜੋ ਚਾਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥੨੨॥

ਤਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਭਏ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੀ ਦਰਗਾਹਿ ਪਰਲੋਕ ਵਾ ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਓਹ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਪਰ ਹਮ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ॥੨੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਨਿਤ ਹਿਰਦੈ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਨਿਰਵੈਰੈ ਨਾਲਿ ਵੈਰੁ ਰਚਾਇਦਾ ਅਪਣੈ ਘਰਿ ਲੂਕੀ ਲਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਿਰਵੈਰ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਤ ਹੀ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਨਿਰਵੈਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਜੋ ਕੋਈ ਵੈਰ ਰਚਾਇੰਦਾ ਹੈ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸੋ (ਲੂਕੀ) ਚੁਆਤੀ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ਹੈ ਅਨਦਿਨੁ ਜਲੈ ਸਦਾ ਦੁਖੁ ਪਾਇ ॥
ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਨਿਤ ਭਉਕਦੇ ਬਿਖੁ ਖਾਧੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਿਰ ਕ੍ਰੋਧ ਔ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜਲਤੇ ਹੂਏ ਸਦਾ ਦੁਖ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਮਨਮੁਖ ਝੂਠ ਕੇ ਬੋਲੋਂ ਕੋ ਬੋਲ ਕਰਕੇ ਨਿਤ ਕੂਕਰ ਵਤ ਭਉਕਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਕੇ ਖਾਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਭਰਮਦੇ ਫਿਰਿ ਘਰਿ ਘਰਿ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥
ਬੇਸੁਆ ਕੇਰੇ ਪੂਤ ਜਿਉ ਪਿਤਾ ਨਾਮੁ ਤਿਸੁ ਜਾਇ ॥

ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਮਾਯਾ ਰੂਪੀ ਵਿਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਇਜਤ ਗਵਾਇ ਕਰਕੇ ਘਰ ਘਰ ਫਿਰਤੇ ਹੂਏ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਪਤ ਕੋ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਵੇਸਵਾ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਓਹ ਨਿਨਾਵੇਂ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੀ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਨੀ ਕਰਤੈ ਆਪਿ ਖੁਆਇ ॥
ਹਰਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰੀਅਨੁ ਜਨ ਵਿਛੁੜੇ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਤਿਨੋਂਕੋ (ਖੁਆਇ) ਗਵਾਯਾ ਹੈ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਿਨ ਵਿਛੜੇ ਹੋਏ ਜਨੋਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਤਿਸੁ ਬਲਿਹਾਰਣੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਲਾਗੇ ਪਾਇ ॥੨੩॥
ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਸੇ ਊਬਰੇ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਂਹਿ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਣੀ ਲਾਗਾ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸ ਜਨ ਕੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੨੩॥ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਸੇ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਜਮ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸੁਖੁ ਨਹੀ ਆਇ ਗਏ ਪਛੁਤਾਹਿ ॥੨੪॥

ਚਿੰਤਾ ਧਾਵਤ ਰਹਿ ਗਏ ਤਾਂ ਮਨਿ ਭਇਆ ਅਨੰਦੁ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਬੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਓਹ ਆਵਤੇ ਜਾਤੇ ਪਸਚਾਤਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਪਾਵਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨੪॥ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਚਿੰਤਾ ਕੀ ਪਾਵਣੀ ਸੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਬੁਝੀਐ ਸਾ ਧਨ ਸੁਤੀ ਨਿਚਿੰਦ ॥
ਜਿਨ ਕਉ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਤਿਨ੍ਾ ਭੇਟਿਆ ਗੁਰ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਜਗਜਾਸੀ ਇਸਤਰੀ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕਰਕੇ ਸੁਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਚਿੰਤ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਭਈ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਥਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਮਿਲਿ ਰਹੇ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਸਹਜੇ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮ ਅਨੰਦ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨੫॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿ ਲੈਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਰਖਹਿ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥

ਜੋ ਅਪਣੇ ਸਤਗੁਰੂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਾ ਹੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹ੍ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਐਥੈ ਓਥੈ ਮੰਨੀਅਨਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਗੇ ਵਾਪਾਰਿ ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪਦੇ ਤਿਤੁ ਸਾਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ ਵਪਾਰ ਮੈਂ ਲਾਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਇਸ ਲੋਕ ਔ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਖੇ ਮਾਨੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਪਛਾਣ ਲਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚਾ ਸਉਦਾ ਖਰਚੁ ਸਚੁ ਅੰਤਰਿ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਰੁ ॥
ਜਮਕਾਲੁ ਨੇੜਿ ਨ ਆਵਈ ਆਪਿ ਬਖਸੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਓਨਾਂ ਕਾ ਸਚ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ ਸੌਦਾ ਹੈ ਔ ਖਰਚ ਭੀ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰਿ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ (ਪਿਰਮ) ਪਤੀ ਕਾ (ਪਿਆਰੁ) ਪਰੇਮ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਮੀਪ ਜਮਕਾਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਜਨ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੬

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਰਤੇ ਸੇ ਧਨਵੰਤ ਹੈਨਿ ਨਿਰਧਨੁ ਹੋਰੁ ਸੰਸਾਰੁ ॥੨੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਨਾਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨਵੰਤ ਹੈਂ ਹੋਰ ਸਰਬ ਸੰਸਾਰ ਨਾਮ ਧਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਨਿਰਧਨ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਜਨ ਕੀ ਟੇਕ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਠਵਰ ਨ ਠਾਉ ॥
ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਉ ॥

ਤਿਨ ਹਰਿ ਜਨੋਂ ਕੀ ਟੇਕ ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਇਸਥਿਤੀ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਉਨ ਕਾ (ਸਹਜੇ) ਨਿਰਜਤਨ ਹੀ (ਸਹਜਿ) ਸਾਂਤੀ ਪਦ ਮੈਂ ਸਮਾਵਣਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗਾ ਭਾਉ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਮੰਗੈ ਧੂੜਿ ਤਿਨ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੈ ਜਾਉ ॥੨੭॥

ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਤਿਨਕਾ (ਭਾਉ) ਪਰੇਮ ਲਗਾ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੀ ਧੂੜੀ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੨੭॥

ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੇਦਨੀ ਤਿਸਨਾ ਜਲਤੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ ॥
ਇਹੁ ਮੋਹੁ ਮਾਇਆ ਸਭੁ ਪਸਰਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੈ ਨ ਅੰਤੀ ਵਾਰ ॥

ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸੰਯੁਕਤ ਜੋ (ਮੇਦਨੀ) ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਸੋ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਸੇ ਜਲਤੀ ਹੋਈ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਇਹ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਭ ਮੈਂ ਪਸਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਓਹ ਮਾਯਾ ਅੰਤ ਕੀ ਵਾਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵਈ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥
ਵਡਭਾਗੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਬੂਝਿਆ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬਿਚਾਰੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਪੁਕਾਰ ਕਰੋਂ॥ ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਜਾਨਿਆ ਹੈ॥

ਤਿਸਨਾ ਅਗਨਿ ਸਭ ਬੁਝਿ ਗਈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਗਨੀ ਸੰਪੂਰਨ ਬੁਝ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਦੂਰ ਭਈ ਹੈ॥੨੮॥ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ:-

ਅਸੀ ਖਤੇ ਬਹੁਤੁ ਕਮਾਵਦੇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥
ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਿ ਕੈ ਬਖਸਿ ਲੈਹੁ ਹਉ ਪਾਪੀ ਵਡ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ (ਖਤੇ) ਅਪਰਾਧ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੇ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਬਖਸ਼ ਲੇਵੋ ਹਮ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਬਡੇ ਪਾਪੀ ਹੈਂ॥

ਹਰਿ ਜੀਉ ਲੇਖੈ ਵਾਰ ਨ ਆਵਈ ਤੂੰ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੁ ॥
ਗੁਰ ਤੁਠੈ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਲਿਆ ਸਭ ਕਿਲਵਿਖ ਕਟਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਹਰੀ ਜੀ ਲੇਖੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਵਾਰ ਭਾਵ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਗੁਨਾਹੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਵਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈਂ॥ ਹੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਵਿਕਾਰ ਔ ਪਾਪੋਂ ਕੋ ਕਾਟ ਕਰ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਿਆ ਹੈ॥

ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨੑ ਜੈਕਾਰੁ ॥੨੯॥

ਹੇ ਹਰੀ ਜਿਨੋਂ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਸਦਾ (ਜੈਕਾਰੁ) ਉਸਤਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਵਾ ਹਮ ਤਿਨ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਵਿਛੁੜਿ ਵਿਛੁੜਿ ਜੋ ਮਿਲੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਭੈ ਭਾਇ ॥
ਜਨਮ ਮਰਣ ਨਿਹਚਲੁ ਭਏ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਜੋ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ ਭੈ ਅਰ ਪਰੇਮ ਧਾਰਕੇ ਮਨ ਤਨ ਸੇ ਜਨਮੋਂ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਹੂਏ ਗੁਰਾਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰ ਹਰੀ ਸੇ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੇ ਨਿਹਚਲ ਅਰਥਾਤ ਰਹਿਤ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲੈ ਹੀਰੇ ਰਤਨ ਲਭੰਨੑਿ ॥
ਨਾਨਕ ਲਾਲੁ ਅਮੋਲਕਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਿ ਲਹੰਨੑਿ ॥੩੦॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੈਂ ਮਿਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ (ਹੀਰੇ ਰਤਨ) ਗਿਆਨ ਵੈਰਾਗ ਕੋ ਲਭ ਲੇਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪੀ ਅਮੋਲਕ ਲਾਲ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਪਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਮਨਮੁਖ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਿਓ ਧਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧਿਗੁ ਵਾਸੁ ॥
ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਣਾ ਪੈਨਣਾ ਸੋ ਮਨਿ ਨ ਵਸਿਓ ਗੁਣਤਾਸੁ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਨਹੀਂ (ਚੇਤਿਓ) ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਕਾ ਜੀਵਣਾ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਨਿਵਾਸ ਕੋ ਭੀ ਧ੍ਰਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਇਹ ਜੀਵ ਖਾਣਾ ਔ ਪਹਿਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣੋਂ ਕਾ (ਤਾਸ) ਸਮੁਦ੍ਰ ਮਨ ਮੈਂ ਨ ਵਸਤਾ ਭਯਾ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਸਬਦਿ ਨ ਭੇਦਿਓ ਕਿਉ ਹੋਵੈ ਘਰ ਵਾਸੁ ॥
ਮਨਮੁਖੀਆ ਦੋਹਾਗਣੀ ਆਵਣ ਜਾਣਿ ਮੁਈਆਸੁ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਇਹ ਮਨ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਨਹੀਂ (ਭੇਦਿਓ) ਬੇਧਿਆ ਹੈ ਵਾ ਸਬਦ ਕਾ ਮਹਰਮ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਘਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੈ? ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਰੂਪੀ ਦੁਹਾਗਣੀ ਆਵਣੇ ਜਾਣੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੈ ਵਾ ਮਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਦੁਖੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹਾਗੁ ਹੈ ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਲਿਖਿਆਸੁ ॥
ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਉਰਿ ਧਾਰਿਆ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਣੇ ਤੇ ਸੁਹਾਗ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਭਾਗੋਂ ਕੀ (ਮਣੀ) ਰਤੀ (ਲਿਖਿਆਸੁ) ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਬ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਬੀਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕਮਲ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਖ੍ਯਾਤਕਾਰ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ ਆਪਣਾ ਹਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ ਤਾਸੁ ॥
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥੩੧॥

ਜੋ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਣੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥੨॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਸਿਝੈ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥
ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਬਹੁ ਕਰਮ ਵਿਗੁਤੇ ਭਾਇ ਦੂਜੈ ਪਰਜ ਵਿਗੋਈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦਿ) ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਜਨ (ਸਿਝੈ) ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਭੇਖੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਬਹੁਤੇ ਪਖੰਡ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ (ਵਿਗੁਤੇ) ਖਰਾਬ ਹੂਏ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਨੇ (ਪਰਜ) ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਵਿਗੋਈ) ਖਰਾਬ ਕਰੀ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਉ ਨ ਪਾਈਐ ਜੇ ਸਉ ਲੋਚੈ ਕੋਈ ॥੩੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੈਂਕੜੇ ਵਿਧੀਓਂ ਕਰ ਨਾਮ ਪਾਵਣਾ ਚਾਹੇ ਤੌ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩੨॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਉ ਅਤਿ ਵਡ ਊਚਾ ਊਚੀ ਹੂ ਊਚਾ ਹੋਈ ॥
ਅਪੜਿ ਕੋਇ ਨ ਸਕਈ ਜੇ ਸਉ ਲੋਚੈ ਕੋਈ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਭ ਸੇ ਅਤਸੈ ਕਰ ਬਡਾ ਊਚਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਪੁਰਸ਼ ਉਚੇ ਦੇਵਤਿਓਂ ਆਦਿਕੋਂ ਤੇ ਭੀ ਊਚਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਜੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਔਰ ਸੈਂਕੜੇ ਉਪਾਵੋਂ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਚਾਹੈ ਤੌ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ (ਅਪੜਿ) ਪਹੁਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਮੁਖਿ ਸੰਜਮ ਹਛਾ ਨ ਹੋਵਈ ਕਰਿ ਭੇਖ ਭਵੈ ਸਭ ਕੋਈ ॥
ਗੁਰ ਕੀ ਪਉੜੀ ਜਾਇ ਚੜੈ ਕਰਮਿ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ॥

ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਆਪਕੋ ਕਹਿਨੇ ਸੇ ਹਛਾ ਭਾਵ ਸੇ ਸ਼ੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭੇਖ ਕੋ ਧਾਰ ਕਰਕੇ ਸਭ ਕੋਈ ਭ੍ਰਮਤਾ ਭੀ ਫਿਰੇ ਤੌ ਭੀ ਹਛਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਰੂਪੀ ਪਉੜੀ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਾਪ ਮੰਦਰ ਪਰ ਜਾਇ ਚੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਰਮੋਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਅੰਤਰਿ ਆਇ ਵਸੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ ਕੋਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੭

ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਮਨੁ ਮਾਨੀਐ ਸਾਚੇ ਸਾਚੀ ਸੋਇ ॥੩੩॥

ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦਿ ਕੋ ਵੀਚਾਰੈ ਤਿਸ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸੋ ਹਰੀ ਆਇ ਵਸਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਤੇ ਮਰੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਨ ਆਪਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਵਿਖੇ (ਮਾਨੀਐ) ਨਿਸਚਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸਚੇ ਪੁਰਸ਼ ਕੀ ਸਚੀ ਹੀ (ਸੋਇ) ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੩੩॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਦੁਖੁ ਸਾਗਰੁ ਹੈ ਬਿਖੁ ਦੁਤਰੁ ਤਰਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥
ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਦੇ ਪਚਿ ਮੁਏ ਹਉਮੈ ਕਰਤ ਵਿਹਾਇ ॥

ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹਿ ਵਿਖ ਰੂਪ ਦੁਖੋਂ ਕਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਤਰਨਾ ਦੁਸਤਰ ਹੈ ਕਿਸੀ ਪਰਕਾਰ ਸੇ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹ ਜੀਵ ਤਿਸ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਜਲ ਮਰੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਹਉਮੈ ਕਰਤਿਆਂ ਹੀ ਆਯੂ ਬੀਤ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖਾ ਉਰਵਾਰੁ ਨ ਪਾਰੁ ਹੈ ਅਧ ਵਿਚਿ ਰਹੇ ਲਪਟਾਇ ॥
ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਕਮਾਵਣਾ ਕਰਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਨਾ ਉਰਾਰ ਔ ਨ ਪਾਰ ਭਏ ਅਧ ਵਿਚ ਹੀ ਲਪਟਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਬੀਚ ਹੀ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੋ ਇਨ ਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਦੋਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਇਨੋ ਨੇ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਇਨ ਪਾਸੋਂ ਔਰ ਕੁਛ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਗਿਆਨੁ ਰਤਨੁ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਭੁ ਦੇਖਿਆ ਬ੍ਰਹਮੁ ਸੁਭਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਦਵਾਰੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਕੋ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਦੇਖਿਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬੋਹਿਥੈ ਵਡਭਾਗੀ ਚੜੈ ਤੇ ਭਉਜਲਿ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਇ ॥੩੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਗ੍ਯਾਨ (ਬੋਹਿਥੈ) ਜਹਾਜ ਪਰ ਵਡਭਾਗੀ ਪੁਰਸ਼ ਚੜ੍ਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਸਿੰਧ ਸੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਜਨਮੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਕਰੇ ਹੈਂ॥੩੪॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਜੋ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦੇਇ ਆਧਾਰੁ ॥
ਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਨਾਉ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਦਾ ਰਹੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਦੇਵੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਜਬ ਨਾਮ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਵਸੈ ਤਿਸ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਤਬ ਸਦਾ (ਰਹੈ) ਇਸਥਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸਨਾ ਬੁਝੈ ਤਿਪਤਿ ਹੋਇ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਇ ਪਿਆਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਹਰਿ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ॥੩੫॥

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਤਿਨਕੀ ਬੁਝ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਮਨ ਪਦਾਰਥੋਂ ਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਬੀਚ ਚਿਤ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਬ ਹਰੀ ਅਪਨੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਔ ਤਬ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੩੫॥

ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗਤੁ ਬਰਲਿਆ ਕਹਣਾ ਕਛੂ ਨ ਜਾਇ ॥
ਹਰਿ ਰਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ ਸਬਦਿ ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸੰਸਾਰ ਐਸਾ (ਬਰਲਿਆ) ਕਮਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਜੋ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਕਹੇ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਨੇ ਰਖੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇ ਕੇ ਉਬਰੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਤਾ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਜਿਨਿ ਰਖੀ ਬਣਤ ਬਣਾਇ ॥੩੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੀ (ਬਣਤ) ਬਨਾਵਟ ਬਨਾਇ ਰਖੀ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥੩੬॥

ਹੋਮ ਜਗ ਸਭਿ ਤੀਰਥਾ ਪੜ੍ਹਿ ਪੰਡਿਤ ਥਕੇ ਪੁਰਾਣ ॥
ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਨ ਮਿਟਈ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਆਵਣੁ ਜਾਣੁ ॥

ਹੋਮ ਯਗ ਔ ਸਰਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੋ ਕਰਕੇ ਔ ਪੰਡਿਤ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਭਏ ਹੈਂ ਇਨ ਕਰਮੋਂ ਸੇ ਵਿਸ ਰੂਪ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਮਿਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਹਉਮੈ ਬੀਚ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਭਾਵ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਜਨਮਣਾ ਮਰਣਾ ਹੀ ਰਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਮਲੁ ਉਤਰੀ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਣੁ ॥
ਜਿਨਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਵਿਆ ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਸਦ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥੩੭॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਸੁਜਾਣ ਪੁਰਖ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਹਉਮੈ ਰੂਪੀ ਮੈਲ ਉਤਰੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਤਿਸ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਪਰ ਹਮ ਸਦਾ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੩੭॥

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਬਹੁ ਚਿਤਵਦੇ ਬਹੁ ਆਸਾ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਅਸਥਿਰੁ ਨਾ ਥੀਐ ਮਰਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਖਿਨ ਵਾਰ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਬਹੁਤ ਚਿਤਵਦੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਆਸ਼ਾ ਔ ਲੋਭ ਆਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਇਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਖਿਨ ਖਿਨ ਕਾਲ ਵਾ ਪੁਨਾ ਪੁਨਾ ਮ੍ਰਿਤ ਹੋਕੇ ਜਨਮਤੇ ਪੁਨਾ ਬਿਨਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਵਡ ਭਾਗੁ ਹੋਵੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਹਉਮੈ ਤਜੈ ਵਿਕਾਰ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮਾ ਜਪਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰ ॥੩੮॥

ਜਬ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਇਹ ਜੀਵ ਹਉਮੈ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਸੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੩੮॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥
ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਿਆ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਪਿਆਰਿ ॥੩੯॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਭਗਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਲਗਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਜਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੈਂ (ਹੇਤਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਅਰਥਾਤ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੩੯॥

ਲੋਭੀ ਕਾ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਕੀਜੈ ਜੇ ਕਾ ਪਾਰਿ ਵਸਾਇ ॥
ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਤਿਥੈ ਧੁਹੈ ਜਿਥੈ ਹਥੁ ਨ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਲੋਭੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨਾ ਕਰੀਏ (ਜੇ ਕਾ) ਜਿਤਨਾਕੁ ਪਾਰ ਵਸਾਇ ਅਰਥਾਤ ਜੇਤਾਕੁ ਵਸ ਚਲੈ ਭਾਵ ਕਿਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੇ ਛਲ ਮੈਂ ਨ ਆਈਏ॥ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਲੋਭੀ ਜਨ ਤਉ ਅੰਤ ਸਮੇ ਤਿਸ ਜਗਾ (ਧੁਹੈ) ਛਲੈਗਾ ਜਹਾਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਹਥ ਨਾ ਪੜ ਸਕੇਗਾ॥ ਭਾਵ ਜਹਾਂ ਕੋਈ ਉਪਾਵ ਨ ਚਲੇ॥

ਮਨਮੁਖ ਸੇਤੀ ਸੰਗੁ ਕਰੇ ਮੁਹਿ ਕਾਲਖ ਦਾਗੁ ਲਗਾਇ ॥
ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਤਿਨ੍ਹ ਲੋਭੀਆਂ ਜਾਸਨਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇ ॥

ਤਿਸ ਲੋਭੀ ਮਨਮੁਖ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਥ ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਗਤ ਕਰੇਗਾ ਤਿਸ ਕੇ ਮੁਖ ਪਰ ਵਹੁ ਪਾਪ ਰੂਪੀ ਕਾਲਖ ਕਾ ਦਾਗ ਲਗਾਵੈਗਾ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਤਿਨ ਲੋਭੀਓਂ ਕੇ ਮੁਹਿ ਕਾਲੇ ਹੋਵੈਂਗੇ ਔ ਇਸ ਮਾਨੁਸ਼ ਜਨਮ ਕੋ ਈਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਵਾਇ ਜਾਵੈਂਗੇ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਹਰਿ ਮੇਲਿ ਪ੍ਰਭ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥
ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੀ ਮਲੁ ਉਤਰੈ ਜਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ॥੪੦॥

ਜਿਨਕੋ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਕਾ ਮਿਲਾਪ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਯਨ ਕਰਨੇ ਤੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕੀ ਜਨਮ ਮਰਨ ਰੂਪ ਮੈਲ ਉਤਰ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪੦॥

ਧੁਰਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭਿ ਕਰਤੈ ਲਿਖਿਆ ਸੁ ਮੇਟਣਾ ਨ ਜਾਇ ॥
ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਿ ਕਰੇ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਧੁਰੋਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਰਤੇ ਨੇ ਜੋ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮੇਟਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਇਹ (ਜੀਉ) ਚੇਤਨਸੱਤਾ ਔ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਸੰਪੂਰਨ ਤਿਸੀ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਹਰੀਰਾਇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਚੁਗਲ ਨਿੰਦਕ ਭੁਖੇ ਰੁਲਿ ਮੁਏ ਏਨਾ ਹਥੁ ਨ ਕਿਥਾਊ ਪਾਇ ॥
ਬਾਹਰਿ ਪਾਖੰਡ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਹਿ ਮਨਿ ਹਿਰਦੈ ਕਪਟੁ ਕਮਾਇ ॥

ਚੁਗਲ ਔ ਨਿੰਦਕ ਭੁਖ ਕਰਕੇ ਰੁਲ ਮਰੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕਰ ਦੀਨ ਹੁਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕਾ ਹਥ ਕਿਸੀ ਜਗਹ ਨਹੀਂ ਪੜਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹ ਬਾਹਰ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪਖੰਡ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਮਨ ਕੇ (ਹਿਰਦੈ) ਵਿਖੇ ਕਪਟ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਖੇਤਿ ਸਰੀਰਿ ਜੋ ਬੀਜੀਐ ਸੋ ਅੰਤਿ ਖਲੋਆ ਆਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੯

ਨਾਨਕ ਕੀ ਪ੍ਰਭ ਬੇਨਤੀ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਬਖਸਿ ਮਿਲਾਇ ॥੪੧॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਖੇਤ ਮੈਂ ਜੋ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਸੀ ਕਾ ਫਲ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਹੇ ਤੁਝਕੋ ਭਾਵੈ ਤਬ ਬਖਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਹੁ॥੪੧॥

ਮਨ ਆਵਣ ਜਾਣੁ ਨ ਸੁਝਈ ਨਾ ਸੁਝੈ ਦਰਬਾਰੁ ॥
ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਪਲੇਟਿਆ ਅੰਤਰਿ ਅਗਿਆਨੁ ਗੁਬਾਰੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਵਣਾ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕਾ ਦਰਬਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਚਿਤ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਔਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਅਗਿਆਨ ਕਾ (ਗੁਬਾਰੁ) ਅੰਧੇਰਾ ਹੈ॥

ਤਬ ਨਰੁ ਸੁਤਾ ਜਾਗਿਆ ਸਿਰਿ ਡੰਡੁ ਲਗਾ ਬਹੁ ਭਾਰੁ ॥
ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਰਾਂ ਉਪਰਿ ਹਰਿ ਚੇਤਿਆ ਸੇ ਪਾਇਨਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥

ਤਬ ਇਹ ਪੁਰਸ਼ ਸੁਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਗਿਆ ਹੈ ਜਬ ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਇਸਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡਾ ਲਗਾ ਹੈ ਜਿਨ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ (ਕਰਾਂ ਉਪਰਿ) ਜੋ ਗਰਭ ਮੈਂ ਕਰਾਰ ਕੀਆ ਥਾ ਤਿਸ ਪਰ ਹਰੀ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਚੇਤਿਆ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਨੇ ਉਪਲਖਤ ਸਰਬ ਇੰਦ੍ਰੀਓਂ ਸੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋ ਕਰ ਵਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੋ ਚੇਤਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੋਂ ਸੇ (ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ) ਗਿਆਨ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਓਹਿ ਉਧਰੇ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਤਰੇ ਪਰਵਾਰ ॥੪੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਸੇ (ਉਧਰੇ) ਤਰੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਤਿਨਕਾ ਕੁਟੰਬ ਪਰਵਾਰ ਆਦੀ ਸਭੀ ਤਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤਿਨਕੀਆਂ ਕੁਲੋਂ ਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੂਆ ਹੈ॥੪੨॥

ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋ ਮੁਆ ਜਾਪੈ ॥
ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਹਰਿ ਰਸਿ ਧ੍ਰਾਪੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਜੀਵ ਭਾਵ ਸੇ ਮਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮੂਆ (ਜਾਪੈ) ਜਾਣੀਤਾ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰੀ ਰਸ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰ ਓਹੀ (ਧ੍ਰਾਪੈ) ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਦਰਗਹਿ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ ॥
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਮੁਆ ਹੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਰੂਪੀ (ਗਹਿ) ਜਗਹ ਦੇ (ਦਰ) ਅੰਤਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਛਾਣੀਤਾ ਹੈ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਔਰ ਸਭ ਕੋਈ ਮੂਆ ਹੂਆ ਹੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖੁ ਮੁਆ ਅਪੁਨਾ ਜਨਮੁ ਖੋਇ ॥
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤਹਿ ਅੰਤਿ ਦੁਖੁ ਰੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ ॥੪੩॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮਨਮੁਖ ਅਪਨਾ ਜਨਮ ਖੋਇਕੇ ਮਰਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਓਹ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣੇ ਸੇ ਰੋਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੪੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਢੇ ਕਦੇ ਨਾਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾ ਅੰਤਰਿ ਸੁਰਤਿ ਗਿਆਨੁ ॥
ਸਦਾ ਸਦਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਰਵਹਿ ਅੰਤਰਿ ਸਹਜ ਧਿਆਨੁ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਗਿਆਨ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਸ੍ਰੇਸਟ ਪ੍ਰੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਬੁਢੇ ਭਾਵ ਹੰਕਾਰੀ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਓਹ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਰਵਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਸਾਂਤ ਪਦ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਓਇ ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ ਬਿਬੇਕ ਰਹਹਿ ਦੁਖਿ ਸੁਖਿ ਏਕ ਸਮਾਨਿ ॥
ਤਿਨਾ ਨਦਰੀ ਇਕੋ ਆਇਆ ਸਭੁ ਆਤਮ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨੁ ॥੪੪॥

ਓਹ ਬਿਬੇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਦੁਖ ਸੁਖ ਕੋ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਕਰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਕ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਆਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਸ਼੍ਵ ਮੈਂ (ਰਾਮ) ਵਿਆਪਕ ਆਤਮ ਕੋ ਹੀ ਪਛਾਨਤੇ ਹੈਂ॥੪੪॥

ਮਨਮੁਖੁ ਬਾਲਕੁ ਬਿਰਧਿ ਸਮਾਨਿ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਸੁਰਤਿ ਨਾਹੀ ॥
ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਸਭ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੈ ਜਾਂਹੀ ॥

ਜਿਨ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਰੀ ਕੀ (ਸੁਰਤਿ) ਗਿਆਤ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਲਕ ਵਤ ਜੜ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਿਧ ਸਮ ਅਸਕਤ ਅਰਥਾਤ ਨਿਰਬਲ ਹੈਂ॥ (ਹਉਮੈ) ਹੰਕਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤੇ ਵਹੁ ਸਭੀ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਛੇ ਨਿਰਮਲੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਓਨਾ ਮੈਲੁ ਪਤੰਗੁ ਨ ਲਗਈ ਜਿ ਚਲਨਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਇਵਾਨ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਚੰਗੇ (ਨਿਰਮਲੇ) ਉਜਲ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਭਾਇ) ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ (ਪਤੰਗੁ) ਸਰੀਰ ਨਿਰਮਲ ਹੈ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤੀ ਹੈ॥

ਮਨਮੁਖ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਣ ਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿਅਨੁ ਗੁਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੪੫॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੀ ਜੂਠ ਨਹੀਂ ਉਤ੍ਰਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਅਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਸਰੀਰ ਧੋਣਾ ਪਾਵੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਤਿਨਕੀ ਮਨਮੁਖਤਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਗੁਰੋਂ ਕੇ (ਅੰਕਿ) ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਵਹੁ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥ ਯਥਾ ਵਾਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ-ਮੁਰਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇ ਗੁਰ ਗੋਰ ਸਮਾਵੈ॥੪੫॥

ਬੁਰਾ ਕਰੇ ਸੁ ਕੇਹਾ ਸਿਝੈ ॥
ਆਪਣੈ ਰੋਹਿ ਆਪੇ ਹੀ ਦਝੈ ॥
ਮਨਮੁਖਿ ਕਮਲਾ ਰਗੜੈ ਲੁਝੈ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਬੁਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਸਿਝੈ) ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੈ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ (ਰੋਹਿ) ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਹੀ (ਦਝੈ) ਦਗਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਕਮਲਾ ਹੂਆ ਰਗੜੇ ਝਗੜੇ ਮੈਂ ਖਪਤਾ ਹੈ ਵਾ ਝਗੜਿਓਂ ਕੋ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਤਿਸੁ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸੁਝੈ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਸਿਉ ਲੁਝੈ ॥੪੬॥

ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਕੋ ਸਭ ਕਿਛ ਸੂਝਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਮਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ (ਲੁਝੈ) ਲੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮਨਕੋ ਵਿਸ਼ਿਅਹੁੰ ਸੇ ਰੋਕਤਾ ਹੈ॥੪੬॥

ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਨ ਸੇਵਿਓ ਸਬਦਿ ਨ ਕੀਤੋ ਵੀਚਾਰੁ ॥
ਓਇ ਮਾਣਸ ਜੂਨਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਪਸੂ ਢੋਰ ਗਾਵਾਰ ॥

ਜਿਨ ਪੁਰਸੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸੇਵਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਮਨੁਖ ਜੋਨੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਵਾਰ ਢੋਰ ਮੁਰਦੇ ਪਸੂ ਹੈਂ॥ ਵਾ ਪਸੂ ਗਊ ਆਦੀ ਔ (ਢੋਰ) ਗਧੇ ਉਸ਼ਟ ਆਦੀ ਦਾਨ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੀਏ ਜਾਤੇ॥

ਓਨਾ ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਨ ਧਿਆਨੁ ਹੈ ਹਰਿ ਸਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਪਿਆਰੁ ॥
ਮਨਮੁਖ ਮੁਏ ਵਿਕਾਰ ਮਹਿ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਉਨੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰਿ ਨਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਔ ਨਾ ਧਿਆਨ ਹੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੀ ਹਰੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔ ਬਾਣੀ ਕਾ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਵਿਕਾਰੋਂ ਮੈਂ ਮਰੇ ਹੂਏ ਵਾਰੰਵਾਰ ਮਰ ਮਰ ਕਰ ਜਨਮਤੇ ਹੈਂ॥

ਜੀਵਦਿਆ ਨੋ ਮਿਲੈ ਸੁ ਜੀਵਦੇ ਹਰਿ ਜਗਜੀਵਨ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਹਣੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥੪੭॥

ਗਿਆਨਵਾਨ ਜੋ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਜਗਤ ਕੇ (ਜੀਵਨ) ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਹਰੀ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰ ਕਰ ਸਦਾ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਗੁਰਮੁਖ ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ ਭਏ ਹੈਂ॥੪੭॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰੁ ਹਰਿ ਸਾਜਿਆ ਹਰਿ ਵਸੈ ਜਿਸੁ ਨਾਲਿ ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਪਰਜਾਲਿ ॥

ਹਰੀ ਨੇ ਇਹ ਮਨੁਖ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਰਿਮੰਦਰ (ਸਾਜਿਆ) ਰਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਸਾਥ ਹਰੀ ਆਪ ਵਸਤਾ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ (ਪਰਜਾਲਿ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰ ਜਲਾਇ ਕਰ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਮੰਦਰਿ ਵਸਤੁ ਅਨੇਕ ਹੈ ਨਵ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ॥

ਧਨੁ ਭਗਵੰਤੀ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਧਾ ਹਰਿ ਭਾਲਿ ॥

ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪ ਅਨੇਕ ਵਸਤੂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਨੌ ਨਿਧ ਰੂਪ ਨਾਮ ਕੋ ਸਮਾਲ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਪੁੰਨੋਂ ਵਾਲੇ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੋ (ਭਾਲਿ) ਖੋਜ ਕੇ ਲਭ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਗੜ ਮੰਦਰੁ ਖੋਜਿਆ ਹਰਿ ਹਿਰਦੈ ਪਾਇਆ ਨਾਲਿ ॥੪੮॥

ਜਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੰਦਰ ਮੈਂ (ਗੜ) ਕਿਲੇ ਰੂਪੀ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੈਂ ਖੋਜਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਹ੍ਰਿਦੇ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹਰੀ ਕੋ ਪਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥੪੮॥

ਮਨਮੁਖ ਦਹ ਦਿਸਿ ਫਿਰਿ ਰਹੇ ਅਤਿ ਤਿਸਨਾ ਲੋਭ ਵਿਕਾਰ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੧੯

ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਨ ਚੁਕਈ ਮਰਿ ਜੰਮਹਿ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥

ਮਨਮੁਖ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਔ ਲੋਭਾਦੀ ਅਤੀ ਵਿਕਾਰ ਇਸਥਿਤ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਤੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹਿ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਓਹ ਵਾਰੰਵਾਰ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ ਅਤਿ ਤਿਸਨਾ ਤਜਿ ਵਿਕਾਰ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਅਤਿਸੈ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਲੋਭ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰੋਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸੁਖੋਂ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖੁ ਗਇਆ ਜਨ ਨਾਨਕ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ ॥੪੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਬਦ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਦੁਖ ਸੰਪੂਰਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ॥੪੯॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ਮਨ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ ॥

ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਧਿਆਵਣੇ ਕਰਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ ਮਾਨ ਪਾਵੈਂਗਾ॥

ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਸਭਿ ਕਟੀਅਹਿ ਹਉਮੈ ਚੁਕੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥

ਔਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਾਪ ਸੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਣ (ਕਿਲਵਿਖ) ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਔ ਸਮਾਨ ਪਾਪ ਕਟੀਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਉਮੈ ਕਾ ਗੁਮਾਨ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਮਲੁ ਵਿਗਸਿਆ ਸਭੁ ਆਤਮ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਛਾਨੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲ (ਵਿਗਸਿਆ) ਖਿੜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਰਬ ਮੈਂ ਆਤਮ ਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ ਪ੍ਰਭ ਜਨ ਨਾਨਕ ਜਪਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥੫੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਹਰੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪਿਆ ਹੈ॥੫੦॥

ਧਨਾਸਰੀ ਧਨਵੰਤੀ ਜਾਣੀਐ ਭਾਈ ਜਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਧਨਾਸਰੀ) ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਦਾ ਰੂਪੀ ਧਨ ਕੋ ਧਾਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜੋ ਬੁਧੀ ਹੈ ਸੋ ਤਬ ਦੈਵੀ ਸੰਪਤੀ ਰੂਪ (ਧਨਵੰਤੀ) ਧਨ ਵਾਲੀ ਜਾਣੀਏਗੀ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਾਰ ਕੋ ਕਮਾਵਹਿ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਧਾ ਸਹਿਤ ਸੇਵਾ ਕਰੇ॥

ਤਨੁ ਮਨੁ ਸਉਪੇ ਜੀਅ ਸਉ ਭਾਈ ਲਏ ਹੁਕਮਿ ਫਿਰਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਗੇ ਤਨ ਮਨ ਜੀਅ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਆਸੁਰੀ ਸੰਪਤੀ ਤੇ ਬੁਧੀ ਕੋ (ਫਿਰਾਉ) ਮੋੜ ਲੇਵੇ॥

ਜਹ ਬੈਸਾਵਹਿ ਬੈਸਹ ਭਾਈ ਜਹ ਭੇਜਹਿ ਤਹ ਜਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਾਵੈ ਤਹਾਂ ਬੈਠਣਾ ਕਰੇ ਅਰ ਜਹਾਂ ਭੇਜੇ ਤਹਾਂ ਜਾਵੈ॥

ਏਵਡੁ ਧਨੁ ਹੋਰੁ ਕੋ ਨਹੀ ਭਾਈ ਜੇਵਡੁ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥

ਜਿਤਨਾ ਵਡਾ ਸਚੇ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਇਸਤੇ ਵਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ॥

ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਾਂ ਭਾਈ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੈ ਸੰਗਿ ਰਹਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਦਾ ਸਚੇ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਬਾਣੀ ਕਰਕੇ ਗਾਯਨ ਕਰੀਏ ਔਰ ਸਦਾ ਹੀ ਤਿਸ ਸਚੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਸਥਿਤ ਰਹੀਏ॥

ਪੈਨਣੁ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਭਾਈ ਆਪਣੀ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਦ ਆਪੇ ਖਾਇ ॥

ਤਿਸਕੇ ਗੁਣ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨਾ ਰੂਪ ਜੋ ਪੈਨਣਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਪਰਉਪਕਾਰ ਆਦੀ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਕਰਕੇ ਓਹ ਆਪਣੀ ਪਤਿਸ਼ਟਾ ਕੇ ਸ੍ਵਾਦ ਕੋ ਆਪੇ ਖਾਤਾ ਅਰਥਾਤ ਭੋਗਤਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹੀਐ ਭਾਈ ਦਰਸਨ ਕਉ ਬਲਿ ਜਾਇ ॥

ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕਾ ਕਿਆ ਸਲਾਹਣਾ ਕਰੀਏ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰ ਸੇ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਈਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਤਿ ਉਸਤਤ ਜੋਗ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਭਾਈ ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਪਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵਡੀਆਂ ਵਡੀਆਈਆਂ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ (ਕਰਮਿ) ਭਾਗ ਹੋਵੈਂ ਤਬ ਐਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਈਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਕਿ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨਿ ਨ ਜਾਣਨੀ ਭਾਈ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਿਰਾਇ ॥

ਏਕ ਮਨਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਉਹ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੂਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੰਗਤਿ ਢੋਈ ਨਾ ਮਿਲੈ ਭਾਈ ਬੈਸਣਿ ਮਿਲੈ ਨ ਥਾਉ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤ ਮੈਂ (ਢੋਈ) ਆਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੈਸਣੇ ਕੋ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਤਿਨਾ ਮਨਾਇਸੀ ਭਾਈ ਜਿਨਾ ਧੁਰੇ ਕਮਾਇਆ ਨਾਉ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਤਾ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ (ਧੁਰੇ) ਆਦੋਂ ਹੀ ਨਾਮ ਜਾਪ ਕਾ ਕਮਾਵਣਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ੍ ਵਿਟਹੁ ਹਉ ਵਾਰਿਆ ਭਾਈ ਤਿਨ ਕਉ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ ॥੫੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਮੈਂ ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਮਨ ਕਰ ਵਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਔ ਬਾਣੀ ਕਰ ਸੌ ਵਾਰ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥੫੧॥

ਸੇ ਦਾੜੀਆਂ ਸਚੀਆ ਜਿ ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਲਗੰਨਿ੍ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਨਿ ਗੁਰੁ ਆਪਣਾ ਅਨਦਿਨੁ ਅਨਦਿ ਰਹੰਨਿ੍ ॥

ਸੋਈ ਦਾੜ੍ਹੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੀ ਲਗਤੀਆਂ ਹੈਂ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕਾ ਭਾਵ ਪੁਰਸ਼ੋਂ ਮੈਂ ਹੈ। ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਅਪਨਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਮੁਹ ਸੋਹਣੇ ਸਚੈ ਦਰਿ ਦਿਸੰਨਿ੍ ॥੫੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੈਂ ਸੋ ਮੁਖ (ਸੋਹਣੇ) ਸੋਭਾਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥੫੨॥

ਮੁਖ ਸਚੇ ਸਚੁ ਦਾੜੀਆ ਸਚੁ ਬੋਲਹਿ ਸਚੁ ਕਮਾਹਿ ॥
ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਂਹਿ ਸਮਾਂਹਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸਚੇ ਹੈਂ ਔ ਦਾੜ੍ਹੀਆਂ ਭੀ ਸਚੀਆਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਫਲ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਸਚਾ ਸਬਦ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਵਾਸਤ੍ਵ ਸ੍ਵਰੂਪ ਅਰਥਾਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮੈਂ ਹੀ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਰਾਸੀ ਸਚੁ ਧਨੁ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਪਾਂਹਿ ॥
ਸਚੁ ਸੁਣਹਿ ਸਚੁ ਮੰਨਿ ਲੈਨਿ ਸਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਹਿ ॥

ਤਿਨੋਂ ਪਾਸ ਸਰਧਾ ਰੁਪੀ ਸਚੀ (ਰਾਸੀ) ਪੂੰਜੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਸਚਾ ਨਾਮ ਧਨ ਪਾਇ ਕਰ ਉਤਮ ਪਦਵੀ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੋ ਹੀ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸਚ ਕੀ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੀ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣਾ ਸਚੇ ਮਾਹਿ ਸਮਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚੁ ਨ ਪਾਈਐ ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੇ ਜਾਂਹਿ ॥੫੩॥

ਤਿਨਕਾ (ਸਚੀ ਦਰਗਹ) ਸਤਿਸੰਗ ਮੈਂ ਬੈਠਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੋ ਬਿਨਾਂ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਮਨਮੁਖ, ਰੂਪ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਜਨਮੋਂ ਮੈਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੫੩॥ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਬਬੀਹੇ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਬੀਹਾ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰੇ ਜਲਨਿਧਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰਿ ॥
ਗੁਰ ਮਿਲੇ ਸੀਤਲ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ਸਭਿ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥

ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪੀ ਬਬੀਹਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਜਲ ਕੇ ਨਿਧ ਬਾਦਲ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਆਗੇ ਮਨ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਔ ਬਾਣੀ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਿਉ ਪ੍ਰਿਉ ਕਰੇ ਥਾ ਭਾਵ ਸੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਲ ਮਾਂਗੇ ਥਾ ਜਬ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਣੇਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜਗਜਾਸੀ ਬਬੀਹੇ ਕੋ ਮਿਲੇ ਤਬ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਸੀਤਲ ਜਲ ਤਿਸਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ॥

ਤਿਸ ਚੁਕੈ ਸਹਜੁ ਊਪਜੈ ਚੁਕੈ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਂਤਿ ਹੋਇ ਨਾਮੁ ਰਖਹੁ ਉਰਿ ਧਾਰਿ ॥੫੪॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔ ਗਜਾਨ ਉਪਜ ਆਵਤਾ ਹੈ ਪੁਨਾ (ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ) ਊਚੇ ਬੋਲ ਕੀ ਫਰੀਆਦ ਕਰਨੀ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਕੋ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਾਖੋ ਤਬ ਤੁਮ ਕੋ ਸਾਂਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਗੀ॥੫੪॥

ਬਾਬੀਹਾ ਤੂੰ ਸਚੁ ਚਉ ਸਚੇ ਸਉ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥
ਬੋਲਿਆ ਤੇਰਾ ਥਾਇ ਪਵੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ ਅਲਾਇ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਬਬੀਹੇ ਤੂੰ ਸਚ ਹੀ (ਚਉ) ਬੋਲ ਔਰ ਸਚੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਕੋ ਲਗਾਇ। ਜਬ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋ ਕਰ ਉਚਾਰਨ ਕਰੇਂਗਾ ਤਬ ਤੇਰਾ ਬੋਲਿਆ ਥਾਇ ਪੜੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਸਫਲ ਹੋਇਗਾ॥

ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ ਤਿਖ ਉਤਰੈ ਮੰਨਿ ਲੈ ਰਜਾਇ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੦

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਝੋਕਿ ਵਰਸਦਾ ਬੂੰਦ ਪਵੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਪਛਾਨਣੇ ਕਰ ਤੇਰੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਉਤਰ ਜਾਇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ (ਰਜਾਇ) ਆਗਿਆ ਕੋ ਮਾਨਲੇ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਝੁਕ ਕਰ ਜੈਸੇ ਬਦਲ ਵਰਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦਿਆਲ ਹੋਇ ਕਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਸ੍ਵਾਂਤੀ ਬੂੰਦ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਪੜੇਗੀ ਤਬ ਤੂੰ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ ਸ਼ਾਂਤਿ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗਾ॥

ਜਲ ਹੀ ਤੇ ਸਭ ਊਪਜੈ ਬਿਨੁ ਜਲ ਪਿਆਸ ਨ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਜਲੁ ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਤਿਸੁ ਭੂਖ ਨ ਲਾਗੈ ਆਇ ॥੫੫॥

ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੁਭ ਗੁਣ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਮ ਜਲ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਜਲ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਪੁਨਾ ਕੋਈ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਆਇ ਕਰ ਲਗਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕੋਈ ਇਛਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਹੈ॥੫੫॥

ਬਾਬੀਹਾ ਤੂੰ ਸਹਜਿ ਬੋਲਿ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ ॥
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੇਰੈ ਨਾਲਿ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਿ ਦੀਆ ਦਿਖਾਇ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਬਬੀਹੇ ਤੂੰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਬੋਲ ਜਿਸਤੇ ਤੂੰ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੋਭਾਵਾਨ ਹੋਵੈਂਗਾ॥ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਤੁਝ ਕੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਸਰਬ ਮੈਂ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਬ ਕਿਛ ਭਾਵ ਸਭ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਹੈਂ॥

ਆਪੁ ਪਛਾਣਹਿ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਮਿਲੈ ਵੁਠਾ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥
ਝਿਮਿ ਝਿਮਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਵਰਸਦਾ ਤਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਜਬ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਝ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਤਬ (ਛਹਬਰ) ਝੜੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਅਰਥਾਤ ਏਕ ਰਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਜਲ ਬਰਸ ਜਾਵੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਆਪ ਸਰੂਪ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੇਵੇਗਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਘ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਏਕਰਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਜਲ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨ ਹੋਵਈ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸੁਖਿ ਸਵਨ੍ਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ ਸਚੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੫੬॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਪੁਨਾ (ਕੂਕ) ਊਚੀ ਪੁਕਾਰ ਵਾ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (ਜੋਤੀ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤਿਨਕੀ ਜੋਤਿ ਅਪਨੇ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲਈ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਸੁਖੀ ਹੋ ਕਰ ਸੈਣ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮੀ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇ ਗਈ ਹੈਂ॥੫੬॥

ਧੁਰਹੁ ਖਸਮਿ ਭੇਜਿਆ ਸਚੈ ਹੁਕਮਿ ਪਠਾਇ ॥
ਇੰਦੁ ਵਰਸੈ ਦਇਆ ਕਰਿ ਗੂੜ੍ਹੀ ਛਹਬਰ ਲਾਇ ॥

ਸਚੇ ਖਸਮ ਨੇ ਆਦ ਤੇ ਹੀ ਅਪਨਾ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ (ਪਠਾਇ) ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ (ਇੰਦੁ) ਮੇਘ ਰੂਪ ਦਇਆ ਕਰਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਝੜੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਬਰਸਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਮਾਣੋਂ ਸਹਿਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਬੀਹੇ ਤਨਿ ਮਨਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ ਜਾਂ ਤਤੁ ਬੂੰਦ ਮੁਹਿ ਪਾਇ ॥

ਅਨੁ ਧਨੁ ਬਹੁਤਾ ਉਪਜੈ ਧਰਤੀ ਸੋਭਾ ਪਾਇ ॥

ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਬਬੀਹੇ ਕੋ ਤਨ ਮਨ ਕਰ ਤਬ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਤ ਸਾਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪ ਬੂੰਦ ਮੁਖ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਮੇਘ ਕੇ ਵਰਸਣੇ ਕਰਕੇ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਰੂਪੀ ਅੰਨ ਧੰਨਜਤਾ ਯੋਗ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔ ਸਰੀਰ ਵਾ ਬੁਧੀ ਰੂਪੀ ਧਰਤੀ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਗਤ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਲੋਕੁ ਭਗਤਿ ਕਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥

ਆਪੇ ਸਚਾ ਬਖਸਿ ਲਏ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਰਜਾਇ ॥

ਜੋ ਜਗਜਾਸੀ ਜਨ ਇਸ ਰੀਤ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਮੈਂ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਲੋਕ ਭੀ ਭਗਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪੇ ਹੀ ਸਚਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਬਖਸ਼ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਹੁ ਕਾਮਣੀ ਸਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ ॥

ਭੈ ਕਾ ਸਹਜੁ ਸੀਗਾਰੁ ਕਰਿਹੁ ਸਚਿ ਰਹਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ (ਕਾਮਣੀ) ਇਸਤ੍ਰੀਓ ਸਚੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੈਂ ਮਨ ਕੋ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲਾਇ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੋ ਭੈ ਔਰ (ਸਹਜੁ) ਸਾਂਤੀ ਕਾ ਸੀਗਾਰ ਕਰੋ ਔਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਬਿਰਤੀ ਲਗਾਏ ਰਹੋ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੋ ਮਨਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੫੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਪੂਰਬੋਕਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਵਸਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਮੋਂ ਤੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥੫੭॥

ਬਾਬੀਹਾ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਜੇ ਫਿਰਹਿ ਊਡਿ ਚੜਹਿ ਆਕਾਸਿ ॥

ਹੇ ਜਗਜਾਸੀ ਰੂਪ ਬਬੀਹਾ ਜੇਕਰ ਸੰਪੂਰਨ ਧਰਤੀ ਮੈਂ ਭੀ ਫਿਰੈਂ ਔਰ ਪਵਨ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਯੋਗ ਮਾਰਗ ਕਰਕੇ ਵਾ ਸਿਧੀਓਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤਖ ਆਕਾਸ ਮੈਂ ਵਾ ਸ੍ਵਰਗ ਮੈਂ ਔਰ ਸੁਮੇਰ ਆਦਿਕੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਦਸਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਡ ਕਰਕੇ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵੈਂ ਤੌ ਭੀ ਸ਼ਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗੀ॥

ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਜਲੁ ਪਾਈਐ ਚੂਕੈ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ॥

ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਸੀਤਲ ਜਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ਦੂਰ ਹੋਤੀ ਹੈ॥ ਜੀਅ ਔਰ (ਪਿੰਡੁ) ਸਰੀਰ ਸਭ ਤਿਸੀ ਕਾ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਦਾਤ ਤਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ॥

ਵਿਣੁ ਬੋਲਿਆ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣਦਾ ਕਿਸੁ ਆਗੈ ਕੀਚੈ ਅਰਦਾਸਿ ॥

ਨਾਨਕ ਘਟਿ ਘਟਿ ਏਕੋ ਵਰਤਦਾ ਸਬਦਿ ਕਰੇ ਪਰਗਾਸ ॥੫੮॥

ਜਬ ਬਿਨਾਂ ਬੋਲੇ ਤੇ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਕਿਛ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਰੀ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਸਰੂਪ ਵਰਤਦਾ ਭਾਵ ਵਿਆਪਕ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਖਜਾਤਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੫੮॥

ਨਾਨਕ ਤਿਸੈ ਬਸੰਤੁ ਹੈ ਜਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ ਸਮਾਇ ॥

ਹਰਿ ਵੁਠਾ ਮਨੁ ਤਨੁ ਸਭੁ ਪਰਫੜੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਹਰੀਆਵਲੁ ਹੋਇ ॥੫੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸਦਾ (ਬਸੰਤੁ) ਅਨੰਦ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸਮਾਇਆ ਹੈ। ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਰਸਣੇ ਤੇ ਮਨ ਤਨ ਸਭ ਪ੍ਰਫੁਲਤ ਹੋਇ ਆਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਸਰਬ ਜਗਤ ਮੈਂ (ਹਰੀਆਵਲੁ) ਅਨੰਦ ਰੂਪੀ ਸਬਜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਆਪ ਸੁਖੀ ਹੋਣੇ ਤੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਸੁਖੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ॥੫੯॥

ਸਬਦੇ ਸਦਾ ਬਸੰਤੁ ਹੈ ਜਿਤੁ ਤਨੁ ਮਨੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਜਿਨਿ ਸਿਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੯੦॥

ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਤਨ ਮਨ ਹਰਿਆ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਭ ਕੋਈ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਝ ਕੋ ਕਬੀ ਨਾ ਵੀਸਰੈ॥੯੦॥

ਨਾਨਕ ਤਿਨਾ ਬਸੰਤੁ ਹੈ ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥
ਹਰਿ ਵੁਠੈ ਮਨੁ ਤਨੁ ਪਰਫੜੈ ਸਭੁ ਜਗੁ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ॥੯੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਾਮ ਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਵਰਸਣੇ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਤਨ ਪਰਫੁਲਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਗਤ ਹਰਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੯੧॥

ਵਡੜੈ ਝਾਲਿ ਝਲੁੰਭਲੈ ਨਾਵੜਾ ਲਈਐ ਕਿਸੁ ॥
ਨਾਉ ਲਈਐ ਪਰਮੇਸਰੈ ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਸਮਰਥੁ ॥੯੨॥

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: -ਵਡੇ (ਝਾਲਿ ਝਲੁੰਭਲੈ) ਝਲਾਂਘੇ ਸਵੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮੇਂ ਕਿਸਕਾ ਨਾਮ ਲਈਏ ਅਰਥਾਤ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ?

ਉੱਤਰ: ਭੰਨਣ ਘੜਣ ਮੈਂ ਸਮਰਥ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ॥੯੨॥

ਕੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਰਹਟ ਵਗਤੇ ਪਾਸ ਊਚਾ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਥਾ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈ:-

ਹਰਹਟ ਭੀ ਤੂੰ ਤੂੰ ਕਰਹਿ ਬੋਲਹਿ ਭਲੀ ਬਾਣਿ ॥
ਸਾਹਿਬੁ ਸਦਾ ਹਦੂਰਿ ਹੈ ਕਿਆ ਉਚੀ ਕਰਹਿ ਪੁਕਾਰ ॥

ਹੇ ਹਰਹਟ ਯਦਪਿ ਤੂੰ ਤੂੰਹੀ ਤੂੰਹੀ ਕਰਕੇ ਭਲੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤਾ ਹੈਂ ਤਦਪਿ ਸਾਹਿਬ ਤੋ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ (ਕਿਆ) ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਉਚੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਕੀਆ ਤਿਸੈ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ॥
ਆਪੁ ਛੋਡਹਿ ਤਾਂ ਸਹੁ ਮਿਲੈ ਸਚਾ ਏਹੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਜਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਉਪਾਇ ਕਰ (ਰੰਗੁ) ਹਰ ਏਕ ਰੰਗੋਂ ਕਾ ਸਮਦਾਯ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋ। ਅਪਣੇ ਆਪ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਛੋਡੇਂ ਤੋ ਸੋ ਹਰੀ ਪਤੀ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲੇ ਸਚਾ ਤੋ ਇਹੀ ਵੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣਾ ਬੁਝਿ ਨ ਸਕਾ ਕਾਰ ॥
ਵਣੁ ਤ੍ਰਿਣੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦਾ ਅਨਦਿਨੁ ਸਦਾ ਵਿਹਾਣ ॥

ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਜੋ ਬਿਨਰਸ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਕੀ ਕਾਰ ਕੋ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਤੇ ਹਮ ਤੁਝਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਨ ਤ੍ਰਿਨ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਰੂਪ ਜਗਤ ਵਡੇ ਛੋਟੇ ਤਿਸੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀ ਤਰਾਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਮਾਂ ਬਿਤੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਥਕੇ ਵੀਚਾਰ ॥

ਪਰੰਤੂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਸਭੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਥਕਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੧

ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਆਪੇ ਲੈਹਿ ਸਵਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਿਨ੍ੀ ਧਿਆਇਆ ਆਏ ਸੇ ਪਰਵਾਣੁ ॥੬੩॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਸਵਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਆਏ ਹੂਏ ਪ੍ਰਵਾਣ ਭਏ ਹੈਂ॥੬੩॥

ਜੋਗੁ ਨ ਭਗਵੀ ਕਪੜੀ ਜੋਗੁ ਨ ਮੈਲੇ ਵੇਸਿ ॥
ਨਾਨਕ ਘਰਿ ਬੈਠਿਆ ਜੋਗੁ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਉਪਦੇਸਿ ॥੬੪॥

ਭਗਵੇ ਕਪੜਿਓਂ ਕੇ ਪਹਿਰਨੇ ਕਰਕੇ ਭੀ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਔਰ ਨ ਮੈਲੇ ਵੇਸ ਕਰ ਜੋਗ ਹੋਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਜੋਗ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੬੪॥

ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾ ਜੇ ਭਵਹਿ ਬੇਦ ਪੜਹਿ ਜੁਗ ਚਾਰਿ ॥
ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਭੇਟੈ ਹਰਿ ਮਨਿ ਵਸੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ॥੬੫॥

ਹੇ ਭਾਈ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਫਿਰੇਂ ਭਾਵ ਅਨੇਕ ਤੀਰਥੋਂ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਭੀ ਕਰਹਿਂ ਔ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦੋਂ ਕਾ ਪਾਠ ਚਾਰੋਂ ਯੁਗੋਂ ਮੈਂ ਕਰਤਾ ਰਹੈਂ ਤੋ ਭੀ ਮੋਖ ਨਹੀਂ ਹੋਇਗੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਾਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਹਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਨ ਕੇ ਬੀਚ ਵਸੈ ਤਬ ਮੋਖ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰਾ ਗਿਆਨ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੬੫॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਖਸਮ ਕਾ ਮਤਿ ਭਵੀ ਫਿਰਹਿ ਚਲ ਚਿਤ ॥
ਮਨਮੁਖ ਸਉ ਕਰਿ ਦੋਸਤੀ ਸੁਖ ਕਿ ਪੁਛਹਿ ਮਿਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਭਾਈ ਤਿਸ ਖਸਮ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੀ ਸਭ ਵਰਤ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਜਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੀ ਮਤ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਤਰਫ ਤੇ ਭਵੀ ਹੈ ਸੋ ਚੰਚਲ ਚਿਤ ਹੂਆ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ। ਐਸੇ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਦੋਸਤੀ ਕਰਕੇ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਸੁਖ ਕੋ ਕਿਆ ਪੂਛਤਾ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਸੇ ਕਬੀ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਸਉ ਕਰਿ ਦੋਸਤੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਉ ਲਾਇ ਚਿਤੁ ॥
ਜੰਮਣ ਮਰਣ ਕਾ ਮੂਲੁ ਕਟੀਐ ਤਾਂ ਸੁਖੁ ਹੋਵੀ ਮਿਤ ॥੬੬॥

ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਸਾਥ ਦੋਸਤੀ ਕਰ ਔਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਸਾਥ ਚਿਤ ਕੋ ਲਗਾਓ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਜਬ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਮੂਲ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਕਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ॥੬੬॥

ਭੁਲਿਆਂ ਆਪਿ ਸਮਝਾਇਸੀ ਜਾ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ॥
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੀ ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇ ॥੬੭॥

ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਿਨ ਭੁਲਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਕੋ ਆਪ ਹੀ ਸਮਝਾਇ ਲੇਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਜੀਵ (ਕਰਣਪਲਾਹ) ਊਚਾ ਰੋਇ ਕੈ ਅਨੇਕ ਵਿਰਲਾਪ ਬੀ ਕਰੇ ਤੌ ਭੀ ਸਾਂਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਗੀ ਭਾਵ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬੭॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੪

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਵਡਭਾਗੀਆ ਸੋਹਾਗਣੀ ਜਿਨ੍ਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲਿਆ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥
ਅੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਪਰਗਾਸੀਆ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਸਰਬ ਕਾ ਰਾਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਹਾਗਣੀਆਂ ਵਡੇ ਭਾਗੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆਨ ਕੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ੀ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਚੁ ਜਾਤਾ ਸੋਇ ॥
ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਤਿਖ ਉਤਰੈ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਖ (ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ) ਮਨ ਬਾਣੀ ਕਰ ਧੰਨਜ ਹੈਂ। ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਤ੍ਰਿਖਾ ਦੂਰ ਹੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਤਿ ਪੁਰਖੁ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਸਮਤੁ ਸਭ ਕੋਇ ॥

ਪੁਨਾ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਪੁਰਖ ਕਉ ਧੰਨ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਨ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਸਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਿਰਵੈਰੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤਿ ਤੁਲਿ ਹੋਇ ॥

ਜਿਨਕੋ ਨਿੰਦਾ ਉਸਤਤੀ ਤੁਲ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰਵੈਰ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੁਜਾਣੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਜਾਣ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਜਿਸੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥

ਜਿਨਾਂ ਕਾ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਰੂਪ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ॥

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿ ਸਚੁ ਦ੍ਰਿੜਾਏ ਸੋਇ ॥

ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸਚ ਸਰੂਪ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਜਿਸ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਸੇ ਨਾਮ ਕੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੨॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਸਚਾ ਸੋਹਿਲਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਗੋਵਿੰਦੁ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਸਚਾ (ਸੋਹਿਲਾ) ਜਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਣਾ ਹਰਿ ਜਪਿਆ ਮਨਿ ਆਨੰਦੁ ॥

ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ (ਅਨਦਿਨੁ) ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਜਪਣਾ ਕਰਕੇ ਹਰੀ ਕੇ ਜਸ ਕੋ ਸਲਾਹਿਣਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥

ਵਡਭਾਗੀ ਹਰਿ ਪਾਇਆ ਪੂਰਨ ਪਰਮਾਨੰਦੁ ॥

ਤਿਨ ਵਡਭਾਗੀਓਂ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰ ਓਹ ਪਰਮਾਨੰਦ ਕਰਕੇ ਪੂਰਨ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹਿਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਮਨਿ ਤਨਿ ਭੰਗੁ ॥੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਜਨੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਪ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ ਪੁਨਾ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਮਨ ਤਨ ਕਰ ਕੋਈ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩॥

ਮੂੰ ਪਿਰੀਆ ਸਉ ਨੇਹੁ ਕਿਉ ਸਜਣ ਮਿਲਹਿ ਪਿਆਰਿਆ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਰਾ ਤੋ ਤਿਸ ਹਰੀ (ਪਿਰੀਆ) ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ (ਨੇਹੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਜਣ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈਂ॥

ਹਉ ਢੂਢੇਦੀ ਤਿਨ ਸਜਣ ਸਚਿ ਸਵਾਰਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਚ ਕੋ ਪਾਇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਸਵਾਰਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਨ ਸੰਤ ਜਨ ਸਜਣੋਂ ਕੋ ਖੋਜਤੀ ਹੂੰ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੈਡਾ ਮਿਤੁ ਹੈ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਾਰਿਆ ॥

ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਪਰਮ ਮਿਤ੍ਰ ਰੂਪ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਮਿਲੈ ਤਬ ਇਹ ਮਨ ਤਨ ਸਰਬੰਸ ਤਿਨ ਪਰ (ਵਾਰਿਆ) ਵਾਰਨੇ ਕਰੋਂ॥

ਦੇਂਦਾ ਮੂੰ ਪਿਰੁ ਦਸਿ ਹਰਿ ਸਜਣੁ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿਆ ॥

ਤਬ ਓਹ ਸਤਿਗੁਰ ਸਜਣ ਮੁਝ ਕੋ ਸਰਬ ਕੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੇ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਦਸ ਦੇਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹਉ ਪਿਰੁ ਭਾਲੀ ਆਪਣਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਲਿ ਦਿਖਾਲਿਆ ॥੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਹਰੀ ਪਤੀ ਕੋ ਮੈਂ (ਭਾਲੀ) ਖੋਜਤੀ ਥੀ ਤਿਸ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦੀਆ ਹੈ॥੪॥

ਹਉ ਖੜੀ ਨਿਹਾਲੀ ਪੰਧੁ ਮਤੁ ਮੂੰ ਸਜਣੁ ਆਵਏ ॥

ਮੈਂ ਖੜੀ ਹੋਇ ਭਾਵ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਇ ਕਰਕੇ (ਧੰਧੁ) ਰਸਤਾ ਗਿਆਨ (ਨਿਹਾਲੀ) ਦੇਖਤੀ ਹੂੰ ਮਤ ਮੇਰਾ ਸਜਣ ਆਵਤਾ ਹੋਵੈ॥

ਕੋ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ ਅਜੁ ਮੈ ਪਿਰੁ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਵਏ ॥

ਤਿਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੋ ਕੋਈ ਆਜ ਹੀ ਆਇ ਕਰ ਮਿਲਾਇ ਦੇਵੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਜੋ (ਪਿਰੁ) ਪਤੀ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੨

ਹਉ ਜੀਉ ਕਰੀ ਤਿਸ ਵਿਟਉ ਚਉ ਖੰਨੀਐ ਜੋ ਮੈ ਪਿਰੀ ਦਿਖਾਵਏ ॥

ਜੋ ਮੁਝ ਕੋ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੈ ਤਿਸ ਕੇ ਊਪਰੋਂ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਜੀਅ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਭਾਵ ਵਾਰਨੇ ਕਰ ਦੇਵੋਂ। ਅਰਥਾਤ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮਨਨ ਕਰੋਂ ਔ ਬੁਧੀ ਸੇ ਨਿਸਚੇ ਕਰੋਂ ਅਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਚਿੰਤਨ ਕਰੂੰ ਅਰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸੋਹੰ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ ਤਾਂ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਮੇਲਾਵਏ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਹਰੀ ਹੀ ਦਿਆਲ ਹੋਵੇ ਤਬ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੫॥

ਅੰਤਰਿ ਜੋਰੁ ਹਉਮੈ ਤਨਿ ਮਾਇਆ ਕੂੜੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਤਨ ਬੀਚ ਮਾਇਆ ਜੰਨ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਜੋਰ ਹੈ ਤਿਸ ਝੂਠੀ ਹੰਤਾ ਕਰਕੇ ਆਵਤਾ ਜਾਤਾ ਭਾਵ ਜਨਮਤਾ ਮਰਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਫੁਰਮਾਇਆ ਮੰਨਿ ਨ ਸਕੀ ਦੁਤਰੁ ਤਰਿਆ ਨ ਜਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੁਕਮ ਇਹ ਜੀਵ ਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ। ਤਿਸ ਕੇ ਮਾਨੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦੁਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਤਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਸੋ ਚਲੈ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸਨੁ ਸਫਲੁ ਹੈ ਜੋ ਇਛੈ ਸੋ ਫਲੁ ਪਾਇ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਭਾਣੇ ਬੀਚ ਚਲਤਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਸਫਲ ਹੈ ਭਾਵ ਫਲਦਾਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਜੋ ਮਨ ਮੇਂ ਇਛਾ ਹੋਇ ਸੋਇ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਜਿਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਮੰਨਿਆਂ ਹਉ ਤਿਨ ਕੇ ਲਾਗਉ ਪਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਨਿਆ ਭਾਵ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਹਮ ਚਰਨੀਂ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕੁ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਜਿ ਅਨਦਿਨੁ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੈਂ ਜੋ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹਰੀ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਈ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੬॥

ਜਿਨਾ ਪਿਰੀ ਪਿਆਰੁ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਕਿਉ ਤ੍ਰਿਪਤੀਐ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਦਰਸਨ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਿਲੇ ਸੁਭਾਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਹਸੀਐ ॥੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਓਹ ਪਤੀ ਕੇ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਤੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ (ਰਹਸੀਐ) ਅਨੰਦ ਭਯਾ ਹੈ॥੭॥

ਜਿਨਾ ਪਿਰੀ ਪਿਆਰੁ ਕਿਉ ਜੀਵਨਿ ਪਿਰ ਬਾਹਰੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਤਿਸ ਪਤੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਓਹ ਪਤੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਅਰਥਾਤ ਤਿਸਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਉਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਾਂ ਸਹੁ ਦੇਖਨਿ ਆਪਣਾ ਨਾਨਕ ਥੀਵਨਿ ਭੀ ਹਰੇ ॥੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਓਹ ਅਪਣੇ (ਸਹੁ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਪੁਨਾ ਹਰੇ ਭਾਵ ਅਨੰਦ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੮॥

ਜਿਨਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅੰਦਰਿ ਨੇਹੁ ਤੈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਚੈ ਲਾਇਆ ॥

ਹੇ ਸਚ ਸਰੂਪ ਪਿਆਰੇ ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਤੁਮਨੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ॥

ਰਾਤੀ ਅਤੈ ਡੇਹੁ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮਿ ਸਮਾਇਆ ॥੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਮਨ ਰਾਤੀ ਔਰ (ਡੇਹੁ) ਦਿਨੇ ਨਿਰੰਤ੍ਰ ਹੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਸਮਾਇਆ ਹੂਆ ਹੈ॥੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੀ ਆਸਕੀ ਜਿਤੁ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਸਚਾ ਪਾਈਐ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੀ ਸਚੀ ਆਸ਼ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਆਸ਼ਕੀ ਤੇ ਸੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਰਹਹਿ ਅਨੰਦਿ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈਐ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਸਹਜਿ) ਸ਼ਾਂਤ ਪਦ ਮੇਂ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਸਮਾਈ ਹੈ ਇਸਤੇ ਓਹ ਦਿਨੇ ਰਾਤ੍ਰ ਅਨੰਦ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧੦॥

ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਈਐ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬੀਚ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਹੀ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥

ਕਬਹੂ ਨ ਹੋਵੈ ਭੰਗੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਈਐ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕਬੀ (ਭੰਗੁ) ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੧੧॥

ਜਿਨ੍ਾ ਅੰਦਰਿ ਸਚਾ ਨੇਹੁ ਕਿਉ ਜੀਵਨ੍ਿ ਪਿਰੀ ਵਿਹੂਣਿਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਸਚਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਵਹੁ ਅਪਨੇ ਪਤੀ ਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲੇ ਆਪਿ ਨਾਨਕ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ ॥੧੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਤਿਨ ਚਿਰੰਕਾਲ ਕੇ ਵਿਜੋਗੀਓਂ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੨॥

ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਰੁ ਤਉ ਆਪੇ ਲਾਇਆ ਕਰਮੁ ਕਰਿ ॥

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਿਆਰ ਆਪ ਹੀ (ਕਰਮੁ) ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਲਗਾਯਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਮਿਲਾਇ ਮੈ ਜਾਚਿਕ ਦੀਜੈ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਹਰੀ ਮੁਝ ਕੋ ਤਿਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਲੇਵੋ ਔ ਤਿਨੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਚਿਕ ਕੋ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਦੀਜੀਏ॥੧੩॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਵੈ ॥

ਜਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰੇ ਸਾਈ ਭਗਤਿ ਹੋਵੈ ॥

ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕੇ ਅਨੰਦ ਕੋ ਪਾਇਕਰ ਗੁਰਮੁਖ (ਹਸੈ) ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਔ ਵੈਰਾਗ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਭਗਤੀ ਹੀ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਰਬ ਕਰਮ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਭਗਤੀ ਸਹਿਤ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਕਰੇ ਵੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਪਾਵੈ ਪਾਰੁ ॥੧੪॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸ੍ਵੈ ਸਰੂਪ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਰਬ ਤੇ ਪਰਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਜਿਨਾ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵੀਚਾਰਿ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਖਜਾਨਾ ਹੈ ਵ੍ਹ ਸਦਾ ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦ ਉਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥

ਤਿਤ ਸਚੇ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਮੇਂ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸਦਾ ਉਜਲ ਹੁਏ ਹੈਂ॥

ਤਿਨ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਕਦੇ ਨ ਵਿਸਰੈ ਜਿ ਆਪਿ ਬਖਸੇ ਕਰਤਾਰਿ ॥

ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਆਪ ਬਖਸ਼ੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਉਠਤਿਆਂ ਬੈਠਤਿਆਂ ਕਬੀ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਭੂਲਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਿਲੇ ਨ ਵਿਛੁੜਹਿ ਜਿ ਮੇਲੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰਿ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਆਪ ਮੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਮਿਲੇ ਹੁਏ ਕਬੀ ਵਿਛੜਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਭਾਵ ਅਭੇਦ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰ ਪੀਰਾਂ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਮਹਾਂ ਕਰੜੀ ਸੁਖ ਸਾਰੁ ॥

ਗੁਰੂ ਪੀਰੋਂ ਕੀ ਚਾਕਰੀ ਮਹਾਂ (ਕਰੜੀ) ਕਠਨ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅੰਤ ਕੋ (ਸਾਰੁ) ਉਤਮ ਸੁਖੋਂ ਕੇ ਦੇਣੇਹਾਰੀ ਹੈ॥

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਆਪਣੀ ਤਿਸੁ ਲਾਏ ਹੇਤ ਪਿਆਰੁ ॥

ਜਿਸ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਉਧਾਰਨ ਹੇਤ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਤਨ ਮੇਂ ਤਿਸ ਸੇਵਾ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵੈ ਲਗਿਆ ਭਉਜਲੁ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਲਗਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਜੀਵ ਸੰਸਾਰ ਭਵਜਲ ਕੋ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਇਸੀ ਅੰਤਰਿ ਬਿਬੇਕ ਬੀਚਾਰੁ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਰ (ਬਿਬੇਕ) ਜੀਵ ਈਸ਼੍ਵਰ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਪ੍ਰਭੁ ਪਾਈਐ ਸਭੁ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਣਹਾਰੁ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਸਰਬ ਦੁਖੋਂ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਮਨਮੁਖ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਰੇ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥
ਪੁਤੁ ਕਲਤੁ ਕੁਟੰਬੁ ਹੈ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਵਧਾਇ ॥

ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਮੇਂ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਪੁਤ੍ਰ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਦੀ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਂ ਲਗਕੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਵਧਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ॥

ਦਰਗਹਿ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਕੋਈ ਅੰਤਿ ਨ ਸਕੀ ਛਡਾਇ ॥

ਜਬ ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਸੇ (ਦਰਗਹਿ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਬੀਚ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਏਗਾ ਤਬ ਅੰਤ ਕੋ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਛੁਡਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੩

ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਸਭੁ ਦੁਖੁ ਹੈ ਦੁਖਦਾਈ ਮੋਹ ਮਾਇ ॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਭਾਈ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਵਾਸਤਵ ਤੇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਦਰੀ ਆਇਆ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਵਿਛੁੜਿ ਸਭ ਜਾਇ ॥੧੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕੋ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਯਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਾਯਾ ਰਚਤ ਕੁਟੰਬ ਸਾਥ ਮੋਹਿ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਅੰਤ ਕੋ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਛੜ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੧੭॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਹ ਕੇਰਾ ਹੁਕਮੇ ਹੀ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਪਤੀ ਕਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੇਂ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੋ ਸੇਵੇ ਹੁਕਮੁ ਅਰਾਧੇ ਹੁਕਮੇ ਸਮੈ ਸਮਾਏ ॥

ਤਿਸਕੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੀ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਹੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਮੇਂ ਆਪ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਤਿਸਮੇਂ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੁ ਨੇਮੁ ਸੁਚ ਸੰਜਮੁ ਮਨ ਚਿੰਦਿਆ ਫਲੁ ਪਾਏ ॥

ਹੁਕਮ ਰੂਪ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਇਛਤ ਫਲ ਪਾਏ ਹੈਂ॥

ਸਦਾ ਸੁਹਾਗਣਿ ਜਿ ਹੁਕਮੈ ਬੁਝੈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੈ ਲਿਵ ਲਾਏ ॥

ਸੋ ਸਦਾ ਸੋਹਾਗਣੀ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਕੇ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਚਿਤ ਕੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰਕੇ ਸੇਵਤੀ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੇ ਜਿਨ ਊਪਰਿ ਤਿਨਾ ਹੁਕਮੇ ਲਏ ਮਿਲਾਏ ॥੧੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਹੁਕਮ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੧੮॥

ਮਨਮੁਖਿ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੁਝੇ ਬਪੁੜੀ ਨਿਤ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਬਪੁੜੀ) ਵਿਚਾਰੀ ਹੁਕਮ ਕੋ ਨਹੀਂ ਬੂਝਤੀ ਹੈ ਨਿਤ ਹੀ ਹਉਮੈਂ ਕਰਕੇ ਕਰਮੋਂ ਕੋ ਕਮਾਵਤੀ ਹੈ॥

ਵਰਤ ਨੇਮੁ ਸੁਚ ਸੰਜਮੁ ਪੂਜਾ ਪਾਖੰਡਿ ਭਰਮੁ ਨ ਜਾਇ ॥

ਬਰਤ ਨੇਮ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਪੂਜਾ ਆਦੀ ਪਾਖੰਡ ਸਹਿਤ ਕਰਨੇ ਸੇ ਅੰਦਰੋਂ ਭ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਹੁ ਕੁਸੁਧੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਬੇਧੇ ਜਿਉ ਹਸਤੀ ਛਾਰੁ ਉਡਾਏ ॥

ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਮਨਮੁਖ ਅੰਤਰ ਤੇ ਪਾਪੋਂ ਕਰਕੇ (ਕੁਸੁਧੁ) ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਕੇ ਬੇਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਸਤੀ ਨ੍ਹਾਇਕੇ ਪੁਨਾ ਛਾਰ ਉਡਾਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਓਹ ਬਾਹਰ ਸੇ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਪੁਨਾ ਪਾਪੋਂ ਰੂਪੀ ਖੇਹ ਉਡਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਿਨਿ ਉਪਾਏ ਤਿਸੈ ਨ ਚੇਤਹਿ ਬਿਨੁ ਚੇਤੇ ਕਿਉ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥

ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਵ ਉਪਾਏ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਚੇਤਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸ ਹਰੀ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨਾ ਮਨਮੁਖ ਕੈਸੇ ਸੁਖ ਕੋ ਪਾਵੇਗਾ॥

ਨਾਨਕ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ ਧੁਰਿ ਕਰਤੈ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਮਾਏ ॥੧੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਪੰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਾ ਪੂਰਬਲਾ ਲਿਖਿਆ ਹੂਆ ਇਹ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸਭ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਅਧੀਨ ਹੈਂ॥੧੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਤੀਤਿ ਭਈ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ ਅਨਦਿਨੁ ਸੇਵਾ ਕਰਤ ਸਮਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਮੈਂ ਮਨ ਮਾਨਿਆ ਹੂਆ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੇਂ ਸਿਖੋਂ ਕੀ ਭੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਭਈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਿਖੋਂ ਕਾ ਮਨ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਮੇਂ (ਸਮਾਇ) ਮਿਲ ਰਹਿਆ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਗੁਰੂ ਸਭ ਪੂਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਦਰਸੁ ਦੇਖੈ ਸਭ ਆਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਵਸ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਆਇਕਰ ਸਭ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਰਬ ਹੀ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ॥

ਮੰਨੀਐ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਮ ਬੀਚਾਰੀ ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਤਿਸਨਾ ਭੁਖ ਸਭ ਜਾਇ ॥

ਪਰਮ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦੇਨੇਹਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸਦਾ ਮਾਨੀਐ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਭੂਖ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਹਉ ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਅਪੁਨੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸਚਾ ਦੇਇ ਮਿਲਾਇ ॥

ਜੋ ਸਚਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਪਰ ਮਨ ਤਨ ਮੈਂ ਸਦਾ ਬਲਿਹਾਰਨੇ ਜਾਤਾ ਹੂੰ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਮੁ ਪਾਇਆ ਤਿਨ ਸਚਾ ਜੋ ਗੁਰ ਚਰਣੀ ਲਗੇ ਆਇ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਆਇ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਨੇ ਭਾਗੋਂ ਕਰਕੇ ਸਚਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਯਾ ਹੈ॥੨੦॥

ਜਿਨ ਪਿਰੀਆ ਸਉ ਨੇਹੁ ਸੇ ਸਜਣ ਮੈ ਨਾਲਿ ॥

ਜਿਸ ਪਤੀ ਸਜਣ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਸੋ ਸਜਣ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਹੈ॥

ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਹਉ ਫਿਰਾਂ ਭੀ ਹਿਰਦੈ ਰਖਾ ਸਮਾਲਿ ॥੨੧॥

ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਬਾਹਿਰ ਫਿਰਤਾ ਹੂਆ ਭੀ ਨਿਤ ਤਿਸ ਕੋ ਹਿਰਦੇ ਮੇਂ ਸਮਾਲ ਰਖਤਾ ਹੂੰ॥੨੧॥

ਜਿਨਾ ਇਕ ਮਨਿ ਇਕ ਚਿਤਿ ਧਿਆਇਆ ਸਤਿਗੁਰ ਸਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਇਕਾਗ੍ਰ ਮਨ ਹੋਇਕੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਕਰ ਏਕ ਚੇਤਨ ਕੋ ਧਿਆਇਆ ਹੈ॥

ਤਿਨ ਕੀ ਦੁਖ ਭੁਖ ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗੁ ਗਇਆ ਨਿਰਦੋਖ ਭਏ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਗਈ ਔ ਦੁਖ ਸੰਯੁਕਤ ਹਉਮੈਂ ਕਾ ਬਡਾ ਰੋਗ ਦੂਰ ਭਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਮ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਗਾਇ ਕਰ ਸਰਬ ਦੋਖੋਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਗੁਣ ਉਚਰਹਿ ਗੁਣ ਮਹਿ ਸਵੈ ਸਮਾਇ ॥

ਵੋਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਰਾਗ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਹੀ ਵਚਨੋਂ ਦੁਆਰੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਗੁਣੋਂ ਮੈਂ ਸਮਾਏ ਹੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਤਿਨੋਂ ਮੇਂ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਤੇ ਪਾਇਆ ਸਹਜਿ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ॥੨੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰੇ ਗੁਰੋਂ ਤੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਪਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ (ਸਹਜਿ) ਸੁਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ॥੨੨॥

ਮਨਮੁਖਿ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਹੈ ਨਾਮਿ ਨ ਲਗੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੋ ਮਾਯਾ ਕਾ ਮੋਹ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਮੇਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਲਾਗਤਾ ਹੈ॥

ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ ਕੂੜੁ ਸੰਘਰੈ ਕੂੜਿ ਕਰੈ ਆਹਾਰੁ ॥

ਝੂਠ ਕੋ ਹੀ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔ ਝੂਠ ਕੋ ਹੀ (ਸੰਘਰੈ) ਸੰਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਔਰ ਝੂਠ ਕਾ ਹੀ ਆਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਰਬ ਸਮੇਂ ਝੂਠ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਿਖੁ ਮਾਇਆ ਧਨੁ ਸੰਚਿ ਮਰਹਿ ਅੰਤਿ ਹੋਇ ਸਭੁ ਛਾਰੁ ॥

ਵਿਖ ਰੂਪ ਧਨ ਕੋ (ਮਾਇਆ) ਛਲ ਕਰਕੇ ਸੰਚਨ ਕਰ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਓਹ ਅੰਤ ਕੋ ਛਾਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੁਚਿ ਸੰਜਮੁ ਕਰਹਿ ਅੰਤਰਿ ਲੋਭੁ ਵਿਕਾਰ ॥

ਬਾਹਿਰ ਸੁਚ ਸੰਜਮ ਆਦੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਤਿਨ ਕੇ ਰਿਦੇ ਅੰਤਰ ਲੋਭ ਆਦੀ ਵਿਕਾਰ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਜਿ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਥਾਇ ਨ ਪਵੈ ਦਰਗਹ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥੨੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਨਮੁਖ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਮਨਮੁਖ ਅੰਤ ਕੋ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਖੁਆਰ ਹੀ ਹੋਵੇਂਗੇ॥੨੩॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕੌਨ ਰਾਗ ਭੁਲਾ ਹੈ ਰਾਗ ਗਾਵਣ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ:-

ਸਭਨਾ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚਿ ਸੋ ਭਲਾ ਭਾਈ ਜਿਤੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਪੂਰਨ ਰਾਗੋਂ ਵਿਚ ਭਾਵ ਛੇ ਰਾਗੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਸੋਈ ਰਾਗ ਭਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਵਸਿਆ ਹੈ॥

ਰਾਗੁ ਨਾਦੁ ਸਭੁ ਸਚੁ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥

ਜਿਸ ਰਾਗ ਨਾਦ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸੇ ਸੋ ਰਾਗ ਔ (ਨਾਦੁ) ਬਜੰਤ੍ਰ ਸਭ (ਸਚੁ) ਸਫਲ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੀ ਕੀਮਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਰਾਗੈ ਨਾਦੈ ਬਾਹਰਾ ਇਨੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਬੂਝਿਆ ਜਾਇ ॥

ਰਾਗ ਨਾਦ ਤੇ ਬਿਨਾ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਬੂਝੈ ਤਿਨਾ ਰਾਸਿ ਹੋਇ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਹੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਰਾਗ ਗਾਵਿਆ ਹੂਆ (ਰਾਸਿ) ਸਚ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਤੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਇਆ ਜਿਉ ਤਿਸੈ ਦੀ ਰਜਾਇ ॥੨੪॥

ਸਭ ਕਿਛ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੇ ਉਤਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤਿਸ ਕੀ ਰਸਾਇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵਹੁ ਵਰਤਤਾ ਹੈ॥੨੪॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੪

ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਕਹੈ ਕਹਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਬੀਚ ਨਾਮ ਰੂਪ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਕੋ ਆਪ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਔਰੋਂ ਸੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਨਾਮੁ ਨਿਰਮਲੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇ ॥

ਗੁਰਮਤੀਆਂ ਕੋ ਨਿਰਮਲ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਇ ਕਰਕੇ ਓਹ ਨਿਰਮਲ ਭਏ ਹੈਂ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਤਤੁ ਹੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ ॥

ਜੋ ਤਤ ਸਰੂਪ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸਤੀ ਹੈ। ਜਿਨ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਵਸੀ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋ ਫਲ ਹੈ ਸੋ ਕਹੇ ਹੈਂ॥

ਹਿਰਦੈ ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਿਆ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਮਿਲਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕਾ ਹ੍ਰਿਦਾ ਕਮਲ ਵਤ ਪ੍ਰਗਾਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਜੋਤੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਜੋਤ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤਿਨ ਕਉ ਮੇਲਿਓਨੁ ਜਿਨ ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗੁ ਲਿਖਾਇ ॥੨੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਲਿਆ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਨੇ (ਧੁਰਿ) ਆਦ ਸੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਉਤਮ ਭਾਗ ਲਿਖਾਇਆ ਥਾ॥੨੫॥

ਅੰਦਰਿ ਤਿਸਨਾ ਅਗਿ ਹੈ ਮਨਮੁਖ ਭੁਖ ਨ ਜਾਇ ॥

ਮਨਮੁਖੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਸੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੀ ਭੂਖ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ॥

ਮੋਹੁ ਕੁਟੰਬੁ ਸਭੁ ਕੂੜੁ ਹੈ ਕੂੜਿ ਰਹਿਆ ਲਪਟਾਇ ॥

ਅਨਦਿਨੁ ਚਿੰਤਾ ਚਿੰਤਵੈ ਚਿੰਤਾ ਬਧਾ ਜਾਇ ॥

ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਟੰਬ ਕਾ ਮੋਹ ਜੋ ਝੂਠਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਝੂਠ ਮੇਂ ਮਨਮੁਖ ਲਪਟਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਚਿੰਤਾ ਕਾ ਹੀ ਚਿਤਵਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔ ਅੰਤ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕੇ ਸੰਯੁਗਤ ਹੀ ਜਮਦੂਤੋਂ ਸੇ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਜੰਮਣੁ ਮਰਣੁ ਨ ਚੁਕਈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰ ਸਰਣਾਈ ਉਬਰੈ ਨਾਨਕ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥੨੬॥

ਤਿਸ ਮਨਮੁਖ ਕੇ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਵਣੇ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਰਣਾਗਤ ਹੋਣੇ ਤੇ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਭੀ (ਉਬਰੈ) ਬਚ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਤਿਸ ਕੋ ਬੰਦਨੋਂ ਸੇ ਛੁਡਾਇ ਲੇਤੇ ਹੈਂ॥੨੬॥

ਸਤਿਗੁਰ ਪੁਰਖੁ ਹਰਿ ਧਿਆਇਦਾ ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ ॥

ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਸੋਈ ਪੁਰਸ਼ ਹਰੀ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਸਤਸੰਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਦੇ ਹਰਿ ਮੇਲੇ ਗੁਰੁ ਮੇਲਾਇ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਸੰਗਤ ਮੇਂ ਜਾਇਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਹਰੀ ਨੇ ਗੁਰੋਂ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇਕਰ ਅਪਨੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਮੇਲੇ ਹੈਂ॥

ਏਹੁ ਭਉਜਲੁ ਜਗਤੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਗੁਰੁ ਬੋਹਿਥੁ ਨਾਮਿ ਤਰਾਇ ॥

(ਜ) ਜੰਮਣੇ ਔ (ਗਤੁ) ਮਰਨੇ ਕੇ ਭੈ ਰੂਪ ਜਲ ਕਾ ਜੋ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ (ਬੋਹਿਥੁ) ਜਹਾਜ ਕੇ ਆਸਰੇ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਤਰਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥

ਗੁਰਸਿਖੀ ਭਾਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਇ ॥

ਜਿਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਹਰੀ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮਾਨਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੋ ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਇਸ ਭੈ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ॥

ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਕੀ ਹਰਿ ਧੂੜਿ ਦੇਹਿ ਹਮ ਪਾਪੀ ਭੀ ਗਤਿ ਪਾਂਹਿ ॥

ਹੇ ਹਰੀ ਹਮਕੋ ਤਿਨ ਭਾਣਾ ਮਾਨਣੇ ਵਾਲਿਓਂ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੀ ਚਰਨ ਧੂੜੀ ਦੇਵੋ ਜਿਸਤੇ ਹਮ ਪਾਪੀ ਭੀ ਗਤੀ ਪਾਇ ਲੇਵੇਂ॥

ਧੁਰਿ ਮਸਤਕਿ ਹਰਿ ਪ੍ਰਭ ਲਿਖਿਆ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮਿਲਿਆ ਆਇ ॥

ਹਰਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਆਦੋਂ ਹੀ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਗੁਰੂ ਆਇ ਮਿਲਾ ਹੈ॥

ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿਅਨੁ ਹਰਿ ਦਰਗਹ ਲਏ ਛਡਾਇ ॥

ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਜਮਦੂਤੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ (ਬਿਦਾਰਿਅਨ) ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ ਔ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਹਰੀ ਨਾਮ ਦੇਕਰ (ਦਰਗਹ) ਪ੍ਰਲੋਕ ਮੇਂ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਸਿਖਾ ਨੋ ਸਾਬਾਸਿ ਹੈ ਹਰਿ ਤੁਠਾ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਇ ॥੨੭॥

ਤਿਨ ਗੁਰਸਿਖੋਂ ਕੇ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਮੇਲ ਮੇਂ ਮਿਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਗੁਰਿ ਪੂਰੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਚੁਕਾਇਆ ॥

ਪੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਭਰਮ ਦੂਰ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਇ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਮਗੁ ਦੇਖਾਇਆ ॥

ਹਰੀ ਕਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਔ ਕੀਰਤੀ ਗਾਇਕਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾ ਰਸਤਾ ਔਰ ਜਗਜਾਸੂਆਂ ਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਹੈ॥

ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਤਗੁਰੋਂ ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਪਨੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਨਾਮ ਕੋ ਵਸਾਯਾ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰਕੇ ਤਿਨੋਂ ਕੀ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਤੀ ਲਾਗੀ ਹੈ॥

ਗੁਰਮਤੀ ਜਮੁ ਜੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਸਚੈ ਨਾਇ ਸਮਾਇਆ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਚਿਤ ਸਚੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ਤਿਨ ਗੁਰਮਤੀਓਂ ਕੋ ਜਮ (ਜੋਹਿ) ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਆਪੇ ਆਪਿ ਵਰਤੈ ਕਰਤਾ ਜੋ ਭਾਵੈ ਸੋ ਨਾਇ ਲਾਇਆ ॥

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਸਭ ਮੇਂ ਆਪੇ ਆਪ ਹੀ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਸਭ ਕਾ ਪ੍ਰੇਰਕ ਆਪ ਹੈ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਅਪਨੇ ਨਾਮ ਮੇਂ ਤਿਸਨੇ ਲਾਇਆ ਹੈ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਨਾਉ ਲਏ ਤਾਂ ਜੀਵੈ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਖਿਨੁ ਮਰਿ ਜਾਇਆ ॥੨੮॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਏਕ ਖਿਨ ਮੇਂ ਮਰ ਜਾਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ॥੨੮॥

ਮਨ ਅੰਤਰਿ ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਭ੍ਰਮਿ ਭੂਲੇ ਹਉਮੈ ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨਾ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਅੰਤਰ ਹਉਮੈਂ ਕਾ ਰੋਗ ਹੈ ਵਹੁ ਸਾਕਤ ਖੋਟੇ ਜਨ ਭ੍ਰਮ ਕਰ ਹਰੀ ਸੇ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਰੋਗੁ ਗਵਾਇ ਮਿਲਿ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਸਜਣਾ ॥੨੯॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਧੂ ਰੂਪ ਸਜਣੋਂ ਕੋ ਮਿਲਕਰ ਉਹ ਭੀ ਹਉਮੈਂ ਰੋਗ ਕੋ ਗਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ॥੨੯॥

ਗੁਰਮਤੀ ਹਰਿ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ॥
ਹਰਿ ਪ੍ਰੇਮਿ ਕਸਾਈ ਦਿਨਸੁ ਰਾਤਿ ਹਰਿ ਰਤੀ ਹਰਿ ਰੰਗਿ ਚੋਲੇ ॥

ਗੁਰੋਂ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਕਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੋ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨ ਕੇ ਤਾਈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤ (ਕਸਾਈ) ਖੈਂਚ ਆਈ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਚੋਲੇ ਮੇਂ ਬੁਧ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੇ (ਰੰਗਿ) ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਰਤੀ ਹੈ॥

ਹਰਿ ਜੈਸਾ ਪੁਰਖੁ ਨ ਲਭਈ ਸਭੁ ਦੇਖਿਆ ਜਗਤੁ ਮੈ ਟੋਲੇ ॥

ਮੈਂ ਸਰਬ ਜਗਤ ਕੋ ਖੋਜ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਲੀਆ ਹੈ ਹਰੀ ਜੈਸਾ ਪੁਰਖ ਕੋਈ ਔਰ ਨਹੀਂ ਲਭਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦਿੜਾਇਆ ਮਨੁ ਅਨਤ ਨ ਕਾਹੂ ਡੋਲੇ ॥

ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਸਰਬ ਤੇ (ਗੁਰ) ਬਡੇ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਓਹ ਪੁਰਸ਼ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਡੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਹੀ ਨਿਸਚਾ ਰਖਤੇ ਹੈਂ॥

ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਗੁਲ ਗੋਲੇ ॥੩੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤਿਨ ਜਨੋਂ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਜੋ ਹਰਿ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਦਾਸ ਹੁਏ ਹੈਂ॥੩੦॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੫

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਰਤੇ ਸੇਈ ਜਿ ਮੁਖੁ ਨ ਮੋੜੰਨਿ੍ ਜਿਨ੍ੀ ਸਿਞਾਤਾ ਸਾਈ ॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੇਂ ਸੋਈ (ਰਤੇ) ਪ੍ਰੀਤਵਾਨ ਭਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਤਿਸ ਹਰੀ ਸੇ ਮੁਖ ਨਾ ਮੋੜਨ ਭਾਵ ਪੁਨਾ ਬੇਮੁਖ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ (ਸਾਈ) ਮਾਲਕ ਕੋ ਪਛਾਣ ਲੀਆ ਹੈ॥

ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਵਦੇ ਕਚੇ ਬਿਰਹੀ ਜਿਨ੍ਾ ਕਾਰਿ ਨ ਆਈ ॥੧॥

ਜੋ ਕਚੇ (ਬਿਰਹੀ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੈਂ ਭਾਵ ਮੰਦ ਵੈਰਾਗੀ ਹੈਂ ਸੋ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਮਨ ਬਾਣੀ ਸੇ ਝੜ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਬੇਮੁਖ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਣ ਹੈਂ ਜਿਨਾਂ ਕੋ ਵੈਰਾਗ ਦਸ਼ਾ ਸੂਤ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ॥੧॥

ਧਣੀ ਵਿਹੂਣਾ ਪਾਟ ਪਟੰਬਰ ਭਾਹੀ ਸੇਤੀ ਜਾਲੇ ॥

(ਧਣੀ) ਪਰਮੇਸ੍ਰਰ ਤੇ ਬਿਨਾ ਸਮਾਨ ਬਸਤ੍ਰ ਔ ਪਟ ਕੇ ਬਸਤਰੋਂ ਆਦੀ ਸਰਬ ਪਦਾਰਥੋਂ ਕੋ (ਭਾਹੀ) ਅਗਨੀ ਸਾਥ ਜਲਾਇ ਦੇਈਏ॥

ਧੂੜੀ ਵਿਚਿ ਲੁਡੰਦੜੀ ਸੋਹਾਂ ਨਾਨਕ ਤੈ ਸਹ ਨਾਲੇ ॥੨॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ (ਤੈ) ਤਿਸ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਧੂੜੀ ਵਿਚ (ਲੁਡੰਦੜੀ) ਲੇਟਤੀ ਹੁਈ ਭੀ ਮੈਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਤੀ ਹੂੰ॥੨॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਗਾਵਿਆ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਭਏ:-

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਅਰਾਧੀਐ ਨਾਮਿ ਰੰਗਿ ਬੈਰਾਗੁ ॥

ਵੈਰਾਗ ਸਯੁਕਤ ਹੋਕੇ (ਰੰਗਿ) ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਤਿਸ (ਨਾਮਿ) ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੋ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਅਰਾਧਨਾ ਕਰੀਏ॥

ਜੀਤੇ ਪੰਚ ਬੈਰਾਈਆ ਨਾਨਕ ਸਫਲ ਮਾਰੂ ਇਹੁ ਰਾਗੁ ॥੩॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪੰਜ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦੀ (ਬੈਰਾਈਆ) ਸਤ੍ਰੂ ਜੀਤ ਲੀਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਇਹ ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਗਾਵਿਆ ਹੂਆ ਸਫਲ ਭਯਾ ਹੈ॥੩॥ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਲੋਭੀ ਸ੍ਰੀ

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੇ ਦਾਨ ਪਾਇ ਕਰ ਅਧਿਕ ਲਾਲਚ ਸੇ ਕਹਿਤਾ ਭਯਾ ਮੈਨੂੰ ਔਰ ਬਹੁਤ ਘਰ ਮਾਂਗਨੇ ਕੋ ਹੈਂ ਔਰ ਤੁਮ ਸਿਖੋਂ ਸੇ ਮਾਂਗ ਲੇਤੇ ਹੋ ਤਬ ਤਿਸ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਭਏ:-

ਜਾਂ ਮੂੰ ਇਕੁ ਤ ਲਖ ਤਉ ਜਿਤੀ ਪਿਨਣੇ ਦਰਿ ਕਿਤੜੇ ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਮਾਂਗਤਾ ਹਾਂ ਤਉ ਮੈਨੂੰ ਮਾਂਗਨੇ ਵਾਸਤੇ ਏਕ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਔ (ਤਉ) ਤੈਨੂੰ ਲਾਖੋਂ ਹੀ ਦਰ ਜਿਤਨੇ ਕਿਤਨੇ (ਪਿਨਣੇ) ਮਾਂਗਣੇ ਕੋ ਹੈਂ ਵਾ ਜਬ ਹਮਾਰੀ ਵਲ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਤੋ ਤੇਰੇ ਜੈਸੇ ਕਈ ਲਾਖੋਂ ਹਮਾਰੇ ਦਰ ਮੈਂ ਮਾਂਗਣੇ ਕੋ ਆਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਬਾਮਣੁ ਬਿਰਥਾ ਗਇਓ ਜਨੰਮੁ ਜਿਨਿ ਕੀਤੋ ਸੋ ਵਿਸਰੇ ॥੪॥

ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਣ ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਹੀ ਗਯਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹਰੀ ਜੀ ਤੁਝਕੋ ਵਿਸਰ ਗਏ ਹੈਂ॥੪॥ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸੋਰਠ ਰਾਗਣੀ ਦੀ ਉਸਤਤੀ ਕਰੀ ਤਿਸ ਪਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਸੋਰਠਿ ਸੋ ਰਸੁ ਪੀਜੀਐ ਕਬਹੂ ਨ ਫੀਕਾ ਹੋਇ ॥

ਸੋਰਠ ਰਾਗਣੀ ਵਾ ਸੋਈ ਬੁਧੀ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋ ਨਾਮ ਰਸ ਪਾਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਰਸ ਕਬੀ ਫੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ॥

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮ ਗੁਨ ਗਾਈਅਹਿ ਦਰਗਹ ਨਿਰਮਲ ਸੋਇ ॥੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪੀਐ ਅਰ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਯਨ ਕਰੀਏ ਤਿਸ ਕਰ (ਦਰਗਹ) ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਉਜਲ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੫॥

ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਰਖੇ ਆਪਿ ਤਿਨ ਕੋਇ ਨ ਮਾਰਈ ॥

ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਸਦਾ ਗੁਣ ਸਾਰਈ ॥

ਜੋ ਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਰਖੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਕੋਈ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਸਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਸਮਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਏਕਾ ਟੇਕ ਅਗੰਮ ਮਨਿ ਤਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਧਾਰਈ ॥

ਲਗਾ ਰੰਗੁ ਅਪਾਰੁ ਕੋ ਨ ਉਤਾਰਈ ॥

ਔ ਮਨ ਤਨ ਬੀਚ ਏਕ ਅਗੰਮ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਟੇਕ ਧਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ (ਰੰਗੁ) ਪ੍ਰੇਮ ਲਗਾ ਹੈ ਜਿਸਕੋ ਕੋਈ ਉਤਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਹੈ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਇ ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ ਸਾਰਈ ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਰਿਦੈ ਉਰਿ ਹਾਰਈ ॥੬॥

ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹਰੀ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰਕੇ (ਸਹਜਿ ਸੁਖੁ) ਆਤਮ ਸੁਖ ਕੋ (ਸਾਰਈ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਜਨ ਨਾਮ ਨਿਧਾਨ ਕਾ ਹੀ ਸਦਾ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਹਾਰ ਪਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਕੋ ਕਬੀ ਵਿਸਾਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੬॥

ਕਰੇ ਸੁ ਚੰਗਾ ਮਾਨਿ ਦੁਯੀ ਗਣਤ ਲਾਹਿ ॥

ਅਪਣੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲਿ ਆਪੇ ਲੈਹੁ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੇ ਸੋ ਚੰਗਾ ਕਰਕੇ ਮਾਨ ਦੂਸਰੀ ਗਿਣਤੀ ਰਿਦੇ ਤੇ ਉਤਾਰ ਭਾਵ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਹ ਭਾਵ ਤਿਸ ਕੇ ਭਾਣੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੋ। ਓਹ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੇ (ਨਿਹਾਲਿ) ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਤੁਝ ਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗਾਇ ਲੇਵੇਗਾ॥

ਜਨ ਦੇਹੁ ਮਤੀ ਉਪਦੇਸੁ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ ਜਾਇ ॥

ਜੋ ਧੁਰਿ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਸੋਈ ਸਭ ਕਮਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਸੰਤ ਜਨੋਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਦੇਵੋ ਜਿਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਭਰਮ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਆਦਿ ਕਰਤਾਰ ਨੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਕੋਈ ਕਮਾਵਤਾ ਹੈ॥

ਸਭੁ ਕਛੁ ਤਿਸ ਦੈ ਵਸਿ ਦੂਜੀ ਨਾਹਿ ਜਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸੁਖ ਅਨਦ ਭਏ ਪ੍ਰਭ ਕੀ ਮੰਨਿ ਰਜਾਇ ॥੭॥

ਸਭ ਕਿਛ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਵਸ ਹੈ ਤਿਸ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦੂਸਰੀ (ਜਾਇ) ਜਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮਾਨ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਸੁਖ ਅਨੰਦ ਭਏ ਹੈਂ॥੭॥

ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜਿਨ ਸਿਮਰਿਆ ਸੇਈ ਭਏ ਨਿਹਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਰਾਧਣਾ ਕਾਰਜੁ ਆਵੈ ਰਾਸਿ ॥੮॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਸਿਮਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਹਾਲ ਭਾਵ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਏ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਾਮ ਕਾ ਅਰਾਧਣਾ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਆ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੮॥

ਪਾਪੀ ਕਰਮ ਕਮਾਵਦੇ ਕਰਦੇ ਹਾਏ ਹਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਮਥਨਿ ਮਾਧਾਣੀਆ ਤਿਉ ਮਥੇ ਧ੍ਰਮ ਰਾਇ ॥੯॥

ਪਾਪੀ ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕਮਾਵਤੇ ਹੁਏ ਹਾਇ ਧਨ ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਆ ਹਾਇ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾ ਮਿਲਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮਧਾਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦਹੀ ਰਿੜਕੀਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤਿਨ ਖੋਟੇ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਫਲ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੂਆ ਧਰਮਰਾਇ ਤਿਨ ਪਾਪੀਓਂ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਸਜਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ॥੯॥

ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਾਜਨਾ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥੁ ਜੀਤਿ ॥

ਜੋ ਸੰਤ ਜਨ ਸਾਜਨ ਨਾਮ ਕੋ ਧਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਜਨਮ ਪਦਾਰਥ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਭਾਵ ਸਫਲਾ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਧਰਮ ਐਸੇ ਚਵਹਿ ਕੀਤੋ ਭਵਨੁ ਪੁਨੀਤ ॥੧੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਵਹੁ ਕਹੀਂ ਸੈਲ ਹੇਤ ਧਰਮਪੁਰੀ ਮੈਂ ਚਲੇ ਭੀ ਜਾਵੈ ਤਬ ਤਿਨ ਕੇ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਐਸੇ ਬੇਨਤੀ (ਚਵਹਿ) ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਗ੍ਰਹਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥੧੦॥

ਖੁਭੜੀ ਕੁਥਾਇ ਮਿਠੀ ਗਲਣਿ ਕੁਮੰਤ੍ਰੀਆ ॥

ਕੁਮੰਤ੍ਰੀਆਂ ਕੀ ਭਾਵ ਖੋਟੀ ਸਲਾਹਿ ਵਾਲਿਓਂ ਕੀ ਬੁਧੀ ਖੋਟੀ ਥਾਉਂ ਮਾਯਾ ਵਾ ਵੇਦ ਅਵਿਹਤ ਕਰਮ ਰੂਪ (ਗਲਣ) ਜਿਲਣ ਵਿਖੇ ਮਿਠੀ ਜਾਣ ਕਰਕੇ (ਖੁਭੜੀ) ਵਸੀ ਹੋਈ ਹੈ॥

ਨਾਨਕ ਸੇਈ ਉਬਰੇ ਜਿਨਾ ਭਾਗੁ ਮਥਾਹਿ ॥੧੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਮਿਲਣ ਤੇ ਸੋਈ ਬਚੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਸੁਤੜੇ ਸੁਖੀ ਸਵੰਨਿ੍ ਜੋ ਰਤੇ ਸਹ ਆਪਣੈ ॥

ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਆਪ ਸੁਖ ਸਰੂਪ ਮੈਂ ਸੋਏ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ਅਰ ਔਰ ਕੋ ਤਿਸ ਸੁਖ ਮੈਂ (ਸਵੰਨਿ) ਸਵਾਲਤੇ ਅਰਥਾਤ ਇਸਥਿਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਤੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਛੋਹਾ ਧਣੀ ਸਉ ਅਠੇ ਪਹਰ ਲਵੰਨਿ੍ ॥੧੨॥

ਔਰ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ (ਧਣੀ) ਮਾਲਕ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਥ ਵਿਛੋੜਾ ਹੈ ਸੋ ਅਠੈ ਪਹਿਰ (ਲਵੰਨਿ) ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਸੇ ਬਕਬਾਦ ਵਾ ਦੁਖ ਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥੧੨॥

ਸੁਤੜੇ ਅਸੰਖ ਮਾਇਆ ਝੂਠੀ ਕਾਰਣੇ ॥

ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵ ਝੂਠੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਕਾਰਨ ਮੋਹਿ ਨਿੰਦਰਾ ਮੈਂ ਸੋਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਨਾਨਕ ਸੇ ਜਾਗੰਨ੍ਹਿ ਜਿ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ ਉਚਾਰਣੇ ॥੧੩॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ ਰਸਨਾ ਕਰ ਨਾਮ ਉਚਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤਿਸ ਨਿੰਦਰਾ ਸੇ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤਿਸਨਾ ਪੇਖਿ ਭੁਲਣੇ ਵੁਠੇ ਨਗਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੇ ਜਲ ਔ ਗੰਧ੍ਰਬ ਨਗਰ ਕੇ (ਵੁਠੇ) ਵਸਣੇ ਵਤ ਜੋ ਇਹ ਜਗਤ ਅਨਹੋਤਾ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸਭ ਭੂਲਣੇ ਵਿਚ ਆਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਅਰਾਧਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਤਨਿ ਫਬ ॥੧੪॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਤਨ ਕਰਕੇ ਸਚ ਕੋ ਅਰਾਧਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਗਤ (ਫਬ) ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੪॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਣ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ ਸੰਮ੍ਰਥ ਪੁਰਖੁ ਅਪਾਰੁ ॥

(ਪਤਿਤ) ਪਾਪੀਓਂ ਕੇ ਉਧਾਰਣੇਹਾਰਾ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਮਰਥ ਅਪਾਰ ਪੁਰਖ ਹੈ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੬

ਜਿਸਹਿ ਉਧਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਸੋ ਸਿਮਰੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ॥੧੫॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਪੁਰਸ਼ ਕੋ ਸੋ ਉਧਾਰਨਾ ਚਾਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਤਿਸ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਕੋ ਸਿਮਰਤਾ ਹੈ॥੧੫॥

ਦੂਜੀ ਛੋਡਿ ਕੁਵਾਟੜੀ ਇਕਸ ਸਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇ ॥

ਹੇ ਭਾਈ (ਦੂਜੀ) ਦ੍ਵੈਤ ਕੀ ਵਾ ਆਨ ਦੇਵ ਕੇ ਮਾਨਣੇ ਕੀ (ਕੁਵਾਟੜੀ) ਖੋਟੀ ਡੰਡੀ ਛੋਡ ਕਰਕੇ ਏਕ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮੈਂ ਹੀ ਚਿਤ ਕੋ ਗਾਇ॥

ਦੂਜੈ ਭਾਵੀਂ ਨਾਨਕਾ ਵਹਣਿ ਲੁੜ੍ਹੰਦੜੀ ਜਾਇ ॥੧੬॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਜੀਵ ਕੀ ਬੁਧੀ ਮੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਭਾਵ ਕੀ ਡੰਡੀ (ਭਾਵੀਂ) ਹੈ ਸੋ ਕਾਲ ਰੂਪੀ (ਵਹਣਿ) ਪ੍ਰਵਾਹਿ ਮੈਂ (ਲੁੜ੍ਹੰਦੜੀ) ਰੁੜਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੬॥

ਤਿਹਟੜੇ ਬਾਜਾਰ ਸਉਦਾ ਕਰਨਿ ਵਣਜਾਰਿਆ ॥

(ਤਿਹਟੜੇ) ਤਿਹਰੀਆਂ ਹਟਾਂ ਵਾਲੇ ਕਿਆ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਪਾਤਾਲ ਇਹ ਤਿਹਟੜੇ ਬਾਜਾਰ ਹੈਂ ਜੀਵਾਂ ਰੂਪੀ ਵਣਜਾਰੇ ਕਰਮ ਰੂਪੀ ਸਉਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਜਿਨੀ ਲਦਿਆ ਸੇ ਸਚੜੇ ਪਾਸਾਰ ॥੧੭॥

ਸਚਾ ਵਖਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਲਦਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ ਸਚੇ ਪਾਸਾਰੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਦੈਵੀ ਗੁਣੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸੋਭ ਰਹੇ ਹੈਂ॥੧੭॥

ਪੰਥਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨ ਜਾਣਈ ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਗਵਾਰਿ ॥

ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਬਿਸਰਾਇ ਕੈ ਪਉਦੇ ਨਰਕਿ ਅੰਧ੍ਯਾਰ ॥੧੮॥

ਪ੍ਰੇਮ ਕੇ (ਪੰਥਾ) ਰਸਤੇ ਕੋ ਜੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੀ ਹੈ ਇਸੀ ਤੇ ਇਹ (ਗਵਾਰਿ) ਮੂਰਖ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਤੇ ਭੂਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੇ ਜੀਵ ਅੰਧੇਰੇ ਨਰਕੋਂ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ॥੧੮॥

ਮਾਇਆ ਮਨਹੁ ਨ ਵੀਸਰੈ ਮਾਂਗੈ ਦੰਮਾਂ ਦੰਮ ॥

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕਰੰਮਿ ॥੧੯॥

ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਮਨ ਤੇ ਮਾਯਾ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਤੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤੇ (ਦੰਮਾ ਦੰਮ) ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਵਾ ਅਧਕ (ਦੰਮ) ਰੁਪਯੇ ਕੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਮੇਂ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤੇ ਸੋ ਸਰਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਜੀਵ ਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਹੈ॥੧੯॥

ਤਿਚਰੁ ਮੂਲਿ ਨ ਥੁੜੀਦੋ ਜਿਚਰੁ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ॥

ਹੇ ਭਾਈ ਏਹ ਜੀਵ ਤਬ ਤਕ (ਮੂਲਿ) ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਥੁੜਤਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੁਭ ਗੁਣੋਂ ਸੇ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ (ਜਿਚਰੁ) ਜਬ ਤਕ ਇਸ ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਹੈਂ॥

ਸਬਦੁ ਅਖੁਟੁ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕਾ ਖਾਹਿ ਖਰਚਿ ਧਨੁ ਮਾਲੁ ॥੨੦॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਭਾਈ ਤਿਸ ਕਾ (ਸਬਦੁ) ਉਪਦੇਸ਼ ਰੂਪੀ ਮਾਲ ਔ ਧਨ ਜੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਅਖੁਟ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਆਪ ਖਾਹਿ ਭਾਵ ਧਾਰਨ ਕਰ ਔਰੋਂ ਕੋ ਖਰਚ ਦੇਹ ਭਾਵ ਯੇਹ ਆਗੇ ਜਗਯਾਸੀ ਜਨੋਂ ਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਹ॥੨੦॥

ਖੰਭ ਵਿਕਾਂਦੜੇ ਜੇ ਲਹਾਂ ਘਿੰਨਾ ਸਾਵੀ ਤੋਲਿ ॥

ਤੰਨਿ ਜੜਾਂਈ ਆਪਣੈ ਲਹਾਂ ਸੁ ਸਜਣੁ ਟੋਲਿ ॥੨੧॥

ਹੇ ਭਾਈ ਗਿਆਨੁ ਵੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਖੰਭ ਵਿਕਦੇ ਜੋ ਮੈਂ (ਲਹਾਂ) ਦੇਖਾਂ ਔ ਮੁਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਮੋਲ ਦੇ ਕਰਕੇ (ਘਿੰਨਾ) ਲਵਾਂ ਪੁਨਾ ਤਿਨ ਪਰੋਂ ਕੋ ਅਪਣੇ ਸੂਖਮ ਤਨ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕਰੋਂ ਤਬ ਤਿਨੋਂ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਜਣ ਕੋ (ਟੋਲਿ) ਖੋਜ ਲੇਵੋਂ, ਪੁਨਾ:- (ਸਾਵੀ ਤੋਲਿ) ਸ੍ਰੀਰ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਤੋਲਕੇ ਲੇਵੋਂ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਜੈਸਾ ਹੀ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਵਾਂ॥੨੧॥

ਸਜਣੁ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਿਰਿ ਸਾਹਾਂ ਦੈ ਸਾਹੁ ॥

ਸਜਣ ਰੂਪ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਸ਼ਾਹੋ ਕੇ ਸਿਰੋਮਣੀ ਸ਼ਾਹ ਹੈਂ॥

ਜਿਸੁ ਪਾਸਿ ਬਹਿਠਿਆ ਸੋਹੀਐ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਵੇਸਾਹੁ ॥੨੨॥

ਜਿਸਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਿਆਂ ਭਾਵ ਯੇਹ ਜਿਸਕੀ ਉਪਾਸ਼ਨਾ ਕਰਤਿਆਂ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸਭ ਜੀਵੋਂ ਕਾ (ਵੇਸਾਹੁ) ਖਰੀਦਨੇ ਜੋਗ ਵਾ ਭਰੋਸਾ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਭਾਵ ਯੇਹ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸੰਪੂਰਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕੋ ਖਾਨ ਪਾਨ ਅਸਥਾਨ ਆਦੀ ਦੇਨੇ ਹਾਰਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਮੁਗਲੋਂ ਕੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ ਏਕ ਕਾਲ ਮੇਂ ਸਭ ਕਾਜੀਓਂ ਕੀ ਸਲਾਹ ਕੇ ਅਫਕਨ ਸ਼ੇਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਕੇ ਸੂਬੇ ਕੋ ਹੁਕਮ ਲਿਖ ਭੇਜਾ ਕਿ ਜੋ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨ ਹੈਂ ਸਭ ਕੇ ਜਨੇਊ ਤੋੜ ਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰ ਦੇਉ। ਅਫਕਨ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਬਾਹਰ ਗਊ ਕੇ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਕੋ ਏਕ ਦਿਨ ਤੁਰਕ ਕੀਆ ਮੁਖ ਮੇਂ ਥੂਕ ਦੇਤੇ ਤਿਲਕ ਖੁਰਚ ਲੇਤੇ ਔਰ ਜਨੇਊ ਤੋੜ ਦੇਤੇ ਥੇ ਸੋ ਜਨੇਊ ਜਬ ਤੋਲਾ ਗਯਾ ਤੋ ਸਵਾ ਮਨ ਹੂਆ॥ ਅਬ ਤਕ ਜੋ ਖਤ੍ਰੀਆਂ ਸੇ ਤਰੁਕ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਖਖੇ ਔਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਨੋਂ ਸੇ ਭਏ ਹੈਂ ਸੋ ਥੰਭੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕਾ ਬਡਾ ਕਲੇਸ਼ ਹੂਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ ਕੇ ਜੋ ਮਾਨਨੀਯ ਪੰਡਤ ਥੇ ਸਭ ਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸੂਬੇ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਅਰਜ਼ ਕਰੀ ਕਿ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ੬ ਮਾਸ ਕਾ ਹਮਕੋ ਅਵਕਾਸ਼ ਦੇਈਏ ਹਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੇ ਬਾਰਤਾ ਕਰ ਲੇਇੰਗੇ ਵਾ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਕਰੈਂਗੇ ਅਗਰ ਕੁਛ ਭੀ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ਤੋ ਬਿਨਾਂ ਜਤਨ ਕੇ ਹਮ ਤੁਰਕ ਮਤ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰ ਲੇਵੇਂਗੇ ਤਬ ਅਫਕਨ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਾਇ ਕਰ ਖਟ ਮਾਸ ਕਾ ਅਵਕਾਸ਼ ਦੀਆ ਤਬ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮਣ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਜੀ ਕੇ ਸ਼ਿਵਾਲਯ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਨਿਰਾਹਾਰ ਬ੍ਰਤ ਕਰਤੇ ਭਏ ਔਰ ਯੇਹ ਨਿਯਮ ਕੀਆ ਕਿ ਹੇ ਸ਼ੰਕਰ ਜੋ ਇਸ ਕਾ ਆਪ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਨਾ ਕਰੋਗੇ ਤੋ ਹਮ ਸਭ ਯਹੀਂ ਪ੍ਰਾਨ ਦੇਇੰਗੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਬ ਆਠ ਦਿਨ ਨਿਰਾਹਾਰ ਬੀਤੇ ਤਬ ਭਵਾਨੀ ਪਤ ਨੇ ਏਕ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਰਖ ਦਈ ਔਰ ਕੁਛ ਅਕਾਸ਼ ਬਾਨੀ ਸੇ ਭੀ ਕਹਾ ਤਿਸ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਮੇਂ ਯੇਹ ਲਿਖਾ ਥਾ ਕਿ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਇਸ ਕਲਿ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤਿਸ ਗਾਦੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦੁਪਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਸਭ ਦੇਵਤੋਂ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਭੀ ਪੂਜ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਸਭ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਓ ਤੁਮਾਰੀ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੇਂਗੇ॥ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਸਭ ਪੰਡਿਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਮੇਂ ਆਏ ਔਰ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਦੇਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਭਏ ਹੇ ਜਗਦ ਗੁਰੋ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਖ੍ਯਕ ਹਮ ਸਭ ਆਪ ਕੀ ਸਰਣ ਹੈਂ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੋ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਲੋਗ ਜਾਇਕਰ ਤੁਰਕੇਸ ਔਰੰਗ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਹਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੋਗ ਖਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਦਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਖਤ੍ਰੀ ਹਮਾਰੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸਮਯ ਮੇਂ ਇਸ ਧਰਮ ਕੇ ਰਖ੍ਯਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਜੀ ਮੇਂ ਹੈਂ ਜੇਕਰ ਆਪ ਉਨਕੋ ਤੁਰਕ ਮਤ ਮੇਂ ਲੇ ਆਓਗੇ ਤੋ ਹਮ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਤੁਰਕ ਹੋ ਜਾਏਂਗੇ। ਇਸ ਆਗਿਆ ਕੋ ਮਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਮੇਂ ਜਾਕਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਉਸੀ ਤਰਹ ਸਭ ਕਹਿ ਦੀਆ, ਯਿਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸੁਨ ਕਰ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਕੋ ਰੁਖਸਤ ਕਰ ਦੀਆ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਭ ਆਪਣੇ ੨ ਘਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਜਯ ਜਯ ਕਾਰ ਕਰਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਬੁਲਾਨੇ ਕਾ ਭੇਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਚਲੋ ਹਮ ਆਉਤੇ ਹੈਂ॥ ਆਗੇ ਕਥਾ ਕਾ ਬਹੁਤ ਬਿਸਥਾਰ ਹੈ ਸਿਧਾਂਤ ਯਿਹ ਕਿ ਜਬ ਦਿਹਲੀ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਵਮੇਂ ਗੁਰਦੇਵ ਕੋਤਵਾਲੀ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਥੇ ਔ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅਨੰਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤ੍ਰ ਕੀਏ ਔਰ ਕਸ਼ਟ ਦੀਏ ਰਾਜ੍ਯ ਦੇਨਾ ਕੰਨ੍ਯਾਂ ਦੇਨਾ ਆਦਿ ਲਾਲਚ ਭੀ ਬਹੁਤ ਦਿਖਾਏ ਪਰੰਤੂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖ੍ਯਾ ਕਰੀ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਹਜੂਰ ਮੇਂ ਪਾਂਚ ਸਿਖ ਥੇ ਤਿਸ ਮੇਂ ਮਤੀ ਦਾਸ ਦੀਵਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਾਰਸ੍ਵਤ ਛਿਬ੍ਰ ਥਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਛਕਾਉਤਾ ਥਾ ਕਸ੍ਰ ਦੇਖ ਬੋਲਾ ਆਗ੍ਯਾ ਹੋਇ ਤੋ ਦਿੱਲੀ ਔਰ ਲਹੌਰ ਕੋ ਟਕਰਾਇ ਕਰ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਊਂ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬਿਸਮਤਿ ਬਦਨ ਸ੍ਰੀ ਸਤਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਤੀਦਾਸ ਯੇਹ ਸਮਰਥ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਈ ਹੈ ਨਾਥ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੇ ਹੁਕਮ ਹੂਆ ਕਰਤਾਰ ਕੋ ਮਥਾ ਟੇਕ ਜਬ ਮਥਾ ਟੇਕਾ ਸਭ ਸਮਰਥਤਾ ਕੋ ਆਕਰਸਣ ਕਰ ਲਿਆ ਬਚਨ ਹੂਆ ਮਤੀਦਾਸ ਕਹੁ, ਤਬ ਬੋਲਾ ਦੀਨਦਯਾਲ ਅਬ ਤੋ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਸੁਨ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਸੇ ਯਿਹ ਬੂੰਦ ਤੁਝਕੋ ਮਿਲੀ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਕਿਆ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਾ ਭਾਣਾ ਐਸਾ ਹੀ ਹੈ ਇਨ ਤੁਰਕੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਦਸਮ ਪੁਰਖ ਬਦਲਾ ਲੇਇਗਾ ਇਸ ਬਾਰਤਾ ਕੋ ਸੁਨ ਕਰ ਤੁਰਕੇਸ਼ ਨੇ ਭਾਈ ਮਤੀਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਤਖਤੋਂ ਸੇ ਬਿਧਾਇਕਰ ਚਿਰਾਇ ਦੀਆ ਪਰੰਤੂ ਦੋਨੋਂ ਧੜ ਸ੍ਰੀ ਜਪਜੀ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਭੋਗ ਤੁਕ ਕੇ ਸਾਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਸਰੀਰ ਗਿਰਤਾ ਭ੍ਯਾ ਔਰ ਸਚਖੰਡ ਕੋ

ਮਤੀਦਾਸ ਜਾਤਾ ਭਯਾ ਇਸ ਕੌਤਕ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਹੋਰ ਸਿਖੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੁਥਾਇੰ ਮਰੇ ਬਚਨ ਹੂਆ ਚਲੇ ਜਾਓ ਤਿਨ ਕੇ ਬੰਧਨ ਛੂਟ ਗਏ ਪਹਰੂਏ ਸੌਂ ਗਏ ਔਰ ਇਸ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਪੁਹੰਚੇ ਏਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਤਾ ਜੀ ਜੋ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਜੀ ਕੇ ਖਸ਼ਟਮ ਸਥਾਨ ਥੇ ਸੋ ਪਾਸ ਰਹਿ ਗਏ ਤਬ ਸੋ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਨਿਜ ਮਨ ਪ੍ਰਥਾਇ ਕਹਿ ਕਰ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸਿਖੋਂ ਜੋਗ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪ ਔ ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੋ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਲਿਖੀ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੯ ॥

ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਗਾਇਓ ਨਹੀ ਜਨਮੁ ਅਕਾਰਥ ਕੀਨੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨਾ ਜਿਹ ਬਿਧਿ ਜਲ ਕਉ ਮੀਨੁ ॥੧॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਨੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਨਾਂ ਨੂੰ ਗਾਇਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਿਸਨੇ ਇਸ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਕੋ ਅਕਾਰਥ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜਿਸ ਤਰਹ ਜਲ ਕੋ ਮਛੀ ਸੇਵਤੀ ਹੈ॥੧॥

ਬਿਖਿਅਨ ਸਿਉ ਕਾਹੇ ਰਚਿਓ ਨਿਮਖ ਨ ਹੋਹਿ ਉਦਾਸੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਹਰਿ ਮਨਾ ਪਰੈ ਨ ਜਮ ਕੀ ਫਾਸ ॥੨॥

ਹੇ ਮਨ ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਕਿਉਂ (ਰਚਿਓ) ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਨਿਮਖ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਤਿਨ ਬਿਖਯੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜੋ ਜਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ ਤੇਰੇ ਗਲ ਮੇਂ ਨ ਪਵੇਗੀ॥੨॥

ਤਰਨਾਪੋ ਇਉ ਹੀ ਗਇਓ ਲੀਓ ਜਰਾ ਤਨੁ ਜੀਤਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਭਜੁ ਹਰਿ ਮਨਾ ਅਉਧ ਜਾਤੁ ਹੈ ਬੀਤਿ ॥੩॥

ਹੇ ਮਨ (ਤਰਨਾਪੋ) ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਕਾ ਸਮਾਂ ਤਾ ਯੌਂਹੀ ਬਿਅਰਥ ਬਿਖਯੋਂ ਮੇਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਔਰ ਅਬ ਬੁਢੇਪੇ ਨੇ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰਿਯੋਂ ਕੌ ਜੀਤ ਲੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਯਿਹ ਬੁਢੇਪੇ ਕੀ ਅਵਧ ਭੀ ਬੀਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ॥੩॥

ਬਿਰਧਿ ਭਇਓ ਸੂਝੈ ਨਹੀ ਕਾਲੁ ਪਹੂਚਿਓ ਆਨਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਰ ਬਾਵਰੇ ਕਿਉ ਨ ਭਜੈ ਭਗਵਾਨੁ ॥੪॥

ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਨਰ ਬੁਢਾ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਤੇਰੇ ਕੋ ਸੂਝਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਾਲ ਭੀ ਨਿਕਟ ਆਇ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਅਬ ਭੀ ਭਜਨ ਕਰ॥੪॥

ਧਨੁ ਦਾਰਾ ਸੰਪਤਿ ਸਗਲ ਜਿਨਿ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨਿ ॥
ਇਨ ਮੈ ਕਛੁ ਸੰਗੀ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਜਾਨਿ ॥੫॥

ਧਨ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਹਯ ਗਯਾਦਿ ਸੰਪਤਿ ਇਨਕੋ ਮਤ ਅਪਨੀ ਕਰਕੇ (ਮਾਨਿ) ਸਮਝ ਇਨਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਭੀ (ਸੰਗੀ) ਸੰਗ ਜਾਨੇਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਮੇਰੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਸਚੀ ਸਮਝ॥੫॥

ਪਤਿਤ ਉਧਾਰਨ ਭੈ ਹਰਨ ਹਰਿ ਅਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਜਾਨੀਐ ਸਦਾ ਬਸਤੁ ਤੁਮ ਸਾਥਿ ॥੬॥

ਪਤਿਤੋਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਭਯ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰੇ ਅਨਾਥੋਂ ਕੇ ਨਾਥ ਹਰਿ ਹੈਂ। ਸੋ ਸਦੀਵ ਕਾਲ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ (ਜਾਨੀਐ) ਜਾਨਨਾ ਚਾਹੀਐ॥੬॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਜਿਹ ਤੋ ਕਉ ਦੀਓ ਤਾਂ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਨ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਰ ਬਾਵਰੇ ਅਬ ਕਿਉ ਡੋਲਤ ਦੀਨ ॥੭॥

ਰੇ ਬਾਵਰੇ ਨਰ ਜਿਸਨੇ ਤੁਝਕੋ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸਸੇ ਤੈਨੇ ਸਨੇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਮਜ ਭਜਨ ਕਾ ਬੀਤ ਗਿਆ ਤੋ ਅਬ ਫਿਰ ਕਰੋਂ ਦੀਨ ਬਨਾ ਡੋਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਅਬ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥੭॥

ਤਨੁ ਧਨੁ ਸੰਪੈ ਸੁਖ ਦੀਓ ਅਰੁ ਜਿਹ ਨੀਕੇ ਧਾਮ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨੁ ਰੇ ਮਨਾ ਸਿਮਰਤ ਕਾਹਿ ਨ ਰਾਮੁ ॥੮॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸ ਰਾਮ ਨੇ ਤੁਝਕੋ (ਤਨੁ) ਸਰੀਰ ਔਰ ਧਨ ਤਥਾ ਸੰਪਤਿ ਔਰ ਸਰਬ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਦੀਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ॥੮॥

ਸਭ ਸੁਖ ਦਾਤਾ ਰਾਮੁ ਹੈ ਦੂਸਰ ਨਾਹਿਨ ਕੋਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਤਿਹ ਸਿਮਰਤ ਗਤਿ ਹੋਇ ॥੯॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਸਭ ਸੁਖੋਂ ਕਾ ਦੇਨੇਹਾਰਾ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਾਮ ਹੀ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਏਗੀ ਵਾ ਹੋਤੀ ਹੈ॥੯॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੭

ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਗਤਿ ਪਾਈਐ ਤਿਹ ਭਜੁ ਰੇ ਤੈ ਮੀਤ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨੁ ਰੇ ਮਨਾ ਅਉਧ ਘਟਤ ਹੈ ਨੀਤ ॥੧੦॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਸੁਨ, ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਸੇ ਗਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਆਕਲ ਪੁਰਖ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸਿਮਰਨ ਕਰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਮਤ ਸਮਝ ਕਿ ਫਿਰ ਕਬੀ ਸਿਮਰ ਲੇਊਂਗਾ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਅਵਸਥਾ ਪ੍ਰਤਿਦਿਨ ਘਟਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੧੦॥

ਪਾਂਚ ਤਤ ਕੋ ਤਨੁ ਰਚਿਓ ਜਾਨਹੁ ਚਤੁਰ ਸੁਜਾਨ ॥
ਜਿਹ ਤੇ ਉਪਜਿਓ ਨਾਨਕਾ ਲੀਨ ਤਾਹਿ ਮੈ ਮਾਨੁ ॥੧੧॥

ਹੇ ਮਨ ਚਤੁਰ (ਸੁਜਾਨ) ਗਜਾਨੀ ਵਾ ਪੰਡਿਤ ਯੇਹ ਜਾਨ ਜੋ ਯਿਹ ਸਰੀਰ ਪਾਂਚ ਤਤੋਂ ਕਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਰਚਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਤਤੋਂ ਸੇ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੇ ਤਿਨੀ ਤਤੋਂ ਮੇ ਲਯ ਹੋਏਗਾ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਚੇਤੰਨਯ ਦੇਵ ਇਸ ਸੇ ਅਲਗ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਸੀ ਕਾ ਚਿੰਤਨ ਕਰ॥੧੧॥

ਘਟ ਘਟ ਮੈ ਹਰਿ ਜੂ ਬਸੈ ਸੰਤਨ ਕਹਿਓ ਪੁਕਾਰਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਭਜੁ ਮਨਾ ਭਉ ਨਿਧਿ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਿ ॥੧੨॥

ਹੇ ਮਨ ਘਟੋਂ ਘਟੋਂ ਮੇਂ ਹਰਿ ਜੀ ਬਸ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੋ ਸਭ ਸੰਤੋਂ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਯਿਹ ਕਿ ਤੇਰੇ ਸੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇਰੇ ਹੀ ਮੇਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਤਿਸ ਕੋ ਭਜ ਤਿਸਸੇ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉੱਤਰ ਜਾਏਂਗਾ॥੧੨॥

ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਜਿਹ ਪਰਸੈ ਨਹੀ ਲੋਭੁ ਮੋਹੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨੁ ਰੇ ਮਨਾ ਸੋ ਮੂਰਤਿ ਭਗਵਾਨ ॥੧੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੋ ਸੁਖ ਦੁਖ ਕਾ ਸਪਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੋਨੋਂ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਏਕ ਰਸ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਜਿਸਕੋ ਨਹੀਂ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਮਨ ਸੁਣ ਸੋ ਸੰਤ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਭਾਵ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੧੩॥

ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾਹਿ ਜਿਹਿ ਕੰਚਨ ਲੋਹ ਸਮਾਨਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੈ ਜਾਨਿ ॥੧੪॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਜਿਸਕੋ ਉਸਤਤਿ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਸਪਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸੋਇਨਾ ਅਰ ਲੋਹਾ ਜਿਸਕੋ ਤੁਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਖ ਸਮਝ॥੧੪॥

ਹਰਖੁ ਸੋਗੁ ਜਾ ਕੈ ਨਹੀ ਬੈਰੀ ਮੀਤ ਸਮਾਨਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਮੁਕਤਿ ਤਾਹਿ ਤੈ ਜਾਨਿ ॥੧੫॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਜਿਸਕੋ ਹਰਖ ਔਰ ਸੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਜਿਸਕੋ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਮੁਕਤਿ ਪੁਰਖ ਸਮਝ॥੧੫॥

ਭੈ ਕਾਹੂ ਕਉ ਦੇਤ ਨਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨਿ ॥੧੬॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਜੋ ਨਾ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭਯ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਨਾ (ਆਨਿ) ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਭਯ ਕੋ ਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਗਿਆਨੀ ਕਹੀਤਾ ਹੈ॥੧੬॥

ਜਿਹਿ ਬਿਖਿਆ ਸਗਲੀ ਤਜੀ ਲੀਓ ਭੇਖ ਬੈਰਾਗ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨੁ ਰੇ ਮਨਾ ਤਿਹ ਨਰ ਮਾਥੈ ਭਾਗੁ ॥੧੭॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਜਿਸਨੇ ਸਭ ਬਿਖਯੋਂ ਕੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਤਜਾਗ ਦਿਤੀ ਹੈ ਬੈਰਾਗਵਾਨੋਂ ਕਾ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਕਿੰਚਨ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮਨੁਖ ਕੇ ਮਸਤਕ ਮੈਂ ਉਤਮ ਭਾਗਜ ਸਮਝ॥੧੭॥

ਜਿਹਿ ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਤਜੀ ਸਭ ਤੇ ਭਇਓ ਉਦਾਸੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨੁ ਰੇ ਮਨਾ ਤਿਹ ਘਟਿ ਬ੍ਰਹਮ ਨਿਵਾਸੁ ॥੧੮॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਜਿਸਨੇ ਮਾਯਾ ਕੀ ਮਮਤਾ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਬਿਸ਼ਯੋਂ ਸੇ ਉਦਾਸ ਹੂਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਅੰਤਸ਼ਕਰਣ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੂਆ ਸਮਝ॥੧੮॥

ਜਿਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਉਮੈ ਤਜੀ ਕਰਤਾ ਰਾਮੁ ਪਛਾਨਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਨਰੁ ਇਹ ਮਨ ਸਾਚੀ ਮਾਨੁ ॥੧੯॥

ਹੇ ਮਨ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਚੀ ਸਮਝ ਜਿਸ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨੇ ਹੰਤਾ ਮਮਤਾ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਰਾਮ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਨਰ ਮੁਕਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ॥੧੯॥

ਭੈ ਨਾਸਨ ਦੁਰਮਤਿ ਹਰਨ ਕਲਿ ਮੈ ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ॥
ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਜੋ ਨਾਨਕ ਭਜੈ ਸਫਲ ਹੋਹਿ ਤਿਹ ਕਾਮ ॥੨੦॥

ਭੈ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਖੋਟੀ (ਮਤਿ) ਬੁਧਿ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇਹਾਰਾ ਇਸ ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਭ ਕਾਮ ਸਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਨ ਕਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੨੦

ਜਿਹਬਾ ਗੁਨ ਗੋਬਿੰਦ ਭਜਹੁ ਕਰਨ ਸੁਨਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਪਰਹਿ ਨ ਜਮ ਕੈ ਧਾਮ ॥੨੧॥

ਹੇ ਮਨ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਗੋਬਿੰਦ ਕੇ ਗੁਣੋਂ ਕੋ (ਭਜਹੁ) ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰ ਔਰ ਕਾਨੋਂ ਕਰਕੇ ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜਮ ਕੇ ਧਾਮ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜੇਂਗਾ॥੨੧॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਮਤਾ ਤਜੈ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਆਪਨ ਤਰੈ ਅਉਰਨ ਲੇਤ ਉਧਾਰ ॥੨੨॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਮਮਤਾ ਕੋ ਤਜਾਗਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਕੋ ਤਿਆਗ ਦੇਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਸਭ ਸਤਸੰਗੀਓਂ ਕੋ ਤਾਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੨੨॥

ਜਿਉ ਸੁਪਨਾ ਅਰੁ ਪੇਖਨਾ ਐਸੇ ਜਗ ਕਉ ਜਾਨਿ ॥
ਇਨ ਮੈ ਕਛੁ ਸਾਚੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਭਗਵਾਨ ॥੨੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ (ਪੇਖਨਾ) ਪੁਤਲੀਓਂ ਕਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਾਕਰ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸਮਝ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤੋਂ ਤੁਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਸਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੩॥

ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਮਾਇਆ ਕਾਰਨੇ ਪ੍ਰਾਨੀ ਡੋਲਤ ਨੀਤ ॥
ਕੋਟਨ ਮੈ ਨਾਨਕ ਕੋਊ ਨਾਰਾਇਨੁ ਜਿਹ ਚੀਤਿ ॥੨੪॥

ਰਾਤ ਦਿਨ (ਨੀਤ) ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ (ਪ੍ਰਾਨੀ) ਜੀਵ ਡੋਲਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਰਾਇਨ ਬਸਤਾ ਹੈ ਵਹੁ ਪੁਰਖ ਕੋਟੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਏਕ ਹੋਤਾ ਹੈਂ। ਯਥਾ-"ਕੋਟ ਮਧੇ ਕੋ ਬਿਰਲਾ ਸੇਵਕੁ ਹੋਰ ਸਗਲੇ ਬਿਉਹਾਰੀ"॥੨੪॥

ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਬੁਦਬੁਦਾ ਉਪਜੈ ਬਿਨਸੈ ਨੀਤ ॥
ਜਗ ਰਚਨਾ ਤੈਸੇ ਰਚੀ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਮੀਤ ॥੨੫॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ (ਬੁਦਬੁਦਾ) ਫੇਨ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਨਸਤਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਗਤ ਕੀ ਰਚਨਾ ਕਰਤਾਪੁਰਖ ਨੇ ਰਚੀ ਹੈ॥੨੫॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਛੂ ਨ ਚੇਤਈ ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਅੰਧੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਪਰਤ ਤਾਹਿ ਜਮ ਫੰਧ ॥੨੬॥

ਮਾਯਾ ਕੇ ਮਦ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੂਆ ਹੂਆ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੁਛ ਥੋੜਾ ਭੀ ਸ਼ੁਭ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਕੇ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਜਮ ਕੇ (ਫੰਧ) ਬੰਧਨ ਮੇਂ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੨੬॥

ਜਉ ਸੁਖ ਕਉ ਚਾਹੈ ਸਦਾ ਸਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਲੇਹ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਦੁਰਲਭ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ॥੨੭॥

ਹੇ ਮਨ ਜੇਕਰ ਨਿਤਜ ਸੁਖ ਚਾਹਤਾ ਹੈਂ ਤੌਂ ਰਾਮ ਕੀ ਸਰਨ ਗ੍ਰਹਿਨ ਕਰ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਦੁਰਲਭ ਹੈ॥੨੭॥

ਮਾਇਆ ਕਾਰਨਿ ਧਾਵਹੀ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਅਜਾਨ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਸਿਰਾਨ ॥੨੮॥

ਹੇ ਮਨ ਮਾਯਾ ਕੇ ਨਮਿਤ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਲੋਗ (ਅਜਾਨ) ਅਗਜਾਤ ਪੁਰਸ ਦੌੜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਹਰਿ ਭਜਨ ਕੇ ਬਜਰਥ ਹੀ ਜਨਮ ਬਿਤਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੨੮॥

ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਨਿਸਿ ਦਿਨੁ ਭਜੈ ਰੂਪ ਰਾਮ ਤਿਹ ਜਾਨੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੮

ਹਰਿ ਜਨ ਹਰਿ ਅੰਤਰੁ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਮਾਨੁ ॥੨੯॥

ਹੇ ਮਨ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਰਾਤ ਦਿਨ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਰਾਮ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸਮਝ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਚ ਮਨ ਮੇਂ ਜਾਨ ਕਿ ਹਰਿ ਮੇਂ ਔਰ ਹਰਿ ਜਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਰੰਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੨੯॥

ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੈ ਫਧਿ ਰਹਿਓ ਬਿਸਰਿਓ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਜਨ ਜੀਵਨ ਕਉਨੇ ਕਾਮ ॥੩੦॥

ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਫਸ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਸਰ ਗਿਆ ਹੈ ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਕਾ ਹਰਿ ਭਜਨ ਸੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਜੀਵਨਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸ ਕਾਮ ਕਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਬਜਰਥ ਹੈ॥੩੦॥

ਪ੍ਰਾਨੀ ਰਾਮੁ ਨ ਚੇਤਈ ਮਦਿ ਮਾਇਆ ਕੈ ਅੰਧੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਪਰਤ ਤਾਹਿ ਜਮ ਫੰਧ ॥੩੧॥

ਹੇ ਮਨ ਮਾਯਾ ਕੇ (ਮਦ) ਹੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਰਾਮ ਕੋ ਅੰਧਾ ਅਗਜਾਨੀ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਗਲ ਮੇਂ ਜਮ ਕਾ ਫੰਧ ਪੜਤਾ ਹੈ॥੩੧॥

ਸੁਖ ਮੈ ਬਹੁ ਸੰਗੀ ਭਏ ਦੁਖ ਮੈ ਸੰਗਿ ਨ ਕੋਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨਾ ਅੰਤਿ ਸਹਾਈ ਹੋਇ ॥੩੨॥

ਹੇ ਮਨ ਜਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਹੁਤ ਸੇ (ਸੰਗੀ) ਸਾਥੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਕੋਈ ਬਿਪਤ ਆਉਤੀ ਹੈ ਤਬ ਉਸ ਦੁਖ ਮੇਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਕੋ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਸਹਾਇਕ ਹੋਇ॥੩੨॥

ਜਨਮ ਜਨਮ ਭਰਮਤ ਫਿਰਿਓ ਮਿਟਿਓ ਨ ਜਮ ਕੋ ਤ੍ਰਾਸੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜੁ ਮਨਾ ਨਿਰਭੈ ਪਾਵਹਿ ਬਾਸੁ ॥੩੩॥

ਹੇ (ਮਨ) ਪਜਾਰੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਜਨਮੋਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਾ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜਮ ਕਾ ਭਜ ਤੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਬ ਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਤੋ ਜਮ ਭਯ ਰਹਿਤ ਨਿਰਭਜ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਬਾਸਾ ਪਾਵੇਂਗਾ॥੩੩॥

ਜਤਨ ਬਹੁਤੁ ਮੈ ਕਰਿ ਰਹਿਓ ਮਿਟਿਓ ਨ ਮਨ ਕੋ ਮਾਨੁ ॥
ਦੁਰਮਤਿ ਸਿਉ ਨਾਨਕ ਫਧਿਓ ਰਾਖਿ ਲੇਹੁ ਭਗਵਾਨ ॥੩੪॥

ਹੇ ਜੀਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਹੇ ਭਗਵਾਨ ਮੈਨੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਜਤਨ ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਹੰਕਾਰ ਨਾ ਜਾਤਾ ਭਯਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਖੋਟੀ ਮਤ ਮੇਂ ਫਸਾ ਹੂਆ ਹੂੰ ਮੁਝੇ ਇਸ ਫੰਧ ਸੇ ਰਖ ਲੇਹੁ॥੩੪॥

ਬਾਲ ਜੁਆਨੀ ਅਰੁ ਬਿਰਧਿ ਫੁਨਿ ਤੀਨਿ ਅਵਸਥਾ ਜਾਨਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਭਜਨ ਬਿਨੁ ਬਿਰਥਾ ਸਭ ਹੀ ਮਾਨੁ ॥੩੫॥

ਹੇ ਮਨ ਬਾਲਜ ਅਵਸਥਾ ਫਿਰ ਜੁਬਾ ਅਵਸਥਾ ਫਿਰ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਯਿਹ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਸਰੀਰ ਕੀ ਜਾਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹਰਿ ਭਜਨ ਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਬਜਰਥ ਹੈਂ॥੩੫॥

ਕਰਣੋ ਹੁਤੋ ਸੁ ਨਾ ਕੀਓ ਪਰਿਓ ਲੋਭ ਕੈ ਫੰਧ ॥
ਨਾਨਕ ਸਮਿਓ ਰਮਿ ਗਇਓ ਅਬ ਕਿਉ ਰੋਵਤ ਅੰਧ ॥੩੬॥

ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਜੋ ਤੈਨੇ ਕਰਨਾ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਕੀਆ ਨਹੀਂ ਲੋਭ ਕੇ ਫੰਧੇ ਮੇਂ ਫਸਾ ਰਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤੋ ਸਮਜ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਗਯਾ ਹੈ ਹੇ ਅੰਧੇ ਅਬ ਕਿਉਂ ਰੋਤਾ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗ ਭਾਵ ਮਰਨ ਕਾਲ ਰੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਮ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਕਹੇ ਹੈਂ॥੩੬॥

ਮਨੁ ਮਾਇਆ ਮੈ ਰਮਿ ਰਹਿਓ ਨਿਕਸਤ ਨਾਹਿਨ ਮੀਤ ॥

ਨਾਨਕ ਮੂਰਤਿ ਚਿਤ੍ਰ ਜਿਉ ਛਾਡਿਤ ਨਾਹਿਨ ਭੀਤਿ ॥੩੭॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਭੀਤ ਪਰ ਲਿਖੀ ਹੁਈ ਮੂਰਤ ਭੀਤ ਕੋ ਤਜਾਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਰਮਣ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈਂ ਮਾਯਾ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈਂ॥੩੭॥

ਨਰ ਚਾਹਤ ਕਛੁ ਅਉਰ ਅਉਰੈ ਕੀ ਅਉਰੈ ਭਈ ॥
ਚਿਤਵਤ ਰਹਿਓ ਠਗਉਰ ਨਾਨਕ ਫਾਸੀ ਗਲਿ ਪਰੀ ॥੩੮॥

ਮਾਨੁਖ ਕੁਛ ਹੋਰ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਹੇ ਭਾਈ ਉਸ ਚਿੰਤਨ ਸੇ ਔਰ ਕਾ ਔਰ ਹੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਚਿਤਵਨ ਤੋ ਠਗਉਰੀ ਕਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਔਰੋਂ ਕੋ ਠਗੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਹੀ ਗਲੇ ਮੇਂ ਜਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ ਪੜ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੩੮॥

ਜਤਨ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਕੇ ਕੀਏ ਦੁਖ ਕੋ ਕੀਓ ਨ ਕੋਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਹਰਿ ਭਾਵੈ ਸੋ ਹੋਇ ॥੩੯॥

ਹੇ ਮਨ ਸੁਨ, ਤੈਨੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਜਤਨ ਸੁਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਏ ਦੁਖ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਭੀ ਜਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਪਰੰਤੂ ਜੋ ਹਰਿ ਕੋ ਭਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖ ਯਾ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੩੯॥

ਜਗਤੁ ਭਿਖਾਰੀ ਫਿਰਤੁ ਹੈ ਸਭ ਕੋ ਦਾਤਾ ਰਾਮੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਨ ਸਿਮਰੁ ਤਿਹ ਪੂਰਨ ਹੋਵਹਿ ਕਾਮ ॥੪੦॥

ਹੇ ਮਨ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਭਿਖਜਕ ਹੂਆ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਰਾਮ ਹੀ ਸਭ ਕਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰ ਜੋ ਤੇਰੇ (ਕਾਮ) ਸੰਕਲਪ ਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਵੈਂ॥੪੦॥

ਝੂਠੈ ਮਾਨੁ ਕਹਾ ਕਰੈ ਜਗੁ ਸੁਪਨੇ ਜਿਉ ਜਾਨੁ ॥
ਇਨ ਮੈ ਕਛੁ ਤੇਰੋ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਕਹਿਓ ਬਖਾਨਿ ॥੪੧॥

ਹੇ ਮਨ ਜਗਤ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਭਾਂਤ ਜਾਨ ਇਸ ਝੂਠੇ ਜਗਤ ਕਾ ਕਜਾ ਮਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਬੇਦ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਭ ਨੇ ਬਖਜਾਨ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਹੈ॥੪੧॥

ਗਰਬੁ ਕਰਤੁ ਹੈ ਦੇਹ ਕੋ ਬਿਨਸੈ ਛਿਨ ਮੈ ਮੀਤ ॥
ਜਿਹਿ ਪ੍ਰਾਨੀ ਹਰਿ ਜਸੁ ਕਹਿਓ ਨਾਨਕ ਤਿਹਿ ਜਗੁ ਜੀਤਿ ॥੪੨॥

ਹੇ ਮਿਤ੍ਰ ਮਨ ਜਿਸ ਦੇਹ ਕੋ ਅਪਨੀ ਮਾਨਕਰ ਤੂੰ ਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤੇਰੀ ਦੇਹੀ ਏਕ ਖਜਣ ਮੇਂ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਨੇ ਜਗਤ ਕੋ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥੪੨॥

ਜਿਹ ਘਟਿ ਸਿਮਰਨੁ ਰਾਮ ਕੋ ਸੋ ਨਰੁ ਮੁਕਤਾ ਜਾਨੁ ॥
ਤਿਹਿ ਨਰ ਹਰਿ ਅੰਤਰੁ ਨਹੀ ਨਾਨਕ ਸਾਚੀ ਮਾਨੁ ॥੪੩॥

ਹੇ ਮਨ ਜਿਸਕੇ ਅੰਤਸਕਰਨ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਹੈ ਐਸੇ ਤੂੰ ਜਾਨ ਸੋ ਮੁਕਤ ਪੁਰਖ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇਂ ਔਰ ਹਰਿ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਮੇਰੀ ਕਹੀ ਕੋ ਸਚ ਸਮਝ॥੪੩॥

ਏਕ ਭਗਤਿ ਭਗਵਾਨ ਜਿਹ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕੈ ਨਾਹਿ ਮਨਿ ॥
ਜੈਸੇ ਸੂਕਰ ਸੁਆਨ ਨਾਨਕ ਮਾਨੋ ਤਾਹਿ ਤਨੁ ॥੪੪॥

ਏਕ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭਗਤੀ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਧਾਰੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਰੀਰ ਤੋ ਜੈਸੇ ਸੂਕਰ ਔਰ ਸ੍ਵਾਨ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸਮਝ॥੪॥

ਸੁਆਮੀ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹੁ ਜਿਉ ਸਦਾ ਸੁਆਨ ਤਜਤ ਨਹੀ ਨਿਤ ॥

ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਹਰਿ ਭਜਉ ਇਕ ਮਨਿ ਹੁਇ ਇਕ ਚਿਤਿ ॥੪੫॥

ਸ੍ਵਾਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਅਪਨੇ ਅੰਨ ਦਾਤਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਘਰ ਕਾ ਤਯਾਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਰਿ ਕਾ ਭਜਨ ਏਕ ਮਨ ਏਕ ਚਿਤ ਸੇ ਦ੍ਰਿਢ ਹੋ ਕਰ ਕਰ॥੪੫॥

ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਅਰੁ ਦਾਨ ਕਰਿ ਮਨ ਮੈ ਧਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥
ਨਾਨਕ ਨਿਹਫਲ ਜਾਤ ਤਿਹ ਜਿਉ ਕੁੰਚਰ ਇਸਨਾਨੁ ॥੪੬॥

ਬ੍ਰਤ ਤੀਰਥ ਦਾਨ ਕੋ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਜੋ ਇਨਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤਿਸ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕੇ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤਾਦਿ ਐਸੇ ਨਿਸਫਲ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ (ਕੁੰਚਰ) ਹਾਥੀ ਕਾ ਅਸ਼ਨਾਨ ਨਿਸਫਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ ਮੈਲ ਧੋਈ ਜਾਤੀ ਹੈ ਫਿਰ ਹਸਤੀ ਬਾਹਰ ਆਇਕਰ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਪਾਂਇ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਜੀਉ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਤੀਰਥਾਦਿ ਫਲ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰ ਲੇਤਾ ਹੈ॥੪੬॥

ਸਿਰੁ ਕੰਪਿਓ ਪਗ ਡਗਮਗੇ ਨੈਨ ਜੋਤਿ ਤੇ ਹੀਨ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਧਿ ਭਈ ਤਊ ਨ ਹਰਿ ਰਸਿ ਲੀਨ ॥੪੭॥

ਸਿਰ ਭੀ ਕਾਂਪਨੇ ਲਗਾ ਪੈਰ ਭੀ (ਡਗਮਗੈ) ਡੋਲਨੇ ਲਗੇ ਸੀਧੇ ਨਹੀਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਨੇਤ੍ਰ ਭੀ (ਜੋਤਿ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੇ ਰਹਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਿਧਿ ਕੀ ਇਨ ਜੀਵੋਂ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਭਈ ਹੈ ਤੋ ਭੀ ਹਰਿ ਰਸ ਮੇਂ (ਲੀਨ) ਤਤਪਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪੭॥

ਪੰਨਾ ੧੪੨੯

ਨਿਜ ਕਰਿ ਦੇਖਿਓ ਜਗਤੁ ਮੈ ਕੋ ਕਾਹੂ ਕੋ ਨਾਹਿ ॥
ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਹੈ ਤਿਹ ਰਾਖੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥੪੮॥

ਜਗਤ ਕੋ (ਨਿਜ ਕਰਿ) ਅਪਨਾ ਬਨਾਇਕਰ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਜਗਤ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਏਕ ਹਰਿ ਭਗਤ ਸਿਥਰ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ ਰਖੋ॥੪੮॥

ਜਗ ਰਚਨਾ ਸਭ ਝੂਠ ਹੈ ਜਾਨਿ ਲੇਹੁ ਰੇ ਮੀਤ ॥
ਕਹਿ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਨਾ ਰਹੈ ਜਿਉ ਬਾਲੂ ਕੀ ਭੀਤਿ ॥੪੯॥

ਹੇ ਮ੍ਰਿਤ ਜਗਤ ਕੀ ਜਿਤਨੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸਭ ਮਿਥ੍ਯਾ ਹੈ ਇਸਕੋ ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਲੂ ਕੀ ਭੀਤ ਸਿਥਰ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਇਸ ਭਾਂਤ ਜਗਤ ਰਚਨਾ ਭੀ ਖ੍ਯਣ ਭੰਗਰ ਹੈ॥੪੯॥

ਰਾਮੁ ਗਇਓ ਰਾਵਨੁ ਗਇਓ ਜਾ ਕਉ ਬਹੁ ਪਰਵਾਰੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਕਛੁ ਨਹੀ ਸੁਪਨੇ ਜਿਉ ਸੰਸਾਰੁ ॥੫੦॥

ਯੇਹ ਤੀਨ ਸ਼ਲੋਕ ਮਾਤਾ ਜੀ ਪ੍ਰਤਿ ਲਿਖੇ: ਦੇਖੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ ਅਵਤਾਰ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਇਸ ਲੋਕ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਨ ਰਖਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਲੇ ਗਏ ਜਿਸ ਰਾਵਨ ਕੇ ਲਾਖ ਬੇਟੇ ਸਵਾ ਲਾਖ ਪੋਤੇ ਥੇ ਆਗੇ ਇਨ ਕੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਤਿਨ ਕੇ ਸਬੰਧੀਓਂ ਕਾ ਬਹੁਤ ਪਰਿਵਾਰ ਥਾ ਸੋ ਭੀ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਚਲਾ ਗਯਾ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਜਗਤ ਕੀ ਝੂਠੀ ਰਚਨਾ ਮੇਂ ਸਿਥਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯੇਹ ਸੰਸਾਰ ਸ੍ਵਪਨਵਤ ਹੈ॥੫੦॥

ਚਿੰਤਾ ਤਾ ਕੀ ਕੀਜੀਐ ਜੋ ਅਨਹੋਨੀ ਹੋਇ ॥
ਇਹੁ ਮਾਰਗੁ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਨਾਨਕ ਥਿਰੁ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥੫੧॥

ਚਿੰਤਾ ਤਿਸ ਬਸਤ ਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ ਜੋ ਅਨਹੋਨੀ ਅਸਚਰਜ ਬਾਰਤਾ ਕੋਈ ਹੋਇ ਜਾਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਦੇਹ ਕਾ ਤਿਆਗ ਯੇਹ ਤੋ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਥਿਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ॥੫੧॥

ਜੋ ਉਪਜਿਓ ਸੋ ਬਿਨਸਿ ਹੈ ਪਰੋ ਆਜੁ ਕੈ ਕਾਲਿ ॥
ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਇ ਲੇ ਛਾਡਿ ਸਗਲ ਜੰਜਾਲ ॥੫੨॥

ਜੋ ਉਤਪੰਨ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਨਾਸ ਹੋਏਗਾ ਚਾਹੇ ਆਜ ਨਾਸ ਹੋਇ ਚਾਹੇ ਕਲ ਨਾਸ ਹੋਇ ਵਾ (ਪਰੋ) ਪਰਸੋਂ ਨਾਸ ਹੋ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਜੰਜਾਲੋਂ ਕਾ ਤਜਾਗ ਕਰ ਔ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰ ਲੇਹ॥੫੨॥

੧ ਸਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਾ:-

ਦੋਹਰਾ ॥

ਬਲੁ ਛੁਟਕਿਓ ਬੰਧਨ ਪਰੇ ਕਛੂ ਨ ਹੋਤ ਉਪਾਇ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਬ ਓਟ ਹਰਿ ਗਜ ਜਿਉ ਹੋਹੁ ਸਹਾਇ ॥੫੩॥

ਹਮਾਰਾ ਬਲ ਸਭ ਛੁਟ ਗਇਆ ਹੈ ਔਰ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਬੰਧਨ ਪੜ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਅੰਤ ਕਾ ਔਸਰ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਕੀਆ ਕੋਈ ਉਪਾਉ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਓਟ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਪ ਨੇ ਹਰਿ ਹੋ ਕਰ ਗਜ ਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰੀ ਥੀ ਤਿਸ ਭਾਂਤਿ ਮੇਰੀ ਭੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ॥੫੩॥ ਇਸ ਪਰੀਖਜਾ ਰੂਪ ਸ਼ਲੋਕ ਕੋ ਪੜ੍ਹਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਜੀ ਸੇ ੧ ਸ਼ਲੋਕ ਕਰ ਉੱਤ੍ਰ ਲਿਖਾ ਭਾਈ ਬੰਨੋਂ ਕੀ ਬੀੜ ਮੇਂ ਮਹਲਾ ੧੦ ਭੀ ਲਿਖਾ ਹੈ॥

ਬਲੁ ਹੋਆ ਬੰਧਨ ਛੁਟੇ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਹੋਤ ਉਪਾਇ ॥
ਨਾਨਕ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਤੁਮਰੈ ਹਾਥ ਮੈ ਤੁਮ ਹੀ ਹੋਤ ਸਹਾਇ ॥੫੪॥

ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਰਣ ਕਾਰਣ ਜੀ ਬਲ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਹੀ ਸੇ ਉਤਪਨ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਸਭ ਬੰਧਨ ਆਪਕੇ ਛੂਟੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔਰ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਕਾ ਕੀਆ ਉਪਾਉ ਹੋ ਸਕਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਹੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਰੂਪ ਸਭ ਕੁਛ ਆਪ ਹੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਹੈ ਔ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਸਹਾਇਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੫੪॥

ਇਸੀ ਉੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲੇ ਕਰ ਜੋ ਸਿਖ ਦਿੱਲੀ ਆਇਆ ਤਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਗੱਦੀ ਕੇ ਭੇਟ ਔਰ ਤੀਨ ਸ਼ਲੋਕ ਸਿਰੇਪਾਉ ਰੂਪ ਭੇਜੇ ਪਹਿਲੇ ਮੇਂ ਜਗਤ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਦੂਸਰੇ ਮੇਂ ਨਿਸਚਜ ਤੀਸਰੇ ਮੇਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਿਖਾ ਹੈ॥੫੪॥

ਸੰਗ ਸਖਾ ਸਭਿ ਤਜਿ ਗਏ ਕੋਊ ਨ ਨਿਬਹਿਓ ਸਾਥਿ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਿਪਤਿ ਮੈ ਟੇਕ ਏਕ ਰਘੁਨਾਥ ॥੫੫॥

ਹੇ ਰਘੁ ਕੇ ਨਾਥ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਭਾਵ ਯੇਹ ਕਿ ਹਮ ਭੀ ਇਸੀ ਕੁਲ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਸੰਗੀ ਔਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਤਜਾਗ ਗਏ ਹੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਸਾਥ ਮੇਂ ਨਿਭਤਾ ਨਹੀਂ ਭਜਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਐਸੀ ਬਿਪਤ ਕੇ ਸਮਜ ਮੇਂ ਏਕ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਆਸਰਾ[੧] ਹੈ॥੫੫॥ ਤਿਸ ਸਮਜ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਤਖਜ ਦੇਖ ਕਰ ਔਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਤਾ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਕਰ ਬਚਨ ਹੂਆ॥

ਨਾਮੁ ਰਹਿਓ ਸਾਧੂ ਰਹਿਓ ਰਹਿਓ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦੁ ॥
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਇਹ ਜਗਤ ਮੈ ਕਿਨ ਜਪਿਓ ਗੁਰ ਮੰਤੁ ॥੫੬॥

ਏਕ ਤੋ ਨਾਮ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਰਹਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਸਾਧੂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਤਾ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਰਹਾ ਹੈ ਤੀਸਰੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਸਾਥ ਰਹਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ (ਕਿਨ) ਕਿਸੀ ਵਿਰਲੇ ਨੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਲੈਕਰ ਨਾਮ ਜਪਾ ਹੈ॥੫੬॥ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਤੇ ਹੂਏ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

---

[੧] ਔ ਇਹ ਦੋ ਸ਼ਲੋਕ ਐਸੇ ਭੀ ਮਹਾਤਮਾ ਤੋਂ ਪਰੰਪਰਾ ਸੁਨੀਤੇ ਹੈਂ ਪਹਿਲੇ ਸਲੋਕ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮੇਸ੍ਵਰ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜੇ ਸਲੋਕ ਮੇਂ ਅਕਾਸ ਬਾਨੀ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਉਤਰ ਦੀਆ ਹੈ॥

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਉਰ ਮੈ ਗਹਿਓ ਜਾ ਕੈ ਸਮ ਨਹੀ ਕੋਇ ॥
ਜਿਹ ਸਿਮਰਤ ਸੰਕਟ ਮਿਟੈ ਦਰਸੁ ਤੁਹਾਰੋ ਹੋਇ ॥੫੭॥੧॥

ਹੇ ਰਾਮ ਆਪਕਾ ਨਾਮ ਮੈਨੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਜਿਸਕੇ ਸਿਮਰਨ ਮਾਤ੍ਰ ਸੇ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਸ਼ਟ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ (ਤੁਹਾਰੋ) ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫੭॥ (ਮੁੰਦਾਵਣੀ) ਸਰਪੋਸ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਥਾਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਖਕਰ ਊਪਰ ਸੇ ਉਸਕੋ ਸਰਪੋਸ ਸੇ ਮੂੰਦ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਗੇ ਕੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਨਿਯਮ ਕੀਆ ਕਿ ਕੋਈ ਔਰ ਬਾਣੀ ਨ ਚਢਾਈ ਜਾਏ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬਾਨੀ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਅਸਥਾਨ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸੇ ਛੋੜ ਰਖਾ ਥਾ॥

ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਥਾਲ ਵਿਚਿ ਤਿੰਨਿ ਵਸਤੂ ਪਈਓ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਵੀਚਾਰੋ ॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਪਇਓ ਜਿਸ ਕਾ ਸਭਸੁ ਅਧਾਰੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਰੂਪ ਥਾਲ ਮੈਂ ਤੀਨ ਬਸਤੂ ਰਖੀਆਂ ਹੈਂ ਸਤ ਬੋਲਨਾ ਯਥਾ ਲਾਭ ਸੰਤੋਖ ਏਹ ਵਸਤੂ ਵੀਚਾਰੋ ਅਰਥਾਤ ਸਮਝੋ ਔਰ ਤੀਸਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਨਾਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਗੁਰੋਂ ਨੇ ਪਾਯਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਮ ਦਾ ਸਭ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਊਚ ਨੀਚ ਕੋਈ ਜਪੇ ਸਭ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਜੇ ਕੋ ਖਾਵੈ ਜੇ ਕੋ ਭੁੰਚੈ ਤਿਸ ਕਾ ਹੋਇ ਉਧਾਰੋ ॥

ਏਹ ਵਸਤੁ ਤਜੀ ਨਹ ਜਾਈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਰਖੁ ਉਰਿ ਧਾਰੋ ॥

ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਭੋਜਨ ਕੋ ਖਾਤਾ ਹੈ ਵਾ (ਭੁੰਚੇ) ਖਿਲਾਉਤਾ ਹੈ ਵਾ ਜੋ ਅਬ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਜੋ ਖਾਏਂਗੇ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਹੋਇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਭੋਜਨ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਔਰ ਜਿਸਕੋ ਇਸ ਰਸ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਆਇਆ ਹੈ। ਤਿਸਸੇ ਫਿਰ ਯੇਹ ਵਸਤ ਤਿਆਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਨਿਤਯਪ੍ਰਤਿ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਰਖੋ॥

ਤਮ ਸੰਸਾਰੁ ਚਰਨ ਲਗਿ ਤਰੀਐ ਸਭੁ ਨਾਨਕ ਬ੍ਰਹਮ ਪਸਾਰੋ ॥੧॥

ਤਿਸਕਾ ਫਲ ਯੇਹ ਜੋ (ਤਮ) ਅੰਧਕਾਰ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਮੈਂ ਲਗ ਕਰਕੇ ਤਰ ਜਾਈਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮ ਹੀ ਪਸਾਰਾ ਹੈ, ਹੇ ਭਾਈ ਵਾਸਤਵ ਵੀਚਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਤਾ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ:-

ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਤੇਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਤੋ ਨਾਹੀ ਮੈਨੋ ਜੋਗੁ ਕੀਤੋਈ ॥

ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਕੀਏ ਹੂਏ ਉਪਕਾਰ ਕੋ ਮੁਝਨੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ (ਈ) ਨਿਹਚੇ ਕਰਕੇ ਸਭ ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਔਰ ਆਪਨੇ (ਜੋਗੁ) ਲਾਇਕ ਭਾਵ ਸਭ ਬਾਤ ਮੇਂ ਸਮਰਥ ਕੀਆ ਹੈ॥

ਮੈ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰੇ ਕੋ ਗੁਣੁ ਨਾਹੀ ਆਪੇ ਤਰਸੁ ਪਇਓਈ ॥

ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣੀ ਮੈਂ ਕੋਈ ਭੀ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਥਾ ਤੁਝਕੋ ਆਪੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪਰ (ਤਰਸੁ) ਦਯਾ (ਪਇਓਈ) ਆਈ॥

ਤਰਸੁ ਪਇਆ ਮਿਹਰਾਮਤਿ ਹੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਜਣੁ ਮਿਲਿਆ ॥

ਜਬ ਦਯਾ ਆਈ ਤਬ (ਮਿਹਰਾਮਤਿ) ਅਤਯੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂਈ ਚਾਰੋਂ ਸਾਧਨ ਸਪੰਨ ਕੀਆ ਜਬ ਸਭ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ ਸਜਨ ਅਕ੍ਰਿਤਮ ਉਪਕਾਰੀ ਮਿਲਤੇ ਭਏ॥

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਾਂ ਜੀਵਾਂ ਤਨੁ ਮਨੁ ਥੀਵੈ ਹਰਿਆ ॥੧॥

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਸਤਿਗੁਰੋਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਿਲੇ ਮੈਂ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਯਥਾ-ਆਖਾ ਜੀਵਾ ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ॥ ਪੁਨਾ-ਮਰਣੰ ਬਿਸਰਣੰ ਗੋਬਿੰਦਹ ਜੀਵਣੰ ਨਾਮ ਧਿਵਣਹ॥

ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸੁਖਜਮ ਅੰਤਸ਼ਕਰਨ ਤਨ ਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਸਭ ਹਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਉਪਕ੍ਰਮ ਸਤਿਨਾਮ ਸੇ ਲੇ ਕਰ ਉਪਸੰਗ੍ਰਹ ਸਤਿਨਾਮ ਮਿਲੇ ਤੋ ਜੀਵਤਾ ਹੂੰ ਕਹਿ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੀ ਬੀੜ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਾ ਭੋਗ ਸੁਨ ਕਰ ੬ ਰਾਗ ੩੦ ਰਾਗਨੀ ੪੮ ਪੁਤ੍ਰ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਦਰਸਨ ਕੋ ਆਏ ਔਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਪੂਰਬਕ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਜੀ ਹਮ ਸਭ ਕੇ ਵਕਤ ਕਾ ਕੈਸੇ ਨਿਰਣੇ ਹੋਗਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋ ਆਗਜਾ ਕਰੀ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕੇ ਆਦਿ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕਾ ਸੂਚੀ ਪਤ੍ਰ ਲਿਖਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਰਾਗੋਂ ਕਾ ਸੂਚੀਪਤ੍ਰ ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਅੰਤ ਮੇਂ ਲਿਖੋ। ਤਬ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਏਹੀ ਛੇ ਰਾਗ ਔਰ ਤੀਸ ਰਾਗਨੀ, ਅਠਤਾਲੀਸ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਰਾਗ ਮਾਲਾ ਰਖੀ ਹੈ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਰਾਗ ਮਾਲਾ ॥

ਰਾਗ ਏਕ ਸੰਗਿ ਪੰਚ ਬਰੰਗਨ ॥

ਸੰਗਿ ਅਲਾਪਹਿ ਆਠਉ ਨੰਦਨ ॥

ਏਕ ਏਕ ਰਾਗ ਸਾਥ ਪਾਂਚ ਪਾਂਚ (ਬਿਰੰਗਨ) ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਪੁਨਾ ਏਕ ਏਕ ਰਾਗ ਆਠ ਆਠ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਸਹਿਤ ਰਾਗੀ ਜਨ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਰਾਗ ਭੈਰਉ ਵੈ ਕਰਹੀ ॥

ਪੰਨਾ ੧੪੩੦

ਪੰਚ ਰਾਗਨੀ ਸੰਗਿ ਉਚਰਹੀ ॥

ਪ੍ਰਥਮ ਭੈਰਵੀ ਬਿਲਾਵਲੀ ॥

ਪੁੰਨਿਆਕੀ ਗਾਵਹਿ ਬੰਗਲੀ ॥

ਪੁਨਿ ਅਸਲੇਖੀ ਕੀ ਭਈ ਬਾਰੀ ॥

ਏ ਭੈਰਉ ਕੀ ਪਾਚਉ ਨਾਰੀ ॥

ਪਹਿਲੇ ਵਹੁ ਰਾਗੀ ਜਨ ਸਵੇਰੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨਾਲ ਭੈਰਵ ਰਾਗ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਂਚੋਂ ਰਾਗਨੀਆਂ ਭੈਰੋਂ ਰਾਗ ਕੀ ਸੰਗ ਹੀ ਸੋ ਗਵੱਯੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ੧ ਭੈਰਵੀ ੨ ਬਿਲਾਵਲੀ ੩ ਪੁੰਨਿਆਕੀ ੪ ਬੰਗਲੀ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਪੰਜਵੀਂ ਅਸਲੇਖੀ ਰਾਗਣੀ ਕੇ ਗਾਉਣੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਹੋਈ। ਸੋ ਏਹ ਭੈਰਵ ਰਾਗ ਕੀ ਪੰਜੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਆਠ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਪੰਚਮ ਹਰਖ ਦਿਸਾਖ ਸੁਨਾਵਹਿ ॥

ਬੰਗਾਲਮ ਮਧੁ ਮਾਧਵ ਗਾਵਹਿ ॥੧॥

ਪੰਚਮ (੧) ਏਕ ਹਰਖ (੨) ਦੋ ਔ ਤੀਸਰੇ ਕਾ ਨਾਮ ਦਿਸਾਖ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਪੁਨਾ (੪) ਚੌਥਾ ਬੰਗਾਲਮ (੫) ਪਾਂਚਵਾਂ ਮਧੂ, ਪੁਨਾ (੬) ਛੇਵਾਂ ਮਾਧਵ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਲਲਤ ਬਿਲਾਵਲ ਗਾਵਹੀ ਅਪੁਨੀ ਅਪੁਨੀ ਭਾਂਤਿ ॥

ਸੋ ਗੁਨੀ ਜਨ ਲਲਿਤ (੭) ਸਾਤਵਾਂ ਅਰ ਬਿਲਾਵਲ (੮) ਆਠਵੇਂ ਕੋ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ (ਭਾਂਤਿ) ਤਰਹ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਟ ਪੁਤ੍ਰ ਭੈਰਵ ਕੇ ਗਾਵਹਿ ਗਾਇਨ ਪਾਤ੍ਰ ॥੧॥

ਸੋ ਏਹ ਭੈਰਵ ਰਾਗ ਕੇ ਆਠੋਂ ਹੀ ਪੁਤ੍ਰ ਗਾਵਨੇ ਕੇ ਜੋ (ਪਾਤ੍ਰ) ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਦੁਤੀਆ ਮਾਲਕਉਸਕ ਆਲਾਪਹਿ ॥
ਸੰਗਿ ਰਾਗਨੀ ਪਾਚਉ ਥਾਪਹਿ ॥
ਗੋਂਡਕਰੀ ਅਰੁ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ॥
ਗੰਧਾਰੀ ਸੀਹੁਤੀ ਉਚਾਰੀ ॥
ਧਨਾਸਰੀ ਏ ਪਾਚਉ ਗਾਈ ॥
ਮਾਲ ਰਾਗ ਕਉਸਕ ਸੰਗਿ ਲਾਈ ॥
ਮਾਰੂ ਮਸਤਅੰਗ ਮੇਵਾਰਾ ॥
ਪ੍ਰਬਲਚੰਡ ਕਉਸਕ ਉਭਾਰਾ ॥
ਖਉਖਟ ਅਉ ਭਉਰਾਨਦ ਗਾਏ ॥
ਅਸਟ ਮਾਲਕਉਸਕ ਸੰਗਿ ਲਾਏ ॥੧॥

ਸੋ ਗਾਇਕ ਮਾਲਕੌਸ ਨਾਮ ਜੋ ਰਾਗ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀ ਪੰਜ ਰਾਗਨੀਓਂ ਕੋ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਿਨ ਰਾਗਨੀਓਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੋਡਕਰੀ ੧ ਅਰ ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ ੨ ਗੰਧਾਰੀ ੩ ਸੀਹੁਤੀ ੪ ਧਨਾਸਰੀ ੫ ਏਹ ਪਾਂਚੋਂ ਗਾਇਨ ਕਰੀ ਹੈਂ॥ ਏਹ ਮਾਲਕੌਸ ਰਾਗ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਈਆਂ ਹੈਨ ਅਬ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਮਸਤ ਰੂਪ ਮਾਰੂ ੧ ਅੰਗਮੇਵਾਰਾ ੨ ਪ੍ਰਬਲ ੩ ਚੰਡ ੪ ਕੌਸਕ ੫ ਉਭਾਰਾ ੬ ਖਉਖਟ ੭ ਬਹੁੜੋ ਭਉਰਾਨਦ ੮ ਗਾਏ ਹੈਂ ਏਹ ਆਠ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਲਕੌਸ ਕੇ ਸੰਗ ਲਾਏ ਹੈਂ॥੧॥

ਪੁਨਿ ਆਇਅਉ ਹਿੰਡੋਲੁ ਪੰਚ ਨਾਰਿ ਸੰਗਿ ਅਸਟ ਸੁਤ ॥
ਉਠਹਿ ਤਾਨ ਕਲੋਲ ਗਾਇਨ ਤਾਰ ਮਿਲਾਵਹੀ ॥੧॥

ਬਹੁੜੋ ਤੀਸਰਾ ਰਾਗ ਹਿਡੋਲ ਗਾਵਣੇ ਵਿਖੇ ਆਇਆ ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਇਆ ਹੈ ਸਾਥ ਪੰਜ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਆਠ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ॥ ਜਬ ਗਵੱਯੇ ਤਾਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇਕਰ ਗਾਇਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਿਸ ਰਾਗ ਰੂਪ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਤਾਨਾ ਰੂਪ ਲਹਿਰਾਂ ਉਠਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਿਸਕੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਤੇਲੰਗੀ ਦੇਵਕਰੀ ਆਈ ॥
ਬਸੰਤੀ ਸੰਦੂਰ ਸੁਹਾਈ ॥
ਸਰਸ ਅਹੀਰੀ ਲੈ ਭਾਰਜਾ ॥
ਸੰਗਿ ਲਾਈ ਪਾਂਚਉ ਆਰਜਾ ॥

ਤੇਲੰਗੀ ੧ ਦੇਵਕਰੀ ੨ ਬਸੰਤੀ ੨ ਪੁਨਾ ਸੰਦੂਰ ੪ ਸੋਭਾਇਮਾਨ ਗਾਵਣੇ ਵਿਖੇ ਆਈ ਹੈ ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਈ। ਸਰਸ ਅਹੀਰੀ ੫ ਨਾਮ ਭਾਰਜਾ ਕੋ ਲੈਕਰ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਜਨੋਂ ਨੇ ਪੰਜ ਹੀ ਰਾਗਨੀਆਂ ਹਿੰਡੋਲ ਰਾਗ ਕੇ ਸਾਥ ਲਾਈਆਂ ਹੈਂ॥

ਸੁਰਮਾਨੰਦ ਭਾਸਕਰ ਆਏ ॥
ਚੰਦ੍ਰਬਿੰਬ ਮੰਗਲਨ ਸੁਹਾਏ ॥
ਸਰਸਬਾਨ ਅਉ ਆਹਿ ਬਿਨੋਦਾ ॥
ਗਾਵਹਿ ਸਰਸ ਬਸੰਤ ਕਮੋਦਾ ॥

ਸੁਰਮਾਨੰਦ ਭਾਸਕਰ ਗਾਵਣੇ ਵਿਖੇ ਆਏ ਹੈਂ ਵਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਏ। ਚੰਦ੍ਰਬਿੰਬ ੩ ਮੰਗਲ ੪ ਏਹ ਸੋਭਾ ਕੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸਰਸਬਾਨ ੫ ਔਰ ਬਨੋਦਾ ੬ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ। ਔਰ ਬਸੰਤ ਕੋ ਸਹਿਤ ਰਸ ਕੇ ਵਾ ਅਧਿਕ ਜਾਨਕੇ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਮੋਦਾ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਅਸਟ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈ ਕਹੇ ਸਵਾਰੀ ॥
ਪੁਨਿ ਆਈ ਦੀਪਕ ਕੀ ਬਾਰੀ ॥੧॥
ਕਛੇਲੀ ਪਟਮੰਜਰੀ ਟੋਡੀ ਕਹੀ ਅਲਾਪਿ ॥

ਸੋ ਏਹ ਆਠੋਂ ਹੀ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਨੇ (ਸਵਾਰੀ) ਬਨਾਇ ਕਰ ਕਹੇ ਹੈਂ। ਅਬ ਦੀਪਕ ਰਾਗ ਗਾਵਨੇ ਕੀ ਵਾਰੀ ਆਈ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਤਿਸਕੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-ਕਛੇਲੀ ੧ ਪਟਮੰਜਰੀ ੨ ਔਰ ਟੋਡੀ ਅਲਾਪ ਕਰ ਕਹੀ ਹੈਂ॥੩॥

ਕਾਮੋਦੀ ਅਉ ਗੂਜਰੀ ਸੰਗਿ ਦੀਪਕ ਕੇ ਥਾਪਿ ॥੧॥

ਕਾਮੋਦੀ ੪ ਔਰ ਗੂਜਰੀ ੫ ਪੰਜੇ ਦੀਪਕ ਰਾਗ ਕੇ ਸਾਤ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰੀਆਂ ਹੈਂ॥ ੧ ਅਸਟ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਕਾਲੰਕਾ ਕੁੰਤਲ ਅਉ ਰਾਮਾ ॥
ਕਮਲਕੁਸਮ ਚੰਪਕ ਕੇ ਨਾਮਾ ॥
ਗਉਰਾ ਅਉ ਕਾਨਰਾ ਕਲ੍ਯ੍ਯਾਨਾ ॥
ਅਸਟ ਪੁਤ੍ਰ ਦੀਪਕ ਕੇ ਜਾਨਾ ॥੧॥

ਕਾਲੰਕਾ ੧ ਕੁੰਤਲ ੨ (ਅਉ) ਬਹੁੜੋ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰਾਮਾ ਹੈ ੩ ਕਮਲ ਕੁਸਮ ੪ ਚੰਪਕ ੫ ਐਸੇ ਇਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹੇ ਹੈਂ ਗਉਰਾ ੬ ਕਾਨੜਾ ੭ ਕਲਿਆਨਾ ੮॥ ਇਹ ਆਠੋਂ ਦੀਪਕ ਰਾਗ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਗਵਯੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਹੈ॥੧॥

ਸਭ ਮਿਲਿ ਸਿਰੀਰਾਗ ਵੈ ਗਾਵਹਿ ॥
ਪਾਂਚਉ ਸੰਗਿ ਬਰੰਗਨ ਲਾਵਹਿ ॥

ਵੁਹ ਸਭ ਰਾਗੀ ਮਿਲ ਕੇ ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ। ਸਾਥ ਹੀ ਪਾਂਚੋਂ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਬੈਰਾਰੀ ਕਰਨਾਟੀ ਧਰੀ ॥
ਗਵਰੀ ਗਾਵਹਿ ਆਸਾਵਰੀ ॥

ਬੈਰਾਰੀ ੧ ਔਰ ਕਰਨਾਟੀ ੨ ਰਾਗੀਓਂ ਨੇ ਧਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈਂ ਗਵਰੀ ੩ ਆਸਾਵਰੀ ੪ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ॥

ਤਿਹ ਪਾਛੈ ਸਿੰਧਵੀ ਅਲਾਪੀ ॥
ਸਿਰੀਰਾਗ ਸਿਉ ਪਾਂਚਉ ਥਾਪੀ ॥੧॥

ਤਿਸਕੇ ਪੀਛੇ ਸਿੰਧਵੀ ਅਲਾਪੀ ਹੈ। ਸਿਰੀਰਾਗ ਕੇ ਸਾਥ ਪੰਜੇ ਹੀ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰੀਆਂ ਹੈ॥੧॥ ਅਬ ਪੁਤ੍ਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ-

ਸਾਲੂ ਸਾਰਗ ਸਾਗਰਾ ਅਉਰ ਗੋਂਡ ਗੰਭੀਰ ॥
ਅਸਟ ਪੁਤ੍ਰ ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਕੇ ਗੁੰਡ ਕੁੰਭ ਹਮੀਰ ॥੧॥

ਸਾਲੂ ੧ ਸਾਰਗ ੨ ਸਾਗਰਾ ੩ ਔਰ ਗੌਡ ੪ ਗੰਭੀਰ ੫ ਗੁੰਡ ੬ ਪੁਨਾ ਕੁੰਭ ੭ ਹਮੀਰ ੮ ਏਹ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਕੇ ਆਠੋਂ ਹੀ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ॥੧॥

ਖਸਟਮ ਮੇਘ ਰਾਗ ਵੈ ਗਾਵਹਿ ॥
ਪਾਂਚਉ ਸੰਗਿ ਬਰੰਗਨ ਲਾਵਹਿ ॥

ਛੇਵੈਂ (ਵੈ) ਵੁਹ ਭਾਵ ਗਵੱਯੇ ਮੇਘ ਰਾਗ ਕੋ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਾਂਚੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਬ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਸੋਰਠਿ ਗੋਂਡ ਮਲਾਰੀ ਧੁਨੀ ॥

ਪੁਨਿ ਗਾਵਹਿ ਆਸਾ ਗੁਨ ਗੁਨੀ ॥
ਊਚੈ ਸੁਰਿ ਸੂਹਉ ਪੁਨਿ ਕੀਨੀ ॥
ਮੇਘ ਰਾਗ ਸਿਉ ਪਾਂਚਉ ਚੀਨੀ ॥੧॥

ਸੋਰਠਿ ੧ ਗੌਂਡ ੨ ਮਲਾਰੀ ੩ ਰਾਗਨੀ ਕੀ (ਧੁਨਿ) ਅਵਾਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋ ਗੁਨੀ ਜਨ ਆਸਾ ਕੋ ੪ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁੜੋਂ ਉਚੇ ਸੁਰ ਸਹਿਤ ਸੂਹਉ ੫ ਰਾਗਨੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀ ਹੈਂ ਏਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਰਾਗਨੀਆਂ ਮੇਘ ਰਾਗ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਨੀਆਂ ਹੈਂ॥੧॥ ਅਬ ਪੁਤਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ:-

ਬੈਰਾਧਰ ਗਜਧਰ ਕੇਦਾਰਾ ॥
ਜਬਲੀਧਰ ਨਟ ਅਉ ਜਲਧਾਰਾ ॥
ਪੁਨਿ ਗਾਵਹਿ ਸੰਕਰ ਅਉ ਸਿਆਮਾ ॥
ਮੇਘ ਰਾਗ ਪੁਤ੍ਰਨ ਕੇ ਨਾਮਾ ॥੧॥

ਬੈਰਾਧਰ ੧ ਗਜਧਰ ੨ ਕੇਦਾਰਾ ੩ ਜਬਲੀਧਰ ੪ ਨਟ ੫ (ਅਉ) ਬਹੁੜੋ ਜਲਧਾਰਾ ੬ ਬਹੁੜੋ ਸੰਕਰ ੭ ਅਰ ਸਯਾਮਾ ੮ ਕੌ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਮੇਘ ਰਾਗ ਕੇ ਪੁਤਰੋਂ ਕੇ ਏਹ ਪੂਰਬੋਕਤ ਨਾਮ ਕਹੇ ਹੈਂ॥੧॥

ਖਸਟ ਰਾਗ ਉਨਿ ਗਾਏ ਸੰਗਿ ਰਾਗਨੀ ਤੀਸ ॥

ਉਨ ਗੁਨੀਓਂ ਨੇ ਛਿਅ ਰਾਗ ਗਾਏ ਹੈਂ। ਔਰ ਤੀਸ ਰਾਗਨੀ ਭੀ ਇਨ ਕੇ ਸੰਗ ਹੀ ਗਾਈ ਹੈਂ॥

ਸਭੈ ਪੁਤ੍ਰ ਰਾਗੰਨ ਕੇ ਅਠਾਰਹ ਦਸ ਬੀਸ ॥੧॥੧॥

ਸਭੀ ਬੇਟੇ ਰਾਗੋਂ ਕੇ ਅਠਾਰਾਂ ਅਰ ਦਸ ਅਰ ਬੀਸ ਹੈਂ ਅਰਥਾਤ ੪੮ ਅਠਤਾਲੀ ਹੈਂ॥੧॥੬॥